

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

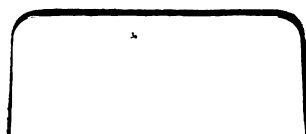

600028584X

~~1. Δ. 863~~
2902 d. 92

R. 2. 43.

$$= C \text{ Text. } \left(\frac{20}{4} \right) \text{ Gr. A } \frac{530}{4}$$

ARISTOTELIS

OPERA.

EDIDIT

ACADEMIA REGIA BORUSICA.

VOLUMEN QUARTUM.

SCHOLIA IN ARISTOTELEM. COLLEGIT CHRISTIANUS AUG. BRANDIS.

BEROLINI

APUD GEORGIUM REIMERUM

A. 1836.

EX OFFICINA ACADEMICA.

Handwritten:
R. 7. 36 P.

PRAEMONITUM.

Quod sperabamus fore ut opera a nobis in Aristotele posita quattuor contineretur voluminibus, id iam fieri non posse intelligimus, abundante in omnem partem materia: restant enim indices, restat commentariorum bona pars, cum aliorum tum quae Syrianus in aliquot Metaphysicorum libros scripsit. iis igitur omnibus quintum debetur volumen: cui cum praefabitur qui haec scholia collegit et digessit, de consilio suo totaque scholiorum ratione dicet quae nunc dicenda habebat, nisi post valetudinem subinde tentatam inertis balneorum otio detineretur.

ΕΙΣ ΤΑΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ. ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ ΕΙΣΑΓΩΓΗ (*).

Ὅπως ἀναγκαίον, Χρυσώμε, ἢ εἰς τὴν τῶν παρὰ Ἀριστοτέλει κατηγοριῶν διδασκαλίαν τῷ φησὶν τί γένος ἢ τί διαφορὰ τί τε εἶδος ἢ τί ἴδιον ἢ τί συμβεβηκός, εἰς τε τὴν τῶν ἁρισμῶν ἀπόδοσιν ἢ ἕως εἰς τὰ περὶ διαμερίσεως ἢ ἀποδείξεως χρήσιμης ὕψους τῆς τύπου θεωρίας, σύντομόν σοι παραίδουσιν ποιούμενος περὶ αὐτοῦ 5 βραχύνω, ὥσπερ ἐν εἰσαγωγῇ τῷ πρώτῳ, τὰ παρὰ τοῖς πρεσβυτέροις ἐκτελεῖν, τῶν μὲν βαθυτέρων ἀπεχόμενος ζητημάτων, τῶν δ' ἐκλυστέρων συμμέτρως σχαζόμενος. αὐτίκα περὶ γενέσθαι τε ἢ εἶδος ἢ μὲν εἶτε ὑφέσθαι εἶτε ἢ ἐν μόναις ψυχαῖς ἐπινοήσας εἶπαι, εἶτε ἢ ὑφέσθαι σῶματά ἐστιν ἢ εἰσώματα, ἢ πότερον 10 χωρὶς ἢ ἐν τοῖς αἰσθητοῖς ἢ περὶ ταῦτα ὑφέσθαι, παρατηρήσας λαβὼν, βαθυτέρας ὕψους τῆς τοιαύτης πραγματείας, ἢ ἄλλης μελέτης δεομένης ἐξετάσεως· τὸ δ' ὅπως περὶ αὐτῶν τε ἢ τῶν πραγματέων λογικώτερον οἱ παλαιοὶ διελαβον, ἢ τέττων μάλιστα αἰετὶ περικύπτει, νῦν σοι περὶ αὐτοῦ δεικνύμαι.

Ἐπειδὴ δὲ μήτε τὸ γένος μήτε τὸ εἶδος ἀπλῶς λέγεσθαι. γένος μὲν λέγεται ἢ ἐν τῶν ἔχοντων πως πρὸς ἑν τὴν ἢ πρὸς ἀλλήλων ἔχοντος· καθ' οὗ σημαίνονται τὸ Ἑρακλειδῶν λέγειν γένος ἐκ τῆς αἰτίας ἡγεσίας, λέγει δὲ τὸ Ἑρακλέους, ἢ τὸ πλῆθος τῶν ἔχοντων πρὸς ἀλλήλους τῶν ἀπ' ἐκείνου οἰκειότητά, καὶ ἀποτομῇ 20 τῇ ἐπὶ τῶν ἄλλων γενῶν κεκλημένον. λέγει δὲ ἢ ἄλλως πάλιν ἵνα ἢ ἐκείνου τῆς γενέσεως ἀρχὴ εἶτε ἀπὸ τῷ τεκόντος εἶτε ἐπὶ τῷ πᾶσι ἐν οἷς τις γέγονεν· ὅτω γὰρ Ὁρέστην μὲν ἀπὸ Τανταλὸν φασὶν ἔχειν τὸ γένος, Ἰλλῶν δὲ ἀπ' Ἑρακλέους, ἢ πάλιν Πύρρον μὲν ὁμοῦ αὖτις τὸ γένος, Πλάτωνος δὲ Ἀθηναίων· ἢ γὰρ 25 ἐκείνου ἀρχὴ τις ἐστὶ τῆς ἐκείνου γενέσεως, ὥσπερ ἢ οὐκ ἀπὸ τῆς αἰτίας πρὸς αὐτὸν εἶναι τὸ σημαίνονται· Ἑρακλεῖδαι γὰρ λέγεται αἰετὶ γένος καταγόμενοι Ἑρακλέους ἢ Κεκροπίδαι οἱ ἐπὶ Κεκροπὸς ἢ οἱ τῶν ἀγγιχθεῖς. ἢ πρῶτον γε ὡνομάσθη ἵνα ἢ ἐκείνου τῆς γενέσεως ἀρχὴ, καὶ δὲ ταῦτα ἢ τὸ πλῆθος τῶν 30 ἐπὶ μὲν ἀρχῆς, οἷον τῷ Ἑρακλέους· ὁ ἀφορίζοντες ἢ ἀπὸ τῶν ἄλλων χωρίζοντες φασὶν τὸ ὅλον ἄθροισμα Ἑρακλειδῶν γένος. ἄλλος δὲ πάλιν γένος λέγεται ἢ ὑποτάσσεται τὸ εἶδος, καθ' ἑκάστην ἴσως τῶν εἰρημένων· ἢ γὰρ ἀρχὴ τις ἐστὶ τὸ ταῦτο ἵνα τῶν ὑφ' αὐτό, ἢ δοκεῖ ἢ τὸ πλῆθος περιέχειν πᾶν τὸ ὑφ' 35 αὐτοῦ τρεχῶς ὅτι τὸ γένος· λογιζόμενος, περὶ τῷ τρίτῳ παρὰ τοῖς φιλοσόφοις ὁ λόγος. ὁ ἢ ὑπογράφοντες ἀποδεικνύουσι, γένος εἶναι λέγοντες τὸ καὶ πλείονων ἢ διαφερόντων τῷ εἶδει ἐν τῷ τί ἐστι κατηγορούμενον, οἷον τὸ ζῷον. τῶν γὰρ κατηγορουμένων τὰ μὲν καθ' ἑκάστην λέγεται μόνον, ὡς τὰ άτομα, οἷον Σικανίας ἢ ἑσας ἢ τῆτο, 40 καὶ δὲ καὶ πλείονων, ὡς τὰ γένη ἢ τὰ εἶδη ἢ αἱ διαφοραὶ ἢ τὰ

ἴδια ἢ τὰ συμβεβηκῶτα κοινῶς ἀλλὰ μὴ ἴδιως τοῖς. ἔστι δὲ γένος μὲν οἷον τὸ ζῷον, εἶδος δὲ οἷον ὁ ἄνθρωπος, διαφορὰ δὲ οἷον τὸ λογικόν, ἴδιον δὲ οἷον τὸ γελαστικόν, συμβεβηκός δὲ οἷον τὸ λευκόν, τὸ μέλαν, τὸ καθέζεσθαι. τῶν μὲν ἑν καθ' ἑνὸς μόνον κατηγορουμένων διαφέρει τὰ γένη τῶν ταῦτα καὶ πλείονων κατηγορουμένων, τῶν δ' αὖ καὶ πλείονων, τῶν μὲν εἰδῶν ὅτι τὰ μὲν εἶδη, αἱ καὶ καὶ πλείονων κατηγοροῦνται, ἀλλ' ὁ διαφερόντων τῶν εἰδῶν ἀλλὰ τῶν ἀριθμῶν μόνον· ὁ γὰρ ἄνθρωπος εἶδος ὡς καὶ Σικανίας καὶ Πλάτωνος κατηγοροῦνται, οἱ δ' ἐν τῷ εἶδει διαφέρουσιν ἀλλήλων ἀλλὰ τῶν ἀριθμῶν· τὸ δὲ ζῷον γένος ἐν ἀνθρώπῳ καὶ βοῇ καὶ ἵππῳ κατηγοροῦνται, αἱ διαφέρουσι καὶ τῶν εἰδῶν ἀλλήλων ἀλλ' ὅχι τῶν ἀριθμῶν μόνον. τῷ δ' αὖ ἴδιον διαφέρει τὸ γένος, ὅτι τὸ μὲν ἴδιον καθ' ἑνὸς μόνον εἶδος, ὁ ἐστὶν ἴδιον, κατηγοροῦνται, καὶ τῶν ὑπὲρ τὸ εἶδος ἀτόμων, ὡς τὸ γελαστικόν ἀνθρώπῳ μόνον καὶ τῶν καὶ μέρος ἀνθρώπων· τὸ δὲ γένος ἔχει ἑνὸς εἶδος κατη- 15 γορεῖται ἀλλὰ πλείονων τε καὶ διαφερόντων τῶν εἰδῶν. τῶν δ' αὖ διαφορῶν καὶ τῶν κοινῶς συμβεβηκῶτων διαφέρει τὸ γένος, ὅτι αἱ καὶ καὶ πλείονων καὶ διαφερόντων τῶν εἰδῶν κατηγοροῦνται αἱ διαφοραὶ καὶ τὰ κοινῶς συμβεβηκῶτα, ἀλλ' ὅχι ἐν τῷ τί ἐστι κατηγορεῖται ἀλλ' ἐν τῷ ὅποιόν τι ἐστίν. ἐρωτησάντων γὰρ τῶν τί ἐστιν ἐκεῖνο καθ' οὗ κατηγορεῖται ταῦτα, τὸ γένος ἀποκρινόμεθα, τὰς δὲ διαφορὰς καὶ τὰ συμβεβηκῶτα ὑπὸ ἀποκρινόμεθα· ὁ γὰρ ἐν τῷ τί ἐστι κατηγορεῖται τῷ ὑποκειμένῳ, ἀλλὰ μᾶλλον ἐν τῷ ποῖόν τι ἐστίν. ἐν γὰρ τῷ ἐρωτᾶν ποῖόν τι ἐστίν ὁ ἄνθρωπος φασὶν ὅτι λογικόν, καὶ ἐν τῷ ποῖόν τι ἐστίν ὁ κόραξ φασὶν ὅτι μέλαν· ἔστι δὲ τὸ μὲν λογικόν 20 διαφορὰ, τὸ δὲ μέλαν συμβεβηκός. ὅταν δὲ τί ἐστιν ἄνθρωπος ἐρωτηθῶμεν, ζῷον ἀποκρινόμεθα· ἦν δὲ ἀνθρώπου γένος τὸ ζῷον. ὡς τὸ μὲν καὶ πλείονων λέγεσθαι τὸ γένος διατελεῖται αὐτὸ ἀπὸ τῶν καθ' ἑνὸς μόνον τῶν ἀτόμων κατηγορουμένων, τὸ δὲ διαφερόντων τῶν εἰδῶν διατελεῖται αὐτὸ ἀπὸ τῶν ὡς εἰδῶν κατηγορουμένων ἢ ὡς ἴδιον. τὸ δὲ ἐν τῷ τί ἐστι κατηγορεῖται χωρίζει αὐτὸ ἀπὸ τῶν διαφορῶν καὶ τῶν κοινῶν συμβεβηκῶτων, ὁ ἢ ἐν τῷ τί ἐστιν ἀλλ' ἐν τῷ ποῖόν τι ἐστίν ἢ πῶς ἔχον ἐστὶ κατηγορεῖται ἑκάστων ὡς κατηγορεῖται. ὅταν ἄρα περιττὸν ὁδὸν ἀλλεῖτον περιέχῃ αἱ τῶν γένος ῥηθεῖσα ὑπογραφή τῆς ἐποίας. τὸ δὲ εἶδος λέγει μὲν καὶ ἐπὶ τῆς ἐκείνου μορφῆς, καθὼς εἴρηκεν ἡμεῖς εἶδος ἄξιον τυραννίδος· λέγει δὲ εἶδος καὶ τὸ ὑπὸ τὸ ἀποδοθῆναι γένος, καθὼς εἰσάγαμεν λέγειν τὸν μὲν ἄνθρωπον εἶδος τῷ ζῷῳ, γένος ὄντος τῷ ζῷῳ, τὸ δὲ λευκὸν τῷ χρώματος εἶδος, τὸ δὲ τρίγωνον τῷ σχήματος εἶδος. αἱ δὲ καὶ τὸ γένος ἀποδοθῆναι τῷ εἶδει ἐμμενόμεθα, εἰπόντες τὸ καὶ πλείονων καὶ δια- 30 φερόντων τῶν εἰδῶν ἐν τῷ τί ἐστι κατηγορούμενον, καὶ τὸ εἶδος φασὶν τὸ ὑπὸ τὸ ἀποδοθῆναι γένος, εἰδέναι χρὴ ὅτι ἐπὶ καὶ τὸ γένος τῶς ἐστὶ γένος καὶ τὸ εἶδος τῶς ἐστὶν εἶδος ἐκείνου ἐκείνου, ἀνάγκη ἐν τοῖς ἀμφοτέρων λόγους κεχρησθῆαι ἀμφοτέροις. ἀποδοθῆναι ὅτι τὸ εἶδος ἢ ὅπως, εἶδος ἐστὶ τὸ ταυτομένον ὑπὸ τὸ γένος, καὶ ὁ τὸ γένος

(*) αἰδῶν Α: τὸ φάσμα τῷ μαθητῇ πλάττειν τὸ λυσιπάλαιον, χρὴ δὲ καὶ τῶν σωματικῶν.

ἐν τῷ τί ἐστι κατηγορεῖν. ἔτι δὲ ὅτι ἔτι, εἶδος ἐστὶ τὸ πλεονάζον
 καὶ διαφερόντων τῷ ἀριθμῷ ἐν τῷ τί ἐστι κατηγορούμενον. ἀλλ' αὕτη
 μὴ ἢ ἀπόδοσις τῷ εἰδικωτάτῳ ἂν εἴη, καὶ ὁ ἐστὶ μόνον εἶδος, ὑπέκτι δὲ
 καὶ γένος· αἱ δ' ἄλλαι εἰσὶν ἂν καὶ τῶν μὴ εἰδικωτάτων. σαφές δ'
 ἂν εἴη τὸ λεγόμενον τῶν τῶν τρόπων. καθ' ἑκάστην κατηγορίαν
 ἐστὶ ἕνα γενικώτατον καὶ πάλιν ἄλλα εἰδικώτατα, καὶ μεταξὺ τῶν
 γενικωτάτων καὶ τῶν εἰδικωτάτων ἄλλα αὖ καὶ γένη καὶ εἶδη λέγειν
 τὰ αὐτά. ἔστι δὲ γενικώτατον μὲν, ὑπὲρ ὃ ἔκ ἂν εἴη ἄλλο ἐπανα-
 στασιαστικὸν γένος, εἰδικώτατον δὲ, μεθ' ὃ ἔκ ἂν εἴη ἄλλο ἐπανα-
 στασιαστικὸν εἶδος. μεταξὺ δὲ τῶν γενικωτάτων καὶ τῶν εἰδικωτάτων ἄλλα,
 αὖ καὶ γένη καὶ εἶδη ἐστὶ τὰ αὐτά, πρὸς ἄλλο μόνον καὶ ἄλλο λαμβανόμενα.
 γενεῶδες δὲ ἐπὶ μιᾷ κατηγορίᾳ σαφές τὸ λεγόμενον.
 ἢ ὅτι ἐστὶ μὴ καὶ αὕτη γένος, ὑπὸ δὲ ταύτῃ ἐστὶ τὸ σῶμα, καὶ ὑπὸ
 τὸ σῶμα τὸ ἐμφύλον σῶμα, ὑφ' ὃ τὸ ζῶον, ὑπὸ δὲ τὸ ζῶον λογικόν
 ζῶον, ὑφ' ὃ ὁ ἄνθρωπος, ὑπὸ δὲ τὸν ἄνθρωπον Σωκράτης καὶ
 Πλάτων καὶ οἱ καὶ μέρος ἀνθρώπων. ἀλλὰ τῶν ἢ μὴ ὅτι τὸ γε-
 νικώτατον καὶ ὁ μόνον γένος, ὁ δὲ ἀνθρώπος τὸ εἰδικώτατον καὶ ὁ μόνον
 εἶδος· τὸ δὲ σῶμα εἶδος μὴ τῆς φύσεως, γένος δὲ τὸ ἐμφύλον σῶ-
 ματος. ἀλλὰ καὶ τὸ ἐμφύλον σῶμα εἶδος μὴ τῷ σώματι, γένος
 δὲ τὸ ζῶον. πάλιν τὸ ζῶον εἶδος μὴ τῷ ἐμφύλῳ σώματι, γένος
 δὲ τὸ λογικὸν ζῶον. τὸ δὲ λογικὸν ζῶον εἶδος μὴ τῷ ζῴῳ, γένος δὲ
 τὸ ἀνθρώπινον. ὁ δὲ ἄνθρωπος εἶδος μὴ τῷ λογικῷ ζῴῳ, ὑπέκτι δὲ καὶ
 γένος τῶν καὶ μέρος ἀνθρώπων, ἀλλὰ μόνον εἶδος· καὶ πᾶν τὸ πρὸ
 τῶν ἀτόμων προσεχὲς κατηγορούμενον εἶδος ἂν εἴη μόνον, ὑπέκτι
 δὲ καὶ γένος. ὥσπερ ἂν ἡ φύσις ἀποστάτω ὅσα τῷ μὲν εἶναι πρὸ
 αὐτῆς γένος ἦν τὸ γενικώτατον, ὅτι καὶ ὁ ἀνθρώπος εἶδος ἂν μεθ'
 ὃ ἔκ ἔσθ' ἄλλο εἶδος ὅδε τι τῶν τέμνεσθαι δυναμένων εἰς εἶδη
 ἀλλὰ τῶν ἀτόμων (ἀτομον γὰρ λέγειν) Σωκράτης καὶ Πλάτων καὶ
 Ἀλκιβιάδης καὶ τυτὶ τὸ λευκόν), μόνον ἂν εἴη εἶδος καὶ τὸ ἔχατον
 εἶδος, καὶ ὡς ἔφαμεν, τὸ εἰδικώτατον. τὰ δὲ μέσα τῶν μὴ πρὸ
 αὐτῶν εἴη ἂν εἶδη, τῶν δὲ μετ' αὐτὰ γένη. ὥστε ταῦτα μὴ ἔχει
 δύο χεῖρας, τὴν τε πρὸς τὰ πρὸ αὐτῶν, καθ' ἣν εἶδη αὐτῶν εἶναι
 λέγειν, τὴν τε πρὸς τὰ μετ' αὐτὰ, καθ' ἣν γένη αὐτῶν εἶναι λέ-
 γειν. τὰ δὲ ἄκρα μίαν ἔχει χεῖρα· τὸ τε γὰρ γενικώτατον τὴν
 μὴ ὡς πρὸς τὰ ὑφ' αὐτὴν ἔχει χεῖρα, γένος ὃν πάντων τὸ ἀνώτατον,
 τὴν δὲ ὡς πρὸς τὰ πρὸ αὐτῶν ὑπέκτι ἔχει, ἀνωτάτω ὃν καὶ πρώτη
 ἀρχή. καὶ ὡς ἔφαμεν, ὑπὲρ ὃ ἔκ ἂν εἴη ἄλλο ἐπαναστασιαστικὸν γένος.
 καὶ τὸ εἰδικώτατον δὲ μίαν ἔχει χεῖρα, τὴν ὡς πρὸς τὰ πρὸ αὐτῶν,
 ὡς ἐστὶν εἶδος. τὴν δὲ ὡς πρὸς τὰ μετ' αὐτὴν ἔκ ἂν ἄλλοιαν ἔχει,
 ἀλλὰ καὶ τῶν ἀτόμων εἶδος λέγειν. ἀλλ' εἶδος μὴ λέγειν τῶν ἀτό-
 μων ὡς περιέχον αὐτά, εἶδος δὲ πάλιν τῶν πρὸ αὐτῶν ὡς περιεχό-
 μενον ὑπ' αὐτῶν. ἀφορίζονται τούτων τὸ μὴ γενικώτατον γένος ὅτις,
 ὁ γένος ὃν ἔκ ἔστιν εἶδος, καὶ πάλιν, ὑπὲρ ὃ ἔκ ἂν εἴη ἄλλο ἐπανα-
 στασιαστικὸν γένος· τὸ δὲ εἰδικώτατον εἶδος ὅτις, ὁ εἶδος ὃν ἔκ ἔστι
 γένος, καὶ ὁ εἶδος ὃν ἔκ ἂν διελαίμεθα ἐπὶ εἰς εἶδη, καὶ ὁ καὶ πλεονάζων
 καὶ διαφερόντων τῷ ἀριθμῷ ἐν τῷ τί ἐστι κατηγορεῖν. τὰ δὲ μέσα
 τῶν ἄκρων ὑπὸ ἀλλήλα τε καλεῖσθαι εἶδη καὶ γένη, καὶ ἕκαστον αὐτῶν
 εἶδος εἶναι καὶ γένος τίθεναι, πρὸς ἄλλο μόνον καὶ ἄλλο λαμβανόμε-
 νον.

τὰ γὰρ πρὸ τῶν εἰδικωτάτων ἄχρι τῷ γενικωτάτῳ ἀνιόντα
 γένη τε λέγειν καὶ εἶδη ὑπὸ ἀλλήλα, ὡς ὁ Ἀγαμέμνων Ἀτρείδης καὶ
 Πηλεΐδης καὶ Τανταλίδης καὶ τὸ τελευταῖον Διὸς. ἀλλ' ἐπὶ μὴ τῶν
 γενεαλογικῶν εἰς ἕνα ἀνάγειν (φέρει εἰπεῖν τὸν Δία) τὴν ἀρχὴν ὡς
 ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἐπὶ δὲ τῶν γενῶν καὶ τῶν εἰδῶν ὡς ὅτις. ἔχει
 ὁ γὰρ ἐπὶ κοινὸν γένος πάντων· ὅς, ὅδε πάντα ὁμογενῆ καθ' ὅν
 τὸ ἀνωτάτω γένος, ὡς φησὶν Ἀριστοτέλης. ἀλλὰ καὶ ὡς, ὥσπερ
 ἐν ταῖς Κατηγορίαις, τὰ πρῶτα δέκα γένη οἷον ἀρχαὶ δέκα πρῶτον
 καὶ ὅδε πάντα τις ὅσα καλῆ, ὁμοσύνῃς (φησὶ) καλεῖται, ὁ συν-
 νόμος. εἰ μὴ γὰρ ἦν κοινὸν πάντων γένος τὸ ὅν, συνωνύμος ἂν
 πάντα ὅσα ἐλέγετο· ὅσα δὲ ὅτων τῶν πρῶτων ἡ κοινότης καὶ
 τὸ ὅσα μόνον, ὑπέκτι μὴ καὶ καὶ τὸν λόγον τὸν καὶ τὸ ὅσα. δέκα μὴ ὅν
 τὰ γενικώτατα, τὰ δὲ εἰδικώτατα ἐν ἀριθμῷ μὴ τῷ εἶναι, ὁ
 μὴ ἀπειρῶν· τὰ δὲ ἄτομα, ἅπερ ἦν μὴ τὰ εἰδικώτατα, ἀπειρα-
 ὅς, ὅσα τῶν εἰδικωτάτων ἀπὸ τῶν γενικωτάτων κατιόντας πα-
 ρεκαλεῖται ὁ Πλάτων παύσας, κατιόντα δὲ διὰ τῶν διὰ μέσων
 διακρινάσθαι ταῖς εἰδικωταῖς διαφοραῖς. τὰ δὲ ἀπειρὰ φησὶν εἶναι
 μὲν γὰρ ὅν ἂν γενεῶδες τῶν ἐπιστήμων. κατιόντας μὴ ὅν εἰς τὰ εἰδικ-
 ωτάτα ἀνάγειν διακρινάσθαι διὰ πλῆθος εἶναι, ἀπὸντας δὲ εἰς τὰ
 γενικώτατα ἀνάγειν συναρῶν τὸ πλῆθος εἰς ὅν· συναγωγὸν γὰρ
 τῶν πολλῶν εἰς μίαν φησὶν τὸ εἶδος, καὶ ἐπὶ μᾶλλον τὸ γένος· τὰ
 δὲ καὶ μέρος καὶ καθ' ἕκαστα τὸ ἀνωτάτω εἰς πλῆθος αἰεὶ διακεῖται
 τῷ μὴ γὰρ τὸ εἶδος μετυσία οἱ πολλοὶ ἀνθρώποι εἰς, τοῖς δὲ καὶ
 μέρος καὶ καθ' ἕκαστα ὁ εἰς καὶ κοινὸς πλῆθος. διακεταῖον μὴ γὰρ αἰεὶ
 τὸ καθ' ἕκαστον, συλλεπτὸν δὲ καὶ ἐνοικῶν τὸ κοινόν. ἀποδοδυσμένον
 δὲ τὸ γένος καὶ τὸ εἶδος τί ἐστιν ἐκείνων αὐτῶν, καὶ τὸ μὴ γένος
 ἐπὶ ὅτων τῶν δὲ εἰδῶν πλεονάζον (αἰεὶ γὰρ εἰς πλείονα εἶδη ἢ τομὴ
 τῷ γένος), τὸ μὴ γένος αἰεὶ τὸ εἶδος κατηγορεῖν καὶ πάντα τὰ ἐπὶ
 τῶν ὑποκάτω, τὸ δὲ εἶδος ὅτε τὸ προσεχὲς αὐτῷ γένος ὅτε τῶν
 ἐπὶ αὐτῷ· ὅτε γὰρ ἀντιγράφει. οἱ γὰρ ἢ τὰ ἴσα τῶν ἴσων κατηγο-
 ρεῖται, ὡς τὸ χρεματιστικόν τῷ ἴσῳ, ἢ τὰ μετὰ τῶν ἐλαττωσέων,
 ὡς τὸ ζῶον τῷ ἀνθρώπῳ, τὰ δὲ ἐλάττω τῶν μετὰ τῶν ὑπέκτι
 ὑπέκτι γὰρ τὸ ζῶον ἀπὸ αὐτῶν εἶναι ἀνθρώπων, ὥσπερ τὸν ἀνθρώπον
 εἰς αὐτῶν εἶναι ζῶον. καθ' ὅν δ' ἂν τὸ εἶδος κατηγορεῖται, κατ'
 ἐκείνων καὶ τὸ εἶδος γένος ἐξ ἀνάγκης κατηγορηθήσεται, καὶ τὸ
 γένος γένος ἄχρι τῷ γενικωτάτῳ. εἰ γὰρ ἀληθὲς τὸ τὸν Σωκράτην
 εἰπεῖν ἀνθρώπον, τὸν δὲ ἀνθρώπον ζῶον, τὸ δὲ ζῶον φύσιν, ἀληθὲς
 καὶ τὸν Σωκράτην ζῶον εἰπεῖν καὶ φύσιν· αἰεὶ γὰρ τῶν ἐπὶ αὐτῷ κατη-
 γορούμενων τῶν ὑποκάτω, τὸ μὴ εἶδος καὶ τὸ ἀτόμον κατηγορηθήσεται,
 τὸ δὲ γένος καὶ καὶ τὸ εἶδος καὶ καὶ τὸ ἀτόμον· τὸ δὲ γενικώτατον καὶ
 καὶ τὸ γένος ἢ τῶν γενῶν, εἰ πλείονα εἴη τὰ μέσα καὶ ὑπὸ ἀλλήλα,
 καὶ καὶ τὸ εἶδος καὶ καὶ τὸ ἀτόμον. λέγειν γὰρ τὸ μὴ γενικώτατον καὶ
 πάντων τῶν ὑφ' αὐτὴν γενῶν τε καὶ εἰδῶν καὶ ἀτόμων, τὸ δὲ γένος τὸ
 πρὸ τῷ εἰδικωτάτῳ καὶ πάντων τῶν εἰδικωτάτων καὶ ἀτόμων, τὸ δὲ
 μόνον εἶδος καὶ πάντων τῶν ἀτόμων, τὸ δὲ ἀτομον ἐφ' ὅτις μόνον
 τῶν καὶ μέρος. ἀτομον δὲ λέγειν ὁ Σωκράτης καὶ τυτὶ τὸ λευκόν
 καὶ ὅτις ὁ προσὺν Σωκράτους υἱός, αἱ μόνον αὐτῷ εἴη Σωκράτης
 υἱός. ἀτομα δὲ λέγειν τὰ τοιαῦτα, ὅτι ἐξ ἰδιότητος συνήκοντες

ἡσας, ὡς τὸ ἄθροισμα ἐκ αὐτῶν ἄλλων τινός ποτε τὸ αὐτὸ γένοιτο
 πᾶς μέρος· αἱ γὰρ Σωκρατίδης ἰδιώτης ἐκ αὐτῶν ἄλλων τινός
 πᾶς μέρος γένοιτο· ἀντὶ αὐταῖς. αἱ μὲντοι τῷ ἀνθρώπῳ (λέγω
 ἢ τῷ κατὰ) ἰδιώτης γένοιτο· ἀντὶ αὐταῖς ἐπὶ πλείονων, μᾶλλον
 ἢ ἐπὶ πάντων τῶν αὐτῶν μέρος ἀνθρώπων, καθὼς ἀνθρώποι. περιέχει
 ὅτι μὴ ἄτομον ὑπὸ τῷ εἶδος, τὸ δὲ εἶδος ὑπὸ τῷ γένει. ἔστι γὰρ
 π τὸ γένος, τὸ δὲ ἄτομον μέρος, τὸ δὲ εἶδος καὶ ὅλον καὶ μέρος· ἀλλὰ
 μέρος μὴ ἄλλο, ὅλον δὲ ἐκ ἄλλων ἀλλ' ἐν ἄλλοις· ἐν γὰρ τοῖς μέ-
 ρει τὸ ὅλον. περὶ μὴ ὅτι γένος καὶ εἶδος, καὶ τί τὸ γενικώτατον καὶ τί
 τὸ ἀπαικτέον, καὶ τίνα καὶ γένη τὰ αὐτὰ καὶ εἶδη, τίνα τε τὰ ἄτομα, 10
 καὶ ποσῶς τὸ γένος καὶ τὸ εἶδος, εἴρηξι.

3 Ἡ διαφορὰ δὲ κοινὴς τε καὶ ἰδίως καὶ ἰδιαιτάτα λεγέσθαι. κοι-
 νὴς μὴ γὰρ διαφέρει ἕτερον ἑτέρῳ λέγει· τὸ ἑτερότητι διαλλάττον
 ἑαυτὴν ἢ πρὸς αὐτὴν ἢ πρὸς ἄλλο· διαφέρει γὰρ Σωκράτης Πλά-
 τῶνος τῇ ἑτερότητι, καὶ αὐτὸς αὐτῷ παιδὶς τε ὄντος καὶ ἀνδριανθέντος, 15
 καὶ ἀνδρὶ τῷ τι καὶ παυσσάμενον, καὶ ἀπὸ γὰρ ἐν ταῖς τῷ πως ἔχει
 ἐκείνῃ θεωρεῖται. ἰδίως δὲ διαφέρει λέγει ἕτερον ἑτέρῳ, ὅταν
 ἐκείνῃ συμβεβηκός τὸ ἕτερον τῷ ἑτέρῳ διαφέρει. ἀχώριστον
 ἢ συμβεβηκός ὅσον γλαυκῆς ἢ γρυπότης ἢ ὕλη ἐκ τραύματος
 ἰσχυροῦσα. ἰδιαιτάτα δὲ διαφέρει ἕτερον ἑτέρῳ λέγει, ὅταν 20
 αὐτῷ διαφορὰ διαλλάττει, ὡς περὶ ἀνθρώπου ἵππου εἰδποῦ
 διαφορὰ διήνηχε τῇ τῷ λογικῷ ποιότητι. καθόλου μὴ ὅτι πᾶσα
 διαφορὰ ἑτεροῦ ποιεῖ προσγνωμένη τινί· ἀλλ' αἱ μὴ κοινὴς καὶ
 ἰδίως ἄλλων ποιοῦσιν, ἢ δὲ ἰδιαιτάτα ἄλλα. τῶν γὰρ διαφορῶν αἱ
 μὴ ἄλλων ποιοῦσιν, αἱ δὲ ἄλλοι. αἱ μὴ ὅτι ποιοῦσιν ἄλλο εἰδποῦ 25
 ποιῶν, αἱ δὲ ἄλλων ἐπὶ πλείονος διαφοροί. τῷ γὰρ ζῷον διαφορὰ
 ποιῶν ἢ τῷ λογικῷ ἄλλο ἐποίησεν καὶ εἶδος τῷ ζῷον ἐποίησεν,
 ἢ ἢ πᾶσι ἄλλων μόνον παρὰ τὸ ἡμεῖς ἐποίησεν, ὡς ἢ μὴ
 ὅτι ἢ ἢ ἄλλων μόνον ἐποίησεν. καὶ μὴ ὅτι τὰς ἄλλων ποιῶν
 διαφορὰς αἱ τε διαίρεσεις γίνονται τῶν γενῶν εἰς τὰ εἶδη, οἱ τε ὅροι 30
 ἐπὶ πλείονος ἐκ γένους ὄντες καὶ τῶν τοῦτων διαφορῶν· καὶ δὲ τὰς
 ἄλλων ἐτερότητες μόνον συνίστανται καὶ αἱ τῷ πως ἔχοντος με-
 τὰ αὐτά. αὐτὸν ὅτι πάλιν ἀρχομένης ῥητέον τῶν διαφορῶν τὰς
 βιωματικές εἶναι τὰς δὲ ἀχώριστους· τὸ μὴ γὰρ κινεῖσθαι καὶ τὸ ἡμεῖς
 καὶ τὸ ἡμεῖς καὶ τὸ νοεῖν, καὶ ὅσα τούτοις παραπλήσια, χωριστά 35
 ἐστὶ, τὸ δὲ γρυπὸν εἶναι ἢ-σιμὸν, ἢ λογικὸν ἢ ἄλογον, ἀχώριστα.
 πᾶς δὲ ἀχώριστον αἱ μὴ ὑπάρχουσι καθ' αὐτάς, αἱ δὲ καὶ συμβε-
 βηκός· τὸ μὴ γὰρ λογικὸν καθ' αὐτὸ ὑπάρχει τῷ ἀνθρώπῳ, καὶ τὸ
 ἡμεῖς, καὶ τὸ ἐπιστήμη εἶναι δεκτικὸς, τὸ δὲ γρυπὸν ἢ σιμὸν εἶναι
 καὶ συμβεβηκός καὶ ὁ καθ' αὐτά. αἱ μὴ ὅτι καθ' αὐτὸ προσῆσαι ἐν 40
 τῇ ὕλη λέγει λαμβάνοντι καὶ ποιῶν ἄλλο, αἱ δὲ καὶ συμ-
 βηκός ὅτι ἐν τῷ τῆς ὕλης λόγῳ λαμβάνοντι ὅτι ποιῶν ἄλλο
 ἄλλ' ἄλλων. καὶ αἱ μὴ καθ' αὐτάς ἐκ ἐπιθέχονται τὸ μᾶλλον καὶ
 τὸ ἥττον, αἱ δὲ καὶ συμβεβηκός, πᾶς ἀχώριστοι ὡσιν, ἐπίτασιν
 λαμβάνουσι καὶ ἀνεῶν· ὅτι γὰρ τὸ γένος μᾶλλον καὶ ἥττον κατηγο- 45
 ρεῖται ὅτι ἢ γένος, ὅτι αἱ τῷ γένει διαφοραὶ, καθ' ἃς διαίρεται·
 ὅτι μὴ γὰρ εἶναι αἱ τὴν ὕλην λέγειν συμπληροῦναι, τὸ δὲ εἶναι
 ὕλην καὶ καὶ τὸ αὐτὸ ὅτι ἀνεῶν ὅτι ἐπίτασιν ἐπιθεχόμενον ἐστίν,

τὸ δὲ γρυπὸν ἢ σιμὸν εἶναι ἢ καὶ ῥητέον πᾶς καὶ ἐπιτείνεσθαι καὶ ἀπεί-
 τῶν ὅτι εἰδῶν τῆς διαφορῆς θεωρημένων, καὶ τῶν μὴ ὅτι χωρισ-
 τῶν δὲ ἀχώριστων, καὶ πάλιν τῶν ἀχώριστων πᾶς μὴ ὅτι καθ'
 αὐτάς τῶν δὲ καὶ συμβεβηκός, πάλιν τῶν καθ' αὐτάς διαφορῶν
 αἱ μὲν εἰσι καθ' ἃς διαίρεσθαι τὰ γένη εἰς τὰ εἶδη, αἱ δὲ καθ' ἃς
 τὰ διαίρεσθαι εἰδποῦνται. ὅσον τῶν καθ' αὐτάς διαφορῶν πᾶσιν
 τῶν τοῦτων τῷ ζῷον ὅσον, ἐμφύλῳ καὶ αἰσθητικῷ, λογικῷ καὶ ἄλογον,
 θνητῷ καὶ ἀθάνατον, ἢ μὴ τῷ ἐμφύλῳ καὶ αἰσθητικῷ διαφορὰ συστατικὴ
 ἐστὶ τῆς τῷ ζῷον ὕλης. ἐστὶ γὰρ τὸ ζῷον ὕλη ἐμφύλῳ αἰσθητικῷ
 ἢ δὲ τῷ θνητῷ καὶ ἀθανάτῳ διαφορὰ, καὶ ἢ τῷ λογικῷ τε καὶ ἄλογον,
 διαίρεται εἰσι τῷ ζῷον διαφοραὶ· δὲ αὐτῶν γὰρ τὰ γένη εἰς τὰ
 εἶδη διαίρεσθαι. ἀλλ' αὐταῖς γὰρ αἱ διαίρεται διαφοραὶ τῶν γε- 5
 νῶν συμπληρωτικαὶ γίνονται καὶ συστατικαὶ τῶν εἰδῶν· τέμνει γὰρ
 τὸ ζῷον τῇ τε τῷ λογικῷ καὶ τῷ ἄλογον διαφορῇ, καὶ πάλιν τῇ τε τῷ
 θνητῷ καὶ τῷ ἀθανάτῳ διαφορῇ. ἀλλ' αἱ μὴ τῷ λογικῷ καὶ τῷ θνητῷ
 διαφοραὶ συστατικαὶ γίνονται τῷ ἀνθρώπῳ, αἱ δὲ τῷ λογικῷ καὶ τῷ
 ἀθανάτῳ τῷ θεῷ, αἱ δὲ τῷ θνητῷ καὶ τῷ ἄλογον τῶν ἄλογον ζῴων.
 ὅτι δὲ καὶ τῆς ἀνωτάτης ὕλης διαίρεται ὅσον τῆς τε ἐμφύλῳ
 καὶ ἐμφύλῳ διαφορῆς καὶ τῆς αἰσθητικῆς τε καὶ ἀναισθητικῆς, ἢ μὴ ἐμφύ-
 λῳς τε καὶ αἰσθητικῆς προσληφθεῖσαι τῇ ὕλη ἀπετέλεσαν τὸ ζῷον,
 ἢ δὲ ἐμφύλῳ καὶ ἀναισθητικῆς ἀπετέλεσαν τὸ φυτὸν. ἐπὶ ὅτι αἱ
 αὐταὶ πᾶς μὴ ληφθεῖσαι γίνονται συστατικαὶ πᾶς δὲ διαίρεται,
 εἰδποῦναι πᾶσαι κέκληται. καὶ τέττοις γὰρ μετὰ τὰς χροῖας αἱ τε τὰς
 διαίρεσεις τῶν γενῶν καὶ εἰς τὰς ὁρίσεις, ἀλλ' ὁ τῶν καὶ συμβε- 10
 βηκός ἀχώριστων, ὅτι ἐπὶ μᾶλλον τῶν χωριστῶν. ὅτι δὲ καὶ ὁρί-
 μαι φασι, διαφορὰ ἐστὶν ἢ περὶ σκεῖν τὸ εἶδος τῷ γένει. ὁ γὰρ
 ἀνθρώπος τῷ ζῷον πλείονος ἔχει τὸ λογικὸν καὶ τὸ θνητὸν· τὸ γὰρ ζῷον
 ὅτι ὅσον τῶν ἐστίν, ἐπὶ πᾶσι αὐτῶν τὰ εἶδη ὅσον τὰς διαφορὰς;
 ὅτι δὲ πᾶσι τὰς ἀντικειμένους ἔχει, ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἅμα ἔχει καὶ
 ἀντικείμενα, ἀλλ' ὡς ἀξιοῦσι, δύναται μὴ πᾶσι ἔχει τὰς τῶν
 ὑπὲρ αὐτὴν διαφορὰς, ἐπεὶ γὰρ δὲ ὅσον. καὶ ὅτι ὅτι ἐξ ὅσον τῶν
 τι γίνονται, ὅτι τὰ ἀντικείμενα ἅμα περὶ τὸ αὐτὸ ἐστὶν. ἐπὶ ὅτι δὲ
 αὐτὴν καὶ ὅτι, διαφορὰ ἐστὶ τὸ καὶ πλείονος καὶ διαίρεται τῷ
 εἶδει ἐν τῷ ποῖον τι ἐστὶν κατηγορούμενον· τὸ γὰρ λογικὸν καὶ τὸ θνητὸν 15
 τῷ ἀνθρώπῳ κατηγορούμενον ἐν τῷ ποῖον τι ἐστὶν ὁ ἀνθρώπος λέ-
 γεται, ἀλλ' ὅτι ἐν τῷ τί ἐστὶν. τί μὴ γὰρ ἐστὶν ὁ ἀνθρώπος ἐρωτω-
 μένῳ ἢ μὴ οὐκ εἶναι εἶναι ζῷον· ποῖον δὲ ζῷον πυνθανομένου,
 ὅτι λογικὸν καὶ θνητὸν, οὐκ εἶναι ἀποδιδόσκον. τῶν γὰρ πραγμάτων
 ἐξ ὕλης καὶ εἶδος συνεστῶτων, ἢ ἀνάλογον γὰρ ὕλη καὶ εἶδος τῇ σῶ- 20
 τῶν ἐχόντων, ὡς περὶ ὁ ἀνθρώπος ἐξ ὕλης μὴ τῷ χαλεπῷ εἶδος
 δὲ τῷ ὀλίγῳ, ὅτι καὶ ὁ ἀνθρώπος ὁ κοινὸς τε καὶ εἰδικὸς ἐξ
 ὕλης μὴ ἀνάλογον συνέστηκε τῷ γένει, ἐκ μορφῆς δὲ τῆς διαφορῆς.
 τὸ δὲ ὅσον τῶν, ζῷον λογικὸν θνητὸν, ὁ ἀνθρώπος, ὡς ἐκείνῳ ὁ ἀ-
 θρώπος. ὑπογράφουσι δὲ καὶ ὅτι, διαφορὰ ἐστὶ τὸ χωρὶς πᾶσι
 τὰ ὑπὲρ αὐτὴν γένος· τὸ λογικὸν γὰρ καὶ τὸ ἄλογον τὸν ἀνθρώπον καὶ 25
 τὸν ἵππον, ὅτι ὑπὲρ αὐτὴν γένος τὸ ζῷον, χωρὶς αὐτοῦ. ἀποδιδόσκει
 δὲ καὶ ὅτι, διαφορὰ ἐστὶν ὅτι διαφορὰ εἶναι. ἀνθρώπος γὰρ καὶ
 ἵππος καὶ μὴ τὸ γένος ὁ διήνηχε· ζῷον γὰρ καὶ ἡμεῖς καὶ οἱ ἵπποι,

ἀλλὰ τὸ λογικὸν προσεθεὶν διέσκησεν ἡμᾶς ἀπ' ἐκεῖνον. καὶ λογικοὶ
 ἐσμεν καὶ ἡμεῖς καὶ οἱ θεοί· ἀλλὰ τὸ θνητὸν προσεθεὶν διέσκησεν ἡμᾶς
 ἀπ' ἐκεῖνον. προσεξεργαζόμενοι δὲ τὰ περὶ τῆς διαφορᾶς μὴ τὸ
 τυγχόν φασι τῶν χωρίζοντων τὰ ὑπὸ τὸ αὐτὸ γένος εἶναι τὴν δια-
 φοράν, ἀλλ' ὅπερ εἰς τὸ εἶναι συμβάλλει καὶ εἰς τὸ τί ἦν εἶναι, καὶ
 ὁ τῷ πράγματός ἐστι μέρος. καὶ ὅτ' ἐπεφυκέναι πλεῖν διαφορὰ
 ἐστὶν ἀνθρώπῳ, εἰ καὶ ἴδιον ἀνθρώπῳ. εἰποῦμεν γὰρ ἂν τῶν ζώων τὰ
 μὲν πλεῖν πεφυκέναι τὰ δὲ μὴ, χωρίζοντες τὸν ἀνθρώπον ἀπὸ τῶν
 ἄλλων· ἀλλὰ τὸ πεφυκέναι πλεῖν ἔκ τῃ συμπληρωτικῇ τῆς
 ὑσίας, ὅδε μέρος αὐτῆς, ἀλλ' ἐπιτηδεύτης μόνον αὐτῆς, διὰ τὸ
 μὴ εἶναι διαφορὰν οἷα αἱ ἰδίως εἰδωτοὶ λεγόμεναι διαφοραί. εἰν
 ὅν ἂν εἰδωτοὶ διαφοραί, ὅσα ἕτερον εἶδος ποιοῦσι, καὶ ὅσαι ἐν τῷ
 τί ἦν εἶναι παραλαμβάνουσι. καὶ περὶ μὲν διαφορᾶς ἀρκεῖ τοσαῦτα.

4 Τὸ δὲ ἴδιον διαιρεῖσι τετραχῶς· καὶ ὅτ' ὁ μόνον τινὶ εἰδὲι συμ-
 βέβηκεν, εἰ καὶ μὴ παντὶ, ὡς ἀνθρώπῳ τὸ ἰατρικόν καὶ τὸ γεωμε-
 τρικόν· καὶ ὁ παντὶ συμβέβηκε τῷ εἰδὲι, εἰ καὶ μὴ μόνῳ, ὡς τῷ
 ἀνθρώπῳ τὸ εἶναι διποδὶ· καὶ ὁ μόνῳ καὶ παντὶ καὶ ποτέ, ὡς ἀνθρώπῳ
 παντὶ τὸ ἐν γῆρα παλαιῶν. τέταρτον δὲ, ἐφ' ὃ συνδεοράμεναι τὸ
 μόνῳ καὶ παντὶ καὶ αἰ, ὡς τῷ ἀνθρώπῳ τὸ γελαστικόν· καὶ γὰρ μὴ
 γελαῖ αἰ, ἀλλὰ δύναμει γελαστικὸν λέγει, καὶ τῷ αἰ. γελαῖν ἀλλὰ
 τῷ πεφυκέναι· τὸτο δὲ αἰ αὐτῷ σύμφυτον ὑπάρχει, ὡς καὶ τῷ ἵππῳ
 τὸ χρεμετιστικόν. ταῦτα δὲ καὶ κυρίως ἰδίᾳ φασιν, ὅτι καὶ ἀντιτρέφει·
 εἰ τι γὰρ ἵππος, χρεμετιστικόν, καὶ εἰ τι χρεμετιστικόν, ἵππος.

5 Συμβεβηκὸς δὲ ἐστὶν ὁ γίνεσθαι καὶ ἀπογίνεσθαι χωρὶς τῆς τῷ
 ὑποκειμένου φύσεως. διαιρεῖται δὲ εἰς δύο· τὸ μὲν γὰρ αὐτὸ χωρίζον
 ἐστὶ, τὸ δὲ ἀχωρίζον. τὸ μὲν ὅν καθ' αὐτὸν χωρίζον συμβεβηκός, τὸ
 δὲ μέλαν εἶναι ἀχωρίως τῷ κόρακι καὶ τῷ Αἰθίοπι συμβεβηκεν,
 δύνανται δὲ ἐπικνηθῆναι καὶ κόραξ λευκὸς καὶ Αἰθίοψ ἀποβαλὼν τὴν
 χροῖαν χωρὶς φύσεως τῷ ὑποκειμένῳ. ὁρίζον δὲ αὐτὸ καὶ ὅτ' αὐτῷ,
 συμβεβηκὸς ἐστὶν ὁ ἐνδεχέσθαι τῷ αὐτῷ ὑπάρχειν καὶ μὴ ὑπάρχειν·
 καὶ ὁ ὅτε γένος ἐστὶν ὅτε διαφορὰ ὅτε εἶδος ὅτε ἴδιον, αἰεὶ δὲ ἐστὶν ἐν
 ὑποκειμένῳ ὑφιστάμενον.

6 Ἀφορισθέντων δὲ πάντων τῶν προτεθέντων, λέγω δὴ γένος
 εἶδος διαφορὰς ἰδίᾳ συμβεβηκός, ῥητέον τίνα τε κοινὰ πρόσεςιν
 αὐτοῖς καὶ τίνα ἰδίᾳ. κοινὸν μὲν δὴ πάντων τὸ κατὰ πλείονων κατηγο-
 ρεῖσθαι, ὡς εἴρηται. ἀλλὰ τὸ μὲν γένος τῶν ὑπ' αὐτὸ εἰδῶν τε καὶ τῶν
 ἀτόμων, καὶ ἡ διαφορὰ ὡσαύτως, τὸ δὲ εἶδος τῶν ὑπ' αὐτὸ ἀτόμων,
 τὸ δὲ ἴδιον τῷ τε εἶδος ὃ ἐστὶν ἴδιον καὶ τῶν ὑπὸ τὸ εἶδος ἀτόμων, τὸ
 δὲ συμβεβηκὸς καὶ εἰδῶν καὶ ἀτόμων· τό τε γὰρ ζῶον ἵππου τε καὶ
 βοὸς κατηγορεῖται, εἰδῶν ὄντων, καὶ τῷδε τῷ ἵππῳ καὶ τῷδε τῷ βοῷ,
 ἀτόμων ὄντων. τὸ δὲ ἄλογον ἵππου καὶ βοὸς κατηγορεῖται καὶ τῶν κατὰ
 μέρος. τὸ μάντι εἶδος, οἷον ὁ ἀνθρώπος, τῶν κατὰ μέρος μόνων. τὸ
 δὲ ἴδιον τῷ τε εἶδος ὃ ἐστὶν ἴδιον καὶ τῶν ὑπ' αὐτὸ ἀτόμων, οἷον τὸ
 γελαστικὸν τῷ ἀνθρώπῳ καὶ τῶν κατὰ μέρος, τὸ δὲ μέλαν τῷ τε εἶδος
 τῶν κόρακων καὶ τῶν κατὰ μέρος, συμβεβηκὸς δὲν ἀχωρίζον, καὶ τὸ
 κατὰ μέρος ἀνθρώπῳ τε καὶ ἵππῳ, χωρίζον δὲν συμβεβηκός. ἀλλὰ
 προηγουμένως μὲν τῶν ἀτόμων, κατὰ δεύτερον δὲ λόγον καὶ τῶν περι-
 χόντων τὰ ἅμα.

Κοινὸν δὲ γένος καὶ διαφορὰς τὸ περιεκτικὸν εἶδῶν. περιέχει γὰρ
 καὶ ἡ διαφορὰ εἶδη, εἰ καὶ μὴ πάντα ὅσα τὰ γένη. τὸ γὰρ λογικόν,
 εἰ καὶ μὴ περιέχει τὰ ἄλογα ὡς περὶ τὸ ζῶον, ἀλλὰ περιέχει ἀν-
 θρωπον καὶ θεόν, ὅπερ ἐστὶν εἶδη. ὅσα τε κατηγορεῖται τὸ γένος ὡς
 γένος, καὶ τῶν ὑπ' αὐτὸ εἰδῶν κατηγορεῖται. ὅσα τε τῆς διαφορᾶς
 ὡς διαφορᾶς, καὶ τῷ ἐξ αὐτῆς εἶδος κατηγορηθῆσεται. γένος τε γὰρ
 ὄντος τῷ ζῶῳ, ὡς γένος κατηγορεῖται ἡ ὑσία καὶ τὸ ἐμφυλον καὶ τὸ
 αἰσθητικόν· ἀλλὰ καὶ τῶν ὑπὸ τὸ ζῶον εἰδῶν πάντων κατηγορεῖται
 ταῦτα, ἄχρι καὶ τῶν ἀτόμων. διαφορὰς τε ὅσης τῷ λογικῷ, κατη-
 γορεῖται ὡς διαφορὰς τὸ λόγιον χρηρᾶς· καὶ μόνον δὲ τῷ λογικῷ, ἀλλὰ
 καὶ τῶν ὑπὸ τὸ λογικὸν εἰδῶν κατηγορηθῆσεται τὸ λόγιον χρηρᾶς. κοι-
 νὸν δὲ καὶ τὸ ἀναρθεῖντος ἡ τῷ γένος ἡ τῆς διαφορᾶς συναναρθεῖσθαι
 καὶ τὰ ὑπ' αὐτά· ὡς γὰρ μὴ ὄντος ζῶντος ἔστιν ἵππος ὅδε ἀνθρώ-
 πος, ὅτ' αὐτὸ μὴ ὄντος λογικῷ ὅδε ἐστὶν ζῶον τὸ χρωμένον λόγιον.
 ἴδιον δὲ τῷ γένος τὸ ἐπὶ πλείονων κατηγορεῖσθαι ἥπερ ἡ διαφορὰ καὶ
 τὸ εἶδος καὶ τὸ ἴδιον καὶ τὸ συμβεβηκός· τὸ μὲν γὰρ ζῶον ἐπ' ἀνθρώπῳ
 καὶ ἵππῳ καὶ ὄρνέσι καὶ ὄφει, τὸ δὲ πατράσιν ἐπὶ μόνων τῶν τέσσα-
 ρας πόδας ἐχόντων, ὁ δὲ ἀνθρώπος ἐπὶ μόνων τῶν ἀτόμων, καὶ τὸ
 χρεμετιστικὸν ἐπὶ τῷ ἵππῳ μόνῳ καὶ τῶν κατὰ μέρος, καὶ τὸ συμβε-
 βηκὸς ὁμοίως ἐπ' ἐλαττόνων. δεῖ δὲ διαφορὰς λαμβάνειν, αἷς
 τέμεναι τὸ γένος, καὶ τὰς συμπληρωτικὰς τῆς ὑσίας τῷ γένος, ἀλλὰ
 τὰς διαιρετικὰς. ἐπὶ τὸ γένος περιέχει τὴν διαφορὰν δύναμει· τῷ
 γὰρ ζῶον τὸ μὲν λογικὸν τὸ δὲ ἄλογον· αἱ δὲ διαφοραὶ ἐκείναι περιέχουσιν
 τὰ γένη. ἐπὶ τὰ μὲν γένη πρότερα τῶν ὑφ' αὐτὰ διαφορῶν, διὰ
 συναναρθεῖν μὲν αὐτάς, καὶ συναναρθεῖν γὰρ τῷ ζῶῳ
 συναναρθεῖται τὸ λογικὸν καὶ τὸ ἄλογον. αἱ δὲ διαφοραὶ ἐκείναι συνα-
 ναρθεῖσι τὸ γένος· καὶ γὰρ πᾶσαι ἀναρθεῖσιν, ὅσα ἐμφυλον αἰσθη-
 τικὴ ἐπικνηθῆναι, ἥτις ἦν τὸ ζῶον. ἐπὶ τὸ μὲν γένος ἐν τῷ τί ἐστὶν, καὶ
 δὲ διαφορὰ ἐν τῷ ποῦν τι ἐστὶν, ὡς εἴρηται, κατηγορεῖται. ἐπὶ γένος
 μὲν ἐν καθ' ἑκάστων εἶδος, οἷον ἀνθρώπῳ τὸ ζῶον, διαφοραὶ δὲ πλείους,
 οἷον λογικόν, θνητόν, καὶ κατὰ ἐπιστήμης δεκτικόν, αἷς τῶν ἄλλων
 ζώων διαφέρει. καὶ τὸ μὲν γένος ἕκαστον ὅλην, μορφὴ δὲ ἡ διαφορὰ.
 προσόντων δὲ καὶ ἄλλων κοινῶν τε καὶ ἰδίων τῷ γένει καὶ τῇ διαφορᾷ
 ἀρκεῖ τοσαῦτα.

Γένος δὲ καὶ εἶδος κοινὸν μὲν ἔχουσιν τὸ κατὰ πλείονων, ὡς εἴρηται, ὅς
 κατηγορεῖσθαι· εἰλήφθαι δὲ τὸ εἶδος ὡς εἶδος μόνον, ἀλλ' ὅχι καὶ
 ὡς γένος, ὅπερ ἡ τὸ αὐτὸ καὶ εἶδος καὶ γένος. κοινὸν δὲ αὐτοῖς καὶ τὸ
 πρότερα εἶναι ὡς κατηγορεῖται, καὶ τὸ ὅλον τι εἶναι ἐκείνῳ. δια-
 φέρεται δὲ ἡ τὸ μὲν γένος περιέχει τὰ εἶδη, τὰ δὲ εἶδη περιέχει καὶ ὃ
 περιέχει τὰ γένη· ἐπὶ πλείον γὰρ τὸ γένος τῷ εἶδος. ἐπὶ τὰ γένη
 προὑποκαίεται δὲ, καὶ διαμορφωθέντα ταῖς εἰδωτοῖς διαφοραῖς ἀπο-
 τελῶν τὰ εἶδη, ὅθεν καὶ πρότερα τῇ φύσει τὰ γένη. καὶ συνανα-
 ρθεῖντα, ἀλλ' ἐκ συναναρθεῖντος· εἶδος μὲν γὰρ ὄντος πάντως ἐστὶ καὶ
 γένος, γένος δὲ ὄντος ἐκ πάντως ἐστὶν εἶδος. καὶ τὰ μὲν γένη συνα-
 νύμως κατηγορεῖται τῶν ὑφ' αὐτὰ εἰδῶν, τὰ δὲ εἶδη τῶν γενῶν
 ἐκείνῳ. ἐπὶ τὰ μὲν γένη πλεονάζει τῇ τῶν ὑπ' αὐτὰ εἰδῶν περιουσίᾳ,
 τὰ δὲ εἶδη τῶν γενῶν πλεονάζει ταῖς οἰκείαις διαφοραῖς. ἐπὶ ὅτε
 τὸ εἶδος γένει· ἂν γενικώτατον ὅτε τὸ γένος εἰδικώτατον.

9 Γένος δὲ καὶ ἰδίῳ κοινὸν μὲν ἐπεὶ τοῖς εἶδεσιν· εἰ γὰρ ἄνθρωπος, ζῷον, καὶ εἰ ἄνθρωπος, γελαστικόν. καὶ ἐπ' ἴσης κατηγορεῖται καὶ γένος τῶν εἰδῶν καὶ ἐπὶ ἰδίῳ τῶν αὐτῶν μεταχόντων ἀτόμων· ἐπ' ἴσης γὰρ καὶ ὁ ἄνθρωπος καὶ ὁ βῆς ζῷον, καὶ Ἄνθρωπος καὶ Μέλκτος γελαστικόν. κοινὸν δὲ καὶ τὸ συνημῶς κατηγορεῖται τὸ γένος τῶν 5 ὁμοίων εἰδῶν, καὶ τὸ ἰδίῳ ὡς ἂν ἡ ἰδίῳ. διαφέρει δὲ ὅτι τὸ μὲν γένος πρῶτον, ὕστερον δὲ τὸ ἰδίῳ· οὗ γὰρ εἶναι ζῷον, εἴτα διαρεῖται διαφοραῖς καὶ ἰδίαις. καὶ τὸ μὲν γένος καὶ πλείονων εἰδῶν κατηγορεῖται, ὡς ἐστὶ γένος, τὸ δὲ ἰδίῳ ἕως εἶδους, ὃ ἐστὶν ἰδίον. καὶ τὸ μὲν ἰδίον ἀντικατηγορεῖται ὃ ἐστὶν ἰδίον, τὸ δὲ γένος ἔκ ἀντικατηγορεῖται· ὅτε γὰρ 10 αὐτὸ ζῷον, ἄνθρωπος, ὅτε εἰ ζῷον, γελαστικόν· εἰ δὲ ἄνθρωπος, γελαστικόν, καὶ ἔμπαλιν. ἔτι τὸ μὲν ἰδίον παντὶ τῷ εἶδει ὑπάρχει ὃ ἐστὶν ἰδίον, καὶ μόνῳ καὶ αἰεὶ, τὸ δὲ γένος παντὶ μὲν τῷ εἶδει ὃ ἂν ἡ γένος, καὶ αἰεὶ, ὃ μέντοι καὶ μόνῳ. ἔτι τὰ μὲν ἰδία ἀναιρεμένα ὃ συναναίρει τὰ γένη, τὰ δὲ γένη ἀναιρεμένα συναναίρει τὰ εἶδη ὡς ἐστὶν 15 ἰδία, ὥστε καὶ ὡς ἐστὶν ἰδία ἀναιρεμένων καὶ αὐτὰ συναναίρει.

10 Γένος δὲ καὶ συμβεβηκός κοινὸν τὸ καὶ πλείονων, ὡς εἴρηται, κατηγορεῖται, ὡς τε τῶν χωριστῶν ἢ ὡς τε τῶν ἀχώριστων· καὶ γὰρ τὸ κοινὸν καὶ πλείονων, καὶ τὸ μέλαν καὶ κοράκιον καὶ Λιθίστιον καὶ τῶν αἰψύχων. διαφέρει δὲ τὸ γένος τῷ συμβεβηκός, ὅτι τὸ μὲν 20 γένος πρὸς τῶν εἰδῶν, τὰ δὲ συμβεβηκτά τῶν εἰδῶν ὕστερα· καὶ γὰρ ἐχώρισον λαμβάνει συμβεβηκός, ἀλλ' ὅν πρότερον ἐστὶ τῇ φύσει τὸ συμβεβηκός τῷ συμβεβηκός. καὶ τὸ μὲν γένος ἐπ' ἴσης τὰ μετέχοντα αἰεὶ μετέχει, τὸ δὲ συμβεβηκός ἔκ ἐπ' ἴσης· ὡς αἴσων γὰρ καὶ αἴσων ἐπιδέχεται ἡ τῶν συμβεβηκῶν μέθεξις, 25 ἡ δὲ τῶν γενῶν ἑκάτε. καὶ τὰ μὲν συμβεβηκτά ἐπὶ τῶν ἀτόμων προημενῶς ὀφείσκει, τὰ δὲ γένη καὶ τὰ εἶδη φύσει πρότερον τῶν ἀτόμων ὄντων. καὶ τὰ μὲν γένη ἐν τῷ τί ἐστι κατηγορεῖται τῶν ὑπ' αὐτὰ, τὰ δὲ συμβεβηκτά ἐν τῷ ποῦν τι ἐστὶν ἢ πῶς ἔχον ἑκάτε· πῶς γὰρ ὁ Λιθίστιος ἐμνησθῆς ἐρεῖς ὅτι μέλας, ἢ πῶς ἔχει 30 Σικεράτης, ἐρεῖς ὅτι καθῆται ἢ περιπατεῖ.

11 Τὸ μὲν γένος ἢ τῶν ἄλλων τεττάρων διαφέρει εἴρηται, συμβεβηκός δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἑκάστων διαφέρει τῶν τεττάρων, ὥστε πάντε μὲν ὄντων, ἕως δὲ ἑκάστου τῶν τεττάρων διαφέροντος, τεττάρως τὰ πάντε, εἰκοσι γίνεσθαι διαφορὰς τὰς πέντας. ἀλλ' ἔχ' ὅπως ἔχει, 35 ἀλλ' αἰ τῶν ἐφεξῆς καταριθμώμενον, καὶ τῶν μὲν δύο μὴ λειπομένων διαφορὰ δὲ τὴν εἰληθῆναι, τῶν δὲ τριῶν δύο, τῶν δὲ τεττάρων τρεῖς, τῶν δὲ πάντε τέτταρες, δέκα αἰ πᾶσαι γίνονται διαφοραὶ, τέσσαρες, τρεῖς, δύο, μία. τὸ μὲν γὰρ γένος ἢ διαφέρει τῆς διαφορᾶς καὶ τῷ αἶδος καὶ τῷ ἰδίῳ καὶ τῷ συμβεβηκός εἴρηται· τέσσαρες ὅν αἰ 40 διαφοραὶ. ἡ διαφορὰ δὲ πῇ μὲν διαφέρει τὸ γένος εἴρηται, ὅτε πῇ διαφέρει τὸ γένος αὐτῆς ἐρρήθη· λοιπὸν δὲ, πῇ διαφέρει τὸ αἶδος καὶ τὸ ἰδίῳ καὶ τῷ συμβεβηκός, ῥηθήσεται, καὶ γίνονται τρεῖς. πάλιν τὸ αἶδος πῇ μὲν διαφέρει τῆς διαφορᾶς ἐρρήθη, ὅτε πῇ διαφέρει ἡ διαφορὰ τῷ αἶδος ἐλέγεται· πῇ δὲ διαφέρει τὸ αἶδος τῷ γένος ἐρρήθη, ὅτε πῇ 45 διαφέρει τὸ γένος τῷ αἶδος ἐλέγεται. λοιπὸν ὅν, πῇ διαφέρει τὸ αἶδος τῷ ἰδίῳ καὶ τῷ συμβεβηκός, ῥηθήσεται· δύο ὅν καὶ αὐτὴ αἰ διαφοραὶ· τὸ δὲ ἰδίον πῇ διαφέρει τῷ συμβεβηκός καταλειφθήσεται· πῇ γὰρ

τῷ αἶδος καὶ τῆς διαφορᾶς καὶ τῷ γένος διαφέρει, προειρημένον ἐστὶν ἐν τῇ ἐκείνῳ πρὸς αὐτὰ διαφορὰ· τέσσαρες ὅν λαμβανομένων τῷ γένος πρὸς τὰ ἄλλα διαφορῶν, τριῶν δὲ τῆς διαφορᾶς, δύο δὲ τῷ αἶδος, μίας δὲ τῷ ἰδίῳ πρὸς τὸ συμβεβηκός, δέκα ἔσονται αἰ πᾶσαι· ὡς τὰς τέσσαρας, αἱ ἦσαν τῷ γένος πρὸς τὰ ἄλλα, φθάσαντες ἀπεδείξαμεν.

Κοινὸν τοίνυν διαφορᾶς καὶ αἶδος τὸ ἐπ' ἴσης μετέχει· ἀν- 12 θρώπῳ τε γὰρ ἐπ' ἴσης μετέχουσιν οἱ καὶ μέρος ἄνθρωποι, καὶ τῆς τῷ λογικῷ διαφορᾶς. κοινὸν δὲ καὶ τὸ αἰεὶ παρῆναι τοῖς μετέχουσιν· αἰεὶ γὰρ Σικεράτης λογικός, καὶ αἰεὶ Σικεράτης ἄνθρωπος. ἰδίον δὲ διαφορᾶς μὲν τὸ ἐν τῷ ποῦν τι κατηγορεῖται, αἶδος δὲ τὸ ἐν τῷ τί ἐστὶν· καὶ γὰρ ὁ ἄνθρωπος ὡς ποῦν τι λαμβάνεται, ἔχ' ἀπλῶς ὡς εἶναι ποῦν, ἀλλὰ καὶ τῷ γένει προσελθόντι αἰ διαφοραὶ ὑπέστησαν αὐτῷ. ἔτι ἡ μὲν διαφορὰ ἐπὶ πλείονων πολλὰς εἰδῶν θεωρεῖται, ὡς τὸ τετράπουν ἐπὶ πλείονων ζώων διαφερόντων τῷ εἶδει, τὸ δὲ αἶδος ἐπὶ μόνων τῶν ὑπὸ τὸ αἶδος ἀτόμων ἐστὶν. ἔτι ἡ διαφορὰ πρότερα τῷ κατ' αὐτῆς αἶδος· συναναίρει γὰρ τὸ λογικὸν ἀναίρει δὲ τὸν ἄνθρωπον, ὃ δὲ ἄνθρωπος ἀναίρει δὲ τὸν ἀνθρώπου· ὅτος τῷ ἀγγέλῳ. ἔτι διαφορὰ μὲν συντίθεται μετ' ἄλλης 20 διαφορᾶς (τὸ λογικὸν γὰρ καὶ θνητὸν συντίθεται εἰς ὑπόστασιν τῷ ἀνθρώπῳ), αἶδος δὲ αἶδος ὃ συντίθεται, ὥστε ἀπογενήσκει ἄλλο αἶδος· τίς μὲν γὰρ ἵππος τινὶ ὄντι σύνεισιν εἰς ἡμίονον γέννησιν, ἵππος δὲ ἀπλῶς ὄντι συντίθεται ὡς ἂν ἀποτελέσειεν ἡμίονον.

Διαφορὰ δὲ καὶ ἰδίῳ κοινὸν μὲν ἔχουσι τὸ ἐπ' ἴσης μετέχει 13 ὑπὸ τῶν μεταχόντων· ἐπ' ἴσης γὰρ τὰ λογικὰ λογικὰ καὶ τὰ γελαστικὰ γελαστικά. καὶ τὸ αἰεὶ καὶ παντὶ παρῆναι κοινὸν ἀμφῶν· καὶ γὰρ καλοβωθῆ ὁ δόρυς, ἀλλὰ πρὸς τὸ πεφυκέναι τὸ αἰεὶ λέγει, ἐπεὶ καὶ τὸ γελαστικὸν τῷ πεφυκέναι ἔχει τὸ αἰεὶ, ἀλλ' ἔχ' τῷ γελᾶν αἰεὶ. ἰδίον δὲ διαφορᾶς ὅτι αὐτῇ μὲν ἐπὶ πλείονων εἰδῶν λέγει πολλὰς, οἷον τὸ λογικὸν ἐπὶ ἀγγέλῳ καὶ ἐπὶ ἀνθρώπῳ, τὸ δὲ ἰδίον ἐφ' ἑνὸς αἶδος ὃ ἐστὶν ἰδίον. καὶ ἡ μὲν διαφορὰ ἔπειτα ἐκείνους ὡς ἦν διαφορὰ, ὃ μὴ καὶ ἀντιγράφει· τὰ δὲ ἰδία ἀντικατηγορεῖται ὡς ἦν ἰδία, διὰ τὸ ἀντιγράφειν.

Διαφορὰ δὲ καὶ συμβεβηκός κοινὸν μὲν τὸ ἐπὶ πλείονων λέ- 14 γεσθαι, κοινὸν δὲ πρὸς τὰ ἀχώριστα συμβεβηκτά τὸ αἰεὶ καὶ παντὶ προσεῖναι· τὸ τε γὰρ ὄντων αἰεὶ πρόσεστι πᾶσι κόραξί τὸ τε μέλαν ὁμοίως. διαφέρουσι δὲ ὅτι ἡ μὲν διαφορὰ περιέχει τὰ εἶδη, ὃ περιέχει δὲ· περιέχει γὰρ τὸ λογικὸν τὸν ἄνθρωπον καὶ τὸν ἀγγέλου· τὰ δὲ συμβεβηκτά τὸν τρόπον μὲν τῶν περιέχει τῶν ἐν πλείονων εἶναι, τὸν τρόπον δὲ τῶν περιέχει τῶν μὴ ἕως συμβεβηκός εἶναι δεκτικὰ τὰ ὑποκείμενα ἀλλὰ πλείονων. καὶ ἡ μὲν διαφορὰ ἀνεπίτατος καὶ ἀνώτερος, τὰ δὲ συμβεβηκτά τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον ἐπιδέχεται καὶ ἀμυγῆς μὲν αἰ ἐναντία διαφοραὶ, μυγῆς δ' ὡς ποτε τὰ ἐναντία συμβεβηκτά. τοσαύτῃ μὲν ὅν αἰ κοσμήτες καὶ αἰ ἰδιότητες τῆς 45 διαφορᾶς καὶ τῶν ἄλλων.

Τὸ δὲ αἶδος πῇ μὲν διαφέρει γένος καὶ διαφορᾶς, εἴρηται ἐν ὃ 15 ἐλέγεται πῇ τὸ γένος διαφέρει τῶν ἄλλων καὶ πῇ ἡ διαφορὰ διαφέρει τῶν ἄλλων. λοιπὸν, πῇ διαφέρει τῷ ἰδίῳ καὶ τῷ συμβεβη-

κότος, ῥηθῆσθαι. εἶδος δὲ καὶ ἰδίῳ κοινὸν τὸ ἀλλήλων ἀντικατηγο-
ρεῖσθαι· εἰ γὰρ ἄνθρωπος, γελαστικόν, καὶ εἰ γελαστικόν, ἄνθρωπος.
τὸ γελαστικὸν δὲ ὅτι καὶ πεφυκέναι γελαῖν ληπτέον, πολλὰς
εἶρη. κοινὸν δὲ καὶ τὸ ἐπ' ἰσῆς εἶναι· ἐπ' ἰσῆς τε γὰρ πάρεστι τὰ εἶδη
ταῖς μετέχουσιν, καὶ τὰ ἰδία ὧν ἐστὶν ἰδία. διαφέρει δὲ τὸ εἶδος τῷ
ἰδίῳ ὅτι τὸ μὲν εἶδος δύναμις καὶ ἄλλων γένος εἶναι, τὸ δὲ ἰδίον ἄλλων
αἰνῶν ἰδίον ἀδύνατον. καὶ τὸ μὲν εἶδος προϋφέστηκε τῷ ἰδίῳ, τὸ δὲ ἰδίον
ἐπιγίνεται τῷ εἶδει· δεῖ γὰρ ἄνθρωπον εἶναι, ἵνα γελαστικὸν ᾖ. ἔτι
τὸ μὲν εἶδος αἰετὲρ ἐνεργεῖα πάρεστι τῷ ὑποκειμένῳ, τὸ δὲ ἰδίον ποτε καὶ
δυνάμει· ἄνθρωπος μὲν γὰρ αἰετὲρ ἐνεργεῖα ὁ Σωκράτης ἐστίν, γελαῖ δὲ
ἐν αἰετὶ, καίπερ αἰετὲρ πεφυκὸς εἶναι γελαστικός. ἔτι ὧν οἱ ὅροι διά-
φοροι, καὶ αὐτὰ διάφορα ἐστίν· ἐστὶ δὲ εἶδος μὲν τὸ ὑπὸ τὸ γένος εἶναι,
καὶ τὸ καὶ πλείονων καὶ διαφορῶν τῶν ἀριθμῶν ἐν τῷ τί ἐστι κατηγο-
ρούμενον, καὶ ὅσα τοιαῦτα, ἰδίῳ δὲ τὸ μόνον καὶ παντὶ καὶ αἰετὶ προσεῖναι.

16 Εἶδος δὲ καὶ συμβεβηκός κοινὸν μὲν τὸ ἐπὶ πολλῶν κατηγο-
ρεῖσθαι, σπάνιον δὲ αἰετὶ ἄλλαι κοινότητες διὰ τὸ πλείονος ἀλλήλων
διαστάναι τὸ τε συμβεβηκός καὶ τὸ ὡς συμβεβηκεν. ἰδία δὲ ἐκατέρω,
τὸ μὲν εἶδος τὸ ἐν τῷ τί ἐστι κατηγορεῖσθαι ὧν ἐστὶν εἶδος, τῷ δὲ συμ-
βεβηκός τὸ ἐν τῷ ποῖον ἢ πῶς ἔχον· καὶ τὸ ἐκάστη ὅσων ἐνὸς μὲν
εἶδος μετέχουσιν, συμβεβηκότων δὲ πλείονων, τῶν τε χωριστῶν καὶ
τῶν ἀχωρίστων. καὶ τὰ μὲν εἶδη προσηγορεῖται τῶν συμβεβηκότων,

καὶ ἀχωρίστα ἢ (δεῖ γὰρ εἶναι τὸ ὑποκείμενον, ἵνα ἐκείνῳ τι συμβῇ).
τὰ δὲ συμβεβηκότες ὑπερογενῆ πέφυκε καὶ ἐπουσιώδη [ἐπεισοδιώδη
Α] τὴν φύσιν ἔχειν. καὶ τὸ μὲν εἶδος ἡ μετασχὴ ἐπ' ἰσῆς, τὸ δὲ
συμβεβηκός, καὶ ἀχωρίστον ἢ, ἐκ ἐπ' ἰσῆς· καὶ γὰρ ὁ Αἰθίοψ
Αἰθίοψ ἔχει ἀντὶ τὴν χροίαν ἢ ἀναμμένην ἢ ἐπιτοταμένην καὶ με-
λαίναν. λέγεται δὲ περὶ ἰδίῳ καὶ συμβεβηκός εἰπεῖν· πᾶσι γὰρ τὸ
ἰδίον τῷ τε εἶδος καὶ τῆς διαφορᾶς καὶ τῷ γένει διενέσκειν εἶρη.

Κοινὸν δὲ τῷ ἰδίῳ καὶ τῷ ἀχωρίστῳ συμβεβηκός τὸ ἀντι 17
αὐτῶν μὴ ὑποστῆναι ἐκεῖνα ἐφ' ὧν θεωρεῖται· ὡς γὰρ ἀντι τῷ γε-
λαστικῷ ἔχει ὑφίσταται ἄνθρωπος, ὅπως ἐδὲ ἀντι τῷ μελανῷ ὑπο-
σταίη ὁ Αἰθίοψ. καὶ ὡς περὶ παντὶ καὶ αἰετὲρ πάρεστι τὸ ἰδίον, ὅτι καὶ
ἀχωρίστον συμβεβηκός. διενέσκει δὲ ὅτι τὸ μὲν ἰδίον ἐν μόνῳ πᾶ-
ρεστιν εἶδει, ὡς τὸ γελαστικὸν ἀνθρώπῳ, τὸ δὲ ἀχωρίστον συμβεβη-
κός, ὅταν τὸ μέλαν ἐκ Αἰθιοπίαν μόνον ἀλλὰ καὶ κόρακι πρόσσεσι καὶ
ἄνθρωποι καὶ ἐβένῳ καὶ ἄλλοις τισίν. διὰ τὸ μὲν ἰδίον ἀντικατηγορεῖται
ἐστὶν ἰδίον καὶ ἐστὶν ἐπ' ἰσῆς, τὸ δὲ ἀχωρίστον συμβεβηκός ἐκ ἀντι-
κατηγορεῖται. καὶ τῶν μὲν ἰδίων ἐπ' ἰσῆς ἡ μετασχὴ, τῶν δὲ συμβε-
βηκότων ἡ μὲν μᾶλλον ἢ δὲ ἥττον. εἰσι μὲν ὧν καὶ ἄλλαι κοινότητες
τε καὶ ἰδιότητες τῶν εἰρημένων, ἀλλ' ἐξαρκῶσι καὶ αὐταὶ εἰς διακρι-
εἶν τε αὐτῶν καὶ τῆς κοινότητος παράστατον.

ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ ΣΤΗΝ ΘΕΩΣ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ (*).

Ἐπειδὴ πάντα τὰ ἀγαθὰ ἐφίεσθαι καὶ κοινὸς πάντων ὅρος ἐστὶ τὸ
ἀγαθόν (ἀγαθὸν γὰρ λέγειν) διὰ τὸ ἄγειν θέειν ἐπ' αὐτὸ πάντας, τὸ
δὲ ἀγαθὸν ἐπίστασθαι θεοῖσι, ὅταν καὶ γραμματικῶν παιδῶν παραγ-
γελλασθαι μὴ λέγειν ἀγαθότερον καὶ ἀγαθώτερον διὰ τὸ ἐν μὲν λέγειν
δύο καὶ ἐπιτακτικότερα, ἀλλὰ λέγειν μᾶλλον ἀγαθόν (δύο γὰρ λέξεις
ἐνταῦθα εἰσι) καὶ μάλιστα ἀγαθόν, ὅπερ ἐπιτακτικότερον καὶ τὸ μᾶλ-
λον ἐστίν, τότε χρεὶν τῷ εἶναι μὲν καταφρονέμενον πολλὰς, τὸ δὲ
ἀγαθὸν ἢ καταφρονέμενον. καὶ αὐτοὶ γὰρ αἱ τὰ κακὰ διαπραττέμενοι
ἐκ τῆς κακᾶς διαπραττόντων) ἀλλ' ἢ ἀγαθὰ· ὁ γὰρ ἰατρὸς ἀκούει τὸ
σώμα φλαβοτομῶν, ἐκ ἀκούσας προθέμενος ἀλλ' ὅμως βου-
λόμενος, καὶ ὁ φονεὺς ἐγγχεῖ τῷ φόνῳ ἐκ ὡς φόνος ἐργαζόμενος,
ἀλλὰ διὰ τὸ προσγινόμενον αὐτῷ ἐξ αὐτοῦ κέρδος, ὅπερ ἐκείνος
ἀγαθὸν νομίζει. πάντα ὅν τὸ ἀγαθὸν ἐφίεσθαι, ἀλλ' ἢ τὸ ὅπως
ἀγαθὸν ἢ τὸ νομίζεσθαι, πάντως δὲ ἀγαθὸν. εἰ ὅν πάντα τὰ
ἀγαθὰ ἐφίεσθαι, ὁ δὲ δευτέρῳ μᾶλλον ἀγαθόν, τότε μᾶλλον ἐφίεσθαι·
ὡς γὰρ τὸ μᾶλλον θερμὸν μᾶλλον θερμαίνει καὶ τὸ μᾶλλον ψυχρὸν
μᾶλλον ψύχει, ὅπως καὶ τὸ μᾶλλον ἀγαθὸν μᾶλλον πάντα ἐφίεσθαι.
ἡμεῖς ὅν διαπύρα καὶ ἐκμανεῖς ἐρεῖαι φιλοσοφίας γνώμεθα ἐμ-
παραινόμενοι ἡμῖν ἐξ αὐτῆς ἀγαθὸν τῆς φιλοσοφίας, καὶ τοῦτον
ἐκείνῳ ἐδῆλσεν ὁ Πλάτων, περὶ αὐτῷ ἐπὶ αὐτῷ τοῦτον ἀγαθὸν
εἰς ἀνθρώπους ὅτε ἦλθεν ὅτε ἤξει ποτὲ θεωρεῖν ἐκ θεῶν. ἀλλ'
ἐπειδὴ τὸ ἀγαθὸν τῆς φιλοσοφίας γινώσκειν ἢ δυνάσθαι τῆς φύσεως

αὐτῆς ἀγνοεῖν, δεῖ τὴν φύσιν αὐτῆς εἰπεῖν ὅποια τυγχάνει·
τῆς γὰρ διαφορᾶς φύσεως διάφορον καὶ τὸ ἀγαθόν. ὅταν γὰρ ἴσῃ
ἀγαθὸν τὸ ἄλλῃ εἶναι καὶ πορευτὸν τοῖς ποσίν, ἀνθρώπῳ δὲ ἀγα-
θὸν τὸ ἀναθρεῖν ὁ ὀπώπαμεν· μένος γὰρ τῶν ζώων ἀνθρώπος ἀνα-
μνηστικὸς, τῶν ἀλόγων μνήμην ἔχοντων μόνον, ὡς θεοῖσι ὁ κλέων
τῷ Ὀδυσσεύς ὁ Ἄργος, φυλάττας τὴν μνήμην εἰς εἰκοσι ἔτη. ὁ
ταῦτον δὲ μνήμην καὶ ἀνάμνησιν· μνήμην μὲν γὰρ ἐστὶ μὴ μὴ, ἀνά-
μνησιν δὲ ἀπολλυμένης μνήμης ἀναμνηστικὸς. καὶ ἡμεῖς μὲν ὅπως· ὁ
δὲ φιλόσοφος Πλάτων βούλει ἐν τοῖς εἰς Φαίδωνα ὑπομνήμασι
ἔρρει καὶ τὰ ἄλλα ἀνάμνησιν. ὑπερβαίνει γὰρ, φησὶ, τὴν ἐκείνου
ζωὴν τὸ ἀμετάπτωτον τῆς γνώσεως· τὸ γὰρ διὰ πάντες μεμνημένους
αὐτὰ καὶ μὴ ἐπιλανθάνεσθαι ὑπὲρ τὴν ἐκείνου φύσιν ἐστίν· τοῖς γὰρ
ἀνθρώποις κρείττονον ὅσον ἐκ ὑπάρχει τῆς φύσεως. ἐπιλανθάνεσθαι δὲ καὶ
τὰ ἄλλα· δεινὸς γὰρ ποτε παρεπίπται, καὶ τὰ πρότερον σάροντα
μὲν χρεὶν ὑλαστικῇ καὶ ἀγλαῇ πρὸς τὴν ποτε συνήθειαν, ὡς θεῶν
ὅτι ἐπιλανθάνεσθαι καὶ ἀναμνηστικὸς. ὅτι ἔχει ἀνάμνησιν, θεῶν
κἀνταῦθεν, ἐκ τῆς μὴ ἡμέας εἰς συνήθειαν ἀγεῖται τῷ προοραθέντι
καὶ τῷ πάντῃ ἔχοντι· θέττον γὰρ ἐν συνήθειᾳ γίνεσθαι τὸ προοραθέντος,
ὡς φυλάττας. δηλονότι τύπον τινα καὶ δι' αὐτὴν λαβεῖν ἀφορμὴν
ἀναμνηστικῆς. πληρὸν εἰ καὶ ἐπὶ ἀμφοτέρων ἐστὶν ἀνάμνησιν, ἀλλ' ὅτι
διαφορὰ τις ἐστίν· ἐπὶ μὲν γὰρ ἀνθρώπῳ σὺν τῇ ἀναμνήσει ἐστὶ καὶ
συναισθάνεσθαι αὐτὴς τῆς ἀναμνήσεως, ἐπὶ δὲ τῶν ἀλόγων οὐκ
εἶναι· ἐδὲ γὰρ συναισθάνεσθαι ἐκείνα ὅτι ἀναμνηστικὸν· ὡς περὶ γὰρ ἡ
45 ὅπως ὁρᾷ μὲν, ἐκ εἶδος δὲ ὅτι ὁρᾷ, ὅπως καὶ ἐπ' ἐκείνου ἐστίν. ἐδεῖται

(*) Cod. Paris. Reg. 1977 f. 1-19.

ὡς ἡ λόγος ἐπὶ τῆς διαφορᾶς φύσεως καὶ τῆς ἀγαθῆς διαφορᾶς. διὰ
πῶς ἂν χρητὴς τῆς φιλοσοφίας τὴν φύσιν εἰδέναι. ἀλλ' ἐπειδὴ
ταύτην χωρὶς ὁρισμῶν γινώσκαι ὁ ἀνθρώπινος (οἱ γὰρ ὁρισμοὶ ἀνατομαί
καὶ ἀνατομαί εἰσι τῶν φύσεων), δεῖ ἀπὸ τῶν ὁρισμῶν ἀρξασθαι· εἰς
ταύτην γὰρ ἀνάγκη κατήντησεν ὁ λόγος. τὸ δὲ ὁρισμῶν πρόβλημα
τὸ ἐστίν. ἐκ τούτου δὲ ἀρξασθαι, ὡς εἰρησεν ὁ λόγος. τίς δὲ ὁ
ἥρως, ἐν ἑτέρᾳ θεωρίᾳ εὐμενείᾳ τῶν κρείττονος παρασχόμενος.

Πρῶτος β'. ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ αὐτοὶ οἱ ἀναγινώσκοντες τὴν φιλο-
σοφίαν, ἀποδείξαι βυβλόμενοι ὅτι οὐκ ἔστιν, εἰσάγουσιν αὐτὴν (ἡ γὰρ
ἐκείνη μέρους φιλοσοφίας), τότε χάριν ἀφέντες τὴν ἔστιν, ἀπὸ
τῆς ἔστι τὴν ἀρχὴν ποιησόμεθα, χάριν ἀφέντες τοῖς ἀναγινώσκοντες αὐτὴν
ἐκείνην ὁμολογούντες, ὅτι τὸτο ἐκπηγεύσαντες μᾶλλον ἡμῖν
κατὰ τὴν αὐτὴν πεποιήσασθαι διὰ τῶν ἀποδείξεων. ἡ γὰρ ὡς φησὶν
Ἀριστοτέλης ἐν τῷ Προτρεπτικῷ ἐπυγεγραμμένῳ, ἐν ᾧ προτρέπει
ὡς πρὸς φιλοσοφίαν. φησὶ γὰρ ὅτι· εἰ μὴ φιλοσοφῆτέον, 15
φιλοσοφῆτέον, καὶ εἰ μὴ φιλοσοφῆτέον, φιλοσοφῆτέον· πάντως
ἡ φιλοσοφῆτέον. τὸ γὰρ ἔστιν, εἰ μὴ γὰρ ἔστιν, πάντως ὁφείλομεν
φιλοσοφῆν, ὅτι αὐτῆς· εἰ δὲ μὴ ἔστιν, καὶ ὅτι ὁφείλομεν ζητεῖν
ὡς ἡ ἐστὶ φιλοσοφία, ζητῶντες δὲ φιλοσοφῶμεν, ἐπειδὴ τὸ ζητεῖν
αἰτία τῆς φιλοσοφίας ἔστιν. καὶ τρεῖς δὲ αἰτίαι δεῖ ἀπὸ τῶν τί 20
ἐστὶ ἀρξασθαι κτλ. (*).

Πρῶτος γ'. δευτέρου ζητεῖν πᾶσι τῶν ὁρισμῶν. ὁρισμῶς
πάντα ἔστιν ὡς ἐκ μεταφορᾶς τῆς τῶν ὁρισμῶν. πάλαι γὰρ τῶ
ἐκείνῳ ἀνθρώπῳ καὶ συγγενέσι τὰς ἀφ' αὐτοῦ, μὴ τὴν ἀφ' αὐτοῦ αὐτῶ
ἐκείνῳ ἐκείνῳ καὶ φέροι περὶ τὴν διακομὴν τῆς γῆς. ἐπενόησαν 25
ὡς ἐκείνῳ τινα πρὸς ἀλλήλων τῶν ἐκείνῳ, καὶ ἐπαύσαντο τὴν πο-
λεμῶν διὰ καὶ ἀκαταμάχτην κέλευσιν παρ' αὐτοῖς παρὰ τὴν γέ-
νην τὴν φύσιν· καὶ τὸ φονεῖν. ὅτις ἐν καὶ οἱ ἐξηγῆται τῶν
φύσιν ὁρισμῶν, τὸ δικαίον καὶ τῆς ἀντιστροφῆς σχηματίζονται, ὅτε
ἐκείνῳ θέλουν ὅτε πλεονάζειν κτλ.

ὡς ἐκείνῳ δὲ ἐκείνῳ ὡς ἐκείνῳ ἀλλήλων αἰτισμῶς.
τὴν ὡς ἐκείνῳ ὡς ἐκείνῳ ἀλλήλων αἰτισμῶς, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς γῆς
ὡς ἐκείνῳ ἐν τῷ περὶ Αἰρέσεων.

ὁ ἑκείνῳ ὡς ἐκείνῳ ἀλλήλων αἰτισμῶς, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς γῆς
ὡς ἐκείνῳ ἐν τῷ περὶ Αἰρέσεων.

ὡς ἐκείνῳ ἐν τῷ περὶ Αἰρέσεων.

ὡς ἐκείνῳ ἐν τῷ περὶ Αἰρέσεων.

ὡς ἐκείνῳ ἐν τῷ περὶ Αἰρέσεων.

ὡς ἐκείνῳ ἐν τῷ περὶ Αἰρέσεων.

ὡς ἐκείνῳ ἐν τῷ περὶ Αἰρέσεων.

ὡς ἐκείνῳ ἐν τῷ περὶ Αἰρέσεων.

ὡς ἐκείνῳ ἐν τῷ περὶ Αἰρέσεων.

ὡς ἐκείνῳ ἐν τῷ περὶ Αἰρέσεων.

ὡς ἐκείνῳ ἐν τῷ περὶ Αἰρέσεων.

ὡς ἐκείνῳ ἐν τῷ περὶ Αἰρέσεων.

ὡς ἐκείνῳ ἐν τῷ περὶ Αἰρέσεων.

ὡς ἐκείνῳ ἐν τῷ περὶ Αἰρέσεων.

ὡς ἐκείνῳ ἐν τῷ περὶ Αἰρέσεων.

καθ' ὅσον, τὸς ὁρισμῶς ἡμεῖς καὶ τὴν ἱατρικὴν ὡρίσαντο φι-
λοσοφίαν σωμάτων, τὴν δὲ φιλοσοφίαν ἱατρικὴν ψυχῶν. ἀλλ'
ὡς ἱατροί, διάλληλος ἦδη ἐστὶ δεικνύει.

ἄλλων ὅσον ὁρισμῶν ἀναφέρουσι τῷ Πλάτῳ εἰρημένον ἐν
Θεατηρίᾳ (*) φησὶ γὰρ ἐκεῖ τὴν φιλοσοφίαν μετρίως μουσικῇ κατὰ
Πρῶτος ε'. φέρε ἔλθωμεν ἐπὶ τὴν ἐξηγήσιν αὐτῶν (τῶν
ὁρισμῶν). πρῶτος τῶν ὁρισμῶν ἐστὶ τῆς φιλοσοφίας ἐκ τῶ κα-
θόλου ὑποκειμένου, ὁ λέγων, γινώσκεις τῶν ὄντων ἢ ὄντα ἔστιν. καὶ οὐ
ἐκ τῶ μὴ εἰπεῖν ἐν ποίᾳ συγγράμματι ὁ Πυθαγόρας εἶπεν αὐτόν·
ὡς δὲ γὰρ κατέλειπε συγγράμματα, ἀλλ' ἔπερ τοῖς ἄλλοις τὰ συγ-
γράμματα, τὸτο ἐκείνῳ οἱ μαθηταί.

φυσικῶς δὲ θάνατος καὶ προαιρετικῇ ζωῇ ἔστιν, ὅταν τὴν καὶ
φύσιν ζωὴν ζῶντες ἀκολάστως τὴν βίον μετερχώμεθα. ἡ βυβλόμεν
δὲ τῶν ἀφ' αὐτοῦ τῶν λόγων Κλεόμβροτον· ὅτος γὰρ λέγων (Αρ-
ιστοτέλης 7 471)

εἶπας ἡλπε χαῖρε Κλεόμβροτος Ἀμβρακικῆς
ἡλπε ἀφ' ἡλπε τείχεος εἰς Αἶδην,
ἄξιον ὅτι παθὼν θανάτῳ κακόν, ἀλλὰ Πλάτωνος
ὡς τὸ περὶ ψυχῆς γράμμ' ἀναλεξόμενος.

ὡς δὲ γὰρ κατέλειπε συγγράμματα, ἀλλ' ἔπερ τοῖς ἄλλοις τὰ συγ-
γράμματα, τὸτο ἐκείνῳ οἱ μαθηταί.

φυσικῶς δὲ θάνατος καὶ προαιρετικῇ ζωῇ ἔστιν, ὅταν τὴν καὶ
φύσιν ζωὴν ζῶντες ἀκολάστως τὴν βίον μετερχώμεθα. ἡ βυβλόμεν
δὲ τῶν ἀφ' αὐτοῦ τῶν λόγων Κλεόμβροτον· ὅτος γὰρ λέγων (Αρ-
ιστοτέλης 7 471)

εἶπας ἡλπε χαῖρε Κλεόμβροτος Ἀμβρακικῆς
ἡλπε ἀφ' ἡλπε τείχεος εἰς Αἶδην,
ἄξιον ὅτι παθὼν θανάτῳ κακόν, ἀλλὰ Πλάτωνος
ὡς τὸ περὶ ψυχῆς γράμμ' ἀναλεξόμενος.

ὡς δὲ γὰρ κατέλειπε συγγράμματα, ἀλλ' ἔπερ τοῖς ἄλλοις τὰ συγ-
γράμματα, τὸτο ἐκείνῳ οἱ μαθηταί.

φυσικῶς δὲ θάνατος καὶ προαιρετικῇ ζωῇ ἔστιν, ὅταν τὴν καὶ
φύσιν ζωὴν ζῶντες ἀκολάστως τὴν βίον μετερχώμεθα. ἡ βυβλόμεν
δὲ τῶν ἀφ' αὐτοῦ τῶν λόγων Κλεόμβροτον· ὅτος γὰρ λέγων (Αρ-
ιστοτέλης 7 471)

εἶπας ἡλπε χαῖρε Κλεόμβροτος Ἀμβρακικῆς
ἡλπε ἀφ' ἡλπε τείχεος εἰς Αἶδην,
ἄξιον ὅτι παθὼν θανάτῳ κακόν, ἀλλὰ Πλάτωνος
ὡς τὸ περὶ ψυχῆς γράμμ' ἀναλεξόμενος.

ὡς δὲ γὰρ κατέλειπε συγγράμματα, ἀλλ' ἔπερ τοῖς ἄλλοις τὰ συγ-
γράμματα, τὸτο ἐκείνῳ οἱ μαθηταί.

φυσικῶς δὲ θάνατος καὶ προαιρετικῇ ζωῇ ἔστιν, ὅταν τὴν καὶ
φύσιν ζωὴν ζῶντες ἀκολάστως τὴν βίον μετερχώμεθα. ἡ βυβλόμεν
δὲ τῶν ἀφ' αὐτοῦ τῶν λόγων Κλεόμβροτον· ὅτος γὰρ λέγων (Αρ-
ιστοτέλης 7 471)

εἶπας ἡλπε χαῖρε Κλεόμβροτος Ἀμβρακικῆς
ἡλπε ἀφ' ἡλπε τείχεος εἰς Αἶδην,
ἄξιον ὅτι παθὼν θανάτῳ κακόν, ἀλλὰ Πλάτωνος
ὡς τὸ περὶ ψυχῆς γράμμ' ἀναλεξόμενος.

ὡς δὲ γὰρ κατέλειπε συγγράμματα, ἀλλ' ἔπερ τοῖς ἄλλοις τὰ συγ-
γράμματα, τὸτο ἐκείνῳ οἱ μαθηταί.

φυσικῶς δὲ θάνατος καὶ προαιρετικῇ ζωῇ ἔστιν, ὅταν τὴν καὶ
φύσιν ζωὴν ζῶντες ἀκολάστως τὴν βίον μετερχώμεθα. ἡ βυβλόμεν
δὲ τῶν ἀφ' αὐτοῦ τῶν λόγων Κλεόμβροτον· ὅτος γὰρ λέγων (Αρ-
ιστοτέλης 7 471)

εἶπας ἡλπε χαῖρε Κλεόμβροτος Ἀμβρακικῆς
ἡλπε ἀφ' ἡλπε τείχεος εἰς Αἶδην,
ἄξιον ὅτι παθὼν θανάτῳ κακόν, ἀλλὰ Πλάτωνος
ὡς τὸ περὶ ψυχῆς γράμμ' ἀναλεξόμενος.

(*) cf. Ammon. in Porphy. f. 4. ed. Venet. 1545. atque
David.

(*) Immo in Phaedone p. 61.

“φάγοιμι ἂν ἢ εἴποιμι.” (*) τὸ δὲ φαγεῖν ἀναγκάζοντος, πάλιν ἔπτεν “εἴποιμι ἂν ἢ φάγοιμι.” τέλος ὅν ἀναγκάζομένη δυοῖν θέ-
τερον πρᾶξαι, ἢ φαγεῖν ἢ εἰπεῖν, μασησαμένη τὴν αὐτῆς γλῶτ-
ταν ἀπέτεμεν ὡς ὄργανον διαλέκτου καὶ γούσεως, καὶ ἐντεῦθεν αἰκι-
ζομένη μετέλλαξε τὴν βίον. ἢ διὰ μακρὰν νόσον καλύνουσαν ἐπὶ 5
πολυὺ ὄργων χρηστὴ τὴν ψυχὴν τῷ σώματι, εὐλόγως δεῖ ἐξά-
γεω αὐτήν. διὸ καὶ ὁ Πλάτων ἐκ ἀποδέχεσθαι τὸ διατητικὸν τῆς
ιατρικῆς ὡς παιδαγωγὸν τὰ νοσήματα καὶ ποῦν ἐγγροσίζειν, ἀλλ’
ἀποδέχεσθαι τὸ χειρουργικὸν καὶ φαρμακευτικόν, ὃ ἐχρήστο Ἀρχυμένους
ὡς ἐρατόπεδον θεραπεύειν. φησὶ δὲ καὶ Σοφοκλῆς (Aias. 578) 10
“ὅς πρὸς ἱατρὸ σοφὸν θρηνεῖ ἐπωδὸς πρὸς τομῶντι τραύματι.” ἢ
διὰ πέναν· καὶ καλῶς φησὶν ὁ Θέογνις (175 Bekk.)

χρὴ πένην φείνοντα καὶ εἰς μεγαλήτερα πόντον

ρίπτειν καὶ πετρῶν, Κύρνε, κατ’ ἡλιβάτων.

ἢ διὰ λῆρον· ὥσπερ καὶ ἐκεῖ ἡ μέθη ἔλυε τὸ συμπόσιον, ὥτως 15
κἀνταῦθα εὐλόγως ἐστὶ τὸ αὐτὸν ἐξαγαγεῖν διὰ λῆρον· ὅθεν γὰρ
ἐστὶ λῆρος εἰ μὴ φυσικὴ μέθη, καὶ ὅθεν ἐστὶ μέθη εἰ μὴ προαιρετι-
κὸς λῆρος. καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῆς· ὁ μὲντοι Πλωτῖνος περὶ εὐλόγου
ἐξαγωγῆς γράφει μονόβιβλον, καὶ ὅδε ἐνα τῶν πέντε τρόπων τέ-
των ἀποδέχεσθαι κτλ. δηλοῖ δὲ καὶ οἱ Ῥωμαῖοι νόμοι μὴ πρότερον 20
ταφῇ παραδιδόντες τὰ τῶν ἐξαγόντων αὐτοὺς σώματα, πρὶν ἂν
αἰκίσωσιν καὶ τῶν ποδῶν.

ἄλλος ὅρισμός τῆς φιλοσοφίας ἐκ τῶ πύρρου αὐτῆς τέλους
λαμβανόμενος, ὁ λέγων αὐτὴν ὁμοίωσιν θεῶ καὶ τὸ δυνατὸν ἀν-
θρώπῳ· ἐν καὶ τῷ Θεωρητικῷ τῷ διαλόγῳ (p. 176) ὁ Πλάτων 25
ὥτως αὐτὴν ὠρίσατο. ἀπορῶσι δὲ τινες ὅτι πῶς δύνασθαι ὁ φιλόσοφος
ὁμοίος τῷ θεῷ γενέσθαι; καὶ λέγουσιν ὅτι ἐπειδὴ ἔχει τὰ χαρακτη-
ρίζοντα τὸ θεῖον· οἱ καὶ ποιηταὶ τρισσῶς τὸ θεῖον χαρακτηρίζουσι,
τῷ ἀγαθῷ, τῷ δυνατῷ, τῷ γνωσκίῳ, ὡς δηλοῖ τὸ θεοὶ διωτῆρες
ἐαῖον, θεοὶ δὲ γε πάντα δύνασθαι, θεοὶ δὲ πάντα ἴσασι.

Πρῶτος ζ'. ἐπειδὴ μὴ ἡκέσθαι ὁ Πλάτων εἰπεῖν τὴν φιλο-
σοφίαν ὁμοίωσιν θεῶ καὶ τὸ δυνατὸν ἀνθρώπῳ, ἀλλὰ καὶ τὴν τρόπον
τῆς ὁμοιώσεως προσέθηκεν εἰπὼν “ὁμοίωσις δὲ ἐστὶ δικαίον καὶ ὅσιον
γενέσθαι μὲν φρονήσεως, καὶ ταῦτα γινώσκων,” φέρε τρία τινὰ ζη-
τήσωμεν, πρῶτον μὲν διὰ τί προσέθηκεν τῷ δικαίῳ τὸ ὅσιον, δεῦτερον 35
διὰ τί τεσσάρων ὅσων ἀρετῶν δύο μόνων ἐμνήσθη, δικαιοσύνης καὶ
φρονήσεως, τρίτον διὰ τί εἶπε “καὶ ταῦτα γινώσκων.”

Πρῶτος η'. πέμπτος ὅρισμός τῆς φιλοσοφίας εἰς Ἀριστοτέ-
λην ἀναγόμενος, ὁ λέγων αὐτὴν τέχνην τεχνῶν καὶ ἐπιστήμην ἐπι-
στημῶν· ἐν καὶ τῇ μὲν τὴν φυσικὴν πραγματείαν θεολογικὴν ἐπι- 40
γεγραμμένην (1 2) εἶρησεν αὐτῷ ὁ ὅρισμός ὅτος. καὶ εἰκότως ἐκ
τῆς ὑπεροχῆς ὥτως λέγει, ὡς καὶ ἐν τῇ θεολογικῇ πραγματείᾳ
ὥτως. διὸ καὶ ἀπορῶσιν ὅτι διὰ τί τοῦτο ἐπαναδιπλασιασμῷ κα-
χρησθῆναι, καὶ λέγουσι τὴν αἰτίαν πέντε.

φησὶν Ἀριστοτέλης ἐν ἀποφθέγματι ὅτι ὅσαι αἰτίαι 45

τέχναις καὶ ἐπιστήμαις χολάζοντες τῆς φιλοσοφίας ἀμελεῖσθαι εἰ-
κασὶ τοῖς μνηστῆρσι τῆς Περικλέους, οἵτινες αὐτῇ συγγενέας μὴ
δυνάμενοι ἡγάγειν καὶ ταῖς θεραπεύειν αὐτῆς συγγενέας.

Βυλομένη ἢ οἰκοδομικῇ γινώσκειν εἰ ὁρθὸς ὁ τοίχος, καχρησθῆναι
βαρυλλίῳ.

ὅτω τριβαῖς τις ἐν πολέμῳ ὑπὸ φίλῳ ἔφη “αὐτὸν μὲν ἐξε-
σάωσα. τί μοι μέλει ἀσπίδος ἐκείνης; ὁρῶτω,” αὐτὸν μὲν τὴν ἰδίαν
ψυχὴν εἰπὼν, ἀσπίδα δὲ τὸ ἴδιον σῶμα καλέσας. καὶ ἄλλος δι-
ψήσας ἔφη “ἀπέρχομαι τὴν ὄνον μὴ ποτίσαι,” ὄνον τὸ σῶμα καλέ-
σας. καὶ τὸ “πτίσσε πτίσσε τὴν Ἀναξάρχῳ θυλακόν· αὐτὸν γὰρ 10
Ἀναξάρχον ἢ μὴ πτίσσης ποτε.”

Πρῶτος θ'. ἕκτος ὅρισμός τῆς φιλοσοφίας εἰς Πυθαγόραν
ἀναγόμενος, ὁ λέγων αὐτὴν φιλιαν σοφίας.

Πρῶτος ι'. διαίσεις τῆς φιλοσοφίας... τί διαίσεις καὶ ἐπι-
διαίσεις καὶ ὑποδιαίσεις.

διαίρειν (τὸ θεωρητικόν) εἰς τρία, εἰς φυσικόν, μαθηματικόν,
θεολογικόν. καὶ εἰκότως.

ἀπορῶσι δὲ τινες ὅτι εἰ πάντα μαθάνομεν καὶ τὰ αἶψα καὶ τὰ
ἐνυλα καὶ τὰ μέσα, διὰ τί μὴ πάντα καλεῖν μαθήματα, ἀλλὰ
μόνα τὰ μέσα ἐσφτερέσασθαι τὸ κοινὸν ὄνομα; καὶ λέγουσι τὴν
αἰτίαν δύο, μίαν μὲν ὅτι ἔχουσι τὰ μαθήματα τὸ ἀραρὸς τῶν ἀπο-
δεῖξιν· ταῦτα γὰρ μαθάνομεν ἀκριβῶς, τὰ δὲ ἄλλα εἰκάζομεν
μᾶλλον ἢ μαθάνομεν, διὸ καὶ ὁ φιλόσοφος Μαρῖνος ἔφη “εἴθε
πάντα μαθήματα ἦν.” δευτέραν δὲ ὅτι ταῦτα ἡδέως μαθάνομεν,
παύοντες τὸ τῶν Λωτοφάγων· γευσάμενοι γὰρ αὐτῶν ἢ θέλωμεν
αὐτῶν ἀποσῆναι, ἀλλ’ ἐχόμεθα αὐτῶν ὡς λώτου. ἢ φησὶ καὶ
Πλάτων ὅτως· ἂν γὰρ ἂν ἐκείνα ἢ ψυχὴ λάβῃ, δυσέκλυτα καὶ
ἀμετέστατα φιλεῖ γινέσθαι, ὥσπερ τὸν αἰνῶν, φησὶ, ψυχῆς βίαιον
ὅθεν ἔμμορον μάθημα. καὶ Ἀρχυμένους δὲ ποτε βαρβαρίων ἐπιστάν- 30
των ταῖς Συρακούσας ἐκ ἔφυγε θεωρημὰ τι γεωμετρικὸν κατα-
γράφων, ἀλλ’ ἔφη “τὰν κεφαλὰν καὶ μὴ τὰν γραμμὴν,” τὸτ’ ἔστι
παρὰ τὴν κεφαλὴν καὶ μὴ παρὰ τὴν γραμμὴν. καὶ ταῦτα ἔχει ἢ
παρῶσα πρῶτος.

Πρῶτος ια'. τὸ θεωρητικὸν εἰς τρία διαιρεθέντος, εἰς φυσικόν
μαθηματικόν θεολογικόν, μόνον τὰ μαθηματικὰ τὴν διαίρεσιν νῦν
οἱ ἐξηγηταὶ παραδιδόνουσιν, ὡς ἂν τὴν συμμετρίαν ἔχοντος πρὸς
εἰσαγομένους· ἐφ’ οἷς εἰπώμεν τὴν ὑποδιαίρεσιν τῶν μαθηματικῶν.
διαίρειν τοῖνυν εἰς τέσσαρα, εἰς ἀριθμητικὴν μουσικὴν γεωμετρικὴν
ἀερονομίαν. καὶ εἰκότως.

ἀπορῶσιν ὅτι εἰ ἢ μουσικὴ περὶ συμμετρίας φθόγγων κατα-
γινέσθαι καὶ ἀσυμμετρίας, πῶς περὶ τὰς χεῖρας τῶν ἀριθμῶν λέγουσιν
αὐτὴν καταγινέσθαι. καὶ λέγουσιν ὅτι μήποτε τῆς καὶ Πυθαγόραν
μουσικῆς ταῦτα εἶρησεν ὡς εὐλοτέρως ὅσης, ἥτις ἢ προσποιεῖσθαι
ὕλην ἢ φθόγγους, ἀλλ’ αὐτὰς τὰς χεῖρας τῶν ἀριθμῶν θεωρεῖ καὶ
μόνας. φασὶ γὰρ αὐτὴν παρῶντα διὰ χαλκίῳ ἀκῶσαι μέλους τῶν
καὶ ἁρμονίας ἐκ τῶν πληγῶν τῶν σφυρῶν ἀποτελεσμένων, καὶ ἐπὶ
τρεῖς αὐτοὺς ἀλλάξαι τὰς ἁρμονίας. τὸ δὲ μέλους ὅθεν ἦν τὸ
αὐτὸ φυλαχθέντος ἐπέτρεψε πάλιν αὐτοῖς τὰς σφύρας ἀλλάξαι.

(*) v. 1 et 2. ἢ] malim si. apud Olympiodorum in Phaedonem
(cod. Paris. Reg. 1822) ἢ εἴποιμι ἂν, et mox ἢ φάγοιμι ἂν.

πὶ δὲ μέγας ἐπὶ τοῖς παραφθοαῖς ἐξέδηκε καὶ τὰς πρώτας
αἰῶνας καὶ τὰς δευτέρας, ποῖον λόγον ἔσχον πρὸς ἀλλήλους, καὶ τὰ
μέγας, καὶ ὡς ἀρμονικὸν λόγον ἀπεγράψατο, τὸς λόγους αὐτοὺς καθ'
οὗς συγγραφεὺς χωρὶς τῆς ὕλης, ὡς εἶγε συνέβη τοιαύτην ἀνα-
λήψιν ἀρμόων ἐν ὁμοειδέσιν ἢ αὐτοῖς εἶναι, τὸ αὐτὸ δὲ μέγας 5
ἐπιλάττει.

τῇ μουσικῇ εὖρον οἱ Θοῤῃες ὡς ἄγαν πολεμικοὶ ὄντες· ἡ γὰρ
ἡδὴ ἐπαυλίσθη· τὸ θερμὸν ἐν τῷ βίῳ δριμύτερον αὐτὸ ποιεῖ,
ὡς καὶ θυμώδεις εἰσι καὶ πολεμικοὶ τῇ βίᾳ τὸ θερμὸν, καὶ ὀρχηστικοὶ
δὲ δὲ τὰς ἐτοιμὰς ἀποφυγὰς τῶν μελῶν· ἔστι γὰρ καὶ πυρρῆχος 10
καὶ αὐτὸς ὀρχηστικὸς, ὃ ἔστιν ἐνοπλος, καὶ τὸ εἰρημνικὸν τῷ ποιητῇ
(II. 16 617) "Μηριόνη τάχα κέν σε καὶ ὀρχηστικὸν παρεόντα." ἀλλὰ
καὶ ἐμβατήρια μέλη ἐστὶ παρ' αὐτοῖς. τὴν δὲ γεωμετρικὴν εὖρον
ἀνίσταται, ὡς καὶ ἀνωτέρω εἶρη, διὰ τὸ ἀπὸ τῆς Νείλου συγχεῖν
τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῶν. τὴν δὲ ἀστρονομικὴν εὖρον Χαλδαῖοι ὡς καθα- 15
ρῶς εἰσάγοντες ἀέρα· ἀνατολικοὶ γὰρ ὄντες τῇ θερμότητι τὸ ἥλιον
ἐκτὸς λεπτυνόμενον ἐτοιμὰς τὴν ἀτμίδα· τρίτη γὰρ κλίματος
ἀνατολικοὶ Ἀφρικῇ καὶ Περσίᾳ.

ἐποῦσι τινες ὅτι πάντα τὰ μαθημὰτα δεῖ τῆς τῶν Μυ-
σῶν ἐπαύσεως, διὰ τὴν μίαν μόνην λέγειν μουσικήν· πρὸς δὲ φαμεν 20
ἐν ταύτῃ μόνῃ ἔργον πάθη ψυχῆς ἰσχυρὰ καὶ σώματος· διὸ καὶ ἡ
φιλοσοφία μεγίστη μουσική ὡς πάθη ψυχῆς ἰσχυρὰ· ὅθεν καὶ
ἐκτὸς ψυχῶν λέγειν. ὅτι δὲ ἰσχυρὰ ψυχῶν πάθη ἡ μουσική, φασὶ
ἐπὶ τῇ Πυθαγόρᾳ θεασάμενον παιδάριον ἐπόμενον κόρη αὐλῶσιν
ἐπὶ τῇ αὐτῇ ἡρῆσαι τὸς αὐλῶν, καὶ τὸ μέγας διαφθοαῖς 25
ἐκτελεσθῆναι τῷ ἔργῳ.

ὁ Σωκράτης δὲ ὁ φιλόσοφος, ὁ γενόμενος ὕστερον Κυρήνης
ἐκτελεσθῆναι, βαρβαρίων ἐπιστάντων τῇ Κυρήνῃ διὰ τινων μελῶν
ἐκτελεσθῆναι, καὶ φεύγοντες ἐκποτὸν ἀλλήλους μηδενὸς δι-
καστικῆς.

Πρῶτος δὲ. λεκτικὸν τὴν διαίρεσιν τῷ πρακτικῷ· τὸτο γὰρ
ἐκτελεσθῆναι τῇ διαίρεσιν. διαίρει τὸν τῷ τῷ Ἀριστοτέλῃ εἰς
τρία, ὡς ἡθικὸν, οἰκονομικόν, πολιτικόν· ὁ γὰρ πρακτικὸς φιλόσο-
φος ἀπορροπίας ψυχῆς κοσμεῖν ἐπαγγελῶμενος ἢ ἀφ' αὐτοῦ

ἀρχεται τὸ κόσμον, καὶ λέγειν ἡθικὸς (γενεσιος γὰρ ἄλλως ἐπαγ-
γέλλει) κοσμεῖν αὐτὸς ἄκοσμος ὢν), ἢ ὀλίγους κοσμεῖ, καὶ λέγειν
οἰκονομικὸς. ἐγκαλεῖται δὲ οἱ Πλατωνικοὶ τῇ τοιαύτῃ διαίρεσιν
τέσσαρα ἐγκλήματα, πρῶτον ὅτι ἐν ὑδαμῶν διαίρεσιν τὸ γένος ἐν
εἰδὲ αὐτοῦ πάντῃ ταυτὸν ἔστιν... δευτέρον ἐγκλημα ὅτι ἐν ὑδα-
μῶν διαίρεσιν τὰ εἶδη περιέχει ἀλλήλα· αἱ γὰρ διαίρεσεις διαί-
σεως χάριν ἐπενοήθησαν... τρίτον ἐγκλημα ὅτι ἐκ αἰετῶν ὀλίγους
κοσμεῖ, λέγειν οἰκονομικὸς, εἰ δὲ πολλὰς, πολιτικὸς... τέταρτον
ἐγκλημα ὅτι εἰ διώκει ἀπὸ τῷ ποσῷ τῶν ὠφελυμένων τὰς ἔξαι-
σεις διαίρεσιν, τῷ ἢ ἕνα ὠφελῆν ἢ ὀλίγους ἢ πολλὰς, λίσσεται δὲ
ὑποτιθεῖν τὴν τέχνην καὶ ἐπιστήμην διαίρεσιν· πᾶσα γὰρ τέχνη καὶ
ἐπιστήμη σκοπὸν ἔχει ἢ ἕνα ὠφελῆν ἢ ὀλίγους ἢ πολλὰς. ταύτην
τὴν διαίρεσιν ὡς κακὴς ἔχουσιν ἀποσινασμένοι οἱ Πλατωνικοὶ λέ-
γεσθαι ἑτέραν διαίρεσιν· διαίρεσι τὸν τῷ πρακτικῷ εἰς δύο, εἰς
νομοθετικὸν καὶ δικαστικόν, διότι ὁ πρακτικὸς φιλόσοφος ἡθικὸν ὢν
ἐπανορθωτὴς καὶ νόμος τίθησι καθ' ὅς δὲ ζῆν τὸς ἐν βίῳ οὐκ ὄντας,
καὶ ἐπιτιμᾷ ὁρᾷ οἷς δὲ ὑποπίπτειν τὸς μὴ ἐμμένοντας τοῖς
πρὸς τελευτὴν νόμοις. ἀλλὰ πᾶν ὅτι Ἀριστοτέλης ἡ εἰς τρία διαί-
σεις, πᾶν δὲ ὅτι Πλάτωνος ἡ εἰς δύο, πᾶν δὲ ὅτι ὁ προσιεῖ ὁ
Πλάτων τὴν εἰς τρία τῷ Ἀριστοτέλῃ διαίρεσιν; Ἀριστοτέλης
τὸν τῷ εἰς τρία διαίρεσις διὰ τὰς γεγραμμένας αὐτῷ τοιαύτας
πραγματείας· διὰ μὲν γὰρ τὸ ἡθικὸν γεγραμμένα αὐτῷ εἰσι τὰ
ἡθικὰ πρὸς Εὐδήμον μαθητὴν, καὶ ἄλλα πρὸς Νικόμαχον τὸν πα-
τέρα, τὰ μεγάλα Νικομάχεια, καὶ πρὸς Νικόμαχον τὸν υἱὸν τὰ
μικρὰ Νικομάχεια... διὰ δὲ πολιτικὸν γέγραπται αὐτῷ πολιτικὸς·
γεγραμμένα δὲ αὐτῷ εἰσι καὶ πολιτικὰ διακόσια πεντήκοντα τὸν
ἀριθμὸν, ὡς συνεγράφητο ἐκ τῶν πολλῶν γῆν περιελθεῖν σὺν Ἀλεξ-
άνδρῳ τῷ βασιλεῖ... φέρε δὲ ἡμεῖς εἰπωμεν ὑπὲρ Ἀριστοτέλους
ὅτι καὶ συνεγράφητο ἡθικὰ, καὶ διαίρει εἰς ταῦτα τὸ πρακτικόν,
30 ἀλλ' εἶδεν ὅτι τὸ νομοθετικὸν καὶ δικαστικόν διήκει δι' αὐτῶν, ἐπεὶ
τοῖς αὐτοῖς ἀτόποις περιεπεσὺν καὶ οἱ γραμματισταί... ἐπὶ δὲ αὐτοῖς
αὐτοῖς τὰ τῷ ὄντι χρυσὰ ἐπὶ Πυθαγόρᾳ, τὸ πάντων δὲ μέγας
αἰσχύνει στυγρὸν... ἀλλὰ καὶ πᾶσι ἐστὶ νομοθετεῖν καὶ δικάζειν· πᾶ
γὰρ ἀνὴρ οἰκείτερον ταῦτα πραχθεῖν ἢ ἐν πόλει (*).

ΕΡΜΕΙΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ ΠΡΟΘΕΩΡΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΙΣΑΓΩΓΗΝ ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ ΤΟΥ ΦΟΙΝΙΚΟΣ (†).

Μέλλοντας ἡμεῖς ἀρχεῖν φιλοσόφων λόγων ἀναγκαῖον ἐστὶ 35
μεῖν τί ποτὲ ἐστὶ φιλοσοφία· δεῖ γὰρ τὸν ἀρχόμενον τὴν πρότερον
μεῖν τί ἐν τυγχάνει· ὅτι γὰρ καὶ σπουδαιότερον ἀντιλήψει τὸ
πράγματι. μαθητὸν δὲ τὰ πρότερα ἐκ τῶν ὁρισμῶν. καὶ
τὸς ἀπὸ δι' ὁρισμῷ μαθεῖν πρᾶγμα, ἀγνοοῦν τὸ τί ἐστὶν
ἡμεῖς· ὁρισμὸς τῶν ἐστὶ λόγος σύντομος δευτέρως τὴν τὸ πρᾶ- 40
γματι φύσιν... ὁρισμὸς δὲ λέγειν ἀπὸ μεταφωρᾶς τῶν ἐν τοῖς
ἡμεῖς ὄντων... οἱ γὰρ ὁρισμοὶ λαμβάνονται ἢ ἐκ τῶν ὑποκειμένων ἢ

ἐκ τῶν τέλων ἢ ἀπὸ συναμφοτέρων... παραλαμβάνονται ὅτι τῆς
φιλοσοφίας ὁρισμοὶ πολλοί· πολλοὶ γὰρ πολλαχῶς ὤφισαντο τῶν
πάλαι αὐτῶν. ἵνα δὲ μὴ τοῖς φιλαίτοις ἀναίρη φιλοτιμίας ἐν τῷ
παρόντι διώκειν ἐγκλημα, τὸς ἐκεῖ διεξόντες ὅρους, ἀποχρηρὴ πάντε
ἢ ὀλίγῳ πλείους ἐπελθεῖν. δύο μὲν ὅτι εἰσὶν ἐκ τῶν ὑποκειμένων, δύο
δὲ ἐκ τῶν τέλων, καὶ ἕτερος ἐκ τῆς ὑπερσυχῆς ἢ ἔχει πρὸς τὰς ἄλ-
λας τέχνας. ἐστὶν ὅτι ὁ πρῶτος ὁρισμὸς ὅτις, φιλοσοφία· ἐστὶ
γνώσις τῶν ὄντων ἢ ὄντων ἐστὶν. τὸ ἢ ἀπὸ τῶν καθά.

ἵσταται δὲ ὅτι ἐκ τῶν ἐκείνων χωριζόμενος τῆς ψυχῆς καὶ ἡ

(†) Cod. Paris. Reg. 963 f. 357-370. eadem prope Ammonius habet f. 9 et 10.

(*) In haec verba desinunt Prolegomena.

ψυχῇ χωρίζῃ τὸ σώματος· αἱ γὰρ φιλοσοφίαι ψυχαὶ καὶ μὴ θάνατον ἐν τῶν σωμάτων ἔτι παρέμεινεν ἔρωτα, καὶ τῶντων εἶναι φασὶ τὰ φαινόμενα περὶ τὴν τάφους σκοτεινὰ φαντάσματα.

Πυθαγόρας φησὶν ὅτι φιλοσοφία ἐστὶ φιλία σοφίας, πρῶτον τῷ παρὰ τοῖς παλαιότεροις ἐπιστὰς ἀμαρτήματι· ἐπειδὴ γὰρ ἐκεῖνοι σοφὸν ὠνόμαζον τὴν ἡντιμῶν ἐπὶ πάντα τέχνην, ὡς εἰς τὴν καὶ Ἀρχιλόχος λέγων "τρίαινα ἐσθλὸν καὶ κυβερνήτην σοφόν" καὶ ὁ ποιητής "ἐπεὶ σοφὸς ἦραρ τέκτων" καὶ "εὖ εἰδὼς σοφίης ὑποθημώσυνον Ἀθήνης," μεθίστησι τὴν προσήγορίαν ταύτην ἐπὶ τὸν θεόν, ὡς μόνον ἐκεῖνον καλεῖσθαι σοφὸν τὸν θεόν.

μέσον δὲ τῶντων (τὴν θεολογικὴν καὶ τὴν φυσιολογικὴν) τὴν μαθηματικὴν, ἐπειδὴ καὶ καὶ φύσιν μέσῃν ἔχει τάξιν. τὸτο δὲ τινες τῶν παλαιοῦν προέταξαν τὴν φυσιολογικὴν, οἱ μὲν καὶ Πλάτωνας ἴνα, φασί, τὰς ἰδέας ἐν τῇ ψυχῇ ἥδη ὑποκειμένας ἐπιγινώσκωμεν ἵνα ἀναμνησκόμεθα τὰ ἐν τοῖς καθ' ἑαυτοῖς θεωρῶντες, ὁδῶ τινὲς ἢ καλῶς 15 μακρὰ μαθηματικῶν χρῶμενοι· οἱ δὲ καὶ Ἀριστοτέλην τὴν μέσῃν τάξιν αὐτῷ ἀπενείμαντο... διαιρεῖν ὅν ἡ φιλοσοφία, ὡς ἥδη εἶρη, εἰς τε θεωρητικὴν καὶ πρακτικὴν... διὰ τί οὐ καὶ εἰς πλείονα ἀλλ' εἰς δύο; τὸτο δὲ αἰτία εἰσι δύο. ἐπεὶ γὰρ λέγομεν τὴν φι-

λοσοφίαν ὁμοίωσιν εἶναι θεῷ καὶ θεὸς διττὰς ἔχει τὰς ἐνεργείας, τὰς μὲν γνωστικὰς τῶν ὄντων πάντων, τὰς δὲ προνοητικὰς ἡμῶν τῶν καταδεστέρων, εἰκότως ἡ φιλοσοφία διαιρεῖται εἰς τὴν θεωρητικὴν καὶ πρακτικὴν· διὰ μὲν τὴν θεωρητικὴν γινώσκωμεν τὰ ὄντα, διὰ δὲ τὴν πρακτικὴν προνοούμεθα τῶν καταδεστέρων.

καὶ ὁ ἠθικός ἐαυτῷ νόμος τίθησιν ὅταν λέγῃ (Carm. aur. 9) "κρατῶν δ' εὐχέσθω τῶνδε, γαστρός μὲν πρῶτις καὶ ὕπνου καὶ φιλοτήτος." καὶ πάλιν ὁπότεν Ἰσακράτης (ad Demon. § 16. ed. Bekk. Ber.) λέγῃ "τὴν μὲν θεὸς φασὶ, τὴν δὲ γονεῖς τίμα, τὴν δὲ φίλους 10 αἰσχύνει."

εἶπα δὲ ἂν ἄκοσμον καὶ τὴν περιττεύοντα μορίαις τισὶ τὴν ἀνθρώπου, ὅσον ἐξαδάκτυλον ἢ ἐξάχειρα, ὡς τὴν καὶ Ἀπολλώνιον τὴν ποιητὴν Ἰνγαντας.

ἐμνήσθην ἐν τῇ διδασκαλίᾳ (τῇ τῶν δέκα κατηγοριῶν) φωνῶν τῶν πάντων (ὁ Ἀριστοτέλης) ἀγνώσκων ἡμῶν ὅσων ἐν τῇ συνηθείᾳ, γένος διαφορᾶς εἶδους ἰδὲ καὶ συμβεβηκότος. ὁ ὅν φιλόσοφος Πτολεμαῖος φιλοφρόντως ἅμα ποιῶν καὶ φιλοσόφως, ἔγραψε τὸτο τὸ βιβλίον, διδάσκων ἡμᾶς τι σημαίνει ἐκάστη φωνή.

ΕΞΗΓΗΣΙΣ ΤΟΥ ΣΟΦΩΤΑΤΟΥ ΦΙΛΟΠΟΝΟΥ ΕΙΣ ΤΑΣ ΠΕΝΤΕ ΦΩΝΑΣ ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ (†).

Καὶ τὸ πρὸς ὠφέλειαν μὴ μόνον τῶν οἰκείων μαθητῶν ἀλλὰ 20 καὶ πάντων τῶν περὶ λόγους ἐσπουδακότων καὶ ὅσοι ὤρῃ τούτοις ἐπεντυφώντων συγγραφὴν τινα οἰκείαν συγγράφειν τὴν διδασκαλίαν καλλίστην τε πάντων καθέστηκε τῶν καλῶν καὶ τῶν ὄντι θεοφιλέστατον. τὸ δὲ καὶ τὴν τῶν παλαιῶν συγγραμμάτων εἶτον ἐξηγητῶν πρὸς τινα μαθήματα ἀσάφειαν γριφότητά τε καὶ μακρολο- 25 γίαν, οἰκειότερον δὲ εἰπεῖν ἀδολεσχίαν, πρὸς τὸ σαφέστερον μεταρρυθμίσαι καὶ εὐσύνοπτον ἀνδρὸς ἂν εἴη ζῆλον διάπυρον κεντημένον πρὸς τὴν τῶν μαθητευομένων σπουδὴν τε καὶ ἐπιμέλειαν, διδασκαλίαν τε ἀτεχνῶς ἀληθῆς, καὶ μὴ τῶν οἰκείων μαθητῶν μόνον ὡς οἰκείων ἀντιποιμῶν μελῶν, ἀλλὰ καὶ πάντων. τοιγαρὶν τὸ τῶντων ἢ 30 ἡμετέρα ὑθενότης ὡς λυσίτελές εἰδύια καὶ τίμιον καὶ πολλὴν ὠφέλειαν τοῖς ἐθέλουσι προξενῶν, ὡς ἦν δαῖν, εἴ τι μὲν γρίφον καὶ σκοτεινὸν οἱ παλαιοὶ ἐξηγήται ἐξηγήσαντο πρὸς τὸ τῶν πέντε φωνῶν μάθημα, καὶ μὴ βεβαυμένον ὅλος ὑπάρχον εἰς νῦν, ἀλλὰ καταβολῶν δυνάμενον καὶ μάλιστα τὴν εἰσαγωγικῶν λογισμῶν, ἐκτετα- 35 ῖν αὐτὸ ὅσα ἀκαλήφην καὶ πόρρω-θεν ἀπορρίψαι. ὁ δὲ ὅς τὴν τυχεύσαν ὠφέλειαν προξενεῖ τοῖς ἐντυγχάνουσιν, εἰ καὶ ἀσαφές, ἀλλ' ὅν ὁ μόνον αὐτὸ πρὸς τὸ εὐσύνοπτον καὶ σαφέστερον μεθαρμο- σαι, ἀλλὰ καὶ καὶ τὸ ἐγγχωρὸν αὐτῇ οἰκοῦν προσπιθῆσαι τινά, καὶ ὁ μόνον ταυτὴ, ἀλλὰ καὶ καὶ λέξιν ἐρμηνεύσει τὰς πέντε φωνάς, εἰς 40 μέσον οἶα τινα κρατῆρα λόγου τοῖς νέοις προθεῖναι τὴν ταυτένην διδασκαλίαν, ὅπως ἀφθόνης ἅμα καὶ ἀκαμάτους οἱ θέλοντες ἐκ τούτου ἀρῶνται. εἰ δὲ καὶ πάντῃ σαφῇ τὴν συγγραφὴν ἡ ἡμετέρα

σμερότης ποιήσει, ὡς ἐκ τούτου συμβῆναι ἐπὶ τὸ ὑπτιότερον ἐκ- πεσεῖν, μὴ ἀμάθειαν ταύτην ἢ ἀγροικίαν πᾶς τις κατηγορήσῃ, μὴ πρὸς τῆς τριᾶδος αὐτῆς καὶ τῶν λόγων, εἴγε πρεσβεύει αὐτὸν· ἄλλως γὰρ ὅς ἐστιν ὅσον τέ ἐστιν ἀνδρὸς παχεῖς τινὰς ὄντας καὶ τῶν ὄντι ἀθέτως καὶ ἀδαμάτους πρὸς τὰ τῆς ὑψηλοτάτης φιλοσοφίας θεωρήματα ἐμβιβάζουσι καὶ πρὸς τὸ ὕψος τούτων τὰς διανοίας αὐτῶν ἀναπεριῶσαι, εἰ μὴ πρὸς τὸ σαφὲς εὐσύνοπτον τε καὶ σύντομον τὴν ἀσάφειαν καὶ τὴν μακρολογίαν μετοχετεύσομεν. τὸτο γὰρ καὶ διδασκαλικὸς τρόπος ἐστὶ, τὸ διὰ τῶν συντόμων καὶ σαφῶν τὴν διδασκαλίαν τῷ μαθητευομένῳ ἐμπαῖν. καὶ δὴ τῆς ἐρμηνείας ἀπάρ- 50 ζομαι. φασὶ τῶν διδασκαλῶν τὰς πρῶτον μὲν τὰ τῆς ῥητορικῆς προγυμνάσματα τὴν εἰσαγωγικὴν ἐκδιδάσκουσιν, καὶ μὴ ταῦτα τὰς πέντε φωνάς. ὅς ἐγὼ ἐρήσομαι, ἄρα γε, ὡς σοφιστάται, ὡς εἰσαγωγικὰς τὴν νέας καὶ τῶν ποιητῶν ἀρτι πεπαυμένους πρὸς τὴν εὐκολωτέραν καὶ συνηθεῖ (*), τὰ μυθώδη δηλονότι, ἐμβιβάζοντες τὸτο ποιῶντες, ὅπως μὴ βαλῶσθε ἐν λογισμὸν αὐτῶν ὑπὸ τῶν τῆς φιλοσοφίας θεωρημάτων, καὶ ὅτι δεῖ πρότερον τὰ εὐκολώτερα μανθάνειν καὶ τότε τὰ πολυσχεδόνερα; πρῶτον γὰρ προστρέψω εἰς μανθάνειν τὴν νέον τὴν προπαιδείαν ἥτις τὴν ἀπαρίθμησην τῶν φυσικῶν, τὰς συλλαβὰς καὶ τὰς λέξεις, καὶ τότε τὴν γράφειν, εἴτα τὴν γραμματικὴν τέχνην ἐκδιδάσκουσιν, καὶ μετ' αὐτὴν τὴν ῥητορικὴν, καὶ τότε τὴν φιλοσοφίαν. εἰ ταῦτα ὅν ἐπείτα, λογιέσθαι, ἀπο- λογίσθαι καὶ τὸ ἐγγχωρὸν πρὸς ὑμᾶς. καὶ τὴν ὑμέτερον λόγον, σοφιστάται, μὴ τὰ προγυμνάσματα τὴν ἀκολουθίαν ἐχρῆν ἡμᾶς τῆς

(†) Cod. Bodl. (Barocc.) 145 f. 119-137 b.

(*) addendum videtur διδασκαλίαν.

ἡτοιμασθε ἀπαρμόβουλον διατηρεῖν καὶ ὁλόκληρον μάθημα ἐκπλη-
 ρῆ, ἥτοι τὸ ὅλον ὄργανον τῆς ῥητορικῆς· μὲν γὰρ τὰ προγυμνά-
 ρια ἐκδιδάσκουσιν αὐτοὺς ὑμῖν προσήκον ἢ τὴν διαμετρικὴν τέχνην
 ἢ τὰς τραγωιδίας γράσεις, ἔπειτα τὸς δ' τόμους τῶν περὶ εὐρέ-
 νως μαθήματος, καὶ τότε τὰς ἰδέας τῶν λόγων, καὶ μετ' αὐτάς τ'
 περὶ μεθόδου διδασκαλίας, καὶ ἀποπληρῶσαι ὁλόκληρον μάθημα, καὶ
 μὲν τὸ ἀποπληρῶσαι ὁλόκληρον μάθημα ἀπέρχεται τῆς τῶν πάντων
 μεθόδου διδασκαλίας. ἀλλ' ὅτι καλῶς φατέ· ἐγὼ δὲ ἐπὶ τὰς φημι
 πρὸς ἐπὶ τῶν τοιαύτων μαθημάτων, ἀλλ' ἐκεῖνο προτίθεσθαι πάν-
 τος ἐπὶ τὰ πάντα τὰ λοιπὰ μαθήματα ἀρδεύειν, ὅπερ ἐστὶ
 τῶν πάντων φωνῶν μάθημα· τὸ γὰρ πάντων ἐστὶν εἰσαγωγή καὶ
 διδασκαλία... καὶ φημι ὅτι καὶ μᾶλλον πρὸ τῶν προγυμνασμά-
 των ἐκδιδάσκουσιν ἰδεῖν· ἐν γὰρ τῷ πρώτῳ συντελεῖ πρὸς τὴν διαμετρι-
 κὴν τέχνην τὸ ἑρμογενέως καὶ τὰ λοιπὰ αὐτῷ συγγράμματα· καὶ
 ἐν τούτοις γὰρ ἔγνωσεν ὅροι καὶ διαμετρίσεις, ὅταν λέγῃ ὁ Ἀφρόδιος
 (πῶς γὰρ εἰσι τὰ προγυμνάσματα πύνημα), ὅρος μύθου...

Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν πρὸ τῶν γυμνασμάτων ἐκμα-
 λῶν τὰς ε' φωνάς· ἐπεὶ δὲ πρὸ πάσης διδασκαλίας τέχνης τε
 καὶ ἐπιστήμης τέσσαρα τινα ἐξήρτην, εἰ ἐστὶ, τί ἐστὶ, ὅπου δὲ τί ἐστὶ
 καὶ τί ἐστὶ, διδάσκωμεν καὶ περὶ αὐτῶν τίνα εἰσὶν, ἐρμηνεύσαντες 20
 τῶν πρὸς τὴν διάφορον τέχνης καὶ ἐπιστήμης.

ὡς φησὶν ἡ γραφή.

καὶ τέχνην μὲν ἐκείνους τῶν πραγμάτων ἔχομεν ὡς ἀκριβῆς τὴν
 καλῶς ὁ κατεχόμεθα ὅτι αἱ εἰσὶν· τίνα δὲ ταῦτα; τὰ σω-
 ματικά· ἐπιστήμην δὲ ἐκείνων ὡς καὶ κατασκευῆν ἀκριβῆς ἔχομεν
 ἐν αὐτοῖς ὑπάρχουσιν· ποῖα δὲ ταῦτα; τὰ θεῖα, ὅρανα· εἰ δὲ τις
 ἀπὸ τῆς ἀστρονομίας, πῶς καὶ αὐτὴ ἐπιστήμη παρὰ τῶν ἐνομα-
 ζῶν ἀποκαλεῖται πρὸς αὐτοὺς εἰπωμεν ὅτι κυρίως μὲν τέχνη ἐστὶ,
 ὡς γὰρ, ἐπιστήμη δὲ καταχρηστικῶς ἐνομαζέσθαι, ὅτι ἐπὶ δὲ
 αὐτῇ τὰς ζητήσεις περὶ τὰ ἀνθρώπινα σώματα ποιῶν· καταγι- 30
 νῆσθαι περὶ μετεωρολογία καὶ ἀντισμεωρολογία, καὶ περὶ προποδισμῶς
 καὶ ἀποποδισμῶς ἀσέβων, καὶ περὶ τὰς πεζύχους (*) σφαίρας, καὶ περὶ
 τῶν πτερυγίων καὶ αὐτῶν τὴν ζωδιακὴν κύκλον.

ὁ Ἰρυσάριος εἰς τῆς ἐν Ῥώμῃ ἐκκλησίας ὡς φίλον ἔσχε
 τὸν φιλόσοφον Πορφύριον τὸν Φερίωνα τὸν μαθητὴν Πλωτίνου.

ἔγωγε δὲ καὶ ὅρον τῶν ὅρων... ζητήσωμεν δὲ καὶ τὰ λοιπὰ τὰ
 περὶ τῶν ὅρων· εἰσὶ δὲ ταῦτα, πῶθεν εἶρηται ὅρος, πῶθεν λαμβάνεται
 ὅρος, πῶς συνίσταται ὅρος, ποῖος τέλειος ὅρος, τίς ἡ κακία ὅρου παντὸς
 τῆς τέχνης, τί διαφέρει ὅρος ὁρισμῶ ὑπογραφῆς καὶ ὑπογραφικῶς
 ἡρώδης.

ὡς ἐπὶ τῆς ὑπογραφικῆς· ὑπογραφικὴ γὰρ ἐστὶν ἡ περὶ τὴν ὕψος
 κατασκευὴν.

ὡς γὰρ Ὁλυμπιάδωρος ὁ φιλόσοφος ἔλεγεν ὅτι θαυμαστὸν ἡ
 φύσις ἐκείνη μηχανήματα, ὅταν πλυνθῶσιν καὶ πλῆτον ὑποκατα-
 ρῶσιν ὅταν.

ἀντιπρὸς τούτοις τῶν ἐρμηνεύων λέγοντες, εἰ ἄρα ἡ ὕψος ἐστὶ

τιμιωτέρα τῶν συμβεβηκότων, ὁ δὲ ὁρισμὸς ἀπὸ ὕψους ἀληθῆς,
 ἡ δὲ ὑπογραφὴ ἀπὸ συμβεβηκότων, διὰ τί ὑπογραφικὸν ὁρισμὸν
 λέγομεν, προτάττοντες τὸ χεῖρον τῷ κρείττονος, τὸ συμβεβηκὸς
 δηλονότι τὴν ὑπογραφὴν περιέχον τῆς ὕψους τῆς τῶν ὁρισμῶν
 ἐχούσης, καὶ ὁ λέγομεν ὁρισμὸν ὑπογραφικόν;

ἰστέον ὅτι φασὶ τινες ἐκτὼ εἶναι τὸς διαμετρικὸς τρόπος, ὅταν
 ἀπὸ γένους εἰς εἶδη κτλ.

ad p. 1 a b. ὡς πρὸς τὴν φύσιν τῷ Ἰρυσάριου εἶπεν ὁ φιλό-
 σοφος τὸ πειράσσομαι, διὰ τὸ γραττηγίαι καὶ παλαιοῖς ἢ δημοταῖς
 πράττειν ἐναρχομένους αὐτόν... ἀρετὰ πρῶτον διηγήσεως σαφὴς
 συντομία, ἕτεραι δύο, πιθανότης καὶ ὁ τῶν ἐνομαζῶν ἀληθισμός...
 "πειράσσομαι διὰ βραχείων." τὸτο μεταρρίξων ὁ φιλόσοφος εἶπεν.
 ἡ τὸ πειράσσομαι εἰσὶν εἰς πᾶσαν ποιήσομαι πρὸς τὴν σὴν φύσιν· ἄ-
 θρωπος γὰρ ὅς ὁ Ἰρυσάριος γραττηγίαι μᾶλλον ἢ λέγεις ἐναρχο-
 μένος· ἐδὲ γὰρ ἦν λογιστάτος πάντων.

ἀπὸ τῆς λέξεως διττῶς λέγει ἡ ἀσάφεια· ἡ γὰρ διὰ τὸ μῆ-
 κος τῆς φράσεως, ὡς ἔχει τὰ Γαλῶνα (καὶ γὰρ ἐσφραδῆ εἰσὶν,
 ἀλλ' ἐν διὰ τὸ μῆκος ἀσάφῃ εἰσὶν), ἡ διὰ τὴν ποιότητα τῆς λέξεως,
 ὡς ἔχει τὰ προσημμένα Ἀριστοτέλεια.

1 a 15. εἰκότως τῶν Περιπατητικῶν ἐμνημόνευσεν. ἐπειδὴ
 ἀπὸ ὑπελήφειας Πλατωνικῆς ἐγένετο, ἐβόλετο δεῖξαι αὐτὸν καὶ τῷ
 Ἀριστοτέλει παρηκολυθηκότα, ὅπερ ἐν τῷ ἰδίῳ συγγράμματι ἔδει-
 ξεν εἰπὼν "καὶ τ. μάλ. οἱ ἐκ τῷ π." Περιπατητικοὶ δὲ ἐλθόντες οἱ
 Ἀριστοτελικοὶ, ἐπειδὴ περιπατῶντες τὰς συνουσίας καὶ τὰς διδα-
 σκαλίας ἐποῦντο τῇ πρὸς τὸν διδάσκαλον Ἀριστοτέλην αἰδοῦν καὶ ἐξ
 ἐκείνου παραλαμβάνοντες αὐτὸ καὶ μὴ τολμῶντες ἐγκαθέδρως ποιῶν
 τὰς συνουσίας, Πλάτωνος περὶ μόντος. ἄλλοι δὲ φασὶν ὅτι ψευδὲς
 ἐστι· τὸναντίον γὰρ ἐναντιῶτο αὐτῷ ὁ Ἀριστοτέλης. ἀλλ' αὐτὸν
 ...ὡς δηλοῖ εἰς τὴν τάφον Πλάτωνος Ἀριστοτέλης ἐπιγράμμα·

σπῶν Ἀριστοτέλης ἰδρύσασθε τόνδε Πλάτωνος,

ἀνδρὸς ἐν ᾧ αἰνεῖν τοῖσι κακίοισι θέμεις.

1 a 16. πάλιν εἰσὶν τὸ γένος πατρί, ἡ διαφορὰ γυναικῶν, τὸ εἶδος
 υἱῶν, τὸ ἴδιον ἀδελφῶν, καὶ τὸ συμβεβηκὸς τῷ ἐξ ἐπιγαμίας
 συγγενεῖ· ἐκ γὰρ συμβεβηκός ἐστι ἐπιγαμίας. τὸ ἀπλῶς ση-
 μαίνει τέσσαρα, τὸ κυρίως, τὸ καθόλου, τὸ μοναχικῶς καὶ τὸ ἀποικί-
 λως τῷ γὰρ ὁ τραγικὸς φησιν "ἀπλῶς ὁ μῦθος τῆς ἀληθείας ἔφυ."

1 a 23. Ἠλίας δὲ ὁ ἐξηγητὴς τῶν ε' φωνῶν ἐν τῷ αὐτῷ
 ἀρκεῖν παραδείγματι, λέγων τὴν Ἀχιλλεῖα Πηλεΐδην μὲν διὰ τὴν
 προσεχὴ πατέρα τὴν Πηλέα, Αἰακίδην δὲ διὰ τὴν πόρρω Αἰακὸν,
 40 καὶ Φωκυττὴν μὲν διὰ τὴν προσεχὴ πατρίδα τὴν Φωκίαν, Θετταλὸν δὲ
 διὰ τὴν πόρρω πατρίδα τὴν Θετταλίαν.

1 b 1. κοινῶς τὸ μέλαν συμβεβηκὸς πᾶσι κόραξιν Αἰθίοσιν
 ἐβένῳ καὶ κάρβυνον.

1 b 34. λέγει γὰρ εἶδος καὶ ἡ μορφή, ὡς περὶ καὶ ἐν Φασίσοις
 45 Εὐρυπιδῆς φησὶ "πρῶτον μὲν εἶδος ἄξιον τυραννίδος." ἀλλὰ μὴν καὶ
 ὁ συνήθης (ἡ συνήθεια?) τῷ αὐτῷ δηλοῖ, τὴν εὐμορφον εἰσεῖν
 δηλοῖσι (λέγουσιν?) καὶ τὴν ἀμορφον δυσσεῖν.

1 b 38. διαβέβηκε τῶν λέγων ὡς διὰλλαν ὄντα· ἐν

B 2

(*) καὶ ἀνθρώπων;

μὲν γὰρ τῷ ὁρισμῷ τὸ γένος εἶδος ἐμνημονεύσαμεν, ἐν δὲ τῷ ὁρισμῷ τὸ εἶδος γένος ἐμνημονεύσαμεν. ἀγνοοῦσι δὲ οἱ τοῦτοι ὅτι μᾶλλον

ἐπὶ τῶν πρὸς τι δεκτέα ἐστὶν ἡ διάλληλος δεξις ἢ περ ἀποβλήτος· ἔτι δὲ διάλληλος δεξις οἶον πῦ μένει Πλάτων (*).

ΤΑ ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΑΠΟ ΦΩΝΗΣ ΔΑΒΙΔ ΤΟΥ ΘΕΟΦΙΛΕΣΤΑΤΟΥ ΚΑΙ
ΘΕΟΦΡΟΝΟΣ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ (†).

Οἱ τῶν τῆς φιλοσοφίας λόγων ἐρωῶντες καὶ τῆς ἐκ τῶν ἡδονῶν ἀκριβὲς δακτύλῳ γευσάμενοι, πῶς τῇ τῷ βίῃ φροντὶδι χαί-
ρειν εἰπόντες, σὺφρονί τινι μακρὰ πρὸς τούτους ἐλαυνόμενοι φέροντι, 5
καὶ τῇ τῶν ὄντων ἐπιστήμῃ συντόμως αὐτῶν ψυχαγωγῶσι τὴν
ἐρώτα· ἐπιστήμη δὲ τῶν ὄντων ἐστὶν ἡ φιλοσοφία, ὡς σὺν θεῷ
μαθησόμεθα. ἐπεὶ τοίνυν καὶ ἡμᾶς σοφὸς ἔρως καὶ πολλὰ προθυμῶς
ἐπὶ τούτῳ διήλασε τὴν ἀγῶνα, φέρε δὴ φέρε λοιπὸν τούτον ὑποδυ-
σώμεθα, μὴ τὸ παρὸν δυσχερὲς ἐπιλογιζόμενοι, ἀλλὰ πρὸς τὴν 10
πέρας τῆς θείας ἐπαγγελίας αὐτῆς ἀποβλέποντες πάντα μέγιστον
ἐλάττωμα καὶ δευτέρον αὐτῆς ἡγησώμεθα. δοκεῖ δὲ μοι μικρὸν ἀνα-
βάλλεσθαι τὴν ἐγκύκλιον ἐξήγησιν, Ἀριστοτελικῶς πεποιημένῃ θεσ-
μῶς, ὡς δεῖ ἐν ἐκείνῳ σχεδὸν πράγματι τὰ τέσσαρα ταῦτα ζη-
τεῖν κεφάλαια, εἰ ἔστι, τί ἐστίν, ὅποιόν τι ἐστὶ καὶ διὰ τί ἐστίν.

Πρῶτος σὺν θεῷ δευτέρα. καθάπερ ἐν τῇ πρακτικῇ θεωρίᾳ
ὑπερχόμεθα, ἔλθωμεν καὶ τὸς λόγους τῶν βυλομένων ἀνελῶν τὴν
ὑπαρξὺν τῆς φιλοσοφίας ἐκδιδώμεθα, καὶ τούτων τὴν ἀνατροπὴν ὡς
ἂν τε ἐστὶ ποιησώμεθα. πρῶτον μὲν ἐπιχειρήματα τῶν ἀνατρεπόν-
των τὴν φιλοσοφίαν ἐστὶ τούτο. τὸ δὲ τῶν ὁμολυμένων ἐστὶ, τὰ ὁμο- 20
νυμα ὅρια καὶ καθυποβαλλόντα, τὰ ὅρια μὴ καθυποβαλλόμενα γινώ-
σκει ὅχι ὑποπίπτουσι, τὸ δὲ ἄρα ἀγνωστὸν ἐστίν... διττῶς ὑπαντῶ-
μεν, τῇ τε ἐνείκῃ καὶ ἐκρηκτικῇ καὶ τῇ ἀντιπαραστάσει. ἰσέον δὲ ὅτι
ἐνείκῃς ἔργον ἐστὶ τὸ ἐκ βαλβίδος αὐτῆς καὶ εὐθέως ἐκ προοιμίων
ἀνατρέπειν τὸς δι' ἐναντίας λόγους, ἀντιπαραστάσεις δὲ τὸ δεῖξαι 25
μὲν τὴν λόγον ὡς ἀληθῆ, δεῖξαι δὲ αὐτὴν μηδαμῶς καταβάλλουσαν
τὸ προκείμενον...

τὸ δὲ δευτέρον ἐπιχειρήματα τῶν ἀνατρεπόντων τὴν φιλοσο-
φίαν προέρχεται τούτων τὴν τρόπον. τὰ ὅντα ἐν ῥοῇ καὶ ἀποροῇ εἰσὶ
καὶ γένεως ὑδεμῶς τυγχάνουσι· φθάνει γὰρ τὴν λόγον ἀμειφθέντα 30
τὰ πράγματα· καὶ γὰρ σχεδὸν πρὸς τὴν ῥῆσιν τὴν περὶ αὐτῶν λόγον
ἀμείβοντα τὰ πράγματα. καὶ φέρουσι παράδειγμα τοῦτον, ὅτι
ὥσπερ ἐν ποταμῷ ἐν τῷ αὐτῷ ὕδατι ὁ δύναι τις βρέξαι δις
τὴν πόδα, ἢ ὥσπερ ἕτεροι ἐπιτείνοντες τὴν ἀπορίαν λέγουσιν, ὅτι
ὅδε ἄπαξ δύναι τις ἐν τῷ αὐτῷ ὕδατι βρέξαι τὴν πόδα, ἐκεῖνος 35
τῷ ὕδατος συντόμως παρερχόμενος καὶ ἄλλῃ ἐπερχόμενος, ὅτι καὶ
τὰ πράγματα ἐν ῥοῇ καὶ ἀποροῇ ὄντα γένεως ὑδεμῶς τυγχά-
νουσι καὶ δηλονότι γινώσκει ὅχι ὑποπίπτουσι...

τρίτον δὲ ἐπιχειρήματα οἱ ἀνατρεπόντες τὴν φιλοσοφίαν φασὶ
τούτο. τὰ γνωσώμενα αἰσθάνει ὑποπίπτουσι, ὡς καὶ ὁ Πλάτων 40
(Tim. p. 47) δηλοῖ λόγων "ὅτι γὰρ δημιουργὸς ὅστις καὶ ἀκοὴν ἡμῶν
ἐδωρήσατο, ἵνα διὰ τούτων τῆς φιλοσοφίας γένος κατορθώσωμεν".

τούτο λαβόντες ὡς ὁμολογούμενον, φασὶν ὅτι εἰ δεῖξομεν ἐκ τῆς
ἡμῶν διαρρέσεως μὴ δυνάμενα εἶναι τὰ μέρη τῆς φιλοσοφίας,
δῆλον ὅτι ὁ συνίσταται ἡ φιλοσοφία. φασὶν ὅτι καθ' ἡμᾶς ἡ φι-
λοσοφία διαρεῖται εἰς θεωρητικὴν καὶ πρακτικὴν, τὴν θεωρητικὴν πάλιν
εἰς μαθηματικὴν φυσιολογικὴν καὶ θεολογικὴν· εἰ ἄρα ἐν ταῦτα
ἀνατρέψομεν, δῆλον ὅτι ὁ συνίσταται ἡ φιλοσοφία. φασὶν ὅτι τὸ
μαθηματικὸν ὅχι ἔστι μέρος τῆς φιλοσοφίας, ὡς καὶ ὁ Πλάτων δο-
κεῖ· καὶ γὰρ ὅτι τὸ μαθηματικὸν ὁ δεῖξαι μέρος τῆς φιλοσο-
φίας ἀλλὰ προγύμνασμα τι, ὥσπερ ἡ γραμματικὴ καὶ ἡ ῥητορικὴ· 5
ὅθεν καὶ τῷ ἀκροατηρίῳ ἐπέγραψεν "ἀγεμετρητος μνηδὲς εἰσέτω."
τὸ δὲ φυσιολογικὸν ἀνατρέπτει, φασὶν, διὰ τὸ δευτέρῳ ἐπιχειρή-
ματος τῷ λέγοντος ὅτι τὰ ὅντα ἐν ῥοῇ καὶ ἀποροῇ εἰσίν. τὸ δὲ
θεολογικὸν ἀνατρέπτειν ὅτι τὰ θεῖα αἰσθάνει ὅχι 15
ὑποβάλλοντα, τὰ αἰσθάνει μὴ καθυποβαλλόμενα γινώσκει ὅχι ὑπο-
πίπτουσι, τὰ θεῖα ἄρα ἀγνωστα εἰσίν. ταῦτα μὲν ἐν τούτοις, ἔστι δὲ
εἰπεῖν ὅτι περὶ τῶν πρακτικῶν ὅθεν εἰρήσασιν, ὅπερ ἀντιδιαρεῖται τῷ
θεωρητικῷ· καὶ δῆλον ὅτι ὅχι ἀντίστοιχον πᾶσαν τὴν φιλοσοφίαν· καὶ γὰρ
καὶ τὸ πρακτικὸν μέρος ἐστὶ τῆς φιλοσοφίας...

τὸ τέταρτον ἐπιχειρήματα τῶν ἀνατρεπόντων τὴν φιλοσοφίαν
τούτων ἔχει τὴν τρόπον. ἡ φιλοσοφία ἡ γινώσκῃ ἐστὶν ἡ ὅχι γινώσκῃ·
καὶ εἰ μὴ ὅχι γινώσκῃ, δῆλον ὅτι ὅτε ἐπιστήμη ἐστὶν ὅτε τέχνη· πᾶσα
γὰρ τέχνη καὶ ἐπιστήμη γινώσκῃ ἐστίν· γινώσκει γὰρ τὰ ὑποκείμενα αὐτῇ
πράγματα. εἰ δὲ γινώσκῃ ἐστίν, ἡ μερικὴ ἐστὶν ἡ καθόλου. καὶ εἰ μὴ 25
μερικὴ ἐστίν, χεῖρον ἐστὶ τῶν ἄλλων τεχνῶν· ἐκείνη γὰρ καθόλου
γινώσκῃ εἰσίν, ἔχουσι καθόλου κανόνας· καὶ γὰρ ἡ γραμματικὴ καὶ ἡ
ῥητορικὴ καὶ ἡ ῥητορικὴ καὶ ἡ ἱατρικὴ ἔχουσι καθόλου κανόνας. εἰ δὲ
χεῖρον ἐστὶ τῶν ἄλλων τεχνῶν, πῶς λέγετε αὐτὴν τέχνην τεχνῶν
καὶ ἐπιστήμην ἐπιστημῶν; εἰ δὲ καθόλου ἐστὶ γινώσκῃ, ὁ δύναι συ- 30
στῆναι· καὶ δῆλον ἐντεῦθεν. εἰ καθόλου γινώσκῃ, καθόλου συμβεβη-
κὸς ἐστίν· καὶ γὰρ ἡ γινώσκῃ συμβεβηκὸς τι ἐστὶ (ποιότης γὰρ ἐστίν, ἡ
δὲ ποιότης, ὡς μαθησώμεθα, συμβεβηκὸς ἐστίν)· τὰ δὲ καθόλου
συμβεβηκὸτα ἐν μερικῷ ὑποκειμένῳ ὁ δύναι θεωρεῖσθαι· καὶ γὰρ τὸ
καθόλου λευκὸν ὁ δύναι ἐν κίτῳ μόνον θεωρεῖσθαι, ἐπεὶ ὅχι ὡφει- 35
λεν ἐν ἄλλῳ τῷ θεωρεῖσθαι, οἷον ἐν χιόνι καὶ ψιμυθίῳ ἢ ἐν γάλακτι.
εἰ ἄρα ἐν ἡ φιλοσοφία καθόλου γινώσκῃ ἐστίν, δῆλον ὅτι ἐν μερικῷ
ὁ δύναι ὑποκειμένῳ θεωρεῖσθαι, οἷον ἐν Σικυράτει, ἐν Πλάτῳ, ἐν
Ἀλκιβιάδῃ. εἰ δὲ ὁ θεωρεῖται ἐν ὑποκειμένῳ, δῆλον ὅτι ὅχι ἐστίν·
τὰ γὰρ συμβεβηκὸτα μὴ ἐν ὑποκειμένῳ θεωρεῖσθαι ὅχι εἰσίν. ταῦτα 40
μὲν ὅτι, ἔστι δὲ ἀνατρέψαι αὐτὸς ὅτι κατὰ.

Πρῶτος δ'. ὅτι δὲ (οἱ πευραθέντες τὴν ὑπαρξὺν ἀνελῶν τῆς

(†) Codd. Vatic. 1023 et 1470, Marcian. 202.

(*) desinit Commentarius.

φιλοσοφίας) εἰσὶν οἱ Πυρραϊσμοί... πρὸς ὅς ἀπαντᾷ ὁ Πλάτων... ἡ δ' Ἀριστοτέλης δὲ ἐν τῇ προτρεπτικῇ αὐτῷ συγγράμματι, ἐν ᾧ προτρέπει τὸς νέους φιλοσοφεῖν, λέγει ὅτι εἴτε φιλοσοφητέον, φιλοσοφητέον, εἴτε μὴ φιλοσοφητέον, φιλοσοφητέον, πάντως δὲ φιλοσοφητέον. τυτέστιν ὅτι εἰ λέγει τις μὴ εἶναι φιλοσοφίαν, ἀποδείξει (πέχρη) δι' ὧν ἀναρεῖ τὴν φιλοσοφίαν· εἰ δὲ ἀποδείξει (πέχρη), ὁμολοῖ ὅτι φιλοσοφεῖ· μήτηρ γὰρ τῶν ἀποδείξεων ἡ φιλοσοφία.

Πρᾶξις α'. ἰστέον δὲ ὅτι καὶ τὸ ὅρον καὶ τῆς διαρέσεως μέμνηται ὁ Πλάτων, καὶ τὸ μὲν ὅρον ἐν Φαίδρῳ τῷ διαλόγῳ (p. 237) λέγων ὅτι "ὡ παῖ, μία ἐστὶν ἀρχὴ τῆ καλῶς βυλεύσεως, τὴ εἶδέναι περὶ οὗ ἐστὶν ἡ σκέψις"... τῆς δὲ διαρέσεως μέμνηται ἐν τῷ Σοφιστῇ τῷ διαλόγῳ.

ἐνταῦθα κεφάλαια παραδίδωμεν. καὶ πρῶτον μὲν ἐστὶ κεφάλαιον ἐν ᾧ λέγομεν τί ἐστὶν ὁρισμός, δεύτερον δὲ ἐν ᾧ λέγομεν τί διαφέρει ὁρισμός ὅρου καὶ ὑπογραφῆς καὶ ὑπογραφικῷ ὁρισμῷ, τρίτον ἐν ᾧ λέγομεν πότεν λέγει ὁρισμός, τέταρτον ἐν ᾧ λέγομεν πότεν λαμβάνοντι οἱ ὁρισμοί, πέμπτον ἐν ᾧ λέγομεν πότες τέλειος καὶ πότες ἀτελὸς ὁρισμός καὶ τίς ἡ κακία καὶ τίς ἡ ὑγίεια τῷ ὁρισμῷ, ἕκτον ἐν ᾧ λέγομεν πόσοι ὁρισμοὶ τῆς φιλοσοφίας, ἑβδομὸν ἐν ᾧ λέγομεν διὰ τί τοσούτοι εἰσιν οἱ τῆς φιλοσοφίας ὁρισμοὶ καὶ μήτε πλείους μήτε ἐλάττω, ὀγδοὺν ἐν ᾧ λέγομεν τὴν τάξιν αὐτῶν, ἑννέα ἐν ᾧ λέγομεν τίνας ἐφεύρον τὸς ὁρισμούς τούτους.

Πρᾶξις β'. ἰστέον ὅτι ὁρισμός λέγειται ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἐν τῇ γῆδεως ὁρίων ἥτοι ὁροθεσιῶν. οἱ γὰρ ἀρχαῖοι ἐκατέρωθεν ἀμετρήτως ἐκφεύγοντες, τὴν τε πλεονεξίαν καὶ τὴν μειονεξίαν, ἐφεύρον τὰ ὁρίσματα, ἵνα διὰ τούτων τῶν μὲν οὐκ εἰσὶν ἀπολαύσει τῶν δὲ ἀλλοτρίων ἀπέχωνται... ὡς δηλοῖ καὶ ἡ Πυθία λέγουσα περὶ Δικαίῳ συμβῆναι τε ὄντος καὶ φιλοσόφου (οἱ γὰρ παλαιοὶ φιλόσοφοι καὶ νομοθετοῦντες)

ἦλθες ὦ Δικαίῳ ἐμὸν ποτὶ πῖνα νῆος.

ὄξω ἢ σε θεὸν μαντεύσομαι ἢ καὶ ἄνδρα.

ἀλλ' ἔμπης σε θεὸν μαντεύσομαι ὦ Δικαίῳ.

ἀναξίει δὲ ὅχι ὡς ἄγνωστα τί καλέσει αὐτὸν καὶ θεομένη ἄλλης Πυθίας, ἀλλ' ἵνα δείξῃ ἀμφήρως τῇ τῷ θεῷ φύσει τὴν τῷ ἄνδρῳ, ἵνα καὶ ἐπιφέρει "ἀλλ' ἔμπης σε θεὸν μαντεύσομαι"... ὡς καὶ ἡ παλαιὰ δηλοῖ λέγουσα ἐπὶ μὲν τῷ ἀγαθῷ "θεοὶ δωτήρες εἰσιν", ἐπὶ δὲ τῷ κακῷ "θεοὶ δὲ τε πάντα ἴσασιν", ἐπὶ δὲ τῷ δυνατῷ "θεοὶ δὲ τε πάντα δύνανται". ἐν αὐτῇ δὲ τῷ τρόπῳ καὶ ὁ τέλειος φιλόσοφος πῶς τρεῖς τούτοις χαρακτηρίζεται, λέγει δὲ τῷ ἀγαθῷ καὶ τῷ γνω- 40 στικῷ καὶ τῷ δυνατῷ.

Πρᾶξις γ'. πόσοι καὶ ποῖοι τῆς φιλοσοφίας εἰσὶν ὁρισμοί; εἰσὶ δὲ ὅτι, πρῶτος μὲν ὁ λέγων φιλοσοφία ἐστὶ γνῶσις τῶν ὄντων ἢ ὄντα ἐστίν. δεύτερος δὲ, ἐστὶ γνῶσις θεῶν τε καὶ ἀνθρωπίνων πραγμάτων. τρίτος, μελέτη θανάτου. τέταρτος, ὁμοίως θεῶ καὶ ἀνθρώπων. πέμπτος, τέχνη τεχνῶν καὶ ἐπιστήμη ἐπιστημῶν. ἕκτος, φιλοσοφία ἐστὶ φιλοσοφία... ἡ φιλοσοφία ἔν, ὡς ἀρετή, καὶ ὁνομαζέται καὶ ἐν πρώτοις τὴν ὑπαρξιν ἔχει.

... ἐπειδὴ ἔν ἡ φιλοσοφία ἔχει καὶ ὑποκειμένη καὶ τέλος, καὶ ἐκότερον τούτων διττόν, ὡς εἴρηται, (προσεχὲς καὶ πόρρω), τότε χάριν καὶ ἄλλως τέσσαρας ἔχει ὅρους... αὕτη μὲν ἔν ἡ ἀπὸ διαρέσεως λύσις ἡ δευτέρωσα διὰ τί ἔξ εἰσιν οἱ τῆς φιλοσοφίας ὁρισμοί· ἡ δὲ ἀριθμητικὴ ἐστὶν αὕτη... πρῶτος τέλειος ἀριθμὸς ὁ ἕκτος ἐστίν.

Πρᾶξις δ'. ἰστέον ὅτι καὶ ἄλλως δύο ὅρους θέλουσι τίνας ἐπισφύρειν τῇ φιλοσοφίᾳ, ἕνα μὲν ἱατρῶν, ἕνα δὲ ἑτέρων. καὶ γὰρ ἱατροὶ μέλλοντες τὴν οἰκίαν τέχνην σεμνύναι, καὶ ἐν ποιῇ χρύσεια χαλκεῖον καταλλασσόμενοι, ὁρίζοντες λέγουσιν ὅτι φιλοσοφία ἐστὶν ἱατρικὴ ψυχῶν, ἱατρικὴ δὲ ἐστὶ φιλοσοφία σώματος... ἑτέροι δὲ ἄλλον ὁρισμὸν ἐπισφύροντες τῇ φιλοσοφίᾳ λέγουσι, φιλοσοφία ἐστὶ μεγίστη μουσική. ὅτι γὰρ ὁ Πλάτων ἐν τῷ Φαίδρῳ (p. 61) ὁρίζει αὐτήν.

ἰστέον ὅτι οἱ δύο (ὁρισμοὶ) οἱ ἀπὸ τῆς ὑποκειμένης καὶ ὁ ἐκ τῆς ἐτυμολογίας εἰς τὴν Πυθαγόρειαν ἀναφέρονται. τούτοις δὲ ἐκ ἔχουμεν δείξαι ἀπὸ Πυθαγορείων συγγραμμάτων· ἐκ ἐποίησε γὰρ σύγγραμμα ὁ Πυθαγόρας· ἔλεγε γὰρ ὅτι ὁ βυλόμενος ἐν ἀνθρώποις τὰ ἐμὰ καταλιπὼν (ἀψυχα δὲ ἐκάλει τὰ βιβλία) ἀλλ' ἐν ἐμφύλῳ ἦτοι ἐν τοῖς μαθηταῖς, ὅτινες καὶ ἐρωτώμενοι δύνανται ἀποκρίνασθαι, καὶ δὲ βιβλίον εἶ. καὶ ὡς ἔλεγε τις τῶν Πυθαγορείων, ὁ δύνανται διδάσκει με τὰ βιβλία· ἀλλὰ γὰρ αἰεὶ καὶ ἄλλα περὶ τῶν αὐτῶν φθέγγομαι, καὶ δὲ γὰρ βιβλίον τὰ αὐτὰ αἰεὶ περὶ τῶν αὐτῶν λέγει, καὶ ὁ δύνανται πρὸς τὸ ἐρωτώμενον ἀποκρίνασθαι... μηδὲ γὰρ τις οἰδέσθω τὰ Χρυσῶ Ἐπη αὐτῷ εἶναι, ἀλλὰ τις τῶν Πυθαγορείων ἐποίησε ταῦτα καὶ πρὸς τιμὴν ἔγραψε τὸ ὄνομα τῷ οἰκίῳ διδασκάλῳ. δείκνυμεν δὲ ὅτι ὅτι οἱ ὅροι τῷ Πυθαγόρῳ εἰσιν ἐκ τῶν Πυθαγορείων· καὶ γὰρ Νικόμαχος (εἰς δὲ ὅτος τῶν Πυθαγορείων) λέγει ὅτι ὁ Πυθαγόρας ὅπως ὁρίζεται τὴν φιλοσοφίαν, φιλοσοφία ἐστὶ γνῶσις τῶν ὄντων ἢ ὄντα ἐστίν, καὶ πάλιν, γνῶσις θεῶν τε καὶ ἀνθρωπίνων πραγμάτων, καὶ πάλιν, φιλοσοφία ἐστὶ φιλοσοφία. αἱ δὲ δύο οἱ αὐτὸς τέλειος εἰς τὸν Πλάτωνα ἀναφέρονται... ὁ δὲ ἐκ τῆς ὑπεροχῆς ὅρος, ὁ λέγων ὅτι φιλοσοφία ἐστὶ τέχνη τεχνῶν καὶ ἐπιστήμη ἐπιστημῶν, εἰς τὸν Ἀριστοτέλην ἀναφέρειται· ὅτι γὰρ ἐκείνος αὐτὴν ὁρίζει ἐν τῇ μὲν τὰ φυσικά (1 2).

Πρᾶξις ε'. ἰστέον δὲ ὅτι Κλεόμβροτος τις νομίζων ὅτι ὁ Πλάτων ἐν φυσικῶν θάνατον λέγει τὴν φιλοσοφίαν μελετᾶν, ῥίψας αὐτὸν ἐκ τῆς τοῦ τεύχους ἐτελεύτησε. περὶ δὲ φησὶν ὁ Καλλιμάχος ὅτι

εἰπὼν "ἦλθε χαῖρε" Κλεόμβροτος Ἀμβρακιάτης

ἦλθε ἀπ' ὑψηλῶς τεύχους εἰς αἶδον,

ἔχον ὅτι παθὼν θάνατον κακόν, ἀλλὰ Πλάτωνος

ἐν τῇ περὶ ψυχῆς γραμμῇ ἀναλεχόμενος.

πρὸς τούτοις δὲ εἶπεν Ὁλυμπιάδαρος ὁ φιλόσοφος

εἰ μὴ γράμμα Πλάτωνος ἐμὴν ἐπέδοξεν ἐρωτῇ,

ἥδη λυγρὸν ἔλυσεν βίην πολυκηδέα δεσμόν.

Πρᾶξις ια'. ἐπειδὴ ὁ Πλάτων τὴν φιλοσοφίαν μελέτην θάνατον ὠρίσαστο, νομίσαντες οἱ Στωϊκοὶ ὅτι θάνατον τὸ φυσικὸν λέγει, παραδίδωσιν ἡμῖν τρόπον τινὰ καθ' ὃς εὐλόγως τις ἀναρεῖ

ἐαυτὸν, καὶ λέγουσιν ὅτι ἐπειδὴ ὁ βίος συμπτῶσις μεγάλη ἔσκε, ὁφίλον ὅτι καθ' ὅσους τρόπους τὸ συμπτῶσιον διαλύει, καὶ τοσούτους τρόπους τις εὐλόγως ἐαυτὸν ἀναίρει. καὶ γὰρ, ὡς φασί, καὶ ἐξ τρώ-
 πους διαλύει) τὸ συμπτῶσιον. δι' ἐνδεῖαν γὰρ βρωμάτων εὐλόγως ἀνίσταν) οἱ ἐξωόμενοι καὶ διαλύει) τὸ συμπτῶσιον. ὅπως ὅν δι' ἐν-
 δεῖαν χρημάτων εὐλόγως τις ἀναίρει ἐαυτὸν, βωλόμενος μὴ κατα-
 παυνοῦν) ὑπὸ λιμῷ, ὡς καὶ ὁ Θέογνης (175) τῦτο δηλοῖ πρὸς
 Κύρνον τῶα ὅτω λέγων,

Χρὴ πέρην φεύγοντα καὶ ἐς μεγακῆτα πόντον

ῥιπτῶν καὶ πετρῶν Κύρνε κατ' ἡλιβάτων.

ἰστέον δὲ ὅτι τῦτο ἔστι λέγειν ὅτι θεῖ) τὴν πένητα ἀναίρειν ἐαυτὸν, ἀλλὰ
 δεῖ πανταχῶ) τὴν πένητα σπείρειν καὶ ἐν ἀβάτοις πέτραις καὶ ἐν θα-
 λαύσῃ, εἰ ἔστιν εἰπεῖν, ὅπως τῷ λιμῷ ἐλευθερωθῇ. πάλιν διαλύει)
 τὸ συμπτῶσιον διὰ τὸ κακὸν εἶναι καὶ δηλητηριώδη τὰ βρώματα,
 καὶ τοσούτων ὄντων τῶν βρωμάτων ἀνίσταν) εὐλόγως οἱ ἐξωόμενοι
 καὶ διαλύει) τὸ συμπτῶσιον. ὅπως ὅν καὶ τῷ σώματος κακοχρῆμα ὄντος
 καὶ ἀνεπιτηδεύειν πρὸς τὸ δέξασθαι τὰς ψυχικὰς ἀρετὰς εὐλόγως
 τις ἀναίρει ἐαυτὸν βωλόμενος τῆς νόσου ἀπαλλαγῆναι. ὅθεν καὶ τις
 κυνικός φιλόσοφος ἡμίχρος ὡν προσήλθεν Ἰωλυνῷ τῷ βασιλεῖ
 λέγων αὐτῷ

ἡμῶς μὲν τέθνηκε, τὸ δ' ἡμῶς δέρκε) ἡμῶς.

αὐκτερον, βασιλεῦ, κυνικὸν ἡμῶς μὲν.

τετέγ) κέλυσαν ἢ ἴνα περιοδεύω ἢ ἴνα φονεύω. ὁ δὲ εἶπε
 πρὸς αὐτὸν

ἀμφοτέρως ἀδικεῖς καὶ Πλάτωνα καὶ Φαέθοντα,

τὸν μὲν ἔτ' εἰσράων, τὸ δ' ἀπολειπόμενος.

πάλιν διαλύει) τὸ συμπτῶσιον διὰ περισσάν) τινα ἰδικήν. καὶ γὰρ τῷ
 ἐξωόμενος ἐξαίφνης ἢ ἀρρωγῆσαντος ἢ ἀκούσαντος φίλου ἀπώλειαν
 ἀνίσταν) οἱ ἐξωόμενοι καὶ διαλύει) τὸ συμπτῶσιον. ὅπως ὅν καὶ ἰδικῆς
 τινὸς περιστάσεως καταλαβούσης εὐλόγως τις ἀναίρει ἐαυτὸν. ὅθεν
 καὶ Πυθαγόρεια τις γυνή, ἢ καὶ Θεανῷ λεγομένη, κρατηθεῖσα ὑπὸ
 τῷ ἐν Σικελίᾳ τυράννῳ καὶ ἐρωτημένη διὰ τί ἔτ' ἐτρέφοντο οἱ Πυθα-
 γόρειοι κυνίμους, εἰλεγεν "φάγοιμι ἂν ἢ εἴποιμι". καὶ πάλιν ἐκεῖνος
 λέγοντος "ἐκὼν φάγε", εἰλεγεν "εἴποιμι ἂν ἢ φάγοιμι", καὶ ὅτω κατα-
 δίκνυσεν τὴν γλῶσσαν ἐτελεύτησε. πάλιν διαλύει) τὸ συμπτῶσιον
 διὰ μῆθρ). καὶ γὰρ μεθύοντων τῶν ἐξωωμένων εὐλόγως διαλύει) τὸ
 συμπτῶσιον. ὅπως ὅν εὐλόγως ἀναίρει ἐαυτὸν τις ἡνίκα ἔλθῃ ἐν
 τῷ ἐχθρῷ γῆρᾳ καὶ ἀρξῇ) ληρεῖν καὶ παραφρονεῖν. πάλιν διαλύει)
 τὸ συμπτῶσιον ἡνίκα οἱ ἐξωόμενοι ἀρχόν) μάχεσθαι ἀλλήλοις καὶ
 ἀθέμιτὰ τινα πρὸς ἐαυτοὺς διαπραττεῖσθαι. ὅπως ὅν εὐλόγως
 ἀναίρει ἐαυτὸν ἡνίκα κρατηθεὶς ὑπὸ πολεμίων ἀναγκάζει) ἀθέμιτὰ
 τινα διαπραττεῖσθαι ἢ μητρογαμῆσαι ἢ φαγεῖν τι τῶν ἐθιμῶν.
 πάλιν διαλύει) τὸ συμπτῶσιον διὰ κοῦρ) περισσῶν. καὶ γὰρ κοῦρ)
 περιστάσεως καταλαβούσης, ὡς ἐμπρησμοῦ ἢ ἐπιδρομῆς βαρβα-
 ρων, ἀνίσταν) οἱ ἐξωόμενοι καὶ εὐλόγως διαλύει) τὸ συμπτῶσιον.
 ὅπως ὅν εὐλόγως τις ἀναίρει ἐαυτὸν διὰ κοῦρ) περισσῶν, ὅταν πολε-

μῶν ἐπελθόντων τῇ πόλει τῷ φόβῳ κυνόμενος ὁ πολίτης ἀναίρει
 ἐαυτὸν. ταῦτα μὲν ὅπως, ἰστέον δὲ ὅτι ἑτέροις τρεῖς τρόπους
 παραδιδάσκει καθ' ὧς εὐλόγως τις ἀναίρει ἐαυτὸν. φασί γὰρ ὅτι ἡ
 ζωὴ φύσει τριττὴ ἐστίν. ἢ γὰρ ἀρίστη ἐστὶν ἢ μέση ἢ χειρίστη. ἡνίκα
 ὅν ἐστὶ τις ἐν τῇ ἀρίστῃ ζωῇ ἢ ἐν τῇ μέσῃ καὶ ὁρᾷ ἐαυτὸν μάλλον
 ἐπὶ τὸ χειρὸν ἐκκλίνοντα, εὐλόγως ἀναίρει ἐαυτὸν. πάλιν ἡνίκα
 τις ἐν τῇ χειρίστῃ ἐστὶ ζωῇ καὶ ὁρᾷ ἐαυτὸν ἀεὶ ἐν ταῖς αὐτοῖς ὅσα καὶ
 μηδέποτε ἐπὶ τὴν ἀρίστην μετερχόμενον, εὐλόγως ἀναίρει ἐαυτὸν.
 ταῦτα μὲν ἐν ταῖς.

Πρῶξις β'. καὶ τὸς Στωϊκὸς μεγίστη ἐνδεῖα ἐστὶν ἢ τῶν
 ὁρᾷων ἀπληγία.

τὴν αὐτὴν τῶν καὶ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ μικρῷ κόσμῳ ὄντι, καὶ
 τὴν Δημόκριτον, ταῦτα θεωρεῖ).

Πρῶξις γ'. ἔστιν εἰπεῖν ὅτι διὰ τὸ πρῶτον ἀναδιπλασιασμοῦ,
 τῷ τέχνῃ τεχνῶν, βασιλεῖ παρεῖκασε τὴν φιλοσοφίαν, διὰ δὲ τῷ
 δευτέρῳ ἀναδιπλασιασμοῦ, τῷ ἐπιστήμῃ ἐπιστημῶν, θεῷ.

Βάναυσαι δὲ τέχναι καταχρηστικαὶ μὲν πᾶσαι αἱ ἀλλογαὶ λέ-
 γουσι, κυρίως δὲ αἱ διὰ πυρὸς ἐργαζόμεναι παρὰ τὸ βλάπτειν περὶ
 τὴν αὔσον. ὁ αὔσος ἐστὶν ἡ κάμνος, παρὰ τὸ ἀτμῶν τινα ἀφίνα.

Πρῶξις δ'. καὶ πάλιν ὡς ἐπὶ τῷ γρίφῳ ἦγον τῷ αἰνιγματος
 τῷ λέγοντος "ἄνθρωπος ἐκ ἀνθρώπου, ἀνθρώπος δ' ὅμως, ὅρνος
 ἐκ ὄρνου, ὄρνις δ' ὅμως, ἐπὶ ξύλῳ καὶ ἐν ξύλῳ καθημένη, λίθος πε-
 ρὶ καὶ ἐν λίθῳ βαλὼν διώλεσε". λέγει δὲ ὅτι εὐνῆχος κυντερὶδα κα-
 θημένη ἐν νάρθη, ῥίψας κίσσηρον, ἐφόνευσεν... ξύλον δὲ καὶ
 ξύλον τὸν νάρθηκα ἐκάλεσε, ξύλον μὲν διότι ξυλοπέδες ἐστίν, καὶ
 ξύλον δὲ διότι ἐκ ξυλοπέδων ὥσπερ τὰ ἄλλα ξύλα.

Πρῶξις ε'. ἀρχὴ καὶ πέρας ἡμῶν γενέσθω ὁ Πυθαγόρας. καὶ
 γὰρ τῷ ἀνδρὶ φίλῳ ἐστὶ τὸ εἰς ἐαυτὸν συννεῖν καὶ τὴν ἀρχὴν συνά-
 πτεω τῷ πέρατι.

πολλοὺς ἀναβαθμοὺς κέχρηται τις ἴνα γινῇ τὴν φιλοσοφίαν.
 θέλει γὰρ γινώσκων τὰς πέντε γνωστικὰς δυνάμεις. εἰσὶ δὲ αὗται
 αἰσθητικὴ φαντασία, δόξα, δαίμων καὶ νόσ.

ἰστέον ὅτι ὁ Ὀλυμπιόδικος ὅτω λέγει τὴν ἀνάβασιν ἢ τὴν
 γινῶσιν τῆς φιλοσοφίας. πρώτη ἐστὶν αἰσθητικὴ, δευτέρα φαντασία,
 τρίτη δόξα, τετάρτη πείρα, ἕκτη γινῶσις, ἐξόχῃ ἐπιστήμῃ, ὁγδόη
 μνήμη, ἐνάτη σοφία, ἥς ἐστὶν ἐφεσις ἢ φιλοσοφία.

διὰ τῦτο δὲ τέσσαρες εἰσι διαφοραὶ τῶν ὁρισμῶν τῆς φιλο-
 σοφίας, ὅτι ὁ τέσσαρα ἀριθμὸς πάντῃ ἦν τίμιος παρὰ τοῖς Πυθα-
 γορείοις, ὡς καὶ αὐτοὶ ὀμνύοντες εἰς τὸν Πυθαγόραν δηλοῦσι λέγοντες
 "ναὶ μὰ τὸν ἀμέτρητον ψυχῆς παραδόντα τετρακτὺν παγὰν ἀενάην
 φύσεως." πηγὴν δὲ τῆς ἀενάης φύσεως ἐκάλεσε τὸν τέσσαρα
 ἀριθμὸν, ἐπειδὴ ἐκ τῶν τεσσάρων στοιχείων συνίσταται τὰ ἡμέτερα
 σώματα... καὶ ἐπειδὴ τέσσαρα εἰσι τὰ στοιχεῖα... ἢ ἐπειδὴ καὶ
 τέσσαρες εἰσι αἱ ἀρεταὶ τῆς ψυχῆς, ὡς ἀνδρεία δικαιοσύνη σω-
 φροσύνη φρόνησις, ἢ ἐπειδὴ ὁ τέσσαρα ἀριθμὸς συντιθέμενος μὲν
 τῶν πρὸ αὐτῷ ἀποτελεῖ τὸν δέκα ἀριθμὸν.

Πρῶξις ς'. ἐπειδὴ ἐν ταῖς προλαβῶσι ἐρίραμεν ἀριθμη-
 τικὴν αἰτίαν δεκνύσαν διὰ τί ἔστιν οἱ τῆς φιλοσοφίας ὁρισμοί,

(*) Anthol. 9 137.

ιστάμε λαβόντες οἱ ἐξηγηταὶ ἀφορμὴν ἔρχοντο) καὶ διαβάλλουσιν περὶ τῶν ἀριθμῶν τῶν ὄντων ἄχρι τῆς δεκάδος, καὶ φασιν ὅτι μὴ λέγει παρατὰ μόνον· καὶ γὰρ ἡ μονὰς ἐφ' ἧν ἂν γένῃ ἀριθμὸν φυλάττει τὸ αὐτὸ εἶδος, ὡς τὸ ἄπαξ τρία τρία... τῶντων ἵνα ἔχοντων λέγομεν ὅτι ἕκαστος ἡ μονὰς ἀριθμὸς ἀλλ' ἀρχὴ ἀριθμῶν... οἱ ἀρα ὅτι ἡ μονὰς ἐκ τῶ ἐναντίου συντιθεμένη μετρίσκει ἀριθμὸν ἀποτελεῖ ἥπερ παλινπλασιαζομένη, δηλοῦν ὅτι ἕκαστος ἀριθμὸς καὶ γὰρ ἄπαξ μία μία ἐστίν, μία δὲ καὶ μία δύο. ταῦτα δὲ περὶ τῆς μονάδος, ἡ δὲ δυὰς λέγει παρατὰ διέναι καὶ διαπορεύεσθαι· πρώτη γὰρ ἡ δυὰς διεχώρισεν αὐτὴν ἐκ τῆς μονάδος... ἵνα ὅτι ὅτι ἡ δυὰς κυρίως ἐστὶν ἀριθμὸς· καὶ γὰρ ὡς ἐμάθομεν, οἱ ἀριθμοὶ παλινπλασιαζόμενοι ἐφ' ἑαυτὸς μετρίσκει ἀριθμὸν ἀποπύου ἥπερ συντιθέμενοι αὐτοῖς, ἡ δὲ δυὰς καὶ συντιθεμένη καὶ παλινπλασιαζομένη τὴν αὐτὴν ἀριθμὸν ἀποτελεῖ... ὁ δὲ τρεῖς ἀριθμὸς ὅπως ὡνομάσθη ἀπὸ τῆς ἀπειρίας τις εἶναι καὶ ἀκαταπύνητος. ἵνα δὲ λέγει διὰ τὴν μὴ δύνασθαι αὐτὴν εἰς ἴσα διαιρεῖσθαι.

Πρῶτος κ'. ἵσταται ὅτι τετράς λέγει οἰονεὶ τετραγώνισ (ἐδράς τε) ὅσα, ταυτέστιν ἑδραὶ καὶ μόνιμος· ἵσταται γὰρ ὅτι τετραγώνιον γῆμα ἡ τετράς ἀποτελεῖ, τὸ δὲ τετραγώνιον γῆμα διὰ τὸ καὶ πολλὰ μέρη τῆς γῆς ἀπτεῖται δις μὲν καὶ ἑξήκοντα ἐστίν... πεντάς δὲ λέγει ὡς καὶ πᾶς· καὶ γὰρ ὁ πέντε ἀριθμὸς ἀπὸ τῆς μονάδος σύγκειται ἐκ τῆς τετράδος, ἡ δὲ τετράς πᾶς λέγει ἡ ἐπειδὴ τέσσαρες εἰσι τὰ γῆμα ἐξ ὧν πάντα τὰ σώματα σύγκειται, ἡ ἐπειδὴ ὁ τέσσαρας ἀριθμὸς καὶ τῶν πρὸ αὐτῶ συντιθέμενος τὴν δεκάδα ἀποτελεῖ... ἡ δὲ λέγει οἰονεὶ ἐξίσως παρατὰ τῆς δεκάδος τοῖς οἰκείαις μερίσκει... ἑπτάς δὲ λέγει οἰονεὶ σεπτὰς παρατὰ τὴν σεβάσμιον καὶ τίμω· καὶ γὰρ ὁ ἑπτάς ἀριθμὸς τίμω ἐστίν, ὅθεν καὶ ἑπτά εἰσιν ἡμέραι τῆς ἑβδομάδος καὶ ἑπτά οἱ πλανήτες ἀστέρες καὶ ἑπτά φωνήεντα. οἱ δὲ ἑπτά ἀριθμοὶ λέγει καὶ αἱρεῖται καὶ Ἀθηνᾶ, καὶ καὶ οἱ μὲν ἐπειδὴ καὶ τῶν καὶ αἱρεῖται αἱ ἡλικίαι· καὶ γὰρ τῶν ἐβδομῶν μηνὶ ὁδοποιοῦσιν ἀπὸ τῆς καὶ τῶν ἐβδομῶν ἀναυτῶ ἀμειψοῦσι τὰς ἐθύντας· Ἀθηνᾶ δὲ λέγει ἐπειδὴ, ὡς περὶ μυθεύουσιν τὴν Ἀθηνᾶν παρθένον εἶναι καὶ ἀφύμνη (ἐκ τῆς κεφαλῆς γὰρ τῆς Διός, ὡς μυθεύουσιν, ἐξήλθε), τὴν αὐτὴν τρόπον καὶ ὁ ἐβδομῶς ἀριθμὸς μόνος ἐκ τῶν ὄντων ἐντὶ τῆς δεκάδος ὅτε τέλει καὶ πολλὰ παλινπλασιασμοὶν ἐξ ἄλλων ἀριθμῶν, ἵνα ὅτι ἑπτάς δὲ λέγει οἰονεὶ ἀγνοῦντας παρατὰ τὸ δύο ἀγεῖν· καὶ γὰρ ἀγνωμμένη ἔρχεται ἄχρι τῆς μονάδος... οἷος λέγει παρατὰ τὸ πᾶς... ἑπτάς δὲ λέγει παρατὰ τὸ ἕν καὶ νέον· καὶ γὰρ αὕτη παλινπλασιαζομένη ἵνα νέον ἀριθμὸν φέρει καθ' ὅφισιν μίαν μονάδος ὡς ἐπὶ τῶ ἐπὶ ἑπτά ἄχρι τῆς μονάδος, ὡς ὅτι ἐντὶ δεκαοκτώ... ὅρα ὅτι πᾶς ὁ ἐπὶ δεκάδα παλινπλασιαζόμενος καὶ πρόβατον ἀφαίρεσιν τέλει μίαν μονάδος. δεκάς δὲ λέγει οἰονεὶ δεκάς τις ὅσα· καὶ γὰρ ὁ δεκάς λέγει ἡ περιέχει ἐν αὐτῇ ἀπαντας τὰς πρὸ αὐτῆς ἀριθμούς.

Πρῶτος ιθ'. ἵσταται ὅτι ἄλλως ὁ Πλάτων τὴν θεωρητικὴν διαμείβει ἄλλως ὁ Ἀριστοτέλης· καὶ γὰρ ὁ Πλάτων ὑποδιαίρει τὴν θεωρητικὴν εἰς φυσικολογικὴν καὶ θεολογικὴν, τὸ δὲ μαθηματικὴν ἕκαστον ἡθε-

λετο μέρος εἶναι τῆς φιλοσοφίας ἀλλὰ προγινώσκοντα τι, ὡς περὶ ἡ γραμματικὴ καὶ ἡ ῥητορικὴ... ὁ δὲ Ἀριστοτέλης ὑποδιαίρει τὴν θεωρητικὴν εἰς φυσικολογικὴν μαθηματικὴν καὶ θεολογικὴν... τὸ δὲ μαθηματικὴν μέσον ἐστὶ τῶ φυσικολογικῆ καὶ θεολογικῆ ὡς καὶ τῶν δύο μετέχον· καὶ γὰρ ἐνύλον ἐστὶν ὁμοίως τῶ φυσικολογικῆ καὶ θεολογικῆ ὁμοίως τῶ θεολογικῆ· ὡς εἶρη γὰρ, τὸ μαθηματικὴν τῇ μὲν ὑποτάσσει ἐνύλον ἐστὶ τῇ δ' ἐπινοία αὐτῶν. τὸ δὲ θεολογικὴν ἐξ ἀνάγκης ὑπερέχει ἐστίν· ὅθεν γὰρ δύναται εἶναι μὲν τὸ φυσικολογικὴν, ἐπειδὴ ὁ δὲ ἀπὸ τῶν πάντων ἐνύλων εὐθέως ἐπὶ τὰ πάντα αὐτὰ ἔρχεται, ἐπεὶ πάροχον ὁ πάροχον οἱ πολλοὶ χρόνον ἐν σῶσει διαγόντες καὶ εὐθὺς πρὸς τὴν ἡλίαν θεωρῶντες, ἀποτυφλῶνται· ὅπως ὅτι ὁ δὲ ἀπὸ τῶν πάντων ἐνύλων εὐθέως ἐπὶ τὰ πάντα αὐτὰ ἔρχεται, ὅπως γὰρ ἡ ποιήσις (Hom. Od. 11 314, Il. 5 386) αἰνιτομαθὴν λέγει περὶ τῶ ὧτον καὶ Ἐφιάλτε ταῦτα· "Ὅσσαν ἐν Ὀλύμπῳ μέμασαν θέμεν, αὐτὰρ ἐπ' Ὀσση Πηλῶν εἰσοσφύλλον, ὅς ὕρατος ἀμβραῖος εἴη." καὶ καὶ μὲν τὸ φαινόμενον τῶτον λέγει ὅτι ὁ ὧτος καὶ ὁ Ἐφιάλτης ἡθέλησαν θεῖναι ὅρη ἐπάνω ἀλλήλων, βυλάμενοι μηχανήσασθαι εἰς ὕραν ἀποδοῦν· ἀλλήλοισιν δὲ νόμιστα ταῦτα δηλῶσθαι ὅτι εὐθέως ἐκείνοι ἀπὸ τῶν φυσικῶν καὶ πάντων ἐνύλων πραγμάτων ἐπὶ τὴν γνώσιν τῶν θεῶν ἐβυλάθησαν ἐπιτηδεύουσαι... καὶ ὁ Πλάτωνος τῶτον δηλοῖ λέγων "παραδοτέον τοῖς νέοις τὰ μαθηματικά πρὸς συνεθισμόν τῆς ἀσωμάτου φύσεως, δι' ὧν τὴν ἀσώματον φύσιν γινώσκουσιν."

ἔτι δὲ, ὡς φασιν οἱ Πυθαγόρειοι, διὰ τῶτον μόνον λέγει μαθηματικὴν, ἐπειδὴ ἐν τῇ διατάξει ἔχει τὴν ὑπαρξιν· μόνη γὰρ ἡ διανοια μαινομένη· ὁ γὰρ νῦν ἀπλῆ προσβολὴ πάντα γνωσκεῖ.

Πρῶτος κ'. ἵσταται ὅτι πέντε κεφάλαια ἔχομεν περὶ τῶ μαθηματικῶν εἰπεῖν. καὶ ἕκαστον τὸ πρῶτον κεφάλαιον ἐν ᾧ λέγομεν πόσα καὶ ποῖα εἰσι τὰ εἶδη τῶ μαθηματικῶν, δεύτερον δὲ ἐν ᾧ λέγομεν διὰ τί τὰ ταῦτα εἰσι, τρίτον ἐν ᾧ λέγομεν τὴν τάξιν αὐτῶν, τέταρτον ἐν ᾧ λέγομεν τίνων εἰσὶν εὐρήματα, πέμπτον ἐν ᾧ λέγομεν τίνα παρὰ τῶν τούτοις τοῖς εἰδεσιν.

ἵσταται ὅτι τέσσαρες εἰσιν εἶδη τῶ μαθηματικῶν, ἀριθμητικὴ μυστικὴ γεωμετρία ἀστρονομία... ἵσταται δὲ ὅτι ἡ ἀριθμητικὴ καὶ ἡ μυστικὴ προτερῆσαι τῆς γεωμετρίας καὶ ἀστρονομίας, ἐπειδὴ ἡ μὲν ἀριθμητικὴ καὶ ἡ μυστικὴ περὶ τὸ ποσὸν τὸ διωρισμένον καταγίνεσθαι, ἡ δὲ γεωμετρία καὶ ἡ ἀστρονομία περὶ τὸ ποσὸν τὸ συνεχές, τιμώτερον δὲ ἐστὶ τὸ ποσὸν τὸ διωρισμένον τῶ συνεχές ποσόν... ἕκαστον δὲ καὶ ἄλλην αἰτίαν εἰπεῖν ὅπως. ἀναλογεῖ μὲν ἡ ἀριθμητικὴ τῇ μονάδι, ἡ δὲ μυστικὴ τῇ δυάδι, ἡ δὲ γεωμετρία τῇ τριάδι, ἡ δὲ ἀστρονομία τῇ τετράδι· πρὸς ἀναλογίαν ὅτι τῆς τάξεως τῶν ἀριθμῶν ἐκτέλσαντο καὶ ταύτην τὴν τάξιν. καὶ γὰρ ἡ ἀριθμητικὴ μονάδι ἀναλογεῖ περὶ τὸ καθ' αὐτὸ ποσὸν καταγινώμενη, τὸ δὲ καθ' αὐτὸ ποσὸν ἐν τι ἐστίν. ἡ δὲ μυστικὴ τῇ δυάδι ἀναλογεῖ· καὶ γὰρ περὶ τὸ ἐν ἑκάστῳ ποσὸν καταγίνεσθαι, ἡ δὲ ὁμοίως τὸ ἐλάττωσιν ἐπὶ δύο λαμβάνεσθαι. ἡ δὲ γεωμετρία ἀναλογεῖ τῇ τριάδι· καὶ γὰρ ἡ γεωμετρία περὶ τὰ ἐπίπεδα σχήματα καταγίνεσθαι, πρῶτον δὲ σχήματα τῶ τριγώνων ἐστίν· ὅτε γὰρ μία γραμμὴ ὅτε δύο ἀποτελεῖσι σχήματα. ἡ δὲ ἀστρονομία

ἀναλογεῖ τῇ τετραδί· καὶ γὰρ ἡ ἀστρονομία περὶ τὰ ὑράνια σώματα καταγίνεσθαι, πᾶν δὲ σῶμα τριχῇ διασπτόν ἐστιν· ἔχει γὰρ μήκος βάθος καὶ πλάτος· ἕκαστον δὲ τούτων ὑπὸ δύο ὁρῶν περιέχεσθαι, ἥτοι δύο πέρατα ἔχει ἐξ ὧν περιέχεσθαι (καὶ γὰρ καὶ τὸ μήκος ἔνθεν καὶ ἔνθεν περιέχεσθαι), καὶ τὸ πλάτος ὁμοίως περιέχεσθαι, καὶ τὸ βάθος), ὥς τε συνδυασθῇ ἐξ ὅρων ἥτοι πέρατα· ἐκ δὲ τούτων τῶν ἐξ τεσσάρων γίνονται· καὶ γὰρ τὸ ἐν μέρος κοινὸν ἐστὶ τῶν δύο· τὸ γὰρ πέρασ τὸ πλάτος εὐρίσκεται ἀρχὴ τὸ μήκος καὶ τὸ βάθος.

ἰστέον ὅτι τὴν ἀριθμητικὴν οἱ Φοίνικες εὖρον ἐμπορικὸι ὄντες καὶ δεόμενοι τῶν ἀριθμῶν εἰς τὸς ψήφους, τὴν δὲ μουσικὴν οἱ Ὀρθῆες· ἐκεῖθεν γὰρ ἦν Ὀρφεύς, ὅστις λέγει εὐρηκέναι τὴν μουσικὴν· Ὀρφεὺς γὰρ ὁ Ὀρφεύς· ἐπενόησε δὲ ἐμβατήρια μέλη διεγείροντα πρὸς θυμὸν αὐτοῦ ὡς ἄγαν ὄντας πολεμικούς· καὶ γὰρ ψύξις ἀποκλείουσα τὸ θερμὸν ἐν τῷ βάθει δριμύτερον αὐτὸ ποιεῖ, ὅθεν καὶ θυμώδεις αἰσὶ καὶ πολεμικοὶ τῇ βίᾳ τὸ θερμὸν, καὶ ὀρχηστικοὶ διὰ τὰς ἐτοιμὰς φωνὰς τῶν βελῶν· ἔστι γὰρ καὶ πυρρῆχος παρ' αὐτοῖς ὀρχησις, ὃ ἐστὶν ἐνόπιος, καὶ τὸ εἰρημένον τῷ ποιητῇ (Π. 16 617) "Μηρόν, τάχα κεν σε καὶ ὀρχησθῇ περ ἔντα." τὴν δὲ γεωμετρικὴν Αἰγυπτίοι εὖρον ἐξ ἀνάγκης· καὶ γὰρ τὸ Νεῖλος συνεχῶς ἀνιόντος καὶ τὴν Αἰγυπτίον ἐπικυλίζοντος σύγχυσις τῶν ὁροθεσιῶν ἐγένετο καὶ ἤρ- 20 χοντο οἱ Αἰγύπτιοι εἰς μάχην καὶ ἐφόνευον ἀλλήλους, καὶ λοιπὸν ἐκεῖθεν ἐπενόησαν μέτρον τι δι' ὃ ἐμέτρουν τὴν γῆν καὶ ἐκάστη τὸ ἴδιον ἐφυλάττετο, ὅπερ μέτρον καὶ ἀκαίαν ἐκάλουν διὰ τὸ μὴ καί- νειν, ὃ ἐστὶ φονεῖν, ἐπεὶ δὲ αὐτὸ ἐξετηρήθησαν τὸ καίειν καὶ φονεῖν. ὅτι τῆς γεωμετρίας ἐξ ἀνάγκης ἀνεφάνη τὸ χρήσιμον. 25 τὴν δὲ ἀστρονομίαν οἱ Χαλδαῖοι· καὶ γὰρ ἐν τῷ κλίματι ἐν ᾧ εἰσὶν ὅτοι καθαρὸς ἐστὶν ὁ ὕρανός καὶ ἀνεφελός, καὶ εὐχερὲς ἐκεῖθεν ἐπε- νόησαν τὴν περὶ τῶν ὑρανίων σωματίων διδασκαλίαν ἥτοι τὴν ἀστρονομίαν.

ἰστέον ὅτι τῇ ἀριθμητικῇ ἡ λογικὴ παράκειται, τῇ δὲ μου- 30 σικῇ ἡ ἐνυλὸς μουσική, τῇ δὲ γεωμετρικῇ ἡ γεωδαισία... γεω- δαισία λέγει παρὰ τὴν δασμὸν ἥτοι τὴν μερισμὸν τῆς γῆς. τῇ δὲ ἀστρονομίᾳ ἡ σφαιρικὴ παράκειται. ἀλλ' ἡ μὲν ἀστρονομία περὶ μόνον τὰ ὑράνια σώματα καταγίνεσθαι, ἡ δὲ σφαιρικὴ περὶ πᾶσαν σφαῖραν καταγίνεσθαι· λέγει γὰρ τὰ συμβαίνοντα ἐκάστη σφαίρα, εἴτε ἀσ- 35 τρική εἴη εἴτε ξυλινὴ εἴτε λιθινὴ, σκοπεῖσα τὰ ὑπάρχοντα πᾶσιν σφαίραις, ὃ μόνον τῇ ὑρανίᾳ, ὡς Θεοδόσιος ἐν τοῖς σφαιρικοῖς δια- λαμβάνει. καὶ ἔστιν ἡ σφαιρικὴ αὐλοτέρα τῆς ἀστρονομίας ὡς διαλαμβάνουσα περὶ τῆς τῷ λόγῳ θεωρημένης σφαίρας. ἰστέον δὲ ὅτι φησὶν ὁ Ὀλυμπιώδης ὡς τῶν μὲν ἄλλων μαθηματικῶν 40 αἰδῶν μέχρι τῶ νῦν φυλάττεσθαι λείψανον, οἷον τῆς ἀριθμητικῆς, τῆς γεωμετρίας, τῆς ἀστρονομίας· περὶ δὲ τῆς μουσικῆς φησὶν

"ἡμεῖς τῆς κλέος οἶον ἀκρόμεν ὑδὲ τι ἴδμεν." ὅτε γὰρ σῶζεσθαι, φησὶ, λείψανον τῆς μουσικῆς. ἰστέον δὲ ὅτι εἰσὶ μέχρι τῶ νῦν βε- βλία μουσικά· πᾶν δὲ συμβάλλει ταῖς ψυχαῖς τῶν ἀνθρώπων· δηλοῖσι τὰ πρόβατα ἐπόμενα τῇ ποιμενικῇ σύργῃ ὥσπερ ὑπὸ τῆς φωνῆς ἠδυνόμενα. ὅτι δὲ καὶ τῇ ψυχῇ τῶν λογικῶν ζῆλον συμβάλλει, δηλοῖ ἡ ἐν πολέμῳ σάλπιγξ τὴν ψυχὴν διεγείρουσα, καὶ τὰ θεατρικὰ δὲ ὄργανα δηλοῖσι τὴν ψυχὴν χαλῶντα διὰ τὸ ποιεῖν αὐτὴν ἠδύνεσθαι.

Πρῶξις κα'. ἰστέον ὅτι φασὶ τρεῖς ὁκτώ εἶναι τὸς διαιρετικούς τρόπους... ἔστι δὲ εἰπεῖν ὅτι ἕκ ἐστὶ κυρίως τρόποι διαιρετικοὶ ὁκτὼ ἀλλὰ τρεῖς.

Πρῶξις καγ'. ἔλθωμεν ἔν τῃ ἐπὶ τὴν διείρησιν τῶ πρα- κτικῷ. ἀλλ' ἰστέον ὅτι τὸ πρακτικὸν ἄλλως διαίρεισιν οἱ Ἀριστοτε- λικοὶ καὶ ἄλλως οἱ Πλατωνικοί· οἱ γὰρ Ἀριστοτελικοὶ εἰς τρία αὐτὸ διαίρεισιν, εἰς ἡθικόν, εἰς οἰκονομικόν, εἰς πολιτικόν.

ἰστέον ὅτι ἐν μὲν τῶν Πολιτικῶν συγγράμματι ἔνα σκοπὸν ἔχει καὶ ὁ Ἀριστοτέλης καὶ ὁ Πλάτων· ἀμφότεροι γὰρ λέγουσι πῶς δεῖ διοικεῖσθαι πόλιν· ἐν δὲ τῷ περὶ πολιτείας διαφορὸς ἐστὶ καὶ ὁ σκοπὸς καὶ ἡ ἐπιγραφὴ· καὶ ἡ μὲν ἐπιγραφὴ, ὅτι ὁ μὲν Πλάτων ἐνικῶς ἐπέγραψε Πολιτείαν, ὁ δὲ Ἀριστοτέλης πληθυντικῶς Πολιτείας· ὁ δὲ σκοπὸς ἐστὶ διαφορὸς, ὅτι ὁ μὲν Ἀριστοτέλης λέγει πῶς ἐπο- λιτεύοντο οἱ ἀρχαῖοι, οἷον οἱ Ἀργεῖοι, οἱ Βοιωτοί, ὁ δὲ Πλάτων λέγει πῶς εἶδη πολιτεῶν καὶ πῶς δεῖ πολιτεῖσθαι. ταῦτα μὲν ἐν 5 ταῖς, οἱ δὲ Πλατωνικοὶ λαμβάνονσι τῆς διαίρεσεως λέγοντες ὅτι κακῶς ἡ παρῶσα διαίρεσις ἔχει· ὑδὲποτε γὰρ γένος εἰς τρία εἶδη διαίρει, ἀλλὰ πάντως εἰς δύο.

Πρῶξις καδ'. λαμβόμενοι οἱ Πλατωνικοὶ τῆς Ἀριστοτελικῆς διαίρεσεως τῷ πρακτικῷ, ἔρχονται καὶ διαίρεισιν τὸ πρακτικὸν εἰς δύο, εἰς νομοθετικὸν καὶ δικαστικόν· καὶ τὸτο εὐλόγως.

τὸτο δὲ αὐτὸ, φημι δὴ τὸ νομοθετικὸν καὶ δικαστικόν, καὶ ὁ ποιη- τῆς αἰνιττόμενος λέγει ὅτι ὁ Μίνως καὶ ὁ Ραδάμανθυς ἀδελφοὶ ἦσαν (ἀμφότεροι γὰρ εἶχον πατέρα τὸν Δία) καὶ ὁ μὲν Μίνως ἦν νομο- θέτης ὁ δὲ Ραδάμανθυς δικαστής, τὸτο αἰνιττόμενος ὅτι τὸ νομο- θετικὸν καὶ δικαστικὸν ἀπὸ ἐνὸς τῷ πρακτικῷ ἐτέχθησαν. φησὶ δὲ 10 πάλιν ὅτι ὁ μὲν Μίνως πρεσβύτερος ἦν καὶ τὸν χρόνον, ὁ δὲ Ραδά- μανθυς μεταγενέστερος.

μαθόντες ἔν διὰ τῶν προλαβόντων τί ἐστὶν ἡ φιλοσοφία, ἔλ- θωμεν καὶ ἐπὶ τὸ ὁποῖόν τι ἐστὶν.

μαθόντες ἔν ὁποῖόν τι ἐστὶν ἡ φιλοσοφία, ἔλθωμεν καὶ μάθη- 15 μεν τὸ διὰ τί ἐστὶν.

ταῦτα μὲν ἐν ταῖς, ἐν οἷς σὺν θεῷ καὶ τὰ προλεγόμενα τῆς φιλοσοφίας.

ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ ΣΤῆΝ ΘΕΩΣΙ ΤΗΣ ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΑΠΟ ΦΩΝΗΣ ΔΑΒΙΔ ΤΟΥ ΘΕΟΦΙΛΕΣΤΑΤΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΦΡΟΝΟΣ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ.

Μέλλοντες σὺν θεῷ ἄρχεσθαι τὸ παρόντος συγγράμματος τὰ εἰσθότα ὑπὸ τῶν ἐξηγητῶν ζητεῖσθαι κεφάλαια τὴν ἀριθμὸν

ὁκτὼ ὄντα ζητήσομεν. κεφάλαια δὲ ταῦτα λέγουσι διότι τὸ κύριον παντὸς τῷ λόγῳ ἐπέχουσιν· ὥσπερ γὰρ ἡ κεφαλὴ τὸ κύριον παντὸς

τὸ ζῶν ἐπείκει διότι ἐν αὐτῇ εἰσὶν αἱ αἰδιόσεις, ἡ δὲ τὴν βασι-
 λείαν τῶν αἰδιόσεων, φησὶ δὲ τὴν ὅρασιν, αὐτὴ ἔχει, τὴν αὐτὴν
 τῶν καὶ ταῦτα τὰ λεγόμενα κεφάλαια τὸ κύριον πάντες τὸ λόγῳ
 ἔχον. εἰς δὲ, ὡς εἶρη, τὰ ὅκτω ταῦτα κεφάλαια οἷον ὁ σκο-
 πὸς τὴν γήϊον, ἡ αἰτία τῆς ἐπιγραφῆς, ἡ εἰς τὰ κεφάλαια διαίρε-
 σις, ἡ τάξις, ὁ διδασκαλικὸς τρόπος, ἡ ὑπὸ τί μέρος ἀναφορά. ὁ
 σκοπὸς δὲ τι ποῶντες ταῦτα ζητῶσιν, ἀλλὰ βυλόμενοι προθυμο-
 τῆς τὸς ἀναγνώσκοντας ἀπεργάσασθαι. καὶ ἡ τὴν σκοπὸν ζητῶσιν,
 ἐπεὶ ὁ σκοπὸς ἐν συντόμῳ περιέχει πάντα τὰ ἐν τῷ λόγῳ λε-
 γόμενα καὶ ἔξω τῶν ἐν τῷ ἀναγνώσκοντι τίθησι, δηλονότι πάντα
 πᾶν τὸν λόγῳ λεγόμενα δεῖ πρὸς τὴν σκοπὸν ἀπευθύνεσθαι. ὁ ἡ
 ἡ σκοπὸν ἀγνοῶν ὀκνηρότερος ἐπὶ τὸ σὺν γράμμα ἔρχεται, ὡς περ
 ἡ σκοπὸν ὁδὸν ἀπώντες καὶ ἀγνοῶντες πᾶ ἀπέρχονται. καὶ ἀπλῶς
 ἐπεὶ ὁ τὴν σκοπὸν ἀγνοῶν ἔσκε τυφλῷ βαδίζοντι καὶ πολλὰ μοχ-
 λῶνται καὶ ὁ τὴν σκοπὸν ἀγνοῶν ἔκ ἐπίστα) τί ἀναγνώσκει, ἀλλὰ
 πᾶς ἐπὶ τὰ ἐν τῷ λόγῳ λεγόμενα μάτην λέγει. εὐλόγως
 καὶ τὸ χρησίμον ζητῶσιν, ἐπεὶ ἂν γνώσκῃ ἕκαστος τὸ ἐκ τῆ
 συγγραμμάτων ἀναφύμενον χρησίμον, προθυμοτέρως ἀναγνώ-
 σκει τὸ σὺν γράμμα. καὶ τὴν αἰτίαν δὲ τῆς ἐπιγραφῆς εὐλόγως
 ζητῶν, ἐπεὶ καὶ θέλει ἡ ἐπιγραφὴ σύμφωνος εἶναι τῷ σκοπῷ καὶ
 ἡ σκοπὸν ἐν συντόμῳ περιέχον, οἷον ὡς περ ἐπιγράφει περὶ
 ὁ σκοπὸς, ἐπεὶ περὶ ὅρασι σκοπὸν ἔχει διαλαβεῖν. ἀλλ' ὅτι πολ-
 λὰ καὶ ἀσαφὲς εὐρισκεται ἡ ἐπιγραφὴ, ὡς περ Ἀριστοτέλης ἐγρα-
 φὴ δαλυστά, βυλόμενος περὶ συλλογισμῶν ἐπιγράφει, ἐπεὶ ὁ
 περὶ συλλογισμῶν διαλαμβάνει ἐκεί. ἐπεὶ ὅτι πολλὰ καὶ ἀσαφὲς
 ἀπὸ τῆς ἐπιγραφῆς, εὐλόγως ζητεῖται ἡ αἰτία τῆς ἐπιγραφῆς.
 αὐτὸς δὲ καὶ τὴν γήϊον ζητεῖται, ἐπεὶ ὁ γνώσκοντες ὅτι γήϊον
 ἐπὶ τὸν σκοπὸν τὸ σὺν γράμμα, διὰ τὸ ἀξίωμα τῷ ἀνδρὶ προθυμο-
 τῆς αὐτὸ ἀναγνώσκοντες. καὶ ἡ πολλοὶ ἔκ εἰσιν ἱκανοὶ κρίναι
 ἐπὶ καλῶς ἔχουσι τὰ ἐν τῷ συγγράμματι λεγόμενα εἴτε ὅτι, ἀλλ'
 ὁ σκοπὸν ἔχον) τὸ ἀκολουθεῖν τῇ δόξῃ τῷ ἀνδρὶ. ἡ διὰ τὸ
 (καὶ) τὴν γήϊον, ἐπεὶ εἰς καὶ νόθα συγγράμματα. γίνε) δὲ
 τὸ σὺν γράμμα καὶ τέσσαρας τρόπους. ἡ ἡ δι' ὁμωνυμίαν, καὶ
 τὴν διττὴν. ἡ ἡ δι' ὁμωνυμίαν τῶν συγγραμμάτων ἡ δι'
 ὁμωνυμίαν τῶν συγγραμμάτων. καὶ δι' ὁμωνυμίαν μὲ τῶν συγ-
 γραμμάτων, ὡς ὅταν εὐρεθῶσι δύο τῶν ὁμωνυμῶς λεγόμενοι
 καὶ πᾶσι ὁ μὲ εἰς σὺν γράμμα περὶ ψυχῆς ὁ δὲ ἕτερος σὺν-
 γράμμα περὶ ὅρασι. τότε ἡ διὰ τὴν ὁμωνυμίαν τῶν συγγραμ-
 μῶν νοθεύει γίνε) τῶν συγγραμμάτων. νομίζε) ἡ τὸ τὸ
 ἐπὶ αὐτῷ καὶ τὸ ἐκείνῳ τῷ. δι' ὁμωνυμίαν δὲ τῶν συγγραμ-
 μῶν, ὡς ὅταν εὐρεθῶσι τινες διαφορῶν ὀνόματι λεγόμενοι καὶ
 αὐτῶν ἀμφότεροι συγγράμματα τὴν αὐτὴν σκοπὸν ἔχοντα, οἷον
 ἀμφότεροι περὶ ψυχῆς, καὶ μὴ ἐπιγράφουσι τὰ οἰκεία ὀνόματα
 ἀλλὰ μόνον τὸ σὺν γράμματος ὄνομα, τότε διὰ τὴν ὁμωνυμίαν
 τῶν συγγραμμάτων νοθεύει γίνε). νομίζε) ἡ τὸ ἐκείνῳ τῷ ἄλλῳ
 καὶ τῷ ἄλλῳ τὸ ἐκείνῳ. καὶ δεῦτερον δὲ τρόπον γίνε) νόθον
 σὺν γράμμα διὰ φιλοτιμίαν ἥτοι κενοδοξίαν, ὡς ὅταν τις ἀφανὲς καὶ
 ἐπὶ τῆς βυλόμενος ποιῇσαι τὸ οἰκῶν σὺν γράμμα ἀναγνώσκον

ἐπιγράφει ὄνομα ἀρχαῖον καὶ ἐνδοξὸν ἀνδρός, ἵνα διὰ τῆς ἀξιοπρέπειας
 τῷ ἀνδρὶ δεκτὸν τὸ παρὸν αὐτῷ φαίνεται) σὺν γράμμα. καὶ τρίτον
 δὲ τρόπον γίνε) νόθον σὺν γράμμα δι' αἰχροκέρδειαν, ὡς ὅταν τις
 βυλόμενος πόρον ἑαυτῷ περιποιήσας ποιῇ σὺν γράμμα καὶ
 ἐπιγράφει ἀρχαῖον τῶν ὀνομα, ὅπερ καὶ ἐπὶ τῷ Πεισιγέρτῳ φασι
 γενέσθαι. καὶ ἡ λέγουσιν ὅτι ὁ Πεισιγέρτης χυδῶν φερόμενος τὸς
 Ὀμήρου γήϊον ἡβελήθη συναγαγεῖν αὐτὸς, καὶ δὲ ὥρισε μωδὸν τινα
 τοῖς φέρουσιν αὐτῷ Ὀμηρικὸς γήϊον, καὶ λοιποὶ οἱ πολλοὶ δι' αἰχρο-
 κέρδειαν ἐπλαττον γήϊον καὶ ὡς Ὀμήρου ὄντας ἐπέφερον αὐτῷ,
 κέρδους ἐντεῦθεν προσκτώμενοι. καὶ τέταρτον δὲ τρόπον γίνε) νόθον
 σὺν γράμμα δι' εὐνοίαν τῷ οἰκῶν διδασκαλῶν. καὶ ἡ πολλοὶ ποῶσι
 σὺν γράμματα, καὶ διὰ τὴν εὐνοίαν τὴν πρὸς τὴν διδασκαλῶν τὸ
 ὄνομα τῷ οἰκῶν ἐπιγράφουσι διδασκαλῶν, ὅπερ καὶ οἱ Πυθαγόρειοι
 ἐποίουν. καὶ ἡ αὐτοὶ ποιήσαντες τὰ Χρυσῶ Ἐπη ἐπέγραφον τὸ
 ὄνομα τῷ οἰκῶν διδασκαλῶν πρὸς τιμὴν αὐτῷ. ἐπεὶ ὅτι ὡς εἶρη)
 πολλὰ εἰσι νόθα συγγράμματα, τότε χάριν ἀναγκαίως ζητεῖται καὶ
 τὸ γνήσιον, ἵνα γινώσκῃ εἰ ἄρα αὐτῷ εἰσὶν ἡ ἄλλῃ. διακρίνον) δὲ
 τὰ γνήσια συγγράμματα τῇ τε ὕλῃ καὶ τῷ εἶδει, τῇ ὕλῃ μὲ τῇ
 φράσει ἥτοι ταῖς λέξεσιν, εἶδει δὲ, ταῖς τοῖς θεωρήμασι. καὶ ἡ διὰ
 τῆς φράσεως καὶ τῶν θεωρημάτων γινώσκοντες εἰ ἄρα αὐτῷ εἰσὶ
 τῷ ποιήσαντος ἡ ὅτι. εἰ ἡ εὐνοίαν τὴν φράσιν καὶ τὰ θεωρήματα
 συνήθη τῷ ἀνδρὶ, γινώσκοντες ὅτι αὐτῷ εἰς τὸ σὺν γράμμα. εὐλό-
 γως δὲ καὶ ἡ εἰς τὰ κεφάλαια διαίρεσις ζητεῖται, ἐπεὶ ὁ γνώσκοντες
 τὰ ἐν τοῖς κεφαλαίοις λεγόμενα ἀκριβῶς τὸ ὅλον γινώσκοντες. καὶ
 ἡ ὡς περ γινώσκοντες ἐκ ποίων μερῶν συνήθη) ὁ ἀνθρωπος ἀκρι-
 βῶς τὸ ὅλον γινώσκοντες, ὥτως τὰ ἐν τοῖς κεφαλαίοις λεγόμενα
 γινώσκοντες ἀκριβῶς τὸ ὅλον γινώσκοντες. εὐλόγως δὲ καὶ ἡ τάξις
 ζητεῖται, ἵνα μὴ τὰ ὀφείλοντα πρῶτον ἀναγνώσκειν τελευταῖα
 ἀναγνώσκῃ καὶ καὶ τὸ ἐναντίον τὰ ὀφείλοντα τελευταῖα ἀναγνώ-
 σκειν πρῶτα ἀναγνώσκῃ. εὐλόγως δὲ καὶ ὁ διδασκαλικὸς τρόπος
 ζητεῖται, ἵνα γινώσκῃ ποιῶ διδασκαλικῷ τρόπῳ κέρρη). καὶ ἡ ὡς
 ἐν τοῖς ἐξῆς μαθησόμεθα, πολλοὶ εἰσι διδασκαλικοὶ τρόποι. εὐλό-
 γως δὲ καὶ ἡ ὑπὸ τί μέρος ἀναφορά ζητεῖται, ἵνα μὴ νομίσωμεν τὰ
 μὲ ὑπὸ τὸ θεωρητικὸν ἀναγόμενα ὑπὸ τὸ πρακτικὸν ἀνάγεσθαι, τὰ δὲ
 ὑπὸ τὸ πρακτικὸν ὑπὸ τὸ θεωρητικόν...

Πρῶτος β'. Μαθόντες τὰ εἰρηδῶτα κεφάλαια λέγεσθαι, ἔλθωμεν
 καὶ ζητήσωμεν αὐτὰ καὶ ἐπὶ τῷ παρόντος συγγράμματος, ὅκτω τὸ
 ἀριθμὸν ὄντα. ἀλλὰ πρῶτον περὶ τῷ σκοπῷ διαλαβώμεν. ἰστέον
 ὅτι ὁ σκοπὸς καὶ συμπεφώνη) καὶ διαπέφωρη). καὶ συμπεφώνη) μόν,
 ἐπεὶ ὁ πάντες ὁμολογῶσιν ὅτι σκοπὸν ἔχει περὶ τῶν πάντε φωνῶν
 διαλαβεῖν, ἥτοι περὶ γένους, περὶ εἶδους, περὶ διαφορᾶς, περὶ ἰδίου, περὶ
 συμβεβηκότος. καὶ τὸ το πρῶτον) ὑπ' αὐτῷ. καὶ ἡ αὐτὸς λέγει ἐν τῷ
 προοίμῳ ὅτι ἀναγκαῖον ἐστὶ εἰπεῖν τί γένος καὶ τί εἶδος καὶ τί δια-
 φορὰ καὶ τί ἴδιον καὶ τί συμβεβηκός. διαπέφωρη) δὲ, ἐπεὶ οἱ μὲ
 λέγουσιν ὅτι ὁ δι' ἄλλο τι διαλαμβάνει περὶ τῶν πάντε φωνῶν εἰ μὴ
 δι' αὐτάς, ταῖς διὰ τὸ παραστῆναι ἡμῶν τὸ ἐξ αὐτῶν ἀναφύμε-
 νον χρησίμον, ἕτεροι δὲ λέγουσιν ὅτι διὰ τὰς Κατηγορίας Ἀριστο-
 τέλους διαλαμβάνει περὶ αὐτῶν. ἐπεὶ ὁ Ἀριστοτέλης ἐν ταῖς

Κατηγορίας περί πάντων τῶν ὄντων διαλαμβάνει, εἰς δὲ τὴν τῶν ὄντων διδασκαλίαν συμβάλλον) ἡμῖν αἱ φωναὶ (διὰ τῶν φωνῶν δηλοῦν) τὰ πρόγματα), τότε χάριν περὶ τῶν πέντε φωνῶν διαλαμβάνει, ἐπεὶ αὐτὴ συμβάλλον) ἡμῖν εἰς πᾶσαν φωνὴν ὑπὸ τὴν φιλοσοφίαν ἔσαν. ὥσπερ γὰρ οἱ γραμματικοὶ ἐπενόησαν τὰς 5 ἑκτὴ μέρη τῷ λόγῳ ὑφ' ἃ πᾶσα λέξις Ἑλληνικὴ ἀνάγει, ὡς ὥσπερ οἱ ῥήτορες ἐπενόησαν τὰς δεκατρεῖς γένσεις ὑφ' ἃς πᾶν πολιτικὸν ζήτημα ἀνάγει, καὶ ὥσπερ ἐπενόησεν ὁ Ἀριστοτέλης τὰς δέκα κατηγορίας ὑφ' ἃς πάντα τὰ ὄντα ἀνάγει, ἔτω καὶ πᾶσα φωνὴ ὑπὸ τὴν φιλοσοφίαν ἔσται ὑπὸ τὰς πέντε φωνὰς ἀνάγει.

ὁ μόνον ὁ ἀνθρωπὸς ἐστὶ λογικὸς ἀλλὰ καὶ ἄγγελος καὶ δαίμων.

ἀπορῶσι δὲ τινες λέγοντες ὅτι ἕκαστος εἰς τὴν πέντε μόναι φωναὶ ἀλλὰ καὶ ἕξ. ἔστι γὰρ γένος, εἶδος, διαφορὰ, συμβεβηκός, ἴδιον ὑσυνώδες καὶ ἴδιον ἐπυσυνώδες. πρὸς ἕκαστον εἰπεῖν ὅτι περὶ φωνῶν ἐστὶν ὁ λόγος, μία δὲ φωνὴ ἐστὶ τὸ ἴδιον ὑσυνώδες καὶ τὸ ἴδιον ἐπυσυνώ- 15 δεσ· εἴτε γὰρ ὑσυνώδες ἐστὶν εἴτε ἐπυσυνώδες, ἴδιον λέγει. ἐπεὶ καὶ τούτων τὴν λόγον πλείονες τῶν ἕξ φωνῶν εἰσὶν· ἔστι γὰρ συμβεβηκός χωριστὸν ἔστι δὲ ἀχώριστον, ἀλλὰ μία φωνὴ ἐστὶ καὶ τὸ χωριστὸν καὶ τὸ ἀχώριστον.

Πρῶτος γ'. Μαθόντες σὺν θεῷ τὴν σκοπὸν τῷ παρόντος συγ- 20 γράμματος ἔλθωμεν καὶ ἐπὶ τὴν χρῆσιν. ἰστέον ὅτι τὴν χρῆσιν τῷ παρόντος συγγράμματος τετραχέως ἐστίν· χρῆσιν γὰρ ἔσμεν οἱ ἀνθρωποι καὶ ἐξαγγελλόμενοι ἑαυτοῖς διὰ τῆς φωνῆς τὰ τῷ νῦ γενήματα· ὅθεν καὶ φωνὴ λέγει παρὰ τὴν φωτίζειν, φωτίζοντες γὰρ ἐκα- 25 λέντο οἱ ἀνθρωποι), καὶ εἰς τὰς κατηγορίας Ἀριστοτέλους, καὶ εἰς πᾶσαν τὴν φιλοσοφίαν, καὶ εἰς τὰς διαλεκτικὰς μεθόδους.

συμβάλλει) δὲ ὡς εἴρη) τὸ παρὸν σύγγραμμα καὶ εἰς τὰς διαλεκτικὰς μεθόδους. ἀλλὰ πρῶτον εἰπώμεν διὰ τί λέγον) δια- 30 λεκτικὰς μεθόδους, καὶ πόσαι εἰσὶ, καὶ τὴν τάξιν αὐτῶν· καὶ ἔτω λέγω- μεν πῶς συμβάλλει) τὸ παρὸν σύγγραμμα καὶ εἰς τὰς διαλεκτικὰς μεθόδους. ἰστέον ὅτι διαλεκτικὰ ἐλέγοντο ἐπεὶ ἐν τῷ διαλέγεσθαι ἀνεφαίνοντο· ἐν γὰρ τῷ διαλέγεσθαι καὶ διήρην καὶ διωρίζοντο καὶ ἀπο- δείξεσθαι ἐκέρηκτο καὶ τῇ ἀναλύσει. εἰσὶ δὲ τέσσαρες αἱ διαλεκτικὰς μέθοδοι· ἔστι γὰρ διαμετρικὴ ὀριστικὴ ἀποδεικτικὴ καὶ ἀναλυτικὴ. 35

ἕκαστος ἀληθεύει πάντως ὁ λόγος ὁ ἐκ τῶν μερικῶν τὰ καθόλου κατανόων· τὸ γὰρ λέγειν ὅτι ὁ ἀνθρώπος τὴν κάτω γένυν κορεῖ, ὁ ἵππος τὴν κάτω γένυν κορεῖ, πᾶν ἄρα ζῶον τὴν κάτω γένυν κορεῖ, ἕκαστος ἀληθεύει· ὅτε γὰρ ὁ κροκόδειλος ὅτε ὁ φοῖνιξ τὸ ὄρνειν ὅτε ὁ δελφίνος τὴν κάτω γένυν κορεῖ, ἀλλὰ τὴν ἄνω.

Πρῶτος δ'. Μαθόντες καὶ τὴν σκοπὸν καὶ τὴν χρῆσιν, ἔλθωμεν καὶ εἰπώμεν τὴν αἰτίαν τῆς ἐπιγραφῆς. ἰστέον ὅτι ἐπιγράφει) τὸ παρὸν σύγγραμμα Πορφύριον Εἰσαγωγὴν, Πορφύριον τὸ Φοῖνικας τῷ μαθητῇ Πλωτίνῳ τῷ Λυκαοπόλει· ἡ δὲ Λυκαοπόλις ἐν Αἰγύπτῳ ἐστίν. περὶ δ' εἴρη) ὅτι ὁ πολλὸς Αἰγύπτου, ἐπὶ δὲ τέκεν, μέγα 45 τίεται. περὶ τούτου δὲ λέγει ὁ Πορφύριος ὅτι Πλωτῖνος ὁ καθ' ἡμᾶς ἐπέκει μὲν αἰχμητικὸν ὅτι περ ἐν σώματι ἦν, βυλομένῳ δὲ τινος ἀναθεῖς αὐτῷ εἰκόνα ἔφη ὅτι ἀρετὴ μοι τὸ ἐκ τῆς φύσεως εἰδῶλον,

τούτῳ τὸ σῶμα, μὴ καὶ εἰδῶλον εἰδῶλον ἔχειν. εἰδῶλον δὲ εἰδῶλον τὴν εἰκόνα ἔφη· τὸ γὰρ σώματός ἐστιν ἐκτύπωμα. ἰστέον δὲ ὅτι Πορφύριον μαθητὴς ἦν ὁ Ἰαμβλίχης· περὶ ὧν, φημι δὲ τὸ Πορ- 5 φύριον καὶ τὸ Ἰαμβλίχην, εἶπεν ἡ Πυθία "ἔνθος ὁ Σῦρος, πολυμαθὴς ὁ Φοῖνιξ," πολυμαθὴς λέγουσα τὸν Πορφύριον, ἀπὸ γὰρ Φοῖνικας ἦν, ἐνθεν δὲ Σῦρον τὸν Ἰαμβλίχην, ὅτος γὰρ Σῦρος ἦν· ἐνθεν δὲ αὐτὸν λέγει ἐπεὶ περὶ τὰ θεῖα ἐπηχολεῖτο. . . εὐλόγως δὲ Εἰσαγωγὴν καὶ ὁ περὶ Εἰσαγωγῆς ἐπέγραψεν, ἵνα δείξῃ ὅτι δραστηώτερον τὸ σύγγραμμα καὶ ὅτι αὐτὴν τὴν εἰσαγωγὴν διδάσκει ἡμᾶς. αἱ γὰρ 10 τοιαῦται ἐπιγραφαί, φημι δὲ αἱ ἀνευ τῆς προθέσεως, δραστηώτερον παριστῶσι τὸ σύγγραμμα, οἷον Πλάτωνος Φαίδων, Πλάτωνος Ἀλκιβιάδης· αἱ γὰρ μὲν τῆς προθέσεως ὕφεσιν καὶ μειώσιν τῶν εἰσαγωγῶν, οἷον περὶ ψυχῆς, περὶ κρίσεως ἡμερῶν (*).

ἔλθωμεν δὲ καὶ ἐπὶ τὴν γνήσιον. ἰστέον ὅτι ἐκ πολλῶν δεικνύει) 15 γνήσιον Πορφύριον τὸ παρὸν σύγγραμμα· καὶ γὰρ ἐκ τῶν προοιμίων· πρὸς γὰρ Χρυσαστίον τῶν ὑπατον Ρώμης ποιεῖ) τὴν προσφώνησιν, πρὸς ὃν καὶ ἐν ἄλλοις αὐτῷ συγγράμμασι προσφωνεῖ (**). καὶ ὅτι μέμνη) τῷ συγγράμματος τότε ἐν ἄλλοις αὐτῷ συγγράμμασι· καὶ ὅτι σαφηνείας ἐνταῦθα φροντίζει, ὅπερ ἴδιον αὐτῷ· καὶ γὰρ τῶν ὄντων τρόπων καθ' ὅς ἡ ἀσάφεια γίνετο), ὡς ἐν τῷ προοίμῳ μα- 20 θησάμεθα, αὐτὸς πᾶν τῆς σαφηνείας φροντίζει.

ἰστέον ὅτι τὸ παρὸν σύγγραμμα διαιρεῖ) εἰς δύο τμήματα, καὶ ἐν μὲν τῷ πρώτῳ τμήματι λέγει τί ἐστιν ἕκαστον τῶν πέντε φωνῶν, οἷον τί ἐστι γένος, τί ἐστι εἶδος καὶ τὰ ἐξῆς, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ 25 τμήματι παραδίδωσι τὴν κοινωσίαν αὐτῶν καὶ τὰς διαφοράς. . . τινὲς δὲ λέγουσιν ὅτι εἰς τρία τμήματα διαιρεῖ τὴν παρῶσαν πραγματείαν, καὶ ἐν μὲν τῷ πρώτῳ τμήματι παραδίδωσι τί ἐστιν ἕκαστη τῶν πέντε φωνῶν, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ λέγει τὴν κοινωσίαν αὐτῶν, ἐν δὲ τῷ τρίτῳ τὰς διαφοράς. καὶ εἰ μὲν ἐν ἄλλῳ τόπῳ παρεδίδε 30 τὴν κοινωσίαν αὐτῶν ἐν ἄλλῳ δὲ τὰς διαφοράς, καλῶς αὖ ἐλεγον· ὅπου δὲ ἅμα κοινωσίαν καὶ διαφορὰν παραδίδωσι καὶ ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ τὰ δύο παραδίδωσι, δῆλον ὅτι ὁ διδάσκων τότε τρία τμή- 35 ματα εἶπεν. καὶ γὰρ μὲν τὸ εἰπεῖν κοινωσίαν λέγει διαφορὰν, καὶ πάλιν μὲν τὸ εἰπεῖν διαφορὰν λέγει κοινωσίαν.

Ἐπεὶ δὲ κόρον ἔχειν τῶν προοιμίων ἡγήμεθα (πάντων γὰρ κόρος ἐστὶ τῶν ἐφ' ἡμῖν πλὴν τῶν ἀρετῶν), σπουδαιότερος πρὸς τοὺς

(*) Ammon f. 18. Εἰσαγωγὴ δὲ ἐπιγράφεται, καὶ ἀπορῶσι τινες διὰ τὴν ἀπροσδιορίστων ἐπέγραψεν, Εἰσαγωγὴ· ἀλλὰ γὰρ πότερος γραμματικῆς ἢ ῥητορικῆς ἢ λογικῆς.

40 (***) Ammon f. 17 b. διδάσκαλος ἦν τῷ Χρυσαστίῳ (ὁ Πορφ.), καὶ ἐξηγητὴς αὐτῷ τὰ μαθήματα ἰστέον ἰστέον τὸ πῦρ τῆς Αἴτης, καὶ ἐξεδίκαμε. τότε γὰρ χρόνον εὐρίσκει ὁ Χρυσαστίος τὰς Ἀριστοτέλους Κατη- 45 γορίας καὶ ὅδε ὅλως παρακαλεῖται ἐκτάσσειν. δηλοῖ ὅτι Πορφύριον ἐκεῖ ὅτι γράφει τὸ συμβαίνει. καὶ εἰ μὲν ἰστέον τὸ πῦρ, ἰστέον, εἰ δὲ μὴ ἰστέον, εἰσαγωγὴν τινὰ γράφει, δι' ἧς αὖ μὲν παρακαλεῖται τὸ βιβλίον. ἐπεὶ δὲ τούτου ὁ Πορφύριος ἐκ ἡδύνατο τῶς ὑπογράφει, γράφει αὐτῷ τὸ βιβλίον τότε ἐκ τῶν ἐρημίων τῷ Πλάτῳ (fort. Πλωτίνῳ) καὶ ταυτὶ συλλέξας σχεδόν, καὶ δι' αὐτῶν τῶν ἐρημίων ἰστέον. Porphyrii Chrysaorii et Davidis 46 images habet cod. Vat. 1023.

ἀγῶνας ὑποδυσώμεθα, ἐπ' αὐτὴν ἀφικόμενοι τῆς μὲν χεῖρας λέξεως τὴν ἐξήγησιν. αὕτη τοίνυν ἡ προκειμένη λέξις, φημι δὴ τὸ προέμουν, διττὴν ἔχει τὴν παράδοσιν· ἐν μὲν τῷ πρώτῳ προοιμίῳ τὰ πρὸ παραδίδωσι, τὴν σκοπὸν τὸν χρησίμουν καὶ τὴν τῶν τρόπων τῆς διδασκαλίας, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ προοιμίῳ αἰτίας τινὰς παραδίδωσι τῶν λεχθησομένων.

τὴν ἱερὴν τὴν ἀγγελον τῶν θεῶν θαύματος θυγατέρα ἔλεγον, ἀλλήγορα καὶ οὕτως τὴν φιλοσοφίαν· καὶ ἡ ἱερὴ τὴν φιλοσοφίαν λέγουσιν εἶναι· ὥσπερ ἡ ἱερὴ μυθεύει) παρὰ τοῖς ποιηταῖς ἀγγελος εἶναι τῶν θεῶν, ὅτε καὶ ἡ φιλοσοφία ἀγγελός ἐστι τῷ θεῷ· οὕτως ἡ ἀγγέλλει ἡμῖν τὰ θεῖα, εἴς γε γνώσας θεῶν τε καὶ ἀνθρωπίνων ἐστὶ πραγμάτων. θαύματος δὲ θυγατέρα αὕτη ἔλεγον, ὡς ἀρχὴ τῆς φιλοσοφίας τὸ θαῦμα ἐστίν.

ἄλλως τε δὲ καὶ ἡ Πλάτωνος χρὴ παντὸς οἴκου πρόσωπον ἔμεναι τηλαυγές· οὗτοί γὰρ τὰ τῶν οἴκων προπύλαια λαμπρὰ εἶναι.

ἔξω δὲ ζητήσῃς διὰ τί ὅπως ἐποιήσατο τὴν τάξιν ὁ Πορφύριος τῶν πάντων φωνῶν, τῷ τε δὲ πρῶτον τὸ γένος ἔθηκε καὶ δεύτερον τὴν διαφορὰν, τρίτον τὸ εἶδος, τέταρτον τὸ ἴδιον καὶ πέμπτον τὸ συμβεβηκός. ἀλλὰ πρὸ τούτου ὀλίγα πρὸς εἰρημίας λέξω.

τὸς αἰτιῶν) τὴν ἀρχὴν ὡς κακῶς ἔχουσιν· φασὶ γάρ, εἰ τὸ ἐμμένον ἐστὶ, τὸ δὲ ἐμμένον ἀρίστον, ἄρα τὸ ἐν ἀρίστον· καὶ ἐπὶ τὴν ἀρχὴν ἀπὸ ἀρίστων ποιεῖ. πρὸς δὲ τούτῳ φασιν ὅτι ἐν ἐμμένον τὸ ἐν, ὡς καὶ ἡδη εἰδείχθη ἐν τοῖς προτέροις, ἀλλ' ὡς ὅτι· τί δ' εἰσὶ τὰ ἀφ' ὧν, τελείως ἐν ταῖς κατηγορίαις εἰσὶν. ἔτι δὲ φασιν, διὰ τί τὸ πρότερον τὸ ἀναγκαῖον τῷ ὄντος; ἡμεῖς πρὸς τούτῳ τρεῖς αἰτίας.

πρῶτον ζητῶσι τὸς διὰ τί ἀναγκαῖον εἶπεν καὶ οὐχὶ δικαῖον ἢ ἡγιαν καὶ χρησίμουν.

ζητῶσι δὲ τὸς διὰ τί εἰρημίας τῶν κατηγοριῶν λέγει τῶν ἀριστοτέλους· ἡμεῖς γὰρ τῶν κατηγοριῶν εἰπὼν. καὶ τὸς φασιν ἐπὶ πρὸς ἀντιδιαστολὴν ἄλλων εἶπεν Ἀριστοτέλης· βούλει) γὰρ εἶναι ἐπὶ συμβαλλεῖ) εἰς τὰς κατηγορίας Ἀριστοτέλους καὶ ἐκ ἄλλων· ἔγραψε γὰρ καὶ Θεόφραστος καὶ Εὐδήμος περὶ κατηγοριῶν καὶ ἡμεῖς τῷ οἰκῷ διδασκαλῶν. κακῶς δὲ οὗτοί ἐπελύσαντο· εἰ γὰρ καὶ συμβαλλεῖ) ταῖς κατηγορίαις Ἀριστοτέλους, καὶ πάσαις ταῖς κατηγορίαις συμβαλλεῖ). τούτῳ δὲ εἰδὲ εἰπὼν ὅτι ἐκ τῷ μετὰ τοῦ εἶναι δέξαι ὅτι πάσαις ταῖς κατηγορίαις συμβαλλεῖ), εἰ καὶ ταῖς Ἀριστοτέλους (*). ζητῶσι δὲ διὰ τί τὸ πλεῖστον μέρος τῷ χρησίμουν πρῶτον τὸ σκοπῶν.

μήνομεν τί ἐστι διαίρεσις καὶ ὁρισμὸς καὶ ἀπόδειξις καὶ ἀναλύσις. ἀπορίῃ δὲ τὸς λέγοντες διὰ τί τῆς διαίρεσιν προέταξε τὸ ἡμεῖς, καίτοι εἰδείχθη ὅτι θέλει ἡ διαίρεσις τῷ ὁρισμῷ προηγεῖται.

εἰς ἀπορίῃ τὸς διὰ τί τῆς ἀναλυτικῆς ἐκ ἐμνημόνευσεν.

(*) Ammon. f. 23. b. τὸς δὲ φασιν αὐτὸν εἰρημίας καὶ εἰς τὰς Ἀριστοτέλους κατηγορίας, ὡς καὶ εἰς τὰς Ἀρχαῖς χρησιμότητος τῆς τούτου τῶν οὐκ ἔστι γνώσεως.

ἀπορίῃ δὲ τὸς λέγοντες διὰ τί λέγει χρησίμους ὄντας, καίτοι εἰδείχθη ὡς τὸν χρησίμουν παραίτησιν ἐπιδέχεται. διὰ τούτῳ καὶ τὸ ἀναγκαῖον ἔταξεν.

ἐπειδὴ δὲ ἐμνημόνευσεν ἀσάφειας, φέρε διδάξωμεν πόθεν ἡ ἀσάφεια τίκεται. γινέται) τοίνυν ἡ ἀσάφεια ἢ ἀπὸ τῆς λέξεως ἢ ἀπὸ τῶν θεωρημάτων. καὶ ἀπὸ μὲν θεωρημάτων, ὡς ἔχει τὰ Ἑρακλείτου· ταῦτα γὰρ βαθέα καὶ δευρὰ ὑπάρχει· περὶ γὰρ τῶν συγγραμμάτων Ἑρακλείτου εἴρη) δὲ καὶ βαθέος κολυμβητῆ. ἀπὸ δὲ λέξεως γινέται) διττῶς ἡ ἀσάφεια· ἢ γὰρ διὰ τὸν μικρὸν τῆς φράσεως γινέται) ἀσάφεια, ὡς ἔχει τὰ Γαλήνεια (καὶ γὰρ εὐφραδὴ εἰσὶν, ἀλλ' ὅτε διὰ τὸν μικρὸν ἀσάφῃ εἰσὶν), ἢ διὰ τὴν ποικίλτητα τῆς λέξεως, ὡς ἔχει τὰ Ἀριστοτέλους· ὅτος γὰρ καὶ ἡδύπονον καὶ ἐνσεστωμένον φησὶ, ποῖος δὲ πόντος ἡδύς καὶ ἐνσεστωμένος ἐκ οὐδὲν. τί δὲ ἀπὸ ἄλλων τούτῳ δευτέρῳ ἐπιχειροῦμεν, ἡμῶν εὐπορέτων τούτῳ αὐτὸ ἀπὸ τῶν ἀρχηγῶν καὶ προσαγῶν τῆς φιλοσοφίας δεῖξαι, Πλάτωνος φημι καὶ Ἀριστοτέλους. τούτων γὰρ ὁ μὲν εἰς τὴν ἀσάφειαν διὰ τῶν φράσεων ποιεῖν ἐπετήδευσεν, ὁ δὲ ἕτερος διὰ τῶν θεωρημάτων. τὰ μὲν γὰρ Ἀριστοτελεῖα θεωρήματα εὐχερῆς εἰσὶν, ἢ δὲ φράσεις δύσκολος· ἀ μὲν εἰ νοήσεις, τί ἐστὶν ἐντελέχεια καὶ ποσὴν καὶ δύναμις, ἡδὲ καὶ εὐχερῆ φαίνεται σοὶ τὰ λεγόμενα· ὡς ὅτε ἡ φράσις ἐστὶ δύσχερής. τὰ δὲ Πλατωνικὰ θεωρήματα πάντι διόσκολα εἰσὶ καὶ δύσχερής καὶ ἀπλῶς εἰπὼν πάσης οὕτης χεδὸν ἐχόμενα (ὅτι δὲ ἐστὶ τούτῳ ἀληθές, σαφές ἐκ τῷ δύνασθαι ἐκείνη ἐξηγήσει ἀρμυζῶν αὐτὰ πρὸς τὸ βούλει), ἢ δὲ φράσεις εὐχερῆς καὶ ὁμαλῆς καὶ ἀπλῶς εἰπὼν Πλατωνική.

ὁ Ὅμηρος διὰ μύθων τὴν ἰδίαν φιλοσοφίαν ἐδίδαξε· τούτῳ δὲ πρὸς τὴν φράσιν προσέχων τις ἐκ δύναν) τὰ βάθη καταλαβεῖν τῆς διανοίας· ἀλλὰ γὰρ τὰ φραδέντα καὶ ἄλλα τὰ μεθερμηνεύμενα καὶ ἀλλήγοριαν. περὶ τούτῳ δὲ Ἀπολλωνίος ὁ Τυανεύς εἶπεν "ὅτι πάντα εἰπὼν καὶ πάντα σιγήσας." διὰ τούτῳ γνώσκων ὁ Πλάτων τὸ βάθος τῶν θεωρημάτων παύειν, παρεκκλινέτω μὴ ἀναγνωσκῶν τὸς νέος τὸν Ὅμηρον, ἵνα μὴ τῇ φράσει προσέχοντες οἰκθῶσιν) τὴν νῦν εἶναι καὶ τὴν φράσιν καὶ ὅπως ἐπιμαίνουσιν ἔχοντες· ἀγαπᾷ γὰρ τῶν νέων ἡ ἀκοὴ σώζειν τῶν οἰκῶν διδασκαλῶν τὴν φωνήν.

ἀλλὰ μὴν τὸ τοῦτον ἤφατο Πυθαγόρου· ὅτος γὰρ μαθεῖν βουλόμενος τὸς γνησίως καὶ νόθως ἔχοντας πρὸς τὴν αὐτῶν διδασκαλῶν, τὸς νέος αἰετὶ ἡρώτα ποῖα αὐτῷ ἴδιον ἐνύπνια, γινώσκων ἀπὸ τῶν μετ' ἡμέραν ἐνθυμήσεων καὶ καθήσεων γινέσθαι τὰς νυκτερινὰς φαντασίας· εἰ τι γὰρ προήρη) ἡ ψυχὴ, τούτῳ καὶ ἡμεῖς τῶν σώματος φανταζεῖ). εἴλεγε γὰρ ὅτι εἰ γνησίως τις ἔχει πρὸς τὰ ἀναγκαῖα σματα, ἰδοῦναι ἡ νυκτερινὰ φαντασία ἀγγελος ὅσα τῶν μετ' ἡμέραν βουλευμάτων. Πλάτων δὲ γινώσκων τὸ τοῦτον βυβλόμενος ἐκ μόνον δι' ἀσάφειας τῶν θεωρημάτων ἀλλὰ καὶ διὰ συμπεπλοῦν τὴν πείραν ἐποιεῖτο, γινώσκων τότε τὴν ἐρωτώμενον τὰ λήθεις ἐκφαίνεσθαι ὅταν ὁ οὖτος ἀπαλύνη τὴν καρδίαν καὶ πρὸς τὸ ψεύδος κακῶς καὶ καλῶς ἀπεργάζεσθαι.

τὸς δὲ λέγουσι, τί γὰρ ἀμφεβάλλετο τούτῳ ὅπως, εἰ ἐστὶ γένος ἢ διαφορὰ, ὅτι λέγει ὅτι ἡδυνάμην ποιεῖσθαι αὐτὴν ποικίλῃ, ζητῶν

εἰ ἔστιν ἢ μὴ ἔστι; καὶ φάμεν, ναὶ ἀμφεβαλλέτο παρὰ τοῖς παλαιοῖς εἰ ἔστι γένος καὶ εἶδος· ἔλεγε γὰρ ὁ Ἀντιθένης μὴ εἶναι γένος μήτε εἶδος· φησὶ γὰρ ἄνθρωπον ὁρῶ, ἀνθρωπότητα δὲ ἔχ' ὁρῶ, ἵππον ὁρῶ, ἵππότητα δὲ ἔχ' ὁρῶ, ὥστε ὅτι ἔστι τὸ καθόλου. ληρῶδες δὲ τὸ τοῦτον.

καλῶς ἔχει ὁ ὁρισμὸς ὁ λέγων τὸ καθόλου ἐν τῷ ἀριθμῷ κατ' αἶδος, ὑπὸ πολλῶν δὲ μετεχόμενον.

ὅτι δὲ ἀναγκαῖα ζήτησις ὑπάρχει (εἴτε ἀσώματά εἰσιν εἴτε τριχῇ διασατά), σαφὲς ἐκ τῆς λέγειν τινὰς πάντα τὰ ὄντα σώματα εἶναι, ὥσπερ οἱ Στωϊκοί, ἄνδρες γηγενεῖς καὶ σπαρτοὶ ἀπὸ 10 θρύος καὶ πέτρης καὶ τὴν ποίησιν· ἔτοι γὰρ ὑδὲ τῆς προσηγορίας τῆς φιλοσοφίας ἔμελλον, εἰ μὴ ὅτι διὰ μεγαλορρημοσύνην τῶν ὀνομάτων αὐτὴν ἐκόςμυσαν· φασὶ γὰρ τὴν φιλόσοφον μόνον πλῆσιον, μόνον βασιλέα, μόνον εὐτυχῆ. καὶ μόνον μὲν πλῆσιον καθὸ τοῖς ἑαυτῷ ἀρετῇ καὶ ἄλλῃ ἢ δέει· τῷτο γὰρ ἔστι πλῆσιον, εἰ καὶ τὰ 15 μάλιστα καὶ τῷτο ὁ παρὼν καιρὸς ἐνόθευσε, κόρον τῷ πορίζειν μὴ ἔχειν τὴν πλεονέκτην δεικνύων. μόνος δὲ βασιλεὺς καθὸ τῶν πολεμίων ἐπικρατεῖ, θυμῷ τε καὶ ἐπιθυμίας· τῷτο γὰρ βασιλεὺς ἐστὶ τεμνῆριον. μόνος δὲ εὐτυχὴς καθὸ τέτων ἐφίει) αὐτὴ δύναμις, καὶ ταῦτα δύναμις ὡς ἐφίει)· ἐφίει) γὰρ ἀρετὴν αἰεὶ προσπορίζων. ἔτοι 20 ὅτι δεχόμενος συγκακροτημένοι τὴν μὲν γνῶσιν χαμαίπετ' καὶ εὐτελεῖ κείτῃ, λέγοντες ἅπαντα τὰ ὄντα σώματα εἶναι, τὸ παρ' αὐτοῖς δὲ θεῖον λεπτομερές σῶμα διὰ πάντων διήκον· τῷτο δὲ τὸ παρ' αὐτοῖς ὅσον, τὴν δὲ ζωὴν ὑπερέχουσαν. ἐπειδὴ δὲ τοιαύτη ζήτησις καὶ ἀμφιβολία παρὰ τοῖς παλαιοῖς γέγονε, Ἀριστοτελικῶν καὶ Πλα- 25 τωτικῶν καὶ Πυθαγορικῶν λεγόντων τῶν ὄντων τὰ μὲν εἶναι ἀσώματα τὰ δὲ τριχῇ διασατά, τῶν δὲ Στωϊκῶν πάντα τὰ ὄντα σώματα εἶναι λεγόντων, δηλονότι καὶ τὰ εἶδη καὶ τὰ γένη, φέρε καὶ τὴν συνηθὴ διδασκαλίαν δεῖξωμεν τὰς προκειμένας φωνὰς ἀσώματα καὶ ἔξ τοῦτους λόγους.

φέρει καὶ τὴν περὶ τέτων δοκῶσαν διαφωνίαν Ἀριστοτέλους καὶ Πλάτωνος εἰπωμεν, ὕστερον δὲ καὶ αὐτὸς διατηρήσωμεν (*).

διαφορὰ τῶν Πλατωνικῶν δογματικῶν ἐκ ὀλίγῃ γέγονε. τινὲς γὰρ τῶν Πλατωνικῶν ἔλεγον ὅτι καὶ τῷτο φάμεν τὸ πρὸ πολλῶν εἶναι, καθὸ λόγῳ παρὰ τῷ θεῷ τὰ πάντα δημιουργεῖ). ἄλλοι δὲ ἔλεγον 35 ὅτι καὶ τῷτο φάμεν πρὸ πολλῶν ὅτι εἰσὶ τινες ἰδέαι αὐθυπόστατοι, λόγον μὴ ἔχουσαι αἰδήσιν δέ, ὡς κατ' εἰκόνα πάντα δημιουργεῖ ὁ θεός. ἄλλοι δὲ ἔλεγον τινὰς ἰδέας αἰδήσιν μὴ ἔχουσας εἶναι, ὡς κατ' εἰκόνα πάντα δημιουργεῖ ὁ θεός· ἔλεγον γὰρ εἶναι καθολικὸν βῆν εἰς ὃν ἀφορῶν ὁ δημιουργὸς θεὸς δημιουργεῖ τὸν παρ' ἡμῖν βῆν, 40 καὶ καθολικὸν ἄνθρωπον εἰς ὃν ἀφορῶν ὁ θεὸς δημιουργεῖ τὸν παρ' ἡμῖν ἄνθρωπον· ὅπως δὲ τὰ τοιαῦτα προὔπαρχον τῆς ἡμῶν γενέσεως. διὰ τῷτο ὅτι τὸ πρὸ τῶν πολλῶν διάφορον ἐφαίνετο. διὸ καὶ ὁ Ἀριστοτέλης ἔδοξε μὴ δοξάζειν τὸ πρὸ πολλῶν, τέτοις μὴ συγκατατιθέμενος· ἔτοι γὰρ ἀδυναμίας τῷ θεῷ δεικνύοντα, αἰδήσεως αὐτὸ δεῖξαι λέγοντες. 45

(*) Ammon. f. 30, b. ἰσχύει δὲ ὅτι περὶ ταῦτα δοκῶσι Ἀριστοτέλης καὶ Πλάτων διαφωνεῖν· ὁ μὲν γὰρ Ἀριστοτέλης ἀχώριστα αὐτὰ τῆς ὕλης αἰεὶ φησιν, ὁ δὲ Πλάτων χωριστά.

τῶν ἀγῶνων τὰ ἑπαθλα τοῖς καθόλου τριχῶς χαρισάμενοι, ὅτι ἐκ ἐν ψυλαῖς ἐπινοίας εἰσὶν ἀλλ' ὑφέσκειν, καὶ ὅτι ἢ σώματα ἀλλ' ἀσώματα, καὶ ὅτι πρὸ τῶν πολλῶν εἰσὶ καὶ ἐν τοῖς πολλοῖς καὶ ἐπὶ τοῖς πολλοῖς, φέρε τὰ τέτοις ἀντικείμενα παραθέμενα τὸ ἀκρι- 5 βὲς εἰσόμεθα.

αὐτίκα ἐκ ὀλίγας προθεωρίας εἰρηκότες χωρήσωμεν ἐπ' αὐτὴν τὴν λέξιν. ἔχει δὲ τὰ τῆς συντάξεως ὕψος· “σύντομόν σοι παρόδουσι ποσάμενος.”

ἄξιόν ἐστι ζητῆσαι τί διαφέρει ἐπίνοια τῆς ψυχῆς ἐπινοίας. διὰ τί ἄρα τῶν Περιπατητικῶν ἐμνήθη; φασὶ τινες ὅτι οἱ Περιπατητικοὶ εἰς τὴν διαλεκτικὴν ὀρεγνόμενοι ἐκινῶντο· θέλων ὅτι ταῦτ' ἐν ποιῆσαι ἐμνήσατο αὐτῶν. ἄλλοι δὲ φασιν, ἐπειδὴ ἀπὸ ὑπολήψεως Πλατωνικῆς ἐλέγετο, ἡβέλετο ἑαυτὸν δεῖξαι Ἀριστοτέλει παρακολοθεῖντα, ὅπερ ἐν τοῖς συγγράμμασιν ἡβελήθη δεῖ- 10 ξαι. ἄξιον δὲ ζητήσεως ὑπάρχει διὰ τί Περιπατητικοὶ ἐκαλεῖντο οἱ Ἀριστοτελικοί. φασὶν ὅτι διὰ τῷτο Περιπατητικὸς ἐκαλεῖτο Ἀριστοτέλης, ἐπειδὴ περὶ τῶν τὰς συνουσίας ἐποιοῦτο τῇ πρὸς τὸν διδάσκαλον αἰδοῦ· ἐκ ἐτόλμα γὰρ ἐπὶ Πλάτωνος περὶ τῶν ἐν καθέδρᾳ ποιῶν τὰς συνουσίας. ἄλλοι δὲ φασιν ὅτι ψευδὲς ἐστὶ, τὴν αὐτὴν γὰρ ἡντιπῶτο αὐτῷ. τολμῶσι δὲ οἱ τοῦτοι λέγειν τι· ὅτι γὰρ ἡντιπῶτο αὐτῷ, ἀλλ' ἔσβεν αὐτὸν αἰεὶ, ὡς δηλοῖ τὸ εἰς τὴν τάφον Πλάτωνος Ἀριστοτέλους ἐπίγραμμα “βωμόν Ἀριστοτέλης — θέμυς.”

καταβοῶσιν τινες Πορφύριον λέγοντες ὅτι ἐκ ἐπεξήλθε πᾶσι τοῖς γένεσι· παρήκε γὰρ τὰ πάντα γένη Πλάτωνος (Sophist p. 249)· φησὶ γὰρ ὁ Πλάτων πάντα γένη εἶναι πάντων τῶν ὄντων, ὅσων ταυτότητα ἐτερότητα κίνησιν εἶναι. ταῦτα ὅν, φασὶ, παρήκεν ὁ Πορφύριος. ἢ μόνον δὲ ταῦτα, ἀλλὰ καὶ ἑτέρα τινὰ· λέγουσι γὰρ ὅτι ἐν τοῖς φυσικοῖς φησὶν ὁ Ἀριστοτέλης γένος εἶναι τὴν ὕλην, 20 τῷτο δὲ ἐκ ἐμνήθη. ἀλλὰ μὴ καὶ τῶν παρὰ τοῖς γραμματικοῖς γένων ἐκ ἐμνήθη, τῷτο δὲ ἀρσενικὸν θηλυκὸν ὑδετέρν.

τὸ δὲ ἀπλῶς τετραχῶς λαμβάνει· λαμβάνει γὰρ κυρίως καὶ ὡς καθόλου καὶ ὡς ἔτυχε καὶ ἀντὶ τῷ μοναχῶν καὶ ἀποκυλόν· τῷτο γὰρ αὐτὸ φησὶ καὶ ὁ τραγικός· “ἀπλὸς ὁ μῦθος τῆς ἀληθείας ἔφυ.”

φασὶν ὅτι πάλαι εἰς κύμας ἐμαμέριζο ἡ Ἀττική. πόρρω ὅν γένος τῷ Πλάτωνι ἔστιν ἡ Ἀττική, προσεχὴς δὲ ἡ μία τῶν κυμῶν ... ἐπὶ γὰρ Πινδαρῷ τὴν αὐτὴν δεῖ λέγειν ὅτι ὁ Πίνδαρος μὲν Θεβαῖος λεγόμενος πόρρω ἔχει τὸ γένος ἀπὸ τῆς πατρίδος· ἢ γὰρ ἦν ἀπὸ Θεβῶν, ἀλλ' ἀπὸ κύμας τῆς τῶν Κυνοκεφαλῶν.

γνωσκοντες τὴν τάξιν ἀκριβείαν δύναμις τῇ διδασκαλίᾳ χα- 30 ρίζεσθαι, φέρε ὀλίγον τὴν λόγον περὶ αὐτὴν ποιησάμεθα. ζητητέον δὲ οἷα γένη προταγήσεται, ἄρα τὰ καὶ φιλοσοφία καὶ τὰ καὶ συνηθείαν ... ἀμείλει τῷτο αὐτὸ γινώσκων ὁ συγγραφεὺς “εἰσόντων δὲ ἡμῶν ἐπὶ τὸ Ἰωνίον πέλαγος” φησὶν (1 24) “εἴχομεν ἐν τῇ δεξιᾷ τὴν Ἐπί- 35 δαμνον.” προαιρετικὴ δὲ ἡ τοιαύτη χέσις· καὶ διὰ τῷτο εἶπεν “εἰσόντων,” ὡς δὴλον ἐξίστην ἐπὶ τὸ ἀριστερὸν εἴχομεν τὴν Ἐπίδαμνον.

ζητῶσι δὲ τινες εἰ ἄρα συμπεριέλαβεν ὁ ὁρισμὸς ἔτος (τὸ γένος) καὶ τὸ παρὰ Πλάτωνι καθόλου γένος, λόγῳ δὲ τὰς ἰδέας. ἀπὸ 40 δὲ δὴ τῶν γινώσκων ὅτι ἢ περιέλαβεν αὐτό.

ἐστὶ δὲ τὸν εἶδος· λέγει γὰρ τὸ εἶδος καὶ μορφή, ὡς περ καὶ ἐν
ἐπιστολῇ τῇ εὐρυπύλῳ φησὶ "πρῶτον μὲν εἶδος ἄξιον τυραννίδος."
ἀλλὰ καὶ ἡ συνθήκη τούτου αὐτὸν δηλοῖ, τὴν εὐμορφον εὐεῖδῃ κα-
λὴν καὶ τὴν ἀμορφον δυσεῖδῃ. λέγει δὲ καὶ εἶδος τὸ ὑποτασσόμενον
τῇ γένεσι.

φέρει δὲ λόγους περὶ τῶν ζῴων καὶ ζωοφύτων καὶ φυτῶν ζητήσαντες
πεπεπρωμένους τὴν θεωρίαν, ἐν ἑτέρῃ τὰ ἐκ τῶν Πλατωνικῶν
ἐπιπλέοντα διδάσκουσιν εὐτρεπίζόμενοι. διαιρεῖ τὸν νοῦν τὸ ἐμφυλχον
εἰς ζῶον ζωοφυτον φυτόν. καὶ φυτὸν εἰς τὸ ἔχον τρεῖς δυνάμεις,
τὴν γεννητικὴν, τὴν αὐξητικὴν, τὴν θρεπτικὴν... ταύταις ὅν ταῖς 10
τρεῖς δυνάμεσιν εἰ προσελθὼν τις αἰδιώσις, ποιεῖ τὸ ζωοφυτον. ὅτι
ἂν ἔχῃ αἰδιώσιν τὸ ζωοφυτον, σαφὲς ἐκ τούτου ἐν τοῖς ὑδασιν ἡδόμε-
νον ἐκτελεῖ καὶ καρφαί ἀνωπύοντος συστέλλεται. εἰ ἐπὶ τούτοις δὲ
καὶ κίνησις, γένεσις) τὸ ζῶον.

ὡς περ ἀληθείας προϊσάμενοι οἱ τὰ Πλάτωνος πρεσβεύοντες 15
ἐν ἡμετέροις Ἀριστοτελικῇ ἐπιλαμβάνοντες) διαιρέσεις· φασὶ γὰρ ὅτι
ἐν τῇ αὐτῇ καὶ τοῖς ἄλλοις φθόγγει) ὁ Ἀριστοτέλης φάσκων τὴν
ὡς διαιρεῖ εἰς ἐναντιότητάς, εἶχε ἐν Κατηγορίαις φησὶ μὴ
ἔχει αὐτὴν ἐναντιότητα. Πλωτῖνος δὲ καὶ τὴν αἰτίαν εἰσάγει· φησὶ
ὅτι ἀρκῶς ἔχει ἡ ὕλη ἐναντιότητα καθὼς ἔχει ἐν ὑποκει- 20
μένῳ, αὐτὴ γὰρ ὑποκείμενον ὑπάρχει· τὰ γὰρ ἐναντία πάντα ἐν
ὑποκειμένῳ ὄντα τὴν μάχην ποιεῖ. ὅτω γὰρ τὸ ψυχρὸν καὶ τὸ θερμὸν
ἓν τὸ ὑποκείμενον μάχοντες)· βούλει γὰρ ἕκαστον τῶν ἄλλων τὸ ὑπο-
κείμενον λαβεῖν· τὸ ψυχρὸν γὰρ σπένδει μεταβάλλειν τὸ θερμὸν εἰς
ψυχρὸν... τρίτῃ ἀμαρτία ἀναφέρει) Ἀριστοτέλει, ὅτι φησὶ τὸ θεῖον 25
οὐκ ἔστι... ἀπολογιστέον ὅτι ὑπὲρ τῆς τῶν Ἀριστοτελικῶν
ἐκφράσεως, φέρει καὶ τὴν ἡμετέραν ἐπαγγελίαν τὴν τῶν Πλατωνι-
κῶν ἐκφράσεως.

τὸ ἐμφυλχον διαιρεῖ) εἰς τὸ ζῶον καὶ εἰς ζωοφυτον καὶ εἰς φυ-
τόν· καὶ εἰ μὴ τὸ φυτὸν χαμαιπετές, λέγει πᾶσα, εἰ δὲ ὑψιπετές, 30
ἀνθρωπῶν, εἰ δὲ μέσον, θάμνος. ἔκ ἑστι δὲ ἀνοπλήκτος ἡ τοιαύτη
ἐκφράσις, ἡ ὡς ὕλη εἰς συμβεβηκότα (διαίρεσις), ὅλον ὁ ἄνθρωπος
εἰς ἄνθρωπον καὶ γυναῖκα· ταῦτα γὰρ ἡ διαφέρει καὶ τὴν ὕλην, ἀλλὰ
καὶ τὸ συμβεβηκότα, φησὶ δὲ καὶ τὰ ἐξέχοντα μέρη· ὅτω γὰρ καὶ
ἡ Γαλιλαία φησιν ὅτι ὁδὸν διαφέρει τὸ γυναικῶν τῶ ἀνδρῶν εἰ μὴ καὶ 35
τὸ μέγεθος.

πάντας τινὰς ἐναντιώμεναι φασιν ὅτι ἡ πάντα ὡς τὰ ἄκρα
πεπεπρωμένα, τούτων καὶ τὰ μέσα. ἰδὲ γὰρ τὸ μέλαν καὶ τὸ λευκὸν πεπε-
ρωμένα, τὰ δὲ ἐν μέσῳ χρώματα ἀπέραντά ἐστιν· ὅτε γὰρ λέξεις
καὶ ἐπὶ δεκατρία βούλει) αὐτὰ λέγειν ὁ Γαλιλαίος· καὶ γὰρ δεκατρία 40
αὐτὰ λέγει, ἀλλ' ὅτι πολλὰ εἰσὶν αἱ διαφοραί. πρὸς τούτῳ δὲ ἀπο-
λογιστέον φασιν ὅτι τρία εἰσὶ ταῦτα πάντα, τὸ λευκόν, τὸ μέλαν

καὶ τὸ μέσον τούτῳ τὸ φαῖον, τὰ δὲ ἄλλα πάντα ἐκ τούτων εἰσὶ, καὶ
δὲ τὸ μέλλον καὶ τὸ ἥττον διαφέρουσι τὸ κυανὸν τῷ ἀλεργέῳ καὶ τὸ
πρασινίζον καὶ ὅλως τὰ τοιαῦτα. τὸ ὅν μέλλον καὶ τὸ ἥττον εἶδος
ἐναλλαγήν ἡ ποιεῖ. κακῶς δὲ ὅτοι ἐπελύσαντο· συνάγει) γὰρ ἐκ
5 τούτων τῶν λόγων τὸ εἶναι ταῦτα πάντα χρώματα· ὑπόθεσις γὰρ ὅτι τὸ
φαῖον τὸ ἀλεργέον ὁδὸν διαφέρει εἰ μὴ καὶ τὸ μέλλον καὶ ἥττον, ταῦτ' ἐν
ἄλλῳ φαῖον καὶ ἀλεργέον καὶ κυανόν. ἡ μόνον δὲ καὶ τούτῳ, ἀλλὰ καὶ
καθ' ἕτερον λόγον· ἔκ ἑστι γὰρ ἀληθὲς ὡς τὸ μέλλον καὶ ἥττον ἡ ποιεῖ
εἶδος ἐναλλαγήν... τῇ ὅν γνώσει ἀπειρά εἰσιν, ἡ μὴ τῇ φύσει.

πάρειν ὁ Πορφύριος τῆς δευτέρας διαιρέσεως παραδιδόνων
τὴν διδασκαλίαν, φησὶ τῆς λεγούσης τὰ ὄντα ἢ χωριστὰ ἢ ἀχωριστὰ
εἶναι. ἐπειδὴ δὲ ἡ καὶ τὸ ὄν ταύτην ἐπεξηγήσατο, φέρει τὸ ἐλλειπὲς
ἀναπληρώσωμεν ἥτοι τὸ κακῶς ἔχον ἐλέγξωμεν, πρῶτον μαθόντες
τί διαφέρει ὕλη ὕσιν καὶ συμβεβηκὸς ἐπισυνώδους.

καὶ ὁ μὲν Πλάτων βούλει) εἶναι τέσσαρας (συζυγίας), λογικὸν
ἀθάνατον καὶ λογικὸν θνητὸν καὶ ἄλογον θνητὸν καὶ ἄλογον ἀθάνατον.
τάς δὲ ἐναντίας φησὶν ἀσυστάτους, λογικὸν ἄλογον, θνητὸν ἀθάνατον.
καὶ προσφέρει τὴν ποιητὴν λέγοντα ὅτι ἔστιν ἄλογον ἀθάνατον ἐν τῷ
λέγειν "ἡ δ' ἀθάνατον κακὸν ἐστίν." ὁ Ἀριστοτέλης δὲ τρεῖς εἶναι
βούλει)· ἡ δὲ καὶ γὰρ τὸ ἄλογον ἀθάνατον. ὡς καὶ ἀκολουθεῖ ὁ Πορφύριος·
τρεῖς γὰρ εἶναι λέγει· ὅτω γὰρ κατ' ἀρχὴν ἐπηγγελίαν τοῖς Περιπα-
τητικοῖς ἀκολουθεῖν... τῶν Περιπατητικῶν οἱ Πλατωνικοὶ κατευ-
τελίζοντες τὴν ὁδόν, ἀποδοῦναι ἐνεργεῖα ὑπάρχον ἐν τοῖς γένεσι
πυρρῶν) τὰς διαφοράς, τὸ δυνάμει παρατείνονται.

διαφορὰ ἐστὶν εἶδος. ὁ ὀρισμὸς ἔκ ἑστι Πορφύριος· διὰ τούτου
λέγει ὡς καὶ ὀρίζόμενοι, καὶ ἡ λέγει ὀρίζομαι, ἵνα δείξῃ ὅτι τῶν Πε-
ριπατητικῶν ἐστίν.

ἀλλ' εὐρίσκει) ἐν πολλοῖς τῶν βιβλίων καὶ ὁ καὶ σύνδεσμος, τὸ
καὶ πλεόνων καὶ διαφερόντων καὶ τῷ εἶδει, ὡς ἐν συνυπακύνε) τῷ
ἀριθμῷ.

τὸ δὲ γελαστικὸν ἀναισθητικὸν ἐστὶ τῷ ἀνθρώπῳ αὐξήσασθαι· καὶ
γὰρ ἀπὸ γέλωτος κολάσεις παρὰ Πέρσας ἐφευρέθησαν.

φαῖν δὲ πρὸς τούτῳ ὅτι πρῶτον μὲν ἐστὶ καὶ ἄλλα ζῶα γελα-
στικά, ὡς περ ἰσορεῖ Ἀριστοτέλης ἐν τῇ περὶ ζῴων περὶ τῶν ἐρωδιῶν.
δευτέρον δὲ ἔκ ἐν πᾶσι τοῖς ζῴοις ὁμοίως ἐνεργεῖ ἡ ἄλογος ψυχὴ,
ἐπεὶ ὁφείλει ἡ ὕλη καὶ τὸ κυνὸς ἐπὶ πάντων τῶν ζῴων διῆκειν,
ἐπειδὴ ἔχει ὁ ἄνθρωπος μύα καὶ νεῦρα ὡς περ ὁ κύων· ὁμοίως καὶ ὁ
μυκηθμὸς τῷ βοῦ καὶ ὁ χρεμετισμὸς τῷ ἵππῳ.

ἐπεὶ δὲ εἰρήκαμεν τὰς τῷ φιλοσόφῳ κοινωνίας καὶ διαφοράς,
φέρει καὶ ἡμεῖς προσευπορήσωμεν ἑτέρας κοινωνίας καὶ διαφοράς.

ταῦτα ἔχει καὶ ἡ παρῶσα θεωρία. συγκαταπαύει) δὲ αὐτῇ
σὺν θεῷ καὶ ἡ πραγματεία τῷ Πορφύριῳ.

ΕΞΗΓΗΣΙΣ ΣΤΗΝ ΘΕΩΙ ΤΩΝ ΔΕΚΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΩΝ ΑΠΟ ΦΩΝΗΣ ΔΑΒΙΔ ΤΟΥ ΘΕΟΦΙΛΕΣΤΑΤΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ (†).

Τῶν Ἀριστοτελικῶν ἀρχόμενοι λόγων εὐθὺς ἐκ θυρῶν φιλα-
τῶν Ἀριστοτέλει διαπραξώμεθα καὶ τὴν φιλὴν αὐτῷ συντομίαν συν-
ψῆι συντομωτάτῃ περιβάλλωμεν· σύντομους γὰρ καὶ συντομία φιλα-
τῶν Ἀριστοτέλει, Πυθαγορείῳ κατ' ἀλήθειαν γεγονότι καὶ τὴν Πυθα-
γόρῃ σωπῆν εἰς τὴν γείτονα βραχυλογίαν μεταγαγόντι. δέκα δὲ
τις κεφαλαίους περικλειόμεν αὐτὴ τὴν φιλοσοφίαν. καὶ πρῶτον ἐστὶ
τῶν δέκα διὰ τί ὅτως ὠνομάζῃ ἡ Ἀριστοτέλους φιλοσοφία, Περι-
πατητική. ἀλλ' ἐπειδὴ τὸτο μερικὸν καὶ ἀφιλόσοφον, φιλοκαθόλου
γὰρ ὁ φιλόσοφος, τὰ καθόλου ζητεῖτω, διὰ τίνας καὶ ποίας αἰτίας
ὠνομάζῃσαν αἱ καὶ φιλοσοφίαν αἰρέσεις. δευτέρον τίς ἡ διαίρεσις
τῶν Ἀριστοτελικῶν συγγραμμάτων πολλῶν ὄντων, χιλίων τὴν
ἀριθμῶν, ὡς φησὶ Πτολεμαῖος ὁ Φιλάδελφος ἀναγραφῇν αὐτῶν
ποιησάμενος καὶ τὴν βίον αὐτοῦ καὶ τὴν διάνεσιν. τρίτον πόθεν δεῖ
ἀρχεσθαι τῶν Ἀριστοτελικῶν συγγραμμάτων. τέταρτον τί τὸ τέλος
αὐτῶν. καὶ ἐπειδὴ, ὅπου ἀρχὴ καὶ τέλος, ἐστὶ τι καὶ μεταξὺ, πέμπτον
ζητεῖτω τίς ἡ μεταξὺ ὁδός. ἕκτον ποῖον δεῖ εἶναι τὴν ἀκροατὴν καὶ
ζωὴν καὶ γνῶσιν. ἑβδομον ποῖον δεῖ εἶναι τὴν ἐξηγητὴν· μηδὲ γὰρ
ὅτος ἐκφυγέτω τὴν βάσανον διὰ τὸ ἀξιόμα τῷ ἐξηγητῷ, ἀλλ'
εὐθύνας διδόντω ὅπως ἐστίν. ὄγδον καὶ τὸ εἶδος τῆς φράσεως αὐτοῦ.
ἑκατον διὰ τί ἀσάφειαν ἐπετῆρυσεν· ὅθεν γὰρ ἦν φύσει ταῦτος,
ὡς δηλοῦσιν αἱ Ἐπιστολαὶ αὐτοῦ σαφεῖς ὕσαι καὶ οἱ Τόποι καὶ τὰ Με-
τέωρα πάνυ σαφῆ ὄντα. δέκατον πόσα καὶ τίνα δεῖ προλαμβάνειν
παντὶς Ἀριστοτελικῆς βιβλίου. ταῦτα πάντα τῷ Πρόκλῳ λέγοντος
δὴν προλαμβάνειν ἀρχομένους τῶν Ἀριστοτελικῶν συνταγμάτων
ἐν τῇ συναναγνώσει, σύνταγμα δὲ τῷ Πρόκλῳ μὴ προστιθέν-
τος, φέρε ἡμεῖς ἐκ διαίρεσεως τινος προαῖωμεν καὶ τὴν αἰτίαν. ἡ δὲ
διαίρεσις πρόεισιν ὅπως περιέχοντα. ἡ Ἀριστοτέλους φιλοσοφία καὶ
ὠνομάζεσθαι καὶ ὑφέστηκε· καὶ ἐπειδὴ ὠνομάζεσθαι, ζητῶμεν διὰ τί ὅτως
ὠνομάζῃσαν αἱ καὶ φιλοσοφίαν αἰρέσεις καὶ διὰ τί Περιπατητική ἡ
τῷ Ἀριστοτέλει ἐκλήθη φιλοσοφία. ἐπειδὴ δὲ ὑφέστηκεν, ἡ καθ'
ἑαυτὴν ὑφέστηκε νόμῳ τέχνῃ καὶ ἐπιστήμῃ, ἡ καὶ πρὸς ἡμᾶς ὡς δι-
δακτὴ. ἐπειδὴ ὅν καθ' ἑαυτὴν ὑφέστηκεν, ἡ ἀπὸ τῶν τελείων ἐπὶ
τὰ ἀτελῆ καὶ μερικώτερα χωρεῖ, ἡ ἀπὸ τῶν ἀτελῶν ἐπὶ τὰ τέλεια·
καὶ ζητῶμεν τίς ἡ ἀρχή, τί τὸ τέλος, τίς ἡ μεταξὺ ὁδός. καὶ ὅτως
μὴ εἰ καθ' ἑαυτὴν· εἰ δὲ πρὸς ἡμᾶς, ζητῶμεν τίς ὁ ἀκροατὴς καὶ τίς
ὁ ἐξηγητής. ἐπειδὴ δὲ διαίρεσεως συνταγμάτων ἐμνήσθημεν, ἐν
δὲ τοῖς συντάγμασιν ἐστὶ καὶ λέξεις καὶ διάνοια, διὰ μὴ τὴν λέξιν ζητῶ-
μεν τί τὸ εἶδος τῆς φράσεως καὶ διὰ τί τὴν ἀσάφειαν ἐπετῆρυσεν,
διὰ δὲ τὴν διάνοιαν πόσα καὶ ποῖα δεῖ προλαμβάνειν κεφάλαια τῶν
Ἀριστοτέλους συνταγμάτων. ταῦτα ἔχει ἡ παρῶσα θεωρία.

Πρῶτον κεφάλαιον ἦν τῶν περικλειόντων τὴν Ἀριστοτέλους
φιλοσοφίαν τὸ ζητῆσαι καὶ ποίας καὶ τίνας τρόπους ὠνομάζῃσαν αἱ
καὶ φιλοσοφίαν αἰρέσεις. καὶ δεῖ εἶδέναι ὅτι καὶ ἑπτὰ τρόπους· καὶ γὰρ

ἀπὸ τῷ αἰρεσιάρχῃ, ὡς Πλατωνικοὶ καὶ Ἀριστοτελικοί, ἡ ἀπὸ τῆς
πατρίδος τῷ αἰρεσιάρχῃ, ὡς Κυρηναῖοι δι' Ἀρίστιππον τὸν Κυρη-
ναῖον. ἀλλ' ἐπεὶ ἐκ ἀκριβῶς δυνάμεθα παρακολουθεῖν τοῖς λεγο-
μένοις εἰ μὴ πρῶτον γινώσκον τί ἐστὶν αἵρεσις, φέρε πρότερον περὶ
αὐτῆς εἰπώμεν. αἵρεσις ἐστὶν ἀνδρῶν ἀδείων ὁδὸς πρὸς ἑαυτοῦς
συμφωνόντων, πρὸς δὲ ἄλλους διαφωνόντων. καλῶς εἶπεν ἀνδρῶν
καὶ ἐκ ἀνδρός· ἐνὸς γὰρ ἀνδρός ὁδὸς αἵρεσις ὃ ποιῇ· θέσις γὰρ τότε
γίνεσθαι, ὡς ἡ Ἑρακλείτου ὅτι πάντα κινεῖσθαι, ἡ Παρμενίδου ὅτι ἐν τῷ
ὄν καὶ ἀκίνητον, ἡ Ἀντιφώνους ὅτι ἐκ ἐξ ἀντιλέγεον· θέσις γὰρ ἐστὶ
παράδοξος ὑπόληψις ἐνὸς τῶν καὶ φιλοσοφίαν γνωρίμων. τὸ δὲ
ἀδείων καὶ αὐτὸ καλῶς πρόσκειναι, ἵν' ὥσων ἀξιολογία καὶ ἐπιστήμης·
ἐὰν γὰρ ὥσων εὐκαιολογία καὶ ἀνελαιμία, ὃ ποιῶσιν ὅθεν τέχνην ὅθεν ἐπι-
στήμην. πρὸς ἑαυτοῦς συμφωνόντων καὶ πρὸς ἄλλους διαφωνόντων·
ἐὰν γὰρ ἡ πρὸς ἑαυτοῦς καὶ πρὸς ἄλλους συμφωνῶσιν, ὃ ποιῶσιν αἵρεσις
ἀλλὰ τὸ ἀντικείμενον τῇ αἰρέσει, ταῦτα κοινὰ ἔνοια· χαρακτη-
ρίζει γὰρ τὴν αἵρεσιν συμφωνία μὴ διαφωνία, καὶ ἐκ ἐν τοῖς τυχεύ-
σων ἀνθρώποις ἀλλ' ἐν ἀδείων καὶ ἀξιολογίαις. καὶ ταῦτα μὴ περὶ τῆς
αἰρέσεως, δεῖ δὲ εἶδέναι ὅτι καὶ ἑπτὰ τρόπους ὠνομάζεσθαι αἱ καὶ φι-
λοσοφίαν αἰρέσεις. ἡ γὰρ ἀπὸ τῷ αἰρεσιάρχῃ, ὡς Πλατωνικοὶ καὶ
Ἀριστοτελικοί, ἡ ἀπὸ τῆς πατρίδος τῷ αἰρεσιάρχῃ, ὡς Κυρηναῖοι
διὰ Ἀρίστιππον καὶ Ἐρετριεῖς διὰ Μενέδημον τὸν Ἐρετρίαν, ἡ Με-
γαροῖς διὰ Τερτίωνα καὶ Εὐκλείδην τὸν Μεγαρεῖς ὅθεν καὶ Μεγα-
ρικὴ φιλοσοφία, ἡ Ἡλιακοὶ διὰ Φαίδωνα τὸν ἀπὸ τῆς Ἡλίδος. καὶ
ὅτω μὴ ἀπὸ τῆς τῷ αἰρεσιάρχῃ πατρίδος. ἡ ἀπὸ τῷ τόπῳ ἐν ᾧ τὰς
διατριβὰς ἐποιῶντο, οἷον Στωϊκοὶ διὰ τὴν ἐν τῇ Ἀττικῇ ποικίλῃ
ζοῇ, ἐν ᾗ ἐπαίδευε Ζήνων ὁ Κιτιεύς, ὃ καὶ Ἐλεάτης ὁ καὶ Παρ-
μενίδης ὁ ἀμφοτερογλωσσος, περὶ ὃ φησὶ (Diogen. L. 9 25)
“ἀμφοτερογλωσσὸς μέγα δίνος ἐκ ἀλαπαδῶν Ζήνωνος.” ἀμ-
φοτερογλωσσος δὲ ἐκλήθη ὃ ὅτι διαλεκτικὸς ἦν ὡς ὁ Κιτιεύς, καὶ
τὰ αὐτὰ ἀνεσκεύαζε καὶ κατεσκεύαζεν, ἀλλ' ὅτι τῇ ζωῇ διαλεkti-
κὸς ἦν, ἀλλὰ μὴ λόγων ἀλλὰ δὲ φρονῶν. ἐρωτηθεὶς γὰρ ὅτις ποτε
ὑπὸ τῷ τυράννῃ τίνας εἰσὶν οἱ μᾶλλον ἐπιβουλευόντες τῇ τυραννίδι
αὐτοῦ, τὸν δορυφόρος εἰδείξεν· ὁ δὲ πεισθεὶς ἀνελὼν αὐτοῦ διεφθάρη·
ἀγαθὸν γὰρ ἐνόμισε τὸ ψεύσασθαι διὰ τὴν τῷ τυράννῃ ἀνάγκην. καὶ
τῷ οἰκείῳ ποτε διδασκαλίᾳ Παρμενίδῃ ἐν λόγοντι τὸ ὄν καὶ τὸ εἶδος,
ἐκ τῆς ἐνεργείας πολλὰ τὰ ὄντα, συντίθησιν ἐκ τεσσάρων ἀκοντα
ἐπιχειρημάτων ὅτι ἐν τῷ ὄν, ἀγαθὸν νομίσας τῷ οἰκείῳ συμμαχεῖν
διδασκαλίᾳ. καὶ ποτε πάλιν τῷ αὐτῷ συνηγορῶν διδασκαλίᾳ ἀκί-
νητον λέγοντι τὸ ὄν, διὰ πάντε ἐπιχειρημάτων κατασκευάζει ὅτι
ἀκίνητον τὸ ὄν· οἷς ἀντιπεῖν μὴ δυνάμεθα Ἀντιφώνης ὁ κινῶν
ἀναστὰς ἐβάδισε, νομίσας ἰχυροτέραν εἶναι πείρας τῆς διὰ λόγων
ἀντιλογίας τὴν διὰ τῶν ἔργων ἀπόδειξιν. ὅτω μὴ καὶ ἀπὸ τῷ τόπῳ
τῆς συνουσίας. ἡ ἀπὸ τῆς ἐν τοῖς φιλοσόφοις ἐπικρίσεως, ὡς οἱ
ἐφεκτικοί· ὅτω γὰρ ἀκαταληψίαν δοξάζοντες ἐπεῖχον τὰς λύσεις
τῶν προτάσεων. ἐκλήθη καὶ τριπλῆς ἡ αἵρεσις αὐτῶν, ἐπειδὴ τριπλῆς

(†) Codd. Vatican. 1018 et 1023.

ἐκείνῳ τὰς ἀπορίας· ἐρωτώμενοι γὰρ εἴτε ἡ ψυχὴ ἀθάνατος ἢ
 ἐκείνη, ἔλεγον ὅτι ἡ θνητὴ ἢ ἀθάνατος ἢ ἀμφοτέρω· ἢ ὑδότερον.
 ἐκείνῳ δὲ ἐξ ἀπορηματικοῦ διὰ τὸ ἀπορεῖν μόνον καὶ μὴ ἐπιλύειν.
 ἵνα δὲ ἀντίκειναι τοῖς Πρωταγορείοις· οἱ γὰρ Πρωταγόρειοι τὰλη-
 ρεῖς ἐπείρεον, λέγοντες ὅτι τὸ δοκῶν ἐκάστω ἀληθές ἐστιν (*).
 5 ἔλεγε δὲ ὁ Πλάτων ἰδίᾳ ἑκατέρω, τὸς μὲν ἐφεκτικῶς ἐν τῷ Θεαι-
 ῳ λέγων πρὸς αὐτὸς ὅτως· “κατειληφότες λέγετε μὴ εἶναι
 κατὰληρ, ἢ μὴ κατειληφότες· εἰ μὲν κατειληφότες, ἰδὲ ἐστι κατὰ-
 ληρ· εἰ δὲ μὴ κατειληφότες, ὃ περὶ μεθεῖα ὑμῖν μὴ κατειληφόντων
 εἰ ἐκ ἀκαταληρῆ.” τὸς δὲ Πρωταγορείους ἐλέγχει ἐν τῷ τῷ
 Πρωταγόρῃ διαλόγῳ λέγων ὅτως, ὅτι “ἡμεῖς, ὦ Πρωταγόρα, λέ-
 γομεν κακῶς δοξάζειν σε ἀληθεύομεν ἢ ψευδόμεθα· εἰ μὲν γὰρ
 ἀφελόμενοι, οὐ ψεύδῃ, καὶ ἰδὲ ἐστι ψεύδος· εἰ δὲ ψευδόμεθα οὐ
 ἀφελόμενοι, ἰδὲ πάλιν ἐστι τὸ ψεύδος. ψεύδῃ ὅν καὶ ἀληθεύης
 καὶ περὶ ψεύδῃ, πάντῃ δὲ ψεύδῃ.” καὶ ἐπ’ αὐτοῖς λέγων ὅτι Πρωταγό-
 15 ρας ψεύδῃ καὶ ἀληθεύῃ καὶ περὶ ψεύδῃ. ὁ δὲ Ἀριστοτέλης δι-
 κῆς καὶ τῷ αὐτῷ ἐπιχειρήματος ἐλέγχει, διὰ τὸ ἀξίωμα τῆς ἀντι-
 φάσεως· εἰ γὰρ οἱ μὲν πάντα ψεύδῃ δοξάζουσιν οἱ δὲ πάντα ἀληθῆ,
 ἀντίφασις τῶν αὐτῶν, ὑδέποτε δὲ ἡ ἀντιφάσις συναληθεύει· ὅθεν γὰρ
 οὐκ ἀληθὲς ὅθεν πάντα ψεύδῃ. ταύτης δὲ τῆς αἰρέσεως ἐνόμισαν
 20 πρὸς τὸν Πλάτωνα εἶναι διὰ τὸ κεκρήσθαι εἰκαστικοῖς προσρήμασι,
 λέγοντες “δοκῶμαι” καὶ “ἴσως” καὶ “τάχα” καὶ “ὑπολαμβάνω.” ἀλλὰ
 ταῦτα μὲν ὁ Πλάτων δι’ ἀκριβείαν ἔλεγεν, ὅτε δὲ ὁ ἀκριβὴς ἐφε-
 κτικὸς ὅπως ὅτε ὁ ἐφεκτικὸς ἀκριβής. πλὴν ὅτι ἐφεκτικὸς ὁ
 Πλάτων, ἐστὶ γὰρ πολλὰ καὶ ἀκρίβεια αὐτῷ λέγοντος καὶ ἀποφανομένου
 25 ἰδίᾳ, ὡς καὶ τὸν ποιητὴν, ἐν μὲν τῷ Φαίδρῳ ὅτι ἡ ψυχὴ πᾶσα
 ἀθάνατος, καὶ ἐν τῷ Φαίδρῳ ὅτι ἀδαμαντίνους δεῖ δεσμοῖς τὴν
 ἄψαλτον ἔχοντα περὶ τῆς ἀθανασίας τῆς ψυχῆς εἰς ἄδην
 ἵνα, καὶ τοῖς Νόμοις ὅτι ἀληθέστερα τὰ νῦν λεγόμενα τῷ τῷ Κρή-
 τη ἢ τῷ εἶναι· ἐν Κρήτῃ γὰρ τὰς διατριβὰς ἐποιεῖτο· ὃ γὰρ ἦν
 30 ἐν παρῇ τῶν αὐτῶν διαλόγων τὰς Ἀθήνας ποιεῖσθαι διὰ τὰ συμ-
 βῆναι ἐπὶ Σικράτει. καὶ ἐν τῇ Πολιτείᾳ φησὶν ὅτι μωδωσιώμεθα
 εἰς Σιτίορος μεγαλοφρονέτερον, ὃς ἀναβὰς ἐφ’ ὑψηλῆ βή-
 ματις ἀναβήσκει ὡς ὁ μὲν δίκαιος εὐδαίμων, καὶ εἰ λάθῃ πάντας
 ἀφάνει τῶν αὐτῶν ὡν καὶ διὰ τὸ ἀδίκος νομιζόμενος μαστιγῶτο, ὁ
 35 δὲ δίκαιος ἀλλος, καὶ εἰ λάθῃ πάντας ἀνθρώπους τῶν αὐτῶν ὡν καὶ διὰ
 τὸ ἀδίκος νομιζόμενος τιμῶτο ὑπὸ πάντων. ἐπεξέτινα δὲ ἀν-
 τὶς χρεῖται τῷ Πλάτῳ τὰς κατασκευάζουσας ὅτι ὅτι ἦν ἐφε-
 κτικὸς, εἰ μὴ ὅτι πρόλογος νῦν Ἀριστοτελικῶν πρόκεινται, ὅχι Πλα-
 τῶν. πέμπτος τρόπος ἦν τῆς ἐπωνυμίας τῶν καὶ φιλοσοφίαν
 40 αἰρέσεων ἀπὸ τῷ τρόπῳ τῆς ζωῆς, ὡς περὶ οἱ Κυνικοὶ φιλόσοφοι.
 Κυνικοὶ δὲ ἐκλήθησαν διὰ τέσσαρας αἰτίας· ἡ γὰρ διὰ τὸ ἀδιαφοροῦν
 τῇ ζωῇ, ἐπειδὴ καὶ αὐτοὶ ἀδιαφορίαν ἐπετῆδον, ὡς οἱ κύνες,
 ἀφελόμενοι καὶ ἀφροδισιαζέσθαι, καὶ ἀνυπόδειτοι περιπατεῖν, καὶ ἐν
 αἵματι καθεύδειν. τὸτο δὲ ἐποῖον τῷ φύσει καλῶς ὁρε-
 45 ῖναι. ἔλεγον γὰρ ὅτι εἰ ἀγαθὸν ἐστὶ, δεῖ κοινῇ καὶ ἰδίᾳ πράττεσθαι.

(*) cf. Ioh. Philop. et Ammon. f. 6 b.

ἢ ὅτι ἐστιν ἀγαθόν, καὶ ὅτε κοινῇ ὅτε ἰδίᾳ διαπρακτέον. ὃ γὰρ ἦν παρ’
 αὐτοῖς τὸ μὲν φάσθαι τὸ δὲ ἐγκεκρυμμένων εἶναι (Od. 11 443), ἀλλ’
 ἦν παρ’ αὐτοῖς τὸ “εἰπεῖν καὶ ἀμφαδίην, ἐπεὶ ὅτι τινὰ δεῖδρα ἔμπης”
 (Il. 7 196). αὕτη πρώτη αἰτία. δευτέρα αἰτία ὅτι ἀναίδες ζῶν
 ὁ κύων, ἐπετῆδον δὲ καὶ αὐτοὶ τὴν ἀναίδειαν, ὃ τὴν χείρωνα τῆς
 αἰδῆς ἀλλὰ τὴν κρείττονα· διττῇ γὰρ ἡ ἀναίδεια, ἡ μὲν κρείττων τῆς
 αἰδῆς ἡ δὲ χείρων, “ἦτε ἄνδρας μέγα σινεῖ ἡδ’ ὀνήσι.” ταύτην
 ὅν τὴν ἀναίδειαν ἐπετῆδον τὴν κρείττονα αἰδῆς, ὅσον ὑλακτῶντες
 καὶ τῶν ἀλλοτρίων τῆς αὐτῶν φιλοσοφίας. τρίτη αἰτία ὅτι φρενη-
 10 τικὸν ζῶν ὁ κύων· ἐφύρουν δὲ καὶ αὐτοὶ τὰ δόγματα τῆς φιλοσο-
 φίας διὰ τῶν ἀποδείξεων, καὶ μέγα ἐφρόνουν ἐπὶ τούτῳ· φαίη γὰρ ἂν
 ἡ τύχη πρὸς Ἀντιθέτην τὴν προσάτην τῆς αἰρέσεως ταύτης ὅτως·
 “ἐνθάδε δὲ πρόεργα ταυτογλυφῆας οἰσῆς, τῶτον δ’ ὃ δύναμαι βα-
 λῆναι κύνα λυσογητῆρα” (Il. 8 297). ὅτι, φησὶ, τοσαύτας αὐτῷ
 συμφορὰς ἐπήγαγον, καὶ ὅτι ἡδονήθη αὐτῷ καταβάλλαι τὸ φρόνημα.
 αὕτη καὶ ἡ τρίτη αἰτία. τετάρτη δὲ ὅτι διακριτικὸν ζῶν ὁ κύων
 γινώσκει καὶ ἀγνοεῖ τὸ φίλον καὶ τὸ ἀλλότριον ἐρίζον· ὃν γὰρ γινώσκει,
 νομίζει φίλον εἶναι, καὶ εἰ βόβαλον ἐπιφέρειοτο, ὃν δὲ ἀγνοεῖ, ἐχθρόν,
 καὶ εἰ δόξαται ἐπιφερόμενος εἶναι· ὅτως ὅν καὶ ὅτοι τὸς μὲν ἐπιτηδεύ-
 15 πρὸς φιλοσοφίαν φίλος ἐνόμιζον καὶ εὐμενεῖς ἐδίδχοντο, τὸς δὲ ἀν-
 τιτηδεύς ἀπῆλυνον δόκην κυνῶν κατ’ αὐτῶν ὑλακτῶντες. διὸ καὶ
 ὁ Πλάτων ἐν τῷ Γοργίᾳ φησὶν ὅτι ἔχει τινα σοφίαν ὁ κύων δια-
 κρίνει φίλον ἀπὸ ἐχθροῦ. καὶ τὸ διακρίνειν δὲ ἀλήθειαν καὶ ψεύδος
 μόνον φιλοσόφου. ὅτως καὶ ὁ πέμπτος τρόπος. ὁ ἕκτος δὲ τρόπος
 ἀπὸ τῷ τέλος, ὡς περὶ οἱ Ἑδονικοί· τέλος γὰρ τῶν ὄντων τὴν ἡδονήν
 ἔλεγον· ὡν τῆς φιλοσοφίας κατῆρξεν Ἐπίκουρος, ὃ συνήμασεν ὁ
 Μένανδρος. ὅτοι δὲ οἱ Ἐπικυρεῖοι καὶ μέγιστοι τῶν ὑρανίων ἴσαν τὴν
 πρόνοιαν, ἵνα μὴ πράγματα καὶ τὸ θεῖον περιεργαζόμενοι τὰ τῆδε
 μέμνηται δὲ τῆς δόξης καὶ Μένανδρος ἐν τοῖς Ἐπιτρέπουσιν, ἡνίκα φησὶν
 οἶμαι τοσαύτην πρὸς (τὸς?) θεὸς ἄγειν χολήν
 ὡς ἀγαθὸν τε καὶ κακὸν καὶ ἡμέραν
 νέμειν ἐκάστω σμικρὸν ἦν.

ὅτοι ἔλεγον τέλος εἶναι τὴν ἡδονήν, ὃ τὴν αἰσχρὰν δῆθεν τὴν δι’
 ἀφροδισίαν καὶ ἄλλων ἡδοναθειῶν, ἀλλὰ τὴν ἀσχολίαν τῶν παθῶν
 καὶ κατασκευαστικὴν, τὴν καθιστῶσαν τὴν ψυχὴν ὡς μὴ πάσχειν
 αἰσχρὸν τι πάθος. ὅθεν γὰρ ἡδονὴ τέλος τῆς φύσεως· ὅθεν γὰρ διὰ
 τὸτο ἐνεργεῖ ἡ φύσις ἵνα ἡδόμεθα, ἀλλὰ συντέλεξεν ἡδονὴν τῇ
 ἐνεργείᾳ οἷα δελεάσασα καὶ γοητεύσασα ἡμᾶς δι’ αὐτῆς πρὸς τὸ
 ἐπιμολχθόν τῶν ἐνεργειῶν· ἐπιμολχθόν γὰρ μὴ περὶ πάντα ἐδίδχεν καὶ
 μὴ διψῶντα πίνειν. ἡ ἡδονὴ ὅν ὅτι ἐστὶ τέλος, ἀλλ’ ἐπειδὴ ἦτοι
 συμπλέκει τῇ καὶ φύσιν ἐνεργείᾳ ὡς περὶ ἡ σκιά τῷ ἐν φωτὶ βαδί-
 ζοντι. ὅτως καὶ ὁ ἕκτος τρόπος. ἔβδομος τρόπος τῶν καὶ φιλοσοφίαν
 αἰρέσεων ὁ ὀνομαζόμενος ἀπὸ τίνος συμβεβηκός, ὡς οἱ Περιπατητικοὶ
 ἀπὸ τῷ Πλάτῳ καὶ περὶ πατὸν τὴν σινουσίαν ποιούμενοι διὰ τὸ ἅμα τῇ
 ψυχῇ καὶ σῶμα γυμναζεῖν. καὶ τῶν ἀνθρωπίνων ἀναχωρήσαντος δια-
 40 δέχεται τὴν χολήν αὐτῷ Σπεύσιππος ὁ υἱὸς τῆς Πρωτόνης ἀδελφῆς
 τῷ Πλάτῳ· ὅτι ἐτύγχανε γὰρ τῆς αὐτῆς πατρὸς ὁ Ἀριστοτέλης·
 μεταστάσεις γὰρ ἦν ὑπὸ Φιλίππου ἐν Μακεδονίᾳ ἐπὶ τὸ παιδεύσαι τὸν

ιδὸν αὐτὸν Ἀλέξανδρον, ὃν παραλαβὼν ὅπως ἐπαίδευσεν τὴν βασιλικὴν ἐπιστήμην ὡς ἐπιλέγειν τὸν Ἀλέξανδρον, ἥνικα μὴδὲν ὠφέλησεν, ὅτι σήμερον ἐκ ἐβασίλευσα, ὑδὲνα ᾗ εὐεργέτησα. καί ποτε τὸ Ἀριστοτέλεις εἰπόντος ὅτι ἄπειροι κόσμοι καὶ Δημόκριτον, ἐπιδακρύσαι φασὶ τὸν Ἀλέξανδρον εἰπόντα "ὅδ' ἐνὸς ὅλου κόσμου ἡδυνήθην ἐπικρατῆσαι." ἐκεῖθεν δὲ ὑποσφράσας ὁ Ἀριστοτέλης διαδέχθη τὴν χολὴν τῷ Σπευσίππῳ σὺν Ξενοκράτει, καὶ ἀμφοτέροι ἐλέγοντο Περιπατητικοὶ τοῖς τόποις διαφέροντες· οἱ μὲν ᾗ ἐκαλῶντο Λύκειοι Περιπατητικοὶ ὡς οἱ Ἀριστοτελικοί, οἱ δὲ Ἀκαδημαῖοι Περιπατητικοὶ οἱ τῷ Ξενοκράτει. τῷ χρόνῳ δέ, οἷα συμβαίνει, 10 ἐξέλιπε μὲν τὸ ὄνομα τῷ τόπῳ καὶ ἐκαλῶντο Περιπατητικοὶ χωρὶς τῷ Λύκειοι οἱ Ἀριστοτελικοί, τῶν δὲ Ξενοκρατέων ἐξέλιπε τὸ τῆς ἐνεργείας ὄνομα καὶ ἐκαλῶντο Ἀκαδημαῖοι. Περιπατητικοὶ ἔν ἐκαλῶντο ἔχ' ὅτι καὶ περιπάτους ἐξηγῶντο, ἀλλ' ὅτι διεδέξαντο τὴν χολὴν τῷ Πλάτῳ διὰ μέσου Σπευσίππου καὶ περιπάτους ποιούμενοι τὰς ἐξη 15 γήσεις. καὶ ὅτοί εἰσιν οἱ ἑπτὰ τρόποι τῆς ἐπωνυμίας τῶν καὶ φιλοσοφίαν αἰρέσεων.

Δεύτερον τῇ κεφαλῇ τῶν προτεθέντων τὸ εἰπεῖν τὴν διαίρεσιν τῶν Ἀριστοτελικῶν συγγραμμάτων χιλίων ὄντων τὴν ἀριθμὸν, ὡς Ἀνδρόνικος παραδίδωσιν ὁ τέττατος ἐνδέκατος γενόμενος διά 20 δοχος. τῶν τούτων Ἀριστοτελικῶν συγγραμμάτων τὰ μὲν εἰσι μερικά τὰ δὲ καθόλου τὰ δὲ μεταξὺ. μερικά δὲ λέγονται ἔχ' ἀπλῶς τὰ πρὸς ἓνα γεγραμμένα· δυνατὸν ᾗ καὶ καθολικὸν πρᾶγμα πρὸς ἓνα γράφαι· ὅτω γὰρ ἡ περὶ κόσμου πραγματεία καθολικὴ ὅσα προσπεφώνη) Ἀλέξανδρῳ τῷ βασιλεῖ· ἀλλὰ μερικά λέγου ὅσα 25 περὶ ἑνὸς καὶ μερικῶ καὶ πρὸς ἓνα, ὥσπερ αἱ ἐπιστολαὶ αὐτοῦ· αἱ ᾗ ἐπιστολαὶ πρὸς ἓνα εἰσὶ γεγραμμένα, αἱ ἐν ὅκτῳ βίβλοις συνήγαγεν Ἀρτέμιον τις μὲν Ἀριστοτέλην γενόμενος. καὶ καθόλου δὲ λέγονται ὅσα περὶ πάντων τῶν μονοειδῶν διαλαμβάνει, ὡς ἡ Φυσικὴ Ἀκράσις φυσικῶν πάντων, καὶ ἡ περὶ Οὐρανοῦ, καὶ τὸ περὶ Γενέσεως καὶ 30 φθορᾶς, καὶ τὰ Μετέωρα πάντων τῶν ἐν τῷ μεταρσίῳ τόπῳ συνισταμένων. τὰ δὲ μεταξὺ, ὅσα μήτε περὶ πάντων μήτε περὶ ἑνὸς ἀλλὰ περὶ πλείωνων διαλέγει, ὡς ἡ ἱστορία· διττὴ δὲ αὕτη, ἡ μὲν πολιτικὴ, ὡς αἱ Πολιτεῖαι, αἱ ἱζήρησεν ἐκ τῷ πολλῇ γῆν περιελθεῖν ἅμα Ἀλεξάνδρῳ βασιλεῖ, αἱ ἐκδέδωκε καὶ σοικεῖον διακοσίας 35 πεντήκοντα ὅσας τὴν ἀριθμὸν· φυσικὴ δέ, ὡς ἡ περὶ Φυτῶν καὶ Ζώων ἱστορία. τῶν δὲ καθόλου τὰ μὲν εἰσιν ὑπομνηματικά τὰ δὲ συνταγματικά. καὶ ὑπομνηματικά μὲν λέγονται ἐν οἷς μόνον τὰ κεφάλαια ἀπεγράφουσιν διχα προοιμίων καὶ ἐπιλόγων καὶ τῆς πρεπόσης ἐκδόσεσιν ἀπαγγελίας (*). τὸ δὲ τῷ ὑπομνήματος ὄνομα παρὰ 40 Πλάτῳ καὶ ἐν τῇ Ἐπινομίδι, συνόψις ὅση τῶν νόμων· φησὶ ᾗ

(*) Simplic. f. 5. ὑπομνηματικά ὅσα πρὸς ὑπόμνησιν οἰκείαν καὶ πλείονα βάσει συντάξεν ὁ φιλόσοφος. ὅτι τὰ μὲν μονοειδῆ ἐστίν, ὡς περὶ ἑνὸς τινος ὑπομνηστικόν, τὰ δὲ ποικίλα, ὡς περὶ πλείονων. δοκεῖ δὲ τὰ ὑπομνηματικά μὴ πάτῃ σπουδῆς ἄξια εἶναι, διὰ ὅδ' ἐκτίθεται ἀπ' αὐτῶν τὰ τῷ φιλοσόφῳ δόγματα ὁ μόνος Ἀλέξανδρος τὰ ὑπομνηματικά συμπεφυρμένα φησὶ εἶναι καὶ μὴ πρὸς ἓνα σκοπὸν ἀναφέρεσθαι· διὸ καὶ πρὸς ἀντιδιαβολὴν τέτοιον συνταγματικά τὰ ἕτερα λέγεσθαι. cf. Ioh. Philop.

ἐκεῖ (p. 980) περὶ τῶν νόμων ἀνεκδότων μενόντων ὡς ἄρα φθάνοσι τινες ὑπομνήματα αὐτῶν εἰληφότες. διὰ ὅδ' εἰ ἐκ τῶν ὑπομνηματικῶν πιεσθῇ τὰς Ἀριστοτέλους δόξας ὡς διόρθωσιν ὑπομνημάτων. τῶν δὲ ὑπομνηματικῶν τὰ μὲν μονοειδῆ τὰ δὲ ποικίλα, μονοειδῆ μὲν, ὡς ἐνομήθη τὸ περὶ Ἑρμηνείας ὑπομνηματικῶν διὰ τὴν ἀσάφειαν, πρὶν γράφαι τὸν φιλόσοφον Ἀμμωνίον εἰς αὐτὸ ὑπόμνημα καὶ δεῖξαι ὅτι καὶ προοίμιον ἔχει καὶ ἐπίλογον καὶ τὴν πρέπουσαν τῇ ἐκδόσει ἀπαγγελίαν· τὰ δὲ ποικίλα, ὡς τὰ πρὸς Εὐκαίριον αὐτῷ γεγραμμένα ἐβδόμηκοντα βιβλία περὶ Συμμεκτικῶν Ζητημάτων χωρὶς προοιμίων καὶ ἐπιλόγων καὶ τῆς διαρέσεως. τῶν δὲ συνταγματικῶν τὰ μὲν εἰσιν αὐτοπρόσωπα, αἱ καὶ ἀκροαματικά λέγονται, τὰ δὲ διαλογικά, αἱ καὶ ἐξωτερικά λέγονται. καὶ ὡς μὲν αὐτοπρόσωπα ἀντίκεινται τοῖς διαλογικοῖς, ὡς δὲ ἀκροαματικά ἀντίκεινται τοῖς ἐξωτερικοῖς. πάντες ᾗ ἀνθρώπους ὠφελεῖν βυλάμενος ὁ Ἀριστοτέλης ἔγραψε καὶ πρὸς τὴν ἐπιτηδεύειν τῇ φιλοσοφίᾳ ἐξ οἰκείων προσώπων· διὰ καὶ ἀκροαματικά λέγονται, ὡς δὲον αὐτῶν πάντας ἀκροάσασθαι· ὅθεν καὶ Φυσικὴ Ἀκρόασις, ἐπειδὴ εὐδοκίμειν δοκεῖ ὁ Ἀριστοτέλης μάστιγα ἐν αὐτῇ, καὶ δέον αὐτῆς πάντας ἀκροάσασθαι τὴν ἔχοντα ἐπὶ φιλοσοφίαν ἐπιτηδεύειν. ἔγραψε δὲ καὶ πρὸς ἀντιπληθεῖς πρὸς φιλοσοφίαν τὰ διαλογικά. καὶ ἐν μὲν τοῖς ἀκροαματικοῖς ἄτε δὴ πρὸς ἄνδρας μέλλοντας φιλοσοφεῖν διαλογόμενος πιθανοῖς (*) κέχρηται λόγοις. κατασκευάζων δὲ τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς καὶ τοῖς ἀκροαματικοῖς δι' ἀναγκαστικῶν λόγων κατασκευάζει, ἐν δὲ τοῖς διαλογικοῖς διὰ πιθανῶν εἰκότως. φησὶ ᾗ ἐν τοῖς περὶ Ψυχῆς ἀκροαματικοῖς ὅτι ἡ ψυχὴ ἀφθαρτος· εἰ ᾗ φθαρτὴ, ἔδει μάστιγα αὐτὴν φθεῖρεσθαι ὑπὸ τῷ ἐν τῷ γήραει ἀμαυρῶσθαι, τότε δὲ ἀκμαῖε τὸ σῶμα παρακμάσαντος· ὥσπερ ἔν παρακμάζει ὅτε τὸ σῶμα ἀκμαῖε· τὸ δὲ ὅτε δὲ φθεῖρεσθαι ἀκμαῖζον ἀφθαρτον· ἡ ψυχὴ ἄρα ἀφθαρτός ἐστι. καὶ ὅτως μὲν ἐν τοῖς ἀκροαματικοῖς· ἐν δὲ τοῖς διαλογικοῖς φησὶν ὅτι, ὅτι ἡ ψυχὴ ἀθάνατος ἐπειδὴ αὐτοφύως πάντες οἱ ἄνθρωποι καὶ σπένδομεν χάρις τοῖς κατοικομένοις καὶ ὁμνυμεν κατ' αὐτῶν, ὅδ' εἰς τῷ μηδαμῇ μηδαμῶς ὄντι σπένδει ποτὲ ἢ ὁμνυσι κατ' αὐτοῦ. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος (**) ἄλλην διαφορὰν λέγει τῶν ἀκροαματικῶν πρὸς τὰ διαλογικά, ὅτι ἐν μὲν τοῖς ἀκροαματικοῖς τὰ δοκῶντα αὐτῷ λέγει καὶ τὰ ἀληθῆ, ἐν δὲ τοῖς διαλογικοῖς τὰ ἄλλοις δοκῶντα, τὰ ψευδῆ. ἀλλ' ὡς Ἀλέξανδρος, ἔγω εἰπεῖν πρὸς αὐτὸν ὅτι ἐκ τούτου φιλοσόφου· τὸ ᾗ ψεύδους μὲν ἐλέγξαι ἀφανίσαι δὲ τὸ ἀληθὲς ὃ θεμιτόν· 5

ἐχθρὸς γὰρ μοι κείνος ἀνὴρ ὁμῶς Ἀἰδῶς πύλησιν ὅς κεν ἕτερον μὲν κεῖθι ἐν φρεσὶν ἄλλο δ' ἐνίπτει (Π. 9 313). τούτῳ δὲ εἶπεν Ἀλέξανδρος ἐπειδὴ τὴν λογικὴν ψυχὴν βύβλη) φθαρτὴν εἶναι, ὁ δὲ Ἀριστοτέλης ἐν τοῖς διαλογικοῖς μάστιγα δοκεῖ κηρύττειν τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς· ἵνα ἔν μὴ καὶ ἔλθῃ ἑλθόντα τὸν Ἀριστοτέλην, διὰ τούτου εἶπε τοιαύτην διαφορὰν. ἡ διαίρεσις τῶν αὐτοπρωσῶπων καὶ τὴν διαίρεσιν γίνε) τῆς φιλοσοφίας, προσθεμένως

(*) πιθανοῖς] ἀναγκαστικοῖς, ἐν δὲ τοῖς ἐξωτερικοῖς πιθανοῖς?

(**) cf. Ammon. f. 7 b.

τὴ λογικῇ ἔστι ὄργανον· τῆς δὲ φιλοσοφίας εἰς δύο διαιρουμένης
τὴ αὐτοπρόσωπα εἰς τρία διαιρεῖ· τῶν δὲ τὰ μὲν εἰσι θεωρη-
τικὰ τὰ δὲ πρακτικὰ τὰ δὲ λογικὰ ἔστι ὄργανα. καὶ ἔκαστον
ἴσως εἰς τρία διαιρεῖ· τὰ δὲ θεωρητικὰ εἰς τρία διαιρεῖ, εἰς
φυσικὰ καὶ μαθηματικὰ καὶ θεολογικὰ, τὰ δὲ πρακτικὰ εἰς ἡθικά
5 εἰσπρακτικὰ καὶ πολιτικά, τὰ λογικὰ εἰς τὰ πρὸ τῆς μεθόδου, εἰς αὐτὴν
τὴν μέθοδον καὶ εἰς τὰ ὑποδιόμενα τὴν μέθοδον (*). τὰ ἔν φυσικὰ
τὸ ἄριστον ἢ περὶ τῶν σωματικῶν ἐστὶν ἢ περὶ τῶν ἀσωμάτων.
καὶ ἢ περὶ ἀσωμάτων, ἢ περὶ τῶν χειρόνων τῶν σωμάτων ἢ περὶ
τῶν κρείττων. καὶ εἰ ἢ περὶ τῶν κρείττων τῶν σωμάτων, ὡς
10 ἢ περὶ τῆς Ψυχῆς αὐτῆς πραγματεία· ἢ περὶ ψυχῆς κρείττων τῆς
ἐν αὐτῇ πέφυκεν εἶναι· εἰ δὲ περὶ χειρόνων τῶν σώματος, ὡς τὰ
περὶ τῶν Χρωμάτων αὐτῆς ζητήματα· τὰ δὲ χρώματα χεῖρω
τῶν σωμάτων καθέστηκε, καθότι ἐν αὐτοῖς ἔχει τὸ εἶναι. ἢ δὲ περὶ
τῶν σώματων αὐτῆς φυσιολογία ἢ περὶ τὰ ὑπὲρ τὴν σελήνην, ὡς τὰ
15 ἢ περὶ τῶν σωματικῶν φύσεως, ὡς τὰ περὶ Γενέσεως καὶ Φθο-
ρᾶς (ζητήματα, ἢ περὶ τῶν μερικῶν· καὶ εἰ ἢ μερικῶν, ἢ ἐμφύλων
ἢ ἐξόχων· καὶ εἰ ἢ ἐμφύλων, ἢ ἀειδιδόνων ἢ ἀναιδιδόνων· καὶ εἰ ἢ
20 περὶ ἀειδιδόνων ἐμφύλων, ὡς τὰ περὶ φυτῶν αὐτῆς ζητήματα·
εἰ δὲ ἀειδιδόνων, καὶ τῶν πάλιν ἢ περὶ τῶν καθόλου, ὡς αἱ περὶ τῶν
ζώων αὐτῆς Ἰσορίας, ἐνθα διαλέγετο περὶ τῶν ἐν τοῖς ζώοις παθη-
μάτων, περὶ γήραος καὶ νεότητος, περὶ αὐξήσεως καὶ μειώσεως·
τοῦτο δὲ καθόλου εἰσὶ καὶ πᾶσι τοῖς ζώοις ὑπάρχει· ἢ αὐτὰ κατ' ἴδιον, 25
ὡς περὶ τῆς καθ' ὕπνον μαντικῆς· αὕτη δὲ μόνος τοῖς ἀνθρώποις
ὑπάρχει· εἰ δὲ πάλιν περὶ τῶν ὑπὸ σελήνην αὐτῆς φυσιολογικῶν
ζητήσεων, τὰ μὲν ὑπὲρ τὴν γῆν ἐστὶ, τὰ δὲ ἐν τῇ γῇ, τὰ δὲ ὑπὸ
τῇ γῇ. καὶ εἰ ἢ ὑπὲρ τὴν γῆν, ὡς τὰ Μετεωρολογικὰ αὐτῆς, ἐνθα
ἀλλήλῃ περὶ τῆς καπνώδους ἀτμίδος καὶ αὐχμηρώδους, περὶ βρον- 30
τῆς καὶ ἐκρηκτικῆς καὶ νεφῶν καὶ περὶ τῶν διαττόντων καμητῶν, θα-
λάσσης καὶ αἰγῶν καὶ τῶν ἄλλων εἰδῶν. εἰ δὲ ἐν τῇ γῇ, ὡς ἢ περὶ
ὕδατος καὶ ποταμῶν καὶ πηγῶν πραγματεία. εἰ δὲ περὶ τῶν ὑπὸ
τῇ γῇ, ὡς ἢ περὶ τῶν σεισμῶν καὶ χασμάτων αὐτῆς ζητήσεις. καὶ
τοῦτο μὲν περὶ τῆς φυσιολογικῆς τῆς Ἀριστοτέλους, τὰ δὲ μαθημα- 35
τικὰ αὐτῆς (*), ὡς τὰ Ὀπτικὰ καὶ Μηχανικὰ αὐτῆς βιβλία γε-
γραμμένα. θεολογικὰ δὲ, ὡς τὰ Μετὰ τὰ Φυσικὰ περὶ ἀρχῆς
ζητήματα. αὕτη μὲν ἢ διαίρεσις τῶν θεωρητικῶν, τῶν δὲ πρακτι-
κῶν τὰ μὲν εἰσι ἡθικά τὰ δὲ οἰκονομικά τὰ δὲ πολιτικά (**),
ἢ περὶ ὡς τὰ Εὐδαιμονία καὶ Νικομάχεια τὰ τε μικρὰ καὶ τὰ μεγάλα· 40
τὰ δὲ περὶ τῆς πατρὸς προσφωνεῖ Νικομάχῳ, καὶ λέγοντι Νικομάχεια

μεγάλα, τὰ δὲ τῷ υἱῷ ὁμωνύμῳ τῷ πατρὶ, καὶ λέγοντι Νικομάχεια
μικρὰ. πολιτικὰ δὲ ὡς τὸ Πολιτικὸν σύνταγμα, ἐν ᾧ διδάσκει
πῶς δεῖ πολιτευέσθαι, καὶ τῷ δευτέρῳ λόγῳ τὸ Πολιτικὸν ἀντιλέγει
τῇ Πολιτείᾳ Πλάτωνος ἅτε ὁμοσούχῳ ὅτῃ τῇ πολιτείᾳ· ἐν ᾧ ταῖς
Πολιτείαις ἐκ διδάσκει πῶς δεῖ πολιτευέσθαι, ἀλλὰ πῶς οἱ πρὸ αὐτῆς
ἐπολιτεύσαντο ἄνθρωποι. ἀλλὰ μὴν καὶ οἰκονομικά εἰσι αὐτῷ γε-
γραμμένα βιβλία, ὡς τὸ Οἰκονομικὸν σύνταγμα, καὶ περὶ συμβιω-
σεως ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, ἐν ᾧ λέγει ἐκ τεσσάρων χέσεων συγκε-
κροτῆσαι τὴν εὐχοντα οἶκον, πατὴρ πρὸς τέκνα, ἀνδρὸς πρὸς γυ-
ναῖκα, δεσπότην πρὸς δούλους, εἰσιόντων πρὸς ἐξιόντας, καὶ ὡς εἴρηται
ἡμῖν ἐν τοῖς τῆς Πορφύρου εἰσαγωγῆς προλεγόμενοις. αὕτη καὶ ἢ
τῶν πρακτικῶν διαίρεσις. τὸ λογικὸν καὶ αὐτὸ εἰς τρία διαιρεῖ, εἰς τὰ
πρὸ τῆς ἀποδείξεως ἔχον μεθόδον, καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ἀπόδειξιν, καὶ εἰς
τὰ ὑποδιόμενα τὴν ἀπόδειξιν. καὶ τὰ μὲν πρὸ τῆς μεθόδου καὶ τῆς
ἀποδείξεως εἰσι αἱ τε Κατηγορίαι καὶ τὸ περὶ Ἑρμηνείας καὶ τὰ πρό-
τερα Ἀναλυτικά, τὰ δὲ αὐτὴν τὴν μέθοδον τῆς ἀποδείξεως διδά-
σκοντα εἰσὶ τὰ δεύτερα Ἀναλυτικά, τὰ δὲ ὑποδιόμενα αὐτὴν τὴν
ἀπόδειξιν εἰσὶ τὰ Τοπικά, αἱ Ῥητορικὴ τέχνη, οἱ Σοφιστικὸι Ἑλεγχοί,
καὶ τὸ περὶ Ποιητικῆς. πάντες γὰρ εἰσι εἶδη τῶν συλλογισμῶν, ἀπο-
δεικτικῶν, διαλεκτικῶν, σοφιστικῶν, ῥητορικῶν, ποιητικῶν. καὶ εἰκότως,
ἐπειδὴ καὶ αἱ προτάσεις ὅθεν λαμβάνονται πάντες εἰσι· ἢ περὶ πάντη
ἀληθεῖς εἰσι αἱ προτάσεις, καὶ ποιῶσι τὴν ἀποδεικτικὴν, ἢ πάντη
ψευδεῖς, καὶ ποιῶσι τὴν ποιητικὴν, τὴν μυθώδη, ἢ πῇ μὲν ἀληθεῖς πῇ δὲ
ψευδεῖς, καὶ τῶτο τριχῶς· ἢ περὶ μᾶλλον ἀληθεῖς ἦσαν δὲ ψευδεῖς,
καὶ ποιῶσι τὴν διαλεκτικὴν συλλογισμῶν, ἢ πλέον ἔχει τὸ ψεῦδος τῷ
ἀληθῶς, καὶ ποιῶσι τὴν σοφιστικὴν, ἢ ἐπίσον ἔχει τὸ ἀληθές τῷ ψεύδει,
καὶ ποιῶσι τὴν ῥητορικὴν· ὅθεν καὶ γὰρ παραμόνοις τοῖς ῥητορικοῖς διὰ
τὸ ἐξεσπάζειν τὸ ἀληθές καὶ τὸ ψεῦδος. ἢ περὶ ἐκτελεῖ χρεῖαν ἢ γὰρ
τῷ τέκτονι διακρίνεται τὰ εὐθέα ἀπὸ τῶν καμπύλων, καὶ παρα τοῖς
οἰκοδόμοις τὸ βαρὺλλον διακρίνεται τὰ ὀρθὰ ἀπὸ τῶν κεκλιμένων,
ὅτῳ καὶ ἢ λογικὴ ὄργανον ὅσα τῆς φιλοσοφίας διακρίνεται τὸ ἀληθές
καὶ τὸ ψεῦδος καὶ τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακόν, ὅσα μὴ ψευδῆ δοξάζωμεν
μηδὲ κακὰ διαπραξώμεθα.

Ἐπειδὴ πολλὰ ὄντα τὰ Ἀριστοτελικά βιβλία ἔγνωμεν διὰ
τῆς διαρέσεως, καὶ διὰ τῶτο ἐκ ἴσμεν τί μὲν πρῶτον τί δὲ μετέ-
πειτα τί δὲ ὑστάτιον μεταχειρισόμεθα, φέρε τρίτην τινὰ ζητήσω-
μεν, τίς ἢ ἀρχὴ τῶν Ἀριστοτελικῶν συγγραμμάτων, τί τὸ τέλος,
τίς ἢ μεταξὺ ὁδός. ταῦτα δὲ ζητῶμεν ἐκ μόνον διὰ τὴν πληθύνειν
αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν διαφωνίαν τῶν ἀρχαίων. οἱ μὲν γὰρ ἔλεγον
ὅτι δεῖ ἀπὸ τῆς φυσικῆς ἀρχεῖν, οἱ δὲ ἀπὸ τῆς λογικῆς, ἄλλοι δὲ
ἀπὸ τῆς ἡθικῆς, ἕτεροι δὲ ἀπὸ τῆς μαθηματικῆς. Βοηθὸς γὰρ ὁ
Σιδώνιος ἀπὸ τῆς φυσικῆς λέγει, Ἀνδρόνικος δὲ ὁ Ῥόδιος ὁ Περι-
πατητικὸς, ὁ ἐνδέκατος διάδοχος τῆς Ἀριστοτέλους σχολῆς, ἀπὸ τῆς
λογικῆς ἔλεγε, τῶν δὲ Πλατωνικῶν οἱ μὲν ἀπὸ τῆς ἡθικῆς οἱ δὲ ἀπὸ
45 τῶν μαθηματικῶν. καὶ πάντες τὰς οἰκείας δόξας κατεσκεύαζον· οἱ
γὰρ λέγοντες ὅτι δεῖ ἀπὸ τῆς ἡθικῆς ἀρχεῖν, ἔλεγον ὅτι δεῖ πρότερον
κοσμεῖσθαι τὰ ἦθη προκαθαίροντας τὴν ψυχὴν ἀπὸ τῶν μολυσμῶν
ἡθῶν... οἱ δὲ ἀπὸ τῆς φυσικῆς λέγοντες δεῖν ἀρχεῖν ἔλεγον ὅτι

D

(*) Simplic. f. 3. b. τὰ δὲ περὶ τῶν τὴν ἀπόδειξιν ὑποδιόμενων, ὡς οἱ
Τίτλοι καὶ οἱ Σοφιστικὸι Ἑλεγχοὶ καὶ αἱ Ῥητορικαὶ τέχναι cf. Philop.

(**) Simplic. f. 3. τὰ δὲ μαθηματικά, οἷα γεωμετρικά τε αὐτῶν γέ-
γραμματα καὶ μηχανικὰ βιβλία.

(***) Simplic. f. 3. τῶν δὲ πρακτικῶν τὰ μὲν ἡθικά, ὡς τὰ τε Νικο-
μάχεια καὶ τὰ Εὐδαιμονία καὶ τὰ ἐπιγραφόμενα μεγάλα, τὰ δὲ οἰκονομικά,
τὰ δὲ πολιτικά, ὡς οἱ οἰκονομικοὶ καὶ πολιτικοὶ ἐπιγεγραμμένοι λόγοι.

τὰ φυσικὰ μαλακώτερα εἰσιν ὡς σύντροφα ἐκ παίδων ψηλαφώ-
μενα ὑφ' ἡμῶν, ὅσον σάρκες φλέβες νεῦραι· καὶ ὅτι οἱ ἰατροὶ ἀρχό-
μενοι τῆς θεραπείας ἀπὸ τῶν μαλακωτέρων ἀρχόντ' ἐφαρμάκων·
καὶ ὅτι μάλιστα δοκεῖ Ἀριστοτέλης εὐδοκμεῖν ἐν ταῖς φυσικαῖς αὐτῷ
πραγματεῖαις. ὥτως καὶ ὅτι οἱ λέγοντες ὅτι δεῖ ἀπὸ τῶν μα-
θηματικῶν ἀρχεῶς φασὶν ὅτι δεῖ ταῦτα πρῶτον ἀναγινώσκειν διὰ
τὸ θάρρος τῶν ἀποδείξεων· ταῦτα ἥδ' κυρίως μανθάνομεν, τὰ δὲ
εἰκάζομεν ἥπερ μανθάνομεν· καὶ ὅτι ἐν ταῖς διδασκόμεθα πῶς
δεῖ μανθάνειν, ὅτι γραμμικαῖς ἀνάγκαις, ἐκ ἀξιοπιστίας προσώπων
ἀναπαυόμενον· καὶ διὰ Πλάτωνα ἐπιγράφαντα πρὸ τῷ μυσείῳ
"ἀγεωμέτρητος μηδεὶς εἰσὶτω." οἱ δὲ λέγοντες ὅτι δεῖ ἀπὸ τῆς
λογικῆς ἀρχεῶς ἐφασκον ὅτι ὄργανον ἢ λογικήν.

τέλος τῆς Ἀριστοτελικῆς φιλοσοφίας τὸ γινῶναι ὅτι πάντων
μία ἐστὶν ἀρχή· ἀποδεκτόν τε ἥδ' μᾶλλον ἐπὶ θεῷ τὸ εἰρημένον ἥπερ
ἐπὶ βασιλείᾳ, ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ "ἐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη," (*) 15
εἰ ἥδ' καὶ ἅμα θεὸς ἅμα κόσμος, ἀλλ' ὅν κατ' αἰτίαν προὔπαρχει ὁ
θεὸς τῷ κόσμῳ, καὶ ἐκ ἐκ τῷ αὐτομάτῳ ὁ κόσμος, ἀλλὰ τὸν θεὸν
ἔχει αἴτιον... καὶ ἐξηγητῆται εἰς πάντας οἱ ὑποβεβηκότες νόες (οἱ
τῶν σφαιρῶν) τῷ ἐνὸς τῷ κινητὸς τὴν ἀπλανή. εἰ δὲ ἐρεῖς, καὶ διὰ
τί τὸν νῦν λέγει τὴν πρωτίστην ἀρχὴν καὶ μὴ αὐτὴ τὴν ἀγαθόν, ὡς ὁ 20
Πλάτων; ἐπίσαςτο ὅτι καὶ μὴ τὰ φυσιολογικὰ θεολογῶν εὐθὺς ἐν
τῇ Μετὰ τὰ Φυσικὰ πραγματεῖα εὐλόγως τὸν νῦν φυσικωτέραν
ἀρχὴν εἶπεν, ἐπεὶ οἶδε καὶ αὐτὸς τὴν ἀγαθὸν τὴν μίαν τῷ ὄντος ἀρχὴν,
ὡς δηλοῖ τὸ προοίμιον τῆς Ἠθικῆς αὐτῷ πραγματείας ἔχον ὥτως
"πᾶσα τέχνη καὶ πᾶσα μέθοδος, ἔτι δὲ πράξις τε καὶ προαίρεσις 25
ἀγαθὸν τῶς ἐφίεσθαι δοκεῖ." διὸ καὶ καλῶς ἀπεφώνητο τὸ ἀγαθόν, ὃ
πάντα ἐφίεσθαι. ἰστέον δὲ ὅτι αἰεὶ θεολογῶν ὁ Ἀριστοτέλης φυσιολογεῖ·
εἰ ἥδ' καὶ περὶ κινέμενα ἢ φυσιολογία καὶ ἀκίνητα ἢ θεολογία, ἀλλ'
ὅν τὰ ἀκίνητα φημὶ τῶν διὰ κινήσεως εἶναι αἰτία· ὥσπερ ἀνάπα-
λιν ὁ Πλάτων αἰεὶ φυσιολογῶν θεολογεῖ, πανταχῷ παρεγκυκλῶν τὸ 30
δόγμα τῶν ἰδεῶν.

Πέμπτον κεφάλαιον ἦν ἐν ᾧ ἐζητῶμεν καὶ τίνες αἱ μεταξὺ
δοδοί. δεῖ δὲ εἰδέναι ὅτι πέντε εἰσὶ βαθμοὶ τῆς φιλοσοφίας, λογική,
ἠθική, φυσική, μαθηματική, θεολογία. ἀκρὰ μὲν ἐν ταῖς δύο,
λογική καὶ θεολογία, μέσα δὲ τὰ λοιπὰ. καὶ τῶν τὰ μὲ περιρραν- 35
τηρίοις καὶ θειώσεσιν ἔοικε, τὰ δὲ προτελείαις καὶ αὐταῖς ταῖς μνη-
σεσι. περιρραντηρίοις μὲν ἥδ' καὶ θειώσεσιν ἔοικεν ἡ ἠθική ἀποκαθαί-
ρυσσα τὴν ψυχὴν τῶν μοχθηρῶν δογμάτων, ἵνα τεταγμένη ᾖσα
καθαρὰ ἢ καὶ καθαρὰ πρόσομιλῃ τῇ φιλοσοφίᾳ· ἡ ἥδ' τάξις πρὸς
τῷ ἐνί, ἡ δὲ ἀταξία πρὸς τῷ πληθει. προτελεία δὲ ἔοικεν ἡ φυσική· 40
εἰ ἥδ' καὶ ἀκίνητα ζητῶμεν ἐν τῇ θεολογίᾳ, κινέμενα δὲ ἐν τῇ φυ-
σιολογίᾳ, ἀλλ' ὅν κινήσεως αἰτία τὰ θεῖα, καὶ ἐκ τῶν κινημένων εἰς
ἐννοιαν ἐρχόμεθα τῶν νοητῶν· τὸ ἥδ' ἀφανὲς ἐκ τῷ φανερῷ ταχίστην

ἔχει τὴν διάγνωσιν. αὐτοῖς δὲ τοῖς τελείοις ἔοικεν ἡ μαθηματική,
ὥσπερ κλίμαξ τις καὶ γέφυρα διαβιβάζουσα ἡμᾶς ἀπὸ τῶν πάντων
ἐνύλων ἐπὶ τὰ πάντα αἴνλα (*). τὸτο δὲ πάντως ὅλον τέλειος ἢ
Ἀριστοτέλης φιλοσοφία, ἡ δὲ λογική τοῖς δικῇ φρενὶ.

Ἐν τῇ παρούσῃ πράξει ζητήσωμεν τὸ ἔκτον καὶ ἑβδομον κεφά-
λαιον... ἔξω τοίνυν ὁ μὲ ἀκροατὴς καὶ τὴν ζωὴν τεταγμένος καὶ με-
κρὸς κόσμος, ἵνα διὰ μὲ τῆς ἐν αὐτῷ τάξεως τὴν μίαν τῷ παντὶ
ἀρχὴν γνῶ... δεῖ τὴν ἐξηγητὴν μὴ ἐκ παντὸς τρόπου βιάζεσθαι καὶ λέ-
γειν ὅτι πάντως ἀληθεύει ὁ ἀρχαῖος ὃν ἐξηγεῖται, ἀλλὰ πανταχῇ
ἐπιλέγειν "φίλος ὁ ἀνὴρ, φίλτερος δὲ ἡ ἀλήθεια" (**). δεῖ αὐτὸν με-
συμπάχειν αἰρέσει τινὶ, ὃ πέποιθεν Ἰαμβλῖχος· ἔτος ἥδ' προσπα-
χων τῷ Πλάτῳ, συνδίδωσι τῷ Ἀριστοτέλει ὅτι ἐκ ἀντιλέγει τι
Πλάτῳ διὰ τὰς ἰδέας. δεῖ αὐτὸν μὴ ἀντιπάχειν αἰρέσει, ὥσπερ
Ἀλέξανδρος· ἔτος ἥδ' ἀντιπάχων τῇ ἀθανασίᾳ τῆς ψυχῆς τῆς λο-
γικῆς, τὰς εἰρημένας ῥήσεις ἐν τῷ τρίτῳ λόγῳ τῷ περὶ ἀθανασίας
τῆς ψυχῆς καὶ ἀποδεικνύσας ὅτι ἔξω ἀθάνατος ἡ ψυχὴ πειρά-
πᾶσαν σροφὴν περιερέφειν.

Παντοῖων πραγμάτων ἀψάμενος ὁ Ἀριστοτέλης παναρμόνιο
εἶδος λόγων ἐπετῆδευσε, συμμεταμορφῶν αἰεὶ τὸς λόγους τοῖς
πράγμασι. διὸ ἐν μὲ τοῖς μερικοῖς, φημὶ δὲ ταῖς ἐπιστολαῖς, ἐξ
σύντομος, κοινὸς ἅμα καὶ ἰδιος, κοινὸς μὲν, ἐπειδὴ ὁδὸν διαφέρει
ἐπιστολμῶς χαρακτὴρ τῆς κοινῆς διαλέκτου ἢ τὸ ἔγγραφον εἶναι
πρὸς ἅπαντας, ἰδιος δὲ, ἵνα μὴ εἰς ἰδιωτισμὸν ἐμπεσώμεν. διὸ ἢ
ὁ Ἑρμογένης ἐν τῇ Ῥητορικῇ τέχνῃ φησὶ "τὰ κοινὰ κοινῶς καὶ τὰ
κοινὰ κοινῶς"... ἀλλὰ καὶ ὁριμὸς ἐστίν· ὅτι ἥδ' ὁριμὸς ἐστίν, δηλοῖ
αὐτὸ μία ἐπιστολή. μὲν ἥδ' ἀθανάτων Σωκράτους ὑπεξελθὼν Ἀθηναῖον
καὶ διατρίβων ἐν Χαλκίδι ἀνεκαλεῖτο ὑπὸ Ἀθηναίων ἐπανελθεῖν, ἢ
μὴ πεισθεὶς ἀντέγραφεν ὥτως "ὃ μὴ πείσω Ἀθηναῖος δις ἀμαρτί-
εις φιλοσοφίαν, παρ' οἷς ὄχνη ἐπ' ὄχνη γηράσκει, σῦκον δ' ἐπὶ
σῦκῳ" (Od. 7 120). διὰ δὲ τῷ σῦκῳ δ' ἐπὶ σῦκῳ ἤλθετο τὸ
συκοφαντὰς πολλὰς ὄντας Ἀθηναίους καὶ αἰεὶ δεχομένους αὐτοὺς·
μυθόποτε λέγοντας. ἐν δὲ ταῖς μεταξὺ, φημὶ δὲ ταῖς διτταῖς
ἱστορίαις, ἀκριβὲς καὶ διηρθρωμένος, ὥπερ μάλιστα ἀρμόζει τῇ ἱστορίᾳ
ὃ ἥδ' ἔξω ὡς ἐπὶ τῶν ἄλλων ἔξωθεν ἐπιχειρήσας, ὥτω καὶ ἐπὶ τῇ
ἱστορίᾳ. ἐν δὲ τοῖς καθόλου, ἐν μὲ τοῖς διαλογικοῖς τοῖς ἐξωτερικοῖς
σαφὲς ὡς πρὸς τὸς ἔξω φιλοσοφίας διαλεγόμενος, ὡς δὲ ἐν δια-
λεκτικοῖς, ποιήσας ταῖς μιμήσεσιν, Ἀφροδίτης ὄνομα τέμνων·
χαρίτων ἀνάμεσος. ἐν δὲ τοῖς καθόλου τοῖς αὐτοπροσώποις, τοῖς
ἀκροαματικοῖς, καὶ μὲ τὴν λέξιν ἀσαφὲς. γίνεσθαι δὲ ἡ ἀσάφεια δι-

(*) Σικελ. f. 3 b. τέλος τοίνυν καὶ τῆς τοῦδε τῷ ἀνδρὶ φιλοσοφίας
κατὰ μὲν τὸ ἦθος ἢ διὰ τῶν ἀρετῶν τελείως, κατὰ δὲ τὴν γνῶσιν ἢ ἐπὶ τὴν
μίαν τῶν πάντων ἀρετῶν παραδρομή· καὶ γὰρ οἶδεν αὐτὴν ἐπιστημονικῶς καὶ
ἐπιθεωρεῖ, καὶ λαμπρῶς τῇ φωνῇ ἀπεβόησεν "ἐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη."

(*) Ammon. f. 9. διὸ καὶ εὐτάκτως ὁδοῦν ἀπὸ τῶν πολυτρόπων κ-
νημάτων ἐπὶ τὰ κατὰ μίαν καὶ μόνην κίνησιν κινέμενα, καὶ ὥτως ἐπὶ τὴν ἀκ-
ριβήσιν καὶ αἰεὶ ὡσαύτως ἔχουσαν ἀρχήν, καὶ μὴ κατὰ τὸν χρησμὸν ὑπερβάθμῳ
πόδα τέμνειν. εἰ γὰρ ἀόριστος βουλευθεῖται ἐκ τῶν σωμάτων τῇ πρώτῃ τί
πάντων ἀρχῇ προσβλεπῇ, ποιήσας αὐτὴν καὶ κατέστη σῶμα εἶναι καὶ ἐσχηματ-
ισθαι. διὸ φησὶ ὁ Πλάτων "παραδοτὸς τοῖς τοῖς τὰ μαθήματα πρὸς συ-
θισμὸν τῆς ἀσωμάτων φύσεως."

(*) Ammon. f. 9. ὁ ἐξηγούμενος ὁφθαλμὸς κριτὴς ἀπαλὸς τῶν λεγομένων
ὑπάρχειν.

παινομασθεῖν, ὡς ὅταν λέγῃ κατηγορίας ἢ τὰς ἐπ' ἐγκλήματι
 ἕως, ὡς ἔθος, ἀλλὰ τὰ γενεαῖα ὡς ἔθος ἔχοντα αἰετὶ κατηγο-
 ραῖς ἢ μὴ ποτε ὑποκείδῃ· καὶ κεφαλαιῶν καὶ πηδαλιῶν καὶ πτε-
 ρῶν, ὡς ἴσκα λέγῃ (*) ἢ πάλιν τύπος, ὡς ἴσκα λέγῃ ἢ τὴν πέραν
 τὴν ἀπὸ τοῦ καθ' ὃ περιέχεται ὁ περιεχόμενος ὡς ὠρίσαστο ἐν τοῖς
 ποταμοῖς, ἀλλὰ τὸ ἐπιχειρήμα τὸ πολλῶν ἐπιχειρημάτων περιε-
 κτώ· καὶ ἐρμηνείας, ὡς ἴσκα λέγῃ τὴν ἀναλλώτως ἐκείνη ἐν τῇ
 ἐρμηνείᾳ. ἀλλὰ καὶ ἄλλως ἀσαφὴς ἐστίν· ἀπορῶν ἢ ἐκ εὐθὺς
 τῇ ὡς τῇ παρὰλληλον, ἀλλ' ἐπισυνάπτει δευτέραν καὶ τρίτην
 ἀπὸ αὐτῆς, καὶ ὅπως διὰ τῆς λύσεως τῆς τρίτης ἀπορίας λύει τὴν
 πρώτην ἀπορίαν. ἐν δὲ τῇ διανοίᾳ ἐκ ἐξίσου) τῷ φαινομένῳ, διὰ
 ὁποῦ αἰετὶ καὶ καταναγκάζει τὸς ἀκροατὰς ἐκ τῆς ἀναγωγῆς τῶν
 φαινομένων· καὶ τὰ δευτέρω αὐτῷ διὰ τῷ λόγῳ ἐπισφραγίζει διὰ
 τῆς τῶν παλαιῶν μαρτυρίας, ὅτι ὅταν δοκεῖ καὶ Ἡρακλείτῳ καὶ Ἐρ-
 μαννίδει καὶ τὰ ὑπὲρ φύσιν ζητῶν περὶ αὐτὰ ἐκ τῶν καὶ φύσιν, 15
 καὶ αἰετὶ Ἀριστοτέλης θεολογῶν φυσιολογεῖ, ὡς περ ἀνάπαλιν ὁ
 Πλάτων αἰετὶ φυσιολογῶν θεολογεῖ, παντελῶς παρεγκυκλιῶν τὸ
 ὅλημα τῶν ιδεῶν... ἀλλὰ φύσει ὡς σαφὴς ἐπετῆδευσε τὴν ἀσά-
 φην (**). ἐπετῆδευσε δὲ αὐτὴν διὰ τρεῖς αἰτίας· ἡ ἥδη κρύψεως
 ἕως ἡ δοκιμασίας καὶ γυμνασίας. ὅπερ ἢ τοῖς ποιηταῖς οἱ μῦθοι 20
 καὶ τῶς ἐρεῖσι τὰ παραπετάσματα, τὸ τῷ Ἀριστοτέλει ἡ ἀσά-
 φης, μυστικὴ ἐπάγοντι τὸ Ὁρφεὺς ἐκεῖνο "αἰετὶ δ' ἀφ' ἐνέοις (*"),
 ὡς δ' ἐπὶ βῆδε βεβήλοισι," καὶ τὸ ὅμοιον τούτῳ "κακοφραδεῖν δὲ
 βῆδον ὡς λαχνηνέτα περισκεπέτωσαν ἀρχαίη," καὶ τὸ Καλλι-
 μάχῳ ἐκεῖνο (in Cer. 3) "ἐν καλάθῳ κατιόντα χαμαὶ δέρεσθε 25
 ῥοπαῖς, μὴ δ' ἀπὸ τῷ τέγεος μὴ δ' ὑφ' ὅθεν αὐγάσασθε." καὶ Ἀρι-
 στοτέλης ἐκτετακμένος ὑπὸ Ἀλεξάνδρῳ ἐπὶ τῇ ἐκδόσει τῶν αὐτῷ
 σημειωμάτων "καὶ ἐκδόσθαι" φησὶ "καὶ ἐκδόσθαι," αἰνιττικῶς
 τὸν αἰσθάναι. ὡς καὶ τῶν Πυθαγορείων ἐκδόσθαι τὸ μονόβιβλον
 τὸ ἐκ τῶν ἀλόγων πραγμάτων ναυαγίῳ περιέπεσεν ὡς τὰ ἀπόρ- 30
 ρητὰ ἐκτετακμένος... ἵνα οἱ μὴ ἀνεπιτηδεῖαι πρὸς φιλοσοφίαν κα-
 τὰ τὴν φύσιν, πρὸς ὅς ἐστιν εἰπεῖν "πῦ φεύγει μὴ νῦτα βαλὼν
 πῦρ ὡς ἐν ὁμίλῳ;"... ὅταν γὰρ καὶ οἱ αἰετοὶ κλίνουσι τὴν γνησιώ-
 ταν καὶ τὴν νοθείαν τῶν νεοττίων· ἐκώντες ἢ τὰ νεόττια ἀντικρυ-
 τῶ φῶν, ὅσα μὴ ἀσκαρδαμυκτὶ δύνανται ἀντωπῆσαι πρὸς τὰς 35

αὐγὰς τῷ ἡλίῳ, ὡς νόθα ἀποβάλλοντι· ὡς ἡ Διὸς καὶ βασιλικῶς ὁ
 ἀετὶς τὴν βασιλικωτέραν τῶν αἰδησεων ἡμερωμένην ἔχει, φημι
 δὲ τὴν ὄψιν. ὅτι δὲ βασιλικῶς ὁ ἀετὶς, δηλοῖ τὴν μὴ θέλειν αὐτὴν
 θνησιμαῖον ἐῖλεν ποτε. ὅταν καὶ οἱ Κελτοὶ τῷ Ἰνῷ ποταμῷ κλίνου-
 νται τὰ γνήσια τέκνα καὶ τὴν νοθείαν τῶν βρεφῶν· ἐμβαλλόντες ἢ
 εἰς ἀσπίδα τὰ βρέφη ἀφίστην ἐν τοῖς ὕδασι, καὶ ὅσα μὴ αὐτῶν πε-
 ρισωθῶσιν ἐκ τῷ ὕδατος, γνήσια νομιζόντες ἐκτρέφουσιν, ὅσα δὲ
 κατακλυθῶσιν ἐκ τῷ βέλματος τῷ ποταμῷ, ὡς νόθα ἡγνῶν ἀπόλ-
 λυται. οἱ δὲ Πυθαγόρειοι καὶ τὸς ἐπιτηδεῖας καὶ τὸς ἀνεπιτηδεῖας
 πρὸς τὴν αὐτῶν φιλοσοφίαν δι' ἀνεπιδότων προσγινώσκον· ἀνέκρινον
 ἢ αὐτὰ μὴ τὸ πολλὰ εὖ εἰδὼς ποῖα εἶδον ἀνείρατα, καὶ ὅσα μὴ ἐνό-
 μισαν ἐπιτηδεῖαι εἶναι, εἰσεδέχοντο ἐν τῇ χολῇ ἥτοι τῷ ὀμακοῖν,
 τὸς δὲ ἀνεπιτηδεῖας ἀπεβάλλοντο μὴ πάσης τῆς περιουσίας, καὶ τῷ
 λοιπῷ κενοτάφιον ποίησαντες ὡς περὶ ἀποχόμενων ἢ τεθνεώτων
 διαλέγοντο. ὅθεν καὶ τις τούτο παθὼν ἐξ αὐτῶν Χειλῶν ὁ Λακε-
 δαιμόνιος πῦρ ὑφ' ἧς τῇ χολῇ καὶ πολλὰς ἐκθαιρεν. ὁ δὲ Πλάτων
 διὰ τῆς μέθης ἔκρινε τὴν γνησιότητα τῶν ἐπιτηδεῶν καὶ μὴ... ὅταν
 καὶ ὁ Ἀπολλώνιος τὸ λοξὸν τῶν μαντευμάτων ἐπετῆδευσε· πείρας ἢ
 χάριν τῷ Κροίσῳ δέδωκεν ἀσαφὴ χρησμόν... καὶ τοῖς Ἀθηναίοις
 χρησμός ἐδόθη "τείχεος τριτογενῆ ξύλονον δῶμα εὐρύοπα Ζεὺς"
 (Herodot. 7 141). καὶ τοῖς Σαλαμινίοις ἐδόθη χρησμός λέγων
 "ὡς θεῖα Σαλαμὶς ἀπολεῖς ἡδὲ τέκνα γυναικῶν" (ib. 142). ἀδελφον
 δὲ πόλιν γυναικῶν, τῶν ἰδίων ἢ τῶν ὑπεραντίων.

Ἐξ τούτων κεφάλαια δεῖ προλαμβάνειν, τὴν σκοπὸν, τὴν χρήσι-
 μον, τὴν αἰτίαν τῆς ἐπιγραφῆς, τὴν τάξιν τῆς ἀναγνώσεως, τὴν
 εἰς τὰ κεφάλαια διαίρεσιν, καὶ εἰ γνήσιον τὸ φιλοσόφῳ τὸ βιβλίον.
 ζητητέον δὲ τὴν σκοπὸν καὶ ὅτε κηρύττει ὑπὸ τῆς ἐπιγραφῆς, ἐπειδὴ
 πάντα πρὸς τὴν σκοπὸν ἀφορᾷ, ὡς φησὶ καὶ ὁ Πλάτων (Phaedr.
 p. 237) "ὡς παῖ, μία ἐστὶν ἀρχὴ τῷ καλῶς βυλεύσασθαι τὸ εἶδέναι
 περὶ ὅτι ἐστὶν ἡ σκέψις, ἡ τῷ παντὶ ἀμαρτάνειν ἀνάγκη." κηρύτ-
 τεῖ δὲ ὁ σκοπὸς ὑπὸ τῆς ἐπιγραφῆς, ὡς ἐν τῷ περὶ Ψυχῆς καὶ
 τῷ περὶ Οὐρανῶ καὶ τῷ περὶ Γενέσεως καὶ Φθορᾶς. μάλιστα δὲ
 ζητητέον τὴν σκοπὸν ὅτε μὴ ὑπὸ τῆς ἐπιγραφῆς κηρύττει, ὅτε
 πᾶσι ἀσαφὴς ἐστὶν ἡ ἐπιγραφὴ καὶ ἀπεξενωμένη, ὡς αἱ Κατηγορίαι
 καὶ τὸ περὶ Ἑρμηνείας. τὸ δὲ χρησίμον ζητητέον διὰ τὸ συντονωτέ-
 ρως γενεᾷ τὸς ἀκροατὰς οἷον δέλεαρ ὀρώντας προσγινώσκοντες τὸ
 ἐξ αὐτῷ κέρδος πρὸς ἐρωτικὴν διάθεσιν. μάλιστα δὲ τὸ χρησίμον
 ζητητέον διὰ τὰ δοκῶντα μάτην γεγράφθαι βιβλία, ὡς οἱ Τόποι
 τὰ αὐτὰ ἀνασκευάζοντες καὶ κατασκευάζοντες, ἢ ἐπὶ κακῷ, ὡς οἱ
 Σοφιστικοὶ Ἑλεγχοὶ τρόπος διδάσκοντες ἀπάτης. ὑπὲρ ὧν ἐστὶν
 εἰπεῖν ὅτι καὶ οἱ Τόποι ἐπὶ καλῷ ἐγράφησαν· γυμνασίας ἢ χάριν,
 ἵνα θλιβομένη ἡ ψυχὴ ἐκ τῶν ἐφ' ἑκάτερα ἐπιχειρημάτων ἀπο-
 γεννήσῃ τὴν ἀληθείας φῶς. ἀλλ' ὅτε οἱ Σοφιστικοὶ Ἑλεγχοὶ ἐπὶ
 κακῷ, εἰ καὶ τρόπος ἀπάτης διδάσκουσιν· ἢ ἢ ἀπατήσωμεν ἀλλ'
 ἢ μὴ ἀπατήσωμεν. ὅταν ἢ καὶ οἱ ἰατροὶ διδάσκουσιν τὰ δηλητήρια
 καὶ διὰ χρῆσιν ἀλλὰ διὰ φυγὴν. τὴν δὲ αἰτίαν τῆς ἐπιγραφῆς ζη-
 τητέον καὶ ὅτε κηρύττει τὴν σκοπὸν, μάλιστα δὲ ζητητέον τὴν ἐπι-
 γραφὴν ὅτε ἀσαφὴς ἐστὶν, ὅτε ἐνομαστικῶς ὁ Ἀριστοτέλης, ὡς ἐν

(*) quae desunt inter verba λέγει et ἢ, pete ex Aristotelis Categ. 1 p. 7 a.

(**) Simplic. f. 4. ὅτι γὰρ ἐκ ἀσθενείας λόγῳ τὸ ἀσαφὴς αὐτῷ τοῖς
 σημειώμασι ἐπεγένετο, ἴσασιν μὲν καὶ οἱ μετρίως λόγῳ παρακολουθεῖν δύ-
 νανται, οἱ πολλοὶ ἔμφαντι λεκτικῇ δυνάμει ἢ Ἀριστοτέλης ἐρμηνεία, ὡς δι'
 ὁρῶν τοὺς συλλαβὰς παραδίδωμι ὅσα ἐκ τῆς ἐν τῇ πολλῇ περιόδῳ
 ἔστιν. ὅταν δὲ καὶ ἐξ ὧν ἐκ τῆς ἐξουσίας σαφές καταδίδωκεν, ὡς ἐν τοῖς
 Μεταφυσικῇ καὶ τοῖς Τοπικοῖς καὶ ταῖς γησιῶσι αὐτῷ Πολιτικῇ, ὅπερ διὰ
 τὴν κατὰ τὴν θεωρημάτων σαφέστερον ἀπαγγεῖλαι σὺνιδοι. τὸ δὲ δύνα-
 σαι σαφὴς εἰπεῖν δηλοῖ μάλιστα ὅτι τὸν Ἑπιστολῶν αὐτῷ χαρακτήρ, τὸν ἀπὸ
 τῆς διόλου, ὅς ἐπιστολῆς προσήκει, μετ' εὐπρεπείας ἀποτυπώμενος· καὶ
 ὡς ἐκ τῆς τῶν συνεγνωσμένων Ἀριστοτέλει περὶ τὸν ἐπιστολικὸν χαρακτήρα
 τῆς ἑρμηνείας.

(***) Immo αἰετὶς ζυγιστοῖσι. cf. Lobbeck. Aglaopham. 1 p. 452.

Κατηγορίας ἔν τῷ περὶ Ἑρμηνείας. καὶ ἥ ὅταν λέγῃ κατηγορίας, ἢ τὰς ἐπ' ἐγκλήμασι δικας, ὡς ἔθος, φησὶν, ἀλλὰ τὰ γενικώτατα ὡς ἔθος ἔχοντα αἰεὶ κατηγορεῖσθαι καὶ μὴδὲποτε ὑποκείσθαι. καὶ πάλιν περὶ τόπων ἢ τὸ πέρασ τῷ περιέχοντος καθ' ὃ περιέχεται ἢ περιεχόμενον, ὡς λέγομεν περιέχεσθαι τὸν οἶνον ὑπὸ τῆς τῷ κεραμίδι ἐνδοθεν ἐπιφανείας, ἀλλὰ κανόνα τὴν πολλῶν κανόνων περικτυόν. καὶ πάλιν τὸ περὶ Ἑρμηνείας λέγων ἢ τὴν καὶ λέξιν ἑρμηνείαν λέγει, ἀλλὰ τὰς τῆς ψυχῆς ἐνοίας. ἐν οἷς ζητητέον καὶ τὸ γνήσιον διὰ τὴν γινομένην νοθείαν· νοθεύοντι ἥ τὰ βιβλία πενταχῶς (*). ἢ ἥ δι' εὐγνωμοσύνην μαθητῶν τὰ οἰκεία συγγράμματα τοῖς οἰκείαις 10 διδασκαλαῖς ἀνατιθέντων, ὡς τὰ Πυθαγόρου καὶ Σωκράτους ἐπιγραφόμενα βιβλία, μὴ ὄντα Σωκράτους ἢ Πυθαγόρου ἀλλὰ Σωκρατικῶν καὶ Πυθαγορικῶν. ἢ διὰ φιλοτιμίαν βασιλικήν· Ἰοβάτους ἥ τῷ Διβύλων βασιλέως συνάγοντος τὰ Πυθαγόρου καὶ Πτολεμαίου τὰ Ἀριστοτέλους, τινὲς καπηλείας χάριν τὰ τυχόντα συγγράμματα 15 λαμβάνοντες ἐκέρων καὶ ἔσθον διὰ παραθέσεως νέων πυρρῶν, ἵνα χοῖεν δῇεν τὴν ἐκ τῷ χρόνῳ ἀξιοπιστίαν. ἢ δι' ὁμωθυμίας συγγραφέν καὶ συγγραμμάτων ἢ ὑπομνημάτων· καὶ συγγραφέν μὲν, ὅτι ἢ μόνος ὁ Σταγειρίτης Ἀριστοτέλης ἐκαλεῖτο ἀλλὰ καὶ ἄλλοι Ἀριστοτέλει ἐγένοντο ἐπὶ αὐτῷ, ὡς ὁ παιδοτρίβης καὶ ἐπιλύμηνος (**), 20 καὶ μὴ ταῦτα, ὡς ὁ διδασκαλὸς Ἀλέξανδρος· ἔδει ἥ αὐτὸν οἶον δεύτερον ὄντα Ἀριστοτέλην. πάντων ὅν τῶν συγγραψαμένων, νομίζοντι τὸ Σταγειρίτη εἶναι. ἀλλὰ καὶ δι' ὁμωθυμίαν ὑπομνημάτων γινεῖται ἀπάτη, τῷ Ἀλεξάνδρῳ μὴ μόνον τὰ Ἀριστοτέλους ὑπομνηματίσαντος βιβλία τῷ Σταγειρίτῃ ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων, καὶ νομίζοντι πάντα τὰ τοιαῦτα ὑπομνήματα εἰς τὰ τῷ Σταγειρίτῃ γεγραμμένα διὰ τὸ ἐπίσημον τῷ ἀνδρὶ. ἢ διὰ τὸ ἐκλογὰς εἶναι ἐνομιλῆσαν αὐτῷ εἶναι τὸ ποιήσαντος τὰς ἐκλογὰς καὶ ἔχῃ τῶν πρωτοτύπων συγγραφέν. ἢ δι' ὁφρὺν κτήσεως ξενοπρεπῶν βιβλίων τινὲς ἀσχημαίοντες συγγραφεῖς, διὰ τὸ δόξαι ξενοπρεπεῖς εἶναι καὶ τοιαῦτα 30 ἔχειν βιβλία, ἐπιγράφον ὀνόματα συγγραφέως ἐνδόξου. ἔτω μὲν τὸ γνήσιον. τὴν δὲ τάξιν ζητητέον ἢ πρὸς τὰ ἀνομοιοειδῆ, ἥτις εἴρηται ἡμῖν ὅτε ἀλλόγομεν ὅτι δεῖ τὴν λογικὴν προηγείσθαι καὶ μὴ ταύτην τὴν ἠθικὴν καὶ ὕτως ἐφεξῆς, ὡς εἴρηται, ἀλλὰ πρὸς τὰ ὁμοιοειδῆ τάξιν ζητητέον, λογικῶς ὄντος τῷ βιβλίῳ, ποίαν τάξιν ἔχει πρὸς τὰ λογικά, 35 ἢ πρὸς τὰ φυσικὰ καὶ φυσικόν. τὴν δὲ εἰς τὰ μέρη διαίρεσιν ζη-

(*) Ammon. f. 9 b. τρεῖς γὰρ ἀφορμαὶ γιγνῶσι τῷ νοθεύεσθαι τὰ συγγραμματα τῷ Ἀριστοτέλει, μία μὲν ἡ ὁμωθυμία· γιγνῶσι γὰρ καὶ ἕτεροι Ἀριστοτέλει ὅν τὰ συγγράμματα διὰ τὴν ὁμωθυμίαν τινὲς ἐνόμισαν Ἀριστοτέλους. δευτέρα δὲ ἡ τῶν συγγραμμάτων ὁμωθυμία· οἱ γὰρ μαθηταὶ αὐτοῦ Εὐθύμης καὶ Φαίης καὶ Θεόφραστος κατὰ ζῆλον τῷ διδασκαλῷ γεγραμμένοι καὶ περὶ Ἑρμηνείας καὶ περὶ Ἀναλυτικῆς. ἢ δὲ τρίτη τοιαύτη ἐστίν. Πτολεμαῖον τὸν φιλάδελφον πάντῃ ἐσπουδακέναι φασὶ περὶ τὰ Ἀριστοτελικά συγγράμματα κτλ. Simpl. l. l. πολλὰ γὰρ ἐγράφη καὶ τόσα βιβλία κατ' ἐκείνους μάλιστα τὸν χρόνον, ὅτε πολλοὶ τῶν βασιλέων περὶ τὰς βιβλιοθήκας σπουδάζοντες πολλὰ χρυσὴν τὰ ἀπεξαιρούμενα τῶν βιβλίων ὠνέοντο. cf. Simplific. f. 4 b.

(**) ἐπιλύμηνος· alius codex. lege ἐπίκλην μύθος vel ἐπικληθῆς μύθος coll. Diogen. L. 5 35.

τητέον ὡς ἀνατομῆς τάξιν ἔχουσιν· ὡς ἥ ἀνατομὴ τῶν ἐν βάθει μορίων ἀνάπτειν ποιούμενη τὴν ἐκάστου χρεῖαν παρίσχησιν, ἔτω καὶ ἡ εἰς τὰ μέρη διαίρεσις τῶν Ἀριστοτέλους συγγραμμάτων ἀρίστη. καὶ δὲ τίς ὁ τρόπος τῆς διδασκαλίας ἢ ζητῶμεν, ὡς καὶ αὐτὸ ἀνωτέρω εἰρημένον, ὅτε ἐζητῶμεν τί τὸ εἶδος τῆς φράσεως τῷ Ἀριστοτέλει. ταῦτα ἔχει καὶ ἡ παρῶσα πράξις.

Ἐπειδὴ καὶ τὴν Παιανίδα πᾶς λόγος, ἀν' ἀπῇ τὰ ἔργα, μεταίτην τι νομίζοντι καὶ κενόν, φέρε ἔργῳ προλάβωμεν τῷ βιβλίῳ τῶν Κατηγοριῶν τὰ εἰωθότα ζητεῖσθαι ἐπὶ ἐκάστῳ Ἀριστοτελικῷ βιβλίῳ, τὸν σκοπόν, τὸ χρήσιμον καὶ τὰ ἐξῆς. ἔχῃ εἰς τοῦτον ἐδόξεν εἶναι ὁ σκοπὸς τῶν Κατηγοριῶν ἀλλὰ πλείους· ὅσα ἥ τὰ ὄντα, τοσούτοι φέροντι καὶ σκοποὶ. τρίτῃ δὲ τὰ ὄντα, φωνὰ νοήματα καὶ πράγματα. οἱ μὲν ὅν περὶ φωνῶν εἰρήκασιν τὸν σκοπόν, ὡς Ἀλέξανδρος καὶ Εὐστάθιος, οἱ δὲ περὶ νοημάτων, ὡς Πορφύριος, οἱ δὲ περὶ πραγμάτων, ὡς Ἑρμῖνος. πάντες μὲν συνεφώνησαν περὶ τῶν δέκα κατηγοριῶν εἶναι τὸν σκοπόν, ἀλλ' οἱ μὲν ὡς ἐκφωνημένων μόνον, οἱ δὲ ὡς ὑφεσώσων, οἱ δὲ ὡς νοημένων. καὶ ἔκ ἐξιν εἰπεῖν ὅτι ὀνόματα μὲν τρεῖς οἱ σκοποὶ, ἔργῳ δὲ εἰς· ὑδὲ ἥ ἀκολουθεῖ ταῦτα ἀλλήλοις· ἢ ἥ ὅπου φωνή, καὶ νοήματα πάντως, διὰ τὰς ἀσήμεν φωνάς· ὑδὲ ὅπου νοήματα, ἐκεῖ καὶ πράγματα, διὰ τὴν τραγέλαφον καὶ ἵπποκένταυρον, νοήματα ὄντα ἀνύπαρκτα. ἀλλὰ καὶ καὶ τὰς αἰτίας διαφύρουσι· νῦν μὲν ἥ τὰ νοήματα, θεῶ δὲ τὸ παράγειν τὰ πράγματα, ψυχῆς δὲ τὰς φωνάς. ἔχῃ εἰς ἄρα κατ' αὐτοὺς ὁ σκοπὸς ἀλλὰ πλείους· καὶ πάντοτε τούτοις ἔλκεται καὶ ἀνθελκεται τὸν Ἀριστοτέλην πρὸς κατασκευὴν τῆς ἰδίας δόξης. οἱ μὲν ἥ λέγοντες ὅτι περὶ φωνῶν μόνον, ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς κατασκευάζουσιν ὅτι Κατηγορίαι ἐπιγράφονται τὸ βιβλίον, κατηγορία δὲ ἐστὶ τὸ κατὰ τινος ἀγορεύεσθαι ἡγνὴ λέγεσθαι, καὶ δὲ λέγεσθαι φωνὴ ἐστίν· περὶ φωνῶν ἄρα ὁ σκοπὸς τῶν Κατηγοριῶν. καὶ ὅτι κατακέρχοντι τῷ λέγειν, ὁ μῶνυμα λέγειν, συνώνυμα δὲ λέγειν, καὶ δὲ λέγειν φωνή· περὶ φωνῶν ἄρα ὁ σκοπὸς τῶν Κατηγοριῶν. καὶ πάλιν ἐκ τῶν διελείν αὐτὸν τὰ λεγόμενα εἰς δύο· φησὶ ἥ ὅτι τῶν μὲν λεγομένων τὰ μὲν καὶ συμπλοκὴν λέγειν τὰ δὲ ἀνευ συμπλοκῆς, καὶ τὰ μὲν ἀνευ συμπλοκῆς εἰς δύο διαίλεται κατηγορίας· αἱ ὅν κατηγορίαι περὶ φωνῶν εἰσὶν ὡς ἐκ τῶν λεγομένων ἔχουσαι τὸ εἶναι· καὶ ἥ λέγειν φωνῆς πρόσχημα. οἱ δὲ λέγοντες ὅτι περὶ πραγμάτων ὁ σκοπὸς τῶν Κατηγοριῶν, κατασκευάζουσιν ὕτως, ὅτι τοῖς αὐτῶν ἐάλωσθε πτεροῖς καὶ τὴν παροιμίαν· αἱ ἥ λέγετε κατασκευάζοντες ὅτι περὶ φωνῶν, τὰ αὐτὰ φάμεν πρὸς κατασκευὴν ὅτι περὶ πραγμάτων. φατέ ὅτι Κατηγορίαι ἐπιγράφονται, καὶ δὲ κατηγορεῖσθαι καὶ λέγεσθαι κατὰ τινος φωνῆς ἰδίον σημαντικῆς πράγματος· περὶ πραγμάτων ἄρα ὁ σκοπός. εἰ δὲ λέγετε ὅτι κατακέρχοντι τῷ λέγειν, καὶ τὸ τί ἐξιν ὅτι ἐστὶ λέγων καὶ δευτέρα ὅτι ἐστὶ εἰσὶν λέγων· περὶ πραγμάτων ἄρα ὁ σκοπός. εἰ δὲ πάλιν λέγετε ὅτι διαίρει τὰ λεγόμενα εἰς συμπλεγμένα καὶ εἰς τὰ ἀνευ συμπλοκῆς, καὶ ἐξ αὐτῶν κατὰ τινος κατηγορίας, τῶτο ἡμῖν συνάδει· τὰ λεγόμενα ἥ διείλεν, ἢ τὰ λέγοντα· τὰ δὲ λεγόμενα πράγματά εἰσιν· περὶ πραγμάτων ἄρα ὁ σκοπὸς τῶν Κατηγοριῶν. οἱ δὲ λέγοντες ὅτι περὶ νοημάτων, φασὶ

πρὸς τὸς πρώτους ὅτι καὶ αὐτοὶ ἡμῶν ἀμφοτέρω, καὶ οἱ λέγοντες περὶ πραγμάτων μόνων εἶναι τὸν σκοπὸν καὶ οἱ λέγοντες περὶ φωνῶν, ἵνα τὸ μῆκος τούτων ἀναφανῇ, τὰ νοήματα, ὡς καὶ ἐξαγγέλλοντα καὶ ἐξαγγελλόμενα· ἐξαγγέλλουσι γὰρ μόναι αἱ φωναί, ἐξαγγέλλουσι δὲ πᾶσι τὰ πράγματα, τὰ δὲ νοήματα καὶ ἐξαγγέλλουσι καὶ ἐξαγγέλλουσι (*). τούτων ὅταν μαχομένων ὁψέ ποτε ἐπιγενομένου ὁ ἑκπληκτικὸς ἔλυσεν τὸς ἀνδρας τῆς τε πρὸς ἀλλήλους γλώσσης καὶ τῆς πρὸς τὴν Ἀριστοτέλην, λέγων ὅτως· μάχεσθε ὡς ἄνδρες μὴ μαχομένη, καὶ ἀληθεύετε μὴ ἀληθεύοντες, καὶ ψευδίζετε μὴ ψευδόμενοι· ἵκανον γὰρ πάχετε ὡς ἂν εἴ τις ἀνδρὲς ἐθέλοιεν ὁρίσασθαι τὸν ἀνθρωπον, 10 καὶ ἢ εἴπα αὐτὸν ζῶν μόνον, ὁ δὲ λογικόν, ὁ δὲ θνητόν, ὁ δὲ πᾶ καὶ ζῶν καὶ λογικόν, μηδὲς δὲ τὸ ὅλον ἐνῶσαι δυνάμει ὅτι ζῶν λογικὸν ἦν καὶ καὶ ἐπιζήμιος δεκτικόν. ὅμως ἔν καὶ ὑμεῖς ὁ μὴ περὶ φωνῶν λέγει μόνον, ὁ δὲ περὶ πραγμάτων, ὁ δὲ περὶ νοημάτων, ἐνὸν πᾶσι μῆκος καὶ εἰπεῖν ὅτι καὶ περὶ φωνῶν καὶ περὶ νοημάτων καὶ περὶ 15 πραγμάτων. ἐρωτάδωσαν γὰρ οἱ λέγοντες περὶ φωνῶν μόνον ὅτι πᾶσι φωνῶν; ἀρα τῶν ἀσήμεων; ἢ δῆπου (γραμματικῶν γὰρ αὐτῶν), ἀλλὰ τῶν σημαίνουσιν πράγματα· ἐκ ἀρα περὶ φωνῶν μόνον ἀλλὰ καὶ περὶ πραγμάτων. οἱ δὲ περὶ πραγμάτων μόνον λέγοντες ἐρωτάδωσαν καὶ αὐτοὶ, πῶς διδάσκει ὁ φιλόσοφος τὰ πράγματα; 20 δεκτικὸν χρωμένους; ἢ δῆπου· μερικῶν γὰρ δῆπου τῶν καὶ ἀφιλόσοφον· φιλοκαθόλου γὰρ ὁ φιλόσοφος, τὰ δὲ καθόλου ἐκ ἐνδεχέως καὶ λόγῳ διδάσκει ὅτι τῶν δεκτικῶν· ἀρα νοήματα διδάσκει ἐκ ἀνάγκης. οἱ δὲ περὶ νοημάτων λέγοντες εἶναι τὸν σκοπὸν ἐρωτάδωσαν περὶ ποίων νοημάτων; τῶν διακρίνων καὶ μὴ ἐποχυμένων 25 τῶν πραγμάτων, ἢ τῶν ἐποχυμένων τοῖς πράγμασι; ἢ δῆπου περὶ τῶν ἐποχυμένων, ἐπεὶ ἐκείνῃ ἡ φιλοσοφία ἐστὶ γνώσις τῶν ὄντων ἀλλὰ τῶν μὴ ὄντων, ἀλλὰ περὶ τῶν ἐποχυμένων· ἐκ ἀρα περὶ πραγμάτων μόνον ἀλλὰ καὶ περὶ πραγμάτων. εἰ δὲ περὶ πραγμάτων, ἐξ ἀνάγκης καὶ περὶ φωνῶν διαλέγεσθαι· ἐκείνῃ ἔν περὶ φωνῶν 30 πᾶσι καὶ περὶ πραγμάτων ἢ περὶ νοημάτων, ἀλλὰ περὶ φωνῶν καὶ περὶ πραγμάτων καὶ διὰ μέσων τῶν νοημάτων· ἐκείνῃ γὰρ μονάδι ἢ καὶ διὰ τῶν ἐκείνων. ἀλλὰ ὅσον ἐκ τούτων, τρεῖς δόξουσιν εἶναι οἱ σκο-

(*) Simplic. f. 5. ἄλλοι δὲ περὶ τῶν ἀπλῶν νοημάτων (λέγουσι εἶναι τὸν σκοπὸν)· εἰ γὰρ περὶ τῶν δέκα γενῶν ἐν τούτοις ὁ λόγος, ταῦτα δὲ ὑπερὸν καὶ 35 ἐκπληκτικὰ, περὶ νοημάτων ἂν εἴη ὁ λόγος. ὅτι δὲ περὶ τῶν λεγόμενων ἐστὶν οὐκ ἔστι ὁ Ἀριστοτέλης· τὰ δὲ λεγόμενα καὶ λεκτὰ τὰ νοήματα εἰναι, ὡς καὶ τὰς Στωϊκούς· ἰδοὺ δὲ καὶ τὸς τελευταίους ἀντιλαμβάνοντες, ὡς ἐν πρώτοις κατ' ἐμὴν ἐστὶ γνώμην ὁ Ἀφροδισιεύς Ἀλέξανδρος, ἀρ- 40 γὸν καὶ λέγει τῆς λογικῆς πραγματικῆς τούτου τὸ βιβλίον κτλ. Id. f. 5 b. καὶ αὐτὸς ἐν ἑνὶ τόμῳ καὶ ὁ Διόφαντος Ἀλέξανδρος· ὁ δὲ Παρφόριος σκο- 40 πῶν καὶ τὸ βιβλίον φησὶν ὅτι ἐν τῇ πρὸς Γαλιλαίου καὶ ἐν τῇ κατὰ τοῦτον καὶ ἐκείνῃ περὶ τῶν κατηγορουμένων· αὐταὶ δὲ εἰσι αἱ ἀπλᾶς φωναὶ αἱ πραγματικαὶ τῶν πραγμάτων καθὼς σημαντικαὶ εἰσι, ἀλλ' ἢ καθὼς λέξεις καὶ ὡς καὶ περὶ τῶν λέξεων, ἀλλὰς ἔχουσι πραγματικὰς, ὡς ἐν τῇ περὶ τῶν λόγων ἐκείνῃ ὁ Θεόφραστος ἀνακαλεῖται καὶ οἱ περὶ αὐτὸν γεγραμμένοι κτλ. καὶ αὐτὸς καὶ τὰ τῇ Βουθῷ ὁ Παρφόριος πολλὰς ἀρχαίας γήμισσας καὶ 45 ἐν αὐτῇ τούτοις κτλ. Id. f. 7 b. καὶ ταῦτα τοῖς περὶ Ἀλέξανδρον καὶ Ἰερών καὶ Βουθῶν καὶ Παρφόριον δοκεῖ, καὶ ὁ θεὸς Ἰαμβόλιχος ἐκτίμησεν καὶ Σπριανὸς ἐμφηρῶς, καὶ οἱ ἡμέτεροι διδάσκαλοι ἀποδέχονται.

πᾶς, ὅπερ ἐδ' αὐτῷ Ἰαμβόλιχῳ δοκεῖ· ἐν γὰρ τοῖς σκοποῖς τῶν Πλάτωνος διαλόγων πάντες βιβλίον ἕνα βέλει εἶναι σκοπόν. ὅτως, ὡς εἵπομεν, ὁ σκοπὸς τῶ βιβλίου τῶν Κατηγοριῶν περὶ φωνῶν ἐστὶ σημαίνουσιν πράγματα διὰ μέσων νοημάτων. ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ "Σω- 5 κράτης περιπατεῖ" καὶ ἀπλῶς πᾶσα πρότασις φωνῇ ἐστὶ σημαντικὴ πράγματος διὰ μέσων νοήματος, περὶ δὲ τῶν προτάσεων ἐν τῷ περὶ Ἑρμηνείας διαλαμβάνει, εἵπωμεν ἄλλως τὸν σκοπόν· ὁ σκοπὸς τῶν Κατηγοριῶν περὶ ἀπλῶν φωνῶν σημαίνουσιν ἀπλᾶ πράγματα διὰ μέσων ἀπλῶν νοημάτων. ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ τὸ ὄνομα καθ' αὐτὸ καὶ τὸ ῥῆμα φωναὶ εἰσι ἀπλᾶ ἀπλᾶ σημαίνουσι πράγματα διὰ μέσων ἀπλῶν νοημάτων, περὶ δὲ ὀνόματος καὶ ῥήματος ἐνταῦθα 10 ἐστὶ ζητεῖν ἀλλ' ἐν τῷ περὶ Ἑρμηνείας, εἵπωμεν ἄλλως τὸν σκοπόν· ὁ σκοπὸς τῶ βιβλίου τῶν Κατηγοριῶν περὶ τῆς πρώτης θέσεως τῶν ἀπλῶν φωνῶν τῶν σημαίνουσιν ἀπλᾶ πράγματα διὰ μέσων ἀπλῶν νοημάτων (*). πάλαι γὰρ συνελθόντες οἱ ὀνοματοθετοὶ ὠνόμασαν τὸ μὴ ἀνθρωπον, τὸ δὲ εἰ τῷχοι ἵππον, τὸ δὲ τρέχει, τὸ δὲ νικᾷ, μὴ προσδιορισμένοι ποῖα σημαίνει χρόνον καὶ ποῖα ὄν. καλὸν γὰρ ταῦτα τῆς πρώτης θέσεως τῷ ἀπλῶς ὅτως ὀνομάσαι τὰ πράγματα. ὕστερον δὲ ἐπιγενομένοι ἕτεροι ὅσα μὴ εὔρον προσσημαίνοντα χρόνον, ῥῆμα 15 ἐκάλεσαν, ὅσα δὲ ἐ προσσημαίνοντα χρόνον, ὄνομα. αἱ Κατηγορίαι ἔν τα περὶ τῆς πρώτης θέσεως ζητοῦσιν, ὡς εἴρηκα, καὶ ἐ περὶ τῶν τῆς δευτέρας θέσεως, τυχόντων ὀνομάτων καὶ ῥημάτων. ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ τὰ ὀνόματα τῆς πρώτης θέσεως ἀπειρά εἰσι τὰ καὶ μέρος, αἱ δὲ κατηγορίαι ὠρισμένα εἰσι (δέκα γὰρ τὸν ἀριθμόν), εἵπωμεν ὅτως, ὅτι ὁ σκοπὸς τῶ βιβλίου τῶν Κατηγοριῶν διαλαμβάνει περὶ 20 τῆς πρώτης θέσεως τῶν ἀπλῶν φωνῶν τῶν σημαίνουσιν ἀπλᾶ πράγματα διὰ μέσων ἀπλῶν νοημάτων, καὶ τούτων ἐκ εἰδικωτάτων, ἐκ ἀτόμων, ἐ μερικῶν, ἐκ ὑπαλλήλων, ἀλλὰ γενικωτάτων.

Δεύτερον γὰρ κεφάλαιον τὸ χρησίμον. πᾶς χρησίμος ἢ παρῶσα πραγματεία; τοῖσι λέγειν πρὸς φιλοσοφίαν· πλὴν ἢ χρησίμος ὡς αὐτῇ ἡ φιλοσοφία· καὶ ἡ φιλοσοφία γὰρ γνώσις ἐστὶ πάντων τῶν ὄντων, καὶ τὸ παρὸν βιβλίον πάντα τὰ ὄντα περιέχει· ὑπὸ γὰρ τὰς δέκα κατηγορίας πάντα τὰ ὄντα ἀνάγει. καὶ δι' ἀποφάσεως τὸ 25 χρησίμον ῥητέον τῷ παρόντος βιβλίου ὅτως. εἰ μὴ γὰρ ἡ πρώτη θέσις τῶν ἀπλῶν φωνῶν, ἢ δευτέρα ἐκ αὐτῶν γὰρ· εἰ μὴ γὰρ ἡ δευτέρα θέσις, ὀνόματα καὶ ῥήματα ἐκ αὐτῶν γὰρ· τούτων δὲ μὴ ὄντων πρότασις ἐκ γὰρ· προτάσεως δὲ μὴ ὄντος συλλογισμὸς ἐκ γὰρ· συλλογισμὸς μὴ ὄντος ἀπόδειξις ἐκ γὰρ· ἀποδείξεως μὴ ὄντος ἀπέλιπον 30 αὐτὰ ὄργανα τὰ διακριτικά, ἐν μὴ θεωρίᾳ διακριτικῶν τῶν ἀληθῶν καὶ τῶν ψευδῶν καὶ ἡ ἐκλογὴ μὴ τῶν ἀληθῶν ἀπεκλογὴ δὲ τῶν ψευδῶν, ἐν δὲ πράξει διακριτικῶν ἀγαθῶν καὶ κακῶν καὶ ἐκλογὴ μὴ τῶν ἀγαθῶν ἀπεκλογὴ δὲ τῶν κακῶν· εἰ μὴ γὰρ τὸ θεωρητικὸν καὶ τὸ πρακτικόν, ἡ φιλοσοφία ἐκ γὰρ γὰρ· εἰ μὴ ἡ φιλοσοφία γὰρ, τὸ εὐδαιμονεῖν ἐκ γὰρ. καὶ ἔχεις δι' ἀποφάσεως χρησίμον καὶ τὴν τάξιν.

(*) Boethius p. 111. ut igitur concludenda sit intentio, dicendum est in hoc libro de primis vocibus prima rerum genera significantibus in eo quod significanter sunt, dispositum esse tractatum.

ὅτι δεῖ προηγεῖσθαι τὸ παρὸν βιβλίον παντὲς ἄλλῃ λογικῇ βιβλίῳ, ἐπειδὴ καὶ ἡ πρώτη θέσις τῶν ἀπλῶν φωνῶν πάντων προηγείτο. ἐφ' αἷς εἰπώμεν καὶ τὴν αἰτίαν τῆς ἐπιγραφῆς. ἐξ τούτων ἐπιγραφῶν φέρονται τὸ παρόντος βιβλίου· οἱ μὲν γὰρ ἐπέγραψαν Κατηγορίας, ὡς αὐτὸς ὁ Ἀριστοτέλης, οἱ δὲ περὶ τῶν Κατηγοριῶν, ὡς τινὲς ἑταῖροι τῷ Ἀριστοτέλει, οἱ δὲ περὶ δέκα Γενῶν τῷ ὄντος, ὡς Πλωτῖνος ἀντιλέγων ταῖς κατηγορίαις, οἱ δὲ πρὸ τῶν Τόπων, ὡς Ἀρχύτας ὁ Ταραντῖνος, οἱ δὲ περὶ τῶν Καθόλου λόγων, ὡς Ἀδραστος ὁ Ἀφροδισιεύς ὁ Περιπατητικὸς. νικᾷ δὲ πάσας ἡ τῷ Ἀριστοτέλει· ὁ γὰρ ἐπιγράφων ὅτι Κατηγορίας, ἐνδείκνυται ὅτι οἱ λόγοι δι' οἰκείαν ἰχύν 10 ἔχουσιν γενεᾶς ὅπερ τὰ πράγματα. ὅτω καὶ Ἀριστείδης χάριν μαρτυρῶν τὰ ὑπὲρ τῶν τεττάρων ἐπέγραψε τὸς λόγους ὅτω, Κίμων, Μιλτιάδης, Περικλῆς, Θεμιστοκλῆς καὶ ὁ Πλάτων ἐπιγράφει ὅτως, Γοργίας, Φαίδων, Φαῖδρος. οἱ δὲ ἐπιγράφοντες περὶ τῶν Κατηγοριῶν ἢ περὶ τῶν Γενῶν τῷ ὄντος ἢ περὶ τῶν Καθόλου λόγων ἐν- 15 δεικνύει ὅτι οἱ λόγοι δι' οἰκείαν ἀξίειαν κατόπιν ἐγένοντο τῶν πραγμάτων καὶ ἐχρὶ ἔχουσιν γενεᾶς ὡς αὐτὰ τὰ πράγματα. νικᾷ δὲ καὶ τὴν πρὸ τῶν Τόπων ἐπιγραφὴν· εἰ γὰρ καὶ ἐξὸν τὴν τάξιν ἐπιγραφὴν ποιῆσαι, ὡς ἐν τῇ Μετὰ τὰ Φυσικά, ἀλλ' ἐκεῖ εὐλόγως· καὶ γὰρ μόναις ἔπειτα ταῖς φυσικαῖς καὶ μόναις, τὸ δὲ παρὸν βιβλίον ἐ 20 μόνων προηγείτο τῶν Τόπων ἀλλὰ καὶ ἄλλων. οἶδε δὲ πάσας τὰς ἐπιγραφὰς Ἀριστοτέλης ἐπιγράφει, Κατηγορίας, Τόποι, ἀλλὰ καὶ τὴν περὶ Οὐρανῶ καὶ Κόσμου. αὕτη καὶ ἡ αἰτία τῆς ἐπιγραφῆς. ἐφ' οἷς εἰπώμεν τὸ γνήσιον. γνήσιον τούτων ἐκ τῶ παλαιῷ τὸ παρὸν βιβλίον ἀπὸ τῆς φράσεως καὶ τῆς δεινότητος τῶν ἐνθυμημάτων καὶ ἐκ 25 τῶ ὀνομαστικῇ μεμνηθεὶς αὐτὸν τὸ παρόντος βιβλίου ἐν ἄλλοις αὐτῷ

βιβλίοις καὶ λέγειν ὅτι "ὡς εἶρηται ἐν Κατηγορίαις" (*), καὶ ἐκ τῶ κειμένου ζῆλον αὐτῷ γράφει τὸς ἑταίρους αὐτῷ ὁμῶνυμα βιβλία καὶ χρησάσθαι τῇ περὶ προθέσει, καὶ ἐκ τῶ εὐθύνας δεδωκεναι αὐτῷ τοῖς Ἀττικοῖς ἐξηγηταῖς· τεσσαράκοντα γὰρ βιβλίων εὐρεθέντων ἐν παλαιαῖς βιβλιοθήκαις τῶν Ἀναλυτικῶν καὶ δύο τῶν Κατηγοριῶν, τεσσαράκοντα τῶν Ἀναλυτικῶν ἐγκρίνεται ἐν τῶν Κατηγοριῶν. καὶ εἰ μὴ γνήσιον ἦν τὸ παρὸν σύγγραμμα, ἀκράδαντος ἦν πάντα ἡ λογικὴ πραγματεία. Συριανὸς μὲν γὰρ ὁ φιλόσοφος ἐπέγραψε τῷ Φαίδρῳ (Φαίδωνι;) νοθευομένου ὑπὸ τινος Παναιτίῳ "εἰ με Πλάτων" κτλ. (**) ἐγὼ δέ, φησὶν ὁ ἡμέτερος διδάσκαλος, ἐπιγράφω ταῖς Κατηγορίαις "εἰ μὴ Ἀριστοτέλης γνήμιον, ἢ διπλοῦς ὄντος, ἢ σοφίῃ ἀκράδαντος ἐδείματο νόσφιν ἐμείω." ὅτως καὶ τὸ γνήσιον. ἐφ' οἷς εἰπώμεν τὴν εἰς τὰ μέρη διάρθρωσιν. εἰς τρία τούτων διαφεύγει τὸ παρὸν βιβλίον, εἰς τὰς κατηγορίας, τετάρτῃ εἰς αὐτὰς τὸς ἀγῶνας, καὶ εἰς τὰ χρήσιμα πρὸς τὰς κατηγορίας· τὸ πρῶτον γὰρ καὶ τὸ τελευταῖον τμήματα χρήσιμα διδάσκει πρὸς τὰς κατηγορίας, πλεονεξία καὶ τὰ αὐτά. ἐν μὲν γὰρ τῷ πρώτῳ τμήματι ἐκεῖνα τὰ χρήσιμα διδάσκει ὡς ὑδεμίαν ἔχομεν πρόσκλησιν ἐκ τῆς συνθέσεως, περὶ ὁμῶνυμων, περὶ ὑποκειμένων, περὶ κατηγορουμένων· ἐν δὲ τῷ τελευταίῳ τμήματι ἐκεῖνα τῶν χρησίμων διδάσκει καὶ ἐκ τῆς συνθέσεως γινώσκουμεν, περὶ προτέρου, περὶ τῶ ἄμα, περὶ τῶ ἔχειν, περὶ κινήσεως. ἐκ ἡβυλῆθαι δὲ πάντα τὰ χρήσιμα ἐν ἐν μέρει εἰπεῖν, ἵνα μὴ τὰ προτέλεια μελίσσονα ποιήσῃ τῶν ἀγῶνων (***) καὶ ἡμεῖς ὅν ἵνα μὴ τὰ προόμια μελίσσονα ποιήσωμεν, τῶν μὲν προοιμίων ἄλλως, ἐπ' αὐτὰς δὲ τὸς ἀγῶνας λοιπὸν χωρήσωμεν καὶ τὴν ἐξηγητικὴν τῆς λέξεως. ἐν τέτοις καὶ τὰ προλεγομένα τῶν Κατηγοριῶν.

ΕΙΣ ΤΑΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ (†).

Ὅτι ἐξ κεφάλαια προληπτικόν παντὲς Ἀριστοτελικῇ βιβλίῳ, σκοπόν, χρήσιμον, τάξιν, ἐπιγραφὴν, συγγραφέα, διασκευὴν ἢ τοι οἰκονομίαν τῷ λόγῳ, ἢ καὶ διδασκαλικὸν φάμεν τρόπον. ταῦτα δὲ καὶ κεφάλαια λέγονται ὡς ἐν βραχεὶ τὴν διάνοιαν τῶν βιβλίων περι- 30 κλείοντα, ὡς περὶ καὶ ἐν τοῖς ζώοις ἡ κεφαλὴ ἐν βραχεὶ μεγέθει τὸ κύριον τῶν ζώων τῷ τὰς αἰσθήσεις πάσας ἐν αὐτῇ ἔχειν. τὴν μὲν ὅν σκοπὸν προληπτικόν καὶ εἰ δῆλος, ὡς περὶ ὅτε ὑπὸ τῆς ἐπιγραφῆς κηρύττεται ὡς ἐν τοῖς περὶ ψυχῆς, διὰ τὸ πρὸς αὐτὸν ὁρᾶν τὰ ἄλλα κεφάλαια (μία γὰρ καὶ Πλάτων ἀρχὴ ἐστὶ τῷ καλῶς βουλευθεὶς 35 περὶ ὅτου ἐστὶν ἡ σκέψις, ἢ τῷ παντὲς κινδυνεύειν ἀμαρτάνειν), διαφερόντως δὲ ὅτε μὴ κηρύττεται ὑπὸ τῆς ἐπιγραφῆς, ὡς ἐν τοῖς προτέροις Ἀναλυτικαῖς καὶ τοῖς ὑστέροις. καὶ τὸ χρήσιμον δὲ πανταχῶ ζητητικόν ὑπὲρ τῶ συντόνους ποιῆσαι τὸς ἀκροατάς· διαφερόντως δὲ πάλιν ὅτε ἡ τὴν ἄλλως δοκεῖ περιγεγραμμένη τὸ βιβλίον 40 ὡς τὰ αὐτὰ ἀνασκευάζον καὶ κατασκευάζον, ὡς ἐν τοῖς Τόποις, ἢ καὶ πρὸς καὶ γεγράφθαι, ὡς ἐν τοῖς Σοφιστικαῖς Ἐλέγχους τρόπους ἀπαγωγῆς ἡμῶς διδάσκουσιν. χρήσιμοι γὰρ καὶ οἱ Τόποι ῥητέου ἵνα βλε-

βομένη ἡ ψυχὴ ὑπὸ τῶν ἐναντίων λόγων ἀποκλῇ τὸ ἀληθές, ὡς οἱ πυρέμβαλοι λίθοι τῇ παρατρέψει ἀλλήλων τὸ πῦρ. χρήσιμοι καὶ οἱ Σοφιστικοὶ Ἐλέγχοι ἀπατᾶν διδάσκοντες ὅχι ἵνα ἀπατήσωμεν ἀλλ' ἵνα μὴ ἀπατηθῶμεν, ὡς καὶ οἱ ἱατροὶ καὶ τὰ ὑγιεινὰ καὶ τὰ δηλητηριώδη διδάσκουσιν ὑπὲρ τῶ τὰ μὲν ἐλέγχοντα τὰ δὲ φυγεῖν· καὶ γὰρ σοφιστικοὶ Ἐλέγχοι ἐπιγεγραμμένοι εἰσιν, ὡς δὲ ἐλέγχεον αὐτούς, τὴν τάξιν ἐπὶ τέτοις ζητῶμεν, καὶ πρὸς τὰ ἀνομοειδῆ (ἥδη γὰρ ἔχομεν αὐτῇ, ὅτι πρώτη ἡ λογικὴ, δευτέρα ἡ ἠθικὴ, τρίτη ἡ φυσικὴ,

(*) Simplic. f. 8 b. καὶ αὐτὸς δὲ (ὁ Ἀρ.) μέμνηται τῷ βιβλίῳ ἐν ἄλλοις, δέκα Κατηγορίας αὐτὸ καλῶν, ἵνα μὴ ὑπονοήσωμεν τῷ Ἀρχύτῳ μνημονεύειν αὐτόν, ἀλλὰ ἐπιγραφὴν ἔχοντος... ἀλλὰ καὶ οἱ σπουδαιότεροι τῶν ἑταίρων αὐτῷ ὡς γνήσιον ἀπεδέξαντο τὸ βιβλίον.

(**) Antholog. 9 358. cf. Wyttenbach. Polymath. 2 p. 83.

(***) Simplic. f. 8 b. τινὲς μὲν ἐπισήσαντες ὅπως τε καὶ ἄλλα διήρηται καὶ ὅπως τῇ τε πρὸς τὸν ὅλον σκοπὸν χρειᾶν ἀποπληρῶσι καλῶς καὶ τῇ πρὸς ἄλλα διασκευᾶν διασώζουσι, συμβαδὸν κείσθαι νομίζουσι τὰ κεφάλαια κατὰ τὸν ὑπομνηματικὸν τρόπον. καὶ δὲ ἀντιλέγουσι αὐτῷ τινὲς ἀθετοῦν τὴν διάρθρωσιν, οἱ μὲν ὡς πλασιάζουσιν μέτρα, οἱ δὲ ὡς πολλὰ περιέουσιν, ὡς Κορυδαῖος καὶ Ἀθηναῖος.

(†) Cod. Urbin. 35 f. 21 b.

πρότερον ἢ μαθηματικῇ, ἐπὶ τοῖς ἡ θεολογικῇ), ἀλλὰ τὴν πρὸς
τὰ ἡμεῶν, εἰ λογικὴν ἢ, τὴν πρὸς τὰ λογικὰ, εἰ ἡθικὴν, τὴν πρὸς
τὰ ἡθικά, καὶ ἐξ ἧς τὴν ἐπιγραφὴν ζητήτεον, καθόλου μὴ ὅτε μὴ
ἐκείνη τὴν σκοπὸν, ὅπερ ἐστὶν ἐν τοῖς πρώτοις καὶ ὑστέροις Ἀναλυ-
τικαῖς, ὡς εἶρη, μελέτω δὲ ὅτε ὀνοματοποιεῖ ἐν τῇ ἐπιγραφῇ, ὡς
ἐν ταῖς Κατηγορίαις, ἐν τῇ περὶ Ἑρμηνείας, ἐν τοῖς Τόποις, κα-
τηγορίας λέγων ὅτι τὰς ἐπ' ἐγκλήμασι δίκας ἀλλὰ τὰ γενικώτατα
ὡς αἱ κατηγορούμενα καὶ μηδέποτε ὑποκείμενα (*) καὶ περὶ Ἑρμη-
νείας, τὴν ἀπόφανσιν ὡς ἑρμηνεύσαν μόνον τὴν λόγον, τὴν γνωστικὴν
ἐκείνην διδάσκει καὶ πάλιν τὸν τύπος τὰ καθόλου ὑφ' αὐτὰ πολλὰ μερικὰ
ἐκκαρῆματα ἀναγείναι· τὸν τύπος ὅτι περιέχον, οἷον τὸν μέν, εἰ τὸ
ἐναντίον τὸ ἐναντίον, καὶ τῷ ἐναντίῳ τὸ ἐναντίον· ἐπιχείρημα δὲ, εἰ τὸ
ἐναντίον ἀπόφορον, τὸ ψυχρὸν κατώφορον, εἰ τὸ λευκὸν διακρίνει, τὸ
μεῖον συγκρίνει. τὴν γενικότητα δὲ, οἱ ὅτι πολλοὶ μὴ δυνάμενοι
ἐκείνην πρᾶγματα τῇ ἀξιοκρατίᾳ τῶν συγγραφέων, κρίνουν τῷ δό-
γματι πᾶσι δὲ νοθεύοντι καὶ ὡς πᾶσι τρόποις, εἶρη, ἡδὴ ἐν εἰσα-
γωγῇ, τὴν εἰς τὰ κεφάλαια διαίρεσιν ζητῶμεν ὡς ἀνατομῆς χω-
ρὸν ἐκείνην ἐν τοῖς βιβλίοις τῆς ἐκφανστικῆς ἑκάστην τῶν ἐν βιβλίῳ
μερίων, ποῖαν χρῆσιν παρέχει τῷ ὅλῳ. ὁ ζητῶμεν δὲ διδασκαλι-
κὴν τρόπον καθ' ἑκάστην βιβλίον ὡς ἐν τῇ διανοητικῇ περιεχομένον, 20
ὅτι μὴ, ὡς ἱατροί, ὑπὸ ποῖον μέρος ἢ μέρος ἀναγείναι, ὡς ἐν τῇ
ἀνατομῇ τῶν Ἀριστοτέλους βιβλίων δεδηλωμένον. τὴν τάξιν ζητῶ-
μεν δὲ δύο αἰτίας, ἵνα μὴ τοῖς μετέστοι πρώτοις ἐγγεγραμμένοι ἢ
ταῖς δευτέροις ἐτέροις συνταγμάτων. ὁ χεῖρον δὲ καὶ τὸτο εἶδέναι
ἐπὶ πάλαι τῷ σκοπῷ τὸ χρησίμον ἀναφαίνεσθαι καὶ ἡ ἐπιγραφὴ, ὡς 25

ἐν τῇ περὶ Οὐρανῶ καὶ ἐν τῇ περὶ Ψυχῆς. ἐν δὲ τοῖς Τόποις ὅδον
τῶν δῶλον· σκοπὸς μὴ ὅτι αὐτῷ ἐνταῦθα τὴν διαλεκτικὴν μέθοδον
παραδίδουσι, ἥτις, ὡς αὐτὸς φησὶ, περὶ παντός ἐστι τὸ προτεθέντος
προβλήματος ἐξ ἐνδόξων συλλογιστικῇ. εἰ δὲ περὶ παντὸς τῷ προ-
τεθέντος ἐστὶ, προτίθεται δ' ἡμῖν ὁ μόνον ἀληθὴς ἀλλὰ καὶ ψευδῆ,
ποῖον ἐνταῦθα τὸ χρησίμον; τὸ γινώσκειν μέθοδον δι' ἧς καὶ τὰ ψευδῆ
συλλογισώμεθα. αὐτὸς ὅν προῖον τὸ χρησίμον διδάξει, τὴν πρα-
γματικὴν ἐκείνην πρὸς τρία χρησιμεύειν λέγων, πρὸς γυμνασίαν,
πρὸς τὰς ἐντεύξεις, πρὸς τὰς καὶ φιλοσοφίαν μεθόδους. ἐκ τῶν
τοιγαυρὸν δῶλον ὡς ὅτι ἅμα τῷ σκοπῷ αἰετὶ τὸ χρησίμον ἀναφαίνεσθαι.
ἐν μέντοι ταῖς Κατηγορίαις καὶ τοῖς περὶ Ἑρμηνείας ἅμα τῷ σκοπῷ
καὶ τὸ χρησίμον ἀναφαίνεσθαι.

Τινὲς ὠφίθησαν τῷ παρόντος συγγραμματος τῶν Κατηγοριῶν
τριτὴν τὴν σκοπὸν εἶναι, κακῶς εἰδότες, ὡς περὶ Ἀλέξανδρος καὶ
Εὐστάθιος περὶ φωνῶν φασὶ τὴν σκοπὸν μόνον, ἐκ τῶν Κατηγοριῶν
ἐπιγραφῶν τὸ βιβλίον ἐπιχειρήσαντες· εἰ ὅτι ἀγορεύειν, φασὶ, τὸ
λέγειν ἐστὶ, λέγοντι δὲ αἱ φωναί, πρόδηλον ὡς περὶ φωνῶν ἐστὶν ὁ
σκοπός. Πορφύριος δὲ περὶ νοημάτων, ἀπὸ τῶν διὰ τῶν νοημάτων,
μέσων ὄντων φωνῶν καὶ πραγμάτων, καὶ τῶν πραγμάτων ἡμῖν τῆς
γνώσεως διὰ τῶν νοημάτων παριστάμενης ἅτε δὴ μόνων τῶν
ἐξαγγελλόντων καὶ ἐξαγγελλομένων, ὠρμημένους, καὶ τῷ ἐνοημα-
τικῷ ταῦτα τὰ γένη εἶναι (*). Ἑρμῖνος γε μὴν περὶ πραγμάτων,
καὶ αὐτὸς ἀπὸ τῶν μὴ διακένους εἶναι τὰς φωνὰς ἀλλὰ καὶ πραγμά-
των αἰετὶ φερομένας ὑπαχθεῖς, καὶ τῷ ἐστὶ καὶ τῷ ὄντος οἷς συνεχῶς
Ἀριστοτέλης ἐνταῦθα κέχρηται (*). εὐθὺς γὰρ πάντες δεδι-
κασιν· ὅτε ὅτι περὶ φωνῶν μόνον, γραμματικῶν ὅτι ἔργον τῶτο· ὁ
περὶ νοημάτων, τῶτο ὅτι τῆς περὶ ψυχῆς· ὅτε περὶ πραγμάτων
μόνων, τῆς πρώτης ὅτι τῶτο φιλοσοφίας. καὶ ὅτι τὸ βιβλίον τῶτο
ἀρχὴ τῆς λογικῆς, διὸ περὶ φωνῶν, καὶ φιλοσοφίας, διὸ καὶ περὶ πρα-
γμάτων, καὶ διὰ τὰ ἄκρα καὶ περὶ νοημάτων. καὶ ὅτι ἐκείνη περὶ
φωνῶν μόνων, ὅδε περὶ νοημάτων ἢ πραγμάτων, ἀλλὰ πάσῃ
τοιαύτῃ μοναδίᾳ ἡ λογικὴ δύναμις ἀκολουθεῖ, δῶλον ἐντεῦθεν. ὅτε οἱ πρώτοι

(*) Porphyg. f. 2. ὁ Ἀριστοτέλης κατανοήσας ὅτι τινὰ εἶδη αὐτὸ ἐκτείνεται
ἐν τῇ αὐτῇ τέλος λάβει τὸ γινώσκον ἢ ὑπὸ φύσεως ἢ ὑπὸ τέχνης, ὡς περ
αὐτὸς τῆς φύσεως τὸ καταβληθὲν σπέρμα ζῶν κινεῖται καὶ ἀποτελεσθαι
ἐκείνη ἀποτελεσθαι, ὅταν ἐμφύλον γένηται καὶ τὰ ἰδιώματα φέρῃ ἐμ-
ψυχὴν τὴν ψυχὴν ἐντελεχθεῖσαν προσγέρονται ἀπὸ τῆς εἰς τέλος τὸ οἰκεῖον
ἐκείνην τὸ σπέρμα ἐμφύλον ἀποτελεσθαι ζῶν· ὑπὸ δὲ τῷ ἀνδριαντοῦ
ἐκείνῳ ἡ χαλκὸς ἀνδρίας γένηται, ἐντελεχθεῖσαι εἶναι τὸ εἶδος τῷ ἀνδριαντῷ
τὸ πρῶτον ἐπὶ τῷ τεχνίτῃ τῷ χαλκῷ· αὐτὸς γὰρ (ὁ Ἀρισ.) ἐποίησε τὸ τῆς
ἐντελεχθεῖσαι ὅμοιον ἐπὶ τῶν τούτων μὴ ἐν τῇ συσθεσίᾳ... f. 2 b. τὸ ὅτι
ἐκ κατηγορίας ὅμοιον καίμεται ἐν τῇ συσθεσίᾳ ἐπὶ δικαιοσύνης ἐλεγκτικῆς
καὶ τὸ λόγον μνήσεως λαβὼν αὐτὸς (ὁ Ἀρισ.) τὰς τῶν λέξεων τῶν ση-
ματικῶν κατὰ τῶν πραγμάτων ἀγορεύσεις κατηγορίας προσγέρονται· ὡς
ταῖς ἐπὶ λέξις σηματικῇ, ὅταν κατὰ τὸ σημασιμένον πρᾶγματος ἀγο-
ρεύῃ καὶ λεχθῇ λέγεται κατηγορία.

Depp. Δ β. τῇ κατηγορίᾳ, ἢ ἀπὸ τῆς αἰτίας, τῶτο τὸ ὄνομα
ἐκείνη· ἀλλὰ καὶ, ὡς εἰκότως εἰ τις αὐτὸν (τὸν Ἀρισ.) αἰτιάσασθαι
ἐκ τῆς αἰτίας ὀνόμασι πᾶσι, ὡς Σάλουκε, πρὸς ταύτην τὴν αἰτίαν ἀπα-
νοήσας ὑπὲρ Ἀριστοτέλους· καὶ ταύτας ἐξέσται νοήσαι ἐκ τῶν Ἀλεξάν-
δρου καὶ Πορφύριου... δεῖξαι τὸν ὅτι τῆς κατηγορίας ἐπιγραφὴ ὅτι καὶ τὰ
ἐκ τῆς αἰτίας καὶ τῶν τῶν τῶν τῶν τῶν τῶν τῶν τῶν τῶν τῶν τῶν τῶν τῶν τῶν
καὶ αἱ σηματικαὶ λέξεις αἱ κοινὰ κατηγοροῦνται κατὰ πᾶσι τῶν
ἐκείνην μερικῶν λέξεων. κατηγορίας ὀνομασθῆσαν ἀπὸ τῶν κατηγο-
ριῶν, ὅτε ἐκ λέξεων κατὰ τὸν ὑποκειμένου. καὶ αἱ ἀμα καὶ βραχέως
καὶ γὰρ αἱ ἄλλαι τῶν καὶ τῆς συνομίας φροντισίον, ἵνα μὴ εἰς
τὴν αὐτὴν τὴν προσηλωσὶν ἀπειρίαν ἐμπίσωμεν.

(*) Porphyrius πρὸς πᾶσι καὶ ἀπόκρισιν f. 2 b. ἐπὶ ἅπασιν φαίνε-
ται μοι τί ποτὶ ἐστὶ τὸ λεγόμενον, πότῳ φωνῇ ἢ πρᾶγμα ἢ νόημα, τῶτο
μοι σαφὲς ἐκτελεῖται πειράσθαι. — ἔδει μὲν συντόμως ἀποκρίσασθαι με πρὸς
τὴν ἐρώτησιν ὅτι προσηλωσὶν σημαίνεται τὰ νοήματα, κατὰ συμβεβηκός
δὲ καὶ τὰ πρᾶγματα. ἐπὶ δὲ πολλὰ περὶ τῶν λεγομένων ἐστὶ ἡ ζήτησις,
πλείονα καὶ περὶ τῶν λεγομένων εἰπεῖν βύλομαι· καὶ γὰρ Σωκράτης ὁ Περ-
πατητικὸς παραλλήλως ἐπιχειρήσεις περὶ τῶν λεγομένων ἀπεξήταται, ὁ μὴν
περὶ μίας τῆς αὐτοτελῆς ἀπεφάντα, ἀλλ' ἰσομαχῶντας ἀφῆκε τὸς λόγους.

(*) Porphyg. f. 4 b. ἀρα ὅτι πάντες ἐσφάλησαν περὶ τὴν πρῶτην τῆς
τῶν κατηγοριῶν γνώσεως; — ὅμοιος, ἀλλὰ καὶ Βοηθὸς ἐν τοῖς αἰς τὰς κα-
τηγορίας εἰρηκε ταῦτα καὶ Ἑρμῖνος βραχέως. — εἰπέ τὰ Ἑρμῖνος, ἐπεὶ περ
αὐτὰ φησὶ δὴ βραχέως εἰρησθαι. — λέγει τούτῳ ὁ Ἑρμῖνος προκρίσθαι ὅτε
περὶ τῶν ἐν τῇ φύσει πρώτων καὶ γενικωτάτων γένων (ὁ γὰρ οἷος προσηλωσὶν
ἢ τῶν τούτων διδασκαλία), ὅτε τῶν αἰ πρώτων καὶ στοιχειωδῶν τῶν λεγομέ-
νων διαφορὰ, ὡς τὸν λόγον εἶναι δοκεῖν περὶ τῶν τῶν τῶν τῶν τῶν τῶν τῶν
μᾶλλον περὶ τῆς καθ' ἑκάστην γένος τῶν ὄντων οἰκείᾳ ἐν ἑσόμενης τῶν λεγο-
μένων κατηγορίας.

καλῶς ἔφασαν οἱ περὶ φωνῶν μόνων εἰπόντες τὴν σκοπὴν· λεγέ-
 τωσαν γὰρ περὶ ποίων φωνῶν, ἀσήμεων ἢ σημαντικῶν· καὶ ἐπεὶ μὴ
 περὶ ἀσήμεων (γραμματικῶς γὰρ αὐτῶν μελήσουσι, παρ' οἷς ὕδεν
 διαφέρει τὸ Ὀμηρος τὸ σκωδαιφός, ὅσον ἐπὶ τῇ κλίσει), περὶ ση-
 मानτικῶν ἄρα, ὥστε διὰ τούτου καὶ περὶ πραγμάτων, καὶ διὰ ταῦτα καὶ 5
 περὶ τῶν μεταξὺ νοημάτων. ὅτε οἱ περὶ πραγμάτων· λεγέτωσαν
 γὰρ ἡμῶν καὶ ὅτοι, πῶς ταῦτα διδάξει ὁ φιλόσοφος, δακτυλῷ δεκνὺς
 ἢ λογιῶ χρώμενος· ἀλλ' ἐπεὶ μὴ τὸ πρῶτον (μερικὰ γὰρ τὰ τοιαῦτα),
 τὸ δεύτερον ἄρα· καὶ διὰ τούτου καὶ περὶ τῶν λοιπῶν δύο ὁ σκοπός.
 ὕδεν γὰρ οἱ περὶ νοημάτων· ἐρόμεθα γὰρ αὐτοὺς περὶ ποίων νοημάτων, 10
 τῶν διακένων, οἷον τραγελάφου ἢ ἱπποκενταύρου, ἢ τῶν ἐποχυμένων
 τοῖς πράγμασι· καὶ ἐπεὶ μὴ τὸ πρῶτον (ἐκεῖ γὰρ ἡ φιλοσοφία γνῶ-
 σις τῶν ὄντων ἀλλὰ τῶν μὴ ὄντων), τὸ δεύτερον ἄρα, καὶ διὰ τούτου
 καὶ περὶ πραγμάτων ἐστὶ, ὁ ἅλον ὅτι καὶ περὶ φωνῶν καὶ περὶ νοημά-
 των· ἐρμηνεύουσι γὰρ αἱ φωναὶ τὰ νοήματα. εἰ μὴ γὰρ μόναις ψυχραῖς 15
 διεξῶμεν, περιττὸς ἂν ἦν ὁ τῶν φωνῶν ὄχλος, εὐθὺς ἀπὸ τῶν νοη-
 μάτων συγγνωμένον ἡμῶν ἀλλήλοις· ἐπειδὴ δὲ παραπετάσματος
 τούτου κέρρη) τῷ σώματι ἢ ψυχῇ, δεῖ) οἷον τινος πορθεῖν τὴν
 λόγῳ, ὡς τὰ ἀγνώγμια τῆς διανοίας ἀλλήλοις διαβιβάζομεν. ὅκον
 ἀκριβῶς ἀπεφάνητο ὅτοι, ἀλλὰ ταῦτόν τι πεπρόσθαιον ὡς περὶ 20
 εἴ τινας τρεῖς τὴν ἀνθρωπὸν ὀρίζομενοι ὁ μὲν αὐτὴν εἰπεῖ ζῶον ὁ δὲ
 λογικὸν ὁ δὲ θνητόν, μηδεὶς δ' ὅλον τούτου, ζῶον λογικὸν θνητόν· καὶ
 γὰρ καὶ περὶ φωνῶν ὁ σκοπός καὶ περὶ νοημάτων καὶ πραγμάτων. ἀλλ'
 ἵνα μὴ ἐπὶ βιβλίων τρεῖς σκοποὺς λέγοιμεν, ὁ καὶ αὐτῷ Ἰαμβλίχῳ
 ἀπέβη) ἐν τοῖς σκοποῖς τῶν Πλάτωνος διαλόγων, τὴν σκοπὴν εἶπω- 25
 μεν τῶν Κατηγοριῶν περὶ φωνῶν ἀπλῶν σημαντικῶν ἀπλᾶ πρό-
 γματα διὰ μέσων ἀπλῶν νοημάτων τῶν καὶ τὴν πρώτην θέσιν, καὶ
 τούτων ἕκ ἐπὶ μέρος, ἕκ ἐιδικωτάτων, ἕκ ὑπαλλήλων, ἀλλὰ τῶν
 γενικωτάτων. φωνῶν μὲν ἀπλῶς σημαντικῶν ἀπλᾶ πρόγματα,
 ἐπειδὴ καὶ τὸ "Σωκράτης περιπατεῖ" φωνὴ μὲν ἐστὶ σημαίνουσα 30
 πρόγματα διὰ μέσων νοημάτων, καὶ πᾶσα πρότασις καὶ πᾶς συλλο-
 γισμὸς ὡσαύτως, ὁ μὲντοι καὶ ἀπλῶς. τῶν καὶ τὴν πρώτην δὲ
 θέσιν, ἐπειδὴ καὶ δευτέρα θέσις, ἥτις εἰς τὸ ὄνομα καὶ ῥῆμα τὰς φω-
 νὰς διαιρεῖ καὶ περὶ τῆς συνθέσεως τούτων διαλαμβάνει, περὶ ὧν τὸ
 περὶ Ἑρμηνείας διδάξει, καὶ ἐπὶ τὰ συμβαίνοντα περὶ ἐκάστη φωνὴν 35
 τεχνολογεῖ, αὐτὴ δὲ γραμματικῶς ἀνεῖ). ὁ δὲ προκείμενος σκοπός
 περὶ ὕδενος τούτων τὴν λόγον ποιεῖ), ἀλλὰ περὶ τῆς πρώτης ἐστὶ
 θέσεως· αὕτη δὲ ἐστὶν ἡ καθ' ὃ ἐκαστὸν τῶν ὄντων ὠνόμασαι. οἷον
 συνελθόντες ἀνθρώποι τούτοις μὲν τυχόν ὠνόμασαν ἵππον τούτοις δὲ ἀν-
 θρώπων, καὶ ἄλλο μὲν τι νικᾷ ἄλλο δὲ τρέχει, μὴ προσδιορισμένοι 40
 ὅτι τὸ μὲν χρόνον σημαίνει τὸ δ' ὅ, ἐπεὶ καὶ αὐτὸ τῆς δευτέρας ἐστὶ
 θέσεως. ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ τὰ ὀνόματα τῆς πρώτης θέσεως ἀπειρα,
 αἱ δὲ κατηγορίαι ὠρισμέναι, δέκα γάρ, πρόσκει) διὰ τούτου τὸ ὅ
 τῶν ἐπὶ μέρος καὶ ὅσα ἐξῆς. ὥστε ὁ τρίτος ὁ σκοπός, καὶ εἰ τὰ
 ὄντα τριττά, φωναὶ φημι καὶ πρόγματα καὶ νοήματα· ὕδεν γὰρ ἀκο- 45
 λυθεῖ ταῦτα ἀλλήλοις, ἵνα καὶ οἱ σκοποὶ ὀνόματι μόνον τρεῖς ὦσι,
 πράγματι δὲ εἰς ἕτε γὰρ πᾶσα φωνὴ νόημα ἔχει, διὰ τὰς ἀσήμεας
 φωνὰς, ὕδεν πᾶν νόημα πρᾶγμα, διὰ τὸ σκωδαιφός καὶ τραγελάφος.

ἀλλ' ὕδεν καὶ τὰς αἰτίας· φωνῶν μὲν γὰρ ψυχῇ καὶ δὲ νοημάτων,
 τῶν πραγμάτων δὲ ὁ θεός, ὡς περὶ τρία, θεὸς καὶ ψυχῇ, εἰ καὶ αὐτο-
 παράγωγά ἐστι καὶ ἀρχὴ ὑποστάσεις διὰ τούτου λέγον), ὁμοῦς δια-
 φέρουσι καὶ καὶ τὸ αὐτοπαράγωγον· θεὸς μὲν γὰρ ἀφ' ἑαυτοῦ ἔχει τὸ εἶναι,
 καὶ δὲ καὶ ψυχῇ ἕκ ἀφ' ἑαυτῶν ἀλλ' ἀπὸ θεοῦ, καὶ ὁ μὲν καὶ ἀκίνητος,
 ἢ δὲ ψυχῇ αὐτοκίνητος. ὁ τρίτος ὁ σκοπός, ὡς ἡδὴ ἔφασκεν,
 ἀλλὰ καὶ πράγματι καὶ ὀνόματι εἰς. καὶ ἐκεῖ χωρὶς ἔχει τὸ λέγειν
 ὅτι σκοπὸς ταῖς Κατηγορίαις περὶ φωνῶν ὡς ἐκφωτισμένων ἢ περὶ
 νοημάτων ὡς νοημένων ἢ περὶ πραγμάτων ὡς ὑφεστημένων· ἀλλ'
 ὡς περὶ τῶν κατηγοριῶν πᾶσι συμπεφύνη) ὁ σκοπός εἶναι,
 καὶ ἄλλος ἄλλο περὶ τούτων ἐνεύησεν, ὅπως καὶ περὶ πάντων ἄμα,
 ὡς ἡδὴ ἐδείχθη, φωνῶν λόγῳ καὶ πραγμάτων καὶ νοημάτων, δικαί-
 τερον τὴν σκοπὴν λέγειν. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ὅπως. χρῆσιμον δὲ
 τὸ παρὸν σύγγραμμα πρὸς τὴν εὐρεσιν τῆς ἐν ταῖς ὕδεν ἀληθείας,
 εἴπερ αἱ μὲν προτάσεις ἐκ τῶν ἀπλῶν φωνῶν, ἐκ τούτων οἱ συλλο-
 γισμοί, ἐξ ὧν αἱ ἀποδείξεις αἱ τὸ ἀληθὲς ἡμῶν ἐφοδιάζουσαι πρὸς
 τὴν τῶν ὄντων γνῶσιν. χρῆσιμον ὅν, ὡς δέδεικται, ὁ πρὸς φιλοσο-
 φίαν μόνον, ἀλλ' ὡς αὕτη ἡ φιλοσοφία πρὸς τὴν τῶν ὄντων γνῶ-
 σιν. καὶ ἄλλως, ὅτι αἱ κατηγορίαι τὰ ὄντα περιλαμβάνουσι πάντα. ἐστὶ
 περὶ τούτου καὶ ἐξ ἀποφάσεως ἐπιχειρήσαι, ἐξ ὧν καὶ ἡ τάξις ἀναφανή-
 σε) τὸ παρόντος βιβλίου. ἐρῶμεν γὰρ ὅτι εἰ μὴ αἱ κατηγορίαι, ὕδεν
 πρότασις· εἰ μὴ αὕτη, ὕδεν συλλογισμός· εἰ μὴ ὅτος, ὕδεν ἀπό-
 δεῖξις· εἰ μὴ αὕτη, ὕτε διάκρισις ἀληθῶν καὶ ψευδῶν, ὕτε ἐκλογὴ
 μὲν τῶν ἀληθῶν ἀπεκλογὴ δὲ τῶν ψευδῶν, καὶ πάλιν τῶν ἀγαθῶν καὶ
 κακῶν· εἰ μὴ τούτου, συνεξείλητο τούτω τὸ θεωρητικὸν καὶ πρακτι-
 κόν, καὶ τούτοις φιλοσοφία, καὶ αὕτη τὸ εὐδαιμονεῖν· ὥστε εἰ μὴ τὸ
 τῶν Κατηγοριῶν βιβλίον, εὐδαιμονία ἕκ τῆς. εἰ δὲ τούτων ἀπάν-
 των αἵτιον, ὡς ἐδείχθη, αὐτὸ, πάντως ὅτι καὶ τὴν πρώτην εἴληχε
 τάξιν, εἴγε καὶ αἱ ἀπλᾶ φωναὶ, πάσης τῆς τῷ Ἀριστοτέλει φιλο-
 σοφίας.

Εἰδέναι δὲ δεῖ ὅτι ἐξ γεγονότων ἐπιγραφὰς τῆς πραγματείας
 ταύτης, Κατηγορίαι, ὡς Ἀριστοτέλης ἐπέγραψε, περὶ τῶν Κατη-
 γοριῶν, ὡς οἱ ἐταῖροι αὐτοῦ Ἀριστοτέλης, περὶ τῶν δέκα Γενῶν, ὡς
 ἄλλοι ἐταῖροι αὐτοῦ πάλιν (ἐγράψαν γὰρ καὶ ὅτοι καὶ ζῆλον τὸ διδά-
 σκαλὸν τοιαῦτα βιβλία), περὶ τῶν Γενῶν τὸ ὄντος, ὡς Πλωτῖνος
 ἀντιλέγων ταῖς Κατηγορίαις (*), πρὸ τῶν Τόπων, ὡς Ἀδρασκος
 ὁ Ἀφροδισιεύς τῷ τὰ τελευταῖα τῶν Κατηγοριῶν συγγενῶς
 ἔχειν πρὸς τοὺς Τόπους (**), περὶ τῶν Καθόλου λόγων, ὡς Ἀρχύ-
 τας ὁ Ταραντῖνος, ὅς καὶ πρὸ Ἀριστοτέλους γέγονεν Πυθαγόρειος

(*) Simplic. f. 7 b. οἱ δὲ περὶ τῶν Γενῶν τὸ ὄντος ἢ περὶ τῶν δέκα
 Γενῶν ἐπιγράφοις, ὡς περὶ καὶ Πλωτῖνος δεῖται ἐν τῇ πρὸς αὐτὰς ἐπι-
 λογῇ, πρὸς τὰ πρόγματα ἀφορᾷ μόνον ἀλλ' ὁ πρὸς τὴν λογικὴν
 σκοπὴν.

(**) Simplic. f. 7 b. ἐκ ὧν τυχόν ἐκ ἀπὸ ὁ μετὰ τὰς Κατη-
 γορίας εὐθὺς τὰ Τεκνικά τάξας βιβλία, ἀλλ' Ἀδρασκος ὁ Ἀφροδισιεύς
 ἀπὸ τῶν γησιῶν περιπατητικῶν γενομένων ἐν τῇ πρὸς τάξιν τῆς Ἀρισ-
 τοτέλους φιλοσοφίας μετὰ τὴν τῶν Κατηγοριῶν βιβλίον τὰ Τεκνικά βιβλία
 ττελεῖται.

ω ('). καὶ δὲ πᾶσις ἡ Ἀριστοτέλης ἐπιγραφὴ, τὴν μὲν β' καὶ τὴν γ' καὶ δ', οἱ δὲ Κατηγορίας ἐπιγραφῶν ἐνδείκνυσι) ὡς οἱ λόγοι δ' ἔχον ἀναγωγικὴν ὅπερ τὰ πρόφραγμα γεγονόσι καὶ ἐκ ἄλλοι περὶ ἄλλων εἶναι, οἱ δὲ περὶ Κατηγοριῶν καὶ περὶ τῶν Γενῶν ἐκείναι πᾶσι ἄλλ' ὅτι οἱ λόγοι κατέπιν εἰσὶ τῶν πραγμάτων καὶ ἐκ αὐτῶν 5 αὖν ἄλλ' ἀλλὰ περὶ αὐτῶν. ὅπως καὶ Ἀριστοτέλης ἔχον μαρτυρῶν τὰ ἑαυτῶν δ' ἐπιγραφῆς Κίμωνι Μιλτιάδῃ Θεμιστοκλῆς Περικλῆς· ὅπως καὶ Πλάτων Φαίδων, Γοργίας, καὶ τὰ ὅμοια. Ἀριστοτέλης δὲ αὖν ἄλλ' ἀλλὰ περὶ αὐτῶν, ὅπως καὶ Ἑρμπαλίας, περὶ Τυχῆς, περὶ Οὐρανῶ, καὶ ἐκ τῆς τῆς προθέσεως, ὡς ἐνταῦθα καὶ ἐπὶ 10 τῶν ἑξῆς Ἀναλυτικῶν λέγει καὶ Τοπικῶν καὶ τῶν ὁμοίων. νοεῖ δὲ καὶ τὴν Πλάτωνα, διὰ τε τὴν πρόθεσιν, καὶ ὅτι μὴ πᾶν ὅν ἐν ὑπὸ κατηγορίας ἀναγεῖ, οἷον τὸ σημειῖον ἢ τελεῖ ὑπὸ κατηγορίας, εἰ καὶ πᾶσις ὑπὸ τὰς πρὸς τι τελεῖ· ὅτι ἡ ἐπιγραφὴ αὐτῇ ἀρμόζει καὶ Πλάτωνι καὶ γένεσιν, ἢ τοῖς Περιπατητικοῖς· πᾶν μὲν γὰρ ὄν, 15 ἴσως μετέχει καὶ ταυτῶ καὶ θατέρου καὶ κινήσεως καὶ στάσεως, ἢ πᾶν ὅν ἐν ἑαυτῷ ἐστὶν ἢ ποσὸν ἢ ποσὸν ἢ ἄλλο τι τῶν δέκα γενῶν, ἀλλ' ὅμως εἰ κατηγορίας κατατείνετο χιλίων ἀνδρῶν εἰς δέκα ἐκατομύχους διηρημένον. νοεῖ καὶ τὴν πρὸ τῶν Τόπων ἐπιγραφὴν· εἰ γὰρ ἔχον τὴν τάξιν ἐπιγραφὴν ποιῆσαι, ὡς ἐν τῇ Μετὰ τὰ Φυσικά, 20 ἀλλ' ἐκ δὲ δικαίως· πάντων γὰρ τῶν φυσικῶν καὶ μόνων αἴτιος ὁ νοῦς· ἢ γὰρ καὶ τῶν ὑπερκοσμίων. ἐνταῦθα δὲ ὅ· ἢ γὰρ αὖτ' ὅ· μόναι πρὸ τῶν ἴστων, ἀλλὰ καὶ τὸ περὶ Ἑρμπαλίας καὶ τὰ Ἀναλυτικά. νοεῖ δὲ καὶ τὴν ἑαυτῶν· ὅτε γὰρ καὶ πάντων τῶν ὄντων αἱ κατηγορίας ὅτε ἴστω. Κατηγορίας δὲ λεγόντι ὅτι ὡς περὶ ἡ συνηθεία βέβηκε) τὰς 25 ἐπιγραφὰς δικαίως, ἀλλὰ διὰ τὸ γενικώτατον εἶναι καὶ ἀεὶ ἀγορεύει καὶ ἄλλων, ὅτι ὑποκαταλείπει ποτέ.

Ἰσὼν τὸ παρὸν σύγγραμμα Ἀριστοτέλης, ἀλλ' ἢ νόθον, εἰ ὅτι τὰς Κατηγορίας ὁμῶνυμα καὶ συνῶνυμα παραδίδουσι) μόνον, ὅτι τὰς Τητορικός τήχους καὶ πολυῶνυμα καὶ ἑτερώνυμα· ἔχει 30 γὰρ τὸ δ' ἔχον, ἐπεὶ δὲ ἀντικαί) τὰ μὲν ὁμῶνυμα τοῖς πολυῶνυμοις, τὰ δὲ συνῶνυμα τοῖς ἑτερώνυμοις (τῶν γὰρ ἀντικαί) μὴ ἢ γένεσις), καὶ ὅτι τῶν μόνων ὁμῶνυμων καὶ συνῶνυμων καὶ παρωνύμων ὡς περὶ τὸ μὲν ὁμῶνυμῶς τῶν ἰ' γενῶν κατηγορεῖται, ταῦτα ὁμῶνυμῶς τῶν οἰκείων εἰδῶν, καὶ ἀπὸ τῆς ποιότητος παρωνύμῶς 35 τὸ μετέχοντα ποιεῖ. ἄλλως δὲ, ὅτι ἐνταῦθα μὲν τὴν ἀτομον ὅτιαν πρῶτον καλεῖ τὴν δὲ καθόλου δευτέραν, ἐν δὲ τῇ Ἀποδεικτικῇ

ἐμπαλιν καὶ τῇ Μετὰ τὰ Φυσικά· κρείττω γὰρ τὰ καθόλου τῶν μερικῶν ὅσον τὰ αἰδία τῶν φθαρτῶν· ἔδεν τὸτο γὰρ προΐσται, ἀμφω δὲ ἀληθῆ· ἀλλ' ἐνταῦθα μὲν εἰσαγωγικώτερον τὰ πρὸς ἡμᾶς πρῶτα ἔταξεν, ἐκεῖ δὲ τὰ τῇ φύσει· τελευτέρα γὰρ ἐκεῖνα τῶν νῦν μαθήματα· πρῶτα μὲν γὰρ τῇ φύσει τὰ καθόλου, τῷ χρόνῳ δὲ ἐμπαλιν· θεασάμενοι γὰρ τὰ καθέκαστα ὅτι ποτε τὰ καθόλου προβαλλόμεθα. καὶ καὶ ὅτι τὴν καθόλου τὴν αὐτὴν λαμβάνει ἐνταῦθα καὶ τῇ Μετὰ τὰ Φυσικά καὶ τῇ Ἀποδεικτικῇ, ἀλλ' ἐνταῦθα μὲν τὴν ἐξ ἀφαιστέρας καὶ ὑπερογενῆ (διὸ καὶ ἐπαυεῖ τὴν πρῶτην, ἢ γὰρ δευτέρα τῇ ἐπινοίᾳ) ἐν δὲ τῇ Ἀποδεικτικῇ καὶ τῇ Μετὰ τὰ Φυσικά τὴν κυρίως ὅτιαν τὴν νοεράν, ἢ καὶ δευτέρα πρὸς ἡμᾶς· ὡς ἐν περιπίπτει ἀντιφάσει, ἔδεν νόθον διὰ τὸτο τὸ παρὸν σύγγραμμα. ἀλλ' ὅτι ἔφη τὰ πρὸς τι αἶμα εἶναι· ἢ γὰρ αὐτὸ δόγμα εἶπεν ἀλλ' ἐπόμενον τῷ ὁρισμῷ τῶν πρὸς τι τῷ λέγοντι μόνον τὸ ἕτερον τῷ λοιπῷ λέγεσθαι, ὅχι δὲ ἑκάτερον τῷ λοιπῷ· διὰ γὰρ τὸτο καὶ κεφαλῇ καὶ ζυγῶν καὶ πτερόν καὶ ὄρνις καὶ πηδάλιον καὶ πλοῖον πρὸς τι αἶμα ὄντα. ὅτι ὅτι τὴν κινήσιν νῦν μὲν εἰς ἑξὶ διαίρει, ἐν δὲ τῷ πέμπτῳ τῆς φυσικῆς εἰς δ'. αὐτὸ γὰρ εὐρήμα ὕστερον τὸ μὴ εἶναι τὴν γένεσιν καὶ φθορὰν κινήσεις, ὡς περὶ καὶ ἐν τοῖς Μετεώροις τὴν ὄψιν καὶ ἐκπομπὴν φησιν, ἐν δὲ τῷ περὶ Ψυχῆς καὶ εἰσδοχῆν· ὕστερον γὰρ εὖρε καὶ τὴν εἰσδοχῆν. ὅτι ἔφη τὸ ἐπιστήν τῆς ἐπιστήμης πρότερον, καὶ τῆς αἰθήσεως τὸ αἰσθητόν· τὸ γὰρ δυνάμει, ἀφ' ὅ ἡ λύσις, φυσικῆς ἐστὶ πραγματείας, ἐπειδὴ πᾶν δυνάμει ἐν ἡλῇ· εἰ γὰρ καὶ ἐν ψυχῇ, ἀλλὰ σχέσιν λαβέσθαι πρὸς τὸ σῶμα. καὶ ὅτι μὲν νόθον, ἐκ τῶνδε ἀποδείκνυται, τὸ δὲ γνήσιον ὅπως, ἀπὸ τῶ συνεγραμμένον πρῶτον τῆς ἀπαγγελίας καὶ τῆς πυκνότητος τῶν νοημάτων, ἃ πανταχῷ ἴδια καὶ οἰκεία Ἀριστοτέλης· ἀπὸ τῶ τοῖς ἐταίροις αὐτῷ ὁμῶνυμα γεγραμμένα συγγράμματα· ἀπὸ τῶ μνήμῃ αὐτῷ ποιῆσθαι καὶ ἐτέροις αὐτῷ συγγράμμασιν, λέγω δὲ τὸ παρὸντος συγγράμματος, ὁνομαστὶ κατηγορίας αὐτὸ καλεῖντα· ἀπὸ τῶ εὐθύναις ὁδοῖν πᾶσι τοῖς Ἀττικαῖς, καὶ πάντας τὸτο ἐκ β' βιβλίων εὐρεθέντων τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως γνήσιον μόνον ἐπικρίναι, ὡς περὶ ἐκ μ' τὰ δ' Ἀναλυτικά, ὡς Ἀδραστος ἰσορεῖ. καὶ ἐπὶ ἀπὸ τῶ ἐκ τῶ παρὸντος βιβλίου ἀκέφαλον εἶναι τὴν Ἀριστοτέλης φιλοσοφίαν. καὶ τὸ μὲν γνήσιον ἐκ τῶν.

Ἡ δὲ εἰς τὰ κεφάλαια διαίρεσις ὅπως· εἰς τρία διαίρει) τὸ παρὸν βιβλίον, εἰς τὰ πρὸ τῶν Κατηγοριῶν ἥτοι εἰς τὰ προοίμια καὶ τὰ πρὸ τῶν ἀγώνων ἢ καὶ προτέλεια, εἰς τὰς Κατηγορίας αὐτὰς ἥτοι τὰς ἀγῶνας καὶ τὰ ὅργανα τῆς ὑποθέσεως, εἰς τὰ μὲν τὰς Κατηγορίας, ἃ δὲ ἐπιλόγων ἔχει τάξιν. ἀλλ' ἐν β' τῷ πρώτῳ τμήματι 40 ἐκθεσίς ἐστι τῶν συμβαλλομένων ταῖς κατηγορίαις, καὶ τῶν ὑδεμῶν ἔχοντων ἀπὸ τῆς συνηθείας γινώσιν· ἐν τῷ μέσῳ τὰς κατηγορίας διδόναι, τὰ τε ὑπάρχοντα αὐταῖς διὰ τῶν ἰδίων καὶ τὰ οἷς ὑπάρχει διὰ τῆς διαίρεσεως· ἐν δὲ τῷ τελευταίῳ ἄπερ ἐν ταῖς κατηγορίαις θεωρεῖται, ἔχοντων δὲ καὶ ἀπὸ τῆς συνηθείας μετρίαν τῶν γινώσιν. 45 ὅτι συνηψὲ δὲ ταῦτα πάντα ὁμῶν, ἀλλὰ τὰ μὲν προέταξε τὰ δὲ μετέταξε, διὰ τὴν κόρον· μακρότερον γὰρ ἂν ὅπως καὶ προσκορὸς τοῖς εἰσαγομένους ἐγένετο τὸ σύγγραμμα. ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μετῴν τεχνικόν τι πεποίηκε, τὰ πάντῃ ἀγνώστῃ προβεῖς καὶ ἀσπῆς, ἵνα

(') Simplic. f. 8: καὶ γὰρ καὶ Ἀρχύτας τὸν αὐτὸν ἔχον σκοπὸν βιβλίον τῶν Καθόλου λόγων ἐπιγραφῆς. Boethius p. 112: Archytas etiam duos composuit libros quos καθόλου λόγους inscripsit, quorum in primo haec decem praedicamenta disposuit; unde posteriores quidam non esse Aristotelem huius divisionis inventorem suspicati sunt, quod Pythagoricus vir eadem inscripsisset; in qua sententia Iamblichus philosophus est non ignobilis, cui non consentit Themistius, neque concedit fuisse Archytam qui Pythagoricus Tarentinusque esset quique cum Platone aliquantulum vixisset, sed Peripateticum aliquem Archytam, qui novo operi auctoritatem veteris nominis conderet.

μὴ θύρυνον τοὺς ἀκροαταῖς ἐμποιήσῃ ἐν τοῖς ἀγῶσι ἀγνωσά τὰ προφέρων. τί γὰρ οἶδεν ἀμύητος τούτων, τί βούλει τὰ ὁμῶνυμα ἢ συνώνυμα ἢ παρώνυμα, ἢ τὸ καθ' ὑποκειμένον ἢ ἐκ ἐν ὑποκειμένῳ; διὰ ταῦτα ἔν προδιδοῦσιν αὐτά. μὲν δὲ τὰς κατηγορίας ἐπάγει τὰ λοιπὰ, ὃ πάντῃ ἀγνωστὰ τῇ συνηθείᾳ· τοῦτο γὰρ τὸ ἅμα, τὸ πρότερον καὶ ὕστερον, τὰ ἀντικείμενα, ἢ κινήσεις, τὸ ἔχειν· περὶ ὧν ἐκ ἐξ διαλαβεῖν μὴ προεγνωσμένων τῶν κατηγοριῶν· ὃ γὰρ ἡδύνατο πρὸ αὐτῶν ζητῆσαι ὅτε περὶ τῶν ἀντικειμένων, ποσαχῶς εἴωθεν ἀντικεῖσθαι, ἐπειδὴ μὴ τί πρὸς τι ἐγνωσόμεν πρὸ τῆς τῶν κατηγοριῶν διδασκαλίας, μὴδὲ τί ἅμα ἢ ποσαχῶς πρὸ τῶν πρὸς τι, μὴδὲ τί 10 πρότερον διὰ τὸ αὐτό, μήτε μὴν ποσαχῶς τὸ ἔχειν πρὸ τῆς τοῦ ἔχειν ἐπιγνωθείσης κατηγορίας. τοιγαρὶν ἀναγκαίως κάκεῖνα προέταξε καὶ ταῦτα μετέταξε, καὶ εἰ μετρίως γινώσκον αὐτῶν ἀπὸ τῆς συνηθείας ἔχομεν (*).

p. 1 α 1. "Ὁμῶνυμα." ἀπὸ τοῦ τί ἐστὶν Ἀριστοτέλης ἀρχὴ 15 τῆς διδασκαλίας, καταλιπὼν τὸ εἰ ἐστὶν ἤτοι ὡς σαφὲς ἢ ὡς παρέλκον ἐνταῦθα διὰ τὸ εἰσαγωγικώτερον. εἶναι τοίνυν τὰ ὁμῶνυμα, ἵνα μὴ ἢ τὰ πράγματα ὁμώνυμα· τῶν γὰρ πραγμάτων τῷ ἀλλ' γινώσκον τῶν ὁμώνυμων

ἀπὸ τύχης

ἀπὸ διανοίας

χρονικῇ ἐννοίᾳ

οὐ χρονικῇ ἐννοίᾳ

μνήμην

ἐλπίδα

καὶ μεταφορὰν

καὶ μέθεξιν

πρὸς ἓν

ἀπ' ἐνός

ἡτις ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἐστὶν, ὡς ὅταν τις μνημονεύσῃ Ἀλέξανδρου ὀνομάσῃ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἀλέξανδρον

ἡτις ἀπὸ τοῦ μέλλοντος, ὡς ὅταν τις ἐλπίσῃσιν ὁμοίως γινέσθαι ὀνομάσῃ Ἀλέξανδρον

ποιητικῇ αἰτίᾳ παραδειγματικῇ

κατ' ἀμφότερα ὡς ὅταν μνημονεύσῃ καὶ ἐλπίζῃ ὁμοίως ἀποβῆσθαι ὀνομάσῃ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἀλέξανδρον

p. 1 α 16. "τῶν λεγομένων... συμπλ." μὲν τὰ ὁμώνυμα καὶ 20 συνώνυμα καὶ παρώνυμα, ὧν ἕκαστον ἐπισφραγίζετο τὴν ἱεραβλίσιν τῶν λεγομένων καὶ τῶν ὄντων κτλ.

ΦΙΛΟΠΟΝΟΥ ΕΙΣ ΤΑΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ (+).

Ἐπειδὴ τῆς Ἀριστοτέλους ἐντὸς ἐθέλομεν γενέσθαι φιλοσοφίας, φέρεται ἡμῶν συμβαλλόμενα εἰς ταύτην ζητήσωμεν. ἐστὶ δὲ ταῦτα δέκα τὴν ἀριθμὸν, πρῶτον πέντε τὰ ὀνόματα τῶν φιλοσόφων αἰρέσεων, δεύτερον τὴν διαιρέσεις τῶν Ἀριστοτελικῶν συγγραμμάτων, τρίτον πέντε ἀρκτέον τῶν Ἀριστοτελικῶν συγγραμμάτων, τέταρτον 20 τί τὸ ἀναφανέμενον ἡμῶν χρήσιμον ἐκ τῆς Ἀριστοτελικῆς φιλοσο-

φίας, πέμπτον τίνα τὰ ἄγοντα ἐπὶ ταύτην, ἔκτον πῶς διὰ παρασκευάσας τὸν ἀκροασόμενον φιλοσόφων λόγων, ἑβδόμον τί τὸ εἶδος τῆς Ἀριστοτελικῆς ἀπογγελίας, ὀγδοὺν διὰ τί φαίνεται ὁ φιλόσοφος ἀσάφειαν ἐπιτηδεύσας, ἔνατον ποῖα δεῖ καὶ πόσα προλαμβάνεσθαι ἐκαστοῦ τῶν Ἀριστοτελικῶν συγγραμμάτων, δέκατον ποῖον δεῖ εἶναι τὴν ἐξηγουμένην αὐτά. ἐπειδὴ τοίνυν ἀπὸ τῶν ἀπὸ ταῦτα, φέρεται ζητῶντες ἕκαστον ὡς ὁρῶντες ἡμῶν ἐστὶν σαφηνίσωμεν.

Πρῶτον μὲν ὀνομαζέσθαι αἰ τῶν φιλοσόφων αἰρέσεις ἀπὸ τῶν ἑπτὰ ἢ γὰρ ἀπὸ τῶν αἰρεσιάρχων, ὡς περὶ οἱ Πυθαγόρειοι λέγουσι καὶ 25 τινες Ἐπικουρεῖοι τε καὶ Δημοκρίτειοι Πυθαγόρειοι καὶ Ἐπικουρεῖοι καὶ Δημοκρίτη τὴν ἀρχὴν τῶν αἰρέσεων ἐκαστὴν συζητησάμενον, ἢ ἀπὸ τῆς πα-

(*) Simpl. f. 9: τί ἐν μὴ καὶ ταῦτα προέταξε τῷ περὶ τῶν κατηγοριῶν λόγῳ, ἢ διὰ τί μὴ κάκεῖνα μετὰ τὰς κατηγορίας ἐπάγει; ἀπορίσας δὲ Παρφόριος λέγει καλῶς τὴν ἀπορίαν, ὅτι ἐκεῖνα μὴ κατὰ τὴν ἀγνοῖαν ἢ ἀπὸ τῆς συνηθείας, τίνα δὲ ἐκείναις μὴ ἔχομεν τινες κτλ.

(†) Lat. Paris. Reg. 1843 f. 21 et 2051 f. 126.

ἡδύς τῶν καταρξαμένων, ὥσπερ ἡ Κυρηναῖα φιλοσοφία λέγει, ἡ
 αἰ τὸ τίς τὸν ὄντα ἀπαύδουσι, ὥσπερ οἱ Στωϊκοί, ἐπειδὴ ἐν τῇ σοφίᾳ
 ἡδύς τῇ περὶ αὐτῆς, οἷτε ἐν τῇ Δυκαίᾳ Δίαικει καὶ οἱ κτ' τῇ Ἀκαδη-
 μῇ ἐξηγούμενοι Ἀκαδημαῖκοι ἀπὸ τῆς τῶν τῶν προσηγορίαν ἔλαβον.
 ἡ αἰ τὸ αἰδῆς τῆς ζωῆς, ὥσπερ οἱ Κυνικοὶ φιλόσοφοι οἵτινες κίνε-
 ῖς ἀπαύδουσι διὰ τὸ παρηρησιαστικὸν τε καὶ ἐλεγκτικόν. ὥσπερ ἡ οἱ κίνε-
 ῖς τὸ διακρίναι τῶν αἰσίων ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων, ὅταν καὶ ὅταν οἱ
 φιλόσοφοι ἐπείνῃ, καὶ τὸς μὲν ἀέτως φιλοσοφίας ἐδόχοντο, τοὺς δὲ
 ἀέτως τῆς φιλοσοφίας καὶ μὴ δυναμένους ὄντες γίνεσθαι φιλοσόφους.
 ἡδύς ὡς αἰσίων. διὰ τὸ ὅτι παρηρησιαστικὸν καὶ τὸ διακρίναι αὐτοὺς τὸς
 πρὸς τὸν ὄντα καὶ μὴ δυναμένους ὄντας ἀέτως φιλοσοφίας λόγους, τότε
 ὡς Κυνικοὶ ὠνομαζόντο. ὅθεν καὶ ὁ Πλάτων ἐφη "ἐκεῖ δὲ τι καὶ
 οἱ αἰσίων φιλόσοφοι". ὅταν καὶ οἱ Κυνικοὶ φιλόσοφοι ἀνυποστατικῶς
 διακρίνουντες ἐκείνους τε καὶ ἀνελγόντας τὰ τε ὁρθῶς καὶ τὰ μὴ
 ὁρθῶς ἔχοντα. πρὸς τὸν λόγον ἀπὸ τῆς τῶν τῶν φιλοσο-
 φῶν ἀπαύδουσι, ὥσπερ οἱ ἐλεγκτικοὶ φιλόσοφοι, οἱ τὸ τῶν φιλο-
 σοφῶν ὄντος ἐννοήσαντες ἡμῶν ὡς περὶ τῆς τῶν πραγμάτων
 φύσεως ζητήσαντες, καὶ μὴ καταπονεμένοι. ἔλεγον ἡ ὅταν παν-
 τὸς ἀκαταληψίαν εἶναι καὶ μηδὲν μὴδὲν γινώσκαι. ὡς ἐλάττει
 ἡ ἄλλω πάλιν ἰσχυρῶν τε καὶ ἀποδεικτικῶν ὁ Πλάτων, κα-
 τὰ τὸν ὅτι τῶν τῶν τῶν ἐλάττει καὶ ἐκ τῶν αὐτῶν ὀργάνων ἐρμῶ-
 νας. φησὶ ἡ ὅτι ὅταν ὁμοῦ ἐγνωσμένοι πάντες ἀποφαινοῦσι εἶναι
 ἀκαταληψίαν ἡ ὅτι. εἰ μὲν ὅτι ἐκ ἐγνωσμένοι, καὶ ὅταν πιστεύομεν ὅτι
 αἰ πάλιν ἀποφαινομένοι. εἰ δὲ ὁμοῦ ἐγνωσμένοι, ὅρα ἐκ καταληψίαν.
 ὅταν δὲ ἐκείνους μὴ εἶναι ἀκαταληψίαν τῶν λόγων τῶν χρῶμενοι. ὡς
 ἐκείνους ἀπὸ καταληψίαν, οἱ τὸ γινώσκοντες ἐφαρμόζοντες τῶν γνωσ-
 τῶν καὶ δὲ μὴ μὴ ἐφαρμόζοντες, οἱ τὸ γινώσκόμενον ἐξάγει τε
 καὶ ἐκ ἐκείνους ἔχουσιν, ἡ οἱ ἐκείνους τὸ γινώσκόμενον, συγκατατίθεται καὶ
 τῶν καὶ παρακαλεῖται αὐτῶν. εἰ τούτων τὰ πράγματα ὅχι ἐξη-
 γῶνται ἀλλ' ἀπὸ κατὰ καὶ κινημένους αὐτοὺς καὶ δύναται συγκατατίθεται τε καὶ
 κατακαλεῖται ἡ ἡμετέρα ψυχὴ, ἀνάγκη ἀκαταληψίαν εἶναι. ὅτι μὲν
 ὅτι τὰ πράγματα καὶ αἰ ἐν ὅτι καὶ ἀπορροῇ ἐστὶ, τούτων ἐν ὅτι
 καὶ μεταβαλλῶν, ὁρθῶς ἐφασκον. ὅταν καὶ τῶν τῶν ἀρχαίων εἰρη-
 νῆς ὅτι αἰ τὸν αὐτὸν ποταμὸν ὅχι ἐστὶ ὅτι ἐμφθῶν καὶ πρὸς τὸν αὐτὸν
 ποταμὸν, ἐφη πρὸς αὐτὸν ἕτερος τῶν ὅτι ὅτι ἀνὰ τὴν διανοίαν ὡς ὅτι. ὅρα
 ὅτι τῶν κατὰ τὸν αὐτὸν ποταμὸν ἐρρηγνύει αὐτῶν τὸ ὕδωρ πρὸς αὐτὸν
 καὶ ὅτι ὅτι ὅτι. τούτων μὲν ὅτι, ὡς εἶπον, ὁρθῶς ἐφησαν, ὅτι
 ὅτι ὅτι ἡ ἡμετέρα καὶ δύναται τούτων παρακαλεῖται, τούτων ψυδόντων.
 ἀπαύδουσι ἡ ὁ Πλάτων ὅτι αἰ σπουδαῖαι τῶν ψυχῶν καὶ μόνον καὶ κα-
 τὰ αὐτῶν αἰσθάνονται, ἀλλὰ καὶ τῶν τῶν τῶν κινήσεως αὐτῶν
 φάνηται προεπιστάτωσι καὶ ὅτι αὐτῶν ἀντιλαμβάνονται. ἔκτον ὅτι
 καὶ αὐτὸς τῶν συμβεβηκότων, ὡς οἱ ἀπὸ τῶν περιπατῶν. ἐπειδὴ
 ἡ ὁ Πλάτων ἐξηγούμενος ἐβόλζε, θέλοντας τὸ αὐτὸν σῶμα γινώ-
 σκει ὡς ἐκ μὴ ἀδυνατέρον γινώσκοντες ἐμπροσθέν γέναιτο ταῖς ψυχραῖς

ἐνεργείας, οἱ διὰ δ' ἐξάμηναι αὐτὸν ὠνομάζησαν ὕψως, οἱ ἀπὸ τῷ περιπατῷ. διεδόξαντο δὲ ὁ Ψευδοκράτης καὶ ὁ Ἀριστοτέλης, ὡν ἐν Δικαίῳ μὲν ἐπαίδευσεν Ἀριστοτέλης, ὁ δὲ Ψευδοκράτης ἐν Ἀκαδημαίᾳ· ὕψωρον δὲ τοῖς μὲν ὁ τόπος ἐξέλεσε, καὶ ὠνομάζησαν ἀπὸ τῆς ἐνεργείας τῷ διδασκαλί Περιπατητικοί, τοῖς δὲ ἡ ἐνέργεια, καὶ ὠνομάζησαν ἀπὸ τῷ τόπῳ Ἀκαδημαῖκοι· ἡ ἀπὸ τῷ τέλει τῆς φιλοσοφίας, ὡς οἱ Ἑδονικοί· οὗτοι γὰρ ἐλεγον τέλος εἶναι τὴν βίην τὴν ἡδονήν, εἰς ἡδονὴν δὲ ταύτην ἢ ὑπολαμβάνουσιν οἱ πολλοί, λόγῳ δὲ τὴν παθητικὴν, ἀλλὰ τὴν πολλὴν τῆς ψυχῆς ἀπάθειαν.

Ἐπειδὴ τῶν εἰρήκαμεν ποσάκως καὶ πόθεν αἱ τῶν φιλοσόφων αἰρέσεις ὠνομάθησαν, φέρε καὶ τὴν διαίρεσιν τῶν Ἀριστοτελικῶν συγγραμμάτων ποιήσωμεν. τῶν τοιούτων τὰ μὲν ἐστὶ μερικά, τὰ δὲ καθόλου, τὰ δὲ μεταξὺ τῶν καθόλου καὶ τῶν κῆς μέρους. καὶ ἐστὶ μερικά μὲν ὅσα πρὸς τινας ἰδίᾳ γέγραφε, ἢ ἐπιστολάς ἢ ἑτερα τοιαῦτα (*), καθόλου δὲ ἐν οἷς περὶ τῆς τῶν πραγμάτων φύσεως ζητεῖ, ὡς ἢ περὶ τῆς Ψυχῆς, ἢ περὶ Γενέσεως καὶ Θθορᾶς, ἢ περὶ Οὐρανοῦ· μεταξὺ δὲ ἅπαντα περὶ ἰσορίας ἔγραψε· ταῦτα μὲν ὅτε πρὸς τινας ἀπεσταλόμενοι ἰδίᾳ ἐξέθετο, ὃ μὲν ὕδὲ καθόλου εἰσὶ. τῶν δὲ μεταξὺ εἰσὶ καὶ γεγραμμένοι αὐτῷ Πολιτείας ἀμφὶ τὰς ν' καὶ διακοσίας ὄσαι, ἃς ὅτε πρὸς τινας ἰδίᾳ γέγραφε ὅτε καθόλου (ἢ γὰρ Ἀθηναίων πολιτεία ἢ τῶν δευτῶν, εἰ τῆχοι, καθόλου ἢ καὶ αὐτῇ), ἔγραψε δὲ ἵνα οἱ ἐντυγχάνοντες μετ' αὐτὸν ἄνθρωποι καὶ κρῖνοντες καὶ τί μὲ ὁρθῶς ἐπολιτεύοντο καὶ τί δὲ ὠχ ὕτως, τὰ μὲν ἔτι τὰ δὲ φύγωσι, καὶ ταύτῃ ὠφελῶν). τὰ μὲν μερικά καὶ μεταξὺ χαρῆτω, τῶν δὲ καθόλου τὰ μὲν ἐστὶ συνταγματικά τὰ δὲ ὑπομνηματικά. ὑπομνηματικά δὲ καλεῖται ταῦτα ἐν οἷς τὰ κεφάλαια μόνον ἐπιγράφονται. ἴσεν γὰρ ὅτι τὰ παλαιὰ εἴ τις προήρητο συγγράψασθαι, τὰ εὐρισκόμενα καὶ μέρος αὐτοῖς εἰς τὴν τῷ προκειμένῳ ἀπόδειξιν συμβαλλόμενα κεφαλαιωδῶς ἀπεγράφοντο, πολλὰ δὲ ἐξ ἀρχαιότερων βιβλίων νοήματα ἐλάμβανον, ἵνα τὰ μὲ ὁρθῶς ἔχοντα κρατήσωσι τὰ δὲ μὴ ὕτως ἐξελέγξωσιν· ὕστερον μόντοι τάξω τὰ αὐτοῖς ἐπιπροσθέντες καὶ καλλεῖ λόγων καὶ ἀπαγγελίας ἀσκήσει φαιδρύναντες ὕφαινον τὰ συγγραμματα. καὶ ταύτῃ διετήροχε τὰ ὑπομνήματα τῶν συνταγμάτων, τάξει τε καὶ ἐν ἐρμηνείαις καλλεῖ. τῶν δὲ ὑπομνηματικῶν τὰ μὲν μονοειδῆ τὰ δὲ ποικίλα, μονοειδῆ μὲν ἐν οἷς περὶ ἑνὸς τιος ποιεῖ τὴν ζήτησιν, μᾶλλον δὲ τὴν τῶν κεφαλαιῶν ἀνάμνησιν, ποικίλα δὲ ἐν οἷς περὶ πολλῶν. καὶ πάλιν τῶν συνταγματικῶν τὰ μὲν ἐστὶ διαλογικά τὰ δὲ αὐτοπρόσωπα, διαλογικά μὲν ὅσα δραματικῶς διεσκεύαζαι καὶ πύσιν καὶ ἀπόκρισιν πλειόνων προσώπων, αὐτοπρόσωπα δὲ ὅσα γέγραφε ἀφ' ἑαυτοῦ. καλεῖται δὲ τὰ μὲν διαλογικά καὶ ἑξωτερικά, τὰ δὲ αὐτοπρόσωπα καὶ ἀξιωματικά ἢτοι ἀκροαματικά. καὶ ἀξίον ζητῆσαι τί δὴ ποτε ὕτως ὠνομάθησαν. τινὲς μὲν ὅτι τὰ διαλογικά καὶ ἑξωτερικά ἐκάλεσαν, ἐπειδὴ τὸ ἴδιον σκοπὸν ὠκ ἐδήλωσαν ἐν αὐτοῖς ἀλλ' ὡς ἐξ ἄλλων

(*) Ammon f. 6: Πύρρον... εἰς τὸν αὐτὸν ποταμὸν φησι ὅς ἐμβῆναι
ἐλθόν... ὁ δὲ μαθητὴς αὐτοῦ Ἡράκλειτος ἐπετίειν τὸ ἄτοπον εἰσὶν
ἐν τῷ ἀνακτ.

(*) Ammon. f. 7: μερικὰ μὲν οὐ ἐκ τῶν πρὸς τὴν ἰδίαν γίνεσθαι, ὡς ἐπικραταί, ἢ δὲ ἐρωτηθεὶς ὑπὸ Ἀλεξάνδρου τῷ Μακεδότι περὶ τοῦ βασιλέως καὶ ὅπως διὰ τὰς ἀποικίας ποιῆσθαι γεγραμμένα.

προσώπων ἀναπλάττει τὰ τυχόντα· τῦτο δὲ ψευδὲς ἐστίν· ἐξω-
 τερικὰ γὰρ ὡνόμασαι ἐπειδὴ πρὸς τὴν ἐπιπαλαιῶς συνιέντας γέ-
 γραπῶν, ἐπιτηδεύσαντος τῷ φιλοσόφῳ ἐν αὐτοῖς φράσιν τε σαφές τε
 ραν καὶ τὰς ἀποδείξεις ἢ ἀποδεικτικὰς, μᾶλλον δὲ πιθανὰς ἐξ ἐνδό-
 ξων, τὰ δὲ ἀκροαματικά ὡς, ἂν δέον αὐτῶν ἀκροάσασθαι τὴν σπου-
 δαῖον τε καὶ τῷ ὄντι γνήσιον ἐραστὴν τῆς φιλοσοφίας· τῶν δὲ
 ἀκροαματικῶν τὰ μὲν ἐστὶ θεωρητικά, τὰ δὲ πρακτικά, τὰ δὲ ὄργαν-
 νικά, θεωρητικά μὲν ὅσα περὶ τὴν διάκρισιν ἔχει τῷ ἀληθὲς καὶ ψευ-
 δὲς, πρακτικά δὲ ὅσα περὶ τὴν τῷ ἀγαθῷ καὶ τῷ κακῷ. ἀλλ' ἐπειδὴ
 τὸ θεωρητικὸν ὑποδιέταται τινα ὡς ἀληθὴ μὲν ὄντα, μὴ ὄντα δὲ ἀληθῆ,
 καὶ τὸ πρακτικὸν ὁμοίως τῷ τῷ ἀγαθῷ κεχρῖσμένα ὀνόματι μὴ ὄντα
 ἀγαθὰ, δεῖ ἡμᾶς ὀργάνων τινὸς τῷ διακρίνοντος τὰ τοιαῦτα. τί δὲ
 ἐστὶ τῦτο; ἀποδείξεις. πάλιν δὲ τῶν θεωρητικῶν τὸ μὲν θεολογικὸν τὸ
 δὲ μαθηματικὸν τὸ δὲ φυσιολογικόν, καὶ τῶν πρακτικῶν τὸ μὲν ἠθι-
 κὸν τὸ δὲ οἰκονομικόν τὸ δὲ μαθητικόν, καὶ τῶν ὀργανικῶν τὰ μὲν εἰς
 τὰ περὶ τῶν ἀρχῶν τῆς μεθόδου, τὰ δὲ εἰς τὰ περὶ τῶν ἄλλων εἰς
 τὴν μέθοδον συντελούντων, τὴν ἀποδεικτικὴν λέγω. ἐπειδὴ γὰρ ἡ
 ἀπόδειξις συλλογισμοὶ ἐπιστημονικαί, δεῖ πρὸ τούτου τὴν καθόλου συλ-
 λογισμὸν εἰδέναι. ἀλλ' αὐτὸ τὸ συλλογισμῷ ὄνομα δηλοῖ ὅτι
 ἀπλὴν τι ἀλλὰ σύνθετον· συλλογὴν γάρ τινων λόγων σημαίνει· καὶ
 ὅτι πρὸ ἐκείνου δεῖ μαθεῖν τὰ ἀπλὰ ἐξ ὧν συντίθενται, ταῦτα δὲ
 εἰσιν αἱ προτάσεις. ἀλλὰ καὶ αὐταὶ ἐξ ὀνομάτων καὶ ῥημάτων· ὅθεν
 δεῖ ταῦτα προμαθεῖν. τὰ ὀνόματα μὲν ὦν καὶ τὰ ῥήματα διδάξουσιν αἱ
 Κατηγορίαι, τὰς δὲ προτάσεις τὸ περὶ Ἑρμηνείας, τὴν δὲ καθόλου
 συλλογισμὸν τὰ Πρότερα Ἀναλυτικά. ταῦτα τοῖνυν αἱ ἀρχαὶ
 τῆς μεθόδου εἰσὶν. τὰ δὲ Δεύτερα Ἀναλυτικά αὐτὴν ἡμᾶς διδάξει
 τὴν μέθοδον, τυτέστι τὴν ἀποδεικτικὴν συλλογισμὸν. ἀλλὰ πάλιν
 ὥσπερ οἱ ἰατροὶ τὰ ἱατρικὰ παραδιδόντες τοῖς νέοις μαθήματα
 μέμνηται ὅτι τοῖς ὠφελῶσι καὶ τῶν δηλητηρίων ὑπὲρ τῶν τὰ μὲν εἶναι
 τὰ δὲ φυγεῖν, ὅτω κατὰ ταῦτα, ἐπειδὴ οἱ σοφισταὶ πράγματα πα-
 ρέχουσι τοῖς τῆς ἀληθείας εὐρεταῖς, σοφιστικαῖς τις συλλογισμαῖς
 αὐτῶν ἐθέλοντες παρακρῖναι, γράφει καὶ τῦτο ὁ φιλόσοφος, ἵνα
 φυγῶμεν αὐτούς. καὶ λέγονται ὅτι ἄλλως συμβαλλασθεὶς τῇ με-
 θόδῳ, ὥσπερ εἴ τις ἐθέλησας διδάξαι πῶς δεῖ λόγους συντάξαι,
 πρῶτον διέλθῃ περὶ ὀνομάτων καὶ ῥημάτων καὶ πρὸ ἐκείνων περὶ
 τῶν συλλαβῶν καὶ ἔτι πρὸ ἐκείνων περὶ τῶν στοιχείων· καὶ λέγει
 τὰ μὲν στοιχεῖα καὶ αἱ συλλαβαὶ καὶ τὰ ὀνόματα καὶ τὰ ῥήματα
 ἀρχαὶ τῆς μεθόδου τῆς ὥσπερ δεῖ λογοποιεῖν, τὰ δὲ περὶ αὐτῆς
 τῆς λογοποιίας περὶ αὐτῆς τῆς μεθόδου· εἰ δ' ἀπαριθμῆται καὶ τὰς
 τῶν λόγων κακίας, λέγουσι· ἂν ὅπως διελθῆται καὶ περὶ τῶν ἄλλων
 τῶν συμβαλλομένων τῇ μεθόδῳ. τοιαύτη ἡ τῶν Ἀριστοτελικῶν
 συγγραμμάτων διαίρεσις.

Ζητήσωμεν τρίτον πόθεν ἀρκτέον. ἀκόλουθον μὲν ἔστι ἀπὸ τῆς
 ἠθικῆς ἀρχῆς πραγματείας, ὡς ἂν πρότερον τὰ ἐαυτῶν ἠθὴ κοσ-
 μήσαντες ὅτω τῶν ἄλλων ἐντὶς γενώμεθα λόγων (*). ἀλλ' ἐπειδὴ

καὶ ἐν ἐκείναις κέχηται ἀποδείξεις καὶ συλλογισμοῖς, ἐμείλλομεν δὲ
 αὐτοὺς ἀγνοεῖν ἀνθρώποι τῶν τοιούτων ὑπάρχοντες λόγους, διὰ τῦτο
 ἄρα ἀπὸ τῆς λογικῆς ἀρκτέον, προσκομίσαντας μὲν τὰ ἐαυτῶν ἠθὴ
 καὶ δόξα τῆς ἠθικῆς πραγματείας. μὲν δὲ τὴν λογικὴν ἰτέον ἐπὶ τῇ
 ἠθικῇ, καὶ ὅπως ἀντιληπτέον τῶν φυσικῶν, καὶ μετὰ ἐκείνων τῶν μα-
 θηματικῶν, καὶ ὅπως ἐσχετάται τῶν θεολογικῶν. Τέταρτον ἐπὶ τούτοις
 ζητήτεον τί τὸ τέλος καὶ τὸ ἀναφανένμενον ἡμῶν χρήσιμον ἐκ τῆς
 Ἀριστοτελικῆς φιλοσοφίας. καὶ λέγομεν ὅτι τὸ ἀνασχεθῆναι ἐπὶ τῇ
 κοινῇ ἀπάντων ἀρχῇ καὶ γινώσκειν ὅτι μία ἐστὶν αὐτῇ ἀσώματος ἀμε-
 ρῆς ἀπεριληπτος ἀπερίορις ἀπειροδύναμος αὐτοαγαθότης· ἢ γὰρ
 μόνον ἀγαθὰ. ἰστέον γὰρ ὅτι ὥσπερ λευκὸν λέγομεν τὸ δεδογμένον
 σῶμα τὴν λαμπρότητα, λευκότητα δὲ αὐτὴν τὴν ποιότητα, ὅτω
 καὶ ἐπὶ τῆς ἀγαθότητος· ἀγαθὸν γὰρ λέγει τὸ δεδογμένον σῶμα τὴν
 ἀγαθότητα καὶ τὸ μετέχειν αὐτῆς, ἀγαθότης δὲ εἶναι ὅσα καὶ ὑπαρξί-
 τις ὦσα. Πέμπτον ἐπὶ τούτοις ζητήσωμεν τίνα τὰ ἀπύκνιστα ἐπὶ
 τὴν εἰρημένην ἀρχὴν ἡμᾶς, ἥτις ἡμῶν ἐκ τῆς Ἀριστοτελικῆς φαίνεται
 φιλοσοφίας. καὶ λέγομεν ὅτι πρῶτον μὲν ἡ ἠθικὴ πραγματεία, ἔπειτα
 μετὰ ἐκείνην ἡ περὶ τῶν φυσικῶν, καὶ ὅπως ἡ μαθηματικὴ καὶ ἐσχά-
 τῆς ἐπὶ τούτοις ἀντιληφόμεθα τῆς θεολογίας. Ἐκτοστὶς ζητήσωμεν πῶς
 δεῖ παρασκευάζεσθαι τὰ ἀκροατέμενον τῶν Ἀριστοτελικῶν συγ-
 γραμμάτων. καὶ λέγομεν ὅτι τὸν πεπαιδευμένον τὰ ἠθὴ καὶ τὴν
 ψυχὴν καθαθαρμένον· μὴ καθαρὸν γὰρ καθαρῷ ἐφαπτεσθαι ὡς βεβαιῶν
 ὁ Πλάτων ἐφίσησεν. Ἐβδομον ἡμῶν πρᾶγμα τί τὸ εἶδος τῆς ἀπαγγε-
 λίας τῶν Ἀριστοτελικῶν συγγραμμάτων. καὶ λέγομεν ὅτι διαφε-
 ρόντως ὁ φιλόσοφος ἐρμηνεύσας φαίνεται· ἐν μὲν γὰρ τοῖς ἀκροαμα-
 τικοῖς καὶ μὲν τὰ νοήματα· πικρὸς ἐστὶ καὶ συνεστραμμένος καὶ ἀπο-
 ρητικός, καὶ δὲ τὴν φράσιν ἀσέριπτος διὰ τὴν τῆς ἀληθείας εὐρεσίαν
 τε καὶ σαφήνειαν, ἔστι δὲ ὅση καὶ ὀνομασθεῖται, εἰ δοῖται. ἐν δὲ γε τοῖς
 διαλογικοῖς, ὁ πρὸς τὴν πολλὰς αὐτῷ γέγραπται, καὶ ὅπως φροντίζει
 τινὸς καὶ περιεργίας λέξεων καὶ μεταφορᾶς, καὶ πρὸς τὰ τῶν λεγόν-
 των πρόσωπα σχηματίζει τὸ εἶδος τῆς λέξεως, καὶ ἀπλῶς ὅσα λόγια
 αὐδὲ καλλυπίζειν ἰδέσθαι. ἐν δὲ ταῖς ἐπιστολαῖς φαίνεται κατωρθωμένως
 τὴν ἐπιστολιμαῖον χαρακτῆρα, ὅτι καὶ σύντομον εἶναι δεῖ καὶ σαφὴ καὶ
 ἀπληλαγμένον πάσης περισκευῆς συνθέσεως τε καὶ φράσεως. Ὅγ-
 δον ζητήσωμεν τί δὴ παρὰ τοιαύτην ἀσαφή διδασκαλίαν ἐξήλωσεν
 ὁ φιλόσοφος. καὶ λέγομεν, καθάπερ ἐν ταῖς ἱεροῖς κέχηται παραπο-
 τᾶσιν ὑπὲρ τῶν μὴ πάντας ἔχει καὶ τὴν βεβήλως ἐντυγχάνει
 τοῖς ὧν ὅτι ἐστὶν ἄξιον τυγχάνειν, ὅτω καὶ Ἀριστοτελὴς προκτα-
 λύμματα τῆς αὐτῆς φιλοσοφίας κέχηται τῇ ἀσαφείᾳ, ἵνα οἱ μὲν
 σπουδαῖοι δι' αὐτὸ τῦτο μᾶλλον ἔτι τὰς ἐαυτῶν συντήνῃσι ψυχὰς,
 οἱ δὲ βραδύμυες τε καὶ χαλῶς τοῖς τοῖς τοῖς προσόντες λόγους ὑπὸ
 τῆς ἀσαφείας διώκωνται. ὅτω καὶ οἱ ποιηταὶ πλάττεισι μύθους, ἀλλὰ μὲν
 καὶ τὸ φανένμενον δοκῶντες λέγειν, ἀλλὰ δὲ τῷ ὄντι κρύπτουσιν· ἢ γὰρ
 δῆλον τὴν ποιητὴν τῦτο ἂν ὑπέλαβον ἐπαῖναι ὅτι φησὶν, ὅτι ἡ Κρόνος
 τὴν ἐξ αὐτῷ τικτομένους υἱεὶς κατέπεσε τε καὶ ἡμεῖς (τῦτο γὰρ ἀσκήτων

(*) Simpl. f. 3 b: δι' ὅτι πρῶτης τῆς ἀπὸ τῶν ἠθικῶν καταρτίσεως, ἐκ
 ἀποδεικτικῆς ἀλλ' ὀρθοδοξαστικῆς τὰ ἠθὴ παραλαμβάνοντες ἡμῶν κατὰ

τὰς αὐτοφύεις περὶ τῶν ὅτιον ἐποίας. Aristot. f. 8 b: φαίνεται ὅτι πρῶ-
 τοι μὲν ὀρθοδοξαστικῶς εἰδέναι τῦτο ἐφαίμεθα κτλ.

ἐκ τῶν ἐπὶ τοῖς θεοῖς μοιχεύουσιν (τῶν ἀτόπων γὰρ εἴη τὸς μὴ μοιχεύοντες ἀνθρώπους καλεῖσθαι, θεοὺς δὲ αὐτὰ συγχωρεῖν), ἀλλὰ δὴλον ὅτι ἄλλα μὴ τὰ ἐπὶ τῶν θεῶν κεκυρμένον ἀληθῆ, ἀλλὰ δὲ τὰ φαινόμενα. ὅθεν ἕκαστος ἐπὶ τὰ τοιαῦτα πλάσματα ἐρριζώσας ταῖς ψυχαῖς τῶν καὶ ἐκείνων ὅσους καὶ δυσμεταβέτους ἐχέουσιν περὶ αὐτὰ. καὶ διὰ τῶν παρῶν τὸς παραπονεμένους ἀναπληρῶνται μύθος, ἵνα ἐκ αὐτῶν τὸ δαιμον ἐχέωσι. διὰ τούτου γοῦν ὁ φιλόσοφος ἀσάφειαν ἐκπέμπει, ὡς αἰρήσαμεν.

Ἐκείθεν δὲ ἐπὶ τῶν ἐπὶ ζητημάτων ποσὰ καὶ ποῖα δεῖ προλαμβάνειν τῆς ἐξηγήσεως κατὰ τὸν Ἀριστοτελεῖ βιβλίον. ὡς περὶ τὸ τοιοῦτον, εἰ τύχη, σκοπὸν τίνα ἔχει πρὸς τὸ βάλ्लει καὶ τὸ θέλει τυχεῖν; ἵνα καὶ ὁ γράφων τι πρὸς τὸ τέλος ἀφορᾷ καλεῖται σπουδαῖε τυχεῖν; καὶ ὅτι τὸ ζητῶν ὅτι ποτὶ ἐξεί. δεύτερον ἐπὶ τούτῳ, τί χρησίμας ἔχει ἐκ τῶν συγγράμματος; εἰ μὴ συναναφάσκοντο τῶν σκοπῶν, καὶ πολλὰ γὰρ τούτο συμβαίνει, ὡς περὶ ἀμείλει ἐν τῷ περὶ Ψυχῆς ὅτι τὸ σκοπῶν συμμεινόμενον ὅτι χρησίμον ἐστὶ περὶ Ψυχῆς ὡς ἀμείλει. τρίτον τίς ἡ λέξις. τέταρτον τίς ἡ αἰτία τῆς ἐπιγραφῆς, εἰ μὴ καὶ αὐτὴ πρόφασις εἴη, ὡς ἐν τῇ περὶ Οὐρανῶν καὶ ἐν τῇ περὶ Ἰστέως καὶ Φθορᾶς. πέμπτον εἰ ὅθεν ἡ γνησιότης τῶν φιλοσοφῶν. πολλὰ γὰρ αὐτῶν συντιθέσθαι ἐπιγράφοι τῶν τῶν Ἀριστοτέ-
 10
 20
 30
 40
 50
 60
 70
 80
 90
 100
 110
 120
 130
 140
 150
 160
 170
 180
 190
 200
 210
 220
 230
 240
 250
 260
 270
 280
 290
 300
 310
 320
 330
 340
 350
 360
 370
 380
 390
 400
 410
 420
 430
 440
 450
 460
 470
 480
 490
 500
 510
 520
 530
 540
 550
 560
 570
 580
 590
 600
 610
 620
 630
 640
 650
 660
 670
 680
 690
 700
 710
 720
 730
 740
 750
 760
 770
 780
 790
 800
 810
 820
 830
 840
 850
 860
 870
 880
 890
 900
 910
 920
 930
 940
 950
 960
 970
 980
 990
 1000

γενῆ καὶ ἐνοημάτων, ὅθεν καὶ ὁ Πορφύριος εἶπεν "ὅθεν ἄρα περιττὸν ὁδὸν ἐλλείπον περιέχει ἡ τῷ γένους ῥηθεῖσα ὑπογραφή τῆς ἐνοίας, ὡς καὶ ὁ σκοπὸς αὐτῷ περὶ μόνων νοημάτων". καὶ ταῦτα μὴ ἕκαστος λέγουσι, καὶ δοκεῖσι διαφωνεῖν, τῷ δὲ ὄντι ὅτι ἐ διαφωνῶσιν ἄλλα πάντες ἀληθεύουσι, πλην ὅτι τελείως ἀλλ' ἐκ μέρους. ὡς περὶ γὰρ εἰ τρεῖς δοκίμοι τρεῖς τὴν ἀνθρωπίνην ἀληθῆ μὴ εἴπωσιν, ὅ μὴ καὶ τέλειον πα-
 10
 20
 30
 40
 50
 60
 70
 80
 90
 100
 110
 120
 130
 140
 150
 160
 170
 180
 190
 200
 210
 220
 230
 240
 250
 260
 270
 280
 290
 300
 310
 320
 330
 340
 350
 360
 370
 380
 390
 400
 410
 420
 430
 440
 450
 460
 470
 480
 490
 500
 510
 520
 530
 540
 550
 560
 570
 580
 590
 600
 610
 620
 630
 640
 650
 660
 670
 680
 690
 700
 710
 720
 730
 740
 750
 760
 770
 780
 790
 800
 810
 820
 830
 840
 850
 860
 870
 880
 890
 900
 910
 920
 930
 940
 950
 960
 970
 980
 990
 1000

Ἄλλ' ἐπειδὴ τῷ τῶν Κατηγόρων βιβλίῳ βυλεμένα ἄρξαται, καὶ τὸ μὲν ἀνωτέρον εἰρημένον ζητήσωμεν, καὶ πρῶτον τὸν σκοπόν. ἐκ τῶν ὅτι διηγεῖσθαι ἐξηγῆται περὶ τούτου, οἱ μὴ περὶ φωνῶν ὅτις ἐθέλει τὸν φιλόσοφον διαλαβεῖν οἱ δὲ περὶ πραγμάτων οἱ δὲ περὶ νοημάτων. καὶ κρατήσωμεν ἕκαστον τὰ ὑφ' αὐτῶν λεγόμενα ἐκ τῶν βιβλίων λείων, οἱ μὴ περὶ φωνῶν λέγοντες ὅτι φαίνεται διαμῶν καὶ φωνῆς ὅταν λέγῃ ὅτι τῶν λεγόμενων τὰ μὴ καὶ συμπλοκῆν λέ-
 10
 20
 30
 40
 50
 60
 70
 80
 90
 100
 110
 120
 130
 140
 150
 160
 170
 180
 190
 200
 210
 220
 230
 240
 250
 260
 270
 280
 290
 300
 310
 320
 330
 340
 350
 360
 370
 380
 390
 400
 410
 420
 430
 440
 450
 460
 470
 480
 490
 500
 510
 520
 530
 540
 550
 560
 570
 580
 590
 600
 610
 620
 630
 640
 650
 660
 670
 680
 690
 700
 710
 720
 730
 740
 750
 760
 770
 780
 790
 800
 810
 820
 830
 840
 850
 860
 870
 880
 890
 900
 910
 920
 930
 940
 950
 960
 970
 980
 990
 1000

δόναι χρή ὅτι περὶ τὴν τῶν γενομένων γένεσιν τε καὶ ποιήσιν δύο
 τῶν ἐστὶ χρεῖα, θεωρίας τε καὶ πράξεως, καὶ ἀντιπεπονητόως ἔχουσιν
 τὰ δύο πρὸς ἀλλήλα· τὸ γὰρ τῷ ἑτέρῳ πέρας τῷ ἑτέρῳ γίνεσθαι ἀρχὴν
 καὶ ἡ τῷ ἑτέρῳ ἀρχὴ τῷ ἑτέρῳ γίνεσθαι πέρας. ἀλλ' ἵνα ἡμῶν ἡ διδα-
 σκαλία σαφεστέρα γένῃ, φέρε χρησιμὴ παραδείγματι. βεβλη-
 ταί τις ἐαυτῷ κατασκευάσαι κώλυμα βάλαντος καὶ ψύχους καὶ ἀνέμων
 καὶ ὀμβρῶν, τοτέστιν ὀροφὴν. ὁ τοῦτος σκοπεῖ ὅτι μετέωρος ἡ ὀροφὴ
 μένειν ἢ δυνήσθῃ· δεῖ τοίνυν τινῶν τῶν ὀκύντων αὐτήν· ταῦτα δ'
 ἂν εἴεν οἱ τοῖχοι. ἀλλ' ἵνα ὅτι γῶσι, δεῖ θεμελίω προκαταβλη-
 θῆναι αὐτῶν. ἀλλ' ἵνα ταῦτα καταβληθῶσι, δεῖ τὴν γῆν ὀρύξαι.
 ὅτω μὲν θεωρῶν ἤρξατο μὲν ἀπὸ τῆς ὀροφῆς, ἐληξεν δὲ παρὰ τὴν ὀρυξιν
 τῆς γῆς. ὡκὼν ἀνάπαυιν ἐν τῇ πράξει ἀρχεῖ μὲν ὀρύττειν τὴν γῆν,
 ὀρύξας δὲ καταβάλλει τὸς θεμελίους, ἐπὶ τοῖς θεμελίοις τὰς ταίχας,
 ἐπὶ τοῖς τοίχοις τὴν ὀροφὴν, καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς θεωρίας ἐπισπύ-
 ρησεν ἢ πράξις. ὅτως ἔν τῃ ἐνταῦθα ἐπὶ τῆς ἀποδείξεως. ἐπειδὴ
 γὰρ ἀπόδειξιν εἰδέναι βυλάμεθα, ἢ δὲ ἀποδείξεις συλλογισμὸς τίς
 ἐστὶ, πρὸ ἐκείνης ἄρα ζητητέον τίς ὁ ἀπλῶς συλλογισμὸς. ἀλλ'
 ἐπειδὴ ὁ ἀπλῶς ὅτος συλλογισμὸς ἔκ ἐξιν ἀπλῶν πρᾶγμα ἄλλα
 σύνθετον, ὡς καὶ αὐτὸ τὸ ὄνομα δηλοῖ (συλλογὴ γάρ τίς ἐστι λόγων),
 δεῖ ἄρα μαθεῖν πρῶτον τὰ ἐξ ὧν συντίθενται, ταῦτα δὲ εἶναι αἱ
 προτάσεις. ἀλλ' ἐπεὶ καὶ αὐτῷ σύγκειται ἐξ ὑποκειμένου καὶ κατηγο-
 ρημένου, καὶ ὑποκείνῳ μὲν τὰ ὀνόματα κατηγορεῖται δὲ τὰ ῥήματα, ἐπι-
 σκεπτέον ἄρα καὶ περὶ τούτων. ἀλλὰ καὶ ταῦτα σύγκειται ἐκ τῶν
 συλλαβῶν, ἀλλ' αὐτὰ καθ' αὐτὰ ὁδὸν σημαίνουσιν· ὡς περὶ τέ-
 των ὁδὸν ὁ φιλόσοφος ζητήσει· περὶ γὰρ τῶν ἀσχημῶν εἰρήκαμεν
 ὡς ὁδὸν εἰς αὐτῷ λόγος. ἀρ' ἔν ἐπὶ τῶν ὀνομάτων καὶ τῶν ῥημάτων
 χρησόμεθα; λέγομεν ὅτι οὔ, ἀλλ' ἐπέκεινα προβησόμεθα. ἐπέκεινα
 δὲ τούτων αἱ συλλαβαί. ζητήσομεν ἔν περὶ συλλαβῶν; λέγομεν
 ὅτι ὁδὸν ταύτας. ὡκὼν εἰ καὶ τῶν ὀνομάτων καὶ τῶν ῥημάτων ἐπέ-
 κεινα βαδιόμεθα καὶ περὶ συλλαβῶν ὁδὸν διαλεξόμεθα, ἀνάγκη
 εἶναι τι ἐν μέσῳ αὐτῶν. λέγομεν τοίνυν ὅτι ἐστὶ πρὸ τούτων ἡ πρώτη
 θέσις τῶν ἀπλῶν φωνῶν· εἰδέναι γὰρ δεῖ ὅτι ἡ φύσις γνωσκουσιν
 ὅτι κοινῶν ἡμελλαν τὸ ζῶον τῶτο, ἔδωκεν αὐτῷ φωνήν, ἵνα διὰ
 ταύτης αἱ φωναὶ (αἱ κοινῶναι;) σημαίνωσι τὰ αὐτῶν νοήματα,
 καὶ συνελθόντες ἀνθρωποὶ ὅσοι τῆς αὐτῆς ἡρώλοντο κοινωῆσαι πολ-
 ταίας συνέθεντο πρὸς ἀλλήλους τῶδε μὲν (εἰ τύχη) ὀνομαζέσθαι ξυλῶν τὸ
 δὲ λίθον, καὶ τὴν μὲν Σωκράτους φωνὴν τῆσδε τινας ὕσας εἶναι σημα-
 ντικὴν, τὴν δὲ περπατεῖν τῆσδε τινας ἐνεργείας. καὶ τῶτο μὲν ὅτι τὸ ση-
 μασιώμενον ἀπασαί φωναὶ ὀνομαζονται. καὶ δευτέραν δὲ ἐπιβολὴν
 ἐπέσκηψαν ὅτι ταῖς μὲν τῶν φωνῶν δυνάμει συνάπτειν ἄρθρα, χρόνοι
 δὲ ὕχ, ταῖς δὲ χρόνοι μὲν συντάττονται, ἄρθρα δὲ ὕ· καὶ τὰ μὲν ἐκάλεσαν
 ὀνόματα ὅπου τὰ ἄρθρα, τὰ δὲ ὅπου χρόνοι ῥήματα. καὶ λέγονται καὶ
 τὴν πρώτην ἐπιβολὴν πρώτην θέσιν ἐκχρῆναι αἱ φωναί, καὶ δὲ τὴν
 δευτέραν θέσιν δευτέραν. ὁ τοίνυν σκοπὸς ἐστὶ τῷ Ἀριστοτέλει δια-
 λαβεῖν ἢ περὶ ὀνομάτων ἀπλῶς καὶ ῥημάτων, ἀλλὰ περὶ τῆς πρώ-
 της θέσεως τῶν ἀπλῶν φωνῶν σημασιωσῶν ἀπλᾶ πρᾶγματα διὰ
 μέν τῶν ἀπλῶν νοημάτων. καὶ καὶ μὲν τὴν θεωρίαν ὅτως ἀναλύοντες
 ἐληλύθαμεν παρὰ τὴν πρώτην θέσιν. ἡρξάμεθα μὲν ἀπὸ τῶν Κατη-

γοριῶν, ἐν αἷς ἡ πρώτη θέσις τῶν ἀπλῶν φωνῶν ἡμῶν παραδίδωται·
 μετ' ἐκείνου δὲ περὶ Ἑρμηνείας ἀναλεξόμεθα, ἐν ᾗ καὶ περὶ ὀνο-
 μάτων καὶ ῥημάτων καὶ περὶ προτάσεων· εἴτα τὰ πρῶτα Ἀναλυτικῶς,
 ἐν οἷς τὴν καθόλου συλλογισμὸν ἐξω εὐρῶν, καὶ ὅτως ὑπερὸν τὰ Ἀπο-
 δεικτικῶς. ἀρ' ἔν ἐν ταῖς Κατηγορίαις περὶ πασῶν τῶν φωνῶν
 διαλεγεῖται καὶ πᾶσαν ἡμῶν φωνὴν ἐνταῦθα παραδίδωσιν; ἢ οὐκ ἔστι
 ἀπειρα γὰρ εἶσι, τὰ δ' ἀπειρα ἐπιστήμη ἢ περιλαμβανόνται, ὡς
 διὰ τῶτο ἢ διαλήψεται περὶ πασῶν τῶν καὶ μέρος ἀλλ' αἰς καθόλου
 τινὰς ἀνάγων φωνάς, καὶ ταύτας ἔκ ἀρίστους ἀλλὰ τῷ τῆς διαιρέσεως
 ἀριθμῷ περιεχλασμένους· ὑπὸ δὲ ταύτης ἀνάγονται πᾶσαι. ὡς περ
 γὰρ αἱ γραμματικοὶ τὰς λέξεις ταύτας ὑπὸ τινος ὁκτὼ γενικῶς
 κοινωτάτας συνέλαβον, ὄνομα ῥήμα· μετοχὴν ἄρθρον ἀντωνυμίαν
 πρόθεσιν ἐπίρρημα σύνδεσμον, καὶ εἴα δῆποτε τις ἐπιστήσιν ὑπὸ
 μέν τούτων ἀναλεγεῖται, ὅτω καὶ οἱ φιλόσοφοι πάντα τὰ ὅσα βυλά-
 μενοι διδάξαι, ἐπειδὴ τὰ καὶ μέρος ἀπερίληπτα εἰσι, συνάγοντες
 ἀπαντα περιέκλεισαν τε καὶ περιέγραψαν ὑπὸ τινος ὀνόματος
 λαβόντες γὰρ (εἰ τύχη) τὴν Σωκράτους φωνὴν καὶ Πλάτωνος καὶ Ἀλ-
 κibiάδης, ὑπὸ καθολικώτερον εἶδος ἀνήγαγον τὴν ἀνθρωπίνην φω-
 νήν, ἡμαῶς καὶ τῶν καὶ μέρος κοινῶν ὑπὸ ἑν εἶδος· τὸ καὶ κοινῶν
 καὶ μέρος ἵππων, οἷον Πλάτωνος καὶ Βαλίου, ὑπὸ τὴν τῷ ἵππου. ταῦτα
 πάντα τὰ εἶδη συναγαγόντες εἰς ἑν τι καθολικώτερον ἀνήγαγον
 τὸ ἄλογον. ὁμοίως δὲ καὶ ἀγγέλων καὶ ἀνθρωπῶν ὑπὸ τι συναγαγόν-
 τες ἑν ἐποίησαν τὸ λογικόν. πάλιν τὸ λογικόν καὶ τὸ ἄλογον εἰς
 ἑν συναγαγόντες ἐποίησαν τὸ ζῶον. εἴτα συναγαγόντες πλά-
 τανος καὶ σπικὴν καὶ κυπάριστον καὶ τὰ καὶ μέρος εἶδη ἀνήγαγον ὑπὸ
 ἑν γένος τὸ φυτόν. ὁμοίως δὲ συναγαγόντες ἐκίως καὶ ἔσρα καὶ
 τὰ ἄλλα τὰ ὅμοια τούτοις ἀνήγαγον ὑπὸ ἑν γένος τὸ ζῷον φυτόν,
 μέσον τὰ ζῷον καὶ τὸ φυτὸν, ἐπειδὴ ἔτα κοινῶν καὶ τῶν ὡς τὰ
 ζῷα ἔτα μὴ ἀναίδητα ὡς τὰ φυτά. ταῦτα πάλιν τὰ τρία
 λέγω δὴ τὸ ζῷον καὶ τὸ φυτὸν καὶ τὸ ζῷον φυτὸν, συναγαγόντες εἰς τι
 κοινὸν ἐποίησαν τὸ ἐμφυλον, λίθον δὲ καὶ ξυλῶν συναγαγόντες καὶ τὰ
 ταύτας ὅμοια ἀνήγαγον ὑπὸ τὸ ἀνφυλον· καὶ αὖτις τὸ ἐμφυλον καὶ
 ἀνφυλον συναγαγόντες ἀνήγαγον ὑπὸ τὸ σῶμα· εἴτα φυτὸν καὶ
 ἀγγέλων καὶ τὰ ὅμοια τούτοις ὑπὸ τὸ ἀσώματον· εἴτα ταῦτα συνα-
 γαγόντες ἀνήγαγον εἰς τὴν γενικωτάτην ὕσιν· ταύτης γὰρ ἀνώτε-
 ρον ἕτερον ὁδὸν ἐστὶ. πάλιν συναγαγόντες ἀνθρώπινον, δεικτικὸν καὶ τρέ-
 πικόν, ἀνήγαγον ὑπὸ ἑν γενικωτάτερον, εἴτα ποσότητα· πάλιν συνα-
 γαγόντες λευκὸν καὶ μέλαν καὶ γραμματικὸν καὶ ἐπιστήμον καὶ θερμὸν
 καὶ ψυχρὸν ἀνήγαγον κοινῶς ὑπὸ ἑν γενικωτάτερον, τὴν ποιότητα,
 καὶ αὖτις δεξιὸν καὶ ἀριστερόν καὶ φίλον καὶ ἐχθρόν ὑπὸ τὰ πρὸς τι καὶ
 πάλιν ὅσα ἐν τόπῳ τινὶ λέγεσθαι εἶναι, οἷον ἐν Λυκαίῳ ἐν Ἀκαδημαίᾳ
 ἢ ἐν ἀγορᾷ, ὑπὸ τὴν πᾶν κατηγορίαν ἀναφέρουσιν, καὶ ὅσα δὲ ὑπὸ
 τινος χρόνου ἀναγόνται, ὑπὸ τὴν ποσὴν κατηγορίαν ἐξίν, ὅσα δὲ ἀνα-
 καίως ἢ καθέως, ὑπὸ τὴν καίως, ὅσα δὲ ὑποδεχόμενα καὶ ἀπλάως
 ὑπὸ τὸ ἔχειν, ὅσα δὲ τέμνειν καὶ καίειν, ὑπὸ τὸ πύσχειν, ὅσα δὲ
 καίειν ἢ τέμνειν, ὑπὸ τὸ ποιεῖν, ἔσχατον ὅτι ὕσιν, ποιόν, ποσόν, πρὸς
 τι, πᾶν, ποσῶς, ποιῶν, πύσχειν, καίειν, ἔχειν. καὶ ὁ μὲν σκοπὸς ὅτος·
 τὸ δὲ χρῆσιμον αὐτῶν δῆλον· εἰ γὰρ ἀρχὴ τῆς λόγου ἐστὶ πρᾶγ-

ματίας τῶν Κατηγοριῶν βιβλίον, ἢ δὲ λογική, ὡς εἰρήκαμεν, ἢ δὲ διαφέρει τὸ ἀλλοθὲς ἀπὸ τοῦ ψαύδους καὶ τὸ ἀγαθὸν ἀπὸ τοῦ κακοῦ, ἢ συμβαλλεῖ ἡμῶν τὸ προκαίμενον βιβλίον. ἀλλὰ μὴν καὶ ἡ τάξις αὐτῶν ἡμῶν ἀναφαίνεται, εἰρησίων ἡμῶν ὅτι ἡ πρώτη θέσις τῶν ἀπλῶν φωνῶν προηγείτο τῶν ὀνομάτων καὶ ῥημάτων, τὰ δὲ ὀνόματα 5 καὶ ῥήματα τῶν ἀπλῶν λέγων, ὅτι δὲ τῶν συλλογισμῶν τῶν πάλαι, ὅτι δὲ τῶν ἀποδεικτικῶν συλλογισμῶν· πρὸ τῆς τάξεως τῶν τούτων καὶ τὸ βιβλίον τῷτο πεποιθέν. Ζητήσαν δὲ τί ὄντοτε Κατηγρίας ἐπέγραφεν τὸ βιβλίον. λέγομεν τοίνυν ὅτι ἐπέγραφεν τῷ ὀνόματι τῆς ἐγγράμματος ὡς ὡς περ ἐν δικαστηρίῳ ποικίλλει αὕτη 10 ἡ φωνή, ἢ γὰρ πρόκειτο αὐτῷ ῥητορεύσαι, ἀλλὰ μάλλον διδάσκει ἀπὸ γυναικὸς καὶ εἰδὼν, καὶ μαθεῖν ὅτι τὰ μὲν εἶδη τοῖς αὐτῶν γένεσιν ἰσχύει, τὰ δὲ γένη κατηγορεῖ τῶν εἰδῶν αὐτῶν, ὡς τὰ μὲν εἶμα μόνον ὑπόκειτο, τὰ δὲ ὑπάλληλα, τυτέσι τὰ πρὸ αὐτῶν, πρὸ αὐτῶν ὑπόκειτο, τῶν δὲ μεταξὺ ταῦτα κατηγορεῖ, 15 καὶ ἡ γυναικώτατα μόνως κατηγορεῖ. ἐπειδὴ τούτων αἱ δέκα φωναὶ τῶν γυναικώτατων εἰσι καὶ μόνον κατηγορεῖται μὴδὲν ὑποκαίμενα δὲ τῷτο Κατηγρίας ἐπέγραφεν.

Εἰδὼν δὲ δεῖ ὅτι ἐν ταῖς παλαιαῖς βιβλιοθήκαις τῶν μὲν Ἀναλυτικῶν μὲν βιβλία εὗρον, τῶν δὲ Κατηγοριῶν δύο. τὸ μὲν ἕτερον 20 εἶχε τὴν ἐπιγραφὴν (ὅπως δὲ φημι τὴν ἀρχὴν) "τῶν ὄντων τὰ ῥήματα λέγει" τὰ δὲ συνύμνημα. τὸ δὲ δευτέρον, ὅπερ νῦν ἔχουσιν ἐπὶ τῇ ἐπιγραφῇ τοιαύτην, "ὁ μόνος λέγει ὅτι ὅτι μόνον μόνον κοινόν, ἢ δὲ ὅρος τῆς ὑσίας ἕτερος". προτε- 25 ῖται δὲ τῷτο ὡς τάξις καὶ πρόβλημα πλεονεκτῶν καὶ πανταχῶς αὐτῇ τῷ Ἀριστοτέλει κηρύττον (*). ὅτι δὲ γνήσιον τῷ φιλο- σοφῇ ἐγγράμματα πάντες ὁμολογοῦσι· φαίνει γὰρ ὁ Ἀριστοτέλης αὐτῇ ἐν αἰσὶ τοῖς αὐτῷ βιβλίοις μεμνημένος τῶν ἐνταῦθα θεωρημάτων· αἱ τούτων φήσεσιν νόθον εἶναι τὸ βιβλίον, κακῶς πάν- 30 τος ἐπιδοσόμενον τῷτο, ἢ αἱ ἐκείνα γήσια, καὶ τῷτο δηλονότι ἐν αὐτοῖς. δεῖ μάλιστα εἰδέναι ὅτι τὰ εὐρήματα τῶν κατηγοριῶν καὶ ἐν αὐτῷ ἀλλὰ προὔπηρχαν, ἢ δὲ τούτων σύνταξις ὑπάρχει αὐτῷ. Διαφέρει δὲ τὸ βιβλίον εἰς τρία, εἰς τὰ πρὸ τῶν κατηγοριῶν,

εἰς τὰς κατηγορίας αὐτάς, καὶ εἰς τὰ μὲν τὰς κατηγορίας. τὸ δὲ πρὸ τῶν κατηγοριῶν συμβαλλόμενον ἡμῶν ἔχει εἰς τὴν τῶν κατηγοριῶν διδασκαλίαν. ὡς περ οἱ γεωμέτραι πρὸ τῆς τῶν γραμμικῶν θεωρημάτων διδασκαλίας διδάσκουσιν ἡμᾶς τί ἐστὶ σημεῖον καὶ τί γωνία καὶ τί εὐθεῖα, ὡς ἂν συμβαλλόμενα αὐτοῖς ἢ εἰς τὴν τῶν διδασκαλίαν, ὅτω καὶ ὁ φιλόσοφος ἐνταῦθα. ἐπειδὴ ἔμελλεν ἐν τῇ τῶν κατηγοριῶν διδασκαλίᾳ μνημονεύσειν λέξεων τῶν ἡμῶν ἀγνώστων, 5 οὗτο τῷτο περὶ αὐτῶν προδιδάσκων θέλει, ἵνα δείξῃ τὴν λόγον μὴ συνταράττειν, εἴτα διδάξει περὶ αὐτῶν τῶν δέκα κατηγοριῶν, καὶ ὕστερον ἐν τῷ τέλει διαλέξει περὶ τῶν μὲν τὰς κατηγορίας. ἐπειδὴ δὲ ἐν τῷ διδάσκον τὰς κατηγορίας ἐχρήσατο λέξεσι τίςιν ὡς ἐγ- 10 νωσμένοις, διαλήψει καὶ περὶ αὐτῶν. ἀλλὰ ζητήσαν τί ὄντοτε καὶ μὲν ταῦτα περὶ τῶν κατηγοριῶν ἐδίδαξε. καὶ λέγομεν ὅτι τῶν μὲν κατ' ἀρχὴν ἐμνημόνευσε προλαβὼν ὡς πάντῃ ἀγνώστων· αἱ ὅν καὶ ταῦτα σὺν αὐτοῖς ἔταξε, τὸ προέμειον ἐκταίνεον συνέβαλεν· ἐφύλαξεν αὐτὰ τοίνυν ἐν τῷ τέλει ὡς ἂν ἐγνωσμένων ἐν τῇ συ- 15 νθέσει, ἢ μὴ διηρθρωμένην ἐχόντων τὴν περὶ αὐτῶν γνώσιν· ὅθεν καὶ μὴ προδιαλαβὼν περὶ αὐτῶν ἐχρήσατο τοῖσι ἐν τῇ τῶν κατηγοριῶν διδασκαλίᾳ· πάντες γὰρ ἄνθρωποι χροῖν καὶ τὴν συνθέσιν τῇ τε αἵμα λέγει καὶ τῇ πρότερα καὶ τῇ τῷ κινήματος ὀνόματι. πα- 20 ραδῶσει τοίνυν ἀκριβῶς τίνα ποτὲ εἰς τὰ ὅν αὐτῶν σηματοδοτήματα τινὲς δὲ εἰρήκασιν προσγεγράφθαι νόθα ὑπὸ τῶν βυλομένων ἀναγι- νώσκοντες τὸς Τόπους μὲν τὰς Κατηγορίας εὐθέως· ἀμέλει τοι καὶ τὸ προκαίμενον βιβλίον ὅπως ἐπιγράφουσι Πρὸ τῶν Τόπων. ὅτι δὲ καὶ τῇ ἐνεργείᾳ καὶ τῇ τάξει ἀντικρὺς μάχοντο, εἴγε ἐδίδαξε ὅτι τῶν 25 μὲν ὀνομάτων καὶ τῶν ῥημάτων προηγείτο ἡ πρώτη θέσις τῶν ἀπλῶν φωνῶν προσεχῶς, διδάσκει δὲ ἐν μὲν ταῖς Κατηγορίαις περὶ θέσεων τῶν ἀπλῶν φωνῶν, ἐν δὲ τῷ περὶ Ἑρμηνείας περὶ ὀνομάτων καὶ ῥημάτων· ὡς ἐκότερα ἔχοντο ἀλλήλων ὡς περ σφαῖρας, καὶ ὅτε πρὸ ἐκείνου δύναται τις ἄλλο ἀναγνωσκῶν ἢ τὰς Κατηγορίας ὅτε 30 μὲν ταῦτα ἄλλο ἢ τὸ περὶ Ἑρμηνείας, καὶ αὐτὸς ὁ λόγος καὶ ἡ τάξις ἔχει τῶν δευτέρων Ἀναλυτικῶν (τυτέσι τῶν Ἀποδεικτικῶν) ἐπὶ τὰ ὀφειλόντα προλέγειν πάσης Ἀριστοτελικῆς φιλοσοφίας (*).

ΣΧΟΛΙΑ ΣΤ Μ Μ Ι Κ Τ Α (+).

ΔΕΞΙΠΠΟΥ. πολλὰς καὶ ἀπείρους συγγραφὰς εἰς τὸ βιβλίον 35 τὸν ἄλλο τε πολλοὶ καὶ μάλιστα Πορφύριος, εἰδ' ὕστερον Ἰάμβλιος.

(*) Simplic. f. 8 b: ἰσχυρὸν δὲ ὁ Ἀδριανὸς ἐν τῇ περὶ τῆς Τάξεως τῶν Ἀριστοτέλους συγγραμμάτων ἐπὶ φέρεται καὶ ἄλλο τῶν Κατηγοριῶν βιβλίον ὡς Ἀριστοτέλους, καὶ αὐτὸ ἐν βραχὺ καὶ σύντομον κατὰ τὴν λέξιν καὶ διαρί- 40 σιν ὡς ἀποφωτισμένον, ἀρχὴν δὲ ἔχει "τῶν ὄντων τὰ μὲν εἶδη". πλεονεκτῶν δὲ αὐτὸν κατὰ τὸ αὐτὸ ἀναγράφει· ὡς τὸ βραχὺ κατὰ τὴν λέξιν εἶπεν, ὡς πῶτος ἔλασεν τῶν ἐπιχειρημάτων ἐκτείνεσθαι. cf. Ammon. f. 13 b.

(†) excerpta ex Ammonio, Boetho, Davide, Dexippo, Iohanne Philopono, Porphyrio, Simplicio. quorum Ammonii Hermiae f. commentarius in Aristotelis categorias editus est Venetiis a. 1548; Anicii Manlii Severini Boethi in c. A. libri quattuor in Boethi Opp. Venet. 1566 f.; Πορφύριος εἰς τὰς Ἀ. κ. ἐξήγησις κατὰ 45

χρὸς καταβέβληται... χεδὸν γὰρ κατανοήματα ὡς ὅτε πλεονεκτῶν 35 τινολογία εἰς ἑτέραν ὑπόθεσιν γεγονόσιν ὅτε μελῶς ἀγνώστες καὶ

πῶσιν καὶ ἀπόκρισιν Parisiis 1543 4; Σιμπλικίου διδασκαλὴν τῷ μεγάλῳ σχόλιον εἰς τὰς Ἀ. κ. Venet. 1499 f. inediti reliqui, ἐξήγησις σὺν θεῶ τῶν δέκα κατηγοριῶν ἀπὸ φωνῆς Διαβὰν τῷ θεωριζομένῳ φιλοσοφῶν in codd. Vatic. 1018 et 1023; Δεξίππου φιλοσοφῶν Πλατωνικῶν τῶν εἰς τὰς Ἀ. κ. ἀπορίων τε καὶ λύσεων in cod. Coislin. 332; Φιλώκωνος εἰς τὰς κατη- 40 γορίας in cod. Paris. Reg. 2051.

(*) Simplic. f. 9: αἱ δὲ καὶ ὑπὸ πῶτος μέρος τῆς Ἀριστοτέλους φιλοσο- 45 φίας ποθεῖ τις μαθεῖν, ὅλον ὅτι ὑπὸ τὸ ὀργανικόν· τῆς γὰρ λογικῆς πραγ- ματικῆς διδασκαλίας τὸ πρῶτον ἐπέχοντα μέρος ἢ περὶ τῶν ἀπλῶν φωνῶν δι- 40 δασκαλία, ἢ δὲ λογικῇ πᾶσα τὸ ὀργανικόν ἐστὶ μέρος τῆς φιλοσοφίας, ὡς περ 45 αἱ κατέστι τε καὶ αἱ εἰδήματα τῷ τεκτόνῳ τε καὶ οἰκοδόμῳ.

την) ὁ μόνον τοῖς Στωϊκοῖς καὶ Πλατωνικοῖς, σαλεύειν ἐπιχειρεῖσι ταύτας τὰς Ἀριστοτέλους κατηγορίας, ἀλλὰ καὶ αὐτοῖς γε τοῖς Περιπατητικοῖς πρὸς ἑαυτούς, τοῖς μὲν μᾶλλον ἐφικνεῖσθαι ταῖς διανοίας τῶν ἀνδρῶν ὑπελκνόμενοι, τοῖς δ' εὐπορώτερον λύειν οἰομένοις τὰ παρ' ἐτέρων ἀπορέμενα.

ΣΙΜΠΑΙΚΙΟΥ Α' Ε. 2. πολλοὶ πολλὰς κατεβαλοντο φροντίδας εἰς τὴν τῶν Κατηγοριῶν τῷ Ἀριστοτέλει βιβλίον, ὃ μόνον ὅτι προοιμίων ἐστὶ τῆς ὅλης φιλοσοφίας, εἴτερ αὐτὸ μὴ τῆς λογικῆς ἐστὶν ἀρχὴ πραγματικῆς, ἢ δὲ λογικῆς τῆς ὅλης προλαμβάνει) δικαίως φιλοσοφίας, ἀλλὰ καὶ ὅτι τρόπον τινὰ περὶ ἀρχῶν ἐστὶ τῶν πρώτων, ὡς 10 ἐν τοῖς περὶ τῷ σκοπῷ μαθησόμεθα λόγοις. ἄλλοι δὲ κατ' ἄλλη ὁρμήν τὰς περὶ τούτου τὸ βιβλίον πραγματικῆς πεποιήθη), οἱ μὲν αὐτὴν μόνον τὴν λέξιν ἐπὶ τὸ σαφέστερον μεταθεῖναι προθυμηθέντες, ὥσπερ Θεμίστιος ὁ εὐφραδὴς καὶ εἰ τις ἄλλος τούτος, οἱ δὲ καὶ τὰς ἐννοίας μὴ αὐτὰς δὲ μόνας ψιλὰς τὰς ὑπὸ τῷ Ἀριστοτέλει προτεινο- 15 μένας συντόμως ἀποκαλύπτειν ἐσπεύσαν, ὥσπερ ἐν τῷ κβ' πεῦσιν καὶ ἀπέκρινεν βιβλίῳ πεποιήκειν ὁ Πορφύριος. ἄλλοι δὲ πρὸς τούτοις καὶ ζητημάτων ἐφύησαν μετρίως, ὡς ὁ Ἀφροδισιεύς Ἀλέξανδρος καὶ Ἐριμνός καὶ ὅσοι ταῦτοι· ὧν καὶ Μάξιμος ἐγὼ τίθημι τὴν Διδασκῶν μὴ τῷ Ἰαμβλίχῳ μαθητῇ, ἐν δὲ τῷ εἰς τὰς Κατηγορίας 20 ὑπομνήματι πάντα σχεδὸν τῷ Ἀλεξάνδρῳ συνάσαντα. τινὲς μὲν τοι καὶ βαθυτέρας περὶ αὐτῆς διανοίας ἐχρήσαντο, ὥσπερ ὁ θαυμασιος Βονόβας, ἄλλοις δὲ ἤρκεσεν ἀπορίας μόνας γράφειν πρὸς τὰ λεγόμενα, ὅπερ Δυνάμεις τε πεποιήκει καὶ μετ' αὐτὴν Νικόμαχος τὰ τῷ Δυνάμει ὑποβαλλόμενος, σχεδὸν τι πρὸς πάντα τὰ εἰρημένα κβ' 25 τὸ βιβλίον ἐνστάσεις κομίζων φιλοτιμώμενοι, καὶ ὅδε εὐλαβῶς ἀλλὰ καταφορικῶς μᾶλλον καὶ ἀπηρυθμακώτως. πληρὴ καὶ τούτοις χάρις καὶ ὅτι πραγματευόμενοι τὰς πολλὰς τῶν ἀποριῶν προσέβαλοντο καὶ ὅτι λύσεις τε τῶν ἀποριῶν ἀφορμαὶ καὶ ἄλλων πολλῶν τε καὶ καλῶν θεωρημάτων τοῖς μετ' αὐτοὺς ἐκδεδωκάσι. Πλωτῖνος δὲ ὁ 30 μέγας ἐπὶ τούτοις τὰς πραγματευόμενους ἐξετάσεις ἐν τρισὶν ὅλοις βιβλίοις τοῖς περὶ τῶν γενῶν τῷ ὄντι ἐπιγεγραμμέναις τῷ τῶν Κατηγοριῶν βιβλίῳ προσήγαγε. μὲν δὲ τούτοις ὁ πάντων ἡμῶν τῶν καλῶν αἴτιος Πορφύριος ἐξηγήσιν τε ἐντελεῖ τῷ βιβλίῳ καὶ τῶν ἐνστάσεων πασῶν λύσεις ἕκ ἀπάνους ἐν ἑπτὰ βιβλίοις ἐποιήσατο τοῖς 35 Γεωαλίου προσφωνηθεῖσι, πολλὰ καὶ τῶν Στωϊκῶν ἐκεῖ δογμάτων κβ' τὴν κοινωπῶν τῷ λόγῳ προσιστορῶν. μὲν τούτων δὲ ὁ θεῖος Ἰαμβλῆχος πολὺν χρόνον καὶ αὐτὸς εἰς τούτου τὸ βιβλίον κατεβέβητο πραγματικῶν, τὰ μὲν πολλὰ τοῖς Πορφυρίῳ καὶ ἐπ' αὐτῆς τῆς λέξεως κατακαλυπῶν, τινὰ δὲ ἐκείνων ἐπικρίνων καὶ διαρθρῶν ἀκριβέστερον μὲν τὸ συ- 40 γέλλειν τὴν ὡς ἐν χολαῖς πρὸς τὰς ἐνστάσεις μακρολογίαν, πανταχῇ δὲ τὴν νοερὰν θεωρίαν ἐκείνῃ σχεδὸν τῶν κεφαλαίων ἐπιτίθει, καὶ τι καὶ ἄλλο πρὸς τούτοις χρήσιμον πᾶσι συγγράμματι προστίθει. Ἀρχύτῳ γὰρ τῷ Πυθαγόρῳ καὶ πρὸ Ἀριστοτέλους τὴν εἰς δέκα τῶν πρώτων γενῶν ποιησάμενην διαίρεσιν ἐν τῷ βιβλίῳ ὃ περὶ τῶν παντὸς ἐκείνου ἐπέ- 45 γραψε, καὶ τὰ τε γνωρίσματα αὐτῶν διὰ παραδειγμάτων ἐναργῶς σφηνίζοντος καὶ τάς ἐν ἑαυτῷ πρὸς ἄλληλα, καὶ τὰς κατ' εἶδη διαφορὰς ἑκάστη καὶ τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῖς κοινῶς τε καὶ ἰδίως ἐπιδεικνύν-

τος, αὐτοὺς ἐν τοῖς προηγουμένοις τέτοις ὅσα τῷ Ἀρχύτῳ παραγαγὼν ἐκείνῃ τε νοερῶς συνεσφαρμμένα ἐξηπάλασε καὶ τὴν συμφωνίαν τὴν πρὸς αὐτὰ τῷ Ἀριστοτέλει ἐπέδειξε, καὶ εἰς τὴν διάφωσιν ἦν, ὅλγα δὲ καὶ ταῦτα, καὶ τούτου ὑπ' ὧν ἦγονε τοῖς φιλομαθεῖσι, μὴδὲ τὴν 5 αἰτίαν τῆς διαφωνίας ἀνεξέταστον καταλιπόμενον; αἰνῶτως, διότι φαίνεται) πανταχῇ τῷ Ἀρχύτῳ κατακαλυπθῆναι ὁ Ἀριστοτέλης βεβλόμενος. καὶ Δέξτερος δὲ ὁ Ἰαμβλίχῳ καὶ αὐτὸς μὴ τὰ Ἀριστοτέλους βιβλία συντόμως ἐξηγήσατο, προηγουμένων δὲ τὰς Πλωτῖνου ἀπορίας ὡς ἐν διατάγῃ προτεινομένης αὐτῷ διαλύειν προστίθει), ὁδὸν δὲ ὅδε ὅτος σχεδὸν τοῖς Πορφυρίῳ καὶ Ἰαμβλίχῳ προσθετικῶς... συμβα- 10 λύνει μὲν τοῖς ἐντελεστομένοις μὴδέποτε τῶν Πορφυρίῳ καὶ Ἰαμβλίχῳ καταφρονῆσαι συγγραμμάτων ἐπὶ τούτοις τοῖς ἡλεκτοῖς, ἀλλ' εἴπερ ἀρα ὡς εἰσαγωγὴ καὶ γυμνασίῃ τούτοις χρήσασθαι πρὸς ἀκριβεστέραν τῶν ἐκείνοις τοῖς ἀνδράσιν εἰρημνῶν καταλήψιν.

ΑΡΙΣΤΟΤ

ΣΙΜΠΑΙΚΙΟΥ Α' Ε. 9 β. ἀπορεῖται οἱ περὶ τὴν Νικόμαχον τὴν τῶν Κατηγοριῶν εἰπεῖν προθέμενος ὁ περὶ αὐτῶν εὐθὺς ἀλλὰ περὶ τῶν ἄλλων διδάσκει, τῶν τε ὁμωνύμων καὶ συνωνύμων καὶ παρωνύμων. πρὸς ὧς καλῶς ὑπὴρτησεν ὁ Πορφύριος ὅτι καθ' ἑκάστην σχεδὸν πραγματικῶν θεωρητικῶν προγράφεται 15 τινὰ πρὸς σαφήνειαν τείνοντα τῶν ἐξῆς, ὡς ἐν γεωμετρίας οἱ ὅροι καὶ τὰ ἐξιμάματα καὶ τὰ αἰτήματα... ὅτι δὲ χρεώδης ἐστὶν ἡ τῶν ὁμωνύμων πρόληψις, ἐδήλωσεν Ἀνδρόνικος προτάξας "τῶν λεγομένων τὰ μὴ ἀνευ συμπλοκῆς λέγεσθαι" τὰ δὲ μὲν συμπλοκῆς, καὶ τῶν ἀνευ συμπλοκῆς ὁμωνύμια μὴ λέγεσθαι ὡς ὄνομα μόνον κοινόν". ὥστε χρεώδης ἡ τῶν ὁμωνύμων φαίνεται) πρόληψις διὰ τε τὰ εἰρημένα καὶ ὅτι πολλὴς ὕψους ἀμφιβολίας εἴτε γένος τὸ ὄν εἴτε μή, ἐκ τῶν ὁμωνύμων καὶ συνωνύμων γινώσκεται).

ΔΑΒΙΔ. ἐπειδὴ σκοπὸς αἱ κατηγορίαι, τὸ δὲ ὁμωνύμιον κατηγορεῖ) τῶν κατηγοριῶν, πᾶσα δὲ κατηγορία τῶν ὑπ' αὐτὴν εἰδῶν συνωνύμως κατηγορεῖ) ὡς γένος εἶδος, διὰ τούτου Ἀριστοτέλης προτάττει τὴν διδασκαλίαν τῶν ὁμωνύμων καὶ συνωνύμων. καὶ τούτοις προτάττει τὰ ὁμωνύμια τῶν συνωνύμων, ἐπειδὴ καὶ τὸ ἐν τῶν δύο προηγεί).

ΣΙΜΠΛ. Α' Ε. 10. ἴσμεν ὅτι ὅσα μὲν κβ' τὸ ὄνομα κοινωπῶντα διαφέρει κβ' τὴν λόγον, ταῦτα καλεῖ) ὁμωνύμια, ὅσα δὲ ἀνάπαλιν κβ' μὴ τὴν λόγον κοινωπῶν διαφέρει δὲ κβ' τὸ ὄνομα, ταῦτα καλεῖ) πολυνύμια, ὅσων ὁ τῷ ἀνθρώπῳ ὁρισμὸς εἶς, ὀνόματα δὲ πλείονα, μέρῳ βροτὲς καὶ εἰ τι ταῦτον· τὰ δὲ κατ' ἀμφω κοινωπῶντα, τὰ τε ὄνομα καὶ τὴν λόγον, καλεῖ) συνώνυμια, ὡς ἄνθρωπος καὶ ἵππος κοινωπῶν καὶ τὸ ὄνομα τῷ ζῷον καὶ τῷ ὅρισμῳ· ζῷον γὰρ ἀμφω καὶ ὅσα ἐμφύνης αἰσθητικῆς καὶ διὰ τούτου συνωνύμως ἀμφοῖν τὸ ζῷον κα- 10 τηγορεῖ). τὰ δὲ μήτε κβ' τὸ ὄνομα μήτε κβ' τὴν λόγον κοινωπῶντα καλεῖ) μὴ ἑτερονύμια, ἐστὶ δὲ κβ' τὸ ἀληθὲς ἕτερον, καὶ μάλα ὅταν μὴδὲ ὑποκείμενον ἔχωσι κοινόν, ὡς ἡ ἀνάβασις καὶ ἡ κατάβασις τῆς κλίμακα· τὰ γὰρ ταῦτα μᾶλλον ἢ ἑτερονύμια λέγοντο. ἐστὶ δὲ τινα καὶ τὰ πᾶσι μὴ κοινωπῶντα ἀμφοῖν πᾶσι δὲ διαφέροντα, ὡς τὰ παρωνύμια λεγόμενα, ὅταν ἀπὸ τῆς λευκότητος λευκὸν λέγῃ) καὶ

ἐπὶ τῆς γραμματικῆς γραμματικόν. πέντε ἔν τετῶν ἐκ τῆς διαιρέσεως ἀναφανέντων, ὁμωνύμων συνωνύμων πολυωνύμων ἑτερωνύμων παρωνύμων, τὰ τρία μόνον νῦν παρέλαβεν ὁ Ἀριστοτέλης, τί τι ὁμωνύμα καὶ τὰ συνωνύμα καὶ τὰ παρωνύμα. αἰτία δὲ δι' αὐτὸς ἵκναι ἐκ τῆς διαιρέσεως τῶν ὀνομάτων τῶν ἀναφανέντων, ὁμωνύμων πολυωνύμων συνωνύμων ἑτερωνύμων παρωνύμων, μόνον τὰ τρία νῦν παρέλαβεν ὁ Ἀριστοτέλης, τὰ δὲ πολυωνύμα παρήκα ἐπὶ ἑτερονύμα, ὅτι τάχα μὴ καὶ τέτοις μόνοις ἐν τῷ περὶ τῶν Κατηγориῶν ἐχρήσατο λόγῳ, τάχα δὲ ὡς ἐκ τῶν δύο τετῶν βλάβας ὡς τῆς τῶν ἀντικειμένων αὐτοῖς γνώσεως.

§ 10 b. ἐν τοῖς παρωνύμοις συλλογισμοῖς ἡσυχάζειν οἱ ἀσφαλεῖς παρακαλεῖσθαι, ὥς ἐν ἑπ' ἄλλοι σημαίνοντες ὁ ἑρωνύμῳ ἐπαγάγῃ τὸ ὄνομα, οἷον εἰ τις ἐρωτᾷ εἰ ὁ χιτῶν ἀνδρείος, εἰ ἡ ἀνδρεία ὡν, συγχωρήσονται. καὶ δ' ἐρωτᾷ εἰ ὁ ἀνδρείος ἀνδρικός, καὶ αὐτὸ συγχωρήσονται. ἀλλ' ἄλλος γὰρ. εἰ δὲ συναγάγῃ ἐπὶ χιτῶν εὐφύχος, ἐπὶ αὐτῷ τὴν ὁμωνυμίαν τῷ ἀνδρείῳ διασειλάσῃ καὶ ἐκ τῆς ἀνδρείας, ἦσαν τὴν εὐφύχον, ὅτι ἄλλως μὴ ἐπὶ τῷ χιτῶνι ἄλλως δὲ ἐπὶ τῷ τῆς ἀνδρείας ἔχοντος λέγεῖ. ὥς τε τὰ πρῆματα κυρίως, ὅχι τὰ ὀνόματα, ποιεῖ τὴν ὁμωνυμίαν. καὶ ἢ οἷον ἐπὶ τῶν ὁμωνύμων ποιεῖ τὴν διδασκαλίαν, συνακολουθόντων αὐτῶν τῷ σκοπῷ εὐθύς.

ΔΙΒΙΔ. εἶπομεν πρὸ τῆς τί ἐστι καὶ ἐξ. εἰκότως δὲ ζητῶμεν τὰ ἐξ, ἐπειδὴ τινες ἐπιχειροῦσιν ἀνελεῖν τὰ ὁμωνύμα, δεικνύοντες ὅτι εἰς ταῦτα... τὸ Ἀριστοτέλης δείξαντος ὅτι εἰς τὸ ὁμωνύμα τοῖς Σοφιστικαῖς ἑλέγχουσιν καὶ ὅτι ἐξ ἀνάγκης εἰς περὶ τῶν ταῦτα λόγῳ τοσούτω χρώμενοι. φασὶν ὅτι τὸ ὁμωνύμα ποιεῖ καὶ τὸ ὄνομα ἐπιδέχεται τὴν ὁμωνυμίαν καὶ τὸν ὁρισμὸν αὐτῶν. τὰ δὲ αὐτὰ ὄνομα καὶ τὸν αὐτὸν ὁρισμὸν ἐπιδεχόμενα συνωνύμα ἐπὶ τὸ ὁμωνύμα ἄρα συνωνύμα. καὶ τί τῶν ἄλλων ἔσται, τῶν ὁμωνύμων συνωνύμων ὄντων; πρὸς ὅς λέγομεν λύσεις δύο... 30 ἢ τὰ ἐξ τὸ ὁμωνύμου ἔλθωμεν καὶ ἐπὶ τὸ τί ἐστι, ταῦτα εἰπεῖν ἐπὶ ὑπογραφή. "ὁμωνύμα." ἰδὼν εὐθέως ἐκ θυρῶν ὁ Ἰαμβλίχης (ὡς ἀναφέρει)... ἀπορῶσι τινες πῶς φιλοσύντομος ὡν ὁ Ἀριστοτέλης περιττὰ νῦν λέγει. ἡρεκεῖ ἢ εἰπεῖν ὅτι ὁμωνύμα εἰσιν 35 ὡς ὅτι καὶ.

ΛΙΜΟΝΙΟΤ § 16. ἰστέον ὅτι εὐθύς ἐκ προοιμίων τὸν σκοπὸν τὸ βιβλίον ἀνεκέρυξε· φησὶ γὰρ "ὁμωνύμα λέγεῖ." τὸ μὴ εἰπεῖν ὁμωνύμα σημαίνει τὰ πράγματα, τὸ δὲ λέγεῖ τὰς φωνάς. θεωρεῖ δὲ ἐξ ἡμῶν τὰ πράγματα διὰ μέσων νοημάτων. τὴν δὲ τῶν 40 ὁμωνύμων διδασκαλίαν δι' ὁμωνύμων φωνῶν ἐποιήσατο.

§ 16 b. λέγει. προσυπακύνειν πράγματα, ἵνα ὅπως ἢ ὁμωνύμα λέγεῖ πράγματα ὡν ὄνομα μόνον κοινόν. ἡρεκεῖ δὲ εἶπῃ ὅτι ἡρεκεῖ, δηλοῖ ὅτι καὶ παρὰ τοῖς παλαιῶς τὸ ὄνομα φέρεται καὶ ἐκ αὐτῶν ἐπὶ τὴν αὐτὴν θέσιν τῶν ὀνομάτων. καὶ γὰρ Πλάτων ἐμνήσθη αὐτῶν 45 ἐπὶ τῇ περὶ τῶν Αἰάντων. "ἴσον ὄνομα ἔχοντες". ὅταν αὐτῶν ὀνοματοθετῇ, λέγει καλῶς, ὡς ἐν τοῖς Ἀναλυτικαῖς (Pg. 1 1)

"ὅρον δὲ καλῶς" καὶ ἐν τῷ περὶ Ἑρμηνείας (c. 6) "καὶ ἔξω τὸ ἀντίφασιν."

ΣΙΜΠΛ. α' § 10 b. λέγει πρὸς τὸ ὅτι τὸ ὄνομα τριχῶς λέγεῖ. τὸ μὴ γὰρ δηλοῖ τὸ κύριον, τὸ δὲ τὸ προσχηρικόν, τὸ δὲ τὸ κοινῶς ἐπὶ πᾶν μέρος λόγου διατεῖν, καθὼς Πλάτων μὴ καλοῖς, ἡμεροφῶντα δὲ κοινῶς κεχρησθαι φάμεν. ὁδὲν ἔν αὐτοῖς ὄνομα νῦν λέγεσθαι τὸ κοινῶς ἐπὶ πάντα τὰ μέρη τῷ λόγῳ διατεῖν. Βοηθὸς δὲ διχῶς φησὶ τὸ ὄνομα λέγεσθαι, τὸ τε πρότερον ἄρθρον λαμβάνον, ὃ καὶ ἰδίως ὄνομα λέγει, καὶ τὸ ἐφ' ἅπαντα τὰ τῷ λόγῳ στοιχεῖα διατεῖν.

10 β' § 1 a. μόνον δὲ τὸ ὄνομα κοινὸν εἶναι φησὶ τοῖς ὁμωνύμοις, τὸ μόνον ποτὲ μὴ τὸ ἐν σημαίνοντος, ὡς ὅταν μόνον εἶναι λέγωμεν τὸν κόσμον, ποτὲ δὲ τὴν πρὸς ἕτερον ἀντιδιαστολήν, ὡς ὅταν ἡμάτιον μόνον ἔχειν λέγωμεν ἀντιδιαστέλλοντες ὡς πρὸς χιτῶνα. καὶ τὸ δὲ καὶ νῦν τὸ σημαίνοντος παρελήφθη τὸ μόνον, ὡς πρὸς τὴν τῆς ὕστερας λόγον ἀντιδιαστέλλοντος, ὅπερ καὶ σαφὴς ποιεῖ τὴν εὔρεσιν τῶν ὁμωνύμων, καὶ ἐν ὁρισμένον τι, τὸ ὄνομα, μόνον εἶναι κοινόν, καὶ πρὸς ἐν ὁρισμένον τι, πρὸς τὸν ὁρισμὸν, ἀντιδιαστέλλεται. τὸ δὲ κοινὸν πάλιν καὶ αὐτὸ πολλαχῶς λέγει. ἢ γὰρ τὸ εἰς μέρη διαμετέσθαι, ὡς ἡ κληρονομία γῆ· ἢ τὸ ἀδιαίρετος εἰς κοινὴν μὴ χρῆσιν προκειμένον ὅχι ἅμα δέ, ὡς ὁ δῶλος ἢ ὁ ἵππος ὁ κοινός. ἢ τὸ ἐν προκαταλήψει μὴ ἰδῶμενον, αὐθις δὲ εἰς τὸ κοινὸν ἀναπεμπόμενον, ὡς τὸ θέατρον. ἢ τὸ ἅμα ἀδιαίρετος εἰς χρῆσιν πολλῶν ἐρχόμενον, ὡς περὶ ἡ φωνή. ὅπως δὲ καὶ τὸ ὄνομα κοινὸν τοῖς ὁμωνύμοις ἅπαντι ὑπάρχον καὶ ἄλλοις ἅμα δυνάμενον ὑπάρχει ἀδιαίρετος τὸ αὐτό. διὸ καὶ Ἀνδρόνικος παραφράζων τὸ τῶν Κατηγοριῶν βιβλίον ὁμωνύμα φησὶ λέγεσθαι ὡν ὄνομα ταῦτόν. καὶ γὰρ καὶ τὸ ὄνομα καὶ ὁ λόγος διὰ τὴν ἀσώματον φύσιν ἀμερίστως πάρεστι τοῖς πολλοῖς. ἀπορῶσι δὲ καὶ πρὸς τὸ κοινὸν ὄνομα τῶν ὁμωνύμων λέγεσθαι οἱ περὶ τὸν Νικόστρατον.

β' § 2. Σπεύσιππος δέ, ὡς φασιν, ἡρεκεῖτο λέγειν "ὁ δὲ λόγος 101 ἕτερος." καίτοι εἰ τις ὅπως ἀποδοίη, καὶ τὰ συνωνύμα ὁμωνύμα ἔσται καὶ τὰ ὁμωνύμα συνωνύμα. ἡμῶν γὰρ καὶ τοῖς ἱπποῖς ὄνομα κοινόν τὸ ζῶον, οἱ δὲ λόγοι ἕτεροι, καθὼς ἄνθρωπος καὶ ἵππος. ἔσται ἔν τῷ συνωνύμου ὁμωνύμου. καὶ πάλιν ὁ θαλάττιος κύων καὶ ὁ χερσαῖος καὶ τὸ ζῶον τὸν αὐτὸν ἔχει λόγον, καὶ ἔσται τὰ ὁμωνύμα συνωνύμα, ὅτι καὶ καθὼς ἡν ὁμωνύμα, καὶ τὸν κύνα, ἀπεδόθη αὐτῶν ὁ ὁρισμὸς ἀλλὰ καὶ τὸ ζῶον. ἀναγκαῖα ἔν ἡ καὶ τὸ ὄνομα προῖχον. ὁ δὲ λόγος σημαίνει μὴ καὶ τὸν ἐν ταῖς ψήφοις λογισμὸν, σημαίνει δὲ καὶ τὸ ἐνδιαισθητόν καὶ τὴν ἐννοίαν, σημαίνει δὲ καὶ τὸν προφορικὸν καὶ τὸν σπερματικόν, σημαίνει δὲ καὶ τὸν ἐκάστου περιηγητικὸν καὶ ὁριστικόν. λόγον δὲ εἶπε καὶ ὅχι ὁρισμὸν, ἵνα καὶ τὴν ὑπογραφικὴν ἀπόδοσιν περιλάβῃ, ἥτις καὶ τοῖς γένεσι τοῖς ἀνωτάτω καὶ τοῖς ἀτόμοις ἐφαρμόττει, ὁρισμῷ μὴ δυναμένους περιληφθῆναι, διότι ὅτε τῶν ἀνωτάτω γενῶν γένος ἐστὶ λαβεῖν ὅτε τῶν ἀτόμων διαφορὰς, ἡ δὲ ὑπογραφή τὴν ἰδιότητα τῆς ὕστερας ἀποδοῦσα καὶ ἐπὶ ταῦτα φθάσει. διὸ ὁδὲ ἀπλῶς εἶπε τὸν καὶ τὸ ὄνομα λόγον ἀλλὰ τὸν τῆς ὕστερας λόγον, διότι ὁ μὴ ὑπογραφικὸς λόγος τὴν ἰδιότητα τῆς ὕστερας ἀφορίζει, ὁ δὲ ὁριστικὸς τὸ τί

F

ἦν εἶναι ἐκάς τε τὴν ὕσιν αὐτῇ. ὁ ὢν λόγος τῆς ὕσινος καὶ τὴν ὀριστικὸν λόγον καὶ τὴν ὑπογραφικὸν περιεῖληφεν. ὥστε μάλιστα ἐγκαλῶσι πάλιν οἱ περὶ τὴν Νικόστρατον ὡς ἐν μόνῃ τῇ ὕσιν δοκῶντι λέγειν τὴν ὁμωνυμίαν τῷ Ἀριστοτέλει.

Ε 2 b. πρὸς ταύτην τὴν ἀπορίαν ἀπαντῶν ὁ Πορφύριος πρῶτον μὲν φησὶ μηδὲ ἐν πᾶσι τῷτο γεγράφθαι τοῖς ἀντιγράφοις· μήτε γὰρ τὴν Βοηθὸν εἰδέναι, ὅς φησι δεικνύναι τὴν Ἀριστοτέλην τίνα ἐστὶ τὰ ὁμώνυμα, λέγοντα "ὁμώνυμα λέγει" — λόγος ἕτερος." καὶ ἐξηγούμενος δὲ ὁ Βοηθὸς καθ' ἐκάστην λέγειν τὴν τῆς ὕσινος παραλέλοιπεν ὡς ὑδὲ γεγραμμένον. καὶ ὁ Ἀνδρόνικος δὲ παραφράζων τὸ βιβλίον φησὶ "τῶν ἄνων συμπλοκῆς λεγομένων ὁμώνυμα μὲν λέγει ὡς ὄνομα μόνον ταυτὸν, ὁ δὲ καὶ τὸνομα λόγος ἕτερος." ἡμεῖς δὲ, φησὶν ὁ Πορφύριος, ἐπειδὴ καὶ Ἑρμῖνος καὶ χεδὸν οἱ πλείους ὡς προσκειμένῳ τῷ ὄρῳ ἐντετυχηκασί τῷ τῆς ὕσινος ὀνόματος, καὶ ἀναγκαίαν λέγομεν τὴν προῳήκην. τῷ γὰρ λόγῳ καὶ τὴν ἐπαγωγὴν σημαίνοντος καὶ τὴν συλλογισμὸν καὶ πᾶσαν κατάφασιν καὶ ἀπάφασιν, εἰ μὴ προσέκειτο τὴν τῆς ὕσινος, πῶς ἂν ἀπεκρίνατο τὸ τῷ ὀρισμῷ καὶ τῇ ὑπογραφῇ, τὰ ἄλλα σημαίνοντα τῷ λόγῳ;

102. ΔΕΞ. ἐπεὶ καὶ περιττότητα ἐγκαλῶσι τῇ ὑπογραφῇ, ἄξιον καὶ τῷτο ἐπισκοπεῖν. ἥκει γὰρ, φασὶν, εἰπεῖν "ὁμώνυμον λέγει" ὡς ὄνομα μόνον κοινόν, οἱ δὲ ὅροι ἕτεροι." ἀλλ' εἰ μὴ προστεθῇ "ὁ δὲ καὶ τὸνομα λόγος τῆς ὕσινος", ἐνῆν τὰ αὐτὰ ὁμώνυμα καὶ συνώνυμα ἀποφαίνεν... ἀλλὰ δὴ τοῖς ἑλλειπῶς ἔχειν τὴν ὑπογραφὴν τῶν ὁμωνύμων λέγουσι πῶς ἂν ἀπαντήσωμεν; φασὶ γὰρ ὡς εἰ τὸ ὁμώνυμον ἔκ ἐν μόνῃ τῇ ὕσιν ἐστὶν ἀλλὰ καὶ ἐν ποιῷ καὶ ποσῷ καὶ τοῖς ἄλλοις γένεσι (καὶ γὰρ ἐκείνων ὁμωνύμως ἔστιν εἰπεῖν), πῶς ἐν τῷ λόγῳ τῷ ὁμωνύμῳ εἶπεν "ὁ δὲ καὶ τὸνομα τῆς ὕσινος λόγος;" φαίνεται γὰρ ἑλλειπῶς εἰρηκῶς, εἶγε ἐν ἅπασιν τοῖς γένεσι τῆς ὁμωνυμίας ὅσῃς ὁ λόγος ὅτος τὰ ἐν τῇ ὕσιν μόνον ὁμώνυμα περιόριζεν. πρῶτον μὲν ὢν ἔκ ἐν ἅπασιν τοῖς ἀντιγράφοις τὸ "ὁ δὲ λόγος τῆς ὕσινος" πρόσκειται, ὡς καὶ Βοηθὸς μνημονεύει καὶ Ἀνδρόνικος. εἰ δὲ καὶ προσκειμένον εἴη, διότι παρὰ τοῖς πλείστοις ὅπως εὗρεται γεγραμμένον, ἀλλ' ὁρθῶς γε ἔχει προσκειμένον.

ἈΜΜ. f. 17 b. ζητητὸν δὲ τί δῆποτε μὴ εἶπεν "ὡς ὄνομα μόνον κοινόν, ὁ δὲ λόγος τῆς ὕσινος ἕτερος," ἀλλ' "ὁ καὶ τὸνομα λόγος τῆς ὕσινος ἕτερος."

ΣΙΜΠΛ. β' f. 3. εἰώθασιν δὲ ἐνταῦθα γενόμενοι οἱ ἐξηγηταὶ τοὺς τρόπους τῶν ὁμωνύμων ἀπαριθμεῖν, καὶ λέγουσιν ὅτι καὶ τοὺς ἀνωτάτω τρόπους διχῶς λέγει τὰ ὁμώνυμα· τὰ μὲν γὰρ ἐστὶν ἀπὸ τύχης, ὡς Ἀλέξανδρος ὁ τε Πάρις καὶ ὁ Μακεδών, τὰ δὲ ἀπὸ διανοίας... τῶς δὲ, ὡς καὶ Ἀττικὸς ἐστὶν, τὴν καὶ μεταφορὰν τρόπον εἰς ταύτην ἄγοντες τῷ καὶ ἀναλογίαν, ἔνα τρόπον τῶν ὁμωνύμων τὴν συναμφότερόν φασιν. ἐπισκοπεύεις ἄξιον ὁ λόγος ἐστὶν· λέγει γὰρ ὁ Πορφύριος ὅτι, ὅταν μὲν τὸ πρῶτον ἔχῃ ἴδιον ὄνομα, ἄλλως δὲ καταχρησθῇ τις ἐπ' αὐτῷ ἄλλῳ ὀνόματι μεταφέρων καὶ τούτω χρώμενος ὡς κειμένῳ ἐπ' αὐτῷ, ἔκ ἐν εἰς ὁμωνυμία τις ἐνταῦθα.

ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ f. 8 b. ἡ πλείους εἰσὶ ὁμωνύμων τρόποι; — πλείους. — τίνες ὅτοι; — ὡς μὲν ἀνωτάτω εἰπεῖν, δύο, ὡς ὁ μὲν

ἔστιν ἀπὸ τύχης ὁ δὲ ἀπὸ διανοίας· εἰς τε τὴν καθ' ὁμοιότητα καὶ τὴν ἐκ τῆς ἀναλογίας καὶ τὴν ἀφ' ἐνὸς καὶ πρὸς ἐν οἱ πάντες ἔστιν) τρέποι... τούτων δὲ τὴν τρόπον οἱ μὲν συνήψαν τῷ ἀφ' ἐνὸς, τὸ ὅλον τούτο καλέσαντες ἀφ' ἐνὸς καὶ πρὸς ἐν· οἱ δὲ ὑδὲ ἐν τοῖς ὁμωνύμοις κατηγορήσαντες, ἀλλ' ὑδὲ ἐν τοῖς συνωνύμοις ἀλλ' ἐν μέσῳ ἐτίθεσαν τῶν ὁμωνύμων τε καὶ συνωνύμων διὰ τὸ λόγῳ μετοχῇ τῷ αὐτῷ ἱατρικὰ καλεῖσθαι κοινῶς τὰ διάφορα πράγματα, ὕψους τε ποιήσει τῆς αὐτῆς ὕψινα καλεῖσθαι τὰ ὕτω προσαγορευθέντα κοινῶς πράγματα... ἐσφάλισαν μὲν πολλοί, ὡς καὶ Ἀττικὸς, ἔνα τρόπον καταλέξας ὁμωνύμων τὴν καὶ μεταφορὰν καὶ καὶ ἀναλογίαν, καὶ συγχέας τὴν καὶ μεταφορὰν τῷ καὶ ἀναλογίαν.

ΔΑΒΙΔ. ἵνα δὲ γινώμεν ὑπὸ ποῖον τῶν ὁμωνύμων ἀνάγει τὸ παράδειγμα, φέρε εἰπωμεν τὴν διαίρεσιν τῶν ὁμωνύμων. τέττων τὰ μὲν εἰσιν ἀπὸ τύχης, ὡς ὅταν τινὲς ἐν διαφόροις τόποις ὄντες τῷ αὐτῷ ὀνόματι ὀνομαζώμεν)... ἀλλ' ὑδὲ φᾶρος ὁμώνυμον εἶναι δύναται· δηλοῖ γὰρ θηλυκῶς μὲν ἐκφωνούμενον τὴν πάλιν, ἀρσενικῶς δὲ τὸ κτίσμα, ὑδερῶς δὲ τὸ ἱμάτιον... ἀλλ' ὑδὲ τὸ ἄρμα ὁμώνυμον· δηλοῖ γὰρ τὸ ζεύγος τῶν ἵππων καὶ τὰ ὄπλα, παρὰ μὲν Ῥωμαίοις τὰ ὄπλα, παρὰ δὲ Ἑλλήσι τὸ ζεύγος... μὲν τὰ ὁμώνυμα καὶ συνώνυμα καὶ παρώνυμα, ὡς ἔκαστον ἐδήλω τὴν Ἰαμβλίχῃον σκοπὸν, περὶ φωνῶν ἀπλῶν ὄντα σημαίνουσιν ἀπλᾶ πράγματα διὰ μέσου ἀπλῶν νοημάτων, ἔρχεται ὁ Ἀριστοτέλης καὶ ἐπὶ αὐτὰς τὰς κατηγορίας. ἀλλὰ πρὸ τῆς τέτων διδασκαλίας διαρεῖ τὰ λεγόμενα καὶ τὰ ὄντα.

ΣΙΜΠΛ. β' f. 4. ἐν μὲν τῷ καὶ πεῦσον καὶ ἀπόκρισιν "τὴν τῆς ὕσινος λόγον χρὴ ἐξακέειν" φησὶν ὁ Πορφύριος· "αὐτὸς γὰρ ἔστιν ὁ ὀριστικός." ἐν δὲ τῷ πρὸς Γεωργίον "ἐκείνῳ" φησὶ "προσπακύνεον καὶ τὴν τῆς ὕσινος· ὁ γὰρ καθὼς ἔκαστον ἔστι ἐπὶ τῶν συνωνύμων, ὁ αὐτὸς ἔστιν αὐτῶν λόγος, ἀλλὰ καθὼς κοινῶς τινὸς μετέχει πάντα." καὶ ἔκκει τὴν τῆς ὕσινος μὴ συνάψαι τῷ λόγῳ, ὥστε τὴν λόγον τῆς ὕσινος τὴν ὀρισμὸν εἶναι, ἀλλὰ καὶ τὸ εἶδος ἀεῖσαι καθ' ὃ ἔστιν ἔκαστον. ἄνθρωπος γὰρ καὶ ἵππος συνώνυμα ἐστὶ καὶ τὸ ζῷον, καὶ ὁ λόγος ἐστὶν αὐτῶν ὁ αὐτὸς καὶ τούτο, ὁ μὲντοι κατ' ἐκείνα καθ' ἃ μάστιγα ὕσινος, καὶ τὸν ἄνθρωπον καὶ καὶ τὸν ἵππον· ἄλλος γὰρ ἑκατέρω τέττω λόγος. καὶ αὐτὸς δὲ προελθὼν "καὶ ὑπακούει τις" φησὶ "τὴν τῆς ὕσινος, δηλον ὡς τῆς ὕσινος ἀκυσσόμεθα ὁ τῆς ἰδίως ὀνομαζομένης ἀλλὰ τῆς τὴν ἐκάς ὑπαρξιν, οἷον ἂν εἴη κοινότερον, δηλώσης ὕσινος." ἱσθὸν μὲντοι ὅτι νῦν ἐν τοῖς πλείστοις τῶν ἀντιγράφων ὅπως ἡ γραφὴ φέρεται "συνώνυμα δὲ λέγει ὡς τὸ τε ὄνομα κοινόν καὶ ὁ καὶ τὸνομα λόγος τῆς ὕσινος ὁ αὐτός." καὶ ὁ Πορφύριος δὲ ἐν τῷ καὶ πεῦσον καὶ ἀπόκρισιν ὅπως ἔγραψεν· ὁ δὲ Ἰαμβλίχης· χωρὶς τῷ τῆς ὕσινος "συνώνυμα λέγει ὡς τὸ τε ὄνομα κοινόν καὶ ὁ καὶ τὸνομα λόγος ὁ αὐτός." ἐπεσημῆκατο δὲ ὅτι ἐν ἐνίοις ἀντιγράφοις ἐφύρεται τὸ "καὶ ὁ καὶ τὸνομα λόγος," καὶ ὅτι προσπακύνει δέ. ἡκολούθησε δὲ καὶ τῇ Ἰαμβλίχῃ γραφῇ ὁ Σουριανός. καὶ ὁ Ἀλέξανδρος δὲ διηρέθη περὶ τὴν γραφὴν ὅτω γράφεται "συνώνυμα δὲ λέγει ὡς τὸ τε ὄνομα κοινόν καὶ ὁ λόγος ὁ τῆς ὕσινος ὁ αὐτός." προσπακύνει δὲ, καὶ αὐτὸς φησὶ, δεῖ τὸ "ὁ καὶ τὸνομα."

ω. ΠΟΡΦ. ἂν τε προσεθῇ ὁ κατ' ὄνομα λόγος τῆς ὑσίας, ἂν τε καὶ προσεθῇ, ἀλλὰ μόνον λέγειν) "ὁ δὲ λόγος ὁ αὐτός," δηλονότι προσπαρουσόμεθα καὶ τὸ κατ' ὄνομα δεῖν ἀποδοῦναι τὸν λόγον, καὶ ἐπὶ λόγῳ τὸν τῆς ὑσίας χρητὴν ἐξακρίβειν. ὅτος γὰρ ἐστὶν ὁ ὀρίστικός.

ΣΙΜΠΛ. β' f. 4. ἐπιστῆσαι ἄξιον ὅτι τετραχῶς τὸ αὐτὸ ὀμώ-
νῃς τε καὶ συνώνυμον λέγειν).

Ἡ δὲ οἰκειότερος δὲ ὁ Ἀριστοτέλης συνώνυμα κέκληκε τὰ οὗ τῷ ὀνόματι καὶ τὸν ὀρίστικόν ἔχοντα τὸν αὐτόν, ἥπερ οἱ Στωϊκοὶ πάλαι ἅμα ἔχοντα ὀνόματα, ὡς Πάρις καὶ Ἀλέξανδρος ὁ αὐτός, καὶ ἄλλως τὰ πολυώνυμα λεγόμενα. τούτοις γὰρ ἡ σὺν πρόθεσις ὅχι ἐμπίπτει τῷ αὐτῷ κοινωνίαν σημαίνουσα, ὡς τὸ συμπεριπατεῖν καὶ ἐκρεπτεῖν. ἀπεῖδον δὲ ἴσως εἰς τὸ αὐτῷ ὀνόματα εἶναι. καὶ γὰρ ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τῷ περὶ Παιητικῆς συνώνυμα εἶπεν εἶναι ὡς εἰκὸς μὲν τὰ ὀνόματα λόγος δὲ ὁ αὐτός, οἷα δὲ ἐστὶ τὰ πολυώνυμα, τό τε λυπῖον καὶ ἰμάτιον καὶ τὸ φᾶρος. ἀλλ' ὅθεν ἄπορον, 15 φησὶ ὁ Πορφύριος, τῆς χρήσεως τὸ διπλὸν ἐχούσης χρήσεως τὸν Ἀριστοτέλην ἐκαστέρῳ, ἐπειδὴ καὶ ἔχει τινὰ λόγον ἐκαστέρῳ. καὶ γὰρ τὰ εἰκὸς ὀνόματα πρὸς τὸν φερόμενα, ὡς ὁ κίων καὶ ὁ γυλός, τὸν αὐτὸν ἔχοντα λόγον συνώνυμα ἂν κληθεῖν. καὶ μέντοι ὅπου ὁ λόγος ὁ αὐτός καὶ τὸ ὄνομα συνονομαζέται, ἐτι κυριώτερον ἂν κληθεῖν συνώ- 20 νυμα, ὡς τὸ μέν ἐστι συνώνυμον, ἐπεὶ πολλὰ ὀνόματα ἐν τῷ πρᾶγμα συνονομαζέται, τὸ δὲ, ἐπεὶ καὶ τὸν λόγον συνονομαζέται καὶ τὸ ὄνομα, καὶ δὲ τὸ ὅπου μὲν περὶ γενῶν ἦτοι τῶν τὰ γένη σημαίνουσιν φωνῶν ἢ σπουδῆς, χρεῖα τῷ δευτέρῳ σημαίνοντι, διότι τὰ γένη καὶ ὅπου τὰ σημαίνοντες συνονομῶν τῶν εἰδῶν κατηγορεῖται. ἔνθα δὲ 25 πρὸς τὰς εἰκὸς φωνὰς ἢ σπουδῇ καὶ τὴν πολυειδίαν ἐκαστοῦ ὀνομασίου, ὡς περὶ τὸν περὶ Παιητικῆς καὶ τὸν τρίτον περὶ Ῥητορικῆς (c. 2), καὶ ἑτέρας συνωνύμων δεόμεθα, ὅπερ πολυώνυμον ὁ Σπείσιος ἐκάλεσε. καὶ ὡς καλῶς ὁ Βοηθὸς παραλελειφθαι τῷ Ἀριστοτέλει φησὶ τὰ παρὰ τοῖς νεωτέροις καλόμενα συνώνυμα καὶ τὰ 30 πάλαι καλούμενα συνώνυμα καλόμενα, ὥς περὶ Σπείσιος ἐκάλεσε καλούμενα. καὶ γὰρ παραλελειπέν, ἀλλ' ἐν ἄλλαις πραγματείαις, ὡς ὡς οἰκεῖος ὁ λόγος, παρελήφθη.

14 f. 5. τριῶν δὲ δεῖν τῷ ἀπὸ τινος παρονομαζομένῳ φασί, τῷ τε 15 πρᾶγμα τῷ αὐτῷ ὀνομασίου, καὶ τῷ ὀνόματι, καὶ ἐτι μέντοι 35 τῷ ὀνομασίου τῆς καταλήξεως, ὅπερ καλεῖται πτώσις ὁ Ἀριστοτέλης. πτώσις γὰρ τῶν ὀνομάτων ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ καὶ μόνον τὰς πέντε πτώσεις τὰς νῦν λεγόμενας, ἀλλὰ καὶ τὰς παρακειμένας ἐγκλίσεις, ἐκείναις ἂν ἔχωσι σχηματισμούς. ὅθεν καὶ τὰς νῦν καλούμενας μεσότητες πτώσεις ἐκάλουν, οἷον τὴν ἀπὸ τῷ ἀνδρείῳ πτώσιν τὴν ἀν- 40 δρείας καὶ ἀπὸ τῷ καλῷ τὴν καλῶς. ἔτι δὲ καὶ ἀρρενικὴ τις ἦν αὐταῖς πτώσις ἀπὸ ὀνόματος θηλυτοῦ, ὡς ἀπὸ τῆς γραμματικῆς ἢ γραμματικῆς, καὶ θηλυκῆ ἀπὸ ἀρρενικοῦ, ὡς ἀπὸ τῷ Ἀλεξάνδρῳ ἢ Ἀλεξάνδρεια. πτώσεις δὲ καὶ ταύτας ὠλεγον διὰ τὸ ταύτην πε- 45 πτεῖναι ταῖς κυρίως πτώσεσι καὶ τὴν μετασχηματισμὸν τῆς κατα- 45 λέξεως... ὁ Ἀριστοτέλης τὴν διαφορὰν τῆς πτώσεως καὶ τὴν κατ' ὄνομα προσήγορίαν, τὰ δύο ταῦτα μόνον δοκεῖ τοῖς παρωνύμοις ἐκτελεῖν. ἀλλ' ἐκ τῶν παραδειγμάτων δὴλην ἐποίησε καὶ τὴν κατ'

τὸ πρᾶγμα μεθεῖν ἐν τοῖς παρωνύμοις. ὁ γὰρ γραμματικὸς ἐκ ὀνόματος μόνον μετέχει τῆς γραμματικῆς ἀλλὰ καὶ αὐτῆς τῆς τέχνης, καὶ ὁ ἀνδρείος τῆς ἀρετῆς. δεῖ δὲ ἐπὶ τῶν παρωνύμων ζητεῖν τί τὸ πρῶτον καὶ τί τὸ ἀπ' ἐκείνου παρωνομασμένον...

f. 5 b. τῶν δὲ παρωνύμων ἂν εἴη, φησὶν ὁ Πορφύριος, καὶ τὰ πατρωνυμικά καὶ τὰ συγκριτικά καὶ τὰ υπερβητικά καὶ τὰ υποκοριστικά. τὸ δὲ πασσοδοφί καὶ τὸ ἦφι καὶ τὸ βίηφι, ὥς περὶ παράγωγά τινες ἐκάλεσαν, ἐκ ἂν εἴη παρώνυμα. δεῖ γὰρ μὴ τὸ αὐτὸ ἀπαραλλάκτως σημαίνειν τὰ παρώνυμα, ταῦτα δὲ ὅθεν παρηλλαγμένον σημαίνει τὸ ἦ, 10 τῶς τε τῇ αὐτῇ, καὶ τῷ βίῃ καὶ τῷ πασσάλῳ.

εἰρηκώς τούτων ὁ Ἀριστοτέλης περὶ ὀμωνύμων καὶ συνωνύμων 15 καὶ παρωνύμων, παρήκε τὰ τε ἑτερώνομα καὶ τὰ πολυώνυμα, τὰ μὲν πολυώνυμα, διότι ἐπαρίσθη τὰ πρᾶγματα, μόνον δὲ τὰς λέξεις πληθύνει, τὰ δὲ ἑτερώνομα, διότι ἐπὶ τὰς κατ' ἀριθμὸν ἀπείρους ἀλλὰ τὰς κατ' ἔχοντος σημαίνουσας τι λέξεις διαίρειν) τὰ νῦν. καὶ μέντοι ἅμω ταῦτα παρήκεν, ὡς εἴρηκεν, διότι καὶ ῥητορικῆς μᾶλλον καὶ ποιητικῆς ἐστὶ περιεργίας, ἀλλ' ἐπὶ φιλοσόφῳ θεωρίας, ὡς εἴρηκεν. πλὴν καλῶς ἔχει κακεῖνα τοῖς παραληφθεῖσιν εἰς μίαν διαίρεσιν συμπεριλαβεῖν. Σπείσιος περὶ τούτων ἰσορρεῖ Βοηθὸς ταυτὴν διαί- 20 ρεσιν παραλαμβάνειν τὰ ὀνόματα πάντα περιλαμβάνουσιν. τῶν γὰρ ὀνομάτων, φησὶ, τὰ μὲν ταυτώνυμα ἐστὶ τὰ δὲ ἑτερώνομα, καὶ τῶν ταυτώνυμων τὰ μὲν ὀμωνύμα ἐστὶ τὰ δὲ συνώνυμα, καὶ τῶν ἑτερώνομων πάλιν τὰ μὲν ἐστὶν ἰδίως ἑτερώνομα τὰ δὲ πολυ- 25 νύμα τὰ δὲ παρώνυμα. ἀλλὰ περὶ μὲν τῶν ἄλλων ἀποδοῦναι, πολυώνυμα δὲ ἐστὶ τὰ διάφορα καὶ πολλὰ λεγόμενα ὀνόματα καθ' ἑνὸς πρᾶγματος, ὅταν εἰς καὶ ὁ αὐτὸς αὐτῶν ἢ λόγος, ὡς περὶ ἄρ- 30 ξίφος φάσγανον μάχαιρα. ἑτερώνομα δὲ ἐστὶ τὰ καὶ τοῖς ὀνόμασι καὶ τοῖς πρᾶγμασι καὶ τοῖς λόγοις ἑτέρα.

f. 6. διὰ τί δὲ ὁ Ἀρχύτας παραλείπει ταύτην τὴν περὶ τῶν ὀνομάτων διδασκαλίαν ἐν τῷ περὶ τῶν καθόλου λόγῳ; ὅτι τὰ ὀνόματα φύσει καὶ ἐθέσει λέγεσθαι οἱ Πυθαγόρειοι, καὶ τὰ ὀμωνύμα καὶ τὰ πολυώνυμα παραιτῶν) ὡς ἐνὸς ὀνόματος πρὸς τὸ πρᾶγμα καὶ φύσιν λεγόμενα.

ΔΕΞ. ἔδει προὐ τῷ περὶ τῶν καθόλου λέξεων καὶ Ἀρχύταν λέγειν, ὅς ἡμεῖς κατηγορίας ὀνομαζόμεν, ταῦτα προειληφέναι. ἢ μήποτε ὅθεν καὶ νῦν γίνεται τὸν Πυθαγορικὸν ἢ τοιαύτη διαίρεσις; ἐπεὶ γὰρ φύσει διαίρειν) τὰ ὀνόματα καὶ τῶν πρᾶγμασι, πᾶσαν τὴν ἀνωμαλίαν τὴν περὶ λέξεων παραιτῶν). ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὑπερ- 35 τιθέμεθα, ἐπειδὴ τὸ τοῦτον γένος τῶν ζητήσεων παρὰ τῶν τὰς Πυθαγορικῆς ὑποθέσεις θαυμαζόντων ἀπαιτεῖν προσήκειν.

ΣΙΜΠΛ. β' f. 6 b. καὶ οἱ παλαιοὶ κυρίως μὲν λεγόμενα τὰ διὰ 16 λόγου σημαίνοντα ὠλεγον, καταχρηστικῶς δὲ καὶ τὰ δι' ἀπλῆς λέ- 16 ξεως. ὁ δὲ λόγος ἐπεὶ καὶ συμπλοκὴν λέξεων προσφέρει, εἰκότως τὰ λεγόμενα διαίρων (ὁ Ἀριστοτέλης) τῶν κυρίως λεγόμενων πρῶτον ἐμνήσθη... ὁ δὲ Βοηθὸς μόνον λεγόμενα καὶ σημαίνοντα τὰς νοήσεις εἶναι φησὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις. καὶ γὰρ εἶναι τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος ἐν τοῖς πρᾶγμασι ἀλλ' ἐν διανοαῖς καὶ ταῖς τῷ νῦν διεξ-

δοις, ὡς καὶ αὐτὸς Ἀριστοτέλης ἐν τῷ περὶ Ψυχῆς (3 6) διδάσκει. ἀλλὰ καὶ ἡ διάνοια διὰ τὴν λόγῳ σημαίνει. οἰκειότερον ἔν λεγόμενα τὰς λέξεις λέγειν τὰς σημαντικὰς καθὼ σημαντικὰς.

1. ΠΟΡΦΥΡ. f. 11. τὸ καὶ συμπλοκὴν λέγει διχῶς· τὰ μὲν γὰρ
17. καὶ συμπλοκὴν ὅσα συμπλεκτικῶς ἐμπεριέχου συνδέσμων, οἷον
"Σωκράτης καὶ Πλάτων." τὰ δὲ καὶ συμπλοκὴν λέγει ὅσα ὁμοῦ
προφάσει πράγματα διὰ τὸ ἕτερον συμβεβηκέναι τῷ ἑτέρῳ, οἷον
"Σωκράτης περιπατεῖ."

ΔΕΞ. φαίνεται δὲ ὅτι μόνον συμπλοκὴν τὴν μὲν συμπλεκτικὴν
συνδέσμων προφορὰν λέγοντες τοῖς Στωϊκοῖς ἐπακολουθῶσιν, ὡν
ἀρχαιότερος ὁ Ἀριστοτέλης καὶ τῇ τῶν πρεσβυτέρων συνηθείᾳ χρω-
μενος, οἵτινες τὴν τῶν πλείονων μερῶν τὴν λόγῳ σύνθεσιν συμπλο-
κὴν ὠνόμαζον. τὸ δὲ λέγειν ὅτι μὲν συμπλοκῆς ὁ ἄνθρωπος ἡ δὲ
βῆς, ὁμοῦ σύνθεσις ἐπ' αὐτῶν ἐστὶ συλλαβῶν καὶ στοιχείων, καὶ αὐτὸ
ὁ καλῶς λέγει. ὁ γὰρ τὴν τῶν στοιχείων σύνθεσιν ἀλλὰ τὴν τῶν
15 μερῶν τὴν λόγῳ οἱ παλαιοὶ συμπλοκὴν ὠνομάζοντι.

1. ΣΙΜΠΛ. β' f. 7 b. τισὶν ἐδοξε τῆτο τοῖς προειρημένοις μὴ
20. ἀκολουθεῖν· διὸ καὶ ὑπομνηματικὸν ἐδοξε τὸ σύγγραμμα. τὸ δὲ ὅτι
ἔτις ἔχει, ἀλλ' ἐπειδὴ περὶ τῶν ἀπλῶν καὶ γενικῶν λέξεων ἦν ὁ
σκοπὸς τῶν τὰ ἀπλὰ καὶ γενικὰ πράγματα σημαίνουσιν, πρὸ τῷ
τὴν εἰς τὰ πλείους διαίρεσιν αὐτῶν ποιήσας, φησὶ δὲ τὴν εἰς δέκα,
ὡν ἕκ ἑν πλείονα εὐρεῖν, τὴν εἰς τὰ ἐλάττωα προλαβεῖν ἐδοκίμασεν,
ὡν ἕκ ἑν εἰς ἐλάττωα συστῆλαι. καὶ γὰρ ἐπισημονικὸν ἦν τῆτο, καὶ ἡ
δεκάς ἐν τῇ τετραδὶ περιέχετο. τὰ γὰρ ἐν δύο τρία τέσσαρα συνθέντες
τὴν δέκα ποιεῖμεν. καὶ τὴν τετραδὰ πάλιν εἰς δυάδα συνείλε. τὰ δὲ
25 τέσσαρα ταῦτά ἐστιν ὅσα καὶ συμβεβηκὸς καὶ καθόλου καὶ καὶ μέρος.
τὰ γὰρ ὅσα διαιρεῖ διχῶς, εἰς τε τὰ καθ' αὐτὰ εἶναι δυνάμενα καὶ
μικροτέρους ἑτέρους δεόμενα πρὸς ὑπόθεσιν, ἅπερ καὶ ὅσα καλῶν διὰ τὸ
ἐξαρκεῖν ἑαυτοῖς πρὸς τὸ εἶναι, καὶ εἰς τὰ ἐν ἑτέροις ὑφεισώμενα, ἅπερ
καὶ συμβεβηκὸς λέγει διὰ τὸ ἐν ἑτέροις συμβεβηκέναι. καὶ ἔχομεν
30 εἰς δύο τῶν δέκα κατηγοριῶν τὴν διαίρεσιν· αἱ γὰρ ἑννέα συναρῶν
ἐν τῷ συμβεβηκῶτι, καὶ ὅσα πρώτη τῶν ἄλλων ἀπηρίθμητο. καὶ τῶν
δὲ ἑκάτερον ἢ εἰς πλείονα τὰ ὑφ' αὐτῶν τῆτο δίδωσιν ἑαυτὰ,
ἢ εἰς ἑν μόνον. καὶ διὰ τῆτο ἄλλη γίνετο συζυγία, καὶ αὐτὴ λο-
γική, τὸ καθόλου καὶ τὸ καὶ μέρος· ὡν συμπελεκόμενων ἀλλή-
35 λους ἔξ μὲν αἱ πᾶσαι γίνοντο συμπλοκαί, δυεῖν δὲ ἐν αὐταῖς ἀσυ-
ζήτητων ὅσων, τῶν τὰ ἀντιφάσκοντα συναγούτων, τῆς τε ἐν ὑπο-
κειμένῳ καὶ ἕκ ἐν ὑποκειμένῳ καὶ τῆς καθ' ὑποκειμένῳ καὶ καθ'
ὑποκειμένῳ, τὰς λοιπὰς τέσσαρας ὁ Ἀριστοτέλης ἐκτίθει. ἡ γὰρ
καθόλου ὅσα ἐστίν, ἡ συμβεβηκὸς μερικὴν, ἡ καθόλου συμβε-
40 βηκὸς, ἡ μερικὴ ὅσα. ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ Ἀριστοτέλης δι' ὀνομα-
των ἀσυνηθεζέων τὰ εἰρημένα ἐδήλωσε, δεῖ ταῦτα μεταλα-
βεῖν εἰς τὰ ὑπὸ τῷ φιλοσόφῳ λεγόμενα. τὸ μὲν ὅτι συμβεβηκὸς ἐν
ὑποκειμένῳ ἐκάλεσε, ὁμοῦ μὴ δὲ αὐτοκρατὲς ἑτέρου δεῖν πρὸς τὸ ἐν
αὐτῷ εἶναι, τὴν δὲ ὅσων καὶ τὴν τῷ συμβεβηκὸς ἀπόφασιν...
45 f. 8. τί δήποτε δὲ μὴ καὶ τὸ σύνθετος ἐχρήσατο τοῖς σημαζομένοις,
καθόλου ὅσων λέγων καὶ μερικὸν συμβεβηκὸς καὶ τὰ λοιπὰ; ἢ ὅτι
δι' ἐμφαντικωτέρων ὀνομάτων ὑπογραφὴν ἐκάλεσε παραδεδομένη;

ΔΑΜΜΩΝ. f. 25. διὰ τί τὴν ὅσων ἐκάλεσε ἕκ ἐν ὑποκειμένῳ
καὶ μὴ ὑποκειμένῳ, εἴγε ὑπόκειτο τοῖς συμβεβηκῶσι πρὸς ὑπόθεσιν;

ΣΙΜΠΛ. β' f. 8. αὐτὸς θεῖς τὸ ὄνομα τῷ ἐν ὑποκειμένῳ εἰκό-
1 τως τὸ λέγω προσέθηκε. καὶ γένος μὲν τῷ ἐν ὑποκειμένῳ τὸ ἐν τῷ
2 παρέλαβε, τὰ δὲ ἐφεξῆς διαφορὰς τῶν ἐν τῷ λοιπῶν χωρι-
ζόμενος. πολλὰ καὶ γὰρ λέγει τὸ ἐν τῷ, καὶ τό γε ἐλάττωον ἐνδεκα-
χῶς... f. 8 b. ἴσμεν δὲ ὅτι ἐν τῷ τετάρτῳ τῆς Φυσικῆς Ἀκροά-
σεως (c. 3) τὸ ἐν τῷ εἰς ὅκτω διεῖλεν ὁ Ἀριστοτέλης, τὸ μὲν ἐν
χρόνῳ μὴ δὲ μετὰ τοῖς ὅσων, ἴσμεν μὲν διὰ τὸ μήπω τι περὶ τῷ χρόνῳ
εἰπεῖν, τὸ δὲ ἐν ὑποκειμένῳ συνάφας τῷ ἐν ὅσων. καὶ τὸ ἀγγεῖον δὲ
καὶ τὸν τόπον συνήψε διὰ τὸ μήπω τότε τὴν διαφορὰν εἰρηκέναι.

ΠΟΡΦΥΡ. f. 15 b. πόσα ἔν σημανόμενα τῷ ἐν τῷ κατη-
ρίθμησας; — ἑννέα. — τίνα ταῦτα; — τὸ ὡς ἐν τόπῳ, τὸ ὡς ἐν
ἀγγεῖῳ, τὸ ὡς ἐν ὅσων, τὸ μέρος καὶ τὸ ὡς ἐν τοῖς μέρεσιν, τὸ ὅσων καὶ
τὸ ὡς ἐν τῷ γένει, τὸ εἶδος καὶ τὸ ὡς ἐν τῷ εἶδει, τὸ γένος καὶ τὸ ὡς ἐν
τέλει, καὶ τὸ ὡς ἐν τῷ κρατύνει καὶ τὸ ὡς ἐν τῇ ὕλῃ, τὸ εἶδος.

ΔΑΒΙΔ. ταῦτα τὰ ἑνδεκα σημανόμενα τῷ ἐν τῷ ὑπὸ τῆς
πῶ κατηγορίας ἀνάγει ὁ Ἀριστοτέλης... ἀπορροῖσι δὲ τινες τρεῖς
ἀπορίας... εἰτά φασι ὅτι δύναται χωρὶς ὑποθέσεως συμβεβηκός·
ἰδὲν γὰρ ἡ εὐωδία τῷ μῆλῳ συμβεβηκὸς ὅσα, καταλείψασα τὸ μῆλον
μένει ἐν τῷ αἰσθητικῷ ἢ τῷ κωιδίῳ. λύσει τῆτο διάφοροι, ὁ μὲν
Πλάτων ὅτι ἕκ ἑκαστὴ τῷ ὑποκειμένῳ μετὰ τῶν γὰρ λεπτῶν
ἀπορροῶν χωρεῖ πρὸς ἡμᾶς, ὡς δηλοῖ ἡ καὶ μέρος αὐτῷ ἔχοντες·
ἐν γὰρ τῷ δένδρῳ ἕκ ἑκαστὴ διὰ τὸ πλείονα εἶναι τὴν εἰσορὴν τῆς
ἐκροῆς. ὁ δὲ Ἀριστοτέλης τὸ διακρινόν αἰτιατὸν τῷ ἀέρος, ὅτι ὡς
λόγῳ ἐστὶ διορατὸς καὶ διηχῆς, τῷ τῷ καὶ ὁλοσμος. ὁ δὲ Πλωτῖνος τὰ
Ἀριστοτέλους καὶ Πλάτωνος συναγαγὼν φησιν ὅτι μεταβάλλει
μέρος τῷ ἀέρος ἐν τῇ εὐωδίᾳ· ἡ γὰρ εὐωδία μέλαινα ἐν τῷ μῆλῳ
γεννᾷ ὁμοίαν ἑαυτῇ ἑτέραν ποιότητα μεταβάλλουσαν μέρος τῷ
ἀέρος, ἥς αἰσθάνομεθα. ὑδεμία δὲ τῶν δοξῶν τῶν κατ' αὐτὴν
ἀληθῆς, ὑδὲ ἡ Πλωτῖνος ἡ λέγουσα ἀπορροῶς· ἡ γὰρ ἀπόρροια
σῶμα, πάντες δὲ σώματος μία ἡ καὶ φύσιν κινήσις· ἡ γὰρ κῆφον καὶ
ἐπὶ τὰ ἄνω ῥέπει, ἡ βαρὺ καὶ κάτω· τῆς δὲ εὐωδίας τῷ μῆλῳ
πάντες ὁμοτίμως αἰσθάνομεθα καὶ κῆλον. δῆλον ὅτι ἕκ ἀρκεῖ
ἀπορροῶς εἰπεῖν μόνον. ὑδὲ ἡ Ἀριστοτέλης μόνον ἀληθῆς· ἰδὲν γὰρ
οἱ χοῖροι πλείονα ὀρύττουσι τὴν βόρβορον ἐπὶ τὸ πλεον αἰσθάνομας τῶν
ἀπορροῶν, καὶ δυσώδεις δὲ τόπους παριόντες ῥάκει φράξαντες τὰς
ῥῖνας, καίπερ ἀναπνέοντες, τῆς δυσωδίας ἕκ αἰσθάνομεθα, ἅτε
διυλιδεισῶν τῶν ἀπορροῶν καὶ καθαρῶν τῷ ἀέρος χωρῶντος πρὸς
ἡμᾶς. ὑδὲ τὸ Πλωτῖνος μόνον ἀληθῆς τὸ ποιεῖν ὅλον τὸν ἀέρα·
πλασματώδες γὰρ τὸ λέγειν ὅλον τὸν ἐν μέσῳ ἀέρα ποιεῖν ἐπὶ τῶν
γυμνῶν τῶν αἰσθάνομένων ἐν ἄλλαις πόλεσιν ἀτάφων σωμάτων.
αἱ τρεῖς ἔν ἅμα ἀληθεῖς εἰσὶν· ἀλλ' ἐπὶ μὲν τῶν φανίλων ὁσμῶν
χρεῖα καὶ ἀπορροῶν, ἐπὶ δὲ τῶν ἀκριβῶς ὁσμωμένων ἀρκεῖ καὶ τὸ
ὁλοσμον τῷ ἀέρος, ἐπὶ δὲ τῶν μέσῳ ἀρκεῖ καὶ ἡ μεταβολὴ τῷ
ἀέρος. κατ' ὑδεμίαν δὲ τῶν δοξῶν αἱ ποιότητες ἀπὸ τῷ ὑποκει-
μένῳ εἰς ὑποκειμένον μεταβαίνουσιν· ἡ γὰρ ἐν τῷ αὐτῷ ὡς εἰσὶ
καὶ τῷ ἐν ὡς εἰσὶ καὶ τῷ ἐξ ὡς, καὶ διασπαζήσεται αὐτὴ ἑαυτῆς ἡ

πρώτης· ἡ ἐν ἄλλῳ καὶ ἄλλῳ νῦν, ἐπειδὴ πάντα μεταβῆ τῶν δύο πᾶν ἐστὶ χρόνος μέσος, ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ ἔσονται χωρὶς ὑποκειμένῳ. ὡς δὲ καὶ ἀπὸ ἐτέρων λύσαι ταῦτα, ὅτι ὅκ εἶπεν ὁ Ἀριστοτέλης ὅτι ὅτι χωρὶς εἶναι τὸ ἐν ὧ ἦν, ἀλλὰ τὸ ἐν ὧ ἐστίν, ὅπου δὲ ἂν ἦ ἡ πρώτη, ἐν ὑποκειμένῳ ἐστίν.

ΣΙΜΠΛ. γ' f. 1 a. ἀπορῶσιν οἱ περὶ τὴν Δύκιον καὶ τὸτο πρὸς τὴν μὴ ὡς μέρος λέγεσθαι ἐν ὑποκειμένῳ... ταύτην δὲ τὴν ἀπορῶσιν ὁ Πορφύριος διττόν, φησὶν, ἐστὶ τὸ ὑποκείμενον ὃ μόνον καὶ τὸ ἀπὸ τῆς Στωᾶς ἀλλὰ καὶ τὸς πρεσβυτέρους. ἡ τε γὰρ ἀπορῶσιν ὡς ὅτι δύναμει καλεῖ ὁ Ἀριστοτέλης, πρῶτόν ἐστι τὸ ὑποκείμενον 10 ὁμασμένον, καὶ δεύτερον, ὃ κοινῶς ποῖον ἢ ἰδίως ὑφίσταται. ὑποκείμενον γὰρ καὶ ὁ χαλκός ἐστι καὶ ὁ Σωκράτης τοῖς ἐπιγινωμένοις ἢ κατηγορουμένοις κατ' αὐτῶν. πολλὰ ὅν, φησὶ, τῶν ἐγγινωμένων ὡς μὴ πρὸς τὸ πρῶτον ὑποκείμενον ἐν ὑποκειμένῳ ἐστίν, οἷον πᾶν χρομα καὶ πᾶν χημία καὶ πᾶσα ποιότης ἐν ὑποκειμένῳ ἐστὶ τῇ πρώτῃ 15 ὡς ὅκ ὡς μέρη αὐτῆς ὄντα καὶ ἀδύνατα χωρὶς αὐτῆς εἶναι· ἐπὶ δὲ τὸ δεύτερον ὑποκείμενον ὃ πᾶν χρομα ὅδε πᾶσα ποιότης ἐν ὑποκειμένῳ, ἀλλ' ὅτε μὴ συμπληρωτικά ἐστι τῆς ὕσεως. τὸ γὰρ λέγειν ἐπὶ μὴ τὸ ἐστὶν ἐν ὑποκειμένῳ, ἐπὶ δὲ τῆς χιόνος ὅκ ἐν ὑποκειμένῳ, ἀλλὰ συμπληροῦ τὴν ὕσαν ὡς μέρος.

ΔΕΞ. ἐστὶ τὸ ὑποκείμενον διττόν καὶ καὶ τὸς ἀπὸ τῆς Στωᾶς καὶ καὶ τὸς πρεσβυτέρους, ἐν μὴ τὸ λεγόμενον πρῶτον ὑποκείμενον, ὡς ἢ ἀπορῶσιν ὡς ὅτι δύναμει σῶμα ὁ Ἀριστοτέλης φησὶν, δεύτερον δὲ ὑποκείμενον τὸ ποῖον, ὃ κοινῶς ἢ ἰδίως ὑφίσταται. ὑποκείμενον γὰρ καὶ ὁ χαλκός καὶ ὁ Σωκράτης τοῖς ἐγγινωμένοις ἢ κατηγορουμένοις κατ' αὐτῶν. 25 τὸ δὲ ὑποκείμενον καὶ πρὸς τι λέγεσθαι ἐδόκει, τῷ γὰρ ὑποκειμένῳ. ἦν δὲ ἐκλῶς τῶν γινωμένων ἐν αὐτῷ καὶ κατηγορουμένων αὐτῷ, ἢ ὡς ἀπλῶς μὴ γὰρ ὑποκείμενον πᾶσι τοῖς γινωμένοις καὶ κατηγορουμένοις ἢ πρῶτῃ ὕλη, τισὶ δὲ ὑποκείμενον γινωμένοις ἐπ' αὐτῷ καὶ κατηγορουμένοις ὁ χαλκός καὶ ὁ Σωκράτης.

ΑΜΜΩΝ. f. 28. κακίζουσιν τινες τὴν ὁρίσιν, οἱ μὴ ἐκ τῶ πλεονάζον, αἱ δὲ ἐκ τῶ ἑλλείπειν.

10 ΑΜΜΩΝ. f. 31. πανταχῇ τοῖς μὴ ἀπὸ τῆς φωνῆς, τυτέστι τῷ κατ' ὑποκείμενον καὶ ὃ κατ' ὑποκείμενον, τὸ λέγειν ἀποδίδωσι, τοῖς δὲ ἀπὸ τῶ ὄντος, τυτέστι τῷ ἐν ὑποκειμένῳ καὶ ὅκ ἐν ὑποκειμένῳ, 35 τὸ ἐστίν.

26 ΣΙΜΠΛ. γ' f. 2. λέγει ὅν ὅτι τὰ ἄτομα, ταῦτα δὲ ἐστὶ τὰ μὴ περὶ μετὰ διαφοραῖς καὶ διὰ τὸτο μήτε γένει μήτε εἶδει ἐν ὅντα ἀλλὰ ἀριθμῷ μόνον, ὡς ἐν τῷ ἀριθμῷ ἐστὶ τὸ ἐχόντα, ταῦτα ὅντα ὅθεν ὁ ὑποκείμενος λέγειν· ὃ γὰρ ἔχει τι μερικώτερον ἑαυτῶν, 40 ὃ καὶ κατηγορηθῆσεν ὡς κατ' ὑποκείμενον.

ΔΕΞ. λοιπὸν τοῖνυν ἐστὶν ἀκριβῶς διελέσθαι τί ποτὲ ἐστὶ τὸ ἄτομον καὶ ἐν ἀριθμῷ. ἄτομον μὴ ὅν λέγειν ὅκ ὡς τὸ ἀδιαίρετον καὶ ἄμετρον, ἀλλ' ὡς τὸ μὴ δεχόμενον τομὴν γένους εἰς εἶδη μηδὲ εἶδος εἰς τὰ κατ' ὃν ἀριθμῷ διωρισμένα· ἐν δὲ ἕκαστον τῶν αἰσθη- 45 τῶν λέγειν ὃ καὶ μίαν δύναμιν, ἀλλ' ὅτι πάντα εἰς μίαν νεύει ὕσαν. ἐπεὶ δὲ πολλαχῶς τὸ ἐν λέγειν καὶ γένει καὶ εἶδει καὶ κατ' ἄλλους τρόπους, πλείονα ἀφορίζει νῦν ἐν, τὸ κατ' ἀριθμὸν λαμβάνων

ὃ μόνον ὃ ἀριθμῷ, ὡς συκοφαντῶσι τινες, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀριθμῷ μόνον.

ΑΜΜΩΝ. f. 31 b. τὸ δὲ ἀπλῶς λέγειν τριχῶς· ἡ τὸ καθόλου, ὡς λέγομεν ἀπλῶς πᾶς ἄνθρωπος ἀντὶ τῷ καθόλου· ἡ τὸ μοναχῶς, 5 ὡς τὸ ἀπλῶς ὁ μῦθος τῆς ἀληθείας ἐφυ· ἀντὶ τῷ ὃ ποιητικὸς· ἡ τὸ κυρίως, ὡς ὅταν λέγωμεν ἀπλῶς ἀρετή· ἀντὶ τῷ κυρίως ἀρετή καὶ τὸ ἐν δὲ λέγειν τριχῶς, καὶ ὅλως ἢ ταυτότης καὶ ἢ ἐτερότης.

ΣΙΜΠΛ. γ' f. 2 b. εἰπὼν τί ὅκ ἐστὶ κατ' ὑποκείμενον, νῦν τί 10 ἐστὶ λέγει, ὅτι τὸ συνωνύμως καὶ ἐν τῷ τί ἐστὶ κατηγορεῖσθαι, τὸτο 10 ἐστὶ τὸ κατ' ὑποκείμενον λέγεσθαι. τὸτο δὲ ἐστὶν, ὅταν τὴν λόγον τὴν ὁριστικὴν ἀποδιδόντες τὸ ὑποκείμενον διὰ τὸ κατηγορουμένον ἀποδιδώμεν.

f. 3. τινὲς δὲ αὐτὸ τὸτο αἰτιῶν τὸ ἕτερον εἰρηάζει τὸ κατ' 15 ὑποκείμενον κατηγορουμένον τὸ ὃ κατηγορεῖν· καὶ γὰρ τὸ ἀνθρώπου 11 κατηγορεῖν τὸ ζῶον ὡς ζῷον, καὶ τὸ χρομα τῷ λευκῷ ὡς χρωματος, καὶ φησὶν ὁ Πορφύριος ὅτι διττὴ ἢ ἐπὶ νοῖα τὸ ζῷον, ἢ μὴ τὸ κατα- τεταγμένον, ἢ δὲ τὸ ἀκατατάκτου. κατηγορεῖν ὅν τὸ ἀκατάτακτον τὸ κατατεταγμένον, καὶ ταύτην ἕτερον ἐστίν. ὁ μὲντοι Ἰάμβελιχος ὃ τὰ γένη φησὶ τῶν ὑποκειμένων κατηγορεῖν, ἀλλ' ἕτερα διὰ 20 ταῦτα· ὅταν γὰρ λέγωμεν Σωκράτην ἄνθρωπον εἶναι, ὃ τὴν γενικὴν αὐτὸν φάμεν ἄνθρωπον εἶναι, ἀλλὰ μετέχειν τῷ γενικῷ... f. 3 b. ἰστέον δὲ ὅτι καὶ Ἀνδρόνικος καὶ ἄλλοι τινὲς ὃ μόνον τὰ ἐν τῷ τί ἐστὶ κατηγορουμένα κατ' ὑποκείμενον κατηγορεῖσθαι φασιν, ἀλλὰ καὶ ἄλλα, οἷον τὸ μουσικὸν καὶ Ἀριστοτέλης καὶ τὸ Ἀθηναῖος καὶ Σωκράτης, 25 καὶ ἴσως ἐκεῖνα ὅσα κατηγοροῦντες τινος ἐκεῖνο εἶναι λέγομεν αὐτῷ ὅπερ κατηγοροῦμεν· βαδίζειν μὴ γὰρ λέγοντες τὴν Σωκράτην ὃ λέγομεν βαδίζειν εἶναι τὴν Σωκράτην, Ἀθηναῖον δὲ εἶναι λέγομεν καὶ φιλόσοφον. καὶ ὅσα δὲ τῶν κατηγορεῖν, λεγόντων ἡμῶν ταῦτα ἐκεῖνα εἶναι, καὶ καὶ τὸ ὑποκείμενον ῥηθῆσεν.

30 ΔΕΞ. πῶς ἀπαντήσωμεν τοῖς ἐριστικοῖς, οἱ τὰ μὴ ὑπάρ- 12 χοντα τῶν κατηγορουμένων λαμβάνοντες ὡς λεγόμενα κατ' αὐτῷ, 12 ποῖσι πρὸς τῷ ὑποκειμένῳ τὴν τῆς ἀποφάσεως συλλογισμὸν; οἷον ὁ ἄνθρωπος τὸ Σωκράτης κατ' ὑποκείμενον κατηγορεῖν, καὶ δὲ τὸ ἀνθρώπου λέγειν τὸ μὴ εἶναι Σωκράτην, ὅκ ἐν καὶ καὶ Σωκράτης ῥη- θείη ἂν τὸ μὴ εἶναι Σωκράτην. πάλιν γὰρ καὶ πρὸς τῶν ὑπολογισ- 35 μεθα ὅκ ὡς οἱ Στωϊκοὶ λέγουσι τὴν τῶν ἀποφάσεων ὑπεξαίρεσιν, ἀλλ' ὡς Ἀριστοτέλης διδάσκει τὴν τῶν κατ' ὕσαν ὑπαρχόντων λήψιν, ἢ ἐκεῖνοι ὃ παρασωσάμενοι παραλογίζονται, τὰ μὴ ὑπάρ- χοντα ὡς κατ' ὕσαν προσλαμβάνοντες.

ΑΜΜΩΝ. f. 32 b. τί δὲ αὐτῷ βύλει τὸ ὡς κατ' ὑποκει- 13 μένον; ἀντὶ τῷ ὅτι ὡς καὶ πραγματικῶς. εἰ γὰρ τι καὶ τὸ κατ' 10 ὑποκείμενον καὶ συμβεβηκὸς κατηγορεῖν, ὅκ ἀνάγκη τὸτο καὶ κατ' ὑποκείμενον λέγεσθαι· οἷον τὸ Ἀγαμέμνονος πραγματικῶς κατ' ὑποκείμενον καὶ ὡς κατ' ὑποκείμενον ὁ ἄνθρωπος, τὸ δὲ ἀνθρώπου ὅτι ὡς μὴ 15 κατ' ὑποκείμενον τὸ ζῷον καὶ συμβεβηκὸς δὲ τὸ τρισύλλαβον· διὰ τὸτο τὸ μὴ ζῷον κατ' ὑποκείμενον καὶ Ἀγαμέμνονος, ὅκ ἐν καὶ τὸ τρισύλλαβον.

f. 33. αἱ κατηγορίαι καὶ πλάτος ἔχουσιν καὶ βάθος, βάθος μὴ τὴν εἰς τὰ μερικώτερα αὐτῶν πρόοδον, πλάτος δὲ τὴν εἰς τὰ πλάγια

μετάρασιν, οἷον ἵνα βάθος μὴ λάβῃς ὕτω τὴν ὕσιν καὶ τὸ σῶμα καὶ τὸ ἐμφύλον καὶ τὸ ζῶον καὶ ὕτως ἐφεξῆς, πλάτος δέ, ὅταν διέλῃς τὴν ὕσιν εἰς σῶμα καὶ ἀσώματον. ὁ Ἀριστοτέλης ἔν καὶνόν καὶ τὸ πλάτος καὶ τὸ βάθος ἡμῶν ἀποδίδωσι, νῦν μὲν τὸ βάθος, ἐφεξῆς δὲ τὸ πλάτος. ἔτι δ' ὁ κανὼν ὅτος· ὅταν πρῶτον δευτέρου καθ' ὑπο- 5 κειμένον κατηγορήσῃ καὶ δευτέρου τρίτου καθ' ὑποκειμένου κατηγορήσῃ, τότε καὶ τὸ πρῶτον τὸ τρίτον καθ' ὑποκειμένου κατηγορηθήσεται.

15 ΑΜΜΩΝ. f. 34 b. λημμάτιδι τινα προσλαμβάνει χρήσιμα

16 αὐτῷ ἐσόμενα πρὸς τὴν προκειμένην διδασκαλίαν· ἐπεὶ γὰρ αἱ κατηγορίαι καὶ γενικώτατά εἰσι γένη καὶ ἐφ' ἐκάστης σειρὰ τις ἐκδέ- 10 δοῖ τῶν ὑπαλλήλων γενῶν, κανὼν διακριτικὸν ἐνταῦθα ἡμῶν παραδίδωσιν ὁ φιλόσοφος τῶν τε πάντη ἑτερογενῶν καὶ ὑπαλλήλων καὶ φησιν ὅτι τῶν ἑτερογενῶν καὶ μὴ ὑπ' ἄλληλα τεταγμένων πάντως ἕτεραι καὶ αἱ διαφοραὶ αἷ τε συσφατικαὶ καὶ αἱ διαρετικαί... καλῶς δὲ τῷ εἶδει προσέθηκε, ταῦτέ τι πρὸς γὰρ, ἵνα τὰς ὑσώδεις λα- 15 βωμεν διαφοράς.

ΣΙΜΠΛ. γ' f. 3 b. ἐν τέτοις δέον εἰπεῖν τί γένος καὶ τί εἶδος καὶ τί διαφορὰ καὶ τίνα χάσιν ἔχουσι πρὸς ἄλληλα εἰς τε ἑτερότητα καὶ κοινότητα. τὸ τοῖνον γένος λέγει μὴ πολλαχῶς, ὡς καὶ ἐν τῇ εἰσα- 20 γωγῇ ἐδήλωσε καὶ ἐδίδαξεν ὁ Πορφύριος· τὸ δὲ νῦν παραληφθὲν γένος ἐστὶ τὸ καὶ πλείονων καὶ διαφερόντων τῷ εἶδει ἐν τῷ τί ἐστὶ κατηγορούμενον. εἶδος δὲ τὸ καὶ πλείονων καὶ διαφερόντων τῷ ἀριθμῷ ἐν τῷ τί ἐστὶ κατηγορούμενον. διαφορὰ δὲ ἡ καὶ πλείονων καὶ διαφε- 25 ρόντων τῷ εἶδει ἐν τῷ ὅποιον εἶναι κατηγορουμένη... τῶν δὲ διαφορῶν αἱ μὲν γενῶν εἰσὶν αἱ δὲ εἰδῶν· τὰ μὲν ὅν γένος αἱ μὲν συσφα- 30 τικαὶ, ὅσαι καὶ πάντες λέγονται, αἱ δὲ διαρετικαὶ, ὅσαι διηρημένως μὴ κατ' αὐτὰ ἢ λέγονται, ὁμοῦ δὲ πᾶσαι. τὰ δὲ εἶδος εἰσὶν αἱ εἰδο- 35 ποιὶ καὶ μόναι, ὡς ἐκάστη καὶ τὸ ἀντιδιηρημένον πρὸς ἕκαστον τῶν εἰδῶν ἀφορίζεται, ἀλλ' ἔχ' ἅμα πᾶσαι. ὥσπερ δὲ εἶδη πλείονα πρὸς ἓν γένος, ὕτω καὶ πολλαὶ διαφοραὶ πρὸς ἓν εἶδος συντελεῖσιν. ὁ δὲ 40 Ἑρμῖνος τὰς συμπληρωτικὰς ἔκ' ἀξιοῖ διαφορὰς καλεῖν, ἀλλὰ μόνως τὰς διαρετικὰς. ἀλλὰ πῶς τὴν διαφορὰν καὶ διαφερόντων τῷ εἶδει λέγομεν καὶ τὸ εἶδος καὶ διαφερόντων τῷ ἀριθμῷ;... f. 4. ἕτερα δὲ γένη ἐστὶ καὶ εἶδη καὶ διαφοραὶ τὰ ταῖς κατηγορίαις διαφέ- 35 ροντα, ὥς καθ' ἐκάστην κατηγορίαν καὶ γένη καὶ εἶδη εἶναι καὶ δια- 40 φοράς. καὶ ὑπαλλήλα δὲ γένη ὡς τὸ ἕτερον ὑπὸ τὸ ἕτερόν ἐστιν, ὡς ὑπὸ τὸ ζῶον τὸ πτηνόν· ἔχ' ὑπαλλήλα δὲ ὡς μὴ ὑπὸ τὸ ἕτερον, ὡς ζῶον καὶ ἐπιστήμη... τῶν ὅν ἑτέρων καὶ μὴ ὑπ' ἄλληλα γενῶν ἑτέρας εἶναι διαφορὰς φησὶ καὶ τὰς διαρετικὰς καὶ τὰς συ- 45 σφατικὰς.

ΦΙΛΟΠΟΝΟΣ. ἰστέον δὲ ὅτι διττὴ ἡ γραφή "τῶν ἑτερογε- 10 νῶν" καὶ "τῶν ἑτέρων γενῶν," καὶ χρηρ εἶναι ὅτι τὸ ἑτερογενῶν ἐπι- 15 τασιν τῆς τῶν γενῶν ἑτερότητας παρίσχησι, καὶ ὕτως μόνον βύλεται δὴλὼν τὰ ὑπὸ τὰς διαφορὰς κατηγορίας ἵπτοι αὐτὰ τὰ γένη· ὅπερ ἀπλῶν τε καὶ βέβαιον· τὸ δὲ "ἑτέρων γενῶν" σοφὸν ὡς ἐν μεσότητι 45 τὸ δηλωμένον καίμενον καὶ ἀμφω τὰ γένη περιλαβεῖν δυνάμενον.

ΔΑΒΙΔ. μὲν τὸν κανὼν τὸ βάθος ἐρχεται καὶ ἐπὶ τὸν κανὼν τὸ πλάτος. καὶ ἐπεὶ δὲ τὸ πλάτος αἱ διαφοραὶ ποῶσι, διτταὶ αἱ διαφοραὶ,

ἡ γὰρ συσφατικὴ καὶ διαρετικαὶ, καὶ τὰ γένη διττά, τὰ μὲν ὑπ' ἄλληλα 5 τὰ δὲ ἔχ' ὑπ' ἄλληλα... ἐάν γὰρ διέλω τὸ ζῶον εἰς χερσαῖον καὶ ἐν- 10 δρον, εἴτα τὸ χερσαῖον εἰς ἑναιμον, οἷον ἀνθρώπον ἵππον, καὶ εἰς ἀνα- 15 μων, οἷον μέλιτταν ἀκρίδα, διέλω δὲ καὶ τὸ ἐνδρον εἰς ἑναιμον, οἷον σφη- 20 τευθίδα κάραβον... δεῖ δὲ καὶ τὸ ἐπίσφαζ, ὡς φησιν Εὐστάθιος ὁ φιλόσοφος ὑπομνηματίζας τὰς Κατηγορίας, ὅτι ὅταν λέγῃ ὁ Ἀρι- 25 στοτέλης "τῶν δὲ γε ὑπ' ἄλληλα ὅδ' ἐν κωλύει τὰς αὐτὰς εἶναι," ὅτι περὶ τῶν διαρετικῶν λέγει, ὁ περὶ τῶν συσφατικῶν· αἱ γὰρ συ- 30 σφατικὴ μέρη εἰσὶν, ὥσπερ τὸ ἐμφύλον καὶ τὸ αἰσθητικὸν τῷ ζῴῳ· 35 μέρη γὰρ ταῦτα ζῶν δοκεῖ εἶναι ὡς συμπληρωτικά αὐτοῦ, ἐάν τις ἀκριβῶς θεωρήσῃ· αἱ δὲ διαρετικὴ κυρίως διαφοραὶ εἰσιν ὡς δια- 40 φόρων εἰδῶν ποιητικά.

ΣΙΜΠΛ. γ' f. 4 b. χρηρ δὲ καὶ τὸ εἶδέναι ὅτι "τῶν ἑτέρων 5 γενῶν" ἀλλ' ὁ "τῶν ἑτερογενῶν" δεῖ ὑπαναγινώσκειν. Ἑρμῖνος δὲ ἑτέρας τῷ εἶδει βύλεται εἶναι τὰς διαφορὰς τῶν μὴ ὑπ' ἄλληλα 10 γενῶν ἀλλ' ἑτέρων, διότι, φησὶν, ἔτι τινὰ γένη ἔχ' ὑπ' ἄλληλα μὲν, ἀμφω δὲ ὑπὸ ἓν ἀναγόμενα... ὁ μέντοι Πορφύριος τῶν ἐτέ- 15 ρων γενῶν ἑτέρας τῷ εἶδει τὰς διαφορὰς εἰρηάζει φησὶ, διότι τῶν ὑπὸ τὰ ἕτερα γένη εἰδῶν ἕτεραι εἰσὶν αἱ διαφοραὶ. ἕτερα γὰρ γένη 20 ζῶον καὶ ἐπιστήμη· καὶ τὰ μὲν ζῶν εἶδος ἐστὶν ὁ ἀνθρώπος, τῆς δὲ ἐπι- 25 στήμης ἡ μουσική, καὶ εἰσὶν ἕτεροι τῶν αἱ διαφοραὶ. ὥς ἐπὶ αὐ- 30 λέγων ὅτι τῶν ἑτέρων γενῶν καὶ μὴ ὑπ' ἄλληλα τεταγμένων αἱ καὶ 35 τὰ εἶδη διαφοραὶ ἕτεροι. καλλίον δὲ ἴσως τὰς εἰδοποιὰς ἀκρίβει, 40 ὡς καὶ αὐτὸς ὁ Πορφύριος προῖον ἀξιοῖ. οἱ δὲ περὶ τὸν Νικόμαχον μαθηματικὴν ἐγκαλεῖσιν ἐν τέτοις.

ΣΙΜΠΛ. γ' f. 4 b. αἰτιῶν) δὲ καὶ ἐν τοῖς ὑπ' ἄλληλα γένε- 1 α 23 σιν. "ὅσαι τὰ κατηγορουμένα" φησὶ "διαφοραὶ, τῶσαυτὶ καὶ τὰ 23 ὑποκειμένα ἔσονται." ὅντων γὰρ ὑπαλλήλων τῷ ζῴῳ καὶ τῷ λογικῷ 5 ζῴῳ, ἐπεὶ γὰρ τῷ ζῴῳ διαφοραὶ εἰσὶ τὸ τε λογικὸν καὶ τὸ ἄλογον, 10 πῶς οἶδ' ἐν τῷ λογικῷ ζῴῳ τὸ μὴ εἶναι λογικόν· τὸ δὲ ἄλογον; ἀλλ' ὁ μὲν Βοηθὸς ἐνδὺς τῇ ἀπορίᾳ μεταγράφει ἔξω τὴν λέξιν ὕτως 15 "ὥς ὅσαι τὰ ὑποκειμένα διαφοραὶ, τῶσαυτὶ καὶ τὰ κατηγορουμένα ἔσονται." αἱ γὰρ τὰ μερικωτέρη διαφοραὶ καὶ τὰ ὁλικωτέρη ἔσονται, ὅτε 20 τὸ μερικωτέρον τὸ ὁλικωτέρον περιέχοντος, εἰ καὶ μὴ ὁμοῦς καθόλου ἐπὶ τῷ κατηγορουμένῳ ὡς ἐπὶ τῷ ὑποκειμένῳ λέγονται· τὸ γὰρ λογ- 25 κὸν ἀνθρώπῳ μὴ πάντες κατηγοροῦνται, ζῶν δὲ ὑπέτι πάντες, ἀλλὰ 30 τῶν ζῴων τὰ μὲν ἐστὶ λογικὰ τὰ δὲ ἄλογα. εἰ δὲ μένει, φησὶν, 35 ἡ αὐτὴ γραφή, προσεκτέον τῷ "ὅδ' ἐν κωλύει τὰς αὐτὰς εἶναι δια- 40 φοράς." συμπιπτεῖ γὰρ ποτε τὸτο· τὸ γὰρ θνητὸν καὶ τὸ ζῶν δια- 45 φορὰ ἐστὶ καὶ τὸ ἀνθρώπῳ. καὶ χάρις τῷ Βοηθῷ τὴν ἀρχὴν τῆς λή- 50 σεις ὑποδείξαντι. ἐπεὶ γὰρ τῷ ζῴῳ αἱ μὲν εἰσὶ διαρετικὴ διαφο- 55 ρα, ὡς τὸ ζῶν τὸ μὴ λογικόν· τὸ δὲ ἄλογον καὶ θνητὸν καὶ ἀθάνατον, 60 αἱ δὲ συσφατικαὶ, ὡς τὸ ζῶν τὸ τε αἰσθητικὸν καὶ τὸ ἀφ' ἑαυτοῦ κω- 65 νητόν, αἱ μὲν διαρετικὴ τὸ κατηγορουμένον διαφοραὶ ὁ πᾶσαι τῷ 70 ὑποκειμένῳ ὑπάρχουσιν (ὁ γὰρ δὴ καὶ αἱ ἀντικείμεναι· εἰ γὰρ τὸ λογ- 75 κὸν ὑπάρχει τῷ ἀνθρώπῳ, ὁ δὲ καὶ τὸ ἄλογον), αἱ μὲντοι συσφα- 80 τικὴ τὸ κατηγορουμένον διαφοραὶ καὶ τῷ ὑποκειμένῳ πᾶσαι ὑπάρχουσιν·

τὸ αἰσθητικὸν καὶ τὸ ἐνδοθεν κινούμενον καὶ ἀνθρώπων καὶ τοῖς ἄλλοις (ῥαῖς ὑπάρχει. τὸ ὅν "ὕδεν κωλύει" εἶρη) διὰ τὸ μὴ πάσας ὑπάρχειν ἀλλὰ τὰς συγκατακτὰς καὶ τῶν διακριτικῶν τὰς οὐκείας τῷ μερισμῷ... f. 5. καλεῖ δὲ ὁ Ἰαμβλίχης τὰς μὴ συγκατακτὰς τῶν γένους γενεάς, τὰς δὲ διακριτικὰς εἰδικάς.

ΠΟΡΦΥΡ. f. 20. οἶμαι μὴ διὰ τὸ πολλὰς ἡμαρτήσας νομίσαι τὴν τόπον, καὶ διορθῶντας φῆσαι μὴ "ὅσαι τῷ κατηγορουμένῳ διαφοραὶ, τοσαύτῃ καὶ τῷ ὑποκειμένῳ ἔσονται," ἀλλ' ἔμπαλιν "ὅσαι τῷ ὑποκειμένῳ, τοσαύτῃ καὶ τῷ κατηγορουμένῳ ἔσονται." ἐγὼ δὲ φημι ἐξ αὐτῷ τότῳ, ἐκ τῷ ἐνὸς φάναι καὶ πάλιν πάσας, τὴν λύσιν 10 τῆς ἀπορίας λαμβάνειν.

ΔΕΞ. ἐκ ἄρα διορθωτέον τὴν λέξιν, μεταστρέφοντας ἐπὶ τὴν ἀπόφασιν, ὥτως ὥστε ὅσαι τῷ ὑποκειμένῳ, τοσαύτῃ καὶ τῷ κατηγορουμένῳ ἡμαρτήσας ἢ διορθώσας.

ΔΑΒΙΔ. ἀπορῶσιν ὅτι διὰ τί ἀνωτέρον μὴ ἐπεξηγήσατο πᾶσιν τῇ 15 ἀπαίρεσι, ὅτε διήρει τὰ λεγόμενα καὶ τὰ ὄντα; καὶ λέγομεν ὅτι ἀπογκαίως τελευταίαν ἐφύλαξε τὴν διαίρεσιν ταύτην, ἵνα λήξῃ μὴ τὸ πρῶτον τμήμα εἰς ψιλὴν ἀπαρίθμησην τῶν κατηγοριῶν, ἀρξήν δὲ τὸ δευτέρον αὐτῆς τῆς ἀκριβοῦς διδασκαλίας. ὥσπερ γὰρ οἱ ἄριστοι τῶν γραφῶν πρὸ τῆς τελείας μορφῆς τῆς διὰ τῶν χρωμάτων 20 ἀκριβοῦς ἔννοιαν παρέχοντ' ἐν τῇ γραφικῇ διὰ τῆς σκιαγραφίας καὶ λεπτογραφίας, ὥτω καὶ ὁ Ἀριστοτέλης.

ΣΙΜΠΛ. γ' f. 5 b. τριχῶς τῆς σημασίας αὐτῶν τῶν ἀνευ 25 συγκατακτῶν γνομένων, ἢ καὶ τὴν ὀνομασίαν μόνην, ὅταν ὕψιν λέγῃται, ἢ ἀπὸ τῶν ὑποδειγμάτων, ὅταν λέγῃται ὡς ἄνθρωπος καὶ ἡ 25 ἑκὸς (τῷ τῷ τῷ ὡς ἐν τύποις καὶ δι' αἰσθητικῶν φαινομένην ὑπαρξίν, καὶ τρίτον καὶ τὰς προχείρους ἐννοίας καὶ μηδέπω πηλικίας, σπευδύσας δὲ ἡδὴ πρὸς τὴν ἀκριβοῦς τελειότητα, ὁ μὴ Ἀριστοτέλης ἐνταῦθα μὴ διὰ τῷ ὀνόματος καὶ ὑποδείγματος ἐδήλωσε τὰ γένη, λέγων "ἔστι δὲ ὕψος μὴ ὡς τύπος εἰπεῖν ὡς ἄνθρωπος 30 καὶ ἑκὸς, πᾶσιν δὲ ὡς ὀνόματι τριπλήτῳ," καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὡσαύτως, ἐν δὲ τοῖς περὶ ἐκάστου λόγοις καὶ τὴν ἔννοιαν τὴν περὶ αὐτῶν ἀνεγείρειν περὶ τῶν ὀνομάτων. ὁ δὲ Ἀρχύτας καὶ ἐν τῇ πρώτῃ εὐθὺς διδασκαλίᾳ εἰπὼν τὸ ὄνομα καὶ τὸ ὑπόδειγμα προδίδει ἐφ' ἐκάστῳ, ἀνέφηκε καὶ τὴν καὶ ἔννοιαν ἰδιότητα... f. 6. ἀλλὰ τὴν τομὴν 35 ταύτην τὴν εἰς τὰ γενεὰ γένη γνομένην τί φήσομεν; ἄρα διαίρεσιν; καὶ πῶς ἂν εἴη διαίρεσις, εἰ μήτε ὡς γένος εἰς εἶδη διαίρεται; μήτε ὡς ὅλον εἰς μέρη; ὅτε γὰρ ἔστι τι κοινὸν τῶν δέκα κατηγοριῶν, ἐπὶ αὐτῷ τὸ ὄν αἰσθητικῶς ἢ τὸ τί, εἴπερ μὴ ἐπ' ἴσης πάντων κατηγοριῶν. γένος δὲ μὴ ὅλον ὕδεν διαφορὰς εἶναι δυνατόν, καθ' 40 ὅς τὸ γένος διακρίνεται. ἀλλ' ὕδεν ὅλως εἰς μέρη διαίρεται. ὁ γὰρ ἔστι τι κοινὸν σύγκριμα τὸ ἐν ὁρισμῷ τῶν ὑπομένων. καὶ ὅλως ὅτε ὡς ὁμοιομερῆ εἴη ἂν πᾶσι μέρη ὁμοιομερῆ ὄντα, ὅτε ὡς ἀνομοιομερῆ. εἴτε γὰρ τὸ ὅν τις τὸ ὅλον φησὶν εἶπερ τὸ τί, ὁμοίως ἔκαστον ὡς τὸ τί λέγει. καίτοι τοῖς ἀνομοιομερῶν ὅχι ὑπάρχει τὸ τὰ μέρη 45 καλεῖσθαι τῷ τῷ ὅλῳ ὀνόματι. ἀρ' ὅν τοῖς ἐπὶ ἐρατῶς ἔκειναι ἢ διαίρεσις τοῖς καὶ λόγους συντεταγμένους, ὥστε ὥσπερ λόγους λοχαγόν, ὥτως τὴν μὴ ὕψιν ἐξηγησάτω τῶν ὅσων;... ταῦτα μὴ ὁ Ἰαμβ-

βλίχης ἀξιοῖ. ὁ δὲ Ἑρμῖνος "ἀπαρίθμησις ὅν ἐστὶ" φησι, "καὶ ὅτε διαίρεσις ὅτε μερισμός. ὕδεν γὰρ ὅλον ἐπ' αὐτῶν ὅτε ὡς γένος ὅτε ἄλλον τρόπον ὅλον." ἀλλὰ πρὸς μὴ τὰ τῷ θεῷ Ἰαμβλίχῳ ἐκ τῶν αὐτῶν ῥητέον ὅτι τὸ ἀφ' ἐνὸς ἐκ ἀπὸ τῆς ὕψιν ληπτέον (ὅπως γὰρ 5 ὁ τῶν δέκα τὴν ἀπαρίθμησην ἀλλὰ τὴν τῶν ἐννέα ποιησόμεθα), μᾶλλον δὲ ἀπὸ τῷ ὄντος, ὅπερ ἐνταῦθα μὴ πολλαχῶς λεγόμενον εἰς τὰς δέκα κατηγορίας Ἀριστοτέλης διαίρεισθαι βούλεται, καὶ εἰκότως, ἐπειδὴ περὶ λέξεως σημαντικῆς ἐν τούτοις ὁ σκοπός, ἐν δὲ τῇ Μετὰ τὰ Φυσικὰ (Ε 2) ὡς ἀφ' ἐνὸς τῷ ὄντος τὰ δέκα ἐν τάξει προδεδωμένα φησι, πρώτην ἐχούσης τάξιν τῆς ὕψιν καὶ περὶ αὐτὴν τῶν ἄλλων συνταττομένων. ὁ δὲ Ἑρμῖνος ἀμφιβόλλωντι ἔκειναι εἰ 10 τοσαῦτά ἐστι τὰ γένη. γράφει δὲ ὅπως "διὸ εἰ μὴ μόνων τῶν λεχθησομένων εἰσὶν αἱ σημασίαι, τοσαῦτα ἂν εἴη τὰ πρῶτα γένη, τοσαῦτ' δὲ καὶ αἱ κατηγορίαι. εἰ δὲ καὶ ἄλλα παρ' αὐτά, ὕδεν ὁ λόγος ἐκεῖνα διωθεῖν, καίτοι τῷ Ἀριστοτέλει πανταχῶς τῷ πληθεῖ 15 τῷ χρωμένῳ τῶν γενῶν, καὶ ὅτε προστιθέντος ὅτε ἀφαιρέντος, ἀλλ' ἐγκρίνοντος ἀεὶ τὴν εἰς δέκα διαίρεσιν, ὥσπερ καὶ εἰς τέσσαρα τὴν τούτων συναίρεσιν ἐποιήσατο." ἄλλοι δὲ πολλοὶ πρὸς αὐτὴν ἀμφισβήτησαν, αὐτόθεν κατηγοροῦντες τῆς εἰς τοσούτον πληθὸς διαίρεσεως, ὥσπερ Ἀθηνόδορος ἐν τῷ πρὸς τὰς Ἀριστοτέλους μὴ 20 Κατηγορίας ἐπιγεγραμμένῳ βιβλίῳ, μόνην δὲ τὴν εἰς τοσούτων πληθὸς διαίρεσιν ἐξετάζοντι, καὶ Κορυτῶς δὲ ἐν οἷς πρὸς Ἀθηνόδορον καὶ Ἀριστοτέλην ἐπέγραψε. καὶ οἱ περὶ τὴν Δύκιον δὲ καὶ τὴν Νικόφρατον, ὥσπερ πρὸς τὰ ἄλλα πάντα ὁδεύον, ὥτω καὶ πρὸς τὴν διαίρεσιν ἀντιερίχθαι... f. 6 b. ἄλλοι δὲ κατ' ἄλλον τρόπον αὐτῶν τὴν περιττότητα. οἱ γὰρ περὶ Πεινακράτην καὶ Ἀνδρόνικον πάντα τῷ 25 καθ' αὐτὸ καὶ τῷ πρὸς τι περιλαμβανέειν δοκέειν, ὥστε περιττὸν εἶναι κατ' αὐτοὺς τοσούτον τῶν γενῶν πληθὸς. ἄλλοι δὲ εἰς ὕψιν καὶ συμβεβηκὸς διατέμνουσι, καὶ ὅτι δὲ ταυτὸν πᾶσι δοκεῖσι τοῖς προτέροις λέγειν τοῖς τὰ συμβεβηκὸς πρὸς τι λέγῃται ὡς ἄλλων ἀεὶ ὄντων, καὶ τὴν ὕψιν καθ' αὐτό. ῥητέον ὅν κοινῇ πρὸς ἀμφότερα... f. 7. "ἀλλὰ διὰ τί" φασὶν οἱ περὶ τὴν Δύκιον "τούς συνδέσμους 30 παρέλιπεν, εἰ λέξεις καὶ ὅτι σημαντικαί; ὁ γὰρ δὴ ἄσχημοι." ἢ ὅτι ὅτε προηγουμένη αὐτῶν ἐστὶν ἡ σημασία, ἀλλὰ συσσημαίνουσιν... ἐπιζητῶσι δὲ καὶ τὰ ἄρθρα πῶς ταχθήσονται. καὶ περὶ τούτων δὲ ὁ αὐτὸς λόγος. καὶ γὰρ ταῦτα οἷον σύνδεσμοι εἰσι τὰ γένη προσσημαίνοντες, τό τε ἄρρεν καὶ τὸ θῆλυ ἀορίστως. ὁ γὰρ τί ἐστὶ δηλῶσι. διὸ καὶ ἀόριστα καλεῖται παρὰ τῶν. ἀλλ' αἱ ἀποφάσεις καὶ αἱ ἐρησεις αἱ τὰ διαφοροὶ τῶν ῥημάτων ἐγκλίσεις ἐν τίνι ταχθήσονται; ἢ πρὸς τούτο 35 αὐτὸς Ἀριστοτέλης ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν ἀπεκρίνατο. καὶ γὰρ ἐν τοῖς Μεθοδικοῖς καὶ ἐν τοῖς ὑπομνήμασι καὶ ἐν ταῖς Διαίρεσεσι καὶ ἐν ἑτέρῳ ὑπομνήματι ὁ ἐπιγράφεϊ Παρὰ τὴν Λέξιν, ὅπερ εἰ καὶ τισὶν ὁ δοκεῖ γνήσιον Ἀριστοτέλους, ἀλλὰ τινὸς ἐστὶ πάντως τῶν ἀπὸ σχολῆς, ἐν τούτοις προβεῖται τὰς κατηγορίας ἐπάγει "λέγω δὲ ταύτας σὺν ταῖς πτωσεσιν αὐτῶν ἡτοὶ ἐγκλίσεις," ταῖς τε ἀποφάσεσι καὶ ταῖς ἐρησεσιν καὶ τοῖς ἀορίστοις συνέταξεν αὐτῶν τὴν διδασκαλίαν. ἔστι γὰρ τὸ ἀνυποδετεῖν τῆς αὐτῆς κατηγορίας ἥς καὶ τὸ 40 ὑποδετεῖν. καθόλου γὰρ ἐν τούτοις ἔχουσιν εἶναι αἱ ἀποφάσεις καὶ

αἱ ζερήσεις, ἐν τῷ τὰ ὄντα ἀναιρεῖν, εἰκότως ἐπ' ἐκεῖνα ἀναπέ-
πον) ἐν οἷς αἱ ἔξεις εἰσὶ καὶ αἱ καταφάσεις. "ἀλλὰ τ' ἔν' φασὶ
"καὶ ἡ μονὰς καὶ τ' σημεῖον πῶς ἔξω πίπτει τῶν κατηγοριῶν;"...
f. 7 b. τὸ εἶδος συνηρημένον καὶ διακεκριμένον ὄντος, καὶ τὸ μὴ ὀνό-
ματος τ' συνηρημένον ἢ ὡς οἱ Στωϊκοὶ φασὶ τ' κεφαλαῖωδες δη-
λῶντος, τὸ δὲ ὀρίσμιον τ' διακεκριμένον, ἐν τῷ αὐτῷ ἂν εἴη γένει
τό τε ὄνομα καὶ ὁ ὀρίσμος. καὶ ἡ ὕλη δὲ καὶ τ' εἶδος, ἀρχαὶ ὄνται τῆς
συνθέτου ὕσεως, ὕσαι καὶ αὐταὶ εἰσι, καὶ μὴ ἐνταῦθα παρελήφθη-
σαν. καὶ περὶ τῷ σημείῳ δὲ τὰ αὐτὰ καὶ ἀπορεῖν οἶμαι ἔξεστι καὶ ἐπι-
λύεσθαι. βέλτιον δὲ φασιν οἱ κλεινότεροι τῶν ἐξηγητῶν ὁμῶν μιν 10
τ' ἐν ἀπολείπειν καὶ τὰς δέκα κατηγορίας, ὥσπερ καὶ τ' ὄν· τῶν δὲ
ὁμῶν μιν ὅτε διαίρεσις ἀφωρισμένη ἐστὶν ὅτε εἰς ἓν γένος ἀνα-
γωγῇ. οἱ δὲ γε τρίτοι λοιποὶ οἱ ἀνταλλαγῇ αἰτιώμενοι... οἱ
Στωϊκοὶ εἰς ἐλάττωνα συσέλλειν ἀξιοῦσι τὴν τῶν πρώτων γενῶν
ἀριθμὸν, καὶ τινα ἐν τοῖς ἐλάττωσιν ὑπερπλαγμένα παραλαμβάνει-
ν. ποῦν) ἢ τὴν τομὴν εἰς τέσσαρα, εἰς ὑποκείμενα καὶ ποῖα καὶ
πῶς ἔχοντα καὶ πρὸς τι πῶς ἔχοντα. καὶ δῆλον ὅτι πλείους παραλεί-
πουσι... f. 8. κοινῇ δὲ πρὸς πάντας λέγειν (δεῖ) ὅτι τὰς εἰσαγω-
γικὰς πραγματείας ἔκκει πρὸς ἀκρίβειαν διακειμένας ἀπατεῖν·
ἢ ἢ ὑποφέρουσι τὴν ἀκρίβειαν αἱ τῶν πρωτοπειρῶν ἀκοαί. δεύτε- 20
ρον δὲ, ὅτι δύσκολος ἡ ἐπιχειρήσις τὰς γενικωτάτας τῶν ὄντων
διαφορὰς ἦτοι τὰς σημαντικὰς αὐτῶν λέξεις διελέσθαι, καὶ διὰ τὸ
χρὴ μᾶλλον συναγωνίζεσθαι τῇ χαλεπότητι τῆς ἐπιχειρήσεως, ἀλλὰ
μὴ κακοχρόλως αὐτῇ προσφιλονεικεῖν. τρίτον δὲ ἂν λέγοιμεν ὅτι
καὶ πάντες οἱ ἄλλως διελόμενοι μειζοσιν ἂν ὑπάγοντο τοῖς ἐγκλη- 25
μασιν.

ΔΕΞ. περὶ δὲ τῷ ἑνός, ὡς ἔκκει ἔξω πίπτον τῶν κατηγο-
ριῶν, πολλὰ καὶ ἂν τις ἀποδείξει. καὶ ἢ ὡς ἀρχὴ τῶν ἀριθμῶν καὶ
ὡς μέτρον ὑπάρχον τοῖς πρὸς τι συνταχθήσεται· καὶ εἴ τις ἀσωμάτου
καθ' ἑαυτὴν τὴν ἀριθμὸν τιθεῖ, ὅσα ἂν εἴη ἡ μονὰς. εἰ δὲ τις 30
διπλὴν ἀριθμὸν ὑποθῇ, ἔσται καὶ ἡ μονὰς ἐν δύο γένεσιν, ἐπὶ μὲν τῶν
καὶ σύνθεσιν ἀριθμητῶν ἐν τοῖς πρὸς τι, ἐπὶ δὲ τῶν νοητῶν ἐν ὅσῃ
ταυτομένῃ. εἰ δὲ τις αὐτὴν καὶ μέρος ποσὺ νομίζῃ, ὥσπερ καὶ ὁ
Ἀλέξανδρος, ἔσται καὶ ἐν τῷ ποσῷ ἄμα. τὸτο μέντοι ὅλως παρα-
κρέει) ἡμᾶς· πανταχῇ ἢ ἑτερόν ἐστι τ' πέρασ καὶ τ' ὀριζόμενον ὑπὸ 35
τῷ πέρατος· καὶ ἡ μονὰς ἔν ἀρχῇ καὶ πέρασ ὅσα τῷ ποσῷ ἔκκει ἂν εἴη
ποσόν... πάλιν τινὲς ἐπιζητοῦσι τὰ ἄρθρα πῶς ταχθήσεται). ἔστι δὲ
καὶ περὶ τῶν ὁ αὐτὸς λόγος· συνδέσμων ἢ ἔχει δύναμιν ἐπὶ
ἀρρένων καὶ θηλέων μὲν τῷ καὶ τ' ὑποκείμενον παραδηλῶν ἀορίστως·
διὰ καὶ ἀορίστα τινες αὐτὰ καλεῖσι· τ' μὲν γὰρ τ' ὑποκείμενον παρί- 40
στησι, μὲν δὲ τῷ ἀρρένος συνταττόμενον ἄρρεν τι δηλοῖ, μὲν δὲ τῷ
θηλέος θηλύ τι· παρήκ) δὲ τ' τότε ἀπὸ τῷ τινός, συνεκαθαίνει δὲ
ὁποτέρων τῶν ἄρθρων τ' ἄρρεν ἢ τ' θηλυ ἐν τῇ συντάξει, αὐτὸ δὲ
καθ' αὐτὸ ἔστιν ἄσχυρον. ἀλλ' αἱ ἀποφάσεις, φασὶ, καὶ αἱ ζερήσεις
τὰ τε ἀορίστα καὶ αἱ ἐγκλίσεις καθ' ἑκάστην κατηγορίαν ἐν τίνι ταχ- 45
θήσονται; περὶ δὲ τῶν βέλτιον αὐτὸς ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τοῖς Ἰσχυ-
μῆμασιν ἀνεδήλαξε· πρόβεις ἢ τὰς κατηγορίας σὺν ταῖς πτώσε-
σιν αὐτῶν καὶ ταῖς ἀποφάσεσιν καὶ ταῖς ζερήσεσιν καὶ τοῖς ἀορίστοις

ὅμιν συνέταξεν αὐτῶν τὴν διδασκαλίαν, πτώσεις τὰς ἐγκλίσεις
ὀνομαζῶν. ἔσται δὲ ὅν τ' ἀνυποδετέν τῆς αὐτῆς κατηγορίας ἢ καὶ
τ' ὑποδεδέσθαι, καὶ τ' ἀναπεῖν τῆς τῷ ἔχειν κατηγορίας, ὥστε καὶ τ'
ὀπλίσθαι· καὶ αἱ ἀποφάσεις ἔν τῶν ἔσονται) ὡν καὶ αἱ καταφάσεις,
καὶ τὰ ἀορίστα τῶν ὡν καὶ τὰ ὀρισμένα· καθόλου ἢ ἐν τῷ ἔχοντι
τ' εἶναι αἱ ἀποφάσεις καὶ ζερήσεις, ἐν τῷ τὰ ἀναιρέμενα μὴ εἶναι.
εἰκότως ἄρα ἐπ' ἐκεῖνα ἀναπέμποντο τὰ ἐν ἔξει ὄντα καὶ καταφασκα-
μένα. καὶ ὁ νεκρὸς ἔν τῶν ἔσται ὅ καὶ τ' ζῶν, καὶ ἡ τυφλότης τῷ
αὐτῷ ὅ ἡ ἔξις. καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁ αὐτὸς λόγος.

ΠΟΡΦΥΡ. f. 4 b. οἱ δὲ ἀντέλεγον ἀθετοῦντες αὐτῶν (τῶν 1
κατηγοριῶν) τὴν διαίρεσιν ὡς πολλὰ παρίεσαν καὶ μὴ περιλαμβά- 2
νυσαν, ἢ καὶ πάλιν πλεονάζουσιν. — τινες εἰσὶν ὅτοι; — οἱ περὶ
Ἀθηνόδωρον καὶ Κορνύτον, οἱ τὰ ζητούμενα περὶ τῶν λέξεων καθὸ
λέξεις, οἷα τὰ κύρια καὶ τὰ τροπικὰ καὶ ὅσα τοιαῦτα (διαφορὰ γὰρ
ἐστὶ λέξεων καθὸ λέξεις εἰσὶ), τὰ τοιαῦτα ἔν προφέροντες καὶ ποίας
ἐστὶ κατηγορίας ἀπορῶντες καὶ μὴ εὐρίσκοντες ἑλληνικῇ φασὶν εἶναι
τὴν διαίρεσιν ὡς ἂν μὴ πάσης φωνῆς σημαντικῆς εἰς αὐτὴν περι-
λαμβανομένης.

ΔΕΞ. εἰ δὲ τις εἰς τ' πῶς ἔχον συντάττοι τὰς πλείους κατη-
γορίας, ὅπερ οἱ Στωϊκοὶ ποῦσιν, ἐπιδεικτέον αὐτοῖς ὅτι πλείους
παραλείπουσι τῶν ὄντων, τὰ τε ἐν τύπῳ καὶ τὰ ἐν χρόνῳ καὶ κατ'
ἀριθμὸν ποσὰ καὶ κατ' πηλίκον καὶ τ' ὑποδεδέσθαι καὶ ἄλλα τοιαῦτα·
ὅθεν ἢ ὅτι τῶν τοιούτων περιέχει) ἐν τῷ πῶς ἔχοντι.

ΣΙΜΠΛ. δ' f. 1. ἐπειδὴ δὲ καὶ τῶν ἀπλῶν φωνῶν εἰσὶ τινες 1
αἰτνες, καὶ ἀπλᾶ εἰσὶ, ἀλλ' ἔν ὅδῃ σημαίνουσιν ἄνευ τῆς πρὸς 2
ἄλληλα συμπλοκῆς, ὥσπερ οἱ σύνδεσμοι καὶ τὰ ἄρθρα καὶ αἱ προ-
θέσεις, διὰ τῶτο εἶπε "τῶν καὶ μνημεῖαν — ἢ ποῶν."

ΔΑΒΙΔ. τῷ δὲ Ἀριστοτέλει ψιλὴν ἀπαρίθμησιν ποιησαμένῃ 1
τῶν κατηγοριῶν, ὅτι δέκα, καὶ τὴν αἰτίαν μὴ προδόντος διὰ τί 2
δέκα, φέρει ἡμεῖς καὶ τὴν αἰτίαν προδῶμεν διὰ τί δέκα. δείκνυμεν
δὲ τὸτο ἐκ διαμέσεως τοιαύτης. τ' ὄν ἢ ἐν ὑποκειμένῳ ἢ ἔκ· ἐν
ὑποκειμένῳ· καὶ εἰ μὴ ἐν ὑποκειμένῳ, ποιεῖ τὴν ὕσιν, εἰ δὲ ἐν
ὑποκειμένῳ, ἢ καθ' ἑαυτὴν ἢ κατ' ἑαυτό. καὶ εἰ μὴ καθ' ἑαυτό, ἢ
μεριστὸν ἢ ἀμεριστὸν. καὶ εἰ μὴ μεριστὸν, ποιεῖ τ' ποσόν, εἰ δὲ ἀμέρι-
στον, ποιεῖ τ' ποῶν· καὶ ἢ δοκῇ τ' ποῶν μεριστὸν εἶναι, διὰ τὴν ὕλην
ἐστὶ μεριστὸν. εἰ δὲ ἢ καθ' ἑαυτό, ἢ χέσις ἐστὶ μόνῃ καὶ ποιεῖ τὰ
πρὸς τι, ἢ κατ' ἑαυτόν ἄλλων νοεῖ) καὶ ποιεῖ τὰς λοιπὰς ἐξ κατηγο-
ρίας. τεσσάρων ἢ ὅσων ἀπλῶν κατηγοριῶν, ὕσεως ποσὺ ποῶν
πρὸς τι, ἐκ τῆς συμπλοκῆς τῶν αἱ λοιπαὶ ἀπογεννῶν), ἐξ
ὕσεως καὶ ποσὺ τ' πῶ καὶ ποτέ, ἐξ ὕσεως καὶ ποῶν τ' ποῖν καὶ πάχων,
ἐξ ὕσεως καὶ τῶν πρὸς τι τ' ἔχειν καὶ τ' κείσθαι. διὸ καὶ ἀπορῶν ὅτι
πῶς λέγομεν ὅτι ἀπλᾶ αἱ δέκα κατηγορίαι εἰσὶν, εἶγε αἱ τέσσα-
ρες μόναι εἰσὶν ἀπλᾶ, αἱ δὲ ἐξ σύνθετοι; καὶ λέγομεν ὅτι συνθέτους
αὐτὰς καλεῖμεν διότι ἐμφασιν συνθέσεως ἡμῖν εἰσάγουσιν, ἐπὶ
αὐτὰ ἀπλᾶ εἰσὶν· ἢ ἢ κατηγορία τ' ἐν τύπῳ εἶναι καὶ τ' ἐν χρόνῳ·
διὰ ἢ τὸτο ἀπαρεμφατοῖς ὀνόμασιν ὀνόμασιν αὐτὰ ὁ Ἀριστοτέ-
λης, ἵνα μὴ τῷ ἐφέλκεσθαι πρόσωπον σύνθεσιν τινὰ εἰσάγῃ, ὅσον τ'
ποιεῖν καὶ τ' πάχων καὶ τ' ἔχειν καὶ τ' κείσθαι, ἄπερ ἀπαρεμφατὰ εἰσιν.

ἐπειδὴ δὲ μὴ γένος τὸ ἐν τῶν δέκα κατηγοριῶν, δύναμις δὲ τάξις
 ἀποδέχεται. προτέρα ἢ ὅσῃ ὡς ὑποκείμενον πᾶσι, δευτέρα τὸ
 ποῦν, ἐπειδὴ δὲ ἡ ἀειδέος ὕλη πρότερον ποῦν. τρίτον τὸ ποῦν καὶ
 τὸ πρὸς τι πρότερον, ἐπειδὴ καὶ τὸ καθ' αὐτὸ ἐκ χέσει πρότερον.
 ἀλλ' αἱ ταῦτα ὅτω, προτέραν δὲ τὰ ἐξ ὅσῃς καὶ ποῦν τῶν ἐξ ὅσῃς
 καὶ ποῦν καὶ τὰ ἐξ ὅσῃς καὶ ποῦν τῶν ἐξ ὅσῃς καὶ πρὸς τι. καὶ ταῦτα
 ἔν τε τοῖς· ἐφ' οἷς μὲν τὴν διαίρεσιν τῶν κατηγοριῶν καὶ τὴν πλῆ-
 ρος, ὅτι δέκα καὶ ὅτε πλείους ὅτε ἐλάττω, ὡς ἐδείξαμεν, φέρεται
 ἀπορίας ἀπορίας φέρεται καὶ τῶν κατηγοριῶν ἀπορήσαντες εἰπω-
 μεν τὰς λύσεις αὐτῶν. ἀπορῶσι τοῦτον οἱ μειονεξίαν αὐτῶν κατὰ
 τῶν ὅτι διὰ τί μὴ ἐνδεκα αἱ κατηγορίαι, προσθεμένη τῇ
 ἐξῆς; τί δὴ ποῦν καὶ τὸ μὴ ποῦν τὸ πάχυν ἀντέταξε, τὸ δὲ ἔχειν
 τὸ ἐξῆς ὑπάρχει; καὶ λύνει τὸ Σουριανός, λέγων ὅτι ὑπὸ τὸ καὶ
 ὑπάρχει τὸ ἐξῆς, ἔχομεν δὲ μίαν κατηγορίαν τὸ καὶ καὶ τὸ ἐξῆς
 ὡς ἐν τῇ ἔχοντι καὶ. οἷον ἔχει τις δακτύλιον ἢ ἱμάτιον ἢ ὑπο-
 ἄματα· ταῦτα ἐν τῇ ἔχοντι καὶ. ἄλλοι ἀπορῶσιν αὐτῶν κατὰ
 τῶν ὅτι διὰ τί μὴ ἐνδεκα αἱ κατηγορίαι, τὸ ποῦν καὶ τὸ πάχυν
 ὑπὸ τὸ καὶ ἀναγομένην; ἀμφότερα καὶ καὶ καὶ, τὸ ποῦν καὶ τὸ
 πάχυν. πρὸς ὃ φαμεν, ὅτι ἡ κίνησις καὶ τὸ ποῦν, καὶ τὸ
 πάχυν, ὡς ἡ κίνησις καὶ τὸ πάχυν, ταύτην ἀντιτρεφὲ καὶ τὸ ποῦν.
 ὡς τὸ πῦρ θερμαίνει· ὡς καὶ θερμαίνει ψυχρὸν, ὡς πάλιν ἡ χιών
 καὶ ψυχρὸν θερμαίνει· καὶ ὡς ὡς. ὡς τῶν ὄντων καὶ ποῦν καὶ
 πάχυν, ὡς καὶ πάχυν καὶ ποῦν. ἄλλοι δὲ, διὰ τί μὴ ὅκτω αἱ κα-
 τηγρίαι, τὸ ποῦν καὶ τὸ πάχυν ὑπὸ τὰ πρὸς τι ἀναγομένην; πρὸς
 ὃ φαμεν ὅτι τὸ ποῦν καὶ τὸ πάχυν τῶν πρὸς τι, τὸ δὲ ποῦν καὶ τὸ
 πάχυν τὰ ἀπαρέμφατα ὡς πρὸς τι. ἄλλοι δὲ, διὰ τί μὴ ἐξ αἱ
 κατηγορίαι, τὸ ἔχειν καὶ τὸ καὶ ὑπὸ τὰ πρὸς τι ἀναγομένην; ἡ
 αὐτὴ δὲ λύσις, ὅτι τὸ ἔχειν καὶ τὸ καίμενον τῶν πρὸς τι, τὸ δὲ ἔχειν
 καὶ τὸ καὶ τὰ ἀπαρέμφατα ὡς πρὸς τι. ἄλλοι δὲ, διὰ τί μὴ πέντε
 αἱ κατηγορίαι, ὡς ὁ Γαλιλῆος, ὅσῃς ποῦν, ποῦν, πρὸς τι, πρὸς τι
 πρὸς τι, πρὸς ὃ φαμεν ὅτι ὡς δύναμις τὸ πρὸς τι πῶς ἔχον γένος
 ὡς τῶν λοιπῶν κατηγοριῶν· ἐν τῇ ποῦν ὡς γένος εἰς εἶδη διαιρου-
 μένης ὡς ἐστὶ τάξις; ὡς τὸ πρότερον καὶ τὸ δεύτερον, ἐπὶ δὲ τῶν
 ἐπὶ τῶν κατηγοριῶν ἐπὶ τάξις· πρότερον καὶ καὶ ἐξ ὅσῃς καὶ ποῦν
 τῶν ἐξ ὅσῃς καὶ ποῦν καὶ αἱ ἐξ ὅσῃς καὶ ποῦν τῶν ἐξ ὅσῃς καὶ πρὸς
 τι αἱ ἐξ ὅσῃς αἱ ποῦν τέσσαρες κατηγορίας μόνον, ὅσῃς ποῦν ποῦν
 πρὸς τι, τὰς δὲ ἐξ ὅσῃς ὡς χεῖρας ὑπὸ τὰ πρὸς τι ἀνέγειται, ῥητέον
 ἐπὶ ἐπὶ τῶν πρὸς τι ψυχρὸν καὶ ὡς ἐξῆς, ἐπὶ δὲ τῶν λοιπῶν ἐξ κατὰ
 τῶν ὡς ἐστὶ ψυχρὸν καὶ ὡς ἐξῆς ἀλλὰ καὶ ὡς ἐξῆς, ὅσῃς μὲν ποῦν,
 ὅσῃς μὲν ποῦν, ὅσῃς μὲν τῶν πρὸς τι. ἄλλοι, διὰ τί μὴ τέσσαρες
 αἱ κατηγορίαι, ὡς φησὶ ὁ Πλωτῖνος, ὅσῃς ποῦν ποῦν πρὸς τι;
 αἱ καὶ λαμβάνει ἐκ τῆς συμπλοκῆς τῶν ἐγγενῶν. καὶ λύνει ὁ αὐτὸς
 λέγων ὅτι καὶ ἐγγενῶς ὡς, ἀλλ' ἐν ἀφῆρη καὶ κινήσει αὐτῶν, ἄλλο
 δὲ ὡς τῇ ἀφῆρη παρὰ τὸ σύνθετον καὶ ἄλλο τὸ σύνθετον· ἄλλο καὶ
 ἀφῆρη εἶναι καὶ ἄλλο ψυχρὸν εἶναι, ἄλλο σώματι εἶναι καὶ ἄλλο
 ἀφῆρη εἶναι. ἑτέροι φασὶ, διὰ τί μὴ τρεῖς αἱ κατηγορίαι, ὅσῃς
 ποῦν ποῦν; τὰ καὶ πρὸς τι οἰκείως ὕλην καὶ ἔχοντα ἐν τούτοις θεω-
 ρεῖται. πρὸς ὅς φαμεν ὅτι καὶ οἰκείως ὕλην καὶ ἔχοντα, ἀλλ' ὅτι

ἄλλο εἶδος τῶν πρὸς τι, τὰ δὲ πράγματα τῷ εἶδει κρίνεται, ὡς τῇ
 ὕλῃ· ἄνθρωπος καὶ καὶ βῆς καὶ ἵππος κοινὴν ἔχοντες τὴν ὕλην διαφο-
 ρον εἶδος ἔχουσιν. ἄλλοι φασὶ, διὰ τί μὴ δύο αἱ κατηγορίαι, ὅσῃς
 καὶ συμβεβηκός; καὶ λέγομεν ὅτι ὡς δύναμις τὸ συμβεβηκός γένος
 εἶναι τῶν ἐννέα· ὡς ποῦν καὶ ἀπὸ τῶν εἰδῶν τῶν ἀπὸ γένους κατα-
 γομένων τὰ μὴ καθ' αὐτὰ τὰ δὲ καὶ συμβεβηκός εὐρήσεις, ἀλλ'
 ἡ πάντα καθ' αὐτὰ, ὡς τὰ μέρη τῆς ὅσῃς, ἡ πάντα ἐν χέσει,
 ὡς τὰ μέρη τῇ πολλαπλασίον, τὸ διπλασίον, τὸ τριπλασίον, τὸ τε-
 τραπλασίον· ἐπὶ δὲ τῶν ἐννέα κατηγοριῶν τὰ πρὸς τι μόνον ἐν
 χέσει πάντα εἰσιν. ἔτι διὰ τί μὴ μία κατηγορία τὸ ἐν διὰ πᾶν
 διακρινόν; καὶ λέγομεν ὅτι ὡς δύναμις τὸ ἐν γένος εἶναι τῶν δέκα κατὰ
 γοριῶν. τούτοις δὲ αἱ αἰτίαι εἰρηγὶ καὶ ἡμῶν ἀνωτέρω.

ΑΜΜ. f. 38. ἐντεῦθεν διακρίνει τὴν σκοπὸν τῇ προκειμένῃ
 βιβλίῳ τῷ ἐφεξῆς, λέγων δὲ τῇ περὶ Ἑρμηνείας, ὅτι ἐν τούτῳ μὴ
 διδάσκει περὶ ἀπλῶν φωνῶν, ἐν ἐκείνῳ δὲ περὶ καταφάσεως καὶ
 ἀποφάσεως.

ΣΙΜΠΛ. δ' f. 2. ἐπιστήσας δὲ ἔδειξεν ὅτι τῆς καταφάσεως
 μόνος ἔχωρισε τὰς ἀπλᾶς φωνάς, ἀλλ' οὐ καὶ τῆς ἀποφάσεως,
 εἰπὼν ὅτι ἔκαστος δὲ τῶν εἰρημένων ἐν ὑδεμῇ καταφάσει λέγει, τῇ
 δὲ πρὸς ἄλληλα τούτων συμπλοκῇ καταφάσεις γίνονται. τούτοις δὲ
 ἐποίησε διότι αἱ ἀπλᾶς φωναὶ καταφάσεως ἀνὰ μᾶλλον φαντασίαν
 παύσασαι ἢ ἀποφάσεως.

ΑΜΜ. f. 38 b. τὰ πολλὰ τῶν βιβλίων καὶ δοκῶντα καλῶς
 ἔχοντα ὡς ἔχει τὸ ἡ ἀποφάσει ἀλλὰ μόνον τὸ ἐν ὑδεμῇ κατα-
 φάσει λέγει. εἰ καὶ κατάφασιν ὡς σημαίνει ὑδεμία τῶν κατηγο-
 ριῶν, πολλὰ μᾶλλον ὡς ἀποφάσει, ἐπειδὴ δεῖ καὶ τὸ ἀφῆρη
 μαρτυρῶν, καὶ μᾶλλον ὑποπτεύσει τις ποῦν τινὰ τῶν ἄλλων κατηγο-
 ριῶν κατάφασιν εἶναι ἢ ἀποφάσειν· πᾶσα καὶ δοκεῖ κατάφασιν
 ἢ ἀποφάσειν ἢ ἀφῆρη ἢ ψευδὸς σημαίνει. τὸ δοκεῖ πρόσκειται,
 ἐπειδὴ ὡς πάντως ἢ κατάφασιν ἀφῆρη, ὡς πάντως ἢ ἀποφάσειν
 ψευδὸς, οἷον ἐὰν εἴποι τις τρέχω ἢ ὡς τρέχω· ἐπεὶ ὅτι ἐν τούτοις
 δυναμεί προσυπακύνεται τὸ ἐγώ, τῆς χάριν εἶπε δοκεῖ. ἢ ὅτι τούτο,
 ἢ ὅτι παρὰ δεξί (παρὰ δεξί) τὸ δοκεῖ, ἢ ὅτι σφάλμα ἐστὶ καλλι-
 γραφικόν, ἢ ὅτι ἀντὶ τῷ ὅτῳ δοκεῖ πᾶσι.

ΣΙΜΠΛ. δ' f. 2. ταῦτα μὴ ἐν καὶ περὶ λέξεως εἰρηγὶ. εἰ δὲ
 τις ἀπορῇ πρότερον τὰ αἰσθητικὰ μόνον καὶ γεννητικὰ διεῖλεν ἐν τῇ
 τῆς ὁ Ἀριστοτέλης καὶ ἀφῆρη μῆστος, ἢ πάντα τὰ ἐπωσύν ὄντα, καὶ
 ὅλως πρότερον ἄλλα ἐπὶ τὰ νοητὰ γένη ἢ τὰ αἰσθητὰ, ἢ τινὰ μὴ τὰ
 αὐτὰ τινὰ δὲ τὰ ἕτερα... οἱ δὲ ταῦτα ἀπορῶντες ὑπαλλάττειν
 ἐβόλῃσιν τὴν ὑπόθεσιν· ὡς καὶ περὶ τῶν ὄντων προηγουμένων τῷ
 φιλοσόφῳ διδάσκον ἐπαγγελλομένους, ὅπως προάγουσι τὴν ἀπορίαν.

ΣΙΜΠΛ. δ' f. 3. ἀπορῶσι δὲ καὶ πρὸς τὴν περὶ τῆς ὅσῃς λόγον
 ὡς τὸ Πλωτῖνος καὶ οἱ περὶ τὴν Νικόστρατον, πῶς ἐν γένος ἢ ὅσῃς; εἰ
 καὶ κοινόν τι καὶ τῆς νοητῆς καὶ τῆς αἰσθητῆς εἴη, πρὸ ἀμφοῖν ἔσται καὶ
 ἀμφοῖν κατηγορηθῆσεται, καὶ ὁ λόγος ὅτι ὅτε σῶμα ὅτε ἀσώματος
 ἔσται, ὡς καὶ τὸ σῶμα καὶ ἀσώματος γένη καὶ τὸ ἀσώματος καὶ
 σῶμα. πρὸς δὲ ταῦτα δυνατὸν μὴ καὶ τὰ πρότερον εἰρημένα λέγειν,
 ὅτι περὶ τῆς αἰσθητικῆς καὶ φυσικῆς ὅσῃς ὁ λόγος καὶ τῆς ἐν ταύτῃ

διανοητής, ὡς καὶ Ἀρχιτέας ὁ ταύτης ἀρχῆς τῆς διδασκαλίας διαρίζει σαφῶς λέγων... f. 3 b. ὁ μέντοι Βοηθὸς ταῦτα μὴ παρῆλκεν ἐνταῦθα τὰ ζητήματα βύλεται· μὴ γὰρ εἶναι περὶ τῆς νοητῆς ὑσίας τὴν λόγον. "μᾶλλον δὲ ἔδει" φησὶ "προσαπορεῖν, ὅτι ἐν ἄλλοις τὴν ὑσίαν διελόμενος εἰς τρεῖς ἄλλως μὴ τὴν ὕλην ἄλλως δὲ εἶδος ἄλλως δὲ τὸ συναμφοτέρον ὑσίαν λέγεσθαι εἶπεν, ἐνταῦθα δὲ μίαν τίθει κατηγορίαν τὴν ὑσίαν. τίνα ἔν ταύτῃ, καὶ πῶς αὐτῇ τὰς τρεῖς ὑποτάξει τὰς μὴ καθ' ἕνα λόγον λεγομένας;" ἀπαντῶν δὲ πρὸς ταῦτα ὁ Βοηθὸς τὴν τῆς πρώτης ὑσίας λόγον καὶ τῇ ὕλῃ καὶ τῷ συνθέτῳ ἐφαρμόττειν φησὶν... "ἔγω μὲν" φησιν ὁ Βοηθὸς 10 "ἡ ὕλη καὶ τὸ σύνθετον ὑπαχθόντων τῇ τῆς ὑσίας κατηγορίᾳ, τὸ δὲ εἶδος τῆς μὴ ὑσίας ἐκτὸς ἔξαι, ὑφ' ἑτέραν δὲ πεσεῖν κατηγορίαν, ἥτοι τὴν ποιότητα ἢ ποσότητα ἢ ἄλλην τινά." ταῦτα δὲ λέγοντα τὸν Βοηθὸν σφάλλεσθαι φησιν ὁ Πορφύριος, ὅτι τὸ ἀντιδιαίρεθαι τῇ ὕλῃ εἶδος καὶ ὑσία οἰσθὲν ὑπὸ Ἀριστοτέλους, τὸ τοιοῦτον καὶ ἄλλο 15 τι τῶν συμβεβηκότων φησὶν· τὸ γὰρ ποιητικὸν ὑσίας ὑσιώδες, καὶ διὰ τὸ τοιοῦτον ὑσία· καὶ γὰρ τὸ σύνθετον καὶ τὸ εἶδος μάλιστα ὑσία... δυνατὸν δὲ τὸ μὴ μνημονεύσαι τῷ εἶδους καὶ τῆς ὕλης αἰτίαν λέγειν καὶ τὴν τῶν Κατηγοριῶν πραγματείαν καὶ τὴν πρόχειρον καὶ κοινὴν τῷ λόγῳ χρῆσιν ποιῆσαι· τὸ δὲ τῆς ὕλης καὶ τῷ εἶδους ὄνομα καὶ τὰ ὑπὸ 20 τούτων σημαζόμενα ἔκ τῃ τοῖς πολλοῖς συνήθη, ἀλλ' εἰ μὴ τὴν ὕλην οἱ δὲ τὸ εἶδος μᾶλλον ὑσίαν λέγουσι. "πῶς ἔν," φησὶν ὁ Πλωτῖνος, "τὰ τρία ἐπ' ἴσους λέγονται ὑσίαι;"

ΔΕΞ. Πλωτῖνῳ τῷ Πλατωνικῷ φιλοσόφῳ ἀντιλέγειν χαλαρὸν ἔγω βαθέως ἠπορηκῶ... ἀλλ' εἰ ταῖς αὐταῖς ὑποθέσεσιν 25 Ἀριστοτέλης ἐχρήτο αἷς καὶ Πλωτῖνος, εἶχεν ἂν τινὰ δοκῶντα τὰ εἰρημένα λόγον· νῦν δὲ τὰ ἐκείνῳ δοκῶντα ὡς ὁμολογούμενα προσλαβὼν διαγωνίζεσθαι ὑπὲρ Ἀριστοτέλους.

ΣΙΜΠΛ. δ' f. 5. πρώτας μὴ τὰς ἀτόμους ὑσίας ἔθετο, δευτέρας δὲ τὰς κοινὰς καὶ ἀπλᾶς, διότι πρώτοις τοῖς συνθέτοις καὶ ἀτόμοις, ἔπειτα τοῖς ἀπλοῖς κοινῶς ἐπιβάλλομεν, καὶ ὅτι ἐν τῇ ἀτόμῳ καὶ τὴν κοινῇ ἔχειν τὸ εἶναι φησὶν. πρώτως μὴ ἔν ὑσία διὰ τὸ τοιοῦτον ἄτομος λέγεσθαι, κυριώτατα δὲ ὅτι καθ' αὐτὴν αὕτη ἐστὶν ἡ ὑσία, αἱ δὲ ἄλλαι καθ' ὑποκειμένης αὐτῆς λέγονται. μάλιστα δὲ ἐστὶν αὕτη ὑσία, ὅτι καὶ τὸ ὑποκείμενόν ἡ ὑσία χαρακτηρίζεται, αὕτη δὲ 35 ὑπόκειται τοῖς μὴ ὡς καθ' ὑποκειμένη αὐτῆς λεγομένοις, τοῖς εἰδεσι καὶ γένεσι, τοῖς δὲ ὡς ἐν ὑποκειμένῳ αὐτῇ ἔστι, τοῖς συμβεβηκόσι. καὶ ἄλλως δὲ ἂν τὸ κυριώτατα καὶ πρώτως καὶ μάλιστα τῇ ἀτόμῳ καὶ συνθέτῳ ὑσία ἐφαρμόττειν λέγοις.

ἀλλ' ἐπεὶ καὶ πρὸς τὰ περὶ τῆς πρώτης ὑσίας εἰρημένα πολλὰ 40 ἐστὶ τὰ ἀπορέμενα, ἴδωμεν πάλιν τίνα ταῦτα ἐστὶ καὶ τίνες αἱ προσφόρων αὐταῖς ἐπαγόμεναι λύσεις. ὃ διδάσκει διὰ τούτων, φασὶ, τί ἐστὶν ὑσία, ἀλλὰ τί ἔκ ἐστὶν... ἀλλὰ διὰ τί, φασὶν, ἐνταῦθα μὴ πρώτῃν ὑσίαν τὴν αἰδητὴν λέγει, ἀλλὰ καὶ δὲ δευτέραν ὡς μὴ τὴν ἀσώματον τεταγμένην;... ὁ μέντοι Ἀλέξανδρος καὶ τὸ νοητὸν καὶ 45 χωριστὸν εἶδος ἄτομον ὑσίαν λέγεσθαι φησὶν· καὶ ἴσως οὐκ εἶναι τὸ τοιοῦτον Περιπάτων, εἶπερ τὰ κοινὰ ὅδε ἐστὶν ὅλως καθ' ἑαυτὰ ἐν ὑποτάξει, ἀλλ' ἐν τοῖς ἀτόμοις ἔχει τὸ εἶναι. εἰ ἔν ταῖς χωριστὰς εἶδη

πάντων μάλιστα ἐστὶν ἐν ὑποτάξει, ἄτομα. ἂν εἴη καὶ ὁ κοινὰ. ὁ μέντοι Ἰάμβελχος ἐπισκῆπτει τῷ Ἀλεξάνδρῳ ὡς ἀγνοῦντι πῶς λέγει ἐνταῦθα ἄτομος ὑσία... f. 5 b. διὰ τί ἐν τοῖς Φυσικοῖς (Phys. Auscult. 11) τὰ κοινὰ προτάττει, ἐνταῦθα δὲ τὰ καθ' ἕκαστα; ἢ ὅτι διχῶς λέγει τὸ πρότερον καὶ τὸ δεύτερον, ἥτοι τῇ φύσει ἢ ὡς πρὸς ἡμᾶς, καὶ τὸ μᾶλλον ἔχοντος. διὰ τὸ τοιοῦτον προεβόλετο περὶ τῶν ὑποκειμένων... ὁ μέντοι Ἀλέξανδρος ἐνταῦθα καὶ τῇ φύσει ὕψερα τὰ καθόλου τῶν καθ' ἕκαστα εἶναι φιλονεικεῖ, ἀποδείξας μὴ ὑδαμίαν κομίζων χερόν.

f. 6. ἀλλ' ἀνθρώπῳ μὴ ἀναιρεθέντος ἀνθρώπῳ οἱ ἄτομοι ἀνθρώποι καὶ τῷ ἀναιρεθέντος ὁ ἀνθρώπος, ὁ μέντοι ἀνάπαλιν· πρῶτα δὲ τῇ φύσει τὰ συναναρπύοντα μὴ συναναρπύμενα δὲ ἐλέγομεν. πῶς πρῶτῳ μὴ αἱ ἄτομοι ὑσίαι λέγονται, δευτέρῳ δὲ τὰ εἶδη καὶ τὰ γένη;

ΔΕΞ. τί ἂν εἰποῖμεν πρὸς τὸς περὶ αὐτῶν τότε ἀμφισβητήσας, μήποτε ὅδε φύσει πρότερα ἢ τὰ καθόλου τῶν καθ' ἕκαστον, ἀλλ' ὕψερα; ἢ σκοπῶντες ἀκριβῶς εὐροῖμεν ἂν τὰ ἀμφισβητούμενα ὡς ὁμολογούμενα αὐτὸς λαμβάνοντας· ὅταν γὰρ ἐκαστὸν πρῶτα φύσει λέγωσι τὰ καθόλου, πάντως δὲ πάλιν ὕψερα ὑκατιθέμενοι τὰ καθ' ἕκαστα εἶναι καὶ τῇ φύσει πρότερα· ὃ καλῶς ὡς ἐν ἀρχῇ λαμβάνουσιν αὐτὸ ὅπερ δεῖ ἀποδείξεως. ἐπιπρόβλημα δὲ ἐστὶ καὶ τὰ τοιαῦτα ἐπιχειρήματα. κοινὸν μὴ ὄντος ἀνάγκη καὶ ἄτομον εἶναι (ἐν γὰρ τοῖς κοινῶς τὰ ἄτομα περιέχεται), ἀτόμῳ δὲ ὄντος ὃ πάντως τὸ κοινόν, εἴη τὸ κοινόν ἐπὶ πολλῶν ὑπάρχει· ὁ δὲ γὰρ ὅτι τὸ καθ' ἕκαστον καταταχθέντος εἰς αὐτὸ τὸ κοινὸν καὶ συμπληρωθέντος αὐτῷ τὴν ὑσίαν ἐστὶν ἄτομον· ὁ γὰρ τίς ἀνθρώπος καὶ ἀνθρώπος ἐστὶν. ψεύδους δὲ τὸ λέγειν ὡς ἀναιρεμένῳ τῷ κοινῷ ὃ πάντως τὸ ἄτομον ἀναιρεῖται· εἰ γὰρ ἐν τούτῳ ἔχει τὸ κοινόν τὴν ὑσίαν, ἐν τῷ διατείνεσθαι ἐφ' ὅλα τὰ ὑπ' αὐτὸ τεταγμένα, ὃ ταύτην ἀναρπύων ἀνθρώπων εὐθὺς καὶ τὸ κοινὸν τὴν ὅλην ὑπόστασιν. ἔτι μὴ ἔν τοῖς περὶ Ἀλεξάνδρου καὶ Βοηθόν· τοῖς δὲ ἄλλοις Περιπατητικοῖς ἐπιχειρήσων ἀποκρίνασθαι χρὴ, δεκνύναι δὲ ἐξηγημένους τὰ Μετὰ τὰ Φυσικὰ προσήκειν, ὅτι τὰ κοινὰ Ἀριστοτέλης προτάττει ἐν τῇ τῶν αἰδητῶν θεωρίᾳ.

ΑΜΜ. f. 43 b. ἄξιον δὲ ζητῆσαι ἐνταῦθα ποιῶ τρόπῳ καὶ 45 χρῆσθαι διαιρέσεως ἐν τῇ ὑσίᾳ· τῶν γὰρ διαιρουμένων τὰ μὴ ὡς γένος εἰς εἶδη διαιρῶν, ὡς τὸ ζῶον εἰς λογικόν καὶ ἄλογον, τὰ δὲ ὡς ὅλον εἰς μέρη, ὡς τὸ σῶμα εἰς χεῖρας καὶ πόδας καὶ κεφαλὴν καὶ τὰ λοιπὰ; τὰ δὲ ὡς ὁμῶνυμος φωνῇ εἰς διάφορα σημαζόμενα, ὡς ὁ μῦς εἰς τε τὴν θαλάσσιον καὶ τὴν γῆγενή. κατ' ὑδαμίαν ἔν τῶν διαιρέσεων τούτων διαίρει τὴν ὑσίαν εἰς τε τὴν πρώτῃν καὶ τὴν δευτέραν... τί ἔν φαμέν; ὅτι ἔκ ἑστὶν ὅλως διαίρεσις ἢ ἐνταῦθα ἡμῶν παράδομένη, τάξις δὲ μόνῃ τῶν ἀπρηριθμημένων.

ΑΜΜ. f. 44 b. διὰ τί δὲ ἔν εἶπε (*) "δευτέραι ὑσίαι λέγονται τὰ εἶδη καὶ τὰ γένη καθόλου," ἀλλὰ εἶπεν "ἐν οἷς εἶδον αἱ 1

(*) p. 2 a 14. Porphyry. f. 22 b. ἐν οἷς, φησὶ, εἶδον αἱ πρῶται ὑσίαι λεγόμεναι ὑπάρχουσιν.

ἢ εἴτε τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη, ἐπειδήπερ ἐν ταῖς ἄλλαις κατηγορίαις εἰσὶ γένη καὶ εἶδη, οἷον ἐν τῷ ποιῶ γένος μὴ τὸ χρώμα εἶδος δὲ τὸ λευκὸν καὶ τὸ μελαν, εἰχομεν ὑπολαμβάνειν τὰς δευτέρας ὑσίας εἶναι καὶ ἐν ταῖς συμβεβηκόσι. διὰ τῆτο ὁ τὰ τυχόντα εἶδη εἶπεν, ἀλλ' ἐν αὐτῇ εἶδον εὐρίσκον(τ) αἱ πρῶ(τ)ι ὑσία. σημειωτέον δὲ καὶ περὶ τοῦ ὅτι αὐτὸ μὴ ἐκ οὐκείας δόξης προφέρει, εἴπερ λέγον(τ) ("δου-
τερου γὰρ" φησιν "ὑσία λέγον(τ)"), αὐτὸ δὲ ἐκ οὐκείας δόξης προφέ-
ρει, ὁ λέγει τὸ λέγον(τ), ἀλλ' ὑπάρχουσιν.

ΣΙΜΠΛ. δ' ε. 6. τὰς ὑσίας διαλὼν εἰς πρῶτας καὶ δευτέρας, καὶ περὶ τῶν πρώτων εἰπὼν, ἐξῆς περὶ τῶν δευτέρων ἐπάγει, ὥς ἐν 10
εἰδοῖσι καὶ γένεσιν ἀφορίζε(τ), εἶδοι μὴ τοῖς τῶν ἀτόμων περιεκτι-
μῆς (ταῦτα γὰρ ἦσαν αἱ πρῶ(τ)ι ὑσία), γένεσι δὲ τοῖς τῶν τῶν
εἰδῶν, ἐκρυβῶς ταῦτα προλαίεσιν ἵνα μὴ πολλαχῶς τῶν εἰδῶν καὶ
γενῶν λεγομένων εἰς ἄλλα σημαίνοντα ἀπενεχθῶμεν. καὶ γὰρ ὁ
Περφύρεος ἐν τῇ εἰσαγωγῇ πολλὰ σημαίνοντα τῷ εἶδος καὶ τῷ 15
γένει ἀπελογίστατο.

ε. 6 β. θαυμαστὸν πῶς ἐκ τῶν εἰρημένων φανερά λέγει γίνα-
σκ(τ) τὰ τῶν παραγραφόντα. πῶς γὰρ, εἰ δουτερου ὑσία. τὰ εἶδη καὶ
τὰ γένη, ἐκ τούτου φανερόν τὸ τὰ μὴ καθ' ὑποκειμένη συνωνύμως
κατηγορεῖσθαι, τὰ δὲ ἐν ὑποκειμένη ὁμωνύμως; τίνα δὲ καὶ χρῆται 20
ταῦτα τοῖς τῶν λεγομένοις παρέχε(τ); ἄρα ὅτι ἐπὶ τὰ πρὸ τούτων
ἐπαφέρει τὴν λέγον, ἐν οἷς ἔλεγεν (1 β 10) "ὅταν ἕτερον καθ' ἑτέρου
κατηγορεῖ(τ) ὡς καθ' ὑποκειμένη" καὶ τὰ ἐξῆς; ἐπὶ γὰρ τῶν τοῦτων
συνωνύμως ἢ κατηγορία γίνα(τ). ἢ καὶ ἀπὸ τῆς διαίρεσεως τῶν
πρῶτων καὶ δευτέρων ὑσιῶν τούτῳ ἀποδείκνυ(τ)... ε. 7. μέλλων δὲ 25
τῇ εἰσίαν ἀποδοῖναι τῷ τὰς ἀτόμους ὑσίας πρῶτας εἶναι, ἐπὶ
ἐκείνῃ καὶ καθ' ὑποκειμένης αὐτῶν λέγει(τ) ἢ ἐν ὑποκειμένης αὐταῖς
ἐξῆς, μέλλων δὲ καὶ ἀπολογισμὸν ποιῆσα(τ) τῷ τὰς δευτέρας ὑσίας
αὐτῆς ὑσίας εἶναι, ὅτι δηλοῖ τὴν πρώτην ὑσίαν, καθ' ὑποκει-
μένης αὐτῆς λεγομένης, ὑπομνηστικὴ διὰ τούτων ἡμῶς πῶς τὰ 30
καθ' ὑποκειμένης κατηγορεῖ(τ).

ΑΜΜ. ε. 46. τῶν δὲ τῷ ὀνόματος μεταδιδόντων τὰ μὴ ὁμο-
νόμως μεταδίδωσιν, ὥστε ἐξῆς καὶ σπάνια, τὰ δὲ παρωνύμως,
ἡμωνύμως μὴ ὡς ἡ γραμματικὴ γυνή ἀπὸ τῆς γραμματικῆς καὶ ἡ
μουσική ἀπὸ τῆς μουσικῆς, παρωνύμως δὲ, ὥστε καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ 35
εἶναι, ὡς ἀπὸ τῆς ἀνδρείας ὁ ἀνδρεῖος καὶ ἀπὸ τῆς γραμματικῆς ὁ
γραμματικὸς καὶ ἀπὸ τῆς λευκότητος ὁ λευκός, καὶ ὅσα τοιαῦτα.

ΣΙΜΠΛ. δ' ε. 7. ἀπορίαν λύει νῦν περὶ τῶν πρώτων ὑσιῶν.
εἴτε γὰρ μήτε ἐν ὑποκειμένη εἰσὶ μήτε καθ' ὑποκειμένη τινὸς λέ-
γου(τ), ἀναμφισβητήσκειν ἂν τις μὴ ποτε ὕδρ ἐῖσιν ὅλως· πόθεν γὰρ 40
αὐταῖς τὸ εἶναι; τούτῳ δὲ λύων φησὶν ὅτι ὁ μόνον αὐταὶ παρ'
ἐαυτῶν ἔχουσι τὸ εἶναι, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις πᾶσι παρέχουσι τὴν
ὑπόστασιν· τὰ τε γὰρ καθ' ὑποκειμένη λεγόμενα καὶ τὰ ἐν ὑποκει-
μένη ὅσα ἀπὸ τῆς ὑποκειμένης ἔχει τὸ εἶναι. ταῦτα δὲ κατα-
σκευάζων, τὸ μὴ εἶδος ἐν τοῖς ἀτόμοις ἔχειν τὸ εἶναι ὡς γνωριμῶ- 45
τως παρῆκεν, οἷον τὴν ἀνθρωπὸν ἐν τοῖς κῆ' μέρος ἀνθρώπους· τὸ δὲ
γένος, καίτοι δοκῶν κῆ' τῷ εἶδος μέλιστα κατηγορεῖσθαι, ὕδρ ἦτορ
ἐν τοῖς ἀτόμοις ὑσίαις ἔχειν τὸ εἶναι, τούτῳ ἀπέδειξεν ὡς καὶ πρ-

ρωθεν δοκῶν μᾶλλον καὶ ὡς ἄμα καὶ τὸ ἕτερον συναποδεικνύον...
ε. 7 β. ὅταν δὲ λέγωμεν ἐν ὑποκειμένοις ταῖς πρώταις ὑσίαις τὰ
ἄλλα εἶναι, οἷον ποσὸν ποῶν πρὸς τι καὶ τὰ λοιπά, τοιαῦτα εἶναι καὶ
τὰ ὑπάρχοντα νοητέον ὅσα ἐξῆς τὰ πρῶτα, ἀλλ' ὅχι τὰ πεπονηότα.
5 ἔδρ καὶ διακείμενα, οἷον λευκότης καὶ θερμότης· τὰ γὰρ πεπονηότα
ἢ διακείμενα καὶ κῆ' ταῦτα λεγόμενα καὶ αὐτὰ λόγῳ καὶ ὀνόματι
ἀληθεύει(τ).

ΔΑΒΙΔ. ὅτω τῷ Ἀριστοτέλει δειξάντος ὅτι πᾶσι τοῖς παρ'
ἐαυτῇν χρεῖαν παρέχε(τ) ἡ ἄτομος ὑσία, καὶ ὅτι μὴ ὅσος ταύτης
ὕδρ τῶν ἄλλων ὑφίστα(τ), ἐπιτείνων ὁ Ἀφροδίσιος Ἀλέξανδρος
τὴν εἰς φιλοσοφίαν καινοτομίαν, περὶ αὐτῆς κατασκευάζειν ὅτι καὶ
φύσει προτέρα ἐστὶν ἡ ἄτομος ὑσία πάντων. ὅτι γὰρ συναπαρτῆς,
ἔδειξεν αὐτὸς Ἀριστοτέλης, ὅτι δὲ ὁ συναπαρτῆς, παραδεικνύει
αὐτὸς ὅπως· "ἰδὲ" φησιν, "ὁ καθόλου ἥλιος ἀναρθεῖς τὴν τινὰ ἥλιον
ἐκ ἀνείλε." πρὸς ὃ φάμεν ὅτι τὸ καθόλου διττόν, τὸ μὴ χεττιόν, ὡς
τὸ πᾶς ἀνθρώπος (τὸ γὰρ πᾶς αἰεὶ χεττιόν), τὸ δὲ ἐνιαῖον καὶ κατ'
αὐτῇν τὴν φύσιν λεγόμενον, ὡς τὸ ἀνθρώπος ὅσοι ψυλὸν λεγόμενον.
ὅλον ὅν τὸ καθόλου, ὁ καὶ χεττιόν λέγει. ἀλλὰ τὸ ἕτερον ἐχώρησεν
ἐν ἡλίῳ· ἡδονήθη γὰρ ὁ ἥλιος πάσας τὰς ἰδιότητας δέξα(τ) τῷ κα-
θόλου ἡλίῳ, ὅπερ ἐπὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἀδύνατον· ὕδρ γὰρ ἀνθρώπων
πάσας τὰς ἰδιότητας τῷ καθόλου ἀνθρώπῳ δέξα(τ) ἡδονήθη διὰ τὸ
ἄλλον μὴ εἶναι γραμματικὸν ἄλλον δὲ ἱατρὸν· διὸ καὶ κέρμα ἀν-
θρώπου τὸς κῆ' μέρος ἀνθρώπους εἶπεν ὁ Πλάτων. καὶ ταῦτα μὴ ἐν
τούτοις· ἀπορεῖ δὲ Σουριανὸς ὅτωσι λέγων· "εἰ τὸ καθόλου συμβε-
βηκὸς ἐν τῇ ἀτόμῳ ὑσίᾳ, ὑφίστα(τ) ἔσται καὶ τὸ μαρκεῖον συμβεβη-
κὸς ἐν τῇ καθόλου ὑσίᾳ."

ΦΙΛ. "τὰ δὲ ἄλλα — ἐστῶν." ἀλλὰ ποῖα; ὕδρ γὰρ παρὰ τὴν 2α
ὑσίαν καὶ τὸ συμβεβηκὸς· τούτων δὲ ἀνωτέρω ἐμνήσθη. τί ὅν τὸ λε- 34
γόμενον; σαφῆρειαν βυλόματος ποιῆσαι δι' ἐπαναλήψεως, τῷ μὴ
χρησά(τ) εὐκαίρως ἀσάφειαν εἰργάσατο ἐκείν· εὐκαίρως δ' ἂν
ἦν, εἰ ὅτω προήγετο "ὥστε τὰ ἄλλα πάντα," καθὼς καὶ προῶν
ἐχρήσατο. ἐκεῖνο δὲ καὶ διττογραφίαν ὁ Σιμπλίκιος φησιν. ἐγὼ
δὲ τούτῳ μᾶλλον εἰποῦμ' ἂν περιττὸν καὶ παρέλκον, ἐκεῖνο δ' ὅ, ἀλλὰ
συμπέρασμα καὶ βεβαίωσιν τῶν προειρημένων ἀπάντων, ὡς ὁ τῆς
ἀποδείξεως βυλό(τ) τρόπος.

ΣΙΜΠΛ. δ' ε. 8. δύο δὲ δειξεῖς τούτῳ ποιῆ(τ), τὴν μὴ ἀπὸ τῆς 2α
πρὸς τὸ ἄτομον γένος ἀμφοῖν χρέσεως, τὴν δὲ ἀπὸ τῆς ἀναλογίας. 35

ε. 7 β. καὶ τούτῳ δὲ ἐκ ἄξιον παραλειπῶν, ὅτι διςονογραφία τις 2α
ἐν τούτοις συνέβη. ὕδρ γὰρ Ἀριστοτέλης ἐκ περιττῷ τοῖς λόγοις
προσέβηκεν, ἀλλ' ἴσως ἔξω παραπρογραμμένης τῆς ἄλλης γρα-
φῆς οἱ γράφοντες τὰ δύο εἰς τὸ ἐδάφιον ἐνεγράψαντο. τὸ δὲ
ἐξῆς ἐστὶν, ὥστε πάντα τὰ ἄλλα καθ' ὑποκειμένη τῶν πρώτων
ὑσιῶν λέγου(τ) ἢ ἐν ὑποκειμένης αὐταῖς ἐστῶν, ὥστε μὴ ὑσιῶν
τῶν πρώτων ὑσιῶν ἀδύνατον τῶν ἄλλων τι εἶναι. ἀλλ' ἐπὶ τῷ
ἐξῆς ἴτεον.

ΑΜΜ. ε. 48 β. αἱ πρῶ(τ)ι ὑσία ὑπόκει(τ) πᾶσιν, ἀλλ' ὅχι
ὁμοῖως· τοῖς μὴ γὰρ πρὸς ὑπαρξιν, τυτέσι τοῖς συμβεβηκόσι, τοῖς
δὲ πρὸς κατηγορίαν, τυτέσι ταῖς καθόλου ὑσίαις.

265. ΣΙΜΠΛ. ε' f. 1. Ἀρχύτας ὁ Πυθαγόρειος ὁ προσέειπεν τὴν συνὶ προκειμένην τῶν ὑσίων διαίρεσιν, ἀλλ' ἄλλην ἀντὶ ταύτης ἐκείνος ἐγκρίνει... μαρτυρεῖ δὲ καὶ Ἀριστοτέλης ἐν τοῖς ἀκριβεστάτοις αὐτοῦ συγγράμμασι ταύτην χρῶμενος τῇ διαίρεσει, ὡς περ ἐν τῇ Φυσικῇ Ἀκροάσει καὶ τῇ Μετὰ τὰ Φυσικά. τῶν μὲντοι Πυθαγορείων ὑδὲις ἀν' πρόσαιτο ταύτην τὴν διαίρεσιν τῶν πρώτων καὶ δευτέρων ὑσίων, ὅτι τοῖς καθόλου τὴν πρώτως ὑπάρχειν μαρτυροῦσι, τὸ δὲ ἔχαστον ἐν τοῖς μεριστοῖς ἀπολείπεται, καὶ διότι ἐν τοῖς ἀπλυστάτοις τὴν πρώτην καὶ κυριωτάτην ὑσίαν ἀποτίθεν, ἀλλ' ἔχως νῦν λέγει ἐν ταῖς συνθέτοις καὶ αἰδιότησι, καὶ διότι τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη ὄντα νομίζουσιν, ἀλλ' ἔχ' ὅχι συγκεφαλαιώμενα τοῖς χωρισταῖς ἐπινοίας. πῶς ὅν ὁ Ἀριστοτέλης, καίτοι γινώσκων καὶ τὴν κατ' Ἀρχύταν τῆς ὑσίας διαίρεσιν, ἔκ ἐχρήσατο νῦν αὐτῇ; ἢ ὅτι τῆς λογικῆς πραγματείας οἰκεία μᾶλλον ἢ αὐτῇ ἡ διαίρεσις;

267. ἈΜΜ. f. 49. ποιησάμενος τὴν καὶ βάθος τῶν ὑσίων διαίρεσιν, τυτέσι τὴν ἀπὸ τῶν ἀτόμων ἐπὶ τὸ εἶδος καὶ ἀπὸ τούτου ἐπὶ τὸ γένος, καὶ εἰπὼν τὴν μὲν εἶναι πρώτην τὴν δὲ δευτέραν, τῆς δὲ δευτέρας τὴν μὲν μᾶλλον ὑσίαν τὴν δὲ ἥττον, νῦν ποιεῖ τὴν καὶ πλάτος αὐτῶν διαίρεσιν καὶ παραβολὴν, λέγων δὲ εἶδος πρὸς εἶδος καὶ ἄτμον πρὸς ἄτμον.

f. 50 b. ἰστέον ὅτι τῶν κατηγορουμένων τὰ μὲν καὶ φύσιν κατηγορεῖ, τὰ δὲ παρὰ φύσιν, τὰ δὲ καὶ συμβεβηκός. καὶ φύσιν μὲν ὅχι κατηγορεῖ τὰ συμβεβηκότα τῶν ὑσίων.

268. ΣΙΜΠΛ. ε' f. 1 b. ὁ Παρφύριος τὰ ἴδια μὲν ἐκάστῳ τῶν γενῶν παραδιδόναι φησιν ὑπὸ τῷ Ἀριστοτέλει, καὶ ὅχι τὰ κοινὰ ἀπλῶς πρὸς τὰς ἄλλας κατηγορίας καὶ τὰ ἴδια βύλεται παραδιδόναι. τριχῶς δὲ λέγει, τὸ ἴδιον, τὸ μὲν παντὶ μὲν ὁ μόνῳ δὲ ὑπάρχον, ὡς τὸ δίδωμι τῷ ἀνθρώπῳ, τὸ δὲ μόνῳ μὲν ὁ παντὶ δὲ, ὡς τῷ αὐτῷ τῷ γραμματικόν, τὸ δὲ καὶ μόνῳ καὶ παντὶ, ὅπερ καὶ κυρίως ἐστὶν ἴδιον, ὡς τῷ ἀνθρώπῳ τὸ γελαστικόν. τὰ ὅν μὴ μόνῳ ὑπάρχοντα, ταῦτα καὶ κοινὰ ἐστὶ πρὸς τὰ ἄλλα γένη, ὅταν παντὶ μὲν, μὴ μόνῳ δὲ ὑπάρχη.

367. f. 2 b. ἀπορήσεις δ' ἂν τις πῶς ἔχει ὑσία ἐν ὑποκειμένῳ, ὅταν νῶς ἢ ἐν τῇ ψυχῇ, ψυχὴ δὲ ἐν σώματι, αἱ δὲ ἰδέαι καὶ Πλάτωνες ἐν τῷ νῷ; ἢ ὅχι ὡς ἐν ὑποκειμένῳ ἐνυπάρχουσιν, ὅδε ὡς συμβεβηκότων εἰκασί μεθέξει, ἀλλ' ὡς ὑσία πάρεστιν ἐν ἐτέρᾳ ὑσίᾳ, ὅχι ὡς μέρος τινὸς ἐν ὅλῳ τούτων ἐνόντων, ἀλλ' ὡς τῆς ἐντελεχείας καὶ τῆς κατ' ἐνέργειαν ὑσίας ἐν τῇ καὶ δυνάμει ὑποδοχῇ καὶ ἐν τῇ ἀτελεῖ φύσει ἐνυπαρχούσης χωριστῶς, οἷον ἐν νῇ κυβερνήτῃ. ... ἐκεῖνο δὲ ἀπορίας ἄξιον, πῶς τὸ μὴ ἐν ὑποκειμένῳ καὶ τὰ ἄλλα τῇ ὑσίᾳ ὑπάρχοντα κοινῶς, ὅχι ὡς συμβεβηκότος τι δείκνυσι; ὁ κατ' αὐτὸ τὸ εἶναι τὴν κοινωσίαν δείκνυσιν τῶν ὑσίων. πρὸς ὅφασιν οἱ σπουδαιότεροι τῶν ἐξηγητῶν ὅτι ἡ αἰδιότης ὑσίας συμφορησίς τις ἐστὶ ποιότητων καὶ ὕλης, καὶ ὁμῶς μὲν πάντα συμπανγέτα μίαν ποιεῖ τὴν αἰδιότητα ὑσίαν, χωρὶς δὲ ἕκαστον λαμβανόμενον τὸ μὲν ποῖν τὸ δὲ ποσὸν ἐστὶ λαμβανόμενον, ἢ τι ἄλλο.

368. f. 3 a. ἐν ὑποκειμένῳ ἐλέγμενον ὁ τὰ ὡς μέρη ἐν τινι ὑπάρχοντα, ἀλλὰ τὰ μὴ ὡς μέρη. ὡς τὰ μέρη τῶν ὑσίων ἐν ὅλῳ

μὲν ἐστὶν ἕκαστον ἐκάστῳ μέρος ἐστὶν, ἐν ὑποκειμένῳ δὲ ὅδε ἐστὶν ταῦτα (v. 29 sqq.) ὅν ἔδει προτεταχθῆναι, ὡς δοκεῖ τισὶ, λίσσιν ἔχοντα ἀπορίας τινὸς περὶ ὑσίων φερομένης· εἴτα ὅπως ἐπὶ τῇ ὅτι ὁ μόνον ταῖς ὑσίαις ὑπάρχει τὸ μὴ ἐν ὑποκειμένῳ εἶναι ἀλλὰ καὶ ἄλλοις, ὡς περ ταῖς διαφοραῖς. τῶν δὲ δευτέρων ὑσίων τὸ μὲν εἶδος καὶ τὸ ἀτόμῳ κατηγορεῖται, τὸ δὲ γένος καὶ τὸ εἶδος καὶ τὸ ἀτόμῳ. ὁ μὴ συναρέσκει τοῖς ἀκριβεστέροις ἢ τοιαύτῃ τῆς τάξεως μεταθέσει, ἀλλὰ τὴν Ἀριστοτέλους μᾶλλον ἐγκρίνωσιν.

ἈΜΜ. f. 55 b. ὁ καὶ ὅτι τὰ ἐν ὑποκειμένῳ ἐλέγοντο τὰ ὡς μέρη ὑπάρχοντα ἐν τινι, τετέστιν εἰ καὶ ἐλέγοντο ἐν τινι εἶναι τὰ συμβεβηκότα, ἀλλ' ὅχι ὡς μέρος ἐν ὅλῳ. εἰ μὲν γὰρ πάντ' ἐν τινι ἀνάγκη ἢ ἐν ὑποκειμένῳ, καὶ τὰ μέρη τῶν ὑσίων ἐν τινι ὄντα (ἐν ὅλῳ τῷ ὅλῳ-εἶσιν) ἐν ὑποκειμένῳ ἂν ἦσαν. νῦν δὲ, τῷ ἐν τινι καθολικωτέρῳ ὄντος, τὸ μὲν ὡς ἐν ὑποκειμένῳ ἐστὶ, τὸ δὲ ὡς μέρος ἐν ὅλῳ, τὸ δὲ κατ' ἄλλον τῷ ἐν τινι τρόπῳ.

ΔΕΞ. ἀλλ' εἰ μήτε ὑσία ἐστὶν ἡ διαφορὰ μήτε συμβεβηκός, ἄλλο δὲ ὑσίας καὶ συμβεβηκότος, ὅδε ἐστὶ διαφορὰ τρίτον. πάντα γὰρ τὰ ὄντα ἢ καθ' ὑποκειμένον ἐστὶν ἢ ἐν ὑποκειμένῳ. ἢ γὰρ ὑσίας εἰσὶν ἢ συμβεβηκότα· εἰ ὅν ἐν μηδετέρῳ τούτων τακτέον τὴν διαφορὰν, πῶς κατατάξομεν αὐτὴν; εἰ μὲν ὅν πολλὰ πρὸς τούτοις λύσεις, ὅς μικρὸν ὕψος ἐρῶ. πρῶτον δὲ βούλομαι ὡς περ ἀξιωματικὴν προθεῖναι ἀφ' ὅ τὰς ἀπορίας καὶ τὰς λύσεις κρίνειν διηρησμένον. δοκεῖ δὲ τοῖς δεινοῖς περὶ τῆς τῶν ὄντων ἰσορίας ἀρρητος γίνεσθαι ἡ τῆς φύσεως ἀφ' ἑτέρου γένους εἰς ἕτερον γένος μεταβάσις, αἰτὶ τὸ μέσον διαλανθάνοντος ἡμᾶς, οἷον τὸ δυνάμει ἐπὶ τῶν ὑσίων. οἷον λέγω ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων ἢ τῶν ἄλλων ζώων ἐν τοῖς σπέρμασι θεωρημένων. ὅτε ὑσία ὑδέπω εἰσὶν, ἔτι γὰρ ἐστὶν ἀτελής, ὅτε τι ἐνεργείᾳ τῷ ὅλῳ δυνάμει συμβεβηκός, τελειότης γὰρ τούτου. λέγει τούτων μέσον τι ἄλλο εἶναι τῶν ὑσίων, τῷ τε ἐνεργείᾳ φέρεται ἀνθρώπῳ καὶ τῷ δυνάμει. ὁ αὐτὸς τοῖνυν ἐστὶ λόγος καὶ περὶ τῆς διαφορᾶς. καὶ γὰρ αὕτη τὸ μέσον ἔχει ποιότητος καὶ ὑσίας. διὸ καὶ συντελεῖ εἰς τὸ εἶναι καὶ τὸ ποῖν εἶναι, καὶ ὅπως ἔχει ὅχι ἐν ὑποκειμένῳ. διὸ δεῖ προσθεῖναι εἰς τὸ ὅρον τῷ ἐν ὑποκειμένῳ τὸ ὅδε συντελεῖν εἰς τὴν ὑσίαν τῷ ὑποκειμένῳ. τὸ γὰρ εἶδος συντελεῖ τι καὶ ἡ διαφορὰ. ἐπειδὴ τοῖνυν ταῦτα προεἰλήφαμεν, ἀναλάβωμεν τὰς λύσεις τῶν παλαιῶν φιλοσόφων περὶ τῆς διαφορᾶς. μία μὲν δόξα γένοιτο· ὅτι ἡ ποιότητα τιθεμένη τὴν διαφορὰν, ποιότητα δὲ ὑσιώδη καὶ συμπληρωτικὴν τῆς ὑσίας. ἄλλη δ' ἡ μέσον ποιότητος καὶ ὑσίας τὴν διαφορὰν ὑπολαμβάνουσα, κοινόν τινα σύνδεσμον παρεχομένην ταῖς μὲν ὑσίαις πρὸς τὰ ὑσιώδη συμβεβηκότα, τοῖς δὲ συμβεβηκόσι πρὸς τὰς ὑσίας. ἢ γὰρ φύσις ὅχι εὐθύς μεταβαίνει ἀπὸ τῶν ἐναντίων ἐπὶ τὰ ἐναντία, οἷον ἀπὸ τῶν ζώων ἐπὶ τὰ φυτά, ἀλλὰ καὶ μετὰ τινος μέσου ζώου, τὴν τῶν ζωοφύτων, συνέσχησε συναγωγὸν ἀμφοτέρων τῶν ἄκρων καὶ συμπληρωτικὴν καὶ σύνδεσμον αὐτῶν πρὸς ἄλληλα. καὶ ἐνταῦθα τοῖνυν τῶν διαφόρων γενῶν, οἷον ὑσίας καὶ συμβεβηκότος, μέσον τι ἔχει, καὶ μὲν τινος ὡς μετέχον ἀμφοτέρων τούτων, κατ' ἄλλως δὲ ὡς κεχωρισμένον ἀμφοῖν. ἄλλη δ' ἂν γένοιτο δόξα τῶν λεγόντων μὴ μόνον συμπληρωτικὴν

αὐτῆς ὑσίας τὴν διαφορὰν ἀλλὰ καὶ μέρος αὐτῆς, ἥτοι καὶ τὴν ἐκπεριληφθῆναι τῷ ὑποκειμένῳ θεωρουμένην, μέρος ὅσον τῆς καὶ τῆς αὐτῆς ὑσίας, ἢ συναλλοιμένην ταῖς περὶ τὸ ὑποκείμενον χεῖρες, ὥστε περὶ τὸ αὐτὸ ἔχειν πως αὐτὴν καὶ διατίθεσθαι διαφορᾶς. δοκεῖ δὲ καὶ μὴ μὴ μὴ ἀλλήλως εἶναι τὴν διαφορὰν καθ' ὑποκείμενον 5 κατηγορούμεν. ὅτε γὰρ τὸνομα ὅτε τὴν λόγον ἐνεσι τῆς διαφορᾶς κατηγορεῖν τῷ ὑποκειμένῳ.

ΔΑΒΙΔ. τότε τοῖς ἀπόροις ἐνχεθεῖς ὁ Πορφύριος ἐκ ἐνέ-
κατε μέσον τινα φύσιν εἰπεῖν ὑσίας καὶ συμβεβηκότος, καὶ ταύτην
περιέχει τὰς διαφορὰς, ὥσπερ οἱ ἐνεχθέντες περὶ τῷ φωτὶ ἀπο- 10
ρίας, τῶν μὲν σώμα καὶ φῶς λεγόντων τῶν δὲ ἀσώματων, μέσον
τῶν φύσιν ἐπέθετο εἰπεῖν τὸ φῶς ἀσώματου καὶ σώματος. ἐπειδὴ
τὸ ἀμφοτέρων τῶν ἀκρων μετέχον ἢ ἐξ ἑαυτῶν αὐτῶν μετέχον ἢ
μᾶλλον τὴν δὲ τῶν, καὶ τὸ τοῦ διχῶς, τριτὸς ἔλεγεν εἶναι
τὰς διαφορὰς. ἢ μᾶλλον ὑσίαν ἥττον δὲ συμβεβηκότα, ὡς τὸ λο- 15
γιστὴν ἢ ἀλογον. μᾶλλον γὰρ ὑσία ταῦτα ὡς συμπληρῶντα τὴν
ὑσίαν πάντων τῶν ὁρισμῶν παραλαμβάνοντα, ὁλίγως δὲ συμβεβη-
κότα ὡς ἐν τῷ ὅπῳ τὶ κατηγορούμενα. μία γὰρ τῇ συμβεβηκό-
τος κατηγορία ἢ ποιότης. ἐξ ἑαυτῶν δὲ ὑσία καὶ συμβεβηκότα, ὡς ἢ
ἐκ πυρὸς θερμότης καὶ ἢ ἐκ χιόνος λευκότης. ὡς γὰρ ἐν πεποιμένῳ 20
σώματι ὑσία εἶσιν ὡς συμπληρῶντα τὴν ὑσίαν αὐτῶν, ὡς δὲ ἐν
ἐκείνῳ σώματι συμβεβηκότα. τότε γὰρ καὶ γίνονται καὶ ἀπογίνονται χω-
ρὶς φθορᾶς τῷ ὑποκειμένῳ. ὅτε γὰρ ἐν τῷ πυρὶ ἢ θερμότης, ἐξ ἑαυ-
τῆς ὑσία, ἐπειδὴ ἀδύνατον ἐκπονηθῆναι πῦρ δίχα θερμότητος. ὅταν δὲ
ἐκ τοῦ γένου γένῃ, συμβεβηκός ἐστιν. μᾶλλον δὲ συμβεβηκότα 25
ἢ ὑσία καὶ ἢ ἐν κύκλῳ λευκότης καὶ ἢ ἐν Αἰθίοπι μελανότης. γί-
νεται γὰρ ἐκ ἀπογίνεσθαι χωρὶς φθορᾶς τῷ ὑποκειμένῳ, καθά φησιν ὁ
Πορφύριος. "ὅτι δύναται" φησιν "ἐκπονηθῆναι καὶ κύκλος μέλας καὶ
κύκλος λευκός καὶ Αἰθίοψ ἀποβάλλων τὴν χροίαν χωρὶς φθορᾶς τῷ
ὑποκειμένῳ. ὅλως δὲ δοκεῖ ὑσία εἶναι διὰ τὸ πάντες κύκλοι 30
αὐτῶν τὴν λευκότητα εἶναι καὶ τὴν κόρακος τὴν μελανίαν. τριτὰν ὅτι
αἱ διαφοραὶ κατ' αὐτὴν συναίονται." ἀλλ' ὡς Πορφύριος, ἀντίφασιν
παῖς ἢ ὑσία καὶ τὸ συμβεβηκός τῷ ἐν ὑποκειμένῳ, τῆς δὲ ἀντι-
φάσεως ὁδὸν ἐστὶ μέσον.

ΣΙΜΠΛ. ε' ε. 3. ῥητόν ὅτι πρῶτον περὶ διαφορᾶς, τί ἐστιν. 35
καὶ γὰρ τίς δοκεῖ διαφορὰ εἶναι τὸ χωρίζειν πεφυκός τὰ ὑπὸ τὸ
αὐτὸ γένος. καὶ ὅλον ὅτι ὡς πρὸς τὸ γένος αὐτῆς, ὅπως ἢ διακρισις
ἐκαστοῦ. ὁ μέντοι Βοηθὸς πρὸς τὸ εἶδος κυρίως φησὶ συντάττεσθαι
τὴν διαφορὰν ἀλλ' ὡς πρὸς τὸ γένος, διόπερ καὶ πολλὰκις ἀντὶ τῆς
αὐτῆς παραλαμβάνοντι αἱ διαφοραὶ καὶ σύμψασαι μὲν ὁμοῦ ῥηθεῖεν ἀν- 40
τὴν τῷ γένους, καθ' ἑαυτὴν δὲ ἐκάστη καὶ μὲν τῶν ὑφ' ἑαυτήν, καθ'
ὡς ἐν λέγει, καὶ πάντων ῥηθεῖεν ἀν, καὶ δὲ τῷ γένους ὁδομῶς.
ὡς γὰρ μορφωτοὶ ἐξ ἑαυτῶν τῷ γένους. διηγήσας δὲ τὸ εἶδος,
ὡς ἢ διαφορὰ ἐστὶ μὲν τῷ γένους, καὶ ἐστὶν ἢ μὲν διαφορὰ μορφὴ τις
τῷ γένους, τὸ δὲ γένος ὥσπερ ὑποκείμενον προὑπάρχει. ἐστὶν ὅτι 45
ἢ διαφορὰ συμπληρωτικὴ ὑσίας ἀπλόγιστον, ὡς τὰ εἶδη καὶ τὰ γένη
συμπληρωτικὰ ὑσίας λέγει... ε. 3 β. διὰ τὰ μὲν εἶδη καὶ τὰ γένη
ὡς ὑποκείμενα δευτέραι ὑσία λέγονται, αἱ δὲ διαφοραὶ καθ' ὑπο-

κειμένου μὲν λέγονται, ὡς μὴ εἰσιν ὑσία. ὡς γὰρ εἰς τὸ εἶναι ἀλλ' εἰς τὸ
τοιοῦδε εἶναι συμβαλλόν. ὡς μέντοι ὅτε συμβεβηκότα εἰσιν, ὅτι
συμβαλλόν. εἰς ὑσίαν τούτων ἄπερ εἰδοποιῶσι. διὰ τὸ τοῦ ὅτι
ἐν ὑποκειμένῳ. τὸ γὰρ ἐν ὑποκειμένῳ καὶ χωρίζεσθαι ἀπὸ τῆς τῷ ὑπο-
κειμένου φθορᾶς, τὸ δὲ τῆς διαφορᾶς τοιοῦδε ἀπὸ φθορᾶς ὡς χωρί-
ζεσθαι. ἀλλ' ὅτι τὸ ἀχώριστον συμβεβηκός, φάσιν ἂν τις, χωρίζεσθαι
ἀπὸ φθορᾶς. ἀλλὰ καὶ μὴ χωρίζεσθαι τὸ τοῦ, ἀνεσις ὁμοῦ καὶ ἐπι-
τασις περὶ αὐτὸ θεωρεῖται... ἀνάγκη ὅτι ποιότητα ὑσιώδη τὴν δια-
φορὰν εἶναι συμπληρωτικὴν τῆς ὑσίας, ἢ μέσον ποιότητος καὶ ὑσίας
κοινόν τινα σύνδεσμον παρεχόμενον ταῖς μὲν ὑσίας πρὸς τὰ συμ-
βεβηκότα, ταῖς δὲ συμβεβηκόσι πρὸς τὰς ὑσίας. ἢ γὰρ φύσις ἐκ
ἀμείνων ἀπὸ τῶν ἐναντίων εἰς τὰ ἐναντία μεταβαίνει φιλεῖ...
τοσαῦτα μὲν ὅτι αἰρέσεις γίνονται ἀντὶ τῶν διαφορῶν. χρησίμη
δὲ ἐστὶν ἢ περὶ αὐτῶν θεωρία πρὸς ὅλην τὴν τῶν κοινῶν κατηγο-
ρίων διδασκαλίαν.

ΑΜΜ. ε. 52. τινὲς ὅτι πρὸς τὴν φασιν ὅτι τριτὰ εἰσι τῶν
διαφορῶν τὰ εἶδη, καὶ αἱ μὲν αὐτῶν εἰσι μᾶλλον ὑσία ἢ περὶ συμ-
βεβηκότα, αἱ δὲ μᾶλλον συμβεβηκότα ἢ περὶ ὑσία, αἱ δὲ μέσως
πως ἔχουσιν, ὡς ἄδελον εἶναι πότερον συμβεβηκότα μᾶλλον αὐτὰς
εἰπωμεν ἢ ὑσίας... ὅτι δὲ ὑσία εἰσιν ὁμολογουμένως αἱ διαφοραὶ,
ὅλον μὲν ἐκ τῶν συμπληρωτικῶν εἶναι αὐτὰς εἰδῶν καὶ ὑσιώδως
κατ' αὐτῶν κατηγορεῖσθαι... ὅτω καὶ νῦν ὑσίας μὲν εἶδε τὰς διαφο-
ρὰς, ἐκ ἀνάγκης δὲ αὐτὰς ὑπὸ τὴν κατηγορίαν τῆς ὑσίας διὰ τὸ μὴ
ἐγγυῶσθαι τῷ πολλῷ ἀνθρώπῳ.

ε. 57. σημαίνει μὲν οὖν αὐτῷ τὸ "τόδε" τὸ ὑποκείμενον. 36
δείξας γὰρ ἐστὶ σημαντικόν. ὅτω γὰρ αὐτὸς ἐν τῇ Φυσικῇ (1
6 sqq.) τὴν ὕλην ὑποκείμενον καλεῖ. ἀμφω γὰρ ὡρισμένα, καὶ τὸ
τόδε ὡς δείξει ὑποπίπτον, καὶ ἢ ὕλη ὡς ἢ αὐτὴ μένεται πάντων
τῶν ἐν αὐτῇ τρεπομένων... τὸ δὲ τὶ τῆς καὶ τῷ ὑποκειμένῳ ὑσίας
ὅτι ὑπομένει καὶ ὡς δέχεται πῶς, ὅδε ἐστὶν ἐν ὑποκειμένῳ, ἀλλ' αὐτὴ
ὑποκείμενον πᾶσιν ἐστὶ καὶ τῆς ἐνότητος αἰτία, τετέστι τὸ ἐν σημαί-
νει, ὡς τόδε τὸ ζῦλον, ὅδε ὁ ἄνθρωπος. τὸ ὅτι τὸ μερικὸν δηλοῖ
ἀμφω δὲ λεγόμενα, τόδε τι, τὸ μερικὸν ὑποκείμενον δηλοῖ, φησὶ
τὴν ἄτομον ὑσίαν... ὁ δὲ γε Πλάτων τὸ τόδε τι ἐπὶ τῷ καθόλου
ἐλαμβάνει ἀναγκαίως ὡς ὡρισμένον, ὡς ἐπὶ τῶν ιδεῶν (ἔλεγε γὰρ
αὐτὰς ἐν ὑπάρξει καὶ ὑσίας εἶναι), τὸ δὲ τοιοῦδε ἐπὶ τῷ καθ' ἑαυτὸν
ταῦτα γὰρ ἔλεγεν ἀόριστον διὰ τὸ μὴ εἶναι ἐν εἰρήσει, ἀλλ' ἐν ῥοῇ καὶ
ἀπορροῇ τὸ εἶναι ἔχειν.

ΣΙΜΠΛ. ε' ε. 5. καλῶς εἶπεν ὅτι πᾶσα ὑσία δοκεῖ τόδε τι
σημαίνει, διότι τὴν ἐτέρων δέξαν ἀναγγέλλει καὶ τὴν ἀνωμαλίαν
τῆς συνθεσίας, ἥτις τὰ ἀνόμοια πράγματα ὁμοίως χήμασι λέ-
ξεων εἵθε πολλὰκις σημαίνει. καὶ γὰρ ἐνταῦθα πᾶσαν φαντασίαν
ἐμποιεῖ.

ε. 6. καὶ τὶ λέγομεν τόδε τι τὴν ἄτομον ὑσίαν; πότερον καὶ 37
τὸ εἶδος ἢ τὴν ὕλην ἢ τὸ ἐξ ἀμφοῖν; ἢ φήσομεν καὶ πάντα, ἀλλὰ 12
καὶ μὲν τὴν ὕλην, καθόσον ὑπάρχει καὶ εἰς ἐνέργειαν ἔχει τὸ δέχασθαι
τὸ εἶδος καὶ τὴν Πλάτωνα, καὶ μὴ ὡς ἐξισομένην τῆς οἰκείας φύσεως,
καὶ δὲ αὐτὸ τὸ εἶδος, καθόσον ὡρίζεται καὶ ἐν ἐστὶν ἀριθμῷ. καὶ γὰρ ὁ Βοη-

θός τ' ἐν κ' τὸδε ἀφορίζεται. εἰ δὲ τις τὴν ὕλην ὡς ἀόριστον ἔσσαν
 μηδαμῶς τὸδε τι εἶναι φησιν, ἀναμνήσκωμεν αὐτὸν ὡς ὑπὲρ τῆς
 ἀρχῆς ὕλης ἐστὶν ὁ παρὼν λόγος ἀλλὰ τῆς ἥδη χέσσης ἐχέσεως πρὸς
 τὸ εἶδος. τὸ δὲ σύνθετον δηλονότι, ὅπερ ἐστὶ τὸ ἄτομον, ἐπιδέχεται τὸ
 τὸδε... ὅλη δὲ ἡ ἐξοδος ἡ ἀπὸ τῶν λεγομένων ἐπὶ τὰς ὑσίας κ' 5
 μὴ τὸς Πυθαγορείους ἔχει ἀληθείας, ἐπειδὴ συμφυῆ τὰ λεγόμενα
 τοῖς πράγμασιν ἐτίθεντο, κ' δὲ τὸς συνθήκη ἄλλως λέγοντας
 εἶναι τὰ μόρια τῆς λέξεως ἀλλοτρίως πρῶσις, ἀποπίπτουσα τῆς
 ἀρχῆς τῶν κατηγοριῶν, ἀφ' ἧς ὥρμηται κατ' ἀλήθειαν. ἄξιον δὲ
 ζητεῖν κ' τὸς ὑπόκασαν διδόντας τοῖς εἰδεσι καὶ γένεσιν, εἰ βῆθησε 10
 τὸδε εἶναι· καὶ γὰρ καὶ Χρύσιππος ἀπορεῖ περὶ τῆς ἰδέας, εἰ τὸδε τι
 βῆθησε. συμπαράληπτόν δὲ καὶ τὴν συνήθειαν τῶν Στωϊκῶν περὶ
 τῶν γενικῶν ποιῶν, πῶς αἱ πτώσεις κατ' αὐτὸς προφέρουσιν, καὶ
 πῶς ἔτινα τὰ κοινὰ παρ' αὐτοῖς λέγεται, καὶ ὅπως παρὰ τὴν ἀγνοίαν
 τὸ μὴ πᾶσαν ὑσίαν τὸδε τι σημαίνει καὶ τὸ παρὰ τὴν ἔτινα σφί- 15
 σμα γίνεται παρὰ τὸ χῆμα τῆς λέξεως· ὅλον εἰ τις ἐστὶν ἐν Ἀθή-
 ναις, ἢ ἐστὶν ἐν Μεγάρους· ὁ γὰρ ἀνθρώπος ὅστις ἐστὶν, ὃ γὰρ ἐστὶ τις
 ὁ κοινός, ὡς τὰ δὲ αὐτὸν ἐλάβομεν ἐν τῷ λόγῳ, καὶ παρὰ τὸτο τὸ
 ὄνομα τὸτο ἔχον ὁ λόγος ὅστις κληθεῖς. τὸ αὐτὸ δὲ καὶ ἐπὶ τῷδε τῷ
 σοφίσματός ἐστιν. ὁ ἐγὼ εἰμι, σὺ ἢκ εἰ. ἀνθρώπος δὲ εἰμι ἐγώ, 20
 ἀνθρώπος ἄρα σὺ ἢκ εἰ. καὶ γὰρ ἐπὶ τῷδε τῷ σοφίσματός τὸ μὴ ἐγὼ
 καὶ σὺ ἐπὶ τῶν ἀτόμων λέγεται, ὁ δὲ ἀνθρώπος ἐπ' ὑδενὶ τῶν ἐν μέ-
 ρει. γέγονεν ἢ ἡ παραγωγὴ διότι τῷ ἔτιν ὡς τινὶ ἐχρήσατο.

33
 19. ἈΜΜ. f. 59 b. ἡ μετέχουσι τῶν διαφόρων, τὰ μὲν εἶδη ἐνερ-
 γεία, τὰ δὲ γένη εἴτε δυνάμει καὶ τὸς Περιπατητικῶς εἴτε ἐνερ- 25
 γεία καὶ τὸς Πλατωνικῶς, ταύτη λέγονται τὸ ποῶν περὶ ὑσίαν ἀφο-
 ρίζειν· αἱ γὰρ διαφοραὶ ἐν τῷ ὁποῦν τί ἐστὶ κατηγορεῖν.

33
 20. ΣΙΜΠΛ. ε' f. 5 b. τῶν μὲν ἑνδεκάτῳ ὑσίων τὴν ποιότητα
 ὑσιώδη φησὶ καὶ περὶ ὑσίαν τὸ ποῶν ἀφορίζειν, τῷδε περιόριζεν καὶ
 περιγράφειν, τῷ δὲ λευκῷ αὐτὸ τὸτο μόνον ποιότητα. διὸ καὶ λευκὸν 30
 μὴ ἄνευ ὑσίας νοεῖται, τὸ δὲ γένος καὶ τὸ εἶδος ἄνευ ἀτόμου ὑσίας ὁ δὲ
 νοεῖται θεωρεῖται, καὶ τὰ μὲν ἐστὶ μέρη συμπληρωτικά τῆς ὑσίας, τὰ γένη
 καὶ τὰ εἶδη, τὸ δὲ λευκὸν ἢκ ἐστὶν. ἀλλ' ἐπεὶ καὶ ἡ διαφορὰ τὴν τῷ
 γένος ὑσίαν ἀφορίζουσα εἰδοποιεῖν δοκεῖ καὶ χαρακτηρίζειν τὰς ὑσίας
 ἐν τῷ ποιῶν, ἄξιον ζητεῖν τί μὴ τῷ λευκῷ, τί μὴ τῶν γενῶν καὶ 35
 εἰδῶν αἱ διαφοραὶ διεστήκασιν.

33
 24. f. 6. ἀλλ' ὅτι μὴ ὑπάρχει τὸ μὴ ἐναντίον εἶναι ταῖς ὑσίαις,
 δεῖξαις ἂν ἐκ τῶνδε. ἐναντία ὅφ' ἐν γένος αἰεὶ ὑποτάττεται, ἡ
 δὲ ὑσία ὅθεν ἔχει ἀνωτέρω γένος ἐν ᾧ ὑποταχθήσεται. καὶ τὰ μὴ
 ἐναντία χέσση ἔχει πρὸς ἀλλήλα, ἡ δὲ ὑσία ἀχέσσης ἐστὶ καὶ ὅθεν 40
 προσδεῖται τῆς καὶ τὴν ἐναντίωσιν χέσεως. ἔτι τὰ μὴ ἐναντία πρὸς
 ἀλλήλα ἀπονέμει, ἡ δὲ ὑσία καθ' αὐτὴν ὥριζαι. ὁ μέντοι Ἀρι-
 στοτέλης ἀπὸ τῆς ἐπαγωγῆς τῶν πρώτων καὶ δευτέρων ὑσίων τὸ
 μὴ ἐναντίον εἶναι ταῖς ὑσίαις κατασκευάζει... f. 6 b. ἀπο-
 ρῶσι δὲ πᾶσι, πῶς ἢκ ἐστὶν ἐναντίωσις ἐν τῇ ὑσίᾳ; πῶς γὰρ τὸ λογί- 45
 κὸν ζῶον τῷ ἀλόγῳ ἢκ ἐστὶν ἐναντίον; πρὸς ὃ φησιν Ἰαμβλίχος
 ὅτι διαφορὰ πρὸς διαφορὰν ἐναντιώτα, τὸ δὲ ὅλον ἢκ ἐστὶν ἐναντίον,
 καὶ ὅτι τὸ ἐπιδέχόμενον τὰ ἐναντία ἢκ ἐστὶν αὐτὸ ἐναντίον... f. 7. ἡ

μὴ ἢκ δόξα ἀφ' ἧς ὁρμώμενοι ἄλλοι τινὲς καὶ ὁ μέγας Πλωτῖνος
 ἀντιλέγουσιν, ἐστὶ τοιαύτη, χρῶνται δὲ λόγοις ταύταις. τὸ μὴ εἶναι
 μὴδὲν ὅφ' ἐναντίον ἐπὶ τῶν καθ' ἑκάστα ὑσίων ἐστὶ πικρὸν, τῆς τε
 ἀτόμου καὶ τῆς εἰδικῆς καὶ γενικῆς, τῇ ἐπαγωγῇ δεδωγμένον· ὅλως
 δὲ ἢκ ἐστὶ δεδωγμένον. πρὸς δὲ τὸτο εἰς τρόπον ἀντιλογίας γένοιτο
 ἂν ὑπομῆσαι τὴν περὶ τῶν καθόλου διδασκαλίαν... f. 7 b. πᾶσι μὴ
 ἢκ ταῦτα τὰ ἐναντιώματα ἐπακολουθεῖ τοῖς ἐν ἀρχῇ τὸ κακὸν καὶ τὸ
 μὴ ὂν ἀφορίζομένοις, μάλα δὲ Πλωτῖνῳ καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς ἀπὸ
 τῆς ἐνύσεως ἀρχομένοις· εἴτοι γὰρ τὸ ἐν καὶ τὰγαθὸν ἐν ἀρχῇ προτι-
 θέντες, ἐπεισοδιώδεις ὀφείλουσι ποιεῖν τὸ ἀπὸ τῆς διαρέσεως πληθὺς,
 καὶ τὸ κακὸν καὶ συμβεβηκὸς ἐπιγινώσκον καὶ μηδαμῶς προηγέμενον
 ἀποφαίνεσθαι.

ΔΑΒΙΔ. πῶς λέγει ἡ ὑσία μὴδὲν ἔχει ἐναντίον; ἐν γὰρ τῷ
 περὶ Γενέσεως καὶ Φθορᾶς φησὶ τὰ σοφία μάχεσθαι ἀλλήλους, τὸ
 πῦρ τῷ ὕδατι καὶ τὸν ἀέρα τῇ γῇ. καὶ λυεῖ ὁ Ἀλέξανδρος λέγων "ὁ
 καθόλου ἑαυτοῖς μάχεται" τὰ σοφία· ὁ δὲ ἄνθρωπος καὶ τὸ σῶμα,
 ἀλλὰ ποιότης ποιότητι, θερμότης ψυχρότητι καὶ ὑγρότης ξηρότητι.
 ὁ δὲ Σουριανὸς ἐπικρίνας πλέον φησὶν "ὅθεν καὶ τὴν ποιότητα μά-
 χεται, ἐὰν ὑσιώδεις ληφθεῖν· ὁ γὰρ ἀμύλλαν ἡ θερμότης ψυχρό-
 τητί τι, ἐὰν ἐν πυρὶ γένῃ, ἡ ἐν ὕδατι ψυχρότης θερμότητι, ἐπεὶ
 ἢκ ποτὲ εὐρεῖν καὶ πῦρ ψυχρόν. ἀλλὰ καὶ φθεῖ ποιότης ποιότητι,
 ὡς ἐν ἀπολίῳ σώματι, δεῖ τότε αὐτὰ λαβεῖν· τότε γὰρ καὶ συμβε-
 βηκὸς εἰσὶ καὶ γίνονται καὶ ἀπογίνονται χωρὶς φθορᾶς τῷ ὑποκειμένῳ...
 τρίτη ἀπορία, εἰ τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον ἢκ ἐπιδέχεται ἡ ὑσία, πῶς ὁ
 Ἀριστοτέλης ἐν τῷ περὶ Γενέσεως καὶ Φθορᾶς λέγει τὸν ἀέρα ἥττον
 θερμὸν ὡς πρὸς πῦρ, ὑσία δὲ ταῦτα; καὶ λυεῖ ὁ Ἀλέξανδρος λέ-
 γων "καθὸ ὑσία τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον ἐπιδέχεται, ἀλλὰ καὶ τὴν
 ποιότητα." ὁ δὲ Σουριανὸς, ὅτι ὅθεν καὶ τὰς ποιότητας τὸ μᾶλλον καὶ
 τὸ ἥττον ἐπιδέχεται, ἐὰν ὑσιώδεις ληφθῶσιν· ἐκείνη γὰρ πλεῖστη ἐν
 τῷ οἰκίῳ ὑποκειμένῳ, καὶ ὁ τῷ μᾶλλον καὶ ἥττον διαφέρουσιν· εἰδο-
 ποιοῦν γὰρ ταῦτα καὶ ὑφέσεις εἰδῶν εἰσὶν. ἡ καὶ ἄλλως, ὅτι τὸ
 ἥττον, ὅπερ τὸ μᾶλλον γνωστόμενον, ἢκ ἐξέστη τῷ οἰκίῳ εἶδος, ὁ δὲ
 ἀπὸ πυρὸς θερμότητα ἐπιδεχόμενος ἀπώλεσε τὸ ἄλλο εἶναι.

ἈΜΜ. f. 60 b. ὅθεν ταῦτα (τὸ πολλὸν καὶ τὸ ὀλίγον) ἐναντία
 ἐστὶ ποσά, διότι τὸ μέγα ἐκ μικρῶν πολλῶν συνέστηκε καὶ τὸ πολλὸν
 ἐκ πολλῶν ὀλίγων. καὶ δεῖξει μικρὸν ὕψος ὅτι ὅθεν ποσά ἐστὶ
 ἀλλὰ πρὸς τι. ἀλλ' ἢκ εἰ καὶ συγχώρησιν, φησὶ, δεῖ τις αὐτὰ
 ποσά εἶναι, ὅθεν ἡμῶν διαίσεις· ἀρκεῖ γὰρ ἡμῶν πρὸς τὸ δεῖξαι ὅτι μὴ
 μόνη τῇ ὑσίᾳ ὑπάρχει τὸ μὴ ἐναντίον, εἴ γε καὶ τοῖς ἀφωρισμέ-
 νοις ποσῶς τὸτο ὑπάρχει. ἀφωρισμένα δὲ ποσά λέγουσιν ὅσα
 ὠρισμένην τινα ἔχουσιν ποσότητα καὶ μὴ τῇ πρὸς ἕτερον χέσει λα-
 γον. τὸ δὲ μικρὸν καὶ μέγα καὶ πολλὸν καὶ ὀλίγον ἀόριστα.

f. 60 b. τὸ δοκεῖ ἐνταῦθα ὁ τὸ προσποιώμενον σημαίνει ἀλλὰ
 τὸ ἀμετάπειστον τε καὶ ἀκατάθετον. τοῦτο δὲ τὸ ἴδιον τῷ πρὸ
 αὐτῷ ἐστὶν ἀκατάθετον, καὶ ἐξ ἐκείνου ἔχει τὴν γένεσιν τῷ λέγοντος
 τῇ ὑσίᾳ μὴδὲν εἶναι ἐναντίον· ἐν τούτοις γὰρ πέφυκε τὸ μᾶλλον καὶ τὸ
 ἥττον γίνεσθαι, ἐν οἷς καὶ ἡ ἐναντιότης. καὶ τὸτο ἢκ ἀπλῶς· ὁ γὰρ ὅσα
 ἐστὶν ἐναντία, δέχεται τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον, ἀλλ' ὅσα τῶν ἐναντίων

πέφυκε μίγνυλς ἀλλήλους· τὸ γὰρ ἄρτιον καὶ τὸ περιττόν, ἐναντία ὄντα, ἐκ ἐπιδέχου τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον, ἐπειδὴ ὑδὲ μίγνυλς πέφυκε· ὅτε γὰρ ἐξω ἄρτιον ἄρτιον μᾶλλον ἄρτιον ὅτε περιττόν περὶ μᾶλλον περιττόν· λευκὸν δὲ εἶναι λέγει· λευκὸ μᾶλλον λευκόν, ἐπαδὴ τῷ μέλει πέφυκε μίγνυλς... ἰστέον ὅτι τὰ ἐναντία τέλος εἰσὶ, τὸ δὲ μᾶλλον καὶ ἥττον ὁδὸς ἐπὶ τὰ ἐναντία... ἀλλὰ ταῦτα καὶ Πλάτωνας ἔμμεσα λέγει· ὑδὲ γὰρ ἀθρόον ἢ φύσις μετασφῆ ἀπὸ τοῦ ἐναντίου εἰς τὴν πᾶσιν ἐναντίον, ἀλλ' ὁδὸν τινὴ κέχρηται, καὶ γὰρ ἥττον λευκὸν καὶ ἥττον καὶ ὅτω μέλαν. Ἀριστοτέλης δὲ ἐκείνη τὰ ἐναντία καὶ Πλάτωνας ἔμμεσα λέγει, ἀλλ' οἶδε καὶ ἔμμεσα ἐναντία, εἰ καὶ δύο μόνον, ἄρτιον καὶ περιττόν, καὶ νόσον καὶ ὑγιάν.

ΣΥΜΠΛ. ε' f. 8 b. ἀπορήσεις δ' ἂν τις, εἰ ὁ μᾶλλον λογικὸς καὶ μᾶλλον ἐξω ἄνθρωπος. ἢ πρῶτον μὲν καὶ τὴν ὕσιν ἔχει τὸ μᾶλλον λογικόν ἀλλὰ καὶ τὴν ἔξιν ἢ καὶ τὴν ἐνέργειαν. ἔπειτα ὡς ἂν ἄτακτον τὰς μὲν συντρεχούσας τοῖς εἰδεῖσι ποιότητος, ὅσον τὴν λογικὴν ἐπὶ ἀνθρώπῳ καὶ τὴν θερμότητα ἐπὶ πυρὸς, δέχεσθαι τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον, καὶ μέντοι τὸ εἶδος αὐτό.

ΑΜΜ. f. 62 b. διὰ τί δὲ μὴ ὥσπερ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἰδίων ὡς πρὸς τῷ τέλει ὅτι ἰδίον δὲ τὸ τοῦ ὕσιν, ἐπειδὴ, εἰ καὶ πᾶσι φέρεται, ὑπάρχει, καὶ μέντοι γὰρ μόνῃ, ἢ γὰρ μόνῃ μὲν ἐκείνη καὶ ὅτω καὶ ἐνταῦθα πεποίηκε καὶ εἶπεν ὅτι ἐκ ἰδίων τὸ τοῦ ὕσιν, εἰ καὶ πᾶσι ὑπάρχει· καὶ γὰρ τὸ ποσὸν ἐκ ἐπιδέχου τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον. λέγομεν ὡς ἐναργὲς ὅτι ἐκ τῶν εἰρημένων τὸ τοῦ κατέλειπε· ἐπαδὴ γὰρ συνημμένα ἐστίν, ὡς εἶπον, τὰ παρακολυθημένα, καὶ ἡκοῦντα πάντως τὸ μὴ εἶναι τι μᾶλλον καὶ ἥττον τῷ μὴ ἔχειν ἐναντίον, ὡς καὶ μοιρῶ πρότερον μήτε τῇ ὕσιν μήτε τῷ ποσῷ ὑπάρχειν πᾶσι, ἡμῶν κατέλειπε τὸ τοῦ συναγαγεῖν καὶ προσυναγεῖσθαι, ἐπὶ καὶ μόνῃ ὕσιν ὑπάρχει τὸ μὴ ἐπιδέχου τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον, ἀλλὰ καὶ τῷ ποσῷ.

ΣΥΜΠΛ. ζ' f. 1. τὸ δευτεῖον πάλιν προσκείμενον ἐνδείκνυται ὅτι ὡς τὸ κυρίως ἰδίον ἐστὶ, δευτεῖον δὲ ἰδίον διὰ τὸ μόνῃ τῇ ὕσιν ὑπάρχειν. ἅμα δὲ ἐνδείκνυται τὸ δευτεῖον ὅτι ἐκ ὅντων τὸ κυρίως ἰδίον ἐπὶ τῶν πρώτων γενῶν λαβεῖν, διὰ τὴν ἀπλότητα δηλονότι καὶ τὴν ὁλότητα τῶν πρώτων γενῶν. τῶν δὲ ἐναντίων ἐστὶ δευτεῖον ἢ ὕσιν, ὅτι ἅμα δηλονότι· καὶ γὰρ δὴ ἅμα δέχεται ἂν τι τὰ ἐναντία... εἰ γὰρ ἐπὶ μὲν τῶν ἄλλων ἐκείνη, ἢ δὲ τις ὕσιν ἢ ἄτομος ἀνὰ μέρος πᾶσι δέχεται, δῆλον ὅτι ἰδίον ῥηθήσεται τῆς ὕσιν, ἐκ ὧς πάντῃ (ῥηθήσεται γὰρ τῷ παντί καὶ μὴ μόνῃ ἰδίῳ τὸ μόνῃ καὶ μὴ παντί· τὰ γὰρ ἐκ συζέλλου χαίρουσιν) ἀλλ' ὡς μόνῃ ὑπάρχον. καὶ ἐν τῷ 40 πρῶτῳ δὲ τῶν Τοπικῶν (c. 1) ὅπως τὸ ἰδίον διωρίσματο. ἐστὶ δὲ καὶ τῇ ἀντιστροφῇ αὐτὴ θεωρεῖν· εἰ γὰρ ὕσιν ἐστὶ τὸ γένος, ἐστὶ τι πᾶσι λαβεῖν ὑπὸ τὸ γένος ἐκ ἄτομον, ὃ ταῦτ' ὑπάρχον τῶν ἰστίων ἐστὶ δευτεῖον, εἰτε ἐκ ὧν κατ' αὐτὸ τὰ ἐναντία δέχεται, ὕσιν τὸ ταῦτ' ἐξω. ἰδίον ὅν ὡς ἐπὶ μόνῃ τῆς ἀτόμῃς ὕσιν θεωρεῖται 45 καὶ τὰ δὲ παραδείγματα ἐπὶ τῷ τινὲς ἀνθρώπῳ πρόειπον... δευτεῖον δὲ καὶ αἱ δευτέραι ὕσιν δευτεῖον τῶν ἐναντίων εἶναι· ὡς γὰρ Σωκράτης ἀφρων καὶ φρόνιμος, ὅτω καὶ ὁ ἄνθρωπος καὶ τὸ ζῷον ἐστίν.

ἀλλ' εἰ διὰ τὴν Σωκράτην καὶ ὁ ἄνθρωπος καὶ τὸ ζῷον, καὶ καθ' αὐτὸ ἀλλὰ καὶ συμβεβηκὸς ὑπάρχει τούτοις, διότι τοῖς ὑπ' αὐτὰ ὑπάρχει. τὸ δὲ ἐκ ἀριθμῶν πρόσκειται δηλὸν ὅτι, εἰ μὲν τὸν ἄνθρωπον καθόλου τις λαμβάνει, ἐκ ἐπιδέχου τὰ ἐναντία, εἰ δὲ τὸν ἐκ τῶν ἀνθρώπων, ὅσον Σωκράτην, ἐπιδέχεται... f. 1 b. προδετέον τῷ ἰδιώματι τῆς ὕσιν τὸ μὴ καὶ συμβεβηκὸς τὰ ἐναντία δέχεσθαι. προδετέον δὲ καὶ τὸ καὶ τὴν ἐν αὐτῷ μεταβολὴν, ἵνα τὰ ἐπὶ τῶν γενῶν ὑποκειμένα μὴ παραδεχόμεθα. πάλιν δὲ τὴν νοητὴν ὕσιν ἐπεισάγουσιν ἐνταῦθα ὡς μὴ ἐπιδεχομένην τὰ ἐναντία. ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ῥητέον, ὅτι καὶ περὶ ἐκείνης νῦν ὁ λόγος ἀλλὰ περὶ τῆς λεγομένης ἀλλὰ τίνος, φασίν, ἐναντίον ὁ ἥλιος ἐστὶ δευτεῖος, ὅς γε ἐν ἐπὶ εἶδει ἐστὶ ἐξιν ὡσαύτως;... διὰ τούτου τῷ ἰδιώματι καὶ ἐκείνῳ σαφῶς ἐνδείκνυται, ὡς ἡ ὕσιν, καὶ μάστιξ ἢ ἄτομος, ὑπάρχει πανταχῶς πᾶσι, καὶ περὶ αὐτὴν καὶ ἐν αὐτῇ τὰ ἄλλα ὑπάρχει, καὶ ἐν τῶν ἄλλων τὸ ἐπιδεκτικὸν πρόσκειται· ὑδὲ γὰρ πρὸς τὴν οἰκίαν ὑπόστασιν αὐτοῖς ἐξαρκεῖ τὰ συμβεβηκότες· διὸ ὑδὲ ὑπάρχει ἐν ἐπὶ, ἀλλὰ ἐτέρας ὑποβάθρας προσδεῖται· διὸ ὑδὲ δέχεται ταῦτα τὰ ἐναντία.

ΑΜΜ. f. 64 b. δευτεῖον δὲ τῶν ἐναντίων, ἵνα δείξῃ τὴν δύναμιν τῷ παρὰ μέρος δέχεσθαι τὰ ἐναντία· καὶ γὰρ εἶπε δέχεσθαι τὰ ἐναντία, ἢ γὰρ ἐν τῷ αὐτῷ τὰ μαχόμενα, ἀλλὰ δευτεῖον, ἵνα τὴν δύναμιν, ὡς εἶπον, ἐνδείξῃ.

f. 65 b. ἐπιλύει τὴν ἀπορίαν διχῶς, κατὰ τε τὴν λεγομένην ἀντιπαράστασιν καὶ τὴν ἐνστασιν. ἀντιπαράστασις μὲν ἐστὶ τὸ καταδέχεσθαι μὲν τὴν ἀπορίαν, δεῖξαι δὲ ὅτι καὶ ὅπως ἔχουσα ὑδὲν λυμᾶναι τὸ λεγόμενον· ἐνστασις δὲ ἐστὶ τὸ μὴ ὅπως τὴν ἀπορίαν δέχεσθαι, ἀλλὰ ἀνατρέφει αὐτὴν ὡς μὴ ὅπως ἔχουσαν ὡς ὑπορήθη.

f. 67. καὶ καλῶς προσέθηκε καὶ τὴν αὐτῆς μεταβολήν. ἐκείνη γὰρ καὶ καὶ τὴν αὐτῶν μεταβολὴν ἐπιδέχεται τὰ ἐναντία, ὁ λόγος, φησὶ, καὶ ἡ δόξα, ἀλλὰ τῷ τὸ πρᾶγμα μεταβάλλουσα· ἢ δὲ γὰρ ὕσιν αὐτῇ καὶ τὸ ποῖον μεταβάλλουσα δευτεῖον τῶν ἐναντίων γενεῖται.

ΣΥΜΠΛ. ζ' f. 4. δεῖ πρῶτον τὴν αἰτίαν τῆς τάξεως εὐρεῖν, δι' ἣν δευτεῖον τὸ ποσὸν μὲν τὴν ὕσιν ἐτάχθη. λέγουσιν ὅτι συνυφίσταται τῷ ὄντι τὸ ποσὸν (ἅμα γὰρ ὄν τι ἐστὶ, καὶ εὐθὺς ἢ ἐν ἢ πολλὰ ἀνάγκη αὐτὸ εἶναι), καὶ ὅτι τὰ πλείστα κοινὰ ἐστὶ τῇ τε ὕσιν καὶ τῷ ποσῷ, ὡς τὸ μὴ ἔχειν ἐναντίον καὶ τὸ μὴ ἐπιδέχου τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον (καίτοι τὸ ποῖον ἀμφοτέρω ταῦτα ἔχει), καὶ ὅτι προηγείται τὸ ἀποῖον διαστῆναι τῆς ἐν αὐτῷ ἐγγινομένης ποιότητος, καὶ ὅτι τῶν μὲν ἄλλων ἀναιρεθέντων ἐκ ἀναρεῖται ἡ ὕσιν, εἰ δὲ διαστῆναι καταλείπεται, τότε δὲ ἀναιρεθέντος συνανήρηται ἡ σωματικὴ ὕσιν· ὡς συνεγγύς ἐστὶ τῇ ὕσιν τὸ ποσὸν. προσέθει δὲ ὅτι καὶ ἐν ταῖς κινήσεσιν ἢ καὶ τὸ ποσὸν κινήσεις, τατέσιν ἢ αἰθέσις καὶ μείωσις, ἐγγυτέρω ἐστὶ τῆς κατ' ὕσιν, τατέσιν τῆς γενέσεως καὶ φθορᾶς, ἢ περὶ ἢ ἀλλοιώσεως, καὶ ποιότητα ὕσιν κινήσεις. καίτοι δὲ ἐγγύς ὕσιν τῆς ὕσιν ἢ ποσότητος ἄλλη παρὰ τὴν ὕσιν ἐστίν· περὶ γὰρ τὴν ὕσιν ἢ μεταβολὴ τῆς ποιότητος γίνεσθαι... ὁ μέντοι Ἀρχύτας μὲν τὴν ὕσιν τὸ ποῖον ἐτάξεν... ἐν δὲ τούτοις παντός ἐστὶ ζήτην τῷ φιλομαθῶς ἔχοντος, εἰς τί βλέπων ἐκείνους ὁ μὲν τὸ ποῖον προέταξεν ὁ

δὲ τὸ ποσόν;... ὁ Ἀριστοτέλης πρώτην ὑπόθεσιν ἔσταν ὑποθέμενος τὴν σύνθετον καὶ σωματικὴν διὰ τὸ γνωριμωτέραν εἶναι ταύτην τῇ συνθεταῖ τῇ λεκτικῇ, εἰκότως ταύτῃ τὸ ποσὸν συνέταξεν ὡς οἰκειώτερον καὶ γνωριμωτέρων καὶ τῇ διασάσει τῆς τοιαύτης ὑσίας συνυπάρχον. καὶ ὅθεν θαυμαστὸν ἐκότερον οἰκείαν τὴν τάξιν ἀποδεσφικάναι ταῖς 5 ἐαυτοῦ ὑποθέσεσι... γίνετο δὲ ἡ διαίρεσις αὐτῇ ἕκ εἰς εἶδη τῷ ποσῷ ἄλλ' εἰς διαφοράς· εἶδη μὲν γὰρ τῷ ποσῷ τὸ μέγεθος καὶ τὸ πλήθος, διαφοραὶ δὲ τὸ συνεχὲς καὶ διωρισμένον. τὸ γὰρ μέγεθος ποσὸν ἐστὶ συνεχὲς καὶ τὸ πλήθος ποσὸν διωρισμένον.

46 5. ἐπιδιαιρέσειν τὸ ποσὸν ποιῆναι, τὸ μὲν ἐκ θέσιν ἐχόντων τῶν 10 21. ἐν αὐτῷ μορίων λέγων εἶναι, τὸ δὲ ἐξ ἑκ ἐχόντων θέσιν. διαφέρει δὲ αὐτῇ τῆς προειρημένης· ὅτε γὰρ τὰ συνεχῆ τὰ αὐτὰ ἐστὶ τοῖς θέσιν ἔχουσιν, ἀλλὰ τὰ μὲν ἐκ θέσιν ἐχόντων πάντως καὶ συνεχῆ ἐστὶ, τὰ δὲ συνεχῆ ὁ πάντως θέσιν ἔχει· ὁ γὰρ χρόνος συνεχὲς μὲν ἐστίν, ὁ μόντοι τῶν θέσιν ἐχόντων. ἀνὰ πάλιν δὲ πᾶν μὲν τὸ διωρισμένον 15 ἐξ ἑκ ἐχόντων θέσιν ἐστίν, ὁ μὲν πᾶν τὸ ἐξ ἑκ ἐχόντων θέσιν ἦδη καὶ διωρισμένον ἐστίν· πάλιν γὰρ ὁ χρόνος ἐξ ἑκ ἐχόντων θέσιν ὡς ἕκ διωρισμένος.

46 ἈΜΜ. f. 68. τὸ συνεχὲς ποσὸν πάντε φησὶν εἶδη, γραμμὴν 22. ἐπιφάνειαν σῶμα τῶπον χρόνον, τῷ δὲ διωρισμένον δύο, ἀριθμὸν 20 καὶ λόγον.

46 ΣΙΜΠΛ. ζ' f. 5. ἐπειδὴ δὲ καὶ τὸν λόγον τῷ διωρισμένον ποσῷ 23. φησὶν εἶναι, λόγον ἀκυστόν· ὅτι ἐν διανοίᾳ ἀλλὰ τὸν ἐν τῇ φωνῇ· ὅτος γὰρ ἐστὶ τὸ ποσόν. πᾶς γὰρ λόγος ἐξ ὀνομάτων καὶ ῥημάτων συνέστηκε, πᾶν δὲ σφαιρὸν λόγον ἐκ συλλαβῶν, πᾶσα δὲ συλλαβὴ 25 χρόνους καταμετρεῖται, καὶ χρόνῳ ἢ μακρῷ ἢ βραχεῖ, αἱ δὲ μακρὰ πρὸς τὰς βραχεῖας ἔχουσι λόγον ὅν δύο πρὸς ἓν, τὸ δὲ ἓν καὶ δύο ἀριθμός, ὁ δὲ ἀριθμὸς ποσὸν διωρισμένον, ὡς καὶ ὁ λόγος διωρισμένος... ὁ δὲ ἐν τῇ διανοίᾳ ὅδε ποσὸν ὅλως ἄλλ' ἢ ἐνέργεια ἢ πάθος ἢ τὸ συναμφοτέρον, ὡς ὁ Ἰάμβλυχος φησὶν· ὁ μόντοι Πορ- 30 φύριος ποῖον αὐτὸν εἶναι λέγει.

46 ἈΜΜ. f. 71 b. ὅτι διωρισμένον ποσὸν (ὁ ἀριθμός), τῷτο 25. κατασκευάζει. ὁ γὰρ ἔχει, φησὶ, κοινὸν ὅρον πρὸς ὃν συνάπτει τὰ μόρια αὐτοῦ· τὸν γὰρ δέκα ἀριθμὸν εἰ διέλοιμεν εἰς δύο πεντάδας, ἐκάστην εὐρήσομεν διωρισμένην καὶ οἰκείαν ἔχουσαν περιγραφὴν· ὅδε 35 γὰρ ἐστὶ μονὰς ἐκατέροις συνημμένη τοῖς μέρεσι καὶ δι' ἐαυτῆς τὴν συνέχειαν αὐτοῖς χαρίζομένη. καὶ ἐπὶ τῷ ἑπτὰ ἀριθμῷ ὁμοίως· ἢ γὰρ τετάρτη μονὰς ὑδεμίαν τῶν τριῶν ὅτε πρὸς ἐαυτὴν ὅτε πρὸς ἀλλήλας συνάπτει, ἀλλ' ἐν ἰδίᾳ καὶ αὐτῇ θεωρεῖται περιγραφῇ. ὡς διωρισμένον ποσὸν ὁ ἀριθμός.

46 ΔΑΒΙΔ. τρίτον (δεῖ ζῆσθαι) εἰ τῶν μόνων ἐστὶ γένος (τὸ 24. ποσόν), ἢ καὶ τῆς ῥοτῆς, ὡς φησὶ Πλάτων καὶ Ἀρχύτας καὶ Πτολεμαῖος ὁ ἀστρονόμος. ἀντιδέξεται δὲ καὶ τὸν τόπον τῇ ἐπιφάνειᾳ, ὡς μήπω δέξωμεν ὅτι ὁ τόπος ἐπιφάνειά ἐστιν, ὅπερ δεικνύσιν ἐν τῇ φυσικῇ (4 2)· ὁ γὰρ Πλάτων καὶ οἱ ἄπ' αὐτοῦ τὸν τόπον σῶμα ἔλεγον 45 εἶναι τριχῶς διάστατον.

46 ἈΜΜ. f. 72. ἐπειδὴ ὁ λόγος ὁ μὲν ἐστὶ προφορικὸς ὁ δὲ ἐν- 34. διάθετος, ὁ ἐν ψυχῇ θεωρούμενος, διὰ τῷτο ἐπισημαίνειται ὅτι περὶ

τῷ προφορικῷ λόγῳ φησὶν· ὁ γὰρ ἐνδιάθετος ὅδε ποσὸν ὅλως ἐστίν, ἀλλ' εἴπερ ἄρα ἐστὶ τι, ὁ ἄλλος ὅτι παύτης ἐστὶ τῆς ψυχῆς, εἴπερ διάθεσις ἐστὶ τῆς ψυχῆς ἢ ἔξις, διάθεσις δὲ καὶ ἔξις ποιότητες, ὡς εἰσόμεθα. προτετμήνη δὲ ὁ ἀριθμὸς τῷ λόγῳ, ἐπειδὴ δι' αὐτὸν 5 μετρεῖται ὁ λόγος.

ΣΙΜΠΛ. ζ' f. 8. ὅδε ὁ Ἀριστοτέλης καὶ τὸ κοινὸν τῷτο ποσὸν 4 φαίνει εἰπὼν τὸν λόγον, ἀλλ' ὅτι καταμετρεῖται συλλαβῇ βραχεῖα καὶ μακρᾷ. τῷτο δὲ φασὶν ἕκ αὐτάρκεις· ὅδε γὰρ ὁ λόγος καθὼς λόγος μετρεῖται, ὅδε ἢ βραχεῖα συλλαβὴ καθὼς συλλαβὴ μετρεῖται, ἀλλ' ὅτι ἐν χρόνῳ πλείον ἢ ἐλάττω, ὡς ὁ χρόνος ἂν εἴη ὁ μετρώων τὸν χρόνον, ὁ ἐλάττω τὸν μείζονα, ὁ τῆς συλλαβῆς τὸν τῷ λόγῳ. καὶ συμβεβηκὸς ὅτι ἡ συλλαβὴ τὸν λόγον μετρεῖ. πρὸς δὲ ταῦτα φησὶν ὁ Πορφύριος ὅτι ἕκ ἐπειδὴ βραχεῖ χρόνῳ λέγει ἢ βραχεῖα συλλαβῇ, διὰ τῷτο ἐστὶ βραχεῖα, ἀλλὰ τῇ ἐαυτῆς φύσει ἔχει τὴν σφαιρότητα, ὁμοίως δὲ καὶ ἢ μακρᾷ. καὶ γὰρ ἢ μὲν γενομένης τῆς ἀρτηρίας δι' ὀλγότητα πνεύματος λέγει βραχεῖα, ἢ δὲ εὐρυστομένης διὰ πλῆθος μακρᾷ. ὡς καὶ ἢ μὲν ὡς βραχεῖα φύσει ἐν βραχεῖ χρόνῳ λέγει, ἢ δὲ ὡς μακρᾷ ἐν μακρῷ. δυνατὸν δὲ καὶ τὴν φύσει βραχεῖαν ἐν μακρῷ χρόνῳ προεγένασθαι καὶ τὴν φύσει μακράν ἐν βραχεῖ· τῷτο γὰρ διαφέρει μετρικὸς ῥυθμικῷ· ὁ μὲν γὰρ τοῖς καὶ φύσει μήκεσι χρῆται, ὁ δὲ ἐναλλάττει τὰς φύσεις ἐκατέρω· ὅταν γὰρ μεταβάλλῃ τὸ δακτυλικὸν μέτρον εἰς παμνῖον ῥυθμὸν, τοῖς μακρῶς ὡς βραχεῖαι καὶ ἀνὰ πάλιν ἐν ὅτε χρῆται. ὁ δὲ μετρικὸς, ἐὰν δεηθῇ, τὰ σφαιρῆα μεταβάλλει, οἷον τὸ ξηρὸν ξερὸν λέγει καὶ τὸ ἀνώπυστον Διόνυσον. εἰ ὅτι διέστηκεν ἐπὶ τῶν τῶν φύσει βραχὺ καὶ τὸ χρόνῳ, ὁ τῷ βραχεῖ χρόνῳ συλλαβῇ βραχεῖα λέγει, ἀλλὰ τῷ βραχεῖα εἶναι ἐν βραχεῖ χρόνῳ λέγει.

ἈΜΜ. f. 72 b. οἱ μὲν παλαιότεροι πᾶσαν ἀπλῶς ἐπιφάνειαν ἐπίπεδον καλεῖσθαι, ἐν αὐτῇ ἐνὸς λέγοντες· ἀδιάφορον γὰρ αὐτοῖς ἐπιφάνειαν ἢ ἐπίπεδον λέγειν· οἱ δὲ νεώτεροι ὁ πᾶσαν ἐπιφάνειαν ἐπίπεδον καλεῖσθαι ἀλλὰ τὴν ἀποτεταμένην μόνον· γένος γὰρ ἴσασιν τὴν ἐπιφάνειαν.

ΣΙΜΠΛ. ζ' f. 5 b. ἐπιστῆσαι δὲ ἄξιον, πῶς τὰ τῷ σώματος μόρια κοινὸν ὅρον ἔχον γραμμὴν φησὶν ἢ ἐπιφάνειαν. ἐστὶ δὲ ὅπου "ἐπιφάνεια" γέγραπται· καὶ γὰρ ὁ κοινὸς ὅρος τῶν σωμάτων ἐπιφάνεια πάντως ἐστίν, ὡς τῶν ἐπιφανειῶν γραμμὴ καὶ τῶν γραμμῶν σημεῖον. ὁ μὲν ὅτι Πορφύριος ἐπιστήσας "ἐστὶ" φησὶ "τινὰ τῶν σφαιρῶν σωμάτων, ὁ καὶ γραμμὴν τὴν συνέχειαν ἔχει. καὶ γὰρ σῶμα ἔστι ἀκίνητον ὁ Ἐρμῖνος ὁ τὸ φυσικόν (ὅστια γὰρ) ἀλλὰ τὸ 40 μαθηματικόν, ὁ καὶ ψιλὰς τὰς πάντε διαστάτας τε λαμβάνει" καίτοι καὶ τὰ μαθηματικὰ σώματα ὁ γραμμὴ ἀλλ' ἐπίπεδον μαθηματικῷ διαρεῖται. μήποτε γὰρ διὰ τὴν σφαιρὴν εἶπε γνωστὰ τὰ γὰρ σφαιρὰ παραδεδόχα ἐπίπεδα καὶ γραμμὴν γνωστὰ συνάπτει ἀλλήλους.

ἈΜΜ. f. 72 b. διὰ τὴν ἐπιφάνειαν καὶ πρὸς γραμμὴν συνάπτει τὰ τῷ σώματος μέρη. ἐπειδὴ γὰρ, ὡς εἵπομεν, ῥυθμῶς ἢ γραμμὴ ποιεῖ τὴν ἐπιφάνειαν, τὴν διαρῶντα τὸ σῶμα καὶ τὴν ἐπιφάνειαν δεῖ ἄρξασθαι ἀπὸ γραμμῆς καὶ ταύτῃ εἰσὶ ἐπισύρματα

αὐτὸ ἐπιφάνειαν, καὶ δι' αὐτῆς τέμνεται τὸ ὑποκαίμενον. ὥστε ἐκπεδῶ
καὶ ἄλλο ἐαυτὴν ἢ ἐπιφάνεια τέμνεται τὸ σῶμα, ἀνάγκη καὶ καὶ τὸ
πᾶν αὐτῆς, λέγω δὲ τὴν γραμμὴν, συνάπτειν τὰ τῷ σῶμα-
τι ἄρα.

ΣΙΜΠΛ. ζ' ε. 6 β. ἐγκαλῶσι δὲ οἱ περὶ τὸν Διόνειον καὶ Νικό-
στρατον τῇ διαιρέσει πρῶτον μὴ ὡς μὴ δεόντως καὶ τὸ μέγεθος ποσὸν
λέγεται· πηλίκον γὰρ ἴδωι τὸτο λέγειν, ποσὸν δὲ τὸν ἀριθμὸν, τὸ δὲ
ποσὸν ἢ ἄλλο τι ἢ ὁμωνύμως τῷ ἐν τῶν εἰδῶν ποσὸν καὶ αὐτὸ ὀνο-
μαζέτω. ἀλλ' ἐπειδὴ, καὶ καὶ τὸ πλεῖστον τὸ μὴ συνεχὲς πηλίκον τὸ
δὲ διωρισμένον ποσόν, ἀλλὰ καὶ ὑπερβαλλάττει πολλάκις... αἰτιῶν γ'
καὶ καὶ τὸ εἰς δύο γενέσθαι τὴν διαίρεσιν· ἴδωι γὰρ μὴ τὸν ἀριθμὸν καὶ τὸ
μέγεθος τρίτον εἶδος τάττειν τὸ βάρος ἢ τὴν ῥοπήν, ὡς Ἀρχύτας,
καὶ ὡς ὕπερτον Ἀθηπόδωρος ἔταξε καὶ Πτολεμαῖος ὁ μαθηματικός.
ἀλλὰ ῥητέον ὅτι ἡ βαρύτης πωδότης ἐστὶν ὡς ἡ πυκνότης καὶ παχύ-
της, ὅτι καὶ τὸ ποσὸν ἀλλὰ καὶ τὸ πᾶν καὶ τὰ τούτοις ἀντικείμενα...
ε. 7. πρὸς δὲ Κορνύτον καὶ Πορφύριον, τὴν ῥοπήν καὶ βαρύτητα καὶ
κυφότητα θεωρουμένων ποσότητα λέγοντας, φησὶ τὴν ῥοπήν μὴ
ᾧ βαρύτητα καὶ κυφότητα ἀλλὰ μέτρον βαρύτητος καὶ κυφότη-
τος... κοινῶς μὴ δὲ περὶ τὸ ποσὸν ταῦτα διαπορεύει καὶ ὅπως δια-
κρίνει· κατ' ἰδίαν δὲ περὶ ἐκάστη τῶν εἰδῶν τὸ ποσὸν διαπορεύοντες
περὶ τὸ ἀριθμὸν πρῶτον διαφύμενοι λέγουσιν ὡς ἄλλη μὲν τις ἐστὶ
τῷ ἀριθμῷ φύσις καθ' ἣν ἐστὶν ὠρισμένως καὶ πόσος βαρυτόνως,
ἄλλη δὲ καθ' ἣν τὸ ποσὸν αὐτῷ ἀορίστως καὶ ὀρευτόνως ὑπάρχει...
ε. 1. ἔμμενον ἴσως, φασίν, Ἀνδρόνικος ἐποίησεν, ἰδίαν μὴ ποιή-
σαι κατηγορίας τὴν τύπον καὶ τὸν χρόνον, ὑποτάξας δὲ αὐταῖς τὸ πᾶν
καὶ τὸ καὶ καὶ τὸ πρὸς τοῦτο ῥητέον ὅτι ἄλλη μὲν ἐστὶν ἔννοια τοῦ
χρόνου καὶ ἢ ἐστὶν διάστημα ὁ χρόνος, ἄλλη δὲ τὸ ποτέ, καθ' ἣν ἢ
χρόνος τῶν ἐν τῷ χρόνῳ θεωρεῖται πρὸς τὸν χρόνον. καὶ ἐπὶ τούτῳ δὲ
καὶ τῶν ἐν τῷ ὅτι αὐτὸς ἀρμόσει λόγος. διόπερ Ἀριστοτέλης ὀρθῶς
ἀλλὰ μὴ τίθησι τὰ ποσά, ἀλλὰ καὶ δὲ τὴν πρὸς τὰ ποσά ταῦτα
χρῆσις κατέταξεν... ἢ ε. 1 β. παρεῖληθεν ἢ δευτέρα διαίρεσις,
ὥστε τὰς ὑπὸ τῆς προτέρας παραλειφθείσας διαφορὰς προσεθῆναι,
καὶ καὶ ἢ τοιαύτη ἐπιδιαίρεσις, δευτέρα τις οὔσα τῷ αὐτῷ γέ-
νους ἐπιμερίσις καθ' ἑτέρας διαφορὰς.

ἢ ε. 2. ζητεῖν δὲ ἄξιον τί τὸ θέσιν ἔχον. ἄρα ὡς τινες οἴοντο, καὶ
τῶν τούτων δεῖται τὸ θέσιν ἔχον, τοῦ τὸ τόπου ἐν ᾧ καὶ, καὶ τοῦ
τὰ μέρη συνυπάρχειν ἀλλὰ μὴ τῶν ἑτέρων γνωμένων τὰ ἑτέρα
ἀφαιρέσει, καὶ τὸ συνέχεον καὶ ἀλληλεγγύη· ἔχειν πρὸς ἀλλήλα; ἢ
τὸ μὴ συνυπάρχειν ἀλλήλοις τὰ μέρη· πάντως προσεῖναι δεῖ τοῖς
θέσιν ἔχουσιν, τὸ δὲ ἐν τόπῳ εἶναι οὐ πάντως ὅτι καὶ τὴν φύσιν τῶν
ἐκγεγνημένων οὕτως καὶ τὴν τοῦ Ἀριστοτέλους παραδόξου; τὰ γὰρ μὴ
ἀνεκτά πλεοναχῶς, οἷον ἢ γραμμῇ, ἐν τόπῳ μὴ οὐκ ἔστιν, ὥστε
οἷον ἐν τόπῳ τεθῆσθαι, θέσιν δὲ ἔχειν λέγει. καὶ ὁ Ἀριστοτέλης δὲ
ὡς ἀπλῶς εἶπε θέσιν ἔχοντα αὐτὰ ἐν τόπῳ ἀλλὰ πρὸς ἀλλήλα
τῶν ἐν αὐτοῖς μερίων... ἔκαστον οὖν τῶν συνεχῶν ποσῶν ὡς ἔχει
φύσιν, οὕτως ἔχει καὶ τὴν οἰκίαν θέσιν. τὸ μὴ σῶμα ἐπειδὴ ἐν
τόπῳ ἔστιν, ἐν τόπῳ καὶ τὴν θέσιν ἔχει, ἢ δὲ ἐπιφάνεια ἐν τῷ σῶ-
ματι, καὶ δὲ γραμμῇ ἐν τῇ ἐπιφανείᾳ, τὸ δὲ σημεῖον ἐν τῇ γραμμῇ.

καὶ γὰρ σαφῶς καὶ Ἀριστοτέλης εἶπεν ὅτι τὰ τῆς γραμμῆς μέρη ἐν
τῷ ἐπιπέδῳ καὶ. καὶ ὅλως εἰ τὰ θέσιν ἔχοντα ἐν τόπῳ τὴν θέσιν
ἔχειν ἐβέβητο, οὐκ ἂν καὶ τὰ τῷ τόπῳ μέρη εἴλεγε θέσιν ἔχειν· οὐ
γὰρ ἂν εἴη ὁ τόπος ἐν τῷ τόπῳ, ἵνα μὴ ἐπ' ἀπειρον τόπους πρὸ τῶ-
νων ζητήσωμεν, ἀλλ' ὡς ἐπιφάνεια ὡς ὁ τόπος ἐν τῷ σῶματι
τὴν θέσιν ἔχει, ὅπερ ἐστὶν ὡς ἐπιφάνεια. καὶ αὐτὸς δὲ Ἀριστοτέλης
"ὡς τὸ εἶναι" φησιν "ἔχει τὰ μαθηματικά, οὕτως καὶ τὸ κεῖσθαι
πᾶν"... μήποτε οὖν ὅπερ ἢ τάξις ἐστὶν ἐν τοῖς διωρισμένοις, τῷτο
ἢ θέσις ἐν τοῖς συνεχῶν... καὶ κατὰ τε ταύτην τὴν ἔννοιαν οὐκ
ἀναγκαῖον περὶ καὶ τὰ καίμενα ὡς ἐν ἄλλῳ· ἢ γὰρ θέσις παρὰ τὸ
θεῖν, οἶμαι, καὶ ἔσθ' ἀπορροήν τὴν ἐκτασιν σημαίνει.

ΣΙΜΠΛ. ἢ ε. 3. ἐπισηῶσαι δὲ ἄξιον ὅτι καὶ μὴ τὴν πρώτην
διαίρεσιν πάντες μὴ ἢν συνεχῇ δύο δὲ διωρισμένα, καὶ δὲ τὴν δευ-
τέραν τέτταρα μὴ τὰ θέσιν ἔχοντα, γραμμῇ ἐπιφάνεια σῶμα τό-
πος, τρία δὲ τὰ μὴ ἔχοντα, ἀριθμὸς χρόνος λόγος· "ὡς δύο μὲν"
φησιν ὁ Ἰάμβελιχος "τάξιν ἔχει, ἀριθμὸς καὶ χρόνος, λόγος δὲ πῶς
μὴ ἔχει τάξιν πῶς δὲ ἔχει", φησὶν, "ὡς ἐν τοῖς πρὸ τούτων διω-
ρισται." ὥστε καὶ ἄλλη τρίτη γέγονε διαίρεσις, καθ' ἣν τῶν ποσῶν
τὰ μὴ ἔχει τάξιν τὰ δὲ ἔχει. καὶ ἄλλην δὲ τετάρτην ἐφεξῆς
προσέθηκε διαίρεσιν, καθ' ἣν τῶν ποσῶν τὰ μὲν ἐστὶ προγεγενημένως
ποσά, ὅσα καθ' αὐτὰ ἐστὶ τοιαῦτα, ὡς ἀριθμὸς καὶ μέγεθος καὶ χρό-
νος καὶ τὰ τοιαῦτα, ὡς τὸ ποσὸν ἐν τῷ τί ἐστὶ κατηγορεῖται· τὰ δὲ
καὶ συμβεβηκός, ὅσα κατ' ἄλλο τι ποσά εἶναι λέγει... ὁμοίως καὶ
ταῦτα καὶ ἢ κίνησις μετέχειν τῷ ποσῷ, ἀλλ' ἔκ εἶναι ποσόν. καὶ ὅμοια
πολλὰ τις ἀμφιβολία γεγενῆσθαι περὶ τὴν κίνησιν, εἴπερ οἱ μὴ ὑπὸ
τὸ πρὸς τὴν αὐτὴν ἀνάγεσθαι φασιν, οἱ δὲ ὑπὸ πλείους κατηγορίας,
ἐν αἷς θεωρεῖται· καὶ γὰρ ἐν ποσῷ κίνησις, ὡς αὐξήσις καὶ μείωσις, καὶ
ἐν τῷ ποσῷ, ὡς ἀλλοίωσις, καὶ καὶ τῷ τόπῳ ἄλλη, καὶ δὲ καὶ κατ' ὅσων
ἄλλοι δὲ τινες τὸ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ κοινῶς ἐπὶ πάντων τῶν γε-
γνημένων θεωρῶντες τὴν κίνησιν ἐντελέχειαν ὕσαν τὸ κινητὸν ἢ κινητόν,
καὶ τὴν Ἀριστοτέλης ἀπόδοσιν, κοινῇ εἶναι τῶν δέκα γενῶν φασίν·
οἱ δὲ ἐν τῷ ποιεῖν καὶ πάχειν αὐτὴν κατατάττουσι· Πλωτῖνος δὲ
αὐτὴν καθ' αὐτὴν πρὸ τῶ ποιεῖν καὶ πάχειν, ὡς γένος ἴδιον, τὴν κί-
νησιν ἀφωρίσασθαι· ὁ μέντοι Ἰάμβελιχος ποσὸν αὐτὴν εἶναι βεβαίως.

ΔΑΒΙΔ. ὡς οἱ παροιμαζόμενοι φασιν, ὅλη καὶ παντὶ λέγον·
τες διαφέρειν τὰ ἄγαν διεσῶτα, τυτέρι τοῖς ἐναντίοις εἶδеси τῷ
ποσῷ, τὸ μὴ ὅλον ἐπὶ τῷ συνεχῶς τάττοντες, τὸ δὲ πᾶν ἐπὶ τῷ διω-
ρισμένῳ.

ΣΙΜΠΛ. ἢ ε. 4. καλλίον ἴσως πρὸ τῆς τῷ Ἀριστοτέλει ἐξερ-
γασίας ἔκαστον τῶν εἰδῶν τῷ ποσῷ προχειρισάμενον ἰδεῖν ὅπως ἔκ
ἔχει ἐναντίον, καὶ ὅπως τὰ δοκῶντα εἶναι ἐν ἐκάστῳ εἶδει τοῦ ποσοῦ
ἐναντίως ἢ καθὼς ποσὸν ὑπάρχει αὐτῷ ἀλλὰ κατ' ἄλλην κατηγο-
ρίαν, ὅφ' ἢν ὑπάγει. αὐτίκα ἢ γραμμῇ, καθ' ὅσον μὲν ἐστὶ
γραμμῇ, ἑδεμίαν ἔχει ἐναντίωσιν, καθ' ὅσον δὲ ποσὴ γραμμῇ,
καὶ τοσούτων τὸ εὐθὺ καὶ τὸ κυρτὸν ἔχει περὶ τὴν γραμμὴν θεωρού-
μενα. πάλιν ἢ ἐπιφάνεια... ἀλλὰ τί ἂν λέγοιμεν, εἴ τις τὸ πε-
ριτὸν καὶ ἄρτιον ἐναντία λέγοι, τῷ ἀριθμῷ δύο εἶδη ταῦτα τίθεμα-
νος, καὶ αὐτὸ δὲ τῷ ποσῷ τὸ μὴ συνεχὲς εἶναι φάσκων τὸ δὲ διωρισ-

μένον, καὶ ταῦτα ὡς ἐναντία τιθέμενος; ἢ καὶ ἐπὶ τῆς οὐσίας ἢ εἰς τὰ ἐναντία κείμενα διαίρεσις. τὸ γὰρ ζῶν τὸ μὴ λογικόν τὸ δὲ ἀλογον ἦν, καὶ τὸ μὴ θνητὸν τὸ δὲ ἀθάνατον, καὶ ὁμοῦ συνεχωροῦμεν τῇ ὑστάτῃ μὴδὲν εἶναι ἐναντίον· ἄλλο γὰρ ἐστὶ τὸ περὶ τὴν οὐσίαν καὶ περὶ τὸ ποσὸν θεωρεῖν ἐναντίωσιν καὶ τὰς περὶ αὐτὰ ποιότητας συμβαῖ- 5 νον, καὶ ἄλλο τὸ αὐτῇ τῇ οὐσίᾳ ἢ τῷ ποσῷ μὴ εἶναι ἐναντίον... ἀμφισβητεῖν ὅπως μὴποτε καὶ τὸ ἄνω καὶ τὸ κάτω τὴν ἐναντίωσιν ἐπιδέχεται, ἅπερ ἡ εἰδὴ ἢ μέρη τῷ τύπῳ δοκεῖ. f. 4 b. ἀλλ' οἱ μὴ ὑδὲ εἶναι φύσει τὸ ἄνω καὶ τὸ κάτω νομίζουσιν, ἀλλὰ καὶ τὴν πρὸς ἡμᾶς χάσιν θεωρεῖν, ὅσοι τὸ ὑπὲρ κεφαλῆς ἡμῶν ἄνω λέγουσι τὸ 10 δὲ ὑπὸ τὸς πόδας κάτω, καὶ τὸ αὐτὸ ἄνω καὶ κάτω τίθενται καὶ τὰς διαφορὰς χάσεις. καὶ ὅλως ὅτι ἕκ ἑκ εἶναι ὅπως ἐναντία· ὃ γὰρ ὑπάρχει τῷ αὐτῷ καὶ ταῦτ' ἐν τὰ ἐναντία. εἰ δὲ τὸ ἄνω καὶ τὸ κάτω ὃ καὶ χάσιν ἀλλὰ καὶ τὴν τῷ παντὸς διάσασιν λαμβάνουσι, τὴν τε ἀπὸ τῷ μέσῳ πρὸς τὰ πέρατα καὶ τὴν ἀπὸ τῶν περάτων πρὸς τὸ 15 μέσον· φύσει γὰρ διάφορα ταῦτα· ἀλλὰ καὶ πρὸς τούτους ῥητέον ὡς τὸ ἄνω καὶ κάτω ὃ τῶν σημαίνει ἀλλὰ τὴν τῷ πᾶσι κατηγορίαν, ὥσπερ τὸ χθὲς καὶ σήμερον ὃ χρόνον ἀλλὰ τὸ ποτέ, τυτέστι τὸ καὶ χρόνον· ταῦτα γὰρ καὶ τῷ Ἀνδρονίκῳ δοκεῖ. μὴποτε δὲ καὶ τὸ ἄνω καὶ τὸ κάτω τῷ τύπῳ διαφοραὶ εἰσι καὶ τὸ χθὲς καὶ τὸ σήμερον χρόνου, ὃ 20 μέντοι καθὸ ποσὸν ὁ τύπος καὶ ὁ χρόνος ἔχει τούτο, ἀλλ' οἱ μὴ καὶ τὴν θέσιν καὶ τὸ τοπικὸν ἰδιώμα, ὅπερ ἐν τῇ τῷ πᾶσι κατηγορίᾳ παραδίδωσι, ὃ δὲ καὶ τὰ ὑπὸ τῆς κινήσεως μέτρα· καὶ γὰρ ὁ τύπος καὶ ὁ χρόνος ἐν μὴ τῷ ποσῷ καὶ τὴν διάσασιν μόνον παραδίδωσι, καὶ μέν- 25 τοι τὴν ἰδίαν χαρακτῆρα ὃ μὴ τύπος ἐν τῇ τῷ πᾶσι κατηγορίᾳ, ὃ δὲ χρόνος ἐν τῇ τῷ ποτέ. ὥστε καθὸ ποσὸν ὁ τύπος ἕκ ἔχει τὸ ἄνω καὶ τὸ κάτω, ἀλλὰ καθὸ τοιόνδε ποσόν.

5 b ΣΙΜΠΛ. ἢ f. 4 b. εἴτα τὸ αὐτὸ καὶ ἐπὶ τῷ πολλῷ καὶ ὀλίγῳ δει- 18. κνυσι, πολλῶς μὴ ἐν τῇ κώμῃ λέγων ἢ ἐν τῷ οἴκῳ ὡς πρὸς κώμην καὶ οἶκον, ὀλίγως δὲ ἐν τῷ ἄγει καὶ τῷ θεάτρῳ ὡς πρὸς αὐτά... 30 εἴτα κατασκευάζει ἐκ περὶ οὐσίας ὅτι, πάντες ποσὰ ἢ πάντες μή, ἕκ ἑστιν ἐναντία. δεικνύσι δὲ αὐτὸ ὅπως. τὸ μέγα καὶ μικρόν καὶ πολὺ καὶ ὀλίγον ἕκ ἑστι καθ' αὐτὰ ἀλλὰ πρὸς ἕτερον ἀναφέρεται, τὰ δὲ τοιαῦτα ἕκ ἑστι ἐναντία· τὰ γὰρ ἐναντία καθ' αὐτὰ ἐστὶ καὶ ἐπὶ τῆς οὐκείας φύσεως ὑφέστηκεν. εἴτα τὸ αὐτὸ καὶ διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον 35 ἀπαγωγῆς ἀποδείκνυσιν.

5 b f. 5. μὴποτε δὲ, φησὶν ὁ Ἰάμβλιχος, τῷ Ἀνδρονίκῳ καὶ τὸ 30 μέγα καὶ μικρόν καὶ τὸ πολὺ καὶ ὀλίγον ὃ μόνον πρὸς τί ἐστιν ἀλλὰ καὶ ποσὸν ἀόριστον· ὅταν γὰρ λέγωμεν μέγα, ποσὸν ἀόριστον δηλοῦμεν (ὃ γὰρ δηλοῖ πᾶσι ἢ τῷ μεγέθει μέγα ἐστὶν ἢ πόσῳ πληθεὶ πολὺ), 40 ὅταν δὲ μείζον καὶ μικρότερον λέγωμεν, καὶ τὴν πρὸς ἄλληλα χάσιν θεωρεῖν. ὃ δὲ γε Ἀριστοτέλης καὶ τὸ πρὸς τι μόνον τὸ μέγα καὶ τὸ μικρόν ἐθεώρησεν, ὥσπερ ὁ Πλωτῖνος καὶ τὸ ἀπλῶς μόνον· τὸ γὰρ πρὸς τι μέγα ἀντὶ τῷ μείζον λέγεσθαι φησιν. εἰπόντος δὲ τῷ Ἀριστοτέλει ὅτι ὃ μὴ ἐστὶ καθ' αὐτὸ λαβεῖν ἀλλὰ πρὸς ἕτερον ἀνα- 45 φέρεται, τούτῳ ἕκ ἔχει ἐναντίον, ἐνίστανται τινες πολλὰ καὶ ἐν τοῖς πρὸς τι ἐναντία λέγοντες εἶναι, οἷον τὴν ἐπιστήμην τῇ ἀγνοίᾳ καὶ τὴν ἀρετὴν τῇ κακίᾳ. μὴποτε ὅν, φησὶν Ἰάμβλιχος, ἑλλπωὺς εἶρη, 50

τὸ δὲ πλήρως ἐστὶ τοῦτον. ὃ μὴ ἐστὶ καθ' αὐτὸ ἀλλὰ πρὸς ἕτερον ἀναφέρεται, ὃ δὲν τούτων τῶν πρὸς ἃ ἀναφέρεται ἐστὶν ἐναντίον· ἢ γὰρ μεγάλη κέγχρος πρὸς τὴν μικρὰν ἀναφέρεται, καὶ ἕκ ἑστὶ τὸ μέγα τῷ μικρῷ ἐναντίον. μὴποτε δὲ ἄμεινον λέγειν ὅτι ὃ πᾶσαν ἀντί- 5 θεσιν ἀνείλεν ἀπὸ τῷ ποσῷ ὁ Ἀριστοτέλης; ὃ γὰρ καὶ τὴν καὶ τὸ πρὸς τι, ἀλλὰ μόνον τὴν καὶ τὸ ἐναντίον.

f. 6. θεωρητικώτερον δὲ τοῖς εἰρημένους περὶ τῷ ποσῷ ἐπι- 6 βάλλων ὁ θεὸς Ἰάμβλιχος, παντός, φησί, ποσῷ κοινῇ ἔννοια τοιαύτη ἐστὶν. ποσὸν ὑπάρχει τὸ διαμερῆν εἰς ἐνυπάρχοντα μέρη· τοῦτο γὰρ ἐπὶ πληθὺς καὶ μεγέθους ὡσαύτως διατείνει. τούτῳ δὲ τὸ μὴ ἀριθμητὸν ἐστὶ τὸ δὲ μετρητὸν, καὶ ἑκάτερον λέγει καὶ ἀόριστως 7 πως καὶ ὁρίσμενως.

ΠΟΡΦ. f. 33. ἀπὸ τῆς καὶ τὸν τρόπον ἐν τῷ ἄνω καὶ κάτω ἐναντιώσεως εὐκασίαν τὴν ὁρισμὸν εἰληφέναι· τὸ γὰρ διεστῆναι πρῶ- 8 τως ἐν τῷ ἄνω ἐστὶν, ὥστε ἐν μόνῳ τῷ τάπῳ εἶναι ἢ ἐναντιώσεως, ἀλλὰ πῶς ὁ Ἑρμῆνος ἀπήντησεν; λέγων ὅτι τὸ ἄνω καὶ τὸ κάτω ὃ τῶν σημαίνει ἀλλὰ πᾶσι, ὥσπερ ὑδὲ τὸ χθὲς ὑδὲ τὸ αὔριον χρόνον ἀλλὰ πατέ.

ΣΙΜΠΛ. ἢ f. 6 b. τί ὅν ἕκ ἀντίκειναι τὸ ἄνω τῷ κάτω; ἢ ὃ καθὸ ποσὸν ἀντίκειναι; ποσὸν γὰρ ἐστὶ καθὸ ἐπιφάνεια καὶ διὰ δι- 9 σασιν, καὶ δὲ τούτῳ ὑδεμίαν ἔχει ἀντίθεσιν. ἀλλ' εἰ ἄρα, καθὸ πρὸς τι ἢ καθὸ πᾶσι ἢ τῷ ἄνω πρὸς τὸ κάτω ἀντίθεσις γίνεται· τῶν γὰρ πρὸς τί τινα δέχεται ἐναντίωσιν, ὥσπερ καὶ τὸ πᾶσι. καὶ εἰρημὴ πολ- 10 λάκις ὅτι πάλλα τῶν ὄντων κατ' ἄλλο καὶ ἄλλο ὑπὸ διαφορὰς ἀνάγειν κατηγορίας. ἄμεινον δὲ ἴσως λέγειν ἅτι ὡς πρὸς τὸ πᾶσι κάτω μὲν ἐστὶν ἐφ' ὃ τὰ βάρος ἔχοντα φέρεται, ἄνω δὲ ἐφ' ὃ τὰ 11 κῶφα, καὶ κάτω μὲν ἐστὶ καὶ τὸ κέντρον τὸ μέσον, ἄνω δὲ τὸ περὶ τὸ μέσον καὶ τὸ περὶ τὸ κέντρον· ἐν σφαίρᾳ γὰρ τὸ κάτω καὶ ἄνω ὅπως θεωρεῖται. ὡς δὲ πρὸς ἡμᾶς κάτω μὴ τὰ ὑπὸ τῶν ἡμέ- 12 τέρας πόδας, ἄνω δὲ τὰ ὑπὲρ τὴν ἡμετέραν κεφαλὴν. τούτων ὅν ὅπως ἐχόντων, τὰ μὴ πρὸς ἡμᾶς λεγόμενα ἄνω καὶ κάτω μόνως ἐστὶ πρὸς τι (συμμεταβάλλει γὰρ ἑκάστοτε καὶ ἕκ ἑστὶ φύσει), τὰ δὲ 13 ἐν τῷ κόσμῳ, καθύσων μὴ ἥρηται αὐτοῖς ἐξ ἀλλήλων τὸ εἶναι, πρὸς τι ἐστὶ, καθύσων δὲ τῇ αὐτῶν φύσει τοιαῦτα ἐστὶν ὅποια λέγει, καὶ 14 ὃδεποτε μεταπίπτει, καὶ τῶν ἐναντίων ἐστὶ δεκτικὰ, καὶ ἢ πλεῖστον διέστηκε, ταύτη ἐναντία ἐστὶν. ὥστε ὑδὲ καθὸ πρὸς τι ἐναντία ἐστὶν ὅπερ ἐδύκει λέγεσθαι πρᾶτερον, ὃ δὲ ὅτι μάλλον καθὸ ποσὸν ἐστὶ 15 ταύτη πρὸς τι ἐστὶν ἢ ἐναντία, ἀλλ' ἀμφω ταῦτα, καὶ τὸ πρὸς τι καὶ τὸ ἐναντίον, ἐν αὐτῷ συμβήσεται τῷ ποσῷ τῷ καὶ τὸν τρόπον, καὶ 16 τὰς εἰρημένους διαφορὰς ἀλλ' ὃ καθὸ ποσόν. δηλοῖ δὲ καὶ αὐτός, καὶ τῷ ποσῷ εἰπὼν ἀλλὰ τῷ ποσῷ εἶναι τὴν ἐναντιότητα, καὶ ὃ τῷ τύπῳ ἀλλὰ περὶ τὸν τρόπον, καὶ ἕκ εἶναι ἀπλῶς ἀλλὰ δοκεῖν ὑπερ- 17 χεῖν· οἱ γὰρ τοῦτοι προσδιορισμοὶ σαφῶς ἐκείνῳ ἐμφανίζουσιν. f. 7. πολλὰ δὲ καὶ περὶ τῶν γένεσιν τῶν δοξασμάτων διαφορὰ· 18 μὴ γὰρ καὶ τὸ πρὸς τι φασὶν αὐτὴν ἀφορίζεσθαι· καθὸ γὰρ περιεχόμενα ἐστὶ τῷ σώματος νεότης ὡς τύπος, τὸ δὲ περιέχον πρὸς τὸ περιεχόμε- 19 νον λέγει ὡς πρὸς τι· οἱ δὲ διάστημα αὐτὴν εἶναι λέγοντες ποσὸν εἶναι φασιν ἀλλ' ὃ πρὸς τι καὶ τὸ ἄνω δὲ καὶ τὸ κάτω οἱ μὴ ἐν τῷ

πῶς ἀνέλκυσαι καὶ ἐναντία αὐτὰ τίθῃς), οἱ δὲ ὅτε ἐναντία ταῦτα
 οὐ συγχωρῶσαν, ὅτε ἐν τῷ παντὶ ὅλους ὑφεζόμεναι λέγουσιν· εἶναι
 ἢ τῶν πρὸς τι, ὥσπερ τὸ δεξιὸν καὶ ἀριστερόν. οἱ δὲ Πυθαγόρειοι
 ἢ τῶν πέρας ἀπάντων εἶναι τῶν ὄντων φασί, τῇ μὲν λέξει
 πᾶσι τῶν Ἀριστοτελεῖ λέγουσιν δοκῶντες, τῷ δὲ ἀληθεῖ πάμπαν
 ἁπλοῦς· ὁ μὲν γὰρ τὸ πέρας τῷ περιέχοντος, καθὼς περιέχει τὸ
 περιχόμενον, τὸν τύπον εἶναι φησι, διὰ τὸν ἐξωτάτως ὕψανον ὁδε
 ἴσμεν εἶναι ἐν τύπῳ· οἱ δὲ τὸ ἐκάς τῶν ὄντων πέρας εἶναι λέγουσι
 ἢ πᾶσιν, τὸν ἐκάς εἶδος ὅρον, ἐν ᾧ ἴδρυσι καὶ ὑφ' ᾧ ἀνέχεσθαι,
 πᾶσι λέγοντες.

176. εἰ δὲ καὶ μάλλον μέζων ὁ Καίνακος, ἦττων δὲ
 ἂν ἴσως καὶ ἦτι ἦττων ὁ Ὑμητός, ἔτι δὲ ἄριστος συγχωρήσαι
 ὡς ἐπὶ ἐπὶ ἐπὶ καὶ τὸ πρὸς τὸ μάλλον καὶ τὸ ἦττων, ὥσπερ καὶ
 ἐπὶ τῶν καὶ τὸ μὴ πρὸς τι λεγόμενον μέγα ἀλλὰ καθ' αὐτὸ
 ἐπὶ τῶν καὶ τὸ πρὸς τι λεγόμενον μικρὸν. καὶ ὅπως Ἀστρονόμος
 ἀπὸ τῆς Πλωτῆρας δὲ ὅσα εἶναι ὅλως πρὸς τι μέγα φησὶν,
 ἀλλ' ὅπως πολλὰς ἀντὶ τῷ μέζοντι μέγα λέγειν ἡμᾶς.

BOETHIUS p. 151. nullus enim numerus alio numero
²magis nec minus est numerus: nam ternarius si quinario
comparatur, nec magis nec minus est numerus, et rursus
in tres sibi ipsis comparati nec magis nec minus sunt tres.
ut tempus quoque habet aliquid magis et minus.

6. ΣΙΜΠΛ. ἡ f. 7. b. τὸ ποσὸν καθὼς ποσὸν μετρητὸν ἔστι, τὸ δὲ
 μετρητὸν κατὰ τοῖς αὐτοῖς μέτροις μετρεῖσθαι πέφυκε, ποτὲ δὲ
 αἰκνύει ἑλαττοσιν· ἔστι δὲ τὸ μὲν τοῖς αὐτοῖς μέτροις μετρεῖ-
 σθαι, τὸ δὲ πλεονεῖν ἢ ἐλαττοῦσιν ἀνίσουν. τὸ ἄρα ποσὸν καθὼς
 ποσὸν τε καὶ ἀνίσουν λέγει· καθὼς ὅτι ποσόν, μετρητὸν, καθὼς
 δὲ μετρητὸν, ταῦτα αὐτῷ ὑπάρχει. καὶ ὅτι καὶ τοῖς ἄλλοις τὸ μέ-
 τρον αὐτὸ τὸ ποσὸν ὑπάρχει... f. 8. Ἀρχύτας δὲ καὶ αὐτὸς τὸ
 ἴσον καὶ ἴσον ἴδιον τῷ ποσῷ λέγων, ἐν πληθει καὶ μεγέθει θεωρεῖ-
 σθαι φησὶ αὐτὸ καὶ ἐν ῥοπή, ὅτε δὲ ὅσῳ ὅτε ποιότητι τέτων τι-
 μερῶν, τρυχώς ἔν αὐτὸς τὸ ἴσον καὶ ἀνίσουν ἀφορίζεται καὶ τὰς
 τῶν τῶ ποσῷ διαφορὰς. ὁ μέντοι Ἀλέξανδρος ἀκολούθως τῷ
 Ἀρχύτῃ τὴν ῥοπήν ἐκ ἐν ποσῷ τοῦ ἐκείνου ἀλλὰ ἐν τῷ ποιῷ, καὶ
 ἐν τῷ βαρύνει τὸ ἴσον καὶ ἀνίσουν ἐκ κυρίως λέγεσθαι φησιν ἀλλὰ
 μετρητικῶς... ταῦτα τῷ Ἀλεξάνδρῳ καὶ αὐτῇ λέγει καὶ πολὺν
 λόγον, αἱ νεώτεροι τῶν ἐξηγητῶν τρία γένη τῷ ποσῷ καὶ τὴν
 ἄλητον τοῦ ἐκείνου καὶ διὰ τὸ σῶμα μετρητὸν τὸ βάρος φασίν· ἢ
 ὅτι αὐτὸ τῷ σώματι καὶ τῷ βάρει μέτρον· νῦν δὲ πολλὰ καὶ
 ἰσοπῶς ἔχει καὶ τὸ σώματος μέτρον καὶ τῆς ῥοπῆς.

ἐπειδὴ δὲ τινες πρὸς τὰ ὑπ' Ἀριστοτέλους εἰρημμένα, εἰ τὸ
 ὅμοιον καὶ ἀπόμοιον μὴ ἐστὶ ποσὺ ἴδιον ἀλλὰ ποῦ, πῶς ὅμοια με-
 τὰ ἑαυτὰ ὅμοια ἢ τρίγωνα καὶ τετράγωνα ἔχουσι παρὰ τοῖς
 γόμεναις ἀναγεγραμμένα, καὶ δαλονότι καὶ ἀνόμοια· μήποτε οὐκ,
 ὅτι τῶς ποσὶς τὸ ἴσον ὑπάρχει καὶ τὸ συνυπάρχον αὐταῖς ποσὶν,
 καὶ τοῖς ποσὶς τὸ ὅμοιον καὶ τὸ ἐν αὐτοῖς ποσόν. . . f. 8 b. ἐπειδὴ
 ἡ ἐπιστήμη διαφύρει ὁ Πορφύριος ἐπιχειρεῖ, πρὸς Ἀνδρόκωμον κατα-
 κλινόν, τὴν ἔννοιαν τῆς ἐνός καὶ τῆς μονάδος καὶ τῆς ἐσμῆς, καὶ

τῶν κατ' ἰδέας λεγομένων ἀλλὰ τῶν κατ' αἰσῶσιν. ἥ δίδουσαν
ἐναργῶν, περὶ ὧν καὶ ἡ παρῶσα πρόθεσις πραγματευτέα, φέρε καὶ
ἡμεῖς τοῖς λεγομένοις παρακολυθῆσωμεν.

θ' ε. 1 β. τινὲς μὲν φέροντες τὰς ἐπαγομένας ἀπορίας τῇ 6
 5 ἀποδοθείσῃ τῶν κατηγοριῶν τάξει, ἀτακτὸν φασιν αὐτῶν τῇ 36
 διδασκαλίαν καὶ κατ' ἐπιτυχὸν τῆς διαριθμήσεως τυγχάνειν, ὅτι
 εἰδοῦτες ὡς εἰς χείρονας ἀπορίας ταῦτα λέγοντες ἐμπίπτουσιν· οἱ
 γὰρ ὅτῳ λέγοντες καὶ τὴν τῶν ὄντων σύνταξιν πρὸς ἀλλήλα ἀνα-
 ρῶσι καὶ τὴν τῷ λόγῳ πρὸς ἑαυτὴ ὁμολογίαν. οὐκ οὖν ἐν τάξει
 10 πάντως αὐτῶν τὴν διδασκαλίαν λεγομένην ὑπολαμβάνουσιν. διττῆς
 δὲ ὕψους τῆς τάξεως, τῆς μὲν καὶ φύσιν καὶ τὴν ἐκείνης τῶν κατη-
 γοριῶν ὕψιν, τῆς δὲ πρὸς διδασκαλίαν καὶ τὴν ἡμετέραν ἀμαθίαν,
 ἕνα ὅρον ἔδει ποιῆσαι τῆς παραδόσεως καὶ μὴ νῦν μὲν τῇ καὶ φύσιν
 τάξει προχωρεῖν, αὐτοὺς δὲ τῇ πρὸς διδασκαλίαν. κυριωτέρως δὲ
 15 ὄντος τῷ καὶ φύσιν, εἰκότως τὴν ὕψιν προτάττομεν, ἐπειδὴ πρώτη
 πάντων τῶν γενῶν ἐστὶ κατ' αὐτὴν εἶναι θεωρημένη καὶ τοῖς ἄλλοις
 τῷ εἶναι αἰτία γινωμένη. καὶ τῶν ἄλλων ὅντων κατηγοριῶν τὴν τάξιν
 κατὰ τε τὴν αὐτὴν εἶναι φύσιν ἀποδοτέον καὶ κατ' αὐτὴν πρὸς τὴν ὕψιν
 οἰκειότητα, ὥστε τὰ μὲν συγγενέστερα πρὸς τὴν ὕψιν προτάττεται,
 20 τὰ δὲ ἀλλοτρίωτερα ὕστερα ἀπαριθμεῖται. εἰ οὖν προτάτα καὶ τὰ
 καθ' αὐτὰ τῶν πρὸς τι καὶ τὰ ὡς ἐν ὑποκειμένων τάξει προϋπαρ-
 χοντα τῶν ὡς συμβεβηκότων ἐπιγινωμένων, ὅλον ὅτι προηγῆται
 τὸ ποῖον τῶν πρὸς τι. καὶ τῇ ὕψι δὲ οἰκειώτερον, ὡς καὶ οἱ περὶ τὴν
 Λάκκιον ἐγκαλεῖσιν... ε. 2. μαρτυρεῖ δὲ τῇ τάξει καὶ αὐτὸς Ἀρις-
 25 τέλης· ὅτε ὅταν ἐν ἀρχῇ δηριθμεῖται τὰς κατηγορίας, προτάτα τῷ
 πρὸς τι τὸ ποῖον. εἰ δὲ τις αἰτίαν τῆς τοιαύτης τάξεως ἀποδοίκοι
 τὸ μὴ μεταξὺ παρεμπύπτειν τὸ πρὸς τι διακόπτεται τὴν ποιότητα
 ἀπὸ τοῦ ποιεῖν καὶ πάχειν, συμφυῆ ὄντα αὐτῇ (καὶ γὰρ τῇ ποιότητι καὶ
 τὸ ποῖον ποιεῖ καὶ τὸ πάχον πάχει), μαθῆτω καὶ ὅτος ὡς ὅτε δύναμις
 30 ὅτε ἐνέργεια ὅτε ποιήσις ὅτε κίνησις ποιήσκειν ἢ τι εἰς ἕτερον ὅτε
 πάθει τι ὅτε ἕτερον, εἰ μὴ προκατάρχει ἡ τῷ πρὸς τί πως ἔχοντος
 χέσις συνάπτουσα δι' οἰκειότητος τὸ ποῖον τῷ πάχοντι, ὥστε τὸ μὲν
 δύναται παθεῖν τὸ δὲ δύναται πάχειν. ἔδει ὅτι καὶ ἄλλως προτετάχθαι
 τὴν τῷ πρὸς τι χέσιν ὡς κοινὴν καὶ συμφυῆ καὶ μὴ τῷ εἶναι θεωρη-
 35 μένην· τὸ γὰρ εἶναι ἔχει ἐν τῷ πρὸς τί πως ἔχειν, καὶ διὰ τούτου προ-
 τέτερα τῶν ἐπικτήτων χέσεων ἐστίν. καὶ παρὰ τὰ δοκῶντα δὲ τῷ
 Ἀριστοτέλει ὁ τοῦτός ἐστιν ἀπολογισμός· ὅτι ὅταν ἐννοῇ τὴν ἐν τῷ
 κινεῖν καὶ καθεῖν τῆς ἐνεργείας χέσιν πρὸς τὴν δύναμιν, καθ' ἣν ἐξ
 ἀνάγκης προτάτα καὶ προσεχῶς τῶν πᾶντων καὶ παχόντων τὰ πρὸς
 40 τι· ὥστε ὅτι ἔδει διὰ τούτου μετατιθεῖναι τὴν τῆς ποιότητος κατηγο-
 ρίαν ὕστερον. ἀλλ' ὅταν Ἀνδρόκκον ἀποδοκτὸν τὰ πρὸς τι μὴ πά-
 σας θέντα τὰς κατηγορίας, διότι χέσις ἐστὶ καὶ παραφύσει δοκεῖ
 προηγῆται γὰρ ἡ συμφυῆς τῶν πρὸς τι χέσις τῶν ἐπικτήτων χέσεων,
 ὡς καὶ τῷ Ἀρχιτῇ δοκεῖ. ταῦτα μὲν ὅτι ἰσορῶν περὶ τῶν κατὰ
 45 ἕξ διαφόρων δογμάτων... ε. 2 β. ὁ δὲ Παρφύριος παραστῆται τῇ
 κατὰ τὴν Ἀριστοτέλην τάξει βυλόμενος, ἐκ συνόδου φησὶ τὸ ποῖον καὶ
 τὸ πρὸς τι τὴν γένεσιν ἔχειν τὸ ποῖον, ὡς περὶ ἄλλοις τισι καὶ Ἐμπε-
 δοκλεῖ δοκεῖ, ἀπὸ τῆς ἀναρμονίας τῶν συζητῶν κρίσεως τὰς ποῖ-

της ἀναφαίνοντι· καὶ Πλάτων δὲ διὰ τῶν ἡμιολίων καὶ διπλασίων καὶ ἐπιτρίτων καὶ ἐπογδώνων καὶ τῶν τοσούτων ἐπὶ τῷ ποσὶ καὶ πρὸς τι θεωρημένων λόγων τῷ τε σώματος τὸ τοῦνδε εἶδος καὶ τῆς ψυχῆς συνέστηκεν καὶ τοῦνδε ποιότητα ἀφωρισμένον. καὶ τὸ μὲν εὐπορον τῷ λόγῳ καὶ εὐμήχανον ἄξιον ἐπαίνου· ῥητόν δὲ ὅτι ἐν μὲν τοῖς ἀποτελέσμασι καὶ τοῖς συνθέταις ὅθεν ἀπεκὸς καὶ ὕτως ταῦτα ἀπογεννᾶται, ἐν μέντοι τοῖς αἰτίοις αὐτῶν λόγοις καθ' ἑνῶσιν καὶ κατὰ μίαν ἀρχὴν ταῦτα πάντα περιέχειται ἐν προσηκούσῃ τάξει.

6. 36. 'AMM. f. 81 b. περὶ δὲ τῆς ὑποστάσεως αὐτῶν ταῦτά φα-
μεν. τινὲς δὲ φασὶ μὴδὲν εἶναι τῶν πρὸς τι φύσει, ἀλλὰ ἀνά-
πλασμα εἶναι ταῦτα τῆς ἡμετέρας διανοίας, λέγοντες ὅτι ὕτως
ὅκ ἐξί φύσει τὰ πρὸς τι ἀλλὰ θέσει... ὅτοι δὲ ὅκ ὁρθῶς λέγουσιν·
ὅτω γὰρ ἐγνωσται ταῦτα τῇ φύσει, ὡς καὶ τὰ μόρια τῷ σώματος
ἐν χέσει τῇ πρὸς ἀλλήλα θεωρεῖται... τινὲς δὲ ἐκ διαμέτρου
τούτοις ἔχοντες πάντα τὰ ὄντα πρὸς τι ἔλεγον· ὡς εἰς τὴν Πρωτα-
γόρας ὁ σοφιστής· ἔλεγε γὰρ ὅτι ὅθεν τῶν πραγμάτων ὠρισ-
μένην ἔχει φύσιν. διὰ καὶ ἔλεγεν ὅτι ὅκ ἐξί τῶν ψευδῶν λέγουν·
ἔκαστος γὰρ καὶ τὸ φαινόμενον αὐτῷ καὶ δοκῶν ἀποφαίνει περὶ τῶν
πραγμάτων, ὅκ ἔχοντων ὠρισμένην φύσιν ἀλλ' ἐν τῇ πρὸς ἡμᾶς
χέσει τὸ εἶναι ἔχοντων... τούτων δὲ ἐλέγχει μὲν καὶ ὁ Ἀριστοτέλης
ἐν τῷ τρίτῳ λόγῳ τῆς Μετὰ τὰ Φυσικὰ πραγματείας (c. 4)...
ἐλέγχει καὶ ὁ Πλάτων ἐν τῷ Θεαιτήτῳ τῷ διαλόγῳ, αὐτὸς τούτῳ
προβέβηκεν ἐλέγξαι... ἄλλοι δὲ παρὰ τούτους ὁρθῶς εἶπον ὅτι τῶν
πραγμάτων τὰ μὲν ἐστὶ πρὸς τι τὰ δὲ αὐτὰ καθ' αὐτά... καλῶς
δὲ τινες ἀπεικάζουσι τὰ πρὸς τι παραφυσίσιν, αἵτινες ὅκ ἰδίαν
ἔχουσιν ὑπόψωσιν ἀλλ' ἐν φυτοῖς ἔχουσι τὸ εἶναι... ἀπεικάζουσι δὲ
αὐτὰ καὶ τῶς ἀντρείδουσιν ἀλλήλα ξύλοις· τούτων γὰρ τῷ ἑτέρῳ
ἀναυρεθέντος ὅκ ἔξαι τὸ λοιπόν.

ΔΑΒΙΔ. ἐπειδὴ τὰ πρὸς τι λέγει καὶ διδάσκει καὶ ἐστὶ καὶ γένος
ἐστὶ καὶ συναριθμῶν ταῖς δέκα κατηγορίαις, ἰσάριθμα τούτοις κεφα-
λαία ζητήσωμεν. περὶ τῆς ἐπιγραφῆς αὐτῶν, πῶς δεῖ ἐπιγραφῆναι,
περὶ τῷ πρὸς τι ἐνικῶς καὶ περὶ τῶν πρὸς τι πληθυντικῶς. ὁ Ἀρι-
στοτέλης πανταχῶς καὶ ταῖς ἐπιγραφαῖς λέγων "πρὸς τι δὲ τὰ
τοιαῦτα λέγει," καὶ τοῖς ἰδίαις "ἴδιον δὲ τῶν πρὸς τι." ἐπειδὴ
δὲ διδάσκει, ζητήσωμεν ποίῳ τρόπῳ κέχηται διδασκαλίας, ἄρα
οἷον καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων κατηγοριῶν καὶ ἑτέρῳ; ἰστέον ὅτι ἀπεξενωμένη
παρὰ τὴν εἰσθυῖαν αὐτῷ κέχηται διδασκαλία... τρεῖς τοίνυν δό-
ξαί γε γέγονασι περὶ τῆς τάξεως τῶν πρὸς τι. Ἀνδρόνικος μὲν γὰρ ὁ
Ῥόδιος τελευταίαν ἀπονέμει τοῖς πρὸς τι τάξιν, λέγων αἰτίαν
τοιαύτην. τὰ πρὸς τι ὕλην οἰκίαν ὅκ ἔχει· παραφυσίαν γὰρ ὅκ οἰκίαν
οἰκίαν φύσιν μὴ ἔχουσα ἀλλὰ περιπλεκόμενη τοῖς ἔχουσιν οἰκίαν
ῥίξαν· αἱ δὲ ἐντέα κατηγορίαι οἰκίαν ὕλην ἔχουσιν· εἰκότως ἔν
τελευταίαν ὠφείλον ἔχειν τάξιν. Ἀρχύτας δὲ ὁ Ταραντῖνος τε-
τάρτην ἀπονέμει αὐτοῖς τάξιν, ἐπειδὴ ὅσα καὶ παῖον καὶ ποσὸν καθ'
αὐτὰ εἰσι, τὰ δὲ πρὸς τι σχετικὰ εἰσι, προηγῶν δὲ τὰ καθ' αὐτὰ
τῶν ἐν χέσει· πρῶτον γὰρ γίνεται τις ἄνθρωπος καὶ τότε πατήρ,
πρῶτον γένος ἀριθμὸς καὶ τότε διπλασιος ὡς ἀριθμὸς. Ἀριστοτέλης
δ' ἐν τῇ ἀπαριθμῇ τετάρτην αὐτοῖς καὶ αὐτὸς ἀπονέμει τάξιν,

δι' ἣν αἰτίαν εἶπεν Ἀρχύτας· ἐν δὲ τῇ διδασκαλίᾳ τρίτην αὐτοῖς
ἀπονέμει τάξιν διὰ τέσσαρας αἰτίας... δεύτερον ἔν κεφάλαιον
ἀπαριθμήσας τὰ εἶδη τῶν πρὸς τι. δέκα τοίνυν εἶδη τῶν πρὸς
τι, ταυτῆς ἀπότης γένεσις μέτεξι ὕφεσις πείσις κρίσις θέσις
ἀσυμμετρία, ἡ πρὸς τὸ γένος ἀναφορά. ἐπὶ τῷ ποσὶ καὶ μόνῃ τῇ
διαμετρικῇ ἐφύλαξε τάξιν ὁ Ἀριστοτέλης... δυνατὸν δὲ ταῦτα καὶ
ἀντιτεταγμένως διελῶν καὶ τεχνικῶς, ὅταν τῶν πρὸς τι τὰ μὲν φύσει,
ὡς πατήρ καὶ υἱός, τὰ δὲ τύχη, ὡς δούλος καὶ δεσπότης, τὰ δὲ
τέχνη, ὡς ἐπιστήμη ἐπιστήτῃ ἐπιστήμη, τὰ δὲ προαιρέσεως, ὡς
φίλος φίλῳ φίλος. δυνατὸν δὲ ὑπὸ ταῦτα τὰ τέσσαρα ἀναγαγεῖν
τὰ δέκα τὰ λεχθέντα πρῶτον. ἐν οἷς καὶ τὸ δεύτερον κεφάλαιον.
τρίτον ἦν κεφάλαιον τὸ ζητῆσαι περὶ τῆς ὑπάρξεως αὐτῶν, ἄρα
φύσει εἰσὶν, ἢ ἡμεῖς ποιεῖμεν αὐτά; διάφοροι γὰρ δόξαί γε γέγονασι·
αἱ μὲν γὰρ πάντα τὰ ὄντα πρὸς τι εἰρήκασιν, οἱ δὲ ἀμερότερα, καὶ
πάντα τὰ ὄντα πρὸς τι καὶ ὅθεν τῶν ὄντων πρὸς τι, οἱ δὲ τινὰ μὲν
πρὸς τι τινὰ δὲ ὅ πρὸς τι. Πρωταγόρας μὲν ὁ σοφιστής πάντα τὰ
ὄντα πρὸς τι εἶπε, λόγῳ τοσούτῳ χρωόμενος. ἔκαστος, φησί, πρὸς
ἄλλο παραβαλλόμενος τὴν οἰκίαν ἀπολαμβάνει φύσιν· ὁ γὰρ τρά-
χληλος τῆς περισεῖας ὁ μέλας τῷ ἐν σκιά ὀρώντι μέλας φαίνεται,
τῷ δὲ ἐν φωτὶ ὀρώντι ἡλιωδὴς καὶ φαινεῖται ὀρεῖ. καὶ τὸ πῦρ ὅ πᾶσι
θερμόν· τῷ γὰρ ἐνύλῳ θερμόν, τῇ δὲ σαλαμάνδρᾳ ὅ θερμόν ὅθεν
τῷ ἀμάντῳ. τὸ μέλι ὅ πᾶσι γλυκύ· τοῖς γὰρ ἰκτερυῶσιν ὅ γλυκύ.
πρὸς ὅ φαμεν ὅτι πρῶτόν εἰσι τὰ πράγματα καὶ ὅτω πρὸς ἕτερον
παραβαλλόμεν· τὰ γὰρ χρώματα νυκτὸς μὲν εἰσι χρώματα, ὁρατὰ
δὲ ὅκ εἰσιν. ἐκέχρητο δὲ καὶ δευτέρῳ λόγῳ λέγων ὕτως. αἱ φυ-
σὶς τῶν πραγμάτων εἰκόνες, λέγω δὴ τὰ κατὰπτρικά εἰδωλα,
ὀρώντι μὲν εἰσι, μὴ ὀρώντι δὲ ὅκ εἰσιν. ἀλλ' ὁ αὐτὸς λόγος καὶ πρὸς
ταῦτα· πρῶτον γὰρ εἰσι τὰ πράγματα, καὶ τότε γίνονται ὁρατὰ.
τούτοις περὶ τοῖς ὁ Πρωταγόρας ἐκέχρητο ταῖς μεγαληγορίαις ταῖς
τριῶν ταύταις, φάσκων ὕτως "πάντων χρημάτων μέτρον ὁ ἄν-
θρωπος· ὡς φαίνεται τὰ πράγματα, ὕτως καὶ ἔξω· τὸ δοκῶν ἑκάστῳ
ἀληθές." ὁ περὶ τῷ αὐτῷ εἶρηται πάντα, ἀλλὰ τὸ μὲν περὶ τῷ γνω-
σκοντος, ὅτι μέτρον πάντων χρημάτων ὁ ἄνθρωπος, τὸ δὲ περὶ
γνωσκομένου τὸ λέγον "ὅσα φαίνεται τὰ πράγματα τοιαῦτα καὶ ἔξω,"
τὸ δὲ περὶ τῆς γνώσεως αὐτῆς τὸ λέγον ὅτι τὸ δοκῶν ἑκάστῳ ἀλη-
θές... ἄλλοι δὲ φασιν ὅτι ὅθεν τῶν ὄντων πρὸς τι· ἡ γὰρ φύσις
πάντα καθ' αὐτὰ ἐποίησε, τάξεως τῶν πρὸς τι μὴ φροντίσασα,
ὥσπερ ὁ τέκτων ἐντίθησι τὰς δοκὰς τῇ ἀροφῇ μὴ φροντίσας ποῦ
δεξιὰ ἢ ποῖα ἀριστερά, ἀλλ' ἡμεῖς ὕψερρον τὴν μὲν δεξιὰν φαμεν τὴν
ἀριστεράν. πρὸς ὅ φαμεν ὅτι καὶ τάξεως ἀφρόντισαν ἡ φύσις· τὰ
γὰρ ὕγρα σοικεῖα ἐν μέσῳ τῶν ξηρῶν ἔταξεν, ὡς συνέχηται καὶ χη-
ματίζῃ αὐτοῖς, καὶ τὸ ἥμαρ αἰ ἐν τοῖς δεξιῷ, καὶ τὰ ὕρνια πε-
ριέχει τὰ ὑποσέληνα, ἐπεὶ αἱ μὴδὲν ἦν τῶν ὄντων πρὸς τι, ἀνήρηται
αὐ καὶ ἡ πρόνοια· ἡ γὰρ πρόνοια τῷ προνοούμενῳ ἐστὶ πρόνοια, καὶ ἡ
γνωστὸς τῷ γνωστῷ ἐστὶ γνωστὸς. ἄλλοι δὲ πάντα τὰ ὄντα πρὸς τι
εἶπον, ἐπειδὴ τὰ πρὸς τι οἰκίαν ὕλην ὅκ ἔχει· ἀλλ' ἐν ταῖς ἐντέα
κατηγορίαις θεωρεῖται. καὶ ὅθεν τῶν ὄντων πρὸς τι, ἐπειδὴ ὅθεν
μόνως πρὸς τι ἀλλ' ἢ πρὸς τι καὶ ὅσα, ἢ πρὸς τι καὶ ποσόν, ἢ πρὸς

α ἢ πρὸς. Ἀριστοτέλης δὲ τῶν ὄντων τὰ μὲν πρὸς τι τὰ δὲ ὡς πρὸς τι.

ΔΑΒΙΔ. αὕτη δὲ ἐστὶν ἡ ψευδὴς ὑπογραφή καὶ Πλατωνική, ἥτις καθήκει ἐν τοῖς 15 μέρους αὐτοῦ.

ΣΙΜΠΛ. θ' f. 2 b. ἐπὶ τὴν λέξιν ἰόντες λέγωμεν ὅτι ὅρον μὲν ἐπὶ τῶν πρὸς τι ἀδύνατον ἦν (τῶν ἢ πρῶτων γενῶν ὅρος ἐπὶ τῶν ἀμύχανον ἦν διὰ τὰς εἰρημύνας πρότερον αἰτίας), δι' ὧν φησὶ τὸν ἡμετέραν ἔνοιαν ἀνακαθεῖν τὴν συναρμολογίαν πρὸς τι δύναται ἦν. καὶ τὸτο ποιεῖ, τῷ Πλάτῳ καὶ τῷ ἐπὶ τὴν πρώτην ἀκολουθίαν, ὡς φησὶν ὁ Βοηθός· λέγει 10 ὅτι ὁ Πλάτων ὅτως ὑπ' αὐτῶ ἀποδύναται περὶ τῶν πρὸς τι, ὅσα ἐπὶ ἄλλοις ἐτέρων εἶναι λέγει. καὶ ὡς ἔοικεν, ἐπιλέλυσαι τῶν ἐπὶ τῷ Πλάτῳ εἰρημύνας ὁ Βοηθός· ὁ ἢ δὲ εἰποίμην ἂν ὅτι ἡμεῖς ἀλλόγιστος ἀνὴρ γεγονώς. ὅτι ἢ δὲ τῷ λέγει πρὸς ἀλλήλους ἀλλὰ τῷ εἶναι τὰ πρὸς τι χαρακτηρίζει, ὡς καὶ τῷ Ἀριστο- 15 τέλει δὲ ὁλοῖ μὲν καὶ ἐν Πολιτείᾳ (4 p. 438) λέγων "ἀλλὰ μέντοι ἢ δ' ἐγώ, ὅσα γὰρ ἐστὶν τοιαῦτα οἷα εἶναι αὐτὰ μὲν ποιά ἄλλα καὶ πῶς," καὶ ἐν Σοφιστῇ δὲ (p. 255 d), βυλῆθαι τὸ ἕτερον ὡς πρὸς τι ὅν ἐπιδοῦναι, ὅτως φησὶν "ὅτι περὶ ἂν ἕτερον ἦ, ὁμοῦ ἐξ ἀνάγκης ἐτέρου τῶτο αὐτὸ ὅπερ ἐστὶν εἶναι." πλη- 20 ῥῶς δὲ εἰπόντος τῷ Ἀριστοτέλει "πρὸς τι δὲ τὰ τοιαῦτα ἦν," αἱ περὶ τὸν Ἀχαιοὺν καὶ Σωτῖωνα ψήθησαν μὴ ὥσπερ ὅτιαν ἐστὶν καὶ ποσὴν καὶ ποσὰ καὶ ἐνικῶς καὶ πληθυντικῶς λέγομεν, ὅτως καὶ ἐπὶ τῶν πρὸς τι τὸ πρὸς τι καὶ τὰ πρὸς τι λέγει, ἀλλὰ μόνον ἀφ' ὧν... f. 3. ταῦτα δὲ ἐπισησαντες ὅτι τὸς παλαιῶς 25 κατηγοριῶν ἐξηγητὰς αἰτιῶν, Βοηθὸν καὶ Ἀριστῶνα καὶ Εὐδω- ρῶν ἐκρίναν καὶ Ἀθηνῶν, μῆτε ἐπισησαντας μῆτε ἐπιση- σάντας, ἀλλὰ καὶ τοῖς ὁνόμασι συνεκχυμένως χρησαμένους καὶ ἐπὶ ἀφ' ὧν ἐνίοτε τὸ πρὸς τι, τῷ Ἀριστοτέλει πληθυντικῶς αἱ προφερόμεναι... τῶν δὲ τῶν λόγων ὁ μὲν Πορφύριος ὡς ἀρ- 30 αῖμα ἐκγράφει, ὁ δὲ Ἰαμβλῆχος "μάχεται" φησὶ "τὸ ταῦ- τὸ ἐστὶ τὸ ὅρον λέγον καὶ τὴν τῶν παλαιῶν συνήθειαν." καὶ ἢ ἀφ' ὧν ἐνικῶς αὐτῇ χρῆται, ὡς ὅλον ἀπὸ τῶν Ἀρχαίων καὶ τῶν Ἀριστοτελικῶν λέξεων, καὶ ὡν Βοηθός καὶ οἱ ἄλλοι μιμ- νῶν τὸς παλαιῶς προφέρουσιν, ἐπ' ἴσης ἀμφοτέροις χρωόμενοι τοῖς 35 ἰσμοῖς... δεῖ δὲ μῆτε τῇ τῆς συνήθειας ἀνωμαλίᾳ προσέχειν τὸν ὡς τὸ βυλῆμεν καὶ τὴν φύσιν τῶν ὄντων διακρίναι τὰς κατηγο- ρίας καὶ πολλὰ μὲν ἐνικὰ ὄντα τῇ φύσει πληθυντικῶς λέγει, ὡς ἄνθρωποι καὶ θῆβαι, πολλὰ δὲ πληθυντικὰ ὄντα τῇ φύσει ἐνικῶς λέγει, ὡς σφαῖρα καὶ φυλὴ. καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Ἀριστοτέλης ἐν ἀρχῇ 40 μὲν (c. 4), ὅταν τὰς κατηγορίας ἀπαραμειντο, ἐνικῶς μάλιστον ἐπὶ λέγει, ὥσπερ καὶ τὰ πρὸ αὐτοῦ, ἥτοι ὅτιαν σημαίνει ἡ ποσὴν ἡ ποσὴν πρὸς τι," καὶ πάλιν "πρὸς τι δὲ, οἷον διπλάσιον, ἥμισυ." καὶ δὲ πληθυντικῶς τὰ πρὸς τι λέγει, ὅτι σαφέστερον τῶτο ἐστὶν τὴν μέθυσιν.

ΔΑΜ. f. 83 b. τῷ λέγει δὲ ἐχρήσατο ὡς ἀπαρεσκόμενος ἢ λέγει· ἄτοκα ἢ παλὰ δέξει τῷ ὀρισμῷ ἀκολουθῶντα, καὶ ὡς ἄλλοι θῆσαι ὀρισμῶν.

ΣΙΜΠΛ. θ' f. 4. ἐπειδὴ ὅν πολυειδὴς ἐστὶν ἡ τῶν πρὸς τι εἰς ἕτερον ἀναφορά, διὰ τῶτο ὅτι ἤρκεσεν εἰπεῖν "ὅσα αὐτὰ ἄπερ ἐστὶν ἐτέρων εἶναι λέγει," ἀλλὰ καὶ "ἡ ὅπως ἄλλως πρὸς ἕτερον ἔχει." τῷ τῷ εἶτε καὶ γενικῇ πτωσὶν ἡ ἀναφορά εἶτε καὶ δοτικῇ, ἡ ὅδ' ὅλως καὶ πτωσὶν ἀλλὰ ἄλλον τινὰ τρόπον, ὡς εἶρηται. εἶτε ὅν Πλά- 5 τῶνος εἶτε ἄλλω τινὸς ὁ ὅρος, ὁ καὶ διόρθωσιν ἔχει τὴν προαίρεσιν τὴν τῷ "καὶ ὅπως ἄλλως πρὸς ἕτερον," ἀλλὰ μέρος ἐστὶ τῷ ὅρῳ. σαφηνίζει δὲ αὐτὸ ὁ Ἀριστοτέλης διὰ τῶν παραδειγμάτων τῶν ἐπαγομένων... ὁ μὲντοι Βοηθός ὅλον βιβλίον γράφας περὶ τῷ πρὸς τι καὶ πρὸς τί πως ἔχοντος, οἷον τὸν ὅρον ἀπὸ τῷ Πλάτωνος ἀποδεύει μέχρι τῷ "ἄπερ ἐστὶν ἐτέρων εἶναι λέγει," τὸ δὲ ἐξῆς ὑπὸ τῷ Ἀριστοτέλει προσκεῖται διόρθωσις ἕνεκα. ἔοικεν δὲ ὅλως μὲν ἀποδεύει ὁ ὅρος ὑπὸ τῷ ἀποδεωκότος, σαφηνίζηται δὲ διὰ τῶν παραδειγμάτων.

f. 6. ἀπορεῖ ὁ Πλωτῖνος, τίς ἡ ἐν πᾶσι τούτοις κοινότης, ἄρα γενικὴ τις, ἡ κατ' ἄλλον τρόπον, καὶ τὴν εἰς ἕνα ἀναφορὰν;... ἕτεροι δ' ἀπορῶσι πότερον ὑπόστασις ἐστὶν ἡ χέσις αὐτῇ ἡ ὄνομα μόνον συνεκφερόμενον. ἀνάγκη τοίνυν ἡ μηδεμίαν χέσιν τῶν ὄντων εἶναι, ἡ τινὰς μὲν ὑφ' ὧν τινὰς δὲ ἀνυποστάτους ὑπάρχειν. 20 ἀλλ' ὅτι μὲν ὁ πᾶσαν χέσιν ἀναρετέον, ὅλον ἐκ τῷ δὲ ὡς τὴν ὅτιαν καὶ ποσότητα καὶ ποιότητα καὶ τῶν ἄλλων γενῶν ἔκαστον, ὅτως καὶ τὴν χέσιν ἐν τοῖς ὅσι τίθεται, πολλὴν χρείαν καὶ αὐτὴν παρεχο- μένην... f. 7. ἀλλὰ διὰ τί, φασὶν, Ἀριστοτέλης ἐν τοῖς Εὐδημοῖς Ἠθικοῖς (18) καὶ ἐν τῇ Μετὰ τὰ Φυσικά (Ε 2) τὰς 25 κατηγορίας ἐκτιθέμενος ὁ μνημονεύει τῶν πρὸς τι, εἶπερ καὶ τῶτο τὸ γένος ὁμοίως ὑφ' ὧν τινὰς τοῖς ἄλλοις ἐνόμισεν; ἡ ὅτι ὅπου μὴ προηγμένης περὶ τῶν γενῶν πάντων ὁ λόγος, ὅτι ἀκριβολογῇ περὶ πάντα, ἀλλ' ἐκείνοις χρῆται μάλιστα ὡς δεῖ πρὸς τὸ προκεί- μενον. ἴσως δὲ καὶ ὅτι τὰ πρὸς τι ἐν τοῖς ἄλλοις γένεσιν ὑφ' ὧν τινὰς, διὰ τῶτο σὺν αὐτοῖς θεωρεῖται, καὶ μὴ προηγμένης ἔτυχεν μνήμης. 30 ἐπὶ δὲ καὶ ὅτως περὶ τῆς κοινῆς καὶ τὴν χέσιν ὑπόστασις ἀπορῶσιν. ὅτι εἰ ἐπὶ πᾶσι, φασὶν, τὰ καὶ χέσιν, ἥδη καὶ ἐστὶν... τῶν δὲ ἄχρι μὲν τινος διαμένει ἡ χέσις, εἴτα παύει, ὡς ἐπὶ τῷ ὅρῳ ἄχρι ὀκτωκαίδεκα ἐτῶν· ἀφ' ὧν ἂν ἄρξῃ τίκτειν, ἐκείνη κα- 35 λεῖται ὁρῶντος... τῶν δὲ ἀπορῶντων περὶ μὲν τῆς ὑπόστασις ῥητέον ὅτι, ὥσπερ αἱ ποιότητες καὶ τὴν αὐτῶν φύσιν χωρὶς τῶν σωμάτων νοούμεναι ἀσώματα εἰσιν, ὅτως καὶ αἱ χέσεις καὶ τὴν αὐτῶν φύσιν χωρὶς τῶν συνθέτων νοούμεναι ἀσώματα εἰσιν· λόγος γὰρ ἐστὶ κατ' αὐτὸν ἡ χέσις... f. 7 b. ἐκ καὶ οἱ Στωϊκοὶ νο- 40 μίζουσι πάσης τῆς καὶ διαφορὰν ἰδιότητος ἀπῆλλαχθαι τὰ πρὸς τί πως ἔχοντα, διότι πέφυκε συμβαίνειν καὶ ἀποσυμβαίνειν μηδε- μίας μεταβολῆς περὶ αὐτὰ γενομένης. ψευδὸς ἢ τῶτο λέγει, ἐπεὶ καὶ τῶν πρὸς τι γίνεται μεταβολή, ὡς πέφυκε ταῦτα μετα- βαλλῆναι... περὶ δὲ τῷ τί κοινὸν ἐπὶ πάντων τῶν πρὸς τι τοσαύ- 45 τη ἐχόντων διαφορὰν, τινὲς λίσουσι λέγοντες ὅτι εἰς μίαν ὁμοιότητα λέγεται ἀνάγει καὶ σημασίαν ἰδιότητα.

f. 5. διὰ τί δὲ εἶπεν "ἐστὶ δὲ καὶ τὰ ταῦτα τῶν πρὸς τι;" ἥδη. ἐπειδὴ τῶν κατηγορημένων τὰ μὲν καὶ ἐν τῇ ποιότητι ἦν, ὡς ἐξῆς καὶ

διαθέσεις καὶ αἰσθήσεις καὶ ἐπιστήμη, καθ' ὅσον ποιεῖ, ἢ δὲ θέσεις πρὸς
τὸ καὶ αὐτῶν συγγενῶς ἔχει, μνημονεύει δὲ αὐτῶν ὡς καὶ ἐν τοῖς πρὸς
τι ὄντων, διὰ τὸ αὐτὸ καὶ τῶν πρὸς τι εἶπε τὰ τοιαῦτα. ταῦτα μὲν
τὰ περὶ τὴν λέξιν. οἱ δὲ Στωϊκοὶ ἀνθ' ἐνὸς γένους δύο καὶ τὴν
τόπον τῶτον ἀριθμῶν, τὰ μὲν ἐν τοῖς πρὸς τι τιθέντες, τὰ δὲ ἐν
τοῖς πρὸς τί πως ἔχουσιν, καὶ τὰ μὲν πρὸς τι ἀντιδιακρίνει τοῖς καθ'
αὐτά, τὰ δὲ πρὸς τί πως ἔχοντα τοῖς καὶ διαφορὰν, πρὸς τι
μὲν λέγοντες τὸ γλυκὺ καὶ πικρὸν καὶ τὰ τοιαῦτα καὶ ὅσα τοιούτῃ
διατίθῃσι, πρὸς τι δὲ πως ἔχοντα οἷον δεξιὸν, πατέρα καὶ τὰ
τοιαῦτα· καὶ διαφορὰν δὲ φασὶ τὰ κατὰ τι εἶδος χαρακτηρίζε- 10
μενα. ὥσπερ ὅτι ἄλλη τῶν καθ' αὐτὰ ἔννοια καὶ ἄλλη τῶν καὶ
διαφορὰν, ὅπως ἄλλα μὲν τὰ πρὸς τί ἐστιν, ἄλλα δὲ τὰ πρὸς τί
πως ἔχοντα. ἀντεγραμμένη δὲ ἐστὶ τῶν συζυγιῶν ἡ ἀκολουθία...
f. 5 b. εἰ δὲ δεῖ σαφέστερον μεταλαβεῖν τὰ λεγόμενα, πρὸς τι μὲν
λέγουσιν ὅσα κατ' οἰκίαν χαρακτηρὰ διακείμενά πως ἀπονέμει πρὸς 15
ἕτερον, πρὸς δὲ τί πως ἔχοντα ὅσα πέφυκε συμβαίνειν τῷ καὶ μὴ
συμβαίνειν ἀνευ τῆς περὶ αὐτὰ μεταβολῆς καὶ ἀλλοιώσεως, μὲν
τὸ πρὸς τὸ ἐκτὸς ἀποβλέπειν... ὅτι δὲ καὶ τοῖς πρὸς τί πως ἔχουσιν
ἀνάγκη χαρακτηρὰ ἐνυπάρχειν τοῖς ὑποκειμένοις, ἰκανῶς ὁ Βοηθὸς
ἀπέδειξε. καὶ αὐτὸθεν δὲ πρόδηλον τὸ αὐτό· ὃ καὶ ἔχει φύσιν αὐτῇ 20
καθ' αὐτὴν ἢ πρὸς ἕτερον χέσις ὑφίσταται, ἀλλ' ἀνάγκη αὐτὴν ἐν
τῷ καὶ διαφορὰν χαρακτηρὶ ἐνυπάρχειν. ὁ δὲ χαρακτηρὸς ὅπως
μὲν ποιότης ἐστίν, ὡς τὸ λευκότερον σὺν τῇ χροῇ τοῦτον, ὅπου δὲ
ποσότης, ὡς ἐν τῷ πλείον καὶ μακρότερον, ὅπου δὲ κίνησις... ἀλλὰ
καὶ περὶ τῆς ἀκολουθίας ὅτε ὡς οἱ Στωϊκοὶ λέγουσιν, τῷ μὲν πρὸς τί 25
πως ἔχοντι τὸ πρὸς τι ἔπει, τῷ δὲ πρὸς τι ἐκείνι τὸ πρὸς τί πως
ἔχον, ὅθ' ὡς ὁ Βοηθὸς ἀμυνόμενος αὐτὸς τῷ μὲν πρὸς τί φησὶ τὰ
πρὸς τί πως ἔχοντα συνακολουθεῖν (μὲν γὰρ τῷ πρὸς ἕτερον πως ἔχειν,
ταῦτα προσεληφε καὶ τὴν οἰκίαν διαφορὰν), τῷ δὲ πρὸς τί πως
ἔχοντι ἐκείνι τὰ πρὸς τι συνάπτει· ὃ γὰρ πᾶσιν ὑπάρχειν τοῖς πρὸς 30
τι πρὸς ἕτερον τε λέγεσθαι τῇ χέσει καὶ τὴν διαφορὰν τὴν οἰκίαν
ἔχειν. ἀλλ' ἄμεινον ἀντακολουθεῖν ἀλλήλοις ταῦτα λέγειν.

6 b f. 8. οἱ δὲ τὴν γένεσιν καὶ τὴν καθίσιν μὴ προσποιούμενος ἔσκει
11 Στωϊκῇ τῷ συνηθείᾳ συνέπει, ὃ δὲν ἄλλο ἢ τὸ ὑποκείμενον
εἶναι νομίζων, τὰς δὲ περὶ αὐτὸ διαφορὰς ἀνυποστάτους ἡγήμα- 35
νος καὶ πως ἔχοντα αὐτὰ ἀποκαλῶν, ὡς ἐν τοῖς ὑποκειμένοις
ἔχοντα αὐτὸ τὸ αὐτὸ πῶς ἔχειν... διὰ ταῦτα δὲ ὡς παραφυομέ-
νη ταῖς ἄλλαις κατηγορίας τὴν τῷ πρὸς τι ἐπισοδιώδη νομίζουσι,
καίτοι προηγμένην ὅσαν καὶ καὶ διαφορὰν οἰκίαν θεωρουμένην·
αὕτη γὰρ κοινότης ἐστὶ διὰ πάντων διήκοντα τῶν τε ἐναντίων καὶ τῶν 40
ὁπωσὺν διαφερόντων, καὶ τῶν ὅλων γενῶν καὶ τῶν ὑπ' αὐτὰ τεταγ-
μένων· ἥτις εἰ μὴ παρὴν, διεσπάρδη ἂν πάντα ἀπὸ πάντων. καὶ ἡ
μὲν τις ἐστὶ χέσις ἐν εἶδει καὶ λόγῳ ὑφεσώσα.

6 b 'AMM. f. 85. καὶ ὅσα μὲν τῶν κατηγοριῶν ἐπιδέχονται τὰ ἐναν-
15 τία, καὶ τὰ ἐν αὐταῖς συνιστάμενα πρὸς τί ἔχουσιν ἐναντιότητα· ὅσα 45
δὲ ὃδὲν ἔχουσιν ἐναντίον, ὃ δὲ τὰ ἐν αὐταῖς πρὸς τι ἐπιδέχονται τὴν
ἐναντιότητα... ζητητέον δὲ πῶς τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν κακίαν τῶν
πρὸς τι λέγει, καὶ τὴν ἐπιστήμην καὶ τὴν ἀγνοίαν; λέγομεν ὅτι ὃ

δογματίζων ταῦτα φησὶν ἀλλὰ λεληθώς βεβλήμενος κακίστου
τὴν ἀποδοθέντα ὀρισμὸν... ἰστέον δὲ ὅτι ὅσοι λέγουσι τὴν Πλάτωνα
ὅπως ὀρίζεται τὰ πρὸς τι καὶ ἐν τῷ λέγεσθαι ἑτέρων αἰετῶν αὐτὸν εἶναι
τὴν τῶν πρὸς τι ὑπόστασιν, συκοφαντοῦσι τὴν φιλοσοφίαν· καὶ γὰρ ἀπὸ
τῶν εἰρημῶν ἐν τῷ Γοργία (p. 476) ἐστὶ γινώσκειν ὅτι οὐχὶ τῷ λέ-
γεσθαι ἀλλὰ τῷ εἶναι ἑτέρων αὐτὰ χαρακτηρίζεται· φησὶ γὰρ "εἰ ἐστὶ
τὸ ποιῆν, ἀνάγκη τι εἶναι καὶ τὸ πάχον"· εἶναι γὰρ εἶπεν, ὃ λέγεσθαι.

ΣΙΜΠΛ. i' f. 2. ἰστέον ὅτι ὁ Ἀρχύτας τῶν τῶν παρακο-
λυθημάτων τὸ μὲν τὰ ἐναντία ἐπιδέχεται παρῆκα, καίτοι καὶ ἐπὶ τῆς
ύστεως καὶ ἐπὶ τῆς ποιότητος μνημονεύσας αὐτοῦ.

f. 1 b. ἀπαρήσειεν ἂν τις πῶς ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ κακία τῶν πρὸς 6
τι· τὸ γὰρ τινοῦ εἶναι, οἷον τῷ σπυδαίῳ καὶ τῷ φαύλῳ, μεθέξουσιν
ἀλλ' ὃ χέσεως δηλωτικόν... καθόσον μὲν ποιότητες, ἐναντία εἰσὶ,
καθόσον δὲ μεσότητες, πρὸς τι.

f. 1. "ὃ πᾶσι δέ." ὃ γὰρ δὴ τῷ διπλασίῳ ὅτε τῷ τριπλασίῳ 6
ὅτε τῶν πολλαπλασίων ὁδόν.

f. 1 b. τὸ μὲν δοκεῖ προσέτισθαι ὅτι ὡς μὴ ἐπιδοχόμενον μὲν δο- 6
κῆντος δὲ ἐπιδέχεται, ἀλλ' ὡς ἀρχαίαν ὁδὸν ἐξηγούμενος. τὸ δὲ 2
μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον ἐπιδέχεται καὶ τὸ ὅμοιον· μᾶλλον γὰρ ὅμοιον τὸ
μᾶλλον τῷ αὐτῷ εἶδους μετέχον, καὶ ἥττον τὸ ἥττον· τὸ δὲ ὅμοιον
τῶν πρὸς τι. ἀλλὰ τὸ αὐτὸ μὲν σαφές· πῶς δὲ ἀπὸ τῶν εἰρημῶν καὶ ἀπὸ
τῶν μᾶλλον καὶ ἥττον (εἰ γὰρ ἀνισαίτερον, ἐστὶν ἀνισον ἥδη προσελη-
φός τὸ μᾶλλον), πῶς ἀνισαίτερον μᾶλλον καὶ ἥττον εἶπεν (22);
ἡ δὲ διὰ τὸ ἀσυνήθετον τῆς λέξεως αὐτὸ τὸ μὲν τῷ μᾶλλον ἀνισον
προήγαγε. πῶς ὅτι καὶ τὸ ἥττον ἐπήγαγεν; ἡ ὅτι καὶ τὸ μᾶλλον ἀνι-
σαίτερον καὶ ἥττον εἶναι· καὶ γὰρ μᾶλλον ὁμοιωτέρον καὶ ἥττον λέγομεν,
ὅταν ὁμοιωτέρον ὦν τι ἄλλῳ τινος τὸ αὐτὸ τὸ ὁμοιωτέρον ἐπιτείνῃ καὶ
ἀνίῃ. καὶ ἄλλως δὲ ὁ Ἰαμβλῆχος ἐξηγεῖται, ὅτι τὴν ἐπ' ἀπειρον
τὸ ἀνίσου πρόθετον ἐνδεκνύμενος ἀνισαίτερον αὐτὸ προσηγόρευσε·
ὃ γὰρ ἰσάει τὸ αὐτὸ ὅδὲ μέγα ποτὲ γινέται ἀλλ' ἀεὶ μετίζον, ὅτε μικρόν
ἀλλ' ἀεὶ ἥττον καὶ τὴν ἐπ' ἀπειρον προδήκην τε καὶ ἀφαίρεσεν. ἀπει-
ρῆσαι δὲ ἔστιν ὅτι ὅτι εἶπεν ἰσαίτερον ἀλλὰ ἀνισαίτερον, διότι οὐχ
ὁμοίως ὅδ' ὅλως· τὸ γὰρ ἴσον ἐν ἐξῷ· οἷον ἐὰν ᾖ ἐν τῷ ἴσῳ, θεω-
ρεῖται τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον, ὡς ἐν τῷ ἀνίσῳ. καὶ εἴη ἂν ζητήσεως
ἔστιν, διὰ τί ἐν μὲν τῷ ὁμοίῳ καὶ ἀνομοίῳ ὁμοίως τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον
θεωρεῖται, ἐν δὲ τῷ ἴσῳ καὶ ἀνίσῳ οὐχ ὁμοίως.

'AMM. f. 86 b. εἰ ἐστὶ τι μᾶλλον καὶ ἥττον ἀνισον, ἔσται καὶ τι
μᾶλλον καὶ ἥττον ἴσον· τὸ γὰρ ἥττον ἀνισον μᾶλλον ἐστὶν ἴσον τῷ
ἀνίσῳ μᾶλλον, ὥσπερ τὸ ἥττον λευκὸν μᾶλλον ἐστὶ μέλαν τῷ μᾶλ-
λον λευκῷ. εἰ ὅτι μὴ ἐνδέχεται τῷ ἴσῳ μᾶλλον εἶναι ἴσον καὶ ἥττον
(τὸ γὰρ τῷ ἴσῳ ἐξελεῖται ἐπὶ τὸ πλέον ἢ ἐπὶ τὸ ἔλαττον ἐκείνι ἴσῳ),
ὅδ' ἄρα ἀνισον μᾶλλον καὶ ἥττον ἐστὶν ἐξῷ· ἐστὶ γὰρ τὸ ἀνισον ζήτησις
μᾶλλον καὶ ἀοριστία, ὅτι ἐναντίον τῷ ἴσῳ. μήποτε ὅτι ἡ κατεχρή-
σατο ἐνταῦθα, εἰρηκώς τὸ ἀνισον μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον εἶναι, ὅτι
ἀκριβολογησάμενος, ἡ καὶ προδήκην πρὸς τῶν ὕστερον τῶν προ-
σέτισθαι.

ΣΙΜΠΛ. i' f. 3. ἀπαρήσειεν δ' ἂν τις, μήποτε οὐκ ἴδιον τῷ
πρὸς τι τὸ τῆς ἀντιστροφῆς· ὃ γὰρ μόνον αὐτῷ ὑπάρχει ἀλλὰ καὶ

ἀλλας πολλὰς· καὶ ἢ εἴ τι καλὸν ἐστὶ, καὶ ἀγαθὸν ὑπάρχει, καὶ εἴ τι ἡμέτερον, καὶ καλόν. ταύτης δὲ τῆς ἀπορίας ἀκούοντες οἱ μὲν πρὸς τὸ παρὰδειγμα ἐνέσαν· ὡς Στωϊκοὶς μᾶλλον ἄλλ' ὅχι Περιπατητικῶς ἐκείνου, εἰ τὸ μὲν καλὸν τὸ δι' αὐτὸ αἰρετὸν λέγουσι, τὸ δὲ ἀγαθὸν τὸ εἶναι φῦλον, καὶ διὰ τούτο, εἴ τι μὲν καλόν, καὶ ἀγαθὸν εὐθὺς εἶναι φησὶ, καὶ ἀποκάλυψεν δὲ τὴν γὰρ ὑγείαν ἀγαθὸν μὲν φασιν ὡς καὶ φῦλον καὶ ὑφέλιμον, καλὸν δὲ ἐκείνῳ ὡς δι' αὐτὸ αἰρετὸν, ὁργάνον ἀποκάλυψεν ὅν. τινὲς δὲ ταύτην μὲν ἀποδοκιμάζουσι τὴν ἐνέσασιν ὡς ἢ πρὸς τὴν ἀπορίαν ἀλλὰ πρὸς τὸ παρὰδειγμα γενομένην. . .

13 b. μέποτε ὅν ἀκριβέστερον ἀκούειν δεῖ τὴν εἰρημένην· ὃ ἢ εἶπεν 10 ἵνα τὰ πρὸς τι συνυπάρχουσιν ἀλλήλοις, ὡς τὸ φῶς καὶ τὸ ἥλιος καὶ ἡ ἡμέρα καὶ τὸ πῦρ, ὅθεν ὅτι τὸ ἑτερόν ἐστιν ὅπερ τὸ ἕτερον, ὡς περὶ τὸ καλὸν καὶ τὸ ἀγαθόν, ἀλλ' ὅτι πρὸς τινα λέγει τὰ καὶ αὐτὰ πρὸς ὅσα λεγόμενα· τὸ μὲν ἢ πρὸς ἕτερον ἀπονέμει καὶ πρὸς ἕτερον λέγει τὸ δὲ ἐξ ἐξ αὐτῶν τὸ πρὸς τι· τὸ δὲ καὶ ἐκείνῳ πρὸς ὃ λέγει, 15 ἡμῶς λέγει πρὸς τὸ πρὸς αὐτὸ λεγόμενον, τούτο ἴδιον τῶν πρὸς παρὰδειγμα· ὅπως ἢ τὰ ἄλλα τὰ συνυπάρχοντα ὅθεν λέγει τῆς ἀλλήλων.

11 ἈΜΜ. f. 87. ἀντιγραφὴ δὲ ἐξ οἰνοῦ ἰσογραφὴ· τὸ ἢ ἀντὶ τῆς παλαιότητος τὸ ἴσον σημαίνει, ὡς περὶ τὸ ἀντίθεον ἀντὶ τῷ 20 ἴδιον καὶ ἀντιπαραφάσει καὶ ἰσομενῇ ἀνδράσι, καὶ ἀντίχειρα τὴν μέγαν καὶ ἰσχυρὰν διὰ τὸ ἴσον δύναμιν ἔχειν τοῖς ἄλλοις. ἰσογραφὴ δὲ ἐστὶν ὅθεν μᾶλλον τὸ ἕτερον τῷ ἑτέρῳ κατηγορεῖται ἢ ἐκείνῳ πᾶσι, ὡς ὁ πατήρ ὅθεν μᾶλλον πρὸς υἱὸν λέγει ἢ ὁ υἱὸς πρὸς τὸν πατέρα. τὰ ὅν πρὸς τι πρὸς ἀντιγράφοντα λέγει, οἷον ὁ δὲ ὅλος 25 ὅπου ὅλος καὶ ὁ δεσπότης τοῦ δούλου δεσπότης. πλην τῇ πτώσει ὅπου ἐπὶ δόξας τῇ καὶ τῇ λέγει· ἐπειδὴ ἢ πρὸς γενικὴν ἀποκάλυψιν τὸ τούτο ἐπὶ γὰρ ὅτι ὃ μόνον πρὸς γενικὴν ἀλλὰ καὶ πρὸς ἀποκάλυψιν πτώσιν τὰ πρὸς τι.

11 ΣΙΜΠΛ. i' f. 4. καλῶς τὸ "ὃ δὲ εἶ" εἶπεν, εἶπερ διὰ τὴν 30 ἡμετέραν τῶν ὀνομάτων ἀπόδοσιν συμβαίνει τὸ μὴ δοκεῖν ἀντιγράφον.

11 f. 4. ἐστὶ ἢ καὶ ἄλλα πτερυγὰ ἀ ἐκ εἰσὶν ὀρνίθες· τῶν ἢ 3 πτερῶν τὰ μὲν ἐστὶ σαρκώτερα τὰ δὲ κολεώτερα τὰ δὲ χιζόπτερα, ὡς τὰ χιζόπτερα μόνον ὀρνίθες εἰσιν.

12 f. 5. τῶν ἀντιλογούντων τινὲς εὐθὺς διασύρουσι τὰ ὀνόματα τὸ ἀφελόν καὶ πηδάλιον καὶ πτερῶν. καὶ ἐκείνων μὲν ἔδει καταφύγειν ἀλλ' ἐπειδὴ συνέβη τῶν ἐξηγητῶν τὴν φιλοσοφωτέρας ἐπὶ λόγους αὐτοῖς πολλῶν καὶ καλῶν λόγων ἐσμὸν ἀνακινήσαι, καὶ ὅτι καὶ ἐγὼ τῶν ἀντιρρήσεων συντόμως μνημονεύσω. καὶ πρῶτον 40 τὸ ἐγὼ ὡς ἐκ ἐχρήσατο τούτοις τοῖς ὀνόμασιν, ἄχρι δὲ παρὰδειγματος ὑπέδειξεν ὅσα ἂν ἦν, εἰ ἐκείνῳ τοῖς θεαθεῖσιν ὑπὸ τῶν πραγμάτων ὀνόματα. . . Εὐδωρος δὲ ὁ Ἀκαδημαϊκὸς ἐγκατέλειπε τὸν πτερὸν τῷ πτερῶν· τὸ μὲν ἢ πτερὸν ἐνεργεῖ λέγει, τὸ δὲ πτερῶν δυνάμει ὡς δυνάμενον πτερῶνται· εἰ 45 ἡμετέρας γένετο, ὃ πτερῶν ἄλλ' ἐπτερῶνται λέγει. ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῷ πηδάλιῳ διορίζεται, ὅτι ὃ πρὸς πηδάλιον ἀλλὰ πρὸς πηδάλιον ὡς λέγεται, καὶ ἡ κεφαλὴ πρὸς κεφαλωμένον.

ὃ δὲ ταῦτα ἀπορῶν ἀγνοεῖ ὅτι διχῶς τούτων ἕκαστον λέγει, καὶ ὡς δυνάμει καὶ ὡς ἐνεργείᾳ, ὡς περὶ καὶ τὸ ὑφαντὸν καὶ τὸ ἐνδύον καὶ ἐπὶ τῷ ἡδὴ ὄντος ἱματίῳ λέγει. . . Ἀπολλωνίους δὲ ὁ Ἀλεξανδρεὺς ἀκαταλλήλως φησὶν εἰρηάζει τῶν δύο παρὰδειγμάτων τὴν ἀπόδοσιν, διότι ὅπου μὲν εἴρηκεν "ὃ καὶ ὅπως ἐστὶ πτερὰ ἔχει, πολλῶν γὰρ ἐστὶ πτερὰ ἐκ ὀρνίθων," ὅπου δὲ "ὃ καὶ ζῶν κεφαλὴν ἔχει, πολλὰ ἢ τῶν ζῶν κεφαλὴν ἐκ ἔχει," δέον εἰπεῖν "πολλὰ ἢ κεφαλὰ εἰσιν ἐκ ζῶν," ὡς ἐκεῖ "πολλὰ ἢ πτερὰ ἐκ ὀρνίθων." εὐκολον δὲ εἰπεῖν ὅτι ἀμφὶ μὲν παρὰδείγματα παρῆντο τῷ πλεονάζειν καὶ ἐλαττεῖν, καὶ διὰ τούτο μὴ ἀντιγράφειν. . . f. 6. ὁ δὲ Ἀρίστων τοιαύτην ἀπορίαν τοῖς εἰρημένοις ἐπάγει· εἰ πᾶν πρὸς τι ὡς πρὸς ἕτερον τι ἀπολελυμένον ἑαυτῷ πρὸς τι λέγει, οἷον ὁ πατήρ πρὸς υἱόν, ὁ δὲ κόσμος ὅθεν ἀπολελυμένον ἑαυτῷ ἔχει (ὃ γὰρ ἐστὶ τὸ τῷ κόσμῳ ἐκτός), ἐκ ἔσται πρὸς τι ὁ κόσμος· καίτοι τῶν πρὸς τί ἐστιν· ὡς 15 ἢ πρὸς πτερῶν πτερῶν πτερὸν, ὅπως καὶ τὸ ἐν κόσμῳ κοσμοῦται καὶ τὸ ἐν γῇ γεωτῶ καὶ τὸ ἐν ἀέρι αἰρωτῶ. πρὸς δὲ τούτο ῥητέον ὅτι κακῶς εἰληπὴ ἐν ἀρχῇ τὸ πᾶν πρὸς τι ἀπολελυμένον πρὸς ἕτερον λέγει. . . ἀλλὰ διὰ τὴν Ἀρχύτας, καίτοι μὲν ἔλαττον τῷ Ἀριστοτέλει ἀκριβολογούμενος, παρήκει τούτο τὸ ἴδιον τῶν πρὸς τι τὸ πρὸς ἀντιγράφοντα λέγει;

ΣΙΜΠΛ. i' f. 4 b. "ὃ ἢ πλοῖον," διότι τινὰ πλοῖα ἐκ 7 a ἔχοντα πηδάλιον, ὡς τὰ μικρὰ τὰ κώπαις ἅμα καὶ ἐρεττόμενα καὶ ἰσχυρόμενα, καὶ τινὰ τῶν ἐν τοῖς παταμοῖς παρβελίων, ὡς τὰ μὲν κοντοῖς ὡθεῖται τὰ δὲ χαλκοῖς διέλκεται.

τρίτον παρὰδειγμα τίθησι ζῶν καὶ κεφαλὴν. καὶ ἐπὶ τούτῳ 7 a δὲ ὁμοίως ὡς ἐπὶ τῷ πλοῖν καὶ τῷ πηδάλιῳ περιτεύεται τὸ ζῶν τῆς 16 κεφαλῆς· πολλὰ ἢ ζῶν κεφαλὴν ἐκ ἔχει, ὡς τῶν ἐν θαλάττῃ πνεύμονες καὶ λοπάδες καὶ ὄφεις πάντα καὶ καρκίνοι δέ.

f. 5. ἐὰν δὲ μὴ οἰκείως ἀποδοθῇ, ἀλλ' ὁ δὲ ὅλος ἀνθρώπου 7 a λέγεται, περιαιρεμένων τῶν ἄλλων τῷ ἀνθρώπῳ καὶ ὁ δεσπότης 23 περιαιρεθῆσεται, καὶ ὁ δὲ ὅλος ἐκείνῳ ὅθεν πρὸς ἀνθρώπον ῥηθήσεται ὅθεν ἔσται ὅλος πρὸς τι.

ἈΜΜ. f. 90. ὡς καὶ ἐπὶ τούτων, ἐπειδὴ μὴ οἰκεία γέγονεν ἡ ἀπόδοσις, ὅθεν ἡ ἀντιγραφὴ σωζέται· ὃ ἢ πρὸς ἴσον ἐπισημασμένα 35 τῶν ἀπόδοσιν· ἐπὶ πλέον ἢ ὁ ἀνθρώπος.

ΣΙΜΠΛ. i' f. 6 b. δοκεῖ δὲ καὶ Ἀριστοτέλης τὰ πρὸς τι ἅμα 7 a τῇ φύσει εἶναι, ἢ διὰ τὴν ἀμφιβολίαν τῆς περὶ τούτου διέξεως τὸ 15 "δοκεῖ" προδίδει ἢ διὰ τὸ καὶ παλαι τοῖς φιλοσόφοις τούτο δεδόχθαι (καὶ ἢ Ἀρχύτας, ὡς εἴρηκεν, τούτο ἴδιον ἔθετο τῶν πρὸς τι, καὶ Πλάτων ἀρεσκόμενος αὐτῷ φαίνεται), ἢ ὅτι ἔχει τινὰ διορισμόν, πότε καὶ πῶς ἀληθὲς εἶναι δύναται τὸ λεγόμενον. τὸ δὲ ἅμα τῷ φύσει προσέθηκεν, ἐπειδὴ πολλαχῶς τῷ ἅμα λεγόμενον, ὡς αὐτὸς προῖων ἐπιδείξει, ἔν τι τῶν σηματομενῶν ἐστὶ τῇ φύσει ἅμα· δηλοῖ δὲ τὸ συμπεφυκέναι ἀλλήλους καὶ αἰτία εἶναι ἀλλήλων καὶ ἀπ' ἀλλήλων 40 ἡρτῶ καὶ συνεισάγειν τε ἀλλήλους καὶ συναναίρειν.

ἈΜΜ. f. 91 b. ἐπὶ τῶν πλείων εἶπεν ἀληθὲς εἶναι, ἐπειδὴ 7 a ἐπὶ τῶν ἄλλων μέλλει ἀπορεῖν, δοκόντων μὴ ἅμα τῇ φύσει 16 ὑπάρχειν.

75 ΣΙΜΠΛ. ι' f. 6 b. ἡ μὲν τῆς ἐκλείψεως ἐπισήμη διὰ Θαλῶ
25. ὕστερον ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἡ δὲ ἐκλείψις αὐτῇ καὶ τὴν ἐπισήμην
προϋπῆρχεν. ἀλλὰ τὸτο μὲν ἐναργέστερον· τίνα δὲ τὰ ὀλίγα ἐστὶν
ἐφ' ὧν ἅμα τῷ ἐπισήμῳ ἡ ἐπισήμη ἐστίν; τὰ ἀνευ ὕλης, τὰ
νοητά, ἅμα τῇ κατ' ἐνέργειαν αἰεὶ ἐξώση ἐπισήμη ἐστίν, εἴτε καὶ ἐν
ἡμῖν ἐστὶ τις τοιαύτη αἰεὶ ἄνω μένουσα, ὡς Πλωτίνῳ καὶ Ἰαμβλίχῳ
δοκεῖ, εἴτε καὶ ἐν τῷ κατ' ἐνέργειαν νῦν, εἴτις καὶ τὴν νόησιν ἐκείνην
ἐπισήμην ἔλοιτο καλεῖν. δύνανται δὲ καὶ διὰ τὴν τῶν κοινῶν ὑπόστα-
σιν εἰρηάζει τὴν ἐξ ἀφαιρέσεως· ἅμα καὶ τῇ ὑποστάσει τούτων καὶ ἡ
ἐπισήμη ἐστίν. ἀληθὲς δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἀναπλασμάτων τῶν τε ἐν τῇ
φαντασίᾳ καὶ τῶν τεχνιτῶν· ἅμα καὶ χίμαιρα καὶ ἐπισήμη τῆς χι-
μαίρας. διὰ τί ὅν προσέθηκε τὸ "ἡ ἐπ' ἐξωθεν;" ἡ ὅτι τινὲς ἀνθρώπων
καὶ τὰ καθόλου καὶ τὰ νοητά καὶ τὰ ὅπως ἐπινοούμενα. ἡ ὅτι, καθὼς
ταῦτα ἐν τῇ φύσει, τὰς ἐπινοίας αὐτῶν ὕστερον ἐλάβομεν, καὶ διὰ
τοῦτο συμβαίνει καὶ ἐπὶ τούτων προϋπάρχειν τῆς ἐπισήμης τὴν ἐπισήμην.

75 'ΑΜΜ. f. 91 b. τὸ ὅν ἐπισήμην τῆς ἐπισήμης πρότερον αὐ-
27. εἶναι δοξεῖ φύσει· ἐπισήμῳ καὶ μὴ ὄντος ἐπισήμης ἔκ ἐξιν, ἐπισή-
μης δὲ μὴ ὄσης τὴν ἐπισήμην δύνανται εἶναι. ἀμέλει φασὶ Θαλῶν τὴν
Μιλήσιον πρότερον ἐπισήμῳ τῇ αἰτίᾳ τῆς σελήνιακῆς ἐκλείψεως,
κατανοήσαντα ὅτι ἐκ τῆς ἡλίου ἡ σελήνη δέχεται τὸ φῶς, διότι αὐτὸς
μὲν μὲν τῇ ἀποστάσει τῆς ἡλίου καὶ μὲν πεφωτισμένον μέρος ἔχει πρὸς
δυσμᾶς, δυτικωτέρῳ ὄντος τότε τῆς ἡλίου, τὸ δὲ κερατοειδὲς αὐτῆς
καὶ ἀφώτιστον νεύει πρὸς ἀνατολὰς· ἐπὶ δὲ γένῃ ἀντιπρόσωπος
ὅλη τῇ ἡλίῳ, καὶ διάμετρον αὐτῆς ἀποσᾶσα, τότε πᾶσα φωτίζεται,
ὅλη ὅλη τῇ ἡλίῳ προσβάλλουσα (ὅλην δὲ λέγω καὶ καὶ τὸ πρὸς ἡμᾶς
αὐτῆς νενευκὸς μέρος)· ἡνίκα δὲ ἄρξῃ τῇ συνόδῳ τῇ πρὸς
τὴν ἡλίον, τότε πάλιν τὸ μὲν πεφωτισμένον νεύει πρὸς ἀνατολὰς τῆς
ἡλίου τότε ἀνατολικωτέρῳ ὄντος, τὸ δὲ ἀφώτιστον καὶ κερατοειδὲς πρὸς
δυσμᾶς. ἐντεῦθεν τοῖνυν ἐπέστησε τῇ σελήνιακῇ ἐκλείψει, ὅτι
ἐπειδὴν ἐμπέσῃ εἰς τὸ καλύμενον σκίασμα τῆς γῆς, τῆς ἡλίου καὶ
κάθετον αὐτῇ ὄντος ἐν τῷ ὑπὸ γῆν ἡμισφαίριῳ, πάχει, ἡ συμ-
βαίνει αὐτῇ, παντελῆ ἐκλείψιν, τῶν ἀκτίνων τῶν ἡλιακῶν μηδα-
μῶς αὐτῇ προσβαλλουσῶν. ἀμέλει, εἰ μὴ ἐν πανσελήνῳ μόνῃ,
τοῦτο ὁ συμβαίνει. εἰ τοῖνυν πρῶτος ὁ Θαλῆς ἐπέστησε τῇ σελή-
νιακῇ ἐκλείψει, δῆλον ὅτι πρὸ αὐτοῦ τὸ μὲν ἐπισήμην ἦν, λέγω δὲ ἡ
σελήνιακῇ ἐκλείψει, ἐπισήμη δὲ αὐτῆς ἔκ ἦν.

75 f. 92. ταῦτα εἶπε διὰ τὰ ἀπὸ τινος τέχνης προαγόμενα·
26. ταῦτα καὶ ὁ προϋπῆρχεν ἀλλ' ἅμα τῷ ἐκ τῆς τέχνης προαχθῆναι
τὸ εἶναι ἔχει· τὰ μὲν καὶ φυσικὰ προϋπάρχει τῆς ἐπισήμης.

75 ΠΟΡΦ. f. 40. ἐν τῇ μουσικῇ τὸ μὲν παλαιὸν τῷ διεσπᾶν διαστή-
27. ματος ἦσαν οἱ μουσικοί, ὕστερον δὲ ἀμεληθείσης τῆς ἐναρμονί-
μελωδίας, καὶ καθ' ἣν τὸ διεσπᾶν διδασκαλίας ἐμελωδεῖται, ἐκείνῳ τῷ
τοιαύτῳ αἰσθησὶς ἐστὶ διαστήματος... ὁ δὲ κύκλος τετραγωνισ-
μός ἐστι ζήτημα, ὁποῖον ἐζητεῖτο παρὰ τοῖς παλαιῶσι, ὅχι εὐρηθῇ
δὲ πως, ἡ εἰ καὶ εὐρηθῇ, ὡς φασὶ τινες, ἀλλὰ ἐπὶ Ἀριστοτέλει
ἔτι εὐρητο.

ΣΙΜΠΛ. ι' f. 7. ὅτι τὸ ἐπισήμην συναναρεῖ τὴν ἐπισήμην, ἡ
δὲ ἐπισήμη τὴν ἐπισήμην ὁ συναναρεῖ, πρόδηλον δοκεῖ· ἀναρεθ-

των καὶ τῶν ἐπισήμων ἐπισήμη ὁ δὲ ἀναρεθῶν, ὡς ἐξ αὐτῆς ὅλων,
ἀναρεθῶντος δὲ τῆς ἐπισήμης μένει τὸ ἐπισήμην· καθὼς καὶ διὰ βῆ-
θυμίας ἀποβαλόμενος ποτε τὴν τῶν ὄντων ἰσότητα, ὅθεν ἦσαν μένει
τὰ ὄντα, ὅπερ ἐστὶ τὰ ἐπισήμην καὶ καὶ ἐν μουσικῇ πρότερον μὲν
κατηκρούμενον διδασκῶν, νῦν δὲ ἀνεπαίδητοι τούτῳ τῷ διαστήματι
ἐσμέν. αὐτὸς δὲ ἐπὶ τῷ τετραγωνισμῷ τὸ κύκλος δεικνύσιν αὐτῷ,
μήπω καὶ τότε εὐρεθέντος αὐτοῦ, ἀμφιβόλως λέγων, εἰ ἐστὶν ἐπι-
σημῶν, ἐπισήμη μὲν αὐτῷ ἔτι, τὸ δὲ ἐπισήμην ἐστίν. ἐστὶ δὲ τετρα-
γωνισμός κύκλος, ὅταν τῷ δοθέντι κύκλῳ τετράγωνον ἴσον συζη-
σώμεθα. τοῦτο δὲ Ἀριστοτέλης μὲν, ὡς ἔοικεν, ἔγωγε ἐγκώκει,
παρὰ δὲ τοῖς Πυθαγορείοις ἡρῆσθαι φησιν Ἰαμβλίχος, ὡς δῆλον
ἐστὶν ἀπὸ τῶν Σέξτου τῷ Πυθαγορείῳ ἀποδείξεων, ὅς ἀπαθεν καὶ
διαδοχὴν παρέλαβε τὴν μέθοδον τῆς ἀποδείξεως. καὶ ὕστερον δὲ,
φησὶν, Ἀρχιμήδης διὰ τῆς Δυκομήδους γραμμῆς, καὶ Νικέδημος (*)
διὰ τῆς ἰδίας τετραγωνισμῶν καλυμμένης, καὶ Ἀπολλώνιος διὰ
τῶν γραμμῆς ἣν αὐτὸς μὲν κοχλιοειδὲς ἀδελφὴν προσαγαγεῖν, ἡ
αὐτῇ δὲ τῇ Νικομήδους, καὶ Κάριος δὲ διὰ τῶν γραμμῆς
ἀπλῶς ἐκ διπλῆς κινήσεως καλεῖ, ἄλλοι τε πολλοὶ παλαιῶς τὸ
πρόβλημα κατεσκεύασαν, ὡς Ἰαμβλίχος ἰσορεῖ. καὶ θεωμαστὸν
ὅτι τοῦτο τὸν πολυμαθέστατον ἔλαθε Πορφύριον, ὅς "φαίνεται μὲν"
φησιν "ὅτι ἐστὶ τις ἀπόδειξις, καθὼς ἐστὶ γῆμα τετράγωνον κύκλου
παραβαλεῖν ὥσπερ καὶ ἄλλα γῆματα, κατελήγη" δὲ ὁ δὲ αὐτὸς
ἡρῆσθαι. λέγουσι δὲ φησὶ "τινὲς τῶν μὲν Ἀριστοτέλει εὐρεῖν.
μήποτε ὅν ὁργανικὴ τις εὕρεσις ἐγένετο τῷ θεωρήματος ἀλλ' ὅχι
ἀποδεικτικῇ."

'ΑΜΜ. f. 93 b. ὡς περ ὅν ἐπὶ τῶν εὐθυγράμμων ἐζήτησαν,
ζητοῦσι καὶ ἐπὶ τῷ κύκλῳ πῶς δυνατόν τῷ δοθέντι κύκλῳ ἴσον τε-
τράγωνον εὐρεῖν. τοῦτο δὲ πολλοὶ ζητήσαντες ὅχι εὕρον, μόνος δὲ
Ἀρχιμήδης τὸ σύνεγγυς ἀνεῦρε, τὸ μέντοι ἀκριβὲς ὅχι εὕρε.

ΔΑΒΙΔ. ἐπισήμῳ δὲ ὄντος δύνανται ἐπισήμη μὴ εἶναι· ἦσαν
καὶ τὰ ἄλλα πρὸ τῆς Θαλῆος ἀστρονομίας. πρὸς ὃ φάμεν ὅτι ἦσαν
τὰ ἄλλα ὅχι ὡς ἐπισήμην καὶ ὅχι μὲν ἀπὸ τῆς χρόνου· ἀπὸ δὲ τῆς
φύσεως ὅχι ὡς ἀπὸ κύκλου τετραγωνισμῶν· ἡ καὶ φύσει τετρα-
γωνισμῶν ὅχι ἐπιδέχεται, εἴγε μὴ ἐστὶν ἐπισήμην, ἡ ἐπισήμην μὲν
ἐστίν, ἐπισήμη δὲ αὐτῷ ὁ δὲ αὐτῷ ὁ δὲ αὐτῷ ὁ δὲ αὐτῷ ὁ δὲ αὐτῷ ὁ δὲ αὐτῷ
διὰ τὸ ἐπὶ τῶν Ἀριστοτέλει χρόνων ἀληπτον εἶναι τὴν τετραγωνισ-
μῶν τῷ κύκλῳ. τὸ δὲ ὁ δὲ αὐτῷ ὁ δὲ αὐτῷ ὁ δὲ αὐτῷ ὁ δὲ αὐτῷ ὁ δὲ αὐτῷ
ΣΙΜΠΛ. ι' f. 7 b. ἡ δὲ αἰσθησὶς ἀναρεθῶσα τὸ αἰσθητὸν ὁ δὲ αἰσθητὸν
συναναρεῖ· ἀναρεθῶντος καὶ πάλιν καθ' ὑπόθεσιν τῷ ζῴῳ ἀναρεθῶν
καὶ ἡ αἰσθησὶς· ζῴῳ καὶ ἰδίῳ καὶ ἐν ζῴῳ ἡ αἰσθησὶς· αἰσθητὰ δὲ εἶναι
ὁ καλῶνται τὰ ἀπλά σώματα ἐξ ὧν τὸ ζῴον. εἴτα ὡς περ ἐπὶ τῆς
ἐπισήμης καὶ τῆς ἐπισήμης ἐδεικνυτο αὐτόθι πρότερον εἶναι τὴν ἐπισή-
μην, καὶ ὁ μόνον ἀπὸ τῆς συναναρεῖς μὲν μὴ συναναρεῖς δὲ, ὡς περ
καὶ ἐπὶ τῷ αἰσθητῷ καὶ τῆς αἰσθησεως. καὶ καὶ ἡ μὲν αἰσθησὶς ἅμα τῷ
αἰσθητικῷ ἐστὶ, τοῦτέστι τῷ ζῴῳ, τὸ δὲ αἰσθητὸν προϋπάρχει, ὡς περ

(*) Δυκομήδους γραμμῆς καὶ Νικέδημος] ἰσοκλειδῶν γραμμῆς καὶ Νικο-
μήδους Simplicius in Aristot. Phys. f. 13 b.

τὰ ἐκτὸς σώματα ἀφ' ὧν τὸ ζῶον, προϋπάρχει τῇ φύσει πρὸ τῆς φύσεως τῆς αἰσθητικῆς.

1) ἈΜΜ. f. 94. ἀνάγκη αἰσθητῶ ἀναρριπνόμενον συναναρριπνόμενον καὶ τὸ σώμα, σώματος δὲ ἀναρριπνόμενον μὴδὲ ἐμφύλον εἶναι, ἐμφύλον δὲ μὴ ὅπως μὴδὲ ζῶον εἶναι, ζῶον δὲ ἀναρριπνόμενον μὴδὲ αἰσθητῶ εἶναι. ἐν γὰρ τοῖς ζώοις ἡ αἰσθητικὴ τὸ εἶναι ἔχει· αἰσθητῶ ὅν ἀναρριπνόμενον ὑπὸ αἰσθητικῆς ἔσται, ὡς ἐδείξαμεν, διότι πᾶσα αἰσθητικὴ ἐν σώματι ἔχει τὸ εἶναι καὶ περὶ μόνον αὐτὸ θεωρεῖται. τὰ γὰρ ὅνματα ἐκπέφυγε πᾶσαν αἰσθητικὴν, μήτε αὐτὰ αἰσθητικῶς ὑποκείμενα μήτε δεκτικὰ ὄντα αἰσθητικῶς. ὁ μὲν γὰρ καὶ ἀντιγράφει· 10 ἡ δὲ ἀναρριπνόμενος αἰσθητικῶς ἀναρριπνόμενος καὶ τὸ αἰσθητῶν. τί δὲ ἔστι; ἐπειδὴ πᾶν μὲν ζῶον ἐμφύλον, πᾶν δὲ ἐμφύλον σῶμα, ὃ πᾶν δὲ σῶμα ἤδη καὶ ἐμφύλον καὶ ζῶον, πᾶν δὲ σῶμα αἰσθητῶν· ὡς καὶ ζῶον ἀναρριπνόμενον ὑπὸ κωλύει πλείονα ἄλλα εἶναι, οἷον τὰ ὕδαρ, τὴν γῆν, γλυκύ, πικρὸν καὶ τὰ τοιαῦτα.

ΣΙΜΠΛ. i' f. 8. χρὴ μέντοι γνωστικῶν ὅτι ἐκ ἀρεσκείας τῶν τοῖς ἐκπεφύκει· διὰ καὶ συνεχῶς τὸ δοκεῖν προσέθηκε. πρόδηλον δὲ λέγει πρὸς τὴν ἔντασιν κοινῶς μὲν ὅτι μὴ ὅπως ἐπιστήμης μὴδὲ αἰσθητικῆς τὰ μὲν ὑποκείμενα εἰς γνωστὴν τοῖς ἐπιστήμοι καὶ αἰσθητικῶς εἶναι ὁ κωλύει, ἐπιστήμη δὲ ἐκ ἑξίν ὑπὸ αἰσθητῶν ὑπὸ γνωστῶν 20 ὡς βέλπον δὲ αὐτὸς καὶ πραγματωθέντων ἐν τοῖς Μετὰ τὰ ἔκτα (γ δ) περὶ τούτων διατίττει, ἐν οἷς φησὶ "τὰ μὲν ἐνέργεια αἰσθητῶς ἐνέργειας αἰσθητικῆς, τὰ δὲ δυνάμει ταῖς δυνάμει." τὰς αἰσθητικῆς ὅπως τῆς καὶ ταῦτα τῶν ἀπορηθέντων λύσεως καὶ δεοντολογίας περὶ τῶν δυνατῶν διακρίσεως, ἀνεβάλτο νῦν αὐτὴν ὡς 25 ἀπορητὴν ποιεῖμενος διδασκαλίαν, τὰς δὲ ἀπορίας τίθισιν ἅμα ἡ ἐπιστήμη ὡς ὑπὸ ἀφίσης ἀδιευκύνθητον, ἅμα δὲ καὶ ὡφέλιμα καὶ προκεκινῆσθαι ἤδη τὴν διάνοιαν τῶν ἀπορητῶν καὶ προκεκινῆσθαι. ἰστέον μέντοι ὅπως μὴ εἶναι ποτε θάτερον τῶν πρὸς τὴν φύσιν καὶ τὸ ἐτέρω ὄντος· ἡ γὰρ τῆς σελήνης ἐκλειψὶς ἦν μὲν καὶ 30 ἐκλειψὶς, ἐπιστήμη δὲ ἐκ τῆς τοῖς Ἑλλήσι πρὸ Θαλῆ· εἰ δὲ βαρβάρων τῶν ἐπιστητῶν, ἦν αὐτὴ καὶ ἐπιστήμη παρ' ἐκείνοις, ὡς ἐκλειψὶς οὐκ εἶναι ἡ μὴδὲτερον. εἶπε δὲ πρὸς διαβολὴν τῶ ὄντος τῶ πρὸς τὴν ταῦτα τε καὶ τὰ ἐπόμενα τούτοις λέγειν, διορθώσας αὐτὸν ἐπὶ τῷ ἐκλειψὶ, ἐνδεικνύμενος ὅτι, ἐὰν μὴ φῇ τις τὰ πρὸς τὴν 35 ὡς ταῦτα οἷς τὰ εἶναι ταῦτ' ἐν τῷ πρὸς τί πως ἔχειν, ὑδέκα ἔστι ἀνάγκη ὅτε ἡ συνύπαρξις αὐτῶν ὅτε τὴν μίαν εἶναι φύσιν τῶν πρὸς τὴν δύνατον δὲ καὶ πρὸς τὰς ἀπορητικὰς ταύτας ἐκλειψὶς ἐκλειψὶς... f. 8 b. πῶς δὲ, φασί, τὸ αἰσθητῶν καὶ τὸ ἐπιστημῶν; πότερον τῇ ἐπιτηδεύοντι μόνῃ, ὡς περὶ Φίλων ἔλε- 40 γον, ἢ μήτε ἢ μήτε μέλλῃ γίνεσθαι αὐτῇ ἐπιστήμῃ, ὡς περὶ τὸν τῇ Ἀπλανταῖ πελάγει εὐλὸν καυσὸν ἐστὶν ὅσον ἐφ' ἑαυτῶν καὶ καὶ τῇ φύσιν; ἡ ἄρα τῇ ἀκωλύτῃ ἐπιτηδεύοντι κριτέον τὰ ταῦτα, καθόσον πέφυκεν ὑποκίπτεται ἐπιστήμῃ καὶ αἰσθητικῇ καθ' ἑαυτὰ, μὴδὲ φανερὸν κωλύματος ἐνισχυμένῃ; ἡ τούτων μὲν ὑπὸ 45 ἡμῶν, τὸ δὲ ἐπιστημῶν λέγει, ὅταν ἐπιστήμη αὐτῇ ἢ ἡ μέλλῃ ἔσθαι καὶ μέλλῃ τῇ ἐκβάσει κρίνεσθαι τὸ δυνατόν; ἀλλὰ τὴν μὲν ἐπικρίσιν πᾶσι ὡς τῆς περὶ δυνατῶν χαλεπωτάτης θεωρίας ἐχομένην πα-

ρατεῖν νῦν οἱ ἐξηγηταί... ὅτι δὲ μὴ ὅπως ἐπιστήμης δύνατον εἶναι καὶ τὸ ἐπιστημῶν, οἱ μὲν καὶ τὴν ἐπιτηδεύοντα μόνῃ κρίνοντες τὸ δυνατόν συγχωροῦσιν (ἔχει γὰρ τὴν οἰκείαν φύσιν πρὸς τὸ γνωστικόν), οἱ δὲ τῇ ἐκβάσει δοκιμάζοντες ὃ συγχωροῦσιν, ἐὰν μὴ πάντως μέλλῃ εἰς ἔργον ἐναργὲς προχωρήσειν. ὅρα ὅν ὅπως ἀποπον πά- 5 χουσιν οἱ κρίνοντες μὲν τὸ δυνατόν καὶ τὸν αὐτὸν τοῖς ἀρχαίοις τρόπον, καὶ τὴν ἐποικίαν ἐπιτηδεύοντα, ὡς περὶ Φίλων, ἀπορῶντες δὲ πρὸς αὐτὸν νῦν καὶ τὴν Διοδώρου ἔννοιαν, αὐτῇ τῇ ἐκβάσει τὸ δυνατόν κρίνοντες, καὶ ὡς ἐντασιν πρὸς ταύτην κομίζοντες τὸ ἐπιστημῶν ὡς ἐπιστημῶν εἶναι μὴ ὅπως ἐπιστήμης· εἰ γὰρ καὶ τὸς πα- 10 λαῖς τὸ ἔχον ἀφορμὴν ὡς δύνασθαι γενεᾶς, τὸ ἐν εἰς δυνατόν, ἀληθὲς μὲν ἂν εἴη τὸ ὑπὸ τῷ Ἀριστοτέλει ῥηθὲν ὅτι μὴ ὅπως τῆς ἐπιστήμης κατ' ἐνέργειαν ἐστὶ τὸ ἐπιστημῶν δύναμει. ἀλλ' ὑπὸν τούτο πρὸς τὴν τῶν πρὸς τὴν συνύπαρξιν· ἔδει γὰρ τὸ μὲν δύναμει πρὸς τὸ 15 δύναμει παραβάλλειν τὸ δὲ ἐνέργειαν πρὸς τὸ ἐνέργειαν, καὶ ὅπως ἅμα λέγειν τὰ πρὸς τὴν ὑπάρχει δὲ αὐτοῖς τούτο, διότι σὺν ἀλλήλοις καὶ ἐξ ἀλλήλων ἐστίν.

ΣΙΜΠΛ. κ' f. 1. ἐπὶ μὲν τῶν ὅλων (τῶν δευτέρων ὅσων) πάλιν 80 διαφαίνει τὸ μὴ εἶναι πρὸς τὴν· ὁ γὰρ ἀνθρωπος ὁ λέγει τινὸς ἀν- 16 θρωπος ὑπὸ ὁ βῆς τινὸς βῆς ὑπὸ τὸ εὐλὸν τινὸς εὐλὸν· ὅσων γὰρ ἔχουσιν καθ' αὐτά. εἰ μέντοι τὸν ἀνθρωπον ἢ τὸν βῆν τινὸς λέγομεν κτήμα, ὡς περὶ τὸν ἀγρόν, ὁ καθὼ εἰσὶν ἀποδιδόμενοι, ἀλλὰ καθὼ συμβέβηκεν αὐτοῖς κτήμασιν εἶναι. ἀλλ' ἐπιστάσεως ἄξιον, διὰ 20 τί τούτο ἐκ εἶπε καὶ ἐπὶ τῆς ἀτόμῃ ὅσων τῆς ὅλης; καὶ γὰρ ἐπὶ ταύτης δυνατὸν ἦν εἰπεῖν ὅτι ὁ τις ἀνθρωπος ἡ οἷον ὁ ὄσων τινὸς ἦν, ὡς κτήμα τῷ οἰκείῳ δεσπότῃ. ἀλλ' ἴσως ἴδιον εὐρὺν ὡς ἀτομὸν τὸ τινὸς τὴν μὴ ἔχον ἀκόλουθον τὴν κατηγορίαν, τούτῳ προσε- 25 χρήσατο.

f. 1 b. διὰ τούτο, ἵνα μὴ εὐρεθῇ τις ὅσων τῶν πρὸς τὴν ὅσα, 80 22. ἔτερον ὅρισμον αὐτῶν ἀποδίδωσι τὸν λέγοντα ὅτι "ἐστὶ τὰ πρὸς τὴν οἷς τὸ εἶναι ταῦτ' ἐν τῷ πρὸς τί πως ἔχειν," ἐκείνῃ τὸ λέγειν πρὸς ἔτερον ἀλλὰ τὸ εἶναι τοῖς πρὸς τὴν ἀποδύς... ὁ μὲν πρῶτος ὅρος τὸ τί ἐστὶν ἐκ ἀπέδωκε τῶν πρὸς τὴν, ὁ δὲ δεύτερος καὶ τὴν ὅσων ἀφω- 30 ρίστατο. καὶ ἐκείνος μὲν ἐκ ἀντιγράφει πρὸς τὸ ὅρισμόν· ὁ γὰρ εἰ τὸ πρὸς ἔτερον λέγει, ἐπειδὴ ἐτέρων λέγοντι καὶ τὰ ἴδια καὶ τὰ μέρη (τὸ γὰρ γελαστικὸν ἀνθρώπου λέγει, πάλιν δὲ ἡ χεὶρ τινὸς λέγει), τούτο πρὸς τί ἐστὶν· ὅσων δὲ ἀντιγράφει. ταῦτα μὲν ὅν τοῖς ἄλλοις ἐξη- 35 γηταῖς τῷ Ἀριστοτέλει δοκεῖ· ὁ δὲ κριτικώτατος Σουριανός... ὅν αὐτὸς ἀποδίδωσιν (Ἀριστοτέλης ὅρισμός), οἷς τὸ εἶναι ταῦτ' ἐν τῷ πρὸς τί πως ἔχειν, ἰσοδυναμεῖ καὶ καὶ Πορφύριον τῷ προτέρῳ, ὅς καὶ τὴν ἔννοιαν ἀποδέδοι· ὑπὸ γὰρ τὰ αὐτὰ ἅπερ ἐστὶν ἐτέρων εἶναι λεγόμενα, δι' ἄλλο τι ἔχει τούτο ἢ διὰ τὸ εἶναι αὐτῶν ταῦτ' 40 τὸ εἶναι τῷ πρὸς τί πως ἔχειν. ἴσως δὲ ἡ διαφορὰ ἐν τούτῳ ἐστὶ, καθόσον ἐκείνος μὲν ἀπὸ τῷ λέγειν τὸ εἶναι ἐνδεικνύει ὡς ἀπὸ ἐναργεστέρου, ὅσων δὲ ἀπὸ τῷ εἶναι καὶ τὸ λέγειν ὡς ἀπὸ αὐτω- 45 δεστέρου.

ΔΑΒΙΔ. ἀπορεῖ δὲ ὁ Ἀλέξανδρος πρὸς ταῦτα, ὅτι παρα- 40 θύρας προήλθεν ἡ λύσις τῆς ἀπορίας· ἡγορήθη γὰρ ἐπὶ τῆς ἀπλῶς

κεφαλῆς, λέλειπεν δὲ ἐπὶ τῆς τινὸς κεφαλῆς· ἀνωτέρω γὰρ ἐλέγετο ὅτι ἡ κεφαλὴ ζῶν κεφαλὴ, νῦν δὲ ἐπὶ τῆς ὀρωμένης κεφαλῆς λέλειπεν, ἥτις ἐστὶν ἐπὶ μέρους· ἡ γὰρ καθόλου κεφαλὴ ἀόρατος. διὸ αὐτὸς λέγει λύσειν ἄλλην· φησὶ γὰρ “συλλέλυται μοι καὶ τὸ πρῶτον, ὃ ἐπὶ τῆς ὀρωμένης κεφαλῆς λέλειπεν, ἥτις ἐστὶν ἐπὶ μέρους. εἰ 5 γὰρ εἴ τις κεφαλὴ μὴ ἐστὶ τῶν πρὸς τι, ὑδὲ ἡ ἀπλῶς κεφαλὴ τῶν πρὸς τι, εἴπω (ὅσα γὰρ τῶν ἐπάνω κατηγορεῖται καὶ τῶν ὑποκάτω), καὶ εἰ ἡ ἀπλῶς κεφαλὴ ἔκ ἐστὶ τῶν πρὸς τι, ὑδὲ ἡ τις κεφαλὴ, διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν.” καὶ φάμεν ἡμεῖς πρὸς τὴν Ἀλέξανδρον ὅτι ὅσον ἀπὸ τῆς λύσεως σου, ἔκ ἐξαι ἐν σημαίνοντι τῶν πρὸς τι τὸ 10 διὰ τὴν πρὸς τὸ γένος ἀναφορὰν, ὃ ἀνωτέρω ἡμῶν δέδοικεν· δυνατὸν γὰρ τῷ μὴ μερικῶς μὴ ὑπάρχειν, τῷ δὲ καθόλου ὑπάρχειν, οἷον ἡ τις γραμματικὴ μὴ ὅσα τῶν πρὸς τι δι’ αὐτὴν, διὰ τὸ γένος τῶν πρὸς τι λέγειν εἶναι. τί ὅν ἀπορεῖς τὴν τινα μὴ κεφαλὴν μὴ εἶναι τῶν πρὸς τι, τὴν δὲ καθόλου τῶν πρὸς τι εἶναι; οἱ περὶ Ἀμμιωνίων 15 δὲ φασιν ὅτι ὑδὲ ἐπὶ τῆς ἀπλῶς δυνατὸν εἰπεῖν τίνος ἐστὶ κεφαλὴ, ἐπὶ τῶν ὁμοίων ζῶων, λύκῳ καὶ κυνός, φάττις καὶ περιστερᾶς. ὁ μὲν διακριτικώτατος Σουριανός, ὅτι ὑδὲν διαφέρει ἡ πρώτη ὑπογραφή τῆς δευτέρας ἀλλ’ ἡ ἐξηγησίς ἐστιν ἑτέρα τῆς ἑτέρας. διὰ τί γὰρ τὰ πρὸς τι ὅσα αὐτὰ ἀπερ ἐστὶν ἑτέρων εἶναι λέγει; ἐπειδὴ τὸ εἶναι 20 ἔχει ἐν τῇ πρὸς ἕτερον χέσει. καὶ διὰ τί οἷς τὸ εἶναι ἔχει ἐν τῇ πρὸς ἕτερον χέσει; ἐπειδὴ αὐτὰ ἀπερ ἐστὶν ἑτέρων εἶναι λέγει. ἀλλ’ εἰ ἄρα σαφεστέρα ἡ Πλατωνικὴ, ἐπειδὴ πρόσκειναι τὸ λέγειν, ἀσαφεστέρα δὲ ἡ Ἀριστοτελική, ἐπ’ ἀμφοτέρων τῶν ὅρων ληπτέον, τῆς Πλατωνικῆς καὶ τῆς Ἀριστοτελικῆς, ἡ ἐπὶ ἀνὸς ὅρου τὸ “λέγειν,” ἐπὶ 25 δὲ τῆς Ἀριστοτελικῆς ἔχ’ ὅπως, οἷον πρὸς τί ἐστὶν ὅσα αὐτὰ ἀπερ ἐστὶν ἑτέρων εἶναι λέγειν, ἵνα λαμβάνῃς ἐπὶ ἀνὸς ὅρου, οἷον κεφαλῆς καὶ ζῶν τὴν μὴ κεφαλὴν τυχὸν τινὸς λαμβάνεις, ἐκείνῃ δὲ καὶ τὸ πρὸς ὃ λέγειν ἀξιώσις πρὸς τὴν κεφαλὴν λέγειν. εἰ γὰρ τὸ “λέγειν” ἐπὶ τῶν δύο ὅρων νοητῇ ἔχουσα ἡ ὑπογραφή τῷ Πλάτῳ, ἔχ’ ἐπεὶ 30 αὐτῇ ὑδὲν ἄτοπον. ἀλλὰ καὶ τῇ Ἀριστοτελικῇ ἄτοπον ἐπεὶ ὑπογραφή, εἰ ἐπὶ ἀνὸς ὅρου ληφθεὶς μόνον ἡ ἀπόδοσις. ὑδὲ δὲ φησιν ὁ Ἀριστοτέλης ὅτι φανύλη πάντως ἡ ὑπογραφή Πλάτῳ.

8. ΣΙΜΠΛ. κ’ f. 3. τινὲς τὴν νῦν ἀκριβέστερον ἀποδοθέντα ὁρι- 31. μόν τῶν ἐπιχειρῶσι διασύρειν, ὡς τὸ ὁρίζον ἐν αὐτῷ παραλα- 35 βόντα, τὰ δὲ πρὸς τι ὁρίζομενον, οἷς τὸ εἶναι, φησὶ, ταυτόν ἐστι τῷ πρὸς τί πως ἔχειν. ἀλλὰ καὶ ἀσαφῆ τὴν ἀπόδοσιν ἐποιήσατο, ὡς καὶ Βοηθῷ καὶ Ἀρίστωνι δοκεῖ· ὅπερ καὶ αὐτὸ κακία ὁρισμῷ ἐστίν. διὰπερ ὁ Ἀρίστων ὡς ἐπὶ σαφέστερον μεταλαμβάνων “τὰ πρὸς τί 40 πως ἔχοντα” φησὶ “ταῦτα ἐστίν, οἷς τὸ εἶναι ταυτόν ἐστι τῷ πρὸς τί ἔχειν πρὸς ἕτερον.” καὶ ὅπως δὲ καὶ Ἀνδρόνικος ἀποδίδωσι. τὴν δὲ ἀπορίαν ὁ μὲν Ἀρχαῖος λύων φησὶν ὅτι τὸ ὁρίζον ἐν τῷ ὅρῳ παρελκῆ- φθαι, ἀλλὰ καὶ τῷ δευτέρῳ πρὸς τι ὁμωπύμως αὐτὸν κεχρησθῆναι φησιν ἀντὶ τῷ πρὸς ὁτῶν πως ἔχειν. δύναται δὲ τις κακῶς λέγειν, ὅπερ καὶ πρότερον, ὡς τὰ γενικώτατα καὶ ἀρχηγικώτατα γένη δι’ 45 αὐτῶν ἀνάγκη σαφηνίζεσθαι, ἅτε μὴ ἔχοντά τι καθολικώτερον δι’ ὃ καὶ ἄλλοι μόνον τις αὐτῶν ποιήσει τὴν ἀπόδοσιν. λύσει δὲ καὶ ὅπως τὴν ἀπορίαν... ὃ τὰ μετέχοντα αὐτὰ ὁρίζομενος καὶ τὴν μέθεξιν

ἀναγκαζέει τὴν μέθεξιν ἐν τῷ ὁρισμῷ παραλαβεῖν· ὅτι γὰρ τὰ πρὸς τι, ὃ ὁρίζεται, τὰ μετέχοντα ἐστὶ, δηλοῖ τὸ πληθυντικῶς εἰρη- 25 ζῆς, τῆς τῷ γένους αὐτῶν ιδιότητος μιᾶς ὅσης. ὅπως γὰρ ὑδὲ δύ- νατὸν οἶμαι περὶ τῆς χέσεως αὐτῶν εἰπεῖν ὅτι πρὸς τί πως ἔχειν ἄλλο πρὸς ἄλλο καὶ τῷ τῷ θεωρεῖται, ὥσπερ καὶ ἡ τῷ ἔχειν κατηγορία 30 ἐκ ἐν τῷ ἔχειν τι αὐτὴν λέγειν ἄλλ’ ἐν τῷ ἄλλο τι ἔχειν. σαφέ- στερον δὲ ταύτην τὴν ἔννοιαν δηλοῦσιν ὅτι τὸ Ἀρχαῖος ὁρισμός, λέ- γων “οἷς τὸ εἶναι ταυτόν ἐστι τῷ πρὸς ὁτῶν πως ἔχειν,” καὶ ὁ Ἀρί- 35 στωνος καὶ ὁ Ἀνδρόνικος ὁ λέγων “οἷς τὸ εἶναι ταυτόν ἐστι τῷ πρὸς ἕτερον πως ἔχειν.” ὡς γὰρ ἐπὶ τῶν μετεχόντων τῆς τῷ πρὸς τι χέ- σεως καὶ καὶ ταύτην ἀφοριζομένων εἰρηζέτω, εἰ καὶ δύναται πως καὶ ἐπ’ αὐτῆς ἀκέρως τῆς χέσεως· τὸ γὰρ εἶναι τῶν καὶ πρὸς τι χέ- 40 σεων ταυτόν ἐστι τῷ ἕτερον πρὸς ἕτερον πως ἔχειν.

ἈΜΜ. f. 101 b. ὑπόληψιν ἐνταῦθα τὴν ἀμυδράν καὶ ἀβέ- 8. βαιον γινώσκιν φησιν, τὴν οἷον δόκασιν· ἡ δὲ ἐπιστήμη γινώσκιν ἐστὶν 1 ἄπταιστος καὶ ὑπόληψις ἀμετάπειστος.

ΣΙΜΠΛ. κ’ f. 4 b. ὁ μὲν Ἀρχύτας, ὡς καὶ πρότερον εἰρηζέτω, 8. μὲν τὴν ὕσιν εὐθὺς τάττει τὴν ποιότητα... καὶ Εὐδωρος δὲ τῷ 2. περὶ τῆς ὕσιν λόγῳ τὴν περὶ τῆς ποιότητος λόγον, καὶ μὲν τῶν τῶν περὶ τῆς ποσῆς συνεζεύχθαι φησὶν· τὴν γὰρ ὕσιν ἅμα τῷ ποιεῖν καὶ ποσῶ συνυφίσταται, μὲν δὲ ταῦτα τὴν χρονικὴν τε καὶ τοπικὴν κα- 3. ττηγορίαν παραλαμβάνειν. πᾶσαν γὰρ ὕσιν πῶς τε εἶναι καὶ ποτε, 4. δηλονότι τὴν αἰδητήν... πῶς δὲ καὶ ὁ Ἀριστοτέλης δίδει μὴ πάντῃ ἀπιδάνως μὲν τὰ πρὸς τι τάξαι τὸ ποιόν; ἡ προέταξε μὲν τὴν ὕσιν 5. τῷ ποσῷ, διότι τὴν ὑπάρξιν αὐτῷ παρέχει· τὸ δὲ ποσὸν τῷ πρὸς 6. τι ποσῷ τὴν αἰτίαν ἐνδίδωσι τῷ εἶναι, ἀφ’ ὃ οἱ λόγοι παράγονται, 7. ἐκ δὲ τούτων αἱ ποιότητες τὴν ὑπόστασιν λαμβάνουσι· καὶ ὅπως ἡ 8. τάξις ἐπιπλέκει τῶν κατηγοριῶν. ἐκ ἀπόβλητος δὲ ἐστὶ καὶ ἡ πρὸς τὴν ἡμετέραν διδασκαλίαν τείνουσα αἰτία τῆς τάξεως... περὶ δὲ 9. τῆς ἐπιγραφῆς ζητῶσι, διὰ τί περὶ ποῦ καὶ ποιότητος ἐπέγραψεν; 10. ἄρα ταῦτα ἐξ ἀμφοῖν δηλοῦν, ἡ ἡ μὲν ποιότης τὸ ἐχόμενον καὶ αὐτὴν 11. τὴν ιδιότητα δηλοῦν, τὸ δὲ ποῦ τὸ μετέχον;... ὅτι δοκεῖ δὲ τῷ 12. Ἀριστοτέλει ἡ ἐπιγραφὴ εἶναι (ὑδὲ γὰρ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἐποίησε 13. τῷ), ἀλλὰ γραφῶς ἀμάρτημα τῷ ὑπολαμβάνουσιν οἱ περὶ 14. τὴν Ἀρχαῖον καὶ τὴν Ἀλέξανδρον· ὑπερμεματισμένον γὰρ αὐτὸ εὐρόντα 15. τῶν ὡς μέρος κατατάξαι. εἰ δὲ τις καὶ ὡς καλῶς ἐπιγεγραμ- 16. μένην συνηγορεῖν βούλοιο, ἡ ταύτην ἐρεῖ σημαίνει τὴν ποιότητα καὶ 17. τὸ ποιόν, ἀπ’ αὐτῷ τῷ Ἀριστοτέλει πιστεύματος τὴν λόγον, ὅς ἐν τοῖς 18. θεολογικοῖς (Metaph. θ’ 14) ὁ καὶ τὴν ποιότητα μόνον τὸ ἀπλῶς 19. τάττει ἀλλὰ καὶ τὸ ποιόν, καὶ τὸ πάθος αὐτὸ τῆς ὕσιν τινέμενος· 20. πάθος δὲ τὸ μὲν ἐν τῷ πάχειν ἐστὶ τὸ δὲ ἐν τῷ πεπονθέναι, καὶ τὸ μὲν ἐν 21. τῷ πάχειν τῆς τῷ πάχειν ἐστὶ κατηγορίας, τὸ δὲ ἐν τῷ πεπονθέναι 22. ἡ ποιότης ἐστίν... τὸ μὲν ὄνομα τῆς ποιότητος δοκεῖ πρῶτον ὁ 23. Πλάτων πεποιθέναι, ὡς αὐτὸς ἐν Θεαιτήτῳ (p. 182 a) ἐπιση- 24. μαίνει καὶ παράγει τὸ ὄνομα πεποιθέναι... τῶν δὲ παλαιῶν οἱ μὲν 25. ἀνέροντας ποιότητος τελῶς, τὸ ποιόν συγχωρῶντες εἶναι, ὥσπερ 26. Ἀργαῖος, ὅς ποτε Πλάτωνι διαμφισβητῶν “ὦ Πλάτων” ἔφη 27. “ἴππον μὲν ὀρῶ, ἱππότητα δὲ ἔχ’ ὀρῶ.” καὶ ὅς εἶπεν “ἔχεις μὲν ἴππος

ἡ δὲ πῶς τὸ ἔμμη, ὅτι δὲ ἰσότης θεωρεῖται ὑπόκειται κέκτησθαι. καὶ
 ἄλλα δὲ τῶν πρὸς ταύτης τῆς δόξης. οἱ δὲ τινὰς μὲν ἀνθρώπων ποιό-
 ντες τὰς δὲ κατελείμηνον. τῶν δὲ ὑπόκεινται αὐταῖς διδόντων
 εἰς πᾶσας ἡγῶντο ἀσωμάτων, ὥσπερ οἱ ἀρχαῖοι, οἱ δὲ τῶν μὲν
 ἀνθρώπων ἀσωμάτων τῶν δὲ σωμάτων σωμματαίως, ὥσπερ οἱ
 Στωϊκοὶ διαμφορῶνται δὲ καὶ τὸ τοῦτο παρὰ πᾶσι, πότερον, ὥσπερ
 πρὸς ὑποκειμένους τὸ εἶναι αἰτίαι εἰσὶ καὶ τὸ ποιῶν εἶναι, ὥτως δὲ καὶ
 ὅπως τὸ εἶναι τοιαύτας τῶν αἰτίων ἐπιφέρειν, αὐτοσφύατοι εἶναι
 καὶ αὐτὰς ἐνεργεῖν, ἢ ἄλλων αἰτιῶν δέοντι εἰς τὸ εἶναι, κακεῖ-
 ναι ἄλλων, καὶ τὸ τοῦτο ἐπ' ἀπειρον· πολλὰ δὲ ζήτησις ἐστὶ καὶ τίνος
 καὶ ὑποκειμένης ποιότητος τίθεσθαι καὶ τίνος ὁ τοιαύτας· διὰ τί γὰρ μία
 καὶ ἡ αὐτὴ ὕστα ἡ λευκότης ἐπὶ ψιμυυθίου καὶ γαλακτος ὕσταδος
 ἦν· ἐπεὶ δὲ ὁ ῥαδιάν ἐστι διακρίναι, ἐκάλον μὲν ἔν τῇ ποιότητι
 καὶ ἐστὶ ἀπὸ τῆς Στωϊκῆς, οἱ δὲ ἀπὸ τῆς Ἀκαδημαϊκῆς ἀπὸ τοῦ ἔχον-
 τος τὰς ἔξας ἐκτὰ ἐκάλον, ὥσπερ τὰ ἐννοήματα μεθεκτὰ ἀπὸ τοῦ
 ποιῶντος καὶ τὰς πτώσεις τελευτᾶς ἀπὸ τοῦ τυγχάνουσιν καὶ κατη-
 γήματα καὶ συμβαίματα ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος. καὶ ἡ μὲν ἀρχὴ
 τῆς ἰσότητος τὸ ἐκτὸς ἀπὸ τῶν ἔξων παρήχθη, ὕστερον δὲ ἐπιδι-
 κται τὸ ἴση καὶ ἐπὶ τὰς χεῖρας, ὅθεν προβόλην καὶ κἀκίον, ἐπὶ τε
 αἰσθητικῶν, οἷα ἐστὶν ἡ περιπάτησις, ἐπὶ τε τὰς συνθέτους ἐκ κιν-
 ῶν καὶ χεῖρας καταστάσεις, οἷα ἡ ὀρχήσις αἴη. οἱ δὲ προσελάμ-
 βον καὶ τὰς πρὸς τί πως ἔχουσας κινήσεις, οἷα ἡ ἐγγυσις καὶ ἡ
 ἐκκίνησις, καὶ ἐπὶ τὰς πρὸς τί πως ἔχουσας χεῖρας, οἷα ἡ ἀπάτη, καὶ
 ἐπὶ τὰς ὅταν τῶν κινήσεων καὶ χεῖρας, αἷς ὅτε κινήσεις βύλοντι
 ὅταν πρὸς χεῖρας, οἷα ἡ αὐτὴ τὸ τοῦτο κατὰ ῥῥωσιν καὶ ἡ αὐτὴ τὸ τοῦτο
 ἰσότης θεωρεῖται. καὶ οἱ μὲν ἀπὸ τῶν ἔξων μέχρι τῶν ἐνεργειῶν
 ἔστι μὲν τὸ ἐκτὸς τεταχθῆναι, οἱ δὲ προσλαμβάνουσι καὶ τὰς πεί-
 νας, ἡ δὲ ἀντιπαρὸς ἐπεκτείνει τὸ ὄνομα τὸ ἐκτὸς μέχρι τῆς κοινῆς
 ἰσότητος σωμάτων καὶ ἀσωμάτων, ὅθεν τὸ τί ἦν εἶναι. καὶ τὸ μὲν
 [ῥῥωσι] καὶ παρασχηματισμὸν ἀπὸ τοῦ ἔχοντος ἐκτὸς ἐκλήθη, ὕστερον
 ἡ πρὸς τὸ ἐκτὸς τὸ ὄνομα τὸ ἐκτὸς καὶ μὴ ἀνακεκλῆσθαι ἀπὸ τοῦ κατη-
 γήματος, καὶ εἰ τε μὲν ἔξας καὶ ποιότητος, πάντως τὸ τοῦτο καὶ ἐκτὸς.
 ἐκάλον δὲ τὸ ἐκτὸς τῆς ἔξας, ὡς εἶρηται. ἡ δὲ Ἀριστοτέλης περὶ
 τῶν ἔξας καὶ τῶν παλαιῶν ἐστὶ τοιαύτη. ἀσώματα τὰ ἐκτὰ
 ὅταν ὅταν ὑπολαμβάνουσιν· ἀπλάσιαι γὰρ καὶ τῇ φύσει πρῶτα
 αἰτία, καὶ ὡς ὑδὲ μέρη ἐκάλον ὡς πρὸς τὰ ἐκτὰ, αἰτία δὲ μόνον,
 καὶ ταῦτα ὡς ἔξωθεν ἀλλ' ἐν τοῖς ἐχούσιν ἐμπεριέχοντι πάντα· ἀριθ-
 μὸς καὶ λόγος τὸ ἐν ὕλῃ ταῦτα ὄντες. ἀριθμὸς μὲν οἱ Πυθαγόρειοι
 καὶ λόγος ἐν τῇ ὕλῃ ὡνόμενος τὰ αἰτία ταῦτα τῶν ὄντων ἢ ὄντα,
 καὶ ὡς αἱ εἰς τὸ φαῖεν, τὰ ἐκτὰ. οἱ δὲ καὶ λόγος ἀσωμάτων ὑποτί-
 καται ταῦτα, παρ' ὧς ἑτέρως αἰα, τὸς δὲ ἑτέρος ὄντας καὶ ποικίλως
 ὡς ὅταν αἰτία διαφορὰ καὶ τῶν πρῶτων συζητῶν καὶ τῶν ἐκ τῶν
 συζητῶν ὑπόκεινται. αἰτίαι δὲ εἰσιν οἱ ἀριθμοὶ ὅτοι καὶ λό-
 γος, ὥσπερ καὶ ἡ ὕλη· αἱ μέντοι κινήσεις αὐτῶν καὶ ἐν ἀλλήλοις
 καὶ τὰς μετεσπαστοὺς τε καὶ ὡς αἰσθητοὺς. ὥσπερ δὲ ἀφασῶντες
 ἀφασῶντες οἱ λόγος, ὑπόκειται ῥυθμίζοντες τὸ ὑποκειμένον καὶ ἡχημα-
 τίζοντες, ἀλλ' ὡς ἐν τῇ σπερματικῇ λόγος καὶ συμβεβηκός οἰονεῖ
 ὑποκείμενον ἀκρωτήτως ἐνόντες.

ΔΕΞ. θαυμάζω δὲ τῶν Στωϊκῶν χωρίζοντων τὰς ἔξας ἀπὸ
 τῶν ἐκτῶν· ἀσώματα γὰρ μὴ παραδεχόμενοι καθ' αὐτὰ, ὅταν
 ἐρεχλεῖν δέον ἦ, ἐπὶ τὰς τοιαύτας διαλήψεις ἔρχονται. εἰ δὲ ὑδ'
 αἱ ποιότητες ἀντὶ τῶν ποιῶν, ὑδὲ αἱ ἔξας ἀντὶ τῶν ἐκτῶν, ὑδὲ
 αἱ διαφοραὶ ἀντὶ τῶν ὑποκειμένων θεωρηθήσονται, ἀλλὰ τῷ ὀριστικῷ
 αὐτῶν λόγῳ συμπληρώσονται τὰ ὑποκείμενα.

ΣΙΜΠΛ. καὶ εἰς β. ἀλλ' ἀποκρίνεται, φασίν, ἀπὸ τοῦ ὑστερον
 πρότερον διδάσκον καὶ ἀπὸ τοῦ ὁμοίως ἀγνοομένου, καὶ τὸ αὐτὸ δι'
 αὐτῷ ἀποδοδόναι· εἰ γὰρ ποιότης μὲν ἐστὶν ἢ ἔχει ὁ ποιῶν, πῶς δὲ
 ὁ ἔχων τὴν ποιότητα, αὐτὴ δι' αὐτῆς ἀπεδοθῇ. πρὸς ὧς ῥητέον
 ὅτι ὅταν τῶν πρῶτιζων γενῶν ἐκ προτέρων ποιῶν τὴν διδα-
 σκαλίαν, ὑδὲ δυνατὸν καὶ τὴν ἐν τῇ φύσει τάξιν ἀπὸ τῶν πρῶτον-
 τῶν καὶ αἰτιωτέρων ποιῶν τὴν περὶ αὐτῶν παράδοσιν· ὑδὲ γὰρ
 ἐστὶν αὐτῶν πρότερον, ἀλλ' ἀπὸ τῶν ἡμῶν προσεχέστερον καὶ γνωρι-
 μωτέρων ἀνάγκη ποιῶν τὴν ὑπόμνησιν· γνωριμωτέρων δὲ καὶ προ-
 σχετέστερον ἡμῶν τῆς ποιότητος τὸ ποιῶν, εἴπερ τὴν μὲν ποιότητα καὶ
 ἀναρῶσι τινες ὡς μὴ ὑφασῶσαν ὅλως, τὸ δὲ ποιῶν ὑδὲ ἀναρῶν, καὶ
 τὸ μὲν ἴσπον ὅραν ὁμολογεῖ ὁ Ἀντιόχης, τὴν δὲ ἰσότητα μὴ ὅραν,
 καὶ τὸ μὲν ὀφθαλμοῖς ὅραν, ἢ δὲ λογισμῷ καταλαμβάνει, καὶ τὸ μὲν
 ἐν αἰτίῳ τάξει προηγῆναι, τὸ δὲ ὡς ἀποτέλεσμα ἔπει, καὶ τὸ μὲν
 ἐστὶ σῶμα καὶ σύνθετον, τὸ δὲ ἀπλὸν καὶ ἀσώματον. μαρτυρεῖ δὲ καὶ
 Πλάτων τῇ ἀσφαλείᾳ τῇ τῆς ποιότητος ὁνόματος, ἐν Θεαιτήτῳ
 (p. 182 a) λέγων ἴσως ὅτι ἡ ποιότης ἅμα ἀλλόκοτον τι φαίνεται
 ὄνομα, καὶ ὁ μανθάνων ἀδρόν λεγόμενον. . . εἰς γ. καὶ ὁ Ἀριστο-
 τέλης μὲν καὶ τὰ ἐκτὰ καὶ τὰς ἐνεργείας περὶ ἡμᾶς ἀπολείπει, οἱ δὲ
 ἐξ Ἀκαδημαϊκῶν ἀμφότερα ἐκτός, οἱ δὲ Στωϊκοὶ τὰ μὲν ἐκτὰ περὶ
 ἡμᾶς τὰ δὲ ἐνεργήματα καὶ τὰ ποιήματα ἐκτός, συγγράμματα τὰς
 δύο δόξας, συμφώνως αὐτῷ ὁ Ἀριστοτέλης συνῆλθε τῇ ποιότητι
 τὸ ποιῶν ὡς ὄντα ἀμφότερα περὶ ἡμᾶς. τῶν δὲ Στωϊκῶν τινες
 τριχῶς τὸ ποιῶν ἀφορίζονται, τὰ μὲν δύο σημασιώματα ἐπιπλέον
 τῆς ποιότητος λέγουσι, τὸ δὲ ὅταν ἦν τὸ ὄντος μέρος συναπαρτίξεν
 αὐτῇ φασίν· λέγουσι γὰρ ποιῶν καθ' ὅτι μὲν σημασιώμενον πᾶν τὸ καὶ
 διαφορὰν, εἴτε κινέμενον εἴη εἴτε ἐχόμενον, καὶ εἴτε δυσαναλύτως
 εἴτε εὐαναλύτως ἔχει· καὶ τὸ τοῦτο δὲ ὁ μόνον ὁ φρόνιμος καὶ ὁ πύξ
 προτείνων ἀλλὰ καὶ ὁ τριχῶν ποιοῖ· καθ' ἕτερον δέ, καθ' ὅ ἐκείνι
 τὰς κινήσεις περιλαμβάνον ἀλλὰ μόνον τὰς χεῖρας, ὁ δὲ καὶ ὡρί-
 ζοντες τὸ ἐχόμενον καὶ διαφορὰν· οἱ μὲν ἀπηρτισμένως καὶ τὴν ἐκφο-
 ρὰν αὐτῶν καὶ τὴν ἐπὶ τῶν εἰσι τοιαῦτοι, οἱ δὲ ὅτι ἀπηρτισμένως καὶ
 τῶν μὲν παρηγόντων, τὸς δὲ ἀπαρτίξοντας καὶ ἐμμένους ὄντας καὶ
 διαφορὰν πῶς ἐτίθεντο, ἀπαρτίξεν δὲ καὶ τὴν ἐκφορὰν ἔλεγον
 τὸς τῇ ποιότητι συνεκτισμένους, ὡς ἐν γραμματικῶν καὶ ἐν φρόνι-
 μων· ὅτε γὰρ πλεονάζει ὅτε ἐλλείπει τῶν ἐκτέρων παρὰ τὴν
 ποιότητα· ὁμοίως δὲ καὶ ὁ φιλόσοφος καὶ ὁ φιλόσοφος. οἱ μέντοι περὶ
 τῆς ἐνεργείας τοιαῦτοι, ὥσπερ ὁ ὀφθαλμὸς καὶ ὁ οἶνόςφυξ, ἔχοντες
 μέρη τοιαῦτα δι' ὧν ἀπολαμβάνουσιν ὅπως λέγοντι· διὸ καὶ εἰ μὴ τις
 ὀφθαλμὸς, καὶ φιλόσοφος πάντως, εἰ δὲ φιλόσοφος, ὁ πάντως ὀφθαλ-
 μὸς· ἐπιλείποντων γὰρ τῶν μερῶν δι' ὧν ὀφθαλμῶν, τῆς μὲν ὀφθαλ-
 μῶν ἀπολείπει, τὴν δὲ φιλόσοφον ἔξω ὅτι ἀνήρηκε. τριχῶς ὅτι

τῷ λεγομένῳ ἢ ποιότητις κτ' ἐ τελευταῖον ποιὸν συναπαρτίζει πρὸς
 τὸ ποιόν· διὸ καὶ ὅταν ὀρίζων) τὴν ποιότητα χέσιν ποιῷ, ὅπως ἀκν-
 ζέον τῷ ὄρνιθι τῷ τρίτῳ ποιῷ παραλαμβανομένῳ· μοναχῶς μὲν γὰρ
 ἢ ποιότητις λέγει) κατ' αὐτὸς τὸς Στωϊκούς, τριχῶς δὲ ὁ ποιός...
 f. 7 b. τὸ μὲν ὅτι ὁ λόγον τῆς ποιότητος ἐν τοῖς Μετα τὰ Φυσικά 6
 (δ' 14) ὁ Ἀριστοτέλης ἀπέδωκε, τὴν δὲ ἐννοηματικὴν ἐνταῦθα...
 οἱ περὶ τὴν Ἀνδρόνικον ἠξίον ἔκ' ἧς ἔχουσι δυνάμειος ὠνομάζ
 αὐτὸς (ποιός) ἀλλ' ἀφ' ἧς ἔξουσι· τὸς γὰρ εὖ πρὸς τὰς μελλύσας
 ἔξεις διακειμένους ὅπως καλεῖται. καὶ οἱ Στωϊκοὶ δὲ κτ' τὰς αὐτῶν
 ὑποθέσεις τὴν αὐτὴν ἀν ἀπορίαν προσαγάγοιεν τῷ λέγοντι λόγῳ 10
 κτ' ποιότητα πάντα τὰ λοιπὰ λέγει. τὰς γὰρ ποιότητας ἐκτὰ
 λέγοντες ὅτι ἐπὶ τῶν ἡνωμένων μόνων ἐκτὰ ἀπολείπουσιν, ἐπὶ δὲ
 τῶν κτ' συναφῆν, οἷον νεῖς, καὶ ἐπὶ τῶν κτ' διασπασθῶν, οἷον κρατῶν,
 μὴδὲν εἶναι ἐκτὸν μὴδὲ εὐρίσκειται πνευματικόν τι ἐν ἐπ' αὐτῶν
 μὴδὲ ἓνα λόγον ἔχον, ὥς ἐπὶ τινα ὑπόθεσιν ἐλθεῖν μῖα ἔξω. 15
 τὸ δὲ ποιόν καὶ ἐν τοῖς ἐκ συναπτομένων θεωρεῖ) καὶ ἐν τοῖς ἐκ διε-
 ζώτων... εἰ μέντοι τοιαύτην τις τὴν ὑπόθεσιν ὡς ἀπεξεσμένῃ
 τῆς Στωϊκῆς αἰρέσεως μὴ προσδέχοιτο, ἔστιν ἰχυρῶς ἀπομάχεσθαι
 ὡς ὅτε κατὰ τάξιν ὅτε χέσις ὅτε ἐπικτήτος ἀνύδεις ὅτε ἄλλη τις
 τοιαύτη συμπλοκή παράγει τινὰ παῦ ὑπόθεσιν· ὁμοῦν γὰρ ἐστὶ 20
 τῷ τῷ ἐκ τῷ μὴ ὄντος τὰ ὄντα παράγει καὶ ἐκ τῷ μὴ ζῶντος
 τὰ ζῶντα· ὅπως γὰρ πρῶτον γένν' τι χρεῖμα ἐν ἐκείνῳ ἐστὶν ἢ ὅτι καὶ
 ἐκ ὕστερον ἐπιγινώσκοντο ἄλλοις. ὅθεν τὸ ποιόν ὅν ὅπως ὑπόθεσιν
 ἔχει... f. 8 b. οἱ ἀπὸ τῆς Ἐρετρίας ἀνέησαν τὰς ποιότητας ὡς
 ὁδωμῶς ἔχοντας τι κοινὸν ὅτι ὅθεν, ἐν δὲ τοῖς καθ' ἑκάστα καὶ συν- 25
 θέταις ὑπαρχύσας. καὶ Δικαίαντος δὲ ἀπὸ τῆς αὐτῆς αἰτίας τὸ μὲν
 ζῶν συνεχωρεῖ εἶναι, τὴν δὲ αἰτίαν αὐτῷ ψυχὴν ἀνέρει. καὶ Θεό-
 πομπος δὲ τὸ μὲν γλυκὺ σῶμα διὰ ταῦτα ἀπεφάνετο συνεσθῆναι,
 τὴν δὲ γλυκύτητα ἐκείνῳ· ὅτε γὰρ σώματα ὅτε ἀσωμάτους ἔθεντο
 εἶναι τὰς ποιότητας, ψιλὰς δὲ μόνας ἐννοίας αὐτὰς ὑπελάμβανον 30
 διακένως λεγομένας κατ' ὁδωμῶς ὑποθέσεως, οἷον ἀνθρωπότητα
 ἢ ἰσχύτητα... λ' f. 1. βέλτιον ὅν εἰς ἐκείνην ἐλθεῖν τὴν ὑπόθεσιν
 ἣν ἀπὸ τῷ ἔχει παρὰ τὰς ἐκτὰ, ὥσπερ οἱ Ἀκαδημαῖοι ὠρί-
 σαντο ἐκτὸν τὸ ὅλον τε ἔχει αὐτὸ ἀποδόντες, ἔκ ἀπὸ τῆς ἐτυμο-
 λογίας αὐτῷ παραλαβόντες τὸν λόγον· λογικῶς γὰρ τὸ τοῦτον εἶρη) 35
 ἀλλ' ἐκ πρᾶγματικῶς... οἱ δὲ Στωϊκοὶ τῶν μὲν σωμάτων σω-
 ματικὰς τῶν δὲ ἀσωμάτων ἀσωμάτους εἶναι λέγουσι τὰς ποιότη-
 τας· σφάλλον) δὲ ἀπὸ τῷ ἡγεία τὰ αἰτία τοῖς ἀποτελεσμένοις
 ἀφ' ἑαυτῶν ὁμοῦσια εἶναι, καὶ ἀπὸ τῷ κοινῷ λόγον τῆς αἰτίας ἐπὶ
 τε τῶν σωμάτων καὶ ἐπὶ τῶν ἀσωμάτων ὑποτίθεσθαι... τὴν δὲ 40
 Ἀριστοτέλης περὶ τῆς ποιότητος δοξάν ὡς θαυμασιάν πασι ἀπο-
 κρῖνον, ἣ ὁ μόνον ἀσωμάτους ὅσα ἢ ποιότητος διαγορεύει, ὅτε
 ταῖς διαφοραῖς κατ' αὐτὴν διωρισμένων τῶν σωμάτων, ἀλλὰ καὶ
 ὅταν μὲν λέγει κτ' τὰς ποιότητας εἴη τὸς ποιός, λόγος εἶναι τὰς
 ποιότητας διορίζει) τὸς αἰδοποιώντας τὰ ποιὰ, ὅταν δὲ ἐν τοῖς 45
 ποιῶσι αὐτοῖς παρεῖναι λέγη, ἐν ὅλῃ τότε αὐτὸς καὶ μὲν τῆς ὅλης
 διαχυρίζει) συνπαρῆναι, ἔχοντας μέντοι καθ' ἑαυτοὺς ὑπόθεσιν...
 f. 1 b. εἰ μὲν γὰρ τις αὐτὰς χωρίζας, ὥσπερ τὰς ἰδέας Πλάτων,

ἀφορίζοιτο, ἐκ ἑξιν ὑπαρχέι αὐτῶν· πῶς γὰρ δὴ ἢ ἡμετέρα ἔξιν
 ἔξιν χωρίζει καὶ ἢ μετεχομένη καθ' ἑαυτήν; εἰ δὲ ὅπως τις αὐτὴν
 λαμβάνει ὡς καὶ ἡμῶν παρῶσαν καὶ ὡς μετεχομένη ἐν τοῖς ποιῶσι,
 καὶ ὅπως ἐχομένη ὡς τῶν μετεχομένων γίνεσθαι, ἔξιν αὐτῶν ἢ
 ἀληθῆς ὑπόθεσις... f. 2. ὅθεν ἄρα τὸ ποσὸν συμβάλλει) εἰς τὴν
 ὑπόθεσιν αὐτῶν, ὡς δοκῶσι τινες τῷ Πλάτῳ ἀνέειν, ἀλλ' ἔξιν
 ἀμέριστος περὶ τὰ σώματα μερίζομενος.

ἈΜΜ. f. 106. διὰ τί δὲ πρόσκει) τὸ "καθ' ἢν ποιοὶ τῶς λέ-
 γον);" ἢ διὰ τὸ δι' αἰδῶ ἔρευθος ἢ τὴν διὰ φόβον ὠχρίασιν. ὅ γὰρ
 ποιότητες αὐτῶν, ἐπειδὴ μὴ ἐρευθία ἢ ὠχρία οἱ αἰδεῖσθαι καὶ φο-
 βηθέντες λέγον) (φθαίνει γὰρ τὴν προσγορίαν ἢ μεταβολή), ἀλλ'
 ἡρυθριακέναι καὶ ὠχριακέναι, ὅ ἐ φθαίνει τὴν προσγορίαν. καὶ ὅθεν
 ὑπὸ τὴν ποιότητα ἀνάγει) τὸ πάθος τῷ διὰ τὸ αὐτὸ, ἀλλ' ὑπὸ τὸ
 πάθει. ὅ γὰρ πάχοντες λέγον) ἀλλὰ πεπονθέναι μόνον.

ΔΑΒΙΔ. τρίτη αἰτία (τῆς τάξεως) ὅτι ἔδει λοιπὸν καὶ περὶ
 τῆς ποιότητος διαλαβεῖν μὲν τρεῖς κατηγορίας διὰ τὸς λέγοντας
 μὴ εἶναι φύσει τὴν ποιότητα ἀλλὰ τῇ θέσει τῶν ἀτόμων ἔπειτα,
 καὶ τὸς λέγοντας "νόμῳ γλυκὺ, νόμῳ πικρὸν." τετάρτη αἰτία ὅτι
 ἔδει περὶ ποιότητος διαλαβεῖν ὡς ἐπεγεσθῆς τῆς ζήτησεως διὰ τὸς
 λέγοντας μὴ εἶναι καθ' αὐτὰς τὰς ποιότητας ἀλλ' ἐν τῇ πρὸς ἑτε-
 ρον χέσει τὸ εἶναι ἔχειν· τὸ γὰρ μέν ἐ καὶ αὐτὸ γλυκὺ, φασίν,
 ἀλλὰ πρὸς τὴν ὑγιαίνοντα, τῷ γὰρ ἰκτερικῶν πικρὸν φαίνει). τὸ πῦρ
 ἐ καὶ αὐτὸ θερμὸν, ὅ γὰρ πᾶσι θερμὸν, ὅ δὲ πῦρ γὰρ καὶ τῇ σαλα-
 μάνδρᾳ· ὅθεν ὁ ἥλιος πᾶσι φωτεινός, ταῖς γὰρ νυκτερίσι σκοτεινός
 δοκεῖ εἶναι. πέμπτη αἰτία ὅτι ἔδει καὶ περὶ τῆς ποιότητος συντόμως
 διαλαβεῖν δι' Ἀνταξίου καὶ τὸς περὶ αὐτόν, λέγοντας "ἀνθρώπου
 ὄρῳ, ἀνθρωπότητα δὲ ἐκ ὄρῳ," ὡς ἀναφύσας τὴν ἀπλῶς ποιό-
 τητα... ἀλλὰ πρὸς τῷ ζήτησιν πῶς διαρεῖ) ἢ ποιότητος. οἱ
 μὲν ὡς γένος αὐτὴν φασὶ διαρεῖσθαι, οἱ δὲ ὡς ὁμῶνυμῶν φωνή. οἱ
 μὲν γὰρ λέγοντες ὡς γένος εἰς εἶδη διαρεῖσθαι, ἔλεγον διὰ τριῶν ἐπι-
 χειρημάτων, ἐνὸς μὲν τῷ λέγοντος "ἐν μὲν εἶδος τῆς ποιότητος," τὸ
 γὰρ εἶδος πάντως γένος· δευτέρου, ὅτι πανταχῶς ὁδῶ ἀπαριθμεῖ)
 τὰ γενικώτατα ὡς ἀν καὶ ποιότητος γένος ὅσης· τρίτου, ἐπεὶ ποτὲ
 μὲν γένη καλεῖ) αὐτὰ, ποτὲ δὲ καὶ εἶδη ὡς ὑπαλληλα· τὰ γὰρ
 ὑπαλληλα ὑπὸ ἓν γένος τελεῖσθαι. οἱ δὲ λέγοντες ὅτι ὡς ὁμῶνυμος
 φωνὴ διαρεῖ) ἔλεγον ὅπως, ὅτι λέγει αὐτὸς ὁ Ἀριστοτέλης "ἔστι
 δὲ ἢ ποιότητος τῶν πλεοναχῶς λεγομένων" τὸ δὲ πλεοναχῶς λέ-
 γει ὁμῶνυμῶν φωνῆς. ἀλλὰ καὶ τὰς ἐπεδείξατο τὰ εἶδη· προ-
 τέτακ) γὰρ ἢ ἔξιν τῶν λοιπῶν, ἐν δὲ τοῖς ὡς γένος εἰς εἶδη διαρυ-
 μένους ἐκ ἑξὶ τάξιν εὐρεῖν. ταῦτα μὲν ὅτι, ὁ δὲ Σωκράτης βεβλῶ-
 μένος ὡς τὰ ἀφ' ἐνὸς καὶ πρὸς ἓν διαρεῖσθαι τὴν ποιότητα εἰς τὰ
 εἶδη, ἀμφοτέρω ἀποδέχεσθαι τὰ ἐπιχειρήματα, καὶ τὰ ὡς ὁμῶνυμος
 λέγοντα τὴν διαρεῖσιν καὶ τὰ ὡς γένος λέγοντα διαρεῖσθαι· μέσσα
 γὰρ ὄντα τὰ ἀφ' ἐνὸς καὶ πρὸς ἓν ὁμῶνυμῶν καὶ γενῶν, δύναται, φησὶ
 τοῖς τῶν ἀκρων ὀνόμασιν ὀνομάζεσθαι· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος βεβλῶμε-
 νος τὴν ποιότητα ὡς γένος εἰς εἶδη διαρεῖσθαι, ἀπαντᾷ πρὸς τὰ ὀνό-
 μα ἐπιχειρήματα, πρὸς μὲν τὸ πλεοναχῶς, ὅτι ἐκ ἐπὶ ὁμῶνυμῶν φωνῆς
 αἰεὶ λαμβάνει)· νῦν γὰρ ἐπὶ τῷ παρωπῶν ὁμῶνυμῶν ἀντιπῶν

ἀκατανομήτως εἰληπῇ, καὶ κεῖν νῦν ἐπὶ συνωνύμῳ κατηγορίας. ὅπως μὲν πρὸς τὸ πρῶτον ἐπιχείρημα· πρὸς δὲ τὸ λέγον ὅτι τάξιν ἐπεδείξατο, λέγει ὅτι τάξιν ἐπεδείξατο ὃ τὴν κτ' ἐκ τῆς φύσεως κοινῇ· ποῦ δὲ ὁμοίως· ἀλλ' ἡ ἕξις τῶν λοιπῶν ὡς τιμωτέρα ἐμφαίνει, ὅτι μοιμητέρα ἢ ἕξις τῶν λοιπῶν καὶ εἰδοποιῶς.

11 **ΑΔΜ.** f. 106. πῶς πλεοναχῶς; τὸτέτι κτ' τὰ ὡς ἀφ' ἑνὸς καὶ πρὸς ἑν, ἀλλ' ὅχι ὡς ὁμωνύμως φωνή.

ΣΙΜΠΛ. λ'. f. 2. ἰδίως δὲ καὶ τὰ ὁμωνύμως καὶ τὰ συνωνύμως λεγόμενα πλεοναχῶς λέγει ὡς διαφόρως λεγόμενα. ταῦτα τῶν δυνάμεων ἢ κτ' ἐκ κοινῆς εἰρήσεως ὡς κτ' πλεόνων λεγόμενα, ἢ 10 ἄλλων κτ' ἐκ συνωνύμως καὶ κτ' διαφορὰν λεγόμενα. δηλοῖ δὲ αὐτὸς ἐκπαγωγὴν "ἐν μὲν ὅν εἶδος" (καὶ ὅχι ἐν σημαίνοντι) "ποιότητος αἱ ἕξεις καὶ διαθέσεις λεγώμεναι." δοκεῖ δὲ τοῖς περὶ Ἀλέξανδρον τὸ πλεοναχῶς δυνάμει κυρίως ἐπὶ τῆς ποιότητος εἰρήσεως, ὡς καὶ ὅπως ἐν μόνῳ τῷ εἰρημένῳ γένει, ἐν ᾧ εἰσὶν αἱ ἕξεις καὶ αἱ διαθέσεις, ἀλλὰ καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις κατηγορίαις· ἐν πάσαις γὰρ τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη ποιότητες σημαίνει τὴν περὶ ταῦτα ὡς ἐπὶ γένει καὶ εἴδει, ὡς περὶ ὅσων ποῦν ἢ τῶν ἄλλων τι γενῶν· τὸτο ὅν ἐνδείκνυται βυλόμενον ἀπὲν "ἕξις δὲ ἡ ποιότης τῶν πλεοναχῶς λεγόμενων" εἰκότα δὲ τὸτο τὴν διαίρεσιν ποιήσας καὶ τῆς πολλαχῶς 20 ἀλλὰ τῆς κυρίως λεγομένης ποιότητος τῆς ὡς γένος τῶν δέκα γένων. ἀλλ' ἐφείσαντο οἱ ἀκριβεστεροὶ τῶν ἐξηγητῶν ὡς ὃ καλῶς λέγει τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη ποιότητες εἶναι καὶ ποῦν ἐν ταῖς δέκα κατηγορίαις... f. 3. προδήκη τοῖν ὅσας εἰσὶν ὃ τῆς ποιότητος λέγεται καὶ αἰεὶ ὡς συμβεβηκὸς θεωρούμενος καὶ ἀπεξηρημένος τῆς 25 ὅσας ὅσας, καὶ ἐμφασίς εἶδος καὶ εἰκὼν τῷ προτέρῳ λόγῳ καὶ ὡς ἕξις καὶ ἐτέρῳ ἐπεγνωμένῳ, ὅσον ἐπικτητὸς τε καὶ ἐξωθεν ἐφῆκτον ὡς τὰ μετελαμβάνοντα. ὃ δὲ τοῦτο λέγεται ὅτι τὴν ποιότητα ποῦν θεωρούμενος κοινῶς ἐστὶ τῶν μετεχόντων αὐτῷ εἰδῶν, καὶ αὐτὰ δὲ τὰ γένη καθόσον ἐπὶ γένει διέσκειν ἀλλήλων... οἱ δὲ 30 Στωικοὶ τὸ κοινὸν τῆς ποιότητος ἐπὶ τῶν σωμάτων λέγουσι διαφορὰν εἶναι ὅσας ὅχι ἀποδιαιρέτην καθ' αὐτὴν ἀλλ' εἰς ὃν νόημα καὶ ἰδιότητα ἀπολήγουσαν, ὅτε χρόνῳ ὅτε ἰσχύϊ εἰδοποιμήνην, ἀλλὰ τῇ ἐξ αὐτῆς ταυτότητι καθ' ἣν ποῦν ὑφίσταται γένεσις. ἐν δὲ τῷτο εἰ μὴ οἶσκε καὶ τὴν ἐκείνων λόγον κοινὸν εἶναι σύμπτωμα 35 συμπίπτειν καὶ ἀσωμάτων, ὅκατι ἔχει γένος ἢ ποιότητος, ἀλλ' ἐτέρως μὲν ἐπὶ τῶν σωμάτων ἐτέρως δὲ ἐπὶ τῶν ἀσωμάτων αὐτὴ ὑφέσταται, καὶ ὅχι ἄλλα γένη διὰ τὸτο ταχθήσεσθαι. τῷτο δὲ ἐπὶ ἀποκρίσεως λέγει τὸ μὴ ἔχειν ὑπόστασιν τὰς ποιότητας, ἀλλ' εἰς ὃν νόημα αὐτὰς καταλήγουσαν... ὃ δὲ Πλωτῖνος τὸ κοινὸν τῆς ποιότη- 40 τος δύναμιν εἶναι ἔθετο, ἀφ' ἧς τὸ ἔχειν δυνάμει αὐτὴν δυνάμει· πάσαις γὰρ ἐφαρμόζον τὸτο ταῖς τέτρασι ποιότησι... f. 3 b. ἔχει δὲ ὅν ποιότητος δύναμις προσθεῖσα ταῖς ὅσας μετ' αὐτὰς τὸ ποῦν εἶναι, σημαίνει πρὸς αὐτὰς διὰ συγγενείας, τὸ δὲ μετ' αὐτὰς ὅδον ὅπως ἐμφαίνει, ὅτι καὶ τὸ ἐπιγονηματικὸν ἔχει. ἀλλ' εἰ ἢ 45 δύναμις τοιαύτη, φησὶν ὁ Πλωτῖνος, αἱ ἀδυναμίαι ὅκατι ἔσονται ποιότητες· εἰ δὲ ποιότητες καὶ αὐταί, ὅχι ἐφαρμόσει κτ' ποῦν ὃ τῆς ποιότητος διορισμός. πρὸς δὲ τὸτο ἀναγκαῖον διελέξαι πῶς

λέγει δυνάμις καὶ ἀδυναμία. εἰ μὲν γὰρ, ὡς οἱ Στωικοὶ ἀποδοῦναι, δύναμις ἐστὶν ἡ πλεόνων ἐποικτική συμπτωμάτων, ὡς ἡ φρόνησις τῷ τε φρονίμως περιπατεῖν καὶ τῷ φρονίμως διαλέγεσθαι, ἔσονται κτ' τὴν τοῦτο διορισμὸν καὶ αἱ νῦν λεγόμεναι ἀδυναμίαι δυνάμεις· καὶ 5 ὅτι αἱ ἀτεχναὶ πλείονα διαπτώματα ἐπιφέρουσιν. εἰ μέντοι κατ' ἄλλην διάταξιν τῶν Στωικῶν λέγοιτο δύναμις ἡ πλεόνων ἐποικτική συμπτωμάτων καὶ κατακρατῆσα τῶν ὑποτασσόμενων ἐνεργειῶν, καὶ ὅπως ἐφαρμόζεται ὁ τῷ Πλωτῖνι ὅρος· καὶ ὅτι ἡ κακία ἀδυναμία ὅσα κτ' τῶν Στωικῶν ὅρον κατακρατῆ τῶν οικείων ἐνεργειῶν, καὶ αἱ μέσαι τέχναι, ὡς ἂν ἀποπύπτουσαι τῷ βεβαίως ἐνεργεῖν, ὅπως τοιαῦτα εἰσὶν ἀφ' ὧν τὸ ἔχειν δυνάμει αὐτὴν δυνάμει. ὡς αἱ τοιαῦται ἀδυναμίαι περιέχονται ἐν τῇ κτ' τῇ ποιότητι δυνάμει. εἰ δὲ καὶ κτ' Ἀριστοτέλην τὸ πολλαχῶς τῆς δυνάμεως διελεῖσθαι, καὶ ὅπως ὁ τῷ Πλωτῖνι λόγος καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως σωθήσεσθαι καὶ ἐπὶ 15 τῆς ἀδυναμίας... f. 4 b. ἀλλ' ἴσως διὰ τὸτο ταῖς δυνάμεισιν αἱ ποιότητες ὅχι ἐξιστάσθαι, ὅτι τὸ ἴδιον σημαίνοντι τῶν δυνάμεων ἀλλ' ὅχι τὸ κοινὸν παραλαμβάνοντι... f. 5. εἰ μὲν αἱ ποιότητες δυνάμεις, καὶ διὰ τὸτο ποιητικαί, ὃ μέντοι πρῶτως ποιητικὴ ὅδον μόνως ποῦσαι... τῆς γὰρ ποιότητος ἴδιον τὸ διορίζειν τὰς ὅσας πρὸς ἀλλήλας, καὶ τὸ πρὸς αὐτὰς ἴδιον χαρακτηρὰ ἐμποιεῖν, καὶ τὸ τὴν ἐνέργειαν περὶ τὸ ὅσον καὶ τὴν χαρακτηρὰ συντελεῖν, ὡς περὶ ἡ ποσότης περὶ τὸ ὅσον μόνον ἐνεργεῖ, καὶ ἡ ὅσα περὶ τὸ ὅσων εἶδος ἴσται. ἀλλὰ ταῦτα, ἀπὸ τῶν πλάτων τῶν ἐξηγητῶν πλεονίως παραγεγράφθω.

f. 5. ὅτι μὲν τὸ πλεοναχῶς τῆς ποιότητος ὅχι ὡς ὁμωνύμως εἰρημένον παρεῖληπται, δηλοῖ τὸ "ἐν μὲν ὅν εἶδος ποιότητος"· εἰ δὲ τις καὶ πρὸς τὸ γένος εἶναι καὶ συνωνύμως κατηγορεῖσθαι φιλονεικεῖ διὰ τὴν τάξιν, ἐκλεγέντων τὸ μέσον τῶν τε συνωνύμων καὶ ὁμωνύμων, τὸ ἀφ' ἑνός, ὃ μόνον ἐπὶ τῆς ποιότητος. ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν 20 ἄλλων ἐντέτα γένων· ὅδον γὰρ ἐκεῖνα κυρίως ἐπὶ γένει, ὅδον ὡς γένει τῶν ὑπ' αὐτὰ κατηγορεῖται, τάξιν ὅσας πανταχῶς πρῶτων καὶ δευτέρων... ἀλλ' ἐπειδὴ τετραδικὴν τῶν ποιότητων διαίρεσιν Ἀριστοτέλης παραδέδωκεν ἐμφαίνουσαν τι καὶ δυαδικὴν πρὸ τῆς τετραδικῆς, δεῖ τὴν ἀκολουθίαν ἐκφῆσαι τῆς διαίρεσεως, ἀπὸ τῆς δυαδικῆς τὴν ἀρχὴν ποιήσασθαι, ὡς περὶ καὶ ὁ Πλάτων παρακαλεῖται καὶ τὰς 25 ἐλάττωνας τέμνειν ἀριθμὸς πρότερον, εἴ πῃ δυνατόν. τῶν γὰρ ποιότητων αἱ μὲν εἰσι φυσικαὶ αἱ δὲ ἐπικτητοὶ, φυσικαὶ μὲν αἱ κτ' φύσιν ἐγγινόμεναι καὶ αἰεὶ ἐνδοῦσαι, ἐπικτητοὶ δὲ αἱ ἐξωθεν ἀποτελεσμεναι καὶ δυνάμεναι ἀποβαλλέσθαι. καὶ τῶν μὲν ἔξωσαν αἱ ἕξεις καὶ διαθέσεις τῷ πολυχρονιωτέρῳ τε καὶ ὀλιγοχρονιωτέρῳ καὶ δυσάποβλήτῳ τε καὶ εὐάποβλήτῳ διαφέρειν· τῶν δὲ φυσικῶν ποιότη- 30 των αἱ μὲν ἔξωσαν καὶ τὸ δυνάμει αἱ δὲ καὶ τὸ ἐνεργεῖν, αἱ μὲν καὶ τὸ δυνάμει καθ' ὅς ἐπιτήδεον πρὸς τι λεγόμενα, τῶν δὲ κατ' ἐνέργειαν τὸ μὲν διὰ βλάβης, ὅπερ καὶ τὰς παθητικὰς ποιότητας ὑπάρχει διττῶς· καὶ τὸτο λέγομεν ἢ ἀπὸ τῆς βλάβης ἐμποιεῖν τοῖς αἰσθανο- 35 μένοις, ἢ ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἀπὸ βλάβης ἐγγίνεσθαι... τὸ δὲ ἐπιπολὴς ἐπὶ τῶν κατ' ἐνέργειαν ποιότητων, ὡς περὶ τὸ χῆμα καὶ ἡ μορφὴ, ἥτις ἐπὶ χῆμα ἐμπίλιν καὶ χρώμα, ὃ καθὼς χρώμα ἀπλῶς (ἢ καὶ ὅδον

ἐκεῖνο προεῖληπ') ἀλλὰ καθὼ τὴν μορφήν συμπληροῖ, καὶ πᾶσαι αἱ ἐπιπολῆς φαινόμενα καὶ περιγραφὴν ἐμφάσεις.

86 ΣΙΜΠΛ. λ' ε. 6. πάσας τὰς τέχνας ἐπιστήμας νῦν προσηγέ-
29. ρευσε κατὰ τι κοινὸν τῆς ἐπιστήμης σηματούμενον.

86 λ' ε. 6. καὶ ἡ νοσήσαντες τινας ἀπέβαλον τὰς ἐπιστήμας,
31. ὥσπερ ἐφ' ἡμῶν ἐν Παλαισίνῃ προκεκοφώς τις ἐν λόγοις ἦδη καὶ νοσήσας πάντων ἐπελάβετο, ὡς δεηθῆναι μὲν τὴν ἀνάληψιν αὐτῆς εἰς γραμματικῶν φοιτήσαι. καὶ ὑπ' ἄλλων δὲ αἰτίων συμβαίνει τῷτο, ὡς ἐπὶ τῷ πληγέντος τὴν κεφαλὴν. καὶ ὑπὸ φαρμάκων δὲ ἐπιλα-
θεῖς συνέβη πάντων, ὡς τοῖς μὲν Ἀντωνίου τῷ Ῥωμαίων στρα-
τηγῷ Παρθοῖς πολέμῳ συνέβη ἐπὶ βοτάνης τινὸς ἐδωδῆ, ὡς Ἀριανὸς ἱστῶσιν ἐν τοῖς Παρθοῖς, πλὴν ὅτι ἐκεῖνοι χρόνῳ πάλιν ἀπεκατέστησαν ἐς τὴν φύσιν, ὅσοι περιεσώθησαν, οἰνελαῖν πόμα-
τος εὐπορήσαντες· τῷτο ἡδὲ ἐκ περιπτώσεως εὐρέθη τῷ πάθους βοήθημα.

9a2. ἈΜΜ. ε. 108 a. πεφυσωμένην δὲ φησι, τούτῳ εἰς φύσιν μεταβληθεῖσα καὶ αὐτῇ φύσει γενομένη διὰ τὴν συνεβισμόν τῷ πολλῷ χρόνῳ.

ΣΙΜΠΛ. λ' ε. 6. ταχὺ ἡ καὶ ταῦτα μεταβάλλει ἐπὶ τὴν ἐναν-
τίον, εἰ μὴ τις διὰ χρόνον πλῆθος φυσιωθεῖ ἐν τούτοις, τῆς τε νόσου
ἀνωτέρῳ γενομένης καὶ τῆς ὑγείας δυσαναποβλήτου, ὅτι ὅτε διαβέσεις
ἀλλ' ἔξεις ἦδη τὰς τοιαύτας προσήκει καλεῖν. ὅτι δὲ αἱ μόνιμοι
ποιότητες ἔξεις εἰσὶ, πρὸς τὴν ἀπὸ τῆς συνήθειας.

9a4. ε. 7. ζητεῖ δὲ Ἀλέξανδρος, τί διαφέρει ἡ διάθεσις αὐτῇ καὶ ἡ ἔξις ὡς μετ' ὀλίγον ἐρεῖ παθῶν καὶ παθητικῶν ποιότητων; ἡ ἡδὲ
θερμότης ὅταν εὐμεταβλητὸς ᾖ, πάθος φησὶν αὐτὴν εἶναι, καὶ δὲ
εὐμεταβλητον διάθεσιν νῦν καλεῖ, χρονίζόμενα δὲ τὰ πάθη παθη-
ταῖς ποιότητος γίνεσθαι φησι, τὰ δὲ χρονίζόμενα καὶ δυσκίνητα
ἔξεις νῦν καλεῖ. τίς ἔν διαφέρουσιν αἱ ἔξεις αὐτῇ καὶ διαβέσεις τῶν
παθητικῶν ἐκείνων ποιότητων καὶ τῶν παθῶν; λύων δὲ τὴν τοιαύ-
την ζήτησιν αὐτὸς "μήποτε" φησὶ "τὴν ἔξιν καὶ τὴν διάθεσιν ἐπὶ
ταῖς τῆς ψυχῆς ποιότησιν ὅσαι ἐπίκειται καὶ ἔξωθεν καὶ διὰ διδασ-
καλίας ἐγγίνοντο, χρὴ τάττειν." ἐπεὶ δὲ ἐνίστατο αὐτῷ τὰ τῆς
δράσεως παραδείγματα, θερμότης καὶ ψυχρὸς καὶ νόσος καὶ ὑγεία, ἐκ
ὧντα ψυχικά, κοινότερον αὐτὸν φησι τοῖς παραδείγμασι χρῆσασθαι.
35 καὶ τὸ "εἶον θερμότητα" λέγει ἂν ὡς ἴσον τῷ οἶον θερμότης· ὡς ἡ
ταῦτα εὐκίνητα, ὅπως καὶ ἡ διάθεσις. ταύτην δὲ τὴν λύσιν ἐκ
ἀποδόχου οἱ μετ' αὐτὸν ἐξηγεῖται... ε. 8. ὁ δὲ Προφύριος "ἡ
πρόσκαιρος" φησὶ "θερμανοὺς πάθος ἔχουσα ἄρα γε ἡ αὐτὴ ἂν εἴη
τῇ διαθείσει, καὶ τῷ μὲν ἔχοντος σώματος καὶ ἐπάγοντος ἄλλῳ τὸ θερ-
μαίνεσθαι εἴη ἂν διάθεσις, τῷ θερμαινόμενῳ δὲ ὅπως ὡς μὴ ἂν δύ-
νασθαι ἄλλο θερμᾶναι πάθος ἂν εἴη πρόσκαιρον καὶ ἐπ' ὀλίγον θερ-
μανοὺς· ὥστε πάθος μὲν εἶναι ἐπίτασιν τὴν διάθεσιν, ἥτις ἂν εἴη καὶ
παθητικὴ ποιότης, ἐπίτασιν δὲ τῆς διαθέσεως τὴν ἔξιν καὶ μάλα
παθητικὴν ποιότητα. εἰ δὲ τις ἐπιλαμβάνουσι τῆς διαφύσεως
μὴ τὸ ἂν πολλὰ ποιήσης, ὅπερ ἔδει, ἀλλὰ τὰ πολλὰ συμφορέσης
εἰς ἂν καὶ ἐν εἶδος τιθεμένης τῆς ἔξεως καὶ διαθέσεως, διότι τὸ μὲν ἐπι-
τείνειν τὸ δὲ ἀνέχει μόνον ἐν τῇ αὐτῇ ιδιότητι, καὶ λέγουσιν δυνατὴν

εἶναι καὶ κατ' εἶδος διαφέροντά τινα μὴδὲν κωλύειν ἔχειν τὴν καὶ τὴν
μᾶλλον καὶ ἥττον διαφορὰν, καὶ παραδείγματα ἐπάγουσιν τὴν μέντοι
καὶ τὴν ὀργὴν καὶ τὴν θυμὸν, ὥπερ φησὶν ὁ Θεόφραστος ἐν τῷ περὶ
παθῶν καὶ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἔχειν τὴν διαφορὰν καὶ μὴ εἶναι ὁμοειδῆ·
ὁμοίως δὲ καὶ φύλα καὶ εἴδη ἐπιτείνειν καὶ ἀνέχει, καὶ ἄλλο εἶδος ἐκα-
τέρα ἐστίν, ὡμοῦς τε καὶ θηρώτης πρὸς ὀργὴν, ἐπιθυμία τε καὶ ἔρωσ
ὡσαύτως διέστηκε, καὶ καθόλου τὰ δυσφημώτερα τῶν παθῶν ἐπιτε-
νόμενα εἰς ἄλλο μεταβάλλει εἶδος· — εἰ ὅτι ταῦτα λέγοι, ῥητέον
ὅτι, εἰ τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον καὶ τὸ ἀόριστον ὑφίσταται τῆς ὕλης, πῶς
ἂν εἶεν εἶδη τε καὶ διαφοραί, καὶ μὴδὲν ἄλλο τῆς διαφύσεως ὑφί-
σταμένης;... εἰς τὴν ἀντίον δὲ τούτοις ὁ Πλωτῖνος ἀπορῶν "αἱ
κοινὸν" φησὶν "ἐστὶ πάσης ποιότητος τὸ εἶναι χαρακτῆρα ἔξωθεν
ἐστίας καὶ τὸ ἐπιγινώσκον μὲν τὴν ἐστίαν εἰς τὸ πῶς διακεῖται τὸ ὑπο-
κείμενον, διὰ τί πλείω εἶδη καταρτιμῶσι ποιότητος, ἔξις καὶ δια-
15 θεσις;... ε. 8 b. αἰτιῶν δὲ τις τὴν Ἀριστοτέλην τὴν διάθεσιν
ἐπὶ τῷ ὀλιγοχρόνῳ τάξαντα, τὴν συνήθειαν αὐτοὶ παραφέροντες
ὡς τὸ πολυχρόνιον δηλοῦσαν, ὥσπερ καὶ αὐτὸς τὴν συνήθειαν ἐπὶ τῆς
ἔξεως ἐμαρτύρηται. ἐπὶ γὰρ τῶν ἀδιαλλάκτων ἐχθρῶν λέγειν
εἰσώθαμεν ὅτι διαβέσεις ἦδη γέγονε, καὶ ἐπὶ τῶν ἁσυχνωμένων νόσων.
ἀλλὰ τὴν μὲν συνήθειαν παρατηρεῖν ὡς ἐκ ἐν πᾶσι τυγχάνουσιν τῷ
ἀληθές· ἐν οἷς δὲ τυγχάνει, ἐν τούτοις μόνον ἐπιμαρτυρεῖται ταύ-
την ἔξιν. καὶ ὅτω τὴν διάθεσιν ἀπὸ τῆς ἔξεως εἰσώθαμεν παρα-
λαμβάνειν, ἐπειδὴ εἰς ἂν εἶδος ταῦτα συντέταται. δηλοῖ δὲ ἡ
διάθεσις θέσιν τινὰ κατ' εἶδος, καὶ δὲ ἔξις ἐνέργειαν τῷ ἔχοντος καὶ
ἐχομένου, καὶ διὰ τῷτο καὶ μὲν ἔξω εὐμετάπτωτος καὶ δὲ δυσμήλε-
τος. Εὐδωρὸς δὲ ἐγκαλεῖ ὅτι εἰπὼν ἴδιον εἶναι τῆς διαθέσεως· τὸ
εὐκίνητον, φησὶ πάλιν εἰπερ εἶδη αἱ ἔξεις καὶ διαβέσεις (9 a 10?)·
ἐκείνῃ ἡδὲ ἴδιον ἔξιν τὸ εὐκίνητον τῆς διαθέσεως... ἔξιν δὲ καὶ τὴν τῶν
Στωϊκῶν συνήθειαν πάντων περὶ τὰ ὀνόματα ταῦτα καταμαθεῖν·
δοκῶσι ἡδὲ ὅτι τισιν ἀνέπαυον τῷ Ἀριστοτέλει τὴν διάθεσιν τῆς
ἔξεως μονιμωτέραν ἡγεῖσθαι. τὸ δὲ ἀφορμὴν μὲν ἔχει τῆς ταυτέως
ὑπονοίας, ὃ μόνον καὶ τὸ μονιμώτερον ἢ μὴ παρὰ τοῖς Στωϊκοῖς καὶ
τούτων εἰληπῇ διαφορὰ ἀλλὰ κατ' ἄλλας διαβέσεις· καὶ ἡ τὰς μὲν
ἔξεις ἐπιτείνεσθαι φησὶ δύνασθαι καὶ ἀνέχει, τὰς δὲ διαβέσεις ἀπε-
τάτως εἶναι καὶ ἀνανέτους· διὸ καὶ τὴν εὐκίνητα τῆς ῥάβδου, καὶ εὐμε-
ταβόλους καὶ δυναμένην κάμπτεσθαι, διάθεσιν εἶναι φασιν· μὴ ἡδὲ ἀνα-
θῆναι καὶ ἐπιταθῆναι τὴν εὐκίνητα, μὴδὲ ἔχειν τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον,
διόπερ εἶναι διάθεσιν. ὅτωσι δὲ καὶ τὰς ἀρετὰς διαβέσεις εἶναι καὶ κατ'
τὸ μόνιμον ἰδιώμα ἀλλὰ καὶ τὸ ἀνεπίτατον καὶ ἀνεπίδοτον τῷ μᾶλ-
λον· τὰς δὲ τέχνας ἥτοι δυσκίνητους ὅσας καὶ μὴ εἶναι διαβέσεις
καὶ εἰκοῖσι τὴν μὲν ἔξιν ἐν τῷ πλατῆϊ τῷ εἶδος θεωρεῖν, τὴν δὲ δια-
θεσιν ἐν τῷ τέλει τῷ εἶδος καὶ ἐν τῷ μάλα, εἴτε κινῶν καὶ μετα-
βάλλει, ὡς τὸ εὐκὴν τῆς ῥάβδου, εἴτε καὶ μὴ. μᾶλλον δὲ ἐχρῆν
ἐκεῖνο ἐπιστῆσαι, μὴ ἢ παρὰ τοῖς Στωϊκοῖς χάσις ἢ αὐτῇ ἐστὶ τῇ
παρὰ Ἀριστοτέλει διάθεσι, καὶ τὸ εὐανάλυτον καὶ δυσανάλυτον δι-
σταμένη πρὸς τὴν ἔξιν. ἀλλ' ὅδε ὅπως συμφωνῶσιν· ὁ μὲν ἡδὲ Ἀρι-
στοτέλης τὴν ἀβέβαιον ὑγείαν διάθεσιν εἶναι φησιν, οἱ δὲ ἀπὸ τῆς
Στωϊκῆς τὴν ὑγείαν, ὅπως ἂν ἔχη, ὃ συγχωρεῖσι χέσιν εἶναι· φέρουσιν

ἢ τὴν ἑξῆς ἰδιότητα· τὰς μὲν γὰρ χεῖρας ταῖς ἐποικητοῖς κατα-
 κρίνει χαρακτηριστικῶς, τὰς δὲ ἑξῆς ταῖς ἐξ αὐτῶν ἐνεργείαις·
 ὡς οὐκ ἔστιν ἡ μὲν ἰσχύς εἰδοποιεῖν αἱ ἑξῆς κατ' αὐτὴν, ἰδι-
 οτητα δὲ τοῖς ἑξῆς χαρακτηριστικῶς... διόπερ οἱ Στωϊκοὶ διατείνουσι τὰς
 ἑξῆς κατέστησαν ἐπὶ τὰς εὐκνήτους ἀς λέγει ὁ Ἀριστοτέλης δια-
 κρίνει, καὶ ταύτας ἡγεῖται πολλὰ διανοηθέναι τῆς χεῖρας· ἡ γὰρ τῷ
 ἀπολαύσαντος τὴν ὑγείαν ἑξῆς καθίσταται καὶ προβολῆς καὶ τῶν
 πάντων χεῖρας πάντῃ διέστηκεν· αἱ μὲν γὰρ ἀρρίξαι οὐκ ἀπαγγεῖς εἰσὶ,
 καὶ οὐκ ὅπως ὑφ' ἐξουσίας φασὶν ὡς ἀφ' ἐξουσίας διαμένειν ὅσον ἐφ'
 ἰσχύος δύναμις, τὸ ἐμμεσον ἐξ αὐτῶν καὶ τῷ οἰκείῳ λόγῳ παρεχο-
 μέναι, διὰ ταῦτα ὑδὲ ὅπως οὐκ ἀδυνατοῦτος χεῖρας λέγει) ἑξῆς
 καὶ αὐτῶν· εἰ γὰρ ἔξωθεν ἔχει τὸ ἀδυνατοῦτον, ὥσπερ ὁ δακτύ-
 λος ἐκ δακτυλῆος ὡς, οὐκ ἂν εἴη ἐν ἑξῇ τῆς τοιαύτης καταστά-
 τως· ἀλλ' εἰ ἀφ' αὐτῆς τὴν ἐνέργειαν παρέχεται τῷ εἶναι τὸ
 πᾶσι, τότε ἂν εἴη ἐν ἑξῇ, ὥσπερ ὁ πηλὸς εἰς ὄρακον μεταβα-
 λῶν· αὐτὸς γὰρ ἀφ' αὐτῆς τοῦτοδε γέγονεν· ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὅπως
 ἐκείνῃ, τὸ δὲ βαθυτέρας ἐν τοῖς δεόμενον ἐμβλέψας ἐκείνῃ
 ἐκείνῃ ἡ ἑξῆς οὐκ ἄλλη τις ἐστὶ τῆς διαθέσεως πλὴν τῷ προσελη-
 φται τὸ μόνον καὶ δυσκίνητον· τί ἔστι ποτὲ ἐπὶ τούτῳ τὸ προσελη-
 φται; πότερον διαφορᾶς προσηύχον ἢ ψυχῆς χεῖρας, ἢ πλεονασμὸς
 καὶ ἄλλαι ἰσχυροῦς;... f. 2. ὅθεν ὁρθῶς Ἀρχύτας τὸ ἐν ἑξῇ θείας
 οὐκ ἔστι κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν καὶ ὁ συνελθὼν μετ' αὐτῶν τὴν
 αὐτῶν, ὡς ὡς δύο ταῦτα συνημιμέστω, ὅτε ὡς ὑπὸ τὴν
 αὐτῶν πᾶσι ὅσα τῷ εἶδους, ὅπερ ἡμεῖς ἐλέγομεν πρότερον, ὅτε ὡς
 ἀφ' αὐτῶν· ἀλλ' ὅπως μὲν τῇ ταυτοτικῇ τῷ εἶδους μᾶλλον προσέχων
 καὶ τὸ ὡς εἶδος μεμνημένος, Ἀριστοτέλης δὲ οὐκ ἐξέλεξε) μὲν ὅθεν
 οὐκ ἔστι κατὰ τὴν ὑποθέσεως, πλὴν ἐξεργασμὸν τινα προσέτιθεσι
 ἢ παρατίθεισι τὸ ἐν τῷ ἐν αὐτῶν πλῆθος.

ΣΧΟΛΙΑ μὲν f. 2 b. μεταβέβηκεν ἐπὶ τὸ δεύτερον τῆς ποσῆ-
 τος αὐτῆς, ὁ καὶ τὸ δύναμις καὶ τὴν ἐπιτηδεύουσα, ἡ ὡς αὐτὸς
 φησὶ καὶ φυσικὴν δύναμιν ἢ ἀδυναμίαν λέγει), πολλὰ μὲν τῇ δυ-
 νάμει ὡς εἶρη) πρότερον, νῦν δὲ τὸ καὶ τὴν ἐπιτηδεύ-
 ουσαν τὴν φυσικὴν δηλώσας. διττῆς δὲ ὅσης ταύτης, τῆς μὲν ἀπλῶς
 τῆς καὶ ἡ φυσικὴν τινὰ θεωρημένης, καθ' ἣν ἡδη προφανὴς ἐστὶ καὶ
 τῆς καὶ ἐπιτηδεύουσης, ὡς ἐν τῷ πυκτικῷ λεγομένῳ, ταύτην νῦν
 ἀπολαύσαντι. διὰ τῷ ποιῆσαι τι ἢ παθεῖν τὸ "ῥαδίως" προσέθηκεν·
 οὐ γὰρ τῆς δύναμει τῆς προκεκοφύλας ἰδιὸν ἐστίν, ὅπερ καὶ εὐαρί-
 κτην ὑπάρχει· καὶ γὰρ οἱ ἀπὸ τῆς Στωϊκῆς πρὸς μὲν τὰς τέχνας ἐπι-
 τηδεύουσα μόνον ἀπέλειπον τὴν ἀπλῶς ὑπὸ τὴν θεωρημένην, πρὸς
 δὲ τὰς ἀρετὰς τὴν ἀξίολογον προκοπὴν ἐκ φύσεως προϋπάρχειν
 ἀπὸ τῆς, ἢ καὶ οἱ ἀπὸ τῶν Περιπατικῶν φυσικὴν ἀρετὴν ἐκάλουν.
 καὶ οὐκ ἔστι μόνον ἐπὶ τῶν ἀρετῶν ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν τεχνῶν τὴν
 ἐκ φύσεως ἐπιτηδεύουσα θεωρητέον... f. 3. ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ δυ-
 νάμει τὸ εὐπαθὲς τελειότερον καὶ τὸ ὑγιὲς τῷ νοσώδους μᾶλλον καὶ
 φησὶ, διὰ τούτο δὲ ταῖς μὲν τὴν δύναμιν τοῖς δὲ τὴν ἀδυναμίαν
 ἀπολαύσαντι. οὐκ ἐπὶ πάντων δὲ ἐστὶν ὀνόματα καίμενα οἷς χωρί-
 ος ἢ ἐπιτηδεύουσης τῆς ἐνεργείας· ἐπὶ μὲν τῷ πυκτικῷ καὶ πυκνῷ καὶ
 ἡμεῖς καὶ ὁρομέως κεχώρισται τὰ ὀνόματα, γραμματικῶς δὲ καὶ

μυσικῶς καὶ ὁ τὴν ἐπιτηδεύουσα μόνον ἔχων λέγει) καὶ ὁ ἡδη κατ'
 ἐνέργειαν. καὶ τούτο δὲ ἐπισημαντέον ὅτι, καὶ λέγει) τούτο τὸ καὶ
 δύναμιν εἶδος ποιότητος, ἀλλ' ὄνομα ποιότητος οὐκ ἐστὶν ἀφ' ἧς κα-
 λεῖται) ὁ καὶ δύναμιν ποῶς... καὶ τούτο δὲ ἐπισήσεως ἄξιον, ὅτι ὁ
 πᾶσα δύναμις ὑδὲ ἐπιτηδεύουσης πᾶσα τῷ εἰς ὅτι ἐν μεταβάλλειν
 αὐτὴ ποιότης λέγει) καὶ τὸ εἶδος τούτο τῆς ποιότητος ἀλλ' ἢ εἰς τὴν
 κατ' ἐνέργειαν ποιότητος ἄγνοια, καὶ ὅτι ἐν ταῖς φυσικαῖς ταύταις
 δυνάμειν αἱ φυσικῆς ἀρεταὶ τάττονται) περὶ ψυχῆν ὅσαι, καὶ αἱ σω-
 ματικαὶ καὶ τὰ μαλακὰ καὶ σκληρὰ θεωρούμενα, καὶ αἱ καὶ τὸ συναμ-
 φότερον ἐν τοῖς πυκτικαῖς καὶ ὁρομακῶς, ὡς καὶ πᾶσαι αἱ δυνάμεις
 παρελήφθησαν... περὶ δὲ τῆς τάξεως ἐγκαλεῖται τῶν εἰδῶν τῆς
 ποιότητος· ἔδει γὰρ, φασί, πρῶτον μνημονεῖσθαι τῶν δυνάμεων
 τῶν φυσικῶν, καθὼς πυκτικοὶ ἢ ὁρομικοὶ γίνονται τινες, εἰθ' ὅπως
 τὰς ἐκ μελέτης καὶ διδασκαλίας ἐπιγνωμέναις ταῖς φυσικαῖς δυνά-
 μεσιν ἑξῆς καὶ διαθέσεις ἀναδιόδεξαι... f. 4 b. ἄλλοι δὲ τὴν φυ-
 σικὴν ταύτην δύναμιν ὡς τὸ δύναμις τῆς ὕλης ἐκδεχόμενοι, ἀπα-
 ρῶσι πῶς ποιότης ἐστὶν ἢ δύναμις τῆς ἀποῖν ὕλης, καίτοι ἄλλη μὲν
 ἢ φυσικὴ δύναμις, ἄλλο δὲ τὸ τῆς ὕλης δύναμις· ἡ μὲν γὰρ προέμ-
 φασιν τῷ εἶδους ἐστίν, ἢ δὲ σφῆρις καὶ ὅπως ἐπιτηδεύουσης ἀλλὰ καὶ
 ταύτης ἐστὶ λειπομένη. ἀναμνησκόμενοι δὲ καὶ ὅτι φυσικὴν ταύτην
 δύναμιν εἶπεν ὁ Ἀριστοτέλης τὴν ἡδη προηγουμένην εἰς τὸ ῥαδίως τι
 ποιῆσαι ἢ παθεῖν. ὁ δὲ Εὐθύρωρος αἰτιάται) ὡς τῷ προτέρῳ ταύτην
 ἐν τούτῳ τὸ εἶδος τῆς ποιότητος· αἱ γὰρ φυσικῆς δυνάμεις εἰ μὲν εὐμε-
 τανήντο τυχεῖσι, διαθέσεις ἐσσαν), εἰ δὲ μόνιμοι, ἑξῆς. τούτο δὲ
 οὐκ ὁρθῶς εἶρη), τῷ Ἀριστοτέλει ἐν μὲν τοῖς προτέροις ἀρετὰς καὶ
 ἐπιστήμας λαβόντος... ἀλλὰ πῶς ὁ Ἀριστοτέλης εἶπεν ὅτι ὁρομ-
 κοὶ λέγονται) ὁ τῷ διακρίναι πῶς ἀλλὰ τῷ δύναμιν ἔχειν τὸ ποιῆ-
 σαι ῥαδίως; τὸ γὰρ μὴ δὲ ὅπως αὐτὰς διακρίναι ἀποπον ὑπονοεῖν·
 ἔχουσι γὰρ τῷ πῶς ἔχοντος διαθέσθαι. ἢ καὶ μὲν τὴν τῷ εἶδους διαθέ-
 σιν τῷ τελείῳ ὁ διακρίνεται πῶς, ὅτε ὡς εὐκίνητον ὅτε ὡς μόνι-
 μον ἔχοντες τὴν διαθέσθαι, καὶ δὲ τὴν ἐπιτηδεύουσα διακρίνεται)...
 f. 5. ἀλλὰ διὰ τί τὴν τῷ παθεῖν τι ἐκείνῃ δύναμιν ἀλλ' ἀδυναμίαν
 εἶρη εἶναι; ἢ αὐτὸς ἐν τοῖς Μετὰ τὰ Φυσικὰ (δ' 12) τούτο διέ-
 λυσε διελὼν τὰ μὲν ἐν τῷ ποιῆν τὰ δὲ ἐν τῷ παθεῖν, καὶ τῷ μὲν ποιῆν
 τὸ ἐν ἐτέρῳ ἢ ἑτέρῳ ποιῆν ἀποδόν, τῷ δὲ πάχειν τὸ ὑφ' ἐτέρῳ
 πάχειν ἢ ἑτέρῳ· κοινότερον μέντοι δύναμις ἐπ' ἀμφοτέρω ταῦτα
 διατείνει... μὴ δὲ τὰς ἐνδείξεις καὶ διαλύσεις καιρὸς ἂν εἴη καὶ ἐμοὶ
 τὰς νοερωτέρας τῶν ἐξηγητῶν ἐπιβολὰς περὶ τῆς φυσικῆς ταύτης
 δυνάμειος παραγράφειν, τίς τέ ἐστι λέγοντι καὶ ἐν τίσιν θεωρεῖται) τῶν
 ὄντων. ἐστὶ δὲ καθόλου τούτο τὸ γένος πᾶσαν ὑπάρχον τοῖς ὅπως οὐκ
 τελειομένοις· ὁ γὰρ ὅπως ἀπὸ τῷ ἀτελεῖς ἐπὶ τὸ τελείον παραγίνε-
 ται τι, εἰ μὴ μέση δύναμις παρῇ ἐπιδιδύσασθαι μὲν τὸ ἐνδεὲς εἰς τε-
 λείωσιν, δεχομένη δὲ τὴν ἀποπλήρωσιν ἀπὸ τῷ τελειοτάτῳ.

f. 6 b. μήποτε διττὴν εἶδος ἀδυναμίας διὰ τούτων ἐνδείκνυται, 9 a
 ἐν μὲν τὸ καὶ σφῆρις, ὡς τὸ νοσώδες ἀδυναμίαν ἔχει τῷ μὴ πάχειν
 ῥαδίως ὑπὸ τῶν τυχόντων, ὁ δύναμιν εἶρη τὸ ὑγιέν· τὸ δὲ καὶ
 εἶδος ὑφ' ἐξουσίας, ὥσπερ τὸ μαλακὸν ἀδυναμίαν ἔχει τῷ μὴ ῥαδίως
 διακρίναι, ὅπως τὸ σκληρὸν ἀδυναμίαν ἔχει τῷ ῥαδίως διακρίναι.

9. ²⁴ 'AMM. f. 111. ἀκριβῶς δὲ εἶπεν ὑπὸ τῶν τυχόντων τὰ ὑγιεινὰ μὴ πάχειν, οἷον ὑπὸ καύματος ἢ ἀνέμου ἢ ἀπλῶς ἀφ' ὧν ὁ πέφυκε πάχειν τὰ ὑγιεινὰ· παθοὶ γὰρ ἂν ὑπὸ ξίφους ἢ πυρὸς ἢ ἄλλων τινὸς τοιούτου.

9. ΣΙΜΠΛ. μ' f. 7. γένος τρίτον πάλιν λέγει ποιότητος, ἀντὶ τῷ εἶδος τῷ γένει χρυσάμενος, ἢ καὶ κυρίως γένος εἰπὼν. καὶ γὰρ μὴ τὸ ἀνωτάτω γένος ἐστίν, ὥσπερ ἡ ἀπλῶς ποιότης ἢ τὸ συμβεβηκός, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ γένος εἰς εἶδη οἰκεία διαμενόμενον, γένος δὲ τῶν ὑπαλλήλων λεγομένων γενῶν. εἰς δύο διαιρεῖ τὸ τρίτον τὸτο γένος, εἰς τε τὰς παθητικὰς ποιότητας καὶ τὰ πάθη, οἷς κοινὸν μὲν ἐστὶ τὸ ποῖον ὁπωσῶν... πάντως δὲ τις καὶ ἐνταῦθα ἐπιζητήσει πῶς πρότερον μὴ τὴν διάθεσιν καὶ τὴν ἔξιν ἐχαρακτήριζε τῷ εὐμεταβόλῳ τε καὶ δυσμεταβόλῳ, νῦν δὲ τούτοις αὐτοῖς τὰ πάθη διακρίνει καὶ τὰς παθητικὰς ποιότητας· καὶ εἰρησὶ μὴ καὶ ἐν ἐκείνοις τινα πρὸς ταύτην τὴν ζήτησιν, ὅτι ἐκεῖ μὴ ἔξεις καὶ διαθέσεις τὰς ἐκ διδασκαλίας καὶ ἔξωθεν ἐγγινομένας παραδίδωσιν ὡς δυσκινήτους τε καὶ εὐκινήτους τελειότητας, ἐνταῦθα δὲ παθητικὰς ποιότητας καὶ πάθη τὰ φύσει. εἰ δὲ τῷ μὴ ἀρκεῖ ταῦτα, λεγέτω καὶ νῦν συντόμως.

9. ΔΑΒΙΔ. οἱ ἐπιμελῶς τρέφοντες τὰς περιεργὰς θαλῶς περιπλέκονσι ποικίλα χρώματα ἔχοντας ἐν τοῖς περιεργεῦσιν, ἵνα οἷα βάλοντι χοῖνεν τὰ τεχνησόμενα· καὶ ἐκ ἀποτυγχάνουσι τῆς ἐλπίδος. καὶ τις γυνὴ Αἰθίοπα ἔτεκε μῆτε Αἰθίοπι συγγενομένη μῆτε Αἰθίοφ ὕστα, ἀλλ' ἐν τῷ καιρῷ τῆς συνουσίας Αἰθίοπα φανταζομένη. προηγείτω ἢ ἡ φαντασία καὶ τῶν ἐκ γενετῆς.

'AMM. f. 113. εἰπὼν τὰ χρώματα παθητικὰς ποιότητας εἶναι, τῷ ἀπὸ πάθους ἐγγίνεσθαι αὐτὰς κατασκευάζει καὶ δεικνύσιν ὅπως ἔχον. οἱ φοβηθέντες γὰρ, φησὶν, ὡχρῶσιν τῷ φίλιν αἵματος τῇ φύσει καταφεύγοντος ἐπὶ τὴν οἰκείαν πηγὴν, τὴν καρδίαν, ὡς ἀκρόπολιν ἰχυράν, τὴν πηγὴν τῆς ζωῆς καὶ διὰ τὸτο τελευταίαν πάντων φθειρομένην· εἰ γὰρ καὶ τὰ καρδιώλωμενα ζῇ καὶ δύο καὶ τρεῖς ἡμέρας, ἀλλὰ διὰ τὸ ἔχειν τὰς ἀρτηρίας ἀπ' αὐτῆς ὕσας. μία δὲ κράσις ποιεῖ καὶ τὸ πρόσκαιρον ὥχρον καὶ τὸ ἐκ γενετῆς· ἐνδείξει γὰρ αἵματος γίνεσθαι, ὥσπερ πλεονεξία αἵματος καὶ τὸ ἐκ γενετῆς ἐρυθρὸν ποιεῖ καὶ τὸ πρόσκαιρον.

9. ΣΙΜΠΛ. μ' f. 8 b. ἐπιστάσεως δὲ καὶ πάλιν ἄξιον πῶς ὑπὸ τὴν ποιότητα τάξας τὰ πάθη, εἰπερ τρίτον εἶδος ποιότητος παθητικῆς ποιότητες, φησὶ, καὶ πάθη, ὅμως ὕστερον (10 a 9) "πάθη μὴ" φησὶ "τὰ τοιαῦτα λέγει, ποιότητες δὲ ὅ." καὶ γὰρ τινὲς μὴ οἶοντι ἔλλιπώς εἰρηάζει τὸ "ποιότητες δὲ ὅ." λείπειν γὰρ τὸ ἐκ εἰσὶ παθητικά, ὡς εἶναι μὴ αὐτὰς ποιότητας, παθητικὰς δὲ ὅ. ἄλλοι δὲ ἐπὶ ταύτῃ οἶοντι φέρειν αὐτὴν τὰ πάθη καὶ τὰς παθητικὰς ποιότητας, καίτοι σαφῶς ὅπως διορίζοντι. ἀλλ' ἴσως ὡς ὑποπίπτον τὸ πάθος ὑπὸ τὴν παθητικὴν ποιότητα κατὰ τι σύμπτωμα αὐτῆς πρόσκαιρον, ὅπως αὐτὸ ὑποτάττεσθαι αὐτῇ φησὶν. Ἀλέξανδρος δὲ ἐδὲ ζητεῖν ἄξιόν ἐστι τὰ πάθη ὑπὸ τὴν ποιότητα· αὐτὸς γὰρ ὁ Ἀριστοτέλης καὶ μόνον τὰς παθητικὰς ποιότητας ἀλλὰ καὶ τὰ πάθη ὑπὸ τὸ αὐτὸ εἶδος ἔταξεν, εἰπὼν "τρίτον δὲ γένος παθητικῆς ποιότητος καὶ πάθη" καὶ γὰρ εὐλογον εἰς ταύτην ἄγειν αὐτὰ, μέλλοντα λέγειν αὐτῶν τὴν δια-

φοράν... ὁ f. 1. ἔοικε πῶς ἀτελεῖς εἶδος εἶναι τῆς παθητικῆς ποιότητος τὸ πάθος, ὅτε τελειότης ἐστὶν ἡ παθητικὴ ποιότης. ὥσπερ ἔν ἡ διάθεσις τῇ ἔξει συνεπλάκη, ὅπως καὶ ἐνταῦθα τὸ πάθος τῇ παθητικῇ ποιότητι συνέχευεν... λέγοντος δὲ τῷ Ἀριστοτέλει, ὥσπερ τὰ ὁλογοχρόνια χρώματα ἀπὸ πάθους γίνεσθαι, ὅπως καὶ τὰ πολυχρόνια ἀπὸ τῷ αὐτῷ συμβαίνει, ἄλογον νομίζουσιν οἱ περὶ τὸν Νικόφρατον τὸ πάντα τὰ χρώματα πάθους ἐγγινομένῳ γίνεσθαι, καὶ μάλιστα τὰ σύμφυτα καὶ ὁσιώδη, ὥσπερ τὸ τῆς χιόδος... εἰσὶ δὲ τινες οἱ τὰς συμφύτους ταύτας ποιότητας ὅτε φασιν εἶναι πάθη ἢ παθητικὰς ποιότητας ἀλλὰ μέρη ὅσιων καὶ ὁσιῶς. δῆλον ὅτι ὅσοι ὅδε τὴν ἀρχὴν παραδέχοντι τὰ περὶ τῶν συμφύτων χρωμάτων ἡγορημένα. Ἀνδρόνικος δὲ ἡξίεν μὴ διαιρεῖσθαι τὰς παθητικὰς ποιότητας εἰς τὸ ἐμποιεῖν πάθη καὶ εἰς τὸ ἐκ πάθους συνίστασθαι, ἀλλὰ πάσας ὡς ἐκ πάθους συνιστάμενας παθητικὰς εἶναι, τὸ δὲ πάθος ποιητικαῖς εἶναι συμβαίνειν αὐταῖς· τὸ γὰρ θερμὸν θερμαίνειν δύναται, ἀλλὰ καθόσον εἰς ἄλλα ποιεῖ, καὶ ποιά ἄλλα ποιητικὰ καλεῖται αὐτὰ, οἷον καὶ θερμὰ ἄλλα θερμαντικά, ἅπερ ἦδη πρὸς τι, καθάπερ τὸ καυσικὸν καὶ τὸ καυσὸν καὶ τὰ ὅμοια. διὰ θερμὸν μὲν ἐστὶ καὶ μηδὲν ὄντος θερμαντῆ, θερμαντικὸν δὲ ὑκέτι· ποιά γὰρ καὶ τὸ πῶς ἔχειν ἀλλ' ὅτι καὶ πρὸς τι λέγει. πρὸς δὲ τὸτο καλῶς ἡγορημένον ῥητέον ὅτι τὰς αἰδιόησας γινομένας παθητικὰς ποιότητας καὶ καθόσον ἐκ ποῦντος τινος καὶ πάχοντος συνίστανται, καὶ τὸτο δεῖ θεωρεῖν, ὅδε καθόσον πρὸς ἀντιτρέποντα λέγοντι, ἀλλὰ τὸ ἀπλὸν καὶ ἀπλῶς τὸ εἶδος τῷ πάθους αὐτὸ καθ' αὐτὸ νοεῖν ὡς ποιότητα, μηδὲν ἐφαπτομένους τῆς τῷ ποῦντος εἰς αὐτὸ ἐνεργείας καὶ συζεύξεως... f. 1 b. διαφέρουσι δὲ αἱ τρεῖς ποιότητες αὐτῶν τῶν μὴ πρώτων, ὡς καὶ Πορφύριος καὶ Ἰαμβλῆχος φασιν, ὅτι ἐκείναι μὴ ἐκ διδασκαλίας τὸ τελειὸν ἔχουσιν, αὐτῶν δὲ φύσει ὑπάρχουσιν. μήποτε δὲ καὶ φύσει παρελθόντι ἐν ἐκείναις ὅπερ θερμότης καὶ ψυχρὴ καὶ τὰ τοιαῦτα, ἢ δὲ διαφορὰ τῶν ἐνταῦθα μὴ καὶ πάθος εἶναι, ἐκεῖ δὲ καὶ διάθεσιν καὶ ἔξιν. τῶν δὲ δευτέρων διαφέρει καθόσον ἐκείναι μὴ ἐν τῷ δυνάμει ἐθεωρῆντο καὶ ἐπιτηδαιότητες ἦσαν, αὐτῶν δὲ ἐντελέχειαι μᾶλλον εἰσὶ καὶ κατ' εἶδος τι ἦδη ὑφεστήκασιν. τάξεν δὲ εἰ τις ποθεῖ μαθεῖν αὐτῶν, ῥητέον ὡς ἡ ἐκ πάθους καὶ μεταβολῆς εἰδοποιὰ ἀπολείπει τῶν πρώτων καὶ αὐτοφύων ποιότητων, ὅσαι τέ εἰσι κατ' ἐνεργείας καὶ ὅσαι καὶ φύσιν δύναμιν πρώτως συνίστανται καὶ καὶ κίνησιν ἑτεροιώσεις. ὁ μὲντοι Ἀρχύτας ἔοικε προτάξαι τὸ καὶ τὸ πάθος εἶδος τῆς ποιότητος τῷ καὶ δυνάμει. καὶ ἴσως μᾶλλον τὸτο ἔχει λόγον... f. 2. ἀλλὰ τί ποτὲ ἐστὶ τὸ πάθος τούτο, ζητεῖν ἄξιον λέγει γὰρ πάθος ἢ τὸ ἀναιρετικὸν τῆς ὕλης, ὡς ἡ σῆψις σώματι· φθορὰν ἐπάγουσα τῷ σηπομένῳ, ἢ τὸ τῷ ἀντίθετον τὸ συνέχει διὰ τῆς μεταβολῆς ἐν τῷ καὶ φύσει τὸ ὑποκείμενον... ἐπειδὴ δὲ τὰς παθητικὰς ποιότητας εἰς τε ψυχρὴν καὶ σῶμα διέλιξε, δεῖ ζητεῖν εἰ αἱ ἐκστάσεις καὶ ὄργανα καὶ τὰ τοιαῦτα τῆς ψυχῆς ἐστὶν ἴδια, ἢ κοινὰ καὶ τῷ ἔχοντος. εἰ τοῖνυν ἀρέσκει αὐτῷ ἐν τῷ πρώτῳ περὶ ψυχῆς (1 1) ἀπὸ τῷ σώματος ὠρμηθῆναι τὰ τοιαῦτα, ὥστε πολλὰ μὴ εὐκινήτους γίνεσθαι ἡμᾶς πρὸς ὀργήν, καίτοι μικρῶν ὄντων τῶν παροξυνόντων, πολλὰς δὲ, καίτοι μεγάλων ὄντων, μὴ

καὶ ὅταν μὴ ὄργῃ τὸ σῶμα μὴδὲ ἢ ἀφ' αὐτοῦ πρὸς τὸ πάθος
ὑποκείμενον· εἰ τοίνυν τὸτο ὅτως ἔχει, τῆς ψυχῆς εἶπε τὰ πάθη
καὶ τὸ ἐπικρατῶν αὐτῆς καὶ πλεονάζον ἐν τῷ συνθέτῳ ζῳῳ.

ΠΟΡΦ. f. 47 b. ἡ μορφή διχῶς λέγεται παρὰ τῷ Ἀριστοτέλει· καθ' ἑν μὲν ὡς σημαίνοντες τὰς ὑσιώδεις μορφὰς λέγει, καθ' ἑν δὲ τὰ ἐπὶ τοῖς ὑσιώδεσιν εἶδεν ἐπιφανόμενα καὶ κατὰ τὰς ἐμφανείας τυπώματα, καθὸ καλὰ τε λεγόμενα καὶ εὐμορφα τὰ αἶα, ὅθεν ἐφαπτόμενα τῶν ὑσιωδῶν.

ΣΙΜΠΛ. f. 2 b. ἡ δὲ περὶ ἑκαστον μορφή διχῶς λέγεται παρὰ τῷ Ἀριστοτέλει, κατὰ τε τὰ ὑσιώδη εἶδη καὶ κατὰ τὴν ἐπιφανείαν ποιά τυπώματα. νῦν ὅν θεωρεῖται ἡ κατὰ τὸ ὑσιώδες εἶδος (ὅθεν γὰρ ἐστὶ ποιότης τὸ τοῦτον) ἀλλὰ καὶ τὸ ἐπιφανόμενον τοῖς ὑσιώδεσιν περὶ τὴν ἐπιφάνειαν εἶδεν, καθὸ καλὰ τινα καὶ εὐμορφα λέγουμεν ἢ δυσειδή καὶ ἄμορφα. αἱ γὰρ τοιαῦται μορφὰι ποιότητές εἰσιν, ἄλλαι μὲν παρὰ τὸ χρῶμα καὶ τὸ χῆμα, ἐπισημαίνονται δὲ ἄλλως ὡς ἐκείνων περιεκτικαί, καὶ μὴ προσήκοντα τῷ Ἰάμβλιχῳ. τὸς δὲ τὴν μὲν μορφήν ἐπὶ τῷ ζῳῳ μόνον λέγεσθαι νομίζουσι, τὸ δὲ χῆμα περὶ τὸ ἀνύχον εἶδος, ὅτε καὶ τὴν τεχνικὴν συνήθειαν καλῶς ὅτε τὴν τῶν πολλῶν χρῆσιν· ἐπαλλάττει γὰρ ταῦτα τὰ ὀνόματα... τὸς δὲ τὴν μορφήν ἐπὶ τῶν φυσικῶν ἀναφορᾶς μόνον, καὶ ὅθεν αὐτὴν τὴν δόξαν ἐν τοῖς ἐξῆς προσέειπε ὁ Ἰάμβλιχος ὡς ἡ λεγομένης τῆς μορφῆς ἐπὶ τῶν μαθηματικῶν καὶ ὅλων τῶν χημάτων, καὶ διὰ τὸτο φησὶ τὴν περὶ ἑκαστον μορφήν εἰρηάζει ὅτι ὡς ἑνὸς εἰς τὸ ἄτομον κατετάγη· εὐθύτητα δὲ καὶ ἀμετακίνητα φησὶν Ἰάμβλιχος τὴν κοινὴν ἐπὶ τῶν γεωμετρικῶν καὶ χημάτων καὶ ἐπὶ τῆς μορφῆς εἰρηάζει ποιότητα, καὶ διὰ τὸ κοινὸν καὶ ἀμετακίνητον ἐπὶ ἀμφῶν καὶ ἐπὶ μορφῶν καὶ χημάτων κοινῶς ὀνομαζόμενον καὶ ἀμετακίνητον ἑκατέρω ἰδίᾳ καταλέγει. αὐτὴ μὲν γὰρ, φησὶν, ἡ γραμμὴ καθόσον ἐστὶ γραμμὴ, ποσὸν ἐστίν, ἢ δὲ εὐθεῖα, καθόσον ἐστὶ εὐθεῖα ἢ καμπύλη, ποιά ἂν νοηθῇ· καὶ ἡ ἐπιφάνεια, καθόσον μὲν ἐστὶν ἐπιφάνεια, ποσόν, καθόσον δὲ ἐπίπεδος ἐπιφάνεια, ποσόν. καὶ ἐπὶ τῆς μορφῆς δὲ, φησὶ, ταῦτα ὡσαύτως θεωρεῖται. μέντοι ὅν ἡ εὐθύτης καὶ ἡ καμπυλότης γραμμῶν ἂν εἴη καθ' αὐτὰς καὶ ἐπιφανειῶν, μορφῆς (f. 3) δὲ ἡ καθ' αὐτὰ, ἀλλ' εἰ ἄρα, καὶ συμβεβηκός, καθόσον, οἶμαι, καὶ τὸ χῆμα περιέχει ἡ μορφή. αὐτὴ δὲ ἄλλο τούτοις ὅμοιον τοῖς εὐθέσι καὶ καμπύλοις, προσέθηκε, τὰ ἀκακείδη καὶ κυρτοειδή καὶ φακοειδῆ λέγων τῶν χημάτων καὶ τὰ ταῦτα ἅπαντα μὲν ἔχει τὴν φύσιν ἐξ εὐθέος καὶ περιφερῆς, ὡς καὶ αἱ γεωμετρικαὶ φασίν.

ΑΜΜ. f. 114 b. ἐλέγετο δὲ καὶ πρῶτον ὅτι τὸ μὲν χῆμα ἐπὶ τῷ ἀνύχον θεωρεῖται ἢ φαντασῶν, ἢ δὲ μορφή ἐπὶ τῷ ἀνύχον ἦτοι φυσικῶν, καὶ ὅτι εἰ καὶ ἐπὶ ἀνύχων ποτὲ φέρομεν τὴν μορφήν ὅμοια, καταχρηστικώτερον τούτο ποιεῖμεν διὰ τὸ μῆμμα εἶναι τῶν ἀνύχων.

ΠΟΡΦ. f. 47 b. πυκνὰ μὲν γὰρ λέγεται τῷ τὰ μέρια σύντονα 45 ἄλλων καὶ ὡς μὴδὲν ἑτερογενὲς σῶμα μεταξὺ αὐτῶν παρεμπίπτει δυνάμει, ὡς ἔχει ἐπὶ τῷ χρυσοῦ καὶ τῷ σιδήρῳ καὶ τῶν ποιοτήτων τούτων σωμάτων, μανὼν δὲ τῷ ὅπως αὐτὸ διεσπείρεται τὰ

μέρια ὡς ἑτερογενὲς σῶμα δυνάμει καὶ αὐτῶν παρεμπίπτει, οἷα εἰσιν αἱ σπογγαῖαι καὶ κίσσηρις καὶ τὸ ἔρεον.

ΣΙΜΠΛ. f. 3. πληρώσας δὲ τὰ εἶδη τῆς ποιότητος ἐπήγαγε 10 γὰρ ὅτι ὡς μὲν ὅν καὶ ἄλλος ἂν φανείη τρόπος ποιότητος, ὅχι ὡς 25 φιλόσοφον εὐλάβειαν ἐνδεκνόμενος, ὡς τινες οἰοῦντο, ὅθεν ὅτι δυσδιαίρετος ὁ περὶ τῶν πρώτων γενῶν λόγος, ὡς ἄλλοι, ὅθεν ὅτι τὰς διαφορὰς ἐνδείκνυται καθ' ἃς λογικῶν καὶ ἀλογον καὶ τὰ ἄλλα θεωρεῖται ποιά τὰ ὑσιώδη καὶ διαμετρικὰ τῶν γενῶν· ὑσιῶ γὰρ εἰσιν ἐκεῖνα μᾶλλον, ἀλλ' ἢ ποιότητες· εἰ δὲ ποιότητες ἦσαν, ὅχι ἂν ὅπως εἰς ἐκαστὴν τάξιν ἀπερίφραστον. Ἀνδρόνικος δὲ πέμπτον εἰσάγει γένος, ἐν ᾧ τάττει μανύτητα καὶ πυκνότητα, καφύτητα βαρύτητα, παχύτητα λεπτότητα, καὶ τὴν καὶ τὴν ὄγκον ἀλλὰ καθὸ ἀέρα λέγομεν λεπτὸν εἶναι καὶ τὸ ὕδατος λεπτότερον. ποιά γὰρ, φησὶ, λέγομεν πάντα τὰ τοιαῦτα τῷ ἀπὸ ποιότητος εἶναι αὐτὰ· ὁμοίως δὲ καὶ τὸ διαφανὲς καὶ τὸ σκοτεινόν, ὡς, φησὶν, ἢ ἄλλο τι γένος ποιότητος τούτο θετέον ἢ συζευκτέον αὐτὰ τοῖς παθητικαῖς· τῷ μὲν γὰρ παθεῖν τι τὸ σῶμα τούτων ἑκαστον τοῦτον γέγονεν, διαφέρει δὲ ἐκείνων ὅτι πάθος ὅχι εἰσὶν ἐμποικιῶν αὐτῶν. Εὐθύρος δὲ τὴν παχύτητα καὶ λεπτότητα εἰς ἕτερον τάττει γένος, τὰς δὲ ἄλλας ὅχι οἱ δὲ περὶ τὴν Ἀχαιοὺν ταύτας μὲν εἰς τὸ τέταρτον γένος τάττουσι συνεπομένως τῷ μανῶ καὶ πυκνῷ, ἐκεῖνας δὲ μᾶλλον αἰνέττει τὴν Ἀριστοτέλην φασίν ἐν τῷ ὅτι ὡς δὲ καὶ ἄλλο γένος, ὅχι ἐν τῇ περὶ Γενέσεως καὶ Φθορᾶς (22) τῷ θερμῷ καὶ ὑγρῷ καὶ ψυχρῷ καὶ ξηρῷ συνετάξεν· εἰσὶ δὲ αὐτῶν βαρὺ (f. 3 b) καὶ φον, σκληρὸν μαλακόν, τραχὺ λείον, παχὺ λεπτόν. ἀλλὰ πῶς ἂν τις ταῦτα παραδέξαιτο μηδὲν ὑπ' αὐτῷ λεγομένον ἐνὸς γένους ὑφ' ὃ ταῦτα ταχέως, ὡς ἐν μὲν τῷ πρώτῳ ἔξιν ἢ καὶ διάθεσις, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ φυσικὴ δυνάμει καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων; βέλτιον ὅν λέγειν ἐν τι, ὅτι καὶ τὸ ἀληθὲς εἰσὶ τινες καὶ ἄλλοι τρόποι, ὅχι ἐν τῇ Μετὰ τὰ Φυσικὰ (δ' 21) ὡς ἐν τελειοτέρᾳ πραγματείᾳ παραδίδωσιν· ἐν ταῦτα δὲ ὡς ἐν εἰσαγωγῇ τὸς μάλιστα λεγομένους ἐξέθετο.

f. 3 b. τούτοις εἶπεν ἐπειδὴ τινὰ μὲν παρωνύμους λέγει, ὡς ἀπὸ 10 λευκότητος τὸ λευκόν, ἔνια δὲ ὁμωνύμους, ὡς τρίγωνον καὶ τετράγωνον καὶ τῶν ἄλλων σχημάτων ἑκαστον· ἐπὶ γὰρ τούτων τριγώνων καὶ ἡ ποιότης καὶ τὸ μετέχον καλεῖται. ἔτι δὲ ἐπ' ἐνίων μὲν ἀμφοτέρω ὀνόμασαι, ὡς γραμματικὴ καὶ γραμματικός, ἐπ' ἐνίων δὲ ὑθέτερον, ὡς ἡ πρὸς γραμματικὴν ἐπιτηδεύτην καὶ κατ' αὐτὴν εὐφυῶς διακείμενος, ἐπ' ἐνίων δὲ τὸ ἕτερον μόνον ὀνομασθαι, τὸ ποῖον μὲν, ὡς ἐπὶ τῷ πυκτικῷ καὶ δρομικῷ· ἀνώνυμοι γὰρ αἱ ἐπιτηδεύτητες· ἢ γὰρ πυκτικὴ καὶ δρομικὴ αἱ κατ' ἐνέργειαν εἰσιν ἐπιστήμαι, ἀφ' ὧν πύκναι καὶ δρομικαὶ οἱ ποιοῖ λέγονται· οἱ γὰρ πυκτικοὶ καὶ δρομικοὶ τὸς δυνάμει ποῖως σημαίνουσιν, ἀπὸ ἐλπίδος ἢς ἔξουσιν ἔξωθεν παρωνομασμένους. ἔτι δὲ ὅπου τῇ μὲν ἔξει καὶ ὄνομα, ὡς τῇ ἀρετῇ, τῷ δὲ κατ' αὐτὴν ποιῶν ὅχι· ὅθεν γὰρ λέγει ἐνάρετος, ὃ δὲ σπουδαῖος ὅχι ἀπὸ τῆς ἀρετῆς παρωνομασθαι, ὅθεν ὁ ἐνάρετος, ὡς περὶ ὅθεν ἐγγράμματος ἀπὸ τῆς γραμματικῆς. ἐπ' ἐνίων δὲ καὶ παραλλάττουσιν αἱ τῶν ὀνομάτων σημασίαι περὶ τὴν τῶν πραγμάτων δήλωσιν διὰ τὴν ἀνωμαλίαν τῆς χρήσεως· ὃ γὰρ δίκαιον καὶ μὲν τὸ ὄνομα

K

ἀπὸ τῆς δικῆς παρωνόμασαι, καὶ δὲ τὰ πράγματα ἀπὸ τῆς δικαιοσύνης, ὁ δὲ δικαιοσύνης καὶ μὴ τὴν λέγειν ἀπὸ τῆς δικαιοσύνης ὥσπερ καὶ ὁ εὐφροσύνης ἀπὸ τῆς εὐφροσύνης, καὶ δὲ τὰ πράγματα ἔκχει παραθέσιν. διὰ ταῦτα ἔν πάντα προσέθηκε τὴν ὅπως ἄλλως ἀπ' αὐτῶν. ἀνήγαγε δὲ ταῦτα καὶ εἰς τὴν καὶ αὐτῶν 5 ποιώτησιν ὀνόματα, ὡς ἐπὶ τῶν φυσικῶν δυνάμεων, καὶ εἰς τὴν συνήθειαν μὴ ἔχουσιν ἐν χρήσει τὸ ἕτερον, ὡς ἐπὶ τῆς ἀρετῆς καὶ ἐναρέτου. καὶ δῆλον ὅτι ἐπ' ὀλίγον μὴ ταῦτα συμπήπει, τὰ δὲ πολλὰ παρωνόμασαι ταῖς ποιότησιν ἀφ' ὧν ἔχει τὸ ποιᾶ εἶναι.

10. ΣΙΜΠΛ. ν' f. 3 b. τὸ χῆμα οἱ Στωϊκοὶ τὴν τάσιν παρέ-
11. χεῖς λέγουσιν, ὥσπερ καὶ τὴν μεταξὺ τῶν σημείων διάσασιν. διὰ καὶ εὐθεῖαν ὀρίζοντι γραμμὴν τὴν εἰς ἄκρον τεταμένην. ἀλλ' ὅπως ἀναιρεθῆσιν ἡ μαθηματικὴ ὕψιστος, ἥτις ἀκίνητος τέ ἐστι καὶ ἀλλοιωσίσεως πάσης, καὶ διὰ τὸτο καὶ τάσεως, ἀπηλλαγμένη. . . f. 4. εἰ δὲ τις διττὰ χῆματα ὑποτίθειτο, τὰ μὴ ἀσώματα, ὡς 15 τὰς ἰδέας κύκλου τε καὶ τῶν ἄλλων χημάτων ὁ Πλάτων φησὶ, τὰ δὲ ὡς περὶ τοῖς σώμασι μεριζόμενα, καὶ τρίτα δὲ κατ' ἄλλην τινὰ μεταξὺ φύσιν τῶν τε ἰδεῶν καὶ τῶν γινομένων, ἐπεὶ ζῆτεῖν εἰ ἄλλως μὴ ἐξὶ τὰ ἀσώματα χῆματα ἄλλως δὲ τὰ σωματοειδῆ, καὶ εἰ καὶ τὸν κοινὸν λόγον ἀμφοτέρων τῶντων νῦν τὰ χῆματα λέ- 20 γειν καὶ καὶ μόνον τὸν ἐπὶ τῶν σωματικῶν θεωρούμενον. . . περὶ δὲ τῆς μορφῆς ἐπισκεπτέον εἰ καὶ τὸ ποῖον χῆμα ἡ μορφή ὀφείσκει, ὡς τινες οἴοντι, καὶ διὰ τὸτο συνέταξεν αὐτὴν τῷ χῆματι. ὅτε γὰρ τῷ Ἀνδρόνικῳ δοκεῖ τὸτο ὅτε ἀληθὲς ἐστιν. ὁ δὲ καὶ μὴ γὰρ διότι τὸ χῆμα ἀπλῶς εἰπὼν τὴν μορφήν ἔχ' ἀπλῶς εἶπεν ἀλλὰ τὴν 25 περὶ ἑκάστων ὑπάρχουσιν μορφήν. ἡ γὰρ ἐν τέτοις ἀκριβολογία διέ- γνησιν αὐτὰ σαφῶς ἀπ' ἀλλήλων. τὸ μὴ γὰρ χῆμα παρίσχησιν ὡς κοινόν τι καὶ πλείοσιν ὑπάρχον κατ' ἀριθμὸν ἢ κατ' εἶδος διαφέρουσι, τὴν δὲ μορφήν ἐνδείκνυσι ὡς μὴ τῶν καθ' ἑκάστα σωματικῶν φυσικῶν ἀποτελεωμένων.

10. f. 4 b. καὶ περὶ τῷ μανὼ τε καὶ πυκνῷ ἔχει ἂν τις πρὸς τὴν
16. αἰτίαν τῷ Ἀριστοτέλει ἀντιλέγειν. τὸ γὰρ διασάσει τῶν μορίων ἀπ' ἀλλήλων ἢ τῇ σύνεγγυς θέσει τὸ μανὼν καὶ καὶ τὸ πυκνὸν ἀφορίζεσθαι τὴν Δημοκρίτου αἵρεσιν βεβαίως. καὶ γὰρ ἐκεῖνος συνιόντα εἰς ταῦτα τὰ ἄτομα σώματα συνιστᾷ τὸ πυκνὸν φησὶ, δις δὲ ἄλλα 35 λων καὶ μεταξὺ πολλῶν κενῶ διαλαμβανόμενα τὸ ἀραιὸν ἀπεργά- ζεσθαι. ταῦτα δὲ ἐστὶν ἄτομα. εἰ γὰρ ἦσαν ἢ ὕλη καὶ συμπαθὲς ἐστὶ πρὸς αὐτὴν καὶ δι' ὅλων ποιά ἐστὶ τὰ ποιά, δῆλον ὅτι καὶ τὰ ἀραιὰ καὶ τὰ πυκνὰ δι' ὅλων ἡνωμένα συμπαθῆ ἐστὶ πρὸς αὐτά. ὁ δὲ τοῖς διασῆμασι τὴν αἰτίαν ἀποδοῦναι ἐπιγένημα ποιεῖ τὸ ποῖον τῆς καὶ 40 χέσιν θέσεως. πρὸς δὲ ταῦτα φησὶ Ἰαμβλίχης "διττὸν (f. 5) εἶναι τίθεμεν τὸ μανὼν καὶ πυκνόν, τὸ μὴ ἐν τοῖς εἰδεῖσιν, ὁ καὶ δι' ὅλων πάρεστι καὶ ὁμοῦ ἐστὶ καὶ ἔξωθεν μάλλον οἰκεῖον θεωρεῖν, ὅποιον τὸ μανὼν τῷ ἀέρος καὶ τῷ πυρός, κατ' ὕψος αὐτοῖς ὑπάρχον. ἄλλα δὲ ἐπὶ τῆσιν καὶ ἔξωθεν ὡς ἐν χῆματι θεωρεῖν, ὅπερ ἐν τοῖς σπύ- 45 γοις καὶ τῇ κισσῷ φαίνεται". . . τῆς δὲ Δημοκρίτου δόξης διέστηκεν αὐτῇ, ἐπειδὴ καὶ περὶ τῆς ἐν σφαίρῳ μανότητος καὶ πυκνότητος δια- τέταται ταῦτα, ἀλλὰ περὶ ταύτης ἥτις ἐπὶ ταῖς μορφαῖς καὶ τοῖς

χημασιν ἐπισυνάσσεται. . . ὡσαύτως καὶ περὶ τῷ λεῖν καὶ τραχέος καὶ 10 ἀπορεῖν δυνατὸν καὶ λύειν τὰ ἡπορημένα. Εὐδωρος δὲ ἀπορεῖ τὸ δῆποτε τὸ μὴ μανὼν καὶ πυκνόν καὶ λεῖον καὶ τραχὺ θέσιν σημαίνει, ἔκτε δὲ καὶ ἡ καμπυλότης καὶ ἡ εὐθύτης; πρὸς δὲ ῥητέον. . . οἱ δὲ περὶ τὸν Νικόμαχον καὶ τὴν μανότητα καὶ πυκνότητα ποιότητος φιλο- 15 νεύουσι δεικνύειν, τὸ πῦρ μανὼν εἶναι παρατιθέμενον καὶ τὸν ἀέρα, τὴν δὲ γῆν πυκνήν, καὶ καὶ θέσιν ἄλλα καὶ ποιότητα. . . ἐπιστῆσαι δὲ ἄξιον ποῖον τῷ σφαιρῷ σημαίνοντον ἀντίκειναι τῷ μανῷ. εἰ μὴ γὰρ τὸ τριχῆ διασάτον, ἡ ἐπιφάνεια τῶν καὶ ἡ γραμμὴ ἀντίκειναι. εἰ δὲ τὸ ἰσχυρόν, τὸ σαθρόν ἂν εἴη τῶν ἀντικείμενων. εἰ δὲ τὸ δυσ- 20 διαίρετον, εἰ μὴ διὰ τὴν σκληρότητα ἔχει τὸτο, τὸ μαλακὸν αὐτῷ ἀντίκειναι, εἰ δὲ διὰ τὴν πυκνότητα, τὸ ἀραιόν. καὶ εἴη ἂν τῷ μανῷ κυρίως καὶ τὸ σφαιρῶν ἄλλα τὸ πυκνόν ἀντικείμενον. (f. 5 b) Πλω- τίνος μέντοι ἔκτε δύο σημαίνοντα τῆς μανότητος καὶ πυκνότη- 25 τος ἀκύνει, τὸ μὴ ὑπὸ τὸ πρὸς τι τὸ δὲ ὑπὸ τὸ ποῖον ἀναγόμενον. . . οἱ δὲ Στωϊκοὶ δύναμιν καὶ μάλλον κίνησιν τὴν μανωτικήν καὶ πυκνω- τικὴν τίθεντι, τὴν μὴ ἐπὶ τὰ ἔσω τὴν δὲ ἐπὶ τὰ ἔξω, καὶ τὴν μὴ τῷ εἶναι τὴν δὲ τῷ ποῖον εἶναι νομίζουσιν αἰτίαν. ἀλλ' ὅθεν ταῦτα τοῖς νῦν λεγομένοις ἐτίθει, ἔως ἂν μὴ περὶ τῶν ἐν τῇ φύσει εἰδῶν ἀλλὰ περὶ τῆς ἐπισκευαστικῆς μανότητος τῆς καὶ διάσασιν θεωρουμένης ἐστὶ νῦν ὁ λόγος. οἱ δὲ περὶ τὸν Ἀρχαῖον παρατινῶντι 30 καὶ εἰς τὸ πρὸς τι ἀνάγειν τὴν μανότητα καὶ εἰς ἕτερον τι πέμπτον εἶδος ποιότητος. ἀλλ' ὅθεν εἰς τὰς παθητικὰς αὐτὴν τίθεσιν, ὡς Ἀνδρόνικος, ἀλλ' εἰς τὰς ἐν τῷ τετάρτῳ γίνεσιν. . . ἐπεὶ δὲ τινες ἐνταῦθα καὶ τὴν περὶ βαρύτητος καὶ κυφότητος λόγον ἐπειστήγαγον, ἀνάγκη καὶ περὶ τῶν ὀλίγων διελθεῖν καὶ φάσθαι ὅτι τὸ μὴ καὶ τὸν σφα- 35 μὸν βαρὺ καὶ κυφὸν τῇ ῥοπῇ πλείονι καὶ ἐλάττωσι χρώμενον ποσὸν ἂν εἴη, εἴπερ καὶ Ἀρχύτας ἐν εἶδος τῷ ποσῷ καὶ τὴν ῥοπῇ καὶ τὸν σφαμὸν ἀφωρίσατο. . . ὅσα ἔν τῶντων μὴ τῷ ποσῷ συντάττει 40 ἀλλὰ τῷ χαρακτῆρι καὶ τῷ ποιῷ, πότερον ἐν ἄλλῳ εἶδει τάττει παρα τὰ εἰρημένα τέτταρα τῆς ποιότητος, ὥσπερ Ἀνδρόνικος τε καὶ Πλωτίνος ὑπολαμβάνουσιν, ἢ ἕνεστιν ὅφ' ἐν αὐτῶν τῶν τεττάρων προσβιβάζειν; τὸτο δὲ ἐστὶ σαφές, ἔαν περὶ αὐτῆς τῆς βαρύτη- 45 τος καὶ κυφότητος γνωστῇ τινες εἰσιν. . . f. 6. δοκεῖ δὲ τισιν ὅπως πολὺχρον εἶναι τὴν ποιότητος γένος ὡς πάσαις ταῖς κατηγορίαις συνυπάρχειν. εἶναι γὰρ τὰς μὴ ὁμοῦ εἶδους, ὡς ἀνθρωπότητα καὶ Σω- κρατικότητα, τὰς δὲ ἐπὶ τῷ ποσῷ, οἷον γραμμὴν τὴν εὐθύτητα καὶ καμπυλότητα. . . τῶντων δὲ τὰ μὴ τῷ χῆματι μόνῃ τῆς λέξεως ἐμφαίνει τὴν ποιότητα, ὡς ἡ ἀνθρωπότης καὶ ἡ Σωκρατικότητα, ἔκτε 50 ὄντα ποιά, τὰ δὲ ὅλων ὅθεν ὀφείσκειν ὅτε ἔχει τινὰ διάνοιαν, ὡς ἡ ἱπποκονταυρότης καὶ ἐν χειμῶνι ἡ τεττιγότης. τίς γὰρ ἂν γένοιτο τῶν μὴ ὄντων ποιότητος τοιαῦτα παρεχομένη; περὶ δὲ τῶν ἄλλων ῥητέον τὰς μὴ ἐν ποιότητι διαφορὰς ποιότητος μόνης εἶναι οἰκείας, τὰς δὲ ἐπὶ τῶν ἄλλων κατηγοριῶν θεωρουμένας, ἥς ἂν ἐκάστης κατηγορίας ὑπάρχωσι συμπληρωτὰ τῷ οἰκεῖν ἐκάστης λόγου, μηδαμῶς ἐκβαίνειν ἀπὸ τῆς ἐν ἐκάστῃ ιδιότητος ἐπὶ τὴν ποιότητος γένος. . . ἀλλ' ἐπεὶ καὶ τὰς ἀπορίας καὶ τὰς λύσεις τῶν ἀποριῶν διελθὼν, καλῶς ἂν ἔχει καὶ τὰς θεωρητικωτέρας

ἐκείνοις τὸ Ἰαμβλίχῃ περὶ τῷ τετάρτῳ εἶδος τῆς ποιότητος πρὸς
τὸ σαφέστερον ἀναγράφει... f. 7. ἐπεὶ καὶ ταῦτα περὶ τῷ τετάρτῳ
καὶ τελευταίῳ γένει τῆς ποιότητος εἶρη, καλῶς ἂν ἔχοι τὸς ἐπι-
χειρήσας ἄλλως διελὼν τὰ γένη τῆς ποιότητος ἰσορῆσαι, καὶ καὶ

τὸ ἐκρίβως παραλλάττω, ἐπιζητοῦμαι. Πλωτῖνος μὲν ὅν διαίρει 5
ὡς μὲν σώματος ποιότητος τὰς δὲ ψυχῆς λέγων, ὅτι ποιότητος καὶ
ἐκείνου ποιούμενος ὅτως διαίρειν, ἀλλὰ διάσασιν μόνον παρα-
δοξὸς τῶν ἐν οἷς ἐστὶν ἡ ποιότης... f. 8. καθ' ὅλην δὲ πᾶσαι αἱ

ποιότητες διαίρεται εἰσιν ὡς καὶ τὸ πρὸς τι μᾶλλον ἀλλ' ὅτι 10
καὶ ποιότητες διαίρεται. μὲν δὲ τὸν μέγαν Πλωτῖνον σκεπτόμεν

καὶ Ἄριστοτέλης ἐν ἄλλοις ἐκτίθει διαίρεσιν· δύο γὰρ δυνάμεις καὶ

ἐκείναι ἀρχαὶ θεῖς, τὴν μὲν ποιητικὴν τὴν δὲ παθητικὴν, τῶν τὰς

ἐν ἀλόγοις ἀλόγως τίθησι τὰς δὲ ἐν λογικοῖς λογικὰς, οἷον τὴν

ἐν τῷ θερμῷ τῷ θερμῷ αἰσθητὸν, λογικὴν δὲ τὴν ἐν τῇ ἱατρικῇ.

ἀλλ' ἐν τῇ μὲν αἰσθητῇ μόνον ποιητικὴν, τὴν αἰσθητὸν· ἐκείνη γὰρ καὶ τῷ 15

φύσει ἔχει ἡ θερμότης τὴν δύναμιν. αἱ δὲ λογικαὶ τῶν ἐναντίων

ἐπὶ παρεκτικαί τε καὶ γνωστικαί· αἴτιον δὲ ὅτι πᾶς λόγος δηλοῖ τὸ

τι πρῶτον καὶ τὴν ἐξήρσην αὐτῷ, πλὴν ὅτι ὁμοίως, ὅθεν ἀμφοτέρω

ἐκείνους, ἀλλὰ τῷ μὲν καθ' ἑαυτὸν, τῷ κρείττονος, τῷ δὲ καὶ

συμβεβηκότος, τῷ χείρονος, ὥσπερ ὑγείας καὶ νόσου ἡ ἱατρική. ἡ δὲ 20

ἀίρεσις αὐτῇ συνομολογεῖται μὲν Ἀριστοτέλης εἶναι, ὅτι μὴ ἐπὶ τῶν

πρῶτων γενῶν τῆς ποιότητος παρεκτικὴ μὲν, ἴσως δὲ ὅθεν ἐπὶ ποι- 25

ότητος ὅλως. καὶ δεῖ τὰς παρὰ τοῖς παλαιοῖς διαίρεσεις μὴ μετα-
φράσαι· ἄλλα γένος εἰς ἄλλα, ἀλλ' ἐπὶ τῶν ἐκείνῳ εἰσι παρα-
δοξοῦν φυλάττειν αὐτάς... f. 8 b. οἱ Στωϊκοὶ δὲ ποιότητος

ἐκείνῳ ποιῶσιν ἑαυτῶν ποιῶντες ἐκείνους ἔξω· ὅθεν γὰρ ἐκείνη 30

τῶν τὰς ἐκείνους παρεκτικῶν· ὅτε γὰρ ἑαυταῖς αἱ ποιότητες ἀλλή-
λων ἀμφοτέρω. οἱ δὲ ἀπὸ τῆς Ἀκαδημαίας διαφορῶν διαφορὰς

ἔχοντες ἐπ' ἀπειρον ἐξέπεσον. ἐπιζητοῦμαι δὲ καὶ τὸ τοῦτο χρή, εἰ πᾶσι 35

ἐκείνῳ δύνανται γενεᾷς ὑποδείξαι διαφορὰν.

f. 8 b. καὶ πρῶτον τὴν ἐναντιότητα προχειρίζεται ὡς ὑπάρχου- 40

σαν τῷ ποιῶν, ὅτι ὑπάρχει δὲ καὶ ἐναντιότης· εἰπὼν, καὶ τὸν καὶ σύν-
θετον προδίδει ὅτι καὶ ἄλλα ὑπάρχοντα ἐπείκει, ὥσπερ τὸ μᾶλ-
λον καὶ τὸ ἥττον καὶ τὸ ὅμοιον. "καὶ τὸ ποιῶν" δὲ εἶπεν ἀντὶ τῷ καὶ τὴν

ἐκείνην· δηλοῖ δὲ τὰ ἐπαχθέντα ὑποδείγματα.

ΔΑΒΙΔ· ὅτι Ἀρχύτας καθολικώτερον τὸ ἴδιον προδίδει φη- 45

σιν ὅτι ὑπάρχει τῇ ποιότητι ἴδιον τὸ ἐπιδέχεται τὰ ἐναντία ἢ ἐξήρ-
ση. καὶ τούτοις συνάδει ὁ Ἀριστοτέλης· προῖον γὰρ ἀμφοτερόντι εἰ

ἐκείνῳ ἡ δικαιοσύνη τῇ ἀδικίᾳ.

ΣΙΜΠΛ· f. 1. ὅτε δὲ πᾶσι τῇ ποιότητι ὑπάρχει ἡ ἐναν- 50

τιότητα, ὅτε γὰρ τοῖς καὶ τὸ χῆμα ποιῶν, οἷον τῷ τριγώνῳ καὶ τετρα-
γώνῳ, ὅτε τοῖς μέσοις χρωμάτων, οἷον πυρρῷ καὶ ὥχρῳ· ὅλον δὲ

εἰ ὅθεν ταῖς καὶ τὰς ἄλλας αἰσθησεις ἐν μεσότησιν, οἷον χλιαρῷ ἢ

τῇ τῆς μέσης χορδῆς ἀπῆχῃ. καὶ τὸ τοῦτο εἰκότως, εἰπερ ἐναντία 55

ἐπὶ τὰ πλείους ἀλλήλων διεστραμένα.

ΔΑΒΙΔ· καὶ μὴ τις νομίσῃ ὅτι πάντα τὰ ἐναντία ὑπὸ ἐν γένος 60

ἐκείνῳ· διορθῶν γὰρ τὸ τοῦτο ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τῷ περὶ ἀντικειμένων

λόγῳ (c. 10), ὅτι τὰ ἐναντία τριττά· ἢ γὰρ ὑπὸ ἐν γένος ἀνάγονται,

ὡς τὸ λευκὸν καὶ τὸ μέλαν ὑπὸ τὸ χρῶμα, ἢ ὑπὸ ἀντιδιηρημένα, ὡς
δικαιοσύνη καὶ ἀδικία ὑπὸ ἀρετὴν καὶ κακίαν, ἢ ὅθεν ὅλως ἀνάγονται
ὑπὸ τὸ γένος τῷ αὐτῷ γένος εἶναι, ὡς τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακόν· διὰ
τῷ τῶν δέκα διήκοντι κατηγοριῶν.

ΠΟΡΦ· f. 49. ἥσαν τινες οἱ τῇ δικαιοσύνῃ ἐκ ἐδόξαν ἔσαν- 10 a

τίαν εἶναι τὴν ἀδικίαν, ἀλλὰ τὴν μὲν ἐναντίαν ἔξιν ἀνώνυμον εἶναι, 19.

τὴν δὲ ἀδικίαν ἐξήρσην εἶναι καὶ ὅχι ἔξιν· τὰς γὰρ ἔξεις καταφατι-
κῶς δεῖν προσαγορεύειν, τὰς δὲ ἐξήρσεις ἀρνητικῶς.

ΣΙΜΠΛ· f. 1. ἀλλὰ διὰ τί εἶπεν "εἰ ἔξιν ἡ δικαιοσύνη 15

τῇ ἀδικίᾳ ἐναντίον;" διὰ τί γὰρ τὸ εἶναι τὸ ὑποθετικόν; ἢ ὅτι τινὲς

ὅτι συνεχώρουν τῇ δικαιοσύνῃ ἐναντίον εἶναι τὴν ἀδικίαν, ἀλλὰ τὴν

μὲν ἐναντίαν ἔξιν ἀνώνυμον ἔλεγον, τὴν δὲ ἀδικίαν ἐξήρσην· τὰς γὰρ

ἔξεις καταφατικῶς δεῖν προσαγορεύειν καὶ τὰς ἐξήρσεις ἀρνητικῶς·

ὅτι καλῶς τὸ τοῦτο λέγοντες· καὶ γὰρ ἔξεις ἀποφατικῶς προσαγορεύομεν,

ὡς τὴν τῇ σωφροσύνῃ ἀντικειμένην ἀκολασίαν, καὶ ἐξήρσεις κατα- 20

φατικῶς, ὡς τὴν τυφλότητα καὶ χλωρότητα. καὶ τὸ τοῦτο μὲν ἀληθές·

μήποτε δὲ διὰ τὸ τοῦτο εἶπεν ὁ Ἀριστοτέλης "εἰ ἔξιν ἡ δικαιοσύνη τῇ

ἀδικίᾳ ἐναντίον," ὅτι ὅπως τίνα ἐστὶ τὰ ἐναντία παραδεδωκεν, καὶ ὅτι

καὶ ἀληθείαν ὅτι ὡς ἐναντία ταῦτα ἀντίκεινται ἀλλ' ὡς ἔξεις καὶ ἐξήρ- 25

σεις. διὰ καὶ ἀκριβέστερον εἶπεν Ἀρχύτας... f. 1 b. τί ἔν, εἰ τινες

πρῶτα γένη ἐναντία τίθενται, ὡς τὸ ταῦτον καὶ θάτερον, ἢ τὰς δύο

συνοχίας, ὡς οἱ Πυθαγόρειοι; ἢ ὅθεν ἐκείνα πρῶτα· ὅτι γὰρ δυνάμει 30

ὅθεν τοῖς Πυθαγορείοις ἀρέσκον τὸ πολλὰ εἶναι τὰ πρῶτα... καὶ

αὐτὸ δὲ τὸ τοῦτο ζητήσεως ἄξιον, διὰ τί τῇ ποιότητι ὅλως ὑπάρχει

ἐναντία, περὶ ὅσων μὴ θεωρούμενα; καὶ ῥητόν, οἶμαι, ὅτι ἐναν- 35

τία συνυπάρχειν ἀλλήλοις ἀδυνατεῖ. γίνεσθαι ἔν αὐτῷ καὶ ἀπογίνε-
σθαι ἀνάγκη, καὶ διὰ τὸ ἐν μὲν τῇ ὑστίᾳ ὑδαμῶς θεωρεῖται, ἐν δὲ τῇ

ποιότητι μαλιστα ὡς ἐπεισοδιώδει... f. 2. ἀλλὰ διὰ τί τὰ με- 40

ταξὺ ὅτε ἀλλήλοις ἐστὶν ἐναντία ὅτε τοῖς ἄλλοις; ὅτι ἔξω ἐν

πλείονα ἀντικείμενα καὶ ἐκείνη ἔξω ἐν ἐν ἐναντίον, ἐάν ᾗ καὶ τὰ με- 45

ταξὺ ἐναντία.

f. 3. κατασκευάζει πάλιν ἐκ τῆς ἐπαγωγῆς τὸ προκείμενον, 10 a

τὸ μὲν λευκὸν τῶν σωματικῶν παράδειγμα, τὸ δὲ δίκαιον τῶν ψυ- 27.

χικῶν προτιθεῖς· ἐκότερον γὰρ τούτων πρὸς ἄλλα τε ὁμοειδῆ συγ- 35

κρινόμενον καὶ πρὸς ἑαυτὸ λέγει· ἐπίτασιν λαμβάνειν καὶ ἀνεσθαι·

χικῶν γὰρ λευκότερα γαλακτος ἂν ῥηθῇ, καὶ τὸ ἐν τῷ σώματι τῶν

ἀνθρώπων λευκὸν ἢ τὸ ἐν ταῖς ψυχαῖς δίκαιον καὶ προϊόντος τῷ

χρόνῳ αὐτὸ πρὸς ἑαυτὸ ἐπίτασιν καὶ ἀνεσθαι λαμβάνει... f. 3 b. τέσ- 45

σαρες δὲ εἰσιν αἰρέσεις περὶ τῆς ἐπίτασεως καὶ ἀνεσεως τῶν τε ποιο-
τήτων καὶ τῶν ποιῶν· καὶ γὰρ οἱ μὲν καὶ τὰς ποιότητας πᾶσας καὶ τὰ ποιά

δέχεται τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον ἀποφαίνοντα, ὥσπερ Πλωτῖνῳ καὶ

ἄλλοις δοκεῖ Πλατωνικοῖς, διότι πᾶν ἐνυλον ἐπιδέχεται τὸ μᾶλλον καὶ

τὸ ἥττον, τῆς ὕλης τὸ μᾶλλον ἐκύσεως καὶ τὸ ἥττον διὰ τὴν σύμφυ-
τον αὐτῆς ἀπειρίαν. ἄλλη δὲ ἐστὶ δόξα ὑπεναντία ταύτῃ, ἥτις ἐν

μὲν ταῖς ποιότησιν αὐταῖς, οἷον ἐν δικαιοσύνῃ καὶ λευκότητι, ὑδαμῶς 50

εἶναι τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον φησιν· ἐκότερον γὰρ ὅλον τι εἶναι καὶ καθ' 55

ἑνα λόγον ἐστῆναι, καὶ διὰ τὸ τοῦτο μὴ ἐπιδέχεται τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον· 60

ἐν δὲ τοῖς μετέχουσιν εἶναι ἐπίτασιν καὶ ἀνεσθαι· πλάτος γὰρ ἔχουσιν 65

αἱ μετοχαί, καὶ οἱ μὲν μάλλον μετέχουσιν οἱ δὲ ἦττον, καὶ διὰ τῆτο καὶ αἱ ἔξεις αὐταὶ νομίζονται τὸ μάλλον καὶ τὸ ἦττον ἐπιδέχεσθαι, καὶ τοιούτων ποιῶν ὄντων τῶν ἐπιδεχομένων. ταύτης δ' εἴκει τῆς δόξης ὁ Ἀριστοτέλης μνημονεύει ὅταν λέγῃ "δικαιοσύνην ἢ δικαιοσύνης εἰ λέγεται μάλλον, ἀπορήσειεν ἂν τις," καὶ ἐφεξῆς δὲ "δικαιοσύνην μὲν δικαιοσύνης ὁ πᾶν μάλλον καὶ ἦττον λέγει." τὰ δὲ κατ' αὐτὰς λεγόμενα ποῖα ἀναμφισβητήτως ἐπιδέχεται τὸ μάλλον φησιν· γραμματικώτερον ἢ ἕτερον ἑτέρου λέγειας μάλλον καὶ δικαιοτέρων καὶ ὑγιεινότερων. ὅταν δὲ λέγῃ "ὡσαύτως δὲ καὶ γραμματικὴν καὶ τὰς ἄλλας διαβάσεις (p. 11 1)," κοινότερον τὰς ἔξεις διαβάσεις ἐκάλεσεν, ὥσπερ καὶ ἐν τοῖς πρὸ τούτων ποῖα τὰς ποιότη- 5 τας. τρίτη δὲ ἀίρεσις ἡ τῶν Στωϊκῶν, οἵτινες διελόμενοι χωρὶς τὰς ἀρετὰς ἀπὸ τῶν μέσων τεχνῶν, ταύτας ὅτε ἐπιτείνεας λέγουσιν ὅτε ἀνέας, τὰς δὲ μέσας τέχνας καὶ ἐπίτασιν καὶ ἀνεσιν ἀνέχουσαι φασιν. τῶν ὅντων ἔξω καὶ τῶν ποιῶν καὶ τούτοις τὰ μὲν ὅτε ἐπιτείνεαι ὅτε ἀνέαι, τὰ δὲ ἀμφοτέρω ἐπιδέχεται. τετάρτη δὲ ἐξὶ δόξαι ἥτις τὰς μὲν αὐλὰς καὶ καθ' αὐτὰς ποιότητας εἶλεγε μὴ ἐπι- 10 δέχεσθαι τὸ μάλλον καὶ τὸ ἦττον, τὰς δὲ ἐνύλως καὶ τὴν κατ' αὐτὰς ποῶς ἐπιδέχεσθαι. διαφέρει δὲ αὕτη τῆς προτέρας ἡ δόξα, διότι ἐκείνη ὑδεμίαν ἀντιδιαίρεσιν τῶν αὐτῶν ἐποιεῖτο πρὸς τὰς ἐνύλως. ἐφιστάνει δὲ ὁ Πορφύριος ταύτῃ τῇ δόξῃ ὡς ὁ καλῶς αὐλὰς ποιότητας τιθεμένη· ἐκεῖνα ἢ ὅσῃα εἰσὶ, φησί, καὶ διὰ τῆτο ὅτε ἀνεσιν ὅτε ἐπίτασιν ἐπιδέχονται, ὥσπερ ὅδε ἄλλαι ὅσῃαι. . . 15 f. 4 b. πρὸς μὲν τὴν ἀπὸ τῆς Στωϊκῆς τὸ μὲν σπουδαῖον γένος βέβαιον λέγοντας, τὸ δὲ μέσον ἐπίτασιν καὶ ἀνεσιν ἐπιδέχεσθαι, ἀπορήσαι ἄξιον εἰ μὴ ὁ ἔχων τὴν ἀρετὴν ἐλλείπων δὲ καὶ συνάσκησιν ἢ τὴν φύσιν ἦττον ἂν εἴη σπουδαῖος. ἴσως δὲ ἐρῶσι τὴν ἀρετὴν ὅσῃαν ἐπιστήμην ἔξ ἑαυτῆς ἔχειν τὸ πάγιον. . . τῶν δὲ ἄλλων ὅτε τῶν Στωϊκῶν λόγος ἀτελής δοκεῖ, μήτε τῶν ἀρετῶν τὸ ἀτελὲς μήτε τῶν ἄλλων τεχνῶν τὸ τέλειον θεασάμενος· καὶ ἢ εἰ μὲν ἐν λόγῳ 20 μόνῳ ἐθεωρεῖτο ἡ ἀρετή, ὁ τὴν λόγον ἔχων καὶ τὴν ἐπιστήμην ὅσῃαν ἐπιτείνετο (εἰς ἢ ὁ ἀληθὴς λόγος, ἀληθὴς δὲ ἀληθὴς λόγος μάλλον ὅσῃαν ἔξω)· εἰ δὲ τὴν ἐπιστήμην ἔχων ἐλλείπει καὶ τὴν συνάσκησιν ἢ τὴν φύσιν, ἦττον ἂν εἴη δικαίος· ὥστε ἡ τελεία ἔξω ὅσῃαν ἐκ μόνων τῶν θεωρημάτων συνέστηκεν, ἀλλὰ καὶ ἐκ φύσεως καὶ (f. 5) ἔθος 25 εἴη ἂν ἄλλος ἄλλος δικαιοτέρος· καὶ ἐπὶ τῇδε ὁ μὲν λόγος εἰς καὶ ὁ αὐτὸς ὁ συμπληρούμενος ὑπὸ τῶν θεωρημάτων, ἡ δὲ συνάσκησις καθ' ἣν ὁ ἀτελής γραμματικὸς θεωρεῖται, ποιεῖ τὸ μάλλον καὶ τὸ ἦττον ἐν τῷ διαφορῷ τρόπῳ τῆς μετοχῆς τῷ αὐτῷ λόγῳ.

11. a. 'AMM. f. 119 b. ὅτι δὲ ὅσῃαν ἐπὶ πάσης τῆς κατηγορίας ἀρ- 40 5. μῶσαι τὸ λέγειν μάλλον καὶ ἦττον ἐπιδέχεσθαι, δῆλον ἐξ ὧν τινὲς περὶ ταῦτα ἀπορῶσι, μὴ βυλόμενοι δικαιοσύνην δικαιοσύνης εἶναι μάλλον καὶ ἦττον, καὶ ὑγιάν ὑγιείας καὶ τὰ τοιαῦτα. ἀλλ' ὁ μὲν Ἀρι- 50 στοτέλης ὁ δὴ ὁρθώσεν ἡμῶν τὴν περὶ τούτων λόγον, ἡμεῖς δὲ περὶ αὐτῶν ταῦτα φάμεν.

11. a. ΣΙΜΠΛ. ξ' f. 3 b. ἀποδείκνυσιν δὲ τὸ τὰ χήματα μὴ ἐπι- 7. 7. δεσθαι, καθολικὸν θεωρήμα πρὸς αὐτῶν, ποῖα ἐπιδέχεται τὸ μάλλον καὶ τὸ ἦττον καὶ ποῖα ὅσῃαν μὲν ἢ ἐπιδέχεται τὴν τὸ προκειμένον λόγον,

καθὸ μάλλον ἢ ἦττον λέγει, ταῦτα ῥηθήσεαι μάλλον· ἐὰν δὲ μὴ ἐπιδέχεται, ὁ ῥηθήσεαι τὸ ἕτερον τῷ ἑτέρῳ μάλλον. ὅσῃαν ἐπιδέχεται μὲν ὅν τὸ τρίγωνον τὴν τὸ κύκλον λόγον, καὶ διὰ τῆτο ὅσῃαν ἂν εἴη τὸ τρί- 5 γωνιον τῷ τετραγώνῳ μάλλον κύκλος.

f. 6. ἀλλὰ πῶς ἴδιον τῆς ποιότητος τὸ ὅμοιον καὶ ἀνόμοιον εἶναι 11 15 φησιν; ἡ ὅτι, ὡς εἴρηται, πολλὰς ἐπισακτὸς ἐξω ἡ ποιότης, καὶ διὰ τῆτο οἷον παράχρως ποιεῖ ἡ κατ' αὐτὴν κοινωνία. ἔκαστον ἢ τῶν γενῶν ἴδιον ἔχει τῆς κοινωνίας τὴν φύσιν· καὶ τὰ μὲν κατ' ὅσῃαν κοινωνοῦντα ταυτότητι συνδέεται, διότι τὸ αὐτὸ γίνεαι, τὸ δὲ κατ' 20 ποσότητα ἴσον, τὸ δὲ κατ' ποιότητα ὅμοιον· ὡς ἢ ἐπισοδιωδὴς ἡ ποιότης ὅσῃαν ἐξω ὅσον καὶ πᾶν, ὅπερ ἐστὶ τὸ δεχόμενον, ἀλλὰ περὶ τὸ αὐτὸ ἐγγίνεαι χαρακτήρ τις περὶ τὴν ὅσῃαν, ὅπερ τὴν ὁμοιότητα ποιεῖ· καὶ ἢ ὁμοιότης ἐξω ἡ τῷ αὐτῷ εἶδους ἐπισοδιωδὴς μέθεξις, ὡς δέδεικεν ἐν τῷ Παρμενίδῃ, καὶ ἀνομοιότης ἡ τῷ ἑτέρῳ.

λύνει ὅν τὴν ἀπορίαν ταύτην διχῶς, καθ' ἓνα μὲν τρόπον δεικνύς 11 20 ἐπὶ πάντων τῶν τοιούτων τὰ μὲν γένη πρὸς τι λεγόμενα, οἷον τὴν ἐπιστήμην τῷ ἐπιστήτῃ, τὰ δὲ εἶδη καὶ τὰ καθ' ἕκαστον ἐκείνῃ τῶν πρὸς τι. . . f. 6 b. ἔκαστος ἢ ἀπὸ τῆς καθ' ἕκαστα ποιότητος τῆς οἰκείας λέγει ποῶς καὶ ὅσῃαν ἀπὸ τῆς καθ' ὅσῃαν, ὅσῃαν γραμματικὸς μὲν 25 ἀπὸ γραμματικῆς, Ἀριστοτέλης δὲ γραμματικὸς ἀπὸ τῆς Ἀρι- στάρχου γραμματικῆς καὶ ὅσῃαν ἀπὸ τῆς Ζηνοδοῦς. ἐπεὶ ὅν ἀπὸ τῶν καθ' ἕκαστα ποῖα λέγονται, ὅσῃαν εἶναι τῶν πρὸς τι οἱ καθ' ἕκαστα· ὅσῃαν λέγει ἡ γραμματικὴ Ἀριστάρχου ὡς πρὸς τι, ἐπεὶ καὶ ἀντι- 30 στρέφει καὶ ῥηθήσεαι Ἀριστάρχου γραμματικῆς Ἀριστάρχου, ὅπερ ἄτοπον. δευτέραν δὲ λύσιν ἐπάγει, ὅτι ὅσῃαν κωλύει τὸ αὐτὸ ἐν δυοῖν εἶναι κατηγορίας, ὅσῃαν μὴ κατ' αὐτὸ ἀλλὰ κατ' ἄλλο καὶ ἄλλο σημαίνονμενον γίνεαι ἡ ἀναφορά. . . ὁ μέντοι Ἀφροδισιεύς Ἀλέξανδρος ἐπὶ μόνων τῶν πρὸς τι συμβαίνειν οἶεαι τῆτο τὸ τινα τῶν πρὸς τι καὶ ὑπ' ἄλλην κατηγορίαν ἀνάγειν, διότι τὴν ἀρχὴν τὸ 35 πρὸς τι ὅσῃαν εἶχεν οἰκεῖον ὑποκείμενον, ἀλλ' ἐπ' ἄλλης κατηγορίας τὸ εἶναι εἶχεν. ὅσῃαν μὴ ἐξω γὰρ ἀληθὲς τῆτο· καὶ ἢ ἐπὶ πασῶν τῶν κατηγοριῶν τῆτο θεωρεῖται· ἐπεὶ ἢ ὅσῃαν ἐν τῇ ἐξω ὅσῃαν ἀπλῶν ἔκασ- 40 τῶν λαμβανόμενων, ἀλλ' ἐν συνθέτῳ φύσει συντέταται, ὅσῃαν θαυμασὸν εἰ ἔκαστον κατ' ἄλλο μὲν τι τῶν ἐν ἑαυτῷ ὅσῃαν ἑτερόν τι γένος ὑποτάττει, κατ' ἄλλο δὲ ὅσῃαν ἑτερον.

f. 7. τῶν δέκα γενῶν τὰ μὲν τέσσαρα περὶ ὧν ἡδη διήλθεν, 11 45 ὁλικώτερα ὄντα καὶ πλείονα θεωρίαν ἐπιδεχόμενα, πολλῶν ἡξίωται ὅσῃαν ὑπὸ τῷ Ἀριστοτέλει· περὶ δὲ τῶν λοιπῶν λέγει εἰ καὶ ὑφει- μένως. ἀλλὰ δύναται ἢ καὶ περὶ ἐκείνων πολλὰς εἰπεῖν καὶ καλὰς λόγους, ἀρκεῖ δὲ, ὡς ἐν εἰσαγωγῇ, τῷ τὴν ἐννοίαν αὐτῶν παρα- 50 στήσαι, ἵνα ἔχουσιν οἱ νέοι τὰ ἀπλὰ εἰς τὰ οἰκεία γένη ἀνάγοντες οἰκείως ποιῶν τὰς κατηγορίας, ὅπερ ἐν ἀρχῇ διὰ τῶν παρα- δεγμάτων ἐποίησεν. ἴδια μὲντοι περὶ ἐκείνων τούτων ἀκριβεῖς ἐποίησατο λόγους, περὶ μὲν τῷ ποιῶν καὶ πάχειν ἐν τῇ περὶ Γενέσεως 45 καὶ Φθορᾶς, περὶ δὲ τῷ ποτὲ καὶ πῶς ἐν τῇ Φυσικῇ Ἀκροάσει (f. 7 b), ὅσῃαν καὶ περὶ χρόνου καὶ τόπου τελῶς ἐδίδαξε, περὶ πάντων δὲ ἐν τῇ Μετὰ τὰ Φυσικὰ τῶν τελεωτάτους πεποιθῆναι λόγους· αἱ ἢ ἀρχαὶ καὶ μὲν τὴν σημαντικὴν αὐτῶν λέξιν ἐν τῇ λογικῇ πραγματείᾳ δη-

λὴν, καὶ δὲ τὰ σηματούμενα πράγματα ἐν τῇ Μετὰ τὰ Φυσικά
ἐκείνῳ. πρῶτον δὲ ἐν ταῖς ἐμνημόνευσεν τὴ ποιεῖν καὶ πάσχειν,
ὅτι, φασίν, καὶ τὴν ποιότητα τὴ ποιεῖν ἐστὶ καὶ πάσχειν· εἰκότως ὅν
καὶ τὴν ποιότητα εὐθὺς προεβλήθη. καίτοι καὶ κατ' ὕψος ἐστὶ ποιεῖν,
ὡς περὶ γενεῶν καὶ οἰκοδομῶν, καὶ κατ' ἐξουσίαν ἐστὶ ποιεῖν, 5
καὶ πρὸς τὸ πρὸς τι δὲ οἰκίως ἔχει, εἴπερ τὴ ποιεῖν καὶ τὴ πάσχειν πρὸς
τι ἐστὶν. καλλίον ὅν λέγειν ὅτι πρὸς τὰς τέσσαρας κατηγορίας
ἐκείνῳ ἔχον τὴ ποιεῖν καὶ πάσχειν, ὡς πρὸς ὑπαρξιν ἐνεργείας καὶ πά-
σχειν, εἰκότως μὲν τὰς τέσσαρας ἔτυχε λόγου... ὁ μὲντοι Ἀρχύ-
τας καὶ τὸ ἔχειν καὶ τὸ πῶς προέταξε εὖ ποιεῖν καὶ πάσχειν, καὶ τὴν αἰτίαν 10
ἐκείνῳ ὕψος.

ἌΜΜ. f. 123. τῶν κατηγοριῶν αἱ μὲν εἰσιν ἀπλᾶί, αἱ δὲ
ἐστὶν συμπλοκὴν καὶ συμπλοκὴν τῶν ἀπλῶν τὴ εἶναι ἔχουσι. καὶ ἀπλᾶί
μὲν εἰσιν αἱ εἰρημέναι τέσσαρες, ἡ τε ὕψος καὶ τὸ πῶς καὶ τὸ πῶς
καὶ τὸ πρὸς τι· καὶ συμπλοκὴν δὲ τῆς ὕψος πρὸς μίαν τῶν ἡ 15
ἐκείνῳ αἱ λοιπαὶ εἰσὶν ὅν, ὅν ἐξ ὕψος καὶ πῶς τὸ πῶς καὶ
καὶ ἐξ ὕψος καὶ πῶς τὸ ποιεῖν καὶ πάσχειν, ἐξ ὕψος καὶ τῶν πρὸς
τι τὸ ἔχειν καὶ τὸ καὶ. ὅν δὲ καὶ τὸτο γνωσώμεθα, λέγω δὴ ὅτι
αἱ μὲν κυρίως κατηγορίαι τέσσαρες εἰσιν αἱ εἰρημέναι, αἱ δὲ λοιπαὶ
ἐκ τῆς πρὸς ἀλλήλα τῶν συμπλοκῆς γίνονται, ἐκ τῆς διαμέ- 20
σεως λαβόμεναι τὰ εἰρημένα... ἀποδοῦν δὲ ὁ Ἀριστοτέλης τῶν
τεσσάρων κατηγοριῶν τὴν λόγους καὶ τὴν ὅρος καὶ τὰ παρακαλομένη-
ματα, τῶν λοιπῶν ἐξ ὅτε τὴν ὁρισμὸς ἀποδοῦναι ὅτε τὴν εἰς
τὴν αἰτίαν διαίρεσιν, ὡς ἡμῶν δυναμένων ἐκ τῶν ῥηθέντων τῶν
ἐκείνῳ. δεῖ ὅν ἡμᾶς ἐκείνῳ τὴν ὁρισμὸν ἀποδοῦναι καὶ τὴν εἰς τὰ 25
ἐκείνῳ.

ΣΥΜΠΛ. f. 8. περὶ μὲντοι τῶν λοιπῶν τριῶν, τὴν τε πῶς καὶ
τὴν καὶ τὴν ἔχειν, διὰ τὸ προφανὲς εἶναι φησὶν ὅδεν ἄλλο περὶ
αὐτῶν ἢ ὅσα ἐν ἀρχῇ εἰρήνῃ... ἀλλ' ἐπεὶ ταῦτα παρὰ τῷ Ἀρι-
στοτέλει καταπεφρόνην, καλῶς ἂν ἔχοι τὰ παρὰ Πορφύριον καὶ 30
Ἰερώνυμον περὶ αὐτῶν φιλοτεχνήματα καταμαθεῖν. τὸ δὲ πῶς καὶ
καὶ φασίν, ὡς περὶ καὶ τὸ πρὸς τι, μὴ εἶναι τῶν προηγουμένων ἐπὶ
τῶν πραγμάτων θεωρουμένων ἀλλὰ τῶν ἐν ἀλλοῖς ἐπιγνωμένων·
πῶς καὶ πῶς ὑποκειμένη καὶ τῶν ἐπ' αὐτῷ τύπῳ τε καὶ χρόνῳ, ἐπισυ-
κταί τὸ πῶς καὶ τὸ ποτέ, φασίν, ὡς περὶ καὶ τὸ πρὸς τι μὴ εἶναι. ὅτε 35
δὲ τὸ πῶς ὁ τύπος ἐστὶν ὅτε τὸ ποτέ ὁ χρόνος, ἀλλὰ προὑπάρχοντος
τῶν καὶ χρόνου, εἴτα ἕτερον ἐν τῷ ὄντος, πῶς εἶναι λέγει τὸ ἐν
τῷ ὄντι καὶ τὸ ποτέ τὸ ἐν χρόνῳ, ὡς Σωκράτης ἐν Λυκίῳ ἢ ὅτι.
ὅτι δὲ μορφοῦν τὸ εἶναι πῶς καὶ μὴ ἐπιδέχεται διαφορὰς...
f. 8 b. πάλιν δὲ ἀντιλέγουσι τινες, τὴν ποιεῖν καὶ τὴν πάσχειν πρὸς ἀλ- 40
λὰ λέγειν βυλόμενοι εἶναι καὶ μὴ εἶναι πρὸς τι, ἀλλὰ μὴ ἰδίως
πρὸς κατηγορίας, ὡς ὁ Ἀριστοτέλης φησὶν. ἐκ ὅρων δὲ λέγου-
σι... ὁ f. 1. ἐγκαλεῖται δὲ τινες τῷ Ἀριστοτέλει ὡς ὀλίγα εἰρη-
κα περὶ τῶν ἐξ κατηγοριῶν, καὶ μήτε τὴν φύσιν αὐτῶν ἢ τις ἐστὶν
ἐκείνῳ ἡμῶν εἶρη, τὸ μὲν πῶς εἰς τὰς τὴν τύπον διαφορὰς διελείν,
τὸ δὲ ποτέ εἰς τὰς τὴν χρόνον. καὶ ὅτι μὲν ἀλλήλως εἶρη, πρόσθιον καὶ
ἐκ τῶν Ἀρχύτας περὶ αὐτῶν μακρότερον διδάσκει, τὰ ἴδια καὶ

τῶν ἐκείνῳ. ὡς περὶ τῶν προτέρων, παραδιδόντες. ὑπὲρ δὲ Ἀρι-
στοτέλους ἀπολογεῖν λέγοντες τὰ μὲν ἐν ταῖς κοιναῖς ἐνοίαις μὴ
πάνυ ὑπελημμένα ταῦτα αὐτὸν διδάσκει δι' ἀκριβείας, ὅσα δὲ
ὑπελημμένα καὶ φανερά ἢν, ταῦτα παρῆκε διὰ τὸ φανερά εἶναι. δηλοῖ
δὲ καὶ αὐτὸς λέγων "διὰ τὸ προφανὲς εἶναι ὅδεν ὑπὲρ αὐτῶν λέγειν
ἢ ὅσα ἐν ἀρχῇ ἐρρέθη". . f. 1 b. ἀπορῶσι δὲ τινες καὶ διὰ τί ὁ
συνῆψε τὴν περὶ τῶν ἔχειν λόγον ταῖς ἀπλᾶς κατηγορίαις ἀλλὰ
μεταξὺ περὶ ἀντικειμένων καὶ προτέρων καὶ ὕψος καὶ τὸ ἄμα καὶ κινή-
σεως καὶ ἀλλων τινῶν μνημονεύσας ὅπως τὴν τῶν ἔχειν διαίρεσιν
ἐποίησατο; ἀλλὰ καὶ λύσειν ἕτεροι καλῶς, ὅτι τὸ ἔχειν τῷ πῶς καὶ
ποτέ συντάξας ὡς περὶ προφανῶν εἶπε μὴδὲν ἄλλο δεῖν περὶ
αὐτῶν λέγειν... f. 2. ἀλλ' εἰ τὴν ποιεῖν τὴν ἐνεργεῖν παρίσχει, διὰ
τί τὸ γένος ἐκ ἐνεργείας μᾶλλον τίθεμεν ἀλλὰ τὴν ποιεῖν; εἰ δὲ καὶ
ἡ ἐνεργεία διὰ τὸτο οἰκειότερα τῆς ποιήσεως, διότι τὸ καὶ κίνησιν
θεῶν ἐν γένος ἐν ταῖς κατηγορίαις· ὡς περὶ τὰ ἄλλα περὶ τὴν
ὕψος, ὅπως καὶ ἡ κίνησις ἐν τῇ καὶ τὴν ποιεῖν καὶ τὴν πάσχειν ἐστὶν· ἀμφω
ἢ ἐν κινήσει. ἀλλ' οἱ ταῦτα λέγοντες, ὡς περὶ Πλωτίνου, ὁ ταῖς
Ἀριστοτέλους ὑποθέσει προχωρῶν· ἐκείνος ἢ τὴν πρώτως ποιῶν καὶ
καὶ ἀκίνητον εἶναι φησὶν· διὰ τὸτο καὶ τὴν ποιῶν παρ' αὐτῷ κεχω-
ρισται τὴν πάσχειν, καὶ ὅτι ἐν ἀμφω τέταται γένος· ὡς ὅτε εἰς
ἐν ἀμφω ταῦτα ἀνάγειν χρὴ ἀλλὰ δύο ἀφορίζεται, ὡς περὶ καὶ
Ἀριστοτέλης αὐτὰ χωρὶς διέσκησεν. ὅπως μὲν ὁ Βοηθὸς καὶ Ἰα-
βλῆχος πρὸς τὴν ἀπορίαν ἐνέσκησαν τὴν ἐν γένος ἀξίωσαν τὴν κινή-
σιν τῷ τε ποιῶν καὶ τῷ πάσχειν προὑποτιθέτω. Πορφύριος δὲ φησὶν
"ἐν τισὶ δοκεῖ τὴν κίνησιν ἐπὶ τε τῷ ποιῶν καὶ τῷ πάσχειν μίαν καὶ
συνεχῆ εἶναι, ὡς ἐπὶ τῶν καὶ πληγὴν κινήσεων, ὅν ῥίψας καὶ
ὡσεως· οἷα ἢ τὸ ῥιπτόντος τὸ ἐκλύον κινήσεις, τοιαύτη καὶ ἡ τὴν
ῥιπτομένη, καὶ οἷα ἡ ὡς τὸ ὠθέντος, τοιαύτη καὶ ἡ τὸ ὠθούμενον·
διὸ καὶ μία καὶ συνεχὴς ἐκατέρα· τὸ δὲ εἶναι ἐπὶ αὐτῶν ἔχει πρὸς τὸ
πληττον καὶ τὸ πληττόμενον, ἀλλὰ τὸ μὲν πληττόμενον πάθος γίνεσθαι,
τὸ δὲ πληττόντος ποιήσεως". . λέγω δὴ τῶν καὶ πληγὴν καὶ ὡς
ὅδεν τοῖς Στωϊκοῖς συγχωρεῖν περὶ τὸ διατελεῖται αὐτοῖς διαφερό-
μενοι, ὡς τὸ ποιῶν πελάσει τὸ ποιεῖν καὶ ἄλπει· βέλτιον ἢ λέγειν
ὡς ὁ πάντα πελάσει καὶ ἄλπει παιεῖ, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐπιτηδεύτητα
τὸ ποιῶντος πρὸς τὸ πάσχειν γίνεσθαι ἢ ποιήσεως, καὶ ὡς πολλὰ ἀναφῶς
δρα, ὅπερ ἅπαντες ἐπιστάμεθα... f. 2 b. ὁ δὲ ὅν συγχωρεῖν
ὡς ἡ κίνησις περιέχει τὰς ποιήσεις καὶ πείσεις καὶ συνάπτει αὐτὰς
πρὸς ἀλλήλας καὶ μίαν συνέχειαν, ὅδεν ὅτι κοινωνεῖ τῆς ὕψος πρὸς
ἀμφοτέρας, ἢ ὅτι μερίζει εἰς αὐτάς, καὶ τὸ μὲν ἀποφαίνει ποιήσιν
τῶν ἐν αὐτῇ τὸ δὲ πάθος· καὶ πάντας ἢ τῶν τῶν τρόπους κοινόν
τι γίνεσθαι ἢ κινήσεις τὴν ποιῶν καὶ πάσχειν· κινήσεις δὲ τὴν ποιῶντος καὶ
πάσχοντος κεχωρίζεται, ὡς μέση ὅσα ἀμφοτέρων καὶ ἀπὸ μὲν τῶν
ποιῶντος προῦσα, εἰς δὲ τὸ πάσχειν ἐναπεργαζομένη τὸ πάθος. ὡς
ὅν τὸ κινεῖν καὶ κινούμενον δύο ὑπάρχει, ὅπως καὶ τὸ ποιῶν καὶ τὸ πάσχειν
διχῶς διωρίζεται. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἀρκεῖται πρὸς Πορφύριον ἢ τοῖς
ὑπ' αὐτῷ παρατεθείσας ὁδούς ἀντειρημένα· ὁ δὲ μέγας Πλωτί-
νος παρατεθείκα φησὶ τὸν Ἀριστοτέλην τὴν κίνησιν ἐν γένει τιθέναι

διὰ τὸ ἀτελεῖν λέγεσθαι τὴν κίνησιν ἐνέργειαν... f. 3. ἔτι δὲ οὐ
 πείθεσθαι Θεοφράστου· τὴν μὲν γὰρ δοκεῖ μὴ χωρίζεσθαι τὴν κίνησιν
 τῆς ἐνέργειας, εἶναι δὲ τὴν μὲν κίνησιν καὶ ἐνέργειαν ὡς ἂν ἐν αὐτῇ
 περιεχομένην, ἕκαστος μὲντοι καὶ τὴν ἐνέργειαν κίνησιν· τὴν γὰρ ἐκάστου
 ὕψους καὶ τὸ οἰκεῖον εἶδος ἐνέργειαν εἶναι ἐκάστου, μὴ ὅσον ταύτην
 κίνησιν· καὶ γὰρ ἡ τελευτήτης καὶ ἐν τοῖς νοητοῖς καὶ φύσει ἀκινήτοις
 εἶναι ὃ κεκώλυτο. εἰσὶ δὲ καὶ ἐν τοῖς αἰσθητοῖς πολλὰ τοιαῦτα, ὅσον
 ἡ καὶ τὸ χῆμα τοῦ ἀνδριάντος· ἔζηκε δὲ τὸ χῆμα καὶ τὴν αὐτὴν
 τελευτήτητα. εἰ δὲ εἰς τοσοῦτον πρόχειν ἡ ἐνέργεια τῆς κινήσεως,
 ὅσον εἶδει συνάπτειν αὐτάς, ὅθεν τὸ ἕτερον τῷ ἑτέρῳ γένος ποιεῖν. εἰ
 δὲ τις τὴν μὲν ἐνέργειαν τὸ κινεῖσθαι φησὶ προβάλλειν καὶ τὸ συντε-
 τάχθαι πρὸς τὸ αὐτό, τὸ δὲ ἐνέργεια καὶ τὸ χῆμα τοῦ ἀνδριάντος καὶ
 τὴν ἐκάστου ἐντελέθειαν ἰσάμενον πρὸς τὸ δυνάμει λέγεσθαι ἐξηρη-
 μένον αὐτῷ, ἀλλ' ὅχι τῆς κινήσεως τὴν ἐνέργειαν, ἀγνοεῖ ὅτις ὅτι
 τὸ μὲν ἐνέργεια ἀντιτίθεται πρὸς τὸ δυνάμει καὶ τὸ ἀτελεῖς ἐστὶ τελευ-
 τῆς, ἔστιν τε πρὸς τὸ ἐναντίον προσεληφέν, ἡ μὲντοι ἐνέργεια
 αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν ἐστὶν ἀπολύτως πρὸς ὅθεν ἐναντίον λεγόμενην,
 ἥτις καὶ τῷ ἐνέργεια ὄντι παρέχει τὴν τελευτήτητα... f. 3 b. ἀλλὰ
 καὶ τὴν ἐνέργειαν ἐπὶ μόνων λέγειν τῶν ποιήσεων ἀνεξετάτως
 λέγει· ὅτε γὰρ πᾶσα ἐνέργεια ποιήσις, ὃ γὰρ καὶ ἡ νόσις, ὅτε
 πᾶσα ποιήσις ἐνέργεια, εἰσὶ γὰρ τινες καὶ παθητικαὶ ποιήσεις. ἐκ
 δὲ τούτων συνακτέον ὅτι Πλωτῖνος καὶ οἱ ἄλλοι οἱ ἀπὸ τῆς τῶν
 Στωϊκῶν συνηθείας εἰς τὴν Ἀριστοτέλους αἴρεσιν μεταφέροντες τὸ
 κοινὸν τῷ ποιεῖν καὶ πάχειν εἶναι τὰς κινήσεις, ὅτοι συγγένησιν εἰς
 ταὐτὴν κίνησιν τε καὶ ἐνέργειαν, καὶ τὴν ποιήσιν ὃ τηρεῖται καθαράν
 ἀπηλλαγμένην τῷ πάθους, εἴπερ μὴ κινήσεως αὐτὴν ὀρώσι. καὶ ἔτι
 μέντοι τὴν ἀρχὴν τῆς κινήσεως ὃ τηρεῖται ἀκίνητον, ὡς Ἀριστοτέ-
 λει δοκεῖ· καὶ γὰρ ὅταν οἱ Στωϊκοὶ διαφορὰς γενῶν λέγουσι τὸ ἐξ
 αὐτῶν κινεῖσθαι, ὡς ἡ μάχαιρα τὸ τέμνειν ἐκ τῆς οἰκείας ἔχει κα-
 τασκευῆς (καὶ γὰρ τὸ χῆμα καὶ τὸ εἶδος ἡ ποιήσις ἐπιτελεῖται), τὸ δὲ
 δι' ἑαυτὴν ἐνεργεῖν τὴν κίνησιν, ὡς αἱ φύσεις καὶ αἱ ἰατρικαὶ δυνάμεις
 τὴν ποιήσιν ἀπεργάζονται· καταβληθὲν γὰρ τὸ σπέρμα ἀναπληροῖ
 τὴν οἰκείαν λόγους καὶ ἐπισπᾷ τὴν παρακειμένην ὕλην καὶ διαμορφοῖ
 τὴν ἐν αὐτῷ λόγους. ἀλλὰ μὴν καὶ τὸ ἀφ' ἑαυτοῦ ποιεῖν, ὃ ἐστὶ κοι-
 νῶς μὲν ἀπὸ ἰδίας ὁρμῆς ποιεῖν, ἕτερον δὲ ἀπὸ λογικῆς ὁρμῆς, ὃ καὶ
 πλάττειν καλεῖται, τούτου δὲ ἔτι εἰδικώτερον τὸ κατ' ἀρετὴν ἐνε-
 ργεῖν, — ὅταν ὅν ταῦτα διακρίνῃ, τὸναντίον ἀμάρτημα ποιεῖν ἢ
 ὅπερ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν· πάντα γὰρ ταῦτα ὅφ' ἐν ὀφείλουσι γένος
 τετάχθαι, διότι ἐν τῷ ποιεῖν πάντα ὃ καλῶς εἰς πολλὰ γένη δια-
 κρίνεται... καὶ τῆς κινήσεως, φησὶν Ἰάμβελιχος, ὃ καλῶς οἱ
 Στωϊκοὶ ἀντιλαμβάνονται λέγοντες τὸ ἀτελεῖς ἐπὶ τῆς κινήσεως
 εἰρηάζει, ὅχι ὅτι ὅσον ἐστὶν ἐνέργεια· ἐστὶ γὰρ πάντως, φασίν, ἐν-
 ἔργεια, ἀλλ' ἔχει τὸ πάλιν καὶ πάλιν, ὅχι ἵνα ἀφίκηται εἰς ἐνέργειαν,
 ἐστὶ γὰρ ἡδὴ, ἀλλ' ἵνα ἐργάσῃται πρὸς ἕτερον, ὃ ἐστὶ μετ' αὐτὴν.
 ταῦτα μὲν ὅν οἱ Στωϊκοὶ λέγουσι· πῶς δέ, φησὶν Ἰάμβελιχος, ὅτι
 δυνατὸν ἀτελεῖσθαι ἐνέργειαν λέγειν, ἢ πάντων ἐστὶ τελευτήτης;
 τίνα δὲ τρόπον ἐν τῷ ἐνεργεῖν ἐξῶσα (f. 4) πληθύνεται καὶ τὸ πάλιν
 καὶ πάλιν;... ὃ δὲ Πλωτῖνος ὅθεν τὴν κίνησιν ἀτελεῖ συγχωρεῖ

εἶναι, ὅθεν τελευτῶνται φησὶν αὐτὴν ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα ὃ ἐσοχάζετο...
 f. 4 b. περὶ δὲ τῶν γενῶν ζήτησις εἰ κινήσεις καὶ λέγειν, ὅσον
 τὴν τε αἰσθησιν καὶ τὴν τῆς ψυχῆς νόησιν, ὅσον δοκεῖ τισὶν ὅτι
 μὴ κινήσεως, ὃ μὴ κινήσεις εἶναι, εἴγε ἀμερίσις εἰσιν, ὡς ἐν τοῖς
 5 περὶ Ψυχῆς (3 5 sqq.) δέδεικεν, κινήσεις δὲ πᾶσα μερίσις. εἰ δὲ καὶ
 ἐν τῷ νῦν ἢ τε αἰσθησιν καὶ ἡ νόσις ἐπιτελεῖται, ὅθεν ὅπως ἂν εἴπω
 κινήσεις, ἀλλ' ἐνέργειαι ἂν ὁρθότερον καλοῖντο. Μετὰ τὸν δὲ εἰπόν-
 τος παντὸς τῷ γνωμένῳ ἀρχὴν εἶναι, φησὶν Ἀριστοτέλης (Phys.
 Auscult. 1 3) μὴ ἐπὶ πάντων τῶν γνωμένων ἀρχὴν εἶναι τὴν
 10 πρᾶγματος, ἀλλὰ τῷ χρόνῳ μὲν εἶναι ἀρχὴν, ἕκαστος μὲν καὶ τὴν
 πρᾶγματος... f. 5. καὶ μάλας ὅταν συνευγμένον ὑπ' αὐτῷ τὸ
 ποιεῖν τῷ πάχειν διὰ τὴν πρὸς αὐτὸ χεῖν, ὡς περὶ ἀμφοτέρων
 εἶνα ποιήσεσθαι λόγον τὴν Ἀριστοτέλην, καὶ εἰ μὴ ὃ τῆς δεκάδος τῶν
 γενῶν ἀριθμὸς ἀπῆται διαιρεῖσθαι, ὡς ἔστιν ἂν τινες ὅτι εἰς μίαν τὰ
 15 δύο ἀνάγει κατηγορίαν, ἢ ὅτι τὸ ὡς γένος λαμβανόμενον ποιεῖν
 καὶ τὴν καθαρῶς ποιήσιν ἰσάμενον κεχωρίσθαι τελευτῶν τῷ πάχειν·
 καὶ γὰρ τὸ θερμαίνειν καὶ ψύχειν παρέλαβεν ὃ Ἀριστοτέλης ὅχι ὡς τὰ
 ὁρθὰ παρὰ τοῖς Στωϊκοῖς λεγόμενα, ἀλλ' ὡς εἰς ἕτερον ῥέψουσιν
 ἔχει τὴν κίνησιν, ἀλλὰ κατ' αὐτὴν τὴν πρωτογενὴν αἰτίαν τῆς
 20 κινήσεως ἥτις ἐν αὐτῷ τῷ εἶδει τῆς θερμότητος καὶ ψυχρότητος
 προὑπάρχει· ὅταν γὰρ καὶ καθαρῶς ποιήσις ἔσθαι κεχωρισμένη πάντη
 τῷ πάχειν. ἀλλ' ὅθεν τὸ θερμαίνεισθαι καὶ ψύχεσθαι· ταῦτα ἐστὶν ἄλλοι
 ὑπὸ καλῶς καὶ τὴν πρὸς τὸ θερμαίνειν χεῖν θεωρούμενα. ἀλλὰ
 σημαίνεισθαι μὲν καὶ τοιαῦτα τίνα ἀπὸ τῶν φωνῶν τούτων ὅχι ἂν ἀν-
 25 τίστοιμεν, ὃ μὴν ταῦτα γε εἶναι τὰ ἐν τῷ πάχειν ὑπὸ Ἀριστοτέ-
 λους τίθεσθαι· ὡς γὰρ ἐστὶ καθαρὰ ποιήσις ἄλλη παρὰ τὴν ῥέψουσιν
 εἰς τὸ πάχον καὶ ἀμικτος πάντη πρὸς αὐτὴν, ὅπως ἐστὶ καὶ καθαρὰ
 πείσις τὴν ἐν τῷ πάχοντι μόνον πείσιν περιεληφύα, μήτε ἀνα-
 φορὰς μήτε χεῖσεως μήτε συζεύξεως πρὸς τὴν ποιήσιν ἐφαπτο-
 30 μένη· ὡς ὅθεν ὁρθὰ ὅθεν ὑπὸ καλῶς ταῦτα ἐστὶν, ὡς τοῖς Στωϊκοῖς
 καλεῖν ἔθος... f. 5 b. ἀλλὰ διὰ τί φασίν, ὅχι ἐν μὲν γένος τὸ
 κινεῖσθαι, εἶδη δὲ τούτου δύο, τὸ κινεῖν, ὅπερ ταυτὸν ἐστὶ τῷ ποιεῖν,
 καὶ τὸ ὁμωπύμως τῷ γένει κινεῖσθαι λεγόμενον, ἐν ᾧ τὸ πάχειν· ὡς
 μίαν κατηγορίαν εἶναι τὸ κινεῖσθαι, ἀλλὰ μὴ δύο τῷ ποιεῖν καὶ πά-
 35 χειν; λύσις δὲ τούτου καὶ πρόθεν μὲν ἐπεδείχθη διὰ πλειόνων, καὶ νῦν
 δὲ λεγέσθω, ὅτι ἐν τῷ κινεῖσθαι ὃ περιέχειται τὸ ποιεῖν, εἰ τις τὰς
 καθαρὰς λαμβάνει ποιήσεις, μόνον δὲ τὸ πάχειν περιεληφύα. ὃ
 δυνατὸν ὅν γένος εἶναι τὸ κινεῖσθαι τῶν ποιήσεων, ὡς ὅθεν ὅπως ἐν τῷ
 εἶναι κατηγορεῖται... περισπᾷ δὲ τὴν πολλὰς εἰς τὸ καὶ ἐν ταῖς
 40 ποιήσεσι κινήσεις τίθεσθαι τὸ νομίζειν ὥστε καὶ μοχλείας τὰς ποιή-
 σεως γίνεσθαι, ἀλλὰ μὴ, ὡς τοῖς παλαιῖς ἐδόκει, τῇ δραστηρίῳ
 (f. 6.) δυνάμει καὶ τῇ ἐπιτηδεύωσιν τῷ ποιόντος καὶ πάχοντος· τὰ
 γὰρ ὅθεν καὶ ἔλκοντα καὶ τὰ τοιαῦτα συμμικτὰ ἐστὶν ἐκ τε τῷ
 ποιεῖν ἐκ τε τῷ πάχειν. εἴτε ὅν τὴν αἰτίαν τῷ ποιεῖν καὶ τῷ πά-
 45 χειν εἴτε τὴν μορφήν διακρίνει τις ὡς ἑτέραν, ὅθεν αὐτῆς ἔσθαι
 κοινὸν γένος. ἀπὸ δὲ τῆς αὐτῆς αἰτίας δείκνυται ὅτι καὶ τὸ νοεῖσθαι καὶ
 τὸ ὁρᾶσθαι τῆς τῷ ποιεῖν ἐστὶ κατηγορίας, ἀλλ' ὃ τῆς τῷ πάχειν...
 f. 8. καὶ ὁ γὰρ ὅτι ὅσα ποτὲ ἐστὶ καὶ ὅποια εἶδη τῶν ἀλόγων ζώων,

ταυτα καὶ τοιαυτα καὶ ἐν τῷ ποιῶν διάφορα εἰς εἶδη καὶ τὴν ποιῶν ἐνέργειαν, περὶ ὧν ἐν ταῖς περὶ ζῶων ἰσορρίαις διαριθμῶντες εἰσθαμεν... π' ε. 6. παρατηρεῖν δὲ δεῖ καὶ πότε ὁρβὸν ἐστὶ καὶ αἴτιον ὑπὸ τῆς ἐνέργειας ἢ πάθος. αὐτὰ καὶ μὴ λυπεῖν ὁρβὸν τοῖς πολλοῖς δοκεῖ, τὸ δὲ λυπεῖσθαι ὑπὸ τῆς. ὁ μὲν δὲ τὸτο συμβαίνει, ὡς ἐπὶ τῷ τυπτομένῳ καὶ τυπτομένῳ· ἐνδεχέσθαι γὰρ μὴ αἰεὶ συνεινῆναι τὸν λυπῶντα, οἷον τὸν ἀποθανόντα ὡς, εἰ ἐπ' αὐτῷ τις λυπεῖται· ἐνδεχέσθαι δὲ καὶ μὴ λυπεῖσθαι, εἰ μὴ ἄρα ἡ φαντασία, ποιητὴν ὅσα καὶ αὐτῇ, αἴτιον ἐπιμένει. ἐστὶ δὲ καὶ ὅταν καὶ παυσανμένῳ πᾶν πᾶντος πᾶχει τὸ πᾶχον, ἐπιμενώσης τῆς διαθέσεως, ὡς ἐπὶ πᾶσι πυρὸς θερμαινομένου καὶ μὴ τὴν ἀναχώρησιν τῷ πυρὸς ἐκτείνεσθαι τὸ θερμαίνεσθαι. διττὸν γὰρ τὸ πᾶχον, τὸ μὴ τῷ ποιῶν συνεπιμένον, τὸ δὲ καὶ τὴν διάθεσιν θεωρούμενον. ἴσως δὲ καὶ ἐν ταῖς ἐσθῶν συνθέσει καὶ τοῖς, ἥτοι ἡ φαντασία ἢ τὸ ἐξωθεν ἐγγεμένον πῦρ. τοῖς ὅν πρᾶγμασιν ἀλλ' ὅ τῶν λέξεων ἐν τῇ πᾶσι ἐπικρατεῖ ἀκολουθεῖν καλόν. πολλὰ δὲ ἡ τῶν τοσούτων ἐξεργασία παρὰ τοῖς Στωϊκοῖς, ὧν ἐφ' ἡμῶν καὶ ἡ διδασκαλία καὶ τὰ πλεονεκτήματα τῶν συγγραμμάτων ἐπιλέλοιπον.

ε. 6 β. μὴ δὲ τὸ ποιῶν καὶ πᾶχον ὁ μὴ Ἀριστοτέλης τὸ κεῖσθαι πᾶσιν, ὁ δὲ Ἀρχύτας τὸ ἔχειν... ε. 8 β. βέλτιον δὲ δι' ἀκριβοῦς ἀφορίζεσθαι τὸ κεῖσθαι, ὡς περὶ καὶ Βοηθῶ δοκεῖ· ἐφ' ὧν γὰρ ὅτε τὸ πᾶχον ὅτε τὸ πᾶχον πρόσθεν καὶ ἢ καὶ τὸ πᾶχον καὶ τὸ πᾶχον τῶν, ταῦτα μόνον φησὶν εἶναι τῆς κατηγορίας, οἷον τὸ ἐκτείνεσθαι καὶ κατὰ τὸ ἐπὶ ἀνδριάντος λεγόμενον ἢ τὸ ἀνακείσθαι τὴν ἀσπίδα· ἐφ' ἡμῶν μὴ γὰρ ἐνέργειαν τὰ τοιαυτά συνεμφαίνει, ἐπὶ δὲ τῶν ἀνθρώπων ὅτε τὸ ποιῶν ὅτε τὸ πᾶχον ἐνδεχέσθαι ταῦτα, ἀλλὰ μόνον πᾶσιν τὸ κεῖσθαι. ἐπεὶ δὲ ὁ ἄνω καὶ κάτω τὸπος συνεπιμένει καὶ ἡ χάρις συνεπιφαίνεται πρὸς τινὰς τῶν ἐν τῷ ἀνακείσθαι καὶ πᾶσιν, δεῖ νοεῖν ὡς κατὰ αὐτὸ ὅτος τὸ κεῖσθαι πρότερον ἐπεισπᾶν ἢ χάρις πρὸς τὸ ἄνω καὶ κάτω, ὡς περὶ καὶ παρὰ τὰς ἄλλας κατηγορίας παρεμφύετο αἰεὶ τὸ πρὸς τι.

ε. 1. μὴ δὲ τὸ κεῖσθαι ἀμφίβολος ἢ τάξις ἐστὶ τῶν λοιπῶν κατηγοριῶν· καὶ γὰρ Ἀριστοτέλης ἄλλοτε ἄλλως μνημονεύει τῆς τάξεως, ἐν ἀρχῇ μὴ τὸ πᾶ καὶ πότε προτάξας τὸ κεῖσθαι καὶ τὸ ἔχειν, ἵνα δὲ πάντων θείας τὸ ποιῶν καὶ πᾶχον· προῖον δὲ τὸ ποιῶν μὴ καὶ πᾶχον προτίθῃσι, τὸ δὲ κεῖσθαι προτάττει τὸ ποτὲ καὶ τὸ πᾶ, οἷς αὐτὸ πρότερον ὑπέταξε. καὶ τὰ ἄλλα δὲ ἄλλοτε ἄλλως τίθησιν. ὡς δὲ καὶ ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ ἐναλλάττων φαίνεται τὴν τάξιν· ἐν τῷ τῷ φάσαι "περὶ μὴ τὸ ποτὲ καὶ τὸ πᾶ καὶ τὸ ἔχειν" ἄλλως φαίνεται διαρρίψας, ἐν δὲ τῷ ἐπεκτινέσθαι ἑτέρως διορίζει τὴν τάξιν. ἀλλ' οὐδὲ ἐπὶ τῶν προτέρων κατηγοριῶν, ἐφ' ὧν τὸν πολὺν ποιεῖ τὴν τάξιν, φαίνεται τῶν αὐτῶν τάξιν, ἀλλ' ὅπου μὴ τὸ ποῖον προτάττει τὸ πρὸς τι, ἐν δὲ τῷ διαπραγματεύεσθαι περὶ αὐτῶν τὸ πρὸς τι τὸ ποῖον· καὶ ὅλως ὁδομῶν περὶ τῆς τάξεως τῶν γενῶν ὁδομῶν αὐτῶν ὁ Ἀριστοτέλης ἀπεφώνησε. ὁ μὲντοι Ἀρχύτας μετ' αὐτοῦ τὴν τάξιν τῶν κατηγοριῶν ἀποδοῦς φυλάττει τὴν αὐτὴν ἐν ταῖς ἐλέασιν, πλὴν ὅτι καὶ αὐτὸς ἐστὶν ὅπου τὴν τάξιν ἐναλλάττει... ε. 1 β. ἵνα δὲ ὅτι ὁ μὴ Ἀριστοτέλης τὸν χρόνον καὶ τὸν τόπον τῷ

ποσῷ θείας, τὸ ποτὲ καὶ πᾶ ἰδίως ἐποίησεν κατηγορίας· ὁ μὲντοι Ἀρχύτας καὶ Ἀνδρόνικος ἀκολουθεῖν τῷ Ἀρχύτῃ, τῷ μὴ χρόνῳ τὸ ποτὲ συντάξαντες τῷ δὲ τόπῳ τὸ πᾶ, ὅπως ἔθεντο τὰς δύο κατηγορίας, φυλάξαντες τὴν δεκάδα καὶ ὅτι τῶν γενῶν. δεῖ δὲ τὸς ἐπομένους τῷ Ἀριστοτέλει δεῖξαι πρῶτον μὴ ὅτι τὸ ποσὺ ὁ χρόνος ἐστὶ καὶ ὁ τόπος, ἐπειτα ὅτι τὸ ποτὲ καὶ πᾶ ὁ χρόνον καὶ τὸν τόπον ἀλλὰ χέσω πρὸς χρόνον καὶ τόπον δηλῶσι, καὶ ὅτι αἰεὶ εἰσὶν εἰς ἀριθμὸν τῶν γενικωτάτων παραλαμβάνεσθαι. ὁ μὲντοι Πλωτῖνος συντάττων μὴ τὸ ποτὲ τῷ χρόνῳ, πάντε λέγων τὰς πάσας κατηγορίας, ὅσας ποσὺ ποῖον πρὸς τι κίνησιν, ὡς φεῖλεν ἢ τὸ ποσὺ δεῖξαι τὸν (ε. 2) χρόνον ἢ τινος ἄλλης τῶν πάντε τῶν κατηγοριῶν, εἰ μὴ μέλλοι τελῶς ὁ χρόνος τῶν ὄντων ἐκβάλλεσθαι. ἀλλ' ὅτι μὴ ποσὺ αὐτὸν βάλῃ εἶναι, ἐδήλωσεν ἐν τοῖς περὶ τῷ ποσῷ λέγων... ε. 2 β. ὁ δὲ Ἀριστοτέλης πεπεισμένος μὴ εἶναι τὸν χρόνον ἐκ τῆς ἐνεργείας αὐτῷ, ἀσαφὴ δὲ τὴν ὅσας αὐτῷ ὄρων, πολλὰ καὶ μὴ ἐπ' αὐτὸν ἦλθε, ποτὲ μὴ ὡς ἐπ' ἀριθμὸν κινήσεως, ποτὲ δὲ ὡς ἐπὶ μέτρον, ποτὲ δὲ ὡς ἐπὶ κινήσεως, ποτὲ δὲ ὡς ἐπὶ ἡμερίας· λαβὼν δὲ τὴν ὡς συνεχῇ πᾶσι προπίπτουσαν ἔνοιαν, ἐν τῷ γένει αὐτὸν ἔθετο ἐκείνῳ ἐν ᾧ τὸ συνεχὲς καὶ τὸ πηλίκον· τὸτο δὲ ἦν τὸ ποσόν... ε. 3. διὰ καὶ ὁ ὁρισμὸς αὐτῷ οἰκείως ἀποδόδοι ἀριθμὸς κινήσεως πάσης καὶ μέτρον τῷ ἐν κινήσει προτέρῳ καὶ ὑσέρῳ (Phys. Α. 2. 4. 11). καὶ καὶ τὰς παλαιὰς δὲ δόξας ἢ αὐτὴ ἔνοια φαίνεται τῷ χρόνῳ· ἢ γὰρ κίνησις ἢ κινήσεως τι, ἥτοι χωρίζον ἢ ἀχωρίζον, τὸν χρόνον ὑπολαμβάνουσι. Πλάτων μὴ γὰρ τὸ ποσὺ τῆς κινήσεως εἶπεν τὸν χρόνον, ἀχωρίζον τι αὐτὸν ὑπέθετο τῆς κινήσεως, Θεόφραστος δὲ συμβεβηκὸς τι· καὶ Ἀριστοτέλης ἀριθμὸν εἰπὼν ὡς χωρίζον ἐθεάσατο, ἡνίκα δὲ ἔξιν ἢ πάθος κινήσεως λέγει, ὡς ἀχωρίζον καὶ αὐτὸς ἐχρήσατο. ἀλλὰ τῶν μὴ ὡς διὰ τὸ ἀκριβὲς τὴν εἰσαγωγικὴν πραγματείαν ὑπερβαίνοντων ἔκ ἐφάπτεται νῦν... ε. 3 β. Ἀρχύτας δὲ καὶ Ἀνδρόνικος ἰδίαν τινὰ φύσιν τὴν τῷ χρόνῳ θέμενοι, ὁμῶς τῷ συντάξαν τὸ ποτὲ ὡς περὶ τὸν χρόνον ὑφίσταμενοι· αὐτὰ γὰρ τὰ προηγουμένα τῆς ὑποστάσεως πρῶτα γέννη, περὶ αὐτὰ ἄλλα ὑφίσταται, πρόκειται αὐτῷ ὡς ἀρχηγικώτατα λαμβάνειν. ἐπεὶ τοίνυν ὁ μὴ χρόνος τῷ ποτὲ ὁ δὲ τόπος τῷ πᾶ κατ' αὐτὸ τὸ εἶναι προτάττει, εἰκότως αὐτοῖς ὡς προηγουμένοις γένεσι χρῆται, παραλείπων τὰ ἐν αὐτοῖς περιεχόμενα ὡς δευτέρα ἐκείνων ὄντα... ὅταν ὅν οἱ περὶ Πλωτῖνον καὶ Ἀνδρόνικον τὸ χθὲς καὶ αὔριον καὶ πέρυσιν μέρη χρόνου λέγουσι καὶ διὰ τὸτο ἀξιώσι τῷ χρόνῳ συντετέλεσθαι, φήσομεν ὅτι εἶναι αὐτὰ μέρη χρόνου ἀλλὰ χέσω περιέχειν τῶν ἐν τῷ χρόνῳ ὄντων πραγμάτων... ε. 4. καὶ Βοηθὸς δὲ ἄλλο μὴ τὸν χρόνον ὑποτίθει, ἄλλο δὲ τὸ μετέχον χρόνον καὶ ἐν χρόνῳ, καὶ εἶναι μὴ ἐνιαυτὸν καὶ μῆνα χρόνον, ἐνιαυσίον δὲ καὶ μηνιαῖον μετέχον χρόνον· ὡς περὶ ἄλλης κατηγορίας φρόνησις, καὶ τὸ καὶ φρόνησιν, οἷον ἐστὶ τὸ φρονεῖν, ἄλλης, καὶ τὸ μὲν ἐστὶ πᾶσι τῶν ἐν δὲ τῷ ποιεῖν, ὅπως καὶ ὁ χρόνος καὶ τὸ καὶ χρόνον διέστησεν. ἐπειδὴ τινες ἐκ τῆς τῷ πρᾶγματος ἀσαφείας διασηρότα ταῦτα εἰς ταὐτὸ συγχέουσι, λεγέτω τι καὶ πρὸς τούτους παραμύθιον, ὅτι τὸ ποτὲ διττόν ἐστι, τὸ μὴ χρόνος τὸ δὲ ἰδίως ἐν χρόνῳ... ε. 4 β. τὴν τῷ

χρόνος φύσιν θεωρητικώτερον παραδίδως ὁ Ἰάμβελος, τὴν Ἀρχι-
 ταν πάλιν ἡγεμόνα προϊάγει, ὅς φησιν ὅτι ἐστὶν ὁ χρόνος "κινῶν
 τινος ἀριθμὸς ἢ καὶ ὅλῳ διάστημα τῆς τῷ παντὸς φύσεως," ὃ
 τὴν Ἀριστοτέλους καὶ τῶν Στωϊκῶν δόξαν εἰς ταύτῃ συλλαμβάνων,
 ὡς τινες οἴοντο, διότι ὁ μὲν Ἀριστοτέλης ἀριθμὸν κινήσεως εἶναι φησι
 τὴν χρόνον, τῶν δὲ Στωϊκῶν Ζήνων μὲν πάσης ἀπλῶς κινήσεως
 διάστημα τὴν χρόνον εἶπε, Χρύσιππος δὲ διάστημα τῆς τῷ κόσμῳ
 κινήσεως· ὃ καὶ δύο ὅροι εἰς ταύτην συνάπται, ἀλλ' ἕνα ὁρισμὸν
 ποιεῖ καὶ ἰδιαίχοντα τῷτον παρὰ τὰς τῶν ἄλλων ἀποφάσεις· ὃ καὶ
 εἶπε κινήσεως ἀριθμὸν τῆς πάσης, ὡς περ' Ἀριστοτέλης ἀφωρί-
 10 σατο, ἀλλὰ κινήσεώς τινος... f. 5. καὶ εἰκοι, φησὶν Ἰάμβελος,
 ἀπὸ τῆς Πυθαγορικῆς παραδόσεως ἢ Περιπατητικῆς δόξης
 παρατετραφῆναι· τὸ δὲ αἴτιον ὅτι περὶ τῷ ἀριθμῷ καὶ τῆς κινήσεως
 ὃ τὴν αὐτὴν ἔχον οἱ νεώτεροι πρὸς τὴν παλαιὰν γνώμην, ἀλλ' οἱ
 μὲν συμβεβηκότα αὐτὰ νομίζουσι καὶ ἔξωθεν ἐπέσκακτα θεωρεῖσιν, οἱ
 15 δὲ ὡς ὑσιώδη νοῶσιν. ἐκείνο μέντοι θαυμάζω τῆς Ἀριστοτέλους
 ἀγχινοίας, πῶς καὶ αὐτὸς αἰτίαν τῷ χρόνῳ προσεχῇ τὴν ψυχὴν
 ἔθετο... καὶ οἱ Στωϊκοὶ δὲ παραλαβόντες τὴν ὁρισμὸν λέγοντα·
 καὶ ὅλῳ διάστημα τῆς τῷ παντὸς φύσεως, παρέτρεψαν τὴν λόγον
 ἐπὶ τὸ διάστημα τῆς κινήσεως· καὶ πλημμελῶσιν ὅτοι, διότι τῶν
 20 Πυθαγορείων τὸ διάστημα φυσικὸν καὶ ἐν φυσικοῖς λόγοις, καὶ εἰ
 ὅτως τις βούλοιο καλεῖν, ἐν τοῖς σπερματικοῖς, ὡς ποτε καὶ Κορνή-
 τοις ὁψὲ τῷτο ὑπώπτευσεν, ἢ ὡς ἀκριβέστερον ἂν τις εἶποι, καὶ
 προτέρως λόγος καὶ τῶν σπερματικῶν τῶν λόγων τὴν τῆς ὅλης
 κοσμοτικῆς φύσεως, ἐν ᾗ καὶ ἡ ψυχὴ περιλαμβάνεται, τὸ διάστημα
 25 ἀφορίζομένων, ὅτοι σαφῶς μὲν ἔκ ἐξουσι διελέχθη ὁποῖον λέγουσι
 διάστημα, εἰκοι καὶ μέντοι μᾶλλον τὸ τῶν σωματοειδῶν κινήσεων
 σωματοειδὲς διάστημα ὑπολαμβάνειν, ἢ ὡς περ' γραμμοειδὲς τι
 τῷτο ἀποφαίνεσθαι, ὃ πολλῆς ἀτοπίας μεσὸν ἰδίᾳ δέειναι ἐν τοῖς
 περὶ χρόνου λόγοις. ὃ μέντοι παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ὅτως εἴρηται...
 30 f. 5 b. τὸ δὲ ἴδιον αὐτῷ διὰ πλειόνων Ἀρχύτας παραδίδωκε. καὶ
 ὁδὸν ἄτοπον καὶ διὰ τὴν τῶν Πυθαγορικῶν συγγραμμάτων σπάνην
 ὅλην αὐτῷ τὴν περὶ τῷτο παραθέσθαι λέγειν... f. 7. ἐπισχῆσαι δὲ
 ἄξιον ὅτι καὶ ὁ Πλάτων κινημένην κατ' ἀριθμὸν εἰκόνα τῷ αἰῶνος
 εἶπε τὴν χρόνον, ὡς μονάδος τῷ αἰῶνος ἀριθμὸν τὴν χρόνον θεασά-
 35 μενος. καὶ μήποτε καὶ τὸ Ἀρχύτειον αὐτοφύεζερον ὅτως ἀκρίβειαν ὅτι
 ἐστὶ κινήσεως τινος ἀριθμὸς, ὅς ὡς ἄλλον μὲν χρόνον τῆς κινήσεως
 ἀκρίβειαν ἄλλον δὲ τῷ ἀριθμῷ, ἀλλ' ὡς ἐπὶ τῷ αὐτῷ πάντων
 ῥηθέντων.

11 f. 7 b. δοκεῖ δὲ μὲν τὸ ποτὲ τὸ πῶς τάττεσθαι διὰ τὴν πρὸς
 40 11. ἀλλήλα τῶν συγγενῶν. ὡς καὶ ὁ τόπος καὶ ὁ χρόνος συγγενεῖς
 εἰσὶ, μέτρα ὄντες ἀμφω συνεκτικὰ τῆς γενέσεως, ὃ μὲν καὶ τὴν
 ἄγκον ὃ δὲ καὶ τὴν τῷ εἶναι διάστασιν, καὶ τῷ αἰῶνος ἀμφω τὴν τε
 ἄμα καὶ ὁμῶς συνηρημένην ἐμέρειαν ἐνεκονόσαντα, ὅτω καὶ τὸ ποτὲ
 καὶ τὸ πῶς συγγενεῖς ἔχει πρὸς ἀλλήλα. ἐν ὑτέρῳ δὲ τέτακται τὸ πῶς
 45 διότι καὶ ὁ τόπος πέραν τῶν γινόμενων ἐστὶ καὶ ὡς περιέχων τὰ
 ἄλλα ὅτως θεωρεῖται, καὶ διότι προηγεῖται μὲν τὸ ποιεῖν τῶν κινη-
 ῶν, τοῖς δὲ κινημένοις ὁ χρόνος ὡς μέτρον αὐτῶν συνέχευται,

ἀποτελεῖται δὲ τὰ κινημένα εἰς τὴν ἐν τόπῳ θέσιν... f. 8. πάλιν
 δὲ ὁ αὐτὸς ἀνὴρ τὸ πῶς καὶ ἐγγύς εἰς τὸ πρὸς τι ἀνάγειν ἀξιοῖ
 τοπικὸν ἔχοντα τὸ ὑποκαίμενον, Ἀνδρόνικος δὲ εἰς τὸ πῶς τίθεται
 αὐτὰ, ἀόριστα καὶ τόπον ὄντα. καὶ εἶπερ ἢ τῷ τόπῳ διαφορὰ ἐπι-
 κρατῶσα φαίνεται ἐν αὐτοῖς, εἰς τὸ πῶς μᾶλλον ἀνακτεῖται ἀλλ' ὅτι
 εἰς ἕτερον γένος.

σ' f. 2 b. ἐπὶ δὲ τὴν λοιπὴν κατηγορίαν τὴν τῷ ἔχειν ἰόντες
 πρῶτον πάλιν περὶ τῆς τάξεως ζητῶμεν· καὶ καὶ Ἀρχύτας μὲν καὶ
 τὴν ὕσιν καὶ τὰ συνυπάρχοντα τῇ ὕσιν τὴν τε ποιότητα καὶ ποσότη-
 10 τη καὶ μὲν τὰ πρὸς τι ἐφεξῆς τὴν τῷ ἔχειν κατηγορίαν τίθεται
 λέγων "μὲν δὲ ταῦτα ἂν τῶν ἐπικτήτων χέσις· φανερόν δὲ ὅτι
 καὶ ἂν κράτησις, ὁποῖον ἂν ᾖ, τινῶν ἐπικτήτων ἀπὸ ταυτοματί-
 ὑπὸ ταύτων ἐντί." μὲν καὶ τὴν πρὸς ἀλλήλα ἐξιστάμενα χέσις
 οἰκείως ἐνόμισεν εὐθὺς τὴν τῶν ἐπικτήτων χέσις διηριθμῆσθαι ὅτως
 ἔχουσαν συγγενεῖς πρὸς ἐκείνην. ὃ δὲ γε Ἀριστοτέλης τὸ ἐξ αὐτῆς
 πᾶν ἀρχηγικώτερον οἰόμενος εἶναι τῷ ἔξωθεν προσγινόμενον καὶ ἐπι-
 κτήν, ἐπειδὴ τὰ μὲν ἄλλα πάντα γένη ἢ ἐν ὕσιν ἢ ἐν χέσει τίσι
 ὄντα ἀπὸ αὐτῶν τινὰ μοῖραν εἰς τὸ εἶναι συμβάλλεται, τὸ δὲ ἔξω-
 15θεν ἔχειν ὅλον καὶ ἐπικτήτων περὶ ἡμᾶς γίνεσθαι, διὰ τῷτο τελευταῖον
 αὐτὸ τίθεται... καὶ ὁ Πλάτων ἐν Θεαιτήτῳ (p. 293 5) τὸ ἔχειν
 (f. 3) ἀπὸ τῷ κεκτημένῳ σαφῶς διέκρινεν εἰπὼν "ὃ ταύτην μοι
 φαίνεται τὸ κεκτημένῳ τῷ ἔχειν." ὡς καὶ καὶ Πλάτων τότε γίνεσθαι
 τὸ ἔχειν, ὅταν ἐγκρατὴς ᾖ ὁ ἔχων τὸ ἐχομένον, ὡς ὅταν κρατῇ
 τὴν περιεργίαν, ὡς περ' ὅταν περίεργος τὴν δακτύλιον, τότε λέγει
 20 ἔχειν αὐτόν. καὶ ἔκ ἐξιν ἀπόλυτος ἐνέργεια, ὅτε ἄλλος πρὸς ἄλλο
 ἀπλῶς, ἀλλὰ πρὸς ἄλλο εἰς αὐτὸν κράτησις πολλῶν ἐκβεβυῖα
 πασῶν τῶν ἄλλων κατηγοριῶν. φαίνεται δὲ λοιπὸν καὶ πῶς τῶν
 ὁμωνύμων λεγομένων ἔχειν διέσκηκε τὸ ὅντως γένος τῷ ἔχειν· ὅτε
 καὶ τὸ ἔξω ἔχειν ἢ ποιότητα ἢ ποσότητα περιέχει ἐν αὐτῷ, ἀσώ-
 25 ματα καὶ ταῦτα, ὅτε τὸ ὡς ἀγρόν ἔχειν ἢ υἱόν ἔχειν ἢ κεκτημένῳ
 κτήματα μὲν καὶ ταῦτα σωματικὰ ἀλλ' ὃ περιεχόμενα ἔξωθεν ἢ
 περιέχοντα. καὶ εἰκοι μέσον πῶς εἶναι τὸ ἔχειν τῷ κεκτημένῳ καὶ τῷ
 κατ' ἔξιν διακείσθαι· ἢ μὲν καὶ ἔχει, ὡς ἡ λευκότης, χωρίζεται ἀπὸ
 τῶν ἔξωθεν κτημάτων ἂν ἐπερικείμεθα· ἢ δὲ σωματικόν ἐστι καὶ
 30 ἔξωθεν, χωρίζεται τῶν ἔξωθεν· ἢ δὲ συμβεβηκασιν ἡμῖν συμ-
 φυεῖς ὅσαι καὶ ἔκ ἐπικτήτων. τοιαύτη μὲν ἢ ἢ τῷ ἔχειν ἰδιότη-
 ἐστὶν... f. 3 b. ἀπορία δὲ πολλῶν καὶ πρὸς τῷτο γιγνώσκειν τὸ γένος·
 καὶ καὶ Πλωτίνος ἀπορῶν λέγων "περὶ ὃ καὶ ἔχειν, εἰ τὸ ἔχειν πολ-
 λαχῶς, διὰ τί ὃ πάντες οἱ τρόποι εἰς ταύτην τὴν κατηγορίαν
 ἀναχθῶσιν;"... f. 4. οἱ γὰρ ἐκ τῆς Ἀκαδημίας ὁριστάμενοι τὸ
 ἐκτὸν τὸ οἶοντα ἔχειν, πρὸς τὴν ζητῶντας καὶ τί τῷ ἔχειν σημα-
 νόμενον λέγουσιν (ἐπειδὴ πολλαχῶς τὸ ἔχειν, ὡς καὶ Ἀριστοτέλης
 διώρισε), πρὸς τῷτο ὅτι παράδειγμα ἐπὶ ἡμῶν, ἐκτὸν λέγοντες εἶναι
 ὃ οἶοντα ἔχειν ὅτως ὡς ἡ φρόνησις ἔχει ὑπὸ τῷ φρονέειν, διὰ
 45 τῷ παραδείγματος τὴν ὑπογραφὴν ποιῶμενοι καὶ ἄμα τὰ ἀλλότρια
 σημαίνοντα τῷ ἔχειν ἀποκρίνοντες. καὶ ὁ Ἀριστοτέλης ὅτι, ὅταν
 τῷ ἔχειν πολλαχῶς λεγομένον τοῦτον τὸ καὶ γένος ἔχειν ὑπολαμ-
 βάνει οἷον τὸ ὑποδοχέσθαι καὶ ὑπὸ λῆξιν, διὰ τῷ παραδείγματος πᾶν

ἀλλ' ἰσχυρὸς τῶν ὁμωνύμως λεγομένων ἀπεσκευάσματο· καὶ ἡ
 ἰσχυρία ἀπὸ κτημάτων... f. 5. ἀκριβέστερον δὲ ὁ Ἀριστοτέλης
 ἐν τῇ τετάρτῃ τῶν Μετὰ τὰ Φυσικὰ (c. 23) τοῖς τῷ ἔχειν
 ὁμωνύμως ἐπεξηλθεν... f. 5 b. τῶν δὲ ἀπὸ τῆς Στωϊκῆς ἀξίω-
 σης εἰς τὴν πῶς ἔχειν ἀναφέρειν τὸ ἔχειν ὁ Βοηθὸς ἐναντιῶν, ὅτε
 εἰς τὴν πῶς ἔχειν ἡγούμενος δεῖν ὅτε εἰς τὰ πρὸς τὴν ἀνάγειν αὐτό,
 ὅσοι δὲ εἶναι κατηγορίαν· εἶναι μὲν γὰρ σχετικὴν αὐτὴν, τριχῶς δὲ
 πάλιν καὶ ὁμωνύμως τὴν σχετικὴν λέγεσθαι· τὴν μὲν γὰρ εἶναι ἐν ἑαυτῷ
 καὶ καθ' ἑαυτό, τὴν δὲ πρὸς ἕτερον, τὴν δὲ ἕτερον πρὸς ἑαυτό. ἡ
 μὲν ἐν ἑαυτῷ θεωρεῖται καὶ ἐν πῶς ἔχοντα, οἷον ὁ προβεβλημένος
 (χρὴς γὰρ ἐστὶν αὐτῷ πρὸς ἑαυτόν), ἡ δὲ πρὸς ἕτερον ἢ τῶν λε-
 γομένων πρὸς τι.

f. 7. Συμπληρωθέντος τῷ περὶ τῶν δέκα κατηγοριῶν λόγου,
 ἡ Ἀρχύτας προσέθηκεν ὅτι ἡ τῶν ἄλλων κατηγοριῶν ἀπόφασις
 καθ' ἧς ὕψις περὶ τὸ αὐτόματον θεωρεῖται καὶ αἰσθητόν, καὶ ἐπὶ
 τὸ καθόλου καὶ νοητόν· γράφει δὲ ὕψις... f. 7 b. εἶτα ὁλίγα
 περὶ συνθέσεως εἰπὼν τῶν ἀπλῶν φωνῶν, ὅπερ ὁ Ἀριστοτέλης ἐν
 τῇ περὶ Ἑρμηνείας βιβλίῳ κατέταξεν, ἐπὶ τέλει δὲ τὴν εἰς δέκα
 ἀφαιρῶν τῶν γενῶν ὡς οἰκείαν ταῖς ἀρχαῖς καὶ τῇ ἐπιστήμῃ ὠρι-
 σμένης ὕψις, καὶ διὰ τούτο ἐν ἀριθμῷ καὶ τῷ παντὶ ἀριθμῷ ἀπο-
 δέσσειν. ὁ μὲντοι Ἀριστοτέλης μὲν τὰς κατηγορίας ἐξετάζει τὰ
 ὡς ἔχοντα πρὸς αὐτάς, ὡς αὐτὰ καὶ εἰσόμεθα· ἐξὶ δὲ
 τούτων περὶ ἀντικειμένων εἰπὼν καὶ περὶ προτέρου καὶ ὑστερου καὶ περὶ
 τὸ ἴσον καὶ περὶ τῶν εἰδῶν τῆς κινήσεως καὶ περὶ τῆς τῷ ἔχειν ὁμο-
 νυμίας, ἀλλὰ κοινῶς πρῶτον περὶ αὐτῶν ζητητέον, τί δὴποτε
 ἐπὶ τῇ τέλει τῶν Κατηγοριῶν ταῦτα πρόσκειται, καὶ τίνα χρεῖαν
 περιέχει· τινὲς μὲν γὰρ, ὡς καὶ Ἀνδρόνικος ἐστὶν, παρὰ τὴν πρό-
 κειναι τὴν βιβλίον προσκείμεναι φασὶν ὑπὸ τινος ταῦτα τῷ τῶν
 Κατηγοριῶν βιβλίῳ. Πρὸ τῶν Τόπων ἐπιγράφαντος, ὅτι ἐννοῦντες
 ὅτι εἰς τὴν χρεῖαν ἐστὶν τῇ Τοπικῇ πραγματείᾳ μόνον ἀλλὰ καὶ τῷ
 περὶ τῶν Κατηγοριῶν λόγῳ εἰσάγει τὰ εἰρημένα. ἄλλοις δὲ
 καὶ Περφύριον ἀρέσκει πρὸς σαφήνειαν συντελεῖν τὰ θεωρήματα
 ταῦτα.

f. 8. ὅθεν ἔχει κοινὸν γένος πρὸς ἄλληλα ἀλλ' ὁμωνύμως
 ἀντικεῖται τὰ κοινῶς ἀντικεῖσθαι λεγόμενα· διὸ καὶ Ἀριστοτέλης "περὶ
 τῶν ἀντικειμένων" φησὶ, "ποσαχῶς εἴωθεν ἀντιτίθεσθαι"· τὸ γὰρ
 "ποσαχῶς εἴωθεν ἀντιτίθεσθαι" τῷ ὁμωνύμῳ. τινὲς δὲ τῶν Περι-
 κλητικῶν γένος ἐφασκον εἶναι τὸ ἀντικείμενον, διότι κοινὸς ὅρος
 ἐκείνῳ τῶν ἀντικειμένων τοῦτο· ἀντικείμενα λέγει ὅσα περὶ τὸ
 αὐτὸ ἴσον καὶ κοινῶς σημαίνουσιν τῷ αὐτῷ πράγματι καὶ πρὸς τὸ αὐτὸ
 ἔχοντα ἐξετάζόμενα συνπαρῶναι ἢ δύνασθαι· τούτο δὲ τοῖς τέτταρσιν
 ὡς περὶ τῆς ἀντιθέσεως ὅχι ὑπάρχει· ἐπὶ τε γὰρ τῶν ἐναντίων ἀδύνατον
 πρὸς αὐτὰ ἴσον καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ ἢ αὐτὸ λευκὸν εἶναι καὶ μέλαν, καὶ κατὰ
 τὸ πρὸς τι δὴ ἀνυπαρκτὰ ἐστὶν τὰ ἀντικείμενα πρὸς τὸ αὐτὸ ἐξετάζο-
 μεν· καὶ γὰρ οἷον τε τὸ αὐτὸ πρὸς τὸ αὐτὸ μεῖζον ἴσον εἶναι καὶ ἑλαττον,
 καὶ τὸ αὐτὸν τῷ αὐτῷ ἴσον δεσπότην εἶναι καὶ δούλον. ἀλλ' ὅθεν τὰ κατὰ
 τὸ πρὸς τι ἐξήρην (f. 8 b) περὶ τὸ αὐτὸ ἴσον συνπαρῶναι· καὶ γὰρ οἷον τε κατὰ
 τὸ αὐτὸν ἐφ' ὅσον ὅσον ἔχειν καὶ τυφλότητα. ἀλλὰ καὶ ἡ κατάφασις

τῆς ἀποφάσεως ἀσυνυπαρκτος· εἰ γὰρ ἀληθὲς τὸ ἡμέρα ἐστὶν, ψευδὲς
 τὸ ἡμέρα ὅχι ἐστὶν. εἰ ὅν πασι τοῖς εἶδουσιν ἐφαρμόζει ὁ τῶν ἀντι-
 κειμένων λόγος, καὶ φωνῆς ἐστὶν σημαίνοντα, ἀλλὰ γένος εἰς εἶδη
 ἐστὶν ἡ διαίρεσις, εἴπερ ὅχι ὁμωνύμως ἀλλὰ καὶ συνωνύμως κατη-
 γορεῖται τὸ ἀντικείμενον. πρὸς δὲ ταῦτα ὁ Ἰάμβλιχος φησὶν ὡς εἰ
 καὶ ὁμωνύμως ἦν ὁ ὅρος, ἦν ἂν τῷ ὄντι κοινὸς λόγος καὶ κοινὸν γένος
 πάντων τῶν ἀντικειμένων· "ἐπεὶ δὲ τὸ μὴ δύνασθαι περὶ τὸ αὐτὸ
 συνπαρῶναι καὶ πρὸς τὸ αὐτὸ ἄλλως μὲν" φησὶν ὁ Ἰάμβλιχος
 "θεωρεῖται" ἐν τοῖς πρὸς τι ἄλλως δὲ ἐν καταφάσει καὶ ἀποφάσει,
 καὶ ἄλλως ἐν τοῖς λοιποῖς τῶν ἀντικειμένων, ἀληθεύει ὁ ἐξ ἀρχῆς
 λόγος τὸ ὁμωνύμῳ εἶναι τὰ ἀντικείμενα. διὸ φησὶ "καὶ ἡμαρτε
 Νικόστρατος, ὡς πρὸς ἐν γένος αὐτῶν τὴν ἀντιλογίαν ποιούμενος."
 ὁ μὲντοι Περφύριος γένος μάλλον καὶ αὐτὸς τίθει, καὶ ἐγὼ ταύτην
 μάλλον ῥέπω, ὅθεν λόγῳ ἀκρίβειας πιθάνει τινὸς τὴν ὁμωνυμίαν κυ-
 ρύντος, ὅτε αὐτὸς ἐννοῶν πλὴν τῷ Ἀριστοτέλει εἰπὼν "περὶ δὲ
 τῶν ἀντικειμένων, ποσαχῶς εἴωθεν ἀντιτίθεσθαι" καίτοι τὸ ποσα-
 χῶς καὶ εἰς τὸ γένος ἦν, δύνασθαι εἰπὼν· εἴτε γὰρ τρία εἴτε τέτταρα
 εἶχεν εἶδη, τριχῶς ἢ τετραχῶς ἀληθὲς εἰπὼν ἀντικεῖσθαι, ὅπερ ἐστὶ
 ποσαχῶς· καὶ γὰρ τὸ ποσαχῶς εὐθὺς τὴν ὁμωνυμίαν δηλοῖ φωνῇ
 ἀλλὰ τὸ πολλαχῶς μόνον λέγεσθαι, μὴ μὲντοι εἶναι... φαίνεται δὲ
 καὶ τὰ περὶ ἀντικειμένων Ἀριστοτέλης ἐκ τῷ Ἀρχυτεῖν βιβλίῳ με-
 ταλαβὼν τῷ περὶ Ἀντικειμένων ἐπιγεγραμμένῳ, ὅπερ ἐκεῖνος καὶ
 συνέταξε τῷ περὶ Γενῶν λόγῳ, ἀλλ' ἰδίᾳ πραγματείας ἡξίωσε·
 καὶ γὰρ τὴν διαίρεσιν αὐτῶν Ἀρχύτας ὕψις παραδίδωσι.

ΔΑΒΙΔ. Ἑρμῆος δὲ ὁ πρὸ τῶν Τόπων ἐπιγράφας τὰς Κα-
 τηγορίας αἰτίαν λέγει ταυτήν, ὅτι διαλεκτικὴ ἢ προκειμένη πρα-
 γματεία, ἔργον δὲ τῆς διαλεκτικῆς περὶ ἀποφαντικῶν εἰλεῶς λό-
 γον τῷ συνηγορεῖν τῇ ἀντιφάσει καὶ τοῖς ἀντικειμένοις· διὰ τούτο
 ὅν καὶ τὰ ἀντικείμενα τῶν λοιπῶν προέταξε... ἐξήρην δὲ εἰς
 ἔξιν ὅθενποτε ὑπὸ φύσεως ἢ τέχνης μεταβάλλει (τῇ γὰρ προνοία
 ὁδὸν ἀδύνατον). προέταξε δὲ τὰ πρὸς τι ἐν τοῖς ἀντικειμένοις ὡς
 μαλακώτερά καὶ ἥττον μαχόμενα ἐν τοῖς ἀντικειμένοις, ὡς καὶ ἀμ-
 φιβάλλεσθαι εἰς εἰς ἀντικείμενα σωζόμενα ἄλληλα. ἀλλὰ τούτο
 μὲν δεικνυσὶν Ἀλέξανδρος ὅτι ἀντικείμενα, ὅς καὶ τὰ λαβδουεῖδη
 ἐξ ὕλης παράδειγμα λαμβάνει, ἅπαντα μὲν ἀντιθέσεως τινος σωῖται
 ἄλληλα, καὶ ἡ μὲν συνήθεια ἀντήρεις καλεῖται, ὁ δὲ ποιητὴς ἀμείβοντας.

ἌΜΜ. f. 126. ὅτι δὲ ὅχι ἐστὶν ἀπηρητημένον τὸ τμήμα τούτο
 τῷ σκοπῷ τῶν Κατηγοριῶν, ὡς τινες ἐνόμισαν, δηλον μὲν καὶ ἐκ τῶν
 εἰρημένων, καὶ ἐξ αὐτῶν δὲ τῷ συνεχῶς τῆς φράσεως· τὸν γὰρ μὲν
 σύνδεσμον εἰρηκῶς ἐν τῷ τέλει τῷ τμήματος τῷ πρὸς τούτῳ ἐν
 τούτῳ τὸν δὲ ἐπήγαγεν. εἰρηκῶς γὰρ ἐν ἐκείνῳ "ὑπὲρ μὲν ὅν τῶν
 προτεθέντων γενῶν ἵκανα τὰ εἰρημένα," νῦν ἐν τῇ ἀρχῇ τούτῳ
 φησὶν "περὶ δὲ τῶν ἀντικειμένων" ὡς καὶ ἐκ τούτου δηλὸν ἢ τὸ
 σκοπὸν συνέχεται. πρῶτον δὲ διδάσκει περὶ τῶν ἀντικειμένων· καὶ
 γὰρ ἐν τῷ περὶ τῶν ποσῶν λόγῳ μνημονεύει τῶν ἐποικίσσας, ἡλικία
 ἐλεγε (p. 5 15) τὸ μέγα τῷ μικρῷ ἀντικεῖσθαι ὅχι ὡς τὰ ἐναντία
 ἀλλ' ὡς τὰ πρὸς τι. βάλει τὸν διδάξει ἐνταῦθα ποσαχῶς τὰ
 ἀντικείμενα λέγει... Ζητητέον δὲ τί δὴποτε τέσσαρα μόνον τὰ

εἶδη τῶν ἀντικειμένων καὶ ὅτε πλείονα ὅτε ἐλάττωνα, καὶ τίς ἡ αἰτία τῆς τοιαύτης αὐτῶν τάξεως; ἵνα ὅν μάθωμεν διὰ τί τέσσαρα μόνον, εἴπωμεν ὅτι. τὰ ἀντικείμενα ἢ ὡς λόγοι ἀντίκεινται ἢ ὡς πράγματα. τὰ δὲ ὡς πράγματα ἀντικείμενα ἢ ἐν χέσει τινὶ θεωρῶν, οἷον τὰ πρὸς τι, ἢ ἀχρεῖα εἰσιν. καὶ ἐἰ ἀχρεῖα εἰσιν, ἢ μεταβάλλει εἰς ἄλληλα, ὡς τὰ ἐναντία, οἷον λευκὸν καὶ μέλαν, ἢ ὁ μεταβάλλει, ὡς σέφησις καὶ ἔξις, οἷον ὄψις καὶ τυφλότης. ὡς λόγοι μὲν ὅν ἀντίκεινται κατάφασις καὶ ἀπόφασις, οἷον Σωκράτης περιπατεῖ, Σωκράτης ὁ περιπατεῖ. ὡς πράγματα δὲ καὶ χέσιν ἔχοντα ἀντίκεινται τὰ πρὸς τι, οἷον πατήρ καὶ υἱός, δεξιὸν καὶ ἀριστερόν, ἐπιστήμη καὶ ἐπιστητὴν. ὡς πράγματα δὲ καὶ χέσιν μὴ ἔχοντα καὶ μεταβάλλοντα εἰς ἄλληλα τὰ ἐναντία ἀντίκεινται, οἷον τὸ μέλαν καὶ τὸ λευκὸν καὶ τὸ θερμὸν καὶ τὸ ψυχρὸν. ὡς πράγματα δὲ καὶ ἀχρεῖα καὶ μὴ μεταβάλλοντα εἰς ἄλληλα ἔξις καὶ σέφησις... ἀπὸ τῶν μαλακωτέρων τῶν ἀντίθεσιν ἔχοντων ἤρξατο, λέγω δὲ τῶν πρὸς τι. ταῦτα γὰρ τῷ ἀντικεινῶν ὁ μόνον ὁ φθείρει ἄλληλα ἀλλὰ καὶ συνεισφέρει... δευτέραν τάξιν ἔχει ἡ τῶν ἐναντίων ἀντίθεσις, οἷον λευκὸν καὶ μέλανος. ἰχυροτέρα γὰρ πῶς ἐξω ἢ τῶν ἀντίθεσις, διότι ὁ μόνον ὁ συνεισφέρει ἄλληλα ἀλλὰ καὶ φθείρει. τῷ γὰρ ἑνὸς παρόντος ὅχι ὑπομένει τὸ ἕτερον. καὶ εἰς ἄλληλα μέντοι γὰρ ταῦτα μεταβάλλει, οἷον θερμὸν καὶ ψυχρὸν, λευκὸν καὶ μέλαν. τρίτην ἔχουσι τάξιν τὰ καθ' ἑξὲν καὶ σέφησιν. καὶ γὰρ τῶν ἀντίθεσις ἰχυροτέρα ἐστὶ τῆς τῶν ἐναντίων ἀντιθέσεως. τὰ μὲν γὰρ ἐναντία μεταβάλλει εἰς ἄλληλα, ἢ δὲ σέφησις ὁδὸς ποτε μεταβάλλει εἰς τὴν ἑξῆς. ὁ δὲ γὰρ ἐκ τυφλῶν τις ἀναβλέψει κατὰ γὰρ τὴν φυσικὴν ἢ τεχνικὴν λόγον, εἰ μὴ περὶ θεῖα δύναμις τῷ συμβαίνει. ἐσχάτην ἔχουσι τάξιν τὰ κατ' ἀπόφασιν καὶ κατάφασιν ἀντικείμενα. σφοδρότερα γὰρ τῶν ἡ ἀντίθεσις, διότι ἐπὶ πάντων τῶν τε ὄντων καὶ μὴ ὄντων διαίρει τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος.

112 f. 128. ἀγαθὸν ἐνταῦθα λέγει ὁ τὸ ὑπερέσιον (τότῳ γὰρ ὁ καὶ ἀντίκεινται) τὸ κακόν) ἀλλὰ τὸ ἐν γενέσει καὶ φθορᾷ, ὅπερ ἔχει ἐναντίον τὸ κακόν. διττὸν γὰρ τὸ ἀγαθόν, τὸ μὲν καθ' αὐτὸ τὸ ὅτι οὐδὲν ὑπάρχον θεωρεῖται, ὅπερ ὁδὸν ἔχει ἐναντίον. τῇ ὁσίᾳ γὰρ ὁδὸν ἐξῆς ἐναντίον. τὸ δὲ κατ' ἀποφασιν τὸ πρὸς ἀντιδιαβολὴν τῷ κατὰ λεγόμενον, λέγω δὲ τὸ ἐν ἡμῶν, ὥστε καὶ τὸ φῶς εἰρήκαμεν διττόν.

113 ΣΙΜΠΛ. τ' f. 1. "ἢ ὅπως ἄλλως πρὸς αὐτά." δύνανται μὴ 25 διὰ τὰς πτώσεις μόνον εἰρηῶς, πρὸς αἷς ἀποδίδου ἔκαστον τῶν πρὸς τι, ἀλλὰ καὶ πρὸς αὐτὰ τὰ λαμβανόμενα, ὡς ἡ ἀπόδοσις γίνεσθαι. ὁ γὰρ πάντα ὅπως λέγει ὡς τὸ ὅτι ἐστὶ, πρὸς ἄλληλα λέγει, ὥστε τὸ διπλάσιον καὶ τὸ ἡμισυ καὶ ἡ ἐπιστήμη. ἔκαστον γὰρ τῶν ὅτι ἐστὶ, πρὸς ἄλλο λέγει, καθ' ἣν ἂν πτώσιν ἡ ἀπόδοσις ἐκείνη γένοιτο. καὶ μὴ κατ' ἀποφασιν δὲ γένοιτο ἡ ἀπόδοσις, ὥστε τὸ μέγα καὶ μικρόν, ἀντικείμενα κατ' αὐτὰ πρὸς τι ἀλλήλοισι, ὁ κατ' ἀποφασιν ἀποδίδου ὁ δὲ ἐστὶ τῷ ἑτέρῳ τὸ ἕτερον, ἀλλὰ μόνον πρὸς τὸ ἕτερον λέγει. ὁ δὲ τὸ ἐπιστητὴν καὶ τὸ αἰσθητὴν καὶ τὸ νοητὸν ὁμοίως, ὁ δὲ ἄλλο τι τῶν τοῦτων ἐκείνων ἐστὶ τῶν πρὸς αὐτὸ λέγει. τὸ γὰρ ἐπιστητὴν ὅχι αὐτὸ ἄλλο ἐστὶν ἀλλ' αὐτὸ ἄλλο. πρὸς γὰρ τὴν ἐπιστήμην λέγει, ὅχι ὅτι ἐστὶ τῆς ἐπιστήμης, ἀλλ' ὅτι αὐτὸ ἐστὶν ἡ ἐπι-

στήμη. τὴν δὲ αἰτίαν τούτου γέγραφε Ἀρχύτας ἐν οἷς τὰς διαφορὰς τῶν κατ' αὐτὰ πρὸς τι ἀντικειμένων παραδίδωσιν... f. 1 b. ἴσμεν δὲ ὅτι ὁ μὲν Ἀριστοτέλης μεσότητά τῶν πρὸς τι ὁ παραδίδωκεν. ὁ δὲ Ἀρχύτας περὶ αὐτῶν τὰδε γέγραφε... εἰ δὲ καὶ Ἀριστοτέλης μὴ συνεχῶς ταύτην τῇ μεσότητι, διαφέρει ἂν εἴπε τὴν κατ' αὐτὰ πρὸς τι ἀντίθεσιν τῆς κατ' ἐναντίον καὶ τῷ μὴ ἐπιδέχεται μεσότητά. διαφέρει δὲ τῶν ἐναντίων τὰ πρὸς τι τῷ τρόπῳ τῆς κατηγορίας. τὰ μὲν γὰρ πρὸς τι αὐτὰ ἄπερ ἐστὶ, πρὸς ἄλληλα λέγει ὅπως. τὰ δὲ ἐναντία ἀντίκεινται μὲν, ὁ μέντοι ἀντιστρέφει πρὸς ἄλληλα... δεῖ ὅν τὴν τῶν πρὸς τι ἀντίθεσιν συναγωγὴν τῶν ὑποκειμένων νοεῖν μετὰ τινος ἀντιθέσεως, ἐξ ἀλλήλων καὶ μὴ ἐξ αὐτῶν τὴν διαφορὰν λαμβανέσθαι. διὰ τούτου γὰρ τὰ μὲν ἐναντία ἐξωθεῖ ἄλληλα, τὰ δὲ πρὸς τι ἐκ τῆς πρὸς ἄλληλα οἰκειότητος τὴν ἐτερότητα συνάγει. διὸ καὶ τὰ μὲν μᾶλλον ἐμφαίνει τὴν ἐτερότητα, ὡς τὸ διπλάσιον πρὸς τὸ ἡμισυ, τὰ δὲ ἥττον, ὡς ἐπιστήμη πρὸς τὸ ἐπιστητὴν, τὰ δὲ ὁδὸν ὅπως χερόν, ὡς ὁ ἴσος πρὸς ἀλλήλους. ὅσα ὅν ἀντίθεσιν ἔχοντα τῷ ἀντικειμένῳ λέγει αὐτὸ ὅπερ ἐστὶ ταῦτα τῶν πρὸς τι ἐξῆς. ὥστε τὸ μείζον αὐτὸ τῷ τῷ ὁ λέγει, τῷ ἀντικειμένῳ λέγει, καὶ τὸ αὐτὸ πρὸς μὲν τὸ μείζον, πρὸς δὲ ἕτερον ἐλάττω. διὸ ὁδὸν μαχητικὴ ἡ τοιαύτη ἀντίθεσις. καὶ τὸ ὁδὸν δὲ τὸ τύπτειν πρὸς τὸ ὑπτιον τὸ τύπτειν ὡς πρὸς τι ἀντίκεινται. διὸ καὶ Ἀριστοτέλης τὸ ποιεῖν καὶ τὸ πάχειν ἐπιδέχεται τὰ ἐναντία εἰπών, αὐτὰ μὲν ὅχι ἐξ ἑναντίων εἶναι ἀλλήλοισι, ἐν ἑατέρῳ δὲ αὐτῶν ἐπιδείξιν ἐναντίωσιν, ὡς ἐν τῷ λευκαίνειν καὶ μελαίνειν καὶ λευκαίνειν καὶ μελαίνειν. Ἀνδρόνικος δὲ ὅχι ἀντίθετα μόνον ἀλλὰ καὶ ἐναντία τὸ ποιεῖν καὶ τὸ πάχειν ἀπεφώνησε. καὶ τούτου δὲ ἐπιστήσας ἔδειξεν, ὅτι τὰ μὲν πρὸς τι πρὸς ἄλληλα λέγει, τὰ δὲ ἐναντία αὐτὰ μὲν ἄπερ ἐστὶν, ἐναντία, τυτέσι τὰ τῇ ἐναντιώσει περιεχόμενα, ὥστε τὸ λευκὸν καὶ τὸ μέλαν, πρὸς ἄλληλα ὁ λέγει, τὸ δὲ ἐναντίον αὐτὸ καὶ ὅχι τὰ περιεχόμενα ὑπ' αὐτῶν κατ' αὐτὰ πρὸς τι λέγει καὶ ὅχι κατ' ἐναντίον. ἀντιστρέφει γὰρ ἄλληλα καὶ συνυφίσταται. καὶ ἴσως τούτου αἰτία ἡ κοινὴ τῆς ἐναντιότητος ἐν τοῖς ἐναντίοις συνυφάνεσι. Νικόμαχος δὲ δεικνύει νομίζει ὅτι τὰ ἐναντία πρὸς ἄλληλα λέγει, ὅχι ἀπὸ τῶν ὑπὸ τὸ ἐναντίον ἀλλ' αὐτὸ τῷ ἐναντίῳ παρόντος τὴν ἐπιχείρησιν.

ἈΜΜ. f. 130. τῶν γὰρ ἐναντίων τὰ μὲν κατ' ἀποφασιν τὸ ὑπάρχον τῷ ὑποκειμένῳ, τὰ δὲ καθ' αὐτὰ. διὰ μὲν ὅτι τὸ πέφυκε γίνεσθαι ὁδὸν ἔλυσεν. τὰ κατ' ἀποφασιν τὸ ὑπάρχοντα τῷ ὑποκειμένῳ, διὰ δὲ τὸ "κατηγορεῖσθαι" τὰ καθ' αὐτὸ ὑπάρχοντα. τὸ δὲ καθ' αὐτὸ διττόν, ὡς αὐτὸς φησὶ ἐν τῇ Ἀποδεικτικῇ (Analyt. Post. 1 4), τὸ μὲν ὁ μέρος γίνεσθαι τῷ ὁρισμῷ τῷ ὑποκειμένῳ πρὸς γένους, ὡς τὸ ζῶον, τὸ λογικόν (ταῦτα γὰρ καθ' αὐτὸ ὑπάρχουσι τῷ ἀνθρώπῳ, καὶ ἐν τῷ ὁρισμῷ αὐτῶν παραλαμβάνεται), τὸ δὲ ὁ ἐν τῷ ὁρισμῷ τὸ ὑποκείμενον παραλαμβάνεται, ὡς τὸ ἄρτιον καὶ τὸ παλαιόν, σιμόν καὶ γρυπότης.

ΣΙΜΠΛ. τ' f. 2. ὑγείας δὲ καὶ νόσος ὁ μὲν Ἀριστοτέλης ὁδὸν εἶναι μέσον φησὶ, καίτοι ἀρετῆς καὶ κακίας ὁρῶν μεσότητά, ὡς φιλόσοφος. οἱ δὲ ἱατροί, περὶ τὰ σύματα ἐσπυδακότες, καὶ πολ-

λὰς ἔθετο μεσότηας ὑγείας καὶ νόσον ἐν τῷ πλάτει ερεφόμενας
 τῆς ὑπετέρας παρ' αὐτοῖς λεγομένης καταστάσεως... τῶν δὲ
 ἐμμέσων ἦτοι μεσωτῶν (λέγει) ἥ καὶ ὕψους) τὰ μὲν πλείω ἔχει τὰ
 μέσα, τὰ πλεον ἴσως ἀλλήλων διεσκηρότα τῇ φύσει, ὡς ἐπὶ τῷ
 λαπῷ καὶ μέλανος εἶρη. πολλά γὰρ ἐστὶ τὰ ἐν μέσῳ τούτων χρω-
 ματα· τὰ δὲ ἐν μόνον διὰ τὴν ἐγγύτητα τὴν πρὸς ἀλλήλα· τὸ
 δὲ θερμὸν καὶ ψυχρὸν καὶ χλιαρὸν μόνον μέσον. τῶν δὲ ἐν μέσῳ τὰ
 ἑσπερίαι μεσάμενα ἔχει τὰ μέσα, ὡς ἐπὶ τῶν εἰρημένων, τὰ δὲ ἀκα-
 τήματα, τῇ δὲ ἀποφάσει τῶν ἄκρων δηλούμενα· καὶ ἥ μεταξὺ
 τῶν ἀγαθῶν καὶ κακῶν ἐκ ὁσμῶν, λέγει) δὲ ὅτε ἀγαθὸν ὅτε κακόν
 (τὸ ἥ τὸ ἀδιαφορὸν ὄνομα ὑπὸ τῶν νεωτέρων ἐτέθη), καὶ τὸ δικαίον
 δὲ τὸ ἀδίκον καὶ μέσον ἀνυμνόν ἐστι, τῇ δὲ ἀποφάσει τῶν ἄκρων
 ἐκμετρεῖται... Ε. 2 β. ἀλλ' ἐπειδὴ σαφηνείας ἔτυχεν ἡ τῷ Ἀριστο-
 τέλει λείψαν, ἴδωμεν καὶ ὅσα τῷ τῷ πῶς προσεξεργάζοντο οἱ κλεινό-
 ται τῶν ἐξηγητῶν. τῶν ἥ Στωϊκῶν μέγα φρονήτων ἐπὶ τῇ
 τῶν λογικῶν ἐξεργασία, ἐν τε τοῖς ἄλλοις καὶ ἐπὶ τῶν ἐναντίων
 παρὰ τοῖς δευτέροις ὅτι πάντων τὰς ἀφορμὰς ὁ Ἀριστοτέλης
 ἐκείνους ἐν ἐπὶ βιβλίῳ ὁ περὶ Ἀντικειμένων ἐπέγραψεν, ἐν ᾧ καὶ
 ἐκείνους ἐστὶ πλῆθος ἀμύχανον, ὡς ὁλόγηται ἐκείνοι μοῖραν παρ-
 ἔστι. καὶ τὰ μὲν ἄλλα ἐν εἰσαγωγῇ παρεμβάλλειν ἐκ εὐλογον, ὅσα
 ἀεὶ συμφώνως οἱ Στωϊκοὶ τῷ Ἀριστοτέλει διατάξαντο, ταῦτα ῥη-
 τὰ. ὅρα τούτων παλαιῶν περὶ τῶν ἐναντίων καταβεβλημένων, ὃ καὶ
 ἐκείνους ἐμνημονεύοντες, ὅτι ὅσα ἐστὶν ἐν τῷ αὐτῷ γένει πλεί-
 ον ἀλλήλων διαφέροντα, ἡθύνει τὸν ὅρον ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τῷ περὶ
 τῶν Ἀντικειμένων, πολυειδῶς βασιλεύσας αὐτόν· καὶ ἥ ἐστὶ καὶ τὰ
 ἀποφάσεις ἐναντία ἐστὶν, ἐπέστησε, καὶ εἰ ἡ διαφορὰ ἐναντιότη-
 τος ἐστὶν, καὶ εἰ ἡ πᾶσα διάστασις ἐστὶν ἡ πλείονος διαφέρουσα,
 καὶ εἰ παρὰ τὰ πλείονος ἀπέχοντα τῷ καὶ πλείονος διαφέροντι, καὶ
 ἡ εἰς ἐκείνους, καὶ πῶς τὸ πλείονος ἀπέχει ἀκυστόν· ὡς ἀτόπων
 φασὶν προσληπτέον τι τῷ γένει, ἵνα ἡ ὅρος τὰ πλείονος ἀπέ-
 χοντα ἐν τῷ αὐτῷ γένει. καὶ τίνα τῶν αὐτοῦ ἀποκρίσεις, καὶ εἰ ἐτερό-
 τος ἐστὶν ἡ ἐναντιότης, καὶ εἰ τὰ μέγιστα ἕτερα ἐναντία, ἄλλως τε
 ὅπως ἐλέγχους πλείονος. χρῆσται δὲ ὁμοίως τῷ ὅρῳ τῶν ἐν
 τῷ περὶ τῶν ποσῶν λόγῳ (ρ. 6 α 17) μὲν τὸ ἐπιστημῶδες ὅτι πα-
 λαιῶς ὁ ὅρος, οἱ ἀπὸ τῆς Στωϊκῆς παραλαβάντες αὐτὸν ἐχρήσαντο,
 καὶ ὁ σαφὲς αὐτῷ παραδεικνύοντες, πειρώμενοι δὲ ὅπως λύειν τὰ
 παλαιὰ ἀποκρίσεις. ὁ μέντοι Νουάρετος αἰτιάζει ὅτι μὴ μόνον ἐν
 τῷ αὐτῷ γένει (Ε. 3) τῷ χρωματὶ καὶ λευκὸν καὶ μέλαν, καὶ γλυκὺ
 καὶ πικρὸν ἐν τῷ χυμῷ, δικαιοσύνη δὲ καὶ ἀδικία ἐξ ἐναντίων γε-
 νῶν· τῆς μὲν ἥ ἀρετὴ τῆς δὲ κακία καὶ γένος. αὐτὴ δὲ ἡ ἀρετὴ
 καὶ ἡ κακία τῶν ὁσίων μὲν τῶν αὐτῶν γένους· ἐξὶς ἥ ἀμφοῖν καὶ
 τῶν καὶ ποιότητος· τρόπον δὲ ἄλλον ἐξ ἐναντίων γενῶν· τῆς μὲν ἥ
 ἐκείνους γένος καὶ ἀγαθόν, τῆς δὲ κακὸν καὶ κακόν. καὶ δὲ ἀγα-
 θὸν καὶ κακὸν αὐτὰ γένη δοκεῖ, εἰ μὴ ἄρα ἐν ποιότητι καὶ ταῦτα ὡς
 ὁ γένος. ὁ μέντοι γὰρ Ἀριστοτέλης πολλαχῶς φαίνεται) καὶ ἀγαθόν καὶ
 κακόν μὴ ὡς γένη ἀλλ' ὡς ὁμοιωμένους φωνὰς τίθεις. τῷτο δὲ
 πολλὰς μὲν ἐστὶ μέρος ὡς Ἀριστοτέλης ἐν τῷ λόγῳ τῷ περὶ τῶν
 ἐναντιότητων ἐκέρχοντο· ἀξίον δὲ ἐπὶ πάντων τῶν τούτων ζητη-

μάτων δικαιολογεῖσθαι ὡς εἰώθασιν οἱ ἀρχαῖοι, καὶ ὑπαίτιος ἢ τις
 ὑπογραφή, χρῆσθαι αὐτῇ, ὅταν μὴδὲν καταβλάπτῃ πρὸς τὸ χρῶναι.
 διὸ ἐν μὲν τοῖς περὶ τῶν ποσῶν βεληθείς καὶ κάτω τῷ ἄνω ἐναντίον
 δεῖξαι, ἐχρήσατο τῷ ὅρῳ ὡς ἀνὰ τῆς καὶ τῶν ἐναντιώσεως
 ἀποδόντων αὐτὸν τῶν πρεσβυτέρων· ἐνταῦθα μέντοι, ἐν τῇ περὶ
 τῶν ἐναντίων διδασκαλίᾳ, ὃ καὶ χρῆσθαι αὐτῇ ὡς ἄνω μὲν προρηθέντι
 μὴ ὄντι δὲ ἀνυπαίτιον. τούτοις ὅν οἱ ἀπὸ τῆς Στωϊκῆς ἐχρήσαντο
 πᾶσι, καὶ τοῖς ἄλλοις διορισμοῖς τοῖς περὶ τῶν ἐναντίων Ἀριστοτέ-
 λει καὶ πόδας ἠκολούθησαν, ἐκείνους τὰς ἀφορμὰς αὐτοῖς δεδοκί-
 ας ἐν τῷ περὶ τῶν Ἀντικειμένων συγγράμματι, ὃς ἐξεργάσαντο
 ἐν τοῖς αὐτῶν βιβλίοις· καὶ ἥ καὶ τὰς ἐξείς ἐναντίας ὑπέλαβον ὡς
 ἐκείνους, ὅσον φρόνησιν ἀφρόνησιν, καὶ τὰ κατηγορήματα, ὥστε καὶ
 φρονεῖν καὶ ἀφραίνειν, καὶ τὰς μεσότητας, ὅσον τὸ φρονίμως ἢ ἀφρό-
 νως. τῶν μέντοι ποιῶν καὶ πῶς ἔχοντας ἐκείνους ἐναντίας ὑπέλαβον,
 ἀλλ' ἐναντίως ἔχον καὶ τούτων τούτων, ἀλλὰ μέσως, τὸν φρόνιμον
 τῷ ἀφρονι λέγουσιν. ἐὰν δὲ ποτε καὶ λέγωμεν τούτων τούτων ἐναντίον
 εἶναι, ἐπὶ τὰ ἄμεσα ποιούμεθα τὴν σημασίαν, ὡς φασιν. κυριώ-
 τατα μὲν ἐπὶ τῶν ἐξῶν καὶ τῶν χέσεων καὶ τῶν ἐνεργειῶν καὶ τῶν
 τούτοις παραπλήσιων ἢ ἐναντίοις θεωρεῖται· δευτέρως δὲ ὡς ἐναν-
 τία λέγει) τὰ κατηγορήματα καὶ τὰ κατηγορούμενα πῶς ἐκείνοις.
 προσάγει δὲ ἀμωσγέπως πρὸς τὰ ἐναντία καὶ τὸ φρονίμως καὶ ἀφρό-
 νως· ὅπως δὲ ἐν τοῖς πράγμασι τὰ ἐναντία θεωρεῖται, καὶ ἡ φρόνη-
 σις τῇ ἀφροσύνῃ ἀμείσως ὕψους ἐναντία λέγει), ὅτι ἡ φρόνη-
 σις δὲ ὕψους τῆς Στωϊκῆς διδασκαλίας, ἴδωμεν πῶς αὐτὴν
 ἀπὸ τῆς Ἀριστοτέλους παραδόσεως παρεσπείσαντο. ὅπως ἥ ἐν τῷ
 περὶ Ἀντικειμένων τὴν δικαιοσύνην πρὸς τὴν ἀδικίαν ἐναντίαν λέ-
 γει· καὶ λέγει) δὲ τὸν δικαίον τῷ ἀδίκῳ ἐναντίον φησὶν, ἀλλ' ἐνα-
 τίως διακρίνεται. εἰ δὲ καὶ ταῦτα ἐναντία φησὶ, διττῶς ῥηθῆσθαι) καὶ
 ἐναντίον· ἡ καὶ καθ' αὐτὰ τὰ ἐναντία ῥηθῆσθαι), ὅσον ἀρετὴ καὶ κα-
 κία, κίνησις καὶ στάσις, ἡ τῷ μετέχειν ἐναντίων, ὅσον τὸ κινούμενον τῷ
 ἐστηνόντι καὶ τὸ ἀγαθὸν τῷ κακῷ. ἐν οἷς ἐδίδαξε διὰ τί τὸς ποιῶν
 ἐκ εἰπεν ἐναντίως· ἐπεὶ ἥ καὶ μετοχὴν οἱ ποιοῖ εἰσι διαφοροὶ, ἐκ
 αὐτῶν καὶ μετέχον ὁμοίως καὶ μετέχει λέγοιτο, ἀλλὰ μᾶλλον ἐκείνους
 μετέχει, καὶ παρῶνυμα, εἰπερ ἄρα, ἀπ' αὐτῶν εἶναι, ὡς ἀπὸ τῆς
 λευκότητος καὶ λευκόν. ἐπεὶ ὅν ἡ φρόνησις τῇ ἀφροσύνῃ ἐναντίον,
 ἐκ αὐτῶν καὶ οἱ μετέχοντες ῥηθῆσθαι ἐναντίοι, ἀλλὰ μετέχειν ἐναντίων.
 εἰ δὲ καὶ ταῦτα τις (Ε. 3 β) καλεῖ ἐναντία, διελείξεται, φησὶν, ὁφεί-
 λει, καὶ τὰ μὲν λέγειν ἀπλῶς ἐναντία, τὰ δὲ τῷ μετέχειν ἐναντίων
 κεκληθῆσθαι ἐναντία. ὅντος δὲ δυνατὸν τὸ αὐτὸ καὶ καὶ ἀσύμμετρον φωνῇ
 εἰπεῖν, ὅσον φρόνησιν ἀφροσύνην, καὶ δι' ὅρα, ὅσον ἐπιστήμην ἀγαθῶν
 καὶ κακῶν καὶ ὑπετέρων, καὶ τὴν ἀφροσύνην ἀγνοίαν τῶν αὐτῶν, ζη-
 τῶσι πότερον ἐστὶ τὰ καὶ τὰ ἀπλᾶ μόνον ἢ καὶ τὸς ὅρους. καὶ δὲ γὰρ
 Χρύσιππος ἐφίσηται, μήποτε τὰ προσχηρικά καὶ ἀπλᾶ μόνον ἐστὶν
 ἐναντία, τὰ δὲ ἐκ ἐξῶν· πολλὰ ἥ ἐν τούτοις συμπεριλαμβανόμενα
 καὶ μὲν ἀφρόνων καὶ μὲν συνδέσμων καὶ ἄλλων δὴ μορίων ἐξηγητικῶν,
 ὡς ἕκαστον εἰς τὸν τῶν ἐναντίων λόγον ἀλλοτρίως ἢ παραλαμβά-
 νοιτο· διὸ τὴν μὲν φρόνησιν τῇ ἀφροσύνῃ φησὶν εἶναι ἐναντίον, τὴν
 δὲ ὅρον τῷ ὅρῳ ἐκείνῃ ὁμοειδῶς ἐναντίον εἶναι φησὶν. ἐπ' ἐκείνους

δὲ ποῦ/μενοι τὴν ἀναφοράν, καὶ τὸς ὅρους καὶ συζυγίαν ἀντιτιθέασιν. ταῦτα δὲ παρὰ τῷ Ἀριστοτέλει πρῶτῳ διώρισθαι, ἀσύνθετον μὴ μὴ ἀξιώντι ἐναντίον εἶναι τῷ τῷ ἐναντίῳ ὅρῳ, οἷον τὴν φρόνησιν μὴ εἶναι ἐναντίον τῇ ἀγνοίᾳ τῶν ἀγαθῶν καὶ κακῶν καὶ ὑδετέρων, ἀλλ' εἰ ἄρα, καὶ συζυγίαν, ὅρον ὅρῳ ἀντιτιθέναι, καὶ ἐναντίως λέγειν 5 τύτους τῶν ἐναντίων εἶναι πραγμάτων. φιλοτεχνεῖ δὲ περὶ τούτων ἐπιπλέον, ὡς λόγος ὀριστικὸς λόγῳ ἐναντίος ἐστίν, ἐὰν τῷ γένει τι ἢ ἐναντίον, ἢ ταῖς διαφοραῖς, ἢ ἀμφοτέροις, οἷον ἐστὶ τῷ καλῷ ὀρισμός, εἰ ὅτῳ τύχοι, συμμετρία μερῶν πρὸς ἄλληλα· τῷ ἐναντίον ἀσυμμετρία μερῶν πρὸς ἄλληλα, καὶ ἐστὶ τῷ γένει ἢ 10 ἐναντίωσις. ἀλλὰ καὶ δὲ ταῖς διαφοραῖς, οἷον λευκὸν χρῶμα διακριτικὸν ὅψευς, μέλαν δὲ χρῶμα συγκριτικόν· ἐν ᾧ τούτοις τὸ μὴ γένος τὸ αὐτό, καὶ δὲ τὰς διαφορὰς ἐναντίωσις. εἰρηζὶ ὅν πῶς λόγος λόγῳ ἐναντίος ἐστίν, καὶ οἱ τῆς ὕσεως δὲ δηλωτικοὶ λόγοι ἐναντίοι ἔσονται. ἀλλὰ ταῦτα μὴ ἀρκούντως μέχρι τούτου προήχθη· διε- 15 λόντος δὲ τῷ Ἀριστοτέλει τὰ ἐναντία εἰς τε τὰ ἄμεσα καὶ τὰ ἐμμεσα, καὶ ἄμεσα μὴ λέγοντες ἐκεῖνα ὧν ἐξ ἀνάγκης θάτερον ὑπάρχει τῷ δεκτικῷ καὶ ἀνα μέρος πάρεστι τῷ ὑποκειμένῳ, εἰ μὴ τῶν συμφυῶν εἴη, ὡς ἡ θερμότης τῷ πυρὶ, ἀλλὰ τῶν συμβεβηκότων, γίνεσθαι ὁ λόγος τῶν ἀμέσων τοῦτο, ὅτι ἐστὶν ἄμεσα ἐναντία, ἐν 20 οἷς τὸ ἕτερον ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχει περὶ τὸ δεκτικόν, ἐμμεσα δὲ, ὧν ἕκ ἐξ ἀνάγκης τὸ ἕτερον. εἰπόντος δὲ τῷ Ἀριστοτέλει τῇ τῶν ἄκρων ἀποφάσει τὰ μέσα χαρακτηρίζεσθαι, ἀντιλέγει Νικόστρατος ὡς εἰ ἡ ἀπόφασις τὸ μέσον δηλοῖ, καὶ τὸ ἕκ ἀνθρώπος καὶ ἕκ ἵππος μεσότητα δηλώσει· “δεῖ ὅν” φησὶ “προσκειῖσθαι, ἐν τῷ αὐτῷ 25 γένει λαμβανόμενῳ τῷ μέσῳ ἐν ὑπὲρ ἐστὶν αὐτῷ τὰ ἄρα.” ἀλλ' ὁ προσποιεῖσθαι ὁ ταῦτα λέγων ὅτι ὅτε ἄρα ἐστὶν ἵππος καὶ ἀνθρώπος ὅτε ἐναντία· περὶ δὲ ἄκρων καὶ ἐναντίων ἦν ὁ λόγος· αὐτὸς δὲ ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τῷ περὶ τῶν Ἀντικειμένων βιβλίῳ ἐζήτησεν, εἰ θάτερον ἀποβαλὼν τις μὴ ἐξ ἀνάγκης θάτερον λαμβάνει, ἄρα ἐστὶ 30 τι τούτων ἀνα μέσον, ἢ ὁ πάντως; ὁ ᾧ τὴν ἀληθῆ δόξαν ἀποβαλὼν ἕκ ἐξ ἀνάγκης ψευδῆ δόξαν λαμβάνει, ὅδὲ ὁ ψευδῆ ἀληθῆ, ἀλλ' ἐνίοτε ἐκ τῆς δόξης ταύτης ἢ εἰς τὸ μὴδὲν ὅλως ὑπολαμβάνειν ἢ εἰς ἐπιστήμην μεταβάλλει· δόξης δὲ ἀληθῆς καὶ ψευδῆς ὅδὲ ἐστὶν ἀνα μέσον, ἢ ἕκ ἀγνοία ὅδὲ ἐπιστήμη. εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλαι διαφοραὶ 35 τῶν (f. 4) ἐναντίων, ὧν καὶ αὐτὸς προῖον ἐφάψετο. τούτων δὲ μάλιστα ἐμνήσθη, τῆς ἀμέσου καὶ τῆς ἐμμέσου, ὅτι ἐκ τούτων τὸ πρὸς τὰ ἄλλα ἀντικείμενα διαφέρει τῶν ἐναντίων παρίσθαι· καὶ ᾧ πρόκειτο μὴ πᾶσι τοῖς προσῶσι καθ' ἕκαστον τῶν ἀντικειμένων ἐπεξελεῖσθαι, τοῖς δὲ κυριωτάτοις αὐτῶν μόνοις, ἕνεκα τῷ τὰς πρὸς ἄλ- 40 ληλα διαφορὰς αὐτῶν παραδείξαι. δείξει δὲ ὅτι τὰ τέσσαρα γένη τῶν ἀντικειμένων ἀλλήλων διενήνοχε· καὶ ὅπως μὴ τὰ ὡς πρὸς τι τῶν ἐναντίων διαφέρει, δεδήλωκεν, ὅπως δὲ ἀμφὺ ταῦτα τῶν ὡς καὶ σέρησιν καὶ ἔξιν, δηλώσει, τὰ ἴδια ἐκάστων προδείξει, καὶ τότε τὴν διαφορὰν τὴν πρὸς τὴν ὡς καταφάσιν καὶ ἀπόφασιν ἀποδείξει. 45 καλὸν δὲ ἂν εἴη λοιπὸν καὶ τὰ τῷ Ἀρχύτῳ παραθεῖσθαι περὶ τῆς τῶν ἐναντίων διαφορὰς ἔχοντα ὅτως... ἐν δὲ τούτοις τὰ μὴ ἄλλα σύμφωνα πρὸς τὴν Ἀριστοτέλους παράδοσιν, ἢ δὲ τελευταία διαφορὰ,

καθ' ἣν τὰ μὴ ἐν γένεσι γενῶν εἰσὶν ἐναντία, τὰ δὲ ἐν γένεσιν εἰδῶν, τὰ δὲ ἐν εἰδεσιν ὑπ' αὐτῷ (f. 4 b) τῷ Ἀριστοτέλει παρα- λέλειπτο ἴσως ἐν τέτοις ὡς ὁ πάντῃ πραγματευόμενος.

f. 4 b. τὸ δὲ “ἐν ᾧ” προσκειῖσθαι, ἵνα τὸ οἰκεῖον μῆριον λαμβά- 12 νωμεν, ἐν ᾧ ἐγγίνετο ἢ ἔξιν· ὁ ᾧ εἴ τις μὴ ἐν τοῖς ποσὶν ὀφθαλ- 29 μως ἔχει, ἐσέρητο ὀφθαλμῶν, ἀλλ' εἴ τις ἐν τῷ οἰκεῖῳ τόπῳ μὴ μετεἴληφεν ὀμμάτων. αὐτὸς δὲ διὰ βραχέων συνέλαβε πάντα, τὸ μὴ πεφικνὸς καὶ τὸ μῆριον ἐν ᾧ ἐγγίνετο ἢ ἔξιν, ὁ μὴ δηλώσας διὰ τῷ “ἐν ᾧ πέφυκε,” τὸν δὲ χρόνον καὶ τὸν τόπον τὸν ἐπιβάλλοντα, καὶ 10 τὰ ἄλλα τὰ συνεμφαινόμενα ἐν τῷ “ὅτε πέφυκεν” ὑπάρχειν συνέλαβε· τὸ ᾧ καθῆκον ἔχειν καὶ ὡς προσήκον ἐστὶν ἔχειν, ὅταν μὴδὰ μὴς ὑπάρχη, τότε ἐν σέρησει λέγειν εἶναι. διότι τινες τῷ εἰρημένῳ τῆς σέρησεως λόγῳ προσθέσιν καὶ ὡς πέφυκε· καὶ ᾧ ἀτραχήλως λέγομεν τὸς βραχυτραχήλως, ἐπεὶ μὴ καὶ φύσιν ἔχουσι τὸς τραχήλως, καὶ ἀπύρηνον τὴν βροχὴν ὡς ἐλάττωνας τῷ καὶ φύσιν τὸς πυρρῆνας ἔχουσαν, τὴν τῷ καὶ φύσιν ἐλάττωσιν ὡς τῷ παντὸς σέρησιν ὀνομαζόντες. ἕκ ἀπλῶς δὲ εἶπεν ὅτι περὶ ταύτην ἢ ἔξιν καὶ ἢ σέρησις λέγει, ἀλλὰ περὶ ταύτην τι, διὰ τῆς τῷ τι προ- 20 δέχης ἐνδειξάμενος πῶς περὶ ταύτην λέγει· καὶ ᾧ τὰντάντα περὶ ταύτην, εἶγε ταύτην ἐστὶ τῶν ἐναντίων δεκτικόν· ἀλλ' ἐπὶ μὴ τῶν ἐναντίων ὁ πάντως περὶ ταύτην κατ' ἀριθμὸν ὑποκείμενον τὰ ἐναν- 30 τία ἐστίν... f. 5. φανερόν δὲ ὅν ἐκ τούτων ὅτι τὰ ὅτως ἀντικεί- μενα καὶ ὁμοιότητά τινα ἔχει πρὸς τὰ ἐναντία καὶ ἀνομοιότητα· τὰ τε ᾧ ἐναντία περὶ τὸ αὐτὸ ὑποκείμενον γίνεσθαι πέφυκεν, οἷον περὶ 35 ὁ ἡ ὑγεία, περὶ τούτο καὶ ἡ νόσος· ὁ ᾧ περὶ τὰ ἀψυχα ἀλλὰ περὶ τὰ ζῶα. ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ καὶ σέρησιν καὶ ἔξιν ἀντικείμενα... διαφέρει δὲ αὐτῶν, ὡς εἰρηζὶ, τῷ τὰ μὴ ἐναντία, καθ' ἐν τῷ αὐτῷ εἶδει ἐστίν, ἀλλὰ μὴ καὶ ἐν τῷ αὐτῷ πάντως τῷ εἶδους μορίῳ, τὰ δὲ καὶ σέρησιν καὶ ἔξιν καὶ ἐν μορίῳ τῷ αὐτῷ βυθίεσθαι εἶναι... τὰ 40 δὲ πραγματικώτερα περὶ τούτων ὡδὲ πως ὁ Ἰάμβυλος παραδί- δωκεν. ἐν δόγμα κοινὸν τῶν τε ἀρχαίων ἐστὶ καὶ τῶν νεωτέρων τὸ μὴ εἶναι ἐναντία τὰ καὶ σέρησιν καὶ ἔξιν λεγόμενα· ὁ μὴν ἐπὶ εἰς ἴδιον γένος ἀντιθέσεως τὸ καὶ σέρησιν καὶ ἔξιν οἱ παλαιοὶ κατέταξαν, ὡς περὶ ὁ Ἀριστοτέλης. ὅτι δὲ ἐξιν ἄλλη, δηλὸν γίνετο διελομένοις 45 ποσαχῶς ἔξιν καὶ σέρησις λέγει, καὶ καὶ ποῖα μάλιστα σηματούμενα ἢ τῶν καθ' ἔξιν καὶ σέρησιν ἀντίθεσις γίνετο. λέγουσιν ὅν ὡς καθ' ἵνα μὴ τρόπον ἔξιν λέγει ἢ ἐνέργειαν τῷ ἔχοντος καὶ ἐχομένου· ἔξιν ᾧ ἱματίῳ λέγει ὅταν ὁ μὴ ἔχη τὸ δὲ ἔχητο ὑπὸ τῷ ἔχοντος· καὶ ἔξιν ὅπλων εἶπε περὶ Πλάτων ἐπὶ τῷ ἔχοντος τὰ ὅπλα. καθ' ἕτερον δὲ 50 τρόπον ἔξιν λέγομεν τὰς ἐπικτήτους ποιότητας ἐμμένους γενομένης τὰς τε φυσικὰς τὰς καὶ τέχνας καὶ τὰς ἐπιστήμας, καθ' ὅς καὶ ἐκτι- κοὶ οἱ ἐν αὐταῖς λέγοντο. καὶ ἔξιν λέγοντο καὶ τούτο καὶ αἱ τέλειαι (f. 5 b) ἀρεταί· καὶ ᾧ λόγῳ ἀνάληψις ἐπ' αὐτῶν θεωρεῖτο. ἐπὶ δὲ ἔξιν λέγει ἢ φυσικὴ κατασκευὴ, ὅταν ἐμμενὸς ἢ, ὡς περὶ σωμα- 55 τικὰς ἔξιν καὶ ψυχικὰς καὶ ἀρετὰς ἐκ φύσεως ἢ κακίας ἐπὶ τῶν νομένων. καὶ καὶ φυσικὴν δὲ δύναμιν αὐτῇ ἔξιν λέγεσθαι φασί, καὶ ταύτην τὴν σέρησιν ἀντικείσθαι, πῆρως ὅσαν αὐτῆς. ἐπὶ δὲ ὁ τῇ φυσικῇ δύναμιν λαμβάνεσθαι ἐν τῇ τῆς ἔξιν καὶ σέρησεως ἀντι-

λέγει φαίνεται, ἀλλὰ μᾶλλον τὴν κ' τὸ πρῶτον σημαίνοντα ῥηθεῖ-
σαι, ἥτις παρὰ τὸ ἔχειν ἕξις ὠνόμασθ'· καὶ ἡ δὲ τὴν Χρύσιππον
'Αριστοτέλει ἐπόμενον φερητικὰ λέγειν ταῦτα ὅσα ἀναίρει παρεμ-
φύκτως τὴν τὴν ἔχειν φύσιν, ἔχ' ἀπλῶς ἀλλ' ὅταν ἐμφαίνῃ τὸ
παράδοξον καὶ ὅτε πέφυκεν, ὡς εἰρηθ', πρότερον, καὶ ἀντίκειναι τῇ
ἐπὶ τὴν ἔχειν λεγομένην ἕξις ἢ φέρησις. καὶ ὁ μόνον ποιότητων αἰ-
σθητικὴ ἀλλὰ καὶ ἐνεργειῶν, ὡς ἡ τυφλότης τῆς τὴν ὁρᾶν ἐνεργ-
σίας καὶ ἡ χωλότης τῆς τὴν βαδίζειν. ἄλλως δὲ λέγει φέρησις ἢ
ἐκείνη τὴν δυνάμει ἔχειν, ἐν τῷ δυνάμει θεωρημένη, ἥς ἐν
τοιαύτῃ (17) μνημονεύει· τὸ γὰρ, ὁ δυνάμει ἔχειν καὶ ὁ δυνάμει
εἰς μίαν ἔχειν ἐνεργείαν ἐν φέρησει αὐτὴ εἶναι λέγει. μήποτε
ἔ, φησὶν Ἰαμβολικός, ὁ καθ' ἑν τι σημαίνοντα τῆς ἕξεως τὴν
ἐπιθεῖν δεῖ λαμβάνειν τῆς φέρησεως, ἀλλὰ καὶ πάντα· ὅτω ἡ
ἐπὶ πέλας πρὸς ἀπόδοσιν τὰς ἕξεις πασῶν τῶν φέρησεων ἀντίθεσις
καὶ τε ὅτωσι καὶ ἐκείνης πρὸς ἐκείνην ἀντιτιθεμένης, ὡς τῆςδε
τῆς φέρησεως πρὸς τὴνδε τὴν ἔξιν καὶ ἐν οἰκείῳ αὐτῶν τρόπον·
ὡς ἡ τὴν ἀέχαιαν τὴν πεφυκότος ἔχειν, καὶ ὅτε πέφυκε, φέρησιν
ἐν ῥήσει. πολλαχῶς δὲ τὴν ἔξιν λεγομένην πολλαχῶς καὶ ἡ
ἔχειν καὶ ἡ φέρησις ἔστι. ἔστι δὲ τις φέρησις καὶ ἄλλη παρὰ τὴν
φύσιν, λέγω δὲ καθ' ἑν ἐπὶ τῶν πεφυκότων ἐλέγμεν καὶ ὅτε
ἐμφανέσθαι, ἥ Χρύσιππος ἠθικὴν καλεῖ· ἀχίτων ἡ καὶ ἀνυπόδε-
ας καὶ ἀναίρετος σημαίνει μὴ καὶ ψιλὴν ἀναίρεσιν, σημαίνει δὲ καὶ
περιεμφασίαν, ὅτε καὶ καὶ φέρησιν γινέσθ'· ἔτε ἡ ἀχίτων τὴν
βίον ἔχοντα, ὅτε ἡμᾶς ὅταν λυώμεθα ἀνυποδέεσθαι, καὶ ἀναίρετος
ὅτε τὴν ὁπθῆς ὅτε ἡμᾶς ἅμα τῷ ἡμέραν γενέσθ'· ἀλλὰ δεῖ
ἐμφανέσθαι τὴν εἰδομένην καὶ ὅτε εἰδοθῇ τὴν φέρησιν· ὅντος ἡ
ἐπὶ τὴν κατὰ τὴν ὥραν τεταγμένην, ὁ ὑπὸ τὸ ἔθος ὡς ὅταν
μὴ ἐν τῷ χρόνῳ τῷ τεταγμένῳ ἀριστήσῃ, ὁ φύσεως ἐμφανέσθαι
ἀλλ' ὅτι τὴν φέρησιν ἀναίρει· εἰσὶν ὅν ἀέχαια αἱ μὴ τῶν φύ-
σεως αἱ δὲ τῶν καὶ ἔθος, καὶ ἀναίρεσις ἐν οἷς ἔκαστα καὶ πέφυκε καὶ
ἐπὶ. πολλαχῶς δὲ ἐκ ἔθους ἀλλὰ καθήκοντος ἐπιόπτων ἐμ-
φανέσθαι ἢ φέρησις, ὡς ἐπὶ τῷ ἀκλήτῳ δειπνεῖν, ὅταν παρεμφανώ-
μεν ὅτι ἐκ καθήκοντος ἀπῆρτησεν ὅτε καὶ τὸ ἐπιβαλλόν τοῖς ἔθεσιν.
ἐπὶ ἄλλως ἢ φέρησις τῶν ὁμωνύμων λεγομένων· καὶ ἡ δὲ ὅταν τι
γένηται ἢ μὴ τὴν πεφυκότος τι ἔχειν, ἐφερέσθαι λέγομεν ἐκείνῳ ὁ μὴ
εἴφαιεν ἔχειν· ὅτωις τὰ φυτὰ ἐφερέσθαι λέγομεν αἰσθητικῶς τῷ
μὴ πεφυκέσθαι ἔχειν αἰσθησιν. καὶ ὅταν δὲ τὰ ἐν τῷ γένει τὰ μὴ ἢ
εἴφαιεν ἔχειν τὰ δὲ μὴ πεφυκότα, ἐφερέσθαι λέγει τὰ μὴ πε-
φυκέα, ὡς περ ἐν τῷ γένει τῶν ζώων ὁ ἀσπαλαξ ὄψις. καὶ
μᾶλλον τὸ τοῦ λέγομεν (f. 6) ὡς ἐπὶ τῷ πρὸς βίαν ἀφῆρτα. κυ-
ρὸς δὲ φέρησις λέγει ἐπὶ τῶν πεφυκότων μὴ ἔχειν, μὴ ἐχόντων
ἢ πᾶσι ἔτε πεφυκάσιν καὶ ὅτε εἰώθασιν καὶ ἐνεστήσαντο ἔχειν· ὁ δὲ καὶ
ἐπὶ τῇ ἕξει θεωρεῖται. καὶ ἡ ἐν ταῖς ἀντίθεσις ἐκείνῃ ἢ καὶ
ἐπὶ φέρησιν... καὶ τὸ τοῦ δεῖσθαι ὅτι ἐκείνῳ μὴ ὁ φερητικὰ ὀνό-
μα φέρησιν δηλοῖ, ὡς ἡ σκία τῆς φέρησιν τῶν χρημάτων καὶ ὁ
τῆς φέρησιν ὄψις· ἐκείνῳ δὲ φερητικὰ ὀνόματα ὁ φέρησιν
ἐπὶ τῷ ἀθάνατον, φερητικὸν ἔχον τὸ χῆμα τῆς λέξεως, ὁ
σημαίνει φέρησιν· ὁ καὶ ἐπὶ πεφυκότος ἀποθνήσκων εἴτα μὴ ἀπο-

θνήσκοντος χρωμέθα τῷ ὀνόματι. πολλὰ δὲ ταραχὴ καὶ τὰς φω-
νάς ἐξὶ τὰς φερητικὰς· διὰ τὴν τὴν αὐτὴν καὶ ἄν προσαγομένῳ αὐτῶν
ὡς περ ἄοικος καὶ ἀνέστιος, συμβαίνει ποτὲ μὴ ταῖς ἀποφάσεσι ποτὲ
δὲ τοῖς ἐναντίοις συμφύρεσθαι αὐτάς... πολλὰς δὲ ὅσας τῆς ἀνω-
μαλίας Χρύσιππος μὴ ἐν τοῖς περὶ τῶν φερητικῶν λεγομένοις
ἐπεξηγήσθαι αὐτὴν, Ἀριστοτέλει δὲ ἐν τούτῳ προέκειτο ἀλλὰ μόνον
διελθεῖν περὶ τῶν καὶ τὴν ἔξιν καὶ φέρησιν. καὶ λέγει ὅτι φερητι-
κῶς πολλὰ καὶ τῶν ἐναντίων καὶ τῶν ἀποφατικῶν, ἀλλὰ δεῖ τὰς
φερητικὰς τῶν ἕξεων ἀντιθέσεις καὶ ἐν οἰκείῳ τρόπον λαμβάνειν·
ἐξὶ δὲ ὅσας ὁ τῆς ἐπιβαλλούσης ἕξεως τὴν οἰκείαν φέρησιν ἐν τῇ
ἀντιθέσει λαμβάνων. γινέσθαι δὲ περὶ τὸ αὐτὸ ὑποκείμενον ἢ τε
τοιαύτῃ ἕξις καὶ ἡ ἀντίθετος αὐτῇ φέρησις, ἔχ' ἅμα δὲ, οἷον περὶ
ὀφθαλμὸν τυφλότης, περὶ ὁ καὶ ὁ ὄψις.

f. 6. δεῖξας ὅτι ἄλλο ἐστὶν ἕξις καὶ ἄλλο τὸ ἔξιν ἔχειν, καὶ 12
ἄλλο φέρησις καὶ τὸ φέρησιν ἔχειν, καὶ ὅμως τὸ ἔξιν ἔχειν καὶ φέρησιν
ἔχειν ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἀντίθεσιν ἐξὶ τῆς ἕξεως καὶ τῆς φέρησεως, πι-
στυ τὸ τοῦ δια παραδείγματος· καὶ ἡ δὲ τὸ πρᾶγμα τὸ ὑπὸ τῆς κατα-
φάσεως δηλούμενον ἐκ ἐξὶ κατάφασις.

f. 7. λέγει ὅτι τὰ μὴ πρὸς τι αὐτὰ ἀπερ ἐστὶ τῶν ἀντι-12
κειμένων λέγει. ὅτε δὲ ἡ ὄψις τυφλότητος ἐστὶν ὄψις (καὶ τὸ τοῦ
πρόδηλον), ἀλλ' ὅτε ἡ τυφλότης ὄψεως τυφλότης· ὀφθαλμὸν ἡ
ἐκάτερον, καὶ ἡ ἕξις καὶ ἡ φέρησις.

'AMM. f. 133 b. καὶ ὅτω μὴ πρῶτον εἰδοῖεν ἀπὸ τῶ σαφές 12
καὶ ὁμολογούμενον, λέγω δὲ ἀπὸ τῶ τὴν ὄψιν μὴ λέγεσθαι τυφλότητος
ὄψιν· εἴτα ὅσον δεικνύσι καὶ ἀπὸ τῶ ἀμφιβόλου, ὅτι ὅτε ἡ τυ-
φλότης ὄψεως τυφλότης λέγει· τὸ τοῦ δὲ δοκεῖ λέγεσθαι "ὅτε ἄλ-
λως ὁ δαμῶς ἢ ὄψις πρὸς αὐτὸ λέγει", ἀντὶ τῶ, ὡς δ' ἂν ὀνομα-
τοποιήσῃ, ὁ δαμῶς πρὸς τὸ ἀντικείμενον λέγει. δηλοῖ τούτων τὸ
"ὁ δαμῶς" ὅτι καὶ τε πρὸς δοτικὴν ἢ ἀλλήν πτωσὶν ἀποδῶς· ὅτε
ἡ ὄψις τῇ τυφλότητι ἐστὶν ὄψις. ὡσαύτως ὅτε ἡ τυφλότης
λέγει τυφλότης ὄψεως... καὶ αὐτὴ μὴ ἐν αἱ μερὲς φερησεις ὁμοίως
τῷ γένει καὶ ἀπόφασιν τῆς ἕξεως λέγουσιν. εἰ περὶ δὲ εὐρεθείη φε-
ρήσει τι καίμενον ὄνομα, ὡς ἡ ἀπυσία τῆς ὄψεως τύφλωσις ὀνο-
μαζέσθαι ἢ ἡ τῶ φωτὸς ἀπυσία σκότος, ὁ τῆς ἀπυσίας τῆς ἕξεως
κατηγορεῖται τὸ τοῦτον ὄνομα ἀλλὰ τὸ πάθος τὸ παρὰ τὸ δεκτικόν
γενόμενον, ἢ ἄλλῳ τῶν ἐπισυμβεβηκότος τῇ ἀπυσίᾳ τῆς ἕξεως,
ὡς περ τὸ σκότος παρὰ τὸ σκιαζέειν εἰρηθ', ἡ δὲ σκία ἐπιπροσώσεις
ἐξὶ φωτός, ἥτις ἐν τῷ ἀέρι ἢ ἀπλῶς ἐν τῷ διαφανεῖ συμβαίνει,
ἢ ὡς Ἡρωδιανὸς φησι, παρὰ τὸ χῆθε· ἐπέχει ἡ μὴ τὸ εἰδέ-
ναι, ἢ τῶν προσόδων καὶ τῶν πολλῶν ἐνεργειῶν ἐπέχει. καὶ ἡ τυ-
φλωσις δὲ ἴσως παρὰ τὸ τυφλεῖν, καὶ ὁ τυφλὸς οἶονε τυφλός, ὁ ἐπι-
κεκαυμένος τὰς ὄψεις ἔχων ("κεναὶ γὰρ" φησὶν ὁ ποιητής
"ὑποσμήχον" ὁπωπαί"), ὡς καὶ ὁ πηρὸς παρὰ τὸ πῆθω πῆσω πη-
ρός, ὡς παρὰ τὸ ὀκνῶ ὀκνήσω ὀκνηρός. εἰκότως ἄρα τὰ τοιαῦτα
τῶν ὀργάνων εἶναι λέγουσιν καὶ ἐκ τῶν ἕξεων· πάθη ἡ τῶν ὑπο-
κειμένων αὐτῶν εἰσὶ ταῖς ἕξεσι καὶ ἐκ τῶν αὐτῶν τῶν ἕξεων.

ΣΙΜΠΛ. τ' f. 7. καὶ πρῶτον μὴ τῶν ἀμέσων ἐναντίων χωρί-12
ζων τὰ καὶ ἔξιν καὶ φέρησιν, ἀμφοτέρων τῶν τῶ ἀμέσων τρόπων 23.

ἐμνημόνευσε, τῶν τε ἐν ὑποκειμένῳ ὄντων (f. 7 b) καὶ τῶν καθ' ὑποκειμένη λεγομένων, εἰπὼν "ἐν οἷς πέφυκε γίνεσθαι ἢ ὡς κατηγορεῖται." παραδείγματα δὲ τῶν μὲν ἐν ὑποκειμένῳ ὑγίαιαν καὶ νόσον παρέθετο, ἐν σώματι γινόμενα, τῶν δὲ καθ' ὑποκειμένῳ περιττὴν καὶ ἀρτίον, καὶ τῷ ἀριθμῷ λεγόμενα, ἢ ὡς εἶπον πρότερον, τὸ δὲ 5 διαμεριῶν καὶ τῷ ἀρτίῳ ἀριθμῷ... ἡ διαφορὰ ὅν τῶν καὶ ἔξιν καὶ ζέρεσιν πρὸς τὰ ἐναντία καὶ τὸ αἰεὶ καὶ ποτὲ γίνεσθαι καὶ ἢ τῶν μὲν ἀμέσων ἐναντίων διαφέρει τῷ ἐκείνων μὲν ἐξ ἀνάγκης αἰεὶ πάντως θάτερον ὑπάρχειν τῷ δεκτικῷ, οἷον ἢ ὑγιάνειν ἢ νοσεῖν, τῶν δὲ ἕκ ἐξ ἀνάγκης αἰεὶ πάντων, ἀλλὰ τινῶν ποτέ· τὸ γὰρ σκυλάκιον 10 ὑδέτερον ἔχει· τῶν δὲ ἐμμέσων, ὅτι ἐκείνων μὲν ὑδέποτε ἐξ ἀνάγκης θάτερον ὑπάρχει τῷ δεκτικῷ, τῶν δὲ ποτέ ἐξ (f. 8) ἀνάγκης θάτερον ὑπάρχει ἀφ' οὗ πέφυκε, τινῶν δὲ καὶ ἀπ' ἀρχῆς. ἀλλὰ κἀκείνων οἷς φύσει τὸ ἐν ὑπάρχει, διαίσει τῷ ποτέ καὶ τῷ ἀφωρισμένῳ· ἐκείνων μὲν γὰρ πάντως αἰεὶ τὸ ἕτερον, τῶν δὲ τινῶν ποτέ, 15 κἀκείνων μὲν ἀφωρισμένως θάτερον, ἐπὶ τῶν δὲ ἕκ ἀφωρισμένως ἀλλ' ὁπότῃ ἐτυχεν. εἰπόντος δὲ Ἀριστοτέλους ὡς ἀναγκαῖον ἢν παντὶ θάτερον ὑπάρχειν, δοκεῖ τισὶν ἀσάφειαν ἐμποεῖν τὸ παντὶ προσκείμενον. καὶ μὴν ἔχει γε ὅπως, ἀλλ' ἀντιδιαζολὴν διασαφεῖ πρὸς τὸ τισὶν ἀναγκαῖον, ὡς τοῖς σύμφυτον ἔχουσιν 20 τῶν ἐναντίων, καὶ πᾶσι δέ. τί ὅν, εἰ ἀπὸ γεννήσεως ἐγγένοιτο ἢ ὁρασιν, ὡς ἐπ' ἀνθρώπων αἰεὶ, ἢ καὶ ἐπὶ τῶν ἑσθ' ἢ ἔξιν ἢ ἢ ζέρεσιν, καὶ ὑδὲν διαίσει τῶν ἀμέσων ἐναντίων; τί δέ, εἴ τις λέγοι ὡς ἐπὶ μὲν τῶν μὴ πεφυκότων τὰ καὶ ἔξιν καὶ ζέρεσιν ὅπως ἀντίκεινται ὡς τὰ ἐμμέσα ἐναντία· ὑδέτερον γὰρ ἐξ ἀνάγκης· ἐπὶ δὲ τῶν ἡδ' 25 πεφυκότων ὡς τὰ ἀμέσα· θάτερον γὰρ ἐξ ἀνάγκης; λύει τοῖνυν καὶ τὰς τοιαύτας πᾶσας ἀμφισβητήσεις, ἑτέραν διαφορὰν αὐτῶν προσθεῖς, ὅτι τὰ μὲν ἐναντία ἐπαμβέβηται ἐν τοῖς δεκτικῷ, ἔξιν δὲ καὶ ζέρεσιν εἰς δύνασιν εἰς ἀλλήλα μεταβολὴν γίνεσθαι· τυφλότης μὲν γὰρ ἐξ ὄψεως γίνεσθαι, ἕκτε μὲντοι καὶ ἀνάπαλιν. ὅθεν καὶ 30 Χρυσίππος ἐξήγησεν εἰ τυφλὸς ῥητέον τὸς ὑποχυθόντας, δύναμεις δὲ ἐκ παρακεντήσεως ἀναβλέψαι, καὶ ἐφ' ὧν τὰ βλέφαρα κέκλεισται· τῆς γὰρ δυνάμειος ὕψης εἰσέναι τῷ καταμεικνύτῃ τὸς ὀφθαλμῷς ἢ τῷ κωλυμένῳ ὁρᾶν διὰ τι παραπέτασμα, ὃ ἀφαιρεθέντος ὑδὲν κωλύει ὁρᾶν. διὸ ὑδὲ ἀπὸ ζέρεσιν εἰς ἔξιν 35 ἢ τοιαύτη γίνεσθαι μεταβολή. λαμβάνει δὲ πῦν ζέρεσιν τὴν καὶ πῆρσιν· ἐκ γὰρ τῆς τοιαύτης ἕκ ἔξιν ἐπάνοδος ἐπὶ τὴν ἔξιν.

13^a f. 8. παραδείγματα δὲ τῶν τοιούτων λαμβάνει τὰ μὲν ὁμο-
22^a λογόμενα, ὡς ὑγίαιαν καὶ νόσον, τὰ δὲ ἀμφισβητούμενα, ὡς σπυ-
δαῖον καὶ φαῦλον· ἀπὸ μὲν γὰρ φαῦλον, φησί, τινὲς οἶον σπυδαῖον 40
γενέσθαι, ἀπὸ δὲ σπυδαῖον φαῦλον ἀδύνατον. καὶ αὐτὸς μὲν τὸ ἕτερον
τῶν διὰ πλείονων κατεσκεύασε, λέγων ὅτι εἰ ἂν ὁ φαῦλος εἰς
βελτίους ἀγῆται διατριβὰς, εἴ τι σμικρὸν ἐπιδώσει, αἰεὶ δὲ σμικρὰν
ἐπίδωσιν λαμβάνων καὶ ἐπιτηδεύτερος γινόμενος, ἐπὶ τῷ τέλει τε-
λέως ἂν μεταβάλοι καὶ εἰς τὴν ἐναντίαν ἔξιν ἀποκατασταίη "ἐάνπερ 45
μὴ χρόνῳ ἐξείργηται," ἢ πληρῶν τὸν χρόνον καὶ ἀποθνήσκων, ἢ πάνυ
γεννηρακῶς· ὁ γὰρ τοῦτος ἕκ ἔχει ἐπίδωσιν (f. 8 b) τελέειν. τῷτο
μὲν γὰρ ὅπως αὐτὸς κατεσκεύασε, τὸ δὲ ἀνάπαλιν οἱ Στωϊκοὶ ἐ δι-

δάσαν· ἕκ εἶναι γὰρ φασὶν ἀποβλητὴν τὴν ἀρετὴν. ἤτοι ὅν κοι-
νότερον τὸν σπυδαῖον εἴληφεν, καὶ τὸν τὰς τελείας ἀρετὰς ἔχοντα,
ἀλλὰ τὸν καὶ εὐφυῖαν ἢ μελέτην καὶ προκοπὴν ἢ λόγον μόνον σπυ-
δαῖον, ἢ ἴσως ὅπως κατεῖχε λέγει τὴν ἀρετὴν ὥστε εἶπεν ἐν τοῖς
ἐμπροσθεν (p. 8 b 31), ὑπὸ μεγάλῃ πάθῃ ἢ νόσῳ σωματικῆς,
λήθης ἐγγνωμένης, χαλεπῶς δὲ καὶ ἐξ ἁδῶς ταῦτα συμπίπτειν
καὶ ἢ καὶ αὐτὸς ἐν τοῖς Φυσικαῖς (7 3) μονιμωτάτην τὴν ἀρετὴν
εἶναι μαρτυρεῖ.

ἈΜΜ. f. 138. σπυδαῖον δὲ ἐνταῦθα λέγει καὶ τὸν τέλειον καὶ
ἐν ἐπιστήμῃ τὸ καλὸν ἔχοντα· ὅτος γὰρ ἀμετάβλητον ἔχει τὴν ἔξιν,
ἄτε δὴ μὴ μόνον ὅτι καλὸν ἢ ἀρετὴ εἰδώς, ἀλλὰ καὶ διότι καλόν.
καὶ τῶτον τοῖνυν λέγει μεταβάλλειν ἀλλὰ τὸν ὁρθοδοξακῶν· ὅτος
γὰρ μεταβάλλει ἂν ἐπὶ τὸ φαυλότερον παραλογιζόμενος καὶ ἀπα-
τώμενος ὑπὸ μοχθηρῶν ἀνδρῶν, τὸ διότι καλὸν ἢ ἀρετὴ μὴ ἐπι-
στάμενος.

ἄτε γὰρ τυφλὸς γενόμενός τις πάλιν ἀνέβλεψε, καὶ ἱατρικῶς
γε λόγον δηλονότι καὶ φυσικῶν ὑδὲς ποτε τυφλὸς ὡς ἀνέβλεψεν,
εἰ μὴ ἄρα κατὰ τινὰ θέαν ἔλλαμψεν.

ΣΙΜΠΛ. τ' f. 8 b. τῶν δὲ προειλημμένων ῥᾶδιον λοιπὸν καὶ
τὰς Νικοστράτους ἀπορίας λύειν, ὅς φησι μὴ ἀκριβῶς ταύτην ἀπο-
δεύειν τὴν διαφορὰν· μήτε γὰρ τὰ ἐναντία πάντως εἰς ἀλλήλα
μεταβάλλειν, διότι ἀπὸ σπυδαῖον καὶ φαῦλος γίνεσθαι, μήτε πᾶσαι
ζέρεσιν ἀμετάβλητον εἶναι εἰς ἔξιν· καὶ γὰρ ἐκ πεφωτισμένου καὶ
ὥπλισμένου καὶ ἡμφισμένου γένοιτο ἂν ἐσκοτισμένον καὶ ἀνοπλον καὶ
γυμνόν, καὶ ἐκ τῶν ζερεσιν αὐτὸς ἢ ἔξιν· ἄτοπον ὅν τὰ ἀμφο-
τέροις ὑπάρχοντα διακρίνειν, καὶ τὰ μὲν προσνέμειν τῷ ἑτέρῳ τὰ δὲ
τῷ λοιπῷ· πρὸς δὲ ταῦτα ῥᾶδιον λέγειν ὡς πρόχειρον εἴληπται τὸ
ἀναπόβλητον εἶναι τὴν ἀρετὴν· καὶ γὰρ Θεόφραστος περὶ τῆς μετα-
βολῆς αὐτῆς ἱκανῶς ἀπέδειξε, καὶ Ἀριστοτέλει δοκεῖ ἕκ ἀνθρώπειον
εἶναι τὸ ἀναπόβλητον· ἐπεὶ δὲ καὶ οἱ Στωϊκοὶ ἐν καιροῖς καὶ μελαγχχο-
λίας καὶ ληθάργιος καὶ ἐν φαρμάκων λήψεσι συγχωρεῖσιν ἀποβλητὴν
γίνεσθαι, μεθ' ὅλης τῆς λογικῆς ἔξεως, καὶ αὐτῆς τῆς ἀρετῆς, κα-
κίας μὲν ἕκ ἀντισταθόμενης, τῆς δὲ βεβαιώτητος χαλωμένης καὶ εἰς
ἢν λέγουσιν ἔξιν μέσῃ οἱ παλαιοὶ μεταπιπτεύσης. τῷτο μὲν ὅ-
35 ὅπως· ἀτόπως δὲ ἐκ τῶν καὶ ἔθος ζερεσιν τὰς ἐπιχειρήσεις
ποιόμενος, καὶ ζέρεσιν εἰς ἔξιν μεταβάλλειν φησὶν· ὁ γὰρ ἀνδρικός
καὶ ἀνοπλος, καὶ συνήθειαν ὄντες ἐν ζερεσιν, ῥᾶδιως μεταβάλλουσιν
εἰς τὰς ἔξεις, ὁ μὲν ἀριστῆς ὁ δὲ ὀλισιτάμενος· ὁ δὲ Ἀριστοτέλης
ἕκ ἐπὶ τῶν ἐξ ἔθους ἀλλ' ἐπὶ τῶν φύσει τὴν ἔξιν καὶ τὴν ζέρεσιν
παρέλαβεν, ἐφ' ὧν καὶ κυρίως ἢ καὶ ἔξιν καὶ ζέρεσιν ἀντίθεσις λέγεσθαι
χρησώμεθα ὅν αὐτοῖς τοῖς Ἀριστοτέλους πρὸς τὸν Νικοστράτον· ἐ-
γὰρ τῷ περὶ τῶν Ἀντικειμένων αὐτὸς φησιν ὡς αἱ μὲν ζερεσὶς τῶν
καὶ φύσιν λέγουσιν, αἱ δὲ τῶν ἐν ἔθει, αἱ δὲ τῶν κατηγορημάτων
αἱ δὲ ἄλλων τινῶν, τυφλότης μὲν τῶν φύσει, γυμνότης δὲ ἐν ἔθει
ἀργυρίῳ δὲ ἢ ζέρεσιν τῶν ἐν χρήσει παραγωγόμενων, εἰσὶ δὲ
ἄλλαι ζερεσὶς πλείονες, καὶ ἐνίῳ μὲν ζερεσιν ἕκ ἐξ ἀπαλλαγῆς
ἐνίῳ δὲ ἔξιν. πολλῶν δὲ ὄντων τῆς ζερεσιν τρόπων, καὶ ἐπὶ
τῶν καὶ φύσιν, ἐπὶ τῶν καὶ φύσιν γενομένης τῆς πρὸς τὰναντίον

διαφέρει, ἔκ ἐχρήσθη ἐκ τῶν (ὡς ἔ. 1) ἀλλοτρίων τρόπων παραφέ-
 ρουτα δοκεῖν ἐλέγχων ἐν λόγον, ἀλλὰ τὴν μὲν πλήρη περὶ τῶν γε-
 γνησίων λόγον ἔστω ἐκ τε τῶ Ἀριστοτελεῶς καὶ τῶ Σωκράτους βιβλίων
 λαμβάνουσα, τὰ δὲ καὶ τῶ Ἰσάμβουλου παρέργασεν, ἔχοντα ὅτως.
 πολλὰ καὶ τῶ ἔχον λογομένους, ὡς ἥδη παραδείξαμεν, ἢ γένησις
 ἀπὸ τοῦ μὲν ἐπὶ πάντα τὰ σηματούμενα τῶ ἔχον, ἔκτε μόντοι καὶ
 ἐπὶ πάντα τὰ ἐναντία· ἀπὸ τοῦ δὲ ἴσου ἢ γένησις· ὥστε ἐκ αὐτῶ
 καὶ γένοιο γένησις, ὅτι μὴδὲ ἀπὸ τοῦ καὶ γένοιο αὐτὸ ἢ βλα-
 βῆναι, ἀλλ' ἀγαθὸν ἢ χρησίμῳ· ὡς ἡ δὲ ὁ νόσος ἢ πενία ἀπαλλαγίς
 ἢ ἡ δὲ ἀπεργασίς νόσος ἢ πενία, ἀλλὰ μάλλον ὡς ὑγείας ἢ
 αὐτὴν ἀφαιρεθείς. ἀγαθὸν μὲν γένησις ἢ τυφλότης· ἀγαθὸν ἡ δὲ
 ἢ ἡ δὲ ἀδυσχερὴς δὲ ἢ γυναικίς· ἀδυσχερὴς ἡ δὲ ἡ δὲ ἡ δὲ
 ὡς ἡ δὲ ἀδυσχερὴς δὲ ἢ γυναικίς· ἀδυσχερὴς ἡ δὲ ἡ δὲ ἡ δὲ
 ἢ ἀδυσχερὴς. καὶ ἀγαθὸν δὲ γένησις γένοιο αὐτὸ ἡ δὲ τῶν πάντων
 ἢ τῶν πλείων. ἡ δὲ δὲ φησὶν Ἀριστοτέλης τῶν ἐν τῇ ψυχῇ
 ὡς ἡ δὲ προαιρέσεως ἐχομένων γενέσθαι γένησις· ὡς ἡ δὲ λέγει
 ἀποδείξεως ἐπεργασίς, καὶ ὁ εἰπὼν ὅτι ἐπιστάμην ὡς ἡ δὲ φέρει, ἀπὸ
 τῆς αὐτῆς ἐννοίας εἴρηκε. μάλλον ὅτι πλείους δόξης τιμῆς, τῶν
 πάντων, καὶ μέγιστος τῶν περὶ τὰς κτήσεις καλυμμένων ἀγαθῶν
 αὐτὸν εἰ γένησις· διὸ καὶ ἔλεο καὶ οὐκ οὐκ ἐπακαλοῦσιν ταῖς πλείους
 γένησις. ὁ μόντοι Ἀριστοτέλης τῶν φυσικῶν γένησις τῶν τῶν
 ἐπὶ τῶν πρὸς τὴν τῶν ἐναντίων παραβέβληκεν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν
 ἐπὶ τῶν δὲ μεταβαίνει ἐπὶ τὴν τῆς καταφάσεως ἀντίθεσιν,
 τὴν διαφέρει αὐτῆς τῶν πρὸς τὰς ἄλλας ἀντιθέσεις παραδίδως.

ὡς ἔ. 1. ὅτι μὲν ταῦτα τῶν ἀντικειμένων ἐστὶ, καὶ ὁ μέγιστος
 ὡς ἡ δὲ προαιρέσεως ἐχομένων γενέσθαι γένησις· ὡς ἡ δὲ λέγει
 ἀποδείξεως ἐπεργασίς, καὶ ὁ εἰπὼν ὅτι ἐπιστάμην ὡς ἡ δὲ φέρει, ἀπὸ
 τῆς αὐτῆς ἐννοίας εἴρηκε. μάλλον ὅτι πλείους δόξης τιμῆς, τῶν
 πάντων, καὶ μέγιστος τῶν περὶ τὰς κτήσεις καλυμμένων ἀγαθῶν
 αὐτὸν εἰ γένησις· διὸ καὶ ἔλεο καὶ οὐκ οὐκ ἐπακαλοῦσιν ταῖς πλείους
 γένησις. ὁ μόντοι Ἀριστοτέλης τῶν φυσικῶν γένησις τῶν τῶν
 ἐπὶ τῶν πρὸς τὴν τῶν ἐναντίων παραβέβληκεν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν
 ἐπὶ τῶν δὲ μεταβαίνει ἐπὶ τὴν τῆς καταφάσεως ἀντίθεσιν,
 τὴν διαφέρει αὐτῆς τῶν πρὸς τὰς ἄλλας ἀντιθέσεις παραδίδως.

ὡς ἔ. 1 β. πῶς δὲ περὶ Σωκράτους λέγων, ὅτι μήπω, φησὶ
 ὡς ἡ δὲ προαιρέσεως ἐχομένων γενέσθαι γένησις· ὡς ἡ δὲ λέγει
 ἀποδείξεως ἐπεργασίς, καὶ ὁ εἰπὼν ὅτι ἐπιστάμην ὡς ἡ δὲ φέρει, ἀπὸ
 τῆς αὐτῆς ἐννοίας εἴρηκε. μάλλον ὅτι πλείους δόξης τιμῆς, τῶν
 πάντων, καὶ μέγιστος τῶν περὶ τὰς κτήσεις καλυμμένων ἀγαθῶν
 αὐτὸν εἰ γένησις· διὸ καὶ ἔλεο καὶ οὐκ οὐκ ἐπακαλοῦσιν ταῖς πλείους
 γένησις. ὁ μόντοι Ἀριστοτέλης τῶν φυσικῶν γένησις τῶν τῶν
 ἐπὶ τῶν πρὸς τὴν τῶν ἐναντίων παραβέβληκεν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν
 ἐπὶ τῶν δὲ μεταβαίνει ἐπὶ τὴν τῆς καταφάσεως ἀντίθεσιν,
 τὴν διαφέρει αὐτῆς τῶν πρὸς τὰς ἄλλας ἀντιθέσεις παραδίδως.

τῷτο ὡς τῷ Σωκράτους καὶ ἐπὶ τῶν ἐναντίων καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ-
 φασιν καὶ ἀπόφασιν εἰς παραδείγμα παραληφθέντος, μεταβάς ἐπὶ
 γένησις καὶ ἔξιν τῷ αὐτῷ πάλιν ἀντὶ τῷ κυνιδίῳ ἐχρήσατο, εἰς
 ἐκεῖνο ἀναφέρων τὴν ἐπὶ τῶν ἅμα τῇ γενήσῃ μὴδετέραν ἐχόντων
 διάταξιν, ἅμα μὲν ἐπὶ τῷ αὐτῷ πάντα ἐπιδεικνύναι βυλόμενος, ὡς
 ἐπιστημονικώτερος τῷτο, ὅταν ἢ δυνατόν, ἅμα δὲ, ὡς περ εἴωθε,
 καταφρονεῖ τῶν παραδειγμάτων, ὅταν τὸ πρᾶγμα ἀληθὲς ὑπάρχη-
 μήποτε δὲ, φασίν, ὡς ὁ ἀνθρώπος ἐξ ἀρχῆς ἔχει τὴν ὄψιν, ὡς
 ἔχει τὴν ἀφῆν, ὡς ὁ χρωμένος εὐθὺς αὐτῇ φαίνεται, ὡς ὁ διανοήσῃ
 τὰ βλέφαρα ἢ μαῖα καὶ ἀπομαζῇ, καὶ δὲ τὴν ἀφῆν εὐθὺς ἅμα τῷ
 πεσεῖν τῷ ἔξω ἀέρος πληρύντος αἰσθόμενον τὸ βλέφος κλαίει. εἰ
 δὲ καὶ τῷτο, ἐπὶ τῷτο ἀρμύσει λέγειν ὅτι ἅμα τῷ γενέσθαι αὐτὸν
 ἀμφοτέρω ἐπ' αὐτῷ ψευδῇ ἐστίν. φανερόν ἐστι ὅτι μόνον τὸ ἀληθὲς
 καὶ τὸ ψεῦδος διαίρει, ὅσα ὡς καταφάσεις καὶ ἀποφάσεις ἀντίκει-
 (ἐ. 2) εἰ δὲ τῷτο, διαφέρει αὐτῶν τῶν ἄλλων τῶν εἰδῶν τῷ ἀντικει-
 μένῳ. καὶ οἱ ἀπὸ τῆς Στωικῆς δὲ διακρινόμενοι ὅτι ὡς τῶν κατὰ-
 φασιν λογομένων ὡς ὁ ἐστὶν ἐναντίον· ἡ δὲ αὐτὴν ἀρετὴν ἐναντία
 ἢ ἐκ ἀρετῆς καὶ τῇ κακίᾳ ἐναντία ἢ ἐκ κακίας, ὑπὸ μὲν τὴν ἐκ ἀρετῆς
 καὶ τῆς κακίας πιπτύσης καὶ ἄλλων πολλῶν (καὶ ἡ δὲ ἴππου καὶ λίθου καὶ
 πάντων τῶν περὶ τὴν ἀρετὴν), ὑπὸ δὲ τὴν κακίαν καὶ τῆς ἀρετῆς καὶ
 τῶν ἄλλων πάντων. ἐστὶν ὅτι ἐπὶ πάντα ἐναντία, καὶ τὰ αὐτὰ τῇ
 ἀρετῇ καὶ τῇ κακίᾳ ἐναντία. εἰ μὴ ἢ ἀρετῇ τῇ κακίᾳ ἐναντία ἀλλ'
 ἢ ἐκ κακίας, συμβήσῃ καὶ σπουδαίως μέσα ἐναντία εἶναι καὶ φαῖλος·
 ἀποπὼν δὲ τῷτο, καὶ μέγιστος εἰ καὶ τὰ αὐτὰ, καὶ μὴ καὶ τὸ δυοῖν ἐναν-
 τίων, ὡς ὁ μὲν πάντα τὰ ὑποκείμενα ποιότητος εἶναι, ὡς ὑπὸ
 τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν κακίαν, ὡς ὁ δὲ καὶ ποιότητος καὶ ποιά, ὡς ὑπὸ
 τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν κακίαν· ὑπὸ ταύτας ἡ δὲ ποιότητος καὶ ποιά καὶ
 ἐνέργειαι καὶ πᾶν ὅτι ἐστίν. καὶ ἐστὶ τῷτο ἀπεμφαῖον. ὅτως
 μὲν ὅτι καὶ περὶ τῶν Στωικῶν διώρισθαι τὰ τε ἐναντία καὶ τὰ ἀντιφα-
 τικῶς ἀντικείμενα. ὁ δὲ Νικόμαχος αἰτιάσθαι κατὰ ταῦτα, λέγων
 μὴ ἴδιον εἶναι τῶν κατὰ-φασιν ἀντικείμενων τὸ διαίρειν τὸ ἀληθὲς
 καὶ τὸ ψεῦδος· ὅτε ἡ δὲ μόνος ὅτε πᾶσιν αὐτοῖς ὑπάρχει, ὡς μόνος
 μὲν, ὅτι καὶ τοῖς ὁμοτικαῖς καὶ τοῖς ἀπομοτικαῖς λόγοις ὑπάρχει τὸ
 ἐξ ἀνάγκης θάτερον, οἷον "ὅτι τὴν Ἀθηνᾶν ἐπράξα τάδε, ὡς μὴ
 τὴν Ἀθηνᾶν ἐκ ἐπράξα," ἀλλὰ καὶ τοῖς θαυμαστικαῖς, φησὶ, τὸ
 αὐτὸ ὑπάρχει, ὡς "καλὸς γε ὁ Περικλῆς," καὶ τοῖς ψεκτικαῖς, οἷον
 "φαῖλος ἐστίν, ὡς φαῖλος ἐστίν." ἐκ ἀρα μόνος ὑπάρχει τοῖς κατὰ-
 ἀντίφασιν τῷτο, ἀλλ' ὡς πᾶσι, φησὶν· αἰ ἡ δὲ εἰς τὴν μέλλουσα
 χρόνον ἐγκληνόμενα προτάσεις ὅτε ἀληθεῖς εἰσὶν ὅτε ψευδεῖς διὰ
 τὴν τῷ ἐνδεχόμενῳ φύσιν· ὅτε ἡ δὲ ἐστὶν καυμαχία ἀληθὲς ὅτε τὸ
 ἐκ ἐστὶν, ἀλλ' ὅποτερον ἔτυχεν. πρὸς δὲ ταῦτα ἔνερσι μὲν, φασὶ,
 λέγειν ὅτι τεττάρων ὄντων τῶν ἀντικειμένων τῷ ἐνὸς ἴδιον τῷτο
 ὡς πρὸς πάντα ἀλλ' ὡς πρὸς τὰ τρία ἀποδεδύκεν· ὁ ἡ δὲ εἰπὼν
 "τῶν τεττάρων τὸ ἐν μερίζει τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος" ὡς καθάπαξ
 τῷτο ἀπεφῆκατο, ἀλλ' ἐπὶ μόνων τῶν ἀντικειμένων τῷτο ἐποίησε.
 χωρὶς δὲ τῶν φασὶ, πάλαι λέλειναι ταῦτα ἐν ταῖς ἐξηγήσεσι
 τῷ ὅτι τῷ ἀξιώματος τῷ ἀφορίζομεν τὸ ἀξίωμα, ὅ ἐστιν ἀληθὲς
 ἢ ψεῦδος· ὡς ἡ δὲ τὸ ὁμοτικῶν ὁλόντε ἀληθὲς εἶναι ἢ ψευδές, ἀλλ'

εὐορκεῖν μὴ ἢ ἐπιορκεῖν ἐν τοῖς ὅρκοις εὐδώς, ἀληθεύειν δὲ ἢ ψευ-
δεῖσθαι ἐν αὐτοῖς ἔχοντες, καὶ περὶ ἀληθῶν ὁμολογῆσαι τὴν ἢ ψευδῶν.
καὶ τὸ θαυμαστικὸν δὲ πλεονάζει τῷ θαύματι παρὰ τὸ ἀξίωμα καὶ τὸ
ψεκτικὸν τῷ μονίμῳ ὅτε ἀληθές ἐστιν ἢ ψευδές, ἀλλὰ ὅμοια
ἀληθεύειν ἢ ψευδῶν. ἀλλ' αὖτις μὴ ἀπὸ τῆς Στωϊκῆς ἀκριβείας
ἔκτισαν αἱ λύσεις· μήποτε δὲ ἀπλοϊκώτερον ἐπελθεῖν δεῖ τῷ λόγῳ·
τὸ γὰρ ὁμοτικὸν "ὦ τὴν Ἀθηναίαν" ὅτε ἀληθές ὅτε ψευδὸς ὁλοῖ...
περὶ δὲ τῶν εἰς τὴν μέλλοντα (f. 2 b) χρόνον ἀντιφάσεων οἱ μὴ
Στωϊκοὶ τὰ αὐτὰ δοκιμαζόντων ἄπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων· ὡς γὰρ
τὰ περὶ τῶν παρόντων καὶ παρεληλυθότων ἀντικείμενα, ὅπως καὶ
τὰ μέλλοντα αὐτὰ τέ φασιν καὶ τὰ μόρια αὐτῶν· ἢ γὰρ τὸ ἔστι
ἀληθές ἐστιν ἢ τὸ ἔστι, εἰ δεῖ ἦτοί ψευδὴ ἢ ἀληθῆ εἶναι· ὡρίσθη
γὰρ κατ' αὐτὰ τὰ μέλλοντα. καὶ εἰ μὴ ἐξὶ ναυμαχίας αὐρίον, ἀλη-
θές εἰπὲν ὅτι ἔστι, εἰ δὲ μή, ἔστι ψευδὸς τὸ εἰπὲν ὅτι ἔστι· ἦτοι
ἔστι ἢ ἔστι· ἦτοι ἄρα ἀληθές ἢ ψευδὸς θάτερον. οἱ μὲντοι
Περικατήτικοι τὴν μὴ ἀντίφασιν τὴν εἰς τὸ μέλλον ἀληθῆ ἢ ψευδῆ
εἶναι λέγουσι, πότερον δὲ ἔστι μόριον αὐτῶν ἀληθές καὶ πότερον
ψευδὸς, ἀληπτόν εἶναι τῇ φύσει καὶ ἄρατον· τὴν μὴ γὰρ ἀντίφασιν
ἐφ' ὅτι οὐσὺν χρόνον ἢ κωλύει λέγεσθαι τὸ ἔστι ἢ ἔστι, τῶν δ'
ἐμπεριεχομένων ἐν αὐτῇ μορίῳ ἑκάτερον, ὅσον τὸ ἔστι ἢ ἔστι
ἀφωρισμένως ἐπὶ μὴ τῷ παρόντος καὶ παρεληλυθότος χρόνου ἥδη
ἐστὶν ἀληθῆ ἢ ψευδῆ, ὅσα δὲ περὶ τῷ μέλλοντος ἀποφαίνει ἥδη μὴ
ἔστιν ἢ ἀληθῆ ἢ ψευδῆ, ἔστι δὲ ἢ τοῖα ἢ τοῖα. ταῦτα μὴ ἔν
ἀρκείτω πρὸς τὴν Νικόστρατον· συμπληρωθέντος δὲ παρὰ Ἀριστο-
τέλους τῷ περὶ τῆς τῶν ἀντικειμένων διαφορᾶς λόγου, καλῶς ἂν
ἔχοι καὶ τὰ Ἀρχύτου περὶ αὐτῶ ἐν τῷ περὶ Ἀντικειμένων βιβλίῳ
ἀρχέτυπα τῶν εἰρημένων ἄντα παραγεγράφθαι, καὶ μάλα· ὅτι
ὁ δὲ θεὸς Ἰάμβλιχος ἀπὸ τούτου τῷ βιβλίῳ τι τοῖς ὑπομνήμασιν
ἐνέταξε. καὶ ἴσως ἔτι ἦλθεν εἰς αὐτόν· ἢ γὰρ ἂν αὐτὸ παρήκειν ὅτι
τῷ Ἀριστοτέλει περὶ Ἀντικειμένων βιβλίων ἐπισκοπώμενος. ἔχει
δὲ ὅπως.

135 f. 3. Ταῦτα τοῖς περὶ τῶν ἐναντίων εἰρημένους προσέθησι,
36. ἡρήσιμα ὄντα πρὸς τε τὴν ὅλην τῶν κατηγοριῶν θεωρίαν καὶ πρὸς
τὴν τῶν τόπων εὐρεσιν· ἐξὶ δὲ ταῦτα, ὅτι τῷ μὴ ἀγαθῷ κακὸν
πάντως ἐναντίον, τῷ δὲ κακῷ ποτὲ μὲν ἀγαθὸν ποτὲ δὲ κακόν·
δεύτερον ὅτι ἔτι ἀνάγκη τῷ ἑτέρῳ τῶν ἐναντίων ὄντος καὶ τὸ ἕτερον
πάντως εἶναι, ἐπὶ μὲντοι τῶν ἀτόμων πάντως ἔστιν· τρίτον ὅτι
περὶ ὑποκείμενον τὸ αὐτὸ ἢ τῷ γένει ἢ τῷ εἶδει ἐστὶ τὰ ἐναντία, καὶ
τέταρτον ὅτι τὰ ἐναντία ἢ ἐν τῷ αὐτῷ γένει ἐστὶν ἢ ἐν ἐναντίοις
γένεσιν ἢ αὐτὰ γένη ἐστὶν. τούτων δὲ τῶ μὴ πρώτῳ τὸ ὅτι ἀγαθῷ
κακὸν ἐξ ἀνάγκης ἐναντίον ἐστὶ δι' ἐπαγωγῆς τὴν πίσιν ποιεῖσάτο...
f. 3 b. ἐν δὲ τῷ περὶ Ἀντικειμένων βιβλίῳ προσέθηκε τοῖς τρό-
ποις τούτοις τῶν ἐναντιώσεων καὶ τὴν τῶν μήτε ἀγαθῶν μήτε κακῶν
πρὸς τὰ μήτε ἀγαθὰ μήτε κακὰ, ὅπως λέγων· τὸ λευκὸν τῷ μέ-
λανι καὶ τῷ γλυκὺ τῷ πικρῷ καὶ τὸ δρεῦ τῷ βαρεῖ καὶ τῇ κνήσει τὴν
ζάσαν ἐναντιῶν. ἀλλὰ ἔτι πως ἐνὶ δοκεῖ ἐναντίον εἶναι, νῦν δὲ
τῷ κακῷ δύο φησὶν ἐναντία εἶναι, τὸ τε ἀγαθὸν καὶ τὸ ἀντικείμενον
κακόν, ὡς τῇ θρασυτητί ἢ τε ἀνδρείᾳ καὶ ἡ δειλίᾳ, καὶ τῷ ἀγαθῷ

δύο κακὰ φαίνει ἐναντία, ὡς τῇ ἀνδρείᾳ ἢ θρασυτητί καὶ ἡ δειλίᾳ,
καὶ τῇ μεσότητι ἢ τε ὑπερβολῇ καὶ ἡ ἐλλείψει.

f. 3 b. Νικόστρατος δὲ αἰτιάσθαι ἐν μὲν, ὅτι ἀτελῶς ἔχει ἡ τῶν
ἐναντίων διαίρεσις· ἢ γὰρ προσέθηκεν ὅτι καὶ ἀδιαφορὸν ἀδιαφόρου
ἀντίκειναι, ὅπερ ἐν μὴ τῷ τῶν Ἀντικειμένων βιβλίῳ προσέθηκεν,
εἰπὼν εἶναι τῶν τρόπων ἀντιθέσεως τῶν μήτε ἀγαθῶν μήτε κακῶν
πρὸς τὰ μήτε ἀγαθὰ μήτε κακὰ, ὡς εἶρη πρότερον. ἀδιαφορὰ δὲ
αὐτὰ ἔτι ἐκάλεσεν, ὡς οἶμαι, διὰ νεώτερον ἦν τὸ ἀδιαφορὸν ὄνομα,
παρὰ τῶν Στωϊκῶν τεθέν. ἐνταῦθα δὲ αὐτῶν ἔτι ἐμνήσθη, διότι
ἀμφισβητήσιμον ἦν μήποτε ἢ μόνον ἀδιαφορὸν ἀδιαφόρῳ ἀλλὰ
καὶ ἀδιαφορὸν κακῷ ἀντίκειναι... ἕτερον δὲ αἰτιάσθαι ὅτι αὐτὸς ἀνὴρ
πειρώμενος καὶ ἀγαθὸν ἀγαθῷ δεικνύται ἐναντίον· τὴν γὰρ φρονίμην
περιπάτησιν τῇ φρονίμῃ ζῆσει ἐναντίαν φησὶ, καὶ τὴν φρονίμην
ἡδονὴν τῇ φρονίμῃ λύπῃ, καὶ τὰλλα τὰ τοιαῦτα (f. 4), ἄπερ καὶ
ἐναντίως λέγεσθαι δοκεῖ· ἀλλ' ἔτι ἐξ ἐναντίας συμφρονήντα πρὸς
τὴν ἑνα σκοπὸν καὶ τὸ ἐν τέλος τῷ ἄμφω ποιῶντος ἐμφρόνως. εἰ δὲ
καὶ ἐξ ὅλων ἐν τούτοις ἐναντιώσεσι, ὡς ἔτι ἀγαθὸν πρὸς ἀγαθόν ἐστὶν
ἀλλ' ὡς μέσον πρὸς μέσον· ὡς γὰρ περιπάτησις πρὸς ζῆσιν καὶ ὡς
ἡδονὴ πρὸς λύπην ἀντίκειναι. ζητήσοι δ' ἂν τις διὰ τί κακῷ μὴ
κακὸν ἀντίκειναι καὶ μέσον μέσῳ, ἀγαθὸν δὲ ἀγαθῷ ἔτι ἐναντιῶν;
καὶ ῥητέον ὅτι τὸ μὴ ἀγαθὸν ἐν ἐξὶ καὶ ἀπλῶν, τὸ δὲ κακὸν ποικίλον.

f. 4. ἐπὶ δὲ τῶν συνελημμένων ἐναντίων (ταῦτα δὲ ἐξὶ τὰ
ἄτομα, ὡς ὅταν λέγω Σωκράτην ὑγιαίνειν, Σωκράτην νοσεῖν)
ἐπὶ τούτων ἔτι ἐνδεχομένως ἀλλ' ἀναγκαίως θάτερον μόνον ὑπάρχει
τούτων δὲ τὸ πρῶτον Ἀριστοτέλης μὴ καθ' ὑπόθεσιν ἔλαβε, τὸ πᾶν
ταῦτα ὑγιαίνειν καὶ πάντας λευκὸς εἶναι, τὸ μὴ ἐξ ἀλλήλων ἡρτῆσθαι
τὰ ἐναντία ὥσπερ τὰ πρὸς τι δηλῶν. ἢ συγχωρήσουσι δὲ ὅσοι
τὰ ἐναντία ἀρχὰς ἔθεντο, οἱ τε ἄλλοι καὶ οἱ Ἑρακλείτειοι· εἰ γὰρ τὸ
ἕτερον τῶν ἐναντίων ἐπιλείπει, οἷοιτο ἂν πάντα ἀφανιζέσθαι·
διὸ καὶ μέμφει τῷ Ὀμήρῳ Ἑρακλείτης εἰπόντι ὡς ἔρις ἔκ τε
θεῶν καὶ τ' ἀνθρώπων ἀπόλοιτο· οἷός τις γὰρ φησὶ πάντα.

f. 4 b. τινὲς μὴ ὠρίσμένως τήνδε τὴν φρόνησιν, οἷον τὴν Σό-
λωνος, τῇ αὐτῇ ἀφροσύνῃ, ἄπερ γένοιτο, ἐναντίαν εἶναι φασιν, καὶ
τὴν τῷδε ὑγίαν τῇ αὐτῇ ἐκείνῃ νόσῳ, ἀλλ' ἢ τὴν τυχεύσαν τῇ
τυχεύσῃ. ἢ μὲντοι ὁ Ἀριστοτέλης ὅπως ἔοικε τίθεσθαι· διὸ ἐν γένει
μόνῳ καὶ ἐν εἶδει τῷ αὐτῷ εἶπε γίνεσθαι τὰ ἐναντία. καὶ Ἰάμβλιχος
δὲ ἀκολουθῶν φησὶ μὴ λέγεσθαι καὶ δεῖξαι τήνδε τὴν φρόνησιν τῇδε
τῇ ἀφροσύνῃ ἐναντίαν, μέσῳ δὲ φρόνησιν ἀφροσύνῃ. καὶ ἐπὶ
τινὸς δὲ τῶν ἀτόμων ὠρίσμένως τὰ ἐναντία λέγειν, ἀλλὰ καὶ ἀνα-
φορὰν τὴν ἐπὶ τὰ μέσα.

ΑΜΜ. f. 142. διὰ τί δὲ εἰρηκῶς περὶ ταῦτα "ἢ εἶδει ἢ γέ-
νει" ἢ προσέθηκεν "ἢ ἀριθμῷ;" τὸ γὰρ ταῦτόν, ὡς ἐλέγομεν πρό-
τερον, ἢ γένει ἐστὶ ταῦτ' ἢ εἶδει ἢ ἀριθμῷ, ὥσπερ καὶ ἡ ἑτερότης,
γένει μὴ ὡς ἀνθρώπος καὶ ἵππος, εἶδει δὲ ὡς Σωκράτης καὶ Πλάτων,
ἀριθμῷ δὲ ὡς ἄρ' ἑξήκοντα φάσγανον μάχαιρα καὶ τὰ τοιαῦτα.
λέγομεν ἔτι ὅτι ὡς ἀμολογώμενον τὸτο παρήκειν, ὡς ἡμῶν δυ-
ναμένων τὸτο προσπακύνειν, ἢ ἐπειδὴ εἰ καὶ περὶ ταῦτα τῷ ἀρ-
θμῷ καταγίνονται τὰ ἐναντία, ἀλλ' ἔτι καὶ τὸ αὐτὸ μέρος.

11. ΣΙΜΠΛ. υ' f. 5. ταύτης δὲ τῆς διαμέσεως ὁ Νουέραςτος
 λαμβάνει, ἀνύπαρκτον λέγων τὸ τρίτον ἐν αὐτῇ τμημα· μὴ γὰρ
 εἶναι τὰ ἐναντία ἅπερ ἐστὶ μόνον γένη, ὅχι δὲ καὶ εἶδη τινὸς ἢ τινῶν.
 αὐτὰ γὰρ τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακὸν ὑπὸ τὴν πούττητα τάττει καὶ
 τὰ τῶν διαθέσεων ἢ τῶν ἔξω, ἄλλως δὲ πᾶν ἐναντίον ἦτοί ὑπὸ τι
 τῶν δέκα γενῶν ταχέσθαι καὶ ἔξαι πάντως ὑπὸ γένος, καὶ μάτην
 εἶναι τὰ αὐτὰ γένη εἶναι, ἢ ἔξω τῶν δέκα κατηγοριῶν ἐστὶ καὶ
 ἐπὶ τῆς ἔξαι ἢ εἰς δέκα διαίσεις. ταύτην δὲ τὴν ἀπορίαν καλῶς
 ἐμπεῖσαν οἱ περὶ τὴν Πορφύριον λύουσιν, λέγοντες τῶν ἐναντίων
 τὰ μὲν ὁμώφυμα εἶναι τὰ δὲ ὅχι ὁμώφυμα, καὶ ὅτι τὰ μὲν ὁμώ-
 10 φυμα διείλετο εἰς τὰ ὑφ' ἐν γένος τεταγμένα καὶ εἰς τὰ ὑπὸ τὰ
 ἑαυτὰ γένη, τὰ δὲ ὅχι ὁμωφύμως μὴ ὑφ' ἐν γένος ὄντα καὶ
 πάλιν δὲ λεγόμενα, διότι ἔοικε γένη τοῖς ἀφ' ἐνὸς ὁμωφύμοις,
 εἰς γένη φησὶν εἶναι. ταῦτον δὲ καὶ τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακόν· ὁμώ-
 15 φυμα γὰρ τὸ ἀγαθόν... Θεόφραστος δὲ ἐν τοῖς αὐτοῦ Τοπικοῖς
 τοὺς γέγραφε, ἀπορώτερον ἔτι ποιεῖν τὸν λόγον· ἔπειτα δὲ ἐναν-
 τίων τῶν ἐναντίων αἱ ἀρχαί, ὅθλον ὅτι ὅδ' ἐν ἐνὶ γένει ταῦτα,
 καὶ ἅπερ ὅδ' ἐν ἀγαθόν καὶ τὸ κακόν καὶ κινήσεις καὶ στάσεις. εἴη δ' ἂν
 ἐν ὑπερχῇ καὶ ἑλλειψίς ἐναντία γὰρ καὶ ἀρχαί, καὶ εἶδος καὶ γένος.
 20 τὰς δὲ ταῦτα φησὶν Ἰαμβλίχους.

11. AMM. f. 142 b. τί ἔν; δεῖ προαἰεῖναι ταῖς δέκα κατηγορίαις
 τὰς ἐτέρας δύο, τὴν τὴν ἀγαθὸν καὶ κακόν, ὡς μικροῖς δέκα εἶναι
 τὰς κατηγορίας ἀλλὰ δώδεκα; φησὶ ἔν ὅτι ταῦτα γένη ἐκδιέ-
 25 σθη καὶ αὐτὰ σηματοδοτοῦνται ταῖς ἄλλαις κατηγορίαις, λέγου δὲ
 ὡς καὶ αὐτὰ τῶν ὑπερχῶν ὡς περὶ καὶ αἱ κατηγορίαι, ἀλλ' ὡς
 ὡς καὶ ἐν Πλάτων γένη τῶν ὄντων εἶπε τὰ πάντες ἐκεῖνα, φησὶ
 ὅτι τὸ ἐν τῇ ταυτότητι τὴν ἐτερότητα τὴν κίνησιν τὴν στάσιν,
 καὶ τὸ ἐν ταῖς τοῖς ὅσι θεωρεῖσθαι, ὅχι δὲ τῶν αὐτὰ καθ' αὐτὰ
 ποτε ὑπερχόμενα· ὅτω δὲ καὶ ὁ Ἀριστοτέλης ἐνταῦθα γένη εἶπεν
 ὡς τὸ ἀγαθόν καὶ τὸ κακόν, ὅχι ὡς αὐτὰ καθ' αὐτὰ ἀλλ' ὡς ἐν
 30 πᾶσι ταῖς κατηγορίαις θεωρούμενα· ἔστι γὰρ τὸ καὶ ἐν ὅσῃ ἀγα-
 θὸν καὶ κακόν καὶ ἐν ποσῇ καὶ ἐν ποιῇ καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις κατηγο-
 ρίαις... ἀκριβολεγομένοις δὲ ὅδ' ἐναντία τὸ ἀγαθόν καὶ τὸ κακόν
 φησὶν, ἀλλὰ καὶ γένησιν καὶ ἔξω ἀντικεινῶς.

11. ΣΙΜΠΛ. υ' f. 6 b. ἐχρήσατο καὶ τῷ προτέρῳ (ὁ Ἀριστοτέλης)
 35 ὅτι περὶ τῆς ὕψους λόγῳ καὶ ἐν τοῖς πρὸς τι, εἰπὼν "τὸ γὰρ
 ἐκστὴν τῆς ἐπιστήμης πρότερον ἂν ὀφείλειν εἶναι (p. 7 23)." διὰ
 τοῦτο ἔν καὶ τῷ προτέρῳ πολλαχῶς λεγόμενα τὴν διαίρεσιν ποιεῖν,
 ὡς καὶ τὰς τῶν τρόπων παραδιδοῦς (καὶ ἄλλως γὰρ ὅχι ὁλόγως προσι-
 40 θη καὶ αὐτὸς ἐν ἄλλαις καὶ ὁ Στράτων ἐν τῇ περὶ προτέρου καὶ ὑστερου
 μαθημάτων), ἀρᾶντας δὲ πρὸς εἰσαγωγὴν καὶ τὴν ἐκτεθέντας οἰόμε-
 νας πρῶτον μὲν γὰρ τὸν τρόπον τῶν προτέρου καὶ κυριώτατον τὸν καὶ χρόνον
 ὡς φησὶ, καθὸ τὸ πρῶτον τῷ χρόνῳ πρεσβύτερον καὶ παλαιότερον
 ἰσχυρῶς, τίμα τιθέντες ταῦτα τὰ ὀνόματα. λέγει δὲ κυρίως
 45 τὸ πρεσβύτερον ἐπὶ τῶν ἐμφύλων, καὶ μάλα ἀνθρώπων, καθὸ
 Πλάτων Σωκράτους πρεσβύτερον λέγομεν, τὸ δὲ παλαιότερον
 ἐπὶ τῶν ἐμφύλων καὶ τῶν πραγμάτων, ὡς τὰ Τρωϊκὰ τῶν Περσι-
 κῶ παλαιότερα φημεν καὶ ταύτη πρότερα.

AMM. f. 143 b. ἴσθον δὲ ὅτι τὸ μὲν παλαιότερον καὶ ἐπὶ ἐμ-14
 φύλων καὶ ἐπὶ ἐμφύλων εἴθε λέγεσθαι, τὸ δὲ πρεσβύτερον ἐπὶ μὲν-27
 των τῶν ἐμφύλων.

ΣΙΜΠΛ. υ' f. 7. καλεῖν δὲ εἰώθασιν οἱ νεώτεροι τὸ τοῦτον 14
 πρότερον συνεπιφερόμενον μὲν μὴ συνεπιφέρον δέ, καὶ συναναίρῃ μὲν 29
 μὴ συναναίρῃ δέ, ἅπερ Ἀριστοτέλης συνέλαβεν ἐν τῷ ἀντι-
 στρέφειν καὶ τὴν τὴν εἶναι ἀκολουθῆσιν. ὅχι ἀντιστρέφειν δὲ εἶπε διότι
 ὅχι ὡς περὶ ὄντων τῶν δύο ἔστι τὸ ἔν, ὅπως ὄντος τὸ ἐνὸς ἔστι τὰ δύο.

AMM. f. 144. σοχεῖα δὲ καλεῖσιν οἱ γεωμέτραι τὸ σημειῖον 14
 τὴν γραμμὴν τὴν ἐπιφάνειαν καὶ τὰ τοιαῦτα ὅσα τῆς τῶν θεωρη- 39
 μάτων ἀποδείξεως προλαμβάνουσιν εἴθε, διαγράμματα δὲ αὐτὰ
 τὰ θεωρήματα. καὶ ἐπὶ τῶν γραμμάτων δὲ τῶν μὲν λέξεων πρότερα
 αἱ συλλαβαί, τῶν δὲ συλλαβῶν τὰ σοχεῖα. τὸ αὐτὸ καὶ ἐπὶ τῶν
 λόγων ἐρῶμεν· προηγῶν μὲν γὰρ τὰ προήματα, ἀκολουθεῖ δὲ ἡ προ-
 20 κατάστασις, εἴτα ἡ κατάστασις· τούτοις δὲ ἔποντο τὰ διηγήματα,
 εἴτα οἱ ἀγῶνες. ταῦτα δὲ πάντα τῇ τάξει μόνῃ τὸ πρότερον
 ἔχουσιν, ὅτε δὲ τῇ φύσει ὅτε τῷ χρόνῳ.

ΣΙΜΠΛ. υ' f. 7. τούτον δὲ τὸν τρόπον ἀλλοτριώτατον εἶναι 14
 φησὶ τῆς καὶ τὸ πρῶτον σημασίας, ὅχι ὅτι ὅχι ἐξὶ πρῶτα τῷ ὄντι 8
 20 τῇ φύσει τὰ βέλτερά καὶ τιμωτέρα (f. 7 b), ἀλλ' ὅτι ἐν παντί συ-
 νειθίζας τὸ πρότερον ἐπὶ τῶν τοιούτων· τὸς γὰρ πατέρας καὶ διδα-
 σκάδας, καὶ τοὺς τιμωτέρας ὄντας, ὅχι εἰώθαμεν καὶ τούτο πρότερος
 λέγειν, ὅδ' ἀκολουθεῖ τὸ πρῶτον ὄνομα, ὡς ἐπὶ τῶν ἄλλων
 εἴη τρόπων. μήποτε δὲ ἐν τῇ συνήθειᾳ ἀλλοτριώτατον εἶπεν
 εἶναι τὸ πρότερον καὶ ὑστερον τὸν τρόπον τούτον (ἐν γὰρ τῇ συνήθειᾳ
 25 πολλὰκις πρῶτον τὸ τιμωτέρον λέγομεν), ἀλλ' ὅτι τὸ πρότερον καὶ
 ὑστερον ἐν τοιαύτῃ φύσει βέλτερον εἶναι ὡς ἐν χρόνῳ καὶ ἀριθμῷ τὸ
 ἐν καὶ δύο καὶ ἐν λόγῳ τὸ προῖον καὶ ἡ διήγησις.

AMM. f. 145. πέμπτον προσέθισι τούτον· ὁ γὰρ τέταρτος, 14
 10 ὡς εἴρηται, ἀλλότριος ἦν τῶν τῶν προτέρου σημασιῶν, ἐπειδήπερ
 ἀπὸ τῆς ἡμέτερας προαιρέσεως καὶ ὅχι ἀπὸ τῆς φύσεως τῶν πρα-
 γμάτων ὑπῆρχεν... ἔστι δὲ τὸ πέμπτον τῷ δευτέρῳ ἐναντίον·
 ἐκεῖνον γὰρ μὴ ἀντιστρέφοντος καὶ τὴν τὴν εἶναι ἀκολουθῆσιν, μήτε
 αἰτίαν ὄντος τὸ ἐτέρῳ τῷ ἐτέρῳ, τούτο καὶ ἀντιστρέφει καὶ αἰτίαν ἐξὶ
 35 τῷ ἐτέρῳ τὸ ἕτερον, ὅλον ὁ πατήρ καὶ ὁ υἱός· ταῦτα γὰρ ἀντιστρέφει
 πρὸς ἀλλήλα καὶ τὴν τὴν εἶναι ἀκολουθῆσιν· ὁπότερον γὰρ ἂν τεθῇ, τὸ
 ἕτερον πάντως ἀκολουθεῖ. ἔστι μέντοι τὸ ἕτερον αἰτίον τῷ λοιπῷ, ὁ
 πατήρ φημι τῷ υἱῷ.

ΣΙΜΠΛ. υ' f. 7 b. πάντες μὲν ἔν ἐνταῦθα τὸ πρότερον 14
 20 τὰς τρόπους ἐξέθετο, τὸν καὶ χρόνον τὸν καὶ φύσιν τὸν καὶ τάξιν τὸν
 καὶ δύναμιν τὸν καὶ αἰτίαν· ὅθλον δὲ ὅτι ὁσαυτὸς τὸ πρῶτον, το-
 σαυταυτὸς ἂν καὶ τὸ ὑστερον λέγοιτο... ἐν ἄλλοις δὲ πρότερον λέ-
 γει καὶ τὸ μέρος τὸ ἐν τῷ ὀρισμῷ τῷ πράγματι, ὅπερ ὡς ὕλην
 οἶμαι λαμβανόμενον αἰτίον ἐν τῷ πέμπτῳ τρόπῳ περιχέσθαι,
 25 τῷ αὐτῷ μὲν τρόπῳ ὡς ἡ ὕλη τῷ ὅλῳ ἐπόμενον, ἐ μὲντοι ἀντιστρέ-
 φει καὶ τὴν τὴν εἶναι ἀκολουθῆσιν. λέγει δὲ καὶ τὸ τέλος πρότερον τε
 εἶναι καὶ γνωριμώτερον αὐτοῖς, καὶ ὑστερον ἢ τῇ φύσει. ἐν δὲ τοῖς
 Μετὰ τὰ Φυσικὰ (δ' 11) ὅπως τὸ πρότερον καὶ ὑστερον διακρίνεται...

Ε. 8. λέγει) δὲ πρότερον καὶ καὶ φύσιν καὶ ὅσας αὐτὰ μὴ ἐνδέ-
 χεῖ) ἀνευ ἄλλων εἶναι, ἐκεῖνα δὲ ἀνευ τούτων μὴ ἐνδέχεσθαι· ὡς
 τῶν καὶ οὐ Πλάτων ἐχρήσατο καὶ αὐτὸς ἐνταῦθα. ἔτι μὲν ὅτι ἐκεῖ
 τὸς τῷ προτέρῳ καὶ ὑτέρῳ τρόπος ἀπηριθμήσατο, καὶ ὅτι ὅτι πε-
 ριέχον) ἐν τέτοις οἱ ἐν ταῖς κατηγορίαις εἰρημέναι, οὐ μὴ καὶ χρόνον 5
 καὶ ὁ καὶ τάξιν καὶ ὁ καὶ δύναμιν ἐν τῷ πρώτῳ, τὰ δὲ καὶ φύσιν καὶ
 αἰτίαν ἐν τῷ ἑκάτῳ. οἱ μέντοι πάντες τρόποι οἱ ἐν ταῖς κατηγο-
 ρίαις ἀναχθίσον) εἰς τὰ ἀνωτάτω γένη ἔτι, οὐ μὴ καὶ χρόνον εἰς
 τὴν ποτὲ κατηγορίαν, ὁ δὲ καὶ φύσιν καὶ τὸ συναναίρειν μὴ μὴ συνα-
 ναίρειν) δὲ καὶ ὁ καὶ δύναμιν καὶ ὁ καὶ αἰτίαν ὑπὸ τὰ πρὸς τι, ὁ δὲ 10
 καὶ τάξιν ὑπὸ τὸ καὶ. ὅτι δὲ ὅτι καὶ τὸ ὑπερὸν ἐν ταῖς αὐταῖς
 ἔστι) κατηγορίας ἐν αἷς καὶ τὸ πρότερον. καὶ ὁ Στράτων δὲ ὁ Δαμ-
 ψακηνὸς ἐν τῇ περὶ τοῦ Προτέρου καὶ Ἰστέρου μονοβίβλου πολλὰς ἀπη-
 ριθμήσατο τρόπους, ὅς νομίζω δύνασθαι εἶναι ὑπὸ τὸς πάντες τὸς ἐν-
 ταῦθα λεγόμενους ἀναγαγεῖν οἷον μερισμῶν ἐκείνων ὄντας. ὑπὸ 15
 μὴ καὶ τῷ χρόνῳ πρότερον ταχθίσαι) τὸ ἀτελὲς τῷ τελείῳ λεγόμε-
 νον, διότι ἔχον ἐν πᾶσι τὸ τέλος· τὸ δὲ αὐτὸ καὶ ὑπὸ τὴν τάξιν.
 ἔτι δὲ ὑπὸ ἄμφω ταῦτα καὶ ὁ τῇ ἀξίᾳ καὶ δυνάμει καὶ τῇ φύσει
 πρότερον ἔστιν, ὅτι ἐπιστήμη πρότερον, οἷον μονάδος ἢ δυάδος καὶ πλῆ-
 θους ἢ ἀρτίου καὶ περιττοῦ· ταῦτα καὶ ὁ δὲ ἀντιγράφει καὶ τὴν τῷ εἶναι 20
 ἀκολουθίαν, ὡς περὶ ὅτι ἢ ἐπιστήμη αὐτῶν. πρῶτον δὲ καὶ τῷ
 χρόνῳ καὶ τῇ ἀξίᾳ, ὡς τὸ ἔργον πρότερον, οἷον τὸ ἀγαθὸν τῷ κακῷ·
 τὸ μὴ καὶ σωτηρίας τὸ δὲ φθορᾶς αἰτίαν, πρῶτον δὲ τὸ εἶναι τῷ
 φθαίρειν) καὶ χρόνῳ καὶ ἀξίᾳ. πρῶτον δὲ τῇ φύσει ὡς μὴ ἀντιγρά-
 φον καὶ τὴν τῷ εἶναι ἀκολουθίαν, ὅπερ δύνασθαι εἶναι θατέρῳ μὴ 25
 ὄντος, ὡς τάπος σώματος καὶ σώμα χρώματος. ὁμοίως δὲ καὶ εἰ
 θατέρον ἐν θατέρῳ πέφυκε γίνεσθαι, οἷον ἢ ὅσας ποιεῖ καὶ ποιεῖ. ἔτι
 δὲ καὶ τὸ καὶ φύσιν πρότερον τῷ παρὰ φύσιν (Ε. 8 β) καὶ ὁ νόμος τῆς
 παρανομίας καὶ ἢ ἔστι τῆς σερήσεως. ὑπὸ δὲ τῇ ἀξίᾳ πρότερον
 καὶ τὸ δυνάμει τάτταται ἂν τὰ τῷ τιμωτέρῳ συγγενέστερα, ὡς τὸ 30
 ποσὸν τῷ ποσῷ προτάτταται ἂν, διότι τὸ μὴ ποσὸν μέρος τῆς ὅσας
 τὸ δὲ ποῖον ἔστι. καὶ εἰ τὸ μὴ μετέχει γενέσεως καὶ φθορᾶς, ὡς ὁ χρό-
 νος, τὸ δὲ ἔστι, ὡς ὁ τόπος, καὶ τὸ μὴ χωρίζον τὸ δὲ ἔστι· ἀνευ μὴ καὶ
 αἰδιώσεως εἶναι τὴν ψυχὴν ἀδύνατον, ἀνευ δὲ ἐπιθυμίας εἶναι
 δυνατόν. καὶ τὸ ἀμερὲς τῷ μερισμῷ· ἀρχὴ καὶ ὁμοιότερον· ὡς καὶ 35
 κύκλος τὸ κέντρον. καὶ τὸ μᾶλλον τῷ προτέρῳ μετέχον, ὡς τὸ αἰδιον
 μὴ τῷ ἀγαθῷ τὸ φθαρτὸν δὲ τῷ κακῷ, καὶ τὸ ἀρτίον δυάδος τὸ δὲ
 περιττὸν τριάδος. καὶ εἰ τὸ μὴ μένει χρόνον τινα τὸ δὲ ἔστι μένει, οἷον
 σῶμα κινήσεως καὶ χρόνον. ὑπὸ δὲ τῇ τάξει πρότερον εἴη ἂν τὸ τῷ
 μεταξὺ πρότερον, ὑπερὸν δὲ τὸ τῷ μεταξὺ ὑπερὸν. ὑπὸ δὲ τὸ τοῖς 40
 ἀντιγράφευσιν, ὡς αἰτιώδεις, πρότερον ἂν εἴη τὸ σερχεῖν· καὶ καὶ αὐτὸ
 καὶ τὸ μέρος τῷ ὅλῳ, ὡς τὸ πεπερασμένον τῷ ἀπείρῳ. καὶ εἰ θατέρον
 ἐκ θατέρου, οἷον ὁ χαλκὸς τῷ ἀνδράντος· ὡς καὶ ὅτι αἰτίαν.
 ὅτι δὲ καὶ τὸ αὐτὸ κατ' ἄλλο καὶ ἄλλο καὶ πρότερον καὶ ὑπερὸν εἶναι δυνα-
 τόν, καὶ αὐτὸς ὁ Στράτων ἐνεδείξατο, τὸν χρόνον καὶ τὸν τόπον πρό- 45
 τερα καὶ ὑπερα ἁλλήλων δεκνύς.

14 b Ε. 8 β. Σχησάμενος καὶ τῷ ἅμα ἐν τοῖς περὶ τῶν πρὸς τι λόγους,
 24 εἰκότως καὶ περὶ αὐτῷ προτίθει) διδάξει. μὴ δὲ τὸ πρότερον καὶ

ὑπερὸν τάττει τὸ ἅμα, διότι ἀντικεῖ) πρὸς ἐκεῖνα, ὡς δηλοῖ τὸ τῇ
 ἀποφάσει αὐτῶν δηλοῦν) διὰ καὶ πρότερον τῷ ἅμα καὶ τὸς
 ἀντιθέτους ἐκείνων τρόπους καὶ καὶ τάξιν πως ἀπηριθμήσατο τὴν
 αὐτήν.

δεύτερον δὲ σημαίνον) τῷ ἅμα τίθησιν ὅπερ τῷ δευ- 14
 τέρῳ καὶ τῷ πέμπτῳ τῷ προτέρῳ καὶ ὑτέρῳ σημαίνον) ἀντιθέτως
 εἰκότως.

τρίτον τῷ ἅμα σημαίνον) παραδίδωσιν, ἅμα λέγων τὰ 14
 ἐκ τῷ αὐτῷ γένος ἀντιδιηρημένα ἀλλήλοις. ἀντιδιηρηθῆ) δὲ λέγει) 33
 τὰ καὶ (φ' Ε. 1) τὴν μίαν καὶ τὴν αὐτὴν διαίρεσιν ἀναφερόμενα·
 ἐνὸς καὶ ἔστιν ὅτι γένος πλείονες γίνον) διαίρεσεις, αἱ μὴ καὶ ἰσο-
 σοχῶς, ὡς ὅταν τῶν σωμάτων τὰ μὴ θερμὰ τὰ δὲ ψυχρὰ λέγω-
 μεν, ἢ τὰ μὴ ἐμφυλῆα τὰ δὲ ἀψυχῆα· καὶ καλῶσι ταύτας ἐπιδια-
 ρέσεις· αἱ δὲ τὸ πρότερον ἔχουσιν καὶ ὑπερὸν, ὡς ὅταν τὸ ἐμφυλῆον,
 τῶν τῶν δὲ εἰπεῖν τὸ ζῶον, διελωμεν εἰς τὸ πτηνὸν καὶ τὸ χερσαῖον καὶ
 ἐνυδρὸν· καὶ καλῶσι ταύτην τῷ ζῶον ὑποδιαίρεσιν. ἀντιδιαίρεσις
 μέντοι ἔστιν ἢ καὶ τὴν αὐτὴν καὶ μίαν τομὴν γνωμένην τῶν διαίρη-
 μάτων ἀντιθέσεις, ὡς τῷ μὴ ἐμφυλῆι τῷ ἀψυχῶν ἀντιδιηρηθῆ), ἐκ
 τῆς αὐτῆς γενέσεως τομῆς, τῷ δὲ πτηνῷ τὸ πεζὸν καὶ τὸ ἐνυδρὸν.
 καὶ ἔκαστον δὲ τούτων εἰς εἶδη πάλιν τέμνει) ... τούτω δὲ τῷ ἅμα
 δοκεῖ μὴδὲν ἀντικείμενον πρότερον καὶ ὑπερὸν παραδεδοῦν) λέγει
 δὲ ὁ Ἰαμβλῆχος ἀντικεῖν) τούτω τὰ καὶ προτέρῳ καὶ ὑτέρῳ γνω-
 μενα διαίρεσιν.

φ' Ε. 1 β. ἔστι δὲ ἅμα καὶ τὰ ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ ἐγγινόμενα 15
 ἀλλήλων, ὡς περὶ καὶ πρότερον καὶ ὑπερὸν εἰλέγετο καὶ τόπον· τὰ καὶ 12
 ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ καὶ ἐν τῷ αὐτῷ ἀγγείῳ ὄντα ἅμα λέγομεν καὶ
 ὁμοῦ, τὸ δὲ ἅμα τῷ ὁμοῦ ὡσαύτως λέγει)· ἢ δὲ ἅμα πόλεμος
 τε δαμᾶ καὶ λοιμὸς Ἀχαιῶν, φησὶν Ὀμηρος... μήποτε δὲ ὅτι
 τούτων τῶν εἰρημένων ἅμα κυρίως δύνασθαι λέγειν, εἰ μὴ ἄρα πλα-
 τικῶς· ἔτε καὶ ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ δύο σώματα εἶναι ἔτε καὶ 20
 δυνατόν, ἵνα καὶ ἅμα λέγη) κυρίως. διὸ καὶ παρήκον αὐτὰ ὁ Ἀρι-
 στοτέλης... μήποτε δὲ ἐν τῇ Μετὰ τὰ φυσικὰ τὸ πρότερον καὶ
 ὑπερὸν καὶ τόπον ἀφορίζεται), πρότερον μὴ καὶ καὶ τόπον λέγων τὸ τῇ
 ὠρισμένη ἀρχῇ καὶ τόπον πλησιαιότερον, ὑπερὸν δὲ τὸ πρότερον ἔστι
 καὶ καὶ ἅμα καὶ τόπον τῷ προτέρῳ τούτω καὶ ὑτέρῳ ἀντικείμενον. ἔστι
 δὲ καὶ ἄλλο ἅμα καὶ τόπον, τῷ καὶ τόπον χωρὶς ἀντικείμενον. εἰ δὲ
 τις ἀπορεῖ διὰ τί μὴ πᾶσι τέτοις ἐπεξεῖληται ὁ Ἀριστοτέλης, ἀρ-
 καὶ λέγειν ὅτι ὅσα πρὸς σαφήνειαν αὐτῷ τῶν φθασάντων ἡμῶν τε,
 ταῦτα διώρθωσε, τὰ περιττὰ παραλειπάντων διὰ τὸ τῆς εἰσαγω-
 γῆς σύμμετρον.

ἐμνημόνευσε μὴ τῆς κινήσεως καὶ ἐν τῷ περὶ τῷ ποσῷ λόγῳ, 15
 αἱ δὲ περὶ τῷ ποιεῖν καὶ πάχυν) κατηγορίας ἔτις εἶχον συγγενῶς 13
 πρὸς τὴν κίνησιν ὡς καὶ γένος ἀμφοῖν ὅθεν τὴν κίνησιν ὁ ταῖς
 τυχεῖσι τῶν φιλοσόφων. εἰκότως ὅτι καὶ περὶ κινήσεως διαλέγει)
 τὰ εἶδη τῆς κινήσεως διαίρησιν, τὴν μεταβολῆς· κοινώ-
 τερον καὶ κινήσεως εἶπεν ἀντὶ τῆς μεταβολῆς· ἐπειδὴ (Ε. 2) καὶ ἐν
 τοῖς περὶ ὅσας λόγους τὴν αἰτομον ὅσας καὶ τὴν αὐτῆς μεταβο-
 λὴν εἶλεγε δεχέσθαι τὰ ἐναντία, εἰκότως διαίρει) τὴν μεταβολήν.

ἐν αὐτῇ δὲ κοσύτερα εἶπεν· ὃ γὰρ δοκεῖ αὐτῇ γένος εἶναι ἢ μεταβολή, ἢ διαιρέσει ἐν τῷ πέμπτῳ τῆς φυσικῆς Ἀκροάσεως εἰς τὴν γένεσιν καὶ φθορὰν καὶ εἰς τὰς ἄλλας μεταβολάς, ὥς κινήσεις καλεῖται, αὐτῶν μείωσιν ἀλλοιώσιν καὶ τὴν καὶ τὸν τρόπον μεταβολῆς. ἀλλὰ τίς μὲν ἢ ὅτι τῆς κινήσεως καὶ τίς ὁ ὅρος αὐτῆς, καὶ εἰ γένος ἐστὶν ἢ ἢ, καὶ τὰ ἄλλα περὶ αὐτῆς ἀκριβῆ θεωρήματα ἐν ἄλλαις ἐξήτασαι, τῆς φυσικῆς ὄντα πραγματικῶς οἰκεία· διαίρεσεις δὲ τῶν αὐτῆς παραδοθέντων, ὥσπερ εἶπεν ἐν ταῖς εἰσαγωγαῖς γίνεσθαι.

ἈΜΒ. f. 147 b. ζητήσαντες δὲ τίνος ἕνεκεν ἐνταῦθα ταύτης ἐμφανῶς, τινὲς μὲν ἔνθα εἰρήκασιν ὅτι ἐπειδὴ τῶν κατηγοριῶν αἱ τῶν 10 πᾶσι καὶ πάχειν κινήσεις ἦσαν, ὅθεν δὲ εἶπε περὶ αὐτῶν, διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν ἐνταῦθα ἐν περὶ τῆς κινήσεως ποιῶν λόγον. μή πως γὰρ, φασίν, ἢ μὲν κινήσεις ἐστὶ γένος, εἰδὴ δὲ τῆς κινήσεως ἄλλα τε πολλὰ καὶ τὸ ποιῶν καὶ τὸ πάχειν. τινὲς μὲν ἔνθα περὶ τῶν θεωρημάτων, ἢ ἀποδεκτέον δὲ ἐν ταῦτον λόγον· ὃ γὰρ 15 πρῶτον ὁ φιλόσοφος περὶ τῶν ποιῶν καὶ πάχειν πλέον τι τῶν ἐξ ἀρχῆς εἰρημένων εἶπεν. ἄλλως τε καὶ ὡς ἐν ἀρχαῖς ἐλέγομεν, τὸ μὲν πᾶσι καὶ ποιῶν ἀνάγει καὶ τὸ κινεῖσθαι ὑπὸ τὸ πάχειν, αὕτη μάλιστα ἢ κινήσεις ἔκαστοι· ὃ γὰρ ἐστὶν ἢ κινήσεις ποιῶν. ἐλέγομεν τε ὅτι αἱ κινήσεις ὃ κατηγορεῖται εἰσὶν ἄλλ' ὁδὸς εἰς τὰς κατηγορίας. 20 τί ἔνθα ἡμεῖς λέγομεν; ὅτι ὥσπερ τῶν προλαβουσῶν φωνῶν τὴν διδασκαλίαν ἐποιήσατο διὰ τὸ μαθημονευμέναι αὐτῶν ἐν τῇ τῶν κατηγοριῶν διδασκαλίᾳ, ὅτω δὲ καὶ τῆς κινήσεως ἐρῶμεν· ἐμφανῶς γὰρ τῆς κινήσεως ἐν τῷ περὶ τῆς ὁσίας λόγῳ.

ΣΙΜΠΛ. φ' f. 2. ἐγκαλεῖ δὲ ὁ Νικόμαχος ὅτι ἐν μὲν τῇ 25 φυσικῇ Ἀκροάσει (51) τὴν γένεσιν καὶ τὴν φθορὰν ὃ βύλας) εἶναι κινήσεις, ἐνταῦθα δὲ καὶ αὐτὴ εἰς τὰς κινήσεις συγκαταριθμεῖται. καὶ μάλιστα ὅτι πρῶτον μὲν εἰκὸς ἦν κοινῶς ἐνταῦθα τῷ ὁνόματι χρησάσθαι τῆς κινήσεως ἀντὶ τῆς μεταβολῆς, ἐπεὶ πᾶσι ἐνταῦθα, ὡς ἐν εἰσαγωγῇ καὶ τὴν κεκρατημένην συνήθειαν 30 ἐχρήσατο τῷ ὁνόματι, ὕστερον δὲ ἐν τῇ φυσικῇ Ἀκροάσει προηγουμένη περὶ τούτου ποιῶν λόγον τὸ ἀρέσκον αὐτῷ δοκιμαζέει, τὰ γινόμενα καὶ φθινομένη καὶ ἀεὶ ὡς λέγειν κινεῖσθαι, διότι ἢ κινήσεις τῶν ὑφ' ἐκείνων ἐστὶν. μεταβάλλει δὲ καὶ ταῦτα καὶ ἐκεῖνα· διὰ τὸ καὶ ἔθετο τὴν μεταβολὴν ἐκεῖ, καὶ τὴν γένεσιν καὶ φθορὰν 35 ἐκείναις κινήσεσι ἄλλα μεταβολὰς ἀφωρίσατο. ἰστέον δὲ ὅτι Δημέτριος ἀρχὰς τῶν ὄντων τὰς ἀτόμους ὑποθέμενος μόνον τὴν καὶ τῶν εἰσῆγε κινήσιν· καὶ γὰρ τὰ ἀλλοιούμενα καὶ τὸν τρόπον ἡγήτο κινεῖσθαι, λαμβάνει δὲ ἐν τῷ καὶ ὅλα τὰ μέρη τῶν ἀμείβεσθαι ἄλλα 40 πᾶσι ἀφανῶς ἡμῶν ὄντα· διὰ μόνον δοκεῖν καὶ τὸν τρόπον κινεῖσθαι τὰ αἰσθητὰ συγκρίματα μεταβάλλει τῶν ἐκ τῶν, ἢ ὅλα ὁμῶς, ἢ ὡς αὐτὸ μέρη αἰσθητὰ καὶ τῶν ἀλλήλων μεταλαμβάνοντα τῶν, ὡς τὰ ἡμισυκλίον καὶ τῆς σφαίρας μέρη, ὅταν περὶ ἄξονα ἢ τροχὸν γένηται. Πλάτων δὲ συνιδὼν ὅτι πολλὰ τῶν κινουμένων ὃ καὶ τῶν 45 καὶ ποιῶν, ὡς τὰ θερμαινόμενα καὶ ψυχραινόμενα, δευτέρου εἰσῆγε τὴν ἀλλοίωσιν ὡς ἑτέραν τῆς καὶ τῶν καὶ μήτε καὶ ἀντιμετέσταν μερῶν μήτε καὶ τῶν ὄλων ἔκτασιν γνωστήν. Ἀριστοτέλης δὲ καὶ τὴν καὶ τὸν ποσὸν προσέθηκεν, ὡς μὲν ἀεὶ ὡς τῶν,

μακτὴν ὅταν ἐξ ἀλλοιώσεως καὶ φθορᾶς, μᾶλλον δὲ ἀπλῶς ὅταν· τῆς γὰρ ἀλλοιώσεως διαφέρει ὅσον τὸ ποσὸν τῷ ποιῶν διατηροῦν, τῆς δὲ φθορᾶς, ὅτι ἢ ἀπολείπει τὸν τρόπον ὡς τὰ φερόμενα, εἰ δὲ ἐπιλαμβάνει τὸν τρόπον πλείον τῷ ἐξ ἀρχῆς τὸ αὐξομένον ἢ ἀπολείπει τὸ μέγεθος, ἢ ἐπὶ πληρῆς καὶ ἀπὸ πληρῆς (f. 2 b) τῷ τῶν καὶ συμβαθρῶς γίνεσθαι, προηγουμένως δὲ ἢ καὶ τὸ ποσὸν συνίστασθαι κινήσεις. ὁ μὲντοι Πλάτων πᾶσαν τὴν κατ' εἶδος διαφορὰν μένοντος τῷ ὑποκειμένῳ ὡς ἀλλοῖον ἀλλ' ἢ ὡς ἄλλο ποιῶν ἀλλοίωσιν ἐκάλεισεν· ὑπέπιπτε δὲ αὐτῇ καὶ ἢ αὐξήσεως καὶ ἢ καὶ ποιῶν μεταβολῇ. μήποτε δὲ καὶ αὐξήσεως καὶ μείωσιν ἐν μέσῳ τῆς τε γενέσεως καὶ φθορᾶς καὶ τῆς ἀλλοιώσεως καθεστῆκατον· καὶ γὰρ καθόσον μὲν ὁσία ὁσίας προδίδει γίνεσθαι καὶ ἀποβολῇ, γενέσει καὶ φθορᾷ ἔσται, καθόσον μὲντοι μένοντος τῷ αὐτῷ εἶδος ἢ μεταβολῇ γίνεσθαι, ἀλλοίωσιν μᾶλλον ἐστὶ τὸ συμβαθρῶν. οἶδε μὲντοι καὶ ὁ Πλάτων τὴν αὐξήσιν καὶ μείωσιν καὶ πρὸ Ἀριστοτέλους ἐν τῷ δεκάτῳ τῶν Νόμων (p. 893) γράφων ὅτως "καὶ μὴ συγκροτούμενα αὐτῶν αὐξάνεσθαι, διακροῦμενα δὲ φθίνει τότε ὅταν ἢ καθεστῆκατον τῶν ἐκείνων διαμένῃ." αὐτὸς μὲντοι ἢ ἐξ ὁμῶν ἀλλ' ὁκτώ ποιῶν τὰ τῶν φυσικῶν κινήσεων εἶδη, προσθεῖς τούτοις τὴν σύγκρισιν καὶ διάκρισιν τῶν σωμάτων, ἐπομένῃ μὲν τῇ καὶ τῶν κινήσει, ἢ ἄλλῃ δὲ παρ' αὐτὴν ὅταν. λαμβάνει δὲ τὸ Ἀριστοτέλης ὁ Νικόμαχος ὡς ὃ καλῶς διαφέρει τῆς αὐξήσεως τὴν ἀλλοίωσιν διὰ τὸ παραδείγματος ἀποδείξαντος τῷ καὶ τὸ τετραγώνον καὶ τὸ γινώσκον παραθέσας, ὡς αὐξανομένης μὲν, ὃ μὲντοι ἀλλοιούμενης· διπλᾶ γὰρ φησιν εἶναι τὰ χήματα... ἔδει δὲ ἐννοῦν ὅτι καὶ αὐξάνεσθαι δύναται ἐν τῇ αὐτῇ μορφῇ μένον καὶ τῇ αὐτῇ ποιότητι, καὶ μέγεθος μόνον γινόμενης τῆς διαφορᾶς, ὡς ὅταν τὸ Ἀλέξανδρου εἶδος καὶ ἐν σφενδόνη δακτύλῳ γένηται καὶ ἐν τῷ Ἀθῶν εἰς κολοσσὸν Ἀλεξάνδρου χηματισθῇ.

f. 2 b. ἀλλὰ τίς ὁ γινώσκων καὶ πῶς τὸ τετραγώνον αὐξέσθαι τῇ 15 περιβάσει τῷ γινώσκοντος, σαφέστερον διὰ τῶν ἀνωμετρικῶν βημάτων. 30. τετραγώνον καλεῖται τὸ τὰς τέσσαρας πλευράς τε καὶ γωνίας ἴσας ἀλλήλαις ἔχον, ὅλον τὸ ἀβγδ· τῶν δὲ διαμέτρων ἡχθῶ ἢ βγ, καὶ εἰληφθῶ ἐπὶ τῆς ἀβ' τυχὸν σημείου τὸ ε', καὶ διὰ τὸ ε' ὁποτέρῃ τῶν ἀγ' βδ' παραλλήλος ἡχθῶ ἢ εζ', διὰ δὲ τὸ ἢ, ὅπερ ἐστὶ κοινὴ τομὴ τῆς τε διαμέτρου καὶ τῆς ἀχθῆσεως παραλλήλου, ὁποτέρῃ τῶν ἀβ' γδ' παραλλήλος ἡχθῶ ἢ ηδ'. καὶ ἐν τῷ ἀβγδ' χωρίῳ τεσσάρων ὄντων τετραπλεύρων, τὸ καὶ καὶ ἐπὶ τῷ βκ' καὶ γγ' καὶ κδ', τετραγώνον ἐστὶ τὰ δύο ἀκ' κδ', ὅπερ παραπληρώματα λέγειται ὡς συμπληρῶντα τὸ ὅλον χήμα μὲν τῶν δύο τετραγώνων προηγουμένων ἐχόντων τάξιν διὰ τὸ ὁρισμένον. ταῦτα ἐν τὰ δύο παραπληρώματα, τὸ ἀκ' κδ', μὲν ἐν τῷ τετραγώνῳ ὁποῦν γινώσκων καλεῖσθαι, καὶ ὅτι τῷ τρίτῳ γωνίᾳ ἔσται τὸ χήμα (f. 3) καὶ ὅτι γινώσκων καὶ κρῖναι τὸ λοιπόν· καὶ γὰρ ἀφαιρούμενος ὁμοῦ χήμον τῷ ὅλῳ τῷ ἐξ ἀρχῆς τὸ καταλείποντος ποιῶν, καὶ προσθεῖς ὁμοῦ χήμον τῷ ὅλῳ τῷ ἐξ ἀρχῆς. ἐπεὶ ὅν τετραγώνον ἐστὶ τὸ καταλείποντος ἀφαιρούμενος τῷ γινώσκοντος, δῆλον ὅτι καὶ τετραγώνον γινώσκων προσθεῖν, τετραγώνον γίνεσθαι τὸ ὅλον, τὸ μὲν ποιῶν μένοντος,

τετραγώνων γάρ, τῷ δὲ πᾶσι ἀμειβομένῃ, μεῖζον ᾧ· ἐξ ἐλάτ-
 τονος. εἰ ἔν μῆτε αὐξόμενον μῆτε μειώμενον τὸ τετραγώνον ἀλ-
 λολοῖσιν ὑπομένει, ὁγλὸν ὡς ἄλλαι μὲ κινήσεις αἱ καὶ αὐξήσιν καὶ
 μειώσιν, ἄλλαι δὲ αἱ καὶ ἀλλοιώσιν. εἰπὼν δὲ περὶ τῶν ἄλλων
 μεταβολῶν ὡς ἐναργῶς διαφερευσῶν ἀλλήλων, ἐπὶ τῆς ἀλλοιώ-
 σεως ἀπορίαν εἶναι φησι, μήποτε τὸ ἀλλοιούμενον καὶ καὶ ἄλλην πάν-
 τως κινεῖται κίνησιν αὐτῷ τῷ ἀλλοιῶντι, ὥσπερ λέγουσι τινες καὶ
 τὸν κινεῖται. ὅτοι δὲ Δημοκρίτῳ κατακολυθύντες καὶ περὶ τῶν
 ἄλλων ἀμφισβητοῦσι κινήσεων.

1. 3. καὶ οἱ περὶ Δημοκρίτον δὲ καὶ ὕστερον οἱ περὶ Ἐπίκουρον
 τὰς ἀτόμους ἀπαθεῖς καὶ ἀπορίας ὑποτιθέμενοι τῶν ἄλλων ποιοτήτων
 παρὰ τὰ χήματα καὶ τὴν ποιαν αὐτῶν σύνθεσιν, ἐπιγίνεσθαι λέγουσι
 τὰς ἄλλας ποιότητας, τὰς τε ἀπλᾶς, ὅσον θερμότητος καὶ λεωτή-
 τας, καὶ τὰς καὶ χρώματα καὶ τὰς χυμῶς. εἰ δὲ ἐν τῇ παιδὶ συνθέσει
 τῶν ἀτόμων ταῦτα, καὶ ἡ ἀλλοίωσις αὐτῇ κατ' αὐτὰ ἂν εἴη με-
 ταβολή. ἡ δὲ ποιά σύνθεσις αὐτῶν καὶ μεταθέσις καὶ τάξις ἔκ ἀλ-
 λαχόθεν ἢ ἐκ τῆς φορᾶς καὶ τῆς τοπικῆς κινήσεως ἐστίν, ὥστε ἡ ἀλ-
 λοίωσις τῇ φορᾷ ἢ αὐτῇ ἢ παρακολυθῶσα ταύτῃ καὶ ταύτης τι.

158 1. 3 β. ὥσπερ τινὰς τῶν κατηγοριῶν, ὅπως καὶ τὴν κίνησιν
 1. ἐπιδεκτικὴν τῇ ἐναντίῳ θεασάμενος, ἀπλῶς μὲ τῇ κινήσει τὴν ἡρε-
 μίαν εἶναι φησιν ἐναντίαν, ὃ τὴν γὰρ καλῶν ἀλλὰ τῆς κινήσεως
 ἀπόφασιν καὶ ζήτησιν, ταῖς δὲ καθ' ἑκάστης κινήσεως τὰς καθ' ἑκάστης
 κινήσεις, γενέσθαι μὲ φθοράν, αὐξήσει δὲ μειώσιν. αὐτῷ ᾧ καὶ συ-
 ζυγίαν ἀντίθετοι προέχθησαν. ἡ δὲ καὶ τόπον, μία εἶναι δοκῶσα,
 τί ἂν ἔχῃ ἐναντίον, ἡ καθόσον μὲ κινήσις καὶ τόπον τὴν καὶ τόπον
 ἡρεμίας, καθόσον δὲ ἐναντιώσεις εἰσι τοπικαί (ἐναντίον ᾧ τὸ ἄνω
 τῷ κάτω), καὶ τὸτο καὶ κινήσις εὐρεθῆσθαι ἐναντία ἐπὶ τὴν ἐναντίον
 τόπον... 1. 4. ζητοῦσι δὲ καὶ ἐπὶ τῆς γενέσεως καὶ φθορᾶς τίνας
 αὐταῖς ἡρεμίας ἀντιθετόν, καὶ λέγουσι τῇ μὲ γενέσει τὴν τῷ μὲ
 εἶναι. ὅπως δὲ καὶ τῇ μὲ αὐξήσει ἢ καὶ ἀτελὲς ἡρεμία ἀντίκεινται,
 τῇ δὲ μειώσει ἢ καὶ τὸ τέλειον. Πλωτίνος δὲ ἐφίσησιν ὅτι ἀποφά-
 σεως ἐστὶ τὸ κινεῖται ἢ ἡρεμία, διότι ὅδ' ἐν γένει ἄλλῃ ἡρεμία.

159 8. 4. ὁ μόντοι Βοηθὸς τὴν ἀντικειμένην ἡρεμίαν τῇ καὶ ποῦ-
 τητα κινήσει ἔκ ἀξιώ. ποῦτητα εἶναι, ὅδ' ἐν τῇ καὶ μέγεθος, ὅδ' ἐν
 τῇ κατ' ὅσον, ἐναργῆς λέγων τὸτο εἶναι ἐκ τῆς καὶ τόπον· ἀλο-
 γον ᾧ τὴν ἐν τόπῳ ἡρέμησιν τόπον καλεῖν. ὁ μόντοι ὅδ' ἀπο-
 φάσεις τῶν κατ' αὐτάς κινήσεων τὰς ἡρεμίας εἶναι συγχωρεῖ,
 ἀλλὰ χέσιν εἶναι τὴν ἡρέμησιν καὶ τὴν κίνησιν πρὸς τε τὸν χρόνον καὶ
 τὸ εἶδος, καθὼ ἂν τύχη κινούμενόν τι ἢ ἡρεμῶν. "ἔοικε γάρ" φησιν
 "ὁ χρόνος φύσιν ἔχειν ὥστε ἀεὶ ρεῖν καὶ εἰς ἑτεροῖα μεθίστασθαι. διὰ
 δὴ τὸτο συμπάρκει πάσῃ κινήσει καὶ ἡρεμίᾳ. ἡ μὲ ἔν κινήσις
 ὁμοίως ἔχει πρὸς τε τὸν χρόνον καὶ τὸν τόπον". ταῦτα μὲ ἔν ὁ
 Βοηθὸς καὶ τὴν ἐαυτῷ ἀσχηνοῖαν διακρίνει· μήποτε δὲ ὅτε ἡ κίνη-
 σις ὅτε ἡ ἡρεμία χέσιν πρὸς χρόνον ἐστίν, εἴπερ ἀριθμὸς κινήσεως
 ὁ χρόνος. ἀλλὰ ζητῶν οἶμαι ἄξιον διὰ τί τῇ κινήσει μὴ τὴν
 γὰρ ἀντιθέμενον ὡς εἶδος εἶδει. τῶν παρὰ Πλάτῳ τῷ ὄντος
 γενῶν καὶ ἡ κινήσις ἐστὶ καὶ ἡ γὰρ. καὶ ἡ γὰρ αὐτῇ ἔκ ἀπόφα-
 σις ἐστὶ τῆς κινήσεως· ὁ ᾧ καὶ ἀπόφασιν κινήσεως ἔστει πρὸς τὸ

κέντρον ἢ γῆ, ὥσπερ ὅδ' ὁ ὕπερ καὶ ἀπόφασιν γένεως κύκλου
 κινεῖται. ἔχει ᾧ καὶ ἡ γὰρ ἔκ ἐλάττονα τῆς κινήσεως ἐνέργειαν,
 ὡς δηλοῖ τὸ μὴδὲ αὐτὴν εἶναι τὴν κίνησιν γένεως τελείως ἀναίρε-
 θείσης. . . 1. 4 β. ὡς μέντοι ἐναντίον εἶδος τὴν γὰρ οἶμαι ἀντι-
 θετόν τὴν τε πρὸ τῆς κινήσεως καὶ μὲ τὴν κίνησιν, τάχα δὲ καὶ τὴν
 ἐν αὐτῇ τῇ κινήσει. καὶ ἐκεῖνο δὲ μὴ παρῶμεν ζητῶν, διὰ τί με-
 ταβολῆς ὅσης ἐν τοῖς γενητοῖς πράγμασι καθ' ἑκάστην τῶν κατη-
 γοριῶν, καὶ τέσσαρας μόνους ἀφωρίσαντο τὰς μεταβολάς, ὅσας
 ποσὸν ποῶν καὶ ἐπὶ τὸ πᾶν. ὁ δὲ μάλα θαυμάζω, πῶς καὶ τὸν
 τόπον κίνησιν ἰδόντες καὶ χρόνον ἔκ ἐθεώσαντο, εἰ μὴ ἄρα ὁ κίνη-
 σιν χρόνον τίθει καὶ χρόνον χρόνον λέγειν ἀναγκαζήσεται. πῶς δὲ
 αὐτὸς Ἀριστοτέλης ἐν τῷ τρίτῳ τῆς Φυσικῆς (3 1 p. 201 8) σα-
 φῶς εἰπὼν "ὥστε κινήσεως καὶ μεταβολῆς ἐστὶν αἴδη τοσαῦτα ὅσα
 τῷ ὄντος," ὅμως καὶ ἐν τῷ πέμπτῳ τῆς πραγματικῆς ἐκείνης καὶ
 ἐνταῦθα ἔκτι δέκα ἀλλὰ τέσσαρα εἶδη κινήσεως ἀπαριθμεῖται;
 ἐπειδὴ δὲ ἐν τῷ πέμπτῳ τῆς Φυσικῆς Ἀκροάσεως καὶ τὰς αἰτίας
 ἀποδιδόναι προτίθει ὁ Ἀριστοτέλης δι' ὅς ἐν τοῖς ἄλλοις γένεσιν
 ὅ φησιν εἶναι κίνησιν ἢ μεταβολήν, πρὸς μὲ ἐκεῖνος τὴν ἀπολο-
 γισμὸς ἐπειράθη τι λέγειν ἐν ταῖς εἰς ἐκείνην τὴν πραγματείαν
 σχολαῖς, ἵνα δὲ μὴ τὸ μὴ τὴν ἡγήται μετὰ τὴν ἀφαντα γαρύ-
 μενον Διὸς πρὸς ὄντα θεῶν καὶ Πύδαρον (Olymp. 2 87), ἐθέλω
 καὶ τὸν ἄριστον τῶν αὐτῶν μαθητῶν τὸν Θεόφραστον ἐπιθεῖναι ταῖς ἐμαῖς
 ἐπινοίαις συμψηφίζόμενον. λέγει ᾧ ἐν τῷ τεσσαρεσκαιδεκάτῳ
 τῶν φυσικῶν ὅπως "περὶ δὲ κινήσεως τὸν μὲ κοινὸν καὶ καθόλου λόγον
 ὁ καλεῖται ἀποδοῦναι καὶ εἰπεῖν ὡς ἐνέργειά τις ἐστὶν ἀτελὲς τῷ δυνά-
 μεν ὄντος ἢ τοῦτον καθ' ἑκάστην γένος τῶν κατηγοριῶν, ὁ καὶ διὰ τῆς
 αἰσθησεως χερόν φαίνεται." ἀλλὰ ταῦτα μὲ καὶ τῆς πολλῆς συνη-
 θείας τῶν φιλοσόφων ἡπορημένα ἀκριβεστέρας καὶ παρ' ἡμῶν καὶ παρ'
 ἄλλων τυγχανέτω ζητήσεως· μήποτε δὲ ὅδ' ἀπορίας ἄξια τυγ-
 χάνουσιν. οἱ μόντοι Στωϊκοὶ διαφέρειν ἀλλήλων ἡγῶν τὸ μένειν
 τὸ ἡρεμεῖν τὸ ἡσυχάζειν τὸ ἀκίνητεν τὸ ἀκινήσειν· μένειν ᾧ ἂν
 βῆθῃ πρὸς ἕνα χρόνον, ἀλλὰ πρὸς τὸν ἐνεσῶτα καὶ μέλλοντα·
 μένειν ᾧ λέγομεν τὸ κατέχον τὸν αὐτὸν χρόνον καὶ καθ' ἑξῆς· τὸ ᾧ
 κατεχόμενος μεμενημένον λέγομεν. χρώμεθα δὲ, φασί, καὶ ἐπὶ τῷ
 μὴ κινεῖται τῷ μένειν, ὥστε καταχρηστικῶς εἰπεῖν ἂν τινα καὶ ἐπὶ
 τῶν ἀσωμάτων τὸ μένειν ἀντὶ τῷ μὴ κινεῖται. κοινὸν μὲ ἔν πάν-
 των τῶν σωματικῶν τὸ μένειν, τὸ δὲ ἡρεμεῖν, φασί, μήποτε ζῶντων
 ἐστὶ σύμπτωμα· λίθος ᾧ ἔκ ἡρεμεί. ζῶντων δὲ καὶ τὸ ἡσυχάζειν.
 τὸ ἀκινήτεν καὶ ἀκινήσειν ἐπὶ τῶν σωματικῶν λέγειται ὁ πέφυκε μὴ
 κινεῖται, ἀντὶ τῷ μὴ κινεῖται ὅδ' ἐλέγει.

1. 5. Καὶ περὶ τῷ ἔχειν εἰκότως διδάσκει, διότι περὶ τῶν
 γενῶν διαλεγόμενος τὸ γένος τὸτο συντόμως παρήλαθε. τελευ-
 ταῖον δὲ τέθεικεν αὐτό, διότι καὶ ἐν τοῖς γένεσι τελευταῖαν αὐτῷ
 τάξιν αὐτὸς ἀποδεδωκε, τῷ Ἀρχύτῳ μὲ τὰς τέσσαρας τὰς πρῶ-
 τας τὴν τῷ ἔχειν κατηγορίαν τάξεως, ὡς εἴρηται. λέγει δὲ ὁμῶς
 νυμὸν εἶναι τὸ ἔχειν καὶ ὀκταχῶς λέγει. . . καὶ ὅτι τὸ ἔχειν τὸτο
 συνοικεῖν σημαίνει· καὶ ᾧ καὶ Ὁμηρὸς τάττει τὸ ἔχειν ἐπὶ τῷ αἰεῖν,
 "οἱ δ' εἶχον καλὴν Λακεδαιμόνα, οἱ δ' εἶχον Ἀρκαδίην." ἴσως δὲ,

φρί, ἢ ἄλλοι τρόποι εὐρεθεῖν τὸ ἔχειν· ἢ γὰρ αὐτὸς ἐν τοῖς Μετὰ
τὰ Φυσικά (δ' 23) ἐζήτησε, ἢ ἐγὼ αὐτὸ ἐμνήσθην ἐν τῇ τῷ ἔχειν
περιγραφῇ. ζητητέον δὲ πῶς τὴν διαίρεσιν τὸ ἔχειν ὡς πολλα-
χῶς λεγομένου πεποιθῇ (εἰ γὰρ τὸτο, πῶς γένος τὸ ἔχειν;) ἢ ἔτι
πάντα δι' αἰτίαν ἐπὶ τῷ τέλει ταύτην τὴν διαίρεσιν παραδέ- 5

δωκε ἢ ἐκ ἐν τῇ τῷ γένους τάξει. ἀλλ' ὅτι μὴ ὅχι τὸ ὡς γένος ἐστὶ
τὸ νῦν διαιρέμενον, δηλον· ἐκεῖνο μὲν γὰρ παράδειγμα ἐπ' ἔγχε-
δεσθῆναι τὸ ὑπὸ λῆξ, τὰ δὲ ἐνταῦθα τῇ αὐτῇ κατηγορίᾳ ὑποτάσσ-
σει) ἢ ἢ τὰ ἐχόμενα.

ΕΙΣ ΤΟ ΠΕΡΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ.

ΑΝΩΝΤΜΟΤ ΤΙΝΟΣ (*). Πρὸ τῆς τ σαφηνείας
ἔσμεν τὰ εἰσθότα προσηγεῖς κεφάλαια προτέλεια. εἰσὶ δὲ
πάντα, τίς ἢ ὑπόθεσις ἦτο ὁ σκοπὸς τῷ παρόντος συγγράμματος,
τὸ χρησίμου, τίνα τάξιν ἔχει πρὸς τὰ ἄλλα τῆς λογικῆς πραγμα-
τίας συγγράμματα, τὴν αἰτίαν τῆς ἐπιγραφῆς, εἰ γνήσιον ἐστὶν 10
Ἀριστοτέλους, τίς ἢ εἰς τὰ κεφάλαια διαίρεσις, τίς ὁ τρόπος ὁ δι-
αλεκτικός, τίς ὁ χαρακτήρ, ἢ ὑπὸ ποῖον μέρος ἢ μόριον τῆς
φιλοσοφίας ἀνάγει. ὁ σκοπὸς τοῦτον ἐστὶ τῷ παρόντι συγγράμ-
ματι διαλεχθῆναι περὶ τῆς πρώτης συνθέσεως τῶν κ' τὴν δευτέ-
ρῃ θέσιν ἀπλῶν φωνῶν τῆς κ' τὸ κατηγορικὸν εἶδος τῷ ἀποφαν- 15
τικῷ λόγῳ γνωσμένης. πρώτης δὲ λέγω, διότι τρεῖς εἰσὶ θέσεις ἢ
δύο συνθέσεις, πρώτη μὲν θέσις αἱ ἀπλᾶι φωναὶ τῶν δέκα κατη-
γοριῶν, δευτέρα θέσις τὸ περὶ ἐρμηνείας (τίθισι γὰρ τὸ ὄνομα ἢ τὸ
ἔκαστος ἐκαστος εἶναι φωνῆς, ἢ ὁρίξει) τί ἐστιν ὄνομα ἢ τί ἐστι ῥήμα),
τρίτη θέσις τὸ περὶ συλλογισμῶν. . . τὴν τοῦτον σκοπὸν ἔχει δι- 20
δάξει περὶ ἀποφαντικῷ λόγῳ μόνον. λέγομεν δὲ μόνον, διότι πεν-
τηχῶς ἢ λόγος, εὐκτικὸς κλητικὸς προσηγορικὸς ἐρωτηματικὸς
ἢ ἀποφαντικός. ὅτι δὲ πάντες εἰσὶ ἢ πλείονες, ἐκ διαίρεσεως
ἐκείνῃ ἴσως. τῆς λογικῆς ψυχῆς αἱ δυνάμεις διτταί, αἱ μὲν ζω-
τικαὶ εἰσὶ ὁ γνωστικαί. ἢ διὰ μὲν τῶν γνωστικῶν νοῦμεν, ὁ δὲ νοῦμεν 25
ἀποφαντικῶς, ἢ γίνετο ὁ ἀποφαντικός. διὰ δὲ τῶν ζωτικῶν ὁρε-
γόμεθα, ἢ ὁρεγόμεθα ἢ λόγῳ ἢ πράγματι ἢ πράξεως. ἀλλ' εἰ μὲν
λόγῳ, πῶς μεν τὸ ἐρωτηματικόν, εἰ δὲ πράξεως, τὸ κλητικόν, εἰ
ἢ πράγματι, εἰ μὲν κρείττονος, τὸ εὐκτικόν, εἰ δὲ χείρονος, τὸ
προσηγορικόν. ὡς πεντε εἰσὶ μόνον γενικοί. εἰ δὲ εὐρίσκον) ἢ 30
ἄλλα πρὸς τοῖς Στωϊκοῖς, οἵτινες εἰσὶν ὅτι, ἐκθετικὸς, ἐκκειῶν
ἢ γραμμῇ, ὑποθετικὸς, ὑποκειῶν τὴν γῆν κέντρον λόγον ἔχειν
τὸς τὸν ὕψος, ἀλλὰ ἢ αὐτοὶ εἰς τέττα ἀνάγον).

ἀπὸς ἐστὶν ὁ ἀποφαντικός, ἢ κατηγορικὸς ἢ ὑποθετικός.
ἀλλὰς ὅν ἢ ἀτελής ἐστὶ τὸ ὑποθετικόν, ἢ διὰ τὸτο προσηγομένης 35
αὐτὸς συνδῆς ἢ ἀξιοῖ ὁ φιλόσοφος. . . μόνος ὁ ἀνθρώπος συλλο-
γῆς, ἢ μὴ ἢ τὰ θεῖα, ὅθεν τὰ ἄλογα, διότι τὰ μὲν κρείττονα τῷ
ἄνθρωπῳ ἀπλῇ προσβολῇ τὰ πράγματα ἴσασιν. . . τὰ δὲ μὲν τὰ
ἀσυντάκτα διαίρει) εἰς τὰ Τοπικά ἦτοι τὴν διαλεκτικὴν, ἐν ἣ
ἢ ἐστὶ τῷ ψεύδους, ἢ εἰς τὸς Σοφιστικὰς Ἐλέγχους, ἐν 40
ἢ πλεον ἐστὶ τὸ ψεύδους τῆς ἀληθείας, ἢ εἰς τὸ περὶ Παιητικῆς,

ἔνθα περὶ τῷ πάντῃ ψευδὲς διαλέγει) συλλογισμῷ, ὡς πάντα
πεποιημένα ἢ ἐπίπλαστα. . . ἢ περὶ μὲν τῷ δημιουργικῷ ὅθεν ἡμῶν
λόγος, καλῶς τοῖς φιλοσόφοις εἰρημένον, τί μὲν ἐστὶ τὸ θεῖον, ἢ
ἴσμεν, τί δ' ἢ ἐκ ἐστίν, ἐπιστάμεθα. ἐξ ἀποφάσεως γάρ, ἢ ἐκ
καταφάσεως τὰ τῷ θεῷ γινώσκουμεν. . . ἢ εἰ μὲν λόγον ποιῆς τὸν
ἐρωτηματικόν ἢ τὸν πυσματικόν, οἴσως ὅθεν διαφέρουσιν ἀλλήλων
εἰ μὴ τῇ ἀποκρίσει, καθὸ τῷ μὲν ἐρωτηματικῷ ταχεῖα ἐπεῖ) ἢ ἀπό-
κρισις, ὡς παρὰ Μενάνδρῳ (Meinek. p. 275) "ὅχι ὁ τρώφιος σε
πρὸς θεῶν Ὀνήσιμος ὁ νῦν ἔχων Ἀβρότονον τὴν ψάλτριαν ἔγχεμεν
ἢ ἀναγχο;" πρὸς ὁ ταχεῖα ἢ ἀποκρίσις εἰπόντος "πάντα μὲν ὅν." ἐν
γὰρ τῇ ἀποκρίσει τὸ ἐρωτηματικῷ ἢ μόνον τοῖς συμβαλικοῖς ἐπιρ-
ρήμασι δυνάμεθα χρῆσθαι, οἷον τῷ ναὶ ἢ τῷ ὄχι, ἀλλὰ ἢ τῇ κατα-
νεύσει ἢ ἀνανεύσει τῆς κεφαλῆς. ἐπὶ δὲ τῷ πυσματικῷ μεγάλη
ἢ τελεία γίνετο ἢ ἀπόδοσις.

καλῶς δὲ οἱ μὲν Στωϊκοὶ τὸν ἀποφαντικόν (λόγον) ἀξίωμα,
τὸν δὲ κλητικόν προσηγορευτικόν, τὸν δὲ εὐκτικόν ἀρατικόν, ἢ προ-
σιθάσει τέτοις ἄλλα εἶδη, διαπορητικόν, ὁμοτικόν ἦτοι ἀπομοτικόν
ἢ κατομοτικόν, ὑποθετικόν, ἐκθετικόν, θαυμαστικόν, ἀφηγηματι-
κόν, ὁμοιον ἀξιώματι. διαπορητικόν, ὅ ἐστιν ἐρώτησις αὐτῷ πρὸς
αὐτόν, ὡς τὸ "Δάος προσῆλθε τί ποτ' ἀγγελῶν ἄρα;" ἢ "ὦ μοι
ἐγὼ τί πάθω;" ὁμοτικόν δὲ ὡς τὸ "ἴσῳ νῦν τότε γαῖα" ἢ "ναὶ μὰ
τὸδε τὸ σκῆπτρον" ἢ "ὦ μὰ Ζῆν' Ἀγέλαε." ὑποθετικόν δὲ ὡς τὸ
"ὑποκειῶν ἢ γῆ σημείν λόγον ἔχουσα πρὸς τὸν ἥλιον" ἢ Δημοκρίτης
"εἰ τοῖνυν ὁ Φίλιππος ταύτην ἔχε τὴν γνώμην ὡς χαλεπὸν τὸ πολε-
μεῖν Ἀθηναίους ἔχουσι τοσαῦτα ἐπιτεχνίσματα" ἢ τὰ ἐξῆς. ἐκ-
θετικόν ὡς τὸ "τὴν ἐκθεσίαν φασιν οἱ γεωμέτραι." θαυμαστικόν δὲ, "ὡς
καλὸς μοι ὁ πάππος ὦ μῆτερ." ἀφηγηματικόν δὲ ὡς τὸ "Ἰσθθεν
με φέρων ἄνεμος Κικόνεσσι πέλασεν." ὁμοιον ἀξιώματι ὡς "ὠραῖ-
ζε) ἢ τύχη εἰς τὸς βίους" ἢ τὸ "ἀγαθὸν τὸ τιμᾶν τὸς γονεῖς ἢ σέ-
βειν τὸς νόμους." ὁμοιον δὲ ἀξιώματι εἰρή) ἢ ἢ ἀξίωμα, διότι
τὸ ἀξίωμα πάντως ἀληθές ἐστιν. . . οἱ δὲ Πυθαγόρειοι, οἵς φίλον
πάντα ὑπὸ τὴν δεκάδα ἀνάγειν, προσιθάσει πάντες, ταῦτα δὲ εἰσι
τοῖς πέντε τῶν Περιπατητικῶν, δεκτικὰ ὄντα ἀληθείας ἢ ψεύδους,
ἢ ἢ εἰσὶν ἄλλα σημαίνοντα. ὁ μὲν γὰρ πυσματικός ἢ ὁ διαπορη-
τικός ταῦτοί εἰσι τῷ ἐρωτηματικῷ, καθολικῇ γὰρ ἐν τοῖς τρισὶν
ἐρώτησις, ἢ δικαίον δὲ ἀπὸ μερικῶν τιμῶν λέγειν αὐτῶν διαφο-
ράν. ὁ μὲν πυσματικός κοσμωνεῖ τῷ διαπορηματικῷ καθὸ ἐν ταῖς
δυσίαν ἐστὶν ἢ ἐρώτησις, διαφέρει δὲ πάλιν καθὸ αὐτὸς μὲν πρὸς ἑτε-
ρον ἔχει τὴν ἐρώτησιν, ὁ δὲ διαπορητικός πρὸς ἑαυτόν. . .

(*) Ἐξήγησις συγγραμμάτων καὶ σαφηνεῖται εἰς τὸ περὶ Ἑρμηνείας Cod.
Cottim. 160 bombayc. f. 1-96.

ταυτὸν ἐστὶ καὶ ὅθεν διαφέρει ἐπιγράφαι περὶ Ἑρμηνείας ἢ περὶ ἀποφαντικῶ λόγου. ἄλλοι δὲ φασιν ὡς διὰ τὸ κάλλος τῆς ἐπαγγελίας ἐπιγράφειν ὅπως· ὅθεν καὶ ἦν τὰ τοιαῦτα ἀσαφῆ πρόγνῃματα σαφῶς ἐρμηνεύσαι. πλὴν ἔκ ἀληθῶς λέγουσι· τὴν αὐτὴν ἰσχὺν χαρακτῆρι κέχρηται, καὶ ὅθεν διὰ κάλλος ἐπαγγελίας ὅπως ἐπέγραψεν, ἀλλὰ μᾶλλον συμφωνεῖ τῷ σκοπῷ ἢ ἐπιγραφῇ. σκοπὸς γὰρ ἐστὶ τῷ προκειμένῳ συγγράμματι διάκρισιν ποιῆσαι τῶν ἀληθῶν προτάσεων ἀπὸ τῶν ψευδῶν, τὸτο δὲ πρὸς τῇ σαφηνείᾳ ἐστίν, ἢ δὲ σαφήνεια πρὸς τῇ ἐρμηνείᾳ ἐστίν. τρία δὲ δηλοῖ τὴν ἐρμηνείαν ὄνομα, τὴν κεκαλλωπισμένην ἐπαγγελίαν, ὡς ἢ τῶν ῥητόρων, καὶ τὴν ἀκαλλώπιστον, ἥτις ἢ τὴν γνωστὴν ἡμῶν διάθεσιν ἐρμηνεύει διὰ τὸ ἀποφαντικῶ λόγου ἢ τὴν ζωτικὴν διὰ τῶν ἄλλων δ' ὡς λέγουσι. καὶ ἐπιγράφειν τὸ βιβλίον καὶ τὸ δεύτερον σημαίνοντες ἦτοι καὶ τὴν ἀκαλλώπιστον φράσιν· ἢ καὶ πραγματεία φιλόσοφος ἅμα καὶ διαλεκτικὴ ὅσα ἔχει προσποιεῖται τὴν κεκαλλωπισμένην φράσιν· μόνος γὰρ, φησὶν δ' Ὁρόφρατος, τὸ λόγῳ χεῖρας ἔχοντος τὴν μὴ πρὸς τὸς ἀκρατάς τὴν δὲ πρὸς τὰ πρόγνῃματα, τὴν μὴ πρὸς τὸς ἀκρατάς ποιηταὶ καὶ ῥήτορες διώκονσι, τὴν δὲ πρὸς τὰ πρόγνῃματα φιλόσοφοι ἐπιγράφειν ὅν περὶ Ἑρμηνείας ὡς ἐρμηνεύων τὰ τῆς ψυχῆς νοήματα, ποίας δόξης εἰσὶν, εἴτε ἀληθῆς εἴτε ψευδῆς. Περὶ τῷ γνησίῳ Ἀνδρόνικος δ' Ῥόδιος ἀμφιβαλλόμενος ὁ λεγόμενος ἐνδέκατος διάδοχος τῆς Ἀριστοτέλους διατριβῆς. ἐπεὶ καὶ ὁ Ἀριστοτέλης ἐν ταύτῃ τῇ πραγματείᾳ φησὶν ὅτι τὰ ἐν τῇ φωνῇ τῶν ἐν τῇ ψυχῇ παθημάτων ἐστὶ σύμβολα, τὸτ' ἔστιν αἱ φωναὶ τὰ τῆς ψυχῆς ἐξαγγέλλουσιν, εἴτα παρακα- τῶν φησιν ὅτι "περὶ μὲν ὅν τούτων ἐν τῷ περὶ ψυχῆς ἡμῶν εἰρη", Ἀνδρόνικος ἀκρίτως τὰ νοήματα παθήματα τῆς ψυχῆς καλῶντος αὐτῷ καὶ παραπέμποντος ἡμᾶς εἰς τὸ περὶ ψυχῆς, εἴτα ἐγκύβητας ἐκεῖ καὶ μὴ συνδῶν ὅπως ταῦτα λέγει, ἀναγκαῖον ὡς τῶν δύο πραγματειῶν, ταύτης τε καὶ τῆς περὶ ψυχῆς, νοθεύσαι τὴν ἐτέ- ραν, καὶ δεῖν ἐνόμισε ταύτην ἀθετεῖν μᾶλλον ἢ ἐκείνην τηλοκαύτην ὅσαν καὶ μέγεθος νοημάτων ἔχουσιν καὶ ἐξίωμα. φησὶ δὲ πρὸς αὐτὸν ὅτι καὶ μὴ κυρίως ἐν τῷ περὶ ψυχῆς λέγει τὰ νοήματα παθήματα τῆς ψυχῆς, ὅμως μὴ φαντασίαν παθεῖν νῦν ἐκείσε φησιν ὅπως (3 5 sq.). "ὅ μνημονεύομεν ὅτι τὸ μῦθον τῆς ψυχῆς καὶ ὅ τὸ εἶναι ἔχοντες, ἀπαθείς, ὁ δὲ παθητικὸς νῦν φθαρτός, καὶ ἀνευ τούτου ὅθεν νοεῖ." τὸ ἀπαθείς δηλονότι μῦθον ὅθεν τῶν ἐνταῦθα πραγματειῶν νοεῖ χωρὶς τῆς παθητικῆς νῦν ἥτοι τῆς φαντασίας, ἢ τινος νῦν μὴ εἰρηκεν ὡς ἐνδον ἔχουσιν ἐν αὐτῇ τὸ γνωστὸν καὶ ταύτη διαφέρουσιν τῆς αἰσθήσεως, καθὼς ἢ μὴ αἰσθήσεως περὶ τὰ ἐκτὸς ἐνεργεῖ, ἢ δὲ φαντασία ἀπὸ τῆς αἰσθήσεως, καθὼς ἢ μὴ αἰσθήσεως ἐγγειρομένη περὶ τὰ ἐνδον ἐνεργεῖ· ἢ καὶ ἢ αἰσθήσεως ἔξω κειμένη γνωσκει, ἐνδεομένη τῆς ἐκείνων παρουσίας πρὸς τὸ ἐνεργῆσαι περὶ αὐτά, τούτων ἢ φαντασία... εἰ δὲ τὸ νοεῖν ἔκ ἀνευ φαντασίας, ἢ δὲ φαντασία μὴ πάθος, τὸ νοεῖν ἄρα μὴ πάθος· καὶ διὰ τούτου τὰ ἀσ νοήματα παθήματα τῆς ψυχῆς ἐκάλεσεν. ὥστε ὅ καὶ Ἀνδρόνικῳ ἀκολουθεῖν καὶ κατηγορεῖν νοθεῖαν τῆς προκειμένης πραγματείας. ἄλλως τε φαίνεται τὸ παρὸν σύγγραμμα γνήσιον Ἀριστοτέλους ἀπὸ

τῷ μεμνημένῳ αὐτῷ ἐν τοῖς γνησίοις αὐτοῦ βιβλίοις· ἐν γὰρ τῇ Μετὰ τὰ Φυσικὰ πραγματείᾳ φησὶν ὅτι "ταῦτα μὲν ὡς ἐν τῇ ἐξ ὑποκειμένου καὶ κατηγορουμένου πραγματείας ἡμῶν εἰρη". καὶ ὅτι εἰ μὴ ἦν τὸ προκειμένον βιβλίον, συλλογισμὸς ἔκ ἐγένετο, συλλογισμὸς δὲ μὴ ὄντος ὅθεν ἀποδείξεις ἦν, ἀποδείξεις δὲ μὴ ὄντος τί τὸ διακρίνον ἐν μὲν τῷ θεωρητικῷ μέρει τῆς φιλοσοφίας τὸ ἀληθὲς ἀπὸ τῷ ψεύδους, ἐν δὲ τῷ πρακτικῷ τὸ ἀγαθὸν ἀπὸ τῷ κακῷ; γνήσιον ὅν Ἀριστοτέλης πανταχόθεν δείκνυσι, ἀπὸ τε τῷ χαρακτῆρος τῆς λέξεως ἰσχυρῶς τυγχάνοντος, καὶ ἀπὸ τῆς πυκνότητος τῶν νοημάτων, καὶ ἀπὸ τῆς τέχνης τῶν θεωρημάτων, καὶ ἀπὸ τῆς πρὸς τὰς ἄλλας πραγματείας συμφωνίας (λέγει καὶ μὴ μικρὸν ὅτι τούτο μὲν, ὡς περ ἐν τοῖς Ἀναλυτικοῖς εἰρη), ὅπως τέτακται), καὶ ἀπὸ τῷ ἀτελεῖ γίνεσθαι τὴν λογικὴν ἀφαιρεμένης ἀπ' αὐτῆς τῆς παρούσης πραγματείας, καὶ ἀπὸ τῷ γεγράφθαι ἐτέροις καὶ ζῆλον Ἀριστοτέλους ὁμῶνυμα συγγράμματα καὶ φέρεται ἐν αὐτοῖς ἀντὶ μὲν τῶν Κατηγοριῶν τὸ Περὶ λέξεως, ἀντὶ δὲ τῷ περὶ Ἑρμηνείας τὸ Περὶ καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως. Περὶ δὲ τῆς εἰς τὰ κεφάλαια διαρτίσεως, ταῦτα δὲ εἰπεῖν περὶ τῆς εἰς τὰ μέρη, φησὶ ὅτι εἰς πάντα τμήματα τὸ παρὸν διαρτεῖται σύγγραμμα.

Ὁ δὲ διδασκαλικὸς τρόπος τετραχῶς ἐστὶ, διαρετικὸς ἐρασιμαῖος ἀποδεικτικὸς ἀναλυτικὸς.

Ὁ δὲ χαρακτήρ ἰσχυρὸς καὶ πάντῃ ἀσαφής. καὶ δ' αὐτῷ ὅτι ὡς τινὲς φασὶν βασκαίνων τῆς τούτων μετυσίας ἡμῶν (ὅ καὶ αὐτὸς εἰπέ τι περὶ τούτων) ἀλλ' ὡς δειξῶν τὸς γνησίους τῆς φιλοσοφίας ἐραστὰς τῶν νόθων, οἷς σπουδῇ καὶ μελέτῃ πάντα ληπτὰ γίνεσθαι. Εἰς ποῖον δὲ μέρος ἀναφέρει, ἐν ταῖς προτελείαις τῶν Ἀναλυτικῶν μαθησόμεθα. νῦν δὲ χωρήσωμεν εἰς τὴν ἐξήγησιν τῆς λέξεως.

καὶ τελειῶσι θεὸς χορηγία τὸ περὶ ἐρμηνείας.

ΙΩΑΝΝΟΤ ΤΟΤ ΙΤΑΛΟΤ (*). Ἡ λογικὴ πραγματεία τέλος ἔχει τὴν εὐρησιν τῆς ἀποδείξεως. προηγεῖται δὲ ταύτης ἢ τῷ ἀπλῶ συλλογισμῷ γνωστῶς, καὶ ταύτης ἢ περὶ προτάσεων γνωστῶς, ταύτης δὲ ἢ τῶν ἀπλῶν φωνῶν διδασκαλία. διδάξας ὅν περὶ ταύτης ἐν ταῖς Κατηγορίαις νῦν παραδίδωσι τὰς προτάσεις, αἵτινες ὡνομάσθησαν διὰ τὸ προτείνεσθαι ὑπὸ τῶν συλλογισματικῶν τε βυλομένων τοῖς προσδιαλεγομένοις. πάντες δὲ ὄντων τῶν τῷ λόγῳ εἰδῶν, περὶ ὧν καὶ ἐν ἄλλοις εἰρηται, περὶ μόνῃ τῇ ἀποφαντικῇ ἐνταῦθα διαλαμβάνει. τούτο γὰρ ἐστὶ δεκτικὸν ἀληθείας καὶ ψεύδους, καὶ ὑπὸ τούτῳ τελῶσιν αἱ ἀποδείξεις. περὶ δὲ τούτου ὅτι πάντες ἄλλοι μόνῃ τῷ εἶδους αὐτοῦ τῷ κατηγορικῷ ὡς συμβαλλομένῳ αὐτῷ εἰς τὴν ἀπόδειξιν· τὸ γὰρ ὑποθετικὸν ἐλλειπὲς καὶ διὰ τὸ κατηγορικῷ τελεωμένον, διὸ τὸς μὴ κατηγορικῶς συλλογισμῶς ἀπλῶς συλλογισμῶς λέγομεν, τὸς δὲ ὑποθετικῶς ἐξ ὑποθέσεως συλλογισμῶς σκοπὸς ὅν τῷ Ἀριστοτέλει εἰπεῖν περὶ τῆς πρώτης συνθέσεως τῶν

(*) Ἰωάννης φιλόσοφος τῷ Ἰταλῷ εἰς τὸ περὶ Ἑρμηνείας (paulo infra τὸ κυρὸν ἰω καὶ πρῶτον τῶν φιλοσόφων τῷ Ἰταλῷ εἰς τὸ περὶ Ἑρμηνείας Ἀριστοτέλους ἐκδοτικὸς ἐκδότος) Cod. Paris. Reg. 1843 f. 62.

τὸ τοῦ Ἀριστοτέλους, καὶ ἐπὶ πᾶσι τίς ἢ εἰς τὰ κεφάλαια τῶδε τὸ βιβλίον διαίρεσις· τὸ γὰρ ἐπιζητεῖν πρὸς τί χρησίμους ἂν εἴη τῷ φιλοσοφεῖν βυλομένην τὴν περὶ Ἑρμηνείας βιβλίον, ἢ πρόθεσις αὐτῆς φανεῖσα ἡμῖν περιέργον ἐπιδείξει (*). τίς ὖν ἢ πρόθεσις αὕτη; τὸ τοῦ ἀνάγκη πρὸ τῶν ἄλλων ἀφορίζεσθαι, καὶ πρὸς ταύτην τὰ ἐφεξῆς ἅπαντα συνείρειν. ἵνα δὴ τὸ τοῦ διηρθρωμένου ἔλωμεν, ἀναμνησθῆναι χρὴ τῶν εἰρημένων ἐν τοῖς παραλαμβανομένοις τῆς συναγωγῆς τῶν Κατηγοριῶν... f. 4. καλεῖται δὲ οἱ Στωϊκοὶ τὴν μὴ ἀποφαντικὸν λόγον ἀξίωμα, τὴν δὲ εὐκτικὸν ἀρατικόν, τὴν δὲ κλητικὸν προσαγορευτικόν, προστιθέντες τέτοις ἕτερα πάντε λόγων εἶδη 10 σαφῶς ὑπὸ τινος τῶν ἀπριθμημένων ἀναφερόμενα. λέγουσι γὰρ τὸ μὲν τι εἶναι ὁμοτικόν, οἷον ἴσως νῦν τῶδε γαῖα, τὸ δὲ ἐκθετικόν, οἷον ἔξω εὐθεία γραμμὴ ἦδε, τὸ δὲ ὑποθετικόν, οἷον ὑποκείδω τὴν γῆν κέντρον εἶναι τῆς τῆς ἡλίου σφαίρας, τὸ δὲ ὅμοιον ἀξίωματι, οἷον ὡς ὠραῖζε(εἰ) ἢ τύχη ἐν τοῖς βίοις. ἅπερ ἅπαντα δεκτικὰ ὄντα ψεύδους τε καὶ ἀληθείας ὑπάγοντο ἂν τῷ ἀποφαντικῷ, τῷ μὴ ὁμοτικῷ τῇ μαρτυρίᾳ τῷ θεῷ πλεονάσαντος τῆς ἀποφανσεως, τῷ δ' ὁμοίῳ τῷ ἀξίωματι τῇ τῷ ὡς ἐπιτατικῷ ἐπιρήματος προσθήκῃ. πέμπτον δὲ τι πρὸς τέτοις εἶναι φασι τὸ ἐπαπορητικόν, οἷον Δάος πάρεσι τί ποτ' ἀγγελοῦν. ἄρα; ὅπερ ἐναργῶς 20 ταυτὲν ὃν τυγχάνει τῷ ἐρωτηματικῷ, πλην ὅτι προτίθησι τὴν πρότασιν τῆς ἐρωτήσεως. πάλιν δὲ τὸ ἀποφαντικῷ λόγῳ δύο ὄντων εἰδῶν, καὶ τὸ μὴ καλυμμένη κατηγορικῷ τῷ δὲ ὑποθετικῷ, κατηγορικῷ μὴ τῷ σημαίνοντος τί τίνι ὑπάρχει ἢ ὕχ ὑπάρχει, ὡς ὅταν εἴπωμεν Σωκράτης περιπατεῖ, Σωκράτης ὁ περιπατεῖ (κατηγο- 25 ρῶμεν γὰρ τὸ περιπατεῖν τῷ Σωκράτους ποτὲ μὴ καταφατικῶς ποτὲ δὲ ἀποφατικῶς), ὑποθετικῷ δὲ τῷ σημαίνοντος τίνος ὄντος τί ἔστιν ἢ ὅκ ἔστιν, ἢ τίνος μὴ ὄντος τί ὅκ ἔστιν ἢ τί ἔστιν, ὡς ὅταν εἴπωμεν "εἰ ἀνθρωπὸς ἐστίν, καὶ ζῶν ἐστίν, εἰ ἀνθρωπὸς ἐστίν, λίθος ὅκ ἔστιν, εἰ μὴ ἔστιν ἡμέρα, νύξ ἐστίν, εἰ μὴ ἔστιν ἡμέρα, ὅκ ἔστιν ὁ ἥλιος ὑπὲρ 30 γῆν," τὸ κατηγορικὸν ἡμῖν μόνον εἶδος τῷ ἀποφαντικῷ λόγῳ παραδίδωσιν ὁ Ἀριστοτέλης ὡς αὐτοτελὲς καὶ χρησίμους πρὸς τὰς ἀποδείξεις, τὸ δὲ γε ὑποθετικὸν ὡς ἐλλυπὲς ὃν καὶ δεόμενον πάντως τῆς διὰ τῷ κατηγορικῷ τελευτήτος ὑδαμῶς προηγουμένως ἀξιοῖ τιμῆς. οἱ γὰρ ὑποθετικοὶ συλλογισμοὶ τὴν καλυμμένην μεταλήψιν 35 ἢτοι πρόσληψιν ἀναποδείκτως λαμβάνοντες, ἐνίοτε δὲ καὶ τὸ συνημ-

(*) Boeth. II. p. 283: Uterque (Aspasius et Alexander) Aristotelem de oratione tractasse pronuntiat... sed Alexander addit imperfecte sese habere libri titulum: neque enim designare de qua oratione perscripserit; multae namque, ut dictum est, sunt orationes. sed adiiciendum vel subintelligendum putat de oratione illum scribere philosophica vel dialectica, id est quae verum falsumque valeat expedire... ib. p. 284: sed quod addidit illam interpretationem solam dici, qua in oratione possit veritas et falsitas inveniri, ut est enuntiativa oratio, fingentis est, ut ait Porphyrius, significationem nominis potius quam docentis. atque ille quidem et in intentione libri et in titulo falsus est, sed non eodem modo de iudicio quoque libri errat.

μένον ἢ τὸ διευγμένον, καὶ λόγῳ δεόμενον, ἐξ ὑποθέσεως ἔχον τὴν πίσιν, ἥτις αὐτῶν τὰς πρώτας ὑποθέσεις παραδέχεται. πρὸς τὴν τῶν ὑποθέσεων τέτων κατασκευὴν, εἰ μὴ ἑτέρως τις ὑποθετικῷ χρωτὶ συλλογισμῷ, δεήσει πάλιν ἑτέρας αὐτῷ κατασκευῆς πρὸς τὴν πίσιν τῶν ἐν αὐτῷ ὑποθέσεων, καὶ πρὸς ἐκείνην ἑτέρας, καὶ τὸ τοῦ εἰς ἅπειρον, εἰ δὲ ὑποθέσεων ἐθέλοι τὰς ὑποθέσεις κρατύνειν· εἰ δὲ γε μέλλει τελεία καὶ ἀπροσδεγὴς ἢ ἀπόδειξις γίνεσθαι δῆλον ὅτι κατηγορικῷ συλλογισμῷ χρεῖα τῷ δίχα τῶν ὑποθέσεων ἐπαγγελλομένην τὴν προκείμενον δεικνύειν. διὸ καὶ τὰς μὴ κατηγορικὰς ἀπλῶς ὅπως ὀνομαζόμενον συλλογισμῶς, τὰς δὲ ὑποθετικὰς τῷ μὴ ὅλον τὸ ἐξ ὑποθέσεως συλλογισμῶς, ἀπλῶς δ' ἕκτε, πρὸς τῷ καὶ ἄλλως τὰς ὑποθετικὰς ἀποφάνσεις ἐκ τῶν κατηγορικῶν τῇ γένεσιν ἔχον· ἄλλης γὰρ πρὸς ἄλλην κατηγορικῆς προτάσεως ἰσχυρὰ ἀκολουθίαν ἢ διάσασιν σημαίνουσι, συνδέουσαι αὐτὰς πρὸς ἀλλήλας ἢ τῷ συμπλεκτικῷ ἢ τῷ διαζευκτικῷ προσαγορευομένην σύνδεσμον πρὸς τὸ ἕνα δοκεῖν εἶναι τὴν ἐξ αὐτῶν συγκείμενον λόγον. διὰ ταῦτα τοῖσιν τὸ κατηγορικῶν εἶδος τῷ ἀποφαντικῷ λόγῳ πολυπραγμονεῖ μόνον ὁ Ἀριστοτέλης. ἔστιν ὅν ἢ πρόθεσις τῆς προκειμένης πραγματείας, ὡς συνελόντι φάναι, διαλεχθῆναι περὶ τῆς πρώτης συνθέσεως τῶν ἀπλῶν φωνῶν, τῆς καὶ τὸ κατηγορικῶν εἶδος τῷ ἀποφαντικῷ λόγῳ γινομένης. λέγω δὲ τὴν πρώτην, διότι καὶ τὰς συλλογισμῶς ἢ σύνθεσις τῶν ἀπλῶν ἐργάζε(εἰ) φωνῶν, ὡς μέντοι ἢ πρώτη, ἀλλ' ἢ διὰ τῆς συμπλοκῆς τῶν καὶ τὴν πρώτην σύνθεσιν γενομένων λόγων αποτελεσμένη. διὸ τὰς ἀπλῶς τέτοις 25 λόγους καὶ μὴ τήνδε τὴν πραγματείαν αὐτὴς καθ' αὐτὴς θεωρῶν ὡς ἀποφάνσεις μόνον ἐπισκέψε(εἰ) καὶ ὕχ ὡς προτάσεις, ἐν δὲ τοῖς ἀναλυτικαῖς ὡς μέρη τῶν συλλογισμῶν παραλαμβανόντων ἅμα καὶ ὡς προτάσεις εἰκότως ἀξιῶσι σκοπεῖν· ὡς γὰρ προτεινομένους αὐτὰς ὑπὸ τῶν συλλογισμάτων τι βυλομένων τοῖς κοσμονοῖς τῶν 30 λόγων, ὅπως οἱ παλαιοὶ προτάσεις ἐπονομαζουσιν.

f. 5 b. ἐπὶ τέτοις ὅν τῆς ἐπιγραφῆς τὸ αἷτιον ἐπισκεπτόμενον λέγομεν, τί ποτε ἄρα καλῶν ὁ Ἀριστοτέλης ἑρμηνείαν ὅπως ἐπεγράψε τὸ βιβλίον περὶ Ἑρμηνείας; ὡς γὰρ δὴ καὶ αὐτὸς καθάπερ ὁ Δημήτριος τὸ περὶ λογογραφικῆς ἰδέας βιβλίον συγγράψας, καὶ ὅτος αὐτὸ ἐπιγράφας περὶ Ἑρμηνείας, ἀξίωι καλεῖν ἑρμηνείαν τὴν λογογραφικὴν ἰδέαν, ὡς δὴ περὶ ταύτης ἐν τῷ προκειμένῳ βιβλίῳ διαλεξόμενος. ῥητέον ὅν ὅτι τῆς ψυχῆς τῆς ἡμετέρας διττὰς ἐχούσης δυνάμεις, τὰς μὴ γνωστικὰς τὰς δὲ ζωτικὰς τὰς καὶ ὁρεκτικὰς λεγομένας (λέγω δὲ γνωστικὰς μὴ καθ' ἃς γνωσκόμενον ἔκαστον 40 τῶν ὄντων, οἷον νῦν διανοίαν ὁρᾶν φαντασίαν καὶ αἰσῆσιν, ὁρεκτικὰς δὲ καθ' ἃς ὁρεγόμεθα τῶν ἀγαθῶν, ἢ τῶν ὄντων ἢ τῶν δοκούντων, οἷον βύλησιν λέγω προαίρεσιν θυμὸν καὶ ἐπιθυμίαν), τὰ μὴ τέτταρα εἶδη τῷ λόγῳ τὰ περὶ τὴν ἀποφαντικὴν ἀπὸ τῶν ὁρεκτικῶν δυνάμεων προέρχοντι τῆς ψυχῆς, ὅκ αὐτῆς καθ' αὐτὴν 45 ἐνεργείας ἀλλὰ πρὸς ἕτερον ἀποτεωομένης τὴν συμβαλλεσθαι δυνάμειν πρὸς τὴν τυχὴν τῆς ὁρέξεως, καὶ ἢτοι λόγον παρ' αὐτῷ ζητήσεως, καθάπερ ἐπὶ τῷ πνευματικῷ καὶ ἐρωτηματικῷ καλυμμένῳ λόγῳ, ἢ πρᾶγμα, καὶ εἰ πρᾶγμα, ἢτοι αὐτῷ ἐκείνῳ τυχὴν ἐφεμένης πρὸς

ὅς ἐστι λόγος, ὡς περ ἐπὶ τῷ κλητικῷ, ἢ τινος παρ' αὐτῷ πράξεως, καὶ ταύτης ἢ ὡς παρὰ κρείττονος, ὡς ἐπὶ τῆς εὐχῆς, ἢ ὡς παρὰ χείρονος, ὡς ἐπὶ τῆς κυρίως καλυμμένης προσάξεως· μόνον δὲ τὸ ἀποφαντικὸν ἀπὸ τῶν γνωσκίων, καὶ ἐστὶ τὸτο εξαγγελτικὸν τῆς φαινομένης ἐν ἡμῶν γνώσεως τῶν πραγμάτων ἀληθῶς ἢ φαινομένης, διὸ καὶ μόνον τὸτο δεκτικὸν ἐστὶν ἀληθείας ἢ ψεύδους, τῶν δὲ ἄλλων ὁδόν. τὸτο τῶν τὸν τὸ εἶδος τῷ λόγῳ τὸ ἀποφαντικὸν ἐρμηνεύον ἀξιοῖ καλεῖν ὁ Ἀριστοτέλης ὡς ἐρμηνεύον τὴν γνῶσιν τῆς ψυχῆς. ἐπεὶ ὅν, καθάπερ αὐτὸς ἐν τοῖς προοιμίοις ἐρεῖ τῷδε τῷ βιβλίῳ (c. 4 p. 17 4), εἰσι μὲν καὶ ἕτεροι λόγοι παρὰ τὸν ἀποφαντικόν 10 (ἐν τῷ εὐχῇ, φησὶ, λόγος), ὁ δὲ ἀποφαντικὸς τῆς νῦν θεωρίας, ἀλλὰ τὸτο ἐπέγραψε τὸ βιβλίον περὶ Ἑρμηνείας, ὡς ὁδὸν διαφέρον ἢ ὅπως ἐπεγράφηεν ἢ περὶ τῷ ἀποφαντικῷ λόγῳ. Πρὸς δὲ τὸ γνήσιον αὐτῷ φιλοσόφῳ τὸ βιβλίον, ὅδε ἡξίωσε τῶν περὶ τὰ συγγραμμάματα τῷ Ἀριστοτέλει ἐσπουδακώτων ἀμφιβαλεῖν, εἰς τε 15 πλείον ἀποβλέπων τῆς ἐπαγγελίας καὶ εἰς τὴν ἐντεχον καὶ κεκομμεμένην καὶ τῷ φιλοσόφῳ συνήθῃ τῶν ἐν αὐτῷ παραδιδόμενων ἐκρημάτων διαθεσιν, καὶ τὴν πρὸς τὰς ἄλλας αὐτῷ πραγματείας ἡμετέρας, πλὴν Ἀνδρόνικου τῷ Ῥοδίῳ (*), ὃς ἐνδέκατος μὲν ἦν ἀπὸ τῶν Ἀριστοτέλους, ἀκύνσας δὲ αὐτῷ καλῆντος ἐν τοῖς προοιμίοις τῷδε 20 τῷ βιβλίῳ τὰ νοήματα παθήματα τῆς ψυχῆς καὶ προσθέντος ὡς περὶ τούτου εἶρη) ἐν τοῖς περὶ ψυχῆς, διὰ τὸ μὴ συνιδεῖν ὅπου τῆς περὶ ψυχῆς πραγματείας τὰ νοήματα παθήματα τῆς ψυχῆς ἔκλειπεν ὁ φιλόσοφος, ἀναγκαῖον ὡς τῶν δύο πραγματειῶν, ταύτης τε καὶ τῆς περὶ ψυχῆς, τὴν ἑτέραν νότον ἀποφύνασθαι τῷ 25 Ἀριστοτέλει, καὶ δεῖν ἐνόμισεν ταύτην ἀθετεῖν μᾶλλον ἢ τὴν περὶ

ψυχῆς. ἰστέον δὲ ὅτι πολλαχῇ ἐν τῇ περὶ ψυχῆς ἔχομεν τὴν φαντασίαν παθητικὴν νῦν ὑπὸ τῷ φιλοσόφῳ καλυμμένην, νῦν μὲν ὡς ἔνδοξον ἐν αὐτῇ τὸ γνωσκὸν ἔχουσαν καὶ ταύτῃ διαφέρουσαν τῆς αἰσθησεως, ὅτι ἅπερ ἡ αἰσθησις ἔξω καίμενα γνωσκαὶ δεομένη πάντως τῆς ἐκείνων παρουσίας πρὸς τὸ ἐνεργῆσαι περὶ αὐτά, τῶν ἢ φαντασία τῆς τύπης διὰ τῶν αἰσθήσεων ἀπομαξαμένη ἐν αὐτῇ ἔχει καὶ μὴ δεομένη τῶν ἔξω καίμενων δύναν) προσβάλλειν (διὸ καὶ τοῖς ὕπνοις τῶν αἰσθήσεων ἀνεργῆτων μενυσσῶν ἐνεργῶμεν καὶ φαντασίαν), παθητικὴν δὲ, διότι μὴ μερισμῷ τινὸς καὶ διαστάσεως ἕκαστον γινώσκει, ἅτε ἀχωρίστων σώματος ἔχουσα τὴν τε ὕσιν καὶ τὴν ἐνέργειαν καὶ ἀρχὴ τις ὕστα τῶν αἰσθήσεων. ἀποφανόμενος ὅν ἐν τοῖς περὶ ψυχῆς ὁ Ἀριστοτέλης ἄνεν τῷ παθητικῷ τῷδε νῷ μηδὲν τῶν ἐνταῦθα πραγμάτων νοεῖν τὴν ἡμετέραν ψυχὴν, δι' ὧν φησὶν (p. 430 a 23) "ὅ μνημονεύομεν δὲ, ὅτι τὸτο μὲν ἀπαθές, ὁ δὲ παθητικὸς νῶς φθαρτός, καὶ ἄνεν τούτῳ ὁδὸν νοεῖ" καὶ ἐξῆς p. 431 b 2) "τὰ μὲν ὅν εἶδη τὸ νοητικὸν ἐν τοῖς φαντάσμασι νοεῖ" καὶ ἐπὶ τούτοις (p. 432 a 12) "τὰ δὲ δὴ πρῶτα νοήματα τί διοίσει τῷ μὴ φαντάσματα εἶναι; ἢ ὅτε τὰ ἄλλα φαντάσματα, ἀλλ' ἔκ ἄνευ φαντασμάτων," δῆλος ἂν εἴη καὶ ἐν ἐκείνοις τὰ νοήματα παθήματα προσαναγορεύων τῆς ψυχῆς. φαίνεται) δὲ καὶ ἐπὶ πάσας τῆς ψυχῆς τὰς ἐνεργείας κοινότερον τὸ τῷ πάθους ὄνομα ἐκτείνων. ἀπορίαν γὰρ φησὶν ἐν ἐκείνοις ἔχειν τὰ παθήματα τῆς ψυχῆς πότερον ἐστὶν ἅπαντα κοινὰ καὶ τῷ ἔχοντος, ἢ ἐστὶ τι καὶ τῆς ψυχῆς ἰδίον αὐτῆς. καὶ ἐπικυρίων τὰ περὶ τῆς ἀπορίας ἐπιφέρει (p. 403 a 5) "φαίνεται) δὲ τῶν μὲν πλείων ὁδὸν ἄνευ τῷ σώματος πάχιν ὁδὸν ποιεῖν, ὅσον ὀργίζεσθαι θαρρεῖν ἐπιθυμεῖν, ὅπως αἰσθάνεσθαι. μάλιστα δὲ ἔοικεν ἰδίον τὸ νοεῖν. εἰ δὲ ἐστὶ καὶ τὸτο φαντασία τις ἢ μὴ ἄνευ φαντασίας, ἔκ ἐνδέχεσθαι ὁδὸν τῷδε ἄνευ σώματος εἶναι." καὶ ἐπὶ πρὸς τούτων ἐν τῷ προοιμίῳ τῆς αὐτῆς πραγματείας (p. 402 a 7) "ἐπιζητῶμεν δὲ θεωρῆσαι καὶ γινῶναι τὴν τε φύσιν αὐτῆς καὶ τὴν ὕσιν, εἰδ' ὅσα συμβέβηκε περὶ αὐτῆς, ὧν τὰ μὲν ἴδια πάθη τῆς ψυχῆς εἶναι δοκεῖ, τὰ δὲ κοινὰ καὶ τοῖς ζώοις δι' ἐκείνην ὑπάρχειν." δι' ὧν δῆλός ἐστι καὶ τῆς λογικῆς ἡμῶν ψυχῆς τὴν νόησιν λέγων, καὶ εἰ χωρὶς γίνετο φαντασίας, πάθη καλεῖν ὃ παραιτούμενος, ὃ καὶ τὴν ἐνοίαν δηλονότι τὴν προειρημένην, ἀλλὰ διὰ τὸ προὑπάρχειν ἐπ' αὐτῆς καὶ χρόνον ἐκείνης ἐνεργείας τὴν ἄγυσαν ἐπ' αὐτὴν δύναμιν, ταύτην δὲ εἰπεῖν τῷ τελείῳ τὸ ἀτελές, πρὸς διακρίσιν τῆς ἐνεργείας τῷ νῷ τῷ αὐτοτελῶς καλυμένῳ καὶ τῇ ὕσιν σὺνδρομον τὴν ἐνέργειαν ἔχοντος, ὡς περ ἀπαθὴ καὶ ἀμυγῇ καὶ χωριστὸν πάντες 40 σώματος εἶναι. τούτων ἡμῶν τὸν νῶν ἀποφαίνε), διακρίνων αὐτὴν ἀπὸ τῷ ἰδίῳ παθητικῷ καλυμένῳ καὶ τῆς φαντασίας, ὡς ἐλέγομεν, ὁδῶν διαφέροντος. διὸ καὶ τῷ μεμνητῷ ἡμᾶς ζητῶν τὴν αἰτίαν, τὸ μὲν μόνον τῆς ψυχῆς καθ' ὃ τὸ εἶναι ἔχομεν ἀπαθές, τὸν δὲ παθητικὸν νῶν φθαρτὸν εἶναι φησι, καὶ τὴν νόησιν ἡμῶν πρὸς τούτον φθαρτὸν ὄντα συμπεπλεγμένην τῆς λήθης ἔχειν ἀποφαίνε) τὴν αἰτίαν. ἔκ ἄρα δικαίως ὁ Ἀνδρόνικος νότον ὑπώπτυσεν εἶναι τῷ φιλοσόφῳ τὸ βιβλίον. Δουπὸν ὅν ἡμῶν τῶν ἐξ ἀρχῆς προτεθέντων τὸ παραδύναν τὴν εἰς τὰ κεφάλαια τῷδε τῷ βιβλίῳ διαίρεσιν. εἰς

N

(*) *Bezae*. II p. 284: Andronicus librum hunc Aristotelis esse non putat, quem Alexander vere fortiterque redarguit; quem cum exactum diligentemque Aristotelis librorum et iudicium et repertorem iudicaret antiquitas, cur in huius libri iudicio sit falsus, prorsus est magna admiratione dignissimum. non esse namque proprium Aristotelis hinc conatur ostendere, quoniam quaedam Aristoteles in principio libri huius de intellectibus animi tractat, quos intellectus animae passiones vocat... his Alexander multa alia addit argumenta cur hoc opus maxime Aristotelis esse videatur. ea namque dicuntur hic quae maiestatis Aristotelis quae sunt de enuntiativa oratione consentiunt. illud quoque quod stilus ipse propter brevitatem pressus ab Aristotelis obscuritate non discrepat; et quod Theophrastus, ut in aliis solet cum de similibus rebus tractat, quae scilicet ab Aristotele ante tractatae sunt, in libro quoque de Affirmatione et Negatione iisdem aliquibus verbis utitur quibus in hoc libro Aristoteles usus est. idem quoque Theophrastus et signum hunc Aristotelis librum esse: in omnibus enim de quibus ipse disputat post magistrum, leviter ea tangit quae ab Aristotele dicta ante cognovit, alias vero diligentius res non ab Aristotele tractatas exsequitur. hic quoque idem fecit... addit quoque hanc causam, quia Aristoteles quidem de syllogismo scribere animatus nunquam id recte facere potuisset, nisi quaedam de propositionibus annotaret.

τέσσαρα τοίνυν ἐναργῶς αὐτῷ τμήματα διαιρημένον, τὸ μὲν πρῶτον ἐστὶ περὶ τῶν ἀρχῶν τῷ ἀποφαντικῷ λόγῳ. καλῶ δὲ ἀρχὰς τῷ ἀποφαντικῷ λόγῳ τὰ συμβαλλόμενα πρὸς τὴν τότε διδασκαλίαν, ὥσπερ ἀρχὰς ἂν εἴποις γεωμετρίας τὴν τε ὅρου καὶ τὰ αἰτήματα καὶ τὰς καλυμμένας κοινὰς ἐννοίας, ἅπερ ὁ Ἀριστοτέλης ἐν ταῖς 5 Κατηγορίαις (p. 14 α 39) σοιχεῖα τῶν διαγραμμάτων προσαγορεύειν ἤξευεν... τὸ δὲ δεῦτερον τῷ βιβλίῳ κεφάλαιον παραδίδωσιν ἡμῖν τὰς ἀπλυστάς προτάσεις, καὶ ἔξαι περὶ προτάσεως ἥτοι ἀποφάνσεως ἐξ ὑποκειμένου καὶ κατηγορουμένου. τὸ δὲ τρίτον τὰς τέτων συνθετωτέρας διὰ τὴν τῷ προσκατηγορουμένῳ προτιθέ- 10 κην, καὶ ἔξαι περὶ προτάσεως ἥτοι ἀποφάνσεως ἐξ ὑποκειμένου καὶ κατηγορουμένου καὶ τρίτῃ προσκατηγορουμένου. τὸ δὲ τέταρτον τὰς μὲν τρόπῳ προτάσεις. τὸτον ὅν τὸν τρόπον πᾶσι τοῖς εἰδεσι τῶν προτάσεων ἐπεξελθὼν ὁ Ἀριστοτέλης, καὶ ἀποφάναλξ θαρρήσας ὡς οὐκ εἰσὶ πλείους τέτων ἀντιφάσεις, πέρας ἐπιτίθησι τῇ πραγματείᾳ 15 βραχύ. πρὸς δὲ αὐτῷ τῷ συμπεράσματι τῷ βιβλίῳ γυμνασθῆσεται τι παρὰ ταῦτα πρόβλημα, οἰκεῖον καὶ αὐτὸ τῇ προκειμένη θεωρίᾳ. Τέτων ὅν προελημμένων ὥρα λοιπὸν ἡμῖν ἐπὶ τὴν ἐξήγησιν τῆς λέξεως χωρεῖν, ἣν συνεγραμμένην ὕσαν ἐμφάσεως τε καὶ πολυνοίας γέμυσαν, καὶ ὑπὸ βραχείας παραλλαγῆς ἅπαν 20 ἐνόησε τὸ νόημα ἐξαλλάττουσαν, καὶ ἐν πολλοῖς τῶν ἀντιγραφῶν ἤδη τὸτο πεπονηῖαν, ἅπασαν ἐξῆς ἐδοκιμάσαμεν παραθέξ πρὸς διάγνωσιν τῆς ἀκριβεστέρας εἶναι δοκίμης ἐκδόσεως.

16 α f. 9. πρόκειναι μὲν, ὡς ἐλέγομεν, τῷ Ἀριστοτέλει παραδῶναι ἡμῖν τὴν διδασκαλίαν τῷ ἀποφαντικῷ λόγῳ. ἐπεὶ δὲ πᾶσα ἀπό- 25 φανσις ἐξ ὀνομάτων καὶ ῥημάτων ἔχει τὴν γένεσιν, ὡς ὅταν εἴπω Σωκράτης περιπατεῖ, δεῖ δὲ πανταχῶς τὰ ἀπλῶτερα προγινώσκειν τῶν ἐξ αὐτῶν συγκεκριμένων, διὰ δὲ τὸτο πρεπωδεσμένη ἀρχὴν ποιεῖν τῆς πραγματείας τὴν τῆς ὑπάρξεως τῷ ὀνόματος καὶ τῷ ῥήματος θεωρίαν. τὸ γὰρ "θέξ" νῦν ἀντὶ τῷ ὀρίσαλξ παρεληπτοῖ, 30 λεγόμενον μὲν καὶ κατ' ἄλλων σημασινομένων. ἐνταῦθα δὲ τὸν ὀρισμὸν, ἅπερ ἐλέγομεν, σημαίνει. ὅτι δὲ καὶ πλείονας τρόπους τὸ θέξ λέγειν, φανερόν. τὰς τε γὰρ ὑποθέσεις θέσεις πολλαῖς προσαγορεύομεν, ὡς ὅταν εἴπωμεν κείῳ τὸ θέατρον ἔχειν τοσόνδε τι πλῆθος, κείῳ δὲ δεκάπῃχῳ μέγεθος ἔχειν, ἢ βασιλεύειν. τί ὅν 35 ποιήσει; καλῶμεν δὲ θέσεις καὶ τὰς παραδόμενους ὑπολήψεις τῶν γνωρίμων τινος καὶ φιλοσοφίαν, οἷον τὸ πάντα κινεῖν καὶ ἄσπεως μηδამῶς τὰ ὄντα μετέχειν, ὥσπερ ἔλεγεν Ἡράκλειτος, ἢ ἐν εἶναι τὸ ὄν, ὡς ἐδόκει Παρμενίδῃ. θέσεις δὲ λέγομεν καὶ τὰς ὁμολογίας ἥτοι προτάσεις, ὡς δὲ καὶ τὸ λεγόμενον παρὰ τοῖς κοινῶς 40 ἀλληλογίᾳ ἀναθέξ λέγομεν καὶ τὸ ἀναπαλαῖσαι τὴν ὁμολογίαν. ἀλλὰ καὶ τὰ ἐπιρρήματα τὰ θετικά καλύμενα θέσεις καλῶσι τινές, οἷον γαμητέον πσιευτέον. ἔτι δὲ λέγομεν θέσεις καὶ τὴν ὀρισμὸν ὡς προὑποκειμένης τῶν ἀποδείξεων. εἰ γὰρ αἱ ἀποδείξεις ἀπὸ τῶν ὑπονοητῶς ὑπαρχόντων τοῖς πράγμασιν ἐπιτελῶν, τὴν δὲ ὕσαν 45 ἐκείνων τῶν ὄντων οἱ ὀρισμοὶ σημαίνουσιν, εἰκότως προὑποκειντάς δεῖ τὴν ὀρισμὸν τῶν ἀποδείξεων. καὶ ἔτι τότε κοινότερον θέσεις ἀξιῶ καλῶν ὁ Ἀριστοτέλης ἀπλῶς ἀπάσας τὰς ἀμέσους ἀρχὰς τῶν

ἀποδείξεων, τὰς ἀντιδιαρρηκτέας τοῖς ἀξιώμασιν, οἷον τὴν τε ὀρισμὸν, ὡς εἴρηκεν, καὶ τὰ αἰτήματα καὶ τὰς ὑποθέσεις, ἀποδείξεως μὲν ἤδη δεομένης ἀνεῖν δὲ ταύτης εἰλημμένης, ὡς ἐν τῷ πρώτῳ σαφῶς διωρίζαι τῶν Ἀποδεικτικῶν (p. 72 α 15). καὶ τοσούτως μὲν καὶ πλείονας τρόπους τὸ θέξ λέγειν. νῦν δὲ ὁ Ἀριστοτέλης ἀντὶ τῷ ὀρίσαλξ αὐτῷ χρῆσθαι, ὡς δηλοῖ ἐπιφέρειν τὸ "τί ὄνομα καὶ τί ῥήμα," τὸ τί ἐστὶν ὀρισμὸν ἡμῖν προφανέστατα σημαίνοντος. Ἀπορήσει δ' ἂν τις διὰ τίνα αἰτίαν ἐν παντὶ τῷ βιβλίῳ τῶν Κατηγοριῶν περὶ ἀπλῶν φωνῶν πραγματευσάμενος ἐνταῦθα πάλιν περὶ ὀνομάτων καὶ ῥημάτων προτιθεῖν λέγειν, ὡς ἐκάτερον δῆλον ἐπὶ ἀπλῇ ἐστὶ φωνῇ. πρὸς δὲ ῥητέον ὡς ἀπλῇ φωνῇ καὶ ὄνομα καὶ ῥήμα καὶ φάσις καὶ ὅρος τῷ μὲν ὑποκειμένῳ ταῦτά ἐστιν ἀλλήλοις. τῇ δὲ ἔχει μόνῃ διαφέρουσιν, ὥσπερ τὸ σπέρμα καὶ ὁ καρπὸς καὶ ἡ ἀνάβασις καὶ ἡ κατάβασις... ὅταν δὲ αὐτὸ πάλιν ἐκατέραν τῶν ταύτων φωνῶν μὴ λαμβάνωμεν αὐτὴν καθ' αὐτὴν ἀλλ' ὡς μέρος ὕσαν καταφάσεως ἢ ἀποφάσεως, τότε φάσιν αὐτὴν καλῶν ἀξιώμεν, ὡς ἐν τοῖς ἐξῆς σαφῶς ἡμᾶς ὁ Ἀριστοτέλης διδάξει. ὅταν δὲ ὡς ἐν συλλογισμῷ παραλαμβανόμεναι ἐπισκοπῶμεν, ὅρου αὐτάς ὀνομάζομεν, ὡς ἐν τοῖς προοιμίῳ ῥηθήσεται τῶν Ἀναλυτικῶν. ἔγω δὲ καὶ Πλάτων ἐν τῷ ἐννάτῳ τῶν Νόμων (p. 878) τὰς ἀπλὰς φωνὰς ἐκάλεσεν ὅρους... τὸ δὲ τῶν Κατηγοριῶν βιβλίον μόνον περὶ ἀπλῶν φωνῶν ἡμᾶς ἐδίδαξεν, ὅδεν πολυπραγμονήσαν τὴν τῶν ὀνομάτων πρὸς τὰ ῥήματα διαφορὰν, ἥς πολλὴ χρεια πρὸς τὴν θεωρίαν τῷ ἀποφαντικῷ λόγῳ. διὰ γὰρ ταύτης τὴν ὑποκειμένης ἐν ταῖς ἀποφάνσεσιν ὅρου τῶν κατηγορουμένων διακρίνομεν. διὰ τὸτο νῦν προχειρίζομαι τὴν περὶ ὀνομάτων καὶ ῥημάτων θεωρίαν ὡς ἂν προσεχέσθην ὕσαν τῇ προκειμένην πραγματείᾳ. διὰ τί δὲ, φαίη τις αὖ, πλείωνων ὄντων τῶν παρὰ τοῖς γραμματικοῖς λεγομένων τῷ λόγῳ μερῶν μόνον ταῦτα νῦν παραδίδοι ἡμῖν, τό τε ὄνομα καὶ τὸ ῥήμα; 50 διότι, φήσομεν, ταῦτα μόνον διὰ τῶν ἄλλων πάντων δύναται ποιεῖν ἀποφαντικὸν λόγον, ὡς ὅταν εἴπωμεν ἄνθρωπος ὑγίαινει. περὶ τέτων ὅν μόνων ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τέτοις ποιεῖν τὴν σκέψιν, ὡς ἐξ ἀνάγκης ἐν παντὶ λόγῳ ἀποφαντικῷ παραλαμβάνειν καὶ ἀρκεῖ πρὸς τὴν γένεσιν τῆς ἀπλῆς ἀποφάνσεως. ἐπιστῆσαι δὲ ἀξίον ὅτι τῶν θρυλλομένων ὀκτώ τῷ λόγῳ μερῶν τὰ μὲν ἐστὶ σημαντικὰ φύσεων τινῶν ἢ ἀπλῶς προσώπων ἢ ἐνεργειῶν ἢ παθῶν ἢ τινοῦς τέτων συμπλοκῆς, καθάπερ ὄνομα τε καὶ ἀντωνυμία καὶ ῥήμα καὶ μετοχή, ἅπερ καὶ μόνον δύναται ἀρκεῖσαι πρὸς ἀποφαντικὸν λόγον γένεσιν, ὡς ὅταν εἴπωμεν Σωκράτης περιπατεῖ, ἢ ἐγὼ περιπατῶ, ἢ ὁ τρέχων περιπατεῖ, ἢ ὁ Σωκράτης τρέχων ἐστὶ, τῷ μὲν ὡς ὑποκειμένῳ τῷ δὲ ὡς κατηγορουμένῳ λαμβανόμενον. τὰ δὲ ταῦτα μὲν ὅτι σημαίνουσι, ἔστιν δὲ τίνα τῷ κατηγορουμένῳ πρὸς τὸ ὑποκείμενον δηλοῦσιν, ὥσπερ τὰ πλείστα τῶν ἐπιρρημάτων... τὰ μὲν φύσεων καὶ προσώπων ἢ ἐνεργειῶν ἢ παθῶν ἢ ποιᾶς συμπλοκῆς προσώπων πρὸς ἐνέργειαν ἢ πάθος σημαντικὰ πάντα ὁ Ἀριστοτέλης εἰς ὀνόματα διαρεῖ καὶ ῥήματα, τὰ μὲν καὶ χρόνον λεγόμενα καὶ κατηγορούμενα ἐν ταῖς προτάσεσι ῥήματα καλῶν, τὰ δὲ ἀνεῖ χρόνον λεγόμενα καὶ τὴν χρεῖαν πληρῶντα τῶν ὑποκειμένων ὀνο-

μετα. τὰ δὲ γε ἐν μηδετέραις χώραις τούτων παραλαμβανόμενα, καὶ ἄλλως προσκείμενῳ ταῖς προτάσεσι, τὸ ὑπάρχειν ἢ μὴ ὑπάρχειν ἢ ποτε ἢ πῶς ἢ ποσάκις ὑπάρχει τὸ κατηγορούμενον τῷ ὑποκειμένῳ σημαίνοντα, ἢ τινα ἄλλην αὐτῶν πρὸς ἄλληλα χέσιν, οὐδὲ κυρίως ἀξιῶ μέρη τῷ λόγῳ καλεῖν. ὥσπερ γὰρ τῆς νεῦς αἱ μὲν 5 πλοῖα εἰσὶ τὰ κυρίως μέρη, γόμφοι δὲ καὶ λῖνος καὶ πίττα συνδέσας αὐτῶν καὶ τῆς τῷ ὅλῳ ἐνώσεως ἕνεκα παραλαμβάνοντι, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τῷ λόγῳ σύνδεσμοι καὶ ἄρθρα καὶ προθέσεις καὶ αὐτὰ τὰ ἐπιρρήματα γόμφων τῶν χρειαζόμενων ἀποπληροῦσι· μέρη δὲ ἐκ τῶν λέγετο δικαίως ἂν γε μὴ δύναντο συντεθέντα καθ' ἑαυτὰ πλείω 10 ἐργάσασθαι λόγον. λόγῳ μὲν ὅν ταῦτα ἔμμελῃ, λέξεως δὲ μέρη, ἥς καὶ ἡ λέξις αὐτὴ μέρος, καθάπερ ἐν τοῖς περὶ ποιητικῆς (c. 20) εἰρηζή... ἀμφότερα δὲ ὁ λόγος τῆς λέξεως, ὅτι ὁ μὲν ἐστὶ πληρωμα προηγουμένου τῶν σημαίνουσιν τὰ πράγματα φωνῶν, ἡ δὲ πασῶν ἐκείνων τῶν παραλαμβανομένων εἰς τὴν διαλεκτικὴν. ἔχεις δὲ 15 τὸ λόγον τὴν πρὸς τὴν λέξιν διαφορὰν καὶ ὑπὸ Πλάτωνος ἐν τῷ τρίτῳ τῆς Πολιτείας (p. 392) παραδεδομένην, ἐν οἷς φησὶ "τὰ μὲν δὲ λόγον πέρι ἐχέτω τέλος, τὰ δὲ λέξεως μὲν τούτο σκοπεύον, καὶ ἡμῶν ἂν τε λεκτέον καὶ ὡς λεκτέον παντελῶς ἐσκεμμένον ἔσται." ἂν ὅς ὁ λόγος ἐστὶ λόγον μὲν τὴν διάνοιαν καλῶν, λέξιν δὲ τὴν ἀπαγ- 20 γάγον, εἴτε διὰ τῶν ἀναγκασιωτάτων γίνονται μερῶν, ὀνόματός τε καὶ ῥήματος, καθ' ἣν ὁ ἐν προφορᾷ καὶ ἰδίως λεγόμενος θεωρεῖται λόγος, εἴτε καὶ τὰ λοιπὰ μέρη παραλαμβάνουσι τὸ κοινότερον λεγόμενον ὄνομα, ταῦτα δὲ εἰπεῖν τῆς πρὸς κάλλος ᾗ καὶ ποιᾶν σύνταξιν ἐκτελεστέας ἐρμηνείας. τῷ μὲν ὅν ἀπὸ τῆς Ἀφροδισιάδος ἐξη- 25 γησὶ ὅτι καὶ τὰ ἐπιρρήματα ὀνόματα εἶναι, καθάπερ καὶ τὰς ἐπιρρήσεις καὶ τὴν καλυμένην παρὰ τοῖς γραμματικαῖς προσηγομένην· ὅμοιοι φαίνονται τούτο λόγον τινα ἔχειν, διότι τὰ μὲν τῶν ἐπιρρήσεων ὅδ' ἂν ὑποπτευθεῖν ὀνόματα εἶναι... ὥστε τὸ μὲν μέρος τῆς ἀποφάνσεως ἢ ὄνομα πάντως ἢ ῥήμα εἶναι χρὴ, ὁ μὲν 30 καὶ τὸ ῥήμα πάντως ἐστὶ τῆς προτάσεως μέρος, ὅταν μὴ αὐτόθεν τῷ ὑποκειμένῳ κατηγορῇ) ὡς ἐνέργειαν ἢ πάθος ἢ ἀπλῶς ὑπαρξιν ἢ ἐνυπαρξίαν τῷ ὑποκειμένῳ σημαίνει ὀφείλον, ἀλλ' ἕνεκα τῆς συνηθείας τὸ κατηγορούμενον τῷ ὑποκειμένῳ παραλαμβάνεται. ἐπὶ δὲ ταῦτα ὀρθῶς λέγομεν, ὁ λόγος καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς προσηγορίας 35 τῶν ἄλλων τῷ λόγῳ μερῶν λεγόμενων παρὰ τὸ ὄνομα καὶ τὸ ῥήμα. τῷ μὲν γὰρ ἀστυμύαν ὡς ὄνομα ὅταν ὁ φύσειον τινῶν ἀλλὰ προσώπων ἀπλῶς ὅπως ἐπονομαζύσιν, καὶ τὴν μετοχὴν ὡς μετέχουσαν ἀμφοτέρων, ὀνόματός τε φημι καὶ ῥήματος, εἰ καὶ μᾶλλον ἐκτελείται πρὸς τὴν ιδιότητα τῶν ῥημάτων, χρόνων τινῶν ὅσα δη- 40 λωτά, τὸ δὲ ἄρθρον ὡς συναρτῶμενον τοῖς ὀνόμασι καὶ τὴν ἀναφορὰν πρὸς ἐκεῖνα ἔχον. περὶ δὲ προθέσεως ἢ ἐπιρρήματος ἢ συνδέσμων τί δεῖ καὶ λέγειν; ὡς τὴν μὲν ὡς ὁμοίως ὀνομαζέων τε καὶ ῥημάτων προταίττομένην ὅπως ἐπονομαζύσιν, τὸ δὲ ὡς τοιῶσδε τις ῥήμασι συμπλεκόμενον, τὸν δὲ ὡς τὴν ἀπρητισμένους συν- 45 ὁμοῖα λόγους. εὐρήσεις δὲ ἐν τισὶ τὴν Ἀριστοτέλην συγχωρεῖν δοκῶντα καὶ τὰ πάντα κοινότερον μέρη τῷ λόγῳ προσαγορεύεσθαι, ὁ δὲ περὶ ἐν τῷ ἐξῆς ἐρεῖ τινα τῶν μερῶν τῷ λόγῳ σημαντικά εἶναι ὡς

ὅσων τινῶν καὶ ἀσήμενων, εἰ μὴ τις ἡμῶν φανείη τῆς ῥήσεως ἐκείνης προσεχεστέρα ἐξηγήσεις ὅδ' ἐναντίον ἔχουσα τοῖς νῦν εἰρημένοις.

f. 14. ἐξήγησι δὲ παρὰ τοῖς ἐξηγηταῖς τῷ Ἀριστοτέλει τίνα τρόπον διαρεῖται ἢ ἀποφάνσεις εἰς τὴν κατάφασιν καὶ εἰς τὴν ἀπόφασιν. καὶ οἱ μὲν εἶλοντο λέγειν αὐτὴν ὡς φωνὴν ὁμοτύπων εἰς διάφορα σημαίνοντα διαρεῖσθαι, καθάπερ ὁ Ἀφροδισιάδης Ἀλέξανδρος, οἱ δὲ ὡς γένος εἰς εἶδη, καθάπερ ὁ φιλόσοφος Πορφύριος (*). ὁ δὲ γὰρ ἐτόλμησεν εἰπεῖν διαρεῖσθαι αὐτὴν ὡς ὅλον εἰς μέρη, ἐπεὶ περὶ ὅτε εἰς ὁμοιομερές ὡς ὅλον φαίνεται διαμεμένη (πολλὰ γὰρ ἡ διαφορὰ τῆς καταφάσεως πρὸς τὴν ἀπόφασιν) ὅτε εἰς ὁμοιομερές· ὁ γὰρ ἂν ἐκάτερον τῶν μερῶν ἐκαλεῖτο τῷ τῷ ὅλῳ ὀνόματι. τὸ μὲν ὅν ἀληθὲς ὅπῃ ἔχει, καὶ ὡς ἡ τῷ φιλοσόφῳ κρατεῖ Πορφυρίῳ δοξα, προῖοντες καὶ καιρὸν ἐπιδοίκομεν, ἐξηγήσμενοι τὴν ἀποδοδόμενους αὐτῶν παρὰ τῷ Ἀριστοτέλει ὁρισμῶς... εἰ δὲ τις ἀποροῇ πῶς ἔχῃ καὶ τὸ τῷ λόγῳ γένος, ἢ φωνή, διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν μνήμης ἡξίωσι) ὡς ὀφείλον καὶ αὐτὸ δι' ὁρισμῶν δηλωθῆναι, ῥητέον ὅτι φυσιολογίᾳ προσέχον ἦν περὶ φωνῆς διαλεχθῆναι, διότι μόνος φύσει ἐστὶν ἔργον ἢ φωνή, καθάπερ τὸ ὅρα καὶ τὸ ἀκούειν· φύσει γὰρ ἐσμεν φωνητικοί, λόγος δὲ καὶ ἀπόφασιν καὶ τὰ ταύτης εἶδη, κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν, φωνὰ μὲν τινες εἰσιν, ἀλλὰ προσλαβῆσαι τὸ ἀπὸ τῆς ἡμετέρας ἐννοίας εἰδοποιεῖσθαι καὶ τοῖς καὶ τοῖς προφέρεσθαι. διὰ καὶ ἰδίᾳ τις ἀπονεμένη αὐτοῖς πραγματεία παρὰ τὰς φυσικάς, ἢ λογικὴ κεκλημένη, ὥστε μὴδὲ ἀπλῶς εἶναι τὴν φωνὴν τῷ λόγῳ, ὥσπερ τινες ὑπολαμβάνουσι, γένος· ὁ γὰρ οἷον τε ἦν τῷ γένει φύσει ὄντος τὸ εἶδος μὴ εἶναι φύσει. ἀλλ' εἴπερ ἄρα, τῆς καὶ τὴν λόγον φωνῆς τὴν ἀπλῶς φωνὴν ῥητέον γένος εἶναι, πρὸς μέντοι τὴν λόγον αὐτὴν ἐν ὕλης τάξει παραλαμβάνεσθαι τὴν φωνὴν ἐρεῖμεν, ὅπερ καὶ αὐτὸς Ἀριστοτέλης ἐν τῷ πέμπτῳ τῶν περὶ Γενέσεως ζώων ἀποφάνει) (c. 7 p. 786 b 21), τὰς καὶ τὴν φωνὴν διαφορὰς τῶν ζώων ἐπισκεπτόμενος. ἀλλ' ὁ γένος αὐτῶν τυγχάνει, ὡς διὰ τῶν ἐξῆς ἔσται σαφέστερον. τὸν δὲ γε ζητῶντα τί ὅν τῷ λόγῳ τὸ γένος; ἀναμνησθεσθαι καὶ τῆς ἐν Κατηγορίαις παραδεδομένης τοῦ ποσὺ διαμερίσεως. προσεκτέον δὲ (**) ὡς ἐν τοῖς τέτταρσι τοῖς ἀπρηρίθμητοις ἐκ τῶν κατα-

(*) Boeth. II p. 286: Porphyrius ait sese docuisse species enuntiationis esse affirmationem et negationem, in his commentariis quos in Theophrastum edidit... p. 287: mihi quoque videtur quod Porphyrii sit sequenda sententia, ut affirmatio et negatio communi enuntiationis genere supponantur. Ioannes philosophus: τὴν μὲν ἀπόφασιν ὡς γένος ἔλαβε, τὰ δὲ λοιπὰ ὡς διαφορὰς. ἐποίησε δὲ τούτο ἐπειδὴ τὰ γένη συντύμως κατηγοροῦνται τῶν οἰκείων εἰδῶν. συντύμως δὲ εἶναι ὅταν τὸ γένος τῷ οἰκείῳ ὀνόματι καὶ τῷ ὁρισμῷ μεταδίδωσι τῷ αὐτῷ εἴδει. εἰ δὲ ὁ δόκει τούτο τῷ Πορφύριῳ, ὅθεν θαυμάσιον· εἴκοι γὰρ ὅτος, ὥσπερ ἐν ἄλλοις, ὅπως καὶ ἐν ταύτῃ τῇ ἐξηγήσει πολλὰ διαμαρτυρεῖται τῷ δόκτει, ὅτι εὐχόμενοι σὺν θεῷ φημὶν ἐλέγχει.

(**) Boeth. II p. 287: Syrianus vero, cui Philoxenus cognomen est, hoc loco quaerit cur proponens prius de negatione, post de affirmatione pronuntiaverit.

δεεσέρων τὴν ἀρχὴν ποιησάμενος ὁ Ἀριστοτέλης ἀνεισιν ἐπὶ τὰ τελευτώτερα καὶ ἀπὸ τῶν μερικωτέρων ἐπὶ τὰ ὁλικώτερα.

16 α f. 15 b. ἦν μὲν ἀκόλουθον καὶ τὰ ἐπηγγελμένα τὰς ὁρίσμε-
 3. νας ἀποδοῦναι τῷ ὀνόματος καὶ τῷ ῥήματος· ἀλλ' ἐπεὶ ἐ πᾶσα λέ-
 ξις ὄνομα ἢ ῥῆμα (ἢ γὰρ ἄσημος, οἷον βρίτυρι καὶ σκινδαφός ὑδέ-
 τερον τούτων) καὶ διαφέρουσι τὰ ὀνόματα καὶ τὰ ῥήματα τῶν ἀσή-
 μων φωνῶν καὶ τὸ σημαντικὰ τινῶν εἶναι, πρότερον ἡμᾶς ὁ Ἀρι-
 στοτέλης διδάσκει διὰ τούτων τίνα ἐστὶ τὰ προηγούμενα καὶ προσεχῶς
 ὑπ' αὐτῶν σημαίνοντα, καὶ ὅτι τὰ νοήματα, διὰ δὲ τούτων μέσων
 τὰ πράγματα (*), καὶ ὅθεν ἕτερον δεῖν παρὰ ταῦτα ἐπινοεῖν μέ- 10
 στον τῷ τε νοήματος καὶ τῷ πράγματος, ἔπειτα οἱ ἀπὸ τῆς Στωϊ-
 κῆς ὑποτιθέμενοι λεκτὴν ἤξιν ὀνομαζέιν. ταῦτά τε ἔν παραδοθέντι
 διὰ τῶν νυνὶ λεγομένων, καὶ προηγούμενως ἐν τίσιν τῶν ὁπωσὺν
 ὄντων χρὴ ζητεῖν τὴν ἀλήθειαν καὶ τὸ ψεῦδος, ὑπὲρ ὧν νῦν ἡμῖν ἡ
 σκέψις, πρότερον ἐν τοῖς πράγμασιν ἢ τοῖς νοήμασιν ἢ ταῖς φω- 15
 ναῖς ἢ ἐν δύο τισὶ τούτων ἢ καὶ ἐν πᾶσι, καὶ εἰ ἐν φωναῖς, ποίας
 ταύταις, πρότερον τοῖς ὀνόμασι καὶ τοῖς ῥήμασιν ἢ τοῖς ἐκ τούτων
 συγκειμένοις λόγοις. καὶ διοριζήσεται ὅτι τὰ μὲν ὀνόματα καὶ τὰ ῥή-
 ματα φωναὶ εἰσιν ἀπλᾶι, μήτε ἀλήθειαν μήτε ψεῦδος σημαίνου-
 σαι, ὡς καὶ ἐν τοῖς προοιμίαις εἴρηται τῶν Κατηγοριῶν. . . τούτων 20
 ἔτι ἐχόντων, διαρθρῶντες ἡμεῖς τὰ ὑπὸ τῷ φιλοσόφῳ παραδιδό-
 μενα λέγομεν ὅτι τέτταρα ταῦτα παραλαμβάνει διὰ τούτων ὡς
 χρήσιμα πρὸς τὴν προκειμένην θεωρίαν, πράγματα τε καὶ νοήματα
 καὶ ἐτι φωνὰς καὶ γράμματα. . . τούτων δὲ τῶν τεττάρων τὰ μὲν
 δύο φύσει εἶναι φησὶν ὁ Ἀριστοτέλης, τὰ δὲ δύο θέσει, φύσει μὲν 25
 τὰ τε πράγματα καὶ τὰ νοήματα, θέσει δὲ τὰς τε φωνὰς καὶ τὰ
 γράμματα. διακρίνει δὲ τὰ φύσει τῶν θέσει κανὸν τοῦτω χωρί-
 σμος· τὰ παρὰ πᾶσι τὰ αὐτὰ ὄντα, φησὶ, ταῦτά ἐστι τῇ φύσει,
 τὰ δὲ μὴ παρὰ πᾶσι τὰ αὐτὰ ὄντα, ταῦτα ὁ φύσει εἰσὶν ἀλλὰ
 θέσει. καὶ τούτο εἰκότως. . . φωναῖς τε γὰρ ἄλλαις μὲν Ἕλληνας 30
 ἄλλαις δὲ Φοίνικας, Αἰγύπτιοι δὲ ἄλλαις χρωῶνται· ἄλλη γὰρ ἄλλω
 γλῶσσαι, φησὶν ἡ ποίησις (**). καὶ γράφουσιν πάλιν δι' ἄλλων καὶ
 ἄλλων γραμμάτων ἕκαστος τὰς ἑαυτῶν φωνὰς. . . τὰ μὲν νοή-
 ματα ὁμοιώματα καλεῖ τῶν πραγμάτων, τὰς δὲ γε φωνὰς ἕκ

αἱρεῖται καλεῖν ὁμοιώματα τῶν νοημάτων ἀλλὰ σύμβολα καὶ σημεία,
 καὶ τὰ γράμματα τῶν φωνῶν ὡσαύτως. διαφέρει δὲ τὸ ὁμοίωμα
 τῷ συμβόλῳ, καθόσον τὸ μὲν ὁμοίωμα τὴν φύσιν αὐτὴν τῷ πράγμα-
 τος καὶ τὸ δυνατὸν ἀπεικονίζει (βλέπετε), καὶ ἕκ ἐξ ἐφ' ἡμῶν αὐτῶ
 5 μεταπλάσσει· τὸ γὰρ ἐν τῇ εἰκόνι γεγραμμένον τῷ Σωκράτει
 ὁμοίωμα, εἰ μὴ καὶ τὸ φάλακρον καὶ τὸ σιμὸν καὶ τὸ ἐξοφθαλμὸν ἔχει
 τῷ Σωκράτει, ἕκ' ἂν αὐτῷ λέγοιτο εἶναι ὁμοίωμα. τὸ δὲ γε
 σύμβολον ἦτοι σημεῖον (ἀμφότερα γὰρ ὁ φιλόσοφος αὐτὸ ὀνομαζέει)
 τὸ ὅλον ἐφ' ἡμῶν ἔχει ἅτε καὶ ἐκ μόνης ὑφιστάμενον τῆς ἡμετέρας
 10 ἐπινοίας· οἷον τῷ τότε δεῖ συμβάλλειν ἀλλήλους τὴν πολεμῶντας
 δύναμι) σύμβολον εἶναι καὶ σάλπιγγος ἀπήχησις καὶ λαμπάδος ῥέψις,
 καθάπερ φησὶν Εὐριπίδης (Phoen. 1392) "ἐπεὶ δ' ἀφείθη πυρρός
 ὡς Τυρσηνικῆς σάλπιγγος ἤχος, σῆμα φωνῆς μάχης," δύναμι)
 δὲ τις ὑποθέσῃ καὶ ὄρατος ἀνάτασιν καὶ βέλους ἀφεσιν καὶ ἄλλα
 15 μυρία (*).

f. 19. τοσαῦτα μὲν ἔν περὶ τῆς ὅλης τῶν λεγομένων ἐννοίας
 ἔχομεν γράφειν. ἀνωθεν δὲ πάλιν τοῖς διὰ τῷ ῥητῷ λεγομένοις
 παρακολουθόντες, καὶ ἐπιστρέφοντες τοῖς ἐπιστάσεως ἀξίαις, λέγο-
 μεν πρῶτον μὲν ὡς ὅτε ἀπὸ τῶν πραγμάτων ὅτε ἀπὸ τῶν γραμ-
 μάτων ἤρξατο τῆς περὶ τούτων διδασκαλίας, ἀλλ' ἀπὸ τῶν φω-
 νῶν, ὡς προκείμενον τούτο ἔχων ἐν τῇδε τῇ πραγματείᾳ τὸ ἐπι-
 σκέψασθαι τὰς καὶ τὴν ἀποφαντικὸν λόγον κατηγορικὰς φωνὰς.
 ἔπειτα ὅτι ἕκ εἶπεν "εἰσὶ μὲν αἱ φωναὶ τῶν ἐν τῇ ψυχῇ παθη-
 μάτων, τυτέσι τῶν νοημάτων σύμβολα," ἀλλὰ "τὰ ἐν τῇ φωνῇ,"
 25 συνεχῇ ποιῶν τὴν ὅλην περὶ ὀνομάτων καὶ ῥημάτων διδασκαλίαν (**).
 εἰπὼν γὰρ ἐξ ἀρχῆς "δεῖ θέσθαι τί ὄνομα καὶ τί ῥῆμα," ἐπεὶ ταῦτά τε
 καὶ ὁ ἐξ αὐτῶν συγκείμενος λόγος τριχῶς θεωρεῖται, ἢ ἐν τῇ ψυχῇ
 καὶ τὰ ἀπλᾶ νοήματα καὶ τὴν ἐνδιαβέτον καλούμενον λόγον, ἢ ἐν
 αὐτῷ τῷ ἐκφωνεῖσθαι, ἢ ἐν τῷ γράφεσθαι (λέγομεν γὰρ καὶ τῶν γε-
 γραμμένων τὸ μὲν εἶναι ὄνομα καὶ τὸ δὲ ῥῆμα τὸν δὲ λόγον) — ἐπεὶ
 τοῖσιν τριχῶς, ὅπερ ἐλέγομεν, θεωρεῖται τὰ ὀνόματα καὶ τὰ ῥήματα,
 ἃ ἔφη δεῖν θέσθαι, ἢ ἐν τῷ νοεῖσθαι ἢ ἐν τῷ λέγεσθαι ἢ ἐν τῷ γρά-
 φεσθαι, διὰ τούτου ὅπως εἶπε, τὰ ἐν τῇ φωνῇ σύμβολα εἶναι τῶν ἐν
 τῇ ψυχῇ νοημάτων, ἃ παθήματα αὐτῆς εἶναι φησὶ, διὰ τὴν εἰρη-
 35 μένην κατ' ἀρχὰς αἰτίαν, καὶ τὰ γραφόμενα τῶν ἐν τῇ φωνῇ σύμ-
 βολα εἶναι πάλιν. ἢ ἔν τούτῳ χάριν ὅτω προήγαγε τὸν λόγον, "τὰ
 ἐν τῇ φωνῇ" εἰπὼν, ἢ μᾶλλον τῷ ἐνδείξεσθαι ὡς ἄλλο ἐστὶ φωνῇ
 εἰπεῖν καὶ ἄλλο ὄνομα ἢ ῥῆμα (***), καὶ ὡς τὸ σύμβολον εἶναι καὶ

(*) Boeth. II p. 289: intellectus vero ipsi nihil aliud nisi rerum significativi sunt: antiquiores vero, quorum est Plato Aristoteles Speusippus et Xenocrates, hi inter res et significationes intellectuum medios sensus ponunt in sensibilibus rebus, vel imaginationes quasdam, in quibus intellectus ipsius origo consistat. et nunc quidem quid de hac re Stoici dicunt, praetermittendum est. . . Id. ib. p. 292: et imaginationem Stoici a rebus in animam translatam loquuntur, sed cum adiectione semper, dicentes ut in anima fieri consuevit.

(**) M. Erhes. ἄλλοις γὰρ ὀνόμασι καὶ ῥήμασι καὶ γραμματίων χαρακτηρησὶ χρῶνται Ἰνδοί, ἄλλοις Αἰγύπτιοι καὶ ἄλλοις Ἕλληνας. . . ὁ Ἀλέξανδρος ἐπίσταται λέγων ὅτι πῶς τὰ νοήματα παρὰ πᾶσι τὰ αὐτά· περὶ γὰρ τῶν αὐτῶν πραγμάτων διάφορα εἰσὶ νοήματα παρ' ἡμῖν. καὶ φαμεν πρὸς τούτο ὅτι ἐκ πάσης τῶν διαφόρων νοημάτων τὸ ἀληθὲς μόνον ἐν αὐτοῖς καλύπτει κυρίως νόημα. cf. Boeth. II p. 294.

(*) Anon. Coislin. οἷον σύμβολον ἐστὶ καὶ σημεῖον εἰρήνης ἢ πολέμου τὸ τοῖσδε ἢ τοῖσδε ἀνατεῖναι τὸ δένρον καὶ σάλπισσαι. καὶ παρὰ μὲν ἡμῖν εἰρήνης σημεῖον τὸ ἀσπάζεσθαι ἀλλήλους, παρὰ δὲ Σαρακηνούς τὸ κρατῆσαι ἀλλήλους τῆς δεξιᾶς χειρὸς.

(**) Boeth. II p. 291: quaerit vero Porphyrius cur ita dixerit "sunt ergo ea quae sunt in voce," et non sic "sunt ergo voces;" et rursus cur ita "et ea quae scribuntur," et non dixerit "et literae." quod resolvit hoc modo. . . p. 292: sed Porphyrius de utraque expositione iudicavit dicens etc.

(***) Leo Magent. αἱ γὰρ φωναὶ φύσει, ὅχι δὲ τὸ ὄνομα καὶ τὸ

ἄλλος τὸ θέσει ἐ τῇ φωνῇ ἀπλῶς πρόσθρει, ἀλλ' ὀνόματι καὶ ῥήματι.

Ε. 20. ἀλλὰ τὸ ἐφεξῆς τί ποτε βύλετο, τὸ μὴ εἰρηάζειν τὰ στοιχεῖα σύμβολα εἶναι τῶν ἐν τῇ φωνῇ μήτε τὰ γράμματα, ἀλλὰ τὰ γραφόμενα (*); λέγουσιν ὅτι τριχῶς, ὅπερ εἰρηάζει, καὶ τῶν ἰσχυμάτων καὶ τῶν ῥημάτων λεγομένων, τῶν νοημένων τῶν ἐκφω-
πέντων τῶν γραφομένων, τὰ τε ἐκφωνήματα σύμβολα εἶναι καὶ τῶν νοημένων καὶ τὰ γραφόμενα τῶν ἐκφωνημένων. καὶ ὅτι μὲν, εἴ τις ὡς περὶ τῶν ὀνομάτων καὶ τῶν ῥημάτων ἐκδέχοιτο τὸ λεγόμενον· εἰ δὲ ἐπὶ πᾶσαν ἀπλῶς λέξιν ἐκτείνετο τὴν θεωρίαν 10
ἐξῆς, ῥητέον ὅτι γράμματα καὶ στοιχεῖα λέγειν μὴ καὶ ὁ γραφόμενος ἰσχύς τῶν στοιχείων τύπος, λέγειν δὲ καὶ τὴν ἐκφωνήσιν καθ' ἣν ἐκ-
α-φωγόμεθα. καὶ λέγειν μὴ ἐπ' ἀμφοτέρων ἐκάτερον τῶν ὀνο-
μάτων, ἀλλὰ τὸ μὴ τὸ γράμματος ὄνομα προηγουμένως τὸν δι-
αίρεσιν ἀποτελούμενον χαρακτήρα σημαίνει, τὸ δὲ τὸ στοιχεῖον 15
τὸ ἐκφώνησιν, διὰ τὸ ἔχειν στοιχεῖον τινα καὶ τάξιν, φησὶν δὲ Διονύ-
σιος. ἀλλ' ἡ μὴ ἐκφωνήσιν ὅτι ἀν λέγοιτο σύμβολον εἶναι τὸ ὀνό-
ματος ἀλλὰ μέρος, ὁ μόντοι χαρακτήρ διὰ τὸ ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἐκ-
φώνησιν ἄλλως ἐπινεῖσθαι καὶ ἄλλως εἰκότως ἀν εἶναι σύμβολον
λέγειν. διὰ τὸτο ὅτι ἐπεὶ στοιχεῖα εἶπεν ὅτι γράμματα, ἐπειδὴ 20
τῶν ἰσχυμάτων τούτων ἐκάτερον φέρει καὶ ἐπὶ τῆς ἐκφωνήσεως, τὸ
ῥημάτιον, τὸ τὸ στοιχεῖον, τὸ δὲ κοινότερον, τὸ τὸ γράμματος,
ἀλλὰ τὰ γραφόμενα, ἵνα φανερώτερον ᾖ τὸ λεγόμενον τὸς τύπος
τῶν στοιχείων σημαίνον. εἴτα τὴν αἰτίαν ἐξῆς ἐπιφέρει τὸ σύμ-
βολον εἰρηάζειν τὰς τε φωνὰς τῶν νοημάτων καὶ τὰ γράμματα τῶν 25
φω-
πέντων, καὶ θέσει εἶναι ἀμφω, τὰς τε φωνὰς καὶ τὰ γράμματα.
ὅτι καὶ ἐπὶ τὸ μᾶλλον αὐτῶν παρὰ πᾶσιν εἶναι τὰ αὐτά· φησὶ
καὶ ὅτι ὅπερ εἶπε γράμματα παρὰ πᾶσι τὰ αὐτά, ὅπως εἶπε φω-
νὰς εἶναι. καὶ αἶμα διὰ τούτου ὁ λόγος ἐπὶ τὴν χρῆσιν
τῶν φωνῶν καὶ τὰ γράμματα μνημῆς ἔδειξεν ὡς προφανέστερον 30
ἔστι τὸ θέσει, καὶ δηλῶτα ἡμῖν ὅπως καὶ αἱ φωναὶ καὶ τὴν πρὸς
τὸ ἐκφώνησιν λέγουσιν ἀν εἶναι σύμβολα τῶν νοημάτων, ὡς
ταῦτα τῶν φωνῶν. τὸτο δὲ προσέθισι, τὸ περὶ τῶν νοημάτων καὶ
τῶν πραγμάτων, ὅτι τούτων ἐκάτερον φύσει, διὰ τὸ τὰ αὐτά εἶναι
παρὰ πᾶσι. λέγει γὰρ ὅτι μόντοι ταῦτα σημεῖα πρῶτως, ταῦτα 35
λέγειν τὰ ἐν τῇ φωνῇ, τατέσι τὰ τὸ ὄνομα καὶ τὰ ῥήματα· ὡς
ὅτι πρῶτως ταῦτα σημεῖα ἐστὶ (λέγει δὲ τῶν νοημάτων· σημα-
νει γὰρ ὅτι αὐτῶν καὶ τὰ πράγματα, καὶ μόντοι προσεχῶς ἀλλὰ διὰ
μῶν τῶν νοημάτων· τὰ μόντοι νοήματα ἐκείναι διὰ μέσων ἄλ-
λων σημαίνονται), ἀλλὰ πρῶτως καὶ προσεχῶς — ὡς τοῖνυν πρῶτον 40
σημαίνει ἐπὶ τὰ ἐν τῇ φωνῇ, τατέσι σημαντικά, ὡς σύμβολα
ὅτι, ταῦτα νοήματα ἐστὶ, παθήματα ὅντα τῆς ψυχῆς καὶ ὅντα

παρὰ πᾶσι τὰ αὐτά, διὰ καὶ φύσει. τὸ μὴ ὅτι ΤΑΥΤΑ ἐν τῇ ΤΑΥΤΑ
πᾶσι παθήματα ὅντα τῆς ψυχῆς ὁξυτόνως ἀναγνωσέον (*). καὶ ὡς
ταῦτα, φησὶν, ὁμοιώματα (ταῦτα δὲ λέγει τὰ παθήματα τῆς
ψυχῆς), ὡς ὅτι τὰ παθήματα τῆς ψυχῆς ὁμοιώματά ἐστιν (τῶν
δὲ ἐστὶν ὁμοιώματα; ἡ δὲ δλονότι τῶν πραγμάτων), — ταῦτα πρᾶ-
γματά ἐστι, φησὶν, ὅντα παρὰ πᾶσι τὰ αὐτά. διὰ καὶ ἐνταῦθα τὸ
ΤΑΥΤΑ ἐν τῇ "πράγματα ἡδη ΤΑΥΤΑ" ὁξυτόνως ἀναγνωσέον,
καὶ ὅτι προπερισπωμένως, ὡς περὶ Ἑρμῖνος, ἵνα τελεία φαίνηται τὸ Ἀρι-
στοτέλης ἡ διδασκαλία, τὰ τε γράμματα καὶ τὰς φωνὰς ἀπὸ τῶ
μὴ παρὰ πᾶσιν εἶναι ταῦτα θέσει εἶναι κατασκευάζουσα, καὶ τὰ
νοήματα καὶ τὰ πράγματα φύσει ἀπὸ τῶ τὰ αὐτά εἶναι παρὰ
πᾶσιν.

Ε. 23. διόπερ δὲ Ἀριστοτέλης ὅπως εἶπε "περὶ σύνθεσιν καὶ 16
διαίρεσιν τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος," σύνθεσιν μὴ καλῶν τὴν κατάφα-
σιν διαίρεσιν δὲ τὴν ἀπόφασιν, εἴτε ἐν ψυχικαῖς ἐπινοαῖς εἴτε ἐν
προφορικῶς λόγοις θεωροῦντο. ἡ μὴ ὅτι ἀλήθεια καὶ τὸ ψεῦδος πάν-
τως περὶ σύνθεσιν ἢ διαίρεσιν, καὶ μόντοι πᾶσα σύνθεσις ἢ διαίρε-
σις βατέρον τούτων ἐστὶ δεκτικὴ· καὶ γὰρ ὁ εὐχόμενος ἢ ἄλλω τινὶ
λόγῳ παρὰ τὴν ἀποφαντικὴν χρώμενος συντίθησιν ὀνόματά τε καὶ
ῥήματα, μὴδὲν μήτε ἀληθὲς μήτε ψεῦδος λέγων· ἀλλὰ δεῖ τὴν
σύνθεσιν ἢ τὴν διαίρεσιν ὑπαρκτικὴν εἶναι, τατέσι δηλωτικὴν τὸ
ἄλλο ἄλλω ὑπάρχειν ἢ μὴ ὑπάρχειν, ὅπερ περὶ μόνον τὴν ἀποφαν-
τικὴν θεωρεῖν λόγον. καὶ μὴ ὅτι καὶ τὴν ἀποφαντικὴν λόγον ἢ τυ-
χῶς τῶν ὀνομάτων πρὸς τὰ ῥήματα συμπλοκὴ τέλειον ποιήσει
ἐν λόγον, τατέσι ἀληθὲς ἢ ψεῦδος· ἀμέλει αἱ τὸ ὀνόματος πτω-
σεις τῷ ἐξὶ συμπλεκόμεναι ὅθεν ὅτι ἀληθὲς ὅτι ψεῦδος σημαί-
νουν, ἀλλ' ἥτοι ἡ τὸ ἐξὶ συμπλοκῇ πρὸς τὰ καὶ τὴν εὐθείαν λεγό-
μενα ὀνόματα, ἢ ἐν ταῖς πλαγίαις ἢ πρὸς τῷ κατηγορουμένῳ
συμφόρησις τῶν ἀρκέντων πρὸς γένεσιν αὐτοτελῆς λόγου, ὡς ὅταν
εἰπωμεν Σωκράτης ἐστὶ τὸ βιβλίον. δηλῶν ὅτι τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ
ψεῦδος περὶ μόνον τὴν ἀποφαντικὴν λόγον θεωρεῖν καὶ τὰ τῶν εἰδῶν
τὴν τε κατάφασιν καὶ τὴν ἀπόφασιν, ὑπὲρ ὧν πρόκειται νῦν αὐτῷ
πραγματεύσασθαι. ὥςτε μάλιστα κατορθοῖ ἡ τὸ Ἀφροδισίως ἐξή-
γησις πρὸς τὸτο λέγουσα τείνειν τὴν παραδοθεῖσαν τῶν πραγμά-
των καὶ τῶν νοημάτων καὶ τῶν φωνῶν θεωρίαν. ταῦτα μὴ ὅτι ταύτη·
δεῖ δὲ ἐφιστάνειν ὅτι μὴ πᾶσαν ἀλήθειαν ὁ φιλόσοφος περὶ σύνθεσιν

καὶ σημαίνει τούτου ὅτι ἐπὶ μὴ τῶν βωβῶν ἐξὶ εὐρεῖν φωνήν, ἐκείναι δὲ
ἐκείναι καὶ ὄνομα ἢ ῥήμα.

(*) Boeth. II p. 290: unde illud quoque ab Aristotele
hactenus Peripatetici rectissime posuere, tres esse orationes,
nam quae scribi possit elementis, alteram quae voce proferri,
tertiam quae cogitatione connectitur.

(*) Boeth. II p. 294: sed hic duplex lectio est: Alexander
enim hoc modo legi putat oportere "quorum autem hae primo
notae, eadem omnibus passionibus animae sunt, et quorum
eadem similitudines, res etiam eadem." (vulgo "q. — notae
sunt, eadem — et q. hae sim. sunt, res iam eadem")...
Herminius vero huic est expositioni contrarius, et magis hanc
lectionem veram putat, ut ita sit "quorum autem hae primo
notae, hae omnibus passionibus animae sunt; et quorum hae si-
militudines, res etiam eadem." ut demonstrasse videatur, quo-
rum voces significativae sint, vel quorum passionibus animae si-
militudines... sed Porphyrius de utrisque acute subtiliter-
que iudicat et Alexandri sententiam magis probat. cf. I
p. 211.

ἔχειν ἢ διαίρεσιν ἀποφαίνει) (ποία γὰρ ἂν εἴη σύνθεσις ἢ διαίρεσις ἐπὶ τοῖς νοητοῖς παρὰ Πλάτωνι, καὶ αὐτῷ μέντοι τῷ Ἀριστοτέλει λεγομένης ἀληθείας τῆς καὶ τὴν ὑπαρξιν τῶν ὄντως ἀπλυστάτων ὄντων θεωρουμένης, ἢ τῆς καὶ τὴν νοεράν αὐτῶν ἀντιληφιν ὑφισταμένης, πάσης τε πρὸς τὸ ψεῦδος ἀντιθέσεως ἐξηρημένης; ὑπὲρ 5 ἧς καὶ αὐτὸς ἐν τῇ θεολογικῇ (Metaph. 12 9) διείλετο) πραγματεία καὶ ἐν τῷ τρίτῳ βιβλίῳ (c. 6) τῶν περὶ ψυχῆς), ἀλλὰ τὴν ἐν ταῖς λεκτικαῖς ὑφισταμένην κίνησιν, ἣτις δέδεικται τῶν λεκτικῶν πάντων περὶ μόνον τὴν ἀποφαντικὸν λόγον ὑφιστάσθαι δυναμένην. τούτῳ τε ὅτι ἐπιζητῆσαι χρὴ καὶ ὅτι τὰ ὀνόματα αὐτά, τυτέσι καθ' 10 ἑαυτά, καὶ τὰ ῥήματα εἰπὼν τοῖς ἀπλοῖς εἰκέναι νοήμασι, παραδείγματα τούτων παραθέσθαι βυληθεῖς ἐπήγαγεν "οἷον ὁ ἄνθρωπος ἢ τὸ λευκόν, ὅταν μὴ προσεθῇ τι," ὡς μὲν ὄνομα τὸ ἄνθρωπος λαβών, ὡς δὲ ῥῆμα τὸ λευκόν, καίτοι ὅθεν ἦττον τὸ ἄνθρωπος ὄνομα εἶναι δοκῶν, ὡς ὁ καὶ τὸ ἐν εἰσθότῳ λέγεισθαι περὶ τῶν ῥημάτων διο- 15 ρισμὸν συναριθμῆσαι τὸ λευκόν τοῖς ῥήμασιν ἀξιώσας, ἀλλὰ καὶ τὸν πᾶσαν φωνὴν κατηγορούμενον ὅρον ἐν προτάσει ποιῶσαν ῥῆμα καλεῖσθαι διαταττόμενον· περὶ ὃ σαφέστερον ἐρῶμεν ἐξηγούμενοι τὴν περὶ τῷ ῥήματος λόγον. εἰ δὲ τις ἀπορίῃ πῶς ὁ Ἀριστοτέλης εἶπε μὴδὲν μήτε τῶν ὀνομάτων μήτε τῶν ῥημάτων ἀληθείας ἢ 20 ψεύδους ὑπάρχειν δεκτικόν, καίτοι σαφέστατα τῶν τῷ πρώτῳ παρὰ τοῖς γραμματικαῖς λεγομένων προσώπων ῥημάτων πάντων ἢ ἀλήθειαν ἢ ψεῦδος δηλάντων, ὡς ὅταν εἴπω περιπατῶ, καὶ τῶν τῷ δευτέρῳ, ὡς τὸ περιπατεῖς, καὶ τῶν τῷ τρίτῳ, ὅσα ἐπὶ τινος ὑρισμένη λέγει, ὡς τὸ ὕει ἢ βροντᾷ ἢ ἀσράπτει, ῥητέον ὅτι ὁ καὶ 25 ῥήματα αὐτὰ καθ' ἑαυτά ἐστὶ τὰ τὴν ἀλήθειαν ἢ τὸ ψεῦδος σημαίνοντα, ἀλλ' ἢ τῶν τούτων ῥημάτων πρὸς τὰ ὀνόματα τῶν προσώπων, ἐφ' ὧν λέγονται, συμπλοκή.

16. ε. 24 b. τὸ δὲ "ἀπλῶς ἢ καὶ χρόνον" τί ποτε βέλει; λέγω 18. διὰ ὅτι τὸ μὲν ἀπλῶς σημαίνει ἂν τὸ ἀορίστως, ἀπλῶς ὅπως εἰπῶν 30 τραγέλαφος ἦν ἢ τραγέλαφος ἐστίν ἢ τραγέλαφος ἔσται, τὸ δὲ καὶ χρόνον τὸ μὲν προδήλως τῷ χρόνῳ καθ' ὃν ἦν ἢ ἔσται, οἷον τραγέλαφος ἦν χθὲς ἢ πέρυσιν, ἢ ἔσται αὐριον ἢ εἰς τὸ ἐξῆς ἔτος.
16. ε. 25. ὅτι μὲν εἰκότως προτετιμῆται τὸ ὄνομα τῷ ῥήματος ἐν τῇ 19. διδασκαλίᾳ, φανερόν· τὰ μὲν γὰρ ὀνόματα τὰς ὑπάρξεις σημαίνοντι 35 τῶν πραγμάτων, τὰ δὲ ῥήματα τὰς ἐνεργείας ἢ τὰ πάθη, προηγῶν δὲ τῶν ἐνεργειῶν καὶ τῶν παθῶν αἱ ὑπάρξεις. ἐν δὲ τῷ ἀποδομένῳ τῷ ὀνόματος λόγῳ παρείληπται ἢ μὲν φωνὴ ὕλης ἔχουσα λόγον πρὸς τε τὸ ὄνομα καὶ τὸ ῥῆμα καὶ τὸν ἐκ τούτων συγκεκριμένον λόγον, ὡς γένος τῆς καὶ τὸ ὄνομα φωνῆς (*), πρὸς διάκρισιν τῶν 40

ἀπλῶς ψόφων, οἱ καὶ ἀπὸ ἀνθρώπων πολλάκις γίνονται σωμαμάτων. διαφέρει γὰρ ὁ ψόφος τῆς φωνῆς ὡς γένος εἶδος, καὶ ψόφος μὲν ἐστὶ πληγὴ ἀέρος αἰσθητὴ ἀκοῇ, φωνὴ δὲ ψόφος ἐξ ἐμφύλου γινόμενος, ὅταν διὰ τῆς συστολῆς τῷ θώρακος ἐκθλιβόμενος ἀπὸ τοῦ πνεύματος 5 ὁ εἰσπνευθεὶς ἀὴρ προσπίπτῃ ἀέρώως τῇ καλυμένην τραχείᾳ ἀρτηρίᾳ καὶ τῇ ὑπερώᾳ ἥτοι τῷ γαργαρεῶνι, καὶ διὰ τῆς πληγῆς ἀποτελῇ τινα ἥχον αἰσθητὸν κατὰ τινα ὁρμὴν τῆς ψυχῆς· ὅπερ ἐπὶ τῶν ἐμπνευστῶν παρὰ τοῖς μουσικοῖς καλυμένων ὀργάνων συμβαίνει, οἷον αὐλῶν καὶ συρίγγων, τῆς γλυττῆς καὶ τῶν ὀδόντων καὶ 10 χεῖλέων πρὸς μὲν τὴν διαλεκτικὴν ἀναγκαίων ὄντων, πρὸς δὲ τὴν ἀπλῶς φωνὴν ὅτι πάντως συμβαλλομένων... τὸ δὲ "καὶ συνθήκη" χωρίζει αὐτὸ (τὸ ὄνομα) τῶν φύσει σηματικῶν φωνῶν· τοιαῦτα δὲ εἰσὶν αἱ τῶν ἀλόγων ζώων φωναί.

ε. 27. ἀλλ' ἐπεὶ ταῦτα πάντα κοινὰ ἐστὶ τῷ ὀνόματι πρὸς 15 τὸ ῥῆμα (κακῶς γὰρ φωνὴ σηματικὴ καὶ συνθήκη), προσέβηται τὸ "ἀνευ χρόνου" πρὸς διάκρισιν τῶν ῥημάτων. τὸ δὲ ἀνευ χρόνου ὁ τῷ το σημαίνει τὸ μηδέποτε μεθαρμῶς χρόνον σημαίνει, ἀλλὰ τὸ μὲν προσσημαίνει χρόνον. καλῶς ὅν ὁ φιλόσοφος Πορφύριος ἐπεσημάτωτο ὀνόματα μὲν τὸ σημερινόν καὶ χθρσινόν καὶ περυσινόν χρόνον δηλωτικά ὄντα, ἀλλ' ὡς αὐτόθεν σημαίνοντα χρόνον τινα καὶ ἐχθὲρ 20 προσσημαίνοντα, καθάπερ τὰ ῥήματα· τούτων γὰρ ἕκαστον προηγούμενος μὲν ἐνεργεῖν τινα ἢ πάθος σημαίνει, καὶ δευτέρον δὲ λόγον καὶ τὸν χρόνον καθ' ὃν ἐνεργεῖν ἢ πάσχειν συμβέβηκεν, ὥσπερ τὸ περιπατῶ πρώτως μὲν τὴν τοιάδε τὴν σῶματος κίνησιν δηλοῖ, δευτέρως δὲ γὰρ τὸν νῦν χρόνον. διὰ καὶ προσσημαίνειν τὸν χρόνον ῥηθήσεται 25 τὰ ῥήματα ἐν τοῖς περὶ αὐτῶν λόγοις, ὡς ἂν πρὸς τῷ ἑτερόν τι προηγούμενος σημαίνειν ἔχοντα καὶ τὴν τῷ χρόνῳ μῆρσιν ὥσπερ ἐπομένην.

ε. 27 b. τὸ δὲ "ἢ καὶ μέρους ἐστὶ σηματικὸν κεχωρισμένον" τῶν ἐκ πλειόνων ὀνομάτων συμπεφορημένων φωνῶν διακρίνει τὸ ὄνομα, ὡς ὅταν εἴπω ζῶον λογικὸν θνητόν· τῷ γὰρ τοῦτῳ 30 λόγῳ ἀτελεῖ πρὸς ἀπόφασιν ὅντι πάντα τὰ ἄλλα ἐφαρμόσει διαφέρουσι δὲ τὰ ὀνόματα τῶν τούτων λόγων, ὅτι τούτων μὲν τὰ μέρη σηματικά ἐστὶ καθ' ἑαυτὰ λεγόμενα, τὸ ζῶον, τὸ λογικόν, τὸ θνητόν, τῶν δὲ ὀνομάτων ὁδομῶς τὰ μέρη σημαίνει, καθάπερ 35 ἢ ἀν συλλαβῇ ἐπὶ τῷ ἄνθρωπος ὀνόματος, ἀλλὰ συσσημαίνει μὲν λέγει τοῖς ἄλλοις τῷ ὀνόματος συνταττομένη μέρεσιν, ὁ μόνον σημαίνειν.

ε. 28. ἐπὶ γὰρ τῷ Καλλιππος ὀνόματος τὸ ἵππος ὁδομῶς σημαίνει τὸ τοιάδε ζῶον (*), καὶ ταῦτα ἐν τῷ καλῶς ἵππος λόγῳ 40 σηματικὸν αὐτὸ τυγχάνει· ὁ δὲ ἐν τῷ ἑπακτρακέλης, ὅπερ ἐστὶ νεὺς ὄνομα ληξικῆς, τὸ κελῆς· ὁ δὲ ἐπ' ἄλλων τῶν τούτων ὁδομῶς· ἀπλῶν γὰρ εἰσὶ νοημάτων σηματικά τὰ τοιαῦτα ὀνόματα,

σελήνη θηλυκῆς, διότι ὁ μὲν φωτίζει, ἢ δὲ ἀπολαύει τὸ ἐκείνῳ φωτός· καὶ τὸν νῦν δὲ ἀρρετικῆς, τὴν δὲ ψυχὴν θηλυκῆς, ὡς τὸν μὲν ἐλλείποντα αὐτῆς τὴν δὲ ἐλλειπομένην· καὶ τὴν ποταμὸς ἀρρετικῆς, τὴν δὲ θέλασσαν θηλυκῆς, διότι πάντας εἰσδύχεται εἰσρόντας εἰς αὐτήν.

(*) M. Erbes. οἷον τὸ Καλλιππος ἀρρετικῆς τῶς ὄνομα, ὅς καὶ παρὰ τῆς ἀνωτάτης σφαίρας ἔθραψε.

(*) Leo Magenl. φέρει ὅτι ἡμεῖς ἐκάστην λέξιν καταλεπτολογίσωμεν. καλῶς εἶπε φωτὴ καὶ ὁ ψόφος... κωδικοῖσι τοῖν ταῦτα τὰ ἐπιχειρήματα, ὅτι τὸ ὄνομα τὸ ἐνομαζόμενον ἐστὶ ὄνομα καὶ ὑπὸ τὰ πρὸς τι ἀνέγεται... διὰ αἱ μὲν φύσει ἔλεγον τὰ ὀνόματα ὡς τῆς φύσεως ὅσα δημιουργήματα καὶ ὡς προσφῶρος τῇ τῷ πράγματι φύσει τιθέμενα. καὶ πάλιν οἱ μὲν θέσει ἔλεγον τὰ ὀνόματα, διὰ ἔξω ἐκαστὸν ἕκαστον πρᾶγμα ὀνομάζειν ὡς βέβαιον· οἱ δὲ ὅτι ὑπὸ τῷ νομοθέτῃ τὸ ἐπιστεμνὸν τὴν φύσιν τῶν πραγμάτων προσφῶρος ἐπιτίθενται· τὸν μὲν γὰρ ἡλίου ἀρρετικῶς ἐκάλεσε, τὴν δὲ

καὶ διατῇ τῶν καὶ τὴν λέξιν σύνθεσιν ἔχειν, ὥσπερ οἱ λόγοι τῶν συνθέτων εἰσι δηλωτικοὶ τῶν νοημάτων καὶ τὰ πρότερον περὶ τούτων διωρισμένα.

τὰ μὲν τῶν ἀπλῶν ὀνομάτων μέρη ὅδε δόκησιν ἔχει τὸ καθ' αὐτὰ σηματικά εἶναι, τὰ δὲ τῶν ἀπλῶν φαντασίαν μὲν τινα παρέχει τὸ σημαίνειν, ὅπερ Ἀριστοτέλης "βυλεῖσθ" εἶπεν, ὃ μὲν τα καὶ καὶ ἀληθείαν τὴν ἐργαζέσθ πάφουκε. καὶ τὸτον ὅν τὸν καὶ διασέσωμεν πολλακίς ἐνύματα λόγων διὰ τῶν αὐτῶν ἐκφωμένων τοῖς ὀνόμασι συλλαβῶν, ὡς ἐπὶ τῷ Νεάπολις καὶ Πλατείας.

Ε. 28 b. ἀνταῦθα ζητῆσαι ἄξιον πῶς τὸ ἐν Κρατύλῳ Σωκράτους ἀγωνιζομένῳ πρὸς τὸν Ἑρμογένην λέγοντα θέσει τὰ ὀνόματα εἶναι καὶ δεκνύστος αὐτὰ φύσει, δυσχυρίζεῖ διὰ τούτων ὁ Ἀριστοτέλης μηδὲν τῶν ὀνομάτων εἶναι φύσει. καὶ ῥητέον ὅτι τὰ φύσι διχῶς λέγεῖ παρὰ τοῖς φύσει εἶναι τὰ ὀνόματα διαταξάμεναι, ὁμοίως δὲ καὶ τὰ θέσει διχῶς παρὰ τοῖς θέσει αὐτὰ εἶναι ταξάμεναι. . . Ε. 30 b. δῆλον ὅτι συντρέχει τὸ δευτέρον τῶν τῷ φύσει σημασσομένων τῷ δευτέρῳ τῶν τῷ θέσει. τὰ γὰρ ὑπὸ τῷ ὀνοματικῷ ταξάμενα ὡς μὲν οἰκείως ἔχοντα πρὸς τὰ πράγματα οἷς κενὸν φύσι ἀν καλοῦντο, ὡς δὲ τεθέντα ὑπὸ τινος θέσει. ὁ τοίνυν ἐν τῷ Κρατύλῳ Σωκράτης, διατινῶν τῷ τε Κρατύλῳ καὶ τῷ Ἑρμογένῃ διαφερομένους ἀπὸ διαμέτρου περὶ τῷ φύσει εἶναι τὰ ὀνόματα ἢ θέσει, δείκνυσιν ὡς ὅτε ὅπως ἐπὶ θέσει ὡς Ἑρμογένης ἔχει (εἶναι γὰρ ἐν αὐτοῖς καὶ τὸ φύσει καὶ τὸ δευτέρον τῷ φύσει σημασσομένων, καὶ μάλις τούτοις δι' ὧν τὰ καθόλου καὶ ἀπλῶς τὰ τῶν πραγμάτων σημαίνοντες, ὡς ἀν ὠρισμένην καὶ ἡμῖν καταληπτὴν ἔχοντα τὴν φύσιν. πρὸς γὰρ τὸ κατορθῶν καὶ τὴν πρώτην τῶν ὀνομάτων θέσιν, ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα παντοδαπῶς μεταβαλλεῖς πεφυκότων, τύχηρ δὲ καλεῖν τῇ φήμῃ συνεργόν) ὅτε ὅπως φύσι ὡς Ἡράκλειτος ἔλεγεν· εἶναι γὰρ αὐτὰ καὶ θέσει, τὰ μὲν πολλὰ τῶν ταξάμενων τοῖς καθ' ἕκαστα καὶ καὶ τὸ φορτικὸν τούτο τὸ ὑπὸ τῷ Ἑρμογένῃ λεγόμενον θέσει, καὶ ὅσα μέντοι τὴν αἰδίον σημασι φύσιν, καὶ ταῦτα θέσει καὶ τὸ δευτέρον τῶν τῷ θέσει σημασσομένων. ὅθεν ὅν πρὸς ταῦτα διάφορον ὅδε ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τούτοις διατάττει, λέγων ὅθεν τῶν ὀνομάτων εἶναι φύσει. τούτο γὰρ αὐτῶν ἀποφάσκει τὸ φύσει ὅπερ ἐπρέσβειον οἱ Ἡρακλείτειοι, καθάπερ καὶ Πλάτων, ὅτι ἀν ὅδ' αὐτὸς παραιτησάμενος ὅπως αὐτὰ καλεῖται φύσει, ὡς ὁ θεῖος ἄξιός Πλάτων. δηλοῖ δὲ τούτο ἐν πολλαῖς τῶν πραγματειῶν ἑαυτοῦ, σύμφωνα δεικνύναι τοῖς πράγμασι τὰ ὀνόματα πειρώμενος, καθάπερ ἐν μὲν τῇ Φυσικῇ Ἀκροάσει (26 et 47) τὸ τῷ αὐτομάτῳ ὄνομα καὶ τὸ τῷ κενῷ, ἐν δὲ τοῖς Μεταφυσικαῖς (19 et 10) τὸ τῆς ψευδούς καὶ τὸ τῷ ὑετῷ. καὶ ὅσα μέντοι πάντα αὐτὸν ὀνόματα ἴσμεν, ὡς τὸ τῆς ἐντελεχείας ἐπὶ τῷ εἶδος ἢ τῷ ὄντι ἐπὶ τῶν ἀπλῶν ἐν τοῖς συλλογισμοῖς φωνῶν ἢ τὸ τῷ χρεῖος ἐπὶ τῆς τοιαύτης τῶν προτάσεων συμπλοκῆς, καὶ ἐν αὐτῷ πᾶσι περὶ Ἑρμηνείας βιβλίῳ τὸ τῷ ἀορίστῳ ὀνόματος ἢ τὸ τῷ ἁπλοῦς ῥήματος ἢ τὸ τῆς ἀντιφάσεως, ὑπ' αὐτῷ τεθέντα σαφέστατα δηλοῖ τὴν περὶ τούτων τῷ φιλοσόφῳ διάνοιαν. . . τὸ δὲ πλή-

θος τῶν ὀνομάτων ὕδαμῶς φήσομεν κωλύειν ἕκαστον αὐτῶν οἰκεῖον εἶναι τῇ φύσει τῷ ὀνομαζομένῳ· καθάπερ γὰρ εἰκόνας ἐνδοχῶς πλείονας εἶναι τῷ αὐτῷ ἀνθρώπῳ, ὅλης μὲν ὕσας διαφόρου, χαλκῆς εἰ τύχοι ἢ ξυλίνης ἢ λιθίνης, πάσας δὲ ἔχουσας τὴν πρὸς αὐτὸν ὁμοιότητα, τὴν αὐτὴν καὶ ἐνταῦθα τρόπον ὅθεν κωλύει τὴν αὐτὴν φύσιν δι' ἄλλων καὶ ἄλλων ὀνομαζέσθ συλλαβῶν, μᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ὕσας κατ' ἄλλην καὶ ἄλλην ἐννοίαν ἐκ πασῶν σημασινομένης, ὥσπερ τὸ ἄνθρωπος ὄνομα καὶ τὸ μέρος καὶ τὸ βροτὸς σημαίνει ταυτόν, ἀλλὰ τὸ μὲν καθ' ὃ ἀναθρεῖ ὃ ὅπως, τὸ δὲ καθ' ὃ μερισθῇ 10 ἔχει φωνήν, τὸ δὲ καὶ τὴν εἰς γένεσιν τῆς ψυχῆς πτώσιν καὶ τὴν ἐντεῦθεν μολυσμόν. ἢ καὶ ὡς πρὸς τὸ σύνθετον, ἄνθρωπος μὲν καὶ τὸ διαρθρῶν τὴν ὅπα ἢ ἄνω ἔχειν τὸς ὠπας, μέρος δὲ ὡς μεμερισμένην χρώμενος τῇ ὀπί, βροτὸς δὲ ὡς μορτὸς καὶ μοιρητός, διὸ καὶ τὸ "εἰδείμαμεν ἄτσα μορτοί" φησιν ὁ Κυρηναῖος (Callimach. fr. 271). εἰ δὲ ταῦτα ὀρθῶς λέγεῖ, δῆλον ὡς ὅτι ἀποδεξόμεθα τὴν διαλεκτικὴν Διόδωρον πᾶσαν οἰόμενον φωνῇ σημασσομένην εἶναι, καὶ πρὸς πῶς τῶν καλέσαντα τῶν ἑαυτοῦ τῶν οἰκετῶν τῷ συλλογιστικῷ συνδέσμῳ, ἀλλὰ μὴν καὶ ἄλλον ἄλλῳ συνδέσμῳ· ποῖαν γὰρ ἔχουσιν αἱ τοιαύται φωναὶ σημασίαν φύσεως τινος ἢ προσώπου, καθάπερ τὰ ὀνόματα, ἢ ἐνεργείας ἢ πάθους, καθάπερ τὰ ῥήματα, χαλεπὸν καὶ πλάσαι ἐπεὶ δὲ ἕτεροι τὸ θέσει τῶν ὀνομάτων ἐξορίζουν ἐπιχειροῦσιν, ὥσπερ ὁ Πατράϊος ὁδὸς ἀρείος, τὰς εὐχὰς ἡμῶν καὶ τὰς ἀράς παραφέροντες, ἐν αἷς τὰ ὀνόματα ἡμῶν λεγόμενα ἢ ὠφελῶν ἐναργῶς τὸς ὀνομαζομένους ἢ βλάπτουσι, καίτοι τῆς συνθήκης ἀνθρώπων μὲν εἰκότως πρὸς ἀνθρώπους γενομένης, ἀνθρώπων δὲ πρὸς θεοὺς ὅδε μέχρις ἐπινοίας ὑφίστασθ δυναμένης, ῥητέον καὶ πρὸς τούτους ὅτι λογικὸς ἡμᾶς καὶ αὐτοκινήτους ὑποστήσαντες οἱ θεοὶ πολλῶν πράξεων κυρίως εἰκότως κατέσχον. . . ἐξῆς δὲ τούτοις ἐπισκεψώμεθα τὴν συλλογισμὸν ὅν ὁ Ἀφροδισιεύς ἐξηγητὴς ἐκτίθει (*) κατὰσκευάζειν δοκῶντα μόνως εἶναι φύσει τὰ ὀνόματα καὶ τὰ ῥήματα. τὰ γὰρ ὀνόματα, φησὶ καὶ τὰ ῥήματα φωναί, αἱ δὲ φωναὶ φύσει, τὰ ἄρα ὀνόματα καὶ τὰ ῥήματα φύσει. πρὸς ταῦτα τοίνυν ῥητέον ὅτι τὰ ὀνόματα καὶ τὰ ῥήματα ὅχι ἀπλῶς ἀν λέγοντο εἶναι φωναί, ἀλλὰ καὶ τὴν ὕλην.

Ε. 33 b. εἰ δὲ τὸ ὄνομα καὶ σύμβολον καὶ ὁμοίωμα τεχνητὸν 16 αὐτῶν καλεῖν, ὃ θαυμαστόν· ἔσαι γὰρ τὸ μὲν ἀσκόπως τεθὲν μόνως σύμβολον, τὸ δὲ καὶ λόγον, ὡς μὲν δυναμένον ἐξ ἄλλων καὶ ἄλλων συγκείσθ συλλαβῶν, ἑοικὸς τοῖς συμβόλοις, ὡς δὲ τῇ φύσει τῷ ὀνομαζομένῳ προσῆκον, ὁμοίωμα καὶ ὃ σύμβολον. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὥσπερ πορίσματα ληπτέον ἐκ τῶν εἰρημένων, συναδόντα τοῖς ἐν Κρατύλῳ (p. 430 sqq.) περὶ τῷ ὀνόματος ὑπὸ τῷ Σωκράτους παραδεδομένοις· καὶ γὰρ ἐκεῖνος τὸ ὄνομα μίμημα φησιν εἶναι τῆς ἐκάς ὕσας, διὰ φωνῆς ἐνάρθου, ταύτην δὲ εἰπεῖν ἐκ χορδαίων καὶ συλλαβῶν κατεσκευασμένον, ὥσπερ τὰ ῥήματα τῶν ἐπακολυθόντων (τυτέσι τῶν ὑπαρχόντων) ταῖς ὕσας, μιμήματα εἶναι λόγον δὲ τὴν ἐξ ἀμφοῖν, τῷ τε ὀνόματος καὶ τῷ ῥήματος, συγκει-

(*) M. Erhes. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος φύσει μόνον αὐτὰ φησι. cf. Metaph. f. 5.

μενον, ὡς ἂν καὶ αὐτὸς διὰ τε τούτων καὶ τῶν ἐν τῷ Σοφιστῇ (p. 261 sqq.) βηθέντων πρὸ τῷ Ἀριστοτέλει μόνῃ τῷ λόγῳ κυρίως μέρη τὸ ὄνομα καὶ τὸ ἔξιμα εἶναι τιθέμενος.

16^a f. 34. τὸ δὲ "ὡν ὕδεν ἐξιν ὄνομα" ἢ ἀντὶ τῷ ὑδαίνῃ, 29^a ὡν ἰσφῶν ὑδαίνῃ ἐξιν ὄνομα (*), ἢ κατ' ἑλλειψιν τῷ φθέγματι, ὡν θηρίων ὕδεν φθέγμα ἐξιν ὄνομα. ὃ γὰρ δῆλον λέγειν ἂν μὴ εἶναι ὀνόματα τῶν φωνῶν τῶν ἀλόγων ζώων. λέγει γὰρ ἢ μὲν τις ὑλακή, ἢ δὲ χρεμετισμός ἢ μηχανή. ταῦτα ἐξηγησάμενος περὶ μὲν τῶν λοιπῶν ὕδεν προσθήσει, τὰ τε φωνῇ καὶ τῷ σημαντικῇ, ὡς προφανῶν λίαν ὄντων, προχειρίζετο δὲ τὴν περὶ τῷ ἀόριστῃ ὀνό- 10 ματος λόγον.

16^a τὸτο νῦν ἐκίνησε τὸ θεωρήμα, διότι ἐώρα μὲν καὶ τὰς τοιαύ- 30 τας φωνὰς παραλαμβάνομενας πολλάκις ἐν ταῖς ἀποφάνσεσιν, ὡς ὅταν εἰπωμεν ἕκ ἄνθρωπος περιπατεῖ, ὕδενος δὲ ὀνόματος ἡξωμένης ὑπὸ τῶν παλαιότερων. διδάσκει τοίνυν καὶ τίσι τῶν ὀνομασμένων φωνῶν ὑποπευθεῖεν αἱ αὐταὶ εἶναι, μὴ ὕσαι κατ' ἀλήθειαν αἱ αὐταί, καὶ πῶς δίκαιον αὐτάς ὀνομαζέειν.

16^a f. 34 b. διὰ ταῦτα τὸ ὅλον τὸτο ἀόριστα ὀνόματα κελεύει 32 αὐτάς προσαγορεύεσθαι, ὀνόματα μὲν, διότι, ὅπερ ἐν τοῖς ἐξῆς βη- θήσετο περὶ αὐτῶν, ἐν πῶς σημαίνει καὶ ταῦτα, οἷον τὸ περὶ τὸ ὠρι- σμένον ἅπαν ὡς ἐν, οἷον τὸ ἕκ ἄνθρωπος τὸ περὶ τὸν ἄνθρωπον ἅπαν ὡς ἐν κατ' αὐτὸ τὸτο καθ' ὃ πάντα κοινόν τι ἔχει, τὸ μὴ εἶναι ὅπερ ἄνθρωπος. ἀόριστα δὲ, διότι τὸ ὑπ' αὐτῶν σημαίνονμενον ἕκ ὑπαρξίν τινα πράγματος σημαίνει, ὅπερ τοῖς ὀνόμασιν ἔθος, ἀλλ' ἀνυπαρξίαν, ὅσι τε ὁμοίως καὶ μὴ ὅσιν ἐφαρμοζοσαν.

16^a περὶ τῆς κατ' εὐθείαν γινομένης τῶν ὀνομάτων προφορᾶς 33 εἰσθε παρὰ τοῖς παλαιῶς ζητεῖσθαι πότερον πτωσὶν αὐτὴν προσθῆκει καλεῖν (*) ἢ ὑδαμῶς, ἀλλὰ ταύτην μὲν ὄνομα ὡς κατ' αὐτὴν

(*) Boeth. II. p. 302: quidam enim pisces non voce sed 30 branchiis sonant, et ut Porphyrius autumat, cicada per pectus sonitum mittit; quorum omnium nihil est nomen. Leo Magent. τὸ δὲ "ὡν μηδὲν ἐξιν ὄνομα" ἐνόμισάν τινες λέγειν αὐτὸν ὅτι τῶν θηρίων ἕκ ἐξιν ὄνομα καὶ μὴ καλεῖται ἄρκος καὶ λίων καὶ τὰ λοιπὰ ἰδίῳ ὀνόμασιν. ἕτεροι δὲ ἐνόμισαν ὅτι τῶν φωνῶν τῶν θηρίων ἕκ ἐξιν ὄνομα, ὅπου γὰρ ἐπὶ λέοντός φασιν βρυχῆσθαι καὶ βρυχᾶσθαι, ἐπὶ λύκασι ὠρεῖν, καὶ 35 συρίζειν ἐπὶ ὄφει, βληχᾶσθαι ἐπὶ προβάτοις, μυκάσθαι ἐπὶ βοῶν, ἐπὶ κορωνῶν κράζειν, ἐπὶ γλαυκῶς κικκαβίζειν, ἐπὶ ἀηδέσι ἀδειν, ἐπὶ ὀρνίθων κατοικιδίων κακκαίζειν, ἐπὶ ἱπποῖν χρεμετίζειν, ἐπὶ κυσὶν ὑλακτεῖν. ἀλλ' ὅτι αἱ ἐκφωνήσεις αὐτῶν, καίπερ ὄνομα ἔχουσι, τὰ εἰρημένα ὀνόματα ἴα εἰσθ.

(*) Leo Magent. καὶ παρατηρήσειν ὅτι ὁ Ἀριστοτέλης τὴν εὐθείαν 40 ὄνομα καλεῖ, τὰς δὲ πλάγιαι πτώσεις ὡς ἀπὸ τῷ ὀνόματος πέπτωκυίας. οἱ δὲ Στωϊκοὶ καὶ οἱ τίτιοι ἀκολουθῶντες γραμματικῶς τὰς πέντε πτώσεις ὀνομάζουσι, διότι, φασί, ἀπὸ τῷ νοήματος καὶ ἡ εὐθεῖα ἔπτεσε καὶ αἱ λοιπαὶ οἷον ἐνπὸν ἱπποῖν καὶ ἄφως εἶπον ἱππος, καὶ τὸ νόημα μετέπεισε εἰς φωνήν. τὸτο δὲ φασιν αὐτὰ διαφέρειν εὐθείαν πλάγιον· ὥσπερ γὰρ, φησὶ, εἰ τις κατασχὼν γραφεῖον ἴδῃ αὐτὸ καὶ πέπτωκε, καὶ εἰ μὲν ὀρθὸν πέσοι, λέγεται ὀρθή πτώσις, εἰ δὲ πλάγιον, πλάγια πτώσις, ἔτω καὶ ἐπὶ τῷ νοήματος. λέγουσι δὲ πρὸς αὐτὸς οἱ Περιπατητικοὶ ὅτι τὸτο τῷ λόγῳ καὶ τὸ ῥῆμα πτώσις ἐστίν, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐπίρρημα τὸ μὴδὲ κλίσιν ἐπιδοχόμενον ἐπι-

κάσκει τῶν πραγμάτων ὀνομαζόμενον, τὰς δὲ ἄλλας πτώσεις ὀνό- 45 ματος, ἀπὸ τῷ μετασχηματισμῷ τῆς εὐθείας γινόμενας. τῆς μὲν ὅν δευτέρας προΐσατο δόξης ὁ Ἀριστοτέλης, καὶ ἔπονται γὰρ αὐτῷ πάντες οἱ ἀπὸ τῷ Περιπατῶν, τῆς δὲ προτέρας οἱ ἀπὸ τῆς Στωϊκῆς καὶ ὡς τούτοις ἀκολουθῶντες οἱ τὴν γραμματικὴν μετιόντες τέχνη. λεγόντων δὲ πρὸς αὐτὸς τῶν Περιπατητικῶν ὡς τὰς μὲν ἄλλας τέσσαρας εὐκρίτως λέγομεν πτώσεις διὰ τὸ πεπτωκέναι ἀπὸ τῆς εὐθείας, τὴν δὲ εὐθεῖαν καὶ τίνα λόγον πτωσὶν ὀνομαζέειν δίκαιον ὡς ἀπὸ τίνος πεσῶσαν; (δῆλον γὰρ ὅτι πᾶσαν πτωσὶν ἀπὸ τίνος ἀνωτέρω τεταγμένη γίνεται προσθῆκει), ἀποκρίνοντο εἰ ἀπὸ τῆς Στωϊκῆς ὡς ἀπὸ τῷ νοήματος τῷ ἐν τῇ ψυχῇ καὶ αὕτη πέπτωκεν· ὃ γὰρ ἐν αὐτοῖς ἔχομεν τῷ Σωκράτει νόημα δηλωσάτω βεβλόμενον, τὸ Σωκράτης ὄνομα προφερόμεθα· καθάπερ ὅν τὸ ἀκρωθεν ἀφεσθὲν γραφεῖον καὶ ὀρθὸν παρὲν πεπτωκέναι τε λέγει καὶ τὴν πτωσὶν ὀρθὴν 50 ἐχρήσασθαι, τὴν αὐτὴν τῶν εὐθεῖαν πεπτωκέναι μὲν ἀξιοῦμεν ἀπὸ τῆς ἐνοίας, ὀρθὴν δὲ εἶναι διὰ τὸ ἀρχέτυπον τῆς καὶ τὴν ἐκ- φωνήσιν προφορᾶς. ἀλλ' εἰ διὰ τούτου, φασὶν οἱ ἀπὸ τῷ Περιπατῶν, τὴν εὐθεῖαν πτωσὶν ἀξιοῦτε καλεῖν, συμβήσετο καὶ τὰ ῥήματα πτω- σεις ἔχειν καὶ τὰ ἐπὶ ῥήματα τὰ μὴδὲ κλίσιν ἀνέχεσθαι πεφλεκέναι· ταῦτα δὲ ἐναργῶς ἄτοπα καὶ ταῖς ὑμῶν αὐτῶν παραδόδοσι μαχό- 55 μενα. τὰ αὐτὰ δὲ λέγειν ἀρμόσει καὶ πρὸς τὴν γενικὴν τὴν ὀνομα- ὑποτιθεμένης καὶ ἀπ' ἐκείνης πεπτωκέναι τὸ καθ' ἕκαστον ὄνομα λέγον- τας· ὅτε γὰρ διασαφῆσι τί ποτε ἐξιν ὃ καλεῖται γενικὸν ὄνομα, ὅτε εἰ τὴν ἐνοίαν αὐτὴν τῶν ὀνομάτων καὶ κοινῶς καὶ πάντες κατηγο- 25 ρόμενον λέγοιεν, ἰδίῳ τὴν τῷ ὀνόματος ἐρῶσιν· ὃ αὐτὸς γὰρ ἔχει λό- γος καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν τῷ λόγῳ μερῶν, ὥστε καὶ τὰ καλέμενα θέ- ματα τῶν ῥημάτων κατ' εὐθεῖαν ἐρῶμεν προάγει πτωσὶν, καὶ τῶν ἄλλων τῶν λεγομένων περὶ τῶν τῷ λόγῳ μερῶν ἕκαστοι ὡσαύτως. διὰ ταῦτα μὲν ὅν τὴν Περιπατητικὴν περὶ τούτων δια- 30 ταξιν προτιμητέον.

f. 36 b. πάντι καλῶς ὁ φιλόσοφος ἐπεσημῆκατο Πορφύριος 40 ὅτι τὸ ἐξιν ἕκ ἀντὶ πάντες εἴληπτο ῥήματος, ἀλλ' αὐτὸ μόνον τὸ ἀπὸ τῷ ὄντος παρηγμένον καὶ τὴν ὑπαρξιν σημαίνον λαμβάνετο, ὡς μὲν μὲν τῷ ὀνόματος αὐτοτελῇ ποῦν λόγον, μὲν δὲ τῶν πτωσέων 35 ἑλλειπῇ· πολλὰ γὰρ ἐξὶ ῥήματα συνταττόμενα ταῖς πτωσέσι καὶ ποιῶντα λόγους ἀληθεῖς ἢ ψευδεῖς, τοῖς δὲ ὀνόμασι συντάττεται ἢ δυνάμενα, ὡς τὸ μεταμέλει, οἷον Σωκράτει μεταμέλει, καὶ τῷ Σωκράτει μεταμέλει ἀσύντακτον. ἐν οἷς καὶ προσισορεῖ τῇ τῶν Στωϊκῶν διάταξιν περὶ τῶν κατηγορουμένων ὄρων ἐν ταῖς 40 προτάσεσιν ὕσαν τοιαύτην. τὸ κατηγορούμενον ἦτοι ὀνόματος κα- τηγορεῖτο ἢ πτώσεως, καὶ τούτων ἑκάτερον ἦτοι τέλειον ἐξιν ὡς κα- τηγορούμενον καὶ μὲν τῷ ὑποκειμένῳ αὐταρκες πρὸς γένεσιν ἀποφά- σεως, ἢ ἑλλειπὲς καὶ προαίτης τινος δεόμενον πρὸς τὸ τέλειον ποιῶσιν

διέταται πτώσεις, ὅπερ ἄτοπον. ὅτι δὲ πτώσεις καλεῖται οἱ φιλόσοφοι μόνον τὰς παρὰ τοῖς γραμματικαῖς καλυμμένας πλάγιαι, ἀλλὰ καὶ τὰς τὰς παραγωγὰς καὶ τὴν σχηματισμὸν, οἷον τὸ δίκαιον καὶ δικαίως καὶ δι- 45 καίστερον καὶ δικαιοτάτος καὶ ὁ δίκαιος καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα.

κατηγορούμενον. ἂν μὲν ὄνοματός τι κατηγορηθὲν ἀπόφανσιν
 παῖ, κατηγορήματα καὶ σύμβαιμα παρ' αὐτοῖς ὀνομαζέ(ν) (σημαίνει
 ὡς ἐπεριπατεῖ, οἷον Σωκράτης περιπατεῖ· ἂν
 δὲ πτώσεως, παρασύμβαιμα, ὡσανεὶ παρακείμενον τῷ συμβά-
 μετι καὶ ὃν οἷον παρακατηγορήματα, ὡς ἔχει τὸ μεταμέλει, οἷον
 Σωκράτης μεταμέλει· τὸ μὲν γὰρ μεταμελεῖ(ν) σύμβαιμα, τὸ
 δὲ μεταμέλει παρασύμβαιμα, ὃ δυνάμενον ὀνόμασι συνταχθὲν
 ἀπόφανσιν ἐργάσασθαι, οἷον Σωκράτης μεταμέλει (ὑδαμῖα γὰρ τὸ
 ἐπίφανσις), ἀλλ' ὅτε κλίσιν ἐπιδέξασθαι δυνάμενον, ὡς τὸ περι-
 πατεῖ περιπατεῖ, ὅτε συμμεταχηματιζήσεται τοῖς
 ἰσχυρίσιν· ὡς περὶ γὰρ λέγομεν τὴν μεταμέλει, ὅτω καὶ τέτοις
 μεταμέλει καὶ πάλιν, ἂν μὲν τὸ ὄνοματός κατηγορούμενον δέ(ν)
 πρῶτης πτώσεως ὀνοματός τις πρὸς τὸ ποιῆσαι ἀπόφανσιν,
 ἑταπτον ἢ κατηγορήματα λέγε(ν), ὡς ἔχει τὸ φιλεῖ καὶ τὸ εὖνοε(ν), οἷον
 Πλάτων φιλεῖ· τὴν γὰρ προσθεὶν τὸ τίνα, οἷον Δίωνα, ποιεῖ
 ὡς μέν(ν) ἀπόφανσιν τὴν Πλάτων Δίωνα φιλεῖ. ἂν δὲ τὸ τῆς
 πτώσεως κατηγορούμενον ἦ, τὸ δέον ἑτέρα συνταχθῆναι πλα-
 γῆ πτώσει πρὸς τὸ ποιῆσαι ἀπόφανσιν ἑταπτον ἢ παρασύμβαιμα
 λέγε(ν), ὡς ἔχει τὸ μέλει, οἷον Σωκράτης Ἀλκιβιάδους μέλει. ταῦτα
 δὲ πάντα καλῶσι ῥήματα. καὶ τοιαύτῃ μὲν ἢ τῶν Στωϊκῶν περὶ τῶ-
 ν(ν) παρὰδοσις· ἡμεῖς δὲ συγκεφαλαιώμενοι τὰ περὶ τῶ ὀνόμα-
 τος ῥήματα τῷ Ἀριστοτέλει λέγομεν ὡς ἔξαι τὸ καὶ τὴν νῦν παρὰ-
 δοσιν κυρίως ὄνομα φωνῇ σημαντικῇ καὶ συνθήκῃ ἄνευ χρόνου,
 ὡς μὲν μέρος σημαντικὸν κεχωρισμένον, ὠρισμένον τι σημαί-
 νου καὶ μὴ τῷ ἔξιν ἢ τῷ ἦν ἢ ἔξαι ἀληθεύουσα ἢ ψευδομένη. ἀλλὰ
 δὲ τὰ αἰτίαν ἔκ ἐξ ἀρχῆς ὁ Ἀριστοτέλης τῶν ἀποδοθέντων τῷ
 ὀρισμῷ, ὡς μὲν ἐνοχλεῖν τὴν λόγον μήτε τὰ
 ἄλλα ὀνόματα μήτε τὰς πτώσεις· φασὶ δὲ ὅτι πολλὰ ἐς παρ'
 αὐτῶν τὸ ὀνόματος σημαίνουσα.

Ε 38 b. τῆς μέντοι ῥήσεως τὸ "λόγος δὲ ἔξιν αὐτῷ τὰ μὲν
 ἄλλα καὶ τὰ αὐτὰ" λέγε(ν) μὲν περὶ τῷ προφερομένῃ κατὰ τινα
 πῶσιν ὀνόματος, ὅτι ἔξαι τὴν ὀρισμῷ, ὃν ἐκάλεσε λόγον, καὶ μὲν
 τὰ ἄλλα μὲν διαφέροντα τῷ ἐξ ἀρχῆς ἀποδοθέντος ὀρισμῷ τῷ
 ὀνόματος (καὶ γὰρ τὸ φωνῇ σημαντικῇ καὶ συνθήκῃ ἄνευ χρόνου,
 ὡς μὲν μέρος σημαντικὸν κεχωρισμένον), πλεονάσαντα δὲ τῷ
 τῇ διακρίσει τὰς πτώσεις ἀπὸ τῷ κυρίως ὀνόματος διαφορᾷ, τῷ
 τὰς μὲν πτώσεις μὴ μόνον τῷ ἔξιν ἢ τῷ ἦν ἢ ἔξαι λεγομένης μήπω
 πρὸς τελείαν ἀπόφανσιν, διὰ μήτε ψεύδεσθαι μήτε ἀληθεύειν, τῷ
 δὲ ὀνόματι καὶ μόνον ἐν τι τῶν ῥημάτων ἀρκεῖν πρὸς τὴν γένεσιν
 τῆς τελείας ἀποφάνσεως (*). εἰληπ(ν) δὲ καὶ ἀπὸ τῆς Ἀττικῆς

συνθεσίας τῶν εἰς δῆμον πλείονα ἅμα ψηφίσματα εἰσφέροντων·
 ὁ γὰρ τοι γραμματεὺς τὸ μὲν πρῶτον τῶν γεγραμμένων ψηφισ-
 μάτων ἀναγνώσκων τῷ δῆμῳ τὸ τε ὄνομα ἔλεγε τῷ γεγραφό-
 τος καὶ τὴν πατέρα καὶ τὸ πρᾶγμα καὶ τὴν δῆμον, οἷον "Δημοδῆνης
 Δημοδῆνης Παιανιεύς ψηφίσματα εἰσφέρει τοῖσδε," τὸ μέντοι δεύ-
 τερον ἢ καὶ τρίτον, εἰ ὅπως ἔτυχεν, ἐμφανίζων ἐνεδείκνυτο μόνον
 ὡς καὶ ἄλλο τῷ αὐτῷ ἀνδρὶ ἀναγνώσε(ν) ψηφίσματα, τῷ πρὸ τῆς
 ἀναγνώσεως αὐτῷ λέγειν πρὸς τὴν δῆμον "τὰ μὲν ἄλλα καὶ τὰ αὐτὰ,
 ψηφίζε(ν) δὲ καὶ ταῦτα." διὰ καὶ ἐν τῷ Γοργίᾳ Σωκράτης (p. 526 c)
 τῇ αὐτῇ ταύτῃ λέξει χρησάμενος τοῖς ἐν τῷ δῆμῳ συγγραφομέ-
 νοις αὐτὴν ἀνέθηκεν.

Ε 39. ἢ μὲν τελεία τῷ ὀρισμῷ τῷ ῥήματος ἀπόδοσις εἴη ἂν
 παραπλησίως τῷ ἀποδοθέντι τῷ ὀνόματος ὄρω, φωνῇ σημαντικῇ
 καὶ συνθήκῃ, προσσημαίνουσα χρόνον, ἥς μέρος ὅδεν σημαίνει χω-
 ρίς· ἅτε δὲ συντομίας ὡς ἐραστῆς ὁ Ἀριστοτέλης, ὅσα κοινὰ ἦν τῷ
 ῥήματι πρὸς τὸ ὄνομα ὑπερβάς ὡς ἡδὴ ῥηθέντα ἐν τῷ τῷ ὀνόμα-
 τος λόγῳ, ἀπὸ τῷ καθ' ὃ διαφέρει τὸ ῥήμα τῷ ὀνόματος (διαφέρει
 δὲ τῷ προσσημαίνειν χρόνον) ποιεῖ(ν) τὴν περὶ αὐτῷ διδασκαλίαν.
 ἀλλ' εἰ τῷ ὅπως ἔχει, τί δὴ ποτε προσθε(ν) τὸ "ὅ μέρος ὅδεν
 σημαίνει χωρίς," ὅπερ καὶ ἐν τῷ λόγῳ τῷ ὀνόματος παρεληπ(ν);
 λεγέτω τοῖσιν πρὸς ταύτην τὴν ἀπορίαν ἐκείνῳ τὸ Πορφύρειον,
 ὡς εἰσι λόγοι τινὲς ἐκ ῥημάτων συγκεῖμενοι ὡς τὰ μέρη σημαν-
 τικὰ ἔξιν, αὐτὰ λέγω τὰ ῥήματα ἐξ ὧν οἱ λόγοι συντιθεν(ν), οἷον
 ὅταν εἴπω τὸ βαδίζειν κινεῖσθαι ἐξ(ν)· τὸ γὰρ βαδίζειν καὶ τὸ κινεῖσθαι
 ἐξ(ν) τῷ ὅλῳ λόγῳ μέρη ὄντα σημαντικά ἐξ(ν) καθ' ἑαυτὰ. ἵνα
 ὅν διακρίνῃ τὰ ῥήματα τῶν τοιούτων λόγων οἷς τὰ ἄλλα μέρη τῷ
 ὀρισμῷ τῷ ῥήματος ἐφαρμόττει, λέγω δὲ τὸ φωνῇ, τὸ σημαν-
 τικῇ, τὸ καὶ συνθήκῃ, τὸ προσσημαίνουσα χρόνον, αὐτὴν ἀναγ-
 καίως καὶ ἐνταῦθα προσέθηκε τὴν διαφορὰν. ἀλλὰ πῶς ὃ σημαί-
 νειν χρόνον ἀλλὰ προσσημαίνειν ἔφη τὸ ῥῆμα; ἢ διότι σημαίνειν
 μὲν ἔξιν, ὡς καὶ πρότερον ἔλεγμεν, τὸ προηγουμένης δηλῶν τι,
 προσσημαίνειν δὲ τὸ πρὸς τῷ πρῶτῳ δηλωμένῃ καὶ δεύτερον λόγον
 καὶ ἄλλο τι συνεμφαίνειν· τὰ δὲ ῥήματα προηγουμένης μὲν ἐνεργείας
 ἔχον τῶς ἢ πάθῃ δηλῶσαι βυλόμενοι φθεγγόμεθα, τὰς δὲ προ-
 σόντας χρόνος ταῖς ἐνεργείαις ἢ τοῖς πάθεσι, καθ' ὅς εἵναι λέγον(ν)
 ἢ γεγονέναι ἢ ἔσεσθαι, μὴ τῶν ὡς περὶ συναναφανομένων ὀρίωμεν.
 ἐξ(ν) δὲ λοιπὸν καὶ τὴν σύνταξιν ἦν ἐν ταῖς προτάσεσι κατέχει τὸ
 ῥῆμα, διδάσκει ἡμᾶς ὁ Ἀριστοτέλης, λέγων "καὶ ἔξιν αἰεὶ τῶν
 καθ' ἑτέρῃ λεγομένων σημειῖν." τὸ δὲ ἔξιν ὅτι τὴν τῷ κατηγο-
 ρημένῳ χώρῃ αἰεὶ καταλαμβάνει τὰ ῥήματα καὶ ὅχι τὴν τῷ ὑπο-
 κειμένῳ. καὶ τὸτο εἰκότως· εἰ γὰρ ἐνεργειῶν ἢ παθῶν εἰσι σημαν-
 τικά, ταῦτα δὲ ἔκ ἔξιν ἀπολελυμένα καὶ καθ' ἑαυτὰ ὑφεστώτα
 ἀλλ' ἐφ' ἑτέρα τὴν ἀναφορὰν ἔχοντα τὰ ἐνεργῶντα ἢ πάσχοντα,
 δηλονότι προσήκον αὐτοῖς ἂν εἴη τὸ κατηγορεῖσθαι ἐκείνων. ὅτω
 δὲ καὶ ὁ Πλάτων περὶ τούτων διατάττε(ν) λέγων ἐν τῷ Σοφιστῇ
 (p. 261)... δι' ὧν καίτιον φανερόν, ὅτι πρὸ τῷ Ἀριστοτέλει ἵνα
 λόγον εἶναι φησιν (ὁ Πλάτων) τὴν ἐνὸς πράγματος ὄντα σημαν-
 τικὸν (τὸτο γὰρ τὸ "δηλῶντα τι"), ἐπεὶ καὶ τὰ ἀναρμότως ἔχοντα,

(*) Similia apud Leonem Magentinum. M. Ephes. εἴτε δὲ "τὰ
 καὶ ἄλλα κατὰ τὰ αὐτὰ" χρησάμενος Δημοσθενικῇ χαρακτῆρι· ἐκείνος γὰρ
 καὶ τὸ πρὸς ὅδῳ μεμετρημένον καὶ ἴσον λέγει, καὶ μὴ θέλει τὰς μετὰ τὸν
 ὀρισμῷ ἀδυνατίαν καταλαμβάνειν, ἐν μὲν τῇ πρώτῃ ὑποθέσει καὶ ῥήματα
 καὶ ὀνόμαζοι καὶ δημαγωγῶν καὶ ἄλλα τινὰ, ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ ἢ καὶ τῇ
 πρὶν ὑποθέσει, μὴ θέλων ἐν κοινῇ τὸν καιρὸν ρυθισκεσθαι, εἰσεναι ὡς τὸν
 ὅρον τῆς παρίσης ὑποθέσεως ὁ Δημοσθένης ὁ τὰ ἄλλα κατὰ ταῦτα καὶ
 ταῦτα ὑπερέχειται.

τὸτο δὲ ἐστὶ τὰ ἐφεξῆς ἀλλήλοις εἰρημένα ὀνόματα χωρὶς ῥήματος ἢ ῥήματα χωρὶς ὀνόματος, σημαίνει πάντως, ἀλλὰ πλείονα καὶ ὅτι.

163 ε. 40 b. καὶ τὸ αἰεὶ δὲ ἐν μάτην πρόσκειται ἐν τῷ "καὶ ἔστιν αἰεὶ
7. τῶν καθ' ἑτέρου λεγομένων σημειῶν." τὸτο ἥδ' ἡ μάστις τὴν ιδιότητα τῶν ῥημάτων ἐμφανίζει, ἐπεὶ καὶ ὀνόματά τινα ὕδεν κωλύει κατηγορεῖσθαι ποτέ, ὡς τὸ ζῶον τῷ ἀνθρώπῳ, ἀλλ' ἐκεῖνα ὅτε τῶν μόνως καὶ αἰεὶ κατηγορουμένων ἐστίν, ὅτε καθ' ἑαυτὰ ὀνόματα τινὸς κατηγορούμενα ῥήματος, οἷον τὸ ἔστιν ἢ ὅτι ἐστὶ, τέλειον πεφύκασιν ἐργαζέσθαι λόγον, τὰ δὲ γε ῥήματα, τὴν οἰκείαν σῶζοντα δύναμιν, μόνως καὶ αἰεὶ καθ' ἑαυτὰ κατηγορεῖσθαι συμβέβηκε.

163 μὲν δὲ τὸτο ὑπερβάς τὸ "ὅ μέρους ὕδεν σημαίνει χωρὶς,"
11. ὡς ἰκανῶς τυγχόν ἐξηγήσεως ἐν τοῖς περὶ τὸ ὄνοματος εἰρημένοις, ἐπὶ τὸ λοιπὸν μεταβαίνει, καὶ φησι τῶν καθ' ἑτέρου λεγομένων εἰρημῶς σημαντικά εἶναι τὰ ῥήματα, "τῶν καθ' ὑποκειμένου ἢ ἐν ὑποκειμένου." τὸτο δὲ διότι τῶν ῥημάτων, ὥσπερ καὶ τῶν ὀνομάτων, τὰ μὲν ὡς κατ' ὕψος ὑπάρχοντα τοῖς ὧν κατηγοροῦν καὶ συμπληρωτικά αὐτῶν ὄντα λέγονται κατηγορεῖσθαι, ὅπερ ἐν ταῖς Κατηγορίαις ἐλέγεται καθ' ὑποκειμένου, τὰ δὲ ὡς συμβεβηκότα τοῖς ὑποκειμένοις, ὅπερ ἐν ὑποκειμένῳ προσαγορεύεται. . . ἵνα ὅν ἀμφω τὰ εἶδη τῆς κατηγορίας παραστήσῃ, διὰ τὸτο εἰπὼν ὅτι αἰεὶ κατηγορεῖσθαι φιλεῖ τὰ ῥήματα, ἐπήγαγεν ὅτως, ὅτι ποτὲ μὲν καθ' ὑποκειμένου ποτὲ δὲ ὡς ἐν ὑποκειμένῳ. ἀλλ' αὕτη μὲν ἢ ἐξηγήσεις ἀρμόσει τῆς γραφῆς ὅτως ἐχέσης ὡς παρεθέμεθα, καθάπερ ἐν τοῖς πλείστοις ἀντιγράφοις εὐρίσκομεν. εἰ δὲ καὶ ὅτω πινὲς ἐθέλοιεν ἔχειν τὴν γραφὴν, "καὶ αἰεὶ τῶν ὑπαρχόντων σημειῶν ἐστίν, οἷον τῶν καθ' ὑποκειμένου," καθάπερ ὁ φιλόσοφος Πορφύριος φησὶν, ἐρῶμεν ἐνταῦθα τὸ καθ' ὑποκειμένου παρελκόμενα καὶ ἀντὶ τῶ ἐν ὑποκειμένῳ· εἴθετο ἥδ' ἔστιν ὅτε τὸ ἐν ὑποκειμένῳ ἀδιαφόρως καλεῖν καθ' ὑποκειμένου. τούτων μὲν τὴν προτέραν γραφὴν τε καὶ ἐξηγήσασιν αἰρετέον. ὅτι δὲ καὶ ὑποκειμένου ποτε γίνετο ῥήματα, ὡς τὸ φιλοσοφεῖν ἐν τῷ "τὸ φιλοσοφεῖν ὠφέλιμόν ἐστι" καὶ τὸ βαδίζειν ἐν τῷ "τὸ βαδίζειν κινεῖσθαι ἐστὶ" καὶ ὅτι τότε ὅχι ὡς ῥήματα ἀλλ' ὡς ὀνόματα ἐν τοῖς λόγοις παραλαμβάνεται, διὸ καὶ τὸ ἄρθρον αὐτῶν προτάττει, εἰρημῶς πρότερον.

163 ε. 43. τῇ διαφορᾷ φησὶ μὴ κεῖσθαι ὄνομα ἐν τῇ συνθειᾷ,
14. τούτοις τῇ ιδιότητι τῶ ἀόριστου ῥήματος ἢ ἔχει παρὰ τὸ ὠρισμένον, ἢ ἰδιότητα ἐχρῆν τὸς τῶν ὀνομάτων πατέρας ἰδίας τινὸς ἐπωνυμίας ἀξιώσασθαι· διόπερ αὐτὸς ὄνομα αὐτῷ τιθέμενος ἀξιοῖ αὐτὸ καλεῖν ἀόριστον ῥήμα, ὅτι ὁμοίως, φησὶν, ἐφ' ὅταν ὑπάρχει, καὶ ἔντος καὶ μὴ ὄντος, τὸ ὑπάρχειν ἀντὶ τῷ ἀληθῶς κατηγορεῖσθαι λαμβάνων.

163 καὶ φησι τὰ μὲν ἐπὶ τῷ ἐνεσῶτος χρόνῳ λεγόμενα, ὅποιον ποτ'
16. ἂν ὥσι προσώπων, ῥήματα καλεῖν, οἷον τὸ ὑγιαίνειν καὶ τὸ ὑγιαίνειν καὶ τὸ ὑγιαίνει, ἐνεσῶτος δὲ τῷ ἐν πλάτει δηλονότι (καὶ ἥδ' ἐν ἀκκ-
ριαῖον λεγόμενον ὅτε ποιῆσαι τί ὅτε φθέγγεσθαι δυνατόν), τὰ δὲ τὸν περίεχον χρόνον προσσημαίνοντα (καλεῖ δὲ περίεχον τὸν τε παρεληλυθότα καὶ τὸν μέλλοντα ὡς τὸν ἐνεσῶτα περιέχοντα) πτώσεις ῥήματος, ὡς

ἀν γινόμενα καὶ παραχηματισμὸν τὸν ἀπὸ τῶν ῥημάτων τῶν ἐπὶ τῷ ἐνεσῶτος χρόνῳ λεγομένων· ὥς κυρίως ῥήμα τὸτο εἶναι τὸ ἐπὶ τῷ ἐνεσῶτος χρόνῳ λεγόμενον καὶ ὠρισμένον τι σημαῖνον. εἰ δὲ κἀνταῦθα τις ἀποροὴ διὰ τί μὴ ἐξ ἀρχῆς τὰς διαφορὰς ταύτας προσετίθει τῷ λόγῳ τῷ ῥήματος ὁ Ἀριστοτέλης, ὅτι ἄλλοι φησὶν ὅτι ἡμεῖς, καθάπερ Ἑρμῖνος, τὸν ἐξ ἀρχῆς ἀποδιδόμενον λόγον, ἀλλὰ πλείονα εἶναι παρὰ τῷ φιλοσόφῳ καὶ τῷ ῥήματος τὰ σημαίνοντα, καὶ ἄλλοι μὲν σημαίνοντα τὸν ἐξ ἀρχῆς ἀποδιδόμενον εἶναι λόγον, ἄλλοι δὲ τι διὰ τῶν νυνὶ προσθεμένων τὸν φιλόσοφον ὑπογράφειν· τριχῶς ἥδ' ἐν ῥήματι παρὰ τῷ Ἀριστοτέλει λεγόμενον εὐρήσεις.

ε. 44. παραδὸς ἡμῖν διὰ τῶν προειρημένων τὸν τῷ ῥήμα-
τος ὀρισμὸν (*), κοινώτερον τε καὶ εἰδικώτερον βύλας διὰ τούτων
εἰπεῖν ὅπως ἔχουσι τὰ ῥήματα πρὸς τὸ σημαίνειν τί ἀληθὲς ἢ ψεῦ-
δος. ἥδη μὲν κατ' ἀρχάς, ἐν οἷς περὶ τῆς πρὸς ἀλλήλα χέσεως τῶν
τε πραγμάτων καὶ τῶν νοημάτων καὶ τῶν φωνῶν κοινῶς διελέγεται,
εἶπε περὶ πασῶν τῶν ἀπλῶν φωνῶν ὡς εἰκόσι τοῖς ἀνευ συνθέσεως ἢ διαίρεσεως νοήμασι καὶ ὅτε ἀληθείας ὅτε ψεύδους εἰσὶ δεκτικά, σαφέστερον δὲ νῦν αὐτὸ κατασκευάσαι βυληθεῖς διὰ τὸ δεῖξαι τὸ μάλιστα δοκῶν ἐν ταῖς ἀπλάσις φωναῖς ἀληθεῖαν δέχεσθαι καὶ ψεῦδος, τὸ ῥήμα λέγω, μηδὲτερον τούτων σημαίνειν· τὸ μὲν ἥδ' ἕτερον τῷ λόγῳ μέρος, τὸ ὄνομα, δι' ἐκεῖνων προχειρισάμενος ἐδείκνυ, καὶ ὅτι μάλιστα σύνθετον ἦ, ὡς τὸ Κάλλιππος ἢ τὸ τραγέλαφος, σημαντικὸν μὲν ὡς φύσει ὅς τις ἢ ἐννοίας, ὁ μόντα ἀληθὲς ἢ ψεῦδος, ἐὰν μὴ τι αὐτῷ προσεθῇ ῥήμα.

ε. 45. καὶ τὸτο συλλογισμὸς ἐπάγει "ὅθεν ἥδ' ἐστὶν ἢ μὴ εἶναι σημειῶν ἐστὶ τῷ πράγματι (**)." ἐστὶ δὲ τὸτο κατασκευῇ ἀπὸ τῷ μᾶλλον περὶ τῷ μὴ δέχεσθαι τὰ ῥήματα τὸ ἀληθὲς ἢ τὸ

(*) *Boeth.* II p. 306: hoc in loco Porphyrius de Stoicorum dialectica aliarumque scholarum multa permiscet, et in aliis quoque huius libri partibus, id est in expositionibus, idem facit; quod interdum nobis est negligendum: saepe enim superflua explanatione magis obscuritas comparatur. — Quaestio de Arist. verbis ἴσθαι γὰρ. ὡς ἡρμήσειν ab Aspasio propositam vid. ap. *Boeth.* II p. 307.

(**) *Boeth.* I p. 220: "neque enim esse signum est rei aut non esse." quod tantum valet tanquam si dicam, id quod dico currit, non significat esse ipsum cursum aut non esse. . . neque enim quodlibet verbum ita praedicatur ut signum sit rei illius de qua praedicatur, quod est vel quod non est. *Idem* II p. 308: quod autem addidit "neque enim signum est rei esse vel non esse," tale quiddam est. esse, quod verbum est, vel non esse, quod infinitum verbum est, non est signum rei, i. e. nihil per se significat: esse enim nisi in aliqua compositione non ponitur. vel certe omne verbum dictum per se significat quidem aliquid, sed si est vel non est, nondum significat. . . neque enim signum est verbum quod dicitur rei esse vel non esse, h. e. de qua dicitur re, ut id quod dico rei esse vel non esse tale sit, tanquam si dicam rem ipsam significare esse vel non esse. atque hic est melior intellectus.

ψεύδους· εἰ γὰρ τὰ ἀρχοειδέερα καὶ κοινότερα τῶν ῥημάτων, καὶ εἰς
 ἃ πάντα τὰ ἄλλα ἀναλύει, αὐτὸ προσεχῶς τὸ ὑπάρχειν ἢ μὴ
 ὑπάρχειν σημαίνοντα, καθ' ἑαυτὰ λεγόμενα μὴ ἀληθεύει ἢ ψευ-
 δεύει, πολλῶν δὲ πλεονάζοντα τὰ ἄλλα ῥήματα ἔκ ἃν τι δέχονται
 πῶς. ἀλλὰ μὴν εἰ τὸ πρῶτον, καὶ τὸ δεύτερον ἄρα. πάντων δὲ
 λαμβάνει τῶν ῥημάτων ἀρχοειδέερα καὶ κοινότερα, καὶ εἰς ἃ πάντα
 τὰ ἄλλα ἀναλύει, τὸ ἔστι καὶ τὸ ἔστιν, ἅπερ εἶναι καλεῖ καὶ μὴ
 εἶναι, ὡς ἂν ἐκαστὸν τῶν ῥημάτων εἰς ταῦτα μὴ μετασχὼν ἀναλυο-
 μέν καὶ βατέρον τούτων, τῶν μὴ ὠρισμένων εἰς τὸ ἔστι, τῶν δ' ὁρί-
 στων εἰς τὸ ἔστιν, οἷον τρέχει - τρέχων ἔστιν, ὑγιάει - ὑγιαίνει
 ἔστι, ὃ τρέχει - τρέχων ἔστιν, ὅχι ὑγιάει - ὑγιαίνει ἔστιν.
 ἃ τῶν ταῦτα ὅπως ἔχοντα μηδὲν καθ' ἑαυτὰ σημαίνει ἀληθὲς
 ἢ ψεῦδος, πῶς ἂν ἔχοι λόγον τὰ ὕστερα τούτων καὶ τὸ ὑπάρχειν
 ὡς ἢ μὴ ὑπάρχειν καὶ τὴν τούτων μετὰ τὴν ἀληθείαν δηλῶν τι
 ἀληθὲς ἢ ψεῦδος;... f. 46. εἰ μὴ ὅτι ὅπως ἔχοι τὸ ῥητὸν ὡς παρεθέ-
 ρηκα "ὅδε γὰρ τὸ εἶναι σημειῶν ἐστὶ τὸ πρῶτον ἢ μὴ εἶναι," τὴν
 ἐρμηνείαν ἐξηγήσας μόνον αὐτὸ καθιστῶσαν εὐρήσεις. εἰ δ' ὡς περ
 ἰ φιλόσοφος γράφει Πορφύριος "ὃ γὰρ τὸ εἶναι σημειῶν ἐστὶ τὸ
 πρῶτον ἢ μὴ εἶναι," εἰ καὶ προῖον ἐπὶ τὴν προτέραν γραφὴν τε
 καὶ ἐξηγήσας φέρεται, λέγοι ἂν περὶ πάντων κοινῶς τῶν ῥημάτων ὅτι
 σηματικά μὲν ἔστιν ὡς περ εἴρηται τῶν, ἀλλ' ἔκ ἀληθείας ἢ ψευ-
 δος, ὡς περ ἐδήλωσε διὰ τῶ "ἀλλ' εἰ ἔστιν ἢ μὴ, ὅπως σημαίνει."
 τὴν δὲ τὴν αἰτίαν εἴη ἂν ἀποδοῖς διὰ τῶ "ὅδε γὰρ τὸ εἶναι ἢ μὴ
 εἶναι σημειῶν ἐστὶ τὸ πρῶτον ἢ μὴ εἶναι." τὸ δὲ ἔστιν, ὃ γὰρ ἐστὶ ση-
 ματικὸν τὸ ῥήμα καθ' ἑαυτὸ λεγόμενον τὸ ὑπάρχειν ἢ μὴ ὑπάρ-
 χειν τὸ ὡς αὐτὸ δηλούμενον πρῶτον ἢ μὴ εἶναι, τότε μόνως
 ὡς ἂν ἐκαστὸν ψεύδους καὶ ἀληθείας· ὃ γὰρ εἰπὼν περιπατεῖ ἐσθί-
 νει μὴ τίνα ἐνέργειαν, ὅτε δὲ ἀληθὲς τι περὶ αὐτοῦ εἶπεν ὅτε
 φαίνεται, ἐὰν μὴ τι προσεθῇ ὑποκείμενον, ὡς ὑπάρχον ἢ μὴ ὑπάρ-
 χον τὸ περιπατεῖν ποιήσει λόγον ἀληθῆ ἢ ψευδοῦ. τὸ ὅτι "ὅδε γὰρ
 τὸ εἶναι ἢ μὴ εἶναι σημειῶν ἐστὶ τὸ πρῶτον ἢ μὴ εἶναι" ἴσον ἐστὶ τῷ ὅτι
 τὸ ῥήμα καθ' ἑαυτὸ λεγόμενον ἔκ ἑστὶ σηματικὸν ὅτε τὸ εἶναι τὸ
 πρῶτον ἢ μὴ εἶναι, τῷ αὐτῷ σηματικῷ, ὅπερ ἢ κατὰ φασιν
 ὡς σημαίνει, ὅτε τὸ μὴ εἶναι, ὅπερ δηλῶν διὰ τῆς ἀποφά-
 σιος. ταῦτα μὴ ὅτι κοινῶς περὶ πάντων εἴρηται ῥήματος· τὸ δὲ γὰρ
 "ὅδε γὰρ τὸ εἶναι ἢ μὴ εἶναι" αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ ψιλόν" εἴη ἂν καὶ τὴν ἐξη-
 γήσας ταύτην κατασκευαστικὸν ἀπὸ τῶ μᾶλλον τῷ μηδὲν τῶν
 ῥημάτων ἀληθείας εἶναι ἢ ψεύδους δεκτικόν. πῶς δ' ἂν γένοιτο
 ταῦτα ἐκείνῃ κατασκευαστικὸν εἰ μὴ διὰ μέσων πάλιν τῷ ἔστιν, ὃ
 περιγέμενον ἀπὸ τῶ ὄντος πάντων ἐστὶ κοινὸν τῶν ῥημάτων; ἐξῆς
 δὲ ἐπάγει τὸ "αὐτὸ μὴ γὰρ ὅδε ἔστιν." (*) λέγει δὲ ὅδε εἶναι τὸ ὄν

ὅθ' ὡς ἄσχημον ὅθ' ὡς ὁμωπύμως κατηγορούμενον καὶ τῶν πραγμά-
 των· ἀλλ' ὅδε ἐστὶ, φησὶν, ὅτε ἀληθὲς ὅτε ψεῦδος, "προσημαίνει
 δὲ σύνθεσιν τινα, ἣν ἄνευ τῶν συγκειμένων ἔκ ἑστὶ νοῦσαι." τὸ
 δὲ ἔστι, μέρος δὲ γίνεσθαι σύνθεσεως, οἷον τῆς λεγούσης τὸ ὄν ἔστι,
 περὶ ἣν σύνθεσιν τὸ ἀληθὲς θεωρεῖται καὶ τὸ ψεῦδος, ἣν τινα σύνθεσιν
 ἄνευ τῶν συγκειμένων, τῷ αὐτῷ τῶν ἀπλῶν, ἔκ ἑστὶ θεωρησάμεναι.
 τὸ μὴ ὅτι λεγόμενον δηλῶν· τὸ δὲ προσσημαίνει τὸ ὄν τὴν σύνθεσιν,
 καὶ ὃ τὸ μόνον ἀλλὰ καὶ τῶν ἀπλῶν ἐκάστην ὡσαύτως φωνῶν, ἔκ
 ἑστὶν εἰρηάζει καὶ τὴν τρόπον καθ' ὃν ἐλέγεται τὸ ῥήμα προσσημαίνειν
 χρόνον, ἀλλ' ἀντὶ τῷ πρὸς ἑτέρῳ τινὶ σημαίνειν, τῷ αὐτῷ συμπε-
 κάμενον ἑτέρῳ τινὶ σημαίνειν σύνθεσιν δεκτικὴν ἢ ἢ ψεύδους καὶ
 ἀληθείας, ἣς σύνθεσεως δεῖ τὰ ἀπλᾶ προσημαίνειν. εἰ δὲ τις μὴ
 προσοίκοι ταύτην τῷ προσσημαίνειν τὴν ἐξηγήσας, πειθεῖται τῷ
 Ἀλεξανδρῷ λέγοντι διὰ τῶ "αὐτὸ μὴ γὰρ ὅδε ἔστι" καὶ τῶν ἐφεξῆς
 περὶ τῶ ἔστι διαλέγεσθαι πάλιν τὴν Ἀριστοτέλην, μὴ τὸ εἰπεῖν διὰ
 μέσων περὶ τῶ ὄντος, ὡς ὅδε τούτου, ὅταν καθ' ἑαυτὸ λέγηται, δυνα-
 μέν σημαίνειν τί ἀληθὲς ἢ ψεῦδος, καὶ λέγειν ὅτι τὸ ἔστιν ἢ καὶ τὸ ἔστι
 ἔστιν (ὃ αὐτὸς γὰρ περὶ ἐκατέρου λόγος) αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ λεγόμενον
 ἀληθὲς μὲν τι ἢ ψεῦδος σημαίνειν ὃ πέφυκεν, ὄνομα δὲ τι ὄν,
 ὡς περ καὶ τὰ ἄλλα ῥήματα, δύναμιν ἔχει προηγουμένης μὴ σημα-
 ντικῆς τῆς τῶ ὄντος μεθέξεως ἢ σερίσεως, καὶ δεύτερον δὲ λόγον
 καὶ κατηγορούμενον τινὸς πρὸς ὑποκείμενον συμπλοκῆς, οἷς προσθε-
 μένον τέλειον τε ποιεῖ τὴν λόγον καὶ σημαντικὸν ἢ ἀληθείας ἢ
 ψεύδους.

f. 47 b. δι' ἣν μὴ ὅτι αἰτία ὃ καὶ τὰς ἐξ ἀρχῆς ὑποχέσεις
 μὴ τὴν περὶ ὀνόματος καὶ ῥήματος λόγον (*) περὶ ἀποφάσεως δια-
 λέγει καὶ καταφάσεως, ἔπειτα περὶ ἀποφάσεως καὶ τελευταίων
 περὶ λόγου, ἀλλ' ἀντιγράφει καὶ τὴν περὶ αὐτῶν διδασκαλίαν τὴν
 τάξιν καθ' ἣν πεποιθὴν αὐτῶν ἐν τῷ προοίμῳ τὸ δὲ βιβλίον τὴν
 ἀπαρίθμησιν ὡς παραδοθῆναι ὀφειλόντων, εἴρηται πρότερον. τῶν δὲ

alterius secundum participationem... vel certe ita intelligen-
 dum est quod ait, ipsum quidem nihil est, non quoniam nihil
 significet, sed quoniam nihil verum falsumve demonstrat.

(*) M. Ephes. ἀπορροῖ τινες ὅτι διὰ τὸ ὅτι Ἀριστοτέλης διδάσκει περὶ
 λόγου ὃ διδάσκει καὶ περὶ φωνῆς... καὶ φαίνεται ὅτι ἡ φωνὴ μᾶλλον φυσιο-
 λογίας ἐστὶν, ὃ λογικῆς πραγματείας· ἡ γὰρ φωνὴ φύσει, ὃ δὲ λόγος θέσει.
 ἔστι δὲ φύσει τὸ παρὰ πᾶσι ταῦτόν· καὶ γὰρ παρ' Ἰνδοῖς καὶ Σκύθαις καὶ
 πᾶσιν ἀπλῶς μία ἐστὶ φωνὴ ὡς ἔργον φύσεως ὅσα, ὃ δὲ λόγος ὃ παρὰ πᾶσιν
 ὃ αὐτός, διὰ καὶ θέσει· ἄλλος γὰρ παρὰ Σαρμάταις καὶ ἕτερος παρὰ Γερ-
 ματαῖς. εἰ δὲ τις εἴπῃ, πῶς ὅτι οἱ κοινῶς κερήνται διαφερέσας φωνάς,
 μιμνήσκοντο βατράχους ἢ ὄρνιθας; λέγουσιν ὅτι κοινῶς ἀδείας τούτου· ὅτι γὰρ
 εἰσιν αἱ φωναὶ φύσει, δηλῶν καὶ ἐπὶ τῶν βελβῶν· ἐπὶ τούτων μὲν γὰρ ἔστιν
 εὐρεῖν φωνήν, ἐκείνη δὲ διαφύκει καὶ ὄνομα ἢ ῥήμα σημαίνειναι. ὃ μόνον δὲ
 τούτου, ἀλλὰ καὶ ἱατρῶν παιδὲς δηλῶσιν ὅτι φύσει εἰσιν αἱ φωναὶ, ἀλλὰ μὲν
 ὄργανα φωνητικὰ λέγοντες εἶναι, ἕτερα δὲ διαλεκτικὰ, καὶ φωνῆς μὲν πνεύ-
 μων θώραξ ἀρτηρία τραχεῖα, διαλεκτικὰ δὲ ἐπιγλωττίς γλῶσσα ὁδόν-
 τες. καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τῇ περὶ Ζῴων ἱστορίας (49) φησὶ μὴ
 εἶναι τὴν φωνὴν γένος τῷ λόγῳ ἀλλὰ μᾶλλον ὕλης λόγον ἐκτελεῖν· ὅλη γὰρ
 γίνεσθαι τῷ λόγῳ.

(*) Boeth. II p. 309: Alexander quidem dicit est vel ens
 equivocum esse: omnia enim praedicamenta, quae nulli com-
 uni generi subduntur, equivoca sunt, et de omnibus esse
 praedicatur... Porphyrius vero aliam protulit expositionem,
 quae huiusmodi est. sermo hic, quem dicimus "est," nullam
 per se substantiam monstrat, sed semper aliquam coniunctio-
 nem vel earum rerum quae sunt, si simpliciter apponatur, vel

παραληφθέντων εἰς παράστασιν τῆς ιδιότητος τῷ λόγῳ τὴν ἐξήγη-
σιν ποιούμενοι, ὅτι μὴ ὅτι καὶ φωνὴ σημαντικὴ παρίεμεν ὡς προ-
φανῇ λίαν κἀν τοῖς ὀρισμοῖς τῶν τῷ λόγῳ μερῶν ἤδη παρελημ-
μένα, ὅτι καὶ συνθήκην νυνὶ παραλελειφθεὶς φαμεν ὡς γνωρί-
μῳν τε ὃν ἐκ τῶν περὶ τῷ ὀνόματος ὡς καὶ συνθήκην ὅστος εἰρημέ-
νων, ἐπὶ δὲ τῷ ῥήματος ὡς ὁμοίως ἔχοντος παραλελειμμένον, καὶ
ὡς ὀλίγον ὑστερον εὐκαίρως προσεθισμένον μὴ ὅτι ἀναιρεθῆναι τὴν
δοκῶντα τὴν ἀντικείμενον κατασκευάζειν λόγον, ὅτι ὅτι θέσει ἐξῆς
ἀλλὰ φύσει, τάχα δὲ καὶ ὡς ὑπὸ τῆς ἐξῆς διαφορᾶς περιεχόμενον.

16b f. 49 b. εἰπὼν δὲ ὅτι μέρος τῷ λόγῳ σημαντικὸν εἶναι ὡς 10
27. φάσιν, ἀλλ' ἔχ' ὡς κατάφασιν, ἔκ ἐπ' ἡγήσιν ὅτι ὅδε ὡς ἀπόφα-
σιν (*), ὡς ὃν προφανὲς ὅτι μὴ ἀξιών τὰ μέρη τῷ λόγῳ θεωρεῖν
ὡς καταφάσεις ἀλλ' ὡς ἀπλᾶς φωνάς, πολλὰ δὲ ὅπως μᾶλλον ὡς
ἀποφάσεις αὐτὰ παραλαβεῖν ἔκ ἂν ποτε ἀξιώσειεν, ἐπεὶ καὶ ἀνάγκη
ἐν τῇ ἀποφάσει περιέχεσθαι καὶ τὴν κατάφασιν.

16b 30. πρὸς τῷτο ὅν συντακτέον ὅτι "ἀλλ' ἔχ' τῷ ἀνθρώπῳ συλ-
λαβῇ μία." τῷτο δὲ πάλιν κατασκευάζειν ὅτι τῶν ἀπλῶν φω-
νῶν τὰ μέρη μηδενὸς εἶναι καθ' ἑαυτὰ σημαντικά, καὶ τὴν κα-
τασκευὴν ἀπὸ τῷ μᾶλλον κἀνταῦθα ποιούμενος. ὅδε γὰρ ἐν τῷ
μῦθῳ, φησὶ, ὅτι ὡς σημαντικόν, ἀλλὰ φωνὴ ἐστὶ νῦν μόνον. τῷτο 20
δ' ἐστὶν ὅτι ὡς καθ' ἑαυτὸ μὴ λεγόμενον σημαίνει τὴν χοῦρον, ὅταν
δὲ ὡς μέρος αὐτὸ τῷ μῦθῳ ὀνόματος λάβῃς, παντάπασιν ἐστὶν ἀση-
μον, καὶ "νῦν," ὅπερ ἐστὶν ἐν τῷ θεωρεῖσθαι ὡς μέρος, φωνὴ ἐστὶ μόν-
ον, ὅθεν διαφέρουσα μιᾷς τῶν ἀσήμων.

17a f. 50 b. συλλογισμὸν ἐλέγχει τινὰ διὰ τῶντων ὁ Ἀριστοτέ- 25
1. λης δεικνύειν δοκῶντα ὡς ὁ λόγος ὅτι θέσει ἐξῆς ἀλλὰ φύσει τίς
ἔν ὁ συλλογισμὸς; ὁ λόγος, φησὶν, ὅργανόν ἐστι τῆς φωνητικῆς ἐν
ἡμῖν δυνάμει φύσει ὅσης (**). δι' αὐτὸ γὰρ σημαίνοντες ἀλλή-
λοις ὅσα βυλόμεθα ὡς ὄντος ὅργανον. πᾶν ὅργανον φυσικῆς δυ-
νάμει καὶ αὐτὸ φύσει, καθάπερ ὀφθαλμοὶ μὴ τῆς ἐν ἡμῖν ὀπτικῆς 30
δυνάμει ὅργανα ὄντες φύσει εἰσι καὶ ὡς τέχνης ἔργον, ὅσα δὲ
τῆς ἀκουσικῆς, καὶ ἄλλο τι μόνον ἄλλης. ὁ λόγος ἄρα φύσει ἐστὶν,
ὅθεν ἐκ τῆς ἡμετέρας ἔχων ἐπινοίας. δύο τοίνυν ὅσων τῶν ἐν τῷ

συλλογισμῷ παραληφθεῖσιν προτάσεων ὁ Ἀριστοτέλης τῇ μὴ με-
ζονι συγχωρεῖ, τῇ λεγέσθαι πᾶν ὅργανον πάσης φυσικῆς δυνά-
μει φύσει εἶναι, τῆς δὲ ἐλάττωτος ἐπιλαμβάνει, τῆς λεγέσθαι
ὅργανον εἶναι τὴν λόγον τῆς φωνητικῆς ἐν ἡμῖν δυνάμει.

f. 51 b. ὅτι μὴ ὅτι καὶ συνθήκην ὁ λόγος καὶ τὰ τότε μέρη, τῷ 17
τε ὄνομα καὶ ὁ ῥῆμα, διὰ πολλῶν ἐπιδέδεικε. ἀλλ' ἐπεὶ καὶ ὅργα-
νον αὐτὸν εἶναι φαμεν. τῆς τῶν ὀνομάτων ἢ τῶν πραγμάτων ση-
μασίας, τί ποτὲ ἐστὶ ὅτι χρώμενον αὐτῷ ὡς ὅργανον ῥητέον. φα-
μεν δὲ ὅτι ἡ διανοητικὴ ψυχὴ μόνος γὰρ ταύτης ἔργον ὅτι χρᾶται
λόγῳ. πῶς δὲ δύναται καὶ συνθήκην ὡς ὅργανον εἶναι φυσικῆς
τινὸς δυνάμει, εἴ τῳ φαίνεται θαυμαστὸν διὰ τὴν λέγοντα κανὼνα
φύσει εἶναι πᾶν φυσικῆς δυνάμει ὅργανον, ὑπερφυῆ ταύτην
ἐρῶμεν εἶναι τὴν λογιστικὴν τε καὶ τεχνικὴν ἐν ἡμῖν δύναμιν, ἅτε καὶ
χωριστὴν παντὸς σώματος ἔχουσιν ὅσταν. ταῦτα δὲ ὅτι καὶ αὐτῷ
15 τῷ Ἀριστοτέλει δοκῶντα λέγομεν, δηλοῖ τὰ πρὸς τῷ πέρατι τῷ
δευτέρῳ βιβλίῳ τῆς Φυσικῆς Ἀκροάσεως (p. 199 20) παρ'
αὐτῷ λεγόμενα περὶ τῷ τὰ ἄλογα ζῶα διανοίας ἐξερημένα μὴ
καὶ τέχνην ἀλλὰ καὶ φύσιν ἐνεργεῖν, ὡς ἂν τῆς τέχνης ἐκ τινος
ὑπὲρ τὴν φύσιν τεταγμένης ἐν ἡμῖν δυνάμει προαγομένης.

f. 52. Ἀχρι τούτων ὁ Ἀριστοτέλης παραστήσας ἡμῖν τὰ τε
ζοιχεῖα τῷ λόγῳ (*), ὅτι ὄνομα φημι καὶ ὁ ῥῆμα, καὶ τὴν ἐξ αὐτῶν
συγκείμενον καὶ κοινῶς λεγόμενον λόγον, ἐξ ὧν πᾶσα διάλεκτος
ἔχει τὴν γένεσιν, ἐξῆς καὶ τὰ ἐξ ἀρχῆς διωρισμένα μεταβαίνει
λοιπὸν ἐπὶ τὴν τῷ ἀποφαντικῷ λόγῳ θεωρίαν, ὃν ἐλέγομεν ἐν τῇ
εἰδος εἶναι τῷ ἀπλῷ λόγῳ, καθάπερ τὴν κλητικόν, τὴν εὐκτακόν, τὴν
ἐρωτηματικόν, τὴν προστακτικόν, ὧν ἕκαστον αὐτοτελὲς ἐστὶ καὶ
καθ' ἑαυτὸ σημαντικὸν ἀπηρτισμένης διανοίας... f. 53. διττῆς
γὰρ ὅσης τῆς τῷ λόγῳ χέσεως, καθὰ διώρισεν ὁ φιλόσοφος Θεό-
φραστος, τῆς τε πρὸς τὴν ἀκροωμένης οἷς καὶ σημαίνει τι, καὶ
τῆς πρὸς τὰ πράγματα ὑπὲρ ὧν ὁ λέγων πείσσει προτιθεῖ τὴν
ἀκροωμένης, περὶ μὴ τὴν χέσιν αὐτῷ τὴν πρὸς τὴν ἀκροατῆς
καταγίνοντι ποιητικὴ καὶ ῥητορικὴ, ὅτι ἔργον αὐταῖς ἐκλέγεσθαι
τὰ σεμνότερα τῶν ὀνομάτων ἀλλὰ μὴ τὰ κοινὰ καὶ δεδημευ-
μένα, καὶ ταῦτα ἐναρμονίως συμπλέκει ἀλλήλοις, ὥστε διὰ τῶ-
των καὶ τῶν τότε ἐπομένων, οἷον σαφηνείας γλυκύτητος καὶ
τῶν ἄλλων ἰδεῶν, ἔτι τε μακρολογίας καὶ βραχυλογίας, καὶ
καιρὸν πάντων παραλαμβάνοντων, οἷσα τε τὴν ἀκροατῆν καὶ
ἐκπλήττει καὶ πρὸς τὴν πειθὴ χειρωθέντα ἔχειν. τῆς δὲ γε πρὸς
τὰ πράγματα τῷ λόγῳ χέσεως ὁ φιλόσοφος προηγουμένως ἐπι-
40 μελήσει, τὸ τε ψεύδος διελέγχων καὶ ὅτι ἀληθὲς ἀποδεικνύς...
καὶ δεῖ ἐφιστάνειν ὅτι τὴν ὀρισμὸν τῷ ἀποφαντικῷ λόγῳ διὰ τῶντων
ἀποδίδωσιν, ὅθεν προσδεχθεὶς καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως πρὸς
τὴν τῶντων διδασκαλίαν, ὅπερ ἐν τοῖς ἐξῆς ὁδῶς τισὶ ποιεῖν δε-

(*) Boeth. II p. 310: sed quod addidit orationis partes signi-
ficare ut dictionem, non ut affirmationem vel negationem, Alex-
ander ita dictum esse arbitratur etc. — neque tamen patet
ex iis quae ad b.l. explicandum ex Alexandri et Por-
phyrii commentariis satis prolixè Boethius affert,
alterutrum v. "vel negationem" legisse, quae ipse
Boethius in versione atque expositione exprimit.

(**) Boeth. II p. 314: Plato vero in eo libro qui inscribitur
Cratylus (p. 388 sqq.) aliter esse constituit, orationemque dicit
supellectilem quandam atque instrumentum esse significandi res
eas quae naturaliter intellectibus concipiuntur, earumque intel-
lectum vocabulis discernendi. quodsi omne instrumentum na-
turalium rerum secundum naturam est, ut videndi oculus, no-
mina quoque secundum naturam esse arbitratur. sed hoc Ari-
stoteles negat, et Alexander multis in eo nititur argumentis,
monstrans orationem non esse instrumentum naturale.

35 τῶν καὶ τῶν τότε ἐπομένων, οἷον σαφηνείας γλυκύτητος καὶ
τῶν ἄλλων ἰδεῶν, ἔτι τε μακρολογίας καὶ βραχυλογίας, καὶ
καιρὸν πάντων παραλαμβάνοντων, οἷσα τε τὴν ἀκροατῆν καὶ
ἐκπλήττει καὶ πρὸς τὴν πειθὴ χειρωθέντα ἔχειν. τῆς δὲ γε πρὸς
τὰ πράγματα τῷ λόγῳ χέσεως ὁ φιλόσοφος προηγουμένως ἐπι-
40 μελήσει, τὸ τε ψεύδος διελέγχων καὶ ὅτι ἀληθὲς ἀποδεικνύς...
καὶ δεῖ ἐφιστάνειν ὅτι τὴν ὀρισμὸν τῷ ἀποφαντικῷ λόγῳ διὰ τῶντων
ἀποδίδωσιν, ὅθεν προσδεχθεὶς καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως πρὸς
τὴν τῶντων διδασκαλίαν, ὅπερ ἐν τοῖς ἐξῆς ὁδῶς τισὶ ποιεῖν δε-

(*) Boeth. II p. 315: species quidem orationis multae sunt,
sed eas varie partiuntur. at vero Peripatetici quinque parti-
bus omnes species orationis ac membra distribuunt... perfectae
orationis alia est deprecativa... alia imperativa... alia interro-
gativa... alia vocativa... alia enuntiativa.

δοσαν αὐτοῖς ὑπονοεῖν ὅτι τὴν τῶν ὁμωνύμων φωνῶν εἰς τὰ ση-
μασιμὰ τρόπον διαιρεῖ) ἢ ἀπόφασις εἰς τε τὴν κατάφασιν καὶ
τὴν ἐπιφασιν, ἀλλ' ἔτι τὴν τῶν γενῶν εἰς τὰ εἶδη. καίτοι τίς ἂν εἴη
ἐπεὶ φωνῆς ὁμωνύμου μηδεμίαν κοινὴν φύσιν σημαίνουσης;

ε. 54. διὰ τούτων διττὴν εἶναι φησὶ τῶν λόγων τὴν ἔκθεσιν, 5
τὴν μὲν αὐτῶν καθ' αὐτοὺς ὡς αὐτοφύτως αὐτοῖς ἐνυπάρχουσαν,
καθεστὴ ἐπὶ τῷ Σωκράτῃ περιπατεῖ, τὴν δὲ θέσει τιμὴν ἐξωθεν
αὐτῆς ἐπιγενομένην ὑπὸ τοῦ δι' αὐτὸ τῷτο καλυμμένου συνδέσμου,
καθεστὴ ἐπὶ τῷ Σωκράτῃ καθῆναι καὶ Πλάτῳ περιπατεῖ. δύο
ῥ' ὅπως ἐναργῶς ἐνταῦθα λόγους, τὴν Σωκράτῃ καθῆναι καὶ τὴν 10
Πλάτῳ περιπατεῖ, ὁ καὶ σύνδεσμος ἐμβληθεὶς μέσσην ὥσπερ
ἐκδοτὴν δι' αὐτὴν μέσην καὶ ἐνθὺν ἐκδοτὴν. τὴν αὐτὴν δὲ ἔχουσι τρόπον
καὶ αἱ ἐπὶ τοῖς ἀντικεινῶν λέγονται λόγοι. καὶ ἡ δὲ ἐκείνη ἐκ πλειόνων
ῥ' εἰς ἀπλῶν λόγων, ἐνέμεται δὲ ὑπὸ τοῦ συναπτικῆς προσαγο-
ρευμένου συνδέσμου... τῷ δὲ κυρίως ἐνός ὄντος λόγου, καὶ διὰ τῷτο 15
φύσει προτέρῳ ὄντος τῷ μὴ συνδέσμου τὸ ἐν ἔχοντος, ὁ μὲν τις
ἐκ καταφάσεως ὁ δὲ ἀπόφασις. ἐστὶ δὲ τις καὶ τῆς καταφάσεως
πρὸς τὴν ἀπόφασιν διαφορὰ, ὅτι καὶ ἐν (ὁμοίως ἢ εἰς τῶν λόγων
πῶς ἐκείνη, ὅδε μὲν ἐξωθεν βοήθειας δεηθεὶς πρὸς τὴν ἔκθε-
σιν) ἀλλὰ καὶ τὸ πρῶτον. ὅτι ἡ δὲ ὁμοίως πρῶτος λόγος τῶν ἐκεί- 20
νων, ἀλλὰ προτέρα τῆς ἀποφάσεως ἢ κατάφασις καὶ τὴν ἀπλό-
τητα τῆς λέξεως, διότι τὸ ἀρνητικὸν προσλαβὼσα μόνον ἀπόφα-
σις γίνεσθαι, προὔφασιν δὲ ἀνάγκη τὴν τὴν προῳδὴν δεχόμενον
τὸ ἐκ τῆς προῳδέσεως ἀποτελεσμένον. διὰ τῷτο μὲν ὅτι καὶ Ὁ Ἀριστο-
τέλης ὅπως εἶπεν ἕνα πρῶτον εἶναι λόγον ἀποφαντικόν, τὴν κατά- 25
φασιν, εἴτα τὴν ἀπόφασιν, τὸ "εἴτα" ὅτι περὶ τοῦ ἐνός ἀλλὰ περὶ
τοῦ πρώτου λέγων. δι' αὐτὸ δὲ τῷτο λόγον ἔχειν ἢ τῷ Ἀφροδισιῶς
ἐπεὶ πρὸς τῆς ἀποφάνσεως δοκεῖ, μὴ συγχωρῶσα γένος αὐτὴν
ὡς καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως. πῶς γὰρ, ἐν οἷς τὸ πρῶτον καὶ τὸ
ἐξῆς, τὸ τῶν κοινῶς κατηγορούμενον ἔχει γένος; ἢ ταύτην 30
ἔχει τὴν τάξιν ὅτι καὶ τὸ ἀποφάνσεις εἶναι (ὁμοίως ἢ αὐτῶν
ἐκείνη δεκτικὴ ψεύδους τε καὶ ἀληθείας) ἀλλὰ κατὰ τι συμβε-
βῆκε ἐξωθεν, οἷον τὴν τῶν λέξεων ἀπλότητα. τότε δὲ τὴν εἰρη-
μὴν κατὰ χάριν ἔχειν λέγομεν, ὅταν κατ' αὐτὸ τὸ κοινῶς κα-
τηγορούμενον ἔχωσι τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον τὰ ὑπ' αὐτό. τῷτο 35
ῥ' ὅτι ἐπὶ πολλῶν ἀποδοτέων) ἐνταῦθα δὲ κατηγοροῦντες
τὴν ἀπόφασιν κοινῶς καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως, ὅτι λέγομεν
τὴν μὲν κατάφασιν πρῶτην ἀπόφασιν εἶναι τὴν δὲ ἀπόφασιν δευ-
τέραν ἀπόφασιν, ἀλλὰ τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον, ὡς εἴρηται, καὶ
τὴν ἐκδοτὴν τῶν λέξεων νοητέον. τῷ δὲ Ἀριστοτέλει σαφῶς 40
λέγουσι ὅτι τῶν παρὰ τὴν κατάφασιν καὶ τὴν ἀπόφασιν ἀποφαν-
τικῶν λόγων ἕκαστος συνδέσμου πάντως εἰς ἐξῆς, ἐπιζητήσκειν ἂν
τι εἴρηται περὶ τοῦ λόγου τοῦ λέγοντος "ἢ ἢ ὑπὲρ γῆν ὄντος
ἢ ἐξῆς;" ὅτε ἢ ἀπλῶς ὅτε ὁ λόγος ὅτε συνδέσμου πρὸς τὴν
ἑκείνη φαίνεται) δεηθείς. πρὸς ὅν ῥητέον ὅτι δύο μὲν αὐτοτελεῖς ἀπο- 45
φάνσεις συμπλακῆναι ἀλλήλαις πρὸς ἐνός λόγου γένεσιν συνδέσμου
ἡμῶν ἐνεργείᾳ ληφθέντος ἀδύνατον. τὸ ἢ ἢ ὑπὲρ γῆν
ἢ αὐτοτελεῖς ὅν τῷ "ἢ ἢ ἐξῆς" αὐτοτελεῖ καὶ αὐτῷ ὅτι

πῶς ἂν συγκαταβῇ διχα τὸ συναπτικῶς συνδέσμου; πολλὰς δὲ
γε τὴν ἡγεμένην τῶν προτάσεων αἶμα τῷ συνδέσμου μεταρρυθμι-
ζομεν ὅπως ὥστε μηκέτι μὴ αὐτοτελεῖ εἶναι πρὸς ἀπόφασιν, τῇ δὲ
δυνάμει περιέχειν τὴν σύνδεσμον, ἢ τὸ τῷ συνδέσμου ἰσοδυναμῶν
καὶ τῷτο ἐπὶ ῥηματι πρὸς τὴν ἐπομένην τῶν προτάσεων καὶ αὐτοτελεῖ
μεμενηκυῖαν συμφύεσθαι, καθάπερ ἔχει καὶ ἐπὶ τῷ προκειμένῳ.

ε. 55 b. προθέμενος διαλεχθῆναι περὶ τοῦ ἀποφαντικῶς λόγου 17 a
καὶ τῶν τῶν εἰδῶν, καταφάσεως τε καὶ ἀποφάσεως, ἐπειδὴ τῶν 9
ἐκείνων ἑκάτερον τὸ μὲν τι ἔχει κατηγορούμενον τὸ δὲ ὑποκείμενον,
διαφορὰν τινα τῶν ἡμῶν παραδίδωσι, συμβαλλομένην αὐτῷ
πρὸς τὴν διάρθρωσιν τῶν ἐφεξῆς ῥηθισομένων. λέγει ἡ δὲ ὅτι τὴν
μὴ κατηγορούμενον ὅρον ἐν τῇ προτάσει πᾶσα ἀνάγκη ῥῆμα εἶναι ἢ
πῶσιν ῥήματος, ἴσως δὲ ποτε καὶ ὁρίζον ῥῆμα, καθάπερ ἐν ταῖς
ἀποφάσεσιν, ὅπερ εἴκοι συμπεριληφέναι τῷ ῥήματι διὰ τῶν
15 ὁ Ἀριστοτέλης, ἢ ὡς προηγουμένως μὲν περὶ καταφάσεως διαλεγό-
μενος παραλελοιπέναι, τὴν δὲ ὑποκείμενον ὅτι πάντως ὄνομα ἢ
πῶσιν ὄνοματος ἢ ὁρίζον ὄνομα, ἀλλ' ἐξῆς ὅτε καὶ λόγον ἐκ
πλειόνων ὀνομάτων συγκείμενον... ἀλλ' ἔτι ὅτι λέγει ταῦτα
σαφῶς ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους διὰ τὸ σύντομον τῆς ἐπαγγελίας.
εἰπὼν ἡ δὲ σαφῶς τὸ περὶ τοῦ κατηγορούμενου, ἡνίκατο μόνον τὸ καὶ
τὸ ὑποκείμενον, εἰπὼν "καὶ ἡ δὲ ὁ τῷ ἀνθρώπῳ λόγος, ἐὰν μὴ τὸ ἐξῆς
ἢ τὸ ἐκ ἐξῆς ἢ ἢ ἢ ἐξῆς ἢ τὸ τοῦτο προσεθῇ, ὅτι λόγος ἀπο-
φαντικὸς." ἀλλὰ διὰ τί περὶ μὲν τοῦ κατηγορούμενου λέγει διὰ τῶν
25 ὡς ἂν τῷ τῷ μὴ ἂν γενομένης προτάσεως, περὶ δὲ τῷ ὑπο-
κειμένῳ ὅτι ὁμοίως ὅτι προσέθῃ, καίτοι ὁμοίως ἑκάτερον τῶν τῆς
προτάσεως δεομένης, καὶ ῥηθέντων ἢ τῶν τῶν ἐν ταῖς προλαβῶσιν,
ὡς ὅτε τὸ ὄνομα, καὶ ἢ σύνθετον, δύναται σημεῖον αὐτῶν ἢ
ψεύδους ῥήματος χωρὶς, ὅτε τὸ ῥῆμα διχα ὑποκείμενον τινός, ὡς
ἐδοξάσθημεν ἐν τῷ συμπεράσματι τῷ περὶ τοῦ ῥήματος. ἐστὶ μὲν
30 ὅτι πρὸς τὴν ἀπορίαν ταύτην ἀπορῶντας λέγειν ὅπερ φησὶν ὁ φιλό-
σοφος Πορφύριος, ὡς ἐν τῷ κατηγορικῷ εἶδει τὸ ἀποφαντικῶς λόγῳ
τὸ κύριον ἔχειν μάλιστα τὴν κατηγορούμενον πρὸς τὴν ὑπαρξιν ἢ ἀνυ-
παρξίαν τῆς ἀποφάνσεως σημαίνει. διὰ καὶ ἐντεῦθεν ὁ ὅλος λόγος
κατηγορικὸς ὀνομάζεται, καὶ τὸ ἀρνητικὸν μόνον ἐν ταῖς ἀποφάσεσιν
ὡς κυριωτέρῳ τῷτο προσέθῃμεν, ὡς τῆς καταφάσεως ἀναρρεθεί-
σης διὰ τῆς ἀναρρέσεως τῷ κυριωτέρῳ τῶν ἐν αὐτῇ μορίων ἢ ἀπό-
φασιν γένεσθαι. καὶ διὰ τῷτο περὶ μόνου τῷ μορίῳ τῷτο ποιεῖ τὴν
λόγον ἐν τῷτο ὁ Ἀριστοτέλης, ὡς τῷτο χωρὶς ἀποφάνσεως ὅτι ἂν
γενομένης. μήποτε δὲ προσφύερον ἢ τοῖς προκειμένοις τὸ λέ-
γειν ὅτι ἐν οἷς μὲν περὶ τοῦ ὀνόματος ἢ ὁ λόγος, ἐπεσημάνετο ὡς
οἷον ἂν ληφθῇ, ὅτι ἂν γένοιτο διχα ῥήματος αὐταρκῆς πρὸς τὸ
ποιῆσαι ἀπόφασιν. καὶ ἡ δὲ ὁ τραγέλαφος, φησὶ, σημαίνει μὲν τι,
ὅτι δὲ ἀληθὲς ἢ ψεῦδος, ἐὰν μὴ τὸ εἶναι ἢ τὸ μὴ εἶναι προσεθῇ
ἢ ἀπλῶς ἢ καὶ χρόνον. καὶ πάλιν ἐν οἷς διελέγετο περὶ τοῦ ῥήματος,
τὰ αὐτὰ καὶ περὶ τῶν ἐπισημασμένων εἶπεν, ὡς ὅτι ἐξῆς αὐταρ-
κῆς αὐτὸ καθ' αὐτὸ λεγόμενον πρὸς ἀποφάνσεως γένεσιν. ἐνταῦθα
δὲ ἐκείνῃ προσετέθη "διχα ὀνόματος" (αὐτὸθεν ἡ δὲ ὁ λόγος ἡλέγχετο
διὰ τὰς λόγους ὑποκείμενους χρωμένους προτάσεις) ἀλλ' ὅτι μόνον

χρεία ἔκπερ τινός, ὡς προστιθέμενον καὶ συντιθέμενον τὸ ῥῆμα ποιήσει τὴν ἀπόφασιν τὴν τὸ εἶναι ἢ τὸ μὴ εἶναι σημαίνουσαν. ἐν δὲ τοῖς μετ' ἐκείνα παραδεδομένοις περὶ λόγου διαλεχθεῖς, καὶ εἰπὼν ὅτι ἐστὶ σημαντικὴ φωνὴ μέρος ἔχουσα σημαντικόν, ὅπερ κοινῶς ὑπάρχειν τοῖς τελείοις καὶ τοῖς ἀτελεσὶ λόγοις ἐλέγομεν, καὶ μετα- 5 βάς ἐπὶ τὴν θεωρίαν τῆς ἀποφάνσεως καὶ τῶν ταύτης εἰδῶν, ὥσπερ δαίσας μὴ τις ὑπολάβῃ τὴν ὀριστικὴν λόγους ἄτε συνθέτως ἐκ πλειόνων ὄντας καὶ σημαντικὸς μιᾶς φύσεως ὑπάρχοντας δύνασθαι ποιεῖν ἀπόφασιν, διὰ τοῦτο νῦν ταῦτα προστίθῃσι, περὶ ὧν ὁδὸν πω φαί- νετο διελεγμένους. ἐπεὶ δὲ ὅλως ὀρισμῶν ἐν ταῖς πεποιθὴ μνείαν, 10 ὅτοι δὲ εἰσιν ἐκ πλειόνων ὀνομάτων συγκείμενοι λόγοι περὶ τὴν ὕσιν τῷ αὐτῷ πράγματι σφραγισμένων, καὶ διὰ τοῦτο εἰς ἕκαστος τῶν, πολλὰς δὲ πραγματείας ἢ τέττα δεινὴ θεωρία, πότε μὲν ἐκ τῶν συμπεφορημένων ὀνομάτων ὕσιν μία σημαίνει καὶ εἰς ἐξ αὐτῶν ἀποτελεῖ λόγος πότε δὲ ἕκαστος, ἀναβάλλει τὴν τέττα 15 παραδόσιν εἰς τελειοτέραν τινα πραγματείαν, ἥς ἔργον ἐστὶ τὰ ὄντα ἢ ὄντα σκοπεῖν. διόπερ ἐν τε τῷ ἐξοδῷ καὶ ἐν τῷ ὀγδοῷ βιβλίῳ τῆς Μετὰ τὰ Φυσικά πολλὴν περὶ τέττα ποιήσει λόγον (*), τὸ μὲν γένος, ἵνα συνελόντες εἰπωμεν τὸ κεφάλαιον τῶν ἐν ἐκείνοις παραδεδομένων, ὕλης ἐν τῷ ὀρισμῷ λόγον ἔχειν ἀποφανόμενος, 20 τὴν δὲ διαφορὰν, καὶ μάλα τὴν ἐσχάτην καὶ μόνω τῷ ὀρισμῷ πράγματι ἐφαρμόττονσαν, εἰδοποιῶν γίνεσθαι καὶ τελειωτικὴν τῆς οὐκείας ὕλης, ὁδὸς ἐτέρω δευθεῖσαν πρὸς τὴν ἔκτασιν τὴν πρὸς αὐτὴν· ὡς ἂν πρὸς κεχωρισμένον τι καὶ καθ' αὐτὸ ὕφεστος ἔχει τὴν ἔκτασιν, ἀλλ' ἔτι τὸ εἶδος διὰθεσίς τις τῆς προσεχῆς ὕλης, τό τε καθόλου καὶ 25 νοητὴ τῆς νοητῆς λεγομένης ὕλης, ταῦτα δὲ εἰπεῖν τῆς καὶ τὸ γενικώτερον ἐπινοουμένης καὶ τὸ αἰδιόττον, καὶ καθ' ἕκαστα τῆς κατ' αὐτὸ διατιθεσθαι πεφυκυίας. διὰ ταῦτα τοῖνυν ὁ τὸ ὀριστικὸς λόγος εἰς ἕκ ἐκ διακεκριμένων πρότερον ἔπειτα συνελθουσὶν ἀλλήλῃσι ἰδιο- τήτων συγκείμενος, καὶ τῶν καθ' ἕκαστα πραγμάτων ἔκτασιν ἐν. 30

17. ε. 58. ἰστέον ὅτι δύο τέττων ἐξ ἀνάγκης περὶ πάντα λό- 15 γον θεωρημένων (**), λέξεώς τε καὶ σημασίας, περὶ μὲν τὴν λέξω

δύο θεωρεῖν τὴν ἐνὸς λόγου διαφορὰν, μία μὲν καὶ τὸ ἀπλὸν καὶ σύνθε- τον ἐκ πλειόνων ἀπλῶν λόγων, ἑτέρα δὲ καὶ τὸ πρῶτον καὶ δευτέρως, προηγουμένως μὲν ἐν τοῖς ἀπλοῖς, διὰ τούτους δὲ καὶ ἐν τοῖς συνθετοῖς, ἐκ τῆς ποιότητος δηλονότι τῶν προτάσεων, τότε καταφατικῶς λέγω καὶ ἀποφατικῶς, τῆς ταυότητος τάξεως ἀναφανομένης· περὶ δὲ γε τὴν σημασίαν μία· ἢ καὶ τὸ ἐν καὶ τὸ πλῆθος τῶν σημασιωμένων... 5 ε. 59. ταύτην ἐν τὴν ἀπὸ τῶν σημασιωμένων θεωρημένην ἐν ταῖς προτάσεσι διαφορὰν παραδὸς ἡμῶν διὰ τούτων ἕνα λόγον ἀποφαν- τικὸν εἶναι φησι, κυριώτερον μὲν ἐν σημαίνοντα, δευτέρως δὲ καὶ ἐν συνδέσμῳ τὸ ἐν ἔχον λεγόμενον, πολλὰς δὲ τὴν πολλὰ σημαί- νοντας καὶ μὴ ἐν, ἢ τὴν ἀσυνδέτως. ἐν δὲ ταῖς συνδέσμων μὲν ἕνα λόγον ἀκχεῖν ὡς ἐν ἐν μόναις ταῖς λέξεσιν ἐπικτήτων ἔχοντα τὴν ἔκτασιν διὰ τὴν σύνδεσμον παραπλησίως τῷ φακέλλω, ὅς διὰ τὴν συνέχοντα τὰ πλείονα λάχανα δεσμῶν εἰς λέγειν εἶναι, ὡς ὅταν 15 εἰπωμεν Σωκράτης κάθηται καὶ Ἀλκιβιάδης περιπατεῖ, ἡ Σωκράτης κάθηται καὶ Ἀλκιβιάδης κάθηται, ἡ Σωκράτης καὶ Ἀλκιβιάδης κάθηται (πάντες γὰρ οἱ ἔτι λεγόμενοι πλείονες ὄντες περὶ μόνον τὴν λέξω ἔχουσι τὴν ἐμφανισμένην διὰ τὴν σύνδεσμον ἔκτασιν), ἀλλὰ τὴν ἐν τοῖς ὑποθετικοῖς καλεσμένοις συλλογισμοῖς καὶ τὸ συνημμένον ἢ τὸ διεξενυγμένον λεγόμενον παραλαμβανόμενος, οἷον "εἰ ὁ θεὸς ἀγα- θός, αἰδιὸν τὸ πᾶν" καὶ "ἦτοι αἰδιὸν τὸ πᾶν ἢ γεννητόν." πλείονες μὲν γὰρ καὶ ὅτοι ὄντες συνδέονται καὶ τὴν λέξω, οἱ μὲν ὑπὸ τῷ συναπτῶς λεγομένῳ συνδέσμῳ, οἱ δὲ ὑπὸ τῷ διαζευκτικῷ· ἀλλ' ἔχουσι τι πλεον τῶν προειρημένων ὅτι τῶν ἐν αὐτοῖς παραλαμβανόμενων πλεονῶν 25 πραγμάτων ἢ ἀκολουθίαν ἢ διάστασιν σημαίνουσιν. αὐτὸν ἐν ταῖς ἐν τὸν ἐξ ἐν ὑπ' αὐτῶν σημασιωμένων, ἢ ἀκολουθία αὐτῶν πραγ- μάτων ἢ ἢ διάστασις. τούτους μὲν ἐν διὰ ταῦτα δευτέρως λέγεσθαι τὸ ἐν ἔχειν ὑπὸ τῷ Ἀριστοτέλους ῥητέον, μὲν τὴν ἐν τι κατηγορούμε- νον καθ' ἐνὸς ὑποκειμένου σημαίνοντας· ὥστε εἶναι τὸ λεγόμενον 30 ὅτι εἰς λόγος ἀποφαντικὸς ἐξ ἐν ἢ τὸ ἐν τι καθ' ἐνὸς κατηγορῶν κα- ταφατικῶς, ἢ ὁ ἀποφατικῶς καὶ διὰ τοῦτο λεγόμενος κατηγορικῶς, ἢ ὁ ἔχον μίαν ὑπάρξεω δύο σημαίνων, ἢ καὶ ἀκολουθίαν ἢ καὶ διά- στασιν ἐμφανισμένην ὑπὸ τῶν ταύτην τὴν δύναμιν ἔχοντων συ- νδέσμων, καὶ λέγων ἢ τίνος ὄντος τί ἐξ ἐν ἢ τίνος ὄντος τί ἐκ ἐξ ἐν καὶ διὰ τοῦτο λεγόμενος ὑποθετικῶς.

ε. 60. εἰπὼν δὲ πολλὰς εἶναι λόγους τὴν πολλὰ σημαίνοντας προσέθηκε "καὶ μὴ ἐν" διὰ τὴν περὶ τῶν καθόλου τινὸς ἀποφανο- μένης. ἐκείνοι μὲν γὰρ πολλὰ μὲν σημαίνουσι καὶ αὐτοὶ πράγματα, τὰ ὑπὸ τῶν καθόλου περὶ τὸ διαλέγονται ἀναφερόμενα, πρὸ δὲ γε τῶν 40 πολλῶν τὴν μίαν φύσιν τὴν καὶ πάντων ἐκείνων κατηγορουμένην καθ' ἢ καὶ μία γίνεται πρότασις ἢ τὴν καθόλου τέττα κατηγορουμένην. αἱ δὲ γε ὁμῶνται φωναὶ μόνως πολλῶν εἰσὶ σημαντῶν πραγ- μάτων, κοινῶς δὲ ἐπ' αὐτοῖς ὁδὸς· ὡς ἂν ἔσαν ὁμῶνται φωναὶ. δύναται δὲ καὶ ὡς ὁ φιλόσοφος Πορφύριος ἐξηγεῖται, ὡς πρὸς διάκρισιν εἰρημένων τῶν ὀρισμῶν χρωμένων ὑποκειμένων· 45 κατηγορουμένην προτάσεων ἀκχεῖν τὸ "πολλὰ καὶ μὴ ἐν," ὅτι θεοῦ μὲν πολλὰ καλεῖν σημαίνει, οἷον ἢ λέγεσθαι "ζῶν λογικὸν θνητὸν περιπατεῖ" τὸ ζῶν, τὸ λογικόν, τὸ θνητόν, περιπατεῖ. ἀλλὰ ταῦτα

(*) Boeth. II p. 318: quae autem causa sit ut una sit (oratio) ipse dicere distulit, sed in libris eius operis quod μετὰ τὰ φυσικά 35 inscribitur expedit. Theophrastus autem de affirmatione et negatione sic docuit, definitionem unam semper esse orationem eamque oportere continuatim proferri: illa enim una oratio esse dicitur, quae unius substantiae designativa est. definitio autem, ut v. gr. hominis, animal gressibile bipes, una est oratio per hoc quoniam unum subiectum i. e. hominem monstrat. si ergo continue proferatur et non divise, una est oratio, et quia continua dicitur et quia unius rei substantiam monstrat. sin vero quis dividat et orationem unam rem significan- tem proferendi intermissione distribuat, multiplex fit oratio.

(**) Boeth. II p. 319: quid sibi velit haec expositio, paucis exponam: multas enim confusiones multosque in orationibus errores hic locus optime intellectus veraciterque perceptus sus- tulit. et haec est expositio, quam nullus ante Porphyrium exppositorum vidit.

περιλήφθαι πρὸς τὸ ἐν τῇ περιγραφῇ αὐτῶν συνησόμενον· ὡς μὲν εἶπαι φάμεν ταύτην τὴν πρότασιν... ἀλλὰ πῶς ὁ Ἀριστοτέλης τὴν πολλὰ σημαίνοντα λόγους ἀπαριθμῶμενος τὴν τε ἰσχυρὴν καὶ τὴν ὀρθὴν ἔχοντα καὶ τὴν ἀσυνδέτως μόνους παρέλαβεν, ὡς ἐν ὑδέρῳ τεταρτάῳ χωρὰ οἱ κτ' μόνον τὴν λέξιν τὴν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἐκείνων ἔχοντες; ἢ ῥητέον ὅτι καὶ ἐστὶ τῶν πολλὰ καὶ μὴ εἰσι σημασόντων, ἀλλ' ἔκκετι δι' ἀμυντηρίαν ἀλλὰ διὰ τὸ ἁπλῶς εἰσέλασθαι εἶναι κτ' τὴν λέξιν τὴν τὰ διάφορα πράγματα ῥητέοντες ὅπως.

Ε 60 b. μελλων διὰ τῶν ἐφεξῆς διδάσκειν περὶ τε ἀπο- 10
φάσεως καὶ περὶ καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως καὶ ἐπὶ ἀντιφάσεως, καὶ ἐν ταύταις τὴν τῆς φάσεως ὄνομα παραλαμβάνει, διὰ τὴν αὐτὴν πρὸ τῆς ἐκείνων διδασκαλίας τὴν τῆς φάσεως ἔκδοσιν ἡγήσθαι, καὶ φησὶν εἶναι ταύτην ὀνόματα ἢ ῥήματα ὡς μέρη τῆς ἐκτέλεσιν λόγου λαμβανόμενα. καὶ ὅτι τὸ τοῦτο ἔτι εἶναι, σα- 15
φές ἐστίν, τὸ ὀνόματος τῆς φάσεως τὴν αἰτίαν ἐκείνης ἐπαγα-
γεῖν. ἐπεὶ γὰρ, φησὶ, δηλοῖ μὲν τι τῶν ἐκείνων, ὡς μὴν
ἀπὸ τῆς φάσεως, διὰ δὲ τὸ τοῦτο φάσις μὴ ὀνομαζέσθαι ἀνδραγαθίας
καὶ ἐκείνης τῆς φάσεως, ὡς μὴ ἀποφάσεως, ὅτε ὑδέρῳ δηλοῦν
τὸ ὅτι τῆς ἀποφάσεως πᾶν σημασιμὸν, λέγει δὲ 20
ὡς τὸ ψεύδος. τὸ τοῦτο δὲ, τὸ μὴ δεῖν προσκείσθαι τὴν ἀπό-
φασιν τῇ προσηγορίᾳ τῆς φάσεως ἐπὶ τῷ ὀνόματι ἢ τῷ ῥήματι,
ἐπεὶ καὶ τὸ "φάσις ἔξω μόνον" εἰπὼν. εἴτα ἀμφότερα ἅμα
τὴν αἰτίαν ἐκτέλεσθαι, τὸ τε προσκρίνει αὐτοῖς τὴν τῆς φάσεως
ἐκδοσιν καὶ τὸ μὴ προσκρίνει τὴν τῆς ἀποφάσεως, διὰ τὸ "ἐπειδὴ ἔκ 25
ἐκείνων ὅτι δηλοῦνται τὴν τῇ φωνῇ" καὶ τῶν ἐξῆς τοῖς, ὅπερ
ἐστὶν, ἐπεὶ καὶ εἰ σημασιμὸν τῶν πραγμάτων ἔχουσι δύναμιν,
ἀλλ' ἐπὶ καθ' αὐτὴν τῶν ἐκείνων ὑδέρῳ ἀποφάνσεως ἐπὶ
ἐκείνων εἴτα προσκρίνει τὴν τῆς φάσεως καθ' ὅς ἀποφάνσεως εἰ-
σέλασθαι... ἐν δὲ γε τοῖς ἀπὸ τῶν τρόπων τῆς χρήσεως τῶν 30
ἐκείνων λόγων διακρίνει αὐτὰ πάλιν ἐπιχειρεῖ· ἐπειδὴ γὰρ ἢ
ἐκείνων ἐκείνων καὶ πρὸς τὴν ἐρωτήσιν ἀπαντῶντες ἀποφαι-
νόμενα, ἢ καὶ μὴ ἐκείνων ἐκείνων ἀπαντῶντες ἀποφαι-
νόμενα, τὴν ἡμετέραν διάνοιαν, ὅ δὲ τὸ ὄνομα ἢ τὸ ῥῆμα εἰπὼν
καὶ ὑδέρῳ τῶν ἀποφάνσεως τῶν τρόπων, φανερόν ὡς ἕτερα 35
ἐκείνων ταῦτα τῆς ἀποφάνσεως.

Ε 62. ἀποδεχόμενος δὲ τὸ ὅτι ἡ φάσις ἕτερόν τι ἐστὶ τῆς 40
ἀποφάνσεως, ἐκείνη προσκρίνει ὁ Ἀριστοτέλης τὴν πρὸς τὴν κατὰ-
φασιν ἢ τὴν ἀπόφασιν ἢ τὴν ἀντίφασιν αὐτῆς διαφορὰν ὡς προ-
φανὴς ἐστὶν ὅτι ὁ γὰρ μὴ ἐστὶν ὅλος ἀπόφανσις, πῶς ἂν ποτε εἴη 40
κατὰφασις ἢ ἀπόφασις, ὡς ἐκείνων ἀπόφανσις ἐστὶν;
ἐπεὶ δὲ ὅτι τὸ ἔξω ἐν τῷ "τὸ μὴ ὄνομα ἢ ῥῆμα φάσις ἔξω
ἐστὶν" τὸ Ἀριστοτέλης εἶναι σημαίνει τὴν θέσιν τῷ ὀνόματι τῆς
ἐκείνης ἐπὶ τῶν ἀπλῶν, ὅπερ ἐλέγομεν, ἐν ταῖς προτάσεσι φω-
νῶν καὶ πρὸ τῷ Ἀριστοτέλει ὁ παρὰ Πλάτωνι Τίμαιος (p. 49) 45
ἔχει τὴν ἐκείνην τῆς φάσεως, ἀλλ' ἐπὶ μόνων τῶν ὅπως κατὰ-
φασιν· τὰ γὰρ ἐν ταῖς εἰρηκαῖς ἐν γενέσει καὶ φθορᾷ τὴν ὑπόστα-
σιν ἔχοντα διὰ τὴν συνεχῆ βίωσιν φεύγειν φησὶν, ὅς ὑπομένοντα

τὴν τὴν τὸ τοῦτο καὶ πάλιν ὅση μόνιμα αὐτὰ ὡς ὄντα ἐνδεί-
κνυσι φάσις. τῶν δὲ ἢ μὴ ἀπλῆ ἐστὶν ἀπόφανσις, οἷον τί κατὰ
φασιν ἢ τί ἀπό φασιν, ἢ δὲ ἐκ τῶν συνεκείνων, οἷον λόγους τὴν
ἡδὴ σύνθετος.

Ε 63 b. ταῦτα μὴ ἐν διὰ τὴν προφανὴς ὡς πολλῆς ἐπιστάσεως 17 a
ἄξια· πῇ δὲ διοίσει τὰ διὰ τῶν λεγόμενων τῶν ἐλέγων πρότερον 22
εἰρημένων "ἐστὶ δὲ εἰς λόγους ἀποφαντικῶς. ἢ ὁ ἐν δηλοῦν ἢ ὁ συν-
δέσμων εἰς, πολλοὶ δὲ οἱ πολλὰ καὶ μὴ ἐν ἡδύνονται" (p. 17 a 15)
καὶ τῶν ἐπὶ πρὸ ἐκείνων "ἐστὶ δὲ εἰς πρῶτος λόγους ἀποφαντικῶς κα-
τάφασις, εἴτα ἀπόφασις" (p. 17 a 8), ἄξιον ἐπισκέψασθαι. ῥητέον
ὅτι τῆς διαφορᾶς τῶν λόγων λαμβανόμενης, ὡς καὶ πρότερον
ἐλέγομεν, ἢ ἀπὸ τῶν λέξεων ἢ ἀπὸ τῶν σημασιμῶν, καὶ τῆς μὴ
ἀπὸ τῶν λέξεων διαφορᾶς παύσεως ἐν μὴ ἐξ ἐνός κτ' τὴν λέξιν ὑπο-
κειμένη καὶ ἐξ ἐνός κατηγορημένη θετικῶς ἢ ἀρνητικῶς συνεκείμε-
νον, εἴτε προσκατηγοροῖτο τὸ ἐστὶν εἴτε καὶ μὴ, καὶ εἴτε προσκείτο
τρόπος τις εἴτε μὴ, καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν κατὰφασιν μόνον ἢ ἀπόφα-
σιν μόνον, ἐν δὲ σύνθετον ἐκ δύο καταφάσεων ἢ ἀποφάσεων, ἢ
καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως, ὅν συνδέσμων ἕνα κείληται ὁ Ἀρι-
στοτέλης, καὶ ἐν αὐτοῖς πάλιν τοῖς τε ἀπλοῖς λόγοις καὶ τοῖς συν-
δέσμων τὸ ἐν ἔχειν λεγομένοις θεωρημένης τῆς κτ' τὴν κατὰφασιν
καὶ ἀποφασιν διαφορᾶς, τῆς δὲ γε ὑπὸ τῶν σημασιμῶν δια-
κρίσεως τῶν λόγων τῆς μὴ παύσεως ἕνα τῆς δὲ πολλῆς, τρεῖς ἐστὶν
τῶν λόγων αἱ ἀντιθέσεις, ἀπλῶς πρὸς σύνθετον, πρῶτον πρὸς ὕπε-
ρον, ἐνός πρὸς πολλὰ. δι' ὧν μὴ ἐν εἴλεγεν "ἐστὶ δὲ εἰς πρῶτος
λόγους ἀποφαντικῶς" (v. 8), τὴν κτ' τὴν πρῶτον καὶ ὕπερον τῆς κατα-
φάσεως πρὸς τὴν ἀπόφασιν παρεδίδετο διαφορὰν, ἐνδείκνυμενος ὅτι
μόνης τέττας ἀπλῶς ὄντας λόγους κυρίως ἄξιον τῆς τῆς ἐνός προ-
σηγορίας, τῷ προσκρίνειν "οἱ δὲ ἄλλοι πάντες συνδέσμων εἰς," ὡς
ἀνδραγαθίας ἡμῶν ἀπλῶς ἕνα τῶν λόγων ἐκείνων τινὰ ὀνομα-
ζειν, τὸ δὲ κοινὸν τῆς καταφάσεως πρὸς τὴν ἀπόφασιν, ὅτι ἀμφω
εἰσὶν ἀπλῶς ἀποφάνσεις, καθ' ὅς καὶ διακρίνει τῶν συνδέσμων τὸ
ἐν ἐχόντων. ἐν ἐκείνοις ὅν προσκρίνει, δι' ὧν εἴλεγεν "ἐστὶ δὲ εἰς
πρῶτος λόγους ἀποφαντικῶς ἢ ὁ ἐν δηλοῦν ἢ ὁ συνδέσμων εἰς, πολ-
λοι δὲ οἱ πολλὰ καὶ μὴ ἐν," τὴν ἐπὶ τῶν σημασιμῶν διαίρεσιν
ἡμῶν παρεδίδετο τὸ τε ἐνός λόγου καὶ τῶν πολλῶν. ἐν δὲ γε τοῖς νῦν
προκειμένοις τὴν κτ' τὴν ἀπλῶν καὶ τὸ σύνθετον διαίρεσιν αὐτῶν πα-
ραδίδωσιν, αὐτὸ τὸ τοῦτο σαφές γε διορίζομενος ὅτι κτ' τὴν ἀπλό-
τητα διαφέρουσιν ἢ κατὰφασιν καὶ ἢ ἀπόφασιν τῶν συνδέσμων τὸ ἐν
ἐχόντων λόγων· τὴν γὰρ κοινοτέραν λεγομένην ἀπόφασιν διελὼν
πρῶτον εἰς τὴν ἀπλῶν καὶ τὴν σύνθετον, πάλιν τὴν ἀπλῶν εἰς τὴν
κατὰφασιν διαίρει καὶ τὴν ἀπόφασιν, ὡς τὴν πρὸς ἀλλήλας τάξιν
ἐμπροσθεν παραδεδόκα. καὶ εἴ γε τὴν τάξιν τῆς διδασκαλίας τῶν
διαίρεσεων ἐναλλάξ τὴν μὴ διαφορὰν τῆς ἀπλῆς ἀποφάνσεως
πρὸς τὴν σύνθετον πρότερον ἢ ἡμῶν παραδός, ἐπὶ δὲ ταύτῃ τὰ
πρότερον εἰρημένα περὶ τῆς τάξεως ἢ ἔχουσι πρὸς ἀλλήλας ἢ
κατὰφασιν καὶ ἢ ἀπόφασιν, τελευταίαν προδίδει τὴν ἀπὸ τῶν ση-
μασιμῶν διαφορὰν τῆς ἐνός λόγου πρὸς τὴν πολλῆς, ὡς ὅπως
ἐξ ἀρχῆς εἴπειν, τὸ ἀποφαντικῶς λόγου ὁ μὲν ἐστὶν ἀπλῶς ὁ δὲ

σύνθετος ἐκ πλεόντων λόγων, καὶ τὸ ἀπλὸν ὁ μὲν πρῶτος ὁ δὲ δευτέρος, καὶ ἑκάτερος τούτων ὁ μὲν εἰς, ὁ δὲ ἐν σημαίνων, ὁ δὲ πολλοί, ὁ πολλὰ σημαίνων, ὁ δὲ ἐν εἰδῶν τὰ αὐτὰ πολλάκις περὶ τῶν αὐτῶν εἰρηκεῖν (*). ὁ δὲ εἰδῶν τὸν ὅρισμόν τῆς ἀπλῆς ἀποφάνσεως, ἡ ὡς φαίεν ἂν τινες, ὑπογράφῃ, ἐκ τῆς καταφάσεως ἀποδιδόναι καὶ τῆς ἀποφάσεως, διὰ τὸ λέγειν ὑπὸ τῷ Ἀριστοτέλει "ἀπλῇ ἀπόφανσις ἐστὶ τί κατὰ τινος ἢ τί ἀπὸ τινος" καὶ πάλιν "φωνὴ σημαντικὴ περὶ τοῦ ὑπάρχειν τι ἢ μὴ ὑπάρχειν," ὡς τὰ μὲν εἰσι δηλωσὶ καταφάσεις τὰ δὲ ἀποφάσεις· ὅπερ τινες ὑπολαβόντες ὁ γένος εἶναι τὴν ἀπόφανσιν ἐνόμισαν, ἀλλὰ φωνὴν ὁμυνύμους εἰς διάφορα σημαίνοντα διαιρημένην τὰ ὑπ' αὐτήν. ταῖς γὰρ ὁμυνύμοις φωναῖς προσήκουσιν αἱ ἀπὸ τῶν σημαυνομένων ὑπ' αὐτῶν διδασκαλίας, διὰ τὸ ταύτας μηδεμιᾶς κοινῆς φύσεως εἶναι δηλωτικὰς, ἣν οἱ ὅρισμοι σημαίνουσι· τὴν μὲν γὰρ ὅρισμόν τῆς ἀποφάνσεως ἔχομεν ἤδη διὰ τῶν ἔμπροσθεν παραδεδομένων, ὅτι 15 ἐστὶ λόγος ἐν ᾧ τὸ ἀληθεύειν ἢ ψεύδεσθαι ὑπάρχει.

17^a f. 65. ἐπεὶ δὲ τὸ εἰ ὑπάρχει τι καὶ μὴ ὑπάρχει ὡς καὶ
23^b μόνον τὴν ἐνεσῶν χρόνον προσηνέκεν, αἱ δὲ ἀποφάνσεις καὶ καὶ τὴν παρεληλυθότα καὶ τὴν μέλλοντα λέγειν ὁμοίως δύναται, διὰ τοῦτο προσέθηκε τὸ "ὡς οἱ χρόνοι διήρην".

17^a f. 65 b. βύλεθ' μὲν διὰ τούτων παραδύναι τὸν ὅρισμόν τῆς ἀποφάνσεως καὶ εἰπεῖν ὅτι ἐστὶ μάχη καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως (**), διαιρουσῶν αἰεὶ τὸ τε ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος, ὥς τῆς ἐτέρας αὐτῶν ψευδομένης ἀληθεύειν τὴν ἑτέραν, καὶ ἔμπαλιν. πρὸς δὲ γε τοῦτο προσλαβεῖν ἐξ ἀνάγκης ἔδει ὅτι ἐστὶ μάχη ψευδὸς τε ἀποφάσεως 25 πρὸς ἀληθὴ καταφάσιν καὶ ψευδὸς καταφάσεως πρὸς ἀληθὴ ἀπόφανσιν. ἵνα ὅν τοῦτο ὅπως ἔχον ἐπιδείξῃ, λαμβάνει δύο ἀντιθέσεις, μίαν μὲν ἀπὸ τῶν πραγμάτων αὐτῶν, ἑτέραν δὲ ἀπὸ τῆς ἡμετέρας περὶ τὰ πράγματα ἐπικρίσεως.

17^a f. 67. ταύτην τὴν μάχην τῆς καταφάσεως πρὸς τὴν ἀπό-
33^b φασιν ἀντίφασιν ὀνομάζειν ὁ Ἀριστοτέλης ἀξιοῖ ὡς ἂν τῶν μερίων αὐτῆς τάναντία φασκόντων ἀλλήλοις καὶ τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος, αὐτὸς τὸν ὄνομα αὐτῇ τοῦτο τιθέμενος, ὡς δηλοῖ λέγων "καὶ ἔξω ἀντίφασιν τοῦτο," καὶ τοῖς ὅτι ἐπὶ καταφάσεως ὅτε ἐπὶ ἀποφάσεως

(*) *Boeth.* II p. 324 sqq: sed Alexander a propria sententia non desistit, nec alio quam ceteri tenetur errore: ait enim hic quoque apparere non esse genus affirmationis et negationis enuntiationem, quoniam ita in definitione enuntiationis affirmatione et negatione ut partibus usus est... non videns quemadmodum una definitione et divisionem fecerit et naturam enuntiationis ostenderit. sed hanc expositionem, quod adhuc sciam, neque Porphyrius neque ullus alius commentatorum vidit. Aspasius etiam consentit Alexandro.

(**) *M. Ephes.* ἀπορροῖ τινες ὅτι δι' ἣν αἰτίαν, μέλλει διδάξαι περὶ ἀντιφάσεως, ὅτι ἐμνημόνευσεν αὐτῆς ἐν τῇ ἀπαριθμῇ καὶ φάμεν δύο αἰτίαι, ὡς πρώτη ἐστὶν, ἐπειδὴ ἐμνημόνευσεν καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως, ἐξ ὧν σύγκειται ἡ ἀντίφασις, διὰ τοῦτο αὐτὴν ὡς ἀπαριθμήσατο. δευτέρα αἰτία, ἐπειδὴ ἰδὼς τῶν παλαιῶν ἐμνήσθη τῇ τῆς ἀντιφάσεως ἐνόματος, καὶ ὅτι αὐτὴ ἐστὶν σύστημα· λέγει γὰρ "ἔξω τοῦτο ἀντίφασις."

ἢ ἀποφάνσεως τοῦτον ὅθεν εἰπὼν· ἐστὶ γὰρ τούτων τῶν ὀνομάτων ἕκαστον εὐρεῖν καὶ παρὰ τῷ θεοτάτῳ Πλάτῳ καίμενον, ὥς περὶ τὰ πλεῖστα τῶν ἐν τούτοις παραδεδομένων περὶ τῶν ἀρχῶν τῶν ἀποφαντικῶν λόγων θεωρημάτων εὐροῖς ἂν πολλὰ καὶ τε παρ' αὐτῷ διεσπαρμένα καὶ διαφερόντως ἐν τῷ Σοφιστικῇ παραδεδομένα μὲν τὰ πολλὰ καὶ θαυμαστὰς λόγους τὸ περὶ τὸ συγκειραμένον τῷ ὄντι μὴ ὄντος... ἐπιστῆσαι δὲ χρὴ ὅτι ἐν τῇ τῶν προτάσεων ἀπαριθμῇ βυλόμενος ὁ Ἀριστοτέλης ἀπὸ τῶν χειρόνων ἐπὶ τὰ κρείττονα προάγει τὸν λόγον καὶ οἷον ἀπὸ σερήσεων, ἐπειδὴ πρῶτα παρεδωκεν τὰς ψευδεῖς προτάσεις, ἐπὶ δὲ ταύταις τὰς ἀληθεῖς καὶ ἐν ταῖς ψευδέσι προέταξε τὴν ψευδὴ ἀπόφασιν τῆς ψευδὸς καταφάσεως, διότι καὶ ἡ ἀπόφασις αὐτὴ καθ' αὐτὴν χείρων ἐστὶ τῆς καταφάσεως, σερήσεως πρὸς αὐτὴν ἔχουσα λόγον.

f. 68. ἐπεὶ δὲ ὅπου τὸ ἀκριβὲς εἶχεν ὁ τῆς ἀντιφάσεως ὅρισμός ὁ γὰρ ἡ τυχεῖσα ψευδὴς ἀπόφασις ἀντίφασιν ποιεῖ πρὸς τὴν τυχεῖσαν ἀληθὴ καταφάσιν, ὅθεν ἡ τυχεῖσα ἀληθὴς ἀπόφασις πρὸς τὴν τυχεῖσαν ψευδὴ καταφάσιν· τίς γὰρ ἀντιφάσκειν εἶποι πρὸς τὸν εἰπόντα "ὁ ἄνθρωπος ζῶν ἐστὶ" τὴν λέγοντα "ὁ ἄνθρωπος δὲ ἔστιν ἐκ" διὰ τὸ εἶναι τὴν μὲν καταφάσιν ἀληθὴ τὴν δὲ ἀπόφασιν ψευδὴ, ἢ πρὸς τὸν εἰπόντα "ὁ ἄνθρωπος τετράπους ἐστὶ" τὴν λέγοντα "ὁ ἄνθρωπος λίθος ἐκ ἐστὶ" διὰ τὸ ἔμπαλιν ἔχειν τὰς προτάσεις· διὰ τοῦτο προσέθηκεν εἰκότως τίνας εἰδῶν καὶ τὰς ἀντικειμένους καταφάσεις καὶ ἀποφάσεις, ὅτι τὰς ὑποκειμένης τε τῷ αὐτῷ χρωμέναι καὶ τὴν αὐτὴν αὐτῷ κατηγορούσας κατηγορούμενον, ὅπερ ἐδήλωσεν εἰπὼν "τὴν τὴν αὐτὴ καὶ τὴν αὐτὴ."

f. 69. περὶ τούτων ὅν ὁ Ἀριστοτέλης τελεῖσθαι μὲν ἐν τῶν Σοφιστικῶν Ἑλέγγων ἐπιγραφομένη πραγματεία διαλέκεται τὸς τε τρόπους ἀπαντας ἐκτιθέμενος, τρισκαίδεκα ὄντας, καθ' οἵ σοφισταὶ τὸς ἀνεπιστάτως αὐτοῖς διαλεγόμενος περὶ τῶν λογιστικῶν, τὸς τε παρὰ τὴν λέξιν ἐξ καὶ τὸς ἐπὶ τὸς παρὰ τὴν διάνοιαν ἦτοι ἔχουσαν ἀπλῶς τῆς λέξεως ὑπ' αὐτῶν λαμβανομένης καὶ τὸς ἐλέγχους αὐτῶν παραδιδόντας. ἐν δὲ γε τούτοις ἐνὸς τρόπου παρὰ τὴν ὁμυνύμειαν μνημονεύσας, ὅς ἐστιν εἰς τῶν παρὰ τὴν λέξιν, ἀξιοῖ τὸν ὅμοιον ἡμᾶς τρόπον καὶ τὸς ἄλλους ἀπαντας διορισμῶν παρατηρεῖν τὸς ἀναγκαίους πρὸς τὴν ἀκριβῆ τῶν ἀντιφάσεων ἀλλήλων προτάσεων ἀντίθεσιν, παρατηρησάμενος ὡς ὅτι ἐν ἐν καὶ τὸν ἡμῶν παραδιδόναι τὴν περὶ τούτων ἀκριβολογίαν. ἐνοχλῶσι δὲ πάντῃ καλῶς εἶπε σοφιστικὰς τὰς ἀκαίρους αὐτῶν ἐνστάσεις πραγματευόμενος μὲν ὅθεν ἔχουσας, ὅχλον δὲ μόνον καὶ περιολέον μὲν ταῖαν τοῖς νῦν ἔχουσι παρεχόμενας, διότι ἐν τοῖς σοφιστικαῖς ἐλέγχῳ ἐνοχλῶσι τὴν ἀποδεικνύοντα καὶ ἐκ ἐῶσιν αὐτὴν ἢ τὴν ἀκούοντα τὴν ἀλλήθην εὐρεῖν. ἀλλ' ἐπεὶ τὰ περὶ τῶν ἀρχῶν τῶν ἀποφαντικῶν λόγων διεπερανάμεθα, τούτοις δὴ ἐφεξῆς τὰ περὶ τῶν προτάσεων αὐτῶν ἀπ' ἄλλης ἀρχῆς ἐπισκεψώμεθα.

f. 70. Ἀρχὴ μὲν ὅτι ἐντεῦθεν τὸ δευτέρον τὸ βιβλίον καὶ λαίον, ὅπερ ἐλέγομεν εἶναι περὶ τῶν ἐξ ὑποκειμένου καὶ κατηγορουμένου προτάσεων ἢ ἀποφάσεων· δεῖ δὲ γε ἡμᾶς πρὸ τῆς ἐξηγήσεως τῶν διὰ τὸ ῥητὸν λεγομένων θεωρεῖν τὰ πρὸς καταφάσιν

τὴ κεφαλὴν παντὸς ἀναγκαῖον· ταῦτα δὲ ἐξ ἑνὸς μὲν, τίνα
 τῶν ἐκ τῶν καταφάσεων τέτων ποιούμεθα τὰς ἀποφάσεις,
 ὥστε πῶς αὖ λαβόμεν ἐκ διαρέσεως ἀπάσας τὰς ἐξ ὑποκει-
 μένου καὶ κατηγορουμένου προτάσεις, ἵνα θαρρύντες ἀποφανώμεθα
 ὡς αὖ εἴη καὶ τὸ τῶν προτάσεων τὸ εἶδος ἄλλη παρὰ ταύτας
 καὶ προτάσεις, καὶ ἐπὶ ταῖς τίνες μὲν εἰσιν ἐν αὐταῖς αἱ ἀντι-
 φάσεις ἀλλήλαις ἀντικείμεναι, τίνες δὲ αἱ δοκεῖσαι μὴ ἀντιφά-
 σαι καὶ ἀλλήλων δὲ ἢ ἀντιφάσκουσαι, καὶ πῶς τὰς ἐκείνων πρὸς
 ἄλλας ἀντιθέσεις προσαγορευτέον. ὅτι μὴ ἢ κατὰ φασιν τὸ
 ἐπὶ τῶν προτάσεων μόνον ἀπόφασις γίνεσθαι, φανερόν· πῶς δὲ
 τὴν καταφάσεως αὐτὴ θετέον, ἵνα τὴν ἀπόφασιν ποιήσωμεν, καὶ διὰ
 τὴν τῆς διαρέσεως καὶ φημὶ τοίνυν ὡς ἐπὶ ὑποκειμένου αὐτὴ
 ἐπικατέον ἀλλὰ τῷ κατηγορουμένῳ... § 71. τέτων ὅτως ἐχόν-
 των ἐξ ἐπισκεψώμεθα τὰς διαρέσεις, ἀφ' ὧν οἷον τε τὴν ἀριθ-
 μῶν τῶν ἐξ ὑποκειμένου καὶ κατηγορουμένου προτάσεων εἶναι. καὶ
 ἐπὶ τὰς γνωστέας ἐν αὐταῖς ἀντιφάσεις ἀριθμήσωμεν· φα-
 νερὸν ὅτι αἱ προτάσεις διπλασίως ἔσονται τῶν ἀντιφάσεων. ἐπεὶ
 ὡς αἱ προτάσεις αὐτῶν δύο τε μόνον ὅρους ἔχουσι, τὸν ὑποκείμενον καὶ
 τὸν κατηγορούμενον, καὶ ἐπὶ τὴν χέσιν τῷ κατηγορουμένῳ πρὸς τὸν ὑπο-
 κείμενον, καὶ ὅθεν ἄλλο παρὰ ταῦτα, πᾶσα ἀνάγκη καὶ τὰς διαρέ-
 σεως αὐτῶν ἡ ἀπὸ μόνου γίνεσθαι τῷ ὑποκειμένῳ ἢ ἀπὸ μόνου τῷ
 κατηγορουμένῳ ἢ ἀπὸ τῆς χέσεως τῷ κατηγορουμένῳ πρὸς τὸν ὑπο-
 κείμενον. λέγω δὲ χέσιν, καθ' ἣν ὁ κατηγορούμενος ἢ αἰεὶ ὑπάρ-
 χει τῷ ὑποκειμένῳ, ὡς ὅταν εἰπωμεν τὸν ἥλιον κινεῖσθαι ἢ τὸν ἀν-
 ἥλιον (ἢ πῶς εἶναι, ἢ ὅδε ποτε ὑπάρχει, ὡς ὅταν εἰπωμεν τὸν
 ἥλιον ἔσθαι ἢ τὸν ἀνῆλιον πτερυνεῖν εἶναι, ἢ ποτὲ μὴ ὑπάρχει ποτὲ
 δὲ ἢ καὶ οὐκ, ὡς ὅταν εἰπωμεν τὸν Σωκράτην βαδίζειν ἢ ἀναγι-
 νώσκειν ταῦτα δὲ τὰς χέσεις καλεῖται, οἷς ἐμέλησε τῆς τέτων
 τεχνολογίας, τῶν προτάσεων ὕλης, καὶ εἶναι αὐτῶν φασὶ τὴν μὴ
 ἀντικείμεν τὴν δὲ ἀδύνατον τὴν δὲ ἐνδεχομένην. καὶ τέτων μὴ τῶν
 ὁμαλῶν ἢ εἰς ἀποφαντικῆς, ὅπως δὲ καλεῖται τὰς χέσεις ταύτας
 ὡς ἔχουσι, ὅτι τοῖς ὑποκειμένοις τοῖς προτάσεσι πρόβλημασι
 ἐπικατέον, καὶ ὡς ἀπὸ τῆς ἡμετέρας οἰήσεως ἢ κατηγορίας
 ἀλλ' αὖ αὐτῆς τῆς τῶν πραγμάτων λαμβάνοντι φύσεως... ὁ ὑπο-
 κείμενος ἐν τῇ προτάσει ἦτοι καθ' ἑκάστη ἐξ ἡ καθόλου καὶ ἐξ ἡμέ-
 ρας ἢ ὁμαλῆς, μίαν μὴ γὰρ, ὡς ἐλέγομεν, εἶναι καὶ φύσιν τὴν ὑπὸ
 τῷ ὑποκειμένῳ σημαζομένην, καθάπερ καὶ τὴν ὑπὸ τῷ κατηγορουμένῳ,
 ὥστε μίαν μίαν ὅπως εἶναι ἢ πρότασις· ταύτην δὲ τὴν μίαν φύσιν
 ὁμαλῶς ἦτοι κατὰ τινων πλειόνων κατηγοροῦν καὶ καθ' ἑνὸς μόνου
 ὑποκειμένου καὶ εἰ μὴ εἴη τῶν καθ' ἑνὸς μόνου κατηγορουμένων τὸ ὡς
 ὑποκείμενον παραληφθέν, οἷον Σωκράτης ἢ Πλάτων, δηλονότι καθ'
 ἑκάστη αἱ πρότασις, εἰ δὲ τῶν καὶ πλειόνων, οἷον ἀνθρώπος ἢ ζῷον,
 καὶ καὶ παρὰ ταῦτα ὡς ἔστιν. εἰ δὲ καθόλου εἴη, ἀναγκαῖον αὐτὴν
 εἶναι ἔχει προσδιορισμῷ λέγεσθαι ἢ μὴ προσδιορισμῷ. προσδιορισμῷ
 λέγει ὅταν προσήματα τινὰ συνταττόμενα τοῖς ὑποκειμένοις, δὲ
 ἢ ὅπως ὅπως ἔχει τὸν κατηγορούμενον πρὸς τὸν πᾶν τῶν ἀτόμων
 τῶν ὑπὸ τῷ ὑποκειμένῳ, εἴτε ὡς ὑπάρχον εἴτε ὡς μὴ ὑπάρχον
 λαμβάνεται. διὸ καὶ τέτταρες εἰσι τὴν ἀριθμῶν, πᾶς καὶ ὁμαλῆς, τίς καὶ

ὡς πᾶς, δύο μὴ καθόλου, ὁ πᾶς καὶ ὁ ὁμαλῆς, δύο δὲ μερικαί (*), ὁ τίς καὶ
 ὁ ὁμαλῆς... § 72 b. εἰ μὴ μηδεὶς τῶν προσδιορισμῶν προσκείτο τῇ
 ὑποκειμένῳ, λέγει ἢ ἡ πρότασις ἀπροσδιόριστος, οἷον ἀνθρώπος ὑγίαινει·
 εἰ δὲ προσδιορισμὸν τινὰ ἔχει, λέγει ἢ ἡ πρότασις προσδιορισμένη.
 ἀλλ' εἰ μὴ τῶν καθόλου εἴη ὁ προσδιορισμός, λέγει καθόλου, εἰ δὲ
 τῶν μερικῶν, μερικῇ... διαφέρουσι δὲ τῶν καθ' ἑκάστη αἱ μερικὴ τῶν
 τὰς μὴ καθ' ἑκάστη ἐπὶ τινος ἑνὸς ὠρισμένῳ ποιείσθαι τὴν ἀπόφασιν,
 οἷον Σωκράτης, τὰς δὲ μερικὰς, εἰ καὶ πρὸς ἑνὶ τὸ βλέπεται ἀπο-
 φαίνονται, μηδὲν ὠρισμένον σημαίνειν, ἀλλ' ἐπὶ τινος τῷ τυχόντος
 δύνασθαι ἀληθεύειν, ὡς ὅταν εἰπωμεν "τίς ἀνθρώπος δικαίως ἐστιν."
 ὅθεν καὶ μᾶλλον Σωκράτης χάριν ἀληθείας ἢ πρότασις ἢ Πλάτω-
 νος ἢ Ἀριστοτέλους. διόπερ ὁρθῶς ὁ Θεόφραστος τὴν μὴ καθ' ἑκάστη ὠρι-
 σμένην καλεῖ, τὴν δὲ μερικὴν ἀόριστον. καὶ ἀντιδιακρίνει τὴν μὴ τὴν
 ἀπλῶς καθόλου ἢ καθ' ἑκάστη, πρὸς δὲ τὴν καθόλου ὡς καθόλου ἢ με-
 ρικῇ. τοιαύτη μὴ ἢ ἀπὸ τῷ ὑποκειμένῳ τῶν προτάσεων διαίρεσις·
 ἀπὸ δὲ γε τῷ κατηγορουμένῳ ταῦτα πάντα τὰ τέτταρα εἶδη τρι-
 πλασιαίδεα βήτεον. ἐπεὶ καὶ ἀνάγκη τὸν κατηγορούμενον βῆμα εἶναι,
 τὸ δὲ βῆμα προσσημαίνειν ἐλέγομεν χρόνον, ὁ δὲ χρόνος λαμβάνει
 τριχῶς, καὶ τὸ παρεληλυθός, τὸ ἐνεσθές, τὸ μέλλον, δηλονότι τῶν
 τεττάρων εἰδῶν τῶν προτάσεων ἑκάστην τριχῶς ποικίλλειν ἀπὸ τῆς
 κατηγορουμένης δυνατόν... § 73 b. ἐπεὶ δὲ ἑκάστη τῶν ἰβ' τέτων
 ἀντιθέσεων τριχῶς λαμβάνεισθαι δυνατόν καὶ τὰς τρεῖς ὕλης, ἐξ καὶ
 τριακόνη γίνεσθαι συμβαίνει τὰς πάσας αὐτῶν ἀντιθέσεις, ὠρι-
 σμένῳ ὄντος τῷ ὑποκειμένῳ. ταύταις δὲ ἴσας ἀνάγκη γίνεσθαι τὰς
 ἐξ ἀόριστος ὑποκειμένου· καθ' ἑκάστη καὶ τῶν ὠρισμένων χρωμένων
 τῷ ὑποκειμένῳ τὸ ἀρνητικὸν μόνον τῷ ὑποκειμένῳ προκίσει τὴν

(*) Leo Magent. χεῖρονες δὲ τῶν προτάσεων λέγονται αὐταί, ἣν καὶ
 τίς καὶ ὁ πᾶς, διὰ τὸ ἀπὸ τῶν μερικῶν χεῖρονες εἶναι τῶν καθόλου· καὶ διὰ
 τὸ καὶ τίς χεῖρον λέγεται τῆς πᾶς, καὶ ὁ πᾶς τῆς ὁμαλῆς. αἱ δὲ Πλα-
 τωναίκα μὴ πρὸς τὸ μερικὸν καὶ καθόλου ἀποβλέψαντες ἀλλὰ πρὸς ὑπαρξιν
 καὶ ἀνυπαρξίαν τὴν μὴ τίς εἶποι χεῖρονες τῆς πᾶς, καθὼς ἢ μὴ τίς μερικὴν
 εἰσάγει ὑπαρξιν, ἢ δὲ πᾶς παντελῆ ὑπαρξιν· ὁ γὰρ λέγων "πᾶς ἀνθρώπος
 λευκός ἐστι" πάντας τοὺς ἀνθρώπους λέγει εἶναι λευκοὺς. τὴν δὲ ὁμαλὴν
 χεῖρονες εἶναι τῆς ὁμαλῆς, καθὼς ἢ μὴ ὁμαλῆς παντελῆ ἀνυπαρξίαν εἰσάγει (ὁ
 γὰρ λέγων "ὁμαλῆς ἀνθρώπος λευκός ἐστι" ἀπαίρει τὸ λευκὸν ἀπὸ πάντων τῶν
 ἀνθρώπων), ἢ δὲ "ὁ πᾶς" εἰσάγει μερικὴν τινὰ ὑπαρξιν· ὁ γὰρ λέγων "ὁ πᾶς
 ἀνθρώπος λευκός" εἰσάγει τινὰς ἀνθρώπους εἶναι λευκοὺς. καὶ λοιπὸν κατε-
 σκεύαζον τὰς καθόλου μὴ καθόλου τὴν μίαν εἶναι ἀληθῆ τὴν δὲ ἑτέραν
 ψευδῆ, λέγοντες ὅτι ἢ "ἀνθρώπος λευκός ἐστι" ἰσοδυναμεῖ τῇ "τίς ἀνθρώπος
 λευκός ἐστι," ἢ δὲ "ἀνθρώπος λευκός ὡς ἐστι" ἰσοδυναμεῖ τῇ "ὁμαλῆς ἀνθρώπος
 λευκός ἐστι." ταύτας γὰρ φασιν χεῖρονες τὴν τίς καὶ τὴν ὁμαλῆς, ἢ δὲ τίς καὶ
 ἢ ὁμαλῆς ἀντιφατικῶς ἀντικείμεναι, ἐπὶ δὲ τῶν ἀντιφατικῶς ἀντικείμενων ἢ μίαν
 ἀληθῆς ἢ δὲ ἑτέραν ψευδῆ· καὶ λοιπὸν ἄρα αἱ καθόλου μὴ καθόλου προ-
 τάσεις τὴν μίαν ἔχουσιν ἀληθῆ τὴν δὲ ἑτέραν ψευδῆ διὰ τὸ ἰσοδυναμεῖν ταῖς
 χεῖρονες τῶν προτάσεων. ἀναιρῶντες ὅν τὸς Πλατωναίους λέγομεν ὅτι ἐπὶ τῆς
 λογικῆς πραγματείας ὡς ὑπάρχει καὶ ἀνυπαρξίας ζητοῦμεν, ἀλλὰ καθόλου
 καὶ μερικῆς, καὶ διὰ τὸ λέγομεν τὰ μερικὰ χεῖρονες τῶν καθόλου. λύσει ὅν
 ὁ Ἀριστοτέλης τὴν διένεσιν τῶν Πλατωναίων λέγει τὸ δὲ λέγει, ὅτι αἱ κα-
 θόλου μὴ καθόλου συλλαβεύουσι διὰ τὸ ἰσοδυναμεῖν ταῖς χεῖρονες τῶν προ-
 τάσεων.

ἐξ ἀορίστου ποιήσεις, ὥστε δύο καὶ ἐβδομήκοντα γίνεσθαι τὰς πάσας ἀντιθέσεις τε καὶ ἀντιφάσεις τῶν προκειμένων ἡμῶν ἐξ ἐπισκεψιν προτάσεων. ἀλλ' ἐπεὶ τὴν ἀριθμὸν αὐτῶν παραδεδώκαμεν, ἀκόλouthόν ἐστιν ἐφεξῆς ἐπισκεψάσθαι τίνες ἐν ταῖς ἀπηριθμημέναις ἀντιθέσεσιν αἱ ἀντιφατικαῖς ἀλλήλαις ἀντικείμεναι προτάσεις, τίνες δὲ οὐ, καὶ τίνες μὲν αἱ πρὸς ἀλλήλας ἔχουσιν τῶν μὴ ἀντικείμενων ἀντιφατικῶς, τίς δὲ ἡ πρὸς ἑκατέραν τῶν ἐν αὐταῖς προτάσεων ἀντιφατικῶς μαχομένη. . . f. 74 b. αἱ προτάσεις αὗται ὅτεποτε μὲν συναληθεύουσιν, ποτὲ δὲ καὶ συμφευδόμεναι, καὶ ταύτη τὰ ἐναντία μιμνήμεναι, λέγοντο ἂν εἰκότως ἐναντία. δυνατὴν δὲ λέγειν ὅτι καὶ ὡς τὴν πλείονα ἀλλήλων ἀφεσπῶσαι διάσασιν ἐναντία προσαγορεύοντι. τὰ γὰρ ἐναντία πλείονα ἀλλήλων διέσχεκε τῶν ὑπὸ τῆς αὐτῆς γένος, ὅτω δὲ καὶ αὗται πρὸς ἀλλήλας ἔχουσιν, εἴπερ ἡ μὲν ἀσπίς φησι τοῖς ὑπὸ τῆς ὑποκειμένου ἀτόμοις τῆς κατηγορουμένου ὑπάρχειν, ἡ δὲ ὑδὲν. τὰς δὲ γε μερικὰς καλῶσιν ὑπεναντίας ὡς ὑπὸ ταῖς ἐναντίαις τεταγμένας ἀκείναις ἀκολουθῶσας. ὅταν γὰρ ἡ ἑτέρα τῶν καθόλου ἀληθεύῃ, τότε καὶ ἡ ὑπ' αὐτὴν τεταγμένη μερική πρότασις ἀληθεύσει ὡς οἷον μέρος αὐτῆς ὅσα καὶ περιεχομένη ὑπ' αὐτῆς. διὸ καὶ ὑπαλλήλως καλῶσι τὰς τε καταφάσεις, τὴν μερικὴν καὶ τὴν καθόλου, καὶ τὰς ἀποφάσεις ὁμοίως. αἱ μὲν γὰρ καὶ τὸ μέρος ὅδ' ἂν ἀντικεῖται πρὸς ἀλλήλας κυρίως λέγοντο. ποῖον γὰρ αὐταῖς εἶδος ἀρμόσει τῶν ἀντικείμενων; εἰ δὲ τὰς ἀντιφατικῶς ταύταις ἀντικείμενας ζητοῖς, εὐρήσεις ἀντιφασκῶσας ταῖς καθόλου τὰς καὶ μέρος μὲν τῆς καὶ τὸ ποῖον ἀντιθέσεως, τυτέστι τῇ μὲν καθόλου καταφάσει τὴν μερικὴν ἀπόφασιν, τῇ δὲ καθόλου ἀποφάσει τὴν μερικὴν καταφασιν, ὥστε καὶ τῆς ὑποκειμένου διάγραμμα τὰς διαγωνίων θέσιν πρὸς ἀλλήλας ἔχουσας τῶν προσδιορισμένων προτάσεων, ταύτας ἀντιφάσκουσιν ἀλλήλαις. αἱ γὰρ αὗται διαιρῶσι τὸ τε ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος. καὶ τὸτο εἰκότως. αἱ μὲν γὰρ ἐναντία καὶ ὑπεναντία καὶ τὸ ποῖον διαφέρουσιν τὸ ποῖον τὸ αὐτὸ ἔχουσιν, αἱ δὲ ὑπαλλήλοι καὶ τὸ ποῖον διαφέρουσιν τὸ ποῖον τὸ αὐτὸ ἔχουσιν, αὗται δὲ κατ' ἄμφω μαχομέναι τελείαν ἔχουσι τὴν πρὸς ἀλλήλας διαφοράν, διὸ ἀδύνατον αὐτὰς ἢ συμφευδέσθαι ἢ συναληθεύειν. . . f. 76 b. περὶ μὲν τούτων πλείω τῆς ἀξίας ἐνδιατέτριψεν ὁ λόγος. ὅλως δὲ περὶ αὐτῶν τῶν ἀποφατικῶν προσδιορισμῶν, ὅσα γλαφυρότερον ἔχοντα θεωρίαν ὁ φιλόσοφος παραδίδωσι Πορφύριος, πειραθώμεν εἰπεῖν, προσεπινούοντες εἴ τι δυνάμεθα καὶ αὐτοὶ πρὸς τὴν σαφεσέραν περὶ αὐτῶν διδασκαλίαν. ἀπορήσειε γὰρ ἂν τις πῶς ἐκ τῶν προσδιορισμένων καταφάσεων τὰς ἀποφάσεις ποιοῦντες ἐ τοῖς κατηγορουμένοις, ὥσπερ ἐμπροσθεν ἡξιώμεν, συντάττομεν τὰς ἀρνήσεις, ἀλλ' αὐτοῖς τοῖς προσδιορισμοῖς, οἱ λέγοντι μέρος τῶν ὑποκειμένων, ἐ τῶν καθ' αὐτὰς λεγομένων ἀλλὰ τῶν ὥσπερ εἰδοποιηθέντων ὑπ' αὐτῶν.

17. f. 80. πῶς δὲ λέγοντι μὴ εἶναι μὲν ἐναντία σημαίνειν δὲ ποτε ἐναντία, τὸτο ἡδὴ πολλὰ τοῖς ἐξηγηταῖς πράγματα παρέχει. μήποτε δὲ ταῖς ῥήσεσιν αὐταῖς προσφυὲς ἢ τὸ λέγειν ὅτι βελέει μὲν ὁ Ἀριστοτέλης τὰς ἀπροσδιορίστους προτάσεις συναληθεύειν ἀλλήλαις, ὡς ἔχει διὰ τῶν ἐξῆς φανερόν, καὶ διὰ τὸτο εἰκό-

τως ἀποφαίνει μὴ εἶναι αὐτὰς ἐναντίας. ἐ γὰρ ἐναντίον τὸ συνυπάρχειν ἀλλήλαις. . . ὅτι μὲν ἔν κατ' ὑδὲν τρόπον προσήκει τοῖς ἀπροσδιορίστους τῶν ἐναντίων ὄνομα, σαφῶς ἀπεφάνετο διὰ τούτων ὁ Ἀριστοτέλης (*). πότε δὲ ἐκ τὰ δηλωμένα εἶναι ἐναντία, καλῶς διήρθρωσεν ὁ φιλόσοφος Πορφύριος. ἐ γὰρ αἰ, φησί, τῷ καταφασκόμενῳ ἐκ τι ἐναντίον, ὅδὲ τὴν ἀπόφασιν δυνατὴν αἰεὶ λέγειν ἀληθεύειν καὶ τὸ ἐναντίον τῷ καταφανθέντι, ἀλλὰ ποτὲ μὲν καὶ τὸ ἐναντίον, ποτὲ δὲ καὶ τὸ ζερήσεως, ποτὲ δὲ κατ' ὑδετέρου τούτων, ἀλλ' ἀναρῶν μόνον τὸ εἰρημένον διὰ τῆς καταφάσεως. . . f. 81 b. διὰ ταῦτα ἐν μὲν τοῖς προκειμένοις ὁ Ἀριστοτέλης τοσούτον ἐπεσημάνετο μόνον, ὅτι μὴ δίκαιον καλεῖν αὐτὰς ἐναντίας, καὶ ἐναντίων πραγμάτων γίνοντό ποτε δηλωτικά. προῖον δὲ καὶ ὅτι συναληθεύουσιν ἀλλ' ἐκ ἀντιφάσκουσι κατασκευάσαι πειράσει.

f. 82. ζητεῖ μὲν διὰ τούτων ὁ Ἀριστοτέλης εἰ ὥσπερ τῷ ὑποκειμένῳ προσεθεῖς ὁ καταφατικὸς προσδιορισμὸς ἕτερον εἶδος ἀπειργάσατο προτάσεων, ὅτω καὶ τῷ κατηγορουμένῳ δύναται προσεθεῖς ἕτερον ἀπεργάσατο προτάσεων. ἀποφαίνει δὲ μὴ τὴν ἀρχὴν ὑφίστασθαι τοιαύτην καταφασιν οἷον τὴν λέγουσαν "πᾶς ἀνθρώπος πᾶν ζῶον ἐστίν", διότι ὁ τούτο λέγων ἔκαθεν τῶν καὶ μέρος ἀνθρώπων ἅπαν εἶναι ζῶον φησί, καὶ ἵππον καὶ βῆν καὶ τὰ ἄλλα πάντα ὥστε ἀδύνατον ἀληθεύειν ἐν ὅτῳ ἀποφηνάμενον. εἰκότως ἔν φησι μὴδὲ γενέσθαι ἂν τοιαύτην καταφασιν, κατ' ἔλλειψιν τούτο λέγων τὴν ἀληθῆ (**). ὑδεμία γὰρ καταφασιν ἀληθὲς ἔχει, ἐν ἣ τὸ κατηγορουμένον καθόλου τὸ καθόλου κατηγορεῖται, τυτέστι ἐν ἣ συντάττεται δύναται τῷ καθόλου κατηγορουμένῳ τὴν καθόλου προσδιορισμῶν. . . πολλῶν δὲ δυναμένων γίνεσθαι προτάσεων ἐκ τῆς διαφόρου συμπλοκῆς τῶν προσδιορισμῶν πρὸς τε τὴν ὑποκειμένου ὅρον ἐν τῇ προτάσει καὶ τὴν κατηγορουμένου, εἰκότως ταύτην προεχειρίσατο μόνον, καὶ διέγραψε τῶν ὑγιῶς λεγομένων προτάσεων τὴν ἑκατέρω τῶν ὅρων τὴν πᾶς προσδιορισμὸν συντάττεσαν. ὁ καὶ ἐν τῷ πρώτῳ βιβλίῳ τῶν Ἀναλυτικῶν κατ' ἀρχὰς τὸ περὶ εὐπορίας προτάσεων κεφαλαιῶν (p. 43 b 17) διορίζει. περὶ γὰρ ἐκλογῆς τῶν καθόλου προτάσεων διαλεγόμενος, ἐν αἷς τὸ κατηγορουμένον παντὶ ἐπεῖ τῷ ὑποκειμένῳ, ἐπήγαγεν "αὐτὸ δὲ τὸ ἐπόμενον ἐκ ληπτέον ὅλον ἐπεσθαι". . . ὅτι μὲν εἰκότως ταύτης μόνος ὡς ἀρχήσεως πανταχῶς καταψηφίζετο, μάθοιμεν ἂν ἐνοήσαντες ὅτι τετάρτων ὅσων, ὡς ἐξῆς ἐπιδείξομεν, τῶν αἰεὶ ψευδομένων προτάσεων, δύο μὲν καταφάσεων δύο δὲ ἀποφάσεων, τῶν μὲν καθόλου τῶν δὲ καὶ μέρος, διὰ μᾶς τῆς καὶ τὸ ποῖον καὶ καὶ τὸ ποῖον τῶν ἄλλων σεμνότερας, καὶ ταῖς λοιπαῖς τρισὶ τὴν πρόφασιν τὴν αἰεὶ ψευδέσθαι ὡς

(*) Aspasii, Hermini, Alexandri, Porphyrii hoc de loco sententias vide ap. Boeth. II p. 338 sq.

(**) Boeth. II p. 340: verba autem Aristotelis hoc modo sunt et ad hanc sententiam ducunt. in his praedicatis quae sunt universalia, his adicere universale aliquid ut universale praedicatum universaliter praedicetur, non est verum. hoc enim est quod ait... non est verum... non est verum. — similia I p. 230.

αἰσθησάμενος παρεχόμενος, ἡβυλήθη καὶ τὰς ἄλλας, τὰς ταύτης ὁμοίως ἡμετημένας τῷ καταλόγῳ τῶν ὑγιῶς προφερομένων προτάσεων διαφέρειν. εἰ γὰρ δεῖ καὶ τὴν περὶ τούτων τεχνολογίαν ἀκριβῶς ἀκριβῶς καὶ τὸ φαινόμενον περὶ αὐτῶν λέγειν, ἐκαδέκα γενόμεναι εὐρίσκειμεν προτάσεις, ἐκ τῆς διανομῆς τῶν προσδιορισμῶν ὁ ἐκότερον τῶν τῆς προτάσεως ὅρων.

εἰ f. 88 b. καὶ τὰς μὲν διαγωνίως, ὡς καθόλου ὡς καθόλου ἐκάλει-
το ὡς ἐχέσας τὴν ἑτέραν τῶν προτάσεων καθόλου ὡς καθόλου, ὡς ἐντιφατικῶς ἀντικεινῶς πρὸς ἀλλήλους (*), τὴν τε καθόλου κατάφασιν μὲν τῆς 10
μεριῆς ἀποφάσεως καὶ τὴν καθόλου ἀπόφασιν μὲν τῆς μερικῆς ἀποφάσεως, αὐτὰς δὲ τὰς καθόλου ὡς καθόλου προτάσεις μη-
ἐντιφατικῶς ἀλλ' ἐναντίως ἀντικεινῶς πρὸς ἀλλήλους διὰ τὸ
συμφερούς ἀλλήλους ἐπὶ τῆς ἐνδεχομένης ὕλης, ἐφ' ἧς τὰς με-
ριῆς καὶ ὑπεναντίας λεγομένης συναληθεύει ἀλλήλους ἀνάγκη 15
καὶ τὸ ἐκότερον αὐτῶν ἀληθὲς εἶναι, ὅταν ἡ ἐντιφατικῶς αὐτῇ
μεριμνῇ καθόλου πρότασις ψευδῇ, ὥστε καὶ μηδὲν τρόπον μά-
χεα ταύτας ἀλλήλους. ὅλη, δὲ ταῦτα διὰ τῶν ὑπὸ τῷ
φιλόσοφῳ παρατεθέντων παραδειγμάτων, καὶ ἐξ ὧν ἡμεῖς πρότερον
ἐπὶ αὐτῶν διεληλύθαμεν. εἰδέναι μέντοι χρὴ, ὅτι γράφει ἀντὶ 20
τῆς ἐντιφατικῆς καὶ ἀποφαντικῆς, σημαίνοντος, ὡς φησιν ὁ φιλό-
σοφος Πορφύριος, τῷ Ἀριστοτέλει διὰ τούτου ποίας καταφάσεως
πρὸς τὴν ἀπόφασιν ἀξιοῖ τὴν ἀντίθεσιν λαμβάνειν, ὅτι τῆς ὡς
ἐκφάσεως, ἐπεὶ περ, ὡς φησὶν, εἰώθασιν καὶ τὰ ὠρισμένα ῥήματα
καὶ καταφάσεις, τὰ δὲ ἀόριστα ἀποφάσεις. καὶ ὑπώπτευσεν 25
ὡς καὶ, εἰ μὴ προσέθηκεν τὴν ἀποφαντικῶς, περὶ τῆς ἀντιθέσεως τῶν
ταύτων φησὶν γίνεσθαι τὸν λόγον. ὁ δὲ ὅτι τὰ ἐπαγόμενα
ἐν αὐτῇ μᾶλλον τῇ προτέρᾳ γραφῇ. ἀποφαντικῶς γὰρ λέγοντο
ὡς ἀπαλὸν καὶ τὸ τοῦτο καὶ αἱ ἐναντίαι, ὡς ὡς καθ' ἕτερον τρόπον
τῶν αὐτῶν ἀντικειμένων παρέθετο. εὐθὺς δ' Ἀριστοτέλης. 30

εἰ f. 89. τῶν ἐκ τῆς διαιρέσεως τῷ ὑποκειμένῳ γινόμενων
ἐκ τῶν προτάσεων τίνες μὲν εἰσιν αἱ ἐντιφατικῶς ἀντικείμεναι
πρὸς ἀλλήλους, τίνες δὲ αἱ δοκῶσαι μὴ ἀντιφάσκαι καὶ μέντοι ἀν-
τιφάσκαι, παραδίδωσιν ἡμῖν ὁ φιλόσοφος διὰ τούτων, τὰς μὲν
ἐκ τῶν προτάσεων καθόλου ὡς καθόλου, μάχεα πρὸς ἀλλήλους 35
ἐντιφατικῶς ἀποφανόμεναι, τὴν πᾶς κατάφασιν τῇ ὅτι πᾶς ἀπο-
φάσει καὶ τὴν ὅτι ἀπόφασιν τῇ τίς κατάφασιν, καὶ ἐπὶ τὰς καθ'
ἑκάστη τῇ Σωκράτης λευκός ἐστι τῇ Σωκράτης λευκός ὅτι ἐστὶ
τὸς δὲ γε ἀπροσδιόριστος, ὡς καὶ ἐν τούτοις καθόλου μὴ καθόλου 40
ἐπιτηδεύεται, καὶ λέγων ἀντιφάσκειν ἀλλήλους. ὅθεν γὰρ αἱ διαι-

ρεῖν τὸ ἀληθές καὶ τὸ ψεῦδος, ἀλλὰ ταῖς μερικαῖς τὴν αὐτὴν ἐχέ-
σαι δύναμιν συναληθεύειν ἐπὶ τῆς ἐνδεχομένης ὕλης, ἐφ' ἧς καὶ
ἐκεῖναι συναληθεύουσαι καταλαμβάνοντο. ἀληθεύειν γὰρ ἅμα τὴν
τε ἔξιν ἄνθρωπος λευκός ἀπροσδιόριστον κατάφασιν ἐπὶ τῶς
φέρει τῶν Σκυθῶν λαμβανόμενῃ καὶ τὴν ὅτι ἔξιν ἄνθρωπος λευ-
κός ἀπροσδιόριστον ἀπόφασιν ἐπὶ τῶς τῶν Αἰθιοπῶν, καὶ τὴν ἔξιν
ἄνθρωπος καλός ἐπὶ τῷ Ἀχιλλέως ἢ τῷ Νιρέως καὶ τὴν ὅτι ἔξιν
ἄνθρωπος καλός ἐπὶ τῷ Θεοσίτῃ. ταῦτα τοίνυν ὅτι τῷ Ἀριστο-
τέλει ἀποφανόμεναι (*), καὶ ἀντιφθεγγόμεναι πρὸς αὐτὴν κλεινῶν
τε καὶ ἐμοὶ σεβασμίων ἀνδρῶν, προσήκον ἂν εἴη φιλοτέραν ἅμα
καὶ αἰδοιότεραν ἀπάντων τὴν ἀλήθειαν ἡμῶς ἡγησάμεναι, ὅπερ καὶ
αὐτοὶ ἐπιτηδεύειν ἡμῖν παρακελεύοντο, μὴ ἀβασανίστως τὸ θεώ-
ρημα παρελθεῖν, ἀλλ' ἐπισκέψασθαι τὴν τε τῷ Ἀριστοτέλει δια-
νοίαν, καθ' ἣν ἀξιοῖ συναληθεύειν ἀλλήλους τὰς ἀπροσδιόρισ-
τας προτάσεις, καὶ τὰ παρὰ τῶν ἀντιδιατακτομένων αὐτῷ περὶ τούτων
λεγόμενα... f. 92. εἰ δὲ τις ἀξιοῖ τὴν ἀπροσδιόριστον ἀπόφασιν
ποτὲ μὴ τῇ μερικῇ ἀποφάσει συντρέχειν ποτὲ δὲ τῇ καθόλου (παρο-
ξυτόνως μὲν γὰρ λαμβανόμεναι τῷ ἔξιν ἐν τῷ "ἄνθρωπος δίκαιος ὅτι
ἐστὶ" ταύτην φθέγγεσθαι τῷ ὅτι ἄνθρωπος δίκαιος ἔξιν, ὅξυτόνως δὲ
τῷ ὅτι πᾶς ἄνθρωπος δίκαιος ἔξιν), πρῶτον μὲν ἐπὶ πείθειν ἀλλὰ νομο-
θετεῖν ἡμῖν λέγοιτο ἂν, ἔπειτα ῥητέον πρὸς αὐτὸν ὡς ὅτι οἶδεν
ἡ Ἑλληνικὴ χρῆσις ἐπὶ τέλους τὸ ἔξιν ὅξυτονόμενον, εἰ καὶ ἐν οἰαδῇ
ποτε χώρα τῇ ἀρνήσει ὑποτεταγμένον. εἰ ὅτι ὁμολογεῖ καὶ αὐτὸς
βαρυνόμεναι τῷ ἔξιν τὴν ἀπροσδιόριστον ἀπόφασιν τῇ καθόλου τὸ αὐτὸ
φθέγγεσθαι, αἱ δὲ βαρυνόμεναι αὐτὸ ἀναγκαῖον ἐν ταῖς τοιαύταις
προτάσεσι, ὅλην ὅτι συνδραμεῖ τῇ τῷ καθόλου ἀποφάσει καὶ ἀν-
τίφασιν ποιήσει πρὸς τὴν οἰκίαν κατάφασιν. ταῦτα μὲν ὅτι τῶν
ἀντιφθεγγόμενων τῷ Ἀριστοτέλει λόγος. μήποτε δὲ δυνατόν πρὸς
ἕκαστον τῶν ἐπιχειρηθέντων ἀπαντᾶν.

f. 98. ἀπορήσει δ' ἂν τις πῶς ὅλως ἤξιωσεν ὁ Ἀριστοτέλης
τὴν τῶν προτάσεων τούτων ἀντίθεσιν προσαγορεύειν ἀντίφασιν,
καίτοι συναληθεύειν αὐτὰς οἰόμενος, τὴν δὲ ἀντίφασιν ὀρθόμηνος
ἐν τοῖς Ἀναλυτικοῖς (Anal. Post. 12 p. 72 12) ἀντίθεσιν ἧς
ὁδὸν μεταξὺ καθ' αὐτήν, καὶ ἐν Κατηγορίαις (c. 10 p. 13 6) μέ-
νεται, ἐν οἷς διέκρινε τὰ εἶδη τῶν ἀντικειμένων, εἰπὼν ὅτι ὅσα ὡς
κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν ἀντίκειναι, διαφέρει τῶν καὶ τὰς ἄλλας
ἀντιθέσεις ἀντικειμένων τῷ ἐπὶ μόνων τούτων ἐξ ἀνάγκης τὸ μὴ
ἀληθές εἶναι τὸ δὲ ψευδές. πῶς ὅτι τὰ ταῦτα πανταχῇ διορίζομε-
νος ἐν τούτοις ἤξιωσε τὴν ἀντίθεσιν τῶν συναληθεύουσῶν, ὡς αὐ-
τὸς φησιν, ἀλλήλους προτάσεων, τῶν ἀπροσδιόριστων λέγω, κα-
λεῖν ἀντίφασιν; προεῖπὼν γὰρ "ὅσα μὲν ὅτι ἀντιφάσεις τῶν καθόλου
εἰσι καθόλου", ἐπὶ γὰρ "ὅσα δὲ ἐπὶ τῶν καθόλου μὴ καθόλου
δὲ", ὡς ἂν καὶ τῆς τούτων ἀντιθέσεως ἀντιφάσεως καλεωμένης. ῥη-

(*) Boeth. II p. 340: ait illam esse oppositionem contradic-
toriam, quaecunque dicit non esse universaliter rem univer-
salem, contra eam quae rem universalem universaliter proponit.
Ex hoc est quod ait: opponi autem affirmationem negationi
non contradictorie quae universaliter significat ei quae non
universaliter... verba igitur se obscure habent, sed sententia
manifesta est.

(*) Boeth. II p. 343: Syrianus tamen nititur indefinitam
negationem vim definitae obtinere negationis ostendere, et hoc
multis probare nititur argumentis, Aristotele maxime recla-
mante.

τόν ὅν πρὸς τὴν ζήτησιν ὡς τὸ ὄνομα τῆς ἀντιφάσεως ποτὲ μὴ παραλαμβάνει ἐπὶ μάχης καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως διαιρουσῶν αἰεὶ τὴν ἀληθῆ καὶ τὴν ψευδῆ, ὡς δηλοῖ τὰ τε ἐν ταῖς Κατηγορίαις ῥηθέντα καὶ ὁ ἐν τοῖς Ἀναλυτικοῖς ἀποδιδόμενος τῆς ἀντιφάσεως ὅρος, ποτὲ δὲ κοινότερον πᾶσαν ἀπλῶς ἀντίθεσιν καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως τῷ αὐτῷ ὑποκειμένῳ καὶ τῷ αὐτῷ κατηγορουμένῳ χρωμένῳ. δηλοῖ δὲ ἐφεξῆς λέγων ὡς ὅτι πᾶσα ἀληθὴς ἢ ψευδὴς ἀντίφασις, ταύτην λέγων τῷ ὅτι πάσης ἀντιφάσεως τὸ μὴ τῶν μορίων ἀληθεύειν τὸ δὲ ψεύδεσθαι ἀνάγκη.

17^b f. 99 b. πάσαις ἐπελθὼν ταῖς ἀντιθέσεσι τῶν προτάσεων ὁ 10
38. Ἀριστοτέλης ὡς περὶ πόρισμά τι συνάγει, καὶ παραδίδωσιν ἡμῖν διὰ τούτων ὅτι τῇ μὲν καταφάσει μίαν μόνην ἀπόφασιν μάχεσθαι δυνατόν, πλείους δὲ μίας ἀδύνατον. . . τὸτο ὅν παραδίδὼς ἡμῖν ὅτι μία ἀπόφασις μίας καταφάσεως, καὶ τὴν αἰτίαν ἐπαγών τῇ συμβαίνοντος, "τὸ γὰρ αὐτὸ" φησιν "ἀποφῆσαι δεῖ τὴν ἀπόφασιν ὅπερ 15 κατέφησεν ἢ καταφάσει καὶ ἀπὸ τῆς αὐτῆς." λέγει δὲ τὸ αὐτὸ μὴ τὸ κατηγορούμενον, ἀπὸ δὲ τῆς αὐτῆς τῷ ὑποκειμένῳ προεῖρη) γὰρ πολλάκις ὅτι καὶ ὑποκειμένῳ τῷ αὐτῷ καὶ κατηγορουμένῳ χρῆσθαι ἀνάγκη τὰς ἀντιφατικῶς ἀντικειμένους ἀλλήλαις προτάσεις. εἴτα ὡς περὶ ἀναμνηστικῶν ἡμᾶς τῆς γενομένης ἀπὸ τῆς ὑποκειμένης 20 διαφάσεως τῶν προτάσεων "ἢ τῶν καθ' ἕκαστά τινος" φησιν "ἢ ἀπὸ τῶν καθόλου τινος, ἢ ὡς καθόλου ἢ ὡς μὴ καθόλου" λέγει δ' ἂν τὸ μὴ "ἢ τῶν καθ' ἕκαστα" περὶ τῆς ἀντιθέσεως τῶν καθ' ἕκαστα δηλονότι προτάσεων, τὸ δὲ "ἢ ἀπὸ τῶν καθόλου τινος" περὶ πασῶν ἀπλῶς τῶν καθολικῶν ὑποκειμένῳ χρωμένων, καὶ τούτων τὸ μὴ "ἢ 25 ὡς καθόλου" περὶ τῶν προσδιορισμένων, τὸ δὲ "ἢ ὡς μὴ καθόλου" περὶ τῶν ἀπροσδιορίστων. εἴτα τῶν καθ' ἕκαστα παραδείγματα παραθέμενος διὰ τὸ "οἷον ἐξ Ἰσοκράτους λευκός, ὅτι ἐξ Ἰσοκράτους λευκός," πρὶν τὰ τῶν ἄλλων προτάσεων παραδείγματα ἐπαγαγεῖν, ἐξηγεῖται) πρὸς τίνος διάκρισιν εἶρη) τὸ δεῖν τὸ αὐτὸ ἀποφῆσαι 30 τὴν ἀπόφασιν ὅπερ κατέφησεν ἢ καταφάσει, καὶ φησὶν "ἐάν δὲ ἄλλο τι ἢ ἀπ' ἄλλου τὸ αὐτό, ὅχι ἢ ἀντικειμένη ἀλλ' ἔξαι ἐκείνης ἐτέρᾳ." τὸτο δὲ ἐστὶν ὅτι ἐάν ἄλλο τι ἀποφῆσῃ ἢ ἀπόφασις κατηγορούμενον, καὶ μὴ ὁ κατέφησεν ἢ καταφάσει, οἷον τῆς καταφάσεως εἰρήσεως "ἄνθρωπος λευκός ἐστιν" ἢ ἀπόφασις εἰ εἴποι "ἄνθρωπος δίκαιος ὅτι ἐστιν," ὅτι ἔξαι αὕτη τῆς εἰρημένης καταφάσεως ἢ ἀπόφασις, ἀλλ' ἐτέρᾳ παρ' ἐκείνην.

18^a f. 100 b. καὶ ὅτι αἱ ἐναντίαι ἄλλαι. λέγει δὲ ἄλλαι παρὰ 9. τὰς ἀντιφατικῶς ἀντικειμένους δηλονότι. "καὶ τίνες εἰσὶν αὗται," καὶ κοινῇ καὶ ἐνταῦθα καὶ ἐπὶ τῶν ἐφεξῆς ῥηθησομένων ὑπακουόμενῳ 40 τῷ εἶρη).

13^a f. 101 b. προεῖπὼν ὅτι τῇ μὲν καταφάσει μία μάχεσθαι ἀπό- 13. φασιν, τίς ποτὲ ἐστὶν ἢ μία καταφάσις καὶ ἢ μία ἀπόφασις, προεῖρησιν διὰ τούτων, ἥδη μὴ καὶ διὰ τῶν προλαβόντων παραδὼς ἡμῖν τὴν περὶ τούτων ἐννοιαν, δι' ὧν ἔλεγεν "ἔστι δὲ εἰς λόγος ἀποφάν- 45 τικὸς ἢ ὁ ἐν δηλώσει ἢ ὁ συνδέσμων εἰς, πολλοὶ δὲ οἱ πολλὰ καὶ μὴ ἐν ἢ οἱ ἀσύνδετοι," ἀλλ' ἐν ἐκείνοις μὴ αἰνιττόμενος τὴν διαφορὰν τῷ τε ἐνὸς καὶ τῶν πολλῶν λόγων, ἐνταῦθα δὲ μὴ πλείονος ἐπεξε-

ργασίας τὸ θεωρήμα παραδιδόν. μιαν γὰρ εἶναι φησὶ πρότασιν τὴν ἐν χρωμένῳ καὶ τὴν σημαίνοντα ὑποκειμένην καὶ ἐν κατηγορουμένῳ, εἴτε καθόλου ὡς καθόλου εἴη εἴτε μὴ ὁμοίως, τατέστιν εἴτε μερικῇ εἴτε καὶ ἀπροσδιορίστῳ, ἢ καὶ καθ' ἕκαστα, εἰ καὶ μὴ τέθεικα τῶν καθ' ἕκαστα παραδείγματα διὰ τούτων.

f. 102. τὸ δὲ "ὅτι γὰρ ἐστὶ τις ἄνθρωπος ἵππος" εἰρησθῆναι μοι δοκεῖ διὰ τὸ δύνασθαι ποτε καὶ τὰς ὅτι λαμβανόμενας προτάσεις μὴ πολλὰ σημαίνειν ἀλλὰ ὅταν τοῖς ἐν τινι ὁρισμῷ παραλαμ- βανόμενοις πλείοσι πράγμασι, τῷ τε γένει φημι καὶ ταῖς διαφο- ραῖς, ἐν τῇ τῷ ὀνόματι ἢ τὴν τυχόν. κειώω γὰρ τῷ ζῴῳ τῷ λογικῷ τῷ θνητῷ τῷ νῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικῷ κοινὸν ὄνομα, ὡς περὶ ἔλαβεν ὁ Ἀριστοτέλης, ἱμάτιον· ἄρ' ὅτι, ὅταν εἰπωμεν ἐστὶν ἱμάτιον λευκόν, ὅτι μίαν ἀλλὰ πολλὰς φήσομεν εἶναι ταύτην τὴν πρότασιν; ὅτι αὐ- μῶς, ἐπειδὴ ἐκ πάντων οἷς κεῖται) τὸ ἱμάτιον ὄνομα, μία τις φύσις ἢ τὸ ἀνθρώπου συμπληρῶν, καὶ ταύτῃ ἐστὶ τὸ εἰπεῖν "ἐστὶν ἱμάτιον λευκόν" καὶ "ἐστὶ ζῴον λογικόν, θνητόν, νῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν λευκόν." τὸτο δὲ ταύτην τῷ ἐξ ἄνθρωπος λευκός. ὡς ἐκ αὐ- λέγει πλείους προτάσεις ὁ ἐν τῇ κατηγορίᾳ τῇ τιθεμένῳ ὀνόματος κοινῶς ἐν ἅσιν τοῖς συμπληρῶσι τὴν αὐτὴν ὁρισμόν. τίς ὅτι ὁ ὁρι- σμός τῶν προτάσεων ἐφ' ὧν ὅτι ἐνδέχεται) τὸ τεθεῖν αὐτοῖς ὄνομα μίαν ἐργασάσθαι πρότασιν καὶ ἐφ' ὧν δυνατόν; ὅτι ἐφ' ὧν μὴ ὅτι ἐνδέχεται) μίαν γενέσθαι τὴν πρότασιν, ταῦτα διακεκρίσθαι ἀλλήλων ἀνάγκη (*). . . "ὅτι γὰρ ἐστὶ τις ἄνθρωπος ἵππος." ὅπως δὲ καὶ τὸτο τὸ θεωρήμα συμβάλλεται) πρὸς τὴν τῆς κυρίως λεγομένης ἀν- τιφάσεως θεωρίαν, διδάσκων ἐπήγαγεν ὡς ἐπὶ ἐν ταύταις ἀνάγκη τὴν μὴ ἀληθῆ τὴν δὲ ψευδῆ ἀντίφασιν εἶναι, ταύτην λέ- γων τῷ ὡς ἐπὶ ἐν ταῖς τοιαύταις ἀντιφάσεσι ταῖς ὁμωνύμων χρωμέναις ὑποκειμένῳ καὶ κατηγορουμένῳ ἀνάγκη τὴν μὴ τῶν προ- τάσεων ψεύδεσθαι τὴν δὲ ἀληθεύειν. καὶ τὸτο εἰκότως.

f. 103 b. τεττάρων τοῖνυν ὅσων ἐν ταῖς προτάσεσιν ἀντιθέ- σεων καὶ τὴν ἀπὸ τῆς ὑποκειμένης διαίρεσιν (**), ὅσοι μὴ τῶν διαγω-

(*) Boeth. II p. 347: huic expositioni. . . et Aspasius et Porphyrius et Alexander in his quos in hunc librum ediderunt commentariis consensere. . . Herminius vero sic sentit. . . quare praetermittendus est.

(**) Boeth. II p. 351: est inter philosophos disputatio de rerum quae sunt causis, necessitatibus omnia fiant an quaedam casu; et in hoc Epicureis et Stoicis et Peripateticis nostris magna contentio est, quorum paulisper sententias explicemus. . . id. p. 352: in eo autem quod possibile esse dicitur, est quaedam inter Peripateticos et Stoicos dissensio, quam hoc modo paucis absolvimus. cf. p. 359. Anon. Coislin. ἐνταῦθα βύλονται ὁ φιλόσοφος δεῖξαι ὅτι φυλάττεται τὸ ἀντιφατικὸν ἀξίωμα, ἀλλὰ συμπληρωτικῶς καὶ ὁ δογματικῶς. ποιεῖ δὲ τὸτο ὅτι τῶν παλαιῶν τινος, ὡς περὶ καὶ τῶν νέων πολλοί, συμπληροῦντες τὴν ἀστρολογία καὶ τὴν εἰσαρμένην εἰσαγωγῆς, ἔφασκον μὴ εἶναι ἐνδεχόμενον, ἀλλὰ ἀδύνατον εἶναι καὶ φησὶν εἶναι ἀνάγκη. ὅτι γὰρ δυνατόν, φασὶν, φυγεῖν τὸ μεμειραμένην, κατὰ τὴν ἀντιφάσιν κατὰ μὴ. ὅτι γὰρ λέγοντες ἀπὸ τῆς ἡμῶν τὸ αὐτεξήγητον, ὅτι περὶ τὸ ἐνδεχόμενον κατελε- γήσεται.

ὡς. τῆς πᾶς πρὸς τὴν ὃ πᾶς καὶ τῆς τίς πρὸς τὴν ὅδε, τρίτης δὲ
 τῆς τῶν ἀπροσδιορίστων, καὶ ἐπὶ ταύταις τῆς τῶν καθ' ἑκάστα,
 πᾶν προσεκτικῶς τὰ μὲν τρία τῶν ἐν ταῖς προτάσεσιν ἀντιθέσεων
 ὅτι καὶ πάντα χρόνον ὁμοίως ἔχουν φησὶ πρὸς τὸ διαίρειν τὸ ἀληθές
 καὶ τὸ ψεῦδος ἢ συναληθεύειν, λέγω δὲ τὰς τε διαγωνίας καὶ τὰς
 ἀποδορίδας, τὰς δὲ καθ' ἑκάστα ὑκέτι. γιγνέσθω δὲ ἡμῖν ὁ
 λόγος ἐπὶ μιᾷ τῶν εἰρημένων τριῶν ἀντιθέσεων, ἵνα καὶ ὅλη δια-
 φάνηται αὐτῶν καὶ τὸ εἰρημένον τρόπον αἱ καθ' ἑκάστα προτάσεις
 ἴσως φανερόν, τῶν αὐτῶν ἀρμόσαι ἡμῖν δηλονότι δυναμένων
 πρὸς τὴν διάκρισιν τῶν καθ' ἑκάστα προτάσεων ἀπὸ τῶν λοιπῶν
 δὲ ἀντιθέσεων... f. 105. τὸτο τὸ θεωρήμα τὸ νῦν ὑπὸ τῷ Ἀρι-
 στοτέλει κενόμενον δοκεῖ μὲν εἶναι λογικόν (*), καὶ ἀληθεῖαν δὲ πρὸς
 πάντα τὰ μέρη τῆς φιλοσοφίας ἐστὶν ἀναγκαῖον. κατὰ τε γὰρ τὴν
 φιλοσοφίαν πᾶσαν ἀνάγκη προσλαμβάνειν ὡς ὃ πάντα ἐστὶ
 τε καὶ γίνεσθαι ἐξ ἀνάγκης, ἀλλ' ἐστὶ τινὰ καὶ ἐφ' ἡμῖν, ἐπειπερ κύριοι
 πράξεων τῶν ὄντων, καὶ ἐφ' ἡμῖν ὃν ἐλέγχῃ ἢ μὴ ἐλέγχῃ τὰδε τινὰ
 καὶ πράξει ἢ μὴ, τὰς μὲν ἐπαινετὰς τὰς δὲ ψεκτὰς εἶναι τῶν τε
 προερέσεων καὶ τῶν πράξεων λέγομεν, καὶ προτρέπειν μὲν τὸς πέλας
 ἐξωμεν ἐπὶ τὰς καλὰς καὶ ἀγαθὰς πράξεις, ἀποτρέπειν δὲ ἐκ τῶν
 ἐπικταίων. καὶ μέντοι καὶ πρὸς φυσιολογίαν χρήσιμον φαίνεται τὸ θεω-
 ρημα. ζητήσει γὰρ καὶ ὁ φυσιολόγος εἴτε πάντα ἐξ ἀνάγκης γίνεσθαι
 τὰ γιγνόμενα, εἴτε τινὰ ἀπὸ τύχης καὶ ἐκ ταυτομάτου. καὶ πρὸς
 τὴν λογικὴν μέθοδον ὡσαύτως. αὐτὸ γὰρ τὸ ἐστὶ τὸ νῦν ζητού-
 μεν, εἴτε πᾶσα ἀντίφασιν ἀφωρισμένως διαίρει τὸ ἀληθές καὶ τὸ
 ψεῦδος, εἴτε ἐστὶ τις καὶ ἀορίσως ταῦτα διαίρουσα. ἐκτείνωμεν δὲ
 τὸ θεωρήμα καὶ ἐπὶ τὴν πρώτην φιλοσοφίαν εὐρήσεις. ζητήσει γὰρ
 καὶ ὁ θεολόγος καὶ τίνα τρόπον ὑπὸ τῆς προνοίας διακυβερεῖται τὰ ἐν
 τῇ κόσμῳ πράγματα, καὶ εἴτε πάντα ὠρισμένως καὶ ἐξ ἀνάγκης
 γίνεσθαι τὰ γιγνόμενα, καθάπερ τὰ ἐπὶ τῶν αἰδίων ὑπάρχοντα, ἢ
 ἐστὶ τινὰ καὶ ἐπὶ ἐνδεχομένων ἐκβαίνοντα, ὧν τὴν γένεσιν ἐπὶ με-
 ρεῖς ὁλοσῶν καὶ ἄλλοτε ἄλλως ἐχέσας αἰτίας ἀνάγειν ἀνάγκη...
 f. 106 b. ἀγνοεῖν μὲν ὅθεν τῶν ὄντων τὸς θεὸς ἐνδέχεται, τὰ
 πάντα παραγαγόντας τε καὶ διακοσμήντας, νῦν τε παντελῶς ἀμυ-
 γῆς πρὸς ὕλην ὄντας, μᾶλλον δὲ, εἰ χρητὸ ἀκριβέστερον φάναι, καὶ
 ὑπὲρ τὴν νοερὰν αὐτὴν ιδιότητα τὴν ὄντως αὐτῶν ὑπαρξιν ἰδρυ-
 μένους. ὅτε γὰρ αὐτόματον ἐρῶμεν εἶναι τῶν ὄντων τὴν φύσιν τε
 καὶ τὴν φύσιν, ὅτε τὸς θεὸς εὐλογον ἢ ἀγνοεῖν ἄπερ παράγουν ἢ ὡς
 πᾶς ἀφερεπὸν καὶ καταλογεῖν τῆς τε γνώσεως αὐτῶν καὶ τῆς δια-
 κοσμήσεως (**). . . . τῶν ὅντων κατὰ τε τὰς κοινὰς καὶ ἀδιασρόφους
 τῶν ψυχῶν ἐννοίας ὁμολογημένων ὄντων, καὶ ἐν τῷ δεκάτῳ τῶν
 ἑννὰ (p. 900 sqq.) ἐναργῶς ἀποδεδειγμένων, ὅτε ἀγνοεῖν
 τὰ ἡμέτερα τὸς θεὸς δυνατὸν ὅτε ἀόριστον αὐτῶν γινώσκιν ἔχουν,

ὡς περ εἰκάζοντας περὶ τῶν ἐκβησομένων. πρῶτον μὲν γὰρ, ὡς ὁ
 Τίμαιος ἡμᾶς ἐδίδαξε καὶ αὐτὸς ὁ Ἀριστοτέλης θεολογῶν ἀποφαί-
 νει, καὶ πρὸ τούτων ὁ Παρμενίδης, ὅχι ὁ παρὰ Πλάτωνα μόνον
 ἀλλὰ καὶ ὁ ἐν τοῖς οἰκείοις ἔπεσιν, ὅθεν ἐστὶ παρὰ τοῖς θεοῖς ὅτε
 παρεληλυθὸς ὅτε μέλλον... f. 109 b. τῶν ὅντων ὅπως ἐχόντων
 ῥητέον τὸς θεὸς γινώσκουν μὲν πάντα τὰ γεγονότα καὶ τὰ ὄντα καὶ τὰ
 ἐσόμενα ἢ μέλλοντα, τοῖς θεοῖς προσήκοντα τρόπον· τὸτο δὲ ἐστὶ
 μὴ καὶ ὠρισμένη καὶ ἀμεταβάτῳ γνώσει. . . . ὅχι δὲ συμπαραθεῖν
 τῇ βεῦσει τῶν πραγμάτων τὴν τῶν θεῶν γινώσκιν ἀνεξέμεθα λέγειν,
 ὅθεν εἶναι τι ἐπ' ἐκείνων ἢ παρεληλυθὸς ἢ μέλλον, ὅθεν λέγεσθαι ἐπ'
 αὐτῶν, ὡς ἐν Τιμαίῳ παρελήφσαμεν (p. 38), τὸ ἦν ἢ τὸ ἔσται,
 μεταβολῆς τινὸς ὄντα σημαντικά, μόνον δὲ τὸ ἐστὶ, καὶ τὸτο ὃ τὸ
 συναριθμώμενον τῷ τε ἦν καὶ τῷ ἔσται καὶ ἀντιδιαίρουμενον αὐτοῖς, ἀλλὰ
 τὸ πρὸ πάσης χρονικῆς ἐμφάσεως ἐπιστάμενον καὶ τὸ ἀτρέπτον αὐτῶν
 καὶ ἀμετάβλητον σημαῖον, ὅπερ καὶ ὁ μέγας Παρμενίδης παντὶ τῷ
 νοητῷ ὑπάρχειν ἀποφαίνει. "ὅχι γὰρ ἐστὶν ὅχι ἐστὶν" φησὶν "ὅμῳ πᾶν,
 ἐστὶ δὲ μόνον." καὶ ὃ χρητὸ νομίζειν ὅτι ἀναγκαῖον ἔχει τὴν ἐκβασιν αἱ
 λέγομεν ἐνδεχόμενα, διὰ τὸ ὑπὸ θεῶν γινώσκεισθαι ὠρισμένως· ὅχι
 διότι γινώσκουσιν αὐτὰ οἱ θεοί, διὰ τὸτο ἀναγκαῖως ἐκβήσεσθαι, ἀλλ'
 ἐπειδὴ φύσιν ἔχοντα ἐνδεχομένη καὶ ἀμφίβολον πέρας ἔχει πάντως
 ἢ τοῖον ἢ τοῖον, διὰ τὸτο τὸς θεὸς εἰδέναι ἀναγκαῖον ὅπως ἐκβήσεσθαι.
 καὶ ἐστὶ τὸ αὐτὸ τῇ μὲν φύσει τῇ αὐτῇ ἐνδεχόμενον, τῇ δὲ γνώσει τῶν
 θεῶν ὑκέτι ἀόριστον ἀλλ' ὠρισμένον... ἐπεὶ δὲ τινες θρασύτερον
 ἀνασεβόμενοι περὶ τὴν ζητήσιν τῷ προκειμένῳ θεωρήματος οἰοῦν
 δεκνύναι μὴδὲ τοῖς θεοῖς ὠρισμένην ὑπάρχουσαν γινώσκιν τῶν ἐνδεχο-
 μένων, χρησμὸς παράγοντες ἡμῖν περὶ τῶν μελλόντων ἀμφιβόλως
 ἀποφνημαμένους, ῥητέον πρὸς αὐτοὺς ἄπερ ὁ μέγας φησὶ Σουριανός,
 ὅτι πρῶτον μὲν ἐφιστάμεν ἐχρῆν ὡς ἄλλη μὲν ἐστὶν ἡ τῶν θεῶν γινώ-
 σις καὶ νῆσις, ἑτέρα δὲ ἡ τῆς προφητικῆς ἐνέργεια.

f. 111. ἐπαυγόντες δὲ τὸν λόγον ἐπὶ τὴν ἐξηγήσιν τῶν ὑπὸ
 τῷ Ἀριστοτέλει ἐν τούτοις λεγομένων, πρῶτον μὲν ἀκολούθως εἶναι
 φήσομεν τὰ διὰ τούτων παραδιδόμενα τοῖς ὀλίγῳ πρότερον εἰρη-
 μένοις (*). ἐλέγετο γὰρ προσεχῶς περὶ ἀντιθέσεως καταφάσεως
 τε καὶ ἀποφάσεως ὅχι αἱ διαίρουσιν τὸ τε ἀληθές καὶ τὸ ψεῦδος·
 τούτοις ὅν ἀκολούθως προσέθησι ποία κατάφασιν πρὸς ποίαν ἀπό-
 φασιν ἀντίκειναι ὅπως ὡς διαίρειν μὲν αὐτὰς αἱ τὸ τε ἀληθές καὶ τὸ
 ψεῦδος, ὃ μέντοι ἀφωρισμένως ἀλλ' ἀορίσως. παραδίδωσι δὲ
 πρῶτον μὲν τὰ κοινῶς ὑπάρχοντα ταῖς τε διαγωνίαις ἀντιφάσεσι
 καὶ τῇ τῶν καθ' ἑκάστα, λέγων ὅτι πάσαις αὐταῖς ὑπάρχει τὸ ἀφω-
 ρισμένως ταῦτα μερίζειν καὶ τὸ ἐνεσῶτα χρόνον καὶ τὸν παρυχη-

(*) Boeth. II p. 353: non incommode neque incongrue Ari-
 stoteles de rebus altioribus et fortasse non pertinentibus ad
 logicam disputationem transtulit, cum de propositionibus
 loqueretur.

(**) αἰκνύεται τὸ Μαρίθριον "τοσαύτη τὸς θεὸς ἄγειν σχολή" καὶ τὰ
 ἐν codex in marg.

(*) Boeth. II p. 353: in affirmationibus contingentia pro-
 dentibus veritas quidem et falsitas in incerto est: quae enim
 vera sit, quae falsa, secundum ipsarum propositionum naturam
 ignoratur; necesse est tamen unam veram esse, alteram falsam.
 Porphyrius tamen quaedam de Stoica dialectica permiscet, quae
 cum Latinis auribus nota non sint, nec hoc ipsum quod in
 quaestionem venit agnoscitur; atque ideo illa studio praeter-
 mittimus.

κότα (τῦτα γὰρ ἐστὶ τὰ ἐπὶ τῶν ὄντων καὶ τῶν γενομένων τὴν κατάφασιν ἢ τὴν ἀπόφασιν ἀληθῆ ἢ ψευδῆ εἶναι), πρότερον μὲν ὅτι ταῖς διαγωνίαις τῦτο ὑπάρχει διδάσκων, ὡς καθόλου ὡς καθόλου προσγύρουσαν ὡς ἐχέσας τὴν ἐτέραν τῶν προτάσεων καθόλου, ἔπειτα προσθεῖς ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα προτάσεων τὸ αὐτὸ συμβαίνει ὅπερ καὶ ἐπὶ τῶν διαγωνιῶν· τῦτο γὰρ βύλετο τὸ ὡς περ εἴρηται. . . πάντι δὲ ἀκριβῶς τὸ ἴδιον τῶν προτάσεων, περὶ ὧν ὁ λόγος, ἀφοριζόμενος ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα καὶ μελλόντων εἶπε, διὰ τῶ "μελλόντων" τὸ ἐπὶ τῆς ἐνδεχομένης ὕλης λαμβανόμενον σημαίνων. ἄλλο γὰρ ἐστίν, ὡς αὐτὸς ἐν τοῖς περὶ Γενέσεως καὶ Φθορᾶς (2 11) διορίζεται, τὸ μελλον παρὰ τὸ ἐσόμενον· καὶ τὸ μὲν ἐσόμενον τὸ πάντως ἐκβησόμενον σημαίνει, ὡς ὅταν εἴπωμεν ἔξαι χειμῶν ἢ θέρους ἢ ἐκλειψίς, τὸ δὲ μελλον τὸ ἐκβῆναι καὶ μὴ ἐκβῆναι δυνατόμενον, οἷον μέλλω βαδίζειν, μέλλω πλέειν.

18^a f. 112. βύλετο μὲν διὰ τούτων παραστήσαι τῇ δόξει τῇ ἀναί- 15
34. ρύσει τὸ ἐνδεχόμενον, ἵνα ὡς οἶόν τε ἐστὶ κρατυνθεῖσαν αὐτὴν διελέγη. τὸς δὲ προεξαμένους ταύτης τῆς δόξης διὰ τούτων ὑποκρινόμενος ὡς περ λημμάτων τι πρῶτον λαμβάνει, ὅτι τῇ μὲν ἀληθείᾳ τῶν λόγων ἔπειτα ἀνάγκη τὴν ὑπαρξὶν τῶν πραγμάτων, τῷ δὲ ψεύδει τὴν ἀνυπαρξίαν· ὅπερ αὐτῷ βύλετο τὸ "εἰ γὰρ πάντα 20 κατάφασιν ἢ ἀπόφασιν ἀληθῆς ἢ ψευδῆς, καὶ ἅπαν ἀνάγκη ὑπαρχειν ἢ μὴ ὑπαρχειν." ἔπειτα ὁρμᾷ μὲν ἀπὸ τῶ ἀξιωματικῆς ἀντιφάσεως, λέγων ὅτι ἀνάγκη τῶν καθ' ἕκαστα καὶ ἐνδεχομένων προτάσεων ἐπὶ τῷ μελλόντος χρόνῳ λαμβανομένων τὴν ἐτέραν ἀληθεύειν, ἐπειδὴ ὅτε ἀμφοτέρως ἅμα ψεύδεσθαι ὅτε ἀληθεύειν 25 ἀμφοτέρως ἅμα δυνατόν. τούτων δὲ τὸ μὲν, ὅτι ἔκ ἀληθεύουσιν ἅμφω, λέγει σαφῶς ἐν τούτοις διὰ τῶ "ἅμφω γὰρ ἔχ ὑπάρξει ἅμα ἐπὶ τοῖς τοῖσιν," τῶς τίνες, αἱ γὰρ τοιαύτῃ προτάσεις ὅτι πείσονται τὸ αὐτὸ ταῖς ἀπροσδιορίσαις, ταῖς ἐπὶ τῆς ἐνδεχομένης ὕλης λαμβανομέναις· ἐκείνας μὲν γὰρ συναληθεύειν ἐλθόντων, ταύτας δὲ 30 συναληθεύειν ἀδύνατον, ἵνα μὴ τὸ αὐτὸ ἅμα τῷ αὐτῷ καὶ ὑπάρχει καὶ μὴ ὑπάρχει, οἷον τῷ Σωκράτει καὶ τὸ λούσαθαι τῇ ἐξῆς καὶ τὸ μὴ λούσαθαι. τὸ δὲ, ὅτι ὅτε ψεύδεσθαι αὐτὰς ἅμα δυνατόν, ἐν τοῖς ἐφεξῆς προαίρει.

18^a f. 113. τὸ προειρημένον λημμάτων κρατύναι βυλόμενος ὁ 35
39. Ἀριστοτέλης, ὅτι τῇ ἀληθείᾳ τῶν λόγων ἔπειτα ἢ ὑπαρξίς τῶν πραγμάτων καὶ τῷ ψεύδει ἢ ἀνυπαρξία, διὰ παραδειγματικῶν ἐπιδείκνυσιν τῦτο ὅπως ἔχον.

18^b f. 113 b. διόπερ φησὶ "καὶ εἰ ἐστὶ λευκὸν ἢ ὁ λευκόν, ἀληθές 40
1. ἢ φάναι ἢ ἀποφάναι," διδάσκων ἡμᾶς ἅμα διὰ τῶ μὴ εἰπεῖν ἀληθές ἐστὶ φάναι, ἀλλ' ἀληθές ἦν, ὅπερ ἐν τοῖς ἐξῆς σαφῶς προαίρει, ὅτι ὁ μόνον κατ' αὐτὸν τὸν χρόνον καθ' ὃν ἐκβαίνει τὰ πράγματα καὶ ὑφάρξεν ἀληθές ἐστὶ λέγειν περὶ αὐτῶν ὅτι ὅπως ἔχει ὡς ἔχει, ἀλλὰ καὶ πρὸ τῆς ἐκβάσεως ἀληθές ἐστὶν ἢ περὶ αὐτῶν πρὸρρησις, ἀναγκαίως τῦτο προλαμβάνων ὡς ἐσόμενον αὐτῷ χρόνῳ 45
σιμον πρὸς τὴν ἀναίρεσιν τῶ ἐνδεχομένου καὶ τὴν ὅλην τῆς ἐφόδου δύναμιν, ὡς μαθητόμεθα, συνεχόν. τῦτο ὅν ὡς περ ἐκ συλλογισμῶν συναγών, ἀκολούθως ἐπαίγει τὸ ὡς ἀνάγκη τὴν κατάφασιν ἢ τὴν

ἀπόφασιν ἀληθῆ εἶναι ἢ ψευδῆ, προσυπακνομένῳ δηλονότι τῷ ἀφωρισμένῳ. καὶ τῦτο εἰκότως.

f. 114. διὰ τῶ "ἄρα" σημαίνει ὡς ἐκ τῆς ἀνάγκης τῶν προειλημμένων ἀναρῶν συμβαίνει τὸ ἐνδεχόμενον. ὅπερ καὶ τρία διηρημένον τὸ μὲν λέγει ὡς ἐπὶ τὸ πολύ, οἷον τὸ γενεᾶς ἀνθρωπον πενταδάκτυλον ἢ ἐν γήρᾳ πολυᾶν (σπάνια γὰρ τὰ μὴ ὅπως ἔχοντα), τὸ δὲ ὡς ἐπ' ἑλαττον, οἷον τὸ σκάπτοντα θησαυρῷ περιτυχεῖν, τὸ δὲ ἐπ' ἴσης, οἷον τὸ λούσαθαι καὶ μὴ λούσαθαι ἢ βαδίσαι καὶ μὴ βαδίσαι. καὶ περὶ μὲν τὸ ὡς ἐπὶ τὸ πολύ ἐνδεχόμενον ἔχουσιν δύο τινὰ αἰτία, ἢ τε φύσις καὶ ἢ τέχνη· τὴν τε γὰρ φύσιν ὡς ἐπὶ τὸ πολύ καταρτῶσαν ἐρωμεν ἐν τοῖς οἰκείαις ἀποτελέσμασι (τὰ γὰρ τέρατα σπάνια) καὶ τὰς τέχνας ἐνίοτε μὲν ἀποτυγχάνουσας διὰ τὸ βευσθὲν τῆς ὑποκειμένης αὐταῖς ὕλης, ὡς ἐπὶ τὸ πολύ μέντοι καταρτῶν ἐπαγγελλομένας. . . περὶ δὲ τὸ ἐπ' ἑλαττον ἐνδεχόμενον δύο ταῦτα ἔχουσιν, ἢ τε τύχη καὶ τὸ αὐτόματον. διαφέρεισι δὲ ἀλλήλων.

f. 115. εἰ δὲ ὁ ἕτερος τούτων ὁρισμένως ἀληθεύσει (*), τῷ δὲ τὴν ἐτέραν πρότασιν τῆς ἀντιφάσεως ὁρισμένως ἀληθεύειν εἴπετο ἢ ἀπαίσεις τῶ ἐνδεχομένου, φανερόν ὅτι οἰκίσει τὸ ἐνδεχόμενον ἐκ τῶν ὄντων, τό τε ἄλλο καὶ τὸ οἷον κέντρον αὐτῶ, τὸ ὁπότερ' ἔτυχε, ὅπερ ἔλαβε μὲν ἀντὶ τῶ ἐνδεχομένου πάντες ὁ Ἀριστοτέλης, εἰ δὲ γε εἴχε τινα ὑπόφασιν, ὁμοίως ἂν ἐγίνετο ἢ ἔκ ἐγίνετο· τῦτο γὰρ λέγομεν ὁπότερ' ἔτυχε ἢ εἶναι ἢ γενεᾶς, ὅπερ ὅθεν μάλλον ὅπως ἢ μὴ ὅπως ἔχει ἢ ἔξει, ἐπὶ μὲν τῷ γεγονότος δηλονότι καὶ ἡδὴ ἐν ὑποστάσει ὄντος, καὶ ἔχει λέγοντες, ἐπὶ δὲ τῷ γενησομένῳ τὸ ἔξει.

f. 116. βῆτέον δὲ πρὸς ταύτην τὴν ἐπιχείρησιν ὅτι τὸ ἐκβεβηκὸς νῦν καὶ ἡδὴ γεγονὸς ἔκ ἀληθῆς πρὸ τῆς ἐκβάσεως λέγειν ὅτι ἔξαι πάντως λευκόν· ὁ γὰρ ἐπειδὴ ὁ χρόνος εἰς τὸ εἶναι αὐτὸ ἀπεκατέστησε, διὰ τῦτο οἷον καὶ ἐξ ἀναγκαίας αὐτὸ προκαταβολῆς γεγενῆσθαι. ὥς τῶν προλεγοντων περὶ αὐτῶ ἔχ ὁ λέγων ὅτι ἐξ ἀνάγκης ἔξαι λευκὸν ἀληθεύσει, ἀλλὰ ὁ τὸ ὅλον τῦτο ἐνδεχομένως αὐτὸ ἐκβήσεσθαι λέγων. εἰ δὲ τῦτα, δῆλον ὅτι δυνατόν ἦν αὐτὸ καὶ μὴ ἐκβῆναι· ὁ γὰρ ἂν ἄλλως ἡγήθευε τὸ ἐνδεχομένως αὐτὸ ἐκβῆσεσθαι. μὴ τοίνυν ἀπὸ τῶ ἡδὴ ἐκβάσαντος τὸ ἐπὶ μελλον κινεῖσθαι οἱ ταῦτα λέγοντος, ἀλλὰ φυλάττοντες αὐτὸ μήπω ἐκβεβηκὸς ζητεῖσθαι εἰ ὅτε ἐξ ἀνάγκης ἐκβήσετ'· ὁ γὰρ ἔξαι τῦτο ἐπιδοῦναι, ὡς αὐτὸ ἡμᾶς σαφῶς ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τοῖς ἐξῆς διδάξει.

f. 116 b. ἐπειδὴ προειληπτο μὲν πρὸς ἀναίρεσιν τῶ ἐνδεχομένου τὸ τὰς προτάσεις, περὶ ὧν ὁ λόγος, ἀφωρισμένως διαίρειν τὸ ἀληθές καὶ τὸ ψεῦδος, ἔλαβε δὲ τῦτο διὰ τὸ μὴ δύνασθαι αὐτὰς συναληθεύειν ἀλλήλαις, ὅπερ ἐλθόντος διὰ τῶ "ἅμφω γὰρ ἔχ ὑπάρξει ἅμα ἐπὶ τοῖς τοῖσιν" (p. 18 38), ἡδύνατο δὲ τις ὑποπτεῖν ὡς ἔκ ἀναγκαίως ἢ συναληθεύειν αὐτὰς ἢ διαίρειν τὸ ἀληθές καὶ τὸ ψεῦδος (ἐνδεχέτ' ἢ καὶ συμφεύδεσθαι), διὰ τῦτο νῦν προτίθει δει-

(*) Boeth. II p. 355: putaverunt autem quidam, quorum Stoici quoque sunt, Aristotelem dicere in futuro contingentes nec veras nec falsas... sed falsum est.

ἐν τῇ οὐδὲ συμβεβηκυῖα δύνασιν ταύτας τὰς προτάσεις, ὅπερ ὅτε
 ὅτι τὸ ἐν ὅτῳ λέγειν αἰρούμενον πρὸς τὸ εἰσάγειν τὸ ἐνδεχόμε-
 νον, ἀλλὰ καὶ ἄλλως ἐστὶν ἀδύνατον· δευχθήσετ' ἢ κατ' αὐτὴν
 τὴν ὑπόθεσιν τὸ αὐτὸ πρᾶγμα καὶ ἀναγκαιῶς ἐκβαῖνον καὶ ἀδύνατον
 ἦν τὴν ἐκβασιν. φησὶν ὅν ὡς οὐδὲ τὸτο ἐνδεχέτ' λέγειν ὅτι αἱ
 αἱ ἐκβασεὶς καὶ ἐνδεχόμεναι προτάσεις κατ' ἐν μέλλοντα χρόνον
 ἠμφαδόν) ἀλλήλως, ὅπερ ἐσήμηνε δια τὸ ὅδ' ὡς ὑδ' ἑτερόν γε
 ἡμῶς, ἐπεὶ πρῶτον μὲν φησιν ἀναιρήσομεν τὸ ἀξίωμα τῆς ἀντι-
 φάσεως, ἀφ' οὗ πάσας προάγομεν τὰς ἀποδείξεις ὡς ὄντος ἐναρ-
 κτείν· πρὸς δὲ τούτοις συμβήσετ' τὸ πρᾶγμα ἅμα μήτε ἔσεαξ
 καὶ τὸ ψευδέαξ τὴν λέγουσαν ἔσεαξ αὐτὴ κατὰ φασιν, καὶ πάλιν
 ἔαξ δια τὸ ψευδέαξ τὴν λέγουσαν μὴ ἔσεαξ αὐτὴ ἀπόφασιν,
 ὡς καὶ ἔσεαξ αὐτὴ ἐξ ἀνάγκης καὶ μὴ ἔσεαξ ἐξ ἀνάγκης, ὅτι ἂν
 αἱ περὶ τούτους; ἵνα δὲ τὸτο συναγάγῃ, ἀναμνησκεί ἡμᾶς
 τὴν λαμβανόν τὴν λέγοντος ὅτι τῇ ἀληθείᾳ τῶν λόγων ἢ τῶν πρα-
 γμάτων ἐκβασεὶς ἀκολουθεῖ, καὶ ὅ κατ' ἐν ἐνεσῶτα μόνον χρόνον ἀλλὰ
 καὶ κατ' ἐν μέλλοντα. εἰ γὰρ τις προειπὼν ὅτι τευχθήσετ' αὐριον
 πάλιν λαβὼν καὶ μέγα ἀληθῶς προλέγει, δεῖ αὐριον τευχθῆναι παι-
 ῖα, ὅ καὶ ἡμῶς τὰ προειρημένα ὑπάρχει. σιωπήσας ὅν τὸ τέ-
 τος ἀκούσθαι, ὅτι καὶ τῷ ψευδεὶ τῶν λόγων ἔπει) τὸ τὰ πράγματα
 καὶ ὑπάρχει, ὡς ὅδ' πρότερον αὐτῷ παραδεδομένον, ἅμα τότε τῷ
 ὑπάρχει τὸ ἐπόμενον τῷ παραλελειμμένῳ συνάγει λέγων "εἰ δὲ
 ἡμῶς καὶ μὴ καὶ ἔσται αὐριον, ὅ καὶ ἂν εἴη τὸ ὅπότερ' ἐτυχε" (v. 22),
 τούτῳ, ἃ δὲ συμβεβηκυῖα) αἱ τοιαῦτ' προτάσεις, ἀναιρεθήσετ' μὴ
 καὶ ὅτε τὸ ἐνδεχόμενον, ἀναιρεθήσετ' δὲ δια τὸ ἅμα ἀναγκαιῶς τε
 ἐκβασεὶς πρᾶγμα καὶ ἀδύνατον ἔχειν τὴν ἐκβασιν.

1118 σφίγγων ἐν τούτοις τὴν πάντα λόγον ὁ Ἀριστοτέ-
 λης (*) πῶς προτεθέντος ἐξ ἀρχῆς προβλήματος ἀναμνησκεί,
 καὶ περὶ τὴν ἑκείνῃ αὐτῷ δεδεδωμένην προσθήκην, καὶ ἄτοπα ταῦτα
 καὶ κατὰ μὲν δέξας ὅτι ἔστιν ἄτοπα, ταῖς τε αὐτοφυσίαν
 ἐκείνης τῶν ψυχῶν ἀποχρώμενος, καὶ ὡς εὐθὺς ἐπέφωκε τὴν κατα-
 σκεπὴν τὴν ἑτοπον εἶναι τὴν ἀναιρεῖν πειρώμενον τὸ ἐνδεχόμενον λό-
 γον· ὅ καὶ ἔλαττει διχόθεν, νῦν μὴ ἐπιδεικνύς ὅσα ἔπει) αὐτῷ ἀδύ-
 νατα, ὡς δὲ ὕστερον καὶ τὰ ψευδῶς εἰλημμένα ἑαυτῷ διαβαλ-
 λει... διὰ τούτων ὅν τῶς παραδιδὼς τὰ ἐπόμενα ἀδύνατα τοῖς
 ὑπάρχει τὸ ἐνδεχόμενον, φησὶν ὡς εἰ τις ἀξιολογῇ πᾶσαν ἀντίφασιν
 καὶ τότε χρόνος ὁμοίως ἔχειν πρὸς τὸ διαρεῖν τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψευ-
 δὲ, καὶ μὴ μόνον τὰς διαγωγὰς, ἀλλὰ καθόλου ὡς καθόλου καλεῖν
 αὐτά, ἀφωρισμένως ἔχειν αἰετὴν τὴν μὴ ἑτέραν τῶν προτάσεων

(*) Boeth. II p. 359: nos secuti Porphyrium cum huius dis-
 putationis expositionem coepimus, id quod prius dixit in sin-
 gularibus et futuris, ob hoc dixisse praediximus, quod facili-
 or intellectus disputationis, si haec prius in singularibus per-
 ferrentur; de quibus singularibus diligentissime praelocutus
 est de universalibus universaliter praedicatis et de his quae
 in eis sunt contradictiones loquitur... Alexander autem in
 singularibus et futuris dixisse enim arbitratur, tanquam si dice-
 ret in his futuris quae in generatione et corruptione sunt.

ἀληθῆ τὴν δὲ ἑτέραν ψευδῆ καὶ πᾶσαν ὕλην, ἀλλὰ καὶ τὰς καθ'
 ἑκάστα, ὅ καὶ ἡκολούθει τὸ ἐκποδῶν γίγνεσθαι τὸ ἐνδεχόμενον, ματαιοπο-
 νίαν τῆς φύσεως κατηγορήσει βουλευτικῶς ἡμᾶς ποιησάσης ὁ λόγον
 ἢ ὡς εἰ μὴδὲν ἐστὶν ἐφ' ἡμῶν, μάτην ἐπιχειρήσομεν βυλεύεσθαι
 περὶ τῶν ὅ καὶ ἐν τῇ ἐξουσίᾳ τῇ ἡμετέρᾳ κειμένων, καὶ ὁμοίον τι ποιήσο-
 μεν τοῖς βουλευομένοις πῶς ἀνατεῖλοι ἢ μὴ ἀνατεῖλοι ὁ ἥλιος.

f. 120. παραδὸς ἡμῶν δια τῶν προλαβόντων ὅσα ἔπει) ἀδύ-
 νατα τοῖς ἀναιρεῖν τὸ ἐνδεχόμενον, ὅτι τὸ μάτην βυλεύεσθαι, μά-
 τὴν ἐγγχειρεῖν ὅλως ταῖς πράξεσι, καὶ ὅσα τούτοις ἐστὶν ἀκόλουθα, οἷον
 τὸ μάτην αἰταῖσθαι τινὰς ὡς συμπαράττοντας ἡμῶν ἢ ἀντιπαράττον-
 τας, μάτην ἐπαρνεῖν τινὰς ὡς ἀγαθὸς ἢ ψέγειν ὡς κακός, καὶ ὁνό-
 ματα κενὰ εἶναι τὰ πολυθρύλλητα ταῦτα, τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν κα-
 κίαν (πῶς ἢ οἷον τε ταῦτα χωρὶν ἔχειν, μὴδὲν ὄντος ἐφ' ἡμῶν,
 ἀλλ' ἐξ ἀνάγκης ἡμῶν, ὡς ὁ ἐκείνων λόγος, ἐπὶ τὸ τάδε τινὰ
 πράττειν ἀγομένον; ἄπερ δηλονότι καὶ ἐναργίως ἀλογα καὶ τὴν ὅλον
 τῶν ἀνθρώπων ἄρῃν ἀνατρέπει βίον), προτίθετ' δια τούτων καὶ ἐπ'
 εὐθείας ἐξ αὐτῆς τῆς ἐνεργείας τῶν πραγμάτων ἐπιδείξει ὅτι τέ-
 ἐστιν ἐν τοῖς ὅτε τὸ ἐνδεχόμενον, καὶ ἐν τίνων ἐστὶν, ὅτι ὅ καὶ ἐν τοῖς
 αἰδίοις ἀλλ' ἐν μόνοις τοῖς ἐν γενέσει καὶ φθορᾷ τὸ εἶναι ἔχουσιν...
 ἄπερ ἐνδεκνύμενος ὁ Ἀριστοτέλης εἶπεν ὅτι ἀρχὴ ἐστὶ τῶν ἐσομέ-
 νων καὶ ἀπὸ τῶ βυλεύεσθαι καὶ ἀπὸ τῶ πρᾶξαι τι, τῷ μὴ ὀνόματι τῷ
 ἐσομένῳ ἐπὶ τῷ μήπω μὴ ἐκβεβηκότος, δυναμένῳ δὲ ἐκβῆναι εἰ
 μὴ τι κωλύσει, κοινότερον νῦν χρησάμενος, δια δὲ τῶ πρᾶξαι
 τι δηλῶν τὸ ταῖς ἀρχαῖς ἐγγχειρῆσαι τῆς πράξεως, ὅπερ πρότερον
 ἐκάλεε πραγματεύεσθαι. ἐν τίνων δὲ τῶν ὄντων ἔχει τὴν ὑπόφασιν
 τὸ ἐνδεχόμενον, συντόμως ἐδίδαξεν εἰπὼν ὅτι ἐν τοῖς μὴ αἰετὴν ἐνε-
 γῶσι, ταῦτ' ἐπὶ εἰπεῖν τοῖς ποτὲ μὴ ὅτε ποτὲ δὲ μὴ ὅτε (*).

f. 122. διττὸν εἶναι φησι τὸ ἀναγκαιόν, τὸ μὴ τὸ ἀπλῶς καὶ
 κυρίως λεγόμενον, ὅπερ ἐστὶ τὸ αἰετὴν ὑπάρχον τῷ ὑποκειμένῳ ὡς
 ὅδ' ὑφ' ἑαυτῶν χωρὶς αὐτῶ δυναμένῳ, τῷ αἰετῇ ἦτοι κατ' ἐν ἀπειρον
 χρόνον λαμβανομένῳ ὡς ἐπὶ τῶν αἰδίων, οἷον ὅταν λέγωμεν ἐξ
 ἀνάγκης κινεῖσθαι τὸν ἥλιον ἢ τὸ τρίγωνον τὰς γωνίας δύο ὁρθαῖς
 ἴσας εἶναι, ἢ ἔως ἂν ὑπάρχῃ τὸ ὑποκείμενον, ὡς ὅταν εἰπώμεν ἐξ
 ἀνάγκης τόδε τὸ πῦρ θερμὸν εἶναι ἢ τὸν Σωκράτην ζῶντα εἶναι· τὸ
 δὲ ὅ καὶ τούτων, ἀλλὰ μὴ μὴ προσδιορισμῷ τῷ ἔως ἂν ἢ τὸ κατηγορού-
 μενον ὑπὸ τῶ λέγοντος ὅπως αὐτὸ ἔχειν ἀληθεῖον, ἀπλῶς δὲ ὑπέκει,
 εἴτε αἰδίων εἴη τὸ ὑποκείμενον εἴτε φθαρτόν... f. 123 b. ἀνάγκη
 πάντως αὐριον ἢ γενέσθαι ἢ μὴ γενέσθαι ναυμαχίαν, ὅ μόντοι διε-
 λόντες καὶ τὸ ἕτερον μόνον μόριον τῆς ἀντιφάσεως ἐπιόντες ἀσφα-
 λῶς ἀποφανόμεθα ὅτι ἔσται πάντως ἢ ὅ καὶ ἔσται πάντως. ὁ λόγον ἄρα
 ὅτι ἀνάγκη τὸς περὶ τῶν ἐνδεχομένων ἀποφανομένους λόγους (ὅπερ
 ἐσήμηνε τῇ ἀναρέσει τῶν ἀκρων, τῶ ἀναγκαιῶς λέγων καὶ τῷ ἀδυ-
 νάτω, ὡς τὸ μὴ ἐκάλειεν αἰετὴν ὄν, τὸ δὲ αἰετὴν μὴ ὄν) μὴ πάντως ἔχειν
 τὸ ἕτερον μόριον τῆς ἀντιφάσεως ἀφωρισμένως ἀληθεῖον, ὅπερ ἦν
 τὸ ἐξ ἀρχῆς ἡμῶν εἰς ἐπίσκεψιν προκειμένον, ἀλλ' ἦτοι ἁμφοῦ

(*) Boethus II p. 364 sqq. Philonis, Diodori, Stoicorum
 ipsiusque Aristotelis sententias de possibilitate exponit.

ὁμοίως δεκτικὰ ψεύδους τε καὶ ἀληθείας, ὡς τὰ περὶ τῶν ὁπότερ' ἔτυχεν ἐνδεχομένων ἀποφαινόμενα, ἢ τὸ μὴ ἕτερον μᾶλλον ἀληθεύειν πεφυκὸς τὸ δὲ ἕτερον ψεύδεσθαι μᾶλλον, ὅτε μόντοι τὸ ἀληθεύειν αἰεὶ ἀληθεύον ὅτε τὸ ψευδόμενον αἰεὶ ψευδόμενον, ὅπερ ἐσθήμηνε διὰ τὴν "ὅ μόντοι ᾗδ' ἀληθὴ καὶ ψευδῆ." ὁ γὰρ δὲ ὅτι ἐπὶ μὴ τῷ ὡς ἐπὶ τὸ πολλὸν λεγόμενον ἢ κατὰ φασίς ἐστιν ἢ μᾶλλον ἀληθὴς, ἐπὶ δὲ τῷ ὡς ἐπ' ἔλαττον ἢ ἀπόφασίς.

196
5. **ξ. 124.** παντοδαπῶς λεπτυργήσας τὴν διδασκαλίαν τῶν ἐξ ὑποκειμένων καὶ κατηγορουμένων προτάσεων, ὡς ὠρισμένον ὄντος τὸ ὑποκειμένου, προσβῆσι διὰ τῶν ὅτι ὅσαι εἰσὶν ἐκεῖναι τὴν ἀριθμὸν, 10 τοσαύτας ἐτέρας ἀνάγκη γίγνεσθαι προτάσεις ἐξ ὑποκειμένων πάλιν καὶ κατηγορουμένων, ἀλλ' ἔκτετι ὠρισμένον ὄντος τὸ ὑποκειμένου ἀλλ' ἀορίστου... ἵνα δὲ μὴ τις ὑπολάβῃ μὴδ' ἂν γενέσθαι τὴν ἀρχὴν πρότασιν ἐξ ὑποκειμένου μόνου τῷ, διότι, ὡς εἴρηξεν πρότερον, τὴν μίαν πρότασιν ἐν ἡρῇ ἔχειν τὸ ὑποκείμενον καὶ ἐν τὸν κατηγορούμενον, 15 ἐν δὲ ὅ τῷ ὀνόματι ἀλλὰ τῷ σημασιμένῳ, ὅπερ ἔχ' ὑπάρχει τῷ ἀορίστῳ ὀνόματι (ἐν γὰρ ἀναίρεσιν τὸ ὑπὸ τῷ ὠρισμένῳ δηλούμενον τοῖς παρ' αὐτῶν πᾶσιν ἐφαρμόζεται), διὰ τὸ τοῦ τίθησιν τε τὴν ἔννοιαν τῆς τοιαύτης ἀπορίας ὁ φιλόσοφος, ἀναμνησκόμενος ἡμᾶς τῷ ἐν δεῖ εἶναι τὸν κατηγορούμενον ἐν τῇ μὲν καταφάσει καὶ καθ' ἑνὸς λέγεσθαι 20 ὑποκείμενον, καὶ ἐπιδεικνύσιν ὑπάρχον τὸ τοῦ καὶ ταῖς ἐξ ἀορίστου ὑποκειμένου προτάσεσι, τῷ εἰπεῖν ἐν γὰρ πῶς σημαίνει καὶ τὸ ἀόριστον ὄνομα, ὃ παρελκόντως τὸ πῶς προαίρει ἀλλ' ὑπὲρ τῷ ἐνδείξεσθαι ὅτι ἐν φύσιν μίαν σημαίνει, καθάπερ τὸ ὠρισμένον. ἐκεῖνο γὰρ εἰ μὴ ὁμῶνυμον εἴη, ἢ τῷ γένει ἐν τι σημαίνει ἢ τῷ εἶδει ἢ τῷ 25 ἀριθμῷ, τῶν δὲ ἕκαστον ὠρίζαι. τὸ δὲ ἀόριστον ἔχ' ἔτω, καὶ ἐνικῶς αὐτὸ προφέρωμεν, ὃ ἔκ' ἀνθρώπου λέγοντες, ἀλλὰ κοινῶν μόνον πρὸς ἄλληλα πάντων τῶν παρὰ τὸν σημασιόμενον ὑπὸ τῷ ὠρισμένῳ, κατ' αὐτὸ τὸ τοῦ μὴδὲν αὐτῶν εἶναι ὅπερ ἐκεῖνο. διὸ καὶ λέγει ἐνικῶς "τὸ δὲ ἀόριστον." τὸ τοῦ ὄνομα εἰκότως ἀνώ- 30 νυμον ἐκάλεσεν (*), ἐνδεικνύμενος τὴν φερητικὸν αὐτὸν δηλῶν τὸν σημασιόμενον ὑπὸ τῷ ὠρισμένῳ ὀνόματος... λέγει δὲ τὸ τοῦ δηλονότι περὶ τῆς ἀπλυσάτης καταφάσεως τῆς ἐξ ὑποκειμένου μόνου καὶ κατηγορουμένου, περὶ ἧς καὶ πρόκεινται αὐτῷ νῦν διδάσκειν. ὥστε ὃ ἡρῇ ζῆτεῖν πῶς ἂν ἐφαρμόσειε τὸ τοῦ καὶ ταῖς ἐκ τρίτου προσκατηγο- 35 ρούμενον καταφάσεσιν ἢ ταῖς μὴ τῷ τρίτῳ. ἀλλὰ πῶς ἐξῆς τύποις ἐπιφέρει ἀνευ ῥήματος μὴδεμίαν εἶναι ὃ μόνον καταφάσιν ἀλλὰ καὶ ἀπόφασιν, εἴπερ τὰς ἀποφάσεις ἐκ τῶν ἀορίστων συμβαίνει γίγνεσθαι ῥημάτων; ἢ ῥητέον, ὅπερ Ἀλεξάνδρος φησὶν, ὅτι τὸ ἀόρι-

στον ῥῆμα καὶ τὸ ὑποκείμενον ἀποφασκόμενον καὶ τὴν ἀπόφασιν ποῶν τῷ μὴ ὑποκειμένῳ τὰ αὐτὰ ὄντα τυγχάνουσι, τῇ μέντοι χέσει διαφέρουσι πῶς ἀλλήλων. τὸ γὰρ ὃ βαδίζει καθ' ἑαυτὸ μὴ λεγόμενον ἀόριστον εἴη ἂν ῥῆμα, ὡς ἐν τι θεωρούμενον καὶ ὅδ' ἂν μέ- 5 ρος καθ' αὐτὸ σημαντικὸν ἔχον, καθάπερ εἴρηξεν πρότερον. ἐν μέντοι τῇ ἀποφάσει τῇ λεγούσῃ Σωκράτης ὃ βαδίζει, ἔκ' ἂν εἰπω- μέν ἀκριβολογεῖσθαι, βυλόμενοι τὸ ὃ βαδίζει ῥῆμα εἶναι ἀόριστον, ἀλλὰ μᾶλλον ῥῆμα καθ' αὐτὸ μὴ ὠρισμένον, τὸ δὲ ὑποκείμενον ἀποφαστικῶς κατηγορούμενον, καὶ διὰ τὸ ἀρητικῶς μορῶν διακρινόμενον ἀπ' αὐτοῦ, ὡς ἐνταῦθα μνηστέον μὴ ὡς ἐν ἀλλ' ὡς δύο λαμβάνεσθαι τὸ ἔχ' ὑγιαίνει, τὸ ἀρητικῶς μορῶν τὸ διακεκριθὲν τὸν κατη- 10 γορούμενον ἀπὸ τῷ ὑποκειμένου ἐμφαίνοντος. μήποτε δὲ δυνατὸν ἢ λέγειν καὶ ὅτι ἐν τῷ "ἀνευ δὲ ῥήματος ὕδατος καταφάσις ὅδ' ἀπόφασίς" (γ. 12) τὸ τῷ ῥήματος ὄνομα κοινότερον εἴληπται κατὰ τε τὸ ὠρισμένον καὶ τὸ ἀόριστον, διδάσκοντος μὴ τὸ Ἀριστοτέλους καὶ ὅπερ εἴρηξεν καὶ πρότερον, ὅτι πρὸς τὸ γενέσθαι ἀποφαστικὸν λόγον δεῖ πάντως ῥήματος, ἐξεπότηδες δὲ νῦν πάλιν τὸ τοῦ προαίρετος ἐν τῇ θεωρίᾳ τῶν ἐξ ἀορίστου τῷ ὑποκειμένου προτάσεων, ἵνα μὴ τις ὑπο- 15 λάβῃ τὰ ἀόριστα ὀνόματα, περὶ ὧν νῦν προσεχῶς ὁ λόγος, ἀρκεῖν καὶ καθ' αὐτὰ λεγόμενα πρὸς γένεσιν ἀποφάσεως, ἐπεὶ καὶ φαντασίαν ἀποτελεῖσι τὴν παραπλησίαν δύναμιν ἔχειν ταῖς ἀποφάσεσιν, ὅπερ ἐν τοῖς ἐξῆς σαφέστερον παραδώσει... λαμβάνει δὲ τῶν μὴ ἀνευ προσδιορισμῷ ὃ τὰς καθ' ἕκαστα ἀλλὰ τὰς ἀπροσδιορίζουσι, τῶν δὲ μὴ προσδιορισμῷ ὃ τὴν καὶ μέρος κατὰ φάσιν ἀλλὰ τὴν 20 καθόλου, ὡς τὸ αὐτὸ δηλονότι λόγος καὶ ἐπὶ τῶν παραλελειμένων προτάσεων ἐφαρμόζοντος. τῆς μέντοι καθόλου καταφάσεως, τῆς τε ὠρισμένου ἐχέσεως τὴν ὑποκείμενον καὶ τῆς ἀόριστον, ἔκ' ἔλαβεν τὴν κυρίως ἀπόφασιν τὴν ἀντιφατικῶς αἰεὶ πρὸς αὐτὴν ἀντικει- μένην, ἀλλ' ὥσπερ ἐλέγομεν πρότερον, τὴν δοκῶσαν μὴ ἐπαμφο- 25 τερίζειν καὶ συμφεῖν τῇ τε ἀντιφαστικῇ καὶ τῇ ἐναντίᾳ, μᾶλλον μὲντοι τῇ ἀντιφαστικῇ ταύτην δυναμένην τοιαύτῃ γὰρ ἢ τε "ἐν ἑξὶ πᾶσι ἀνθρώποις" (γ. 17) καὶ ἢ "ἐν ἑξὶ πᾶσι ἔκ' ἀνθρώπου" (γ. 18), ἢ μὴ τῇ "ἐν πᾶσι ἀνθρώποις ἐστιν," ἢ δὲ τῇ "ἐν πᾶσι ἔκ' ἀνθρώπου ἐστι" ταύτην φθεγγόμενην. τὸ τοῦ δὲ, διότι ἔκ' ἡν προκείμενον παραδιδόναι 30 νῦν πάλιν τὴν ἀντιφατικὴν τῶν προτάσεων ἀντίθεσιν, ἀλλ' ἐπιση- μῶναι μόνον ὅτι προηγῶν αἰ ἐξ ὠρισμένου τῷ ὑποκειμένου προ- τάσεσι τῶν ἐξ ἀορίστου. αἶμα δὲ ἴσως καὶ διδάξαι ἡμᾶς ὁ φιλόσοφος ἡβυλῆσθαι ὅτι καὶ αἱ τοιαύτῃ προτάσεις συντάττοντο ἂν ταῖς ἀποφά- σεσι. δεῖ δὲ ἐφιστάνειν ὅτι ἀκριβῆς ἐν τούτοις ὁ Ἀριστοτέλης παρα- 40 δείγματα παρέθετο τῶν ἐξ ὑποκειμένου καὶ κατηγορουμένου προτά- σεων, "ἐστιν ἀνθρώπος" εἰπὼν καὶ "ἐστι πᾶς ἀνθρώπος," ἀλλ' ὃ καθά- περ πρότερον ἔλεγεν, "ἐστιν ἀνθρώπος λευκός" (*) καὶ "ἐστιν ἀνθρώπος καλός," αἱ ἦσαν ἐκ τρίτου προσκατηγορούμενον προτάσεις.

(*) *Boeth.* II p. 373: recte nullam differentiam propositionum de infinitis verbis fecit: infinita enim verba tunc sunt infinita cum sola sunt, si vero cum infinito nomine iungantur aut finito nomine, non infinita verba iam sunt sed finita, cum negatione tamen in tota propositione intelliguntur. si ergo, quemadmodum Stoici volunt, ad nomina negationes ponentur, ut esset "non homo ambulat" negatio, ambiguum esse posset, cum dicimus "non homo," an infinitum nomen esset, an vero finitum cum negatione coniunctum.

(*) *Boeth.* II p. 374: numerum propositionum quas nos su- pra quoque descripsimus, ipse subiecit (Aristoteles), et infinita quidem prius, post vero contraiacentes. et si quis ad illa reven- titur et hic intendit animum, in quo vel nostra vel Aristotelei

Ε 127 β. ἀρχῇ μὲν ὅν ἐντεῦθεν τὸ τρίτον τῷ βιβλίῳ κεφάλαιον, ὅπερ ἐλέγομεν εἶναι περὶ τῶν ἐκ τρίτου προσκατηγορουμένων προτάσεων. οὗ δὲ καὶ ἐν τούτοις πρὶν διασαφῆσαι τὰ ὑπὸ τῷ Ἀριστοτέλει λεγόμενα, πρῶτον ἡμᾶς ἐπισκεψάμεθα τίνα τε τρόπον ἐπὶ πάντων τῶν προτάσεων ἐκ τῶν καταφάσεων ποιῶμεν τὰς ἀποφάσεις καὶ πῶς αὖ λαβόντες αὐτάς μὴ τῆς προσήκουσας ἀκριβείας γινώσκωμεν αὐτῶν τὴν πάντα ἀριθμὸν (*). . . f. 128 β. τούτων προσηφάτων ἐπισκεψάμεθα ἐξῆς τὰ διὰ τῆς ἐκτεθείσης ῥήσεως ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους λεγόμενα, ἐνταῦθα μὲν πάντων ἀσαφῶς καὶ δι' αἰνιγματικῶν ῥηθέντα, πρὸς δὲ τῷ πέρατι τῷ προτέρῳ βιβλίῳ τῶν προ- 10 τῶν Ἀναλυτικῶν (c. 46) διηρθρωμένως παραδιδόμενα. ὅθεν καὶ λαβόντες εἰ ἐξηγηταὶ παρακολυθῆσαι τε τοῖς διὰ τούτων ὑπὸ τοῦ φιλοσόφου λεγομένοις ἠδυνήθησαν καὶ διασαφῆσαι αὐτά. τῶν δὲ ἡγημένων ἐν ταῖς νῦν προκειμέναις ἡμῶν προτάσεσι δύο ἀπροσδιόριστοι ἀποφάσεων τὴν μὲν ἑτέραν καλεῖ ὁ Ἀριστοτέλης ἀπλήν, 15 τὴν ἑτέραν δὲ κατηγορούμενον ἔχουσαν, ὡς κατ' αὐτὸ τὸτο τῆς ἐφ' ἑκαστέραν ὕσαν, τὴν δὲ ἑτέραν ἀόριστον διὰ τὸ ἀόριστον εἶναι τὴν αὐτὴν κατηγορούμενον (*). ὁ μόντοι ἐταῖρος αὐτῷ Θεόφραστῳ ἐνημέρει αὐτὴν ἐκ μεταθέσεως, δι' ἣν ἐξῆς ἐρῶμεν αἰ- 20 τῶν... ἐκτιθέμενος ὅν ἐπὶ διαγράμματος τὰς προτάσεις, ὅπερ καὶ ἡμεῖς ὑπετάξαμεν, καὶ ὑπὸ τὴν ἀπλήν κατάφασιν τάξας τὴν ἑτέραν ἀπόφασιν, ἀναγκαίως λοιπὸν ὑπὸ τὴν ἀπόφασιν τὴν ἀπλήν πάλιν τὴν ἀόριστον κατάφασιν. διὸ καὶ ἐκάλεσεν αὐτάς Θεόφρα- 25 στῶς ἐκ μεταθέσεως, ὅτι μετατίθει αὐτῶν ἐν τῷ διαγράμματι ἡ τάξις.

Ε 130. ἄμεινον δὲ ἴσως καὶ ταῖς ἐννοίαις τῷ Ἀριστοτέλει ἀκο- 20 λούται ἐπὶ τῶν πραγμάτων πιεσθῆναι τὸ ἐπ' ἑλαττον εἶναι τὴν ἀπὸ προσηφάτων λεγομένην ἀόριστον κατάφασιν τῆς ἀπλῆς ἀπο- 25 φάσεως. αἱ τὶς μὲν γὰρ ἐστὶν ὁ δίκαιος ἄνθρωπος, ὅτος δίκαιος ἄν- 30θρωπος καὶ ἔστιν. ὁ μὲν εἰ τις ὅν ἐστι δίκαιος ἄνθρωπος, ἢ καὶ καὶ ἔστιν ὁ δίκαιος ἄνθρωπος. ἐπὶ γὰρ τῷ ὅλῳ μὴ ὄντος ἀνθρώπου ἀληθεύει ἢ ἡ ἀπλή ἀπόφασιν, ψευδὲς δὲ ἡ ἀόριστος κατάφασιν. ἡ δὲ γε πάλιν ἐπιχειρήσεις, ἢ καὶ αὐτὸς ὁ Ἀριστοτέλης πρὸς τῷ πέρατι τῷ πρῶτον τῶν Ἀναλυτικῶν (c. 46) φαίνει ὅτι χρωμένους, ἐπὶ μὲν τῶν ἀν- 35 τιστοιῶν ἀλλήλοις προτάσεων, ὅπερ ἐν ἐκείνοις ὑπέθετο, οὕ- 40τως ἐπὶ δὲ τῶν συναληθεύειν ποτὲ δυναμένων ὁ προχωρήσει. ὡς δὲ χρὴ ἐφιστάνειν ὅτι τὰς ἀπροσδιορίστους ἐπὶ διαφόρων μὲν τῶν ὑποκειμένων μερῶν ἅμα δυναμένης ἀληθεύειν καταλαμβάνομεν

ὁμοίως ταῖς καὶ μέρος, ὡς ἔμπροσθεν διωρίσαμεν, καθ' ἑνὸς μέ- 40 τοι καὶ τῷ αὐτῷ κατηγοροῦντες αὐτάς ἢ κατ' ἐνέργειαν ἢ κατ' ἐπί- 45 νοιαν ἀεὶ διαίρειν εἰκότως μετ' ἐκείνου φαῖναι τό τε ἀληθὲς καὶ τὸ 50 ψευδὸς· ἀνάγκη γὰρ τῶν τε ὄντων καὶ τῶν μὴ ὄντων ἕκαστον ἢ εἶναι 55 τυχόν ἀνθρώπων δίκαιον ἢ μὴ εἶναι. ὁ γὰρ δὲ ὅτι καὶ ταύτην τὴν 60 ἐννοιαν θεωρῶντες τὰς προτάσεις περὶ ὧν ὁ λόγος, καὶ τὸ ἐπὶ πλέον 65 ἢ ἐπ' ἑλαττον ἀληθεύειν ἐπ' αὐτῶν λέγομεν, ὡς περὶ καὶ ὅταν τῷ 70 ἀνθρώπῳ λέγωμεν ἐπὶ πλέον εἶναι τὸ ζῶον. ὅθεν γὰρ ἄλλο διὰ τού- 75 τοι σημαίνομεν ἢ ὅτι ἐφ' ὧν μὲν τὸ ἀνθρώπος ἀληθὲς κατηγορεῖν, ἐπὶ 80 τούτων καὶ τὸ ζῶον, ὁ μόντοι ἔμπροσθεν... f. 131. λοιπὸν ἐπισκεψά- 85 μεθα εἰ ὡς περὶ ἔχουσιν αἱ ἀπλᾶι προτάσεις πρὸς τὰς ἐκ μεταθέ- 90 σεως, ὅπως ἔχουσιν καὶ αἱ φερητικαὶ πρὸς αὐτάς πάλιν τὰς ἐκ μετα- 95 θέσεως, τυτέστιν εἰ ὡς περὶ ἡ ἀπλή κατάφασιν ἐπ' ἑλαττον ἐστὶ 100 τῆς ἀόριστον ἐχούσης τὴν κατηγορούμενον ἀποφάσεως, ὅτω καὶ ἡ φερ- 105 τικὴ ἀπόφασιν ἐπ' ἑλαττον ἐστὶν αὐτῆς, καὶ ὡς περὶ ἡ ἀπλή ἀπό- 110 φασιν ἐπὶ πλέον ἐστὶ τῆς ὑπ' αὐτὴν τεταγμένης ἀόριστον καταφά- 115 σεως, ὅτω καὶ ἡ φερητικὴ κατάφασιν. ἐστὶ δὲ τούτω πᾶν τὸναντίον 120 ἀληθές· ὅτε γὰρ ἡ ἀπόφασιν ἡ φερητικὴ τῆς ἀόριστον ἐπ' ἑλαττον 125 ἀλλ' ἐπὶ πλέον, ὅτε ἡ κατάφασιν ἐπὶ πλέον ἀλλ' ἐπ' ἑλαττον. ὅτι 130 δὲ τούτω ὅπως ἔχει, ῥαδίως δεῖξομεν.

Ε 133. εἴτα πρὶν διδάξαι πῶς διχῶς λέγοντι (τῶν προτά- 135 σεων αἱ ἀντιθέσεις), πρότερον ἐπὶ παραδείγματις ὑψηλοῦ πότε 140 λέγει προσκατηγορεῖται τὸ ἔστιν, ὅπερ ἐκάλεσεν ὄνομα ἢ ῥῆμα, 145 διότι ῥῆμα μὲν ἐστὶν ἅτε προσσημαῖον χρόνον, ὅθεν δὲ κωλύει καὶ 150 ὄνομα αὐτὸ καλεῖν καὶ τὴν ἐννοιαν καθ' ἣν ἐλέγομεν πᾶσας τὰς 155 σημαντικὰς φωνὰς ὀνόματα προσσημαίνοντες. καὶ ὅθεν ὅπως ἐπὶ ἡ- 160 γαγε τὴν κατασκευὴν τῷ διχῶς λέγειται ταύτας τὰς ἀντιθέσεις, 165 ἀλλὰ νῦν μὲν ὡς δὴλον τούτω ὄντος καὶ τὸ μέγεθος τῆς αὐτοῦ νοερᾶς 170 ἔξεως τὸ συμπέρασμα μόνον εἶπε, μᾶλλον δὲ τὸ ἀκόλουθον τῷ 175 συμπέρασματι, ἐπαγωγὴν ὡς διὰ τούτω (λέγει δὲ τὸ διχῶς 180 λέγειται τὰς ἀντιθέσεις) "τέτταρα ταῦτα ἔσται." εἰρηγὶ δὲ τούτω 185 καὶ ἑλπεῖν τῷ μόριον. τέτταρα γὰρ μόρια καὶ τέτταρες προτάσεις 190 εἰσὶ τῶν δύο ἀντιθέσεων, τῆς τε ἀπλῆς καὶ τῆς ἀόριστον κατηγορου- 195 μένης χρωμένης. ἐφεξῆς δὲ καὶ τὴν κατασκευὴν σαφῶς ἐπάγει τῷ 200 διχῶς ἐνταῦθα λέγειται τὰς ἀντιθέσεις τὰς τῷ αὐτῷ ὑποκειμένῳ 205 χρωμένης (*) καὶ τέτταρα αὐτῶν γίνονται μόρια, δι' ὧν φησὶ

(*) Boeth. II p. 378: ait Herminius tribus modis cum infi- 210 nito nomine propositiones posse proferri... sed hic longe a 215 toto intellectu et ratione sententiae discrepans has interposuit, 220 quae aut ex utrisque infinitis aut ex subiecto fierent infinito... 225 nos autem Porphyrium sequentes eique doctissimo viro con- 230 sentientes hoc dicimus, esse quattuor propositiones, quarum 235 duae quidem ex finitis nominibus sunt, duae vero ex infinitis 240 nominibus praedicatis... id. p. 384: est alia quoque simpli- 245 cior expositio, quam Alexander post multas alias expositiones, 250 in quibus animadvertit, edidit hoc modo. cum sint, inquit, 255 quattuor propositiones, quarum duae sunt infinitae duae vero 260 simplices, duae, inquit, infinitae aequaliter se habent secun- 265 dum affirmationem et negationem ad privatorias, duae vero

dispositio discrepet diligenter agnoscit: nos enim et contrarias propositiones et subcontrarias, Aristoteles vero solum contra- 270 dictione sibi met contraiacentes oppositasque proposuit.

(*) Boeth. II p. 374: quod autem dicitur perobscurum est 275 expositum a pluribus inaccurate, quorum cum iudicio compe- 280 tit enumerabo sententias.

(*) Ioannes: ὁ κατηγορούμενος ὅρος τὸ ὅ ὑπολαμβάνον ἀρητικὸν 285 ῥῆμα καὶ ἀποφατικὸν ἀλλὰ μᾶλλον καταφατικόν, καὶ καταφατικὸν 290 ἢ ἐκείνῳ, ἀλλ' ὅτι αἱ περὶ Θεόφραστον ἐκ μεταθέσεως λέγουσι, ἀόριστον δὲ 295 ἀπλήν.

“λέγω δὲ ὅτι τὸ ἔστιν ἢ τῷ δικαίῳ προσκείμενόν ἢ τῷ ὑποδικαίῳ” καὶ τὰ ἑξῆς, ἐν οἷς καὶ ἀξιολογῶς ἐπὶ τῷ ἐκτεθέντος διαγράμματος τὴν τε διαφορὰν τῶν προτάσεων καὶ τὴν ἀκολουθίαν θεωρεῖν. ταῦτα μὲν ὡς δὴ λέγει, πληρὴν ὅτι τὸ “ὥς καὶ ἡ ἀπόφασις” σημαίνει αὐτὸ τὸ ὥς καὶ τὸ ποῶν τὴν ἀπόφασιν, τὸ “ὅτι ἔστιν,” ἢ τῷ δικαίῳ προσκείμενόν ἢ τῷ ὑποδικαίῳ, καθάπερ τὸ ἔστιν· διόπερ τὸ μὲν ποιήσει δύο καταφάσεις, τὸ δὲ δύο ἀποφάσεις. ἐπεὶ δὲ μεταξὺ τῶν τε εἰπῶν τὸ ἀκολουθον, ὡς ἐλέγομεν, τῷ συμπεράσματι, τὸ “ὥς διὰ τούτου τέτταρα ταῦτα ἔσονται,” καὶ τῆς κατασκευῆς τῷ δύο εἶναι ἀντιθέσεις καὶ τέτταρα αὐτῶν τὰ μόρια, φησὶν “ὡς τὰ μὲν δύο πρὸς τὴν κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν τῶν ἀπλῶν ἔξει καὶ τὸ ζοιχῆν ὡς αἱ ζερήσεις, τὰ δὲ δύο ὅτι,” Σφίγγος μὲν κελαινῆς καὶ τὴν Δυκόφρονα γῆρυν ἐκμυμμένους, πολλὰ δὲ πράγματα τοῖς ἐξηγηταῖς παραχρῆν, τί ποτε ἐννοεῖν τούτο τὸ ῥησίδιον ἐρῶμεν; φημὶ δὲ ὅτι τὴν διὰ πλειόνων ἐπιδοδεγμένην ἡμῖν τῶν προτάσεων ἀκολουθίαν ἀνιττεῖ διὰ τούτων ὁ φιλόσοφος, κατάφασιν μὲν καὶ ἀπόφασιν καλῶν τὰς ἀπλᾶς προτάσεις ὡς ἀρχετύπους, ἐπειδὴ αὐτὴν προσλαβῆσαι καὶ τὴν κατηγορουμένην τὰς ἀρνήσεις ποῶσι τὰς ἐκ μεταθέσεως. λέγω δὲ ὅτι τῶν εἰρημένων τεττάρων μορίων τῶν δύο ἀντιθέσεων (προείρη) καὶ τὸ “ὥς διὰ τούτου τέτταρα ταῦτα ἔσονται”), τούτων ἔν τὰ μὲν δύο δηλονότι μόρια, λέγει δὲ τὰς ἐκ μεταθέσεως προτάσεις, πρὸς τὴν κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν, τυτέσι τὰς ἀπλᾶς, ἔξει καὶ τὸ ζοιχῆν, ἀντὶ τῶ καὶ συζοιχίαν καὶ ἀναλογίαν, ὡς αἱ ζερήσεις· τυτέστιν ὅτι ὁ ἔχων ζοιχὸν καὶ τάξιν καὶ ἀναλογίαν αἱ ζερητικαὶ προτάσεις πρὸς τὰς ἀπλᾶς καὶ ἐπὶ πλέον αὐτῶν ἢ ἐπὶ ἑλαττον εἶναι, τούτων καὶ αἱ ἐκ μεταθέσεως. “τὰ δὲ δύο” φησὶν “ὅτι,” δῆλον πάλιν ὅτι μόρια ἐκ τῶν τεττάρων. ποῖα δὲ ἂν εἴη ταῦτα; δῆλον ὅτι τὰ λοιπὰ παρὰ τὰ πρότερον εἰρημένα, τυτέστιν αἱ ἀπλᾶς προτάσεις ὅτι ἔχουν καὶ τὸ ζοιχῆν ὡς αἱ ζερήσεις· ὅπερ αὐτὸς πρὸ βραχέων ἐνεδείξατο διὰ τῶ ὅτι, “τὰ δὲ δύο ὅτι” εἰπὼν. ἀλλὰ πρὸς τίνας ὅτι ἔχουν αἱ ἀπλᾶς προτάσεις καὶ τὸ ζοιχῆν ὡς αἱ ζερήσεις; ἢ δῆλον ὅτι πρὸς τὰ λοιπὰ παρ’ αὐτάς δύο μόρια τῶν τεττάρων, τυτέστι πρὸς τὰς ἐκ μεταθέσεως. ἐπιδοδεύει καὶ καὶ τούτο πρότερον ὅτι ὅτι ὅτι ἔχουν αἱ ζερητικαὶ πρὸς τὰς ἐκ μεταθέσεως καὶ ἐπὶ πλέον αὐτῶν ἢ

simplices ad easdem privatorias se similiter non habent hoc modo... dicit autem Porphyrius fuisse quosdam sui temporis qui hunc exponerent locum, et quoniam ab Hermino et Aspasio et Alexandro expositiones singulas proferentes multa contraria et in expositionibus male ab illis editis dissidentia repererunt, arbitratos fuisse librum hunc Aristotelis ut dignum esset exponi omnino non posse, multosque illo tempore viros totam huius libri praeteritae doctrinam, quod inexplicabilem putarent esse caliginem. — *Leo Magent.* ὅπως δὲ τῷ σοφιστῇ Φελλῷ ἰδοῦτε, τηρεῖται καὶ ἐνταῦθα τὴν αὐτὴν ἀναλογία, καὶ εἰπῶν ὡς ἐν λόγῳ ἔχουν αἱ ζερητικαὶ πρὸς τὰς ἀπλᾶς (adde τούτων καὶ αἱ ἐκ μεταθέσεως vel simile aliquid). ὥστε τὴν προτέραν ἑρμηνείαν, ἣν ἡρμηνοῦσαμεν ἀκολουθήσαντες τῷ Φελλῷ, ὅτι ὁμοίως ἔξει ἡ ἀκολουθία ἐπὶ τῶν προσδιορισμένην προτάσεων ὡς ἐπὶ τῶν ἀπροσδιορισμένων, ἐλάσατε κατὰ σκότον ἡλῶσθε.

ἐπὶ ἑλαττον ἀληθεύειν, ὅπως ἔχουν καὶ αἱ ἀπλᾶς. συνεβάλλεται ἄρα ἡμῖν τὰ προληφθέντα περὶ τῆς ἀκολουθίας τῶν προτάσεων πρὸς κατανόησιν τῆς ῥήσεως τῷ Ἀριστοτέλει. οἶδαμεν ὅτι τῷ ἐξηγητῶν οἱ ἀκριβέστεροι γράφοντες καὶ ἑτέραν ἐξηγήσιν τῆς ῥήσεως ταύτης, ἢ καὶ μάλλον ἀρέσκειαι φαίνονται ἅτε πολλῶν ἀπλῶν ἐρμηνείᾳ τῆς προειρημένης καὶ ὅτι ἀναγκαζέσθῃ ἡμᾶς, ὅπερ αὐτοὶ φασὶν μαντεύεσθαι τὴν διάνοιαν τῷ Ἀριστοτέλει· ἀξίως καὶ κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν μὴ τὰς ἀπλᾶς λέγεσθαι προτάσεις, ἀλλ’ αὐτὸ τὸ καταφατικὸν εἶδος τῶν προτάσεων καὶ τὸ ἀποφατικόν. τῶν δὲ τεττάρων μορίων τῶν δύο ἀντιθέσεων, τῆς τε ἀπλῆς καὶ τῆς ἐκ μεταθέσεως, τὰ μὲν δύο τὰ ἐκ μεταθέσεως ὅπως ἔχει πρὸς αὐτὸ τὸ εἶδος καὶ τὴν δύναμιν τῆς καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως ὡς αἱ ζερητικαὶ προτάσεις. πῶς δὲ ἔχουν ἐκείναι; ἀπλῶς μὲν κατάφασεις ἢ ἀποφάσεις ὡς λέγοντι, τὸ δὲ ὅλον τούτο ζερητικὰ καταφάσεις καὶ ἀποφάσεις ὡς περὶ καὶ τὸ θετικὸν ἀνθρώπου ἀπλῶς μὲν ἀνθρώπου ὡς λέγει, τὸ δὲ ὅλον τούτο νεκρὸς ἀνθρώπος λέγει. τούτων ὅν, φασὶν ὅτι τῶν ἔχουν καὶ αἱ ἐκ μεταθέσεως πρὸς αὐτὸ τὸ καταφατικόν ἀποφατικόν εἶδος· ὡς γὰρ εἰσιν ἀπλῶς κατάφασεις ἢ ἀποφάσεις ἀλλὰ τὸ ὅλον τούτο ἀόριστοι κατάφασεις καὶ ἀόριστοι ἀποφάσεις. τι δὲ λοιπὰ δύο μόρια; τὰ τῆς ἀπλῆς ἀντιθέσεως, ὅτι ἔχει ὅπως πρὸς τὸ καταφατικόν καὶ τὸ ἀποφατικόν εἶδος· αὐτοφύεις καὶ εἶναι ταύτας κατάφασεις καὶ ἀποφάσεις καὶ ἀνευ προδήχους τινὸς προσαναγορεύεσθαι τοῖς ὀνόμασι τούτοις δυναμένας. ταῦτα μὲν ὁ ἐκείνων λόγος ὡς μὴν ἐμὲ γε ἐπείγει καὶ πολλὸν ἔχουσα τὸ πιθανόν ἢ ἐξηγήσεις ἀποποιῶν καὶ ἡγῆμαι σαφῶς βοῶντος τῷ Ἀριστοτέλει ὅτι νοεῖσθαι βέλλει τὰ ἐνταῦθα λεγόμενα ἐκ τῶν εἰρημένων ἐν τοῖς Ἀναλυτικοῖς περὶ αὐτῶν τούτων, ἔχοντας ἡμᾶς τὰ περὶ τῆς εἰρημένης τῶν προτάσεων ἀκολουθίας μάλιστ’ ἐναργῶς πρὸς τῷ πέρατι τῶ πρώτου βιβλίου τῶν Ἀναλυτικῶν παραδεδομένα, ὅπερ καὶ αὐτοὶ συνομολογῶσι, πρὸς μὲν ταῦτα μάλιστα, ἀλλὰ καὶ τινὰ τῷ Ἀριστοτέλει διὰ νοίαν τῷ ὄντι ἀπομαντεύεσθαι. ἀλλὰ πρὸς τί, φαίμεν ἂν, συμβαλεῖ ἡμῖν τὸ εἶδέναι τὴν εἰρημένην τῶν προτάσεων ἀκολουθίαν; φημὶ ὅτι πρὸς τὴν γιγνομένην πολλάκις ἐν τοῖς συλλογισμοῖς τῶν προτάσεων μεταλήψιν... f. 136. ζητήσῃ δ’ ἂν τις περὶ τῶν σύνθετον ἔχουσιν τὴν κατηγορουμένην ἀπλῶν καταφάσεων, πῶς ἐπὶ τούτῳ τὴν ἀόριστον ἢ ἐκ μεταθέσεως λεγομένην κατάφασιν ποιήσῃ ἄρα καθ’ ἑκάστην τῶν συντιθέτων ὀνομάτων τὸ κατηγορεῖται τὴν ἀρνήσιν παραλαμβάνοντες ἢ ἐν τῇ ἐξ αὐτῶν, καὶ ποῶν τῇ ὥστε μὴ δοκεῖν ἀποκληρωτικὸν εἶναι τὸν λόγον; φημὶ τοῖνυν ὡς ἐπὶ πάντα τὰ συντεθέντα κατ’ ὅσον κατηγοροῦντο τῷ ὑποκειμένῳ καθάπερ ἐπὶ τῶν ὁρισμένων, εἴτε καὶ ἐν τῇ ἐξ αὐτῶν καὶ συμβεβηκός, ὡς ὅταν εἰπώμεν “ὁ Σωκράτης ἀνθρώπος λευκός ἐστι πάντως χρὴ τῷ κατηγορουμένῳ προτιθεῖσθαι τὴν ἀρνήσιν, ὅσα τὴν ζητούμενην ποιήσωμεν κατάφασιν πρὸς ἅπαν, ὡς ἐν τῇ κατηγορουμένην αὐτὴν ἐξακούντες, καὶ ὡς μόνον πρὸς τὸ μόριον ὃ τυγχάνει συντεταγμένη.

f. 137. ἐπεὶ δὲ γεγράφθαι φασὶν ἐν πολλοῖς τῶν ἀντιγραφῶν “ὅτι τὸ ἔστιν ἢ τῷ ἀνθρώπῳ προσκείμενόν ἢ τῷ ὑποδικαίῳ

ἰδόναι χρὴ ὅτι καὶ ὅτως ἡ γραφὴ ἔχει (*), ὅτι ἄνθρωπος, ὅπερ φησὶ ὁ φιλόσοφος Παρφύριος, ὅς ὡς ὑποκείμενον ἀλλ' ὡς κατηγορούμενον, ἀντὶ τοῦ δικαίου ἢ λευκοῦ εἰληφθαι φήσομεν, ὡς ἐπὶ τῆς προτάσεως τῆς λογύσης "ὁ Καλλίας ἄνθρωπός ἐστιν."

138 b. ὅτι δὲ τὴν εἰρημένην τῶν προτάσεων ἀκολουθίαν 5 ἡμεῖς τε παρεδίδον ἡμῖν ὁ Ἀριστοτέλης ὡς ἐπὶ προτάσεων ἐπισημαίνων, δι' ὧν ἔλεγεν "ὡν τὰ μὲν δύο πρὸς τὴν κατάφασιν ἢ ἐκφασιν ἔξει καὶ τὸ ζοιχὺν ὡς αἱ ζερήσεις, τὰ δὲ δύο ὅ" (p. 19 b 23), καὶ νῦν ἐπὶ τῆς ἀντιφάσεως τῆς καθόλου καταφάσεως πρὸς τὴν μερικὴν ἀπόφασιν τὰ αὐτὰ ἡμῶς θεωρεῖν ἀξιοῖ καὶ 10 ὡς ἑτέρον, σαφῶς ἐδήλωσεν ἐπαγωγῶν "πλὴν ὅς ὁμοίως τὰς καὶ διάμετρον ἐνδέχεται συναληθεύειν· ἐνδέχεται δὲ ποτε," δι' ὅς λέγει ὅτι ἡμεῖς τῶν διαγράμμάτων, τὰ τε ἐπὶ τῶν ἀπροσδιορίστων καὶ ἐπὶ τῶν προσδιορισμένων προτάσεων. καθ' ἑκάτερον μὲν ὅτι αὐτὴν καὶ διάμετρον συμβαίνει τεταχθαι τὰς καταφάσεις ἀλλή- 15 λαις, τὴν ἀπλὴν λέγω καὶ τὴν ἐκ μεταθέσεως, ἢ τὴν ἀπλὴν καὶ τὴν ζερήσιν, καὶ τὰς ἀποφάσεις ὁμοίως· ἀλλ' ἐπὶ μὲν τῶν ἀπροσδιορίστων καὶ τὴν ἐνδεχομένην ὕλην τὰς τε καταφάσεις συναληθεύειν ἀλλήλαις συμβαίνει καὶ τὰς ἀποφάσεις ἅτε ταῖς μερικαῖς ἰσοδυ- μῶνται, ἐπὶ δὲ τῶν προσδιορισμένων, περὶ ὧν νυνὶ αὐτῶν ὁ λό- 20 γος, τῆς καθόλου καταφάσεως καὶ τῆς ἐπὶ μέρος ἀποφάσεως, τὰς κατὰ μέρος ἀποφάσεις συναληθεύσαι ἀδύνατον καθ' ὁμοιότητα ὕλην, τὰς μὲν ἀποφάσεις συμβαίνει συναληθεύειν καὶ μόνῃ τὴν ἐνδε- χόμενην· ἐπεὶ γὰρ τῶν ἀνθρώπων οἱ μὲν δίκαιοι εἰσιν οἱ δὲ ἄδικοι, οἱ δὲ μὴν ἔχουσιν ἔξιν, φανερόν ὅτι πᾶσας συμβήσεται τὰς προκει- 25 μέναις ἐκφάσεις ἀληθεύειν, ὃ πᾶς ἄνθρωπος δίκαιος, ὃ πᾶς ἄν- θρωπος ἄδικος, ὃ πᾶς ἄνθρωπος ὃ δίκαιος (*). τὸ ὅν "ἐνδέχεται δὲ

ποτε" ὅτως ἀκρίβειον, ὅς ὡς πασῶν τῶν καὶ διάμετρον ποτὲ συναληθεύουσιν (τὸτο γὰρ ἀδύνατον) ἀλλ' ὡς τῶν ἐξ αὐτῶν, οἷον τῶν ἀποφάσεων συναληθεύουσιν ἐπὶ τῆς ἐνδεχομένης ὕλης, ὡς εἴρηται, τῆς μήτε ἀναγκαίας μήτε ἀδυνάτου. καὶ ταῦτα σα- 5 φῶς εὐρήσομεν ὃ διορίζομενον μόνον ἀλλὰ καὶ δευτέρῳ τὸν Ἀρι- στοτέλην πρὸς τῷ πέρατι τοῦ πρώτου τῶν Ἀναλυτικῶν... ἀλλ' εἰ δεῖ μὴ παρέργως ἀπροαῖχ' τῶν ὑπὸ τῷ Ἀριστοτέλει λεγο- μένων, ἄξιον οἶμαι ζητῆσαι διὰ τίνα αἰτίαν ἐπὶ μόνῃ τῆς ἀντι- θέσεως τῆς καθόλου καταφάσεως πρὸς τὴν μερικὴν ἀπόφασιν ὁμοίως ἔχειν φησὶ τῶν προτάσεων τὴν ἀκολουθίαν τῇ ἐπὶ τῶν ἀπροσδιορίστων. μήποτε ὅν ὡς ἐπὶ τῶν ὑπολοίπων ἀντιφάσεων, 10 τῆς τε μερικῆς καταφάσεως πρὸς τὴν καθόλου ἀπόφασιν καὶ τῆς τῶν καθ' ἑκάστην, μηκέτι σωζομένης τῆς αὐτῆς ἀκολουθίας· ἐπὶ μὲν γὰρ τῆς τίς καὶ ὁμοίως ἀντιφάσεως ὁμοίως ἐνδέχεται δεῖξαι τὴν ἀπλὴν κατάφασιν τῆς ζερητικῆς ἀποφάσεως ἢ ἐπὶ πλέον ἢ ἐπ' ἑλάττω ὅσαν. ὅτε γὰρ εἰ τις ἄνθρωπος δίκαιος, ἢ ὅς ἄδικος, ὅτε εἰ μηδὲς ἄδικος, ἢ ὅς τις δίκαιος· τί γὰρ εἰπόντες τὴν μέσσην ἔχουσιν ἔξιν. ὡς ἐκ ἔξιν ὁμοίως ἀκολουθίαν ἀναγκαῖον. εἰ δὲ τὰς ἀπλῶς πρὸς τὰς ἐκ μεταθέσεως παραβάλλοις, ταῖς μὲν ἀποφάσεσι 20 τὰς καταφάσεις ἀπομέναις εὐρήσεις, ἐκείναι μὲντοι τὰς ἀποφάσεις ταῖς καταφάσεσιν. εἰ μὲν γὰρ μηδὲς μὴ δίκαιος, ὁμοίως ὡς πᾶς τε καὶ τῶν καὶ μέρος ἔκαστος ἔξιν δίκαιος· ὃ μὴν εἰς τις δίκαιος, ἢ ὅς δεήσει μηδὲν εἶναι μὴ δίκαιον. ὃ μὴν ἀλλ' ὁμοίως ἐπὶ τῶν καθ' ἑκάστη τὴν εἰρημένην ἀναλογίαν προχωρῶσαν εὐρήσεις· τὴν μὲν γὰρ ἀπλὴν 25 κατάφασιν καὶ τὴν ἐκ μεταθέσεως ἀπόφασιν ἀντιζέρεται ἀλλήλαις συμβαίνει· (Σωκράτης δίκαιός ἐστι· Σωκράτης ὃ δίκαιος ὅς ἔξιν), τὴν μὲντοι ζερητικὴν ἀπόφασιν ἐκατέρας αὐτῶν ἐπὶ πλέον εἶναι, καὶ ἀληθεύειν ἐπ' αὐτὴ καὶ τὴν μέσσην ἔξιν καθ' ὑπόθεσιν ἔχοντος.

f. 140 b. προφανὲς τὸ διὰ τούτων παραδιδόμενον θεωρήμα· 19a 36 φησὶ γὰρ τοσαύτας εἶναι ἀντιφάσεις καὶ ἐπὶ τῶν ἐκ τρίτου προσκα- τηγορευμένων προτάσεων ἀορίστῳ ὑποκειμένῳ χρωμέναις, ὅσαι ἦσαν αἱ ἐξ ὠρισμένης τοῦ ὑποκειμένου. δύο δὲ ἦσαν ἐκείναι καθ' ἑκάστην προτάσεων εἶδος τὸ καὶ τὸν ὑποκείμενον ὀνομαζόμενον, οἷον καθ' ἑκάστην ἢ ἀδιόριστον ἢ καθόλου ἢ ἐπὶ μέρος δύο ἅμα καὶ αὐτῶν. ὡν 35 καὶ παραδείγματα παρέθετο τῶν τε ἀπλῶν καὶ τῶν ἐκ μεταθέσεως. ὅς ἄνθρωπος δίκαιός ἐστιν, ὅς ἄνθρωπος δίκαιος ὅς ἔξιν· αὐτῶν ἀπλῶς μὲν ἐξ ἀορίστου τοῦ ὑποκειμένου. ὅς ἄνθρωπος ὃ δίκαιός ἐστιν, ὅς ἄνθρωπος ὃ δίκαιος ὅς ἔξιν· αὐτῶν καὶ ἀδιόριστος ἢ ἐκ μεταθέ- σεως καὶ ἐξ ἀορίστου πάλιν τοῦ ὑποκειμένου. ἢ δὲ λέξεις (*) ἢ "ἀλλὰ 40 δὲ πρὸς τὸ ὅς ἄνθρωπος ὡς ὑποκείμενόν τι προσθεθέντος" ἐλλειπ- τερὸν ἔχει· τὸ γὰρ πλήρες ὅτως ἂν ἔχοι, ἀλλὰ δὲ δύο ἀντιφάσεις ἀντίκειναι, τούτῳ ἐξ ἀντικειμένων προτάσεων γίγνεται, πρὸς τὸ ὅς ἄνθρωπος ὡς ὑποκείμενόν τι παραληφθὲν ἐν ταῖς προτάσεσι,

(*) Boeth. II p. 377: unde Alexander quoque dicit scripturae esse culpam, non philosophi recte dicentis, et emendandam 30 esse scripturam. sed non eum oportuit confundi, si pro homine et non homine iustum et non iustum intulit: haec enim exem- pla sunt potius quam propositionum necessitas... non ergo oportuit Alexandrum conturbari aliosque in hac descriptione, in qua non philosophus exercere voluit, sicut Porphyrium et Her- minium non turbabat, qui dicunt exempla hic esse finiti praedi- 35 cti et infiniti, in quibus quodlibet praedicatum sit, aequae accipi oportere... hanc quoque scripturam (p. 19 b 29) emendandam esse Alexander opinatur, faciendumque esse hoc modo, sicut prius quoque exposuimus: est enim hoc loco et non est iusto et non iusto adiacet (vulgo: est enim hoc loco et non est homini adiacet). sed ordo quidem totius sententiae diligenter exposi- tus est, sive illa scriptio sit sive illa; neutra enim mutanda est; et una quidem plus habet exercitii, altera vero facilitatis, sed 40 et una intelligentiam utraque perveniunt.

(*) cf. Boeth. II p. 385 sqq. id. p. 389: Herminius autem sic aliter sic exposuit. similiter, inquit, duas facient opposi- tiones quattuor propositiones, si fuerint duae simplices, duae determinatae, determinatione tamen adiecta. hoc autem sic mon- strat... atque hoc quidem Herminius non recta expositione 45 dicentis ordinem turbat.

(*) Boeth. II p. 391: utuntur enim haec propositiones sub- iecto, id est, non homo, ut nomine, praedicato vero eo quod est iustus: hoc est enim quod ait "aliae autem ad non homo ut ad subiectum aliquod additum."

προσεθέντος αὐτῷ (τῷ ἔκ ἀνθρώπου δηλονότι) τὸ τε κατηγορούμενον
 καὶ τὸ προσκατηγορούμενον, καὶ κατηγορούμενον μὴ ἢ ὠρισμένον ἢ ἀόριστον,
 προσκατηγορούμενον δὲ ἢ καταφατικῶς ἢ ἀποφατικῶς.

20. f. 141 b. τινὰς μὲν τῶν ἐξηγησάμενων τὸτο τὸ χωρίον ὑπέ-
 λαβον λέγειν τὴν Ἀριστοτέλην διὰ τούτων ὅτι περ ἐν ταῖς προτάσεσι
 ταῖς ἀντὶ τῷ ἔξιν ἄλλο τι ῥῆμα προσκατηγορούμενον ἔχουσας, οἷον
 τὸ βαδίζειν ἢ τὸ ὑγιαίνειν, ὡς ἐν ταῖς ἀνθρώπου δικαίως ὑγιαίνει,
 ἀνθρώπου δικαίως βαδίζει, ἢ αὐτὴ γίγνεται τῶν προτάσεων τάξις
 τε καὶ ἀκολουθία ἥπερ ἐτύγχανε καὶ ἐπὶ τῶν τὸ ἔξι προσκατηγορούμε-
 νον ἔχουσῶν, παντάπασιν ἀποπλανώμενοι τῆς τε τῷ Ἀριστοτέλει
 διαστοῆς καὶ τῆς τῶν λόγων αὐτῶν ἀκριβείας· ὅτε γὰρ ὁ φιλόσοφος
 φαίνεται τῆς τοιαύτης προτάσεως παραδείγματα ἡμῖν παρατιθέμε-
 νος, ὅτε ἐνδέχεται παρὰ τὸ ἔξιν ἄλλο τι ῥῆμα προσκατηγορούμενον
 γίγνεσθαι. καὶ τὸτο ὃ μόνον τῷ Ἀριστοτέλει πρὸς εὐδοκίαν δεῖ πρότερον
 τε σαφῶς εἰπῶντι μόνον τὸ ἔξιν ἐν ταῖς τοιαύταις προτάσεσι
 προσκατηγορεῖσθαι, καὶ ἐν τοῖς Ἀναλυταῖς (1 1) ὅρον μὲν εἶναι ἀπο-
 φαινόμενον ἐν εἰς ὃν διαλύει ἢ πρότασις, τὸν τε κατηγορούμενον
 καὶ τὸν ὑποκείμενον, ἐπὶ ὧν δὲ προστιθέμενον ἢ διαιρούμενον τὸ εἶναι
 ἢ μὴ εἶναι, καὶ μηδενὸς ἄλλου ῥήματος παρὰ τὸτο μνῆσαν ποι-
 μένων· ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς ἐν τοῖς ἐξῆς ἐναργῶς ἀποδείξομεν, ὅπερ καὶ
 πρότερον ἐπηγγειλάμεθα, δι' ὧν ὁ Ἀριστοτέλης ζητήσει πότε τὰ
 ἴδια καὶ χωρὶς κατηγορούμενα δύναται συμπλεκόμενα ἀλλήλοις μίαν
 ποιῆσαι κατηγορίαν καὶ πότε ὄχι. ἔτεροι δὲ γε ὑπέλαβον ζητεῖσθαι
 διὰ τούτων (*) εἰ ὥσπερ ἐν ταῖς ἐνεργείαις τὸ ἔξι προσκατηγορού-
 μενον ἔχουσας τὸ κατηγορούμενον ὀνόματος, οἷον τὸ δικαίως, προ-
 ταττόμενον τὸ ἀρνητικὸν μόριον ὃ ποιεῖ ἀπόφασιν ἀλλὰ κατάφασιν
 ἐκ μεταθέσεως τὴν ἀνθρώπου ὃ δικαίως ἐξίν, ὅτω καὶ ἐν αἷς δυνά-
 μεις περιέχεται τὸ ἔξιν ἐν τῷ κατηγορούμενῳ ῥήματι, διαλυομένη τὴ
 ῥήματος ἐκείνου, καθὰ καὶ πρότερον ἐλέγομεν, εἰς τε τὴν οἰκείαν
 αὐτῷ μετοχὴν καὶ τὸ ἔξι, προταττόμενον πάλιν τὸ ἀρνητικὸν μόριον
 τῆς μετοχῆς ὃ ποιήσει ἀπόφασιν ἀλλὰ κατάφασιν ἐκ μεταθέ-
 σεως· ἢ μὴ γὰρ λέγουσα πρότασις "ἀνθρώπου βαδίζειν" ταύτην ὁμο-
 λογουμένης φθγγεῖ τῇ "ἀνθρώπου βαδίζων ἐξίν." ζητεῖται δὲ,
 φασί, διὰ τούτων εἰ τὴν ἀνθρώπου ὃ βαδίζων ἐξί κατάφασιν
 ῥητέον πάλιν ἐκ μεταθέσεως ἀλλ' ὅχι ἀπόφασιν, ὅτε τὸ προβλή-
 ματος ἀξίον εἶναι ζητήσεως ὄντος (τίς γὰρ ἀποκλήρωσις ὥστε τὴν
 μὴ ἀνθρώπου ὃ δικαίως ἐξί κατάφασιν καλεῖν, τὴν δὲ ἀνθρώπου

ὃ καὶ ὑγιαίνειν ἐξίν ἀπόφασιν;) ὅτε τὸ Ἀριστοτέλης ὁδὸν ταύτην
 διὰ τῶν παρ' αὐτῷ λεγομένων ἐμφαίνοντας. μήποτε ὅν ταῖς
 ῥήσεσιν αὐταῖς τὸ Ἀριστοτέλης προσφύεσθαι ἢ τὸ λέγειν ὅτι πα-
 ραδὸς ἡμῖν τὰς ἐξ ἀόριστον τὸ ὑποκείμενον ἀντιφάσεις, πρότερον μὲν
 ἐπὶ τῶν ἀπλυστάτων προτάσεων τῶν ἐξ ὑποκείμενον καὶ κατηγορού-
 μένον μόνον, διὰ δὲ τῶν προσεχῶς προειρημένων καὶ ἐπὶ τῶν ἐκ
 τρίτου προσκατηγορούμενον, καὶ ἐν οἷς παρέθετο αὐτὸ παραδείγματα
 τὸ ἔξι λαβὼν πρότερον μὲν ὡς κατηγορούμενον, δι' ὧν ἔλεγεν "ἔξιν
 ὅχι ἀνθρώπου, ὅχι ἔξιν ὅχι ἀνθρώπου," καὶ "ἔξι πᾶς ὅχι ἀνθρώπου, ὅχι
 ἔξι πᾶς ὅχι ἀνθρώπου" (p. 19 b 16), δι' ὧν δὲ προσεχῶς παρε-
 δίδου, καὶ ὡς προσκατηγορούμενον, ἐν οἷς ἔλεγεν "αὐτὸν μὲν ὅχι
 ἀντικεινόν," ἀλλὰ δὲ πρὸς τὸ ὅχι ἀνθρώπου, ἐξί δικαίως ὅχι ἀνθρώ-
 που, ὅχι ἐξί δικαίως ὅχι ἀνθρώπου, ἔξιν ὃ δικαίως ὅχι ἀνθρώπου, ὅχι
 ἔξιν ὃ δικαίως ὅχι ἀνθρώπου" (p. 19 b 36), προτίθεται διὰ τούτων
 διδάξαι ἡμᾶς ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν προτάσεων τῶν ἀντὶ τῷ ἔξιν ἄλλω τι
 ῥήματι ἔχουσῶν ὃ προσκατηγορούμενον (τὸτο γὰρ εἶρη) ὅτι ἀδύνατον
 ἀλλὰ κατηγορούμενον, ἀορίστῳ μόντοι πάλιν τῷ ὑποκείμενῳ χρω-
 μένων, τούτων δεῖ τὴν τρέπον γίγνεσθαι τὰς ἀποφάσεις ὃν ἐγίνοντο καὶ
 τὸ ἔξιν ἐνεργεῖα κατηγορούμενον... f. 143 b. ὁμοῖον ἐξ ἀρχῆς ἐν ταῖς
 παραδείγμασι τὸ ὑγιαίνειν ῥῆμα διαλύσαι εἰς τε τὴν ὑγιαίνων μετο-
 χὴν καὶ τὸ ἔξιν. εἴτα πρῶτον παραθέμενος παραδείγματα προτά-
 σεων ἐξ ὠρισμένον τὸ ὑποκείμενον, ὡς γνωριμότερα καὶ ὁδηγεῖσαι
 ἡμᾶς δυνάμενα πρὸς κατανόησιν τῶν ἐξ ἀόριστον ὑποκείμενον, ἐπα-
 γει τὰς ἐξ ἐκείνων γενομένας καὶ ἀορίστῳ χρωμένας τῷ ὑποκείμενῳ,
 περὶ ὧν ἡν αὐτῷ προκείμενον λέγειν ὅπως ἐπ' αὐτῶν ἐκ τῶν κα-
 ταφάσεων γίγνεται αἱ ἀποφάσεις. δηλοῖ δὲ ἐπὶ τούτων μόνον τὴν
 αἰτίαν ἀποδιδόναι τὴν μὴ ἄλλον τρόπον γίγνεσθαι τὰς ἀποφάσεις.
 εἰπὼν μόντοι μὴ χρῆναι τῆς πᾶς ὅχι ἀνθρώπου ὑγιαίνει λέγειν
 ἀπόφασιν τὴν ὃ πᾶς ἀνθρώπου ὑγιαίνει, τὴν αἰτίαν τούτου προσέθη-
 σιν εὐθὺς ἐπαύων "τὸ γὰρ πᾶς ὃ τὸ καθόλου σημαίνει ἀλλ' ὅτι κα-
 θόλου." ὅτι περὶ οὗ τὸ μὴ δηλοῖ τῷ φιλοσόφῳ, διὰ τῶν πρότερον εἰρη-
 μένων παρεστήσαμεν, τὸ ῥησεῖδιον αὐτὸ τὸτο ἐξηγησάμενοι.

f. 144 b. μέλλων ἐν τοῖς ἐξῆς ὁ Ἀριστοτέλης παραδιδόναι κα-
 θόλου τινὰ ἀπόφασιν ἀκολουθῶσαν καθόλου τινὶ καταφάσει τὴν
 ἀπλὴν τῇ ἐκ μεταθέσεως καὶ τὴν ἐκ μεταθέσεως τῇ ἀπλῇ, προ-
 λαμβάνει διὰ τούτων εἰκότως καὶ διορίζει ὅτι, καθάπερ ἐπὶ τῶν ἐξ
 ὑποκείμενον καὶ κατηγορούμενον προτάσεων τὰς καθόλου ὡς καθόλου
 ἐναντίας προσηγόρευσε καὶ συμφεστέον ἀλλήλαις ἀπεφάνητο, τὰς
 δὲ ἀντιφασκίσας πρὸς αὐτὰς συναλθεύειν ἀλλήλαις, ἐν οἷς ἔλεγε
 "διὸ ταύτας μὴ ὅχι οὐδὲν τε ἅμα ἀληθεῖς εἶναι, τὰς δὲ ἀντικειμένας
 αὐταῖς ἐνδέχεται ἐπὶ τῷ αὐτῷ" (c. 7 p. 17 a 23), τὴν αὐτὴν τρέπον καὶ
 ἐπὶ τῶν νυνὶ προκειμένων εἰς ἐπίσκεψιν προτάσεων τῶν προσκα-
 τηγορουμένων τὸ ἔξι τὰς μὴ καθόλου τὰς μηδεμίαν ἔχουσας περὶ τὸς
 ὄρους διαφορὰν ἀξιοῦ μήτε συναλθεύειν ποτὲ ἀλλήλαις μήτε ση-
 μαίνειν τὰς ἐπὶ τῷ αὐτῷ συντρέχειν ἅμα δυνάμενας, τὰς δὲ μα-
 χομένας πρὸς αὐτὰς ἀντιφατικῶς συντρέχειν ποτὲ ἀλλήλαις,
 διὰ τῶν ποτὲ δηλονότι σημαίνων τὸ ὅχι μόνον τὴν ἐνδεχομένην ὕλην
 ὑπάρχειν αὐταῖς τὸ συναλθεύειν. ἡμεῖς μὲν ὅχι, ὡς εἶρη, διηρη-

(*) Boeth. II p. 392: dubitabit autem aliquis an sicut ex infinito verbo fieri affirmatio non potest, sed semper negatio ex hoc praedicamento fit, ita quoque si eadem propositio solvatur in participium atque verbum, an ex infinito possit affirmatio fieri participio... id. p. 393; participia autem vel nomina si sint infinita, posse facere affirmationem, et ideo quotiescunque a magnis viris infinitum verbum et duae negationes in syllogismo ponuntur hac ratione defenditur, quod dicatur verbum infinitum pro participio esse positum, quod participium nominis loco in propositione praedicatur. et id quidem Alexander Aphrodisaeus arbitrabatur ceterique complures.

μὲν ἀκούμεν τὸ ὅτι ἀληθεῖς ἅμα ὅτε ἐπὶ τῷ αὐτῷ, τὸ μὴ λαμβάνωσι ἐπ' αὐτῶν τῶν λόγων, τὸ δὲ ἐπὶ τῶν σημαιομένων ἐπ' αὐτῶν πραγμάτων. συμβαίνει δὲ ταῦτα συντρέχειν ἀλλή-
λας· αἱ γὰρ ἅμα ἀληθεῖς οἱ λόγοι, καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς κατηγορούμενα
τῇ αὐτῇ ἅμα ὑπάρχουσιν, καὶ τὸ ἀνάπαλιν. καὶ ὁ λόγος ὅτι τὸ ἅμα
ἐν ἀληθείᾳ τὸς λόγους αὐτῶν γίγνεται τὰ πρόγματα συνυπαρ-
χον. ἔτεροι δὲ γὰρ τὸ ὅτι, καίτοι δις παραληφθέν, παρέλκειν
ὑπερβαίνοντες δι' ἀμφοτέρων, τῷ τε ἅμα καὶ τῷ ἐπὶ τῷ αὐτῷ,
συμφερούσαι φασὶν τὸ χαρακτηρίζον τὴν ἀντίθεσιν τῶν τοιούτων
πράξεων. ἅμα τε γὰρ ἀληθεῖς δύναται εἶναι, φασίν, αἱ προτά-
σεις καὶ ἐπὶ τῷ αὐτῷ λαμβανόμεναι, ὅταν πᾶς ἄνθρωπος ὁπύς,
ὅτις ἴσως ὁπύς· καὶ πάλιν ἐπὶ τῷ αὐτῷ μὴ ἀληθεῖς, ὅτι μέντοι
ἅμα, ὡς ἔστιν λέγωμεν πᾶς ἄνθρωπος ἐπὶ τῷ χρυσῷ λεγόμενον
γίνεσθαι δικαίως, ὅτις ἄνθρωπος ἐπὶ τῷ σιδηρῷ λεγόμενον γίνεσθαι
δικαίως, καίτοι τῷ τε Ἀριστοτέλει κατ' ἀρχὰς παραδόντος ἡμῖν ποίας
ἐξ αὐταῖς ἀλλήλαις προτάσεις, ὅτι τὰς τῷ αὐτῷ καὶ τῷ αὐτῷ
ἐπὶ τῷ ἑξῆς τύποις, καὶ τῆς καὶ χρόνον ἐξαλλάττειν περὶ μὴ τὴν φύσιν
καὶ ἕκαστα θεωρεῖν δύναμιν, ἐν δὲ τοῖς καθόλου χωρίοις ὅδε-
μα ἔχουσιν, εἰ μὴ μέλλομεν τοῖς μυθικοῖς πλάσμασι χρῆσασθαι
τὸς ἀντιστῆναι τῶν ἐναργῶς ἀποδοτεγμένων.

145 b. κατ' ἀρχὰς μὴ τῆς θεωρίας τῶν ἐκ τρίτῃ προσκα-
τηρημένων προτάσεων ἐδιδασκόμεθα ὅπως ἔχουσιν αἱ ὅλαι αὐτῶν
ἐπιφάνειαι τῆς πρὸς ἀλλήλας τάξεως τε καὶ ἀκολουθίας, καὶ παρε-
βάλλει τὰ μόρια αὐτῶν πρὸς ἀλλήλας, ἢ μὴ καθόλου ἀπλῆ κατὰ-
φασιν πρὸς τὴν ἐπὶ μέρος ἐκ μεταθέσεως ἀπόφασιν ὡς ἐπομέ-
νη καὶ ἐπὶ μέρος αὐτῆς ὅταν, ἢ δὲ καθόλου ἐκ μεταθέσεως κατὰ-
φασιν πρὸς τὴν ἀπλῆν ἀπόφασιν ὡς τὴν αὐτὴν τρόπον ἔχουσαν
πρὸς αὐτήν. νῦν δὲ παραδίδωσκον ἡμῖν ὁ Ἀριστοτέλης τὰς ποσὸν
β' καὶ ἑξῆς προτάσεις, ἐπομένως μέντοι ἀλλήλαις, ὅκατι
ἐκ ἀντίθεσιν πρὸς ὅλην παραβάλλον, ἀλλ' ὡς περ εἴρηται, μίαν
πρὸς ἀντίθεσιν πρὸς μίαν πρότασιν τὴν συμφωνίαν θεωρῶν. . .
ἢ τὸν Ἀριστοτέλην παραδόντων μόνον παραθέμενος ἡμῖν τινῶν
ἀλλήλων ἀλλήλαις προτάσεων ἀπηλλάγη τὸ θεωρήματος· ὅ
δὲ γὰρ ἡμέτερος καθηγεμῶν καὶ εὐεργέτης κανὼν ἡμῖν πάντῃ τεχνι-
κῶς παρεδίδον, καθ' ὅς οἱ δὲ πᾶσι τῇ προτεθείσῃ προτάσει τὴν
ἀντίθεσιν εὐρεῖν. ἐπεὶ γὰρ αἱ προτάσεις καὶ ὡς ὅλαι θεωρεῖν καὶ
μέρη ἔχουσι, τὰς ἀντιθέσεις αὐτῶν ἐλάμβανον ἢ ἀπὸ τῆς περὶ τὰ
μέρη αὐτῶν θεωρουμένης διαφορᾶς ἢ ἀπὸ τῆς περὶ ὅλας αὐτάς.
ἐπεὶ δὲ δύο μὲν τῶν προτάσεων τὰ μέρη, ὅ τε ὑποκείμενος ὅρος καὶ
ἡ κατηγορούμενος, δύο δὲ καὶ τὰ περὶ ὅλας αὐτάς ὡς ὅλας θεω-
ρούμενα, τό τε ποῖον αὐτῶν καὶ τὸ ποσόν, τετραχῶς συμβαίνει
ὑπερβαίνει τὰς τῶν προτάσεων ἀντιθέσεις.

150. ἀκολουθῶν ἐν τούτῳ τὸ θεωρήμα τῷ προσεχῶς παρα-
θέμενον, καὶ δι' ἐκεῖνον λαμβάνον τὴν πίσω. πρότερον μὲν γὰρ ἐδ-
ίδαμεν ἡμᾶς ποῖα ἀλλήλῃ καταφάσει συναληθεύσει ἀπόφασιν
ἐπὶ αὐτῇ καὶ τὸ ποσὸν ἔχουσα· νῦν δὲ διδάσκει ποῖας μὴ ἀπλῆς
καταφάσεως ψευδομένης τὴν ἐπὶ τῶν αὐτῶν ὅρων καὶ καὶ τὸ αὐτὸ
ποῖον λεγόμενον ἐκ μεταθέσεως κατὰφασιν ἀληθεύειν ἀνάγκη,

ποίας δὲ ἀδύνατον. . . ποῖον ἡμᾶς τε προσεκτινωτέρως πρὸς τὸ
μὴ προχείρως συγχωρεῖν ἀπὸ τῆς περὶ τινος τῶν προτάσεων συμ-
βαίνοντος ὅτι καὶ ἐπὶ πασῶν τῶν ὁμοίως λεγόμενων ὡσαύτως ἔχει,
προάγει τὴν λόγον ὡς ἐν ἐρωτήσῃ λεγόμενων τῶν προτάσεων. . .
ἐπεὶ ὅταν τὰς ἐναντίας συμφερούσαι ἀλλήλαις ἀνάγκη, τῇ δ' ἐναντία
πρὸς τὴν ἀπλῆν κατὰφασιν ἀποφάσει ταύτην ἐλέγμενον φθόγγεαι
τὴν ἐκ μεταθέσεως κατὰφασιν καὶ τὸς παραδεδομένους περὶ τῆς
ἀκολουθίας τῶν προτάσεων κανόνες, διὰ τούτου καὶ ταύτην συμφε-
ρούσαι αὐτῇ ἀναγκαῖον, ὅπερ ὅταν ἐνεδίχτο γίγνεσθαι ἐπὶ τῶν καθ'
ἕκαστα προτάσεων. ἐπ' ἐκείνων μὲν γὰρ τῇ καταφάσει μία μόνη
ἀντικειμένη ἀπόφασιν, ἢ ἀντιφάσκουσα πρὸς αὐτήν, ὡς ἐναντία δὲ
ὕδαμα· τῶν δὲ τῇ καθόλου καταφάσει μαχομένων δύο ἀποφά-
σεων ἢ μὴ ἐναντία πρὸς αὐτήν ὅλην ὅτι συμφερούσαι αὐτῇ, καὶ ἢ
ἰσοδυναμῶσα αὐτῇ ἐκ μεταθέσεως κατὰφασιν, ἢ δὲ ἀντιφατικῶς
αὐτῇ μαχομένη ἀληθεύσει. διὸ φησὶν ἀληθεῖς εἶναι τὸ ὅτι πᾶς ἄρα
ἄνθρωπος σοφός. ἀλλὰ περὶ τῶν λοιπῶν καταφάσεων τί ἔρῃμεν,
τῆς τε ἀπροσδιορίστου καὶ τῆς ἐπὶ μέρος;

151. πρὸς μὲν τῷ συμπέρασματι τῷ δευτέρῳ κεφαλαιῷ 20 a
παραδίδως ἡμῖν τὰς ἐξ ἀόριστου ὑποκειμένους προτάσεις, ἐνεδείκνυτο, 31.
ὡς καὶ ἐν ἐκείνοις ἐπεσημειώμεθα, ὅτι τὰ ἀόριστα ὀνόματα ὑπο-
πτυσθῆναι μὴ ἀν' ἀποφάσεις εἶναι, ὅτι μέντοι καὶ ὅπως ἔχουσιν, δι' ὧν
ἔλεγε ἄνευ δὲ ῥήματος ὕδαμα κατὰφασιν (c. 5). ἐν δὲ γὰρ τού-
τοις διττῇ ἡμῖν διαφορᾷ τῶν προτάσεων πρότερον τε παραδὼς καὶ
ἐξῆς ἐπαγαγεῖν μέλλων, τὴν μὲν καὶ τὸ ὠρισμένον καὶ ἀόριστον τῶν
ὑποκειμένων, τὴν δὲ καὶ τὸ ὠρισμένον καὶ ἀόριστον τῶν κατηγορουμέ-
νων, εἰκότως ὑπελάμβανον μὴ τὸ ὅτι ἀποφατικὸν μῆλον συντεταγμένον
τοῖς τε ὀνόμασι ἐν τοῖς ἀόριστοις ὑποκειμένοις καὶ τοῖς ῥήμασι ἐν τοῖς
ἀόριστοις κατηγορουμένοις ποιῆσαι τῶν ἀπλυστέρων τινὰς ὑπολαβεῖν ὅτι
καὶ αὐτὰ καθ' αὐτὰ λεγόμενα τὰ ἀόριστα ὀνόματα καὶ τὰ ἀόριστα ῥή-
ματα δύναται ποιεῖν ἀποφάσεις. καὶ τὴν γενομένην ἀν' ἐντεῦθεν ἀπά-
την εὐθὺς ἰάσατο, ἐπαδείξας ὅσον διεσέχασιν τῶν ἀποφάσεων. φησὶν
ὅτι "αἱ δὲ καὶ τὰ ἀόριστα ἀντικείμενα ὀνόματα καὶ ῥήματα," ἔλλειπώς
αὐτὸ διὰ συνταμίαν ἀπαγγέλλας· ὅτι γὰρ τίνες αἱ ἀντικείμενα εἴρηται,
ὅτι τῶν ἀντικείμενων. τὸ δὲ πλήρες τῆς λέξεως εἴη ἂν, αἱ δὲ φω-
ναὶ αἱ καὶ τὰ ἀόριστα ὀνόματα καὶ ῥήματα ἀντικείμενα ταῖς καὶ τὰ
ὠρισμένα δόξαντες ἂν αὐτῶν ἐκείνων τῶν ὠρισμένων εἶναι ἀποφά-
σεις, αἱ μὲν τῶν ἀόριστων ὀνομάτων φωναὶ ἀποφάσεις ὅταν ἄνευ
ῥήματος, αἱ δὲ τῶν ἀόριστων ῥημάτων ἀποφάσεις ἄνευ ὀνόματος,
ὡς τῆς ὅπως ἀποφάσεως ἐξ ἀμφοῖν συμπληρούσας ὀφειδύσης, ὀνό-
ματός τε καὶ ῥηματος. ὅτι μέντοι, φησὶ, καὶ ὅπως εἰσὶν ἀποφάσεις
καὶ συλλογίζεσθαι τούτῳ ἐναργῶς ἐν δευτέρῳ χήματι.

152 b. συνεχῇ μὲν ἐχρήν εἶναι τὰ διὰ τούτων λεγόμενα 20 a
τοῖς πρότερον εἰρημένους περὶ τῶν ἀκολουθουσῶν ἀλλήλαις προτά- 37.
σεων, ἐν οἷς ἔλεγε "ἀκολουθεῖν δὲ αὐτῇ." παραδὼς γὰρ ἡμῖν ἐν
ἐκείνοις τὴν ἀκολουθίαν τῶν ἐξ ὠρισμένων τῶν ὑποκειμένων προτά-
σεων, ἐν τούτοις παραδίδωσκον ὅπως καὶ αἱ ἀόριστον ἔχουσαι τὴν ὑπο-
κείμενον ἀκολουθεῖν ἀλλήλαις. ἀλλὰ διέκοψε τὸ συνεχὲς τῆς
διδασκαλίας προσεχῶς μὲν ἢ διακριτικῶς τῶν ἀόριστων ὀνομάτων τε καὶ

βημάτων ἀπὸ τῶν ἀποφάσεων, πρὸ ἐκείνου δὲ ἡ διδασκαλία τῶν
 ὑπὸ τῶν καταφάσεων ἀπλῶν ψευδομένων, αἱ ἀόριστοι ἔχουσι τὴν
 κατηγορούμενον ἐξ ἀνάγκης ἀληθεύειν· ὅπερ ἦν ἀντικείμενον μὲν
 πρὸς τοῖς περὶ τῆς ἀκολουθίας εἰρημένους, συγγενὲς δὲ ὅμως πρὸς
 αὐτὰ καὶ παραλαμβάνον προτάσεις τὰς μὴ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν ὄρων
 ὠρισμένων, τὰς δὲ ἐξ ὠρισμένου μὴ τῷ ὑποκειμένῳ ἀόριστον δὲ τῷ
 κατηγορουμένῳ. μετ' ἐκεῖνα ἔν μέλλων ἡμῖν παραδιδόναι τὴν
 ἀκολουθίαν, ὡς εἴρηξεν, τῶν ἐξ ἀόριστου τῷ ὑποκειμένῳ προτάσεων,
 ἀναγκαίως πρὸς τε τὰ προλαβόντα καὶ πρὸς τὰ ἐπαγέδου μέλ-
 λοντα περὶ αὐτῶν τῶν ἀόριστων διελέχθη φωνῶν, ποῖαν ἔχουσι δι-
 ναμν. διὰ καὶ μὴ ταῦτα εὐκότως τὴν ἀκόλουθον ἐκείνους ἀποδιδόντες
 προσέθησι ὅπως ἔποντο ἀλλήλαις αἱ ἀόριστοι ἔχουσι τὴν ὑποκείμενον
 προτάσεις, καὶ πρῶτον μὴ ἐπισημαίνετο ὅτι ἄλλο εἶδος τῶν τοῦτων
 προτάσεων παρὰ τὰς ἐξ ὠρισμένου τῷ ὑποκειμένῳ· τὸ γὰρ "ὕδε μὲν
 ἐκείνων" λέγει περὶ τῶν ὠρισμένων ἔχουσιν τὴν ὑποκείμενον, ὡν
 πρῶτερον παραδίδωκε τὴν ἀκολουθίαν.

126 f. 153 b. ἀκόλουθον καὶ τὸτο τὸ θεωρήμα τοῖς πρότερον ἡμῖν
 1. παραδεδωμένοις· διαλεχθεὶς γὰρ περὶ τῶν ἐπομένων, ταῦτ' ἐν δὲ
 εἰπεῖν περὶ τῶν συναληθευσῶν ἀλλήλαις προτάσεων, διδάσκει
 ἡμᾶς διὰ τούτων ὅτι εἰσὶ προτάσεις τινὲς δοκᾶσαι μὴ εἶναι διαφοροί
 καὶ συναληθεύειν ἀλλήλαις, κατ' ἀλήθειαν μέντοι ὕδε μὲν ἔχουσι
 πρὸς ἀλλήλας διαφορὰν, πλην περὶ τὴν λέξιν. τοιαῦται δὲ εἰσιν αἱ
 μετατεθείσαι, ὅπερ αὐτὸς φησι "τὰ τε ὀνόματα καὶ τὰ βήματα,"
 τυτέστι τὰ τε ὑποκείμενα καὶ τὰ κατηγορούμενα, ὡς δηλοῖ τὰ πα-
 ρατεθέντα παρ' αὐτῷ παραδείγματα. . . λέγει δὲ τις καὶ ἑτέρα
 μεταθέσεις τῶν ὀνομάτων καὶ τῶν βημάτων, ἢ τῶν ὠρισμένων εἰς
 τὰ ἀόριστα μεταβάσεις, ἧτις παντάπασιν ἐξαλλάττει τὰς προτά-
 σεως· ἀλλ' ὅθεν τὸτο πρὸς τὰ νῦν ὑπὸ τῷ Ἀριστοτέλει παραδι-
 δόμενα. πάνυ δὲ ἀκριβῶς τὴν τῶν ὀνομάτων μόνον καὶ τῶν βημά-
 των μεταθέσεις τὰς αὐτὰς φυλάττειν ἔφη προτάσεις. . . τὸ γὰρ
 ἀποφατικὸν μᾶλλον αὐτὸ καθ' αὐτὸ μετατιθέμενον παντάπασιν
 ἐξαλλάττει τὰς προτάσεις, καὶ τῷ μὴ ὑποκειμένῳ συμπλεκόμενον
 ποιεῖ κατάφασιν ἐξ ἀόριστου ὑποκειμένου, τῷ δὲ κατηγορουμένῳ
 κατάφασιν ἐκ μεταθέσεως, τῷ δὲ γὰρ ἔστιν ἢ ἐν ταῖς προσδιορισ-
 μέναις προτάσεσι τῷ προσδιορισμῷ ποιεῖ ἀπόφασιν. εἰ μέντοι
 γὰρ μὴ τῷ ὄρου, ὅς ἐν τῇ ἐξ ἀρχῆς προτάσει τυγχάνει συντεταγμέ-
 νον, μετατιθεῖται τις αὐτό, καὶ ὅτω μένει ἢ αὐτὴ πρότασις, τὸ βῆμα
 ἀόριστον εἶναι τὸ μετατεθέν, ἀλλ' ὃ καθ' αὐτὸ τὸ ἀρητικὸν μᾶλλον,

126 f. 156 b. παραδίδωκε μὴ ἡμῖν καὶ πρότερον ὁ φιλόσοφος τὴν
 13. διάκρισιν τῆς τε ὄντως ὅσης μίας προτάσεως καὶ τῆς δοκῆσης μὴ
 εἶναι μίας (*), μὴ μέντοι καὶ ὅσης, ἐν οἷς ἔλεγε "μία δὲ ἐστὶ κατά-
 φασιν καὶ ἀπόφασιν ἢ ἐν καθ' ἑνὸς σημαίνουσα" (p. 18 a 13)· καὶ νῦν

δὲ πάλιν περὶ τῷ αὐτῷ διαλέγετο θεωρήματος, ὃ ταυτολογῶν, ἐδ'
 ὅτι πρότερον μὴ περὶ τῶν ἀπλῶν ἀπλῶν διαλέγετο προτάσεων, νῦν
 δὲ περὶ τῶν ἐκ τρίτου προσκατηγορουμένων. τυχὸν μὴ γὰρ ὅθεν
 τὸτο ἄλογον τὸ ἐπιδεῖξαι καθ' ἑκάτερον τῶν προτάσεων εἶδος τῶν
 αὐτὴν τρέπον γιγνομένων τὴν εἰρημένην τῶν ἀποφατικῶν λόγων
 διάκρισιν· ἀλλ' εἰ δὲ τὸ ἐμοὶ φανόμενον λέγειν, διαλεχθεὶς πρό-
 τερον περὶ τῶν πρὸς ἐρωτήσιν τινα γιγνομένων ἀρνήσεων, τότε μὴ
 οἶόν τε αὐτὰς συμπλεκόμενας ταῖς ἐρωτήσεσι παιῆσαι κατάφα-
 σιν ἐκ μεταθέσεως ἀληθῆ, τότε δὲ ὅ, βύλετο τὸ ὀλοχερέστερον
 εἰλημμένον ἐν ἐκείνοις ἐπιδιαρθρῶν ἐπιστατικωτέρας ἡμᾶς ποῆσαι
 πρὸς τὸ μὴ προχείρως ἀποκρίνασθαι διὰ μᾶς ἀποκρίσεως πρὸς τὴν
 γενημένην ἐρώτησιν· ὃ γὰρ δὲ καὶ ὅταν δοκῇ μὴ εἶναι μία, καὶ
 ἀλήθειαν μέντοι μὴ ἢ μία. πρὸς ἔν τὴν τύτην κατανόησιν, λέγω
 δὲ τῷ τίς ἢ μία διαλεκτικὴ ἐρώτησις καὶ τίς ἢ ὃ μία, προχείρως
 ἐχρῆν ἔχειν τὴν κανόνα τῆς διακρίσεως τῆς τε μίας καὶ τῆς ὃ μίας
 προτάσεως, εἴπερ ἡ διαλεκτικὴ ἐρώτησις πρότασις τις ἐστὶ· διὸ περ
 ἔσκεν ἀναλαμβάνειν νῦν τὴν περὶ τῷ θεωρήματος τύτην σκέψιν ὃ
 Ἀριστοτέλης. δηλοῖ δὲ ὡς περ συμπέρασμα τούτων ἐπαγών τὴν
 διδασκαλίαν τῷ πότε ὃ καὶ μᾶς ἀποκρίσεως ἀποκρίνασθαι
 πρὸς τὴν ἐρώτησιν, λέγων "εἰ ἔν ἢ ἐρώτησις ἢ διαλεκτικὴ ἀπεκρί-
 σεως ἐστὶν αἴτησις" (τ. 22).

f. 157 b. ἐπαγόντος δὲ τῷ Ἀριστοτέλει τὸ "λέγω δὲ ἐν ἑνὶ
 ἑνὶ ὀνομα ἐν ἡ καίμενον (*), μὴ ἢ δὲ ἐν τι ἐξ ἐκείνων," ἔπειτα μὴ τῶν
 ἐξηγητῶν ὑπέλαβον συντάττεσθαι αὐτὸ πρὸς τὸ "ἐάν μὴ ἐν τι ἢ τὸ
 ἐκ τῶν πολλῶν συγκείμενον," ὡς ἂν δηλῶντος διὰ τούτων τῷ φι-
 λосоφῷ πῶς ποτὲ δὲ ἔχειν τὸ ἐν ἐκείνῳ τὸ ἐκ τῶν πολλῶν συγκειῶ-
 λογόμενον, ὅτι πάντως μὴ ἐν ὀνομα ἔχειν, ὃ μέντοι τῷ ὀνοματι-
 μόνον ἐν αὐτῷ εἶναι χρή, ὡς ὅταν ληφθῇ ὁ μνηνίμους αὐτῶν κατη-
 γορούμενον, ἀλλὰ προηγουμένως τῷ σημαίνοντι. καὶ οἷον τὸ λε-
 γόμενον μὴ δὲν διαφέρειν τῷ πρότερον ἢ δὲ ῥηθέντος "αἶον εἰ τις θεῖα
 τὸ ἱμάτιον ὀνομα ἵππου καὶ ἀνθρώπου" (p. 18 a 19), τὰ αὐτὰ πάλιν
 περὶ τῶν αὐτῶν λέγεσθαι ὑπολαμβάνοντες. ἄμεινον δὲ ἴσως καὶ
 τοῖς ἐπιφερομένοις μᾶλλον συνᾶδον τὸ λέγειν ὅτι δις τῷ ἐνὸς μνη-
 μονεύσας ἐν τοῖς προσεχῶς προειρημένοις, δι' ὧν τε ἔλεγε "τὸ δὲ
 ἐν καὶ πολλῶν ἢ πολλὰ καθ' ἑνὸς," καὶ πάλιν δι' ὧν ἐφεξῆς ἐπὶ ἡ-
 γαγεν "ἐάν μὴ ἐν τι ἢ τὸ ἐκ τῶν πολλῶν συγκείμενον," τῷ μὴ
 πρότερον ὡς ἐνεργεῖα τε παραληφθέντος ἐν τῇ προτάσει καὶ ὁμο-
 λογημένως τῷ πραγματικῷ ἐνὸς εἶναι ὀφειλόντος, τῷ δὲ ὑπερῶς
 ἐνεργεῖα μὴ ὃ ληφθέντος, συγκειῶς μέντοι ἐκ τῶν πολλῶν τῶν
 ἐνεργεῖα παραληφθέντων ὀφειλόντος, εἰ μέλλοι μία εἶναι ἢ πρό-
 τας, πρὸς ἀμφοτέρας. τῷ ἐνὸς τὰς ἐννοίας ταῦτα νῦν ἀποδίδω-
 σιν, ἐξ ἀρχῆς μὴ διὰ τῷ "λέγω δὲ ἐν" διδάσκων ὡς πρῶτον
 αὐτῷ τὴν περὶ τῷ δις προρηθέντος ἐνὸς παραδιδόναι διωρισμῶς,
 δι' ὧν δὲ ἐφεξῆς ἐπιφέρει "ἐκ ἐνὸς ὀνομα ἐν ἡ καίμενον, μὴ ἢ δὲ
 ἐν τι ἐξ ἐκείνων," δις μὴ τῷ ἐνὸς πάλιν μνημονεύων, ὃ μέντοι περὶ

(*) Boëth. II p. 404: multos talis loci huius caligo confudit, ut digne exequi et quod ab Aristotele dicebatur expedire non possent. nos autem supra iam diximus magnae fuisse curae apud Peripateticæ sectae principes diiudicare quae esset una affirmatio vel negatio, quae plures.

(*) varias h. l. explicationes vide apud Boëth. p. 405 sq. cum aliorum tum Porphyrii, quem Ammonius secutus esse videtur.

τὸ αὐτὸ, ὡς περ ὑπολάβοι ἄν τις, ἐνός ἔρε διαλεγόμενος, καὶ δια-
 ῥίλων πῶς μὴ ἐνός πῶς δὲ ἔχ' ἐνός αὐτῷ ληφθέντος παλλὰς
 ἀπὸ μᾶς εἶναι συμβαίνει τὰς προτάσεις, ἀλλὰ τὸ μὴ λέγων περὶ
 τῷ ὅπως ἐνός ληφθέντος ὅρου φωνῇ τε καὶ σηματοῖα, τὸ "ἐάν ὄνομα
 ἢ ἢ καί μιν", τὸ δὲ περὶ τῷ ἑτέρῳ τῷ καὶ τὴν φωνὴν ἐνεργεῖα τὸ
 εἶδος ἔχοντος, τὸ "μὴ ἢ δὲ ἔν τι ἐξ ἐκείνων". ἐάν γ' ἐνός τινος
 πᾶντος ὑποκειμένου ἢ κατηγορουμένου ὀνόματος, καὶ ἔν τι πρῶγμα
 ἡμεῶντος, μὴ ἢ ἐκ τῶν πολλῶν τῶν κατηγορηθέντων αὐτῷ ἢ
 ὑποθεθέντων αὐτῷ ἔν τι συγκαίμενον, ἐκείνι μία ἢ πρότασις, ἀλλ'
 ὡς τὸ πλῆθος τῶν κατηγορηθέντων ἢ ὑποθεθέντων. ὅτι δὲ τὸ τό
 ἐπὶ ὁ βίβλος λέγειν, σαφέστατα δηλοῖ δι' ὧν παρατίθεῖ παρα-
 δεγμάτων· τὴν γ' ἀνθρωπον ὡς ἔν τι ὑποκαίμενον λαβὼν κατη-
 γορῇ κατ' αὐτὸ πρότερον μὴ πλείονας ἅμα φωνὰς σημαντικὰς
 ἐνεργειῶν κατ' ὅσιν τῷ ὑποκειμένῳ κατηγορουμένῳ καὶ συμ-
 πλέκῃ ἀλλήλοις πρὸς τὴν γένεσιν τῷ ὀρισμῷ αὐτῷ πεφυκότων,
 ὡς οὐ πλείονας μὴ πάλιν ἅμα φωνὰς ἀλλὰ σημαντικὰς τῶν
 ἐκ συμβεβηκὸς ὑπαρχόντων τῷ ὑποκειμένῳ καὶ διὰ τὸ το
 φύσιν πρὸς ἀλλήλα μὴ δυναμένων, καὶ φησὶ τὴν μὴ ἐκ τῷ ἐνός
 ὑποκειμένου καὶ τῶν συμπλέκῃ πεφυκότων κατηγορουμένων πρό-
 τας τὴ φωνῇ μόνον ἀλλὰ καὶ τῇ δυνάμει μίαν εἶναι, ὅταν συμ-
 πλέκῃς ἀλλήλοις τὰ παλλὰ ἐκείνα τῷ ἐνός ὑποκειμένῳ κατη-
 γορῇ, τὴν δὲ γε ἐκ τῷ ἐνός ὑποκειμένῳ καὶ τῶν μὴ πεφυκό-
 των συμπλέκῃς κατηγορουμένων μηδέποτε γίγνεται ὅτως μία,
 καὶ ἡμεῖς τῇ φωνῇ συνειραντες πρὸς ἀλλήλα τὰ συμβεβηκότα
 ὡς ἢ τὸ πᾶν πάντα τῷ ὑποκειμένῳ κατηγορεῖν ἐπιχειρήσωμεν·
 ὅτι καὶ τὴν πρότασιν συμβήσεται τῇ μὴ φωνῇ δοκεῖν μίαν εἶναι,
 τῇ δὲ δυνάμει μηδαμῶς μετέχειν τῷ ἐνός. καὶ ταῦτα ἔγωγε διορι-
 ζόμεθα ἐν τούτοις φαίνεῖ) λέγων τι περὶ ὁμωνύμων κατηγο-
 ρημένων ἢ ὑποκειμένων, αὐτῶν δὲ τῶν κατ' ὅσιν κατηγορουμένων
 ἐπίσης, ὡς εἴρη, ποικίλους μνῆσαν ἐνδείκνυ) ὅτι διαφόρως
 ὁμοῦ κατηγορεῖται τῷ ὑποκειμένῳ· ποτὲ μὴ γ' ὅτι τῇ φωνῇ μόνον
 ἀλλὰ καὶ τοῖς σημαντικοῖς ὡς παλλὰ κατηγορεῖται· καὶ ὅ μίαν ἀλλὰ
 παλλὰ ποῖσι προτάσεις, ποτὲ δὲ καὶ μίαν τὴν φωνὴν τὸ πλῆθος
 ἔχει καὶ μίαν ὅτως ποῖσι προτάσιν (*).

Ε 159 b. διττὴν εἶναι φασιν οἱ παλαιοὶ τῆς ἐρωτήσεως τὸ
 ὡς (*), τὸ μὴ τῆς διαλεκτικῆς τὸ δὲ τῆς καλυμένης πνευματι-
 κῆς καὶ διαλεκτικῆς μὴ ἐρώτησιν εἶναι φασὶ πρὸς ἣν ἔστιν ἀποκρίνασθαι
 τὸ καὶ ἢ τὸ ὅ μόνον εἰπόντα καὶ συμβολικῶς κατανοῦσαντα μόνον
 ἢ ἀποκρίνασθαι, ὡς ἀρὰ γε ἢ ψυχὴ ἀθάνατος; αὐταρκῆς γ' ὅτι
 ἢ ἀποκρίνασθαι τὴν τὸ ἐρωτήσαντα καὶ τὸ κατανεῦσαι μόνον
 ἢ ἀποκρίνασθαι, ὅταν ὅπερ ἀποκρίνασθαι ἐστίν, τὸ ἕτερον μόνον τῆς ἀντι-
 φάσεως μόνον ὁ ἐρωτῶν λέγει· διὰ μὴ γ' τὸ ναὶ εἰπεῖν ἢ κατα-

νεῦσαι συνομολογεῖν ἀληθὲς εἶναι τὸ ἐρωτημένον τῆς ἀντιφά-
 σεως μόνον, εἴτε καταφατικὸν εἴτε ἀποφατικὸν εἴη· πολλὰς γ' ὅτι
 ἐρωτῶμεθα καὶ τὴν ἀπόφασιν, ὡς ἀρὰ γε ἢ ἐστὶν ἢ ψυχὴ ἀθά-
 νατος; διὰ δὲ τῷ εἰπεῖν ὅ καὶ τῷ ἀνανεῦσαι ἀπομαχόμεθα μὴ
 πρὸς τὴν ἐρώτησιν, ὁμολογεῖν δὲ τὸ λοιπὸν τῆς ἀντιφάσεως μόνον
 εἶναι τὸ ἀληθές. εἰ δὲ γε ὅλην τὴν ἀντίφασιν ἐν τῇ ἐρω-
 τήσει λέγοι, ὡς ἀρὰ γε ἢ ψυχὴ ἀθάνατος ἐστὶν ἢ ὅ; δεῖ μὴ καὶ
 ἔγωγε τὴν ἀποκρίνασθαι ἢ τὸ ναὶ λέγειν ἢ τὸ ὅ· ἀλλ' εἰ μὴ ἀρέσκοιτο
 τῇ καταφάσει, τὸ ναὶ εἴρη καὶ αὐτὴν προδήσει τότε τὴν καταφά-
 σιν, "ναὶ ἀθάνατος ἐστὶν" λέγων (μὴ προσθεμένης γ' τῆς καταφά-
 σεως ἀδελφὸν πρὸς πότερον τῶν μορίων τῆς ἐρωτημένης ἀντι-
 φάσεως τὸ ναὶ τὸ ἀποκρίνασθαι), εἰ δὲ τῇ ἀποφάσει, τό τε ὅ ἀπο-
 κριεῖ) καὶ αὐτὴν πάλιν προσθήσει τὴν ἀπόφασιν, "ὅ, ἢ ἐστὶν ἀθά-
 νατος" λέγων. καὶ τοιαύτην μὴ εἶναι φησὶ τὴν διαλεκτικὴν ἐρώτη-
 σιν· πνευματικὴν δὲ πρὸς ἣν τὸ μὴ ναὶ καὶ τὸ ὅ χωρὶν ἢ ἔχει, λέ-
 ξεως δὲ ἀλλῆς, ἐπότε δὲ καὶ λόγῳ πλείονος δεῖ τῷ ἐρωτῶμένῳ
 πρὸς τὴν ἀπόκρισιν· διδασκῶν γάρ τι περὶ τινος βυλομένου ἐστὶν
 ἢ πνευματικὴ ἐρώτησις, ὡς πότε ἡλθες; τίς καλῆς; πῶς οἰκίης;
 πόθεν δῆλον ὅτι ἀθάνατος ἢ ψυχὴ; διὰ τί ἢ Μαγνητὴς λίθος ἔλ-
 κει τὴν σίδηρον; καὶ ὅ μὴ τὴν πνευματικὴν ἐρώτησιν ἐρωτῶμενος κύ-
 ριός ἐστι τῷ ἀποκρίνασθαι ὅπερ ἂν ἐθέλοι τῶν προσαρμοστέων τῇ ἐρω-
 τήσει δυναμένων, ἀναριθμήτων τυγχάνοντων, ἢ ἀληθεύων δηλο-
 νῶντι ἢ καὶ ψευδόμενος· ὁ δὲ γε τὴν διαλεκτικὴν ἐρώτησιν ἐρωτῶμε-
 νος ἀναγκάζει) τῆς ἀντιφάσεως, ἣς μόνον ἐστὶν ἢ γεγενημένη
 ἐρώτησις, ἢ τὴν κατάφασιν ἀποκρίνασθαι ἢ τὴν ἀπόφασιν, καὶ ἄλλο
 παρὰ ταῦτα ὕδεν. τούτων ὅν ἔγωγος ἔχοντων ἐκόντως φησὶν ὁ Ἀρι-
 στοτέλης ὡς εἴπερ ἢ ἐρώτησις ἢ διαλεκτικὴ ἀποκρίσεως ἐστὶν αἴτη-
 σις, ὅ τῆς τυχύσεως ἀλλ' ἢ τῆς προτάσεως, τούτῃς αὐτῷ τῷ
 κατ' ἐνεργεῖαν ὑπὸ τῷ ἐρωτήσαντος εἰρημένῳ μορίῳ τῆς ἀντιφά-
 σεως καὶ προταθέντος τῷ ἐρωτηθέντι πρὸς ἐπίκρισιν, ὅπερ γίγνεται),
 ὡς ἐλέγομεν, ὅταν ὁ ἐρωτημένος τὸ ναὶ ἀποκρίνη) ἢ καὶ κατανεύσῃ
 καὶ θατέρῳ μορίῳ τῆς ἀντιφάσεως τῷ κατ' ἐνεργεῖαν μὴ μὴ βῆθ-
 νος ὑπὸ τῷ ἐρωτήσαντος, δυνάμει δὲ ἐμπεριεχομένη τῇ ἐρωτῇ,
 ὡς δηλῶσιν αἱ ἀρνητικαὶ ἀποκρίσεις· διὰ τούτων γ' τῷ λειπομένῳ
 μορίῳ τῆς ἀντιφάσεως παρὰ τὴν ἐρώτησιν ἀρέσκειν φαίμεν, ὡς
 ἂν δυνάμει προταθέντι πρὸς ἐπίκρισιν ἐν τῇ ἐρωτῇ. πρὸς γὰρ
 τὴν μηδαμῶς γενομένην ἐρώτησιν δῆλον ὡς ὕδεν ἢ γένετο ἂν ἢ
 ἀποκρίσις.

Ε 161 b. ἐπεὶ δὲ συμβαίνει πολλάκις καὶ πάντα τὰ σημα-
 νόμενα τῆς ἐρωτήσεως τὴν αὐτὴν ἀπόκρισιν ἀληθῆ τυγχάνειν, ὡς
 ἐπὶ τῆς ἀρὰ γε Αἰῶς ἐπὶ Ἰλίῳ ἐγράτευσεν; καὶ ἐπὶ τῆς ἀρὰ γε
 Σωκράτης λευκὸς βαδίζων ἐστίν; ὅταν ἀμφω τύχη ὑπάρχοντα
 τῷ Σωκράτει, διὰ τὸ το διδάσκων ἡμᾶς μὴ καὶ τὴν ἀλλὰ καὶ
 τέχνην ὁρᾶς ποιεῖ) τὰς ἀποκρίσεις, προσέθῃσι τὸ "ὅδ' ἂν ἢ ἀλη-
 θές," ὅπερ συντακτέον τῷ "ὅκα ἂν εἴη ἀπόκρισις μία πρὸς ταῦτα."·
 εἴρη) δὲ αὐτῷ περὶ τούτων ἐπὶ πλέον ἐν τῇ ὀγδόῃ βίβλῳ τῆς Το-
 πικῆς πραγματείας. ἀλλ' ἐπειδὴ ἀμφισβητοῦσι πρὸς ἀλλήλους περὶ
 τῆς διαλεκτικῆς ἐρωτήσεως ὅ τε ἀπὸ τῆς Ἀφροδιτωῆος ἐξηγη-

(*) p. 20 b 17. *Leo Magent.* τὸ δὲ "ὡς" προσέθηκε διὰ τὸν Πλά-
 τον λέγοντα μὴ ὡς ἡμεῖς τὸ ἡμεῖς κατηγορεῖσθαι κατὰ τὸ ἀνθρώπου, τὸ
 ἡμεῖς δὲ ἡμεῖς ὡς ἡμεῖς τὸ ἀνθρώπου κατηγορεῖσθαι τὸ ἡμεῖς.

(**) *Boeth.* II p. 407: interrogationis autem secundum Peri-
 pleticos duplex species est.

της ἡ δ' οὐδὲν ἰαμβολικός, ὁ μὲν τῇ προκειμένη ἀπόκρίσει ἤσκει καὶ ἀξιῶν τῷ ἐτέρῳ μόνον μορίῳ τῆς ἀντιφάσεως εἶναι τὴν διαλεκτικὴν ἐρώτησιν, ὁ δὲ τοῖς λεγομένοις περὶ αὐτῆς ἐν τῷ προοίμῳ τῶν Ἀναλυτικῶν (p. 24 α 24), καὶ ἀξιῶν αὐτὴν τῆς ὅλης ἀντιφάσεως ἐρώτησιν εἶναι (ἐστὶ γὰρ, φησὶν ἐν ἐκείνοις, ἡ διαλεκτικὴ 5 πρότασις πυνθανομένη μὴ ἐρώτησις ἀντιφάσεως, συλλογιζομένη δὲ λήγῃς τῷ φαινόμενῳ καὶ ἐνδόξῳ), φανερόν ἐκ τῶν πρότερον εἰρημένων ὅπως διατιθέμεν τῇ ἀμφισβητήσῃ· κατ' ἐνέργειαν μὲν γὰρ τὸ ἕτερον μόνον μόριον τῆς ἀντιφάσεως ἐρωτᾷς χρή, εἰ μέλλοι πρὸς ἑπὶ ἀπαντᾶν ὁ τὸ νῦν μόνον ἢ τὸ ὕποκρινόμενος, δυνάμει 10 δὲ γε καὶ τὸ ἕτερον προτείνει).

20 b f. 162 b. ἀλλὰ τί ἐστὶν ὅπερ ἐφεξῆς ὡς ἐν πορίσματος τὰ 27
ἐστὶν προσέτιθον ὁ Ἀριστοτέλης, ἅμα δὲ δῆλον λέγων ὅτι ἐδὲ τὸ τί ἐστὶν ἐρώτησις ἐστὶ διαλεκτικὴ, καὶ τίνι τῷ τῷ ἐπεὶ ἀξίῳ; φανερόν δὲ ὅτι τοῖς εἰρημένοις περὶ τῆς ἐρωτήσεως τῆς διαλεκτικῆς ὅτι ἐστὶν 15 ἀποκρίσεως αἰτήσεις, ἡ τῆς προτάσεως ἡ θατέρῃ μορίῳ τῆς ἀντιφάσεως. εἰ γὰρ τοιαύτη μὴ ἡ διαλεκτικὴ ἐρώτησις ὡς ἐδὲ δόξα καὶ ἐπιτρέπῃ τῷ προσδιαλεγόμενῳ ὁπότερον ἂν βύλη) τῆς ἀντιφάσεως μόριον ἀποκρίνασθαι, ἡ δὲ τῷ τί ἐστὶν ἐρώτησις ὁ τοιαύτη, ἀλλὰ διδασκαλίαν καὶ ὑφήγησιν τῆς τῷ πράγματός φύσεως ἀπα- 20 τῶσα, φανερόν ὅτι ἡ τῷ τί ἐστὶν ἐρώτησις ὡς ἂν εἴη διαλεκτικὴ.

20 b f. 163 b. εἰπὼν ἐν τοῖς προλαβούσιν ὅτι τῶν διαφόρων καὶ τῷ 31
αὐτῷ κατηγορημάτων τὰ μὴ δύνασθαι συμπλέκεσθαι καὶ μίαν τινὰ ἐξ ἀπάντων κατηγορίαν ποιεῖν τὰ δὲ ὅτι δύνασθαι, καὶ μηδὲν ἡμῖν κανόνα ἐν ἐκείνοις παραδίδῃς τῆς τῶν διακρίσεως, ἀλλ' εὐθύς μετα- 25 βάς ἐπὶ τὴν διδασκαλίαν τῷ θεωρήματος πρὸς ὅπερ ἦν ἐκεῖνο χρησίμους, λέγω δὲ τὸ μὴ δῶν μίαν ποιεῖσθαι ἀποκρίσιν πρὸς τὴν μὴ ὕσαν μίαν ὅπως ἐρώτησιν, βέβαιον δὲ τῶν τῶν τῶν ἐν ἐκείνοις παραλελειμμένων προδίδουσι. καὶ λαβὼν ὡς ὁμολογούμενον ὅτι τῶν καὶ τῷ αὐτῷ κατηγορηθέντων πλεόνων ὀνομάτων τε καὶ πραγμά- 30 των τὰ μὴ δύνασθαι καὶ συντιθέμενα ἀλλήλοις καὶ ὡς περὶ συμφυόμενα ἔν τι ποιεῖν ἅπαν τὰ ἐξ αὐτῶν κατηγορήματα, ὡς περὶ ἐλέγονται ἐπὶ τῷ ζῴον ὅτι πῶν ἡμερον, τὰ δὲ ὅτι δύνασθαι, ὡς ἐπὶ τῷ λευκῷ καὶ τῷ βαδίζῃ, ἀξιοῖ ζητεῖν τίς ἡ διαφορά, τῷτε δὲ ἐξω, τί τὸ αἴτιον τῆς τοιαύτης διαφορᾶς, καὶ διὰ τίνα αἰτίαν τὰδε μὲν τινὰ συμ- 35 φύει) τὰ δὲ ὅτι... ὅτι δὲ ἐξω αὐτῶν ἀδυνατῶς ἔχει, δείκνυσιν ἐπὶ ὑποθέσεως σκυτέα τινὰ λαμβανέσης τὴν μὴ τέχνην ὡς ἀκριβώσαντα, τὸ δὲ ἥθος ἐπιεικῶς διακείμενον, ὁποῖος δοκεῖ γεγονέναι ὁ Σίμων ὁ τῷ Σωκράτει γνώριμος (*).

20 b f. 164 b. διὰ τῷτο παρὶς ἡμῖν τὸ ἀναγκαῖον τῷ κινεμένῳ 40
36 θεωρήματος, δείκνυσιν ὅσα ἐπεὶ ἄτοπα τοῖς ὅπως ὑπολαμβάνουσι, καὶ φησὶν "εἰ γὰρ, διότι ἐκότερον ἀληθές," ὡς προσπακύνει χρὴ τῶν ἰδίων κατηγορημάτων, — εἰ ἔν διὰ τῷτο "εἶναι δεῖ καὶ τὸ συνάμφω," καὶ τῷτο πάλιν ὑπακνομένῳ τῷ ἀληθές, εἶναι δεῖ καὶ τὸ συναμφότερον κατηγορήματα ἀληθές, πολλὰ ἄτοπα συμβῇ 45

σε). καὶ γὰρ ἀδολοχεῖν δεήσει τὴν ὅπως ὑπολαμβάνοντα, καὶ ἀδολοχεῖν λέγειν πρὸς τῷ ἀδολοχεῖν καὶ παρελκόντα τινὰ καὶ μάταιον. καὶ γὰρ Σωκράτης τὸ τε ἄνθρωπος καὶ τὸ λευκὸς ἀληθῶς κατηγοροῦσάντες καὶ τὸ συναμφότερον ἀληθῶς κατηγοροῦσμεν, ὅτι ἐστὶν ἄνθρωπος λευκός. ἀλλ' εἰ πάντα τὰ κεχωρισμένως κατηγορούμενα καὶ συντεθέντα κατηγοροῦν δύνατον, ἐὰν πρὸς ταύτῃ τῇ συνθέτῃ κατηγορίᾳ λάβωμεν πάλιν τὸ λευκὸν αὐτὸ καθ' αὐτὸ τῷ Σωκράτους κατηγορούμενον, δεήσει πάλιν ἐξ ἀμφοτέρων τῶν κατηγορουμένων, τῆς τε συνθέτου καὶ τῆς ἀπλῆς, μίαν γίνεσθαι τὴν ὅλην κατηγορίαν, ὡς ἐλέγεσθαι ὅτι ἐστὶν ὁ Σωκράτης ἄνθρωπος λευκός (*), καὶ τῷτο εἰς ἀπειρον, ὅπερ ἐστὶν ἐναργῶς ἀδολοχεύων. πάλιν εἰ τὸ μωστικός καὶ τὸ λευκός καὶ τὸ βαδίζων ὁ μόνον ὁ κεχωρισμένως ἀλλὰ καὶ ἅμα κατηγοροῦν) τῷ Σωκράτους, ἐὰν πρὸς τῇ συνθέτῃ ἐκ τῶν κατηγορίᾳ τὸ λευκὸν πάλιν αὐτὸ καθ' αὐτὸ κατηγοροῦσμεν, ἐρῶμεν ὅτι μωστικός λευκός βαδίζων λευκός. καὶ πάλιν τῷ μωστικῷ, εἰ τύχει, καθ' αὐτὸ κατηγορηθέντος, μωστικός λευκός βαδίζων λευκός μωστικός. καὶ ταῦτα, ὅπερ αὐτὸς φησι, πολλάκις πεπλεγμένα, ὡς πρὸς τῷ ἀδολοχεῖν καὶ ἀδιάνητα γίνεσθαι τὴν κατηγορίαν. τῷτο δὲ ἄλλο τι τρίτον ἄτοπον προστίθεις, τὸ ὁρωμένον φησὶ κατηγοροῦν τυχὸν τὸ ὅτι Σωκράτης ἐστὶ καὶ ὅτι ἄνθρωπος, ὡς ἐλέγεσθαι λέγειν καὶ ὅτι ὁ ὁρωμένος Σωκράτης ἄνθρωπος ἐστὶ. καὶ πάλιν τῷ Σωκράτους τὴν μὴ ἄνθρωπον καὶ τὸ ὅτι πῶν ἰδίων ἐκότερον ἀμέμπτως κατηγορήσεις, ἐκείνῳ μέντοι τὸ ἐξ ἀμφοῖν, ὅπερ ἐστὶν ἄνθρωπος ὅτις. ἄλλα γὰρ ταῦτα καὶ παντάπασιν παρελκόντα, ἐπεὶ ἐναργῆς ὅτι τὴν τε Σωκράτην ἄνθρωπον εἶναι ἀνάγκη καὶ τὴν ἄνθρωπον διδοῦσα.

f. 165. διὰ τῶντων ὅν ἐπιδείξας ἀναγκαῖον ὄντα τὴν περὶ τῶν 2
των διορισμῶν, ἐξῆς αὐτὴν παραδίδωσι λέγων ὅτι τῶν κατηγορημάτων κατὰ τῶν ὑποκειμένων, ἃ ἐκάλεσαν "ἐφ' οἷς κατηγορεῖσθαι συμβαίνει," τῷτο, καὶ τῶν ὑποκειμένων καθ' ὧν τὰ κατηγορούμενα κατηγοροῦν συμβαίνει, — ἐκ τῶντων ὅν τῶν κατηγορουμένων τὰ μὴ καθ' αὐτὸ κατηγορεῖ) τῶν οἰκείων ὑποκειμένων, τὰ δὲ καὶ συμβεβηκός, περὶ ὧν πρῶτον ποιεῖ) τὴν λόγον, εἴτε ἀμφοῖν τῷ ὑποκειμένῳ καὶ συμβεβηκός κατηγορούμενα λαμβάνοιτο, εἴτε τὸ μὴ ἕτερον τῷ ὑποκειμένῳ καὶ ἐν ᾧ τὸ εἶναι πεφύλασιν ἔχει, τὸ δὲ ἕτερον τῷ ἑτέρῳ, κατ' ὅδενα τρόπον μίαν κατηγορίαν ποιήσουσιν.

f. 165 b. καὶ ὅπως ἀνάγκη τὰς διαλεκτικῶς εἰρημένους ὑπὸ τῷ Ἀριστοτέλει ὑποθέσεις ἐπεὶ ἀλλήλους. εἴτε γὰρ τῷ αὐτῷ ὑποκειμένῳ δύο συμβεβηκῶτα κατηγοροῦντο, πάντως καὶ ἀλλήλων καὶ συμβεβηκός κατηγορηθήσονται, καὶ τὸ μὴ ὁσίωνες ἢ τὸ δὲ συμβεβηκός, τὸ μὴ συμβεβηκός τῷ ὁσίωνος καὶ φύσει κατηγορηθήσεται, τὸ δὲ ὁσίωνες τῷ συμβεβηκῶτος παρὰ φύσιν, ὅσον ὁ ἄνθρωπος τῷ λευκῷ τῷ ὄντι καὶ συμβεβηκός. εἴτε ἐξ ἀρχῆς λαμβάνοιμεν τὸ ἕτερον τῶν συμπληρούντων τὴν κατηγορίαν περὶ τῆς 3
ζητῶμεν, εἴτε μία ἐστὶν εἴτε μή, τῷ λοιπῷ καὶ συμβεβηκός κατη-

(*) Anon. Coislin. ὅσον ὑπόκειται τις τῷ Ἀριστοτέλει Σίμων, σκυτέας μὲν τὴν τέχνην ἀλλὰ φαῖλος, ἀγαθὸς δὲ τοῖς τρόποις.

(*) Boeth. II p. 409: erit igitur praedicatio, homo albus albus est, atque hoc in infinitum.

γράφον, ἀνάγκη πρότερον εἰληφθαι αὐτὸ τῷ ὑποκειμένῳ καθ' αὐτὸ κατηγορηθέν· αὐτὸ γὰρ τὸ ἐστὶ τὸν ζήτημένον, πότε τὰ κατηγορηθέντα καὶ συμπλεκέντα δύναται κατηγορεῖσθαι. καὶ μήποτε τῆς ῥήσεως ὡς διαλεκτικῶς ἀκρίβεια ἀλλὰ τὴν λέγειν αὐτὴν οὐκ ἀποκρίσθαι, ὡς καὶ παρ' Ὀμηρῷ τὸ "ἢ νέος ἢ παλαιός" ἐστὶ τὸ νέος καὶ παλαιός, καὶ ὡς εἰώθασιν ἔνια τῶν συγγραμμάτων ἐπιγράφειν οἱ ἀρχαῖοι, Νικακλῆς ἢ Λυσίμαχος καὶ Φαίδων ἢ περὶ ψυχῆς, ἢ ἀντιδιαστρέφοντες ἀλλ' ἐκατέρω τῶν ὁνομάτων αὐτὸν ἡμῶν τὸν λόγον ἐπιτρέποντες, ὡς εἶναι τὸ λεγόμενον καὶ κατὰ τὸν ἑτέρον καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν. τί ἔστι τὸ αἴτιον τῷ μὴ πεφυκέναι τὸ πρὸς τὸν αὐτὸν τὸ ὅτι κατηγορεῖται; ὅτι παντάπασιν ἀπρητημέ- 5 πει ἀλλήλων ἔχουσι τὴν φύσιν, ὑπὸ διαφόρους ἐνόησε τελόντα κατηγορίας, καὶ κίρνασθαι αὐτὰ πρὸς ἀλλήλα ἐπὶ τῷ μίαν ἐργάσασθαι ῥῆσιν ἀδύνατον.

167 b. ταῦτα περὶ τῶν κατὰ συμβεβηκός κατηγορουμένων 15 καὶ πεφυκένων διορισθέντων, καὶ εἰπὼν ὅτι διὰ τὸ τοῦ αἰσῶς ἀληθές τὸ σκυτεὺς ἀγαθός, τυτέστιν ὅτι αἰεὶ ἀληθές, καὶ οὐτε συνδραμῶν αὐτὰ ὅτι θαυμαστόν, ἐπάγει "ἀλλὰ ζῶντων ὡς ἢ κατὰ συμβεβηκός," δυνάμει λέγων ὅτι τὰ δὲ μὴ κατὰ συμβεβηκός ἀλλὰ καθ' αὐτὰ κατηγορούμενα συντίθεσθαι πρὸς ἀλ- 20 λήλα καὶ μίαν ποιῆσαι κατηγορίαν δυνατόν, ἀλλ' ὅτι ταῦτα ὡς ἐν τῇ λαμβανόμενα, ὅτι κατὰ τὴν τυχεύσαν συμπλεκόμενα πρὸς ἀλλήλα τῆς. ὡς γὰρ δὴ τὰ ἴδια ἐν τῇ ἑτέρᾳ τῶν κατηγοριῶν ἀναμίσχεται, ἢ κατ' ἐνέργειαν ἢ κατ' δύναμιν, πάλιν λαμβανόμενα, ἵνα καὶ ἀλλήλων ἢ παρέλκοντά τινε λέγειν ἀναγκαζώμεθα, ὅπερ 25 ἐστὶ τὸ ἀλλήλων.

168 b. ἐν τούτοις ζητεῖται τὸ ἀντικείμενον θεωρήματα τῷ 30 πρῶτῳ παραδεδομένῳ· πρότερον μὲν γὰρ ἐζητεῖτο πότε τὰ ἴδια κατηγορούμενα καὶ ἅμα κατηγορηθῆναι δύναται, ἐν δὲ γε τούτοις ζη- τεῖται πότε τὰ ἅμα κατηγορηθέντα καὶ κεχωρισμένως κατηγορη- θῆναι δύναται. καλεῖ δὲ τινε κατηγορίαν τὴν σύνθετον ἐκ τῶν ἅμα κατηγορηθέντων, ἀπλῶς δὲ τὴν ἀπλὴν καὶ ἀνεπὶ προδήκους τινὸς λε- γόμενῃ, διότι πανταχῶς αἱ προδείξεις ἀποσπῶσι καὶ μερικώτερον αὐτὴν τὸ ὑπὸ τῶν ὑπομενόντων τὰς προδείκας δηλούμενα, οἷον ὅτι αὐτὸς ζῶν προδίδωμεν τῷ τῷ λογικόν, εἴτα τὸ θνητόν, 35 αὐτὸ γραμματικόν, εἴτα ἄλλο τι καὶ ἄλλο. φανερόν γὰρ ὅτι καθ' αὐτὴν προδήκῃ μερικώτερον εὐρήσμεν γινόμενον τὸ σημασιώμε- νον. ὅπερ φησὶν "ἀληθές δὲ ἔστιν εἰπεῖν καὶ τὸ πρὸς καὶ ἀπλῶς," καὶ καθ' ὅτι ποιούμεθα τὴν σύνθετον κατηγορίαν, καὶ τῇ τῇ καὶ αὐτῇ τῇ προδείκῃ ἀληθές τὸ κατηγορούμενον εἰπεῖν (*).

169 b. ὕστερον δὲ τὸν μὲν εἰρημένον κανόνα περὶ τῷ πότε ὅ 40 τῷ διακρίβηται τὰ ἅμα κατηγορηθέντα ὁρθῶς εἰρηάζει ἀπο-

φανώμενος, δι' ὧν φησὶν "ἢ ὅταν μὲν ἐνυπαρχῇ, αἰεὶ ὅτι ἀληθές," ὑποκρίσει μὲν ἡμῶν ὀφειλόντων ἐν τῷ ἐνυπαρχῇ (ἀντίθεσις δηλο- 5 νότι ἢ ἐν τῷ προκειμένῳ πρὸς τὸ ἐξ ἀρχῆς κατηγορηθέν· τὸ τοῦ ἴδιον εἰρημένον καὶ ἐνταῦθα ὑπακούσμεν), ὡς δὲ ἀκόλουθον τούτῳ ἐπι- φέρειν τὸ αἰεὶ, τυτέστιν ἐξ ἀνάγκης ὅτι ἀληθές ἀλλὰ ψεύδους τὸ διακρίβηται τὴν σύνθετον κατηγορίαν, τὴν δὲ ἕτερον τὴν λέγοντα μὴ ὕψους ἀντιθέσεως ἐν τοῖς ἅμα κατηγορηθεῖσι τὴν διάκρισιν αὐτῶν χωρῶν ἔχειν ὅτι αἰεὶ ἀληθεύειν διαβεβαιώμενος ἀλλ' ἕτερον τινὸς δεῖξαι διορισμῷ, καὶ τὴν ἑλεγχον εὐθὺς ἐπιφέρων, τὸν γὰρ Ὀμη- 10 ρον (τὸ γὰρ ὅλον τὸ τοῦ) ποιητὴν εἶναι λέγομεν, διότι ἔστιν αὐτὸ ἢ ποιήσεις, ἀπλῶς δὲ εἶναι ὅτι λέγομεν, ἐπεὶ τὸ ἔστιν ἀμείσως τὸ Ὀμήρου κατηγορούμενον ὅτι ἐξακρίβει πρὸς τὸν ἐν τῇ ποιήσει Ὀμη- ρον ἀλλὰ πρὸς αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον, ὅπως δὲ ὅτι ἔστιν... φανερόν δὲ ὡς εἰ τις τὸ ἔστιν ἐπὶ τῷ "Ὀμήρου ποιητῆς ἔστιν" ἀπὸ τῷ ἴδιον εἰληφθαι λέγοι, καθάπερ τὸ ἴδιον ἀπὸ τῷ ἔστιν πολλὰς οἱ παλαιοὶ παραλαμβάνουσιν, ὡς ἐπὶ τῷ τί ἴδιον ἀπὸ τῷ τί ἔστι καὶ ἐπὶ τῷ ὁρισμῷ τὸ τί ἴδιον εἶναι ἀπὸ τῷ τί ἔστι τῷ πράγματι τὸ εἶναι, καὶ τὸ ἔστιν αὐτὸ καθ' αὐτὸ κατηγορεῖσθαι τὸ Ὀμήρου συγχωρήσει παρὰ τὰ δοκῶντα τῷ Ἀριστοτέλει (*).

170 b. ἀποκρίσει μὲν δοκῶν (ὁ Ἀριστοτέλης) πρὸς τὰ ἐν τῷ 21 α 32 Σοφιστῇ καὶ πρὸς τῷ πέρατι τῷ πέμπτῳ τῆς Πολιτείας περὶ τῷ μὴ εἶναι δοξαστὸν τὸ μὴ ὄν ὑπὸ Πλάτωνος λεγόμενα. δεῖ μάλιστα εἰδέναι ὅτι πολλὰς ἐκείνους τῷ μὴ ὄντος τάξεις ἡμῶν παραδιδόντες, τὸ ὑπὲρ τὰ ὄντα, ταῦτα δὲ εἰπεῖν ὑπὲρ εἶδος ἅπαν (ὡς γὰρ ἄν ἄλλως προῆγε τὰ 30 τε εἶδη πάντα χωριστὰ τῆς ὕλης καὶ ἀχώριστα, καὶ ἐπ' ἐχάτοις αὐτῇ τὴν παντελῶς ἀνείδεον ὕλην τῷ κατὰ τὴν ἑτερότητα θεωρημένῳ καὶ διὰ πάντων τῶν ὄντων πεφυκένος, ὅτι παρ' ἐλαττόν τε τῷ ὄντος εἶναι διὰ τὸ τοῦ λεγομένου τῷ τῷ γενεῇ σημαίνοντος καὶ τὴν ὕψους τὴν κατὰ τὸ ὄντως ὄν καὶ πᾶσης μεταβολῆς ὑπεριδρυμένον, τῷ ἐπὶ τῆς ὕλης κα- 35 τηγορούμενῳ διὰ τὴν ἀπρόπτωσιν πάντων τῶν εἰδῶν καὶ τὴν θρυλλο- μένην ἀνέμοιον αὐτῆς πρὸς τὸ πρῶτον ὁμοιωμένη), καὶ ἐν τῷ τῶν ση- μαινομένων τῷ μὴ ὄντος λέγων εἶναι τὸ ἐν ἐχάτοις τῶν ἄλλων καί- μενον τὸ ἐπὶ τῷ μηδαμῇ μηδαμῶς ὄντος λεγόμενον, τὸ τοῦ ἀρρητον καὶ ἀδόξεον εἶναι δυσχυρῆσθαι, διότι τὸ ῥῆσιν ἢ δοξαστὸν ἀριθμητόν 40 ἔστιν, ὅπερ καὶ προδίδειν ἐλέγομεν, καὶ τῇ ῥῆσει ἢ τῇ δόξῃ λέγειν εἶναι ῥῆσιν ἢ δοξαστὸν, καὶ ἔστι τῶν πρὸς τὸ κατὰ τὴν ῥῆσιν ἢ τὴν δόξαν ἔχον, λέγομεν εἶναι τοῦτο. ἐπεὶ ἔν τῶν πρὸς τὸ ἑτέρῳ ὄντος καὶ τὸ ἕτερον εἶναι ἀναγκαῖον, ἔστι δὲ ἢ ῥῆσις καὶ ἢ δόξα καθ' ἡν λέ- γεται εἶναι ῥῆσιν ἢ δοξαστὸν, ἔστι ἄρα ταύτην καὶ τὸ μηδαμῶς ὄν ἐν αὐτῇ τῇ ῥῆσει τῇ περὶ αὐτὴν καὶ τῇ δόξῃ. ὅτι ἐν Πλάτῳ ἀνέλεγκ- 45 τος ταῦτα ὅπως ἀποφανώμενος καὶ ὁ Ἀριστοτέλης ὁρθῶς ἀπολα-

(*) Leo Magenti. εἰ δὲ προσθήσει τῷ ζῶν τὸ λογικόν, ἐμερικεύσει αὐτὸ τὸ γὰρ ζῶν λογικόν τὰ λογικὰ μόνα ζῶντα δηλοῦν. εἰ δὲ ἐπὶ προ- δίδει τὸ θνητόν, ἐπὶ ἐμερικεύσει τὸ ζῶν. λέγουσι γὰρ καὶ τὰς Νηρηίδας καὶ τὰς λογικὰς εἶναι. ἰσχυρίζεται γὰρ ἐν τῇ Σόφιστῃ Νηρηίδα εὐρεθῆναι καὶ λογικὰ.

(*) p. 21 α 31. Anon. Coislin. "ἐπὶ τούτῳ τὸ τί καὶ ἀπλῶς ἀληθές ἐστιν εἰπεῖν." τὸ τί οἱ ἐξηγῆται ἀπὸ τῷ ὁμῶς λαμβάνουσι, τὸ δὲ ἀπλῶς ἀπὸ τῷ χωρὶς. ἡμεῖς δὲ τὸ ἀνάγκη, καθὼς τὸ τὸ μερικὸν σημαίνει, τὰ δὲ χωρὶς μερικώτερον μερικὰ γίνονται. τὸ δὲ ἀπλῶς τὸ ὁμῶς, καθὼς τὸ ὁμῶς πολλὰ ἔχει ἐν αὐτῷ, τὸ δὲ πολλὰ ἔχει καθολικώτερον τῷ ὁμῶς ἔχοντος, ὅπως τὸ ἀπλῶς τῷ τί καθολικώτερον.

βίων ὡς εἰκός τινες μὴ παρακολυθήσαντας τῷ βάθει τῆς τῷ Πλάτωνος διανοίας οἰσθῆναι ὅτι γίνεσθαι τῶν ὄντων φησὶ τὸ μηδὰ μως ὄν, εἰ λέγοιτο ῥῆτὴν ἢ δοξασθῆναι, ἢ καθ' ὃν εἰρηκαμεν τρόπον ἀλλ' ὡς αὐτόθεν ὑπόστασιν ἔχον, καὶ διὰ τὸ τοῦ λέγων μὴ εἶναι ἀληθὺς τὸ φάσκειν ὅτι ὄν γίνεσθαι τὸ μὴ ὄν, δοξασθῆναι εἶναι λεγόμε- 5 νον, ὡς καὶ ἄνευ τῆς πρὸς ἡμᾶς σχέσεως ὑπόστασιν ἔχον, ὁποῖον εἶναι ἀξιοῖ τὸ κατὰ τὴν ἑτερότητα μὴ ὄν, ὅπερ κατακεκερματίζῃ φησὶν ἐν πᾶσι τοῖς ὅσι καὶ ἐν παρ' ἑλαττον εἶναι τῷ κυρίως ὄντος. ἀχρι τούτων προήγαγεν ὁ Ἀριστοτέλης τὴν θεωρίαν τῶν ἐκ τρίτου προσκα- τηγορευμένων προτάσεων, πολλὰ μὲν ἡμῖν καὶ καλὰ παραδὸς περὶ 10 αὐτῶν θεωρήματα, δοξὰς δὲ τοῖς πολλοῖς μηδεμίαν αὐτοῖς ἐπι- θεῖναι τάξιν, ὥστε διὰ τούτου καὶ ἀποφῆναι τινὰς ὑπομνηματικώ- τερον εἶναι τὸ βιβλίον· ἡμεῖς μέντοι καθ' ἕκαστον τῶν κεφαλαίων προηγμένης ἐπεμελήθημεν τῷ ἐπιδείξαι τὴν συνέχειαν τῆς ἀκο- λουθίας. ἀλλ' ἐπὶ ταῖς μὲν τρόποις προτάσεις χωρῶμεν.

21ο f. 171 b. ἡμᾶς δὲ γε, εἰ μέλλοιμεν διηρθρωμένην ἔχειν τὴν 34 τῶν νῦν παραδεδομένων προτάσεων γυνῶσιν καὶ ῥᾶον παρακολυθεῖν τοῖς ὑπὸ τῷ φιλοσόφῳ περὶ αὐτῶν λεγομένοις, προλαβεῖν χρὴ τῆς τῶν ῥητῶν ἐξηγήσεως τί τέ ἐστι τρόπος, καὶ εἰ πεπερασμένος αὐτῶν ὁ ἀριθμὸς καὶ ἡμῖν γνωρίμος, πόσους τε καὶ ποίους ἐκλέγει τὸν τρόπον ὁ 20 Ἀριστοτέλης πρὸς τὴν διδασκαλίαν τῶνδε τῶν προτάσεων, καὶ διὰ τίνος αἰτίας τούτους καὶ ἕκ ἑτέρου, καὶ πῇ τῶν καλυμένων ὕλῶν δια- φέρουσιν οἱ παραλαμβανόμενοι τρόποι τοῖς ὀνόμασιν αὐτῶν ὀνομα- ζόμενοι, καὶ εἰ μηδεὶς παραλείπει τὸν τρόπον τῶν ἀφελόντων ἐν τῇ προκειμένη τῶν προτάσεων θεωρίᾳ παραληφθῆναι, τίνα τε τρόπον 25 ἐπὶ τῶν τοιούτων προτάσεων ἐκ τῶν καταφάσεων ποιῶμεν τὰς ἀποφάσεις, ὅπερ ἔφαμεν πρῶτον ἐπισκέπτεσθαι περὶ αὐτῶν τὸν Ἀριστοτέλην, καὶ ἐπὶ πᾶσι πῶς ἂν ἐκ διαρέσεως ἔλωμεν καὶ τέ- των τῶν προτάσεων πασῶν τὸν ἀριθμὸν. τρόπος μὲν ὅν ἐστι φωνῇ σημαίνουσα ὅπως ὑπάρχει τὸ κατηγορούμενον τῷ ὑποκειμένῳ, οἷον 30 τὸ ταχέως, ὅταν λέγωμεν ἢ σελήνη ταχέως ἀποκαθίσταται, ἢ τὸ καλῶς ἐν τῷ ὁ Σωκράτης καλῶς διαλέγεται, ἢ τὸ πάνυ ἐν τῷ ὁ Πλάτων Δίωνα πάνυ φιλεῖ, ἢ τὸ αἰεὶ ἐν τῷ ὁ ἥλιος αἰεὶ κινεῖται. ἀριθμὸς δὲ αὐτῶν φύσει μὲν ἕκ ἐστιν ἄπειρος, ἢ μὴν δὲ περιληπτός γε ἡμῖν, ὥσπερ ἔδὲ τῶν καθόλου ὑποκειμένων ἢ κατηγορουμένων, 35 ἀναριθμήτων τε αὐτῶν ὄντων. τέτταρας δὲ μόνους ὁ Ἀριστοτέλης παραλαμβάνει πρὸς τὴν θεωρίαν τῶν μὲν τρόποις προτάσεων, τὴν ἀναγκαῖον, τὴν δυνατόν, τὴν ἐνδεχόμενον, καὶ ἐπὶ ταῖς τὴν ἀδύνα- τον, ὡς ὄντας καθολικωτάτας τε καὶ αὐτῇ τῇ φύσει τῶν πραγμά- των οἰκειοτάτας. τίνα μὲν ὅν διαφοράν ἔχειν βύλεται τὸ δυνατόν πρὸς 40 τὸ ἐνδεχόμενον, καὶ ὅτι τὸ κυρίως δυνατόν ὀνόματι μόνον διαφέρει τῷ ἐνδεχομένῳ, τὸ δὲ γε ἀπλῶς δυνατόν ἐπὶ πλέον λέγεται τῷ κυρίως ἐνδεχομένῳ, διὰ τῶν ἐξῆς αὐτῷ διδάσκοντος ἡμᾶς τῷ Ἀριστοτέ- λει εἰσόμεθα. νῦν δὲ γε ὡς τῶν αὐτῶν ὄντων ἐπισκεψώμεθα πῇ διοίσουσιν οἱ τρόποι τῶν ὕλων, ἐπεὶ ταύτας διηρῶμεν εἰς τὴν 45 ἀναγκαῖαν καὶ ἀδύνατον καὶ ἐνδεχομένην. ῥητέον ὅν ὅτι τὰς μὲν ὕλας ἐν αὐτῇ φασὶ θεωρεῖσθαι τῇ φύσει τῶν ἐν τῇ προτάσει παραλη- φθέντων πραγμάτων... f. 173. τούτων δὲ φανερών ὄντων ἐξῆς ἐπι-

σκεψώμεθα πότερὸν τίς ἐστι καὶ ἄλλος παρὰ τούτους τρόπος, συγγε- νῆς μὲν τοῖς εἰρημένοις καὶ ἐν ἄλλοις ὑπὸ τῷ Ἀριστοτέλει ἐν τῇ τῶν προτάσεων θεωρίᾳ παρελημμένος, ἐν δὲ τῇ νυνὶ προκειμένην πρα- γματεία παραλελειμμένος, ἢ ὁδομῶς. ἀξιώσι μὲν ὅτι οἱ πλείους τῶν ἐξηγητῶν τῷ Ἀριστοτέλει τούτων εἶναι τὴν ὑπάρχοντα καὶ ἐν 5 τοῖς Ἀναλυτικοῖς (18 sqq.) πρὸ τῷ ἀναγκαῖου καὶ τῷ ἐνδεχομένῳ κατηγορημένον, δοκῶσι δὲ μοι παντάπασιν ἀμαρτάνειν τῆς τε ἀληθείας καὶ τῆς τῷ Ἀριστοτέλει διανοίας· ἢ γὰρ ἐστὶν ὁλως τρόπος τὸ ὑπάρχειν, ἀλλὰ τῶν προτάσεων διηρημένων εἰς τε τὰς ἄνευ τρόπου καὶ τὰς μὲν τρόπου τὸ ὑπάρχειν εἰδοποιεῖν φημι τὰς ἄνευ 10 τρόπου προτάσεις, ἀποβλέπων εἰς τε τὴν παραδεδομένην πρότερον διδασκαλίαν τῆς ἀντιθέσεως τῶν ἄνευ τρόπου ἀποφάσεων πρὸς τὰς καταφάσεις, ἐν οἷς ἔλεγεν ἔπει δὲ ἐστὶ καὶ τὸ ὑπάρχειν ἀπο- φαίνεσθαι ὡς μὴ ὑπάρχειν (p. 17 a 26) καὶ τὰ ἐξῆς τέτοις, καὶ τὸ 15 ὑπάρχειν καὶ μὴ ὑπάρχειν τὰς ἀντιθέσεις ἐκείνων τῶν προτάσεων γίνεσθαι ἀποφαινόμενος, ταῦτ' ἐν εἰπεῖν καὶ τὸ εἶναι καὶ μὴ εἶναι, καθ' ὃ λέγει σαφῶς καὶ ἐν τούτοις ἢ ἀντιφατικῇ ἀντιθέσει γίνεσθαι τῶν ἄνευ τρόπου πασῶν προτάσεων, εἴτε ἐνεργεῖα τὸ ἔξω ἔχουσιν εἴτε καὶ δυνάμει, τῶν μὲν τρόπου μὴ ἀνεχομένων τῆς τοιαύτης ἀντι- θέσεως ἀλλὰ καὶ τὸς τρόπους αὐτοὺς ἀλλήλους ἀντιτιθεμένων. δὲ 20 καὶ ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τούτῳ τῷ κεφαλῷ παραδύναται προτιθέμενος τὰς μὲν τρόπου προτάσεις τούτῳ πρῶτον ἠξίωσε ζητεῖν περὶ αὐτῶν, τίς ὁ τρόπος τῆς ἀντιφατικῆς αὐτῶν ἀντιθέσεως, ὡς ὅτε εἰπὼν τι πρότερον περὶ τρόπων, ὅτε τὸ ὑπάρχειν καὶ μὴ ὑπάρχειν κοινόν τι 25 πρὸς τὸς τρόπους ἔχοντων. διὰ τε ὅν ταῦτα τὸ ὑπάρχειν ἢ δοκεῖ μοι τρόπος τις εἶναι, καὶ ὅτι αὐτὸ τούτῳ τρόπον εἶναι φάμεν τὴν ση- μαίνοντα ὅπως ὑπάρχει τὸ κατηγορούμενον τῷ ὑποκειμένῳ· πῶς ὅν ἔχει λόγον τὸ ὑπάρχειν αὐτὸν τρόπον ὀνομάζειν τὴν δηλωτικὴν τῆς τῷ ὑπάρχειν ποιότητος; καὶ ὅτι τὴν τε προκειμένην περὶ τῶν προ- 30 τάσεων πραγματείαν καὶ τὴν ἐν τοῖς Ἀναλυτικοῖς περὶ τῶν συλλο- γισμῶν ἀτελεῖ εἶναι ὁμολογήσομεν μήτε ἐν τούτοις ἀπαντας τὸς καθόλου καὶ πραγματευομένους τρόπους παρελήφθαι λέγοντες, μήτε ἐν ἐκείνοις ἐκ πασῶν τῶν προτάσεων παραδεδομένων τῶν συλλογισμῶν τὰς γενέσεις, ἀλλ' ἐκ μόνων τῶν μὲν τρόπου, καίτοι τῷ Ἀριστοτέ- λει ἐκ πασῶν ἀπλῶς τῶν προτάσεων ποιούμενης τὴν διαίρεσιν ἐν 35 ἐκείνοις, δι' ὃν φησὶν ἔπει δὲ πᾶσα πρότασις ἐστὶν ἢ τὸ ὑπάρχειν ἢ τὸ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχειν ἢ τὸ ἐνδέχεσθαι ὑπάρχειν.

f. 177. βύλεται μὲν, ὥσπερ ἔλεγομεν, ἐπισκέψασθαι διὰ τῶν τῶν τίνα τρόπον ἐκ τῶν μὲν τρόπου καταφάσεων γίνεσθαι χρὴ 40 τὰς ἀποφάσεις· ὅπερ δὲ ἂν τις περὶ αὐτῶν πιθανὸν εἶναι ὑπέλα- βεν, ἕκ ἡν ἀληθές, λέγω δὲ τὸ παραπλησιῶς ταῖς ἄνευ τρόπου προτάσεσι καὶ ἐπὶ τούτων γίνεσθαι τὰς ἀποφάσεις. τούτῳ προλα- βὼν διελέγχει πρὶν ὑφ' ἡγήσασθαι ὅπως ἔχει τὸ ἀληθές. ἐγγίνοντο δὲ τῶν ἄνευ τρόπου καταφάσεων τῶν δίχα προσδιορισμῶν λεγομέ- 45 νων αἱ ἀποφάσεις τῷ ἀρνητικῷ μορίῳ προταττομένη τῷ ληφθέντος ἐν ταῖς προτάσεσιν ἢ κατ' ἐνεργεῖαν ἢ πάντως γε καὶ δυνάμει τούτῳ ὅν δεικνύσι μὴ δυνάμενον προχωρεῖν ἐπὶ τῶν μὲν τρόπου προ- 50 τάσεων, κατασκευάζειν πρότερον διὰ πλειόνων πειρώμενος ὅτε

ὅπως ἐς τὴν πῖσιν, ἵνα μὴ τινες τῶν ὕστερον τῶν λόγων τούτων
 ἀποφύγῃσι καὶ καλῶς ἔχουν αὐτοὺς νομίσαντες κατ' ἐκείνον τὴν
 τρέπον ἀφ' ἑαυτοῦ καὶ ἐπὶ τούτων τῶν προτάσεων γίνεσθαι τὰς ἀντιφά-
 σεις. φησὶν ὅτι, εἰ ἢ τῶν συμπλεκομένων ἀλλήλους φωνῶν καὶ
 πρὸς αὐτὴν πρὸς ἀλλήλους ἀντίκεινται αἱ ἀντιφάσεις, ὅσαι καὶ 5
 τὸ αἶμα καὶ μὴ εἶναι τάττονται, διὰ μὲν βραχυλογίαν ἑλλειπότερον
 πρὸς ἀπαγγελίας, βυθόμενοι δὲ εἰπεῖν, εἰ ἢ τῶν συμπλεγμένων
 ἀλλήλους φωνῶν καὶ προτάσεων γνωσθέντων αὐτὴν ἀντίκεινται ἀλ-
 λήλους πρὸς τὸ πῶσαι ἀντιφάσεις, ὅσαι καὶ τὸ εἶναι καὶ μὴ εἶναι
 τῶν ἀποφάσεων ἔχουσιν. ἢ μάλλον ὅπως, ἵνα μὴ πλείονα ἔξωθεν 10
 προσπαθεῖν ἀναγκαζώμεθα· εἰ τῶν συμπλεκομένων, τοτέστι
 συνιζόμενων, προτάσεων πρὸς τὴν γένεσιν τῶν ἀντιφάσεων
 αὐτὴν ἀλλήλους ἀντίκεινται, ὅσαι καὶ τὸ εἶναι καὶ μὴ εἶναι διακρίνουσι.
 καὶ πρὸς τὸ ἀκόλουθον ἐπαγαγεῖν, ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν μετὰ τῶν προτά-
 σεων δεῖσιν τούτω ὅπως ἔχειν, εὐθὺς αὐτῶν παραθέμενοι τὰ παρα- 15
 θέματα τῶν αὐτοῦ τρόπου, πρότερον μὲν τῶν ἐνεργειῶν τὸ ἔξιν ἔχον-
 τας, ἐπὶ δὲ ταύταις τῶν δυνάμει, καὶ ἐν ταῖς ἐνεργείαις τὸ ἔξιν
 ἔχοντες προτάσεις τὴν ἐξ ὑποκειμένου καὶ κατηγορουμένου, τοτέστι
 τῶν ἐκ τρίτου προσκατηγορουμένων, δείκνυσιν ἐπὶ πασῶν μὴ ἄλλως
 τῶν ἀποφάσεων γνωσθέντων εἰ μὴ τῶν ἐξ ἀρνητικῶν συμπλεκείν 20
 ἑαυτοῦ, ἐπὶ δὲ τῶν ἐκ τρίτου προσκατηγορουμένων καὶ διελέγχει τὴν
 αἰτίαν γίνεσθαι τὴν ἀπόφασιν τῆς ἀρνήσεως μὴ πρὸς τὸ ἔξιν τι-
 θεῖσθαι ἀλλὰ πρὸς τὸ κατηγορουμένον, ὥστε λέγεσθαι τῆς ἀνθρωπίνης
 λευκῆς ἐξ ἀποφάσεων τὴν ἀνθρωπίνης ἢ λευκῆς ἔξιν. εἰ ἢ δύοσωμεν,
 φησὶ τὸ ἀξίωμα τῆς ἀντιφάσεως, ὁμολογούντες καὶ παντὲς ὃς ἂν τις 25
 λέγῃ ὅτι τὴν κατάφασιν ἀληθεύειν ἢ τὴν ἀπόφασιν, δεήσει καὶ τὴν
 τῶν ἀποφάσεων, τῆς ἀνθρωπίνης λευκῆς ἐξ καὶ ἀνθρωπίνης ἢ λευ-
 κῆς ἐξ, ἐπὶ τῷ ἔξιν λαμβανομένῳ τὴν ἑτέραν ἀληθεύειν, ὅτε
 ἀποφαστικῶς ἀντικεινὰς λεγομένην καὶ συμβεβηδὴς μηδέποτε δυ-
 ναμένη· ὥστε ἐπεὶ ψευδὴς ὁμολογημένης ἢ κατάφασις ἢ λέγουσα 30
 τὸ ἔξιν ἀνθρωπίνης εἶναι λευκῆν, ἀνάγκη τὴν ἀπόφασιν ἀληθεύειν τὴν
 λέγουσαν τὸ ἔξιν ἀνθρωπίνης εἶναι ἢ λευκῆν. εἰ ὅτι τούτω ἐναργῶς ἄτο-
 πον, ὅπως ὅτι τῆς ἀνθρωπίνης λευκῆς ἔξιν ἀποφάσεως ἔξιν ἢ ἀνθρωπίνης
 λευκῆς ἢ καὶ τῶν ἔξιν συμπλέκοντα τὸ ἀρνητικὸν μῦθον.

21 **ε** 178 **β**. ταῦτα ὅν ὕτως ἔχοντα ἐπὶ πασῶν τῶν ἀνέυ τρόπου 35
 πρῶτασεων ἐπιδείξας ἐπιφέρει· ὥστε εἰ ὕτω πανταχῶ, καὶ τῷ δυ-
 ποτὲ ὦμαι ἀπόφασιν_ἔξαι ὅ τ' δυνάτν εἶναι ἀλλὰ τ' δυνάτν μὴ
 ὦμαι· σαφῶς μὲν ἐκ τῆς ὁμοιότητος τῆς πρὸς τὰς ἄλλας προ-
 τίτας συλλογίζεσθαι ἀξίων ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν μὲν τρόπων τὴν ἀπό-
 φασιν συστήμεν τῷ ἔξω ἄλλ' ὅ τῷ τρόπῳ προτιθέντες τὴν ἀρνή- 40
 σιν, ἐκάγων δὲ τὴν ἔλεγχον τῶν ὕτως ὑπολαμβάνοντων ἐκ τῷ
 ἐκδείξαι τὴν διαφορὰν τῶν μὲν τρόπων προτάσεων καὶ τῶν ἀνέυ
 τρόπου, ὅτι ἐπὶ μὲν τῶν ἀνέυ τρόπου τὰς καὶ τ' ἐξὶ καὶ ὅκα ἐξὶ μαχο-
 μέναι ἀλλήλαις προτάσεις καὶ τὴν παρεδομένους πρότερον διο-
 ρητικῶς ἀδύνατον ἢ συναληθεύειν ἢ συμβεβηδέσθαι ἀλλήλαις, ἐπὶ 45
 δὲ τῶν μὲν τρόπων κατὰ τε τ' δυνάτν καὶ τ' ἐνδεχόμενον αἱ τῶτον
 τὴν τρόπον ἀντικείμεναι ὅκα ἀντιφάσκουσαι ἀλλήλαις ἀλλὰ συνα-
 ληθεύουσαι καταλαμβάνοντι, αἱ δὲ γε προτάτευσαι τῶν τρόπων

τάς ἀρνήσεις σῶζουσι τὸ ἀξίωμα τῆς ἀντιφάσεως, μήτε ἄμα ἀληθεῖς μήτε ἄμα ψευδεῖς ποτὲ γυγνόμεναι. τῷ δὲ συναληθεύειν ἐπὶ τῷ δυνατῷ καὶ ἐνδεχομένῳ καὶ τὸ εἶναι καὶ μὴ εἶναι διαφερούσας προτάσεις τὴν αἰτίαν ἀπὸ τῶν πραγμάτων αὐτῶν ἀποδίδωσι, λόγον αὐτὴν προσαγορεύων, ὡς καὶ Πλάτων ἐν Γοργία (p. 465) "ἐγὼ δὲ τέχνην ἔ καλῶ ὃ ἂν ᾗ ἄλογον πρᾶγμα". . εἰδέναι μέντοι χρὴ ὅτι μόνον μὴ τῷ εἶναι ἀπαρεμφάτου ῥήματος ἐν τῇ μὴ τρόπῳ προτάσει κειμένον ἀναμφισβητήτως καὶ μόνον τὴν τρόπον γίγνεσθαι ἢ ἀπόφασις, ἀλλ' ἔ τελεῖα ἡ ταιαύτη πρότασις, διότι χρεῖα πρὸς τὴν αὐτοτελή ἀποφατικὴν λόγον ῥήματος καὶ τὴν ὀριστικὴν παρὰ τοῖς γραμματικαῖς λεγομένην ἔγκλισιν προφερομένην, ὥστε καὶ αὐτόθεν τῷ ἐξὶ δεησόμεθα κατ' ἐνέργειαν λεγομένην, εἴπερ ὡς ἐπὶ τρίτῃ τινος προσώπῳ ποιοίμεθα τὴν ἀπόφασιν, καὶ τινος ἄλλου δυνάμει τὸ ἔξιν ἐν ἑαυτῷ περιέχοντος. ἀλλὰ τὸτο μὴ καθόλου περὶ πασῶν εἶρη) τῶν αὐτοτελῶν ἀποφάνσεων· ἐπὶ δὲ γε τῶν μὴ τρόπῳ λεγομένων αὐτῷ μόνον χρεῖα τῷ ἔξιν καὶ κατ' ἐνέργειαν ἐκφερομένην καὶ ἔξωθεν τῇ προτάσει προσυπακουμένην... f. 181. εἰ δὲ τις ἀποροὴ περὶ τῶν προσδιορισμένων μὴ τρόπῳ κατάφασεων, τίνα τρόπον ἐπὶ τούτων ποιητέον τὰς ἀποφάσεις, πότερον τῷ προσδιορισμῷ καὶ τῷ τρόπῳ τῆς ἀρνήσεως συμπλεκόμενης, ἐπειδὴ ὁ Ἀριστοτέλης ὡς ἐπὶ ἀπροσδιορίζων τὴν περὶ αὐτῶν πᾶσαν ποιοίη) σκέψιν, βέβαιον ἀπαντᾶν ὅτι ὑδὲ ἐπὶ τούτων ἐτέρῳ τινὶ παρὰ τὴν τρόπον αὐτῶν συντάξομεν· δεῖ γὰρ τὰς προτάσεις ἀλλὰ μὴ τὰς ὅρους εἶναι σερητικῶς· εἰ δὲ μή, καὶ τὸ κυρίως πάλιν δυνατὸν καὶ ἐνδεχόμενον τὴν ἀντίφασιν συμβῆσε) συναληθεύειν, ὅπου καὶ τὰς ἐναντίας καὶ τὸ ἐπ' ἴσης ἐνδεχόμενον συντρέχειν ἀλλήλαιας συμβαίνει· ὁ γὰρ ἐνδέχεσθαι παντί, τὸτο πάσῳ μὴ καὶ ἔ παντί καὶ πᾶσαν τῷ ἐνδεχομένῳ τὴν ἔνοιαν, ἐπεὶ ὑκέτι ἐνδεχομένης ὑπάρξει παντί, ἐνίοτε δὲ καὶ ὑδενί... f. 182. εἰ δὲ ζητοῖ τις τὴν "ἐνδέχεσθαι" μὴδὲν ἄνθρωπον δίκαιον εἶναι" πότερον κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν χρὴ προσαγορεύειν, κατάφασιν ὁμολογουμένης ἀποκρινόμεθα, διότι ὁ τρόπος ἄνευ τῆς ἀρνήσεως παρελήφθη). καὶ πρὸς τῇ εἰρημένῃ ἐπ' αὐτῶν τῶν πραγμάτων δείξει μάρτυρα τούτω παρεξόμεθα τὴν Ἀριστοτέλην καλῶντα μὴ ἐν τῇ πραγματείᾳ τῶν Ἀναλυτικῶν (Prilog. 1 10) τὰς "ἐνδέχεσθαι" μὴδενὶ καὶ μὴ παντί" καὶ "ἀνάγκη μὴδενὶ καὶ μὴ παντί" ἀποφάσεις, δι' ἣν ἐξῆς ἐρῶμεν αἰτίαν, διδάσκοντα δὲ ἐν αὐτοῖς ἐκείνοις ὅτι ἔκ εἰσὶν ὄντως ἀποφάσεις ἀλλὰ κατάφασεις... ἐν μὴ ὅν τῇ προκειμένη τῷ περὶ Ἑρμηνείας πραγματείᾳ τὰς ἀντιθέσεις τῶν προτάσεων καὶ τὰς παντοίας διαφορὰς προθέμενος παραδῶναι ἡμῖν ὁ φιλόσοφος εἰκότως τὴν κυριώτατον ὑψηλῆς τὸν τρόπον τῶν ἀποφάσεων· ἐν δὲ γε τοῖς Ἀναλυτικαῖς τὰς γενέσεις τῶν συλλογισμῶν διδάσκει ἡμᾶς προθέμενος παραλαμβάνει μὴ πᾶσας τὰς προτάσεις περὶ ὧν τε καὶ ἐξ ὧν οἱ συλλογισμοὶ καὶ τὸ καταφατικόν, ὅπερ αὐτὸς φησι χῆμα, διότι ὠρισμένον τι βυλόμεθα συνάγειν ἐν τοῖς συλλογισμοῖς, καὶ δὲ ὠρισμένον ἐξ ὠρισμένων προτάσεων, ὠρίσθαι δὲ μᾶλλον δοκεῖν αἱ κατάφασεις τῶν ἀποφάσεων ἅτε εἰδῆσιν ἀναλογεῖσθαι, καὶ διὰ τούτω ῥᾶον ἐπ' αὐτῶν παρακολουθεῖμεν ταῖς συλλογιστικαῖς καὶ ἀσυλλογίστοις τῶν προτάσεων συμπλεκαῖς.

καλεῖ δὲ αὐτῶν τὰς μὲν καταφάσεις τὰς δὲ ἀποφάσεις, ὃ μόνον
 κτ' τὸς προσδιορισμὸς ποιούμενος τὴν τῶν αὐτῶν διαίρεσιν,
 ἀλλὰ καὶ ὅτι συμβαίνει τὰς ἐν ἐκείνοις ἀποφάσεις ὡς εἰλημμένας
 ταύτην φθέγγεσθαι τοῖσι τῶν ὄντως ἀποφάσεων, λέγω δὲ τῶν ἀνα-
 ρυσῶν τὴν τε τὴν ἄμα καὶ τὴν προσδιορισμὸν τὴν καταφατικὴν,
 ὡς ἔσας, ὅπερ φησὶ περὶ αὐτῶν ὁ φιλόσοφος Ἰαμβλῆχος, φωνῇ
 μὲν καταφατικῶς δυνάμει δὲ ἀποφατικῶς. . . ὥστε ὑδετέρα τῶν
 πραγματεῶν ἐλλειψὲς, ὅπερ ὑποπτεύσειεν ἂν τις ἐν μηδετέρᾳ τῶν
 πραγματεῶν παραδιδόμενας ὁρῶν τὰς ἐν τῇ ἐτέρᾳ ὡς ἀποφάσεις
 εἰλημμένας, ἀλλ' ἐκατέρᾳ τὴν προσήκον εἶδος τῆς διδασκαλίας
 ἐφύλαξεν ὁ Ἀριστοτέλης.

213
 26 f. 183 b. ἀλλ' ἐπανέλθωμεν εἰς τὴν ἐξήγησιν τῶν ἐξῆς ὑπὸ
 τῷ Ἀριστοτέλει παραδεδομένων, καὶ λέγωμεν ὅτι ἀναλογίαν τῶν
 γεωμετρικῶν ἀξιῶ ἡμῶς λαμβάνειν ἐπὶ τῶν ἄνω τρόπων καὶ ἐπὶ
 τῶν μὲν τῶν προτάσεων, λέγων ὅτι ἢ ἔχουσιν τάξιν ἐπὶ τῶν ἄνω
 τρόπων τὰ ὑποκείμενα καὶ τὰ κατηγορούμενα πράγματα πρὸς τὸ
 εἶναι καὶ μὴ εἶναι, ταύτην ἐπὶ τῶν μὲν τῶν τρόπων τὸ εἶναι τὸ καὶ μὴ
 εἶναι πρὸς τοὺς τρόπους ἔχειν. . . καλῶσι δὲ καὶ ταύτας ἐν ταῖς μὲν
 τρόποις προτάσεων ἐκ μεταθέσεως, ἀπλᾶς δὲ τὰς διχα τῆς ἀρνή-
 σεως τὸ εἶναι παραλαμβάνουσας, Σωκράτην δίκαιον εἶναι ὃ δύνα-
 τόν. ὁ μέντοι Ἀριστοτέλης τὴν βραχυλογίαν καὶ ἐν τοῖσι ἐπιτη-
 δεύων τὴν μὲν ἀπλὴν κατάφασιν διὰ τὸ δύνασθαι εἶναι μόνον ση-
 μαίνει, τὴν δὲ ἐκ μεταθέσεως διὰ τὸ δύνασθαι μὴ εἶναι, κατα-
 λιμπάνων ἡμῖν ὅπερ ἂν ἐθέλωμεν πράγματα ὑποκείμενα τε καὶ
 κατηγορούμενα τοῖσι ὑποβάλλειν. ταύτην δὲ τὴν διαφορὰν τῶν
 ἀντιφάσεων, τῆς τε ἀπλῆς φημὶ καὶ τῆς ἐκ μεταθέσεως (*), καὶ
 ἐπὶ τῶν λοιπῶν τρόπων ἀξιῶ θεωρεῖν, τὴν τε ἐνδεχόμεν καὶ τὴν
 ἀναγκαίαν καὶ τὴν ἀδύνατον. καὶ ἔτι φανερά τὰ περὶ αὐτῶν λεγό-
 μενα, πλὴν ὅτι τὸ "κατάφασιν δὲ καὶ ἀπόφασιν ταῦτα ποῶντες"
 (p. 22 a 9) περὶ τῶν τρόπων λέγει.

22
 13 f. 184 b. τῷ τε ὅν ὥστε ἐπιστῆσαι χρῆ, καὶ ὅτι μὲν τὸ κα-
 ταριθμησάτω τὰς κτ' τὸς εἰρημένους τρόπους ἀντιθέσεις προσέθωσιν
 "ἀληθές, ὃ καὶ ἀληθές," ἐνδείξασθαι ἡμῖν βυλόμενος ὡς εἰσὶ μὲν καὶ
 ἄλλοι ἀναριθμητοὶ τρόποι παρὰ τοὺς εἰρημένους τέσσαρας, τὴν δυ-
 νατόν, τὴν ἐνδεχόμενον, τὴν ἀναγκαῖον, τὴν ἀδύνατον, ἀρκεῖ δὲ
 τοῖσι πρὸς τὴν τῶν προτάσεων διδασκαλίαν διὰ τὴν εἰρημένην
 ἐμπροσθεν αἰτίαν.

22
 14 f. 185. ὅτι μὲν περὶ τῆς ἀκολουθίας τῶν μὲν τῶν προτάσεων
 ὁ λόγος ἐν τοῖσι, φανερόν· τεττάρων δὲ ὄντων τῶν τρόπων, τὴν
 δυνατῶν, τὴν ἐνδεχόμεν, περὶ ὧν τῆς τε κοινότητος καὶ τῆς διαφορᾶς
 ἐν τοῖς ἐξῆς διαλέξεϊ, καὶ ἐπὶ τοῖσι τῶν ἀναγκαίων καὶ τῶν ἀδύνατον,
 καὶ καθ' ἕκαστον τῶν τεττάρων θεωρημένων προτάσεων, δύο μὲν τῶν
 ἀπλῶν δύο δὲ τῶν ἐκ μεταθέσεως, τὰς τῶν δυνατῶν τεττάρων

προτάσεις ἐν τῇ διαγράμματι καὶ τὴν προσήκονσαν τάξιν ἐκθέμενος
 ἐπισκόπτει ὅπως ἔχουσιν τῆς πρὸς ταύτας ἀκολουθίας αἱ καθ' ἕκα-
 στον τῶν ἄλλων τρόπων προτάσεις. . . διὰ τούτων ταύτην φθέγγ-
 γεσθαι τὸ τε δύνασθαι καὶ τὸ ἐνδεχόμενον ἀπαρριπτικῶς τιθέμενος,
 δηλοῖ μὲν ὃ μόνον τῷ δύνασθαι εἶναι ἔπειτα φάσκων τὸ ἐνδεχόμενον
 εἶναι, ἀλλὰ προσέθωσιν καὶ τὸ ἐκείνῳ ἀντιγράφει.

f. 186 b. ταῦτα ὥτως ἐν τοῖς παρῶσι διατάξας ἀξιῶ καὶ ἐπὶ
 διαγράμματος, ὃ ἐκάλεσεν ὑπογραφὴν ὡς ὑποτεταγμένον τῇ
 περὶ αὐτῶ διδασκαλίᾳ καὶ ὑπ' αὐτὴν γεγραμμένον, θεωρεῖν ἡμῶς
 τὴν εἰρημένην ὑπ' αὐτῶ τῶν προτάσεων ἀκολουθίαν, καὶ ἀρξάμενος
 ἀπὸ τῆς ἀπλῆς τῶν δυνατῶν καταφάσεως ἐφεξῆς ἀπαριθμῶν τὰς
 ἀπὸ τῶν ἄλλων τρόπων ταύτην ἐπομένους. εἴτα προέγων τὴν δι-
 δασκαλίαν καὶ τὴν αὐτὴν ὥσπερ σελίδα τῷ διαγράμματος, πα-
 ραλαβὼν τὴν ἐκ μεταθέσεως κατάφασιν τῶν δυνατῶν, ταύτην πάλιν
 ἐφεξῆς καταλέγει τὰς ἀκολουθίας καὶ τὸς λοιπὸς τῶν τρόπων
 προτάσεις. εἴτα ἐφεξῆς μέτεισιν ἐπὶ τὴν ἀπαριθμῶν τὰς καὶ τὴν
 ἐτέραν σελίδα τῷ διαγράμματος προτάσεις. ἐπεὶ δὲ ὃ γέγονεν
 ἁμειπτος πᾶσα ἡ εἰρημένη τῶν προτάσεων ἐκθεσις, εἰ καὶ πῶσιν
 ἔδοξεν ἂν εἶναι τοῖς ἀπλυστέροις τὴν διδόναι διὰ τὰς εἰρημένες
 αἰτίας, προτίθει μὲν διὰ τῶν ἐφεξῆς τὴν ἡμαρτημένους ἐν αὐτῇ ἐκτε-
 θὴν ἐπανορθώσας, πρότερον δὲ ἡμᾶς ἐφίσεσθαι ἀξιῶ ἐν τῷ ἐκτε-
 θέντι τῶν προτάσεων διαγράμματι ὅπως μὲν ἔχουσιν τάξεως αἱ τῶν
 ἀδύνατον προτάσεις ὅπως δὲ αἱ τῶν ἀναγκαίων, ἵνα καὶ θεάσασθαι
 διηρηθῶμεν ὅτι ποτὲ ἔσῃ ἐν τούτῳ τὴν ἡμαρτημένους ἔχειν.

f. 187. διὰ τούτων τὰς μὲν τῶν ἀδύνατον προτάσεις καταφα-
 τικὰς τε καὶ ἀποφατικὰς ἀκολουθίας ἐκτελεσάτω φησὶ καὶ ὑποτεταχ-
 θαι ταῖς τῶν δυνατῶν καὶ τῶν ἐνδεχομένων καταφατικαῖς τε καὶ ἀποφα-
 τικαῖς προτάσεσι, τῶν ἀποφάσεων ἐπ' εὐθείας διαγεγραμμένων
 ταῖς οἰκείαις καταφάσεσι, καὶ ὅλης μὲν τῆς ἀπλῆς τῶν ἀδύνατον ἀντι-
 φάσεως ὑπὸ τὰς ἀπλᾶς ἐκείνων ἀντιφάσεις τεταγμένης, ὅλης δὲ
 τῆς ἐκ μεταθέσεως ὑπὸ τὰς ἐκ μεταθέσεως, ἀλλ' ὥσπερ φησὶν,
 ἀντεγραμμένους, τῆς ἀντιγραφῆς περὶ μόνον θεωρημένης τὴν τῇ
 ποιότητος τάξιν, διότι ταῖς μὲν ἐκείνων καταφάσεσιν ἔπονται αἱ τῶν
 ἀδύνατον ἀποφάσεις, ταῖς δὲ ἀποφάσεσιν αἱ καταφάσεις, καὶ τὴν
 ἀδύνατον εἶναι ἀπλὴν κατάφασιν καὶ ἡ ἀδύνατον μὴ εἶναι κατα-
 φασιν ἐκ μεταθέσεως. καὶ ὅτι ζήτητικῶς λεγόμενα δικῶσι τισιν
 ἀποκλίνειν πρὸς τὸ εἶδος τῶν ἀποφάσεων, ἀλλ' ὁμολογῶμεν ὡς
 εἰσὶ τὸ ὅλον τὸ ζήτητικῶς καταφάσεις· διὸ καὶ ἡμῶς ἐπ' αὐτῶν
 μόνων ἐπιστημῶν τῶν τῶν Ἀριστοτέλους. τὰς μὲν τῶν ἀδύνατον
 προτάσεις ἐντάττω, ὅπερ ἐλέγομεν, ἐκτεθεῖσθαι φησιν, ἐκεί-
 μέντοι τὰς τῶν ἀναγκαίων, τὰς μὲν τὴν ἀντίφασιν ἐπ' αὐτῶ ποιήσας
 προτάσεις, ὅσον τὴν ἀναγκαῖον εἶναι ἀπλὴν κατάφασιν καὶ ὃ καὶ
 ἀναγκαῖον εἶναι ἀπλὴν ἀπόφασιν, κατωμαρμένους ἀλλ' ὃ καὶ ἐπ'
 εὐθείας ἀλλήλους ἐκτεθεῖσθαι. . . συμβαίνει γὰρ ἀλλήλους, αἱ μὲν
 ταῖς ἀπλᾶς τῶν δυνατῶν προτάσεων ἐπόμεναι, ἡ καὶ ἀναγκαῖον
 εἶναι καὶ ἡ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι, καὶ τὴν ἀναγκαῖον ὕλην, αἱ δὲ ταῖς
 ἐκ μεταθέσεως, ἡ καὶ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι καὶ ἡ ἀναγκαῖον εἶναι, καὶ
 τὴν ἀδύνατον. διὸ καὶ ἐκάλεσεν αὐτὰς ἐναντίας, δι' ἣν αἰτίαν καὶ

(*) p. 21 b 16. *M. Erhes.* ἔχει δύναμιν ὁρᾶσθαι ὃ ἐν τῇ βυβλῇ λῶος
 καὶ μὴ ὁρᾶσθαι· ὅτι γὰρ τυχερὸν διὰ τὸ ὕδωρ ἔχει ὁρᾶσθαι, ἐὰν δὲ λεγῇ τὸ
 ὕδωρ ἡ καταλθὼν τις ἀναγὰρ αὐτῇ, ὡς ἔχει λόγον ποιεῖν τὸς Ἰνδὸς ἐπὶ τοῖς
 μαργαρίταις, ὁρᾶθήσεται.

τὰς αὐτοῦ τρόπῳ τὰς συμβεβηκυμένας ἀλλήλαις ἐναντίας προσ-
 γραφόμεναι· συμβεβηκυέντι ὅν ἀλλήλαις καὶ τὰς εἰρημένους ὕλας αἱ
 ἐπ' εὐθείας ἐκτεθεῖσαι τὸ ἀναγκαῖον προτάσεις. καὶ πρὸς τὸτο καθ'
 ἑτέρας τῶν φαίνοντι συναληθεύουσαι· πάλιν γὰρ αἱ μὲν ταῖς ἀπλάις
 ἐπιμένει καὶ τὴν ἀδύνατον ὕλην (συναληθεύουσιν ἀλλήλαις ὅπερ
 φησὶν ὁ Ἀριστοτέλης, ὅπερ ἀναγκαῖον ἐστὶ μὴ εἶναι, τὸτο ἔκ ἐξιν
 ἀναγκαῖον εἶναι), αἱ δὲ ταῖς ἐκ μεταθέσεως καὶ τὴν ἀναγκαῖαν.
 § 188. ἢ μὲν ἀκόλουθον παραδόναι πρότερον τὴν ἐξῆς ῥηθη-
 γμένην τῆς ἐκθέσεως τῶν προτάσεων διώρθωσιν, καὶ ἐπιδείξαι ὅτι
 ἡμαρτημένως ἔχουσιν ἐν τῷ πρότερον ἐκτεθέντι διαγράμματι αἱ
 τὸ ἀναγκαῖον ἀποφάσεις· ὅτε γὰρ τὴν ἀπλήν ἐχρήσιν συντεταχθαι
 αὐταῖς ἀπλάις τῶν ἄλλων τρόπων προτάσεων, ἀλλὰ ταῖς ἐκ με-
 ταθέσεως ἐπ' εὐθείας τῇ αὐτῇ καταφάσει, ὅτε τὴν ἐκ μεταθέ-
 σεως ταῖς ἐκ μεταθέσεως ἀλλὰ ταῖς ἀπλάις, ἐπ' εὐθείας καὶ ταύτην
 ἐπιμένει τῇ οἰκείᾳ καταφάσει, καὶ ὅτω προδίδουσι τὰ διὰ τούτων λε-
 γόμενα, ὅτι εὐκρίτως ἢ μὲν ἐκ μεταθέσεως τὸ ἀναγκαῖον ἀντίφασιν
 ἐπὶ τῇ ἀπλήν τέταρτῃ τὸ τε δυνατόν καὶ τὸ ἀδύνατον ἀντίφασιν, ἢ δὲ
 ἀπλῆ ὑπὸ τῇ ἐκ μεταθέσεως· προσήκει γὰρ ὅτι προηγουμένην ἔχειν
 τὴν τάξιν τῷ ὁμοίῳ. ἀλλ' ἴσως ὁ Ἀριστοτέλης μὲν τὴν ἐπιστημὴν καὶ τῇ
 ἀπείρῃ τῆς ἐξ ἀρχῆς γενομένης ἐκθέσεως τῶν τῷ ἀναγκαῖον προ-
 τάσεων, ὡς τῶν ἐπιστημικωτέρων εὐθὺς συνορῶντων τὴν ἀκόλουθον
 αὐτῶν ἐκθεσιν, τὴν αἰτίαν ἡξίωσεν ἀποδοῦναι διὰ τούτων τῆς τε-
 τεργμένης αὐτῶν ἀκολουθίας. ἐπεὶ δὲ τούτω συνειδέν ὅτι χρὴ καὶ
 ἡμῶν τῶν πολλῶν ποιήσασθαι τὴν λόγον ἀποπλήσσαι ἡμᾶς, ὅτι
 τούτω ἀνάγκη τὴν τάξιν ἔχειν τὰς τῷ ἀναγκαῖον προτάσεις ἐν τῇ
 ἐκθέσει τῶν μὲν τρόπων προτάσεων, καὶ διὰ τούτου πρὸς τὸ ὅτι τὸ
 ἀπλῆ καταφάσει. ἀλλὰ τίνα φησὶν εἶναι τὴν αἰτίαν τῷ ὑποτε-
 τάσει καὶ μὲν ἀπλάις τῷ δυνατόν καὶ τῷ ἀδύνατον προτάσει τὰς
 ἐκ μεταθέσεως τῷ ἀναγκαῖον, ταῖς δὲ ἐκ μεταθέσεως τὰς ἀπλάις;
 ὅτι, φησὶν, ἐναντίως τὸ ἀδύνατον τῷ ἀναγκαῖον ἀποδίδουσι, τὸ αὐτὸ
 ἀπείρως, τὸ αὐτὸ μὲν αὐτὰ δύναμις λέγων διότι ἐκότερον αὐτῶν
 αἱ ὡς αὐτῶν ἔχει καὶ ἀνεπίδεκτόν ἐστι τῷ ἐναντίῳ, τὸ μὲν αἰεὶ ὄν, τὸ
 δὲ αἰεὶ μὴ ὄν, ἐναντίως δὲ ἀποδίδουσι, διότι ὅτε πρὸς τῷ ἑτέρῳ
 τῷ τρόπῳ τούτων τὸ εἶναι τίθεμεν, ἀπλήν ποιῶντες τὴν πρότασιν,
 πρὸς τῷ ἑτέρῳ τὸ μὴ εἶναι τάττομεν καὶ ποιῶμεν πρότασιν ἐκ με-
 ταθέσεως· ὁ γὰρ ἀναγκαῖον εἶναι, τὸτο ἀδύνατον μὴ εἶναι, καὶ ὁ
 ἀδύνατον εἶναι, τὸτο ἀναγκαῖον μὴ εἶναι. εἰ ὅν ταύτας τὰς τῷ
 ἀδύνατον προτάσεις ἐλέγομεν, φησὶν, ἀκολουθεῖν ταῖς τῷ δυνατόν
 καὶ τῷ ἐνδεχόμενῳ, τὰς ὁμοίας αὐταῖς καὶ τὸ ἀπλήν ἢ τὸ ἐκ μετα-
 θέσεως ἐχούσας, τὸ ἄρα ἀναγκαῖον ἐπεὶ αὐταῖς συμβήσετ' αὐτὰς
 ἐναντίας, ὡς αὐτὸς φησὶ, καὶ ταῦτα ἐχούσας, τυτέστι ταῖς
 ἀπλάις τὰς ἐκ μεταθέσεως, ταῖς δὲ ἐκ μεταθέσεως τὰς
 ἀπλάις (*).

§ 189 b. ἐλέγχετ' ἢ διὰ τούτων ἢ πραιρεμένην τῶν τῷ ἀνα-
 γκαῖον ἀποφάσεων ἐκθεσις, καὶ παραδίδουσι ἢ ἀκριβῆς αὐτῶν τάξεις

(*) M. Erhes. τὰς δὲ τῶν ἐξηγητῶν φασὶν ὡς ἐναντίας λέγει ταύτας
 (τὰς προτάσεις) τῷ εἶναι καὶ τῷ μὴ εἶναι προσεσχηκώς.

ἐν τῷ διαγράμματι τῶν μὲν τρόπων προτάσεων, ὡς ἐκ μὲν ἐναντίας
 αὐταῖς εἶναι μήτε διαφωνίαν μήτε ἀταξίαν, ἀλλὰ τὸ ὅλον δια-
 γράμμα τεταγμένως ἔχειν. ζητεῖται δὲ πρῶτον τῇ ἀπλήν τῷ δυ-
 νατὲ καταφάσει ποῖαν τῶν τεττάρων τῷ ἀναγκαῖον προτάσεων,
 τῶν δύο τῶν ἀπλῶν καὶ τῶν δύο τῶν ἐκ μεταθέσεως, ἐπεὶ ῥη-
 τέον. καὶ δείκνυσι ὅτι ὅτε ὡς πρότερον ἐλέγομεν, τὴν ἀπλήν ἀπό-
 φασιν χρὴ ὡς ἐπομένῃ αὐτῇ ὑποτάττειν τὴν ἐκ ἀναγκαῖον εἶναι,
 ὅτε τῶν καταφάσεων ὑδετέραν, ἀλλὰ μόνον τὴν ἐκ μεταθέσεως
 ἀπόφασιν τὴν ἐκ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι, ἐπ' εὐθείας κεισομένην τῇ
 αὐτῇ καταφάσει. καὶ ἐκ τούτων συνάγει ὅτι τὴν ἀπλήν ἀπόφα-
 σιν ὑπὸ τῇ ἐκ μεταθέσεως τῷ δυνατόν καταφάσειν προσήκει τάτ-
 τειν, ἐπ' εὐθείας καὶ ταύτην ἐσομένην τῇ οἰκείᾳ καταφάσει, ὅτε
 τῶν ἄλλων τριῶν τῷ ἀναγκαῖον προτάσεων ἢ τεταγμένων ἐν
 ταῖς προσήκουσας αὐταῖς χώραις τῷ διαγράμματι. . . ὅτι δὲ
 τὴν ἐκ ἀναγκαῖον εἶναι ἀπλήν ἀπόφασιν ὁ καλῶς ὑπετάξαμεν
 κατ' ἀρχὰς τῇ δυνατόν εἶναι ἀπλήν καταφάσει ὡς ἀκολουθῶσαν
 αὐτῇ, δείκνυσιν προλαβῶν ὡς περ λημμάτων ὅτι τῇ ἀναγκαῖον
 εἶναι ἀπλήν ἀκολουθεῖν ἀνάγκη τὴν δυνατόν εἶναι. καὶ κατασκευάζει
 γὰρ αὐτὴ τῇ εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῇ χρώμενος, τούτων τὴν τρόπον.
 εἰ γὰρ μὴ ἐπεὶ, φησὶ, τῇ ἀναγκαῖον εἶναι ἢ δυνατόν εἶναι· ἢ ἀπό-
 φασιν αὐτῇ ἀκολουθῆσει ἢ ὁ δυνατόν εἶναι· ἐπὶ παντὶ γὰρ ἢ τὴν
 καταφάσειν ἀληθεύειν ἀνάγκη ἢ τὴν ἀπόφασιν. ἀλλ' εἰ ἐποιετο
 τῇ ἀναγκαῖον εἶναι ἢ ὁ δυνατόν εἶναι, ἐπειδὴ ταύτην τε καὶ τῇ ἰσο-
 δυναμίσῃ αὐτῇ, τῇ ἐκ ἐνδεχόμενον εἶναι, ἀκολουθεῖν ἐλέγομεν τὴν
 ἀδύνατον εἶναι, συμβήσετ' συναληθεύειν ἀλλήλαις τὴν τε ἀναγ-
 καῖον εἶναι καὶ τὴν ἀδύνατον εἶναι, ὅπερ ἐστὶ παντελῶς ἀλογον.
 ἐπεὶ ἄρα χρὴ τὴν ἀναγκαῖον εἶναι τῇ δυνατόν εἶναι. τούτω ὅν
 προληφθέντος δείκνυσι βεβαίως ὅτι ὁ καλῶς ἐλέγομεν τὴν ἐκ ἀναγ-
 καῖον εἶναι ἀκολουθεῖν τῇ δυνατόν εἶναι.

§ 190 b. τῶν ὅν τριῶν τῷ ἀναγκαῖον προτάσεων ἐληλεγμέν-
 νων ὡς ὁ δυναμῶν ἐπεὶ τῇ δυνατόν εἶναι, καταλείπει μόνον ἢ
 ἐκ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι ἐκ μεταθέσεως ἀπόφασιν· ὡς ταύτην
 αὐτῇ ἐπεὶ ῥητέον, καθάπερ τῇ ὁ δυνατόν εἶναι ἀπλήν ἀποφάσει
 ἀκολουθεῖν ἐλέγομεν τὴν ἀναγκαῖον μὴ εἶναι καταφάσειν ἐκ μετα-
 θέσεως. καὶ φανερόν ὅτι τὴν ἐκ ἀναγκαῖον εἶναι ἀπλήν ἀπόφασιν
 μεταθέσομεν ἐπὶ τὴν χώραν ἢ ἐν τῷ προτέρῳ διαγράμματι κα-
 τεῖχεν ἢ ἐκ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι, πάσας τὰς προτάσεις πάσαις
 ὁμολόγως ποιῶντες. ἵνα δὲ μή τις ὑπολάβῃ ὅτι καθ' ὃν τρόπον
 ἐδείκνυμεν τὴν ἐκ ἀναγκαῖον εἶναι μὴ δυναμῶν ἐπεὶ τῇ δυ-
 νατὲν εἶναι, προλαβόντες ὅτι τῇ ἀναγκαῖον εἶναι ἀκολουθεῖ ἢ δυνατόν
 εἶναι, καὶ τὴν αὐτὴν τρόπον δείκνυσιν δυνατόν μήτε τὴν ἐκ ἀναγ-
 καῖον μὴ εἶναι δυναμῶν αὐτῇ ἀκολουθεῖν, προσέθησι τὸ "τὸτο γὰρ
 ἀληθές καὶ καὶ τῷ ἀναγκαῖον εἶναι." ὁ γὰρ ἐπὶ συμβήσετ' ἀποποιεῖ
 τῷ μὲν ἀναγκαῖον εἶναι τὸ δυνατόν εἶναι λέγομεν ἐπεὶ, τῷ δὲ δυ-
 νατὲν εἶναι τὸ ἐκ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι· συμβήσετ' ἢ γὰρ διὰ ταῦτα
 ἀκολουθεῖν τῷ ἀναγκαῖον εἶναι τὸ μὴ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι, τούτω δὲ
 ἐκ ἐξιν ἀποποιεῖ, ἀλλὰ καὶ ἀληθές· ὁ γὰρ ἀναγκαῖον ἔχει τὴν ὑπαρ-
 ξιν, τούτω ὅχι οὐδὲν τε καὶ ἀνυπαρξίαν ἀναγκαῖον ἔχειν. ἀλλὰ τὸ-

των ὕτως εἰρημένων εἰκότως ἀπορεῖ διὰ τῶν ἐφεξῆς ὁ Ἀριστοτέλης, πότερον ἔπεαξ ῥητέον τῇ ἀναγκαῖον εἶναι τὴν δυνατὴν εἶναι ἢ μὴ ἔπεαξ, ὁμοίως μὴ εἶναι ἀληθῆ ταῦτα ἀμύχανον, ἐκότερον δὲ αὐτῶν ἐδοξε κρατύνειν, τὸ μὴ διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς, τὸ δὲ ἐπ' εὐθείας· καὶ φησὶν "ἀπορήσειε δ' ἂν τις."

226
36
f. 192. λύνει τὴν ἀπορίαν, τὴν ὁμωμυμίαν αἰτίας τῆς δυνατῆς τῆς δοκίμης τῶν λόγων ἐναντιότητος, καθ' ἣν ἔπεαξ συμβαίνει τῷ ἀναγκαίῳ τὸ δυνατὸν καὶ πάλιν μὴ ἔπεαξ κατ' ἄλλην αὐτῶ καὶ ἄλλην ἔννοιαν. τῷ ᾧ δυνατὸν τὸ μὴ εἶναι φησιν ἥδη ὅτι κατ' ἐνέργειαν, ὡς ὅταν τὴν βαδίζοντα λέγωμεν δύνασθαι βαδίζειν καὶ τὴν ἥλιον δύνασθαι φωτίζειν ἢ κινεῖσθαι, τὸ δὲ κατ' ἐνέργειαν καὶ ἐπιτηδεύοντα μόνον, ὡς ὅταν λέγωμεν τὴν καθήμενον δύνασθαι βαδίζειν καὶ τὴν βαδίζοντα δύνασθαι μὴ βαδίζειν. ἀλλὰ τῷ μὴ κατ' ἐνέργειαν τὸ μὴ εἶναι συμβυγὲς τῷ πράγματι τῷ δύνασθαι αὐτὸ λεγομένην, καὶ εἰδοποιῶν αὐτῷ, τὸ δὲ ἐπὶ κτήτων καὶ ἐν ἀνθρώποις ὑποκειμένην. καὶ τῷ μὴ συμβυγὲς καὶ εἰδοποιῶν, ὡς εἴρηξεν, τῶν υποκειμένων τὸ μὴ εἶναι αἰδίον καὶ ἐν αἰδίῳ πράγμασι ὑφιστάμενον, ὡς τὸ κινεῖσθαι κύκλου ἐν ὕδατι ἢ τὴν γῆν ἐν τῷ μέσῳ τεταχθῆναι τῷ παντὶ ἢ τὸ εἶναι τὴν θεὸν ἀγαθόν. τὸ δὲ ἐν αἰδίῳ μὴ ἐπ' αἰδίων θεωρούμενον ὑποκειμένων, ὥς μέντοι ἂν ὦσι τὰ ὑποκείμενα, συνυπάρχον αὐτοῖς, ὡς ὅταν λέγωμεν τότε τὸ πῦρ δύνασθαι θερμαίνειν καὶ τὴν δὲ τὴν χύμα ψύχειν, τῷ λοιπῷ δηλαδὴ σημαζομένην τῷ κατ' ἐνέργειαν τῷ μὴ συμβυγὲς τοῖς ὑποκειμένοις θεωρούμεν ἐπὶ τῶν ἐκ δυνάμεως εἰς τὴν ἐνέργειαν μεταβαλλόντων, ὡς ἐλέγομεν ἐπὶ τῷ τὴν καθήμενον δύνασθαι βαδίζειν. τῷ δ' αὖ ἐπὶ αἰδίων πραγμάτων λεγομένην τὸ μὴ θεωρεῖσθαι φησιν ἐν ταῖς παντάπασιν ἐξηρημαίνεσθαι τῆς ὕλης ὑστάς, ὡς τὴν ἀγαθότητα τῶν θεῶν καὶ τὴν νόησιν, τὸ δὲ ἐκεῖνος προσεχῶς ἐξηρημαζόμενον καὶ ὑφεστῆκεν ἐν σώμασι μὴ ἀλλ' ἀπλοῖς καὶ μηδὲν ἔχουσιν ἐναντίον καὶ κατ' ἐνέργειαν τὴν κύκλου κίνησιν ἀεὶ κινουμένοις, πάσης τε θνητῆς δυσχερείας ἐξηρημαζόμενοι. πάλιν δὲ τῷ κατ' ἐνέργειαν τὸ μὴ εἶναι φησιν ὅσον μεταβαλλεῖν εἰς τὴν ἐνέργειαν, ὡς ὅταν λέγωμεν τὴν παῖδα δύνασθαι γραττηγεῖν, ἂν μὴ τι αὐτῷ τῶν ἐξωθεν ἐμποδῶν γένηται, τὸ δὲ εἰς ἐνέργειαν μὴ ὑδέποτε ἀχθῆσθαι, κατ' αὐτὸ δὲ μόνον τὸ δύναμει τὸ εἶναι ἔχον, ὡς ἐπὶ τῆς εἰς ἀπειρον τομῆς τῶν μεγεθῶν καὶ πάντων ἀπλῶς τῶν συνεχῶν καὶ τῆς ἐπὶ τὸ πλέον προσδοκῶν ἀριθμῶν. τοσαυτῶς τοῖνυν λεγομένην τῷ δυνατῷ, τὰ μὴ τῶν σημαζομένων αὐτῷ ἔπεαξ φησὶ τῷ ἀναγκαίῳ, τὰ δὲ μὴ ἔπεαξ.

23
3
f. 193 b. "ἔνα μέντοι δύναται καὶ τῶν κατ' ἐνέργειαν δυνάμεις ἅμα τὰ ἀντικείμενα δέξασθαι." τῶν τε ᾧ ἀφύχων αἰ παθητῶ δυνάμεις ἐναργῶς ἐπαμφοτερίζουσιν, ὅσον τὸ ἰμάτιον διατμηθῆναι τε καὶ μὴ διατμηθῆναι ὁμοίως δυνατόν, καὶ τῶν ἀλόγων ζώων αἰ ποιητῶν καὶ εἰς μὴ μόνιμους καὶ κατηναγκασμένους, ὥσπερ ἐπὶ τῷ πυρὸς καὶ τῆς χύμας ἐλέγομεν. βαδίσαι ᾧ φέρε εἰπεῖν δυνάμενος ὁ κύων δύναται καὶ μὴ βαδίσαι, ταῖς προσπιπτύσας αὐτῷ φαντασίας ἐπόμενος. ἐπὶ δὲ τῶν θεῶν τί ἐρωμεν; ὥσπερ ἀπορεῖ καὶ ὁ Ἀλέξανδρος· ἢ ᾧ καὶ εἶναι μὴ λόγῳ τὰς δυνάμεις αὐτῶν φήσομεν, εἴπερ εἰσὶν ὠρισμένα καὶ ἀεὶ ὡσαύτως ἔχουσι, πάσης

ἐξηρημαζόμενα μεταβολῆς, ἢ εἴπερ εἰσὶ μὴ λόγῳ, καὶ αὐτὰς εἶναι τῶν ἀντικειμένων ὁμολογήσομεν. λύνει ὅτι ἐρῶς ἐκεῖνος τὴν ἀπορίαν, λόγον ἐνταῦθα παρελῆσθαι λέγων τὴν διανοητικὴν καὶ ἀπὸ τῷ ἀτελῆς ἐπὶ τὸ τέλειον προϊόντα καὶ ἀπὸ τῶν προτάσεων ἐπὶ τὰ συμπεράσματα, οἷος ἐστὶν ὁ ἡμέτερος, ἀλλ' ὅτι τὸ νοερόν καὶ κατ' ἐνέργειαν καὶ ἀεὶ ἐξῶσαν ἅπαντα ὁρῶντα τὰ ὄντα, οἷον εἶναι αὐτῶ ἀποφαίνει τὴν τῶν θεῶν νῦν, ἐξηρημαζόμενον τε παντελῶς τῆς ὕλης καὶ τῇ ὑστά συνόρομον ἔχοντα τὴν ἐνέργειαν. μήποτε δὲ ὑδὲ προσήκει φέρεν ἐπ' ἐκείνων τὸ τῷ λόγῳ τῷ ὄνομα· νῦν ᾧ αὐτῶς ὁ Ἀριστοτέλης ἀξιῶν προσαγορεύειν, καὶ περ καὶ τῷ νῦν σεμνότεραν ἔχειν ἐνδείκνυται φύσιν.

f. 195 b. ἐπὶ δὲ τῷ τῷ "ἀμφοὶ δὲ ἀληθὲς εἰπεῖν τὸ δυνατὸν εἶναι βαδίζειν ἢ εἶναι" διχῶς γράφεσθαι φαμέν· ἢ ᾧ ὕτως ὡς ἐξεθέμεθα, ἢ ἀπὸ τῷ "δυνατὸν" τὸ μὴ ἀδύνατον. εἰ μὴ ὅτι γράφεται τὸ δυνατόν, αὐτὸθεν ἔξαι ὁ λόγος περὶ τῷ ἐξ ἀρχῆς προκειμένῳ, ὅτι τὸ τῷ δυνατῷ ὄνομα καθ' ἑκατέρας τῶν δυνάμεων κατηγορεῖται, τῆς τε κατ' ἐνέργειαν καὶ τῆς κατ' ἐπιτηδεύοντα, διὰ ὡς μὴ κατηγορούμενον τῆς κατ' ἐνέργειαν καὶ τῆς κατ' ἐπιτηδεύοντα ἔπειτα ἂν τῷ ἀναγκαίῳ, ὡς δὲ καὶ ἐπὶ τῆς κατ' ἐπιτηδεύοντα λεγομένης καὶ διὰ τῷ ἐπαμφοτερίζουσιν κατηγορούμενον ἐκείνῳ αὐτῷ ἔπειτα. καὶ τῷ ἀντικείμενῳ ἐπὶ τὸ ἐξῆς ἐπιφερόμενον τὸ ὥστε ἐπεὶ τῷ ἐν μέρει τὸ καθόλου ἔπειτα, καὶ τῷ ἐξ ἀνάγκης ὅτι ἔπειτα τὸ δύνασθαι εἶναι, ὅτι μέντοι πᾶν. εἰ δὲ ἀπὸ τῷ δυνατῷ γράφεται τὸ μὴ ἀδύνατον, εἴη ἂν ὥσπερ ἀπολογίαν ταύτην τιθεὶς ὑπὲρ τῷ τῷ μὴ καὶ ἀδύνατον εἶναι τεταγμένην ἔασαι ὑπὸ τὸ δυνατὸν εἶναι καὶ τὸ ἐξ ἀρχῆς διάγραμμα, τὴν δὲ καὶ ἀναγκαῖον εἶναι μετατάξαι καὶ ἀπὸ αὐτῆς θείναι τὴν καὶ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι. λόγοι ᾧ ἂν ὅτι τὸ μὴ καὶ ἀδύνατον εἶναι ἀμφοτέρους συμφωνεῖ τοῖς τῷ δυνατῷ σημαζομένοις, καθάπερ καὶ τὸ καὶ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι· διὰ ἀμφοὶ ταῦτα ὑπετάξαμεν τῷ δυνατῷ εἶναι καὶ τὸ δεύτερον διάγραμμα, τὸ μέντοι καὶ ἀναγκαῖον εἶναι τῷ μὴ κατ' ἐπιτηδεύοντα δυνατῷ συναδόν, τῷ δὲ κατ' ἐνέργειαν καὶ συμβυγὲς τοῖς ὑποκειμένοις ἀπὸ δὲ, εἰκότως ἐχωρίσαμεν τῆς πρὸς τὸ ἀπλῶς δυνατὸν ἀκολουθίας.

f. 198. ἀκολουθότερον ἐν τούτοις καὶ θεωρητικώτερον προηγουμένῳ ἀξιῶν τὰς τῷ ἀναγκαίῳ προτάσεις ἐν τῷ διαγράμματι τῶν κατ' ἐνέργειαν ἄλλους τρόπους προτάσεων, ἔπεαξ δὲ ἐκεῖνας ταύτας ὅτι μόνον ὅτι κοινότερον ἐλέγγο εἶναι τὸ δυνατὸν τῷ ἀναγκαίῳ, καὶ ἔδει τὴν περὶ τῆς ἀκολουθίας αὐτῶν διαλεγόμενον προϋποτιθεῖν μὴ καὶ ὡς ἡγουμένον λαμβάνειν τὸ εἰδικώτερον, ἐπισκέπτεσθαι δὲ πῶς τῷ δυνατῷ ἔπεαξ τὸ κοινότερον, ὅτι μέντοι ἐμπλησθῇ, ἀλλὰ καὶ ὅτι τὸ μὴ ἀναγκαῖον τοῖς αἰδίῳ τῶν ὄντων καὶ θείους προσήκει, τὸ δὲ δυνατόν, τὰ ἀναγκαῖα διαφέρον, καὶ τὸ ἐνδεχόμενον ἀπὸ τῆς ὕλης ἀναβλαστῆναι· ἐν ταύτῃ ᾧ καὶ διὰ ταύτην ἢ καὶ τὴν ἐπιτηδεύοντα δύναμιν, ἅτε πάντα ἔχουσιν δυνάμει, κατ' ἐνέργειαν δὲ ὑδὲν. τὸ δὲ ἀδύνατον καὶ ἐξῶ πέπτωκε παντελῶς τῶν ὄντων· ὅτι ἂν ἐλέγγο εἶναι ἀδύνατον, εἴπερ εἴχε τὴν οἰανδήποτε εἰς τὰ ὄντα παράδοσιν ἢ ἐν τῇ ὕλῃ ἢ ἐν τῇ ταύτης ἀμυδροτέρῃ τῇ φερῇ. ἢ μὴ ᾧ φέρησις ἀναγκαῖα πρὸς τὴν γένεσιν, ἐξ αὐτῆς ᾧ ἢ εἰς τὸ εἶναι τῷ

γεγονότων μεταβολή, ἡ δὲ ἀδύνατον ὑπέσπετο ἂν εἰς τὴν δύνατον μεταβαίνει. δεήσει ὅτι τῇ μὴ ἀναγκαῖον εἶναι, ὥστε ἂν αἰδίων ση-
μασίᾳ, τῶν ἄλλων τρόπων ἀκολουθεῖν, ὡς ὑπογράφει, τὰς
ἐκείνης τῆς μὴ εἶναι, τὴν τε ὅτι δύνατον μὴ εἶναι καὶ τὴν ὅτι ἐνδε-
χόμενον μὴ εἶναι καὶ τὴν ἀδύνατον μὴ εἶναι, τῇ δὲ ἀναγκαῖον μὴ
εἶναι τὴν ὅτι δύνατον εἶναι καὶ ὅτι ἐνδεχόμενον εἶναι καὶ τὴν ἀδύνατον
εἶναι. ὁ δὲ ἐκ τούτων καὶ τῶν ἀντικειμένων αὐταῖς ἡ ἀκολου-
θεῖα... πρὸ δὲ γε τότε ὥστε λημμάτων τι προλαμβάνει ὅτι
τῇ φύσει προτέρα τῆς κατ' ἐπιτηδεύματα δυνάμεως ἢ ἐνέργειας.
τούτοις δὲ κατασκευάζει ὡς πόρισμα τι καὶ τὴν γεωμέτρως ἐκ τῶν
ἐκείνων πρὸς τὴν κατασκευὴν χρήσιμον συνάγων, ὅτι τὸ ἀνα-
γκαῖον ἐπὶ μόνον τῷ κατ' ἐνέργειαν ὄντος θεωρεῖται. καὶ τὸτο εἰκότως.

Σ. 199. εἶδη δὲ αὐτὰ χωριστὰ ὄντα τῆς ὕλης αὐτοενεργείας
κρυσταλλοποιούμεν, ὅτι διακρίνομεν τὴν ἐνέργειαν τῆς ὕλης, καθάπερ
καὶ ἐπὶ τῶν συνθέτων, ἀλλ' ὅτι αὐτὰ καὶ τὴν ἀποφαινομένην
δύναμιν. ὡς περ ἐν τῷ Δ τῶν Μετὰ τὰ Φυσικὰ τὸς ὄντως θεὸς τῇ
ἐξ αὐτῆς ἐνέργειᾳ εἶναι. καὶ ὅτι ἐπὶ τῶν μεταβάλλεσθαι πεφυ-
γμένων, ἐφ' ὧν καὶ τὸ δύναμει θεωρεῖται καὶ τὸ καθ' ἑξῆς καὶ τὸ κατ'
ἐνέργειαν, ἐπεγομένην ὁρῶμεν τὴν μὴ δύναμιν εἰς τὴν ἑξῆς, τὴν δὲ
ἑξῆς εἰς τὴν ἐνέργειαν ὡς ἐπὶ τέλος οἰκεῖον. ὅθεν καὶ αὐτῆς ἑξῆς
ἡμεῖς ἀνεργήτου μενέσσης. διὰ ταῦτα δὲ ὁ Ἀκραγαντῶν σο-
φὴς ἐκφράζει τὸς περὶ θεῶν ὡς ἀνθρωποειδῶν ὄντων παρὰ τοῖς
ἐκείνοις λεγομένοις μύθους, ἐπὶ γὰρ προηγουμένως μὴ περὶ Ἀπόλ-
λωνος, περὶ ὧν αὐτῷ προσεχὴς ὁ λόγος, καὶ δὲ τὴν αὐτὴν τρόπον
καὶ περὶ τοῦ θεῶν πάντες ἀπλῶς ἀποφαινομένοις, ὅτι καὶ ἀνδρομέ-
νης καὶ γυναικὸς καὶ αὐτῶν νῦν γε δύναμις καὶ αὐτῶν αἰσ-
θησέμεν, ὅτι καὶ ὁ θεὸς γυναικὸς, ὅτι καὶ ὁ θεὸς λαχρήντα, ἀλλὰ φέρῃ
ἐπὶ τῇ ἀφαιρέσει ἐπὶ μὲν φροντίσι κόσμον ἅπαντα κατατί-
σκει ἡμεῖς, διὰ τὸ ἐπὶ τῇ καὶ τὴν ὑπὲρ νῦν αἰνιττόμενος αἰτίαν,
ὡς τῶν συνθέτων τὸς μύθους παραμεινάντων τῷ παραδύναντι
τῶν ἐκείνων αὐτῶν ἀφορμὰς δι' ὧν ἀπὸ τῆς αὐτῆς μὴ τοῖς καὶ τὸ
φαινομένοις λεγομένοις, ζητήσονται δὲ τὴν ἀληθῆ καὶ ὑπὸ πλάσμα-
τος ἐκείνου τῶν μύθων αἰσισσομένην διάνοιαν, εἰ μὴ τυχόνει ἡλι-
θῶς ἀκαίμενοι τὰς ψυχὰς. πῶς καὶ ἀνθρωποειδῆ τὰ ἐξ ὕλης
καὶ τῆς εἴτε τῶν ἐμφανῶν εἴτε, ὡς ὁ ἀληθὴς λόγος, τῶν νοητῶν
καὶ τῶν ὑπὲρ τούτων κρυφίων αἰτιῶν λεγόμενα τὴν γένεσιν ἔχειν;
τίς δὲ ἀφαιρέσει καὶ τὸ φαινομένον ἀφαιρὲν αἰδοῦν ὕψους καὶ τούτων
ἐκείνων, καὶ τῆς Ἀφροδίτης ἐξ αὐτῶν εἰς τὴν θάλασσαν ῥιπθέν-
τος γένεσιν, παιδῶν δὲ καταπύσεις καὶ αὐτῶν ἐμέτους, καὶ ὅσα τοῖς
ἐκείνοις ἐπιβοηθῶντες ὅπως ἀπεμφαίνοντα πλάττουσιν οἱ
ἄλλοι; πῶς δὲ τὰς ἐπὶ θεῶν λεγόμενας μίξεις ὅτι παραπλησίας τῇ
τῷ ὕψους πρὸς τὴν γῆν μυθευομένην μίξιν νοήσομεν; ἀλλ' ἐπὶ ἀνέλ-
κτως ὅθεν εἰς ταῦτα ἐξέβημεν φειδοῦ τῶν παιδαρίων, τῶν ἰσο-
ῦς ἡμεῶν τῶν μύθους καὶ ὅτι συνέντων τὸ ἀνευ δυνάμεως αἰ-
σθησάμενοι εἶσι.

Σ. 200 β. ἐπ' ἐνὶ μὲν καὶ διακρίνει καὶ τὴν χρόνον ἢ δύν-
αμιν τῆς ἐνέργειας, καὶ ὅτι πάντως ἔχει αὐτὴν ἐπεγομένην, ὥστε
ἐπὶ τῶν ἐν γένεσι. ὅτι ἐπειδὴ ἐμβρυον δυνάμει ὁ ἄνθρωπος, ἥδη

ἀνάγκη αὐτὸ καὶ τελεσφορῶν γενέσθαι κατ' ἐνέργειαν ἄνθρωπον.
δηλοῦται δὲ τὰ ἀμβλισκανόμενα τῶν ἐμβρυῶν. ἐκείνη δὲ ἔχουσιν
ἐν τοῖς ὅτι τὰς τὰς καὶ μόνον ὕψους τὴν δύναμιν καὶ μηδέ-
ποτε ἀχθῆναι εἰς ἐνέργειαν δυνάμενα, ὡς ἡ ἐπ' ἀπειρον τομὴ τῶν
συνεχῶν καὶ ἡ τῷ ἀριθμῷ αὐξήσεως. ἐνέργεια μὴ ὅτι ὑπέσπετο γένοιτο
ἂν τι αὐτῶν ἀπειρον, ὅτι μέντοι ἐπιλείπει ἐν αὐτοῖς ἡ πρόοδος ἢ τῆς
διαίρεσως ἢ τῆς αὐξήσεως.

Σ. 201 β. συμπληρῶν μὴ ἡ διδασκαλία τῶν ἐξ ἀρχῆς 23
ἡμῶν ἀπληρομένην τεττάρων τῷ βιβλίῳ κεφαλαίων, καὶ τὸ περὶ 27.
Ἑρμηνείας, ὡς ἐμοὶ φαίνεται, τὸ προσήκον ἀπειλήφει πέρας. τὰ ὅτι
ἐφεξῆς ὑποπτεύω ἥτοι μὴ εἶναι γνήσια τῷ Ἀριστοτέλει (*) ἀλλὰ
προσθεθεῖς ὑπὸ τινος τῶν μετ' αὐτόν, ἀποβλέπων πρὸς τὸ πανταχῶ
τῶν αὐτῷ συγγραμμάτων φαίνεσθαι τὴν φιλόσοφον τὰ ἐναντία
δοξάζοντα τοῖς διὰ τούτων λεγομένοις, ἢ γεγράφθαι μὴ ὑπ' αὐτῷ,
γυμνάσαι δὲ μόνον βυληθέντος τὸς ἐντυγχάνοντας πρὸς τὴν ἐπι-
κρίσιν τῶν πιθανῶς μὴ ὅτι μέντοι ἀληθῶς λεγομένων λόγων, καὶ
παραπλησία ποιῶντος τῷ παραδύναντι τὸς ἀναρῶν δοκῶντας τὴν κί-
νησιν δυσελέγκτους λόγους, ὅπερ ἴσμεν ὅτι καὶ περὶ τῶν πρὸς τι δια-
λεγόμενος ἐν Κατηγορίαις πεποίηκε (c. 10), δι' ὧν ἐπεχείρει κα-
τασκευάζειν ὡς ὅτι πάντως ἅμα τῇ φύσει τὰ πρὸς τι, ἀλλὰ προη-
γεῖται τῆς μὴ αἰσθήσεως τὸ αἰσθῆναι τῆς δ' ἐπιστήμης τὸ ἐπιστητόν,
καὶ ταῦτα διὰ βραχέων ἐν τῷ δευτέρῳ τῆς Φυσικῆς Ἀκροάσεως
(c. 8) σαφῶς τε ἅμα καὶ ἀκριβῶς τὸ περὶ τῷ συνυπάρχειν τὰ
πρὸς τι θεωρήματα διαρθρώσας, καὶ τῆς λύσεως τῶν εἰρημένων ἐν
Κατηγορίαις παραχῶν ἡμῶν τὰς ἀφορμὰς. διὸ καὶ τὴν φιλόσοφον
Πορφύριον ὑπολαμβάνω παραιτήσασθαι τὴν ἐξήγησιν τούτου τῷ θεω-
ρήματος. εἰ δὲ οὐ καὶ ἡμᾶς εἰξαντας τῇ συνηθείᾳ καὶ ταῦτα ὡς
ἐστυδιασμένα τῷ Ἀριστοτέλει φροντίδος τινὸς ἀεῶσαι, ῥητέον ὅτι
προτίθει δια τούτων ἐπισκεψάμεθα τι θεωρήματα προσήκον τῇ προ-
θέσει τῆς προκειμένης πραγματείας. ὅσης καὶ καταφάσεως τινος
ἀληθῆς, οἷον τῆς Σωκράτης δικαίως ἐστίν, καὶ ταύτην δύο ψευδῶν
προτάσεων μαχομένων, τῆς τε ἀποφάσεως αὐτῆς τῆς Σωκράτης
δικαίως ὅτι ἐστίν, καὶ τῆς καὶ τῷ αὐτῷ ὑποκειμένην τὸ ἐναντίον τῷ ἐξ
ἀρχῆς κατηγορηθέντι καταφασκεύσεως, οἷον τῆς λεγόμενης Σωκρά-
της ἀδικίας ἐστίν, ἐπιζητεῖ ποτέραν τῶν ψευδῶν μάλλον μάχεσθαι
ῥητέον τῇ ἀληθείᾳ, πότερον τὴν ἀπόφασιν ἢ τὴν τῷ ἐναντίον κατα-
φασιν, καὶ ἀποφαίνει σφοδρότερον εἶναι τὴν μάχην τῆς ἀποφά-
σεως πρὸς τὴν καταφασιν ἢ περὶ τῆς τῷ ἐναντίον καταφάσεως, καὶ
εἰ ψευδὴς μὴ ἢ ἐξ ἀρχῆς καταφασίς εἴη, αἱ δὲ μαχομένης πρὸς

(*) Leo Magenti. ἐξ ὧν ὁρμώμενοι τινος λέγουσι μὴ τῷ Ἀριστοτέλει
εἶναι ποίημα τὸ πέμπτον τμήμα. ἐν γὰρ τῇ Φυσικῇ Ἀκροάσει καὶ ἐν τοῖς
Τοπικοῖς τὴν κατάφασιν τὴν ἐναντίαν ἔχουσαν φωνήν, ταύτην λέγει ἐναντίαν
τῇ ἀληθείᾳ κατάφασιν. ἀλλὰ καὶ ἐν ταῖς δέκα Κατηγορίαις ἐν τῇ τέλει τῆς
διδασκαλίας τῶν ἀντικειμένων ῥητῶς ὕψους λέγει "τῷ γὰρ ὕψους Σωκρά-
την τὸ ἰσοῦς Σωκράτην ἐναντίον ἐστίν." πῶς ὅτι τὰ πάντα ἐν τῷ πέμπτῳ τμή-
ματι διδάσκει καὶ ὅτι συμφωνεῖ ταῖς ἄλλαις αὐτῷ πραγματεῖαις αἰς εἴκοτον;
ἄλλως τε καὶ τὰ ἐπιχειρήματα δι' ὧν τὸτο κατασκευάζει, σαφῶς εἰσι καὶ
εὐανάγκιστα.

ταύτην ἀληθεύουσιν, ὡσαύτως. διὰ καὶ αὐτὰς ἀμφοτέρωθεν ἐν τῷ προβλήματι τέθεικεν ὡς ὕδεν διαφέροντα, ποτὲ μὲν λέγων ποία δόξα ἀληθὴς ψευδεὶ δόξῃ ἐναντία, ποτὲ δὲ ποτέρω δὴ τῶν ψευδῶν ἐναντία τῇ ἀληθείᾳ. τὸ αὐτὸ δὲ ἀποφαίνει καὶ περὶ τῆς ἀντιθέσεως τῶν καθόλου προτάσεων, αἷς ἐναντίας προσγορευόμεναι· διὸ καὶ δοκεῖ 5 ἀναγκαίως κινεῖν τὸ προκείμενον θεωρήματα, διδάσκων ὅτι ὁ μὲν αὐτὰς ἤξευμεν ἐναντίας καλεῖν. καὶ νῦν μὲν τῶν εἰρημένων μόνων ἀντιθέσεων πεποιθὲν μνείαν, πρὸς δὲ τῷ τέλει μνημονεύει καὶ τῆς τῶν καθόλου πρὸς τὰς κατὰ μέρος ἀντιθέσεως, ὥστε εἶναι τὸ προκείμενον εἰς τὴν ἀπόδειξιν ὅτι ἡ τῆς ἀποφάσεως πρὸς τὴν κατάφασιν 10 μάχη, τῆς τε ἐναντίας, ἐφ' ὧν δυνατὴν ἐναντίαν εἶναι τῇ καταφάσει ἀπόφασιν, καὶ ἐπὶ πάντων τῆς ἀντιφαστικῆς πρὸς αὐτὴν μερίζονα ἔχει διάφασιν πρὸς ἀλλήλας τῶν ἐναντίων καταφάσεων διαφορὰς. ὅτι δὲ εἰκότως ἔτε τὰς ἀπροσδιορίστους ἐν τούτοις ἔτε τὰς ὑπεναντίας παρέλαβε, διὰ τῶν ἐξῆς καὶ καιρὸν ἐπιδείξομεν... 15 ὁ μὲντοι μέγας Σουριανὸς ἄριστα καὶ θεωρητικώτατα ταύτην τῇ ζητήσει διήγησε, τὰ τε πράγματα ὅπως ἔχει φύσεως καὶ τῆς πρὸς ἀλλήλας διαφάσεως μάλα ἐναργῶς ἐπιδεικνύς, καὶ τὰς κοινὰς ἡμῶν καὶ αὐτοφύει ἐννοίας συμφώνους τοῖς λεγομένοις ἀποφαίνων, καὶ τῶν ἐπιχειρημάτων ἕκαστον αὐτὸ καθ' αὐτὸ βασανίζων καὶ διηρθρωμένως διδάσκων τί τε ὁρθῶς καὶ τί πιθανῶς μὲν ὁ μὲντοι ἀκριβῶς ἐν αὐτοῖς παραδίδωσι, καὶ ἐπὶ πᾶσι τὸν τε θεώτατον Πλάτωνα μάρτυρα παραφέρων ἐν τῷ Σοφιστῇ (p. 237 sqq.) ἀποφανόμενον τὴν ἀπόφασιν ἕτερον μὲν τι τῆς καταφάσεως σημαίνειν, ὁ μὲν ἐναντίον πρὸς αὐτήν, διότι ἐν μὲν ἐν ἐναντίον (ὁ καὶ ἀδικος ἡ 25 φύσις, ὥστε πλείονα ἐν ποιῆσαι πολέμια), ἡ δὲ τῷ μεγάλῳ ἀποφασίς, ὅπερ ἐν Σοφιστῇ λέγεται, καθ' ἣν τὸ ὁ μέγα λέγομεν, ὕδεν μᾶλλον τὸ σμικρὸν ἢ τὸ ἴσον δηλοῖ (διὸ καὶ ἐν τῷ ἔκτῳ τῆς Πολιτείας p. 491) πλείονος ἐπιμελείας δεῖξαι λέγων τὰς ἐρρωμενεζέρας φύσεις πρὸς τὸ μὴ διαφθαρήναι τῶν σμικροτέρων, καὶ ἀποδίδως τούτῳ τὴν αἰτίαν, ἀγαθῷ γὰρ φησὶ κακὸν ἐναντιώτερον ἢ τῷ μὴ ἀγαθῷ, τῷ τῷ λοιπῷ τῶν ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως τῷ κακῷ 30 σημανομένων, εἰ καὶ παρὲν τούτῳ ὡς ἐναργὲς καὶ εἰληπτὸν τὸ μὴ ἀγαθὸν ἀντὶ τῷ μῆτε κακῷ μῆτε ἀγαθῷ, καὶ αὐτὸ μὲντοι τὸ Ἄριστοτέλης τῇ τελειοτέρᾳ παραδόσει τῇ ἐν τῷ δεκάτῳ τῆς θεολογικῆς πραγματείας (Metaph. 10 4) πείθεσθαι ἡμᾶς δεῖν, πλείστην εἶναι διάφασιν τῷ ἐναντίῳ πρὸς τὸ ἐναντίον ἀλλ' ὁ τῆς ἀποφάσεως πρὸς τὴν κατάφασιν ἀποφανομένη, δι' ὧν φησὶν ἔπειτα δὲ διαφέρειν ἐνδόχῃ 35 ἀλλήλων τὰ διαφέροντα πλείον καὶ ἑλαττον, ἔστι τις καὶ μεγίστη διαφορὰ, καὶ ταύτην λέγων ἐναντιώσων καὶ ὅσα ἐξῆς τούτοις ἐπιφέρει, κατασκευάζων ὁ καθάπερ ἐνταῦθα λογιώτερον ὑπὲρ τῷ γυνάσκειν τὴν ἡμετέραν ὡς εἶρη) διάνοιαν, ἀλλ' ἐπ' αὐτῶν ὄντων τῶν πραγμάτων, ὅτι ἡ τῶν ἐναντίων διαφορὰ μεγίστη τῶν ἄλλων καὶ διὰ τούτῳ τελεία καὶ ὕδεν ἔχουσα ἐξωτέρω αὐτῆς δυνάμενον πεσεῖν. ἔτω δὲ καὶ ἐν Κατηγορίαις τὸ ὁ δίκαιος καὶ τὸ ὁ ἀδικος μέσον ἔφατο 40 εἶναι τὸ δίκαιον καὶ τὸ ἀδικόν, ἐναντίων ὄντων καὶ τὴν πλείστην ἀλλήλων διάφασιν ἀφεςπρότων, ὁ καὶ τοῖς ἄλλοις πᾶσιν ἐναντίοις ὑπάρχειν ἔφη καὶ τὸ ἀποδοδόμενον αὐτῶν ὁρισμὸν ἐν τῷ συγγράμματι

τῶν Κατηγοριῶν. καὶ ἐν ταῖς φυσικαῖς μέντοι πάσαις πραγματεῖαις γίγνεσθαι ἀποφαίνει τὰ ἐναντία ἐκ τῶν ἐναντίων ἄτε πλεονάζον ἀπ' αὐτῶν διασπρότων καὶ ὄντων ὁρισμένων, καὶ εἰ ποτε γίνεσθαι ἐκ τῶν μεταξὺ καιμένων, καὶ ἀπλῶς μὲν ὑπὸ τῆς τῷ γιγνομένου ἀποφάσεως πᾶσι δὲ ὑπὸ τῆς τῷ ἐναντίῳ πρὸς αὐτὸν καταφάσεως δηλομένων, οἷον τὸ λευκὸν ἐκ τῷ φαιῷ, ἀπλῶς μὲν ὄντος ὁ λευκὸς πᾶσι δὲ μέλανος, γίγνεσθαι φησὶν αὐτὰ ἐξ ἐκείνων, ὁ καθ' ὃ ἐκεῖνα σημαίνει ἀπλῶς ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως τῷ γιγνομένῳ, ἀλλὰ καθ' ὃ πᾶσι τῷ ἐναντίῳ μετέχουσιν, ὡς ἀν τῆς ἀποφάσεως ὁ παρεχόμενος καθ' αὐτὴν τὴν παντελῆ πρὸς τὴν κατάφασιν διαφορὰν. καὶ αὐτόθεν μὲντοι συμφώνως τοῖς ἐν Σοφιστῇ παρὰ Πλάτωνος εἰρημένους ἀποφαίνει, μὴ εἶναι τῷ ὄντι τὸ μὴ ὄν ἐναντίον περὶ τῶν ἐναντίων κινήσεων καὶ μεταβολῶν ἐν τῷ πέμπτῳ τῆς Φυσικῆς Ἀκροάσεως (c. 5) διορίζοντος. συνάδει δὲ τούτοις καὶ τὸ προύμουν τῆς Τοποιῆς 5 πραγματείας, ὑπεναντία προσγορευτὸν τὰ ἀντιφαστικῶς ἀλλήλας ἀντικείμενα ὡς ὁ τελείαν τὴν πρὸς ἀλλήλα ἐναντιώσων ἔχοντα. ἦν μὲν ὅν αὐτάρκες τοῖς ἐπιστάντων δυναμένοις πρὸς τὴν ἐπικρίσιν τῆς περὶ τούτων ἀληθείας τὸ ἐντυγχάνειν τοῖς εἰς ταῦτα παρὰ τῷ θεοσπεσίῳ ἐκείνῳ ἀνδρὶ γεγραμμένοις· ἀλλ' ἐπεὶ μόνον τὴν περὶ τούτων ἐπίσκεψιν προθέμενος γράφειν ὁ καταγίνεσθαι περὶ τῆς λέξεως αὐτῆς σαφῆναι, ὥστε ἀποπληῆσαι καὶ τὸν πολὺν ἀκροατὴν, πειρασμέθω μὲν ἡμεῖς καὶ τούτῳ τῷ θεωρήματι καὶ τὸν αὐτὸν τοῖς προλαβούσι τύπον ποιήσας τὴν ἐξηγήσων, ἐν μὲντοι ταῖς ἐπιστάσεσιν ὕδεν ἔχοντες πλέον ἐπινοεῖν τῶν παρ' ἐκείνῳ τεθεωρημένων ὁ παραιτησόμεθα καὶ ἐπ' αὐτῶν ἐνίστα τῶν λέξεων τὰ τῷ ἀνδρὶ ἐκείνῳ γράφειν.

f. 205 b. τῆς δὲ λέξεως τῆς "εἰ καὶ τὰ μὲν ἐν τῇ φωνῇ" ἀντὶ τῷ εἰ δὴ εἶρη) ὁ καὶ προειρημένον τινὲς αἰτίαν ἀποδίδωσιν, ἵνα καὶ χώραν ἔχη ὁ αἰτιολογικὸς σύνδεσμος, ἀλλὰ τὴν μέθοδον ὑφῆγε τὴν καθ' ἣν κρινόμεν τὰς μάλα μαχομένας προτάσεις ἀπὸ τῶν αἰτίων αὐτῶν ὁρμώμενοι. τὸ δὲ ἐπὶ τέλει τῆς ῥήσεως εἰρημένον, τὸ "καὶ εἰ ἔστι μία καθ' ὅποτέρω ἡ ἐναντία," τοιαύτην ἔχει διάνοιαν. ἔστι δόξα περὶ τινος τῶν ἀγαθῶν, οἷον σωφροσύνης, αὐτὴ τούτῳ ἀποφανομένη ὅτι ἔστιν ἀγαθόν, ἀλλὰ ὁ δὲ ἡ λέγουσα ὅτι ἔστι ἀγαθόν, τρίτη δὲ ἡ λέγουσα ὅτι ἔστι κακόν. συμβαίνειν ὅν φησὶ τῇ τε ἀπόφασιν τὴν λέγουσαν ἡ σωφροσύνη ἀγαθὸν ὅτι ἔστι, καὶ τὴν τῷ ἐναντίῳ κατάφασιν τὴν λέγουσαν ἡ σωφροσύνη κακόν ἔστι, ποτὲ μὲν διαφωνεῖν ποτὲ δὲ συντρέχειν ἀλλήλας. ἐπεὶ καὶ τῶν ἐναντίων τὰ μὲν εἰσιν ἕμμεσα τὰ δὲ ἄμμεσα, εἰ μὲν τῶν ἑμμέσων ἐναντίων εἴη τὰ κατηγορέμενα, ὅτι ἀν ἀκολουθήσῃ τῇ ἀποφάσει ἡ τῷ ἐναντίῳ κατάφασις (ὁ καὶ τὸ ὁ λευκὸν ἢ δὴ ἀνάγκη εἶναι μέλαν), εἰ δὲ τῶν ἄμμέσων ταυτὴν σημαίνουσιν ἡ τε ἀπόφασις καὶ ἡ τῷ ἐναντίῳ κατάφασις ὅταν ἀποφαίνωνται περὶ τινος τῶν πεφικνῶτων δέχεσθαι τὴν ἐναντιώσων ὥσπερ καὶ τὸ περιττὸν εὐθὺς ὅτι ἄρτιον, ἔτω τὸ ὅτι ἄρτιον ἀνάγκη περὶ τὸν εἶναι. ἐφ' ὧν ὅν συντρέχουσιν ἡ τε ἀπόφασις καὶ ἡ τῷ ἐναντίῳ κατάφασις, ἐκείνῳ μὲν δυνατὸν ὡς ἐπὶ διαφορῶν ζητεῖν ποτέρω αὐτῶ ἐστὶν ἡ μᾶλλον μαχομένη πρὸς τὴν ἐξ ἀρχῆς κατάφασιν· εἰσὶ καὶ ἄμφω τρόπον τινὰ μία τῇ δυνάμει· ἀξιοῖ δὲ ζητεῖν αὐτὴ ἡ μία

ἐξ τῆς δύναμιν, καὶ τί μᾶλλον μάχεσθαι τῇ ἐξ ἀρχῆς καταφάσκει, πότερον καθ' ὃ ἀποφάσκει τὸ ὑπάρχον ἢ καθ' ὃ καταφάσκει τὸ μὴ ὑπάρχον. οἷον πρὸς τὴν λέγουσαν πρότασιν "ὃ τρία ἄρτιος ἐστὶ" μάχεσθαι ἢ τε λέγουσα ὃ τρία ἄρτιος ἔχει καὶ ἢ λέγουσα ὃ τρία ἄρτιος ἐστὶ, τὸ αὐτὸ σημαίνεισαι ἀμφω· ζητεῖ ὅτι ἐν ἄρτιον 5 πῶς καὶ περιττὸν καὶ τί μᾶλλον μάχεσθαι πρὸς τὸ ἄρτιον, πότερον καθ' ὃ ἔστι ἄρτιον ἢ καθ' ὃ περιττόν.

Ε. 206 β. τὴν ἐννοιαν αὐτὴν ἀφ' ἧς ὁρμῶνται οἱ λέγοντες ἐν τῷ περὶ τῶν ἐναντίων δόξαι τὴν σφοδροτάτην θεωρεῖσθαι τῶν κριτάσεων μάχην, βύλεται πρῶτον διαβαλεῖν ὃ ἀντιδικεῖν πρὸς 10 τὴν περὶ τῶν λόγων, καὶ φησὶ μὴ εἶναι ὑγιὲς τῶν ἐναντίων δοξάζειν κριτάριον τὸ περὶ ἐναντίων ἀποφαίνεσθαι πραγμάτων· τὴν γὰρ δοξάζουσαν ἔστι ἡ σωφροσύνη ἀγαθὸν καὶ τὴν ὅτι ἡ ἀκαλοσύνη κατὰ ἀποφαίνεσθαι μὴ περὶ ἐναντίων τῶν τε ὑποκειμένων καὶ τῶν κατηγορουμένων, ὃ μέντοι ἀλλήλαις ἐναντίας εἶναι, διότι αὐτὴν 15 αἷμα τυγχάνουσιν ἀληθεῖς, αἱ δὲ ἐναντία ὑδέποτε συναληθεύουσιν (ὡς γὰρ τὰ ἐναντία συνυπάρχειν ἀδύνατον)· ἀλλὰ μᾶλλον κριτὰς δὲ ἐν ἐναντίας δόξαι καὶ τὸ ἐναντίως περὶ τῶν αὐτῶν ἀποφαίνεσθαι πραγμάτων, ὡς περ ἔχουσιν ἢ τε κατάφασιν καὶ ἢ ἀπόφασιν, ὡς διὰ τῶν ἐξῆς ἐπιχειρημάτων κατασκευάσαι πειράσει. 20 τὸ δὲ "εἴτε πλείους εἴτε μία ἐστὶν" εἰρησὶ περὶ τῶν τὸ ἀγαθὸν ἀγαθὸν καὶ τὸ κακὸν κακὸν εἶναι λεγουσῶν, διότι πλείους μὲν εἰσιν ὡς ἀσφαλεῖς χωρῆσαι τοῖς τε ὑποκειμένοις καὶ τοῖς κατηγορουμένοις, δόξαι δ' αὖ καὶ μία εἶναι, ὃ μόνον καὶ τὸ συναληθεύειν ἀλλὰ καὶ ὡς ἐπὶ μᾶλλον προσαναγόμεναι ζωῆς τε καὶ διαθέσεως. ῥητέον δὲ πρὸς 25 τὴν ἐν τῷ περὶ τῶν ἐναντίων καταφάσεων μάχην κριτῶν τῆς ἀποφατικῆς ὃ φησὶν ταύτας ἐναντίας εἶναι δόξαι, τὰς περὶ ἐναντίας ἀπλῶς πραγμάτων ἀποφανομένας· ὃ γὰρ δὴ καὶ τὰς περὶ τῶν ἐναντίων τὰ ἐναντία φασκεύσας, ἀλλὰ τὰς περὶ τῶν αὐτῶν τὰ ἐναντία δοξάζουσας· αὐτὴν γὰρ αἱ τῶν ὄντων ἐναντίας δοξάζουσιν.

Ε. 207. δευτέρον μὲν τὸτο ἐπιχείρημα παραδίδοται πρὸς τὸ πειράσειν ἡμῶν πρόβλημα, παραβάλλον λοιπὸν τὴν ἀντίφασιν πρὸς τὴν τῶν ἐναντίων καταφάσεων ἀντίθεσιν, πρόεισι δὲ τὸτον τὸν τρόπον. ἐπειδὴ βυλάμεθα εὐρεῖν πόσα τῶν ψευδῶν δοξῶν ἐστὶν ἡ μάχης ἐναντία τῇ ἀληθεί, χωρῆμενος ἐναργεῖ ἀξιωματικῶν τῶν ἐν 35 ἐν ἐναντίον εἶναι, συλλογιζέσθαι ὅτι ἡ ἀπόφασιν ἐστὶν ἡ μάχης πολεμία πρὸς τὴν κατάφασιν. ἐπεὶ γὰρ ἀπειροὶ εἰσι, φησὶν, αἱ τε ψευδεῖς καταφάσεις αἱ μαχόμεναι πρὸς αὐτὴν καὶ αἱ ψευδεῖς ἀποφάσεις, αἱ μὲν λέγουσαι τὰ μὴ ὑπάρχοντα ὑπάρχειν, αἱ δὲ τὰ ὑπάρχοντα μὴ ὑπάρχειν, οἷον πρὸς τὴν λέγουσαν τὸ ἀγαθὸν ἀγαθὸν 40 καταφάσιν μάχουσι καταφάσεις μὲν αἱ λέγουσαι τὸ ἀγαθὸν φησὶν, τὸ ἀγαθὸν κακόν, τὸ ἀγαθὸν βλαβερὸν, ἀποφάσεις δὲ αἱ λέγουσαι τὸ ἀγαθὸν ὅχι αἰρετόν, τὸ ἀγαθὸν ὅχι ὠφέλιμον, τὸ ἀγαθὸν ὅχι ζηλωτόν, καὶ ὅτι μᾶλλον ἄλλην ἄλλης ψεύδεσθαι ἀνέχεται, τῶν μὲν ὑδεμίαν ἐναντίαν χρὴ λέγειν τῇ τὸ ἀγαθὸν ὅχι αἰρετόν· ἀόριστοι γὰρ ἀμφότεραι αὐτὴν καὶ ἀπειροὶ, ἐν δὲ ἐν ἐναντίον καὶ ὠρισμένον ὠρισμένον. τῶν ὅντων καὶ χωρῆμενος τὴν 45 ἐναντίαν καὶ ὠρισμένον μαχομένην εὐρήσομεν; τῇ ἀρχῇ, φησὶ,

καὶ οἷον εἰρήνη τῆς ἀπάτης· μία γὰρ ὁμολογημένης αὐτῇ καὶ ὠρισμένη. ἀπατώμεθα μὲν γὰρ τὸ ἀγαθὸν καὶ βλαβερὸν ἢ κακὸν καὶ ὅχι ὠφέλιμον ἢ ὅχι ζηλωτόν ὑπολαμβάνοντες, ἀλλὰ πάντων τῶν ἀρχῇ μία τὸ νομαθῆναι αὐτὸ μὴ ἀγαθόν. ταύτην δὲ τὴν τῆς ἀπάτης ἀρχήν, ἥτις ἐστὶ, παραστήσαι ἡμῶν βυλάμενος ἔφατο εἶναι αὐτὴν ἐξ ἧς ἡ γένεσις, τὴν δὲ γένεσιν ἐκ τῶν ἀντικειμένων εἶναι, 5 τυτέστιν ἐκ τῶν οἰκείων τοῖς γνωμομένοις φησὶν καὶ ἀποφάσεων· τό τε γὰρ λευκὸν ἐξ ὃ λευκὸν γίνεσθαι λευκόν, καὶ ὃ ἀνθρώπος ἐξ ὃ ἀνθρώπου, καὶ ἐπὶ πάντων ἀπλῶς τῶν γινωσκομένων ὡσαύτως. ὡς καὶ ἡ ἀπάτη, φησὶ, περὶ ταῦτα καὶ ἡ ὠρισμένη ἐναντίωσις, καὶ διὰ ταῦτα ἡ κυριωτάτη μάχη.

Ε. 208 β. ἐν τῷ τῷ τρίτῳ ἐπιχειρήματι τὰ ἐναντία λαβὼν 23 αὐτὴν κατηγορούμενα, οἷον τῶν ἀγαθῶν τῶν αὐτῶν τε πόλιν καὶ 15 ἀγαθὸν καὶ τὸ κακόν, καταφατικῶς τε καὶ ἀποφατικῶς, ὡς διὰ ταῦτα τέτταρας γίνεσθαι προτάσεις, δύο μὲν ἀληθεῖς, τὴν τὸ ἀγαθὸν ἀγαθὸν λέγουσαν καὶ τὴν τὸ ἀγαθὸν ὃ κακόν, τὰς δὲ λοιπὰς ψευδεῖς, αἱ καὶ πρόκεινται παραβαλεῖν πρὸς ἀλλήλας, τὴν τὸ ἀγαθὸν ὃ κακὸν καὶ τὴν τὸ ἀγαθὸν κακόν, ἐκ τῶν καὶ τὰς ἀληθεῖς πειράσει συλλογιζέσθαι τὸ καὶ τὰς ψευδεῖς. ἐπεὶ γὰρ ἐστὶ τῶν ἀληθῶν, φησὶν, ἡ μὲν καθ' αὐτὴν ἀληθὴς ἡ δὲ καὶ συμβεβηκός, καθ' αὐτὴν μὲν ἡ λέγουσα τὸ ἀγαθὸν ἀγαθόν, καὶ συμβεβηκός δὲ ἡ λέγουσα τὸ ἀγαθὸν ὃ κακόν, ὅτι ἐκ αὐτῶν αὐτὴν τίθησι τὸ ἀγαθὸν ἀλλ' ἀναίρεται μόνον τὸ ἀντικείμενον, κυριώτερον εἰπὼν αὖ ὅτι ἐστὶ δι' ἄλλο ἀληθὴς, εἰπὼν ὅτι καὶ συμβεβηκός, ἐπεὶ μὴ τῷ ἀναίρεται τὸ τυχόν τῶν παρὰ τὸ ἀγαθὸν ἔχει τὸ ἀληθεύειν, ἀλλὰ πῦρ καὶ μάχεσθαι 25 πρὸς τὸ ὠρισμένον αὐτῷ πολέμιον. μάχεσθαι δὲ τῇ μὲν καθ' αὐτὴν ἀληθεί ἡ λέγουσα τὸ ἀγαθὸν ὃ κακόν, τῇ δὲ καὶ συμβεβηκός, ὡς αὐτὸς φησιν, ἀληθεῖ ἡ λέγουσα τὸ ἀγαθὸν κακόν· ἡ δὲ τὴν καθ' αὐτὴν ἀληθεί ἀναίρεται καθ' αὐτὴν ψεύδεται, καὶ ἡ τὴν καὶ συμβεβηκός ἀληθεί ἀναίρεται καὶ συμβεβηκός ψεύδεται. καθ' αὐτὴν μὲν γὰρ ψεύδεται ἡ λέγουσα τὸ ἀγαθὸν ὃ κακόν, καὶ συμβεβηκός δὲ ἡ λέγουσα τὸ ἀγαθὸν κακόν. ἡ δὲ καθ' αὐτὴν ψευδομένη μᾶλλον ψεύδεται τῆς καὶ συμβεβηκός, ὡς περ καὶ ἡ καθ' αὐτὴν ἀληθεύουσα μᾶλλον ἐστὶν ἀληθὴς τῆς καὶ συμβεβηκός, ὅτε τὴν ὕψιν αὐτὴν τῷ πράγματι ἐκφαίνουσα. ἡ δὲ μᾶλλον ψευδὴς πλέον διέστηκεν ἀπὸ τῆς ἀληθὴς ἢ περ ἡ ἡττον ψευδὴς, καὶ διὰ τὸτο μᾶλλον μάχεσθαι 30 πρὸς αὐτήν· μᾶλλον ἄρα μάχεσθαι πρὸς τὴν ἀληθὴν κατάφασιν ἢ ἀπόφασιν αὐτῆς ἢ περ ἡ ψευδὴς κατάφασιν, ὅπερ πρόκειται δεῖξαι. τῶν ὅντων ἐν πάντοις δριμύτως εἰλημμένον ἐκείνῳ φαμεν ἐπιστάσεως ἄξιον, ὅτι τὴν λέγουσαν τὸ ἀγαθὸν κακόν ἀξιῶ ψεύδεσθαι διὰ τὸ ἀναίρεται τὴν λέγουσαν τὸ ἀγαθὸν ὃ κακόν, καὶ διὰ τὸτο καὶ συμβεβηκός ψεύδεσθαι, ὡς διὰ τὴν ἀναίρεται τῆς καὶ συμβεβηκός ἀληθεύσεως ψευδομένην... ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὅτι μνημὸς ἴσως ἔξαι ταὶ ληρημάτια, ἐπὶ δὲ τὰ ἐξῆς ἴωμεν.

Ε. 210 β. ἡ τέταρτη ἐπιχειρήσις διὰ βραχέων εἰρημένη 23 αὐτὴν ἔχει διανοίαν. ἀπλῇ, φησὶν, ἐστὶ δόξα καθ' ἣν ὃ ἀναγ- 25 καζόμεθα ἕτερον τι προσεπινοεῖν, ὅχι ἀπλῇ δὲ καθ' ἣν ἀνάγκη καὶ ἕτερον τι δοξάζειν. ὅτι ἐστὶν ἀπλῇ μὲν δόξα ἡ τὸ ἀγαθὸν ἀγαθόν

εἶναι ἀποφαινομένη, καθάπερ ἡ δοξάζουσα αὐτὴ μὴ εἶναι ἀγαθόν·
 ὃ ἂν ἀνάγκη καθ' ὅποτεραν αὐτῶν ἑτέραν τινα εἰσάγεας δόξαν·
 ὃ ἂν ἀπλῆ δὲ ἡ τὸ ἀγαθὸν κακὸν εἶναι δοξάζουσα· ταύτη ἂν ἀνάγκη
 καὶ ἑτέραν συνεισφέρειας δόξαν, τὴν λέγουσαν αὐτὴ μὴ εἶναι ἀγαθόν.
 εἰ τοίνυν χρὴ τῇ ἀπλῇ δόξῃ τὴν ἀπλὴν ἀντιτιθέναι καὶ μὴ τὴν συμ-
 5 πεπλεγμένην, τὴν ἄρα ἀπόφασιν ἀντικεινῶς τῇ καταφάσει φήσο-
 μεν, ἀλλ' ὅχι τὴν τῷ ἐναντίῳ κατάφασιν. λύσομεν δὲ καὶ ταῦτα
 λέγοντες ὅτι δι' αὐτὸ τῷτο πλείστον διέσκει τῆς τὸ ἀγαθὸν ὅτι ἀγα-
 θὸν λεγόντης ἡ λέγουσα αὐτὴ εἶναι κακόν, ὅτι διὰ τῷ ὅτι ἀγαθὸν
 δόξουσα κατήτησεν ἐπὶ τὸ ἔχρατον· πρώτη ἂν ἔξοδος ἀπὸ τῷ
 ἀγαθῷ τὸ ὅτι ἀγαθόν, ἔχρατὸν δὲ ἀπόπτωσις τὸ κακόν, ὥστε ἡ τῷτο
 καταφάσκουσα μᾶλλον ἡναντίω ἂν καὶ τὴν ἀπόφασιν τῷ ἀγαθῷ
 περιέχουσα. μήποτε δὲ καὶ ἡ ἀπόφασις τῷ ἀγαθῷ συμπεπληκεῖ;
 πᾶσα ἂν ἀνάγκη τὸ ὅτι ἀγαθόν, εἰ ἐπὶ τῶν ὄντων τᾶττοιτο, καὶ ἄλλο
 τι εἶναι, ἀλλ' ἀόριστον. ὥστε ὅδε ταύτῃ ἐναντίον ἂν εἴη· ἐν τῷ ἐπὶ
 15 ἐναντίον καὶ ὠρισμένον ὠρισμένῳ. τὸ δὲ ἴσως ἦτοι αὐτὴ τῷ
 ὁμοίως πρόσκειται (τῆς ἂν αὐτῆς ἐξὶ διανοίας τὸ ἀγαθὸν κακόν τε καὶ
 ὅτι ἀγαθὸν λέγειν), ἢ ἐνδείξει ἔχει τῷ ταύτῃ τὴν ἐπιχείρησιν πι-
 θανὴν μὴ εἶναι, ὃ μὴ ἀναγκαῖον.

23b f. 211 b. ἀσαφὴς μὴ ἡ ταύτης τῆς πέμπτης ἐπιχειρήσεως 20
 27. διανοία τε καὶ λέξις, ἀξίως ἡμᾶς προσέχειν ποτέρα τῶν παρα-
 βαλλομένων πρὸς ἀλλήλας προτάσεων χρήσιμος ἂν εἴη πρὸς τὸ δι'
 ἑνὸς καθόλου κανόνος πάσῃ τῇ προτεθείσῃ καταφάσει πρότασιν
 τινα μαχομένην εὐρεῖν, καὶ φάσκειν ταύτην εἶναι τὴν κυρίως αὐτῇ
 ἀντιτιθεμένην, καὶ διὰ ταῦτα κρατεῖν ἀποφαινομένην τὴν τῆς ἀντι-
 25 φάσεως μάχην· ἀπόφασιν μὴ ἂν πάσης καταφάσεως ῥᾶδιον εὐρεῖν
 ὁποῖον ἂν εἴη τὸ ἐν τῇ καταφάσει κατηγορούμενον, τῷ δὲ ἐναντίῳ
 κατάφασιν ἀδύνατον λαβεῖν, εἰ μὴ τύχῃ τὸ κατηγορηθὲν τῇ κα-
 ταφάσει ἐναντίως ἔχον... εἴρη) δὲ ἡμῶν ἐξ ἀρχῆς ὅτι ἔοικεν ὁ
 νῦν λεγόμενος λόγος διὰ τὸ κοινὸν τῷτο καὶ ἐπὶ πάντα ἐκτενέμενον
 30 ὅπως ἐγκωμιάζειν τὴν ἀντίθεσιν τῆς ἀντιφάσεως, ὡς ὃ καὶ τὸ πο-
 σὸν μόνον τῶν περιεχομένων ὑπ' αὐτῆς πραγμάτων ἄλλα καὶ καὶ
 τὸ σφοδρὸν τῆς ἀντιθέσεως τῶν ἄλλων ὑπερέχουσαν.

23b f. 212. ἔχρατον ἐξὶ τῷτο καὶ δυσαντιβλεπτότατον τῶν πρὸς
 32. τὸ πρόβλημα ἐπιχειρημάτων, ὃ καὶ τῷτο προσάγει τὸν τρόπον. 35
 δύο λαμβάνει τῷ ἀγαθῷ ἀντιφάσεις, τὴν μὴ ὠρισμένην τὴν δὲ
 ἀορίστῳ χρωμένην τῷ ὑποκειμένῳ, τὸ ἀγαθὸν ἀγαθόν - τὸ ἀγαθόν
 ὅτι ἀγαθόν, τὸ μὴ ἀγαθὸν ἀγαθόν - τὸ μὴ ἀγαθόν ὅτι ἀγαθόν, καὶ
 ἀξίως, ὡς ἔχει ἡ ἀληθὴς ἀπόφασις πρὸς τὴν ἀντικειμένην αὐτῇ
 ψευδοῦς κατάφασιν, ὅπως ἔχει τὴν ἀληθῆς κατάφασιν πρὸς τὴν
 40 ἀντικειμένην αὐτῇ ψευδοῦς ἀντίφασιν, τατέστιν ὡς ἡ τὸ μὴ ἀγαθόν
 ὅτι ἀγαθόν πρὸς τὴν τὸ μὴ ἀγαθὸν ἀγαθόν, ὅτω τὴν τὸ ἀγαθόν
 ἀγαθόν πρὸς τὴν τὸ ἀγαθόν ὅτι ἀγαθόν. εἴτα παραβαλὼν τὴν
 ἀληθῆς ἀπόφασιν πρὸς ἀμφὶ τὰς προτάσεις τῆς ἀντιφάσεως τῆς
 τὸ κακὸν κατηγορήσεως καὶ τῷ αὐτῷ ὑποκειμένῳ, τατέστι τὸ μὴ ἀγα-
 45 θὸν καὶ τὴν τὸ ὅτι ἀγαθὸν κακόν καὶ τὸ ὅτι ἀγαθὸν ὅτι κακόν, δείκνυσιν
 αὐτὴν πρὸς ὑπετέραν αὐτῶν ἐναντίαν ἔσσαν. εἰ συναδῇ ἂν τῇ μὴ
 λεγόντῃ τὸ ὅτι ἀγαθὸν κακόν ἐπὶ τῆς μοχθηρᾶς ἔξεως, τῇ δὲ λε-

γόντῃ τὸ ὅτι ἀγαθὸν ὅτι κακόν ἐπὶ τῆς μέσης καὶ τῶν μηδετέρων
 τῶν ἀκρων πεφυκαῖων μετέχειν, οἷον λίθου ἢ ξύλου (ἐπὶ τούτων ἂν
 τό τε μὴ ἀγαθὸν καὶ τὸ ὅτι κακόν ἀληθές), τὰς δὲ συναδύσας ἀδύ-
 νατον ἐναντίας εἶναι, καθάπερ ὅδε τὰς ἐναντίας οἷον τε συναλη-
 5 θεῖναι, ὡς ἐκ τῆς ἐνεργείας δῆλον καὶ αὐτὴς κατασκευάσει πρὸς
 αὐτῇ τῷ πέρατι τῆς προκειμένης πραγματείας, — εἰ τοίνυν τῇ τὸ
 μὴ ἀγαθὸν ὅτι εἶναι ἀγαθὸν ἀληθῶς λεγόντῃ δόξῃ ὅτι ἡ λέγουσα τὸ
 ὅτι ἀγαθὸν κακὸν ἐναντία ὅτι ἡ λέγουσα τὸ ὅτι ἀγαθὸν ὅτι κακόν,
 ἀλλὰ μόνῃ ἡ ἀντιφάσκουσα πρὸς αὐτὴν, ἡ λέγουσα τὸ μὴ ἀγαθὸν
 ἀγαθόν, καὶ τῇ λεγόντῃ ἄρα ὅτι τὸ ἀγαθὸν ἀγαθὸν καταφάσει ὃ
 μὴ καὶ μὴ ὅτι ἡ λέγουσα τὸ ἀγαθὸν κακόν ὅτι ἡ λέγουσα τὸ ἀγαθόν
 ὅτι κακόν, μόνῃ δὲ καὶ ταύτῃ ἐναντία ἔσαι ἡ ἀντιφάσκουσα πρὸς
 αὐτὴν, ἡ λέγουσα τὸ ἀγαθὸν ὅτι ἀγαθόν. τῷτο δὲ ἢ ὅπερ προέκειτο
 δεῖξαι. ῥητέον μὲντοι καὶ πρὸς ταύτην τὴν ἐπιχείρησιν ὅτι τῇ μὴ
 15 λεγόντῃ καὶ τὸ μὴ ἀγαθὸν ὅτι ἀγαθὸν ἀποφάσει ὅτι, καὶ διὰ τῷτο τὴν
 κατηγορούμενον ἀόριστον ἐχούσῃ, κατ' ἀντίφασιν μὴ μαχομένην πρό-
 τασιν εὐρεῖν εὐπετές, ἐναντίον δὲ τι καταφάσκουσιν εὐρεῖν ἀδύνα-
 τόν· ὃ γὰρ ἐξὶ τῷ ἀορίστῳ ἐναντίον ὅδε, εἴπερ τὰ ἐναντία εἰδη
 χρὴ εἶναι τὴν πλείστον ἀλλήλων διάσασιν ἀφεσκηκότα.

f. 213. φανερά δὲ ἡ ῥῆσις ἐκ τῶν εἰρημένων, πλὴν ὅτι ἀντι-
 τῷ ἀληθῆς ἂν αὐτῇ γράφεσθαι φησιν ὁ Ἀλέξανδρος καὶ ὅτι ἀλη-
 20 θῆς ἂν αὐτῇ. καὶ εἰ μὴ τὸ ἀληθῆς ἂν αὐτῇ γράφοιτο, λέγοι ἂν
 περὶ τῆς τὸ μὴ ἀγαθὸν ὅτι ἀγαθόν, εἰ δὲ τὸ ὅτι ἀληθῆς ἂν αὐτῇ,
 περὶ τῆς τὸ ὅτι ἀγαθὸν ἀγαθόν, ἢ καὶ ψευδοῦς εἶναι προεῖπε, ταῦτον
 25 λέγων τῷ ὑπόθετε ἂν ἀληθῆς αὐτῇ. δῆλον δὲ ὅτι ἀμείνων ἡ
 προτέρα γραφή.

f. 213 b. ὑποχόμενος ἐξ ἀρχῆς ποιήσας τὴν ἐπισκεψιν τῷ
 προτεθέντος προβλήματος ἐπὶ τῶν καθ' ἑκάστη καὶ τῶν καθόλου
 προτάσεων, εἴτα ἐν μηδενὶ τῶν ἐπιχειρημάτων περιβαλὼν πρότα-
 30 σιν τῶν καθόλου τινα προσδιορισμῶν ἔχουσαν, ἀλλὰ τὰ ἄρθρα ἀντὶ
 τούτων, ὡς διὰ τῷτο δοκεῖν ἐπὶ μόνων τῶν ἀπροσδιορίστων προτά-
 σεων γεγενημένῳ τὸν λόγον, προσέθηκε διὰ τούτων ὅτι τὰ ἐνικὰ τῶν
 ἄρθρων συντάττομενα ταῖς καθόλου ὑποκειμένοις ἐν ταῖς προτάσεσι
 τὴν δύναμιν ἔχουσι τῷ καθόλου προσδιορισμῷ τῷ καταφατικῷ. ὃ
 35 ἂν ὡς περὶ ἀξίως τινες, ἐπὶ ἀπροσδιορίστων προτάσεων ἐγγίνετο
 πρότερον ὁ λόγος, νῦν δὲ δείκνυσι ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν καθόλου τὰ αὐτὰ
 λέγειν ἀρμόσει· ὅπως ἂν ὅδε ἔστω ἀκόλουθον ταῖς περὶ τῶν ἀπρο-
 διορίστων προτάσεων τῷ Ἀριστοτέλει ἐνοίαις τὸ λέγειν ὅτι ἐναντία
 ἐστὶν ἐπ' αὐτῶν τῇ καταφάσει ἡ ἀπόφασις μᾶλλον ἢ περὶ ἡ τῷ
 40 ἐναντίῳ κατάφασις, ὡς περὶ ὅδε ἐπὶ τῶν καὶ μέρους, εἴπερ καὶ τὰς
 ἀπροσδιορίστους παραπλησίως ταῖς καὶ μέρους συναληθεύειν ἀλλήλαις
 ἀξίως, ἀληθῆς δὲ ἀληθῆς, τῷτο δὲ παρ' αὐτῷ πρὸς τῷ πέρατι τῷ
 βιβλίῳ ῥηθησόμενον ὅτι ἐνδεχέσθαι ἐναντίαν εἶναι ὅτε δόξαν ὅτε ἀντί-
 45 φασιν. διὰ καὶ ἔοικεν ἐξ ἀρχῆς ἐπὶ μόνων τῶν καθ' ἑκάστη καὶ τῶν
 καθόλου ὡς καθόλου προτάσεων προβάλλεσθαι τὴν περὶ τῷ θεωρημα-
 τος σκέψιν, ὡς αἰ μὴ ἀντιφάσκουσι πρὸς ἀλλήλας, αἱ δὲ συμψευ-
 δόμεναι δι' αὐτὸ τῷτο ἐναντίαι προσαγορεύονται. ὁ λόγος δὲ ὕστερον
 μνημονεύσει καὶ τῆς ἀντιφατικῆς τῶν καθόλου πρὸς τὰς καὶ μέρους

ἀποδείξω, ὅθεν μὲντοι ποιήσε) μνείαν ἢ τῶν ἀδιορίστων ἢ τῶν
 κ' μέρος ὡς ἐχουσὼν τινὰ πρὸς ἀλλήλους ἐναντίων. ὅτι ὅν τὸ
 ἐπὶ τῶν βέλῃ) λέγειν, τ' ἰσοδυναμεῖν, ὡς εἴρη), τὰ ἐνικὰ ἄρθρα
 τῶ πᾶς, αὐτὸς δηλοῖ τῆς κατασκευῆς ὁ τρόπος, καθ' ὃν δέκνυσι
 τὰ αὐτὰ καὶ ἐπὶ τῶν καθόλου προτάσεων ἐφαρμόζοντα τοῖς εἰρημέ-
 5 πας, ἐπὶ τῶν τὰ ἄρθρα ἐχουσὼν συντεταγμένα τοῖς καθόλου ὑπο-
 μεμένους· ταυτὲν γὰρ εἶναι φησι τ' λέγειν "τ' ἀγαθὸν ἀγαθὸν ἐστὶ"
 καὶ τὸ αὐτὸ εἶναι ἀγαθὸν ἀγαθὸν ἐστίν, ὅπερ ὅδ' ἂν ὑποπτευθεὶ δια-
 φέω τι τῷ καθόλου τῷ πᾶν ἀγαθὸν ἀγαθόν. διὰ καὶ ἐν τῇ συνη-
 10 κῇ τῷ ἄρθρῳ τ' ὑποκείμενον προφερόμεθα καὶ ταυτὲν οἰόμεθα λέ-
 γειν τῷ καθόλου, ἐφ' ὧν δὲ μὴ παντὶ, ἐκείνῃ. . . ἀλλ' ἐπανελθω-
 μεν ἐπὶ τ' προκείμενον, καὶ λέγωμεν ὡς εἶπε ὠρισμένους εἶτε ἄριστος
 ἢ ἡ καθόλου ὑποκείμενος, τ' συνταττόμενον αὐτῷ ἐνικὸν ἄρθρον
 τῷ δυνάμει ἔχει τῷ καθόλου προσδιορισμῷ. διὰ καὶ αὐτὸς προσέθηκε
 15 τ' ἰσμεῖος δὲ καὶ ἐπὶ τῷ μὴ ἀγαθῷ, ἥτοι λέγων ὅτι καὶ ἐπὶ τούτων
 τῶν ἄριστων ἐχουσὼν τὸν ὑποκείμενον προτάσεων ἢ κυριωτάτη
 πᾶσι θεωρεῖ) ἐν ταῖς ἀντιφασκαῖς προτάσεσι, τ' μὴ ἀγαθὸν
 ἀγαθόν - τ' μὴ ἀγαθὸν ἐκ ἀγαθόν· ὡς γὰρ προείρη), τῇ ἀληθείᾳ
 20 ὅτι πάντα ἐπιχειρήματα ὅθεν μᾶλλον ἀρμύσει ταῖς ὠρισμένους
 ἐρίσας τὸν ὑποκείμενον ἢ ταῖς ἄριστων, εἶτε τὸς καθόλου προσδιο-
 ρισμῶς ἔχουσιν οἱ ὑποκείμενοι εἶτε τ' ἄρθρον ἀντὶ τούτων· ὁ γὰρ λόγος
 ἦν ἐπὶ τῆς διαφορᾶς τῶν ὑποκειμένων, ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς τῶν
 κατηγοριῶν. ἢ καὶ προσεχέστερον λέγων ὅτι τὴν ἑκτὴν ἐπιχει-
 25 ρου ὁμολογῇ) προχωρεῖν καὶ ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἐχουσὼν τὸς καθόλου
 προτάσεων, ὡς περὶ ἐδεκνυτο πρότερον ἐπὶ τῶν τὰ
 ἔφαρ ἔχουσιν ἐν τῇ χώρᾳ τῶν προσδιορισμῶν, προτιθεμένων μὲν
 ἡμῶν συλλογισμῶς ὅτι μᾶλλον μάχε) ἢ λέγουσα "πᾶν ἀγαθὸν
 ἀγαθόν" πρὸς τὴν λέγουσαν "ὅθεν ἀγαθὸν ἀγαθόν" ἢ περὶ τὴν
 30 πᾶν ἀγαθὸν κακόν, πρὸς δὲ τὴν τούτων κατασκευὴν λαμβανόντων
 ἐπὶ ὡς ἡ λέγουσα "ὅθεν ἐκ ἀγαθὸν ἀγαθόν ἐστίν" ἀληθὴς ἀπόφασις
 πρὸς τὴν λέγουσαν "τ' ἐκ ἀγαθὸν ἀγαθόν ἐστὶ" ψευδὴς κατάφασις,
 ὡς ἡ λέγουσα "πᾶν ἀγαθὸν ἀγαθόν ἐστίν" ἀληθὴς κατάφασις
 πρὸς τὴν λέγουσαν "ὅθεν ἀγαθὸν ἀγαθόν ἐστὶ" ψευδὴς ἀπόφασις, καὶ 35
 αὐτὰ τῷ αὐτῷ ἅμα ὑπάρχειν.

δεκνύντων ὅτι τῇ ὅθεν ἐκ ἀγαθὸν ἀγαθόν ἐστίν ὅτε ἡ λέγουσα ὅτι
 ὅθεν ἐκ ἀγαθὸν κακόν ἐστίν ὅλη μάχε), ὅτε ἡ λέγουσα ὅθεν ἐκ
 ἀγαθὸν ἐκ κακόν ἐστίν (ὅδετέρα γὰρ αὐτῶν ὅλη ψευδὴς, ἀλλ' ἑκα-
 τέρα ἐπὶ τι), μόνῃ δὲ ἢ ἐναντία πρὸς αὐτήν, ἢ πᾶν ἐκ ἀγαθόν
 ἀγαθόν ἐστίν, ἐπεὶ καὶ ἡ μὲν ἀπλῶς ἀληθὴς ἢ δὲ ὅλη ψευδὴς· καὶ διὰ
 τούτο ἀξίοντων καὶ τῇ πᾶν ἀγαθὸν ἀγαθόν ἐστὶ μόνῃ κυρίως ἐναν-
 5 τίαν εἶναι τὴν ὅθεν ἀγαθὸν ἀγαθόν ἐστίν ἀπόφασιν, ἀλλ' ἐχὶ τ' πᾶν
 ἀγαθὸν κακόν ἐστὶ, τῷ ἐναντίῳ κατάφασιν. δῆλον δὲ ὅτι καὶ
 πρὸς ταῦτα λέγειν· αὐτόθεν γὰρ ἡ πᾶν ἀγαθὸν κακόν ὅλη τὴν ἐστὶ
 10 ψευδὴς, καὶ καθ' ὅλην αὐτὴν κυριωτάτα πολεμεῖ πρὸς τὴν πᾶν
 ἀγαθὸν ἀγαθόν. προτιμητέον μὲντοι τὴν προτέραν ἐξηγήσιν ὡς
 καὶ ταυτὴν ἐν αὐτῇ περιέχουσαν.

Ε. 216. τῆς ῥήσεως τ' μὲν "ὅτε ἀντίφασιν" εἴρη) ἀντὶ τῷ ὅτε 246
 7. πρότασιν ἐξ ἧς τῇ ἀντιφάσει ἢ γένεσις, τυτέζιν ὅτι τὰς συναλη-
 θεύσας ἀντίφασιν ποιεῖν ἀδύνατον ἢ καὶ τὸς ἐνδιαθέτους ἢ καὶ τὸς
 10 προφορικῶς καλυμένους λόγους. τ' δὲ "ἐναντία μὲν γὰρ αἱ περὶ τὰ
 ἀντικείμενα" ἔοικεν ἀκαταλληλότερον εἰρηάζ· ἦν γὰρ ἀκόλουθον τῷ
 ὑποκειμένῳ, τυτέζι τοῖς ἐναντίοις ἄρθροις συντάξαντα εἰπεῖν "αἱ
 ἐναντία μὲν γὰρ περὶ τὰ ἀντικείμενα." τ' δὲ ἐξῆς "περὶ ταῦτα δὲ
 15 ἐνδέχε) ἀληθεύειν τὸν αὐτόν" ἐστὶ μὲν ἡ καταφατικὴ τῷ συλλο-
 γισμῷ· πρότασις, σημαίνει δὲ διὰ μὲν τῷ περὶ ταῦτα ἀληθεύειν
 πῶς αἱ τοιαυτὴ) προτάσεις λέγου) συναληθεύειν, ὅτι παρὰ τ' συν-
 τρέχειν περὶ ταῦτα· λέγει δὲ τὰ κοινὰ ὑποκείμενα τῶν συναλη-
 θεύειν λεγομένων προτάσεων. διὰ δὲ τῷ "ἐνδέχε)" τὸν τρόπον
 20 δηλοῖ τῆς ἐπὶ τούτων ἀληθείας, ὅτι δυνατόν τὰς τῷ αὐτῷ ὑποκει-
 μένῳ χρωμένους προτάσεις συναληθεύειν τε ἀλλήλαις καὶ μὴ. τὰς
 μνῆτοι μὴ περὶ τὴν ὅλην ἀλλὰ κατ' αὐτὴν τῶν προτάσεων τὴν
 δύναμιν συναληθεύσας, οἷον τὰς ἀδιορίστους καὶ τὰς κ' μέρος,
 πᾶσα ἀνάγκη τῷ αὐτῷ ὑποκειμένῳ χρησθῇ καὶ κ' τὸν αὐτὸν χρόνον
 ἀληθεύειν. τ' δὲ "ἅμα ἐκ ἐνδέχε) ἐναντία ὑπάρχειν τῷ αὐτῷ"
 25 βέλῃ) μὲν εἶναι συμπέρασμα τῷ προσυλλογισμῷ, καὶ ἀλήθειαν
 μνῆτοι περιέχει τὴν αἰτίαν τῷ συμπερασμάτος· τ' μὲν γὰρ ὅντως
 συμπέρασμα ἐστίν ὅτι τὰ ἐναντία ἅμα ἀληθῆ εἶναι ἀδύνατον, ἔστι
 30 δὲ αἰτίον τῷ μὴ πεφυκέναι συναληθεύειν ἀλλήλοισ· τ' μὴ ἐνδέχε) αὐτὰ
 αὐτὰ τῷ αὐτῷ ἅμα ὑπάρχειν.

ΕΙΣ ΤΑ ΠΡΟΤΕΡΑ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ (+).

Ὁ σκοπὸς τῆς παρούσης πραγματείας διαπεφύνη). οἱ μὲν
 5 περὶ τῷ ἀπλῶς συλλογισμῷ βέλῃ) αὐτὸν εἶναι ἀντὶ τῷ περὶ
 τὸ καθόλου συλλογισμῷ; οἱ δὲ περὶ ἀποδεικτικῷ συλλογισμῷ.

(+) Scholia ex Iohannis Philoponi commentariis (ed. Venet.
 1536 f.) excerpta ad cod. Coislin. 160 et Reg. Paris. 1917 pas-
 sim collata sunt. ad Alexandri quaedam loca cod. Reg. 1919
 sine ullo fructu inspectus est.

καὶ πρὸς τῷ ἅμῳ τὰς οἰκίας δόξας ὅπως. οἱ μὲν γὰρ περὶ τῷ
 ἀπλῶς συλλογισμῷ βυλόμενοι εἶναι τὸν σκοπὸν πρὸς τῷ ἐκ τῷ
 αὐτὸν ἐπὶ λέξεως λέγειν "εἴτα διορίσαι τί ἐστὶ πρότασις καὶ τί
 10 ὅρος καὶ τί συλλογισμῶς." καὶ ἐξ ἄλλων δὲ πρὸς τῷ, ὅτι ἔδει,
 40 φησὶ, μὲν τὰς προτάσεις εὐθέως καὶ ἐπὶ τὸν ἀπλῶς συλλο-
 γισμὸν ἔλθειν, εἰδ' ὅπως καὶ περὶ τῷ ἀποδεικτικῷ διαλαβεῖν. ὅπως
 μὲν οἱ περὶ τῷ ἀπλῶς συλλογισμῷ τὸν σκοπὸν εἶναι λέγοντες. οἱ
 δὲ περὶ τῷ ἀποδεικτικῷ συλλογισμῷ τὸν σκοπὸν εἶναι φάσκοντες

πάλιν ἔξ αὐτοῖ ἐκ τῆς λέξεως πιεῖν· εὐθέως γὰρ ἐν ἀρχῇ φησὶν ὅτι "πρῶτον εἰπεῖν περὶ τὴν τῆς σκέψης, ὅτι περὶ ἀποδείξεως ἔξ ἐπιστήμης ἀποδεικτικῆς." δευτερον πρὸς τούτῳ ὅτι ἐν τῷ πέρατι τῶν Ἀναλυτικῶν περὶ τῷ ἀποδεικτικῷ συλλογισμῷ διαλέγετο, τὰ δὲ πράγματα ἐκ τῷ τέλους κρίνοντο. ἡμεῖς δὲ λέγομεν ὅτι ἔξ περὶ τῷ ἀπλῶς συλλογισμῷ διαλέγετο ἔξ περὶ τῷ ἀποδεικτικῷ, ἀλλὰ πρὸς μὲν τὸ παρὸν βιβλίον περὶ τῷ ἀπλῶς συλλογισμῷ ἐστὶν ὁ σκοπός, πρὸς δὲ πᾶσαν τὴν ἀναλυτικὴν διδασκαλίαν περὶ τῷ ἀποδεικτικῷ συλλογισμῷ ὁ σκοπός· ἐν γὰρ τῷ πέρατι, ὡς εἴρηται, περὶ αὐτῷ διαλέγετο. ἔξ ἔτος μὲν ὁ σκοπός, τὸ δὲ χρῆσιμον διττόν. . . ἡ δὲ τάξις τοιαύτη. . . ὅτι γνήσιον τὸ παρὸν βιβλίον Ἀριστοτέλους ὑδὲις διαμφιβάλλει, εἴγε αὐτὸς ἐν τῷ περὶ Ἑρμηνείας (p. 19 b 13) κέκραγεν εἰπὼν "ἔτος μὲν δὲ ἔξ ἐν τοῖς Ἀναλυτικοῖς εἴρηται." ἡ ὅν ἔξ τούτο γνήσιον ἡ ἔξ ἐκείνου νόθον. τούτο ἔξ τὸ γνήσιον. ἡ αἰτία τῆς ἐπιγραφῆς. ὁ δὲ δυνάμεθα ταύτην εἰπεῖν εἰ μὴ πρότερον τὴν εἰς τὰ μέρη διαίρεσιν εἰπωμεν. ἅπασαν τοίνυν τὴν ἀναλυτικὴν πραγματείαν τινὲς εἰς τέσσαρα μέρη διέκρινον, ἔξ ἐν μὲν τῷ α' ἔξ γ', φασί, μέρει περὶ εἶδους συλλογισμῶν διαλέγετο, ἐν δὲ τῷ β' ἔξ δ' περὶ ὕλης συλλογισμῷ, ἀλλ' ἐν μὲν τῷ α' περὶ εἶδους τῷ ἀπλῶς συλλογισμῷ, ἐν δὲ τῷ γ' περὶ εἶδους τῷ ἀποδεικτικῷ συλλογισμῷ, πάλιν ἐν μὲν τῷ β' περὶ ὕλης τῷ ἀπλῶς συλλογισμῷ, ἐν δὲ τῷ δ' περὶ ὕλης τῷ ἀποδεικτικῷ συλλογισμῷ. τούτους δὲ ἔξ ἀποδεχόμεθα· ὑδὲι γὰρ τὸ εἶδος ποιεῖ διαφορὰς συλλογισμῶν ἀλλ' ἡ ὕλη ἡ ἀναγκαῖα ἡ ἐνδεχομένη ἡ ἀδύνατος ἔσται· εἰ μὲν γὰρ ἀναγκαῖα εἴη, ποιεῖ τὸ ἀποδεικτικῶν συλλογισμῶν, εἰ δὲ ἐνδεχομένη, ποιεῖ τὸν διαλεκτικόν, εἰ δὲ ἀδύνατος, ποιεῖ τὸν ποιητικόν ἢ τὸν σαφιστικόν. πῶς ὅν ἡμεῖς λέγομεν εἰς δ' μέρη διαίρεσιν τὴν ἀναλυτικὴν συγγραφὴν; φασί ὅτι ἐν μὲν τῷ α' ἔξ β' μέρει περὶ παντὸς εἶδους συλλογισμῷ διαλέγετο, ἐν δὲ τῷ γ' ἔξ δ' μέρει περὶ τῷ ἀποδεικτικῷ συλλογισμῷ, ἀλλ' ἐν μὲν τῷ γ' ἀπλῶς περὶ ἀποδεικτικῷ συλλογισμῷ, ἐν δὲ τῷ δ' περὶ ὁριστικῆς ὕλης τῷ ἀποδεικτικῷ συλλογισμῷ. τούτο δὲ τὸ α' μέρος τῶν δ' διαίρεσιν εἰς τρία τινὰ τμήματα, εἰς τὸ περὶ γενέσεως συλλογισμῷ, εἰς τὸ περὶ εὐπορίας προτάσεων, εἰς τὸ περὶ ἀναλύσεως συλλογισμῷ. ἐκ τούτου τῷ τμήματος ἐκχωρήσατο τὴν ἐπιγραφὴν τὸ παρὸν βιβλίον ἔξ ἐπεγράφη Ἀναλυτικά. δεῖ γὰρ εἰδέναι ὅτι πενταχῶς κέχρηται τῇ ἀναλύσει ὁ Ἀριστοτέλης· ἡ γὰρ τὰς προτάσεις ἀναλύει εἰς τὸς συλλογισμῶς, ἡ τὸς συλλογισμῶς εἰς τὰς προτάσεις, ἡ τὸς συνθέτους συλλογισμῶς εἰς τὸς ἀπλῶς, ἡ τὸ γ' πολλὰκις ἔξ β' σχῆμα ἀναλύει ἔξ ἀνάγει εἰς τὸ α' σχῆμα, ἡ τὸν λόγον ἀναλύει εἰς τὸ σχῆμα· τὸν γὰρ διαλεγόμενον τι ἐρωτᾷ ὑπὸ ποῖον σχῆμα ἀνάγει ὁ προσεσχεθεὶς λόγος. πάλιν τούτο τὸ περὶ γενέσεως συλλογισμῶν, τούτοις τὸ α' τμήμα, εἰς τρία διαίρεται τμήματα, εἰς τὰ τρία σχήματα, εἰς τὰς μύξεις, εἰς τὸ ἰδίως περὶ γενέσεως συλλογισμῶν ὁμωνύμως τῷ γένει. ἔχεις ἔξ τὴν αἰτίαν τῆς ἐπιγραφῆς ἅμα τῇ εἰς τὰ μέρη διαίρεσει. ἐφ' ὅς ἀξιόη ἐστὶ ζητῆσαι τί ἂν εἴη ἡ λογικὴ Ἀριστοτέλει, πρότερον μέρος ἡ μέρων ἡ ὄργανον. ἔξ οἱ μὲν Στωϊκοὶ κατασκευάζουσιν ὅτι μέρος ἐστὶν, οἱ δὲ Περιπατητικοὶ ὅτι ὄργανον, οἱ δὲ Ἀκαδημαῖκοι τὴν

μέσῃ βαδίζοντες ἔξ μέρος ἔξ ὄργανον εἶναι αὐτὴν φασὶ τῆς φιλοσοφίας. σκοπήσωμεν δὲ ἔξ τὰ αὐτῶν ἐπιχειρήματα. οἱ μὲν ὅν Στωϊκοὶ μέρος αὐτὴν τῆς φιλοσοφίας εἶναι βυλόμενοι κατασκευάζουσιν ἔτος. φασὶ γὰρ ὅτι ὁ ἄλλης τέχνης ἔτε μέρος ἔτε μέρων ἐστὶ, τούτο τῆς χρωμένης ἡ μέρος ἡ μέρων ὑπάρχει· ἀλλὰ μὲν ἡ λογικὴ μέρων ἔξ ἐστὶν (ἔτε γὰρ ὑπὸ τὸ θεωρητικὸν ἀνάγει) ἔτε ὑπὸ τὸ πρακτικόν· μέρος ἄρα ὑπάρχει. λαμβάνοντο οἱ Περιπατητικοὶ τῶν Στωϊκῶν λέγοντες ὅτι ἔξ ἀτελῶς ἔξ ψευδῶς προηγάζετε τὸν λόγον, ἀτελῶς μὲν ὅτι ἔδει εἰπεῖν ὕμῃς ἔτος "ὁ ἄλλης τέχνης ἔτε μέρος ἔτε μέρων ἔτε ὄργανον ἐστὶ, τούτο τῆς χρωμένης ἡ μέρος ἡ μέρων ἡ ὄργανον ἐστὶν." ἀλλὰ ἔξ ψευδῶς· ὅτι μὲν γὰρ μέρων ἔξ ἐστὶν ὕμῃς ἐδείξατε, διότι ἔτε ὑπὸ τὸ θεωρητικὸν ἔτε ὑπὸ τὸ πρακτικόν ἀνάγει· ἀλλ' ὑδὲι μέρος ἐστὶν, ἔτε γὰρ θεωρητικὸν ἔτε πρακτικὸν ἐστὶ. λείπετο ὅν ἑτερον τι αὐτὴν εἶναι. εἰ ὅν μήτε μέρος μήτε μέρων ἐστὶν, ὄργανον ἄρα ἐστὶν. ἔτος μὲν ὅν οἱ Περιπατητικοὶ ἀνατρέπουσι τὸ ἐπιχείρημα τῶν Στωϊκῶν· ἔξ ἀνέχοντο δὲ οἱ Στωϊκοὶ ἀλλὰ δεικνύουσιν ὅτι ὑδὲι ὄργανον ἐστὶ. φασὶ γὰρ ὅτι ὑδὲιμία τέχνη τὸ οἰκίον ὄργανον ποιεῖ· πῶς ὅν λέγετε ὄργανον εἶναι τῆς φιλοσοφίας τὴν λογικὴν; ψευδὲς γὰρ τούτο· πῶς γὰρ τὸ οἰκίον ὄργανον ποιεῖ; λέγουσι δὲ οἱ Περιπατητικοὶ ὅτι ψευδὲς ὁ λόγος, πολλὰ γὰρ τέχνηαι τὰ οἰκία ὄργανα ποιεῖσιν· ἰδὲ γὰρ ἡ χαλκευτικὴ τὸ οἰκίον ὄργανον ποιεῖ τὸν ἄκμονα. κατασκευάζουσι δὲ οἱ Περιπατητικοὶ ὅτι ὄργανον ἐστὶν ἡ λογικὴ τῆς φιλοσοφίας ἔτος· φασὶ γὰρ ὅτι κρείττων ἐστὶν ἡ κεχρημένη τέχνη τῆς ποιήσεως ὄργανον τι· οἷον τὸν χαλκὸν ποιεῖ ἡ χαλκωποιητικὴ, κέχρηται δὲ ἡ ἵππικὴ, διὸ κρείττων ἡ ἵππικὴ τῆς ποιήσεως τὸν χαλκόν, τούτοις τῆς χαλκωποιητικῆς. εἰ τοίνυν δώμεν τὴν φιλοσοφίαν μὲν ποιεῖν τὴν λογικὴν, τὰς δὲ ἄλλας κεχρητάς, εὐρεθήσονται ἔξ ἄλλαι τέχνηαι κρείττους τῆς φιλοσοφίας, ὅπερ ἄποπον. ὄργανον ὅν ἐστὶ τῆς φιλοσοφίας. ἡμεῖς δὲ λέγομεν ὅτι ἔξ ποιεῖ τὴν λογικὴν ἔξ κέχρηται αὐτὴ. οἱ Ἀκαδημαῖκοι δικασαὶ καθεζόμενοι φασὶν ὅτι ἔξ μέρος ἐστὶ τῆς φιλοσοφίας ἡ λογικὴ ἔξ ὄργανον· εἰ μὲν γὰρ ὑποθῇ τὸς λόγους ἐξηρημένους ἔξ ἀποσπαζέντας ἐκ τῶν πραγμάτων, ὄργανον ἐστὶν, εἰ δὲ τὸς λόγους λάβῃ συνόντας τοῖς πράγμασι, μέρος ὑπάρχει. οἷον τί τὸ λεγόμενον; ἂν εἴπῃς ὅτι ἐκ δύο καθολικῶν καταφατικῶν καθολικῶν συνάγει συμπέρασμα, ἐπειδὴ λόγους μέγας ἔλαβες μὴ ἐφαρμοζέντας τοῖς πράγμασι, τότε ὄργανον ἐστὶν ἡ λογικὴ. ἂν δὲ ἐπὶ αὐτῶν τῶν πραγμάτων λάβῃς τὸν λόγον ἔξ εἴπῃς "ἡ ψυχὴ ὑεικνῆτος," τὸ δεικνύον αὐτοκίνητον, ἡ ψυχὴ ἄρα αὐτοκίνητος," ἔξ ἐπειδὴ ἐκ δύο καταφατικῶν καθολικῶν ἔξ συμπέρασμα καθολικὸν συνήχθη περὶ αὐτῶν τῶν πραγμάτων (τὸς γὰρ λόγους σὺν τοῖς πράγμασι ἐλάβομεν), τότε ὡς μέρος δεῖ λαβεῖν τὴν λογικὴν. ἔξ ἔξ ἐπειδὴ ἡ λογικὴ Ἀριστοτέλει ἐστὶν, ἥδη χείρων ἡ Πλάτωνος φιλοσοφία τῆς τῷ Ἀριστοτέλει· ὁ μὲν γὰρ Πλάτων ἔξ ἐδεῖτο τῆς λογικῆς Ἀριστοτέλει, ὁ δὲ Ἀριστοτέλει ἐδεῖτο τῆς Πλάτωνος φιλοσοφίας. ἔξ ὁ δὲ τούτο πάλιν κρείττων ἡ Ἑρμογένους τέχνη τῆς Δημοκρίτους ῥητορείας· ὁ μὲν γὰρ Ἑρμογένους ἐδεῖτο τῆς Δημοκρίτους ῥητορείας, ὁ δὲ Δημοκρίτους ἔξ

ἐδείξαι τῆς Ἑρμογένους τέχνης. ταῦτά εἰσι τὰ προτέλεια τῆ πα-
ράσης βιβλίου. ἐν οἷς ἡ πρῆξις. Σχόλια εἰς τὸ Α τῶν Ἀναλυτικῶν Ἀρ-
στοτέλους Cod. Par. Reg. 2061.

Ἐπ' αὐτὸ δὲ τὸ κεφάλαιον τῆς λογικῆς πραγματείας ἀπρη-
τῶτα ἡμᾶς, φημὶ δὲ τὴν τῷ συλλογισμῷ ἀνάλυσιν, δεῖ καὶ τὸς
γεωμετρίας προλαβεῖν τινὰ συμβαλλόμενα εἰς τὴν τῶν συλλο-
γισμῶν θεωρίαν, καὶ τῶς πρῶτον εἰπεῖν περὶ τί καταγνώμεθα καὶ
τίους πρῶτῳ ἢ παρῶσα σκέψις τυγχάνει. καὶ ἵνα μὴ ἀπαρτῶ-
με τὰς γνώμας ὑμῶν, πρὸς μὲν τὸ τί ἀποκρισὶς ἔσω· τὸ περὶ ἀπό-
δειξιν, πρὸς δὲ τὸ τίος ἢ σκέψις ἐπιστήμης ἀποδείξεως ἢ οἷον ἀνεκ-
φάντης τῷ συλλογισμῷ κατάληψις, ἀποδείξεις δὲ ἡ ἐνεργεῖα
γεωμετρίας συλλογιστικῆς μεθόδος. πρὸς τούτους δεῖ ἡμᾶς καὶ ταῦτα
εἰπεῖν, τί ἐστὶ πρότασις καὶ τί ἐστὶν ὅρος ἐν συλλογισμῷ, τί τε αὐτὸς
ἡ συλλογισμὸς, πῶς τε ὁ τέλειος καὶ ποῖος ἀτελής. μὴ θαυμά-
σας δὲ εἰ τὴν πρότασιν τῷ ὅρῳ προτέθεικα· δεησόμεθα γὰρ αὐτῆς
ἐν τῷ ὅρῳ τῷ ὅρῳ. Παράφρασις εἰς τὸ πρῶτον τῶν Προτέρων Ἀναλυτι-
κῶν Cod. Reg. 1918.

Ἡ λογικὴ τε καὶ συλλογιστικὴ πραγματεία ἡ νῦν ἡμῖν προκει-
μένη, ὅφ' ἣν ἡ τε ἀποδεικτικὴ καὶ ἡ διαλεκτικὴ τε καὶ πειραστικὴ
ἐπὶ τε σοφιστικῇ μεθόδῳ, ἐστὶ μὲν ἔργον φιλοσοφίας, χωρὶς δὲ αὐτῇ
καὶ ἄλλαι τινὲς ἐπιστήμαι τε καὶ τέχναι, ἀλλὰ παρὰ φιλοσοφίας λα-
βέσθαι· ταύτης γὰρ ἡ τε εὐρεσίς ἐστι καὶ ἡ σύστασις καὶ ἡ πρὸς τὰ κυ-
ριώτατα χρήσις. ὅσα δὲ ἔργον αὐτῆς τοῖς μὲν καὶ μέρος εἶναι φιλο-
σοφίας δοκεῖ, οἱ δὲ ὁ μέρος ἀλλ' ὄργανον αὐτῆς φασὶν εἶναι. . . .
καὶ ἐπεὶ πᾶσαν λέγουσιν τὴν λογικὴν πραγματείαν πρὸς εὐρεσίαν τε
καὶ σύστασιν τῶν κατὰ φιλοσοφίαν ζητούμενων τὴν ἀναφορὰν ἔχειν ἢ
τὴν κατὰ ἄλλην ἐπιστήμην τε καὶ τέχνην τινὰ θεωρούμενων τε καὶ ζη-
τούμενων, ἀλλ' εἶναι τινὰ ἐν αὐτῇ θεωρούμεν τε καὶ ζητούμενα αὐ-
τῆς ὅθεν ἐστὶν ἡ χρησιμότης, πρῶτον μὲν συγχωρήσομεν εὐλόγως ὑπὸ
τῶν ἀρχαίων, οἱ μέχρι χροῆας προήγαγον τὴν λογικὴν πραγμα-
τείαν, ὄργανον αὐτὴν ἀλλὰ μὴ μέρος λέγεσθαι. εἴτα δὲ κατ' αὐτὸς
τὸ μὴ χρησιμὸν αὐτῆς ἐστὶν ὄργανον, τὸ δὲ ὁ χρησιμὸν εἶναι μέρος
ἐστὶν. εἰ δὲ τὸ χρησιμὸν βέλτιον τε καὶ πλείονος σπουδῆς τε καὶ πρα-
γματείας ἄξιον, καὶ κατ' αὐτὸς εἶναι τὸ μὲν βέλτιον τῆς λογικῆς
μέρος ὄργανον φιλοσοφίας καὶ τῶν ἄλλων τεχνῶν τε καὶ ἐπιστημῶν,
τὸ δὲ ἐλάττωτος σπουδῆς ἄξιον μέρος, καίτοι τὸ ὄργανον ἐν πᾶσι τῷ
ὡς μέρος ἔργῳ δευτέραν χώραν ἔχει. ἐπεὶ εἰ μὲν σπουδαίοντος ὡς
γεωμετρίας τῆς διανοίας πρὸς εὐρεσίαν τῶν ἐν τοῖς μέρεσι τῆς φιλο-
σοφίας ζητούμενων, καὶ ὅπως ἐν τῇ τῷ ὄργανῳ χώραν ἔχει· εἰ δὲ
καὶ τὴν ἐν αὐτοῖς ἀληθείαν γνῶσιν, μῶρον ἂν γένοιτο τῆς θεωρη-
τικῆς· ἐκείνης γὰρ ἡ γνῶσις τέλος. τί δὲ τὸ καλὸν ἔχουσα ἡ τῶν
ἐπιστημῶν κατὰ τὴν λογικὴν μεθόδον θεωρία σπουδῆς ἂν ἀξιοῖται, ὡς
ἐστὶ τῆς φιλοσοφίας μέρος; καὶ γὰρ σπουδῆς ἀξιώμενα δεόντως ἢ
καὶ ἄλλα τινὰ τὴν ἀναφορὰν ἔχει· ἢ ἐστὶν δι' αὐτὰ αἰσθητὰ, ἢ ἐν
αἰσθεσίᾳ ἔχει τὴν σπουδῆς ἀξίον· ἢ γὰρ τῶν πάντων καὶ τῶν τυγχόν-
τος γνῶσις φιλοσοφίας ἀξία (ἐνία ὅν ἀμεινον ἀγνοεῖσθαι), ἀλλ' ἢ
τῶν θεῶν τε καὶ τιμῶν. τῶντα δὲ εἶναι ὧν ἡ φύσις δημουργός,

τέχνη τις ὅσα θεῖα. τὸ γὰρ θεωρεῖν καὶ ἀπ' αὐτῶν τὸ ὁνόματος δῆ-
λόν ἐστιν ὡς ἐστὶ περὶ τὴν τῶν θεῶν ὄψιν τε καὶ γνῶσιν· σημαίνει
γὰρ τὸ ὁρᾶν τὰ θεῖα. διὸ καὶ τὴν θεωρητικὴν φιλοσοφίαν ἐπιστήμην
φαμὶ εἶναι θεῶν τε καὶ τῶν φύσει γνωστέων καὶ συνεστώτων· ἢ γὰρ
τῶν τοσούτων γνῶσις δι' αὐτὴν σπουδῆς ἀξία. ἐνθα δὲ τὰ θεωρού-
μενα μήτε ἐπ' ἄλλα τινὰ τὴν ἀναφορὰν ἔχει μήτε ἐν αὐτοῖς τερ-
πνόν τι καὶ τίμιον, ἢ τέτων γνῶσις, ὅσα παντάπασιν περιττὴ, ὅδ'
ἂν οἰκεία φιλοσοφίας εἴη, ὅσα ματαιοπονία τις. πάντες γὰρ μᾶλλον
οἰκείον φιλοσοφία τὸ μηδὲν εἰκῆ ὥσπερ ἐν μὴ πράττειν ὅπως δὲ
μήτε θεωρεῖν, ἀλλ' ἔχειν ὅρον ὁμοίως τῇ πράξει καὶ τῇ θεωρίᾳ. ἢ
γὰρ ὁμοία τὰ κατὰ γεωμετρίαν, ὡς οἰοῦνται τε καὶ παραβάλλουσι, τῷ
τῆς διαλεκτικῆς ἀκρίβειᾳ μέρει· πρῶτον μὲν γὰρ ὅδ' ἐστὶν γεωμετρία τῆς
κυρίας λεγομένης φιλοσοφίας μέρος, ὡς φασιν αὐτοί· ἔπειτα δὲ
καὶ ἡ ἀστρολογία, μόνον πως ὅσα τῆς γεωμετρίας, περὶ θεῶν τε
καὶ φυσικῶν ὑσῶν ποιῶσιν τὴν θεωρίαν, ὧν ἡ γνῶσις ἐν αὐτῇ τὸ κα-
λὸν καὶ τίμιον ἔχει. πρὸς δὲ τούτοις πάμπολλα ἐστὶ τῶν ἀπὸ τῆς
γεωμετρίας πρὸς φιλοσοφίαν χρήσιμα, δι' αἷ ἐκόντως σπουδαίει·
τό τε γὰρ μὴ περὶ τῶν αἰσθητῶν μόνον τὴν λόγον ποιῶσθαι ἀλλὰ περὶ
τῶν ἐκπεπτωκότων τε τὴν αἰσθησιν καὶ νοητῶν χρησιμώτατον τῇ
κατὰ φιλοσοφίαν θεωρίᾳ, εἴγε αἱ αἰσθηταὶ τε καὶ νοηταὶ ὑσῶι πρῶτον
καὶ τιμωτέραι τῶν αἰσθητῶν, ὧν ὁ φιλόσοφος θεωρητικός. . . ὧν
ὅδ' ἐστὶν οἰόντες παρὰ τῆς ἀκρίβειας διαλεκτικῆς συντελεῖν εἰς φιλοσο-
φίαν λαβεῖν· διὸ καὶ ὡς παντάπασιν ἀκρίβειας τε ὅσα καὶ περιττὴ
δικαίως ἐν τῆς φιλοσοφίας θεωρίας ἐξορίζεται. ὅτι ἐπεὶ ὄργανον δὲ
καὶ ὁ μέρος φιλοσοφίας ἢ ἀναλυτικῆς διὰ τούτο ἐλάττωτος ἡμῖν εἶναι
σπουδῆς ἀξία· ἢ γὰρ σπουδῆ τῶν ὀργάνων τῇ τῶν γνωστέων ἢ δει-
κνυμένων δι' αὐτῶν ἀξίᾳ κρίνεται). Alexander Aphrodis. f. 2 sq.

Ἐδοξέ μιν ἡμῖν ἐν τοῖς προλαβέσιν εἶρησιν συγγράμμασιν, ὅτι
ἄτοπον δὲ ὑπομῆσαι καὶ νῦν, ὡς ἐξ ἐστὶ τὰ ὀφειλόντα προλέγεσθαι
ἐκείνης Ἀριστοτελικῆς συγγράμματος, εἰ μὴ τι τῶν κεφαλαίων
αὐτῶν εἴη φανερόν, σκοπός, χρήσιμον, τάξις ἀναγνώσεως, αἰτία
ἐπιγραφῆς, εἰ γνήσιον τὸ φιλόσοφον τὸ βιβλίον, ἢ εἰς τὰ κεφάλαια
διαίρεσις· προδήξω δὲ καὶ ἐξ ὅπου, ὑπὸ ποῖον τῆς φιλοσοφίας μέ-
ρος ἀνάγει, καὶ εἰ ὅπως ὑπὸ τι τῶν μερῶν ἢ ὅ. πρῶτον μὲν ὅτι
περὶ τῷ σκοπῷ ῥητέον. σκοπὸς τῷ φιλοσόφῳ εἰπεῖν περὶ ἀποδεί-
ξεως. ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ἀπόδειξις συλλογισμὸς τις ἐστὶ, δῆλον ὅτι δεῖ
πρῶτον περὶ τῷ ἀπλῶς συλλογισμῷ διαλαβεῖν· πολλὰ γὰρ συλλο-
γισμῶν εἶδη. ἵνα δὲ ἐκ διαίρεσεως μάθωμεν πόσα ἐστὶ συλλο-
γισμῶν εἶδη, εἰπωμεν ὅπως. ὁ συλλογισμὸς γνῶσις ἐστὶν, ἢ δὲ
γνῶσις μέση ἐστὶ τῷ τε γνωσκόντος καὶ τῷ γνωσσομένου. τῶν
τέτων ὄντων, γνωσκόντος γνῶσεως καὶ γνωστῆ, καθ' ἕκαστον αὐτῶν
ἐστὶ τὴν διαίρεσιν ποιήσασθαι τῶν συλλογισμῶν, τὸ γνωσκόντος,
τῆς γνῶσεως καὶ τῷ γνωσσομένου. καὶ ἐκ μὲν τῷ γνωσκόντος ὅπως
τὸ γνωσκόν· ἢ νῦν ἐστὶν ἡ διάνοια ἢ ὁ δόξα ἢ φαντασία ἢ αἰσθησις.
ἀλλ' ὁ μὲν νῦν καὶ ἡ αἰσθησις ὁ συλλογίζεσθαι, ὁ μὲν νῦν ὡς κρείττων
ὧν τὸ συλλογίζεσθαι. διὸ καὶ ὁ θεῖος Πλωτῖνός φησι περὶ αὐτῶν ὅτι
ἢ ἀπτεσθαι ἢ ὁ καὶ πάντῃ ἐστὶν ἀναμάρτητος· ἢ γὰρ ἀπτεσθαι ἀπλῶς
ἐπιβολαῖς γνωστικῶν τὰ πράγματα, ἢ ὅδ' ἐστὶν ἀρχὴν ἀπτεσθαι, καὶ

ὁμοίως κατ' ἄμφω ἐστὶν ἀναμάρτητος. ἡ δὲ γε αἰδήσις ὡς χει-
 ρόνως ἔχουσα τὴ συλλογίζεσθαι ἢ συλλογίζεσθαι. ἀλλ' ὅδ' ἡ φαν-
 τασία συλλογίζεσθαι· καὶ γὰρ τῶν ὑπὸ τῆς αἰδήσεως φανέντων γνάσις
 ἐστὶ καὶ τήρησις· τῆς αἰδήσεως μὴ συλλογιζομένης ὅδ' ἡ φυλάτ-
 τασα ἄρα τὰ κατὰ τῶν αἰδήσεων φανέντα συλλογίζονται· ἂν· ὁ γὰρ
 συλλογισμὸς κίνησις ἐστὶν ἀφ' ἑτέρου εἰς ἕτερον· ἐκ γὰρ ἄλλου ἄλλο
 συλλογίζεσθαι καὶ ὁ ἕκαστος ἦν δεδομένον· ἡ δὲ φαντασία μονὴ τε καὶ τή-
 ρησις ἐστὶ τῶν τύπων τῶν αἰδήτων καὶ πλέον ὅδ' ἐκ τῆς αἰδή-
 σεως ἐδέξατο οἶδεν· γνάσει γάρ, ὡς εἶπον, ἔοικε μάλλον ἢ κινή-
 σει, ὡς καὶ τὸ νομα δηλοῖ· φαντασία γάρ τις ἐστὶ, τυτέτι τῶν φαν-
 νέντων γνάσις· ἕκαστος ὅδ' ἡ φαντασία συλλογίζεσθαι. λέειπε γὰρ ὅτι
 ἡ δόξα καὶ ἡ διάνοια. ἀλλ' εἰ ἐμάθομεν ὡς ἡ δόξα συμπεράσμα
 ἐστὶ διανοίας, δῆλον ὡς ὅδ' αὐτὴ συλλογίζεσθαι. λέειπε γὰρ αὖτε τῶν
 γνωστικῶν τῆς ψυχῆς μορίων μόνην τὴν διάνοιαν συλλογίζεσθαι.
 ἐπειδὴ δὲ συλλογίζεσθαι τὴ μηδενὸς ὁμολογούμενη ληφθέντος ἀμύ-
 χανον· εἰ γὰρ συλλογισμὸς ἐστὶν οἷον συλλογὴ τινων λόγων (τὴν
 γὰρ ἀκριβῆ τὴν συλλογισμῷ ὅρον προϊόντες εἰσόμεθα), δεῖ πάντως
 ἐν τῷ συλλογισμῷ δοθῆναι τινος λόγου ὡς δεῖ τὴν συλλογὴν καὶ
 οἷον ἔκαστον τὴν συλλογίζεσθαι ποιεῖσθαι. τῆς γὰρ τῶν λόγων, οἷς
 χρῆσθαι ὁ συλλογίζεσθαι, καὶ αὐτὸς γινώσκει τινος ὄντος ἀνάγκη
 ἐκ τῶν λοιπῶν τῆς ψυχῆς μορίων εἰληφθῆναι· ἡ γὰρ συλλογισμένη
 ἐστὶν ἡ διάνοια. ἀνάγκη ὅτι πᾶσα ἡ ἐκ τῆς καὶ ἐξ αἰδήσεως καὶ
 φαντασίας· μονὴ γὰρ αἰδήσεως ἡ φαντασία· διὸ μάλλον δεῖ λέ-
 γειν ἐκ φαντασίας, ἐπεὶ καὶ μύων τις συλλογίζεσθαι, τὰς ἀρχὰς ἐκ
 φαντασίας δεξάμενος, ἦγον ἐκ δόξης. σκόπει ὅτι ὡς ἐκ τῶν εἰρη-
 μένων ἀνάγκη πᾶσα μόνη τὰ τρία εἶδη τῶν συλλογισμῶν ἀνα-
 φαίνεσθαι, καὶ μήτε πλείονα μήτε ἐλάττωνα· ἡ γὰρ ἐκ τῶν καὶ τὰς ἀρ-
 χὰς δεξάμενη ἡ διάνοια συλλογίζεσθαι, ὡς καὶ καλῶμεν κοινὰς ἐννοίας,
 καὶ ποιεῖ τὴν ἀποδεικτικὸν συλλογισμὸν, δεῖ ἀληθῆ ὄντα καὶ μηδέποτε
 ψευδόμενον, ἐπεὶ καὶ αἱ κοινὰς ἐννοίαι ἐξ ὧν ὁ συλλογισμὸς δεῖ
 ἀληθείας καὶ αὐτόπιστοι· ἡ γὰρ δόξη συμπλακεῖσα ἐξ αὐτῆς τὰς ἀρ-
 χὰς τῷ συλλογισμῷ δέχεται, καὶ ποιεῖ τὴν διαλεκτικὸν συλλογισμὸν
 (διαλεκτικὸν καλῶμενον, διότι ἐν ταῖς κοιναῖς συνστάσι καὶ ταῖς
 πρὸς ἀλλήλους διαλέκταις τοῖς τοιαύτοις χρωσόμεθα συλλογισμοῖς), ὅς
 ἐ πάντως ἀληθεύει ἀλλὰ ποτε καὶ ψεύσεται, ἐπεὶ καὶ ἡ δόξα τοιαύτη,
 ὅτι δεῖ ἀληθῆς (πολλοὶ γὰρ καὶ ψευδοῖς ἐν ἀνθρώποις δόξαι)· ἡ τρί-
 τον τῇ φαντασίᾳ συμπλακεῖσα ἡ διάνοια καὶ τὰς ἀρχὰς τῶν συλ-
 λογισμῶν ἐξ αὐτῆς λαβῆσα συλλογίζεσθαι, καὶ ποιεῖ τὴν σοφιστικὸν
 συλλογισμὸν, δεῖ ψευδῆ ὄντα... ὁμοίως δὲ καὶ ἐκ τῶν γνωσκο-
 μένων τὰ αὐτὰ τρία εἶδη εὐρήσεις, διελὼν ὅτως. τὰ πράγματα
 περὶ ὧν ὁ συλλογισμὸς, ἡ αἰ ψαύτως ἔχει, καὶ γίνεσθαι ὁ περὶ
 αὐτῶν συλλογισμὸς ἀποδεικτικός, ἡ ὅδε ποτε ὡσαύτως ἔχει, καὶ
 γίνεσθαι ὁ σοφιστικός, ἡ ποτε μὴ ὅτως ἔχει ποτε δὲ ὅχι ὅτως, καὶ γίνεσθαι
 ὁ διαλεκτικός. ἐκ δὲ τῆς γνώσεως ὅτως. ἡ γινώσκῃς ἡ ἀπαισιῶς
 ἐστὶ καὶ ἀληθῆς, καὶ γίνεσθαι ὁ περὶ αὐτῆς συλλογισμὸς ἀποδεικτικός,
 ἡ αἰ ψευδῆς, καὶ γίνεσθαι ὁ σοφιστικός, ἡ ποτε μὴ ἀληθῆς ποτε δὲ
 ψευδῆς, καὶ γίνεσθαι ὁ διαλεκτικός. ἕκαστος δὲ τῶν συλλογισμῶν
 ἐστὶν. δῆλον ἄρα ἐκ τῶν ὅτι τρία μόνη ἐστὶ τὰ τῶν συλλογισμῶν

εἶδη καὶ ὅτε πλείονα ὅτε ἐλάττωνα. καὶ ἐν μὲν τοῖς μὲν ταῦτα δύο
 βιβλίοις τῶν δευτέρων Ἀναλυτικῶν διδάξει περὶ ἀποδείξεως, ἐν
 δὲ τοῖς Τόποις περὶ τῆς διαλεκτικῆς συλλογισμῶν, ἐν δὲ τοῖς Σοφι-
 στικοῖς Ἐλέγχους περὶ τῆς σοφιστικῆς, ὅχι ἵνα αὐτῷ χρωσόμεθα, ἀλλ'
 ἵνα μήποτε ἀπατώμεθα ὑπὸ τῶν χρωμένων αὐτῷ· διὸ καὶ Σοφι-
 στικὸς Ἐλέγχος ἐπεγράφη. καὶ ταῦτα μὲν περὶ συλλογισμῶν· ζη-
 τήσομεν δὲ περὶ οἷων αὐτῷ ἐνταῦθα ὁ λόγος. φαίνεται περὶ ὅδε
 τῶν ἄλλων περὶ τῆς ἀπλῆς καὶ καθόλου συλλογισμῶν. καὶ ὁ μὲν
 σκοπὸς ὅτος... τὴν δὲ αἰτίαν τῆς ἐπιγραφῆς ζητήσαντες, διὰ τί
 Ἀναλυτικὰ ἐπιγράφηται καὶ ὁ περὶ συλλογισμῶν. λέγει γὰρ ὁ ἀνα-
 λυσὶς πολλαχῶς· καὶ γὰρ ἡ τῆς ὅλης εἰς μέρη καὶ ἡ τῶν συνθέτων εἰς
 τὰ ἀπλά, ἡ χρωσθῆναι οἱ γεωμέτραι, καὶ ἡ τῶν φυσικῶν σωμάτων
 εἰς τὰ τέσσαρα στοιχεῖα, καὶ ἡ εἰς τὰ οἰκεία εἶδη τῶν συλλογισμῶν
 ἀναγωγὴ. καὶ ἄλλως δὲ πολλαχῶς λεγομένης ἀναλύσεως, ἐστὶ πε-
 ρὶ λαβόντα εἰπεῖν "ἀναλύσις ἐστὶν ἀνάκαμψις ἐπὶ τὸ πρότερον καὶ
 τῆς συνθέσεως τὸ αἶτιον." ὅθεν ἄξιον ζητῆσαι εἰ ὁ συλλογισμὸς
 σύνθεσις ἐστὶ καὶ συναγωγὴ πλεόνων λόγων, ἕκαστος ἀναλύσις, διὰ τί
 τὴν περὶ τῶν συλλογισμῶν πραγματείαν Ἀναλυτικὰ ἐπεγράψαν;
 δεῖ γὰρ μάλλον συνθετικὰ ἐπιγράψαι. ἵνα ὅτι αὐτὸς ἡμῶν ἀνα-
 φανῇ ἡ τῆς ἐπιγραφῆς αἰτία καὶ ἡ τῆς βιβλίου διαίρεσις, εἰπωμεν
 ὅτως. διαίρει γὰρ τὸ τὸ βιβλίον εἰς κεφάλαια τρία, καὶ διδάσκει
 ἡμᾶς τὸ μὴ πρῶτον μέρος τὴν γένεσιν τῷ συλλογισμῷ, τὸ δὲ δεύ-
 τερον τὴν εὐπορίαν τῶν προτάσεων, τὸ δὲ τρίτον τὴν εἰς τὴν συλ-
 λογισμῶν ἀνάλυσιν. ἐκ τῆς τρίτης ὅτι τὴν ἐπιγραφὴν ἐποίησαντο
 αἱ κυριωτέρας καὶ τελειότερας ὕψους τῆς ἀναλύσεως· πᾶς γὰρ συλ-
 λογισμὸς ἐξ ἀναλύσεως εὐρίσκειται ἔχων τὸ οἰκείον σχῆμα. ἄλλως
 τε ὁ εἰδὼς τὴν ἀνάλυσιν οἶδε καὶ τὴν σύνθεσιν (ὁ γὰρ ἀνέλυσε,
 ταῦτα συνθεῖναι ὁ δυσχερές), ἐκείνῃ δὲ τὸναντίον· καὶ γὰρ ὁ ἰδιώτης
 ἐπίσταται μὲν συνθεσεῖς ὀνομάτων καὶ ῥημάτων εἰς τὸ λόγον ἀποτελέ-
 σαι καὶ εἰπεῖν, οἷον Σωκράτης περιπατεῖ, διαλύσαι δὲ ἐκείνῃ οἶδε καὶ
 εἰπεῖν ποῖον μὲν ἐστὶ τὸ νομα ποῖον δὲ τὸ ῥημα. Πρότερα δὲ
 ἐπιγράφηται, ἐπειδὴ περὶ τῆς ἀπλῆς συλλογισμῶν ἐνταῦθα φησι
 τὸ ἀναλογητὸς ὅλη καὶ χωρὶς εἶδους ὄντος, καὶ ἐπειδὴ πρότερον τὸ
 γένος τῶν οἰκείων εἰδῶν, γένος δὲ ὁ καθόλου συλλογισμὸς τῶν
 ἀποδεικτικῶν καὶ τῶν λοιπῶν δύο εἰδῶν, ὡς εἰκότως ἐν οἷς μὲν περὶ
 τῆς γένους αὐτῶν διαλέγειτο Πρότερα ἐπεγράψαν, ἐν οἷς δὲ περὶ
 τῶν εἰδῶν, τυτέτι περὶ τῶν ἀποδεικτικῶν, Τετρα Ἀναλυτικὰ.
 ὅτι δὲ γνήσιον τὸ φιλοσόφου τὸ βιβλίον, δῆλον· φασι γὰρ ὡς τεσ-
 σάρωντα εὐρήθη τῶν Ἀναλυτικῶν βιβλία ἐν ταῖς παλαιαῖς βι-
 βλιοθήκαις, καὶ τὰ τέσσαρα μόνη ταῦτα ἐκρίθησαν εἶναι Ἀριστοτέ-
 λους, καὶ πρὸς τὸτο ὅδε ἀμφέβαλλεν. καὶ ἐν μὲν τῷ πρώτῳ βιβλίῳ
 διδάσκει ἡμᾶς περὶ τῆς εἶδους τῶν συλλογισμῶν, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ
 περὶ τῆς ὕλης. εἶδος γὰρ λεγόμεν τῶν συλλογισμῶν τὸ συμπε-
 ρασμα, ὕλη δὲ τὰς προτάσεις· ὡς γὰρ ἡ ὕλη ἐνεκα τοῦ ἐξ, λέγω
 δὲ τὸ εἶδος, ὅτω καὶ αἱ προτάσεις τὸ συμπεράσματος ἐνεκα. ἐν-
 ταῦθα γενόμενος ὁ Θεόφιλος ἀπορεῖ λέγων "ἀπὸ γὰρ Ἀριστοτέλους
 ἐστὶ γένημα τὰ Ἀναλυτικὰ ἡ ὅτι;" καὶ φησιν ὅτι γνήσιμα μὲν
 αὐτὰ ἕκαστον· φαίνεται γὰρ ὁ θεός Πλάτων συλλογιστικῶς καὶ ἀπο-

δεκτικῶς φερόμενος ἐν τε τῷ Φαίδωμῳ καὶ ἐν πᾶσιν αὐτῷ χροῶν
τῶν δαλόγους· συντάξαι δὲ αὐτὸν καὶ τεχνῶσαι κατὰ τοὺς τὸ προ-
κείμενον σύγγραμμα ὕδον ἀποποιεῖται. ἐξῆς ζητητέον πότερον μέρος
ἐστὶ τὸ ὄργανον ἢ λογικὴ τε καὶ διαλεκτικὴ πραγματεία τῆς φιλο-
σοφίας, ἐπεὶ περ ἐναντίως καὶ διαφόρως δοκεῖ τοῖς παλαιοῖς περὶ 5
αὐτῆς· οἱ μὲν γὰρ Στωϊκοὶ ἀντικρὺς μέρος αὐτὴν ἀπεφαίνοντο, τοῖς
ἄλλοις δὲ δύο μέρεσι τῆς φιλοσοφίας αὐτὴν ἀντιδιακρίναντες, οἱ δὲ
Περπατητικοὶ, τυτέστιν οἱ ἀπὸ Ἀριστοτέλους, ὄργανον, οἱ δὲ ἀπὸ τῆς
Ἀκαδημαίας, ὡς ἐστὶ καὶ Πλάτων, καὶ μέρος καὶ ὄργανον φαίνοντι λέ-
γοντες. καὶ οἱ μὲν Στωϊκοὶ τοῦτω τινὶ λόγῳ τὸ εἶναι αὐτῆς μέρος 10
κατασκευάζουσιν. περὶ δὲ καταγίνεσθαι, φασὶν, τέχνη τις ἢ ἐπιστήμη, εἰ
μὴ ἀναφέρεται εἰς ἑτέραν τέχνην ἢ εἰς ἐπιστήμην ὡς μέρος ἢ μό-
ριον, αὐτῆς ἐκείνης μέρος ἐστὶν ἢ μόριον. εἰ τοίνυν ἡ φιλοσοφία
καταγίνεσθαι περὶ τὴν λογικὴν μέθοδον, ἥτις ἐκ ἀνάγκης εἰς ἑτέραν
τέχνην ἢ ἐπιστήμην ὡς μέρος ἢ μόριον, ἢ λογικὴ ἄρα τῆς φιλοσο- 15
φίας ἐστὶ μέρος ἢ μόριον. μόριον μὲν ἐκ ἑξίν· ὅτε γὰρ τὴ θεωρητικῇ
ἐπὶ τῷ πρακτικῷ μέρος ἐστὶν· τὸ γὰρ μόριον πῶς καὶ τῆς ὕλης κοινωνεῖ
καὶ τὸ σκοπῶν ἐκείνῳ ὅ ἐστὶ μόριον. τῷ μὲν ὅν πρακτικῷ ὁ κοινωνεῖ
πάν γὰρ ὕλη τὰ ἀνθρώπινα πράγματα καὶ μετριοπαθεῖα, σκοπὸς
δὲ τὸ περὶ ταῦτα αἰρετὸν πῶς καὶ φευκτόν, ἢ δὲ λογικὴ ὕλην μὲν 20
ἔχει τὰς προτάσεις, σκοπὸν δὲ τὸ διὰ τῆς τοιαύτης συνθέσεως τῶν
ἐπιτάσεων τῶν ἐπομένων τι ἐξ ἀνάγκης δεικνύει συναγόμενον·
ὡς ἐστὶ τὴ θεωρητικῇ τέλος, ἀλλ' ὡς εἶπον, ἡ μετριοπαθεῖα ἢ τὸ
ἐλπίς ἀγαθόν. καὶ ὅτως μὲν ἡ λογικὴ ἐκ ἑξίν μόριον τῷ πρακτικῷ.
ἀλλ' ὅτε μὲν τῷ θεωρητικῷ· τότε γὰρ ὕλη μὲν τὰ θεῖα, τέλος δὲ ἡ 25
ἐκ τῶν θεωρία. εἰ δὲ μήτε τῷ θεωρητικῷ μήτε τῷ πρακτικῷ
ἐκ μέρους, ὡς ἔστιν ἄρα τῆς φιλοσοφίας μόριον. λέγειν γὰρ ὅτι ἀντι-
διακρίνεται τῷ θεωρητικῷ καὶ πρακτικῷ τὴν λογικὴν καὶ μέρος εἶναι
τῆς φιλοσοφίας. καὶ ὅτω μὲν οἱ Στωϊκοὶ· ἐν μεθόδῳ δὲ αὐτῆς
ἀρχήν, εἰ τὴν καὶ οὖν ὅλον αὐτὴν σκοπήσομεν. Ioh. Philop. 30
f. 34.

ἐκ τῶν ἐν οἷς μὲν βιβλίοις περὶ τῷ προτέρῳ τὴν λόγον ποιεῖν,
τοῖσι Πρώτερα ἐπεγράφησαν, ἐν οἷς δὲ περὶ τῷ ὑτέρῳ, ταῦτα
ἴσμεν. Ἀναλυτικὰ δὲ ὅτι ἡ παντὸς συνθεῖς εἰς τὰ ἐξ ὧν ἡ σύν-
θεσις αὐτῇ ἀναγωγὴ ἀναλύσεως καλεῖται. ἀντεγραμμένως γὰρ ἡ 35
ὁμοῦ ἔχει τῇ συνθέσει· ἡ μὲν γὰρ σύνθεσις ἀπὸ τῶν ἀρχῶν ὁδοῖς
ἐκ ἐπὶ τὰ ἐκ τῶν ἀρχῶν, ἡ δὲ ἀναλύσεως ἐπ' ἀντιθέσει ἐστὶν ἐπὶ τὰς
ἐξ ἡμῶν ἐπὶ τὸ τέλος... ἀναλύειν δὲ ἰδίως λέγοντι καὶ οἱ τὴν συν-
θεσὶν συλλογισμῶς ἀναλύοντες εἰς τὴν ἀπλῆν. ἀλλὰ καὶ οἱ τὴν
ἐκείνην εἰς τὴν προτάσεις ἐξ ὧν αὐτοῖς τὸ εἶναι. ἀλλὰ καὶ τὴν 40
ἐκείνην συλλογισμῶς εἰς τὴν τελείαν ἀνάγειν ἀναλύειν λέγουσι.
ἀλλὰ καὶ τὴν τῶν τιθεμένων συλλογισμῶν ἀναγωγὴν εἰς τὰ οὐκ ἐστὶν
ἡμεῖς ἀναλύειν λέγουσιν. ὅθεν καὶ καὶ τὸ τὸ σημαίνοντα τῆς
ἐκείνης μάλιστα Ἀναλυτικὰ καὶ ταῦτα ἐπιγράφονται· ὑπογρά- 45
φει γὰρ τὰ ἡμῶν μέθοδον ἐπὶ τῇ τῇ πρῶτῃ δι' ἧς τὸ τὸ ποιεῖν
ἀναγόμεθα. ἀλλὰ καὶ πῶς τὴν τῶν ἀπλῶν συλλογισμῶν εἰς τὰς
ἐκείνης προτάσεις, ἐξ ὧν αὐτοῖς τὸ εἶναι, καὶ αὐτῶν ἀναγωγὴν ποιεῖν
ἀναγόμεθα. εὐρήσομεν δὲ πῶς αὐτὴν λέγοντα· καὶ πῶς οἱ σύνθε-

ται συλλογισμοὶ γίνονται ἐκ τῶν ἀπλῶν, καὶ πῶς αὐτὰς εἰς ἐκείνας
ἀναγόμεναι. ἐν οἷς μὲν ὅν περὶ τῆς τῶν συλλογισμῶν ἀναλύσεως
πεπραγμένον, ταῦτα Ἀναλυτικὰ Πρώτερα, ἐν οἷς δὲ περὶ τῶν
ἀποδείξεων, ταῦτα δὲ Ἀναλυτικὰ μὲν καὶ αὐτά, ἴσμεν δὲ ἐπι-
γράφει. Alex. f. 3 b sq.

Ἀναλυτικὰ λέγοντι πάντα τὰ πρὸ τῆς Ἀποδεικτικῆς βιβλία
καὶ αὐτὴ ἢ Ἀποδεικτικὴ, ὡς μὲν Ἀλέξανδρος οἶε καὶ ὁ ἐκείνην κατ'
ἔχον ἐνταῦθα ἐπόμενος ἢ τὰ ἐκείνην παραφράζων ἢ μεταφράζων
Φιλόπονος, ἀπὸ τῷ περὶ ἀναλύσεως συλλογισμῷ· τὸ γὰρ κρεῖτ-
τόν ἐστι καὶ ἐπιστημονικώτερον... ἀλλὰ καὶ τὴν τὴν ἀτελεῖς συλλο-
γισμῶς εἰς τὴν τελείαν ἀνάγειν ἀναλύειν εἰσθεὶς καλεῖν ἢ παλαιὰ
καὶ πρεσβυτέρα φιλοσοφία. cod. Reg. 1917 in marg.

εἶπε μὲν διὰ βραχέων τίς ἢ πρόθεσις καὶ τίς ὁ σκοπὸς πάσης 24
τῆς ἀναλυτικῆς ἐπιστήμης· προθεῖς δὲ τὸ "περὶ τί" ὅπερ ἐστὶν 10.
αἰτιατικῆς πτώσεως ἀπαιτητικόν, καὶ τὸ "τίνος" γενικῆς πτώσεως
ὄν, τὴν ἀπόδοσιν ἐποιήσατο καὶ αἰτιατικὴν πτώσιν, μόνον εἰπὼν
"περὶ ἀπόδειξιν καὶ ἐπιστήμην ἀποδεικτικὴν", ἡμῶν καταλιπὼν τὸ με-
ταχηματίσαι καὶ εἰς γενικὴν πτώσιν τὰ εἰρημένα. γράφει δὲ ἐν
τις καὶ διὰ τῷ ἄλλῳ διὰ τῷ σ "ἐπιστήμης ἀποδεικτικῆς". καὶ εἴη
ἀν ὅτως ἐκείνης τῆς γραφῆς πρὸς ἐκάτερον τῶν προτεθέντων
ἀπληγῶς, πρὸς μὲν τὸ "περὶ τί" διὰ τῷ "περὶ ἀπόδειξιν", πρὸς δὲ
τὸ "τίνος" διὰ τῷ "ἐπιστήμης ἀποδεικτικῆς". δύναται δ' ἂν καὶ διὰ
τῷ σ γεγραμμένη τῷ "ἐπιστήμης ἀποδεικτικῆς" τὰ πρὸς ἐκείνην,
τὸ "περὶ τί καὶ τίνος", μὴ εἰρηάζει περὶ τῷ ὑποκειμένῳ ἀμφοτέρους,
ἀλλὰ τὸ μὲν ἕτερον τὸ "περὶ τί" περὶ τῷ ὑποκειμένῳ (περὶ γὰρ τι
ὑποκειμένον), τὸ δὲ "τίνος" περὶ τῆς θεωρήσεως τὸ ὑποκείμενον
ἔξεως, ὡς εἶναι περὶ μὲν ὑποκείμενον τὴν ἀπόδειξιν, θεωρήσεως δὲ
ταύτην τῆς ἀποδεικτικῆς ἐπιστήμης. καὶ εἴη ἂν πρὸς ἐκάτερον τῶν
προτεθέντων οὐκ ὅπως ὅτως ἀπληγῶς. ἐστὶ δὲ ἡμῶν ἀπόδειξις συλ-
λογισμῶς ἀποδεικτικῆς, ἐπιστήμη δὲ ἀποδεικτικὴ ἐστὶν ἀπὸ ἧς ὄν τε 30
ἐστὶν ἀποδεικτικῶς συλλογίζεσθαι· τὸ γὰρ περὶ ἀποδείξεως εἰπεῖν ἐπι-
στήμης ἐστὶν ἀποδεικτικῆς καὶ τὴν ταύτην ἔχοντος. Alex. f. 4 b.

"πρῶτον εἰπεῖν." καὶ τὸ Ἀττικὸν ἔθος τὸ χρὴ παρὰ λείπει· τὸ
γὰρ χρὴ καὶ δεῖ πρὸς τὰ ἀπαρέμματα συντατταμένον, χρὴ γράφειν,
δεῖ ἀναγνωσκῆσαι, καὶ τῆς προκειμένης συντάξεως τὸ τὸ ἀπαίτησις,
πρῶτον εἰπεῖν χρὴ, ἔθος Ἀττικῶν καὶ λείπειν τὸ χρὴ καὶ δεῖ τὰ
τοιαῦτα προφέρειν. "περὶ τί καὶ τίνος ἢ σκέψις, ὅτι περὶ ἀπό-
δειξιν καὶ ἐπιστήμης ἀποδεικτικῆς." πρὸς ἐκάτερον τῶν προτάσεων
ἀποδέδωκε, πρὸς μὲν τὸ περὶ τί εἰπὼν "περὶ ἀπόδειξιν", πρὸς δὲ καὶ
τὸ "τίνος ἐστὶν ἢ σκέψις" τὸ καὶ ἐπιστήμης ἀποδεικτικῆς. διαφέρει
δὲ τῆς ἀποδεικτικῆς ἐπιστήμης ἀπόδειξις τῷ τὴν μὲν ἐπιστήμην ἔξιν
εἶναι τῆς ψυχῆς, τὴν δὲ ἀπόδειξιν ἐνέργειαν ἀπὸ τῆς ἐπιστήμης
προῖδαν. ὁ μὲντοι Ἀριστοτέλης ἐν τῷ τέλει τῆς Ἀποδεικτικῆς
πραγματικῆς φησὶν ὅτι ὁδὸν διαφέρει ἀπόδειξις ἐπιστήμης ἀπο-
δεικτικῆς, λέγων ὅτως (p. 99 b 15) "περὶ μὲν ὅν συλλογισμῶν καὶ
ἀποδείξεως, τὸ ἐκτερόν ἐστι καὶ πῶς γίνεσθαι, φανερόν ἐστιν, αἶμα δὲ καὶ
περὶ ἐπιστήμης ἀποδεικτικῆς· τὸ αὐτὸ γὰρ ἐστίν." ἐν δὲ σκοπὸν ἐκ
προσέμεινον ἀνακηρύττει τὸ βιβλίον, ἀπόδειξιν αὐτῷ παραδίδουσι τὸ

προκειμένον εἶναι λέγων. εἰ δέ τις εἴποι ὅτι Ἀριστοτέλης ὁ δέν-
τως ὑδὲ ἀκολούθως ἀνεκήρυξε τὴν σκοπὴν (ὃ ἢ διαλέγει) ἐν τῷ
πρώτῳ βιβλίῳ ὑδὲ ἐν τῷ δευτέρῳ περὶ τῷ ἀποδεικτικῷ συλλο-
γισμῷ, αὐτὸς δὲ ὡς εὐθὺς περὶ αὐτῷ διαλεξιόμενος ὕτως ἐποιή-
σατο τὴν ἀρχήν, εἰρηκώς ὅτι περὶ ἀπόδειξιν καὶ ἐπιστήμης ἀποδεικ-
τικῆς), ἐρῶμεν πρὸς αὐτὸν ὅτι ὁ κυρίως σκοπὸς τῷ Ἀριστοτέλει
ὑτός ἐστι τῷ διαλαβεῖν περὶ τῷ ἀποδεικτικῷ συλλογισμῷ· ἀλλ'
ἐπειδὴ ἀδύνατον διαλαβεῖν περὶ αὐτῷ πρὶν ἢ παραδοῦναι τὴν ἀπλῶς
συλλογισμὸν, τῷ χάριν πρῶτον περὶ τούτου ποιεῖ τὴν διδασκα-
λίαν... ἀμέλει καὶ αὐτὸς ἐν τῷ τέλει τῆς Ἀποδεικτικῆς, λέγων
ὅτι τῶν Ὑσέρων Ἀναλυτικῶν, ὡς δὴ τέλος λαβύσης τῆς ἐξ ἀρχῆς
προτεθείσης πραγματείας, ἢ προανεφώνησε τῷ παρόντι προοιμίῳ,
ὑπερ ἥδη ἀρτίως ἐμνησθῆμεν, "περὶ μὲν ὅν συλλογισμῷ καὶ ἀποδεί-
ξεως" καὶ τὰ ἐξῆς, συμπερανόμενος ἐκεῖ τὰ ἐνταῦθα προβλη-
θέντα. Ioh. Philop. f. iv b sq.

12^a μίμει) τοῖς ἐνταῦθα ὁ Ἀριστοτέλης τὴν γεωμετρικὴν διδα-
11. σκαλίαν· ὥσπερ ἢ ἐκεῖνοι προλαμβάνειν εἰσθῆσι θεωρημάτων
τινα συμβαλλόμενα αὐτοῖς πρὸς τὰ δεχθισόμενα, ὕτω καὶ αὐτὸς
ἐνταῦθα τὰ ἐσόμενα αὐτῷ χρήσιμα πρὸς τὴν τῶν συλλογισμῶν
διδασκαλίαν προλαμβάνει. ἄξιον δὲ ζητῆσαι τί δὴποτε μὴ ἀπὸ
τῷ ὅρῳ ἤρξατο ὡς ἀπλῶς ἐρῶ, εἴτα ἐπὶ τὰ συνθετώτερα ἐληξεν, ἢ
εἰ ἀπὸ τῶν συνθέτων ἡβύλατο τὴν ἀρχὴν ποιήσας, διὰ τί μὴ ἀπὸ
τῷ συλλογισμῷ τὴν ἀρχὴν ἐποιήσατο καὶ κατέληξεν εἰς τὸν ὅρον.
Ioh. Phil. f. v.

24^a καὶ ζητῶμεν τί δὴποτε προέταξε τὴν πρότασιν τῷ ὅρῳ, εἴγε ἢ
12. πρότασις ἐξ ὅρων σύγκειται. καὶ λέγομεν τούτου πέντε λύσεις. Cod.
Reg. 2061.

ἰστέον μέντοι ὅτι ὅρος καὶ φάσις καὶ ἀπλῆ φωνὴ καὶ ὄνομα καὶ
ῥῆμα τῷ μὲν ὑποκειμένῳ ταῦτά ἐστι, τῇ χέσει δὲ διαφέρουσιν·
ὅταν μὲν ἢ ὡς συλλογισμῷ μέρος λαμβάνηται, ὅρος λέγεται, ὅταν
δὲ ὡς μέρος προτάσεως, φάσις, ὅταν δὲ ὡς ὑποκείμενον ἐν τῇ
προτάσει, ὄνομα, ὅταν δὲ ὡς κατηγορούμενον, ῥῆμα, ὅταν δὲ ὡς
φωνὴ ἀπλῶς σημαντική, ἀπλῆ φωνή. καὶ ἄλλως, ὄνομα μὲν ὅταν
μὲν ἄρθρον λέγηται, ῥῆμα δὲ ὅταν προσσημαίνῃ χρόνον. ὥσπερ καὶ
πρότασις καὶ πρόβλημα καὶ ἔνστασις καὶ συμπέρασμα καὶ ἀπόφανσις
35 πάλιν ἐν καὶ ταῦτα τῷ ὑποκειμένῳ εἰσὶν, ὡς ἤδη καὶ ἐν ἄλλοις εἴρηται,
τῇ χέσει δὲ διαφέρουσιν· ὅταν μὲν ἢ συλλογισμὸν κατασκευάσαι
βυλόμενοι ὡς μέρος αὐτὴν παραλαμβάνωμεν συλλογισμῷ, πρό-
τασις λέγεται, ὅταν δὲ εἰς τὸ δεῖξαι ἑτέρῳ προβαλλόμεθα, ὡς
ὅταν λέγωμεν "δεῖξον εἰ ἡ ψυχὴ ἀθάνατος," πρόβλημα, ὅταν δὲ
40 τινος καταφήσαντός τι ἢ ἀποφύσαντος ἡμεῖς τὰ ἐναντία ἀποφαι-
νώμεθα, ἔνστασις, οἷον εἰ τις εἰπόντος ὅτι ἡ ψυχὴ ἀθάνατος
ἡμεῖς εἰπώμεν ὅτι ἢ ἀθάνατος· συμπέρασμα δὲ αὐτὸ τούτου ὅπερ
ἂν ὁ συλλογισμὸς συμπεραίνει, ὅτι ἡ ψυχὴ αὐτοκίνητος, καὶ δὲ
αὐτοκίνητον ἀεικίνητον, καὶ δὲ ἀεικίνητον ἀθάνατον, ἢ ψυχὴ ἄρα
45 ἀθάνατος· ἀπόφανσις δὲ ὅταν ἀπλῶς ἀποφαινόμεθα τι κατὰ
τινος ἢ τι ἀπὸ τινος· τελείως δὲ καλεῖ συλλογισμὸς πάντας τὰς
ἐν τῷ πρώτῳ χήματι, ἀτελεῖς δὲ τὰς ἐν τῷ δευτέρῳ καὶ πρώτῳ.

ὅπως δὲ οἱ μὲν εἰσι τέλει οἱ δὲ ἀτελεῖς, ἐν τοῖς ἐξῆς λεχθήσεται.
Ioh. Phil. f. v.

εἴη μὲν ἂν λόγος τῆς προτάσεως ἀκείνους ἐν τῆς ἀποφάνσεως
ἀπεδῶκεν ἐν τῷ περὶ Ἑρμηνείας (p. 17 a 2)· λόγος ἢ ἐν ᾧ καὶ ἀλη-
θεύειν ἢ ψευθεῖν ὑπάρχει. ὃ μὴ ἀλλ' ἰδίως τὴν πρότασιν ὀρί-
ζει· καὶ ἢ εἰ ταῦτα καὶ τὸ ὑποκείμενον πρότασις τε καὶ ἀπόφανσις,
ἀλλὰ τῷ λόγῳ τε διαφέρει· καθόσον μὲν ἢ ἢ ἀληθὲς ἐστὶν ἢ ψευ-
δὴς, ἀπόφανσις ἐστὶ, καθόσον δὲ καταφατικὸς ἢ ἀποφατικὸς, λέ-
γει πρότασις. ἢ ὁ μὲν ἀποφατικὸς λόγος ἐν τῷ ἀληθὲς ἢ ψευδὲς
εἶναι ἀπλῶς καὶ εἶναι ἔχει, ἢ δὲ πρότασις ἢ ἢ ἐν τῷ πως ἔχει
ταῦτα· διὸ αἱ μὴ ὁμοίως ἔχουσιν αὐτὰ λόγοι μὲν οἱ αὐτοί, προτά-
σεις δὲ ἔχουσιν αὐτά. δοκεῖ δὲ ἀπὸ τῶν ὑπὸ τὴν πρότασιν ὀρί-
ζεσθαι. τούτου δὲ αἴτιον ἐπεὶ εἶπεν ἐν τῷ περὶ Ἑρμηνείας (p. 17 a 8)
ὅτι ἐστὶν εἰς πρῶτος λόγος ἀποφαντικὸς, κατάφασις, εἴτα ἀπο-
15 φανσις. ἐν οἷς δὲ τάξις ἐστὶ καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐστὶ καὶ δὲ ὕστερον τῶν
ὑποτεταγμένων, ὡς ἐν τῷ ὕστερῳ καὶ πρῶτον ἐμφανέσθαι, ἐν τούτοις
καὶ κοινῶς αὐτῶν κατηγορούμενον ἔχει ὡς γένος αὐτῶν κατηγορεῖται·
ἐν ᾧ τῶς γένεσι τὰ εἶδη ἐπ' ἰσῆς ἀντιδιαίρειται) ἀλλήλοις, καὶ ὃ καὶ μὲν
πρῶτον ἐστὶν αὐτῶν καὶ δὲ ὕστερον. ἐπεὶ τοίνυν ἢ πρότασις ὃ γένος
ὑδὲ φύσις ἐστὶ τις ἄλλη παρὰ τὰ ὧν κατηγορεῖται καὶ ἐν οἷς αὐτῇ
εἶναι, ὡς ἐπὶ τῶν γενητῶν ἐστὶ, διὰ τούτου ἐκ τῆς καταφάσεως καὶ τῆς
ἀποφάσεως ὧν κατηγορεῖται ἐδηλώσεται αὐτῇ· καὶ ἢ ἐν τῷ περὶ
Ἑρμηνείας εἰρημένον ἴσον ἐστὶ τούτῳ, καὶ (p. 17 a 22) ἐστὶν ὅτι ἀπλῆ
ἀπόφανσις φωνὴ σημαντικὴ περὶ τῷ εἰ ὑπάρχει τι ἢ μὴ ὑπάρχει.
ἀλλὰ καὶ τὸ ἀποφάνσεως καὶ ἕτερον μέρειον, ὅτι καθ' ἑνός, ὡς ἐν
τοῖς Ὑσέρους Ἀναλυτικοῖς (p. 72 a 8) λέγει, ἴσον τούτοις. ὡς ὅρα
ἐκείνῃ προσέθηκε καὶ καὶ ποσὸν ἢ τὸς χρόνος, ὅτι ἐν τῇ ἀντιφάσει
ταῦτα συνειληφθῇ· εἰσι ἢ καὶ καὶ ταῦτα αἱ ἀντιφάσεις. ὁμοίως
τούτοις καὶ τὸ λόγος ἀποφαντικὸς τινος περὶ τινος, εἰ μὴ ἄρα ὅτος
καὶ ἄλλος, ὅτι ἐν αὐτῷ ὕπῳ συμπαρελήφθαι ὅτε ἢ κατάφασις ὅτε
ἢ ἀπόφασις. ὡς δὲ πολλαχῶς λεγομένης τῆς προτάσεως ἔστι καὶ
Θεόφραστος ἐν τῷ περὶ Καταφάσεως φρονεῖν· αὐτῇ ὅτι ἔχει ὀρί-
ζει, ἀλλὰ κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν. εἰσι δὲ εἴη οἱ ὅροι προτά-
σεως ὡς πάσης ἀλλὰ τῆς ἀπλῶς τε καὶ καλυμμένης κατηγοροῦσιν· ἢ
ἢ τὸ κατὰ τινος ἔχει καὶ καὶ καθόλου ἢ ἐν μέρει ἢ ἀδιόριστον ἴδιον
ταύτης· ἢ ἢ ὑποθετικὴ ἢ ἐν τῷ τὸ κατὰ τινος λέγεσθαι ἀλλ' εἰ
ἀκολουθεῖ ἢ μόνῃ καὶ ἀληθὲς ἢ ψευδὲς ἔχει. ἐστὶ δὲ ὑδὲ τῆς δια-
λεκτικῆς ὁ ἀποδοδόμενος ὁρισμὸς. (ἐκείνη ἢ ἐν ἐρωτήσῃ) ἀλλὰ
μόνης τῆς συλλογιστικῆς. καὶ δὲ τὸ κατὰ τινος καὶ τῆς ἀποφά-
σεως εἶπεν, ἐπεὶ καὶ ἐν τῇ ἀποφάσει ὑποκείμενός τις ὅρος ἐστὶ ἢ
κατηγορούμενος. καὶ ἢ τὸ κατὰ τινος νῦν ὃ τὸ καταφατικῷ δηλω-
τικῶν ἐστὶν ἀλλὰ τῷ κατηγορουμένῳ, ὁ κατηγορεῖται ἢ καταφατικῷ
ἢ ἀποφατικῷ. ἐν μέντοι τῷ περὶ Ἑρμηνείας ὀριζόμενος τὴν
κατάφασιν ἢ ἀπόφασιν τῷ κατὰ τινος ἐπὶ τῆς καταφάσεως ἔχει
σατο, ἐπὶ δὲ τῆς ἀποφάσεως ἐκείνῃ τῷ κατὰ τινος ἀλλὰ τῷ ἀπο-
τινος, εἰπὼν αὐτὴν ἀπόφασιν εἶναι τινος ἀπὸ τινος. Alex. f. 4 b 5.
ταύτη ὅτι κατὰ τινος μόνῃ τῷ ἀποφαντικῷ λόγῳ ὑπάρ-
χον παρελήφθαι εἰς τὴν τῆς προτάσεως ὁρισμὸν· καὶ ἢ καταφατικῷ

ἡ ἀποφατικὴ, εἰ μὴ ὡς ἐν ἀμφω λαβόμεν, ἔκ ἐστι ἐπ' ἀλλήλων
τῆς προτάσεως ἄλλ' ἐξιστάται· τὸ γὰρ ἡ σύνδεσμον ὃ διαλεκτικῶς
ἐν ἄλλᾳ παραδιαλεκτικῶν ληφόμεθα ἀντὶ τῆς καί, ἵνα ἀμφω
ἐν τῷ γένει κατηγορηθῇ τῆς ἀποφάνσεως ἢ προτάσεως. . . εἰ δὲ
ἐν μὴ παραδέχαιτο ταύτην τὴν ἐξηγήσιν, ἀλλὰ διαλεκτικῶς
ἐκείνη φαίη τὴν καταφατικῶς ἢ ἀποφατικῶς, ἐδὲ ὅπως ἐλεγχθῇ
αὐτὴ ὁ ὅρισμός· ὃ γὰρ εἰς τὴν ὁρισμὸν συντελεῖν ταῦτα φήσμεν
ἀλλ' εἰς διάκρισιν τῶν διαφόρων τῆς προτάσεως εἰδῶν. ἥκει γὰρ
ἐν τῷ ὁρισμῷ, ὅτι ἐξὶ πρώταις λόγος τινὸς κατὰ τινος· ἀλλ'
ἐπὶ μὴ μορφοειδὲς εἰσὶν αἱ προτάσεις (διακρινόμεναι) γὰρ εἰς τὰς κα-
ταφατικὰς καὶ ἀποφατικὰς, εἰς διάκρισιν τῶν διαφόρων εἰδῶν
πρωτῶν τὴν καταφατικῶς ἢ ἀποφατικῶς, . . καὶ ὅτι γε προσφώνη
ἐν ταύτῃ ἐξηγήσει καὶ τῆς προτέρας προσφώνεσθαι, ὅλην ἐκ
τῶν ἐπιφερομένων. . . τινὰ τῶν ἀντιγράφων "ἐν τινὸς ἀπὸ τινος"
ἔχει· ἀλλ' ἀμείνων τὸ πρῶτον μόνον. αἱ δὲ τις εἴποι ἄλλᾳ μόνῃ
τῆς καταφάσεως ὁ ὅρισμός εὐρίσκει (δοκεῖ γὰρ τὸ κατὰ τινος μὴ
ἔμμεν τῇ ἀποφάσει· αὐτὴ γὰρ διὰ τὸ διακρινόμενον μᾶλλον ἐν καλοῖτο
κατὰ τινος), ἐρῶμεν ὅτι τὸ τινὸς αὐτὴν μόνον ἐν κατηγορημένον
ἔχει ὅλην, τὸ δὲ κατὰ τινος ἐν ὑποκειμένον. εἰ ὅν καὶ ἡ ἀπόφασις
ἐν τῷ συνέστηκε, ὅλην ὡς καὶ περὶ ταύτης ἐν εἰς διελικῶς.
Ioh. Phil. f. VI b sq.

τὴν κατηγορητικὴν ὁ Ἀριστοτέλης ὃ μόνον εἰσθῆι ἐπὶ τῇ κατα-
φάσει· τὰς δὲ ἄλλας καὶ ἐπὶ τῇ ἀποφάσει, ὥσπερ δὲ καὶ
ἐν τῇ ἐξήγησει εἰπὼν τὸ "κατὰ τινος," περιλαμβανόμενα καὶ τὴν
ἐξήγησιν τὴν γὰρ κατὰ τινος λέγειν ὅν, καὶ ἐν τῇ περὶ
Ἑρμηνείας (p. 17 a 26) τὴν ἀπὸ τινος ἐλέγετο. καὶ ἐν τῇ α' τῆς
Ἀριστοτέλης εὐρήν) τὸ ὑπάρχον καὶ ἐπὶ καταφάσεως καὶ ἀποφά-
σεως πᾶσι, ἐν οἷς διέξεισι περὶ ἀπατητικῶν συλλογισμῶν καὶ
ἐν τῇ τῆς α' διὰ τῆς ἀντιφάσεως ἀγνοίας (1 16). δοκεῖ δὲ τὸτο καὶ
τῇ Ἀριστοτέλει Ἀλεξάνδρῳ. . . τὸ μὴ παντὶ ὑπάρχειν καὶ τὴν μὴ
ὑπάρχειν εἰ μὴ Ἀλεξάνδρος, ὡς καὶ ὁ παρὼν Φιλόσοφος, οἷον μόνῃ τῇ
ἀντιφάσει διαφέρειν, ὃ δὲ Θεόφραστος καὶ τῷ σημασιολογῶν· τὸ μὴ γὰρ
ὑπάρχειν δηλοῖ τὸ πλείστον ὑπάρχειν, τὸ δὲ τινὴ μὴ ὑπάρ-
χειν τὸ ἐπὶ. καὶ διὰ τὸτο ἐξῆν εὐρεῖν τὴν Ἀριστοτέλην προτάττοντα
τὸ μὴ παντὶ ὑπάρχειν τὸ τινὴ μὴ ὑπάρχειν, καὶ καὶ τὴν μὴ ὑπάρχειν
ἐπὶ τῇ ἀντιφάσει τὸ μὴ πάντα, καὶ τὴν μεγαλεπήβολον τὸ Θεο-
φράστῳ ὅπως τὸτο παύοντα. cod. 1917 in marg.

σημειώται δὲ ὅτι ἐκ ὁμοίας ἐν τε τούτοις καὶ ἐν τοῖς Ἑστέροις
ἀναλυτικῶν (1 4) ἀποδίδουσι τὸ καθόλου. Alex. f. 5.
ὁ ὅστις τὴν μὴ μερικὴν καταφάσιν μὴ φωνῇ ἐσθῆμανεν, τὴν
ἀποφατικὴν δὲ φωνῇ τῇ τε "μὴ τινὶ" καὶ τῇ "μὴ παντὶ,"
ἐν τῇ περὶ τούτου ὅτι ἡ μερικὴ ἀποφατικὴ, ὡς καὶ ἐν τῇ περὶ Ἑρ-
μηνείας (c. 10) εἴρη, δύο προτάσεις μάχεται, τῇ τε τῆς καὶ τῇ πᾶσι,
καὶ τῇ μὴ τῆς ὡς αὐτὴ τὸτο τὸ μερικὸν ἀντιφάσιν ὅπερ κατέφησεν
ἐν τῇ ἀντιφάσει, τῇ δὲ πᾶσι μάχεται ὡς ἀντιφάτικῶς αὐτῇ
ἐν τῇ ἀντιφάσει καὶ ὁνόματα μὴ δύο, πρῶτον δὲ ἐν. Ioh. Phil. f. VII.
ἐπὶ τῇ περὶ τῶν πῶς ἀπροσδιορίστων προτάσεων ὑποδεί-
γματα θύμῃ βεληθεῖς εἴπει τὸ τῶν ἐναντιῶν μίαν εἶναι τὴν ἐπιφύ-

μην ἢ τὴν ἰδὴν μὴ εἶναι ἀγαθόν, μὴ τῶν ἀρθῶν τὴς ὅρας τι-
θείς· δοκεῖ γὰρ τὰ ἀρθῶν ἰσοδυναμεῖν τοῖς καθόλου προδιορισμοῖς,
καὶ ὅπως ἐν τῇ περὶ Ἑρμηνείας (c. 7) ἐδοκεῖ λέγεσθαι. φημὶ ὅτι
ἐν παντάπασιν τὰ ἀρθῶν τοῖς προδιορισμοῖς τὴν αὐτὴν ἔχουσι δι-
κασίαν. . . ἀλλ' ἐπὶ μὴ τῶν καθ' ἑκάστα ἄρων ὅθεν ἄλλο σημαίνου-
σιν ἢ ἀναφορὰν καὶ ἐν προσηλωμένον ἡμῶν φέρεται Σωκράτης ἢ ἐν-
σταθῶν, ἐπὶ δὲ τῶν καθόλου ἄρων ἔοικεν, ὡς καὶ ἐν τοῖς εἰς τὴν περὶ
Ἑρμηνείας ὁ ἡμέτερος εἶπε διδάσκαλος, αὐτὴν τὴν φύσιν καὶ τὴν
ιδεάν τῶ ἀνθρώπου δηλῶν ἢ ὅπως οὖν. Ioh. Phil. ib.

ἐπεὶ ἐν τοῖς Τοπικοῖς (p. 104 a 8) ὁρίζομενος τὴν πρότασιν
λόγον ἀποδοιδόμενον αὐτῆς, ὅτι ἐξὶ πρώταις διαλεκτικῇ ἐρώ-
τησις ἐνδοξος, ἵνα μὴ τις ὑπολάβῃ τῆς καθόλου προτάσεως
ἐκείνου εἶναι λόγον, καὶ ἐνταῦθα διαφέλλει καὶ τῶν προτάσεων τὰς
διαφορὰς, δεικνύς ὅτι τῆς κοινῆς λεγομένης προτάσεως τῆς πρὸς
τὸ συλλογιστικῶς λαμβανομένης ὁ ἀποδοιδόμενος νῦν λόγος ἐστίν,
ἀλλ' ὅχι ὃ ἐν τοῖς Τοπικοῖς εἰρημένος. ἐκεῖνος γὰρ διαλεκτικῆς ἐστὶ
πρότάσεως λόγος, καὶ ταύτης ὁδὸν συλλογιστικῆς· καὶ γὰρ τὰς δια-
φορὰς τῶν συλλογισμῶν διαφοραὶ καὶ προτάσεων εἰσὶν, ὅστος τινὸς
κοινῇ προτάσεως λόγος, ὥσπερ ἐν καὶ συλλογισμῷ. ἐπὶ πλέον μὴ ἐν
περὶ τῆς ἀποδοικτικῆς προτάσεως, τίνι τῶν ἄλλων διαφέρει, ἐν τοῖς
Ἑστέροις Ἀναλυτικοῖς διαλαμβάνει· καὶ γὰρ τῇ ὕλῃ διαφέρει αὐτῶν·
ἀλλήθεια γὰρ καὶ προτέρα καὶ γνώριμος καὶ ἀναγκαῖα καὶ τῇ χρήσει τε καὶ
τῇ λήψει. Alex. f. 5 b. cf. Ioh. Philop. f. VII b.

ἐνταῦθεν δὲ ὅλην ὅτι τὸ "κατὰ τινος" ἐνδοξῶς λαβεῖν κοινῶς
ἐπὶ τε τῆς καταφάσεως καὶ τῆς ἀποφάσεως, ὅπερ ἄνω ἐλέγομεν.
αὐτὸς γὰρ κοινῶς εἰπὼν τὸ κατὰ τινος, ὑποδείξει προδείξει ἢ τὸ ὑπάρ-
χειν ἢ μὴ ὑπάρχειν. Ioh. Phil. f. VIII.

προδείξει δὲ τοῖς ἐξῆς "ἐν προσηλωμένον τρόπον" τὸτο δηλῶν
ἔοικεν ὅτι κοινὸν ἐστὶ τὸ κατὰ τινος. ἢ τὸ "ἐν προσηλωμένον τρόπον"
δηλωτικὸν ἐστὶ τῷ καθόλου ἢ ἐν μέρει ἢ ἀδιορίστως. ποιεῖ δὲ τινα
καὶ τῆς διαλεκτικῆς προτάσεως διαίρεσιν· ἄλλην μὴ γὰρ φησὶν εἶναι
τὴν πυθναμένην καὶ ἐρωτησίων· ἐρωτήσις γὰρ ἐστὶν ἀντιφάσεως
ἥτις ἐστὶν ἐν τῇ παρ' ἄλλῃ αἰτήσῃ, ἥτις ὁδὸν λόγος ἀποφατι-
κὸς ὁδὸν καταφάσεως ἢ ἀπόφασιν· ἄλλην δὲ τὸ συλλογιστικῶν, ἢ
καὶ μέρας ἐστὶ τῷ συλλογισμῷ γνωμένη, ἥτις ἐστὶν ἀπὸ τῆς ὕλης·
ἢ γὰρ ἐρωτήσις ἀντιφάσεως ἐκ ἐξὶ συλλογισμῷ μέρας. τί δὲ τὸ
φανομένον καὶ ἐνδοξόν, εἴρηκεν ἐν τοῖς Τοπικοῖς (p. 100 b 21).
Alex. f. 5 b - 6.

δι' ἀκριβείας δὲ περὶ αὐτῶν λέγει, περὶ μὴ τῆς ἀποδοικτικῆς
ἐν τοῖς Ἑστέροις Ἀναλυτικοῖς, περὶ δὲ τῆς διαλεκτικῆς ἐν τοῖς Τοπι-
κοῖς, περὶ δὲ τῆς σοφιστικῆς ἐν τοῖς Σοφιστικοῖς Ἑλέγκοις, ὅτι πάντα
ἐπεὶ τῇ κοινῇ περὶ συλλογισμῶν πραγματείᾳ. καὶ εἴη ἂν διὰ τὸ
εἰπεῖν ὅτι ἐν τοῖς ἐπομένους ῥηθήσεται, ὅτι πρῶτα τῇ τάξει ταῦτα
τὰ βιβλία ἐκείνων τῶν πραγματειῶν, δεδηλωτικῶς. Alex. f. 6.

ἔοικεν ἐνδοξόν καὶ αὐτὸς ὅτι μὴ σιγήσας τὸ ὅρι ὄνομα
μὴδὲ γνώριμον ἐπὶ τῷ τῆς προτάσεως τασσόμενον μέρῃ, εἰπὼν
"ὅρον δὲ καλῶν" διὰ τούτου καὶ περὶ προτάσεως ἐν λόγον ἐπὶ ὁριστά,
ὅτι ἐκ τῆς προτάσεως καὶ τὴν τῷ ὅρι ἀπόδοσιν ἐμελλε ποιῆσαι.

εἰσι δὲ ὅροι ἐν τῇ ἀπλῇ προτάσει ὄνομα καὶ ῥῆμα. εἰρηνῶ δὲ ὅροι τὰ τῆς προτάσεως μέρη ἀπὸ τῶν τότε ὀρίζεσθαι τὴν πρότασιν καὶ ἐκ τούτων αὐτὴν συγκοιᾶς. Alex. f. 6.

ἐπισημηνάσας δὲ δεῖ τῷ καλῷ· ὅτε γὰρ ἐπὶ τῆς προτάσεως ἔμπροσθεν εἶπε τὸτο ὅτι προτάσιν δὲ καλῶ, ὅτε μὴν λέγει τὴν συλλογισμὸν ὀρίζεμενος. ἔοικεν ὅν αὐτὸς τὸ ὅρου ὄνομα τεθεικέναι, τὸ δὲ τῆς προτάσεως καὶ τὸ συλλογισμῷ εὐρέθη καὶ παρὰ τῶν πρὸ αὐτοῦ. Ioh. Ph. f. viii.

ζητήσωμεν δὲ τίνα ἐν τῷ ὀρισμῷ τὸ ὅρου. διὰ τί τῶς προ-
σέθηκε τὸ καλῶ; λέγομεν ὅτι αὐτὸ ἐστὶν εὐρημα, ἐχ' ὅτι ἡγνοεῖτο 10
παρὰ τοῖς παλαιοῖς τὸ ὅρου ὄνομα (ἡπίσαντο γὰρ τὸ ὅρου ὄνομα
φερόμενον καὶ καὶ τὸ ὀρισμῷ καὶ καὶ τὸ πέρας τῆς γραμμῆς, ὃ ἐστὶ
τῆς συγμῆς). ἀλλ' ἐπειδὴ ἐπὶ τούτῳ τῷ σημειωμένῳ, φημί δὲ ἐπὶ
τῷ μέρει τῆς προτάσεως, τὸ ὄνομα αὐτὸς ἡγάγε, διὰ τούτο ὡς
οἰκεῖον εἶπε "καλῶ." καὶ τούτο δὲ ζητητέον, διὰ τί εἰπὼν "εἰς ὃν 15
διαλύει" ἢ πρότασις, μὴ εἶπε καὶ ἐξ ὃ συντίθει" ἢ πρότασις. λέ-
γομεν ὅτι πρέπει ταῦτα τῇ ἀναλυτικῇ πραγματείᾳ· περὶ γὰρ ἀνα-
λυτικῆς ὁ λόγος. cod. Reg. 2061.

24b
17. σύνθεσις ἐστὶ τῷ Ἀριστοτέλει προσκατηγορούμενον λέγειν τὸ
ἔξιν, ὅσον ἄνθρωπος φιλοσοφῶν ἐστὶ· συγκατηγορεῖ" γὰρ ἰδὲ τὸ ἐξί 20
καὶ τὸ ἀνθρώπου καὶ τὸ φιλοσοφῶν. ὅπερ δὲ ἔξιν ὃ ἐβέλον" οἱ
περὶ Ἀλέξανδρον λέγουσιν ὅρον ὅδε μέρος προτάσεως, ἀλλὰ συνθέ-
σεως ἢ διαρρέσεως μνηστικὸν μέρος τῶν ἐν τῇ προτάσει ὄρων...
Ἀριστοτέλης μὲν ὅν ὅτω φρονεῖ περὶ τῶν ἐξί καὶ Ἀλέξανδρος· Εὐδή-
μος δὲ ἐν τῷ πρώτῳ περὶ Δεξέως δεικνύει διὰ πλείονων ὅτι τὸ ἐξί 25
ἐν ταῖς ἀπλῆς προτάσεσι κατηγορεῖ" καὶ ὅρος ἐστὶν, ὅσον Σωκράτης
ἐστὶ, Σωκράτης ὅν ἐστι. cod. 1917 in marg.

τούτο τὸ ῥησείδιον ὃ μὲν Ἀλέξανδρος καὶ οἱ πλείους τῶν ἐξηγη-
τῶν ἀπλῆς ἐξηγήσαντο· σημαίνει γὰρ, φησί, διὰ τούτων
τάς καταφατικὰς καὶ ἀποφατικὰς προτάσεις, διὰ μὲν τῶν εἰπῶν "προ- 30
τιθεμένον" τὰς καταφατικὰς, διὰ δὲ τῶν "διαρριπτόμενον" τὰς ἀποφα-
τικὰς. αὕτη δὲ ἀπλῆς ἐστὶν καὶ ἡ ἀληθεύσα ἢ ἐξηγησις·
ἢ γὰρ κατάφασις καὶ ἢ ἀπόφασις ἀντικειμεναὶ εἰσι, καὶ εἰ ἡβέλετο
αὐτάς εἰπῶν, δι' ἀντικειμένων τούτων εἶχε ποιῆσαι φωνῶν· ἢ δὲ
πρότασις καὶ διαίρεσις ὅν ἀντικείμενα· τῇ μὲν γὰρ πρότασις ἀντικεί 35
ἢ ἀφαίρεσις, τῇ δὲ διαίρεσις ἢ σύνθεσις. ὥς ἐξ ἔξει χώρων ἢ
ἐξηγήσεις αὕτη. οἱ δὲ γε ἀκριβέστεροι τῶν ἐξηγητῶν φασίν, ὡς ὁ
θεῖος Ἰάμβλιχος, διὰ βραχυλογίαν ἐξ ἑκατέρας ἀντιθέσεως ἐν
εἰπῶν καὶ τὸ ἀντικείμενον ἑκατέρας ἐδήλωσε. τούτο δὲ σύνθεσις
αὐτῷ ποιεῖν. ὥς ἐστιν ἀντιθέσεις δύο, πρότασις ἀφαίρεσις, 40
σύνθεσις διαίρεσις· διὰ τούτων δὲ ἐδήλωσεν ἡμῖν πάσας τὰς προ-
τάσεις τὰς παραδεδομένας ἐν τῷ περὶ Ἑρμηνείας (c. 10). Ioh.
Phil. f. viii b.

τὸ δὲ "προσθεμένον ἢ διαρριπτόμενον ἢ τὸ εἶναι ἢ μὴ εἶναι" προ-
σέθηκεν ὥνα μὴ τινες ἀγνοήσαντες, ὅταν τὸ ἐξί τρίτον προσκατηγο- 45
ρηθῇ ἐν τῇ προτάσει, διαρριπτόντες τὴν πρότασιν τὸ εἶναι ἢ μὴ εἶναι
τρίτον ὅρον ἡγνῶν" εἶναι· ὃ γὰρ ὅρος ἐν ταῖς τοιαύταις προτάσεσι τὸ
ἔξιν, ἀλλὰ προσθεμένον μὲν σύνθεσιν σημαίνει τὸ κατηγορούμενον καὶ

τὸ ὑποκειμένον, καὶ ἐστὶ καταφάσεως δηλωτικόν, ἀποφατικῶς δὲ
λεγόμενον διαρριπτεῖ τε καὶ χωρίζεται τὸς ὅρους ἀπ' ἀλλήλων, καὶ ἐστὶ
ἀποφάσεως δηλωτικόν· εἰς γὰρ δύο ὅρους πάντα διαρριπτεῖ" πρότασις,
ὅτι γὰρ μήτε ὅρος τὸ ἐξί μήτε ὅρου μέρος, δῆλον εἶναι δοκεῖ ἐκ τῶ
καὶ τὴν κατάφασιν καὶ τὴν ἀπόφασιν τὰς ἀντικειμένας ἐκ τῶν αὐτῶν
ὄρων συγκοιᾶς. δοκεῖ δὲ ὅρος γίνεσθαι τὸ ἐξί ὅταν μόνον κεῖ-
δοκεῖ γὰρ τότε τὸ ἐξί κατηγορούμενος ὅρος εἶναι. ὃ μὴν ἀλλ' ἐ-
ἀκριβολογούτο τις, ὅδε· τότε ἐστὶ καθ' αὐτὸ ὅρος τὸ ἐξί· ἢ γὰρ λε-
γούσα πρότασις "Σωκράτης ἐστὶν" ἴσον δύναι" τῇ Σωκράτης ὡς
ἔξιν, ἐν ᾗ γίνεσθαι τὸ ὡς καὶ τὸ ἐξί. ὃ δὲ κατηγορούμενος ὅρος ὅτις
ἔξιν. ἐπεὶ δὲ τῷ ὡς τὸ ἐξί ἴσον δοκεῖ δύναι" ἐγκυκλιμένον ἀπὸ
αὐτοῦ, συντομίας χάριν καὶ τὸ μὴ ταῦτα λέγειν δοκεῖ μόνον συν-
τάσσει" τῷ ὑποκειμένῳ· ὅπως δὲ συνταχθῇ ὅρος γίνεσθαι καὶ τῆς
προτάσεως μέρος. εἰπὼν δὲ "συντιθεμένον ἢ διαρριπτόμενον" προσέ-
θηκε "τὸ εἶναι ἢ μὴ εἶναι," ἀκαταλληλότερον μὲν πως τῇ ἑρμη-
νεύᾳ δοκῶν χρῆσθαι διὰ τὴν τῷ μὴ εἶναι πρότασιν· δοκεῖ γὰρ αὐταρ-
κες εἶναι τὸ "προσθεμένον ἢ διαρριπτόμενον τὸ εἶναι." ἢ μὲν γὰρ πρότασις
τὸ εἶναι κατάφασιν ποιεῖ, ἢ δὲ διαίρεσις ἀπόφασιν. ὃ μὴ ἀλλὰ
καὶ προσέθηκεν αὐτὸ ὑπὲρ τῶν δηλωσάτων τῶν τρόπων τὸ εἶναι διαρ-
ριπτόμενον ἀπόφασιν γίνεσθαι· διαίρεσις γὰρ ἐστὶ καὶ ἡ παντελὴς ἄρσις τῶ
ἔξιν, διαίρεσις ἐστὶ καὶ ἡ καὶ τῶ ἀποφατικῷ μορίῳ σύνταξις, ἐπὶ τῶν
ἐξί τὸ ὅν ἐξιν. ἀλλὰ τέλεον μὲν ἀφαιρέθentos τῷ ἐξί ἀπὸ τῆς
προτάσεως καὶ ὅπως διαρριπτόμενος ὅτε ἀπόφασιν τὸ καταλαμπόμενον
ὅτε πρότασις ὅπως· ὃ γὰρ ἀφελὼν ἀπὸ τῆς προτάσεως τῆς λευ-
κῆς ἐστὶ τὸ ἐξί καὶ καταλιπὼν τὸ Σωκράτης λευκῆς, ὅτε ἀπόφασιν
πεποιήκειν ὅτε ἐστὶ πρότασιν τὸ καταλιπόμενον τετήρηκεν· ἢ γὰρ
πρότασις τέλει ἐστὶ λόγος καὶ ἀνελλιπής. ὑπὲρ τῶν ὅν οὕτως τῶν
τρόπων χρῆσθαι διαρριπτεῖν τὸ ἐξί ἐν τῇ ἀποφάσει, προσέθηκεν τὸ μὴ εἶναι,
ὅν ἢ προσθεμένον μὲν τῷ ἐξί ἐν ταῖς καταφάσεσιν, διαρριπτόμενον δὲ
τῷ αὐτῷ τότε ἐν ταῖς ἀποφάσεσιν καὶ γνωμένον μὴ εἶναι· ὃ γὰρ τέ-
λεον διαρριπτόμενον καὶ ἀφαιρέθentos· ἢ προσέθηκεν τὸ "προσθεμένον ἢ
διαρριπτόμενον τὸ εἶναι ἢ μὴ εἶναι" ὑπὲρ τῶν ἐνδείξασθαι ὅτι ταῦτα τὸ
εἶναι ἢ μὴ εἶναι ὃ μέρος ἐστὶ τῆς προτάσεως ὅδε ὅροι, ἀλλὰ ἐστὶ
ἔξωθεν τῶν ὄρων καὶ τὸ εἶναι καὶ τὸ μὴ εἶναι, ἢ προσθεμένα τοῖς κα-
τηγορούμενοις ὅροις ἔξωθεν ἐν τῇ τῶν προτάσεων εἰς τὸς ὅρους δια-
ρριπτεῖ καὶ χωρίζονται αὐτῶν· ὅδε γὰρ πλέον ὡς πρὸς τὴν εἰς τὸ
ὅρος τῶν προτάσεων διαίρεσιν ποιεῖ ταῦτα προσθεμένα ἢ ἀφαιρέ-
μενα· δοκεῖσι γὰρ οἱ ὅροι εἶναι τῆς Σωκράτης λευκῆς ἐστὶ τὸ Σω-
κράτης καὶ τὸ λευκῆς. καὶ εἴη ἀν' ἀκαταλληλότερον ἢ λέγειν ἔχουσα, ὡς
ὅπως λέγοιτο, "προσθεμένον τὸ εἶναι ἢ μὴ εἶναι ἢ διαρριπτόμενον." ὡς
ἄποπον τὸ μὴ ὅπως λέγειν τὸ ἐξί ἐν ταῖς ὅπως ἐχούσαις προτάσεσι
κατηγορεῖσθαι, καὶ ταῦτα Εὐδήμος ἐν τῷ πρώτῳ περὶ Δεξέως δε-
κνύσας τούτο διὰ πλείονων. Alex. f. 6.

πρὸ τῆς τῶν ῥητῶν ἐξετάσεως αἰσὼν ἐστὶ ζητῆσαι πρῶτον ἢ
πότεν ἢ ψυχὴ εἰς ἐνοιαίαν ἦλθε τῷ συλλογισμῷ, ἔπειτα πότεν εἰς
τῆς ψυχῆς μέρος τὸ συλλογισμῶν, τρίτον εἰ ἐστὶν ὅπως συλλο-
γισμός· καὶ γὰρ πειρῶνται τινες κατασκευάζειν ὅτι ὅδε ἐστὶν ὅπως
συλλογισμός· οἱ γὰρ ἐφεκτικοὶ κατασκευάζοντες ὅτι ὅδε ἐστὶν συλ-

ἡ δ' Ἀριστοτέλης "τιῶν" ἢ τινός, διὰ τὸς εἰρημένους μονολημμάτους συλλογισμούς. cod. Reg. 2061.

24^b δόξει προχείρως σκοπεῖν τῷ τελείῳ συλλογισμῷ τὴν προειρη-
21. μένον ὅρον ἀποδεδωκέναι· εἶπε γὰρ ἐπ' αὐτῷ "τὸ μηδενὸς ὅρου προσ-
θεῖν πρὸς τὸ γενέσθαι ἀναγκαῖον." λέγει δὲ ἀτελεῖ συλλογισμὸν 5
εἶναι τὴν προσδεόμενον ἢ ἐνός ἢ πλειόνων. εἰ δὲ τὸτο, ὅθ' ἂν
συλλογισμοὶ εἴησαν οἱ ἀτελεῖς. τοῦτοι δὲ οἱ ἐν δευτέρῳ χήματι
ἢ τρίτῳ συλλογισμοί, ὅς μᾶλλον πάντων λέγει ἢ αὐτὸς συλλο-
γισμὸς εἶναι. ἀλλὰ ἢ ἀρχόμενος ὡς περὶ συλλογισμῶν τῶν
ἀτελεῶν εἴρηκε· τῶν γὰρ συλλογισμῶν προσέθετο ζητῆσαι ποῖος τέ- 10
λειος ἢ ποῖος ἀτελής· ὧν γὰρ φησι προσδεῖσθαι τὴν ἀτελεῖ, ὅχ ὡς
ἔξωθεν αὐτῶν ὀφειλόντων προσληφθῆναι λέγει, ἀλλ' ὡς ἐνυπαρ-
χόντων μὲν ἐν τοῖς κειμένοις, δεομένων δὲ δεξέως· λέγει γὰρ ἐπ'
αὐτῶν "ἀ ἐστὶ μὲν ἀναγκαῖα διὰ τῶν ὑποκειμένων ὅρων, ὃ μὴ
εἴληπ' διὰ προτάσεων." Alex. f. 8 b.

24^b καλῶς εἶπε "πρὸς τὸ φανῆναι" ἢ τὸ πρὸς τὸ γενέσθαι· οἱ μὲν γὰρ
24. τέλειοι συλλογισμοὶ τὸ ἀναγκαῖον ἔχουσι, ἢ τὸτο φαινόμενον, οἱ δὲ
ἀτελεῖς, ὅποιοι εἰσι πάντες οἱ ἐν τῷ δευτέρῳ ἢ τρίτῳ χήματι,
ἔχουσι μὲν τὸ ἀναγκαῖον, ὃ μὴ προφανές, ἀλλ' ἐπισημνός δὲ ἵνα
τὸ ἐκ τῶν προτάσεων εἰλημμένον ἀναγκαῖον μὴ φανόμενον δὲ εἰς 20
τὸ ἐμφανές ἀγάγοι διὰ τῶν ἀντιστροφῶν. Ioh. Phil. f. xi.

24^b "ἢ ἐνός ἢ πλειόνων." ὅχ ὅρον λέγει· ὅθ' ἂν ἀξιοῖ, ὥσπερ
25. εἴρηκε, τὸς δεομένους ἔξωθεν τινος ὅρου καλεῖν συλλογισμούς, ἀλλ'
ἀρσενικαῖς φωναῖς ἐχρήσατο ἀντὶ θηλυκῶν, ὀφειλὼν εἰπεῖν ἢ μίας
ἢ πλειόνων, τυτέστιν ἀντιστροφῶν... ἀπορῶσι δὲ τινες πῶς δ' 25
Ἀριστοτέλης μὴ προσδεχόμενος τὸς συλλογισμούς τὸς ἔξωθεν τι
προσλαμβάνοντας, ὅσον ὅρον ἢ πρότασιν, ἀποδέχεται τὸς δι' ἀδύ-
νατον δεξέως ἢ συλλογισμὸς αὐτὸς καλεῖ, καίτοι προσδεχομένου
ἔξωθεν τινα... φημὶ πρὸς ταύτην τὴν ἀπορίαν ὅτι τὰ ἐν τῇ εἰς
ἀδύνατον ἀπαγωγῇ παραλαμβανόμενα ἔξωθεν ὃ συνεκτικὰ εἰσι 30
τῷ συλλογισμῷ τῷ κατασκευάζοντος τὸ προκείμενον, ὥσπερ ἔν τ'
εἶναι τὴν ψυχὴν ἀθάνατον, ἀλλὰ τῆς ἀτόπου ὑποθέσεως ἐλεγκτικὰ,
λέγω δὴ τῆς ὅτι θητή. Ioh. Phil. ib.

24^b σημειωτέον ὅτι ὅχ ὁμοίως ἐν τε τούτοις ἢ ἐν τοῖς Ὑτέρους
26. ἀναλυτικοῖς (14) ἀποδίδωσι τὸ καθόλου. ἀποδύς δὲ τί ποτὲ ἐστὶ 35
τὸ κ' παντός, φησὶν ὅτι "ἢ τὸ κ' μηδενὸς ὡσαύτως," ὃ τὸτο λέ-
γων ὅτι ταῦτά ἐστι τὸ κ' παντός ἢ τὸ κ' μηδενός (ἐναντία γὰρ
ἐστὶν) ἀλλ' ὅτι δύνατον ὁρίσασθαι αὐτὸ ὀρμωμένους ἀπὸ τῷ παρὰ τῷ
κ' παντός εἰρημένον· ὅταν γὰρ μὴδὲν ἢ λαβεῖν τὸ ὑποκειμένον καθ'
ὃ τὸ κατηγορούμενον ῥηθήσεται... Alex. f. 9.

25^a τέλος ἔχει τὰ ἐξ ἀρχῆς αὐτῷ προτεθέντα, τρέπεται δὲ λοιπὸν
1. εἰς τὴν διδασκαλίαν τῆς τῶν συλλογισμῶν γενέσεως. ἀλλ' ἐπειδὴ
ἢ τῶν ἐν τῷ δευτέρῳ ἢ τρίτῳ χήματι συλλογισμῶν διὰ τῆς τῶν
προτάσεων ἀντιστροφῆς τὸ ἀναγκαῖον ἀποδείκνυνται, ὡς ἀρτίως ἐλέ-
γομεν, διὰ τὸτο πρῶτον ἡβυλῆθη τὰ περὶ ἀντιστροφῆς διδάξαι, 45
ἵνα μὴ ἐκεῖσε γενόμενος ἀναγκαῖον τὴν λόγον διακόψαι, διδάσκων
ἡμᾶς τί ποτὲ ἐστὶν ἀντιστροφή, ποσαχῶς λέγει, ἢ περὶ ποίας ἀντι-
στροφῆς ἐνταῦθα διαλέγεται, ἢ ἐστὶ ἐν πόσοις θεωρεῖται ἢ ἀντιστροφή,

ἢ τούτοις πῶς ἔχουσι πρὸς ἀλλήλα. λέγομεν ἔν πρὸς τὸ πρῶτον
ὅτι ἀντιστροφή ἐστὶν ἰσοστροφή τις· τὸ γὰρ ἀντὶ, ὡς ἐν ἑτέροις πολ-
λάκις εἴρηκε, τὸ ἴσον σημαίνει παρὰ τοῖς παλαιοῖς, ὡς ἐν τῷ ἀντι-
νεῖρα ἢ ἀντίθεος ἢ ἐν τῷ ἔθε τὸ ἀντίχειρ. Ioh. Phil. f. xi b.

χωρὶς τῆς ὕλης αὐτὸς τὸς τρόπους προσθεῖς ταῖς προτάσεσι,
καθολικὰς ἐπ' αὐτῶν τὰς δεικνύει ποιεῖ, ὃ παρὰ τὴνδε ἢ τὴνδε
τὴν ὕλην δεκνύς τὴν διαφορὰν γινόμενῃ τῶν συλλογισμῶν, ἀλλὰ
παρὰ τὴν προκειμένην τρόπον. ὅταν ἔν αἱ ἀποδείξεις αὐτῇ καθο-
λικαὶ ἴδιαι ἂν εἴεν τῆς περὶ συλλογισμῶν πραγματείας. ὅτι γὰρ
ὡς πρὸς τὴν συλλογιστικὴν μέθοδον τῶν τρόπων τούτων χρησίμων
ἔντων μνημονεύει, ὅθ' ἂν ἐν τῷ εἶναι μὲν προτάσεων ἢ κατ' ἄλλους
τινάς τρόπους διαφορὰν· ἢ τὸ καλῶς προσκείμενον ἢ τὸ κακῶς, ἢ
τὸ μακρῶς ἢ τὸ βραχέως, ἢ τὸ ταχέως ἢ τὸ βραδέως τρόποι προ-
τάσεων εἰσι διαφοροί, ὅσον Σωκράτης καλῶς διαλέγεται ἢ μακρῶς 15
ἢ συντόμως· ἀλλ' ὅθεν τοῦτον μνημονεύει ποιούμενος τὴν τῶν
προτάσεων διαίρεσιν, ὅτι μὴδὲν πρὸς γένεσιν ἢ διαφορὰν συλλο-
γισμῶν συντελεῖσι. Alex. f. 10.

"καθ' ἑκάστην πρόσρησιν" ἀντὶ τῷ καθ' ἑκάστην τρόπον προ- 25
3. ῥήκει. Ioh. Phil. f. xiii.

τὴν καθόλου ἀποφατικὴν σημαίνει ὑπάρχουσαν. "ἀνάγκη τοῖς 25
ὅροις ἀντιστρέφειν." σημαίνει τὴν ἀπλὴν ἀντιστροφήν· ἐν μόνους γὰρ 5
αὕτη τοῖς ὅροις ἀντιστρέφει. id. ib.

ἔτος, φησὶν, ὃ λόγος τῆς προτάσεως ἢ καθόλου ἐστὶν ἢ ἐν μέρει
ἢ ἀπροσδιόριστος· ἐν γὰρ ἀδιόριστον ἀντὶ τῷ ἀπροσδιόριστον λέγει. ἢ
ζητῶμεν ὅτι εἰ ταῦτα μόνον εἰσὶν, ὅχ εἰσὶ ἢ τὰ καθ' ἑκάστα. λέγο-
μεν ὅτι διὰ τῶν μερικῶν ἢ τὰ καθ' ἑκάστα εἰσὶν ἢ ὅθ' ἂν ἔτε-
ρόν ἐστι μερικὸν εἰ μὴ καθ' ἑκάστον ἀλλόμενον. ἀλλ' ὅθ' ἂν τὰ καθ'
ἑκάστα ἑτερόν τι εἰσὶν εἰ μὴ μερικὸν ὁρίζον. cod. Reg. 2061.

Θεόφραστος μὲν ἢ Εὐδόμος ἀπλῶς ἐρευνᾶ τὴν καθόλου 25
ἀποφατικὴν ἀντιστρέφουσαν αὐτῇ· τὴν γὰρ καθόλου ἀποφατικὴν ὡς 14
μασας καθόλου ἐρητηκὴν, τὴν δὲ δεῖξιν ὅπως παύει. καὶ ὡς τὸ α'
κ' μηδενός τὸ β'· εἰ δὲ κ' μηδενός, ἀπέχευται· ἢ τὸ β' ἄρα παν-
τός ἀπέχευται τὸ α'· εἰ δὲ τὸτο, κατ' ὅθεν αὐτῷ. ὅπως μὲν ἔν
ἐκείνῳ· ὃ δὲ Ἀριστοτέλης δοκεῖ προχωρῶμενος τῇ εἰς ἀδύνατον
ἀπαγωγῇ ἀντιστρέφουσαν αὐτὴν δεκνύειν... ἀμεινον δὲ λέγειν
περὶ τὰ εἰρημένα δεκτικῶν εἶναι τὸ δεῖν ἀπέχεσθαι ἢ τὸ β' τῷ
α', εἰ τὸ α' τῷ β' ἀπέχευται· ὃ οἱ περὶ Θεόφραστον ὡς ἐναργὲς δὲ
λαμβάνουσι χωρὶς δεξέως. ἐνεστὶ δὲ ἢ διὰ συλλογισμῷ δεῖξαι
διὰ τῷ πρῶτῳ χήματος γνωμένῳ, ὡς ἢ αὐτὸς προχρήσει τῇ εἰς
40 ἀδύνατον ἀπαγωγῇ. εἰ γὰρ τις μὴ λέγοι ἀντιστρέφειν τὴν καθόλου
ἀποφατικὴν, καὶ ὡς τὸ α' μηδὲν τῷ β', εἰ δὲ μὴ ἀντιστρέφει, ἔστι
τὸ β' τινὶ τῷ α'. γίνετο δὴ ἐν πρῶτῳ χήματι τὸ α' τινὶ τῷ α' μὴ
ὑπάρχον· ὅπερ ἄτοπον. ἀλλ' ἄκαιρον τὸ διὰ συλλογισμῷ δεκνύ-
ναι μὴδέπω περὶ συλλογισμῶν εἰδόμενος· διὰ χρῆσιν ὃ αὐτὸς ἐξέ-
θετο τρόπον τῆς δεξέως. Alex. f. 11 et 12.

οἱ δὲ τῷ Ἀριστοτέλει ἐταῖροι, οἱ περὶ τὴν Θεόφραστον ἢ Εὐδό-
μον, σαφέστερον ἢ ἀπλῶς ἐρευνᾶ τὸτο κατασκευάζουσι· φασὶ γὰρ ὅτι
εἰ τὸ α' κ' μηδενός ἐστὶ τῷ β', πάντων τῶν μερῶν αὐτῷ κοινῶς

σαι. ὅτι δὲ κεχωρισμένον κεχωρισμένον κεχωρίζαι· ὥστε καὶ τὸ β' ὡς τὸ α' ὑπάρχει. τὸ γ' κεχωρισμένον τῶν πρὸς τι ἐστίν (τίνος γὰρ ἐστὶ κεχωρισμένον), τὰ δὲ πρὸς τι πρὸς ἀντιστρέφοντα λέγει· ἐκείνους ἀρα καὶ τὸ β' ὑδὲν τῶ α' ὑπάρχει. λαμβάνοντι δὲ τινες τῆς ἀντιστρέφους ὡς μὴ ἀληθεύουσας, καὶ διὰ παραδειγματῶν ἐλέγχουσιν· πρῶτον τὸν λόγον, λέγοντες ὅτι· ὁδοὺς τοῖχος ἐν παττάλῳ ἐστίν· οὐκ ἀληθές ἐστιν. ἀρα ὅν, φησί, καὶ ἀντιστρέφοντες ὑγιῶς ἀποφασιμεθα· ὁδοὺς παττάλος ἐν τοῖχῳ. Ioh. Phil. f. XIII b.

ἔταυθα γενομένων ἡμᾶς δεῖ ζητῆσαι τίνος χάριν ἐν μὲν τῷ ἔρμηνείας ἔκ ἐμνημόνευσεν τῶν πρὸς τῶν προτάσεων ὁ Ἀριστοτέλης, λέγω δὲ τῆς ἀναγκαῖας μὴδὲν εἶναι καὶ τῆς ἀναγκαῖας ἐπὶ αὐτῇ καὶ τῆς ἐνδόχου παντὶ εἶναι, ὁμοίως δὲ καὶ τῶν μερικῶν, ἀλλ' ἐκεῖ μὲν ὡς περὶ ἀπροσδιορίστων καὶ μόνον ποιεῖ· τὸν λόγον, εἰρηκώς δυνατὸν εἶναι, ἐνδεχόμενον εἶναι, ἐκ ἀναγκαῖον εἶναι, δυνατὸν μὴ εἶναι, καὶ παρακατιῶν ὅπου δεῖ καὶ τὰς ἀκαλοῦσας ἀλλήλους ἔχει, ὡς περὶ ἀπροσδιορίστων διαλέγει· εἰρηκώς· τὸ μὲν ἂν ἀδύνατον καὶ ἐκ ἀδύνατον τῷ ἐνδεχομένῳ καὶ τῷ δυνατῷ καὶ μὴ ἐνδεχομένῳ ἀκαλοῦσθαι (p. 22 a 32). ἐν δὲ τῇ προκειμένη πραγματείᾳ ὡς περὶ προσδιορισμένων προτάσεων τῶν μὲν τῶν διαλέγει. καὶ δὲ πάλιν καὶ τὴν ζητῆσαι, πῶς τὰς προτάσεις αὐτὰς ἐν τῷ περὶ 20 ἔρμηνείας (c. 12) καταφάσεις εἶπεν, ἔταυθα ἀντὶ ἀποφάσεων ἐκλαμβάνοντι· τὴν γὰρ ἀνάγκη μὴ εἶναι καὶ ἐνδόχου μὴ εἶναι· πεφάσκει λέγων εἶναι ἐν τῷ περὶ ἔρμηνείας (ὅς γὰρ ἂν, φησί, τὸ ἐκ καὶ τὸ μὴ ἐστὶ προσκατηγορή), καταφάσιν εὐθὺς ποιεῖ, ταύτας ὡς ἐκφάσεις ποιεῖ· βυλάμενος γὰρ δεῖξαι τὴν καθόλου ἀποφατι- 25 καὶ τὴν ἐκφάσιν τρόπον καὶ τὴν ἐνδεχόμενον ἀντιστρέφουσας, ταύτας ἡμεῖς ὡς εἶπον, καταφάσεις ἐν τῷ περὶ ἔρμηνείας φησίν. ἐν δὲ πῶς ζητῶμεν, τί δὴποτε τῇ ἀναγκαίᾳ καθόλου ἀποφατικῇ ἀποφάσει μὴ ἀντέθηκε τὴν μερικὴν τῇ ἀναγκαίᾳ καταφατικῇ ἀλλὰ τὴν ἐνδεχόμενον. Ioh. Phil. f. XIV b.

εἰ γὰρ μὴ ἐκ ἀνάγκης τὸ β' τῷ α' μὴδὲν ὑπάρχει, ἀλλὰ ἀντίθετόν τι ὑπάρχει· αὕτη γὰρ ἀναιρέσις καὶ ἀντίφασις πρὸς τὴν καθόλου ἀποφατικὴν ἀναγκαῖαν, ὡς ἐν τῷ περὶ Καταφάσεως δέ- 30 κειται λέγει· καὶ τὸ α' φησί· τῷ β' ἐνδόχοντι· ἀλλ' ἐκείτο ἐκ ἀνάγκης μὴδὲν ὑπάρχειν. δοκεῖ δὲ καὶ ἐνταῦθα πάλιν διὰ τῆς ἐνδεχομένης ἐπὶ μέρους καταφατικῆς ἀντιστρέφουσας τὴν δεῖξαι περὶ τῆς ἀναγκαῖας καθόλου ἀποφατικῆς ποιοῦν, καίτοι μὴδὲν περὶ τῶν καὶ τὰς ἐνδεχομένας ἀντιστρέφειν εἰρηκώς. καὶ τὸ μὲν ἀντικεινὸς τῇ καθόλου ἀναγκαίᾳ ἀποφατικῇ τὴν ἐπὶ μέρους καταφατικῇ ἐνδεχο- 40 μένην εἶχεν ὁμοιογόμενον· ἀντιφάσεις γὰρ· διὸ καὶ τὴν ἔλαβε... ἐν δὲ τῷ ἀναγκαίῳ τὸ μὲν ἐστὶν ἀναγκαῖον ἀπλῶς, τὸ δὲ μὲν δια- 35 κρινόμενον, ὡς τὸ ἄνθρωπος ἐκ ἀνάγκης παντὶ γραμματικῷ ἐστὶ γὰρ γραμματικόν. αὕτη ἔκ ἀπλῶς ἐστὶν ἡ πρότασις ἀναγκαῖα. ὡς δὲ αὐτῶν τὴν διαφορὰν καὶ Θεόφρατος· εἰ γὰρ αἰεὶ γραμμα- 40 τικὸν ἐστὶν, ἀλλ' ὅδε ἄνθρωπος γραμματικόν. ἐπεὶ ταύτην διαφέ- 45 ρει ἡμᾶς εἰδέναι ὅτι περὶ τῶν ἀπλῶς καὶ κυρίως ἀναγκαῖων τὴν λέγει ποιεῖ· τὴν δ' Ἀριστοτέλης· αἱ γὰρ ὅπως ἀναγκαῖαι ἀντιστρέ- 50 φουσιν. Alex. f. 12 b.

ὅτι καὶ τῇ καθόλου καταφατικῇ ἀναγκαίᾳ καὶ τῇ ἐπὶ μέρους 25 καταφατικῇ ἀναγκαίᾳ ἀντιστρέφει ἡ ἐπὶ μέρους καταφατικῇ ἀνα- 30 καίᾳ, ὁμοίως δεικνυσιν ὡς ἔδειξεν ἐπὶ τῆς γερητικῆς καθόλου. εἰ μέλλει γὰρ τὸ α' ἢ παντὶ τῷ β' ἐκ ἀνάγκης ὑπάρχειν ἢ τινὶ, τὸ δὲ β' μὴ ὑπάρχειν τινὶ τῷ α' ἐκ ἀνάγκης, ἐνδόχοντι ἂν αὐτῷ ποτὲ μὴδὲν ὑπάρχειν· ἀποφασίς γὰρ τῆς ἀνάγκης τινὶ. τὸ ἐκ ἀνάγκης τινὶ ἴσον δύνανται τῷ ἐνδόχῳ μὴδὲν, ἐπεὶ τὸ ἐκ ἀνάγκης τινὶ καὶ ὑδὲν ἀνάγκη τὰ αὐτά. ὅτε μὴδὲν ὑπάρχει τὸ β' τῷ α', ὑδὲν 35 ἂν τὸ α' ὑδὲν τῷ β' ὑπάρχει· δέδεικεν γὰρ ὡς ὑδὲν ἂν τὸ α' ἢ παντὶ ἢ τινὶ τῷ β' ἐκ ἀνάγκης ὑπάρχει. παρείασεν δὲ αὐτὸς τὸ παντὶ καὶ ἡμέτερον τῷ λαβεῖν ὅτι μὴδὲν τὸ α' ἐστὶν ἐκ ἀνάγκης τινὶ τῷ β' ἀντὶ γὰρ τῷ εἰπεῖν, εἰ γὰρ μὴδὲν ἀνάγκη, ἀπλῶς εἶπεν· εἰ γὰρ μὴ ἀνάγκη. ὅτι ἐπεὶ τὴν δεῖξαι ἐπὶ τῆς ἐνδεχομένης ἀποφα- 40 τικῆς, δὴλον· ὅδε γὰρ ἀντιστρέφειν αὐτὸ δοκεῖ αὐτῇ, ἀλλ' ἐπὶ τὴν ὑπάρχουσαν ἀποφατικὴν ἤγαγε, καὶ ταύτης ἀφελὼν τὸ ἀναγκαῖον· ὁ ἐδήλωσε διὰ τῆς μετέτι χρησάσης τῷ ἐνδεχομένῳ, ἀλλ' ἀπλῶς τῷ· εἰ γὰρ μὴ ἀνάγκη. ἡ γὰρ ὑπάρχουσα αὐτῷ ἀντιστρέφουσα καίτι. 45 ἐξ ὧς δὴλον ὅτι καὶ ἐπὶ τῆς πρὸς ταύτης δεξέως τὸ· τινὶ ἐνδόχῳ· ἀνυστέον ὡς εἰρημένον ἐκεῖ ἀντὶ τῷ εἰ γὰρ τινὶ ἐνδεχομένῳς ὑπαρ- 50 χει. Alex. f. 12 b sq.

ἐν τούτῳ διάφορος ἡ γραφὴ φέρει. τινὰ μὲν τῶν ἀντιγράφων 25 ὅπως ἔχει· εἰ γὰρ ἐνδόχῳ μὴδὲν, τὰ μέντοι ἀκριβέστερα τῶν 33 ἀντιγράφων ἔχει· εἰ γὰρ μὴ ἀνάγκη. εἰ μὲν ὅν ἡ προτέρα εἴη γραφὴ, εἰρήμεν ὅτι ὁμοίως ὁ Ἀριστοτέλης ἀντέθηκε τὸν τρόπον τῷ 25 ποσὸν ποσῷ, ποῖον ποῖῳ. ἀλλ' ἐκ ἀκριβείας ἡ τοιαύτη γραφὴ· εἰ γὰρ δὴ ἐκ τῆς ὑποθέσεως ταύτης συναγεται τι ἀδύνατον. Ioh. Phil. f. XV b.

τὸ ἡμετέριον τὴν δοκεῖ ὑπὸ τῷ φιλοσόφῳ εἰρηκῶς ὡς αἰτίαν 25 αὐτῷ ἀποδεδωκότος δι' ἧν ἐκ ἀντιστρέφει ἡ μερικὴ γερητικὴ. τὴν 34 δὲ ἐκ ἐξω ἀληθές· ὁ δαμῶν γὰρ φαίνει αἰτίαν ἀποδεδωκότος δι' ἧν 30 ἐκ ἀντιστρέφει ἡ μερικὴ καταφατικὴ, ἀλλὰ μάλλον αἰτίαν ἐκά- 35 λεσε τὸ παράδειγμα τὸ ἀνωτέρω παρ' αὐτῷ εἰρημένον, ἔκθα ἔλεγεν (p. 25 a 24) εἰ γὰρ ὁ ἄνθρωπος ἐκ παντὶ ζῷῳ, καὶ τὸ ζῷον παντὶ 40 ἀνθρώπῳ. Ioh. Phil. f. XVI.

τὸ μὲν ἄνθρωπον μὴ εἶναι ἵππον ἐκ ἀνάγκης ἐκ ὑπάρχει, τὸ δὲ 25 λευκὸν μὴδὲν ἵματιν ἐκ ἐκ ἀνάγκης ἐκ ὑπάρχει. διὸ καὶ ἡ 3. αὕτη πάλιν καὶ ἐπὶ τούτῳ σωζέει ἀντιστροφή ἧτις καὶ ἐπὶ τῷ ὑπάρχον- 40 τος ἐγένετο. ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῆς ἐν μέρει ἀποφατικῆς. Ioh. Phil. f. XVI b.

τριχῇ ὄντος τῷ κυρίως ἐνδεχομένῳ, ὡς καὶ ἐν ταῖς Φυσικαῖς 25 (2 5) εἰρηκῶς, τῷ ἐπὶ πλείον, τῷ ἐπ' ἴσης, τῷ ἐπ' ἑλαττον, ... τὰ μὲν 314 ἐπ' ἴσης ἀρχῆς εἰς ἀπόδειξιν· τί γὰρ ἂν τις τὴν κατάφασιν δεῖξειεν ἢ τὴν ἀπόφασιν; πολλῶν δὲ πλείον καὶ τὸ ἐπ' ἑλαττον, οἷον τὸ τεχ- 35 θῆναι ἐξ ἀδούκτου παιδίον· ὁδοὺς γὰρ τὸ σπάνιον καὶ ὅπως παράδοξα 40 συλλογίζετο· περὶ δὲ τὸ ἐπὶ πλείον τῷ ἐνδεχομένῳ καταγινέει ἡ συλλογιστικὴ μέθοδος τὸ ἐπὶ τῶν φυσικῶν τεχνημάτων, ὡς ἡδη εἶπο- 45 μεν, φημὶ δὴ τὸ ἐν χειμῶνι ὕσαι καὶ τὸν ῥήτορα πείσαι καὶ τὸν 50 ἱατρὸν ὑγιᾶσαι καὶ τὸν κυβερνήτην σωῆσαι τὴν ναῦν. διὰ τούτου γὰρ

προσέθηκε "ὡς τῷ πεφυκεναι." δῆλον ὅτι περὶ τῶν φυσικῶν αὐτῷ ὁ λόγος. Ioh. Phil. ib.

ἀπορῶσι. τινες ὅτι διὰ τί τῷ ἐνδεχομένῳ διαιρουμένῳ εἰς τρία, μόνῳ τῷ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μέμνηται ὁ Ἀριστοτέλης, καὶ τινες ἐπ' αὐτῷ αἰ ἀντιγράφουσαι προτάσεις καὶ τινες αἰ μὴ καταλέγει. καὶ φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος ὅτι μόνον τὸτο πρὸς συλλογιστικὴν ἐστὶ χρεῖαν χρησίμου. καὶ ταύτην εἶναι λέγει τὴν κυρίως αἰτίαν τῷ μὴ πρὸς ἑαυτὴν ἀντιγράφειν τὴν καθόλου ἀποφατικὴν. . . Θεόφραστος δὲ φησι καὶ ταύτην ὁμοίως ταῖς καθόλου ἀποφατικαῖς πρὸς ἑαυτὴν ἀντιγράφειν. πλὴν ἐν ταῖς μίξεσιν ἔξαι φανερόν. cod. 1917 in marg.

25 ἐπὶ δὲ τούτων τὴν μὴ καθόλου ἀποφατικὴν ἐνδεχομένην ὅ φησιν
16 ἀντιγράφειν πρὸς ἑαυτὴν, ἀλλὰ δηλονότι πρὸς τὴν ἐπὶ μέρος· τὸτο ᾧ βύλεται· τὴν δὲ ἐπὶ μέρος ἀποφατικὴν ἀνάπαλιν πως ἢ ὡς ἐπ' ἐκείνων τῶν τρόπων εἶχον. τὴν δὲ αἰτίαν τῆς τοιαύτης ἀντιγραφῆς φανερόν φησι ποιῆσαι ἐπειδὴν περὶ τῶν ἐξ ἐνδεχομένων
15 πρὸς προτάσεων συλλογισμῶν λέγει. Alex. f. 13 b.

25 ὅπερ ἐξ ἀρχῆς ἐζητῶμεν, τί δήποτε εἰρηκῶς ἐν τῷ περὶ
19 Ἑρμηνείας τὰς μὴ τῷ τρόπῳ συναπτύσσας τὸ ἀρητικὸν μόνιον καταφάσεις εἶναι ἐκ μεταθέσεως καὶ ἐκ ἀποφάσεις, ἐνταῦθα ὡς ἀποφάσεις παραλαμβάνει, νῦν αὐτὸς ἐπισημαίνει ὅτι εἰ
20 καὶ τῷ χήματι εἰσι καταφατικά, ἀλλ' ὅν δύναμιν ἔχουσιν ἀποφάσεων. Ioh. Phil. f. xvi b.

25 διὰ τούτων αὐτῶν καὶ αἰ ἀντιγραφὰς ὡς καταφατικὰς γίνονται. ὁ
21 ᾧ ἐνδέχεται μὴδὲν ὑπάρχειν, τούτο ἐνδέχεται καὶ παντὶ ὑπάρχειν, καὶ ὁ παντὶ ἐνδέχεται, καὶ μὴδὲν· ὁ ἐπ' ἄλλων ἐκ ἐξὶ προτάσεων ἡ
25 μόνων τῶν ὅπως ἐνδεχομένων. καὶ τούτο ὅν ἰσοδυναμῶσα ἡ καθόλου ἀποφατικὴ τῇ καθόλου καταφατικῇ, ὅσα καὶ ἄλλως καταφάσεις ὁμοίως ἐκείνῃ ἀναγράφει, ὅτι διότι τὸ ἐνδέχεται προσκατηγορούμενον ἔχει· εἰ ᾧ ἴσον δυναμένης τῆς ἀποφάσεως τῇ καταφάσει ἀντιγράφει ἡ καθόλου ἀποφατικὴ ἀντιγράφει ἂν καὶ ἡ καθόλου
30 καταφατικὴ ἐνδεχομένη πρὸς αὐτήν. τούτο δ' ἐστὶ ψεύδος· εἰ ᾧ τῷ α' ἐνδεχομένῳ τῷ β' μὴδὲν καὶ παντὶ λέγοι τις καὶ τὸ β' τῷ α' ἐνδέχεται μὴδὲν τῷ καὶ παντὶ ἐνδέχεται, εἴη ἂν ἡ καθόλου καταφατικὴ ἐνδεχομένη ἀντιγράφουσα αὐτῇ. ὅπερ ἐκ ἐξιν ἀληθές· ὅ
35 ᾧ εἰ πάντα ἄνθρωπον ἐνδέχεται λευκὸν εἶναι, ἡδὴ καὶ πᾶν λευκὸν ἐνδέχεται ἄνθρωπον εἶναι. Ἀριστοτέλης μὲν ὅν διὰ ταῦτα τὴν καθόλου ἀποφατικὴν ἐνδεχομένην ὅ φησιν ἀντιγράφειν αὐτῇ, Θεόφραστος δὲ καὶ ταύτην ὁμοίως ταῖς ἄλλαις ἀποφατικαῖς φησὶν ἀντιγράφειν. περὶ ὧν τῆς διαφορᾶς, ὅταν περὶ τῶν ἐνδεχομένων λέγωμεν, ἐπὶ πλέον ἐρῶμεν. Alex. f. 14.

25 ἐφεξῆς τοῖς προειρημένους λέγειν προσ(θεῖν) ὧν ἕνεκα καὶ περὶ
26 ἐκείνων εἶπεν. ἐστὶ δὲ τὸ διὰ τίνων οἱ συλλογισμοὶ γίνονται, ὅτι διὰ προτάσεων. ἐπεὶ δὲ διὰ παιδᾶς προτάσεων συνθέσεως οἱ συλλογισμοὶ γίνονται, διὰ τούτων προσέθηκε τῷ "διὰ τίνων" τὸ "καὶ πότε καὶ πῶς." σημαντικὰ δὲ εἰσι τὸ μὴ πότε τῶν συζυγιῶν καὶ τῶν χήματων, ὅτι καὶ ὅρον τινὰ δεῖ κοινωεῖν τὰς προτάσεις, ἐν οἷς χήμασι καὶ ἐν αἷς συζυγίαις οἱ συλλογισμοὶ, καὶ ἐστὶ τῆς τῶν προτάσεων ποιότητος· ὅ ᾧ ἐκ πασῶν συντιθεμένων προτάσεων γίνονται συλ-

λογισμοί· ὅτε ᾧ ἐκ δύο ἀποφατικῶν ὅτε ἐκ δύο ἐπὶ μέρος, ὡς δείξει. τὸ δὲ "πῶς" τῶν καθ' ἕκαστον τῶν σχημάτων συζυγιῶν καὶ τρόπων συλλογιστικῶν ἐστὶ δηλωτικόν· καὶ ᾧ εἰ ἐκ προτάσεων γίνονται συλλογισμοί, ὅχι ὅπως συντιθεμένων γίνονται ἀλλ' ἐκ τῶν οἰκείων. . . προσέθηκε δὲ τὸ "πᾶς συλλογισμός," καὶ ταῦτα περὶ τῶν κατηγορικῶν μόνον ποιῶμενος τὸν λόγον, ὅτι μόνος τότε ἦν καὶ κυρίως εἶναι συλλογισμός, ὡς καὶ προῶν δείξει· τῶν ᾧ ἐξ ὑποθέσεως ὕδνα τὸ προκείμενον συλλογίζεσθαι. Alex. f. 14.

ἄξιον δὲ ζητῆσαι καὶ περὶ τῆς ὀνομασίας αὐτῶν, διὰ τί καὶ ταῦτα αὐτὰ ὁ Ἀριστοτέλης ἐκάλεσεν. φησὶ ὅν ὅτι πανταχῶς φιλοσοφίας ὧν ὁ φιλόσοφος ἐξομολογῶνται βύλεται τὰ περὶ τῶν συλλογισμῶν τοῖς καὶ γεωμετρίας, καὶ διὰ τούτων τοῖς ἐκείσε ὀνόμασι καὶ ἀναλογίαν ἀνταυτὰ ἐκέρχεται. Ioh. Phil. f. xvii b.

ἐπειδὴ ἐξιν ὁ συλλογισμός πῶς τις (πιστῶ) ᾧ διὰ τῶν οἰκείων συλλογισμῶν τι καὶ δείκνυσιν· διὰ ᾧ τῶν πεπιστευμένων τὸ ἀμφισβητούμενον πιστὸν ὁ συλλογισμὸς ποιῶν, ὅ πᾶσα δὲ πῶς συλλογισμός, ὅδεν χεῖρον ἴσως ὀλίγα προειπεῖν περὶ πῶς· γνωριμωτέρα ᾧ ὅπως καὶ ἡ συλλογιστικὴ πῶς ἔξαι. πᾶς δὲ ὁ πιστός τις καὶ γνωρίμων βυλάμενος ποιῶν ἐξ ἄλλων ἢ ἄλλων αὐτὸ πιστῶ· αὐτὸ ᾧ ἐξ ἑαυτοῦ ὅδεν δείκνυται καὶ πιστῶ, ἐπεὶ πάντ' ὅ ὅπως ἦν πιστός. ἐπεὶ τοῖσιν ἐξ ἄλλων, ἦτοι ἐκ τῶ ὅλων τε καὶ καθόλου καὶ περιέχοντος δείκνυσιν τὸ προκείμενον, ὁ ἢ μέρος τι ὅν τῷ ὅ ἢ πῶς· ὅπως τι ὅν ἐκ τῶ δείκνυμενον τὸ ὅλον ἢ ἐκ μέρος τινός, τῶ ὑπὸ τὸ ὅλον μερῶν τι. ὅταν μὲν ὅν μέρος ἐκ μέρος παραδεκνόμενον ἢ καὶ πιστῶμενον, τὸ τοῦτον καὶ ὅ ὅπως γνωριμένη πῶς παράδειγμα καλεῖται. . . ὅταν δὲ ἐκ τῶν μερῶν ἢ τὸ ὅλον πιστῶμεν τε καὶ δακνόμενον, τὸ τοῦτον ἐπαγωγὴ καλεῖται, ὅσον ἄνθρωπος τὴν κατὰ γένος κινεῖ, καὶ ἵππος καὶ κύων καὶ βῆς καὶ πρόβατον, καὶ πᾶν ἄρα ζῷον. λόγος δὲ τῆς ἐπαγωγῆς διὰ τῶν καθ' ἕκαστα γνωριμῶν καὶ πιστῶ ὅδεν ἐπὶ τὸ καθόλου ἀγωγῶν. ἀμφω δὲ ταῦτα, ἢ τε ἐπαγωγὴ καὶ τὸ παράδειγμα, τὸ μὲν πιθανόν ἐν αὐτοῖς ἔχει, τὸ δὲ ἀναγκῶν ἐκ ἔχει. τὸ δ' ἐπὶ πλέον περὶ τούτων τῶν πῶσεων καὶ αὐτὸς ἐν τῷ δωτέρῳ δείκνυσιν, αὐτῶν τῶν τε πρὸς τὴν συλλογιστικὴν πῶς διαφορὰν, καὶ ὅτι αὐτῷ χρησίμοι πως ὑπάγονται τῇ πῶσει τῇ συλλογιστικῇ· διὰ ὡς πρὸς τὰ προκείμενα ἰκανὰ τὰ νῦν περὶ αὐτῶν εἰρημένα. ὅταν δὲ ἐκ τῶ ὅλων τὸ μέρος λαμβάνῃ τὴν πῶσιν, ἢ τοιαύτη πῶσις ἢ καὶ συλλογιστικὴ καλεῖται, καὶ ἐξιν ἀναγκαστικωτάτη τῶν πῶσεων αὐτῇ. . . τὸ δὲ ἀμφισβητούμενον καὶ εἰς δεῖξιν προτενόμενον πρόβλημα καλεῖται. εἰπόμενον βραχέα περὶ αὐτοῦ. ἐστὶ δὲ τὸ πρόβλημα τῷ γένει πρότασις· τὸ ᾧ αὐτὸ γένει πρόβλημα καὶ λῆμμα καὶ ὁμολόγημα καὶ συμπέρασμα καὶ ἀξιωμα· πάντα ᾧ προτάσεις τῇ χεῖσε τὴν διαφορὰν ἔχοντα· προτιθέμενον ᾧ εἰς δεῖξιν ὡς μὴ γνωρίμων πρόβλημα καλεῖται, λαμβανόμενον δὲ εἰς ἄλλου δεῖξιν λῆμμα καὶ ὁμολόγημα, ὡς περατῶν καὶ ἰδίως προτάσεις ἀξιωμα δὲ ὅταν ἀληθὲς ἢ καὶ ἐξ ἑαυτοῦ γνωρίμων, δεδεδειγμένον δὲ συμπέρασμα. . . δύο δὲ ὅρων ὅτων τῶν ἐν τῷ προβλήματι, τὸ μὲν ὑποκειμένον τὸ δὲ κατηγορούμενον, ὅν δεῖ ὑπάρχοντα ἢ μὴ ὑπάρχοντα δειχθῆναι τῷ ὑποκειμένῳ, τρίτον τινὸς ὅρου δεῖ πρὸς τι

ἐκείναι δὲ τῶν, ὅς προσληφθεὶς ἡ συνάγει τὸς ἐν τῷ προβλήματι ἡ
 χωρεῖ καὶ διαστήσει. δεῖ δὲ τὸτον τὴν προσλαμβανόμενον ἔξωθεν
 ἢν χέσιν τινὰ ἔχειν ποιᾶν πρὸς τὸς ἐν τῷ προβλήματι δύο
 ὅρους. ὅτος δὲ ληφθεὶς μέσος ἀμφοτέρων γίνε[ι] καὶ διαιρεῖ τὸ πρό-
 βλημα καὶ ποιεῖ τὴν μίαν πρότασιν ἐν ἐκατέρῳ αὐτῶν, καὶ αὐτὸς
 5 προσλαμβανόμενος καὶ ἐκατέρῳ συντιθέμενος τῶν ἐν τῷ προβλή-
 ματι ὄρων ἐν μέρει, ποτὲ μὲν τῷ ὑποκειμένῳ ποτὲ δὲ τῷ κατηγο-
 ρημένῳ. καὶ τὴν γινώσκουσα ὁ μέσος ἔξωθεν παρελημμένος τῷ
 ἐκλαμβανέῳ καὶ ἐν ἀμφοτέροις ταῖς προτάσεσιν εἶναι. κα-
 λῶν ἡ τοιαύτη τῶν προτάσεων συμπλοκή συζυγία. συζυγία
 10 γὰρ ἐστὶ κοινότης δύο προτάσεων καὶ ἓνα ὅρον ὅς ἐστι μέσος. . . καὶ
 ἐν μόνῃ ταύτῃ τὰ τρία χήματα, ὅτι καθόλου μὲν ἡ τῷ μέσῳ λη-
 φθῆναι τῶν συζυγιῶν καὶ τῶν χημάτων γεννητική, παρὰ δὲ τὸς
 παρελημμένους τρόπος ἀδύνατον κατ' ἄλλην τινὰ χέσιν ἐν τρισὶν
 ὅροις μέσον ὅρον πρὸς τὸς ἄκρους τὸς δύο συνταχθῆναι, πᾶς δὲ συλ-
 15 λογισμὸς ἀπλῶς ἐκ τριῶν ὄρων καὶ δύο προτάσεων, ὡς δεῖξει. ἐπεὶ
 ἡ κατ' ἑκάστην χήμα καὶ συλλογιστικαὶ τινὲς εἰσι συζυγίαι καὶ ἀσυλ-
 λογικαὶ περὶ τούτων ποιήσονται λόγον, καὶ δεῖξει πόσαι καὶ τίνες οἱ καθ'
 ἑκάστην χήμα συλλογισμοί. καὶ πρῶτόν γε τὴν λόγον περὶ τῶν πρώτων
 χήματος, ὡς εἶπον, ποιεῖ. εἰκότως γὰρ πρῶτον τὸτο ἐν ᾧ ὁ μέ-
 20 σος ἐστὶ πρὸς τὸς ἄκρους χέσει μόνον ἀλλὰ καὶ τῇ τάξει μέσος ἐστὶ
 καὶ τῇ θέσει. οἷς γὰρ χήμασι τῆς γενέσεως ὁ μέσος ὅρος αἰτίας,
 ὡς καὶ τῆς τάξεως ἀν' εἰκότως αὐτὸς εἶναι κύριος. προτάσει ὅν
 ὅτι τὸ χήμα τῶν ἄλλων, ἐν ᾧ τυγχάνει μέσος ὁ αὐτὸς ὡς καὶ
 25 ἑκάστη ἐπὶ οἱ μὲν ἐν τούτῳ τῷ χήματι γινώσκονται συλλογισμοὶ τέ-
 λεῖαι ἐπὶ, ἀτελεῖς δ' οἱ ἐν τοῖς ἄλλοις καὶ παρὰ τούτῳ βοηθούμενοι.
 εἴρηται δὲ τὴν τελειότητα ἀτελεῖς. ἔχει δὲ καὶ τὰ δύο χήματα τὴν
 ἑκάστην ἐπὶ τῷ πρώτῳ. . . ἀλλὰ καὶ ὅτος συλλογισμὸς τῷ μὲν ἀπο-
 φατικῷ τῷ δὲ διαλεκτικῷ τῷ δὲ σοφιστικῷ, καὶ τιμωτάτῳ μὲν τῷ
 30 ἐκλεκτικῷ, δευτέρῳ δὲ ἔχοντος τάξιν τῷ διαλεκτικῷ καὶ τρίτῳ
 τῷ σοφιστικῷ, τῷ μὲν ἀποδοτικῷ τῷ πρῶτον χήμα οἰκειότατον
 (καὶ τὸ ἀποδοτικὸν κυρίως καθόλου καταφατικὰ συμπεραίνει).
 καὶ τῶν γὰρ ἡ ἀποδείξις, ἡ μόνον διὰ τῶν πρώτων δέκνυται χή-
 35 ματος. ὅθεν εὐλόγως καὶ διὰ τὸτο πρῶτον, τῷ δὲ διαλεκτικῷ τῷ
 δευτέρῳ χέσιν γὰρ ὁ διαλεκτικὸς ἀεὶ τὰ τίθεμενα ὑπὸ τῷ προ-
 βλημένῳ ἀνασκευάζειν πειρώμενος ἀποφατικὰ συνάγει, τί-
 νας δὲ τὸ δεῦτερον ἀνέκειναι χήμα. οἱ δὲ σοφιστικαὶ ἀδιόριστα ἐρω-
 τήματα καὶ συνάγοντες τῷ τῷ ἀδιόριστον ἴσον δύνασθαι τῷ ἐπὶ μέρους,
 40 ἐπὶ μέρους δὲ πάντα ἐν τῷ τρίτῳ χήματι συνάγει, οἰκεῖον ἂν τούτο
 ἔχον τὸ χήμα. Alex. f. 14 b - 16 b. cf. Ioh. Phil. xvii sq.

ἔρχεται τῶν τριῶν χημάτων. ἐν τοῖς προτελείοις τῶν χημά-
 45 τῳ ἐπὶ τὰ κεφάλαια ζητήσωμεν, α' τί ἐστι χήμα, β' διὰ τί
 λέγεται χήμα, γ' διὰ τί τρία χήματα, δ' τίς ἡ αἰτία τῆς τά-
 ξιν, ε' διὰ τί τὸ μὲν α' λέγεται τὸ δὲ β' τὸ δὲ γ', ε' πόσαι συλλογι-
 καὶ προτάσεις συνάγονται ἐν ἑκάστῳ χήματι, ζ' ποῖα τὰ κοινὰ
 τῶν τριῶν χημάτων, ζ' τί ἴδιον ἑκάστῳ χήματος. . . τετάρτη
 αἰτία (τῆς τάξεως) ὅτι ἔοικε τὸ α' χήμα ψυχῇ μέσῃ ὅση ἐνύλων
 καὶ ἑνὶ, τὸ δὲ β' φύσει τῶν ὑπὸ αὐτὴν προχέου καὶ ὑπερβαίνου,

τὸ δὲ γ' ὕλη χείρονι πάντων ὅση. . . ζ' . . . καὶ ἔοικε τὸ μὲν πρῶτον
 χήμα θεῷ δύο τοῖς χαρακτηριζομένῳ, δημιουργικῷ καὶ γνωστικῷ.
 καὶ ἔοικε τὸ μὲν πρῶτον χήμα θεῷ, τὸ δὲ β' καὶ τὸ γ' γνωστικῷ καὶ
 δημιουργικῷ. cod. Reg. 2061.

ἐν ᾧ γὰρ χήματι ὁ μέσος αὐτὸς τε ἐν ἄλλῳ ἐστὶ καὶ ἄλλος ἐν 25
 τούτῳ, τούτῳ ἐστὶ πρῶτον χήμα. ὁ γὰρ μέσος ἐν τούτῳ τῷ μὲν κατη-
 γορεῖται τῶν ὄρων, τῷ δὲ ὑπόκειται. μέσος δὲ λόγον ὁ καθόλου ἀπο-
 δέδωκεν ἀλλὰ τῷ ἐν πρῶτῳ χήματι. εἴη δ' ἂν καθόλου μέσος
 ὅρος ἐν συζυγίᾳ ὁ ὅς λαμβανόμενος, καὶ ὁ ἐν ἀμφοτέροις ὡς ταῖς
 30 προτάσεσιν, καὶ καθ' ὃν κοινωνῶσιν αἱ ἐν ταῖς συζυγίαις προτάσεις
 ἀλλήλαις. ἐδήλωσε δὲ τῆς λέξεως καὶ τὴν αἰτίαν τῷ πρῶτον εἶναι
 χήμα τούτο, εἰπὼν "ἀνάγκη τῶν ἄκρων εἶναι συλλογισμὸν τέ-
 λειον." ἐν ᾧ γὰρ οἱ τέλει συλλογισμοί, τούτο εἰκότως χήμα πρῶ-
 35 τον." Alex. f. 17 b.

δεῖξαι δὲ ὅτι αὐτὸς ὁρισμὸς εἶναι τῶν τε ἄκρων καὶ τῷ μέσῳ, 25
 ἐκ ἐστὶ δὲ. δεῖ γὰρ ἐπὶ τούτων προσυπακύνειν τὸ μόνως, καὶ ὅπως 36
 ὁρθῶς ἀποδιδόμενος ἂν εἴη, ὡς ἂν εἰ ἔλεγετο "ἄκρα δὲ τὸ αὐτό τε
 ἐν ἄλλῳ ὅν μόνως, καὶ ἐν ᾧ ἄλλῳ ἐστὶ μόνως." Ioh. Phil. f. xx.

ἐδίδασκε δὲ ἡμᾶς ὅτι τὸ ἐν ὅλῳ εἶναι ἔτερον ἑτέρῳ καὶ τὸ κατ' 25
 39 παντὸς λέγεσθαι θάτερον θατέρου ταυτόν ἐστιν. χρυσάμενος ὅν τῷ ἐν
 ὅλῳ ἐν τῇ τῷ χήματος ἐκθέσει μεταλαβὼν τῷ κατ' παντὸς χήματι,
 ἡ ἐστὶν ἀμφῶς ἐν τῇ καθόλου καταφατικῇ προτάσει. ὑπομνηστικὸς
 δὲ ἡμᾶς πῶς καὶ τὸ κατ' παντὸς ἀποδεδωκεν (ὅταν γὰρ μὴδὲν ἢ λαβεῖν
 τῷ ὑποκειμένῳ καθ' ὃ τὸ κατηγορεῖται ὁ ῥηθῆσεται), ὑπὲρ τῷ ἐν-
 25 δεῖξας ὅτι ὕδενός ἔξωθεν ἐπὶ τῆς τοιαύτης συναγωγῆς χρεῖα
 πρὸς τὸ φανερόν γενέσθαι τὸ ἀναγκαῖον, ἀλλ' ἵκανὰ τὰ κείμενα.
 Alex. f. 18.

δευτέρος ὅτος τρόπος τῷ πρώτῳ χήματός ἐστιν, ἐκ τῆς μεί- 25
 40 ζονος καθόλου ἀποφατικῆς τῆς δὲ ἐλάττονος καθόλου καταφατικῆς
 καθόλου ἀποφατικῶν συνάγων συμπεράσματος. Ioh. Phil. f. xx.

ἀκολουθεῖν μὲν εἶπε τὸ κατηγορεῖσθαι. τὸ γὰρ κατηγορεῖται ἀπο- 26
 2 λυθεῖ τῷ ὑπὲρ αὐτό. εἰπὼν δὲ περὶ τῶν συλλογιστικῶν συζυγιῶν
 τῶν ἐν τῷ πρώτῳ χήματι, εἰ καθόλου εἶναι ἀμφοτέραις αἱ προτά-
 3 σεῖς, παρατίθεται καὶ τὸς ἀσυλλογισμούς. . . ὅτι γὰρ ὅπως ἐχουσὶν τῶν
 35 προτάσεων ὕδεν ἀναγκαῖον συνάγει, ὃ ἐστὶν ἴδιον συλλογισμῷ,
 αὐτὸς μὲν δέκνυται τῇ τῆς ὕλης παραθέσει. καὶ γὰρ καθόλου καταφα-
 τικῶν ἐπὶ τινος ὕλης δεῖξει δυνάμενον συνάγει, καὶ πάλιν ἐπ' ἄλ-
 λης καθόλου ἀποφατικῶν. ὁ ἐναργέστατος σημειῖται τῷ μηδεμίαν
 40 ἔχειν τὴν συζυγίαν ταύτην ἰσὺν συλλογιστικῇ. . . νῦν δὲ ἡμεῖς
 προσιῶμεν καὶ τὴν αἰτίαν τῶν ἀσυλλογιστῶν εἶναι τὴν συζυγίαν τὴν
 ἐκκειμένην. εἰ γὰρ τὸ γ' ἐν μηδενὶ τῷ β', τὸ β' κατ' ὕδενός τῷ γ',
 ὕδεν ἄρα ἔξω λαβεῖν τῷ γ', καθ' ὃ τὸ β' ῥηθῆσεται. κεχωρίσται δὲ
 τὸ γ' τῷ β', καὶ κατ' ὕδεν αὐτῷ συνήπ. τὸ δὲ γε α' κατ' παντὸς τῷ
 β' κατ'. ἀλλ' ἐπεὶ τὸ κατ' παντός τινος λεγόμενον δύναται καὶ ἐπὶ
 45 πλέον εἶναι αὐτῷ (διὰ τούτο γὰρ ὁ κατηγορούμενος ὅρος μαζὶ κα-
 λεῖται), δύναται τὸ α' τοῦτον εἰληφθῆναι ὡς πᾶν τε τὸ β' περιληφθῆ-
 ναι καὶ ἐπὶ ἔχειν τινὰ μόρια ὑπερπίπτοντα τῇ τῷ β' περιληφθῆναι. οἷς
 δὲ ὑπερπίπτει τῷ β' τὸ α' μέρεσιν αὐτῷ, δύναται τούτοις καὶ τὸ γ' περι-

λαμβάνειν καὶ μὴ περιλαμβάνειν. γίνετο ἔν παρὰ τὴν τῆς ὕλης διαφορὰν τὰναντία ἀληθὴ ἐπὶ τῆς τοιαύτης τῶν προτάσεων συμπλοκῆς. αἱ δὲ ὅπως ἔχουσι συμπλοκὴν ἀσυλλλόγισται. ἔξω γὰρ τὸ μὴ α' ζῶον, τὸ δὲ β' ἄνθρωπος, τὸ δὲ γ' ἵππος. ζῶον παντὶ ἀνθρώπῳ, ἄνθρωπος ὑδενὶ ἵππῳ, ζῶον παντὶ ἵππῳ. τῷ γὰρ ὑπερεκπίπτειν τῷ ἀνθρώπῳ τὸ ζῶον περιέχει καὶ τὸν ἵππον, ὃ καὶ τὴν τῷ μέσῳ κοινωνίαν αὐτὸς καὶ αἰτία. ἐὰν δὲ ἀντὶ τῷ ἵππῳ λίθος τεθῇ, ἢ μὴ ἀληθεία τῶν προτάσεων ὁμοία. καὶ γὰρ τὸ ζῶον καὶ παντὸς ἀνθρώπῳ, καὶ ἄνθρωπος κατ' ὑδενὸς λίθου, καὶ τὸ ζῶον κατ' ὑδενὸς λίθου. ἀδύνατος δὲ αὕτη ἡ συζυγία, ἐκ αὐτῇ τὴν ὕλην εἰδοποιῶσα ἀλλὰ 10 συμμεταπίπτουσα τῇ ἐκείνης διαφορᾷ καὶ μηδὲν ἀναγκαῖον συνάγεται ἐκ τῶν καίμενων. - Alex. f. 18 b sq.

26^a αἰτία δὲ τῷ μηδὲν συνάγειν ἐν τῇ τοιαύτῃ συζυγίᾳ συλλογιστικῶς, ὅτι ὁ μέσος ὑδεμίαν ἔχει χέσιν πρὸς ὑδτερον τῶν ἄκρων, ἀλλ' ὅπως ἔχει ὡς εἰ καὶ μηδὲ τὴν ἀρχὴν ἐλήφθη. περὶ δὲ τῶτον 15 ὁ συλλογισμός. Alex. f. 19.

26^a 14. δοξεῖ ἐκ ἀναγκαῖον εἶναι, εἰ ἐξὶ καθόλου ἀποφατικῶν συμπεράσματα συλλογιστικῶς γεγονόσ, καὶ τὸς ὅρους ὅπως ἔχειν, ὡς εἰρηκαμεν, ἐν τῇ δευτέρᾳ συζυγίᾳ τῶν ἐν πρώτῳ χήματι. δύνατο γὰρ ταῦτ' ἐν συμπεράσματι συλλογιστικῶς δευθῆναι καὶ ἄλλως ἐχόντων 20 τῶν ὅρων. καὶ γὰρ ἐν δευτέρῳ χήματι τὸ καθόλου ἀποφατικὸν δείκνυται, καὶ διχῶς γε. ὡς ἐκ ἀληθὲς δοξεῖ τὸ ὄντος συλλογισμῷ τὸς ὅρους ἀναγκαῖον ἔχειν ὡς εἴπομεν. δεῖ ἔν προσυπακύνειν, ἵνα ἀληθὲς ᾖ τὸ λεγόμενον, καὶ ἐν τούτῳ τῷ χήματι, ὡς προείρηκε διὰ τῷ καθόλου μὴ ὄντων τῶν ὅρων τούτῳ τῷ χήματι. ὡς καὶ ὁ ἐπιφέρει περὶ τῶν ἐν τούτῳ τῷ χήματι λέγει. δύνατο δὲ τις καὶ ἐπὶ τῶν ἐν δευτέρῳ χήματι τῶν τὸ καθόλου ἀποφατικῶν συναγόντων λέγειν τὸ εἰρημένον καὶ ἀρραδύνειν. καὶ γὰρ ἐκεῖ, εἰ καὶ μὴ ἡ τάξις τῶν προτάσεων ὅπως καὶ, ὡς ἄλλως ἐχόντων τῶν ὅρων πρὸς ἀλλήλους καὶ ὅχι ὡς ἐν τῷ πρώτῳ χήματι, ἀλλὰ καὶ τότε δύναται ὅπως 30 ἔχουσι. καὶ γὰρ τὴν εἰς τὸ πρῶτον χήμα διὰ τῶν ἀντιστροφῶν τῶν προτάσεων ἀνάλυσιν δείκνυνται συλλογιστικῶς εἶναι αἱ συζυγίαι. ὡς καὶ τότε ὅπως ἔχουσιν οἱ ὅροι πρὸς ἀλλήλους ὡς εἴρηκεν ἐπὶ τῆς ἐν τῷ πρώτῳ χήματι δευτέρας συζυγίας. εἰς γὰρ ταύτην ἀνάγονται οἱ καθόλου ἀποφατικοὶ ἐν δευτέρῳ συναγόντες χήματα, ὡς προῖων 35 δείξει. id. ib.

26^a 17. ἐκ ἀργῶς μοι δοκεῖ προσεθεικέναι τὸ ὅ δ' ἐν μέρει πρὸς τὸν ἕτερον. δύνατο γὰρ καὶ ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ προτάσει τῶν ὅρων ὁ μὴ καθόλου εἶναι ὁ δ' ἐν μέρει, καθόλου μὴ ὁ ὑποκείμενος ὅρος λαμβανόμενος, ἐν μέρει δὲ ὁ κατηγορούμενος, ὃ μέρος καὶ τὸ ὑποκείμενον 40 λέγει. ἵνα ἔν ἐν συμπλοκῇ προτάσεων δηλώσῃ τὸ καθόλου καὶ ἐν μέρει τῶν ὅρων καὶ μὴ ἐν προτάσει μιᾷ καὶ μὴ ἐν ἀντιστροφῇ, προσέθηκε τὸ πρὸς τὸν ἕτερον, τωτέστιν ὅταν καθόλου κατηγορηταί τις ὅρος, καὶ ὅτος ἄλλος τινὸς ἐπὶ μέρος κατηγορεῖται. ἢ ἐτι ἀπλῶς, ὅταν ὁ αὐτὸς ὅρος πρὸς μὴ ἄλλον ὅρον καθόλου ᾖ, πρὸς δὲ 45 ἄλλον ἐπὶ μέρος ἐν τῇ προειρημένῃ συμπλοκῇ. Alex. f. 19 b.

26^a 21. τὸ δὲ ὅτι ἄλλως πῶς ἔχουσι δηλωτικόν ἐστι τῷ, ἂν μὴ ἡ μείζων τὸ ἐπὶ μέρος εἶναι μεταλλάξαι, ἢ δὲ ἐλάττων τὸ καθόλου. ὅπως

γὰρ ἔχουσιν ὃ γίνετο συλλογισμός. δύνατο δὲ καὶ τὸ ὅταν πρὸς τὸ ἐλάττων τὸ καθόλου μετενεχθῇ, καὶ ὅσον γε ἐπὶ τοῖς φερομένοις, τωτέστι τὸ λεγόμενον. καὶ εἴη ἂν τὸ ὅτι ἄλλως πῶς ἔχουσιν οἱ ὅροι εἰρημένον περὶ τῆς ἐλάττωνος προτάσεως, ἂν μὴ μεταλλάξαι μὴ αὕτη τὸ καθόλου, μένουςα δὲ ἐπὶ μέρος ἀποφατικῇ ληφθεῖται. id. ib.

δεῖ πάντων τῶν λεγομένων ἀκύνειν ὡς ἐπὶ τῷ πρώτῳ χήματι λεγομένων. καὶ γὰρ καὶ τὸ νῦν λεγόμενον ὅπως ἔχει ἐν τῷ πρώτῳ χήματι. Alex. f. 20.

πάντες δὲ οἱ προειρημένοι τέλειοι. πάντες γὰρ τῷ καὶ παντὸς μόνῳ ἢ τῷ καὶ μηδενὸς χρωμένον, ὃ ἐστὶ καίμενον, φανεράν τῳ συναγωγῇ ἔχουσιν. id. ib.

εἰρητο ἐν τῷ περὶ Ἑρμηνείας (c. 7) τῷ Ἀριστοτέλει ὅτι ἰσοδυναμῶσιν αἱ ἀδιόριστοι προτάσεις ταῖς μερικαῖς. Ioh. Phil. f. xxi.

ἐτι δὲ παρὰ τούτους εἰσὶν οἱ καλέμενοι ἀντανακλῶμενοι, καὶ ἐκ τούτων γίνονται μόνῳ τῷ συμπεράσματος ἀντιστρέφοντος καὶ τὴν οἰκίαν ἀντιστροφῇ. οἷον εἰ τὸ συμπεράσματι ἐστὶ καθόλου ἀποφατικόν, ἔξω ὁ ἀντανακλῶμενος ὡς. λίθος κατ' ὑδενὸς ζῶον, ζῶον καὶ παντὸς ἀνθρώπου, λίθος κατ' ὑδενὸς ἀνθρώπου, καὶ ἄνθρωπος κατ' ὑδενὸς λίθου. Ioh. Phil. f. xxi b.

εἰπὼν τὸ δὲ β' παντὶ τῷ γ' ὑπάρχει ἐκέτι ἐπήγαγεν ὅτι καὶ ὑπάρχει, διότι αἱ μὴ μερὲς ἰσοδυναμῶσιν ἀλλήλους καὶ δύνατο ἅμα συναληθεύειν καὶ διὰ τούτου κοινὰ καὶ αἱ περὶ αὐτῶν ἀποδείξεις, αἱ δὲ καθόλου συναληθεύειν ὃ δύνατο, ὡς δέδεικε ἐν τῷ περὶ Ἑρμηνείας (c. 7). id. ib.

σημειώτεον δὲ ὅτι ἐν τῇ μὴ αὐτῇ συζυγίᾳ ἢ ἐλάττων καθόλου ἐστὶ καταφατικῇ, τῆς μείζονος ὅσης ἐπὶ μέρος, τὸ ἀσυλλλόγιστον διὰ τὴν μείζονα ἐπὶ μέρος ὅσαν, ἐν τῇ δὲ τῆς μείζονος ἐπὶ μέρος ὅσης ἢ ἀδιόριστος ἢ ἐλάττων καθόλου ἐστὶν ἀποφατικῇ, τὸ ἀσυλλλόγιστον παρ' ἀμφοτέρων τῶν προτάσεων. καὶ γὰρ παρὰ τῆς μείζονος (ἐπὶ μέρος γὰρ) καὶ παρὰ τῆς ἐλάττωνος, ὅτι ἀποφατικῇ. Alex. f. 20.

δείξας δὲ διὰ τῶν πρώτων ἀσυλλλόγιστων συζυγίας ἐφ' ὧν ἡ μείζων ἢ ἐπὶ μέρος, νῦν δείκνυσιν ἀσυλλλόγιστος καὶ ἐν αἷς ὅσης τῆς μείζονος καθόλου ἢ καταφατικῆς ἢ ἀποφατικῆς ἢ ἐλάττων ἐπὶ μέρος ἐστὶν ἀποφατικῇ. δι' ὃ δείκνυνται πῶς εἶπεν ἐν τοῖς ἐπάνω τὸ ὅταν δὲ πρὸς τὸ ἐλάττων ἢ καὶ ἄλλως πῶς ἔχουσιν οἱ ὅροι (p. 26 a 20). γίνετο δὲ ἐν ταῖς τοιαύταις συμπλοκαῖς τὸ ἀσυλλλόγιστον πάλιν περὶ τὴν ἐλάττωσαν ὅσαν ἀποφατικῇ. Alex. f. 20 b.

ἐμνημόνευσε δὲ τῷ ὅπως ἀδιόριστος καὶ Θεόφραστος ἐν τῷ περὶ Καταφάσεως. τὸ γὰρ εἶναι τι τούτων καὶ τὸ ἕτερον εἶναι ἀδιόριστος λέγει, τὸ μὴ εἶναι τι τούτων, ὅτι καὶ πάντων ὄντων ἀληθὲς καὶ τῶν μὴ ὄντων τῶν δὲ μή, τὸ δὲ τὸ ἕτερον εἶναι, ὅτι καὶ τούτο ἀληθὲς καὶ ἀμφοτέρων ὄντων καὶ τῷ ἑτέρῳ μόνῳ. ἐπεὶ τὸ ἀληθὲς τοῖσιν ὃ διαδίδεται τῷ ἐπὶ μέρος ἀποφατικῷ, ἀλλ' ἐστὶ καὶ ἐπὶ τῷ ἐπὶ μέρος ἰδίως ἀποφατικῷ καὶ ἐπὶ τῷ καθόλου ἀποφατικῷ ἀληθεύμενον. Alex. f. 21 b.

εἰ γὰρ ἡ συλλογιστικῇ, ἔδει καὶ ὅτε ὅπως ἀληθὲς λαμβάνετο ἐπὶ μέρος ἀποφατικῇ τῷ ὑπὸ τὴν καθόλου ἀποφατικῇ εἶναι. ὅπως

ζῆτει) εἰ φύσει ἐν δευτέρῳ χήματι μεῖζων τις ἐστὶ καὶ ἐλάττω-
 των ἄκρος, καὶ τίνη ἕτος κριθήσεται; ... τὸ μὲν ἔστι λένειν, ὡς Ἐρ-
 μῖνος οἶετο, ἐν τῷ δευτέρῳ χήματι τὸν μεῖζονα ἄκρον εἶναι, ἐὰν
 ἀμφοτέρωι ὁμογενεῖς ὦσιν ὧν ὁ μέσος κατηγορεῖται, τὸ ἐγγύτερον
 τοῦ κοινῆ γένους αὐτῶν· ἀνὰ ᾧ ὡσιν οἱ ἄκροι ὄρνεον καὶ ἀνθρώπος,
 ἐγγυτέρω τοῦ κοινῆ γένους αὐτῶν τῷ ζῴῳ τὸ ὄρνεον τῷ ἀνθρώπῳ,
 καὶ ἐν τῇ πρώτῃ διαίρεσει, δι' ἣν καὶ μεῖζων ἄκρος, τὸ ὄρνεον, καὶ κα-
 θόλου ἐν τοῖς ὁμογενεσίν ὁ ἕτως ἔχων πρὸς τὸ κοινὸν γένος μεῖζων.
 εἰ δ' εἴεν ἴσον ἀφεσώτερος ἀμφοτέρωι τοῦ κοινῆ γένους, ὡς ἵππος καὶ
 ἀνθρώπος, δεῖν περισκοπεῖν τὸν μέσον τὸν κατηγορούμενον αὐτῶν,
 τίνας μὲν δι' αὐτὸν κατηγορεῖται τίνας δὲ δι' ἄλλον κατηγορούμενον,
 καὶ συγκρίνειν τὸν δι' ὃν κατηγορεῖται τῷ ἑτέρῳ τῷ δι' ὃν καθ' ἑαυτὸν
 κατηγορεῖται... τὸ δὴ ταῦτα λένειν, καὶ ζητεῖν καὶ φύσει δεικνύναι
 ἐν τῷ δευτέρῳ χήματι τὸ μεῖζον ἄκρον, πρὸς τῷ περιεργίαν ἔχειν
 ὑδὲ ἀληθές ἐστιν... ἀλλ' ὑδὲ ἀπλῶς πάλιν ῥητέον μεῖζονα τὸν
 ἐν τῷ συμπεράσματι τῷ συλλογισμῷ κατηγορούμενον, ὡς δοκεῖ
 τισὶν· ὑδὲ γὰρ ἕτος ὁ λόγος· ἄλλοτε γὰρ ἄλλος ἔσται, ἢ ὁρίσμενος,
 τῷ ἀντιγράφειν τὴν καθόλου ἀποφατικὴν... ὥστε ὃ τὸ συμπε-
 ρασμα τῷ μεῖζονος δεικτικόν, ἀλλὰ τὸ λαβεῖν τινὰ μεῖζονα αἴτιον
 τῷ καὶ ἐν τῷ συμπεράσματι τῷτον κατηγορεῖσθαι. ἀλλὰ ὑδὲ λένειν
 ὡς τὸ ἐξ ὅτι μὴδὲ ἐξί τις ἐν αὐτῷ μεῖζων... δεῖ δὴ μεῖζονα
 τε ἡγεῖσθαι ὅρον καὶ πρῶτον τίθεναι, ὃν ἐν τῷ προβλήματι βυλόμεθα
 δεῖξαι τε καὶ συναγαγεῖν, ὃν κατηγορούμενον ἔχομεν· πᾶς γὰρ ὁ

συλλογίζόμενος ὁρίσας παρ' αὐτῷ πρῶτον ὁ βύλεϊ δέξαι, ὅπως εἰς τὸ τοῦ τῶν οἰκείων εὐπορεῖ προτάσει. Alex. f. 23 b - 24 b.

26^b τὴν κυρίως μὲν μέσῃ τάξει ὁ μέσος ὅρος ἐκβεβηκώς λοιπὸν
30^a ἔξω τῶν ἄκρων τίθει, ἀλλ' ὑπεράνω τούτων ἢ ὑποκάτω. ἀλλ' εἰ
μὲν ἐπάνω ἢ ὡς ἀμφοτέρων κατηγορεῖται, καλεῖται τῇ θέσει πρῶτος, 5
εἰ δὲ κάτω ὡς ὑποκαίεται, καλεῖται δευτέρος. Ioh. Phil. f. xxiii b.

27^a τὸ δὲ "ὥς ἔξαι ὁ αὐτὸς συλλογισμὸς" προσέθηκε δεικτικόν
14^a ὅτι διὰ τῶ αὐτῷ συλλογισμῷ καὶ τὸ τοῦ δειχθέντος τὸ συμπέ-
ρασμα, τὸ ν' μηδενὶ τῷ ε', δι' ὃ ἐδείχθη καὶ τὸ ε' ὑδενὶ τῷ ν'.
ἐδείχθη δὲ ἐκεῖνο συναγόμενον διὰ τῶ δευτέρου τῶν ἐν τῷ πρῶτῳ 10
χρήματι, ἀντιστροφῆς τῆς καθόλου ἀποφατικῆς, ὥς καὶ τὸ τοῦ δι'
ἐκείνου. τὸ γὰρ ἀντιστρέφειν τὴν καθόλου ἀποφατικὴν αὐτῷ, ὅπερ ἦν τὸ
συμπέρασμα, καί τῃ ἐμολογούμενον, καὶ ὑδὲν δεῖ ἄλλου συλλογισμῷ
τινὸς πρὸς τὸ τοῦ. Alex. f. 25 b.

27^a τῶν συλλογισμῶν οἱ μὲν ἐπ' εὐθείας ἀποδείκνυνται, οἱ δὲ δι' 15
15^a ἀντιστροφῆς, οἱ δὲ διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς, ἥτινα καὶ
καλῶσι κύκλῳ δεῖξιν. καὶ ἐπ' εὐθείας μὲν πάντες οἱ ἐν τῷ πρῶτῳ
χρήματι ἀπεδείχθησαν, δι' ἀντιστροφῆς δὲ καὶ τῆς εἰς ἀδύνατον
ἀπαγωγῆς οἱ τε ἐν τῷ πρώτῳ καὶ τῷ τρίτῳ χρήματι. Ioh. Phil.
f. xxiv b.

27^a φανερώτερον δ' ἂν εἴη τὸ λεγόμενον, εἰ λίθος τεθείη· πάλιν γὰρ
20^a αἱ μὲν προτάσεις ἀληθεῖς ὁμοίως· ἢ γὰρ ὅσα καὶ ζῶν παντὶ καὶ λίθῳ,
ζῶν δὲ ὑδενὶ λίθῳ. τὸν δὲ ἀριθμὸν αὐτὸς ἦτοι ἀντὶ μονάδος
ἔλαβε· λέγουσι γὰρ τὴν μονάδα ὅσιν· ὃ γὰρ φασιν αὐτὴν ποσὸν
τῷ μήτε συνεχὲς εἶναι μήτε διωρισμένον, ὅσιν δὲ τῷ τῶν ἐναν- 25
τίων εἶναι δεκτικὴν· ἐναντία γὰρ ἢ ἀρχὴ καὶ τὸ πέρας, ὅπερ ἐν
ἀριθμῷ μονὰς ἔχει ἀμφω. εἰ δὲ ἐξὶ μονὰς τὸ ἀδιαίρετον ἐν
ποσῶ, καὶ σημειῖον τὸ ἀδιαίρετον ἐν μεγέθει, καὶ νῦν τὸ ἀδιαίρετον ἐν
χρόνῳ, εἴη ἂν ἐν γένεσι τούτοις· ταῦτα γὰρ ποσά. ἔτι ἢ μονὰς
μέρος ἐστὶν ἀριθμῷ· ὁ γὰρ ἀριθμὸς σύγκειται ἐκ μονάδων, τὸ δὲ τῷ 30
ποσῷ μέρος ποσόν. ἄμεινον δὲ λέγειν αὐτὸν κοινότερον κοινῶς
τῷ παραδείγματι, ὥςπερ ὅτι καὶ ἐπ' ἄλλων χρωμένους εὐρεθῆσθαι
ὃ πᾶν ἐξητασμένους τοῖς παραδείγμασιν, ἐπεὶ καὶ τῶν Πυθαγο-
ρείων ἢ δόξα· ὅσα γὰρ τὰς Πυθαγορικὰς οἱ ἀριθμοί, εἴγε
ἀρχαὶ τῶν ὁσίων. αἴτιον δὲ τῷ μὴ εἶναι ἐν δευτέρῳ χρήματι 35
συλλογιστικὴν συζυγίαν τὴν ἐκ δύο καθόλου καταφατικῶν, ὅτι ὁ
μέσος ὅρος ἀμφοτέρων κατηγορεῖται, μεῖζων δὲ ὁ κατηγορούμενος·
μεῖζων τῶν ἀμφοτέρων ὡς δύναται κατ' ἄλλο μὲν αὐτῷ μέρος
τῷ ἑτέρῳ ἄκρου κατηγορεῖται κατ' ἄλλο δὲ τῷ ἑτέρῳ, καὶ ὅπως ὑδὲν
γίνεται κοινὸν ἔχοντα τὰ ἄκρα πρὸς ἄλληλα, ἂν κατ' ἄλλο κοινῶς 40
νῶσι τῷ μέσῳ· δεῖ γὰρ τινος ἐνός καὶ τῷ αὐτῷ κοινωμένῳ τὸς ἄκρους,
εἰ μέλλει συλλογισμὸς ἔσθαι. Alex. f. 26. cf. Ioh. Phil. f. xxv.

27^b ἐπὶ τῷ τινὶ μὴ ὑπάρχειν τὴν δεῖξιν ποιησάμενος, ἐπεὶ τὸ τινὶ
2^a μὴ ὑπάρχειν ἴσον δυνάμενον τῷ μὴ παντὶ κατ' τὴν λέξιν διαφέρει,
μεταλαβὼν ἀντὶ τῷ τὸ μ' τινὶ τῷ ε' μὴ ὑπάρχειν τίθησι τὸ μ' ὃ 45
παντὶ τῷ ε' ὑπάρχειν, καὶ λέγει τὸν αὐτὸν συλλογισμὸν καὶ διὰ τῆς
αὐτῆς δεξέως, καὶ εἰς τὴν λέξιν ταύτην μεταληφθῆναι ἐπὶ μέρος
ἀποφατικόν· ὁμοίως γὰρ καὶ τὸ συμπέρασμα τῇ λέξει διοίσει.

συναχθῆσθαι γὰρ τὸ ν' ὃ παντὶ τῷ ε'. τοῦτο ἐστὶν ὁ ὑποσυλλογι-
σμός ὑπὸ τῶν νεωτέρων λεγόμενος, ὁ λαμβάνων μὲν τὸ ἰσοδυναμῶν
τῇ προτάσει τῇ συλλογιστικῇ, ταύτην δὲ καὶ ταύτης συνάγειν·
τὸ γὰρ τινὶ μὴ ὑπάρχειν τῷ μὴ παντὶ ὑπάρχειν ἰσοδύναμον ὅτι με-
τελήσθαι. ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν λέγουσι τὸς τοῦτο συλλογισμὸς εἰς
τὴν φωνὴν καὶ τὴν λέξιν βλέποντες· ἀλλὰ Ἀριστοτέλης πρὸς τὰ
σημαινόμενα ὁρῶν ἐφ' ὧν ὁμοίως σημαίνει, ὃ πρὸς τὰς φωνὰς,
ἐν αὐτῷ φησι συνάγειν συλλογισμὸν καὶ ἐν τῇ τοιαύτῃ τῆς λέξεως
ἐν τῷ συμπέρασματι μεταλήψει, ἂν ἢ συλλογιστικῇ ὅπως συμ-
πλοκή. ἄξιον δὲ ἐπισῆσαι πῶς ἢ εἰς τὸ ἀδύνατον ἀπαγωγῇ,
ἔξωθεν τὴν ὑπόθεσιν πρὸς τὴν τῷ προκειμένῳ δεῖξιν λαμβάνουσα,
ἐστὶ συλλογιστικῇ. Alex. f. 27.

καὶ ἄξιον, φησὶν ὁ ἡμέτερος φιλόσοφος, δύο τινα ζητῆσαι, 2
τὸ τοῦ μὴ πῶς ἐν τῇ προκειμένῃ λέξει πρῶτον μὲν ὡς ἐπὶ τῆς παντὶ
καὶ τινὶ καὶ ὑδενὶ καὶ ὃ παντὶ, ἐπ' ἀμφοτέρων ἔξω εὐπορεῖν ὅρων τὸ
παντὶ καὶ ὑδενὶ συναγόντων, παρακατῶν δὲ ὥςπερ αὐτῷ ἐπιλα-
θόμενος φησὶν ὅτι ἐστὶ μὲν εὐπορεῖν ὅρων τὸ ὑδενὶ συναγόντων, ὃ
μὴν τὸ παντὶ (p. 27 b 16). β' ζητῆτεον πῶς φησὶ διὰ τῷ τοῦ
μὴ εὐπορεῖν ὅρων τὸ παντὶ συναγόντων, διότι τὸ ὃ παντὶ συνάγει
20 καὶ συμβιβάζει τὸ παντὶ καὶ ὃ παντὶ συνάγει, ὅπερ ἀδύνατον.
ἀντίφασιν γάρ, εἴγε καὶ συλλογιστικαί ποτε ἀντίφασιν συνάγου-
σιν· ὁ γὰρ τὸ τινὶ συνάγειν παρὰ τὴν διάφορον ὕλην, ὡς ἀνω-
τέρῳ εἶρηται, τὸ παντὶ καὶ ὃ παντὶ συνάγει. πρὸς μὲν ὅτι τὸ α' φησὶ
ὅτι ἐκ ἐναντιῶν ἑαυτῷ ποτὲ μὲν λέγων ὅτι ἔξω εὐπορεῖν ὅρων τὸ
παντὶ καὶ ὑδενὶ συναγόντων, ποτὲ δὲ μὴ εὐπορεῖν τὸ παντὶ συνα-
γόντων· πρὸς ἄλλο γὰρ καὶ ἄλλο ἀπιδὼν τὸ τοῦ φησὶν· τὸ γὰρ τινὶ ποτὲ
μὲν τῷ παντὶ ἰσοδυναμεῖ ποτὲ δὲ τῷ ὃ παντὶ... πρὸς δὲ τὸ β'
φησὶ ὅτι ποτὲ μὲν δυνατόν ἐστιν ἀντίφασιν συνάγειν ποτὲ δὲ ἀδύ-
νατον. cod. Reg. 2061.

δόξα δὲ προσηλῇ τῶν Πυθαγορικῶν, οἷς ἐδόκει ἢ μονὰς ὅσα 2
εἶναι, ὥςπερ καὶ πρὸ ὀλίγου τῷ ἀριθμῷ. ἢ δὲ αὐτὴ δεῖξαι, καὶ
ἀντὶ τῆς μονάδος ληφθῆναι λίθος. Alex. f. 27 b.

παραδείγματα τῷ μὲν παντὶ ὅπως. ζῶν τινὶ ὅσιν, ζῶν
ὑδενὶ λίθῳ, καὶ συμπέρασμα ὅσα παντὶ λίθῳ. ἀντὶ δὲ τῷ λίθῳ
αὐτὸς ἐν τῷ ἐλάττονι ὅρῳ μονάδα ἔλαβε κατ' τὴν Πυθαγορικὰς, ὡς
εἶρηται, τὴν μονάδα ὅσιν καλῶν. Ioh. Phil. f. xxvi.

ἰστέον δὲ ὅτι ἡνίκα συνάγει "ὅσα πάσης μονάδι," μονάδα
λαμβάνει τὰς ιδέας. φησὶ δὲ ὁ ἡμέτερος φιλόσοφος, ἀλλ' εἰ
τὸ τοῦ ἔξω ἀληθές, ψευδὲς ἐστὶν ἢ ἐλάττω πρὸς τὰς ἢ λέγουσα
ζῶν ὑδεμῶς μονάδι· τὸ γὰρ αὐτοζῶν τῶν ιδεῶν κατηγορεῖται κα-
τηγορικῶς. μήποτε ὅτι ληπτέον ἀντὶ μονάδος λίθον, ἵνα ὑπάρχοι
τοῦτο τὸ λεγόμενον, ζῶν τινὶ ὅσιν, ζῶν ὑδενὶ λίθῳ, καὶ συνά-
γει ὅσα παντὶ λίθῳ καὶ τὰ ἔξω. cod. Reg. 2061.

δεῖται προδήξαι τινὸς ἔξωθεν ὁ λόγος ὅπως, πότε ἔξαι καὶ πότε
ὅτι ἔξαι συλλογισμὸς, ὁμοιοχημάτων αὐτῶν ὅσιν· εἰ γὰρ μὴ προσυ-
πακώσωμεν τὸ τοῦ, εὐρεθῆσθαι ψευδὲς ὁ λόγος. Ioh. Phil. f. xxvi.
Ἀριστοτέλης μὲν ὅτι ὅπως διελαβε τὰς προειρημένας συζυγίας
ὅτι ἀσυλλόγιστοι, τῷ εὐπορεῖν ὕλης καὶ τῷ παντὶ καὶ μηδενὶ· ἔξαι

ἢ ᾧ ταύτην ἡγεῖν) διαβολὴν ἀσυλλογίστου συζυγίας, ἐδὲ ἡγεῖν) δυνάμει διαβάλλεας τὰς προειρημένους συζυγίας, καὶ δεῖξαι τις ἐν μνηστῇ καὶ τινὶ τὸ ν' τῷ ξ', διότι ἀντιφάσεις ταῦτα, ὡς ἄλλοι πίστευον τῶν ἀρχαίων καὶ Ἑρμῖνος λέγει. "ἐφ' ἧς ᾧ συζυγίας" καὶ τὴν ἀντίφασιν ἐνεστὶ συναγομένην δεῖξαι, εὐλογον ταύτην 5 καὶ ἀσυλλογίστου λέγειν τῆς ἐν ἧ' τὰ ἐναντία συνάγειν)· ἀσυνήκιστα ᾧ καὶ ταῦτα ὁμοίως ἐκείνοις." καὶ παρατίθει) ὅρους τῷ π', ἀφ' ὧν - ἐμφυχον - σῶμα σάρκαρον· τὸ ᾧ ἀφ' ὧν ἐμφυχὸν μὴ ὑδενί, σῶματι δὲ σαρκίνῳ ἢ καὶ ἀπλῶς σῶματι τινὶ ὕχ 10 ἰσχυρῶς, καὶ τὸ ἐμφυχόν τινι σαρκίνῳ σῶματι καὶ ἀπλῶς τινὶ ὕχ ἰσχυρῶς ὑπάρχει. τὸτο δὲ ὑδαμῶς ὑγιὲς ὑδὲ αὐταρκὲς εἰς συζυγίας διαβολήν· συγχωρηθῆσεν) μὴ ᾧ τῷ τῷ μῆτερον συνάγειν) συλλογιστικῶς, διότι ἐστὶν ἀνααιρετικά, ἐπεὶ μέντοι τις ὅσον ἐπὶ ταῖς κειμέναις δυνάμει συνάγειν) ἐπὶ μέρους ἀποφατικόν... ἢ χρεῖς ὅν ἢ χρεῖς) Ἑρμῖνος, ὕχ ἰκανὴ διαβάλλειν συζυγίαν καὶ 15 ἀσυλλογίστου ἀποφῆναι. διὰ εὐλόγως Ἀριστοτέλης ἐλέγχει τὰς ἀσυλλογίστους μόνῃ τῇ τῷ παντὸς καὶ μῆτερον παραθέσει. Alex. f. 28 b sq.

1) παραδεγμα τῷ μὴ μῆτερον ὑπάρχειν ὕτω· ζῶον ὑδεμῶ χιόνι, 2) ὕτω ὅ παντὶ μέλανι, καὶ συμπέρασμα, χιόνι ὑδενί μέλανι. Ioh. 20 Phil. f. xxvi b.

3) ἀδύνατον καλεῖ τὸ τινὶ μὴ ὑπάρχειν, διὰ τὸ μὴ ἔχειν, ὡς εἶπομεν, ὡς μῆτερον τὴν σημασίαν, ἀλλὰ δυνάμει καὶ ἀντὶ τῆς μερικῆς καταφατικῆς λαμβάνεας καὶ ἀντὶ τῆς καθόλου ἀποφατικῆς. ἐπεὶ 20 ὡς, φησὶ, ἀδύνατος ἢ σημασία, ἐὰν ληφθῇ ἡ ἰσοδυναμῶσα τῇ καθόλου ἀποφατικῇ, ὁῖον ὅτι ἀσυλλογίστου ἔχει. Ioh. Phil. ib.

4) ἐπεὶ δὲ "ἀλλ' ὅδ' εἴ τινι ἐκατέρω ὑπάρχει ἢ μὴ ὑπάρχει," 5) ἀπὸ τῆς ἐκατέρω τινὶ ἢ μὴ τινὶ προσέθηκε τὸ "ἢ μῆτερον παντὶ," 6) ἡ εἰς διαφέρον τῷ ἐκατέρω τινὶ μὴ ὑπάρχειν· ἀμφοτέρω ᾧ 30 ἀποφατικῶς ἐστὶ τῶν ἐπὶ μέρους ἀποφατικῶν. Alex. f. 29 b.

7) ἔστιν ὅτι συλλογισμῶν ἐν τῷ τῷ χήματι (τῷ τρίτῳ), 8) πρῶτος μὲν ἐν αὐτῶν εἴη τῇ τάξει ὅ ἐκ δύο καθόλου καταφατικῶν ἐπὶ μέρους καταφατικὸν συνάγων καὶ ἀντιπροφῶν τῆς ἐλάττωτος προτάσεως. δυνάμει δὲ καὶ τῆς μεζονος ἀντιπροφῶν τῆς γενέας, ἀλλὰ δεῖται καὶ τὸ συμπέρασμα ἀντιπρόφῶν. διὰ καὶ τῶν τινες 35 ἐν συλλογισμῶν προσεθέντες ὡς ἄλλον τῷ πρὸ αὐτῶ, ὅτι φασι ὅτι τὰς ἐν τῷ τῷ χήματι συλλογισμῶς. πρώτη δὲ αὕτη ἢ ἐμφανὴς διὰ τὸ καὶ ἐκ καθόλου ἀμφοτέρων εἶναι καταφατικῶν. ἐκ τῆς δ' ἂν τις τί δῆποτε ἐν τῷ δευτέρῳ χήματι δύο ἦσαν ἐμφανῶς συλλογισμῶς ἔχουσαι τὴν μὴ ἐτέραν καθόλου ἀποφατικὴν 40 ἢ τὴν ἐλάττωσαν καθόλου καταφατικὴν, τῷ ποτὲ μὴ τὴν μεζονα ποτὲ δὲ τὴν ἐλάττωσαν ὅσαν καθόλου ἀποφατικὴν ἀντιπρόφῶν. ἐν δὲ τῇ τρίτῳ χήματι ἐκείνῃ λέγουσιν) δύο εἶναι συμπλοχὰς συλλογισμῶν καὶ καταφατικῶν καθόλου, καὶ τοὶ καὶ ἐπὶ τῶν δυναμένων ποτὲ ἢ τῆς ἐλάττωτος ποτὲ δὲ τῆς μεζονος ἀντιπρόφῶν. Alex. 45 f. 30 a.

9) ὁ μεζων ὅρος ἐν τῷ τῷ χήματι δις κατηγορεῖται, τῷ τε 10) μὲν καὶ τῷ συμπεράσματι, ὁ δὲ ἐλάττω ἀπαξ κατηγορεῖται,

τῷ ᾧ μέσῳ μόνον, ὑπόκειται) δὲ τῷ μεζῶνι· ἐν τῷ συμπεράσματι δὲ ὁ μέσος μόνως ὑπόκειται), ὑδέποτε δὲ κατηγορεῖται). διὰ μεζονα ὅρον ἐν πορρωτέρῳ τῷ μέσῳ φησὶν. πορρωτέρῳ δὲ ἂν εἴη καὶ συγγένειαν τῷ μῆτερον ὅλως κατηγορουμένῳ αἰ δὲ ὑποκειμένῳ ὁ αἰ κατηγορούμενος καὶ ὑδέποτε ὑποκείμενος, ὅπερ ἐστὶν ὁ μεζων· ἐγγύων δὲ μάλλον ὁ ποτὲ μὴ ὑποκείμενος ποτὲ δὲ κατηγορούμενος, ὅτος δὲ ἐστὶν ὁ ἐλάττωτος. Ioh. Phil. f. xxvii b.

ὁ δὲ γε Θεόφραστος ὁ τῷ Ἀριστοτέλει μαθητῇ καὶ Ἀλέξανδρῳ 17. ὅρος ὁ ἀμφοτέρων ἐξηγητῆς ἐτέραν τάξιν παραδεδώκασιν, ἀφωρακότες πρὸς τὸν τρόπον τῆς ἀποδείξεως. τὴν ᾧ παρ' ἡμῶν τρίτην, τὴν ἔχουσαν τὴν ἐλάττωσαν παντὶ τὴν δὲ μεζονα τινὶ, τέταρτην τάττει ὡς δεομένην δύο ἀντιπροφῶν, ὡς δευθῆσεν), τὴν δὲ παρ' ἡμῶν τέταρτην τρίτην τάττει ὡς μᾶς καὶ μόνῃς δεομένην ἀντιπροφῶν. καὶ πάλιν τὴν πέμπτην τὴν παντὶ καὶ ὅ παντὶ ἔκτην τάττει ὡς χρεῖς τῆς κρείττονος πασῶν ἀποδείξεως τῆς ἐπ' εὐθείαν, μόνον δὲ διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς δεκνυμένης. τὴν δ' ἔκτην τὴν τινὶ καὶ ὑδενί πέμπτην τάττει ὡς καὶ ἀμφὶ δεκνυμένη, καὶ ἐπ' εὐθείας καὶ δι' ἀδυνατί. ἔλθωμεν ἐντεῦθεν, εἰ δοκεῖ, ἐπὶ ταῖς ἀποδείξεσι. cod. Reg. 2061.

τὸ μὴ καθόλου ὅ τῷ μῆτερον ὅσης καθόλου σηματικὸν ἐστὶν (ἀδύνατον γὰρ, ὡς εἰρήκαμεν ἤδη, ἐκ δύο ἐπὶ μέρους προτάσεων συλλογισμῶν γενέας) ἀλλ' ὅτι μὴ ἐξ ἀμφοτέρων καθόλου. Alex. f. 31 b.

τινὲς μὲν ὅν οἶον) ἐν τῇ λαβόντες αἰδιότην τι ὅν, καὶ τῷ τῷ 24. συνημμένῳ ἢ κεχωρισμένῳ ἔχον ἀπ' ἀλλήλων τὰ κατηγορούμενα αὐτῶ. εἰ δ' ἐκ πλείονων ὑποκειμένων λαμβάνοιτο, ὕχ ἐν ἔχει. Alex. f. 32.

ἀλλὰ καὶ τῷ ἐκθέσει ἐνεστὶ προχρησάμενος ὁμοίως πάλιν δεῖ-28. εἶναι καὶ τῶν, εἰ μὴ καὶ αὐτὸς ἐμνημόνευσεν· ἂν γὰρ τι τῷ σ' 29. αἰδιότην λαβόμεν τῷ τῷ τῷ ἐναργῶς ἐν μὴ τῷ ῥ' εἶναι καὶ μετέχειν αὐτῷ, τῷ δὲ π' μὴ κοινωεῖν, φανερόν ἐστι ὅτι π' τινὶ τῷ ῥ' ὕχ ὑπάρχει· τῷ τῷ τῷ ἐκκειμένῳ καὶ εἰλημμένῳ ὕχ ὑπάρχει ὅντι τινὶ τῷ ῥ'. id. ib.

τῶν δὲ ἐν συλλογισμῶν οἱ περὶ Θεόφραστον τέταρτον 28. ἔταξαν, ὅτι ἐδεῖτο δύο ἀντιπροφῶν, Ἀριστοτέλης δὲ τρίτον, καὶ 7. ἴσως διότι ἐν τρίτῳ χήματι ἢ ἐλάττωσαν ἢ πρότασις ἢ κύρος ἔχουσα μάστιχα· ἀδιαφάρως ᾧ ἐν αὐτῷ ἔχει ἢ μεζῶν, καὶ καὶ τὸ ποσὸν καὶ καὶ τὸ πῶς, ἢ δὲ ἐλάττωσαν πάντως τῷ ποσῷ κακοσμήτως βύλει), καὶ παρ' αὐτὴν ἢ συλλογισμῶν ἢ ἀσυλλογίστου γίνονται αἱ 30 συμπλοχαὶ τῶν προτάσεων. Ioh. Phil. f. xxviii b.

σημειωτέον δὲ ὅτι καὶ τῷ δι' ἐκθέσεως τρόπῳ καὶ ἐπὶ τῶν 20. ἀποφατικῶν. ταύτην ἡμεῖς τὴν συζυγίαν τελευταίαν τῷ συλλογισμῷ ἐθήκαμεν, ἐπεὶ μὴ δι' ἀντιπροφῶν ὅσον τε δεῖται τὸ συναγομένον δι' αὐτῆς. Alex. f. 33.

τὴν δι' ἐκθέσεως φησι δεῖξαι· εἰ ᾧ λευκὸν ὅ παντὶ ἀνθρώπῳ, καὶ δὲ ζῶον παντὶ ἀνθρώπῳ, ἐὰν ληφθῇ τι τῷ ἀνθρώπῳ ὅ μὴ ὑπάρχειν τὸ λευκόν, οἷον ὁ Λιβύς, ἐστὶ δὲ τῷ τῷ ζῶον μέρος (παντὶ ᾧ ἀνθρώπῳ τὸ ζῶον ὑπάρχει), ὁῖον ὅτι τὸ συμπέρασμα προ-

φανές, ὅτι τὸ λευκὸν ἔστι παντὶ τῷ ζῳίῳ ὑπάρχει, ὅσον τῷ Αἰθίοπι.
Ioh. Phil. f. xxix b.

23b ἐάν, φησί, τὴν μερικὴν ἀποφατικὴν δι' ἐαυτὴν ἀληθεύσαν
24 λαβόμεν, ἰσοδυναμήσει τῇ μερικῇ καταφατικῇ, καὶ τὸ καθόλου
ἀποφατικὸν ἀδύνατον διὰ τῶν τοιούτων ὄρων συναγαγεῖν. εἰ γάρ,
φησί, τὸ μὴ π' παντὶ τῷ σ' ὑπάρχει, τὸ δὲ ρ' μὴ παντί, εἴτα τὸτο
λαβόμεν δι' ἐαυτὸ ἀληθές, ἰσοδυναμήσει τῷ τινὶ καὶ ποιήσει συλλο-
γιστικὴν συζυγίαν, ὥστε συνάγεσθαι τὸ π' τινὶ τῷ ρ' ὑπάρχειν. εἰ
τοῦτον καὶ τὸ μηδενὶ συνάγει διὰ τὴν ὑπόθεσιν, τὸ αὐτὸ ἄρα καὶ τινὶ καὶ
μηδενί· ὅπερ ἄτοπον. δυνατὸν δὲ καὶ ἄλλως δεῖξαι. id. ib.

25b ἰστέον δὲ ὅτι τὸτον τὴν τρόπον οἱ περὶ Θεόφραστον πέμπτον
31 τάττουσι, προτάττοντες αὐτὸν τῷ προειρημένῳ, διότι ἔστος μὴ δι' ἀν-
τιζωφῆς κατασκευάζει, ἐκείνους δὲ διὰ μόνης τῆς ἀδυνατοῦ ἀπα-
γωγῆς. ὁ δὲ Ἀριστοτέλης τὸν πέμπτον προέταξε διὰ τὴν εἰρημένην
αἰτίαν. ἔστι μὴ ἔν οἱ ἔξ τρόποι ἐν τέτρω τῷ χήματι συλλογιστικοὶ
προσδιορισμένοι ὑπὸν τῶν προτάσεων, ἐάν μὴ ἢ προσδιορισμός·
εἰ δὲ ἀπροσδιόριστος, γίνονται ἄλλαι τέσσαρες συλλογιστικαὶ συζυγίαι,
τῆς ἀπροσδιορίστου δηλονότι τῇ μερικῇ ἰσοδυναμίας. συντίθενται
δὲ ὅτως. id. f. xxx.

τὸτον τὴν συλλογισμόν ἔφαμεν ἡμεῖς πέμπτον εἶναι τῷ τῷ-
τον μὴ δεικνύσθαι δι' ἀντιζωφῆς· κυριωτέρα γὰρ καὶ οικειωτέρα ἢ δι'
ἀντιζωφῆς δεῖξαι τῆς δι' ἀδυνατοῦ, ὡς αὐτὸς ἐρεῖ. ὅτι δὲ ἐνεσι καὶ
τῇ εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῇ καὶ τῷ τρόπῳ τῆς ἐκθέσεως καὶ ἐπὶ τούτῳ
χρήσασθαι, ὡς γινώσκον καὶ προειρημένον παρέλιπε. Alex. f. 34.

23b αὕτη ἀσυλλόγιστος ἐκ τῆς μείζονος μερικῆς καταφατικῆς,
36 τῆς δὲ ἐλάττωτος καθόλου ἀποφατικῆς. τὸ δὲ ἄγριον ἐν τέτοις ἔκ
ἐπὶ τῶν ἀλόγων μόνον ζῳίων τέτακται, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ φυτῶν· λέ-
γονται γὰρ καὶ φυτὰ εἶναι ἄγρια· “φηγοὶ δ' ἀγριαὶδὲς κείνης ἐτι σή-
ματα μαλ' αἰετῆς” Ἀπολλωνίου (128). ζῶον ἔν τινι ἀγρίῳ, ὅσον λέοντι
(φυτῷ γὰρ ἔκ ὑπάρχει), ἄνθρωπος ὑδενὶ ἀγρίῳ, καὶ ζῶον παντὶ
ἀνθρώπῳ. Ioh. Phil. f. xxx b.

29a δεῖ καὶ ἐνταῦθα προσυπακύνειν τὸ ἐν τέτρω τῷ χήματι· τὸ μὴ
12 γὰρ πρῶτον εἰρημένον ἀπλῶς ἀληθές, ὅτι ἐχόντων τῶν ὄρων ὡς
ἐλέχθη γίνεσθαι συλλογισμόν, τὸ δὲ “ἐάν τε ἢ συλλογισμός, ἀνάγκη
τὸς ὄρους ὅτως ἔχειν” ἐκείνῳ ἀπλῶς ἀληθές, ἀλλὰ ἂν ἐν τέτρω τῷ
χήματι ἢ. Alex. f. 34 b.

29a ἐκθέμενος πάσας τὰς συζυγίας τὰς ἐν τρισὶ γνωσμένας χή-
21 μασι, καὶ δεῖξας καθ' ἕκασον χήμα τὰς τε συλλογιστικὰς συμπλο-
κάς καὶ τὰς ἀσυλλογιστικὰς, λέγει περὶ τῶν ἀσυλλογιστικῶν, καὶ τοιούτων τι
ἐν αὐταῖς ὑπάρχειν ἰσορεῖ. ὅσαι μὴ καθ' ἕκασον χήμα ὁμοιοχήμο-
νες ὄναι συζυγίαι ἦσαν ἀσυλλογιστικοί, αὐτῶν πρὸς τῷ τὸ προκείμενον
δεικνύειν ὅδ' ἄλλο τι δεικνύουσιν ὅδὲ συνάγουσιν· ὅσαι δὲ ἀνομοιο-
χήμονες ὄναι ἀσυλλογιστικοὶ εἰσι καθ' ἕκασον χήμα, ἔχουσαι τὸ ἀπο-
φατικὸν καθόλου, πρὸς μὴ τὴν τῷ προκείμενῳ δεῖξιν εἰσιν ἀσυλλό-
γιστοι, ἄλλο μέντοι ἐξ αὐτῶν ἐστὶ συλλογιστάς καὶ δεῖξαι. . . ἐκ
μὴ ἔν τῆς συζυγίας ταύτης τούτῳ τε τὸ προκείμενον καὶ ὅτως δέ-
δεικται· ἡ ἑτέρα δὲ ἡ τὴν μὴ μείζονα ἐπὶ μέρος ἔχουσα καταφατι-
κὴν, τὴν δὲ ἐλάττωνα καθόλου ἀποφατικὴν, καὶ ἀντιζωφὴν ἀμφο-

τέρων τῶν προτάσεων δεικνύει καὶ αὐτὴ τὸ γ' τινὶ τῷ α' μὴ ὑπάρ-
χειν, ἀνάπαλιν ἢ ἦσαν οἱ ὅροι κείμενοι ληφθέντων αὐτῶν. ἔσται
εἰσιν οἱ δύο συλλογισμοὶ τελευταῖοι τῶν πέντε ὅς Θεόφρατος
προσθεῖς τοῖς ἐν πρώτῳ χήματι κειμένοις τέσσαρσιν ἐννέα λέγει
γίνεσθαι συλλογισμὸν ἐν πρώτῳ χήματι, ὄντες τελευταῖοι διότι
ὅδ' ὅλως ἔσται τὸ προκείμενον δεικνύουσιν ὡς οἱ πρὸ αὐτῶν τρεῖς,
ἀντιζωφερόμενον τῷ συμπερασμάτος. τῶν δὲ καταλειπομένων
τριῶν τῶν κατ' ἀντιζωφὴν τῶν συμπερασμάτων γνωσμένων, τῷ
τε πρώτῳ καὶ τῷ δευτέρῳ καὶ τῷ τρίτῳ τῶν ἐν πρώτῳ χήματι, μη-
μονεύει καὶ αὐτὸς Ἀριστοτέλης ἀρχόμενος τῷ δευτέρῳ τῶν Προτέ-
ρων Ἀναλυτικῶν, ὡς φθάσαντες τε εἰρηκάμεν κακεῖ πάλιν ἐπι-
σημανόμεθα, οἱ πρὸ τούτων τῶν δύο ἔχουσι τὴν τάξιν παρὰ Θεο-
φράστῳ. Alex. f. 34 b sq.

ἄξιον δὲ ἀπορίας, εἰ αἱ ἀπροσδιόριστοι προτάσεις ἰσοδυναμοῦσι
ταῖς μερικαῖς, αἱ μὴ καταφατικαὶ ταῖς καταφατικαῖς αἱ δὲ ἀπο-
φατικαὶ ταῖς ἀποφατικαῖς, γίνονται δὲ συλλογιστικαὶ συζυγίαι ἔχου-
σαι τὴν ἑτέραν τῶν προτάσεων μερικὴν ἀποφατικὴν, ὡς περ ἐν
τῷ τετάρτῳ τρόπῳ τῷ β' χήματος καὶ ἐν τῷ ε' τῷ γ', διὰ τὸ
εἰπὼν ὅτι ἀδιόριστος ἐάν ἀπὸ τῷ μερικῷ ληφθῇ τῷ κατηγορικῷ
μόνον φησίν, ὑκέτι δὲ καὶ τῷ ἀποφατικῷ· φημι ἔν ὅτι ἦτοι διὰ τῷ
κατηγορικῷ καὶ τὸ ἀποφατικὸν ἐδήλωσεν, ἢ ὅτι ἐν τῷ α' χήματι
ὅλως ἔκ ἐνδέχεσθαι μερικὴν ἀποφατικὴν περιληφθῆναι πρότασιν·
ὅθεν ὅδὲ ἐν τοῖς λοιποῖς χοαῖς ἔχουσαι τὸ μερικὸν ἀποφατικὸν δι'
ἀντιζωφῆς δειχθῆναι ἡδύνατο, ἀλλὰ τῇ εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῇ.

Ioh. Phil. f. xxx b.

τῷ δὲ ὅτι δι' ἀντιζωφῆς ἐπεραίνοντο πάντες, δεῖ προσυπα-
κύνειν τὸ ὅσοι δεικτικῶς· ὅ γὰρ πάντες δι' ἀντιζωφῆς. οἱ δὲ δι'
ἀδυνατοῦ ὑπόθεσιν λαβόντες ἄλλαι τινὲς συλλογισμὸν καὶ δεῖξιν
ποιῶνται, ἀλλ' ὅ τῷ προκείμενῳ προηγουμένως, ἀλλὰ γίνεσθαι τὸ προ-
κείμενον ἐν αὐτοῖς δεικνύμενον καὶ συμβεβηκός. . . ὅτι δὲ ἡ δι'
ἐκθέσεως δεῖξιν ἢ αἰδητικὴ καὶ ὁ συλλογιστικὴ, δῆλον καὶ ἐκ τῷ νῦν
αὐτὸν μηκέτι μνημονεύειν αὐτῆς ὡς διὰ συλλογισμῶν τινὲς γνω-
σμένης. Alex. f. 35 b.

ἐφ' οἷς ὁ Ἀριστοτέλης ἀνυμνεῖ τὸ α' χήμα καὶ φησιν ὅτι·
πάντες οἱ συλλογισμοὶ ὑπὸ τὸ α' ἀνάγονται χήμα, φέρε δὲ καὶ ἡμεῖς
ἔξοντες ὕμνον οἴκοθεν τῷ πρώτῳ προσάξωμεν χήματι. ἐπαυτεῖται
τοῦτον ὡς χηρεῖον μερικῆς ἀποφατικῆς· αὕτη γὰρ χειρίστη ἐστὶ πα-
σῶν τῶν προτάσεων· καὶ γὰρ ἐν ταῖς δύο χήμασι θεωρητέον, ἀλλ'
ἔν δι' αὐτῆς ὅ γίνεσθαι ἀπόδειξις· ἐπὶ γὰρ τῆς ἀδυνατοῦ ἀπαγωγῆς τὴν
ἀντικειμένην ταύτης λαμβάνομεν· τὴν γὰρ παντὶ λαμβάνομεν καὶ
ὅτω ποιούμεθα τὴν ἀπόδειξιν. ἐν οἷς σὺν θεῷ ἡ θεωρία. cod.
Reg. 2061.

ἀλλ' ἐπειδὴ λόγος τις ἐκινήθη μεταξὺ Θεμισίου καὶ Μαξίμου
(ὁ μὴ γὰρ Μαξιμὸς ἔλεγε πάντας τὰς συλλογισμὰς τελείας εἶναι,
ὁ δὲ Θεμισίος μόνον τοῖς ἐν α' τούτῳ ἀπεδίδε· εἰλαντο δὲ κριτὴν
Ἰουλιανὸν τὸν αὐτοκράτορα, ὃς παρέχετο τὴν νικῶσαν Μαξιμῷ δι-
δασκαλίᾳ αὐτῷ γεγόνῃ), φέρε τῆς διδασκαλίας τούτων ἀνέσω-
μεν. ἀλλὰ προλάβωμεν τι νόμος Ἀριστοτέλους ἐστὶ τὰ ἐπ'

εὐθείας δεκνύμενα καὶ δι' ἀδυνάτου δεικνύει καὶ τὸ παλαιόν, καὶ ἔστιν ἀναγκαῖον πῶς τὸτο φησιν Ἀριστοτέλης, εἴγε ἐλέγεται ὅτι ὁ τε τέ-
 τος τῷ β' χήματος τρόπος ὁ ἐκ τῷ παντὶ καὶ ὁ παντὶ καὶ ὁ πέμ-
 πτος τῷ γ' ὁ ἐκ τῷ ὅτι παντὶ καὶ παντὶ μόνον δι' ἀδυνάτου δεικνύει.
 ἡ ῥητέον ὅτι ὕδεν ἦν τῷ καὶ ὅτι ἐπ' εὐθείας δεικνύει. ὁ γὰρ ἐκ τῆς
 καὶ τ' α' χήμα ἀναγωγῆς τ' ἀναγκαῖον ἔχουσιν ἀλλ' οἰκοθεν, ἐπεὶ
 καὶ ἐν ἡσάν συλλογισμοί. καὶ ὅτι τὸτο ἀληθές, δηλον· ἐστὶ γὰρ καὶ
 ἐν τῷ πρώτῳ χήματος ποιήσας τὴν ἀπόδειξιν· φαμὶ γὰρ ὅτι
 ἐπὶ τῷ μ' τῷ μ' ὅτι παντὶ τῷ δὲ ε' ὁ παντὶ, ταύτη καὶ τ' ὅτι
 ἐπὶ τῷ ε'· τὰ γὰρ κοινὸν ἔχοντα κατηγορούμενον πάντῃ ἀπ' ἀλ-
 λῶν ἀποσπᾶσθαι ὁ δύνανται. ὅπως ἔν ὅτος ὁ τρόπος ἐπ' εὐθείας
 ἐλέγεται, ἐπειδὴ ἔκ ἐξ ἀναίρεσεως ὡς περ ἐπὶ τῆς δι' ἀδυνάτου τὴν
 ἀπόδειξιν ἐποιοῦσάμεθα. ἐπὶ τούτῳ ἔλθωμεν εἰς τ' ἐξ ἀρχῆς. ὁ γὰρ
 Μάξιμος ἔλεγεν ὅτι πάντες τέλειοι εἰσιν· ἰδὲ γὰρ φαμὶ τ' μ' ὕδεν
 τῷ γ', τ' μ' παντὶ τῷ ε', καὶ συναγείναι τ' ὅτι ὕδεν τῶν ε'. ἐπεὶ γὰρ τ'
 μ' παντὶ τῷ ε' τῷ δὲ ὅτι ὕδεν, καὶ ὡς αἰσῶναι ἀρα καὶ τ' ὅτι μ', ὅτι
 καὶ τ' ε' πάντως χωριζόμεναι τ' ὅτι ὕδεν αὐτῶ ὑπάρχει. καὶ ἰδὲ
 καὶ ἀποδείκνυται τῆς εἰς τ' α' χήμα ἀναγωγῆς. πρὸς τὸτο φησιν ὁ
 ἡσάν φιλόσοφος ὅτι ὁ Μάξιμος, πῶθεν ἔχεις ὅτι εἰ τ' μ' τῷ γ'
 καὶ ὕδεν ὑπάρχει, καὶ τ' ὅτι μ' καὶ ὕδεν, εἰ μὴ εἰδῆς ὡς ἡ κα-
 λῶν ἀποφασίς πρὸς ἐαυτὴν ἀντιγράφει; ἀναστροφῇ δὲ χρῆσάμενος
 ὡς ἦν ἐπὶ τ' α' χήμα τὴν ἀναγωγὴν ἐποιοῦσά· μονονυχὶ γὰρ
 ταῦτα βοᾷς, τ' ὅτι ὕδεν τῶν μ' διὰ τὴν ἀντιστροφὴν, τ' μ' παντὶ
 τῷ ε', καὶ συναγείναι τ' ὅτι ὕδεν τῶν ε', ὅπερ ἐστὶ πρῶτον χήμα. μὴ
 ἐπὶ δὲ ἔστιν εἰς συμφωνίαν ἀναγαγεῖν Μάξιμον καὶ Θεμιστίον. ὁ δὲ
 δὲ Μάξιμος πάντας τελείους φησὶν ἀπιδύν ὅτι ἕκαστος συλλο-
 γισμὸς ἑαυτὸν ἔχει τ' ἀναγκαῖον· ὁ δὲ Θεμιστίος ἀπιδύν πρὸς τ'
 σαφὲς καὶ ἀσαφές τῷ ἀναγκαῖον τὸς μὴ ἐν πρώτῳ τελείους φησὶν
 ὡς σαφὲς ἔχοντας τ' ἀναγκαῖον, τὸς δὲ ἐν β' καὶ γ' ἀτελείς λέγει
 ὡς ἀσαφὲς ἔχοντας τ' ἀναγκαῖον καὶ δεομένους τῷ α' ἵνα δημο-
 σαφῇ. φέρε δὲ γυμνασίας χάριν καθ' ἕκαστον σόφισμα τι προ-
 βαλλόμεθα. ἰδὲ γὰρ, φαμὶ ἐν α' χήματι, ὁ τὰ δύο διπλασιαζών
 τὸ δύο πολυπλασιαζέει, ὁ τὰ δύο πολυπλασιαζών δύνανται χίλια
 ποιῶναι, καὶ συναγείναι ὁ τὰ δύο διπλασιαζών δύνανται χίλια ποιῶναι.
 ῥητέον ὅτι ὡς ἡ μεῖζων μερικὴ· ὁ γὰρ λέγων ὅτι ὁ τὰ δύο πολυ-
 πλασιαζών δύνανται χίλια ποιῶναι, ὕδεν ἑτέρον φησιν ἀλλ' ὅτι τις
 πολυπλασιασμός τῶν δύο δύνανται χίλια ποιῶναι. πάλιν ἐν β' φα-
 ρα, τ' μέλι τ' μᾶλλον καὶ ἦν ὅτι ἐκ ἐπιδέχεται, τ' γλυκύ τ' μᾶλλον
 καὶ ἦν ἐκ ἐπιδέχεται, καὶ συναγείναι τ' μέλι ὅτι ἐκ γλυκύ. ῥητέον ὅτι
 ἐπὶ τ' μέλι καθὸ μέλι τ' μᾶλλον καὶ ἦν ὅτι ἐκ ἐπιδέχεται, καὶ τ' γλυκύ
 καὶ γλυκύ τ' μᾶλλον καὶ ἦν ἐκ ἐπιδέχεται· δύο γὰρ ἐνταῦθα εἰσι μέ-
 ρη, εἰς μὲν ὁ λέγων καθὸ μέλι τ' μᾶλλον καὶ ἦν ὅτι ἐκ ἐπιδέχεται, ἕτερος
 δὲ λέγων καθὸ γλυκύ· πάντες δὲ χήματος ἔνα δὲ τὴν μέσον ὑπάρ-
 χει ἀλλὰ καὶ ἐν γ' χήματι σόφισμα τι συνίσταται. φαμὶ γὰρ, πάντα
 τραγέλαφον ἀδύνατον εἶναι, ταῦτάς πάντες τραγέλαφον ἀδύνατον
 ἡσάν, πάντα τραγέλαφον ὅτι ἀδύνατον μὴ εἶναι, καὶ συνα-
 γείναι πάντα τραγέλαφον ἀδύνατον εἶναι ἡ ὅτι ἀδύνατον μὴ εἶναι.
 οὕτως προετὴν τῷ φιλοσόφῳ Πρόκλῳ τ' σόφισμα, πρὸς ὃ εἶπεν

ὅτι δύο εἰσὶν ἐνταῦθα ὅροι τ' τραγέλαφος καὶ τ' ἀδύνατον ἐν ὅλῳ
 τῷ συλλογισμῷ, τρεῖς δὲ ὅροι θέλει ἔχειν πᾶς συλλογισμός·
 εἰ γὰρ καὶ πῇ μὴ κατάφασις ἐλήφθη πῇ δὲ ἀπόφασις, ἐκ ἐνηλλαγῆς
 ὁ ὅρος, ἐπεὶ καὶ ἐν α' χήματι φάμεν τυχόν, πᾶς ἀνθρώπος ζῶν,
 ὕδεν ζῶν λίθος, καὶ ὁ μὴ ὁ αὐτὸς μέσος ὅρος ἔμεινε, τ' ζῶν, πῇ μὴ
 κατάφατικῶς ληφθεὶς πῇ δὲ ἀποφατικῶς. ὅπως καὶ ἐπὶ τούτῳ
 σοφίσματος. διὰ ὅδε ὅλως ἐστὶ συλλογισμός· ἐκ δύο γὰρ ὅρων
 συλλογισμός ὁ γίνεσθαι, νῦν δὲ δύο εἰσὶν ὅροι, τραγέλαφος καὶ ἀδύ-
 νατον. ἐν οἷς σὺν θεῷ ἡ θεωρία. cod. Reg. 2061.

“ἐπιτελεῖν” μὴ καὶ δι' ἐαυτῶν.” τὸτο φησιν ὅτι οἱ μερικὸι τῷ α' 29
 χήματος ἔχουσι μὴ οἰκοθεν τ' σαφές, πλὴν ἀνάγονται ἐκ περυσίας ὑπὸ
 τὸς δύο τὸς καθόλου διὰ μέσου τῷ δευτέρῳ χήματος καὶ τελεῖσθαι· οἱ
 δὲ ἐν τῷ τρίτῳ καθόλου μενόντων τῶν ὅρων εὐθύς ἐπιτελεῖν δι' ἐκεί-
 νων τῶν συλλογισμῶν. τὸτο ἔστιν ὁ βύλεϊ εἰπεῖν ὁ Ἀριστοτέλης, ὅτι
 οἱ δύο οἱ καθόλου τῷ γ' χήματος ἀμέσως ἀνάγονται ὑπὸ τὸς δύο
 τὸς καθόλου τῷ α' χήματος. σὺ δὲ πρότερος ὅτι καὶ ὁ πέμπτος ἀμέ-
 σως ἀνάγει. ἐν οἷς σὺν θεῷ ἡ τε πρᾶξις περατῇ καὶ τὰ τρία χή-
 ματα σὺν εὐμενείᾳ τῷ κρείττονος. desinit cod. Reg. 2061.

τ' “εὐθύς” (λέγει) ὅτι καὶ αὐτοὶ τέλειοι ὡς ἐκεῖνοι, ἀλλ' 29
 ὅτι τῇ εἰς ἀδύνατον ἀναγωγῇ, καὶ δι' ἄλλων πρῶτον περανθέντα 20.
 δι' ἐκείνων εἰς τὸς ἐν α' καθόλου ἀνάγονται, ὡς περ οἱ μερικὸι τῷ α'
 χήματος τῇ εἰς ἀποπῶν ἀναγωγῇ ἐποῦναι τ' β' χήμα καὶ δι' ἐκείνων
 εἰς τὸς καθόλου ἀνήγοντο, ἀλλὰ ἀμέσως δι' αὐτῶν περαιῶν. Ioh.
 Phil. f. XXXI b.

μήποτε ἔν δεῖ προσυπακείναι τῷ “ὅταν δὲ ἐπὶ μέρους λη- 29
 φθῶσι” τ' ὅσοι αὐτῶν μὴ αὐτόθεν δύνανται ἐπιτελεῖσθαι δι' ἐκεί- 21.
 νων τῶν συλλογισμῶν τῷ ἀνάγει τῶν εἰς τὸς ἐν μέρει τῶν
 ἐν τῷ πρώτῳ χήματι· ἀντικρυς γὰρ τὸτο ἐνδεῖ, καὶ προσεθέντος
 τούτου ὕδεν ἔτι ἐπιζητεῖται. — “καὶ καθ' ἑαυτὸς μὴ οἱ ἐκ τῷ αὐτῷ
 χήματος.” ἐν τῷ αὐτῷ χήματι πῶς ἕκαστος γίνεσθαι· τὸτο ἀπὸ
 κοινῆς τῷ “φανερὸν ἔν” εἶρηται. φανερόν ἔν ἐκ τῶν εἰρημένων τό τε
 πάντας ἀναγκάσειας εἰς τὸς δύο τὸς ἐν πρώτῳ χήματι πρῶτους,
 καὶ ὅπως ἕκαστος ἐν τῷ ἰδίῳ χήματι τ' συλλογιστικὸν ἔχει, καὶ διὰ
 τί ἐστὶ συλλογιστικὸς αὐτῶν ἕκαστος· ταῦτα γὰρ δέδεικται. — “καὶ
 πρὸς ἀλλήλους οἱ ἐκ τῶν ἐτέρων.” καὶ τούτο ἔτι ἀπὸ κοινῆς τῷ “φα-
 νερόν ἔν” εἶρηται· καὶ γὰρ τούτο φανερόν ἐκ τῶν εἰρημένων, τίς ἡ τῶν
 χημάτων διαφορὰ καὶ τῶν συλλογισμῶν τῶν ἐν τοῖς διαφόροις
 χήμασι πρὸς ἀλλήλους, ὅτι τε παρὰ τὴν τῷ μέσῳ ποιᾶν θέσιν καὶ
 παρὰ τ' διαφόρως ἀνάγει εἰς τὸς ἐν πρώτῳ χήματι δύο πρῶ-
 τος· οἱ μὴ γὰρ αὐτόθεν ἀνάγονται, οἱ δὲ διὰ τῆς εἰς ἀλλήλους ἀνα-
 γωγῆς, ὡς ἐν τῷ πρώτῳ οἱ δύο τ' ἐπὶ μέρους ἔχοντες, καὶ οἱ ἐν τῷ
 τρίτῳ τρεῖς, καὶ πάλιν τέτῳ οἱ μὴ τῷ εἰς τὸς ἐν τῷ δευτέρῳ πρῶ-
 τος ἀνάγει, ὡς οἱ δύο οἱ ἐν τῷ πρώτῳ, οἱ δὲ τῷ εἰς τέτῳ
 αὐτὸς τὸς ἐν τῷ πρώτῳ τ' ἐπὶ μέρους δεικνύντας, ὡς οἱ ἐν τῷ
 τρίτῳ τρεῖς οἱ δι' ἀντιστροφῆς εἰς τέτῳ ἀναγόμενοι· ἡ γὰρ διαφορὰ
 τῆς ἀναγωγῆς αὐτῶν τὴν τῶν συλλογισμῶν δεικνύσι διαφορὰν. —
 “ἡ τῷ ἀνάγει εἰς τ' πρῶτον.” εἰπὼν “ἡ τῷ μέσῳ” προσεθήκεν
 “ἡ τῷ ἀνάγει εἰς τ' πρῶτον.” ἔστι γὰρ καὶ τούτο αὐτοῖς ἡ δια-

φορά. διάφορος ἢ ἡ ἀναγωγή αὐτῶν· ἄλλως μὲν ἢ ἡ ἐπὶ μέρος
ἐν τῷ πρώτῳ χήματι (διὰ ἣν τῶν ἐν τῷ δευτέρῳ) καὶ ἄλλως οἱ ἐν
τῷ δευτέρῳ, καὶ αὐτῶν τῶν ἄλλοι ἄλλως· οἱ μὲν ἢ δι' ἀντισρο-
φῆς οἱ δὲ διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἐν
τῷ τρίτῳ· καὶ ἢ τῶν οἱ μὲν διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς, οἱ
δὲ δι' ἀντισροφῆς πρῶτον εἰς τὸ ἐπὶ μέρος τὸ ἐν πρώτῳ. —
"οἱ μὲν ἔν τῶν συλλογισμῶν ὑπάρχειν ἢ μὴ ὑπάρχειν δεικνύντες."
τρίτης ὕψης ἐν ταῖς προτάσεσι καὶ τὸς τρόπους διαφορᾶς, αἱ μὲν
ὑπάρχουσαι ἦσαν αὐτῶν αἱ δὲ ἀναγκαῖαι αἱ δὲ ἐνδεχόμεναι. περὶ
γὰρ τῶν ἐξ ὑπαρχουσῶν προτάσεων γνωσμένων συζυγιῶν καὶ τῶν
ἐκ τῶν καὶ ταύτας συλλογισμῶν καθ' ἕκαστον χήμα εἰρηκῶς
ἐπομμυνησκει ἡμᾶς, μέλλον ἐπὶ τὰς ἐξ ἀναγκαίων πάλιν προ-
τάσεων συγκειμέναις συζυγίας μεταβαίνειν καὶ περὶ ἐκείνων ποιῶν
τὴν λόγον, ὅτι οἱ περὶ τῶν ἐξ ὑπαρχουσῶν προτάσεων αὐτῷ πε-
πλήρων λόγῳ. τὸ δὲ "καθ' αὐτὸς οἱ ἐκ τῶ αὐτῷ χήματος καὶ
πρὸς ἀλλήλους οἱ ἐκ τῶν ἐτέρων" εἴρηξεν περὶ τῶν διαφορῶν αὐτῶν.
φανερὰ ἢ ἡ διαφορὰ τῶν καθ' ἕκαστον χήμα συλλογισμῶν πρὸς
ἀλλήλους· ὁ μὲν ἢ ἐκ δύο καθόλου καταφατικῶν ἔνεστιν ἐν πρώτῳ
χήματι, ὁ δὲ ἐκ καθόλου ἀποφατικῆς τῆς μεῖζονος, καὶ ἄλλος ἄλ-
λως καθ' ἕκαστον χήμα. ἀλλὰ καὶ ἡ πρὸς τὰς ἐν διαφέρουσιν χή-
μασι τῶν συλλογισμῶν πρὸς ἀλλήλους διαφορὰ γνωρίμος· ὅ ἢ
ὁμοία ἢ τὸ μέσον θέσις ἐν ἅπασιν. Alex. f. 37 b sq.

29^b μέσον τάττει τὴν περὶ τῶν ἀναγκαίων συζυγιῶν λόγον, ὡς
29^a μέσον ἔχουσῶν τάξιν τῶν τε ἀπλῶς ὑπαρχουσῶν καὶ τῶν ἐνδεχομέ-
νως· ὑπάρχουσι μὲν ἢ καὶ αὐτῶν, ἀλλ' αἰεὶ καὶ ἀναγκαίως, αἱ δὲ τῶ
ἐνδεχομένῳ ἔχ' ὑπάρχουσι μὲν, δύνανται δὲ ὑπάρχειν καὶ μὴ ὑπάρχειν.
Ioh. Phil. f. xxxii.

29^b προσέθηκε δὲ "χεδόν" διὰ τὴν τέταρτον συλλογιστικὸν τῷ
36^a δευτέρῳ χήματι τρόπον καὶ τὴν πέμπτον τῷ γ'. ἔστι ἢ ἐν τούτοις
διαφορὰ τῶν ἀναγκαίων πρὸς τὴν ὑπάρχοντα, ὡς ἐξῆς ἡμῖν ἐπι-
δείξει. "τό τε ἢ ζερητικὸν ὡσαύτως ἀντιστρέφει," καίτοι ὅ μόνον
τὸ ζερητικὸν ἀλλὰ καὶ τὸ κατηγορικόν· τί ἔν μὴ καὶ τῷ ἐμνηνῶν;
ἐρῶμεν ὅτι τὸ μὲν κατηγορικὸν ἐπὶ πάντων τῶν τρόπων ὁμοίως
ἀντιστρέφει, καὶ θαυμαστὸν ὅθεν εἰ καὶ ἐπὶ τούτων, τὸ δὲ γε ζερητικὸν
ἔχ' ὁμοίως ἐπὶ τῷ ἐνδεχομένῳ, ὡς καὶ αὐτὸς φησιν· διὸ ταύτης
μόνης τῆς ἀντισροφῆς ἐμνηνῶν ὡς τοῖς δύο μόνοις τρόποις ὑπαρ-
χέσης, τὴν δὲ ἄλλην ὡς κοινὴν ἀπάντων παρήκεν. id. ib.

30^a ἐν μὲν ἢ τῷ ὑπάρχοντι δι' ἀντισροφῶν μὲν ἔχ' ἐδείκνυτο, ἀλλὰ
8^a διὰ τῆς εἰς τὸ ἀδύνατον ἀπαγωγῆς· ἐπὶ μέντοι τῷ ἀναγκαίῳ ὅ
δυνατὴν διὰ τῆς τῷ ἀδύνατον δείξεως τῆς ἀποδείξεως. id. ib.

30^a σημειωτέον δὲ ὅτι ἔχ' ὁμοίως ὅτος ὁ τρόπος τῆς ἐκθέσεως καὶ
9^a ὃν ἔλεγεν ἐν τῷ τρίτῳ χήματι, ὅτε περὶ τῶν ὑπαρχόντων ἦν ὁ
λόγος αὐτῷ. ἐκεῖ μὲν ἢ ἀπλῶς τι τῶν αἰδιῶτων καὶ μὴ δεομένων
δείξεως τὸ ἐκτιθέμενον καὶ λαμβανόμενον ἦν· διὸ καὶ αὐταρκεῖς ἦν
μόνον ληφθὲν πρὸς τὸ φανεράν τὴν συναγωγὴν ποιῆσαι· ἐνταῦθα
δὲ τὸ λαμβανόμενον ὅ τοῦτον ἔτι λαμβάνειν ὅθεν ἀρκεῖν τῇ αἰδιῶ-
σει, ἀλλὰ πρὸς αὐτὸ συλλογισμὸν ποιῶν. διὸ καὶ ἐνταῦθα μὲν προ-
σέθηκε τὸ "καὶ τῷ ποιῶν τὴν συλλογισμὸν," ἐκεῖ δὲ ἔκτερι δείξει

τινὶ μὲν τὸ λαβεῖν τὴν ἐκθεσιν προσεχρήσατο. εἰκότως· ἦν ἢ ἂν
ταύτην ποιῶν ἐπ' ἄλλῃ τινὸς ὑποκειμένου, ὃ ἴσον καὶ ταύτην ἐν τῷ
πρώτῳ ὕδαμῳς ἦν ἐκεῖνος δεικτικόν. ἐδήλωσε δὲ καὶ διὰ τὸ εἰπεῖν
"τὸ ἢ ἐκτεθεῖν ὅπερ ἐκεῖνός τι ἐστίν" τὴν φύσιν τῷ λαμβανομένῳ
5 δι' ἐκθέσεως· μέρος γὰρ τι ἢ εἶδος αὐτῷ ἔσται· διὸ εἰ ἐξ ἀνάγκης
μηδὲν τῷ ἐκτεθέντι, ἐξ ἀνάγκης καὶ ἐκεῖνός ἀφ' οὗ τὸτο ἐλήφθη
τινὶ· ὅ τοῦτον γὰρ ἐστὶν αὐτῷ ὡς εἶναι ὅπερ ἐκεῖνος. καὶ εἰ ἢ ἐκθε-
σις δὲ αἰδιῶτικὴ γένοιτο, καὶ ὅτω τὸ αὐτὸ δειχθήσεϊ. . . ὁ μέντοι
Θεόφραστος ἐν τῷ πρώτῳ τῶν αὐτῷ Προτέρων Ἀναλυτικῶν περὶ
τῶν λέγων ὅ χρῆναι τῷ δι' ἐκθέσεως τρόπῳ πρὸς τὴν δεῖξιν τῷ
συλλογιστικῶς εἶναι τὰς προκειμένας συμπλοκάς, ἀλλ' ὑπερέθετο
τὴν περὶ αὐτῶν λόγον ὡς δεδεμένον μὲν τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς,
μηδέπω δὲ ὄντος προδήλως τῷ συμβαίνοντος διὰ τὸ μῆεν γίνεσθαι
προτάσεων μὴδ' εἶναι γνωρίμον τὸ ἐκ τῶν μῆεν συναγόμενον.
Alex. f. 39 b et 40.

παραδὸς τὰς προτάσεις τὰς τε τῷ ὑπάρχοντος καὶ τὰς τῷ
ἀναγκαίῳ, ἐντεῦθεν βύλεϊ μῆεν ταύτας, καὶ βύλεϊ αὐτάς αἰεὶ
τῇ μεῖζονι προτάσει ἀκολουθεῖν τὸ συμπέρασμα. . . οἱ δὲ ἐταῖροι
αὐτῷ οἱ περὶ Θεόφραστον καὶ Εὐδόκημον καὶ ἔτι οἱ ἀπὸ Πλάτωνος ὅ
φασιν ὅτως ἔχον ὅθεν πάντως τῇ μεῖζονι ἀκολουθεῖν τὸ συμπέρα-
σμα, ἀλλ' ὑπάρχον αἰεὶ γίνεσθαι. ἄξιον ὅν ἐκθέσθαι πρότερον τῇ τε
Ἀριστοτελεῖν δεῖξιν καὶ ὅσα οἱ τῷ φιλοσόφῳ συνηγοροῦντες εἰς
ἀποδείξιν τῷ τοῦτον προσκρίθασιν, εἴτα καὶ ὅπερ οἱ τῇ ἐναντίᾳ προ-
τάσει δόξῃ φασί, καὶ ὅτω τὰ ἐκὰν διαστῆσαι τῷ λόγῳ. . . λέ-
γομεν ὅτι ἡ μεῖζον προτάσις καὶ τὸ κυρίως εἰληπὶ ἀναγκαίῳ,
τὸ δὲ συμπέρασμα καὶ τὸ ἐξ ὑποθέσεως ἀναγκαίῳ τὸ ἐξ' αὐτοῦ ἢ
κατηγορούμενον· ὥς ἢ ἂν ὑπάρχη τὸ α' τῷ γ', ἐξ ἀνάγκης αὐτὸ
ὑπάρχει. καὶ ὁ Ἀλέξανδρος δὲ ὁ τῷ φιλοσόφῳ ἐξηγητῆς ἐν τῷ
μονοβιβλίῳ καὶ τὴν αὐτῷ διδασκαλὸν Σωσιγένην ταύτης εἶναι τῆς
δόξης, ὡς ὅτι τὸ ἐξ ὑποθέσεως ἀναγκαίῳ συνάγει ἐνταῦθα ὁ Ἀρι-
στοτελεῖς· ὅτι γὰρ, φησὶ, τὸτο βύλεϊ, δῆλον ἐξ ὧν, ὅτε μὲν ὑπάρχον
συνάγει τὸ συμπέρασμα τῆς μεῖζονος ὑπαρχέσης ὕψης τῆς δὲ
ἐτέρας ἀναγκαίας, ἐκτίθειν ὅπως ὁ φιλόσοφος, ὅτε δὲ ἀναγκαῖον
συνάγει τῆς μεῖζονος ἀναγκαίας ὕψης τῆς δὲ ἐλάττωτος ὑπαρχέ-
σης, ἔκ' ἐπύρρησεν ἐκθέσθαι ὅπως τὸ κυρίως ἀναγκαῖον συνάγοντας.
ὅθεν δῆλον, φησὶν, ὅτι καὶ αὐτὸς τὸ ἐξ ὑποθέσεως ἔλαβεν ἀναγκαῖον.
Ioh. Phil. f. xxxii b.

φησὶ δὲ ὅτι γίνεται ποτε ἐκ μῆεν ἀναγκαίας καὶ ὑπαρχέ-
σης προτάσεως ἀναγκαῖον συμπέρασμα, καὶ πότε γίνετ' ἐκ συμ-
πέρασμα τοῦτον, προσκρίθωσιν· ἐν ἢ πρώτῳ χήματι ἀμφοτέρω
ὑπὸν καθόλου, εἰ ἢ μεῖζον εἴη ἀναγκαία, ἂν τε καταφατικῇ ὡς
ἐν τῷ πρώτῳ ἀναποδείκτω, ἂν τε ἀποφατικῇ ὡς ἐν τῷ δευτέρῳ
ἀναγκαῖον φησὶ γίνεσθαι τὸ συμπέρασμα. ὅτος μὲν ὅτως λέγει
οἱ δὲ γε ἐταῖροι αὐτῷ οἱ περὶ Εὐδόκημον τε καὶ Θεόφραστον ἔχ' ὅτω
λέγουσιν, ἀλλὰ φασιν ἐν πάσαις ταῖς ἐξ ἀναγκαίας τε καὶ ὑπαρ-
χέσης συζυγίαις, ἐὰν ὡς κείμεναι συλλογιστικῶς, ὑπάρχον γί-
νεσθαι τὸ συμπέρασμα, τὸτο λαμβάνοντες ἐκ τε τῷ ἐν πάσαις ταῖς
συμπλοκαῖς τὸ συμπέρασμα αἰεὶ τῷ ἐλάττω καὶ χείρῳ τῶν καί

μὲν ἐξομοῦνται. ἂν τε γὰρ ἐκ καταφατικῆς καὶ ἀποφατικῆς προ-
τάσεως συνάγῃ, ἀποφατικὸν τὸ συμπέρασμα, ἂν τε καθόλου καὶ
ἐπὶ μέρους, ἐπὶ μέρους καὶ τὸ συμπέρασμα. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ
ἐν ταῖς μίξεσιν ἔχουν· ὑπάρχον γὰρ γίνεσθαι ἐκ τῆς ἐν ταῖς ἐξ ἀναγ-
καίας καὶ ὑπαρχούσης συμπλοκαῖς τῷ ἑλαττον εἶναι τὸ ὑπάρχον τῷ
ὑπερβαίνοντι. ἀλλὰ καὶ τῷ λόγῳ τὸτο δεκνύσθαι. εἰ γὰρ τὸ β' τῷ γ'
ὑπάρχει μὴ παντὶ, ὃ μὴν ἐξ ἀνάγκης, ἐνδέχεται ποτε αὐτὸ καὶ ἀπο-
λεῖσθαι αὐτῷ. ὅτε δὴ τὸ β' τῷ γ' ἀπέξενται, τότε καὶ τὸ α' αὐτῷ
ἐκλεγχθήσεται· εἰ δὲ τὸτο, ὅτι ἐξ ἀνάγκης αὐτῷ ὑπάρξει. ἀλλὰ
ἐπὶ τῆς ὕλης δεκνύσιναι τὸτο ἔχον ὅπως... τὸ μὴ ἔν λένειν
ἐπὶ Ἀριστοτέλει ἐνταῦθα εἰρηκέναι ἐν ταῖς τοιαύταις μίξεσιν
ὑπερβαίνον γίνεσθαι τὸ συμπέρασμα ἀλλ' ἐφ' ὕλης τινός, καὶ τὸτο πι-
στὸν ἐκ τῆς εἰρηκέναι αὐτὸν "συμβαίνει δὲ ποτε καὶ τῆς ἐτέρας προ-
τάσεως ἀναγκαίας ὅσης," [ἀποπον]. τὸ γὰρ ποτέ ὅτι ἐπὶ μίξεως
παντὸς καὶ, ὡς ποτέ μὴ ἐν τῇ τοιαύτῃ μίξει ἀναγκαίως γινομένου
τὸ συμπέρασματος ποτέ δ' ὅτι, ἀλλ' ἐπὶ τῆς μίξεως ὅλης. ποτέ γὰρ
ἐν τῇ μίξει τῇ ἐξ ἀναγκαίας καὶ ὑπαρχούσης γίνεσθαι ἀναγκαῖον τὸ συμ-
πέρασμα. ὃ γὰρ αἰετὶ, ἐπεὶ μὴ καὶ τῆς ἑλαττονος ἀναγκαίας ληφθεί-
ης ἀναγκαῖον λέγειν τι συνάγεσθαι. τὸ ὅτι ποτέ τῆς μίξεως τῷ
πρὸς δηλωτικῶν ἐστίν, ὃ τῷ ἐν τῷ αὐτῷ τρόπῳ καὶ τῇ αὐτῇ συμ-
πλοκῇ ποτέ μὴ ἀναγκαῖον γίνεσθαι ποτέ δὲ ὑπάρχον τὸ συμπέρασμα.
καὶ τὸτο αὐτὸς σαφῶς ἐδήλωσε δι' ὧν ἐπιφέρει λέγων "πλὴν ὅτι
ἐπὶ τῆς ἐντυχῆς, ἀλλὰ τῆς πρὸς τὸ μείζον ἀκρον," ὡς τῷ χάριν
τὸ ἐπὶ προτάσεις. καὶ γὰρ γελοῖον τὸ ἡγεῖσθαι αὐτὸν διὰ τὸτο τὸ ποτέ
λέγειν, ἐπὶ ἐπὶ ὕλης τινός ἐν τῇ τοιαύτῃ συμπλοκῇ ἀναγκαῖον
τὸ συμπέρασμα. ὅπως γὰρ ὅθεν κωλύει καὶ τὰς ἀσυλλογίστους
ἐξ ἡμῶν συλλογιστικὰς λέγειν ποτέ· εὐρεθήσονται γὰρ ἐπὶ ὕλης
παντὸς γενέσθαι. ἐν γὰρ τῷ β' χήματι, εἰ ἐκ δύο καθόλου κατα-
φατικῶν εἰς οἱ ἀκρον ἐπ' ἴσης ἀλλήλοισι, τοῦτων ὅρων εἰλημμένων
καθόλου καταφατικῶν συνάξεις... διὸ τὸτο μὴ παραιτητέον ὡς
ἐν ταῖς ἀποδείξεσιν, παραιτητέον δὲ καὶ τὴν ἐπὶ πλέον ἐξέτασιν τῶ
λεγόμενον· εἰρηκέναι γὰρ ἡμῶν ἐν τοῖς περὶ τῆς καὶ τὰς μίξεις διαφορᾶς
Ἀριστοτέλους τε καὶ τῶν ἐταίρων αὐτῷ γεγραμμένοις. οἷς δὲ Ἀρι-
στεύς τε ἐχρήσατο πρὸς τὴν τῷ λεγόμενον πῖσιν καὶ οἷς χρήσεται
ὡς τις παρὰ τὸν τῷ τὸδε λεγόμενον ὑπ' αὐτῷ ὕμιν εἶναι,
τοῦτα παρατηρήματα. αὐτὸς μὴ ὅτι ἐχρήσατο τῷ καὶ παντός.
Alex. f. 40.

δεκνύσθαι ὅτι τὸ ψεῦδος ἀκολουθεῖν καὶ διὰ τὸ α' καὶ διὰ τὸ β'
χήματος. καὶ διὰ μὴ τὸ α' ὅπως. εἰ τὸ μὴ α' παντὶ τῷ β' ὑπάρχει
πάντα, τὸ δὲ β' παντὶ τῷ γ' ἐξ ἀνάγκης, ἐγὼ μὲν, φησὶ, λέγω ὅτι
τὸ α' παντὶ τῷ γ' ὑπαρχόντως ὑπάρξει, εἰ δὲ τις λέγοι ἐξ ἀνάγ-
κα, συγκαταλέγειν τὸτο, καὶ εἰ μὴ μὴν ψεῦδος ἀκολουθήσει, ἐξω-
κείναι τὸ συμπέρασμα, εἰ δὲ εὐρωμένον τι ψεῦδος ἐπόμενον, δὴ-
ν ἐπὶ ψευδὸς ἢ ὑπόθεσις ἢ λέγουσα τὸ ἀναγκαῖον συνάγεσθαι,
καὶ τὸ ὑπάρχον μόνως συναχθήσεται. ἐπεὶ ὅτι τὸ α' παντὶ τῷ γ'
ἐξ ἀνάγκης ὑπεθέμεθα, ἦν δὲ καὶ τὸ β' παντὶ τῷ γ' ἐξ ἀνάγκης, καὶ
τὸ α' γ' παντὶ τῷ β' ἐξ ἀνάγκης ὑπάρξει· ἀντιγράφει γὰρ. εἰ
πάντα τὸ μὴ α' παντὶ τῷ γ' ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχει, τὸ δὲ γ' παντὶ τῷ

β' ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχει, τὸ ἀρα α' παντὶ τῷ β' ἐξ ἀνάγκης ὑπάρξει·
γίνεσθαι γὰρ ὁ τρίτος τρόπος τῷ πρώτῳ χήματος. ἀλλὰ τὸτο ψεῦδος·
ὑπέκειτο γὰρ τὸ α' παντὶ τῷ β' ὑπαρχεῖν μόνον, τὸ δὲ παντὶ ὑπάρ-
χον ἐνδέχεται μὴδὲν ὑπαρχεῖν καὶ παντὶ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχον. Ioh.
Phil. f. xxxiii b.

τὰ αὐτὰ δὲ πάλιν φασὶ καὶ ἐπὶ τέττων οἱ περὶ Θεόφραστον³⁰
καὶ Εὐδόκιμον· ὁπότερος γὰρ ἂν ἡ τῶν ὅρων ἀναγκαῖος θατέρου ὄντος³³
ὑπάρχοντος, τὸ συμπέρασμα ὑπάρχον ἔσται. Ioh. Phil. f. xxxiv.

Θεόφραστος δὲ ὅτι μὴ ἀναγκαῖον γίνεσθαι τὸ συμπέρασμα ἐν³⁰
τῇ τοιαύτῃ συμπλοκῇ ὅτω λέγει. εἰ γὰρ τὸ μὴ β' τῷ γ' ἐξ ἀνάγ-³³
καίας, τὸ δὲ α' τῷ β' μὴ ἐξ ἀνάγκης, τὸ δὲ μὴ ἐξ ἀνάγκης καὶ
χωρισθείη, φανερόν ὡς τὸ β' χωριζόμενον καὶ τὸ γ' χωρισθήσεται τὸ
α', ὥς ὅτι ἐξ ἀνάγκης διὰ τῶν κειμένων. ὡς δειχθέντι προσι-
θῇσιν ὡσαύτως δὲ καὶ ἡ ἀναγκαῖα ἢ μείζων· ἐπεὶ γὰρ τὸ μέσον
ἐκ ἐξ ἀνάγκης, καὶ χωρισθείη, τότε δὲ χωριζόμενον καὶ τὸ μείζον·
ἐὰν γὰρ τις ὅπως λάβῃ, καθ' ὅτι τὸ β' καὶ τὸ α' ἐξ ἀνάγκης, ὡς περ
ἀναγκαῖας ἀμφοτέρας λαμβάνει· μὴ γὰρ ὅπως λαβόντος ψεῦδος,
διὰ γὰρ τῶν τεττων δεικνύσιν οἱ Θεόφραστος ὅτι ἐν αἷς μίξεσιν ὑπάρ-
χουσα καὶ ἀναγκαῖα ἐστίν, ὁποῦρα ἂν αὐτῶν ἀναγκαῖα ἦ, ὑπάρχον
τὸ συμπέρασμα. Alex. f. 42 b.

ὡς ὅτι ἐπὶ ἐκείνων ἀναγκαῖα μὴ ὑποτεθέντος τῷ συμπερά-³⁰
σματος ψευδὸς τι συνήγεται, ὑπάρχοντος δὲ ἐκείνῃ, ὅπως, φησὶ, καὶ
ἐπὶ τῶν ἐν μέρει ἔξει, εἰ εἴη ἡ ἐλάττων ἐπὶ μέρους καταφατικῇ
ἀναγκαῖα. ἢ τὸ ὅθεν γὰρ ἀδύνατον συμπίπτει, καθάπερ ὅθεν ἐν
τοῖς καθόλου συλλογισμοῖς, εἶπεν ὅτι, ὡς ἐπὶ ἐκείνων ἀναγκαῖα
τιθεμένη τῷ συμπεράσματος, τῇ εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῇ χρω-
μένον ἡμῶν εἰς ἐνδείξιν αὐτῷ, ὅθεν ἀδύνατον εἶπετο ἀλλὰ ψεῦ-
δος μόνον, ὡς ἐδείχθη διὰ τῶν προειρημένων, δι' ὅτι κατασκευάζεται
τὸ, ὅπως ὅθεν ὅταν ἡ ἐλάττων ἐπὶ μέρους ἀναγκαῖα καταφατικῇ
τίθῃ. ὅτι ἐξέθετο δὲ τὴν δειξὶν ὅτε ἐπὶ τῶν καθόλου ὅτε ἐπὶ
τῶν ἐπὶ μέρους, τὴν δὲ ἀδύνατον ἡς μεμνημονεύκαμεν, ἀλλὰ μόνον
ἐμνημόνευσεν αὐτῆς, ὅτι ἐγένετο ἐν αὐτῇ μίξει ἐνδεχομένης
καὶ ἀναγκαίας, περὶ ἧς μίξεως ὅθεν τὸν λόγον πεποιήθη. δύνανται
καὶ τὸ ὅθεν γὰρ ἀδύνατον συμβαίνει ὅτι ἐπὶ τὴν δειξὶν ἡν ἐποιή-
σατο δεικνύς ψευδὸς τι ἔπειτα ὑποτεθέντι τῷ ἀναγκαίῳ, ἐπανά-
γων ἡμᾶς εἰρηκέναι. ἀλλ' ὅθεν ἐπὶ τὴν εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγὴν
περὶ ἧς εἶπεν ἀρτίως, ἀλλ' ἐπὶ τὴν ἐκ τῶν ὅρων μαρτυρίαν· τοῖς
γὰρ εἰρημένοις καὶ ἡ ἐπὶ τῶν ὅρων δειξὶς συνάδει· ληφθεῖσιν γὰρ
προτάσεων ἐν συζυγίᾳ τε καὶ μίξει τοιαύτῃ τὸ συμπέρασμα ὑπάρ-
χον γίνεσθαι. ἦν δ' ἂν ἀδύνατον ὑπὸ ἡμῶν, εἰ ἐπὶ τῶν ὅρων ἡλέγ-
χεται. καὶ τὸ τῷ εἶναι τὸ εἰρημένον σημείον ἂν εἴη τὸς ὅρους αὐτὸν
εὐθέως παραθεῖναι· κίνησις μὴ γὰρ παντὶ ζῳῷ ὑπαρχόντως ἢ ὅθεν,
ζῳον δὲ τινι λευκῷ ἐξ ἀνάγκης, κύκλῳ γὰρ καὶ κίνησις τινι λευκῷ
ὑπάρχει, ὃ μὴν ἐξ ἀνάγκης, ἢ τινι λευκῷ ὅχι ὑπάρχει ὑπαρχόν-
τως. δεῖ μὲντοι εἰδέναι ὅτι τῇ ἐπὶ ψευδὸς ἀνέσχη δειξὶν ὅχι οὐδὲ
ἐπὶ τέττων χρήσασθαι, ἢ ἐπὶ τῶν καθόλου ἐχρήσατο. Alex. f. 43 a b.

δεῖ μὴ τῷ "εἰ μὴ ἡ φερτικὴ πρότασις" τὸ καθόλου προσυπα-³⁰
κύνειν· περὶ γὰρ πρώτων λέγει τῶν ἐκ καθόλου προτάσεων· ἐν τῇ γὰρ

συμπλοκή ἢ ἐπὶ μέρος ἐς τὴν φερητική, ἐστὶ δὲ ἐν τῇ τετάρτῃ συζυγίᾳ τὸ ἀποφατικὸν τοῦτον, ὅταν ᾖ ἀναγκαία, ὡς γίνετο ἀναγκαῖον τὸ συμπέρασμα. τὸ ὅν "εἰ μὴ ἡ φερητικὴ πρότασις ἐστὶν ἀναγκαία" ἐν ταῖς καθόλου συλλογισμοῖς ἀκυστόν. περὶ τοῦ τῶν ποιεῖν τὸν λόγον πρῶτον· προελθὼν γὰρ λέγει "ὁμοίως δ' ἔξει καὶ ἐπὶ τῶν 5 ἐν μέρει συλλογισμῶν." ἀκόλουθα δὲ ἐστὶν αὖ ἐπὶ τῷ δευτέρῳ σχήματος λέγει τοῖς ἐπὶ τῷ πρώτῳ δεδομένοις αὐτῷ. Alex. f. 44.

30³ ὅτι δὲ τὸ μηδενὶ ἐνδέχεσθαι ἐπὶ τῆς α' β' προτάσεως εἰρημένον, 10 ἀπάφασιν ὅν ἐνδεχομένη, τὸ ἀναγκαῖον δηλοῖ, γινώσκον· τὸ γὰρ μηδενὶ ἐνδεχόμενον ἐξ ἀνάγκης ὑδενὶ αὐτῶν ὑπάρχει· ὡς γὰρ 10 ἐνδεχομένη ἀλλ' ὡς ἐνδεχομένης ἀπάφασιν εἴληπτο καὶ ἴσον δυναμένη τῇ ἐξ ἀνάγκης ὑδενί. id. ib.

30³ ὅτι δὲ ὡς συνάγει τὸ ἀναγκαῖον, δῆλον ἐκ τῶν ὑποκειμένων 9 ὄρων. ἀρετὴ ὑδεμῆ κακία ἐξ ἀνάγκης, ὑπάρχει δὲ ἀνθρώπῳ ὑπαρχόντως παντὶ, καὶ συνάγει κακία ὑδενὶ ἀνθρώπῳ ὑπαρχόν- 15 τως· ὡς γὰρ ἐξ ἀνάγκης. πάλιν ὑγίεια - νόσος - ἄνθρωπος. ὑγίεια γὰρ νόσῳ μὴ ὑδεμῆ ἐξ ἀνάγκης, ἀνθρώπῳ δὲ παντὶ ὑπάρχει μό- 20 νον, καὶ συνάγει νόσος ὑπαρχόντως ὑδενὶ ἀνθρώπῳ. εἰ γὰρ ὑγίεια μηδεμῆ νόσῳ ἐξ ἀνάγκης, καὶ νόσος ὑδεμῆ ὑγίειᾳ ἐξ ἀνάγκης, ὑγίεια δὲ παντὶ ἀνθρώπῳ ὑπαρχόντως, καὶ νόσος ὑδενὶ ἀνθρώπῳ 20 ἐξ ἀνάγκης. Ioh. Phil. f. xxxv.

30³ 24 δείξας τὴν προκειμένην συζυγίαν δι' ἀντιπροφῆς τὸ ὑπάρχον καὶ ὡς τὸ ἀναγκαῖον συνάγουσαν, νῦν αὐτὸ τὸτο δεικνυσι καὶ τῇ εἰς ἄτοπον ἀπαγωγῇ. εἰ γὰρ ὑποθίμεθα, φησὶν, ἀναγκαῖον συνάγουσθαι τὸ συμπέρασμα, ἔψεται τὸ ἄτοπον τῇ ὑποθέσει ταύτῃ· ἢ δὲ ὑπο- 25 θέσει ἄτοπον ἀκολουθεῖ, ψευδὲς ἐστὶ· ψευδὸς ἄρα τὸ ὑποτιθεσθαι ἀναγκαῖον συνάγουσθαι τὸ συμπέρασμα. Ioh. Phil. f. xxxv b.

30³ 37 διὰ δὲ τῷ εἰπεῖν "ὡς μέντοι ἕως ἂν ζῶον μηδενὶ λευκῷ ὑπάρχει· ὥστε τῶν μὴ ὄντων ἀναγκαῖον μὴ ἔχει τὸ συμπέρασμα, ἀπλῶς δ' ὡς ἀναγκαῖον," διὰ δὲ ταύτης τῆς προδήκης ἐδήλωσεν 30 ὅτι ἐν ταῖς μίξεσιν, ὅταν ἀναγκαῖον λέγη γίνεσθαι τὸ συμπέρασμα, τὸ ἀπλῶς ἀναγκαῖον λέγει καὶ ὡς τὸ μὴ διορισμῷ· ὅτι τινες τῶν ἐξη- 35 γουμένων τὸν περὶ τῆς μίξεως τῶν προτάσεων τόπον, βοηθεῖν οἰόμενοι τῇ δόξῃ αὐτῇ, λέγουσι, φάσκοντες ὡς τὸ ἀπλῶς ἀναγκαῖον συνάγουσθαι λέγειν αὐτὸν ἀλλὰ τὸ μὴ διορισμῷ. . . ὅτι δὲ τὸ συμ- 35 πέρασμα μηδὲ ὥτως ἀναγκαῖον εἶναι βέβαιον, ἐδήλωσεν αὐτός, δείξας μὴ τοῦτον καὶ ὥτως ἀναγκαῖον τὸ συμπέρασμα γινόμενον ἐν δευτέρῳ σχήματι, ἢ καταφατικῇ ὅτε ἢ ἐλάττων ἐστὶν ἀναγκαῖα, μὴ λέγων δὲ ἐν τῇ τοιαύτῃ μίξει ἀναγκαῖον ἀπλῶς γίνεσθαι τὸ συμπέρασμα. ἢ εἰ καὶ τὸτο ἔλεγεν ἀναγκαῖον ὁμοίον ἐκείνῳ, κα- 40 κείνῳ ἂν προσετίθει τὸ μὴ ἀπλῶς ἀναγκαῖον γίνεσθαι ἀλλὰ τὸ μὴ διορισμῷ, ὡς καὶ ἐπὶ τούτῳ. ἄμα δὲ καὶ τὴν τῷ ἀναγκαῖον διαίρεσιν ὅτι καὶ αὐτὸς οἶδεν, ἢ οἱ ἐταῖροι αὐτῷ ποιῶν, δεδήλωκε διὰ τῆς προδήκης, ἢ φθάσας ἡδὴ καὶ ἐν τῷ περὶ Ἑρμηνείας δέδειχεν ἐν οἷς περὶ τῆς εἰς τὸν μέλλοντα χρόνον λεγομένης ἀντιφάσεως περὶ 45 τῶν καθ' ἑκάστα λέγει "τὸ μὴ ὅν εἶναι τὸ ὄν ὅταν ᾖ, καὶ τὸ μὴ ὄν μὴ εἶναι ὅταν μὴ ᾖ, ἀνάγκη" (p. 19 a 23). τὸ γὰρ ἐξ ὑποθέσεως ἀναγκαῖον τοῦτόν ἐστιν. μᾶλλον δ' ἂν τὸ εἰρημένον ὑπ'

αὐτῷ φανερόν γένοιτο, εἰ μεταλλάξομεν ὅρους ἀληθεύουσιν. ἐφ' ὧν γὰρ αὐτὸς ἐπειράθη δείξει, ὡς ἦσαν αἱ προτάσεις ἀληθεῖς· ὡς γὰρ ἀληθὲς τὸ ζῶον μηδενὶ λευκῷ· κύκλῳ γὰρ ἐξ ἀνάγκης. ἢ ὅν κινε- 5 μενον ἀντὶ τῷ λευκῷ θῶμεν ἢ λαβόμεν ἄλλως. Alex. f. 45 b.

ἔτι δὲ πᾶν ἐγγρηγοράτι, τινὶ δὲ ζῶν ἐξ ἀνάγκης ὡς 31 ὑπάρχει, καὶ τὸ ἐγγρηγορεῖν ὡς παντὶ μὴ ζῶν, ὡς μὴ ἐξ ἀνάγκης· εἶπε δὲ αὐτός· "διὰ τοῦ τῶν αὐτῶν ὄρων ἢ ἀπόδειξις, ἐνὸς μόνου μεταλαμβανομένου." ἐν γὰρ ἀντιγράφῳ τισὶ καὶ τούτῳ πρόσκειται, ὅπερ ὡς ὑγίης εἶναι δόξει· ἦσαν γὰρ ἐπὶ τῶν καθόλου ὅροι ζῶον - 32 ἄνθρωπος - λευκόν· ὥτως δὲ ἐχουσῶν ἢ ἡ καθόλου καταφατικὴ ἀναγκαῖα, ἀλλ' ὡς ἢ ἀποφατικὴ ἐπὶ μέρος, ὅ νῦν πρόκειται. ἀλλ' ὡς δ' ἂν ἔνθα ὁ ἄνθρωπος, μεταθῶμεν τὸ λευκόν, ὡς εἶναι τὸ ζῶον παντὶ λευκῷ ὑπαρχόντως· ψευδὲς γὰρ καὶ αὐτὴ. ἀλλ' ὡς δ' ἂν ἐπὶ 33 μὴ τῷ α' μεταθῶμεν τὸ λευκόν, ἐπὶ δὲ τῷ β' ἄνθρωπον, ζῶον δὲ ἐπὶ τῷ γ', ὡς εἶναι τὸ λευκόν παντὶ μὴ ἀνθρώπῳ, τινὶ δὲ ζῶν ἐξ ἀνάγκης ὡς ὑπάρχει· καὶ γὰρ ἡ πρώτη πρότασις ψευδὲς καὶ τὸ συμ- 34 πέρασμα ἀναγκαῖον. τούτῳ δὲ τὸ αἴτιον ὅτι μηδὲ ἐπὶ τῶν καθόλου προτάσεων ἀληθεῖς ἦσαν οἱ ὅροι ὅτοι, ὡς ἐπεσημειώμεθα ἀντὶ τῷ λευκῷ λαβόντες τὸ κινεῖσθαι. ὡς ὅν ἐκεῖ ἀντὶ τῷ λευκῷ τὸ κινεῖσθαι, τὸ δὲ λευκὸν μείνει, ὑγίης τὸ εἰρημένον· γίνετο γὰρ ζῶον 35 παντὶ κινεμένῳ ὑπαρχόντως, ζῶον τινὶ λευκῷ ἐξ ἀνάγκης ὡς ὑπάρχει· χώνι γάρ· καὶ τὸ κινεῖσθαι τινὶ λευκῷ, ὡς μὴ ἐξ ἀνάγκης, ὡς ὑπάρχει. ἐνὸς ἄρα μεταληφθέντος ἐδείχθη. δύναιτο καὶ τὸ "διὰ τοῦ τῶν αὐτῶν ὄρων ἢ ἀπόδειξις" εἰρημῶς ἀντὶ τῷ διὰ τοῦ τῶν αὐτῶν ἢ ἀπόδειξις. πῶς δὲ διὰ τῶν αὐτῶν; διὰ ὄρων γὰρ καὶ τῆς τῶν παραθέσεως. ἐπιζητήσει δ' ἂν τις εὐλόγως ἐν τῇ συζυγίᾳ ταύτῃ διὰ τί μὴ γίνετο κατ' αὐτὸν ἀναγκαῖον τὸ συμπέρασμα, ὥστε 36 ἀναγκαῖα τῆς ἐπὶ μέρος ἀποφατικῆς. Alex. f. 46 b.

καθόλου εἰπεῖν ἐν ταῖς ἐξ ἀμφοτέρων καταφατικῶν προτά- 37 σεων συζυγίαις πάντως ἀναγκαῖον ἐστὶ τὸ συμπέρασμα· ἐφ' ὧν δὲ ἢ μὲν ἐστὶ καταφατικὴ ἢ δὲ ἀποφατικὴ, τῇ ἀποφατικῇ πάντως ἔπειτα τὸ συμπέρασμα. εὐκότως· πάλιν γὰρ ἀντιπροφῆς τῆς ἀποφατικῆς καὶ ποιήσεως τὸ α' σχῆμα, μείζων εὐρεθήσετο ἢ ἀποφα- 38 τικῇ, ἐν δὲ τῷ πρώτῳ σχήματι τῇ μείζονι ἀεὶ εἶπετο τὸ συμπέ- 39 ρασμα. Ioh. Phil. f. xxxvii.

εἰ δὲ τις, φησὶ, πρὸς τούτῳ ἐπείγει, μὴ συγχωρῶν τῇ μείζονι 40 προτάσει (εἶναι γάρ τι ζῶον ἐξ ἀνάγκης ὡς ἀγαθόν, οἷον τὰ ἰοβόλα), ληπτέον ἀντὶ τῷ ἀγαθῷ τὸ ἐγγρηγορεῖν ἢ τὸ καθεύδειν· ἐγγρηγοροῖς μὴ γὰρ ὑδενὶ ἵππῳ ὑπαρχόντως, ζῶον δὲ παντὶ, καὶ συνά- 41 γει, ἐγγρηγοροῖς τινὶ ζῶν ὡς ὑπάρχει μόνον· ὥστε δῆλον ὅτι τὸ ὑπάρχον καὶ τὸ ἀναγκαῖον συνάγει. Ioh. Phil. f. xxxvii.

σημειωτέον δὲ ὅτι καὶ ἐνταῦθα χρῆται τῷ ἐνδέχεσθαι ἀντὶ τῷ ὑπάρχειν, ὡς καὶ ἐπὶ τῆς τῶν ἀναγκαῖων προτάσεων ἀντιπροφῆς· 42 τὸ δὲ "ὡς γὰρ γὰρ ἀνάγκη δίδωμι τὴν μὴ καθεύδειν" δεικνύον ἂν εἴη τὴν ἐγγρηγορίαν ἐνδέχεσθαι τινὶ ζῶν, ὡς καὶ ἐνδέχεσθαι μηδενί· εἰ γὰρ ἐξ ἀνάγκης τὴν ζῶον ἐκαθεύδειν, ὡς ἂν ἐγγρηγοροῖς τῷ ζῶν παντὶ ἐνδεχομένως ὑπῆρχε. δύναιτο τὸ "ὡς γὰρ γὰρ ἀνάγκη δίδωμι τὴν

μὴ καθεύδαν" δεκτικὸν εἶναι τὴν ἐργήγορσιν ἐνδέχεσθαι τινι
ζῳῃ, ὡς καὶ ἐνδέχεσθαι μὴ. Alex. f. 48 b.

20 πρὸς κεῖν δὲ τῷ ἀντιγράφῳ τὸ δῖπεν μέσον καὶ τὴν τῷ γρα-
φῶς κατ' ἀρχὰς τὸ βιβλίον διαμαρτίαν· ὃ καὶ τὸ δῖπεν δεῖ μέσον
ἢ ἀλλὰ τὸ ζῶν εἶναι. καὶ τὸτο ἐν τῇ τῶν ὄρων παραθέσει δη-
15 λῶ· πρῶτον γὰρ τὸ δῖπεν ἐμνημόνευσεν, ἔχων ἔθος αἰεὶ ἐπὶ
πᾶσι τῷ χήματι ὕστερον τιθέναι τὸν μέσον ὄρον. Alex. f. 49.

εἰδέναι δὲ δεῖ ὅτι τινὰ τῶν παλαιότερων βιβλίων ἔχει μέσον
ἔσθ. λέγουσι δὲ τὸτο γραφικὸν εἶναι σφάλμα· ὅτε γὰρ συνάγῃ
ἐκ τῶν τῶν ὄρων, μέσον λαμβανομένου τὸ δῖπεν, ὑπάρχον 10
ἐκπέρασμα ἀλλ' ἀναγκαῖον, ὡς ἐκ τῶν προειρημένων δῆλον
ἐστίν. ὅτι δὲ ὃ τὸ δῖπεν τίθησι μέσον ἀλλὰ ζῶν, δῆλον ἐξ ὧν
πρὸς τὸ δῖπεν ἐμνημόνευσεν, ὕστερον δὲ τὸ ζῶν· ἐπὶ γὰρ τῷ
τῷ χήματι ἔθος ἔχει ὕστερον τιθέναι τὸ μέσον, καὶ νῦν δὲ τὸ ζῶν
ἕστερον ἔθηκε. Ioh. Phil. f. XXXVIII.

25 δοκεῖ δ' Ἀριστοτέλης τὸ συμπέρασμα τὸτο ἐπαγαγεῖν ἐπὶ
τῷ πρῶτῳ εἰρημένῳ χήματι· ὃ δὲ δὲ τὸτο νομίζεν, ἐπεὶ ἀτο-
μία τῶν περὶ περὶ εἰρημένῳ ὁ φιλόσοφος φάσκων ὅτι φανερόν ἐκ τῶν εἰρη-
μένων ὡς ἐὰν μὴ ἀμφοτέραι αἱ προτάσεις ὥσιν ὑπάρχειν, ὃ
καὶ ἐπὶ ὑπάρχον συμπέρασμα· ἀπέδειξε γὰρ ἐν πρῶτῳ καὶ δευ- 20
τέρῳ χήματι ὅτι καὶ τῆς μεζῆτος μόνης καθόλου ἀποφατικῆς ὕψης
ὑπάρχον γίνεσθαι τὸ συμπέρασμα. δεῖ ἔν τῳ λέγειν ὅτι ὃ
τῷ πρῶτῳ χήματι ἐστὶ τὸ εἰρημένον συμπέρασμα ἀλλὰ τὸ γ'
μὴ. δόξει δὲ μὴδὲ ἐπὶ τῷ τρίτῳ ἀληθὲς ἐν λόγον τῶν εἶναι·
ὅτι καὶ ἐπὶ τούτῳ ὅτι καὶ τῆς μᾶς μόνης προτάσεως ὑπαρχέ- 25
σθαι ὥστε ὑπάρχον γίνεσθαι τὸ συμπέρασμα. ῥητέον ἔν ὅτι ὃ δὲ τῷ
τῷ χήματι ὅλον τὸ εἰρημένον ἐστὶν συμπέρασμα ἀλλὰ τῶν τεσ-
σάρων ἐκ τῶν τῶν ἐξ ἀμφοτέρων καθόλου προτάσεων. id. ib.

30 τῶν ἀπλῶς μὴ καὶ καθόλου λεγόμενον ψεύδος ἂν εἴη καὶ τοῖς
ἐπαρμένους μαχόμενον· ἀπέδειξε γὰρ ὑπάρχον γινόμενον τὸ συμ-
πέρασμα τῆς ἐτέρας τῶν προτάσεων ἀναγκαῖας ὕψης. εἰ δὲ τις
ἀπὸ τῶν εἰρημένων ὡς ἐπὶ τῷ τρίτῳ χήματι εἰρημένον ἔλλειπε-
ται, ἀληθὲς ἂν εἴη... ἔνεστι καὶ τῷ ὑπάρχον ἀκῶσαι ἀντὶ τῷ κα-
ταφατικῷ, ὅ· ἢ λέγων καταφατικὸν μὴ γίνεσθαι τὸ συμπέ-
ρασμα, ἂν μὴ ὥσιν ἀμφοτέραι καταφατικά, ἀναγκαῖον δὲ γί- 35
νεσθαι καὶ τῆς ἐτέρας ἀναγκαῖας ὕψης μόνης. ἴσως δὲ δόξει βίαιον
τὸ ὅτι ἀκῶσαι τῷ εἰρημένῳ· δόξει γὰρ μὴ ἀντὶ τῷ καταφατικῷ
πᾶσι εἰσθῆναι τὸ ὑπάρχον ἀλλ' ὡς τῷ ἀναγκαίῳ ἀντιδιαφελλόμενον,
ὡς δῆλον ἐκ τῶν ἐπιφερομένων "τὸ δ' ἀναγκαῖον ἐστὶ καὶ τῆς ἐτέρας
μὴ ἀναγκαῖας ὕψης". μῆποτε δ' ἄμεινον ἀκῶσαι τὸ "φανε- 40
ρὸν ὅτι τὸ μὴ ὑπάρχειν ὅτι ἐστὶ συλλογισμὸς ἂν μὴ ἀμφοτέραι
ὥσιν αἱ προτάσεις ἐν τῷ ὑπάρχειν" ὡς λέγοντος αὐτῷ φανερόν
πρὸς τὸν ἐκ τῶν εἰρημένων ὅτι ἐστὶ ποτὲ ἐν συμπλοκῇ τινὶ συλ-
λογισμῷ, ἐν ᾧ ἀδύνατον τὸ συμπέρασμα ὑπάρχον γενέσθαι, εἰ μὴ
ὥσιν ἀμφοτέραι αἱ προτάσεις ὑπάρχειν. ὃ γὰρ ὡς καθόλου λεγο- 45
μεν ἐν τῷ ἀκῶσει, ὅτι μὴδὲ ἀληθὲς ἐστὶν ὅτι λεγόμενον. ἀλη-
θὲς οὖν ἐπὶ τῆς ἐν τρίτῳ χήματι τῆς ἐκ δύο καθόλου καταφατι-
κῶν, ὃ οὐδεὶς οὐκ οὐκ. Alex. f. 49 b.

ὁρίζεσθαι δὲ ὃ τὸ ὁμωνύμως λεγόμενον (ὃ γὰρ οὐδὲν τὸ ὁμω- 32
νύμως λεγόμενον ὁρίσασθαι), ἀλλ' ἀποτεμνόμενον τῷ ἐνδεχομένῳ τὸ 18
παρὰ τὸ ἀναγκαῖον τε καὶ τὸ ὑπάρχον· ἐδειξε γὰρ ὅτι τὸ ἐνδεχόμενον
καὶ καὶ τῶν κατηγορεῖται. διὰ δὲ τῶν εἰπεῖν ὅτι "τεθέντος δὲ ὑπάρ-
χειν" ἐδήλωσεν ὅτι πρὸς τῷ μὴ εἶναι ἀναγκαῖον ὃ δ' ὑπάρχον ἐστίν·
ταῦτα γὰρ τὸ καὶ τὴν τρίτην πρόσρην ἐνδεχόμενον, διαφέρουν τῷ
τε ἀναγκαῖον καὶ τῷ ὑπάρχοντος τῷ μηδέπω εἶναι τὸτο ὃ λέγει
δύνασθαι εἶναι. εἴη δ' ἂν ὅτι κυρίως ἐνδεχόμενον ὃ μὴ ἐστὶ μὲν,
τεθέν δ' εἶναι ὃ δὲν ἀδύνατον ἐπόμενον ἔχει... ὃ γὰρ Θεόφραστος
ἐν τῷ πρῶτῳ τῶν Προτέρων Ἀναλυτικῶν λέγων περὶ τῶν ὑπὸ
τῷ ἀναγκαῖον σημεινομένων ὅπως γράφει. "τρίτον τὸ ὑπάρχον·
ὅτε γὰρ ὑπάρχει, τότε ὅτι οὐδὲν τε μὴ ὑπάρχειν. ἴδιον δὲ τῷ ἐνδε-
χομένῳ τὸ μὴ ὅτι ὑποτίθεσθαι εἶναι, ἐπεὶ καὶ τὸ ἀναγκαῖον καὶ τὸ
ὑπάρχον ἂν λάβῃ τις εἶναι, ἐκ ἀδύνατόν τι ἀκολουθήσει, καὶ ἔσται
15 ἐπαρμένον δὲ ὁ λόγος καὶ τῷ ἀναγκαίῳ καὶ τῷ ὑπάρχοντι· διὸ ἴδιον
τῷ ἐνδεχομένῳ τὸ μὴ ὑπάρχον αὐτὸ ὡς ὑπάρχον ὑποτεθέν μὴ
δὲν ἀδύνατον ἔχειν ἐπόμενον." ὅ γὰρ ἀδύνατόν τι ὑποτεθέντι
ἔπειτα, ἀδύνατον τὸτο, δυνατῷ δὲ ὑποτεθέντι ἐκείνῳ ἀδύνατον,
ὡς δέδεικε. ὡς εἶναι ἴδιον αὐτῷ ὃ τὸ μὴ ὑπάρχειν, ἀλλ' ὅταν μὴ
ὑπάρχον ὑποτεθῇ ὑπάρχειν, μὴδὲν συμβαίνειν ἀδύνατον. Alex.
f. 50 b-51.

ἐπειδήπερ ἐν τῷ περὶ Ἑρμηνείας (c. 13) τὸ ἐνδεχόμενον καὶ 32
ἐπὶ τῷ ἀναγκαίῳ ἔταττεν, ἐνταῦθα δὲ φησὶν ὅτι ἐνδεχόμενον ἐστὶν 20
"ὃ μὴ ὄντος ἀναγκαῖον", διὰ τὸτο ὅτι φησὶν ὅτι τὸ ἀναγκαῖον
ὁμωνύμως ἐστὶν, φερόμενον καὶ καὶ τῷ ἐνδεχομένῳ καὶ καὶ τῷ κυρίως
ἀναγκαῖον, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων τρόπων. Ioh. Phil. f. XXXVIII b.

αἱ αὐταὶ μὲν εἰσιν (αἱ προτάσεις) τῷ σημεινομένῳ, συναλη- 32
θεύουσιν γὰρ, ἀκολουθεῖ δὲ ἀλλήλαις μὴ πάντῃ ὅσαι αἱ αὐταί. 24
διαφέρουσιν γὰρ καὶ τῇ τῆς φωνῆς προφορᾷ. id. ib.

δεῖ μέντοι εἰδέναι ὅτι ἡ τοιαύτη τῶν προτάσεων ἀντιστροφὴ 32
ὅτι ἐστὶν ὕψης καὶ τὸς περὶ Θεόφραστον, ὃ δὲ χρωσθῆναι αὐτῇ· τὸ γὰρ 29
αὐτὸ αἴτιον τῷ τῇ τε καθόλου ἀποφατικῇ ἐνδεχομένῳ ἀντιστρέφειν
αὐτῇ λέγειν, παραπλησίως τῇ τε ὑπαρχούσῃ καὶ τῇ ἀναγκαίᾳ, καὶ
τῷ ἀντιστρέφειν τὰς καταφατικὰς ἐνδεχομένας τὰς ἀποφατικὰς
ἐνδεχομένας, ὃ ἀξιοῖ Ἀριστοτέλης. ἐπισημανόμεθα δὲ περὶ τούτου
ὅταν ἐπὶ τῆς καὶ τῇ ἐνδεχομένῳ ἀντιστροφῆς καὶ τὸς ὅρους λέγη.
Alex. f. 51 b.

ἐν γὰρ τῷ περὶ Ἑρμηνείας (c. 12) ἐδειξε τὰς τὴν τρόπον ἐχού- 32
σας ἀνευ τῆς ἀποφατικῆς προσκατηγορούμενον πάσας καταφάσεις 3.
εἶναι. διὰ τὸτο προσέθηκε τὸ "καθάπερ ἐλέχθη πρότερον." ἐξ
ὧν καὶ αὐτῶν ἔνεστι δεκτικὸν ὅτι τὸ περὶ Ἑρμηνείας Ἀριστοτέλης
ἐστίν, ἀλλ' ὅτι ὡς Ἀνδρόνικος φησὶν. ἢ καὶ ἐν τούτῳ προεῖρκεν
ἡδὲ περὶ τούτου, ὅτε ἔλεγε μὴ ἀντιστρέφειν τὴν καθόλου ἀποφατικὴν.
Alex. f. 52.

τὸ δὲ "ἀντιστρέφει μὴ ὅτι καὶ τὰς ἀντικειμένας προτάσεις 32
ἐκάτερον τῶν ἐνδεχομένων" ἴσον ἐστὶ τῷ ἀντιστρέφει μὴ ὅτι καὶ τὰς 13
ἀντικειμένας προτάσεις καὶ ἐκάτερον τῶν ἐνδεχομένων. δοκεῖ δὲ ὃ
καὶ σύνδεσμος περισσῶς κείσθαι. ἢ καὶ καὶ τὰς ἀντικειμένας προ-

τάσεις" εἶπεν ὡς καὶ ἄλλως ἀντιστρέφουσιν αὐτῶν· καὶ ἥ καὶ τὴν τῶν ὄρων ἀπαλλαγὴν. Alex. f. 53.

32^b περὶ ὧν αὐτὸς μὴ ἔκ εἴρηκε, λέγουσι δὲ οἱ νεώτεροι, ἀχρήστων
21. ὄντων πρὸς ἀπόδειξιν, δι' ἀχρηστίας ἢ δι' ἀγνοίαν παρέλπιεν, οἳ εἰσιν οἱ διαφοροῦμενοι λόγοι ἢ ἀδιαφόρως περαίνοντες ἢ ἡ ἀπειρος ὕλη λεγομένη, καὶ καθόλου τὸ θέμα τὸ δευτέρον καλούμενον παρὰ τοῖς νεωτέροις. πάντες ἥ ὅργανον μέτρον ἢ χρεῖα ἢ πρὸς τὸ ὑπ' αὐτῷ δεικνύμενον τε καὶ γινόμενον· ὃ δὲ μηκέτι χρεῖα, ὅδ' ὅργανον εἶη. Alex. f. 53 b.

32^b "ἢ ὡς ἐνδέχεται" τὸ αὐτὸ ὑπάρχειν. τούτῳ τὸ μήπω ἐκβεβη-
26. κός εἰς ἐνέργειαν, δυνάμενον δὲ ἐκβῆναι. Ioh. Phil. f. xlii.

32^b διὰ δὲ τούτων ὅτι ἡ καὶ πρόσληψιν γινόμενη πρότασις τὸ αὐτὸ
29. δύνανται τῇ κατηγορικῇ δεικνυσθαι. ἀλλ' εἰ τὸ καθ' ὅς τὸ β' τὸ α' ἐνδέχεται, διπλὸν ἐστὶ, καὶ τὸ καθ' ὅς τὸ β' τὸ α' ἐξ ἀνάγκης, διπλὸν ἐξαι· ἢ ἥ καὶ ὅς ὑπαρχόντως, ἢ καθ' ὅς ἐξ ἀνάγκης. εἰ δὲ τούτο, ἔκτετι ἐξαι ἢ τὸ α' καὶ πάντες τὸ β' ἐξ ἀνάγκης ἴση τῇ καθ' ὅς πάντες τὸ β', κατ' ἐκείνους πάντες τὸ α' ἐξ ἀνάγκης, ὡς τινες λέγουσι τῶν δεικνύτων ὅτι ἀληθὲς τὸ ἐξ ἀναγκαίας τῆς μεζονος καὶ ὑπαρχούσης τῆς ἐλάττονος ἀναγκαῖον γίνεσθαι τὸ συμπέρασμα. Alex. f. 54.

ἐπειδὴ εἶπε τὸ καθ' ὅς τὸ β' τὸ α', καὶ καθ' ὅς λέγει τὸ β', ἐρμηνεύων τούτο φησὶν ὅτι ὅδεν ἄλλα σημαίνει τὸ καθ' ὅς ἢ τὸ παντί. Ioh. Phil. f. xlii.

32^b ἀρχῇ λοιπὸν περὶ αὐτῶν τῶν συλλογισμῶν ποιῶν τὸν λό-
38. γον τῶν ἐν τῷ πρώτῳ χήματι, καὶ παραδίδωσι τὰς ἐξ ἀμφοτέρων καθόλου συζυγίας... ποῖον ὅρισμῳ; δῆλον ὅτι τὸ καὶ πάντες· καὶ πάντες ἥ ἥν ὅταν μηδὲν ὑπῆρχε τὸ ὑποκειμένον, καθ' ὅς ἔκ ἥν τὸ κατηγορούμενον. id. ib.

33^a ἐπειδὴ δὲ, φησὶν, ἐλέγομεν τὰς τῷ ἐνδεχομένῳ προτάσεις πρὸς
9. ἀλλήλας ἀντιστρέφειν, τὴν πᾶς πρὸς τὴν ὑδὲις καὶ τὴν τίς πρὸς τὴν ὑδὲις, ἐὰν λάβωμεν τὴν ἀποφατικὴν εἰς καταφατικὴν, γενήσονται καὶ αὐταὶ συλλογισμαί· ἀντιστρέψης ἥ τῆς ἐλάττονος προτάσεως ἀναχθῆσεται ὁ μὴ πρῶτος τῶν ἀσυλλογίστων τρόπων ὑπὸ τὴν πρῶτον τῶν συλλογισμῶν, ὁ δὲ δεύτερος ὑπὸ τὴν δεύτερον. εἰ δὲ καὶ τὴν μεζονα τῷ δευτέρῳ ἀντιστρέψομεν, καὶ αὐτὸς ὑπὸ τὴν πρῶτον ἀναχθῆσεται. Ioh. Philop. f. xli b.

33^a σημειωτέον δὲ ὅτι παρέλιπε τὴν ἐκ δύο καθόλου ἀποφατικῶν
17. ἐνδεχομένων συζυγίαν δεῖξαι συλλογισμῶν, εἰ καὶ ἑτέρα μόνον ἢ ἐλάττων εἰς τὸ καταφατικὸν μεταληφθεῖη. δεῖ μέντοι εἰδέναι ὅτι μεταλαμβανόμενων τῶν ἀποφατικῶν εἰς τὰς καταφατικὰς οἱ γινόμενοι συλλογισμοὶ ἔκτετι φυλάττεται τὸ ὡς ἐπὶ τὸ πλείον λεγόμενον ἐνδεχόμενον, εἶγε τὴν ἀρχὴν ἐλήφθησαν αἱ ἀποφατικαὶ τῷ ὡς ἐπὶ τὸ πλείον ἐνδεχόμεναι... διὸ ἐρῶμεν ταύτας τὰς συζυγίας ὡς μὴ πρὸς τὸ ὡς ἐπὶ τὸ πλείον λεγόμενον ἐνδεχόμενον, καθὼ γίνονται τινες καὶ καὶ τὰς τέχνας καὶ καὶ τὰς βυλάς τε καὶ πράξεις καὶ προαιρέσεις συλλογισμοί, ἀχρήστους καὶ ἀσυλλογίστους εἶναι, ἀπλῶς μέντοι ὡς πρὸς τὰς συμπλοκάς συλλογισμῶν. ἴσως δὲ καὶ αὐτὸς τούτο ὑφορώμενος εἶπε τὸ "ἢ ὡς γίνεσθαι συλλογισμῶν" ὡς ἥ πρὸς

τὸ χρήσιμον ἀφορῶντι ὅς γίνεσθαι, ἢ εἰ μόνον τις εἰς τὰς προτάσεις ἐμβλέποι. ἢ γίνεσθαι μὴ ἀλλ' ὅς τέλειος, τῷ μὴ διὰ τῶν κειμένων γίνεσθαι ἀλλὰ διὰ μεταλήψεως καὶ ἀντιστροφῆς ἢ μετ' ἀντιστροφῶν. Alex. f. 54 b.

ἀπορεῖ δὲ ἐν τούτοις ὁ ἐξηγητής, τί δὴποτε ὁ Ἀριστοτέλης μή, ὡς περ τὰς ἀποφατικὰς μεταλαμβάνει εἰς καταφατικὰς καὶ ὅταν ποιεῖ συλλογισμὰς τὰς συζυγίας, ὅταν καὶ τὰς καταφατικὰς μεταλαμβάνει εἰς ἀποφατικὰς καὶ δεικνυσιν ἀσυλλογίστους τὰς συλλογισμὰς συζυγίας. εἰ ἥ αἱ τῷ ἐνδεχομένῳ προτάσεις πρὸς αὐτὰς ἰσοτιμῶς ἀντιστρέφουσι, τίς ἢ ἀποκλήρωσις, τὰς μὴ ἀποφατικὰς μεταλαμβάνειν εἰς καταφατικὰς, μηκέτι δὲ καὶ τὰς καταφατικὰς εἰς ἀποφατικὰς; ἐπιλύει ὅτι τὸ τοῦτον ὡς ὅσον τε ἦν πιθανῶς ὅπως. τῶν ἀποφάσεων, φησὶν, αἱ μὴ τὴν τρόπον ἀναρῶσιν αἱ δὲ τὸ πρᾶγμα. Ioh. Phil. f. xlii.

πολλὰς, φησὶ, λαμβάνομεν ἡμᾶς αὐτὸς λέγοντες μὴ ἐνδε-
3. χεῖς τότε τῷδε ὑπάρχειν, μὴ ἐνδεχομένως ἐκείνῳ ὑπάρχοντος ἀλλ' ἀναγκαίως, ὅπερ καὶ αὐτὸς πέπονθεν, ὡς ὅταν εἴπωμεν ἐνδε-
2. χεῖς παντὶ ἀνθρώπῳ τὸ λευκὸν ὑπάρχειν· τινὶ ἥ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχει, ὅσον τῷ Σκυθῇ, καὶ τινὶ ἐξ ἀνάγκης ἔκ ὑπάρχει, ὅσον τῷ Αἰθίοπῃ. διὰ τούτου φησὶν ὅτι δεῖ τὸ ἐνδεχέσθαι μὴ ἐπὶ τῷ ἀναγκαίῳ λαμβάνειν ἀλλ' ἐπὶ τῷ κυρίως ἐνδεχομένῳ καὶ τὴν εἰρημένον ἡμῶν περὶ τούτου διορισμῶν. Ioh. Phil. f. xlii b.

Θεόφραστος μὴ ὅτι καὶ Εὐδόμος οἱ ἐταῖροι αὐτῷ (τῷ Ἀρις.) καὶ ἐν τῇ ἐξ ἐνδεχομένης καὶ ὑπαρχούσης μίξει φασὶν ἔσεσθαι τι συμ-
2. πέρασμα ἐνδεχόμενον, ὅποτερα ἀν τῶν προτάσεων ἐνδεχομένης ληφθῇ· χεῖρον ἥ πάλιν τὸ ἐνδεχόμενον τῷ ὑπάρχοντος. ὁ δὲ Ἀριστοτέλης ἔκ ὅπως, ἀλλὰ τῆς μεζονος ἐνδεχομένης ὅσης, ὑπαρχούσης δὲ τῆς ἐλάττονος, καὶ τὸ συμπέρασμα ἐνδεχόμενον ἔσεσθαι τὸ καὶ τὸν διορισμῶν, ὃ ἐξιν, ὃ μὴ ὄντος ἀναγκαῖον, τεθέντος δὲ εἶναι, ὅδεν ἀδύνατον ἐπεῖ... ἀν δ' ἢ ἐλάττων γενῇ ἐνδεχομένη τῆς μεζονος ὑπαρχούσης, ἀτελεῖς τέ φησιν ἔσεσθαι πάντας τὺς τοῦτους συλλογισμῶν, καὶ προσέτι τὸς τὸ ἀποφατικὸν συνάγοντας ὅς τὸ καὶ τὸν διορισμὸν ἐνδεχόμενον συνάγειν ἀλλὰ τὸ καὶ ψιλὴν ἀπόφασιν τῷ ἀναγκαίῳ λεγόμενον, ἢ τὸ ὅδεν ἐξ ἀνάγκης ἢ τὸ ὅς παντὶ ἐξ ἀνάγκης συναχθῆσεται... οἱ μέντοι περὶ Θεόφραστον καὶ ταύτας ἐνδεχομένας λέγοντες εἰκότως ἐνδεχόμενον φασι συμπέρασμα καὶ ἐν ταῖς τοιαύταις γίνεσθαι συμπλοκαῖς. ὅς γίνονται δὲ τέλειος ἐν οἷς ἢ ἐλάττων ἐστὶν ἐνδεχομένη, ὅτι ἔκ ὅσον τέ ἐξιν ἐπὶ τούτων τῷ καὶ πάντες χρησαμένους δεῖξαι τὸ συμπέρασμα. Alex. p. 56 b.

ὅροι δὲ διαλέγεσθαι - περιπατεῖν - ἀνθρώπου· διαλέγεσθαι καὶ παντὶ περιπατεῖν ἐνδέχεται ὑπάρχειν, περιπατεῖν δὲ παντὶ ἀνθρώπῳ ὑπάρχει (ὑποκεισθῶσαν ἥ πάντες περιπατεῖντες), καὶ συνάγειν συμπέρασμα, διαλέγεσθαι παντὶ ἀνθρώπῳ ἐνδέχεται ὑπάρχειν. Ioh. Phil. f. xlii.

τὸ ἥ ἐναντίως ἔχειν τὴν ὑπαλλαγήν τῶν προτάσεων σημαίνει. ὅτι ὅτι αἱ ὅπως ἔχουσιν συζυγίας συλλογισμῶν εἰσι, διὰ τῷ ἀδυνάτῃ φησὶ δεικτέον· εἰ δὲ διὰ τῷ ἀδυνάτῃ, δῆλον ὡς ὅς τέλειος. Alex. f. 57.

Ἀριστοτέλης μὲν ὅτι, ὅτι μὴ οὐδὲν τὸ ἐξὶ δυνατῷ ἀδύνατον ἔπε-
 ῖ, δεικνύσι διὰ τὸ δεῖν μὲν ἐν τῷ ἀληθεῖ συνημμένῳ ἐξ ἀνάγκης
 ἔπεσθαι τὸ λῆγον τῷ ἡγμένῳ. τὸ δὲ ἐξ ἀνάγκης τινὶ ἐπόμενον ἀεὶ
 αὐτῷ ἔπεσθαι, καὶ τὸ δυνατὸν δὲ ἀεὶ ἀκολουθήσει τῷ ἡγμένῳ αὐτῷ.
 ὥς αὖ δυνατὸν ἐξὶ γενέσθαι, καὶ γενομένου αὐτῷ ἀκολουθήσει, ἀκο-
 ῶν δὲ αὐτῷ τότε καὶ ἔσται. ἔσται ἄρα τὸ ἀδύνατον γενέσθαι. τὸτο
 ἰ ἀδύνατον. Χρύσιππος δὲ λέγων μηδὲν κωλύειν καὶ δυνατῷ
 ἰσχυρῶς ἔπεσθαι, πρὸς μὲν τὴν ὑπ' Ἀριστοτέλους εἰρημένην δεῖξιν
 οὐ λέγει, πειρᾶν δὲ διὰ παραδειγματικῶν τινῶν ὅχι ὕγιως συγ-
 γράμματος δεκτικῶν τὸτο μὴ ὅτως ἔχον. φησὶ γὰρ ἐν τῷ συνημ-
 μένῳ τῷ «ἐπὶ τῷ θανάτῳ Δίων, τέθνηκεν ἔτος», δεικνυμένῳ τῷ Δίωνος
 ἀφ' ὅπου, τὸ μὲν ἡγμένον τὸ τέθνηκε Δίων δυνατὸν εἶναι τῷ δύνα-
 τῷ ποτε ἀληθὲς γενέσθαι τὸ τέθνηκεναι Δίωνα, τὸ δὲ τέθνηκεν ἔτος
 ἀδύνατον· ἀποθανόντος γὰρ Δίωνος φθείρεται τὸ ἔξιωμα τὸ ἔτος τέ-
 θνηκε, μετὰ τὸν ὄντος τῷ τὴν δεῖξιν ἀναδεχομένῳ. ἐπὶ γὰρ ζῶντος καὶ
 ἔξιωτος ἢ δεῖξις. εἰ ὅτι μὴ τεθνηκὸς αὐτῷ ἔτι τὸ ἔτος οὐδὲν τε,
 ἢ πάλιν ὑφίσταται ὁ Δίων, τῷ δύνασθαι ἐπ' αὐτῷ ῥηθῆναι τὸ τέθνη-
 κε ἔτος, ἀδύνατον τὸ τέθνηκεν ἔτος. ἢ γὰρ ὅτι ἀδύνατον, εἰ ὕστερον
 πρὶ ἐπὶ τῷ θανάτῳ τῷ Δίωνος, ἐφ' ὃ τὸ πρότερον ἐν τῷ
 συνημμένῳ, ὅτε ἔτι ζῇ ὁ Δίων, κατηγορεῖτο τὸ τέθνηκεν ἔτος, 20
 κατηγορεῖται πάλιν τὸ ἔτος. ἐπεὶ δὲ μὴ οὐδὲν τε τὸτο, ἀδύνατον
 ὅτι ἐπὶ τέθνηκεν ἔτος κατηγορηθῆναι πάλιν τῷ ἔτος. ἐπὶ ὁμοίῳ
 τῷ παρατίθεσθαι καὶ τὸ εἰ νῦν ἔστιν, ὅτι ἔστιν αὕτη ἡμέρα, δεικνυ-
 μένης τῆς ἡμέρας. καὶ γὰρ ἐν τούτῳ τῷ συνημμένῳ ἀληθεῖ ὄντι, ὡς
 ἔστι, ἔπειτα ὄντι τῷ ἡγμένῳ ἀδύνατον τὸ ἐπόμενον. ὅτι δὲ μὴ 25
 ὅτις τὸ ὅτι αὐτῷ λεγόμενον, ἢ τῶν συνημμένων δεικνύσι δια-
 βολή· ἢ γὰρ ἔστιν ἀληθὲς συνημμένον τὸ ἐπὶ τέθνηκε Δίων, τέθνη-
 κε ἔτος... ἀληθὲς δὲ δύναται ποτε γενέσθαι κατ' αὐτὸς μὲν τὸν
 ἄνθρωπον τῷ Δίωνος τὸ τότε κεχωρισμῶν ἢ ψυχῇ καὶ τὸ σῶμα, δεικνυ-
 μένῳ Δίωνος· ἀρέσκει γὰρ αὐτοῖς τὸ μὲν τὴν ἐκπύρωσιν πάλιν πάντα 30
 ταῦτα ἐν τῷ κόσμῳ γίνεσθαι κατ' ἀριθμὸν, ὡς καὶ τὸν ἰδίως παῖδον
 πάλιν τὸν αὐτὸν τῷ πρότερον εἶναι τε καὶ γίνεσθαι ἐν ἐκείνῳ τῷ κόσμῳ,
 ὡς ἐν τῷ περὶ Κόσμου Χρύσιππος λέγει. εἰ δὲ τὸτο, καὶ ὁ Δίων
 πάλιν εἴη τότε, ὥστε ἀληθὲς ἂν γένοιτο ἐπ' αὐτῷ τότε τὸ ἔτος
 τέθνηκε. ἐχωρισθῇ γὰρ τῷ τότε ἢ ψυχῇ καὶ τὸ σῶμα καὶ πάλιν συνε- 35
 τίθῃ· εἰ δὲ τὸτο, ὅτι ἀδύνατον κατ' αὐτὸς τὸ ἔτος τέθνηκεν.
 Alex. f. 57 b-58 b.

εἰ δὲ Στωϊκοὶ τῇ δεῖξει ταύτῃ ἀντιπεῖν μὴ δυνάμενοι διὰ
 παραδειγματικῶν τινῶν ἐλέγχειν πειρᾶν τὸν τῷ φιλοσόφῳ λόγον·
 ἔπειτα γὰρ τὸ τῷ δυνατῷ ἐπόμενον ἀδύνατον εἶναι. λέγω γὰρ ὅτι 40
 τὸ ἐπὶ τέθνηκε Δίων ἀκολουθεῖ τὸ τέθνηκεν ἔτος. τὸ μὲν ὅτι τεθνάναι
 Δίων δυνατὸν, τὸ δὲ τὸτον τεθνάναι ἀδύνατον. ἔπειτα δὲ πάντως
 τὸ Δίων τεθνάναι τὸ τεθνάναι τὸτον. εἰ μὲν γὰρ ἀποθάνοι Δίων,
 ὡς καὶ ἔτος ὁ δεικνυόμενος δηλονότι τέθνηκεν. αὐτὸ δὲ τὸ τὸτον
 τεθνάναι ἀδύνατον. τὸ γὰρ τὸτο δεικτικὸν ὑπάρχον ὅτι πρῶτον 45
 ἡρώσει, τὸ δὲ τεθνάναι μὴ ὄν, τὸ δὲ ὄν ἀδύνατον μὴ εἶναι, τὸ
 ἢ τεθνάναι τὸτον ἀδύνατον. τὸτο δὲ ἀκολουθεῖ τῷ Δίων τε-
 θνάναι δυνατῷ ὄντι. ἀδύνατον ἄρα δυνατῷ τινὶ ἀκολουθεῖ.

πάλιν εἰ ἔσαι νῦν, αὕτη ἡμέρα ὅτι ἔστι. τὸ δὲ ταύτῃ ἡμέραν μὴ
 εἶναι ἀδύνατον. ἔπειτα ἄρα τῷ εἶναι νύκτα δυνατῷ ὄντι τὸ μὴ εἶναι
 ταύτῃ ἡμέραν ἀδύνατον ὄν. ταῦτα μὲν οἱ Στωϊκοί, ἡμεῖς δὲ
 πρὸς ταῦτα φάμεν ὅτι δεῖ τὸ κυρίως ἐπόμενον ἐπὶ πλείον εἶναι τῷ
 ἡγμένῳ. Ioh. Phil. f. XLII b.

δείξας ὅτι τῷ ἡγμένῳ δυνατῷ ὄντος ἀνάγκη καὶ τὸ ἐπόμενον 34
 εἶναι δυνατὸν, διὰ τούτων φησὶν ὅτι ἢ ἀκολουθήσῃ αὕτη ὁ μόνον 12
 ἐπὶ τῷ κυρίως δυνατῷ ὑπάρχει, ὅπερ φησὶ καὶ τὴν γένεσιν, ταῦτα
 τὸ μήπω ὅν δυνάμενον δὲ ὑπάρχειν, ὅπερ εἰς τὸν αὐτὸν ἔρχεται τῷ
 κυρίως ἐνδεχομένῳ, καὶ τὸ δυνατὸν φύσει ἀδύνατον δὲ ἐν τῇ γενέ-
 σει, ὅσον τὸ ἐν τῷ βυθῷ ὄψρακον ἀδύνατον γενέσθαι ὁρατὸν, ἀδύ-
 νατον δὲ ὁ τῇ φύσει ἀλλὰ τῇ γένεσει. ὁ μόνον ὅν, φησὶν, ἐπὶ
 τούτῳ φυλάττει ἢ ἀκολουθήσῃ αὕτη, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ δυνατῷ τῷ
 καὶ τὸ ἀληθεύειν, ταῦτα τῷ καὶ τὸ ἀναγκαῖον. εἵπομεν γὰρ πολλὰ 15
 καὶ ὅτι τὸ δυνατὸν καὶ τὸ ἐνδεχόμενον φέρεται καὶ ἐπὶ τῷ ἀναγκαῖον καὶ
 ἐπὶ τῷ ὑπάρχοντος. id. f. XLIII.

γὰρ «μὴ μόνον ἐν τῇ γένεσει» ἦτοι ἐπὶ τῇ γένεσει τῶν πρα- 34
 γμάτων, λέγω δὲ τῶν ἐνδεχομένων. cod. 1917 in marg. 13.

τὸ δὲ «καὶ ὅσα καὶ ἄλλως λέγει» τὸ δυνατὸν προσέθηκεν, ἵνα 34
 σημαίνῃ τὸ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, τὸ ἐπ' ἴσους, τὸ ἐπ' ἔλαττον. Διόδωρος 14
 δὲ καὶ ἄλλα τινὰ τῷ δυνατῷ σημαίνοντα εἶναι φησιν· φησὶ γὰρ
 δυνατὸν εἶναι ἢ τὸ ἐκβεβηκὸς ἤδη, ὅπερ ἔφαμεν ἡμεῖς ὑπάρχον, ἢ
 τὸ δυνάμενον ἐκβῆναι μηδέποτε δὲ ἐκβεβηκός. ὁ δὲ Φίλων φησὶ
 δυνατὸν εἶναι ἢ τὸ ἐκβεβηκός ἢ τὸ δυνάμενον ἐκβῆναι μηδέποτε δὲ
 ἐκβαῖνον, ὥσπερ λέγομεν αἰσθητὸν εἶναι τὸ ἐν τῷ βυθῷ ὄψρακον.
 ὁ δὲ Ἀριστοτέλης μέσος τούτων χωρίσας τὸ κυρίως τῷ δυνατῷ ση-
 μαίνοντα ἡμῶν παραδέδωκεν, ὁ μήπω μὲν ἐξέβη δύναται δὲ ἐκβῆ-
 ναι. Ioh. Phil. f. XLIII.

νῦν ἂν τὸ ἀληθὲς λέγοι· καὶ γὰρ τὸτο δυνατὸν δύναται λέγειν, καὶ 34
 περὶ τῶν δυνατῶν τὸ τε ὁ Διόδωρος λέγει, ἦγον ὁ ἔστιν ἢ ἔσαι. 15
 τὸ γὰρ ἢ ὅν ἢ ἐπόμενον πάντως δυνατὸν μόνον ἐκείνος ἐτίθετο. τὸ γὰρ
 ἐμὰ ἐν Κορίνθῳ γενέσθαι δυνατὸν κατ' αὐτόν, εἰ εἴην ἐν Κορίνθῳ ἢ
 πάντως μέλλοιμι ἔσεσθαι. εἰ δὲ μὴ γενοίμην, ὁ δὲ δυνατὸν ἦν. καὶ
 τὸ τὸ παιδίον γενέσθαι γραμματικῶν δυνατὸν, εἰ πάντως ἔσοιτο. 5
 εἰς κατασκευὴν καὶ ὁ κυριεύων ἡρώτη) λόγος ὑπὸ Διόδωρον. ὁμοίως
 καὶ περὶ τῷ καὶ Φίλων· ἦν δὲ τὸτο τὸ καὶ ψιλὴν λεγόμενον τὴν ἐπι-
 τηδεύτητα τῷ ὑποκειμένῳ, καὶ ὑπὸ τινῶν ἔξωθεν ἀναγκαῖον ἢ
 γενέσθαι κεκωλυμένον. ὅτως τὸ ἀχυρον τὸ ἐν τῇ ἀτόμῳ ἢ τὸ ἐν τῷ
 βυθῷ δυνατὸν ἔλεγε καυθῆναι ὅν ἐκεῖ, καίτοι κωλυόμενον ὑπὸ τῶν
 περιεχόντων αὐτὸ ἐξ ἀνάγκης. ὡς ἐστὶ μεταξὺ τῶν ὑπ' Ἀριστοτέλους
 λεγόμενον· δυνατὸν γὰρ καὶ τὸ οὐδὲν τε γενέσθαι ἀκωλύτον ὄν, καὶ μὴ
 γένῃ. Alex. f. 59 b.

ἐπειδὴ ὅχι ὡς ἐπὶ προτάσεων πλείων ἐγγύμασε τὸν λόγον 34
 ἀλλ' ὡς ἐπὶ δύο ὅρων ἀντιρεφόντων πρὸς ἀλλήλους, διὰ τὸτο 16
 ταῦτα ἐπήγαγε, λέγων ὅτι ὅχι ὡς ἐπὶ μιᾷ προτάσεως λαμβάνο-
 μεν τὴν δεῖξιν ταύτην, ἀλλ' ὡς ἐπὶ συλλογισμῶν· λαμβάνομεν γὰρ
 τὸ μὲν ἀ' ἀναλογεῖν ταῖς προτάσεσι, τὸ δὲ β' τῷ συμπερίσῳ
 ἀνάγκῃ ὅν, φησὶ, δυνατῶν ὅσων τῶν προτάσεων δυνατὸν εἶναι καὶ τὸ

συμπέρασμα, ἡ ἀδύνατον συμπέρασμα δυναταῖς ταῖς προτάσεσιν ὑδέποτε ἀκολουθεῖν· ὃ ἥδη ἔστι τι ἐξ ἀνάγκης "ἐνός τινος ὄντος" φησί, τυτέστιν ἐνός τινος ἡγυμένῳ ὑδεν συμπέρασμα ἀκολουθήσει. Ioh. Phil. f. XLIII.

34a δειχθέντος, φησίν, ὅτι πάντως τῷ ἡγυμένῳ δυνατὸ ὄντος 5
25. πᾶσα ἀνάγκη ἡ τὸ ἐπόμενον δυνατὸν εἶναι, ἐάν, φησίν, ὡς ἐν ὑποθέσει προηγούμενον τι λάβωμεν ὅπερ ψευδὸς μὲν ἐστὶ διὰ τὸ αὐτὸ τῷ τῷ ἡγυμένῳ εἰληφθῆναι ἡ τὸ μήπω εἰς ἐνέργειαν ἐκβεβηκέναι, ἀδύνατον δὲ ἔκ ἐστι διὰ τὸ δύνασθαι εἰς ἐνέργειαν ἐκβεβηκέναι· διότι ἡ τὸ ἐπόμενον τῷ τῷ ψευδὸς μὲν ἔστι, ἀδύνατον δὲ ἔκ 10 ἔστι. id. f. XLIII b.

34a εἶπε δὲ τὸ "εἰ ὅν τὸ μὲν α' μὴ ἐνδέχεσθαι τῷ γ'" ἐνδέξερτον·
38. λείπει ἥδη τὸ παντί· τῷ τῷ τὸ ἀντικείμενον τῷ ἐνδέχεσθαι παντί. τὸ δὲ α' ὃ παντί τῷ β' ἐνδέχεσθαι εἶπεν ὡς ἴσον τῷ ὃ παντί ὑπάρχειν· τῷ τῷ ὃ ἐδείχθη συναγόμενον ἐν τρίτῳ χήματι ἐν ταῖς μί- 15 ξεσι ταῖς ἐξ ἀναγκαίας ἡ ὑπαρχέσης... τὸ "ἀλλ' ὑπέκειτο παντί ἐνδέχεσθαι ὑπάρχειν" εἶπεν ἀντί τῷ ὑπέκειτο παντί ὑπάρχειν· ὑπάρχουσα ἥδη ἡ καθόλου καταφατικὴ ἡ α' β'. ἐξ ὃ δὴλον ὅτι ἡ ἐπὶ τῷ συμπέρασματος τὸ ὃ παντί τῷ β' ἐνδέχεσθαι εἶπεν ὡς ἴσον τῷ ὃ παντί ὑπάρχειν τὸ α' τῷ β'. ὅπως δὲ γίνεσθαι ἡ τὸ συναγόμενον 20 ἀδύνατον, εἰ κειμένῳ τῷ α' παντί τῷ β' ὑπάρχειν συναγόμενόν τι μὴ ὑπάρχειν· ἀδύνατον ἥδη τὸ παντί ὑπάρχειν τινὶ μὴ ὑπάρχειν. ἐκτί δὲ ἀδύνατον ὃ αὐτὸς δοκεῖ διὰ τῶν λέξεων λαμβάνειν... ἀλλ' ὡςπερ εἶπον, τῷ ἐνδέχεσθαι ἐπ' ἀμφοτέρων ἀντί τῷ ὑπάρχοντος ἐχρήσατο. Alex. f. 60 b.

34b ἀπορροῖ δὲ τινες πρὸς ταύτην τὴν δεῖξιν τῷ Ἀριστοτέλει, ὡν 2
τὴν ἀπορίαν ἄξιόν ἐστιν ἐπισκεψάσθαι ἔκ ἀφύως ἔχουσιν. φασὶ ἥδη ὅτι ὑδεν ἀδύνατον συμβαίνει ἐάν ὑποθώμεθα συναγέσθαι τὸ α' τῷ β' μὴ ἐνδέχεσθαι παντί· τί ἥδη συνήγεται, ὅτι τὸ α' τῷ β' ὃ παντί ὑπάρχει, ὑπάρχει δὲ ἡ παντί. τῷ τῷ δὲ ψευδὸς μὲν ἐστὶ, τὸ αὐτὸ ἡ 30 παντί ἡ μὴ παντί ὑπάρχειν, ὃ μέντοι ἡ ἀδύνατον. εἰ ἥδη τὸ ὑπάρχον τοῦτ' ἐστιν ὡς ἡ ποτὲ δύνασθαι μὴ ὑπάρχειν, δυνατὸν ἄρα τὸ παντί ὑπάρχον ποτὲ μὴ παντί ὑπάρχειν. ὡςπερ ὅν, φασί, ἡ ὑμῖς μετελάβετε τὴν ἐνδεχομένην εἰς ὑπάρχουσαν, ὅπερ ψευδὸς μὲν ἐστὶν ὃ μέντοι ἀδύνατον, τί ἄτοπον εἰ ἐκ προτάσεως ψευδὸς μὲν ἔκ 35 ἀδύνατου δὲ συμπέρασμα συναχθεῖ ψευδὸς ἡ ἔκ ἀδύνατου; τί ὅν πρὸς ταῦτα ἡμεῖς λέγομεν; ὅτι ἡ μὲν μεταλήψις τῆς ἐνδεχομένης εἰς τὴν ὑπάρχουσαν ἔκ ἐπὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ὑδὲ μενέσης τῆς ἐνδεχομένης ἐνδεχομένη γέγονε ἡ ὑπάρχουσα· τῷ τῷ ὃ μόνον ἐστὶ ψευδὸς ἀλλὰ ἡ ἀδύνατον, τὴν αὐτὴν ἐνδεχομένην τε ἅμα ἡ 40 ὑπάρχουσαν εἶναι· ἀλλὰ μετελήφθη ἡ πρότασις ἀπὸ μέλλοντος χρόνου εἰς ἐνεστώτα. Ioh. Phil. f. XLIII b sq.

δείκνυσιν δὲ τῷ λαβὼν ἀμφοτέρας τὰς προτάσεις ἀνάπαλιν, τὴν μὲν ὑπάρχουσαν ἐνδεχομένην, τὴν δὲ ἐνδεχομένην ὑπάρχουσαν. Alex. f. 61.

34b ὃ βέλῃ εἰπεῖν τοῦτ' ἐστιν. ὅταν λάβωμεν, φησί, καθόλου 7. καταφατικὴν ὑπάρχουσαν πρότασιν, ὡςπερ νῦν λαμβάνομεν τὸ α' ἡ παντὸς τῷ β' κατηγορούμενον, ὃ δεῖ τὸ ἡ παντὸς ἐν χρόνῳ λαμ-

βάνεσθαι ἀληθεῖον ἀλλ' αἰεὶ, ἐπεὶ ἀσυλλλόγιστος ἔστι ἡ συζήνη· συναγέει ἥδη ἡ τὸ ἐξ ἀνάγκης ὑδενί. οἷον τί λέγω; ἐάν λάβω ἀνθρωπον ἡ κινούμενον ἡ ἵππον (τούτοις ἥδη ἡ αὐτὸς κέχηρ) τοῖς ὅροις, ἡ εἴπω ὅπως, ὃ ἀνθρωπος παντί κινούμενῳ ὑπάρχει (ὑποκειμένῳ ἥ μόνον τὰ κινούμενα ἀνθρώπους εἶναι), κινούμενον παντί ἵππῳ ἐνδέχεσθαι ὑπάρχειν, συναχθεῖσθαι ἀνθρωπος ἐξ ἀνάγκης μὴδὲν ἵππῳ ὑπάρχειν, ἐξ ὑπαρχέσης ἡ ἐνδεχομένης προτάσεων καταφατικῶν ἀναγκαῖον ἀποφατικῶν συμπέρασμα. τῷ τῷ δὲ, φησί, συμβαίνει διὰ τὸ τὴν μεῖζονα πρότασιν ἐν χρόνῳ λαμβάνειν ἀληθεύσαν, ὅτε ἀνθρωποὶ μόνον ἐκινῶντο· ὡς, φησί, παραφυλακτέον τὸ τοῦτ', ὡς ἡ χρόνον ἀληθεύσας λαμβάνειν τὰς προτάσεις, ἀλλ' ἀπλῶς, τυτέστι καθόλου. Ioh. Phil. f. XLIV b.

τῶν ὑπαλλάξας τὴν ἐλάττωσαν ὅρον, φυλάξας δὲ τὰς προτάσεις ὡς ἐξ ἀρχῆς κατὰ τε τὸ πῶς ἡ τὸς τρόπους, δείκνυσιν συναγόμενον ἡ τὸ παντί ἐξ ἀνάγκης. id. ib.

εἰπὼν τὰς ἐξ ἀμφοτέρων καθόλου καταφατικῶν, νῦν τίθησιν τὴν ἐκ μεῖζονος καθόλου ἀποφατικῆς ὑπαρχέσης, τῆς δὲ ἐλάττωσας καθόλου καταφατικῆς ἐνδεχομένης, ἡ συναγέει ἐνδέχεσθαι μὴδὲν τῷ γ' τὸ α'. δείκνυσιν δὲ ἡ ταύτην τὴν αὐτὴν δεῖξει, λέγω δὲ τὴν μεταλήψει ἡ τὴν εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῇ. id. ib.

τὸ συμπέρασμα, φησί, τὸ συναχθέν ἔκ ἐστι τοῦτ' ἐνδεχομένου οἷον ἡμεῖς ἐξ ἀρχῆς διωρισάμεθα, τῷ τῷ δὲ ἡ ὃ ἀντιρέφεται εἶχε τὴν μὴδὲν πρὸς τὴν παντί· τῷ τῷ δὲ τὸ συμπέρασμα ἔκ ἐστι τοῦτ' ἐστιν. id. f. XLVI.

25 ὅπως ἐκτίθεσθαι δι' ὧν δείκνυσιν τῶς μὲν ὅτι ὃ συναγέει τὸ ἐνδέχεσθαι μὴδὲν, κόρακα - διανοούμενον - ἀνθρωπον· μελίζων κόραξ, ἐλάττω ἀνθρώπου. κόραξ μὲν γὰρ, φησίν, ὑδενί διανοούμενῳ ὑπάρχει, διανοούμενον δὲ ἐνδέχεσθαι παντί ἀνθρώπῳ, ἡ συναγέει κόραξ ὑδενί ἀνθρώπῳ ἐξ ἀνάγκης. ὡς τῶς ἔχομεν διὰ τῶν ὅτι ὃ συναγέει τὸ ἐνδεχόμενον. διὰ δὲ τῶν ἐξῆς ὅρων δείκνυσιν ὅτι ὑδὲ ἀναγκαῖον ἐστὶν αἰεὶ τὸ συμπέρασμα, πλην ὅτι ὅτε ἐνταῦθα καλῶς ἔλαβε τὸς ὅρους· ἀναγκαῖον ἥδη ἔλαβε τὴν μεῖζονα πρότασιν ἡ ὑπάρχουσαν κυρίως· κόραξ ἥδη ὑδενί διανοούμενῳ ἔκ ὑπάρχει μόνον ἀλλ' ἐξ ἀνάγκης ἔκ ὑπάρχει. Ioh. Phil. f. XLVI b. Alex. f. 63 sq.

δείξας διὰ τῶν προλαβόντων ὅρων ὅτι ἔκ ἐστιν ἐνδεχόμενον τὸ 3 συμπέρασμα, διὰ τῶν δείκνυσιν ὅτι ὑδὲ ἀναγκαῖον συναγέει. ἔξω ἥδη κινούμενον μὲν μὴδὲν ἐπιστήμη ὑπάρχει, ἐπιστήμη δὲ ἐνδέχεσθαι παντί ἀνθρώπῳ ὑπάρχειν, ἡ συναγέει κινούμενον μὴδὲν ἀνθρώπῳ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχειν (δὴλον δὲ ὅτι τὴν ἐπιστήμην ἐνταῦθα ἀντί τῷ ἐπιστήμονος λαμβάνει), ἐπεὶ ἀναγκαῖα ἡ ἔκ ὑπάρχουσα ἔστι ἡ ἀπόφασις. ὡς, φησίν, εἰ μήτε ἐνδεχόμενον αἰεὶ ἐστὶ τὸ συμπέρασμα μήτε αἰεὶ ἀναγκαῖον, εἰκότως εἴρησθαι ὅτι τῷ ὑδενί ἐξ ἀνάγκης ἐστὶν ὡς δέδεικται πρότερον. συναγόμενος δὲ ἡ αὐτὸς ὅτι ἔκ ἔλαβε καλῶς τὸς ὅρους, φησίν ὅτι ληπτέον δὲ καλλίον τὸς ὅρους, 45 λαβόμενον δὲ ἂν αὐτὸς βέλτιον ὅπως, βαδίζων - ἀλλοιούμενον - ζῶν. λέγω ὅν ὅπως· βαδίζων μὴδὲν ἀλλοιούμενῳ ὑπαρχέτω, ἀλλοιούμενον ἐνδέχεσθαι παντί ζῶν ὑπάρχειν, ἡ συναγέει βαδίζον ὑδενί ζῶν ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχειν. Ioh. Phil. f. XLVI b.

α τ' ὅπερ ἐστὶν ἀληθές· ὁ τὸτ' φησιν, ὅτι ἀληθές ἐστι τὴν ἀποφατικὴν ἐνδεχομένην ποιῆσαι ἐνδεχομένην καταφατικὴν· τὸτ' ὁ φησὶν ἐξ· ἀλλὰ τὸτ' φησιν, ὅτι ἀληθές ἐστι δυνάμει τὴν ἀποφατικὴν εἰς καταφατικὴν μεταληφθῆναι. Ioh. Phil. f. XLVII.

β ὁ δὲ αὐτὸς ἔχει συλλογισμὸς προσέθηκεν ἴσως εἰς δὴλωσιν ὅτι τὸ συμπέρασμα μὴ ἐπὶ ταύτης τῆς συζυγίας τῷ κ' ἢ ὁμοσμεν ἔχει ἐνδεχομένον, ὥσπερ ἐδείχθη, μὴδ' ἐπ' ἐκείνης ἦμεν. Alex. f. 65.

γυνίθησι τὰς ἐχούσας τὴν ἐλάττω ἀποφατικὴν ὑπάρχουσαν, τὴν δὲ μεζονα ἐνδεχομένην ἢ καταφατικὴν ἢ ἀποφατικὴν, τὸτ' φησὶν ἀσυλλογίζεσθαι εἶναι ταύτας. εἰπομεν γ' ὅτι κατ' ἀρχὰς ἐπὶ τῷ μὲν τῶν ἐχουσῶν ἐν τῇ μεζονί τὴν ἐνδεχομένην δεῖ δὲ εἶναι τὴν μεζονος φυλάξαι καὶ τὸ ποῶν τῆς ἐλάττωτος, ἐπὶ δὲ τῶν ἐχουσῶν τὴν μεζονα ὑπάρχουσαν μόνον ἀρκεῖ φυλάξαι τὸ ποῶν τῆς μεζονος, διότι ἢ μὴ ἐνδεχομένη ἀποφατικὴ μεταλαμβάνει εἰς τὴν καταφατικὴν καὶ ποιεῖ συλλογιστικὴν τὴν συζυγίαν, ἢ δὲ ὑπάρχουσα ἀποφατικὴ ὁ μεταλαμβάνει εἰς τὴν καταφατικὴν. ὡσπὶ δὲ ταύτας ἀσυλλογίζεσθαι τῷ κ' τὸ παντὶ καὶ τὸ ὑδενὶ συνάγει. Ioh. Phil. f. XLVII.

δ τὸ δὲ ἐξ αὐτῶν ὁ τὸτ' φησιν, ὅτι τῇ δι' εὐθείας δεῖξει τὸ ὅτι εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῇ, ἀλλ' ὅτι φυλάξαντα τὸ ἴδιον ποῶν. id. ib.

εὐ εἰς προθέσει τὸν καὶ σύνδεσμον καὶ εἰπεῖν ὅτως· οἱ δὲ καὶ διὰ τῆς ἀποφύσεως· καὶ γ' οἱ διὰ τῆς ἀντιστροφῆς δεκνύμενοι δέον τῶν κατὰ τὸ ἰδύνατον δεῖξαι. δεῖκνυσι δὲ διὰ μὴ τὸ ἀδύνατον μόνον εἶναι τὴν ἐλάττω ἀποφατικὴν, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν καθόλου. Ioh. Phil. f. XLVII b.

στ τὸ δὲ ἐνταῦθα ἀντὶ τῷ καὶ ληπτέον· ἔστι γ' συμπέρασμα τῶν ἀρρέων. Ioh. Phil. f. XLVIII.

ζ αὐτῶς· ὑκίτι γ' ἢ μερικὴ ὑπάρχουσα ἀποφατικὴ μεταλαμβάνει εἰς τὴν καταφατικὴν. id. ib.

η αὐτὸ ὅρι ὅς μὴ αὐτὸς παραλαμβάνεται, ὁ πάντων εἰς προσφυεῖς τῶν ἀρρέων, διότι τὸ τε λευκὸν τισὶ ζῶσις ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχει ἢ ὑπάρχει, καὶ τὸ ζῶον πάλιν τῇ κύνι ἢ τῇ πίττῃ ἐξ ἀνάγκης ἢ ὑπάρχει. ἔξωσαν ὅρι τὸ μὴ παντὶ κινούμενον - λευκὸν - βαδίζον· κινούμενον ἐνδέχεται παντὶ λευκῷ ὑπάρχειν, λευκὸν ὑπάρχειν μὴ παντὶ βαδίζοντι, καὶ συνάγει κινούμενον παντὶ βαδίζοντι ἐξ ἀνάγκης. τὸ δὲ μὴ κινούμενον - λευκὸν - ἐξῶς· κινούμενον ἐνδέχεται παντὶ λευκῷ, λευκὸν μὴ παντὶ ἐξῶτι ὑπάρχειν, καὶ συνάγει κινούμενον ὑδενὶ ἐξῶτι ἐξ ἀνάγκης. id. ib.

θ ἐπὶ γὰρ τὸ ἐναλλάξ ταῦτα, εἰ μὴ συμπεραίνων πάντα τὰ κατὰ τὸ ἐνδεχομένον λέγοι, λέγοι ἂν τὸ ἐναλλάξ, ὥστε τὴν μὴ εἶναι ὑπάρχουσαν τὴν δὲ ἐνδεχομένην· εἰπὼν γ' εἴτε ἐνδέχεται λαμβάνειν εἴτε ὑπάρχειν, ἐπὶ γὰρ τὸ ἐναλλάξ. εἰ δὲ τὰ προσεχῶς ἡμεῖς περαίνομεν, λέγω δὴ τὴν μίξιν τῷ ὑπάρχοντι καὶ τῷ ἐνδεχομένῳ, ὥτως ἀκρίβειαν τὸ ἐναλλάξ, εἴτε ἐν μέρει εἴτε ἀδιόριστοι εἰς ἐναλλάξ, ἀντὶ τῷ ἢ μὴ μερικῇ ἢ δὲ ἀδιόριστος. id. ib.

προσπαύειν τῷ αὐτῷ γίνεσθαι συλλογισμὸς, ἐπειτα γὰρ, ἐὰν ἢ μὴ μεζον ἢ καθόλου ἢ δὲ ἐλάττω ἀποφατικὴ ὑπάρχουσα, ἢ γινέσθαι συλλογισμὸς, ὡς δέδεικεν. id. ib.

προσπαύειν δεῖ τῇ λέξει τὸ ἂν ὥσαν ἀμφοτέραι καταφατικαί, ἢ δὲ ἐλάττω ἐπὶ μέρος ἐνδεχομένη. ἢ ἐπὶ ὑπαρχούσης αὐτῆς, τῆς ἐλάττωτος δηλαδή, ἐπὶ μέρος ἀποφατικῆς ληφθείσης, ἀσυλλογίζεσθαι ἢ συζυγία. Alex. f. 66 b.

ἐπειδὴ εἶπεν ὅτι ὅταν τὸ ζερητικὸν ἀναγκαῖον ἢ, τὸ συμπέρασμα ἔχει καὶ τὸ ἐνδέχεται μὴ ὑπάρχειν καὶ τὸ μὴ ὑπάρχειν, διὰ τὸτ' ἐπὶ γὰρ ὅτι ἐνδεχόμενον ἐνταῦθα λαμβάνειν δεῖ ὅτι τὸ κ' ἐν διορισμῶν, ἀλλ' ὥσπερ καὶ τὸ πρὶν ἐλαμβάνον τὸ συντρέχον ἄλλῃ τινί, ταῦτέστι τῷ ὑπάρχοντι· κατηγορεῖ γ' τὸ ἀπλῶς ἐνδεχόμενον καὶ κ' τὸ ὑπάρχοντος. Ioh. Phil. f. XLVIII b.

ἐξήγηται περὶ τούτων ἐπὶ πλέον ἡμῖν ἐν τῷ περὶ μίξεων γὰρ γραμμένῳ βιβλίῳ. Alex. f. 68.

ὕπαιετο δὲ καὶ παντὶ ἐνδέχεται, ὅπερ ἀδύνατον. δεῖ δὲ εἶδέναι ὅτι τὸ ἀδύνατον ἠκολούθησεν ἐνταῦθα διὰ τὸ βύλεσθαι τὸν Ἀριστοτέλην ἐπὶ τῆς μίξεως τῷ ἀναγκαῖον καὶ τῷ ὑπάρχοντι τῇ μεζονί προτάσει ἀκολουθεῖν τὸ συμπέρασμα, ἐπεὶ ἐὰν τῇ χείρῳ ἀκολουθεῖν ὑποθώμεθα, ὡς δέδεικεν ἄνωτέρω, ὅτι ἐξέταται ἀδύνατον. Ioh. Phil. f. XLIX.

ἀσαφὴ τὴν δεῖξιν διὰ συντομίαν πεποιήκει· λαβὼν γ' ἀντὶ τῷ ἐνδεχομένῳ ἀποφατικῷ καθόλου ὑπάρχον ἀποφατικὸν καθόλου τὸ συμπέρασμα, καὶ ὅτι δεῖκνυσι τὸτ' συναγόμενον διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς βυλόμενος δεῖξαι, ὑκίτι ἔλαβε τὸ ἀντικείμενον αὐτῷ καὶ ὑπέθετο (τὸτ' δὲ ἐστὶ τὸ ἐπὶ μέρος ὑπάρχον καταφατικὸν τὸ α' τῷ γ' τινὶ ὑπάρχειν, ὁ μὲν τὸ α' τῷ β' ἐνδέχεται μὴδενὶ ὑδενὶ συνάγει), ἀλλ' ὡς γνωρῆμα ὅτις τὸ φελλόντος μεταληφθῆναι καὶ ὑποτεθῆναι τῷ καθόλου ἀποφατικῷ ὑπάρχοντος, ὁ γ' ἐπὶ μέρος καταφατικὸν ὑπάρχον, παρείλασε καὶ μόνον προσέλαβε τὸ μεθ' ὃ ἐκείνο ὑδενὶ συνάγει. φέρεται μὲντοι ἐν τισιν ἀντιγράφῳις· εἰ γ' ὑποτεθείη τὸ α' τῷ γ' τινὶ μὴ ὑπάρχειν· καὶ αὕτη ἢ ἢ γραφὴ, εἴη ἂν πάλιν παρειμένον ὅτι τὸ α' τῷ γ' μὴδενὶ ὑπάρχειν, ὃ τὸ ἀντικείμενον τὸ α' τινὶ τῷ γ' ὑπάρχειν, τεθὲν μὲν τὸ α' τῷ β' ἐνδέχεται μὴδενὶ, ὑδενὶ συνάγει. ἀλλ' ὅδ' ἂν προσλάβωμεν τῇ ὑποθέσει τῇ τὸ α' τινὶ τῷ γ' ὑπάρχειν λαμβανούσῃ τὴν τὸ β' παντὶ τῷ γ' ὑπάρχειν, ὑδενὶ ἀδύνατον συναχθῆσθαι. Alex. f. 69.

ληφόμεθα ἡμεῖς ὅρις κατὰ τούτων κρείττονας, ὥσπερ καὶ ἐν τῷ ἐκείνοις εἰλήφραμεν, τὸ μὴ παντὶ, λευκὸν ἐνδέχεται μὴδενὶ ἵππῳ, ἵππος ὑδενὶ κύκῳ ἐξ ἀνάγκης, καὶ λευκὸν ἐξ ἀνάγκης παντὶ κύκῳ· τὸ δὲ μὴδενὶ, εἰ ἀντὶ κύκῳ κόρακα λάβωμεν, λευκὸν γ' ἐνδέχεται μὴδενὶ ἵππῳ, ἵππος ὑδενὶ κόρακι ἐξ ἀνάγκης, καὶ λευκὸν ἐξ ἀνάγκης ὑδενὶ κόρακι. Ioh. Phil. f. I.

τὸ δὲ ἢ ἐνδεχόμενον ἀντὶ τῷ καὶ ἐνδεχόμενον· πρῶτας γ' ἐξέθετο ἀσυλλογίζεσθαι τὰς ἐχούσας τὴν ἐλάττω ἐνδεχομένην. Ioh. Phil. f. I b.

ταῦτέστι τῆς ζερητικῆς προτάσεως λαμβανόμενης ἐνδεχομένως ὑπάρχειν· ἐν γ' τῷ ὑπάρχειν τὸτ' λαμβάνει τὸ ἐνδεχόμενον καὶ ὁ φελλόντος.

λαι προσυπακύνεαζ· τὸ γὰρ λεγόμενον ὑπάρχειν ἢ ὕτως λέγει· ὑπάρχειν ὑπαρχόντως, ἢ ὕτως λέγει· ὑπάρχειν ἐνδεχομένως. ἔστιν ὅν ἢ ὅλη ἔννοια τῷ λόγῳ αὐτῇ· ὅταν ἡ μείζων πρότασις ἀποφατικὴ ἔστιν ἐνδεχομένη, τότε συνάγει· τὸ κυρίως ἐνδεχόμενον· ὅταν δὲ ἡ μείζων ἀποφατικὴ ἀναγκαία, τότε ἐξ ὁρθῶ συνάγει· τὸ ὑπάρχον 5 ἢ τὸ ἰσοδυναμῶν τῷ ὑπάρχοντι. εἰ δὲ καὶ ὁ Ἀλέξανδρος καὶ ὁ κατ' ἔχους αὐτῷ βαίνων Φιλόπονος τὸ "πλὴν καὶ μὴ" τὸ ὑπάρχειν τιθεμένης τῆς γερητικῆς προτάσεως" ὕτως ἐξελάβετο ἐπὶ τῆς ἀποφατικῆς καθόλου ὑπαρχέσεως, πλὴν ὁμως καὶ αἰδοῖ τὸ ἀνδρὸς ὃ φαίνει· ἢ ἀκο- λωθία τῆς ὑποθέσεως σωζέεσθαι. cod. 1917 in marg. cf. Alex. 10 f. 70 b sq. Ioh. Phil. f. LI.

οἱ μέντοι περὶ Θεοφραστων καὶ ἐπὶ ταύτης τῆς συζυγίας ἐνδε- χόμενον λέγουσιν εἶναι τὸ συμπέρασμα, ἵνα καὶ ἐνταῦθα τῇ χείρῳ τῶν προτάσεων ἐπηρῇ τὸ συμπέρασμα· καὶ τὸτο δεικνύουσιν τῇ εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῇ ὕτως. ἔγραψαν γὰρ αἱ προτάσεις ὕτως ὡς 15 εἴπομεν, λέγου ὅτι συνάγουσι τὸ α' τῷ γ' ἐνδέχεσθαι μὴδενί· εἰ γὰρ τὸτο ψευδὲς, ἔσαι ἀληθὲς τὸ ὅτι ἐνδέχεσθαι μὴδενί, ὅπερ ταῦτόν ἐστι τῷ ἀνάγκῃ τινί. ἐπεὶ ὅν ἀντιγράφει ἡ μερικὴ καταφατικὴ, καὶ τὸ γ' ἄρα τινὶ τῶν α' ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχει. εἰ τοίνυν τὸ μὴ β' καὶ ἐνδέχεσθαι παντὶ τῷ γ', τὸ δὲ γ' τινὶ τῶν α' ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχειν 20 ὑπάρκει, τὸ ἄρα β' τινὶ ἐνδέχεσθαι τῶν α'. ἐπεὶ τοίνυν ὑπέκειτο ἐξ ἀρχῆς τὸ α' τῶν β' ἐξ ἀνάγκης μὴδενί, καὶ τὸ β' ἄρα τῷ α' ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχει. ὑπέκειτο δὲ καὶ ἐνδέχεσθαι τινί, ὅπερ ἀδύνατον. τὸ δὲ ἀδύνατον ἠκολούθησε διὰ τὸ ὑποθέσθαι ἡμᾶς τὸ α' τῷ γ' ὅτι ἐνδέ- χεσθαι μὴδενί, ὅπερ ἐστὶ ταῦτόν τῷ ἀνάγκῃ τινί. ψευδὲς ἄρα τὸτο, 25 ἀληθὲς δὲ τὸ ἀντιφατικῶς ἀντικείμενον, τὸ ἐνδέχεσθαι μὴδενί. τὸτο ἄρα ἐστὶ τὸ συναγόμενον. ἔστι δὲ καὶ ἄλλως δεῖξαι τὸ ἀδύνατον. εἰ γὰρ τὸ α' τῷ β' ἐξ ἀνάγκης μὴδενί, καὶ τὸ β' τῷ α' ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχει· τὸ δὲ β' τῷ γ' ἀνάγκῃ τινί, τὸ ἄρα β' τῷ γ' ἀνάγκῃ μὴ παντί. ὅν δὲ καὶ ἐνδέχεσθαι παντί, ὅπερ ἀδύνατον. Ioh. Phil. f. LI.

36b ὅ γὰρ πάντες ἀπλῶς ἀτελεῖς, ἀλλ' ὅσοι ἔχουσι τὴν ἐλάττω- 24. ἐνδεχομένην. τελειῶν δὲ πάντες τῇ εἰς τὸ α' χῆμα ἀπαγωγῇ, ἢ τῶν ἀπλῶς συλλογισμῶν ἢ τῶν μεικτῶν· διὰ τὸτο γὰρ εἶπε χημά- των καὶ ὅχι χήματος. id. ib.

36b παραδὸς ὁ φιλόσοφος τῷ τε ὑπαρχόντος καὶ τῷ ἐνδεχομένου 26. ἰδίᾳ ἐκάς ἐπὶ τῶν τριῶν χημάτων τὰς ἀπλῆς συλλογισμῶς, ἐφε- ξῆς τῶν ἐξέθετο τὴν μίξιν ἐπὶ τε α' καὶ β' καὶ γ' χήματος, εἴτα μὴ τὸτο παραδίδωκεν τῷ ἐνδεχομένῳ αὐτῷ καθ' αὐτὸ ἐν πρώτῳ χήματι τὰς ἀπλῆς συλλογισμῶς. καὶ δεόν εὐθέως τὰ λοιπὰ δύο χήματα τῶν ἀπλῶν συζυγιῶν τῷ ἐνδεχομένῳ παραδῶναι, ὡς περ 40 ἐποίησε καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων, εἰθ' ὕτως ἐπὶ τὴν μίξιν τραπῆναι τῷ ἐνδεχομένῳ πρὸς τὰς ἄλλας δύο τρόπους, ὅχι ὕτως ὁ φιλόσοφος ποιεῖ, ἀλλὰ μὴ τὸ παραδῶναι τῷ ἐνδεχομένῳ ἐν πρώτῳ χήματι τὰς ἀπλῆς συζυγίας, εὐθέως ἐτραπῆν ἐπὶ τὴν μίξιν αὐτῷ τὴν πρὸς τὸ ὑπάρχον καὶ ἀναγκαῖον ἐν πρώτῳ χήματι, εἴτα λοιπὸν ἐπὶ δευ- 45 τέρῳ χήματος μεταβέβηκεν. τὸτο δὲ πεποίηκεν ἐπειδὴ πᾶσαι αἱ ἐν β' χήματι τῷ ἐνδεχομένῳ συζυγίαι ἀσυλλόγιστοι εἰσιν. Ioh. Phil. f. LI b. cf. Alex. f. 71 b sq.

ὅσαι, φησὶ, τὴν καταφατικὴν πρότασιν ὑπάρχουσαν ἔχουσι, αὐτῇ πᾶσαι ἀσυλλόγιστοι εἰσιν· καὶ γὰρ ἀποφατικὴ εἴη ἢ ἐνδεχομένη διὰ τὸ πάλιν μεταλαμβάνεσθαι τὴν ἀποφατικὴν τῷ ἐνδεχομένῳ εἰς τὴν καταφατικὴν καὶ πάλιν ὁμοιοκλήμονας γίνεσθαι τὰς προτάσεις, ἀσυλλόγιστοι αἱ τοιαύτῃ συζυγίαι. ὅσαι δὲ ἀποφατικῶς ὑπάρχουσαν ἔχουσι, τῆς ἐνδεχομένης ὡς ἔτυχεν ἐχέσεως εἴτε ἀποφατικῶς εἴτε καταφατικῶς, πάντως γίνεσθαι συλλογιστικὴ ἢ συζυγία· μένει γὰρ ἢ συζυγία τῆς αὐτῆς ἀνομοιοκλήμονας ἔχουσα τὰς προτάσεις, διὰ τὸ μήτε τὴν ἀποφατικὴν ὑπάρχουσαν μεταληφθῆναι δύνασθαι εἰς 10 καταφατικὴν μήτε τὴν ἐνδεχομένην ἀποφατικὴν εἰς τὴν κατα- φατικὴν καὶ τὰ Ἀριστοτέλει δοκούντα. Ioh. Phil. f. LI b.

περὶ ποίας δὲ ἀντιγραφῆς λέγει, ἐδήλωσε παραβέβηκεν τὰς ὁρμῆς· περὶ γὰρ τῆς καὶ τὴν ὑπαλλαγὴν τῶν ἄρων, ὃ περὶ τῆς εἰς τὴν κατάφασιν μεταλήψεως· ἐκεῖνη γὰρ ἀντιγράφειν καὶ. Θεοφρα- 15 στος μέντοι καὶ Εὐδόκιμος, ὡς κατ' ἀρχαίς ἐμνημονεύσαμεν, ἀντιγρά- φειν φασι καὶ τὴν καθόλου ἀποφατικὴν αὐτῇ, ὡς περ ἀντιγράφει καὶ ἡ ὑπάρχουσα καθόλου ἀποφατικὴ καὶ ἡ ἀναγκαία. ὅτι δὲ ἀντιγρά- φει, δεικνύουσιν ὕτως. εἰ τὸ α' ἐνδέχεσθαι τῷ β' μὴδενί· ἐπεὶ δὲ ἐν- δέχεσθαι τὸ α' τῷ β' μὴδενί, ὅτε ἐνδέχεσθαι μὴδενί, τότε ἐνδέχεσθαι ἀπ- 20 ζεύχεται τὸ α' πάντων τῶν τῷ β'· εἰ δὲ τὸτο, ἔσαι καὶ τὸ β' τῶν α' ἀπεξευγμένον· εἰ δὲ τὸτο, καὶ τὸ β' ἐνδέχεσθαι τῷ α' μὴδενί. ἔσαι δὲ Ἀριστοτέλης βέλτιον αὐτῶν λέγειν μὴ φάσκων ἀντιγράφειν τὴν καθόλου ἀποφατικὴν ἐνδεχομένην ἑαυτῇ τὴν καὶ τὴν διορισμὸν· ὃ γὰρ εἰ τί τινος ἀπέξευκε, ἥδη καὶ ἐνδεχομένως ἀπέξευκε αὐτῷ. 25 Alex. f. 72.

λέγων ἐναντίας μὴ τὰς καθόλου τὴν παντὶ ἐνδέχεσθαι τῇ ἐνδέχεσθαι μὴδενί, ἀντικειμένης δὲ τὰς καθόλου ταῖς ἐπὶ μέρος, τὴν παντὶ ἐνδέχεσθαι τῇ ἐνδέχεσθαι ὃ παντὶ καὶ τὴν ἐνδέχεσθαι μὴδενί τῇ ἐνδέχεσθαι τινί, ὅχι ὡς ἀληθῶς τῶν ἐναντιῶν ὅσων ἀλλήλαις τὸ ἀνταρμύ- 30 νων (πῶς γὰρ εἶγε συναληθεύον;)· ἀλλ' ὡς τῇ λέξει ὁμοίως τῶ- των ἔχουσιν πρὸς ἀλλήλας ὡς ἔχουσιν αἱ ἐπὶ τῶν ὑπαρχουσῶν καὶ ἐπὶ τῶν ἀναγκαῶν ἐναντία. Alex. f. 72 b.

δόξει τις διὰ τε τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς δύνασθαι διὰ κρυφῶς ἢ καθόλου ἀποφατικῆς ἐνδεχομένης ἀντιγράφουσα. τῇ αὐτῇ 35 δεῖξει καὶ οἱ ἐταῖροι αὐτῷ κέχρηται. Alex. f. 73.

δήλον ἄρα ὅτι ἡ ἐκ ἐνδέχεσθαι μὴδενί τὸ ἀνάγκῃ τινί καὶ τὸ ἀνάγκῃ μὴ παντὶ περιέχει. ἰστέον δὲ ὅτι ἀντὶ τῷ εἰπεῖν ὅτι ἐκ ἀληθὲς εἰπεῖν ὡς ἐνδέχεσθαι μὴδενί ὑπάρχειν, εἶπεν ὡς μὴ παντὶ ἐνδέχεσθαι ὑπάρχειν. ἔστι δὲ ἐν καὶ ταῦτό· εἰ γὰρ παντὶ ἐνδέχεσθαι μὴ 40 ὑπάρχειν, ἐνδέχεσθαι μὴδενί ὑπάρχειν. Ioh. Phil. f. LI b.

τὸ "παντὶ ἐνδέχεσθαι μὴ ὑπάρχειν" ἔλαβεν ἀντὶ τῷ ἐνδέχεσθαι μὴδενί, ὃ καὶ ἀσαφές ἐστιν τὴν λέξιν ποιεῖ. Alex. f. 74.

τὰ χρήσιμα αὐτῷ ἐσόμενα πρὸς τὴν διδασκαλίαν τῶν ἐν δευτέρῳ χήματι προδιδάξας συλλογισμῶν, νῦν ἐπὶ τὰς συζυ- 45 γίας αὐτῶν μετέρχεται καὶ δεικνύουσιν ὅτι ἐκ ἐνδέχεσθαι ἐξ ἀμφοτέρων τῶν προτάσεων ἐνδεχομένων ἐν δευτέρῳ χήματι συλλογισμῶν γε- νέσθαι. δεῖ γὰρ ἐν τούτῳ τῷ χήματι ἀνομοιοκλήμονας εἶναι τὰς συλ- λογιστικὰς προτάσεις. ἐνδεχομένων δὲ ἀμφοτέρων ὅσων ἀδύνατον

αὐτὸς ἴσως ἐν ληφθῶσι καὶ ἀνομοιογήμονας εἶναι, ἀεὶ τῆς ἀποφα-
τικῆς μεταλαμβανομένης εἰς καταφατικὴν. Ioh. Phil. f. LIII.

5. "τεθέντος ᾧ τὸ β' παντὶ τῷ γ' ἐνδέχεσθαι ὑπάρχειν" εἰρήκεν
ἐπὶ τὸ τεθέντος ᾧ καὶ ὑποτεθέντος τὸ β' παντὶ τῷ γ' ἐξ ἀνάγκης
ὑπάρχειν. ὃ ᾧ δύνανται ὡς ἀντικείμενον τὸ ἐνδέχεσθαι τὸ β' τῷ
ἰσχυρῶς ἐνδέχεσθαι παντὶ τὸ β' τῷ γ' ληφθὲν ὑποτεθῆναι. ταῦτ' ἐν
τῷ ἐκ τῶν αὐτῶν ἀλλ' ὅτι ἀντικείμενον. . . εἰ ὅλον τέ ἐστιν. καὶ εἴη
ὁ πᾶς ἡμαρτημένη ἡ λέξις καὶ ἀντὶ τὸ ἀποφατικῶς καὶ καταφατι-
κῶς λαμβάνουσα. ἔδει ᾧ γραφῆσαι "τεθέντος ᾧ τὸ β' παντὶ
τῷ γ' ἐνδέχεσθαι μὴ ὑπάρχειν." τὸτο ᾧ ἂν εἴη γινώσκον συμπε-
10 ραγμα. ἡ καὶ τὸ καταφατικὸν ὡς ἐν δυνάμενον τῷ ἀποφατικῷ
ἀναφῆσαι. τῷτο δὲ τεθέντος γινέσθαι συμπεράσματος ὅθεν ἀδύ-
νατον διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς, διὰ τὸτο συναγόμενον
ἐκείνου. τὸ ᾧ ψεύδους ἀντὶ τὸ ἀδύνατον εἶπε. λαβὼν δὲ τὸτο
ῥῆμα τὴν εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγὴν τεθεικέναι ὡς γνωρίζον. εἰ
15 ὃ ληφθῆναι τὸ ἀντικείμενον τῷ ἐνδέχεσθαι μὴδεν, ὃ ἐστιν ἐξ ἀνάγκης
πᾶς γινέσθαι συναγόμενον τὸ ἐνδέχεται τινὶ μὴ τὸ α' τῷ γ', ὃ ἐκ
τῶν ἀδύνατον. καὶ ᾧ παντὶ αὐτῷ ἐνδέχεσθαι. ἔκειτο ᾧ τὸτο, καὶ ἐν-
δέχεσθαι μὴδεν διὰ τὸ ἀντιγράφειν τὴν ἐνδεχομένην καταφατικὴν.
αὐτὸ ἐνδέχεσθαι τὸ α' τῷ γ' μὴδεν, ὁ ὅλον ὡς ἐκ ἀδύνατον τὸ α' τινὶ
20 τῷ γ' ἐνδέχεσθαι μὴ ὑπάρχειν. Alex. f. 74 b sq.

6. ἴσως δὲ ὅτι ὁ Ἀριστοτέλης τῇ ἐκ ἐνδέχεσθαι μὴδεν ἰσοδυνα-
25 μῶς εἰλαβε τὴν ἀνάγκη παντὶ. ὅπερ ἐπὶ τινῶν μὲν ὅρων ἀληθεύει,
ἐκ τῶν πάντων δὲ. ἀλλ' ἀεὶ τὸ ἀνάγκη τινὶ. ἀλλὰ ὁ Ἀριστοτέλης
ἐκ τῆς ἐκείνης ἐλέγχει βυλόμενος τὴν λόγον, τὸ ἀνάγκη παντὶ ὑπέ-
30 θετα, ὅπου ὅτι εἰ ταύτη τῇ ὑποθέσει ὅθεν ἀδύνατον ἀκολουθεῖ,
ἐπὶ τῇ μὲν ἀνάγκη τινὶ. ἀκολουθεῖ ᾧ τῷ καθόλου τὸ με-
μῶναι. πᾶσι γὰρ, φησὶ, τὸ β' παντὶ τῷ γ' ἐνδέχεσθαι ὑπάρχειν,
πάντες ἀνάγκη παντὶ ὑπάρχειν, ὅθεν ἀδύνατον συμβαίνει. εἰ ᾧ
τὸ α' ὑπὸ τῷ β' ἐνδέχεσθαι, τὸ δὲ β' παντὶ τῷ γ' ἀνάγκη ὑπάρχειν,
30 τὸ α' ὑπὸ τῷ β' ἐνδέχεσθαι, καὶ συναγέσθαι τὸ α' ἐνδέχεσθαι μὴδεν τῶν β'. ἦν δὲ
ἡ ἀνάγκη ἐνδεχομένης, καὶ ὅθεν ἀδύνατον. Ioh. Phil. f. LIII b.

7. ἐπὶ ταῦτα δὲ ὅρους παρέθηκε μόνον τὸ ἐξ ἀνάγκης μὴδεν συνα-
35 γωγας. φησὶ δὲ ὁ Ἀλέξανδρος (f. 75 b) ὅτι δυνατὸν καὶ ἐνταῦθα
ἀπαρῆται ὅρων καὶ τὸ παντὶ ἐξ ἀνάγκης συναγόντων. ἔκωσαν ᾧ
ἡμεῖς λευκὸν - ζῶον καὶ εἶδος τι τῶν ὑπὸ τὸ ζῶον, ὅλον ἄνθρωπος.
λευκὸν μὴδεν ζῶον ἐνδεχέσθω, λευκὸν παντὶ ἀνθρώπῳ ἐνδεχέσθω, καὶ
ζῶον ἐξ ἀνάγκης παντὶ ἀνθρώπῳ. ταῦτα μὲν ὅτι ὁ Ἀλέξ-
ανδρος, βυλόμενος δεῖξαι ὡς δυνατὸν καὶ ταύτας τὰς συζυγίας διὰ τὸ
40 ῥῆμα τὸ παντὶ καὶ μὴδεν ἐξ ἀνάγκης ἀσυλλογιστὸς δεικνύναι. ὅτι
ἐκ τῶν πάντων δὲ αὐτὸ ἐν τούτῳ. δεῖ γὰρ, ὡς πολλοὶ εἰρη, ἀμφο-
τέρων τὰς προτάσεις καὶ τὴν αὐτὴν χρόνον ἀληθεῖς εἶναι, αἱ δὲ εἰλημ-
νῶναι ὑπὸ τῷ Ἀλεξάνδρῳ προτάσεις ὡς συναγόμεναι τὸ ἐξ ἀνάγκης
καὶ δύνανται καὶ τὴν αὐτὴν χρόνον ἀμφοτέρω ἀληθεῖς εἶναι. id. ib.

8. ἔπειτα ὅτι, φησὶ ὁ Ἀλέξανδρος (f. 76 b), τὸ ἐνδεχόμενον
45 ἐστὶν ὃ τὸ καὶ τὴν διορισμὸν ἀλλὰ τὸ καὶ τὸ ὑπάρχοντος ἀληθεύου-
σαν, ἐδεχθῆναι ᾧ ἐν τῷ α' χήματι τὸ τοῦτο συναγόμενον τῆς
μὲν ἀποφατικῆς ληφθείσης, ἡ δὲ τοιαύτη ἀπόφασις πρὸς

ἐαυτὴν ἀντιγράφει, ὡς καὶ τὸ συμπεράσμα ἀντιγράφεται καθόλου
ἀποφατικὸν ὑπάρχον. ὅτι δὲ τοῦτο γινέσθαι τὸ συμπεράσμα, καὶ
ὅτι τὸ καὶ τὴν διορισμὸν ἐνδεχόμενον, καὶ διὰ τῶν ἐξῆς μὲν ὅλων ποιεῖ,
προεῖρηκε δὲ ἀρχόμενος τὸ δευτέρου χήματος, ἐνθα ἔλεγε δεῖ δὲ καὶ
τὸ ἐν τούτοις λαμβάνειν τὸ ἐν τοῖς συμπεράσμασιν ἐνδεχόμενον,
ὡς περ ἐν τοῖς πρότερον. τὰς δὲ εἰς τὸτο κεινημένης ἀπορίας
ἐν τοῖς Ἀλεξάνδρῳ εὐρήσεις. Ioh. Phil. f. LIV b.

τὸ "ἀντιγράφεισιν" φησὶν ἀντὶ τῷ μεταληφθείσης τῆς ἐνδε-
37 α χομένης ἀποφατικῆς εἰς καταφατικὴν. τὴν ᾧ γινόμενον γίνοντι
πάλιν αἱ πρότεροι δύο συλλογιστὸς συζυγίας τὰ αὐτὰ συναγόμεναι
συμπεράσματα. id. ib.

τὴν ἐξ ὧν μόνον τὸ ἐνδέχεσθαι μὴδεν συναγέσθαι, ἀλλὰ καὶ τὸ
21 ὑπάρχον ὅθεν. δεικνύσιν ὅτι τὸτο τῇ διὰ τὸ ἀδύνατον δεῖξει. Ioh.
Phil. f. LV.

δεικνύσιν ὅτι ταύτας διὰ τῶν ὅρων μὴδεν συμπεράσμα συνα-
38 α γέσας, μήτε ἐνδεχόμενον μήτε ὑπάρχον μήτε ἀναγκαῖον, ὅπως
λευκὸν παντὶ κύνῳ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχει, ἀνθρώπῳ δὲ ἐνδέχεσθαι
μὴδεν, ὅλον ἐν τοῖς ἐν Ἀλεξάνδρῳ, καὶ ὅμως κύνος ἐξ ἀνάγκης
μὴδεν ἀνθρώπῳ. Ioh. Phil. f. LV b.

τίθῃσιν ὅτι ὅροι τὸ ἐξ ἀνάγκης παντὶ συναγόντας τύτους, κί-
38 α νησιν - ἐργήγορσιν - ζῶον - κίνησιν ᾧ παντὶ ζῶον ἐνδέχεσθαι ὑπάρχειν,
ἐργήγορσιν δὲ ἐξ ἀνάγκης παντὶ, καὶ ὁμοίως ζῶον παντὶ ἐργήγορσιν
ἐξ ἀνάγκης. ἐπιστῆσαι δὲ χρὴ τοῖς ὅροις. ὃ γὰρ εἰσι καλῶς
εἰλημμένοι. id. ib.

ἀντικείμενων δηλονότι ταῖς ἀποφάσεσι λέγει τῇ τε καθόλου 38 α
ἀναγκαῖα καὶ τῇ ὑπαρχούσῃ, ὅς ἡ καθόλου καταφατικὴ ἀναγκαῖα
δευτερεῖα ἀντίκεινται. ἀντίκεινται δὲ καταφάσεις τῇ μὲν ἀναγκαῖα κα-
θόλου ἡ ἐπὶ μέρος ἐνδεχομένη, τῇ δὲ ὑπαρχούσῃ καθόλου ἡ ἐπὶ μέ-
ρος ὑπάρχουσα ἀντιφατικῶς. ὅθεν τούτων ὅτι τινὰ ὅλον τε λέγειν
30 συναγέσθαι. . . δύναται καὶ τὸ ὅθεν ὅτι τῶν ἀντικείμενων καταφά-
σεων" ὡς ἴσον εἰρηάζει τῷ φάσεων, ἵνα μὴ καταφάσεις ἢ λέγων
ἀλλὰ φάσεις, τῶν ἐξ ἀνάγκης πρὸτασις. ἔθος ᾧ αὐτῷ τὸ τῆς φάσεως ὄνομα
καὶ ἐπὶ τῶν προτάσεων κατηγορεῖν. Alex. f. 78 b.

διττῇ φέρει ἡ γραφή, ἡ "φάσεων" ἢ "καταφάσεων." εἰ μὲν
35 ὅτι φάσεων, πρὸς τὸ ἀνωτέρω εἰρημένον ἢ ἀπάντησις τό τε ἀνάγκη
παντὶ καὶ τὸ ἀνάγκη ὅθεν. ἀντίκεινται ᾧ ταύταις τῇ μὲν ἀνάγκη
παντὶ ἢ ἐνδέχεσθαι παντὶ, τῇ δὲ ἀνάγκη ὅθεν ἢ ἐνδέχεσθαι τινὶ. εἰ
μὲν ὅτι "φάσεων," ὅπως. εἰ δὲ "καταφάσεων," πρὸς τὸ ὑπάρχον
ὅθεν ἀνάγκη ὅθεν ἢ ἀπάντησις. ἐπειδὴ ᾧ εὖρεν ὅρος συναγόν-
40 τας τὸ ἀνάγκη παντὶ, καὶ διὰ τὸτο ἀντίκεινται τό τε ἀναγκαῖον ἀπο-
φατικὸν καθόλου καὶ τὸ ὑπάρχον, ἐπήγαγεν ὅτι ὅθεν αἱ ἀντικείμεναι
ταύταις ταῖς ἀποφάσεσι καταφάσεις συναγόντι. ἀντίκεινται δὲ τῇ
μὲν ἀνάγκη μὴδεν, ὡς εἰρη, ἢ ἐνδέχεσθαι τινὶ, τῇ δὲ ὑπάρχει ὅθεν
ἢ ὑπάρχει τινὶ. Ioh. Phil. f. LVI.

τὸ ᾧ ἀνάγκη μὴδεν διὰ τῶν ὅρων συναχθέντος πάντα τὰ 38 α
καταφατικὰ ἀνήρῃ συμπεράσματα, καὶ ἀναγκαῖα καὶ ὑπάρχοντα
καὶ ἐνδεχόμενα. ἀποφάσεις ᾧ ἀντικείμεναι λέγει τὰς καταφά-
σεις τῶν προσεχῶς εἰρημένων ἀποφάσεων. id. ib.

- τὸ δὲ "ὑδὲ γε τῶν ἀντικειμένων καταφάσεων" ἴσον ἐστὶ τῷ ὑδὲ
τῶν τοῖς ἀποφατικοῖς ἀντικειμένων καταφάσεων. Alex. f. 70.
- 39^a τὸ "τῶν προειρημένων χημάτων" ἦτοι ἀντὶ τῷ πρώτῳ χήμα-
3^a τος εἶρηκε· διὰ ᾧ τῷ πρώτῳ χήματος ἐνὸς ὄντος ἡ τελείωσις
αὐτῶν. ἡ χημάτων εἶρηκεν ἀντὶ τῷ συζυγιῶν καὶ συμπλοκῶν· δι'
ᾧ δὲ εἰδείξε συζυγιῶν ὕσων ἐν τῷ πρώτῳ χήματι, εἰς αὐτὸ ἀνα-
γοντὶ διὰ τῆς ἀντιστροφῆς, διὰ τῶν τελειῶν ἃ χήματα ἀν λέ-
γοι. ἐδείχθησαν δὲ διὰ τε τῆς τῷ δευτέρῳ καὶ τῆς τῷ τετάρτῳ.
Alex. f. 80.
- 39^a ἐπλήρωσε τὸ δεύτερον χήμα, ἐντεῦθεν δὲ ἄρχεται τῷ τρίτῳ. 10
4^a εἶναι ὅν φησὶν ἐν τῷ τῷ χήματι συλλογιστικὰς συζυγίας καὶ τὰς
ἐξ ἀμφοτέρων τῶν προτάσεων ἐνδεχομένας, διότι καὶ ἀνομοιοχη-
μόνων ὕσων τῶν προτάσεων καὶ ὁμοιοχημόνων ἐν τῷ τῷ χήματι
συλλογισμὸς γίνεσθαι· μόνον ᾧ δὲ τὴν ἐλάττωνα καταφατικὴν φυ-
λάττειν, τὰ δὲ ἄλλα πάντα, ὅπως ἀν ἔχουσιν αἱ προτάσεις, ὑδὲν 15
διαφέρει. Ioh. Phil. f. LVI b.
- 39^a τοῦτον καὶ ἐν τοῖς προλαβούσιν ἐπεσημάνητο, ὅτι ὃ τὸ κ' τὸν
12^a διορισμὸν ἐνδεχόμενον ἐν τοῖς συμπεράσμασιν εἴληπτο, ἀλλὰ τὸ
ἐπόμενον τῷ ὑπάρχοντι καὶ κατ' αὐτὸ λεγόμενον ἀληθῶς. id. ib.
- 39^b τῷτο δ' ἰκανῶς ἐδόδαξεν ὁ τεχνικός ἐν οἷς ἐμεθοδούσε τὰ 20
2^a περὶ τῷ γ' χήματος. cod. Reg. 1919.
- 39^b ἐνδεχόμενον δὲ ὁρῶν ὅτι ἔκ ἐν πάσαις συζυγίαις τὸ αὐτό,
7^a ἀλλ' ὅσαι μὴ ἔχουσι τὴν ὑπάρχουσαν, φησὶ, καταφατικὴν, τὸ κ' τὸν
διορισμὸν συνάγουσιν ἐνδεχόμενον, ὅσαι δὲ ἀποφατικὴν ἔχουσι τὴν
ὑπάρχουσαν, αὐτὴν ὃ τὸ κ' τὸν διορισμὸν συνάγουσιν, ὡς εἶρηται ἡμῶν 25
πλατύτερον ἐν τῷ α' χήματι. συλλογιστὴ δὲ γίνοντι συζυγίαι
αὐτῶν αἰτίνας καὶ ἐν τῷ α' χήματι ἦσαν, τοτέσι πᾶσαι αἱ ἄλλαι χω-
ρίς τῶν ἐχουσῶν τὴν ἐλάττωνα ἀποφατικὴν ὑπάρχουσαν. Ioh.
Phil. f. LVII.
- 39^b δεῖ προστεῖναι τὸ φερητικὸν ἐνδεχόμενον· εἰ γὰρ ἡ ὑπάρχουσα 30
22^a φερητικὴ εἴη ἡ ἐλάττω, ἀσυλλλόγιστος γίνεσθαι ἡ συζυγία μὴ δυνα-
μένη μεταληφθῆναι εἰς καταφατικὴν. id. f. LVII b.
- εἰ δὲ τὸ φερητικὸν τεθεῖη πρὸς τὸ ἐλάττω ἀκρον, ἡ καὶ ἀμφω
ληφθεὶ φερητικὰ, αὐτὸς μὴ ἀπλῶς λέγει τῆς ἐλάττωτος καθόλου
ἀποφατικῆς τεθείσης διὰ μὴ τῶν κειμένων μὴ ἔσεσθαι, μεταληφθεῖ- 35
σης δὲ τῆς φερητικῆς εἰς τὴν καταφατικὴν. δεῖ δὲ προσυπακύνει
ἐπὶ τῆς ἐλάττωτος φερητικῆς τὸ ἐνδεχόμενόν. Alex. f. 81 b.
- 39^b τὸ "ὃ αὐτὸς τρόπος ἔχει τῶν συλλογισμῶν" δηλωτικὸν ἐστὶ
23^a τῷ δι' ἀντιστροφῆς ἔσεσθαι τὴν δεῖξιν. id. f. 82.
- 39^b μήποτε δὲ δυνατόν καὶ δι' ἀντιστροφῆς δεῖξαι συλλογιστικὴν 40
32^a τὴν συζυγίαν, εἶγε κατ' αὐτὴν ἡ μερικὴ ἀποφατικὴ ἐνδεχομένη
ἀντιστρέφει εἰς τὴν μερικὴν καταφατικὴν ἐνδεχομένην. εἰ ὅν τὸ α'
ἐνδέχεσθαι μὴ παντὶ τῷ γ' ὑπάρχειν, καὶ τὸ γ' τινὶ τῶν α' ἐνδέχεσθαι
ὑπάρχειν· ἀλλὰ μὴν τὸ β' παντὶ τῷ γ' ὑπάρχειν, τὸ α' δὲ τινὶ τῶν
γ' ἐνδέχεσθαι ὑπάρχειν· ὅθεν καὶ τὸ α' ἐνδέχεσθαι παντὶ τῷ γ' ὑπάρχειν· 45
ὅπερ ἔδει δεῖξαι. Ioh. Phil. f. LVII b.
- πῶς δὲ ἔκ ὅσον τε ἔχει καὶ διὰ τῆς ἀντιστροφῆς τὴν τοιαύτην
συμπλοκὴν δεκνύναι συλλογιστικὴν καθ' αὐτόν, εἶγε ἡ ἐπὶ μέρους

ἀποφατικὴ ἐνδεχομένη ἀντιστρέφει αὐτῇ, ζητήσαι τις ἀν... καὶ
ὁμολογημένη ἀν ἐδόκει μᾶλλον αὐτῇ ἡ δεῖξις εἶναι· ἡ γὰρ εἰς ἀδύ-
νατον ἀπαγωγὴ ἐνέσταιν ἔχει. ἡ εἰ μὴ εἴη μείζων ἐπὶ μέρους ὅσα
ἐνδεχομένη, ὅσον τε τῷτο γίνεσθαι· εἰ δὲ αὐτῇ μείζων εἴη ὑπάρ-
χουσα ἐπὶ μέρους ἀποφατικῇ, ἡ δὲ ἐλάττω καταφατικῇ ἐνδεχο-
μένη, ὅθεν ἀν ἡ δι' ἀντιστροφῆς δεῖξις χώραν ἔχει, εἰ ληφθεῖεν αἱ
προτάσεις. ὑδὲ διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς δυνατόν τι, τῷ
μὴ γίνεσθαι ἐξ ἀναγκαίας καθόλου καταφατικῆς τῆς μείζονος ἐν
πρώτῳ χήματι καὶ ἐνδεχομένης καθόλου καταφατικῆς τῆς ἐλάττω-
10^a νος μὴδὲ κ' ταύτην καθόλου καταφατικὴν ἀναγκαῖον συμπε-
ρασμα. μὴ γνωσμένη δὲ τοῦτο ἀλλ' ἐνδεχομένη καθόλου κατα-
φατικῇ, ὑδὲν ἀδύνατον τὸ α' τῷ γ' τινὶ μὴ ὑπάρχον ἐνδέχεσθαι
παντὶ αὐτῷ ὑπάρχειν· κ' μὴ γὰρ τὴν δόξαν τὴν αὐτῇ πρόεσιν ἡ
δεῖξις ἡ δι' ἀδύνατον ἐν τῇ ἐκκειμένῃ συζυγίᾳ τῷ ἐξ ἀναγκαίας
τῆς μείζονος καὶ ὑπαρχούσης τῆς ἐλάττωτος ἀναγκαῖον κατ' αὐτὴν
γίνεσθαι τὸ συμπεράσμα, κ' μέντοι τὸς ἐταίρους αὐτῇ ὑπάρχον
λέγοντας συνάγεσθαι ὑδὲν ἀδύνατον ἀκολουθήσει· ὃ γὰρ ἀδύνατον
τὸ α' παντὶ τῷ γ' ὑπάρχειν, εἰ ἐνδέχεσθαι αὐτῷ τινὶ μὴ ὑπάρχειν.
αὐτῇ ἐστὶν ἡ συμπλοκὴ δι' ἧς πειρῶνται τινες δεκνύναι ἀναγκαῖον
γινόμενον τὸ συμπεράσμα ἐν τῇ ἐξ ἀναγκαίας τῆς μείζονος κα-
θόλου καὶ ὑπαρχούσης τῆς ἐλάττωτος συμπλοκῆς ἐν πρώτῳ χήματι...
διὰ παντελῶς ἀσυλλλόγιστος ἡ τοιαύτη συμπλοκὴ. Θεόφραστος δὲ
ὃ ποιεῖ ἀπλῶς διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς τὴν δεῖξιν τῆς
προειρημένης συζυγίας, ἀλλὰ πρῶτον τὸ ἐνδέχεται τινὶ μὴ εἰς
τὸ μὴ ὑπάρχειν τινὶ μεταλαβῶν, ὅν δὲ ἀδύνατον, καὶ ποιήσας δύο
ὑπαρχούσας, τὴν μὴ ἐπὶ μέρους ἀποφατικὴν τὴν μεταληφθεῖσαν,
τὴν δὲ καθόλου καταφατικὴν τὴν κειμένην, φησὶ συμπεράσμα
ἔσεσθαι τὸ α' ἐνδέχεσθαι τινὶ τῷ β' μὴ ὑπάρχειν· εἰ γὰρ μὴ τὸ ἀ-
ντικείμενον τὸ παντὶ ἐξ ἀνάγκης, τὸ α' τῷ β'· καὶ ὅπως διὰ τῆς
εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς εὐρὺν δυνατόν τι ἐπόμενον· συνάγει γὰρ
τὸ α' τῷ γ' παντὶ ὑπάρχον, ὡς ἔκειτό τινι μὴ ὑπάρχειν, ἐπεὶ ὃ
παρὰ τὴν ὑπόθεσιν τὸ ἀδύνατον ἀπήντησεν· ἡ γὰρ ὑπόθεσις ὅτι
ἀδύνατος λαμβάνεσθαι διὰ τὸ ἐξ ἀνάγκης παντὶ τεθῆναι. τὸ ἀνα-
ντικείμενον τῷ ἐξ ἀνάγκης παντὶ. τῷτο δὲ ἐστὶ τὸ ἐνδέχεσθαι τινὶ
μὴ. Alex. f. 82 a b.

καθόλου νῦν λέγει τὰς ἐξ ἀμφοτέρων ἐνδεχομένων, ὡς ἀνα-
ἔλεγεν δι' ὅν ὅρων ἐδείχθησαν καὶ αἱ δι' ὅλων ἐνδεχόμεναι αἱ δὴ
ἐπὶ μέρει συζυγίαι ὅσαι ἀσυλλλόγιστοι... μήποτε δὲ καὶ ἡ δεῖξις
ἡμάρτη, φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ δέον εἶναι ἀποδείξαι δὲ ἡ αὐτὴ
ἡ καὶ ἐν ταῖς ἐξ ἀμφοτέρων ἐνδεχομένων, τὸ ἡ καὶ ἐν τοῖς καθόλου
μεταγέγραπτο. Ioh. Phil. f. LVII b.

λέγει δὲ διὰ τῶν αὐτῶν ὅρων δεκνύνεσθαι δι' ὅν καὶ ἐπὶ τῷ
καθόλου, νῦν λέγων τὸς ἐξ ἀμφοτέρων ἐνδεχομένων ἐπὶ μέρει
ὡς ἀναἔλεγε δι' ὅν ὅρων ἐδείχθησαν καὶ αἱ δι' ὅλων ἐνδεχόμεναι, ἐπὶ
δεκνόμεναι ἐκ δύο ἐπὶ μέρους συζυγίαι ὅσαι ἀσυλλλόγιστοι. ἦσαν
δὲ ὅροι τῷ μὴ παντὶ ὑπάρχειν ζῶον-ἄνθρωπος-λευκόν, τῷ δὲ με-
θενὶ ἵππος-ἄνθρωπος-λευκόν, μέσον λευκόν. ἡ ἡμάρτη ἡ ἐξ
καὶ γέγραπτο ἀντὶ τῷ ἀποδείξαι δ' ἡ αὐτῇ ἡ καὶ ἐπὶ τῶν ἐξ ἀμφο-

τέρων ἐνδεχομένων" τὸ "ὅτι ἀποδείξει δ' ἡ αὐτὴ ἡ χὲ ἐν τοῖς κα-
θόλου." Alex. f. 82 b.

α. ἂν δὲ ἡ ἀποφατικὴ τῷ ἐνδέχῃ μὴ ὑπάρχειν καὶ τῷ μὴ ὑπάρ-
χειν, ὡς ἴσον ἐστὶ τῷ ὅτι ὁ τῷ χὲ τὴν διορισμὸν ἐνδεχομένην τὸ
συμπεράσμαμα ἔσται ἀλλὰ τῷ κατηγορουμένῳ τῷ ὑπάρχοντος. . . 5
ὡς δὲ λέγει τὸ ἐξ ἀνάγκης μηδενὶ ἐν τῇ μίξει τῇ ἐξ ἀναγκαίας
ἐσφατικῆς καθόλου καὶ ἐνδεχομένης καταφατικῆς ἐν μηδενὶ τῶν
χημάτων ἀναγκαῖον ἀποφατικῶν γίνεσθαι συμπεράσμαμα, ἄξιον ἐπι-
ζητῆσαι· δεῖ γὰρ ἡ διαβάλλεσθαι τὴν εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγὴν, ἡ
πὺς ἐν τῷ τρίτῳ χήματι συμπλοκὰς δι' ὧν τὴν εἰς ἀδύνατον ἀπα- 10
γωγὴν πεποιθὴν ἀσυλλογιστὴς εἶναι, ἡ τὸ ἐξ ἀνάγκης μηδενὶ συνά-
ταξ. ἐξήτην) δὲ μοι περὶ τούτου καὶ ἐπὶ πλέον εἴρη) ἐν τῷ περὶ
τῆς χὲ τὰς μίξεις διαφωνίας Ἀριστοτέλους καὶ τῶν ἐταίρων αὐτοῦ,
ὡς ἦν προείπον. ἐπὶ πλέον δὲ εἴρη) περὶ αὐτῶ μοι ἐν τοῖς ἡχο-
ύως τῶς λογικοῖς. id. ib.

α. εἰπὼν δὲ "ἔσται πάλιν τὸ πρῶτον χήμα" προσέθηκε τὸ "καὶ γὰρ
ἡ φερτικὴ πρότασις ἐνδέχῃ σημαίνει," ὅ ἐστι δεκτικὸν τῷ τὸ χὲ
τὸν διορισμὸν ἐνδεχομένην ἀποφατικὴν γίνεσθαι συμπεράσμαμα· ὅταν
ἡ ἡ μίξων φερτικὴ τε καὶ ἀναγκαῖα ἦ, τότε μόνον ὁ τῷ χὲ τὴν
ἐσφατικὴν ἐνδεχομένην τὸ συμπεράσμαμα ἀλλὰ τῷ μὴ ὑπάρχειν. ἔχει 20
ὡς πὺς ἀκαταλλήλοτερον ἢ λέγει, καὶ εἴη ἂν τὸ καταλλήλον αὐτῆς
παύται· καὶ εἰ ἡ φερτικὴ πρότασις ἐνδέχῃ σημαίνει, φανερόν
ἐστὶ τὸ συμπεράσμαμα ἔσται ἐνδεχόμενον. Alex. f. 83.

α. συνεγὰ τοιγαρὶν καὶ τὸ παντὶ καὶ τὸ ὑδενὶ ἐξ ἀνάγκης, τὸ μὴ
παντὶ ἴσως· ὕπνος ἐνδέχῃ παντὶ ἵππῳ ἢ μηδενὶ ὑπάρχειν, ἵπ- 25
πος ὡς καθελύδοντι ἀνθρώπῳ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχει, καὶ συνάγῃ
ἵππος παντὶ καθελύδοντι ἀνθρώπῳ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχει· τὸ δὲ
παντὶ ὕπνος παντὶ μὴ ἵππῳ ἐνδέχῃ ὑπάρχειν, ἵππος ὕδενὶ ἐγγη-
γησὶ ἀνθρώπῳ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχει, καὶ συνάγῃ ὕπνος ὕδενὶ
ἐγγηγησὶ ἀνθρώπῳ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχει. Ioh. Phil. f. LVIII b.
ὅτι δὲ εἰδέναι ὅτι τὰ συμπεράσματα ὅχι ἀπλῶς ἀναγκαῖα
τὰ δεδωμένα, ἀλλὰ τὰ μὴ διορισμῷ αὐτῶν ὑπάρχοντά ἐστιν. τὰ δὲ
ὑπὸς ἔχοντα τῷ μὴ ἀναγκαῖον ἢ ὑπάρχον γινέσθαι τι συμπεράσμαμα
ἐστὶ ἀναρρητικόν. Alex. f. 83 b.

α. ταῦτάς τις εἰ ἡ μὴ τῶν προτάσεων εἴη καθόλου ἢ δὲ μερικὴ· διὰ 35
τῶν ὅρων τὰς προτάσεις ἐδήλωσεν· τῷ γὰρ πρὸς τὸ μέσον τὸς
ἄλλους συμπλέξει τὸτο δεδήλωκεν. ἅμα δὲ καὶ τὸ τρίτον ὑπέγραψε
χήμα, ἐν ᾧ οἱ δύο ἄλλοι τῷ μέσῳ κατηγορεῖν)· δευτέρον γὰρ ἐν ᾧ
ὁ εἰς τῶν δύο κατηγορεῖ, ὡς καὶ πρῶτον ἐν ᾧ ὁ μέσος θατέρῳ μὴ
ὑπάρχειν θατέρῳ δὲ κατηγορεῖτο. Ioh. Phil. f. LIX.

α. δυνατὸν δὲ καὶ διὰ τῆς ἐπὶ μέρους ἀντιστροφῆς δεῖξαι τὴν συζυ-
γιστικὴν· ἡ γὰρ μερικὴ ἐνδεχομένη ἀποφατικὴ ἀντιστρέ-
φεται εἰς τὴν μερικὴν καταφατικὴν. id. ib.
α. εἰς, φησὶ, τὴν φερτικὴν πρότασιν ἀναγκαῖαν λαβόμεν, τὴν
ἀποφατικὴν ἐνδεχομένην, δηλοῦν ὅτι ἐναντίως τῇ πρὸ ταύτης 40
ἐστὶν τὸ συμπεράσμαμα γίνεσθαι μερικῶν ἀποφατικῶν ὑπάρχον. . .
εἰ δὲ Ἀλέξανδρος (f. 84 b) ἐνταῦθα τὴν μὴ ἀποφατικὴν ἀναγκαῖαν
καθόλου λαμβάνει, τὴν δὲ ἐνδεχομένην καταφατικὴν ἐπὶ μέρους.

τὸ α' μηδενὶ τῷ γ' ὑπαρχέτω ἐξ ἀνάγκης, οἷον ἵππῳ μηδενὶ ἀν-
θρώπου, τὸ δὲ β' τῶν γ' ἐνδεχέσθω ὑπάρχειν, οἷον λευκὸν τινι
ἵππῳ· συνάξει τὸ α', ταῦτάς τις τὸν ἀνθρώπου μὴ παντὶ λευκῷ ὑπάρ-
χειν, οἷον τῷ ψιμυθίῳ ἢ τῇ χίδνι. καὶ ὅλως ὡς ὅχι ἐνδεχομένης
ἀλλ' ἀπλῶς ὅχι ὑπάρχει. τὸ δὲ αἴτιον τῷ τοιαῦτα γίνεσθαι τὰ
συμπεράσματα προσέθηκε τὸ, καθάπερ ἐπὶ τῶν ἐξ ἀμφοτέρων
καθόλου, ὅτω καὶ ἐπὶ τούτων διὰ τὸ πρῶτον χήματος τελεσθῆναι) οἱ συλ-
λογισμοί. τὸ δὲ "ὡς καθάπερ ἐν ἐκείνοις, καὶ ἐπὶ τούτων ἀναγκαῖον
συμπήπτεν" ταῦτάς τις ὅποια ἐν ἐκείνοις ὑπῆρχε τὰ συμπεράσ-
ματα, τοιαῦτα καὶ ἐπὶ τούτων συμπήπτει. ἐπιζητήσει δ' ἂν τις,
φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος, εὐκαίρως ἐνταῦθα, τί δήποτε μὴ καὶ ἐν ταῖς
ἐξ ὑπαρχούσης καὶ ἐνδεχομένης μίξεσιν ὅπως εἶπε γινέσθαι ἐν τούτῳ
τῷ χήματι τὰ συμπεράσματα, ὡς καὶ ἐν τῷ πρῶτῳ ἐδείκνυτο
χήματι. φησὶν ὅτι τὰ νῦν λεγόμενα κοινῶς ἐξακείναι δεῖ ἐπὶ
15 πάντων ἀπλῶς· ὡς γὰρ ἐν τῷ πρῶτῳ χήματι χολὴ τὸ συμπε-
ράσμαμα, ὅτω καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ἐξῆς χήμασιν τοῖς τὴν ὁμοίαν συμ-
πλοκὴν ἔχον δεικνυμένοις διὰ τῆς ἀντιστροφῆς. id. ib.

εἰπὼν περὶ τῷ ὑπάρχοντος τρόπῳ καὶ τῷ ἀναγκαῖον καὶ τῷ ἐνδε- 40
χομένῳ, καὶ τούτῳ μίξας, ἔτι τε ἀναγαγὼν τὸς ἐκ τῷ δευτέρῳ καὶ
τρίτῳ χήματος συλλογισμῶς εἰς τὸς ἐν τῷ πρῶτῳ καὶ τὸς ἐν τῷ
πρῶτῳ εἰς τὸς δύο τὸς καθόλου, νῦν βύλει) δεῖξαι ὅτι ἀδύνατον
γενέσθαι συλλογισμὸν ὁμοίως ὑποθετικῶν τε καὶ κατηγορικῶν εἰ μὴ
δι' ἐνὸς τῶν τριῶν τούτων χημάτων. ἵνα δὲ τούτο δείξῃ, μετα-
βαίνει ἐκ τῶν συλλογισμῶν ἐπὶ τὰ συλλογιστὰ ὡς σαφέστερα, καὶ
προάγει τὴν λόγον ἐκ διαρρέσεως ὅπως. . . ἐπειδὴ δὲ ὁ μὴ Ἀρι-
στελῆς τοσούτων εἰπὼν περὶ τῶν ὑποθετικῶν ἐπαύσατο καὶ ὕδεν
ἡμᾶς περὶ αὐτῶν ἐδήλαξεν, ἀλλὰ τὴν πᾶσαν σπουδὴν περὶ τῶ κα-
τηγορικῶν συλλογισμῶν ἐποιήσατο, ἅτε δὴ τούτων μὴ τελείων ὄντων
καὶ μηδενὸς ἐξωθεν δεομένων, τῶν δὲ ὑποθετικῶν δεομένων τῶν
30 κατηγορικῶν, εἰπόμεν ἡμεῖς βραχέα περὶ αὐτῶν. ἰστέον γὰρ ὅτι
πολυσχίχης πραγματείας περὶ τούτων κατεβάλλοντο οἱ τε μαθηταὶ
τῷ Ἀριστοτέλει οἱ περὶ Θεόφραστον καὶ Εὐδήμον καὶ τὸς ἄλλους καὶ
ἔτι οἱ Στωϊκοί. εἰπόμεν τίσιν ὀνόμασιν ἐχρήσαντο ἐν τε τοῖς μέ-
ρεσιν αὐτῶν καὶ τοῖς ὅλοις οἱ Περιπατητικοὶ καὶ οἱ Στωϊκοί, καὶ ἔτι
τὴν διαίρεσιν αὐτῶν, καὶ πόσοι τρόποι ἐκ ταύτης ἡμῶν ὑποθετικῶν
συλλογισμῶν ἀναφαίνον). ἰστέον ὅτι ἐφεξῆς τούτων ὄντων ἀλ-
λήλοις, πραγμάτων νοημάτων φωνῶν, πάλιν δ' αὖ καὶ τούτων
ἐφεξῆς ὄντων ἐν ταῖς ὑποθετικαῖς συλλογισμοῖς, ὡς γνωστέμεθα,
τῷ ἡγούμενῳ, τῷ συνημμένῳ, τῷ ἐπομένῳ, τῆς προσλήψεως, τῷ
40 συμπεράσματος, οἱ μὴ Περιπατητικοὶ τῇ κοινῇ συνηθείᾳ κεχημέ-
νοι τὰ μὴ πράγματα αὐτὰ τούτο πράγματα ὀνόμασαν, καὶ τὰ νοή-
ματα ὡσαύτως, ὁμοίως δὲ καὶ τὰς φωνάς, ἔτι τε τὸ ἡγούμενον ἐν
τοῖς ὑποθετικαῖς συλλογισμοῖς αὐτὰ τούτο ἡγούμενον, καὶ τὸ ἐπόμενον
ὡσαύτως. οἷον τὸ εἰ ἡμέρα ἐστὶ, τούτο ἡγούμενον, τὸ δὲ ἥλιος ὑπὲρ
γῆν, τούτο ἐπόμενον· ἐπεὶ γὰρ τῷ πρῶτῳ τὸ δευτέρον. τὸ δὲ ὅλον
τούτο τὸ εἰ ἡμέρα ἐστὶν, ἥλιος ὑπὲρ γῆν ἐστὶ, τούτο συνημμένον διὰ
τὸ συνηφθαι ταῦτα ἀλλήλοις. τὸ δὲ ἀλλὰ μὴν ἡμέρα ἐστὶ, τούτο
οἱ Περιπατητικοὶ μεταλήφιν καλέσιν διὰ τὸ μεταλαμβάνεσθαι ἐκ

δεύτερον· ἤδη γὰρ ἐλήφθη ἐν τῷ ἡγμένῳ. τὸ δὲ ἥλιος ἄρα ὑπὲρ γῆν, τῷτο συμπέρασμα. ἔτω μὲν οἱ Περιπατητικοί· οἱ δὲ Στωϊκοὶ καινότεραν βαδίζοντες τὰ μὲν πράγματα τυγχάνοντα ὠνόμασαν, διότι τῶν πραγμάτων τυχεῖν βυλόμεθα, τὰ δὲ νοήματα ἐκφορικά, διότι ἄπερ ἐν ἑαυτοῖς νοῦμεν, ταῦτα εἰς τὸ ἔξω προφέρομεν, τὰς δὲ φωνὰς λεκτά. τὸ δὲ ἡγόμενον καὶ αὐτοὶ ἡγόμενον ἐκάλεσαν (καὶ τῷτο γὰρ μόνον συμφωνοῦσι τοῖς Περιπατητικοῖς), τὸ δὲ ἐπόμενον λῆγον, τὸ δὲ συνημμένον τροπικόν, διότι τρεπόμεθα ἐκ τῷ ἡγμένῳ εἰς τὸ ἐπόμενον (εἰ ἡμέρα ἐστίν, ὁ ἥλιος ὑπὲρ γῆν ἐστίν), τὴν δὲ μεταληψὶν πρόσληψιν (καὶ ἔμεινε τῷτο ἐν τῇ συνηθείᾳ), τὸ δὲ 10 συμπέρασμα ἐπιφορὸν, διότι τοῖς ἄλλοις πᾶσιν ἐπιφέρει. ταῦτα μὲν οὖν τὰ ὀνόματα οἷς κέχρηται οἱ τε Περιπατητικοὶ καὶ οἱ Στωϊκοί· λαβόμεν δὲ λοιπὸν ἐκ διαιρέσεως τὰ εἶδη τῶν ὑποθετικῶν συλλογισμῶν· καθόλου πᾶς συλλογισμὸς ἢ τὸ ἐξ ἑνὸς ἢ τὸ ἐκ ἑξὶ δεικνυσιν, ἢ τινὸς ὄντος τί ἐστίν ἢ τί οὐκ ἐστίν, ἢ τινὸς μὴ ὄντος τί ἐστίν ἢ τί οὐκ ἐστίν. οἱ μὲν οὖν τινὸς ὄντος ἢ μὴ ὄντος τί οὐκ ἐστίν ἢ τί ἐστι δεικνύντες, ἔτσι καλῶνται διὰ τριῶν καὶ δι' ὅλων ὑποθετικοί, δι' ὅλων μὲν ὅτι πᾶσαι αἱ παραλαμβανόμεναι προτάσεις ὑποθετικά, διὰ τριῶν δὲ ὅτι τὴν ἀρχὴν ἔτσι οἱ συλλογισμοὶ διὰ τριῶν ὑποθέσεων περαι- 20 νοῦνται. οἷον βύλομαι δεῖξαι ὅτι τῇ ὑποθέσει τῇ λεγούσῃ ἀγαθὸν εἶναι ἐν θεῶν ἀκολουθεῖ τὸ αἰδίων εἶναι τὸ πᾶν. ἐπειδὴ οὖν δύο ταύτας ὑποθέσεις βύλομαι δεῖξαι ἐπομένως ἀλλήλαις, πᾶσα ἀνάγκη δι' ἑτέρου τῷτο κατασκευάσαι, ἐπεὶ εἰ αὐτόθεν τῷτο λαβόμεν, τὸ ἐν ἀρχῇ πάλιν αὐτησόμεθα. οὐκ ἔστιν ἡμῖν πλεονάζειν τὴν ἀρχήν· ἄλλως μὲν ὑποθέσεις, δι' ἧς μέσης ταύτας ἀλλήλαις συνά- 25 ψομεν, αἷον ἵνα εἰπωμεν ἔτσι, εἰ ὁ θεὸς ἀγαθός, ἀγαθοποιεῖ· εἰ ἀγαθοποιεῖ, αἰδία ποιεῖ· εἰ ὁ θεὸς ἄρα ἀγαθός, αἰδία ποιεῖ. . . τῶν οὖν εἶναι τι ἢ μὴ εἶναι δεικνύντων οἱ μὲν κατηγορικῶς δεικνύουσιν οἱ δὲ ὑποθετικῶς. περὶ μὲν οὖν τῶν κατηγορικῶν συλλογισμῶν ἰκανῶς εἴρηται. περὶ δὲ τῶν ὑποθετικῶν ἔτσι εἰπωμεν. τῶν τὸ εἶναι ἢ μὴ εἶναι κατασκευαζόντων ὑποθετικῶν οἱ μὲν ἀκολουθίαν κατασκευάζουσιν οἱ δὲ διαζευξίν· καὶ τῶν ἀκολουθῶν κατασκευαζόντων οἱ μὲν τῇ θέσει τῷ ἡγμένῳ κατασκευάζουσιν τὸ ἐπόμενον, οἱ δὲ τῇ ἀναίρεσει τῷ ἐπομένῳ ἀναίρεσι καὶ τὸ ἡγόμενον. οἷον εἰ τὸ προσὺν ἀνθρωπός ἐστι, καὶ ζῶν ἐστι· ἀλλὰ μὴν ἀνθρωπός ἐστι· καὶ ζῶν ἄρα 35 ἐστίν. καὶ ἐστίν ἕως πρῶτος τρόπος τῶν ὑποθετικῶν, ὁ ἐξ ἀκολουθίας τῇ θέσει τῷ ἡγμένῳ κατασκευάζων τὸ ἐπόμενον. πάλιν εἰ τὸ προσὺν ἀνθρωπός ἐστι, καὶ ζῶν ἐστι· ἀλλὰ μὴν οὐκ ἐστι ζῶν· οὐδὲν ἀνθρωπός ἄρα ἐστίν. ἕως δευτέρου τρόπος τῶν ὑποθετικῶν, ὁ ἐξ ἀκολουθίας τῇ ἀναίρεσει τῷ ἐπομένῳ ἀναίρεσι καὶ τὸ ἡγόμενον. τί 40 οὖν ἔτσι διαφέρουσι τῶν δι' ὅλων ὑποθετικῶν, εἰ καὶ αἰνοῖν ἀκολουθίαν τῷ κατασκευάζουσιν; δεικνύσι γὰρ τίνος ὄντος τί ἐστίν ἢ τί οὐκ ἐστι, καὶ ἐκείνῃ ἀκολουθίαν λέγοντι κατασκευάζειν. λέγω οὖν ὅτι ἐκείνοι μὲν τῷτο μόνον τῷδε ὑπατεθέντι ἀκολουθεῖν τόδε λέγουσιν, οἱ μὲντοι γε καὶ αὐτὴν τῇ ὑπόθεσιν κατασκευάζοντες ἀποφαίνονται. . . πάλιν 45 οὖν λέγω ὅτι τῶν τὸ εἶναι ἢ μὴ εἶναι κατασκευαζόντων συλλογισμῶν οἱ μὲν ἀκολουθίαν κατασκευάζουσιν οἱ δὲ διαζευξίν, καὶ τῶν ἀκολουθίαν κατασκευαζόντων οἱ μὲν τῇ ὑπόθεσει τῷ ἡγμένῳ κατα-

σκευάζουσιν τὸ ἐπόμενον, οἱ δὲ τῇ ἀναίρεσει τῷ ἐπομένῳ ἀναίρεσι καὶ τὸ ἡγόμενον. γίνονται οὖν ἔτσι δύο τρόποι ὑποθετικῶν συλλογισμῶν, πρῶτός τε καὶ δεύτερος. τῶν δὲ διαζευξίν κατασκευαζόντων οἱ μὲν λαμβάνοντι ἐπὶ τῶν μὴ ἀντικειμένων οἱ δὲ ἐπὶ τῶν ἀντικειμένων, καὶ ἐπὶ τῶν ἀντικειμένων ἢ τῶν ἐμμέσων ἢ τῶν ἀμέσων, καὶ τῶν ἐμμέσων ἢ τῶν ὠρισμένων ἐχόντων τὰ ἐμμέσα ἢ τῶν ἀόριστα, καὶ ἐπὶ τῶν ἀμέσων ἢ τῶν καὶ τὰ ἐναντία ἢ τῶν καθ' ἑξῆς ἢ ἐξ ἑτέρου ἢ τῶν καὶ κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν. . . καὶ ἐστίν ἕως τρίτος τρόπος τῶν ὑποθετικῶν, ὁ ἐξ ἀποφατικῆς συμπλοκῆς τῇ ὑποθέσει τῷ ἐνὸς ἀναίρεσι τὰ λοιπὰ. εἰ δὲ ἐπὶ τῶν ἀμέσων ἀντικειμένων ποιώμεθα τὴν διαίρεσιν ἢ ἐπὶ τῶν ἐμμέσων ὠρισμένα δὲ ἐχόντων τὰ ἐμμέσα, γίνονται δύο τρόποι ὑποθετικῶν συλλογισμῶν, ἀμέσων μὲν οἷον ὁ ἀριθμὸς ἢ περιττός ἐστίν ἢ ἄρτιος, ἢ διάμετρος τῇ πλευρᾷ ἢ σύμμετρος ἢ ἀσύμμετρος, ἐμμέσων δὲ ὠρισμένων, ὡς ὅταν λαβόντες δύο μεγέθη λέγωμεν ὅτι τόδε τῷδε ἢ ἴσον ἐστίν ἢ μείζον ἢ ἑλάττω, ἢ ἀγαθὸν ἢ κακὸν ἢ ὑπὲρ, τῷ δὲ ὑπὲρ δυνάμεν πάλιν τέμνεσθαι ἢ εἰς τὸ δεκτικὸν ἀνα μέρος ἐκ- 20 τέρευ τῶν ἀντικειμένων ἢ εἰς τὸ μηδέτερον τῶν δεχόμενων. γίνονται οὖν ἐκ τούτων, ὡς εἶπον, ἕτεροι δύο τρόποι ὑποθετικῶν, τέταρτος μὲν ὁ ἐκ διαζευκτικῆς τῇ ὑποθέσει τῷ ἐνὸς ἀναίρεσι τὰ λοιπὰ ἢ τὰ λοιπὰ, πέμπτος δὲ ὁ ἐκ διαζευκτικῆς τῇ ἀναίρεσει τῷ ἐνὸς ἢ τῶν λοιπῶν τὸ καταλειπόμενον εἰσάγων παράδειγμα. . . ἴσμεν δὲ ὅτι δυνάμεθα καὶ ἐν τέταρτον τρόπον καὶ ἐν πέμπτῳ ἐξ ἀποφατικῆς συμπλοκῆς ποιῆσαι· λέγω γὰρ ἔτσι, ὅτι ἢ διάμετρος τῇ πλευρᾷ οὐκ ἔστι καὶ σύμμετρος καὶ ἀσύμμετρος, καὶ ὅτι ἢ γραμμὴ τῇ γραμμῇ οὐκ ἴση καὶ μείζων καὶ ἑλάττω. λέγω οὖν ὅτι ὅταν ἔτσι προφερώμεθα, ἐν τρίτον τρόπον ποίωμεν, πλην περιττὸν τὸ ἔτσι προφέρεται ὅταν τὸ ἐξ ὧν ἢ διαιρετικῶς προφέρεται. ὡς διακέρουσι οἱ ὑποθετικοὶ τρόποι μάλιστα μὲν τοῖς πράγμασιν, ὡς ἤδη διεύομεν, 30 ἔπειτα καὶ τῷ χήματι τῆς ἀναγωγῆς αὐτῆς καὶ τῆς προφορᾶς. εἰ δὲ τῷτο, ὅθεν θαυμασθὲν καὶ ἐν τέταρτον καὶ πέμπτῳ, διηρημένως πρᾶγματισθῶν, ἐπειδὴν προφερώμεθα μὲν συμπλοκῆς ἀποφάσεως, τρίτον λέγειν εἶναι τρόπον. ἐπεὶ δὲ φησι καὶ τὸς δι' ἀδυνάτου συλλογισμὸς μέρος εἶναι τῶν ἐξ ὑποθέσεως, ἴδωμεν πῶς καὶ τῷτο φησιν. λέγομεν ὅτι καθόλου πᾶς δι' ἀδυνάτου συλλογισμὸς διὰ δύο ὑποθετικῶν περαινέται καὶ ἐνὸς κατηγορικῶν, καὶ ὁ μὲν πρῶτος τῷ ἀδυνάτου τῶν ὑποθετικῶν ἐστίν ὁ πέμπτος, καὶ ὁ δεύτερος τῷ ἀδυνάτου ὁ δεύτερος τῶν ὑποθετικῶν. ἐπειδὴ οὖν πᾶς μὲν δι' ἀδυνάτου ὑποθετικῶν χροῖται συλλογισμοῖς, ὁ πᾶς δὲ ὑποθετικὸς δι' ἀδυνάτου διὰ τῷτο φησι μέρος εἶναι τῶν ὑποθετικῶν τὸς δι' ἀδυνάτου. 40 Phil. f. LX-LXI.

τὸ δὲ "καθόλου" προσέειπεν ἵνα δηλωτικὸν τὸ ὅτι πάντες ἀποφαινοῦντες εἰς τὸς ἐν τῷτο δύο καθόλου συλλογισμὸς· ἐδείχθη γὰρ τῷτο ὅτι καὶ οἱ τὰ ἐπὶ μέρους ἐν πρώτῳ χήματι συνάγοντες ἐδείχθησαν καὶ αὐτοὶ ἀναγόμενοι εἰς τὸς δύο τὸς καθόλου τῷ πρώτῳ, καὶ τῷ πρώτῳ διὰ τῆς εἰς ἀδυνάτου ἀναγωγῆς εἰς τὸς ἐν τῷ τοῦτο δύο τὸς ἐκ τῶν δύο καθόλου προτάσεων ἀναγόμενοι. εἰ δὲ εἰς τὸς πάντες ἀνάγονται, καὶ τελευτῇ διὰ τούτων ἐξ ὧν τὸ εἶναι ἐχού-

ἡ τὸ καθόλου νῦν εἶπεν ἀντὶ τῆ ἀπλῶς· καθόλου· ἢ πάντες καὶ ἀπλῶς
πάντες τελευτῶν) διὰ τῶν ἐν τῷ πρώτῳ χήματι συλλογισμῶν.
Alex. f. 85.

ει δεικτικῶς μὴ λέγει τὸς κατηγορικῶς καὶ δι' ὑδεμῶς ὑποθέ-
σας ἀλλὰ τὸ προκείμενον ἀντικρὺς καὶ αὐτόθεν δεικνύντας· ὃ ἢ 5
τῷ κατηγορικῷ ὀνόματι ἐπὶ τούτῳ τῷ τρόπῳ τῆς δειξέως
ἀλλὰ τῷ δεικτικῷ, κατηγορικὸν δὲ ἐν ἔθει αὐτοῖς τὸ καταφα-
τικὸν λέγειν· ἐξ ὑποθέσεως δὲ τὸς ὑποθέσιν τινα θέντας ἐν τῇ
δείξει καὶ ὑποτεθείκει προχωρημένους προτάσει ἢ μὴ ἢ καὶ πλείοσι.
Alex. ib.

δεικτικῶς τῷ τῷ κατηγορικῶς· αὐτόθεν ἢ ὅτοι δεικνύσι τὸ
προκείμενον· διὸ καὶ ἢ μὴ κατηγορικῇ δειξίς ἐπ' εὐθείας εἰρησ, ἢ δὲ
διὰ τὴν ἀδυνατίαν, ἥτις μέρος ἐστὶ τῶν ἐξ ὑποθέσεως, κύκλω δειξίς,
ὡς ἐκ περὶ αὐτῶν καὶ ἐκ αὐτόθεν δεικνύμενα τὸ προκείμενον. Ioh.
Phil. f. LXL

ει ἐπειδὴ εἰπομεν ὅτι πᾶς ὑποθετικὸς συλλογισμὸς δεῖν) πρὸς
τὸ τελεωθῆναι κατηγορικῶν συλλογισμῶν, εἰκότως, ὅταν δευθῇ πᾶς
κατηγορικὸς συλλογισμὸς ὑπὸ τὰ τρία χήματα ἀναγόμενος, δη-
λῶ ἔχει καὶ περὶ τῶν ὑποθετικῶν ὅπως ὅτι καὶ αὐτοὶ εἰς ταῦτα
ἐκτείνονται, εἶγε δέον) τῶν κατηγορικῶν ὅτινες εἰς ταῦτα ἀνή- 20
γῶνται. id. f. LXL b.

ει μίαν πρότασιν, φησί, διὰ τούτων πάντων εὐλόγηται, ὃ δὲ
συλλογισμὸς τελεωθῆναι ἐκ δύο προτάσεων ἐστίν, διὰ μίας δὲ προ-
τάσεως ὅθεν συμπεραίνει)· συλλογισμὸς γάρ ἐστι λόγος ἐν ᾧ
τέλει τῶν ἑτερόν τι τῶν κειμένων ἐξ ἀνάγκης συμβαίνει τῷ 25
τελειῶν. id. ib.

ει ἰδιὸς αὐτῶν τὸ β' ἐσθίμανε χήμα· εἰπὼν ἢ τὴν μίαν πρό-
τασιν αὐτὴν ἐν τῷ λαβεῖν τὸ α' καὶ τὸ γ', νῦν πάλιν τὸ α' κατ' ἄλλαν
πρὸς ὑποθέσει, ὅπερ ἐστὶ τὸ β' χήμα. id. ib.

ει αὕτη ἡ περίοδος πολλὰ τῷ γνόφῳ τῆς ἀσφαλείας κακαλυμ- 30
μένη διαφόρων ἔχει καὶ ἐξηγήσεις. ὃ μὴ ἢ τῶν ἐξηγητῶν, ὃ πρὸς
τὸ προάγοντα συνεχῆς ἐστίν, φησὶν, αὕτη, ἀλλ' ὡς περὶ οἰκίαν ἀρχὴν
πέταξ) καὶ κατὰ πάντες συλλογισμῶν ἀποφαίνει). πᾶς γάρ τις, φησὶ,
συλλογισμὸς ἢ ἀόριστος ἔχει τὸν κατηγορικὸν ἐν τῷ συμπερασ-
ματι ἢ ὁρισμένον· εἰ μὴ ὅν ἀόριστος, συλλογισμὸς ἐστὶ μόνον ἐκ 35
προτάσεων, εἰ δὲ ὁρισμένον, ἐκ τῶν πρὸς τὸδε προτάσεων. ὃ μὴ
τὸν προθεῖς δεῖξαι ἀπλῶς διὰ συλλογισμῶν τὰ προσόντα τῇ ψυχῇ,
ἐφ' ὧς πάντως συμπεραίνει, ὃ δ' ὅτι τὸ ἀθάνατον αὐτῇ πρόσεστι,
πρὸς τούτῳ καὶ τὴν συλλογισμὸν ὁρισμένον ποιεῖ). ἕτερος δὲ τις
τῶν ἐξηγητῶν συνάπτων τοῖς ἄνω τὰ ἐφεξῆς καὶ προσφύεσθαι 40
πρὸς τὸν λόγον ποιούμενος, τὸ ὅ μὴ συλλογισμὸς ὡς ἀπόμενον, φη-
σὶν, ἐπ' αὐτῇ τοῖς προάγουσι. τίνα δ' ἦν τὰ προάγοντα; ὅτι ὁ προ-
κείμενος τὸ α' καὶ τὸ β' κατηγορησάμενος τῷ συμπερασματικῷ μέσῳ
πρὸς προσφύει δὲ φέλει ποιεῖν καὶ τῷ α' καὶ τῷ β'. ὃ δὲ μάλιστα τὸ β'
καταλαμβάνων καὶ τὸς μέσους ὅρους· μὴδὲν κοινὸν πρὸς τούτῳ ἔχοντα 45
τὸν συλλογισμὸν μὴ ποιεῖ ἀλλ' ἀπλῶς καὶ ἐπὶ πρὸς τὸδε, τῷ τῷ
τὸ προκείμενον. τὸ γὰρ ὅ μὴ συλλογισμὸς ἀπλῶς ἐκ προτάσεων
ἐστίν ὅπως ἀν' ἀναγκαζομένη νοεῖται, ὅτι ὁ μερικὸς ὅτος συλλογισ-

μὸς ὁ ἐν τοῖς προηγουμένοις διὰ πολλῶν ὅρων συναχθεὶς μὴδὲν
κοινὸν ἔχοντων πρὸς τὸ β' συλλογισμὸς μὲν ἐστίν, ἀλλ' ἀπλῶς ἐκ
προτάσεων καὶ ἐκ ἐκ τούτου πρὸς τούτου. ὃ δὲ προθέμενος τὸ α' καὶ τὸ
β' συλλογισάσας, φέρε εἰπεῖν τὸ ἀθάνατον καὶ τῆς ψυχῆς, ὅσας
αὐτὸν εἰποι προτάσεις ἐκ τῶν πρὸς τούτου ἐρεῖ προτάσεων, τῷ τῷ
ἐκ τῶν κοινῶν πρὸς τὸ ἀθάνατον καὶ ἢ ἢ τὸ αὐτοκίνητον καὶ τὸ
ἀκίνητον πρὸς τὸ ἀθάνατον σχετικῶς εἴληπτο). τὸ δὲ ὅ τούτου πρὸς
τούτου διὰ τῶν τούτου πρὸς τούτου ὅτε ἄλλο τι ἐστὶ παρὰ τὸ προάγον
ὅτε δευτερολογία κατὰ ἀλλὰ παλλολογία σαφηνείας ἕνεκα προσλη-
10 φθεῖσα. καὶ ὅν ἐν ὀφείλοντα τὸ α' καὶ τὸ β' κατηγορεῖν κατη-
γορεῖν μὴ αὐτῷ τούτου καταφατικῶς ἢ ἀποφατικῶς πλὴν διὰ μέσων
ὅρων τινῶν κοινῶν ἔχοντων πρὸς αὐτό· ἀδύνατον ἢ πρότασιν
ποιῆσαι καὶ τὸ β' μὴδὲν καταφάσκοντος ἢ ἀποφάσκοντος, ἢ πάλ-
λιν τὸ α' πρὸς τὸ β', μὴδὲν κοινὸν ἑκατέρων λαμβάνοντας, ἀλλ'
15 ἑκατέρω ἰδίᾳ τῶν καταφάσκοντος ἢ ἀποφάσκοντος, τῷ τῷ ἰδιᾷ
τι τῷ α' ἀποδιόντας, ἢ ἰδίᾳ μὴδεμίαν κοινῶν ἀνέχοντας πρὸς
τὸ β', καὶ τῷ β' ὁμοίως. cod. Reg. 1919.

τὸ δὲ λέγειν ὅτι ὁ πρὸς τούτου συλλογισμὸς ἐκ τῶν πρὸς τούτου 41
προτάσεων δοκεῖ περὶ τὸν καὶ ἀδιανόητον εἶναι· πᾶς ἢ συλλογισ- 5
μὸς τούτου πρὸς τούτου ἐστίν· ὅθεν ἢ ἀπλῶς προτιθεῖ) συλλογισάσας
ψυχὴν ἢ λήθον ἢ τὸ αὐτόν, ἀλλὰ τι κατὰ τινος ἢ ἀπὸ τινος προ-
τιθεῖ) συλλογισάσας, ὅπερ αὐτὸς τούτου πρὸς τούτου φησὶν. εἰ δὲ λέ-
γοιεν ὅτι ἀπλῶς ὅταν προτιθέμεθα τὰ ὑπάρχοντα τῶν συλλογι-
σάσας, ὅχι ὁρισάμεθα δὲ τούτου πρὸς τούτου, ἰστέον ὅτι ἢ μὴ πρόθεσις
συλλογισμὸς ἐκ ἔστιν, αὐτὸς δὲ περὶ συλλογισμῶν φησὶν· ὅταν
δὲ συλλογισμὸς γένῃ, πάντῃ τε καὶ πάντως τούτου πρὸς τούτου γίνεσθαι.
εἰ μὴ τις εἰποι ὅτι ὅταν εἰ ἔστι τι ἢ μὴ ἐστὶ ζητῶμεν· ἐνταῦθα ἢ
εἰ τί ὑπάρχει ἢ μὴ ὑπάρχει τῷ πράγματι ζητῶμεν, ἀλλ' αὐτὸ
ὅπως εἰ ἔστιν. εἰ μὴ πάλιν τις λέγοι ὅτι κἀνταῦθα τὸ ἔστιν αὐτῷ
κατηγορεῖ), ὡς ἐστὶ τούτου πρὸς τούτου· τὸ ἔστιν ἢ πρὸς τὴν ψυχὴν.
ὡς ὁ δὲ μὴ δύνασθαι τούτου καθίστασθαι τὸ ῥητόν, εἰ μὴ ἐπὶ προτά-
σεως τις αὐτὸ λαβεῖν. τούτου δὲ πάλιν ἐκ ἔστιν ἀλλόθεν· περὶ συλ-
λογισμῶν ἢ αὐτὸς φησὶν. Ioh. Phil. f. LXL

τὸ δὲ διὰ πλείονων καὶ ἑτερόν τις τῶν ἐξηγητῶν ὅπως ἐξη- 41
γεί), ὡς αἱ διὰ μέσων πολλῶν προτάσεων ἀφ' ἑαυτῶν ὃ νοῦν). 18.
δέον) ὅν καὶ ἐκείναι ἑτέρων πρὸς κατασκευὴν, καὶ διὰ τούτου τὸ χήμα
μικρύνε). cod. Reg. 1919.

ὃ μέντοι συλλογισμὸς ἦτοι ὁ κατηγορικὸς πρὸς τὴν μετὰ- 41
ληψιν γίνεσθαι καὶ τὴν Ἀριστοτέλην καὶ πρὸς τὸ συνημμένον, ὡς τῶν 24
κακῶς ψήθησαν· ὅθεν ἢ τούτου δεῖ) κατασκευῆς· εἰ ἢ καὶ τούτου
δεσφείη κατασκευῆς, ὅθεν γένεσθαι) συλλογισμὸς. id.

καὶ οἱ ἄλλοι φησὶ, συλλογισμοὶ ὑποθετικοὶ ἀνάγον) ἐπὶ τὰ
τρία χήματα, διότι ἐν πᾶσι τέτοις ἡ μετάληψις κατηγορικῶς
συλλογιζέσθαι, οἱ δὲ κατηγοριοὶ ὑπὸ τὰ τρία χήματα. τῶν ἐξέ-
λαβον τὸ μεταλαμβάνον, ὃ τὴν μετάληψιν· ὃ ἢ αἰ, φησὶν, ἢ
μετάληψις μόνῃ δεῖ) κατασκευῆς, ἀλλ' ἔστιν ὅτε καὶ τὸ συνημμένον,
καὶ δεῖ καὶ τούτου κατηγορικῶς συλλογισάσας. μεταλαμβάνον
ὅν ἀνεξέον ἀπλῶς τὸ κατασκευῆς δεόμενον, εἴτε τὸ συνημμένον

εἴη εἴτε ἡ μεταλήψις. πρὸς τὸτο δὲ καλῶς καὶ ὁ Ἀλέξανδρος (f. 88 b) ὅτι κακῶς νενομίκασι· πρὸς ᾧ μόνῃ τὴν μεταλήψιν τὸτο ἀκυστέον· ἐὰν γὰρ τὸ συνημμένον ἀδήλον ᾖ, οὐδὲ ὅλως γενήσεῃ συλλογισμὸς. Ioh. Phil. f. LXII.

41. οὐ μὲν γὰρ συλλογισμὸς πρὸς τὸ μεταλαμβάνοντα γίνεῃ δει-
39. κτικῶς ὢν, μεταλαμβάνοντα λέγων ἐκεῖνο ὃ ἡ δέξις καὶ ὁ συλλογισμὸς γίνεῃ, ὃ ἐξί ποτὲ μὲν τὸ ἀντικείμενον τῷ προκειμένῳ, ὡς ἐπὶ τῆς ἀδυνάτου δειξέως, ποτὲ δὲ τὸ ἐξ ὁμολογίας ληφθέν, ποτὲ δὲ ὁ οἱ νεώτεροι προσλαμβάνοντα λέγουσιν. οὐ μὲν γὰρ συλλογισμὸς τῷ γίνεῃ, τὸ δὲ προκειμένον εἰς ἐξ ἀρχῆς δέξις ἥτοι δι' ὁμολογίας τινὸς τίθεῃ ἥτοι δι' ἄλλης τινὸς ὑποθέσεως· ὑπόθεσις γὰρ καὶ ἡ ὁμολογία... δι' ὑποθέσεως δὲ ἄλλης, ὡς εἶπεν, εἴεν ἂν καὶ οὗτοι οἱ νεώτεροι συλλογισμὸς μόνος βύλον λέγειν. οὗτοι δ' εἰσὶν οἱ διὰ τροπικῶν, ὡς φασί, καὶ τῆς προσλήψεως γινόμενοι, τῷ τροπικῷ ἢ συνημμένῳ ὅπως ἢ διεξυγμένῳ ἢ συμπεπλεγμένῳ, ὅς οἱ ἀρχαῖοι λέγουσι μικτὸς ἐξ ὑποθετικῆς προτάσεως καὶ δεκτικῆς, τῷ ἐξὶ κατηγορικῆς· εἰ γὰρ εἴη ὑποκείμενον συνεχὲς καὶ συνημμένον τὸ εἰ ἐπιστήμη ἐστὶν ἀρετῆ, διδακτὴ ἐστὶν ἀρετῆ, εἴτα δεικνύοιτο ὅτι ἐπιστήμη ἐστὶν ἡ ἀρετῆ, δεδεγμένον εἴη ὅτι καὶ διδακτὴ· οὕτως γὰρ ἂν προσληφθεὶς ὡς οὕτως ἔχον εἰ δεχθεὶς ὅτι ἐπιστήμη... τὸ μὲν γὰρ συνημμένον ὡς γνωρίμον ἐν τοῖς ὑποθετικοῖς, ἀ τροπικῶν λέγουσι, λαμβάνεται τε καὶ τίθεῃ ἐν οἷς γε ὕτως ἔχει· λείπει δὲ τὸ προσλαμβάνοντα ἀμφιδρομήν· εἶναι καὶ δεόμενον δειξέως. ὁ δὲ συλλογισμὸς τῷ τῷ ὕτως ἔχειν ἔξαι κατηγορικὸς τε καὶ δεκτικὸς· ὡς καὶ ἐν τοῖς ὑποθετικοῖς τοῖς ἐκ τροπικῶν συνημμένῳ συλλογισμῷ τὸ μὲν κατασκευαζόμενον καὶ δεόμενον δειξέως διὰ κατηγορικῶν δεικνύει συλλογισμῷ, τὸ δ' ἐξ ἀρχῆς προκειμένον δεικνύει οὐ διὰ συλλογισμῷ ἀλλὰ διὰ τῆς ὑποθέσεως τῆς ὑποτεθείσης. ἡ δὲ αὕτη τῷ συνημμένῳ... διαφέρειν δὲ δοκεῖ καὶ τὸ ἀρχαῖον τὸ μεταλαμβάνοντα τῷ προσλαμβανόμενῳ· ἐφ' ὧν μὲν γὰρ ἐν τοῖς 30 εὐλημμένοις ἔγκειται τε καὶ ἔξαι τὸ μεταλαμβάνοντα, οὐ μὴν οὕτως οὐδὲ τοιοῦτον οἷον λαμβάνει, ἐπὶ τούτων τὸ λαμβανόμενον μεταλαμβάνοντα ἐστίν· ὃ γὰρ ἔξωθεν προστίθεῃ, ἀλλὰ κείμενον ἄλλως μεταλαμβάνει εἰς ἄλλο· ἐν γὰρ τῷ ἡμέρα ἐστὶ, φῶς ἐστὶ, τὸ ἡμέρα ἐστίν, ὁ προσλαμβάνοντα οἱ νεώτεροι 35 λέγουσιν, ἔγκειται μὲν, ὃ μὴν τοιοῦτον ὅποιον λαμβάνει· τίθεῃ μὲν γὰρ ἐν τῷ συνημμένῳ ἐν ὑποθέσει τε καὶ ἀκολουθία, λαμβάνει δὲ ὡς ὑπάρχον, ἐπειδὴ τῶν καὶ τῶν τοιῶν μεταλήψιν γίνεσθαι λέγουσι· τὸ γὰρ κείμενον ὅς ὡς κείνῳ λαμβανόμενον μεταλαμβάνοντα γίνεῃ· κείμενον γὰρ ἐν ἡσέσει καὶ ἀκολου- 40 θία καὶ ὑποθέσει μεταλαμβάνει εἰς ὑπαρξιν. προσλαμβάνοντα δὲ λέγουσιν ἐφ' ὧν τοῖς κειμένοις ἔξωθεν τι προστίθεῃ δύναμι πῶς ἐν αὐτοῖς περιεχόμενον, ὃ μὴν ἐνεργεία, ὡς ἔχει ἐπὶ τῶν καὶ πρόσληψιν γινόμενων συλλογισμῶν... ὁ δ' αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τῷ διαρετικῷ ἥτοι τῷδε ἢ τῷδε, ὁ καὶ αὐτὸ ἐκ τροπικῶν καὶ τῆς 45 προσλήψεως λέγουσιν. ὅποιον ἂν αὐτῶν λαμβάνη δειξέως δεόμενον, δεικνύει κατηγορικῶς πρὸς τὸ δειχθῆναι συλλογισμῷ. Alex. f. 87 b sqq.

ἢ ὃ πρὸς τὸ κείμενον· τὸτο ὕτως ἐξηγῶν. ἐὰν, φησὶν, εἴπω ἡ μουσικὴ ἡδονὴ ἡδονὴ ἐστίν, ἐπαγὰγω, πᾶσα ἡ ἀπὸ τῷ γεωμετρῆν ἡδονὴ σπουδαία ἐστίν, εἴτα συμπεραίνω, ὃ τὸ προκει- μένον ἀλλ' ἄλλῃ ἐποίησα τὴν συλλογισμὸν. μερικὴν δὲ, φασί, λέ- 5 γομεν εἶναι καὶ ταύτην τὴν πρότασιν, ἐπειδὴ ὃ τὴν καθόλου ἡδονὴν παρελάβομεν ἀλλὰ τὴν γεωμετρικὴν, εἰ καὶ πᾶσαν. λέγω ὅτι πρὸς τὸτο ὅτι μάλιστα μὲν εἰπόντες ὅτι ἡ μουσικὴ ἡδονὴ ἡδονὴ σπουδαία ἐστίν, εἴτα ἐπαγαγόντες πᾶσα ἡ γεωμετρικὴ ἡδονὴ σπουδαία ἐστίν· ἀλλ' ἐποίησαμεν τὴν μέσον ὅρον ἄλλον, δεῖ δὲ τὴν αὐτὴν εἶναι ἐν 10 ταῖς δύο προτάσεσιν. ἔπειτα εἰπόντες πᾶσα καθόλου ἐποίησαμεν τὴν πρότασιν· ὡς γὰρ ἂν τὸ πᾶς πρόσκειναι, καθόλου γίνεῃ. πρὸς γὰρ τὴν προσδιορισμὸν, ὃ τὴν ὅρον τὸ καθόλου, ὡς ὅταν εἴπω πᾶς ἀνθρω- πος· διὰ γὰρ τὸ ζῶον ὃ καθόλου ὁ ἀνθρωπος. αὐτὸς δὲ ὑποθέμενος τὰς δύο μερικὰς ὕτω τὰ ἐξῆς προσέθηκε, καὶ ἐπὶ τῷ πᾶσι ἐχρή- 15 σατο· ὡς ψευδὴς ἡ τῶν ἐξήγησις. σκόπει ὅτι μὴ ὕτω μάλ- λον ἀληθεύῃ τις τὸ ῥητὸν ἐξηγέμενος. ἐὰν, φησὶν, εἴπω ὅτι ἡ μουσικὴ ἡδονὴ ἡδονὴ ἐστίν, εἴτα προστίθω τὴν ἐτέραν πρότασιν λέγων τίς ἡδονὴ σπουδαία ἐστίν, ταύτην δὲ ἐξί καὶ ἀπροδύριζον εἴπω, ἐπειδὴ τὸ μερικὸν ἀληθεύει ἐπὶ τινος ἡδονῆς, ταύτην τὴν τῷ ἡδ- 20 νῇ εἰπὼν σπουδαίαν εἶναι τίνα ἔλαβον· εἰ μὲν ἄλλῃ τινά, φέρε εἰπεῖν τὴν γεωμετρικὴν, ἐπὶ ἔξαι πρὸς τὸ προκειμένον· ὃ γὰρ εἰ ἡ γεωμετρικὴ σπουδαία, παρὰ τὸτο καὶ ἡ μουσικὴ· εἰ δὲ εἰπὼν τῷ ἡδονῇ εἶναι σπουδαίαν, ταύτην τὴν τῷ ἐπὶ τῆς μουσικῆς φέρω, ὡς ἀνελίξω ἡ μουσικὴ ἡδονὴ ἡδονὴ ἐστίν, ἡ μουσικὴ ἡδονὴ σπου- 25 δαία ἐστίν, τὸ ἐξ ἀρχῆς αὐτῶμαι, τῷ ἐξί τὸ ζῆτῶμενον ὁμολογέμε- νον ἔλαβον. δῆλος δὲ καὶ αὐτὸς ἐν τοῖς ἐπαγομένους τὸτο βεβλή- μενος. Ioh. Phil. f. LXII b.

τὸτο δὲ ὅς ὅτι ἐκ δύο ἐπὶ μέρος οἷον τε γίνεσθαι συλλογισ- μόν, ἀλλ' ὅτι ἐκ τῷ μὴ καθόλου· καὶ γὰρ τὸ ἐπὶ μέρος σημαίνει καὶ μὴ πρὸς τὸ προκειμένον καθόλου δύνασθαι ἄλλως καθόλου ὃ μὴ εἶναι τῷ προκειμένῳ περιεκτικὸν μηδὲ πρὸς τὸτο καθόλου. ὅταν δὲ τὸ καθόλου ληφθῇ ὡς μὴ εἶναι πρὸς τὸ κείμενον καθόλου μηδὲ τῷ περιεκτικόν, ἀλλὰ ἢ τὸ λαμβανόμενον καθόλου ἐπὶ μέρος τινὸς τῷ κατηγορημένῳ ἐν τῷ προβλήματι λαμβανόμενον, συλλογισμὸν μὲ 30 ἐκ ἀδύνατον ἐκ τῶν γενεῶν, δηλονότι προσληφθείσης τινὸς μερι- κωτέρας καὶ ὑπ' αὐτὴν προτάσεως, ὃ μὴν τὸ προκειμένον ἂν δεχ- θείη, ὡς ἐφ' ὃ παρθέτο παραδείγματος γνωρίμον ποιῶ... δύνασθαι τὸ ὃ πρὸς τὸ προκειμένον εἰρήσθαι ὅς ὡς ἐσομένῳ μὲν συλλογισμῷ ὃ μὴ πρὸς τὸ προκειμένον, ἀλλ' ὡς τὴν ἀρχὴν οὐδὲ συναπτῶς 35 τῆς λαμβανόμενης ἐν μέρει προτάσεως τῷ δεχθῆναι προκειμένῳ, τῷ δὲ καὶ ἀκολουθῶν δόξαι εἶναι τὸ ἐφεξῆς λεγόμενον τὸ "εἰ δὲ τίνα ἡδονὴν, εἰ μὲν ἄλλῃ, ἐπὶ πρὸς τὴν λόγον." ἢ ἔξαι μὲν πρὸς τὸ προκειμένον ἢ πρότασιν, ὃ μὴν συλλογιστικὴν, ἂν τὸ καθόλου τῷ προκει- μένῳ ἀδιορίζως ληφθῇ· εἰ δὲ μὴ τὸ καθόλου ἀλλὰ τῶν ὑπὸ τὸ καθόλου 40 τι ληφθῇ, ἢ τὸτο αὐτό, ἢ ἐπὶ τὴν ἀρχὴν συνάψαι τῷ προκειμένῳ, ὃ ἄλλο τι καὶ μὴ αὐτὸ τὸ προκειμένον λαμβάνει· ἢ εἰ αὐτὸ λαμβάνει, τὸ ἐν ἀρχῇ αἰτήσεῃ. ἐπὶ δὲ τῶν εἰρημένων συλλογιστικῶν. τῷ δὲ μᾶλλον συνάψαι καὶ ἢ ἐπὶ τῷ διαγράμματος δειξίς. Alex. f. 89.

λέγει ἂν τὰς ἄλλας κατηγορίας τὰς παρὰ τὴν εἰρημένην
 τῶν· εἰν δ' ἂν αἱ τοιαύται, εἰ ψευδὸς τὸ συμπέρασμα ἢ εἰ ἀδύ-
 νατον... ἀλλὰ καὶ εἰ τὸ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐνδεχομένον ἢ τὸ κα-
 φύον ἢ τὸ κατὰ προαίρεσιν τὸ συμπέρασμα, ἔτι τις καὶ τῶν προ-
 τάσεων ἔξει ἢ καὶ ἀμφότεραι. λέγει δ' ἂν κατηγορίας καὶ τὰς κατὰ
 τὴν εἰρημένην τῶν ποιῶν τὸ δεκνύμενον τε καὶ συμπερανόμενον, δεῖ
 καὶ πρῶτον τινὰ τοιαύτην εἰληφθῆαι. ὁμοίως εἰ ποσὸν ἢ πρὸς τι
 εἰς τὸν λόγον καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων κατηγοριῶν. Alex. f. 90.

οἷον ἐὰν ἐνδοξον ἢ τὸ συμπέρασμα ἀληθές, ἀνάγκη ἢ ἀμφο-
 τέρων ἢ τῶν μίαν εἶναι ὁμοίαν, ἐὰν δυνατόν, ἢ τῶν μίαν ἢ τὰς ἀμ-
 φότερας ὁμοίας, καὶ ἐὰν ψευδές, καὶ ἐπὶ πάντων τῶν τοιούτων. πλήν
 ἀλλοίανται μόνον ἐπὶ τῷ ἀληθὲς καὶ ἐπὶ τῷ ὀλίγῳ. δυνατόν ἀλη-
 θὲς συμπέρασμα ἐπὶ ψευδῶν προτάσεων συμπερανθῆναι, οἷον
 ἐὰν εἴπω ὅτι ὁ ἄνθρωπος ποῦτός τις, ἢ ποῦτός τις ὅτις, συνάγει ὅτι ὁ
 ἄνθρωπος ὅτις, καὶ ἔστιν ἀληθές, αἱ μὲντοι προτάσεις ἀμφότεραι
 αἱ ψευδῆς. καὶ ἐπὶ τῷ ὀλίγῳ δὲ ἀπάντως ἀνάγκη καὶ τὰς προτά-
 ρας ὀλίγας εἶναι. Ioh. Phil. f. LXIII.

ὅλον ὅτι τελειοὶ μὲν οἱ ἐν πρώτῳ χῆματι, ἀτελεῖς δὲ οἱ ἐν
 ὑποκείμενῳ καὶ τρίτῳ, διότι δέον ἂν ἀντιστροφῆς· ὅς δια τῷ δυνατῷ
 ἡμῶν· δυνατόν ἂν ἔχουσιν τὴν τελειότητα καὶ ἔκ ἐνεργείας. ἐὰν
 ἡ προτάσις ἐν τισιν ἀντιγράφοις "τὸ ἀτελές," τὸ μὲν ἀτελὲς νοήσο-
 μεν ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῶν ἐν δευτέρῳ καὶ τρίτῳ χῆματι, ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς
 ἐπὶ αὐτῶν ἐκάλεσεν. δυνατόν δὲ λέγομεν συλλογισμὸς τὸς
 ἀμφοτέρων ἔξωθεν προτάσεως εἰς τελειώσιν τῷ δηλωμένῳ. id. ib.

ἐπεὶ εἴπε τὴν ἀτελῆ συλλογισμὸν τὴν μήπω μὲν φανερώς
 ὅτι ἐκ τῶν εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς. Alex. f. 90 b.

ταῦτα διὰ δύο προτάσεων. λέγει δὲ διὰ τῶν προσεχῶν·
 ὅς τὸς συνθετοῖς πλείους μὲν αἱ προτάσεις, ἀλλ' ἔκ αἱ προσε-
 χῆς. id. ib.

ταῦτα εἰ μὴ διαφόροις ἐπιχειρήσεσιν τὸ αὐτὸ βυλόμεθα κα-
 τασκευάσαι· τότε ἂν κοινήμεθα ἄλλῃ τινὶ μέσῳ ὅρῳ. Ioh.
 Phil. f. LXIII b.

ταῦτα δ' ἂν εἴη λέγων ὑπὲρ τῷ δεῖξαι ὅτι ὁ μόνον διαφέροντες
 συλλογισμοὶ ὡς διαφέροντες οἱ μέσοι καὶ αἱ προτάσεις, ἀλλὰ καὶ
 τῶν αὐτῶν ὅρων λαμβανομένων καὶ τῶν αὐτῶν γινομένων συμ-
 περασμάτων ἢ θέσις τῷ μέσῳ καὶ ἢ τάξις διαφορὰν ποιεῖ συλλο-
 γισμῶν. καὶ εἴη ἂν διὰ μὲν τῶν α' β' τὸ πρῶτον λέγων χῆμα, διὰ δὲ
 τῶν α' γ' τὸ δεύτερον, διὰ δὲ τῶν β' γ' τὸ τρίτον. Alex. f. 91.

ταῦτα παράδειγμα τῷ ἐν διαφόροις τοῖς χῆμασιν τὸ αὐτὸ
 συμπέρασμα δεικνύον, ἐπειδὴ, ὡς εἶπομεν, τὸ αὐτὸ μερικὸν ἀπο-
 φασὶν δέον ἢ ἐν τοῖς τρισὶ χῆμασι. Ioh. Phil. f. LXIV.

αὐτὸ δὲ ὡς λέγει νῦν ὑπογράφει ἡμῖν φανερώτερον τὸ λεγόμε-
 νον περὶ τῶν θεωρημάτων, ὅς αὐτὸς ἐστὶν εὐρετής. ἐστὶ δὲ ἡ περιοχὴ
 καὶ περὶ τῆς. ὅταν ἐκ τινων συνάγῃται τι, τὸ δὲ συναγόμενον
 καὶ πρὸς τὴν τινων συνάγη τι, καὶ τὰ συνακτικά αὐτῷ μεθ' ὃς ἢ
 μεθ' ὅς συνάγει ἐκεῖνο, καὶ αὐτὰ τὸ αὐτὸ συνάξει. τὰ γὰρ τῶν α' β'
 συνακτικά, δι' ὅς δέον τὸ γ' φέρε εἰπεῖν, ταῦτα συνάγειν φησὶ

τὸ ὑπὸ τῶν α' καὶ τῶν β' συναγόμενον, ὃ ἦν τὸ γ'. ἐπεὶ γὰρ τὸ πᾶν
 δίκαιον ἀγαθόν, συναγόμενον ὑπὸ τῶν πᾶν δίκαιον καλόν - πᾶν
 καλὸν ἀγαθόν, συνάγει μὲν τὸ πᾶν ἀγαθόν συμφέρον, καὶ
 πᾶν δίκαιον καλόν - πᾶν καλὸν ἀγαθόν, ὅντα συνακτικά τῷ πᾶν
 δίκαιον ἀγαθόν, συνάγει μὲν τὸ πᾶν ἀγαθόν συμφέρον, συνάξει
 τὸ πᾶν δίκαιον συμφέρον, ὃ συνήγει καὶ τὸ ὑπ' αὐτῶν συναγόμε-
 νον, καὶ μὲν τὸ πᾶν ἀγαθόν συμφέρον. καὶ ληφθῆ δὲ τὸ πᾶν ἀγα-
 θόν δίκαιον, μὲν τῶν πᾶν ἀγαθόν ὠφέλιμον - πᾶν ὠφέλιμον συμ-
 φέρον, συνάγειν τὸ πᾶν ἀγαθόν συμφέρον, καὶ τὰ τῷ πᾶν δίκαιον
 ἀγαθόν συνακτικά μὲν τῶν αὐτῶν τὸ αὐτὸ συνάξει. διὰ τὸτο γὰρ πρό-
 σκεῖν ἐν τῇ περιοχῇ τὸ μετὰ τῶν ἢ τινων, καὶ ἔτιως γινεῖν τὸ
 αὐτὸ διὰ πλείωνων δεκνύμενον ὅρων, καὶ τῶν συνακτικῶν τι-
 νος τὸ μὲν ἀπαγωγῇ τὸ δὲ συλλογισμῷ δεδειγμένον ἔστι. Alex.
 f. 91 b.

εἰ μὲντοι μὴ διὰ προσυλλογισμῶν περαίνομεν ἀλλ' αὐτὰ
 τὰ συμπεράσματα ἐπισυναπτόντες, ἔνα ποιῶμεν συλλογισμὸν,
 οἷον τὸ δίκαιον ἐπαινετόν, τὸ ἐπαινετὸν καλόν, τὸ καλὸν ἐφετόν,
 τὸ ἐφετὸν συμφέρον, τὸ συμφέρον ἀγαθόν, τὸ δίκαιον ἄρα ἀγαθόν.
 ἔτος, φησὶν, ὁ συλλογισμὸς διὰ πλείωνων μὲν ὅρων περαίνειν, σύν-
 θετος μὲντοι ἐστὶ καὶ ἔκ ἀπλῶς, περὶ δὲ τῶν ἀπλῶν ὁ λόγος. Ioh.
 Phil. f. LXIII b.

ἰστέον δὲ ὅτι ἀντὶ τῷ ε' τὸ γ' ἐνταῦθα παρέλαβεν· ἄνω γὰρ
 εἴπε τὸ ε' εἶναι τὸ β' συμπέρασμα. Ioh. Phil. f. LXIV.

ὁ βούλει εἰπεῖν τὸτο ἔστιν, ὅτι εἰ ὁ διὰ πλείωνων ὅρων δεκνύ-
 μενος συλλογισμὸς εἰς λέγοιτο, ὁ προσυλλογισμῶν φημὶ, ἔτιως
 ἂν λέγοιτο εἰς ὡς σύνθετος, ὡς μὲντοι ἀπλῶς ἐδαμῶς. πάλιν
 δὲ τὸ γ' ἀντὶ τῷ ε' παρέλαβεν. id. ib.

ταῦτα διὰ δ' προτάσεων· ἔκαστον γὰρ κοινοῖον ὡς πρῶτασιν
 λαμβάνει καὶ περαίνεταισαν αἱ προτάσεις αὐτῷ τὸ ε'. id. ib.

ἀντὶ τῷ τὴν μὲν περιέχειν τῶν προτάσεων τὴν δὲ περιέχειν
 περιέχει δὲ καὶ ἡ μεῖζων, ἢ δὲ ἐλάττω περιέχειν. Ioh. Phil.
 f. LXIV b.

ἀλλὰ καὶ τῶν α' β' τὸ ἕτερον ὑπὸ τῶν γ' δ' συνάγειν, καὶ
 ἔτιως πλείους οἱ συλλογισμοὶ τῷ τὴν ἑτέραν πρότασιν τῶν α' β', αὐτῶν
 ἦσαν τῷ ε' συλλογιστικά, συμπέρασμα εἶναι ἐπὶ ταῖς α' β' γ' δ'
 προτάσεων. ἐστὶ δὲ ἡ τοιαύτη σύνθεσις κατὰ τὸ τρίτον ὑπὸ τῶν νεω-
 τέρων καλούμενον θέμα γινόμενῃ, ὃ ἐστὶν ὑπὸ τὸ προειρημένον ἡμῖν
 συνθετικὸν θεωρήμα, εἴγε τὸ μὲν ἐστὶν περιοχὴ, ὡς προειρημάμεν,
 ὅταν ἐκ τινων συνάγῃται τι, τὸ δὲ συναγόμενον μετὰ τινος ἢ τινων
 συνάγη τι, καὶ τὰ συνακτικά αὐτῷ, μεθ' ὃς ἢ μεθ' ὅς συνήγει τι
 ἐκεῖνο, καὶ αὐτὰ τὸ αὐτὸ συνάξει. τὸ δὲ γὰρ τρίτον καλούμενον θεω-
 ρήματος ἢ περιοχῇ καὶ αὐτὴ ἔχει ὥδε. ὅταν ἐκ δύοῖν τρίτον τι
 συνάγῃ, ἐνὸς δὲ αὐτῶν ληφθῇ ἔξωθεν συλλογιστικά ἐκ τῷ λοιπῷ,
 καὶ ἐκ τῶν ἔξωθεν τῷ ἑτέρῳ συλλογιστικῶν τὸ αὐτὸ συναχθῇ. εἰ
 δὲ καὶ τὴν διὰ προσυλλογισμῶν γινόμενον συλλογισμὸν ὅντα σύνθε-
 τον ἔνα βεβαίως τις λέγειν συλλογισμὸν, ὡς ἔφαμεν, τῷ δύνανται
 τὸ αὐτὸ διὰ πλείωνων ὅρων συνάγειν, ἔτιως ἔξει καὶ ἔτος ὁ λόγος.
 Alex. f. 93.

42^a πλείους μὲν ἢ γίνονται ἐὰν τῶν α' β' θάτερον, διότι καὶ τὰ συμ-
19. περάσματα ἔτερα. καὶ δὲ "ἢ ὡς ἐνεδέχεται καὶ αὐτὰ διὰ πλείονων
ὄρων περαίνεσθαι," ἐὰν τὸ ε' συνάγῃσι. σημαίνει δὲ αὐτὸ τὸτο τὰς
τε διὰ διαφορῶν μέσων καὶ αὐτὸ συναγέσας προτάσεις, καὶ τὰς διὰ
διαφορῶν μὲν μέσων διὰ πλείονων δὲ χημάτων ὁμοίως καὶ αὐτὰ 5
συναγέσας συμπέρασμα. ὅτι δὲ καὶ ἐν τοῖς τοῖτοις πλείονες οἱ
συλλογισμοί, εἶπομεν ἤδη. Ioh. Phil. f. LXIV.

42^a ἐπισημειωτέον τῇ λέξει. ὑποθέμενος ἢ ἐπὶ τῶν γ' δ' προ-
22. τάσεων πάσας τὰς ἄλλας ὑποθέσεις, ἢ ἢ ἔχουσι φησὶ χέσιν πρὸς
ἀλλήλους ἢ ἔκ ἔχουσιν. καὶ εἰ μὲν ἔχουσιν, ἢ τὸ ε' συνάγῃσιν ἢ τῶν α' 10
β' θάτερον ἢ ἄλλο τι παρὰ ταῦτα. ταῦτα ἔν παντά ὑπέθετο.
νῦν δὲ ὑποτίθει ὅτι εἰ μὴ ἔχουσιν χέσιν, ὅθεν συμπεραίνουσι τι
ἐπεσημειωσάμεν δὲ τὸτο, ὅτι ὑποκατιῶν καὶ τὰς λοιπὰς ὑποθέσεις
ἐπὶ τῷ α' β' γυμνάζων (μόνον ἢ γυμνάζων καὶ α' β' καὶ ε' τῶς
ὑπέθετο) ἐπάγει μὴ γίνεσθαι ἐκ τῶν γ' δ' μὴδὲν συμπέρασμα, 15
ὅθεν εἰπεῖν ἐκ τῶν α' β'. ἥδη ἢ ἐνταῦθα ὑπέθετο καὶ γ' δ' μὴδὲν
συμπεραῖνον. δῆλον ἄρα ὅτι γράφει ἀνωθεν ἐξὶ καὶ σφάλμα.
πάντα ἢ τὰ βιβλία ὕτως ἔχουσιν. id. ib.

εἰ δὲ μὴδ' ὕτως ἔχοιεν πρὸς ἀλλήλους αἱ γ' δ' προτάσεις ὡς
ἔχουσιν συλλογιστικῶς τι συνήγεται, ἀναγκαίως ἔσοντι εἰλημμέ- 20
ναι. καὶ ἢ χωρὶς τῶ ληφθῆναι αὐτὰς καὶ ε' συνήγεται ἂν ἐκ τῶν α'
β'. ἀλλ' ἢ μάτην ἔξαι εἰλημμέναι, τυτέσι παρελκόντως καὶ ἀχρη-
στως, εἰ μὴ ἐπαγωγῆς χάριν ὡς πεισώσαδαι τι τῶν τῷ ε' δεικτι-
κῶν δι' αὐτῶν. Alex. f. 93.

42^a καὶ δὲ "ἢ τινος ἄλλου" εἶπεν ἀντὶ τῷ ὅγκῳ καὶ αὐξήσεως ἢ τῷ 25
23. σαφέστερον εἶναι τὸν λόγον. αἱ ἢ παρὰ τὰς ἀναγκαίας προτάσεις
λαμβανόμεναι τῶν τινος χάριν εἰώθασιν λαμβάνεσθαι, ὡς ἔδειξεν
ἐν τῷ τελευταίῳ τῶν Τοπικῶν. δι' ἐπαγωγῆς μὲν ἔστιν ὅταν ἡ κα-
θόλου πρότασις δέησι πίσεως. id. ib.

τυτέσιν ἀποκρίψασθαι βυλόμενοι τὴν ἀκολουθίαν τῷ συλλο- 30
γισμῷ ἔξωθεν τισὶ πολλὰκις κεκρήμεθα. καὶ δὲ "ἢ ἄλλου τινος
τῶν τοῦτων χάριν" τυτέσι μήκους λόγων καὶ ἀναπληρώσεως, ἢ
χαρίτος τινος, ἵνα μὴ ξηρὸς ἢ ὁ λόγος, καὶ μάλας ὅταν πρὸς ἐπί-
δειξιν ὀρεῖ, ὡς ὅταν εἰπόντες καὶ δικαίον καλόν, καὶ καλὸν ἀγαθόν,
ἀποτείνωμεν περὶ τῷ καλῷ μακρὸν λόγον. Ioh. Phil. f. 65.

42^a εἰ δὲ τὰ μὲν α' β' εἴη συνάγοντα ἔξωθεν τι, τὰ δὲ γ' δ' μὴδὲν
28. εἴη δεικνύοντα, ὁ μὲν συλλογισμὸς εἰς ἔξαι ἄλλ' ὅτι τῷ προκειμένῳ
(ὅτι ἢ τὸ ε' ἐδείχθη ὑπὸ τῶν α' β' ἀλλὰ ἄλλο τι), τὰ δὲ γ' δ' με-
τὴν ἔξαι εἰλημμένα καὶ κείμενα. ὁ δ' αὐτὸς λόγος καὶ εἰ τὰ μὲν γ' δ'
εἴη ἔξωθεν τι συνάγοντα, τὰ δὲ α' β' μὴδὲν. ἢ τὸ "εἰ δὲ μὴ γίνετο" 40
ἐκ τῶν γ' δ' μὴδὲν" γέγραπται ἀντὶ τῷ εἰ δὲ μὴ γίνετο ἐκ τῶν α'
β' μὴδὲν. περὶ μὲν ἢ τῶν γ' δ' ἔφθασε τὸτο εἰρηάζει, περὶ δὲ τῶν
α' β' εἰλεπεν ἔτι βῆθῃ. εἰ ἢ μὴ ὕτως ἔχει, οἷς μὲν ἔξαι καὶ αὐτὸ
περὶ τῶν γ' δ' λεγόμενον, περὶ δὲ τῶν α' β' παρειμένον. Alex.
f. 93 b.

ταύτης ἔνεκεν τῆς λέξεως ἐπεσημειώσαμεν ἀνωτέρω. δῆλον
ἢ ὅτι περὶ τῶν α' β' ὁ λόγος. ὑποθέμενος ἢ ἀνωτέρω τὰ α' β'
συνάγοντα καὶ ε', τὰ πρὸ μικρῷ εἰπὼν "εἰ δὲ ἐκ τῶν α' β' μὴ καὶ ε'

ἀλλ' ἄλλο γίνετο συμπέρασμα," ἀκόλουθον ἢ ἐπαγωγῆς "εἰ δὲ μὴ
γίνετο" ἐκ τῶν α' β' μὴδὲν συμπέρασμα," ἔχει δὲ ἡ λέξις γ' δ',
ὡς δῆλον ὅτι ἡμάρτητο. Ioh. Phil. f. LXV.

εἰ δὲδεικνύει ὅτι αἱ συνεκτικώταται τῷ συλλογισμῷ προτάσεις
ὁμοεῖν. id. ib.

τυτέσιν ἔνα ἢ τῶν ἀνωθεν τε καὶ πρώτως δεδειγμένων καὶ
συμπερασμάτων ἐπ' ἄλλαις προτάσεσι γεγονότων ἀναγκαῖον εἶναι
τῶν μὲν ταῦτα προτάσεις. καὶ ἢ ἄλλων προτάσεων συμπέρασμα
ὅθεν κεκώλυται ἄλλου συμπεράσματος πάλιν αὐτὸ εἶναι πρότασι
συνακτικῇ. Alex. f. 94.

ἐὰν ἔχωμεν τρεῖς ὅρους ἐκκειμένους, τὸς α' β' γ', δευτέρω δ'
ἄλλου τινος ὅρου, πᾶσα ἀνάγκη τῶτον ἔξωθεν τῶν τινος, ἢ πρὸ
τῷ α' λέγει, ἢ μὲν καὶ γ', ἢ μεταξὺ ἢ τῷ α' β' ἢ τῷ β' γ'. Ioh.
Phil. f. LXV b.

ἢ δὲ λέξεις ὕτως ἔχει "ὅταν μὲν ἢ αἱ προτάσεις ἀρτιαί, πε-
ριττοὶ οἱ ὅροι, ὅταν δὲ οἱ ὅροι ἀρτιαί, αἱ προτάσεις περιτταί"
ἡμάρτητο δὲ οἷς ἢ ταῦτα λέγει. δεῖ δὲ εἶναι "ὅταν δὲ οἱ
ὅροι ἀρτιαί, αἱ προτάσεις περιτταί," ὡς προσωπακίον καὶ περι-
ταί, ἀνα μέρος δὲ καὶ περιττὸν καὶ ἀρτιον ἔξωθεν οἱ τε ὅροι καὶ αἱ προ-
τάσεις. αἴτιον δὲ τῷ ἐνίστε ὑπέρχειν τὸς ὅρους τὸν τῶν προτάσεων
ἀριθμὸν καὶ παρὰ μέρος ἀρτίως τε καὶ περιττῶς γίνεσθαι καὶ ἐξ ἀρχῆς
μὲν ἐν τοῖς ἀπλοῖς συλλογισμοῖς τὸς ὅρους ὑπέρχειν ἐν τῶν προτά-
σεων. . . καὶ δὲ "ἢ ἢ ἔξωθεν ἢ εἰς καὶ μέσον τεθῆσθαι" ὁ παρεμ-
πίπτων ὅρος" εἴρηκεν ἥτοι διὰ τὰς τῶν χημάτων διαφορὰς. ἔξω-
θεν μὲν γὰρ ἔστιν ὁ προστιθέμενος ὅρος, ἂν ἔστιν δευτέρω χηματι ἢ
τρίτῳ μέλλῃ δειχθήσεσθαι καὶ συμπέρασμα. . . ἢ ὅτι τὸτο λέγει
(ὅτι ἢ καὶ δ' ἐν μέσῳ ἐλήφθη τῶν α' β' γ' τῶν β' γ', ἀλλ' ἔχεται
τῷ γ'), ἀλλ' εἴη ἂν καὶ λεγόμενον ἀπλάστερον "ἢ ἢ ἔξωθεν ἢ εἰς καὶ
μέσον τεθῆσθαι" ὁ παρεμπίπτων ὅρος," ἔξωθεν μὲν, εἰ πρὸ τῷ δ'
εἴη τις εἰλημμένος κατηγορούμενος τῷ α' καὶ μὲν καὶ γ' ὑποκείμενος
τῷ γ', εἰς καὶ μέσον δὲ, εἰ μεταξὺ εἴη τῷ α' β' ἢ τῷ β' γ'. ὅπου
ἢ ἂν καὶ ὅθεν ἂν προσεθῇ, σὺν αὐτῷ καὶ μάλα πρότασις προστιθε-
ται. Alex. f. 95.

αἱ μὲν ἢ προτάσεις καὶ οἱ ὅροι ταύτην αἰετὴν χέσιν τε καὶ τῷ
35. εἶν φυλάξουσιν, τὰ δὲ συμπέρασματα ὅτε πρὸς τὸς ὅρους ὅτε πρὸ
τὰς προτάσεις αἰετὴν αὐτὴν τάξιν ἔχει. καὶ τὴν αἰτίαν προστιθε-
μεν. ἐνὸς ἢ ὅρου προσθεμένου συμπέρασματα προστιθεῖσιν ἐν ἐλάττω
τῶν ὑπαρχόντων ὄρων. ὁ αἴτιον ὅτι πρὸς μόνον τὸν ἔχεται τὸ
κείμενον ὁ προσθεθείς αὐτῷ, εἰ μὲν τῶτον ἢ προτιθέμενον γένετο, ὅπου
συμπέρασμα. Alex. f. 95 b.

ὑποτιθέμενος ἔξωθεν προστιθέμενον τὸν ὅρον, τὸτο λέγει, ὅτι
ἐνὸς ὅρου προσθεμένου ἀνάγκη ἐν ἐλάττω τῶν ὑπαρχόντων ὅρου
προσθεῖσθαι συμπέρασματα. δῆλον ἐντεῦθεν. διότι ἢ μόνον ἢ
ἔχεται, μεθ' ὃν καὶ ὁ προσθεθείς, εἴτε ἐν ἀρχῇ εἴτε ἐν τῷ τῷ
45. ἐπεὶ πρὸς τὸς ἄλλους πάντας ποιεῖ συμπέρασματα. ὑποκαθίσταται
ἢ τέσσαρες οἱ α' β' γ' δ', εἴτα προστιθεῖσθαι ὁ ε'. δῆλον ἄρα ὅτι
δυνατὸν συμπεραῖναι πρὸς αὐτὸν πάντας τὸς ἄλλους διότι τῷ ἔχεται
λέγει δὲ τῷ δ'. Ioh. Phil. f. LXV b.

αὐτὸ μὲν ἐν πλείοσι δεκνύμενον χήμασι καὶ διὰ πλείονων συλλογισμῶν (πρώσεων ἢ τῶν συλλογισμῶν λέγει ἢ τῶν συζυγιῶν) ἀπειχέρητον πρόβλημα. . . πτώσεις δ' ἂν λέγοι τὰς διαφορὰς τῶν καθ' ἑκάστον χήμα συλλογισμῶν ἀπὸ τῆς τῶν προτάσεων χέσεως πρὸς ἀλλήλας. τὰς χέσεις αὐτῶν τὰς πρὸς ἀλλήλας πτώσεις εἴρηκε. Alex. f. 96.

αὐτὸ πέρας ἔχει τὸ πρῶτον τῷ βιβλίῳ τμήμα, ἐν ᾧ περὶ τῆς γενέσεως τῶν συλλογισμῶν ἡμῶν διελέχθη· νῦν λοιπὸν τῷ β' μέρει ἐπιτελεῖται, ἐν ᾧ διδάσκει πῶς οἷόν τε ἐξὶ προβλήματος ἡμῶν τιθεμένων ἀποδείξαι προτάσεων τῶν κατασκευαζουσῶν τῷτο. . . πρὶν δὲ τῷ μεθόδῳ ἡμῶν ταύτην παραδύναμι, ζητεῖ πρότερον περὶ τῶν ὅλων πεφασκεν συλλογίζεσθαι. Ioh. Phil. f. LXVII.

αὐτὸ μὲν "ἀλλήθως" προαίρει, ὅτι ἡ ζήτησις ἡμῶν ἐπερὶ τῶν φερούμενων κατηγορουμένων (πάντα ἢ ὅπως πάντων οἷόν τε κατηγορεῖται) ἀλλὰ περὶ τῶν ἀλλήθως, τυτέσι φύσιν ἐχόντων κατηγορεῖται. Alex. f. 97 b.

αὐτὸ "χεδόν" ἴσως πρόσκειται διὰ τὰς ἀτόμους ποιότητας, αὐτὰ μὲν εἰσιν, ἐν τῇ ἀτόμῳ δὲ ὅσα τὰ εἶναι αὐταῖς καὶ κατηγορεῖται αὐτῆς, ἢ ὅπως ἄτομοι λαμβάνονται ὅταν κατηγορῶνται. . . ἐν χεδόν διὰ τὰ καὶ συμβεβηκὸς προσέθηκε· διὰ τῷτο ἢ ὅτι ἡ χεδόν, ἐπεὶ κυρίως γε ὁδεύσας. δεῖξας δὲ τῶν ὄντων τίνα ἐξὶν αὐτοῖς ἀλλήθως κατηγορεῖται πέφυκε, λέγει περὶ τούτων ὡς μὴ ὅσα ἄλλα κατηγορεῖται. καὶ ὅτι μὲν ἐξὶ τῶν ὄντων τοιαῦτα, δεῖξιν ἐπιτελεῖται, ἐπεὶ δὲ ἐν ταῖς "Τετάρτοις" Αναλυτικαῖς (1 22) περὶ τούτου· αὐτὸ ἐκ' ἀπειρον προοίει ἄλλο ἄλλω κατηγορούμενον, ὅδ' ἂν ἔχα- Alex. f. 98.

αὐτὸ μὲν, φησὶ, τῶν μερικῶν κατ' ἄλλω κατηγορεῖται εἰ μὴ καὶ ὅσα φησὶ, ὡς ὅταν λέγωμεν ὅτι τὸ φαλακρὸν ἐκεῖνο Σωκράτης ἐστίν, ἵσταν ὅτι ἐν τῇ φυσικῇ ταύτῃ τὴν κατηγορίαν παρὰ φύσιν ἐστὶν εἶναι, καὶ καὶ συμβεβηκὸς, ἀληθεστέρον λέγων· τῶν ἢ κατὰ φύσιν, φησὶ ἐν ἐκείνοις, αἱ μὲν εἰσι καὶ φύσιν αἱ δὲ παρὰ φύσιν αἱ δὲ καὶ συμβεβηκός. . . παρὰ φύσιν δέ, ὡς ὅταν τὰς ὁσίας τῶν συμβεβηκῶν κατηγορῶμεν, ἢ ἐνταῦθα εἶπε καὶ συμβεβηκός, ὡς ὅταν εἶπω ὅτι τὸ προσὶν φαλακρὸν Σωκράτης ἐστίν. καὶ συμβεβηκός δέ, ὡς ὅταν συμβεβηκός συμβεβηκός κατὰ φύσιν, ὡς ὅταν εἶπωμεν ὅτι τὸ φαλακρὸν ἐκεῖνο φιλόσοφος ἐστίν· συμβεβηκός ἢ τῷ φαλακρῷ φιλοσόφῳ εἶναι. Ioh. Phil. f. LXVII.

αὐτὸ γὰρ τις λάβοι συγχωρήσαντός τινος τὴν ὁσίαν ὅν εἶναι καὶ τὸ ἐν πάλιν, ὅτος ἂν συλλογίσαιτο ὅτι ἡ ὁσία ἐν. καὶ μὴν ἀπὸ τούτου· ὅτε ἢ τὸ ἐν τῆς ὁσίας γένος ὅτε τὸ ἐν τῷ ὄντος κατηγορεῖται· ὁμώνυμα ἢ τὸ τε ἐν καὶ τὸ ἐν. δύναται τὸ "καὶ δόξαν" ἐπεὶ καὶ ἐπὶ τῆς καὶ συμβεβηκός κατηγορίας. . . ἢ "καὶ δόξαν" ἐπεὶ τὸ ἐνδόξως καὶ διαλεκτικῶς, ὡς περὶ εἶπεν ἐν τοῖς Τοπικοῖς (12) "ἡ διαλεκτικὴ ἐξεταστικὴ ὅσα πρὸς τὰς ἀπασῶν τῶν ἐπισημῶν ἀρχὴς ὁδὸν ἔχει." διὸ ἐνεστὶ διαλεκτικῶς πῶς καὶ περὶ τῶν πρώτων συλλογίζεσθαι, δεκνύοντας ὅτι ὑπάρχει αὐτοῖς, ἂν ὅτω τῷ καὶ τὸ ἐν (ὅ καὶ αὐτῶν ἕκαστον), ἀλλὰ καὶ τὸ ἐν. Alex. f. 98 b.

τῷτο φησιν ὅτι τινὲς τῶν παλαιῶν φιλοσόφων ἄλλα τινα γενικώτατα πρὸ τῶν δέκα κατηγοριῶν ἐδόξασαν, τό τε ἐν καὶ τὸ ἐν, καὶ Ἐμπεδοκλῆς δὲ τὰ στοιχεῖα καὶ τὸ νεῖκος καὶ τὴν φιλίαν καὶ τὴν ἐπὶ τούτοις σφάειρον, καὶ Ἀναξαγόρας τὰς ὁμοιομερείας, καὶ Δημόκριτος τὰ χήματα, καὶ ἄλλα ἄλλοι· ἃ πάντα περιφανῶς ἐν τοῖς Φυσικοῖς Ἀριστοτέλης ἐλέγχει, βραχεῖαν ἐνταῦθα περὶ τούτων ποιησάμενος μνήμην. cod. Reg. 1919.

τὸ δὲ "χεδόν" προσέθηκεν ὅτι γένοιτο μὲν ἂν ζήτησις καὶ περὶ τῶν ἀνωτάτω γενῶν, οἷον εἰ δέκα τὰ ἀνωτάτω γένη, καὶ εἰ τὸ ἐν ἢ τὸ ἐν γένος, καὶ εἰ ταῦτα ὅν τὸ ἐν καὶ τὸ ἐν ἢ ἑτέρα ὁμοίως. ἀλλ' αἱ γε πλείους καὶ κοινότεραι περὶ τῶν μεταξὺ. ἐπεὶ περὶ τῶν ἀνωτάτω εἰ καὶ συλλογίζομεθα καὶ δεκνύοιτο τι, ἐκ ἀποδεικτικῶς ἀλλὰ ἐκ τῶν ὑστέρων δεκνύοιτο· ἂν· καὶ ἢ διὰ τῶν κατηγορουμένων· καὶ ἢ τὴν ὁσίαν νοητὴν λέγειν ἢ αἰδητὴν τὰ ὕστερα κατηγορεῖν ἐξὶν αὐτῆς· ὕστερα ἢ ταῦτα τῆς ὁσίας· τούτων ἢ χάριν καὶ τῶν τοιούτων εἶπε τὸ καὶ χεδόν οἱ λόγοι καὶ αἱ σκέψεις μάλα εἰσι περὶ τῶν μεταξὺ. Alex. f. 98 b.

"ὑποτιθέμενον αὐτὸ πρῶτον" τυτέσι τὴν προκείμενον ἡμῶν ἐν τῷ προβλήματι ὅρον, τὸν τε ὑποκείμενον καὶ τὴν κατηγορούμενον. καὶ τὰς ὁρισμῶς τε καὶ ὅσα ἴδια τῷ πράγματός ἐστιν. ἐπεὶ ἢ ὅτε καὶ τῶν ὁρισμῶν εἰς τὰς ἀποδείξεις δεόμεθα. τὰ δὲ ἴδια, οἷον τὸ γελαστικὸν τῷ ἀνθρώπῳ, τὸ πλατυνύοντιον, τὸ ὀρθοπεριπατητικόν, τὸ μόνον τῶν ζώων χερσὶ κεχρημένον. ταῦτα δὲ ἅτε ἴδια ὄντα καὶ ἀντιστρέφοντα, καὶ ὡς ἐπόμενα δύναται εἶναι τῷ ἀνθρώπῳ καὶ ὅσοις αὐτὸς ἐπέχει. Ioh. Phil. f. LXVIII.

οἷς δὲ αὐτὸ ἐκ ἐνδότης ὑπάρχειν, ἐκείνῃ φησὶ δεῖν ἐκλαμβάνεσθαι. Alex. f. 99.

ἐκ ἐκλεκτέων, φησὶ, τίσιν ὁ ἀνθρώπος ἐκ ἐπέχει, εἰ ἀνθρώπος εἴη τὸ προκείμενον εἰς σκέψιν· ἐν ἢ τῷ λαβεῖν τίνα αὐτῷ ἐκ ἐπέχει, ἔχομεν καὶ τίσιν αὐτὸς ἐκ ἐπέχει· ἀντιστρέφει ἢ πρὸς αὐτὴν ἢ καθόλου ἀποφατική. Ioh. Phil. f. LXVIII b.

εἰπων δεῖν ἐκλέγεσθαι τὸς ὁρισμῶς καὶ τὰ ἴδια τῷ πράγματός καὶ τὰ ἐπόμενα αὐτῷ, διαίρειν νῦν τῶν ἐπομένων ποιεῖν· τῶν ἢ ἐπομένων, φησὶ, τὰ μὲν ἐξὶν ὁσίῳ τὰ δὲ ἐπεισοδιώδη, καὶ τῶν ἐπεισοδιωδῶν τὰ μὲν ἴδια τὰ δὲ συμβεβηκῶτα. καὶ ταῦτα ὅν ἐκλεκτέων καὶ σημειωτέων. id. ib.

αἱ ἢ ἀπροσδιόριστοι, ὡς ἐν τῷ περὶ Ἑρμηνείας (c. 7) εἴρηται, ταῖς μερικαῖς ἰσοδυναμῶσιν. id. ib.

τῷτο ὅδ' ἄλλο ἐξὶν ἢ τὸ ἐν τῷ περὶ Ἑρμηνείας (c. 7) εἴρηται μένον, ὅτι τὴν προσδιορισμὸν καὶ δεῖ τῷ κατηγορουμένῳ συντάττειν ἀλλὰ τῷ ὑποκειμένῳ. id. ib.

παθητικῷ ἀντὶ ἐνεργητικῷ ἐχρήσατο· βεβαίῃ ἢ εἰπεῖν ὅτι προτείνωμεν. id. ib.

τὸ δὲ "καθάπερ καὶ προτείνωμεθα" ἐξὶ καθάπερ καὶ προτείνωμεν ἐν τῇ χρήσει. Alex. f. 100.

ὑποκείμενον ἐνταῦθα λέγει καὶ πάντως τὴν ὑποκείμενον ὅρον ἀλλ' ἀπλῶς τὴν προκείμενον, ὡς δεῖ ζητῆσαι τὰ ἐπόμενα, ὅποῖος ἂν ᾖ, εἴτε ὁ κατηγορούμενος εἴτε ὁ ὑποκείμενος. τί ὅν φησὶν; ὅταν

τινὶ ὄρω λαμβάνειν βυλόμεθα τὰ ἐπόμενα, μὴ λαβόμεν καὶ τὰ
τέτοις ἐπόμενα· ἐν γὰρ τοῖς πρώτοις ἔχομεν καὶ τὰ δευτέρα. Ioh.
Phil. f. LXIX.

436 τὰ τῷ γένει ἐπόμενα καὶ παντός τε καὶ αὐτῷ κατηγορεῖ, καὶ
27. ἐκάστῳ τῶν εἰδῶν ἔπειτα ἀνάγκη· ἂν δὲ ἐκάστῳ τῶν εἰδῶν, ἐκείνῳ
ἔτε τῷ γένει ἔτε ἀλλήλοις. τοιαύτῳ δ' ἂν εἶεν καὶ αἱ οἰκείαι ἐκάστῳ
εἶδος διαφοραί, ὅφ' ὦν ὀρίζον. Alex. f. 100.

436 ὁ λέγει τοῦτον εἶναι δοκεῖ. καὶ χρὴ ἐκλέγοντας οἷς ἔπειτα ὁ
29. ὑποκείμενος ὅρος ὁ περιεχόμενος ὑπὸ τινος προσηχρῶς τῷ καθόλου
τῷ περιέχοντι καὶ λαμβάνειν ταῦτα τῶν οἷς ἔπειτα ὁ ὑποκείμενος
ὅρος, οἷς καὶ αὐτοῖς ὁ περιέχων αὐτὸν ἔπειτα. . . πρὸς γὰρ τῷ κεινῷ
τῷτο ὑδὲ πρόκει· ἡμῖν ζητεῖν τίς τὸ γένος τῷ ἐκκειμένῳ ὄρου ἔπειτα,
ἀλλὰ τίς αὐτὸς ὅρος ὁ προκείμενος. ἡ δὲ δύναμις μάλλον τὸ λεγόμενον
τοῦτον εἶναι· ὑδ' ὅταν πάλιν ἡ προκείμενον ἡμῖν ἐκλέγειν τίς
ἔπειτα τὸ καθόλου καὶ περιέχον, καὶ χρὴ λαμβάνοντάς τι τῶν ὑπὸ τῷ
καθόλου ὅφ' ἔπειτα τῷ καθόλου ζητεῖν οἷς τῷτο ἔπειτα. . . οἷον εἰ
ζητοῦμεν τίς ἔπειτα τὸ ζῶον, καὶ δεῖ λαμβάνοντάς τῶν ὑπὸ τῷ ζῶον
τι οἷς ἔπειτα, τῷτο ἐκλέγειν, ὅτι τέτοις καὶ τὸ ζῶον, οἷον τὸν
ἀνθρώπον οἷς ἔπειτα ὁ ἀνθρώπος, ἐκλέγειν καὶ τιθέναι ὅτι τέτοις καὶ
τὸ ζῶον. ἀληθὲς μὲν γὰρ ἐστὶ τῷτο, πᾶσιν οἷς ὁ ἀνθρώπος ἔπειτα καὶ
τὸ ζῶον ἔπειτα, καὶ μὴν τῷτ' ἡν προκείμενον ζητεῖν εἰ οἷς ὁ ἀνθρώπος,
καὶ τὸ ζῶον ἔπειτα. τότε γὰρ ἐκλέγομεν τίς τὸν ἀνθρώπος ἔπειτα,
ὅταν ἡ περὶ ἀνθρώπου ζητεῖν ἡμῖν προκείμενον. . . ἡ δὲ λέξις
ἀσαφής ἐστὶ διὰ συντομίαν. ἔστι δὲ τοιαύτη· ὑδὲ δὲ ἐπὶ τῶν καθόλου
τινὶ ἐκλέγοντας οἷς τὸ καθόλου ἔπειτα, ἐκλεκτέον οἷς ἔπειτα
τι τῶν ὑπὸ τῷ καθόλου. ἡ ὅμως· "ὑδὲ δὲ τῷ καθόλου ἐκλεκτέον
οἷς ἔπειτα" τὸ περιεχόμενον" ἀντὶ τῷ ὑδὲ δὲ ἐπὶ τῶν καθόλου,
ὡς ἐστὶ καὶ τοῖς ἐπομένους ἐπόμενα. ἀλλὰ γὰρ καὶ ἐπὶ πάντων
τῶν καθόλου τῷτο δυνατόν· τὰ γὰρ εἶδη τὰ ἄτομα καθόλου
μὲν ἐστίν, καὶ μὴν καὶ ἑκάστον τῶν οἷς ἔπειτα τὸ εἶδος,
ταῦτα δὲ ἐστὶ τὰ ἄτομα, ἀλλοῖς πάλιν ἔπειτα αὐτά· εἰ γὰρ
ἀλλοῖς εἶπετο, καὶ ἂν ἦν ἄτομα τε καὶ ἔχοντα. id. ib.

ἵνα σαφερέραν ποιήσωμεν τὴν δεῖξιν, δεῖ προαδέντας τι
μικρὸν ὅπως ἀναγνῶναι "ὑδὲ δὲ τῷ καθόλου ἐκλεκτέον ὡς
ὑποκείμενα οἷς ἔπειτα τὸ περιεχόμενον." ὁ δὲ λέγει τῷτο
ἐστίν. ἐάν, φησὶ, τῷ ζῴῳ προκείμενον ἡμῖν ζητῶμεν
τίς ἔπειτα τὸ ζῶον, καὶ δεῖ λέγειν ὅτι τῷ φιλοσόφῳ ἡ
τῷ σιμῷ (καὶ γὰρ δεῖ ταῦτα λαμβάνειν ὡς ὑποκείμενα
τῷ ζῴῳ), ἀλλὰ δεῖ λέγειν ὅτι τῷ ἀνθρώπῳ ἔπειτα. τῷτο
γὰρ προσεχῶς ἔπειτα τὸ ζῶον. λαβόντων δὲ ἡμῶν ὅτι
τῷ ἀνθρώπῳ ἔπειτα, ἐξ ἀνάγκης συμπέρασμα εἴληπτο
τῷ ἀνθρώπῳ καὶ τὰ ὑπ' αὐτῷ περιεχόμενα, λέγω δὲ τὸ σιμὸν καὶ τὸ
φιλόσοφον καὶ τὰ ὅμοια. ὡς περὶ ἔστιν, ὅτε ἐξήτει
τὰ ἐπόμενα τῷ πράγματι, ἔλεγεν ὅτι καὶ δεῖ λαμβάνειν
καὶ τὰ τοῖς ἐπομένους ἐπόμενα, ὅτω, φησὶν, ὑδὲ τὰ
οἷς ἔπειτα ζητῶντα δεῖ λαβεῖν καὶ οἷς ταῦτα ἔπειτα·
ἔχομεν γὰρ αὐτὰ δύναμις ἐν αὐτοῖς. Ioh. Phil. f. LXIX.

436 φησὶν, εἰ εἴη τὸ μὲν τίς τὸν ἀνθρώπος ἔπειτα καὶ
32. τότε ταῦτα οἰκώτερον εἶδει λαμβάνειν· προσεχῶς γὰρ
περιέχει ὁ ἀνθρώπος τὸ φιλόσοφον καὶ τὸ σιμὸν καὶ τὰ
ὅμοια, ὡς περὶ τὸ ζῶον προσεχῶς μὲν τὸν ἀνθρώπον,
διὰ τῷτον δὲ καὶ ἐκεῖνα. id. ib.

ἔχεις ἐντεῦθεν τὴν αἰτίαν δι' ἣν περὶ εὐπορίας
συλλογισμῶν κεφάλαιον ἔτε ἐν τοῖς Τοπικοῖς ἐξέθετο,
πῶς ἂν διαλεκτικῶν προτάσεων εὐπορήσωμεν,
ἔτε ἐν τοῖς Ἀποδεικτικοῖς, πῶς ἂν εὐπορήσωμεν
ἀποδεικτικῶν προτάσεων, ἔτε ἐν τοῖς Σοφιστικῶς,
ἔτε ἐν τοῖς ἐκθέμενος πῶς ἂν πρὸς πᾶν εἶδος
συλλογισμῶν προτάσεων εὐπορήσωμεν. διὰ τῷτο
γὰρ καὶ μόνον τὰ καθ' αὐτὴν ὑπάρχοντα
ἐκτίθεαι ἡμᾶς προσέταξεν, ἀλλὰ καὶ τὰ καὶ
συμβεβηκός ὑπάρχοντα καὶ τὰ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ
τὰ ἀλλότρια, ἵνα ἔχωμεν ὕλην πρὸς πάντα
συλλογισμὸν ἐκκαίμενον. Ioh. Phil. f. LXIX. b.

καὶ τῷτο φησιν, ὅτι καὶ δεῖ ἐκλέγειν τὰ
ἀμφοτέρους τοῖς ὅροις ἐπόμενα καὶ ἀπογράφει
(δεῖ γὰρ), ἀλλ' ὅτι εἰς τὸ χρῆσθαι μέντοι
ὄρου καὶ ἐκλεκτέον τὰ ἀμφοτέρους ἅμα ἐπόμενα,
εἰ τὰ αὐτὰ εἴη· δεῖκνυσιν γὰρ ἐφεξῆς ὅτι ἐκ
τέτων καὶ δύναται συλλογίσασθαι ἐν
δευτέρῳ χήματι ἐκ δύο καταφατικῶν
γινομένης τῆς συμπλοκῆς. δοκεῖ δὲ τῷτο
παρελκεῖν ἐνταῦθα, ἐπειδὴ τῶς τὸ πῶς
ἐκλεκτέον τὰ ὑπάρχοντα τοῖς ὅροις
παραδίδωσι, καὶ οἷς αὐτοὶ ἔποντο, καὶ
μένοι πῶς αὐτοῖς χρῆσθαι· καὶ ὅτι καὶ
αὕτη μόνη ἐστὶν ἡ ἐκλογὴ ἀχρηστῶς
ἀλλὰ καὶ ἄλλαι δύο, ἡ τε λαμβάνουσα
τὰ ἀμφοτέρων ἀλλότρια καὶ ἡ τὰ
ὑποκείμενα μὲν τῷ κατηγορουμένῳ
ἀλλότρια δὲ τῷ ὑποκειμένῳ· αὐτὸς
δὲ ταύτης μόνης ἐμνήσθη ἐνταῦθα. id. ib.

"τὰ πᾶσιν" ἀντὶ τῷ τοῖς δύο ὅροις
τοῖς τῷ προβλήματι. φησὶ δὲ δεῖν
τὰ τοῖς δύο ἐπόμενα λαμβάνειν, ὡς
μηδενὸς ἐκ τῆς τῶν τοῦτων
λήψεως καὶ συνθέσεως γινομένου
συλλογισμῶ. αὐτὸς μὲν ὅν ὑπερτίθει
τὴν τῷτο δεῖξιν εἰς τὰ μὲν
ταῦτα. Alex. f. 101.

εἰπὼν τίνα χρὴ ἐκλέγειν ἐκατέρου
τῶν ὄρων τῶν ἐν τῷ προβλήματι,
μὲν ταῦτα δείκνυσιν τίνα μὲν
τῶν ληφθέντων ἀπὸ τῶν ἐκλεγεμένων
τῶν προβλημάτων ἑκάστον συνδέει.
τῷτο χάρω καὶ ἡ ἐκλογὴ γέγονεν
αὐτῷ. . . σαφηνείας δὲ χάρω
τῶν λεγομένων ὑπογράφωμεν
τάς τε ἐκλογὰς καὶ τὸ διάγραμμα
ὅλον καὶ τὸς συλλογισμὸς πῶς
τε καὶ ἐκ τῶν γίνονται. id. ib.

"τῷ μὲν κατασκευαζομένῳ" λέγει
τῷ κατηγορουμένῳ ὄρου, "καὶ
δεῖ κατηγορεῖν" τῷ ὑποκειμένῳ.
ἵνα δὲ σαφερέραν τε τὴν λόγον
ποιήσωμεν καὶ τελείως ἐκθῶμεθα
τὸ διάγραμμα, ἐπ' αὐτῶν ψιλῶν
τῶν στοιχείων αὐτὸ ἐκθῶμεθα,
ἵνα μάθωμεν πόσαι γίνονται
συμπλοκαί, καὶ ποῖαι μὲν
δύνανται σύστασιν ἔχειν ποῖαι
δὲ οὐ. Ioh. Phil. f. LXX.

τῷτο ἐστὶν ὅταν δὲ δέη καθόλου
ἀποφατικῶν δεῖξαι, ὁ μὲν καὶ
δεῖ ὑπάρχειν, τῷτο δὲ δεῖ
κατηγορεῖσθαι ἀποφατικῶς ἐν
τῷ συμπεράσματι· ἐστὶ δὲ τῷτο
τὸ ἀγαθόν. . . εἰπὼν δὲ "ὅταν
μηδενὸς δέη ὑπάρχειν, ὁ μὲν
καὶ δεῖ ὑπάρχειν, εἰς αὐτὸ
μὴ ἐνδέχεται αὐτῷ παρεῖναι,"
εἴτω μὴ προαδέντας ὅτι καὶ
μὴ δεῖ ὑπάρχειν, εἰς τὰ ἐπόμενα
αὐτῷ, ἐπὶ τῷτο τὸ "ἡ ἀνάπαλις,
ὅφ' ἔστι δὲ μὴ ὑπάρχειν, εἰς
αὐτὸ μὴ ἐνδέχεται αὐτῷ
παρεῖναι, ὅφ' ἔστι δὲ μὴ
ὑπάρχειν, εἰς τὰ ἐπόμενα,"
διὰ τῷ πᾶν τῷτο θέναι
δηλῶν καὶ ἐπὶ τῷ πρώτῳ
παρέθετο γὰρ ἀνάπαλις
τῷτο, ὁ καὶ δι' ἐξῆς
εἶπεν ἐδήλωσε· "τῷτο γὰρ"
φησὶν "ὅταν τῶν αὐτῶν
ὁποτέρων·" ἀντὶ γὰρ τὸ
τῷ κατηγορουμένῳ μὴ ὑπάρχειν
ταῦτον τῶν ἐπομένων, ἀντὶ
ἀνάπαλις τῶν τῷ ὑποκειμένῳ
τῷτο μὴ ὑπάρχοντων
ταῦτον τῶν ἡ τῶν τῷ
κατηγορουμένῳ ἐπομένων,
καθόλου

ἀποφατικὸν συνάγει. φέρεται δὲ ἐν τισιν ἀντιγράφοις. ἡ λέξις ὑπερβατικὸν καὶ σαφέστερον ὅπως ἔχουσα "ὅταν δὲ μηδενὶ δὲ ὑπάρχω, ἢ μὴ εἴδῃ ὑπάρχειν, εἰς τὰ ἐπόμενα, ὁ δὲ δὲ μὴ ὑπάρχειν, ὡς εἰ μὴ ἐνδέχεται αὐτῷ παρῆναι, ἢ ἀνάπαλιν." αὕτη γὰρ ἡ λέξις ὑπερβατικῶς ἔχει ὁ βούλεται εἰπεῖν. Alex. f. 101 b.

μῆποτε ὅν ὑποδείγματος χάριν ἐπὶ τούτῳ εἶπε τὸ "ἐκ προ-
 ὀλογισμῶν," διδόντες ἡμῶν καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν τὸ αὐτὸ προσυπακύνειν.
 ἰσχυρῶς δὲ ὕδα ὑλλογισμὸν δεῖ καλεῖν τὸ τοῦτον· εἰ γὰρ τὸ δ'
 τοῦτον ἐστὶ τῷ ζ', εἰς ἐξῆς ὅρος· ὥστε ὕδα πρότασιν ποιεῖ τὸ δζ',
 εἰ μὴ ὅτω ληφθῇ ταύτην ὡς ἐξισάζον, οἷον εἰ τὸ γελασιζόν τις
 αὐτὸ λέγοι καὶ τὸν ἄνθρωπον· ἐπὶ γὰρ τῶν τοῦτων ἀδύνατον τὸ ἕτερον
 κατηγορεῖν τὸ ἕτερον. Ioh. Phil. f. LXXI.

ἀπετραμμένον εἶπεν ἥτοι τῷ προειρημένῳ, ὅτι ἐκείνους μὴ ἦν
 εἰς μέρος ἀποφατικῶν ἔχων τὸ συμπέρασμα, ὅπως δὲ γε ὅν νῦν
 ὡς ἐπὶ μέρους καταφατικῶν συνάγων δεικνύει. ἡ ἀντε-
 ραμμένον εἶπεν ὅτι ἡ δεῖξις ἀνάπαλιν ἔχει· ὡς γὰρ δεικνύει διὰ
 τῶν ὅπως λαμβανόμενων τὸ α' κατηγορούμενον τῷ ε', ὁ ἐκείτο εἶναι
 κατηγορούμενον, ἀλλ' ἀνάπαλιν. Alex. f. 103.

ἀλλὰ ζητήτεον πῶς ἀνωτέρω εἰπὼν ὅτι εἰ δὲ λαμβάνειν
 ἡμῶς εἰ μὴ μόνον τὰ προσεχῶς ἐπόμενα καὶ οἷς ἔπειτα, τὰ δὲ πο-
 ρῶν ὡς, διότι περιέχεται ἐν τούτοις, νῦν τὸ ἐναντίον λέγει ἀντικρως,
 ὡς καὶ τὸ πορρωτέρω ληπτέον. λέγομεν ὅν πρὸς τούτο ὅτι ἐκεῖ μὴ
 λέγει ὅπως δὲ τὴν ἀπογραφὴν τῶν ποιῶν, ἔλεγεν ὅτι τὰ
 ποιῶν μόνον τὰ ἐπόμενα ἢ οἷς ἔπειτα δεῖ ἀπογράφειν, τὰ δὲ
 ποιῶν ὡς, ἵνα μὴ πολλὰ ἀπογράφειν ἀναγκασθῶμεθα· ἔχο-
 μεν γὰρ, φησὶ, διὰ τούτων καὶ τὰ λοιπὰ... ἐνταῦθα μέντοι, ἐπειδὴ
 ἐπὶ αὐτῶν τῶν κατασκευῶν ὁ λόγος, τούτο δὲ ἐστὶ τῆς λήψεως
 πᾶσι ἡμῶν, διὰ τούτο φησὶ δεῖν παραλαμβάνειν καὶ ταῦτα. δεῖ
 ὡς ἔλεγε εἰ ἐνδέχεται διὰ τῶν καθολικωτάτων συνάγειν τὸ
 πορρωτέρω, καὶ τούτων τὴν ταυτότητα λαμβάνειν, ἵνα εὐπορίαν τῇ
 ἐκείνῃ ποιήσωμεν διὰ πλεονῶν τὸ αὐτὸ συλλογίζόμενα. Ioh.
 Phil. f. LXXI b. cf. Alex. f. 103 b.

διότι καὶ ἀπλῶς ἐρὼν τις ἀκούσαι τὸ "δεῖ δὲ καὶ ... βλέπειν."
 λέγει γὰρ ὅτι δι' αὐτῶν ἐκείνῃ περὶ τῆς ἐκλογῆς (εἴρηκε γὰρ περὶ
 τῆς πᾶσι αὐτῇν χρὴ ποιῶν) ἀλλὰ περὶ τῆς λήψεως τῶν με-
 τὰ τὸν ὅρον, ἢ γίνεσθαι ἐκ τῷ ἄλλῳ ταύτην ἄλλῃ εὐρίσκειν· ἐπὶ γὰρ
 τῷ ἐπόμενῳ τισὶ καὶ τῶν οἷς ἔπειτα τὰ μὴ καὶνότερα ἐστὶ τὰ δὲ
 προσεχέστερα καὶ ὕψ' ἐκείνα. Alex. f. 104.

ἐκεῖνο δὲ ἐπισημαίνει ἄξιον, ὅτι ἐν τῇ ἐκείνῃ τῶν ὑπαρχόντων
 τῶν ὅρων ἔλεγε δεῖν, ὥσπερ ἐπὶ τῶν ἐπομένων ὅτι εἰ δὲ καὶ τὰ
 τῶν ἐπομένων ἐπόμενα λαμβάνειν ἀλλὰ τὰ τῷ α' ὡς α' ἐπόμενα,
 περὶ τὰ προσεχῶς αὐτῶν καθολικωτέρως, ὅτω δὲ καὶ ἐν τῇ λήψει
 ὡς εἶπεν τὸ α' καὶ τὸ ε' τὰ οἷς τὸ α' ὡς α' ἔπειτα λαμβάνειν· εἰ
 ἢ ἐν τῷ οἷς κατένευ εἶπετο, ἐκείνῃ γὰρ ἐπὶ λήψει παρ-
 ἔνευ τὰ ἴδια τῶν προκειμένων ὅρων ἀνωθεν τοῦ κατωθεν, ὡς
 ἐπὶ τὰ προσεχῶς ὑποκειμένα τοῖς ὅροις λαμβάνειν ἐκείλευσεν·
 τὰ δὲ προσεχῶς ὑποκειμένα τινι τὰ καθολικωτάτα ἐστὶ τῶν οἷς
 ἐστὶ· εἰ γὰρ ὁμοίως ἔχει τὰ οἷς ἔπειτα καὶ τὰ ἐπόμενα αὐτῷ·

τὰ μὴ γὰρ προσεχῶς ἐπόμενα τὰ μερικωτάτα ἐστὶ τῶν ἐπομένων,
 τὰ δὲ προσεχῶς ὑποκειμένα (ταῦτα δὲ ἐστὶ τὰ οἷς ἔπειτα) τὰ κα-
 θολικωτάτα ἐστὶ τῶν οἷς ἔπειτα, τυτέστιν τῶν ὑποκειμένων. Ioh.
 Phil. f. LXXI b.

αὐτὸ εἶπεν ἀντὶ τῷ αὐτῷ· ἐστὶ γὰρ ὁ λέγει, ὁμοίως δὲ σκοπεῖν
 καὶ ἐπὶ τῶν οἷς αὐτὰ ἀκολουθεῖ, δηλονότι τὸ α' καὶ τὸ ε'. Alex. f. 104.

τούτω ποῖον; δῆλον ὅτι τὸ γ' καὶ τὸ ζ'· ταύτην γὰρ ταῦτα. με-
 τὰ τὸν δὲ φησι, τυτέστιν μέσος ὅρος. Ioh. Phil. f. LXXII.

τυτέστιν ἄκροι ὅροι, ὁ τε μεῖζων καὶ ὁ ἔλαττος. τούτω δὲ ἔξαι-
 τὸ ἔλαττον ἡμίμα. μέσον δὲ τὸ ἡ', ἐπειδὴ τὸ γ' καὶ τὸ ἡ' ταύτων.
 τούτω δὲ ἐστὶ μέσον. δῆλον ὅτι ὕδα διαφέρει τὸ γ' εἰπεῖν ἢ τὸ ἡ'
 μέσον· ταύτην γὰρ ἀμφω. id. ib.

ἐπειδὴ τὴν μίαν συζυγίαν ἐξέθετο τὴν λαμβάνουσαν τὰ ἀμ-
 φοτέροις τοῖς ὅροις ἐπόμενα, διὰ τούτο, φησὶ, καὶ αἱ ἄλλαι παρ' αὐ-
 τοῦ εἰπομεν ἄχρηστοι, ἢ τὰ ἀμφοτέρωθεν ἀλλότρια λαμβάνουσα καὶ τὰ οἷς
 ἔπειτα ὁ κατηγορούμενος καὶ οἷς μὴ ὑπάρχει ὁ ὑποκείμενος. εἴτα
 βυλάμενος ταύτας ἐκθέσει, λαμβάνει πάλιν τὴν λόγον καὶ ἀρχεῖ
 ἀπὸ τῆς λαμβάνουσας τὰ ἀμφοτέροις ἐπόμενα· φησὶ γὰρ εἰ τὰ
 ἐπόμενα ἐκατέρωθεν. εἴτα ἐκθέμενος τὰς τρεῖς συζυγίας δεικνύσι
 μὴ ταῦτα τὰ ἐκ τῶν ὅρων, ἀπὸ τῆς πρώτης ἀρχαίμενος, ὅτι ἀχρη-
 στοὶ εἰσιν εἰς τὰς συλλογιστικὰς μεθόδους. Ioh. Phil. f. LXXII b.

τὸ διὰ τούτων προκειμένον ἐστὶ δεῖξαι ὅτι ἀδύνατον ἄλλη με-
 τὰ τὴν χρῆσιν εἰς τὴν λήψιν τῶν προτάσεων πλὴν τῆς παραδεδο-
 μένης, λέγω δὲ τῆς διὰ τῶν ἐπομένων καὶ οἷς ἔπειτα καὶ τῶν ἄλλο-
 τῶν, ὧν ταύτῃ τι λαβεῖν ἦν ἀνάγκη καθ' ἕτερον τῶν ὅρων. εἰ
 γὰρ τις, φησὶν, ἄλλην ἐπισκοπὴν δόξει, πάντως εἰς μίαν τῶν ὑφ'
 ἡμῶν παραδεδομένων συνενεχθήσεται ἀγωνῶν... ἰδωμεν δὲ καὶ
 τὴν λέξιν αὐτὴν τῷ φιλοσόφῳ. "δῆλον δὲ καὶ ποῖα ταῦτα διαλη-
 πτέον καὶ τὴν ἐπίσκοπιν, καὶ ποῖα ἕτερα ἢ ἐναντία." διάφορον φησι
 φέρεσθαι τὴν γραφὴν τῷ ῥητῷ ὁ Ἀλέξανδρος· εἶναι γὰρ ἐν τισὶ τῶν
 βιβλίων "καὶ ὅχι ποῖα ἕτερα ἢ ἐναντία." εἰ μὴ ὅν φέροιτο "καὶ ποῖα
 ἕτερα ἢ ἐναντία" ὅπως ἐξηγητέον. ἐπεὶ δὲ δῆλον γέγονεν ἡμῶν ἐκ
 τῶν εἰρημένων ποῖα δεῖ λαμβάνειν τὰ αὐτά, ἔξαι καὶ τούτω δῆλον
 ποῖα ἐστὶν ἐν τούτοις ἕτερα ἢ ἐναντία, ἵνα ὥσπερ πόρισμα τι ἐκ
 τῶν εἰρημένων τούτω συνάγει, τὸ μαρτάνειν ἡμᾶς ποῖα ἐν τούτοις
 τὰ ἕτερα ἢ τὰ ἐναντία· ὕδα γὰρ συμβάλλει εἰς τὸ προκειμένον τὸ
 γινῶναι ταῦτα, ὥστε καὶ ταύτην τὴν γραφὴν ὡς πόρισμα ἔξαι τούτω
 συνηγμένον... δοκεῖ δὲ ἡ ἕτερα γραφὴ προσφυσέτερα εἶναι ἐν
 τῷ προκειμένῳ θεωρηματι καὶ τῇ ἐπαγομένῃ λέξει, λέγω δὲ "καὶ
 ὅχι ποῖα ἕτερα ἢ ἐναντία," ἵνα ἡ συνέχεια αὕτη ᾖ, δῆλον ἐκ τῶν
 εἰρημένων γέγονεν τὸ ποῖα ἐν τοῖς ἀπογεγραμμένοις καθ' ἕνασον
 πρόβλημα δεῖ λαμβάνειν τὰ αὐτά· εἰ γὰρ δὴ ληπτέον ποῖα ἕτερα
 ἢ ἐναντία καὶ ὅτι τούτω βυλάει σημαίνει, δῆλον ἐκ τῶν ἐπαγομένων
 εὐθέως. Ioh. Phil. f. LXXII b - LXXIII.

δεῖξας ἔτι ἐν οἷς καὶ συνάγει τὸ καθόλου ἀποφατικὸν ἐναντίων
 τῶν ληφθέντων ἢ μὴ ἐνδεχομένων τῷ αὐτῷ ὑπάρχειν, εἰ διὰ τὴν
 τῶν ἐναντίων λήψιν συνάγει ἀλλὰ διὰ τὸ ἐμπύπτειν εἰς τὴν παρ'
 αὐτῷ παραδιδόμενην μέθοδον, τὸ αὐτὸ τούτω δεικνύσι καὶ ἐπὶ τῷ

μερικῶ ἀποφατικῶ... ἔοικε δὲ ἡ πεπλανηθεὶς ἐν τούτοις, ἡ διὰ τὴν ἥδην παραδοῦναι τὴν μέθοδον ἀδιαφόρως ἐνταῦθα χρῆσα· ἔδει γὰρ αὐτὴν εἰπεῖν ὅπως "τὸ γὰρ μὴ ἐνδέχεσθαι τὸ β' καὶ τὸ γ' αὐτῶ ὑπάρχειν ὅθεν διαφέρει ἡ τὸ γ' τῶν δ' τινὲ εἶναι." νῦν δ' εἶπεν ἡ τὸ β' τῶν θ' τι εἶναι. ὅτι γὰρ τὸτο ψευδὲς ἐστι· δύναται γὰρ μηδενὶ μὲν τῶ αὐτῶ δύνασθαι τὸ β' καὶ τὸ γ' ὑπάρχειν, μηδὲ τῶν θ' εἶναι τὸ β'.
Ioh. Phil. f. LXXIII.

45^a τὸ "ὅτι τινὲ ἔχ ὑπάρχει τὸ α'" ἐκ ἀν εἰς εἰρημένον ὡς ἐπὶ
10. μέρους ἀποφατικῶ συναχθισομένον, ἀλλ' ἀντὶ τῷ "ὅτι τινὲ ἔχ ὑπάρχει τὸ α'." τῷ γὰρ ε' ἔχ ὑπάρχει τὸ α'. ὅτι δὲ τὸ β' εἰ μὴ τῷ
ε' ὑπάρχει, ταυτὸν ἐστὶ τινὲ τῶν θ', ἔδειξεν εἰπὼν "πάντα γὰρ εἰλημμένα τὰ μὴ ἐνδεχόμενα τῷ ε' ὑπάρχειν," δηλονότι περὶ τῶ θ'.
τὸτο γὰρ ε' προσέθηκεν ὡς ὅν δῆλον... δύναται γὰρ τοιαύτη ἡ δεῖξις εἶναι. εἰλημμένον τὸ β' τῷ γ' ἀντικεινῶς, ἐπεὶ τὸ β' τῷ γ' ἀντικεινῶς, ὅθεν αὐτῶ ὑπάρχει. ἀλλὰ καὶ τὸ β' τῷ α' παντί· ὅθεν ἄρα τῷ γ' 15
τὸ α'. εἰ δὲ τὸτο, ἔξαι τὸ γ' τινὲ τῶν δ' ταυτὸν, οἷς ἔχ ὑπάρχει τὸ α'. ἔξαι δὴ τὸ α' τῷ γ' ὅθεν, τὸ δὲ ε' τῷ γ' παντί. συναχθισομένη ἐκ τούτων ἐν τρίτῳ σχήματι τὸ α' τῷ γ' μὴ ὑπάρχειν. δεήσει δὲ γογράφειν "τὸ γὰρ β' τῷ α' παντί, τῷ δὲ γ' ὅθεν." Alex.
f. 106.

45^a δεῖ πάλιν ἀντὶ τῷ β' θ' τὸ δ' ἡ λαμβάνειν. Ioh. Phil.
22. f. LXXIII b.

45^a ἐπιζητήσαι δ' ἂν τις πῶς ἀληθὲς τὸ τὸς δι' ἀδυνάτου δευτε-
28. μένης πάντας συλλογισμῶς καὶ δευτικῶς δεῖκνυσθαι· δοκεῖ γὰρ ψευ-
δος εἶναι τὸτο· τὰ μὲν γὰρ δευτικῶς οἶόν τε καὶ δι' ἀδυνάτου, ἐπι-
σκεπτέον δ' εἰ καὶ τὰ ἐν ταῖς μέρεσι πάντα, ε' μὴν ἀνάσταλιν...
φασὶ δὲ τινες μὴ τὸτο εἶναι τὸ λεγόμενον, ἀλλ' ὅτι ταῦτα τὰ προ-
βλήματα καὶ δευτικῶς δεῖκνυσι καὶ διὰ τῆς εἰς ἀδυνάτου ἀπαγωγῆς
καὶ διὰ τῶν αὐτῶν ὅρων, καὶ ἐκ ἄλλων τινῶν ἐστὶ τὰ δευκνύμενα.
Alex. f. 107.

45^a τούτων τῶν τε καθόλου καταφατικῶ καὶ τῶν μερικῶ ἀποφατικῶ.
33. δεῖξωμεν ὅν καὶ ἐπὶ τούτων. Ioh. Phil. f. LXXIII b.

45^b ἐν πᾶσι, φησὶ, τοῖς δι' ἀδυνάτου συλλογισμοῖς δεῖ κοινὸν τινα
4. ὅρον ἕτερον ὅντα παρ' ἀμφοτέρους τὸς ἀμφοτέρους λαβεῖν· τούτων γὰρ
ἐσθίμηνε διὰ τῶν εἰπεῖν "τῶν ὑποκειμένων." ὅτοι γὰρ ἐξ ἀρχῆς ὑπό-
35. κεινὴ περὶ ὧν ἡ σκέψις, τὸ α' καὶ τὸ β'. κοινὸν δὲ λέγει ἔχει ἀντὶ
τῶ μέσου κοινωρίαν ἔχοντα πρὸς ἕκαστον καὶ δι' αὐτῶ τὸς ἀμφοτέρους
συνδέοντα, ἀλλὰ κοινὴν φησὶν ἐν τῇ ἐπ' εὐθείας δεῖξει παρα-
λαμβανόμενον τὴν αὐτὴν καὶ ἐν τῇ δι' ἀδυνάτου. Ioh. Phil.
f. LXXIV b.

45^b ἐπειδὴ εἶπε τίνα διαφέρει ὁ δευτικὸς τῷ ἀδυνάτου, ταῦτα,
12. φησὶν, ἐν τοῖς ἐξῆς ἀκριβέστερον εἰσάγεσθαι. λέγει δὲ ἐν τῷ δευ-
τέρῳ λόγῳ· ἐπεὶ γὰρ ἀκριβέστερον διεξέρχεται περὶ τῆς τούτων δια-
κρίσεως. id. ib.

45^b ἐν τοῖς ἄλλοις, δηλονότι τοῖς ἐξ ὑποθέσεως· ἐπειδὴ γὰρ ἔδει-
15. ξεν ὅτι οἱ κατηγοριοὶ συλλογισμοὶ καὶ οἱ δι' ἀδυνάτου διὰ ταύτης
τῆς μεθόδου περαινόντι, νῦν φησὶν ὅτι καὶ οἱ ἄλλοι ὑποθετικοὶ συλ-
λογισμοὶ, ὅσοι κέχρηται τῇ μεταλήψει, διὰ τούτων δεῖκνυντι. ἐν

τούτοις γὰρ, φησὶν, ἡ μεταλήψις δεῖται τῆς δεξέως. ε' δὲ αὐτῶν δὲ
ἄλλως ἢ κατηγορικῶς, οἱ δὲ κατηγοριοὶ διὰ τούτων ἐδείχθησαν·
ἐκὼν καὶ ὅτοι διὰ ταύτης δευκνύσονται τῆς μεθόδου. ἐκ ἀντιδιαρεῖ
δὲ τὴν μεταλήψιν τῇ ποιότητι· καθολικώτερον γὰρ ἡ μεταλήψις,
τὸ δὲ καθόλου ἐκ ἀντιδιαρεῖται πρὸς τὸ μέρος. ὡς τὸ "ἡ καὶ ποι-
ότητα" ἀντὶ τῶ καὶ καὶ ποιότητα. εἶπομεν δὲ ἡδὴ ὅτι ὅπου οἱ
ἑταῖοι πρόσληψιν ἐκάλεον, τούτοις οἱ Περιπατητικοὶ μεταλήψιν
ἔλεγον. πάντες μὲν οἱ ὑποθετικοὶ καὶ μεταλήψιν εἰσι, καὶ ποι-
ότητα δὲ ἐκείνοι λέγοντι ὅσοι ἐκ τῶ μᾶλλον ἐπιχειροῦσιν ἢ ἐκ τῶ
ἥττον ἢ ἐκ τῶ ὁμοῖον. εἰσὶ δὲ οἱ μὲν ἐκ τῶ μᾶλλον ἀνασκευασταί,
οἱ δὲ ἐκ τῶ ἥττον κατασκευασταί, οἱ δὲ ἐκ τῶ ὁμοῖον πρὸς ἐκ-
τερα ἐπ' ἴσης ἔχουσιν. id. ib.

τὸ "ἐν τοῖς ὑποκειμένοις" δύναται μὲν λέγειν καὶ ἀντὶ τῷ "ἐν τοῖς
ὑποθετικῶς," ἵνα ἡ τὸ λεγόμενον, ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις τοῖς ἐξ ὑπο-
θέσεως τοῖς παρὰ τὸς δι' ἀδυνάτου, οἷον ὅσοι καὶ μεταλήψιν ἢ καὶ
ποιότητα εἰσι τῶν ὑποθετικῶν· ἦσαν γὰρ καὶ οἱ εἰς ἀδυνάτου ἀπά-
γοντες ἐν τοῖς ἐξ ὑποθέσεως, ἐκ ἐν τοῖς ἐξ ἀρχῆς κειμένους. ὅθεν
ἐπὶ τούτων ἡ ἐκλογὴ ὅν προσερίκαμεν τρόπον ἔξαι, ἀλλ' ἐπὶ τῶν
μεταλαμβανομένων. ἡ τὸ "ἐν τοῖς ὑποκειμένοις," ἐκ ἐν τοῖς ἐξ
20. ἀρχῆς" ἴσον ἐστὶ τῷ ἐκ ἐν τοῖς ἐξ ἀρχῆς ὑποκειμένους ἀλλ' ἐν
τοῖς μεταλαμβανομένοις, καὶ ἐπὶ τούτων ἡ ζήτησις ἔξαι... λέγει
δ' ἂν καὶ μεταλήψιν μὲν τὸς καὶ πρόσληψιν λεγόμενος, αἱ εἰσι
μικτοί· ἂν γὰρ οἱ νεώτεροι πρόσληψιν λέγουσι, τούτοις οἱ περὶ Ἀρισ-
τέλην μεταλήψιν εἰσθῆσαι λέγειν, ὥσπερ καὶ ἡδὴ προσερίκαμεν.
καὶ μεταλήψιν μὲν οἱ τούτοις, ὡς καὶ πρότερον εἰρήκαμεν· καὶ ποι-
ότητα δὲ λέγουσι οἱ ἀπὸ τῶ μᾶλλον καὶ ἥττον καὶ ὁμοῖον δευκνύοντες...
ἐκὼν καὶ ἐπὶ τῶν ταυτῶν συλλογισμῶν, ὅς καὶ ποιότητα λέγουσιν
αὐτοῖς ἔθος, ἐπὶ τῶν καὶ μεταλήψιν ὁ συλλογισμὸς, ἀλλ' ἐπὶ τῶν
ὑποκειμένων γίνεσθαι ἀλλὰ τῶν μεταλαμβανομένων. τούτων ὅν
30. χρὴ καὶ τὴν ἐκλογὴν ποιῆσαι. τὸ δὲ "ἐν τοῖς ὑποκειμένοις" εἰρη-
δύναται καὶ ἀντὶ τῷ περὶ τῶν ὑποκειμένων. ἔξαι γὰρ τὸ λεγόμενον,
ὅσοι καὶ μεταλήψιν ἢ καὶ ποιότητα περὶ τῶν ὑποκειμένων δευκνύοντες,
ἐπὶ δὴ τούτων ἔξαι ἡ σκέψις ἐκ ἐν τοῖς ἐξ ἀρχῆς ἀλλ' ἐν τοῖς με-
ταλαμβανομένοις, ἐπεὶ καὶ ὁ συλλογισμὸς τούτων. ἡ δὲ ἐπιβλέψις
καὶ ἡ ἐκλογὴ καὶ ἐπὶ τούτων ἡ αὐτὴ ἔξαι ὅποιαν ὑπογράφωμεν
Alex. f. 109.

ἐξ ὑποθέσεως καὶ οἱ διαρετικοί, αἱ καὶ αὐτοὶ ἐν τοῖς καὶ μετα-
λήψιν ἐξ ὑποθέσεως, καὶ οἱ ἐξ ὁμολογίας. δεῖν ὅν φησὶ τῶν ἢ
ὑποθέσεως προσεχετέραν ποιεῖται διαρεσιν. ἡ εἰπὼν τίνας τῶ
40. ὑποθετικῶν φανερώς ὑπάρχοντι τῇ ἐκκειμένη μεθόδῳ (οἱ τε γὰρ δι'
ἀδυνάτου καὶ οἱ καὶ μεταλήψιν, ὅφ' ὅς πάντες οἱ λεγόμενοι ἀπὸ
δευκτοί, καὶ ἐπὶ οἱ καὶ ποιότητα), λέγει δεῖν ἐπισκεψάμεσθαι καὶ διὰ
ποταχῶς οἱ ἐξ ὑποθέσεως λέγοντι. ἐκ γὰρ τῆς διαρεσεως ὅφ' ὅς
ἔξαι εἶτα πάντας οἷόν τε ὑπάρχειν τῇ ἐκκειμένη μεθόδῳ ὅση δὲ
45. κτικὴ εἴτε εἴτε δὲ δέξουσι γὰρ οἱ δι' ὅλων ὑποθετικοί, ὅς Θεόφραστος
ἀναλογίαν λέγει, οἷον εἰσὶν οἱ διὰ τριῶν λεγόμενοι, μικροί, ὑπὲρ
πίπτειν τῇ διὰ τῆς ἐκλογῆς δεῖξει. λέγει δὲ αὐτὸς ὁ Θεόφραστος
καὶ ἀναλογίαν, ἐπειδὴ αἱ τε προτάσεις ἀναλογοὶ καὶ τὸ συμπέρασμα

ταῖς προτάσεσιν· ἐν πᾶσι γὰρ αὐτοῖς ὁμοιώτης ἐστίν. ἢ ὅδε συλ-
λογισμοὶ κυρίως καὶ ἀπλῶς ἐκείνοι, ἀλλὰ τὸ ὅλον τῆτο, ἐξ ὑποθέ-
σεως συλλογισμοί· ὅθεν γὰρ εἶναι ἢ μὴ εἶναι δεκνύσιν... ἀνά-
γωγὴ μέντοι καὶ οἱ δι' ὧν ὑποθετικοὶ εἰς τὰ τρία τὰ προειρημένα
σχήματα ἄλλω τρόπῳ, ὡς καὶ Θεόφραστος δέδειχεν ἐν τῷ πρώτῳ
τῶν Προτέρων Ἀναλυτικῶν. ἐστὶ δὲ δι' ὧν ὑποθετικὸς τοῦτος...
θεόφραστος μέντοι ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Ἀναλυτικῶν δευτέρον σχήμα
λέγει ἐν τοῖς δι' ὧν εἶναι ὑποθετικοῖς, ἐν ᾧ ἀρχόμενοι ἀπὸ τῆ
αὐτῆς αἰ προτάσεως λήγουν εἰς ἕτερα, τρίτον δὲ ἐν ᾧ ἀπὸ δια-
φόρων ἀρχόμενοι λήγουν εἰς ταὐτόν. ἀνάπαλιν δ' ἡμεῖς ἐξεθέ-
μεθα. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἰδίων πρόσθεσι λέγειν, νῦν δ' ἐπα-
νίσταται ἐπὶ τῇ τῆς λέξεως ἐξηγήσειν. Alex. f. 109 b.

ἀπαρτῇ δὲ ἐν ταῖς αἰς Ἀλέξανδρος περὶ τῶν λεγόμενων παρὰ
τῷ Θεόφραστῳ δι' ὧν ὑποθετικῶν· ὅ γὰρ δέον ἐστὶ κατηγορεῖν
συλλογισμῶν, ὥστε ὅθεν χρησιμεύσει πρὸς τούτους ἢ παραδεδομένη
μέθοδος. δι' ὧν δὲ ὑποθετικῶς ἐκάλει ὁ Θεόφραστος τὴν καὶ τὰς
προτάσεις καὶ τὸ συμπέρασμα ἐξ ὑποθέσεως λαμβάνοντας, οἷον εἰ
τὸ α', καὶ τὸ β', εἰ δὲ τὸ β', καὶ τὸ γ'· εἰ τὸ α' ἄρα, καὶ τὸ γ'. σκοπεῖ γὰρ
ἐπὶ καὶ τὸ συμπέρασμα ἐξ ὑποθέσεως εἰληγῆ. φασὶν γὰρ πρὸς τού-
τοις ὡς ἄλλως εἰσὶ συλλογισμοὶ οἱ δι' ὧν ὑποθετικοί· ἀκολουθίαν
τῷ μόνῳ σημαίνουσιν· ὥστε ἡ μέθοδος κοινή ἐστιν ἐπὶ πάντων τῶν
συλλογισμῶν. ἔλεγε δὲ ὁ Θεόφραστος ὅτι δύνανται καὶ εἶναι ὑπὸ τὰ
τρία σχήματα ἀνάγεσθαι... δύναται δὲ καὶ κατηγορικὰ λαβεῖν
ἐμφάντας. κάκεινο δὲ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι εἰ ἐξ ὑποθέσεως τὸ συμ-
πέρασμα εἰληγῆ καὶ ὅτι ἐξ ἀνάγκης, ἐπειδὴ καὶ τῶν προτάσεων
καὶ τῆς ἑτέρας ἄρα ὅτι εἰ ἐθέλωμεν ἀνάγκην ἐπιθεῖναι τῷ λόγῳ,
ὅτι ἢ ἢ καὶ συλλογισμὸς γένηται, δεῖ ἐκείνην τῶν προτάσεων
κατηχητικῶς ἀποδείξαι. εἰρηγῆ γὰρ ἡμῶν ἐν τοῖς περὶ τῶν ὑποθε-
τικῶν ἐπὶ πολλοῖς μόνον τὸ συνημμένον κατασκευῆς δεῖν ἢ ἢ
ἐπὶ πολλοῖς, πολλοῖς δὲ καὶ ἀμφοτέρω. Ioh. Phil. f. LXXV.

ἀπαρτῇ, φησὶν, ἔστι τῶν προβλημάτων, λέγω δὲ τὰ καθόλου,
καὶ ἄλλως συλλογιστάς, λέγω δὲ ἐξ ὧν καὶ τὰ μερικὰ συνελ-
ομένη... ἐξ ὑποθέσεως δὲ λέγειν ὅτι ὑποθετικῶς, ἀλλ'
ἐπὶ καθ' ὑπόθεσιν λαμβανόντων ἡμῶν τι. id. ib.

δεῖ τῇ ἐννοίᾳ προσέχειν τῷ φιλοσόφῳ καὶ ἔτι τῷ ῥήτῃ νοῆσαι·
εἰ γὰρ ἀκριβῶς καὶ τὴν λέξιν εἰρηγῆ. βέλει γὰρ εἰπεῖν ὅτι εἰ τι ἰδιον
ὑπάρχει ἐν τοῖς ἢ ὥστε μόνον τὸ α' αὐτῷ ὑπάρχειν, ἔστιν διὰ τὴν
ἐπισημάντην, ὡς εἴπομεν, τὸ α' παντὶ τῷ α'. εἰ γὰρ εἴη τὸ μὲν ἀνθρω-
πῶς, τὸ δὲ τῶν ἢ γελασκόν, μόνον μὲν ὁ ἀνθρώπος ὑπάρχει τῷ
γελασκῶν, ὁ μέντοι μόνῳ τῷ γελασκῶν ὑπάρχει γὰρ καὶ τῷ λογικῷ
καὶ τῷ ὀρθοπεριπατητικῷ καὶ πλατυμυλῶ καὶ φιλοσόφῳ καὶ
πολλοῖς ἄλλοις. εἰ δὲ τις εἴποι ὅτι ὅδε τῷ γελασκῶν μόνον ὁ ἀν-
θρώπος ὑπάρχει (ὑπάρχει γὰρ καὶ τὸ ζῶον καὶ τὸ λογικόν καὶ τὰ ἐπ' αὐτῷ),
λέγει ὅτι ὁ καλῶς φησὶν ὅτι· ἐν γὰρ τῷ ἀνθρώπῳ πάντα περιέχεται
καὶ ἡ φύσις. ὅτι γὰρ ἐκ ἑαυτοῦ καὶ τὴν ἐννοίαν τῷ φιλοσόφῳ ἢ λέγει
ἢ λέγουσιν ὡς μόνος δὲ ληφθεὶς τοῖς ἢ τὸ α' ὑπάρχειν, καὶ ἐνταῦθα
ἔστιν. βέλει γὰρ τι ἰδιον εἶναι ἐν τοῖς ἢ, ὥστε καὶ ἀντιστρέφειν
πρὸς τὸ α'. τὸ ὅν μόνος τοῖς ἢ τὸ α' ὑπάρχειν, πότερον πᾶσι τοῖς

ὑπὸ τὸ ἢ λέγειν ἢ τῷ ἰδίῳ; εἰ μὲν ὅν πᾶσιν, αἰεὶ τούτο ὑπάρχει τοῖς
ἢ τὸ μόνος αὐτοῖς ὑπάρχειν τὸ α'. πάντα γὰρ ἐλήφθησαν οἷς ἐπεῖν
τὸ α', ὥστε ἄλλοις ὁ δύνανται ὑπάρχειν. πῶς γὰρ φησὶν ἐξ ὑποθέσεως
δεῖν λαβεῖν τὸ αἰεὶ ὑπάρχειν; εἰ δὲ τῷ ἰδίῳ, ψευδὴς ὁ λόγος· ὅ γὰρ
μόνῳ τῷ ἰδίῳ ὑπάρχει τὸ ἢ ἀλλὰ καὶ ἄλλοις πολλοῖς, καὶ μάλιστα
οἷς κατ' ἐστίαν ἐπεῖν. ὥστε κάλλιον ἦν εἰπεῖν ὡς μόνον δὲ ληφθεὶς
τοῖς ἢ τὸ α' ὑπάρχειν. id. ib.

ταυτέσιν τῶν λοιπῶν τρόπων, τῷ σαφῶς, τῷ καλῶς, τῷ ὡφελίμως,
τῷ ἐπαινετῶς, καὶ τῶν τοιούτων· ἐλέγγοτο γὰρ ἐν τῷ
περὶ Ἑρμηνείας ἀπειρὸς εἶναι τρόπος. Ioh. Phil. f. LXXV b.

τὴν τῶν κατηγορίας εἰρηγῆ· αἰεὶ γὰρ κατηγορεῖται. Alex.
f. 111.

δείξει μὲν μετ' ὀλίγον ὅτι καὶ εἰ τις ἐπινοήσῃ τοῖς παλαιοῖς
ἄλλη μέθοδος, ἀρχαῖος ἐστὶν εἰς ἀπόδειξιν· καὶ νῦν δὲ συντόμως
τῆτο κατασκευάζει. Ioh. Phil. f. LXXV b.

εἰπὼν περὶ φιλοσοφίαν ἐσήμανε τὴν ὄντως συλλογιζομένην
καὶ ἐπιστημονικῶς (φιλοσοφίας γὰρ ἰδιον ὄργανον ἢ λογική), διὰ δὲ τῶν
εἰπὼν καὶ τέχνην ὁποιανὴν τὰς λοιπὰς ἐδήλωσεν, εἴτε λογικὰς εἴτε
καὶ βαναύσους. τὸ δὲ καὶ μάθημα ἴσως καθολικώτερον ἐστὶ τῶν
ἄλλων. id. ib.

ἀληθεῖς μὲν καὶ δεκτικοὶ οἱ ἐκ γένους, ἐκ διαφορᾶς, ἐξ ἰδίου, ἐξ
ὀρισμοῦ, ἐξ αἰτίας· ἀντὶ δὲ τῇ διὰ τῶν πρὸς ὅδεον, ταυτέσιν διὰ τῶν
ἐνδόξεων, διαλεκτικοί. ἢ δὲ τῶν ἐνδόξεων προτάσεων ἐκλογὴ ὅποια
τις ἐστίν, εἰρηγῆ αὐτῷ ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Τοπικῶν ἐπὶ πλέον, ὥσπερ
ἔστι καὶ τῶν δεκτικῶν ἐν τοῖς Ἑξέροις Ἀναλυτικαῖς. Alex. f. 111 b.

εἰπὼν ἢ ἐπιστήμης ἀντὶ τῷ ἢ ἐπιστήμης πλείους, προσέθηκεν
ὅτι καθ' ἐκείνην ἐπιστήμην ἰδιαί εἰσιν αἱ ἐκλογαὶ καὶ ἰδιαί ἐστὶ τὰ τε
ἐπόμενα καὶ τὰ οἷς ἐπεῖν καὶ τὰ μὴ ὑπάρχοντα. διὰ ἐκείνης ἐπι-
στήμης ἐστὶ τὰς ἰδίας ἀρχάς, ἐξ ὧν αἱ προτάσεις τε καὶ οἱ συλλο-
γισμοί, παρέχουν τε καὶ ἐκλέγουν. τῷ δὲ ἰδίῳ γὰρ καθ' ἐκείνην
λείπει ἀντὶ τὸ εἶσιν, ἵνα ἢ, ἰδιαί δὲ καθ' ἐκείνην εἰσὶ τῶν ἐκλογῶν
αἱ πλείους, ἐπειδὴ καὶ κοινὰ τινὰ ἐστὶν αὐταῖς, ἀλλὰ τὰ πλείους ἰδιαί.
id. ib.

ἐνταῦθα μὲν ὀλοχερέστερον, φησὶ, παραδεδώκαμεν τὴν μέθοδον
τῆς εὐπορίας τῶν προτάσεων, μερικώτερον δὲ καὶ ἀκριβέστερον ἐν
τοῖς Τόποις περὶ τούτων διεληφάμεν· ταύτην γὰρ φησὶ διαλεκτι-
κὴν πραγματείαν. Ioh. Phil. f. LXXVI.

εἰρηγῆ δὲ περὶ ἐκλογῆς προτάσεων καὶ ἐν τῷ πρώτῳ καὶ ἐν τῷ
τελευταίῳ (τῶν Τοπικῶν). Alex. f. 112.

βέλει διὰ τούτων ἐξηγεῖται τὴν παρ' αὐτῷ παραδεδομένην
μέθοδον· ὅδε γὰρ, φησὶ, τῶν πρὸ ἡμῶν ταύτην ἡμίσεα, ἀλλ'
ἐκτέρητον πάντες τῇ διαλεκτικῇ μεθόδῳ, καὶ διὰ ταύτης ἐπόμενον
δεῖν ἀποδεικνύειν. αἰνιττεῖται δὲ φασὶν αὐτὴν εἰς Πλάτωνα. φα-
νερὸν δὲ ὅτι Πλάτων ἐξημῶν μὲν τὴν διαλεκτικὴν μέθοδον, καὶ μάλιστα
τὴν καὶ ἀντίφασιν γινόμενὴν ὡς ἀφικτοτάτην ἔσταν, ὁ μέντοι γὰρ
ταύτην ἀποδεικτικὴν εἶναι λέγει· σαφῶς γὰρ οἶδε διαφορὰν δια-
λεκτικῆς καὶ ἀποδεικτικῆς· τέσσαρας γὰρ φησὶ μεθόδους εἶναι καὶ φιλο-
σοφίαν ὄργανα τῆς διαλεκτικῆς, διαλεκτικὴν ὀριστικὴν ἀποδεικτι-

κὴν καὶ ἀναλυτικὴν. ἴσως ἔν εἰς τινὰς ἄλλας αἰνίττει τὴν διαιρετικὴν ἀποδεικτικὴν νομίζοντας. . . μικρὸν δὲ φησὶ μῶριον εἶναι τῆς μεθόδου τῆς συλλογιστικῆς τὴν διαιρετικὴν, ὅτι κυρίως ἀποδείξει γίνεσθαι διὰ τῶν ὀρισμῶν, οἱ δὲ ὀρίσμοι γίνονται ἔκ ἀνευ τῆς διαιρετικῆς, ὥστε μῶριον βραχὺ τῆς ἀποδεικτικῆς ἐστὶν ἡ διαιρετικὴ. 5 καὶ ἄλλως μικρὸν μῶριον φησὶν αὐτὴν εἶναι τῆς παραδεδομένης μεθόδου, ὅτι εἰ καὶ συγχωρήσωμεν, δι' αὐτῆς ἀποδείκνυντο καὶ καθόλου καταφατικόν. ὅθεν καὶ τῶν λοιπῶν δειχθήσεσθαι. καὶ ὅτι ὅδε τῶν συμβεβηκότων τι ὅδε τῶν ἰδίων, ὡς δείξει, ἀλλὰ μόνον τὰ κατ' ἐσὶαν ὑπάρχοντα. Ioh. Phil. f. LXXVI.

λέγει μὲν περὶ τῆς διαιρετικῆς ἡ Πλάτων ἐχρήσατο. . . πρόκειναι δὲ αὐτῷ δεῖξαι ὅτι ὁδεῖς τῶν πρὸ αὐτοῦ περὶ συλλογισμῶν ἢ ἔγνω τι ἢ ἐπραγματεύσατο. τῷτο δὲ δεικνύσιν ἐκ τῆς τὴν διαιρετικὴν ἢ ἐχρῶντο οἱ πρὸ αὐτοῦ μόνῃ (ἔτοι δ' ἦσαν οἱ περὶ Πλάτωνος) πρῶτον μὲν ἄχρηστον εἶναι πρὸς συλλογισμόν. Alex. f. 112. 15 46a ἀεὶ, φησὶ, τὸ συμπέρασμα τὸ ἐν τούτοις καθολικώτερον ἐστὶ τῷ 34. προκειμένῳ. καὶ καὶ ἄνωθεν ἀντὶ τῷ καθολικώτερον. Ioh. Phil. f. LXXVI b.

46a δεικνύσι καὶ αὐτὸς ἐν τῇ Ἀποδεικτικῇ (1 10 et 2 4) ὅτι ἀδύ- 36. νατόν ἐστιν ὀρισμὸς καὶ γένος ἀποδείξει γενέσθαι, ὅπερ αὐτοὶ ὡς δυνατὸν 20 πείθειν τὸς ἄλλους ἐπεχείρουν. . . εἴτα αὖ καὶ μέρος ἐδόκιν ἀποδεικνύειν, ταῦτα συμπλέξαντες καὶ καὶ τῷ γένει ἐνέμυσον δύνασθαι κατηγορεῖν καὶ ὅτως ἀποδεικνύειν τὸς ὀρισμούς. δέδεικεν δὲ ἐν τῷ περὶ Ἑρμηνείας (c. 8) ὅτι καὶ τὰ κατηγορούμενα καὶ μέρος πάντως δύναται καὶ ἅμα κατηγορεῖσθαι. id. ib.

46a δύο ἔν ἡγνόν οἱ χρωμένοι τῇ διαιρετικῇ, ὅτι τε ὅτως οἷον τε 37. ἦν συλλογισσάσθαι διαιρεμένους. καὶ καὶ ὅτι ἀντὶ τῷ τῷ καὶ ὅτι ὀρισμὸν, ὡς ὡς τὸ τε καὶ ἐβύλοντο. ἐπὶ τε ὅτε ὅτι ὅτως ἐνεδέχετο τῇ διαιρετικῇ χρωμένους συλλογίζεσθαι τι, ὡς εἰρήκαμεν. Alex. f. 112 b.

46a νῦν πάλιν βύλει δειξάιν ὅτι καὶ ἀμέθοδος ἡ ἀγωγή τῶν διὰ 40. τῆς διαιρετικῆς συλλογιζομένων καὶ ἐναντίας ἔχοντα τῇ καὶ ἀληθειαν συλλογιστικῇ μεθόδῳ. ἐν μὲν καὶ τοῖς κυρίαις συλλογισμοῖς ὁ μέσος ὅρος, δι' ὃ συνάπτοντο οἱ ἄκροι, μερικώτερός ἐστι τῷ μείζονος ὅρου, καὶ τῷτο εἰκότως. Ioh. Phil. f. LXXVI b.

46a καὶ δ' ἄρα ἡ γ' ἐστὶν ἡ β', τῷτεστιν ὁ ἀνθρώπος ἡ θνητὸν ἢ ἀθά- 3. νατον. ὥστε μέσον μὲν καὶ ζῶον, μείζων δὲ ὅρος καὶ θνητόν, ὁ βύλοντο ὑπάρχον δεῖξαι τῷ ἀνθρώπῳ. καὶ δὴλον ὅτι τῷτο μὲν ὅτι ἐδειξαν ἀλλὰ ἄλλο τι. ἡ καὶ θνητὸν εἶναι τὸν ἀνθρώπον ἢ ἀθάνατον. Ioh. Phil. f. LXXVII.

46a τῷτεστιν τὸν ἀνθρώπον καὶ τὰς διαφορὰς ἄκρα λαμβάνει καὶ τὸν 21. ἀνθρώπον ἐλάττωνα ὅρον, καὶ δὲ θνητὸν καὶ ἀθάνατον ἢ ὑπόπιν καὶ ἄπιν μείζονα. id. ib.

46a τὴν ἄλλην ὁδὸν τῷτεστιν τὴν λοιπὴν, λέγω δὴ τὴν μέχρι 24. τῶν ἀτόμων διαίρεσιν. . . πᾶσαν ἔν ταύτῃ τὴν ὁδὸν ποιῶν μὴ 45 συνορῶντες μὴδὲ ἐκ ποίων εὐπορήσαι δύνασθαι εἰς ἀπόδειξιν τῶν διαφορῶν, ὡν τῇ συμπλοκῇ τὸν ὀρισμὸν ποιῆσαι βύλοντο. Ioh. Phil. f. LXXVII b.

τέλεον δὲ ἄχρηστον τὴν μεθόδον εἰδείξει διὰ τῶν τῶν διαιρε- 4. τικῇ πρὸς συλλογισμόν. τετάρων καὶ ὅτων προβλημάτων, περὶ ὅρου, περὶ ἰδίου, περὶ γένους, περὶ συμβεβηκότος, περὶ ὁδεῖς τῶν εἰδείξει αὐτὴν συλλογιζομένην. Alex. f. 114.

δέδεικεν καὶ ὅτι ὅτε πρὸς τὸ δεῖξαι τὰ καὶ συμβεβηκὸς ὑπάρ- 1 καὶ χοντα ἢ τὰ ἰδία χρησιμεύσει, καὶ ὅτι τῶν προβλημάτων μόνον καὶ καθόλου καταφατικὸν δοκεῖ δεκνύναι, καὶ ὅτι τὸς ὀρισμὸς ἐπαγγελ- 2 λομένη δεκνύναι τῷτο μὲν καὶ δεικνύσιν ἀλλ' αἰτεῖ, ἄλλο δὲ τι δεικνύσιν ὁ μὴ βύλει, καὶ ὅτι ὅδε περὶ γενῶν ὅτι τῷτο τῷτο γένος 10 ἐνδέχεται διὰ τῆς διαιρετικῆς μεθόδου ἀποδείξαι. εἰ δὲ τις λέγει ὅτι ὅδε διὰ τῆς τῷ Ἀριστοτέλους μεθόδου ἐστὶ τὰ γένῃ ἀποδείξαι, 15 ἴσω ὅτι καὶ εἰ μὴ ἀποδεικτικῶς ἔξω αὐτὰ ἀποδείξαι, ἀλλ' ὅτι γε παρέδωκεν ἐκ τοῖς Τοπικοῖς τόπως τῶν δι' ὧν δυνατὸν διαλεκτι- 20 κῶς τὴν περὶ τῶν γενῶν πρῶτον ποιῆσαι. Ioh. Phil. f. LXXVII b.

πέρας ἀπειλήσει καὶ δεύτερον τῷ βιβλίῳ τμήμα, τῷτο δὲ ἐστὶ 1 καὶ περὶ τῆς εὐπορίας τῶν προτάσεων. ἐντεῦθεν λοιπὸν ἐπὶ τὸ τρίτον 2 μεταβέβηκε, τῷτο δὲ ἐστὶ πῶς ἂν δυναθῇμεν τὸς ἢ παρὰ τοῖς πα- 3 λαιοτέροις συλλογισμοῖς, ἢ ὅσους ἡμῶν οἱ προσδεδωγμένοι πλῆκται, ἀνάγειν εἰς τὰ προειρημένα τρία χήματα. Ioh. Phil. f. LXXVIII.

ἀπὸ τῆς μεθόδου τῆς νῦν παραδεδομένης καὶ Ἀναλυτικῇ ἐπι- 4 γραφείν τὰ βιβλία. καὶ τῶν ἀπλῶν δὲ μόνον καὶ ἀλλὰ καὶ τῶν συνθε- 5 των ὑπογράφει τὴν ἀνάλυσιν. καὶ ταῦτ' ἐν ἀνάγειν τε λόγους εἰς τὰ χήματα, ὡς ἔχει τὰ Θεοφράστου δύο τὰ ἐπιγραφόμενα 6 Ἀνηγμένων λόγων εἰς τὰ χήματα, καὶ μεθόδον ὑπογράφει δι' ἧς 7 25 πάντα τὰ προβλήματα ἀναλύειν καὶ ἀνάγειν δυναθῆμεν. ὁ μὲν καὶ τὴν μεθόδον τῷ ἀνάγειν καὶ τὴν ἐπιστήμην ἔχων οἷος τέ ἐστι καὶ τὸς 8 μήπω γνωρίμους ἀνάγειν, ὁ δὲ τινὰς ἔχων ἀνηγμένους τῶν ἀν- 9 ἀνάγειν μόνους, ὡς ἂν ἔχων τήρησιν ἀνάγειν ἀλλ' ὅτι ἐπιστήμῃ. ὑπογράφει δὲ τὴν αὐτὴν ταύτην μεθόδον καὶ Θεοφράστου ἐν τῷ ἐπι- 30 γραφομένῳ περὶ Ἀναλύσεως Συλλογισμῶν. Alex. f. 115.

ἐν αὐτῇ λέγει τὴν ἐλάττωνα, διότι, ὡς εἶπον, περιέχει τὴν 1 ἐλάττωνα ὑπὸ τῆς μείζονος ὁμοίως ἐπὶ τῶν καταφατικῶν καὶ ἀπο- 2 φατικῶν. Ioh. Phil. f. LXXIX.

λέγει ἂν διὰ τῷ "δι' ὧν αὐτὸν περαίνοντι" καὶ περὶ τῶν συμπε- 3 ρασμάτων τῶν λαμβανομένων ἐπὶ ταῖς ἐν μέρει προτάσεσιν. ἐν 4 οἷς καὶ συλλογισμοῖς ἐπὶ μέρους εἰληπτοῖς προτάσεσιν, ἐν τούτοις καὶ 5 συμπέρασμα ἐν μέρει. τῷτο δὲ τὸ συμπέρασμα διὰ τῆς καθόλου 6 περαίνοντι, διὰ τὸ ἀδύνατον εἶναι ἀνευ τῆς καθόλου γενέσθαι συλλο- 7 γισμόν. Alex. f. 115 b.

40 δὴλον (τῷτο) ἐστὶ καὶ ἐφ' ὃ αὐτὸς παρατίθει παραδείγματος 1 τῷ μὴ ὁσίας ἀναγνόμενης μὴ ἀναγνόμενης ὁσίας. ἐξ ὧν δὲ ἐστὶ τι 2 ἀναγνόμενων, καὶ τὸ ἐκ τῶν φθιρέων. ἐκ καὶ τῶν ἀναγνόμενων μὲν 3 καὶ ὁσίας μέρος εἶναι ὁσίας, καὶ μὴ συλλογιστικῶς δέδεικεν, ἀλλ' 4 ἐλλείπειν τῶν προτάσεων πρὸς τὸ γενέσθαι συλλογισμόν, τῷτεστιν 5 ὅτι καὶ ἐδεῖ ληφθῆναι καὶ. ἀλλ' αἱ ἰσοδυναμῶσαι ταῖς ἐξ ὧν καὶ 6 δεγνῆσθαι τι συλλογιστικῶς, τί δὲ καὶ παρῇ. καὶ δὴ εἰς ἐκείνας 7 μεταληφθῶσιν αὐτὸν αἱ ἐγκείμεναι καὶ προσληφθῆσθαι τὸ λείπον, συλ- 8 λογισμὸς ἔσται. Alex. f. 117.

δεδεικνῇ ὅτι ἐν τοῖς περὶ τῶν τριῶν χημάτων ὅτι ἀδύνατον
ἐκ δύο μερικῶν συλλογισμῶν γενέσθαι, δέδεικνῇ δὲ ὅτι αἱ ἀπρο-
σώριστοι ἰσοδυναμῶσι ταῖς μερικαῖς· ἐν ὧν ταῖς ἐγκειμέναις προ-
τάσεσιν ἀπροσδιόριστοι ὄντες τὴν ἀναγκαῖον ὃν συλλογιστικῶς συνήκῃ,
ἀλλὰ διὰ τὴν ὕλην αὐτήν. Ioh. Phil. f. LXXXIX b.

αἰπὼν πῶς δεῖ τὸς συλλογισμὸς ἀναγαγεῖν εἰς τὰ χήματα...
ἐπὶ δὲ δίδασκει ὅτι γίνεσθαι ἀπάτην παρὰ τὴν ὁμοιωτικὰ τῆς τῶν ὅρων
ἴσους· πολλὰς γὰρ τῶν ὅρων συλλογιστικῶς κειμένων ἀρκεῖν
ἕκαστα τῶν εἰς συλλογισμῶν γενέσθαι· πρότερον γὰρ ἐπὶ τῷ ἀναγ-
μῇ καὶ τῶν ὅρων μὴ συλλογιστικῶς κειμένων ἐδόκει συλλογισμὸν
ἵστασθαι διὰ τὴν ἀναγκαῖον, ὡς ἐφ' ὧν παρέθετο ὑποδείγματων.
ἐλλείπει δὲ οἱ ὅροι συλλογιστικῶς κεινῶν, παραλείπεσθαι δὲ τι τῶν
κατασκευασμένων εἰς τὴν τῶν συλλογισμῶν γενέσθαι· εἴτα ἀλη-
θῆς ἵσους τῷ συμπεράσματος, εἰ ὅτω τῶν, οἰόμεθα καὶ συλλο-
γιστικῶς αὐτὴν συνήκῃ διὰ τὴν ὡς εἶπον συλλογιστικῶς καὶ τὸς
ἴσους, ὡς εἰ τὸ α' ἐπεὶ τῷ β' καὶ τὸ β' τῷ γ', ἥδη καὶ τὸ α' τῷ γ'
ἵστασθαι διὰ τὴν τῶν ὅρων θέσιν. τὸ δὲ ὅχι ὅτως ἔχει· ἐπὶ πλείων
ἢ ἀληθῆς ψευδὴς ὁ λόγος. λέγω δὲ ὅτω, φησίν. ὁ Ἀριστομέ-
νης ἀσκητὴς ἔστιν Ἀριστομένης· ἐστὶ γὰρ τῷ Ἀριστομένους διάνοια. ὁ
ἵσους Ἀριστομένης αἰετὶς ἔστιν· αἰετὶς γὰρ ἔστιν ἡ τῷ Ἀριστομένους
ἵσους, εἰ καὶ ἄλλοτε ἐν ἄλλῳ. καὶ συνάγεσθαι ψευδὸς, ὁ ἄρα Ἀρι-
στομένης αἰετὶς ἔστιν. καίτοι οἱ ὅροι συλλογιστικῶς κεινῶν καὶ αἱ προτά-
σεις ἀληθεῖς εἰσὶν. ἡ μὲν ὅν δοκῇ τῷ εἶναι συλλογισμὸν παρὰ
τὴν θέσιν τῶν ὅρων· ἀλλ' ὅχι ἔχει τὸ μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ δεῖν
κατὰ καθολικὴν εἶναι πρότασιν, ἐνταῦθα δὲ ἄμφω μερικαὶ εἰσὶν·
ἰσχυρίζεται γὰρ. Ioh. Phil. f. LXXX.

αἰ αἰ ἀποδείγματι τῷ αὐτῷ τίθησιν. ἐν ὑποθέσει δὲ ὁ λόγος·
ἵστασθαι γὰρ ὁ μὲν Μίκαλος μισοῦς ὡς αὐτὸν ἀποβαλεῖν μὴ τὴν
μυστήρ, μὴ φθίρεαζ δὲ αὐτόν. Ioh. Phil. f. LXXX b.

αἰ ὅταν γὰρ μὴδὲν διαφέρει ἀπροσδιόριστον πρότασιν ἀπὸ καθο-
λῆς χρήσεως, λέγω δὲ ἀπὸ τῆς εἰπεῖν πᾶς ἄνθρωπος ζῶν, ὅτι
ἰσχυρίζεται ζῶν. id. ib.

αἰ ἐν ἄλλῳ μεταβαίνει ἀμάρτημα. πολλὰς γὰρ καὶ συλλο-
γιστικῶς ἐκείνῃ οἱ ὅροι καὶ τὴν θέσιν καὶ ἀληθεῖς εἰσὶν αἱ προτάσεις
καὶ μὴ πρῶτα μία ἢ δύο παρελκόντες, παρὰ δὲ τὴν λέξιν ἡ
ἐκείνη γίνεσθαι· πολλὰς γὰρ, φησὶ, τὰς ἔξεις ἀπὸ τῶν μετελ-
κόντων παραλαμβάνομεν, καὶ ἐντεῦθεν ψευδὸς γίνεσθαι... ἐν μὲν ὧν
τὸ πρῶτον καὶ τῷ δευτέρῳ χήματι τῶν ἔξεων ἐν τοῖς ὅροις κειμέ-
ται καὶ Ἀριστοτέλην συνήκῃ τὸ ψευδὸς· αὐτῷ γὰρ δοκεῖ τῇ με-
τὰ ἀποδείξει ὅτι ἐπεὶ τὸ συμπεράσμα, τῶν περὶ Θεοφράστον
ἐν τῷ αὐτῷ, ἀλλὰ τῇ ἐνδεχομένη, ὡς εἴρηκα· ἐν μέντοι τῷ
τρίτῳ χήματι καὶ τὰ πᾶσι δοκῶντα παρὰ τὴν εἰρημένην αἰτίαν τὴν
ἐκείνην συνάγεσθαι. Ioh. Phil. f. LXXX b - LXXXI.

αἰ ἡ μὲν ὕλη καὶ ὁ νόσος αἱ ἔξεις ἦσαν, τὸ δὲ ὑγιαίνει καὶ τὸ νοσεῖ
καὶ αἱ καὶ τὰς ἔξεις. ὅταν ὧν τὸς ὅρους τῶν ἐκτιθώμεθα, καὶ
κατηγόρησιν τῷ ἀνθρώπῳ, ὃ τὰς ἔξεις αὐτὰς χρὴ λαμβάνειν
ἀλλὰ τὰς καὶ τὰς ἔξεις διαθέσεις· ἡ γὰρ ψευδὴ πρότασιν ληφό-
μεθα ἢ συλλογιστὴς ὁ λόγος ἔστιν. Alex. f. 119 b.

ἀν ὧν μεταλάβωμεν ἀπὸ τῆς ὕλης καὶ τῆς νόσου τὸ ὑγιαίνειν 48.
καὶ τὸ νοσεῖν, ἐκ ἑξαι ἀναγκαῖα καθόλου ἀποφατικῇ ἀληθείᾳ ἢ λέ-
γυσσα τὸ ὑγιαίνειν ἐξ ἀνάγκης ὅθεν νοσῶντι. ἔπειτα δὲ καὶ ἐπὶ ταύ-
της τῆς συζυγίας τὰ αὐτὰ εἰπεῖν, ὅτι ὅδε ἡ πρότασις ἀπλῶς ἢ
λέγυσσα ὕλη καὶ παντὸς ἀνθρώπου, ὅτι μὴδὲ ἀληθὲς εἶναι δύναται
τὸ πᾶς ἄνθρωπος ὕλη ἐστίν. ὡς διὰ τὸτο ὃ καλῶς οἱ ὅροι εἰσὶ
κειμένοι, ἀλλὰ χρὴ μεταλαμβάνειν τὰς ἔξεις εἰς τὰ καὶ τὰς ἔξεις.
Alex. f. 120.

ἐὰν τὰς ἔξεις λαβὼν συμπλέξω ἐν γ' χήματι τὴν συλλογι- 48.
σμὸν, συνάγεσθαι ψευδὴς συμπεράσμα, ὃ καθόλου αὐτὸ ἀλλὰ καὶ τὸ
ἐνδεχόμενον. οἷον ὕλην ἐνδέχεσθαι μὴδὲν ἀνθρώπῳ ὑπάρχειν, νό-
σος παντὶ ἀνθρώπῳ ἐνδέχεσθαι ὑπάρχειν, καὶ ὅσον ἐπὶ ταῖς προτάσε-
σιν ὕλην ἐνδέχεσθαι μὴδὲ μὴ νόσῳ ὑπάρχειν. ἀλλ' ἐκ ἐνδέχεσθαι,
ἀλλ' ἀνάγκη μὴ ὑπάρχειν. καὶ τὸ ἐνδεχόμενον ὧν ψευδὸς. Ioh.
Phil. f. LXXXI b.

αἴτιον δὲ τούτῳ πάλιν τὸ μὴ καλῶς εἰληφθαι τὸς ὅρους τὸς
ἄλλους τὸς κατηγορουμένους τῷ ἀνθρώπῳ. ὃ γὰρ τὴν ὕλην χρὴ λα-
βεῖν καὶ τὴν νόσον ἀλλὰ τὸ ὑγιαίνειν καὶ τὸ νοσεῖν· ὅτως γὰρ λαμβα-
νομένων αὐτῶν ἀληθεῖς αἱ προτάσεις ἐνδεχόμεναι καταφατικῇ κα-
θόλου, ἐκείνους δ' ὅχι... ἀξιοῖ δὲ καθόλου ἡμᾶς ἐν ταῖς τῶν τῶν
συλλογισμῶν ἀναλύσει τὸς ὅρους ἐκτιθεμένους μὴ τὰς ἔξεις
αὐτὰς ἐκτιθεῖς ἀλλὰ τὰ καὶ τὰς ἔξεις. σημειωτέον δὲ ὅτι γίνεσθαι
ποτε ἀπάτη καὶ παρὰ τὴν μέσον μὴ τὴν αὐτὴν ἐν ἀμφοτέροις εἰλη-
φθαι ταῖς προτάσεσιν ἢ τῇ λέξει μόνον, οἷον ἀν ληφθῇ τὸ χρώμα καὶ
παντὸς λευκοῦ, τὸ λευκὸν καὶ παντὸς κύκνου· ἐκείνῃ γὰρ τὸ χρώμα καὶ
παντὸς κύκνου· ὃ γὰρ ὁ κύκνος χρώμα. αἴτιον δ' ὅτι τὸ λευκὸν ὃ
ταύτην ἐν ἀμφοτέροις ταῖς προτάσεσιν εἰληφθῇ. Alex. f. 120 b.

ἐπ' ἄλλο τι μεταβαίνει, ὃ καὶ αὐτὸ δεῖ παρατηρεῖν ἐν τῷ ἀνὰ 48.
γενεῖ τὸς συλλογισμῶν ἐπὶ τὰ χήματα... ὃ δεῖ, φησὶ, νομί-
ζειν ὅτι πάντῃ τε καὶ πάντως ὀνόματι δεῖ τὸς τρεῖς ὅρους τῶν συλ-
λογισμῶν σημαίνεσθαι· ἐστὶ γὰρ ὅτε ὀνόματος μὴ εὐποροῦντες λόγῳ
σημαίνωμεν τινα ἢ τινὰς τῶν ὅρων, οἷον εἰ βυλθόειμμεν δεῖξαι
ὅτι τῷ ἰσοσκελῆς τριγώνῳ αἱ τρεῖς γωνίαι δυσὶν ὀρθαῖς ἴσαι εἰσὶν.
πρῶτον μὲν ὧν αὐτὸ τὸ κατηγορούμενον ὅρα πῶς ὅχι ὅνομα ἔστιν
ἀλλὰ λόγος. ζητῶντες δὲ τὴν μέσον δι' ὃ δεῖ συμπεράσθαι τὸ πρό-
βλημα, ἐνταῦθα μὲν εὐποροῦμεν ὀνόματι αὐτὴν ἐκθέσθαι, λέγοντες
ὅτως "τὸ ἰσοσκελὲς τρίγωνον τρίγωνόν ἐστι, παντὸς τριγώνου αἱ τρεῖς
γωνίαι δυσὶν ὀρθαῖς ἴσαι εἰσὶ, τῷ ἰσοσκελῆς ἄρα τριγώνῳ αἱ τρεῖς
γωνίαι δυσὶν ὀρθαῖς ἴσαι εἰσὶν." ἐὰν δὲ τὴν μετὰ θελήσωμεν
κατασκευάσαι πρότασιν ποθεῖν, ὅτι παντὸς τριγώνου αἱ τρεῖς γωνίαι
δυσὶν ὀρθαῖς ἴσαι εἰσὶν, ἐκείνῃ δυνάμεθα ὀνόματι τὴν μέσον ἐκθέσθαι
δι' ὃ συνάγεσθαι τὸ συμπεράσμα, ἀλλὰ δεῖ λόγῳ αὐτὴν ἐρμηνεύειν·
οἷον ὅτι παντὸς τριγώνου αἱ τρεῖς γωνίαι δύο ταῖς ἐφεξῆς ἴσαι εἰσὶν,
πᾶσαι αἱ δύο ταῖς ἐφεξῆς ἴσαι ὅσαι δυσὶν ὀρθαῖς ἴσαι εἰσὶν, παντὸς
ἄρα τριγώνου αἱ τρεῖς γωνίαι δύο ὀρθαῖς ἴσαι εἰσὶν. Ioh. Phil.
f. LXXXII.

ἕτερον πάλιν θεωρήμα παραδίδωσιν. ὃ δεῖ, φησὶ, νομίζειν ὅτι 48.
πάντως δεῖ κατ' εὐθείαν πτώσιν τὸς ὅρους ἐκτιθεῖσθαι... ἰστέον δὲ

ὅτι ὅταν λέγῃ ἡ κατ' εὐθείαν ἢ κατὰ τινὰ τῶν πλαγίων τὸς ὅρους ἐκτίθεσθαι, περὶ τῶν ἐν ταῖς προτάσεσιν ὑποκειμένων λέγει· οἱ γὰρ κατηγορούμενοι αἰ κατ' εὐθείαν τίθεν(τ) πτωσιν, καὶ ποτε πλαγία πτωσίς εὐρεθῇ ἐν κατηγορουμένῳ, πάντως καὶ εὐθεία νοεῖ(τ) ἔξωθεν, ἢ πάντως διὰ τὸ ῥήματος, εἴγε πᾶν ῥῆμα εὐθείας ἐστὶ πτωσεως, 5 πλὴν τὸ μέλει καὶ μεταμέλει, ὅσον Σωκράτης φιλοσοφῆντος ἡμᾶς ἀκροᾷσθαι δεῖ· ἐνεστὶ γὰρ ἐν τῷ δεῖ ἡ εὐθεία· ὅθεν γὰρ ἕτερον ἢ ἡμᾶς δεόν ἐστίν... πρῶτον μὲν φησὶ τὸν μείζονα ὅρον, ἄκρον δὲ τὸν ἐλάττωνα· κατηγορηθῆσομένων δὲ φησιν ἀντὶ τῷ κατ' εὐθείαν πτωσιν· ἐν ταύταις γὰρ εἰσιν αἱ κυρίως κατηγορίαι, λέγω δὴ τὸ 10 ὑπάρχον τότε τῷδε, ὁ ἀνθρωπος ζῶν ἐστίν. καὶ ὅτω μὲν ὁ διδάσκαλος. οἶμαι δὲ ἀπλῶς ἐρον πᾶσαν κατηγορίαν λέγειν αὐτόν· εἰπὼν γὰρ ὡς αἰ κατηγορηθῆσομένων ἀλλήλων, ἐπήγαγεν "ὁμοίως τὸ πρῶτον τῷ μέσῳ καὶ τὸτο τῷ ἐχάτῳ." εἰ δὲ τὸ κατηγορηθῆσομένων τὸ κατ' εὐθείαν ἐκκεῖσθαι αὐτῷ ἐσήμανε, παρέλκον ἦν τὸ ἐπὶ ὧν 15 "ὁμοίως τὸ τε πρῶτον τῷ μέσῳ καὶ τὸτο τῷ ἐχάτῳ." Ioh. Phil. f. LXXXII.

486 ὁσαυτῶς, φησὶν, ἔκαστον τῶν ὄντων εἶναι λέγει(τ), τοσαυταυτῶς 2. κατηγορεῖν ἄλλο ἄλλῳ ἐνδέχεται. λέγει δὲ ἔκαστον εἶναι καὶ τὰς τῶν ὀνομάτων πτωσίς· λέγει(τ) γὰρ Σωκράτης ἐστίν, Σωκράτης ὄν- 20 τος, Σωκράτης εἶναι· ὁσαυτῶς ὅν ἔκαστον εἶναι λέγει(τ) δύναν(τ) καὶ ἀληθῶς εἶναι, τοσαυταυτῶς καὶ τὰς προτάσεις συμπλέξαι δύναν(τ), ἢ ἀμφοτέρως ὡσαύτως, ἢ τὴν μὲν ὅπως τὴν δὲ ὅπως. Ioh. Phil. f. LXXXII b.

486 καὶ ὁσαυτῶς συντεταγμένων ἀλλήλοις τῶν ὄρων ἔξιν ἀληθῶς 25 4. εἰπεῖν εἶναι τὴν πρότασιν, τοσαυταυτῶς καὶ τὸς ὅρους ἐν ταῖς προτάσεσι πειρᾷσθαι συμπλέκειν ἀλλήλοις καὶ λέγειν ὑπάρχον τὸν ἕτερον τῷ ἑτέρῳ. Alex. f. 122.

486 τὴν ἐλάττωνα εὐθείαν ὑπάρχον τῷ β' τὸ α' (τὸτο γὰρ ση- 7. μαίνει αὐτῷ τὸ "ὅχι ὡς τὰ ἐναντία," ὡς εἴ τις ἔλεγε τὰ ἐναντία 30 πολέμια ἐστίν), ἀλλὰ καὶ γενικὴν τῶν ἐναντίων μία ἐστὶν ἐπιστήμη... ἢ (τὸτο φησιν) ὅτι ὅχι ἐστὶ τοῖς ἐναντίοις ἐν τῷ τῷ τὸ εἶναι, ἐν τῷ μίαν εἶναι αὐτῶν ἐπιστήμην, διὸ ὅθεν κατ' εὐθείαν δυνατὸν κείσθαι, ὡς περ Σωκράτης τὸ εἶναι ἐστὶν ἐν τῷ ἀνθρωπῶν εἶναι, διὸ φάμεν Σωκράτης ἀνθρωπὸς ἐστίν. ὅχι ὅτω δὲ καὶ τὸ μίαν εἶναι τῶν ἐναν- 35 τῶν ἐπιστήμην· διὸ ὅ φάμεν τὰ ἐναντία ἐστὶν ἐπιστήμη, ἀλλὰ τῶν ἐναντίων. Ioh. Phil. f. LXXXII b.

486 τὸ "λέγει(τ)" φησὶν ἀντὶ τῷ κατ' εὐθείαν πτωσιν· αὕτη γὰρ 10. ἐστὶν ἡ ὀνομαστικὴ πτωσίς καθ' ἣν ἔκαστον εἶναι λέγει(τ). id. ib.

486 τὴν ἐλάττωνα πρότασιν θέει(τ) βυλόμενος (ἥδη γὰρ ἔξεθετο τὴν 12. μείζονα εἰπὼν "ἡ σοφία ἐστὶν ἐπιστήμη") συνέπλεξε τὸς τρεῖς ὅρους εἰπὼν "τὸ ἀγαθὸν ἡ σοφία ἐπιστήμη ἐστίν." ἐπειδὴ γὰρ τὸ λέ- γαν "τὸ ἀγαθὸν σοφία ἐστίν" ἀσαφές πως ἐδόκει εἶναι, τί σημαί- νει τὸ σοφίαν εἶναι τὸ ἀγαθὸν βυλόμενος δεῖξαι εἶπεν ὅτι ἡ τὸ ἀγαθὸν ἐπιστήμη ἡ σοφία ἐστίν· ὡς ἐπὶ πλέον εἶναι τὴν ἐπιστήμην 45 τῆς σοφίας. id. ib.

ἐν τῇ ἐκθέσει τῶν προτάσεων συνέπλεξε τῇ ἐλάττω προτάσει αὐτὴν μείζονα καὶ κατηγορούμενον, συνθεῖς αὐτὴν τῷ μέσῳ, εἰπὼν

"τὸ δ' ἀγαθὸν ἐστὶν ἡ σοφία ἐπιστήμη." ἦν γὰρ ἡ πρότασις "ἡ τὸ ἀγαθὸν γινώσκεις ἐστὶ σοφία." ἢ γὰρ ἐπιστήμη ὃ τῇ σοφίᾳ συνήπῃ, ὅθεν ἐστὶ τὸ μέσον ὅρου μέρος, ἀλλ' ἐστὶν ὁ κατηγορούμενος καὶ μείζων ὅρος· ἢ γὰρ σοφία ἐπιστήμη. παρ' ὃ καὶ ἀσαφεστέρα ἡ λέξις γέγονεν. ὅτι γὰρ ὁ κατηγορούμενος ὅρος ἐστὶν ἡ ἐπιστήμη, ἐδήλωσε δὲ ὅτι ἐπὶ ἡμεῖς συμπεράσματος· γίνεσθαι γὰρ εἶπε συμπεράσμα τὸ τὸ ἀγαθὸν ἐπι- 5 στήμην εἶναι, ὃ ὅχι ἀν' ἦν συμπεράσμα εἰ ἡ ἐπιστήμη συνήπῃ τῇ σοφίᾳ, ὡς ἕνα καὶ μέσον ὅρον τὸν ὅλον εἶναι. δύναν(τ) τὸ "ἐπιστήμη" προσεθεῖσθαι ὑπὲρ τῷ δεῖξαι ὅτι καὶ γενικὴν πτωσιν λαμβανόμεν τὸ ἀγαθὸν ἡ σοφία κατηγορεῖ(τ)· ὅτι γὰρ ἐπιστήμη αὐτῆς ἡ σοφία, δύναν(τ) τὸ "ἐπιστήμη" καὶ ἀντὶ τῷ γινώσκεις εἰρηκέναι. Alex. f. 122 b.

ὁ βυλό(τ) λέγειν τὸτο ἐστίν, ὅτι τὸ μὲν συμπεράσμα καὶ γενικὴν προσηνέκει(τ), ὃ κατ' εὐθείαν, ὡς περ καὶ ἡ ἐλάττω προτάσις· ὃ γὰρ συνήπῃ ὅτι τὸ ἀγαθὸν ὅρα ἐπιστήμη ἐστίν, ἀλλὰ τὸ ἀγαθὸν ἐστὶν ἐπιστήμη· ἡ μὲντοι μείζων πρότασις κατ' εὐθείαν προσηνέκει(τ)· ἡ 15 σοφία γὰρ, ἔφαμεν, ἐπιστήμη ἐστίν. Ioh. Phil. f. LXXXIII.

ἀντιτρέφει τὰς προτάσεις, καὶ τὴν μὲν ἐλάττωνα κατ' εὐθείαν συμπλέκει τὴν δὲ μείζονα καὶ γενικὴν, καὶ τὸ συμπεράσμα πάλιν καὶ γενικὴν συνάγει. id. ib.

ἡ μὲντοι ἐλάττω κατ' εὐθείαν προσηνέκει(τ)· τὸτο γὰρ ἐστὶ· μανεν εἰπὼν "ἀλλὰ τὸ ἀγαθὸν ταῦτα." ὅτω γὰρ ἐλέγομεν, τὸ ἀγα- 20 θὸν ποῖον ἐστὶν ἢ ἐναντίον. id. ib.

τὸ μὲντοι ἀγαθὸν ἐκεῖτο ἢ ἐναντίον εἶναι ἢ ποῖον κατ' εὐθείαν πτωσιν· τὸτο γὰρ ἐδήλωσε διὰ τῷ εἰπεῖν "ἀλλὰ τὸ ἀγαθὸν ταῦτα," 25 ὡς ἐμνημόνευσε· τὸ γὰρ ἀγαθὸν ἐναντίον ἢ ποῖον, ἀμφω κατ' εὐ- θεῖαν. Alex. f. 123.

τὴν ἐλάττω εὐθείαν πτωσιν προσηνέκει(τ). καὶ ὅρα πᾶς τὸ κατηγορεῖσθαι τὸ κατ' εὐθείαν πτωσιν κατηγορεῖσθαι φησὶ, διὸ καὶ ἀνωτέρω ἔλεγε τὸ "ὡς αἰ κατηγορηθῆσομένων" (p. 48 a 41) ἀπὸ τῷ κατ' εὐθείαν πτωσιν προσηνέκει(τ). Ioh. Phil. f. LXXXIII.

ἄκρον πάλιν εἶπε τὸν ἔκατον ὅρον τὸν ὑποκειμένον ἐν τῷ συμ- 30 περάσματι. εἰ δὲ τὸ ἀγαθὸν· καὶ μὲν γὰρ τὸτο τὸ γένος αὐτὸ ἐστὶν κατηγορεῖ(τ), ἐν δὲ ταῖς προτάσεσιν ὅτε τὸτο ἢ ἐπιστήμη ὅτε τῇ ἐπιστήμῃ τὸ γένος· τὸτο γὰρ δηλοῖ τὸ "κατ' ἀλλήλων δὲ ὃ λέγει(τ)." Alex. f. 123.

τὴν ἐλάττω καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις χήμασιν ἐν οἷς ἀποφατικῶν συν- 35 γε(τ) συμπεράσμα. γένος δὲ τὸν ἐν δευτέρῳ χήματι μέσον ὅρον ἐκάλεσεν, διότι καθολικώτερός ἐστιν ἀμφοτέρων τῶν ἄκρων· δηλὸν δὲ καὶ ἐντεῦθεν ὅτι ὃ τῆς ἀκριβείας τῶν πραγμάτων κατὰ γίνε(τ), ἀλλὰ τὸ ὑποδείγματος θεῖναι· δηλὸν γὰρ ὅτι, ὡς περ ἐς θεῖναι καιρὸς ὃ πρὸς αὐτὸν ἀλλὰ πρὸς τὰ ὑπ' αὐτῷ γινόμενα, ὅτε καὶ δέων χρόνος ἐστὶν πρὸς ἐκείνα. Ioh. Phil. f. LXXXIV.

μὲν τὸτο εἰπεῖν πάλιν ἀποφατικῶν συλλογισμῶν παράδειγμα ἐν τρίτῳ χήματι ἐκτίθε(τ), ὡς ἐκείνι ἐπὶ τῷ τῷ παραδείγματι τὸ μέσον ὅρον γένος τάξην ἔχοντος, ὅτι μηδὲ κατηγορεῖ(τ). ἢ ἐπὶ τῆς ἀποφατικῆς προτάσεως εἶπε μόνως τὸ "λέγεσθαι πως πρὸς αὐτὸ τὸ γένος," ἀλλ' ἐπὶ τῷ προβλήματι ὅλον· ὃ γὰρ μέσον ἐν 40 δευτέρῳ χήματι ἀμφοτέρων τῶν ἐν τῷ προβλήματι ὄρων κατὰ

γράφοντες αὐτοὺς τῷ ἀποφατικῷ συμπερίσματος, ἐν πᾶσι δὲ ἐν αὐτοῖς ἀποφατικῶν τι συνάγει τῷ κῆ' χέσιν τινα καὶ κῆ' πτωσὶν συντάττει τῷ ἀναιρυσμένῳ ἐν τῷ προβλήματι τὴν μέσον ἢ καταφατικῶς ἢ ἀποφατικῶς, ἢ καὶ ἑσόν) οἱ ὅροι πάντως κατ' εὐθείαν πτωσὶ ἀλλήλους συντιθέμενοι, ἀλλὰ ὅπως ὡς ἐπὶ τῶν προειρημένων παραδειγμάτων δείκνυσι. καὶ ἀπ' ἀρχῆς παρεωραῖς καὶ εἶναι ἀμάρτυρα ἐν τῇ λέξει, γραφέντος ἀντὶ τῷ λέγεσθαι πως πρὸς αὐτὸ τὸ μέσον τῷ τῷ λέγεσθαι πρὸς αὐτὸ τὸ γένος. Alex. f. 123 b.

ὁ βάλει) ἐν τέτοις εἰπεῖν τὸ ἐστίν, ὅτι ἐν μὲν τῇ ἐκθέσει τῶν ἰσῶν ἐν οἷς ζητῶμεν τὰ ὑπάρχοντα καὶ τὰ ἐπόμενα, κατ' εὐθείαν αὖ πτωσὶν ἐκτίθει τὸς ὅρους, ἐπαδὼν μέντοι συμπλέκωμεν ἀλλήλους, ἵνα τὰς τῷ συλλογισμῷ προτάσεις ποιήσωμεν, κατὰ τινὰ τῶν τῷ ὀνόματος πτώσεων καὶ ὁ μόνον κῆ' τὴν εὐθείαν. καὶ ἡ' κῆ' τὰς κλήσεις τῶν ὀνομάτων ἀντὶ τῷ κῆ' τὰς εὐθείας· αὐτὴ γὰρ εἰ καὶ αὐτὸς ἕκαστος κέκληται. Ioh. Phil. f. LXXIV.

ὁ καὶ καθόλου παραίνει δὲ ποιεῖν, τὸς μὲν ὅρους ἐκτίθει καὶ τὰς κλήσεις τῶν ὀνομάτων, τατέσι καὶ τὰ ὀνόματα. (τὰς ἡ' πτώσεις καὶ εἶναι ὀνόματα εἶπεν ἐν τῷ περὶ Ἑρμηνείας (c. 2)), συμπλέκειν δὲ αὐτοὺς ἐν ταῖς προτάσεσιν καὶ τὰς ἀρμοζύσας πτώσεις. Alex. f. 126.

καίτοι τὰς πέντε ἐξέθετο πτώσεις χωρὶς τῆς κλητικῆς· ὁ ἡ' ἑσόντος τῷ ἀποφατικῷ λόγῳ. πῶς ἔν φησὶν ἡ' εἰ πως ἄλλως εἴπα τίπομα; μήποτε ἔν ἐπειδὴ πολλὰ καὶ ῥήμασι χρώμεθα ἐν ταῖς ὑποκειμένοις ὁροις, οἷον τὸ φιλοσοφεῖν ἀγαθόν ἐστιν, διὰ τὸ εἶπε τὸ ἡ' εἰ πως ἄλλως πῖπται τὸνομα. καὶ ἡ' ταῦτα ὀνόματά εἰσι τῶν ἰσῶν, ὁ δὲ καὶ μὲν ἀρθρῶν λέγει. Ioh. Phil. f. LXXIV.

ἐπὶ περὶ τῆς καὶ τὰς πτώσεις τῶν ὀρων συμπλοκῆς, λέγει ὁ περὶ τῆς ιδέας αὐτῶν, ὅτι ἕκ ἀπὸ τῆς ὕστερας λαμβάνον) ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν ἄλλων κατηγοριῶν. id. ib.

τατέσι ἢ κατὰ τι τῶν εἰδῶν, οἷον Σωκράτης λευκός, ἢ καὶ τῶν Σωκράτης κέρωσαι ἢ πεποῖω, πᾶσα θύσια μὲν ποιότης, καὶ ἀποφατικῶς, ὑδεῖμα θύσια μὲν ποιότητος ἐστίν. καὶ αὐτὴ βέβαια ἐκ τῶν συμβεβηκότων κατηγορίας ἢ πῆ ἢ ἀπλῶς, συμπλεγμένη δὲ ὡς ὅταν εἴπω Σωκράτης βαδίζων μαυθάνει· οὐδέποτε ἡ' τῷ ποσῷ τὸ ποῖον. ἢ ἔν τούτῳ φησι τὸ συμπεπλε- 35 ἡ' ἡ' ὅτι ἐν ἐν ὅρῳ τῷ κατηγορουμένῳ δύο κατηγορίας συμπλέκει, ἢ καὶ ἐν τῇ ὅλῃ προτάσει συμπλέκειν, ἵνα τὴν μὲν τῶν ὀρων ἢ ἄλλης κατηγορίας λάβωμεν τὴν δὲ ἐξ ἄλλης. id. ib.

ἢ ὡς μέλλων περὶ τέτων διορίζεσθαι ταῦτά φησι, ποῖαι μὲν τῶν κατηγοριῶν ἰδίᾳ κατηγορεῖσθαι δύναται ἢ μὴν συμπεπλεγμέ- 40 ναι, ποῖαι δὲ καὶ συμπλέκεσθαι δύναται ἢ ἡμῶν τούτῳ ποιεῖν παραδείξ, ὅς ὡς προπαρεσκευασμένοι καὶ τέτῳ. Ioh. Phil. f. LXXIV b.

ἐπισκεπτόν δὲ ταῦτα καὶ διορίζον βέλτιον. ἐπεὶ τῶν συγ- 45 γένων ἐν ταῖς κατηγορίαις τὰ μὲν μίαν πρότασιν ποιεῖ τὰ δ' ὁ καὶ ἡ' ἐστὶ δὲ τῶν ἰδίᾳ κατηγορουμένων ἀληθῶς τὰ μὲν καὶ συνθέντας ἀπλῶς κατηγορεῖν, τὰ δὲ συνθέντας ἕκ ἐξ ἀληθῶς κατηγορεῖν, καὶ τούτων ἀξιοῖ ἀμεινον δὲ ἐπισκεπθῆναι. ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν

ἄλλων ὡς τὰ κεφάλαια ἐκτίθει. καὶ αὐτὸς μὲν ἡ' ἐν τῇ περὶ Ἑρμηνείας, ἐπὶ πλέον δὲ ὁ Θεόφραστος ἐν τῇ περὶ Καταφάσεως περὶ τέτων λέγει. Alex. f. 124.

τὸ δ' ἐπαναδιπλῆμενον, ὁ ἐστὶ τὸ δις λαμβανόμενον, ὡς 49 αὐτὸς ἐπὶ τῇ ἐπαναδιπλῆμενον καὶ προσκατηγορούμενον· τούτῳ ἡ' καὶ αὐτὸ τὸ ὄνομα δηλοῖ τὸ τῆς ἐπαναδιπλώσεως. ἐστὶ δὲ ὁ ἐπαναδιπλῆμενος ἐν ταῖς προτάσεσιν ὁ μέσος ὅρος· ὅτος ἡ' γίνεσθαι προσκατηγορούμενος ἐπαναδιπλωθείς. ὁ φησι δὲ δεῖν ἐν ταῖς ἀναλύσεσι τῶν τοῦτων συλλογισμῶν τῷ μέσῳ ὅρῳ τὸ δεύτερον λαμβανόμενον καὶ ἐπαναδιπλῆμενον συντάσσεσθαι, ὡς δις εἶναι τὴν μέσον λογόμενον, ἀλλὰ τῷ πρώτῳ, τατέσι τῷ μείζονι καὶ κατηγορουμένῳ. Alex. f. 124 b.

ὁμοιον τέτοις ἐστὶ καὶ τὸ ὁ τραγέλαφος δοξασθὲν ἢ μὴ ὄν. 49 σφόδρα δὲ συντόμως εἰρημένον ἀσάφειαν ἔχει· μόνον ἡ' ἔλαβε τὸ 24

15 ἐπαναδιπλῆμενον τὸ ὑποκειμένῳ κατηγορούμενον, παραλειπὼν τῷ κατηγορουμένῳ προσκεῖσθαι αὐτὸ δεῖν. ἐστὶ ἡ' τὸ συμπέρασμα τὸ "τραγέλαφος δοξασθὲν ἢ μὴ ὄν," ὁ δὲ συλλογισμὸς, τραγέλαφος μὴ ὄν, τὸ μὴ ὄν δοξασθὲν ἢ μὴ ὄν· ἐφ' αἷς προτάσεσι τὸ συμπέρασμα τὸ "τραγέλαφος δοξασθὲν ἢ μὴ ὄν." τινὲς δὲ ἤκουσαν ὅτως· 20 ὁ τραγέλαφος μὴ ὄν, τὸ μὴ ὄν μὴ ὄν ἢ μὴ ὄν, τραγέλαφος ἄρα μὴ ὄν ἢ μὴ ὄν. ὁμοιον παράδειγμα τοῖς προειρημένοις καὶ τὸ ἀνθρώπος φθαρτὴν ἢ αἰδιτητόν· ἐστὶ ἡ' συμπέρασμα ἔχον ἐπαναδιπλῆμενον τὸ αἰδιτητόν, δηλον ὡς διὰ μέσῳ ὅρῳ τὸ αἰδιτὸ γεγονότος καὶ δεδειγμένον. Alex. f. 125.

τρίτον ὑπόδειγμα, ὁ τραγέλαφος μὴ ὄν, τὸ μὴ ὄν δοξασθὲν ἢ μὴ ὄν, ὁ τραγέλαφος ἄρα δοξασθὲν ἐστὶν ἢ μὴ ὄν. παραλείπειται τὸ δοξασθὲν. Ioh. Phil. f. LXXIV b.

ἐοικε μέντοι ταῦτ' ἐν λέγειν ἐπικατηγορούμενόν τε καὶ ἐπαναδι- 49 πλῆμενον· ἐπήνεγκε ἡ' τὸ πρὸς τῷ ἄκρῳ τῇ ἐπαναδιπλώσειν θε- 25

τέον. Alex. f. 125. ἐν μέρει συλλογισμὸς εἶπε τὸς ὅς ἀπλῶς ἔχοντας τὸ κατη- 49 γορούμενον ἀλλὰ μὲν προαίτης τῆς δηλώσεως τί τότε ἢ πῆ ἢ πῶς· 2 ταῦτα ἡ' καὶ τὰ τέτων δηλωτικὰ προσκεῖμενα τῷ κατηγορουμένῳ μερικώτερον αὐτὸ ποιεῖ. Alex. f. 126.

δεῖ, φησὶν, ἐν ταῖς ἀναλύσεσι τῶν συλλογισμῶν, ὑπὲρ τῶν 49 εὐκολώτερον ἀναλύειν, μεταλαμβάνειν τὰ ἐν τοῖς ὅροις κείμενα 3 εἰς τὰ τὸ αὐτὸ δυνάμενα. καὶ αὐτὸ δὲ δύναται καὶ ὀνόματα ὀνόμασι καὶ λόγοι λόγοις καὶ ὀνόματα λόγοις. ἐπεὶ ἔν ἕκ ἐν ταῖς λέξεσιν ὁ συλλογισμὸς τὸ εἶναι ἔχει ἀλλ' ἐν τοῖς σημανομένοις, σημαίνει δὲ λόγοις ὀνόματα ταῦτ' ὅταν ὦσιν οἱ ὅροι διὰ λόγων εἰλημμέ- 40 νοι, ἀναλύοντας χρὴ εἰς τὰ ἴσον τοῖς λόγοις ὀνόματα δυνάμενα καὶ σημαίνοντα ταῦτ' προηγεῖται μεταλαμβάνειν τὸς ὅρους· ῥήτων ἡ' ἢ ἀνάλογον τῶν συλλογισμῶν καὶ τὰς προτάσεις καὶ ἢ εὐρεσις τῷ χημάτος καθ' ὃ ἡρώτη) γίνεσθαι ὀνομάτων ὄντων ὄρων καὶ μὴ λόγων... ὁ Ἀριστοτέλης μὲν ἔν ὅτῳ περὶ τῶν καὶ τὰς λέξεις μεταλήψων ἀποφανθεῖ, οἱ δὲ νεώτεροι ταῖς λέξεσιν ἐπακολουθόντες, ἕκτι δὲ τοῖς σημανομένοις, ὁ ταυτόν φασι γίνεσθαι ἐν ταῖς εἰς τὰς ἰσοδυ- 49 ναμίας λέξεις μεταλήψεσι τῶν ὄρων. id. ib.

49¹ ἐπειδὴ πολλάκις τῶν ἀρχαιοτέρων τινὲς ἢ καὶ οἱ προσδιαλεγό-
14. μενοι ὑπὸ τὰς δύο προτάσεις τῆ συλλογισμῷ λέγουσιν, ὡς καὶ ἔμ-
προθεν εἶρη), ἀλλ' ἔστιν ὅτε τὴν ἐλάττωσαν μόνον εἰπόντες εὐθὺς
ἐπὶ λόγουσι τὸ συμπέρασμα, διδάσκει ἡμᾶς πῶς καὶ τῆς ἀναλύσο-
μεν τὰς συλλογισμῶς. Ioh. Phil. f. LXXXIV b.

49² τὸ "ἴσως" προσέθηκε λέγων "ἀλλ' ὃ παντὶ ἴσως" ὃ διὰ τῆς
19. ἐκκειμένης ὁρᾶς, ἀλλὰ διὰ τὸ ἀδιόριστον ἀληθεύει καὶ ἐπὶ τῷ κα-
θόλου, ὡς περ γὰρ καὶ ἐπὶ τῷ ἐπὶ μέρους. Alex. f. 127.

49³ τὴν ἐξ ἑνὸς ἢ μείζων πρότασις ἢ α' β' μερικῇ εἴῃ, καὶ τε
20. καθόλου εἴῃ ἢ ἐλάττω ἢ β' γ' καὶ τε μερικῇ, ἐνδέχεται τὸ α' μηδενὶ
ὑπάρχειν τῷ γ'. Ioh. Phil. f. LXXXVI.

49⁴ τὸ "καθ' ὃ ἂν τὸ β' λέγῃ" ἀληθῶς ἀντὶ τῷ καὶ παντὸς ἀκ-
23. ρέον. id. ib.

προσυνακαυτέον ὅτι τὸ α'. ἔστι δὲ τὸ καθ' ὃ ἂν, ὡς ἔφαμεν,
ἴσον τῷ καὶ παντὸς καθ' ὃ τὸ β'. πρόσκειται δὲ τὸ "ἀληθῶς," ἐπεὶ
15. δύνανται καὶ παντὸς μὴ κατηγορεῖσθαι, ψευδῶς δέ. Alex. f. 127 b.

49⁵ τὴν ἀσυλλλόγιστον ἀναλαμβάνει συζυγίαν, ὑπερβατικῶς δὲ
25. ἔστιν ἢ λέγει· εἰ μέντοι τὸ α' λέγει καὶ παντὸς καθ' ὃ τὸ β' λέγει.
εἰ ἔν ὅτῳ ἔχουσιν ὥστε τὴν ἐλάττωσαν πρότασιν ἀπροσδιόριστον εἶναι,
ἐνδέχεται, φησί, τὸ α' ποτὲ μὴ ὃ παντὶ τῷ γ', ποτὲ δὲ ἐνδὲν ὅλως
20. ὑπάρχειν. Ioh. Phil. f. LXXXVI.

49⁶ ὃ λέγει τοιαῦτόν ἐστιν, ὅτι ἐν ταῖς τοιαύταις προτάσεσιν αἱ
27. δυνάμεις τὰς τρεῖς ὁρᾶς ἐν αὐταῖς ἔχουσιν, ὅποιαί εἰσιν αἱ ἐξέθετο
νῦν (ὅποιαί εἰσιν αἱ καὶ πρόσληφεν ὑπὸ Θεοφράστου λεγόμεναι·
αὐτὴν ἣν τὰς τρεῖς ὁρᾶς ἔχουσιν πῶς· ἐν ἣν τῇ καθ' ὃ τὸ β' παντός,
κατ' ἐκεῖνον καὶ τὸ α' παντός, ἐν τοῖς δύο ὁροις, τῷ τε β' καὶ τῷ α',
τοῖς ὠρισμένοις ἤδη πῶς περιελήφθη καὶ ὁ τρίτος, καθ' ὃ τὸ β' κα-
τηγορεῖται, πληρὸν ὅχι ὁμοίως ἐκείνοις ὠρισμένοις φανερός), ἐν δὲ
ταῖς τοιαύταις προτάσεσιν αἱ τῇ λέξει μόνον τῶν κατηγορικῶν δια-
φέρειν δοκῶσιν, ὡς ἔδειξεν ἐν τῷ περὶ Καταφάσεως Θεοφράστου,
φησὶν ὅτι ἡ ὕψως λαμβανόμενη ὅτι καθ' ὃ τὸ β' παντός, κατ'
ἐκεῖνον τὸ α' παντός, σημαίνει καθ' ὃν τὸ β' λέγει, καὶ πάντων τῶ-
νων λέγει καὶ τὸ α'. τὸτο ἣν εἰδείχθη· διὸ εἰ μὴ εἴη τῷ β' τὸ καὶ παντὸς
προσκειμένον, καὶ τὸ α' καὶ παντὸς ἔσαι τῷ β'. ὕψως δὲ καὶ καθ' ὃν
κατηγορεῖται τὸ β' κατηγορηθῆσεν καὶ τὸ α'. εἰ δὲ μὴ εἴη τὸ β' τὸ καὶ
35. παντὸς προσκειμένον ἐν τῇ καὶ πρόσληφεν προτάσει, ἀλλ' ἀδιόριστος
λαμβάνοιτο, ἔκείναι τὸ α' καὶ παντὸς κατηγορηθῆσεν τῷ β'. ὕψως
δὲ ἂν προσληφθῇ, ἀσυλλλόγιστος ἢ συμπλακή. . . ὁ μέντοι Θεο-
φράστου ἐν τῷ περὶ Καταφάσεως τὴν καθ' ὃ τὸ β', τὸ α', ὡς ἴσον
δυναμὴν λαμβάνει τῇ καθ' ὃ τὸ παντὸς τὸ β', κατ' ἐκεῖνον παντὸς
40. τὸ α'. Alex. f. 128.

49⁷ ἐπειδὴ διὰ παντὸς τῷ βιβλίῳ διὰ τῆς τῶν στοιχείων ἐκθέ-
33. σεως τὴν διδασκαλίαν ἐποίησατο, ἵνα μή τις ὑπονοήσῃ ὅτι ἡ
τῶν στοιχείων θέσις αἰτία ἐστὶ τῷ συλλογιστικῶς εἶναι τινὰς τῶν
συμπλακῶν ἢ ἀσυλλλόγιστος, αὐτὸ τὸτο διδάσκει ὅτι ὃ περὶ τὴν
45. ἐκθεσιν τῶν στοιχείων τὰ συμβαίνοντα συμβέβηκε. Ioh. Phil.
f. LXXXVI.

ἐκθεσιν μὴ λέγει τὴν τῶν ὁρῶν καταγραφὴν. Alex. f. 128.

τὸ ὅν "ὡς περ καὶ τὸ αἰσθάνεσθαι τὸν μαθητὴν λέγοντες,"
σημαίνει ὅτι πολλάκις διδάσκοντες τι ἢ αἰσθάνοντες τὰς δειξί-
ποιήματα τοῖς μαθητῶν ἐπὶ αἰσθητῶν παραδειγματῶν. Alex.
f. 129.

5. ὃ βούλεται διὰ τῶν δειξίαι ἐκείνῳ ἔστιν, ὅτι ἐπειδὴ τῶν συλ-
λογισμῶν οἱ μὴ ἀπλοῖ εἰσὶν οἱ δὲ σύνθετοι, καὶ καθόλου οἱ μὴ ἐκ προ-
συλλογισμῶν δέκνυνται ὡς αἱ προτάσεις ἐκ ἁμεσοῦ ἐν αὐτοῖς,
οἱ δὲ ἐν δὲ δέοντι προσυλλογισμῶν διὰ τὸ ἀμέσους τε εἶναι καὶ αὐτο-
πίστους τὰς προτάσεις, ὃ δὲ φησὶν, ἀγνοεῖν ὅτι ὅταν ἐκ προσυλλο-
γισμῶν περαίνονται τὰς συλλογισμῶν, ὃ πάντως καθ' ὃν καὶ τὸ αὐτὸ
ἡχίμα πάντα συνάγει τὰ συμπεράσματα, ἀλλ' ἔστιν ὅτε ἐν τῷ
δύο ἢ καὶ τοῖς τρισίν. . . ἐπειδὴ δὲ τῶν προσυλλογισμῶν τὸ συμ-
πέρασμα λαμβάνοντες καὶ ἐπισυνάπτοντες ἐτέραν πρότασιν ὅταν
τὸν συλλογισμὸν πλέκομεν, ἐκεῖνο ἐπιστῆσαι χρή, ὡς καὶ ὁ Ἀλέξαν-
15. δρος φησιν, ὅτι εἰ μὴ ἐν τρίτῳ ἡχίματι εἴη ὁ προσυλλογισμῶς, ἐξ
αὐτῶ δὲ ἐπὶ τὸ πρῶτον μεταβαίνωμεν, ἀλλ' ἀκόλουθον δὲ τὴν πρό-
τασιν προσθέσθαι. Ioh. Phil. f. LXXXVI.

τὸ "εἴτα διαλεχθεῖν ὅτι ἢ καὶ ἐστὶ μία δύναμις τῶν ἐναντίων"
ἴσον ἐστὶ τῷ δεικνύει καὶ συλλογισατο ὅτι μὴ ἐστὶ τῶν ἐναντίων μία
δύναμις· τὸτο ἣν σημαίνει τὸ ὃ πάντα δύναμις τῶν ἐναντίων.
μὴ γεγονότος δὲ πρὸς αὐτὸ συλλογισμῷ ἐν ἀνάλλυσις ἂν γένηται
τὸτο δὲ καὶ αὐτὸς διὰ τῷ "τὸτο μὴ ἔν ὃν καὶ ἐστὶν ἀναγκαῖον τὸν λόγον"
εἶρηκε· συλλογισμὸς ἣν ἔστι· τίθεναι μὴ ἔν αὐτὸν ἀναγκαῖον, ὃ
μὴν διὰ συλλογισμῶν, ἀλλὰ διὰ τὴν ὁμολογίαν τὴν ἐξ ἀρχῆς
τὸ δὲ "ὅτι μία δύναμις τῶν ἐναντίων" ἐστὶ ἀναγκαῖον· διὰ συλ-
λογισμῶν ἣν ἐκεῖνο εἰδείχθη, ὡς ἡμεῖς ἐφθεμάκαμεν δεδειχθῆναι καὶ
τὸτο ἀνάλλυσις ἂν εἴη τῷ ὅτι μία δύναμις ἐστὶν. τὸτο δ' ἔρηκε
ὡς ἴσον τῷ "ὅτι μία δύναμις ἐστὶν." λείπει δ' ἂν τῇ λέξει καὶ τὸ
τῶν ἐναντίων. τὸ δ' "ἴσως" προσέθηκεν ὅτι μὴ πάντως τὸτο διὰ
30. συλλογισμῶν δέκνυνται, ἀλλ' ἔστιν καὶ αὐτὸ ὡς ἐναργὲς δι' ὑποθέ-
σεως καὶ διὰ συνθήκης λαβεῖν. . . ὅτι μὴδὲ πᾶν τὸ μεταλαμβάνου-
μενον διὰ κατηγορικῶν δέκνυνται συλλογισμῷ, ἀλλ' ἔστι πολλάκις καὶ
διὰ τὴν ἐναργίαν τιθέμενον, ὡς ἐκ τῷ προειρημένῳ παραδείγμα-
τος δῆλον· τὸ ἣν μὴ δύναμις συνυπάρχειν ὕψως καὶ πῶς ὅταν
ἐναντία ὡς ἐναργὲς προσλαμβάνεται ἀλλ' ὅχι ὡς δεδειγμένον διὰ
συλλογισμῶν. καὶ Θεοφράστου δὲ ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Πρωτόρων
'Αναλυτικῶν λέγει τὸ προσλαμβάνομενον ἢ δι' ἐπαγωγῆς τίθεται
ἢ καὶ αὐτὸ ἐξ ὑποθέσεως ἢ δι' ἐναργείας ἢ διὰ συλλογισμῶν
Alex. f. 131.

διαφέρειν δὲ, φησὶν, οἱ εἰς ἀδύνατον ἀπάγοντες τῶν ἐξ ὁμολο-
γίας, ὅτι οἱ μὴ εἰς τὸ ἀδύνατον ἀπάγοντες τὴν πρόσληψιν, ὅσην
ἢ ἀποδεικνύουσιν, ἢ ἐκ συνθήκης λαμβάνουσιν ὁμολογούμενον ἀλλ'
ἐξ αὐτῆς τῆς ἐναργείας μαρτυρούμενον, ἐκείναι δὲ ἐκ συνθήκης
Ioh. Phil. f. LXXXVIII.

περὶ τῶν ὑπερτίθηται μὴ ὡς ἐρῶν ἐπιμελέστερον, ὃ μὴ φη-
ρεῖ αὐτὸ σύγγραμμα περὶ αὐτῶν. Θεοφράστου δ' αὐτῶν ἐν τῇ
ἰδίᾳ Ἀναλυτικῇ μνημονεύει, ἀλλὰ καὶ Εὐδόμου καὶ τινος ἄλλου
τῶν ἐταίρων αὐτοῦ. λέγει δ' ἂν τὴν τε διὰ συνεκῶν, ὃ καὶ συνη-

μέσων λέγει, ὅτι τῆς προσλήψεως ὑποθετικῆς, καὶ τὸς διὰ τῆς δια-
μετῶν τε καὶ συνευνημένον, ἢ καὶ τὸς διὰ ἀποφατικῆς συμπλοκῆς.
ἢ ὅρα ὅτι τῶν προειρημένων, παρὰ τὸς εἰρημένους εἰν ἂν καὶ οἱ
ἐξ ἀναλογίας, καὶ ὅς λέγουσι καὶ πῶς τετα, τὸς ἀπὸ τῶ μᾶλλον καὶ
ἔτι, καὶ ὁμοίως καὶ εἰ πῶς ἄλλαι τῶν ἐξ ὑποθέσεως διαφορᾶν προ-
τάσεων εἰσι, περὶ ὧν ἐν ἄλλοις εἶρηται. ἐκεῖνο δὲ ἄξιον ἐκ τῆς
λέξεως ἐπιστημολογίας, ὅτι συλλογισμὸς μὴ ἀπλῶς ὡς λέγει τὸς
ὑποθετικῆς εἶναι, περὶ αὐτὴν μέντοι καὶ αὐτὸς λέγει, ὡς περὶ προειρη-
μένων. Alex. f. 131 b-132.

λέγει τὸτο περὶ τῶ δ' ἐν τῇ δευτέρῃ χήματι, ὅς ἐκ κα-
τὰ καταφατικῆς τῆς μετῶν καὶ ἐπὶ μέρους ἀποφατικῆς τῆς
ἐλάττω ἐπὶ μέρους ἀποφατικῶν συνάγει, καὶ περὶ τῶ ἐκτι τῶ ἐν
τῇ πρώτῃ χήματι, ὅς καὶ αὐτὸς ἐκ καθόλου καταφατικῆς τῆς ἐλάτ-
τω καὶ ἐπὶ μέρους ἀποφατικῆς τῆς μετῶν ἐπὶ μέρους ἀποφατι-
κῶν συνάγει. δέκνυται μὲν γὰρ τὸ ἐπὶ μέρους ἀποφατικῶν πρόβλημα 15
ἐν τῇ τριτῇ χήματι· ἀλλ' οἱ προειρημένοι συλλογισμοὶ ἐν δυνάμει
καὶ ἄλλα χήματα ἀναχθῆναι τῇ τῇ μὴ ἀναγωγῇ καὶ τῇ ἀναλύσει
καὶ ἐκ τῶς χήματος εἰς ἄλλο χήμα δι' ἀντιτροφῆς γίνεσθαι, τῶ-
ν δὲ μετέτερον δεικνύσθαι δυνάμει δι' ἀντιτροφῆς, ἀλλ' ἀμφο-
τέρους διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀναγωγῆς, ὡς ἐδείχθη. τὸτο καὶ 20
αὐτὸς προῶν γνωρίμων ποιήσει. Alex. f. 132.

τὸ ὅτι γὰρ ἀντιτροφῆν τὸ α' β' εἶρηται ὅτι ὅδ' ὅλως
ὑπερβαίνει ἢ καθόλου (καθόλου γὰρ καὶ ἢ α' β' καταφατικῇ, τῇ δὲ
καταφατικῇ καθόλου ἢ ἐπὶ μέρει καταφατικῇ ἀντιτροφεί, ἀλλ'
ἐν αὐτῇ ἐκ ἀντιτροφεί· αὐτὸ γὰρ κυρίως ἀντιτροφείν λέγονται) αἱ 25
ἐν αὐτῇ ὑπερβαίνουσαι... διὰ τὸτο δὲ εἶπεν ὅτι γὰρ ἐπιδέχεται
ὑπερβαίνει ὅτι καὶ εἰ γένοιτο ἀντιτροφῆ καὶ ληφθῆναι ἢ ἐπιδέχεται
ἢ καθόλου καταφατικῇ ἀντιτροφῇ (ἐπιδέχεται) δὲ τῇ τῆς ἐπὶ μέρει
καταφατικῆς, συλλογιστικῇ ἐπὶ ἢ συζυγία· γίνεσθαι γὰρ ἐν πρώτῃ
χήματι συζυγία ἐκτὸς ἐπὶ μέρει καταφατικῇ τῇ μετῶν τῇ 30
β' εἰ, ἐπὶ μέρους δὲ ἀποφατικῇ τῇ ἐλάττω τῇ α' γ', ἥτις καὶ
ἐκτελέσθαι ἐστίν. δυνάται τις καὶ ὅτως ἀνῶσαι τῶ ὅτι γενομέ-
νης ἐκ συλλογισμῶν, ἀντὶ τῶ ὅτι εἰ μὴ συγχωρηθῆναι τὴν κα-
τὰ καταφατικῇ ἀντιτροφείν ἑαυτῇ, ὅδ' ὅτως ἐκ συλλογισ-
μῶν καὶ γὰρ ὅτι ὅτως ἀσυλλόγιστος ἢ συζυγία. ἐκται γὰρ ἐν πρώτῃ 35
χήματι ἢ μὴ μετῶν πρότασις καθόλου καταφατικῇ ἢ α' β', ἢ δὲ
ἐλάττω ἐπὶ μέρους ἀποφατικῇ· ἀδύνατον δὲ τῆς ἐλάττω ἀπο-
φατικῆς ὅσος συλλογισμῶν ἐν πρώτῃ γενέσθαι χήματι. Alex.
f. 132 b.

τὸ ὅτι γὰρ ἀντιτροφεί τὸ γ' πρὸς ἐλάττω ἴσον ἐστὶ τῇ 40
ἐκ ἀμφοτέρων αἱ πρότασις ὅσαι καθόλου καταφατικῇ ἀντιτρο-
φεί, δυνατὸς μετὰ ἢ ἀν θελήσωμεν αὐτῶν ἀντιτροφείν καὶ ἀναγα-
γεῖν τὸν συλλογισμὸν ἐπὶ τὸ πρῶτον χήμα. Alex. f. 133.

ἄλλο πάλιν ἡμᾶς διὰ τῶν διδασκει. πολλὰ καὶ συλλογισ-
μῶν καὶ βυλάμενοι ὅτι ὅδε τῶδε ὅς ἐκ ὁρίσματος, ὡς πάντως 45
ἐκ τῶ ὁρίσματος ἀνασκευάσαι βυλάμεθα ἀλλὰ μόνον τι τῶν ἐν
τῇ ὁρίσματι. ἐν ὅν τῷ ἀνασκευάσειν ὅτι ὅδε τῶδε ὅς ἐκ ὁρίσματος,
ἢ ἐκτελέσθαι, φησὶν, ὅλον τὸν ὁρίσμον ὅρον (δυνατὸς γὰρ ὅτως εὐρίσκομεν

μέσων δι' ὅς δεικνύμεν τὸν ὁρίσμον ὅλον τῷ ὁρίσμῳ μὴ ὑπάρχοντα),
ἀλλ' ὅτι περὶ αὐτὸν εἰν τῷ ὁρίσμῳ κακῶς εἰλημμένον, τὸτο θετέον
ὅρον. Ioh. Phil. f. LXXXVII b.

ὡς δὲ φησὶν, ἅπαντας τὸς ὑποθετικῶς συλλογισμῶς περὶ αὐτῶν 51
ἀναλύειν εἰς τὰ χήματα, ἀλλὰ μόνον αὐτῶν τῇ πρόσληψιν, τὸ 16
δὲ συνημμένον ὅτι, διὰ τὸ μὴ διὰ συλλογισμῶν δεικνύσθαι ἀλλ'
ἐξ ὁμολογίας λαμβάνεσθαι. ὑποθετικῶς δὲ φησὶν ἐν τούτοις ὡς πάν-
τας ἀλλὰ τὸς ἐξ ὁμολογίας καλυμένους, λέγει δὲ τὸς λαμβάνον-
τας καὶ συνήκην τὸ συνημμένον, ὡς περὶ αὐτὸς ὁ Ἀριστοτέλης ἐν
τῇ περὶ Οὐρανῶ (2 11) περὶ τῶν χημάτων τῶν ἄστρον κατε-
σκευάσεν. id. ib.

τῶν τῶν τὸ πρῶτον καὶ τρίτον χήμα· περὶ τούτων γὰρ νῦν ἐν 51
λόγον ποιῶ. εἴτε ὅν, φησὶν, ἐκ τῶ πρῶτου εἰς τὸ τρίτον μεταλα- 22
βεῖν βυλάμεθα τὰς προτάσεις εἴτε ἀνάπαλιν, πάντως τῇ ἐλάτ-
τω ἀνάγκῃ ἀντιτροφείν. id. f. LXXXIX.

αὐτὸς ταχέως εἶπε τὴν αἰτίαν, ὅτι δεικνύειν τῶν προτάσεων 51
ἐκ τῆς ἀντιτροφῆς καθόλου. δὲ μὴ γὰρ, εἰ μέλλοι συλλογισμῶς 32
ἐκτελέσθαι, καθόλου τινὰ πρότασιν εἶναι, ὡς γίνεσθαι δὲ καθόλου πρότασις
ἀντιτροφείσθαι τῆς καθόλου καταφατικῆς, ἢ μόνον ὅσον τε ἀντι-
τροφείν. καίτοι ὅδ' εἰ αὐτῇ καθόλου ἀντιτροφεί, ἢ δὲ ἐδύνατο ἢ
ἀνάπαλιν γενέσθαι εἰς τὸ τρίτον χήμα, ἐκ τῶ δὲ μὴ ἀμφοτέρους
ἀντιτροφῆναι, μὴ ἀντιτροφείν δὲ τὴν ἑτέραν. Alex. f. 133 b.

πρὸς τὸ συλλογισμῶν καὶ κατασκευάσειν τι ἢ ἀνασκευάσειν 51
δυνάμει διὰ συλλογισμῶν διαφέρειν φησὶ τὸ εἶδέναι διακρίναι καὶ 5
χωρίσειν τὰς προτάσεις τὰς ἀποφατικῶν μὴ ἐκτελέσθαι τὸ χήμα ὅσος
δὲ καταφάσεις ἀπὸ τῶν ἀποφάσεων. λέγει δὲ περὶ προτάσεων
ὅς Θεόφραστος καὶ μεταθέσιν λέγει. εἶρηται δὲ καὶ αὐτὸς περὶ τούτων
ἐν τῇ περὶ Ἑρμηνείας (c. 10). id. f. 134.

ἢ δὲ δεικνύει δι' ἀναλογίας, ἥτις ἐστὶ δεικνύει ὑποθετικῇ καὶ αὐτῇ. 51
ἢ δὲ ἀναλογία τοιαύτη... ἀσαφὴς ἢ λέξις ἐστίν, ὅτι δεικνύει ἐν τῇ 10
δυνάμει βαδίζειν καὶ ἐπίστασθαι τὸ ἀγαθὸν ἐμπεριεχόμενον δυνάμει
τὸ ἐστίν, ἐξ ἧς προσέλαβεν ὡς καὶ τὰ ἀντικείμενα, ὡς ὡς καλλίων
γε ταῦτα ἀντικείμενα λαβεῖν, περὶ ὧν λέγειν αὐτῷ προσέκειτο,
ἢ τὰ συναληθευόμενα, ὡς ὅσα ἀντικείμενα φακτασίαν ἀντικει-
μένων παρέχει. ἢ δὲ ταῦτα τὸ τε δυνάμει μὴ βαδίζειν καὶ τὸ 35
ἐπίστασθαι τὸ μὴ ἀγαθόν. παραλείπων δὲ καὶ τὸ δεικνύειν ὅτι καὶ
τούτων ἐκτελέσθαι, τὸ μὴ δυνάμει μὴ βαδίζειν ἴσον ἐστὶ τῇ ἐκ δυνά-
μενος μὴ βαδίζειν, τὸ δὲ ἐπίστασθαι τὸ μὴ ἀγαθόν τῷ ἐκτελέσθαι ἐπιστάμε-
νος τὸ μὴ ἀγαθόν, οἷς ὁμοίον ἐστὶ τὸ ἐκτελέσθαι ὡς λευκόν, πρῶτον ἐλα-
βεν αὐτὸς τὰς κυρίως ἀποφάσεις τὰς ὡς δυνάμει βαδίζειν καὶ ὡς
ἐπίστασθαι τὸ ἀγαθόν, καὶ ἐδείξεν ὅτι ἢ ὡς δυνάμει βαδίζειν ἴσον ἐστὶ τῇ
ὡς ἐκ δυνάμενος βαδίζειν. id. f. 134 b.

ἐπὶ σαφέστερον ὑπόδειγμα μεταφέρει τὸν λόγον, δεικνύειν ὅτι ὡς 51
ἐστὶ ταῦτα ἢ ἀπλῆ ἀπόφασις τῇ ἐκ μεταθέσεως καταφάσει. Ioh. 25
Phil. f. LXXX b.

τὸ λεγόμενον τοῦτον ἂν εἴη. πᾶσα πρότασις καὶ πᾶς λόγος 51
ἀποφατικῶς ἀληθεύει κατὰ τινος ἢ ὡς κατὰ φάσεις ὧν ἢ ὡς ἀπὸ- 32
φάσεις... δυνάμει καὶ τοῦτον εἶναι τὸ ὅτι ὅν καὶ πάντες ἢ φάσεις ἢ

ἀποφασίς," εἰ καὶ πάσης προτάσεως καὶ κατὰ τὴν ἀποφαντικὴν λόγον ἀληθεύει) τὴν καταφατικὴν αὐτὴν ἢ ἀποφατικὴν εἶναι. τὰ δ' ὅπως λεγόμενα ὄντες ἀποφαντικοὶ λόγοι καὶ προτάσεις ἔκ εἰσιν ἀποφάσεις· ἐδείχθη γὰρ τούτο. εἰ γὰρ μὴ τὴν καίμην, ὅδ' ἄλλω τινὶ καταφάσεις ἂν εἴεν. ἐπεὶ ὅν πάσης καταφάσεως ἀποφασίς ἐστιν, καὶ 5 τῶν ὅπως λεγομένων "ἔστιν ὅ τούτο" ἀποφάσεις ἐσονται αἱ λέγεσθαι "ὅτι ἐστιν ὅ τούτο" τῆς μὲν γὰρ ἐστὶν ὅ λευκὸν ἢ ὅτι ἐστι λευκόν, τῆς δ' ἐστὶν ὅτι ἀγαθόν ἢ ὅτι ἐστὶν ὅτι ἀγαθόν, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως ἔχουσαι. Ἀριστοτέλης μὲν ὅν τῆς Σωκράτους λευκὸς καταφάσεως ἀποφασίς λέγει τὴν Σωκράτους ὅτι ἐστι λευκός, ὅ τὴν Σωκράτους 10 ἐστὶν ὅ λευκός. εἰσὶ δὲ οἷς δοκεῖ μηδέπω μηδὲ ἢ ὅπως λαμβανόμενῃ ἀποφασίς εἶναι (μὴ γὰρ ὀφείλειεν τὴν ἀποφατικὴν πρὸς τὴν ἐστὶν μὴ πρὸς τὴν κατηγορημένην τίθεσθαι μόνον) ἀλλ' ἢ ἀποφασίς ἢ τὴν ἀποφατικὴν πρὸς πάσης τῆς καταφάσεώς τε καὶ προτάσεως ἔχουσα καίμενον. Alex. f. 135 b.

καλῶς προσέθηκε τὸ "πῶς," ὅτι ὅτι ἀπλῆ ἐστὶ καταφασίς ἀλλ' ἐκ μεταθέσεως· πάσης δὲ καταφάσεως ἐστὶ τις ἀποφασίς· καὶ τῆς αἴτια λεγούσης ἐστὶν ὅτι ἀγαθόν, ἥτις δέδεικεν καταφασίς ὅσα, ἀποφασίς ἐστὶ ἢ ὅτι ἐστὶν ὅτι ἀγαθόν. Ioh. Phil. f. LXXXIX b.

51^b πρὸς αὐτὸν μὲν διδάξει ὅτι τῆς ἀπλῆς καταφάσεως ὅτι ἐστὶν 20 ἀποφασίς ἢ ἐκ μεταθέσεως καταφασίς, ὡς χρησιμεύοντος ἡμῶν τότε εἰς τὰς τῶν συλλογισμῶν ἀναλύσεις, ἵνα μὴ καταφατικὸν ἐκ μεταθέσεως πρόβλημα οἰσθέντες ἀποφατικὸν εἶναι, εἰς ἀποφατικὸν ἀναλύειν συλλογισμὸν πειραθώμεν. τούτο μὲν ὅν τὸ προκείμενον ἦν τῷ Ἀριστοτέλει· εἴτα πρὸς τὴν τότε δεῖξιν ἔλεγε τὴν 25 αὐτὴν δύναμιν βαδίζον καὶ μὴ βαδίζον, καὶ ἐπισήμωνα τὴν ἀγαθὴν εἶναι καὶ τὴν μὴ ἀγαθὴν, ὡς αἱ μὲν ἦσαν ἀπλῆ καταφάσεις αἱ δὲ ἐκ μεταθέσεως, καὶ ὅτι ὅ τὸ αὐτὸν ἐστὶ τὸ μὴ ἐπίστασθαι ἀγαθόν καὶ ἐπίστασθαι τὸ μὴ ἀγαθόν, ὡς ἢ ἀπλῆ ἐστὶν ἀποφασίς ἢ δὲ καταφασίς ἐκ μεταθέσεως. ἐπεὶ ὅν ὅπως ἐμνησθῇ τίνες τὸ αὐτὸν δύναμι 30 τῶν ἀπλῶν καὶ τῶν ἐκ μεταθέσεως καὶ τίνες ὅ τὸ αὐτὸν, διὰ τούτο βέλῃ μεταξὺ περὶ τῆς ἀκολουθίας τῶν ἀπλῶν προτάσεων καὶ τῶν ἐκ μεταθέσεως ἡμᾶς διδάξει, καὶ ὅπως ἐν τῷ περὶ Ἑρμηνείας (c. 10) ἠρέξατο περὶ τῆς ἀκολουθίας αὐτῶν, ταῦτα σαφῶς ἐνταῦθα διδάσκει. Ioh. Phil. f. LXXXIX.

52^a εἰπὼν ὅπως ἔχουσιν αἱ ὑπάλληλοι προτάσεις ἐν τῷ δια- 12 γραμματι, ζητεῖ νῦν ὅπως ἔχουσιν καὶ αἱ διαγωνίαι, καὶ φησὶν ὅτι τὸ μὲν α' καὶ γ' ὑδέποτε τῷ αὐτῷ ὑπάρχει, τινέσιν ἀμφοτέραι αἱ καταφάσεις, ἢ τε ἀπλῆ καὶ ἢ ἐκ μεταθέσεως. . . εἰ ὅν μέλλει συνοίσεν τὰ ἐνταῦθα λεγόμενα τοῖς ἐν τῷ περὶ Ἑρμηνείας, ὡς ὁ 40 Ἀλέξανδρος φησιν, ὅταν λέγῃ ὁ Ἀριστοτέλης ὅτι τὸ α' γ' ὑδέποτε τῷ αὐτῷ ὑπάρχει, τινέσιν αἱ καταφάσεις, ἢ ὡς ἐπὶ τῶν ἀπροσδιορίζων ἀποφάσεων ἔξακυσσόμεθα ἢ ὡς ἐπὶ τῶν μερικῶν ἀποφάσεων (καὶ γὰρ αἱ ἀπροσδιορίζοντες ταῖς μερικαῖς ἰσοδυναμῶσιν), ἀλλ' ὡς ἐπὶ τῶν προσδιορισμένων καταφάσεων. ὅτι δὲ ὡς ἐπὶ τῶν 45 ἀπροσδιορίζων ἐνταῦθα τὴν λόγον ποιεῖ, ἐδήλωσε καὶ ἐν τῷ περὶ Ἑρμηνείας· ἐκθεῖς γὰρ τῶν ἀπροσδιορίζων προτάσεων τὸ διάγραμμα, καὶ εἰπὼν ποῖαι ἀκολουθῶσιν ἀλλήλαις καὶ ποῖαι ὅ, "ταῦτα

μὲν ὅν" φησὶν (p. 19 b 31), "ὡς περὶ ἐν τοῖς Ἀναλυτικαῖς εἰρημῇ, ὅτω τέτακται," ὡς δὴ τότε τῷ γραμματικῷ προτέρῳ γεγραμμένον. ἀπορήσει δ' ἂν τις πῶς ἀνωτέρω μὲν ἀμφοτέρως τὰς καταφάσεις συναληθεύειν ἔλεγε, τὴν τε ἀπλῆν καὶ τὴν ἐκ μεταθέσεως (ὅ γ' αὐτὴς, φησὶ, δύναμι) βαδίζον καὶ μὴ βαδίζον, καὶ ἐπισήμωνα τὴν ἀγαθὴν καὶ τὴν μὴ ἀγαθὴν, ἐνταῦθα δὲ φησὶ τὸ α' γ' μηδέποτε τῷ αὐτῷ ὑπάρχειν, λέγων δὴ τὴν ἀπλῆν καταφασίς καὶ τὴν ἐκ μεταθέσεως, τὴν ἐστὶν ἐξ ὅλου λευκόν καὶ τὴν ἐστὶν ἐξ ὅλου ὅ λευκόν (ἀδύνατον γὰρ τὸ αὐτὸ λευκόν εἶναι καὶ ὅ λευκόν), καὶ πάλιν ἄνω μὲν ἔλεγε μὴ ταῦτα εἶναι τὸ μὴ ἐπίστασθαι ἀγαθόν καὶ ἐπίστασθαι μὴ ἀγαθόν, τινέσιν τὴν ἀπλῆν ἀποφασίς καὶ τὴν ἐκ μεταθέσεως καταφασίς, καὶ ἐμπληρῶν, ἐνταῦθα δὲ ἐδείκνυεν ὅτι ταῖς καταφάσεσιν ἐπὶ αἱ ἀποφάσεις ἰσέον ὅν ὅτι πρῶτον μὲν αὐτῶν ἐστὶ τὸ λέγειν μὴ εἶναι ταῦτα πᾶσι τῶν καὶ τὸ λέγειν ἐπὶ αὐτῶν τὸ αὐτὸ. id. f. LXXXIX b.

15 λέγοι δ' ἂν ταῦτα ἐπὶ τῶν διωρισμένων προτάσεων· αὐτὴν γὰρ εἰσιν αἱ τὴν ἀντίφασιν ποιεῖσαι, ἐπεὶ τὰς γε ἀδιαιρέτους ὅν κωλύει πάσας συναληθεύειν. Alex. f. 138.

ὡς ἔχουσιν φησὶν ἀκολουθίας ἐπὶ τῶν ἐκ τρίτου προσκατηγομένων αἱ ἐκ μεταθέσεως πρὸς τὰς ἀπλῆς, ὅπως ἔχουσιν καὶ αἱ κατηγορηματικαὶ πρὸς τὰς ἀπλῆς. ταύτας γὰρ διηλοῖ διὰ τὸ εἰπεῖν, πρὸς τὰς κατηγορίας. Ioh. Phil. f. LXXXIX.

κατηγορίας εἴρηκεν ἥτοι τὰς ἀντικατηγορίας καὶ ἀκολουθίας, ὅτι ὁμοίως πρὸς τὰς ἀντικατηγορίας καὶ ἀκολουθίας, ἢ τὰς τὸ ἐπὶ τῷ α' αἱ κατηγορηματικαὶ εἰσὶν, κατηγορηματικὰς καταφατικῶς ἢ ἀποφατικῶς καὶ κατηγορίας εἶπε τὰς ἐστὶν ἴσων καὶ ὅτι ἐστὶν ἴσων. ὅ γ' τὴν κατηγορηματικὴν ἀντίφασιν ὑποτάξωμεν τῇ ἀπλῇ ἀντιφάσει, τῇ μὲν ἀποφασί τὴν καταφασί τῇ δὲ καταφασί τὴν ἀποφασί, ὁμοίως αἱ ἀκολουθίαι τῇ προτάσει ἐσονται ταῖς μικρῶν πρὸς ἐπὶ τῆς μεταθέσεως ἀντιφάσεως· ταῖς μὲν γὰρ καταφάσεσιν αἱ ἀποφάσεις αἱ καὶ ταῦτα 30 τεταγμένα ἀκολουθήσουσιν ἐξ ἀνάγκης, ἐκείναι δὲ ταῖς ἀποφάσεσιν πάντως αἱ καταφάσεις. Alex. f. 138 b.

πρὸς τὸ ἐξ ἀρχῆς ἀνέδραμε, λέγων δὴ ὅτι τῆς ἀπλῆς καταφάσεως ὅτι ἐστὶν ἀποφασίς ἢ ἐκ μεταθέσεως καταφασίς, ἀλλ' ἢ ἀπλῆ ἀποφασίς. τούτο δὲ, φησὶ, μάλιστα δῆλον ἐστὶ ἐπὶ τῶν τῶν 35 τῶν ὁλῶν, αἰτινες τισὶ μὲν τοῖς αὐτοῖς ὑπάρχουσιν τισὶ δὲ ὅχι ὑπάρχουσιν. Ioh. Phil. f. LXXXIX b.

ἀσάφεια ἢ λέξις ἔχει τῷ τὰς προτάσεις μὴ συνήδως εἰσὶν φθαι, μήτε τὰς καταφατικὰς μήτε τὰς ἀποφατικὰς. εἰπὼν ὅτι ὅτι ὅτι αὐτὸς τρόπος τῷ δευτέρῳ ἐκτελεσθέντι, θέλων τὰς προτάσεις παραθέσθαι καὶ δεῖξαι ὅτι ἄλλος ὁ τρόπος τῆς τῷ ἀποφατικῷ δεῖξαι καὶ ἄλλος τῆς τῷ καταφατικῷ, εἶπεν "οἷον ὅτι ὁ αὐτὸς ὅτι ἐστὶν, ὅτι ἐστὶν λευκόν ἢ ἐνδέχεται μὴ εἶναι λευκόν." ἀπὸ κοινῆς γὰρ τὸ "ἐνδέχεται" μὴ εἶναι λευκόν" εἶπεν τὸ ὅτι αὐτὸς ὅτι ἐστὶν. ἴσον γὰρ αὐτῷ δύναμι τὸ ὅτι ἐστὶν λευκόν ἐστὶ καὶ ὅτι ἐστὶν λευκόν ἐνδέχεται λευκόν εἶναι, ἢ ἢ ὅσα καθόλου ἀποφατικῇ ὑπάρχουσα, ἢ δὲ καθόλου ἀποφατικῇ ἀποφασί. Alex. f. 139.

τὴν ἀποφασίς τέθεικε τὴν ἐκ μεταθέσεως, λέγων δὴ τὴν ὅτι ἀνθρώπος ὅτι μουσικός. ταῦτα ὅν, φησὶ, δεικνύει διὰ τῶν εἰρημῶν

πρῶτον τρόπον. ὅτοι δὲ εἰσιν ὅ τε β' τῷ πρώτῳ χήματος καὶ οἱ πρῶ-
τα τῷ β' ὄνο· διὰ τούτων γὰρ μόνον τὸ καθόλου ἀποφατικὸν ἐδέκνυτο.
Ioh. Phil. f. LXXXIII.

τὸ δὲ μὴ εἶναι μουσικὸν ὁ ἀν' ἡ ἀνθρωπος ἴσον ἐστὶ τῷ ὕδατος
ἀνθρωπος μουσικός. τὸτο δὲ φησὶ δέκνυται καὶ τὸς προσηγορευμένους
ἴσους τῶν· εἰσὶ δὲ ὅτοι. Alex. f. 140.

ἐνλαμβάνει πάλιν τὰ περὶ τῆς ἀκολουθήσεως τῶν προτά-
σεων, τῶν τε ἀπλῶν καὶ τῶν ἐν μεταθέσει. ἐπειδὴ γὰρ ἀνωτέρω
ἐπὶ ὧν τινος ἐγγύμναζε τὴν λόγον, εὐλον λευκὸν λαβὼν καὶ εὐλον
ἐλευκόν, ἐνταῦθα καθολικωτέραν ποιῶν τὴν δέξιν ἐπὶ τῶν κοι-
νῶν προάγει τὴν ἀκολουθίαν. Ioh. Phil. f. LXXXIII.

ἐπαγγέλλει μὲν ἐν τούτοις περὶ τῶν ὑποθετικῶν συλλογισ-
μῶν διαλαβεῖν, τίνες τὲ εἰσι καὶ πόσα τούτων· τὰ εἶδη, ὅ φανερὸν δὲ
ἡμῶν περὶ αὐτῶν πραγματευσάμενος, ὡς οἱ ἐξηγηταὶ φασιν.
Ioh. Phil. f. LXXXVIII.

Διότις ἡμᾶς ἐν τῷ προτέρῳ βιβλίῳ π. τε ἐστὶν ἡ συλλα-
γη καὶ ὅτι ἐν τρισὶ χήμασι οἱ συλλογισμοὶ μόνον γίνονται, καὶ
ἐν ταῖς δύο μόνον προτάσεων· οἱ ἀπλοὶ, καὶ ὅτι ἐν μὲν τῷ α' χήματι
τῆς ἐλάττονος μὲν ὕψους καταφατικῆς τῆς μείζονος δὲ καθόλου, ἐν
τῷ δευτέρῳ ἀνομοιοχημένον ὕψων τῶν· δύο καὶ καθόλου τῆς
μείζονος, ἐν δὲ τῷ γ' τῆς ἐλάττονος ὕψους καταφατικῆς, καὶ ἐν
μείζονος ἡμῶν παραδύς εἰς πᾶσα δεῖ βλάπτει ἐν τῷ καταφατικῶς
συλλογισμῷ καὶ εἰς πᾶσα ἐν τῷ ἀποφατικῶς, ἐν δὲ πῶς δεῖ λαμ-
βάνει τὸς πρὸς ἑκάστην συλλογισμῶν προτάσεις, ἐν τούτῳ τῷ
βιβλίῳ, δευτέρῳ ὅντι τῆς πραγματείας, βυβλίῳ παραδύναται λαί-
πειρα εἰς τὴν συλλογιστικὴν πραγματείαν· διδάσκει γὰρ ὅτι ἐν
τοιαύτῳ συλλογισμῶν πλείω εἰσὶ τὰ συμπεράσματα, καὶ ὅτι ἐξ
ἀπλῶν μὲν προτάσεων ἀδύνατον δεχθῆναι ψεύδος, ἐκ δὲ ψευδῶν
ἀληθῆς, εἴτε ἀμφοτέρων εἴτε καὶ τῆς ἑτέρας μόνης, καὶ τί
ἐκ τῶν ἀντιγρέφει συλλογισμῶν, καὶ ἄλλα τινά. καὶ πρῶτον ἀπάν-
τα δέονται τίνες τῶν συλλογισμῶν διὰ τῶν αὐτῶν προτάσεων
πᾶσι συναγῶσι συμπεράσματα, καὶ φησὶν ὅτι τῶν συλλογισμῶν
οἱ μὲν καθόλου τι συνάγουσιν οἱ δὲ μερικῶν καὶ οἱ μὲν καθόλου πάντες
εἰς ἑλάνω συναγῶσι, τῶν δὲ μερικῶν οἱ καταφατικοὶ μόνον· οἱ
γὰρ τὸ μερικὸν ἀποφατικὸν συναγῶντες ὁ συναγῶσι πλείω τῶν ἐνός,
ἐπὶ ἑκ ἀντιγρέφει τὸ μερικὸν ἀποφατικόν, ὡς μεμαθῆκαμεν, τὰ
ἐκ λαπὰ τρία ἀντιγρέφουσι, τὸ μὲν καθόλου καταφατικόν πρὸς τὸ ἐν
μέσῳ καταφατικόν, τὸ δὲ καθόλου ἀποφατικὸν πρὸς ἑαυτὸν, καὶ ἐν
τὸ μερικὸν καταφατικόν πρὸς τὸ μερικὸν καταφατικόν, ὡς ἐκα-
τος τῶν ταῦτα συναγόντων συλλογισμῶν πλείω συνάγει, αὐτὸ 40
καὶ τὸ συμπεράσμα καὶ τὸ τούτῳ ἀντιγρέφον. καὶ τῷ μὲν πλείω συνά-
γει συμπεράσματα κοινῇ ἐστὶν ἡ εἰρημένη αἰτία, λέγω δὲ ἡ τῆς
ἐκπεφῆς ἐπὶ τε τῶν καθόλου καὶ τῶν ἐν μέσῳ συλλογισμῶν. ἐστὶ
καὶ ἄλλη αἰτία ἀποδοῦναι ἰδίως ἐπὶ τῶν καθόλου, ὅτι τὰ μερικὰ
ἐπὶ τῶν καθόλου περιέχονται· διὰ τοῦτο γὰρ καὶ πλείω συναγῶσι οἱ 45
συλλογισμοὶ ὅτοι συμπεράσματα, οἷον ἐπὶ τῷ πρώτῳ ἀναποδείκνυται
συνάγει, ὡς εἴρηται, τὸ τε συμπεράσμα καὶ τὸ τούτῳ ἀντιγρέφον,
πρὸς δὲ τούτοις συναχθῆσονται καὶ ἄλλα πολλὰ συμπεράσματα τι-

θεμένων τε ὑπὸ τὴν μέσον ὅρον καὶ τῶν ὑπὸ τὸ συμπεράσμα, ταῦτα
τῶν ὑπὸ τὴν ἐλάττονα, οἷον ἐστὶ συλλογισμὸς τὸ α' καὶ πάντες τῷ
γ', τὸ γ' καὶ πάντες τῷ β'. συνάγει ὅν τό τε α' παντὶ τῷ β' καὶ τὸ
β' παντὶ τῷ α'. ἐν δὲ εἰς τεθείη τὸ μὲν δ' ὑπὸ τὸ β', τὸ δὲ ε' ὑπὸ τὸ γ',
καὶ τούτων ἑκάτερον ἐστὶ τῷ α', οἷον ὅσα παντὶ ἐμφύλῳ, ἐμφύλῳ
παντὶ ζῳῷ καὶ ὅσα παντὶ ζῳῷ καὶ ζῳῶν τινι ὅσῃ. ἐὰν ὅν θῶμεν
ὑπὸ τὸ ἐμφύλῳ τὸ φυτὸν, ὑπὸ δὲ τὸ ζῳον τὸν ἄνθρωπον, καὶ ἐπὶ τῶν
τῶν συναχθῆσονται συμπεράσματα· εἰ γὰρ ὅσα παντὶ ἐμφύλῳ,
ἐμφύλῳ παντὶ φυτῷ καὶ ὅσα παντὶ φυτῷ, καὶ πάλιν εἰ ὅσα παντὶ
ζῳῷ, ζῳῶν δὲ παντὶ ἀνθρώπῳ, καὶ ὅσα παντὶ ἀνθρώπῳ. ὁμοίως δὲ
καὶ ἐπὶ τῷ δευτέρῳ ἀναποδείκνυται διάφορα συναχθῆσονται συμπερά-
σματα, οἷον ὅσα ὕδατος ποιότητι, ποιότης πάσης ἔχει, καὶ ὅσα ὕδα-
τος ἔχει καὶ ἔχει ὕδατος ὕδατος. πρὸς δὲ τούτοις ἄλλα συνάγουσι συμ-
περάσματα τιθεμένων πάλιν τῶν ὑπὸ τὴν μέσον καὶ τῶν ὑπὸ τὴν ἐλάτ-
τονα. ἔγω γὰρ ὑπὸ μὲν τὴν μέσον, λέγω δὲ τὴν ποιότητα, διαθέσεις,
ὑπὸ δὲ τὴν ἐλάττονα, λέγω δὲ τὴν ἔξιν, ἐπιστήμη· πάλιν ὅν ἐρεῖς
ὅσα ὕδατος ποιότητι, ποιότης πάσης διαθέσει καὶ ὅσα ὕδατος ἔχει.
ἐπεὶ γὰρ τὸ συμπεράσμα ἦν ἡ ὅσα ὕδατος ἔχει, πλέρομεν ὅτως·
ὅσα ὕδατος ἔχει, ἔχεις πάσης ἐπιστήμης καὶ ὅσα ὕδατος ἐπιστήμης. καὶ
ταῦτα μὲν ἐν α' χήματι. ἐπὶ δὲ τῷ β', φησὶν, ἕκ ἐστι συλλογισμὸς
θῆτας ὑπὸ τὴν μέσον ἄλλα μόνον τὰ ὑπὸ τὸ συμπεράσμα, ταῦτα
τὴν ἐλάττονα ὅρον, οἷον ἔγω τὸ α' ὁ μέσος τῷ μὲν β' μηδὲν, τῷ δὲ γ'
παντὶ· συνάγει ὅν τὸ β' ὕδατος τῷ γ'. ἐὰν ὅν θῶμεν τὸ δ' ὑπὸ τὸ
γ', πάλιν πλέρομεν τὸν δευτέρον ἀναποδείκνυτον· ἐπειδὴ γὰρ συνήχη
ἔστι τὸ β' τῷ γ' ὕδατος, τὸ δὲ γ' τῷ δ' παντὶ, τὸ γὰρ δ' ὑπὸ τὸ γ' ἐστὶ
συνάγει τὸ β' ὕδατος τῷ δ'. α' δὲ ὑπὸ τὴν μέσον ἐστὶν, ὁ δὲ ὕδατος
θῆται καὶ συλλογισμὸς τῷ μείζονος δηλονότι, λέγω δὲ τῷ β', μεί-
ζονος φυλαττομένου· εἰ γὰρ τεθείη τὸ ε' ὑπὸ τὸ α', δηλονότι μὲν ὅτι δυ-
νατὸν ἀντιγρέφει τὴν α' β' πρότασιν καὶ πλέρει δευτέρον ἀναποδει-
κτικόν, τὸ β' ἐν ὕδατος τῷ α', τὸ α' παντὶ τῷ ε' καὶ τὸ β' ὕδατος τῷ ε'.
ἀλλ' ὅτι εἰρηται διὰ συλλογισμῶν ἡ αβ' πρότασις. ταῦτα δὲ δύνα-
ται τις ἀπορῆσαι πρὸς αὐτὸν καὶ ἐπὶ τῷ α' χήματος· ἡ γὰρ μείζων
πρότασις εἰ διὰ συλλογισμῶν ἀλλ' ἀναποδείκνυται. ταῦτα μὲν ὅν,
φησὶν (p. 53 a 34), εἴρηται ἐπὶ τῶν καθόλου· ἐπὶ γὰρ τῶν ἐν μέσῳ ἐκ
μὲν τῶν ὑπὸ τὴν ἐλάττονα ἕκ ἔχει συλλογισμὸς· τὸ γὰρ συμπε-
ράσμα μερικόν ἐστιν, ὅπερ προσθεμένον τῷ ὑπὸ τὴν ἐλάττονα ὅρον
μείζων γίνεται πρότασις· ἀσυλλόγιστος δὲ ἡ συζυγία ἐστὶν ἐν τε
τῷ α' καὶ β' χήματι, ἐν ᾗ μείζων ἐστὶν μερικὴ. ἐπὶ δὲ τῶν ὑπὸ τὴν
μέσον, φησὶν, ἐστὶ συλλογισμὸς, ἀλλ' ὁ διὰ τὴν συλλογισμὸν συνά-
γει· ἀναποδείκτος γὰρ εἴρηται ἡ μείζων πρότασις. ὁμοίως δὲ καὶ
ἐπὶ τῷ β' χήματος, ἐφ' ᾧ μερικὰ τὰ συμπεράσματα συνάγει·
εἰ μὲν γὰρ τὰ ὑπὸ τὸ συμπεράσμα θῆται, ἔχει πάλιν ἐν τῷ πρώτῳ
χήματι μερικὴ ἡ μείζων, εἰ δὲ τὰ ὑπὸ τὴν μέσον, ἔχει μὲν ποτε
ἐπὶ τῷ γ' χήματος ἐκ δύο μερικῶν, ὅταν ἡ μείζων μερικὴ ληφθῇ·
εἰ δὲ καθόλου ληφθῇ, πάλιν ὁ διὰ τὴν συλλογισμὸν ἔχει τὸ συμ-
περάσμα συναγόμενον ἄλλα διὰ τὴν πρότασιν τὴν ἀναποδείκτως
ληφθεῖσαν. ταῦτα δὲ, φησὶ, δύναται τις εἰπεῖν καὶ ἐπὶ τῶν καθόλου
συναγόντων καὶ διὰ ποίων, καὶ ὅτι ἡ ἐκ δύο καθόλου ἢ ἐκ καθόλου

ἡ μερικῆς, ἐκ δύο δὲ μερικῶν ὑδέποτε· ἡ ὅτι ἡ ἐκ δύο κατα-
 φατικῶν ἢ ἐκ φατικῆς ἡ ἀποφατικῆς, ἐκ δύο δὲ ἀποφατικῶν
 ὑδέποτε. "ἡ πῶσον προτάσεων" (p. 52 b 38)... "οἱ μὲν καθόλου
 πάντες αἰ πλείω συλλογίζοντι" (p. 53 a 4). ἐνθά φησὶν ὁ Θεό-
 φραστος εἶναι συλλογισμὸς ἐν α' χήματι, ὡς ἡδὴ εἰρήκαμεν· φαί-
 νε) δὲ ἡ ὁ Ἀριστοτέλης τῶν ἐνθά μεμνημένος, τεσσάρων μὲν τῶν
 ἀναποδείκτων, τριῶν δὲ ὅς ἐσταῦθα παραδίδωσι καὶ ἀντιστροφὴν
 τῶν συμπερασμάτων τῶν τριῶν (τὸ γὰρ τὸ τετάρτον ἐκ ἀντιστρέφει)
 τῶν δὲ λοιπῶν δύο ἐμνημόνευσεν ἐν τῷ α' βιβλίῳ, ἐνθα ἔλεγεν
 ὅτι τῶν ἀσυλλογίστων συζυγιῶν αἱ ἀνομοιοχήμενας ἔχουσαι τὰς
 προτάσεις ἡ καθόλου τὴν ἀποφατικὴν ποιῶσι συλλογισμὸν ἄλλω
 τινὸς παρὰ τὸ προκείμενον. περὶ τούτων δὲ ἡ ἡμεῖς ἐπεσήσαμεν
 ἐν παραφυλλίῳ μὲν τὴν ἀποπλήρωσιν τῶν τριῶν χήματι. ἐν οἷς
 σὺν θεῷ ἡ πρᾶξις... "πλὴν ὅτι διότι ἀλλὰ τὸ ὅτι" (p. 53 b 8):
 οἷον ἔχουσιν ἀμφω ψευδεῖς, πᾶς ἄνθρωπος πέτα, πᾶν τὸ πετάμενον
 ζῶν ἐστίν· ἰδὲ ἐκ δύο ψευδῶν συνήχθη ἀληθὲς συμπέρασμα τὸ ὅτι,
 τὸ δὲ διότι ὅτι συνάγει). ἡ τὴν αἰτίαν δι' ἣν ὅτι συνάγει) αὐτὸς ἐν τοῖς
 Ἰστέροις Ἀναλυτικαῖς (1 13) ἐρεῖ, λέγομεν δὲ ἡ νῦν ἡμεῖς ἀκολου-
 θήντες τῷ Ἀλεξάνδρῳ, ὅτι τὸ διότι λήγει συλλογισμὸν ἐν ᾧ ὁ μέ-
 σος ὅρος αἰτιος γίνε) τὸ συμπέρασματος, εἰ δὲ ἄκροι εἰσὶν ὧν τε ὁ
 μέσος αἰτιος ἡ τινὸς αἰτιος ὁ μέσος τῷ προειρημένῳ, οἷον αὕτη
 τέτοκεν, ἡ τετοκυῖα γάλα ἔχει, αὕτη ἄρα γάλα ἔχει· τὸ γὰρ τετο-
 κέναι αἰτιὸν ἐστὶ ταύτῃ τῷ γάλα ἔχειν. ὁ γὰρ προειρημένος συλλο-
 γισμὸς ὅτι τὸ διότι ἐστὶν ἀλλὰ τὸ ὅτι, ὡς εἴρη)· συνήχθη μὲν γὰρ ὅτι
 πᾶς ἄνθρωπος ζῶν ἐστίν, ἀλλ' ὅτι διὰ τὰς κειμένας προτάσεις.
 ὡς ὅτε συνάγει) ἐκ ψευδῶν ἀληθές, ὅτι τὸ διότι ἀλλὰ τὸ ὅτι ἐστὶ
 συλλογισμὸς. πρῶτον ἔν δέκνυσεν ὅτι ἐκ δύο ἀληθῶν ἀδύνατον
 ψευδὸς συνάγει) διὰ τῆς ἀντιστροφῆς τῆς συνεχῆς προτάσεως...
 "τὸ γὰρ διότι ἐκ ἔξιν ἐκ ψευδῶν συλλογισμὸς." εἰ γὰρ ψευδεῖς αἱ
 προτάσεις, μάτην ὁ μέσος ὅρος καί). μὴ ποιῶν γὰρ ἐν μέσον
 μὴδὲ συνάγων τὸς ἄκρους. εἴρη) δὲ ὅτι τὸ διότι ἐστὶ συλλογισ-
 μὸς ὁ συνάγων ἀναγκασιῶς τι διὰ τῶν κειμένων ἡ τῷ ταῦτα
 εἶναι. ἀλλως τε τὸ ψευδὸς ἀναλογεῖ τῷ μὴ εἶναι· πῶς ἔν συνα-
 χθῆ) τῷ τὰ ψευδὴ εἶναι; "ἔξω γὰρ τὸ α' ὅλῳ τῷ γ' ὑπάρχον"
 ὥς τὸ "τῶν δὲ β' μὴδὲ, μὴδὲ τὸ β' τῷ γ'" (p. 53 b 30). τὰς
 προτάσεις ἡμῶν ὑπογράφει ἡ τὸ συμπέρασμα· ὁ δὲ προηγνώ-
 σκειν ἡ μὴδὲ ταῖς προτάσεσι ἡ τῇ τούτων ἀκολουθῶντα πλοκή
 δοκεῖν πάντως ἀληθὲς εἶναι πᾶν τὸ οἰκεῖον τῷ τρόπῳ συμπέρασμα·
 ὡς γὰρ εἴρη), ὅτι διὰ τὰς κειμένας προτάσεις συνάγει) τὸ συμπέ-
 ρασμα. τὰ δὲ λοιπὰ τῆς θεωρίας σαφῆ καθέστηκε τοῖς γνησίως
 ἐντυγχάνουσιν. ἐν οἷς σὺν θεῷ ἡ πρᾶξις. Anonymus codicum
 Paris. Reg. 1873 et 1917, Oxon. Bodlej. 155 et Collegii
 Novi 230.

διὰ τί ἐπέγραψεν Ἀναλυτικῶν Προτέρων δεύτερον; ἡ λέ-
 γομεν ὅτι ὁ φιλόσοφος Ἀναλυτικὰ ἐπέγραψε πάντα μέχρι τῆς
 Διαλεκτικῆς... περὶ τῷ σκοπῷ τῷ παρόντος βιβλίου ὁ Μαρῖνος
 πάντων ἀληθέςα λέγων φησὶν ὅτι νῦν τὰς ἀρχὰς τῆς Σοφιστικῆς
 ἡ τῆς Διαλεκτικῆς παραδίδωσιν· ὡς γὰρ τὸ πρῶτον ἔχα πρὸς τὴν

Ἀποδεικτικῆς, ὅπως ἡ τῶν πρὸς τὴν Διαλεκτικὴν ἡ Σοφιστικὴν
 cod. Reg. 1917.

σκοπὸς τῆς προκειμένης πραγματείας καὶ μὲν Ἀλεξάνδρου
 ὅτος, ἐρεῖν τὰ ὑπόλοιπα τὰ α' λόγῳ. πῶα δὲ εἰσι ταῦτα; ὅτι
 ἐκ ψευδῶν ἀληθὲς συνάγει) ἡ ὅτι ἐκ ἀληθῶν ἀληθές. καὶ δὲ τὸς
 ἀκριβέστερον λέγοντας σκοπὸς ὅτος· ἐπειδὴ ἐν τῷ πρώτῳ λόγῳ
 εἶδος τῶν συλλογισμῶν εἶπεν, ἐν τούτῳ ἐρεῖ τὴν ὕλην· εἶδος δὲ ὅτι
 τὸ συμπέρασμα, ὕλη δὲ αἱ προτάσεις... χρησιμαίνει ἡμῶν εἰς
 τὴν τῶν Τόπων πραγματείαν τὴν τὸ βιβλίον, ὡς περὶ ἡ τὸ πρῶτον
 εἰς τὴν Ἀποδεικτικὴν, ἡ ὡς περὶ ἐκεῖνο εἰς τὴν Ἀποδεικτικὴν,
 ὡς ἡ τὸ τὸ εἰς τὸς Τόπους. Ioh. Phil. f. LXXXIV b.

ὅλον ψευδὸς καλεῖ, ὅτι ἐναντίον ἀληθές ἐστίν, οἷον πᾶς ἄ-
 θρωπος πτερωτός, ὅπερ ψευδὸς ἐπειδὴ τὸ ἐναντίον ἀληθές τὸ ὅτι
 ἄνθρωπος πτερωτός ἐστίν. ἐπὶ τὸ ψευδὸς καλεῖ, ὅτι τὸ ἀντιφα-
 τικὸς ἀντικείμενόν ἐστιν ἀληθές, οἷον πᾶς ἄνθρωπος λευκός. τὸ
 ἐπὶ τὸ ψευδὸς, ὅτι τὸ ἀντιφατικὸς ἀντικείμενον αὐτῷ ἀληθές
 τὸ ὅτι πᾶς ἄνθρωπος λευκός. Ioh. Phil. f. LXXXV b.

φησὶν ὅτι εἰ ἔξω ἡ μεῖζων ὅλη ψευδής, ἀληθὲς ὅτι συνάγει)
 συμπέρασμα· εἰ δὲ εἴη ἡ β' γ' ἡ ἐλάττω προτάσις ψευδής,
 συνάγει). πάλιν εἰ ἡ μεῖζων μὴ ὅλη ψευδής ἀλλ' ἐπὶ τὴν πάλιν
 συνάγει) ἀληθές· ἡ ὁμοίως εἰ ἡ μεῖζων πρότασις ὅλη ἀληθής ἡ
 δὲ ἐλάττω ὅλη ψευδής, ἡ ἐπὶ τὴν ψευδὴ συνάγει), ὡς δεικνύει.
 id. f. LXXXVI b.

ἰστέον ὅτι ἀπεσιώπησε τὴν ἐκ τῆς μεῖζωνος ψευδὸς καταφα-
 τικῆς τῆς δὲ ἐλάττωτος ἀληθὲς ἀποφατικῆς, ἡ τὴν ἐκ τῆς μεῖζ-
 ωνος ἀληθὲς καταφατικῆς τῆς δὲ ἐλάττωτος ψευδὸς ἀποφατικῆς
 id. f. LXXXIX.

ἀπεσιώπησε πάλιν τὴν ἐκ τῆς μεῖζωνος ἀληθὲς ἀποφατικῆς,
 τῆς δὲ ἐλάττωτος καταφατικῆς ἐπὶ τὴν ψευδὸς. id. ib.

εἰρηκὼς περὶ τῶν ἐκ τῆς μὲν ψευδὸς τῆς δὲ ἀληθὲς, πᾶν λέγει·
 περὶ τῶν ἐκ ἀμφω ψευδῶν, ἡ πρῶτον γε τῆς μεῖζωνος ὅλης ψευ-
 δὸς τῆς δὲ ἐλάττωτος ἐπὶ τὴν, ἡ ταύτης τῆς μεῖζωνος ἀποφα-
 τικῆς, ὅτως· τὸ α' καὶ ἀληθείαν μὲν παντὶ τῷ τε β' ἡ τῷ γ'· ἀλλὰ
 ληθθῆ) τῷ μὲν β' μὴδὲ, ὡς ἡ ὅλη ψευδής, τῷ δὲ γ' ὅτι
 παντὶ, ὡς ληθθῆ) ἐπὶ τὴν, ἡ συνάγει) ἀληθὲς συμπέρασμα
 οἷον τὸ ζῶν ὅτι ἀνθρώπου, τὸ ζῶν τῷ ἀνθρώπῳ, ἐπὶ τὴν ψευ-
 δὴς διὰ τὴν κατηγορίαν, ὅτι διὰ τὴν ὑπαρξιν, ἡ ὁμοίως ἄνθρω-
 πος ὅτι παντὶ ἀνθρώπῳ· διὰ γὰρ τὴν ὁμοίαν ἀληθείαν ἡ τὸ ὅτι πᾶς.
 id. f. LXXXIX b.

ἀπεσιώπησεν ἐπταῦθα τὰς συζυγίας τὰς ἐκ ἀμφω ἐπὶ τὴν
 συναγωγῶν ἀληθὲς συμπέρασμα, ὡς δυναμένον ἡμῶν ἀφ'
 ἑαυτῶν ἡ περὶ αὐτῶν συλλογισμῶν. id. ib.

τῶν ἐν τρίτῳ χήματι συναγόντων ἐκ ψευδῶν ἀληθῆ ἡ ἀμφὶ
 αἱ προτάσεις καθόλου, ἡ ἡ μὲν καθόλου ἡ δὲ ἐν μέρος· ἡ εἰ ἀμφὶ
 καθόλου, ἡ ἀμφω καταφατικαί, ἡ ἡ μεῖζων ἀποφατικῆ· ἡ
 ἐλάττω καταφατικῆ· εἰ δὲ ἡ μὲν καθόλου ἡ δὲ μερικῆ, ἡ ἡ μεῖ-
 ζων καθόλου ἡ δὲ ἐλάττω μερικῆ, ἡ ἡ μεῖζων μερικῆ ἡ δὲ ἐλά-
 ττω καθόλου. id. f. c.

αἱ πληρώσας τὰς ἀμφω ψευδεῖς καὶ καθόλου (ἀπεσπώπησε δὲ τὰς προτάσεις τὰς ἐχούσας τὴν μὴ ψευδὴ τὴν δὲ ἀληθῆ), νῦν λέγει τὰς ἀμφω ἐπὶ τὴν ψευδεῖς καὶ ἀμφοτέρως καθόλου καταφατικὰς καὶ συναγούσας ἀληθὲς συμπέρασμα. id. ib.

αἱ "εἰ ἢ αὐτοὶ ὅροι ἔσονται" πρὸς τὴν ἀποδείξιν." καλῶς ἐπέστησε ὁ Ἀλέξανδρος ὅτι ὁ δυνατὸν τὸς αὐτοὺς ὅρους εἶναι, ἐπεὶ ἡ ἀλήθεια ἐστὶν ἀποφατικὴ καὶ ὅπως ὁ σωζέει τὸ ἴδιον τῷ χήματος. καὶ τὸ λαμβάνει μετὰ ἀφ' ἑαυτοῦ - κύκλος· εἰ ἢ ἢ ζῶν - λευκὸν - κύκλος, ἐπεὶ τὴν ἐλάττωσαν ἠθέλομεν λαβεῖν ψευδῆ, ἠθέλομεν εἶναι ὅτι τὸ λευκὸν ὕδενι κύκλω, ὅπερ ψευδὸς, καὶ ὅπως ἐμελ- 10 ὡς εἶναι ἡ ἐλάττω ἀποφατικὴ. cod. Reg. 1917.

αἱ "φαν. ὅτι ἂν μὴ ἢ τὸ συμπέρασμα ψευδὸς." εἰπὼν ὅτι ἐκ προτάσεων μὴ ἀληθῶν ἀναφαίνεται πολλὰς ἀληθὲς τι συμπέρασμα, τῶν ἐπὶ τῇ τε ψευδῶν πρὸς τὰς ἀπλῶς ἀναδιωχθῆς ἀφελῶς τὸ διαφορὸν, ὅτι καὶ διαφορὰ παρὰ τὴν ἀπλῶς καὶ ἐπὶ τὴν 15 ἐπὶ μετέωρης τῆς αὐτῆς ἐνότητος διαπλοκῆς συμπεράσματος ἐκ τῆς ψευδομένης καὶ ἀπλῶς τῶν προτάσεων ἀμφοῖν τε ἅμα καὶ καὶ ἑκατέρω, — ταῦτ' ὅτι εἰπὼν διὰ πλείονων μετ' ἑτέρων προσ- ἡρημένων καὶ πολυτέχνων τινὰ λόγον ἐπ' αὐτοῖς ἀναλίσκας, ὡς ἐν αὐτῷ συμπεράσματος ἀναλαμβάνει πάλιν τὰ λελεγμένα διὰ τῆς 20 φαινομένης ὡς ἐκ μηχανῆς εὐκρινείας, φαινομένη καταλλήλως ἀφ' ἑαυτοῦ τὴν ἀκροατὴν ὑποσαίνει καὶ τὴν ὅσαν διὰ πάντων δεινότη- τος χρωματίζων ὁ δαυμνίος ἔξωθεν εὐκρινείας καὶ σαφηνείας παρατεταμένους καὶ δόκουν χρωμασι, φησὶ τε ὡς περ εἰς ἀρχὴν ἐκείνην τὸν λόγον καὶ διευκρινέμενος αὐτὸν ἐκ τῆς πρώτης συγχύ- 25 σως ὡς εἶναι, ὅτι φανερόν ὡς τὸ συμπέρασμα ὄντος ψευδὸς καὶ τὰς προτάσεις ἢ πάσας ἢ ἐνίας ψευδεῖς ἀνάγκη εἶναι κτλ.

Ἡ δὲ ἀποφατικὴ Νουμαδίας cod. Reg. 1917.

αἱ "ἐπεὶ εἰσὶ τοῖς προσηρημένοις τὰ νῦν λεγόμενα· βύλας" ἢ 30 ὡς πᾶσι δειξάτω ὅτι τὸ ἀληθὲς συμπέρασμα ἔκ ἐξ ἀνάγκης ἐπὶ ἀποφάσεως, τοῖς τε ἐξ ἀληθῶν προτάσεων καὶ τοῖς ἐκ ψευδῶν, ὅτι ἡ ἀλήθεια παρὰ μέρος ἀλλ' ἀμφοτέροις. κατασκευάζει δὲ πᾶσι καὶ τὸ ὑποθετικὸν συλλογισμόν. τὸ ὅτι "τὸ αὐτὸ καὶ ὄντος καὶ μὴ ὄντος" φησὶν ἀντὶ τῷ αὐτῷ εἶδους τῆς προτάσεως, τὸ δὲ ὄντος ὡς τὸ ἀληθὲς ὄντος, τὸ δὲ καὶ μὴ ὄντος ἀντὶ τῷ ψευδὸς ὄντος· τὸ 35 δὲ αὐτῷ εἶδους τῆς προτάσεως ἦτοι ἀληθὲς ἢ ψευδὸς ὄντος καὶ ἐπὶ ἐξ ἀνάγκης τὸ εἶναι τὸ αὐτό, ἀντὶ τῷ εἶναι ἀληθὲς τὸ συμπε- ρασμα. καὶ τὸ τοῦ δεικνύον, ὅτι ἔκ ἐξ ἀνάγκης ἐστὶν ἀληθὲς συμ- πέρασμα, πρῶτον διὰ τὸ διὰ τριῶν συλλογισμῶν... διὰ τριῶν δὲ 40 ἐπὶ λαμβάνει τὸς ὅρους καὶ τὴν ἐλάττωσαν ἀκρον ὑποθετικὸν καὶ μετὰ. ὅτε ὅτι ὑποθετικὸς ὁ συλλογισμὸς, ὅτι ἔχει τρεῖς ἄν- ὅτε, ὅτε κατηγορικὸς, ὅτι ὑποθετικὰ εἰσιν αἱ προτάσεις. διὰ 45 τὰς δὲ τριῶν ἐκλήθη. Ioh. Phil. f. CL.

αἱ "ὅτι γὰρ" διαλλήλος δειξίς, πάντως δεῖ ἀναστροφὴν ποιῆσαι τῆς προτάσεως καὶ τὸ συμπέρασμα λαβεῖν ὡς πρότασιν. δια- 45 φέρει δὲ ἀναστροφὴν ἀντιστροφῆς, ὅτι ἡ μὴ ἀντιστροφὴ μὴ τὸ συναλ- λῆσαι γινέται, ἡ δὲ ἀναστροφὴ ὁ πάντως... καὶ ἀκριβῶς ὁφείλομεν ποιῆσαι ὅτι ἐπὶ τῆς διαλλήλου δειξίως ἡ μία πρότασις παρα-

λαμβάνεται ὑγιὲς ἐξ ἀνάγκης, ἡ δὲ μία ἀναστρέφεται· εἰ ἢ ἀμφο- 5 τέρας ἀναστρέφωμεν καὶ μὴ τὴν μίαν ὑγιὲς ἐλάβομεν, ὁ ποῦ μὲν συλλογισμὸν. id. f. CI b.

ἐπεὶ δὲ ἡ ἀντιστροφὴ ἢ ἀληθὲς ἢ ψευδὴς, ἀληθὲς μὴ ἐπὶ τῷ 5 ἐξισαζόντων, ψευδὴς δὲ ἐπὶ τῶν μὴ ἐξισαζόντων, ὅσον ἐπὶ τῷ 32 προτέρῳ, πᾶς ἄνθρωπος γελαστικός καὶ πᾶς γελαστικός ἄνθρωπος, ἐπὶ δὲ τῷ δευτέρῳ ψευδὴς, ὅσον πᾶς ἄνθρωπος ζῶν καὶ πᾶς ζῶν ἄνθρωπος, ταύτην τὴν δευτέραν ἀναστροφὴν ἀναποδέκτον καλεῖ 10 ἀντὶ τῷ ψευδῇ καὶ μὴ δυναμένῃ ἀποδεχθῆναι. id. ib.

"τοῖς ἄλλοις" λέγει τοῖς τὰς ψευδεῖς ἀναστροφὰς ποιῶσιν, 58 α 14 "ἐν δὲ τούτοις" τοῖς τὰς ἀληθεῖς ἀναστροφὰς. id. f. CII.

εἰδέναι δεῖ ὅτι ἐπὶ τῶν καὶ πρόσληψιν συλλογισμῶν ὁ εἰς ὅρος 58 α 21 ἀόριστος ὡς ὕστερον ὀρίζεται, ὡς εἰρήκαμεν. ὡς τὸ α' ὕδενι, τὸ τὸ β' παντὶ. ἰδὲ ἀόριστον ἐλάβομεν τὸν ἔχοντα ὅσον, ὕστερον δὲ ὀρί- 15 ζεται, ὅταν εἰπωμεν τῷ δὲ γ' τὸ α' ὕδενι, τὸ τὸ β' παντὶ. κοινωθέντι δὲ οἱ καὶ πρόσληψιν συλλογισμοὶ τοῖς τε κατηγορικαῖς καὶ τοῖς ὑποθετικαῖς, ὁμοίως δὲ διαφέρουσιν. καὶ τοῖς κατηγορικαῖς μὴ κοινωθέντι ὅτι ὁ εἰς τὰ τρία χήματα καὶ πρόσληψιν τρεῖς ἔχει 20 ὅρους· διαφέρει δὲ ὅτι εἰς ὅρος πάντως τὸ πρῶτον ἀόριστον ἐστὶ καὶ ὁφείλουσιν ἐξ ὁμολογίας προσεῖναι αἱ προτάσεις. τῶν δὲ ὑποθετι- κῶν κοινωθέντι, καθὼς ὁ συμπέρασμα συνάγεισιν ἀλλὰ πρότασιν, λέγοντες τῷ τὸ β' παντὶ, ὡς εἶναι παντὶ τῷ γ' τὸ β', ὡς περ 25 καὶ οἱ ὑποθετικοί· διαφέρουσι δὲ καθὼς κοινωθέντι τοῖς κατηγορι- κοῖς. id. ib.

"ἐπὶ δὲ τῶν γενητικῶν συλλογισμῶν ὡς δεικνύει" ἐξ ἀλλή- 30 λῶν." παραδίδει ἐπὶ τῷ α' ἀναποδείκνυται τὴν τρόπον καθ' ὃν ἡ κύκλω δειξίς ἐπιτελεῖται, νῦν παραδίδωσι καὶ ἐπὶ τῷ δευτέρῳ ἀναποδείκνυται ἐπὶ ὁ καθόλου ἀποφατικὸν συνάγει συμπέρασμα. ἔγω γάρ, φησὶ, δεδειγμένον ὅτι τὸ α' ὕδενι τῷ γ' διὰ μέσου ὅρου τῷ β' ὕτω· τὸ α' 35 ὕδενι τῷ β', τὸ β' παντὶ τῷ γ' καὶ τὸ α' ὕδενι τῷ γ'. εἰ ὅτι βυλό- μεθα τὴν αβ' πρότασιν ποιῆσαι συμπέρασμα, ληφόμεθα τὸ τε συμπέρασμα ὡς πρότασιν καὶ τὴν ἀντιστροφὴν τῆς βγ' προτάσεως, τὸ α' ὕδενι τῷ γ', τὸ γ' παντὶ τῷ β' καὶ τὸ α' ὕδενι τῷ β'. εἰ δὲ 40 τὴν βγ' δεκνύναι βυλόμεθα, ὡς ἐκεί, φησὶν, ὁμοίως δυνατόν ἐστι ἀντιστρέφοντας τὴν αβ' πρότασιν καὶ ταύτην συμπληρώσαντας τὸ συμπέρασμα δεῖξαι τὸ προκείμενον· ἡ ἢ βγ' πρότασις καταφα- 45 τικὴ ἐστὶ καθόλου, ἡ δὲ καθόλου καταφατικὴ ἐκ δύο καθόλου κατα- φατικῶν δεικνύει καὶ ἐκ ἀποφατικῆς, ἡ δὲ ἀντιστρέφουσα τῇ αβ' ἢ αὐτὴ ἐστὶ τῇ αβ'· καθόλου γάρ ἐστιν ἀποφατικὴ. ὡς περ ὅτι αὕτη 50 ἢ αβ' ὕδενι συνάγει καταφατικὴν, ὅπως ὅτι ἢ πρὸς αὐτὴν ἀντιστρέ- φουσα, ταύτης ἢ βα', συνάγει τι καταφατικόν. ὡς ἀπὸ δυνατόν ἐστι τὴν βγ' πρότασιν ἐπὶ τῷ β' ἀναποδείκνυται καθάπερ ἐπὶ τῷ α' 55 δεῖξαι. ὑπογράφει ὅτι ἡμῶν εἶδους ἕτερον προτάσεων, ὅπερ ὁ Θεο- φράτης καλεῖ καὶ πρόσληψιν. σύγκειται δὲ αἱ τοιαῦται προτάσεις 60 ἐξ ἀόριστου τῷ μέσῳ καὶ ὁρίσματος τῶν ἄκρων δύο ὅρων, ὅσον ἐν μὴ τῷ α' χήματι, ὁ καὶ τῷ γ', κατ' ἐκείνην τὸ α'. ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ, ὁ καὶ τῷ α', τὸ τὸ καὶ τῷ β'. ἐν δὲ τῷ γ', καθ' ὅτι τὸ α', κατ' 65 ἐκείνην τὸ β'. δεκνύσιν ὅτι αἱ τοιαῦται προτάσεις μὴ εἶναι ἀπλᾶ ἀλλὰ

δυνάμει περιληπτικῇ εἶναι συλλογισμῷ. λέγει δὲ ὁ Θεόφραστος ὅτι δύνάμει ἴση ἐστὶ τῇ κατηγορικῇ· ὅθεν ἢ διαφέρειν τὸ λέγειν τὸ ἀ' κατ' ὕδενός τῷ β', τῷ λέγειν, καθ' ὃ τὸ β' παντός, κατ' ὕδενός ἐκείνου τὸ ἀ', ἢ πάλιν τὸ λέγειν τὸ ἀ' κ' παντὸς τῷ β', τῷ λέγειν, καθ' ὃ τὸ β' παντός, κατ' ἐκείνου καὶ τὸ ἀ' παντός. φησὶν ὅν, ἐπειδὴ 5 καὶ τὸ ἀ' κατ' ὕδενός τῷ β', τὸ β' κ' παντὸς τῷ γ', τὸτο δὲ δυνατὸν ἐστιν, ὡς τὸ β' παντί, τῷ τῷ ἀ' ὕδενί, ἀντιστρέφοντα ταύτην τὴν πρότασιν καὶ ῥητέον, ὡς τὸ ἀ' ὕδενί, τῷ τῷ β' παντί. προσληπτέον δὲ καὶ τὸ ἐξ ἀρχῆς συμπέρασμα, τὸ δὲ ἀ' τῷ γ' ὕδενί, καὶ συναχθῆσαι ὅτι τὸ β' τῷ γ' παντί. ὥστε δέδεικται καὶ ἡ ἐλάττω 10 πρότασις διὰ τῆς συμπεράσματος. αὕτη δὲ ἔκ ἐκὶ κύκλῳ ἡ δειξίς, ἣν ὑπέγραψεν· ὃ ἢ ἀντιστρέφει τὴν ἐτέραν τῶν προτάσεων ἀλλὰ δυνάμει συναμφοτέρων, τὴν τε μείζονα καὶ τὴν ἐλάττωνα. εἴτα ἔρχεται καὶ ἐπὶ τὴν λοιπὴν δύο τρόπος τὴν συνάγοντας τὰ μερικὰ συμπεράσματα, καὶ φησὶν ὅτι ἐπὶ τούτων τὴν μὲν καθόλου πρό- 15 τασιν ἔκ ἐκὶ δειξίαι κύκλῳ. Anonymus.

53. ἀλλὰ ληπτέον, ὡς τὸ ἀ' μηδενὶ ὑπάρχειν, τὸ β' παντὶ ὑπάρ-
29. χεῖν. αὕτη ἐστὶν ἡ κ' πρόσληψιν προτάσεις· κ' πρόσληψιν δὲ καλεῖται ὅτι τῷ ἐν τῇ συνθέτῳ προτάσει ἀορίστῳ ὄντι, ταῦτα τῷ μέσῳ, ὁρίωντος τε καὶ προσληφθέντος ὁ συλλογισμὸς ἐπιτελεῖται καὶ γνωρίζον ἐπιφέρειται τὸ συμπέρασμα. οἷον δὲ ἡ τοιαύτη πρό- 20 τασις ὑποθετικῷ συλλογισμῷ τῷ συνημμένῳ· ἐκὶ δὲ αὕτη ἐν τῇ ῥητῇ προτάσει ἐν τρίτῳ χήματι· τὸν ἢ μέσον καὶ ἀόριστον ὑποκειμενον ἔχει τοῖς δύο, καὶ τὸτο ἔχει πλεονέκτημα τὸ ἐν τρίτῳ συνάγειν καθόλου συμπέρασμα. ὃ μόνον δὲ τὸτο ἀλλὰ καὶ ἐξ 25 ἀποφατικῆς καταφατικῆς καὶ ἐκ δύο μερικῶν συνάγει συμπέρασμα, ὡς ἐξῆς δεῖξομεν. id.

58. ἐπλήρωσεν ἐν τῷ πρώτῳ χήματι περὶ τῶν ἄμφω καθόλου·
36. νῦν ἤλθε περὶ τῶν μερικῶν συμπερασμάτων, καὶ πρώτων περὶ τῆς καταφατικῆς φησὶν ὅτι τῆς ἐλάττωτος προτάσεως ἐνδέχεται δεῖξαι 30 τὴν κύκλῳ, τῆς δὲ μείζονος ἔκτε ἐνδέχεται, εἰ μὴ ἄρα διὰ προσλήψεως πάλιν· ἡ ἢ μείζων καθόλου καταφατικῇ, τὸ δὲ καθόλου καταφατικὸν ἐκ τῶν καθόλου συνήγεται, καὶ ἐνταῦθα ἡ τε ἐλάττω μερικὴ καὶ τὸ συμπέρασμα μερικόν, ἐκ δύο δὲ μερικῶν ὅθεν συνά- 35 γεται. Ioh. Phil. f. cii b.

58. ὁ τέταρτος τρόπος τῶν πρώτων χήματός ἐστιν ὁ ἐκ τῆς μείζο-
6. νος καθόλου ἀποφατικῆς τῆς δὲ ἐλάττωτος μερικῆς καταφατικῆς μερικὸν ἀποφατικὸν συνάγειν συμπέρασμα. καὶ φησὶν ὅτι ὅτε τὴν μείζονα ὅτε τὴν ἐλάττωνα δυνατὸν δεῖξαι διὰ τῆς κύκλῳ δειξί- 40 ξως, ἀλλὰ διὰ προσλήψεως μόνῃ ἡ ἐλάττω δεικνύται· καὶ ἡ μὲν μείζων ὃ δύναιτο, διότι καθόλου, ἡ δὲ ἐλάττω διὰ προσλήψεως, διότι καὶ ἡ μείζων καὶ τὸ συμπέρασμα ἀποφατικόν, ἐκ δὲ ἀποφα- 45 τικῶν ὅθεν συνήγεται. id. ib.

59. εἰάν δὲ ἡ μείζων φερητικῇ καθόλου ἡ δὲ ἐλάττω μερικῇ
24. καταφατικῇ, ὃ δεικνύται ἡ μερικὴ καταφατικὴ εἰ μὴ διὰ προσλή- 45 ψεως· κύκλῳ ἢ ὃ δύναιτο· εἰ ἢ ἡ μείζων ἀποφατικῇ, καὶ τὸ συμ- πέρασμα ἀποφατικόν, ἐκ δὲ δύο ἀποφατικῶν καταφατικῶν συναχθῆναι ὃ δύναιτο. ἀλλὰ διὰ προσλήψεως δεικνύται ὅτως· ὡς

τὸ ἀ' ὃ παντὶ ὑπάρχει, τῷ τῷ γ' τινὶ ὑπάρχει· τὸ δὲ ἀ' τῷ δευ- 5 τέρῳ ὑπάρχει ὃ παντί· ὅθεν τῷ β' τὸ γ' ὑπάρχει τινί. Ioh. Phil. f. ciii b.

ἡ ὃ ἐκ εἰσὶ κ' τὴν κύκλῳ δειξίαν ἡ ἀτελεῖς. ἄρα ὃν κ' τὴν· 5 ἐν β' χήματι συζυγίαν τὴν ἔχουσιν ἐπὶ μέρος ἀποφατικὴν ἀτελεῖ ῥητέον ἔχειν τὴν κύκλῳ δειξίαν διὰ τὸ μὴ δι' αὐτὴν τὸ χήματος ἀλλὰ διὰ τὸ τρίτον δεικνύσας, διὰ τῆς κ' πρόσληψιν προτάσεως καὶ μὴ ὃ καλεῖται ἀτελεῖς τὰς διὰ τῆς τοιαύτης προτάσεως γνωμέ- 10 νας δειξίς, ὡς δηλοῖ τὸ μηδεμίαν αὐτὴν ἐν πρώτῳ χήματι λέγειν ἀτελεῖ, τῶν δύο διὰ ταύτης δεικνυμένων. εἶπεν ὅν ὅτι ἀτελεῖ καὶ ταύτην ἔλαβεν ὃ διὰ τὸν τρόπον τῆς δειξίως (ὃ ἢ ἐδεήθημεν τῆς ἀντιστροφῆς τῆς συμπεράσματος) ἀλλὰ διὰ τὸ ἐκ δύο μερικῶν συγκεῖσθαι τὴν τοιαύτην πρότασιν. ἀλλὰ μὴν καὶ ἐν τῷ α' χήματι 15 ἐπὶ τῷ δ' ἀναποδείκναι ἐκ δύο μερικῶν ἡ τοιαύτη σύνκειται πρότα- σις. εἶπεν ὅν τὴν εὐχερῇ ἐπίλυσεν, ὅτι ἐπελάβετο τῆς εἰρημένη ἐν β' χήματι προτάσεως ὁ Ἀριστοτέλης. ἐν οἷς ἡ πρᾶξις καὶ ὁ περὶ 20 τῆς κύκλῳ δειξίως λόγος, ὁ τοῖς σοφισταῖς οἰμαι συμβαλλόμενος, πληροῦται. Anonymus.

εἰρήκαμεν ἤδη τὸτο πλεονέκτης ὡς ὅτι τρεῖς ὑπάρχουσιν ἀν- 25 τιστροφῆς, μία μὲν ἡ ἐν ὄροις, δευτέρα δὲ ἡ ἐν προτάσεσι, τρίτη δὲ ἡ ἐν συλλογισμῷ. ἀλλὰ περὶ μὲν τῆς ἐν τοῖς ὄροις ἀντιστροφῆς ἔρη- κεν ἐν Κατηγορίαις, ὅταν ἔλεγε τὸ ἴσον ἴσῳ ἴσον, περὶ δὲ τῆς ἐν προτάσεσιν ἀντιστροφῆς εἶπεν ἐν τῷ πρώτῳ λόγῳ τῶν Προτέρων Ἀναλυτικῶν, νῦν δὲ βύλεται εἶπεν περὶ τῆς ἀντιστροφῆς τῆς ἐν 30 συλλογισμῷ. . . τινὲς δὲ ὠήθησαν τὴν ἐν συλλογισμῷ ἀντισ- ροφὴν καὶ τὴν εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγὴν ταύτην εἶναι. ὁ δὲ Ἀριστοτέλης μὲν ταύτην τὴν θεωρίαν ἐκτίθει περὶ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς καὶ δεικνύσι μὴ εἶναι τὸ αὐτὸ τὴν ἐν συλλογισμῷ ἀντιστροφὴν τῇ εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῇ. Ioh. Phil. f. ciii b.

πληρώσας τὸν πρώτον χήμα νῦν ἤλθεν ἐπὶ τὸ β', καὶ φησὶ 35 ὅτι ἡ μείζων πρότασις ὃ ἀναφύεται ὅτε λαμβάνεται τὸ συμπέρα- σματος τὸ ἐναντίον, ἡ δὲ ἐλάττω ἀναφύεται. λέγω δὲ τὴν μείζονα πρότασιν μὴ ἀναφύεσθαι ὅτι ὃ ἀναφύεται, ἀλλ' ὅτι εἰς τὸ ἐνα- τίον ὃ ἀναφύεται ἀλλ' εἰς τὸ ἀντιφατικῶς ἀντικείμενον ἀναφύ- 40 εῖται διὰ τὸ δὲ, ὃ αὐτὸς λέγει, ὅτι ἐν τρίτῳ χήματι δεικνύται ἡ μείζων πρότασις, ὅθεν δὲ καθόλου ἐν τρίτῳ δεικνύται, ἡ δὲ μείζων ἐν δευ- 45 τέρῳ χήματι καθόλου ἐστίν. ὥστε τὸ ἀντιφατικῶς ἀντικείμενον δεικνύται. ἡ δὲ ἐλάττω πρότασις δεικνύται διὰ τὸν πρώτον χήματι ὡς ἐπιδείξομεν. Ioh. Phil. f. cv.

πληρώσας περὶ τῆς ἐν συλλογισμῷ ἀντιστροφῆς, νῦν 50 τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς λέγει, καὶ τὴν διαφέρει ἡ ἐν συλλο- γισμῷ ἀντιστροφὴ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς. διαφέρει ὅν τὸ ὅτι ἐπὶ τῆς ἀντιστροφῆς δεῖ πρώτον συλλογισμὸν γενέσθαι, εἰ δὲ ἀντιστροφὴν, ἐπὶ δὲ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς καὶ ἀνευ τῆς γενέ- 55 συλλογισμὸν δυνατὸν δεῖξαι τὸ ἀποπνεύμενον. ἔτι διαφέρει ἐπὶ τῆς ἀντιστροφῆς δυνατὸν καὶ εἰς τὸ ἐναντίον καὶ εἰς τὸ ἀντιφατικῶς ἀντικείμενον ἀντιστρέφειν, ἐπὶ δὲ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς ὃ εἰ μὴ εἰς τὸ ἀντιφατικῶς ἀντικείμενον μόνον, ἐπεὶ εἰ τὸ ἐναν- 60

ληφθέν, ἡ δὲ δεικνύουσι συλλογιστικὴν συζυγίαν, ἡ εἰ γίνετο συλλογιστικὴ, ὑδὲν ἄτοπον ἔπει. ἔτι διαφέρει ὅτι ἐπὶ τῆς ἐν συλλογισμῷ ἀντιστροφῆς δεικνύει τῆς μίας προτάσεως ἡ τὴν ἀντιφατικῶς ὑποκείμενον ἡ τὴν ἐναντίον, ἐπὶ δὲ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς ἐπὶ τῆς μίας προτάσεως μόνον ἀντιφατικῶς προηγμένης ἄτοπον ἔπαινον δεικνύει. Ioh. Phil. f. cvi.

ἔτα διδάσκει ποῖα προβλήματα ἐν ποίοις δεικνύει χήμασι καὶ τῆς προκειμένης δειξεως, λέγω δὲ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς, καὶ φησιν ὅτι τὰ μὲν ἄλλα προβλήματα δεικνύει δι' ἀδύνατον ὡς εἶπεν ὁ Ἀλέξανδρος, ἀντιπεπονηδὸς τι θεωρήματα παραδίδοται· τὸτο γὰρ δεικνύει δεκτικῶς ἐν α' χήματι δεικνύμενον, διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς ἐν β' καὶ γ' χήματι, ἐν πρώτῳ δὲ ἐκέτι, καὶ τῆς δεικνύουσιν ὅπως, ὅτι ἐκ ἐν τῷ πρώτῳ χήματι, ἀληθὺς ὄντας τὰ α' τῷ β' παντί. ὑποκείδω τὰ α' τῷ β' μὴ παντὶ ἡ μηδενί. 15 ὑπερτερον γάρ, ὡς εἶρη, καὶ τὴν ἐναντίον τῷ συμπεράσματι λαμβάνει· καὶ πρῶτον ὑποκείδω τὸ ἀνταρτικόν τὸ α' ὅτι παντὶ τῷ β'. ἔπειτα ὅτι ὅτι γίνετο ὁ συλλογισμὸς ἐν α' χήματι· εἴτε γὰρ μείζονα ἢ αὐτῇ ἢ πρότασις, ἀσυλλλόγιστος ἔσται ἡ συζυγία ἐν α' χήματι διὰ τὴν μείζονα πρότασιν ἔχειν μερικὴν· εἴτε ἐλάττω 20 τας. id. ib. πάλιν ἀσυλλλόγιστος ἔσται ἡ συζυγία διὰ τὴν ἐλάττω ἔχειν ἀποφατικὴν. ἀλλὰ δὲ ὑποκείδω τὸ ἐναντίον τὸ α' ὅτι ἐν τῷ β'. εἰ μὲν ὅτι μέσον τάξομεν ὅρον τὸ β', τινέσιν εἰ προσλάβοιμεν τὸ ἐλάττω, συναχθήσεται μὴ ψεῦδος, ἀλλ' ὅτι διὰ τὸτο δειχθήσεται τὸ ἀνταρτικόν τὸ α' ὅτι ἐν τῷ β', τὸ β' παντὶ τῷ δ' καὶ τὸ α' 25 ὅτι τὸ δ', ὅπερ ἀδύνατον, εἴπερ ἀληθὺς ἡ τὸ α' παντὶ τῷ β'. ἀλλ' ἐπεὶ τὸτο ἀδύνατον, ἔπειτα εἰσάγει τὸ προκείμενον· ἔγω γάρ, φησὶ καὶ ἡ καθόλου ἀποφατικὴ καὶ ἡ καθόλου καταφατικὴ ψευδὴς εἰ δὲ τὸν πρῶτον μέσον ὅρον τάξοιμεν προσλαμβάνοντες τὸν πρῶτον μείζονα, ἀσυλλλόγιστος ἔσται ἡ συζυγία διὰ τὴν ἐλάττω 30 τας ἔχειν ἀποφατικὴν. δῆλον ὅτι εἰ δεικνύει διὰ τῆς προκειμένης δειξεως ἐν πρώτῳ χήματι τὸ καθόλου καταφατικὸν πρόβλημα. τὰ δὲ λοιπὰ, φησὶ, προβλήματα δεικνύει ἐν τῷ α' χήματι, καὶ πρῶτον δεικνύουσιν ὡς δυνατόν ἐστιν ἐν τῷ τῷ χήματι ἀποδοῦναι διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς τὸ ἐπὶ μέρους καταφα- 35 τικόν. Anonymus.

τὸ ἀνάπαυον ὡφείλει εἰπεῖν, ὅτι ὅσα διὰ τῶν ἀδυνάτων δεικνύει, καὶ τῇ ἀντιστροφῇ δεικνύει, ὅσα δὲ διὰ τῆς ἀντιστροφῆς, ἐκέτι διὰ τῶν ἀδυνάτων· ἐπὶ πλέον γὰρ ἡ ἀντιστροφή τῆς δι' ἀδυνάτων. Ioh. Phil. f. cvi b.

ἐκφράσας τὴν ἀδύνατον δειξὶν ἐν πρώτῳ χήματι, νῦν ἡλθε δειξὶν ἐν δευτέρῳ καὶ τρίτῳ, καὶ φησὶν ὅτι πάντα τὰ συμπεράσματα ἀνάγει διὰ τῆς εἰς τὸ ἄτοπον ἀποδείξεως ἐν δευτέρῳ καὶ τρίτῳ χήματι. ἀλλ' εἰδέναι δεῖ ὅτι ὁ προσεχὺς ὑδὲ πρῶτως συνάγει ἡ τὰ 40 καταφατικὰ ἐν δευτέρῳ χήματι ἢ τὰ καθόλου ἐν τρίτῳ χήματι, ἀλλὰ οὐκ ἀνάγει τῇ τῶν ἄλλων ἀναίρεσει. id. f. cvii b. φησὶ ἔτι ἐνταῦθα ὁ Ἀλέξανδρος· πῶς δυνατόν τὸ δι' ἀδυνάτων ἀποδοῦναι καὶ ἐπ' εὐθείας δεικνύειν. ὁ ἕκτος τρόπος τῶν τρίτου

χήματος καὶ ὁ τέταρτος τῷ δευτέρῳ δι' ἀδυνάτων μὴ δεικνύονται, καὶ μέντοι γε δεκτικῶς. εἴτα ἐπελυσάτο αὐτὸς λέγων ὅτι ἅπαν λέγει ὁ πάντα τρόπον ἀλλὰ πᾶν πρόβλημα ὁ δεικνύει διὰ ἀδυνάτων καὶ ἐπ' εὐθείας· καὶ διὰ ἀδυνάτων ἦτοι καταφατικὸν τὸ πρόβλημα ἦτοι ἀποφατικόν, καὶ ταῦτα ἦτοι καθόλου ἦτοι μερικόν. Ioh. Phil. f. cviii b.

ἐλέγομεν ὅτι διὰ ἀδυνάτων τὸ καθόλου καταφατικὸν ἐν πρώτῳ 63 χήματι μὴ συνάγει, ἀλλὰ τὸ καθόλου ἀποφατικόν. ἐδείκνυτο δὲ ὅπως, ὅτι τὸ α' ὅτι ἐν τῷ β'. εἰ γὰρ τὸτο ψεῦδος, ἀληθὺς τὸ τινί. ὅτι ἐν γ' παντὶ τῷ α', τὸ α' τινὶ τῷ β', τὸ ἄρα γ' τινὶ τῷ β'. τὸτο δὲ ἐναργῶς ψεῦδος· ἀληθὺς ἄρα τὸ ὅτι ἐν τῷ β'. τὸτο ὅτι δειχθήσεται διὰ τῶν δευτέρων χήματος δεκτικῶς ὅπως· τὸ γ' ὅτι ἐν τῷ β', τὸ γ' παντὶ τῷ α'. συμπεράσμα ὅτι τὸ α' ὅτι ἐν τῷ β'. αὕτη ὅτι ἡ ὑπόθεσις ἡ λέγουσα τὸ α' τινὶ τῷ β' ψευδὴς· ἀληθὺς ἄρα ἡ ἡ 15 ὅτι ἐν τῷ β'. τὸ δὲ γ' λαμβάνει νῦν αὐτὸς ἀντὶ τῶν μέσων ὅρων. id. ib.

νῦν βούλει δειξάν ὅτι τὸ μερικόν καταφατικόν, ὁ συνήχθη ἐν 63 πρώτῳ δι' ἀδυνάτων, νῦν συνάγει ἐν τρίτῳ δεκτικῶς. ἀλλ' ἐπὶ 9. ἐπὶ δεῖ ὅτι εἰ μὲν ἐπὶ τῷ δευτέρῳ δεικνύει, προσλαμβάνει μείζονα πρότασιν, εἰ δὲ ἐπὶ τῷ τρίτῳ, προσλαμβάνει ἐλάττωνα πρό- 20 τας. id. ib.

εἰρηκὺς πῶς τὰ καταφατικὰ ἐν πρώτῳ δεικνύει τὰ ἐν τρίτῳ 63 χήματι, νῦν λέγει πῶς τὰ ἐν τρίτῳ χήματι ἀποφατικὰ δεκτικῶς 5. δεικνύει ἐν δευτέρῳ. δύναται δὲ καὶ ἐν πρώτῳ δεχθῆναι, ἀλλ' ἐπειδὴ ἴδιον τὸτο τῷ δευτέρῳ χήματος, διὰ τὸτο ἐν δευτέρῳ ἀνάγει τὸ ἀποφατικόν τῷ τρίτῳ χήματος διὰ τῶν ἀδυνάτων ὅπως. id. f. cix.

φανερὸν ὅτι διὰ τῶν αὐτῶν ὅρων καὶ δεκτικῶς ἔστι δεικνύ- 63 ναί. ἀδυνάτων. ἀπορεῖ ὁ Ἀλέξανδρος ὅτι καὶ ἐπὶ τῷ δ' τῷ β' χήμα- 12. τος καὶ ἐπὶ τῷ β' τρόπῳ τῷ γ' χήματος ἡ λεγομένη δεκτικὴ δειξίς δι' ἀδυνάτων ἐγίνετο. καὶ λύει ὁ αὐτὸς λέγων, πρῶτον μὲν πάντα συλλογισμὸν εἴπε καὶ δεκτικῶς δύναται δεικνύει καὶ δι' ἀδυνάτων, ἀλλὰ πᾶν πρόβλημα. τὸ δὲ μερικόν ἀποφατικόν ὅτι διὰ μέσων τῶν εἰρημένων δύο τρόπων δεικνύει, ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν α' χήματος καὶ δι' ἑτέρων τρόπων ἐν τῷ β' καὶ τῷ γ' χήματι. ἔπειτα εἰ καὶ 40 ὡς ἐπὶ συλλογισμῷ ἐκλάβοιμεν τὸ λεγόμενον, ὅτι ὅπως ἡμαρτεν ὁ Ἀριστοτέλης· δεδεδυμένων γὰρ αὐτῶν συλλογιστικῶν, λοιπὸν ὡς δεκτικῶς αὐτοῖς συνάγεισι κεχρήμεθα, μὴ πολυπραγμονήσαντες εἴτε δι' ἀντιστροφῆς ἢ δι' ἀδυνάτων εἰς τὸ πρῶτον ἀνάγειν χήμα, ἐπεὶ τῷ τῷ λόγῳ ὑδὲνα συλλογισμὸν ἐρῶμεν δεκτικῶς 40 συνάγειν τι χωρὶς τῶν ἐν τῷ α' χήματι. ἐν οἷς συνθεῖ ἡ πρῶξις καὶ τὸ πρῶτον τμήμα πληροῦ. Anonymus.

ὅτι εἴπεν πάντα τρόπον ἀλλὰ πᾶν πρόβλημα ἢ καταφατικόν 63 ἢ ἀποφατικόν ὅτι δεικνύει καὶ δι' ἀδυνάτων καὶ ἐπ' εὐθείας. Ioh. 19. Phil. f. cix b.

βούλει διὰ τῶν ὁ Ἀριστοτέλης παραδοῦναι ἡμῖν τὸν ἐξ ἀντι- 63 κειμένων τῶν προτάσεων συλλογισμῶν... εἰδέναι δὲ δεῖ ὅτι 22. ταῦτα πρὸς τὴν ἀποδεικτικὴν ὑδὲν συμβάλλει· πάντως γὰρ ἡ μία πρότασις ψευδὴς ἐστίν, εἰ τὸ αὐτὸ ἀντικειμένης προτάσεις λαμ-

βάνεις, αἱ δὲ ἀντικείμεναι προτάσεις ἢ μὴ ἀληθῆς ἐσιν ἢ δὲ ψευ-
δῆς, ὥς ἐπὶ τῶν ἐξ ἀντικειμένων τὴν μίαν πάντως ἀληθῆ δεῖ
εἶναι, τὴν δὲ μίαν ψευδῆ. ἀλλὰ συμβάλλει ἡμῶν ταῦτα πρὸς
τὰς σοφιστικὰς ἐνοχλήσεις, ἵνα μὴ παραλογιζώμεθα ὅτι δύναται
αὐτὸ εἶναι καὶ μὴ εἶναι. ἀκριβέστερον δὲ ἐν τοῖς Τοπικοῖς τὴν
μεθόδον δεῖκνυσιν. id. ib.

63^b λέγομεν ὅτως ἐν δευτέρῳ χήματι, ὅτι πᾶσα ἐπιστήμη σπυ-
δαία ἐστίν, ὅδε μὲν ἐπιστήμη ὡς ἰατρικὴ σπυδαία, ὥς ἐκ συνάγει
ὅτι ἰατρικὴ ἐπιστήμη ἐπιστήμη ἐκ ἐστίν. εἰ γὰρ πᾶσα ἐπιστήμη σπυ-
δαία, ὅδε μὲν δὲ ἰατρικὴ ἐπιστήμη σπυδαία, ὅδε ἰατρικὴ ἐπιστήμη
ἐπιστήμη ἐστίν. λάβε δὲ τὸν μέσον ὅρον πάλιν πρὸς τὴν ἰατρικὴν καὶ
μεῖζονα ὅτως. ὅδε σπυδαῖον ἰατρικὴ ἐστίν ἐπιστήμη, πᾶν σπυ-
δαῖον ἐπιστήμη ἐστίν, ὥς ἐκ ἰατρικὴ ἐπιστήμη ἐπιστήμη ἐκ ἐστίν.
καλῶς ὅν ἐλέγομεν ἐπὶ τῶν ἐξ ἀντικειμένων προτάσεων συλλο-
γισμῶν, ὅτι τὸ αὐτὸ καὶ εἶναι καὶ μὴ εἶναι συνάγει. ὁ γὰρ δὲ ὅτι τὸ
συνήχθη διὰ τὸ εἶναι τὴν μεῖζον ψευδῆ τὴν λέγουσαν, ὅδε σπυ-
δαῖον ἰατρικὴ ἐστίν ἐπιστήμη. ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἐλάττω τὴν λέγου-
σαν, πᾶν σπυδαῖον ἐπιστήμη ἐστίν. . . ἐν δὲ τοῖς Τοπικοῖς παρα-
δίδωσι μεθόδους τῶν κρήσεων, δι' αἷς τὸ τοῦτο δαθῆσεται. τύπος δὲ
ἐκάλεσεν αὐτὰς τὰς μεθόδους. id. f. CX.

64^b νῦν βύλει εἰπεῖν περὶ τοῦ ἐξ ἀρχῆς αἰτεῖσθαι. τὸ δὲ ἐξ ἀρχῆς
αἰτεῖσθαι τὸ τοῦτο ἐστίν, τὸ ζητούμενον ὡς ἐμαυτοῦ λαμβάνειν.
γίνετο δὲ τὸ τοῦτο τῷ λαμβάνειν τὸς δύο ὅρους ἀντιγράφοντας, ὡς ἄν-
θρωπος καὶ γελασκῶν, ἢ τὸν ἕνα ὑπάρχοντα τῷ ἑτέρῳ, ὡς τὸ ἢ
ἡδονὴ χαρὰ. γίνετο δὲ ἢ ἐξ ἀρχῆς αἰτήσας καὶ τὰ τρία χήματα.
καὶ ἵνα τὴν ἀσάφειαν τῆς λέξεως εἰς σαφὲς μετασφύσωμεν, ὀφεί-
λομεν θεωρήσαι πῶς γίνετο καὶ τὰ τρία χήματα τὸ ἐξ ἀρχῆς ζητού-
μενον. id. f. CXI.

65^a τὸ αὐτὸ πῶς καὶ οἱ τὰς παραλλήλους γράφοντες, τὸ ἐν ἀρχῇ
αἰτεῖν. βύλει γὰρ παραλλήλους εὐθείας ἀπὸ τοῦ μεσημβρινοῦ κί-
κλιν καταγράφει δυνατόν, καὶ λαμβάνουσιν σημείον ὡς εἰπεῖν πίπτον
περὶ τὸ ἐπίπεδον ἐκεῖνον, καὶ ὅτως ἐκβάλλουσιν τὰς εὐθείας. καὶ ὁ
ἐξήγητο, τὸ τοῦτο εἰληπτο. ὁ γὰρ μὴ συγχωρῶν γίνετο τὴν παρα-
λλήλον ὅδε τὸ σημείον συγχωρήσει ἐκεῖνο. id. f. CXI b.

65^a ἐάν τις ὅτως ἀδῶνως λάβῃ ὅτι τὸ α' παντὶ τῷ β', τὸ β' 35
παντὶ τῷ γ', ὅπως δῆλον ἐν ποίᾳ προτάσει τὸ ἐν ἀρχῇ αἰτηθῆναι.
ἐάν λάβω ὅτως ὅτι τῷ β' τῷ γ' τὸ αὐτὸ ἐστίν, ὥς εἶναι τὸ αὐτὸ
καὶ τῶν αὐτῶν, τότε φαίνεται ὅτι περὶ τὴν μεῖζον ἢ ἐξ ἀρχῆς αἰτη-
σας. νῦν δὲ τὸ παράδειγμα ποιεῖ ὡς ἐπὶ τῷ πρώτῳ χήματος,
ἐπεὶ ὅτε ἐπεξέρχεται πᾶσας τὰς συζυγίας. id. f. CXII.

65^a ἐπεξέρχεται αὐτὸς ὅτι ἐστὶ τὸ αὐτὸ εἶναι τὸ τὸς δύο ὅρους ἢ ἀντι-
γράφειν πρὸς αὐτούς, ὡς ἐπὶ τῷ ἀνθρώπῳ καὶ τῷ γελασκῶν, ἢ ἐνυ-
πάρχειν τὸ ἕτερον τῷ ἑτέρῳ, ὡς ἡδονὴ καὶ χαρὰ. id. ib.

65^a ἡμῶν εἰρηκότων ὅτι τὸ α' παντὶ τῷ β', εἰ τις ἐρεῖ ἡμῶν πόθεν 45
δῆλον ὅτι τὸ α' παντὶ τῷ β', ἐπειδὴ ἐλάμβανεν τὸ αὐτὸ τὸ β' γ',
φησὶν, εἰ ἀντιγράφου, δεῖχθήσεται ὅτι εἰ τὸ β' παντὶ τῷ γ', καὶ τὸ γ'
παντὶ τῷ β'. δεῖχθήσεται δὲ λαμβανόντων ἡμῶν ὅτι τὸ α' παντὶ
τῷ γ', τὸ γ' παντὶ τῷ β'. εἰ δὲ τὸ τοῦτο κωλύει, τότε εἰς τὴν μὴ ἀντι-

γράφειν, ὅχι δὲ τὸς δύο, ἀντὶ τοῦ ὅτι τὸ συμπεράσμα τὸ λέγον τὸ
α' παντὶ τῷ γ'. ποτε δὲ ἔκ ἀντιγράφει, οἷον εἰ λαβόμεν ὅτι ἢ
χαρὰ ἡδονή, ἢ πάντως δὲ καὶ ἢ ἡδονὴ χαρὰ, εἰ μή τι προσδιορώ-
μεθα, ὅτι ἢ ἡδονὴ σύζυγος τῇ χαρᾷ ἐστίν. ὥς ἐν τῷ τοῦ κωλύει
τὴν μὴ προσδιορίζει. εἰ δὲ προσδιορίσωμεθα, ὅδε κωλύει. γίνετο
δὲ τὸ διὰ τριῶν, ὡς αὐτὸς λέγει, ἥτως. ἐδεῖχθη τὸ α' γ' διὰ τὸ
α' β', καὶ τὸ α' β' νῦν διὰ τὸ α' γ', ὥς ἐκ τὸ α' γ' δι' αὐτῶν ἐδεῖξα-
μεν, ἥτοι αὐτὸ δι' αὐτῶν. εἰ γὰρ τὸ α' β', καὶ τὸ α' γ'. εἰ δὲ τὸ α' γ',
καὶ τὸ α' β'. ὥς εἶναι τὸ α' β' τὸ α' β' εἶναι. id. ib.

ἔλαβε πρῶτον τὸ αὐτὸ καὶ τῶν αὐτῶν. νῦν λαμβάνει τὸ
αὐτὸ καὶ τὸ αὐτὸ. id. ib.

λείπει δὲ τὸ ὅσπερ ἐν πρώτῳ καὶ περὶ τῶν καταφατικῶν καὶ
ἀποφατικῶν, καταφατικῶν ὡς ἐν πρώτῳ καὶ τρίτῳ. ἐν γὰρ δευ-
τέρῳ καταφατικῶν ὡς συνάγει. id. ib.

βύλει ἐν τούτοις ὁ φιλόσοφος εἰπεῖν περὶ τοῦ μὴ παρὰ τῷ
συμβαίνειν, ὡς ὅτι ἐκεῖνη ἢ πρότασις ὅδε ὅπως λαμβάνεται, οἷον
εἰ λάβω χρώμα παντὶ λευκῷ, τὸ λευκὸν παντὶ πτηνῷ, τὸ πτηνὸν
παντὶ κόρακι, ὥς καὶ τὸ λευκὸν παντὶ κόρακι, τὸ τοῦτο τὸ ἀδύνατον
συνέβη ὅδε διὰ τὸ λαβεῖν ὅτι τὸ χρώμα παντὶ λευκῷ. καὶ γὰρ ἐλαμ-
βάνετο ἢ μὴ ἐλαμβάνετο, ὅδε ἦτον ἡκολούθησε τὸ ἀδύνατον. . .
εἰ δὲ μὴ ἐστὶ παρὰ τὸ τοῦτο, δῆλον ὅτι παρὰ ἄλλην ἐστὶ πρότασιν ὡς
ἀποφύγειν ληφθῆσεν, ὡς καὶ νῦν παρὰ τὸ καὶ τὸ λευκὸν παντὶ πτηνῷ
ληφθῆσεν τὸ ἀτοπον ἡκολούθησεν. ὅτως τὸ μὴ παρὰ τὸ τοῦτο γίνετο.
id. f. CXII b.

“ἄν τε ἐν τῇ δευτερεσίᾳ.” ὅτε φησὶν ἐκ τῆς δεξιᾶς τῆς ἐπ' εὐθείας
γνωμένη καὶ μηδὲν ἀτοπον συναγόντῃ. αὐτῇ γὰρ ὁ μέγας ἐκ ἀναγκα-
στὴν ὑπόθεσιν ἀλλὰ καὶ βεβαίως. ὁ γὰρ τίθησιν ὡς ἀντίφασιν. ὁ γὰρ τῇ
ἐπ' εὐθείας δεξιᾶς κορημένους καὶ μηδὲν ἀτοπον συναγόντων ἐκ ἀνα-
γκαστὴς ἀντίφασιν, τότε εἰς τὸ ἀντικείμενον τῇ ἡμετέρᾳ ὑπόθεσιν. ἐπὶ
δὲ ὅταν ἀναρῶντι τι δεικτικῶς διὰ τὸ αβγ' ἐπ' εὐθείας δεικτικῶς
συνάξει ὁ προσδιαλεγόμενος τὴν οἰκίαν πρότασιν, ἥτις ὡς ἀντι-
κειμένη ἀναρῶντι ἐστὶ τῆς ὑφ' ἡμῶν ὑποτιθεμένης. ὅδε ὅτως ἔχει
χώραν τὸ μὴ παρὰ τὸ τοῦτο συνάγειν ἀδύνατον. τὸ γὰρ μὴ παρὰ τὸ
τότε λέγομεν ὅταν ἀναρῶντος τῆς μηδὲν ἦτον περαινῇ ὁ οὐκ
λογισμῶς. ἐκ τούτων συνάγει ὅτι κακῶς παραδείγματι ἐκρηκ-
μεθα ἐν ἀρχῇ τῆς θεωρίας ἐπὶ τῆς ψυχῆς. ἰδὲ γὰρ φησὶν ὅτι δὲ
καὶ ταύτης ἀναρῶντος ἐκ τοῦ συλλογισμοῦ ἐστὶ περαινῇ τὸν οὐκ
λογισμῶν. φαίνεται δέ μοι καὶ ἐπὶ τῶν τοιούτων χώραν ἔχειν τὸ μὴ
παρὰ τὸ τοῦτο, ὡς ἐν θεωρίᾳ ὑπεδείξαμεν. τὸ τοῦτο δὲ ὅμως ἐπὶ πᾶσι
ζητεῖσθαι, ταῦτα δὲ γράφομεν ἀπορρόντες ζώντων ἐξηγητῶν. ὁ
μὲν γὰρ ἐκείνῃ εἰσὶ, φησὶν ὁ κομητικός, οἱ δ' ὅντες ἐκ ἀναγκα-
στὴν τὸν Ζήνωνος δεῖκναι λόγον, ὡς ἐκ ἐκὶν κινεῖσθαι” (p. 65 b 18)
ὁ Ζήνωνος λόγος ἐστὶ τοῦτο. εἰ ἀπειρα τὰ ἡμῶν, ἀδύνατον τὴν
ἡμῶν διεξιελθεῖν (τὸ γὰρ ἀπειρον ἀδιεξήγητον). πᾶν δὲ τὸ κομη-
τικὸν διὰ τὸ ἀνάγκη πρῶτον καὶ ἐν τῷ ἡμῶν τὸ διαστήματι γινώ-
σκειν. ἐκ ἀπὸ κινεῖσθαι. εἰ ὅν βυβλόμενος τις δεικναι ὅτι ἀσύμμε-
τρος ἢ διάμετρος τῇ πλευρᾷ τῷ τετραγώνῳ, ὑποτιθεῖτο τὸ ὅτι
ἔστιν, ὅτι σύμμετρος ἐστὶ καὶ ταύτῃ τῇ προτάσει ἐπισυνάπτει.

ἐρημὸν τῷ Ζήνωνος λόγον καὶ συνάγει, ὃ καὶ εἰσὶν τι, ὅπερ ἀδύ-
κτων, ἐρῶμεν πρὸς αὐτὸν ὅτι ἑτέραν ζήτησον δεῖξαι· τὸ γὰρ ἀδύ-
κτων ὃ συνάγει παρὰ τὴν ὑπόθεσιν· ἀναιρημένης γὰρ τῆς ὑποθέ-
σεως τὸ αὐτὸ συναχθῆσθαι ἀποπον διὰ τὴν τῷ Ζήνωνος παραλογισ-
μῶν. Anonym.

διὰ δύο αἰτίας γίνετο τὸ μὴ παρὰ τῷτο, μίαν μὲν ἥτοι ὅταν οἱ
ἀνὰ ἑαυτὴν μὴ συνάπτωσι πρὸς ἑαυτούς. . . ἡ δευτέρα αἰτία τῷ
μὴ γίνεσθαι τὸ μὴ παρὰ τῷτο, ὅταν συνδέωνται μὲν οἱ μέσοι ὅροι, μὴ
ῥῆτα διὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς ὑπόθεσιν συμβαίνει τι ἀποπον, ὡς ἐπὶ
πρὸς χρώματος καὶ τῷ λευκῷ, καὶ πτηνῷ καὶ κάρκασι. Ioh. Phil. 10
f. cxii b.

βούλετο διὰ τούτων εἰπεῖν ὁ Ἀριστοτέλης ὅπως μὴ κατασυλ-
λογῶνται ἡμῶν, καὶ φησὶν ὅτι παρατηρητέον τῷτο, ὅπως μὴ τὴν
αὐτὴν ἴσον πολλὰς λαβεῖν ὁ προσδιαλεγόμενος. . . εἰ δὲ μὴ
ἴσῃ τις τὴν αὐτὴν ὅρον, ὑδαμῶς δυνατόν κατασυλλογίσασθαι. ἡ
αὐτὴ εἰ λαβὴ ἀμφοτέρως μερικῶς τὰς προτάσεις, ὑδαμῶς συλ-
λογισμῶν. εἰ δὲ βυλόμενος δεῖξαι τὸ καθόλου ἀποφατικῶν λαβὴ
πρὸς πρῶτον ἀληθὴ ἀποφατικῶν, ἡμῶν τῇ καταφατικῇ ἐνισ-
μῶν διὰ τὸ ἀμφοῦ γίνεσθαι ἀποφατικῶν, ὁμοίως ὃ συλλογισμῶν.
ἡμῶν ὅν πρῶτον πῶς ὀφθαλμοῦ μὴ κατασυλλογίσασθαι, ὕστερον
ἡμῶν πῶς ἡμῶς ἄλλως κατασυλλογίσασθαι δυναθῆμεν. id.
f. cxiii.

ὅν λέγει πῶς ὅν οἱ κατασυλλογισμῶν κατασυλλογίσασθαι
ἡμῶν, εἰν κρινῶν τῆς τάξεως τῶν ὅρων ποιήσωνται. ἡν νομίσῃ
ἡ προδιαλεγόμενος ἀναρρήτως εἶναι τὰς προτάσεις καὶ ὁμοιο-
τήτων, ἀλλὰ πλείονων προτάσεων δεικνύει τὸ αὐτό. id. f. cxiii b.
εἰ δὲ ἀπαμῶν πότε γίνετο καὶ πῶς ὁ συλλογισμῶς, φανερόν
ἀπὸ τῆς ἐλεγχος ἡ ὃ γίνετο. εἰ γὰρ εἰ ἡ μία ἀποφατικῇ πρότα-
σις ἡ ἀληθὴ καταφατικῇ, ἐλεγχος γίνετο καὶ συλλογισμῶς, εἰ
ἄλλω καταφατικῇ ἥτοι ἐν πρῶτῳ ἡ τρίτῳ χήματι, καὶ ὕτω γίνετο
συλλογισμῶς. ἐπειδὴ δὲ ὁ ἐλέγξει βυλόμενος τὸ ὑπὸ σὺ λογί-
σων τὸ ἀποφατικῶς ἀντικείμενον λαμβάνει τῇ σὺ ὑπόθεσιν, ἐξ
ἐλέγχει εἰδέναι τῷτο ὀφθαλμοῦ καὶ ἐκείνῃ τῇ προτάσει ἐντῆρα τὴν
τὴν ὑπόθεσιν ἀναρρῶσθαι· εἰν γὰρ ἐκείνῃ ἐντῆς, ἀδύνατον γενέσθαι
ἐλεγχον. id. ib.

ὡς περ εἰ ἀμφοτέρως ποιήσῃ ἀποφατικῶς, ὅθεν συνάγει ἔτι
ἡ ὃ δύναιτο ἐλέγξει, ὕτως εἰ μὴδὲν τεθῇ ἐν ὅλῳ (ἀπὸ τῷ εἰ μὴ-
ἡμῶν πρότασις τεθῇ καθόλου) ἀλλὰ ἀμφοῦ μερικῶς, ὃ δύνανται
ἐλεγχον συναγαγεῖν· ἐξ ἀμφοτέρων γὰρ μερικῶν ἐλεγχος ὃ γίνετο.
id. f. cxiv.

βούλετο εἰπεῖν περὶ τῆς γιγνομένης ἀπάτης, ὅτι γίνετο ἡ
ἀπάτη διὰ τὸ μὴ ἐπισημονικῶς εἰδέναι τὰ πράγματα. ἡ ἀπάτη
ἡμῶν ὕτως. id. ib.

ἄλλῃ ἀπάτῃ γίνετο ὡς καθόλου τὸ καὶ μέρος πρὸς ὅλῳ. id. ib.
ἡμῶν πρὸς αὐτὴν αἰ ἀπάτῃ. . . ὅν δὲ βούλετο τῷτο εἰπεῖν,
ὡς πῶς συμβαίνει τὴν μίαν πρότασιν ἐπισημονικῶς καθ' αὐτὴν
μὴ εἰδέναι. . . καὶ ὅτος ἐξ ὃ ὃν οὐδὲν ἐπισημονικῶς, συνάγει τὸ
ὅτι τὸ αὐτῷ ὑπάρχειν καὶ μὴ ὑπάρχειν μὴ ἐκ τῆς αὐτῆς συζυ-
γίας.

χίας. "εἰ μὴ ἐκ τῆς αὐτῆς συζυγίας" λέγει ἀπὸ τῷ ἡν μὴ
ὡς κατ' ἀξίαν. id. ib.

ἀμφοτέρως, φησὶ, τὰς προτάσεις ὃν ἐγχαρῆ ὑπονοεῖν ἀλη-
θεῖς, ὡς ἐπὶ β' τῷ μ' β' παντί, τῷ δὲ γ' ὑδεῖν, ἡ τὸ ἀνάπα-
5 λω. id. ib.

"ὁμοίως δὲ καὶ ὃ ἐν Μένωνι μένων λόγος, ὅτι ἡ μαθήσις ἐστὶ
ἡ ἀναμνήσις." χρησάμενος ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων καὶ τῆς ἐν αὐτοῖς
γνωμένης ἀπάτης παραδείγματι τῶν τραγῶντων, δηλοῖ ὅτι πολλὰ
καὶ τὰ καθόλου γινώσκουμεν μὴ εἰδότες τὰ καθ' ἑκάστην. ὅν ἐν
10 ἐτέρῳ κέχρητο παραδείγματι, καὶ φησιν ὅτι τοῦτο ἐστὶ καὶ ὃ ἐν
τῷ Μένωνι τῷ διαλόγῳ τῷ Πλάτωνα ὑπὸ Σωκράτους εἰρημένος
λόγος· ἐν ἐκείνῳ γὰρ, ὡς φησιν Ἀλέξανδρος, βυλόμενος ὁ Σω-
κράτης δεῖξαι τὰς μαθήσεις ἀναμνήσεις ὕσας, ἐπερωτᾷ τὴν παιῶν
τῷ Μένωνος ποῖον λόγον ἔχει πρὸς τὸ τετραγώνον τὸ ἀπὸ τῆς διπλα-
15 σίονος πλευρᾶς ἀναγραφόμενον τετραγώνον. Anonymus.

"ὑδαμῶς γὰρ συμβαίνει προεπιστάσθαι τὸ καθ' ἑκάστην." ὁ μὲν
Ἀλέξανδρος οὕτως τῷτο εἰρημῶς πρὸς ἀνατροπὴν τῷ τὰς μαθήσεις
εἶναι ἀναμνήσεις· ὁ γὰρ Σωκράτης, ὡς εἰρημῶς, διὰ τὸ αἰσθητὸν καὶ
καὶ μέρος εἰδέναι τῷ ἡν ὅτι τὸ ἀπὸ τῆς διαμέτρου διπλάσιον ἐστὶ τῷ
20 τετραγώνῳ. φησὶν ὅν ὁ Ἀριστοτέλης ὅτι τὰ καὶ μέρος ὃ προεπι-
στάμεθα, ὡς ἐν μαθησίνωντες ὃν ἀναμνηστικόμεθα ἀλλὰ γνωρίζο-
μεν. μήποτε δὲ ἡ ὃ ἐκ ἐπιλαμβάνει τῷ Πλάτωνα ἡ ὃ ὀρθῶς
ἐπιλαμβάνει· εἰ γὰρ καὶ μὴ προεπιστάμεθα τὰ καὶ μέρος, ἀλλὰ διὰ
τούτων ἀναμνηστικόμεθα τῶν καθόλου καὶ ἀνεγείρομεν τὸς καθόλου
λόγους ὃς κατ' ὕσιν ἔχομεν ἡρεμῶντες καὶ οἰονοῖ προεπιστάμενος.
"ἀλλ' ἅμα τῇ ἐπαγωγῇ λαμβάνειν τὴν καὶ μέρος ἐπισήμην." κα-
πότερον αὐτῇ ἐκάλεισεν· ἐπισήμην γὰρ κυρίως ἐστὶν ἡ τῶν καθόλου
γνώσις. id.

τὸ "ἀλλ' ὅχι ὡς τὸ ἐνεργεῖν" πρὸς τὸ ἄνω εἰρημῶς, ὅτι ὁ ὑπο-
67 οῦν ὅτι ἡδὲ ἡ ἡμίονος κύει, ὅχι ὡς πρὸς τὸ ἐνεργεῖν ἐκ τῷ καθόλου
λόγον οἶδεν, ἐπεὶ ἡ ἐνεργεῖ, ἡδὲ ὅτι ὃ κύει ἐκ τῷ καθόλου ἐνεργεῖν.
"τὸ γὰρ ἐπὶ τῷ λέγει τριχῶς, καὶ ὡς τὸ καθόλου ἡ ὡς τὸ οἰκία ἡ ὡς
τὸ ἐνεργεῖν." διαίρεσιν ἐνταῦθα παραδίδωσι τῆς ἐπισήμης καὶ τῆς
ἀπάτης, ὅτι τὸ ἐπὶ τῷ λέγει ἡ περὶ τὸ καθόλου ἡ περὶ τὸ καὶ μέρος ἡ
35 περὶ ἀμφοτέρως, τυτέσιν τῷ ἐνεργεῖν· ἐνεργεῖν γὰρ ἀπὸ τῶν κα-
θόλου ἐπὶ τὸ καὶ μέρος. ὁμοίως ὅν ἀπατῶμεθα ἡ τῷ μὴ εἰδέναι τὸ
καθόλου ἡ τῷ μὴ εἰδέναι τὸ καὶ μέρος ἡ τῷ μὴδὲτερον, τυτέσιν μὴ
ἐνεργεῖν ἀπὸ τῷ καθόλου ἐπὶ τὸ καὶ μέρος· διὰ τῷτο γὰρ κακῶς
ὡς ὅτι ἡ ἡμίονος κύει, διὰ τὸ μὴ ἐνεργεῖν αὐτὴν ἀπὸ τῷ καθόλου,
40 ὅτι ὕδεμῃ ἡμίονος κύει. Ioh. Phil. f. cxv.

ἑτερόν τι θεωρήμα παραδίδωσιν ὁ φιλόσοφος ἐνταῦθα τοῦ-
67 τον· εἰν τις, φησὶ, λαβὴ τὴν ἑρισμὸν τῷ καλῷ καὶ οἰσθῇ τὴν αὐτὴν
εἶναι τῷ κακῷ, ὑπονοήσῃ καὶ αὐτὸς τὸ αὐτὸ εἶναι ἀπαρραλλάντως τὸ
ἀγαθὸν τῷ κακῷ, ὅπερ ἀληθές. ὁ δὲ φιλόσοφος κακῶς ἔλαβε
τὸς ὅρος ὕτως· τὸ ἀγαθὸν εἶναι τὸ αὐτὸ τῷ κακῷ εἶναι, λέγων
ὃ καὶ τῷ β', καὶ τῷ κακῷ εἶναι τὸ αὐτὸ τῷ γ' ἀγαθῷ εἶναι, καὶ ὅθεν
ἀποπον ἀκολουθεῖ. διὰ τῷτο ὅν ὅλῳ ὕστερον ἐρεῖ "ἀλλὰ τῷτο
ἀκριβέστερον σκεπτέον." id. ib.

Bb

ας ἐξ ἐφαπτης δεικνύει δι' ἐνός μέσου ἢ δύο. οἷον ἐξ ἡτησάν-τινες
ἰ διαμέθεα κύκλον τετραγωνίσαι καὶ ἐκ ἡδυνήσαν· ἐλαμβάνον
ἢ ἔτω τετραγωνίζεσθαι πρῶτον ὅρον, εὐθύγραμμα δὲ δεύτερον, κύ-
κλον τρίτον. ὅτι μὲν τὸ εὐθύγραμμα τετραγωνίζεσθαι, δῆλον, ἀφα-
πης δὲ ἐστὶν εἰς τὸ κύκλου εὐθύγραμματού (εἶ), ὅπερ ἐστὶν ἡ ἐλάττων
ἐφαπτης, καὶ τὸτο πειρῶν δεικνύει διὰ τῶν μαθητικῶν ζημιῶν
ἢ μυστικῶν. ἐπειδὴ ὅτι δι' ἐνός πειρῶν δεικνύει, ἀπαγωγὴ
ἐστ. Ioh. Phil. f. CXVII b.

ἰστέον ὡς ἔσχασις λέγει διὰ τὴν ἰσχυρὴν προσδιαλεγόμενον καὶ
ἰστέον τὴν τὴν λόγῳ πρόδον. cod. Reg. 1917.

ἀαφέρει ἐνταυτοῖς ἀνασκευῆς, ὅτι ἡ ἐνταυτοῖς πρότασις, ἢ δὲ
ἐκαστὴ συμπεράσματος. Ioh. Phil. f. CXVIII.

ἀπὸ τῆς ἑξ ἡ αὐτῇ ἐπισήμῃ τῶν ἀντικειμένων, ἢ ὅτι δὴ
ἰστέον τῶν ἀντικειμένων ἐνταυτοῖς. id. ib.

ἐπειδὴ οἱ ῥήτορες καὶ διὰ ἐνθυμήματος ἀποδεικνύουσιν, καὶ δὲ
ἐνθυμήματα διὰ εἰκότος καὶ σημείου, τὴν χάριν προδιαλαμβάνει
ἀπὸ τῆς εἰκότος καὶ σημείου, καὶ λέγει εὐθέως τὴν διαφορὰν...
ἢ δὲ τις ἰσορῶν ταυτοῦ, καὶ ὅτι ἐρῶν τις τὴν ἐρωμένην ἐφά-
πται. id. f. CXVIII b.

καὶ δὲ σημείον τριχῶς νοῦμεν. ἡ γὰρ ἐστὶν ἐντός τῆς πρῶτης
καὶ εἰς αὐτὴν καὶ πρῶτης καὶ σημείου, ὡς καὶ καπνὸς εἰς ἐξί, πῦρ
καὶ ἡ μὲν πρῶτης σημείου, οἷον καὶ τέφρα εἶναι σημαίνει
ἐπὶ τῇ πρῶτῃ γέγονεν· ἡ ὕστερον γέγονε καὶ πρῶτης πρῶτον δὲ καὶ
σημείου, ὡς καὶ γάλα ἔχει τὴν μὲν δύο ἡμέρας μέλλουσαν τίεσθαι.
ἢ ἑτέρας· ὅτι ἡ δὲ ἐντός ἐστὶν ἡ δὲ γενομένη πρότερον ἢ ὕστερον δὲ
ἡ γὰρ καὶ πρῶτης· ὑπερβαίνει νοήσωμεν, καὶ χωρίον. ἢ δὲ γενο-

μένην πρότερον, δῆλον ὅτι τὸ πρῶτης, τὸτα σημείον ἐστὶ τὸ
γεγονέναι, δῆλον καὶ πρῶτης. id. ib.

ὡςπερ οἱ φιλόσοφοι ἀποδεικνύουσιν διὰ συλλογισμῶν ἢ διὰ
ἐπαγωγῆς, ἔτω καὶ οἱ ῥήτορες διὰ σημείου ἢτοι παραδείγματος ἢ
δι' ἐνθυμήματος, καὶ τὴν αὐτὴν ἔχει ἀναλογία καὶ ἐνθυμήματα πρὸς
τὴν συλλογισμὸν ἢ ἔχει καὶ παράδειγμα πρὸς τὴν ἐπαγωγὴν. id.
f. CXIX.

μέσος δὲ νῦν λέγει καὶ πρῶτον χῆμα διὰ τὴν μέσον ὅρον
ἐνταυτοῖς κατ' εὐθείαν εἶναι, καὶ τὸ μὲν ὑποκείμενον τὸ δὲ κατηγορούμενον.
καὶ δὲ ἐκ τῶν ἀκρων, ἀκρὰ λέγει καὶ δεύτερον καὶ τὸ τρίτον, ὅτι
ἐξ ἑστί τὴν μέσον ὅρον καὶ μὲν κατηγορούμενον καὶ δὲ ὑποκείμενον, ὃ
ἐφείλαμεν λέγειν σημείον. τὰ δὲ ἐκ τῆς μέσου ἀπὸ τῆς πρῶτης
χῆματος τεκμηρίον. id. ib.

ἐπειδὴ εἶπε καὶ ὅτι πᾶς ὁ δεικνύων δι' ἐνός τῶν τριῶν χημάτων
δεικνύει, τὸτο βόλεθαι δεῖξαι ὅτι καὶ οἱ φυσικοὶ μαθητὲς δι' ἐνός
τῶν τριῶν χημάτων δεικνύουσιν. id. f. CXIX b.

γινώσκοντες νῦν ἐκαστος καταχρηστικῶς καὶ εἰδος. id. ib.
ἔτι μεταδοτικῶς ὁ λέων, δῆλοι καὶ κορινθίον ἀπὸ μὴ ἀπο-
φέρειν καὶ λαπὸν τῆς τροφῆς ἀλλὰ παραχωρεῖν τοῖς βυλόμενοις.
τῶν ζώων. cod. Reg. 1917.

παλιν εἰς τὸ πρῶτον ἐμπίπτομεν. ἰδιον ὑπῆρχε
σημείον· εἰ ἡ ἀνδρείος μὲν ἐλευθέριος δὲ μή, τὸτο δύνει καὶ ἐπὶ
τῷ εἶδος μὴ ὅλῳ· δὲ τὰ δύο παθὴ ἔχοντες λέγει, ὡς ἐπὶ τῶς
ἀτόμῳ τῶν ὑπὸ τῷ εἶδος καὶ ἐπὶ τῶν δύο γένῳ, ἢ αὖ καὶ ὁ λόγος ὡς
ἐφ' ἐνός αὐτῶν λαμβανόμενος. ἐν αἷς ἡ πρῆξις. Λεοντινός.

ΕΙΣ ΤΑ ΤΣΤΕΡΑ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ.

Ἐκὼς συντάττει μὲν ἐξηγήσεις τῶν Ἀριστοτελικῶν βιβλίων
καὶ πᾶσις τε καὶ τῶς τε καὶ δοκεῖ πᾶσις εἶναι φιλοτιμίας ἀνω-
φύτης· ὅτι καὶ πολλὰ ἐστὶν εὐρεῖν ἐλλείπειν τῶς πρότερον, τὸ τε
σημῶν ἐστὶν παρεγγεγραμμένων ἐλλείπειν καταβύλλεσθαι πραγμα-
τίας ὅμοιον τῇ τῇ Ἀθηνᾶν βυλόμενῃ μετακινεῖν τὴν Φειδίαν, ὅτι
τὰ δευτέρῃ τῆς κρηπίδος ὕψος αἰετοῦ ποιήσων. καὶ μέντοι ἐλαμ-
βάνει τὰ βυλόμενα τῶν ἐν τοῖς βιβλίοις γεγραμμένων οὐκ
ἐστὶν ἐξαγγέλλειν καὶ τῇ συντομίᾳ καὶ φιλοσοφίᾳ καὶ δυνάμει
καταμαρτυρῶν καὶ τὸ εἶδος καὶ τῶν ὁφείλων· παρεστῶς
καὶ ἰστέον διὰ τῆς τῶς τῶν τῶν ἀνάμνησιν ὑπεκλήφα-
ται ἀπὸ τῆς μὲν τῶν Ἀριστοτέλους μεμαθητόσιν, ἀναλαμβάνειν δὲ
ἀπὸ συνεχῶς τῶν μέρει τῶν ὑπομνημάτων καὶ δυνάμεναι. καὶ δὲ
ἐκαστὸν τῶν ἑστέων Ἀναλυτικῶν ἔτω σαφηνέσαι προεξιμένον
καὶ πρῶτον τὴν τῶν κοινῶν τῆς συγγραφῆς παιδείας τε ἐν-
καίριον καὶ φιλίας ἀληθινῆς, ὅτε λήσεται καὶ τῶν καὶ δὲ
καὶ ἐκαστὸν ὅτε κατασκευάσων πεπικνευότες. πολλὰ μὲν
ἐκ τῶν Ἀριστοτέλους βιβλίων εἰς ἐπικρινὴν μεμνησθῆναι, ὅτι
καὶ δὲ καὶ τὰ προκείμενα, πρῶτον μὲν διὰ τὴν συνήθη βραχυλο-

γίαν, ἐπειδὴ ὅτι καὶ ἡ τάξις τῶν κεφαλαίων ἐστὶ διακρινῆ. ὡς
ἡμῶν ἀναγκη-συγγινώσκων εἰ καὶ μὲν φαίνεται μακρότερον ἐρη-
νεύοντες (ὅτι ἡ ἐνὶν εἰπεῖν διὰ τῶν ἰσῶν σαφέστερον), τὰ δὲ μεταρ-
μοττομμοῖ καὶ μετατιθέοντες, ὡς ἀν φαίνεται ἐκαστα τῶν κεφα-
λαίων περιγεγραμμένα. καὶ δὲ ἐπὶ τῶν καὶ συντομώτερον ἐπιτε-
ραμμεναι, ὅτι ἀξίον· δυσχεραίνει· ὅσα ἡ τεχνικὴ ἔχει τὴν
θεωρίαν, ὃ συντάττει δὲ ὅταν εἰς τὴν τῆς ἀποδείξεως λόγον, τῶς
καὶ ἡ ἀξίον ἐνδιατρίβει τῷ βασίον ἐπιστήσας προεξιμένῃ τῆς
κατασκευῆς τῶν χρησίμων. Themistius f. 1.

Τὸτο καὶ βιβλίον, λέγω δὲ ὃ περὶ ἀποδείξεως λόγος, ἐστὶ τὸ
λόγος τῆς λογικῆς πραγματείας· τὰ ἡ δὲ ἄλλα λογικὰ μαθήματα
διὰ τὴν ἀποδείξιν ἡμῶν παρέδωκεν ὁ Ἀριστοτέλης, λέγω δὲ τὴν τε
περὶ τῶν ἀπλῶν φυσικῶν διδασκαλίαν ἐν Κατηγορίαις καὶ τὴν περὶ
τῶν προτάσεων ἐν τῷ περὶ Ἑρμηνείας καὶ τὴν περὶ τῶν συλλο-
γισμῶν ἐν τοῖς Πρωτοῖς Ἀναλυτικαῖς, καὶ ἔτω δι' ἐκαστὸν ἐκαστὸν
ἐπὶ ταύτης ὡς τέλος τῶν ἄλλων βαδίσωμεν. καὶ ἡμῶν γε ἐκόντως
τὸτο πεπικνευ· ὡςπερ ἡ δὲ ἀναπνεῖν γινώσκει τὴν Αὐτὴν ἢ τὴν Δω-
ριον ἀρμονίαν καὶ μὴ ἀπλῶς εἰδέναι καθαρίζειν, ὅτε παλιν, εἰ τυχόν,

τὴν ἐξυρρίγγον τύπον γράφειν τὴν μὴ ἀπλῶς εἰδὸτα γράφειν, ὥτως ἀδύνατον γινῶναι τὴν ἀποδεικτικὸν συλλογισμόν πρὸ τῆ μαθεῖν τὴν ἀπλῶς συλλογισμόν. εἴτα ἐπειδὴ ὁ ἀπλῶς συλλογισμὸς σύγκειται ἐκ προτάσεων, ὃ δυνάτν δὲ ἄνευ προτάσεων γινῶναι τὴν ἀπλῶς συλλογισμόν, παραδίδωκεν ἡμῖν τὴν περὶ Ἑρμηνείας, ἐν ᾗ περὶ 5 προτάσεων διδάσκει. πάλιν δὲ ἐπειδὴ ἀδύνατόν ἐστι γινῶναι τὰς προτάσεις ἄνευ τῶν ἀπλῶν φωνῶν ἐξ ὧν σύγκειται, πρὸ τῆ περὶ Ἑρμηνείας παραδίδωκεν ἡμῖν τὰς Κατηγορίας, ἐν αἷς διδάσκει ἡμᾶς περὶ τῆς τῶν ἀπλῶν φωνῶν δυνάμεως τε καὶ σημασίας. καὶ ἐπεὶ συλλογισμῷ πλείονα εἶδη, ὡς ἐν τοῖς Πρώτοις Ἀναλυτικοῖς 10 διὰ πλειόνων ἐδείξαμεν, ὃ τε σοφιστικός, ὁ διαλεκτικός καὶ ὁ ἀποδεικτικός, τὴν μὲν ἀποδεικτικὸν συλλογισμόν ἐν τούτοις ἡμῖν παραδίδωσι, τὴν δὲ διαλεκτικὸν ἐν τοῖς Τοπικοῖς, ἐν ᾗ πῶς ἂν ἐφ' ἐκεί- τερά τις ἐπιχειρήσειε παραδίδωσιν, ἵνα μὴ ἐξεπατώμεθα ὑπὸ τῶν προσδιαλεγόμενων ἡμῖν. διδάσκει δὲ ἡμᾶς καὶ περὶ τῆ σοφισ- 15 τικῆ συλλογισμῷ ἐν τοῖς Σοφιστικοῖς Ἑλέγχους, ὡς περὶ ἀλεξήτη- ριον ἡμῖν φάρμακον παρέχων ἐπὶ τῇ ἀποφεύγειν, ὡς αὐτὸς φησι, τὰς σοφιστικὰς ἐνοχλήσεις, ὅν τρόπον καὶ οἱ ἱατροὶ ἀποδίδουσι τὰ δηλητήρια τῶν φαρμάκων ὅταν ἐπὶ τῇ χρῆσιν ἀλλ' ἐπὶ τῇ φεύγειν. . . διόπερ ὁδὸ ἐπιγράφει τὸ βιβλίον περὶ Σοφιστικῶν Συλλογισμῶν, 20 ἀλλὰ Σοφιστικῶν Ἑλέγχων. . . ἀποδείξεις τούτων ἐστὶ συλλογισμὸς ἐπιστημονικός ἐξ αὐτοπίστων καὶ ὁμολογούμενων λόγων λαμβανόμε- νος. πρότερον δ' ἐστὶ τῇ τάξει τὸ προκείμενον βιβλίον τῶν Σοφισ- τικῶν Ἑλέγχων· ὅτι μὲν ἡ περὶ τοῖς Τοπικοῖς ὤφειλεν, ἐν ἐκεί- νοις ἀπεδείξαμεν (τοῖς ᾗ πιθανοὶς ἐγγυμναζέμεντες ῥᾶν τοῖς ἀναγ- 25 καλοῖς προσβαλόμεν), ὅτι δὲ προηγείν τῶν Σοφιστικῶν Ἑλέγχων, ὅλον ἐντεῦθεν. Ioh. Phil. f. 3.

71. ἰστέον δὲ ὅτι καὶ ἐνταῦθα ὁ Ἀριστοτέλης ἑαυτῷ ἀκολουθεῖ καὶ 1. τὸν τρόπον τῆς διδασκαλίας, καὶ ἄρχεται ἀπὸ τῶν καθολικωτέρων· "πᾶσα γὰρ" φησι "διδασκαλία". . . γινώσκων καὶ ὅτι δύο τρό- 30 ποι ὑπάρχουσιν ἐξ ὧν πᾶσα γίνεται γνῶσις, ὡς φησι καὶ Πλάτων, μαθήσις καὶ εὗρεσις· ἡ γὰρ μαθητιανὸντες παρ' ἑτέρου γινώσκουσιν καὶ εὗρισκόντες αὐτοὶ. φησὶν ὅτι ἐν τούτοις ὁ Ἀλέξανδρος, ὁ καλῶς λέγων, ὅτι γινώσκων ἐνταῦθα εἶπε τὴν εὗρεσιν, ὡς ἡ τὸ λεγόμενον, πᾶσα διδασκαλία καὶ πᾶσα μαθήσις ἐκ προὑπαρχούσης γίνεται εὗρε- 35 σεως. ὅτι ἐστὶ δὲ ἀληθές· αὐτὸς γὰρ παρακατιῶν σαφῶς ἡμῖν παραδίδωσι τὴν περὶ εὗρεσεως λόγον. ἄλλως τε καὶ τῆς εὗρεσεως πᾶντως προὑπαρχει ἡ ζήτησις, ὡς τὸ εὗρεσθαι ὅτι ἐστὶ τῶν αὐτοπί- στων, λέγω δὴ τῶν κοινῶν ἀνθρωπίνων καὶ τῶν ἐξ αἰσθήσεως γινωσκο- μένων· πρώτη γὰρ ἡ τούτων ἐπιβολὴ καὶ ὅτι ἐξ ἄλλων ἔχει τὴν πίζαν, 40 περὶ τούτων δὲ ζήτησις ὑδεμία γίνεται· ὡς καὶ πᾶσα εὗρεσις ἐκ τινος καὶ αὐτῇ προὑπαρχούσης γίνεται γνῶσεως, ὡς περὶ καὶ ἡ μαθήσις. τί ὅν διαφέρει τὸ "ἐκ προὑπαρχούσης γίνεται γνῶσεως" τὸ ἐκ μαθή- σεως ἀκείων ἢ ἐξ εὗρεσεως; ἀκατέρη· γὰρ τί τούτων προεγνωσθῆς ἀνάγκη. ἅμα δὲ τὸτο ἀδύνατον, τυτέστι τὴν μαθήσιν καὶ τὴν 45 γνῶσιν· κατέκρινεν γὰρ ἀνάγκη ἐξ ἄλλης εἶναι μαθήσεως· πᾶσα γὰρ φησι διδασκαλία καὶ πᾶσα μαθήσις. καὶ τὸτο ἐπ' ἀπειρον. ὅτι ἅρα τὸ γινώσκων ἀπὸ εὗρεσεως ἀκυσθέν, ἀλλ' ἀπλῶς ἐκ προ-

γνωσμένων τινος καὶ προεγνωσμένων, καθ' ὃν ἂν εἴη τρόπον ἢ ἐκείνῃ γνῶσις προὑπαρξασα, εἴτε ἐκ μαθήσεως εἴτε ἐξ εὗρεσεως εἴτε καὶ τῶν αὐτοπίστων εἴη καὶ ἀναποδείκτων. ἡ μέντοι διδασκαλία καὶ ἡ μαθήσις τῷ μὲν ὑποκειμένῳ ταῦτα εἰσι, τῇ δὲ χέσκει μόνον δια- φέρουσιν. . . καλῶς δὲ εἶπεν "ἐκ προὑπαρχούσης γίνεται γνῶσις"· εἰ γὰρ πᾶσα διδασκαλία καὶ πᾶσα μαθήσις ἐκ προὑπαρχούσης γίνε- 5 μαθήσεως, εἰς ἀπειρον προβαίη ἂν ὁ λόγος. . . θαυμασῶς δ' προσέθηκε τὸ "διανοητική", πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῆς αἰσθητικῆς γνῶ- σεως· ἡ γὰρ αἰσθητικὴ γνῶσις ὅταν ἔχει προὑποκειμένην γνῶσιν. . . ἄλλως τε καὶ διανοητικὴν εἶπεν αὐτὴν, ὅτι ἀποδεικτικὴν, ἐπὶ τῇ κα- 10 θολικώτερον ἀνῶν, ἵνα πάντα συλλογισμὸν λάβῃ, καὶ τὴν διαλεκτι- κὸν καὶ τὴν σοφιστικόν, καὶ τὴν ἐπαγωγὴν καὶ τὰς ῥητορικὰς πίζας id. f. 3 b.

"αἶ τε γὰρ μαθηματικά," τυτέστι λογαζέμενα εἰς ἡμᾶς δι' αὐτῶν 15 πίζων, τυτέστι διὰ τούτων τῷ τρόπῳ κατορθύνει, τυτέστι διὰ τῇ προγνώσεως κατορθύνει, ὡς εἰρήκαμεν. ὁμοίως δὲ τούτοις καὶ ἐκ τῶν ἄλλων ἔξω ἰδεῖν τεχνῶν. καὶ "περὶ τὰς λόγους" ἦσαν τὴν συν- λογισμῶν· οἱ γὰρ τὰ τε καθόλου ἐκ τῶν μερικῶν καὶ τὰ μερὰ ἐκ τῶν καθόλου πίζόμενοι διὰ συλλογισμῶν πίζων ἐκ προὑπαρχ- 20 ούσης γνῶσεως. id. f. 4.

"ἐξινέντων" ἀπὸ τῆ προσδιαλεγόμενων φησὶν. id. ib. καλῶς εἶπε τὸ "συμπεῖθεσι" καὶ ῥηδὸς Πλάτωνος ἐν τῷ Γορ- 3 γίᾳ (p. 454 sq.) ὅτι δύο εἰσι πίζαι, ἡ μὲν διδασκαλικὴ ἡ δὲ πίζαι- 4 τική, καὶ τῇ μὲν διδασκαλικῇ κέχρηται οἱ φιλόσοφοι ὡς περὶ ἀλη- 5 θείας διαλογόμενοι, τῇ δὲ πίζαιτικῇ οἱ ῥήτορες ὡς ἂν ἐπιτηδεύ- 6 τεσ πείθων μάλλον ἢ τὰληθῆ προβάλλουσι. id. ib.

μὴ βορυβείτω δὲ ἡμᾶς τὰ δι' αἰσθήσεως γινωσκόμενα, ἢ ὡς ὅταν προγινώσκων ἀνάγκη· ὁ γὰρ διὰ μαθήσεως τὰ ταῦτα 7 ὅτι ἐκ μεθόθεν λογικῆς παραγίνεται. Themist. f. 1.

ἐπειδὴ μὴ περὶ τῶν καὶ μέρος ἐπιστημῶν νῦν ἐστὶν ἡμῶν· 8 προκείμενον ἀλλ' ἀπλῶς περὶ ἀποδεικτικῆς μεθόδου, ὅτι ὁφείλου- 9 ζομένης τὸ καθ' ἑκάστην ἐπιστήμην προγινώσκουσα ὁφείλουσα ἄλλο- 10 τὰ καὶ τὴν ἀποδεικτικὴν. ὅτι ἂν δὲ τούτοις γινώσκων, αἱ μὲν μαθή- 11 καὶ πίζαι τρόπος προγινώσκουσι τὰ προεγνωσκάμενα· τούτοις δὲ 12 πάλιν ὅτι ἂν ἄλλως ἡμῖν ὑπάρξει μὴ μαθεῖν ἐν τίσιν ὅπως ἐκ 13 ἢ ἀποδεικτικῇ ἐπιστήμῃ καὶ διὰ τίνων περαίνειν. ἀναγκαῖον τού- 14 περὶ τούτων πρότερον διαλαβεῖν. φημι τούτων ὅτι ἐπὶ πάσης ἀπ- 15 δείξεως δύο ταῦτα θεωρεῖν, τὸ τε πρᾶβλήμα ὁ προτίθεται εἰς ἀπ- 16 δείξιν, καὶ αἱ πράξεις δι' ὧν τὸ πρᾶβλήμα κατασκευάζεται. π- 17 λιν δὲ ἐν παντὶ προβλήματι δύο ταῦτα θεωρεῖν, τὸ τε διδόμε- 18 καὶ τὸ ζητούμενον. . . εἰδέναι μόντοι γε καὶ ὅτι ἔξω ὅτι καὶ τὸ δι- 19 μένον ζητούμενον γίνεται καὶ τὸ ζητούμενον δεδομένον. . . εἰδὲ 20 μέντοι καὶ ὅτι ἐστὶ τῶν δεδομένων ἡ μηδέποτε ζητούμενα ὡς 21 οἷον ἂν εἶπω τὸ θεὸν μέγεθος κοῦσαι, ὁπόποτε ἔξω τὸ μέγε- 22 θος ζητούμενον, καὶ εἰς πάλιν σφαῖραν, ὁπόποτε ταῦτα ζητού- 23 ποιῶ· αἰ γὰρ αὕτη δεδομένη. . . τρέπει δὲ, φησὶ, δι' ὧν προγινώσκων 24 δύο, τὸ τε τί ἐστὶν ἢ τί σημαίνει, καὶ τὸ ὅτι ἐστὶν. καὶ φησιν, ἐπὶ 25 δεδομένων δὲ προγινώσκουσι καὶ ὅτι ἐστὶ καὶ τί σημαίνει ἢ τί ἐστὶν, ἢ

716 ἐπιστήμη δὲ καὶ ἐπίστασις τῆς ἀποδείξεως διαφέρει· ἐπιστήμη
 6 γὰρ ἐστὶν αὐτῇ ἡ διάθεσις ἢ ἐγγνωμένη ἡμῖν περὶ τῶν πραγμά-
 των, ἀπόδειξις δὲ ὁδὸς καθ' ἣν ἡ τέχνη γίνεσθαι γινώσκει· ἔτι δὲ
 καὶ καθολικωτέρον ἐστὶ τῆς ἐπιστήμης ὄνομα τῆς ἀποδείξεως· ὃ
 ᾧ εἴ τις ἐπίστασθαι λέγεσθαι, καὶ ἀποδεικνύειν δύναται· ὁ μόνος Ἀρι- 5
 στοτέλης νῦν, ὡς γνωριμωτέρας ὕψους τῆς λέξεως, τὴν ἐπίστασιν ἀντὶ
 τοῦ ἀποδεικνύειν ἔλαβεν. Ioh. Phil. f. 6 b.

716 τὸ ἀρνητικὸν μόριον τῷ ἄτοπον συντακτέον, ἢ τὸ λεγόμε-
 7 νον τοῦτον· ὃν ἄτοπον γὰρ ἄνπερ, ἅπερ τις ἐπαγγέλλεσθαι γινώσκων,
 πῶς ἔσται καὶ τὸ καθόλου μανθάνει ἐκεῖνο, καὶ ἄλλον τρόπον ἦγυν καὶ 10
 τὸ μερικὸν ἀγνωστὸν, ἢ τὸ ἀνὰ πάλιν. id. ib.

716 νῦν περὶ ἀποδείξεως βάλει διαλαβεῖν καὶ εἰπεῖν τί ποτὲ ἐστὶν
 9 ἀπόδειξις, καὶ ὅτι ἐξ ὁμολογημένων προτάσεων ἢ ἀποδείξεις γίνεσθαι.
 ἀπὸ δὲ τῆς ἀποδείξεως τὴν ἐπιστήμην καὶ τὴν ἐπίστασιν λαμβάνει·
 γνωριμωτέρα γὰρ τῆς ἀποδείξεως καὶ τοῖς πολλοῖς ταῦτά εἰσιν. 15
 ἕκαστος γὰρ ἐπίστασθαι τι οἶδε, ἀποδεικνύειν δὲ τί ποτὲ ἐστὶν ὁ πο-
 λὺς ἄνθρωπος ὃν οἶδε. διαφέρει δὲ ἐπιστήμη τε καὶ τὴν ἐπίστασιν
 ἀποδείξεως, ὅτι ἐπιστήμη μὲν ἐστὶν αὐτῇ ἡ διάθεσις ἢ ἐγγνωμένη
 ἡμῖν περὶ τῶν πραγμάτων, ἀπόδειξις δὲ ἡ ὁδὸς καθ' ἣν ἡ τέχνη
 γίνεσθαι γινώσκει. καὶ ἄλλως, καθολικωτέρα ἐστὶν ἡ ἐπιστήμη τῆς ἀπο- 20
 δείξεως. εἴ τι μὲν γὰρ ἀπόδειξις, πάντως καὶ ἐπιστήμη· ὃν εἴ τι δὲ
 ἐπιστήμη, πάντως καὶ ἀπόδειξις. αἱ γὰρ κοιναὶ ἐννοιαὶ ἐπιστήμῃ μὲν
 εἰσιν, ἀποδείξεως δ' οὐ· ἀναπόδεικτοι γὰρ εἰσιν ἐπιστήμῃ αἱ κοιναὶ
 ἐννοιαὶ. λέγει· δὲ καὶ εἰδικωτέρον ἐπιστήμῃ, ἥτις εἰς ταύτην συν-
 τρέχει τῇ ἀποδείξει· περὶ ἧς νῦν ζητεῖ. ὅπως ἀπὸ γένους τῆς ἐπι- 25
 στήμης ἐπὶ τὴν εἰδικὴν ἐπιστήμην, ἥτις ἐστὶν ἀπόδειξις, μετέλθε.
 καὶ ἄλλως, ἐπὶ τὸ σαφέστερον τὴν μεταλήψιν ἐποιήσατο ἐκ τῆς
 ἀποδείξεως εἰς τὴν ἰσοδυναμίαν ἐπιστήμην, ὡς τὸ ῥητὸν εἰπόντες
 δεῖξομεν. ἵνα ὅν μάθωμεν τί ποτὲ ἐστὶν ἡ ἀπόδειξις, πρῶτον τί
 ποτὲ ἐστὶν ἡ ἐπιστήμη παραδίδωσι. id. f. 7.

λέγει τοῖνυν τὴν ἐπίστασιν φανερόν πολλαχῶς· καὶ γὰρ κοινῶς
 λέγει καὶ κυρίως, κοινῶς μὲν ὅταν ἅπασαν γνῶσιν ὅπως ὁποῦν
 γνωμένην, εἴτε διὰ τῶν συμβεβηκότων τῷ πράγματι· εἴτε καθ'
 ἕτερον τρόπον, ἐπιστήμην ὀνομαζόμεν· κυρίως δὲ καὶ ἀπλῶς ἐστὶν
 ἐπιστήμη, ὅταν τὴν τε αἰτίαν οἰώμεθα γινώσκειν δι' ἣν τὸ πρᾶγμα 35
 ἐστὶν, ὅτι ἐκεῖνο αἰτία ἐστὶ, καὶ ὅταν αὐτὸ μὴ ἐνδέχεσθαι ἄλλως ἔχειν
 ὑπολαμβάνωμεν. ὁ δὲ ὅτι τοῦτον ἐστὶ τὴν ἐπίστασιν· ἅπαντες
 γὰρ οἱ τινος ἐπιστήμης μεταποιούμενοι οἱ μὲν οἴοντο δεῖν ὅπως ἔχειν περὶ
 τοῦ πράγματος, οἱ δὲ καὶ ἔχουσιν ὅπως. εἰσὶ μὲν ὅν καὶ ἕτεροι τοῦ κυ-
 ρίως ἐπίστασθαι τρόποι· καὶ γὰρ ἡ δι' ὁρισμῶν θεωρία καὶ ἡ λήψις τῶν 40
 ἀναποδείκτων ἀρχῶν ἐπιστήμῃ καλεῖται κυρίως. ἀλλ' ὅτι γε καὶ
 τὸ τοῦτο εἶδος ἐστὶ τῆς ἀπλῶς ἐπιστήμης, ὁμολογεῖσθαι. τὸ δὲ τοῦτον
 εἶδος τῆς ἐπιστήμης, τὸ τοῦτο εὐθὺς ἀπόδειξιν λέγω. Themist. f. 1 b.

716 οἱ σοφισταὶ παραλογιζόμενοι τὰ τοῖς συμβεβηκόσιν ὑπάρ-
 10 χοντα καὶ τοῖς ὑποκειμένοις φασὶν ὑπάρχειν, καὶ ἐμπαλιν τὰ τοῖς
 ὑποκειμένοις καὶ τοῖς συμβεβηκόσιν. Ioh. Phil. f. 7.

716 οἷον νομίζουσιν τινες διὰ τὸ τοῦτο λατρεῖν καὶ πλεῖστον τῶν
 13 ἀνθρώπων, ὅτι τὸν Δευκαλίωνα μὲν τὸν κατακλυσμὸν ἐπιτρέψαν-

τος τῷ Διὶ διὰ τὴν γενέσθαι πάλιν ἀνθρώπους λίθους ὅπως βαλεῖν,
 καὶ τοὺς βαλλομένους λίθους γίνεσθαι ἀνθρώπους· καὶ φασὶν ἐπίστασθαι
 τὸ τοῦτο ὅπως ἔχειν, διότι ταύτην αἰτίαν οἴοντο τῆς ὀνομασίας τῶν
 λαῶν, καὶ λέγουσι μὴ ἐνδέχεσθαι ἄλλως ἔχειν τὸ τοῦτο. ὁμοίως καὶ αἱ
 οἰόμενοι τὴν γῆν ἐξάναι διὰ τὴν τῷ ὕδατι ὅπως περιόρισθαι ἐπὶ
 στασθαι νομίζουσιν, ὅτι τε τὴν αἰτίαν ταύτην οἴοντο εἶναι καὶ ὅτι
 ἄλλως γῆραι τὴν γῆν νομίζουσιν. id. f. 7 b.

ἐπειδὴ περὶ ἐπιστήμης νῦν εἶπε τῆς δι' ἀποδείξεως γνωσκόντης,
 ἐστὶ δὲ καὶ ἕτερον εἶδος ἐπιστήμης, ὅπερ ὅν ἔστιν ἀποδεικτικὸν ἀλλ'
 αὐτόπιστον καὶ ἄνευ συλλογισμῶν, οἷον ἡ τῶν ἀξιοματιῶν γνῶσις
 (αὕτη γὰρ ὃ δι' ἀποδείξεως ἡμῖν παρὸν γίνεσθαι ἀλλ' αὐτόπιστος ἐστὶ
 περὶ ἧς μετ' ὀλίγον ἐρεῖ), διὰ τὸ τοῦτο φησι νῦν ὅτι περὶ μὲν τῷ ἐτέρῳ
 τῆς ἐπιστήμης εἶδος ἐρῶμεν ὕστερον, περὶ δὲ τῆς δι' ἀποδείξεως
 ἐπιστήμης νῦν λέγωμεν. καλῶς ἄρα ἐλέγομεν ὅτι ὃ περὶ τῆς γε-
 νικής καὶ καθόλου ἐπιστήμης τὸν λόγον ποιῶμεν, ἀλλὰ περὶ τῆς εἰδικώ-
 15 τερον λεγομένης καὶ ἰσοδυναμίας τῇ ἀποδείξει. id. ib.

ἐξαριθμησάμεθα τοῖνυν ὅσα προδιωρίσαμεν τοῖς λέμμασι
 ὑπάρχειν τοῖς ἀποδεικτικοῖς. ἐστὶ δὲ τὰδε, αἰτίαι εἶναι καὶ οὐκ αἰτίαι,
 ἀληθεῖς τε καὶ γνωριμωτέροις. πάντα μὲν ὅν ἀπόδειξις ὃν ἐκ προ-
 τέρων μόνον ἀλλὰ καὶ ἐκ πρώτων· εἰ μὲν γὰρ αἱ λαμβανόμεναι προ-
 τάσεις δι' ἄλλων ἀποδεικνύοντο, πρότεροι μὲν ἔσονται τῷ συμπεράσ-
 ματος, ὃ πρῶτον δέ· εἰ δὲ μὴ δι' ἄλλων, καὶ μὴ δ' ὅπως προσδέσται
 ἀποδείξεως, ἀλλ' αὐτόθεν εἰεν πιστὰ καὶ ἐναργεῖς ἢ καὶ πρῶτον, ὅς
 οἱ παλαιοὶ καλῶς ἀξιώματα καὶ ἀμέσους προτάσεις, εἰς ἃ καὶ
 πάσας ἀνάγει καὶ ἐξ ὧν ἀποδεικνύσθαι τὰς εἰς συλλογισμὸν ἐπι-
 25 στημονικὸν τιθεμένας· διὰ τὸ τοῦτο γὰρ αὐτάς καὶ ἀρχὰς ἀποδείξεως
 ὀνομαζουσιν. Themist. f. 2.

καλῶς τῷ "πρώτων" προσέθηκε τὸ "ἀμέσων"· ἐὰν μὲν γὰρ
 λάβω ὅτι ἡ ψυχὴ ἀθάνατος καὶ ἐντεῦθεν ἕτερον τι συλλογίσωμαι,
 30 οἷον ὅτι εἰσὶν ἐν αἵματι ψυχὰς, ἐκ πρώτων μὲν συνελογισάμεθα, ὃ
 μέντοι ἐξ ἀμέσων· ὅθεν γὰρ ὁμολογημένον ἐστὶν τὸ ἀθάνατον εἶναι
 τὴν ψυχὴν, ἀλλὰ δεῖ καὶ τὸ τοῦτο ἀποδείξεως. ἀνάγκη ὅν καὶ τὸ
 τὸ τοῦτο ἀπόδειξιν ἢ ἐξ ἀμέσων εἶναι ἢ ἐξ ἀναποδείκτων, καὶ τὸ τοῦτο
 ἀπείρον. ὥστε τὸν ὅπως ἐπιστημονικὸν συλλογισμὸν δεῖ ἐκ πρώτων
 καὶ ἀμέσων προτάσεων εἶναι, ταῦτα ἀναποδείκτων καὶ αὐτοπίστων...
 δυνατὸν δὲ ὅπως τὸ "πρώτων καὶ ἀμέσων" ὅπως εἰρηάζει, διότι ἐκ
 τινὰ ἀμέσων μὲν, ὃ πρῶτα δέ, καὶ ὃ προηγμένα τῶν ἀποδεικτι-
 κῶν ἀλλ' ἔχοντα καὶ μερικὰ. οἷον ὅτι τότε τὸ ψιμυθίον λεγόμενον
 ἐστὶν, ἀμέσους προτάσεις (ὃ δεῖ γὰρ μέσων ὅπως εἰς πῶς), καὶ ὅτι
 Σωκράτης ἐστὶν· ἀλλ' ὃ τῶν τοῦτων ἀμέσων χρεῖα εἰς τὸ ἀπο-
 40 δεῖξαι, ἀλλὰ τῶν πρώτων καὶ κοινῶν ἐννοιῶν, αἷς τὰ ἀποδεικτικὰ
 ὡς ὕστερα τῇ φύσει πρότεροις καὶ ὡς αἰτίαι αἰτιατὰ ἔπει. Ioh.
 Phil. f. 7 b.

"αἰτίων τῶν συμπεράσματος" ἀπὸ τῶν προσεχῶν αἰτίων
 ἀλλὰ μὴ τῶν πόρων. ἐπάγει γὰρ ὅτι ὅπως αἱ ἀρχαὶ ἔσονται οἰκείαι
 τῷ δεικνυμένῳ. ὅτι μὲν γὰρ ἐκ προτέρων ἀνάγκη τὴν ἀπόδειξιν εἶναι
 σαφές· εἰ γὰρ πρὸς τὴν δεῖξιν παραλαμβάνοντο, ἀνάγκη πρότερον
 αὐτὰ παραλαμβάνειν. ἀλλὰ δεῖ μὴ μόνον πρότερα εἶναι, ἀλλὰ

ὡς αὖτε τὸ συμπερίσματος· δυνατὸν γὰρ πρότερα μὴ παραλαβεῖν, μὴ αὖτε δέ... ὅφ' ἐν ᾧ τὸ ἄλλο τούτο ἀναγνωσθέν "προτέρων αἰτίων." ὡς περ γὰρ τῷ ἀμέσων συντάξει τὸ πρῶτων, ὅτω καὶ τῶν φησὶν ἐπὶ ἐπὶ αἰτίων. τὸ πρότερον δὲ ἀντὶ τῷ προσεχῶν ἀναγείναι· ὅτω γὰρ, φησὶν, ἔστιν αἱ ἀρχαὶ οἰκίαι τῷ δευκυμένῳ. id. f. 8.

ἡ ἐπεξηγῆσι ἐκαστον τῶν ἀπηριθμημένων. διὰ τούτο, φησὶν, αἴτιον δὲν ἐξ ἀληθῶν εἶναι τὴν ἀπόδειξιν, ὅτι εἰ μὴ εἴη ἐξ ἀληθῶν, ὅδ' ἐπιστήμην γινέσκει ἐνδέχεται· ὅ γὰρ ἐστὶ τῷ μὴ ὄντος ἐπιστήμη, τυτέστι τῷ ψεύδους· τὸ γὰρ μὴ ὄν ἀντὶ τῷ ψεύδους παρελαβὼν. αἱ δὲ τις εἴποι ὅτι τί ἔστιν; ὅτι ἐστὶν ἐπιστήμη τῷ μὴ ὄντος ὅτι καὶ ἡ; ἀλλ' ὅτι τούτο φησιν, ἀλλ' ὅτι ὅτι ἐστὶ τὸ μὴ ὄν ἐπιστάς ὡς ὅτι τὸ μὴ ὄν ἐπιστάς ὡς μὴ ὄν, τυτέστιν ὅτι ὅτι ἐστὶν, ἐπιστήμη ἐστὶν. καὶ ὅτι τὸ τούτο φησιν, ἐδήλωσεν ἐν τῷ παραδείγματι. id. ib.

ἡ ὅπερ αὖτε εἶπε "πρῶτων ἀμέσων," τούτο ἐνταυθα "πρῶτων ἀποδείξεων." id. f. 8 b.

τὸ δὲ "ὡς ἐστὶν ἀποδείξεις" προσέθηκεν, ἐπειδὴ, ὡς ἡδη εἶπομεν, ἐπιστάμεθα καὶ τὰς κοινὰς ἐννοίας, ἀλλ' ὅτι τῷ ἔχειν αὐτῶν ἐπὶ αἰτίων· κρείττων γὰρ ἢ καὶ ἀποδείξει ἢ τούτων ἐπιστήμῃ. τὸ δὲ "ὡς καὶ συμβεβηκός" προσέθηκεν, ὅτι ἐνδέχεται εἰδέναι μὴ καθ' αὐτὴν ἀλλὰ καὶ συμβεβηκός, ὡς περ ἡ ἐπιφάνεια λέγει εἶναι ὁρατή, ἀλλ' ὅτι καθ' αὐτὴν ἀλλ' ἢ συμβεβηκέναι αὐτῇ τὸ χρώμα καὶ καθ' αὐτὴν ἰσχύος, καὶ τὴν σελήνην λεγόμεθα ἐπίστασθαι ὅτι σφαιρική, ἀλλ' ὅτι καθ' αὐτὴν ἀλλ' ἢ συμβεβηκέναι αὐτῇ τοιούτῳ τὸς φωτισμὸς ἔχειν. ὡς ὡς ἀπὸ ὑψέρων καὶ αἰτιατῶν ἐπὶ πρῶτα καὶ αἰτία ἀνέδραμον. id. ib.

ἡ "τὴν ἐκείνην" τυτέστι τῷ εἰδέναι τί σημαίνει ἢ τί ἐστὶν, ἀλλὰ καὶ τὸ αὐτὸ ὅτι ἐστὶν. καὶ σκοπεῖ ὅτι τῶν φησὶ καὶ τὸς δύο τρόπους αὐτῶν τὰ ἀξιώματα. διὰ τούτο, φησὶν, εἰρήκαμεν δὲν πρότερα αἰτίων, ὡς αἰτία· τὰ γὰρ αἰτία προϋπάρχει τῶν αἰτιατῶν, καὶ ἐπὶ ἡμέτερα προγνωσκέσθαι κατ' ἀμφοτέρους τὸς τῆς προγνωσεως τῶν τῶν, ὅτι τε ἐστὶ γνωσκόντων ἡμῶν καὶ τί σημαίνει. id. ib.

ἡ ἐπεὶ ἐμνήσθη τῷ πρότερον, λέγων δὲν ἐκ προτέρων καὶ προγνωσκόντων εἶναι τὴν ἀπόδειξιν, ὅτι ἐστὶ δὲ ἐν σημαίνοντων τῷ ἡμέτερον, βούλεται τῶν εἶπεῖν ποσάκις λέγει τὸ πρότερον καὶ κατ' αὐτὴν σημαίνοντων ἐνταυθα τὸ πρότερον παρείληφε, καὶ λέγει ὅτι ὡς περ πολλάκις εἴρηκεν, ὅτι κυρίως μὲν ἐστὶ πρῶτα καὶ γνωριμώτερα τὰ τῇ φύσει πρῶτα, τυτέστι τὰ καθόλου, ὅπερ ἡμῶν ἐστὶν ὑπερτα, καθ' ἕτερον δὲ τρόπον πρότερα λέγει ὡς πρὸς ἡμᾶς τὰ ἡμῶν πρῶτως γνωσκόμενα, τυτέστι τὰ μερικὰ· πρῶτως γὰρ κατ' αἰτίαν ἐνεργούντες ταῦτα πρῶτως γνωσκόμενα. id. ib.

ἡ ἐπεὶ δὲ ὅτι πάντως τὸ τῇ φύσει γνωρίμων καὶ ἡμῶν ἐστὶ γνωριμώτερον, συμβαίνει πολλάκις ἐκ τῶν ὑψέρων ἡμᾶς τὰς πίσεις τῶν ἡμέτερον ποιέσθαι, διὰ τὸ, ὡς εἶπον, γνωριμώτερον ἡμῶν εἶναι τὰ ὑπερτα καὶ καλεῖται τὸ τοῦτον εἶδος τῆς δειξέως τεκμηριώδες καὶ αἰτίων. ὅθεν καὶ τὸ ἀποδείξεις ὀνομαζέσθαι ἔχον· ἢ μὴ γὰρ κυρίως ἀποδείξεις ἐστὶν, ὡς εἶπον, ἐκ τῶν προτέρων πιεσμένη τὰ δευτερα, ὡς συνδράμη τὸ τῇ φύσει πρῶτον καὶ γνωρίμων καὶ ἡμῶν εἶναι γνωριμώτερον· ὅταν δὲ τούτο μὴ παρῇ, ἀλλ' ἀναγκαζώμεθα ἐκ

τῶν ὑψέρων τὰ πρῶτα δεκνύναι, τὸ τοῦτον εἶδος τῆς δειξέως τεκμηριώδες καλεῖται· διὰ δὲ τὸ αὐτὸν τῶν τεκμηρίων ἡμετέρον τῆς ἀποδείξεως ὀνόματος. οἷον ζητῶμεν τὸ εἰ σφαῖρα ἢ σελήνη τῷ σχήματι, καὶ μὴ ἐχόντων ἡμῶν μήτε αὐτὸν τούτο εἰδέναι μήτε ἐκ τῶν ἀρχαίων δεκνύναι τούτο πιεσώσας, ἐκ τῶν φωτισμῶν αὐτῆς, ὅπερ εἰσι δεκτικοὶ τῷ σχήματος αὐτῆς καὶ αἰτιατοί, τούτο πιεσώμεθα, τὸ εἶναι δηλαδὴ αὐτὴν σφαιροειδῆ, ὅπερ ἐστὶ πρῶτον τῶν φωτισμῶν καὶ αἰτίων αὐτῶν. id. f. 9.

ἐπειδὴ ὅλως ἐμνήσθη προτάσεως, βούλεται ἀναμνήσας ἡμᾶς τὰ σημαίνοντα τῆς τε προτάσεως καὶ τῆς ἀποφάνσεως καὶ ἀντιφάσεως, καὶ λέγει ταῦτα ὅπερ καὶ ἐν ἄλλοις (περὶ Ἑρμην. c. 5 sq.) εἶπε περὶ αὐτῶν. ἔστιν ὅτι, φησὶ, πρότασις τῆς ἀποφάνσεως (καλῶς προσέθηκε) "τὸ ἕτερον μῦθον," τυτέστιν ἢ τὸ καταφατικὸν ἢ τὸ ἀποφατικόν. τὸ δὲ "ἐν καθ' ἐνός" προσέθηκεν, ἐπειδὴ, ὡς εἴρηκα καὶ ἐν τῷ περὶ Ἑρμηνείας, δεῖ τὰς πρὸς τὴν ἀπόδειξιν παραλαμβανόμενας προτάσεις μὴ ὁμονύμως ἔχειν τὸς ὄρους, ὅπερ ἔστιν σοφισμῶν ἰδιον, ἀλλ' ἔνα τῷ σημαίνοντι τῷ κατηγορουμένῳ καὶ τῷ υποκειμένῳ ἢ καταφάσκειν ἢ ἀποφάσκειν. id. f. 9 b.

ἡ διαλεκτικὴ πρότασις ἀμφοτέρω ἐρωτᾷ, ἀρὰ γε ὁ ἄνθρωπος ζῶν ἢ ὅτι ἐστὶν ζῶν; ἢ δὲ ἀποδείξεις ὅθεν ἕτερον ἐρωτᾷ, ἀλλὰ μίαν πρότασιν τὴν ἀληθῆ λαμβάνει. ὅ μὴ γὰρ ἀποδεικτικὸς ὅχι ὁμοίως λέγει ὅποτερον τῶν μορίων τῆς ἀποφάνσεως, ἀλλὰ μόνως τὸ ἀληθές, καὶ μὴ δὲν δοκῇ μὴ εἶναι ἐνδοξον. id. ib.

σκοπεῖ πῶς ἐκ τῶν μερικωτέρων ἐπὶ τὰ καθολικώτερα προήλθεν; ἐκ τῆς προτάσεως εἰς τὴν ἀπόφασιν, καὶ ἐκ τῆς ἀποφάνσεως εἰς τὴν ἀντίφασιν, καὶ ἐκ τῆς ἀντιφάσεως εἰς τὴν ἀντίθεσιν. id. ib.

ἡ ἀντιφάσις μεταξὺ αὐτῆς ὅθεν τρίτον ἐπιδέχεται. ἔστι δὲ ἡ ἀντιφάσις γένος τῆς ἀντιφάσεως· τετραχῶς γὰρ τὰ ἀντικείμενα ἀντίκειται, ἢ καθ' ἕνα καὶ ἐξ ἑτέρου, ἢ ὡς τὰ ἐναντία, ἢ ὡς τὰ πρὸς τι, ἢ ὡς τὰ κατ' ἀντίφασιν. τῶν ὅντων ἄλλων τριῶν τῆς ἀντιθέσεως εἰδῶν μὴ ὄντων ἀμέσων... τούτο μόνον τὸ κατ' ἀντίφασιν εἶδος τῆς ἀντιθέσεως ἀμέσῳ ἐστὶν ἐπὶ πάντων τῶν ὄντων καὶ μὴ ὄντων, τὸ ἀληθές διαίρεται καὶ τὸ ψεῦδος. τὸ δὲ "καθ' ἑαυτήν" προσέθηκεν ἥτοι ὡς ἀντιδιαίρων τούτο τὸ εἶδος τῆς ἀντιθέσεως πρὸς τὰ ἄλλα, ἢ ἐπειδὴ τὸ ἐλευκὸν δύναται τις λαβεῖν ἢ τὸ φαῖον, εἰ τύχοι, ἢ τὸ μέλαν· ἢ ἄλλο τι τοῦτον. καθ' αὐτὴν ὅντων, ἵνα μὴ ὡς πρὸς ἕτερον λαβόμεν τὸ ἐλευκόν, ἀλλ' ὡς ἀπόφασιν μόνον τὸ λευκόν. τὰ δὲ μόρια τῆς ἀντιφάσεως ἀπλῶς κατὰ φάσιν ἐστὶ καὶ ἀπόφασιν· εἴρηκα γὰρ ὡς ἀντιφάσις ἐστὶ μάχη καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως, διαίρεται τὸ ἀληθές ἐκ τῷ ψεύδους. id. ib.

τῆς δὲ ἀμέσων προτάσεως ἀποδεικτικῆς ἢ μὴ τοιαύτη τῆς φύσιν ἐστὶν ὡς ἀνάγκη εἶναι τὴν μανθάνοντα ὅτι οὐκ οὐκ αὐτὸν κομίζει καὶ εἰδέναι παρ' ἑαυτῷ, ὡς περ ἔχει τὸ ἀξιωμα· τὰς γὰρ κοινὰς ἐννοίας ἀνάγκη ἔκαστον ἔχειν φύσει, καὶ ἀνευ τούτων ὅθεν ἐστὶ μαθεῖν. ὅ γὰρ Θεόφραστος ὅπως ὀρίξει τὸ ἀξιωμα "ἀξιωμα ἐστὶ ὁδὸς τις, ἢ μὴ ἐν τοῖς ὁμογενέσιν, ἐὰν ἴσα ἀπὸ ἴσων, ἢ δὲ ἀπλῶς ἐν ἀπείρῳ," οἷον τὴν κατάφασιν ἢ τὴν ἀπόφασιν· ταῦτα γὰρ

καθάπερ σύμφυτα ἔχουσιν κοινὰ πᾶσι. διὸ καὶ ἡ προσηγορία τῷ ἀξιωμα-
ματος· ὁ γὰρ ἀπλῶς καὶ ἐπὶ πάντων ἢ ὅλως ἐπὶ τῶν μονογενῶν τί-
θεσι, ταυτὲν ἀξιώμενος καὶ ἐπὶ τῶνδε. ἐν μὲν ὅν εἶδος τῆς ἀμέσου προ-
τάσεως τούδε, ἕτερον δὲ θέσις... προηγουμένως δὲ τί ἐστι λέγουσι·
τὸς γὰρ ὁρισμὸς μόνον ξυνέειναι δεῖ. διὸ καὶ ἀπορήσειεν ἂν τις εἰς 5
πρότασις ὅλως ὁ ὁρισμὸς· ἰσοδυναμεῖ γὰρ τῷ ὀνόματι, καὶ ἥπερ
φησὶν Ἀριστοτέλης, ὃ λαμβάνει τὸ εἶναι ἢ μὴ εἶναι. πῶς ὅν, εἰ
μὴ πρότασις ἐστὶν, προσγένοιτο ἂν εἶδος τῆς ἀμέσου προτάσεως;
ἀλλὰ τὸτο μὲν ἐπισκεπτόμενον, ἔγω δ' ὅν ἕτερον εἶδος τῆς θέσεως.
Themist. f. 2.

θέσις λέγει, ἣν μὴ ἐστὶ δεῖξαι μηδὲ ἀνάγκη ἔχειν τὴν μαθη-
σόμενον, ὅτι διδάσκει τι. διαφέρει δὲ θέσις ἀξιωματος, ὅτι ἡ μὲν
θέσις ἔκ ἐξιν αὐτόπινος τῷ μαθητῶντι ἀλλ' ἐκ τῷ διδάσκοντος
παραγίνεται, τὸ δ' ἀξίωμα οὐκοῦθεν ὁ μαθητῶν ἔχει καὶ προβάλλει.
καὶ ὅτι ἡ μὲν θέσις καὶ ἐξιν ἀναπόδεικτος, ὅμως δεῖ παραμυθίας 15
βραχείας, οἷον ὅσαι ἐκ τῷ κέντρῳ πρὸς τὴν περιφέρειαν, ἴσαι ἀλλή-
λων εἰσὶν, τὰ δ' ἀξιώματα ἑκτέτι· τὰ γὰρ δις δύο τέσσαρα, ὃ
χρεῖαν ἔχει. ἄλλως. τῶν ἀμέσων προτάσεων αἱ μὲν θέσις αἱ δὲ
ἀξιώματα. καὶ τίνα μὲν τὰ ἀξιώματα, δηλόν, τῆς δὲ θέσεως τὸ
μὲν ὑπόθεσις τὸ δὲ ὁρισμὸς, τῆς δὲ ὑποθέσεως εἶδη τὸ αἴτημα καὶ ἡ 20
ὁμολογία καλεσμένη ὑπόθεσις. κοινὸν μὲν ὅν πάσης ὑποθέσεως τὸ
μὴ ἐκ φυσικῆς ἐννοίας ἡρτῆσθαι ἀλλ' ἐκ τῷ διδασκάλῳ τίθεσθαι·
ἀλλ' ὅσαι μὲν τῶν ὑποθέσεων γνωρίμοι, καὶ ὡς ἅμα τῷ ἀκούσαι προ-
σέειν ὁ μαθητῶν, ὑποθέσεις αὐτῷ καλεῖν, ὅσαι δὲ ὁ σαφῆς ὕδὲ
γνωρίμοι, ἀλλὰ δεόμεναι μὲν κατασκευῆς, ἀναποδείκτως δὲ παρὰ 25
τῷ διδασκάλῳ λαμβάνοντι, ταῦτα αἰτήματα καλεῖται. τὸ δὲ
αἴτημα διαιρεῖται εἰς τε τὸ μηδετέρως γνωσκόμενον καὶ εἰς τὸ ἐναν-
τίως. οἷον τῷ γεωμέτρῳ λέγοντος τὰς ὁρθὰς ἴσας εἶναι, ὕδερως
ὁ ἀκροατὴς ἀγεωμέτρητος ὡς δοξάζει ὅτι οἱ εἰσὶν ἴσαι ὅτι
ἀνισοί, ἐναντίως δὲ δοξάζει, τὸ σημεῖον νομίζων ἔκ ἀμέγεθες. ὁ 30
δὲ ὁρισμὸς ἔκ ἐξιν ἕτερος τῷ ὁρισμῷ. τὸ γὰρ ζῶον λογικὸν θητὴν
ὕδὲν ἕτερον ἐξιν ἢ ἄνθρωπος· ἐξηγήσεις γὰρ ἐστὶ τῷ ἀνθρώπῳ καὶ
οἷον ἀνάπτειν τὸ ζῶον λογικὸν θητόν. ἔκ ἅρα τῶν ὁρισμῶν οἱ
ὁρισμοὶ κατηγοροῦνται, ἀλλὰ τί ἐστὶ τὸ ὁρίζον ἀφορίζουσι, τὰ δὲ γένη
καὶ αἱ διαφοραὶ κατηγοροῦνται, διότι ἕτερα ἐστὶ τῶν εἰδῶν. ὃ ταυτὲν 35
γὰρ ζῶον εἰπεῖν καὶ ἄνθρωπον, ἢ ἄνθρωπον καὶ λογικόν· ὅταν γὰρ
εἰπωμεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος ζῶον ἐξιν ἢ λογικόν, ταῦτα ὡς ἕτερα
ἔντα τῷ ἀνθρώπῳ κατηγοροῦμεν αὐτὰ τῷ ἀνθρώπῳ... τὸ τὰς ἀπ'
ἐλαττόνων δύο ὁρθῶν ἐκβαλλομένης σὺμπίπτειν, ὅπερ λαμβάνει 40
μὲν παρὰ τῷ γεωμέτρῳ χωρὶς ἀποδείξεως, πλείονος μέντοι κατα-
σκευῆς δεῖται εἰς ἀπόδειξιν· ὁ γὰρ Πτολεμαῖος βιβλίον ὅλον κατε-
βάλετο εἰς τὴν τούτῳ ἀπόδειξιν. καὶ ἐνταῦθα μὲν μέχρι ταύτης τῆς
διαρρέσεως ἴσα, παρακατωῶν δὲ καὶ τὸ αἴτημα διαιρεῖται εἰς τε τὸ
μηδετέρως γνωσκόμενον καὶ εἰς τὸ ἐναντίως. οἷον τί λέγω; τῷ
γεωμέτρῳ λέγοντος τὰς ὁρθὰς γωνίας ἴσας ἀλλήλαις εἶναι, ὕδε- 45
τέρως δυσὶν ὁρθαῖς ἴσας ὁ ἀκροατὴς ἀγεωμέτρητος ὡς δοξάζει,
ὅτι οἱ ἴσαι εἰσὶν αἱ ὁρθαὶ ὅτι ἀνισοί· λαμβάνει μέντοι τὸτο
ὁ γεωμέτρης ὁμολογούμενον. πάλιν τῷ γεωμέτρῳ λέγοντος, δύο

εὐθεῖαι χωρίον ὃ περιέχουσιν, ὁ ἀκροατὴς τὴν ἀντίον αἰσθεῖται, ὅτι
περιέχουσιν τὸ χωρίον· καὶ περὶ τῷ σημείῳ περὶ δὲ ὅτι ἐκ
ἀμέγεθες, καὶ περὶ τῆς γραμμῆς δοξάζει ὅτι ἔχει πλάτος. τῶς
δὲ τὸ ἀξίωμα θέλῃσι διαιρεῖν εἰς τε τὸ ἴδιον καὶ τὸ κοινόν· εἰσὶ γὰρ καὶ
εἰδικὰ τινῶν ἐπιστημῶν ἀξιώματα, ὡς τὰ ἐφαρμοζόμενα ἐπ' ἀλ-
ληλα ἴσα ἀλλήλοις εἶναι μόνος γεωμετρίας, καὶ τὰ ἐναντία τῶν
ἐναντίων ἰσάματα μόνος τῆς ἱατρικῆς. εἰσὶ δὲ καὶ κοινὰ πᾶσιν, ὡς
ἡ ἀντίφασις. "ἀμέσου δὲ ἀρχῆς συλλογιστικῆς" ἐφη ἀντὶ τῷ ἀποδει-
κτικῆς· ὕδενός γὰρ ἐστὶ συλλογισμὸς ἢ ἄσπετος πρότασις, εἰ μὴ τῷ
10 ἀποδεικτικῷ. καλῶς δὲ τὸ "ἢ μὴ ἐστὶ δεῖξαι" ὃ γὰρ δεῖξαι τὴν θέσιν
ἀλλὰ λαμβάνει, καὶ ὕφ' ἑτέρου ἀποδεικτικῷ. Ioh. Phil. f. 9 b.

"ἔστι γὰρ ἐνια τοιαῦτα." τοιαῦτα φησὶν ὁ οὐκοῦθεν ὁ μαθη-
τῶν προβάλλει κατ' ἐκαστὴν ἐπιστήμην. οἷς, φησὶ, καὶ τὸ ἀξί-
ματος ὄνομα ἐπισημαίνει εἰσθαμεν. id. f. 10.

ἐπειδὴ εἶπεν ὅτι δεῖ τὰ πρὸς τὴν ἀπόδειξιν παραλαμβανό-
μενα καὶ γνωριμώτερα εἶναι καὶ πρότερα τῷ συμπεράσματι, αὐτὸ
τούτῳ προτίθει τὸν κατασκευάσαι... ἀπορῶσι δὲ τῶς ἐν τούτῳ
λέγοντες, τί ὅν; ἐπειδὴ διὰ τὸν οἶνον ὑπάρχει τὸ μεθύειν τῷ ἄ-
νθρωπῳ, ἅρα τὸ μεθύειν μᾶλλον ἐν τῷ οἶνῳ ἐστὶν; ἢ ἐπειδὴ διὰ τὸ
ξίφος τέθνηκεν ὁ ἄνθρωπος, τὸ τέθνηκεν μᾶλλον ὑπάρχει τῷ
ξίφει; καὶ εἰ τῷ κινεμένῳ ὑπάρχει τὸ θερμαίνεσθαι διὰ τὴν κίνησιν,
μᾶλλον ἢ κίνησιν ἐστὶ θερμὴ ἢ ὁ κινούμενος; καὶ μυρία τοιαῦτα
φασι ὅν ἐπιλύμενοι τὴν ἀπορίαν. id. f. 10 b.

ζητῆσαι δ' ἄξιον πῶς εἶπεν "ἢ πάντα ἢ ἐνια." ἀνάγκη γὰρ
δῆναι πάσας τὰς προτάσεις προεγνώσθαι καὶ τὸ πῶς ἔχουσιν· εἰ γὰρ
μία τις ἀμφιβάλλοι, ὕδ' ἂν τὸ συμπεράσματι ἀληθὲς ἦν ὡμ-
λογημένον ὑπάρχοι. ἔξιν ὅν εἰπεῖν ὅτι ὃ τῷ φησιν, ὅτι τῶς δὲ
ἡγενοῦ τῶν προτάσεων, ἀλλ' ὅτι ἡ πάσας αὐταπάσεις εἶναι ἢ
τινάς, τὰς δὲ λοιπὰς δι' ἀποδείξεως τὴν πίσιν ἔχουσιν. id. ib.

τὸ δὲ "εἰ μὴ τις προεγνώσκει" τῶν δι' ἀπόδειξιν πεισύντων·
ὁ Ἀλέξανδρος ἀντὶ τῷ πεισυνόμενων ἐξέδωκεν, ὅτι ἢ τὸ λογισμὸν
τοῦτον· εἰ μὴ τις προεγνώσκει, δηλοῦναι τὰς προτάσεις, τῶν δὲ
τὴν ἀπόδειξιν πεισυνόμενων, τῶν τῶν συμπερασμάτων· ὅτι
ληφθῆναι τὸ "πεισυνόμενων" ἀντὶ τῷ πεισυνόμενων. καὶ ἐκεῖ μὲν καὶ τῶν
διανοίας ὕγιως, ἐάν δὲ καὶ πεισυνόμενων ἀκρίτως, πάλιν ἐκεῖ ἢ
λέξεις τοιαύτης ἐννοίας· εἰ μὴ τις, φησὶ, τῶν πεισυνόμενων ἀνθρώπων
διὰ τὴν ἀπόδειξιν προεγνώσκει τὰς προτάσεις. id. f. 11.

ὁ βάλει λέγειν, τοιούτων ἐξιν, ὅτι ὃ μόνον τῷ συμπεράσμα-
τος τὰς προτάσεις δεῖ παραλαμβάνειν πεισυνόμενα εἶναι, ἀλλὰ καὶ
τῶν ἀντικειμένων αὐταῖς. id. ib.

ὃ τῷ φησιν ὅτι μὴ ἄλλο τι πεισυνόμενον εἶναι, ἀλλὰ μὴ καὶ
πεισυνόμενον τῶν ἀντικειμένων ταῖς ἀρχαῖς ἐξ ὡς συμπεράσκει, λέγει
δὴ τῶν ἀντικειμένων, ψευδὴ συλλογισμῶν γίνεσθαι. id. ib.

ὃ μόνον δὲ τῆς ἐπιφορᾶς πεισυνόμενα εἶναι δεῖ τὰ λαμβανό-
μενα ἀλλὰ καὶ τῶν αὐτοῖς ἐναντίων· εἰ γὰρ μηδὲν μᾶλλον τῶν
ἐκείνοις πεισυνόμενων, ὃ τῷ συμπεράσματι μᾶλλον πεισυνόμενον τῷ ἐναν-
τίῳ, ὡς ἐρηγοῖ ἂν αὐτὸ δυνατόν εἶναι καὶ ἄλλως ἔχειν, καὶ ἔκ
ἀμετάπτωτος εἴη τῷ συναχθέντος ἢ ἐπιστήμῃ. Themist. f. 2 b.

τερον δὲ δεικνύει ἄτοπον ἐπόμενον τὰ αὐτὰ τῶν αὐτῶν καὶ ἀσαφές· λαμβάνειν καὶ σαφές. νῦν δὲ εἰς ἕτερον ἄτοπον ἀπάγει τὴν λόγον, καὶ φησι συμβαίνειν τοῖς λέγουσι κύκλῳ τὴν δεῖξιν εἶναι μηδὲν ἄλλο λέγειν ἢ ὅτι ἔκαστον διὰ τὸτο ἐστὶν ἐπειδὴ τὸτο ἐστίν. οἷον διὰ τί ἡ ψυχὴ ἀθάνατος; διότι ἡ ψυχὴ ἀθάνατος. 5 διὰ τί ὁ ἄνθρωπος ζῶν; διότι ὁ ἄνθρωπος ζῶν. ὅπερ ἐστὶ καταγέλαστον. ἀσάφειαν δὲ πάλιν ἐνεποίησε τῇ τε συνθέσει συντομίᾳ χρησάμενος, καὶ τῷ ἐπὶ μόνων χοιχείων γυμνάσει τὴν λόγον παραδείγματι μὴ χρησάμενος, λέγω δὴ ὅτι χοιχεῖα παρέλαβεν ἀντὶ προτάσεων. καὶ ἐτι χοιχεῖα λαβὼν ἀντὶ ὅρων, ὅχι ὡς ὅροις αὐτοῖς 10 ἀλλ' ὡς προτάσεσι κέχρητο. λαβὼν γὰρ καὶ τὸ α' καὶ τὸ β' καὶ τὸ γ', καὶ καλέσας ταῦτα ὅρους, ἔκαστον ἀντὶ προτάσεως εἰληφεν, ὅθεν τι ξένον ποιῶν ὅδ' αὐτοῦ ἀσύνθητες. πολλὰ γὰρ τὰ χοιχεῖα ἀντὶ προτάσεων παραλαμβάνει. καὶ γὰρ ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν Προτέρων Ἀναλυτικῶν τῷ τοῦτῳ χρησάμενος, λέγω δὴ χοιχεῖα παραλα- 15 βὼν ἀντὶ προτάσεων, αὐτὸ δὴ τὸτο ἐπεσημείωτο εἰπὼν ὅτι τὸ α' ὅχι ὅρον καλῶ ἀλλὰ πρότασιν. ἡ μὲν ὅν αἰτία τῆς ἀσαφείας αὕτη. id. ib.

ὁ μόνον δὲ τὸτο ἔχει τὸ ἄτοπον ἡ κύκλῳ δεῖξις, ἀλλὰ καὶ εἰς γελοῖον τι περιέρχεται. συμβαίνει γὰρ λέγειν αὐτὸς ὅτι τὸ α' 20 ἐστὶν εἰ τὸ α' ἐστίν. εἰ γὰρ διὰ μὲν τὸ α' τὸ β' δεικνύσιν, διὰ δὲ τὸ β' τὸ γ', διὰ δὲ τὸ γ' αὐθις τὸ α', δῆλον ὡς δεικνύσιν τὸ α' διὰ τὸ α'. ἐξ ὧ γὰρ ἄρχοντι, εἰς ἐκεῖνο καὶ τελευτῶσιν. ὅτω δὲ ἅπαντα δεῖξαι βέβητον. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλαι μοχθηρίαι παρέποντο, ὥς ἐδειξάμεν ἐν τοῖς περὶ συλλογισμῶν καὶ πάλιν λέγειν ὅτι 25 ἀναγκαῖον. ταῦτα μὲν ἐπὶ πλέον τῶν ἰκανῶν ἐμμενέμεν ἐξωθεν ὄντα τῶν περὶ ἀποδείξεως λόγων, ἐπανώμεν δὲ ὅθεν ἐξέβημεν. Themistius f. 2 b.

72b τὸ μέντοι δι' ἐλαττώσεων τῶν τριῶν μὲν ὅρων δύο δὲ προτάσεων 36 λέγειν τὴν ἀνάγκην γίνεσθαι ἀδύνατον, ἐπειδὴ μηδὲ συλλογισμὸν ἐνδέχεται δι' ἐλαττώσεων γίνεσθαι. ὅταν γὰρ τὸ α' ὄντος, τυχόντων ἦται τῆς ἐλάττωτος προτάσεως ἡ ἀμφοῖν, ὡς περ εἴπομεν, ἐξ ἀνάγκης ἢ τὸ β', τυχόντων τὸ συμπέρασμα, τότε δὲ τὸ γ', τότε δὲ τὸ β' δηλονότι, ὅπερ εἰληπὶ μὲν ἐξ ἀρχῆς ὡς συμπέρασμα, νῦν δὲ ὡς πρότασις. τὸ δὲ γ', ὡς εἴπομεν, ὡς συμπέρασμα παραλαμβάνει 35 ὡς τὸ α' ὄντος, ἐξ ἀνάγκης τὸ γ' ἐστίν. ἀλλὰ τὸ γ' ταύτην παραλαμβάνει τῷ α', ὡς ἐφεξῆς δεικνύσι. φησὶ γὰρ ὅτω... ὁρᾷς ὅτι ἄνω λέγων τὸ β' ὄντος ἔξαι τὸ γ', τὸ γ' ἀντὶ τὸ α' παρέλαμβανεν. ἰδὲ ὅν ἐνταῦθα σαφῶς φησὶν ὅτι τὸ β' ὄντος ἀνάγκη τὸ α' εἶναι, καὶ ὅτι ὅπερ νῦν ἐλάμβανεν α', ἐκεῖ γ' ἐκάλει, ἐπήγαγε 40 λέγων "καίτω τὸ α', ἐφ' ὃ τὸ γ'," ὡσανεῖ εἶπεν, ἔξαι τὸ α' ὅπερ τὸ γ'. τὸ γὰρ τὸ β' ὄντος τὸ α' λέγειν εἶναι εἰπὼν, ἐτι σαφέστερον ἐπεξηγήσατο τὸτ' αὐτὸ σαφῶς λέγων ὅτι ὅταν κεχρημένος τῇ κύκλῳ δεῖξει εἴπω ὅτι τὸ β' ὄντος ἐστὶ τὸ α', ὅθεν ἄλλο λέγω ἢ ὅπερ πρότερον εἶπον, ὅτι τὸ β' ὄντος ἐστὶ τὸ γ', τὸτο δὲ ὅτι τὸ 45 α' ὄντος ἐστὶ τὸ γ'. τὸτο δὲ, φησὶ, τὸ γ' ἐξ ἀρχῆς ἐδεικνύμεν ὅτι τὸ α' ὄντος ἐξ ἀνάγκης καὶ αὐτὸ ἦν, εἴγε τὸ μὲν β' διὰ τὸ α' ἐδείκνυτο, τὸ δὲ γ' διὰ τὸ β'. ἀλλὰ τὸ γ' ταύτην δέδεικεν τῷ α'.

ὡς συνάγει) ὅθεν ἄλλο ἢ ὅτι τὸ α' ὄντος ἀνάγκη τὸ γ' εἶναι, τυχόντων τὸ α' ὄντος τὸ α' ἐστίν. Ioh. Phil. f. 13 b.

ὅτι τῇ κύκλῳ δεῖξει ὅθεν αὐτὸ τὸτο συμβαίνει τὸ ἐπὶ πάντων τὰ αὐτὰ δι' αὐτοῦ ἀποδεικνύειν, πλὴν εἰ μὴ τρεῖς ὅροι παραλαβῶσιν ὅτω ἔχοντες πρὸς ἀλλήλους ὡς ἔκαστον πρὸς τοὺς λοιποὺς ἀντιστρέφειν, τυχόντων ὡς ἐξιστάειν αὐτοὺς, ταύτην δὲ ἐστὶν εἰπεῖν ὅτι δεῖ ἐξ ἰδίων αὐτοὺς συγκεῖσθαι, οἷον ἄνθρωπος γελασκὼν νῦν καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν. ἔκαστον γὰρ τῶν πρὸς τὰ λοιπὰ ἀντιστρέφει· εἰ γὰρ μὴ εἴεν ὅτω καίμενοι οἱ ὅροι, ὅθεν ὅλως τῇ κύκλῳ δεῖξει χρῆσασθαι δυνατόν. ὁ γὰρ δυνατόν ἀντιστρέφει τὰς προτάσεις, εἴπερ ἡ καθόλου καταφατικὴ ὁ πρὸς αὐτὴν ἀντιστρέφει ἀλλὰ πρὸς τὴν μερικὴν καταφατικὴν. id. f. 14.

ἐπειδὴ εἶπεν ἀνωτέρω ὅτι τὸτο συμβαίνει τριῶν ὅρων τεθέντων καὶ ὅτι δι' ἐλαττώσεων ἔκ ἐνδέχεται τὸτο, νῦν ἐνταῦθα ἐπαναλαμβάνει φησὶν ὅτι δέδεικεν) ἡμῖν ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν Ἀναλυτικῶν (δηλαδὴ τῶν Προτέρων) ὅτι ἐνὸς καίμενος ὅρος ἢ προτάσεως συλλογισμὸν γενέσθαι ἀδύνατον. id. ib.

παρατηρήσειν ὅτι τὴν πρότασιν θέσιν ἐκάλεσε. τὸτο δὲ εἶπον ὅτι ἄνω μὲν διαιρῶν τὰς ἀμέσους προτάσεις τὴν διαίρεσιν ἐποίησατο εἰς τὸ ἀξίωμα καὶ τὴν θέσιν, τὴν δὲ θέσιν διείλετο εἰς τὰ αἰτήματα καὶ τὸς ὁρίσμούς, νῦν δὲ κοινῶς πᾶσαν πρότασιν θέσιν ἐκάλεσε. id. ib.

τυχόντων ἐάν μὲν οἱ τρεῖς ὅροι οἱ τεθέντες ἰδια ὡς, ὡς καὶ ἀντιστρέφειν πάντας πρὸς πάντας, τότε δυνατόν ἀντιστρέφοντας τὴν μείζονα τῶν προτάσεων καὶ ταύτην συνθέτας μὲν τὸ συμπέρασμα, ὅτω τὴν λοιπὴν δεικνύειν. ὁμοίως καὶ τὴν μεῖζονα δυνατόν ἀποδείξει τῇ κύκλῳ δεῖξει ἀντιστρέφοντας τὴν ἐλάττωσαν καὶ ταύτην συνάπτοντας τὸ συμπέρασμα συνάγειν τὴν μείζονα. τὸτο δὲ ἐν τῷ πρώτῳ χήματι μόνον δυνατόν, ὡς δέδεικεν) ἐν τῷ περὶ συλλογισμῶν (Anal. Pr. 2 5. 10). id. ib.

ἐν γὰρ τῷ δευτέρῳ τῶν Προτέρων Ἀναλυτικῶν (2 5 seq.) πολλὴν λόγον ἐποίησατο περὶ τῆς κύκλῳ δεῖξεως, ἐν οἷς ἐδείκνυτο ἐν μὲν τῷ πρώτῳ χήματι, εἰ ληφθεὶν οἱ ὅροι ἀντιστρέφοντας πρὸς ἀλλήλους, δυνατόν ἔκαστον τῶν προτάσεων τῇ κύκλῳ δεῖξει συλλογιστάς, ἐπὶ μέντοι τῶν λοιπῶν χήματων τὸτο ἔκ ἐνδέχεται, ἀλλ' ἢ ὅδ' ὅλως δεικνύται τι ἢ ἕτερόν τι παρὰ τὸ καίμενον. id. ib.

ἐλέγξας τοὺς μηδεὶς εἶναι ἀπόδειξιν λέγοντας καὶ τοὺς πάντας ἀποδεικτά εἶναι ὑποτιθεμένους, νῦν λοιπὸν ἐπείδειξεν ἐπὶ τὸ ἐξ ἀρχῆς· τὸτο δὲ ἦν διδάξει τί ποτὲ ἐστὶν ἡ ἀποδεικτικὴ ἐπιστήμη. ἐπεὶ ταύτην ὁ δυνατόν γινώσκει τὴν μὴ εἰδὼτα τίνων ἐστὶν ἡ ἀπόδειξις ἀναλαμβάνει τὴν περὶ τῶν λόγων, καὶ διδάσκει τὴν ὑποβεβλημένην τῇ ἀποδείξει ὕλην... "ἐπεὶ δ' ἀδύνατον ἄλλως ἔχειν ὅ ἐστὶν ἐπιστήμη ἀπλῶς." ὅτι μὲν ὅν τὸ ἀδύνατον ἄλλως ἔχειν καὶ τὸ ἀναγκαῖον ὅτω ἔχειν ταύτην, δῆλον. ἀλλ' ἐστὶν ἡμῖν σαφέστερον καὶ μᾶλλον ἐναργῶς παρὰ τὴν διάνοιαν αὐτῇ τὸ ἀδύνατον. id. f. 14 b.

ἐξ ἀναγκαῖων δηλονότι προτάσεων. id. ib.
τὸ "ἐκ τίνων καὶ ποίων" ἔκ ἐκ παραλλήλων εἶρηται, ἀλλὰ δὲ μὲν τὸ "τίνων" δηλαδὴ τὸ προτάσεων, διὰ δὲ τὸ "ποίων" τὸ περ

παραλαμβάνει, ταῦτα καλῶ συμβεβηκότα. . . καὶ πῶς γνωσ-
μεθα ποῖα μὲ τῶν ἀχωρίστων συμβεβηκότων εἰς τὸν ὁρισμὸν τῶν
ὑποκειμένων ὀφείλει παραλαμβάνεσθαι, ἢ εἰς τὸν ἐαυτῶν ὅρον ἐκείνα
παραλαμβάνειν, ποῖα δὲ ὅ; φημὶ τοῖνυν ὅτι ὅσα τῶν ἀχωρίστων
συμβεβηκότων ὁρισμένως ὑπάρχει μὲ καὶ τῇ αὐτῇ φύσει καὶ ὑδὲ 5
μὲ ἄλλη, ταῦτα καθ' αὐτὰ ὑπάρχει ἐν ἐκείνοις. ὅσα δὲ μὴ
ὁρισμένως τινὶ φύσει ὑπάρχει, ἀλλὰ δύναμι καὶ πλείοσιν ὑπάρχειν,
ταῦτα καὶ ἀχωρίστα ἢ, ὡς λέγει καθ' αὐτὰ τοῖς ὑποκειμένοις
ὑπάρχειν. id. ib.

13b τρίτον τὸτο σημαίνονμενον τῷ καθ' αὐτό, ὃ ἐκεί. ἄλλο τι δὲ 10
5. κατ' ἄλλω κατηγορεῖ, οἷοι ἦσαν οἱ πρῶτοι δύο τρόποι, ἀλλ'
ἀπλῶς ὃ μὴ δι' ἄλλο ἐστὶ μήτε ἐν ἄλλω καὶ εἶναι ἔχει, οἷα ἐστὶ τὰ
συμβεβηκότα, ἀλλ' ὅτω καθ' αὐτὸ ὑφίστην οἷον ἡ μερικὴ
ἐστία. τὰ μὲ γὰρ συμβεβηκότα αὐτῆς δεῖ εἰς τὸ εἶναι, αὐτῇ δὲ
ὑδενός. ἔστιν ὅν ὅτος τρίτος τρόπος τῷ καθ' αὐτό. "ἔτι ὃ μὴ 15
καθ' ὑποκειμένῳ λέγει," τὴν δὲ μὴ ἐν ὑποκειμένῳ ἄλλω τινὶ
ἔστιν, ὥσπερ τὸ βαδίζειν. οἷα γὰρ ἀνθρώπων εἶναι, εἴτα βαδίζειν, καὶ
ἔστιν ἐν ὑποκειμένῳ τῷ ἀνθρώπῳ τὸ βαδίζειν. "τὰ μὲ δὲ μὴ καθ'
ὑποκειμένῳ," τὴν δὲ μὴ ἐν ὑποκειμένῳ (ἀντὶ γὰρ τῷ ἐν ὑποκει-
μένῳ παρέλαβε) καθ' αὐτό ἔστιν. id. ib.

13b τὸτο τέταρτον τῷ καθ' αὐτὸ σημαίνονμενον, ὃ αἰτιὸν τινος
10 γίνεσθαι μὴ καὶ συμβεβηκότος. . . ταῦτα μὲ ὅν τῷ πλήρως ἔνεκεν τῆς
διαίρεσως παραδεδωκεν. ὡς πάντα δὲ ταῦτα τὰ σημαίνονμενα τῷ
καθ' αὐτὸ συμβάλλει εἰς τὴν ἀποδεικτικὴν μέθοδον, ἀλλὰ μόνον
οἱ δύο τρόποι τῷ καθ' αὐτὸ χρησιμοποιήσων εἰς τὸ προκείμενον. τῶν γὰρ 25
ἐξ ἀνάγκης ὑπαρχόντων εἰσὶ καὶ αἰεὶ. ὅτε γὰρ ἐνδέχεται μὴ ἐν τῷ
ὁρισμῷ τῆς σιμότητος τὴν εἶνα παραλαβεῖν, ὅτε τὰ ἐν τῷ ὁρισμῷ
τινῶν παραλαμβανόμενα ἐνδέχεται μὴ καὶ αἰεὶ καὶ παντὶ τῷ ὑποκει-
μένῳ ὑπάρχειν, ὥσπερ τῷ ἀνθρώπῳ τὸ ζῆν. ὃ δὲ τρίτος τρόπος
ὡς περὶ τὰ ἄτομα μάλιστα καταγινώσκοντες. ταῦτα γὰρ κατ' ὑδενός 30
ἔστιν ἑτέρῳ καὶ τὸδε τι σημαίνει. τῶν γὰρ ἀτόμων ἀπόδειξις ἐκ ἔστιν,
ὡς διακρίνεται ἐν τοῖς ἐξῆς. ἀλλ' ὑδὲ ὁ τέταρτος τρόπος χρησι-
μεύσει εἰς ἀπόδειξιν. ὑδὲ γὰρ μόνῃ ἡ σφαγὴ αἰτία τῷ θανάτῳ ὑδὲ
πάντως, εἰ μὴ τύχοι καιρία ὅσα, ὥστε ἐκ αἰεὶ. ὑδὲ τὸ ἐν ἑαρί τις
μόνον πλέειν σωτηρίας αἰτιον, ὑδὲ αἰεὶ. θέλει δὲ ἡ ἀπόδειξις καὶ 35
τὸ αἰεὶ ἔχειν. διὰ τὸτο ὅν ἐκ εὐχρηστον εἰς ἀπόδειξιν ὑδὲ τὸτο.
id. f. 16.

13b ταῦτα ὅν τῷ πλήρως ἔνεκεν παρεμβέβληται τὰ σημαίνονμενα
16 τῷ καθ' αὐτό. οἱ δὲ πρότεροι δύο τρόποι δῆλον ὡς ἐκ τῶν ἐξ
ἀνάγκης ὑπαρχόντων εἰσὶν. ὡς γὰρ ἐνδέχεται μὴ ὑπάρχειν ἢ τὰ ἐν 40
τῷ ὁρισμῷ καὶ πάντων τῶν ὑποκειμένων ἐν τῷ τί ἐστι λεγόμενα,
ἢ πάλιν ἂν ἐν τῷ ὁρισμῷ τῷ συμβεβηκότος λαμβάνειν τὸ ὑποκει-
μενον. ὅτι μὲ ὅν τὰ ἐν τῷ ὁρισμῷ ἐξ ἀνάγκης συνυπάρχει, φα-
νερόν καὶ ἄνευ λόγου. ὅτι δὲ καὶ τῶν συμβεβηκότων ὅσα ὡς δυνατὸν
ὁρίσασθαι χωρὶς τῆς τῷ ὑποκειμένῳ ἐστίας, καὶ ταῦτα ἀναγκαῖα, δῆ- 45
λον ἂν γίναντο περὶ τούτων διαπορήσασιν πρότερον. Themist. f. 3.

ἀπαριθμησάμενος τὰ εἰρημένα τῷ καθ' αὐτὸ τέσσαρα ση-
μαινόμενα, τῷ πλήρως ἔνεκεν τῆς διαίρεσως, ὡς ἦδη εἶπον, νῦν

ἀφορίζεται καὶ λέγει ὅτι τὰ δύο τὰ πρότερα σημαίνονμενα τῷ καθ'
αὐτὸ συμβάλλει ἡμῖν εἰς τὰς ἀποδεικτικὰς μεθόδους, τὰ δὲ λοιπὰ
δύο ἐκεί. τὸ μὲ γὰρ τρίτον αὐτόθεν. ὑδὲ γὰρ ἄλλο ἄλλω κατηγορεῖ,
ἀλλ' ἐστὶν ἅπαν φωνῇ σημαντικὴ ἐστίας τινός. τὸ δὲ τέταρτον εἰ
καὶ ἄλλο ἄλλω κατηγορεῖ ὡς αἰτιον αἰτιατῷ, καὶ ἐξ ἀνάγκης τὸ αἰτιον
αἰτιατῷ εἶναι αἰτιον φανερόν, ἀλλ' ἐκ εἰς πρότασιν τὸ τοῦτον συμ-
βάλλει, μᾶλλον δὲ εἰς ὅλην συλλογισμῷ γένεσιν. οἷον ἡ σελήνη
ἐκλιμπάνει διὰ τὴν ἐπιπρόσθησιν τῆς γῆς. ὅχι ὡς ἐν προτάσει τὸτο
παραληφόμεθα, μᾶλλον δὲ, ὡς εἶπον, εἰς γένεσιν τῷ ὅλῳ συλλο-
γισμῷ συμβάλλει ἡμῖν ἡ αἰτία τῆς ἐκλείψεως, εἰς μέσον ὅπου
χωρῶν παραλαμβανόμενα. . . τὴν δὲ ἀκριβεστέραν περὶ τούτου ἐξέ-
τασιν ἐρῶμεν, ὅτε αὐτὸς τούτω μεμνήσεται. Ioh. Phil. f. 16.

τὸ μὲ "ἀπλῶς" ἐπὶ τῷ προτέρῳ τρόπῳ ἐκληπτέον. ὡς οἷον
τε τὰ εἰς ὁρισμὸν τινος παραλαμβανόμενα μὴ καὶ παντὶ καὶ αἰεὶ ἐξ
ἀνάγκης τῷ ὑποκειμένῳ ὑπάρχειν. τὸ δὲ "ἢ τὰ ἀντικείμενα"
πρὸς τὸν δεύτερον τρόπον. καὶ ἐπὶ τούτῳ γὰρ ἀνάγκη παντὶ τῷ ὑπο-
κειμένῳ τὴν ὅλην ἀντίθεσιν ὑπάρχειν. πᾶς γὰρ ἀριθμὸς ἢ ἀρτιός
ἔστιν ἢ περιττός, καὶ πᾶσα γραμμὴ ἢ καμπύλη ἔστιν ἢ εὐθεῖα. δυ-
νατὸν μέντοι καὶ τὸ ἀπλῶς ἐπὶ τῷ δευτέρῳ ἐκλαμβάνειν τῶν,
20 ἀπλῶς μὲν, ὅταν πᾶσαν τὴν ἀντίθεσιν κατηγορήσωμεν, ὅταν πᾶς
ἀριθμὸς ἀρτιός ἢ ἢ περιττός, καὶ πᾶν σῶμα τὸ ἐν γενέσει ἢ βαρὺ ἢ
καθῶν. "τὰ ἀντικείμενα" δὲ εἶπεν ἀντὶ τῷ, ἂν θάτερον τῶν ἀντι-
κειμένων, ὅταν, ὡς ἦδη εἶπον, τὸ ἕτερον μόνον τῆς ἀντιθέσεως
ἀπολαμβάνοντες τὸτο τῷ δευτικῷ κατηγορήσωμεν, οἷον πάσης δια-
δος τὸ ἀρτιον ἢ τι τοῦτον. id. f. 16 b.

ἐπειδὴ εἶπεν ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχειν ἢ ἀπλῶς ἢ τὰ ἀντικεί-
μενα, αὐτὸ τὸτο κατασκευάσαι διὰ τούτων βούλεται. τὰ γὰρ ἄμεσα
τῶν ἐναντίων εἰς ταῦτ' ἐκτελεῖται φερέσει τε καὶ ἔξει, καταφάσει
τε καὶ ἀποφάσει. . . τὸ δὲ "ἢ ἀντίφασιν" ἀντὶ τῷ τὸ ἀντιφάσει
τῷ ἐναντίῳ τῷ τεθέντος. εἰ γὰρ ἐτέθη τὸ ἀρτιον, ἐπειδὴ τούτω ἐπα-
τίον ἐστὶ τὸ περιττόν, ἐστὶ δὲ τούτω ἀντιφάσκον τὸ μὴ περιττόν, ἰσ-
δυναμεί δὲ καὶ πᾶς τὸ μὴ περιττόν τῷ ἐναντίῳ τῷ περιττῷ, ὃ ἐστὶ τὸ
ἀρτίῳ. τὸτο ὅν εἰπών, λέγω δὲ ὅτι ἐστὶ τὸ ἐναντίον ἢ φερέσει ἢ
ἀντίφασιν, ἐπειδὴ ἔδοξεν ἂν ταύτῃ ὡς ἐξιστάσθαι λαμβάνειν,
35 φερέσειν τε καὶ ἔξει καὶ καταφάσει καὶ ἀποφάσει (εἶπε γὰρ ἂν τις ὅτι
εἰ ἐφ' ὧν ἢ φερέσει καὶ ἢ ἀποφάσει, ἐπὶ τούτων καὶ τῶν ἐναντίων τὸ
ἕτερον μόνον, ἐπειδὴ εἰ μὴ ἔστιν ὁ τραγέλαφος περιττός, ἀρτιός
ἄρα ἔστιν), διὰ τὸτο ὅν ἀκριβολογούμενος προσέθηκε τὸ "ἐν τῷ
αὐτῷ γένει," τὴν δὲ ἐν τῷ πεφυκέναι ἑκάτερον τῶν ἀντικειμένων
ἐν τῷ αὐτῷ γένει συνίστασθαι. ἐπὶ τούτων γὰρ τὰ ἀντικείμενα φερέ-
σει τε καὶ ἔξει ἰσοδυναμεί, καὶ καταφάσει καὶ ἀποφάσει. id. ib.
καθόλου δὲ λέγω ὅτι ἂν καὶ παντὸς ὑπάρχει καθ' αὐτὸ καὶ ἢ
αὐτό. ὅτι ὅν εἰ τὸ καθ' αὐτό, εὐθὺς καὶ καθόλου. ὃ γὰρ τρίτος τρό-
πος τῶν καθ' αὐτὸ καὶ ὡς οἱ μὲ τούτων ἐξῆς ὡς καθόλου. ὅτι εἰ ἔχουσιν
καὶ παντὸς, εὐθὺς καὶ καθόλου. τὸ γὰρ λευκὸν καὶ κίτρινον παντὸς καὶ
μέλαν καὶ τὸ κόκκινον, ὡς μὴ καθόλου, διότι ὡς καθ' αὐτὸν. οἷον
τούτων ἅμωφον συνδραμεῖν ἐπὶ τῶν καθόλου, τὸ καθ' αὐτὸ τε καὶ ἢ
αὐτό. ταῦτα δὲ ὡς τὰ αὐτὰ λέγομεν νῦν. ἐφ' οἷς γὰρ θάτερον,

ἐκείνη ἐφαρμόσται· ὅσον τῇ γραμμῇ ὑπάρχει καθ' αὐτὴν τὸ
 μέγεθος· ἐν γὰρ τῷ τί ἐστὶ κατηγορεῖται, καὶ ὁ μόνον γε καθ' αὐτὴν
 ἀλλὰ καὶ ἡ αὐτό. καὶ τὸ εὐθὺ πάλιν ὑπάρχει τῇ γραμμῇ καθ' αὐτὴν
 καὶ ἡ αὐτό· ὁ γὰρ ἐξιν ὁρίσασθαι τὸ εὐθὺ δῖχα τῆς γραμμῆς. ἀρ'
 ὡς ἔστιν καθόλου κατηγορεῖται, ὅσα ἐν τῷ ὁρισμῷ τυπὸς παρα-
 λαμβάνεται; ταῦτα δ' ἐστὶ τὰ γένη καὶ αἱ διαφοραὶ· ὑπάρχει γὰρ
 αὐτὸ καὶ τῷ παντὸς εἶναι καὶ τὸ καθ' αὐτό. ἡ δὲ καὶ τρίτης προ-
 ἵσταται εἰς τὸ ἀκριβῶς ὁρίσασθαι τὸ καθόλου; δεῖ γὰρ τὸ καθόλου, πρὸς
 ἡ καὶ ὑπάρχειν καὶ καθ' αὐτὸ ὑπάρχειν, ἔτι καὶ πρῶτον ἐκείνου
 κείνου καὶ ὑπὲρ ἄλλω προτέρω. Themist. f. 3 b.
 ἐπαρμολογούμενος τὰ τῷ καθ' αὐτὸ σημαίνοντα καὶ ἀφορι-
 σμούς· τὰ χρήσιμα πάσης τῆς ἀποδεικτικῆς μεθόδου, μετέστην
 εἰς τὴν περὶ τῷ καθόλου διδασκαλίαν. τρία δὲ εἶδη τῷ καθόλου τὰ
 σημαίνοντα ὁ Ἀριστοτέλης, ἐν μὲν τὸ ἀπλῶς ὑποκειμένην παντὶ
 ὑπάρχειν τὸ κατηγορούμενον, καὶ μὴ καθ' αὐτὸ ὑπάρχειν, ὡς φαίνεται
 περὶ Αἰθιοπίας τὸ μέλαν ἢ παντὶ ἀνθρώπῳ τὸ βαρύνειν· δευτέρον
 δὲ καθόλου τὸ ἐστὶ καὶ καθ' αὐτό, ὡς φαίνεται πάσῃ δεκάδι τὸ ἄρτιον·
 ἥτοι δὲ ὁ καθ' αὐτό τὸ ἐστὶ καὶ τῷ παντὸς καὶ πρῶτως, ὅπερ νῦν καὶ
 παραλαμβάνει τὰς ἀποδεικτικὰς παραλαμβάνειν μεθόδους, ὅσον τὸ
 αὐτὸς τριγώνῳ τὰς τρεῖς γωνίας δυσὶν ὀρθαῖς ἴσας εἶναι. . . καὶ
 πρὶν φησὶ τὸ καθόλου εἰς τὴν ἀπόδειξιν δεῖν παραλαμβάνειν. εἰ δὲ
 αὐτὸ, συμβῇ τῇ μὴ εἶναι ἀποδεικτικὸν ὁ μὴ ἀντιγράφει πρὸς
 τὸ κατηγορούμενον, καὶ ἵνα συντόμως εἴπω, μόνος εἶναι τὸς ὁρισμὸς
 καὶ τὸ εἶδος ἀποδεικτικὸς διὰ τὸ ἀντιγράφειν πρὸς τὰ ὅριστά, τὸ
 μέγεθος ὅτι ὁ ἀνθρώπος ζῶν ἐστὶ μὴ εἶναι ἀποδεικτικόν, διότι μὴ
 πρῶτος τὸ ὑποκειμένην τὸ κατηγορούμενον ὑπάρχει. καὶ φησὶ πρὸς
 αὐτὸ ἐκείνου ὅτι καὶ τὰ γένη καὶ αἱ διαφοραὶ τῶν ἀποδεικτικῶν,
 εἰ καὶ ἐξιστάσθαι πρὸς τὰ ὑποκείμενα, ἀλλ' ὅτι ἐπειδὴ καθ'
 αὐτὸ καὶ παντὶ τῷ ὑποκειμένην ὑπάρχει. καὶ δὲ ἔστιν ὅτι ὁ Ἀρι-
 στοτέλης τὴν ευρωστεινὴν καὶ μέλαινα ἀπόδειξιν καὶ τῷ πρῶτῳ πρέ-
 στω φιλοσόφῳ διασκοπούμενος, ταύτην φησὶν εἶναι τὴν καθόλου
 καὶ δευτέραν. δὲ ἔστιν ὅτι δευτέρα ἂν εἴη μέτρα ἀποδεί-
 ξας τὰ ἐπὶ τῶν γενῶν καὶ τῶν διαφορῶν παραλαμβάνοντα,
 ἥτοι δὲ καὶ μέλαινα ὅπερ αὐτὸς παρέδωκε. τινὲς δὲ πρὸς τούτῳ
 αὐτὸν ἔφασαν, ὡς ταῦτά φησιν ὁ Ἀριστοτέλης. ὅτι πάντα
 ἀποδεικτικὰ ὀφείλει ἀντιγράφειν, ἀλλὰ ταῦτα τὰ συμβαλλό-
 μενα πρὸς τὴν ἀπόδειξιν. ὅσον ἐν τῇ ἀποδείξει τῷ τὸ τρίγωνον τὰς
 τρεῖς γωνίας δυσὶν ὀρθαῖς ἴσας ἔχειν, παραληπτέον ὅτι ἐὰν εἰς
 αὐτὰς παραλλήλους εὐθεῖα ἐμπίεσθαι, τὰς ἐκκαλῶς τρεῖς γω-
 νίας ἴσας ἀλλήλαις ποιῇ. καὶ ἐστὶ τούτῳ ἀντιγράφον· ἐν γὰρ γὰρ αἱ
 ἐκκαλῶς τρεῖς γωνίαι ἴσαι ἀλλήλαις εἰσιν, ἐκεί εἰς δύο παραλλή-
 λους εὐθεῖας εὐθεῖα ἐμπίπτουσα. τούτῳ δὲ ἐστὶ ψεύδος· ὁ γὰρ τούτῳ
 φησὶ ὁ Ἀριστοτέλης, ἀλλὰ περὶ αὐτῶν τῶν ἀποδεικτικῶν τὴν λό-
 γον, ὡς ἐν τῇ λέξει ἐπισημασμένον. . . ἰσὺν τοῦτον ὅτι
 ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τέτοις τὸ αὐτὸ φησὶν εἶναι τὸ καθ' αὐτὸ καὶ τὸ
 αὐτὸ ἐστὶ τὸ μὴ γὰρ αὐτό, τούτῳ καὶ καθ' αὐτό. οἱ δὲ περὶ τὴν Θεο-
 φανῶν διαφέρουν ταῦτα λέγουσι· καθολικώτερον γὰρ εἶναι τὸ καθ'
 αὐτὸ τῷ ἢ αὐτό· εἰ τι μὴ γὰρ αὐτό, τούτῳ καὶ καθ' αὐτό, ὅτι εἰ τι

δὲ καθ' αὐτό, πάντως καὶ ἡ αὐτό. τῷ γὰρ τριγώνῳ ἢ τρίγωνόν ἐστιν
 ὑπάρχει τὸ τὰς τρεῖς γωνίας δυσὶν ὀρθαῖς ἴσας ἔχειν, ἀλλὰ καὶ καθ'
 αὐτό· τῷ δὲ ἰσοσκελεῖ καθ' αὐτὸ μὴ ὑπάρχει, ἐκείνῳ δὲ ἡ αὐτό·
 ὁ γὰρ ἢ ἰσοσκελεὲς ὑπάρχει αὐτῷ τὸ τὰς τρεῖς γωνίας δυσὶν ὀρθαῖς
 ἴσας ἔχειν· εἰ γὰρ τούτο, ὅτι ἐν τῷ ἰσοπλευρῷ ἢ σκαληνῷ ὑπάρχειν,
 ἐπεὶ μὴ ἰσοσκελεῖ, ἀλλ' ἢ ἀπλῶς τρίγωνόν ἐστιν. ταῦτα μὲν οἱ περὶ
 Θεοφράστον, ὁ μὲντοι Ἀριστοτέλης εὐρύνει ἐπὶ τῶν ταῦτα συντρέ-
 χοντα ταῦτ' εἶναι ἑφ' ἑμῶν· τὸ γὰρ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν
 καθ' αὐτό τε ὑπάρχει τῷ ἀνθρώπῳ καὶ ἡ αὐτό· ὁ γὰρ ἢ ζῶν ἐστὶ
 καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν ἐστιν, ὅθεν ἢ ὅλπον ἢ ἐμψυχον, ἀλλ' ἢ
 ἀνθρώπος· δοκεῖ γὰρ τούτῳ μόνον τῶν ζῶων εἶναι καὶ ἐπιστήμης
 δεκτικόν. καὶ τῷ περιττῷ ἀριθμῷ τὸ μὴ εἰς ἴσα διαιρεῖσθαι δύνασθαι
 καθ' αὐτὸ καὶ ἡ αὐτὸ ὑπάρχει. Ioh. Phil. f. 17.
 ἔστος ὅτι ὁ τρίτος προσδιορισμὸς τῷ καθόλου. τὸ δὲ ἐπὶ τῷ 73 b
 τυγχόντος τυτέστιν ὅταν τῷ τυχόντι τῶν ὑπὸ τὸ κατηγορούμενον
 αὐτῷ τὸ κατηγορούμενον ὑπάρχει, ὅσον τῷ τυχόντι τριγώνῳ τὸ τὰς
 τρεῖς γωνίας δυσὶν ὀρθαῖς ἴσας ἔχειν, καὶ μὴ μόνον τῷ τυχόντι
 ἀλλὰ καὶ πρῶτῳ· ὁ γὰρ πρῶτως τῷ σκαληνῷ, ἀλλὰ τῷ τριγώνῳ
 ὑπάρχει τὸ τὰς τρεῖς γωνίας δυσὶν ὀρθαῖς ἴσας ἔχειν. id. f. 17 b.
 καὶ σκόπει πῶς σαφῶς διὰ τούτων ὁ τὰ εἰς τὴν ἀπόδειξιν χρη-
 σιμεύοντά φησιν εἶναι, ἀλλ' ὅπερ ἔλεγον, τὰ ἀποδεικτικά· καὶ ἡ
 ἀποδείξις γὰρ, φησὶ, καθ' αὐτὸ τῷ καθόλου ἐστὶν. id. ib.
 δεῖ δὲ μὴ λαμβάνειν ὅτι πολλὰς ἀπατώμεθα περὶ τῷ καθόλου· 74 a
 καὶ γὰρ ἀποδεικνύοντες αὐτὸ ὁ δοκῶμεν ἀποδεικνύειν καὶ μὴ δεκνύ-
 ντες ἀποδεικνύειν νομίζομεν. τρεῖς δ' αἰτίαι τῆς ἀπάτης εἰσιν,
 μία μὲν ὅταν τι τῶν καθ' ἑκάστην ἢ καὶ ἄτομον ἐφ' ὃ ποιούμεθα τὰς
 ἀποδείξεις, ὅσον ἡλιος σελήνη κόσμος· ἐπεὶ γὰρ ὅθεν ἐστὶν ἀνω-
 τέρω τῶν τοιούτων ὁδὸ κοινόν, ἀλλ' ἐφ' ἑκάστῳ τὸ ἄτομον (εἰς γὰρ
 ἡλιος καὶ μία σελήνη καὶ μία γῆ καὶ εἰς ἕνα ὅλον), ὅταν τι τούτοις ὑπάρ-
 χον ἀποδεικνύμεν, ἢ τῇ γῇ τὸ ἐν μέσῳ κείνῳ ἢ τῷ ἕνα ὅλῳ τὸ κύ-
 κλῳ φέρεσθαι, ὅτι οἰόμεθα καθόλου ὑπάρχον ἀποδεικνύειν, καίτοι
 μὴ καθ' ὅ τὸ ἐκείνῳ αὐτῶν καὶ ἄτομον ποιούμενοι τὴν ἀπόδειξιν.
 ὁ γὰρ καθ' ὃ ἡλιος εἰς ἐκλείποντα αὐτὸν ἀποδεικνύμεν ὑποτρεχούσης
 τῆς σελήνης, ἀλλὰ τοιαῦτα εἰσιν αἱ γνωστέαι ἀποδείξεις ὡς εἰ
 καὶ πλείους ἦσαν, ὁμοίως ἀρμόσειν. Themist. f. 3 b.
 διδάξας περὶ τῷ καθόλου, νῦν βέλτερον παραδύναται τὰς αἰτίας
 τῆς ἀπάτης, καθ' ὃς πολλὰς μὴ ἀποδεικνύοντες τί τὸ καθόλου καὶ
 τὰ ἐνταῦθα παραδεδομένα ὁμῶς δοκῶμεν καθόλου ἀποδεικνύειν.
 τρεῖς δὲ φησιν αἰτίαι εἶναι τῆς τοιαύτης ἀπάτης, μίαν μὲν ὡς
 ὅταν μοχλευσθῇ τι ἢ καὶ καθ' ἑκάστην, ἐφ' ὃ ποιούμεθα τὰς ἀποδείξεις,
 ὅσον ὅτι ἡ γῆ ἐν μέσῳ τῷ παντὸς καί τῳ ὅτι ὁ κόσμος σφαιρικός,
 ἢ τὰ τῷ ἡλίῳ ἰδίᾳ συμβαίνοντα συμπτώματα. . . ὅτι ἂν εἴεν
 καθόλου, διότι ἐκ ἐπειδὴ μία γῆ ὁδὸ ἐπειδὴ εἰς ἡλίος ταῦτα
 αὐτῶς συμβαίνει; ἀλλ' ἐπειδὴ ἀπλῶς ἡλιος καὶ ἐπεὶ ἀπλῶς γῆ,
 ὡς εἰ καὶ πλείους ἦσαν, ταῦτ' ἂν καὶ ἐπ' ἐκείνων ἤρμοσεν. ὅτι ἀρα
 καθόλου δεκνύν τὰ ἐπ' ἐκείνων δεκνύμενα. Ioh. Phil. f. 17 b.
 δευτέρα αἰτία τῆς ἀπάτης, ὅταν ἐν τι κοινόν, ἀνώνυμον δὲ ἢ 74 a
 τούτῳ, καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν κοινόν τι ὄνομα ἀναγκάζομεθα ἐφ' ἑκάστῳ

εἶδος ποιείας τὰς ἀποδείξεις. οἷον δεικνύει ἐν τῷ ἑβδόμῳ βιβλίῳ τῶν Εὐκλείδου-ζωσιμαίων, ὅτι ἐὰν τέσσαρες ἀριθμοὶ ἀνάλογον ὦσι, καὶ ἐναλλαχῶς ἀνάλογον ἔσονται. id. f. 18.

74^a 9. τρίτη δὲ τῆς ἀπάτης αἰτία τὸ δείξαντας ὅτι παντὶ ὑπάρχει οἷα ἀποδειχθῆναι ὅτι καὶ καθόλου, οἷον εἴ τις δείξει γεωμέτρως ὅτι ἐὰν εἰς δύο εὐθείας εὐθεῖα ἐμπίπτουσα τῶν ἐφεξῆς γωνιῶν ἐκατέραν ὀρθὴν ποιῇ, αἱ εὐθεῖαι ἢ συμπεσύνῃ· πάσαις μὲν γὰρ τούτῳ ὑπάρχει ταῖς ποιήσας. τὰς τοιαύτας γωνίας, ἀλλ' ἢ διὰ τούτῳ πρῶτον παραλλήλοι· καὶ γὰρ εἰ μὴ ἐκατέραν ὀρθὴν, τὰς δύο δὲ ἅμα δυσὶν ὀρθαῖς ἴσας ποιοῖεν, ὅθεν ἤττον παραλλήλοι δεικνύντο. πρῶτον τοῦτον ἢ ἀπόδειξις καὶ καθόλου τῷ μὴ συμπίπτειν τὰς δύο ὀρθαῖς ἴσας, τῷ δὲ ὡς ἐκατέρω ὀρθῇ καὶ παντὸς μὲν, ἢ μὴ καθόλου. πῶς ὅν γνωσόμεθα εἴτε τὸ καὶ παντὸς ἀποδείξομεν εἴτε τὸ καθόλου; Themist. f. 3 b.

ὁ τρίτος τρόπος ἐστὶν ὅτι τῆς ἀπάτης, ἐν ᾧ ὠνομασμένον 15 μὲν ἐστὶ τὸ καθόλου, ἢ γίνετο δὲ ἐπ' ἐκείνῃ ἢ ἀπόδειξις ἀλλ' ἐφ' ἑκάστῃ ἰδίᾳ τῶν εἰδῶν. ἢ δὲ τῆς λέξεως διάνοια τοιαύτη. ἢ, φησί, τὸ ἐφ' ὅ γίνετο ἢ ἀπόδειξις κυρίως ἐκ τῆς καθόλου ἀλλ' ὡς ἐν μέρει, οἷον εἰ ἐπὶ τῷ ἰσοσκελεῖ γένοιτο ἢ ἀπόδειξις, ἐπὶ τούτῳ τὸ τρίγωνον ὡς ἐν μέρει ὅλον ὑπάρχει, ἐφ' ὅ ἀποδείκνυτο, τυχόντι τῷ ἰσοσκελεῖ τυγχάνει, ὡς ἐν μέρει ὅλον ὑπάρχον τὸ κοινὸν γένος, τυχόντι τὸ τρίγωνον. τὸ γὰρ γένος ὅλον τί ἐστι καὶ οἷον μέρος τι τὸ εἶδος. ἢ ὅν ὅτω νοητέον τὴν λέξιν ἢ τοιῶσδε· ἢ τυγχάνει ὅν τὸ μερικώτερον, λέγω δὴ τὸ ἰσοσκελεῖ, ὡς ὅλον ἐν μέρει τῷ τριγώνῳ, ἐφ' ὅ κυρίως ἢ ἀπόδειξις γένοιτο· ἂν, ὡς ἐν μέρει τῷ τριγώνῳ ὅλον τε δὴ τὸ ἰσο- 25 σκελεῖ, διότι εἰς τὸν τῷ ἰσοσκελεῖ ὁρισμὸν τὸ τρίγωνον παραλαμβάνεται, τὰ δὲ εἰς τῶν ὁρισμὸν παραλαμβάνόμενα μέρη ἐστὶν ἐκείνη. ἀλλὰ τοῖς ἐπιφερομένοις σύμφωνος μᾶλλον ἢ προτέρα ἐξηγήσις. Ioh. Phil. f. 18.

74^a 12. τὸ ἢ τούτῳ ἀντὶ τῷ καθόλου λαμβάνει. κέκληται δὲ τούτῳ 30 τῷ σημαίνοντι τῷ ἢ ἀντὶ τῷ εἶναι καθόλου τὴν ἀπόδειξιν, ἐφ' ὅ ἂν πρῶτον καὶ καθόλου δεικνύνητο. id. f. 18 b.

74^a 13. εἰπὼν τριττῶς γίνεσθαι τὴν ἀπάτην, λοιπὸν τῶν τριῶν τρόπων τὰ παραδείγματα διὰ τούτων ἐκτίθετο, πλην ἢ χρησθῆναι τῇ τάξει τῶν παραδειγμάτων ὁμοίως τῇ τάξει τῶν τρόπων. τὸ γὰρ προκείμενον 35 παράδειγμα τὸ τρίτον ἐστὶν τῶν. δεικνύει δὲ ὅτι. ἐὰν εἰς δύο εὐθείας εὐθεῖα ἐμπίπτουσα τὰς ἐντὸς καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη γωνίας δυσὶν ὀρθαῖς ἴσας ποιῇ, ἐκβαλλόμενα ἐπ' ἀπειρον ἐφ' ἑαυτά τὰ μέρη ἐπὶ ὑδέτερον συμπεσύνῃ αἱ εὐθεῖαι. ἐὰν ὅν τις ὡς ἐπὶ δύο ὀρθῶν ποιήσῃ τὸν λόγον, δοκεῖ μὲν καθόλου δεικνύναι, ἐκ ἐστὶ δὲ 40 καθόλου, διότι ἐκ ἐν δυσὶν ὀρθαῖς ὠρισμέναις ὑπάρχει τὸ σύμππτωμα τούτῳ ταῖς εὐθείαις, ἀλλὰ τυχὸν δυσὶν ὀρθαῖς ἴσας· καὶ γὰρ ἢ ἢ μὴ ἡμίσεια ὀρθῇ ἢ δὲ μία ἡμίσεια ἢ ὅπως ἄλλως, ὅθεν ἤττον ἀκολουθεῖ τὸ μὴ συμπίπτειν ἐκβαλλόμενας τὰς εὐθείας. id. ib.

74^a 16. τούτῳ τῷ πρῶτῳ τρόπῳ παράδειγμα. id. ib.

17. τῷ δευτέρῳ τρόπῳ παράδειγμα. id. ib.

19. τὸ "ποτέ" ἢ χρονικῶς ἀκρίβειαν, ἀλλ' οἷον ὁλοχερέστερον καὶ ἐκ ἀκριβείας. φησὶν ὅν ὡς εἰ ὁλοχερέστερον ἀπεδείκνυτο ἐφ' ἑκάστῃ,

διὰ τὸ μὴ εἶδέναι ἡμᾶς τί ἐστὶ τὸ ἐπὶ πάντων τούτων ἐν κοινῇ κατηγορούμενον, οἷον εἴτε τὸ ποσὸν εἴτε ὅτι ἄλλο, καθὼς ἀριθμὸς τι καὶ μεγέθη καὶ χρόνοι ἐν εἰσι τῷ κοινῷ αὐτῶν γίνονται. ἐπεὶ ὅν τούτῳ ἢ ἀγνοῶντες, διαφέρουσιν δὲ ταῦτα ἀλλήλων τοῖς εἶδεσιν, εὐκρίτως χωρὶς ἐνὸς ἑκάστῃ τούτων ἀπόδειξις γίνετο, καὶ δοκῶμεν καθόλου ἀποδεικνύναι, μὴδὲν καθόλου ἀποδεικνύοντες. id. ib.

ἤτοι ἐν τῷ δὲ δεικνύει τὸ σύμππτωμα τούτῳ τό, ἐὰν δὲ τῷ ἀνάλογον ἢ, καὶ ἐναλλαχῶς ἀνάλογον ἔσονται καθόλου· ἤτοι συγκεχυμένως καὶ ἀδιαφορώτως καὶ ἢ καὶ ἰδ' ἐφ' ἐνὸς ἑκάστῃ μερὶ ὑποκειμένου ὁ δὲ τὸ ἢ προσθεῖς καὶ ἀναγνωσκῶν ὅπως "ὅν δὲ ἢ καθόλου δὲ καὶ" πόρρω δοκεῖ πλατῶν τῆς Ἀριστοτελικῆς διανοίας, καὶ νοσημάτων τὴν λέξιν καὶ τὰ παλαιὰ ὅν διαφθεῖρων ἀντίγραφῃ cod. 1917 in marg.

καὶ τὸ "ὅν" δὲ ἀνταῦθα ἢ χρονικῶς ἀκρίβειαν, ἀλλ' ὅτι ἀκριβῶς καὶ καὶ τὰς ἀποδεικτικὰς μεθόδους. Ioh. Phil. f. 18 b.

τὸ εἶναι ἀνάλογον καὶ ἐναλλαχῶς ἐκ ὑπάρχει, φησὶ, ταῖς γραμμαῖς καὶ γραμμαῖς, ὅθεν τοῖς λοιποῖς ἢ ἐκεῖνα ἐστὶν, ἀλλ' ἢ ἐπὶ τῷ κοινῷ καὶ πάντων ὑπάρχον, ὅπερ ἐστὶν ἀνώνυμον. τὸ δὲ ὑποθεῖναι ἀντὶ τῷ τούτῳ τὸ κοινῶς αὐτοῖς ὑπάρχον ἐπιθεωρεῖται. id. ib.

καὶ διελθὼν τις, φησὶν, ἕκαστον τῶν εἰδῶν τῶν ὑπὸ τὸ καθόλου ἰδίᾳ δευτέρως ἐπὶ ἑκάστῃ, καὶ μὴδὲν παραλείπει τῶν εἰδῶν, ὅτι ἢ ὅπως καθόλου ἀπέδειξεν, ἢ φάμεν τὸ τοῦτον ἀπόδειξιν εἶναι, ὅτι μὴ ὡς ἐπὶ τινος κοινῷ ἢ πρῶτῳ ὑπάρχει τὸ σύμππτωμα εὐκρίτως ἀλλ' ὅπως ὁ τοῦτος τρόπος τὸν σοφιστικὸν τρόπον δεκνύει, ἐκ τῶν μερικῶν περὶ τῶν καθόλου συλλογιστέμενος καὶ οἷον ἐκ τῶν συμβεβηκότων τὰς κατασκευὰς ποιήμενος. id. ib.

ἢ μὲν διάνοια τῶν εἰρημένων αὐτῇ, τὸ δὲ πᾶσι λέξεως ἐκ λυθὸν ὅδε πως ἔχει. "πότε ὅν ἐκ εἶδεν ὅτι καθόλου." τὴν ἀπὸ φασιν ἡρώτησε τίνα διακρινόμεν, πότε ἐκ ἴσμεν καθόλου καὶ τὸ ἐνταῦθα παραδεδομένα, καὶ πότε ἴσμεν. καὶ πρῶτον ἀπατῶμεν τὸ δεῦτερον, λέγω δὴ πρὸς τὴν κατάφασιν, τυχόντι πότε καθόλου γίνετο ἢ ἀπόδειξις; φησὶν ὅν ὅτι εἰ ταῦτον ἢ τὸ τριγώνον τὸ εἶδος καὶ ἰσοσκελεῖ ἢ ἑκάστῃ ἢ πᾶσιν, ὑπακουόμενον ἀπὸ κοινῷ τῷ ὅδε ἀπλῶς. εἰ γὰρ ταῦτον ἢ εἰπὼν τρίγωνον καὶ ἰσοπλευρον, ὡς ἀπὸ ἐξίφους, ὑπῆρχε δὲ τὸ τὰς τρεῖς γωνίας δυσὶν ὀρθαῖς ἴσας ἔχει τὸ τριγώνον ἢ τρίγωνόν ἐστι, ὁ ὅλον ὅτι ὁ ἐπὶ τῷ ἰσοπλευρῷ δὲ ἀποδεσχεῖται ἂν εἴη καὶ ἐπὶ τῷ τριγώνῳ· ταῦτον γὰρ ἢ εἰπὼν τριγώνον τε καὶ ἰσοπλευρον. εἰ δὲ μὴ ταῦτον, φησὶν, ἀλλ' ἕτερον ἐστὶ τὸ γωνίῳ τε εἶναι καὶ ἰσοπλευρῷ, ὡς περὶ καὶ τὸ ζῦγ τε εἶναι καὶ ἀριθμὸν ἕτερον, ἢ δὲ ἀπόδειξις ὡς ἐπὶ ἰσοπλευρῷ γέγονε καὶ ἐκ ὡς ἐπὶ τῇ γωνίᾳ, τὸ δὲ σύμππτωμα περὶ ὅ ἢ ἀπόδειξις ἐκ ἢ ἰσοπλευρῷ ἐκ ἀλλ' ἢ τρίγωνον ὑπάρχει, ἢ φάμεν τὸν τοῦτον εἶδέναι καθόλου. ὁ τούτων ὅν δείξας πότε ἐστὶ καθόλου ἢ ἀπόδειξις καὶ πότε ἢ, ἐφεξῆς τὸν κοινὸν τὸν τούτων διακριτικὸν παραδίδωσι. id. f. 19.

εἰπὼν "πότερον δὲ ἢ τρίγωνον ἢ ἢ ἰσοσκελεῖς ὑπάρχει" τὸ καθόλου δεκνύμενον, ἵνα μὴ ὡς ἐπὶ μερικῇ δόξῃ ποιείσθαι τὴν ἀπόδειξιν, ἀνῆλθεν ἐπὶ τὸ καθολικώτερον, λέγων καὶ πότε καὶ τούτῳ ὑπάρχει πρῶτον· ὅπερ ἐξηγούμενος ἐπήγαγε τὸ "καὶ καθόλου τίνος

ἀποδείξει· ταῦτάς τις κοινῇ λόγῳ πότε γινώσκμεθα ἐπὶ τινος ὅτι
καθ' αὐτὰς ἀποδείξεις. id. ib.

ταῦτα ὅν εἰπων εὐκότως νῦν μέτεισιν ἐπὶ τὸ λείπον τῆς διδα-
σκαλίας, λέγω δὴ διδάξαι τίνες εἰσὶν αἱ ἀναγκαῖαι προτάσεις,
ἐξ ὧν τὰ ἀποδεικτικὰ προβλήματα συλλογίζόμεθα. φησὶν ὅν, 5
καθ' αὐτὰ δὲ εἶναι τὰς ἀποδεικτικὰς προτάσεις. δεικνύει δὲ
ἐν ὑποθετικῷ χρώμενος συλλογισμῷ ταῦτά· εἰ αἱ ἀποδείξεις
ἐκ ἀναγκαίων, τὰ δὲ ἀναγκαῖα μόνον καθ' αὐτά, ἐκ τῶν καθ'
ἐν αὐτὰς ἀποδείξεσι. καὶ ὁ γὰρ ὅτι δύο τινα ἀληθῆ ἐν τῷ συλ-
λογισμῷ τῷ τῷ τὰ ἡγούμενα, λέγω δὴ τὸ τε τὴν ἀπόδειξιν ἐξ 10
ἀναγκαίων εἶναι καὶ τὰ ἀναγκαῖα μόνον καθ' αὐτὰ εἶναι, οἷς ἀμφο-
τέρως ἐπεὶ ἅμα τὸ ἐπόμενον, τὸ τὴν ἀπόδειξιν εἶναι ἐκ τῶν καθ'
αὐτῶν. ἐξ ὧν δὲ τῶν συλλογισμῶν τὸ δύο παραλαμβάνοντες τὰ
ἡγούμενα. ἐξ ἧς γὰρ ὅτι ἐν μὲν ἑκάστῳ τῶν ἡγούμενων ἔχει ἐπεὶ τὸ
συμπέρασμα, ταῦτάς τὸ ἐπόμενον, ἀμφοτέρως δὲ ἅμα ἐπεὶ, ὡς 15
ἀποδεικτικὰ ἡμῶν ἐν ἑτέροις. id. f. 19 b.

ὅν ὁύτερον τῶν ἀντικειμένων ἀναγκαῖον ὑπάρχειν τοῖς πρῶ-
τοις, λέγω δὴ τῶν καὶ τὸς προτέρους τρόπους· ταῦτα γὰρ ἦν τὰ
ἑτέρα ἄλλα κατηγορούμενα, ὧν τὰ μὲν ἐν τῷ τὸ ἐξ ἑκτῶν ὑποκειμέ-
νων κατηγορεῖτο, ὡς τὰ καὶ τὸν πρότερον τρόπον τὸ καθ' αὐτό (τὸ 20
τὸ ζῶν ἐν τῷ τὸ ἐξ ἑκτῶν ἀνθρώπων κατηγορεῖτο), τὰ δὲ ἐν τῷ
ἡγούμενῳ τῷ ἐκτῶν τὸ ἀνθρώπων τὸ τὸ ἐξ ἑκτῶν ὑποκειμένου, ὅπου ἦρχε
τὸ κατηγορούμενον, ὡς τὰ καὶ τὸν δεύτερον τρόπον. . . δέδεικται γὰρ
ὅτι ἐν τῷ δεύτερῳ τρόπῳ τὸ καθ' αὐτό, ἀμείνως τῆς ἀντιθέσεως
ὡς, ἐπὶ ὁύτερον τῶν ἀντικειμένων ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχει τῷ ὑπο- 25
κειμένῳ. id. ib.

ἐκείνων ἐπιχειρήμασι κατασκευάζει τὸ λεγόμενον, ὡν δεύ-
τερον ἐστὶ τὸ προκείμενον. καὶ ἐπεὶ ἐν τῷ πρώτῳ ἐπιχειρήματι λα-
βὼν ἐστὶν αὐτὰς ἀποδεικτικὰς προτάσεις ἐπίσταται, καὶ ἐκ τούτου δει-
ξας ἐπὶ τῇ ἀναγκαίᾳ αὐτὰς δεῖ εἶναι, ἐξ ὧν πάλιν συνήγαν ὅτι καὶ 30
ἐκ τῶν καθ' αὐτὰ ὑπαρχόντων εἰσὶν, ἐντεῦθεν ἐξ ἄλλης ἀρχῆς
ἐστὶ τῇ ἐπιχείρησιν, ἐξ αὐτῆς φημὶ τὸ ἀποδεικτικὸν προβλήμα-
τος ἢ τὸ συμπέρασμα, ὅπερ καὶ μάλλον ἐστὶ σαφέστερον. εἰ γὰρ
ἡ ἀπόδειξις τῶν ἐξ ἀνάγκης ἐστὶν ὑπαρχόντων καὶ μὴ ἐνδεχομένων
ἄλλως ὑπάρχειν, τὰ δὲ ἀναγκαῖα ἐξ ἀνάγκης (ὅ γὰρ ἐνδέχεται τι 35
ἀναγκαῖον εἶναι μὴ ἐξ ἀναγκαίων συνάγεσθαι), ἢ ἄρα ἀποδείξεις ἐξ
ἀναγκαίων ἐστὶν προτάσεων. ἐξ ἀληθῶν μὲν γὰρ καὶ μὴ ἀναγκαίων
προτάσεων συλλογισμὸν γενέσθαι ἀληθῆ ἐνδέχεται, ἀποδεικτικὸν δὲ
ἀδύνατον. id. f. 20.

εἰτα δευτέρως ὅτι ὡς περὶ κοινῆς ἐκείνης ἐστὶ πάντων περὶ ἀπο- 40
δείξεως ἢ αὐτῆς, λέγω δὴ τὸ ἐξ ἀναγκαίων εἶναι τὴν ἀπόδειξιν,
φησὶν ὅτι ἐκ μόνον οἱ πρὸς ἀλήθειαν ὀρῶντες ἀντιλέγουσι ταῖς προ-
τάσεσιν, ἐν αἷς μὴ ἐστὶν ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχειν τῷ ὑποκειμένῳ τὸ
κατηγορούμενον, ἀλλὰ καὶ οἱ ἐριστικώτερον ἔνεκεν φιλονομίας ἀντι-
λήψεις, πολλὰς καὶ ἀναγκαίας ὕψους τῆς προτάσεως ἐμποδοῦναι 45
τὴν ἡγούμενην βολόμενοι, φασὶ μὴ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχειν. ὥτως ὅν
ἐστὶν ἐκείνη τὸ τὰς ἀποδεικτικὰς μεθόδους ἀναγκαίας δεῖν
εἶναι. id. f. 20 b.

εἰ δέδεικται, φησὶν, ὅτι δεῖ τὴν ἐπισημὴν ἐξ ἀναγκαίων εἶναι,
γελῶσι ἄρα οἱ νομίζοντες ἀποδοδεῖχέναι, ἐὰν ἐνδύξω ἢ ἀληθεῖς
ἡμῶν προτάσεις προτείνωσι, μὴ ἀναγκαίας δέ, ὡς περὶ οἱ σοφισταί.
ἐρωτῶντες γὰρ εἰ ἐπίσταται ὁ γεωμέτρης τὰ καὶ γεωμετρίαν, καὶ τὸτο
λαβόντες, φασὶν ὅτι ἐπίσταται ἐστὶ τὸ ἐπισημὴν ἔχειν, τὸ δὲ ἔχειν
ἐπισημὴν ἐπισημὴν ἐστὶν εἰδέναι, ὁ δὲ εἰδὼς ἐπισημὴν ἐπίσταται τί
ποτέ ἐστὶν αὐτῇ. ὁ ἄρα ἐπιστάμενος οἶδεν ὅτι ἐστὶν ἐπισημὴν, ὁ δὲ
γεωμέτρης ἐπίσταται, ὁ γεωμέτρης ἄρα ἐπίσταται τί ἐστὶν ἐπισημὴν.
ἐνταῦθα γὰρ λαβόντες ἀληθῆ πρότασιν, ὅτι ἐπίσταται ὁ γεωμέτρης
καὶ ὅτι ὁ ἐπιστάμενος ἔχει ἐπισημὴν, καὶ τρίτον τὴν ἐνδοξιν ὅτι ὁ
ἔχων τι οἶδεν ὁ ἔχει, ὥτως οἶον ἀποδοδεῖχέναι τὸ δεῖν τὴν γεωμέ-
τρην εἰδέναι τί ποτέ ἐστὶν ἐπισημὴν. ἐδείχθη δὲ ὅτι ἡ ἀπόδειξις ἔχει
ἀπλῶς ἐξ ἀληθῶν ὅδε ἐξ ἐνδύξων ἀλλ' ἐξ ἀναγκαίων καὶ οὐκ αἰσίων
καὶ πρώτων τῷ ὑποκειμένῳ ἀποδεικτικῇ γίνεσθαι, ὡς εἰ ἦν τις φύσις
ὥρισμένη ἐπισημῆς, ἔδει τὴν ἐπισημὴν πάντως ἔχειν. . . τῶν δὲ δὲ
ἐξηγῶν τὸτο τὸ χωρίον σοφιστικώτερον ὥτως. εἰ τὸ ἐπίσταται ἐστὶν
ἐπισημὴν ἔχειν, τὸ δὲ ἐπισημὴν ἔχειν τὸ ἐπίσταται ἐστὶ, τὸ ἐπίσταται
ἄρα ἐπισημὴν ἔχει. ἐκείτι μενόντων ἐστὶν ἐπὶ τῷ σημασιμένῳ,
ἀλλὰ μεταβαλόντων ἐπὶ τὰς φωνάς, μεταβαλόντος τῷ λόγῳ.
ὁ μὲν γὰρ ἐπιστάμενος ἔχει ἐπισημὴν, αὐτὸ φημι τὸ ὑπὸ τῆς φωνῆς
τῆς ἐπισημῆς δηλούμενον. τὸ δὲ λέγειν τὸ ἐπισημὴν ἔχειν ἐπιση-
μὴν ἔχει, ἐκείτι μενόντων ἐστὶν ἐπὶ τῷ σημασιμένῳ ἀλλὰ μετα-
βαλόντων ἐπὶ τὰς φωνάς, καὶ μονονυχὶ λεγόντων ὅτι ἡ φωνὴ
αὐτῇ ἢ λέγουσα τὸ ἔχειν ἐπισημὴν αὐτὸ τὸ τῆς ἐπισημῆς ὄνομα
ἐστὶν. προσφυστέρα δέ μοι δοκεῖ ἡ πρώτη ἐξηγήσις, id. ib.

ὁ γὰρ δὲ καὶ ἐκ τούτων ὅτι γελῶσι παντελῶς οἱ τῷ ἐνδύξῳ
κρίνοντες τὴν πρότασιν τὴν ἀποδεικτικὴν, καθάπερ ᾤετο Πρωτα-
γόρας ἀποδεικτικὰς εἶναι προτάσεις, καὶ ταύτας τὴν ἐπιστάμενον
ἐπισημὴν ἔχειν, τὴν δὲ ἔχοντα ἐπισημὴν εἰδέναι τί ἐστὶν ἐπισημὴν.
εἰ γὰρ καὶ τὸ ἀληθὲς ἐκ αὐταρκείας πρὸς ἀπόδειξιν, ἀλλὰ δεῖ καὶ
οὐκ αἰσίων προσεῖναι καὶ τὰ ἄλλα αὐτὸ διαρρίσασθαι, χολῇ γε τὸ πιθανὸν
ἀποχρήσει. Themist. f. 4.

ἀληθὲς μὲν γὰρ ὅτι πᾶν ἰσοσκελὲς τρίγωνον τὰς τρεῖς γωνίας 74 b
ἴσους ὀρθαῖς ἴσας ἔχει, ἐκ οὐκ αἰσίων δὲ ἐπισημῆς, διότι μὴ ἐφ' ὅ 25
πρώτῳ δεικνύει τὸ ταῦτον προῆλθεν ἢ ἀπόδειξις. Ioh. Phil.
f. 20 b.

ἀκριβῶς δὲ προσέθηκε τὸ "ὅσης ἀποδείξεως." τῶν γὰρ ἀξίω-74 b
μάτων ἐστὶ μὲν ἐπισημὴν, καὶ ἐπισημὸν εἶναι αὐτῶν λεγόμενα, λόγον 27.
δὲ αὐτῶν ἐκ ἔχοντες, διότι μὴδὲ ἐστὶν αὐτῶν ἀπόδειξις, τῷ μὴ εἶναι
αὐτῶν πρότερον τι καὶ ἀρχοειδέστερον. τούτων ὅν ἐπισημὸν πῶς
ἀν βῆθειμεν πρὶν τὴν λόγον αὐτῶν γνῶναι; id. ib.

τὸ μέντοι α' καὶ παντὲς τῷ γ' ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχειν ὡς συμ-74 b
πέρασμα εἰληπτό, ὅπερ ἐξ ἀνάγκης ὑπόκειται. τὸ δὲ β' ὁ μέσος 23.
ὅρος ὁ τῶν προτάσεων γεννητικός, δι' ὃ δεικνύει τὸ συμπέρασμα.
εἰ τις ὅν οἰοῖτο τὸν μὲν ἀνθρώπον ἐξ ἀνάγκης εἶναι ζῶντα, τότε δὲ
αἴτιον εἶναι νομίζει τὸ περιπατεῖν τὸν ἀνθρώπον ἢ φιλοσοφεῖν, καὶ
συλλογίζοιτο ὥτως "ὁ ἀνθρώπος φιλοσοφεῖ, ὁ φιλοσοφῶν ζῶντα,
ὁ ἀνθρώπος ἄρα ζῶντα," ἐπεὶ τὸν μέσον ὅρον ἐνδεχόμενον εἰληφε, τὸ

- δὲ ἐνδεχόμενον ἐνδέχεσθαι καὶ μὴ ὑπάρχειν, ἐὰν ἄρα τὸτο ὑποτεθῇ μὴ ὑπάρχον, εἴσεσθαι μὴ ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἐξ ἀνάγκης ζῶν ἐστίν, τὸν λόγον μέντοι δι' ὃν ἐστὶ ζῶν ἔκ εἴσεσθαι, τὸ μέντοι ὅρι ἀναρεθόντος. τὸν λόγον δὲ ὁ μὴ εἰδὼς διότι τὸδε, ἔκ ἐπίστασθαι αὐτό· ὁ αὐτὸς ἄρα τὸ αὐτὸ καὶ ἐπιστήσεσθαι καὶ ἔκ ἐπιστήσεσθαι, ἐπιστήσεσθαι μὴ διὰ τὴν ὑπόθεσιν, 5 ἔκ ἐπιστήσεσθαι δὲ διὰ τὴν ἐνδεχομένην λαβεῖν τὰς προτάσεις. id. ib.
- 74b ἄλλο ἐπιχείρημα τὸ αὐτὸ κατασκευαστικόν. ὁ δὲ λέγει, 32
νόμει τοῦτον ἐστίν. τρία εἰσὶν ἐφεξῆς, φησί, ταῦτα, ὁ γινώσκων καὶ ἡ γινώσκουσα καὶ τὸ γινώσκόμενον. συμβαίνει ὅν τὸν πρότερον ὄντα ἐπιστήμονα ὕστερον μὴ εἶναι ἐπιστήμονα, ἐνὸς τῶν τριῶν τούτων φθα- 10
ρέντος· ἡ γὰρ καὶ τῆς γνώσεως σωζομένης καὶ τὸ γινώσκοντος, τὸ πρῶτον δὲ φθειρομένου, συμβαίνει μηκέτι εἶναι ἐπιστήμονα τὸν παλαιὸν ἐπιστήμονα, ἡ αὐτὴ φθαρέντος, τὸ πρῶτον δὲ σωζο-
μένου, ἡ αὐτὴ μὴ φθαρέντος λήθης γενομένης. εἴ τις ὅν, φησί, λέγει τὴν ἀπόδειξιν ἐξ ἐνδεχομένων εἶναι, ἐπειδὴ τὴν μὴ ἀπόδειξιν ἔκ ἐν- 15
δέχεσθαι ἄλλως ἔχειν, τὸ δὲ ἐνδεχόμενον ὅσον τε καὶ μὴ εἶναι, ἐὰν ὑπο-
θώμεθα μὴ ὅν τὸ ἐνδεχόμενον, συμβήσεσθαι τὸν πρὶν ἐπιστάμενον, μήτε φθαρέντα μήτε ἐπιλησμένον μήτε τὸ πρῶτον ἀπολ-
λυμένον, μὴ εἶναι ἐπιστήμονα, ὅπερ γελοῖον, ὡς ἤδη εἶπον. id. f. 21.
- 74b ἔτι φθαρῆναι τὸν τοῦτον μέσον ἐνδέχεσθαι, σωζέσθαι δὲ τὸ συμ- 20
πέρασμα. ὁ δὲ διὰ τούτου τὸ μέσον γινώσκων τὸ συμπίερασμα, ἥτοι καὶ ἂν φθαρῇ τοῦτον ὅν, ἀπολυλεκε τὸ διὰ τί. καίτοι θαυμα-
ζὸν αὐτὸν τε σωζόμενον καὶ τὸ πρῶτον σωζόμενον καὶ τὸν λόγον ἔχοντα τὸν αὐτὸν μὴ ἐπίστασθαι. Themist. f. 4.
- 75a ἐπειδὴ ἔδειξεν ὅτι ἀνάγκη ἐξ ἀναγκαίων προτάσεων εἶναι τὴν 25
ἀπόδειξιν, ἵνα μή τις οἰσθῇ περισσῶς αὐτὴν ἐρραφωδεῖναι ἐκείνα, λέγων μὴ εἶναι ὅλως ἀμφίβολον τούτο, εἰ δέαι τὸ ἀποδεικτικὸν συμπεράσματος ἐξ ἀνάγκης ὄντος, καὶ τὰς προτάσεις τὰς τούτο συναγέσθαι ἀναγκαίως εἶναι (πῶς γὰρ ἐνδέχεται συμπίερασμα ἀναγκαῖον εἶναι, ὁ μὴ ἐξ ἀναγκαίων συνήκῃ προτάσεων;) διὰ 30
τούτο βούλεται νῦν δεῖξαι ὅτι ὁ περιττῶς αὐτῷ εἰρηγῇ ἐκείνα. ὅτι μὴ γὰρ τὸ ἀποδεικτικὸν συμπίερασμα ἀναγκαῖον ἐστίν, τούτο πᾶς τις ἂν ὁμολογήσειεν· ὅτι δὲ τὸ ἀναγκαῖον ὁ πάντως ἐξ ἀναγκαίων προ-
τάσεων, ὁ πρόχειρον συνιδεῖν· δυνατὸν γὰρ καὶ μὴ ἐξ ἀναγκαίων ἀναγκαῖον συναγαγεῖν. Ioh. Phil. f. 21 b.
- 75a εἰ γὰρ ἐνδεχόμενον μὴ εἶναι τὸ συμπίερασμα, ὁ λέγομεν τότε 8
τὰς συνακτικὰς τούτου προτάσεις ἀναγκαίως εἶναι, ἐπειδὴ δέδεικται ὅτι ταῖς ἀναγκαίαις πάντως καὶ ἀναγκαῖον ἐπεὶ τὸ συμπίερασμα. συμβήσεσθαι δὲ τούτο ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχειν διὰ τὰς προτάσεις ἐνδεχομένης εἶναι· τούτο γὰρ ὑπέκειτο. id. ib.
- 75a τὸ δὲ "ἔτε διότι ἔτε ὅτι" τούτο σημαίνει ὅτι ἔτε τὸ διότι ἀπο- 14
δεδεικνύει ἔτι ὅτι. καὶ γὰρ, ὡς ἔξῃς ἐρεῖ, τῶν συλλογισμῶν οἱ μὴ τὸ ὅτι κατασκευάζουσιν οἱ δὲ διότι, καὶ τῶν ὅτι κατασκευα-
ζόντων οἱ μὲν εἰσὶν ἐξ ἀμέσων προτάσεων οἱ δὲ ἐξ ἐμμέσων· ὁμοίως καὶ τῶν τὸ διότι. Ioh. Phil. f. 22.
- 75a ἐν μὴ τοῖς ἐξῃς, ὅπερ εἶπον, τό τε ἔμμεσον καὶ ἀμέσον καὶ ἐπὶ 16
τῷ ὅτι καὶ τῷ διότι ἐστὶ φησὶν· ἐνταῦθα δὲ διαφέλλει, καὶ τὸ μὴ ἀμέσον ἐπὶ τῷ τὸ διότι κατασκευάζοντος ἔταξε, τὸ δὲ ἔμμεσον ἐπὶ τῷ τὸ ὅτι.
- ἀσαφὲς δὲ ἐστὶ τὸ ῥῆγν διὰ τὴν διὰ πρόθεσιν ποτὲ μὴ ἐντελῶς παραλαμβάνειν ἐπὶ τῷ "μέσων," ποτὲ δὲ κατ' ἐκθλίψιν τῷ α' ἐπὶ τῷ "ἀμέσων." διόπερ ὅταν λέγῃ "ὁμοίως ἄντε τὸ ὅτι εἰδὴ διὰ μέσων," ἡ διὰ πρόθεσιν ἐντελής ἐστίν· διὰ ὑποδιαστολὴν εἰς τὸ α' ποιητέον, τούτῳ διὰ ἐμμέσων. ὅταν δὲ λέγῃ "τὸ ὅτι καὶ διὰ ἀμέσων," εἰς τὸ ἰ' ἀπόστροφον θετέον κατ' ἐκθλίψιν τῷ α' νοημένης τῆς διὰ πρόθεσιν, τῷ δὲ α' φερητικῷ μὲν τῷ μέσων παραλαμ-
βανομένῳ, τούτῳ ἀμέσων ὅσων τῶν τὸ διότι κατασκευάζουσιν προτάσεων. id. ib.
- δείξας ὅτι ἡ ἀπόδειξις ἀναγκαία τέ ἐστι καὶ ἐξ ἀναγκαίων προτάσεων καὶ τῶν καθ' αὐτὴν, ἐπειδὴ τῶν καθ' αὐτὴν ὁ δεύτερος τρόπος ὑπὸ τὰ ἀχώριστα τῶν συμβεβηκότων ἀνήγεται, ἵνα μή τις οἰσθῇ ἐκ τούτου καθόλου τὸ ἀχώριστον συμβεβηκότος ἀπόδειξιν ἔχειν, αὐτὸ τούτο προσδιορίζεται ἐν τούτοις ὡς ἔκ ἐστι πάντων ἀπλῶς ἀπό-
δείξεις τῶν συμβεβηκότων ἀχώριστος, καὶ αἱ ὑπάρχουσιν τῷ ὑπο-
κειμένῳ, ἀλλὰ μόνων ἐκείνων ὅσα καθ' αὐτὴν ταῖς ὑποκειμέναις ὑστάσις ὑπάρχει· ταῦτα δὲ ἐστὶ τὰ ὠρισμένη καὶ μὴ τῷ φύσει ὑπάρχοντα. id. ib.
- ἐπειδὴ εἶπε μὴ εἶναι τῶν συμβεβηκότων (ταῦτα δὲ αἰετὶ τῆς ἐνδεχομένης φύσεως) ἀπόδειξιν, ἀπορεῖ ἐν τούτοις ἡ φύσις, εἰ μὴ ἐνδέχεται ἀπόδειξιν συμβεβηκότων γενέσθαι διὰ τὸ ἐνδέχεσθαι καὶ ἄλλως ἔχειν, ἔκ ἐξ ἀνάγκης ἐπεὶ τὸ συμπίερασμα, διὰ τί ὁ ὅλως προτεινόμενος πρότασιν ἀπὸ τῶν συμβεβηκότων καὶ συλλογ-
ζόμεθα καὶ φησὶ ἐπεὶ ταῖς τοιαύταις προτάσεσι τὰ συμπε-
ράσματα, αἷς ἐδείξαμεν μὴ ἐξ ἀνάγκης ἐπόμενα τὰ συμπε-
ράσματα; ἐπιλύμενος ὅν τὴν ἀπορίαν φησὶν ὅτι διττὴν τὴν ἀναγκά-
ν, τὴν μὴ δι' αὐτὴν τῶν πραγμάτων τὴν φύσιν, τὴν δὲ διὰ τὴν ἀπο-
λυθίαν... "ταῦτα" μὲν φησὶν ἀντὶ τῶν ἐνδεχομένων προ-
τάσεων, "περὶ τούτων" δὲ ἀντὶ τῶν ἐπομένων αὐταῖς συμ-
περάσματος. Ioh. Phil. f. 22 b.
- ἐνταῦθα ἡ λύσις τῆς ἀπορίας. ἔγω, φησὶ, δεῖ ἐρωτᾶν ἡμᾶς τὰς ἐνδεχομένης προτάσεις, ἔκ ὡς ἀναγκαίως ὅσας τῆς τῶν συμ-
περάσματος φύσεως διὰ τὰς προτάσεις, ἀλλ' ὅτι τῷ ἐκείνῳ λέ-
γοντι καὶ ἀληθῶς λέγοντι, τούτῳ τῷ τιθεμένῳ τὰς προτάσεις καὶ 35
ἀληθῶς τιθεμένῳ, τούτῳ ἐπεὶ καὶ τὸ συμπίερασμα λέγειν ἀληθῶς·
τὸ δὲ "ἔκ ὡς ἀναγκαῖον εἶναι διὰ τὰ ἡρωτημένα" ὁ τούτῳ φησὶ
ὅτι ἔκ ἀναγκαῖον τὸ συμπίερασμα εἶναι διὰ τὰς προτάσεις (ἀνάγκη
γὰρ πάντως τῶν προτάσεων ἀληθῶν ὅσων καὶ τὸ χήματος ἐρρομῆς
καὶ τὸ συμπίερασμα συνάγεσθαι) ἀλλ' ὅτι ἔκ ἡ αἰτία τῷ εἶναι ὁ 40
ταῖς προτάσεσι τῷ ἀναγκαῖον συνάγεσθαι συμπίερασμά ἐστιν, ὡς
δεῖ ἐν τοῖς ἀποδεικτικοῖς εἶναι συλλογισμοῖς. id. ib.
- δοκεῖ ἐνταῦθα ταυτολογεῖν ὁ φιλόσοφος· ὁ γὰρ εἶπεν ἀνω-
τέρω, ταῦτα καὶ ἐνταῦθα φησὶ, λέγω δὲ ὅτι ἔκ ἐνδέχεται τὴν ἀπό-
δειξιν ἐξ ἐνδεχομένων εἶναι προτάσεων, καὶ ταῖς αὐταῖς κατα-
σκευαῖς πολλὰν κέχρηται. ὁ μάλιστα δὲ τούτο ποιεῖ, ἀλλ' ἐπεὶ βούλεται
ἐντελεῖν ἡμᾶς διδάξαι ὅτι δεῖ τὴν ἀπόδειξιν ἐξ οἰκείων τῶν κατὰ
ἑαυτὸν γένος περὶ ὁ ἐστὶ τὸ πρόβλημα καὶ τὰς προτάσεις λαμβάνειν
καὶ μὴ ἀποδεικνύειν τι γεωμετρικὸν θεωρήμα, εἰ τύχοι, ἐξ ἀνάγκης

ταῦν προτάσεων λαμβάνοντα. διὰ τὸ τοῦ ἡδ ἔλεγεν ἀνωτέρω ὅτι
ἡ πρὶν ἀληθὲς οἰκείον ἀποδείξει, ἀλλὰ τὸ πρῶτον τῷ οἰκείῳ γένει
ἐπὶ ὁ ἀποδείκνυσι. τὸτο δὲ δεῖκνυσιν ἐκ τῷ προσλαβεῖν ὅτι ἐκ
τῷ καθ' αὐτό εἶναι αἱ ἀποδείξεις. διὰ τὸτο ἔν πρότερον ἡμῶς
ἐπισημαίνονται τῶν ἀποδοθευμένων, ὅτι ἐκ τῶν καθ' αὐτὸ καὶ τῶν
ἐξ ἀνάγκης αἱ ἀποδείξεις. id. f. 23.

ταῦτα δὲ παραδείγματα τίθῃσι τὰς διὰ σημείων συλλογισμῶς,
ἵνα τὰ αἷτια ἐκ τῶν αἰτιατῶν συλλογίζοντο. ἐκ ἡδ τῶν δια-
φορῶν φωτισμῶν τῆς σελήνης τὸ σφαιροειδὲς αὐτὴν ἔχειν σῶμα
ἐμφανῆ, καὶ ἐκ τῷ καπνῶν φαίνεσθαι τὸ πῦρ εἶναι. τὸτο ἡδ εἰ καὶ
μὴ αἱ ἀποδείξεις αἱ ἀποδείξεις τοῖς δεκνυμένοις, ἔκ ἔξιν ἐπὶ τούτων ἀπο-
δείξει, ὅτι μὴ ἐξ αἰτίων τὰ αἰτιατὰ συλλογίζοντο, μηδὲ ἐκ τῶν
ἐκείνων τὰ δευτέρα, ὅπερ δεῖ τὴν κυρίως ἔχειν ἀποδείξειν, ἀλλ'
ἀπὸ αἰτίας. id. ib.

ὁ δὲ εἰς ὅτι ἡ ἀποδείξις ἀναγκαῖα τὴν ἐξ ἡδ ἀναγκαῖον, καὶ
ἐπὶ μὴ τὰ καθ' αὐτὸ ἀναγκαῖα, ἐντεῦθεν, ὥσπερ εἶπον, πόρισμα
ἡ συνάγει τὸ νῦν δεκνύμενον. τὸτο δὲ ἔξιν ὅτι ἔκ ἐνδεχέσθαι τὰς
ἀποδείξεις τὰς ἄλλη τινὶ ἐπιστήμῃ ἐφαρμοζόμενας ἐφαρμόσαι καὶ ἐπὶ
ἄλλῃ. νῦν μὲν ὅτις ἄλλοι ἐκείνων φησὶν ὅτι δυνατόν τοῖς αὐτοῖς
ἐφαρμόσαι ἐπὶ διαφόρων ἐπιστημῶν χρήσεως, προῦν δὲ ἀκριβο-
σύνῃ περὶ τούτου. id. ib.

γίνεσθαι τὸ ὑποκαίμενον τῷ συμπεράσματός φησιν, ὥσπερ πολ-
λοὶ αὐτὸ λέγουσιν. id. f. 23 b.

ταῦτα φησιν. τὸ τὰς ἐλάττω προτάσεις ἐπὶ τῶν ἐπιστημῶν
ἐκείνων τὰς αὐτὰς λαβεῖν, ἐρῶμεν μὲν ταῦτα. δεχθῆσθαι ἡδ
ἐπὶ ἐκείνῃ ἐν ταῖς ὑπαλλήλοις ἐπιστήμαις τὰς εἰλημμένας ἐν τῇ
μετακτῇ ἐπιστήμῃ προτάσεις, ταύτας καὶ ἐν τῇ καθολικωτέρᾳ
λαβεῖν. id. ib.

τὸ "ἀπὸ" ἀντὶ τῷ καθόλου παρεληπτοῦ. τὸτέστι, καθόλου ἐπὶ
ἐκείνῃ ἀποδοτικῇ ἀποδείξεως τὸ αὐτὸ γένος παραλαμβάνεσθαι. 30
id. f. 24.

παρεληπτοῦ δὲ ὅτι καθ' αὐτὸ δεῖ καὶ τὸς ἄλλους ἀλλήλων κατη-
γοριάζειν, καὶ τὸ μέσον τῷ μὲν ὑποκεινῶν τῷ δὲ κατηγοριεῖσθαι. ὥς ἐκ
ἐκ τῷ αὐτῷ γένει παραληφθεῖν, ἔκ ἔξιν καὶ ἀλλήλοις
ἐκείνων ἀλλὰ καὶ συμβεβηκός. id. ib.

τὸ μὲν ἡδ δεκνύμεν ὅτι τῶν ἐναντίων μία ἐπιστήμη, ἔκ ἔξιν
γεωμετρίας, διότι μὴ ἐκ τῶν ὑποκειμένων τῇ γεωμετρίας
ἐκείνων εἶναι οἱ ὅροι, μάλλον δὲ διαλεκτικῆς, ἥτις τὴν πρώτην
ἐπιστήμην φιλοσοφίαν τὰ πάντα περᾶν δεκνύμεν, ὥσπερ πάντων
ἐκείνων ὑποκειμένων. ὁμοίως ὅτι ἐκείναι οἱ δύο κύβοι κύβος γεωμε-
τρίας ἐκείνῃ ἀποδείξει, γεωμετρίας δὲ μάλλον. γεωμε-
τρίας μὲν ἡδ περὶ τὰ ἐπίπεδα ἔχει τὴν σκέψιν, γεωμετρία δὲ περὶ
τὸ σφαιρῶν. κύβος δὲ ὑποκαίμενον τῇ γεωμετρίας. τὸ δὲ "οἱ δύο
κύβοι" τούτῳ φησι, πῶς οἷον τε τὸν κύβον διπλασιάσαι καὶ
ἐκείνων τὸν κύβον χῆμα. ἔκκειν δὲ διὰ τούτου τὴν πολυδύνη-
τον εἰσάγεσθαι ἰσορίαν. Διότις ἡδ λοιμώξασθαι ἔχρησεν ὁ Ἀπὸ-
λλων εἰσαγαγῆσθαι τὸ λοιμῶν, εἰ τὸν βωμὸν διπλασιάσας κυ-
βῶν ἔχοντα χῆμα. αἱ δ' ἐπινοήσαντες προδίδωσιν τῷ προτέρῳ

βωμῷ ἕτερον κύβον ἴσον. ἀλλ' ἡ τῶν δύο κύβων συνθήκη τὸ τῷ
κύβῳ χῆμα ἡλλοίωσεν. γέγονε ἡδ ἀντὶ κύβου δοκίμης. τὸ λοιμῶν δὲ
μὴ παυσάμεν ἔχρησεν ὁ θεὸς μὴ πεποιθῆναι αὐτὸς τὸ προ-
σαχθέν. ὁ μὲν ἡδ προσέταξε διπλασιάσαι τὸν κύβον, τὸτέστι βω-
μὸν κατασκευάσαι κυβικὸν τῷ προτέρῳ διπλασίον, οἱ δὲ κύβον
ἐπὶ κύβῳ ἐπέθηκεν. ἦλθον ἔν πρὸς Πλάτωνα ζητῶντες μέθοδον,
πῶς ἂν τὸν κύβον διπλασιάσας. ὁ δὲ πρὸς αὐτὸς φησιν, ἔκκειν
ὑμῶν οὐκ εὐρίσκειν ὁ θεὸς ὡς ἀμελῶσι γεωμετρίας. ὁ δὲ τῷ κύβῳ δι-
πλασιασμός εὐρεθῆσθαι, φησὶν, εἰ δύο εὐθείων δύο μέσαι ἀνάλογον
εὐρεθῆσθαι. καὶ τούτῳ τὸ πρόβλημα τοῖς μαθηταῖς προεβάλλετο,
οἷτινες καὶ περὶ τούτου γεγράφασιν, ὡς δεδύνηται ἔκας, ὡς ὅθεν τι
περίσωζε μέχρι τῷ νῦν. ἀλλ' ὅθεν ὁ γεωμέτρης περὶ τούτου ἐπε-
σημῆκετο. δύο μὲν ἡδ δοθεῶν εὐθεῶν μέσον ἀνάλογον εὐρεῖν,
ἔξθετο τὴν ἀπόδειξιν. ὁμοίως δὲ καὶ ἐν τῷ πορίσματι τῷ λόγῳ τῷ
πρῶτῳ τῶν γεωμετρῶν, ὡς εἰάν ὡς τέσσαρες εὐθείαι ἀνάλογον ἐφεξῆς,
ἔξαι ὡς ἡ πρώτη πρὸς τὴν τετάρτην, ὅτω τὸ ἀπὸ τῆς πρώτης γε-
μετρίας παραλληλεπίπεδον πρὸς τὸ αὐτὸ ἀπὸ τῆς δευτέρας, τὸ ὁμοῖον
τε καὶ ὁμοίως ἀναγραφόμενον. τῷ μέντοι Ἀπολλωνίῳ τῷ Περγαιῷ
ἐκείνῃ εἰς τούτῳ ἀποδείξει, ὡς Παρμενίων φησὶν, ἡ καὶ ἐκείνησιν
ἔχουσιν ὅτως. id. ib.

Ἀθηναίοις λοιμώξασθαι ἔχρησεν ὁ θεὸς ἀπαλλαγῆσθαι τῷ
λοιμῶν, εἰ τὸν βωμὸν διπλασιάσας. ἡν δὲ ὅτος κύβος. οἱ δὲ
λαβόντες ἕτερον κύβον ἴσον ἐπιτεθείκασιν τῷ βωμῷ. τὸ λοιμῶν δὲ
μὴ παυσάμεν ἔχρησεν ὁ θεὸς μὴ πεποιθῆναι αὐτὸς τὸ προσαχ-
θέν. ὁ μὲν ἡδ προσέταξε διπλασιάσαι τὸν βωμὸν, οἱ δὲ κύβον ἐπὶ
κύβῳ ἐπέθηκεν. καὶ ἦλθον πρὸς Πλάτωνα λέγοντες, πῶς ἂν τὸν
κύβον διπλασιάσας; ὁ δὲ πρὸς αὐτὸς φησιν, ἔκκειν ὑμῶν οὐκ εὐρίσκειν
ὁ θεὸς ὡς ἀμελῶσι γεωμετρίας. τὴν δὲ τῷ κύβῳ διπλωσιν
εὐρεθῆσθαι φησιν, εἰ δύο εὐθείαι δύο μέσαι ἀνάλογον εὐρεθῶσι.
καὶ τούτῳ τὸ πρόβλημα τοῖς μαθηταῖς προεβάλλετο. καὶ τινες ἡδ
τῶν μαθητῶν περὶ τῆς τούτων εὐρέσεως γεγράφασιν. ὁ μὲν ἡδ
γεωμέτρης ἔδειξεν ὅτι τριῶν εὐθεῶν ἀνάλογον ὅσων, ὡς ἔχει ἡ
πρώτη πρὸς τὴν τρίτην, ὅτω τὸ ἀναγραφόμενον τετράγωνον πρὸς τὸ
ἀπὸ τῆς δευτέρας. ὁ μέντοι παραδέδωκε μέθοδον, πῶς ἂν δύο
εὐθείαι δύο μέσαι ἀνάλογον εὐρεθῶσι. ἐν ἔν τοῖς ἐπιπέδοις
ἀπλῶς ἔδειξεν ὅτι ὡς ἔχει ἡ πρώτη πρὸς τὴν τρίτην, ὅτω τὸ ἀπὸ
τῆς πρώτης τετράγωνον πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς δευτέρας. οἷον ἔξωσαν
τριῶν εὐθεῶν ἀνάλογον, ἡ μὲν ἡ', ἡ δὲ δ', ἡ δὲ β'. ὡς ἡδ ἔχει ἡ τῶν
ὁκτώ πρὸς τὴν τῶν τέσσαρων (διπλασίον γὰρ ἔξιν), ὅτως ἔχει καὶ
ἡ τῶν δ' πρὸς τὴν τῶν β'. διπλασίον ἡδ καὶ αὐτῇ. καὶ διὰ τούτου ὡς
ἔχει ἡ πρώτη πρὸς τὴν τρίτην, ἡ τε τῶν ὁκτῶ πρὸς τὴν τῶν δύο
(ἐκείνῃ τῷ τετραπλασίον), ὅτως ἔχει καὶ τὸ ἀπὸ τῆς πρώτης τετρά-
γωνον, ἥπερ ἐστὶν εὐδ', πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς δευτέρας, ὅπερ ἐστὶν ις'. ἔχει
ἔν τῶν εὐδ' πρὸς τὸ τῶν ις' τὸν τετραπλασίονα λόγον. τετρα-
πλασίον γὰρ ἐστὶ καὶ ἡ πρώτη τῆς τρίτης, ἡ τῶν ἡ' τῆς τῶν β'.
ὅτω μὲν ἔν τοῖς ἐπιπέδοις ἔδειξεν, ἐν δὲ τοῖς σφαιροῖς τὸ καθολικώ-
τερον, ὅτι ὡς ἔξιν ἡ πρώτη πρὸς τὴν τρίτην, ὅτω τὸ ἀπὸ τῆς πρώ-
της δοθέν τετράγωνον πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς δευτέρας. τούτων ἔν ὅτως

ἐχόντων, εἰ εὐρεθῶσιν εὐθείαις δύο δύα μέσαι ἀνάλογον, ὡς ἔχει
ἢ πρώτη πρὸς τὴν τετάρτην, ὥτως ἔξει τὸ ἀπὸ τῆς πρώτης πρὸς τὸ
ἀπὸ τῆς δευτέρας. εὐρίσκει δὲ τὸν τρόπον τῆτον, οἷον ὑποκείτω
δύο δοθεῖσιν εὐθειῶν δύο μέσας ἀνάλογον προσευρεῖν, ἔξωσαν
δὲ αἱ δοθεῖσαι δύο αἱ αβ' βγ', ὡν δεῖ δύο μέσας ἀνάλογον προ- 5
σευρεῖν. ἐκβεβλήθωσαν αἱ βα' βγ' ἐπὶ τὰ ζή, καὶ συμπεπλη-
ρωσάτω ἐπὶ τὸ βδ' ὀρθογώνιον, καὶ ἦχθω διάμετρος ἢ αγ', καὶ ἐπὶ
τῆς αγ' γεγράφθω ἡμικύκλιον τὸ αδεγ', καὶ διὰ τῶ δ' σημειν
ἦχθω εὐθεῖα ἢ ζή. καὶ ὥτως ἔξαι τὴν ζδ' ἴσην εἶναι τῇ εἰ. λέγω
ὅτι αἱ δύο αἱ γη' αζ' ἴσαι ὄναι τῶν αβ' βγ' μέσαι ἀνάλογον 10
εἰσίν. ἴση ἢ δὲ τῇ αβ'. ἔξω ἄρα ὡς ἢ αβ' πρὸς τὴν βγ', ὥτως
ἢ γη' πρὸς τὴν ζα' καὶ ἢ ζα' πρὸς τὴν βγ'. ἐπεὶ γὰρ ἴση ἐστὶν ἢ ζδ'
τῇ εἰ, κοινὴ δὲ ἢ δὲ, ἴση ἄρα ἐστὶν ἢ ζε' τῇ δῃ. ἴσον ἄρα τὸ
ἀπὸ τῶν δῃ ἢ τῶν ὑπὸ τῶν εζ' ζδ'. ἀλλὰ τὸ μὲν ὑπὸ τῶν δῃ ἢ
ἴσον ἐστὶ τῶν ὑπὸ τῶν βῃ ἢ γη', ὡς ἐν τοῖς ἡμικυκλίοις ἀποδείκνυται, 15
τὸ δὲ ὑπὸ τῶν εζ' ζδ' ἴσον ἐστὶ τῶν ὑπὸ τῶν βζ' ζα'. καὶ ἐπεὶ δὲ-
δεικνύται ἐν τῷ τεσσαρεσκαδεκάτῳ τὸ ἕκτε τῶν στοιχείων ὅτι τῶν
ἰσοπλευρῶν καὶ ἰσογωνίων παραλληλογράμμων ἀντιπεπρόναισι αἱ
πλευραὶ αἱ περὶ τὰς ἴσας γωνίας, ὡς ἔξω ἢ βζ' πρὸς τὴν βῃ,
ὥτως ἢ γη' πρὸς τὴν αζ'. ἀλλ' ὡς ἢ βζ' πρὸς τὴν βῃ, ὥτως ἢ 20
τε ζα' πρὸς τὴν αδ' καὶ ἢ γδ' πρὸς τὴν γη'. καὶ ὡς ἄρα ἢ γδ'
πρὸς τὴν γη', ὥτως ἢ τε γη' πρὸς τὴν αζ' καὶ ἢ ζα' πρὸς τὴν βγ'.
δύο ἄρα δοθεῖσιν εὐθειῶν τῶν αβ' βγ', εὕρηται δύο μέσαι ἀνά-
λογον αἱ γη' ζα'. id. f. 117 b.

175 παραδείγματος δὲ ἔνεκεν τὴν εὐθειαν εἶπε καλλίστην τῶν 25
18 γραμμῶν· τὴν γὰρ περιφέρειαν φασὶ τῶν γραμμῶν εἶναι καλλί-
στην διὰ τὸ ὁμοιομερῆ εἶναι καὶ πᾶν μέρος αὐτῆς παντὶ μέρει ἐφαρ-
μοῖσθαι. ὁμοίως καὶ εἰ λέγοιτο ἢ εὐθεῖα ἐναντία τῇ περιφερείᾳ, ὅδὲ
τὸτο ὁ γεωμέτρης ἐπισκέψεται· ὃ γὰρ ἢ γραμμὰ ὑπάρχει αὐταῖς
ἢ τὸ καλλίον ἢ ἢ ἐναντιώτης· πολλοῖς γὰρ καὶ ἄλλοις ταῦτα ὑπάρχει. 30
ὡς ἢ παραλήψεται ἢ γεωμετρικῇ ἐπιστήμῃ τὰ τοιαῦτα ὡς μὴ
ὄντα οἰκεῖα μηδὲ πρῶτα τῷ ὑποκειμένῳ γένει· ταῦτα γὰρ ὑπάρ-
χουσι ταῖς γραμμαῖς ὡς κοινόν τι. id. f. 24 b.

175 καὶ ταῦτα καὶ πλείονιν ὑπάρχοντα γένεσιν, ὡς παρα- 35
20 τηρητέον εἰς τὰς ἀποδείξεις καὶ τὸς τύπους ἐκείνους τὸς πολυχρότους
ὅς ἐν τοῖς διαλεκτικοῖς παρελήφθαι, λέγω δὲ τὰς τε ἀπὸ τῶν
ἀντικειμένων καὶ τῶν ὁμοίων καὶ τῶν συσχεύων· πολύκοινοι γὰρ καὶ
ὅθεν ἔχοντες οἰκεῖον ὅδὲ προσεχὲς ἐν γένει. Themist. f. 4 b.

175 ἐντεῦθεν βέβαιον δεῖξαι ὅτι ὅδὲ ἐνὸς τῶν φθαρτῶν ἐνδόχεον 40
21 ἀπόδειξιν εἶναι. δεικνύει δὲ τὸτο ἐκ τῶν προαποδειγμένων
εἰ γὰρ ἐκ τῶν καθ' αὐτὸ καὶ τῶν ἐξ ἀνάγκης ὑπαρχόντων αἱ ἀποδεί-
ξεις, ὅχι οἷον τε τῶν φθαρτῶν τι ἀποδεικνύται· τὰ γὰρ φθαρτὰ ὃ
τῶν ἐξ ἀνάγκης ὑπαρχόντων ἀλλὰ τῶν ποτὲ μὲν ποτὲ δ' ὄν. Ioh.
Phil. f. 24 b.

ἐνταῦθα τοῖσιν σκεπτέον· τὸ συμπέρασμα πῶς πρῶτον κα- 45
θῆναι, ἐφ' ὧν αἱ προτάσεις πρότεροι καθόλου· ὃ γὰρ ἂν τὸ πρῶτον
ὑπάρχοι ἐν τῷ συμπέρασματι, εἰ πρότεροι ὑπάρξαι τοῖς λήμμα-
σιν. ἢ πρῶτον μὲν ὅχι αἱ τὰς προτάσεις ἀναγκαῖον ἔξω εἶναι

καθόλου· καὶ γὰρ εἴρηται "ἐὰν ὧσιν," ὅχι ὅτι δεῖ πάντως εἶναι τοιαύτας.
ἐπειτα ἐπὶ τῶν τοιούτων ὅδὲν κωλύει μὴ τὸ φύσει καὶ καθόλου πρῶ-
τον ὑπάρχειν ἐν τῷ συμπέρασματι, ἀλλὰ τὸ πρῶτον τῶν ὁπα-
μένων ἀποδειχθῆναι. καὶ ἴσως ἀντιλέγων τὸτο λέγει ὁ Ἀλέξαν-
δρος. ἄμεινον δὲ μὴ σφόδρα ἀκριβελογεῖσθαι μηδὲ διαμελεῖσθαι νομί- 5
ζειν Ἀριστοτέλην ὅτω, τὸ καθόλου μὲν ἐν τῷ συμπέρασματι δεῖ
ὑπάρχειν, τὸ καθ' αὐτὸ δὲ ἐν ταῖς προτάσεσιν· ὅτε γὰρ διαρρήδη
πῃ καὶ φανερώς τὸτο εἴρηται, ὅτε δυνατόν ἐστι λέγεσθαι τὸ καθόλου πρῶτον
ἐν τῷ συμπέρασματι, εἰ γὰρ ἐκ τῶν καθόλου δεικνύονται· ὁ γὰρ
ὡς ἀνάγκη τὸ κατηγορούμενον τῷ μέσῳ πρῶτον ὑπάρχειν, τὸ δὲ
ὡς ἀποδεικνύει πρῶτον ὥτως εἶναι τὸ συμπέρασμα καθόλου. περὶ
μὲν ὅτι τὸ πρῶτον συμπέρασματος, ὃ συνάγεται ἐκ τῶν ἀμέσων
προτάσεων, ἴσως ἂν λέγοιτο πιθανῶς· περὶ δὲ τῶν ἐφεξῆς καὶ ἐκ
προδεδειγμένων συναγομένων πῶς ἂν ἐτι χώραν ἔχῃ λόγον; ὅδὲ
γὰρ ὡς ἀποδεικνύεται πρῶτα ἐκείνα· ὡς ἢ πάσας τὰς τοιαύτας ἀπο-
δείξεις παραγραφάμενον τὰς τὸ καθόλου νομίζοντας ἐξ ἀνάγκης ὑπάρ-
χειν τῷ συμπέρασματι, ἢ συγχωρητέον καὶ τὸ καθόλου περὶ τῶν
προτάσεων λέγεσθαι, καθάπερ τὸ καθ' αὐτό, καὶ περὶ προτάσεων δὲ
τῶν πρῶτων καὶ ἀναποδείκτων, εἰς αὐτὰς ἀνάγεται ἢ ἀποδείκνυται· ἢ γὰρ
ἀκριβεία τῆς ἀποδείξεως ἐν ταῖς λήμμασιν· τῷ δὲ συμπέρασματι
ἀποχρήσει τὸ ἐκ τούτων συνάγεται πρὸς τὸ γένος ἀναγκαῖον τὸ
συλλογισμὸν. τὸτο καὶ αὐτὸς Ἀριστοτέλης δήλον ποιῶ· εἰπὼν γὰρ
ὅτι "ἐὰν ὧσιν αἱ προτάσεις καθόλου," ὅχι ὅτι ἐκ καθόλου καὶ τὸ συμ-
πέρασμα ἐπενένοχεν, ἀλλ' ὅτι αἰδίδον. ἢ τοῖσιν ταῦτα ῥητέον, ἢ
ὅτι δυνατόν ἐστι ἀμφὶ καθόλου ὑπάρχειν, καὶ τὸ ἐν τῷ συμπέρασματι
δεικνύμενον καὶ τὸ δι' ὁ δεικνύει, αὖτον τῷ τριγώνῳ καὶ τὸ δύο ἔχει
ὁρθός, ὅπερ ἐστὶ τὸ δεικνύμενον· καὶ τὸ τὴν ἐκείνη ἴσην εἶναι δυοῖν τῶν
ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον, ὅπερ ἐστὶ δι' ὁ δεικνύει. ταῦτα μὲν ὅτι ἀνα-
καῖον ἦν διὰ τὸ χρήσιμον ἐξεργάσασθαι. Themist. f. 5.

τυτέστιν ἥς αἱ προτάσεις καθόλου λαμβάνονται. εἴτα ἐπὶ τῇ
πάσης ἀποδείξεως καθόλου δεῖ εἶναι τὰς προτάσεις αἷς πάσης
αἰδίδον ἐπεὶ τὸ συμπέρασμα, προσέθηκε τὸ "καὶ τῆς ἀπλῆς εἰσὶν
ἀποδείξεις," τυτέστι κοινῇ λόγῳ πάσης ἀπλῆς ἀποδείξεως αἰδίδον
ἐστὶ τὸ συμπέρασμα. Ioh. Phil. f. 24 b.

καλῶς ὅχι εἶπε καὶ συμβεβηκός, ἀλλ' "ὡς περὶ καὶ συμβε-
βηκός." τὸ γὰρ ὅτι Σωκράτης ζῶν ἀπόδειξις μὲν ὅχι ἔστι, δὲ
φθαρτὸν ὁ Σωκράτης· τρόπον δὲ τῶν καὶ συμβεβηκός ἂν λέγεται
αὐτῷ ἢ ἀπόδειξις εἶναι, ὅτι ἐφ' ὃ ἐστὶ κυρίως ἢ ἀπόδειξις, τὸτο ὃ
ἐστὶ Σωκράτης, λέγουσιν δὲ τὸ ἐμφυχον τὸ αἰδητικόν, ὃ καθ' αὐτὸ
πρῶτως ἐστὶ ζῶν καὶ ἀλλ' ὃ καὶ συμβεβηκός, τὸτο ὑπάρχει ὁ Σω-
κράτης, ἀλλὰ ποτέ, διὰ τὸτο ὃ κυρίως καὶ συμβεβηκός ὁ Σω-
κράτης ζῶν ἔστιν, ἀλλὰ τρόπον τῶν καὶ συμβεβηκός, ὅτι ἢ
ἀπόδειξις ἐπ' ἄλλῃ ἐστὶ κυρίως, καθ' ὃ προσεχῶς τὸ ζῶν καὶ
γορεῖται, οἷον τῷ αἰδητικῷ· δι' ἐκείνη δὲ, ἔστι· ἂν ἢ Σωκράτης, ἢ
γορεῖται· ἂν ἀποδεικνύεται ὅτι ἐστὶ ζῶν. τὸ δὲ μὴ αἰετὶ ὅν τρέπον τι
τοῖς καὶ συμβεβηκός ἂν εἴη. διττῶς δὲ φέρεται ἢ γραφῇ· τὰ
γὰρ πλείονα τῶν ἐντογράφων ἔχουσιν "ὅτι τὸ καθόλου αὐτὸ ἐστὶ
τῶν δὲ "ὅτι ὃ καθόλου αὐτὸ ἐστὶν," καὶ ἢ μὲν δευτέρα γραφή

τῷ τε ἐγγραφομένῳ καὶ περιγραφομένῳ. ἔχομεν δὲ παντὶ δοθέντι εὐθυγράμμῳ ἴσον τετράγωνον συστήσας τῷ κύκλῳ, ἵνα ἴσον τετράγωνόν ἐστι ποιήσας. ὁ μὲν ἄν' Ἀλέξανδρος ὕτως. ἔλεγε δὲ ὁ φιλόσοφος Πρόκλος τὸν αὐτὸ διδάσκαλον ἐπισκῆπτειν τῇ Ἀλεξάνδρῳ ἐξηγήσει, ὅτι εἰ ὕτως ἐτετραγώνισεν ὁ Βρύσων τὸν κύκλον, 5 συνέτρεχε τῷ Ἀντιφώντῳ τετραγωνισμῷ. τὸ γὰρ μεταξὺ τῷ ἐγγραφομένῳ καὶ περιγραφομένῳ εὐθυγράμμῳ γραφόμενον χῆμα ἐφαρμόζειν τῇ τῷ κύκλῳ περιφερείᾳ. τὸτο καὶ ὁ Ἀντιφὼν ἐποίει, ὥς δ' ἐφήρμοσεν, ὡς ἐκεῖνος ἔλεγεν, εὐθείαν περιφερείᾳ, ὅπερ ἀδύνατον. εἴρη) δὲ περὶ τούτου ἐν ταῖς Φυσικαῖς. ἔκ ἂν ὅν ὁ 10 Ἀριστοτέλης τὸν Βρύσωνος τετραγωνισμὸν ὡς ἕτερον ὄντα παρὰ τὸν Ἀντιφώντος παρετίθει, εἴ γε ὕτως ὁ Βρύσων ἐτετραγώνισεν. ἐγὼ δὲ, φησὶν ὁ Πρόκλος, καὶ τὸ ἀξίωμα ψευδὲς εἶναι λέγω. ἢ γὰρ ἀληθὲς τὸ τὰ τῷ αὐτῷ μείζονα καὶ ἐλάττωνα, ταῦτα ἴσα εἶναι ἀληθείας. id. f. 118.

75b τὸ γὰρ ἐκ τῷ μεταξὺ τῷ μείζονος καὶ τῷ ἐλάττωτος, καθ' ὃ 41. ἐδοκεῖ ὁ Βρύσων τετραγωνίσαι τὸν κύκλον, ἔκ ἰδιον γεωμετρίας, ἀλλὰ κοινὸν καὶ ἄλλων πλείων, καὶ μᾶλλον διαλεκτικῇ προσήκον ἢ γεωμετρίας, ὁμοῦ ἐκ τῶν γεωμετρικῶν ἀρχῶν τὸ προκείμενον δεικνύσων. Ioh. Phil. f. 26 b.

76a τῷ γὰρ τριγώνῳ καθ' αὐτὸ ὑπάρχει τὸ δυσὶν ὀρθαῖς ἴσας ἔχειν 6. τὰς γωνίας. ἔθεν καὶ ἀποδείκνυσι τὸτο ἔκ ἐκ τῶν κοινοτέρων, ἀλλ' ἐκ τῶν οἰκείων τῷ ὑποκειμένῳ ἐπιστητῷ ἀρχῶν. id. ib.

76a εἰ δὲ μὴ ἐκ τῶν τῷ ὑποκειμένῳ, φησὶν, οἰκείων ἀρχῶν ἢ ἀπό- 9. δεῖς γίνετο, ἀλλ' ἐκ τῶν ἀρχῶν τῆς ἐπιστήμης τῆς προσεχῶς 25 περιεχούσης καὶ τὴν προκείμενην, ἀνάγκη τὴν ἀπόδειξιν ἐκ ταύτης γίνεσθαι, εἴπερ τῷ ὄντι ἐστὶν ἀποδείξεις. οἷον εἰ τὰ ἀρμονικὰ δεικνύμενα διὰ τῶν ἀρχῶν τῆς ἀριθμητικῆς. ὁ γὰρ μουσικὸς σύμφωνόν φησιν εἶναι τὴν διὰ τεσσάρων, εἰ τυχούσιν, ἀρμονίαν, διότι ἡ τοιαύτη ἀρμονία τὸν ἐπίτριστον ἔχει λόγον, ὁ δὲ ἐπίτριστος σύμφωνος. ὅπως 30 δὲ σύμφωνος ὁ τοῦτος λόγος, ἔκ ἂν δεῖξειεν ὁ ἀρμονικός. ἀριθμητικῇ γὰρ τὸ περὶ συμφώνων λόγων διαλέγεσθαι, οἷον ὅτι ὁ ἢ ἐπίτριστος ὦν πρὸς τὸν γ' καὶ σύμφωνός ἐστι διὰ τὸ κοινὸν μέτρω μετρεῖσθαι ἀμφοτέρους. ἢ γὰρ δυὰς τρισσάκις μὲν γ' μετρήσει, τετράκις δὲ τὸν γ'. εἴρη) δὲ ὅτι ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων ἐπιστημῶν ὁδὸν 35 κωλύει μετατίθεσθαι τὰς ἀποδείξεις. id. ib.

76a "τὰ τοιαῦτα" δὲ, φησὶ, τυτέστι τὰ διὰ τῶν ἀρχῶν τῆς γενι- 10. κωτέρας ἐπιστήμης δεικνύμενα, ὁμοῦς μὲν (δεικνύει) τοῖς ἄλλοις τοῖς ἐκ τῶν οἰκείων ἀρχῶν δεικνυμένοις, τυτέστιν ἐπιστημονικῇ ἐστὶν ἢ τούτων ἀποδείξεις, διαφέρει δὲ, ὅτι ἐπ' ἐκείνων μὲν καὶ τὸ ὅτι καὶ τὸ 40 διότι ἐκ τῆς αὐτῆς ἐστὶν ἐπιστήμης (καὶ γὰρ τὸ τὰς τρεῖς γωνίας δυσὶν ὀρθαῖς ἴσας εἶναι, καὶ αἱ ἀρχαὶ ἐξ ὧν τὸτο δεικνύει), γεωμετρίας ἐστὶν), ἐπὶ μάλιστα τῆς μουσικῆς, ἐν ᾗ τὰ ἀποδεικνύμενα διὰ τῶν ἀρχῶν τῆς ἀριθμητικῆς ἀποδείκνυσι, τὸ μὲν ὅτι τῶν ἀποδεικτικῶν, οἷον ὅτι σύμφωνος ἦδε ἢ ἀρμονία, μουσικῆς ἐστὶ, τὸ δὲ διότι, τυ- 45 τέστι διὰ τί σύμφωνος καὶ τίνες οἱ σύμφωνοι λόγοι, ἀριθμητικῆς. ὁ μὲν ἄν' βούλεται εἰπεῖν, τὸτο ἐστὶν. διὰ συντομίαν δὲ εἰπὼν "τὸ μὲν γὰρ ὅτι ἐτέρας ἐπιστήμης," μὴ εἰπὼν δὲ ποίας, εἴτα ἐπαγαγὼν "τὸ δὲ

διότι ἐτέρας," προσέθηκε "τῆς ἀνω," ἐνδεικνύμενος τὸ ὅτι τῆς ὑποκάτω. εἰ γὰρ ἐτέρας μὲν τὸ ὅτι ἐτέρας δὲ τὸ διότι, ἐστὶ δὲ τὸ διότι τῆς ἀνω, λέπει) τῆς ὑποκάτω εἶναι τὸ ὅτι. τὸ δὲ "ἡς καθ' αὐτὰ τὰ πάθη ἐστὶ," διότι ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων ἐπιστημῶν τὰ καθ' αὐτὰ συμβεβηκότα ἀμφοτέρως τῇ γενικωτέρᾳ πρῶτως συμβέβηκεν. id. ib.

ἀντὶ τῷ αἰ ἀρχαὶ τούτων, καὶ τῶν ὑποκάτω καὶ τῶν ἐπάνω, ἐπὶ τὸ κοινὸν πάσης ἀνάγκη), τυτέστι τὴν πρώτην φιλοσοφίαν. αὕτη γὰρ πάσης ἐπιστήμης τὰς ἀρχὰς εὐρίσκει τε καὶ ἀποδεικνύει, ὅθεν καὶ τέχνη τεχνῶν καὶ ἐπιστήμη ἐπιστημῶν εἴρη). δοκεῖ δὲ μα- 5 ὅτω μᾶλλον ἀπλῶς ἐροῦν ἀκρίβειαν τῷ προκείμενῳ. ἐπειδὴ εἶπον ὅτι ἐνδέχεται καὶ ἐκ τῶν ἀρχῶν τῆς ἐπάνω ἀποδείξαι τὰ τῆς ὑποκάτω ἐπιστήμης, εἴτα καὶ τὴν διαφορὰν προσέθηκεν ἢ διαφέρει τὰ ὕτως ἀποδεικνύμενα πρὸς τὰ διὰ τῶν οἰκείων ἀρχῶν ἀποδεικνύ- 15 μενα, ὅτι ἐκ ἀποδείκνυσι διότι ἐξ οἰκείων ἀρχῶν, διὰ τούτου φησὶ ὅτι αἱ τούτων ἀρχαὶ ἔχουσι τὸ κοινόν, τυτέστιν αἱ τῶν ὑπαλλήλων ἐπιστημῶν ἀρχαὶ κοιναὶ εἰσιν, οἷον ἀριθμητικῆς καὶ μουσικῆς. κοιναῖς γὰρ ἀρχαῖς ἐν ἀμφοτέροις ἢ ἐπιστήμῃ τῆς ἀποδείξεως ἵσταται. εἰ γὰρ καὶ δοκεῖ μᾶλλον ἀριθμητικῆς εἶναι τὰ δι' ὧν ἢ μουσικῇ ἀπο- 20 δεικνύσων, ἀλλ' ἔχ' ὅπως αὕτη ἢ ἀριθμητικῇ ἀρχῇ ἐστὶν ἀρμονίας, ὥστε καὶ αἱ τῆς ἀριθμητικῆς ἀρχαὶ ἴσαι εἰσὶ τὰς τῆς ἀρμονίας. τὸ γὰρ τῶν ἐπάνω κατηγορούμενα καὶ τῶν ὑποκάτω κατηγορεῖται. ὁμοῦς καὶ ἐπὶ φυσικῆς καὶ ἱατρικῆς καὶ γεωμετρίας καὶ μηχανικῆς. Ioh. Phil. f. 27.

πόρισμα τι καὶ τὰς γεωμέτρίας. ἐκ τῶν εἰρημένων συνάγεται εἰ γὰρ μὴ ἐνδέχεται, φησὶν, ἀποδείξαι τι εἰ μὴ ἐκ τῶν οἰκείων ἐκάστη ἀρχῶν, φανερόν ἂν εἴη ὡς ἐκ ἐνδέχεται ὑδεμίαν ἐπιστήμην τὰς οἰκείας ἀρχὰς ἀποδεικνύσαι, εἴγε τὴν μὲν ἀπόδειξιν ἐκ τῶν οἰκείων δεῖ γίνεσθαι ἀρχῶν, τῶν δὲ ἀρχῶν ἀρχὰς εἶναι ἔχ' ὅταν τε εἰ δὲ ἐστὶ, φησὶν, ἐπιστήμη ἢ τὰς ἐκάστης ἀρχὰς ἀποδεικνύουσα, ἐκείνη ἂν εἴη ἢ ὅντως ἐπιστήμη καὶ ἀρχή, ἐξ ἧς τὰς τῶν ἄλλων ἀρχὰς καὶ ἐπιστήμας ἀποδεικνύειν δυνατόν. ἢ δὲ πάντων ἀρχῇ κοινῇ ἐκείνη ἂν εἴη ἢ ἐπιστήμη ἐπιστημῶν καὶ τέχνη τεχνῶν, ἥτις ἐστὶν ἢ πρώτη φιλοσοφία, περὶ ἧς ἐν τοῖς Μετὰ τὰ Φυσικά διαλέγεται. id. ib.

ὅτι ἐκ ἐνδέχεται, φησὶν, ἐπαλλάττειν τὰς ἀποδείξεις ἐπὶ δια- 5 φέρων ἐπιστημῶν, εἰ μὴ εἴεν ὑπαλλήλοι, ὥστε ταῖς τῆς ἐπάνω ἀποδείξεσι χρῆσθαι τὴν ὑπ' ἐκείνην τεταγμένην. διὰ καὶ ἢ ὅπως ταῖς τῆς γεωμετρίας ἀποδείξεσι χρῆσθαι, καὶ ἢ μηχανικῇ ὡσαύτως, καὶ ἢ ἀρμονικῇ ταῖς τῆς ἀριθμητικῆς. id. ib.

χαλεπόν, φησὶ, τὸ γινώσκειν εἰ ἐκ τῶν ἐκάστη ἀρχῶν ἴσμεν ἢ μὴ. τυτέστι τὸ γινώσκειν εἰ ἀποδεικτικῶς προήλθεν ὁ συλλογισμὸς ἢ μὴ, χαλεπὸν ἐστὶν. οἰόμεθα γάρ, ἐὰν ἀληθεῖς λάβωμεν τὰς προτάσεις καὶ ἀμέσους, ὅτι καὶ ἀποδεικτικῶς ἐλάβομεν. τὸ δὲ ἐκ ἐστὶ τούτου, εἴ γε δέδεικται δὲ μὴ μόνον ἀληθεῖς εἶναι τὰς προτάσεις ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν οἰκείων ἀρχῶν εἰλημμένους. . . ἐπεὶ ἄν' χαλεπὸν τὸ εἰδέναι τὴν φύσιν τῶν πραγμάτων καὶ τὰ καθ' αὐτὰ ἐκείνη φύσιν ὑπάρχοντα, διὰ τούτου χαλεπὸν καὶ τὸ εἰδέναι πότερον ἀποδεικτικῇ ἢ συλλογισμῷ ἢ ὅ. id. ib.

ἀλλ' ἐὰν εὐρωμιεν ἀληθῆ μόνον τὰ λήμματα, εὐθὺς ἀποδει-
κνύμεθα τὴν συλλογισμὸν. τὸ δ' ἔκ ἐξου, ἀλλὰ δεῖ συγγε-
νῆς εἶναι τὰς ἀρχὰς τοῖς δεκνυμένοις καὶ ἐκ τῶν καθ' αὐτὰ ὑπαρ-
χόντων. Themist. f. 5 b.

Ἐπειδὴ εἶπε ταύτας εἶναι ἀρχὰς ἐν ἐκάστῳ γένει ὥς ὅτι εἰσι
ἢ ἐνδεχέσθαι δεῖξαι, ἐντεῦθεν ὁρμηθεὶς διδάσκει τίνα μὲν ἐν τοῖς
ἐνδεκτικοῖς παραλαμβανόμενα ἀναγκαῖον δεῖξαι ὅτι ἐστὶ, τίνα
ἢ ἐκ ἀναγκῶν. καὶ φησὶ ταῦτα ἅπερ ἐν προσιμίοις αἰνγματω-
δῶς ἔφην, ἡμεῖς δὲ ἐντεῦθεν λαβόντες ἀφορμὰς ἐκείνα σα-
φηνύμεν. καὶ ὅσα συντόμῳ λόγῳ σαφηνίσωμεν ὁ λέγει, τοῦτ' ἐ-
στὶ ἐξου, ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν προτάσεων καὶ ἐπὶ τῶν ἐκ τῶν γινόμε-
νων συμπερασμάτων δεῖ προεληφθῆαι τί ἕκαστον αὐτῶν σημαίνει·
τὸ δ' ὅτι ἀντὶ τῷ τί καὶ παραλείποντος τῷ ὅ. Ioh. Phil. f. 27 b.

ἀρχὰς μὲν πάλιν τὰς προτάσεις φησὶν, ἐφ' ὧν ἔστι μόνον τὸ τί
σημαίνει δεῖ προεγνώσθαι ἀλλὰ καὶ τὸ ὅτι ἐστὶ ταῦτα ἅπερ καὶ λέγει·
καὶ ὅτι δεδομένον τὸ εἶναι τὰς προτάσεις, ὅχι ὅσον τε τὸ συμπεράσμα
συμπερῆται. id. ib.

ἄνω ὅτι ἐπὶ πάντων τὸ τί σημαίνει παραλαμβάνει, δε-
κνύει γὰρ ὅτι ἐπὶ τινῶν μὲν τὸ ὅτι ἐστὶ δεκνύει, ἐπὶ τινῶν δὲ λαμ-
βάνει. καὶ ὁ μὲν Ἀλέξανδρος τὸ μέγεθος ἐνταῦθα ἀντὶ τῷ εὐθέως
εἶναι. τὸ δὲ ὅχι ὅπως ἔχει, ἀλλὰ μονάδα μὲν καὶ μέγεθος εἰς πα-
ράδειγμα τίθῃσι τῶν δεδομένων, ἐφ' ὧν καὶ τὸ ὅτι ἐστὶ παραλαμ-
βάνει. ἰδέμεν γὰρ ὅτι μονὰς ὅτε μέγεθος ζητούμενον παραλαμ-
βάνει· ὅτε γὰρ ἐν ἀριθμητικῇ θεωρήματι παραλαμβάνει ὅτι τότε
μονὰς, ὅτε ἐν γεωμετρικῇ ὅτι τότε μέγεθος, ἀλλ' ἀεὶ ταῦτα ὡς
ἐστὶ λαμβάνει. ἐπὶ τούτων μὲν ὅν, φησὶ, τὸ ὅτι ἐστὶ παραλαμβάνει
καὶ ἐκ τῶν ἐτέρων δεκνύει, τυτέστι τὰ εὐθέως καὶ τὰ τριγώνων.
ἀντὶ καὶ πρὸς τῷ τριγώνῳ ἐμνήσθῃ τί μονὰς. τὸ δὲ τί τὸ εὐθὺ
καὶ τὸ τριγώνον ἐπηγάγεν, ὑποδείγματι τιθεὶς ἅμα τῶν τε λαμ-
βανόμενων καὶ τῶν ζητούμενων. id. ib.

ἔπειτα πρὸς ὀλίγους ἀδιαρθρώτως εἶπε, τῶτον νῦν διαρθροῖ καὶ ἀκρι-
βέστερον παραδίδωσι. πρότερον μὲν γὰρ ἔλεγεν ὅτι δυνατόν τοις αὐτοῖς
ἐξώμασι χρῆσθαι ἐπὶ διαφόρων ἐπιστημῶν, ὅσον ὅτι τῷ αὐτῷ
ὅτι καὶ ἀλλήλοις εἰσὶν ἴσα, καὶ ὡς ἐπὶ μεγεθῶν προχειρίζεται τὸ
ἔξωμα, ὅφ' χρῆσται, ἀντὶ ὅ γε γεωμετρικῆς καὶ ὁ ἀριθμητικῆς· νῦν δὲ
φησὶ μὴ ἀξιώμασι τοῖς αὐτοῖς χρῆσθαι τὰς διαφορὰς ἐπιστήμας,
ὅχι καὶ τὴν τῶν ὁμωνύμων τρόπον. id. ib.

καὶ οὕτως, φησὶ, λέγω ἔστι κυρίως ἀλλὰ καὶ ἀναλογίαν, ὅτι
ὑπερ ἐπὶ μεγεθῶν ἀληθὲς ὁ λόγος, ὅπως καὶ ἐπὶ ἀριθμῶν. ὥστε
ἔστι τὸ ὑποκείμενον ἢ κοινότης, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀξίωμα μόνον. Ioh.
Phil. f. 28.

ταῦτ' ὅν, φησὶν, ἐστὶ δεδομένα ἴδια ἐκάστη ἐπιστήμη, ἅπερ ἀεὶ
ὅσα λαμβάνει, ζητεῖ δὲ τίνα τύτῃς καθ' αὐτὴν συμβέβηκεν,
καὶ μονάδας μὲν ἢ ἀριθμητικῆς, γεωμετρίας δὲ γραμμῶν καὶ σημείων·
καὶ αὐτὰς τούτοις συμβεβηκέναι ζητεῖ. id. ib.

τυτέστιν ὅτι περὶ ἀλλοῦν μεγεθῶν διαλαμβάνει γὰρ περὶ
τύτῃς ἢ γεωμετρίας, τί μὲν σημαίνει τὸ ἀλλοῦν μέγεθος λαμβά-
νεται, ὅτι τὸ ἀσύμμετρον καὶ μὴ κοινὸν ἔχον μέτρον πρὸς ἕτερον,

ὡς ἐπὶ τῆς διαμέτρου τῷ τετραγώνῳ καὶ τῆς πλευρᾷ· εἴτε μέντοι
ἀλογος ἢ διάμετρος εἴτε μή, ἔκτετι λαμβάνει ἀλλὰ δεκνύει. εἰ
δ' εἴη ἀνάλογον, γράφεται γὰρ καὶ ὅπως, ὅτι καὶ περὶ ἀναλόγων με-
γεθῶν διαλαμβάνει· κοινὸν δὲ τῶτον καὶ πρὸς ἀριθμητικῇ ἔχει. ὅχι
ἐστὶ δὲ ταῦτ' ἐκ κεκλῶσθαι τῷ νεύειν. τὸ μὲν γὰρ κεκλῶσθαι ἐστὶν ἐπὶ
μᾶλλον γραμμῆς ἢ ὅχι ἐστὶ πάντα τὰ μόρια ἐπ' εὐθείας ἀλλήλοις,
ἀλλ' ὡς ἔτυχεν, νεύειν δὲ λέγοντι εὐθεῖαι αἵτινες ἐκβαλλόμεναι
καθ' ἐν σημείον συμπίπτουσιν, ὥσπερ ἢ διάμετρος πρὸς τὴν πλευ-
ράν. id. ib.

ἀστρολογίαν δὲ τὴν ἀστρονομίαν φησὶν· καὶ ἐπὶ ταύτης γὰρ
τὰ μὲν καὶ μόνον τὸ τί σημαίνει λαμβάνει, τὰ δὲ καὶ ὅτι ἐστὶ
τῶν. id. ib.

ἰδὼν ἐντεῦθεν λαβόντες τὴν ἀρχήν, τὴν διαίρεσιν τῶν ἐν οἷς
ἐστὶ πᾶσα ἀπόδειξις ἐποικισμένα, ὅσα τε εἶναι τίθει. ταῦτα
δὲ ἐστὶ τὸ γένος, τυτέστι τὰ δεδομένα. γένος δὲ λέγει δῆλον ὅτι
τὸ ὑποκείμενον ἐκάστη ἐπιστήμη, ἐξ ὧν πᾶς ὅρος δεδομένος λαμβά-
νεται, ὡς εἵπομεν καὶ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν. id. ib.

τυτέστι τὰ ζητούμενα, ἀ καθ' αὐτὴν συμβέβηκε τοῖς ὑποκει-
μένοις, οἷς μόνον τὸ τί ἕκαστον σημαίνει λαμβάνει. id. ib.

καὶ ἐστὶν ἡ διαφορὰ ἐνταῦθα τῷ τὴν μὲν ὀρίζεσθαι τὴν δὲ ὅχι ὀρί-
ζεσθαι. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος καὶ ἀμφοτέρους μὲν ὀρίζεσθαι φησιν, ἀλλὰ
τὴν μὲν ἀριθμητικὴν μᾶλλον ὀρίζεσθαι τὴν ἀριθμὸν ἢ τὴν μονάδα, τὴν
δὲ φυσικὴν ἦσαν τὸ φυσικὸν καὶ τὸ θερμὸν. ἀλλ' ὅχι ὅπως ἔχει τὸ
ἀληθές· σαφέστατα γὰρ ἔγνωσται τῇ αἰσθήσει τὸ θερμὸν καὶ τὸ φυσικὸν
ἢ ἄλλο τι τῶν φυσικῶν, ἦπερ ὁ ἀριθμὸς. καὶ διὰ τῶτον ἡ τοιαύτη
ἐξηγήσις ἀποδοκιμαζέται. Ioh. Phil. f. 28 b.

ἔπειδὴ ὅπως ἐμνήσθῃ τῷ ἀξιώματος, βέλει τὴν τε ιδιότητα
αὐτῷ παραδόναι ἡμῶν καὶ διακρίναι αὐτὸ ἀπὸ τε τῶν καλυμμένων
ὑποθέσεων καὶ αἰτημάτων, καὶ ἐπὶ ταῦτα ἐξ ἀλλήλων τε καὶ τῶν
ὀρισμῶν. ἦδη μὲν ὅν καὶ ἐν ἀρχαῖς παραδέδοι ἢ τῶν διακρίσεως·

ἔπειδὴ δὲ καὶ νῦν τῶν μέντοι, εὐλογον τὴν πᾶσαν ἡμᾶς τῶν
προκειμένων διάνοιαν ἀνακεφαλαιωσάμενος ἀνωθεν τὴν πᾶσαν
ἐντελῶς ἐκθέσει διαίρεσιν, ἔχυσαν ὅπως. τῶν ἀμέσων προτά-
σεων αἱ μὲν αὐτόπιστοι εἰσι καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις κοινῶς συμπεφυκυῖαι,
αἱ δὲ ἔστι πᾶσιν. αἱ μὲν ὅν κοινῶς συμπεφυκυῖαι πᾶσι, διὰ τὸ οἰκο-
θεν ἔχειν τὸ πιστόν, καλῶντι ἀξιώματα καὶ κοινὰ ἔννοιαι, αἱ δὲ μὴ
πᾶσι συμπεφυκυῖαι ἀλλὰ τισὶ καλῶντι θέσεις. καὶ τῶν θέσεων
αἱ μὲν τὶ ἐστὶν ἕκαστον φασίν, αἱ καλῶντι ὀρισμοί, αἱ δὲ ἄλλο ἄλλω
κατηγοροῦσιν, αἱ καλῶντι κοινῶν ὀνόματι ὑποθέσεις. καὶ τῶν ὑπο-
θέσεων αἱ μὲν ἀληθεῖς τέ εἰσι καὶ δοκῶσαι λαμβάνοντι τῷ μανθάνοντι
παρὰ τῷ ἐπιστήμονος, αἱ δὲ μὴ δοκῶσαι. αἱ μὲν ὅν δοκῶσαι τοῖς
μανθάνοντι λαμβανόμεναι καλῶντι ἰδίῳ ὀνόματι ὁμωνύμως τῷ γέ-
νει ὑποθέσεις, αἱ δὲ μὴ δοκῶσαι αἰτήματα. καὶ τῶν ὑποθέσεων
ὅσαι μὲν μὴ τῷ δοκῶν τῷ προσδιαλεγόμενῳ καὶ ἀληθεῖς εἶναι ἔ-
καλλῃς δέοντι ἐπιστάσεως εἰς τὴν ἐν αὐτοῖς θεωρηθῆναι ἀληθειαν,
καλῶντι κυρίως ὑποθέσεις. ὅσαι δὲ μὴ δοκῶσι τῷ προσδιαλε-
γόμενῳ, ἀληθεῖς δὲ εἰσι καὶ ὀλίγης δέσμευται παραμυθίας, καλῶντι
κυρίως αἰτήματα, ὅσον τὸ παντὶ κέντρῳ καὶ διαστήματι κύκλον γρά-

φεαζ, ἡ τὸ ἀπὸ πάντες σημείν ἐπὶ πᾶν σημείον εὐθεῖαν γραμμὴν ἀγαγεῖν, ἡ τὰ τέτοις ὅμοια. αἱ δὲ μὴ δοκεῖσαι, εἰ μὴ ψευδεῖς εἶεν ἐναντία δὲ τῇ τῷ προσδιαλεγόμενῳ δόξῃ, ἡ ἡ ἀληθεῖς μὴ πλείονος δὲ ἀποδείξεως δεόμεναι, καλῶν) πρὸς τὴν μαυθάνοντα αἰτήματα. ἡ ψευδεῖς μὴ ὡς εἰ ἡ αἰτοία τις τῶν περὶ Δημό- 5 κριτον συγχωρηθῆναι αὐτῷ ὅτι ἀρχαὶ τῶν πραγμάτων εἰσὶ τὰ αἶτομα, ἡ τῶν περὶ Ἀναξαγόραν τις ὅτι αἱ ὁμοιομερείαι, ἀλη- θεῖς δὲ ἡ πλείονος δεόμεναι παραμυθίας ὥσπερ ἡ λέγουσα τὰς ἀπ' ἐλαττόνων ἢ δύο ὁρθῶν ἐκβαλλομένης συμπύπτει· τὸτο γὰρ λαμβάνει μὴ ὡς αἴτημα ὁ γεωμέτρης ἀναποδείκτως, πολλῆς δὲ 10 δεῖ) τῆς ἀποδείξεως, ὡς βιβλίον δόκλον τὸν τε Πτολεμαῖον ἡ τὴν Πρόκλον καταβαλέει εἰς τὸτο. πολλὰς δὲ ἡ ἐναντία ἐπὶ τὰ αἰτήματα τῇ τῷ προσδιαλεγόμενῳ δόξῃ, συγχωρεῖ μέντοι ὁ προσδιαλεγόμενος, ἵνα συμπερανθῇ τι. id. ib.

76b ἐπειδὴ εἶπε τὸ ἀξιωμα ἀνάγκη τε αὐτὸ εἶναι ἡ δοκεῖν ἐξ 15 24 ἀνάγκης, ἵνα μὴ τις εἴπῃ ὅτι ὁ πάντως δοκεῖ τὸ ἀξιωμα ἐξ ἀνάγκης εἶναι (τί γὰρ ἐάν μὴ συγχωρῇ τις ὅτι ἐπὶ πάντες ἡ ἡ καταφά- σεις ἡ ἡ ἀπόφασις ἀληθεύει; ἡ ἐάν ἀπὸ ἴσων ἴσα ἀφαιρεθῇ, τὰ καταλειπόμενα ἐστὶν ἴσα;) πρὸς τὸτον ἀπαντῶν φησὶν ὅτι αἱ ἀπο- 20 δείξεις ὁ πρὸς τὴν ἔξω λόγον ἀποτείνον), τῷ τῷ ἐν τῇ προφορᾷ τῷ λόγῳ. ὁδὲ γὰρ ἐάν ἐριστικῶς τις ἡ τοῖς ἐναργέσι μάχῃ, παρὰ τὸτο ὅκ ἀπόδειξις ὁ ἀποδεικτικὸς λόγος, ἀλλὰ πρὸς αὐτὴν τὴν τῶν πραγμάτων φύσιν ἡ πρὸς τὴν ἐνδιάθετον λόγον. Ioh. Phil. f. 29 b.

76b ἐνταῦθα διακρίνει τὸς ὅρους ἀπὸ τῶν ὑποθέσεων, ὅτι αἱ μὴ 25 35 ὑποθέσεις ἄλλο ἄλλαν κατηγορεῖσθαι ἢ ἀποφάσκουσιν, οἱ δὲ ὅροι ὁδὲν ὅτε καταφάσκουσιν ἢ πῶς ὅτε ἀποφάσκουσιν, ἀλλ' ἡ μόνον τί ἐστὶ τὸ προκείμενον λέγουσιν. ὥς αἱ μὴ ὑποθέσεις ἐν ταῖς προτά- σεσι πάντως, οἱ δὲ ὅροι ὅκ ἐν προτάσεσιν, ἀλλ' ἐκούσιν φάσεις μόνον, τί ἐστὶ τὸ λεγόμενον ξυνιέναι παρέχοντες. id. ib.

76b ἐπειδὴ εἶπεν ὅτι ὁ πρὸς τὴν ἔξω λόγον ἀποτείνον) αἱ ἀποδεί- 30 39 ξεις ἀλλὰ πρὸς τὴν ἐν τῇ ψυχῇ, τὸτο πιεῖ) ἐκ τῶν ἐπιστημῶν. τῶς γὰρ τὸτο μὴ συνειδόντες ὥσθῃσαν τὴν γεωμέτρην μὴ ἀληθῆ ἀποδεικνύναι διὰ τὸ ψευδεῖς, ὡς ὥντο, λαμβάνειν ὑποθέσεις· λαμβάνει γὰρ ὁ γεωμέτρης, εἰ τύχοι, τὸνδε κύκλον εἶναι μὴ ὄντα 35 κύκλον ἢ τῆς εὐθείαν μὴ ὄσαν εὐθείαν, ἡ ὅτως τὰ ἐξῆς συμπεραίνει). φησὶν ὅν ὅτι ἐπεὶ μὴ πρὸς τὴν ἔξω λόγον ἢ ἀπάν- τησις ἀλλὰ πρὸς τὴν ἐν τῇ ψυχῇ, διὰ τὸτο ἡ ὁ γεωμέτρης ὁ πρὸς ἡν λαμβάνει εὐθεῖαν ποιεῖ) τὰς ἀποδείξεις, ἀλλὰ κ' τὴν ἐαυτῷ νόησιν, καθ' ἣν ἔλαβε ἡ τὴν γραμμὴν. ἡ ὅτως ἐπὶ πάντων. 40 Ioh. Phil. f. 30.

77a δευτέρα διακρίσις αὕτη τῶν ὅρων πρὸς τὰ αἰτήματα ἡ τὰς 11 3 ὑποθέσεις, διότι αἱ μὴ ὑποθέσεις ἡ τὰ αἰτήματα ἡται ὡς ἐπὶ μέ- ρους τῶς λέγει) ἡ κ' παντός, ἐπεὶ ἡ πᾶσα πρότασις ἡ καθόλου ἐστὶν ἡ ἐν μέρει, οἱ μέντοι ὅρισμοι ὁδὲν ὅτε κ' παντὸς ὅτε κατὰ 45 τῶς λέγουσιν) ἄν. id. ib.

77a ἐπειδὴ εἶπε πολλὰς δεῖν τὰς ἀποδεικτικὰς καθόλου εἶναι 5 5 πρῶτον τῷ ὑποκειμένῳ, ὥσθῃ δ' ἂν τις διὰ τῶν τὰς ἰδέας εἰσά-

γεαζ, εἴγε ἐκεῖνα πρῶται εἰσι κ' τὰς ὑποθεμένους αὐτάς, διὰ τὸτο ταύτην ἀναιρῶν τὴν ὑπόνοιαν ταῦτα τίθησιν, ὅτι ὅκ ἐπὶ τῇ ἀποδείξει τὸ τὰς ἰδέας εἰσάγεαζ· αἱ μὴ γὰρ ἰδέαι ἐξηρημάται τῶν πολλῶν ὄσαι ὅτε κ' παντὸς ὅτε κατὰ τῶς λέγουσιν) ἄν, ἡ 5 δὲ ἀπόδειξις τὸ πρῶτως κ' παντὸς ὑποτίθε), ἡ τὸτο εἶναι τὸ κα- θόλου λέγει· τὸτο δὲ φημι τὸ ἐν τοῖς πολλοῖς συγκατατεταγμένων εἶδος. ὥς αἱ τὰς ἰδέας εἰσάγει ἡ ἀπόδειξις. id. ib.

καλῶς τὸ "μὴ ὁμῶνυμον" πρόσκει). ἡ γὰρ τὸ καρίων) ὄνομα ἐν κ' πλείονων φέρε), ἀλλὰ ὁμῶνυμος, ἐπὶ τε τῷ ἄρῳ ἡ τῷ ζῷον ἡ τῷ ὄργανον, ἡ τὸ κύων ὁμοίως ἐπὶ τε τῷ ἄρῳ ἡ τῷ ζῷον τῷ τε χερσαίῳ ἡ θαλαττίῳ καὶ τῶν φιλοσόφων. ὁμῶ- 10 νύμοις δὲ ὁδὲ ἡ διαλεκτικῇ ἀπροσδιορίζως χρῆσθαι, μήτε γὰρ ἡ ἀποδεικτικῇ. Ioh. Phil. f. 30 b.

ὑδαμία, φησὶν, ἀπόδειξις κέρρη) τῷ ἀξιωματι τῆς ἀντιφά- 15 σεως, ἀπόδειξις δὲ ἡ ἐπ' εὐθείας, εἰ μὴ ὅταν ἡ τὸ συμπερασμα δὲ τῷ ἀξιωματι χρῆσασθαι τῆς ἀντιφάσεως· τότε γὰρ ἡ συλλο- γισμῷ τοῦτῳ χρῆσθαι). τότε δὲ χρεῖα ὅτω συναγαγεῖν τὸ συμ- πέρασμα, εἰπομεν, ὅτι ὅσα μὴ ἐνδοξεῖ) τὴν κατηγορήσαντος τῷ ὑποκειμένῳ κ' τί μὴ ὑπάρχον κ' τί δὲ μὴ ὑπάρχον) ὅκ φ' 20 δεῖξωμεν ὅτι ὑδαμῇ ὑδαμῶς συναληθεύει ἐπὶ τῶν τοῦτῳ ἡ ἀντί- φασις, διὰ τὸτο δεόμεθα ἡ τοῦτῳ συναγαγεῖν συμπερασμα. ἐπεὶ γὰρ προσεχῶς ἔλεγεν ὅτι τοῖς ἀξιωμασι κέρρη) αἱ ἐπιστήμαι ἡ λαμβάνουσιν αὐτὰ ἐν ταῖς προτάσεσιν, ὅσον φέρε εἰπεῖν, ἐπειδὴ 25 τ' α' ἡ τ' β' τῷ γ' ἴσον, τὰ δὲ τῷ αὐτῷ ἴσα ἡ ἀλλήλους ἐστὶν ἴσα, ἡ τ' α' ἄρα τῷ β' ἴσον ἐστὶ. τὸ δὲ τῆς ἀντιφάσεως ἀξιωμα ἐπὶ πάντων μὴ τῶν ὄντων ἡ μὴ ὄντων διαίρεσι τὸ ψεύδος ἡ τὴν ἀλή- 30 θειαν, δοκεῖ δὲ ἐπὶ τῶν πραγμάτων μὴ ὅτως ἔχειν, ἀλλὰ ὁ- ναζ συναληθεύειν τὴν ἀντίφασιν, ὅσον ἐπὶ τῆς ψυχῆς· φησὶ γὰρ ψυχῇ ἡ ἀθάνατον ἡ ὅκ ἀθάνατον, ἡ ὅκλον ὅτι κατ' ἄλλο ἡ 35 ἄλλο, τῷ τῷ μὴ ὅκλον ἀθάνατον ἡ ἀίδιον, ταῖς δὲ ἐνεργείας ἐκείναι. ὁμοίως τὰ ζοιχεῖα ἡ ἀγέννητα ἡ γεννητά, κ' μὴ τὰς ὁλόγητας ἀγέννητα, τῷ τῷ μὴ ἔτερον ἐξ ἑτέρου γινόμενον, κ' ὅκ τὰ μέρη γεννητά. ὡσαύτως ἡ ὅκλον κωεῖ) ἡ ὅκ κωεῖ). . . 40 ζητεῖ ὅν ἐν τέτοις ἐπὶ ἡ ἐπὶ τῶν τοῦτῳ συμπερασμάτων, ἐν ποίῳ ὄρω τῷ συλλογισμῷ δεῖ κεχρηῖ) τῷ τῆς ἀντιφάσεως ἀξιωματι, ἵνα ἡ ἐν τῷ συμπερασματι τῷτῳ χρῆσάμενοι δεῖξωμεν ὅτι μόνον τὸ ἔτερον μέρος τῆς ἀντιφάσεως ἀληθεύει ἡ ὑδαμῶς ἡ λαιπόν. ὅκλον γὰρ ὅτι ὁδὲ συναχθῆναι δύνα) τὸ ὅν ἐν τῷ συμπε- 45 ρασματι, εἰ μὴ ἐν ταῖς προτάσεσι παρελθῇ). τριῶν ὅν ὄρω ὄντων ἐν τῷ συλλογισμῷ, ἐν ποίῳ αὐτῶν χρῆσέον τῷ τῆς ἀντι- φάσεως ἀξιωματι; ἡ ὅκλον μὴ ὅτι ἐν προτάσεσιν ἡ ἀντίφασιν δύναται μέντοι ἡ ἐν ἐκάστῳ ὄρω θεωρῆσαι αὐτήν, ὥσπερ ὅταν μὴ 50 γωμεν ἀνθρωπος ἡ ὅκ ἀνθρωπος, ἡ ὅκ ἡ ὅκ, ὅκ τῶς ἄρῳ εἰ ἐκαλῶτο ἐν τῷ περὶ Ἑρμηνείας. ἀλλ' ἐπειδὴ ἐν ταῖς προτάσεσιν τὰ καταφασκόμενα τῶν ἡ καταφάσκει) ἡ ἀποφάσκει), ἡ τ' ἀρρητικὰ μέρη τὰ ποιῶντα τὴν ἀπόφασιν ἐν ὄρω συντάττει μόνῳ, διὰ τὸτο ὡς ἐπὶ ὄρων θεωρεῖ) τὸ ἀξιωμα τῆς ἀντιφάσεως συνεπινοούμενον δηλονότι ἡ τὸ λαπὲ τῷ συμπληρωθέντος τῷ πρ

τασ. καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν, ἐπειδὴ, ὡς εἶπον, πάντα τὰ ἐν τῷ συμπεράσματι θεωρούμενα θεωρεῖται καὶ ἐν τοῖς προτάσεσι, καὶ ἔχουσιν οὖν τὴν ἐξουσίαν εἶναι τι ἐν τῷ συμπεράσματι ὃ μὴ προσεῖληται ἐν ταῖς προτάσεσι, ὡς δὲ εἶπον, ἐπὶ τινων συμπερασμάτων τὸ ὅλον ἔξιμα τῆς ἀντιφάσεως συμπερασθέντα, λέγοντες, εἰ τύχοι, ὅτι 5
 ἡ ζῶν ἐστὶ καὶ ἐχὶ ζῶν, ζητεῖ πᾶν τῶν προτάσεων τῷ συλλογισμῷ χρηστὸν τέτυκται. τριῶν ὅν ὄντων ὅρων ἐν ταῖς προτάσεσι, τῶν δὲ τῷ ταύτῃ σχήματι προφέρεται, ὅτι τότε καὶ ἐχὶ τότε; καὶ ἔστιν ὅτι μόνως ἐν τῷ μελῶν, ἐν ὅθεν δὲ τῶν ἄλλων. . . ἡ ὅν ὅτι οὐκ ὅν τῶν προκειμένων ἀφοριστὸν, ἡ λεκτέον ὅτι πρόκειται 10
 αὐτῷ δεῖξαι πῶς κεκρήμεθα ἐν τοῖς συλλογισμοῖς τῷ ἄξιωματι τῆς ἀντιφάσεως, πῶς μὲν ἐν τοῖς ἐπ' εὐθείας, πῶς δὲ ἐν τοῖς δι' ἀδυνάτου, καὶ τίς ἡ πρὸς ἀλλήλα τούτων διαφορὰ, ὅτι ἐν μὲν τοῖς ἐπ' εὐθείας ὅτι αἰ, ἀλλ' ἐφ' ὅν καὶ τὸ συμπεράσμα τοῦτον εἶναι βεβαιώμεθα, ἐπὶ δὲ τῶν δι' ἀδυνάτου αἰ, καὶ ἐπὶ μὲν τῶν ἐπ' εὐθείας 15
 ἐν τῇ μελῶσι προτάσει ἡ ἀπλῶς ἐν τῷ τέλει ἦγον τῷ συμπεράσματι, ἐπὶ δὲ τῶν δι' ἀδυνάτου ἐν τῇ ἐλαττονίᾳ ἡ ἀπλῶς ἐν τῇ ἡξίᾳ. πᾶσα γὰρ δεῖξαι ἡ δι' ἀδυνάτου εὐθὺς ἐν τῇ ἀρχῇ κέχρηται τῷ ἄξιωματι τῆς ἀντιφάσεως· τίθεται γὰρ ὁ γεωμέτρης τὴν πλεονεξίαν ἡ σύμμετρον εἶναι ἡ ἀσύμμετρον, καὶ λαβὼν τὸ ἕτερον μέριον 20
 τῆς ἀντιφάσεως τὸ ψεύδος, οἷον ὅτι σύμμετρος, καὶ δεῖξαι τότε ὡς ἀποκρίνεται, ὅτι ἴσον τὰ αὐτὰ ἄρτια καὶ περιττά, ὅτω πάλιν τὸ ἀντικείμενον. ὁ δὲ Θεμίστιος τὸν σκοπὸν τῶν προκειμένων ὡς πρὸς τὰ προσηρημένα ἀποδίδωσιν. ἐπειδὴ γὰρ φησὶν, ὡς 25
 εἶπε ἐν τῷ ἐπείκει, ὅτι ἐν πάντως παραλαμβάνουσιν αἱ ἐπιστῆμαι καὶ τὴν ἐξ ὧν αἱ ἀποδείξεις, ἐν ὧσι σαφῆς, αὐτὸ τούτο βυλεῖται νῦν δεῖξαι. ἡ γὰρ τῷ ἄξιωματι τῆς ἀντιφάσεως ὑδεμία χεδὸν κήρη ἐπιστήμη συλλογιζομένη, ἀλλὰ διὰ τὸ εἶναι ἐναργὲς καὶ πρόδηλον παρρησίᾳ, ὡς δὴ πᾶσι ὄντος, καὶ μὴ ὁ συλλογιζόμενος 30
 ἤρηται αὐτῷ ἐν λήμματι. εἶτα ἐπειδὴ ἐπὶ τινων συλλογισμῶν ὁ ὁρμητικὸς αὐτῷ χρηστὸς ὡς λήμματι, λέγει ἐπὶ τίνων τε συλλογισμῶν αὐτῷ χρωμένθα, ὅτι ἐφ' ὧν τοῦτον συναγαγεῖν βυλεμένθα συμπεράσμα, καὶ πῶς ἐν τοῖς λήμμασι προσλαμβάνεται. id. ib.
 ὅταν δὲ προκείμενον ἢ περὶ τῶς συμπεράσεως ὅτι τότε μὲν ἐστὶ 35
 τὸ ἀντικείμενον ἐκ ἑξιν, οἷον ὅτι ὁ κόσμος πεπερασμένος μὲν ἐστὶν ἐπεπερασμένος δ' ἐκ ἑξιν, τὸ δ' ἐστὶν ἀπειρος ἐκ ἑξιν· τότε γὰρ ληπτέον ὡς αὐτὸς ὁ κόσμος ἐκ ἑξιν, καὶ ποιητέον αἰ τὴν μελῶσι προτάσιν πάλιν· ὅτω γὰρ καὶ τὸ συμπεράσμα ὅμοιον ἔσται. Themist. f. 6.
 δεῖξαι, φησὶ, τὸ τοῦτον συμπεράσμα, λέγει δὲ τὸ τῷ ἄξιωματι 40
 περὶ τῆς ἀντιφάσεως κεκρήμενον, ἐὰν λάβωμεν ὅτι ὁ πρῶτος ἦν, τότε ἐν τῷ μελῶν, ἀλλήλως μὲν τῷ μέν καταφάσκει, ἐκ ἑξιν δὲ ἐκ καταφάσκει, τότε ἐν τῷ μελῶν ὅρου πάλιν τῷ ἄξιωματι τῆς ἀντιφάσεως· τῆς γὰρ καταφάσεως ἀφάσεως ἐπ' αὐτῷ μηδαμῶς ἀληθεύει καὶ τὴν ἀπόφασιν. Ioh. 45
 Phil. 31.

τὸ τότε ἐν τῷ μελῶν ὅρου, ὁμοίως δὲ καὶ ἐν ἐλαττονίᾳ, καὶ καταφατικῶς καὶ ἀποφατικῶς λαβεῖν. ὡς εἰ μὴ δὲν

κωλύει ἅμα καὶ καταφατικῶς αὐτὸς καὶ ἀποφατικῶς λαμβάνει, ἀδυνάτον αὐτῷ τῷ ἄξιωματι τῆς ἀντιφάσεως χρηστὰς, ὅπως γε συναληθεύει. καὶ δὲ τὸν Ἀλέξανδρον ὅπως ἐρμήνευται. εἰ καὶ ἀληθές ἐστι τὸ καὶ τῷ μέν αὐτῷ ἐν μελῶν ὅρου κατηγορεῖται καὶ καὶ τῆς ἀποφάσεως αὐτῷ, ἀλλ' ὅθεν γε διαφέρει πρὸς τὴν συλλογισμὸν καὶ τὸ προκείμενον συμπεράσμα· τὸ ὅτω λαμβάνειν ἢ ἐν μέν ἢ ἐν ἑκάστῳ. id. ib.

τὸ μὲν γὰρ "εἰ ἐδόθη, καὶ" ὁ ἄνθρωπος ἀληθὲς εἰπεῖν ἴσον ἐστὶ 77^ο
 τῷ τὸ ζῶν καὶ πάντες ἄνθρωποι. ὁ γὰρ λέγων "καὶ" ὁ ἄνθρωπος 15
 πάντος, κατ' ἐκείνῃ ζῶν τὸ τότε λέγει, ὅτι καὶ πάντες ἄνθρωποι τὸ ζῶν. εἰ ὅν δέδοται καὶ εἰληπὶ πρότασις τοιαύτη, καὶ πάντες ἄνθρωποι ζῶν, ὃ μὴν καὶ μὴ ζῶν, τὸ ὅλον τούτο μόνον εἰ ὅτω ληφθεῖν, αὐταρκὲς εἰς τὸ γενέσθαι συμπεράσμα, ὅτι Καλλιὰς ζῶν, ὃ ζῶν δ' ὅ, εἰ τούτο ἦν ὃ ἦν ληφθῆναι προκείμενον. καὶ γὰρ εἰ ἀληθές, φησὶν, ἐστὶ τὸ καὶ ἄνθρωποι ζῶν καὶ μὴ ἄνθρωποι, καὶ ἄνθρωποι καὶ Καλλιὰ καὶ μὴ καὶ Καλλιὰ, ἀλλὰ παρὲλκει γε λαμβανόμενα, καὶ ὅθεν εἰς τὸ προκείμενον συμπεράσμα συντελεῖ· αὐταρκὲς γὰρ ἐκείνο μόνον ληφθῆναι τὸ ζῶν καὶ πάντες ἄνθρωποι, ὃ ζῶν δὲ 20
 ὃ· μόνῃ γὰρ ἡ μελῶσι πρότασις ληφθεῖσα ὅτω χρηστέος εἰς τὸ τοῦτον συμπεράσμα. id. ib.

εἰπὼν πῶς ἐπὶ τῆς εὐθείας δεῖξαι κεκρήμεθα τῷ ἄξιωματι 77^ο
 τῆς ἀντιφάσεως καὶ τότε, λέγει καὶ ἐπὶ τῆς δι' ἀδυνάτου, ὅτι πᾶσα 22
 μὲν ἡ δι' ἀδυνάτου κέχρηται αὐτῷ, ὃ μὴ καθόλου, τότε ἐν τῷ ὡς διήκοντος αὐτῷ ἐπὶ πάντων τῶν ὄντων καὶ μὴ ὄντων, ἀλλ' ἐπὶ τοῦτον αὐτῷ ἐκάστη ἐπιστήμη κέχρηται ἐφ' ὅσον ἰκανὸν δεῖξαι αὐτῷ, καὶ ὅσον καὶ ἐκάστη τῶν ἐπιστημῶν δεῖται αὐτῷ ἐπὶ τινων ὑποβεβλημένων αὐτῇ, οἷον γεωμετρία μὲν ἐπὶ μεγεθῶν, ἀριθμητικὴ δὲ ἐπὶ ἀριθμῶν, καὶ αἱ λοιπαὶ ἐπὶ τῶν ἰδίων ὑποκειμένων. Ioh. Phil. f. 31 b.

καὶ μέντοι τὰ κοινότερα τῶν ἀξιωματικῶν πᾶσαι ἐποικονομῶν 77^ο
 σιν ἀλλήλους, οἷον ἐπὶ τῷ τὴν ἀντίφασιν μὴ ἐνδέχεσθαι συναληθεύειν ἀλλήλους· τότε γὰρ πᾶσα τέχνη καὶ πᾶσα ἐπιστήμη χρηστὴ 26
 ταῦτα μὲν ὅν καὶ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν εἶπεν· ἴσως δὲ πάλιν ἐν τούτοις ἀναλαμβάνει τὴν περὶ τούτου λόγον, ὅτι προῖται ὅτι καὶ ἡ διαλεκτικὴ τούτῳ κέχρηται τῷ ἄξιωματι, καὶ αὐτὴ ἡ πρώτη φιλοσοφία, ἢ καλεῖ σοφίαν ἐν τοῖς Μετὰ τὰ Φυσικά, καίτοι γε τὰς ἀρχὰς πάντων ἀποδεικνύουσα, κατ' αὐτὸ δὲ τούτο τὸ τῆς ἀντιφάσεως ἀξιωματικὸν ὁμοίως αὐτῷ ταῖς ἄλλαις κέχρηται. ὁ γὰρ Ἀριστοτέλης ἐν τῷ τρίτῳ βιβλίῳ τῶν Μετὰ τὰ Φυσικά, καίτοι, ὡς εἶπον, καὶ αὐτὸ τὸ τῆς ἀντιφάσεως ἀποδεικνύει ἀξιωματικὸν, ὅμως ἐχρήσθη αὐτῷ ἐν τοῖς λόγοις τοῖς πρὸς τὸς ἀκαταληφίαν εἰσάγοντας καὶ ἀορίστους ἐν τοῖς πράγμασι. id. ib.

τὸ τότε ἡ πρώτη φιλοσοφία, ἥτις καὶ πάντα τὰ ἀξιώματα 77^ο
 ἀποδεικνύειν πειράται, ὅμως καὶ αὕτη τῶν κέχρηται, καὶ μάλιστα τῷ 29
 κοινωτάτῳ πάντων ἀξιωματικῷ τῇ ἀντιφάσει, ὡς περὶ εἶπομεν καὶ τὸν Ἀριστοτέλην ἐν τῇ Μετὰ τὰ Φυσικά πραγματείᾳ χρησθέντων τῷ τῆς ἀντιφάσεως ἀξιωματικῷ ἐν τοῖς πρὸς τὸς ἀναμεινόμενους τὴν κατὰληφιν λόγοις. Ioh. Phil. f. 32.

77^a εἰπὼν ὅτι τοῖς κοινοῖς πᾶσαι κέρηνη) αἱ ἐπισήμαι, καίτοι γε
31. πρὸ πάντων καὶ ἡ διαλεκτικὴ καὶ ἡ πρώτη φιλοσοφία, ἐντεῦθεν δια-
κρίνει τὴν διαλεκτικὴν τῶν τε ἄλλων πασῶν καὶ τῆς πρώτης
φιλοσοφίας, τῶν μὲν ἄλλων πασῶν, ὅτι ἐκάστη μὲν τῶν ἄλλων
περὶ ἓν τι γένος καταγίνεσθαι, αὕτη δὲ περὶ πάντων. ἅμα δὲ 5
πασῶν διαφέρει καὶ τῆς πρώτης φιλοσοφίας, ὅτι ἡ μὲν διαλεκτικὴ
ἐρωτᾷ τὸν προσδιαλεγόμενον, καὶ ἐξ αὐτῆ λαμβάνουσα τὰς προτά-
σεις ὅπως ἐκ τῶν δοθεισῶν παρ' ἐκείνου προτάσεων τὸ προτεθεὶς
κατασκευάζει, ὃ καὶ ἐξ ἐκατέρων τῶν μορίων τῆς ἀντιφάσεως τὸ
αὐτὸ κατασκευάζει. (vid. Analyt. Pr. 2 15). id. ib.

77^a βάλει) δεῖξαι διὰ τούτου ὅτι ὅτε πᾶν ἐρώτημα ἐρωτᾷ ἐκάστη
36. τῶν καὶ μέρος ἐπισημῶν, ἀλλὰ μόνον ὅσα ἐρωτᾷ οἰκείως ἐκάστη
ἐπισήμη, οἷον ὁ γεωμέτρης τὰ γεωμετρικά, ὁ ἀριθμητικὸς τὰ
ἀριθμητικά, ὅτε πρὸς πᾶν ἐρώτημα ἀποκρίνεσθαι, ἀλλὰ μόνον εἰς
ὅποσα ἐρωτῶν) ἐξ ἐκάστης τῶν ἐπισημῶν. δείκνυσι δὲ τούτο 15
πάντα σαφῶς καὶ συντόμως. id. f. 32 b.

77^b οἷον ζητεῖ) παρὰ τοῖς γεωμέτραις ὁ τῷ κύκλῳ τετραγωνι-
9. σμός. καὶ τούτον μὲν Ἀντιφῶν καὶ Βρύσων ἔδοξαν εὐρησέναι, πληρὴ
κακῶς τε καὶ σφαλερῶς. id. f. 33.

77^b ἐπειδὴ εἶπεν ὅτι ὁ πᾶν ἐρωτητέον τὸν γεωμέτρην ἢ τὸν ἱατρὸν 20
16. ἢ τινὰ τῶν ἄλλων ἐπισημῶν, ἀλλὰ μόνον τὰ τῇ οἰκείᾳ ἐπισήμῃ
ἀνήκοντα, καὶ ὅτι ὁ πρὸς πᾶν ἐρώτημα ἀποκρίτεον τὸν ἐπισήμονα
ἀλλὰ πρὸς μόνον τὰ οἰκεία, οἷον τὸν γεωμέτρην πρὸς τὰ γεωμε-
τρικά καὶ τὸν ἱατρὸν πρὸς τὰ ἱατρικά, ζητεῖ ἐν τούτοις, ἅρα ὥσπερ
ἐστὶ γεωμετρικά ἐρωτήματα, ὅπως ἐστὶ καὶ ἀγεωμέτρητα; καὶ ἐπὶ 25
τῶν ἄλλων ἐπισημῶν ὡσαύτως. καὶ εἴπερ εἰσὶ, ποῖα εἰσι ταῦτα,
καὶ καὶ ποῖαν ἀγνοίαν ἀγεωμέτρητα ἂν εἴεν; καὶ ἵνα σαφῆ ποιήσω-
μεν τὸν λόγον, ἐκ τῶν ἐφεξῆς αὐτῷ πλατύτερον ῥηθησομένων λα-
βόντες καὶ τὰ ἐνταῦθα διαρθρώσωμεν. διττὴν ἔν φησὶ τὴν ἀγνοίαν
εἶναι, τὴν μὲν καὶ ἀπόφασιν τὴν δὲ καὶ διάθεσιν. καὶ καὶ ἀπόφασιν 30
μὲν φησὶ τὴν μηδεμίαν ἔννοιαν ἔχουσαν περὶ τοῦ πράγματος, καὶ
διάθεσιν δὲ τὴν ἔχουσαν μὲν περὶ τοῦ πράγματος ἔννοιαν τινὰ, πληρὴ
ἐκ ἀσφαλείας καὶ ἡκριβωμένην. οἷον ὁ μὴ εἰδὼς ὅπως εἴτε εἰσι πα-
ράλληλοι εὐθεῖαι εἴτε καὶ μή, εἰ δὲ καὶ εἶδεν, εἴτε συμπέπτυσιν εἴτε καὶ
μή, ὅτος τὴν καὶ ἀπόφασιν ἀγνοίαν ἔχει. εἰ δὲ τις οἶοιτο τὰς 35
παρὰλληλους συμπέπτειν, ὅτος τὴν καὶ διάθεσιν ἔχει ἀγνοίαν. κα-
κῶς γὰρ περὶ τοῦ πράγματος διακρίνεται. ἢ ὁ Πλάτων διπλὴν ἀγνοίαν
καλεῖ. καὶ ποῖαν ἔν τῶν ἀγνοῶν τὰ ἀγεωμέτρητα καὶ τὰ ἀμέ-
σικα ἐρωτήματα γίνονται, οἷον ἐρωτήσεως ποιεῖ τὴν διδασκαλίαν.
πάντα δὲ τῆς καὶ διάθεσιν ἀγνοίας διχῆ διαιρουμένης, ὡς καὶ Πλά- 40
των φησὶν, ἥτοι καὶ τὴν ὕλην ἢ καὶ τὸ εἶδος τῶν συλλογισμῶν (ὁ
γὰρ παραλογιζόμενος ἑαυτὸν ὅτι αἱ παράλληλοι συμπέπτυσιν, ἥτοι
ψευδῆς προτάσεις λαβὼν καὶ ταύτας συλλογιστικῶς συμπλέξας
ὅπως ψευδὲς συνάγει συμπέρασμα, ἢ ἀληθεῖς μὲν λαβὼν προτά-
σεις, ἀσυλλογίστως δὲ ταύτας συμπλέξας, οἷον ἐν δευτέρῳ χή- 45
ματι ἐκ δύο καταφατικῶν) πότερον ἔν τούτων μάλλον ἀγεωμέ-
τρητόν. ἐξιν. ἐρώτημα ὁ καὶ τὴν ὕλην ἡμαρτημένος συλλογισμός
ἢ ὁ καὶ τὸ εἶδος, ἢ καὶ ἀμφότεροι; φημὶ δὴ, ὥσπερ τὸ ἄρρυθμον

διττόν, τὸ μὲν ὁ μὴ ὅπως πέφυκε ῥυθμὸν ἔχειν, οἷον εἰ τις τὸ σα-
μεῖον λέγοι ἄρρυθμον τῷ μὲν πεφυκέναι ἔχειν ῥυθμὸν, τὸ δὲ τῷ
ἔχειν μὲν κακῶς δὲ, ὥσπερ φαμὶ τὸν ῥυθμὸν ἄρρυθμον τὸν κακό-
ρυθμον, ὅπως καὶ τὸ ἀγεωμέτρητον ἢ τὸ πάντῃ ἐν ἀποφάσει ὂν γεω-
μετρίας ἢ τὸ κακῶς καὶ ἀνεπισημένως πλάκόμενον. ταῦτα δὲ
ἐστὶ τὰ καὶ τὰς ἄλλας ἐπισήμας, οἷον εἰ μυστικὸν τις ἐρωτήσει τὸν
γεωμέτρην θεωρήματα ἢ ἱατρικόν. τούτο γὰρ τῆς καὶ ἀπόφασιν ἀγνοίας
ἐστὶ, καὶ ὅπως τούτο ἀγεωμέτρητον ὥσπερ τὸ σημεῖον ἄρρυθμον...
καλεῖ δὲ ὁ Ἀριστοτέλης κοινῶς μὲν ἀμφοτέρω ἀμαρτίαν, ἰδίως
10 δὲ τὴν παρὰ τὸ χῆμα ἦγεν τὴν ἀσυλλόγιον ἀμαρτίαν παραλογ-
ισμὸν ἐκάλεσεν, ἐπεὶ ὅχι ὕγιως ἐκ συλλογιστικῶν γίνεσθαι λόγων, τὴν
δὲ παρὰ τὴν ὕλην αὐτὸ τούτο ἀμαρτίαν. καὶ αὕτη μὲν ἡ ἐξήγησις
ἔχει ὅπως ἐὰν κατ' ἐρώτησιν ὁ λόγος προάγῃ, τατέστι ἐὰν προ-
περισπᾷ) τὸ ἄρα καὶ παροξύνῃ) τὸ ποῖαν. ἐὰν δὲ παροξύνῃ) τὸ ἄρα,
15 ἐξύνῃ) δὲ καὶ τὸ ποῖαν (φέρει) γὰρ καὶ αὕτη ἡ γραφή, ὅπως ἐξηγηθῇ
σε), ὅτι ἐπεὶ εἰσι γεωμετρικά ἐρωτήματα, εἰσὶν ἅρα καὶ ἀγεωμέ-
τρητα, καὶ τὰ καὶ τὴν ἀγνοίαν τὴν ποῖαν ἥτοι τὴν τοιαύτην, λέγω δὲ
τὴν καὶ διάθεσιν, ἐπισυνιστάμενα ἀγεωμέτρητα ἐρωτήματα, ἐκείνα
εἰσι τὰ κυρίως ἀγεωμέτρητα. καὶ ἐξιν αὕτη ἡ ἐξήγησις προσφω-
στέρα τε ἅμα καὶ σαφεστέρα τῆς προτέρας. id. f. 33 b.

ἐπεὶ καὶ τὰ ἀγεωμέτρητα θεωρήματα συνίστανται καὶ ἀγνοίας,
ἢ δὲ ἀγνοία διττή, ἢ μὲν καὶ διάθεσιν ἢ δὲ καὶ ἀπόφασιν, ἐρωτᾷ ὁ
λόγος, τὸ ἀγεωμέτρητον ἐρώτημα καὶ ποῖον εἶδος ἀγνοίας καὶ ἐπ-
γίνεσθαι καὶ συνίστανται, καὶ τὴν ἀγνοίαν τὴν καὶ διάθεσιν ἥτοι καὶ ἀπόφα-
25 σιν; ἐπικρινεῖ δὲ ὁ Ἀριστοτέλης προῦν ὅτι τὸ κυρίως ἀγεωμέτρη-
τον ἥτοι τὸ κακογεωμέτρητον ἐπισυνίστανται κυρίως καὶ τὴν ἀγνοίαν
τὴν καὶ διάθεσιν. ἢ καὶ ὅπως συμβιβάζον τὸ ῥητὸν καὶ ἀπόφασιν,
ὅτι ἐπεὶ εἰσι γεωμετρικά ἐρωτήματα, εἰσὶν ἅρα καὶ ἀγεωμέ-
τρητα, καὶ καὶ τὴν ἀγνοίαν τὴν ποῖαν, ἥτοι τὴν τοιαύτην, λέγω δὲ
30 τὴν καὶ διάθεσιν, ἐπισυνιστάμενα ἀγεωμέτρητα ἐρωτήματα ἐκείνα
εἰσι κυρίως ἀγεωμέτρητα. αὕτη δὲ ἡ ἐξήγησις προσφύει. ἢ
τὸ ἄρα ὡς καὶ ἀπόφασιν λεγόμενον ἐξύνει, καὶ ὅπως ἀνεπί-
σκε) τὸ ῥητὸν "τὰ καὶ τὴν ἀγνοίαν τὴν ποῖαν," λέγω τὴν τοιαύτην
ἥτοι τὴν καὶ διάθεσιν, καὶ ὅχι "τὰ καὶ τὴν ἀγνοίαν τὴν ποῖαν" ἐρω-
35 τηματικῶς. cod. 1917 in marg.

πρὶν διελθεῖν τὴν ἀγνοίαν ποσαυχῶς λέγει, πρότερον τὸς τρι-
πυς διαιρεῖ καθ' ὅς γίνεσθαι ἐν πάσῃ ἐπισήμῃ ἢ ἀμαρτίᾳ τὴν ἀλήθειαν,
λέγω δὲ τὸν τε καὶ τὴν ὕλην καὶ τὴν καὶ τὸ χῆμα. καὶ κοινῶς δὲ ἀπο-
φασὶν τὸ ἀγεωμέτρητον, ἦγεν κατ' ἀμφοτέρω τὸς τρόπους. καὶ ἐξ
ἢ τὸ ῥητὸν συντάξις ὅπως. πότερον ἀγεωμέτρητόν ἐστιν ἐρώτημα
ὁ καὶ τὴν ἀγνοίαν συλλογισμός ὁ ἐκ τῶν ἀντικειμένων, τατέστι ὁ
καὶ τὴν καὶ διάθεσιν ἀγνοίαν ἐκ ψευδῶν δηλαδή προτάσεων γινόμενος
συλλογισμός (αὐτὸ γὰρ ἀντίκειναι ταῖς ἀληθείαις), ἢ ὁ παραλογισμὸς
τατέστι ὁ παρὰ τὴν καὶ τὸ χῆμα ἀμαρτίαν γινόμενος, ἐν ὅδῃ συν-
40 λογισμὸν εἶπε διὰ τὸ μὴ ἐρρωᾶσθαι τὸ χῆμα. καὶ τὸ καὶ τὴν ἀγνοίαν
δὲ καὶ κοινῶς ληπτέον καὶ ἐπὶ τῷ παραλογισμῷ. Ioh. Phil. f. 34

ἐνταῦθα διαιρεῖ τὴν ἀγνοίαν τὴν τε καὶ ἀπόφασιν καὶ τὴν καὶ
διάθεσιν, καὶ φησὶ τὰ μὲν ἐξ ἄλλης τέχνης ἐρωτήματα καὶ ἀπόφα-

αὐτὰ ἀγνούμενα, τὰ δὲ ἀπ' αὐτῆς ψευδῆ· καὶ διάθεσιν. τὰ
 δὲ πᾶσι ἐν τούτων ἀγεωμέτρητα, ἐφεξῆς διὰ τῶν παραδειγμα-
 τῶν τούτων τίθησιν. καὶ τὸ μὲν γεωμετρικὸν ἐστὶ τῷ τῶς ὅρου
 ἔχειν ἐκ γεωμετρίας, τῷ δὲ ψευδῇ λαμβάνειν ἀγεωμέτρητον.
 ἢ ἢ ἢ μᾶλλον δοκεῖ βέλτιον, τὸ ἑτέρω τρόπῳ τῆς ἀγνοίας τῷ
 δὲ ἐπιφασιν διακρίνει τὴν καὶ διάθεσιν. καὶ τὰ ἐφεξῆς δὲ ἐπαγ-
 γασταύτης ἔχει τῆς ἐννοίας· διττὸν γὰρ τὸ ἀγεωμέτρητόν φησιν
 ὡς καὶ τὸ ἀρρυθμον, καθὰ δὴ ἀνωτέρω πλατύτερον περὶ τούτου
 ἔφημεν. id. ib.

οὐ αὐτὴ ἡ ἀγνοία ἢ εἰρημένη, δηλονότι τὸ φαύλως ἔχειν. φαύ-
 λως δὲ ἔχειν τὸ ἐξ ἀρχῶν ἔγγεν προτάσεων ἐκ ἀληθῶν· αἱ γὰρ
 φαύλως ταῖς ἀλλοθέσιν ἐναντία. id. ib.

βύλεται ἐνταῦθα εἰπεῖν ὅτι ἐκ ὅτως οἱ παραλογισμοὶ ἐν ταῖς
 ἐπιστήμας γίνονται ὡς ἐν ταῖς διαλεκτικαῖς μεθόδοις· ἥττον γὰρ ἐν
 ταῖς ἐπιστήμας παρενοχλεῖ τὸ ψυδὸς ἥπερ ἐν ταῖς διαλεκτικαῖς
 γνωταῖς. αἴτιον δὴ τούτου ὁ μέσος ὅρος ὁ δισσῶς λαμβανόμενος·
 καὶ τε γὰρ τῷ ἐλάττωσι ὑπάρχει, καὶ καὶ τότε παντὸς ὁ μεῖζων·
 καὶ ὅς λαμβάνεται, πολλὰ δὲ εἰσι τῶν ὅρων ὁμῶνυμοι, ἐάν
 ἡμῶν κατ' ἄλλο μὲν σημαίνοντες κατηγορούμενοι τῷ ὑποκειμένῳ,
 ἢ καὶ τῷ ἐλάττωσι, κατ' ἄλλο δὲ αὐτῷ ὁ μεῖζων κατηγοροῦ-
 μενος, παραλογισμὸς γίνεσθαι, οἷα πολλὰκις ἐν ταῖς διαλέξεσι γί-
 νεται. οἷον οἱ σοφοὶ μαθητὴν εἰσι, οἱ μαθητὴν οὐκ ἴσασιν, οἱ
 κατὰ ἄρα ἐκ ἴσασιν· τὸ γὰρ μαθητὴν ὁμῶνυμον, καὶ ἐπὶ τῷ συνιέναι
 ἢ ἐπὶ τῷ διδάσκειν λογόμενον. λαμβάνει ὅν ἢ ἀπάτη διὰ τὴν
 ἰσομετρίαν... ἐπεὶ ὅν ὃ περὶ ὠρισμένα τινὰ πράγματα οἱ δια-
 λατὰ τῇ σπουδῇ ἔχουσιν, ὅδε τὸ μέσος ὠρισμένος, πολλὰς
 ἐκείνους ἔχουσιν. ἐπὶ δὲ τῶν ἐπιστημῶν ἐκ ὅτως· ὠριζαι
 γὰρ τὸ πρὸ ἐκείνων ἐπιστήμην πράγματα, καὶ ὅδε ποτε παρὰ τὴν
 ἰσομετρίαν πλάττει ἐν αὐτοῖς γίνεσθαι, οἷον, ὡς αὐτὸς φησιν, εἰ
 λέγει κύκλος καὶ τὰ ἔπη καὶ τὸ χῆμα. id. ib.

ἐπεὶ εἶπε τὸ μέσον καὶ παντὸς τῷ ἐλάττωσι, τὸ δὲ μεῖζον
 καὶ τὸ μέσον παντός, ἀναμνησκεί ἡμᾶς τῶν εἰρημένων ἐν τῷ
 πρὸ Ἑρμῆας (p. 17 b 13), ὅτι τῷ κατηγορούμενῳ ὁ προσδιο-
 ρισμὸς ἐκ συντάττει (ὃ γὰρ φάμεν ὅτι ἀνθρώπος πᾶν ζῶον),
 ἀλλὰ μέσος τοῖς ὑποκειμένοις. id. ib.

ταῦτα τὸς ὅρους φησίν, "ὁρᾶν" δὲ ἐν τοῖς μαθήμασι δη-
 λῶσι· περὶ τούτων γὰρ ὁ λόγος. ἐν δὲ τοῖς μαθήμασι, φησίν, ἐκ
 τοῦ ὁμοῦ παραλογισμὸς διὰ τὸ διττὸν τῷ μέσῳ ὅρου· ἵκαστος γὰρ
 τῶν ἐν τοῖς μαθήμασι διὰ τὸ ὠρισμένον οἷον δεῖξις ἐστὶ, καὶ
 ἢ τῷ ἀπὸ τοῦ κύκλου ἢ τῷ τῶν ἐκ τοῦ ὁμοῦ ὁρᾶν ὁ ἐπιστήμων τὸ
 ἔχει ἐν αὐτῷ γεγραμμένον. id. ib.

τούτῳ, ἐν ταῖς διαλεκτικαῖς συνομαιῖς λαμβάνει τὰ ὀνόματα
 καὶ τὸ μὴ ὠρίσθαι. id. ib.

κύκλον δὲ φησὶ τὰ ἔπη ἥτοι τὰ ἐπιγράμματα τὰ ὅτω πε-
 ραῖα, ἐκ ὡς τῇ καὶ τὸ τέλος τῷ πρώτῳ εἶχεν ἀκολουθ-
 ῶν τῆς ἀρχῆς τῷ δευτέρῳ καὶ τούτῳ τῷ τρίτῳ καὶ ἐφεξῆς, ἀλλ'
 ὡς ἵκαστος τὸν αὐτὸν εἶχον καὶ ἀρχὴν καὶ τέλος ποιῶν, οἷον ἐστὶ καὶ
 ὅτι "χαλεκὴ παρθένος εἰμί, Μίδης δ' ἐπὶ σήματι κείμεναι". . . λέγει

δὲ Ἡρόδοτος ἐν τῷ βίῳ τῷ Ὀμήρῳ Ὀμήρῳ εἶναι τὸ ἐπιγράμμα
 εἰς Μίδην τῶν Φρυγῶν βασιλέα. ἢ τοῖνυν τὰ τοιαῦτα ἐπιγράμ-
 ματα κύκλον φησίν, ἢ κύκλον λέγει τὰ ἐγκύκλια μαθήματα,
 ὅτω καλεῖται ἢ ὡς πᾶσαν ἱστορίαν περιέχοντά πως, ἢ ὡς πάντων
 ῥητόρων τε καὶ φιλοσόφων τῶν τε καθόλου καὶ μέρος περὶ αὐτὰ εἰλη-
 μένων. ἐστὶ δὲ καὶ ἄλλο τι κύκλος ἰδίως ὀνομαζόμενος, ὃ ποίημα
 τινὲς μὲν εἰς ἑτέρας τινὲς δὲ εἰς Ὀμήρῳ ἀναφέρουσι. περὶ μὲν γὰρ τὰ
 ἄλλα τῶν μαθημάτων ἐ πάντες γράφον, οἷον περὶ ἱατρικῆν ἢ
 περὶ ῥητορικῆν ἢ ἄλλην τινα· περὶ ταῦτα μέντοι σχεδὸν πάντες
 γράφον καὶ οἱ περὶ τὰς ἄλλας λογικὰς ἐπιστήμας σπουδαῖοντες. ἢ
 ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, διὰ τὸ πάντας τὸς ποιητὰς περὶ τὰς αὐτὰς ἱστορίας
 εἰληθᾶς. ταύτην δὲ δόξουσι μὲν ἴσως τὰ κωμικὰ τῶν ἐγκυκλίων
 ἀποκρίνεσθαι· φημὶ δὲ ὅτι μάλιστα μὲν ἢ ἀρχαῖα κωμικὰ ὅδε τῶ-
 νων ἀπὸ ἡλλαν, ἀλλὰ παρεμπιλέοντι πολλὰ καὶ ἱστορίαι αἷς καὶ οἱ
 ἄλλοι ποιηταὶ χρωῖν. ἄλλως τε δὲ ὅτι καὶ κυρίως μὲν τὰ ἄλλα εἰσιν
 ἀνὰ ἐγκύκλια, καὶ συνεκδοχὴν δὲ καὶ ταῦτα. id. ib.

ὃ λέγει διὰ τούτων τούτῳ ἐστίν. πρὸς τὸς τούτους, φησὶ, παρα-
 λογισμὸς οἷός ἐστι καὶ ὁ νῦν προκείμενος ὁ λέγων "τὰ ἔπη κύκλος,
 ὁ κύκλος χῆμα, τὰ ἔπη ἄρα χῆμα," δεῖ ὅν; φησίν, ἐνισχυμένους τὰς
 ἐνδείξεις μὴ δι' ἐπαγωγῆς φέρειν, οἷον, εἰ τύχοι, ταῦτα καὶ ταῦτα τὰ
 ἔπη προφέροντας ὡς ἐκ εἰσιν κύκλοι, ἀλλὰ καθολικῶς ἐνδείξας,
 ὅτι ὅθεν ἔπος κύκλος. ὡς περὶ γὰρ ὅδε πρότασις ἐστὶν ἀποδεικτικὴ
 ἢ μὴ ἐστὶ καθόλου, διότι ἐκ τῶν καθόλου ὁ συλλογισμὸς, ὅτως ὅδε
 ἐνδείξις ἐστὶν ἐπιστημονικὴ ἢ μὴ ἐστὶ καθόλου· ἢ γὰρ ἐνδείξις, φησίν,
 αὐτὴ καὶ τῷ συλλογισμῷ μέρος γίνεσθαι. . . καὶ ὁ μὲν φιλόσοφος ὅτως
 ἐξηγήσατο τὸ χωρίον· ἐμοὶ δὲ ὅτε καλῶς εἰρήσας δοκεῖ (ἀεὶ γὰρ
 δεῖ τὴν ἐνδειξιν συμπέρασμα εἶναι τῷ συλλογισμῷ· ταύτην γὰρ
 δεῖ δηλονότι ἀποδείξει, ἵνα τὴν ἀντικειμένην αὐτῇ δεῖξωμεν μὴ
 καλῶς ὅσαν) ὅτε ταῖς Ἀριστοτελικαῖς συμφωνεῖν λέξεσιν· "ἢ γὰρ
 φέρειν" φησὶν "ἐνδείξαι, αὐτὴ γένοιτ' ἂν πρότασις ἢ ἀποδεικτικὴ
 ἢ διαλεκτικὴ" διόπερ τὴν ἀκριβῆ τῷ χωρίῳ ἐξηγήσιν δοκεῖ καλῶς
 ἔχειν ὑπερβᾶν, ἔς' ἂν ἐντύχοιμι καὶ ἄλλοις ἐξηγηταῖς. id. f. 35.

εἰπὼν ὅτι ἥττον ἐν ταῖς ἐπιστήμας γίνεσθαι ὁ παραλογισμὸς ἢ τῷ
 ἐν ταῖς διαλεκτικαῖς μεθόδοις διὰ τὸ τὸν μέσον ὁμῶνυμον ἐν ταῖς
 διαλεκτικαῖς μεθόδοις λαμβάνεσθαι, ἐν δὲ ταῖς ἐπιστήμας μικρὸν
 βύλεται νῦν καὶ περὶ τῶν παρὰ τὸ χῆμα ἡμαρτημένων συλλογι-
 σμῶν εἰπεῖν. οἱ γὰρ παρὰ τὴν ὁμῶνυμίαν τῷ μέσῳ ὅρου γινόμενοι
 παραλογισμοὶ ἐκ αὐτῶν εἰσιν παρὰ τὸ χῆμα ἡμαρτημένοι· κυρίως γὰρ
 καὶ κατ' ἀλήθειαν οἱ τούτοις ὅδε συλλογισμοὶ αὐτοὶ εἰσιν, ἀλλ' ἐφ'
 ἐκείνῳ δύο προτάσεις διεσπασμέναι ἀλλήλων· διὰ δὲ τὴν ὁμῶ-
 νυμίαν δοκεῖ ὁ μέσος συνήφθαι τοῖς ἄκροις, καὶ συνήφθαι συλλο-
 γιστικῶς. εἰπὼν ὅν ὅτι παρὰ τὸν μέσον ὅρον ὁμῶνυμον ὅσα πολ-
 λάκις ἐν ταῖς διαλέξεσι γίνονται πολλοὶ παραλογισμοί, ὅπερ ἐν ταῖς
 ἐπιστήμας ἐ συμβαίνει, νῦν βύλεται δεῖξαι καὶ τὸς παρὰ τὸ χῆμα
 γινόμενους ἐν ταῖς διαλέξεσι παραλογισμούς, καθ' ὅς πάλιν δια-
 φέρεσθαι αἱ ἐπιστήμαι τῶν διαλέξεων. γίνονται ὅν, φησὶ, καὶ παρὰ τὸ
 χῆμα παραλογισμοὶ διὰ τὸ πολλὰκις ἐκ αὐτῶν μέσον τοῖς δύο ἄκροις
 ἔπεσθαι, τούτῳ δὲ λαμβάνειν ἐν δευτέρῳ χῆματι δύο κατα-

φωτισίας. οὐ γὰρ ὅτι εἰ τὸ αὐτὸ τοῖς δυσὶν ἔπευ, καὶ εἰς αὐτὰ ἀλλή-
 λους ἔπευ. τὸ δὲ ὅτι ἔστιν, εἰ μὴ συγγενῇ εἶεν ἐκείνα· ἔπευ γὰρ καὶ
 λίθῳ καὶ ἀνθρώπῳ ἢ ὕδατι, ἀλλ' ὅχι ἔπευ τὸ ἕτερον τῷ ἑτέρῳ, ἦν
 ὁ λίθος τῷ ἀνθρώπῳ ἢ ὁ ἀνθρώπος τῷ λίθῳ, διὰ τὸ μὴ εἶναι ὁμο-
 γενῇ. ὡς περ, φησί, καὶ ὁ σοφιστὴς Κριναῖος ἐποίησεν· συνελόγιζτο
 γὰρ ὅτι τὸ πῦρ ἐν πολλαπλασίονι ἀναλογία αὐξέει τὸν τρόπον τοῦτον
 "τὸ πῦρ τετραπλάσιον αὐξέει, τὰ ἐν πολλαπλασίονι ἀναλογία αὐξομένα
 τετραπλάσιον αὐξέει, τὸ πῦρ ἄρα ἐν πολλαπλασίονι ἀναλογία αὐξέει."
 καὶ τοῖς, φησὶν, ἐνίοτε ἐν τοῖς τοιαύτοις ἐνδέχεται ὑγιᾶ ποιεῖσθαι τὸν λόγον
 ἥτοι τὸν συλλογισμόν· ὁ μὲν γὰρ ἐν συνωρῶντες ἀσυλλογισμὸς συμ-
 πλέκσει τὰς προτάσεις... τὸ δὲ ἐν πολλαπλασίονι ἀναλογία
 αὐξέει ὁ μὲν Ἀλέξανδρος ὅτι οὐδ' ὅτι παθὼν, ὅσα δὴ μὴ πολλὰν
 ἔξιν μαθηματικὴν ἔχων, φησὶ λέγειν αὐτὸν τὰ ἐν πολλαπλασίονι
 ἀναλογία αὐξομένα τετραπλάσιον αὐξέει, ὡς ἂν εἴπωμεν "ὡς δύο πρὸς
 τρία, ὅτω διακόσια πρὸς τριακόσια," ἀγνοήσας ὅτι ὅτι ἔστιν ὅτος ὁ
 λόγος τῶν δύο πρὸς τρία καὶ τῶν διακοσίων πρὸς τριακόσια πολλα-
 πλάσιον ἀλλ' ἐπιμέριον... διὰ τοῦτο καὶ ὁ Πρόκλος, καθάπερ ὁ
 φιλόσοφος ἔλεγεν, ὅτι ἐξηγεῖται τὸ χωρίον. δεῖ, φησὶν, ἐκκεῖθεν
 πλείονας ἀριθμὸς ἐκ μονάδος ἐν τῷ αὐτῷ πολλαπλασίονι λόγῳ.
 ἔγω διπλασίον, οἷον α' β' δ' ἢ γ' λβ' εδ' ρκη' σγς' καὶ ἐφεξῆς·
 δυνατὸν γὰρ ἐπ' ἀπειρον προΐεναι. καὶ ἔστιν, ὡς ἡ μονὰς πρὸς τὸν
 β', ὅπως ὁ β' πρὸς τὸν δ', καὶ ὁ δ' πρὸς τὸν γ', καὶ ὁ γ' πρὸς τὸν
 ις', καὶ ὁ ις' πρὸς τὸν λβ', καὶ ἐφεξῆς. ἐν οἷς τῆς τοιαύτης ἀνα-
 λογίας προϊήσας εἰς ἀπειρον τετραπλάσιον γίνεσθαι ἢ αὐξήσας καὶ τὸς
 πολλαπλασίονας λόγους· ὅ γὰρ μόνον ἐν τῷ διπλασίῳ τοῦτο συμ-
 βαίνει, ἀλλὰ καὶ τοῖς τριπλασίῳ καὶ τοῖς τετραπλάσιῳ καὶ τοῖς
 λοιποῖς ἀπασιν. ἐπὶ μέντοι τῶν ἐπιμορίων, ὅς ἐστιν Ἀλέξανδρος
 ὑπέθετο, ὅτι αὐτῶς· ὅ γὰρ ὡς ὁ β' πρὸς τὸν γ', καθάπερ εἴρηξεν, ὅπως
 ἔστιν ἐφεξῆς εὐρεῖν καὶ τὸν γ' πρὸς ἕτερον τινα τῶν μετ' αὐτὸν τὸν
 αὐτὸν λόγον ἔχοντα. ὅπως δὲ δεῖ εὐρίσκειν πλείονας ἐπιμορίους,
 ἐφεξῆς μεθόδῳ δεῖ ἀριθμητικῆς, ἣν ὁ Νικόμαχος ἐν τῇ εἰσαγωγῇ
 παραδίδωσιν. id. ib.

77^a εἴρηξεν ὅτι ὁ Κριναῖος ὅτος σοφιστὴς ἦν, ὅστις ἔλεγεν ὅτι τὸ
 41. πῦρ ἐν πολλαπλασίονι ἀναλογία γεννᾷ διὰ τὸ τετραπλάσιον αὐξέει,
 κατασκευάζων τοῦτο ἐν δευτέρῳ σχήματι ἐκ δύο καταφατικῶν,
 καὶ ποιῶν τὸ σχῆμα ἀσυλλόγιστον, καὶ τὸ μὲν "τὸ πῦρ τετραπλάσιον αὐξέει"
 ἑλάττωμα ποιῶν πρότασιν, τὸ δὲ τὴν πολλαπλάσιον ἀναλογίαν ταχὺ
 αὐξέει μείζονα, id. f. 35 b.

78^a τοῦτέστιν ἂν δὲ ἀντιγράφωμεν τὸς ὅρους τῆς μείζονος προ-
 3. τάσεως, καὶ εἴπωμεν ὅτι τῇ ταχίστῃ γενήσεται ἢ αὐξήσεται ἔπευ ἡ πο-
 40 λυπλάσιον ἀναλογία· γίνοντο γὰρ τότε ἐν πρώτῳ σχήματι δύο κα-
 ταφατικά. ὑποσκηπτέον ὅτι εἰς τὸ "ταχίστην." id. ib.

78^a "ἀλλ' ὅχι ὁρατὸν." τοῦτέστιν ὅτι εἰ καὶ ἔστιν ἐπὶ τῶν τοιαύτων
 6. ἀναγκαῖον τὸ συμπέρασμα συνάγειν διὰ τὰς προτάσεις, ὡς περ
 εἶπον, ἐπὶ τῶν ἐξισαζόντων χρωμένους τῇ ἀντιρροφῇ τῆς μείζονος,
 ἀλλ' ὅχι ὁρατὸν τὸ ἀναγκαῖον διὰ τὸ ἀσυλλόγιστον τῆς συμπλοκῆς
 τῶν προτάσεων· ὅθεν γὰρ ἡ συμπλοκὴ αἰτία, ἀλλὰ τὸ ἐξισαζεῖν
 τὸς ὅρους, ὡς δυνάμει καὶ ὑγιᾶς συμπλέκεται. id. ib.

ἐφ' ἕτερον τι μεταβέβηκε, καθ' ὃ πάλιν διακρίνει τὸς ἀπο-
 δεκτικὰς συλλογισμὰς τῶν διαλεκτικῶν, ὅτι βέβαιον ἢ ἀνάλογον
 ἐν ταῖς ἀποδείξεσιν ἢ ἐν τοῖς διαλεκτικαῖς. ἀνάλογον δὲ καλεῖται
 οἱ γεωμέτραι τὴν εὐρεσιν τῶν προτάσεων δι' ὧν συνήχθη τὸ ἀλη-
 θὲς συμπέρασμα· οἷον εἰ προτεθείη ἡμῖν συμπέρασμα τι ἀληθές,
 ὅτι τότε τρίγωνόν ἐστιν ἰσόπλευρον, τὴν μέθοδον δι' ἧς εὐρίσκωμεν
 τὰς προτάσεις δι' ὧν τοῦτο συνήχθη, ἀνάλογον φασί. τὸν μὲν γὰρ προ-
 τεθέντος πῶς ἂν συσταῖ τρίγωνον ἰσόπλευρον, διὰ τῶν προτά-
 σεων εὐρομεν τὸ συμπέρασμα, ἀπὸ τῶν ὁμολογημένων ἀρχί-
 μενοι καὶ λήξαντες εἰς τὸ ζητούμενον, καὶ καλεῖται τὸ τοῦτο σύνθεσις.
 ἢ ἀνάλογον δὲ ἔμπροσθεν ἔχει τῇ συνθέσει· λαβόντες γὰρ τὸ πρῶ-
 ρον ζητούμενον ὡς ὁμολογούμενον, ὅτι τότε τρίγωνόν ἐστιν ἰσόπλευ-
 ρον, ζητῶμεν τίς ἐστιν αἱ προτάσεις δι' ὧν τοῦτο κατασκευασθῇ,
 ἵνα ἐξ αὐτῶν ἀναλύνοντες εὐρωμεν αὐτάς, ὥς ὅτι φθάσωμεν εἰς
 τινα ὁμολογούμενα καὶ τὰς ἀρχὰς τῆς γεωμετρίας. καὶ ἐστὶ τοῦτο
 ἔξωθεν ἀκροτάτης, τὸ δυνάμει συνορᾶν ἕκαστον συμπέρασμα ἐκ
 πολλῶν προτάσεων συνήκον. id. ib.

τὸ δὲ "ἀλλ' ὁρισμὸς" πρὸς τὸ λαμβάνειν συντακτικόν, ὅ γὰρ
 ὅτω συνημμένον· ἀντιγράφει δὲ μᾶλλον τὰ ἐν ταῖς μαθήμασι,
 ὅτι ὅθεν συμβεβηκὸς λαμβάνουσιν ἀλλ' ὁρισμὸς. τὸ δὲ "ἀλλὰ
 καὶ τῷ διαφέρει τῶν ἐν ταῖς διαλόγοις" διὰ μέσου διαφέρει
 δὲ ὅτι αἱ μὲν διαλεκτικὴ πολλὰ καὶ τῶν καὶ συμβεβηκὸς λαμβάνου-
 σιν, αἱ δὲ ἐπιστημὴ τὸς ὁρισμὸς καὶ τὰ καθ' αὐτὸ τοῖς πράγμασι
 ὑπάρχοντα, ταῦτα δὲ ὥριζαι. id. f. 36.

ἐφ' ἕτερον μεταβαίνει, διακρίνων ὁμοίως τὰς ἐπιστήμας τῆς
 διαλεκτικῆς. ἐστὶ δὲ καὶ τοῦτο ἀκόλουθον τοῖς πρὸ αὐτοῦ. φησὶ γὰρ
 διὰ τοῦτο βάρδιον εἶναι τὴν ἀνάλογον ἐπὶ τῶν ἐπιστημῶν, ἐπεὶ καὶ
 σύνθεσις ἀπλοτέρα καὶ ἡ τῶν λόγων αὐξήσις· ἐν μὲν γὰρ ταῖς ἐπισ-
 ταμῇ αὐξομένων τῶν συλλογισμῶν, καὶ αἱ βυλομένον ἡμῶν συμ-
 περάσματα συμπεράσμασι ἐπισυνάπτειν, αἱ τὸς ὅρους ἔξωθεν
 προσέθεμεν καὶ ὅθεν μεταξὺ. οἷον εἰ διὰ τῶν α' β' δὲ εἰς γ' ἢ
 γ', αἱ ἐπὶ τῶν ὅρων ἔξωθεν γίνονται· τῷ γ' γὰρ προσέθετο τὸ
 δ', ὅθεν μεταξὺ τῶν α' β' ἢ τῶν β' γ'· τὸ μὲν γὰρ πρῶτον βάρ-
 ρημα ἐν γεωμετρίᾳ διὰ τῶν ὅρων ὁμοειδὲς καὶ τῶν ἀξιοματιῶν,
 δὲ δευτέρον διὰ τῶν α' καὶ τῶν β' τὸ γ'· καὶ ὅπως ἐφεξῆς ἢ αὐξή-
 σις γίνονται, μηδέποτε μέσῳ ὅρου ἐπιτεθειμένον, ἀλλ' αἱ ἐπιστη-
 μὴ πτομένῃ τοῖς πρώτοις. τοῦτο δὲ αἶτιον, ὅτι ἐκ τῶν καθ' αὐτὸ
 πρῶτως ὑπαρχόντων αἱ ἀποδείξεις, καὶ ὅχι ἐνδέχεται δι' ἐμμέ-
 λους προτάσεων ἀποδειχθῆναι τι. id. ib.

ὅτι καὶ ἐφ' ἑκάτερα τὰ μέρη γίνονται ἢ αὐξήσις τῶν συλλο-
 γισμῶν, ὅμως ὅθεν ἐπὶ τῶν ἐπιστημῶν μεταξὺ ἐπιτεθείη ὅρος
 γίνονται δὲ ἐφ' ἑκάτερα τοῦτον τὸν τρόπον, ὡς ἐφ' ὧν αὐτὸς τῆς
 παραδειγματικῆς. παραλαμβάνει γὰρ τὸ μὲν α' ἀριθμὸν, ἐφ' ὃ
 τερον δὲ τῶν β' καὶ τὸ δ', καὶ καλεῖται τὸ μὲν β' περιττὸν ἀριθμὸν,
 δὲ δ' ἄρτιον· ὁμοίως ὑπὸ μὲν τὸ β' τὸ γ' περιττὸν ἀριθμὸν ὥρι-
 νον, τὸ β' ὅτος περιττὸν ἀριθμὸν ἀόριστον· ὁμοίως καὶ ὑπὸ τὸ δ' ὅ
 καλεῖται ἄρτιον ἀριθμὸν ὥρισμα, τὸ δ' ἄρτιον ἀόριστον ὅτος.
 ὅ γὰρ τὸ μὲν α' ὁ ἀριθμὸς, λέγω δὲ ὁ ἀπλῶς, εἴτε ἀπείρος εἴτε

θέμενος τῆς ἐν τῇ αὐτῇ ἐπισήμῃ διαφορᾶς τὸ ὅτι καὶ τὸ διότι, ὅπως ἀνέλαβε ταῦτα (ὅδε γὰρ ἔστιν ἕτερον τινα εὑρεῖν), ἀλλ' ὡς εἶπον, ἵνα καὶ τὸ πρῶτον παραδείγμα θῇ. τί ὅν ἐστι τὸ "ἐφ' ὧν τὸ μέσον ἔξω τίθεσθαι;" κατ' ἀρχὰς μὲν ὁ Ἀλέξανδρος φησιν ὅτι διὰ τούτων τὸ δευτέρου χῆμα σημαίνει· καὶ γὰρ τὰ παραδείγματα αὐτῶν τίθησι, τὸ δευτέρου ἐπὶ χήματος· διὸ καὶ ὑπονοήσκειν ἂν τις τὸ ἔξω τίθεσθαι τὸν μέσον ὅρον τῷ αὐτῷ σημαίνει. ἀλλ' ὁ τὸ τῷ αὐτῷ σημαίνει τὸ ἔξω τίθεσθαι τὸν μέσον ὅρον, ἀλλ' ὡς καὶ ὁ αὐτὸς Ἀλέξανδρος προῖόν φησιν, ἔξω τίθεσθαι τὸν μέσον ὅρον λέγει ἀντὶ τῶ πορρωτέρω τῆς προσεχῆς αἰτίας· τὸ τῷ αὐτῷ μὴ τὴν κυριω- 10 τᾶν καὶ προσεχῆ αἰτίαν ἔχει ὁ μέσος ὅρος, ἀλλ' ἐμμεσοὶ ὡς αἱ προτάσεις. τοῦτος γὰρ ἦν ὁ πρῶτος τῆς διαφορᾶς τρόπος τῶ ὅτι πρὸς τὸ διότι· τὸν γὰρ τὸ ὅτι συλλογισμὸν μὴ ἀμέσους ἔχειν τὰς προτάσεις ἔλεγεν ἀλλ' ἐμμέσους. δῆλον δὲ τὸ τῷ καὶ ἐξ αὐτῶν ὡς ὁ Ἀριστοτέλης φησὶν· ὅς μὲν γὰρ τίθησι συλλογισμὸς τὸ μέσον χή- 15 ματος, λέγων δὲ δευτέρου, ἐφεξῆς τίθησιν, ἐν οἷς φησὶν "ὁ δὲ συλλογισμὸς γίνεσθαι τῆς τοιαύτης αἰτίας ἐν τῷ δευτέρῳ χήματι" (γ. 23), ὡς δὲ μὴδὲν εἰρηκώς περὶ αὐτοῦ. ὅτι δὲ τὸ πόρρω τίθεσθαι τὸν μέσον ὅρον ὅθεν ἄλλο αὐτῷ σημαίνει ἢ τὸ ἀφεστηκέναι τῆς προσεχῆς αἰτίας, δῆλον ἐν οἷς πάλιν μετ' ὀλίγον φησὶν "ἐοίκασιν 20 δὲ αἱ τοιαῦται τῶν αἰτιῶν τοῖς καθ' ὑπερβολὴν εἰρημένους· τὸ τῷ αὐτῷ ἐπὶ τὸ πλέον ἀποστήσαντα τὸν μέσον εἰπεῖν" (γ. 28), τυχόντες τῆς αἰτίας ἀποστήσαντα. περὶ μὲν ὅν τὸ τῷ αὐτῷ τοιοῦτον. τίθησι δὲ παραδείγμα τῶν ἐμμέσων προτάσεων τοῦτον. εἰ γὰρ θελήσαιμεν, φησί, δεῖξαι ὅτι ἔκ ἀναπνεῖν ὁ τοῖχος διὰ τὸ μὴ εἶναι αὐτὸν ζῶον, τὸ ζῶον 25 δὲ δὴλον ὅτι μέσον ὅρον ὄντος, τὸ ὅτι ἔστιν ὁ συλλογισμὸς· ὁ γὰρ τὴν προσεχῆ αἰτίαν τῷ πράγματι ἔλαβεν· ὁ γὰρ διὰ τὸ τῷ αὐτῷ ἀναπνεῖν ἐπεὶ μὴ ἐστὶ ζῶον... ὅτι δὲ ἔξω τίθεσθαι ὁ λέγει ἐν τῷ δευτέρῳ εἶναι χήματι, δῆλον καὶ ἐξ αὐτῶν τέτων. καὶ τέτων γὰρ, φησί, μόνον τὸ ὅτι καὶ τὸ διότι ἢ ἀπόδειξις· ὡς λέγοι ἂν ὅτι ὑδέποτε ἐν τῷ 30 δευτέρῳ χήματι τὸ διότι συλλογισμὸς γίνεσθαι. τὸ τῷ αὐτῷ ψευδὲς· ἐστὶ γὰρ καὶ ἐν δευτέρῳ χήματι συλλογισμὸς τῷ διότι, οἷον "ἐν τῇ ὑπὸ τὴν ὀρθὴν σφαῖραν οἰκῆσαι ὁ κύκλος ὅν κανεῖ" ὁ ἥλιος, ἴσον ἔχει τὸ ὑπὲρ γῆν ἡμικύκλιον τῷ ὑπὸ γῆν· ἐν οἷς ἐστὶ μείζων ἢ ἡμέρα καὶ ἐλάττω, ἔκ ἑστιν ἴσον τὸ ὑπὲρ γῆν μέ- 35 ρος τῷ ἡλιακῷ κύκλῳ τῷ ὑπὸ γῆν· ἐν τῇ ὑπὸ τὴν ὀρθὴν ἀρα σφαῖραν οἰκῆσαι ἔκ ἑστι μείζων ἡμέρα καὶ ἐλάττω." καὶ ἔστιν ὅτος τὸ διότι συλλογισμὸς· ἢ γὰρ προσεχῆς αἰτία ἐν τῷ μέσῳ ἐστὶν ὅρου. id. ib.

78^b 23. τυχόντες, ἐν οἷς ὁ μέσος ὅρος ἔξω τίθεσθαι, καὶ γίνεσθαι τὸ συμπέ- 40 ρασμα ἀποφατικόν· δῆλον γὰρ ὅτι ἐὰν καταφατικὸν ἦ, ἐν τῷ πρῶτῳ δείκνυσι χήματι, ἐὰν δὲ ἀποφατικόν, ἐν τῷ δευτέρῳ χήματι, ὡς περὶ ἐπὶ τῶν προκειμένων... ζητητέον δὲ τὴν αἰτίαν, διὰ τί μὴ καὶ ἐπὶ τῷ προκειμένῳ γίνεσθαι ἐν πρῶτῳ χήματι συλλογισμὸς· καὶ γὰρ δύναται καὶ ἐπὶ τῷ πρῶτῳ χήματος ἀποφατικόν 45 συνάγεσθαι συμπέρασμα, ὡς ὅταν εἴπω "πᾶς ἄνθρωπος ζῶον, ὅθεν ζῶον λίθος, ὅδε ἄρα ἄνθρωπος λίθος." διὰ τί ὅν μὴ καὶ ἐπὶ τῷ προκειμένῳ; id. f. 38 b.

ὁ μὲν φιλόσοφος τὸ "τοῖς καθ' ὑπερβολὴν εἰρημένους" φησὶν· εἰρημένους τῷ Ἀριστοτέλει ἀντὶ τῷ τοῖς πολὺ διεστηκέναι, καὶ τότε ἐξηγητικὸν εἶναι τὸ ἐπιφερόμενον τὸ ἀποστήσαντα τὸν μέσον ὅρον τῆς προσεχῆς αἰτίας εἰπεῖν, τυχόντες μὴ προσεχῆ αἰτίαν εἶναι τὸν μέσον ὅρον ἀλλὰ πορρωτέρω. ὁ τῷ αὐτῷ δὲ μοι δοκεῖ ἢ λέξεις σημαίνει· αὐτὸ γὰρ τῷ αὐτῷ περὶ τούτου λόγου ἀρχόμενος εἴρηκε, τὸ ἐφ' ὧν δὲ τὸ μέσον ἔξω τίθεσθαι, τυχόντες πόρρω τῆς προσεχῆς αἰτίας τὴν θέσιν ἔχει. ἐν ὧν τῷ λέγειν "ἐοικε τὰ πόρρω αἰτία τοῖς πόρρωθεν αἰτίαις" πολὺ τὸ ἀνακλίσθον φαίνεται. ἀλλὰ περὶ τούτου καὶ ὁ Θεμιστιῶς φησὶ, τὸ "τοῖς καθ' ὑπερβολὴν εἰρημένους" ἴσον ἐστὶ τῷ εἰπεῖν τοῖς ἐκ τῷ περὶ τῶν ἡγνῶν ἐκ περιουσίας λαμβανόμενοις. ἡρεκε γὰρ πρὸς τὸ δεῖξαι μὴ ἀναπνεῖν τὸν τοῖχον τὸ εἰπεῖν ὅτι πνεύμονα ἔκ ἔχει· καὶ δὲ διὰ τὸ μὴ εἶναι ζῶον πρὸς ὑπερβολὴν καὶ ἐκ περιουσίας εἰληπθῆ. ὁμοίως τὸ μὲν τὰ νότια θάπτων δύνειν διὰ τὸ ἐλάττωνα ἔχειν τὴν 15 ὑπὲρ γῆς περιφέρειαν ἰκανὸν εἰς ἀπόδειξιν· καὶ δὲ διὰ τὸ πορρωτέρω εἶναι τὸ βορείον πόλιν ἐκ τῷ μᾶλλον ἡγνῶν ἐκ περιουσίας ἐστὶν. εἰτα καὶ ἐξηγούμενος τί ἐστὶ τὸ καθ' ὑπερβολὴν, ἐπήγαγε "τὸ πλέον ἀποστήσαντα τὸν μέσον ὅρον," τυχόντες πορρωτέρω τῆς κυρίας αἰτίας· τῷ γὰρ ὅπως εἰπεῖν τὸν λόγον δείκνυσι ἢ τὸν λόγον ὑπερβολῆς· εἰ γὰρ διὰ τὸν μέσον ὅρον ὁ συλλογισμὸς, καὶ ὅτος ἐστὶν αἰτίας τὸ συμπεράσματος, ὁ ἐκ τοιούτων ὅρων δεκτικὸς ἐκ τῷ περὶ τῶν δεικνυσιν· εἰ γὰρ συνῆκεν τὸ συμπεράσμα διὰ μέσων πόρρω ἀφεστηκέναι τῆς αἰτίας, πολλὰ μᾶλλον διὰ τῆς αἰτίας αὐτῆς δεκτικὸς ἔσται τὴν τοιαύτην, φησὶν, αἰτίαν καὶ Ἀνάχαρσις ὁ Σκύθης ἀποδέδωκε τὸ μὴ εἶναι ἐν Σκύθαις αὐλητρίδας. ἐρωτηθεὶς γὰρ εἰ ἔκ εἰσιν ἐν Σκύθαις αὐλητρίδες, ἀπεκρίθη "ὁδαμῶς, ἐπειδὴ ὅδε ἄμπελα." πόρρω γὰρ καὶ ὅτος ἀποδέδωκε τὸ αἰτίον τῷ μὴ εἶναι ἐν Σκύθαις αὐλητρίδας· προσεχῆς μὲν γὰρ αἰτίον ἦν τὸ μὴ εἶναι αὐλητρίδας τὸ μὴ μεθύσκεσθαι, τὸ δὲ μὴ μεθύσκεσθαι τὸ μὴ εἶναι ἀμπελῶν. 20 φέρεται δὲ τὸ τῷ αὐτῷ ἐν τοῖς ἀρχαίοις ἀπομνημονεύμασιν. id. f. 39.

τὸ ζῶον ὅν πόρρωθεν εἰληπθῆ αἰτίον ἔξω πάλιν καὶ ἐκ ἀμέσους κατηγορούμενον τῷ ἀναπνεῖν ἀλλὰ διὰ μέσων τῷ πνεύμονα ἔχειν· τὸ δὲ μὴ εἶναι ζῶον ὑπερβολῆς. τοιαύτην αἰτίαν καὶ Ἀνάχαρσις ἀπέδωκε τὸ μὴ εἶναι παρὰ Σκύθαις αὐλητρίδας τῷ μὴ εἶναι ἀμπελῶν. Themist. f. 6 b.

τὸ διαφέρειν τὸ ὅτι καὶ τὸ διότι ἐν τῇ αὐτῇ ἐπισήμῃ ἐνταῦθα τὸν λόγον ἀπέδωκε διὰ τὸ εἰπεῖν "ἄλλον δὲ τρόπον διαφέρει τὸ διότι τῷ ὅτι, τὸ δὲ ἄλλης ἐπισήμης ἐκάτερον θεωρεῖν" (*). ἴσον ὅν, φησὶ, τῶν ἐπισημῶν ὑπαλλήλοι εἰσὶν, ὅπως ἔχουσιν· καὶ οἱ μὲν τῆς κατωτέρω ἐπισήμης συλλογισμοὶ τῷ ὅτι εἰσὶν, οἱ δὲ τῆς ἀνωτέρω τῷ διότι. ἔξω δὲ καὶ ἐπὶ παραδείγματος. οἷον λέγει ὁ ἐπιτομὴς διὰ τί τὰ μὲν πόρρωθεν ὀρώμενα ἐλάττωνα φαίνονται, τὰ δὲ ἐγγύθεν μείζω, καὶ ἀποδίδωσι τούτῳ τὴν αἰτίαν λέγων ὅτι τὰ ὑπὸ μείζονος γωνίας ὀρώμενα μείζωνα φαίνονται, τὰ δὲ ἐγγύτερον ὀρώμενα τὰ αὐτὰ ὄντα ὑπὸ μείζονος γωνίας ὀραῖν ἢ ὅτε πόρρωθεν 45

(*) ὅτι τὸ ὅτι διαφέρει καὶ τὸ διότι ἐκείνου πρῶτον μὲν ἐν τῇ αὐτῇ ἐπισήμῃ, ἐνταῦθα τὴν ἀπόδειξιν ἐποιήσατο εἰπὼν "ἄλλον." cod. 1917.

φ... ἀ δὲ ἡμῶν εἰς τὸ προκαίμενον θεώρημα ἡπέρη), τὸ ὀπτικὸν φησι, ἐν μὲν τοῖς συμμίκτοις ἀπογέγραπ(τ) θεωρήμασιν, ὧν νῦν παρὶν μεταρῆται διὰ τὸ μὴ τῷ προκαίμενῳ ἔξω ποιῆσαι τὴν λόγον. Ioh. Phil. f. 39.

φασκόμενα λέγει τὴν παρατήρησιν τῶν φαινομένων τὴν ὑπὸ 5 τῶν ναυτῶν γινομένην, οἷον ὅτι τῇδε τῇ ἡμέρᾳ τούτῃ δέσρον ἐπι- ἄλλα, καὶ περὶ τῶν ἄλλων πάντων ἅπερ ἐκ παρατηρήσεως ἴσασιν. ἀλλ' ἡ μὲν τῶν ναυτῶν παρατήρησις τὸ ὅτι μόνον οἶδε περὶ ὧν οἶδεν, ἡ δὲ ἀερονομία καὶ τὰς αἰτίας τούτων παραδίδωσι. id. f. 39 b.

καλῶς εἶπε τὸ "χεδόν"· ὃ ἂν πάντῃ συνώνυμοι εἰσιν. ἀλλ' 10 τῶν ὁμώνυμοι· εἰ ἂν ἦσαν ὁμώνυμοι, εὐδὲν ἂν εἶχον κοινὸν πρὸς τὰ πράγματα, νῦν δὲ περὶ τὰ αὐτὰ καταγίνονται. εἰ δὲ καὶ ἀναγερῶν τις ἀποδοίη τούτων τὰς λόγους, κοινὸς ὅψεται τούτους· ὡς εἰ τις εἴποι ἀερολογίαν εἶναι γινώσκω τῶν γινομένων κατ' ἐρα- 15 τῶν, κοινὸν ἀποδώσει ὅρον τῆς τε ναυτικῆς καὶ ἀερολογίας καὶ μαθη- ματικῆς. id. ib.

ἡ μὲν τῶν Πυθαγορείων μουσικῇ λόγῳ τὴν ἁρμονίαν διακρίνει, 15 αἰσθῆται, ἡ μέντοι δημιώδης μουσικὴ αἰσθῆται μόνῃ τὸ ἀνάρμο- να καὶ τὸ ἁρμολογούμενον κρίνει. διόπερ αὕτη μὲν τὸ ὅτι μόνον οἶδεν, ὡς ἐπὶ σύμφωνος ἡ ἁρμονία, ἡ δὲ μαθηματικὴ καὶ τὴν λόγον διὰ τὴν 20 ἁρμονίαν· διὸ καλῶς τις αὐτὸς ἐπισκώπτων φησὶν ὅτι ὧτα ὡς πρηγῆσαντο. id. ib.

ἡ δὲ εἶπε τὸ ὅτι τῶν αἰσθητικῶν εἶναι, τὸ δὲ διότι τῶν μα- 25 θεματικῶν, αἰσθητικὰς καλῶν ἁρμονικῶν τὴν καὶ τὴν ἀκοὴν καὶ ἐκρίνα τὴν καὶ τὴν ναυτικὴν, ἐνταῦθα βύλας) εἰπεῖν τίνες εἰσὶν αἱ μαθηματικαί, καὶ ὅτι ὅσαι τῶν ἐπιστημῶν ἄλλο μὲν τι εἰσὶ κατ' ἑαυτὰς, ἡ δὲ ἀκοὴ μόνον ἐκείνῃ ἄλλὰ μόνον τὸ εἶδος ἀποσυνωσι 30 τῆς αὐτῆς, μαθηματικῆς λέγοντι. id. ib.

ἡ δὲ νῦν διὰ τὴν μὲν σύμφωνος ἡ ὑπᾶτι πρὸς τὴν μέσσην ἐστίν, 30 αὐτὴν μαθημάτων ἐπίσταμαι, αἰσθάνεσθαι δὲ τῆς συμφωνίας ὅχι 30 αὐτὴν μὲν διὰ τὴν περὶ τούτου ἀγνομασίαν. Themist. f. 7.

ἡ μὲν Ἀλέξανδρος φησὶν ὅτι ἡ ἐπισκεπτομένη τὸ περὶ τῆς ἱρι- 35 καὶ ἁρμονίας ὅπως ἔχει πρὸς τὴν ὀπτικὴν ὡς ἔχει ἡ ὀπτικὴ πρὸς τὴν γεωμετρίαν· ὥσπερ ἂν ἡ γεωμετρία μόνον ἐκείνῃ τοῖς εἶδε- 35 ὡς τῶν ὑποκειμένων, ὃ μέντοι ὀπτικὸς τὴν ἐν τῷ ἀέρι εὐθείαν 35 περιλαμβάνει, ἥτις ὑποκαίμενον ἔχει τὰς ὀψεις φυσικὸν ὅσα ὅσα καὶ λαμβάνει μὲν ἡ ὀπτικὴ μόνον τὸ ὅτι, ἡ δὲ γεωμετρία καὶ τὸ ὅτι δέκνυσσιν, ὅπως ἔχει καὶ ἡ τὸ θεώρημα τῆς ἱριδος ἔξετα- 40 ἡ πρὸς αὐτὴν τὴν ὀπτικὴν· ταῦτα μὲν ὁ Ἀλέξανδρος, ὁ δὲ 40 βύλας εἶλεγε τὴν κατοπτρικὴν δηλῶν τὴν Ἀριστοτέλην· κατοπ- 40 τῆς ἂν τὸ περὶ τῆς ἱριδος θεώρημα. ἡ ἂν κατοπτρικὴ περὶ 40 κατασκευῶν ποιῇ) τὰς λόγους, ὃ δὲ ὀπτικὸς περὶ τῶν ταῖς ὀψεσι 40 περιλαμβανόντων ἐπισκοπεῖ. καὶ ἐκείνῃ τοῖς τῷ ὀπτικῷ ὁ κατοπτρι- 40 καὶ μὲν ἂν ἀπλῶς λαμβάνει τὰ συμβαίνοντα περὶ τὴν ἱρην, ὅτι 40 φησι, ὅτι ὁ πλείονες οὐδὲ, ὅτι ὅδεποτε μετῴν ἡμικυκλίαν γί- 45 νεται τὰ ὅμοια, ἅπερ καὶ φυσικὸς δύνανται εἰδέναι· διότι δὲ ταῦτα 45 τῶν ὀπτικῶν ἐπίσταται. διὸ καὶ ὁ κατοπτρικὸς ὅπως ἔχει πρὸς 45 τὴν ἱρην ὡς ὁ ὀπτικὸς πρὸς τὴν γεωμετρίαν. ὅτι δὲ, φησὶν ὁ

Πρόκλος, τὴν κατοπτρικὴν ἐν τούτοις σημαίνει ὁ Ἀριστοτέλης, βε- 45 βαίαν) ἐξ ὧν αὐτὸς ὁ Ἀριστοτέλης ἐπιφέρει "τὸ μὲν ἂν ὅτι φυσικῶς εἰδέναι, τὸ δὲ διότι ὀπτικῶς, ἡ ἀπλῶς ἡ τῷ καὶ τῷ μαθηματικῶς διὰ 45 ἂν τούτων αἰνιττοῖτο ἂν τὴν κατοπτρικὴν· ὁ ἂν κατοπτρικὸς ὅχι ἀπλῶς ὀπτικὸς, ἀλλὰ καὶ τῆς ἱριδος μαθηματικῶς, τὸ δὲ τῆς ἱριδος 45 μαθηματικῶς παρὰ τὴν τῶν ὀψεων ἀνάγκασιν διδόναι αὐτὴν συμβαίνει. Ioh. Phil. f. 40.

τῶν δὲ τὴν αἰτίαν ὁ γεωμέτρης λέγει, ὅτι ὁ κύκλος πάντων 79 α τῶν ἰσοπεριμέτρων σχημάτων πολυχωρητότερός ἐστιν· καὶ αὖτε ἂν 13 τῶν ἰσοπεριμέτρων τὰ πολυχωριώτερα πολυχωρητότερα, καὶ ἐπεὶ ὁ κύκλος τέλος ἐστὶ τῶν πολυγωνίων, διὰ τούτου πάντων τῶν σχη- 15 μάτων ἐστὶ πολυχωρητότατος. διὸ καὶ τὸ περιφερὲς ἔλκος πλείονος δέει) καιρῶ, ὡς χρονιωτέρας ἐν αὐτῷ τῆς ἀναπληρώσεως καὶ τῆς 15 συνπληρώσεως γινομένης. δοκεῖ μὲν ὅτι αὕτη ἡ αἰτία μὴ ὑγιῶς εἰρηάζε. id. ib.

πρόκει) διὰ τούτων δεῖξαι ὅτι οἰκῶν ἐστὶ μάστις τοῖς ἐπιστη- 79 α μονικοῖς συλλογισμοῖς τὸ πρῶτον σχῆμα, καὶ τούτο πολλαχόθεν δεῖ- 17 κνυσι. καὶ πρῶτον ἐκ τῆς πάσας τὰς ἐπιστήμας ὅσαι εἰσὶ τῷ διότι, 17 τῷ μάστις τῷ σχήματι τὰ οἰκῶν θεωρήματα συλλογίζεσθαι, 20 σπανιδικὸς δὲ διὰ τῷ δευτέρῳ σχήματος. id. ib.

τατέστι τὴν τῶν ὀρισμῶν, εἶγε οἱ ὀρισμοὶ κατηγορητικοὶ τέ εἰσι 79 α καὶ καθόλου· οὐδὲν ἂν λέγει ὅτι πᾶς ὁ ἄνθρωπος, ὀρίζόμενος τὴν 24 ἄνθρωπον, ἀλλὰ καθόλου, πᾶς ἄνθρωπος ζῶν λογικὸν δέπιν. id. f. 40 b.

τατέστι τὸ μὲν πρῶτον, τῶν προτάσεων μὴ ὅσων ἀμέσων, 79 α αὐτάρκες αὐτὸ ἑαυτῷ αὖτε μεταξὺ ἐπεντιθέναι μέσα, ὥς ἂν εἰς 29 τὰς ἀμέσους φθάσωμεν προτάσεις. καὶ ἂν ἀποφατικὴν θελήσω- 29 μεν δεῖξαι καὶ δεησώμεθα τῷ δευτέρῳ σχήματος, ἡ αὐτὸθεν ἡ δι' 30 ἀντιστροφῶν δειχθήσεται ἡ ἀποφατικὴ. id. ib.

ἐπειδὴ εἶπεν ὅτι τὸ μὲν πρῶτον σχῆμα ὁ δεῖ) τῶν ἄλλων, ἐκεῖνα 79 α δὲ διὰ τῷ πρῶτῳ σχήματος καταπνικῶ) καὶ αὐτῷ, ὥς ἂν εἰς τὰς 33 ἀμέσους ἔλθῃ προτάσεις, ἐπεντιθεμένων αὖτε μέσων ὅρων δι' ὧν αἱ 33 προτάσεις δέκνυνται, βύλας) δεῖξαι νῦν διὰ τούτων ὅτι αἱ ἀμεσοὶ 33 προτάσεις ὁ μόνον καταφατικαὶ εἰσιν ἀλλὰ καὶ ἀποφατικαί· ἐστὶ ἂν 33 καὶ ἀμέσως ἄλλο ἄλλο ἀποφῆσαι. καὶ παραδίδωσιν ἡμῶν κανόνα ἐν 33 τούτοις, πῶς δεῖ γινώσκειν τὰς ἀμέσους ἀποφασκομένους ἀλλήλων ὅρους· ὃ ἂν εὐχερὲς τούτο συνιδεῖν. . . ἀμέσους προτάσεις ταύτας 33 λέγομεν, ὧν μὴ ἐνδέχεται μεταξὺ παρεμπεσεῖν τινὰ ὅρον καὶ ποιῆ- 33 σαι συλλογισμόν. ἐάν δὲ ὁποτέρωσιν τῶν ὁρῶν ἔχη τινὰ τὴν 33 αὐτῷ κατηγορούμενον, ὅτος δύνανται μεταξὺ παρενθεθεῖς ποιῆσαι συλ- 33 λογισμόν, κατηγορούμενον μὲν τῷ ἑτέρῳ, τῷ δὲ λοιπῷ ἀποφασκόμε- 33 νον· ἡ γὰρ ἔχων τὴν λοιπὸν ἀποφασκόμενον, ἵνα διὰ μὲν τῷ πρῶτον 33 τῷ δευτέρῳ ποιῇ σχῆμα, διὰ δὲ τῷ δευτέρῳ τὸ πρῶτον. ὥς μόνως 33 ἀμεσοὶ ἀποφάσεις αὐτῶν ἂν εἴεν αἱ ἀμφοτέρως ἔχουσαι τὸς ὅρους ἐκ 33 γενικωτάτων γενῶν ὡς εἶγε ἡ θάτερος αὐτῶν καὶ ἡ ἀμφοτέρω τῶν 33 ὁμοίων εἶναι, ὅχι ἔστιν ἡ τοιαύτη ἀπόφασις ἀμεσος. id. f. 41.

ὅτι τὸ "ἀτόμως" τὸ αὐτὸ σημαίνει τῷ ἀμέσως, σαφῶς ἐδή- 79 α λωσε. καλῶς δὲ τὸ ἀμέσως ἀτόμως εἶπε, διότι μὴ ἐνδέχεται 34

- τὰς ἀμέσους προτάσεις τμηθείσας τῇ ἐπενθέσει τῷ μέσῳ ὅρου τὴν μίαν πρότασιν δύο ποιῆσαι. id. ib.
- 79^a τὸ β' ὑποκείμενον ὅρον λαμβάνει, τὸ δὲ α' ἀποφασκόμενον
36 τὸ β'. καὶ φησὶν, ὅταν ἡ θάτερος αὐτῶν ἐν τινι καθολικωτέρῳ, τῷ τῷ β' ἔχῃ τι ἐαυτῷ κατηγορούμενον, καὶ ἡ ἀμφοτέρω, ἔκ 5 ἔξιν ἡ τοιαύτη ἀπόφασις ἀμεσος· ὃ γὰρ πρῶτως ἀποφάσκει τὸ β' τὸ α', ἀλλὰ διὰ μέσου ἄλλου. id. ib.
- 79^a εἰληφθῶσαν δὲ καὶ ὅροι, ἐπὶ μὲν τῷ α', εἰ τύχοι, τὸ συνεχές, ἐπὶ
38 δὲ τῷ β' ἡ ὑσία, ἐπὶ δὲ τῷ γ' τὸ ποσόν. εἰ ὅν τὸ ποσὸν παντὶ μὲν συνεχεῖ ὑδεμιᾷ δὲ ὑσία, ὑδὲ τὸ συνεχές ὑδεμιᾷ ὑσία ὑπάρξει, 10 τῷ τῷ β' ὑδεμιᾷ ὑσία συνεχὲς ἔξιν, ἐπειδὴ μὴδὲ ποσόν. ἰδὲ ὅν τῷ τῷ γ' ὅρου (τῷ τῷ β' τῷ γ' τῷ α') ἀμέσους ὄντος, τῷ δὲ λοιπῷ μὴ ἀμέσους, ὃ γέγονον ἀμεσος ἡ ἀπόφασις. id. ib.
- 79^b λαμβάνει νῦν ἀντίστροφον τὸ μὲν ὑποκείμενον ἐν ἄλλῳ, τὸ δὲ
1 κατηγορούμενον ἐκείνῳ. καὶ ἔξω τὸ μὲν α' ὑσία, τὸ δὲ β' συνεχές, τὸ 15 δὲ δ' ποσόν. παντὶ μὲν ὅν συνεχεῖ τὸ ποσὸν ὑπαρχέτω, ποσῷ δὲ ὑδὲν ὑσία, ὥς ὑδὲ συνεχεῖ ὑδὲν ὑσία. ἔκ ἄρα ἀμεσος ἡ πρότασις ἡ λέγουσα "ὑδὲν συνεχές ὑσία." id. f. 41 b.
- 79^b οἷον ἔξω τὸ α' σῶμα, τὸ δὲ β' συνεχές. ἔξιν ὅν δῆλον ὅτι
4 τὸ μὲν α' ἐν ὅλῳ τινὶ τῇ ὑσίᾳ ἔξιν, τὸ δὲ β' ἐν τῷ ποσῷ. ἔκ ἀμέσους 20 ὅν ἀποφανθήσεται τὸ α' τὸ β', τῷ τῷ β' ἔξιν ὅτι τὸ σῶμα κατ' ὑδενός συνεχές. γίνονται δὲ δύο συλλογισμοὶ οἱ προειρημένοι. id. ib.
- 79^b εἰπὼν ὅτι ἐγγχωρεῖ τὸ μὲν α' εἶναι ἐν τινὶ ὅλῳ, τὸ δὲ β' μὴ εἶναι
5 ἐν τῷ τῷ, νῦν τῷ τῷ δεῖξαι βύλην. συσσειχίαν ὅν καλεῖ τὴν ἀφ' ἐκείνης γένους καταγομένην σειρὰν, οἷον ὑσίαν, σῶμα, ἐμφύλον, 25 ζῶον, λογικόν. καὶ πάλιν ἐπαλλάττουσα μὲν πρὸς αὐτὴν συζυγίαν, τῷ τῷ β' τὸ μὲν διαφέρουσα καὶ τὸ δὲ κοινωῦσα, ὑσία, σῶμα, ἐμφύλον, βαρύν. αὐτῷ γὰρ κοινὰ ἔχουσι γένη τὴν τε ὑσίαν καὶ τὸ σῶμα. ἄλλη δὲ τις συσειχία μὴ ἐπαλλάττουσα πρὸς τὴν πρώ-
την, τῷ τῷ β' μὴ κοινωῦσα, ἔξω ποσόν, συνεχές, διωρισμένον, 30 ἀριθμός. δῆλον ὅν, φησὶν, ἐκ τῶν μὴ ἐπαλλάττουσῶν ὅτι ἐνδέχεται τὸν ἕνα ὅρον ἐν τινὶ εἶναι, τὸν δὲ ἕτερον μὴ εἶναι ἐν τῷ τῷ. id. ib.
- 79^b τῷ τῷ β' ἐγγχωρεῖ τὸ α' μὴ εἶναι ἐν τῷ τῷ ἐν ᾧ καὶ τὸ β'.
11 id. ib.
- 79^b τῷ τῷ β' ἐάν μὴ τὸ α' μὴδὲ τὸ β' ἐν τινὶ καθολικωτέρῳ ὑπάρχει, 35
12 ἀλλ' ὥσιν αὐτὰ καθολικωτέρω, ἀποφάσκει δὲ τὸ ἕτερον τῷ τῷ β' ἕτερον, ἀνάγκη ἀμέσους ἀποφάσκει. id. ib.
- 79^b ἐάν δὲ τεθέντος μέσου ὅρου δευτέρον γένη καὶ δυνάμει δ
13 μέσους ἐκατέρω τῶν ἄκρων ἀποφάσκει. τῷ τῷ δὲ αὐτῶν τὸ ἐν δευτέρῳ καὶ δυνάμει ἀδιάφορον εἶναι ἐν ὁποιοδήποτε προτάσει ἡ ἀπό- 40 φασις ἡ. id. f. 42.
- 79^b προσήκον ἔξιν ἐπισήμονι μὴ μόνον ὅσα εἰς τὴν διδασκαλίαν
23 ἀνήκει τῆς ἐπισήμης παραδιδόναι, ἀλλὰ καὶ τὴν παρεπομένην τῇ ἐπισήμῃ ἀπάτην ἐκτίθεσθαι. ὥτως ὅν καὶ ὁ Ἀριστοτέλης εἰπὼν τί ποτέ ἔξιν ἐπισήμη καὶ ἐκ τίνων, τίς τε ἡ διαφορὰ τῷ τῷ διότι συλλο- 45 γισμῷ πρὸς τὸν τῷ ὅτι, καὶ ὅτι ὥσπερ εἰσὶν ἀμεσοὶ καταφάσεις, ὥτως εἰσὶ καὶ ἀποφάσεις ἀμεσοί, ἐπειδὴ πρὸς τὴν διδασκαλίαν τῆς ἀπάτης συνεβάλλετο αὐτῷ ὁ περὶ τῶν ἀμέσων ἀποφάσεων λό-

γος, νῦν προτίθει διδάξαι καὶ πόσους τρόπους γίνεσθαι ἐν ταῖς ἐπισήμας ἡ ἀπάτη. ἵνα δὲ εὖ καὶ πόσους τρόπους γίνεσθαι ἐν ταῖς ἐπισήμας ἡ ἀπάτη, ἐκείνη διαιρέσει τοιαύτη, καὶ φησὶν ἡ ἀπάτη ἡ καὶ ἀποφάσιν ἐξιν ἡ καὶ διάθεσιν. ἀλλὰ περὶ μὲν τῆς καὶ ἀποφάσιν ἀγνοίας ὑδὲ μνήμην ἐν ταῖς ταύταις παύει, ἐπειδὴ μὴ ὅλως ὑποδύει ἐπισήμην. id. ib.

λέγει δὲ καὶ διάθεσιν ἀγνοία, ὅτι διδάσκειται πως ἡδὲ κατ' αὐτήν. οἷον γὰρ εἰδέναι τις ὃ ἔκ ἐπισήμης. ταύτην ταύτην συμβαίνει τὴν ἀγνοίαν γίνεσθαι μὲν καὶ περὶ τὰ ἀμέσους ὑπάρχοντα ἡ μὴ ὑπάρχοντα, γίνεσθαι δὲ καὶ περὶ τὰ διὰ τῶν μέσων, διχῶς δὲ περὶ ἀμφοτέρω. ἡ γὰρ ἀνευ συλλογισμῷ κατ' ἀπλήν ἐννοίαν ἡ διὰ συλλογισμῷ. Themist. f. 7 b.

εἰπὼν ὅτι ἡ μὴ καὶ ἀποφάσιν ἀγνοία ἀλλ' ἡ καὶ διάθεσιν μὴ ἐξιν ἡ διὰ συλλογισμῷ γινόμενη ἀπάτη, καὶ ὁφείλων ἐπαγωγῇ ὅτι ἐξιν καὶ ἡ ἀνευ συλλογισμῷ (τῷ τῷ ἡ καὶ ἀποφάσιν), ὅμως ἐπα-
ναλαμβάνει τὸν λόγον καὶ φησὶν "αὐτὴ δὲ," τῷ τῷ β' ἡ καὶ διάθεσιν γινόμενη. ταύτην γὰρ διαίρει εἰς τε τὴν διὰ συλλογισμῷ καὶ εἰς τὴν ἀνευ συλλογισμῷ. τὸ δὲ "ἐν μὲν ταῖς πρῶτως ὑπάρχουσιν ἡ μὴ ὑπάρχουσιν," τῷ τῷ β' ἐν ταῖς ἀμέσους προτάσεσιν ἡ ἀποφάσιν (τῷ τῷ β' ἡ κατηγορούμεναι ἡ ἀποφάσιν. ἐν ἐκείνῃ γὰρ τῷ τῷ β' ἀνευ συλλογισμῷ τὴν ἐναντίαν ἀπάτην δοξάζει καὶ μὴ συλλογισμῷ) διχῶς εἶπε συμβαίνειν. ἴσως δὲ καὶ βυλιθεὶς ἐξ ἀρχῆς τῆς μὴ συλλογισμῷ ἀπάτης τὴν διαίρεσιν εὐθύς ποιήσας πρὸς μὴ δῖναι τὸ ἀνευ συλλογισμῷ, εἶπε τὸ "ἐξιν μὲν ἡ διὰ συλλογισμῷ γινόμενη ἀπάτη." εἰτα πάλιν καλὸν νομίσας πρότερον εἰπεῖν πο-
σαχῶς ἡ καὶ διάθεσιν γίνεσθαι ἀπάτην, ἐπαλέλαβε τὸν λόγον καὶ εἶπε "αὐτὴ δ' ἐν μὲν ταῖς πρῶτως ὑπάρχουσιν" καὶ τὰ ἔξης. Ioh. Phil. f. 42 b.

ἐάν ἀμεσος ἡ ἡ ἀπλή ἀπόφασις, ἐάν διὰ συλλογισμῷ ἡ
νῇ ἡ ἀντικειμένη ταύτη καταφάσις, λήγει μέσον πρὸς ἕνα, οἷον τὸ γ', καὶ συλλογισμῷ ἡ ἀπατημένης διὰ μέσου τῷ γ', ὅτι τὸ α' παντὶ τῷ β' ὑπάρχει. ποσαχῶς δὲ γίνεσθαι παραλογισμὸς ἐν τῷ τῷ, ἐφεξῆς ἐπάγει. id. f. 43.

ἐπειδὴ εἶπεν, ὅτι ἐνδέχεται ἀμφοτέρας τὰς προτάσεις εἶναι ψευδεῖς, πῶς ἐνδέχεται τῷ τῷ, διὰ τῶν πρὸς τῷ τῷ. ὅταν, φησὶν, ὥτως ἔχῃ τὸ μέσον ὥς τὸν μέσον ὅρον μῆτε ὑπὸ τὸν μέσον εἶναι ὅρον μῆτε τὸ ἐλάττωτος κατηγορεύει. ταῦτος δὲ ἔξιν ὅταν ἐκ λῶτριος ἡ ἐκατέρω. id. ib.

ὅτι δὲ τὴν μέγιστον πρότασιν τὴν α' γ' ἐγγχωρεῖ ἀληθῆ εἶναι διὰ τῶν πρὸς τῷ τῷ. ἐνδέχεται γὰρ, φησὶ, τὸ α' καὶ τῷ β' καὶ τῷ γ' ὑπάρχειν ἀτόμῳ. ἐνταῦθα δὲ πῶς φησὶν ὑπάρχειν ἀμέσους τὸ α' τῷ γ' καὶ τῷ β', πολλὰ ζητήσας τῷ Ἀλεξανδρῷ γέγονε. καὶ μὴ τὰ πολλὰ λέγει τὴν ἀληθῆ τὸ ῥητὸν διαδοῖν, ὅτι "ὑπάρχειν" ἐν ταῦθα λέγει ὃ τὸ καταφάσκει. ἀλλ' ἀπλῶς τὸ κατηγορεύει εἶπε καταφατικῶς εἶπε ἀποφατικῶς. ἐνδέχεται ὅν, φησὶ, τὸ ἀμέσους καὶ τὸ β' καὶ τῷ γ' κατηγορεύει, ἀλλὰ τὸ μὲν γ' καταφα-
τικῶς, τὸ δὲ β' ἀποφατικῶς. εἰ γὰρ εἴη τὸ γ' εὐθύς ὑπὸ τὸ α' μὴ μὲν πλέον, οἷον τὸ α' ὄντος ὑσία, εἰ τὸ γ' εἴη τὸ εὐθύς ὑπὸ

τῇ ὁσίᾳ, οἷον τὸ σῶμα, τῷ ταύτῃ ἀμέσως ἢ ὁσίᾳ κατηγορησέσθαι, τὸ δὲ β', τυχόντι τῷ ποῦ, ἀμέσως ἀποφανθήσεται. εἰ δὲ ἰμέως ἐνδέχεται τῷ γ' κατηγορεῖσθαι, ἐνδέχεται ἄρα ἀληθῆ εἶναι τὴν μέσσην πρότασιν, λέγω δὲ τὴν α' γ'. id. ib.

εἰ πρὸς τὸ προσεχῶς ἀρνημένον τὸτο τὸ ὅταν ᾗ πρῶτως τὸ πρὸς τὴν κατηγορίαν πλεονών, ἀλλὰ πρὸς τὸ πρὸ αὐτῆς τὸ ἄλλα καὶ ἄλλοι ἐνδέχεται ἀληθῆ λαμβάνειν, εἰ μέντοι ὁποτέραν ἔτυχεν, ἀλλὰ τὴν α' γ' (p. 79 b 40). εἴτα ἐφεξῆς διαφέρει δὲ ὕδεν, ἢ εἰ μὴ ἀτόμως ὑπάρχει, τυχόντι πρὸς τὸ γενέσθαι τὴν μέσσην πρότασιν ἀληθῆ, τὴν α' γ', ὕδεν διαφέρει εἴτε ἀμέσως καταφα- 10 σκεῖται τὸ α' τῷ γ', τυχόντι δὲ μέσσην ὅρος τῷ μέσῳ, εἴτε μὴ ἀμέσως, ἀλλὰ διὰ πλεονών, τυχόντι εἰ μὴ ὁ μέσος εἴη ὑπὸ τῶν μέσων εὐθὺς τεταγμένος ἀλλὰ μὲν πολλὰ. τῷ ᾗ α' ὁσίᾳ ὅσως, ἢ δὲ γ' σῶμα, ἀμέσως αὐτῷ κατηγορεῖται τὸ α'. εἰ δὲ τι τῶν πεποιημένων, οἷον ζῶον ἢ λογικόν ἢ ἑτερόν τι τοῦτον, ἢ ἀμέσως 15 ἢ τὸ α' τῷ γ', ὑπάρχει δὲ ὅμως ἀληθές. πρὸς ἕν τὸ γενέσθαι τὴν μέσσην πρότασιν ἀληθῆ ὕδεν διαφέρει εἴτε προσεχῶς ὑποσέκοιτο τὸ μέσον εἴτε μὲν πολλὰ. id. f. 43 b.

εἰπεὶ δὲ εἴπα πῶς γίνεται ἡ ἀπάτη ἢ περὶ τὰς ἀμέσους καταφατικὰς προτάσεις καταφατικῆς ὅσα, ὅτι ἐν μόνῳ τῷ πρῶτῳ 20 χήματι, καὶ ᾗτοι ἀμφοτέρων τῶν προτάσεων ὁσίων ψευδῶν ἢ θαλάσσης, ὅν δαίτυσι πῶς γίνεται ἡ ἀποφατικὴ ἀπάτη ἢ ταῖς ἀμέσως καταφατικαῖς ἀντικειμένην προτάσεσι. γίνεται ἕν, φησί, καὶ ἐν τῷ πρῶτῳ καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ χήματι, διότι τὸ καθόλου ἀποφατικὸν ἐν ἀπατάς συνάγει. καὶ ὅτι δι' ἀμφοτέρων ψευδῶν προτάσεων, 25 τῷ ἐλάττωτος. id. f. 44 b.

ἐν τῷ πρῶτῳ χήματι ἀνάγκη ἢ πάντως ἀνομοιοχῆ- 80 μων εἶναι τὰς προτάσεις, εἴπερ ἔδει συλλογιστικὸν εἶναι τὸ χήμα. ἀλλὰ καὶ ὁ τῆς ἀπάτης συλλογισμὸς ὑποδύμενος τὴν ἐπισημνῆν χρῆσθαι τοῖς συλλογισμοῖς ἐρρωμένους καὶ τὸ χήμα, τῇ δὲ ὕλη μόνῃ τὸ ψεῦδος λήψαι, ὥσπερ καὶ ἐν τοῖς ἐμπροσθεν εἵπομεν. σοφιστικὸν ᾗ τὸ παρὰ τὸ χήμα τὸς παραλογισμὸς ποιεῖται. id. ib. 32. τὸ εἰ ὅτω λαμβανόμενα ψευδεῖς, τυχόντι εἰς τὸ συλλογισθῆναι τὸ ἀποφατικὸν συμπέρασμα ψευδὲς ὅν ἐν δευτέρῳ χήματι, δεῖ τὴν μὲν ἀποφατικὴν λαβεῖν τὴν δὲ καταφατικὴν, καὶ ταύτας ψευδεῖς δῶλον, δῆλον, φησὶν, ὡς ἀνάπαλιν ἔχουσι, τυχόντι ἢ ἀποφατικῇ καταφατικῇ γνωμένῃ ἀληθῆς ἔχει, ὁμοίως καὶ ἡ ἀποφατικὴ καταφατικῇ. τὸτο δὲ δέδεικεν ἀδύνατον, ὥστε ἕχ οἷον τε καθόλου ψευδεῖς ἀμφοτέρως λαβεῖν. id. f. 45. 33. δεῖξας ὅτι ἕχ οἷον τε ψευδεῖς δῶλον λαβεῖν ἀμφοτέρως, μέ- 80 μων εἶναι τὰς ἐπὶ τι ψευδεῖς λαβεῖν, καὶ δαίτυσιν. ὅταν ᾗ ὁ μέσος ὅρος ὅπως ἕχῃ πρὸς ἀμφοτέρω τὰ ἄκρα ὡς ἐπὶ μέρους ἑκατέρω κατηγορεῖσθαι, δῆλον ὅτι εἰ ληφθῇ τῷ μὲν μὴδενὶ ὑπάρχειν τῷ δὲ παντὶ, ἀμφοτέρω ἐπὶ τι ψευδεῖς ἔσονται. οἷον ἔγωγε τὸ μὲν α' ζῶον, τὸ δὲ β' λογικόν, τὸ δὲ γ' μέσος ὅρος, θνητόν. δῆλον δὲ ὅτι τὸ θνητὸν τινὶ ζῳῷ καὶ τινὶ λογικῷ ὑπάρχει. id. ib. 34. τυχόντι, εἰ ἡ μέσσην πρότασιν ἀποφατικῇ εἴη, ἀληθῆς μὲν 80 ἔσται αὐτῆς ἢ ἐλάττω καθόλου ψευδὴς ἔσται. εἰ ᾗ τὸ γ' μὴδενὶ τῷ α', τὸ δὲ α' παντὶ τῷ β', τὸ γ' ὕδενι τῷ β' ὑπάρξει ἐν πρῶτῳ

ἐνδέχεται, φησί, μᾶλλον δὲ ἀνάγκη τὴν ἐλάττωσαν πρότασιν 80 τὴν γ' β' ψευδῆ εἶναι, ἐπειδήπερ ἀδύνατόν ἐστιν, εἴπερ ἀληθῶς τὸ α' τῷ γ' ἀποφασκεῖται, τὸ γ' τῷ β' ἀληθῶς κατηγορησέσθαι. εἰ ᾗ ἀληθῶς καταφασκεῖται τὸ γ' τῷ β', ἔκείνῃ ἀληθῶς τὸ α' τῷ γ' ἀποφασκεῖται. εἰ ᾗ τὸ γ' παντὶ τῷ β' ὑπάρχει, ἀλλὰ δῆλον ὅτι καὶ τὸ α' παντὶ τῷ β' ὑπάρχειν, ἐν τῷ τρίτῳ χήματι συναχθήσεται τὸ α' τινὶ τῷ γ' ὑπάρχειν. ἀλλ' ὑπέκειτο μὴδενὶ ὑπάρχειν τῷ γ' τὸ α'. ὥς ἕκ ἐνδέχεται τῆς μέσσης καὶ ἀποφατικῆς ἀληθῆς ὅσης τὴν ἐλάττωσαν καὶ καταφατικὴν ἀληθῆ εἶναι. id. ib.

ἐνταῦθα τὸ ἀντικείμενον ὑποτίθεται, τὸ τὴν μὲν ἐλάττωσαν ἀληθῆ 80 εἶναι τὴν δὲ μέσσην ψευδῆ. τὸτο δὲ συμβαίνει, φησὶν, εἰ λη- 21. φθῇ μέσος ὅρος τοῦτος ὥστε εἶναι τὴν ἐλάττωσαν ὑπὸ αὐτῶν καὶ αὐτὴν ἐν τῷ μέσῳ. εἰ ᾗ ὅπως ληφθῇ ὁ μέσος ὥστε τὴν ἐλάττωσαν καὶ ἐν αὐτῷ εἶναι καὶ ἐν τῷ μέσῳ, ἀνάγκη, φησί, θατέρων ὑπὸ θατέρων εἶναι, τυχόντι τὸν τε μέσον ὑπὸ τὴν μέσσην καὶ τὴν ἐλάττωσαν ὑπὸ τὴν μέσον. εἰ ᾗ ἀμέσως ὑπάρχει τῷ β' τὸ α', ὑπάρχει δὲ καὶ τὸ γ' τῷ β', πᾶσα ἀνάγκη ἐξιστάσθαι τὸ α' καὶ τὸ γ', ὥστε καὶ τὸ α' ἐν τῷ γ' ἐστὶ καὶ τὸ γ' ἐν τῷ α'. τοιαῦτα γὰρ ἐστὶ τὰ ἐξιστάμενα. οἷον ἔγωγε τὸ α' γελαστικόν, τὸ β' ἄνθρωπος, μέ- 30 σος δὲ ἄρος ἔγωγε τὸ ὀρθοπεριπατητικόν. δῆλον ὅτι ὁ μὲν ἄνθρωπος ἐν τῷ ὀρθοπεριπατητικῷ, τὸ δὲ ὀρθοπεριπατητικόν ἐν τῷ γελαστικῷ, τὸ δὲ γελαστικόν ἐν τῷ α'. καὶ συντόμως εἰπεῖν, τὸς τρεῖς ὅρους τῶν ἐξιστάμενων ληπτέον. ὅτω ᾗ ἐχόντων ὁ μέσων ψευδῶς ἀποφασκεῖται τῷ μέσῳ, ὁ δὲ μέσος ἀληθῶς καταφασκεῖται τῷ ἐλάττωτος. id. f. 44 b.

ἐν τῷ πρῶτῳ χήματι ἀνάγκη ἢ πάντως ἀνομοιοχῆ- 80 μων εἶναι τὰς προτάσεις, εἴπερ ἔδει συλλογιστικὸν εἶναι τὸ χήμα. ἀλλὰ καὶ ὁ τῆς ἀπάτης συλλογισμὸς ὑποδύμενος τὴν ἐπισημνῆν χρῆσθαι τοῖς συλλογισμοῖς ἐρρωμένους καὶ τὸ χήμα, τῇ δὲ ὕλη μόνῃ τὸ ψεῦδος λήψαι, ὥσπερ καὶ ἐν τοῖς ἐμπροσθεν εἵπομεν. σοφιστικὸν ᾗ τὸ παρὰ τὸ χήμα τὸς παραλογισμὸς ποιεῖται. id. ib. 32. τὸ εἰ ὅτω λαμβανόμενα ψευδεῖς, τυχόντι εἰς τὸ συλλογισθῆναι τὸ ἀποφατικὸν συμπέρασμα ψευδὲς ὅν ἐν δευτέρῳ χήματι, δεῖ τὴν μὲν ἀποφατικὴν λαβεῖν τὴν δὲ καταφατικὴν, καὶ ταύτας ψευδεῖς δῶλον, δῆλον, φησὶν, ὡς ἀνάπαλιν ἔχουσι, τυχόντι ἢ ἀποφατικῇ καταφατικῇ γνωμένῃ ἀληθῆς ἔχει, ὁμοίως καὶ ἡ ἀποφατικὴ καταφατικῇ. τὸτο δὲ δέδεικεν ἀδύνατον, ὥστε ἕχ οἷον τε καθόλου ψευδεῖς ἀμφοτέρως λαβεῖν. id. f. 45. 33. δεῖξας ὅτι ἕχ οἷον τε ψευδεῖς δῶλον λαβεῖν ἀμφοτέρως, μέ- 80 μων εἶναι τὰς ἐπὶ τι ψευδεῖς λαβεῖν, καὶ δαίτυσιν. ὅταν ᾗ ὁ μέσος ὅρος ὅπως ἕχῃ πρὸς ἀμφοτέρω τὰ ἄκρα ὡς ἐπὶ μέρους ἑκατέρω κατηγορεῖσθαι, δῆλον ὅτι εἰ ληφθῇ τῷ μὲν μὴδενὶ ὑπάρχειν τῷ δὲ παντὶ, ἀμφοτέρω ἐπὶ τι ψευδεῖς ἔσονται. οἷον ἔγωγε τὸ μὲν α' ζῶον, τὸ δὲ β' λογικόν, τὸ δὲ γ' μέσος ὅρος, θνητόν. δῆλον δὲ ὅτι τὸ θνητὸν τινὶ ζῳῷ καὶ τινὶ λογικῷ ὑπάρχει. id. ib. 34. τυχόντι, εἰ ἡ μέσσην πρότασιν ἀποφατικῇ εἴη, ἀληθῆς μὲν 80 ἔσται αὐτῆς ἢ ἐλάττω καθόλου ψευδὴς ἔσται. εἰ ᾗ τὸ γ' μὴδενὶ τῷ α', τὸ δὲ α' παντὶ τῷ β', τὸ γ' ὕδενι τῷ β' ὑπάρξει ἐν πρῶτῳ

ἐνδέχεται, φησί, μᾶλλον δὲ ἀνάγκη τὴν ἐλάττωσαν πρότασιν 80 τὴν γ' β' ψευδῆ εἶναι, ἐπειδήπερ ἀδύνατόν ἐστιν, εἴπερ ἀληθῶς τὸ α' τῷ γ' ἀποφασκεῖται, τὸ γ' τῷ β' ἀληθῶς κατηγορησέσθαι. εἰ ᾗ ἀληθῶς καταφασκεῖται τὸ γ' τῷ β', ἔκείνῃ ἀληθῶς τὸ α' τῷ γ' ἀποφασκεῖται. εἰ ᾗ τὸ γ' παντὶ τῷ β' ὑπάρχει, ἀλλὰ δῆλον ὅτι καὶ τὸ α' παντὶ τῷ β' ὑπάρχειν, ἐν τῷ τρίτῳ χήματι συναχθήσεται τὸ α' τινὶ τῷ γ' ὑπάρχειν. ἀλλ' ὑπέκειτο μὴδενὶ ὑπάρχειν τῷ γ' τὸ α'. ὥς ἕκ ἐνδέχεται τῆς μέσσης καὶ ἀποφατικῆς ἀληθῆς ὅσης τὴν ἐλάττωσαν καὶ καταφατικὴν ἀληθῆ εἶναι. id. ib. 34. τυχόντι, εἰ ἡ μέσσην πρότασιν ἀποφατικῇ εἴη, ἀληθῆς μὲν 80 ἔσται αὐτῆς ἢ ἐλάττω καθόλου ψευδὴς ἔσται. εἰ ᾗ τὸ γ' μὴδενὶ τῷ α', τὸ δὲ α' παντὶ τῷ β', τὸ γ' ὕδενι τῷ β' ὑπάρξει ἐν πρῶτῳ

χρήματι. εἰς ἃν ληφθῇ παντὶ τῷ β' τ' γ', καθόλου ψευδὴς ἔσται, οἷον ἀψυχον ὑδενὶ μὴ ζῶντι, παντὶ δὲ λογικῷ. εἰς μὲντοι ἡ ἐλάττων ἀληθὴς ἢ μόνως, ἐπὶ τι ψευδὴς ἔσται ἡ μείζων. ὁ γὰρ παντὶ τῷ β' ὑπάρχει, τὸτο καὶ τῷ α' τινὶ ὑπάρξει. εἰ γὰρ τ' γ' παντὶ τῷ β', ἀλλὰ καὶ τ' α' παντὶ τῷ β', ἐν τρίτῳ χρήματι τ' γ' τινὶ τῷ α' ἔσται. εἰς ἃν ληφθῇ ὑδενί, ἐπὶ τι ψευδὴς ἔσται. ὅροι δὲ οἷον ζῶν-
 πεζόν-πτῆρον· πεζόν γὰρ ὑδενὶ πτηνῷ, ἀληθές, τινὶ δὲ ζῶντι. εἰς ἃν λαβῶμεν πεζόν ὑδενὶ ζῶντι, ἐπὶ τι ψευδὴς ἔσται. id. f. 45 b.

80^b 17. προέθετο παραδύναι τὸς τῆς ἀπάτης συλλογισμὸς, καὶ πρὸς
 17. συς γίνοντι τρόπος. εἴρηξεν δὲ ὅτι ἡ περὶ τὰς ἀμέσους γίνεσθαι ἢ 10
 ἀπάτη προτάσεις ἢ περὶ τὰς ἐμμέσους. διδάξας ἔν πῶς γίνεσθαι
 περὶ τὰς ἀμέσους προτάσεις, νῦν μετέρχεσθαι δεῖξαι πῶς γίνεσθαι καὶ
 περὶ τὰς ἐμμέσους. καὶ ἐπειδὴ καὶ αὐτὴ διχῆ γίνοντι, ἤγουν ἀποφα-
 τικῶς καὶ καταφατικῶς, παραδέδωκε δὲ πρότερον τὸς καταφατι-
 κὸς συλλογισμὸς τὸ μηδενὶ ὑπάρχον παντὶ ὑπάρχειν λέγοντας, 15
 νῦν παραδίδωσι καὶ τὸς ἀποφατικὸς τὸ παντὶ ὑπάρχον μηδενὶ
 ὑπάρχειν λέγοντας, καὶ πρῶτος γὰρ τὸς ἐν τῷ πρώτῳ χρήματι.
 id. ib.

80^b 20. ἀντίφασιν ἐνταῦθα ὁ τὴν κυρίως ἀντίφασιν λέγει, ἀλλὰ
 20. τὴν τῇ ψευδεὶ ἐναντίαν καθόλου ἀληθεῖ πρότασιν. φησὶν ἔν ὅτι 20
 τῶτον καλῶ οἰκείον μέσον, δι' ὃ τ' ἀντικείμενον τῷ ψευδεὶ ἀλη-
 θὲς συνῆκ' συμπεράσμα. id. f. 46.

80^b 24. τούτῳ, ὃ μεταλαμβάνει εἰς ἀποφατικὴν ὑπὸ τῆς ἀπάτης.
 24. ὅτι οὐδὲν τε γὰρ ἐν πρώτῳ χρήματι ἀποφατικὴν εἶναι τὴν ἐλάττωσαν.
 τὴν μὲντοι μείζονα δεῖ ἀντιγράφειν ἤγουν μεταλαβεῖν καὶ ἀντὶ κα-
 ταφατικῆς ποιῆσαι ἀποφατικὴν, ἵνα τὸ ἀποφατικὸν ψευδὸς συνα-
 χθῇ. εἰ τοίνυν ἡ καταφατικὴ ὕστα ἀληθὴς ἐστὶ, δῆλον ὅτι ἡ ἀπο-
 φατικὴ γενομένη ψευδὴς ἔσται. id. ib.

80^b 26. ἐξ ἄλλης, φησὶ, συστοιχίας, τούτῳ μὴ ἐξ ἧς οἱ ἀποδεικτικοὶ
 26. μέσοι ἐληφθῆσαν, ἀλλ' ἐξ ἧς ληφθεῖεν ἂν οἱ διαλεκτικοί. καὶ ἐπὶ 30
 τούτων ἔν εἰ τῷ αὐτῷ μέσῳ χρήσασθαι ὁ τῆς ἀπάτης ὡς καὶ διαλε-
 κτικῶς συλλογισμὸς ἐχρήσατο, τὰ αὐτὰ συμβῆσθαι. id. ib.

80^b 31. ἡ αὐτὴ, φησὶν, ἐξ ἃν ἀπάτη ἢ περὶ τὴν ἀποδεικτικὸν συλλογι-
 31. σμὸν λαμβανομένη τῇ περὶ τὴν διαλεκτικὸν, ὅταν τῷ αὐτῷ χρή-
 σασθαι μέσῳ ἢ ἀπάτῃ ὡς καὶ τὸ ἀληθὲς συνάγων. καὶ ἐπ' ἀμφοτέρω-
 35 ρων γὰρ ἡ μὴ μείζων ἀεὶ ψευδὴς, ἡ δὲ ἐλάττω ἀεὶ ἀληθὴς. δια-
 φέρουσι δὲ τῷ τὸς μέσους ἐξ ἄλλης καὶ ἄλλης συστοιχίας εἶναι, ὡς
 εἴρηξεν. id. ib.

80^b 32. εἰς, φησὶ, μὴ τῷ αὐτῷ χρήσασθαι μέσῳ ὁ τῆς ἀπάτης συλλο-
 32. γισμὸς ὡς καὶ ὁ τῆς ἀληθείας ἐχρήσατο, ἀλλ' ἐτέρῳ, ἐνδέχεται καὶ 40
 τὰς δύο ψευδεῖς εἶναι καθόλου. οἷον εἰ μέσος ληφθεὶς τοῦτο
 ὡς εἶναι μὴ ὑπὸ τὴν μείζονα, ἀντιδιηγήσας δὲ τῷ ἐλάττω. οἷον εἰ
 τ' ζῶν παντὶ ἀνθρώπῳ ὑπάρχει, θέλων δὲ δεῖξαι ὅτι ὑδενί, λάβοι
 μέσον ὅρον, εἰ τῆχοι, τὸν ἵππον. ζῶν γὰρ ἐρεῖ ὑδενὶ ἵππῳ, ἵππος
 παντὶ ἀνθρώπῳ. καὶ ἀμφοτέρω ψευδεῖς καθόλου. εἰς δὲ ὁ μέσος 45
 ὅρος ληφθῇ μερικώτερος τῷ ἐλάττω, ἢ μὴ μείζων ἔσται ὅλη ψευ-
 δὴς, ἢ δὲ ἐλάττω ἐπὶ τι ψευδὴς. οἷον εἰ τ' ζῶν παντὶ ἀλόγῳ
 ὑπάρχει, λαβόμεν δὲ μέσον ὅρον τὸ χρεμετιστικὸν (ζῶν μὴ γὰρ ὑδενί

χρεμετιστικῷ), καὶ ἐξ ὧν ὅλη ψευδὴς· χρεμετιστικὸν δὲ παντὶ ἀλόγῳ,
 καὶ ἐξ ὧν ἐπὶ τι ψευδὴς. δύναται δὲ καὶ τὴν μείζονα λαβεῖν ἐπὶ τι
 ψευδῇ, τὴν δὲ ἐλάττω καθόλου ψευδῇ. id. ib.

ἐναντίως, δῆλον ὅτι ἡ ὡς ἔχουσι φύσεως· εἰ γὰρ τ' γ' ὑπὸ τ'
 α' ἐστὶ, δῆλον ὅτι παντὶ τῷ γ' ὑπάρχει τ' α'. ἀλλὰ μὴ τ' γ' ὑδενί
 τῷ β' ὑπάρχει. εἰ ἔν δὲ συλλογιστικὸν γενέσθαι τὸ χῆμα, ἐναντίως
 λαμβανέσθωσαν αἱ προτάσεις ἢ ἔχουσιν, ὥστε τὴν μείζονα ἀποφα-
 τικὴν γενέσθαι, τὴν δὲ ἐλάττω καταφατικὴν. αἱ ἔν λαμβανόμε-
 ναι ἀμφοτέρω ψευδεῖς ἔσονται. id. f. 46 b.

λέγει πῶς ἡ μὴ ἑτέρα ψευδὴς ἢ δὲ ἑτέρα ἀληθὴς γίνεσθαι· ὅταν,
 φησὶν, ὁ μέσος ἀλλότριος ἢ τῷ μείζονος· ἀληθεῖς γὰρ αὐτὸ ἀπο-
 φάσκει ἐξ ἀνάγκης. τὸ ἔν α' μηδενὶ τῷ γ' ὑπάρχοντος ἀληθεῖς
 ὑδὲ τ' γ' ὑδενί τῷ β' ὑπάρξει. εἰ ἔν ληφθεὶς παντὶ, ψευδὴς ἔσται
 εἰ δὲ τις λέγει ὅτι ἐνδέχεται τ' μὴ α' μηδενὶ τῷ γ' ὑπάρχειν, τ' δὲ
 γ' παντὶ τῷ β', καὶ τ' α' δῆλον ὅτι ὑδενί τῷ β' ὑπάρξει. ὑπάρχει
 δὲ παντὶ. id. ib.

εἰπὼν πῶς ἐν τῷ πρώτῳ χρήματι γίνεσθαι ὁ τῆς ἐμμέσου ἀπά-
 τῆς συλλογισμὸς ἀποφατικὸς· ὡν, ἀντικείμενος τῇ ἀληθεῖ κατα-
 φάσει, νῦν λέγει πῶς καὶ ἐπὶ τῷ δευτέρῳ χρήματι γίνεσθαι. καὶ πρῶ-
 20 τον μὴ ἐρεῖ, ὅπερ καὶ τοῖς ἀμέσους εἴρηκεν, ὅτι ἐκ ἐνδέχεται καὶ ἐπὶ
 τούτῳ ἀμφοτέρω καθόλου ψευδεῖς λαβεῖν (αἱ δὲ ἀποδείξεις αἱ
 αὐταί), ἀμφοτέρω μὲντοι ἐνδέχεται ἐπὶ τι ψευδεῖς λαβεῖν. καὶ ἵνα
 συντόμως εἴπω, ὅπερ ἐπὶ τῶν ἀμέσων συμβαίνει ἐδείξαμε
 προτάσεων, ταῦτα καὶ ἐπὶ τούτων συμβῆσθαι. id. ib.

εἰπὼν περὶ τῆς ἀποφατικῆς ἀπάτης τῆς μὴ ἀμέσου, βάλει
 καὶ περὶ τῆς καταφατικῆς ἀπάτης εἰπεῖν. πάλιν δὲ καὶ αὐτὴ ἐν μῶν
 τῷ πρώτῳ χρήματι γίνεσθαι· τὸ γὰρ δευτέρον ἀποφατικὸν πάντως συν-
 25 γει, τὸ δὲ τρίτον μερικόν. ἐπὶ τούτων γὰρ ὅταν ὁ τῆς ἀπάτης συλ-
 λογισμὸς δι' αὐτὸ τῷ μέσῳ γένῃ, δι' ὃ καὶ ὁ ἀληθὴς εἴτε ἐκ
 δευτικῶς εἴτε διαλεκτικῶς, ἀνάγκη πᾶσα. τὴν μὴ ἐλάττω αἱ
 ἀληθεῖς εἶναι (ἡ αὐτὴ γὰρ ἐστὶ τῇ τῷ ἀληθεῖ συλλογισμῷ), τὴν δ'
 μείζονα ἀεὶ ψευδῇ· ἀποφατικῆς γὰρ ὕψους τῆς μείζονος ἢ τῇ
 ἀληθεῖ συλλογισμῷ, ἐν τῷ τῆς ἀπάτης μεταληφθεῖσθαι εἰς κα-
 30 ταφατικὴν, ἵνα γένῃ καταφατικὸν τὸ συμπεράσμα. εἰ τοίνυν
 ἀποφατικὴ ἀληθὴς, ἢ καταφατικὴ ψευδὴς ἔσται· μόνον ἔν
 μείζων ἔσται καθόλου ψευδὴς. εἰ γὰρ ἀντιγράφειν ἢ ἐλάττω, τὸ
 τῆς μεταληφθεῖς καταφατικῆς ὕστα εἰς ἀποφατικὴν, ἀσυνλόγη-
 35 ζον ποιήσει τὸ χῆμα. ὥστε ἡ μὴ ἐλάττω ἀεὶ ἀληθὴς ἐστὶ ἢ
 μείζων ψευδὴς. id. ib.

εἰς ὁ καταφατικὸς τῆς ἀπάτης συλλογισμὸς μὴ διὰ
 αὐτὸ μέσον τῷ ἀληθεῖ περαίνει, ἐνδέχεται καὶ ἀμφοτέρω εἶναι ψευ-
 40 δεῖς καθόλου τὰς προτάσεις, ὡς ὅταν ὁ μέσος ἢ ἀμφοτέρω π-
 ἄκρων ἀλλότριος. οἷον ὑποκεισθαι ζῶν μηδενὶ λίθῳ ὑπάρχειν·
 ἔν τις λέγει παντὶ, καὶ μεταξὺ λάβοι ἀλλότριον ἀμφοτέρω,
 τὸ εὐλόν, ζῶν παντὶ εὐλίῳ, εὐλόν παντὶ λίθῳ, καὶ ἀμφοτέρω
 λαβεῖ καθόλου ψευδεῖς. ἀμφοτέρω δὲ λαβεῖν ἐπὶ τι ψευδεῖς ἀ-
 45 νατον. ἐνδέχεται μὲντοι τὴν μείζονα καθόλου λαβεῖν ψευδῇ,
 δὲ ἐλάττω ἐπὶ τι, εἰ λάβοι μέσον ὅρον μερικώτερον τῷ ἐλάττω

ης, ἂν, εἰ τύχοι, κεραυνήτην λίθον· ζῆλον γὰρ παντὶ κεραυνήτην, κεραυνῆς παντὶ λίθῳ· καὶ ἔστιν ἐπὶ τῇ ψευδῆς· περιέχει γὰρ ὁ λίθος καὶ τὴν κεραυνήτην λίθον. πάλιν ἐξ ἀνάγκης ποιήσει τὴν μὴ μελίζονα ἐπὶ τῇ ψευδῇ, τὴν δ' ἐλάττωσαν· καθόλου ψευδῆ, εἰ λάβοι καθόλου· κίτερον τῇ μελίζονας μέσον ὅρον, οἷον· ζῆλον ~ ἡμετέρου ~ λίθος, καὶ μὴ ἄμφωτεροι ψευδῆς, δυνάτη· δὲ καὶ τὴν ἐτέραν μὴ εἶναι ψευδῇ τὴν δὲ ἐτέραν ἀληθῆ· id. ib.

ἐνταῦθα ἀντὶ τῷ κατηγορεῖσθαι ἡττα καταφάτικως ἢ ἀποφατικῶς εἰλησθῆναι τὸ "ὑπάρχειν." id. f. 47.

ὅτε οὐ δια τούτων τῶν φανέντων, ὅτι αἱ αἰδιώσεως αἰτιαὶ εἰσι τῆς ἐκείνης (ὡς γὰρ θέμις· τὸ χεῖρον γὰρ κρείττονος αἰτιῶν εἶναι), ἀλλ' ἐπὶ αἱ ψυχὰς ἡμῶν, ὡς ὑπὸ κάρου ἢ ὑπὸ τῆς γενέσεως κατεχόμεναι δύνανται τῶν αἰδιώσεων ἐξυπνίζουσιν καὶ ἀνακινῶσιν τὴν ἐν ἡμῶν τῇ γνώσεως σπανιότητα κρυπτομένην. καὶ ὥσπερ ὁ ἐν λήθῃ τυτθὸς τῷ φλῶν βαθεῖα γενόμενος οὐκ ἂν ποτε ἴσως ἔλθοι εἰς ἐκνοίαν, καὶ οὐκ ἔστιν αὐτῷ ἀφορμῆς ἐξωθεν γενομένης, ἐπειδὴ δὲ καὶ τις τῷ φλῶν δειξῇ ἢ ἑτερόν τι, εὐθὺς κινεῖται εἰς ἐκνοίαν τῷ πρῶτον καὶ ἐν αὐτῷ τὸς ἐκεῖνον τύπος ἀνακινεῖ, ὥτω δὲ καὶ τὰ αἰδητὰ ἐρεθίζουσι τὴν ψυχὴν προβάλλουσαν τὰς συναισθημύνας αὐτῇ τῷ παραδειγματῶν λόγῳ. . . διὸ καὶ ὁ Πλάτων δεδωκὼς φησὶν ὅτι ὡς οὐ καὶ ὁφθαλμὸς παρὰ τῷ δημηργῷ, δι' ὃν τὸ τῆς φιλοσοφίας ἐκπαιστέμεθα γένεσι. ὅτι γὰρ οὐκ ἐκ τῶν αἰδιωτῶν πραγμάτων λαμβάνει τὴν γνώσιν ἢ ψυχὴν, δέδεικεν ἡμεῖς ἐν τοῖς εἰς τὴν Φαίδον id. f. 47 b.

τὰ μὲν γὰρ ἀξιωματικὰ ἐπαγωγῇ μαθησόμεθα, καὶ τὰ αἰτήματα τῶν ἐκείνων ὅσα προτάσεις. διὰ τούτων δὲ τὰ ἀποδεικνύμενα· διὰ γὰρ τῶν ἐκείνων αἱ ἀποδείξεις. id. ib.

πῶς, καὶ εἰ μὴ καθ' αὐτὰ ὑπέθεκεν, ἢ ἕκαστον εἶναι λέγει. ὡς τὴν τῇ ἐπιφανείᾳ ἢ τῷ μέρει ἢ τοῦτόν τι ἕτερον. ὁμοίως γὰρ ἐπὶ αὐτὰ καὶ δι' ἐπαγωγῆς συζώσαντες, ὅτι ἡ ἐπιφάνεια· μῆκος καὶ πλάτος ἔχει· ἐπειδὴ καὶ πολλοὶ τούτο· κινεῖσθαι ἐπαγωγῇ γινώσκοντες διὰ τῶν αἰδιωτῶν. καὶ ὅτι τὰ τῷ αὐτῷ ἔστι καὶ ἀληθῆς εἶναι ἴσα διὰ τῆς ἐπαγωγῆς ἐπιστάμεθα· μήποτε ὅν καὶ ἐπὶ τῷ ἐξ ἀφαίρεσεως ἐκ τούτοις φησὶν, ὅτι καὶ ταῦτα τῇ ἐπαγωγῇ γινώσκουμεν, οἷον ὅτι τυχὸν πᾶς ἄνθρωπος τὴν κάτω γένειν καὶ ὅτι ὁ πῦρ ἐστὶν ἢ ὁ ὀρθοπαρισστικῆς· ταῦτα γὰρ οὐδὲ καθ' αὐτὰς δύνανται χωριῶσθαι τῶν ὑποκειμένων, ὥσπερ οἱ κύκλοι καὶ τὰ τρίγωνα καὶ τὰ λοιπὰ καὶ ὅτι τούτων ἕκαστον φησὶν, καὶ τοιοῦτόν τι τῇ ἐπαγωγῇ γινώσκουμεν. id. ib.

ἐνταῦθα βέβαιον τὸ θεωρημα· παραδύναι ἡμῶν, λέγω ὅτι ἐπὶ οὐκ ἐνδέχεται ἐπ' ἀπειρὸν προϊέναι τὴν ἀπόδειξιν, τυτέστιν ὅτι ἐπὶ τῷ τε ἐπ' ἀπειρὸν τὸ ληφθέν συμπέρασμα λαβόντας καὶ ἐπισημειώσαντας ἕτερον ὅρον ποιῆσαι συλλογισμόν. δεικνύει δὲ τούτο ὅτι τὸ δεῖξαι ὅτι οὐκ ἐπ' ἀπειρὸν προῖαισιν αἱ κατηγορίαι· εἰ γὰρ ἐπ' ἀπειρὸν προῖαισιν, ἀνάγκη ὅτι πᾶσα δῆλον καὶ τὰς ἀποδείξεις ἐπ' ἀπειρὸν προϊέναι. id. f. 48.

ἀρχὰς καὶ ὑποθέσεις τὰς προτάσεις λέγει· ὑποκειμένων γὰρ αὐτῶν ὁ συλλογισμὸς γίνεσθαι. id. ib.

ἐπειδὴ· εἶπεν· ὅτι αἱ ἀποδείξεις οὐκ ἄλλως γίνονται ἢ διὰ τῶν ἀμέσων προτάσεων, φησὶν ὅτι εἰ διαλεκτικῶς συλλογίζονται τινες, ἐπειδὴ οἱ διαλεκτικοὶ συλλογισμοὶ οὐκ ἐξ ἀναγκαίων ἀλλ' ἐξ ἐνδεῶν ἔχουσιν εἰλημμένας τὰς προτάσεις, ἂν ἄμεσοι μὴ ὡς, δυνάται δὲ τῷ προσδιαλεγόμενῳ ἄμεσοι εἶναι, ὅθεν ἦττον ὁ τοιοῦτος διαλεκτικῶς συλλογίζεσθαι· ἢ γὰρ διαλεκτικῇ ἐξ ἐνδεῶν ἐστὶ συλλογισμῶν, ἔς' ἂν εἴη διαλεκτική. id. ib.

ἐπειδὴ τῶν κατηγοριῶν αἱ μὲν εἰσι καὶ φύσιν αἱ δὲ παρὰ φύσιν, καὶ φύσιν μὴ ὅσαι ἢ τὰ καθολικώτερα τῶν μερικωτέρων κατηγοριῶν. καὶ τὰ συμβεβηκότα τῶν ὅσων, παρὰ φύσιν δὲ ὅσαι ὑποκείμενον μὴ ποιῶσι· τὸ συμβεβηκὸς κατηγορούμενον δὲ τὴν ὕσιν, ὡς ὅταν εἴπωμεν ὅτι τὸ λευκὸν ἐκεῖνο ἀνθρώπος ἐστὶ, τὸ μέλαν τούτου κόραξ ἐστὶ. παρὰ φύσιν δὲ τὰ τοιαῦτα λέγονται ὅτι καὶ φύσιν μὴ ὑποκείμεναι αἱ ὕσιν, ἐν ταύταις δὲ ὑφίστανται τὰ συμβεβηκότα· ὅταν δὲ ὑποκείμενον μὴ ποιῶμεν τὸ συμβεβηκὸς τὸ μὴ πεφικνὸς ὑποκειῖσθαι, κατηγοροῦμεν δὲ τούτῳ τὴν ὕσιν ἥτις ὑποκειῖσθαι πέφυκε, παρὰ φύσιν ποιῶμεν τὴν κατηγορίαν. ἐπεὶ ὅν ζητεῖ εἰ ἐπ' ἀπειρὸν αἱ κατηγορίαι προῖαισιν, εἰκότως πρότερον προσδιορίζει ὅτι περὶ κατηγοριῶν αὐτῶν ὁ λόγος τῶν καὶ φύσιν, ὡς τῶν παρὰ φύσιν, εἰ ἐπ' ἀπειρὸν αὐτῶν προῖαισιν, εἴτε τὰ καθολικώτερα τῶν μερικωτέρων κατηγοριῶν, οἷον τῷ ἀνθρώπῳ τὸ λογικὸν καὶ τούτῳ τὸ ζῷον καὶ τούτῳ τὸ ἐμφύλον, καὶ τούτῳ ἐπ' ἀπειρὸν δύναται προχωρεῖν, ἢ ἴσα. id. f. 48 b.

ἡ πρώτη ὑπόθεσις, ὡς ἐν ὁρισμένῳ τῷ ἐχάτῳ ὄντος, ὁ μὲν ὡς μὴ ὑποκείμεναι, ὑδάμῳ δὲ ἑτέρῳ κατηγορεῖται, ἰδὲν βέβαιον εἴτε ἐπ' ἀπειρὸν εἰσι τὰ κατηγορούμενα προϊόντα διὰ τῶν μέσων εἴτε μὴ. id. ib.

ἡ δευτέρα ὑπόθεσις ὁρισμένον μὴ τὴν κατηγορούμενον ὑποκείμενον· ὡς μὴ ἐνδέχεται τι ἄλλο κατηγορεῖσθαι, ζητῶσα δὲ εἰ διὰ τῶν μέσων προϊὼν ἐπὶ τὰ ὑποκείμενα ἐπ' ἀπειρὸν προῖαισιν, ἐπὶ τὰ μεταξὺ, ἔρα ἐνδέχεται ἀπειρα εἶναι ὁρισμένων τῶν ἀκρων. ἡ τρίτη ὑπόθεσις, ὡς εἶναι τὸ γενικώτατον ὁρισμένον, ὁμοίως καὶ τὸ εἰδικώτατον, ζητῶσα δὲ πρότερον τὰ μεταξὺ ἀπειρὰ ἐστὶν ἢ ὡς, ὡς μὴ τὸ κατηγορούμενον διὰ τῶν μέσων προϊὼν φθάσαι ποτὲ ἐπὶ τὸ εἰδικώτατον, ὅπερ μόνως ὑποκείμενον ἦν, μὴ τὸ εἰδικώτατον ὁμοίως, διὰ τῶν μέσων ἀνὰ φθάσαι ποτὲ ἐπὶ τὸ γενικώτατον. ταύτης δὲ τῆς ὑποθέσεως ἀληθὺς ὅσης ἀδύνατον ἄμεσον εἶναι πρῶτον. ἀλλὰ μὴν οὐκ ἐπὶ πάσης τῆς ληφθείσης ἐστὶ μεταξὺ ἐμβάλλειν ὅρον, ἐπεὶ, εἰ ὥρισται μὴ τὰ πρόγματα, καὶ ἐστὶ τῷ ἐχάτῳ, λέγω δὲ τῷ γενικωτάτῳ, ἀμέσως τὴν ὑποκειμένων κατηγορεῖσθαι, καὶ ἕκαστον δὲ τῶν ληφθέντων ἐστὶν ὁρισμένως τινὸς κατηγορεῖν, ἀνάγκη πᾶσα πεπερασμένα εἶναι τὰ μέσα. id. f. 49.

διαφέρει δὲ τὸ σκεῆμα τούτῳ τῷ προτέρῳ καὶ τοιοῦτον καθ' ὅσον ἐκεῖ μὲν, εἰ ἐπ' ἀπειρὸν ἀνεῖσι τὰ κατηγορούμενα σκοπεῖται, ἐνταῦθα δὲ εἰ ἐπ' ἀπειρὸν κάτεισι τὰ ὑποκείμενα. τρίτον δ' ἐπὶ τούτοις πρόβλημα, εἰ τῶν ἀκρων ὁρισμένων, καὶ ὅτος πρῶτον κατηγορούμενον καὶ ἐχάτῳ ὑποκείμενον, τὰ μεταξὺ ἀπειρα ἔσται, ὡς

αὐτῆς ληφθείσης προτάσεως εἶναι τινὰ μέσον ὅρον, καὶ μηδὲν ἄλλο ἄλλω ἀμέσως κατηγορεῖται. Themist. f. 8.

82^a 8 τὸ δὲ "ἢ πρὸς ἀλλήλα περαινέει," τυτέζει τὰ ἄκρα, ἅπερ ἀποδείξαι βεβλημένα περαινέει εἰς ἀλλήλα. τὸ δὲ κατηγορούμενον δύναται διὰ τῶν μέσων προῖον φθάσαι ἐπὶ τὸ ὑποκείμενον, ὁμοίως καὶ τὸ ὑποκείμενον ἀνὸν διὰ τῶν μέσων φθάσαι ἐπὶ τὸ κατηγορούμενον· εἰ γὰρ περαινέει τὰ μέσα, δῆλον ὡς καὶ ἄπειρα τὰ μέσα. τὸ αὐτὸ δὲ ἐστὶ φησί, καὶ τὸ ζητεῖν εἰ παντός ἐστιν ἀποδείξει. Ioh. Phil. f. 49.

82^a 15 εἰ τὰ αὐτὰ, φησὶν, ἐνδέχεται ζητεῖν ἐπὶ τῶν ἀντιστρέφοντων, ἅπερ ἐζητεῖμεν ἐπὶ τῶν μὴ ἀντιστρέφοντων. ὅτε γὰρ τὸ ἔχοντος ὑποκείμενον ὠρίζαι ἐν τοῖς ἀντιστρέφουσιν ὅτε τὸ ἔχοντος κατηγορούμενον· τῷ γὰρ ἀντιστρέφοντι πάντα ἀλλήλοις, εἴτε τὸ ἔχοντος ὑποκείμενον λαβόντες, εὐθύς εἰληφας τὸ ἔχοντος κατηγορούμενον (ἀντιστρέφοντων γὰρ τῶν ὅρων τὸ ἔχοντος ὑποκείμενον ἔχοντος κατηγορούμενον γίνεσθαι), εἴτε τὸ ἔχοντος κατηγορούμενον λαβόντες, εὐθύς ἔχεις καὶ τὸ ἔχοντος ὑποκείμενον διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν. οἷον ἀντιστρέφουσι πρὸς ἀλλήλα τὸ γελαστικόν, τὸ πῦρ καὶ ἐπιστήμης δοντικόν, τὸ ὀρθοπεριπατητικόν, τὸ πλατωνύνοχον, ὁ ἄνθρωπος, τὸ λογικόν, ὁμητόν· ἐν τέτοις ὅν ὅτε τὸ ἔχοντος ὑποκείμενον ἐστὶ λαβὼν ὅτε τὸ ἔχοντος κατηγορούμενον. id. f. 49 b.

82^a 17 τυτέζω, ἢ ὡς ὑποκείμενα λαμβάνοντες ἢ ὡς κατηγορούμενα, πάντα πρὸς πάντα τὴν αὐτὴν ἔχουσιν ἔχει. id. ib.

82^a 19 τούτων δὲ μόνως διαφέρουσιν ἀλλήλων, διότι τῶν ἐξισαζόντων οἱ μὲν ὅσοι εἰσὶν, οἱ δὲ καθ' αὐτὸ συμβεβηκότα ταῖς ὅσοις. καὶ ταῦτα γὰρ ἔχοντος ὁμοῖα ἢ ἀντιστροφή τῶν κατηγορουμένων, ἀλλ' ὅταν μὲν ὑποκειμένης τῆς ὅσας, οἷον τὸ ἀνθρώπου, κατηγοροῦν τὸ συμβεβηκός, οἷον τὸ γελαστικόν, εἰ τύχοι, ἢ τὸ ὀρθοπεριπατητικόν, καὶ φύσιν γίνεσθαι τὴν κατηγορίαν, ὅταν δὲ ὑποκείμενον ἢ τὸ γελαστικόν ἢ τὸ ὀρθοπεριπατητικόν, κατηγοροῦν δὲ ὁ ἄνθρωπος τινὸς τούτων, παρὰ φύσιν. ἐκάλεισε δὲ τὴν μὲν παρὰ φύσιν κατηγορίαν συμβεβηκός, τὴν δὲ καὶ φύσιν ἀπλῶς ὡς κατηγορίαν· μέλλει γὰρ μετ' ἄλλων διαίρεσιν ποιῆσαι τῶν κατηγορουμένων. id. ib.

82^a 21 προβέμενος δεῖξαι ὅτι ἔχοντος τε ἐπ' ἄπειρον προῖον τὰς κατηγορίας, καὶ ὅτι εἰς προτάσεις ἀμεσοὶ ὦν εἰς τὰς ἀποδείξεις δεόμεθα, δεῖλε τὰς κατηγορίας ὅς τε τὰς καὶ φύσιν καὶ εἰς τὰς παρὰ φύσιν, ἵνα προσδιορίσῃ ὅτι ὁ λόγος νῦν ἡμῶν περὶ τῶν καὶ φύσιν ἐστὶν κατηγοριῶν, εἰ περὶ τῶν παρὰ φύσιν, καὶ ἐπὶ τούτων τρεῖς ἡμῶν ὑπέθετο ὑποθέσεις· ἢ γὰρ τὸ ἐχόντως ὑποκείμενον ὠρισμένον ἐπ' ἄπειρον προῖον αἱ κατηγορίαι ἐπὶ τὸ ἄνω, ἢ τὸ ἐχόντως κα- 40 τηγορούμενον ὠρισμένον ἐπὶ τὸ κάτω ἢ πρόδος γίνεσθαι, ἢ ἀμφοτέρων τῶν ἄκρων ὠρισμένον, καὶ τὸ ὑποκείμενον καὶ τὸ κατηγορούμενον, τὰ μεταξὺ ἄπειρα. ὅπερ νῦν προτίθεται πρότερον ἐλέγξει· ἢ γὰρ τετάρτη ὑπόθεσις συνελήχθη ταῖς δύο πρώταις, λέγω δὴ ἢ ὑποτιθεμένη καὶ ἐπὶ τὸ κάτω καὶ ἐπὶ τὸ ἄνω ἐπ' ἄπειρον ἵνα τὴν κα- 45 τηγορίαν συναπελέγξῃ ταῖς δύο πρώταις. εἰ δὲ τις λέγοι, τί κωλύει, ὥσπερ τὸ συνεχὲς ὠρίζαι μὲν τὰ ἄκρα, τὰ δὲ μεταξὺ τούτων ἄπειρα εἶναι, εἶγε πᾶν συνεχὲς ἐπ' ἄπειρον διαμετρῶν, ὅτι

δὴ καὶ ἐπὶ τῶν κατηγοριῶν τὰς μὲν ἄκρας ὠρίζαι τὰς δὲ μεταξὺ ἄπειρας εἶναι; φησόμεν πρὸς τούτο ὅτι ἐπὶ τῶν συνεχῶν ἔχοντος ἄπειρον διαίρεσιν τὸ ἄπειρον ἔχει, ἐπὶ μέντοι τῶν κατηγοριῶν ἀνάγκη πᾶσα τὰ μέσα ἐνέργειαι προῖον εἶναι. id. f. 50:

ἵνα μὴ τις εἰπῇ ὅτι κακῶς ὑποτίθεται τὰς μεταξὺ κατηγορίας ἐμμέσους εἶναι (εἰσὶ γὰρ τῶς καὶ ἀμεσοί), διὰ τούτου φησὶ, εἰ μὴ πᾶσαι ἐμμεσοὶ εἴεν ἀλλὰ τῶς μὲν ἀμεσοὶ τῶς δὲ ἐμμεσοί, ὅθεν ἦγον τὸ αὐτὸ τούτο συμβεβηκός. ἐπεὶ γὰρ εἰς ἐμμεσοὶ, ἐκείθεν ὁδεύοντες ἐπὶ τὸ ἕτερον τῶν ἄκρων ὁδεύετε ἤξεομεν εἰς αὐτό. οἷον εἰ μεταξὺ τῶ ζ' αἰ καὶ γβ' δέ, ἀρχόμενοι δὲ ἀπὸ τῶ α' μέχρη τῶ γ' εἰς ἀμέσους καταστῶμεν, ἀπὸ δὲ τῶ γ' λοιπὸν ἐμμεσοί· εἰς αἱ προτάσεις, δῆλον ὅτι ἀπὸ τῶ γ' ὁδεύετε ἤξεομεν ἐπὶ τὸ ε' διὰ ταῦτα δὲ ὁδὸ ἀπὸ τῶ ε' ἐπὶ τὸ α' ὁδεύετε ἤξεομεν. 15 ἴσμεν δὲ ὅτι εἰ ἄπειρα εἴη τὰ μεταξὺ, δύναται καὶ δι' ἀμέσων προτάσεων γενομένης τῆς προόδου μηδέποτε ἀπὸ τῶ ἑτέρου τῶν ἄκρων ἀρχόμενοι φθάσαι ἐπὶ τὸ λοιπόν· τὸ μὲν γὰρ ζ' προσεχῶς, εἰ τύχοι, κατηγορεῖται τὸ γ', ὑπόκειται δὲ προσεχῶς τῷ α' τὸ β', καὶ ὅπως ἐφεξῆς ὁδεύετε καταστήσομεν εἰς τὰ ἀκρότατα, ὥς προσεχῶς κατηγορεῖται τὸ ὑπὸ τὸ α' τὸ καὶ τὸ ζ', διὰ τὸ ὑποβέβαιον ἡμᾶς ἄπειρα εἶναι τὰ μέσα, τὸ δὲ ἄπειρον ἀδιεξίτητον. id. ib.

ἀνάγκη, φησὶν, ἀπειρῶν ὄντων τῶν μέσων, ὅπερ ἐν αὐτῷ ληφθῇ, τότε τε καὶ τὸ ἕτερον τῶν ἄκρων, ἢ τὸ α' ἢ τὸ ζ', τὰ μεταξὺ ἄπειρα εἶναι. ὥς πάλιν ἐφ' ὧν ἐστὶν ἄπειρα, ὁδεύετε καταστήσοι δύναμεθα· εἰ γὰρ μήτε τὰ ἐπὶ τὸ ζ' ἄπειρα εἴη μήτε τὰ ἐπὶ τὸ α', ἀνάγκη πᾶσα καὶ τὸ ὅλον πεπερασμένον εἶναι· ὑπόκειται δὲ τὰ μέσα ἄπειρα. ὥς ὅθεν διαφέρει αἴτις εὐθύς διὰ μέσων εἰ ἢ πρόδος εἴτε μὴ εὐθύς. id. f. 50 b.

ἐν μὲν ὅν λόγῳ τούτο σαφὲς ἂν γένοιτο. εἰ γὰρ πᾶν ἀπὸ τῶν προβλήμα δεικνύει καταφατικῆς προτάσεως λαμβανόμενης, καὶ ἔχοντος τε συλλογισμὸν γινέσθαι ἀπὸ καταφατικῆς προτάσεως, αἱ δὲ καταφατικαὶ προτάσεις ἴστανται, πᾶσα δὴν ἀνάγκη ἢ τῆς ἀποφατικῆς γῆρας καὶ εἶναι τινὰς ἀμέσους· εἰ γὰρ μὴ γὰρ εἴεν ἀλλ' ἐτέρῳ τινὶ πρώτῳ ὑπάρξουσιν, ἐκείνο πρὸς τὸ πρότερον πᾶνως καταφατικῶς συμπληρήσεται. ἐπ' ἄπειρον ὅν τῶν ἀποφάσεων πρῶτον τῶν συμπροεισόντων καὶ αἱ καταφάσεις αὐταῖς. τούτο δὲ ἀδύνατον· γὰρ ὅτι ἄρα καὶ αἱ ἀποφάσεις· αὐτὰς δὲ διεξοδικῶς καὶ ἐπὶ τῶν ὁρῶν χημάτων τούτο δεικνύσιν. id. ib.

τυτέζει, καὶ ἐν τοῖς τρισὶ χήματι δεικνύσιν ὡς ἐνδέχεται ἄλλῃ ἄλλω ἀποφάσκειν, ἀλλὰ πάντως δεῖ καταστῆναι εἰς ἀμέσους ἀποφάσεις. τίνες δὲ εἰναι αἱ ἀμεσοὶ ἀποφάσεις, φθάσας ἐδίδαξαν id. ib.

πρώτον ἐν πρώτῳ χήματι δεικνύσιν ὅτι ἐπ' ἄπειρον ὁδεύοντες ἵνα τὰς ἀποφάσεις· ἐξω γὰρ τὸ α' μηδὲν τῷ β' ὑπάρχει τὸ δὲ β' πᾶν τῷ γ' ὑπάρχει· δῆλον ὅτι τὸ α' ὁδεύει τῷ γ' ὑπάρχει. id. ib.

τυτέζει, ἀνάγκη τὴν ἐλαττωμένην πρότασιν καταφατικὴν εἶναι μὴ ἐπ' ἄπειρον προῖον, διὰ τὸ ὑποβέβαιον ἡμῶν μὴ ἐπ' ἄπειρα

πρῶται τὰς καταφάσεις, βαδίζουσιν δὲ εἰς ἄμυσαν, τότε πρῶ-
της τὰς καταφάσεις φθάσειν ποτὲ εἰς ἄμυσαν πρῶτασιν, ὥστε μὴ
ἐκείνη ποτὲ τῶν ὄρων ἐκείνων ἕτερον εὐρεθῆναι καθολικώτε-
ρον. id. ib.

11 ἐπὶ τῷ ὁδῷ λέγει τὰς ἀπὸ αὐτῶν ἐλάττωσιν ὅρα ἀνάσας 5
καταφάσεις. id. f. 51.

12 δεῖξας ἐπὶ τῷ πρῶτῳ χήματι ὅτι ἕνα ἐνδέχεται ἐπ' ἀπειρον
τὰς ἀποφάσεις, δείκνυσιν νῦν καὶ διὰ τὸ δευτέρου. ἔστι ὅτι
αὐτὸ μέγας ὅρος τὸ β'. id. ib.

13 τῷδε, δυνατὸν τὴν ἀποφατικὴν πρότασιν διὰ τὸ μέγαν χή- 10
ματι δεῖξαι, εἰ ὅπως ἔχει ὁ μέγας ὥστε ἄλλα τι αὐτῷ κατηγο-
ρεῖται, τῷδε εἰ μὴ εἰς καθολικώτατον εἰλλὰ κατηγοροῦνται αὐτῷ
τὸ τῷδε ὅλον ὅτι ἀνάγκη τῷδε ἀποφάσεως. καὶ ὅτι διὰ
μὲν τὸ β' τὸ γ' ἀποφανθῇ. ἔστι δὲ ἡ σύνταξις τῷδε λέγει καθ' 15
ἑαυτὸν τὸ γ' ἔστι ὅπως ἂν δεικνύει· εἰ ἀναγκαῖον ὑπάρχειν
αὐτῷ β', εἰς ὅτι τὸ δ' τῷδε μὲν β' παντὶ ὑπάρχει, τῷδε δὲ γ' ὁδῷ.
id. ib.

14 τῷδε φησὶ. τὸ δ' εἰ μὴ ἀμέσως ἀποφάσκειτο τῷδε γ', ἀνάγκη 20
αὐτῷ π, ὡς τὸ ε', τῷδε μὲν δ' παντὶ ὑπάρχει, τῷδε δὲ γ' μὴ παντὶ.
id. f. 51 b.

15 μαθὼν ἐπὶ τῷ τρίτῳ χήματι, ἐν ᾧ καθόλου μὲν ὁδὸν δεικνύει, 25
μαθὼν δὲ πάντα· ἅλιν ἐκ περυσίας καὶ ἐν τούτῳ δεικνύει συγ-
ρητὰ καὶ καθόλου ἀποφατικῶν, καὶ ὅτι δεικνύουσιν ὅτι ὁδὸν διὰ τού-
του ὁδῷ τὸ ἀπειρον ἵκανα τὰς ἀποφάσεις. id. ib.

16 ἀποφάσεις πεπερασμένως εἰσεσθῆναι, ὡς εἶπον, καὶ τὰ χή- 30
ματα πεπερασμένα εἶσι καὶ εἰ ἐν ἐκάστῳ προτάσει. τῷδε δὲ τῶν
ἐπισημῶν ἀντὶ τῶν πεπερασμένων "πολλὰς" ἔχει. τῷδε δὲ
αὐτῷ ἐπὶ ἐκδέχεται καὶ τῶν ἐν ἐκάστῳ προτάσει πεπερασμένων
ὡς τὸ ἐκ πάντων ἀπειρον εἶναι, εἰ δὲ τῶν χημάτων ἀριθμὸς
ἴσους ὅτι ἐπὶ τὰ κάτω, καὶ μέγιστος γὰρ δεικνύουσιν ὅτι ἔχουσιν 35
ἐπὶ τὰ ἄνω ἵκανα. τῷδε μάλιστα ἐστὶ καὶ τὸ διακρίναι
ἵκανα. τὸ γ' μὴ ἐπὶ τὰ κάτω ἐπ' ἀπειρον ἵκανα τὰς κατηγορίας
ἵκανα προφανὲς ἅπανσι· τίς γ' ὅτι αὐτὸν ὅτι ἔχοντα μὲν ἐν ταῖς κα-
τηγορίαις τὰ άτομα; ταῦτα δὲ κατ' ἑαυτὸν κατηγορεῖται. εἰ 40
ἵκανα ἐπ' ἀπειρον ἐνδέχεται ἐπὶ τῷδε ἄνω περικεῖν, ἢ ἀνάγκη καὶ μέγισ-
τον, ὃ μέγιστον συνιδεῖν. τῷδε ὅτι δεικνύουσιν διὰ πλειόνων ἐπιχει-
ρημάτων, καὶ πρῶτον μὲν λογικώτερον, ἔπειτα δὲ καὶ πραγματωδέ-
ον. λογικώτερον δὲ φησὶν ἐπιχειρήματα ὁ Ἀλέξανδρος τὰ 45
ἐκ τῶν ὁρισμῶν, αἵ πρῶται· κέχρηται. λαμβάνει γ' ὅτι εἰσιν
ἵκανα καὶ ἔστιν ὁρίσασθαι τὰ πράγματα, μὴ δεῖξας ὅτι εἰσιν ὁρί- 45
σται καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν λογικῶν Ἐπιχειρημάτων λαμ-
βάνει τὸν ὁμολογημένον ὅτι ἔστιν ἀποδείξις. ὁ μὲντοι φιλόσοφος
θεεῖ μὴ διὰ τούτου λέγειν λογικὰ τὰ ἐπιχειρήματα· ἐναργὲς γ' 50

ὅτι εἰσιν ὁρισμοί, εἰ μὴ ἀκαταληκτὰν εἰσαγάγωμεν· νῦν δὲ
ἵκανα πῇ διαφέρει· ὁ ἵκανος ἀνθρώπου καὶ πῇ κοινῶν, καὶ τὰ λοιπὰ
ὡσαύτως. τῷδε δὲ, ἐπεὶ τὸ εἰδέναι τὰ κατ' ὅσον ἐκαστῷ κοινά
τε καὶ ἴδια ὑπάρχοντα ἐξ ὧν οἱ ὁρισμοί. ἀλλ' ὁδὸν λογικὰ πάλιν
ἔλεγε φάσκειν τὴν Ἀριστοτέλην τὰ πρῶτα μὲν, ὅτι ἀληθῆ δὲ, ἀλλὰ
τὰ ἐξ ἀληθῶν μὲν προτάσεων καὶ ἀληθῆ, ὃ μὴ τὰ ἀποδεικτικὰ ἀλλὰ
κοινότερα ἀναμέμνηται πλάσσειν ἐφαρμόσαι, δι' ὧν ὃ τὰ καθ' αὐτὸ
μόνον κατηγορούμενα ἀλλὰ καὶ τὰ ὅπως κατηγορούμενα δεικνύει 5
μὴ ἐπ' ἀπειρον προϊόντα, οἷα εἰσιν αἱ ἀπὸ τῶν ὁρισμῶν δεῖξεις,
αἵ καὶ καὶ πρῶται κέχρηται. ὅτι γὰρ, φησὶ, τὰ ἐν τῷ τί ἐστι κατη-
γορούμενα ὅτι ἐνδέχεται ἐπ' ἀπειρον κατηγορεῖσθαι, ὅλον ἐντε-
θεν. id. ib.

ἐπειδὴ βούλεται δεῖξαι ὅτι ὅτι ἐπ' ἀπειρον γίνονται αἱ κατηγορίαι, 83^a
διαίρειναι πρῶτον ποιεῖ τῶν κατηγορουμένων, ποσαυχῶς κατηγο- 1.
ρεῖται, ἔπειτα καὶ ἡδὴ μὲν ἐποίησε, νῦν δὲ ἐντελέστερον ἐπεξέρχεται τῇ
διαίρεσει. δύο γ' τούτων ὄντων ἐν τοῖς ὅσι, τῶν τε ὅσι καὶ τῶν
συμβεβηκότων, ἢ ὅσι ὅσι κατηγορεῖται ἢ συμβεβηκὸς ὅσι 5
ἢ ὅσι συμβεβηκὸς ἢ συμβεβηκὸς συμβεβηκὸς. id. f. 52.

ὅτι δὲ καὶ ἄντι εἰπώμεν τὸ εὖλον λευκὸν εἶναι, ὅχι ἕτερον τι 83^a
20 φανερὸν εἶναι ὑποκαίμενον τῷ λευκῷ, ὅχι συμβεβηκὸν εἶναι εὖλον, 13.
ἀλλ' αὐτὸ ὅπερ εὖλον ἐστίν, ἢ ὅπερ εὖλον τι, φανερὸν λευκὸν εἶναι.
αὐτῇ γ' ἢ τῷ εὖλον ὅσι ὑπόκειται τῷ λευκῷ. id. f. 52 b.

ἐπειδὴ μὴ ἐφρόντισαν οἱ ἀρχαῖοι τῆς διαφορᾶς τῶν ὅσι κα- 83^a
τηγορουμένων θεᾶς ὁνόματα, διὰ τούτου αὐτὸς ὀνοματοθετεῖ, ὡς περ 14.
καὶ ἐν ταῖς Κατηγορίαις ἐποίησε καὶ τὴν περὶ τὸ πρὸς τι λόγους,
πρὸς αὐτὸν τὸ πλεον ὀνομάσας καὶ πτερῶν καὶ κεφαλῶν καὶ τὰ
τοιαῦτα. id. ib.

τὸ δὲ "ἀλ" προσέθηκεν ὅχι ὅτι δεῖ τὸ κατηγορούμενον δεῖ 83^a
κατηγορεῖσθαι, ἀλλ' ὅτι δεῖ ὅσα μὴ καὶ συμβεβηκὸς κατηγορεῖται, 19.

30 ταῦτα κυρίως ἐστὶν κατηγορούμενα. τίνα δὲ ταῦτα, ἢ φθόσας 13.
εἶπεν, ὅσα ἢ ἐν τῷ τί ἐστὶ τῶν ὅσι κατηγορεῖται ἢ συμβεβηκὸς
ταῖς ὅσι. ὅτι δὲ τὰ κυρίως κατηγορούμενα ταῦτα ἐστὶ, δεικνύ-
σιν ἐν οἷς φησὶν "ὅτι αἱ ἀποδείξεις διακρίνουν." id. ib.

εἰ γ' αἱ ἀποδείξεις τὰ ὑπάρχοντα ἐν ταῖς πράγμασι ἀπο- 83^a
35 δεικνύουσιν, τῷδε δ' ἐστὶν ἢ ἐν τῷ τί ἐστὶ τῶν πραγμάτων, λέγει δὲ 21.
τὴν ὁρίσασθαι, οἷσιν εἰσι κατ' ὅσον τοῖς ὅσι, ἢ τὸ πλεον τῶν
ὅσι ἢ τὸ ποσὸν ἢ τῶν ἄλλων κατηγορουμένων. . . εἰ τοίνυν
περὶ ταῦτα μὲν πάντα ἀποδείξεις, ταῦτα δὲ τῶν ὅσι κατηγορεῖται,
λέγει δὲ οἷ τε ὁρισμοί καὶ τὰ μέρη αὐτῶν καὶ αἱ λοιπαὶ κατηγορίαι,

εἰκοίνασι ταῦτα εἶναι τὰ κυρίως κατηγορούμενα. ὅτι δὲ τοσαῦτα 40
μόνα αἱ κατηγορίαι αἱ καὶ τῶν ὅσι λεγόμεναι, ἐκ τῆς ἐπαγω-
γῆς λαμβάνει· ὅ γ' ὅτι εἰποῖς τῶν ὄντων, πάντως ὑπὸ μίαν τῶν
ἀνάγκη. τί ὅτι; ὅτι ἀποδείκνυσιν ὁ γεωμέτρης τὰ συμβεβηκὸς
ταῖς χήμασι, ὅταν ὅτι τὰ πράγματα αἱ τρεῖς γνωαὶ δυσὶν ὁρθαῖς 45
ἵσαι εἰσιν καὶ ὅτι. αἱ ἀπὸ τῶν κέντρων τῶν κύκλων ἐπὶ τῇ περιφέρειᾳ
ἵσαι εἰσιν, καὶ ὁ ἀριθμητικὸς τὰ τοῖς ἀριθμοῖς συμβαινόντα; πῶς ὅτι
συμβεβηκὸς συμβεβηκὸς ἀποδεικνύουσιν; φανερόν ὅτι ταῦτα
εἰ καὶ συμβεβηκὸς ὑπάρχει τοῖς χήμασι, ἀλλὰ συμπληρωτικὰ τῆς

ύσις αὐτῶν εἰσί, καὶ οἷον εἰδοποιοὶ διαφοραὶ, αἷς χωρίζοντι τῶν ἄλλων. . . ἀπορήσειε δ' ἂν τις πῶς ἀποδείξει φησὶ τὰς δεικνύσας τὰ συμβεβηκότα ταῖς ὑσίαις, οἷον ὅτι ἡ γῆ σφαιροειδής, ἢ ὅτι τὰςδε ἔχει τὰς ποιότητας, ψυχρὰς ἢ θερμὰς, εἰ τύχοι. καὶ φασὶ ὅτι ἔτι τῶς δεικνύσιν ὁ γεωμέτρης ὅτι σφαιρική ἡ γῆ, ἔχ' ὡς καθ' αὐτὴν ὁ δὲ πρῶτος ὑπάρχοντος τῆ σφαιρική ὁχήματος τῇ γῇ, ἀλλ' ὡς ἀπλῶς τοιαύτης τῇ ὁχίματι ὅσης τῆς γῆς δεικνύσιν ὑπάρχον τὴ σφαιροειδές. id. f. 53.

83^a 24. ἔχει δὲ τινα ἡ λέξις ἀκατάλληλα. "ἔτι τὰ μὲν ὅσον ση-
μαίνοντα" φησὶ, δῆλον ὅτι τῶν κατηγορουμένων ὅσα ὕσιν σημαί-
νει, ὅπερ ἐκεῖνο ἢ ὅπερ ἐκεῖνο τι σημαίνει καθ' ὃ κατηγορεῖται·
ὁρᾷ ἂν λέγειν ὅτι τὸ κατηγορούμενον ὅπερ τὸ υποκείμενον ἐστίν.
τὸν αὐτὸν δὲ εἰπεῖν βούλεται, ὅτι τὸ υποκείμενον ὅπερ τὸ κατηγορού-
μενον ἐστίν. ὅπως ὅν καταστατέον τὴν λέξιν "ἔτι τὰ καθ' ὃ κατη-
γορεῖται, τὰ ὕσιν σημαίνοντα." ἀλλὰ ζῶν ἴσως. ὅπερ ἂν ζῶν
ἐστὶν ἄνθρωπος. τῷ τῷ, ὁ ἄνθρωπος ὅπερ ζῶν ἐστίν. τὸ δὲ
"ἴσως" ἐκ ἀμφιβάλλων, ἀλλ' ἐπειδὴ μὴ πρόκειται τὰ ὕσιν ὡς
ὑπάρχοντα τῷ ἀνθρώπῳ καταλέγειν. id. f. 122 b.

εἰπομεν ἡδὲ περὶ τούτου. εἰ μὲν ἂν εἶπω ὅτι ὁ Σωκράτης ἄν-
θρωπος ἐστὶν ἢ ζῶν, εἰ μὲν πρὸς τὸν ὁριστικὸν ἀπὸ τῶν λέγων, ὅπερ τὸ
κατηγορούμενον ἐστίν, τούτῳ ἐστὶ καὶ τὸ υποκείμενον· εἰ μὲντοι ὡς γένος
ἢ εἶδος τὸ κατηγορούμενον θεωρήσω, ὅπερ τί ἐστὶ ζῶν ἢ ὅπερ τις
ἄνθρωπος ἐστὶν ὁ Σωκράτης. ἢ καὶ ἔτι. εἰ μὲν ἐστὶ τὸ υποκείμε-
νον εἶδος, λέγειν ἀπλῶς καὶ καθόλου ὅπερ τὸ κατηγορούμενον ἦται·
γένος· εἰ δὲ ἐστὶ τὸ υποκείμενον ἄτομον, τότε λέγειν μὴ προση-
μισμῇ ὅπερ τι τὸ κατηγορούμενον· τὸ ἂν τί προσημισμῇ παραστα-
τικὸν ἐστὶ τῆς τῷ υποκειμένου ἀτομότητος. ἔχει δὲ τὴν ἀκατάλλη-
λον ἡ λέξις ἐξ ἧς. δοκεῖ ἂν ἐναντία λέγειν οἷς βούλεται. βούλεται μὲν
ἂν εἰπεῖν ὅτι τὸ υποκείμενον ὅπερ τὸ κατηγορούμενον ἐστὶν ἢ ὅπερ τι,
δοκεῖ δὲ διὰ τῆς συνθήκης τῶν λέξεων τὸ ἐναντίον λέγειν μᾶλλον,
τῷ τῷ ὅτι τὸ κατηγορούμενον ὅπερ τὸ υποκείμενον ἐστὶν ἢ ὅπερ τί.
καθ' ὃ ὑπερβαίνει δὲ τῆς λέξεως ἀνεγνωστοκομένης ἔξαι· ἢ τῷ ἢ τῇ
διάνοια καὶ τῇ ἐκείνης ἀκαταστάσει ἀποδομένη. ἔχει δὲ ἔτι τῶς· τὰ
μὲν ὕσιν σημαίνοντα σημαίνει ἦται δηλοποιεῖται καὶ παριστᾷται ὅτι ἐκεῖνο
τὸ υποκείμενον, δηλονότι καθ' ὃ κατηγορεῖται ὕσιν ὡς τὸ κατηγο-
ρούμενον, ἐστὶν ἀπλῶς ὅπερ ἐκεῖνο ἢ ὅπερ ἐκεῖνο τι. id. f. 53.

83^a 30. καὶ τούτο, φησὶν, υποκείμενον, τὸ ὅσα μὴ σημαίνει ὕσιν, ἐν ὑπο-
κειμένῳ τῷ ἔχειν τὸ εἶναι· τὸ ἂν καθ' ὃ υποκείμενον ἐνταῦθα κατα-
χρηστικῶς ἔλαβεν ἀντὶ τῆς ἐν ὑποκειμένῳ. ἐν δὲ ταῖς Κατηγορίαις
διαφορὰν ἔφησεν εἶναι τῷ ἐν ὑποκειμένῳ καὶ τῷ καθ' ὃ υποκείμενον
λέγεσθαι· ὥς ἐνταῦθα καταχρηστικῶς ἐχρήσατο θατέρῳ ἀντὶ θα-
τέρου. φησὶν ὅν ἐν ὑποκειμένῳ λέγεσθαι τὰ συμβεβηκότα· ὅθεν
ἂν τῶν συμβεβηκότων αὐτὸ καθ' αὐτὸ ὑφέστηκεν, ἀλλὰ δεῖ πρό-
τερον τι εἶναι, οἷον ἀνθρώπον ἢ ζῦλον· ἢ τι τοῦτον, εἴτα λευκὸν
εἶναι ἢ μέλαν ἢ τρίπηχυν ἢ τι τῶν ὁμοίων. id. f. 53 b.

83^a 33. τερετίσματα δὲ καλεῖται τὰ προφάσματα τῶν κωιδρωδῶν,
ἂν ἀνθρώπου ἀδυσὶ δοκιμασίας ἐσκεν τῆς ἀνηγήσεως τῶν χορ-
δῶν, εἰ καὶ τὸν προσήκοντα τῆς μελωδίας λόγον ἐντέτανται. τούτο

δὲ φησιν ὡς ἂν εἰ ἔλεγε, οἱ περὶ τῶν ἰδεῶν λόγοι ἡμῶν εἰσὶ
ψιλῶν, διανοίας κενῶν. πῶς ἂν οἷον τὴν ἐξ ἀνθρωπότητος αὐτῆς
καθ' αὐτὴν ὑποστῆναι ἢ λευκότητα ἢ ἰσότητα; πάντα ἂν ταῦτα
καὶ τὰ τοιαῦτα εἶδη ὑλικά ὄντα ἐκ ἄλλως ὑποστῆναι δύναται ἢ ἐκ
τινὶ υποκειμένῳ σώματι ἢ ἀπλῶς ὕλη. . . καὶ φασὶ γε ὑπὲρ τῶν
τῶν ἀπολογούμενοι ὡς εἶναι μὴ ἰδέας τῶν πραγμάτων τὰς δημι-
ουργὰς διαρρήδην λόγους, καθ' ὃς τὰ πάντα παρήγαγε. . . ἐμοὶ δὲ
πάνυ δοκεῖ ἀπίθανος ἡ ταυτὴ ἀπολογία· εἰ ἂν τὸς δημιουργοὺς
τὸς ἐνόντας δηλαδὴ τῷ δημιουργῷ ἰδέας ὁ Πλάτων ὑπετίθετο, ἐκ
ἂν ποτε πρὸς τούτῳ ἐνέστη ὁ Ἀριστοτέλης· πανταχῶς ἂν καὶ αὐτὸς τὰ
αὐτὰ λέγει καὶ τῶν ἐν λόγον. ἐκ ἐπισήμειται δ' αὐτὸ τούτο, ὅτι
Πλάτων μὴ τοῦτοδε ἔλεγε περὶ τῶν ἰδεῶν, ἄλλοι δὲ κακῶς ἐκ-
λαμβάνουσι. νῦν δὲ τούτο μὴ ἐκ ἐπὶ τῆς, φανερὸν δὲ αἰεὶ μακρόμενος
ἀντικρυς τῷ ὑπὸ τῷ Πλάτῳ περὶ τούτων ἀποδοθέντι δόγματι
καὶ τοῖς λοιποῖς τοῖς ὁμοίως νοῶσιν· ἐν ἂν τοῖς Μετὰ τὰ Φυσικά
πολλὰ καὶ μακρὰ κατατείνει τῷ δόγματι λόγους. ἰσορεῖται δὲ ὅτι
καὶ ζῶντος τῷ Πλάτῳ καρτερώτατα περὶ τούτου τῷ δόγματι
ἐνέστη ὁ Ἀριστοτέλης τῷ Πλάτῳ. καὶ φαίνεται ὅτι τῷ ὅτι ὁ
Πλάτων ἐκ λόγους ἀπλῶς ἐν τῷ δημιουργῷ ἐνόντας λέγειν εἶναι τὰ
εἶδη, ἀλλ' αὐτοῖς καθ' αὐτὰ ὑπόστασιν διδόν, καὶ εἶναι τὰ αὐτοῖς
καὶ αὐτοῖς ὡς καὶ τὰ τοιαῦτα, πρὸς αὐτὸ καὶ τὸν δημιουργὸν ὡς ἐκ παρα-
δειγμάτων ἐκείνων δημιουργῆσαι τὰ τῆδε. id. ib.

ἐπειδὴ εἶπε τῶν κατηγοριῶν τὰς μὴ εἶναι καὶ φύσιν τὰς δὲ
παρὰ φύσιν, αὐτὸ τούτο θέλει νῦν δεῖξαι, ὅτι τῷ ὅτι παρὰ φύσιν
εἰσὶν αἱ ταυτῶν κατηγορίαι. ἅμα δὲ δεικνύσιν ὅτι ὅθεν τὰς παρὰ
φύσιν κατηγορίας ἐνδέχεται ἐπ' ἀπειρον προϊέναι· δεικνύσιν δὲ τούτο
τῇ κατασκευῇ ἐνδεύσει καὶ ἀντιπαραστάσει, καὶ πρῶτον μὴ τῇ ἀντι-
παραστάσει κἀκρηῖ, ἔπειτα δὲ τῇ ἐνδεύσει· συγχωρήσας ἂν πρῶ-
τον εἶναι καὶ τὰς παρὰ φύσιν κατηγορίας, δεικνύσιν ὅτι ὅθεν ὡς
ἐπ' ἀπειρον προϊέναι, ἔπειτα δὲ ὅτι ὅθεν ὅπως ἐνδέχεται εἶναι κατη-
γορίας τὰς παρὰ φύσιν κατηγορίας. id. f. 54.

ὅτι μὲν, φησὶ, τούτο· τὸ κελευσὶς εἰπεῖν, ἢ τούτο τὸ σμῆναι
φιλόσοφον, ἐστὶν ἀληθὲς εἰπεῖν, κατηγορίαν δὲ τὸ τούτων ἐκ ἀλη-
θὲς καλεῖν. ἔφη ἂν εἰπὼν τὰ μὴ καὶ φύσιν κατηγορούμενα κα-
τὰ φύσιν κατηγορεῖσθαι, τὰ δὲ παρὰ φύσιν ἢ μὴ ὅπως κατηγορεῖσθαι
ἢ καὶ συμβεβηκὸς κατηγορεῖσθαι καὶ ἐκ κυρίως. ὥς ἐκ ταυτὸν ἐκ
εἰπεῖν εἶναι τι καὶ καὶ συμβεβηκὸς κατηγορεῖν. id. f. 54 b.

εἰπὼν τὸ "ἢ ἂν ὡς ὕσιν κατηγορηθῇσιν," ἔδει προϊέναι
ὡς συμβεβηκὸς· τούτο δὲ παρήκει ἡμῖν νοεῖν. ἐκ μὲντοι τί
κατασκευῇ προσέθηκε· δείξας ἂν πῶς ἐκ ἐνδέχεται ὡς ὕσιν κατη-
γορεῖσθαι, καὶ διὰ παραδειγμάτων τὰ λεγόμενα πτωσάματα
ἐπήγαγεν "ὅθεν μὴ τῷ ποῦ ἢ τῶν ἄλλων ὅθεν, ὁ καὶ καὶ συμβε-
βηκὸς κατηγορεῖται" (v. 10).

ὅτι καὶ τῇ ἐπὶ τὸ ἄνω, ὡς εἶπεν, πρῶτον ἰσχυρῶς ποτε τι
καὶ ὕσιν κατηγορούμενα, δῆλον· τὸ ἂν δῖον ὡς καθολικώτερον
κατηγορεῖται τῷ ἀνθρώπῳ, τῷ ἀπαιδῶς αὐτοῖς τὸ ζῶν, τῷ ζῴῳ
ἐμφύλῳ, καὶ ἔτι πεπεράτω· ἢ ἐπὶ τὸ ἄνω ταυτὴ κατηγορία ἐκ
αὐτῇ καταστήσασα τὴν ὕσιν. id. ib.

αυτῶν, ὅδε πάλιν κ' τὴν ἐπὶ τὴν ἔχατον ὑποκείμενον καθο-
 ρῶν ἐπ' αὐτὸν ἡ κατηγορία πρόεισι, ἵνα ὡς τὸ ζῶον κατηγο-
 ρῶν κ' τὸ ἀνθρώπου ἐν τῷ τί ἐστι καὶ ὁ ἀνθρώπος αὐτοῦ κ' τὸ
 Καλλίον ἐν τῷ τί ἐστι, ὅτω καὶ ὁ Καλλίας πάλιν κατηγοροῖ
 καὶ ἄλλοι τοῦτοι ἐν τῷ τί ἐστι· ἀλλὰ καὶ ὅπως ἔστι καὶ ἐπὶ τὸ κάτω
 μέρος εἰς αὐτὴν τὴν ἔχατον ὑποκείμενον ἦτοι τὴν Καλλίαν κατα-
 νῆσαι. id. ib.

αὐτὸ δὲ "τοῦτο" προσέθηκεν ἀντὶ τῶ εἰδῶτα ἔκαστον τῶν ἐν τῷ
 ἰσχυρῷ παραλαμβάνομένων· ὅδε γὰρ ἄλλως ἐνδέχεται ὁρίσασθαι.
 καὶ δὲ ἔκαστον, ἔκαστον ὁρισμὸν ἀποδοῦναι. ὥστε εἰ ἐπ' αὐτὸν αἱ
 κατηγορίαι, ἀνάγκη καὶ τὴν ὑπόστασιν ὁρίσασθαι. id. f. 55.

πρότερον συγχωρήσας ὡς γένος ἢ διαφορὰν κατηγορεῖται
 καὶ παρὰ φύσιν κατηγορούμενον, καὶ δεῖξας ὅτι ἐκ ἐπ' αὐτὸν αἱ
 κατηγορίαι, νῦν καὶ πρὸς αὐτὸ τὸ ἐνίσταται, ὅτι ἐκ ἐνδέχεται ἀντι-
 κατηγορεῖται ἀλλήλων ὡς γένος. εἰπομεν δὲ ἥδη ἑκὼς περὶ
 αὐτοῦ. id. ib.

αὐτὸν γὰρ ἀνυποθέτει τὸ "ἢ ὡς ὑπόστασιν κατηγορηθῆσθαι" (p. 83 a 39),
 καὶ τὸ παραλείπειν δεδωκώς ἡμῶν νοῆσαι τὸ καὶ συμβεβηκός, εἴτα
 δεῖξας τὸ ὡς ὑπόστασιν, νῦν ἐλέγχει τὸ ὡς συμβεβηκός κατηγορεῖται
 καὶ παρὰ φύσιν κατηγορούμενον. καὶ πρῶτον μὲν ὡς ἐπὶ μᾶλλον κατη-
 γόρηται τὸ ποῦ ἐποιήσατο τὴν λόγον, ἐνθα εἰλεγεν "ἔτι εἰ μὴ ἐστὶ
 οὐκ οὐδὲ πῶς" (p. 83 a 36). νῦν δὲ κοινῶς λόγῳ δεικνυσιν ὅτι
 ἡμῶν τῶν παρὰ φύσιν κατηγοριῶν ἐνδέχεται ὡς συμβεβηκός
 κατηγορεῖται καὶ κατηγορεῖται. ὅδε γὰρ ὑπόστασιν τῶν συμβεβηκῶν
 ἐπὶ τῇ λαβῇ ἀλλήλων κατηγορούμεν. ἢ δὲ ἀποδείξεις, ὅτι πᾶ-
 ρα αἱ κατηγορίαι συμβεβηκῶς εἰσὶ τῶν ὑποστάντων, ὅδε μὲν δὲ τῇ
 λαβῇ ἠρξάμεθα, διότι μὴδὲ ἐν ἄλλοις ὑποστάντων δύναται εἰ μὴ
 ἐν τῇ. id. ib.

ἀποκτενὲς ἐν τούτοις (δ' Ἀρισ.) ὅτι ὅδε τὰς ἀπὸ τῶν συμβε-
 βηκῶν τῶν ὑποστάντων κατηγορίας ἐνδέχεται ἐπ' αὐτὸν ἵνα. δεῖ-
 κναι δὲ διὰ τῶν δεδωγμένων· εἰ γὰρ ἐδέχθητο ὅτι τὰ ἐν τῷ τί ἐστι
 κατηγορούμενα πάντα πεπερασμένα εἰσὶ, πεπερασμένα δὲ καὶ τὰ
 τῶν κατηγοριῶν (τὸτο γὰρ ἐκ τῆς ἐπαγγελίας ἔχομεν· πᾶν γὰρ
 ἢ ὡς ὑπὸ μίαν τῶν δέκα κατηγοριῶν ἀνάγει), εἰ τοίνυν καὶ
 τὰ τῶν κατηγοριῶν πεπερασμένα, καὶ τὰ ἐν ἑκάστῳ δὲ γένει ἢ
 εἰ πεπερασμένα (τὸτο γὰρ δέδωκεν), ὅθλον ἄρα ὅτι καὶ αἱ ἀπὸ τῶν
 συμβεβηκῶν καὶ τῆς ὑποστάσεως κατηγορίαι πεπερασμένα εἰσιν. id.
 f. 55 h.

εἴτα τίνα εἰσὶ τὰ κατηγορούμενα ἀπαριθμεῖται, ὅτι ἦτοι αἱ τῶ
 συμβεβηκῶς κατηγορίαι, ἢ τὰ ἐν τῇ ὑπόστασιν. τὰ δὲ ἐν τῇ ὑπόστασιν
 ἦτοι τὰ ἐν τῷ τί ἐστι τῶν ὑποστάντων κατηγορούμενα· ταῦτα δὲ εἰσὶ
 τὰ γένος καὶ τὰ εἶδος καὶ αἱ διαφοραί. πάντα γὰρ ταῦτα, φησὶ, δέ-
 κται πεπερασμένα ἐπὶ τὸ ἄνω. εἴτα ἐπειδὴ ἐνδέχεται καὶ ἐκείνης
 κατηγορίας πεπερασμένα ἐκείνης γένος, μὴδὲν ἦντων εἶναι τὰς
 κατηγορίας ἀπείρους, εἵνεκα τὰ γένος τῶν κατηγοριῶν μὴ δέκα εἶναι
 ἀλλ' ἀπείρα (ἀπείρων γὰρ ἦντων τῶν γενῶν, πάντων δὲ καὶ
 τῆς ὑποστάσεως κατηγορουμένων, καὶ ἐκείνης πεπερασμένης ὑπάρχου-
 σης πάλιν συμβαίνει εἶναι τὰ καὶ τῆς ὑποστάσεως κατηγορούμενα),

διὰ τούτο ὅν προσέθηκεν καὶ τούτο, ὅτι καὶ τὰ γένος τῶν κατηγοριῶν
 πεπερασμένα. εἴτα καὶ ἀπαριθμεῖται ταῦτα. id. ib.

ταῦτα, καὶ τούτο ἡμῶν ὑπόκειται, μηδεμίαν κατηγορίαν αὐτὴν
 αὐτῆς κατηγορεῖται, εἰ μὴ ἐν τῷ τί ἐστι κατηγοροῦτο. οἷον ὅδε
 κατηγορεῖται τὸ λευκὸν τὸ φαλακρὸν, εἰ ὅτω τύχοι, τὸ μέντοι χροῖμα
 τὸ λευκὸν· τί γὰρ μέρος ἐστὶ τῷ χροίματι τὸ λευκόν. ἀλλ' ὅδε
 ἄλλο συμβεβηκός ἄλλω κατηγορεῖται συμβεβηκός. ταῦτα δὲ
 νῦν ἀναλαμβάνει, ἵνα διακρίνη τὰς καὶ φύσιν καὶ τὰς παρὰ φύσιν
 κατηγορίας. id. ib.

αὐτὸ μὲν, φησὶ, τῶν συμβεβηκῶν ἔκαστον ὅδε ὑπόκειται, ὅδε
 αὐτὸ δὲ καθ' ἑτέρου τινὸς λέγειται, καὶ ἄλλο κατ' ἄλλω, οἷον λευκὸν
 μὲν, αἱ τύχοι, χιόνος ἢ ψιμυμυθίας, μέλαν δὲ καὶ πίστεως ἢ ἐβένου ἢ
 τινοῦ τῶν ἄλλων. ἕνα δὲ τῶν ἀντιγράφων ἔχουσιν "ἀλλ' αὐτὸ
 ἄλλω καὶ τούτο καθ' ἑτέρου." λέγει δ' ὅτι οἷον εἰ λευκὸν μὲν κατ'
 ἀνθρώπου κατηγοροῦτο, τούτο δὲ καὶ Σωκράτους, καὶ τὸ λευκὸν καὶ Σω-
 κράτους. id. f. 56.

εἰπὼν ὅτι ὅτ' ἐπὶ τὰ ἄνω ὅτ' ἐπὶ τὰ κάτω τὸ ἀπείρον, ἐκεί-
 νων τούτων δεικνυσιν, καὶ πρῶτον πῶς ἐκ ἐπὶ τὸ κάτω. καθ' ὧν
 γὰρ, φησὶ, τὰ συμβεβηκῶς κατηγορεῖται, ταῦτα τὰ ὑποκείμενα
 τοῖς συμβεβηκῶς, αἱ ὑποστασεῖς εἰσιν· ὑποστασεῖς δὲ τὰ γένος καὶ τὰ εἶδος καὶ
 τὰ ἄτομα. id. ib.

καὶ τούτων τὴν τῶν λογικῶν καλεῖται διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν
 (ὅδε γὰρ ἐπὶ πλεονῶν ἀρμόζει τὰ ἐνταῦθα λεγόμενα ἀλλ' ἐπὶ μόνων
 τῶν ἀποδοκτικῶν), ἀλλ' ὅτι λαμβάνει τὸ εἶναι ἀποδείξειν. ταύτη
 δ' ἂν ἀρμόζοι καὶ τὸ Ἀλεξάνδρου ἐξηγήσεως ἢ ἐπὶ τῷ προτέρῳ ἐπιχει-
 ρήματος, λογικῶν αὐτὸ διὰ τούτο λέγοντος, διὰ τὸ λαμβάνειν ὁμο-
 λογούμενον ἔτι εἰσιν ὁρισμοί. καίτοι εἰδείξει καὶ ἐν ἀρχῇ ὅτι δι' ἀπο-
 δείξεως, ὥστε ὅδε ἀναποδείκτως τούτο εἰληφέναι. μήποτε ὅν
 τὸ λογικῶς ἐπ' ἀμφοτέρων ἀκυστέον, ὅτι μὴ ἐπ' αὐτῶν τῶν καθ'
 αὐτὸν κατηγορουμένων γινώσκει τὴν λόγον, ὅπερ ποιεῖ ἐν τοῖς ἐξῆς,
 ἀλλ' ἐκ τῶν ἑτέρων, οἷον τὸ λαβεῖν ὅτι εἰσιν ὁρισμοί καὶ ὅτι εἰσιν
 ἀποδείξεις, διὰ μὲντοι τὸ νῦν ἐπιχειρήματος δεικνυσιν ὅτι ἀπα-
 ρος εἶναι τὰς μεταξὺ κατηγορίας, τῶν ἄκρων ὡρισμένων ὄντων,
 ἐκ ἐνδέχεται. id. ib.

τὸ δὲ "τάδε δὲ μὴ ἴσμεν" ἀντὶ τῷ δι' ἀποδείξεως ἐκ ἴσμεν.
 τούτω δὲ ἀντέθηκε τὸ "μὴδὲ βέλτιον ἔχομεν" ἢ καὶ ἀποδείξει πρὸς
 αὐτὰ τὸ εἶδέναι. id. f. 56 h.

εἰπὼν ὅτι ὑποθέτει εἶναι ἀποδείξειν διὰ τὸ ἐν ἀρχῇ τούτο ἀπο-
 δεῖξαι· τὸ δὲ "μὴ ἔοικεν μὴδὲ ἐξ ὑποθέσεως," ταῦτα εἰ μὴ
 πᾶσα ἀποδείξει ἐξ ὑποθέσεως πρόεισι, ἀλλὰ ἐστὶ τι καὶ ἀσπλῶς
 ἀποδείξει μὴδεμὲν ὑποθέσει χρησάμενον. ἐξ ὑποθέσεως δὲ
 ἀποδείξει λέγειται ἢ λαμβάνουσα ἀποδεικνύει καὶ ἐν τούτῳ ἑτερόν τι
 δεικνύουσα. id. ib.

δείξας κοινότερον ὅτι ὑποθέτω κατηγορία ἐπ' αὐτὸν πρόεισι, ὅδε
 βέλτερον νῦν ἰδίως διὰ τῶν ἀποδοκτικῶν τὸ αὐτὸ τούτο δεῖξαι. ἀπο-
 δοκτικοὶ δὲ καθ' αὐτὸν τρόπον δύο· ἢ γὰρ τὰ εἰς τὸν ὁρισμὸν τῶν
 ὑποκειμένων παραλαμβάνομενα, ὡς τὰ ἐν τῷ τί ἐστι κατηγορού-
 μενα, οἷον τὸ ζῶον τὸ ἀνθρώπου, ἢ ἄπερ εἰς τὴν αὐτῶν ὁρισμὸν

τὰ ὑποκείμενα παραλαμβάνει, ὡς τὸ περιττὸν καὶ ἡ σιμότης καὶ τὰ τοιαῦτα. δεικνύσιν ὅτι ὕδεν τέτων ἐπ' ἀπειρον πρόεισιν... ἀναλυτικὰς ὅν καλεῖ τὰς τοιαύτας δειξεις ἀντὶ τῆ ἀποδεικτικῆς, διότι ὁ σκοπὸς πάσης τῆς ἀναλυτικῆς ἐπισημῆς ἡ ἀποδείξις ἐστίν. ὅτω γυν καὶ τὴν ἀρχὴν τῶν Ἀναλυτικῶν ἐποιήσατο, εἰρηκώς "πρῶτον εἰπεῖν περὶ τί καὶ τίνος ἐστὶν ἡ σκέψις, ὅτι περὶ ἀποδείξεως καὶ ἐπισημῆς ἀποδεικτικῆς." ἐπεὶ ὅν πᾶσαν τὴν περὶ ἀποδείξεως πραγματείαν ὅτως ἐκάλεσεν ἀναλυτικὴν, ἐκ μέρους τὴν πᾶν ὀνομάσας, διὰ τοῦτο καὶ πάσας τὰς ἀποδεικτικὰς δειξεις ἀναλυτικὰς ἐκάλεσε... ἀπλῶς γυν τοσούτον εἰπὼν, ὅτι μὴ ἐνδέχεται ἀπειρα 10 ὑπάρχειν τῷ ἐν, πῶς τοῦτο ἐκ ἐνδέχεται ὁ προσέθηκεν. ὁ μέντοι Ἀλέξανδρος φησιν ὅτι συμβαίνει ὅτι ὅτω τὸ ἀπειρον ἐνεργεῖα εἶναι· τοῦτο δὲ ἐπὶ προσφυῶς δοκεῖ τοῖς προκειμένοις ἐπαγγεῖν· αὐτὸ ὅτ' ὅτω ὑπετίθετο ἐνεργεῖα εἶναι τὸ ὑποκείμενον, ὡς ὕδεν ἄτοπον δειξεῖ τοῦτο εἶναι. ἔλεγεν ὅν ὁ φιλόσοφος ὡς πρὸς τὴν ὁρισμῶς 15 τείνειν τὴν λόγον, ὅτι συμβήσεται ἐν τοῖς ὁρισμοῖς ἀπειρα παραλαμβάνει. ἐμοὶ δὲ ὕδεν τοῦτο δοκεῖ ἀληθὲς εἶναι. λέγω δὲ ὅτι ἐκ εἰς τοῦτο τὸ ἄτοπον ἀπάγει τὴν λόγον ὁ Ἀριστοτέλης, τὸ συμβαίνει ὅτ' ὅτω ἀπειρα ὑπάρχειν τῷ ἐν ὑποκειμένῳ, ὡς δειξόμεν τὴν λέξιν ἐπεξηρόντες. εἰς τὴν ὁρισμῶν δὲ τὸ ἀριθμὸν παραλαμβάνει 20 τὰ καθ' αὐτὰ ὑπάρχοντα αὐτῷ· ὡς πρὸς τὴν ὁρισμῶς αὐτῷ συνταίνει ὁ λόγος, ὅτι μὴ ἐνδέχεται τῷ τῷ ἐξ ἀπείρων συνεσηκέναι, ἀλλ' ὅτι εἰ τὰ ὑπάρχοντα τῷ ἀριθμῷ ἀπειρα εἶεν, ταῦτα δὲ καθ' αὐτὸ ὑπάρχει, ἀδύνατον γινώσκειν τὴν μὴ εἰδὸς πάντα τὰ καθ' αὐτὸ αὐτῷ ὑπάρχοντα. ὁ ὅτ' ἐν εἰδείμεν φησὶν τριγών, 25 μὴ εἰδότες τίνα ποτὲ εἰς τὰ καθ' αὐτὸ αὐτῷ ὑπάρχοντα. ὡς εἰ ἀπειρά εἰσι τὰ καθ' αὐτὸ ὑπάρχοντα τοῖς πράγμασι, τὰ δὲ ἀπειρα γινώσκει καὶ διεξελθεῖν ἀδύνατον, ἀδύνατον ἄρα γινώσκει τῶν πραγμάτων ἔχειν. ὡς εἰ τοῦτο ἄτοπον, ἀδύνατον ἄρα τῷ ἐν ἀπειρα ὑπάρχειν καθ' αὐτό. προστίθεται δὲ τοῖς καὶ ἕτερον ὁ Ἀλέξανδρος 30 δεικνύς μὴ ἐνδέχεται ἀπειρα εἶναι. τὰ καθ' αὐτὸ ὑπάρχοντα καὶ τὸ δεύτερον τρόπον. ταῦτα γὰρ, φησὶν, ἀεὶ ἐπὶ τὸ ἑλαττον πρόεισιν. ὡς περὶ ὅτ' ἀριθμὸν τὸ περιττὸν ἐπ' ἑλαττον, καὶ τὸ πρῶτον ἐπ' ἑλαττον τῷ περιττῷ, ὅτως εἰ καὶ τῷ πρῶτῳ ἕτερον τι ὑπῆρχεν, ἐπ' ἑλαττον ἀντὶ καὶ τοῦτο τῷ πρῶτῳ, καὶ ἐφεξῆς ὁμοίως 35 ἐπὶ τὸ ἑλαττον προϊόντα εἰς τὰ ἄτομα τελευτῶσιν. ἐκ ἄρα ἐνδέχεται ἐπ' ἀπειρον προϊέναι τὰ τοιαῦτα. id. ib.

84. εἰ τὸ "ὕδεν" ἐπὶ τὴν πλῆθος καὶ τὴν διαιρετὴν ἀνέχομεν, 17. ἄπερ ἀμφοτέρω τῷ προτέρῳ τρόπῳ ἦν παραδείγματα, εἰκότως εὐρίσκομεν προκειμένον τὸ "ὕδεν" ὡς περιττὸν τῷ ἀριθμῷ, ἵνα καὶ τὸ 40 δεύτερον τρόπον σημάσῃ. εἰ δὲ τὸ "ὕδεν" ἐπὶ τῶν δύο τρόπων εἴρηται, τὸ "ὕδεν" ὡς τὸ περιττὸν τῷ ἀριθμῷ κατ' ἐπαναλήψιν εἴρηται, ἐπεὶ τὸ τοῦτο πρῶτον προτίθησιν εἰλεῖται. id. f. 57 b.

84. εἰ ἕτερον τι, φησὶ, καθ' αὐτὸ ὑπάρχει τῷ περιττῷ, ὡς τῷ ἐξ 18. ἀνάγκης τὸ περιττὸν ἐν τῷ λόγῳ ὑπάρχει, αὐτὸ ἐκείνῳ ὑπάρχοντος 45 καθ' αὐτὸ τῷ περιττῷ, ἀνάγκη καὶ ἐν τῷ ἐκείνῳ λόγῳ τὸν ἀριθμὸν παραλαμβάνει. ὁ μὲν ὅν φιλόσοφος ἐν τῷ "τοῦτο δὲ εἰ ἔστιν" ὑπέδειξε, ἵνα σημάσῃ, εἰ δὲ τοῦτο ὅτως ἔχει, καὶ ὑπάρχει ἕτερον

τι τῷ περιττῷ. τὸ δὲ λοιπὸν ἐκ τῷ πρῶτῳ καὶ συνέχων ἀνάγκη. εἰ ὅτ' ὅτω ὅτως ἔχει, φησὶ, καὶ ὑπάρχει ἕτερον τι τῷ περιττῷ, καὶ ἐκείνῳ πρῶτον ὁ ἀριθμὸς ἐνυπάρχει ἥπερ τὸ περιττὸν, πρῶτον δ' ἄνωθεν ἀρχομένου, ὡς περὶ ἀντὶ εἰ ἀπομειν πρῶτον ὑπάρχειν τῷ ἀριθμῷ τὴν ὅσιν ἥπερ τὸ ζῶον. ἐμοὶ δ' ἐδοκεῖ καλῶς τεθεῖσθαι ἡ ὑποσημῆ· πρῶτα ὅτ' πανταχῶς ὁ Ἀριστοτέλης τὰ προσεχῆ λέγει, ἐκ τὰ πορρωτέρω. ὑποσημῆσθαι ὅν ἐν τῷ πρῶτῳ. id. ib.

εἰ ὅν τῷ περιττῷ, φησὶν, ὑπάρχει καθ' αὐτὸ τὸ πρῶτον, καὶ ἐν τῷ τῷ πρῶτῳ ὁρισμῷ ὁ ἀριθμὸς παραληφθήσεται, ὡς περὶ καὶ περὶ 2 ριττὸν, καὶ αὐτῶν τέτων τῶν ἀριθμῶν ὑπαρχόντων. id. f. 58.

εἰ ὅτ' ἀνάγκη τῷ τε ἀριθμῷ πάντα ὑπάρχειν καὶ ἐκείνους πᾶσι τὸν ἀριθμὸν, ἀντιγράφουσι πρὸς ἀλλήλας δηλονότι, καὶ ὅτε ὁ ἀριθμὸς ὑπερταίνει καὶ ἐπὶ πλεον ἐστὶ πάντων τῶν καθ' αὐτὸ ὑπαρχόντων αὐτῷ, ὅτε τὰ καθ' αὐτὸ ὑπάρχοντα ὑπερταίνει τὸν ἀριθμὸν. εἰ δὲ μὴ τοῦτο ἐνδέχεται, ἀπειρα τῷ ἀριθμῷ ὑπάρχειν, ὕδεν τὸν ἀριθμὸν ἀπείροις ὑπάρχειν ἐνδέχεται. id. ib.

δείξας ὅτι κατ' ὕδεν τὸν τρόπον δύναται ἐπ' ἀπειρον ἐνδέχεται χωρεῖν τὰς κατηγορίας, λοιπὸν συνάγει τοῦτο ὅπερ ἔκαστα καὶ ταῦτα πάντα κατέστηκε, λέγω δὲ ὅτι εἰσὶν ἀρχαὶ τῶν ἀποδείξεων αἱ ἄμεσοι προτάσεις, καὶ ὅτι οἷον τε τὰς ἀποδείξεις ἐπ' ἀπειρον προϊέναι. id. ib.

τὸ ἐπ' ἀπειρον βαδίζειν τὰς ἀποδείξεις καὶ μὴ εἶναι ἀρχαί· ἀποδείξεων, ἡ πάντα ἀποδεικτὰ εἶναι λέγειν, ὕδεν ἕτερον ἐστὶ φησὶν, ἡ μηδεμίαν εἶναι λέγειν ἄμεσον πρότασιν. αἱ ὅτ' ἀποδείξεις ἐκ ἔκθεσιν προσλαμβάνονται προτάσιν ἀλλ' ἐν μέσῳ... ἔστιν ὅν μεταξὺ δύο ὅρων ὁρισμῶν ἀπειρα τὰ ἐντεθειμένα, ὅπερ ἀδύνατον. ὁ δὲ δεικνύει ὅτ' αἱ κατηγορίαι ἀνωθεν ἀρχόμεναι ἐπὶ τὸ κατὰ ἴσιν, καὶ κατωθεν ἐπὶ τὸ ἄνω· ὡς εἰ ἀδύνατον δύο ὅρων τὰ μεταξὺ ἀπειρα εἶναι, ὅτε πάντα ἐστὶν ἀποδεικτὰ (αἱ ὅτ' ἄμεσοι προτάσεις ἀναπόδεικτοι), ὅτε ἐπ' ἀπειρον ἡ ἀπόδειξις πρόεισιν, ἀλλ' εἰσὶν ἀρχαὶ ἀποδείξεως αἱ ἄμεσοι προτάσεις. id. ib.

ἐπεὶ δὲ ἔδειξεν ὅτι εἰσὶν ἀρχαὶ ἀποδείξεως αἱ ἄμεσοι προτάσεις, ἐκ τέτων ἕτερον τι θεωρήματα συνάγει, ὅτι ὅταν τι πλεονῶς κατηγορεῖται, ὡν μὴδὲν τῶν λαμπῶν καὶ παντὸς θατέρου κατηγορεῖται, ἐκ ἀεὶ κατὰ τι κοινὸν τὸ κατηγορούμενον ἐκείνων κατηγορεῖται, ἀλλ' ἔστιν ὅτε καὶ ἀμέσως. id. ib.

τοῦτο ἀναγκαίως προσέθηκεν, ὅτι δεῖ τὰ ὑποκείμενα ἢ μὴ δόλως ἀλλήλων ἀντικατηγορεῖσθαι, ἀλλ' εἶναι ἄτομα ἢ ἀντιδιηρημέναι ἀλλήλων. ὡς περὶ ἀντὶ εἰ ἡ ὅσα διὰ μέσῳ τῷ ἐμφύλῳ, καὶ διὰ μέσῳ τῷ κατηγοροῦ τῷ ζῴῳ, καὶ διὰ μέσῳ τῷ ζῴῳ κατηγοροῦ τὸ λογικὸν καὶ τὸ ἀλόγῳ (ταῦτα ὅτ' ἀντιδιακρίνεται), ὅδ' ὅτ' ὕδεν ὕδεν κατηγορεῖται. ἡ εἰ καὶ κατηγορεῖται θατέρου καὶ θατέρου, καὶ παντὸς κατηγορεῖται, ὅσον εἰ τὸ λογικὸν εἴη καὶ τὸ θνητόν· ὅτε τὸ λογικὸν καὶ παντὸς τῷ θνητῷ κατηγορεῖται, ὅτε τὸ θνητὸν καὶ παντὸς τῷ λογικῷ. τοῦτο δὲ, ὅπερ εἶπον, ἀναγκαίως προσέθηκεν· εἰ θατέρου καὶ θατέρου κατηγορεῖται παντὸς, ὅσον εἰ τὸ λογικὸν εἴη ἀνθρώπου, καὶ παντὸς ὅτ' ἀνθρώπου τὸ λογικόν, ἐκείνῳ κατὰ κοινὸν ἀμφοτέρων κατηγορεῖται τὸ κατηγορούμενον. id. f. 58 b.

αὐτῶν ἀπογραφῶν τὰ μὲν "δυσὶν ὀρθαῖς" ἔχει, τὰ δὲ "τέτρα-
 ῖα" εἰ μὴ ἔν εἰς "δυσὶν ὀρθαῖς," τὸ δὲ ἐπιφερόμενον ὡς τινὰ τῶν
 ἀπογραφῶν ἔχει ἢ ἢ τριγώνῳ ὑπάρχει, σαφὲς τὸ λεγόμενον
 ἵσχυον, ὅτι τῷ ἰσοσκελεῖ καὶ τῷ σκαληνῷ, ἢ ἑκάτερον τρίγωνον,
 ἵσχυον κατέρωθ' ἀπὸ τῶν ὀρθαῖς ἴσας ἔχει τὰς γωνίας,
 ἢ ἢ τὸ μὲν ἰσοσκελεὶς τὸ δὲ σκαληνόν. . . εἰ δὲ εἴη "χῆμα τι,"
 ἀποδεικνύει τὸ χῆμα, ἢ ἢ πτωσεως εὐθείας, καὶ ἐγκλιτέον τὸ τί
 ἴσχυον μόνον ὅν· λέγει γὰρ ὅτι ὡς χῆμα τι (τὸ τοῦ δὲ ἐστὶ τὸ τρί-
 γωνον) ὑπάρχει αὐτοῖς τὸ εἰρημένον. εἰ δὲ εἴη τέτρασιν ὀρθαῖς,
 ἢ "χῆματι" προπαροξυνωμένον ὡς δοτικόν, καὶ ὁ λόγος περὶ τῶν
 ἐπὶ γωνιῶν· δείκνυσι γὰρ ὅτι πάντες χῆματος τῶν πλευρῶν ἐκ-
 βαλλόμενοι αἱ ἐκτὸς γωνίαι τέτρασιν ὀρθαῖς ἴσαι εἰσὶν. id. ib.

αὐτῶν, ὅτι αἱ καὶ κοινὸν τὶ τῶν ἐξ αὐτῶν τῶν κατηγορέμενον,
 ἀλλ' ἔστι προϊόντων, ὃ καὶ μέσους αὐτῶν κατηγορήσεται. id. ib.

αὐτῶν ἀποδεικτικῶς δηλονότι ὅπως, ἐπειδὴ γε τὸς διαλεκτικῶς
 αὐτῶν τῷ αὐτῷ γένους εἶναι, ἐπεὶ καὶ ἐξ ἐνδοξῶν καὶ ἐκ συμβεβη-
 κῶς αἱ διαλεκτικῶς δείξεις, τὸς μέντοι ἀποδεικτικῶς ἀνάγκη τῷ
 αὐτῷ γένους εἶναι. τῷ αὐτῷ δὲ γένους φησὶν ἀντὶ τῷ τὸν ὑποκαίμενον
 εἰς ὅς γένους ἀνάγει τὸν κατηγορέμενον, εἴπερ μὴ ἐνδοχῆς ἐξ
 αὐτοῦ γένους εἰς ἄλλο μεταβάλλοντα δείξαι· εἰρηγὶ γὰρ καὶ ἐμπροσθεν
 αὐτῶν τε τὰ ἱατρικὰ γεωμετρικῶς ἀποδείξει καὶ τὰ γραμμα-
 τικῶς. ὁθεν καὶ δοκεῖ μοι τῷ αὐτῷ γένους λέγειν ὅτι
 αὐτῶν τῶν αὐτῶν κατηγορία· πλείους γὰρ ἐπισημαῖ τῇ αὐτῇ
 κατηγορίᾳ· ἀλλὰ γένους φησὶ τὸ τῆς ἐπισημῆς. id. ib.

αὐτῶν δὲ αὐτῶν ὅτι ἐστὶν ἕτερον ἑτέρῳ ἀμέσως κατηγορεῖν, δὴ-
 ῖα ἢ ἢ ὅταν τί τις ὅπως κατηγορήσῃ, ὅτι ἐστὶν αὐτῷ ἀπο-
 δείξει ὅτι πᾶσα ἀπόδειξις μέσῳ ὅρου παραλαμβάνομένη γίνεται.
 ὅτι ὅ μὲν ἐστὶ μέσον ὅρου θέναι, ὁδὸ ἀποδείξει τὰ τοιαῦτα ἐν-
 ἵσχυον· ἢ ἀποδεικτικῶς αἱ ἀμεσοὶ προτάσεις, τὸναντίον δὲ ἀρχαί
 ἢ ἢ ἀποδείξεως αἱ ἀμεσοὶ προτάσεις. καὶ ἀρχαί μὲν πρωτί-
 τος εἶναι, ἀλλὰ καὶ ὡς ἐν προτάσεων ἀρχαί καὶ δευτέρως αἱ ἀμε-
 σοὶ εἰς προτάσεις. καὶ ἵτοι πᾶσαι, φησὶν, αἱ ἀμεσοὶ προτάσεις
 ἀρχαὶ καὶ δευτέρως εἰς τῶν συλλογισμῶν, ἢ αἱ καθόλου. id. f. 59.

αὐτῶν καὶ αἱ ὅροι ἀρχαί, ὅσοι ἀλλήλων ἀμέσως κατηγορεῖν.
 αὐτῶν ἀρχαί καὶ αἱ ἐκ τῶν προτάσεων, ὡς περὶ καὶ αἱ ἐκ τῶν
 πᾶσαι ἀρχαί εἰσι μὲν ὅλη καὶ εἰδος, εἰσι δὲ καὶ ἐκ τῆς συμ-
 μετρικῆς τῶν πρῶτως συνταχθέντων σωμάτων, λέγου δὲ τὰ κοι-
 νῶν. id. ib.

ὡς περὶ, φησὶ, καταφατικῶς προτάσεις εἰσι μὴ ἀποδεικτικαί, αἱ
 ἀποδεικτικαὶ ὅτι τὸδε τῷδε ἐστὶ καὶ αἱ τὸδε τῷδε ὑπάρχει (διὰ τῶν
 αὐτῶν φησὶ τῆς ἀμέσως προτάσεως παρέξερσιν), ὅπως δὲ καὶ ἀπο-
 φησὶ ἀμεσοὶ εἰσιν. id. ib.

τὸ ἐκτεταμένον ἐστὶ διὰ τῶν δειξαι τίνα χῆσιν ἔχει ὁ μέσος
 ἢ ἢ τὸς ἀκέρως καὶ τὰ τρία χῆματα ἐκ τῶν κατηγορικῶς
 ἢ ἢ τῶν ἀποφατικῶς· καὶ φησὶν ὅτι ἐν μὲν τοῖς
 ἀποφατικῶς ὁδὸ κατηγορεῖται ἔξω πίπτει ὁ μέσος,
 ἢ ἢ ὑποκαίμενος ἐπὶ μὲν τῷ πρώτῳ καὶ δευτέρῳ χῆματος αἱ
 ἐκ πᾶσα. διαφθερίσαντες δὲ πρότερον τὰ ἐπὶ τῶν κατηγο-

ρικῶν λεγόμενα, ὅπως ἐρῶμεν καὶ περὶ τῶν ἀποφατικῶν. τὸ ὅν
 ἔξω πίπτει ἐπὶ τῶν κατηγορικῶν σημαίνει τῷ Ἀριστοτέλει τὸ
 ἐπὶ πλέον εἶναι, τὸ τοῦ δὲ ἐστὶ τὸ κατηγορεῖσθαι. ὁδὸ κατὰ
 ἐν καταφατικῶ συλλογισμῷ ὁ μέσος τῷ μετὰ τὸν κατηγορηθῆ-
 σαι. . . ἐν τῷ δευτέρῳ, φησὶ, χῆματι ὁδὸ κατὰ τὸν ἑλάντων ὅρου
 ἔξω πίπτει ὁ μέσος. ἔλεγε ὅν ὁ φιλόσοφος ὅτι ἐκ ἐνδοχῆς ἐπὶ
 τῷ τῷ, τὸ μὴ ἔξω πίπτει τὸ μὴ κατηγορεῖσθαι ἀκέρως· ἀμφοτέρων
 γὰρ, φησὶν, ἐν τῷ δευτέρῳ χῆματι ὁ μέσος κατηγορεῖται· εἰ ὅν
 τῶν δύο κατηγορεῖται, πῶς φησὶ τῷ ἑλάντων μὴ ἔξω πίπτει;
 ἔλεγε ὅν μὴ ἄλλως ἂν καταστῆσαι τὸ δυνατόν, εἰ μὴ τὸ ἔξω
 πίπτει τῷ ἑλάντων ἄλλως ἀκέρως. νῦν ὅν ἀντὶ τῷ ὁδὸ κατὰ
 τὴν θέσιν αὐτῷ ἀμείβεται ὁ μέσος τῷ ἑλάντων, καὶ τὸ τοῦ εἶναι τὸ
 ἔξω πίπτει τῷ ἑλάντων τὸν μέσον, τὸ τὴν θέσιν τῷ ἑλάντων
 ἀμείβεται τὸν μέσον. τὸ τοῦ ὅν, φησὶν, ἐπὶ τῷ δευτέρῳ χῆματος ὁ
 γένος. ὁδὸ κατὰ τὸν ἑλάντων γένος κατηγορεῖται ὡς περὶ ἐν τῷ
 τρίτῳ, ἀλλ' ὡς περὶ ἐν τῷ προβλήματι ὑποκαίμενος ἐστὶν αἱ ὁ
 ἑλάντων, ὅπως καὶ ἐν τῷ συλλογισμῷ τῷ καὶ τὸν δευτέρον χῆμα
 μένει ὁ ὑποκαίμενος, μὴ ἀμείβεται τὴν αὐτῷ θέσιν. τὸ τοῦ δὲ
 ὅτι καὶ τῷ πρώτῳ ὑπάρχει χῆματι· καὶ ἐν τῷ τῷ αἱ ὁ ἑλάντων
 τῶν ὑποκαίμενος ἐστὶν. ταῦτα μὲν ἐπὶ τὰ ἐνταῦθα λεγόμενα,
 μὴδὲν πλέον ἔχοντα τῶν ἐν τοῖς τριῶν χῆμασιν εἰρημένον περὶ
 τῆς θέσεως τῶν τριῶν ὅρων, μὴδὲ ἀναγκαῖον τινὸς ἕνεκα τῶν εἰς
 ἀποδείξει χρησιμεύοντων ἐνταῦθα παρεμβεβλημένα, ὡς ἐμοὶ δο-
 κεῖ. id. ib.

ἐπειδὴ εἶπεν ὅτι αἱ τὸ μέσον πυκνῶς ἕως ἀδιαίρετα γένος, ὅτι
 καὶ ἐν τῷ λέγει ἐν συλλογισμῷ. τὸ δὲ "ἐν" διὰ τὸ προσέθηκεν,
 ὅτι ταῖς ἀμέσους προτάσεις μέχρι τοσούτου καταπυκνῶν ὁ συλλο-
 γισμὸς προσλαμβάνων μέσους ὅρους ἕως ἂν εἰς τὰς ἀμέσους φθάσῃ
 προτάσεις, αἰτνῶς εἰσιν ἀρχαί τῷ συλλογισμῷ καὶ οἷον μονάδες
 τινὲς ἀδιαίρετοι. id. f. 59 b.

παραδείγματος δὲ ἕνεκα ἀρχὴν μὲν τῷ βάρος τὴν μὲν φησὶν. ὅτι
 ὅπως γὰρ ἐπὶ τῶν ἀρχῶν ἐκ ἔξω, ἐπεὶ ἐπ' ἀπειρον διαίρετον τὸ με-
 γεθος· εἰ δὲ τὸ τοῦ, ἐκ ἂν εἴη τὸ πρῶτον καὶ ἢ ἀρχὴ τῷ βάρος, ἀλλ'
 εἰ ἀρα πρὸς τὴν ἡμετέραν συνήθειαν, ὡς περὶ καὶ νῦν ἡμεῖς κεκοι-
 μέθα ἐκάτῳ καὶ ἀδιαίρετον βάρος τῷ τετάρτῳ μέρει τῷ κερατίνῳ,
 ὁ ἐκτινύμενος εἰς σίτην· μέχρι γὰρ τῷ πρῶτῳ μέρει τῶν διαίρεσιν τῶν
 συμβαλλόντων. δέσιν δὲ ἐστὶν ἢ πρῶτη αἰδητὴ τῶν φθόγγων
 ἀπὸ τῆς, ἢ πρῶτης ἀντιλαμβανόμεναι δύνανται ἢ ἡμετέρα αἰδητὴς
 ἢ γὰρ ἢ ἀκούῃ· ταύτην δὲ φασὶ τὸ τέταρτον εἶναι τοῦ ἐπογοῦ
 λόγου. id. ib.

διὰ τὸ δὲ καὶ τῷ διαλεκτικῷ συλλογισμῷ ἀρχὴν εἶπε τὸν
 ὁδὸ κατὰ τὸν ὅτι ὁ καὶ τὸς κοινὰς ἐννοίας κίρει· ἐξ ὅν αἱ ἀποδείξεις,
 ὅπως ἢ ὁδὸ κατὰ τὰς διαλεκτικῶς καὶ ἐνδοχῶς προτάσεις. φησὶ ὅν ὅτι
 ἐκ εἴης διαλεκτικῶ συλλογισμῷ ἀρχὴν εἶναι τὴν ἀμεσον πρότασιν,
 ἀλλ' ἀπλῶς συλλογισμῷ· ὡς ὅν συλλογισμῷ ἀπλῶς ἀρχὴ ἂν εἴη
 ἢ ἀμεσον πρότασις. id. ib.

"ὁ δὲ ὑπάρχειν," λέγει τὸ κατηγορέμενον· τὸ τοῦ γὰρ ἐστὶ τὸ
 ὑπάρχον τῷ ὑποκαίμενῳ. τὸ τοῦ ὅν, φησὶν, ἐν τῷ πρώτῳ χῆματι.

- ἔδὲν ἔξω πίπτει, τῷ τέστιν ἔδὲν αὐτῷ ἀποφάσκει· μόνως ᾧ ἐν
πρώτῳ χήματι τῷ μέσῳ ὁ μεζών ἀποφάσκει. id. ib.
- 85^a μετῴληθεν ἐπὶ τὸ δευτέρον χήμα· διὸ καὶ τὰ στοιχεῖα ἡμερῆς.
7. καὶ ἔστι τὸ μὲν δ' μεζών ὅρος, τὸ δὲ ε' ἐλάττων, μέσος τὸ γ'. καλεῖ
δὲ τὸ ε' ὡς ὁ δὲ ὑπάρχειν· τῷ ᾧ ὑποκειμένη ἐν τοῖς προβλήμασι
ἢ συμπεράσμασι ἀποφάσκει ὁ μεζών ὅρος. ὑδέποτε ἔν, φησί,
τῷ ἐλάττωτος τῷ ε' ἔξω πεσεῖ ὁ μέσος. καὶ εἰπομεν τί σημαίνει
ἐνταῦθα αὐτῷ τὸ ἔξω πίπτειν, ὅτι τὴν θέσιν ἀμβείβειν· τῷ μὲν ᾧ
μεζώσος ἔξω πίπτει· κατηγορούμενον ᾧ ὄντα τὴν μεζώσων ἐν τῷ
συμπεράσματι ἐν ταῖς προτάσεσι ποιεῖ ὑποκείμενον, τὴν μέντοι
ἐλάττωνα φυλάττει ἐν ταῖς προτάσεσιν ὑποκείμενον. id. ib.
- 85^a ἐνταῦθα πάλιν τὸ ἔξω πίπτειν τὸ κατηγορεῖσθαι φησιν. ὥσπερ
10. ᾧ εἰρήνῃ πρότερον, ἐκ ἐνδότης καταστῆσαι τὰ ἐν τούτοις λεγόμενα·
ἐν τούτῳ ᾧ τῷ χήματι ἀεὶ ὑπόκει· ὁ μέσος, ὥς ἐνδότης τῶν
ἄκρων κατηγορεῖ. id. f. 60.
- 85^a ἐνταῦθα τρία ζητεῖ προβλήματα ἀξιολογὰ ἐς τὴν περὶ ἀπο-
13. δειξέως λόγον συντείνοντα, πρῶτον μὲν ποία δεῖξις μᾶλλον
κρείττων καὶ πρέπυσα τῇ ἐπιστήμῃ, πρότερον ἢ καθόλου ἢ ἡ μερικῇ,
δευτέρον δὲ πρότερον ἢ καταφατικῇ μᾶλλον πρέπυσα ἐπιστήμῃ ἢ ἡ
ἀποφατικῇ, καὶ τρίτον πρότερον ἢ ἐπ' εὐθείας ἢ ἡ δι' ἀδυνατίου. καὶ
ἐπέξεισι τῷ περὶ τούτων λόγῳ πλατύτερον. id. ib.
- 85^a ἀντὶ τῷ τῆς ἐπ' εὐθείας· αὐτῇ γὰρ ἐστὶ κυρίως ἀποδείξις
15. ἢ ἐπ' εὐθείας τὸ πρᾶγμα δεικνύσα· ἢ ᾧ εἰς ἀδυνατίου ἀπαγωγῇ
ἐκ αὐτῆς δεικνύσιν, ἀλλὰ τὸ ἐναντίον ἀναρεῖ. id. f. 60 b.
- 85^a ἡ καθόλου, φησί, δεῖξις ἐκ καθ' αὐτὴν ἐστὶν ἀλλὰ διὰ τὰ με-
26. ρικὰ· ὅταν ᾧ τὰ τῷ ἰσοσκελεῖ καθ' αὐτὴν ὑπάρχοντα διὰ τῷ κα-
θόλου δεικνύῃ, οἷον ὅτι τὸ ἰσοσκελεὲς τρίγωνον τὰς πρὸς τῇ βάσει
γωνίας ἴσας ἀλλήλαις ἔχει, ἐκ τῆς τρίγωνον ἐστὶ δεικνύῃ, ἀλλ' ἢ
ἰσοσκελεὲς. δῆλον δὲ ὅτι ψευδὲς παραδείγματι κέχρηται, ἐπεὶ μὴ
οἷον τε ἦν ἀληθεῖς χρήσασθαι· ὑδὲ ᾧ ὡς ἐπὶ τριγώνῳ δεικνύῃ τὰ
τῷ ἰσοσκελεῖ ὑπάρχοντα, ἀλλ' ὡς ἐρεῖ ἐφεξῆς. ἀλλ' ὅταν τις τὸ
μὴ ὑπάρχον δεικνύῃ τῷ καθόλου ὑπάρχον, ὑδὲ ἀποδείξει τὸ τοῦ-
τόν ἐστιν· ὑδὲν ᾧ κατ' ἄλλο τὸ καθόλου δεῖν ὑπάρχειν. id. ib.
- 85^a τὴν δευτέραν καὶ τρίτην ἀπορίαν ἅμα συνέπλεξε, ὅτι τὸ κα-
31. θόλου ὑδὲν ἐστὶ παρὰ τὰ καθ' ἑκάστα, καὶ ὅτι ἀπάτης ἡμῶν αἰτίον γί-
νεσθαι τιθεμένους τὸ μὴ ὄν ὡς ὄν· ὡς ᾧ ὄν καθ' αὐτὴν παρὰ τὰ με-
ρικὰ τὸ καθόλου ὑποτιθέμεθα. id. ib.
- 85^a ὥσπερ, φησὶν, ὁ γεωμέτρης δεικνύσων ὅτι ἐὰν τέσσαρες γραμ-
37. μαὶ ἀνάλογον ὡσι, καὶ ἐναλλαξὶ ἀνάλογον ἔσονται, ὅταν καὶ ἐὰν τέσ-
σαρα ἐπίπεδα καὶ ἐὰν τέσσαρα στερεὰ, καὶ ἀπλῶς ἐπὶ τῶν καθόλου,
οἷον ἐὰν τέσσαρα τοιαῦτα ποσὰ ἢ μεγέθη. καίτοι τὸ ποσὸν ἀπλῶς
ἢ τὸ μέγεθος ἐκ ἑξῶν αὐτὸ καθ' αὐτὸ ἐκτὸς γραμμῆς ἢ ἐπιπέδου ἢ
στερεῶς· ὅμως ὡς ὄντος τινὸς παρὰ ταῦτα, ὅπως ἐπ' αὐτῷ ποῦν
τὰ λόγον. τὸ αὐτὸ δὲ τούτο, ὅπερ ἐπὶ τῷ ἀνάλογον πάχυσιν ἔστι,
τούτο πάχυσιν καὶ πάντες ὅσοι καθόλου τι ἀποδεικνύσιν. id. ib.
- 85^a ἐντεῦθεν λοιπὸν αἱ τῶν ἀποριῶν λύσεις. καὶ τέως γε πρὸς τὴν
4. πρότεραν τὴν λόγυσαν βελτίονα εἶναι τὴν καὶ μέρος ἀποδεικνύσαν,
διὰ τὸ καθ' αὐτὴν ἀποδεικνύειν, ἐπάγει τὴν ἐλεγχον... πῶς ἔν φησὶν

ἐνταῦθα, ὑδὲν μᾶλλον ἐπὶ τῆς καὶ μέρος ἢ τῆς καθόλου, ὡς δὲ
ἀμφοτέρων καθ' αὐτὴν ὅσων· φησὶ ἔν ὅτι ὡς πρὸς τὸ παραδείγμα
αὐτῷ τῆς εἰς ὁ λόγος· ἐπεὶ δὲ ᾧ τὸ παραδείγμα, λέγω δὲ τὸ κα-
ρίσκον μιστὸν εἶναι καὶ τὴν ἀνθρώπου μιστὸν εἶναι, τὸ μὲν με-
κὸν καθ' αὐτὴν ἔχει τὸ μιστὸν, τὸ δὲ καθόλου διὰ τὸ μερικόν, οἷον
τούτο, φησὶν, ἐπὶ τῶν τοσούτων παραδειγμάτων ὑδὲν μᾶλλον ἔξω
τὰ μερικὰ τὸ καθ' αὐτὸ, ἐν οἷς ὑδὲ ὅλως τῷ καθόλου τὸ σύμ-
πτωμα ὑπάρχειν, ἐφ' ὧν καὶ τοῖς καθόλου ὑπάρχειν, δι' αὐτὰ
μᾶλλον ὑπάρχει ἢ διὰ τὰ μερικὰ· ὅταν ᾧ ὑπάρχει τινὰ τῷ κα-
θόλου καὶ τῷ μερικῷ, ἐκ τῷ καθόλου διὰ τὸ μερικόν ὑπάρχει, ἀλλ'
ἐμπαλιν τῷ μερικῷ διὰ τὸ καθόλου. id. f. 61.

ἐπεὶ δὲ πρὸ τούτου συνεχώρησε καὶ ἐν τῷ μερικῷ εἶναι τὸ καθ'
αὐτό, εἶπε δὲ μὴδὲν μᾶλλον καὶ ἐν τῷ καθόλου εἶναι τὸ καθ' αὐτό.
νῦν αὐτὸ τούτο ἀναρεῖ, τὸ ὅλως τοῖς μερικῶς εἶναι τὸ καθ' αὐτό
15 τῇ καλυμένῃ ἐνδότης καὶ ἀντιπαρατάσσει· καὶ χρησάμενος πρότερον
μὲν τῇ ἀντιπαρατάσει, νυνὶ δὲ τῇ ἐνδότης, λύει τὸ ἐπαχρησμένον...
"ὅλως τε εἰ μὴ μὴ ὄντος ἢ τρίγωνον εἶτα δεικνύσιν". ταῦτα εἰ
τὸ σύμπτωμα μὴ ὑπάρχει τῷ καθόλου ἢ τοσούτον ἐστὶν, οἷον, εἰ τύχη,
τῷ τριγώνῳ ἢ τριγώνῳ ἐστὶ τὸ ἔχειν τὴν περίμετρον, εἰ τύχη, πῶς
20 χεῖν πέντε, ἢ τῷ ἀνθρώπῳ ἢ ἀνθρώπῳ ἐστὶ τὸ εἶναι μιστὸν, ἐπὶ
τις τὸ μὴ ὑπάρχον ὡς ὑπάρχον λέγοι, ἐκ ἀποδείξεως ὁ τοσούτος
ψευδὴς ᾧ τὸ τοῦτόν, καὶ ὥσπερ τὸ ἀληθὲς ὑδέποτε ἐλέγχεται, ὅταν
τὸ ψευδὴς ὑδέποτε ἀποδεικνύῃ. ὑδὲ κατ' ἄλλο αὐτῷ ὑπάρχει
ὅπερ ὅλως αὐτῷ ἐκ ὑπάρχει. id. ib.

πρὸς τὴν δευτέραν ἀπορίαν αὐτῇ ἀπακτῆς, τὴν λέγουσαν τὸ
καθόλου μὴ ὄν εἶναι. id. f. 61 b.

ἐπεὶ δὲ ἡ ἀπορία ἔλεγε ὅτι τὸ καθόλου ὡς αὐτὸ καθ' αὐτὸ
ὑπάρχον ὅπως ὑποτίθενται οἱ περὶ αὐτῷ ποιούμενοι τὸς λόγους, καὶ
ἕτερον ὅν τῶν μερικῶν, διὰ τούτου φησὶν, εἰ καὶ ἕτερον ἐστὶ τῶν με-
ρικῶν καὶ ἐστὶ τις μία φύσις ὁρισμένη, ἕτερα ὅσα τῶν καὶ μέρος,
ἀλλ' ἔν ἐκ χωριστῶν ὑποτίθενται· εἰ καὶ τῶν μερικῶν αὐτῷ
καθ' αὐτὴν ὑπερβῶσαν, ἀλλ' εἶναι μὲν ἕτεραν τῇ ἐστὶ καὶ τῇ λόγῳ
τῷ μέντοι ὑποκειμένην ἐκ ἕτεραν εἶναι τῶν μερικῶν, ὥσπερ ἢ
τὰ συμβεβηκότα ἕτερα μὲν εἶναι φαμεν τῆς εἰσίας, ἐκ μέρους καὶ
35 κεχωρισμένα αὐτῆς. ὥς ἐκ ψευδὸς ὑποτίθενται οἱ ὑποτιθέμενοι
ἕτερον εἶναι τὸ καθόλου τῶν μερικῶν, ὑδὲ ἀπάτης ἡμῶν αἰτίον γίνεσθαι
τὸ καθόλου, τὸ μὴ ὄν ὡς ὄν ὑποτιθέμενους. id. ib.

τούτῳ, εἰ δὲ χωρὶς λαμβάνει τὸ ὑπερβῶν τῶν μερικῶν
οὐχ ἢ ἀποδείξει αἰτία τοῦ χωριστῶν λαμβάνεσθαι τὸ καθόλου, ἀλλ' ἢ
κακῶς τῆς ἀποδείξεως ἀκρίβειαν. ὥσπερ ᾧ καὶ εἰ τις περὶ ποσῆς
τὸς διαλέγεται ὡς ὅσης φύσεως τῶν καὶ πολλὰ ποσῆς καὶ ποσῆς
σῆς, εἰτά τις ἀκρίβειαν ὑπονοήσκειν αὐτῇ καθ' αὐτὴν ὑπερβῶσαν
τὴν ποσῆτα ὑποτίθεσθαι τὴν λέγοντα, τῆς τοιαύτης ὑποτίθεσθαι
ψευδὴς δόξης ἐκ ὁ λόγῳ ἦν αἰτίος ἀλλ' ὁ κακῶς τῆς ἀποδείξεως
45 ἀκρίβειαν, οὕτως καὶ εἰ τῆς ἀποδείξεως ἐπὶ τῶν καθόλου ποιούμενης τὴν
λόγον ἕτερος τις νομίζει χωριστῶν εἶναι τὸ καθόλου, αὐτὸς αὐτῇ
τοῦ ψεύδους ἀντὶ αἰτίος, οὐ μὴν ἢ ἀποδείξει τὸ ψευδὴς ὑποτίθεσθαι
ζητήσει δ' ἂν τις εὐλόγως πῶς συνείσεται τὰ ἐνταῦθα ἀρμόδια

τῶς ὡς τὸ προειρημένον τῆς περὶ ψυχῆς πραγματείας; ἐν τοῖς τοῖς ἡ καὶ μόνον φησὶν εἶναι, καὶ εἶναι οὐσίαν τῷ λόγῳ ἑτέραν τῶν μερῶν, ἀλλὰ καὶ ἀφθαρτον εἶναι καὶ πρώτην τῶν μερικῶν, ὡς ἡμεῖς λέγομεν· ἐν δὲ τοῖς περὶ ψυχῆς πᾶν τούναντιον, ἡ οὐδ' οὐκ ὁλοῦς τὸ καθόλου, ἡ εἴπερ καὶ εἴη, ὑς ἐπὶ τῶν μερικῶν. 5 πῶς δὲ δῆλον ὅτι οὐδὲ ἀφθαρτον αὐτὴ εἴη, εἴ γε καὶ τὰ μερικά μετέλθῃ. id. ib.

ἐπιλυσάμενος τὰς ἀπορίας δι' ὧν ἐδόκει ἡ μερική ἀποδείξις πρώτων εἶναι τῆς καθόλου, νῦν βεβαίως αὐτὴ καὶ αὐτὴ τὸ θεωρήμα κατασκευάσαι, ὅτι ἡ καθόλου τῆς μερικῆς κρείττων. δεικνύσι δὲ 10 πῶς διὰ πλεόνων ἐπιχειρημάτων, ὧν τὸ πρῶτον ἐστὶ τούτων. id. f. 62.

ἐκ παραλλήλων τὸ τῆς αἰτίας καὶ τῆς διὰ τί. ἐπεὶ δὲ τὸ καθόλου αἰτίτερον, ἔπειθ' λοιπὸν συνάγειν ὅτι καὶ ἡ ἀποδείξις τῆς καθόλου βελτίων· μᾶλλον ἢ τῆς αἰτίας. ἀλλὰ πρὶν συναγαγεῖν τὸ συμ- 15 πέρασμα, πρότερον δεικνύσι πῶς τὸ καθόλου αἰτιώτερον. id. ib.

ὅτι δὲ τὰ ὑπάρχοντα τῷ καθόλου καὶ αὐτὸ ὑπάρχει, τῷ δὲ ἡμέρας διὰ τὸ καθόλου, πολλὰκις εἴρηται. id. ib.

τὸ δὲ "ὅταν μὴ ἦ τι ἄλλο ἢ τούτο," τούτῳ ὅταν μὴ ἦ δυ- 20 πῶς ἄλλο καθολικώτερον τούτῳ αἰτιῶν ἀποδοῦναι, ἀλλὰ τὸ ἀποδο- τῶς τὸ ἔχον καὶ κυριώτατον τῶν αἰτίων. id. ib.

τὸ δὲ "ἡ γινώσκουσα ἢ ὄν" εἶπεν; ἐπεὶ τῶν αἰτίων τὰ μὲν 25 ὡς ἔστιν ὅσα εἰς τὸ γινώσκον, ὡς περὶ ἐν τοῖς μαθήμασι καὶ τοῖς φυ- σικῶς (ἐστὶν ἡ τὸ τρέφον καὶ τὸ χηρμα ἐν τῷ ἀποδοῦναι τὰς αἰτίας, ὡς αἱ τρεῖς γυναῖκες θυγατέρας ἑρμῆος ἴσαι εἰσὶν), τὰ δὲ ὅσα εἰσὶ μὲν 30 τῶν ὡς ἐπὶ τῶν πρακτικῶν. id. f. 62 b.

τὸ ὅτι, φησὶν, ἔχοντα, τούτῳ τὸ ἐν ταῖς ἀποδόσεσι τῶν αἰτίων ἔχοντα, τούτῳ ἡ δὲ τέλος ἐστὶ καὶ πέραν τῶν αἰτίων, μη- 35 ὅς ἔστιν αὐτῶν αἰτιώτερον. τὸ δὲ παράδειγμα ὃ ἐξῆς τίθησιν, ὡς ἐπὶ τῷ τελικῷ αἰτίῳ ἐστὶν. id. ib.

ἐπεὶ δὲ, ὅπερ εἶπεν, τὸ παράδειγμα ἐπὶ τῷ τελικῷ αἰτίῳ ἐποιή- 40 σαι, βεβαίως ἐκ τούτου συλλογισάμενος ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων πάν- των αἰτίων ὡσαύτως ἔχει. ἐπὶ πάντων ὅν, φησὶ, τῶν αἰτίων ἅπερ αἰτιῶν τὸ διὰ τί ἐρωτώμενοι ἀποδοῦναι, ὁμοίως ἔχει. id. ib.

τὸ δὲ "ὅταν μικρὸν ὑπάρχῃ τούτῳ ὅτι ἄλλο," τούτῳ ὅταν 45 μικρὸν ὑπάρχῃ τούτῳ ὃ λέγει ὑπάρχειν, ὅτι ἄλλο τί ἐστὶν. id. ib.

ἐπεὶ δὲ εἴπε τῶν μᾶλλον ἀποδοτικῶν μᾶλλον εἶναι ἀποδοτικῶν, τούτῳ αὐτὸ κατασκευάσαι. εἰ ἢ τὰ πρὸς τι ἄρα τῇ φύσει εἰσὶ, 50 ὅπως εἴη ὡς αὐτὸ ἔχει τὸ ἕτερον, οὕτως ἔχει καὶ τὸ λοιπόν. id. ib.

σημειώσαντες ὅτι ἐγκαυθῆς ἄλλως φησὶ τὸ καθολικώτερον καὶ 40 μακρότερον· οὐδὲ ἢ μερῶν φησὶ τὸ ἔχον τὰ μερικά προσδιο- ρισμένα, ὡς ἡ τῆς, καθολικὸν δὲ τὸ ἔχον τὴν πᾶν, ἀλλὰ τὸ ὅροις ὁρίσμενον καθολικώτερον, εἴτε μέσοις, ὡς ἡ δὲ εἴπομεν, εἴτε ἄκροις. 55 ὡς τὸ πᾶν ἄνθρωπος ζῶν μερικώτερον αὐτὸ εἴη τοῦ πᾶν ἀνθρώπου αὐτοῦ. id. f. 63.

λογικὰ δὲ λέγει τὰ τῶν ἐρημένων ἐπιχειρημάτων οὐχ ὅτι 60 αὐτὰ μὲν οὐκ ἀληθῆ ὄν, ἀλλ' ἀληθῆ μὲν καὶ ὅτι αὐτὰ, καὶ οὐκ ἐν μέσῳ τῶν ἀποδοτικῶν ἀρμυζόντα ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἑτέρων τινῶν,

ὡς ὅτι κρείττων καὶ ἢ τοῦτο καὶ ἄλλο οἶδ' ὅτι καὶ ἢ τοῦτο 65 μόνον· τοῦτο ἢ ἀρμόσει αὐτὸ καὶ ἐπὶ τῶν μὴ ἀποδοτικῶν. id. ib.

"τῶν ἄλλων δὲ τῶν αὐτῶν ὄντων προσέθηκε," τούτῳ ὁμοίως 86 α ὄντων γνωρίμων τῶν ἐν ἀμφοτέροις ταῖς ἀποδείξεσι μέσων. εἰ 33 ἢ ἡ διὰ πλεόνων μέσων γνωριμωτέρως ἔχει τὰς μέσους τῆς δι' ἐλαττόνων, ἡ διὰ τῶν γνωριμωτέρων κρείττων. ὁμοίως δὲ ὄντων γνωρίμων, ἡ δι' ἐλαττόνων μέσων αἰρετωτέρα· μᾶλλον ἢ ἐγγυ- 40 τέρως ἐστὶ τῆς τῷ νῦ ἐνεργείας. id. ib.

τούτῳ ἵνα πᾶσιν ὁμοίως γνωρίμοι εἴεν ἡ ἐνδοξοὶ ἡ ἀποδοί- 86 α κτικά, ἡ ἐκ τῶν καὶ συμβεβηκὸς ὑπαρχόντων ὁμοίως εἰλημμένα 34 ἡ τῶν καὶ αὐτὰ, καὶ ὅσα ἄλλα ταῖς προτάσεσιν ὑπάρχει. τούτων ὅν τῶν αὐτῶν ὄντων, ἡ δι' ἐλαττόνων μέσων ὅρων καὶ προτάσεων τῆς διὰ πλεόνων βελτίων. id. f. 63 b.

"λόγος δὲ" τούτῳ αἰτία καὶ ἀποδείξις τῆς τὰς ἐξ ἐλαττόνων 86 α κρείττης εἶναι, τῶν ἄλλων τῶν αὐτῶν ὄντων. id. ib. 36

εἰ ἢ θελήσаметε δεῖξαι ὅτι τὸ ἐμφύχον ὑπάρχει τῷ αὐτῷ 86 α θρώπῳ, ὄντων μεταξὺ τῷ ζῶν τῷ λογικῷ, γνωριμωτέρων ἐστὶ τὸ 38 ὑπάρχειν τὸ ζῶν τῷ λογικῷ ἢ περὶ τῷ ἀνθρώπῳ· διὰ ἢ τὸ ὑπάρ- χειν τὸ ζῶν τῷ λογικῷ δεικνύει ὅτι καὶ τῷ ἀνθρώπῳ ὑπάρχει τὸ 40 ζῶν· γνωριμωτέρων δὲ τὸ δι' ὅ τῷ δι' ἐκείνῳ γνωστὸν. id. ib.

τούτῳ διὰ μέσων ἴσων. id. ib. 86 α

δείξας καθόλου ὅτι ἡ δι' ἐλαττόνων, καὶ μὴ προαίτιος εἴτε τῷ 2, ἀριθμῷ ἐλαττόνων εἴτε τῷ εἶδει, ἀλλ' ἀπλῶς ὅτι ἡ δι' ἐλαττόνων τῶν αὐτῶν ὄντων βελτίων ἐστὶ, νῦν ἐπὶ τῷ αὐτῷ προκειμένῳ μετα- 45 φέρει τὴν λόγον καὶ φησὶν ὅτι ἡ μὲν ἀποφατικὴ καὶ δι' ἀποφατικῶν καὶ διὰ καταφατικῶν δεικνύει, ἡ δὲ καταφατικὴ διὰ μόνων κατα- φατικῶν. ὥς εἰ διὰ πλεόνων ἡ ἀποφατικὴ, κρείττων ἄρα ἡ 50 καταφατικὴ. id. f. 64.

εἰπὼν ὅτι "ἐπεὶ δὲ δέδεικεν," ὅτι ἀνταπέθηκε πρὸς τὸ ἐπεὶ δὲ, ὡς 86 α αὐτὸ αἰτιολογικῶς εἰρημένον τῷ ἐπεὶ δὲ πρὸς τὰ πρὸ αὐτοῦ. id. ib. 10

τούτῳ δοκεῖ μοι ὅτε ἐπιχειρήματα εἶναι ὅτε ὡς συμβαλλόμενα 86 α τὰ εἰς τὰ προειρημένα τεθεῖκα, ἀλλ' ὡς περὶ πόρισμά τι ἐκ τῶν 12 εἰρημένων ἀναφανέν. ἔστι δὲ ἀξιολογώτατον τὸ θεωρήμα ἔχον οὕτως· ἐὰν συλλογισμός, φησὶν, ὑπάρχῃ ἀποφατικός, εἴτα δὲ ὅτι ἡ 15 τὰς προτάσεις κατασκευάσαι παρεντιθεμένων μεταξὺ ἐκατέρας ὅρων, εἴτα πάλιν τὰς ἐκείνῳ τῷ συλλογισμῷ ἐγκατασκευάσαι προτάσεις, καὶ τούτῳ ἐπὶ πολὺ γίνῃ, καταπυκνιμένων μέσους ὅροις τῶν προτάσεων, ὅχι ὡς αὐτὸς τις ὑπολάβοι, ὁμοίως αἱ τε καταφατικαὶ 20 αὐξάνῃ προτάσεις καὶ αἱ ἀποφατικαί, ἀλλὰ μόναι μὲν αὐξάνῃ αἱ καταφατικαί, αἱ δὲ ἀποφατικαὶ ἐκείνῳ· ἐν παντὶ ἢ ἀποφατικῷ συλλογισμῷ, ἐφ' ὅσων αὐτὸν καταπυκνωθῶσιν αἱ προτάσεις, ἀδύ- 25 νατον πλέον μᾶλλον ἀποφατικῆς γενέσθαι πρότασιν. ὅπερ δοκεῖ παρὰ δόξαν εἶναι· αἰεὶ ἢ ἐν τῇ ἀποφατικῇ προτάσει ἐμβαλλόμενον μέσον ὅριον ἢ μεζῶν ἀποφατικῇ γίνεσθαι... πῶς ὅν φησὶ μὴ πλείους μᾶλλον 30 γίνεσθαι τὰς ἀποφάσεις; λέγω ὅτι καλῶς προσέθηκεν "ἐν ἀπαντι συλλογισμῷ." ἐὰν ἢ συνθῶμεν ὅλας τὰς προτάσεις καὶ ποιήσω- 35 μεν ἕνα συλλογισμόν, μία μόνη εὕρεσθαι ἡ ἀποφατικὴ, ὅτι τὸ α' εὐδελὲ τῷ ε', τὸ ε' παντὶ τῷ δ', τὸ δ' παντὶ τῷ β', τὸ β' παντὶ

τῷ γ', τὸ α' ἄρα ὑδενὶ τῷ γ'. ὥς ἡ μὲν ἀποφατικὴ μία, αἱ δὲ λοιπαὶ πᾶσαι καταφατικαί. ὥς πᾶς ἀποφατικὸς συλλογισμὸς; εἴτε ἀπλῆς εἴτε σύνθετος, μίαν ἔχει ἀποφατικὴν πρότασιν, ἀλλ' ἢ μὲν ἀπλῆς καὶ μίαν καταφατικὴν, ὁ δὲ σύνθετος πλείους τὰς καταφατικὰς. ὥσπερ δὲ ἐπὶ τῷ πρώτῳ χήματος, ἔτω καὶ ἐπὶ τῶν 5 λοιπῶν συμβαίνει· πυκνυμένων τῶν συλλογισμῶν μία μὲν ἀποφατικὴ ἔσται, αἱ δὲ λοιπαὶ πᾶσαι καταφατικαί. id. ib.

87^a μετήλθεν ἐπὶ τὸ τρίτον τῶν προβλημάτων, λέγω δὲ ὅτι ἡ
1. ἐπ' εὐθείας ἀπόδειξις κρείττων τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγέσης, καὶ συγχρίνει νῦν τὴν ἀποφατικὴν τῆς ἐπ' εὐθείας τῇ διὰ τὸ ἀδύνατον 10 ἀποφατικῇ... πρώτων ἐκτίθει) τίς τέ ἐστιν ἡ ἐπ' εὐθείας δειξις καὶ τίς ἡ δι' ἀδύνατον. καὶ ἐνταῦθα λοιπὸν ἐν αὐτῇ τῇ ἐκθέσει τῶν ἀπαξάπαντες οἱ ἐξηγηταὶ ἐπελάβοντο τῷ Ἀριστοτέλει ὡς κακῶς ἐκτιθέμενος τὴν δι' ἀδύνατον συλλογισμὸν. ἡμεῖς ὅν πρῶτον μὲν ἐκθώμεθα τὴν ἐπ' εὐθείας καὶ τὴν δι' ἀδύνατον, ὡς αὐτὸς ἡμῶν 15 ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν Προτέρων Ἀναλυτικῶν παραδεδωκεν, εἴτα ἐκθώμεθα καὶ τὰ ἐνταῦθα αὐτῷ εἰρημένα, καὶ τρίτον τὰς αἰτίας ὡς εὐλόγως δοκῶσιν ἐπιφέρειν οἱ ἐξηγηταί, καὶ μὲν ταῦτα εἰ τινα δύνησόμεθα ἡμεῖς ἀπολογίαν ὑπὲρ Ἀριστοτέλους ἐπινοήσασθαι... τίς μὲν ἔστιν ἡ ἐπ' εὐθείας δειξις καὶ τίς ἡ δι' ἀδύνατον, εἰρηγ. 20 διαφέρουσι δὲ ἀλλήλων ὅτι ἡ μὲν ἐπ' εὐθείας ἐκ τῶν προτέρων τὰ ὕστερα συλλογίζε(ν) (ἐκ γὰρ τῶν προτάσεων τὸ συμπέρασμα), ἡ μὲντοι δι' ἀδύνατον ἐκ τῶν ὕστερων τὰ πρότερα· τῷ γὰρ ψευδὲς εἶναι τὸ συμπέρασμα ἀναρρεῖ καὶ τὴν πρότασιν. ἡ μὲν γὰρ ἐπ' εὐθείας διὰ τῷ μηδενὶ τῷ β' τὸ α' ὑπάρχει καὶ τὸ β' παντὶ τῷ γ', συνήγαγεν 25 ὅτι τὸ α' ὑδενὶ τῷ γ'. ἡ μὲντοι δι' ἀδύνατον πρότασις τὸ ἀντικείμενον τῷ πρώτῳ ἐπαίησε, λέγω δὲ τὸ α' τῷ γ', καὶ ἐκ ταύτης καὶ ἐτέρας προτάσεως, τῆς δα', ὅτι τὸ δ' παντὶ τῷ α', ὡς ἐξεθέμεθα, συνήγαγεν ὅτι τὸ δ' τῷ γ' ὑπάρχει, καὶ τῇ ἀναρρεῖται τὸ συμπεράσματος τῷ ἀντίθετον καὶ τὴν πρότασιν. ὥς ἐκ τῶν ὕστερων 30 τὰ πρότερα συνήγαγεν· μὲν φύσιν γὰρ πρῶτ(ον) τῷ συμπεράσματος αἱ προτάσεις. καὶ διὰ τῷ κρείττων ἡ ἐπ' εὐθείας τῆς δι' ἀδύνατον, διότι ἡ μὲν ἐκ τῶν προτέρων τὰ ὕστερα, ἡ δὲ ἐκ τῶν ὕστερων τὰ πρότερα δαίτυνται, καὶ ὅτι ἡ μὲν ἐπ' εὐθείας ὁ βούλει) ἐξ ἀρχῆς συλλογίζε(ν), ἡ δὲ δι' ἀδύνατον συλλογίζε(ν) μὲν ἐξ ἀρχῆς τὸ ἐναντίον 35 βούλει), ἀναρρεῖσα δὲ ὁ συνεπέρανεν, ἐπάγεισιν ἐπὶ τὸ προκείμενον· διὸ καὶ κύκλῳ δεῖξις καλεῖται, διότι κύκλον τῶν περιέρχεται. καὶ ὅτι ἡ μὲν ἀπλῆ, ἡ δὲ δι' ἀδύνατον μικτὴ ἐκ κατηγορικῆς καὶ ὑποθετικῆς, εἰ καὶ συμβαίνει ποτὲ καὶ τὴν ἐπ' εὐθείας δεῖξαι ὑποθέσεως· ἐστὶ γὰρ ὅτε τινὰς τῶν προτάσεων δι' ὑποθετικῶν συλλογισμῶν πι- 40 γνύμεθα, ἀλλ' ὅτε αἱ αὐτὰς συμβαίνει· ἐπὶ μέντοι τῶν δι' ἀδύνατον αἱ διὰ κατηγορικῆς καὶ ὑποθετικῆς ἡ ὁδὸς γίνε(ν). ἡμεῖς μὲν ὅν ἐκ τῶν ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν Προτέρων Ἀναλυτικῶν παρ' αὐτῷ εἰρημένων λαβόντες ἐξεθέμεθα τὸν τε δι' ἀδύνατον συλλογισμὸν καὶ τὴν ἐπ' εὐθείας, αὐτὸς μὲντοι ὁ Ἀριστοτέλης ἐνταῦθα ἄλλως ἐκτίθει) τῶν 45 τας. λαβὼν γὰρ τρεῖς ὅρους, α' β' γ', εἴτα ἐκθέμενος τὸ ἐπ' εὐθείας συλλογισμὸν, ὅτι τὸ α' ὑδενὶ τῷ β', τὸ δὲ β' τῷ γ' παντὶ, τὸ α' ἄρα ὑδενὶ τῷ γ', ἐπὶ τῶν αὐτῶν τῶν ὅρων ἐκτίθει) καὶ τὴν

δι' ἀδύνατον. ἔτω γὰρ, φησὶν, ὁφείλων τὸ α' δευχθῆναι ὅτι τῷ β' ὑδενὶ ὑπάρχει δι' ἀδύνατον, ὑκίτι τὸ συμπέρασμα ὅπερ ἔδα δευχθῆναι ἐπ' εὐθείας, δευκνὲς καὶ διὰ τὸ ἀδύνατον, ἀλλὰ τὴν μεῖζον πρότασιν τὴν αβ'. εἰ ὅν, φησὶ, μὴ ἐστὶν ἀληθὲς τὸ α' μὴ τῷ β' ὑπάρχειν, ἀληθὲς ἄρα τῷ β' τὸ α' ὑπάρχειν. ἀλλὰ μὴ ἢ τὸ β' τῷ γ' ὑπάρχειν· συνάγει) ἄρα ὅτι τὸ α' τῷ γ' ὑπάρχει. τῷ ὅν ἔτω, φησὶν, ὁ μολογόμενον ψεύδους καὶ ἀδύνατον, ὅπερ συνήχη διὰ τὸ τὸ β' ὑπάρχειν τῷ γ' (τῷ γὰρ ὑπόκει) ἀληθὲς) ἀλλὰ διὰ τὸ α' τῷ β' ὑπάρχειν. εἰ ὅν διὰ τῷ συνήχη ὅτι τὸ α' τῷ γ' ὑπάρχει, ψεύδους δὲ τῷ, ψεύδους ἄρα καὶ τὸ ὑπάρχειν τὸ α' τῷ β' ἀληθὲς ἄρα τὸ μὴ ὑπάρχειν, ὅπερ ἔδει δεῖξαι. ἔτω μὲν ὅν ὁ Ἄρ- 50 ζοτέλης. ἐγκαλῶσι δὲ αὐτῷ οἱ ἐξηγηταὶ πρῶτον μὲν τὸ μὴ δι' αὐτῷ τῷ συμπεράσματος, ὅπερ ἦδη εἶπον, ποιήσας τὴν δι' ἀδύνατον δεῖξιν ἀλλ' ἐπὶ τῆς προτάσεως· δεύτερον, πῶς, φησὶ, λέγει τὸ α' τῷ β' ὑπάρχειν; πότερον τῷ ἢ παντὶ; εἰ μὲν γὰρ τῷ, ἀσὺλ λόγισον ποιῶν τὸν συλλογισμὸν, μερικὴ γὰρ ἡ μεῖζον· εἰ δὲ ἢ ὑπάρχειν ἀντὶ τῷ παντὶ ὑπάρχειν λήψη, ὁ συνάγει) ὁ ζητῶν ἔτω γὰρ τὸ α' τῷ β' παντὶ καὶ τὸ α' τῷ γ' παντὶ, καὶ ἔτω τῷ ψεύ- 55 δους καὶ ἀδύνατον συναχθέν, διὰ τὸ λαβεῖν τὸ α' τῷ β' παντὶ ὑπάρ- χειν. εἰ ὅν τῷ λαβεῖν ὅτι τὸ α' τῷ β' παντὶ ὑπάρχει, συνήχη ὅτι τὸ α' τῷ γ' παντὶ, τῷ δὲ ψεύδους, ψεύδους ἄρα καὶ τὸ α' παντὶ τῷ β' ὑπάρχειν. εἰ ὅν τῷ ψεύδους, τὸ ἀντικείμενον ἀληθὲς ἔσται λέγω δὲ τὸ ὅτι παντὶ. ὁ τῷ δὲ ὅν ὁ βεβλόμενος δεῖξαι, ἀλλ' ὅτι τὸ α' ὑδενὶ τῷ β' ὑπάρχει. ὁ μὲν ὅν ἐγκαλῶσι τῷ λόγῳ διὰ τὴν εὐλόγια λέγειν οἱ ἐξηγηταί, ταῦτά ἐστιν· ὁ δ' ὑπὲρ Ἀριστοτέλους ἡμῶν ἀπολογήσας πρόκει(ν), ἔτως ἔχουσιν, ὅτι ὅν τῷ τῷ ἀπο- 60 φορῶν τῶν τριῶν χημάτων ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Ἀναλυτικῶν ἐνδέ- ξας ἡμῶν βεβλόμενος διάφορα παρέλαβε κοιχῆα, ἐπὶ μὲν τῷ πρώτῳ χήματος τὸ α' β' γ', ἐπὶ δὲ τῷ δευτέρῳ τὸ μ' ν' ξ', ἐπὶ δὲ τῷ τρίτῳ τὸ π' ρ' σ', ἔτω καὶ ἐνταῦθα, ἵνα ἐνδείξω) ἡμῶν ἐπὶ τῶν αὐτῶν ὅρων τὴν ἐπ' εὐθείας καὶ τὴν δι' ἀδύνατον δεῖξαι, διὰ τῷ τὸ προσελαβέν ἔξωθεν ἕτερον ὅρον. καὶ γὰρ ἐπειδὴ τὸ αὐτὸν συμπεράσμα καὶ ἐπ' εὐθείας καὶ δι' ἀδύνατον δεῖξαι θελήσωμεν, ὑδενὰ ἔξωθεν προσλαμβάνομεν ὅρον ἐπὶ τῆς δι' ἀδύνατον, ἀλλ' οἱ ἐχρησάμεθα ἐν τῇ ἐπ' εὐθείας δεῖξει, τοῖς αὐτοῖς χρῆσόμεθα καὶ ἐπὶ τῆς δι' ἀδύνατον, τὴν τάξιν μόνον αὐτῶν ἀμειβομένους· τὸ ἢ ἀντικείμενον τῷ συμπεράσματος λαβόντες, καὶ προσθέντες αὐτῇ μίαν τῶν προτάσεων, ἔτω τὴν λοιπὴν δαίτυνται. ὅσον ἔτω τὸ α' παντὶ τῷ β', τὸ β' παντὶ τῷ γ', καὶ συνάγει) κατ' ἀλήθειαν τὸ α' παντὶ τῷ γ'. ἔτω μὲν ὅν ἡ ἐπ' εὐθείας· δι' ἀδύνατον δὲ, εἰ τις μὲν συγχωρήσει τὸ α' παντὶ τῷ γ', ὁ δὲ ἄλλος ὅτι ὁ παντὶ. ἐπειδὴ ὅν τὸ α' ὁ παντὶ τῷ γ', τὸ δὲ β' παντὶ τῷ γ', τὸ α' ἄρα ὁ παντὶ τῷ β' ἀλλ' ὑπόκειται παντὶ· τὸ γοῦν ψεύδους ἡκαλούθησαν οὐκ ὅτι τὸ β' παντὶ τῷ γ' εἴληπ(ον) ὑπάρχειν (τῷ γὰρ ἀληθὲς ὑπόκει) ἀλλ' ὅτι τὸ α' ὁ παντὶ τῷ γ'. ψεύδους ἄρα τῷ, ἀληθὲς δὲ τὸ παντὶ. ἔτω ὅν ἡ δι' ἀδύνατον δεῖξις τοῖς αὐτοῖς ὅροις χρησ(ή) τῇ ἐπ' εὐθείας ὅταν δι' ἀμφοτέρων γένη) ὁ συλλογισμὸς. διὰ τῷ ὅν ὁ ἡμεῖς τὸς ὅρους, τὸ δὲ αβ' διὰ τὸ ἀδύνατον λαμβάνειν διὰ τὸν

ον ἢ ὡς προτάσει χρωόμενος αὐτῇ καὶ ταύτην ἀποδείξει βελό-
 ρησι δὲ τὸ ἀδύνατον, ἀλλ' ὡς προβλήματι χρωόμενος (*). λέγω
 ὡς ὅτι τὸ μὲν α' ὑπάρχει τῷ β', καὶ προσδιορισμὸν οὐ προσεῖθε
 ἐπὶ δίδωσι νοεῖν· τὰς γὰρ ἀπροσδιορίστους δ' Ἀριστοτέλης ἰσοδυνα-
 μῶν φησὶ ταῖς μερικαῖς. ἐπεὶ δὲ μὲν β' τῷ γ' ὑπάρχει παντί,
 καὶ δὲ α' τῷ γ' τοῖς ἀντικειμένως δηλονότι τῷ συμπέρασματι
 ὁμοίως ἐν τρίτῳ χήματι τὸ α' τινὶ τῷ β' ὑπάρχει· ὑπέκειτο δὲ
 ἐπὶ τῇ καλῶς δὲ τὸ ἀδύνατον ὡς διὰ τὴν βγ' ἐλάττωσα πρότα-
 σιν ἀληθῆ ἔσαν, ἀλλὰ διὰ τὴν αγ' ψευδῶς ὑποθετίσαν. ὡς γὰρ ἦν
 αὐτὸς τὸν Ἀριστοτέλην πρῶτον καὶ μόνον τὰς λογικὰς μεθόδους παρα-
 δόξατα τηλικύτον ἀμάρτημα ἀμαρτεῖν, ὡς οἱ ἐξηγηταὶ ὑπε-
 κεινται, τὰς ἀπροσδιορίστους προτάσεις ἰσοδυναμεῖν ταῖς μερικαῖς
 καὶ λογικαῖς. ἀλλ' ἡμεῖς, ὡς εἰκόσ, τὴν ὑπὲρ τῆς φιλοσόφου
 ἐκλογῆς ποιησάμενοι ἐπὶ τὰ ἐξῆς μετῴμεν. id. f. 64 b.

λέγω ὅτι τὸ μὲν ὑπάρχειν τὸ α' τῷ β' ὡς παντὶ λέγει ὑπάρ-
 χει, ἀλλὰ τὸ α' τὰς γὰρ ὑπαρχούσας δ' Ἀριστοτέλης ἰσοδυναμεῖν
 πῶς μερικαῖς φησὶν. τὸ δὲ τὸ β' παντὶ τῷ γ' ὑπάρχειν λαμβάνει
 ἢ ὡς ἐλάττωσα πρότασιν, ἀλλ' ὡς μερίζονα, ἵνα νοήσωμεν αὐτὴν
 ὡς μετατιθεμένην. ἀπλῶς γὰρ μόνον παραδείγματος ἕνεκεν τῇ
 ἐκλογῇ ἐχρήσατο προτάσει, ὡς μὴ ἵνα καὶ τὴν αὐτὴν αὐτῇ μείνῃ
 τῶν φυλάκτουσα, ἀλλ' ὡς εἶπον, ἵνα νοήσωμεν αὐτὴν μετατιθε-
 μένην. ὡς γὰρ ἦν εἰκόσ τὸν Ἀριστοτέλην πρῶτον καὶ μόνον τὰς μεθό-
 δους τὰς λογικὰς παραδεδομένας τηλικύτον ἀμαρτεῖν ἀμάρτημα,
 ἀλλ' ὡς εἶπον, μόνον ὑποδείγματος ἕνεκεν ὅπως ἔλαβε τὰς προ-
 τάσεις, ἐπὶ πολλὰς καὶ ἐν συζητεῖν ἀντὶ προτάσεως παραλαμβάνει
 καὶ ὡς ἐπομένον ἐμπροσθεν. id. f. 123.

καὶ πῶς, ἐπ' εὐθείας ἢ ἀποφατικῇ ἀποδείξει γίνεσθαι. σκοπεῖ
 εἰς τὸ συμπέρασμα τὸ ἐπ' εὐθείας συλλογισμῷ προτίθεσθαι καὶ δι'
 ὁμοίαν δεῖξαι, ἀλλὰ τὴν μερίζονα πρότασιν τῷ συλλογισμῷ ἀπο-
 φατικῶς ὅπως καθόλου, μερικῶν καταφατικῶν συνάγει, ὅπερ ἤδη
 ἔμεν. id. f. 65 b.

καὶ σημαίνει πάλιν ὅτι ὡς εἶπε παντὶ ὑπάρχειν ἢ τοῖς, ἀλλ'
 αὐτὸς ὑπάρχειν· ἴσμεν γὰρ ὅτι τὰς ἀπλῶς ὑπαρχούσας προτάσεις
 ὡς τὰς ἀπροσδιορίστους ἰσοδυναμεῖν ταῖς μερικαῖς δ' Ἀριστοτέλης
 φησὶν. καὶ διὰ τούτου τὸ ὑπάρχειν τὸ α' τῷ β' καὶ τὸ α' τῷ γ' ἀντὶ
 τοῦ ὑπάρχειν νοεῖσθαι. id. ib.

καὶ εἰ καὶ ἀληθές τι ἐκ ψευδῶν συνάγεται, ἀλλ' ὡς διὰ τὰς προ-
 τάσεις ἀλλὰ διὰ τὴν φύσιν τῶν ἄκρων ὄρων. εἰ δὲ τὸ συμπέ-
 ρημα διὰ τὰς προτάσεις συνάγεται, ἐκ ψευδῶν τὸ ψευδὲς συναχ-
 θήσεται, καὶ ἐξ ἀληθῶν τὸ ἀληθὲς πάντως ἀν συνάγεται. id. ib.

καὶ ὡς μὴ τις εἴπῃ ὅτι καὶ ἢ δι' ἀδύνατον ἐκ τῶν προτέρων τὰ
 ἑξῆς συλλογίζεσθαι, ἐν τῷ λέγειν εἰ τὸ αβ', καὶ τὸ αγ', ἀλλὰ μὴ
 τὸ γδ' ψευδὲς, καὶ τὸ αβ' ἄρα ψευδὲς· ἔλαβε γὰρ ἐν τῇ ἀναίρεσει
 ὡς ἔμεν μὲν τὸ αγ', συμπέρασμα δὲ τὸ αβ'. φησὶν ὅτι, ὡς εἴ τι
 ὁμοίως αὐτῷ, αὐτὸ μὲν ἔστιν ἐκείνη πρότασις, ἐκείνη δὲ τότε

συμπέρασμα, ἀλλ' ἡγούμενον μὲν καὶ ἐπόμενον ἐστὶν ἐν τοῖς ὑποθετι-
 κοῖς συλλογισμοῖς, πρώταις δὲ καὶ συμπέρασμα ὡς ἔστιν. τῶν γὰρ
 προτάσεων, φησὶν, ἢ μὲν ἐστὶ μερίζων ἢ δὲ ἐλάττωσα· ὡς ἔχουσιν δὲ
 ὅτι πρὸς ἀλλήλα ἐν τοῖς ὑποθετικοῖς συλλογισμοῖς τὸ ἡγούμενον
 καὶ τὸ ἐπόμενον· ὑδέρτερον γὰρ αὐτῶν ὅτι μερίζονα πρότασιν ὅτι ἐλάτ-
 τωνα ἔστιν εἰπεῖν. πολλὰ ὅτι πλέον ὡς δὲ τὸ ἡγούμενον εἴη ἀν πρώταις
 συλλογισμῶν. τούτου δὲ ἐστὶ συλλογισμῶς, εἴη ἐκ μιᾶς προτάσεως
 συλλογισμῶς ὡς γίνεσθαι. id. f. 66.

τὸ "ἐξ δ'" ταυτέσιν αἱ προτάσεις. προτάσεις ὅτι ἐν συλλο-
 γισμῷ ἐκείναι εἰσιν, ὡς ἢ μὲν μερίζων ὅλον τί ἐστιν, ἢ δὲ ἐλάττωσα
 μέρειν αὐτῆς. καὶ ὅτι μὲν ἀμφοτέρων καταφατικῶν ὡς τῶν πρῶ-
 τάσεων ἢ μὲν μερίζων ὅλον τί ἐστιν, ἢ δὲ ἐλάττωσα μέρειν αὐτῆς,
 σαφές· αἰετὶ γὰρ τὸ κατηγορούμενον ἐπὶ πλέον ἐστὶ τῷ υποκειμένῳ, καὶ
 περιέχει αὐτό. ἀλλὰ καὶ ἀποφατικῆς ὥσθις τῆς μερίζονος ὡς αὐτῆς
 λόγος· ἐξιστάζει γὰρ τότε ὁ μέσος ὅρος πρὸς τὴν μερίζονα, εἴη ἀν-
 τιστρέφει πρὸς αὐτὴν ἢ καθόλου ἀποφατικῇ. ὡς εἰ ὁ μέσος τῷ
 ἐλάττωσος ἐπὶ πλέον, ἴσος δὲ ὁ μερίζων ὅρος τῷ μέσῳ καὶ τὴν ἀν-
 τιστρέφει, ἐπὶ πλέον ἄρα ἢ μερίζων πρότασις. ἐννοεῖ δὲ καθολικω-
 τέραν τῆς μερίζονος φησὶ τὴν ἐλάττωσα, εἰ καὶ ἢ μερίζων μερικω-
 τέρα ἐστὶν. id. ib.

ταυτέσιν τὸ ἐν τοῖς ὑποθετικοῖς συλλογισμοῖς ἡγούμενον καὶ ἐπόμε-
 νον. προτάσεις δὲ εἶπεν ἀντὶ τῷ ἀποφάσει. ὡς ἔχουσιν ὅτι,
 φησὶν, ὅτι τὸ ἡγούμενον καὶ τὸ ἐπόμενον, ὡς τὸ μὲν εἶναι καθολικω-
 τερον καὶ πρότερον, τὸ δὲ μερικώτερον ὅτι τε καὶ ὕστερον. id. ib.

ἀκριβεστέρα δὲ ἐπιστήμη ἐπιστήμης καὶ πρότερα καὶ πλείους τρόπους,
 καθ' ἕνα μὲν ἐκ τῶν διότι τὸ ὅτι δεικνύει, ἢ δὲ μόνον τὸ ὅτι χωρὶς
 τῶν διότι· ἢ γὰρ τοιαύτη δῆλον ὅτι ὡς διὰ τῶν πρώτων αἰτιῶν ἀλλὰ
 διὰ τῶν ὑστέρων καὶ τῶν σημείων ἀποδείκνυσιν. Themist. f. 8 b 9.

τούτου ὑπερβατικῶς ἀναγνώσαν, χωρὶς τῆς τῶν διότι, ἀλλὰ μὴ
 τῶν ὅτι χωρὶς τῆς τῶν διότι· ὡς γὰρ τὸ ὅτι μόνον εἰδῶς χωρὶς τῶν διότι
 ὡς ἀκριβῶς οἶδε. Ioh. Phil. f. 66 b.

δεύτερος τρόπος ὅτι καθ' ὅν ἐπιστήμη ἐπιστήμης ἐστὶν ἀκρι-
 βεστέρα. καθ' ὑποκειμένῳ δὲ ὡς λέγει τὴν καθόλου, ὡς ἐν ταῖς Κα-
 τηγορίαις παρέδωκεν· ὅτι γὰρ συνέβαινε τὸναντίον λέγειν ὅτι βέ-
 λεσθαι· ὡς γὰρ βέλεσθαι τῆς περὶ τῶν καθόλου ἐπιστήμης ἀκριβεστέραν
 εἶναι τὴν τῶν μερικῶν καὶ καθ' ἕκαστα. νῦν δὲ μὴ καθ' ὑποκειμένῳ
 φησὶν, ὡς διὰ τῶν παραδειγμάτων ἐδήλωσε, τὰ αὐτὰ καὶ νοητά,
 καθ' ὑποκειμένῳ δὲ τὰ αἰσθητὰ καὶ ὑλικά. id. ib.

τρίτος ὅδε τρόπος καθ' ὅν ἐπιστήμη ἐπιστήμης ἐστὶν ἀκριβε-
 στέρα. ἢ γὰρ περὶ ἀπλῶς φησὶν, ἔχουσα τῆς περὶ τὰ συνθετώτερα
 ἐχούσης ἀκριβεστέρα· ταῦτα γὰρ φησὶν "ἐκ προδείξεως." ὅλον τὰ
 Θεοδοσίῳ σφαιρικά ἀκριβεστέρα ἐστὶν ἐπιστήμη τῆς τῶν Αὐτολύνων
 περὶ κινουμένης σφαίρας· ὡς γὰρ ἀπλῶς τὰ συμβαίνοντα τῇ
 σφαίρᾳ σκοπεῖ, μὴ προσυλλογίζομενος εἴτε κινεῖσθαι εἴτε μὴ, ὡς δὲ
 Αὐτολύνος τὰ τῇ κινουμένη σφαίρᾳ συμβαίνοντα θεωρεῖ. id. ib.

ὅτι εἶπε τὴν μονάδα καὶ τὴν Πυθαγορείαν, περὶ ὧν παλ-
 λάκις ἡμῖν εἴρηκε, ὅτι συμβεβηκὸς τὰ εἶδη καὶ τὰς τῶν πραγμά-
 των φύσεις καὶ ὅσας διὰ τῶν ἀριθμῶν ἐσημάναν. id. f. 67.

(*) καὶ αὐτὸ τὸ αὐτὸ φησὶν. τὰς ἀπροσδιορίστους οἶδα λέγειν αὐτὸν ταῖς
 μερικαῖς ἰσοδυναμεῖν. Ald. 2.

87^a μία δ' ἐπισήμη ἐστὶν ἢ περὶ τὸν γένος τὰ καθ' αὐτὰ ὑπάρ-
39. χοντα θεωρῶσα· ἐν δὲ γένος ὃ αὖ πρῶτῳ ἀρχαὶ αἱ αὐταί. The-
mist. f. 9.

μέρη δὲ καὶ πάθη φησὶ τῶν, τυτέρι τῶν ἀρχῶν, μέρη μὲν,
οἷον ἡμικύκλια τμήματα τῶν τετραπλευρῶν τὰ ὑπὸ τῆς διαμέ- 5
τρου ταμνόμενα τρίγωνα, πάθη δὲ τ' ἐνέειν, τ' κεκλάσθαι, τ' ἀπτεᾶς
καὶ τὰ ὅμοια. ἐστὶ δὲ ὅλη τὴ ρήτῃ ἢ σύνταξις καὶ ἡ διάνοια τοιαύτη.
ἐστὶ δὲ μία ἐπισήμη ἢ περὶ τὸν γένος θεωρημάτων καταγνωμένη·
περὶ τὸν δὲ γένος ἐστὶ θεωρήματα ὅσα σύγκειται ἐκ τῶν αὐτῶν καὶ
πρῶτων ἀρχῶν· ἐστὶ δὲ τὸ αὐτὸ γένος καὶ ὅσα μέρη ἐστὶν ἢ πάθη 10
τῶν. τὸ δὲ "τότων" ἦτοι τῶν θεωρημάτων ἢ τῶν πρῶτων ἀρ-
χῶν. Ioh. Phil. f. 67.

87^a ἀκριβῶς πάντῃ προσέθηκε τὸ "μήθ' ἕτεροι ἐκ τῶν ἐτέρων."
39. εἰ γὰρ καὶ ἀρχαῖς μὴ ταῖς αὐταῖς μὴ χρῶντο, τοῖς δὲ τῆς ἐτέρας θεω-
ρήμασιν ἀρχαῖς ἢ ἐτέρα χρῶντο, καὶ αὐτοὶ αἱ αὐταὶ εἰσιν, ὡς ἐπὶ 15
γεωμετρίας ἔχει καὶ ὀπτική· ὡς γὰρ ἀρχαῖς λαβῶσα τὰ ἐν γεωμε-
τρίας δεδογμένα ἢ ὀπτική, ἔτι τὰ οἰκεία θεωρήματα δεικνυσιν.
αἱ αὐταὶ γὰρ αὐτοὶ. δεῖ ὅτι τὰς ἐτέρας ἐπισήμας μὴ ταῖς αὐταῖς
κεκρῆσθαι ἀρχαῖς, μήτε τὴν ἐτέραν τοῖς τῆς ἐτέρας θεωρήμασιν
ὡς ἀρχαῖς κεκρῆσθαι. id. ib.

87^b ὅλον, φησὶν, ὡς αὐταὶ εἰσιν ἕτεροι ἐπισήμαι ἃς εἰρήκαμεν,
1. ὅταν εἰς τὰς ἐκάστης ἀναποδείκτους ἀρχαῖς ἀνέλθῃ· δεῖ γὰρ ἐν ταῖς
ἐτέραις ἐπισήμας μηδεμίαν ἔχειν ταύτας συγγένειαν. id. ib.

87^b τὸ δὲ πάλιν ἀρχαῖς ἐτέρας εἶναι τὰς ἀναποδείκτους, σημειῶν
2. φησὶν εἶναι τὰ δι' αὐτῶν ἀποδεικνύμενα μὴ εἶναι ἐν τῷ αὐτῷ 25
γένει, οἷον τὰ ἀριθμητικὰ καὶ τὰ γεωμετρικά, τὰ μὲν ἐν τῷ συνε-
χεῖ τὰ δὲ ἐν τῷ διωρισμένῳ· διὸ καὶ ἀρχαὶ ἕτεροι. id. f. 67 b.

87^b ἕκαστος δὲ κατ' ἄλλην καὶ ἄλλην ἐπιβολὴν τὸ αὐτὸ ἀποδείκνυ-
5. σιν. δυνατὸν γὰρ πλείονας μέσους τὸ αὐτὸ ἀποδεικνύει εὐρεῖν, καὶ
ὁ μόνον πλείονας μέσους φησὶν ἐκ τῆς αὐτῆς συστοιχίας, ἀλλὰ καὶ 30
ἐξ ἄλλης καὶ ἄλλης. ἐκ τῆς αὐτῆς ὅν συστοιχίας φησὶ μέσους τὴν
ὑπαλλήλους. οἷον εἰ θελήσομεν δεῖξαι ὅτι ὁ ἀνθρώπος ὁσια ἐστὶ,
δυνατὸν δεῖξαι διὰ μέσου τὸ σώματος καὶ διὰ μέσου τὸ ζῶν καὶ διὰ
μέσου τὸ λογικόν. ἀλλὰ ταῦτα ἐκ τῆς αὐτῆς συστοιχίας. δυνατὸν
δὲ καὶ ἐξ ἐτέρας συστοιχίας δεῖξαι, εἰ λάβω τὸ δίσκον μέσον ἢ τὸ 35
ὀρθοπεριπατητικόν ἢ τὸ διαλέγεσθαι ἢ τι τοῦτο· ταῦτα γὰρ ἔκ
τῆς αὐτῆς συστοιχίας τοῖς προτέροις. id. ib.

87^b τὸ μὲν α' β' πρόβλημα λαμβάνει, καὶ τὸ μὲν β' ὑποκείμενον ὅρον,
7. τὸ δὲ α' κατηγορούμενον, μέσους δὲ ἐκ τῆς αὐτῆς συστοιχίας τὸ γ'
καὶ τὸ δ', ἐξ ἐτέρας δὲ συστοιχίας τὸ δ' καὶ τὸ η'. καλεῖ δὲ τὸ 40
μὲν α' μεταβάλλειν, τὸ δὲ β' ἡδεᾶς. δυνατὸν ὅν φησὶ δεῖξαι ὅτι
τὸ ἡδόμενον μεταβάλλει καὶ διὰ μέσης τῆς κινήσεως καὶ διὰ τῶν
ὑπὸ τὴν κίνησιν εἰδῶν. οἷον τὸ ἡδόμενον κινεῖται, τὸ κινούμενον με-
ταβάλλει, τὸ ἡδόμενον ἄρα μεταβάλλει. πάλιν τὸ ἡδόμενον ἀλ-
λοῦται, τὸ ἀλλοιούμενον μεταβάλλει, τὸ ἡδόμενον μεταβάλλει· καὶ 45
ἐστὶ συνεχὲς μὴ τῷ ἡδεᾶς τὸ ἀλλοιῶσθαι, τῷ δὲ ἀλλοιῶσθαι τὸ κινεῖσθαι.
ὁ μόνον δὲ διὰ τῶν συστοιχιῶν μὴ ὁ συνεχῶν δὲ τὸ αὐτὸ ἐστὶ δεῖξαι,
ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν μὴ συστοιχιῶν, οἷον τὸ ἡρεμίζεσθαι· τὸ γὰρ ἡδόμε-

μενον ἡρεμίζει, τὸ ἡρεμίζον μεταβάλλει, τὸ ἡδόμενον ἄρα μετα-
βάλλει. ἡρεμίζεσθαι δὲ λέγει ἐν τῷ πέμπτῳ τῆς Φυσικῆς (p. 230)
τὸ πρὸς αὐτῇ λοιπὸν τῇ ἡρεμίᾳ εἶναι· ἄλλο μὲν γὰρ εἶναι τὸ ἡρεμεῖν,
οἷον αὐτὸ τὸ ἐν ἀκινήσει εἶναι, ἄλλο δὲ τὸ ἡρεμίζεσθαι· τὸ δὲ ἐστὶ
τὸ ἔχαστον τῆς κινήσεως. μέσον ὅν ἐστὶ τῆς κινήσεως καὶ τῆς ἡρεμίας
τὸ ἡρεμίζεσθαι· ὁ δὲ ὅλον δὲ ὅτι ἡ ἡδονὴ ἐν τῷ τῷ μαλιστα γίνεσθαι τῷ μέρῳ
τῆς κινήσεως, ἐν ὅσαις τῶν κινήσεων τὸ ἡδεᾶς ὑπάρχει. id. ib.

ἔτι φησὶν, καὶ ἐξ ἄλλης καὶ ἄλλης συστοιχίας εἶναι οἱ μέσοι
τῷ αὐτῷ προβλήματος, ἀνάγκη καὶ αὐτὸς ἐπὶ μέρος ἀλλήλων
ὑπάρχειν, διὰ τὸ τρίτον ποιεῖν γῆμα μὲν τὸ ὑποκείμενον, ὡς περ
εἴπομεν. ἔτι γὰρ καὶ ἐπὶ τῶν προκειμένων· τό τε γὰρ ἡρεμίζεσθαι
τινὶ κινούμενῳ ὑπάρχει, καὶ τὸ κινούμενον ἡρεμίζεσθαι. id. ib.

ἐπειδὴ αὐτὸς ὡς ἐπὶ τῷ πρῶτῳ γήματος ἐποίησται τὸ λόγον,
ἡμῖν ἐπιτρέπεται ζητῆσαι καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων γήματων ποσάκως τὸ
αὐτὸ γενεᾶς συλλογισμὸν ἐνδέχεσθαι. id. f. 68.

τὸ προκειμένον ἐστὶ δεῖξαι ὅτι ἡ αἰσθησις ἔκ ἐστιν ἐπισήμη
καὶ γὰρ δεῖξαι ἂν τοῖς ταῦτα εἶναι αἰσθησις καὶ ἐπισήμη τῶν
τρόπων. εἰ γὰρ καὶ ἡ αἰσθησις ποιότητων ἐστὶν ἀντιληπτική (χρω-
μάτων γὰρ καὶ ψόφων καὶ τῶν τοσούτων), καὶ ἡ ἐπισήμη δὲ περὶ τῶν
20 καταγίνεσθαι· γεωμετρία γὰρ περὶ γήματα καὶ τὰ τούτοις συμβεβη-
κότα καθ' αὐτὸ, καὶ ἡ μουσική περὶ τὰς ἀπηχησεις τῶν ψόφων.
ἀλλὰ καὶ ἡ μέγεθος καὶ κίνησις καὶ ἀριθμὸς τῶν κοινῶν αἰσθητῶν,
περὶ δὲ ταῦτα καὶ ἀστρονομία καὶ ἀριθμητικὴ καταγίνεσθαι. εἰ τούτων
περὶ τὰ αὐτὰ καὶ αἰσθησις καὶ ἐπισήμη ἔχει, πῶς ἔκ ἂν εἶναι αἱ αὐταί;
ταύτην ὅν τὴν ἀπορίαν ἐπιλυόμενος φησὶν ὅτι εἰ καὶ περὶ τὰ αὐτὰ
ἔχει καὶ ἡ αἰσθησις καὶ ἡ ἐπισήμη, ἀλλ' ἔκ ὡσαύτως. id. ib.

τυτέρι, εἰ καὶ ἡ αἰσθησις τὸ ποῦ ἀντιλαμβάνεσθαι· ὁ γὰρ ὅτι
λίθος ἀντιλαμβάνεσθαι ἢ αἰσθησις, ἀλλ' ὅτι λευκὸν ἢ ὅτι σκληρὸν ἢ
ὅτι βαρὺ ἢ τι τοῦτο, ὡς καὶ ἐπισήμη ἀντιλαμβάνεσθαι. ἀλλ' ὅν,
φησὶ, τὸ δὲ τίνος αἰσθάνεσθαι, τυτέρι τὸ μερικόν, καὶ τὸ ἐν τῷ τῷ
τόπῳ ὄντος (τὸ τοῦτο γὰρ σημαίνει τὸ ποῦ) καὶ τὸ ἐν τῷ ὄντος, καὶ ἔκ ὡσαύτως
παντός, ὅπερ ἐστὶ τῆς αἰσθήσεως ἴδιον. ἡ μέντοι ἐπισήμη ἢ τὸ
μερικόν ἀντιλαμβάνεσθαι, ὅδὲ τὸ ποῦ κειμένον ὅδὲ τὸ ἐν τῷ ὄντος, ἀλλὰ
τὸ πανταχῶ καὶ ἀεί· τοῦτο γὰρ γὰρ τὸ καθόλου. ἔκ ἄρα τῶν αὐτῶν
αἰσθησις ἀντιλαμβάνεσθαι καὶ ἐπισήμη. id. f. 68 b.

τῆς καθόλου ἐκλείψους δηλονότι, εἰ ἡδονόμεθα. καὶ ὅτι τῷ
φησὶ, ὅλον ἐξ ὧν ἐπάγει. ἡδονόμεθα γὰρ ἂν, φησὶ, διότι τὸν ἐκ
λείπει, καὶ ὁ δὲ ὅλος· ὁ γὰρ τὸ καθόλου αἰσθησις. τῷ μὲν
πολλάκις, φησὶ, τὸ αὐτὸ γινώσκον ὅρον, τῷ λόγῳ τῆς αἰσθήσεως, ἢ
40 καθόλου συνήγομεν, καὶ ὅπως ἂν ἐπισήμη πάλιν εἴχομεν. id. f. 69.

τῆς μὲν ὅν αἰσθήσεως ἀπλῶς τὸ καθόλου τιμωτέρον, εἴη ἢ
ὅλον τὸ μέρος τιμωτέρον, τῆς δὲ νοήσεως πάσης ἀπλῶς καθόλου
ἔσης (ὁ γὰρ ἐστὶ μερικὴ τινὸς καὶ καθ' ἕκαστον νόησις), εἰ καὶ ἄλλαι
ἄλλων νοήσεις καθολικώτεραι. ἐφ' ὧν ὅν ἕτερον μὲν ἐστὶν αὐτὸ
ἄνευ αἰτίας· ἐφ' ὧν δὲ ἔκ ἐστι τι αἴτιον, ἀλλ' αὐτὰ πρῶτως ἐστὶ
καὶ τῶν ἄλλων αἰτιώτατα, τούτων ἢ νόησις τιμωτάτη· τῆς πάλιν
τῶν γὰρ αἰτίας ἐστὶ νόησις. id. ib.

8. οὖν ταύτων αἴτιον ἕτερον, περὶ τούτων ἢ τῷ καθόλου γνώσις
ἡμωτέρα τῆς αἰδιώσεως, καὶ ὁ μόνον δὲ τῆς αἰδιώσεως ἐπὶ τούτων
ἀλλὰ καὶ τῆς πῶσεως τῆς ἀπλῆς καὶ ἀνευ αἰτίας, ὅσον εἴ τις ἀπλῶς
ἐπαίει τὸ τρέψαντα ὅτι δυοῖν ἑρβαῖς ἴσως ἔχει τὰς ἐντὶς γυνήτας, ὅχινα
πῶς οὖν τὴν ἐκτὸς ὅσον ἴσως ταῖς δυοῖς αἰτιαντίον καὶ ἐντὶς 5
ἴσως, ἢ δὲ νόησις ἢ μὲν τὸ διότι τῆς ἀνευ τῷ διότι τιμωτέρα.
ἀλλ' οὖν ἀπομειν ἕτερον τὸ αἴτιον, ἐπεὶ ἢ γε τῶν πρώτων αἰτίων
ἄρα καὶ ἀνευ αἰτίας καὶ πάσων τιμωτέρα. Themist. f. 9.

τὸτο προσέθηκε τὴν δοκῶσαν ἐναντίωσιν ἐπιλυόμενος. ἐν γὰρ
πῶς ἔμπεδον ἔλεγεν ὅτι εἰ ἐκλείπει αἰδιώσις, ἐκλείπει ἀν καὶ ἐπι- 10
ρῆμα. δόξεν ὅτι ἀεὶ ταύτη ἢ αἰδιώσις ἐπιστήμη εἶναι, ὅπερ νῦν
ἔχει· διὰ τούτο ὅν ἴνα ἐπιλύσῃ τὸ δοκῶν ἐναντίον, ἀναλαμβάνει
ἐκ τῶν λόγων ἐκείνων. δοκεῖ γὰρ, φησί, τῶν προβλημάτων ἔνα,
ὅσον ἢ ἐπιστήμη μὴ κατελθῇ, εἰς αἰδιώσεως ἐκλείπει ἀνάγεσθαι.
παρὲν ὅτι ἢ αἰτία τῆς ἀγνοίας αὐτῶν ἐστὶ τὸ ἐκλείπειναι τὴν δι' 15
αἰδιώσεως αὐτῶν ἀντίληψιν. ὅσον ἀπορεῖ πῶς διὰ τῆς ὑέλου
ἔστι τὸ φῶς· οἱ μὲν γὰρ ἐτέρως φασίν, οἱ δὲ ἐτέρως τὴν αἰτίαν δι-
κῶς ἀποδοῦντες. εἰ ὅν ἐρωτῶντο, φησὶν, οἱ πόροι, ὅκ ἂν ἐν ἀπορίᾳ
ἢ τῷ ἐπιστήμῃ. ἀλλ' ὅμως, εἰ καὶ αἰτία ἐστὶν ἢ αἰδιώσις τῆς
ἐκλείψεως τῆς ἐπιστήμης, ἀλλ' ὅν ὁ ταύτῃ ἐστιν αἰδιώσις καὶ ἐπι- 20
ρῆμα, ὡς εἶρη) πολλάκις. Ioh. Phil. f. 69.

ἡμέτεροι καὶ "καίει," ἔστι δὲ ἀπὸ τῶ φαίνει. φησὶν ὅν ὅτι εἰ
ἐρωτῶν οἱ πόροι τῆς ὑέλου, διήλθ' ἂν ἢ ἢ αἰτία τῷ διὰ τῆς ὑέλου
τὸ ἢ καὶ τὸ πῶρ φωτίζειν. id. ib.

τὸ προεῖμένον ἐστὶ δειξάμεν ὅτι ὅκ αἱ αὐταὶ ἀρχαὶ εἰσι πασῶν 25
τῶν ἐκείνων. ἀρχαὶ δὲ τῶν συλλογισμῶν αἱ προτάσεις· τῶν
ἢ προτάσεων αἱ μὲν εἰσι προσεχθεῖς, αἱ δὲ πρώτισται, ἐξ ὧν καὶ αἱ
προσθεῖς, δεικνυσιν ὅν ὅτι ὅτε αἱ προσεχθεῖς ἀρχαὶ τῶν συλλο-
γισμῶν ὅτε αἱ πρώτισται αἱ αὐταὶ πασῶν. καὶ τῶς ὅτι αἱ προσε- 30
χθεῖς ὅκ αἱ αὐταὶ, δεικνυσιν πρώτων μὲν λογικῶς θεωρεῖσι. λογικῶς
ἢ φησὶν ἀπὸ τῶ κοινότερον ἐπὶ πάντων ἀπλῶς συλλογισμῶν.
ἐκ τῶν ἢ ἐπὶ πάντων τῶν ἐπιστημονικῶν δειξεῖ. id. ib.

ἔν ὅν, φησὶ, μέγα ληφθῇ τῶν προτάσεων τούτων, ὅσον μέ-
γα τὸ α' β' καὶ β' γ' ψευδῶν ὄντων, ἀνάγκη καὶ τὰς συναγούσας
ταῖς προτάσεις ψευδεῖς εἶναι· τὸ γὰρ ψεύδος ἐκ ψευδῶν συνά- 35
γεται. id. f. 69 δ.

ὁ μόνον, φησὶ, διὰ τούτο διαφοροὶ αἱ ἀρχαὶ τῶν συλλογισμῶν,
ὅτι αἱ μὲν ἐξ ἀληθῶν εἰσι προτάσεων οἱ δὲ ἐκ ψευδῶν, ἀλλὰ καὶ
ἐκ ψευδῶν ὄντας συλλογισμοὶ διαφορῶς ἔχουσι τὰς ἀρχάς.
τὸ γὰρ τὰ ψευδῆ τὰ αὐτὰ ἀλλήλοισ· τῶν γὰρ ψευδῶν τὰ μὲν ἐστὶν 40
ἐκ τῶν ἀδύνατον συνυπάρχειν, τὰ δὲ ὅτε ἐναντία ὅτε ἀδύ-
νατον ἀλλ' ἐνδεχόμενα μὲν συνυπάρχειν ὅμως δὲ μὴ συν-
υπάρχειν. ὅσον ἐάν μὲν εἴπω ὅτι ἢ δικαιοσύνη ἀδικία ἐστὶν ἢ ὁ δι-
κῶς ἀδικος ἢ ἢ σωφροσύνη ἀκολασία, ψεύδος ἐναντίον εἶπον·
ἢ ἢ εἴπω ὁ ἀνθρώπος ἵππος ἐστὶν ἢ ὁ λίθος ἔλιον, ψεύδος ἀδύ- 45
νατον εἶπον· ὁ γὰρ ἐναντία ταῦτα ἀλλήλοισ, ἀλλὰ μόνον ἀδύνατα
συνυπάρχειν ἀλλήλοισ. ἐάν δὲ καθημένον Σωκράτους εἴπω ὅτι Σω-
κράτης ὁ καθ' ἡμῶν, ἢ βαδίζοντος ὅτι ὁ βαδίζει, ὅτε ἐναντίον εἶπον

ψεύδος ὅτε ἀδύνατον, ἀλλ' ἐνδεχόμενον. εἰ τοίνυν πολλαχῶς μὲν
τὸ ψεύδος, ταῦτα δὲ τὰ αὐτὰ εἶναι ἀλλήλοισ ἀδύνατον, ὁ δὲ
ὅτι ἀδύνατον τῶν ψευδῶν συλλογισμῶν τὰς αὐτὰς εἶναι ἀρχάς,
ὡς εἰ μὴ δὲ τῶν ψευδῶν αἱ αὐταὶ ἀρχαί, πολλῶν γε δὴ περ πάν-
των. id. ib.

δείξας, ὡς αὐτὸς εἶπε, λογικῶς ὅτι ὅκ εἰσι πάντων τῶν συλλο- 88
γισμῶν αἱ αὐταὶ ἀρχαί (λογικῶς δὲ, διότι ἐπὶ πάντων ἀπλῶς 30
τῶν συλλογισμῶν καὶ ψευδῶν καὶ ἀληθῶν), νῦν βούλεται ἐπὶ μόνων
τῶν ἀληθῶν γυμνάσαι τὴν λόγον, μάλλον δὲ τῶν ἀποδεικτικῶν.
τούτο γὰρ φησὶ τὸ "ἐκ τῶν κειμένων συλλογισμῶν," λέγω δὲ τῶν
ἀποδεικτικῶν, δείξομεν ὅτι ὅκ ὅσον τε πάντων τῶν τοιούτων συλ-
λογισμῶν τὰς αὐτὰς εἶναι ἀρχάς. δεικνυσὶ δὲ τούτο πλείστον ἐπι-
χειρήμασιν, ὅτι ὅτε τὰς προσεχθεῖς ἀρχὰς τῶν ἀποδεικτικῶν συλ-
λογισμῶν ὅσον τε τὰς αὐτὰς εἶναι ὅτε τὰς πρώτας. . . ὅτω γὰρ
διαφοροὶ εἰσι, φησὶν, ὡς μὴ δὲ ἐφαρμοστέον ἀλλήλοισ, τυτέτι μὴ
κατηγορεῖται τὴν ἐτέραν τῆς ἐτέρας καταφατικῶς· τούτο γὰρ ἐστὶ
τὸ ἐφαρμοστέον. ἔστι γὰρ ἐν μὲν ἀριθμητικῇ ἀρχῇ ἢ μονάς, ἐν δὲ
γεωμετρικῇ τὸ σημεῖον· ταῦτα δὲ ὅκ ἐφαρμοστέον ἀλλήλοισ, εἴ γε
τὸ μὲν θέσιν ἔχει τὸ δὲ ὅκ ἔχει θέσιν. id. ib.

ἐπειδὴ εἶπεν ὅτι ὅκ ἐφαρμοστέον, δεικνυσὶν ἐνταῦθα τί ση- 88
μαίνει τὸ ἐφαρμοστέον, ἀπὸ τῶ τὸ κατηγορεῖται τὸ ἕτερον τῷ ἐτέρου, 34
ἢ ὑποκαίεται. ἢ ὅν εἰς μέγα ἐφαρμοστέον, φησὶν, ὡς ἐπὶ τῷ πρώτῳ
χρήματος, ὡς τῷ μὲν τῶν ἀκρων ἦσαν τῷ μεζῶνι ὑποκαίεται τὸ δ'
ἐλάττωτος κατηγορεῖται, ἢ ἀνωθεν, ὡς ἐπὶ τῷ μέσῳ, ὡς ἐκ ἀμφο-
τέρων τῶν ἀκρων κατηγορεῖται, ἢ κάτωθεν, ὡς ἐπὶ τῷ τρίτῳ,
ὡς ἐκ ἀμφοτέρων τοῖς ἀκροῖς ὑποκαίεται. ὅτω δὲ καὶ ἐν τοῖς Προτά-
ροισ Ἀναλυτικῶς (14) τὸς μέσους ὡνόμαζε. ζητῶσι δὲ καὶ ἐν
τούτοις πῶς φησὶν ἐν τῷ δευτέρῳ χρήματι ἐφαρμοστέον τὴν μέσον
τοῖς ἀκροῖς. εἰ μὲν γὰρ καταφατικῶς ἀμφοτέρας λαμβάνειν τὰς
προτάσεις, ἴνα καὶ ἐφαρμοστέον ὁ μέσος τοῖς ἀκροῖς, ἀσυλλλόγητος ἢ
συζυγία γίνετο· εἰ δὲ δύο συλλογιστικῇ γενέσθαι, τὴν ἐτέραν ἀπο-
φατικῇ δεῖ εἶναι. πῶς ὅν φησὶν ἀνωθεν ἐφαρμοστέον τοῖς ἀκροῖς;
καὶ φησὶν ὅτι ὁ πρόκεινται νῦν αὐτῷ περὶ συλλογιστικῶν ἢ ἀσυλλλο-
γιστικῶν συζυγιῶν παραδόναι, ὅδὲ ἀπλῶς συλλογιστικῇ ἐκθέσθαι
συζυγίαν, ἀλλὰ μόνον ἡμῶν παραδόναι ποσαχῶς ἔστιν ὅσον ὅροις
ἐφαρμοστέον. id. f. 70.

δείξας ὅτι ὅκ αἱ αὐταὶ πασῶν τῶν ἐπιστημῶν αἱ προσεχθεῖς 88
ἀρχαί, δεικνυσὶν νῦν ὅτι ὅδὲ αἱ καθόλου καὶ κοινὰ ἔννοια πάντως αἱ 36
αὐταὶ ἐπὶ πάσης ἐπιστήμης. ἐπειδὴ γὰρ ὑπερόντησεν ὅν τις ταύτη
τὰς αὐτὰς εἶναι τῶν ἐπιστημῶν ἀρχάς, τῷ τὰ κοινὰ ἀξιώματα τὰ
αὐτὰ εἶναι οἷς πᾶσαι αἱ ἐπιστήμαι κέχρηται, ὅσον ὅτι ἐπὶ παντὸς ἢ
ἢ κατάφασις ἢ ἢ ἀπόφασις ἀληθεύει, καὶ ὅτι τὰ τῷ αὐτῷ ἴσα καὶ
ἀλλήλοισ ἐστὶν ἴσα, καὶ τὰ ὅμοια, διὰ τούτου φησὶν ὅτι ὅδὲ ταύτη
ἐνδεχέται τὰς αὐτὰς εἶναι πασῶν τῶν ἐπιστημῶν ἀρχάς. κέχρηται
μὲν γὰρ τοῖς κοινῶς ἀξιώμασι πᾶσαι αἱ ἐπιστήμαι, οὐ μὴν δὲ δι'
αὐτῶν μόνων τὰ προκείμενα θεωρήματα ἀποδεικνύσων, ἀλλὰ
πάντως ἐκάστη ἐπιστήμη πρὸς τῷ κοινῷ ἀξιώματι καὶ ἐτέραν λαμ-
βάνει πρότασιν ἐκ τῶ ὑποβεβλημένου αὐτῇ γένους, ἢ συμπλήρῃσιν

κοινῷ ἀξιωματι ὅτω ποιῶν τὴν ἀποδείξιν... ὑδὲ τὰ ἀξιώματα, τὰ αὐτὰ εἰσιν ἐπὶ πασῶν τῶν ἐπισημῶν, ὑδὲ τοῖς κοινοῖς κέχρηται διὰ αἰ ἐπισημῶν, ἀλλὰ προσοικεῖσθαι αὐτὰ ἐκάστη τῇ ἰδίῳ γένει τὰς ἀποδείξεις ποιῶν). οἷον κοινὸν μὲν ἐστὶν ὡς ἐὰν τέσσαρα τινα ἀνάλογον ᾧσι, καὶ ἐναλλάξ ἀνάλογον ἔσονται· κέχρηται δὲ τῷ τῷ ἀξιωματι ὁ γεωμέτρης ἐπὶ μόνων τῶν μεγεθῶν, ἐὰν τέσσαρα μεγέθη λέγων ἀνάλογον ᾧσιν, ὁ δὲ ἀριθμητικός, ἐὰν τέσσαρες ἀριθμοί, ὁ δὲ φυσικός, ἐὰν τέσσαρες κινήσεις ἢ τέσσαρες χρόνοι. ὥστε ὑδὲ τοῖς ἀξιωμασιν ἀπαρραλλάκτως τοῖς αὐτοῖς χρῶνται αἱ ἐπισημῶναι. id. ib.

88b ἕτερον ἐπιχείρημα. εἰ ἦσαν, φησὶν, αἱ αὐταὶ ἀρχαὶ πασῶν
3. τῶν ἐπισημῶν, ἦσαν ἂν καὶ ἀριθμῷ ὠρισμένα· ὑδὲ γὰρ ἂν ἄλλως γνωστῆται ἡδύνατο ὅτι κοινὰ εἰσι πάσης ἐπισήμης, εἰ ἦσαν ἀόριστοι κατ' ἀριθμὸν καὶ οἷον ἀπειροι. νῦν δὲ τὸ εἶναι τυχόν ὠρισμένας δηλωσέναι ὅπως ἐγνωκότες οἱ τὸτο ἀποφαινόμενοι, ὅτι ταῖς αὐταῖς
15 πᾶσα ἐπισήμη χρῆται, ὅπως ἀποφαίνοντι τὰς αὐτὰς εἶναι ἀρχὰς πασῶν τῶν ἐπισημῶν. ὥσπερ γὰρ καὶ παντὸς λόγου κοινὰ εἰσιν αἱ ἀρχαί, καὶ διὰ τὸτο καὶ ἀριθμῷ ὠρισμένα, λέγω δὴ τὰ εἰσοσιτέσσαρα στοιχεῖα, καὶ παντὸς σώματος κοινὰ αἱ ἀρχαί, αἷ τε προσεχέεις, τὰ τέσσαρα στοιχεῖα, καὶ αἱ πρῶται, ἡ ὕλη καὶ τὸ εἶδος, ὅτω δὴ
20 πε ἀνάγκη καὶ ἐπὶ τῶν ἐπισημῶν κοινὰ ἦσαν αἱ ἀρχαὶ ἀριθμῷ ταύτας ὀρίσασθαι. νυνὶ δὲ πολλὰ πλείους εἰσὶ τῶν προβλημάτων ἦται τῶν συμπερασμάτων. ταῦτα δὲ ἀόριστα καὶ ἀπειρα κατ' ἀριθμὸν καὶ αἱ ἀρχαὶ ἄρα ἀπειροι καὶ ἀόριστοι κατ' ἀριθμὸν. τοιαῦται δὲ εἶναι πασῶν αἱ αὐταὶ εἶναι ὁ δύνανται, ὡς εἵπομεν ἥδη... ἰσαριθμῶς
25 τοῖς συμπεράσμασι συναρξέσθαι καὶ αἱ προτάσεις, μονάδι μόνῃ πλεονάζουσιν τῶν προτάσεων, διὰ τὸ κατ' ἀρχὰς πρῶτον συλλογισμὸν δεῖν πάντως δύο προτάσεων ὅσων ἐν συμπεράσματι γίνεσθαι. εἰ δὲ ὅπως ἔχουσιν αἱ προτάσεις πρὸς τὰ συμπεράσματα ὥστε ἡ διπλασίως αὐτῶν εἶναι, εἰ μέσος ἐμβάλλοιτο ὁ προσῶν ὅρος, ἡ μονάδι
30 πλείους, εἰ ἔξωθεν προσέθροτο, πῶς αὐτὸς ὁ Ἀριστοτέλης φησὶν ὅτι αἱ ἀρχαί, τῶν αἱ προτάσεις, ὁ πολλὴν ἐλάττω τῶν συμπερασμάτων; καίτοι ἐδείχθησαν πλείους εἶναι. φημι ὅτι ὁ προσέκειτο αὐτῷ περὶ τῶν ἀκριβολογῆσαι, ὅπως ἔχουσιν, ἀλλ' ἐπειδὴ τοι ἀόριστα εἶναι τὰ συμπεράσματα καὶ ταύτην ἀπειρα
35 ὡμολόγηται, ἡρκεῖν τοσούτον μόνον εἰπών, ὅτι εἰ μὴ πολλὰ ἐλάττω ἦσαν, ὅχι οἷον τε ἦν κοινὰς εἶναι τῶν ἐπισημῶν τὰς ἀρχὰς. id. f. 70 b.

88b ἀδύνατον ἐπὶ πάσης ἐπισήμης τὰς αὐτὰς εἶναι ἀρχὰς· ὡς
7. γὰρ ἐνδεχόμενα τὰ συμπεράσματα, τῶν ἕκ ἑσονται αἱ ἀρχαὶ
ἀναγκαῖαι, ὅτι ὡς ἀναγκαῖαι, ἐνδεχόμενα. id. f. 71.

88b ἔτι φησὶν, εἰ ὅτω λέγοι τις εἶναι τὰς αὐτὰς ἀρχὰς πασῶν
10. τῶν ἐπισημῶν ὅχι ὡς ἐκ τῶν αὐτῶν πάντα δεικνύσθαι, ἀλλ' εἶναι μὴ διαφόρους ἀρχὰς καθ' ἑκάστην ἐπισήμην, καὶ ἄλλως μὴ τὰ ἱατρικὰ θεωρήματα δεικνύσθαι ἄλλως δὲ τὰ γεωμετρικὰ ἄλλως δὲ ἄλλα,
45 ὅτω δὲ λέγοι τὰς αὐτὰς ἀρχὰς εἶναι τῶν ἐπισημῶν ὡς ὅτι αὐταὶ αὐταῖς αἱ αὐταὶ εἰσιν, οἷον αἱ ἱατρικαὶ ἀρχαὶ αὐταὶ αὐταῖς αἱ αὐταὶ εἰσιν, ὁμοίως καὶ αἱ γεωμετρικαὶ καὶ τῶν λοιπῶν, γελοῖον τι

λέγει, φησὶν· ὅτω γὰρ πάντα τὰ αὐτὰ εἶναι ἂν ἀλλήλοις· ἔλαττω γὰρ τὸ αὐτὸ αὐτῷ τὸ αὐτὸ ἐστίν. id. ib.

ὅδε ὅτω, φησὶν, ἐνδεχέσθαι εἶναι τὰς αὐτὰς πάντων ἀρχὰς ὡς ἐκ τῆς τυχεύσεως ἀρχῆς πάντων δυναμένων δεχθῆναι, ἀπλῶς ἐκ πασῶν τῶν ἀρχῶν πάντα καθ' ἑκάστην. τὸτο ὅν, φησὶ ψεύδους ὅν ἐλέγγει καὶ ἐκ τῆς ἐναργείας καὶ ἐκ τῆς λόγου. ὑδὲ ἡ ὅπως ὁρῶμεν ἐν τοῖς μαθήμασιν ἐκ τῆς αὐτῆς ἀρχῆς πάντα δεκνύμενα, ὁ μόνον τὰ κατ' ἀποδείξεις ἐπισήμης, οἷον ἐκ ἐκ τῶν αὐτῶν τὰ γεωμετρικὰ καὶ τὰ ἱατρικὰ δεικνύσθαι ἢ φυσικὰ, ἀλλ' ἐκ τὰ κατ' ἀποδείξεις αὐτὰς· ἐξ ἄλλων μὴ γὰρ δεικνύσθαι ὅτι τὸ τραγικὸν τρεῖς γνώαι δυοῖν ὁρθαῖς ἴσαι εἰσίν, ἐξ ἄλλων δὲ ὅτι ἡ διάμετρος ἀσύμμετρος τῇ πλευρᾷ, καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν ὡσαύτως. ὥστε ἐκ τὸτο ὁρῶμεν γινόμενον ἐκ τῆς ἐναργείας, ψεύδους τὸ λέγειν ὅτι ἀπάντων τὰ πάντα δεικνύσθαι. καὶ τῷ λόγῳ δὲ τὸτο ἀδύνατον δεικνύσθαι ὅπως. ἀναλύοντες γὰρ, φησὶ, τὰς συλλογισμῶν εἰ τὰς ἀμέσους καταπνύμεν προτάσεις· μέχρι τότε ἀναλύομεν μέχρις ἂν ἡ εἰς ὅρισμὸν ἢ εἰς ἀμέσους καταπνέσωμεν προτάσεις ὅτε δὲ οἱ ὅρισμοι οἱ αὐτοὶ πάντων, ὅτε αἱ ἀμέσους προτάσεις αὐταί. . . τὸ δὲ ἐν τοῖς φανεροῖς μαθήμασι, τῶν αὐτῶν καὶ συνεγνωσμένους ἡμῶν. id. ib.

εἰς ἔτι, φησὶ, παραλείπει τὸν τρόπον καθ' ὃν δύναται τὰς αὐτὰς εἶναι λέγειν ἀρχὰς. ἴσως γὰρ ἐρεῖ τις ὅτι ὅπως αἱ αὐταὶ εἰσὶ ἀρχαί, ὅχι ὅτι διὰ τῶν αὐτῶν πάντα δεικνύσθαι, ἀλλ' ὅτι συγγενεῖς μὴ πᾶσαι, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἄλλη ἐπισήμην χρήσιμοι, ὥσπερ καὶ γεωμετρικαὶ ἀρχαὶ αὐταὶ μὲν εἰσὶ πᾶσαι γεωμετρικαί, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἄλλη χρησὶμὴ θεωρίαν. . . ὅτι δὲ ὅδε ὅτω, φησὶν, ἐνδεχέσθαι καὶ τὸτο δῆλον ἐκ τῶν προαποδοδεχθέντων. δέδεικται γὰρ ὅτι ἀρχαὶ συγγενεῖς εἰσὶ τοῖς ἀπ' αὐτῶν, τὰ δὲ πράγματα διάφοροι γένεσιν, ὥστε καὶ αἱ ἀρχαὶ διάφοροι τοῖς γένεσι· διπλῶς ὅσων τῶν ἀρχῶν, ὡς δέδεικται, ἐξ ὧν αἱ ἀποδείξεις, αὐτῶν δὲ αἱ κοινὰ ἐννοιαί, καὶ περὶ αὐτὰς αἱ ἀποδείξεις· αὐτῶν δὲ εἰσιν αἱ ἀμέσους ἀρχαὶ ἦσαν προτάσεις, ἐξ ὧν αἱ ἀποδείξεις αἱ αὐταί. ὁ φημι δὲ ὅτι πᾶσαι αἱ κοινὰ ἐννοιαὶ τὸ αὐτὸ γένος εἰσίν, ἀλλ' ὅτι πᾶσαι ἐπισημῶναι χρῶνται αὐταῖς. id. f. 71 b.

δὲ φησὶ τὴν ἀληθῆ· ταύτην γὰρ βελέει διακρίναι τῆς ἐπισήμης· τῇ γὰρ ψευδεῖ δόξῃ κατ' ὅσον ἔοικεν ἐπισήμῃ. id. ib.

εἰπὼν ὅτι ἔστι τινα ἀληθῆ, προσέθηκε καὶ ὅντα· ὁ μὴ ἄλλ' ἀνδρὸς ἐξηγούμενος τὸ χωρίον φησὶν ὅτι διὰ τὸτο προσέθηκε ὅντα, ἐπειδὴ καὶ ἐπὶ τῶν μὴ ὄντων ἐστὶ τὸ ἀληθές, ὡς ὅταν εἴη ὅτι ἕκ ἐστι τραγέλαφος. ἔλεγε δὲ ὁ φιλόσοφος μὴ καλῶς λέγειν τὸτο τὴν Ἀλέξανδρον· ὁ γὰρ δόξης, φησὶ, τὸ τὰ τοιαῦτα εἶναι ἀλλ' ἐπισήμης· τὸ γὰρ μὴ ὅν μὴ ἀληθῆς δὲ λεγόμενον ὅτι ἐκ τὸτο ἀδύνατον ἄλλως ἔχειν· αὕτη δὲ ὁ δόξης ἀλλ' ἐπισήμης ὑπόληψις. ἐκ παραλλήλου ὅν ἔλεγε δεῖν ἀκρίβως τὸ ἀληθῆ μὴ ὅν ἐπὶ τῷ αὐτῷ· ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ἐπὶ τῶν μὴ ὄντων ἐστὶ τὸ ἀναγκαῖον μᾶλλον δὲ τὸ ἀδύνατον, ἔστι δὲ καὶ τὸ ἐνδεχόμενον (ὅταν μὴ γὰρ εἴη τραγέλαφος ἐκ ἔξω, ἀληθὲς εἶπον καὶ ἀδύνατον εἶναι· ὅταν εἴπω νῦν ὁ λόγος, νῦν ὁ βαδίζω, μὴ ἀνόμενος μὴδὲ βαδίζω

ἔτι καὶ τί διαφέρει ὁ ἀποδεικτικὸς συλλογισμὸς τῶν ἄλλων συλλογισμῶν, καὶ ὅτι ἐν μὲν τοῖς ἄλλοις συλλογισμοῖς ὁ μέσος αἷτιος ἦν τῷ συμπεράσματος, ὁ μὴν δὲ καὶ τῷ πράγματος, ἐν δὲ τῷ ἀποδεικτικῷ συλλογισμῷ ὁ μέσος αἷτιος ἐστὶ καὶ τῷ συμπεράσματος καὶ τῷ πράγματος. καὶ λοιπὸν ἔδει διδάξαι καὶ περὶ τὸ μέσον, πῶς 5 ἐστὶν αἷτιος τῷ πράγματος, καὶ διὰ τὸ τοῦτο ἰδὲν διδασκαλίαν καὶ περὶ τῷ καὶ τὴν ἀποδείξιν μέσον ποιῆσαι, ἐπεὶ καὶ ἐν τῇ ἀρχῇ τῷ βιβλίῳ ὁ περὶ τῶν τεσσάρων λόγος ζητημάτων ὑδὲν ἄλλο ἐστὶν ἄλλ' ἢ κατασκευὴ τῷ δεῖν ζητῆσαι καὶ ἐξετάσαι περὶ τῷ καὶ τὴν ἀποδείξιν μέσον, ὡς ἂν καὶ ὅτος μετ' ἐπιστήμης λαμβάνη. τεσσάρων γὰρ 10 ὄντων καθόλου τῶν ζητημάτων, ἐν ἑκάστῳ τούτων περὶ τὸ μέσον ἐστὶν ἡ ζήτησις, καὶ ἐπεὶ ὅτος ἀναγκαῖος ὁ μέσος ἐστὶν ὡς ἐν ἀρχῇ παντὶ ζητήματι τούτοις εἶναι τὴν ζήτησιν, ἔδει περὶ αὐτῶν καὶ καὶ πέραργον εἰπεῖν ἄλλ' ἰδὲν ποιῆσαι πραγματεῖαν. ἐπεὶ δὲ ὁ μέσος ὅρος ἐστὶν ὁρισμὸς ἐν τῇ ἀποδείξει, καὶ συμβεβηκὸς διδάσκει περὶ 15 ὅρου· κυρίως γὰρ διδάσκει περὶ ὁρισμῷ ἐν τῷ ἐβδόμῳ τῆς Μετὰ τὰ Φυσικὰ πραγματείας, ἐνταῦθα δὲ ὅς ὡς περὶ ὅρου διδάσκει ἄλλ' ὡς περὶ αἰτίας καὶ μέσου. ἐπεὶ δὲ ἡ ἀποδείξις ἀναλύσις λέγεται, μέρος δὲ τῆς ἀποδείξεως ἡ παρῶσα πραγματεία ὡς περὶ τὸ μέσον τῷ ἐν αὐτῷ διδάσκουσα, διὰ τούτου καὶ ἡ παρῶσα πραγματεία Ἀνα- 20 λυτικὰ ἐπιγράφεται. . . ἢ ὅτι διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν ἐπιγράφεται Ἀναλυτικὰ, ἢ διότι ἐν τῇ ἀποδείξει τὸ κύριον ἔχει ὁ μέσος ὅρος, ὅτος δὲ ὁ μέσος ὁρισμὸς ἐστὶ τῷ πράγματος, ὁ δὲ ὁρισμὸς ἐξ ἀναλύσεως εὐρίσκει. ὁρῶν γὰρ τὸν ἄνθρωπον, ἀναλύω τούτον εἰς τὰ ἐξ ὧν ἡ φύσις συνίσταται, ἡ γὰρ τὸ λογικόν, τὸ θητόν, τὸ πῦρ καὶ 25 ἐπιστήμης δεκτικόν, καὶ ὅτω λαμβάνων συνίστημι τὸν ὁρισμόν. ἀνάλυσις ἐστὶν ἡ ἀπὸ τῶν μερικῶν καὶ καθ' ἑκάστην ἐπὶ τὰ καθόλου ἀνοδος ἔχει καὶ αὐτὴ τὸ γενικωτάτου. ἐστὶν ἀναλύσις καὶ ἡ ἀπὸ γνωστῶν πρὸς εἰς τὰς ἀρχάς καὶ εἰς τὰ αἷτια ἐπάνοδος, ἐξ ὧν τὸ εἶναι ἔχει καὶ τὸ γνωρίζεσθαι, καθ' ὃ σημαίνονμεν τῆς ἀναλύσεως καὶ ἡ ἀποδεί- 30 ξις ἀναλύσις λέγεται. ἀναλύσις ἐστὶ καὶ ἡ ἐκ τῶν αὐτῶν καὶ ὑγέρων ἀναδρομὴ ἐπὶ τὰς ἀρχάς καὶ τὰ αἷτια, ἐξ ὧν τὰ αἷτια τὰ τὴν σύντασιν ἔχει. εἰληπὴ δὲ ἡ λέξις μεταφορικῶς ἀπὸ τῶν ἀποδήμων καὶ ἀναστροφῶν εἰς τὰ οἰκεία, καὶ ἡ εἰς τὰ οἰκεία ἀπὸ τῶν ξένων ἐπάνοδος ἀναλύσις λέγεται. λέγεται ἀναλύσις καὶ ἡ ἀπὸ τῶν συν- 35 θέτων ὁδὸς ἐπὶ τὰ ἀπλά ἐξ ὧν συνετέθησαν. ἐστὶ δὲ συλλογισμὸς ἀναλύσις εἰς τὰ χήματα· ἀναλύομεν γὰρ τὸν συλλογισμόν εἰς τὰς προτάσεις καὶ τὸς ὅρους. Ioh. Phil. f. 75.

διαλαβὼν ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τῷ πρώτῳ βιβλίῳ τῆς Ἀποδεικτικῆς περὶ ἀποδεικτικῷ συλλογισμῷ καὶ ἀποδεικτικῆς ἐπιστήμης, καὶ 40 διαταξάμενος περὶ τῆς φύσεως τῆς ἀποδείξεως καὶ ἐξ ὧν προτάσεων ὁ ἀποδεικτικὸς ὀφείλει πλέκεσθαι συλλογισμὸς. . . καὶ καθόλου πάντων τῶν πρὸς ἀποδείξιν τι συντελούντων προβλημάτων μνημονεύσας ἐν τῷ διαληφθέντι πρώτῳ βιβλίῳ τῆς Ἀποδεικτικῆς, ἐπεὶ ὅς ἐφθόλω ἐν αὐτῷ περὶ τὸ μέσον μνησθῆναι ὅρου, νῦν 45 ἐν τῷ δευτέρῳ βιβλίῳ τῆς Ἀποδεικτικῆς ἔχει καὶ περὶ τὸ μέσον διαληφόμενος· τὸ γὰρ κύριον ἐν συλλογισμῷ τὸ μέσον ἐστὶν. ἐπεὶ δὲ τὸ μέσον ἐν ἀποδείξει κυριώτερον τὸ εἰδικόν ἐστὶν αἷτιον, εἰδικόν

δὲ αἷτιον ὁ ὁρισμὸς, ζητεῖ περὶ ὁρισμῷ καὶ καὶ προηγουμένον λόγον, ὡς Ἀλέξανδρος δοκεῖ τῷ Ἀφροδισίῳ, ὃς καὶ τὸν Θεόφραστον αὐτὸν ἐπιφέρει μάρτυρα, ἀλλὰ καὶ δευτέρον λόγον καὶ καὶ συμβεβηκὸς ζητεῖ περὶ ὁρισμῷ. cod. 1917 in marg. f. 257 et 272.

τὸν σκοπὸν τῷ δευτέρῳ βιβλίῳ τῶν Ἰσέρων Ἀναλυτικῶν τῷ Ἀριστοτέλει περὶ τὸ ὁρισμῷ εἶναι ὁ Ἀλέξανδρος εἴρηκεν. ἐπεὶ γὰρ, φησὶ, δύο λόγοι τῆς καὶ λόγου καὶ διανοίας θεωρίας, ὁ μὲν δὲ ὁρισμῷ ὁ δὲ δι' ἀποδείξεως, περὶ ἐπιστήμης εἰπεῖν ἐξ ἀρχῆς προθέμενος, καὶ τὴν ἀποδείξιν παραδὸς πρότερον τί τε ἐστὶ καὶ πῶς γινεῖται, νῦν διδάσκει καὶ περὶ ὁρισμῷ. καὶ ἕτεροι δὲ τινες τῶν μεταγενεστέρων ἐξηγητῶν περὶ τῆς τῷ ὅρου κατασκευῆς ἐφασαν ἐνταῦθα τῷ Ἀριστοτέλει προκεῖσθαι. δοκεῖ δὲ ταῦτα πρὸς τὴν ἐπιγραφὴν ἀκατάλληλα· εἰ γὰρ ὅτος αὐτῷ ὁ σκοπός, ἔδει μὴ Ἀναλυτικὰ τὴν πραγματεῖαν ἄλλ' ὁριστικὰ ἐπιγράφεσθαι, ἢ περὶ ὅρου, ἢ ἄλλως πᾶσι 15 ὡς ἂν ἢ τῷ σκοπῷ καὶ ἢ ἐπιγραφῇ συνωδός. νῦν δὲ αἱ μὲν ἐπιστήμαι αὐτῷ πρὸς ἀλλήλας ἀντιδιήκοντες, λόγῳ δὲ ἀναλυτικῷ καὶ ὁριστικῷ, καὶ ἕτεροι ἀλλήλων τῷ εἶδει εἰσὶν. . . τεσσάρων δὲ τῶν μεθόδων ὡς καὶ γένος δι' ὧν πᾶσα διδασκαλία καὶ μὴ μνηστικὴ ἐπιστημονικὴ παραγίνεται, ὁριστικῆς τε καὶ ἀποδεικτικῆς, διαιρετικῆς τε καὶ ἀναλυτικῆς, ὅς ἂν δικαίως περιττὸν διέξῃ ἐν τῷ περὶ ἀποδείξεως λέγειν καὶ ὁρισμῷ, εἰπεῖν ἀπλῶς περὶ τῶν τεσσάρων τί τε εἰσὶ καὶ διὰ τί, τί τε τὸ ἔργον ἑκάστη καὶ πῶς πρὸς ἀλλήλας ἔχουσιν. Εὐεργάτιος ἀπομνημόν. f. 1.

ἵνα τῷ σκοπῷ τῷ προκειμένῳ βιβλίῳ παρακολουθήσωμεν καὶ τῇ γραμμῇ τῷ ῥητῇ ἐπαγγελίᾳ, φέρε ὡς περὶ κοινὰ θεμάματα τῆς τῷ ῥητῇ ἐξηγήσεως προλαβόμεν τὰ περὶ τῶν δ' διαλεκτικῶν. ὁ γὰρ ἐστὶ τὰ προσπαρεκείμενα ἀλλήλοις, τί ἐστὶν, εἰ ἐστὶν, ὅπως εἰ ἐστὶ καὶ διὰ τί ἐστὶν· ταῦτα γὰρ ἐπὶ τῆς τελείας τῷ διδασκαλίᾳ ἀποδοτικῆς προπαρалаμβάνει, ὅσον εἰ ἐστὶν ἡ λογικὴ ψυχὴ καὶ τί ἐστὶν. τούτων δὲ τῶν προβλημάτων ἀπλόεστερα τὸ εἰ ἐστὶ καὶ τί ἐστὶ, συνθετικώτερα δὲ τὸ διὰ τί ἐστὶ καὶ τὸ ὁποῖόν τί ἐστὶ. . . καὶ ἐν τούτοις ἡ προκειμένη πέρας εἴληφε θεωρία. ἐπειδὴ μεμελήκαμεν τὰ περὶ τῶν δ' προβλημάτων, φημὶ τῷ εἰ ἐστὶ, τῷ τί ἐστὶ, τῷ ὁποῖόν τί ἐστὶ καὶ διὰ τί ἐστὶ, φέρε δὲ ἀκολουθῶν καὶ τὸν σκοπὸν τῷ βιβλίῳ ζητήσωμεν. σκοπὸς γὰρ τῷ βιβλίῳ περὶ ὁρισμῷ, τούτου δι' ὁδὸν περὶ ἀποδείξεως ὁ σκοπός, αἱ δὲ κυρίως ἀποδείξεις ἐκ τῶν καθ' αὐτὰ τοῖς πράγμασιν ὑπαρχόντων λαμβάνονται, δύο δὲ εἰσὶ τῷ καθ' αὐτὰ οἱ τρόποι, ὡς εἴρηκεν, ἢ ὅτε ἐν τῷ ὅρου τὸ ὑποκείμενον συμπεριλαμβάνεται (ὁρίζόμενοι γὰρ τὴν σιμωτήτητα φαμὶ καλεῖσθαι ἐν βιβλίῳ, καὶ τὸ ὑποκείμενον τῇ σιμωτήτι, φημὶ δὲ τὴν βῆσιν, ἐν τῇ ὁρισμῷ συμπεριλαμβάνομεν), ἢ ὅτε αὐτὸ τὸ γένος ἐν τῷ ὁρισμῷ εἰσάγεται. . . καὶ ἐν τούτοις ἡ προκειμένη περὶ αὐτῶν θεωρία. τὰ ἐν τούτοις ἐστὶν ἴσα τὸν ἀριθμόν. τὸ προκείμενον περὶ τῶν δ' ἀπλόων προβλημάτων· τὰ αὐτὰ γὰρ, φησὶν, ἐστὶν ὁ καὶ ζητῶμεν, ὅσα περὶ νῦν σκοποῦντες ἐπιστάμεθα. καλῶς δὲ ὅτως ἐχρήσασθαι, καὶ ὅς ἐφθόλω ἐν τῷ ἐναντίῳ, ὅσα περὶ ἐπιστάμεθα τὰ αὐτὰ ἐστὶ καὶ ὁ καὶ ζητῶμεν. . . καὶ ζητῶμενα. . . ἐπιστάμεθα. . . ὅτι φύσει πρότερον. τὸ αὐτὸ καὶ αὐτὸ εἰς τὸ δευτέρον τῆς ἀποδεικτικῆς cod. 1917 f. 257 seq.

ὅτι τῆς Ἀριστοτέλους μεγαλονοίας. ὅτι τῆς ἡμετέρας ὑφενείας ἐκλήμενα ὅτε πολλὸν πρότερον τῶν. τὸ παρὸν, ἐξηγησάμενον κατηγήντες βιβλίον, σφᾶς ἑαυτοὺς εἰς τὴν παρόντα πόνον καθήκαμεν, ἀλλὰ τὸ μὲν ὅλον εἶπεν γυμνασία τις καὶ πῆρα τῆς ἡμετέρας ἐπὶ ταῦτα τὸ πρᾶγμα ἰχνύς, ἔπειτα ὕδὲ τῶτα ἀπὸ γνώμης Ἀριστοτέλους. ἐκλέγειν καὶ ἀποσημασιάζει ὡς ἔκαστα· καὶ ἄλλως δὲ ἡμῖς περὶ πεφύλασιν ἀνθρωπῶν τοῖς ἐπιτομαυτέροις ὁμιλεῖν τῶν λόγων καὶ τοῖς μακροῖς καὶ πλατυκυτέροις, καὶ μάλιστα ἐπὶ τὴν ὑπὸ τῆς τύχης προκατεργασμένοι βιβλίον. Θεωροῦν τὸ Πτωχολογίον παρὰ φράσιν εἰς τὸ ὕστερον τῶν Ἑλλήνων Ἀναλυτικῶν Ἀγρί. quae exit 10 in haec (f. 324): ἀλλ' ὅτω μὲν ἡμῶν τὰ καὶ τὴν παρῶσαν σκέψιν Ἀριστοτέλους ἐγκείμενα σκῶλα ὡς οἱ τοῖς ἡμῶν διωμαλίδας. τὴν δὲ παρὸντα λόγον συγγνώμῃς εἴη ἐγγυγχαῖναι διαιτηταῖς. cod. Reg. 1917.

ὅσα περ ἐπιστάμεθα· ἀντὶ τῶ ὅσων ἐπιστήμην λαμβάνει 15 μ. ὁ γὰρ ἂν ἦδη ἐπιστάμεθα, ταῦτα ζητῶμεν, ἀλλὰ ἂν γινώσκωμεν. Anonym. f. 102.

τῶν τὸ εἰ ἐστὶ καὶ τὸ τί ἐστιν εἰσὶν ἀπλά, τὸ δὲ ὅτι καὶ τὸ διότι 20 ἀνάστα. ἐκεῖνα μὲν γὰρ περὶ ἀπλῶ τινος καὶ ἀπὸς ὅρου τῆς ζήτησιν ἦσαν, αὖτε εἰ ἐστὶ τις αἰτία τῆς ὑπάρξεως τῆς σελήνης, καὶ εὐρύν- τας ἐπὶ ἐξ, ζητῶμεν τὸ διὰ τί τὸ ἐκλείπειν ὑπάρχει τῇ σελήνῃ. τὸ ἐπὶ καὶ τὸ διότι ὡς ἐπὶ σύνθετα τὴν ζήτησιν ἔχοντα προτάξει τὸ εἰ ἐστὶ καὶ τί ἐστὶ, τῶν ἐπὶ ἀπλῶν τὴν ζήτησιν ἔχόντων· πρότερα γὰρ ἦσαν καὶ γνωρυσμώτερα τὰ σύνθετα, ὡς τῇ φύσει τὰ ἀπλά. ἀντὶ τὸ ἐπὶ αὐτῶν "τί εἰσὶ σύνθετα προβλήματα ζητῶντες" εἶπε τὸ "εἰς 25 ἐφ' ἃς ὅσες" ὁ γὰρ ἀριθμὸς ἐκ συνθέσεως καὶ πλῆθους μονάδων ἑκάστη, ὡς ἡ δυάς καὶ τριάς, ἡ δὲ μονὰς ἀπλή ἐστίν· καὶ διὰ τῶτα τὰ ἐπὶ προβλήματα λέγει μοναδικὰ καὶ ἐνιαῖα. Ioh. Phil. f. 75 b.

καὶ θεωρεῖται δὲ ἡμᾶς εἰ ἕτερον ἐν τοῖς Τοπικοῖς τῶν προ- 30 βλημάτων τὴν διαίρεσιν πεποιήμεθα· μόνον γὰρ ἐκεῖ τῶν διαλεκτι- κῶν προβλημάτων ἐρρήθησαν αἱ διαφοραὶ. πάντα δὲ ἐκεῖνα ἐστὶν ἐν συνθέσει καὶ μόνον τῷ τρέπον τῆς προτάσεως διαφέρει· καὶ τὸ ὡς γένος τότε τῶδε ὑπάρχει· καὶ ἡπερ ἴδιον τότε τῶδε καὶ συμβε- βῆκε τότε τῶδε, καὶ εἴπερ ὁρισμὸς τότε τῶδε· καὶ γὰρ ἂν ὑπὲρ ὁρισμῷ ζητῶμεν διαλεκτικῶς, πρότασιν αὐτὴν ποιήσαντες ὅτω ζητῶμεν, 35 ὡς ἂν ἐστὶν ἡ ψυχὴ ἀριθμὸς ἑαυτὴν κινῶν, ὡς ἐνόμιζε Περικρά- τες· ὅταν δὲ ἐπισημονικῶς μετῴμεν τὸ τί ἐστιν, ὕδὲ πω πράτα- ας ἡμῶν τὴν ζήτημα. ἀλλ' ὕδὲ τὸ διὰ τί ἐστὶ πρόβλημα διαλεκτι- κῶν· ὁ γὰρ δίδωσιν ὁ πυνθανόμενος ἐλέγχον τὸ ἕτερον μόνον τῆς ἀντι- φάσεως· ὁ γὰρ ἐλέγχον χάριν πυνθάνει. Themist. f. 10.

ἀναγκαῖα ἐστὶν ἡ καθόλου περὶ τῶν ζητημάτων παράδοσις. καὶ δὲ καὶ ἄλλη τις τοῖς παλαιότεροις ἐξηγηταῖς παραδίδοι, δεῖ 40 μὲν ἐκείνην παραλείπειν· ὅσω γὰρ πλείω τὰ αἷτια ἀποδίδοι, το- σῶ καὶ ἐπὶ τῶν ζητημάτων λόγος ἀναγκαῖος ἀναφαίνεται. Eustrat. f. 2.

εἰπὼν τὸ εἰ ἐστὶ, τὸ ἀπλῶς προσέθηκε, δεικνύς αὐτῷ τὴν 45 διαφορὰν τὴν πρὸς τὸ ὅτι ἐστιν, ὁ εἶπεν ἐν ἀριθμῷ καὶ ὅχι ἀπλῶς. Anonym. f. 102.

τὸ μὲν ἐπὶ μέρος τὸ ὅτι ἐστὶ ζητεῖ, τὸ δὲ ἀπλῶς τὸ εἰ ἐστιν. id. ib. 90a
ἐπὶ μέρος δὲ λέγει ἐκεῖνα ἢ ὅτι εἰς δύο μερίδας· πρᾶγματα 2
(ἐξ ὅσων γὰρ τι σύγκειται, καὶ μερίδας εἰς τοσαῦτα), ὡς εἶναι τὸ
ἐπὶ μέρος ἀντὶ τῷ μεμερισμένῳ, ὡς φησιν Ἀλέξανδρος, ὅπερ
ἀρχόμενος τῷ βιβλίῳ ἀριθμὸν εἴρηκεν. καὶ ὡς αὐτὸς καὶ τὸ αὐτὸ φησιν,
ὅτι ὁ ζητῶν εἰ τῶδε τότε ὑπάρχει, εἰ τότε τῶδε τί ἐστὶ ζητεῖ,
οὐδὲν εἰ γένος τῶδε, ὡς εἰ ὁ ἀνθρωπος ζῶν, ἢ συμβεβηκὸς τῶδε
ὡς ἡ χυμὴ λευκή, ἢ εἰ πάθος τῶδε ἐστίν, ἢ ἡ σελήνη ἐκλείπει.
Eustrat. f. 5.

ὅτι ἐν ταῖς τέσσαρσι ζητήσεσι τὸ αἷτιον ζητεῖται, ὅπερ μέσον 90a
ἐστίν· ἀλλ' ἐπὶ μὲν τῷ ὅτι ἐστὶ καὶ εἰ ἐστὶ, τὸ αἷτιον ζητεῖται, ἐπὶ δὲ τῷ
τί ἐστὶ καὶ διὰ τί ἐστὶ, τί τὸ αἷτιον. Anonym. f. 102.

τὸ δὲ "ἢ ἐν μέσῳ ἢ μὴ". τῶτο δηλοῖ, ὡς ἄρα γὰρ ἐστὶ 90a
αἰτία τῷ εἶναι τὴν γῆν μέσον ἢ ὅχι ἐστὶ (καὶ τῶ γὰρ λόγον ἐπέ- 13
χει)· καθ' ἧς γῆς τὸ μὲν αἰδιότην κατηγόρει καὶ συμβεβηκός, τὸ
δὲ ἐν τῷ μέσῳ εἶναι τόπω καθ' αὐτό. τὸ δὲ ἔχειν τὰς δύο πλευ-
ρὰς ἀήτους ἦσαν μετὰ τῆς μίας, καὶ συμβεβηκός. συνηθίμῃς
δὲ ταῖς ὑστάσις τὸ τρίγωνον ὡς μαθηματικὴν ὑπόστασιν· τῶν γὰρ ὑπο-
στάσεων αἱ μὲν εἰσὶ νοηταί, ὡς ὁ νῦς καὶ ἡ ψυχὴ, αἱ δὲ αἰδιότητα, ὡς ὁ
Σωκράτης καὶ ὁ Πλάτων, αἱ δὲ διανοηταί, ὡς τὸ τρίγωνον καὶ τε-
τράγωνον. Ioh. Phil. f. 76.

λόγος δὲ ἐστὶν ἐν ἀριθμοῖς θεωρούμενος ὁ ἐπίτριστος, ὁ ἡμιόλιος 90a
καὶ ὁ διὰ πασῶν. διὰ πασῶν δὲ λέγω τὴν διπλασίονα λόγον, ὅταν 22
ὁ βαρὺς φθόγγος περιέχῃ τὴν ὀξυῖαν. τὴν ἐπίτριστον ἔχει λόγον, ὅταν
ὅλον ἔχῃ τὴν ὀξυῖαν καὶ τὸ τρίτον αὐτῆς. id. f. 76 b.

καὶ ὁ λέγων ὅτι τὸ αἰδιότητος τῆς αἰτίας ταυτὴν ἂν ἦν τῷ ἐπὶ 90a
σαδῇ, ἀλλ' ὅτι ἐκ τῶ αἰδιότητος τὸ καθόλου ἂν ἐγένετο καὶ τὸ ἐπὶ 25
σαδῇ. ζητῶντες μὲν ὅν τὸ διότι τὸ ὅτι γνωρίμων ἔχομεν, ἀποδει-
κνύντες δὲ τὸ ὅτι, τὸ διότι πάντως συνεξευρίσκαμεν· ἐπὶ γὰρ τῆς
κυρίως ἀποδείξεως τῷ ὅτι καὶ τὸ διότι συναναφαίνεται, εἴπερ ὁρθῶς
ἐλέγετο ἐπὶ τῆς ἀποδείξεως τὸ μέσον αἷτιον εἶναι μὴ τὸ συμπε-
ρσματος μόνον ἀλλὰ καὶ τὸ πρᾶγματος. Themist. f. 10.

τῶτο λύσις ἐστὶν ἐνστάσεως. ἴσως γὰρ τις ἠπόρησεν, εἰ ἡ 90a
ἐκλείψις τῆς σελήνης ἐστὶ πρᾶγμα ἐπιστητόν, τὸ δὲ ἐπιστητόν καὶ 23
αἰδιότητος ἐστὶν ἕτερον ὡς καὶ ἡ ἐπιστήμη καὶ ἡ αἰδιότης, πῶς τὴν ἐκλεί-
ψιν ἐπιστητὴν ὅσαν φασιν εἶναι καὶ αἰδιότητος; φησὶν ὅν, ὁ λέγων τὴν
καθόλου ἐκλείψιν τὴν αἰεὶ γινομένην διὰ τὴν ἀντίφραξιν αἰδιότητος,
ἀλλ' αἰδιότητος λέγω ἐκλείψιν ἢ νῦν ὁρῶ γινομένην. Ioh. Phil.
f. 76 b.

ὁ ταυτὸ δὲ τὸ ἐκλείπειν καὶ ἀντιφράττον, εἰ καὶ ἴσως ὅπως ἀπὸ 90a
τῆς λέξεως φαίνεται, ἀλλὰ τὸ μὲν σελήνη τὸ δὲ γῆ, καὶ τὸ μὲν ἥλιος τὸ 29
δὲ σελήνη. Eustrat. f. 8.

μνημονεύσας τῷ διὰ τί, καθόλου καὶ κοινῶς περὶ αὐτῶ λέγει, 90a
ὅτι διττὴ ἡ περὶ τῷ διὰ τί ζήτησις. καὶ γὰρ ἀπλῶς ζήτησις καὶ ὅχι ἐν 31
ὑπάρξει ἄλλῃ, ἀλλ' ὡς ἐπὶ τῆς τῷ τί ἐστὶ ζητήσεως, καὶ τῶν ὑπαρ-
χόντων τισὶ τὸ διὰ τί ζητεῖται, ὡς περὶ ἐφ' ὧν παρῆτο παρα-
δειγματικῶς, διὰ τί δύο ὁρθαῖς τὸ τρίγωνον ἴσον καὶ διὰ τί ἡ ἴρις ὁ
μεῖζον ἡμικυκλίον. τῶτο δὲ ἀπλῶς καὶ μὴ τῶν ὑπαρχόντων τι

Hh

ἔσται διὰ τούτων λέγων, ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν ἀπλῶς τὸ τί ἐστὶν αἷτιον, ἔστιν αὐτοῖς τὸ εἶναι, οἷον τί ἐστὶ τρίγωνον· τὸτο γὰρ αἷτιον τὸ εἶναι τῷ τριγώνῳ. Anonym. f. 102 b.

90^a δείξας ὅτι καὶ τὰ τέσσαρα ζητήματα περὶ τῷ μέσῳ ζητῶσι, 35
ζητῶσι περὶ τῷ ὅρῳ, εἰ δυνατόν ἐστιν ἀποδείκνυσθαι ὡς τότε ἐστὶν ὁρι-
σμός τῷδε, καὶ τίς ἐστὶν ὁ τρόπος τῆς ἀναγωγῆς, ἦγον καὶ πῶς ἀνα-
γοντὶ εἰς τὴν ἀπόδειξιν, καὶ τίς ἐστὶν ὁρος, καὶ τίνας ἐστὶν ὁρισμός.
Ioh. Phil. f. 76 b.

90^b διότι δὲ μὴ συλλογισμός δεικνύσι τι πάθος ὑπάρχον ἐν τινι 7
ὑποκειμένῳ. id. f. 77.

90^a τὸτο λύσις ἐστὶν ἐνστάσεως καὶ ἀπορίας. ἴσως γὰρ τις ἐξήτη- 13
σεν, ἀρὰ γὰρ ἔκ ἐστι δυνατόν τὸ αὐτὸ γινῶναι καὶ δι' ὁρισμῷ καὶ δι'
ἀποδείξεως; ἀλλ' ὅχι ἅμα ἦγον ὡσαύτως, ἀλλὰ κατ' ἄλλον καὶ
ἄλλον λόγον. id. ib.

90^b ἴσως δὲ τὸ "τὸ γὰρ ἐνὸς ἢ ἐν μίᾳ ἐπισήμῃ" ὅχι ὡς λήμμα 15
προτάσει, ἀλλ' ὡς κατασκευαστικὸν τῷ τὸ ἐπίσας τὸ ἀποδει-
κνὲν εἶναι τὸ ἔχειν τὴν ἀπόδειξιν. ἐπειδὴ γὰρ κυρίως ἐπισήμας
ταύτας τὰς δύο τίθει, ὁριστικὴν τε καὶ ἀποδεικτικὴν, ὡς Θεόφρα-
τος μαρτυρεῖ καὶ Ἀλέξανδρος, φησὶν ὅτι ἔκ ἐνδέχεται τῷ ἐνὸς ἢ ἐν
ὁρισμῷ εἶναι καὶ ἀπόδειξιν. διὰ ὅτε ὁριστὸν ἢ ἐν ἀνεῷ ὁρισμῷ γνω- 20
στὸν ἐστίν, ὅτε ἀποδεικτικὸν ἀνεῷ ἀποδείξεως. Eustrat. f. 11.

90^b ἀλλ' ὅδε καὶ τῷ ἀνθρώπῳ κατηγορεῖται ὁ ὁρισμός· ὅδε γὰρ μέ- 35
ρος ὁ ἀνθρώπος τῷ ὁρισμῷ, ὡς περὶ μέρος τῷ συμπερασματος ὁ
ὑποκείμενος. εἰ δὲ εἰπὼν "ἀνθρωπὸς ἐστὶ ζῶον πεζὸν δίπουν" ὅχι
ὁρισμὸν εἶρηκεν ἀλλὰ πρότασιν τὴν ὁρισμὸν κατηγορούμενον ἔχουσαν. 25
Themist. f. 10 b.

91^a ἀπόδειξιν ἐνταῦθα τὴν γινώσκον ἔλαβεν, εἰ γὰρ τῶν ἑτέρων καὶ 2
διαφερόντων αἱ γνώσεις ἑτεράαι εἰσι, τὸ δὲ ὁριστὸν καὶ τὸ ἀποδεικτικὸν
ἑτερα. Ioh. Phil. f. 77 b.

τὸτο λύσις ἐστὶν ἐνστάσεως. ἴσως γὰρ τις ἐνέστη λέγων, πῶς 30
φησὶ τῶν ἑτέρων ἑτέρας εἶναι τὰς γνώσεις; ἰδὲ τὸ ἰσοσκελὲς καὶ
τρίγωνον ἑτερα, ἀλλὰ καὶ ὅτῳ δι' ἧς ἀποδείξεως γινώσκουμεν ὡς τὸ
τρίγωνον δύο ὀρθὰς ἔχει, δι' αὐτῆς γινώσκουμεν ὡς καὶ τὸ ἰσοσκελὲς
ὅτως ἔχει. λύων ὅν τὴν ἐνστάσιν φησὶν, εἰ καὶ ἑτεράαι εἰσι ταῦτα,
ἀλλ' ὅν τὸ μὴ τριγώνον ἐστὶν ὅλον, τὸ δ' ἰσοσκελὲς μέρος, καὶ διὰ 35
τὸτο μίαν ἔχουσιν ἀπόδειξιν. id. ib.

91^a ἀλλὰ ταῦτα μὴ ὅτι ἔκ ἐστὶ ταῦτα ὁ ὁρισμός καὶ ἡ ἀπόδειξις, 12
δηγομένη ὅτως, ἦγον διαπορητικῶς καὶ διαλεκτικῶς καὶ κοινότερον
δεδειχθωσαν. διαπορητικὰ δὲ λέγοντὶ τὰ κοινότερα καὶ διαλεκτικὰ
ἐπιχειρήματα· ἰδιον γὰρ τῷ διαλεκτικῷ ἐστὶ τὸ διαπορεῖσθαι. id. f. 78.

91^a εἰ πᾶς συλλογισμός τι κατὰ τινος ἀποδείκνυσθαι διὰ τινος μέσου, 40
δαὶ δὴν ὅθεν καὶ τὴν ὁρισμὸν, ὅταν ἀποδεικνύηται ὅτι ἀνθρώπῳ ἐστὶ, διὰ
τίνος ἀποδείκνυσθαι μέσον. τὴν δὲ δὴ μέσον τῷτον ἀνάγκη καὶ αὐτὴν
ὁρισμὸν εἶναι ἀνθρώπῳ· ὅτω γὰρ ἔσται ἀπόδειξις· ἐπειδὴ γὰρ ἀνθρω-
πὸς ἐστὶ ζῶον λογικὸν θνητὸν, ζῶον ἐστὶ πεζὸν δίπουν. ἑτέρως δ' 45
ὅχι ἔσται συλλογισμός τῷ τί ἦν εἶναι· εἴτε γὰρ ἐπὶ πλέον ὁ μέσος
ληφθεὶς τῷ ἀνθρώπῳ εἴτε ἐπ' ἑλαττον, εἴτε ἀντιτρέφεται μὴ ἐν
τῷ τί ἐστὶ δὲ κατηγορεῖται, ὅδεποτε ὁ μετῶν ἀκρος ἐν τῷ τί ἐστὶ

κατηγορηθήσεται. εἰ δὲ ταῦτα ἐστὶν ἀληθῆ, τὴν ἀποδεικνύοντα τὸ τί
ἦν εἶναι τῷ ἀνθρώπῳ ἄλλο τι δεῖ προλαβεῖν τῷ αὐτῷ τὸ τί ἦν εἶναι.
Themist. f. 10 b.

ὁ ὁρισμός ἰδιον λέγει τῷ ὁριστῷ, καὶ ἐν τῷ τί ἐστὶ κατηγορεῖται.
εἰ συνδράμωσι καὶ ἀμφω ἐν τῷ αὐτῷ καὶ ἐν ὁρισμῷ, δύναται ἀντι-
τρέφειν καὶ ὁ ὁρισμός πρὸς τὸ ὁριστὸν καὶ τὸ ὁριστὸν πρὸς τὸν ὁρισμὸν
καὶ ἀντικατηγορεῖσθαι ἀλλήλων. Ioh. Phil. f. 78.

ὅτι τῷ τί ἐστὶν ὅχι ἐστὶ συλλογισμός καὶ ἀπόδειξις. ὅτι ὁ ὁρι-
σμός ἰδιον ἐστὶν ἐν τῷ τί ἐστὶ κατηγορούμενον· τὸ γὰρ ἄλλως ἰδιον
10 συμβεβηκός καὶ οὐκ ἐν τῷ τί ἐστὶ κατηγορούμενον. Anonym
f. 103 b.

ἐνταῦθα τὸ "γὰρ" ἢ ἀντὶ τῷ δὲ ληπτέον ἢ ἀντὶ τῷ δὴ, ε
λάβης τὰ λήμματα ἀπηρτισμένα ἄχρι τῷ "ἀντιτρέφειν." εἰ δὲ
ἄχρι "ἐν τῷ τί ἐστὶ κατηγορεῖται," ὀφείλει λαβεῖν τὸ γ' α' κατὰ
σκευαστικὸν τῷ πρὸ αὐτῷ· ἀλλὰ προθεωρητέον τὸτο. εἰ μέλλει
τις ἀποδείξει ὡς τὸ α' ὁρισμός ἐστὶ τῷ γ', διὰ μέσον τῷ β' ὀφείλει
καὶ τὸ α' καὶ τὸ β' ὁρισμὸν λαβεῖν. ἔστω τὸ α' ζῶον πεζὸν δίπουν, ἢ
δὲ β' ζῶον λογικὸν θνητὸν, τὸ δὲ γ' ἀνθρώπος. ἄλλως γὰρ ὅχι ἐκ
δεγχεῖται. τὸ α' ὁρισμὸν εἶναι τῷ γ', εἰ μὴ καὶ ὁ μέσος ληφθεὶς ὅρι-
σμός· ἀρχὴ γὰρ ἀποδείξεως ὁ ὁρισμός. εἰ μέλλει δεγχεῖται τῷ
ὁρισμῷ τῷδε, ταῦτα τὰ εἰς ἀπόδειξιν αὐτῷ μέλλοντα ληφθεὶς
ἀνάγκη ἀντιτρέφειν, ἦγον ὁρισμός εἶναι. εἰ γὰρ τὸ α' ἐστὶν ἰδιον ὁ
ὁρισμός τῷ γ', δῆλον ὡς τὸ α' καὶ τῷ β' ἔσται ὁρισμός, καὶ τὸτο τὸ β'
τῷ γ' ὁρισμός. ὡς πάντας τὰς ὁρὰς ἀντιτρέφειν καὶ ἀντικατηγο-
25 ρεῖσθαι, καὶ ἐν τῷ τί ἐστὶν. Ioh. Phil. f. 78.

δείξας ὅτι δεῖ ἐν ἀμφοτέροις ταῖς προτάσεσιν εἶναι τὸ τί ἐστὶ
τοτέστι τὸν ὁρισμὸν, ἐπήνεγκε "τὸ δὲ τί ἐστὶν ἀμφω ταῦτα ἔχει
τῷ δὲ ἀντὶ τῷ δὴ" χρησάμενος. ἔστι δὲ τὸ λεγόμενον ὅτι τὸ
τί ἐστὶν ἀμφω ταῦτα ἔχει, τό τε αβ' καὶ τὸ βγ' δηλονότι. ὅχι
μόνη ἢ αβ' πρότασις, ἀλλὰ καὶ ἢ βγ' ἔχει τὸ τί ἐστὶν. Anonym
f. 103 b.

ἢ "τὸτο δ' ἔσται ἄλλος λόγος μέσος," ὁ δυνάμενος δεῖξαι ὅτι
τὸ β' τῷ γ' ὁρισμός ἐστὶν. ἢ "τὸτο δ' ἔσται ἄλλος λόγος," τοτέστι
τῷ β' ἔσται ἄλλος ὁρισμός, καὶ τῷ γ' ἔσται ὁρισμός. id. ib.

δείξας ὡς ὅχι ἐστὶν δυνατόν ἀπόδειξιν τῷ ὁρισμῷ γενεῖσθαι, καὶ
ἐν τῷ μετῶν ὅρῳ καὶ τῷ μέσῳ ὁρισμοὶ κείνῳ, νῦν δεικνύον ὅτι
ἐκὼν λόγος λάβης ἀντιτρέφοντας, ὅδε ὅτως ἀποδείξεις τόνδε ὁρι-
σμὸν εἶναι τῷδε· τὸ γὰρ ἐν ἀρχῇ καὶ ὅτως αἰτεῖ. ὡς ὁ πλεονεκτῶν
βυλόμενος δεῖξαι τὸ ἀριθμὸς αὐτὸς ἐαυτὸν κινῶν ὁρισμὸν εἶναι
τῆς ψυχῆς, ἔλαβε μέσον ὅρον τὸ αἷτιον αὐτὸ ἐαυτῷ τῷ ζῆν. οἱ δὲ
ὅροι ὅτοι ἀντιτρέφονται· εἰ τὸ γὰρ ψυχῆ, τὸτο αὐτὸ ἐαυτῷ αἷτιον
τῷ ζῆν, καὶ εἰ τὸ αὐτὸ ἐαυτῷ αἷτιον τῷ ζῆν, τὸτο καὶ ψυχῆ· ταῦτα
ζοντὶ γὰρ. ὡσαύτως καὶ εἰ τὸ ψυχῆ, ἀριθμός ἐστὶν αὐτὸς ἐαυτὸν κιν-
νῶν, καὶ εἰ τὸ ἀριθμός αὐτὸς ἐαυτὸν κινῶν, ψυχῆ, καὶ εἰ τὸ αἷτιον ἐαυτῷ
τῷ ζῆν, ἀριθμός ἐστὶν αὐτὸς ἐαυτὸν κινῶν, καὶ τὸ ἀνάπαλαι. Ioh
Phil. f. 78 b.

ἦγον ἀληθὲς εἰπεῖν ὡς τὸ ἀριθμός αὐτὸς ἐαυτὸν κινῶν ἐπεὶ τ
ψυχῇ καὶ ὑπάρχει αὐτῇ, ὅ μέντοι γὰρ καὶ ὁρισμός ἐστὶν αὐτῆς. id. ib.

πρὸς πᾶσι τούτοις φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος ὅτι ἐπεὶ ἀπαιρέσει-
 1 κα, ὅθεν ἂν ἦτορ διὰ τῶ ἑτέρου τῶν ὀρισμῶν ὁ ἕτερος ἀποδει-
 κνύται, καὶ ὅπως ἂν εἴη δι' ἄλληλων δεικνύμενοι· τὸτο δ' ἀλλό-
 τρω ἀποδείξεως. ἀλλὰ καὶ ἀμφὶ ὁ ὀρισμὸς ἐμοὶ καὶ αὐτῶν καὶ
 παραλαμβάνει· ὅθεν καὶ μάλλον ὁ ἕτερος πρὸ ἑτέρου· ἐρμηνεύον δὲ καὶ
 5 ὅτι ὁ ὀρισμὸς τῆς ὑπόστασις παρίσχηται, καὶ δὲ ἀποδείξεις τὰ ἐπό-
 μενα ἦτοι τὰ καθ' αὐτὴ συμβεβηκότα· ἐπεὶ γὰρ πρῶτον δὲ φύ-
 ρα ἢ ὑπόστασις τῶν ἐπομένων αὐτῇ, καὶ ὁ ὀρισμὸς ἄρα τῆς ἀποδείξεως
 καὶ οὕτως φέρεται πρότερον τ' εἶναι ἀπλῶς τὰ πῶς ἦν, καὶ συμβεβηκεν
 οὕτω ἐκείνῳ. τ' εἶναι δὲ ὁ ὀρισμὸς ἀποδίδωσι, τ' δὲ πῶς εἶναι
 10 αὐτῆς ἀποδείξεως ἐπισημαίνει. Eustrat. f. 15 b.

οἱ περὶ Πλάτωνα ἐπιφύονται διὰ τῆς διαλεκτικῆς μεθόδου συλ-
 λογίζεσθαι καὶ ἀποδεικνύειν τὸς ὀρισμὸν εἶναι τὸνδε, λέγοντες ὡς εἰ
 ὁ ὀρισμὸς ἐκ γένους καὶ συγκατακτικῶν διαφορῶν στήριξαι, ἐδείξαμεν
 15 διὰ τῆς διαλεκτικῆς καὶ τ' ζῶον ὑπάρχειν τῷ ἀνθρώπῳ, ἐκείνην δια-
 φέρει, ἦγον τ' πεζὸν καὶ τ' ὅσον ὀρισμὸν εἶναι τῷ ἀνθρώπῳ. Ioh.
 Phil. f. 78 b.

ἔγω γὰρ καὶ ἐπὶ τούτῳ ἐρωτῶμαι τ' διότι· καὶ ὡς φησὶν ὁ Ἀλέ-
 20 ξανδρος, περὶ τούτων ἂν εἴη ὁ λόγος συμπεράσματος διὰ περ ἐν
 τῇ περὶ ἀναλύσεως συλλογισμῶν ἔθετο, ἀναρτήτων ἀλλήλων
 ἐπαιρησμένων προτάσεων αὐτὰ ἐπόμενα. οἷον τῆς μὴ ὑπόστασις
 ἀναρτήτης ἐκ ἀναρτήτης ἢ ὑπόστασις· τῶν μέρων ἀναρτήτων ἀναρ-
 25 τῆς τ' ἔστω· τὰ μέρη ἄρα τῆς ὑπόστασις ὑποκατατίθονται. ἔτι γὰρ καὶ ἐπὶ
 αὐτοῦ τούτου ἐρωτῶμαι τ' διότι, ὡς παραλαβόμενον τὸ μέσον, καὶ
 ἐπ' αὐτῶν τῶν λόγων οἱ μὴ ἀμφὶ τὰς προτάσεις λαμβάνουσιν,
 30 ἀλλὰ καὶ μὴ ληφθεὶς, καὶ τῆς μετὰ τὸν καὶ τῆς ἐλάττωτος, ἐπα-
 ρτα τ' συμπεράσμα. Eustrat. f. 17.

αἱ δὲ διὰ τῆς διαλεκτικῆς μεθόδου ἀποδεικνύοντες τ' ζῶον καὶ τ'
 35 πεζὸν καὶ τὸν ὅσον ὀρισμὸν ὑπάρχειν τῷ ἀνθρώπῳ, ἐκ ἐξ ἀνάγκης
 ἐπαιρηται ταῦτα ἀπὸ τῶν κειμένων, ὡς καὶ ἔχειν χώρον τῷ βιολο-
 γικῷ ζητῶν διὰ τὸ ὅτι ὁ ἀνθρώπος ζῶον πεζόν, ὡς περ διὰ τῆς ἐπα-
 ρτης τῶν μερικῶν ὁ δεικνύων τ' καθόλου ἐκ ἀποδεικνύουσιν. Ioh.
 Phil. f. 79.

ὡς περ γὰρ ὁ ἐπακτικῶς τι δεικνύς λαμβάνει μὲν τινα δι' ὧν
 40 ἀποκρίνεται τὴν περὶ αὐτὸν, καὶ μὴ συλλογίζεσθαι, διότι μὴ ἐξ ἀνάγκης τοῖς
 ληφθεῶν ἐπεὶ τ' δεικνύμενον, ὅπως καὶ ἐπὶ τῆς διαλέξεως ἔχει.
 Anonym. f. 104.

τὸ γὰρ ἀντὶ τῷ δὲ ληπτέον· καὶ γὰρ τῷ προσλαβόντος ἐπὶ
 45 ἀποκρινόμενον, ἀλλ' ἕτερον ἐπιχειρήματα. φησὶν γὰρ, ὡς ἐκ αὐτοῦ
 ὅτι ἐκαστον μέρος τῷ ὀρισμῷ τῷ ζῶον πεζόν ὅσον κατηγο-
 ρεῖται τῷ ἀνθρώπῳ ἀληθῶς, ὡσαύτως δὲ καὶ τὸν ὅλον ὀρισμὸν, ἀλλ'
 ὅτι ἀνάγκη ὡς ὀρισμὸν κατ' αὐτὸ φέρεσθαι· καὶ γὰρ πᾶς λόγος
 κατὰ τὸν ἀληθῶς λεγόμενος ἦδη καὶ ὀρισμὸς ἐστὶν αὐτῷ· ἔτι γὰρ
 50 ἐκ συμβεβηκότων θέναι λόγον. Ioh. Phil. f. 79.

τρόπος τῶνδε τίθηται καθ' ὅς ἐστιν ὁ κατηγορούμενος ἀλη-
 55 θῶς κατὰ τὸν μὴ ὀρισμὸν εἶναι αὐτῷ. id. ib.

μάλιστα δὲ ἡ διαίρεσις χρήσιμος ἀν γένετο καὶ τὸνδε τὸν πρό-
 60 τω, πρῶτον μὲν λαμβάνουσα τὰ ἐν τῷ· τί ἐστὶν ἅπαντα, εἴτα μὴδὲν

τι παραλαμβάνουσα μὴδ' ὑπερβαίνουσα· μάλιστα τῶν ἀτόμων εἰδῶν
 ὑπερβαίνει μὲν γὰρ ὁ τ' ζῶον οὕτως εἰς ὅσον καὶ πολλὸν διακρίνει.
 Themist. f. 11.

ἦγον παρὰ τὴν καὶ συμβαίνει γίνεσθαι ταῦτα, ἦγον τὴν πρόθεσιν 91
 65 τῶν ἀφαιρέσεων καὶ τὴν ὑπερβάσιν ἐν τοῖς ὀρισμοῖς, καὶ καθόλου γίνονται 92
 τῷ ὀρισμῷ. Ioh. Phil. f. 79 b.

τὸτο δ' ἀναγκαῖον, ἦγον αἱ ἅπαντα τὰ ὑποκείμενα ὑπάρχοντα 91
 70 τῷ ὀρισμῷ λαβόντες εἰς τὴν διαίρεσιν, εὐρήσεις ταῦτα καὶ λήψαι ἐν τῷ 92
 ὀρισμῷ. τὸτο δὲ τ' μὴδὲν παραλείπειν ἐν τῷ ὀρισμῷ ὡς ἔχομεν
 ἀναγκαῖον ἔχει. id. ib.

τ' μὲν πρότερον ἀναγκαῖον ὡς ἀναγκαῖον· ἐπόμενον εἰρησῶ, τὸτο 91
 75 δὲ γὰρ τ' δεύτερον καὶ τ' τῷ χρεώδους σημαζόμενον τέθεικα· ἀναγ- 92
 καίως γὰρ ὅπως τὰς διαίρεσεις ποιῶν δεόμεθα ὡς μὴδὲν ἐλλείπειν
 κατιόντας, καὶ οὕτως δὲ σὺν τῇ διακρίσει, δι' ὅς τ' μὴδὲν ἐλλεί-
 80 πειν ἐπιγνωσόμεθα, εἴπερ εἰς ἄτομον καταγνώσκοντες, ἦγον ὅταν
 ἔχοντες καὶ τ' ληφθέντες τελευταῖον. Eustrat. f. 18 b.

ἔτι δὲ μὴ ἐμπιστάμεθα εἰς πᾶσαν τὴν διαίρεσιν τὰ γένη, ὅπως
 ἀνωτέρω ἦν. τὰ δ' ἄτομα εἶδη εἰς πᾶσαν ἐμπιστεύει τὴν διαίρεσιν,
 85 οἷον ὁ ἀνθρώπος. Anonym. f. 104.

πρόθεσις μὲν γὰρ γίνεσθαι ἐν τῇ διαίρεσει, ὅταν διακρίνῃ ὁ λαμβ- 92
 90 βάνη μόνον τὰς ὑποκείμενας καὶ εἰδικὰς διαφορὰς ἀλλὰ καὶ τὰς ὑλικὰς
 καὶ καὶ συμβεβηκότας... παραλείπει δὲ λέγει, ὅταν ὁ λαβὼν ἐν
 τῇ διαίρεσει πάντα τὰ ἀντιληπτά, ἀλλὰ διακρίσεις τ' ζῶον εἰς
 95 τὰ πεζόν καὶ πτηνόν, ἐκείνης δὲ τ' ἐνυδρον. ὑπερβάσεις δὲ γίνεσθαι, εἰ
 διακρίσεις τ' ζῶον εἰς τ' ὑπόπουν καὶ ἄπουν· ὑπερβάσεις γὰρ τ' πεζόν.
 Ioh. Phil. f. 79 b.

ζητεῖ αἱ οὖν τὰ ἐν ὀρισμῷ ἐξ ὑποθέσεως συλλογισαμένη 92
 100 καὶ δεῖξαι. τὸν δὲ ὀρισμὸν τ' τί ἐστι κατ' ὑπόστασιν εἴπει· τ' γὰρ πρὸς
 τῷ ἐν τῷ τί ἐστι κατηγορεύει τὸν καὶ τὴν ὑπόστασιν σημαίνει αὐτῷ
 ὀρισμὸς ἐστὶν ἐκείνῳ· ὁ γὰρ ὀρισμὸς ἢ ἐκείνῳ ὑπόστασιν καὶ τ' εἶναι. "ἐξ
 105 ὑποθέσεως" δὲ εἴπειν ὅτι τ' δι' ὑποθέσεως συλλογισμῷ ἀλλὰ διὰ
 τῷ ὑποθέσει τινὲς, καὶ τούτοις πρὸς τὴν δεῖξαι χρήσασθαι... δεῖκνυσιν
 δὲ τι καὶ ἄλλο ἄτομον τῇ τοιαύτῃ δεῖξει ἐπόμενον· ὅτι γὰρ μὴ
 110 ὑποθέσεις ἐν τῷ συλλογισμῷ, δεόντως λαμβάνει. Anonym.
 f. 104 b.

ἔτι χεῖρον ὅθεν διαφέρει συλλογισμένους τι καὶ ἀντὶ λήμμα- 92
 115 τος ποιῶν τὸν λόγον τῷ συλλογισμῷ καὶ ὀρισμῷ ἀποδεικνύοντας
 ἀντὶ προτάσεως τίθεναι τὸν λόγον τῷ τί ἦν εἶναι· ἀλλ' ὡς περ ἐν
 τῷ συλλογισμῷ καὶ λέγομεν τί ἐστι συλλογισμὸς, ὅπως ὅθεν ἐν τῷ
 120 τὸν ὀρισμὸν ἀποδεικνύειν λέγειν καὶ τὴν τί ἐστιν ὀρισμὸς· δεῖ γὰρ γὰρ
 ἀκριβῶς ἐγνωστέον καὶ τί ἐστι συλλογισμὸς καὶ τί ἐστιν ὀρισμὸς, ὡς
 αὐτὸς γνωστέον ὅπου ταῦτα ποιῶμεν, καὶ τὸς ἀμφισβητῶντας
 δύνανται πείθειν, μέρος δὲ τῶν ἀποδείξεων μὴ οἷα τὰς λόγους
 125 τέκνους. Themist. f. 11.

φησὶ γὰρ ὡς πολλοὶ αἱ τρόποι εἰσι καθ' ὅς τὰ ἀγνοούμενα
 130 δῆλα ἡμῶν γένεσθαι. καὶ γὰρ διὰ τῆς διαλεκτικῆς μεθόδου τ' ἀγνοούμενα
 γνωστέον καὶ δι' ὀρισμῷ καὶ δι' ἀποδείξεως καὶ δι' ἀναλύσεως καὶ
 διὰ συλλογισμῷ. ἐν ὅδε μὲν γὰρ τῶν μεθόδων τούτων λαμβάνει

ὁ ὁρισμὸς τῆς μεθόδου ἐκείνης δι' ὃ τ' ἀγνούμενον ἔγνωμεν. ἐλάσας γὰρ τ' δεῖξαι τὴν ἐπὶ πασῶν τῶν μεθόδων, λαμβάνει μόνον τὴν συλλογιστικὴν μέθοδον, καὶ φησὶν, ὡς περ συλλογίζόμενοι ὡς ὁ ἄνθρωπος ὁσία, λαμβάνομεν μέσον ὅρον τ' ζῶον καὶ φάσι "ὁ ἄνθρωπος ζῶον, τ' ζῶον ὁσία," ἐν ὅδεμα δὲ τῶν δύο προτάσεων 5 καὶ ὁ συλλογισμὸς τῷ ὁρισμῷ, ὅπως ἔδωκεν τὴν ἀποδεικνύοντα ὅτι τὸδε ἐστὶν ὁρισμὸς τῷδε, δεῖ λαμβάνειν μέσον τὴν ὁρισμὸν τῷ ὁρισμῷ. Ioh. Phil. f. 80.

92^a ἀπὸ τῶ εἰπεῖν "ὅλη" ἐδήλωσε τὴν μεῖζονα πρότασιν ὡς 12 περιεχομένην ὑπὸ τῆς ἐλάττωτος, ἀπὸ δὲ τῷ εἰπεῖν "μέρος" ἐδήλωσε τὴν ἐλάττωνα περιεχομένην ὑπὸ τῆς μεῖζονος. δύο γὰρ εἰσὶν αἱ προτάσεις ἐξ ὧν ὁ συλλογισμὸς περαίνει. ἐν ὅδεμα γὰρ τῶν δύο ὁ ὁρισμὸς τῷ συλλογισμῷ καὶ. id. ib.

92^a ἡ τὴν ὁρισμὸν τῷ ὁρισμῷ ἡ τὴν ὁρισμὸν τῷ συλλογισμῷ δεῖ 13 εἶναι ἐκτὸς τῶν κειμένων καὶ ληφθεῖσιν προτάσεων. πρὸς δὲ τὴν 15 ἀμφισβητῆντα καὶ ἐνιστάμενον ὡς καλῶς ὁ περιέβη ὁ συλλογισμὸς, ἡ ὅτι ὅδε τότε ὁ ἀπέδειξε ὁρισμὸς ἐξὶ τῶδε, ἀπαντᾷ καὶ προβάλλει τὸτο ὅτι καλῶς συλλαβίσαι. τὸτο γὰρ ἐστὶν ὁ συλλογισμὸς, λόγος ἐν ᾧ τεθέντων τινῶν ἕτερον τι τῶν κειμένων συναγεί. ἐξ ἀνάγκης. ἡ ὅτι καλῶς ἀπέδειξε τὸδε ὁρισμὸν εἶναι 20 τῷδε ὁρισμῷ γὰρ ἐξὶ λόγος σύντομος δηλωτικὸς παριστῶν τὴν φύσιν τῷ πράγματι ἀπὸ τῶν ἐσωδῶς ὑπαρχόντων αὐτῷ. ὡς ἐξ ἀνάγκης συλλογίζεσθαι καὶ ἄνευ τῷ λαβεῖν τ' τί ἐστι, καὶ τὴν ὁρισμὸν τῷ συλλογισμῷ ἀποδεικνύειν, ὡς τὸδε ἐστὶν ὁρισμὸς τῷδε, ἄνευ τῷ λαβεῖν τὴν ὁρισμὸν τῷ ὁρισμῷ. id. f. 80 b.

92^a ἐπεὶ ἦσαν τινες πειρώμενοι δι' ὑποθετικῶν συλλογισμῶν ἀπο- 20 δευκνύναι τὸδε ὁρισμὸν εἶναι τῷδε, ἐλέγχει καὶ αὐτοὺς ὡς τ' ἐν ἀρχῇ αἰτούντας. . . καὶ τ' μὴ κακὸν λέγει διαιρετὸν ὡς ὑπερβολῇ καὶ ἐκλείψει θεωρούμενον (κακὸν γὰρ καὶ ἡ θρασυτής καὶ ἡ δειλία), τ' δὲ ἀγαθὸν ἀδιαίρετον, διότι ἐν μεσότητι θεωρεῖται, ἡ δὲ μεσότης μία, 30 τ' δὲ ἐν ἀδιαίρετον. id. ib.

92^a τὸτο λύσις ἐστὶν ἐνστάσεως. ἴσως γὰρ τις ἐνέστη λέγων, τί 23 κακίσεις τὴν δεῖξαντα τ' ἀδιαίρετον ὁρισμὸν τῷ ἀγαθῷ, ἐκ τῷ λαβεῖν τ' διαιρετὸν ὁρισμὸν τῷ κακῷ; ἀρὰ γε ὁ χρὴ λαβεῖν ἐν ταῖς ἀποδείξεσιν τίνα δι' ὧν ἀποδείξομεν τ' ζητούμενον; λύων ὅν τὴν 35 ἔκτασιν ταύτην φησὶ, λαμβάνειν χρὴ εἰς τ' ἀποδείξαι τ' τί ἦν εἶναι ἦγον τ' ἀδιαίρετον ὁρισμὸν τῷ ἀγαθῷ τινά, πλην ὅτι αὐτ' τ' προκαίμενον καὶ ζητούμενον, ἀλλ' ἕτερον τίνα. id. ib.

92^a τούτῳ, εἰς τὴν δεῖξιν τῷ τί ἦν εἶναι καὶ τῷ ὁρισμῷ ἕτερον τι 24 λαμβάνει ὁ ὁ κεχώρισται. διὰ γὰρ τινος ληφθέντος μέσου ἑτέρου τῶν 40 ἐξ ὧν τ' συμπέρασμα ὅρον ὁ συλλογισμὸς, καὶ ἐκ προτάσεων τινῶν, ὁ ἐδήλωσεν εἰπὼν "καὶ γὰρ ἐν ταῖς ἀποδείξεσιν ὅτι ἐστὶ τὸδε καὶ λαμβάνει," τούτῳ πρότασις. ὁ μὴν αὐτ' ὁ δεῖξαι, ἡ ὁ τ' αὐτὸ ἐστὶ τῷ δευκνυμένῳ ἡ ἀντιγράφει αὐτῷ. ὁ γὰρ τοῦτον τι λαμβάνει τ' ἐν ἀρχῇ αἰτεῖται, λαμβάνων πρὸς ἄλλο. Anonym. 45 f. 104 b.

92^a ἦγον ὅδε τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν ἔχει πρὸς τ' ζητούμενον, ὅδε 27 ἀντιγράφει πρὸς αὐτό. τ' δὲ ἀγαθὸν καὶ κακὸν καὶ τὴν αὐτὴν ἀντιλο-

γίαν ἔχει, ὡς ἐδείξαμεν, καὶ ἀντιγράφειν ἦγον δι' ἄλλων δε- 40 πτω. Ioh. Phil. f. 80 b.

τάχα ὅν εἶποι τις ἂν ὅτι δι' ἐπαγωγῆς δυνατὸν. καὶ πῶς; ἐπαγωγῇ μὴ καὶ ἐκ τῶν καθ' ἑκάστον, ὁρισμὸς δὲ ὅδους τῶν καθ' ἑκάστον, καὶ ἐπαγωγῇ μὴ ἄλλο κατ' ἄλλο, ὁρισμὸς δὲ τῶν ἄντων 5 συμπλοκῆς λεγομένων. Themist. f. 11.

δέδεικεν ἐπιπῶν ὡς ἀναγκαῖον ἐστὶν ἅπαντ' ἀπὸ τοῦ ἀποδείξαι ὅτι ἐστὶ δι' ἀποδείξεως, εἰ μὴ ὁσία. εἰ. ἀντὶ τῷ εἰπεῖν ὁρισμὸν εἶπεν ὅτιαν. τούτῳ, μόνον ὁ ὁρισμὸς. ἐκ ἀποδεικνύει δι' ἀπο- 10 δεύσεως. Ioh. Phil. f. 81 b.

ἦγον τὴν φύσιν τῷ πράγματι δι' ὁρισμῷ τ' εἰ ἐστὶ τρίγωνον, 15 ἐκ εἰσῶν δι' ὁρισμῷ ἀλλὰ δι' ἀποδείξεως. ἀλλὰ τὸτο ἀδύνατον δέδεικεν, τ' δὲ εἶναι τί ἐστὶ τρίγωνον. ἐν τῷ ἀγνοῦν εἰ ἐστὶ ὅλην τρίγωνον. id. ib.

φησὶ γὰρ, εἰ καὶ ἐστὶ τι ἔχον τ' ἴσον ἀπὸ τῷ μέσῳ ἀφίσταται, 20 ἦγον τ' ἐπίσης ἀπὸ τῷ κέντρῳ ἀφίσταται, ἀλλ' ὅτος ὁ ὁρισμὸς ὅτι δεικνύσι διὰ τί τ' ὁριζέται ἐστὶν ἐπίσης ἀπὸ τῷ κέντρῳ ἀφίσταται, ὅτε δεικνύσι διὰ τί τὸτο ἦγον ὁ ὁρισμὸς τῷ κύκλῳ ἀφίσταται ὅσον γὰρ ἀπὸ τῷ ὁρισμῷ ὁ δεικνύει ὅτι τῷ κύκλῳ ἐστὶν ὅτος ὁ ὁρισμὸς. εἴη γὰρ ἂν ἴσως τ' τῷ κύκλῳ ἀλλὰ τῷ ὁριζέταται. τ' δὲ ὁριζέταται ἐστὶν εἶδος ὕλης μὴ τὴν εὐρισκομένης, ἡ ὁριζέταται ἐστὶν ὁ λευκὸς χαλκός, ὡς Ἡσίοδος ἐν τῇ Ἀσπίδι φησὶν "ὡς εἶπεν κατὰ 25 μῦθον ὁριζέταται φαεινὸν δύσατο." ἀλλ' αἰετὶ ἐξέτι τῷ βυλόμενῳ ἐρωτᾷ τ' διὰ τί, ἦγον πόθεν δῆλον ὅτι τὴν ἀνθρώπου δὴ 25 ἡ ὅτι ὁ ἄνθρωπος τοῦτον ἐστὶν. id. f. 82.

ἦγον ὁ ὁρισμὸς. ἐκ ἐστὶ δηλωτικὸς τῷ τί ἐστὶ ἦγον τῆς φύσεως τῷ πράγματι. ἔκωθεν δὲ προσληπτέον τ' δηλωτικῶς, ἵνα σαφὲς τ' λεγόμενον ἦ. "εἴη... ἄτοπον" ἦγον ὀνοματωδῶς ἀλλ' ἄτοπον ἐστὶ τ' δῶναι τὴν ὁρισμὸν ὀνοματωδῶς εἶναι. ὅτε γὰρ 30 ἔσαι καὶ τῶν μὴ ὄντων ὁρισμὸς, εἴγε τὰ μὴ ὄντα ὀνοματωδῶς καὶ ὁρισμὸς ὀνοματωδῶς, ἦγον παριστῶντας ὁ τι σημαῖται τ' ὄνομα. id. ib.

ἀρχεῖ ἐντεῦθεν θεωρεῖν πῶς ἐστὶ δυνατὸν ἀποδείξαι γινώσκον τῷ ὁρισμῷ. ἵνα δὲ σαφέστερος ὁ ἐφερμηνευτικὸς λόγος τῷ κειμένῳ γένῃ, θεωρητέον ποσάκις ὁ ὁρισμὸς. . . ἀλλὰ σαφηνίσαν τ' 35 κείμενον. ἐπεὶ δὲ τ' εἰδέναι τ' τί ἐστὶ καὶ τ' εἰδέναι τ' αἴτιον τῷ εἶ ἐστὶ τ' πρᾶγμα ταῦτά εἰσιν (τ' γὰρ τί ἐστὶν ὁρισμὸς ἐστὶν, ὁ δὲ ὁρισμὸς εἶδος, τ' δὲ εἶδος αἴτιον), τ' τί ἐστὶν ἀρὰ αἴτιον. ὁ γὰρ ὁρισμὸς δηλοῖ τὴν αἰτίαν τῷ εἶτε ἐστὶ τ' ζητούμενον πρᾶγμα ὕφεστος εἶτε καὶ 40 μὴ. προδετέον δὲ τούτῳ τ' ἐγγωρεῖ γενεᾷ ἀποδείξω τῷ ὁρισμῷ. . . εἰ τοίνυν τ' αἴτιον, ἦγον ὁ ὕληος ὁρισμὸς, ἕτερός ἐστι παρὰ τ' ἰσοτόν, καὶ ἐνδέχεται ἀποδείξαι αὐτόν, ἀνάγκη μέσον λαβεῖν ἐν συλλογισμῷ τ' αἴτιον ἦγον τὴν εἰδικὸν ὁρισμὸν, καὶ ἐν πρώτῳ χήματι συλλογιστῆναι διὰ τ' εἶναι τ' ἀποδεικνύμενον καὶ καθύλη καὶ κατὰ 45 γορικόν. ἀποδεικνύμενον δὲ ἐστὶ τ' πᾶς θυμός. ζῆτος τῷ παροικᾷ διὰ αἵματος. εἰς μὴ δὴ τῶς ὅτος ὁ ἐξηλεκτός καὶ ἀποδείξαι καθ' ὅν ἐνδέχεται. τ' τί ἐστὶν ἦγον τὴν ὕληος ὁρισμὸν ἀποδείξαι δι' ἄλλο ὁρισμῷ τῷ εἰδικῷ. id. f. 82 b.

δύναμις τὸ "ὅτι τοῦτο ἢ ταυτὲ ἢ ἄλλο" εἰρημέναι οὐχ ὡς
 συνηγορῶν εἶναι τὸ αὐτὸ αὐτῷ αἰτίον (δοκεῖ γὰρ ἄλλο εἶναι τὸ
 αὐτὸ καὶ τὸ ὅτι ἐστὶν αἰτίον ἐν πᾶσιν) ἀλλ' ὑπὲρ τῷ ὁλοκληρῶ
 χρέαζι διαμέσει. καὶ εἴη δὲ τὸ "εἰ τοῖνον ἐστὶν ἄλλο" ἐπενη-
 γμένης σηματικὸν τῷ ὁφείλειν τὸ αἰτίον ἄλλο εἶναι. Anonym. f. 105 b.

ἦν ἄλλον μὲν τὸν ὁρισμὸν τῷ πράγματι τὸν ὑλικὸν ἀποδεί-
 κει τὸν δὲ τὸν εἰδικόν, ἐκ ἀποδείξεως διὰ τὸ εἶναι ἄμεσον. Ioh. Phil. f. 82 b.

λογικὸν συλλογισμὸν τὸν μὴ ἀποδεικτικὸν ἀλλὰ διαλεκτικὸν
 καὶ δι' ἐνδόξεων συναγωγήν εἰσθε λέγειν. εἰπὼν δὲ τὴν τοιαύτην
 ἄπο λογικῆν εἶναι ἀλλ' ὅτι ἀποδεικτικὴν, ἐξῆς προτίθει ζητῆσαι,
 εἰ ὡς ἐνδόξει, πῶς καὶ τίνα τρόπον. καὶ ὑπομνήσας ἡμᾶς τῶν
 καὶ ἀρχῆς εἰρημένων, ἀποδείξει καὶ τὴν πρὸς αὐτὰ ἀκολουθίαν
 καὶ ἀποδείξει ὅτι οὐκ ὅσον τε ὁρισμῷ γενέσθω, ἐξὶ μέντοι δι' ἀποδείξεως 15
 ἥσυχον τὸν ὁρισμὸν εὐρεῖν. Anonym. f. 105 b.

τὸ δὲ ἀδύνατον ἀδύνατον δεικνύειν ἐν ἀρχῇ αἰτιώμεθα ἐξιν. λε-
 γόμενον γὰρ ὁ συλλογισμὸς ἔστος λογικὸς, ἀλλὰ μὴ ἀποδεικτικὸς.
 ἀλλὰ γὰρ ἔχει τὰ αἰτήματα. Ioh. Phil. f. 83.

τὸ εἶναι πολλαχῶς ἐν ταῖς ἀποδείξεσι μέντοι. ἐνίοτε μὲν γὰρ
 ἐν συμβεβηκότος καὶ πόρρω τῆς ὑπόστασις τῷ πράγματι, ἐνίοτε δὲ
 ἐν τῷ πράγματι καὶ τῷ ἐκείνῳ τι ἔχειν, ὅσον ὅτι εἰσὶ θεοὶ ἀπὸ
 συμβεβηκότος μὲν, ὅτι εἰσὶ βωμοί, ὡς Χρύσιππος φησιν, ἀπὸ
 δὲ τῷ πράγματι, ὅτι θεραπεύουσιν, ὅτι προλέγουσιν, ὅτι καὶ
 ἡμεῖς χρόνον ποιήσας καὶ ἡμέρας. ἐξὶ δὲ καὶ τῶν ἀπ' αὐτῷ τῷ
 πρῶτον τὰ μὲν ἐγγυτέρω τὰ δὲ πορρωτέρω, καθάπερ δὴ καὶ
 ἐν τῷ ἐξημένῳ παραδειγματῶν. ὅσα μὲν ἐν ἀπὸ συμβεβηκό-
 τος πρῶτον ὅτι ἐξω, ἀπὸ τῶν ὑδεμίαν ἔχομεν ἀφορμὴν
 καὶ τὸ αὐτὸ καὶ τὸ ἐξιν. Themist. f. 11 b.

τὸ δὲ γνωσκῶν τὸ εἰ ἐξιν ἀπὸ συμβεβηκότων, παραδείγ-
 ματι ταῦτα, ὅσον γνωσκόμενον βροτῆν εἶναι ἀπὸ τῷ γίνεσθαι καὶ
 ὡς τὸ εἶναι ἐμβροτῆτος ἀπὸ τῷ ψόφῳ. ἐμβροτῆτος δὲ εἰσιν αἱ
 πᾶσι ἐκτελέσαντες ἀπὸ τῷ ψόφῳ. Ioh. Phil. f. 83.

ὅμοι δὲ μοι ὁ μὲν σύνδεσμος ἐκ περιττῷ καὶ ἴσως, ὡς ἡ, ὡν
 ἡμεῖς τῷ ὅτι ἐστὶ γνωστὸν διὰ τινος τῶν ἐν τῷ τὸ ἐστὶ καὶ ἐν τῇ
 ὡς αὐτῶν ὄντων, ἐξω πρῶτον δεικνύμενον καὶ ἐχέτω ὅ. ὡν γὰρ,
 ἦν, ἔχομεν ἐν τῇ τῷ εἶναι γνωστῇ, περιέχομεν τὸ τὸ ἐξιν. ἐξω
 ἀποδεικτικὸν δὲ παρατίθει. Anonym. f. 106.

εἰ δὲ τὸ μέσον ἐκ ἐξιν αἰτίον ἐκώδης, καὶ διὰ τῶν τῷ μὲν
 σηματικὸς ἐξιν αἰτίον τῷ δὲ πράγματι ὅ, τὸ ὅτι μόνον
 πρῶτον, τὸ δὲ διότι ἀγνοῦμεν. Ioh. Phil. f. 83 b.

τὸ "ἐν διὰ μέσων ἢ" δηλωτικὸν τῷ ἂν δι' οἰκείων καὶ αἰτίων,
 καὶ τὸν συμπεράσματος μόνον ἀλλὰ καὶ τῷ πράγματι. ταῦτα
 ἡμεῖς μέσα. ἢ γὰρ διὰ τῶν μέσων, ὅ καὶ κυρίως ἐστὶ μέσα,
 ὡς τὸ ὅτι ἐστὶ, καὶ τῷ διὰ τὸ ἐξιν. ἀλλὰ καὶ τῷ τὸ ἐστὶ γνωστῷ
 ἐστὶ, ὡς ἐστὶ. ὁ γὰρ τοῦτος ὁρισμὸς ἐστὶ τῷ ἑτέρῳ τῶν ἀκρων. εἰ
 δὲ μὴ διὰ μέσων, τότε, εἰ δὲ μὴ δι' αἰτίων ἀλλὰ διὰ τινος
 συμβεβηκότος. Anonym. f. 106.

εἴη δὲ καταλληλότερον ἢ λέξεις, εἰ ἔχοι ἀντὶ τῷ "τοῖνον" τὸ ἐξιν 93
 γὰρ τῷ γ' ὑπάρχει τὸ β'. τῶν γὰρ ἀκολουθεῖ τῷ "εἰ δὲ μή, τὸ ὅτι,
 τὸ διότι δὲ ὅ." id. ib.

ἔλεγον τινες τὴν ἔκλειψιν καταστροφὴν τῆς σελήνης. τὸ γὰρ 93
 μέρος αὐτῆς τὸ πρὸς ἡμᾶς ἔλεγον εἶναι πεφωτισμένον ὑπὸ τῶν
 ἀκτίνων τῷ ἡλίῳ ὑπὸ τὴν γῆν ὄντος, τὸ δὲ μέρος αὐτῆς τὸ πρὸς
 ἡμᾶς εἶναι ἀφώτιστον, ὅπερ καὶ φερόμενον πρὸς ἡμᾶς ποιεῖ τὴν
 ἔκλειψιν. Ioh. Phil. f. 84.

παραδίδωσι κατὰ, πῶς ἐν τῇ τοιαύτῃ ἀποδείξει εὐρήσεις 93
 τὸς ὁρισμούς, καὶ φησὶν, ἐπειδὴ καὶ αἱ δύο προτάσεις ἐμμεσοὶ εἰσι,
 πρὸς ἀπόδειξιν μὲν τῆς ἀκαττοῦς λάβε τὸ ὅτι ἐμψυχὸς αἰσθητικὴ,
 ὁ ἐξιν ὁρισμὸς τῷ ζῴῳ, ἐν δὲ τῇ ἀποδείξει τῆς μετῴου λάβε
 μέσον ὅρον τὸ ἂν μέρος δευτικὸν εἶναι τῶν ἐναντίων, ὁ ἰδὼν ἐστὶ
 τῆς ὑπόστασις. id. ib.

ἐκὼν ὅδε τί ἐστὶ θεός, δι' ἀποδείξεως γίνεσθαι γνωρίμων. ὁ γὰρ 93
 ἀποδεικτικὸν τὸ θεός εἶναι. ὁ γὰρ ἐστὶ λαβεῖν αἰτίον ἕτερον. τὸ γὰρ
 ὡφελεῖν καὶ τὸ κινεῖσθαι τὸν ἅπαντα χρόνον δευτικὸν μὲν τῆς ὑπόστασις καὶ
 ἐξ αὐτῷ τῷ πράγματι, ὁ μὴ αἰτία τῷ εἶναι. ἢ τὰ καὶ ἐστὶ καὶ ἐκ
 τῶν τοιούτων ὁρισμὸν τινα ἀποδοῦναι, εἶον θεός ἐστὶ ζῶν αἰδῶν,
 εὐποιητικὸν ἀνθρώπων. ἢ εἴπερ ἐστὶ καὶ ὁρισμὸς ταῦτα, εὐθύς καὶ
 αἰτίον τῷ εἶναι. τὸ γὰρ τί ἦν εἶναι αἰτίον καὶ ἀρχή. Themist.
 f. 11 b.

ἦγον λέγειν εἰς λόγος καὶ ὁ εἰδικὸς ὁρισμὸς, ὁ ἐν καθ' ἑνὸς 93
 δηλῶν ὁ καὶ συμβεβηκός, ὡς τὸ θυμὸς ἐξιν ὁρεξὶς ἀντιληπτήσεως... 36
 εἰς μὲν δὲ ὁρισμὸς ἐστὶ τῷ ὅρι κυρίως τὸ λόγος ἐν καθ' ἑνὸς κατη-
 γορῶν μὴ καὶ συμβεβηκός, ἀλλος δὲ ὁρισμὸς τῷ ὅρι ἐστὶ λόγος ὁ
 δηλῶν διὰ τί ἐξιν, ἦγον ὁ ἔχων τὴν αἰτίαν τῷ πράγματι ὅμοι καὶ
 τὸ αἰτιατόν. Ioh. Phil. f. 84 b.

εἴπε δὲ τὸ "συνεχῆς," διότι ἡ ἀπόδειξις τὸ πᾶν δεικνύσιν. τῶν 94
 δὲ ἐν μόνῳ τῷ πρῶτῳ χήματι δεικνύσιν. ἐν δὲ τῷ πρῶτῳ χή-
 ματι συνεχῆς καὶ κατ' εὐθείαν κείνῳ οἱ ὅροι, καὶ ὅτι ὡς ἐν τῷ δυ-
 τέρῳ χήματι ἢ ἐν τῷ τρίτῳ ὁ μέσος ἐξω καὶ τῶν ἀκρων.
 id. f. 85.

ἀπόδειξιν δὲ συνεχῆ ἔφη ἢ ὅτι ἐν πρῶτῳ χήματι (τὰ γὰρ
 ἐν τῷ συνεχῇ τὴν τάξιν καὶ τὴν ἀκολουθίαν λαμβάνει τῷ τῷ
 μέσῳ μὴ ἐξω τῶν ἀκρων ἀλλὰ μεταξὺ καὶ) ἢ συνεχῆ, ὅτι
 μὴ διηρημένης εἰς προτάσεις ἀλλ' ὅτι ἐν ἐξηρηγεμένης. ὁ γὰρ λέ-
 γων λόγος "διὰ τὸ ἀποσβέννυσθαι" τὸ πῦρ ἐν τοῖς νέφεσιν ὁ ἐγγυ-
 μενος ἐν αὐτοῖς ψόφος βροτῆ ἐξιν" ὅτι ἔχει διηρημένον τὸν λόγον
 εἰς τὰς προτάσεις, ὅδε δὲ τὸν μέσον λαμβανόμενον, ἀλλὰ συνε-
 χεῖς εἴρηκε τὸς ὅρους. Anonym. f. 107.

ὁ δὲ ὁρισμὸς ὁ εἰδικός, ὅς καὶ ἀμέσως ὑπάρχει τῷ ὅρι, 94
 θέσις ἐστὶ δηλωτικὴ τῷ τὸ ἐστὶ τὸ πρᾶγμα, ἦγον τῆς ὑπόστασις τῷ
 πράγματι ἀναπόδεικτος. Ioh. Phil. f. 85.

εἰς μὲν ἐξιν ὁρισμὸς λόγος δηλωτικός, τότε τὸ πρᾶγμα, 94
 ἀναπόδεικτος, ὡς ἐστὶ ὁ εἰδικός. εἰς δὲ ἐξιν ἦγον ἕτερος συλλο-
 γισμὸς, τότε τὸ διαφέρων τῆς ἀποδείξεως τῇ πτωσίᾳ ἦγον τῇ
 θέσει, ὅς ἐξιν ὁ σύνθετος. τρίτος δὲ ἐξιν ὁρισμὸς ὁ ὑλικός, ὅς καὶ

- ἀποδείκνυ) ἡ συμπεράσμα τῆς ἀποδείξεως γίνε), τωτέστιν ὅτις ἐστὶ καὶ ἀποδεικτικός, ἀποδείκνυ) διὰ μέσου τῷ εἰδικῷ. id. ib.
- 94^a αἰτία εἰσι τέσσαρα, εἰδικὸν ποιητικὸν ὑλικὸν καὶ τελικόν.
21. τότε γὰρ λεγόμεθα ἐπίσχεζ τὸ πρᾶγμα ὅταν γνωσώμεν τὴν αἰτίαν δι' ἣν ἐστίν, εἴτε τὴν ὑλικὴν αὐτῷ αἰτίαν εἴτε τὴν εἰδικὴν 5 εἴτε τινὰ τῶν ἄλλων. ἀντὶ δὲ τῷ εἰπεῖν εἰδικὸν αἴτιον, εἶπε "τὸ τί ἦν εἶναι." τὸ ᾧ τί ἦν εἶναι ὁρισμὸς ἐστὶν ὑσιώδης, ὁ δὲ ὑσιώδης ὁρισμὸς εἰδικὸν αἰτίον ἐστὶν ὡς τὸ εἶδος καὶ τὴν ὑσίαν παριστῶν τῷ πρᾶγματός· τὸ τί ἦν ἄρα εἶναι εἰδικὸν αἰτίον ἐστίν. ἀντὶ δὲ τῷ εἰπεῖν ὑλικόν, εἶπε "τὸ τίνων ὄντων ἀνάγκη τῷτο εἶναι" ἦγον τὸ 10 εἶδος. τὸ δὲ "τίνων ὄντων" παριστᾷ τὴν ὕλην. ἐν χρεῖα γὰρ γνωσόμεθα τῆς ὕλης διὰ τὴν ὑπόθεσιν τῷ εἶδος· αὐτὴ γὰρ καθ' αὐτὴν ἡ ὕλη τὸ ἀναγκαῖον ἔκ ἔχει, ἀλλὰ διὰ τὸ εἶδος. ἐν χρεῖα ὅν γνωσόμεθα τῶν ὑλικῶν. id. ib.
- 94^a διὰ τῷ "τινὸς ὄντος ὁρθῆς" ἐδήλωσε τὸν τρόπον τῆς αἰτίας, 15
23. ὅτι τὴν ὡς ὕλην αἰτίαν ζητεῖ. τῷ δὲ συμπεράσματος, τῷ τὴν ἐν ἡμικυκλίῳ γωνίαν ὁρθὴν εἶναι, αἴτιον ὡς ὕλη μέσος ὅρος ληφθεὶς τὸ δὲ ὁρθῶν ἡμίσεια. δέδεικε) δὲ καὶ τῷτο ἐν τῷ τρίτῳ τῶν Εὐκλείδου στοιχείων. Anonym. f. 107 b.
- 94^a ἦγον ἀλλὰ μὴ καὶ ὁ ὑλικὸς ὁρισμὸς δέδεικε) μέσος λαμβανόμενος ἐν τῇ ἀποδείξει. "τὸ μέσον." ἐνταῦθα τὸ τὸ ὡς παρέλκον ληπτέον. Ioh. Phil. f. 85 b.
- 94^b φέρε προ τῆς τῷ κειμένῳ ἐξηγήσεως περὶ αὐτομάτου καὶ τύχης
23. μικρόν τι φιλοσοφῆσωμεν, ἵνα μὴ ἡ ἀκολουθία τῆς τῷ κειμένῳ ἐξηγήσεως ἐκτρέψῃ). id. f. 86 b.
- ἡ γένεσις ὅν τῷ μέσῳ καὶ αἰτίῳ τὴν αὐτὴν ἔκ ἔχει τάξιν ἐφ' ἀπάντων, ἀλλ' ὅ μ' ἐν πρώτῳ, ὡς ἐπὶ τῶν κινήσεων, ὅ δὲ τελευταίαν, ὡς ἐπὶ τῶν τελῶν καὶ ὡς ἐν ἐνεκῷ, ὅ δ' ἅμα, ὡς ἐπὶ τῶν ὁρισμῶν καὶ τῷ τί ἦν εἶναι. Themist. f. 12.
- 94^b ἐνταῦθα ὁ Ἀριστοτέλης ἄλλο θεωρήμα λέγει. μὴ ἀκριβο- 30
27. λογόμενος δὲ ἀντὶ τῷ εἰπεῖν ὅ ἕνεκα εἶπεν "ἕνεκα τίνος." ἕτερα γὰρ ἀλλήλων εἰσι τὸ ὅ ἕνεκα καὶ τὸ ἕνεκά τίνος. ἕνεκα γάρ τίνος λέγει) πάντα τὰ προ τέλους γεγόμενα, ἀφορῶντα δὲ πρὸς ἀπλότητα τῷ τέλει, ὡς ὁ θεμέλιος οἱ τοῖχοι καὶ ὁ ὄροφος ἕνεκα τῷ τέλει εἰσι τῆς οἰκίας· ὅ δὲ ἕνεκα λέγει) τὸ τελικὸν αἴτιον ἦγον 35 ἡ οἰκία. Ioh. Phil. f. 86 b.
- 94^b λαμπτήρας νοεῖ ἡ τὰ ὑέλια, ἃ διὰ τῆς γυρνεμπλαστικῆς
28. τέχνης ἐπιτίθεν) ταῖς οἰκίαις χάριν τῷ φωτίζεσθαι ταύτας, ἡ τὸ ἐκ δορᾶς λεπτῆς κατασκευαζέν ἐξ ἐπνοίας τῶν ἀνθρώπων χάριν τῷ μὴ τοῖς λίθοις προσκίειν τὸς νύκτωρ βαδίζοντας. ἡ γὰρ δορὰ 40 καὶ τὰ ὑέλια φυσικὰ εἰσιν, ὡς τὸς πόρους ἡ φύσις μεγάλως πεποίηκε, τεχνικὰ δὲ εἰσι τὰ γυρνεμπλαστικά, οἷς ἐντίθε) τὰ ὑέλια, ὡσαύτως καὶ τὸ κατασκευαζέν ἐκ τῆς δορᾶς. τὸ δὲ πῦρ λίαν ἐστὶ λεπτομερέςατον. id. f. 87.
- 94^b ζητεῖ γὰρ, ἄρα ὥσπερ ἐπὶ τῶν ὄντων τῶν καθ' ὁλοκληρίαν 45
31. ὑφεσώτων πραγμάτων, ἀποδίδου) καὶ ὑλικὰ αἰτία καὶ τελικὰ. γνωόμενον δὲ πρᾶγμα ἐστὶ καὶ ἡ βροτὴ διὰ τὸ καὶ μέρος συνίστασθαι καὶ δεύουσιν ὡς ἀπὸ τῷ παραδείγματός, ὅτι καὶ ἐπ' αὐτῶν ἀποδίδου) καὶ ὑλικὰ αἰτία καὶ τελικὰ. αὐτὸν πρὸς τὴν ζητῶντα εἰ βροτὴ, ἔρεῖς ὑλικὸν αἴτιον τὸ ἀποσβέννυσθαι τὸ πῦρ· οἱ δὲ Πυθαγόρειοι τελικὸν αἴτιον ἀποδίδου) τῆς βροτῆς τὸ διὰ τῷ ψόφῳ τὴν Δία ἐπαπειλεῖν καὶ φαβεῖν τὸς ἐν τῷ Ταρτάρῳ Τιτᾶνας. id. ib.
- τὴν αἰτίαν ἐνταῦθα ἀποδίδουσι δι' ἣν ἐν τοῖς φυσικοῖς πράγμασι δύο αἰτίαι ἀποδίδου) ὑλικὴν καὶ τελικὴν, καὶ φησὶν, ἐπειδὴ ἕκαστον τῶν φυσικῶν πραγμάτων ἐξ ὕλης καὶ εἶδους σύγκειται. λέγει) δὲ καὶ τὸ ἕνεκα τοῦ ἦγον τὸ ὅ ἕνεκα φύσις, λέγει) καὶ τὰ ἐξ ἀνάγκης ἦγον ἡ ὅλη φύσις· ἐπὶ δὲ τῶν φυσικῶν πραγμάτων τὸ εἶδος καὶ τὸ τέλος ταῦτά. . . ἐπεὶ δὲ ἐκάλεσε τὴν ὕλην ἀνάγκην, διαρεῖ τὸ ἀναγκαῖον εἰς τὴν καὶ φύσιν ὁρμὴν καὶ κίνησιν καὶ εἰς τὴν βίαν παρὰ τὴν ὁρμὴν καὶ εἰς τὴν παρὰ φύσιν κίνησιν. ἐν δὲ ἐτέραις πραγματείαις αὐτῷ διαρεῖ τὸ ἀναγκαῖον εἰς τὸ ἀπλῶς καὶ κυρίως ἀναγκαῖον, ἃ ἐντεῦθεν παρέλεβε. id. ib.
- ἀνάγκην, ὡς εἵπομεν, λέγει τὴν ὕλην. ὕλη δὲ τῷ ἀνθρωποποῦ ὁ χαλκός, τῆς δὲ οἰκίας εἰ λίθοι καὶ τὰ ξύλα. φησὶ γὰρ ὅτι οἱ λίθοι καὶ τὰ ξύλα ὅ καὶ τὴν φυσικὴν αὐτῶν δύναμιν δύναμι) κινήθησαν καὶ ἀποτελέσαι οἰκίαν, εἰ μὴ παρὰ τῷ οἰκοδόμῳ κηρύσσιν, εὐάρμοστον σύνθεσιν χοῖεν. id. f. 87 b.
- τὸ αὐτό, φησὶν, αἴτιον εἶναι οὐκ ἐπὶ τῷ εἶδει· τῷτο γὰρ ἐπὶ τῷ λέγει. Anonym. f. 108 b.
- περὶ αἰτίῳ λέγει ἐνταῦθα εἰδικῷ, ὅπερ ἅμα ἐστὶ τῷ αἰτιατῷ, καὶ ἐξ ἀνάγκης γίνε) ἀκολουθησὶς τῷ τε αἰτίῳ καὶ αἰτιατῷ, ὅθεν αὐτὸς ἀρξῇ), ἦγον εἴτε ἀπὸ τῷ αἰτίῳ εἴτε ἀπὸ τῷ αἰτιατῷ· ἀνταρξέμενοι γὰρ πρὸς ἀλλήλα. Ioh. Phil. f. 88.
- αἰτία λέγει μὴ ἅμα ὄντα τῶς αἰτιατοῖς, ἀλλὰ προηγήμενοι αὐτῶν καὶ τὴν χρόνον, τὸ ὑλικὸν καὶ ποιητικόν. id. ib.
- ἦγον ὥσπερ καὶ ἡμεῖς δοξάζομεν ταῦτα μὴ ἅμα τοῖς αἰτιατοῖς θεωρεῖσθαι. ζητῶμεν ἄρα ἐστὶν ἐν τῷ συνεχεῖ χρόνῳ τὴν γενεάν, ἦγον οἰκίαν, ἕτερον ἀποδίδου) αἴτιον γενόμενον, ἦγον τὸ εἶναι λίθος καὶ ξύλα. . . πᾶσα δὲ γένεσις καὶ κίνησις ἐν χρόνῳ ἐστὶ, ὁ δὲ χρόνος ἐστὶ συνεχής· ὅτω, διότι μέτρον ἐστὶ κινήσεως ὅπως ἦγον μετρήμενος, ἦγον τῷ ἡλίῳ, ἥτις κύκλῳ γίνε), ἡ δὲ κύκλος κινήσις συνεχής ἐστὶ καὶ ἀδιάκοπος, ἡ δὲ κατ' εὐθείαν κίνησις διακόπτε). id. ib.
- "τῷ δὲ γενεᾷ ἕτερον γενόμενον" ἀντὶ τῷ τῷτο δὲ γεγενῆσθαι ἕτερον πρὸ αὐτοῦ γεγενῆσθαι, ὡς ἅμω ἐπὶ τῶν γεγενῆσθαι εἶναι ὅ μὴ καὶ ἅμα, ὥσπερ τὸ β' ἅμω ἐπὶ τῶν γεγενῆσθαι καὶ τὸ ἅμω ἐπὶ τῶν γεγενῆσθαι. τοῦτος γὰρ καὶ τῷ γινεᾷ δὲ π' ἐμ' προδεν ἐγένετο. γράφε) δὲ καὶ "τῷ γινεᾷ τῷ τῷτο γεγενῆσθαι διὰ γὰρ τῶν εἰληφε ποτὲ μ' ἐπὶ τῷ παρεληλυθότος χρόνῳ ἐμ' ἑτερα, τὸ τε αἴτιον καὶ τὸ αἰτιατόν, ποτὲ δ' ἐπὶ τῷ μέλλοντι συζεῖ) δ' ἐπὶ τῶν ἡ ἀκολουθία, ἐὰν ἀπὸ τῶν ὑστέρων γένε) τῶν αἰτιατῶν. Anonym. f. 109.
- ὅθεν τὴν αὐτὴν ἀνάγκην λαμβάνει κάτωθεν καὶ ἀνωθεν ἀρχομένοις, ἀλλ' ἀρχομένων μ' ἀπὸ τῶν αἰτίων ὑδεμίαν ἀνάγκην ἔχει τὰ συμπεράσματα, ἀρχομένων δὲ ἀπὸ τῶν αἰτιατῶν τὴν ἀνάγκην ἔχουσιν οἱ συλλογισμοί. Themist. f. 12 b.

ταῦτα ἀπορήσας φησίν, εἰ καὶ τὸ προγενέστερον ἀνάγκη πρῶ-
τον ὑπάρχειν τῷ αἰτιατῷ ἐπὶ τῆς τῶν πραγμάτων γενέσεως. . .
ἀλλ' ἔν ἐν τῷ συλλογισμῷ δεῖ προλαμβάνειν τὰ ὕστερα, ὡς ὅπως
ἐκ ἀνάγκης ἐπακολουθήσῃ τὸ πρότερον. Ioh. Phil. f. 88.

ἦσαν ἀπὸ τῶ ὕστερου ἄρθρου τῷ συλλογισμῷ, οἷον εἰ Σωκρά-
της ἔστι, ἐκ ἀνάγκης ἔστι καὶ Σωφρονόσκος. . . γυμνάζει τὸν
ἄνθρωπον ἐπὶ τῶν γενομένων καὶ ὑποτιθέσθαι γενομένα καὶ τὸν Σωκράτην
ἐπὶ τῷ Σωφρονόσκῳ, καὶ φησιν, εἰ ἐφ' ὧν τὸ αἴτιον καὶ αἰτιατὸν γε-
νέσθαι ἀπὸ τῶν ὕστερων δεῖ ἀρχεῖσθαι. id. f. 88 b.

δεῖ δὲ τὸ "ὡς" εἶπε τὸτο ἀληθές" τοῖς πρὸ αὐτῷ συνάπτειν.
ἐπὶ ᾧ ὅτε ἀόριστον ὅτε ὀριζόμενος ἔστι χρόνος. ὁ ἐδόξασεν δια-
κρίνει, ὡς δ' ἐπὶ τῶν γενομένων ψευδὴς ἡ ἀκολουθία, ὅταν καὶ ἐπὶ
τῶν ἐσομένων. ὁ γὰρ ἀληθὲς ἐπὶ τῶν λεγομένων ἔστι δὲ, ὅτι
εἰ τὸ αἴτιον, καὶ τὸ μετ' αὐτό. ὁ δὲ ἐπεὶ τότε γέγονε, τότε ἔστι.
καὶ λήγει τὸ αἴτιον, ὁ καὶ τῶν φθασάντων ἐστὶν αἴτιον, ὅτι τὸ
πρῶτον δὲ, τότε τὸ αἴτιον τὸ κυρίως αἴτιον, τοῦτον ὡς πάντως τὸ
ἀπὸ τοῦ συνυπάρχει, ὁμοίον ἐστὶν αὐτῷ αἰτιατῷ, τότε τὸ αὐτῷ
ἴσως, καὶ συνυπάρχει καὶ ὁμοῦ γίνεσθαι. Anonym. f. 109.

τὸ μέσον ἦσαν τὸ αἴτιον ὁμοίον δεῖ εἶναι τῷ αἰτιατῷ, ἦσαν
ἡμεῖς τῶν γενομένων πραγμάτων καὶ τὸ αἴτιον ἔστι γινόμενον
καὶ μετὰ. ἐπὶ δὲ τῷ γέγονε καὶ τῷ ἔστι ὅτι ἐνδέχεται εἶναι τι
ἡμεῖς. τὸ γὰρ γεγονός πῶς ἔστι τῷ ἐσομένῳ ὁμοίον, εἴγε
τὸ περιεχόμενον ἐστὶ χρόνος τὸ δὲ μέλλοντος; Ioh. Phil.
f. 88 b.

ἡ ἀρκείμενον ζήτημα τοῖς περὶ κινήσεως ἐστὶν οἰκείωτερον,
καὶ ἀκρίβητερον περὶ τῆς γενέσεως διαλαμβάνει ἐν τῷ τετάρτῳ
τῆς πρώτης Ἀκροάσεως. ἐνταῦθα δὲ μικρόν τι παρεκβὰς ἀφ'
ἐκείνης παραδίδωσι τὴν τῶν αἰτίων καὶ αἰτιατῶν ἀκολουθίαν. καὶ
ἐκείνη διαφέρειν ἔλεγε τὰ αἰτία καὶ τὸν χρόνον, ἡ γὰρ ὡς ὄντα
καὶ ἐκείνη τὰ αἰτία, ἡ ὡς γενομένα καὶ τὰ ἐξῆς, ἐπειδὴ
τὸ τῶν αἰτίων τῶν τοῦτων γένεσιν τὰ αἰτιατὰ ὁρῶμεν γι-
νόμενα. . . ζητεῖ πρότερον αἱ γενέσεις τῶν αἰτίων καὶ αἰτιατῶν
ὡς αἰτίων. id. ib.

ἦσαν τοῖς αἰτίοις καὶ αἰτιατοῖς τοῖς μὴ ἅμα οὖσι τὸ μέ-
σον, ἦσαν τὸ αἰτιατόν, καὶ τὸ α', ἦσαν τὸ αἴτιον, ἄμεσα εἶναι.
id. f. 89.

εἰπὼν ὅτι εἰς ἀμέσους προτάσεις κατατινόμεν τῇ λήξει τῶν
ῥημάτων, τῆς τε μελλόντος καὶ ἐλπίστος προτάσεως, προσέθετο τότε
τὴν παρεμπεσεῖν, ἀναιρῶν ὑπόνοιαν τινά. ἴσως ἂν τις ὑπέλαβε
ὡς ἀμέσους ποτὲ κατατινόμεναι προτάσεις τὰ αἰτία καὶ τὰ αἰτιατὰ,
καὶ ἐν χρόνῳ εἶναι ταῦτα, τὸν δὲ χρόνον συνεχῆ, τὸ δὲ συνε-
χὲς αἰσθητὸν διαιρετόν, καὶ τὸ ληφθέντος αἰεὶ χρόνος ἔστιν ἐπι-
πλέον χρόνον. . . ἀναιρῶν γὰρ τὴν ὑπόνοιαν ταύτην φησίν,
εἰ καὶ χρόνος συνεχὴς καὶ διὰ τὸτο ἐπ' ἀπειρον διαιρετός, ἀλλὰ τὰ
ἐκείνη πράγματα συνεχῆ ὅτι εἰσὶν ἀλλὰ διηρημένα. id. f. 89 b.

τιμὴ τῆς προτάσεως ἐστὶν ὁ μέσος ὅρος. εἰ γὰρ ληφθῇ πρό-
τασις ὡς ὁ ἀσθροπὸς ζῶν ἐστὶν, ἐπεὶ ἔμμεσός ἐστιν αὕτη, λαβὼν
ῥημάτων διαιρέσεις αὐτὴ εἰς δύο. id. ib.

δεῖ δ' ἐπὶ τῶν ἐσομένων καὶ τῶν ἐπ' ἐκείνων συλλογισμῷ
ἀρχὴν λαμβάνειν ἀμέσους προτάσεις. ὁ γὰρ εἰ πάντων τῶν ἐσο-
μένων χρόνος μεταξὺ, ἥδη καὶ τῶν ἐσομένων ἐσομένων τι, ὥσπερ
ὁ δὲ τῶν γενομένων γεγονός. ἡ ἄμεσον ἀρχὴν εἶπεν ἀντὶ τῷ ἔχα-
στόν τι ὀρίσαντα ἐσομένων, ἀφ' οὗ ἡ ἀνοδος ἐπὶ τὰ πρὸ αὐτῶ ἐσο-
μένα, ἡ ἀρχὴ ἄμεσος. ληπτέα αὐτῷ πρότασις τις χωρὶς μέσου,
ἥτις ἐστὶν ἀρχὴ τῷ συλλογισμῷ. Anonym. f. 109 b.

γινόμενα λέγει τὰ μὴ ὄντα καὶ ὑφισταμένα καθ' ὁλοκληρίαν,
ἀλλὰ ἔχοντα τὸ εἶναι ἐν τῷ δεῖ πεφυκέναι γίνεσθαι καὶ ἄλλως καὶ
ἄλλως καιρῶς. Ioh. Phil. f. 90.

λάβει μέσον ὅρον, ἡλικίας γενομένην τῷ ἄρρενος λιγνώδῃ καὶ
καπνώδῃ ἀναθυμίασιν ἐκ τῷ πυρῶτος ἀναδίδου, ἥτις ἀπογενεῖ
τὴν τρίχωσιν. id. f. 90 b.

ζήτησας ὅπως πολλὰ περὶ ὀρισμῷ, ἐπεὶ ἤρρισκε τὸν ὀρι-
σμόν μὴ μόνον μέσον ὅρον ἀποδείξειν λαμβανόμενον, ἀλλὰ καὶ τὰ
ἄλλα αἰτία, τὸ τελικὸν καὶ ποιητικὸν καὶ τὸ ὑλικόν, τότε χάριν
ἐδόξαζε καὶ περὶ τῶν ἄλλων αἰτίων, ὅπως μέσοι ὅροι λαμβάνονται,
καὶ καὶ τὴν ἀλλήλων διαφέρειν, καὶ πῶς ἐν συλλογισμῷ ἡ ἀκολουθί-
σις ἐν αὐτοῖς γίνεσθαι. καὶ μὲν τὴν συμπλήρωσιν τῶν πάλιν
ἀνατρέχει εἰς τὸν συλλογισμόν, καὶ ἀνακεφαλαιωσάμενος εἶπε περὶ
αὐτῷ. ἔτι προσέθηκε καὶ ἕτερα, καὶ εἶπε περὶ ὀρισμῷ. πῶς μὲν ὅτι
τὸ ἐστὶ καὶ ὁ ὀρισμὸς εἰς τὸς ὅρους ἀποδίδου, τρεῖς ὅροι ἐν τῷ ἀπο-
δεικτικῷ συλλογισμῷ λαμβάνονται. ἐν τίνι γὰρ τῶν τριῶν ὅρων
τέταται ὁ ὀρισμὸς; εἶρησεν ὅτι ὡς μέσος ὅρος λαμβάνεται, καὶ τίνα
τρόπον ἐστὶν ἀποδείξεις αὐτῷ. ἀποδείξεις μὲν γὰρ ὅτι ἔστιν αὐτῷ, ὡς
μὴ γενομένην συμπεράσματος ἀποδείξεως, ἔτι δὲ καθόσον συνθη-
ρᾷ ἐκ τῆς ἀποδείξεως. καὶ τίνα τρόπον ἐστὶν ὀρισμὸς αὐτῷ καὶ ὅτι
ἐστὶ, τέτταρσι τρόποις ὀρισμὸς τῷ ὀρισμῷ ἀποδίδου. id. ib.

ἦσαν καὶ ἀμφοτέρω πρώτος, ὡς μήτε ἐξ ἀριθμῶν συγκεί-
μενος μήτε ἐξ ἀριθμῶν μετρώμενος. τὸ δὲ τελευταῖον τὸ κατ'
ἀμφοτέρω πρώτων. id. f. 91.

τὸ δὲ ἀντὶ τῷ γὰρ. τὰ γὰρ καθόλου ἀναγκαῖα. id. ib.
δεῖ ἀντὶ τῷ "ταῦτα" καθόλου δ' ἀναγκαῖα γεγράφθαι. τὰ
καθόλου γὰρ ἀναγκαῖα. ὡς γὰρ αἴτιον τὰ τὰ ἐν τῷ τί ἐστὶ κατηγο-
ρούμενα ἀναγκαῖα εἶναι παρέθετο τὸ τὰ καθόλου ἀναγκαῖα εἶναι.
Anonym. f. 110 b.

τῷ δὲ ὑποκείμενῳ ἀντὶ τῷ κείνῳ καὶ ὁμολογούμενῳ κέχρηται. ὁ γὰρ
γὰρ ἀμφισβητεῖ κατ' αὐτῷ. id. ib.

καὶ ὁ μόνον ἐπὶ τῆς τριᾶδος εὐρήσεις ὅταν τὸν ὀρισμόν, ἀλλ'
ὁμοίως καὶ ἐπὶ ἄλλων ὁμοίων πράγματος ἔστι καὶ εἶναι καὶ ὁ ὀρισμὸς
αὐτῷ ἀπὸ τῶν ὅταν δειχθέντων ἦσαν ἀπὸ τῶν ἐν τῷ τί ἐστὶ κατη-
γορούμενων θεωρούμενος. ἐπὶ τῶν δὲ ἀντιγράφων εὐρήσεις "τῶν
ὅταν ληφθέντων." Ioh. Phil. f. 91 b.

εἰπὼν τὸ χρησίμον τῆς διαιρέσεως, διασφύρει πάλιν τὸν Πλά-
τωνα ὡς λέγοντα διὰ τῆς διαιρέσεως συλλογίζεσθαι καὶ ἀποδεικνύναι
τὰ μέρη τῷ ὀρισμῷ τὰ ἐν τοῖς ὀρισμοῖς θεωρούμενα. id. f. 92.

ἐνταῦθα λέγει τὸ χρησίμον τῆς διαιρέσεως. πρῶτον λέγει τὰς κα-
θόλου διαφορὰς τὰς περιεχούσας, ὕστερον δὲ τὰς περιεχομένας. id. ib.

96² δλοπτερα λέγει) ἢ τὰ ὑμενόπτερα, ὡς αἱ κυκτερίδες, ἢ τὰ
39. καλλόπτερα, ὡς οἱ τέττιγες καὶ αἱ μαῖαι. id. f. 92 b.

97² σημειώσαν δὲ ὅτι ἀντὶ τῷ εἰπεῖν διαφορὰς εἶπε διαφορὰν.
1 πᾶν ᾧ γένος εἰς δύο διαφορὰς τελέχισον διαιρεῖν. id. ib.

97² ἔξω γένῃ ἢ τὰ ἀνωτέρω καὶ κοινότερα αὐτῷ τῷ ζῷον ὃ ἐμνη- 5
3. μόνευσεν. ἢ ἔξω τὰ ἔτερα καὶ κεχωρισμένα τῷ ζῷον καὶ τῆς φύσεως,
ὡς εἴη ἂν τὰ ὑπὸ τὰς ἄλλας κατηγορίας. ἢ τῶν ἔξω καὶ τῶν ὑφ'
αὐτὰ ἀντὶ τῷ καὶ μὴ ὑπαλλήλων ὄντων ἀλλὰ κεχωρισμένων καὶ
μὴ ὑπαλλήλων. τοιαῦτα δὲ ἢ τε ὄρνις καὶ ὁ ἰχθύς. Anonym.
f. 111 b.

97² "ὅθεν δὲ δεῖ τὴν ὀριζόμενον καὶ διαιρούμενον." τῷ τὸ λέγει ἀνα-
6. ρῶν τὸς λόγους δι' ὧν μετεχειρεῖ ὁ Σπεύσιππος ἀναρῆσαι καὶ τὴν
διαίρεσιν καὶ τὸς ὀρισμούς. ἐπεχειρεῖ ᾧ ἔτω δεικνύειν καὶ ὡς ἔκ
ἔστιν ἀποδοῦναι ὀρισμὸν τινος, λέγων ὡς ὁ θέλων δι' ὀρισμῷ παρα-
7. ρῆσαι τὴν φύσιν τῷ ἀνθρώπῳ ἢ τῷ ἵππῳ ἢ ἄλλῳ τινὸς ὀφείλει 15
γινώσκειν πάντα τὰ ὄντα καὶ τὰς διαφορὰς αὐτῶν καθ' ἃς διαφέ-
ρουν ἀλλήλων. ἔτω ᾧ παρίστα) ἢ φύσις τῷ ἀνθρώπῳ ἢ τῷ ἵππῳ ἢ
ἄλλῳ τινός, ἐν τῷ χωρίζεσθαι τῶν ἄλλων πάντων. Ioh. Phil. f. 92 b.

Σπεύσιππος δὲ ὁ καλῶς λέγει φάσκων ἀναγκαῖον εἶναι τὴν
ὀριζόμενον πάντα εἰδέναι. "δεῖ μὲ γὰρ" φησὶν "γινώσκειν τὰς δια- 20
φορὰς αὐτῷ πάσας αἷς τῶν ἄλλων διενήνοχεν." ἀδύνατον δὲ
εἰδέναι τὰς διαφορὰς τὰς πρὸς ἕκαστον μὴ εἰδότας αὐτὸ ἕκαστον.
Themist. f. 13.

97² Σπεύσιππος ταύτην τὴν δόξαν Εὐδήμιος εἶναι λέγει τὴν ὅτι
7. ἀδύνατον ἐξεν ὀρίσασθαι τι τῶν ὄντων μὴ πάντα τὰ ὄντα εἰδόντα. 25
Anonym. f. 111 b.

97² πρῶτον μὲ ἐλέγχει τῷτον ψευδόμενον ὡς ἀγνοῦντα τὰ τῆς
11. διαφορὰς σημειώμενα. ὁ ᾧ καὶ πᾶσαν διαφορὰν ἔτερα κρίνον) εἶναι
τὰ πράγματα, ἀλλὰ καὶ μόνους τὰς ἐσιωδαίς. Ioh. Phil.
f. 92 b.

97² ὁ ᾧ ἐκ τῷ εἰδέναι πάντα τὰ τῶν ζῴων γένῃ γινώριμον γί-
20. νε) τὸ πᾶν ζῷον, ἢ λογικὸν ἢ ἄλογον, ἀλλ' ἐκ τῷ εἰδέναι ὅτι μη-
δὲν ἐστὶ τῶν μεταξὺ. Anonym. f. 111 b.

97² ἐπὶ τινων ᾧ ἀντιγράφων καὶ) "διὰ τῶν θέσεων," ἐπὶ τινῶν
23. δὲ "διὰ τῶν διαιρέσεων." λέγον) ᾧ καὶ ἀντικείμενα διαφορὰ 35
θέσεις, καθὸ ἕκαστον τῶν ὄντων ὑφ' ἐν αὐτῶν τίθε) ἀνάγεσθαι. . .
εἶπε δὲ "κατασκευάζειν" καὶ ὁ συλλογίζεσθαι ἢ ἀποδεικνύειν, εἰκό-
τως. ὁ ᾧ πᾶς ὁ κατασκευάζων τι διὰ συλλογισμῷ ἢ δι' ἀπο-
δείξεως τὸτο κατασκευάζει, ἀλλὰ γίνε) καὶ ἀπὸ ἀναλύσεως ἢ
διαρέσεως. Ioh. Phil. f. 93.

κατασκευάζειν δὲ ὅρον ὁ τὸ ἀποδεικνύειν εἶπεν. ὅθεν γὰρ
ἔστιν ἀποδείξαι ὅρον. ὅθεν ᾧ πᾶν εἴ τι κατασκευάζε) τὸτο καὶ
ἀποδείκνυ). κατασκευάσαι ἔν τὸ εὑρεῖν τε καὶ συνθεῖν καὶ ἀπο-
δοῦναι εἶπε. τὸ δὲ "διὰ τῶν διαιρέσεων" προσέθηκεν. εἰσι γὰρ τι-
νες ἀποδοδομένοι ὅροι ἔκ ἐκ διαιρέσεως, ὡς οἱ τῶν πρῶτων γε- 45
νῶν. Anonym. f. 112.

97² ἐπεὶ ἐν τοῖς ὀρισμοῖς πρῶτον καὶ) τὸ γένος, δεῖ σε προαπο-
26. δεικνύειν ὅτι γένος ἐστὶ τὸ προηγούμενον τῶν ἄλλων μερῶν τῷ

ὀρισμῷ, καὶ ἔχῃ ὁμῶνυμος φωνή. ἔστι δὲ ἐν παρατήρημα ἀπὸ τῶ-
των τῶν τριῶν τὸ καὶ προταγὲν τῶν ἄλλων διὰ τὸ δύνασθαι κατα-
σκευάσαι τὸ πρῶτον κείμενον ἐν τῷ ὀρισμῷ ἦγον τὸ γένος, ὅτι
ὑπάρχει γένος, δεῖξαι δὲ τὸτο καὶ διὰ τῷ γένος, ἦγον διὰ τῶν ἐπι-
χειρημάτων δι' ὧν κατασκευάζον) καὶ δεικνύον) ὅτι γένῃ
εἰσιν, ὥσπερ ἐστὶ συλλογίζεσθαι καὶ ἀποδεικνύειν ὅτι συμβέβηκε τῷ
διὰ τῶν ἐπιχειρημάτων τῶν συμβαλλομένων πρὸς τὸ συμβεβηκός,
ἦγον πρὸς ἀποδείξαι τὸ συμβεβηκός. Ioh. Phil. f. 93 b.

ἀφορμὰς δ' εἰλήφμεν ἐκ τῶν Τοπικῶν, ὥσπερ ὅτι συμβέ- 10
βηκε τὸδε τῷδε, ἔτω καὶ ὅτι γένος τὸδε τῷδε κατασκευάζειν καὶ ὅτι
διαφορὰ ἐσιωδαίς. Themist. f. 13 b.

ἀλλ' ὅθεν διαφορὰ ἐστὶ τὸ καταλειφθέν. πᾶσαι ᾧ αἱ διαφορὰς
εἰχοντο ἦγον ἐλήφθησαν. ὁ γὰρ ἐστὶ καταλειφθεῖσα ἢ ὑστέρῃ
διαφορὰ. Ioh. Phil. f. 94.

μεταφορικῶς λέξεις λέγον) αἱ τροπαί, αἱ κυρίως μὲ τὸδε ση-
μαίνουσι, μεταφέρον) δὲ παρ' ἡμῶν ἐπὶ ἕτερον τι σημασιώμενα,
οἷον τὸ μέγαλρος καὶ σκέπαρρον. εἰσι δὲ καὶ τινες λέξεις καθ' ὁμοί-
τητα, καὶ ἀναλογίαν ἔχουσι πρὸς τὸς πόδας τῷ ζῷον. ὡς ᾧ ἐν τῷ
ζῷοις τῷ ἀνθρώπῳ μέρος τῷ σώματος ὑπερεῖδε) καὶ ἀνέχε) ὑπὸ
τῶν ποδῶν, ἔτω καὶ ἡ κλίνη ἀνέχε) ὑπὸ τῶν ποδῶν αὐτῆς. ἀπὸ
δὲ τῷ εἰπεῖν τὰς λέξεις τὰς καθ' ὁμῶνυμιαν καὶ ἀναλογίαν ἀναφε-
ρομένας εἶπεν ὅσα λέγει). id. f. 95.

διαλέγεσθαι φησι τὸ διαλεκτικῶς ὁμιλεῖν. Anonym.
f. 112 b.

ἕτερον θεώρημα, ἐν ᾧ παραδίδωσι πόθεν μέλλεις εὑρεῖν τὸ
μέσα καὶ τὰ αἷτια τῶν προκειμένων προβλημάτων εἰς ἀπόδειξαι.
τὸ δὲ "λέγειν" ἀντὶ τῷ ἐκλέγειν καὶ συνάγειν ἐκληπτῶν. Ioh.
Phil. f. 95 b.

παραδίδωσιν ἡμῶν διὰ τέτων μέθοδον δι' ἧς εὐπορεῖν δύνα- 30
σόμεθα εἰς τὸ λέγειν τὰ προβλήματα. λέγειν δὲ προβλημάτι
ἐστὶ τὸ τε αὐτὰ συντιθέναι δύνασθαι καὶ προβάλλειν, καὶ τὸ τὸς
αἷτίας αὐτῶν ἀποδοῦναι. ἐφ' ὃ καὶ νῦν αὐτὸς τῷ λέγειν κέ-
χρη). ἐπὶ ᾧ τὸ λέγειν τὰς αἷτίας τῶν ζητουμένων, ὡς καὶ πρῶτον
δηλώσει. λέγει ᾧ προβλήματα, ἐν οἷς ζητεῖ) τὸ διὰ τί, ἢ δι' ὃ
παραδίδωσι τρόπον. ἢ ὁ ἅμα ἀμφοτέρω δεικνύμενα, καὶ ἡ εὐρε-
σις τῶν προβλημάτων καὶ ἡ εὐρεσις τῆς αἷτίας. ἐστὶ δ' αὐτῇ
πολλὰ βιβλία τοσούτων προβλημάτων. πῶς ἔν εὐπορήσομεν τι
τὴν αἷτιαν ἐν τοῖς προβαλλομένοις ἀποδοῦναι, ὑπογράφει. ὁ ᾧ
περὶ ὀρισμῶν ἐστὶν ὁ λέγει νῦν, ὡς ὑψήθησαν τινες. Anonym.
40 f. 112 b.

λέγει τοῖνον ὅτι πρὸς τὸ ἐκλέγειν, τὸτε πρὸς τὸ ἐκφράζειν
καὶ αἷτιολογεῖν τὰ προστιθέμενα προβλήματα, δεῖ διαλέγειν, τὸτε
ἀνερυνῶν τὰς τε ἀνατομὰς καὶ τὰς διαιρέσεις, ὡς εὐπορίαν ἔχοντα
ἡμῶν τῆς τῷ μέσῳ ἀποδόσεως. Eustrat. f. 56.

ἔτι δ' ἄλλος τρόπος ἐστὶ καὶ τὸ ἀνάλογον ἐκλέγειν τὰ ἐπίμνη-
τοῖς εἰδέναι, ὅταν εἰσι διαφορὰ τινε, ὡς τὸ σηπῖον καὶ ἡ ἀκασθα.
τὸ ἐστῶν, τὴν αὐτὴν χρειαὴ ἀποπληρῶντα ἐν τοῖς ζῷοις. ἐπεὶ ὁ
ἐστὶ δύνασθαι δι' ἐνὸς ὀνόματος ταῦτα δηλώσαι, ἀνάγομεν ταῦτ

ὡς τὸ ἀνάλογον, καὶ ἔστι τὸ αὐτὸ ὡς κοινὸν ὄνομα δηλωτικὸν τούτων
ἐκείνων. Ioh. Phil. f. 95 b.

καὶ τὰ δὲ αὐτὰ προβλήματα ἐστὶ τῷ τὸ αὐτὸ αἰτιόν τε καὶ μέσον
ἦσαν, εἰς διὰ τί ἡ λίθος ἢ Μαγνήτης ἔλκει καὶ τὸ ἤλεκτρον καὶ ἡ σι-
κή. πάντων γὰρ τὸ αὐτὸ μέσον τε καὶ αἰτιόν ἢ ἀντιπερίσσειας, ὡς
φησὶ Πλάτων. ἔστι δὲ ταῦτα τὸ μέσον ἢ εἶδει ἢ γένει, εἶδει μὲν ὁ
πρότερος (ἀέρος γὰρ ἀντιπερίσσειας ἀπάντων αἰτία), γένει δὲ οἷον
ἐκ τῆς ἰσχύος, καὶ διὰ τί ἐν τοῖς κατώτεροις ἐαυτὸς ὀρεῖται, καὶ διὰ τί
ἔστι πάντα μὲν γὰρ δι' ἀνάκλασιν, ἀλλ' ὁ μὲν ἀέρος, ὁ δὲ ὀφείας, ὁ
δὲ φωτός. Themist. f. 13 b.

Θεόφραστος δὲ καὶ ἐκπραγματεῖσθαι περὶ τῆς συναγωγῆς
τῶν ὁμοίων προβλημάτων. Ἀριστοτέλης δὲ νῦν διδάσκει τίνι κρι-
σῆναι τὰ ταῦτα ἀλλήλοις προβλήματα. λέγει δὲ διχῶς ταῦτα
εἶναι προβλήματα ἀλλήλοις, ἢ τῷ τὸ αὐτὸ μέσον ἔχειν, οἷον ὅτι
ἐκείνα ἀντιπερίσσειας. ἔστι δὲ εἰ ἐπὶ τῶν τοιούτων προβλημάτων
πάντων μέσον ἢ τὸ θερμὸν ἀντιπερίσσειας, οἷον διὰ τί χειμῶνος
παύειν πέττονται, διὰ τί καθυψούμενοι πυκνὸν ἀναπνέουσι, διὰ τί
εἰ πηγὰς τῷ χειμῶνος θερμότεραι. πάντων γὰρ τούτων αἰτιόν τὸ
αὐτὸ, ἢ τὸ θερμὸν ἀντιπερίσσειας, ὁ καὶ μέσος ὅρος ἐστίν. καὶ τού-
τοις πάλιν τῶν διὰ τὸ ἐν αὐτῷ μέσον ἔχειν τῶν αὐτῶν ὄντων
ὑποκρίσιν ποιῶν. Anonym. f. 113.

καὶ δὲ τῶν προβλημάτων λέγοντι ταῦτα διὰ τὸ τὸ αἰτιόν καὶ
μέσον τὸ ἕτερον ὑπὸ ἕτερον μέσον ἀναφέρειν. μέλλον δὲ εἰπεῖν
ἐν ταῦτα εἶσι τὰ τοιαῦτα προβλήματα, ταῦτα μὲν ὅτι εἰπεν, ἀλλ'
ἐκείνη ἀφ' ἧς ἕτερα εἰσιν. ἔδει δὲ μὴ ἕτερα ταῦτα εἰπεῖν καὶ
ἀφ' ἧς ἀλλὰ μᾶλλον ταῦτα, διότι ὅδε ζητεῖ ἐνταῦθα τίνα
ἀφ' ἧς ἕτερα προβλήματα ἀλλὰ τίνα ταῦτα. καὶ λέγομεν, ἐπειδὴ
τῶν προβλημάτων τούτων ἀφ' ὧν τὸ αἰτιόν βατέρον ὑπὸ τὸ αἰτιόν
ἐκείνη ἀναφέρειν, ὡς καὶ δοκεῖ ἐντεῦθεν τὸ ἀπαράλλακτον ἔχειν
τὰ προβλήματα τὰ τοιαῦτα, διὰ τὸ ἡνωκασθὲν τὴν διαφορὰν
αὐτῶν ἀπὸν. Ioh. Phil. f. 96 b.

ἔστι δὲ καὶ ἕτερον τρόπον τὰ αὐτὰ ἀλλήλοις προβλήματα,
ὅπου βατέρον τὸ αἰτιόν ἐξηρημαίνον ἢ τῆς βατέρας αἰτίας καὶ τῆς
ἐκείνης, οἷον διὰ τί ὁ Νεῖλος φθίνοντος τῷ μηνὶ μᾶλλον ῥεῖ;
ἀπὸ χειμεριώτερος φθίνων ὁ μήν. καὶ ἔστιν ἐν πρόβλημα τούτο.
διὰ τί δὲ φθίνων χειμεριώτερος ὁ μήν; διότι τῇ σελήνῃ τῇ καὶ αὐτὰ
ἀναίστηται τὸ φῶς. καὶ δύο τῶν προβλήματα καὶ ὅσον ὑφ' ἐν μέσον
ἐστὶ καὶ μίαν αἰτίαν τῇ συνόδῳ, ἀλλὰ τὸ μὲν πρόσθεως αἰτιόν, τὸ
ἀπὸ αὐτοῦ τὸ φῶς, καὶ δεύτερον δὲ λόγον τῷ γενέσθαι τὸν μήνα χει-
μεριώτερον, καὶ τρίτον δὲ τὸ μᾶλλον ῥεῖν τῇ καὶ αὐτὰ τὴν ποταμὸν.
Themist. f. 13 b.

λέγει αἰτιόν μὲν τὸ μέσον, οὗ αἰτιόν δὲ τὸ συμπέρασμα.
f. 14.

λέγεται τὸ ἀπορὸν καὶ εἰπὼν μὴ δι' ἄλλον ἀπόδειξιν γίνεσθαι,
ὅπου τὸ αἰτιόν ἅμα καὶ τὸ αἰτιατόν εἰσιν, ἀλλὰ τὸν μὲν συλλογισμὸν
καὶ διὰ μέσον τῷ αἰτίῳ κυρίως εἶναι ἀπόδειξιν καὶ τὸ διότι, τὸν δὲ
ἐκ τῷ αἰτιατῷ τεκμηριωδῶς εἶναι συλλογισμὸν, νῦν ἐπαγγίει καὶ ἐπὶ
τῷ λέγειν, ὅτι ὅταν μὲν διὰ τῷ αἰτίῳ γένῃ ὁ συλλογισμός, ἐξ

ἀνάγκης ἔπειτα τὸ αἰτιατόν καὶ κυρίως ἀπόδειξις γίνεσθαι, ὅταν δὲ τὸ
αἰτιατόν μέσον ληφθῇ, ὅτε ἐξ ἀνάγκης ἔπειτα τὸ αἰτιατόν. Ioh.
Phil. f. 97 b.

πλεῖον δὲ τῷ αὐτῷ μέσα τε καὶ αἰτία εἶναι ὅχι ὁλόν τε, εἰ
μὴ ἄρα διὰ συμβεβηκότος ἢ δεῖξις ἢ διὰ σημείων πραῖσι. The-
mist. f. 14.

ὅτι ἀποδεικτικῶς ἀποδεδεικνύμεν ἢ πρότερον λέγεται διὰ τὸ πᾶσαν
ἀπόδειξιν καθόλου γίνεσθαι. ἐνταῦθα δὲ καθόλου ἢ ἀπόδειξις
γέγονεν ἀλλὰ καὶ μέρος, καὶ εἰ διὰ τῷ αὐτῷ μέσα ἀλλὰ δι'
ἄλλων. Ioh. Phil. f. 97 b.

μεταβαίνει εἰς ἕτερον θεωρήμα, καὶ ζητεῖ εἰ ἐνδέχεται τῷ αὐτῷ
καὶ ἐνὸς πράγματος, ἦσαν τῷ τὰ δένδρα φύλλα ῥοεῖν, εἶναι τὸ αὐτὸ
καὶ ἐν αἰτίῳ ἢ ἕτερον καὶ ἕτερον, ἦσαν εἰ ἐνδέχεται ἐν αἰτίῳ εἶναι ἢ
πολλὰ τῷ αὐτῷ πράγματος. καὶ φησὶν ὡς εἰ μὲν καθ' αὐτὸ τὸ αἰτιόν
ὑπάρχει τῷ αἰτιατῷ, ἀνάγκη εἶναι ἔν, οἷον αἰτιόν τῷ φύλλῳ ῥοεῖν
τὸ πᾶν καὶ καθ' αὐτὸ τὸ ὅλον. εἴτα λέγει καὶ τὴν αἰτίαν, πῶς εἰ
καθ' αὐτὸ αἰτιόν ὁρισμός ἐστι τῷ αἰτιατῷ, ὁ δὲ ὁρισμός ἐκείν
πράγματος εἰς ἐξ, καὶ διὰ τούτου καὶ τῆς σεληνιακῆς ἐκλάψεως τὸ
καθ' αὐτὸ αἰτιόν ἐν ἐξ, ἢ ἀντίφραξις τῆς γῆς. εἰ δὲ τὸ ἀποδοθῆναι
αἰτιόν καὶ σημειῖον ἐστὶν ἢ καὶ συμβεβηκός, ἐνδέχεται πολλὰ αἰτία
εἶναι τῷ αὐτῷ. id. ib.

ὁρισμός γὰρ τῷ ἄκρῳ ἐπὶ τῷ κατηγορημένῳ καὶ τοῖς πλείοσι
ὑπάρχοντος ἢ αἰτία δι' ἧς δείκνυται, καὶ ὅτος ὁ μέσος ὅρος. ἢ γὰρ
τοιαύτη αἰτία καὶ κοινὸν τι καὶ ταῦτα τοῖς πλείοσι ὑπάρχει. εἰ δὲ
μὴ εἴη ἀποδεικνύμενον διὰ τῷ αἰτίῳ ἀλλὰ διὰ σημείων ἢ διὰ συμ-
βεβηκότος μέσον λαμβανομένου, ἐνδέχεται ἄλλο δι' ἄλλου τὸ αὐτὸ
ὑπάρχον δείκνυται. Anonym. f. 113 b.

ἀπὸ τῷ εἰπεῖν αἰτιατόν εἰπεν "ὅ αἰτιόν," ἀπὸ τῷ εἰπεῖν
ἐλάττωνα ὅρον εἰπεν "ὅ," ἦσαν ὅ τῷ ἐλάττωσι ὅριον ὑπάρχει.
τὸ μείζον ἄκρον διὰ μέσον αἰτίαν τινός. ἔστι γὰρ σκοπεῖν εἰ συμ-
βεβηκός ἐστι τὸ ὅ αἰτιόν, ἦσαν τὸ αἰτιατόν, καὶ εἰ καὶ συμβεβηκός
κατηγορεῖται τῷ ἐλάττωτος, ὅ τῷ ἐνυπάρχει. εἰ μὴν δοκεῖ πρό-
βλημα εἶναι ἀποδεικτικόν, εἰ καὶ τὸ μείζον καὶ συμβεβηκός ἐστι καὶ
τὸ μέσον τῷ ἐλάττωτος κατηγορούμενον. εἰ δὲ μή, εἰ δοκεῖ ὁ
ταυτόν ἐστι τῷ, εἰ δοκεῖ πρόβλημα εἶναι, λοιπὸν καὶ τὸ μέσον ἔσται
συμβεβηκός ὅμοιον τῷ μείζονι. καὶ εἰ τὸ μείζον ὡς ἐν γένει ἐστίν,
ἦσαν γένος τῷ ἐλάττωτος, καὶ τὸ μέσον γένος ἔσται τῷ ἐλάττωτος.
Ioh. Phil. f. 98.

τούτο παράδειγμα ἐστὶ τῷ μείζονος ὡς γένος ληφθέντος. καὶ
λαμβάνει ὡς μείζον τὸ μείζον ἄκρον. τὸ ἐκ τέσσαρα τίνα ἀνά-
λογον ἔχουσι, καὶ ἐναλλαξ ἀνάλογον ἔχουσι, τούτοις θεωρεῖται ἐπὶ πολ-
λῶν, ἦσαν γραμμῶν ἀριθμῶν καὶ ἄλλων μεγεθῶν. id. ib.

τὸ "ὅ αἰτιόν" δηλοῖ τὸ μείζον ἄκρον, τὸ δὲ "ὅ τὸ αἰτιόν" τὸ
ἐλάττω. ἕτερον τούτοις θεωρήμα. ἐπεὶ γὰρ ὁ ἀποδεικτικὸς συλλο-
γισμὸς τρεῖς ὅρους ἔχει, παραδίδωσιν ἐνταῦθα πῶς οἱ τρεῖς ὅροι
ἀλλήλοις ἀκολουθήσουσι, καὶ φησὶν ὅτι εἰ μὲν ἐν τῷ ἐλάττωσι ὅριον
λάβῃς πάντα τὰ εἶδη τὰ ὑπὸ τὸ μείζον ἄκρον, ἔσονται καὶ οἱ τρεῖς
καθόλου ὅροι καὶ ἐξιστάμενοι καὶ ἀντιστρέφοντες, εἰ δὲ ἐν τῷ ἐλάττωσι

καθώς ἐκ τῆς εἰδος τῶν ὑπὸ τῆς μετρίαν ἀναγομένων, ἀποδείξει
ἢ ἡνέχῃ· ἢ ἡδ' ἐξιστάται ὁ ἀλλήλων τῶ μέσῳ ἢ τῷ μετρίαν. id.
f. 98 b.

τὸ μὲν ἔχει δ' ὅτω τὸ παρακολυθεῖν· εἶπεν ἀντὶ τῷ ἔχει δὲ
ὅτω· περὶ τῷ παρακολυθεῖν· τῷ δὲ παρακολυθεῖν ἀντὶ τῷ ἀντι-
γράφειν κέχρηται. τὸ δὲ καταλλήλον τῆς λέξεως τοῦτο, ἔχει
δὲ ὅτω· τὸ παρακολυθεῖν ἀλλήλοις τὸ αἰτίον καὶ τὸ αἰτίον καὶ τὸ αἰτίον.
ἔστι δὲ τὸ μὲν αἰτίον, τὸ ὑποκείμενον, τὸ δὲ ὁ αἰτίον, τὸ τῷ
ὑπάρχον. λέγει δὲ ταῦτα περὶ τῶν ἐν ταῖς ἀποδείξεσιν αἰτίων.
Anonym. f. 114.

99^a ἀλλ' εἰ πάντα ληφθῶσιν ὁμοῦ τὰ ὑποκείμενα τῷ φυλ-
24^a λοροεῖν, ἐξιστάσιν αὐτῷ. πρῶτον μὲν λέγει τὸ πηγυρῶν τὸν ὅπον,
ὑπερ ἐστὶν ὅρος τῷ φυλλοροεῖν. ἔστι γὰρ τὸ πρῶτον μέσον ἐπὶ
βαρύτερα τὰ ἄκρα. Ioh. Phil. f. 98 b.

99^b σπέρμα λέγει τὸ ἄκρον τῷ ὀκάνῳ, καθ' ὃ συνάπτει τῷ
29^a φύλλῳ. σπέρμα δὲ λέγει τὸ ἄκρον διὰ τὸ ἐγγεῖναι ἐν αὐτῷ τὴν
σπερματικὴν ἀρχὴν καὶ δύναμιν, ἐξ ἧς φύει τὸ φύλλον. id. ib.

99^a ἐπὶ δὲ τῶν πραγμάτων, φησὶν, δεῖξάμεν πῶς οἱ ὅροι ἐν ταῖς
30^a ἀποδείξεσιν ἀκολουθεῖν ἀλλήλοις· δεῖξομεν δὲ καὶ ἐπὶ χημάτων
ἐσχεῖν. id. ib.

99^a ἅπαντα δὲ ὁμοῦ συλληφθέντα τὰ πλατύφυλλα ἐξιστάσιν
35^a τῷ πηγυρῶν τὸν ὅπον, καὶ ἀντιγράφειν καὶ παρεκτείνεσιν ἡγουν
συνεξιστάσιν, id. f. 99.

ἐκεῖν δὲ, φησὶν, ἐστὶ πρῶτον καθόλου, ἥτοι προτεχὲς καὶ ἀμέ-
σως ἐκ κατηγορεῖν κατηγορούμενον, πρὸς δ' ἕκαστον μὲν τῶν ὑπὸ τῷ
ὑποκείμενον εἰδῶν μὴ ἀντιγράφει, ἅπαντα δὲ ὁμοῦ ληφθέντα καὶ
ἀντιγράφει καὶ συνεκτείνει ἥτοι ἐξιστάται· τὸτο γὰρ ἐστὶ τὸ παρ-
εκτείνειν. Eustrat. f. 62.

99^a εἰ ἡδ' ἐστὶν ἐπὶ πλεόν αὐτῷ, τί μᾶλλον; ἡγουν ὅθεν μᾶλ-
37^a λον τὸτο τὸ β' ἔχει αἰτίον ἐκεῖν τῷ α'. δύναται ἡδ' α' γενεᾷ
αἰτίον τῷ β'· τὰ ἡδ' ἐξιστάσιν ἀλλήλων αἰτία γίνονται. εἰ γὰρ
τὸ α' ἐπὶ πλεόν ὑπάρχει τῷ β', ὑπάρχει ἄρα πᾶσι τοῖς ε', καθ'
ὧν τὸ β' εἰ λέγει. Ioh. Phil. f. 99.

99^b ἀντὶ τῷ εἰπεῖν τι αἰτίον εἶπε "τι ἐν." id. ib.

10^a τὸ δὲ "τοῖς καθ' ἕκαστον" λέγει ἀντὶ τῷ τὸ πρῶτον
καθόλου ὑπάρχει τοῖς καθ' ἕκαστον. φησὶ δ' ὅτι τὸ ἐγγύτατον
ἐκείνῳ αἰτίον, οὗτο καθόλου αὐτῷ ὑπάρχει, καὶ προσεῖθι τὴν αἰτίαν.
Anonym. f. 115.

99^b τὸ ἀποδεικτικὸν τῇ ἐπιστήμῃ προσέθηκεν, ἐπεὶ κοινότερον ἐπι-
15^a στήμῃ καὶ κατ' ἄλλων κατηγορεῖται. ὑκέτι δὲ τῆς ὀριστικῆς προ-
γματείας, περὶ ἧς καὶ αὐτῆς ἐν τῷ τῶν λόγων πεποιήσιν, ἐμνημό-
νευσεν ἰδίᾳ, ἐπεὶ καὶ αὕτη πρὸς τὴν τῶν ἀποδείξεων γένεσιν τε καὶ
σύνταξιν συνετελεί. περὶ ἡδ' ὀρισμῶν προσηγυμένως ἐν τῷ ζ' τῆς
ἑξῆς τὰ φυσικὰ λέγει. id. ib.

100^a ἐπεὶ δὲ τὸ καθόλου τριτὸν ἐστὶ, ἢ τὸ πρὸ τῶν πολλῶν, ὅπερ
6^a εἶναι αἰ. ἰδεῖται αἰ. παρὰ τῷ Πλάτῳ, καὶ τὸ ἐπὶ τοῖς πολλοῖς καὶ ἐν
τοῖς πολλοῖς, ἐφεσηκέναι ποῖον σήμαινόμενον τῷ καθόλου ἐκ τῆς
ἐμπειρίας ἐνέπαυγῃ τῇ ψυχῇ καὶ ὁρᾷ, ἐπαγγέλλει ὡς καθόλου φησὶ.

τὸ ἐν δ' ἐπεσον· μόνον παρὰ τὰ πολλὰ ἦσαν τὰ μερικά. . . ἢ ἐκ
παντὸς ἡρεμήσαντος τῷ καθόλου. ἦγον τὸ ἢ ἀντὶ τῷ καὶ ληπτέον.
Ioh. Phil. f. 100.

ὡς γὰρ ἐπὶ τῆς μάχης διαφθοράς συνέβη πάλιν συστήσαι
ταύτην ἐκ τῷ ἐπισυναχθῆναι τὴν καθ' ἑκάστην φύσιν, ὅτω καὶ
ἐπὶ τῆς ψυχῆς γέγονεν. τῶν ἡδ' ἀλλόγων δύναμει τῆς ψυχῆς
θυμῷ λέγει καὶ ἐπιθυμίας, ἐπισυναχθέντων τῆς λογικῆς ψυχῆς
συνέβη φθαρῆναι τὴν τῷ καθόλου ἡρώσιν τὴν ἐν αὐτῇ ὕσταν· εἴτα
ἐκ τῆς αἰσθησεως ἐνὸς αἰσθημάτων ἐντυπωθέντος ἐν τῇ φαντασίᾳ
10 καὶ αὐτῆς ἐτέρῳ τοῦτο, καὶ ὅτω πολλῶν αἰσθημάτων ἐπισυναχθέν-
των, μνημαὶ πολλὰ γίνονται, ἐκ δὲ τῶν μνημῶν ἐμπειρία μία,
ἐκ δὲ τῆς ἐμπειρίας, ὁ ἐπαγγέλλει αὐτῆς τῇ ψυχῇ, ἢ τῷ καθόλου
ἡρώσιν. Ioh. Phil. f. 100 b.

τὸ δ' "ὡς ἐπ' ἀρχὴν ἦλθεν" ἥτοι ἐπὶ τῶν ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ
15 μένων τε καὶ ἀθροισμένων εἶπεν (ἢ ἡδ' ἐπὶ τοῖς αἰσθητοῖς καθόλου
συνθεσίς τε καὶ εἰς, καὶ ἢ ἐπὶ τοῖς πρῶτοις καθόλου λήψις τῆς
ἀρχῆς καὶ τῷ πρῶτῳ κοινῇ λήψις) ἢ ἀρχὴν καὶ ἐν τῷ φρα-
κτῷ εἶπεν τὸ ἀριθμῶν καὶ τὴν εἰσὶν τε καὶ παρατάξιν τὰ πρῶτα
εἰσαρτῶν. λέγει δ' ἐπισημαίνοντα καὶ δύναμιν τὴν ψυχὴν ἔχειν
20 τὸ δύνασθαι φυλάττειν τὰ ἀπὸ τῶν αἰσθητῶν πάθη. Anonym.
f. 115 b.

οἷον ἐν μάχῃ τροπῆς γενομένης εἰς ἑξῆς καὶ πάλιν ἑτέρος ἐκ
καὶ πάλιν ἄλλος καὶ ἡδ' οὗτοι ὡς παρατάξιν καὶ ἀρχὴν αὐτῆς μά-
χης γενεᾷ· ὅτω μέντοι ἐν τῇ ψυχῇ τύπος συνηρημαῖος ἢ
25 ἄλλος καὶ αὐτῆς ἄλλος καὶ οὗτοι ἡδ' ἐπὶ πλεόντες ὡς ἰσχυρὸν τὸ κα-
θόλου γενεᾷ. ἢ ψυχῇ ὅν αἰτία τοιαύτην ἔχοντα φύσιν ὡς τῷ
αἰσθητῶν παραρρέων ἐπιλαμβάνοντα τῶν ὁμοίων τύπων καὶ ἐκ
ποσθέντα τῇ μνήμῃ συνάγουσαν τὸ καθόλου τὸ ἐν τοῖς καθ' ἕκα-
στον ὁμοίον, ἢ καὶ αὐτῇ πως ἢ αἰσθητοῖς συνεφάπτεται. Themist.
30 f. 14 b.

ἀδιάφορα λέγει καὶ τὰ κατ' εἶδος ὅντα ἀδιάφορα καὶ ὅμοια
ὡς δ' Ὀκράτης καὶ δ' Πλάτων· ἔφατ' ἡδ' ὁμοῦ. καὶ ὡς ἐπισυ-
γεῖται τὸ εἶδος τὸ εἰδικώτατον ἐκ τῶν μερικῶν, ὅπως αὐτῆς τὸ γένος
ἐκ τῶν εἰδῶν. καὶ διασάφει πῶς τὸτο γίνεσθαι· ἢ αἰσθητοῖς ἐνεργῶν
35 ὡς μέρη τινὰ μερικά ἀδιάφορα κατ' εἶδος ἀπαξ τὸ ἐν τῷ αἰσθη-
τῶν ἐν τῇ φαντασίᾳ καὶ ἐνετύπωσεν, ὃ μόνον ἔχον ἀπομάρ-
τητων καὶ συμβεβηκότων τύπων, ἐξ ὧν τὰ μερικά συνίσταται
καὶ γνωρίζονται, ἀλλὰ καὶ ἀπομαρτῶνται τὸ τῷ καθόλου· καθόλου
ἐστὶν ἢ κοινότης, καθ' ἣν κοινωμένοι πάντα τὰ μερικά. Ioh.
Phil. f. 100 b.

λέγει τὴν αἰσθησιν αἰσθάνεσθαι μὲν ὡς αἰσθάνει καὶ ἐπὶ τῇ
καθ' ἕκαστον (τῶν ἡδ' ἐν τοῖς καθ' ἕκαστον ἀτόμοις ἢ αἰσθητοῖς αἰσ-
θητικῇ, ἢ δ' ἀντιληψίς αὐτῇ τὸ καθόλου γίνεσθαι). ὁ βυλόμενος δὲ
πῶς εἰρήνη, παραδειγματίζεται ἐκ τῶν αἰσθητῶν καὶ τῷ Καλλι-
100^a Anonym. f. 115 b.

ὡς τῶν τινὰ καὶ αἰσθητοῖς τῷ καθόλου, ἀλλ' ἐκ ὅπως ὁ
αὐτὸ χωρίσαι καὶ ἀφελῆναι καὶ καθ' ἑαυτὸ γινώσκει, ἀλλὰ συγκεχυ-
μεν τὸ τῷ καθ' ἕκαστον καὶ μᾶλλον εἰς ἐκεῖνο ἀποστρέφεται.

ἀλλ' ἴσμεν δύναμεις εἶναι τῆς αἰσθήσεως καὶ τὸ κῆ- μέρος ἐνερ-
γὴς τὸ ἐν ἐκ πολλῶν καὶ τὸ ἀδιαφορὸν ἐκ διαφορῶν καὶ ταῦτ' ἐξ
ἐκείνων συνάγει, ὅσον τὸν ἄνθρωπον ἐκ Καλλίου καὶ Ἀρίωνος καὶ τῶν
ζῶν ἐξ ἀνθρώπου καὶ λέοντος καὶ τὴν ἐστίαν ἐκ φρενὸς καὶ ζώου· ἀναισι-
φ' μάλιστα ἀν εἰς ἐν παντελῶς τὰ πολλὰ ἀναγάγῃ τὰ καὶ συνάγῃ
αὐτῷ. ὥστε ἐπαγωγὴ ὁ τρόπος εἶναι τῆς συσφάσεως καὶ καθόλου καὶ
τῆς γνώσεως, καθὼς λέγειν ἐπαγωγὴ πᾶς ὁ ἐκ τῶν κῆ- μέρος τῶν
καθόλου κεφαλαιώμενος λόγος. ἥδη δὲ τὸ τῶν λόγων τὰ μὴ
ἀνάματα θύουσιν αἱ αἰσθήσεις (ἀρχαὶ ἡδ' αὐτῶν) καὶ αἰτίαι τῶν κῆ-
μέρος ὑποκρίνουν, τὴν δὲ καθόλου ἐπιφορὰν ὁ νῦν ποιῶν τὸν
φ' ἔργον ἥδη τὰ πολλὰ ἐν αὐτῇ καὶ περιέχειν τὰ ἅπαντα, ἅπερ φησὶ
Πλάτων πέρατι συνθήσεως καὶ ἡδ' ἀπαρτενῶς καὶ συνθέτως καὶ
μεταβατικῶς καὶ ἄλλως καλυπτόμενος αἰκνιστικῶς. Themist.
l. 14 b.

πρῶτα λέγει τὰς ἀρχὰς ἵκναι τὰς ἀμέσους προτάσεις, αἱ 100
τινες γινώσκοντες καὶ συνάγοντες τῇ ψυχῇ ἐξ ἀπαγωγῆς. ὥς ἡδ' ἐν
τῇ ἀπαγωγῇ γινώσκοντες τὸ καθόλου διὰ τῶν μερικῶν, ὅταν καὶ ὁ
νῦν ἐπισυνάγει τὸ καθόλου καὶ τὰς ἀμέσους προτάσεις καὶ τὰς
ὁρισμῶς. Ioh. Phil. l. 100 b.
εἰ μὴδὲ μὴ τῆς λογικῆς ψυχῆς κατὰ τὸς ἀληθεύοντες ἐστὶν ἀπὸ 100
δέξτερον ἀλλ' ἡ δὲ νῦν μόνος. νῦν ἄρα εἴη ἀρχὴ τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς
γνώσεως τῶν ἀρχῶν καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς γνώσεως τῆς ἀρχῆς ἵκναι τῶν
ἀμέσων προτάσεων. ἡ δὲ πᾶσα ἐπιστήμη ἡ δὲ ἀποδείξεως γινώσκαι
τὰ πράγματα ἐπιστήμη, ἵκναι ὥς ὁ νῦν γινώσκαι τὰς ἀρχὰς τῆς ἀπα-
δείξεως, γινώσκαι τὰ ἐπιστήμη πρὸς τὰ πράγματα καὶ ἀποδεικτικῶς. id. l. 101.
νῦν ἐν ἀρχῇ ἐπιστήμης καὶ ἡ μὴ ἀρχὴ τῶν ἀρχῶν γινώσκαι, ἡ
δὲ πᾶσα ἐπιστήμη τὸ παντὸς ἐπιστήμη· ὥς ἡδ' ἀρχὴ πρὸς τὴν ἀρχήν,
ὅπως ἡ πᾶσα πρὸς πᾶσαν. Themist. l. 15.

Εἰς τὰ τοπικά.

Τὴν μὲν πρόθεσιν τὴν καὶ τὴν τοπικὴν πραγματεῖαν, καὶ πρὸς 15
αὐτὰ τε καὶ τὴν χρησὶμὸς ἐστὶ τῷ φιλοσόφῳ ἥδη ἡ μέθοδος, καὶ τί
τὸ τέλος αὐτῆς, αὐτὸς λέγει, τὸ μὴ ἀρχόμενος εὐθὺς τὸ δὲ ὀλίγον
ἐκείνου, δι' ὧν γνωρίζοντες ποιεῖν τὸ καὶ τὰς πραγματικῶς φιλο-
σοφίας ἐξία σπουδῆς ἡ διαλεκτικὴ πρὸς τὴν εὐρεσιν τῆς ἀληθείας
αὐτῆς κατατεταμένη, ὁ τέλος ἐστὶ τῆς φιλοσοφίας θεωρίας. ἡμᾶς δὲ 20
αὐτὸς εἰρησὶν προσηλόναι ὅτι τὸ τῆς διαλεκτικῆς ὄνομα καὶ ἐπὶ ταῖς
ἐκείνου πᾶντες οἱ φιλόσοφοι φέρουσιν, ἀλλ' οἱ μὴ ἀπὸ τῆς
Σωκράτους τὴν διαλεκτικὴν ἐπιστήμην τὴν εὐ- λέγειν ὀρίζοντες,
τὸ δὲ εὐ λέγειν ἐν τῇ τῶν λόγων καὶ προσήκοντα λέγειν εἶναι τιθέμενοι,
αὐτοὶ δὲ ὡς ἀγόμενοι τὸ φιλοσοφῶν καὶ τῆς τελευτῆς φιλοσο- 25
φίας φέρουσιν αὐτό, καὶ διὰ τῆς μὲν οὐ φιλόσοφος κατ' αὐτὸς
ἀπαρτενῶς. Πλάτων δὲ τὴν διαλεκτικὴν μέθοδον ἐκχυμῶν καὶ
ἔργον αὐτῆς φιλοσοφίας λέγων, ταύτης δὲ θέμενος ἔργον εἶναι
τὸ δύνανται τὸ ἐν πολλὰ ποιεῖν καὶ τὰ πολλὰ εἰς ἐν συνάγειν,
ἅπερ αὐτὸς ἵσον τῷ τὰ γένη δύναμις διαμερῖν εἰς εἶδη καὶ εἰς τὰ ὑπὸ 30
αὐτῶν καὶ πάλιν τὰ ἅτομα συσπένειν τὰ καὶ εἰς ἐν γένος ἀνάγειν
καὶ συγκεφαλαιῶν, τὴν αὐτὴν ταύτην καὶ διαλεκτικὴν καλεῖ
Ἀριστοτέλης δὲ καὶ οἱ αὐτοὶ αὐτὴν τὰ ταῦτα περὶ τῆς διαλεκτικῆς φέ-
ρουσιν, ἀλλὰ τίθεντες αὐτὴν μέθοδον τῶν εἶναι συλλογιστικὴν,
ἡμᾶς δὲ τὴν συλλογισμὸν, καθὼς συλλογισμὸς ἐστὶ, μὴδὲν ἄλλον 35
ἄλλο διαφέρειν, εἶναι δὲ αὐτῶν τὴν διαφορὰν τὴν μὴ καὶ τὰ αἰσθη-
τικὰ προτάσεων τὴν δὲ καὶ τῶν τῶν καὶ τὰ χημάτα τὴν δὲ καὶ
τὴν ὕλην περὶ τῶν εἶναι, ὡς ἡ μὴ πρώτη διαφορὰ ποιεῖ τῶν συλλο-
γισμῶν τὴν μὴ διαλεκτικῶς, ὡς κατηγορητικῶς καλεῖται, τὴν δὲ
κατασκευαίαν, ἡ δὲ δευτέρα τὴν μὴ τελεῖται τὴν δὲ ἀτελεῖται, καὶ 40
τὴν μὴ ἐν πρώτῳ τὴν δὲ ἐν δευτέρῳ τὴν δὲ ἐν τρίτῳ χημάτι,
ὡς ἐν ταῖς Προτέραις Ἀναλυτικαῖς δεικνύει. . . ἡ δὲ τρίτη ἡ καὶ

τὴν ὕλην τὴν μὴ ποιεῖ ἀποδεικτικῶς τὴν δὲ διαλεκτικῶς· ὡς ἡδ' αἱ
τέχναι καθὼς τέχναι μὴδὲν ἀλλήλων διαφέρουσιν, παρὰ τὴν τῆς
ὕλης περὶ τῆς εἰσι διαφορὰν καὶ τὴν τῆς χρήσεως τρόπον τὴν διαφα-
ραὴ λαμβάνουσιν ὡς εἶναι τὴν μὴ αὐτῶν τέχνην τεκτονικὴν τὴν δὲ
οἰκοδομικὴν τὴν δὲ ἄλλην τινα, ὅταν καὶ οἱ συλλογισμοὶ οἱ μὴ ἐξ
ἀληθῶν καὶ οἱ οἰκίστων τῶν προκειμένων καὶ πρώτων καὶ γνωρίζοντες
καὶ συνάγοντες τὸ προκειμένον συλλογισμὸς ἀποδεικτικῶς
ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν καλεῖται, καὶ ἀποδείξει λέγουσιν αὐτὴν τὴν μέθοδον
τὴν διὰ τοιαύτων συλλογιστικὴν, τὴν δὲ δι' ἐνδόξων συλλογισμῶν
διαλεκτικὴν, καὶ διαλεκτικὴν ἀκαλῶς τὴν διὰ τοιαύτων συλλογισ- 25
τικῶν, τὴν δὲ ἐκ φαινομένων ἐνδόξων σοφιστικὴν, καὶ σοφιστικὴν τὴν
τοιαύταις χρωματίζουσαν. καὶ εἰκότως ἡ τοιαύτη μέθοδος διαλεκτικὴ
καλεῖται· ἡ καὶ διαλεκτικὴ ἀπὸ τῶν διαλέγεσθαι, τὸ δὲ διαλέγεσθαι ἐν
ἐρωτήσεσιν καὶ ἀποκρίσεσιν, ὁ δὲ ἐρωτῶν ἐρωτᾷ περὶ πάντες τὴν προ-
βεβλημένον ὑπὸ τῶ ἀποκρινόμενον, δι' ὧν ἂν ἐκ τῆς ἐρωτήσεως
παρ' αὐτῷ πάντως λάβῃ συλλογισμῶν, καθόσον μὲν περὶ πάντες
τὸ προσθεῖναι περὶ αὐτῶν συλλογιστικῶν, ἐν ἐξ ἀληθῶν εἶναι συλλο-
γισμῶν· ὅτε ἡδ' ὅτι καὶ προτιθέμενον ἀληθές. . . διὸ αἱ ἐπ'
ἄλλο τι σημαίνοντες μεταφέροντες αὐτὴν ἐν οἰκίᾳ κατα-
χρῶντες τῇ τῆς διαλεκτικῆς ἀνάματι τοιαύτην δὲ ὅταν αὐτὴν
εἰκότως καὶ ἀντίστροφον φησὶν ὁ Ἀριστοτέλης εἶναι τῇ ῥητορικῇ
(Rhet. 1 1), ἐπειδὴ καὶ ἐκείνη περὶ τὰ πιθανά, ὁ τῷ ἐνδόξῳ εἶναι
καὶ αὐτὰ ἐστὶ τοιαῦτα· τὸ ἡδ' ἀντίστροφον ἀντὶ τῶ ἰσόστροφον καὶ
περὶ τὰ αὐτὰ σφρομένη καὶ καταγινομένη λέγει. . . ὁ δὲ δια-
λεκτικῶς καὶ ὁ ῥήτωρ ὁμοίως τὴν τῶν ἀντικειμένων δεῖξιν σκο-
πῶν ἔχουσι. διὸ καὶ δυνάμεις αὐτὰς καλεῖται· τὸ ἡδ' κυρίως δυνά-
μενόν τι τὰ ἀντικείμενα δύναται λέγουσι μὲν γὰρ τινες αὐτὰς δι-
νάμεις καλεῖται διὰ τὸ ἐν δυνάμει τῶν καὶ ὑπεραχθῇ ποιεῖν τὴν χρω- 40

μένους αὐταῖς· οἱ γὰρ πολλοὶ τὴν τοῦτον τεθαιμακασιν ὡς πλέον
τῶν ἄλλων δυναμένους· ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ δύνασθαι καὶ εὖ καὶ κακῶς
αὐταῖς χρῆσθαι τὴν ἔχουσαν· διὰ τούτου γὰρ καὶ τῶν ἀγαθῶν τὰ ὄργαν-
τικὰ δυνάμεις καλεῖσθαι. ἀλλ' ἐν εἰ καὶ ταῦτα αὐταῖς παρακολουθεῖ,
ἀλλὰ κυρίως εἰσι δυνάμεις διὰ τὸ ἐμοίως τὰ ἀντικείμενα δύνασθαι·
ὅθεν γὰρ μᾶλλον ὁ διαλεκτικός, καθὼς τοῦτος, τότε ἢ τὸ ἀντικείμενον
αὐτῷ συλλογίζεσθαι, ὁμοίως δὲ καὶ ὁ ῥήτωρ. . . περὶ δὲ τῆς ὅτι
λογισμένης διαλεκτικῆς Ἀριστοτέλης μὲν καὶ ἐν ἄλλοις βιβλίοις πε-
πραγμάτευσι, μάλιστα δὲ ἐν τούτοις, ἃ ἐπιγράφει Τεχνικὰ ἀπὸ
τῶν τύπων τινὰς ἐν αὐτῇ παραδίδουσι ἀφ' ὧν ὁρμώμενοι δυνάσ-
μεθα περὶ παντὸς τοῦ προτεθέντος δι' ἐνδόξων συλλογίζεσθαι, ὡς
φησὶν αὐτός. ἔστι γὰρ ὁ τύπος, ὡς λέγει Θεόφραστος, ἀρχὴ τις ἢ
ἐξοικῶς, ἀφ' ἧς λαμβάνομεν τὰς περὶ ἑκάστων ἀρχάς, ἐπιστήσαντες
τὴν διάνοιαν, τῇ περιγραφῇ μὲν ὁρισμένους (ἢ γὰρ περιλαμβάνει τὰ
κοινὰ τε καὶ καθόλου, ἃ ἐστὶ τὰ κύρια τῶν συλλογισμῶν, ἢ δύνα-
ται γὰρ ἐξ αὐτῶν τὰ τοιαῦτα δεικνύσθαι τε καὶ λαμβάνεσθαι), τοῖς
δὲ καθ' ἑκάστη ἀορίστως· ἀπὸ τούτων γὰρ ὁρμώμενοι ἔστιν εὐπορεῖν
προτάσεως ἐνδόξου πρὸς τὸ προκείμενον· τούτου γὰρ ἡ ἀρχὴ (*). ἐξ
ἐνδόξων δὲ εἴρηκε συλλογίζεσθαι ὅτι ἔχῃ ὅλον τε περὶ παντὸς τοῦ
προτεθέντος ἐξ ἀληθῶν συλλογίζεσθαι, ὡς προείρηται. Alexander 20
Aphrodis. p. 3-5.

100 • προσκαίμενον τὸ "περὶ παντός" χωρίζει πῶς τῆς ῥητορικῆς
19. τὴν διαλεκτικὴν· ὃ γὰρ ὁμοίως περὶ παντὸς προβλήματος ἢ ῥητο-
ρικῆς συλλογιστικῆς· ὅλη γὰρ μᾶλλον τῷ ῥήτορι τὰ ἔθικα τε καὶ πο-
λιτικά προβλήματα, ὡς προειρήκαμεν, ἃ δι' ἐνδόξων κειράται καὶ
αὐτῇ ἀποδεικνύναι. κοινότερον δὲ τὸ περὶ παντός εἶπε, καθόσον καὶ
περὶ φυσικῶν καὶ περὶ ἠθικῶν καὶ περὶ λογικῶν προβλημάτων ὁ δια-
λεκτικός διαλαμβάνει. id. p. 5.

100 • "ἔστι δὲ συλλογισμὸς λόγος ἐν ᾧ τεθέντων τινῶν ἑτερόν τι
25. τῶν κειμένων συμβαίνει τῷ ταῦτα εἶναι. λόγῳ δὲ τῷ ταῦτα
εἶναι, διὰ τὸ ταῦτα εἶναι." περὶ τοῦ ὅρου τοῦ συλλογισμοῦ καὶ τῶν
πρὸς αὐτὸν ὑπὸ τῶν προσαπορριμμένων εἶρηται μὲν ἡμῶν καὶ ἐν τοῖς εἰς
τὰ Πρώτερα Ἀναλυτικὰ ὑπομνήμασιν· καὶ γὰρ προηγουμένως καὶ ὁ
περὶ συλλογισμῶν λόγος ἐν ἐκείνοις, ἐν οἷς παραδίδωσιν ὁ Ἀρι-
στοτέλης πᾶσαν τὴν συλλογιστικὴν μέθοδον· καὶ νῦν δὲ ὅσα πρὸς 35
σαφῆειαν τοῦ ὅρου φέρει, τούτων μνημονεύομεν. ἐν γένει μὲν ἔν
τῷ λόγῳ τὴν συλλογισμὸν ἔθετο, ἐπεὶ ὁ λόγος κατηγορούμενος τοῦ
συλλογισμοῦ συνωνύμως ὃ καὶ τότε μόνον κατηγορεῖται· ἀλλὰ καὶ
καὶ ἄλλων κατ' εἶδος τοῦ συλλογισμοῦ διαφερόντων. . . διὰ μὲν τοῦ
"τεθέντων" χωρίζει τὴν συλλογισμὸν τῶν ἄλλων λόγων ἐν οἷς ὅθεν 40
τίθει, οἷός ἐστι καὶ ὁ διηγηματικός. σημαίνει δὲ αὐτῷ τὸ "τεθέν-
των" ληφθέντων τε καὶ συγχωρηθέντων, συγχωρηθέντων δὲ ἦτοι
ὑπὸ τοῦ προσδιαλεγμένου, εἰ πρὸς ἄλλον ὁ συλλογισμὸς γίνετο,
ἢ ὑφ' αὐτοῦ, εἰ ἐφ' αὐτοῦ τις δεικνύς συλλογίζετο. . . ὅτι δὲ

καλῶς τῇ τεθέντων φωνῇ κέχρηται, ὁ ἅλῳ ἐκ τοῦ μὴ εἶναι τε αὐτῇ
εἰς εὐδηλοτέραν μεταλαβεῖν. συγχωρῆσαι δὲ καὶ λαβεῖν ὃ πᾶ-
ντως καταφατικόν· τίθει γὰρ καὶ συγχωρεῖ ὅθεν ἦγον τῶν κατα-
φατικῶν καὶ τὰ ἀποφατικὰ, καὶ ὃ πάντως ὁ συλλογισμὸς καταφα-
τικῶν πάντων δεῖται ὧν τιθεμένων. δύναται τὸ "τεθέντων" ἐμφα-
νεῖν καὶ τὸ κατηγορικόν· τίθενται γὰρ κυρίως ταῦτα ἐν τῷ ὑπάρχον
ἢ μὴ ὑπάρχειν λαμβανόμενα· τὰ γὰρ ὑποθετικά ὃ τίθει ἀλλ'
ὑποτίθει. δοκεῖσι γὰρ τῷ Ἀριστοτέλει ἀπλῶς καὶ κυρίως ἔχειν συλ-
λογισμοί, ὡς ἐν τοῖς Πρώτεροις Ἀναλυτικοῖς δέκνυνται, οἱ κατηγο-
ρικοί· οἱ δὲ ὑποθετικοὶ ἔχῃ ἀπλῶς εἰσι συλλογισμοί, ἀλλὰ μὴ
προσώφους. ὅπως δ' ἂν εἴη τὸ ἀπλῶς καὶ κυρίως συλλογισμὸν τὸ
λόγον ἀποδοῦναι. "τεθέντων" δὲ εἶπεν ἀλλ' ὃ τεθέντος, ὡς τοῖς
ἀξιώσιν αἰτιώμενοι τὸν λόγον, ὅτι μὴδὲν συλλογιστικῶς δι' ἐπὶ
τεθέντος δεικνύει ἀλλ' ἐκ δύο τὸ ἐλάττωσιν. ὅς γὰρ οἱ περὶ Ἀπί-
πατρον μονολημμάτων συλλογισμῶς λέγουσιν, ὅτι εἰσι συλλογι-
σμοί, ἀλλ' ἐνδοῦς ἐρωτῶν, ὡς ὅτι "ἡμέρα ἐστὶ φῶς ἄρα ἐστὶν
ἀναπνεῖς, ζῆς ἄρα." διότι γὰρ ἡμέρας ὅσης φῶς ἐστὶν, ἡμέρα δὲ
ἐστὶ, διὰ τούτου φῶς ἐστὶ, συλλογιστικῶς δεικνύει· καὶ ὅτι ὁ ἀνα-
πνεῶν ζῆς, σὺ δὲ ἀναπνεῖς, διὰ τούτου τὸ ζῆν συνάγει, ἢ ὅτι πᾶς
ὁ ἀναπνεῶν ζῆς, σὺ δὲ ἀναπνεῖς· ἀλλ' ἔχῃ ἀπλῶς διὰ τὸ ἡμέρα ἐστὶ
τὸ φῶς ἐστὶν, ἀλλ' ὅθεν διὰ τὸ ἀναπνεῖς τὸ ζῆς. ἐφ' ὧν ἐν μὴ ἐστὶ
τὸ συνημμένον γνωρίζον, ὅτι ἀρκεῖ πρὸς τὸ συμπέρασμα ληφθεῖσα
μόνη ἢ πρόσληψις. τῷ γὰρ κινήσεις ἐστὶν ὃ δοκεῖ ἐπεὶ καὶ ἐν
ἐστὶ κενόν, καίτοι καὶ τούτου δέδεικται ὑπὸ Ἀριστοτέλους ἀληθὲς εἶναι. τῇ
ἐν γνωρίμῳ τῷ συνημμένῳ καὶ ἐναργεῖ χρωμένῳ, ἢ τῷ τῆς κα-
θόλου προτάσεως φανερωῖ, ἢ γὰρ δι' ἐπὶ τοῦ τεθέντος συλλογίζεσθαι
τι. σημειῖον δὲ τούτου φανερώτατον τὸ μὴ γίνεσθαι παρελκόντα τὸν
λόγον τὸν μὴ τῷ συνημμένῳ λαμβανόμενον, τὸν εἰ ἡμέρα ἐστὶ
φῶς ἐστὶν, ἀλλὰ μὴ ἡμέρα ἐστὶ, φῶς ἄρα ἐστὶ· καίτοι εἰ διὰ τὸ
ἡμέρα ἐστὶ τὸ φῶς δεικνύει, παρέλκον γίνεσθαι τὸ συνημμένον· τὸ γὰρ
τοῖς συλλογιστικῶς δεικνύουσιν ἔξωθεν προστιθέμενον πρὸς τὴν τῇ
αὐτῇ δόξῃ παρέλκον. ὅτι δὲ δὲ παρέλκον ἐν τούτῳ τῷ λόγῳ δει-
κνύσιν ὅτι ἐν ἐκείνῳ λείπει, ἢ ἐνδοῦς ὁ λόγος καὶ ὁ συλλογισμὸς
ὃ γὰρ πάντως εἴ τι ἔπεται τινὶ ἐξ ἀνάγκης, ἢ ὅτι καὶ συλλογιστικῶς
ἐπεται· ὃ γὰρ ἐπεται τὸ συλλογιστικῶς ἐπόμενον ἐξ ἀνάγκης ἐπεται, ἢ
καὶ ὅτι ἐξ ἀνάγκης ἔπεται τινι, συλλογιστικῶς ἐπεται· ὃ γὰρ ἐπεται
ἐπεται· ἐπὶ πλέον γὰρ τὸ ἀναγκαῖον τῆς ἐν συλλογισμῶς ἀνάγκης
τοῦτο δὲ εἰσι καὶ οἱ ῥητορικοὶ συλλογισμοί, ὅς ἐνθυμήματα λέγο-
μεν. . . ὅθεν συλλογισμὸς ὅς ἐστι εἴη ἂν ὃ μὴ τὴν χρεῖαν σῶζον
τὴν τῷ συλλογισμῷ· τοῦτος δὲ ὁ λόγος ἐν ᾧ τὸ αὐτὸ συμπέρα-
σμα τινι τῶν κειμένων, οἷός ἐστι καὶ τὸς ἀπὸ τῆς Στωικῆς ὁ διαφορί-
μοιός τε καὶ οἱ διαφορῶς περαίνειν ὑπ' αὐτῶν λεγόμενοι. διαφορί-
μενοι μὲν γὰρ εἰσι κατ' αὐτὸς οἱ τοῦτοι "εἰ ἡμέρα ἐστὶν, ἡμέρα ἐστὶν·
ἀλλὰ μὴ ἡμέρα ἐστὶν· ἡμέρα ἄρα ἐστὶν," διαφορῶς δὲ περαίνον-
τες ἐν οἷς τὸ συμπέρασμα ταυτὸν ἐστὶν ἐπὶ τῶν λημμάτων, ὡς
ἐπὶ τῶν τοῦτων "ἦτοι ἡμέρα ἐστὶν ἢ φῶς ἐστὶν· ἀλλὰ μὴ ἡμέρα
ἐστὶν· ἡμέρα ἄρα ἐστὶν." εἰ δὲ τις λέγει καὶ τὸς τοῦτους λόγους συλ-
λογισμῶς, ὁμωνύμως ἂν λέγοι· πῶς γὰρ ὅτι ἂν ἄτοπον τὸ ἡδὲ καὶ

(*) post ἀρχή codices Regii 1874 et 1917: ἀξίως δὲ τινος τοῦ
πρώτου βιβλίου μὴ Τεχνικὰ ἀλλὰ πρὸ τῶν Τόπων ἐγγράφεσθαι.

καὶ ἐνταῦθα λέγει· πῶς δ' ἔστι ἐν ἀρχῇ λαμβάνοντες... ἐπὶ οἱ διαφορέμενοι ἀσυλλόγιστοι, καθόσον ἡ ἀμφότερα προλαμβάνουσιν ἢ τὸ ἐπόμενον· τί γὰρ μᾶλλον τὸ ἡγούμενον ἢ τὸ ἐπόμενον; οἱ δὲ ἐξ ἀντιφάσεως διαρετικοὶ ἢ ταύτην τῶν κειμένων τὴν ἐπιφέρουσιν ἀλλὰ τὸ ἀντικείμενον τῷ λοιπῷ λόγῳ, ὅς ἐστιν ἐπιφέρειν διὰ τὸ ἐκ τούτων εἶναι τὸ διαρετικόν, τὸ αὐτὸ γίνεσθαι ἢ προσελάττειν. ἐπὶ γὰρ τῶν μὴ ἐκ τούτων διαρετικῶν ἀσυλλόγιστος ὁ μὴ τὸ ἀντικείμενον τῷ λοιπῷ ἐπιφέρειν. ἀλλ' ὅδ' ἐστὶν λόγος καὶ συλλογισμὸν εἶναι τὸν ἐκ διαρετικῆς καὶ ἐνὸς τῶν ἐν τῷ διαρετικῷ τὸ λοιπὸν ἐπιφέροντα. ἐπεὶ γὰρ τῷ ἐπιφερομένῳ ἐν τῷ διαρετικῷ συλλογισμῷ συμβέβηκεν ὅντι ἀντικείμενον τῷ ἑφ' αὐτῶν ἐν τῷ διαρετικῷ τῷ αὐτῷ καὶ τὴν λέξιν εἶναι τῷ προελαμμένῳ, ὁ μὴ ταύτην ἐστὶ μὴδὲ καὶ ταύτην, ἀντικείμενον πρὸς τὸν ἐφ' αὐτῶν καταλειπόμενον ἐκ τῷ διαρετικῷ, καὶ ταύτην τῷ προελαμμένῳ, δεῖ ζητῆσαι καὶ πότερον λαμβανόμενον τῶν συμβεβηκότων αὐτῷ καὶ εἰς ταύτην συνδεσμευμένων ποιεῖ συλλογισμὸν τὸν λόγον· ὅτι γὰρ μὴ ταύτην ἐστὶν ἀμφω μὴδὲ καὶ ταύτην ἐφ' ἑαυτῇ, ὅθεν ἐκ τῷ μὴ ἐν πᾶσι τοῖς διαρετικαῖς τῷ αὐτῷ ἑφ' αὐτῇ ὑπάρχειν... τὸ δ' "ἐξ ἀνάγκης" προσκαίμενον ἐν τῷ ὄρω καὶ ἐπιγωγῇ χωρίζει τὸν συλλογισμὸν. ἐστὶ μὲν γὰρ καὶ ἐπαγωγὴ καὶ ἐκ τῶν τεθέντων τιτῶν ἑτερόν τι τῶν κειμένων συμβαίνει, ἀλλ' ἐκ ἀνάγκης... τὸ δὲ "διὰ τῶν κειμένων" προσκαίμενον ἢ ὅτι καὶ τὸς μὴ συλλογισμῶν λόγους λεγομένους ἀποκρίνον τῶν συλλογισμῶν (ὅ γὰρ διὰ τῶν κειμένων τὸ ἐπιφερόμενον αὐτοῖς δεῖται). ὡς γὰρ ἐν αὐτοῖς πρὸς τὴν συλλογιστικὴν δεῖται τὸ παρα- 25 λήπτω, ὡς εἰρήκαμεν), ἀλλὰ καὶ τὸς παρελκοντας· ἐν οἷς γὰρ ἡ πρῶτος τις εἴληπτο παρελκοντα, ὅτοι καὶ διὰ τῶν κειμένων ὁμοῦς τὸ συμπεράσμα, εἴ γε καὶ ἀφαιρεθείσης ἐκείνης ἐστὶ ὁλον πρὸς τὸ ἐπόμενον... ἀλλ' ὅδ' ἐν οἷς καὶ τὸ οἰκτεῖον συμπεράσμα ἐπιφέρει, ἄλλο δὲ τι ἐπόμενον ἐκείνῳ ἢ συμβεβηκότος, ὅδ' 30 ἐκ συλλογισμῶν. ὅ γὰρ διὰ τῶν κειμένων. ὁλον εἰ λάβῃ τις τὴν πρῶτην καὶ τὴν καὶ καὶ φύσιν αἰρετόν, συμπεραίνονται δὲ τὴν ἡδονὴν ὅτι οὐκ ἔστιν. ὅ γὰρ τὸ τοῦτο δεῖται ἐκ τῶν κειμένων, εἰ καὶ ἐπεὶ ἐξ ὁμοῦς τῷ συναγομένῳ. τοῦτος καὶ ὁ περὶ τῷ θανάτῳ ὑπὸ Ἐπιφάνους λεγόμενος. ὅ γὰρ ἐκ τῶν λεγουσῶν προτάσεων "τὸ δια- 35 λυθὲν ἀναστῆναι, τὸ ἀναστῆναι ὅθεν πρὸς ἡμᾶς" συναγεται τὸ ὅτι οὐκ ἔστιν ἀναστῆναι πρὸς ἡμᾶς, ὡς αὐτὸς ἔφησεν, ἀλλ' ὅτι τὸ διαλυθὲν ὅθεν πρὸς ἡμᾶς. ἀλλ' ὅδ' ὁ θάνατος τὸ διαλυθὲν ἐστὶν ἀλλὰ δια- λυθὲν... ταῦτα δὲ εἰσι λόγοι καὶ οἱ ὑπὸ τῶν ἀπὸ τῆς Στωικῆς λεγόμενοι ἀμερότως περαίνοντες. ὅ γὰρ εἰ τὸ α' ἴσον τῷ β', ὁμοίως 40 καὶ τὸ γ' τὸ β' ἴσον, διὰ τοῦτο καὶ τὸ α' τῷ γ' ἴσον ἂν εἴη δεδι- κῆται συλλογιστικῶς. ὅ γὰρ διὰ τῶν κειμένων τὸ ἀναγκαῖον. ἐπεὶ γὰρ τῆς καμμένης τοῦτο διὰ τὸ ἀληθὲς εἶναι τὸ καθόλου τὸ τὰ τῷ ὅτι ἴσα καὶ ἀλλήλους εἶναι ἴσα. διὸ ἐκείνῳ τε καμμένῳ καὶ τῷ δι- κῆται τὸν συνεθέτος καὶ συναχθέντος εἰς μίαν πρότασιν, τὴν 45 τὴν α' καὶ γ' τὰ αὐτὰ τῷ β' ἐστὶν ἴσα, συναγεται συλλογιστικῶς καὶ τὸ α' τῷ γ' εἶναι ἴσον. τοῦτον καὶ τὸ λέγειν ὅτι ἡμέρα ἐστὶν. ἀλλὰ καὶ οὐ λέγειν ὡς ἡμέρα ἐστὶν. ἀληθεύεις ἄρα. ἐπεὶ μὲν γὰρ

καὶ ἐνταῦθα τοῖς καμμένοις τὸ ἐπετεχθέν, ὃ μὴ διὰ ταῦτα τὸ ἀνα- 5 καῖον ἀλλὰ διὰ τὸ τὸ καθόλου ἀληθὲς εἶναι τὸ πᾶς ὅς ἡμέρας ὅσης ἡμέραν εἶναι λέγει, ἀληθεύει. τούτῳ γὰρ ληφθέντος, ἂν συνέλη τις τὰ κείμενα εἰς μίαν πρότασιν τὴν οὐ δὲ ἡμέρας ὅσης λέγειν ἡμέραν εἶναι, συλλογιστικῶς συναγεται τὸ οὐ ἄρα ἀληθεύεις· ἐν πᾶσι γὰρ τοῖς τοιαύτοις λόγοις τὸ μὴ καθόλου ἀληθὲς ὅν παραλείπει, ἢ δὲ ἑτέρα πρότασις εἰς δύο διαιρείται ἢ καὶ πλείω, ὡς ἐπὶ τούτῳ τῷ λόγῳ· ὁ νόμος ἀνομία ἐναντίον· ἀλλὰ καὶ ὁ νόμος ὁ κακόν· ἀλλὰ καὶ ἡ ἀνομία κακόν· ἀγαθὸν ἄρα ὁ νόμος. ἐν γὰρ τούτῳ παρὲν 10 μὴ τὸ καθόλου ὅν τοῦτον "ὁ μὴ ὅν κακόν ἐναντίον ἐστὶ κακῷ, ἀγα- θὸν ἐστίν," διήρηται δὲ εἰς τρία ἢ πρότασις ἢ ἑτέρα, ἔχουσα ὅτως "ὁ δὲ νόμος ὅς ὅν κακόν κακῷ ὅση τῇ ἀνομίας ἐναντίας ἐστίν." ταύτης γὰρ μέρη τέ τε ὁ νόμος ἀνομία ἐναντίον, καὶ τὸ ἀλλὰ καὶ ὁ νόμος ὁ κακόν, καὶ ἐστὶ τὸ ἀλλὰ καὶ ἡ ἀνομία κακόν. ἐκ γὰρ τῶν προειρημένων δύο προτάσεων συλλογιστικῶς συναγεται τὸ ἀγα- 15 θόν εἶναι τὸν νόμον· ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς μιᾶς τῆς εἰς τρία διηρημένης. id. p. 6-10.

κοινότερον μέντοι καὶ πάντα τὰ ἐξ ἀληθῶν συλλογισμὸν ἀπὸ 100 α δεικνύει λέγει. λέγει μὲν ὅν περὶ ἀποδείξεως καὶ τῷ ἀποδεικτικῷ συλ- 27 λογισμῷ προηγμένως τε καὶ ἐπὶ πλέον ἐν τοῖς Ἰστέροις Ἀναλυτι- καῖς, νῦν δὲ ἐπὶ τοσούτον περὶ αὐτῷ εἴρηκεν ἐφ' ὅσον αὐτῷ χρῆ- σιμὸν ἐστὶ πρὸς τὸ χωρίσαι τῶν ἄλλων συλλογισμῶν τὸν διαλεκτι- κόν. ἐστὶ δὲ συλλογισμὸς αἱ προτάσεις μὴ τῷ συμπεράσματος. id. p. 11.

διαφέρει δὲ τὸ ἐνδοξον τῷ ἀληθὲς ὃ τῷ ψευδὲς εἶναι (ἐστὶ 100 β γὰρ τὸ καὶ ἐνδοξον καὶ ἀληθὲς) ἀλλὰ τῇ ἐπικρίσει. ἐστὶ γὰρ τῷ μὴ 21 ἀληθεῖ ἀπὸ τῷ πράγματος περὶ ὃ ἐστὶν ἡ ἐπίκρισις (ὅτε γὰρ τούτο αὐτῷ ὁμολογῇ, τότε ἐστὶν ἀληθὲς), τῷ δὲ ἐνδοξῳ ὅς ἀπὸ τῶν πραγμάτων ἡ ἐπίκρισις, ἀλλ' ἀπὸ τῶν ἀκονόντων καὶ τῶν τέτων ὑπολόγησαν ἄς ἔχουσι περὶ τῶν πραγμάτων. id. p. 12.

εἴρηκε μὲν περὶ τῶν ἐριστικῶν ἐν τοῖς Σοφιστικαῖς Ἐλέγχαις, 100 γ ἐνθα καὶ καὶ προηγμένως περὶ τῶν ταύτων αὐτῷ ὁ λόγος, ὁρίζεται 23 δὲ καὶ ἐνταῦθα ὁμοίως ὡς καὶ ἐν τῇ ἐριστικῇ συλλογισμῶν. διττὸν δὲ φησιν εἶναι τὸν τοῦτον συλλογισμὸν, τὸν μὲν παρὰ τὴν ὕλην ἡμαρτημένον τὸ ἐριστικὸν ἔχοντα, ἐκείνῳ δὲ παρὰ τὸ χῆμα... ἐπι- πύλαιον δὲ ἐστὶ τὸ ἐκ βραχεύσεως ἐπιφάσεως ἐλεγχόμενον... ἐστὶ δὲ 25 τις ἐριστικὸς συλλογισμὸς ὁ καὶ τὸ εἶδος ἡμαρτημένος· ὅτος δὲ ἐκείνῳ ὅδ' ἐστὶν συλλογισμὸς ἀπλῶς ἐστίν, ἀλλὰ τὸ ὅλον τούτο ἐριστικὸς συλλογισμὸς τοῦτος, οἱ εἰσι οἱ ἐν ἀσυλλογισμῷ συζυγία ἐπι- τώμενοι λόγοι, οἷον... εἰ λάβῃ τις τὰ νεκρά τῶν σωμάτων κιν- 30 εῖσθαι καὶ ἀλλοῦσθαι, ἀλλὰ καὶ τὰ αἰσθάνομενα κινεῖσθαι, καὶ ἐκ τούτου αἰετοῦ δεκνύναι ὅτι τὰ νεκρά τῶν σωμάτων αἰσθάνονται, ὡς αἰετοῦ Δημόκριτος. ὁ τοῦτος παραλογισμὸς γινέσθαι μὲν δύναται καὶ ἐξ ἀλη- 35 θῶν, ὡς περὶ ὅς προειρήκαμεν. id. p. 12 et 13.

παρὰ τὸς προειρημένους φησὶ πάντας συλλογισμῶν, τὸν ἀπο- 101 α δεκτικὸν ὅς ἐξ ἀληθῶν ἢ καὶ πρώτων, τὸν διαλεκτικὸν ὅς ἐξ ἐν- 5 δόξων, τὸν ἐριστικὸν ὅς ἐκ φαινομένων ἐνδοξῶν συλλογισμῶν, ἄλλο φησὶν εἶδος εἶναι συλλογισμῶν· τὸν γὰρ καθ' ἑκάστην ἐπιστήμην ἐκ

τῶν οἰκείων ἀρχῶν τῇ ἐπισήμῃ γινόμενον παραλογισμόν, ἐποῖα φάμεν εἶναι ἐν γεωμετρίᾳ τὰ ψευδογραφήματα. συγγενεῖς δὲ λέγοι ἂν γεωμετρίᾳ ἐπισήμας ἀριθμητικὴν (ἢ ἢ αὕτη περὶ ποσόν, ἀλλὰ διωρισμένον), ἔτι δὲ ἀσρολογίαν καὶ ὀπτικὴν καὶ μηχανικὴν· προχωρῶν) ἢ αὖ) ταῖς γεωμετρικαῖς ἀρχαῖς, τὸ τοῦτο δὲ τὸ εἶδος τῶν συλλογισμῶν ὅτι τῶν προειρημένων ἐστὶν ἄλλο, δεικνύσκει ἐκ τῆς μηδένᾳ τῶν λόγων τῶν ἀποδεδειγμένων ἐφαρμόζειν αὐτῷ. . . ἄλλο ἄρα τι εἶδος τοῦτο παραλογισμῶν ἐστίν, ὃ ἔστι δὲ διαλεκτικὸς ὅτε ὁ σοφιστικὸς χρησθῇ, ἀλλ' οἱ καὶ τὰς ἐπισήμας πείρας χάριν τῶν περὶ αὐτὰς καταγινομένων καὶ γυμνασίας, πρὸς τὸ 10 διορατικωτέρως αὐτὸς γίνεσθαι τῶν ἐν αὐτοῖς ἀληθῶν. id. p. 14.

101. ὅτι λήμματα αἱ πράξεις παρὰ Ἀριστοτέλει, σημειωτέον.
14. τῷ δὲ τῷ ἢ ἢ τὰ ἡμικύκλια περιγράφειν μὴ ὡς δεῖ ἢ γραμμάς τινας ἄγειν μὴ ὡς ἂν ἀχθεῖσθαι" δύνα) καὶ ἀπλῶς κεχρησθῇ, καθόλου περὶ τὰ τοιαῦτα γινόμενων τῶν ψευδογραφημάτων, δύ- 15 να) καὶ ὡς παράδειγμα αὐτὸ εἰρηκέναι ψευδογραφήματος· ἔστι ἢ καὶ γεωμετρίαν ψευδογράφημα παρὰ τὸ μήτε τὰ ἡμικύκλια περιγράφειν ὡς δεῖ μήτε τὰς γραμμάς ἄγειν ὡς ἂν ἀχθεῖσθαι. id. ib.

101. ὡς ὑπογραφῇ τινὶ καὶ ἐκ ἀκριβοῦς. ὅπως δὲ ἴσως εἶπεν ἡτοι 20
18. ὡς μὴ ἀκριβῆ τὴν ὁρισμὸν ἀποδεδωκώς ἐκάς, ἢ μᾶλλον ὡς μὴ ἐξεργασμένος αὐτὰ διὰ τὸ μὴ περὶ τούτων αὐτῷ τὴν πρόθεσιν εἶναι, ἢ ἐπεὶ προσέθῃσι τοῖς τρισὶ τοῖς πρώτοις εἰρημένους ἐν ἄλλοις καὶ τὴν πειραστικὴν ὡς ἄλλον ὄντα παρὰ τὸς νῦν εἰρημένους. ἢ ὁ αὐτός ἐστιν ὁ πειραστικὸς τῷ προειρημένῳ τῷ ἐκ τῶν περὶ τινος 25 ἐπισήμας οἰκείων γινόμενῳ παραλογισμῷ· καὶ ἢ τῷ πειραστικῷ τὴν λόγον ἀποδίδως ἐν τοῖς Σοφιστικαῖς Ἑλέγχαις (c. 2) ὅπως ἀποδίδωκε "πειραστικὸν δὲ οἱ ἐκ τῶν δοκόντων τῷ ἀποκρινόμενῳ καὶ ἀναγκαῖον εἶδεναι τῷ προσποιούμενῳ ἔχειν τὴν ἐπισήμην," ὁ ἴσων ἂν εἴη τῷ τε "καὶ ἐκ τῶν περὶ τινος ἐπισήμας οἰκείων γινόμενοι 30 παραλογισμοί" καὶ τῷ "ἀλλ' ἐκ τῶν οἰκείων μὴ τῇ ἐπισήμῃ λημμάτων." τῷ ἢ προσποιούμενῳ τὴν ἐπισήμην ἔχειν δεῖ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰ οἰκεία ἐκείνῃ τῇ ἐπισήμῃ εἶδεναι καὶ κατ' ἐκείνα ἀποκρίνασθαι. καὶ εἴη ἂν πειραστικὸς μὴ ἀπὸ τῆς τῷ ἐρωτῶντος προθέσεως λεγόμενος, ψευδογράφημα δὲ καὶ παραλογισμὸς ἀπὸ τῆς γενομένης. ἀλλὰ 35 καὶ τὸ ἐνθύμημα, εἰ καὶ μὴ ἀπλῶς συλλογισμὸς ἀλλὰ ῥητορικὸς γε, ὁ δὲ αὐτὸς ὅν μνημονεύσας εὐκρίτως ἂν λέγοιτο ὡς τύπῳ εἰπεῖν. ἢ "ὡς τύπῳ" εἶπε διὰ τὸ καὶ τὰς τῶν χημάτων διαφορὰς εὐδὴ γίνεσθαι συλλογισμῶν. id. p. 15.

101. τὰ ἢ ἐνδόξα καὶ δι' ἐνδόξων δεικνύμενα κεχώριται τῆς ἐπι- 40
23. στήμονικῆς ἀκριβολογίας· τοιαῦτα δὲ τὰ προκείμενα. . . λέγει δὲ περὶ ὁρισμῶν καὶ ἐν τοῖς Μετὰ τὰ Φυσικά, ἀλλὰ καὶ περὶ γενῶν ἀπάντων. καὶ ἐν πᾶσι μὴ μνημονεύει, ἀλλὰ ἐπιπαλαιώτερον· εἰ ἢ τὰ ἐν ἐκείνοις εἰρημένα ἀνταυθὰ τις μεταφέρει, ἐκφαίνει ἂν τὸ ὅρον τῆς διαλεκτικῆς, ἔστι, ὡς εἶπεν, ἐξ ἐνδόξων συλλογισ- 45 τῆς. id. p. 16.

101. πρὸς τρία φησὶν εἶναι χρήσιμον τὴν διαλεκτικὴν πραγμα-
28. ταίαν, πρὸς τε γυμνασίαν· λέγει δὲ γυμνασίαν ἡτοι τὴν γυμ-

μένη ἐν τῷ διαλέγεσθαι πρὸς τινος· δεχόμενοι γὰρ τὰ προβλήματα παρὰ τῶν προσδιαλεγόμενων, γυμναζόμενοι περὶ τούτων παρίστασθαι. δι' ἐνδόξων τὰς ἐπιχειρήσεις ποιεῖμενοι. ἢ γυμνασίαν λέγοι ἂν τὴν εἰς ἐκάτερον μέρος ἐπιχειρήσιν. ἢ δὲ συνθεῖς καὶ τοῦτον εἶδος τῶν λόγων τοῖς ἀρχαῖς, καὶ τὰς συνθεσίας τὰς πλάσας τοῦτον ἐποιῶντο τὴν τρόπον, ἐκ ἐπὶ βιβλίων ὡς περὶ νῦν (ἢ ἢ ἢ πῶ τότε τοιαῦτα βιβλία), ἀλλὰ θέσειεν τὸς τελέους ἐκ ταύτης γυμνάζοντες αὐτῶν τὸ πρὸς τὰς ἐπιχειρήσεις εὐρετικὰ ἐπεχείρουν, κατασκευάζοντες τε καὶ ἀνασκευάζοντες δι' ἐνδόξων καίμενον. καὶ ἐξὶ βιβλίων τοιαῦτα Ἀριστοτέλει τε καὶ Θεοφράστῃ γεγραμμένα, ἔχοντα τὴν εἰς τὰ ἀντικείμενα δι' ἐνδόξων ἐπιχειρήσιν· πρὸς δὲ τὴν τοιαύτην γυμνασίαν χρήσιμον εἶναι φησὶ τὴν διαλεκτικὴν· μέθοδον γὰρ τινὰ εὐρετικὴν τῶν ἐπιχειρημάτων ἔχοντες (αὕτη δὲ ἐστὶν ἡ τῶν τάπων γνώσις) ῥᾶν ἐπιχειρῶν δύνασθαι μεθαι. id. ib.

ἐντεύξεις λέγει τὰς πρὸς τοὺς πολλὰς συνθεσίας, οἷς δὲ μὴ τυγχάνειν καινουργίας τε ὄντας καὶ φιλανθρώπους καὶ ἐντιγχεῖν ὠφελίμους. διὰ μὲν ἀληθῶν καὶ ἀποδεικτικῶν ὅχι οὐκ ἐκ κοινῆς γὰρ πρὸς αὐτὸς· ὁ δὲ ἢ τὴν ἀρχὴν συνιέναι τῶν ταῦτων δύνανται, ἀλλ' ὁ δὲ μανθάνειν ὑπομένει· διὸ ὁ δὲ ὠφελείᾳ δύναται· ἂν ὑπὸ τινος τῶν ταῦτων, ὡς γε τὴν ἀρχὴν μὴδὲ συνιέναι δύναται· εἰ δὲ διὰ τῶν ἐνδόξων καὶ δοκόντων καὶ αὐτοῖς ἐκείνοις τὰς πρὸς τὴν πολλὰς συνθεσίας ποιήματα, παρακολοθοῦν τε ἂν τοῖς λεγομένοις καὶ ῥαδίως μεταβιβαζέσθαι διὰ τῶν ταῦτων λόγων, εἴ τι μὴ αὐτῶν ὁρθῶς τίθεμενοι. id. p. 17.

καὶ φιλοσοφίαν δὲ ἐπισήμας εἶπε τὴν φυσικὴν, τὴν ἡθικὴν τὴν λογικὴν, τὴν μὲν τὰ φυσικά· οἱ ἢ δυνάμει τὰ πᾶσι πρὸς τὰ ἀντικείμενα συντελόντα διορᾶν καὶ εἰς ἀμφότερα ἐπιχωρεῖν ῥᾶν ἂν εὐρίσκειεν ἐν ποτέρῳ αὐτῶν μέρος τῆς ἀπαιτήσεως τὸ ἀληθές ἐστιν. id. ib.

προειπὼν πρὸς τρία ταῦτα χρήσιμον εἶναι τὴν διαλεκτικὴν, ἢ ἐκθέμενος τινὰ, προσέθῃσι τοῖς τρισὶ καὶ τέταρτον, ἡτοι ὑποδιόριστον τινὰ τῷ τρίτῳ ποιούμενος (ἦν δὲ τοῦτο πρὸς τὰς καὶ φιλοσοφίαν ἐπισήμας· εἰ ἢ περὶ τὰ πρῶτα τῶν περὶ ἐκάστης ἐπισήμας, εἰ ἢ πρὸς τὰ καὶ φιλοσοφίαν πρῶτα) ἢ προστίθει ὡς ἄλλο τι παρὰ τὰ προειρημένα. ἔστι δὲ ὁ προσέθῃσι· χρήσιμον φησὶν οὐ τὴν διαλεκτικὴν καὶ πρὸς τὰς καθ' ἐκάστην ἐπισήμην ἀρχάς· καὶ ἢ τῶν οἰκείων ἀρχῶν ὅδε μὲν τῶν ἐπισήμων οἷα τε λέγεται δὲ· δεῖν μὲν, εἰ ἐπιστημονικῶς λέγοι περὶ αὐτῶν καὶ δεικνύει, ταῦτα εἰ πρῶτων αὐτῶν δεικνύει (τοιαῦτα) ἢ αἱ ἐπιστημονικαὶ τε καὶ εἰ δεικνύει δέξεις, μὴδὲν δὲ ἔχειν τῶν ἀρχῶν πρῶτον. τὰς ὅτι μετὰ τῶν ἀρχῶν τῶν καὶ τὰς ἐπισήμας συστάσεως τὸς τῷ μὴ δύνασθαι δεῖνασθαι· δι' ἀληθῶν τε καὶ πρῶτων, καὶ δι' ἐνδόξων τῶν δὲ δεικνύει τε καὶ πιστεύει· τὸ δὲ διὰ ταῦτων συλλογίζεσθαι οὐ λεκτικῆς ἔστιν· ἴδιον δὲ αὐτῆς καὶ ἢ δι' ἐπαγωγῆς τὸ προκείμενόν συστάσει, ὡς προῖον ἐρεῖ, μάλιστα δὲ τὸ πιστὸν ταῖς ἀρχαῖς ἐπαγωγῆς περιγίγνεται· ὡς διαλεκτικὸς ὅν περὶ τῶν ἀρχῶν τῶν ἴδιον ὁ ἐπιστήμων ἐρεῖ, ἢ ὁ διαλεκτικὸς ὑπὲρ αὐτῶν. εἰ δὲ περὶ

πρῶτα καὶ τὰς ἀρχὰς τὰς καθ' ἑκάστην ἐπιστήμην ἐπὶ χρησίμους, ἃς, ὡς εἶπε, καὶ πρὸς φιλοσοφίαν τε καὶ τὰς ταύτης ἀρχάς, παρεχμένη καὶ ταύτῃ τὴν χρησίμω. καὶ ὅτως ἀνὴρ δύναται καὶ τὴν τέταρτον ἀπὸ ὑπάρχουσιν τῶν πρὸς φιλοσοφίαν χρησίμων, προσκεῖσθαι δὲ αὐτῷ τὴν ἑκταὴν φιλοσοφίαν, καὶ τὸτο καὶ πρὸς ἄλλας ἐπιστήμας ἐπὶ 5 γνήσιος ἢ διαλεκτικῆς. καὶ αὐτὸς δὲ πολλάκις δεικνύς τινα τῶν φιλοσοφίας προσέτι καὶ λογικῶς, λέγων διαλεκτικῶς, ὡς ἡμεῖς τῶν τῶν καὶ φιλοσοφίαν καὶ τοιαύτων δεῖξωμεν. . . ὅτι δὲ διαλεκτικῶς ἐπὶ περὶ ἀρχῶν λέγειν, ἐντεῦθεν ὁ ἄλλος ἀνὴρ γένοιτο. ὁ γεμετρικὸς τίθει μὲν ἐν ταῖς ἀρχαῖς καὶ τὴν ἐπιφανείαν μὲν εἶναι ὁ 10 πρὸς καὶ πλάτος ἔχει μόνον, γεωμετρικὸν δὲ μήκος ἀπλάτεις, σημεῖον δὲ τὸ μέρος ὑπόκεινται. ἐνίστανται δὲ πρὸς ταῦτά τινες λέγοντες ὅτι καὶ μέγεθος δύναται διασπῆσθαι δύο ἔχειν μόνον, ἔτι δὲ ἦγοντο ἄλλα μὴδὲ σημεῖον τι ὅπως εἶναι. μὴδὲν γὰρ εἶναι ὁ μήτε ὑποκείμενον μὴτε προστιθέμενον αὐτῷ, ὡς ὁ Ἐλεάτης 15 λέγειν. ἀδιασπῆσθαι γὰρ μὴδὲ φαντασίαν τινὰ δύναται λαβεῖν. γεωμετρικῶς μὲν ὅν ἔχον ὅσον τὸ ἐπὶ τούτῳ ὡς ὅν δεῖξαι, ὁ δὲ διαλεκτικῶς ἔκ ἀπορήσει δι' ἐνδεῶς αὐτὰ συστήσαι. λαβὼν γὰρ ἑκάστην τὴν ἐπιφανείαν πέρας εἶναι τῷ σώματι, καὶ τὸ πέρας αὐτὸ ἄλλο ὅ ἐπὶ πέρας, καὶ τούτῳ τῇ ἐπαγωγῇ συστήσας, συνάγει 20 καὶ ἐπιφανείαν ἄλλο εἶναι σώματος, ταῦτάς τινες τριχῇ διασπῶν. ἡ δὲ ἄλλη, ὅτι οἷον τε ἔχειν αὐτὴν διασπῶν τρεῖς. ἢ γὰρ ἀνὴρ ὅτι αὐτῇ τῷ σώματι. id. p. 17.

καὶ τὸτο δὲ ἴδιον ἢ μέγιστον οὐκ εἶναι τῆς διαλεκτικῆς ἐξίν' τὴν 25 ἐκείνην συλλογίζεσθαι εἶπεν, ἥτοι διὰ τὴν ῥητορικὴν, ἐπειδὴ καὶ αὐτὴ ἐκ τῶν τῶν, καὶ ὅτι καὶ ὁ φιλοσόφος ποτε διὰ τοιαύτων δεῖξαι, ὡς προείρηται. . . "ἐξεταστική" δὲ ἀντὶ τῷ ζητητικῇ καὶ ἀπορηματικῇ. id. p. 19.

καὶ ὁνόματι εἶπε τὴν ἱατρικὴν καὶ τὴν κυβερνητικὴν τε καὶ δια- 30 λεκτικὴν ἥτοι ὅτι ἐνεσιν αὐταῖς καὶ εὖ καὶ κακῶς χρῆσθαι, ἢ μάλλον ἐπὶ συστάσει ὅσον ὅ καὶ ὡρισμένα τινὰ προῖασιν, ἀλλὰ δεῖ καὶ ὡς οὐκ ἀποδείξει αὐταῖς πρὸς τὸ ἀρμόδιαί τε πρὸς τὰ προσ- αἰτήματα καὶ τάξαι τὰ γινόμενα τε καὶ λεγόμενα ὡς ταχθέντα πρῶτα. ἢ ὁνόματι κοινότερον τὰς τέχνας ὡσανεὶ ἔχεις ἔλε- 35 γον αὐτάς, καὶ εἴη ἀνὴρ τῶν τοιαύτων τεχνῶν, ταῦτάς τινες συστάσει. id. ib.

ἐπὶ τὸ μὲν "πρὸς πόσιν τε καὶ πόσιν" εἰρημένον περὶ τῶν προβλη- 40 μάτων, ὡς εἶρε· περὶ γὰρ τινος προκειμένου προβλήματος ὁ δια- λεκτικὸς τὸν λόγον κινεῖ καὶ τὸν συλλογισμὸν ποιεῖ. δεῖ ὅν εἰδέναι ὅτι τε καὶ τίνα ἐπὶ τὰ γένη τῶν προβλημάτων τῶν διαλεκτικῶν. 45 καὶ "ἐκ τίνων" περὶ τῶν προτάσεων. ὅτι ἀπλῶς δὲ σημαίνει ἀντὶ τὸ "ἐκ τίνων" τὸ ὅτι ἐκ προτάσεων, ἀλλὰ λέγοι ἀνὴρ καὶ ἐπὶ τούτων τὸ ἐκ τίνων καὶ τίνων. ὅ γὰρ ἐκ πάσης προτάσεως ὁ διαλεκτικὸς συλ- λογισμὸς. ἀνὴρ ὅν εἰδῶμεν τὰ τε προβλήματα καὶ τὰ διαλεκτικὰ ὅτι ἐπὶ καὶ πόσιν, "πόσιν" μὲν τῶν γένων δηλονότι, "πόσιν" δὲ ἀντὶ 50 τὸ τίνα (ὡς ἔλεγε γὰρ οἶδε τίνα ἐπὶ τὰ γένη τῶν προβλημάτων ὁ ἄλλος εἰδῶς ὅτι τέσσαρα), εἰδῶμεν δὲ καὶ τὰς προτάσεις, ἐξ ὧν καὶ πρὸς τὰ τοιαῦτα προβλήματα γίνονται συλλογισμοὶ (λόγους γὰρ

ἀνὴρ λέγει τὸς συλλογισμὸς καὶ καὶ ἐπαγωγὸς καὶ γὰρ ὁ ἐπαγωγὸς λόγος διαλεκτικὸς, ὡς εἶρε), πρὸς δὲ ταῖς αὐτοῖς εἰδῶμεν καὶ ταῦτα δι' ὧν οἷον τὸ ἐξ ἐν εὐπορίᾳ τούτων (λέγοι δ' ἀνὴρ τούτο ἥτοι καὶ περὶ τῶν προβλημάτων καὶ τῶν προτάσεων, ἐπεὶ μὴ πᾶν πρόβλημα 5 διαλεκτικὸν ἀλλὰ καὶ τὸ τοῦτον οἷον εἶρε προελθόν, ἢ περὶ τῶν προτάσεων δι' ὧν οἱ συλλογισμοὶ μόνον λέγει τὸ "πῶς τούτων εὐπορήσομεν." ἐν γὰρ τῇ τῶν προτάσεων εὐπορίᾳ τὸ πλεῖστον τῷ συλλογίζεσθαι. ἢ λέγοι ἀνὴρ τὸ "καὶ πῶς τούτων εὐπορήσομεν." περὶ τῶν διαλεκτικῶν λέγων, ταῦτάς τινες τε συλλογισμῶν καὶ τῶν ἐπα- 10 γωγῶν εἴμεν ἀνὴρ θεωρηκότες ἐκ τίνων ἢ μεθόδους ἐξ ὧν ἢ δια- λεκτικῇ. ὅτι γὰρ τούτῳ λέγειν δοκεῖ διὰ τὸ "καὶ πῶς τούτων εὐπορή- σομεν" (τῶν γὰρ λόγων περὶ ὧν προείρηκεν, ἀλλ' ὅ τῶν προβλη- μάτων τε καὶ προτάσεων), δηλοῖτο ἀνὴρ ἐκ τῶν μὲν τὸ εἰπεῖν αὐτὸν περὶ τε τῶν προβλημάτων τῶν διαλεκτικῶν καὶ τῶν προτάσεων, καὶ 15 τί ἐξ ἐκείνων αὐτῶν ἐπιδείξαι, ὅτι πᾶν τὸ διαλεκτικὸν πρό- βλημα, ὁμοίως δὲ καὶ πρότασις, ἢ περὶ τινος τῶν πρὸς αἵρεσιν καὶ φύσιν τὴν ἀναφορὰν ἔχοντων ἐξίν. ἢ περὶ τινος τῶν πρὸς ἀλή-θειαν καὶ γνώσιν ἢ περὶ τινος τῶν συνεργῶν πρὸς τι τούτων, λέγειν αὐτὸν "τὰ δὲ ὅργανα, δι' ὧν εὐπορήσομεν τῶν συλλογισμῶν, ἐξ 20 τέσσαρα" (p. 105 a 21). τούτῳ γὰρ εἰρηκεῖναι δοκεῖ ἀποδιδόναι πρὸς τὸ "καὶ πῶς τούτων εὐπορήσομεν." διὰ γὰρ τῶν ὀργάνων καὶ τῶν τύπων ἢ τούτων εὐπορία. ἢ καὶ ἢ τῶν προτάσεων τε καὶ προβλημάτων εὐπο- ρία εἰς τὴν τῶν συλλογισμῶν εὐπορίαν συντελεῖ, ὡς εἶρε καὶ αὐτὸς προελθόν. δύναται δὲ τὸ "πρῶτον ὅν θεωρητέον ἐκ τίνων ἐξίν. ἢ με- 25θοδος" ἴσον τῷ πρῶτον ὅν θεωρητέον ἐκ τίνων ἀνὴρ τις διαλεκτικὸς γένοιτο. ἢ γὰρ εἰδῶς ἐν τίσιν τῇ διαλεκτικῇ τὸ εἶναι, οἶδε καὶ διὰ τίνων ἀνὴρ διαλεκτικὸς τις γένοιτο. id. p. 20.

τὸ τοιαῦτα τε καὶ τοιαῦτα εἶναι τὰ διαλεκτικὰ προβλήματα 101 b 17. νῦν μὲν πῶς λαμβάνει τὴν ἐξ ἐπαγωγῆς, ὅτι εἰ πᾶν πρόβλημα καὶ πᾶσα πρότασις τούτων τι σημαίνει καὶ μὴδὲν παρὰ ταῦτα ὑπὸ προ- βλήματος τινος δηλοῖται, εἴη ἀνὴρ ταῦτά τε καὶ τοιαῦτα γένη τῶν προβλημάτων. πειράσεται δὲ αὐτὸς προελθόν δεῖξαι καὶ διὰ συλλο- 30 γισμῶν. ὁ μὲν ὅν αὐτὸς τίθωσιν, ἐρῶμεν ὅταν καὶ αὐτὸς αὐτὸ μνη- μονεύη, ἐνεσὶ δὲ καὶ ὅτω συλλογισμαῖς. id. p. 21.

διὰ τί δὲ ἡ διαφορὰ γενικῇ; ὅτι ἐν τῇ ὑπόθεσιν ἐπὶ τούτῳ 101 b 18. τηγορεῖται, ὡς περὶ καὶ τὸ γένος, καὶ ἐξ ἐν ἀμφω συμπληρωτικὰ τὰ εἶναι ἐκαστὸν ὧν ἐξίν οὐκ εἶναι. ὅτι τε καὶ ἐπὶ πλεόν ἐξίν καὶ αὐτῇ, καὶ καὶ πλεόνων καὶ καὶ τὸ εἶδος διαφέροντων κατηγορεῖται. μόνον γὰρ τῇ 5 καὶ ἐν τῇ τί ἐξίν κατηγορεῖται ἡ διαφορὰ τῷ γένει διαφέρει, ἐπεὶ ἡ διαφορὰ δοκεῖ καὶ καθ' αὐτὴν λαμβανομένη τῷ εἶδος εἶναι μάλ- λον, ἀλλ' ὅ τῷ συναμφοτέρω δηλωτικῇ, ἐν οἷς ἐπὶ τὸ ὑποκείμενον τοιαῦτον, τὸ δὲ γένος τῷ συναμφοτέρω. id. p. 22.

ἥτοι τούτῳ λέγει, ὅτι μὴδεὶς ὑπολαμβάνετω λέγειν ἡμᾶς ὅτι 101 b 26. αὐτὰ τὰ ὀνόματα τὰ βηθέντα προβλήματα ἐξίν, ἐπεὶ εἰπομεν ὅτω τέσσαρα τὰ πάντα συμβαίνει γενεᾷ προβλήματα, ἢ ὅρον ἢ ἴδιον ἢ γένος ἢ συμβεβηκός. ὅ γὰρ οἷον τε ὄνομα ἢ πρόβλημα ἢ πρότα- σιν εἶναι. ἢ ἐξίν τὸ λεγόμενον ὅτι μὴδεὶς ὑπολαμβάνετω τὸν ὀρι- σμὸν ἀπλῶς βηθέντα ἢ τὸ ἴδιον ἢ τὸ γένος ἢ τὸ συμβεβηκός καὶ

πρόβλημα ἢ πρότασιν εἶναι διαλεκτικὴν· δεῖ γὰρ αὐτοῖς ποιᾶς συντάξεώς τε καὶ προφορᾶς, ἵνα γένῃ πρόβλημα ἢ πρότασις. id. p. 23.

1015 28. λέγει δὲ περὶ προτάσεως τῆς διαλεκτικῆς· αὕτη γὰρ ἐρωτή-
σις ἐστίν. τῷ δὲ τρόπῳ τῷ τῆς ἐκφορᾶς φησὶν αὐτοῖς εἶναι τὴν
διαφορὰν· τῆς γὰρ ἀντιφάσεως ἂν μὴ τὸ πότερον προτάξωμεν, πρό-
βλημα, οἷον πότερον ὁ κόσμος σφαιροειδὴς ἐστίν ἢ ὄχι· ἂν δὲ τὸ
ἄρα, πρότασις, οἷον ἄρα γε ὁ κόσμος σφαιροειδὴς ἐστίν ἢ ὄχι· ὁ
ὅς προσέθηκεν ἑλλειπέστερον εἰπὼν. ἐστὶ δὲ ἡν ἐξέθετο διαφορὰν
προβλήματος τε καὶ προτάσεως κατὰ τινὰ χρῆσιν καὶ συνήθειαν· καὶ
γὰρ τῷ προβλήματι ἐφαρμόζει ὁ τῆς προτάσεως τῆς ἐν ἐρωτήσῃ
λόγος· ἐρωτήσις γάρ ἐστι τῆς ἀντιφάσεως, καὶ ἐρωτήσις ἐξ ἧς δι-
δοῖται τῷ ἀποκρινομένῳ ἐλέγξαι ὁπότερον βύλεται μέρος τῆς ἀντιφά-
σεως· τοῦτον δὲ καὶ τὸ πρόβλημα. ἡ διαφέρει ἂν ὅτι ἡ μὲν ἐρω-
τήσις ἀποκρίσεώς ἐστιν αἰτήσις τῷ ἐτέρῳ μορίῳ τῆς ἀντιφάσεως,
τὸ δὲ πρόβλημα ὅχι ἀποκρίσεως ἀλλὰ δεῖξεως τῷ ἐτέρῳ μορίῳ τῆς
ἀντιφάσεως αἰτήσις ἐστίν· διὸ καὶ δοκεῖ πνευματικῇ μὲν ἐρωτήσῃ τὸ
πρόβλημα εὐκταῖν (αἰτήσις γὰρ κατασκευῆς ἐστὶ καὶ δεῖξεως καὶ δια-
λεκτικῷ λόγῳ), διαλεκτικῇ δὲ ἐρωτήσῃ ἢ πρότασιν. ἂν δὲ τις
τῷ βύλεται διακρίνειν τῷ τὸ μὴ πρόβλημα τὴν ἀντίφασιν ἐρωτᾶν
τὴν δὲ πρότασιν τὸ ἕτερον μέρος τῆς ἀντιφάσεως, ἐπεὶ καὶ αὐτὸς
ὕτως εἶπεν (ἐπὶ μὲν γὰρ τῷ προβλήματι εἶπεν "πότερον τὸ ζῶον πε-
ζὼν δύναιτο ὁρίσμεν ἐστίν ἀνθρώπῳ ἢ ὄχι;" προαίρει καὶ τὸ "ἢ ὄχι," ἐπὶ
δὲ τῆς προτάσεως ἡρκεῖται μόνον τῷ ἐτέρῳ, εἰπὼν "ἄρα γε τὸ ζῶον
γίνετο τῷ ἀνθρώπῳ;" ἑλλειπῶς εἰπὼν), ἂν δὲ ταύτην τις αὐτῶν
διαφορὰν λέγῃ, πῶς ἔτι ἔχει ὅρος τῆς διαλεκτικῆς προτάσεως
ἐρωτήσις ἀντιφάσεως, ὅν ἀποδίδωσιν αὐτῆς ὅρον αὐτός; ἀλλ'
ὅθεν τῷ τρόπῳ μόνον ἐπιγίνεται αὐτῶν ἡ διαφορὰ, εἴγε τὸ μὴ πρό-
βλημα καὶ ἀντίφασιν περιέχει, ἢ δὲ πρότασιν τὸ ἕτερον μέρος τῆς
ἀντιφάσεως. id. ib.

1015 39. πρῶτον περὶ τοῦ ὁρισμοῦ τὴν λόγον ποιῶν· τελειώτερον γὰρ ὁ
ὁρισμὸς καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ ἔχον· καὶ γὰρ τὸ γένος ἐν τῷ ὅρῳ καὶ
τὸ ἴδιον καὶ τὸ ὑπάρχον, ταῦτά τε συμβεβηκός· τῷ γὰρ ὁρίζεσθαι καὶ
ταῦτα, καὶ τί ποτε σημαίνει τὸ ὄνομα, ὁ ὁρισμὸς ἀποδίδωσι.
μετακινεῖται δὲ τὸ τῷ ὁρισμῷ καὶ ὅρον ὄνομα ἀπὸ τῶν ὁρῶν τῶν ἐπὶ
τῶν χωρίων, οἷς περιγράφουσιν αὐτὰ καὶ τῶν ἄλλων χωρίζουσιν.
ὅχι εἰ ὁρισμῷ δὲ ὁρισμὸν ἀποδίδωσι, διὰ τοῦτο εἰς ἀπειρον προελ-
θεῖ· πάντες γὰρ ὁρισμοὶ, καθὼς ἐστὶν ὁρισμός, ὅτος ἔχει λόγος, καὶ
ὅχι ἄλλος ἄλλος. λόγον δὲ φησὶν εἶναι τὸν ὁρισμὸν τὸν τὸ τί ἦν εἶναι
σημαίνοντα, ὁ μόνον τῷ λόγῳ ὑπάρχει. τούτο δὲ τὸ τί ἦν εἶναι
ὡς ὀνομαστικὸν μὴ συλλαβῶν ἐξηγήσας, σημαίνει δὲ ὅτι τὸ τί ἐστὶ
ἐστὶν σημαίνων τῷ ὁρισμῷ, ταῦτά τε λόγος ἐστὶ δηλωτικὸς τῷ τί ποτέ
ἐστὶ τὸ εἶναι ἐκεῖνον ὅς ἐστιν ὅρος. τῷ γὰρ "ἦν" ὅχι ὡς τὸ παρελθόν-
τος χρόνου δηλωτικῷ κέχρηται νῦν, ἀλλ' ἀντὶ τῷ ἔστιν. συνήθως δὲ
ἡ τοιαύτη ἐστὶ χρῆσις· ὁ γὰρ λέγων "τὸτο ἦν" ἴσον λέγει τῷ τού-
τῳ ἐστὶ, τῷ ἦν ἀντὶ τῷ ἔστιν χρωμένως, καὶ ὁ λέγων "τίς ἦν ὁ κόπτης
τὴν θύραν;" ἀντὶ τῷ τίς ἐστὶν ὁ κόπτης τὴν θύραν; λέγει γὰρ ὅρος
τὴν ὕψιν, καὶ ἐν ᾧ ἐστὶν ἐκείνη τὸ εἶναι, τούτο δηλοῖ, ὅτι συμβεβη-

κός τι ὅθεν παρεπόμενον ἄλλως. πλεονάζον γὰρ ὅτι τῶν ὑπαρχόν-
των ἐκείνη, ὁ ὅρος τὸ εἶναι ἀπαρτίζον, τὰλλα μόνον δηλοῖ ταῦτα
τῶν ὑπαρχόντων οἷς ὁρίζεσθαι καὶ ἐν οἷς ἐστὶν αὐτῷ τὸ εἶναι, καὶ καθ'
διαφορὰν τῶν ἄλλων ἐστὶ τούτῳ ὅτι εἶναι λέγει. ὁ μὲν γὰρ δὲ ὅθεν
ἐκ περισσοῦ τῷ "ἦν" τὸ "εἶναι" πρόσκειται, ἀλλὰ ἀνωγαγίως.
καὶ γὰρ τὸ ἦν τὸ ἐστὶ σημαίνει, εἴη καὶ ὁ λόγος ὁ τὸ τί ἦν σημαίνων·
αὐτὸς τῷ λόγῳ ὁ τὸ τί ἐστὶ σημαίνων, δηλοῖται ὅτι τὸ προσκειμένον
πρᾶγμα ὅθεν ἀποδίδεται. ἀλλ' εἰ τούτο, πᾶς ὁ τῶν ἐν τῷ τί ἐστὶ κα-
τηγορευμένων τῷ προσκειμένῳ ἔχων τὸν λόγον ὁρισμὸς αὐτῷ ἔχει
ἐν τῷ τί ἐστὶ δὲ κατηγορεῖται τῶν εἰδῶν τὰ γένη· συνωνύμως γάρ
ὁ ἐν τῷ γένει ἄρα τὸ εἶδος τῶν εἰδῶν λόγος εἴη ἂν ὁρισμὸς τῷ εἶ-
δη τῶν τὸ τί ἐστὶν· ὅπερ ὅχι ἀληθές. ὅχι ἄρα αὐταρκὲς τὸ ἦν, ὅ-
τινες ἡγῶνται, ὡς δοκεῖ πρῶτος μὲν Ἀντιφθένης εἶναι, εἴτα δὲ καὶ τῷ
ἀπὸ τῆς Στωικῆς τινός, ἀλλὰ εὐλόγως τὸ εἶναι πρόσκειται. ὁ γὰρ
ἐστὶ τὸ εἶναι αὐτῷ δηλοῦν λόγος ὅχι ἐστὶν ὁ τὸ γένος ἢ ἄλλα τῶν ἐ-
ν τῷ τί ἐστὶ κατηγορευτῶν αὐτῷ. ὁ γὰρ τούτῳ ἐστὶ τὸ εἶναι τῷ εἶ-
δος αὐτῷ κατηγορεῖται, ὅτι μὴ ταυτὸν ἐστὶ τὸ εἶδος τῷ γένει τῷ
αὐτῷ. καὶ ἐστὶν ἴσον τὸ εἰρημένον τῷ λόγῳ ὁ τῆς τῷ πρᾶγμα-
τοῦ εἰδῶς δηλωτικὸς, καὶ καθὼς ἐστὶν αὐτῷ τὸ εἶναι. οἱ δὲ λέγοντες
ὅρον εἶναι λόγον καὶ ἀνάλυσιν ἀπαρτίζοντως ἐκπεφρασμένον (ἀνά-
λυσιν μὲν λέγοντες τὴν ἐξάφωσιν τῷ ὁρίσθαι καὶ κεφαλαιωδῶς ἀπαρ-
τίζοντως δὲ τὸ μήτε ὑπερβάλλειν μήτε ἐνδεῖν) ὅθεν ἂν λέγουν τὸ
ὅρον διαφέρειν τῆς τῷ ἴδιῳ ἀποδόσεως· λόγος γὰρ καὶ τὸ ζῶον γι-
λαστικόν, καὶ ἀπερίττως τε καὶ ἀνελλιπῶς σημαίνει τὸν ἀνθρώ-
πον (ὅτε γὰρ ἐπὶ πλέον ὅτε ἐπ' ἑλαττόν ἐστι τῷ ἀνθρώπῳ). ἀλλὰ πλείον
ὁρισμῷ ὁ διὰ τῷ ἴδιῳ λόγῳ ἀποδοδόμενος διαφέρει, ὅτι μὴ σημαί-
νει ἐν τίνι ἐστὶ τὸ εἶναι τῷ ἀνθρώπῳ. ὅτι γὰρ μὴ ἐν τῷ γιλαστικῷ
τῷ ἀνθρώπῳ τὸ εἶναι, δηλοῖται ἐκ τῷ τὰς καθὼς ἐστὶν ἑκείνης ἐκ-
γείας ταῦτα τελεῖν αὐτό· ὅχι ἐστὶ δὲ τελειώτης ἀνθρώπου
30 γελᾶν. id. p. 24.

ὁρισμῷ δὲ λέγει προβλήματα εἶναι καὶ ἐν οἷς ζητεῖται εἰ τὸ
τῷδε ταυτὸν, οἷον εἰ ταυτὸν αἰσθητικὸς ἐπιστήμη ἢ ἕτερον, καὶ πότε-
ρον ταυτὸν ἀκολασία καὶ ἀκρασία ἢ ἐγκράτεια καὶ σωφροσύνη ἢ ὄχι.
καὶ τῷ καὶ ταῦτα ὁρισμῷ εἶναι τὴν αἰτίαν ἀποδεδωκεν· διότι γὰρ καὶ
τοῖς περὶ τῶν ὁρισμῶν προβλήμασι, πότερον τὸ αὐτὸ ὁ ἀποδοδόμε-
νος ὁρισμὸς σημαίνει καὶ τὸ ἀνθ' ὅθεν ἀπεδόθη ὁνόματος ἢ λόγῳ ἢ ἑτέρῳ
ἢ πλείῳ γίνεται ζητήσις· τὸ γὰρ ὁρισμὸν πρῶτον δεῖ τὸ ταῦτ'
ἔχειν. id. p. 25.

λέγει γὰρ τὸ ταυτὸν, ὡς ὀλίγον προελθὼν δεῖξει, πλεονάζον
καὶ ὅτε τὸ τῷ γένει ταυτὸν ὅτε τὸ τῷ εἶδει ὁρισμὸς, ἀλλ' ὅθεν τὸ π-
ερὶ μὲν πάντως. ὅτι τὸ ὅτε τὸ ταυτὸν χρήσιμον πρὸς τὰ ὁρισ-
μὰ προβλήματα δέδεικται, καὶ ὅτι μὴ πάντα ταυτὸν ἐστὶν ἢ τε περὶ ταῦ-
τ' ζητήσις καὶ ἢ περὶ τῷ ὁρισμῷ. ὁ γὰρ ἐπεὶ ταυτὸν ἐστὶ τὸ ὁρισμὸς
καθ' αὐτὸ καὶ χρώμα καὶ ἀκυστὸν καὶ ψόφος, καὶ χυμὸς ὁμοῦς
γενεστὸν, διὰ τούτου ἢ τῷ χρώματος ὅρος ἐστὶ τὸ καθ' αὐτὸ ὁρισμὸς
ἢ ὡς τινες ὁρίζονται, τὸ ἴδιον ἀφ' ὧν αἰσθητὸν· ὁ γὰρ καθὼς χρώμα
καθὼς ψόφος τοιαῦτά ἐστιν, ἀλλὰ καὶ τὴν χύσιν τὴν πρὸς τὸ αἰσθη-
τόμενον αὐτῷ. ταῦτα εἰπὼν περὶ τῷ ὁρισμῷ ὡς πρὸς τὴν πρ-

ισμένην μέθοδον αὐτάριχον, ἐπεὶ περὶ γε ἄρισμῶν καὶ ἐν τῇ τοῦ
 Ἰσέως Ἀναλυτικῇ καὶ ἐν ταῖς Μετὰ τὰ Φυσικὰ πραγματείαις
 ἡ ἀκριβείας τε καὶ θεωρίας πλείονος, μετείσιν ἐπὶ τὴν περὶ τῷ ἴδιῳ
 λόγῳ. οὗ δὲ μὴ ἀγνοεῖν ὅτι Θεόφραστος τὰ περὶ ταύτῃ προβλή-
 ματι ὑποτάσσει τοῖς γενικαῖς, ὡς περὶ καὶ τὰ ἀπὸ τῶν διαφορῶν
 ἡ καὶ ἡ τῇ διαφορᾷ καὶ τῇ ταυτότητι γενικὰ θύμεν. καὶ
 ἡ δὲ ἐξωθεν προσεζορήσῃ. id. ib.

κυρίως δ' ἂν εἴον ὅροι ὡς ἔχοντες πρὸς τῷ καὶ καθ' ὃ μάλ-
 ις ἐστὶ τῷ ὅρισμῳ τὸ εἶναι, ὡς τῷ ἀνθρώπῳ καὶ τῷ λογικῷ. διὸ καὶ
 ἐστὶ κυρίως ὁρισμὸς ἐκείνου ἐστὶν. ἐν ᾧ ἔρον δὲ ἐκ διαφορῶν
 καὶ αὐτῷ ᾧ τὸ γένος εἰς τὰ εἶδη διαμερῶν καὶ καὶ συμβεβηκότα
 καὶ ἄλλα καὶ τῇ ὑσίαν. τὸ δὲ ἴδιον ἢ διαφορὰ. id. p. 26.

ἡ δὲ γε διαφορὰ καὶ πλείων μὴ καὶ διαφορόντων τῷ εἶδει κα-
 τηγορεῖται καὶ αὐτῇ, ὃ μὴ ἐν τῷ τί ἐστιν, ἐπεὶ ὅπως ἂν ὁ αὐτὸς λό-
 γος εἴη γένος τε καὶ διαφορᾶς, ἀλλ' ὡς ἐν ἄλλοις λέγεται, ἡ διαφορὰ
 ἐστὶ τῷ πᾶσι τι μᾶλλον κατηγορεῖται, ὡς ἂν ὡς διαφορὰ κατηγο-
 ρεῖται. πᾶσι γὰρ τι τὸ πρᾶγμα ἐστὶ, δηλοῖ. ὅθεν καὶ ἡγητέον τὸ ἐν
 κατηγορίαις (p. 3 a 22) εἰρημένον ἀναγκασιότατον, τὸ ὅτι αἱ δια-
 φερὰ καθ' ὑποκειμένην κατηγοροῦνται, περὶ τῶν κυρίως λεγομένων
 ἐκείνῃ διαφορῶν, ἀλλὰ τῶν ἡδὴ συνειλημμένων τῇ ὕλῃ. τὸ ᾧ
 καὶ ὑποκειμένην κατηγοροῦμενον ἅπαν ἐν τῷ τί ἐστιν ἐκείνου κατη-
 γορεῖται, κατηγοροῦμενα δὲ ἐν τῷ τί ἐστιν αἱ διαφοραὶ γένη ἂν εἴον,
 ἀλλ' ἢ διαφοραί. id. ib.

ἡ δὲ ὡς μὴ οἷον τὰ ἐστὶ τοιαύτῳ λόγῳ περιλαβεῖν πᾶν τὸ ὅριστόν,
 ὅπως καὶ δι' ἀποφάσεως αὐτὸ δηλώσῃ. πέπονθε δὲ ὅτω τὸ
 συμβεβηκός, διότι μὴ ἐστὶ μᾶς φύσεως. τὰ ᾧ ἐν τῇ γένῃ τὰ
 κατὰ τὴν ὑσίαν συμβεβηκότα, διὰ ὅδ' οἷον τε ἕνα τινὰ λόγον
 ἔχει αὐτῷ. ἴδιον δ' ἂν εἴη αὐτῷ τὸ ἐν ὑποκειμένῳ, εἰ πᾶσα
 ἡ μὴ ἐν ὑποκειμένῳ ἀλλὰ καὶ τὰ εἶδη καὶ αἱ διαφοραὶ ἐν αὐτῇ
 ἐκείνῃ τῷ ἐν ὑποκειμένῳ. αὐτὸς μέντοι τῇ τοιαύτῃ ἀκρι-
 βείᾳ παρατιμῶμενος ὡς ἐκ εἰκείας τῇ προκειμένην πραγμα-
 τία ἐκείνῃ τοῖς ἀποδοτέτοις λόγοις τῷ συμβεβηκότος. id.
 p. 28.

καὶ ᾧ τὰ συμβεβηκότα μόνον ἢ σύγχεσις. καὶ καὶ τὸ μᾶλλον
 καὶ ᾧ ἥτις ἐστὶ τινὸς ὅτε γένος ὅτε ὅρισμὸς ὅτε ἴδιον, ἀλλὰ τῶν
 συμβεβηκότων μόνων τὸ τοῦτον πάθος. τῶν ᾧ ποτὲ μὴ ζητεῖται
 ἢ ὑπάρχει ἢ μὴ ὑπάρχει τῷ. τὸ δὲ ὅπως αὐτῷ. πρὸς αὐτῷ ἥτοι
 ὅτι τὸ καθ' ὃ ἂν ἢ σύγχεσις γένος, ὡς καὶ αὐτὸς ἐκ τῶν παρα-
 δοχμάτων ἐνδείκνυται, ἢ ἐπὶ ἢ σύγχεσις καὶ πλείους γένος τὸ
 πρῶτον. ὅπως τὸ ὅπως αὐτῷ. καὶ τὸ πρῶτον αὐτῷ, ὅτι καὶ τὰ
 συμβεβηκὰ ἐκόμενα προβλήματα καὶ αὐτὰ συγκριτικά πως ἐστὶ,
 καὶ ὡς ὑπάρχει ἂν τοῖς ἀπὸ τῷ συμβεβηκότος. εἰσὶ δὲ οἱ λέ-
 γοντες τὰ τοιαῦτα προβλήματα ἀπὸ γένος εἶναι. ζητεῖται ᾧ ἐν
 αὐτῷ τὸ αἰρετὸν γένος, καίτοι ὃ καὶ ζητεῖται εἰ ἐν τῷ τί ἐστὶ κατη-
 γορεῖται αὐτῷ τὸ αἰρετὸν, ἀλλ' εἰ μόνον ὑπάρχει αὐτῷ, καὶ οἱ ἀνα-
 γκασιότατοι ὅτι μὴ γένος ἐστὶ διακρίνεται ἀγαθὸν φέρεται εἰπεῖν
 τοῖς ἡδὴ, ἀλλ' ὅτι μὴ ὑπάρχει αὐτῷ. οὗ δὲ ἐν τοῖς ἀπὸ τῷ γέ-
 νος προβλήματι προσκεῖται τὸ γένος. id. p. 29.

καὶ ᾧ εἰ αἱ ἀνασκευαὶ τῶν ἄλλων ἀνασκευάζουσι καὶ ἐν ὅρι-
 σμῶν, ἡδὴ καὶ αἱ κατασκευαὶ αὐτῶν πρὸς τῇ τῷ ὅρισμῳ κατα-
 σκευὴν χρησίμοι. ὁ ᾧ κατασκευάζων συμβεβηκός εἶναι τὸ ἀπο-
 δοθέν διὰ τῷ δεκνύναι οἷον τε αὐτὸ ὑπάρχειν καὶ μὴ ὑπάρχειν
 τῷ πρᾶγματι, καὶ μὴ ὑπὸ τὸ συμβεβηκός, ὃ μόνον δὲ ὃ συντελεῖ
 τι πρὸς τῇ τῷ ὅρισμῳ δεῖξιν ἀλλὰ καὶ ἀναρετικὸν αὐτῷ. ὁ ᾧ ὃ
 αὐτὸς τρόπος τῆς τε τῷ συμβεβηκότος ὑπάρξεως καὶ τῆς τῷ ὅρι-
 σμῷ. ἐπὶ δὲ ὅδ' ἀντιβεβηκός πᾶσα ἀνασκευὴ ἀναρετὴ ἐν ὅρον.
 ὁ ᾧ δεῖξας ὡς ἴδιον τὸ ὑπάρχον τῷ, ἀνήρκεται μὴ τὸ συμβεβηκός,
 καὶ ἀνήρκεται δὲ ἐν ὅρον. ὡς καὶ ἀληθὲς πάντα καὶ πρὸς τοῖς ὅρι-
 σμῶν ἀρμόζειν. ἀλλὰ καὶ ὁ δεῖξας ὅτι ἐν τῷ τί ἐστὶ μὴ καὶ ἐν τῇ
 ὑσίᾳ κατηγορεῖται τῷ πρᾶγματι, ἐπ' ἴσης δὲ ἀλλ' ὃ καὶ πλείων,
 ἀνήρκεται μὴ τὸ γένος, καὶ ἀνήρκεται δὲ ἐν ὅρισμῷ. ὡς καὶ μόνον τὰ
 πρὸς κατασκευὴν τῶν ἄλλων χρησίμοι. πρὸς τοῖς ὅροις, ἀλλ' ὅδ'
 τὰ πρὸς ἀνασκευὴν τῶν ἡδὴ ῥηθέντων χρησίμοι πάντα πρὸς τῇ τῷ
 ὅρισμῳ ἀνασκευῇ. διὰ μὴ ὅν ταῦτα ὅτε οἷον τε ὅρια πάντα
 λέγειν τὰ προβλήματα ὅτε μίαν τινὰ καθόλου μέθοδον περὶ
 αὐτῶν εὑρεῖν. καὶ Θεόφραστος δὲ ἐν τοῖς αὐτοῖς Τοπικοῖς, καθὼς
 μίαν μέθοδον παραδιδόναι σπουδάσας, ἐχώρισται μὴ τῶν ἄλλων τὸ
 συμβεβηκός ὡς μὴ ὑπαγομένον τῷ ὅρῳ, τὰ ἄλλα δὲ περὶ αὐτοῖς
 τῷ ὅρισμῳ ὑποτάσσειν ἀσφαφέραν ἐποίησε τὴν πραγματείαν.
 id. p. 30.

διὸ φησὶν, ὡς περὶ εἰρη, καθόλου μὴ εἰς τὰ προειρημένα γένη
 τέσσαρα τῇ διαίρεσιν ποιητέον (τὸ ᾧ τῷ τῷ τῷ καθόλου δηλωτι-
 κόν) τῶν δὲ ἄλλων τὰ μάλιστα εἰκεία ἐκείνῃ προσεπτέον τε καὶ
 ὑπακτέον, τῷ μὴ ὅρῳ καὶ τῇ τῶν σαφετέρων ὀνομάτων ἐκ τῶν
 ἀσαφετέρων μεταληψὶν καὶ τῇ περὶ ταῦτ' ἐζητήσῃ, τῷ δὲ γένει
 τὰ ἀπὸ τῶν διαφορῶν, καὶ τῷ ἴδιῳ τὰ ποτὲ καὶ πρὸς τι ἴδια, τῷ δὲ
 συμβεβηκῶτι τὰ συγκριτικά. id. p. 31.

ποιησάμενος τῇ διαίρεσιν τῶν γενῶν, ἐν οἷς τὰ τε προβλή-
 ματα καὶ αἱ προτάσεις, μέλλων δεκνύναι ὅτι ταῦτα μόνον γένη τῶν
 προβλημάτων, καὶ ἐπὶ τέτοις ἐν τῶν ἐπὶ τὰ γένη τῶν προβλη-
 μάτων ταῦτα καὶ τὰ ἄλλα ὅσα χρησίμοι ὄντα τοῖς προκειμένοις
 διὰ τῶν ἐξῆς προσέθῃσι, πρῶτον φησὶ τῶν ἄλλων δεῖν περὶ ταῦτ'
 διορίσασθαι ποσάχως λέγειν. ἐπεὶ ᾧ τὰ τε ἄλλα πρὸς πολλὰ χρη-
 σίμος τῶν καὶ διαλεκτικῶν ἢ τῷ ταῦτ' διαίρεσις, προείρηται δὲ καὶ
 ἐπὶ προβλημάτων τινὰ ἐστὶν ἔχοντα ζήτησιν περὶ ταῦτ', ὃ ὑπα-
 γαζὲς δεῖν εἶπαι τοῖς ὅριστοις προβλήμασιν, καὶ οἷον τε δὲ ζήτησιν
 ἄλλως εἰ ἄλλῃ ἄλλο ταῦτόν ἐστιν ἢ ἕτερον ἀγνοῦντα τῇ ταῦτ'
 διαίρεσιν, εὐλόγως τε τὰ γένη τῶν προβλημάτων ὠρίσασθαι ὑπὲρ
 τῷ ὅδ' εἶναι τὰ κατ' αὐτὰ προβλήματα, ὅτω καὶ τῇ τῷ ταῦτ'
 διαίρεσιν ποιεῖται πρὸς τὸ γινώριμα γενέσθαι τὰ περὶ ταῦτ' προβλή-
 ματα. τὸ μὴ ὡς τῷ τῷ εἶπαι εἶπεν ἀντὶ τῷ ὡς κοινότερον
 καὶ καθόλου εἶπεν. ἐν ἄλλοις ᾧ εἶπεν πρὸς τοῖς τρισὶν οἷς εἶναι ἐκ-
 τίθειν σηματομένους τρόποις τῷ ταῦτ' καὶ τέταρτον τινὰ προσέθεται
 ἐν κατ' ἀναλογίαν, πορρωτέρων ὄντα τῶν ἐνταῦθα εἶναι εἰρημένων.
 εἰς ὅς δὲ εἶναι διαίρεται τὸ ταῦτόν, καὶ οἷς συνήθως χρῆται, εἰσὶ τρεῖς.
 id. p. 32.

K k

103^a 20. τὸ διὰ τὸ ἔχειν τινὰ ὁμοιότητα. ἐπὶ τῷ ὕδατος εἶπεν ἀντὶ τῷ διὰ τὸ ἐν αὐτῷ εἶναι λόγον ἐν καθό. ὕδωρ. τοιαῦτα γὰρ τὰ ὁμοιοειδή. id. p. 33.

103^a 26. ἐπεὶ κυριώτερον καὶ πρῶτον ὡς εἰπεῖν ὁρισμός, εἰκότως τῷ ὁρισμῷ ὑπέταξε τὰ περὶ ταῦτα προβλήματα, ἀλλὰ ἐ τῷ ἰδίῳ. id. ib.

103^a 29. ἐν τῷ λέγει ἀν κατ' ἀριθμὸν σημαίνεσθαι ὑπὸ τοῦ ὁρισμοῦ καὶ τῷ ἰδίῳ, ὅτι ἐν κατ' ἀριθμὸν τὸ εἶδος ἢ τὸ γένος ὃ ὁρισμός ἢ τὸ ἴδιον, ἀλλ' ὅτι ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ τῷ ἀριθμῷ ὑπὸ τὸ γένος ἢ τὸ εἶδος ὁμοίως ἐστὶν ἀμφότερα ἀληθῆ, καὶ ἕκ. ἄλλο κατ' ἄλλο. τρι- 10 τον δὲ φησιν ἀποδοῦναι τὸ ἐν κατ' ἀριθμὸν ἀπὸ τοῦ συμβεβηκό- 10 15 20 25 30 35 40 45 50 55 60 65 70 75 80 85 90 95 100 105 110 115 120 125 130 135 140 145 150 155 160 165 170 175 180 185 190 195 200 205 210 215 220 225 230 235 240 245 250 255 260 265 270 275 280 285 290 295 300 305 310 315 320 325 330 335 340 345 350 355 360 365 370 375 380 385 390 395 400 405 410 415 420 425 430 435 440 445 450 455 460 465 470 475 480 485 490 495 500 505 510 515 520 525 530 535 540 545 550 555 560 565 570 575 580 585 590 595 600 605 610 615 620 625 630 635 640 645 650 655 660 665 670 675 680 685 690 695 700 705 710 715 720 725 730 735 740 745 750 755 760 765 770 775 780 785 790 795 800 805 810 815 820 825 830 835 840 845 850 855 860 865 870 875 880 885 890 895 900 905 910 915 920 925 930 935 940 945 950 955 960 965 970 975 980 985 990 995 1000

103^a 2. εἰπὼν "ἐκ τούτων οἱ λόγοι," πῶς ἐκ τούτων ἐδήλωσεν ἐπεσφ- 2 7 12 17 22 27 32 37 42 47 52 57 62 67 72 77 82 87 92 97 102 107 112 117 122 127 132 137 142 147 152 157 162 167 172 177 182 187 192 197 202 207 212 217 222 227 232 237 242 247 252 257 262 267 272 277 282 287 292 297 302 307 312 317 322 327 332 337 342 347 352 357 362 367 372 377 382 387 392 397 402 407 412 417 422 427 432 437 442 447 452 457 462 467 472 477 482 487 492 497 502 507 512 517 522 527 532 537 542 547 552 557 562 567 572 577 582 587 592 597 602 607 612 617 622 627 632 637 642 647 652 657 662 667 672 677 682 687 692 697 702 707 712 717 722 727 732 737 742 747 752 757 762 767 772 777 782 787 792 797 802 807 812 817 822 827 832 837 842 847 852 857 862 867 872 877 882 887 892 897 902 907 912 917 922 927 932 937 942 947 952 957 962 967 972 977 982 987 992 997 1000

103^a 6. ἐπιζητήσαι δ' ἂν τις ὑπὸ τί γένος τῶν προβλημάτων ὑπα- 6 11 16 21 26 31 36 41 46 51 56 61 66 71 76 81 86 91 96 101 106 111 116 121 126 131 136 141 146 151 156 161 166 171 176 181 186 191 196 201 206 211 216 221 226 231 236 241 246 251 256 261 266 271 276 281 286 291 296 301 306 311 316 321 326 331 336 341 346 351 356 361 366 371 376 381 386 391 396 401 406 411 416 421 426 431 436 441 446 451 456 461 466 471 476 481 486 491 496 501 506 511 516 521 526 531 536 541 546 551 556 561 566 571 576 581 586 591 596 601 606 611 616 621 626 631 636 641 646 651 656 661 666 671 676 681 686 691 696 701 706 711 716 721 726 731 736 741 746 751 756 761 766 771 776 781 786 791 796 801 806 811 816 821 826 831 836 841 846 851 856 861 866 871 876 881 886 891 896 901 906 911 916 921 926 931 936 941 946 951 956 961 966 971 976 981 986 991 996 1000

103^a 23. τὸ "ἐν αἷς ὑπάρχουσιν αἱ ῥηθεῖσαι τέσσαρες" ἠλλιπῶς εἶπε· 23 28 33 38 43 48 53 58 63 68 73 78 83 88 93 98 103 108 113 118 123 128 133 138 143 148 153 158 163 168 173 178 183 188 193 198 203 208 213 218 223 228 233 238 243 248 253 258 263 268 273 278 283 288 293 298 303 308 313 318 323 328 333 338 343 348 353 358 363 368 373 378 383 388 393 398 403 408 413 418 423 428 433 438 443 448 453 458 463 468 473 478 483 488 493 498 503 508 513 518 523 528 533 538 543 548 553 558 563 568 573 578 583 588 593 598 603 608 613 618 623 628 633 638 643 648 653 658 663 668 673 678 683 688 693 698 703 708 713 718 723 728 733 738 743 748 753 758 763 768 773 778 783 788 793 798 803 808 813 818 823 828 833 838 843 848 853 858 863 868 873 878 883 888 893 898 903 908 913 918 923 928 933 938 943 948 953 958 963 968 973 978 983 988 993 998 1000

103^a 22. ἀντὶ δὲ τῆς ὁσίας τὸ τί ἐστιν ἑλβε- κυριῶς τε γὰρ ἐν τῇ ὁσίᾳ, 22 27 32 37 42 47 52 57 62 67 72 77 82 87 92 97 102 107 112 117 122 127 132 137 142 147 152 157 162 167 172 177 182 187 192 197 202 207 212 217 222 227 232 237 242 247 252 257 262 267 272 277 282 287 292 297 302 307 312 317 322 327 332 337 342 347 352 357 362 367 372 377 382 387 392 397 402 407 412 417 422 427 432 437 442 447 452 457 462 467 472 477 482 487 492 497 502 507 512 517 522 527 532 537 542 547 552 557 562 567 572 577 582 587 592 597 602 607 612 617 622 627 632 637 642 647 652 657 662 667 672 677 682 687 692 697 702 707 712 717 722 727 732 737 742 747 752 757 762 767 772 777 782 787 792 797 802 807 812 817 822 827 832 837 842 847 852 857 862 867 872 877 882 887 892 897 902 907 912 917 922 927 932 937 942 947 952 957 962 967 972 977 982 987 992 997 1000

103^a 37. ὅταν δὲ τὸ κατηγορούμενον μὴ τῷ αὐτῷ γένος ἢ τῷ ὑποκει- 37 42 47 52 57 62 67 72 77 82 87 92 97 102 107 112 117 122 127 132 137 142 147 152 157 162 167 172 177 182 187 192 197 202 207 212 217 222 227 232 237 242 247 252 257 262 267 272 277 282 287 292 297 302 307 312 317 322 327 332 337 342 347 352 357 362 367 372 377 382 387 392 397 402 407 412 417 422 427 432 437 442 447 452 457 462 467 472 477 482 487 492 497 502 507 512 517 522 527 532 537 542 547 552 557 562 567 572 577 582 587 592 597 602 607 612 617 622 627 632 637 642 647 652 657 662 667 672 677 682 687 692 697 702 707 712 717 722 727 732 737 742 747 752 757 762 767 772 777 782 787 792 797 802 807 812 817 822 827 832 837 842 847 852 857 862 867 872 877 882 887 892 897 902 907 912 917 922 927 932 937 942 947 952 957 962 967 972 977 982 987 992 997 1000

104^a 1. εἰ δὲ τὰ προβλήματα καὶ τὰ γένη τῶν προβλημάτων ἐν ταῖς 1 6 11 16 21 26 31 36 41 46 51 56 61 66 71 76 81 86 91 96 101 106 111 116 121 126 131 136 141 146 151 156 161 166 171 176 181 186 191 196 201 206 211 216 221 226 231 236 241 246 251 256 261 266 271 276 281 286 291 296 301 306 311 316 321 326 331 336 341 346 351 356 361 366 371 376 381 386 391 396 401 406 411 416 421 426 431 436 441 446 451 456 461 466 471 476 481 486 491 496 501 506 511 516 521 526 531 536 541 546 551 556 561 566 571 576 581 586 591 596 601 606 611 616 621 626 631 636 641 646 651 656 661 666 671 676 681 686 691 696 701 706 711 716 721 726 731 736 741 746 751 756 761 766 771 776 781 786 791 796 801 806 811 816 821 826 831 836 841 846 851 856 861 866 871 876 881 886 891 896 901 906 911 916 921 926 931 936 941 946 951 956 961 966 971 976 981 986 991 996 1000

ὄντων τὸ προκαίμενον πρόβλημα. "ταῦτα καὶ τοιαῦτα ἐστὶν" 5 10 15 20 25 30 35 40 45 50 55 60 65 70 75 80 85 90 95 100 105 110 115 120 125 130 135 140 145 150 155 160 165 170 175 180 185 190 195 200 205 210 215 220 225 230 235 240 245 250 255 260 265 270 275 280 285 290 295 300 305 310 315 320 325 330 335 340 345 350 355 360 365 370 375 380 385 390 395 400 405 410 415 420 425 430 435 440 445 450 455 460 465 470 475 480 485 490 495 500 505 510 515 520 525 530 535 540 545 550 555 560 565 570 575 580 585 590 595 600 605 610 615 620 625 630 635 640 645 650 655 660 665 670 675 680 685 690 695 700 705 710 715 720 725 730 735 740 745 750 755 760 765 770 775 780 785 790 795 800 805 810 815 820 825 830 835 840 845 850 855 860 865 870 875 880 885 890 895 900 905 910 915 920 925 930 935 940 945 950 955 960 965 970 975 980 985 990 995 1000

ζητήσαι δ' ἂν τις πῶς εἰπὼν ἴσα καὶ ταῦτα τὰ τε προβλή- 15 20 25 30 35 40 45 50 55 60 65 70 75 80 85 90 95 100 105 110 115 120 125 130 135 140 145 150 155 160 165 170 175 180 185 190 195 200 205 210 215 220 225 230 235 240 245 250 255 260 265 270 275 280 285 290 295 300 305 310 315 320 325 330 335 340 345 350 355 360 365 370 375 380 385 390 395 400 405 410 415 420 425 430 435 440 445 450 455 460 465 470 475 480 485 490 495 500 505 510 515 520 525 530 535 540 545 550 555 560 565 570 575 580 585 590 595 600 605 610 615 620 625 630 635 640 645 650 655 660 665 670 675 680 685 690 695 700 705 710 715 720 725 730 735 740 745 750 755 760 765 770 775 780 785 790 795 800 805 810 815 820 825 830 835 840 845 850 855 860 865 870 875 880 885 890 895 900 905 910 915 920 925 930 935 940 945 950 955 960 965 970 975 980 985 990 995 1000

τὰ ἣν ὅτι περὶ τούτων ἐπιχειρήματα· ἀπειράτως κατασκευάζει διὰ λόγων πολλὰ τῆς περὶ αὐτῶν προειλημμένης πίστεως ἡδυνεστέραν τὴν διὰ τῶν λόγων παρέξει δόξαν. διὰ ὅδ' ὅλως τὰ τοιαῦτα ἢ προβλήματα διαλεκτικά, ἀλλὰ προτάσεις μᾶλλον διὰ τὸ ἐνδοξον. ἔτι καὶ διὰ τὸ χρῆ. τὰ τοιαῦτα τῶν προβλημάτων φυλάσσει· ἔτι ἢ πρὸς ταῦτα εὐπορία τῶν ἐπιχειρημάτων χείρως τὰ ἣν ποιεῖ πολλάκις καὶ τὴν λέγοντας καὶ τὴν ἀκούοντας, ὅπερ ἐναντιωτικῶς ἐστὶ τῇ γυμναστικῇ, εἴγε προπαράσκευῇ πρὸς φιλοσοφίαν ἐστίν. ἢ εἰ καὶ μὴ ποιεῖ χείρως, ἀλλὰ φαίνεται γὰρ χείρως ποιεῖ. id. p. 46.

105^a 9. τοιαῦτα ἐστὶ καὶ τὰ ἐν τοῖς περὶ καθυκόντων ὑπὸ τῶν ἀπὸ τῆς 10 Στωϊκῆς ζητούμενα, οἷον πότερον χρῆ συναρκεῖν τὴν ἢ τῇ πα-
τρι ἐκταίνειν ἐπὶ τὰ πόρρωτέρω μέρη, ἢ ἢ μείζω, ἢ μὴ, ἀλλὰ ἀρκείει τοῖς παρακειμένοις; ἢ εἰ χρῆ ἀκούοντας φιλοσόφον ἐπηλ-
λαχάναι τὴν πόδα. ἀλλ' ὅδε περὶ τῶν σοφιστικῶν καὶ ἐπιπολεμῶς
συγκειμένων προβλημάτων ποιήσας τὸν λόγον· παραχρήμα ἢ 13
κατάφωρον γίνεσθαι τὸ ἐν αὐτοῖς ἀμφισβητεῖσθαι δοκῶν, οἷον πότερον
ὁ ἀνδρείος ἀνδρείαν ἔχει ἢ ὄχι, ὅδε τῶν καὶ φιλοσοφίαν ἐστὶ πάντα
τὰ τοιαῦτα διαλεκτικά προβλήματα, οἷον πότερον μία ὕλη πάν-
των ἢ ὄχι, καὶ πότερον ἡ ὕλη ἥρωι ἢ ὄχι, καὶ πότερον αἱ αἰτομοὶ ἀρχαὶ
τῶν ἄντων ἢ ὄχι, καὶ πότερον πᾶν τὸ κινῶν κινούμενον κινεῖ ἢ ὄχι, καὶ 20
πότερον αἰετός ἐστιν ἡ κίνησις ἢ ὄχι· πλείονος ἢ καὶ ἀκριβεστέρας τὰ
τοιαῦτα ἐπιστάσεως δεῖ. id. ib.

105^a 10. προτίθει εἰπεῖν πόσα καὶ τίνα εἶδη τῶν λόγων ἐστὶ τῶν δια-
λεκτικῶν, καθ' ὅς τ' ὑμνῶνται γίνεσθαι καὶ πρὸς ὅς χρῆσιμα τὰ 25
παραδοθέντα ὄργανα... ὅτι δὲ ταῦτα τῶν λόγων δι' ὧν αἱ
δείξεις γίνονται τῶν τὰ ἀνωτάτω γένη, δῆλον ἐκ τῶ πάντων τὸν
δεικνύοντα τι ἢ διὰ τῶς καθόλου τε καὶ κοινοτέρου δεικνύοντα αὐτὸ ἢ
διὰ τῶν τῶν ὑπ' αὐτό· αὐτὸ ἢ δι' αὐτὸ ὅδε δεικνύει. εἴη δ'
ἂν καὶ τὸ ἴσον καθόλου. ἢ μὴ ὅδε διὰ τῶ καθόλου δείξεις συλλογιστικῇ,
ἢ δὲ διὰ τῶν ὑπὸ τὸ καθόλου ἐπακτικῇ. ὑποτάσσας δὲ τῷ μὴ συλ- 30
λογισμῷ τὸ ἐνθύμημα, τῇ δὲ ἐπαγωγῇ τὸ παράδειγμα, τὸ μὴ ἐν-
θύμημα ῥητορικῶς συλλογισμὸς ὅν, τὸ δὲ παράδειγμα ῥητορικῇ
ἐπαγωγῇ. λέγει δὲ τὴν ἐπαγωγὴν εἶναι τὴν διὰ τῶν καθ' ἕκαστα
ἐπὶ τὸ καθόλου πρὸσδόν. διὰ ὅς ὅπως λέγουσιν οἱ λέγοντες τὴν
ἐπαγωγὴν λόγον εἶναι τὴν ἀπὸ ὁμοίων ἐπὶ ὁμοίων· ὃ ἢ ὁμοίων τ' 35
καθόλου τοῖς ὑπ' αὐτό, τῆς δὲ τῶ καθόλου δείξεως χάριν ἢ ἐπα-
γωγῇ μάλας· ὃ δὲ ἀπὸ ὁμοίων ἐπὶ ὁμοίων λόγος μᾶλλον ἂν τὸ
παράδειγμα σημαίνει. id. p. 47.

105^a 20. τὰ μὴ ὅδε γένη λέγει ἃ ἐξέθετο τέσσαρα, τὸν ὅρον, τὸ ἴδιον, τὸ
γένος, τὸ συμβεβηκός· περὶ τὰ ἢ ὅν αἱ λόγοι, ἅπερ ἐστὶ τὰ προ- 40
βλήματα τὰ ἐν τοῖς γένεσι τέτοις, καὶ ὁμοίως ἐξ ὧν οἱ λόγοι, ἃ
εἰσιν αἱ προτάσεις, ἐν τέτοις καὶ αὐτοῖς... "τὰ δ' ὄργανα δι' ὧν
εὐπορήσομεν συλλογισμῶν εἰσὶ τέσσαρα." περιττεῦον ἢ ἔτι
τῶ καὶ τελευταῖον τῶν ἐν οἷς εἶπεν εἶναι τὴν μέθοδον τὴν διαλε-
κτικὴν· εἰπὼν ἢ (p. 101 a 11) "πρῶτον ὅν θεωρεῖται ἐκ τῶν ἢ 45
μέθοδος," ἐπὶ ἤρκετο "εἰ δὲ λάβοιμεν πρὸς πόσα καὶ πόσα καὶ ἐκ τῶ
ν οἱ λόγοι, καὶ πῶς τῶν εὐπορήσομεν, ἔχοιμεν ἂν ἰκανῶς τὸ
προκείμενον." εἰπὼν ὅν περὶ τὰ τῶν προτάσεων, ὧν ἢ δηλωτικῶν

τὸ "ἐκ τῶν," καὶ περὶ τῶν προβλημάτων; ὃ ἐδήλωσε διὰ τῶ "πρὸς
πόσα τε καὶ πόσα," ὅν καὶ περὶ τῶν ὀργάνων προτίθει λέγει, ὃ
ἐστὶ συντελεῖν πρὸς τὴν εὐρείαν τε καὶ εὐπρίαν τῶν διαλεκτικῶν
λόγων. ταῦτα δὲ ἐστὶ συλλογισμὸς τε καὶ ἐπαγωγῇ, ὡς πρὸς ἡμεῖς
αὐτὲς μέντοι τῶν συλλογισμῶν ἐμνημόνευσε μόνον. καὶ ἐστὶ τὸ
λεγόμενον ἴσον τῷ, τὰ δὲ ὄργανα δι' ὧν εὐπορήσομεν τῶν δια-
λεκτικῶν λόγων, ἐστὶ τέσσαρα· ὧν ἐν μὲν φησιν εἶναι τὸ προτί-
σεις λαβεῖν, ὃ τὰς προτάσεις λέγων ὄργανα τῶν διαλεκτικῶν λέ-
γων· μέρη ἢ αὐτῶ καὶ τῶν συλλογισμῶν καὶ τῶν ἐπαγωγῶν, ὅς ἐστι 5
δὲ τὰ μέρη τινὲς ὄργανα ἐκεῖν, ἀλλὰ ὄργανον λέγει τὸ δι' ὅ
ἡσθῆμεθα προτάσεων εὐπορεῖν· ὃ ἢ αἱ προτάσεις ἀλλὰ τὸ εὐπο-
ρεῖν δύνανται· προτάσεων ὄργανον. id. p. 48.

περὶ τῆς τῶν προτάσεων ἐκλογῆς πρῶτον λέγων, τῶν τῶν
καὶ ἀφορμῶν τῆς τε ἐκλογῆς καὶ τῆς εὐπορίας αὐτῶν παραδίδ-
σιν... ἀλλὰ καὶ τὰ ἐναντία ταῖς ἐνδόξοις φησὶ δεῦν ἐκλέγειν· ἐν 13
ἢ τῆς τῶν ἐκλογῆς εὐπορία προτάσεων διαλεκτικῶν γίνεσθαι
ἀντίφασιν προτεινόμενων· ὃ ἢ ἔχων τὴν ὅτι ὃ δὲ τὸς φίλους κα-
κῶς φησὶ, ἐναντίαν ὅσαν ἐνδόξω προτάσει, ἐν τῇ χρῆσιν ἀσφα-
κῶς αὐτὴν προτείνας εὐπορήσει διαλεκτικῆς προτάσεως· ὃ ἢ
αὐτὲς ἐδήλωσε διὰ τῶ ἐπενεγκέναι τὸ "δεῖ δὲ πρὸς τὴν καὶ τὰς ἐπα- 20
τίας ταῖς φαινόμεναις ἐνδόξοις κατ' ἀντίφασιν." πῶς ἢ δὲ
χρησθῆσθαι καὶ λαμβάνειν τὰς ἐναντίας ταῖς φαινόμεναις, διωρισε διὰ
τῶν. δεῦν δὲ φησὶ καὶ ὅσαν καὶ τὰς τέχνας δεῦν εὐρήματα εἰς
καὶ ταύτας· ἐκλέγειν, οἷον τὰς ἐν γεωμετρίᾳ ὑπὸ τῶν γεωμετρῶν
καὶ τὰς ἐν μουσικῇ ὑπὸ τῶν μουσικῶν, ἢ τῶν διαφερόντων ἐν αὐτοῖς· 25
θεῖη ἢ ἂν τις ὡς ἐνδοξον τὸ ὑπὸ Ἰπποκράτους λεγόμενον ἐν ἱατρικῇ
καὶ τὸ ὑπὸ Ἀρχιμήδους ἐν γεωμετρίᾳ καὶ τὸ ὑπὸ Ἀριστοτέλους ἐν μου-
σικῇ. id. p. 49.

οἷον Ἰπποκράτης τὸ ἐν τοῖς ὀξείσι νοσήμασιν ἢ τῶν ἀκρωτη-
ρίων ψύξις κακόν, Ἀρχιμήδους τὸ τὸν ἥλιον ἐπτακαιεκοσιπλάσιον
εἶναι τῆς γῆς, Ἀριστοτέλους δὲ τὸ ἐν ἡμῶν λόγῳ εἶναι τὴν διὰ πᾶσι
συμφωνίαν. cod. 1917 in margine. οἷον ὁ Ἰπποκράτης ἐδήλωσε
ὅτι αἱ ὑγραὶ διαίαι τοῖς πυρεττοῖσι σύμφοροι. τῶ δὲ ἐδήλωσε
ἀπὸ τῶν οἰκειακῶν πόνων ὀρμηθεῖς· εὐρίσκει ἢ ὅτι τὰ ἐναντία τῶν
ἐναντίων ἰάματα· ἐπεὶ δὲ καὶ ὁ πυρετὸς ξηραίνει, λοιπὸν τὸ ἐναντίον
τῇ ξηρότητι εἶναι ἂν θεραπευτικὸν τῷ πυρετῷ. 1845 in marg.

τῷ τῆς θέσεως ὀνόματι ὅν ἐπὶ τῷ συγγραφῶν καὶ τῶν
κέρχῃ. Alex. Aphrodis. p. 50.

ἐπιζητήσαι δὲ ἂν τις τίτι διαφέρει τὰ τοιαῦτα τῶν πᾶσιν ἢ
τοῖς πλείοσι δοκούντων· ἢ λέγει ἂν ὅτι τὰ τοιαῦτα ὅδε ἐρωτῶν
τὴν ἀρχὴν δεῖ, ἀλλὰ χρῆσθαι αὐτοῖς ὡς ὁμολογούμενους καὶ ὡς ἀρκῶς·
ὅδε ἢ τὰς ἀρχὰς ὅδε ἐρωτᾷ ἀλλ' ὡς ὁμολογούμενους χρῆσθαι. ἢ
δὲ μὴ δοκῇ τὰ τοιαῦτα, ἐπακτικῶς αὐτὰ δεῖν φησὶ λαμβάνειν ὡς
τοιαῦτα. id. ib.

δεῖν δὲ φησὶ τὰς ἐκλογὰς ποιῆσθαι μὴ πεφύρμενους, ἀλλὰ καὶ
διαγραφὰς καὶ κεχωρισμένους καὶ ἰδίᾳ καθ' ἕκαστον γένος. id. ib.
δύνασθαι τὸ ἀρξάμενον ἀπὸ τῶ· τί ἐστιν περὶ τῶ ἀγαθῷ εἰρη-
ἐπεὶ δοκεῖ ἐν τῷ τῶ γένεσιν εἶναι· περὶ πάντων ἢ τῶ ἀγαθῷ

λόγῳ φησὶ δεῖν ἀρεθόμενον ἀπὸ τῶ ἐν ὑσίᾳ ἀγαθῷ. τὸ γὰρ τί ἐστὶ
κῶς ἐν ὑσίᾳ. id. p. 51.

καὶ πρὸ ὀλίγου λέγων περὶ τοῦ προβλήματος εἶπε (p. 104 b 1)

ἡ πρόβλημα δὲ ἐστὶ διαλεκτικὸν θεωρήμα· τὸ συντείνειν ἢ πρὸς αἰρεσιν
ἢ φυγῇ ἢ πρὸς ἀληθείαν καὶ γινώσκιν, ἢ αὐτὸ ἢ ὡς συνεργὸν πρὸς
ἑτέρον τῶν τοῦτων. ὁ δὲ τότε περὶ τοῦ προβλήματος εἶπε, καὶ
ἐπισημαίνεσθαι ὅτι ὁ τὰ προβλήματα μένον ἀλλὰ καὶ αἱ προτά-
σεις ἐν ταῖς, τῷτο καὶ αὐτὸς νῦν λέγει· μέρη γὰρ ἀντὶ τοῦ εἶδῃ καὶ
πᾶς προτάσεων καὶ τῶν προβλημάτων κοινὰ καθόλου φησὶν εἶναι,
πᾶς λέγων τῶν διαλεκτικῶν, ἐπεὶ ἐστὶ τινὰ καὶ προβλήματα καὶ
ἀποδείξεις ὅτε ἡθικὴ ὅτε φυσικὴ ὅτε λογικαί· αἱ γὰρ καὶ τὰς τέχνας
καὶ ἐπιστήμας, οἷον ἐν γεωμετρίᾳ, ἐν μουσικῇ. id. ib.

ἐπιφέρειν τὸ ὁμοίως καὶ τὰ προβλήματα, καὶ τὰ παρα-
δείγματα λέγων ἐχηματίσεν ὡς προβλήματα. τὸ γὰρ πότερον
ἔστιν ἐπὶ προβλήματος αἰεῖον, ὥσπερ τὸ ἀρὰ γε προτάσεως, ἴσως
ἔπειτα τῇ λέξει τὴν διαφορὰν αὐτῶν τηρῶν. id. ib.

ἐν μὲν ταῖς πολιτικαῖς τε καὶ ἠθικαῖς ἀποδείξεσι περὶ τῶν ἡθι-
κῶν (τῶν πραγματικῶν ποιῶν) ὁ φιλόσοφος, ὥστε τὰς ἀληθῶς
πρὸς αἰρεσιν καὶ ἀληθῶς πρὸς φυγὴν συντελεσάσας προτάσεις ἐκ-
λέγει καὶ περὶ τῶν ἀληθῶς αἰρετικῶν, ἐν δὲ ταῖς θεωρητικαῖς τε καὶ
φυσικαῖς τὰ ὡς ἀληθῶς ἀληθῆ ζητήσει, ἐν δὲ ταῖς Ἀναλυτικαῖς
καὶ ἐν ταῖς περὶ προτάσεων καὶ ἐν τῇ τῶν πολλαχῶς λεγομένων δια-
κρίσει καὶ ὅσα τοιαῦτα τῶν ἀληθῶς χρησίμων τὴν ἐκλογὴν ποιήσας
ἵσταται· διαλεκτικῶς δὲ πρὸς δύο, ὡς ἐν τῇ ταύτῃ τῇ πραγ-
ματικῇ καὶ ἐν ταῖς ῥητορικαῖς καὶ ἐν ταῖς ἐξωτερικαῖς· καὶ γὰρ ἐν ἐκεί-
ναις αἰετὶ καὶ περὶ τῶν ἠθικῶν καὶ περὶ τῶν φυσικῶν ἐνδόξως λέ-
γει. id. p. 52.

ἀλλὰ καὶ ψυχρὸ καὶ θερμὸν ἢ αὐτὴ (αἰσθησις), ἀφ' ἧς γὰρ,
ἡρώς καὶ ξηρὸ καὶ ὑγρὸ. ἐπιστήμη δ' ἂν κοινότερον τὴν γινώσκω
λέγει, ἢ τις γινώσκῃ δι' αἰσθήσεως γίνεσθαι. ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων
ἡρώς καὶ ἐπὶ μὲν τῶν πρὸς τι διπλασίως καὶ ἡμίσεως ἢ αὐτῇ, καὶ βα-
ρυτέρῃ καὶ κρυφτέρῃ ἢ αὐτῇ. ἀλλὰ καὶ τῶν ὁμοίων ἢ αὐτῇ, καὶ ἐπὶ
ἑκάστω δὲ καὶ ἐξήρσεως τυφλῷ καὶ βλέποντος ἢ αὐτῇ γνωστικῇ, καὶ
καφ' ὅτι ἀσώματος. ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἀντιφάσεως τῷ εἰδέναι ὅτι ἡδὲ ἢ
κατάφασις ἀληθὴς ἐστὶ, τὸ καὶ τὴν ἀντικειμένην αὐτῇ ἀπόφασιν
ἔστιν ὅτι ψευδής, καὶ ἐμπαλιν. πάλιν ὅτι πᾶσα κίνησις μετα-
βολὴ πῶθεν ποῦ ληπτέον, ἀλλ' ὅχι ὅτι ἡ τοπικὴ κίνησις· ἔχοντες γὰρ
ἔστω, ἔχομεν ὅτι καὶ ἡ γένεσις καὶ ἡ φθορὰ καὶ ἡ ἀλλοίωσις καὶ ἡ
ἀφαιρεσις καὶ ἡ φθίσις. id. ib.

διὰ τὸ ὅτι τῶ πολλαχῶς, τῷ μὲν ἐν ὀνόματι, αὐτὸ ὁμώνυμα
ἐστὶ, τῷ δὲ ἐν λόγῳ, αὐτὸ εἰσάμεν ἀμφιβολία λέγειν, πῶς τὸ ἐν
ἑκάστω διττὴν γνωρίζω δυνάμεθα, νῦν δὲ αὖτις. πρὸ δὲ τούτων
ἔστιν ἀπαραγὰγελμα τὴν ἡμῶν παραδίδοσιν, διδάσκων πῶς δεῖ τὴν
πολλαχῶς λεγομένην διακρίσιν τε καὶ ἀπόδοσιν ποιῆσαι. id. ib.

τῷ πότερον πολλαχῶς ἢ μοναχῶς· τὸ τῷ εἶδει προσέ-
κειται αἰσθησις· ὅταν γὰρ τῷ εἶδει καὶ τῷ λόγῳ καὶ αὐτῷ τῷ ὀρισμῷ
ἑκάστη ἀλλήλων τὰ σημαίνοντα, τότε ἐστὶν ὁμώνυμα καὶ ἀμφι-
βολία καὶ πολλαχῶς λεγόμενα, ἐπεὶ πολλαχῶς γε καὶ τὸ γένος καὶ τὸ

εἶδος λέγει· καὶ πλείονων γὰρ ἑκάτερον κατηγορεῖται. ὅτι δὲ
τῷ εἶδει ἀντὶ τοῦ τῷ λόγῳ εἶπεν, αὐτὸς ἐδήλωσε δι' ὧν ἐπιφέρει,
ἂν τε τῷ εἶδει λέγων ἂν τε καὶ τῷ ὀνόματι διαφωνῇ. id.
p. 53.

σημειώτεον δὲ ὅτι διὰ τῶν ἐξῆς (c. 32) αὐτὸς τῷ χυμῷ
ἔξει τὸ ἐναντίον ἀμβλύνει. id. ib.

εἰπὼν δὲ ὅτι ἐπ' αὐτῶν ὅτε ἐπὶ τῶν ἐναντίων, πῶς ὅδ' ἐπὶ
ἐπὶ τῶν ἐναντίων διαφωνεῖ τοῖς ὀνόμασι, ἔδειξε εἰπὼν ἀμβλύνει
καὶ τὸ ἐναντίον ἑκατέρω. αὐτὸς δὲ ἐπὶ τὸ ἐν ὀγκῷ ἔλαβεν, ἀλλὰ τὸ
ἐν χυμῷ. id. p. 54.

λέγει δὲ τὸ αἰσθάνεσθαι καὶ τὴν ψυχὴν· τὸ γὰρ συνέναι τε καὶ
ναῖν αἰσθάνεσθαι λέγει. id. p. 55.

εἰπὼν δὲ καὶ περὶ τῶν καὶ ἐξήρσιν καὶ ἐξω ἀντικειμένων, ὡς ἐπὶ
τῶν καὶ πρὸς τι ἀντικειμένων ἐμνημόνευσεν· πρόσθ' ὅτι ἐπ'
ἐκείνων ἀπ' αὐτῶν τῶν πρὸς τι λόγῳ, ὅτι ἀνάγκη, ἂν θάτερον
αὐτῶν λέγει πλεοναχῶς, καὶ θάτερον ὅτω λέγει, ἐπεὶ τοῖς πρὸς
τι τὸ εἶναι ταυτὸν ἐστὶ τῷ πρὸς τι πῶς ἔχειν. διὰ ἐπεὶ τὸ φιλήτην
πλεοναχῶς, καὶ ἡ φιλία τοσαυταχῶς εἴη ἂν φιλία πρὸς τὸ φιλέμε-
νον. ἐπὶ δὲ φανερώτερον, ἐπεὶ ἡ ἐπιστήμη διχῶς καὶ δυνάμει καὶ
ἐνέργειᾳ, καὶ τὸ ἐπιστήτην ἰσχυρῶς. ὁ αὐτὸς καὶ ἐπὶ τῆς αἰσθήσεως
λόγος. ἐπὶ εἰ τὸ ὑπερέχον πολλαχῶς (καὶ γὰρ καὶ ποσὸν καὶ κατὰ
τῶνα δύναμιν ἢ ἐξω ἢ ἐνέργειαν), καὶ τὸ ὑπερεχόμενον ἰσχυρῶς ἐπὶ
λεγομένον. καὶ ἐπεὶ τὸ κινήτην πολλαχῶς (καὶ γὰρ ἐν ποιότητι καὶ ἐν
ποσότητι καὶ ἐν τῷ πᾶσι), καὶ ἡ κίνησις πλεοναχῶς. ἀλλὰ καὶ ἡ ἐξῆς καὶ
ἔχοντος καὶ ἐχομένου, καὶ τὸ ἐκτὸν πλεοναχῶς. id. p. 56.

πτῶσεις λέγουσι κοινότερον καὶ τὰς ὁπωσὺν ἐγκλίσεις τε καὶ
ἐκφορὰς· ὁ μὲν καὶ νῦν ὅπως, ἀλλὰ ἐστὶ σύσειχα καὶ πτωσεις καὶ πα-
ρύνυμα, παρακείωσθαι μὲν ἀλλήλοις δοκῶντα διαφέροντα δέ. σύσειχα
μὲν γὰρ λέγει ἀλλήλοις καὶ τὰ ὁμοίως ἔχοντα πρὸς τινα, αὐτὸ καὶ ἀνα-
λογίαν εἴη ἂν, ὡς τὰ τοιαῦτα, ἢ ἐπιστήμη καὶ ἡ αἰσθησις· ἑκάτερον
γὰρ αὐτῶν ὁμοίως ἔχει πρὸς τὰ ὑφ' αὐτὰ ὁμοίως καὶ τὸ αἰσθῆναι καὶ
ἐπιστήτην· ἑκάτερον γὰρ αὐτῶν ὁμοίως ἔχει πρὸς τὰ ὧν ἐστὶν. σύσειχα
λέγουσι καὶ πάντα τὰ ἀπὸ τινος παρωνομασμένα ἀλλήλοις τε καὶ ἐκείνῳ
ἀπ' ὅτου παρωνόμασαι, οἷον ἀπὸ τῆς δικαιοσύνης παρωνόμασαι ὁ δι-
καιος, τὸ δίκαιον, τὸ δικαίως· ταῦτα δὲ καὶ ἀλλήλοις ἐπὶ σύσειχα
καὶ αὐτῇ τῇ δικαιοσύνῃ. παρύνυμα δὲ μόνον τὰ ἀπὸ τινος παρω-
νομασμένα ἐκείνῳ λέγουσιν ὡς παρωνόμασαι, ἀλλ' ὅχι ἀλλήλοις, ὅδ' ἔστι
ἐκείνα τούτοις· τῇ γὰρ γραμματικῇ ὁ γραμματικῶς, ἐκείνῳ δὲ καὶ ἡ
γραμματικὴ τῷ γραμματικῷ. πτωσεις δὲ τὰ ἰδίως ὅτω παρὰ
τινα ἐχηματισμένα, ὡς τὸ γραμματικῶς. id. ib.

δεῖν φησὶν ἐπισκοπεῖν καὶ τὰ γένη τῶν κατηγοριῶν, ὅπως δὲ
ἐστὶ τὰ ὑπὸ ταύτην ὄνομα, ταῦτεσι τὰς κατηγορίας, ταῦτα δὲ ἐστὶ
τὰ ἀνωτάτω γένη. δεῖν δὲ φησὶ καὶ τὰς τῶν σημασινομένων ὑπὸ
τῶν ὀνομάτων τῶν προκειμένων κατηγορουμένων κατηγορίας ἐπι-
σκοπεῖν, εἰ καὶ πάντων τῶν ὑπὸ τῷ ὀνόματι σημασινομένων αἱ
αὐταὶ κατηγοροῦνται· ἂν γὰρ ὑπὸ πλείους κατηγορίας ἢ τὰ σημασι-
νομένα ὑπ' αὐτῶν καὶ πλείους αὐτῶν κατηγοριῶν, ὁμώνυμον ἔσται, ὡς
ἐπὶ τῷ ἀγαθῷ. id. p. 57.

107^a λευκή· λέγει φωνή ἡ εὐήκοος, εὐήκοος δὲ ἐστὶν ἡ τῆς ἀκοῆς
13. σφοδρῶς καὶ ταχέως ἀλλοιῖσα. ὁμοίως καὶ τὸ δέξαι δεκνύουσιν· ἂν
ὁμῶνυμον· ὃ καὶ πάντα ὧν κατηγορεῖται ὑπὸ ταυτὸν ἐστὶ γένος· τὸ
μὲν γὰρ ἐν φωνῇ δέξαι ὑπὸ τὸ ποιεῖν, εἰ γὰρ ἐστὶν ὁρῶν φωνῇ ἡ ταχέως·
ταχὺ γὰρ τὴν ἀέρα τέμνει τε καὶ διαίρει ἡ τοιαύτη πληγὴ τε καὶ φωνή·
ταχέως γὰρ ἡ κίνησις αὐτῆς. φασὶ γὰρ οἱ περὶ τῆς ἀριθμῆς ἀρμο-
νικοί (ἔτσι δὲ εἰσι τῶν Πυθαγορείων οἱ μάλιστα περὶ τὰ μαθήματα
γεγενησμένοι, περὶ τῆς ἀριθμῆς δὲ ἀρμονικοί οἱ τὰς ἀρμονίας
καὶ σύνθεσιν ἀριθμῶν ποιῶντες· πάντα γὰρ ἀνάγοντες εἰς τῆς ἀριθ-
μῆς καὶ τὰς ἀρμονίας ἀνῆγον) ἔτσι δὲ λέγουσιν ὅτι πληγῆς περὶ
τὴν ἀέρα γενομένης καὶ κινήσεως δι' αὐτῆς τὸ ἀέρος οἱ ψόφοι γί-
νονται, ὧν εἰσι καὶ αἱ φωναί. ἀλλὰ ταχέως μὲν τῆς κινήσεως γενο-
μένης ἐν ἀριθμῶν ἀναλογία τοιαύτη ὁρῶν ὁ ψόφος· γίνεσθαι δὲ
τοιαύτη ἡ κίνησις ὑπὸ σφοδρότητος τῆς πληγῆς· εἰ δὲ βρα-
δεῖα ἡ κίνησις, βαρὺς ὁ ψόφος, ὥσπερ καὶ ἀθρόας μὲν καὶ πολ-
15 λῆς τῆς κινήσεως τὸ ἀέρος γενομένης μέγας τε καὶ σφοδρὸς
ὁ ψόφος, ἡρεμίας δὲ καὶ ὀλῆγης καὶ ὁ ψόφος ἡσυχός τε καὶ μι-
κρός. id. ib.

107^b παλλάκις δὲ, φησί, καὶ ἐν αὐταῖς τοῖς λόγοις τε καὶ διαρρηκτοῖς
6. τοῖς λαμβανόμενοις ἢ τῶν συγκειμένων ἢ ὅπως τῶν αὐτῶν καὶ ζητῶν,
εἰ πολλαχῶς λέγεται, λαμβάνει παρακολουθῶσα ἡ ὁμοθυμία, ὡς
μήπω καταδήλον εἶναι τὸ προκειμένον, ὃ ἐστὶ τῶν πολλαχῶς λεγο-
μένων. διὸ καὶ δεῖ ἀφίστασθαι, ἀλλὰ ζητεῖν πάλιν, καὶ τὸ ἐν τῷ
ῥησὶ κοινὸν λόγον ποιεῖν τὸ ἴδιον· ὥτως γὰρ αὐτῶν εὐρεθήσεται ἡ
πρὸς ἀλλήλα διαφορά. id. p. 59.

107^c δεῖ ἔν, ὡς φησι, πάλιν καὶ αὐτὸ τὸ συμμετρῶς ἔχειν καθ' ἑκά-
10. τερον ζητεῖν τί σημαίνει· ὥτω γὰρ εὐρεθήσεται ἡ τῷ ὑγιεινῷ ὁμοθυ-
μία. σημαίνει γὰρ ἐν μὲν τῷ ποιητικῷ τὸ ποσόν· τὸ γὰρ καὶ τὸ ποσόν
σύμμετρον ποιητικὸν ὑγιείας· ἐν γὰρ τῇ τοσαύτῃ συμμετρῷ· τὸ ὡς
ποιητικὸν ὑγιεινόν. ἐν δὲ τῷ ὡς σημειῶν τὸ συμμετρῶς ἔχον ἕκαστι
σημαίνει τὸ τοσούτον ἀλλὰ τὸ τοῦτόν εἶναι, ὡς σημαίνει τὴν ἔξιν
ὅτι τοιαύτη. id. ib.

107^d ἐπιζητήσαι δὲ τις ἂν πῶς τὸ λεγόμενον ἀληθὲς ἐπὶ πάντων·
19. τὸ γὰρ δῖπον δοκεῖ καὶ τὸ ζῦον πεζὺ καὶ τὸ ζῦον πτηνὸν διαφορά εἶναι
ἐτέρων γενῶν καὶ μὴ ὑπ' ἀλλήλα ὄντων, καὶ ὅτι ἐστὶν ὁμῶνυμον. ἡ δὲ
δεῖ ἐπὶ τῶν τῶν γενῶν χρησθῆναι τῷ προκειμένῳ, ἂν ἕτερα ἐστὶν
ἀλλήλων καὶ μὴ ὑποκείμενα, ὥσπερ ἐφ' ὧν αὐτὸς τὸν λόγον ἐποιή-
σατο· ζῦον γὰρ καὶ ἐπιζήμη καὶ φωνὴ καὶ ὄγκος ὥτως ἕτερα, τὰ δὲ
προειρημένα εἰ καὶ μὴ ὑπ' ἀλλήλα ἐστὶν ἀλλὰ ὑπὸ ἓν γε κοινὸν γένος
τὸ ζῦον. διὸ καὶ διαφορά ἡ δῖπον ὥσπερ ἑκατέρω τῶν ἐστὶ δια-
40 φορά, ὥτως καὶ τὸ ζῦον εἴη ἂν διαφορά· ὥσα δὲ ἐν αὐτῇ γένει ἡ
αὐτὴ ἂν εἴη καὶ τὸ εἶδος. id. p. 60.

107^e λέγει γὰρ τι καὶ μουσικὴν χρωμα. τρία γὰρ μέρη τῆς μελω-
29. δίας εἰ ἀρμονικοί εἶναι φασιν, ἀρμονίαν, χρωμα, διατόνον· ὧν
τὸ χρωματός διαφοράς φασιν, ὡς ἰδίως χρώας καλῶσιν, τὴν τε
τὸ μαλακὸν χρωματος καὶ τὴν τὸ ἡμιολὺν καὶ τὴν τὸ τονιὰν χρω-
ματος. ἐπεὶ ἔν εἰσιν ἀλλὰ μὲν διαφοραὶ τῶν ἐν τοῖς σώμασι χρω-
ματος, ὡς τὸ συγκριτικὸν καὶ διακριτικὸν ὅψεως, ἀλλὰ δὲ τὸ ἐν

τοῖς μέλεσι (τὸ γὰρ ἡμιτοναῖον καὶ διασταῖον καὶ τὸ μαλακόν), ὁμο-
νυμον τὸ λευκόν. id. ib.

τὸ μὲν γὰρ παιητικὸν ἐστὶν εἶδος ἡ διαφορά, τὸ δὲ γενομένον ὑπ' αὐ-
αὐτῆς τὸ εἶδος, καὶ τὸ μὲν ἐν τῷ τί ἐστὶ κατηγορεῖται τὸ εἶδος, τὸ δὲ ἐν
τῷ ποῖον, καὶ τὸ μὲν εἶδος ὅπερ τὸ γένος ἐστὶν, ἡ δὲ διαφορά τὸ β
γένος ἐστὶν, ὅπερ δὲ τὸ γένος· καὶ εἶδη μὲν ἐστὶν αἰ τὰ γένη
διαίρειται, διαφοραὶ δὲ καθ' αἶς διαίρειται ἢ καθ' αἶς τὰ αἶδη διαφέρει
ἀλλήλων. id. p. 61.

ἐπεὶ ἐνδέχεται τινος καὶ παρὰ τῆς εἰρημένης τόπος εὐρεθῆναι
τρόπος τῆς τῶν πολλαχῶς λεγομένων εὐρέσεως, διὰ τὸ τοῦτο εἶπαι
"διὰ τῶν τε καὶ τῶν τοσούτων." δύνανται γὰρ τις γνωρίζειν π
ὁμοθυμῶς λεγόμενον καὶ ἀπὸ τῶν τῶν σημασιωμένων ὑπ' αὐτῶν
μὲν εἶδος εἶναι τὸ δὲ ἄτομον, ὡς τὸ ἀνθρώπος· ἢ γὰρ τὸ ἴδιον σημαί
τὸ τοῦτο τὸ Ὀλυμπιονίκην πύκτην, ὃ ἐν Ἡθικοῖς ἐμνημόνευσεν... "τὰς
15 δὲ διαφορὰς ἐν αὐτοῖς τοῖς γένεσι πρὸς ἀλλήλα θεωρητέον." τὴν
τον ἢ εἶδος τῶν ὀργάνων τῶν πρὸς τὴν εὐπορίαν τῶν διαλεκτικῶν
λόγων συναίρεσθαι κειμένων ἢ τῶν ἐν ἐκάστῳ διαφορῶν γένεσι
περὶ ὧν τὸν λόγον ποιεῖται. χρησίμως δὲ ἡ τῶν διαφορῶν γνῶ-
σις, ὡς εἶπαι, πρὸς τε τὰ περὶ ταυτῶν προβλήματα... λέγει δὲ περὶ
20 τῶν διαφορῶν, τόπος μὲν ὃ παραδίδωσι δι' ὧν γνωστέον αὐτάς,
ὥσπερ παρέδωκεν ἐπὶ τῶν προτάσεων καὶ ἐπὶ τῆς τῶν ὁμοθυμῶς
διαίρεσεως· ἐν οἷς δὲ δεῖ ζητεῖν τὰς διαφοράς, καὶ περὶ τὸ γνωρί-
ζεσθαι πρὸς τὴν βλάβαν ἐπίγνωσιν τῶν ἐν ἐκάστῳ διαφερόντων,
ὑποτίθεται. id. ib.

25 ἡδὲ γὰρ τινὲς διὰ τὴν ὁμοιότητα αὐτῶν ταυτὴν ἐπιζητῶν τε
καὶ αἰδῶσιν εἶπον εἶναι· διαφέρειν δὲ ἀλλήλων. id. p. 62.

"τὴν δὲ ὁμοιότητα σκεπτέον ἐπὶ τε τῶν ἐν ἐτέροις γένεσι"
τὸ τοῦτο ἐπὶ ὑπελείπετο τῶν προτεθέντων ὑπ' αὐτῶν τεσσάρων ὀργῶ-
νων ὡς χρησίμων πρὸς τὴν εὐρεσιν τε καὶ εὐπορίαν τῶν διαλεkti-
κῶν λόγων, ἡ τὸ ὁμοῖον γνῶσις. ἔμπροσθεν δὲ φησι δεῖν τὴν τὴν
ὁμοίαν θήραν ποιῆσαι τῆς τῶν διαφορῶν... καὶ ἐστὶν ἴσον τὸ ἀρμῶ-
νον ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν λεγομένων ὑπὸ τῶν ῥητορικῶν, τὰ κατὰ
ἰδίως καὶ τὰ ἴδια κοινῶς δεῖ λέγειν· ὃ μὲν γὰρ ἀξίων τὰ κοινὰ ἰδίως
λέγειν, ἀξιοῖ ἐν τοῖς ὁμογενέσι τε καὶ κοινῶς εὐρίσκειν τὸς δι-
30 φοράς, ὃ δὲ τὰ ἴδια κοινῶς ἐν τοῖς διαφέρουσιν ἀξιοῖ πάλιν λαμ-
βάνειν ὁμοιότητα. id. ib.

ἀλλὰ δὲ ὑποτίθεται ἀφορμὴ τῆς τῶν ὁμοῖων ζητήσεως τῆς ἐν
τοῖς διαφέρουσιν γένεσιν, ἂν λαβόντες γένος τὸ ἐν τῇ ζητήσε-
μεν τί ὥτως ἄλλο ἐν ἄλλῳ γένει ἐστὶν... λέγει δὲ δεῖν καὶ ἐπὶ
τῶν ὁμογενῶν μὲν ἀλλήλοις ἀνομοιωσίδων δὲ τί πᾶσιν αὐτοῖς ὑπάρ-
χει ταυτὴν ζητεῖν· καὶ γὰρ τὸ κοινὸν τὸ τοῦτο καίτοι ὄντα ἀνομοιω-
ὁμοία εἶναι... πάλιν ἐπὶ δένδρων πλατάνῳ μὲν καὶ ἐμπέλῳ καὶ συκῇ
τὸ ληπτόφυλλον τε καὶ πλατύφυλλον κοινόν, διὸ φυλλορροεῖ, ἑκά-
δὲ καὶ δάφνη καὶ μυρρῖνῃ τὸ πύφυλλον τε καὶ γασφύλλον, διὰ δὲ
45 φυλλὰ ταῦτα. id. p. 63.

εἰπὼν περὶ ἐκάστου τῶν τεσσάρων, ὃ ὄργανα εἶπεν εἶναι τῇ
εὐπορίᾳ τῶν διαλεκτικῶν τε λόγων καὶ συλλογισμῶν, ἀκαλῶν
τί ἐκάστου αὐτῶν συντελεῖ πρὸς αὐτούς, καὶ καὶ τί ὄργανα λέγειται

ἰκανοὺς καὶ τὸ μὴ ἀπὸ τῆς τῶν προτάσεων ἐκλογῆς τε καὶ παρα-
σκευῆς γινόμενον χρήσιμον πρὸς τὴν τῶν συλλογισμῶν εὐπορίαν
ὡς γνωρίμων παρέλκεται εἰπεῖν· ὅλη γὰρ καὶ μέρη τῶν συλλογισμῶν
εἰς προτάσεις· ἐκ γὰρ τῶν προτάσεων οἱ συλλογισμοί, καὶ ὅλην ὅτι
ἡ τῶν εὐπορία τε καὶ παρασκευὴ εὐπορίαν ἡμῶν συλλογισμῶν
παρεῖται... διὰ γὰρ τὸ μὴ διελέσθαι τὸ ὅν ποσάκις λέγεσθαι Παρ-
μενίδην τε καὶ Μελισσον, ἀδελφὸς ἐστὶ νῦν ἡ δόξα αὐτῶν ἡ περὶ τῶ
ἐστὶ ὅν εἶναι· τὸ δὲ "μᾶλλον γὰρ ἂν τις εἰδῇ ὅτι τίθησιν" εἴη
ὡς λέγων περὶ τοῦ ἀποκρινομένου καὶ συγχωρῶντος ταῖς προτάσε-
σι. id. ib.

ἀπλῶς μὲν γὰρ καί μὲν τὸ τὴν ἐπιστήμην μὴ χωρίζεσθαι τῆς
ψυχῆς, δύναται τις ἐπιχειρῶν συλλογίζεσθαι ὅτι πάντα ψυχὴ ἢ
ἢ ἐπιστήμη αἰεὶ ἔχει· εἰ γὰρ ἀχώριστος ἡ ἐπιστήμη τῆς ψυχῆς,
τὸ δὲ ἀχώριστον ἀχώρις ἀχώριστον, καὶ ἡ ψυχὴ ἂν ἀχώριστος εἴη
τῆς ἐπιστήμης, εἰ δὲ τὸτο, σύμφυτος ἂν αὐτῇ ἡ ἐπιστήμη αἰεὶ εἴη.
ἀποδείκνυται μὲντοι τῷ ἀχώριστον, ὅτι τὰ μὲν ὅπως ἀχώρις ὡς τὰ
ἐν τῇ οὐσίᾳ ἑκάστου, τὰ δὲ ὅπως ἀχώρις ὅτι μὴ δύνασθαι καθ' αὐτὰ
εἶναι ἀλλ' ἔστιν αὐτοῖς φθορὰ τὸ μὴ σὺν ἐκείνοις εἶναι, ὡς ἐστὶ καὶ
ἡ ἐπιστήμη καὶ πάντα τὰ ἐν ὑποκειμένῳ, ἐκείν' ἂν δεικνύοιτο σύμ-
φωτον τῇ ψυχῇ καὶ ἐν τῇ οὐσίᾳ αὐτῆς ἡ ἐπιστήμη διὰ τῶ ἀχώριστον.
ἐστὶ γὰρ ἂν τὸ μὲν πρῶτον εἰρηκῶς περὶ τῶν ἀποκρινομένων, τὸ δὲ δευ-
τέρῳ περὶ τῶν ἐρωτῶντων τε καὶ συλλαγιζομένων. id. p. 64.

τὸ γὰρ "Αἴας ἐπὶ Ἴλιον ἐστράτευσεν" ἀληθὲς ἐπ' ἀμφοτέρων
τῶν Διδόντων· διὸ ἐφ' ὅν ἂν μεταφέρῃ, ὁδοὶ γίνεσθαι παραλο-
γισμὸς· τὸ μὲντοι "Αἴας Ἐκτορι ἐμονομαχῆσεν" ἔκ ἐπ' ἀμφο-
τέρων ἀφῆς. id. p. 65.

λέγει οὖν ἐξ ὑποθέσεως (συλλογισμῶς) τῆς οὐς λέγομεν
ἐξ ἐπιλογίας... "πρὸς δὲ τὴν ἐξ ὑποθέσεως συλλογισμῶς," ὅτι
τὸ ὅραμα ἀλλήλοις εἶναι ἀξιώμεν ὃ ἂν ἐφ' ἐνὸς δειχθῇ, τὸτο καὶ
ὡς τῶν ἄλλων δεδειχθῇ· ὃ γὰρ ἐν τοῖς τυχεύουσιν ὃ ἐξ ὑποθέσεως
συλλογισμῶς ἀλλὰ ἐν ὁμοίοις· ὃ γὰρ ἐξ ὑποθέσεως συλλογισμῶς
ὡς λεγόμενος ἐξ ὁμολογίας ἐστίν, ὡς προείρηται. id. ib.

δυναίμεθα γὰρ συντοῦν τί ἐν τοῖς διαφέρουσιν ἀλλήλων ὁμοίων
ἢ τί κοινόν, δυναίμεθα ἂν τὸ γένος αὐτῶν λαμβάνειν· τὸ γὰρ τῶν
κοινῶν ποῖον ἐν τῷ τί ἐστὶν αὐτῶν κατηγορούμενον μάστιγα τὸτο
ἐν αὐτῶν γένος, ἡ δὲ τῷ γένους εὐρεσις χρήσιμος πρὸς τὴν τῶν
κοινῶν ἀποδοσιν... δύνασθαι καὶ τὸ "τῶν γὰρ κοινῶν τὸ μάστιγα ἐν
τῷ τί ἐστὶν κατηγορούμενον" ὅπως εἰρηάζει, τῶν γὰρ κοινῶν τὸ μάστιγα
κοινόν καὶ ἐν τῷ τί ἐστὶν κατηγορούμενον γένος· καὶ εἴη ἂν τῷ μάστιγα
κοινὸν χωρίζων τὸ γένος ἀπὸ τοῦ εἶδους· ἀμφοτέρωτα μὲν γὰρ ἐν τῷ τί
ἐστὶν, ἀλλὰ μάστιγα κοινόν ὃ ἐν πᾶσιν ἐστὶ καὶ τοῖς πλείοσι. id. p. 66.

"χερὸν δὲ καὶ οἱ ἐριζόμενοι." ὅπως εἰσὶν ἀποδοῦναι τὴν
κοινὴν ἢ καὶ σύνθεσιν τῷ γένους καὶ τῶν συστατικῶν διαφορῶν,
ἢ ἢ καὶ διαίρεσιν, ὡς οἱ καὶ Πλάτωνες εἰσὶν διαίρωντες τὴν
κοινὴν τῶν προκειμένων ὁρίων ἀποδοῦναι. cod. 1917 in marg.

Ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Τοπικῶν εἰπὼν περὶ ὧν ἦν ἀναγκαῖον
εἶπε πρὸς τῆς τῶν τόπων παραδόσεως... ἐν τῷ δευτέρῳ τῆς
τῶν τόπων τῶν πρὸς ἑκάστον πρόβλημα χρησίμων παραδόσεως

ἄρχεται. ἔστι δὲ ὁ τόπος ἀρχὴ καὶ ἀφορμὴ ἐπιχειρήματος, ἐπιχει-
ρημα δὲ καλεῖται τὸν διαλεκτικὸν συλλογισμὸν... διὸ καὶ ἐρίξει ὁ
Θεόφραστος τὸν τόπον, ὡς ἦδη ἡμῶν ἐν τοῖς πρώτοις εἰρηται, ὅπως
"τόπος ἐστὶν ἀρχὴ τις ἢ σκοπεῖον, ἀφ' ὃ λαμβάνομεν τὰς περὶ ἑκά-
στον ἀρχάς, τῇ περιγραφῇ μὲν ὠρισμένους, τοῖς δὲ καθ' ἑκάστα ἀόρι-
στους." οἷον τόπος ἐστὶν εἰ τὸ ἐναντίον τῷ ἐναντίῳ ὑπάρχει καὶ τῷ
ἐναντίῳ τὸ ἐναντίον. ὅπως γὰρ ὁ λόγος καὶ ἡ πρότασις αὐτῇ τῷ μὲν
καθόλου ὠρίζεται (ὅτι γὰρ περὶ ἐναντίων καθόλου λέγεσθαι, δηλοῖ), ἐκεί-
μεντοι εἰ περὶ τῶνδε ἢ τῶνδε τῶν ἐναντίων λέγεσθαι, ἐστὶν ὠρισμένον
ἐν αὐτῷ. ὃ μὴν ἀλλ' ἀπ' αὐτῶ ὁρμωμένους ἐστὶν ἐπιχειρεῖν περὶ
ἐκάστου τῶν ἐναντίων... ποιεῖται δὲ πρῶτον τὴν τῶν τόπων τῶν
πρὸς τὰ ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος προβλήματα παραδοσιν, ὅτι τε
κοινώτερον τὸτο καὶ κατὰ τὸτο πρῶτον· τὸ γὰρ ὑπάρχον πᾶσιν ὑπάρχει·
ὅπως γὰρ τεταγμένη γίνεσθαι καὶ διακεκριμένη ἡ τῶν τόπων παραδόσις.
ἐστὶ γὰρ συμβεβηκός, ὡς εἶπεν ἐν τῷ πρὸς τούτου, ὃ μήτε γένος ἐστὶ
μήτε ὅρος μήτε ἴδιον, ὑπάρχει δὲ τῷ πράγματι. ἀλλὰ μὴν τὸ
ὑπάρχειν καὶ τοῖς ἄλλοις παρακολουθεῖ· ὅτε γὰρ γένος ὅτε ἴδιον ὅτε
ὅρον διὸν τε εἶναι τινος μὴ ὑπάρχοντα αὐτῷ· διὸ ἀναιρεμένον τὸ
ὑπάρχοντος ὅτε συμβεβηκός ἐρίξει, ἀναιρεῖται καὶ τῶν ἄλλων ἑκά-
στον, ἐκείνι μὲντοι ἐκείνων τῶν ἀναιρεμένων συναναρεῖται τὸ συμ-
βεβηκός. ὅπως πρῶτον τῇ φύσει κατὰ τὸ τῶν ἄλλων τὸ συμβε-
βηκός, ἔτι καὶ διότι ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος αὐτῷ τῆς τῶν τόπων
ἀρχομένη παραδόσεως ἐμελλε τεταγμένη τε γίνεσθαι καὶ διακεκρι-
μένη ἡ τῶν τόπων παραδόσις, ὡς ἄλλως μὲν εἶναι τὴν πρὸς τὸ συμ-
βεβηκός, ἄλλως δὲ τὴν πρὸς τὸ γένος, ἄλλως δὲ τὴν πρὸς τὸ ἴδιον
καὶ ἄλλως τὴν πρὸς τὸν ὅρισμόν. εἰ γὰρ ἀπὸ τοῦ ὁρισμοῦ τὴν ἀρχὴν
τῆς τῶν τόπων παραδόσεως ἐκτετακτο, ἐπειδὴ δὲ τὸν ὅρισμόν μὴ
μόνον τὸ τί ἦν εἶναι σημαίνει, ἀλλὰ πρῶτον μὲν ὑπάρχειν ἐκείνῳ ὃ
ἐστὶν ὁρισμός, ἔπειτα καὶ ἐν τῷ τί ἐστὶν αὐτῷ κατηγορεῖσθαι, ἀλλὰ καὶ
ἀντικατηγορεῖσθαι αὐτῷ, ἀναγκαῖον ἂν καὶ τῶν τῷ ὑπάρχειν κατα-
σκευαστικῶν τόπων ὡς ἐριστικῶν ἐμνημόνευσεν, οἷσιν εἰσὶν οἰκείοι
τῷ συμβεβηκότητι, καὶ τῶν δεικνύων ὅτι ἐν τῷ τί ἐστὶν κατηγορεῖται,
οἱ παλιν εἰσὶν οἰκείοι τῶν γενικῶν προβλημάτων, ἀλλὰ καὶ τῶν
δεικνύων δυναμένων ὅτι ἀντικατηγορεῖται, οἱ τῶν ἀπὸ τοῦ ἴδιου προ-
βλημάτων εἰσὶν οἰκείοι. ὅπως τε καὶ τὴν τῶν ἄλλων προβλημά-
των οἰκείους τόπους ὁμοίως ἂν ἔλεγε. πάλιν τε περὶ ἐκείνων λέγων
καὶ μνημονεύων αὐτῶν, τὴν μὲν ἀπὸ τοῦ γένους ἔλεγε ἂν αὐτῶν τὴν
δὲ ἀπ' ἄλλου τινός, ὡς γίνεσθαι τὴν αὐτῶν πλείονων οἰκείων. οὖν δὲ
ἀρχόμενος ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος, ὃ κοινώτατόν τε ἐστὶ καὶ ἀπλά-
στατον, τὴν μὲν περὶ τοῦ ὑπάρχειν ἢ μὴ ὑπάρχειν τόπος ὡς ἴδιος
τοῦ συμβεβηκότος παραδίδωσιν, ἐξῆς δὲ μνημονεύων τῶν πρὸς τὸ
γένος, ὅσοι παρὰ τὸ ὑπάρχειν περιτείνουσιν ἐν τῷ γένει, τῆς οὖν
ἴδιος τὸ γένος ἀποδίδωσι, καὶ ὅσοι πάλιν παρὰ τὸ γένος ἐν τῷ ἴδιῳ
ὡς αὐτῷ οἰκείων, καὶ ὅσοι παρὰ τὸτο ἐν τῷ ὁρισμῷ πρὸς τὴν ὁρι-
σμός· ἀρχεται μὲν οὖν διὰ ταῦτα ἀπὸ τῶν πρὸς τὸ συμβεβηκός τόπων,
πρῶτον δὲ διαίρεσιν τινὰ τῶν προβλημάτων ποιεῖται, ἥτις δύνασθαι
μὲν γίνεσθαι καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων, μάστιγα δὲ ἐστὶν ἐν τοῖς ἀπὸ τοῦ συμ-
βεβηκότος... προβλήματα οὖν ἕκαστα λέγειν ὃ τὰ προτεσόμενα

(ἐκεῖνα ᾧ τὴν ἀντίφασιν περιέχει) ἀλλὰ τὰ ὠρισμένα ἤδη καὶ τὸ ἕτερον μέρος τῆς ἀντιφάσεως, πρὸς αὐτῷ μὲν αἰεὶ εὐπορεῖν ἐπιχειρημάτων. ὡς ᾧ τῶν προτάσεων αἱ μὲν εἰσιν ἐν ἐρωτήσῃ τὴν ἀντίφασιν περιέχουσαι, αἱ δὲ ἤδη ὡς συλλογισμῷ μέρος λαμβάνοντι, θάτερον μέρος ὕσαι τῆς ἀντιφάσεως (αὐτῷ) γὰρ εἰσιν αἱ ἐνδοξαί, ὅχ αἱ ἐρωτήσεις, ἀλλ' αἱ ἤδη συγκεχωρημένα τε καὶ κείμενα, δι' ὧν ὁ διαλεκτικὸς συλλογισμὸς), ὅτω καὶ τῶν προβλημάτων τὰ μὲν ἐσιν ὡς προβαλλόμενα τὰ δὲ ὡς ὠρισμένα ἤδη, περὶ ὧν νῦν λέγει. καθόλου δὲ νῦν λέγει αὐτὸς εἶπεν ἐν τῷ περὶ Ἑρμηνείας καθόλου ὡς καθόλου· τὸ μὲν ᾧ κοινὸν πᾶν καθόλου, καὶ ἀδιορίζως 10 λέγει, τὸ δὲ τοῦτων καθόλου τῷ καθ' ἕκαστα ἀντιδιαίρει. Alex. Aphrodis. p. 67 - 69.

διδάξας καὶ εἰπὼν ὁ τεχνικὸς περὶ τῶν ἐργάνων τῆς διαλεκτικῆς, αὐτὸς εἰσιν αἱ προτάσεις καὶ τὰ προβλήματα, νῦν διδάσκει καὶ περὶ τῶν τόπων καὶ ἀφορμῶν τῶν ἐπιχειρημάτων, δι' ὧν κατασκευάζομεν ὅτι τὸδε ἐστὶ γένος τῶδε. cod. 1845 in marg.

109. ἴσα ἢ γνωρίζοντες ὅτι οἱ αὐτοὶ καὶ ἐπὶ μέρος τι ἢ πρόβλημα 2 χρησιμοὶ ἡμῖν ἔσονται, προλέγει περὶ αὐτῶ. ἔπειτα δὲ τὸτο αὐτὸ φανερώτερον ἔτι καὶ ἐν τῷ τρίτῳ ἐπὶ τέλει. Alexander p. 70.

109. ἔπειτα, ὡς ἐμνημόνευσεν ἤδη, τὰς θέσεις καὶ τὰ προβλήματα 20 ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον καταφατικὰ κομιζέσθαι οἱ διαλεγόμενοι, πρόκεινται δὲ τῷ διαλεκτικῷ ἀνασκευάζειν τὸ τιθέμενον καὶ εἰς τὸ ἀντικείμενον ἐπιχειρεῖν (ταυτὴν ᾧ ἢ ἐν τοῖς λόγοις γυμνασία), ὁ δὲ ὡς τὸ καταφατικὸν ἀποφατικῶς ἀνασκευάζοιτο αὐτὸν. τὸ μὲν ἀποφατικὸν τὸ καταφατικῷ πρῶτον, διότι πολὺ χρησιμώτερον τῷ διαλεκτικῷ, τὸ δὲ καθόλου ἀποφατικὸν τῷ ἐπὶ μέρος, διότι κοινὸν τὸ καθόλου καὶ πρὸς τὸ ἐπὶ μέρος. ὅτι δὲ οἰκώτερον τῷ διαλεκτικῷ τὸ ἀνασκευάζειν τὸ κατασκευάζειν, ἐν τῷ πρώτῳ τῶν ἐπιγραφόμενων Εὐδήμειον Ἀναλυτικῶν (ἐπιγράφει) δὲ αὐτὸ καὶ Εὐδήμῳ ὑπὲρ τῶν Ἀναλυτικῶν ὅπως λέγει, ὅτι ὁ διαλεκτικὸς αὐτὸν κατασκευάζει μικρὰ ἐσιν, τὸ δὲ πολὺ τῆς δυνάμεως αὐτῷ πρὸς τὸ ἀναιρεῖν 30 τι ἐσιν. θέσιν δὲ διὰ τὸ πρόβλημα καινότερον λέγει. id. ib.

109. τὸ μὲν χαλεπώτατον λέγει αὐτὸν, ὅτι μὴ ἀπλῶν μὲν δὲ πρόχειρον 10 ὡς ἐπὶ τῶν ἄλλων. ἀντιστροφὴν δὲ νῦν ἄλλην λέγει παρὰ τὰς εἰρημένας ἐν τοῖς Ἀναλυτικοῖς· ἐκεῖνων ᾧ ἢ ἢ μὲν καὶ τὸς ὅρος ἢ δὲ καὶ τὸ καταφατικὸν καὶ ἀποφατικόν, ὡς αἱ ἐνδεχόμεναι ἀντιθέσεις. τὴν δὲ νῦν λέγει καὶ τὸνομα. τὸ ᾧ τῷ τῷ ὑπάρχειν τινὶ κειμένῳ ὀνόματι ὑποκείμενον καλεῖν ἀντιτρέφειν λέγει. οἷον τὸ ζῶον ὑπάρχει ἀνθρώπῳ, ἀντιτρέφοντες λέγομεν, ὁ ἀνθρώπος ζῶον ἐσιν· ὁ ᾧ ἐλάβομεν ὑπάρχειν τῷ ὑποκειμένῳ, 40 τὸτο ὑποκείμενον εἶναι λέγομεν. εἴη δ' αὖ ἀντιστροφή τῶτο, καθόσον πρῶτον ἀπὸ τῷ ὑποκειμένου ἀρχόμενοι μὲν ταῦτα ἀπὸ τῷ ὑποκειμένου τὴν ἀρχὴν ποιήμεθα. ὅταν ὅν ὅπως μεταλαμβανόντων ἡμῶν ἀληθὲς ἢ τὸ λέγειν καὶ ὀνομάζειν ἀπλῶς καὶ χωρὶς πινος προᾶρξας τὸ ὑποκείμενον τῷ τῷ ὑπάρχοντος αὐτῷ ὀνόματι, τὰ ὅπως ὑπάρχοντα ἀντιτρέφειν λέγει καὶ τὸνομα. καὶ τὴν ἀπὸ τῷ συμβεβηκότος ὅδε ἀπὸ τῷ τῷ τῷ συμβεβηκότος οἰκείῳ ὀνόματι ὀνομάζουσα τὸ ὑποκείμενον αὐτῷ. ἢ τὸ ἀντιτρέφειν τὴν

ἀπὸ τῷ συμβεβηκότος οἰκείαν ὀνομασίαν. εἶπεν· ὀνομάζειν ᾧ ὑποκείμενον τῷ τῷ κατηγορουμένῳ ὀνόματι ὡς οἰκείῳ ἐν τῇ τοιαύτῃ ἀντιστροφῇ. ἐφ' ὧν δὲ μὲν τὸτο ἀληθὲς, ταῦτα δὲ ἐν ἀντιθέσει ταύτῃ τὴν ἀντιστροφήν τὴν καὶ τὸνομα. τὰ μὲν ὡς γινώσκοντα τισιν ἢ ὡς ὀρισμοὶ ἢ ὡς ἰδία ἀντιτρέφειν. ὡς τὸ πᾶν ὑπάρχειν τῷ ὑποκειμένῳ αὐτῷ τῷ μὲν δὲ ἀντιτρέφειν, μὴ δὲ τὸτο οἷον ἐπὶ τῷ συμβεβηκότος, ἐπὶ μόνῳ αὖ τῷ συμβεβηκότος εἴη ἀληθὲς τὸ μὴ αἰεὶ ἀντιτρέφειν· ὁ ᾧ ἔτι τὸ ὑποκείμενον εἶναι εἶπεν, τὸ συμβεβηκότος πᾶν καὶ μὴ ἀπλῶς ὑπάρχειν ἀναίρειν δὲ τὸ συμβεβηκέναι τινὶ ὑπὸ τῷ μὴ ἀντιτρέφειν. ᾧ εἰ μὴ ἀντιτρέφει, διὰ τὸτο ὅδε συμβεβηκέναι. ἀλλ' ὅδε δέκται τὸ ὑποκείμενον ὀνομαζόμενον τῷ τῷ συμβεβηκότος ὀνόματι, δευτέρῃ αὐτῷ συμβεβηκότος. μέλλων δὲ τῶν πρὸς τὸ συμβεβηκέναι τῶν παρὰ τὸσον ποιῶν, τίνα ἰδίαν ἐσιν αὐτῶν παρὰ τὰ ἄλλα προβλήματα τῶν ἀπὸ τῷ συμβεβηκότος προβλημάτων πρῶτον ἐξέθετο, ὧν αὖ μὲν τὸ καθόλου καὶ ἐπὶ μέρος ἐν τούτῳ γινώσκται προβλήματα, εἰ τῷ ἐν μέρει ὅτω τις ἀκούει ὡς ἐπὶ αὐτῶν λεγόμενον, δευτέρον δὲ τὸ μὴ ἀντιτρέφειν τὸν προειρημένον τρόπον τὸ ἀντιτρέφειν πάντα τὰ ἀπὸ τῷ συμβεβηκότος προβλήματα. τῷ δὲ γνωρίζοντες ὅτι χρησιμοὶ πρὸς τὰς ἐπιχειρήσεις. id. ib.

ἐξήγηται πῶς οἷον τε λέγειν πρόβλημα ψευδές· εἰ ᾧ τὸ πρόβλημα τὴν ἀντίφασιν περιέχει, πῶς αὖ εἴη λέγειν τὸ ψευδές ἢ ἀληθεύειν ἐν τοῖς προβλήμασι; μὴ ποτε ὅν πρόβλημα, ὡς πρῶτον ἔθελον, ὁ δὲ προτεινόμενον τε καὶ προβαλλόμενον ἔτι λέγει, ἀλλὰ τὸ ὠρισμένον ἤδη καὶ κείμενον, ὡς εἶπεν ἤδη καὶ ἀρχόμενος, ὁ πρῶτος τις, ὅν ὁ διαλεκτικὸς ἐλάττειν ἐπιχειρεῖ. id. p. 71.

ψευδὲς μὲν ᾧ τὸν ἡδονὴν τέλος τιθέμενος καὶ τούτῳ περιμένον· τὸ ᾧ μὴ ὑπάρχον τῇ ἡδονῇ ὑπάρχειν αὐτῇ λέγει. ἡμῶν ψευδὲς καὶ ὁ τὴν κίνησιν διὰ κενὸν γίνεσθαι λέγων, ἀλλὰ καὶ ὁ αὐτομυγεθὲς τιθέμενος, ἀλλὰ καὶ ὁ ἐξ ἐπιπέδων γενῶν τὰ σώματα ἀλλὰ καὶ ὁ τὴν ψυχὴν χωρίζον τε καὶ ἀθάνατον τιθέμενος, ἀλλὰ ὁ μόνον τὸ καλὸν ἀγαθὸν λέγων, ὡς περὶ καὶ τὰ δις δύο πᾶσι λέγων. παραβαίνει δὲ τὴν καμένην λέξιν ὁ τὸν μὲν ὑποκείμενον φύσιν ἢ τίς ποτέ ἐστι γνωρίζων, μὴ τῷ συνήθει δὲ καὶ καμμένῳ ὀνόματι ὀνομάζων αὐτήν, ἀλλὰ προχαράσων καὶ ἰδίᾳ ὀνόματι κατ' αὐτῶν, ὡς οἱ λέγοντες μόνον τὸν σοφὸν πλάσσειν ἢ μόνον καλὸν ἢ μόνον εὐγενῆ ἢ μόνον βήτορα. id. p. 72.

δεῖ μὴ ἀγνοεῖν ὅτι Θεόφραστος διαφέρειν λέγει παράγωγον καὶ τῶτον· παράγωγον μὲν γὰρ ἐστὶ τὸ κοινότερον καὶ καθολικώτερον ἀπλῶτερον λεγόμενον, ἀπὸ δὲ ὁ τόπος εὐρίσκεται· ἀρχὴ ᾧ τῶν παράγωγον, ὡς περὶ ὁ τόπος ἐπιχειρήματος. οἷον παράγωγον μὲν τὸ ὅτι λέγεται, ὅτι δὲ ἐπιχειρεῖν ἀπὸ τῶν ἐναντίων, αὐτῶν συσείχων, τόπος δὲ, εἰ τὸ ἐναντίον πολλὰ καὶ, καὶ τὸ ἐναντίον ἢ εἰ τὸ ἐναντίον τῷ ἐναντίῳ ὑπάρχει, καὶ τῷ ἐναντίῳ ὑπάρχει ἐναντίον, καὶ πάλιν ὡς ἐν τῶν συσείχων, ὅτω καὶ τὰ κατὰ τὸν τόπον πρότασις ἤδη τις ἀπὸ τῷ παραγωγέματος γεγονυῖα. τῷ τῷ δὲ, λέγω τὴν διαφορὰν παραγωγέματος τε καὶ τῶν, οἷον Θεόφραστος, τὰ τοιαῦτα ὁποῖός ἐστιν ὁ πρῶτος εἰρημνός τῶν

πραγμάγματα λέγει· τύπος παραγγελματικός· τὸ γὰρ ἐπι-
βλέπει δὲ εἰς τὸ κατ' ἄλλον τινὰ τρόπον ὑπάρχον ὡς συμβεβηκός
ἀποδοῦναι παραγγελματικόν· τύπος δ' ἂν ἀπ' αὐτῶ εἴη ὁ λέ-
γων· εἰς τὸ ὡς συμβεβηκός ἀποδοδόμενον κατ' ἄλλον τινὰ τρόπον
ὑπάρχει, ἢ καλῶς ἀποδοδῶν· ἢ ἔτι προσεχέστερον, εἰς τὸ ὡς συμ-
βεβηκός ἀποδοδόμενον γένος εἴη· ἢ πάλιν ὅρος ἢ ἴδιον. ὁ μέντοι
ἡμετέρος τύπος καὶ τὰ τοιαῦτα καλεῖ, ἢ ὅτι μὲν τὸ παραγγέλ-
ματι ἦν καὶ τὸν τόπον ἔλαβεν, αἰεὶ δὲ ἀπὸ τῶν ἐδικιωτάτων καὶ
αἰς ἡμετέρας ποιούμεθα τῶν πραγμάτων, οἷον τὴν ὕσταν ἐκ ὧν
παλιν ἢ ὕσταν ἐνομαζόμεν, ἢ τὴν ποσότητα ὅν, ἀλλὰ μᾶλλον
ὡς ποσότητα. ἐπεὶ ὅν ταῦτα ἐκ ἔξω λόγῳ, τύπος καὶ τὰ τοι-
αῦτα καλεῖ τῶν παραγγελμάτων. id. ib.

μάλιστα δὲ φησι τὴν τοιαύτην ἀμαρτίαν γίνεσθαι περὶ τὰ
ἡθ. τὸτο δὲ, ἐπεὶ τὰ γένη ὁμοιωτάτα τινὰ μᾶλλον τῶν ἄλλων
ἔχοντα πρὸς τὸ συμβεβηκός· τὸ μὲν γὰρ ἴδιον καὶ ὁ ὅρισμός μόνον
ἐπὶ ὑπάρχει, διὸ καὶ ἀντιτρέφουσι τοῖς πράγμασιν ὧν εἰσὶν,
τὸ δὲ γένος καὶ τὸ συμβεβηκός ἐπὶ πλέον εἰσὶ τέττα ὧν ὑπάρχει,
καὶ ἐκ ἀντικατηγοριῶν. id. p. 73.

ἐπὶ τούτοις ἔξω ὁρμωμένους ἐλέγχεον τὸς λέγοντας τὴν ἀνθρωπὸν
ἔχειν καὶ τὴν Σικανότην ἡνθρωπιδί, καίτοι τὸ λογικὸν παρώνυ-
μον διαφορά ἐστιν, ἢ τὸ τρίγωνον ἐχηματίδης, ἢ τὸ μέγεθος διε-
κρίσει, ἢ τὸ ὥσον ἐφυχωῖδης. καὶ γὰρ ἡ διαφορά γενικὴ καὶ ἡ πα-
ρὰ τὸς κατηγορούμενον. id. p. 74.

ὁ ὅτις ὁ τύπος παραγγελματικός· ἐκ διαμέσεως δὲ τὴν
ἐκείνου λαμβάνει. id. ib.

καίμενον δὲ μὴ εὐθέως εἰς τὰ ἄτομα ποιεῖσθαι τὴν διαίρε-
σιν (ἐπεὶ δὲ τὰ εἶδη ἂν λέγοι), οἷον μὴ εἰς λευκὸν καὶ μέλαν καὶ
καίαν καὶ ἡμισυ, ἀλλ' ἐπεὶ τετραχῶς τὰ ἀντικείμενα, εἰς ταῦτα
πρὶν καὶ διελόμενους τὰ ἀντικείμενα ἐφ' ἑκάστῳ αὐτῶν ὁρᾶν εἰ
τὸ ἕκαστον ἀληθές... παραδείγματα δὲ παρέθετο τῆς μὲν τῶν
ἐκείνου διαμέσεως τὰ δίκαια καὶ ἀδίκαια, τῆς δὲ τῶν πρὸς τι
ἐκείνου καὶ ἡμισυ, τῶν δὲ καὶ ἔξω καὶ σέφησιν τυφλότητα καὶ
ἡμ. τῶν δὲ καὶ ἀντίφασιν τὸ εἶναι καὶ μὴ εἶναι. id. ib.

ὁ δὲ φησὶ μὴ πᾶσα ἀρετὴ ἐπιστήμη, διελόντες τὴν ἀρετὴν
ἐκ τῆς διαρηκτικῆς καὶ τῆς ἡθικῆς, καὶ τὰς ἡθικὰς δεξάντες ὅτι
ἐκ τῆς ἐν τῇ γνώσει τὸ εἶναι. ἀλλὰ καὶ τὸ ὅτι ὅδεις ἔρως ἀρετῆς,
ἡμετέρος καὶ ὅν ἀποφατικόν, ἀνασκευάζομεν, ὅτι μὴ πᾶς
φύσας, διελόντες τὴν ἔρωτα εἰς τε σύντονον ὄρεξιν ἀφροδι-
τι, ὡς Ἐπίκουρος λέγει, ὅν ἐκ οἷον τε ἀρετῶν εἶναι, καὶ εἰς ἐπι-
φύσας φιλοποίας διὰ κάλλος ἐμφανόμενον, ὡς οἱ ἀπὸ τῆς Στωαί-
κας ἐκείνου τῷ ποτὲ ὁραθέντος κάλλος, ὡς Πλάτων· ἀρεταὶ γὰρ
ἐκ αἱ ἔρωτες. ὁ μόνον δὲ τὴν ὑποκείμενον ὅρον ἐν τῷ προβλή-
ματι διαμεῖναι δεῖ, ἀλλὰ πολλάκις καὶ τὴν κατηγορούμενον, ἂν ὅπως
ἐκείνου δέχῃ ὡς ἐπὶ τῶν τοιούτων προβλημάτων, ὁ σοφὸς
ἐκείνου, ὁ σοφὸς γένεως ἢ μετέξει· τό τε γὰρ πολιτεύεσθαι τῷ
ἐκείνου ἢ ἀπλῶν ὄν, διαμεθεῖν καὶ μὲν τι σημασιόμενον δεῖξει
ἐκείνου τὸ πολιτεύεσθαι τῷ σοφῷ, καὶ δὲ τι ἀλλότρισον αὐτῷ.
ἐκείνου καὶ τὸ γένεως ἢ μετέχει διττόν· ἢ γὰρ ὅτι χρηρὸς νόσος τῇ

πατρίδι συννοεῖν, καθὰ ἡξίον Σόλων (πολιτικῷ γὰρ τὸ μὴ ἀπαγγεῖν
αὐτὸν τῆς κοινῆς συμφορᾶς, καὶ ὅπως ἂν καταπαύσαι τι τῆς γέν-
σεως ἴσως, εἰ φαίνοιτο συνάγων καὶ ἐν τοῖς αὐτοῖς ὧν), ἢ πάλιν
ὅτι κατὰρχεαι ἢ χρηρὸς τῆς γένεως καὶ ἡγεμόνα γίνεσθαι. id. p. 75.

ὁ τύπος ὅπως ὧν ἀπὸ ὁρισμῷ καθόλου ἀνασκευαστικὸς τοῦ-
τός ἐστιν. ἐπεὶ τὸ πρόβλημα πρὸς ὃ τὰς ἐπιχειρήσεις ποιούμεθα
τῷ γένει πρότασις ἐστὶ κατηγορικὴ (ταῦτον γὰρ ἂν κατασκευάσαι
ἢ ἀνασκευάσαι βυλόμεθα), πᾶσα δὲ πρότασις κατηγορικὴ ἐκ
ὑποκειμένου ὅρου καὶ κατηγορούμενου, καὶ ἐν τοῖς ἀπὸ τῷ συμβεβηκός
προβλήμασιν ὁ κατηγορούμενος ὅρος ὡς συμβεβηκός τι δηλοῖ, φησὶ
δεῖν διαλαμβάνοντας τὸς τῷ προβλήματος ὅρους, τὸν τε ὑποκει-
μενον καὶ τὴν κατηγορούμενον, κατ' ἴδιον ἐκότερον αὐτῶν ὀρίζεσθαι,
ἰδίᾳ μὲν τὸ συμβεβηκός, ὃ ἐστὶ κατηγορούμενον, ἰδίᾳ δὲ τὸ τῷ
ὑποκειμένον· τὸτο γὰρ ἐστὶ τὸ ἀμφοτέρων καθ' ἑκάτερον. id.
p. 76.

ὅπως δεξιότης καὶ ὅτι μὴ ἐξω εὐδαίμων ὁ τύραννος· εἰ γὰρ ὁ
μὲν τύραννος ἐστὶν ἀρχὴν παράνομος, εὐδαίμων δὲ ἐστὶν ὁ κατ'
ἀρετὴν ἐνεργῶν, ἐκ οἷον τε τὸν τύραννον εὐδαίμονα εἶναι· τὸ γὰρ
παράνομος ἀρχεῖν ἢ κατ' ἀρετὴν ἐνεργῶντος. ἀλλὰ καὶ ὅτι μὴ
πλάσιος ὁ σοφός. id. ib.

τὸτο καὶ ἐν τῷ πρώτῳ ἡδὴ φθάσας εἶπεν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ
τῶν τύπων ὅς πρὸς τὴν εὐρεσιν τῶν πολλαχῶς λεγομένων παρε-
δίδον (c. 15). id. p. 77.

ἐστὶ μὲν ὅν καὶ ὅπως ὁ τύπος παραγγελματικός, τὸ δὲ δι' αὐτῶ
25. λεγόμενον ἐστὶν ὅτι δεῖ τὸ πρόβλημα εἰς καθολικὴν πρότασιν με-
ταλαβόντα, αὐτῷ προτείνοντα ταύτην, ἔνστασιν πειρᾶσθαι φέρειν
πρὸς αὐτήν, ὡς ἂν εἰ καὶ ἄλλῃ προτείναντος αὐτήν καὶ λαβεῖν ἀξίον-
τος ἐνέστημεν· ἢ γὰρ ἔνστασιν εὐρίσκομεν πρὸς τὴν πρότασιν, αὕτη
ἐπιχειρήματος ἡμῶν ἀρχὴ καὶ ἀφορμὴ γένουσι· ἂν πρὸς τὴν τῷ προ-
κειμένῳ προβλήματος ἀνασκευὴν. τὸτο δ' ἐπεὶ συνθεσέμεθα ἢ πρὸς
τὰς προτάσεις ἔνστασις τῆς εἰς τὰ προβλήματα ἐπιχειρήσεως.
ἐπεὶ δὲ ἡ πρὸς τὰς καθόλου προτάσεις ἔνστασις ἀπὸ τῶν τῶν ὑπὸ
τὸ καθόλου γίνεσθαι, ὁ τῷ ἐπιβλέπειν τὰ ὑπὸ τὸ καθόλου εὐρίσκει, γε-
δὸν φησὶ τὴν αὐτὴν τὸν εἶναι τῶν πρὸ ὅλγου εἰρημένην τῷ
ἐκ τῆς τῷ καθόλου διαμέσεως. id. p. 78.

ἀπὸ τούτου τῷ τύπῳ ἐπιχειροῖ τις ἂν καὶ πρὸς τὰ ὑπὸ τῶν
Στωϊκῶν παραδόξα λεγόμενα. εἰ γὰρ τῶν πολλῶν πλάσιον λεγόν-
των μόνον τὴν πολυκλήμονα, μὴ καὶ τὸτο τις χρωτὸ τῷ ὀνόματι
τῷ μὴδὲ λέγει τὴν πολυκλήμονα πλάσιον, καὶ δὲ τὸ σοφὸν καὶ
τὸ τὰς ἀρετὰς ἔχοντος, παραβαίνει ἂν τὴν καίμενον τῆς τῶν ὀνο-
μάτων χρήσεως διορισμόν· τίς μὲν γὰρ ἐστὶ πολυκλήμων, ἢ τῶν
πολλῶν εἰδέναι ἀλλὰ τῶν τὰ τοιαῦτα ἐξετάζοντων, ὅτι δὲ δεῖ καὶ
τῷ πολυκλήμονος τῷ πλάσιος ὀνόματι χρῆσθαι, ἐκείνη ἢ τῶν πολ-
λῶν χρήσις· ὁ δὲ ὁμολογῶν μὲν εἶναι τινὰ πολυκλήμονα, μὴ ὀνο-
μαζῶν δὲ τὸτο πλάσιον, ἢ δυνάμει ἂν χρωτὸ τῷ ὀνόματι. ἀλλ'
ὅδὲ ὁ χρωτὸς αὐτῷ πάλιν ἐπὶ τῷ τὴν ἀρετὴν ἔχοντος. πάλιν
οἱ μὲν πολλοὶ εὐτυχῇ λέγουσι τὴν ἐν τῷ τυχερῷ ἀγαθῷ εὐθη-
νῶντα, οἱ δὲ τὴν τὴν ἀρετὴν ἔχοντα φασὶν εὐτυχῇ, ὁ ἕκ ἐκ τῶν

τυχρῶν ἀγαθῶν· παραβαίνουσιν ὅν καὶ ὅτι τὴν προσήκουσαν χρῆ-
σιν τῶν ὀνομάτων. εἰπὼν δὲ ὑγιεινὸν μὴ ῥητέον τὸ ποιητικὸν ὑγιείας,
προσέθηκε τὸ "ἢ ὡς οἱ πολλοὶ λέγουσιν," ὃ ἴσον ἐστίν, ὅπως ἂν ὥσιν
οἱ πολλοὶ λέγοντες· καὶ ἥ κατ' ἄλλων τινῶν οἱ πολλοὶ τῷ ὑγιεινῷ
ὀνόματι χρῶντο, ὃ καὶ μόνον τῷ ὑγιείας ποιητικῷ ἀλλὰ καὶ τῷ
σημαντικῷ. ἢ εἶπε τὸ ὅπως ἂν οἱ πολλοὶ λέγουσιν, ἐνδεκνύμενος
ὅτι μὴ περὶ τοῦ ὀνόματος τούτου διατείνεσθαι χρῆ, ἀλλὰ περὶ τοῦ
χρηστέως τούτου ὃ οἱ πολλοὶ· καὶ ἥ εἰ μὴ τούτο ἀλλ' ἄλλο τι εἴη,
ἐκείνῳ χρῆσθαι. ἢ ὅτι ἐξὶ μὲν τῷ "ἢ" ἀλλὰ χωρὶς· λέγει ἥ ὡς
οἱ πολλοὶ λέγουσιν· τὸ ἥ ποιητικὸν ὑγιείας ὑγιεινὸν τοῖς πολλοῖς
σύνθετος λέγειν. id. p. 79.

110^a οἱ τρεῖς τόποι, ὅπως τε καὶ οἱ μὲν τούτων δύο, τὴν ἀφορμὴν
23. τῆς ἐπιχειρήσεως ἀπὸ τῶν πολλαχῶς λεγομένων λαμβάνουσιν.
id. ib.

110^a ἐξὶ δὲ ἐφ' ὧν καὶ πάντα τὰ σημαίνοντα λαμβάνοντες ἐστὶν
25. ἐπὶ πάντων αὐτῶν ἀνασκευάζειν τὸ κείμενον. οἷον εἰ λέγοι τις ὅτι
μὴ χρῆ φιλοσοφεῖν, ἐπεὶ φιλοσοφεῖν λέγει καὶ τὸ ζητεῖν αὐτὸ τούτο
εἴτε χρῆ φιλοσοφεῖν εἴτε καὶ μὴ, ὡς εἶπεν αὐτὸς ἐν τῷ Προτρε-
πτικῷ, ἀλλὰ καὶ τὸ τὴν φιλόσοφον θεωρίαν μετιέναι, ἐκότερον
αὐτῶν δεῖξαντες οἰκτεῖον τῷ ἀνθρώπῳ πανταχόθεν ἀναίρησιν τὸ
τιθέμενον. id. p. 80.

110^a ἂν ἥ μὴ λανθάνῃ, προχείρως ἐνέστησεν ὁ τῷ προβλήματι
26. παριστάμενος ὅτι μὴ καθ' ὃ τι τίθει τὴν ἐνστασιν τὴν πρὸς αὐτὸ καὶ
τὴν ἀνασκευὴν ποιῇ, ἀλλὰ κατ' ἄλλο, πρὸς τὸν ὄνομα καὶ σοφιστι-
κῶς τὴν ἀπάντησιν ποιῶμενος. id. ib.

110^a ἐξὶ τὸ "ἐξ ὁμολογίας," ὃ εἶπεν ἐν τῷ πρώτῳ ἐπὶ τέλει
33. (p. 108 b 7) ἐξ ὑποθέσεως· λέγων ἥ πρὸς τί χρησίμος ἡ τῷ
ὁμοίᾳ θεωρία, εἶπε "πρὸς τὴν ἐπακτικὴν λόγους καὶ τὴν ἐξ ὑπο-
θέσεως συλλογισμῶν." εἰσὶ ἥ οἱ ἐξ ὁμολογίας ἐξ ὑποθέσεως,
ὡς ἐν τοῖς Προτέροις Ἀναλυτικαῖς δέδεικται· ὃ μὴ ἀντιτρέφει.
ὅπως δὲ γίνοντο, ἐδήλωσε προσθεὶς "διότι ἐνδοξὸν ἐστίν, ὡς ποτε
ἐφ' ἐνός τῶν ὁμοίων ἔχει, ὅπως καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν." ὃ δὲ ἐκεῖ ἐξ
ὑποθέσεως κοινότερον εἶπε, τούτῳ νῦν ὑπόμνημα προσεχέστερον ἐξ
ὁμολογίας. ἐπεὶ ἥ μὴ αὐτάρκες τὸ ἐφ' ἐνός τινος δεικνύμενον
τῶν ὑπὸ τι κοινὸν πρὸς τὴν τῷ κοινῷ τε καὶ καθόλου κατασκευὴν (ὃ
γὰρ ἐστὶ τὸ ἐν μέρει τῷ καθόλου δεικτικόν), δεῖν φησὶ προσδιομο-
γεῖσθαι καὶ συντίθεσθαι ὅτι ὡς ἐφ' ἐνός, ὅπως καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων. ἂν
ἥ προσυνθέμενοι, ὡς ἐπὶ τινος ψυχῆς ἔχει, ὅπως καὶ ἐπὶ πάσης
ἔχειν, δεῖξαι μὲν τινα ψυχὴν ἀθάνατον, ἔχομεν ἂν διὰ τὴν ὁμολο-
γίαν καὶ τὸ πᾶσαν ἀθάνατον εἶναι. id. p. 81.

110^b τούτῳ δὲ φησὶ δεῖν ποιεῖν, τὸ διαρῖν καὶ ἐπὶ τίνος ἔχει ὅπως
4. τῶν, καὶ ὅπως ἐξ ὁμολογίας δεικνύναι, ὅταν μὴ εὐπορῶμεν διὰ
τίνος κοινῆς καὶ πᾶσιν ἐφαρμόζοντος τοῖς ὑπὸ τὸ καθόλου τὴν δεῖξιν
ποιήσασθαι. ἂν ἥ οἷον τε ἦ, ἐκείνῳ δεικνύναι χρῆ, ὡς ὁ γεωμέ-
τρης δεικνύσι καθόλου τὸ τρίγωνον δυοῖν ὀρθαῖς ἴσας ἔχον, καὶ μὴ
δι' ὁμολογίας καὶ συνθήκης αὐτὸ λαμβάνει. id. ib.

110^b οἷον τὸ πολυτελεῖσθαι τὸν σοφὸν καὶ μὴ τὸ καλὸν δέον, καὶ δὲ τὸ
10. συμφέρον ὃ δέον. id. ib.

ἐπεὶ τῶν πολλαχῶς λεγομένων τὰ μὲν ἐν ὀνόμασι τὸ διπλῶν
ἔχει, ὃ καλεῖται ὁμῶνυμα, τὰ δὲ ἐν λόγῳ, ὃ ἀμφιβολία καλεῖται
αὐτοῖς ἔθος, εἰπὼν πῶς δεῖ πρὸς τὰ προβλήματα ἐπιχειρεῖν ἐν
οἷς ὁμῶνυμένῳ τι καὶ, νῦν λέγει περὶ τῶν ἐν λόγῳ τὸ διπλῶν ἐχόν-
των, τυχόντων τῶν ἀμφιβολῶν. id. ib.

δύναται τις καὶ ὡς καθόλου λεγομένου τὸ "διαρῖν" ὃ ἐστὶ ὡς
χρησίμων" ἐπὶ πάντων τῶν πολλαχῶς λεγομένων ἀκῶν, ὡς τῶν
ἔδοξεν, ὅτι ἐπὶ μόνῳ τῷ ἐπισημῶν εἶναι μίαν πλειόνων. διττῷ ἥ
ὅντος τὸ "ἐπίσταμαι πάντα τὰς πλείους εὐληφότες ψήφους ὅτι
νεκίηκεν" (ἢ ἥ καθὼ ὡρίζαι τούτο καθόλου, ἢ ὅτι τὸς καθ' ἑκάστην
πάντας, ὅπερ ἔχει οἷον τε) χρῆ ἐπὶ τούτῳ ἀγοντας δεκτικῶν καὶ
μὴν τόνδε ὅτι οἷος ὅτι νεκίηκεν· ὅτι ἄρα πάντας τὸς νεκίηκτας
καὶ τὰς πλείους εὐληφότες ψήφους ἐπίστασαι." ὁμοίον τούτῳ, ὃ καὶ
αὐτὸ Θεόφραστος ἐν τῷ περὶ τῶν ποσυχῶς μέμνηται, οἷον ἐπίστασθαι
πάν τριγώνων ὅτι δυοῖν ὀρθαῖς ἴσας ἔχει τὰς τρεῖς γωνίας· ἢ ἥ
ὡς καθόλου ἢ ὡς καθ' ἑκάστην πάντα. ἀνασκευάζειν ὅτι θέλω
τὸ ὅτι ὁ γεωμέτρης ἐπίσταται) πάν τριγώνων δυοῖν ὀρθαῖς ἴσας ἔχει
τὰς τρεῖς γωνίας, χρῆ ἐπὶ τὰ καθ' ἑκάστην μεταφέρειν ἐν λόγῳ (καὶ
ἥ τούτῳ σημαίνει), καὶ λαβόντας ὅτι ὁ μὴ οἶδε τις ὅτι ἐστὶ τριγώ-
νον, ὅδ' εἰ δυοῖν ὀρθαῖς ἴσας ἔχει οἶδε, τότε τι προχαρακτηρίσας
λέγειν ὅτι τούτῳ δὲ ὅτι οἶδεν· ὅτι ἄρα εἰ δυοῖν ὀρθαῖς ἴσας ἔχει
οἶδεν· ὃ πάν ἄρα οἶδεν. id. p. 83.

ὁ τόπος ἐκ μεταλήψεως· ἐπεὶ ἥ πᾶν εὐεπιχειρητότερον ἢ
νεῖ) σαφέστερον γινόμενον, φησὶ δεῖν μεταλαμβάνειν τὸ ἀσαφέστε-
ρον εἰς τὸ σαφέστερον, καὶ ὅπως ἐπιχειρεῖν πειράσθαι· εὐπορύτερα ἥ
25 ἢ πρὸς τὸ σαφὲς ἐπιχειρήσεις... ἀνασκευάσαι μὴ ἥ βυλόμενοι καὶ
δεῖξαι ὅτι ὁ σπουδαῖος ὅτι ἐστὶ πολυπράγμων, τὴν πολυπραγμοσύ-
νην μεταλαβόντες εἰς φιλοπραγμοσύνην ῥᾶν ἀνασκευάσμενοι τὸ
προκείμενον· ὃ μὲν ἥ πολυπράγμων ὁδὸν φανερὰν ἀμαρτίαν
σημαίνειν δοκεῖ εἰ γε πολυπράγμων μὲν ἐστὶν ὁ ἐν πολλοῖς καλῶ-
μενος πράγματος, δύναται δὲ τούτῳ καὶ ἀπὸ τύχης τινος περιγεγε-
νῆσθαι ὁ δὲ φιλοπράγμων διάθεσιν ἥδη καὶ οἰκείότητα τὴν πρὸς τὰ πρῶ-
τα ματα δηλοῖ καὶ σπουδὴν καὶ αἵρεσιν, ὃ ἀλλότριον τῷ σπουδαίῳ. πᾶν
δὲ εἰ κατασκευάσαι βυλόμεθα ὅτι πᾶσα ὑπόληψις τῷ σπουδαίῳ
ἀκριβής, ἐπεὶ τὸ ἀκριβὲς ὁδὸν γνώριμον (δοκεῖ ἥ καὶ τὸ ἀκριβὲς
καίον σημαίνει· ἀκριβὲς ἥ δοκεῖ εἶναι ἢ δι' ἀναγκαῖον γενομένην
ὃ ὃ πᾶσα σπουδαία ὑπόληψις ἔχει, γίνοντο) ἥ ὑπόληψις τῷ σπου-
δαίῳ καὶ περὶ τῶν ἐνδεχομένων, μεταλαμβάνοντες τὸ ἀκριβὲς εἰ
τὸ σαφὲς ἢ εἰς τὸ ἀληθὲς εὐκολώτερον τὸ προκείμενον δεῖξαι
40 πᾶσα ἥ ἢ τῷ σπουδαίῳ ὑπόληψις σαφὴς τε καὶ διηρημένη καὶ
ἀληθής... ὅπως καὶ ὁ Δημοκρίτης κατασκευάσαι βυλόμεθα ὅτι μὴ
δεῖ χάριν ἔχειν Φιλίππῳ ὑπὲρ ὧν ἔδωκε, μετέλαβε τὸ ἔδωκεν εἰς
ἀπέδωκεν. ἀλλὰ καὶ ὁ Θεκυδίδης βυλόμεθα παροξύνει τὸς Ἀθηναίους
πρὸς τὸς Μιτυληναίους, τὴν ἀπόφασιν αὐτῶν εἰς τὴν ἐπαράστα-
σην μετέλαβεν... ὅπως καὶ ὁ Καλλικλῆς ἐν τῷ Γοργίᾳ παρὰ τῷ Πλάτῳ
τῶν τὸς σὺφφρονος εἰς τὸς ἡλιθίους μεταλαμβάνει. id. p. 84.
τῷ τῆς ἐπισημῆς ὀνόματι κοινότερον ἀντὶ τῆς τέχνης καὶ
id. p. 85.

συμβεβηκέναι τῷ γένει λέγει) καὶ ὅσα ἐν τινι εἶδει τῶν ἐν τῇ γένει συμβεβηκεν, ἢ καὶ ἐν τῇ ὑπόθεσιν αὐτῇ. id. ib.

ὁ τόπος τοῦτο. ἐπεὶ τὰ γένη ἔχουσιν αὐτὰ καθ' αὐτά, ἀλλ' ἐν τοῖς εἰδῶσι αὐτοῖς ὡς κατηγορεῖται εἶναι ἔχει, ἀναγκαῖον, ἵνα γένος ὡς γένος τινὸς κατηγορεῖται, τὴν καὶ εἰδὸς τι κατηγορεῖται, εἰ μὴ προσεχὲς εἶδος εἴη αὐτῇ τῇ κατηγορουμένῳ γένει. id. p. 86.

ὅπως δὲ τὸ τῷ προβλήματι, καὶ ἐπὶ τὰ εἶδη τῆς κινήσεως ἐπιβλέψαντα (ἐξὶ δὲ ταῦτα αὐτοῦς μειώσεις φορὰ ἀλλοίωσης γένεσις καὶ φθορά· κοινότερον γὰρ νῦν καὶ ταύτας κινήσεις λέγει, ὡς περὶ αὐτὴν τὴν κίνησιν γένος εἶναι) ἀπὸ τινος τύπων, εἰ μὴ γέ, τῆς ψυχῆς παρῶν μὴ τὴν κατηγορίαν ποιήσας, καὶ εἴη ὡς κατασκευαζόμενον τὸ κινεῖσθαι αὐτὴν, οἷον εἰ γίνετο ἢ φθείρετο ἢ ψυχῇ, εἰ αὐτῇ, εἰ μείωτο, εἰ ἀλλοιοῖτο, εἰ φέρετο· εἰ δὲ μὴδὲν τῶν, ἀνασκευάζοιτο ἂν καὶ τὸ καίμενον τὴν ἀρχήν, τὸ κινεῖσθαι αὐτὴν. εἰ δὲ καὶ ὡς ἀποκράτην ψυχῇ ἐξὸν ἀριθμὸς αὐτὴν κινῶν, ἢ ὡς αὐτὴν ἢ μείωσι ἢ ἀλλοίωσι ἢ φέρεσι ἢ φθορῇ ἢ γεννῇ. ἀλλ' οὐδεὶς τὴν αὐτὴν εἰδὸς. id. p. 87.

ὅσα τὰ ἀπὸ τῶν ὁρισμῶν τόπου ἢ ἐν τοῖς προειρημένοις ἀπομνημονεύει, δι' ὧν εἶπεν (p. 109 b 30) "ἄλλος τὸ λόγος τοῦ τὸ συμβεβηκέναι καὶ ὡς συμβεβηκεν, ἢ ἀμφοτέρων καθ' ἑαυτὸν ἢ τὸ ἑτέρον." ἀπὸ γὰρ τῶν ὁρισμῶν ὡς ἀπὸ φανερωτέων ἐκείνων τε τῷ τόπῳ ἡξίωσε τὰς ἐπιχειρήσεις ποιῆσαι, ἐν ταῖς αὐτῇ λέγει. ἐξὶ δὲ τῷτο ἔχουσιν ὅρα ἀλλὰ δι' ὁρισμῶν τὴν συμβεβηκέναι ἀνασκευὴ καὶ κατασκευὴ. ταῦτα δὲ ὁρίσκει ἐν τῇ εἰσαγωγῇ εἰς ὁρισμὸς τὸ καίμενον· ἢ δὲ χρῆσις ὁρισμῶν ἔχουσιν ὁρίσκει. καὶ γὰρ προσεβήμενον διὰ τὴν τῷ τόπῳ τὸ πλείονι τῷ αὐτῷ ὅροις ἡξίωσεν, ἔχουσιν ὡς τῇ ἀληθείᾳ πλείονων ὅρων τῷ αὐτῷ ὄντων, ἀλλ' ὡς ὁρίζεται. διὰ τῷτο γὰρ προσέθηκεν "ἢ τῶν δοκούντων." τὸ γὰρ τῷ προκειμένῳ φερομένῳ ὁρισμῶν τὴν χρησιμώτερον πρὸς τὸ καίμενον λαβόντας δεῖν ἡξίωσεν ἀπὸ τῶν ἐπιχειρῶν πρὸς τὸ προβλημα τὸ καίμενον, ὁ θέσιν εἶπεν. . . οἷον ζητημένῳ εἰ ἡδονὴ ἢ πόνος, τῆς ἡδονῆς ἀποδοτέον πλείους ὄρους, τῷτο μὲν ὅτι λεία κίνησις, τῷτο δὲ ὅτι γένεσις εἰς φύσιν αἰσθητή, τῷτο δὲ ὅτι ἀλογος κίνησις, τῷτο δὲ ὅτι ἐνέργεια τῆς καὶ φύσιν ἔξεως ἀνεμπόδιστος, ἢ πρὸς παρακολούθησιν τέλος ταῖς τελευταῖαις ἐνεργείαις. . . δύναται ἢ μὴ εὐπορεῖν δὲ ἐπιχειρήματος" εἰρηκέναι ἔχουσιν ὡς ἄλλαν τινὸς ἀπομνημονεύων, ἀλλ' ὡς προσεβήμενον τῷ προειρημένῳ· εἰ γὰρ διαίρεται τὰ γένη εἰς τὰ εἶδη, μὴδὲπω φανερώς ἀνασκευάζειν δυοῖν τὰ πρόβλημα τῷ καὶ ἐπὶ τῶν εἰδῶν ἀμφισβήτησιν τινὰ κατασκευάζει. id. ib.

εἰ γὰρ μὴ τὸ ἐπόμενον, ὅθεν τὸ ἡγούμενον καὶ τὸ δευτέρον λεγόμενον ἀποδοτέον, ὅς ἐστιν ἐξ ἀκολουθίας ἀνασκευαστικός. οἷον εἰρηκέναι ἡμῶν εἴη τὸ δεῖξαι μὴ πᾶσαν ἡδονὴν ἀγαθὸν εἶναι, λέγοντες τὸ ἐπόμενον τῷ πᾶσαν ἡδονὴν ἀγαθὸν εἶναι μὴ ὅν, δευτέρον δὲ εἴημεν τὸ προκείμενον. . . ὅτι μὴ σύμμετρος ἢ διάμετρος τῇ πλευρᾷ δεῖξαι βυλόμενοι, λαβόντες τὸ σύμμετρον εἶναι τὸ καίμενον, καὶ δεῖξαντες ἄτοπον τῷτο ὅν, ἀναρῶμεν τὸ εἶναι τὴν

διάμετρον τῇ πλευρᾷ σύμμετρον· ἐπεὶ γὰρ αὐτῷ τὰ περιττὰ τοῖς ἀρτίοις ἴσα εἶναι, ὡς ἐν τοῖς εἰς τὰ Ἀναλυτικά δέδεικται. ἀδύνατον δὲ τῷτο, ἀδύνατον ἄρα καὶ τὸ ὅτι τῷτο ἐπεὶ. id. p. 89.

ὁ τόπος ὅν νῦν παραδίδωσιν, ἐξὶ τὸ μεταφέρειν τὸ πρόβλημα καὶ τὸν λόγον πρὸς τῷτο πρὸς τὸ εὐπορεῖν ἐπιχειρήματος. ὅν σοφιστικὸν εἶπεν εἶναι τρόπον, ἐπεὶ τοῖς σοφισταῖς σύνθητες τὸ καταλιπόντας τὸ περὶ τῷ προκειμένῳ ποιῆσαι τὸς λόγους, μεταφέρειν αὐτοὺς καὶ μεταφέρειν πρὸς τῷτο πρὸς τὸ εὐπορεῖν ἐπιχειρήματος, ὡς ἐν τῷ Πρωταγόρᾳ τῷ Πλάτωνος ὁ Πρωταγόρας ποιεῖ. id. p. 90.

πάντα ἂν βυλόμενός τις δεῖξαι ὅτι ἡ ψυχὴ ἀθάνατος, λαμβάνει ὅτι κινεῖται πρὸς τὸ δεῖξαι ὅτι καὶ ὑφ' αὐτῆς, μὴ συγχωρῇ δὲ τις αὐτὴν κινεῖσθαι, ὁ δὲ ἀπορῶν πρὸς αὐτὴν ἐπιχειρήματος μεταλαμβάνων πρὸς τῷτο ποιῇ τὸς λόγους, δεκνύς ὅτι κινεῖται τῷτο μὴ νοῦσα, τῷτο δὲ μανθάνουσα, τῷτο δὲ ἡδομένη καὶ λυπημένη, τῷτο δὲ αἰσθανομένη, τῷτο δὲ ἐλπίζουσα, τῷτο δὲ φοβούμενη· εἰς γὰρ ἀναγκαῖον πρὸς τὸ προκείμενον ἢ μεταβάσις αὐτῆς. καὶ ἐξὸν ὁ τοῦτο τρόπος τῆς μεταβάσεως ἐπαγωγῇ, ὡς εἴρηκεν ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν Προτέρων Ἀναλυτικῶν (c. 23). τὸ δὲ "ὁμοίως δὲ καὶ ὅταν ἐπαγωγὴν πρὸς τι διὰ τῷ προκειμένῳ ποιησάμενος ἀναρῶν ἐπιχειρῇ" τοῦτο ἂν εἴη. ὁ ἐνιστάμενος πρὸς τὴν ἐρωτωμένην πρότασιν ὡς χρησίμῳ πρὸς τὴν τῷ προκειμένῳ δεῖξαι, δύναται καὶ ἀπλῶς μὴ συγχωρεῖν λέγων μὴ ἀληθὴ εἶναι πρότασιν τὴν λέγουσαν πάντα τὸ καὶ φύσιν ἀγαθὸν εἶναι, δύναται δὲ καὶ δι' ἐπαγωγῆς αὐτὴ ἀναρῶν λέγων τὸ ἀποδοτέον καὶ φύσιν ὅν μὴ εἶναι ἀγαθόν, ὁμοίως καὶ τὸ ἀλγεῖν καὶ τὸ νοσεῖν· ὅθεν γὰρ τῶν ἐξὶ καὶ συνθήκη ἀλλὰ καὶ φύσιν. τὸ δὲ "διὰ τῷ προκειμένῳ" σημαίνει ἂν τὸ δι' αὐτῆς τῆς τιθεμένης προτάσεως· ἢ μὴ γὰρ πρότασις τὸ πάντα τὸ καὶ φύσιν ἀγαθὸν εἶναι, ἢ δὲ ἐπαγωγὴ δι' αὐτῆς ταύτης τῆς προτάσεως δοκεῖ γνωμένη δεκνύναι αὐτὴν ψευδῇ· λαμβάνει γὰρ καθ' ἑκάστην τινὰ καὶ φύσιν δοκῶντα φανερώς μὴ εἶναι ἀγαθόν. ὁ δὲ πρὸς τὸ δι' ἐπαγωγῆς δεκνύμενον καὶ τιθεμένον μεταβάς καὶ τῷτο ἀναρῶν εἰς τὸ ἀναγκαῖον πρὸς τὸ προκείμενον τὴν μεταλήψιν ποιεῖ. . . ἀναγκαῖα ἔν ἐν τοῖς τοῖς πρὸς τὸ προκείμενον ἢ μεταβάσις τῷ προβλήματος ἢ εἰς τὰ τοιαῦτα. ἢ δύναται ταῦτα περὶ τῷ ἀποκρινόμενον λέγειν, ὡς καθεῖναι διὰ τῆς ἐνστάσεως πρὸς τὸ εὐπορεῖ ἀπράγματος, τῇ ἐπαγωγῇ χρωμένῳ· δεῖξαι γὰρ μὴδὲ ὅτος ἄτοπόν τι ποιεῖν, εἰ διὰ τῆς ἐπαγωγῆς πρὸς τὴν εὐπορεῖ λόγων ἀναρῶν τὴν θέσιν. ἢ μᾶλλον τὸ λεγόμενον τοῦτο ἐξὶ διὰ τῆς λέξεως τῆς "ὁμοίως δὲ καὶ ὅταν ἐπαγωγὴν πρὸς τι διὰ τῷ προκειμένῳ ποιησάμενος ἀναρῶν ἐπιχειρῇ." τῷτο γὰρ ἀναρῶντος καὶ τὸ προκείμενον ἀναρῶν, ὡς εἶναι τὴν γραφὴν "ποιησάμενος," ἀλλ' ὕψι "ποιησάμενος." λέγοιτο γὰρ ἂν ὁμοίως δὲ καὶ ὅταν ἐπαγωγὴν πρὸς τι ποιησάμενος διὰ τῷ προκειμένῳ τῷτο, δηλονότι τῷ εἰς ὃ ἢ μεταλήψιν γίνετο καὶ πρὸς τὸ εὐπορεῖ ἐπιχειρήματος, ἀναρῶν ἐπιχειρῇ τῷτο ὁ ἀποκρινόμενος τῷ ἐνστάσει αὐτῷ. τὸ γὰρ τῷτο ἀναρῶντος δι' ὃ κατεσκευάζετο τὸ προκείμενον πρόβλημα, ὃ καὶ αὐτὸ προκείμενον εἶπεν, ἀναρῶν καὶ τὸ πρόβλημα. ἀναγκαῖα ἔν γίνετο

ἢ εἰς τὴν τότε κατασκευὴν μεταλήψις τῷ λόγῳ τῷ ἐρωτῶντι. εἰ γὰρ τι εἴη κατασκευαζόμενον πρόβλημα. ὑπὸ τῷ ἐρωτῶντος δι' ἐπαγωγῆς (ὅθεν ἢ ἔλαττον διαλεκτικῶς τὸ δι' ἐπαγωγῆς δεκνῆναι τὸ προκείμενον ἢ διὰ συλλογισμῶν), ἔπειτα ἐν τῷ ἐπακτικῷ λόγῳ καὶ τοῦτον τι λαβόντος ὡς χρησίμων πρὸς τὴν δεῖξιν πρὸς ὃ εὐπορεῖ λόγων πλείονων, ὃ διαλεγόμενος αὐτῷ πρὸς τὸτο τὴν ἐνστασιν ποιήσῃ, ἀναγκαῖα γίνεῃ τῷ κατασκευαζοντι τὸ προκείμενον ἢ τῷ λόγῳ μεταλήψις εἰς τὸτο. εἰ ἢ τῷ ἀποκρινομένῳ λέγοντος μὴ εἶναι τὸ κατὰ φύσιν ἀγαθόν, ὃ ἐρωτῶν δι' ἐπαγωγῆς κατασκευάζει αὐτό, λαμβάνων ἐφ' ἑκάστῳ ζῶν ὅτι τὰ κατὰ φύσιν ἐκάστῳ αὐτῶν ἀγαθὰ, ἵππῳ μὲν τὰ ἵππῳ, κυνὶ δὲ τὰ κυνὶ καὶ λέοντι τὰ λέοντι, λαμβάνοντι δὲ αὐτῷ ὅτι καὶ τὰ ἀνθρώπῳ κατὰ φύσιν ἀγαθὰ ἀνθρώπῳ, ἐνστασὶ πρὸς τὸτο ὃ προϊσάμενος τὸ ἀντικείμενον τῷ δεκνυμένῳ, ὃ δὲ εὐπορεῖ πρὸς τὸ τὸτο δεῖξαι πλείονων ἐπιχειρημάτων, μεταλήψῃ μὲν ὅτι πρὸς ὃ εὐπορεῖ πλείονων, ὃ μὴν δέ, ἀλλὰ καὶ ἀναγκαιώς, εἴγε τότε μὴ δειχθέντος ἀναιρεῖν καὶ τὸ ἐξ ἀρχῆς δεκνύμενον, τὸ εἶναι πάντ' ἐκ κατὰ φύσιν ἀγαθόν. δεικνύει δὲ τὸτο λαβὼν τὸ πάντ' ἐκ κατὰ φύσιν ἀνθρώπῳ ἢ καλὸν εἶναι ἢ ἡδὺ ἢ συμφέρον, καὶ ἕκαστον τούτων πρὸς τὸτο μὲν ταῦτα προσλαμβάνοιτο ὅτι πάντα δὲ ταῦτα ἀγαθὰ. ἔσται ἢ τότε δεδιχώς τὸτο πρὸς ὃ ἢ ἐνστασις. ὃ συγχωρηθέντος δείκνυσι τὸ πάντ' ἐκ κατὰ φύσιν ἀγαθόν εἶναι. ὡς εἰς φανόμενον δὲ ἀναγκαῖον, ὅτι ἀναγκαῖον δέ, τὴν μεταλήψιν ἐξὶ ποιῶν, ὅταν περὶ τινὸς μὲν τῶν ἐν τῷ προβλήματι ὠνομασμένων ποιῇ λόγον ὃ ἐρωτῶν, ὅθεν μέντοι συντελεσθέντος ὅτε πρὸς ἀνασκευὴν ὅτε πρὸς κατασκευὴν τὸ προβλήματος. ὃ ἢ εἰς τοῦτον τὴν μεταλήψιν ποιούμενος φαντασίαν ἀποτελεῖ ὡς περὶ τινος χρησίμου πρὸς τὴν θέσιν καὶ τὸ πρόβλημα ποιούμενος τὸς λόγους. id. p. 90.

112* ὅτος ὁ τόπος ὁ αὐτός ἐστι τῷ πρὸ ὀλίγου εἰρημένῳ τῷ ἐξ ἀκολουθίας ἀνασκευαστικῷ. . . διαφέρει δ' ἂν τὸ νῦν λεγόμενον ἐκεῖ, ὅτι ἐκεῖ μὲν ἐφ' ἡδὺν ζῆτεν τίνα ἔπειτα τῷ κειμένῳ, ἐνταῦθα δὲ καὶ τὴν εὐρεσιν τῶν ἐπομένων υπογράφει. id. p. 92.

112* ἐκθέμενός τινος τύπος ἐξ ἀκολουθίας κατασκευαστικός, μὲν ταῦτα παραδίδωσι τύπον ἐκ μάχης κατασκευαστικόν τε καὶ ἀνασκευαστικόν. ἔστι δὲ ὁ τόπος ἐπὶ τῶν ἀμέσων ἐναντίων ἀρμόζων. . . ἀρμόζοι δ' ἂν ὁ τόπος καὶ ἐπὶ τῆς ἀντιφάσεως. ἀμεσος ἢ ἀντίθεσις καὶ αὐτῇ, ὅχι ὡς τὰ ἐναντία τὰ ἀμέσα ἐπὶ τῶν δεκτικῶν τὴν προειρημένην ἀνάγκην ἔχουσα, ἀλλὰ ἐπὶ πάντων. ἀνάγκη ἢ ἐπὶ παντὸς ἢ τὴν κατάφασιν ἢ τὴν ἀπόφασιν. . . καὶ ἐξὶ τοῖς μὲν ἀμέσους ἐφαρμόζουσα μᾶλλον ἢ δεῖξις ἢ διὰ τῷ πέμπτῳ λεγομένου ἀναποδείκτου, ὅς ἐστιν ἐκ διαιρετικῆς καὶ τῷ ἀντικείμενον ἐν τῶν ἐν τῷ διαιρετικῷ τὸ λοιπὸν συνάγων. τοῖς δὲ ἐμμέσους ἢ διὰ τῷ τετάρτῳ, ὃ ἐστιν ἐκ διαιρετικῆς καὶ τῷ ἑτέρῳ τῶν ἐν τῷ διαιρετικῷ ἀναρῶν τὸ ἕτερον. id. p. 93.

112* τύπον ἡμῶν ἀπὸ ἐτυμολογίας παραδίδωσιν. ἂν ἢ τὰ ὀνόματα μεταφέρωμεν ἐπὶ τὸς κατὰ τὴν ἐτυμολογίαν λόγους (τὸτο ἢ σημαίνει τὸ μεταφέροντα τὸν ὄνομα κατὰ τὴν λόγον) ὡς τῶν μᾶλλον ὄντα σημαντικά, καὶ προσῆκον ὅν ὅτως ἀκρίβειαν τῶν ὀνομάτων

τῶν ἢ ὡς καὶ, ἀπορήσομεν ἐπιχειρημάτων πρὸς τὸ προκαμενον. id. p. 94.

εἰ δὲ δαίμων ἐκάστῳ ἢ ψυχῇ, καθὰ Πεινοκράτει δοκεῖ, εἴη αὐτὸ δαίμων ὁ εὖ τὴν ψυχὴν ἔχων. εὖ δὲ τὴν ψυχὴν ἔχει ὁ σπουδαῖος. σπουδαῖος ἄρα ὁ εὐδαίμων. id. ib.

ὁ τόπος ὅτος τὴν ἀφορμὴν ἀπὸ τῆς τῶν πραγμάτων διαφορᾶς λαμβάνει, καὶ ἔστιν ἐπὶ πλέον τῷ πρώτῳ παραδοθέντος τῷ ἀξίῳ τος ἐπιβλέπειν εἰ τὸ κατ' ἄλλον τρόπον ὑπάρχον ὡς συμβεβηκὸς ἀποδεδώκεν. id. p. 95.

ὁ ἢ τὸς ἀποκηρύκτους φαύλους εἶναι λέγων ἀπλῶς δεῖξαι αὐτὸ λέγειν ἐξ ἀνάγκης καὶ καθόλου τοῦτος αὐτὸς εἶναι. ὃ μὴ ὅτι ἔχει. ἐνδέχεται γὰρ τίνα καὶ μὴ τοῦτον εἶναι ἀποκηρύκτον γενόμενον. Θεμιστοκλῆα γὰρ ἀποκηρύκτον μὲν φασὶ γενέσθαι, ὃ μὴ φαῦλος ἦν. id. p. 96.

ὁ μὲν τόπος ἀπὸ τῶν πολυωνύμων, ἔστι δὲ τὸ δι' αὐτῶν λεγόμενον. ἐπεὶ ὅθεν αὐτὸς αὐτῷ ὅλον τε συμβεβηκέναι (τὸ ἢ συμβεβηκὸς ἐν ὑποκειμένῳ, καὶ ἄλλο τῷ ὡ συμβεβηκέναι, καὶ ὃ εἶναι τὸ ὑπάρχειν καὶ μὴ), ὅτε δὲ αὐτὸ τι αὐτῷ ὑπόκειται καὶ ἄλλο τί ἐστι αὐτῷ, ὅτε ὅλον τέ τι αὐτῷ ὑπάρχειν τε καὶ μὴ. ἂν δὲ τις πλεονεξίαι ἐπὶ τῶν πολυωνύμων ὡς κατὰ τὴν τῶν ὀνομάτων διαφορὰν ἐχόντων καὶ πραγμάτων διαφορὰν, τὸ ἕτερον τῷ ἑτέρῳ εἴη συμβεβηκέναι, ὅλον τὸ εἶφος τῇ μαχαίρᾳ, ἢ τῷ βορῶν τὴν ἀνθρωπίνην καὶ τῷ φάρει τὴν ἰμάτιον, ἢ τῷ ἡδεῶς τὴν χαίρειν, ἢ τῷ χαίρειν εὐφραίνεσθαι, ὅτος ἐλέγχεται ἂν αὐτὸ τι αὐτῷ συμβεβηκέναι λέγων. ταῦτα ἢ κατὰ τὸ ὑποκείμενον τε καὶ σημαίνοντες ἡδονὴν χαρὰ καὶ εὐφροσύνην καὶ τέρψιν. Προδίκος δὲ ἐπειράτο ἐκάστῳ τῶν ὀνομάτων τούτων ἰδίῳ τι σημαίνοντες ὑποτάσσειν, ὡς περὶ καὶ ἀπὸ τῆς Στωᾶς, χαρὰν μὲν λέγοντες εὐλογον ἔπαρσιν, ἡδονὴν δὲ ἄλογον ἔπαρσιν, τέρψιν δὲ τὴν δι' ὧτων ἡδονήν, εὐφροσύνην δὲ τὴν διὰ λόγων. νομοθετούντων δὲ ἐς τὸτο. τὸ μὲν αὖτε τὴν ἡδονὴν χαρὰν ὅχι ἀμάρτημα, ὡς περὶ ὅθεν τὸ τὴν μονάδα ἀναιρεῖται. ὅθεν ἢ τὴν χαρὰν χαρὰν εἰπεῖν ἢ τὴν μονάδα μονάδα. ἢ δὲ συμβεβηκέναι βάτερον. βάτερον λέγειν ἀποτόν τε καὶ ψαύδος. id. ib.

σαφές ἂν τὸ λεγόμενον γίνετο, εἰ ἐκθέμενοι τὰς ἐναντίας καὶ τὰς συζυγίας τὰς γινομένας κατὰ τὰς συμπλοκάς αὐτῶν, δεξαιμεν πῶς μὲν ἐξ ἀπασαί γίνοντο, πῶς δὲ αἱ τέσσαρες εἰσιν αἱ τῶν ἐξ αἱ τὴν ἐναντίων ἔχουσαι, καὶ τίνες αὐτοῦ. id. p. 97.

εἰπὼν δὲ ἀμφοτέρω φευκτὰ εἶναι τὰ δεύτερον εἰρημένον τῷ αὐτῷ ἡθὺς, καὶ προσθεῖς ὅτι φευκτὴν φευκτῷ ὅχι ἔστιν ἐναντία ἐπεὶ ἐκεῖτο ἐν Ἡθικοῖς καθ' ἑκάστην ἀρετὴν ἡθικὴν εἶναι τις κατὰ ἢ μὲν ἐν ὑπερβολῇ ἢ δὲ ἐν ἐνδεῖα, ἀλλὰ καὶ ἀλλήλῃς, προσθήκει "ἐάν μὴ ἢ τὸ μὲν καθ' ὑπερβολὴν τὸ δὲ κατ' ἐνδεῖαν." id. p. 98.

λαμβάνειν φησὶ δεῖν τῶν ἐναντίων ὁπότερον ἂν ἢ πρὸς τὴν θέσιν χρησίμων. τὸτο βραχέως μὲν καὶ διὰ τὸτο ἀσαφῶς εἰρημένον, ὃ δὲ τοῦτο. ἔστι μὲν ὃ ἐπὶ τῶν ἐναντίων τύπος πρὸς ἀνασκευὴν χρησίμος, ἐκείνῳ δὲ καὶ πρὸς κατασκευὴν καθόλου. ἐπὶ μὲν ἢ τῶν ἐμμένων ἐναντίων καὶ πρὸς κατασκευὴν, ὅταν ἐπὶ τῶν δεκτικῶν αὐτῶν

ὁ λόγος γίνῃ, ὡς ἦδη προείρη). ἐπεὶ δὲ ἐστὶ τινα καὶ ἑμμεσσα ἐναν-
 τία, ἐφ' ὧν ὑπάρτει ἡ τῷ ἐτέρῳ ἀναιρέσει θάτερον αὐτῶν κατα-
 σκευάζει, ἀλλὰ μόνον ἢ θάτερον θέσις θάτερον ἀναιρεῖ (εἰ γὰρ λευ-
 κὸν, ἢ μέλαν· ἢ μὴ εἰ μὴ λευκόν, ἦδη καὶ μέλαν· δύναι) γὰρ καὶ
 τῷ μεταξὺ τι εἶναι, διὰ τῆτο, ὡς εἶπον, ὁ προειρημένος τύπος
 πρὸς ἀσκευὴν μόνον χρήσιμος· ἀδύνατον γὰρ συνυπάρχειν τὰ
 ἐναντία. ὅταν ὅν πρόβλημα τι ἢ ἐξ ἐναντίων συγκείμενον, ὡς
 αὖτις ἐστὶν ἐναντία, ἀσκευάζοντας αὐτὸ χρὴ τίνα ἐστὶ τὰ ἐναν-
 τία αὐτῷ λαμβάνειν, καὶ τῶν τῶν μᾶλλον ἢ δι' ἐνέργειαν πρὸς
 τὴν τεθῆναι χρήσιμον, τῆτο προχειρίζομένους καὶ δεκνύντας ὅτι ἀλη-
 θὲς ἐστὶν, ἀναιρεῖν τὸ καίμενον τῷ ἐναντίον ὡς ἔκ ἀληθούς...
 ἐκζητῶν δ' ἂν τις πῶς πάλιν ἐνταῦθα πλείω ἐπὶ ἐναντία εἶναι
 βαθεῖν, ἀρσενόμενος τῷ ὅν ἐπὶ ἐναντίον εἶναι. ἢ ὅταν μὲν ἀπλῶν τὸ
 β γ, ἀνάγκη τῷ ἐν ἐναντίον εἶναι. ὅταν δὲ μὴ ἀπλῶν, ὅθεν
 πλείω τῷ καὶ πλείω εἶναι ἐναντία, ἢ καὶ ταῦτά, ἀλλὰ ἄλλα
 καὶ ἄλλο τῶν λαμβανομένων ἐναντίων ὄντος ἐναντίον τῷ ἐν...
 ἢ γὰρ καὶ ταῦτά τῷ ἢ ἡδονὴ ἀγαθόν ἐστιν, ἐναντίον ἐστὶ τὸ ἢ
 ἡδονὴ κακόν καὶ ἢ λύπη ἀγαθόν, ἀλλ' ἢ μὲν πρώτη, ὅτι τὸ ἐναντίον
 πρὸς αὐτὸ κατηγορήσεται, ἢ δὲ δευτέρα, ὅτι τὸ ἐναντίον τὸ αὐτό. δύο
 γὰρ τὰ συγκείμενα, καὶ ἐκαστέρῳ αὐτῶν ἰδιὸν τί ἐστὶν ἐναντίον. ὅδ' 20
 ὑπάρχει ἐν αὐτῷ τι μαχόμενον λέγει, ὥσπερ ὅδ' ἐν τοῖς Ἑλλήκοις.
 ὑπάρχει καὶ ἐν τοῖς εἰς ἐκεῖνα ὑπομνήμασιν. id. p. 99.

ἄλλος εἰ ἐστὶ τι ἐναντίον τῷ συμβεβηκότι. εἰ τίς τι συμ-
 βεβηκότι τι εἶποι, δεῖ, φησὶν, ἐφορᾶν εἰ τῷ συμβεβηκότι ἐστὶν
 ὑπάρχει. ὅτος ὁ τύπος ὁ αὐτός ἐστι τῷ πρὸ αὐτοῦ ἐν τισὶ φερομένῳ,
 καὶ τῷ ἴδῃ μόνον αὐτὸ διαφέρειν, ὡς τὸ εἰκὸς Ἀριστοτέλους δια-
 φέρει τὸν αὐτὸν ὑποσημασμένον τύπον· διὸ ἐν τισιν ὁ πρὸ
 αὐτοῦ περιέρχεται. ἐστὶ δὲ ὁ τύπος καὶ αὐτὸς ἀπὸ τῶν ἐναντίων ἀνα-
 σκευαζόμενος... διαφέρει δ' ἂν ὅτος ὁ τύπος τῷ πρὸ ὀλίγου ῥηθέν-
 τος, τὸ ὅσοις δὲ ἀνάγκη θάτερον μόνον ὑπάρχειν" (p. 112 α 24),
 ἐπὶ ἐκείνῳ μὲν ἢ ἐπὶ ἀμέσῳ λεγόμενος (διὰ τὴν κατὰ σκευαστικὴν,
 ἢ μόνον ἀσκευαστικὴν), ὅτος δὲ ἐπὶ τῶν ἐμμέσῳ ἐναντίων·
 καὶ μόνον ἐστὶν ἀσκευαστικὴ. id. p. 100.

εἰ γὰρ τις λέγοι τὰς ἰδέας ἐν ἡμῖν εἶναι, ὡς εἶναι τὰ ἡμέ-
 τερα αὐτὰς γὰρ ἰδέας, τῷ ἀκολουθεῖ τὸ ἅμα μὲν ἀκινήτως τὰς
 ἰδέας λέγειν ἅμα δὲ κινεμένας, καὶ ἅμα μὲν νοητὰς ἅμα δὲ αἰσθη-
 τὰς. καθ' ὅσον μὲν γὰρ τὰς ἰδέας λέγουσι νοητὰς τε καὶ ἀκινήτους,
 πῶς αὐταῖς ὑπάρξει, καθ' ὅσον δὲ ἐν ἡμῖν αὐταῖς εἶναι λέγουσι,
 κινεμένων τε ἡμῶν συγκληθῆσθαι) καὶ ἐπὶ αἰσθητῶν ἐσθαι) τὴν γὰρ
 ἰδέαν μορφὴν τῇ ὅφει γνωρίζομεν, ἥτις εἰ ἐστὶν ἰδέα, αἰσθητὴ
 ὡς ἐστὶ. ἐπεὶ δὲ προχωρήσαντες τῷ τόπῳ τῷ ἀναιρεῖν τὸ τε ἐγὼ
 φαίνομαι, πρότασιν εἶναι· εἰ γὰρ πρότασις, ἅμα ἐστὶ ἀληθὲς τε καὶ
 ἀκινήτης, ὡς δεικνύει· ἀδύνατον δὲ τῆτο, ἐναντία γὰρ ταῦτα· ἢ
 ἢ πρότασις τὸ ἐγὼ φαίνομαι... ἀλλὰ καὶ τῷ τὸ πᾶν ἐν
 ποτὶ μεμῆχθαι λέγοντι ἐπεὶ) τὸ ἅμα εἶναι τὰ ἐναντία. ἀλλὰ καὶ τῷ
 τὸ ἐν τε εἶναι καὶ ἀπειρον λέγοντι ἐπεὶ) τὸ ἐν τε εἶναι καὶ πολλὰ.
 τὸ γὰρ ἀπειρον τῷ ποσόν, τὸ δὲ ποσὸν συμβεβηκός· ἐστὶν ὅν καὶ ὅσια
 καὶ ποσόν. ἀλλὰ καὶ τῷ πάντα κινεῖσθαι τιθεμένῳ ἐπεὶ) τὸ τὸ αὐτὸ

ἅμα κινεῖσθαι τε καὶ ἡρεμεῖν· αὐτὸ γὰρ τὸ πάντα κινεῖσθαι, καθ' ὅσον
 ἀληθὲς τε καὶ βέβαιον μένει, ἀκίνητον ἐστὶν, καθ' ὅσον δὲ τῶν πάν-
 των ἐστὶ, καὶ αὐτὸ κινήσθαι. διὰ τὸ εἶπεν "διὰ γὰρ τῆς περὶ τὴν
 ὅφει αἰσθητικῆς τὴν ἐν ἐκάστῳ μορφὴν γνωρίζομεν" ἔδειξε πῶς
 εἶπεν ἐν ἡμῖν εἶναι τὰς ἰδέας· ὡς γὰρ τὸ ἐκάστῳ εἶδος καὶ τὴν μορφὴν.
 διὰ τὸ τόπῳ τῷ ἀναιρεθῆσθαι) καὶ τὰ τοιαῦτα "ἐπίστα) Δίων ὅτι
 τέθνηκεν." ἅμα γὰρ τῷ τῷ τεθνήσκειν καὶ τὸ ζῆν ἐπεὶ). ὁμοίως
 τῷ τῷ καὶ τὸ ἐκ ἐξω αὐτῇ ἡμέρᾳ. id. ib.

ὁ τύπος ὅτος τοῦτο. ἐπεὶ δοκεῖ τὸ αὐτὸ τῶν ἐναντίων εἶναι 113
 δεκτικόν, εἰ τίς τι συμβεβηκέναι τί φησιν, ἀξιοὶ σκοπεῖν εἰ τῷ 33.
 συμβεβηκέναι λεγομένῳ ἐστὶ τι ἐναντίον, καὶ ὄντος, ὅρᾳν εἰ τὸ ὑπο-
 κείμενον δεκτικόν ἐστὶ καὶ τῷ. δεκτικὸν μὲν γὰρ ὄντος κατασκευά-
 ζοιτο ἂν καὶ τὸ τῷ δεκτικόν αὐτὸ εἶναι, ἢ μὴ ἦδη τὸ καὶ πάντως
 αὐτὸ ἐν αὐτῷ εἶναι, ὡς καὶ αὐτὸς ἐρεῖ... τῷτο προχωρήσαντες ἐστὶ
 δεκτικόν ὅτι μηδεμίαν τῶν ἡθικῶν ἀρετῶν ἐπιστήμη· τὸ γὰρ ἐπιστή-
 μης δεκτικόν καὶ ἀγνοίας, ὥς εἰ ἀγνοίας τὸ λογιστικόν, καὶ ἐπιστήμης
 τῆτο. ἀλλ' ὅδ' ἐπὶ τὸ παθητικόν ἐν ὡς αἰ ἡθικῶν ἀρετῶν. id. p. 101.

ὁ τύπος ἐκ τῶν καὶ τὰς ἀντιθέσεις ἀκολουθήσεων. ἀντικείμεν) 113
 δὲ τὰ ἀντικείμενα τετραχῶς· ἢ γὰρ ὡς κατὰ φασιν καὶ ἀπόφασιν, 15
 ἢ ὡς τὰ ἐναντία, ἢ ὡς ἐξίς καὶ ἐρήσεις, ἢ ὡς τὰ πρὸς τι καὶ ἐξί
 καθ' ἐκάστην ἀντίθεσιν οἰκία τις ἀκολουθία, ἀφ' ἧς ἀκολουθίας ὑπο-
 γράφει πῶς ὁδὸν τε ὁρμωμένους καὶ κατασκευάζειν τι καὶ ἀνα-
 σκευάζειν. οὐκ ἐπὶ πασῶν δὲ τῶν ἀντιθέσεων ἢ ἀκολουθήσεις
 ὁμοίως, ἀλλ' ἐπὶ μὲν τῆς ἀντιφάσεως ἀνάπαλιν ἢ γινωσκὴν ἀκο-
 λυθήσεις ἔχει... διὰ τῆτο καὶ εἰ τὸ γινώσκον ἀρχὴν ἔχει, τὸ
 μὴ ἔχον ἀρχὴν ὅδ' ἐγγίγνεται, ἀλλ' ὅχ ὡς ὁ Μελισσος ὤρετο,
 τὸ μὴ γινώσκον ὅχ ἔχον ἀρχὴν. ψευδὸς γὰρ τῆτο· πολλὰ γὰρ
 ἀγένητα ὄντα ἀρχὰς ἔχει. καὶ εἰ τὸ ἀμερὲς ἀδιάστατον, καὶ τὸ μὴ
 ἀδιάστατον ὅχ ἀμερὲς. γινεῖ) μὲν ὅν ποτε καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ ἢ ἀκολου-
 θησις ὡς ἐπὶ τῶν ἰδίων καὶ τῶν ὁρισμῶν· εἰ γὰρ ἄνθρωπος γελαστι-
 κός, καὶ εἰ μὴ ἄνθρωπος ὁ γελαστικός... ὁ τῇ ἀντιφάσει δὲ τὸ ἐπὶ-
 μένον λαμβάνει, ὡς ἂν ἐκ τῆς φωνῆς ὀδῇ, ἀλλὰ ἐκαστέρῳ τῶν
 προτάσεων ἐξ ὧν ἢ ἀντιφάσις, ὡς δέδεικται τε καὶ αὐτὸς εἶπε διὰ
 τῷ "ὅθλον ὅν ὅτι πρὸς ἀμφῶν ἢ καὶ τὴν ἀντιφάσιν ἀκολουθήσεις ἀνα-
 παλιν γινωσκόμεν." id. p. 101-103.

τὸ δὲ "ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων" εἶπε λέγων τῶν ἀρε- 113
 τῶν καὶ τῶν κακῶν. id. f. 103. 34.
 πάλιν ἐπὶ τῶν καὶ ἐρήσεων καὶ ἐξω ἀντικειμένων ἢ μὲν ἀκολυ- 114
 θησις ἐπὶ ταῦτά, ἀλλ' ὅχ ὥσπερ ἐπὶ τῶν ἐναντίων ποτέ, καὶ ἀνάπα- 7.
 λιν... τότε ὅν καὶ τῷ ἐτέρῳ τὸ ἕτερον, ὅταν τῷ ἐτέρῳ τὸ ἕτερον
 μόνον ἀλλὰ μὴ ἀμφοτέρω ἐπὶ)· ὁ γὰρ δύναι) ὡς ἢ ἐξίς, τῷτο καὶ
 ἢ ἐρήσεις ἐπεῖ. id. p. 104.

λέγοιτο ἂν σύσχεα ταῦτα ὅσα πρὸς φημάτ' εἶναι ὄντα ἀπὸ 114
 τινος παρωνόμασαι ἀλλήλους τε καὶ ὡς παρωνόμασαι, ὅσον γραμ- 27.
 ματικὴ γραμματικὸν γραμματικός, ἱατρικὴ ἱατρικὸν ἱατρικός,
 μουσικὴ μουσικὸν μουσικός. ὁ μόνον δὲ τὰ καὶ ἱατρικὴν ἢ μουσικὴν
 ἢ τινα ἄλλην ἐξω παρωνομασμένα τῷ καὶ ἐκείνην γεγενέναι σύ-
 σκεα τῇ ἐξεῖ, ὡς τὸ γραμματικόν καὶ μουσικόν, ἀλλὰ καὶ ὅσα κα-

θόλῃ ὁμοίως κτ' τὴν λέξιν ἐχημάτισαι, καὶ λεγόμενα ὕτως τῷ ποιητικῷ ἐκείνῳ εἶναι ὡς παρωνύμας αἱ φυλακτικά, καὶ ταῦτα σύσειχα ἐκείνῳ. . . ὡς δὲ συνήθως τῶν τοιούτων τε καὶ ὕτως παρωνομασμένων τισὶ συσειχῶν λεγομένων ὕτως λέγει· διὸ καὶ προσέθηκεν "σύσειχα μὲν ὅν τα τοιαῦτα εἰώθει λέγεσθαι". . . διαφέρει δὲ ἂν τὰ σύσειχα τῶν πτώσεων, ὅτι ἐκεῖνα μὲν πράγματα τινὰ ἔστιν, αἱ δὲ πτώσεις ἢ πραγμάτων ὑποκειμένων εἰς δηλωτικά, ἀλλὰ τρόπον ἐνεργείας ἢ διαθέσεως τινός. . . ὁ δὲ δὴλον δὲ ὅτι ἐπὶ τῷ γνωριμώτερον τῶν ἐν τῇ συσειχίᾳ καὶ ῥᾶον δυνάμενον δευχθῆναι ἢ μεταβάσις ἔσται· τῇ μὲν γὰρ φύσει πρώτη ἢ ἕξις τῶν παρωνομα- 10 σμένων αὐτῇ, καὶ διὰ τὸ ἐκείνην τινὰ συμβεβηκέναι καὶ τούτοις συμβεβηκέναι· ἐν δὲ ταῖς δειξεσι πρῶτον γίνεσθαι τὴν γνωριμώτερον, καὶ ὕστερον ἢ τῇ φύσει. καὶ ἀνασκευάσαι δὲ τι βυλῶμεθα, οἷον ὅτι τὸ δίκαιον ἔκ ἔστιν ἀσύμφορον, ὡς οἰοῦνται τινες, δεῖξαντες ἐν τῶν συσειχῶν μὴ ὑπάρχον αὐτό, οἷον τῇ δικαιοσύνῃ (ἀρετῇ γάρ, 15 καὶ ὑδεμία ἀρετὴ ἀσύμφορος τῷ ὅ ἐστιν ἀρετῇ), δεδειχότες ἂν εἴημεν ὅτι ὑδὲ τὸ δίκαιον τοιούτων. id. p. 105.

114b δὲ ἔν, φησί, καὶ ἀπὸ τῶν ἐναντίων τῷ προκειμένῳ, ἢ μόνον 6 ἀπὸ τῶν συσειχῶν, τὴν ἐπιχείρησιν ποιῶν, σκοπεύοντας εἰ τῷ ἐναντίῳ τὸ ἐναντίον. . . εἴη δ' ἂν οἰκειμένον τὸ ἀπὸ τῶν ἐναντίων 20 τῷ ἀπὸ τῶν συσειχῶν καθ' ὅσον καὶ τὴν αὐτὴν κλήσιν τε καὶ πτω- σιν τὸ ἐναντίον λαβόντες δι' ἐκείνῳ καὶ τὸ προκειμένον δείκνυμεν· οἷον εἰ ζητοῦτο εἰ τὸ δίκαιον ἐπαινετὸς, τὸ ἀδίκον λαβόντες ζητή- σομεν εἰ ψεκτὸς. εἰ δὲ μὴ τὸ δίκαιον ἀλλὰ τὸ δίκαιον, ἢ τὸ ἀδίκον πάλιν ἀλλὰ τὸ ἀδικον ληψόμεθα, καὶ τὰς αὐτὰς συσει- 25 χίας τὰ ἐναντία λαμβάνοντες καθ' ὅς ἐστιν καὶ τὰ προκειμένα περὶ ὧν ζητοῦμεν· εἰ γὰρ ἢ πτωσίς τῷ ἐναντίῳ ὑπάρχει τῇ πτωσίσει τῷ ἐναντίῳ, καὶ τῇ πτωσίσει τῷ ἐναντίῳ ὑπάρξει ἢ πτωσίς τῷ ἐναντίῳ. id. p. 106.

114b 16 ἔστι τρόπον τινὰ καὶ ὅτος ὁ τόπος ἀπὸ τῶν συσειχῶν, πλην ὅτι 30 σύσειχα μὲν εἴρηται ὅντα, οἷον τὸ ὑγιεινὸν ὑγαιῶν καὶ ὑγιενός ὑγίει- νως, ἐκείνῳ δὲ καὶ τὸ ὑγιαίνει τῇ ὑγίειᾳ σύσειχον. ὕτω δει- κνύοις ἂν ὅτι ἐπεὶ παιδεία ἀγαθόν, καὶ τὸ παιδεύειν ἀγαθόν· γένεσις γὰρ τούτου παιδείας. ἢ γένεσιν λέγει νῦν ἢ δι' ἧς γίνεσθαι, ἀλλ' αὐτὸ τὸ γίνεσθαι· εἰ γὰρ ἀγαθόν τὸ γίνεσθαι ὑγίειαν, καὶ ὑγίεια ἀγαθόν, 35 καὶ εἰ ἢ ὑγίεια ἀγαθόν, καὶ τὸ γίνεσθαι ὑγίειαν ἀγαθόν. . . ἐπιζητήσαι δ' ἂν τις ἐπὶ τῶν ποιητικῶν εἰ ὡς περὶ ὧν τὰ ποιητικὰ ἀγαθὰ καὶ αὐτὰ, ὕτως καὶ ὧν τὰ ποιητικὰ κακά καὶ αὐτὰ κακά, καὶ ἔτι εἰ τῶν ἀγαθῶν καὶ τὰ ποιητικὰ ἀγαθὰ· εἰ γὰρ τούτο, δεῖ καλῶς ὑπὸ τῶν ἀπὸ τῆς Στωαίας λέγεσθαι "τὸ διὰ κακῶν γινόμενον ἔκ ἔστιν ἀγαθόν, 40 πλεονεξία δὲ καὶ διὰ περνοβοσκίας κακῶν ὄντος γίνεσθαι, ἔκ ἄρα ὁ πλε- ονός ἀγαθόν." ἢ ὁ τόπος ἐνδοξος μὲν ἔστιν, ἢ μὴ καὶ ἀληθής· ἢ γὰρ κακῶν τι ἀγαθόν ὅν ὑπὸ κακῶν γίνεσθαι, ὡς ὑγίεια διὰ καίσεως καὶ τομῆς κακῶν ὄντων. ἢ τούτο καὶ αὐτὸς δεῖ λέγειν καὶ διαρρί- 45 πειν γὰρ "ὁ δ' αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τῶν ποιητικῶν καὶ τῶν φθαρτι- κῶν" προσθήσει πῶς ὅτος καὶ τί εἶπεν· ὧν μὲν γὰρ τὰ ποιητικὰ ἀγαθὰ ἦν, καὶ αὐτὰ τῶν ἀγαθῶν, ὧν δὲ τὰ φθαρτικὰ τῶν ἀγα- θῶν, αὐτὰ τῶν κακῶν· ἐκείνῳ δὲ προσέθηκεν ὅτε τὸ ὧν τὰ γινό-

μενα ἀγαθὰ, καὶ τὰ ποιητικὰ τούτων ἀγαθὰ, ὅτε τὸ ὧν τὰ ποιη- τικά κακά, καὶ τὰ γινόμενα ὑπὸ τούτων κακά· ὡς γὰρ ἐξ ἀληθῶν μὲν πάντως ἀληθὲς συνάγει, ἢ μὴ πάντως καὶ τὸ ἀληθὲς ἐξ ἀλη- θῶν (ἐκ ψευδῶν γὰρ ἀληθές), ὕτως καὶ τὸ ὑπὸ μὲν ἀγαθῶν γινόμε- 5 ἀγαθόν, ἢ μὴ πάντως τῷ ἀγαθῷ καὶ τὰ ποιητικὰ ἀγαθὰ· δύναται γὰρ καὶ ὑπὸ κακῶν ἀγαθόν γενέσθαι. id. p. 107.

ὁ νῦν μνημονεύει τόπου ἐστὶ καὶ αὐτὸς ἐξ ἀκολουθίας τῆς ἐπὶ τῶν καὶ ἀναλογίαν τῶν αὐτῶν καὶ ὁμοιωτήτος. id. p. 108.

καὶ ὅτος ὁ τόπος ἐξ ἀκολουθίας. ἔστι δὲ τοῦτος· εἰ ἐφ' ἐπὶ ἐν τῇ, καὶ ἐπὶ τῶν πολλῶν πολλὰ τὰ τοιαῦτα· ἀκολουθεῖ γὰρ. εἰσὶ εἰ τὸ διδάσκειν ἕνα ὠφελεῖν ἕνα ἐστὶ, καὶ τὸ πολλὰ διδάσκειν πολ- λῶς ὠφελεῖν ἔσται· ἢ εἰ μὴ τούτο, ὑδὲ τὸ πρῶτον. . . καὶ εἰ τὸ ἐπι- 10 ζαῖς διανοεῖσθαι ἐστὶ, καὶ τὸ πολλὰ ἄμα ἐπισαῖς πολλὰ διανοεῖσθαι ἄμα ἔσται. εἰ δὲ ἀδύνατον ἄμα πολλὰ διανοεῖσθαι, ὑδὲ ἂν τὸ ἐπι- 15 ζαῖς διανοεῖσθαι εἴη. . . ὁ καὶ αὐτὸς δοκεῖ λέγειν· προεῖς γὰρ τὸ "ἐνιαχὺ γὰρ διαφωνεῖ," ἐπήνεγκεν "οἷον εἰ τὸ ἐπισαῖς διανοεῖσθαι καὶ τὸ πολλὰ ἐπισαῖς πολλὰ διανοεῖσθαι." τούτο δὲ ἔκ ἀληθούς· ἢ τὸ "ἐνιαχὺ γὰρ διαφωνεῖ" εἶπεν ἔκ ἐπὶ διαβολῇ τῷ τόπῳ, ἀλλὰ δε- κνύς ἐφ' ὧν χρησίμος ὁ τόπος πρὸς ἀνασκευὴν· ἐφ' ὧν γὰρ φάνεσθαι 20 μὲν ἐφ' ἐνός ὕτως ἔχειν, ἐκείνῳ δὲ ἐπὶ τῶν πολλῶν δύναται τούτο, ἐπὶ τούτων ἀπὸ τῶν πολλῶν ἀρχόμενοι ἀνασκευάζομεν τὸ καὶ ἐπὶ τῷ ἐνός φαινόμενον, ὡς ἐκεῖ ἐπὶ τῷ ἐν ἐπισαῖς διανοεῖσθαι· τούτῳ γὰρ ὕτω ἔχειν δοκῶντι ἐναντιῷ τὸ μὴ δύνασθαι τὸν πολλὰ ἐπισαῖς διανοεῖσθαι καὶ διανοεῖσθαι πολλὰ· διὰ ὅδε ἐκεῖνο ἂν ἀληθὲς εἴη. ἢ καὶ 25 ἐπὶ ἐνός ἐπισαῖς ὄντος ἔκ ἀνάγκης καὶ πολλῶν, καὶ ἐνός μέλλουσιν ἔκ ἀνάγκης καὶ πολλῶν, καὶ ἐνός ἐξαδακτύλῳ ἐκείνῳ καὶ οἱ πολλὰ. ἢ ὁ τόπος ἐπὶ τῶν φύσει καὶ καὶ φύσιν ὑπαρχόντων προεῖς αὐ. id. p. 108.

δεῖται δ' ἂν ὁ τόπος ἐνδοξος μᾶλλον ἢ ἀληθής· εἶναι· πολλῶν 30 γὰρ αἱ μὲν ὑπερβολαὶ πρὸς τῷ μὴ εἶναι ἀγαθὰ καὶ κακά ἐστιν, αὐτὰ μόντοι ἀγαθὰ ἐστιν, οἷον τὸ γυμναζεῖς συμμετρῶς ἀγαθόν ἢ (ποιητικὸν γὰρ ὑγίειας) τὴν ὑπερβολὴν κακὸν ἔχει· τὰ γὰρ ὑπερβί- λοντα γυμνάσια φθαρτικὰ τῆς ὑγίειας· καὶ ἢ μὲν ὑπερβολὴ τῷ πλεονεξίᾳ ἔκ ἀγαθόν, ὁ δὲ πλεονεξία ἀγαθόν. ἢ ἔκ ἔστι κακὸν τὸ μᾶ- 35 λον ἐν τῷ πλεονεξίᾳ τῷ πλεονεξίᾳ, εἰ ὡς ὁργανῶν χρῆσταις τις αὐτῷ ἀγαθῷ, ὁ τοῦτος δὲ ἀγαθόν. ἀλλὰ καὶ εἰ γυμνάσια ὡς περὶ τῇ ὑγίειας ἢ εὐεξίας εἶναι ποιητικά, τὰ μὴ ταῦτα ποῶντα ἢ γυμνα- σία ἐστὶν· ἢ γὰρ ὑποπίπτει τῷ τῶν γυμνασίων ὁρισμῷ· ἐπὶ τούτῳ γὰρ τὸ μᾶλλον ἐν τῷ μᾶλλον σωῖται τὴν οἰκίαν φύσιν. id. 40 p. 109.

δεύτερον τόπον ἀπὸ τῷ μᾶλλον παραδίδωσι, τὸν ἐπὶ περὶ δύο λεγόμενον, ὅς ἐστι τοῦτος· εἰ ζητοῦτο περὶ τῶν ἐνός κλάσιν ὑπάρχον δοκῶντος, πότερον ὑπάρχει τινὲς ἐξ αὐτῶν ἢ ὅ, ζητοῦν δὲ εἰ ὅ μᾶλλον αὐτῶν δοκεῖ ὑπάρχειν μὴ ὑπάρχει, καὶ μὲν μὲν μᾶλλον 45 ὑπάρχειν δοκεῖ μὴ ὑπάρχει, ὑδὲ ἂν τῷ προκειμένῳ ὑπάρχει· ἂν δὲ ὅ ἦτον ὑπάρχειν δοκεῖ ὑπάρχειν δευχθῆναι, καὶ ποιητικὰ ἀγαθὰ καὶ τὰ γινόμενα ἀγαθὰ, καὶ εἰ φθαρτικὰ ἀγαθὰ αὐτὰ τῶν κακῶν, ἢ τῷ προκειμένῳ ἂν ὑπάρχει· τὸ μὲν γὰρ ὅ μᾶλλον ὑπάρχει, ἂν

μη υπάρχον ἤ, ὅθ' ἂν ᾤ ἦτον ὑπάρχον· τὸ δὲ ᾤ ἦτον εἰκὸς
ὑπάρχειν, ὑπάρχει ἂν καὶ ᾤ μᾶλλον. . . καὶ εἰ ἀξιωμαχώτεροι τῶν
ἄλλων Ἑλλήνων ὄντες Δακεδαίμονι μὴ εἰσιν ἀξιωμαχοί, ὅθ' ἂν
ἢ ἄλλα Ἑλλήνες εἴεν ἀξιωμαχοί. id. ib.

εἰς εἰς ὁ θρασὺς μᾶλλον ἀνδρείος ἢ φρόνιμος ὡς μὴ ἐστὶν
ἀνδρῶς, ὅθ' ἂν φρόνιμος εἴη. πάλιν εἰ ὁ ἐπεικὴς ἦτον δοκῶν
ἡμῶς ἢ φιλόανθρωπος εἶναι δίκαιός ἐστιν, εἴη ἂν καὶ φιλόανθρωπος.
καὶ τὸ ἀδικεῖν μᾶλλον συμφέρον ἢ καλόν, εἰ μὴ ἐστὶ συμφέρον,
ἢ ἂν καλὸν εἴη. id. p. 110.

εἰς εἰς ἦτον ἢ ἡδονὴ ἀγαθὸν ἢ ὁ πόνος κακόν, ἐστὶ δὲ ἀγαθὸν
ἢ ἡδονή, καὶ ὁ πόνος ἂν εἴη κακόν. καὶ εἰ ὁ ἄσωτος μᾶλλον δοκεῖ
βαλάντος εἶναι ἢ ὁ ἀνελεύθερος σώφρων, μὴ ἐστὶ δὲ ὁ ἄσωτος
βαλάντος, ὅθ' ἂν ὁ ἀνελεύθερος εἴη σώφρων. id. ib.

εἰς τρεῖς φησὶ καὶ τέτταρες εἶναι τὰς τέχνας, ἀνάλογον ἐχόντας τοῖς
πρὸς τὰς ἑτέροις ῥηθείαις ἀπὸ τῶ μᾶλλον τε καὶ ἦτον· τῷ γὰρ
πρῶτῳ ῥηθέντι τῶν ἀπὸ τῶ μᾶλλον, δι' ὃ ὑπάρχειν ἐν τῇ ἐδει-
κνύμεν, ὅτι καὶ τῇ ἐπιτάσει αὐτῷ ἢ ἐπιτάσει, ἔκ ἐστι τὸ πρὸς ἀνάλο-
γον ἀπὸ τῶ ὁμοίου· δεῖ μὲν γὰρ τὸ δεικνύμενον ἐν τοῖς ἀπὸ τῶ ὁμοίου
τέχνης διὰ τῶ ὁμοίου τὸ ὁμοιον δεικνύειν, ἔκ ἐστι δὲ τὸ διὰ τῶ μᾶ-
λλον ὑπάρχοντος ἢ ἦτον δεικνύμενον διὰ τῶ ὁμοίως ὑπάρχοντος
δεικνύμενον· ὃ γὰρ τὸ μᾶλλον τῷ αὐτῷ καὶ ἦτον ὑπάρχειν ἢ ὁμοίως
αὐτῷ ὑπάρχει ἂν. id. ib.

εἰς δύο τέχνας παραδίδωσιν ἐκ τῆς ἄλλης ἄλλω προδίσεως κα-
τασκευαζέμενον. ἐστὶ δὲ ὁ μὲν πρῶτος αὐτῶν τοῦτος· ὁ προ-
εἰρηστικὸς τοῦτον αὐτὸ ποιεῖ, μὴ πρότερον ὅν τοῦτον, αὐτὸ πολὺ
πρῶτον τοῦτον ἐστίν. . . δῆλον δὲ ὡς καὶ ἐπὶ τῶν φύσει ἀλλ' ὃ
καὶ καὶ καὶ συνθήκη τοῦτον λεγομένων χρηστῶ τῷ τόπῳ· ἢ γὰρ
ἡμῶς τὰς ἑκατά ὑγκίαις ἔκ ἑσθα ἡδὴ προσθεῖσα λίτραν ποιεῖ,
ὃ καὶ διὰ τῶ ἐστὶν αὐτῇ λίτρα. ἢ γὰρ ὑγκία καὶ ἡ λίτρα καὶ συν-
θήκη· ἄλλη γὰρ παρ' ἄλλοις ὑγκία τε καὶ λίτρα. ἢ διὰ τῶ ἢ
ὑγκία ἢ λίτρα, ὅτι συντελεῖ πρὸς τὴν λίτραν τὸ ὅλον εἶναι, καὶ τὰ οἷς
προστίθεται αἱ ἑκατά ὑγκίαι, ἔκ ἐστι πρὸς τὴν βαρυτέρας τὰς ἑκατά
ὑγκίας γίνεσθαι συντελεῖσιν αὐτῇ· τὸ μὲν γὰρ βαρὺ παρ' αὐτῶν εἶχον,
τὸ δὲ βαρυτέρον παρὰ τῶ προστεθέν. διὸ ἐπεὶ τὸ ὅλον βαρυτέ-
ρον γινέσθαι τῇ τῆς ὑγκίας προδίσει, ἀνάγκη καὶ αὐτὴν βαρεῖαν εἶναι,
ὡς δὲ αὐτῶν ὁ δεύτερος τέχνης. ἔτι καὶ Ἰλιάτων ἔδειξε τὴν ψυ-
χὴν ζῶσαν. id. p. 111.

εἰς ὡς λέγομεν ἐπὶ τῆς ὑγκίας, ἔτι δὲ δεικνύοιτ' ἂν ἔκαστον τῶν
λεγομένων ἀδιαφόρων τε καὶ προηγμένων ὑπὸ τῶν νεωτέρων αἰρετόν
τε καὶ ἀγαθόν· ἔκαστον γὰρ αὐτῶν προστεθέν τῇ ἀρετῇ τὸ ὅλον αἰρε-
τότερον τῷ σπουδαίῳ ποιεῖ. . . εἰπὼν δὲ εἰ τὸ προστεθέν τι μᾶλλον
αὐτῷ τοῦτον ποιεῖ, προσέθηκεν "ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων," ὅτι μὴ
μόνον ἐπὶ πᾶσι τῶτον ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ποσὶ· εἰ γὰρ προστεθὲν μείζον αὐτῷ
ποῦ, καὶ αὐτὸ ἐν μεγέθει, καὶ εἰ πλεον, καὶ αὐτὸ ἐν πλείψει. ἢ εἰπὼν "εἰ
πρὸς τὸ ὑπάρχειν προστεθὲν τι μᾶλλον ποιεῖ τοῦτον" ὡς ἐπὶ τινος ἐνός
ἢ ὁμοιότητος, προσέθηκεν τὸ "ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων," δεικνύς
τι ἔκ ἐπὶ τῷ τῷ μόνον τῷ μᾶλλον τοῦτον γινόμενον πρότερον ὁ τό-
πος, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων τῶν ὅπως ἐχόντων. id. p. 112.

ὃ μὴ πᾶν ἀγαθὸν κακῶς προστεθὲν ἀγαθὸν τὸ ὅλον ποιεῖ· 115
πλῆτος γὰρ νόσῳ προσθεῖς ὃ ποιεῖ τὸ ὅλον αἰρετόν. εἴη δ' ἂν
προσκειμενον τῷτο οἰκειότερον τῷ πρὸς τῷτο τόπῳ, δι' ὃ ἡξίον
ἐὰν ἕτερον πρὸς ἕτερον προστεθὲν ποιῇ ἀγαθὸν ἢ λευκόν, μὴ ὅν
πρότερον ἀγαθὸν ἢ λευκόν, τὸ προστεθὲν γίνεσθαι λευκόν ἢ ἀγα-
θόν. id. ib.

δοκεῖ ἔκαστον ὁ τόπος ἔχειν· γὰρ γὰρ γῆς κυφοτέρα λέγει, καὶ 115
ὃ καὶ ἔστιν ἀπλῶς αὐτῇ τὸ κυφόν ὑπάρχειν. ἢ ὃ κυρίως τὸ κυφοτέρα
ἐπὶ τῆς γῆς λέγει, ἀλλὰ ἀντὶ τῶ ἦτον βαρεῖα. ἀλλ' ὃ δὲ πᾶσι
ἀπλῶς αἰρετή, καὶ αἰρετωτέρα λέγει νόσῳ. ἢ ὃ δὲ ἐπὶ τῶν
τοῦτων τὸ αἰρετωτέρον κυρίως, ἀλλ' ἀντὶ τῶ ἦτον φευκτῷ. πρὸς
μὲν ὅν κατασκευῇ, ὡς εἶπεν, ὁ τόπος χρησίμος, ἔκ ἐστι καὶ πρὸς
ἀνασκευῇ· ὃ γὰρ ἀληθές ἐστὶ εἰ τι μὴ ἐπιτέχει τὸ μᾶλλον καὶ
ἦτον, τῷτο μὴδὲ ἀπλῶς εἶναι, ἢ εἰ τι μὴ ἀπλῶς ἐστὶ, τῷτο καὶ
μᾶλλον τινος καὶ ἦτον εἶναι· ἔτε γὰρ ἢ ὅτι αὐτὸ τὸ μᾶλλον καὶ ἦτον
ἐπιτέχει, ἔτε τῶν ποσῶν τι, ὡς ἐν Κατηγορίαις δέδεικε. . . ἐπὶ
μὲν ὅν τῶν τοῦτων παραδειγματῶν συναρῶν οἱ τόποι, ὃ μὴ ἐπὶ
πάντων εἰσὶν ἀληθεῖς· διὸ καὶ ὡς πιθανοῖς αὐτοῖς ἀλλ' ὃ καὶ
ἐκ τῶν ἐκχυσι χρηστῶ. ἢ δὲ πιθανότης αὐτῶν τῆς κατασκευῆς ἐστὶν
ἢ ἐχρησάτο αὐτός· εἰ γὰρ ὁ ὅλος, τῷτερον ἀπλῶς, ἀδύνατον
ὑπάρχειν τινί, τῷτο ἔτε κατὰ τι ἔτε ποτὲ ἔτε πᾶσι οἷον τε ὑπάρ-
χειν αὐτῷ, εὐλογον δοκεῖ ὁ κατὰ τι ἢ πᾶσι ἢ ποτὲ ὑπάρχει τινί,
τῷτο καὶ ἀπλῶς ὑπάρχειν. ὃ μὴ ἀληθές τῷτο· ὃ γὰρ ἔπειτα τῇ
ἀντιφροσῇ τὸ ἀπλῶς ὑπάρχειν, ἀλλὰ τὸ δύνασθαι ὑπάρχειν, ὃ ἐστὶν
ἀληθές. id. ib.

καὶ τὴν λέξιν τὴν "ἀπλῶς δ' ὃ καὶ εἰσὶ" τὸ "φύσει" περισσῶς 115
πρόσκει· ἐστὶ γὰρ αὐταρκές τὸ ἀπλῶς δ' ὃ καὶ εἰσὶ σπουδαῖοι ῥηθέν. 116
id. p. 113.

Ἐκθεμένοιο ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν πρὸς τὸ συμβεβηκὸς τέχνης, 116
δι' ὃν δύνησόμεθα ἢ κατασκευάζειν τι ὡς συμβεβηκὸς ἄλλο
ἄλλω ἀπλῶς ἢ ἀνασκευάζειν καὶ ὅτι μὴ συμβεβηκε τὸ λεγόμενον
συμβεβηκέναι δεικνύειν, ἐν τῷ τρίτῳ τέχνης ἐκτίθει δι' ὃν δύ-
νησόμεθα περὶ τῶν συγκριτικῶν προβλημάτων διαλαμβάνοντες
ἐπιχειρεῖν καὶ δεικνύειν ἢ μᾶλλον τι ὑπάρχειν ἄλλο ἄλλω ἢ ἦτον.
εἴην δ' ἂν καὶ ὅτι οἱ τόποι ἀπὸ τῶ συμβεβηκός, ὡς καὶ αὐτός γε
φθάσας ἐν τῷ πρῶτῳ τοῖς ἀπὸ τῶ συμβεβηκός προβλήμασι
συνέταξε πάντα τὰ καὶ σύγκρισιν λεγόμενα, προδίδει μὲν τὸ περὶ
τῶ συμβεβηκός εἰπεῖν (p. 102 b 14) "προσκειώσωσαν δὲ τῷ
συμβεβηκός καὶ αἱ πρὸς ἄλληλα συγκρίσεις, ὅπως ὅν ἀπὸ τῶ
συμβεβηκός λεγόμενα." καὶ ἄλλως δῆλον ὅτι σύγκρισις ἐν
μόνοις γίνεσθαι τοῖς συμβεβηκός· μόνον γὰρ μᾶλλον καὶ ἦτον ὑπάρ-
χειν δύνανται τισὶ τὸ συμβεβηκός· ἔτε γὰρ τὸ γένος οἷον τε τῷ μὲν
μᾶλλον τῷ δὲ ἦτον ὑπάρχειν τῶν οἷς προσεχῶς ὑπάρχει, ἔτε τὸ
ἴδιον ἔτε ὁ ὁρισμός· τὸ δὲ συμβεβηκός τῷ ἔξωθεν εἶναι τῆς τῶ
πρόγματος ὃ συμβεβηκεν ὅτις, οἷον τε καὶ μᾶλλον τινὶ ἢ τισὶ καὶ
ἦτον ὑπάρχειν τὸ αὐτό, καὶ ἄλλο ἄλλω μᾶλλον καὶ ἄλλω ἄλλο ἦ-
τον, ὅπως γε καὶ κατὰ τι. ὕλη δὲ τοῖς συγκριτικῶς προβλήμασι
ἐστὶ μὲν καὶ φιλοσοφίαν πᾶσαν ὑποβεβημένη· καὶ γὰρ καὶ τὴν ἡθι-

κῆν... ὃ μὴν ἀλλὰ καὶ κατὰ τὰς ἄλλας ἐπιστήμας τε καὶ τέχνας εὐρεῖν ἐστὶ τινὰ συγκριτικῶς ζητούμενα· μωστικὸν γὰρ πρόβλημα ποτέρα ὀξυτέρα ἀρμονία, ἢ Δυόδιος ἢ Φρυγίος· ἀλλὰ καὶ τῶν μέτρων καλλίον εἶναι τὸ ἡρώων ἐπὶ μωστικῆς ὕλης ἢ τις ζητήσῃ... κατηγορίαι δὲ ἐν αἷς ἐστὶ τὰ κατὰ σύγκρισιν ζητούμενα, ἐννέα δοκῶσιν εἶναι· κατὰ τὴν ὑσίαν μόνον ὃ δοκεῖ συνίστασθαι συγκριτικὰ προβλήματα· κατὰ τὴν συμβεβηκότος ἢ σύγκρισιν, ὅσα δὲ ὑδενὶ συμβέβηκε. πᾶσα μὲν ὅν σύγκρισιν ὑπὸ τὸ πρὸς τι· καθ' ἃ δὲ σύγκρισιν γίνεσθαι, ποτὲ μὲν ποιότης ἐστίν... δοκεῖ δὲ καὶ κατ' ὑσίαν γίνεσθαι σύγκρισιν, ὅταν ζητῶμεν εἰ ἡ πρώτη ὑσία μᾶλλον ὑσία τῆς δευτέρας. ὡν δὲ ἡ σύγκρισιν γίνεσθαι, ποτὲ μὲν ὅλο ἐστὶ κατὰ τι συμβεβηκότος ἐν συγκρινόμενα... ποτὲ δὲ πλειόνων πρὸς πλείων γίνεσθαι σύγκρισιν κατὰ τι κοινὸν ὑπάρχον αὐτοῖς... ἀξιὸν δὲ ζητῆσαι τί δὴ ποτε ἐν τούτῳ τῷ βιβλίῳ περὶ τῶν συγκριτικῶν λέγων, ὃ πάντας ἐτήρησε τὴν συγκριτικὴν τέχνην εἰς τὸ βιβλίον τούτο, ἀλλ' εἶπε τινὰς καὶ ἐν τῷ πρὸς τούτῳ· συγκριτικὸν γὰρ ἦσαν οἱ τε ἀπὸ τοῦ μᾶλλον καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ ὁμοίου, καὶ ὁ ἕτερος τῶν ἐκ τῆς προσθέσεως δεικνύντων, καὶ ἀπὸ τοῦ μᾶλλον τι ἢ ἥττον ἄλλο ἄλλω λέγεσθαι δεικνύς ὅτι καὶ ἀπλῶς. ἢ ὃ πρόκεινται αὐτῷ ἐν τούτῳ περὶ συγκριτικῶν τόπων λέγειν, ἀλλὰ περὶ συγκριτικῶν προβλημάτων· συγκριτικὰ δὲ ἐστὶ προβλήματα, ἐν οἷς συγκριτικὸν τὸ ζητούμενον τε καὶ δεικνύμενον· περὶ ὧν πάντων πῶς οἶον τε αὐτὰ δεικνύσθαι κατασκευαστικῶς ἢ ἀνασκευαστικῶς, ἐν τούτῳ λέγει. οἷς δὲ ἐχρήσατο τόποις συγκριτικοῖς ἐν τῷ πρὸς τούτῳ, ὅκα ἦσαν συγκριτικὸν τι δεικνύντες, ἀλλ' ἀπλῶς ὑπάρχον ἢ μὴ ὑπάρχον· ὃ ταύτην δὲ τὸ διὰ συγκριτικὴν τι δεῖξαι καὶ τὸ συγκριτικόν, περὶ ὧν ἐν τούτῳ λέγει. ποιεῖν δὲ τὴν διδασκαλίαν τὴν περὶ τῶν συγκριτικῶν προβλημάτων ἢ τόπων ἐπὶ παραδείγματός τοῦ αἰρετοῦ, ἐπεὶ σαφεστέρα ὕτως ἐμελλεν ἢ παραδόσεις αὐτῶν ἔσεσθαι γινωσκόμεναι ἐπὶ τινος ὠρισμένου· τὸ δὲ αἰρετώτερον προσεχρίσατο, ἐπεὶ πλείους καὶ φιλοσοφίαν τὰ κατὰ τούτο ζητούμενα, καὶ χρησιμώτατα ἢ γινώσκεις τε καὶ ἐπικρίσεις τοῦ αἰρετωτέρου ἢ τοῦ μειζανος καὶ θερμότερου ἢ τινος τῶν τούτων. id. p. 114-116.

ἀκολουθία τῷ πρὸς αὐτὸ βιβλίῳ· καὶ ἐν τούτῳ περὶ τῶν χρησιμευόντων τόπων εἰς τὰ τῷ συμβεβηκότος προβλήματα. cod. Reg. 1845 in marg.

116^a ὅκα ὡς ἐκ παραλλήλων κειμένων τὸ αἰρετωτέρου τε καὶ βελτίονος ἀκρίβειον· ἐπὶ πλείον γὰρ τὸ βέλτιον τὸ αἰρετωτέρου. τὸ μὲν γὰρ αἰρετώτερον ἐν τοῖς αἰρετοῖς καὶ μόνους, τὸ δὲ βέλτιον καὶ ἐν ἄλλοις· καὶ γὰρ ἐν τοῖς θεωρητικοῖς καὶ φυσικοῖς καὶ λογικοῖς ἢ ζητήσεως ἢ τὸ βελτίονος... τὸ δὲ "δοῦν ἢ πλείων" εἶπεν, ἐπεὶ, ὡς προειρήκαμεν, ποτὲ μὲν περὶ δύο ἢ κατὰ τὴν σύγκρισιν ζητήσεως κατὰ συγκρινόμενων, ποτὲ δὲ πλειόνων πρὸς πλείων, ἢ ἐνὸς καὶ πλείονα συμβεβηκότα, ἢ πλειόνων καὶ πλείωνων· ἐν γὰρ ὃ γίνεσθαι σύγκρισιν εἰ καὶ κατὰ χρόνον. id. p. 116.

116^a ἐπεὶ τὰ συγκριτικὰ προβλήματα ὃ μόνον ὑπαρξάντων
11. ἀπαιτεῖ ἀλλὰ καὶ ὑπεροχήν, τὸ μὲν ὑπερέχοντος καθὸ ἡ σύγκρισιν γίνεσθαι, τὸ δὲ ὑπερεχόμενου, δεῖ καὶ τὰς ἐπιχειρήσεις καὶ τὴν τέχνην

τούτο ποιεῖν, μὴ ὑπάρχειν μόνον δεικνύναι, ἀλλὰ τὸ μὲν ὑπεροχὴν τὸ δὲ ἔλλειψιν· ὃ γὰρ ὃ δεῖξας τι ἀγαθὸν ἢ καὶ αἰρετώτερον δὲ δεικνύει, ἐν μὴ δεῖξαι καὶ ὅτι μᾶλλον τούτο ἀγαθὸν τούτῳ ὃ συγκρινεῖ. id. p. 117.

ἀλλ' ἔξω ἐφ' ὧν διαφωνεῖν δεῖ· δύναμις γὰρ ἄλλο ἄλλω βεβαιώτερον εἶναι. ἥττον δὲ αὐτὸ πολυχρόνιον, ὡς ἐπιστήμη αἰσθησεως· ἢ μὲν γὰρ αἰσθησεως πολυχρόνιον (ἀπὸ πρώτης ἢ ἡλικίας αἰσθάνομεθα), ἢ δὲ ἐπιστήμη γίνεσθαι μὲν ἐν τελείῳ, βεβαιότερα μόνον γίνεσθαι καὶ δυσκινητότερα τῆς αἰσθησεως ἐξεν· διὸ δεῖ καθὸ ἐν ἡ χρησίμῳ ἡμῶν μεταχειρίζεσθαι τὴν τέχνην. τούτῳ τῷ τόπῳ χρωμένους ἐνεστὶ δεικνύναι αἰρετωτέρων πλείων εὐκλείαν... ὅπου μὲν ὅν προαίρηται τινὲς αἰρετοῦ γίνεσθαι, τὸ ὕψιστον, καὶ ὀλιγοχρόνιον ἢ αἰρετώτερον· ὅπου δὲ τὸ ἕτερον τὸ ἑτέρου αἰσθησεως, τὸ πρώτον πάλιν αἰρετώτερον, καὶ ὀλιγοχρόνιον ἢ... καὶ ὁ μέσος βίος αἰρετώτερος τῶν ἐν ὑπεροχῇ. λέγειν γὰρ "πολλὰ μέσοισιν ἀρετὰ· μέσος θέλω ἐν πόλει εἶναι." μαρτυρεῖ τούτῳ καὶ τὸ Εὐριπίδου "ζῆλον δ' ἀνδρῶν ὅς ἀκίνδυνον βίον ἐξεπέρασ' ἀγνώως ἀκλήης. τὸς δ' ἐκ τιμαῖς ἥττον ζῆλον." πολυχρόνιον καὶ μνημὴ αἰσθησεως ἢ συγγενῆς φίλων. ταῖς δ' αὐταῖς ἀφορμαῖς χρωμένους ἐνεστὶ τὴν φασιπότερον ἄλλο ἄλλω δεικνύναι. id. ib.

τὸ "ὃ φρόνιμος ἢ ὁ ἀγαθός" ὅκα ὡς ἐκ παραλλήλων εἶπεν· ὃ γὰρ ἐπ' ἴσης ὁ φρόνιμος καὶ ὁ ἀγαθός, ἀλλ' ἐπὶ πλείον ὁ ἀγαθός· ἀγαθός μὲν γὰρ καὶ ὁ φρόνιμος, ὃ μὴ μόνος· καὶ γὰρ ὁ ἀνδρείος καὶ ὁ σώφρων ἀγαθός. ἴσον ὅν τὸ εἰρημένον τῷ ὁ φρόνιμος ἢ ὁ ἄλλος ὁ ἀγαθός· πᾶς γὰρ ὁ ἀγαθός, ὃ μόνον ὁ φρόνιμος, ἀξιοκρατέστερος περὶ τὰς αἰρέσεις τῷ μὴ τούτῳ. δύναμις καὶ τὸ μὲν φρόνιμον κατὰ τὴν λογικὴν ἀρετὴν εἰρηκέναι, τὸ δὲ ἀγαθὸν κατὰ τὴν ἠθικήν· ἰδίως γὰρ λέγει τὸς κατὰ τὰς ἀρετὰς ταύτας ἀγαθός, ὡς περὶ πάλιν σαφέως τὸς κατὰ τὰς λογικάς, ὅτι κατὰ ταύτας πρακτικώτεροι τῶν καλῶν· ἢ μὲν γὰρ φρόνησις κριτική, αἱ δὲ τὸ ἠθικὸν ἀρετὰ πρακτική. τὸ μὲν ὅν τὸς ἀγαθός δεῖν πρὸ τῶν ἄλλων τιμᾶν αἰρετώτερον, ὅτι τὸς φρόνιμος ὕτως δοκεῖ· αὐτὴ γὰρ ἡ τὸ φρόνιμον κρίσις. ἀλλὰ καὶ τὸ δεῖν τὰ κοινὰ τῶν ἰδίων προτιμᾶν· τὸ μὲν γὰρ κοινὸν συνδεῖ, τὸ ἴδιον διασπᾷ τὰς πόλεις, ὡς Πλάτων καὶ ὡς Θουκυδίδης... πάλιν ἐπεὶ ὃ πάντες οἱ νόμοι ὀρθοί, εἰσὶ δὲ τινες καὶ ἐπαυμένους ὡς ἱερὰ, οἷον οἱ Λυκούργου, οἱ Ζαλευκῶν, οἱ Σόλωνος, ὅταν ἀμφισβητούμεθα τι ἢ τῶν ὑπὸ νόμων διωρισμένων, ὃ οἱ ὀρθοὶ νόμοι ἀρίζουσι αἰρετώτερον. εἰ καὶ οἱ ὀρθοὶ δὲ νόμοι κατὰ φρόνησιν καὶ γὰρ, ὅκα ἡ τὴν ἡγεῖσθαι δεῖ τὸ ὁ φρόνιμος ἢ ὁ ὀρθὸς νόμος· τὸ μὲν γὰρ τῶν νόμων ὡς εἶναι καὶ περὶ ὠρισμένων λέγειν, τὰ δὲ τὸ φρόνιμον καὶ πρὸς τὸς κατὰ τὰς περιπτώσεις καὶ πρὸς τὰς τύχας ἀρμολογεῖν, καὶ ἄλλο ἐπ' ἄλλων ἐστίν. ὕτως δεχθήσεται τὰ συσσίτια αἰρετώτερα ἐν τῷ πλείον ὄντα, ἐπεὶ ὀρθοὶ νόμοι ὠρίσασιν αὐτὰ εἶναι. id. p. 118.

τὸ "ἢ τούτων" προσέθηκεν, ὅτι περὶ μὲν ἱατρικῶν τοῖς ἱατροῖς καὶ τῇ τούτων αἰρέσει ἐπακαλυπτόμενον, περὶ δὲ τῶν μωστικῶν τὸ μωσικόν. id. p. 119.

Πλάτων γὰρ τούτῳ χρωμένους ὡς ὄντι ἐνδόξῳ ἀγαθὸν εἶναι γενεῖν εἶναι ὃ πάντα ἐφίλει. ἀλλὰ καὶ Εὐδόξος ἐδείκνυε τὴν ἡσυχίαν

τὴ μέγιστον τῶν ἀγαθῶν ἐκ τῶ πάντων μὲν τὰ ζῶα ταύτην αἰρεῖσθαι, μὲν δὲ τῶν ἄλλων ἀγαθῶν κοινὴν ὅπως ἔχειν τὴν αἴρεσιν. διὰ τοῦτο καὶ ὑγίεια δόξης αἰρετώτερον, ὅτι πάντες μὲν ἀνθρώποι ὑγιαίνουσιν αἰρῶντες, καὶ πάντες δὲ τὴν δόξαν. id. ib.

ἔπειτα δὲ περὶ αἰρετωτέρου τὴν λόγον ἐποίησατο, ἐκείνῃ δὲ τὸ 5 ὡς πᾶσιν αἰρετώτερον, καὶ περὶ τούτου διαίρει τε καὶ λέγει τὰ μὲν ἁπλῶς εἶναι αἰρετώτερα τὰ δὲ τισιν, ἁπλῶς μὲν αἰρετώτερα καὶ πρὸς βελτίους ἐπιζητήμας. οἷον εἰ βελτίων ἐπιζητήμα φιλοσοφία τεκτονικῆς, καὶ ἁπλῶς αἰρετώτερα τὰ καὶ φιλοσοφίαν τῶν καὶ τεκτονικῆν. καὶ μέντοι τέκτονι τὰ καὶ τεκτονικῆν τῶν καὶ φιλοσοφίαν, καὶ τῷ 10 ἀμενέῳ τεκτονικῆς τινὸς αἰρετώτερον τὸ τῷ τέκτονι δοκεῖν. δυνάμει τις καὶ ὡς τούτῳ χρῆσθαι τῷ εἰρημένῳ εἰς ἐπικρίσιν τῶ ἁπλῶς αἰρετωτέρου. id. ib.

τὸ ὅπερ αὐτῷ τῷ κυρίως ἐπὶ δηλωτικόν, καὶ ὡς ἂν προσεῖχῃ τὸ ὅπερ τὸ κυρίως ἐκείνῳ εἶναι σημαίνει, οἷον ὅπερ ἀνθρώπος ὁ 15 κυρίως ἀνθρώπος, καὶ ὅπερ ὄν τὸ κυρίως ὄν, καὶ ὅπερ ἀγαθόν τὸ κυρίως ἀγαθόν. καὶ τῶν κατηγορουμένων δὴ κατ' ἄλλω, ὡς ἂν τὸ ὅπερ προσεῖχῃ, τὸ κυρίως τούτῳ ἐκείνῳ κατηγορεῖσθαι σημαίνει, καὶ τὸ εἶναι τὸ ὑποκείμενον κυρίως ἐν τούτῳ τε καὶ τούτῳ. ἔπειτα ὅν τὰ γένη τῶν καὶ αὐτὰ κυρίως κατηγορεῖσθαι, ἐν τῷ τί ἐστι κατηγορούμενα, ἐν τῷ 20 ὅπερ αὐτὰ κατηγορεῖσθαι λέγει, καὶ τὰ ὑπὸ τὸ γένος εἶναι φησιν, οἷον τὸ χρῶμα ἐν τῷ ὅπερ τῷ λευκῷ κατηγορεῖσθαι, καὶ τὸ λευκόν ἐστιν ὅπερ χρῶμα. πάλιν τὸ ζῶον τῷ ἀνθρώπῳ ἐν τῷ ὅπερ, καὶ τὸ ἀνθρώπου (ζῶον). ἔπειτα ὅν τῶν κατηγορουμένων τὰ αὐτὰ τῶν μὲν ὡς γένη κατηγορεῖσθαι τῶν δὲ ὡς συμβεβηκότα (τὸ καὶ χρῶμα τῷ μὲν ὡς 25 χρώματι λευκῷ ὡς γένος κατηγορεῖσθαι, τῷ δὲ σώματι τῷ λευκῷ ὡς συμβεβηκότος), τόπον τινα ἀπὸ τούτου παραδίδωσιν ἡμῖν δι' ὃ τὸ αἰρετώτερον γνωρίσομεν. id. ib.

τὸ ὅθεν καὶ λέγει ὅπερ τὸ γένος, ὃ μὴ τυγχάνει ἐν τῷ γένει 30 ὡς ἐπὶ τῷ ὅθεν καὶ λέγει ὅπερ καὶ κατηγορούμενον αὐτῷ εἶναι, ὃ καὶ εἰς ὡς ἐν γένει ὄν τῷ κατηγορουμένῳ. id. p. 120. δυνάμει τὸ ὅμοιως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων προσκείμενον δηλωτικῶν εἶναι τῷ, ὡς ἐπὶ τῶν αἰρετῶν καὶ ἀγαθῶν αἰρετώτερον τὸ ὡς ὅ γένος ὄν τῷ ἀγαθῷ τῷ μὴ ὡς ἐν γένει ὄντος αὐτῷ, ὅπως καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων μᾶλλον ἔκαστος ἐκείνῳ ὃ ἐν γένει ἐπὶ τούτῳ, καθὼς ἢ 35 σύγκρισις αὐτοῖς, τῷ ὄντος μὲν ἐκείνῳ μὴ ὡς γένος δέ. εἴη δὲ καὶ τὰ ὡς ἐν εἶδει. καὶ τὰ εἶδει καὶ ὡς ἐξ ἐξιδῆ ἐν τῷ ὅπερ κατηγορεῖσθαι. καὶ καὶ φευκτὸν μᾶλλον τὸ ὡς ἐν γένει ὄν τῷ φευκτῷ τῷ μὴ ὡς ἐν γένει ὄντος τῷ φευκτῷ. id. ib.

ἔστι καὶ αὐτὸ μὲν αἰρετὸν ὃ διὰ τὴν οἰκείαν φύσιν τε καὶ παρ- 40 αὐτοῦ αἰρετόν, καὶ συμβεβηκός δὲ ὡς ὡς ὅν ὄντι τῇ οἰκείᾳ φύσει αἰρετῷ συμβεβηκός κατὰ τινα περίστασιν εἶναι αἰρετῷ. id. ib. μόνον δὲ εἶναι αὐτῷ τὴν διαφορὰν εἶπε καὶ τὴν τρόπον τῆς ἐκφοράς, ὅτι ἐπὶ μὲν τῷ δι' αὐτὸ καὶ δι' ἕτερον χρώμαθα, ἐπὶ δὲ τῷ ἢ καὶ αὐτὸ καὶ καὶ συμβεβηκός. καὶ ἐπὶ μὲν τῶν εἰρημένων παρα- 45 γήματα τῷ τρόπῳ μόνον τῆς ἐκφοράς ἢ διαφορὰς, ἐπὶ δὲ ἄλλω ἔστιν εὐρεῖν πλείονα καὶ τὴν τῆς ἐκφοράς τρόπον τὴν διαφορὰν ὡς αὐτοῖς. ἔστι δὲ αὐτὰ καὶ αὐτὰ μὲν ἐξ αἰρετῶν καὶ μὴ δι' αὐτὰ.

τοῖς γὰρ ἄνθρωποι καὶ αὐτὸ ἐστιν αἰρετὸν ἢ θερμὴ ἐξότης, εἰ δὲ καὶ αὐτὸ, καὶ καὶ συμβεβηκός, καὶ μὴ καὶ δι' αὐτὴν ἐστιν αἰρετή, ἀλλὰ δι' ἄλλο. . . ἔστι ὅν τὸ μὲν καὶ συμβεβηκός αἰρετὸν πάντως δι' ἄλλο αἰρετόν, τὸ δὲ δι' ἄλλο αἰρετὸν ἐν πάντως καὶ καὶ συμβεβηκός. δι' ἄλλο μὲν καὶ αἰρετὰ πολλὰ τῶν τῇ αὐτῶν φύσει ἀγαθῶν, καὶ συμβεβηκός δὲ μόνον αὐτὰ τῇ συμβεβηκός αὐτοῖς ἔχει τὸ αἰρετόν. ὅπως καὶ αἰρετὸν γίνεται ποτε καὶ πένια καὶ νόσος καὶ θάνατος. ὡς εἰ μὴ τὸ καὶ αὐτὸ ταύτην τῷ δι' αὐτὸ μήτε τὸ δι' ἄλλο τῷ καὶ συμβεβηκός, ὅθεν ἂν οἱ τόποι οἱ αὐτοὶ εἴεν. id. p. 121.

ἔστι μὲν καὶ ὅτος ὁ τόπος δυνάμει ὃ αὐτὸς τῷ πρὸ αὐτοῦ. τὰ καὶ 116 α τῇ αὐτῶν φύσει ἀγαθὰ καὶ ἁπλῶς ἐξ αἰρετῶν ἀγαθὰ, τὰ δὲ ἐπικτήματα ὅκα ἁπλῶς ὅθεν πᾶσιν. διαφέρει δ' ἂν τῇ ἐπιβολῇ. καὶ καὶ διότι ἁπλῶς, ἀλλὰ διότι τῇ αὐτῇ φύσει τούτων. καθὼς δὲ τὰ φύσει συνήκοντα τῶν μὴ φύσει ἀλλὰ ἐπικτήτων τε καὶ καὶ τέχνας καὶ 116 β νουνομοσμένων βελτίων. τὰ τε καὶ καὶ τὰς τέχνας μιμήματα ὄντα τῆς φύσεως δευτέρα ἂν εἴη τῆς φύσεως, ἀλλὰ καὶ τὰ καὶ ἔθνη τε καὶ συνθήκας καὶ νόμους δευτέρα τῶν φύσει. id. p. 122.

δεῖν μὲντοι διαζόλης τινὸς ὁ τόπος. εἰ μὲν καὶ ἁπλῶς τῇ 116 γ αὐτῇ φύσει τὸ αἰρετώτερον λαμβάνειν ἔοικεν, ἀλλὰ μὴ τῷ τῇ 12 ἐπικρίσιν αὐτῶν παρμένων, ἁπλῶς ἀληθὲς ὁ τόπος. ἔπειτα δὲ τὸ τῷ βελτίονι καὶ τιμωτέρῳ καθὼς βελτίων ἐπὶ καὶ τιμωτέρος αἰρετὸν αἰρετώτερον τῷ αἰρετῷ τῷ μὴ τοῦτον καὶ μᾶλλον ἀγαθόν (τὰ γὰρ τοῖς θεοῖς αἰρετὰ ἁπλῶς αἰρετώτερα καὶ βελτίων τῶν τοῖς ἀνθρώποις αἰρετῶν, οἷον ἀθανασία ἢ ἡ τῶν ὄλων διακόσμησις καὶ ἀπάθεια σοφίας ὑγείας ἀρετῆς πλάττει φιλοσοφίας, τῶν τοῦτων αὐτοῖς ἀνθρώποις ἐξ αἰρετῶν), εἰ δ' ἢ κρίσις τῷ αἰρετωτέρῳ τῷ αἰρε- 12 μένῳ γίνεται, ἐκείνῳ ἂν ἁπλῶς ὑγιής ὁ τόπος εἴη. καὶ καὶ τὰ τοῖς θεοῖς αἰρετὰ αἰρετώτερα ἡμῖν τῶν ἡμῖν αἰρετῶν, εἴη ἀδύνατα μὲν ἡμῖν πολλὰ τῶν ἐκείνοις αἰρετῶν, ἡλιθία δὲ τὸ αἰρεῖσθαι τὰ ἀδύ- 13 νατα. διὰ δέοιτο ἂν προδικῆς τῆς δυνατῶν ὄντων ἀμφοτέρων. . . διαφέρει δ' ἂν ὅτος ὁ τόπος τῷ ἡδὴ εἰρημένῳ, τῷ καὶ ὃ μᾶλλον ἂν ἔλοιτο ὁ φρόνιμος ἢ ὁ ἀγαθὸς ἀνὴρ (p. 116 α 14), ὅτι ἐν ἐκείνῳ μὲν ἀπὸ τῷ μᾶλλον αἰρετῷ τῷ βελτίονι ἢ ἐπιχειρήσις ἐγένετο ἀμφοτέρων ὄντων αἰρετῶν τῷ αὐτῷ, ἐνταῦθα δὲ ὅταν ἄλλο μὲν καὶ τῷ βελτίονι αἰρετὸν ἄλλο δὲ τῷ χείρονι, τὸ τῷ βελτίονι δεικνύει αἰρε- 14 τώτερον, ὡς ἔχει ἢ ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα. καὶ καὶ ἀμφοῖν ἐκατέρῳ αἰρετὰ. καὶ ἐκεί μὲν ἐζητεῖτο τὸ τῷ αἰρεμένῳ αἰρετώτερον, ἐνταῦθα δὲ τὸ ἁπλῶς αἰρετώτερον, καὶ τὸ τῷ. id. p. 123.

παραδίδωσι τὸν ἀπὸ τῷ τῷ βελτίονι αἰρετῷ συνιστάται 116 δ αἰρετώτερον, ἔπειτα καὶ πάντως τὸ αἰρετόν τινι ἡδὴ καὶ ἰδίῳ ἐξ αὐτοῦ 13 (ὑγίεια καὶ αἰρετὸν μὲν ἀνθρώπῳ, καὶ μὴ καὶ ἰδίῳ τὸ ὑγιαίνειν ἀνθρώπῳ), ὅν ἀπὸ τῷ ἰδίῳ τρόπον παραδίδωσι. . . δοκεῖ δὲ μοι τὸ βέλτιον καὶ τὸ χείρον ἐν τοῖς ὁμογενέσι λαμβάνειν, ἐπειδὴ καὶ ἡ σύγκρισις ἐν τοῖς κοινωνοῦν ἔχουσι πρὸς ἄλληλα. διὰ καὶ εἶπε (καὶ μὲν καὶ τὰ κοινὰ ἐν ἀμφοτέροις ὅθεν διαφέρει, ὡς τῶν συγκρινόμενων ὁφειλότων ἔχειν τινα καὶ κοινὰ. id. ib.

πάλιν εἰ ζητοῦτο πότερον αἰρετώτερον ὑγίεια ἢ ἰσχύς ἢ κάλλος, 116 ε δεκνύοιτο ἂν ἡ ὑγίεια ὅτι ἐν προτέροις, εἴη ἢ μὲν ὑγίεια ἐν 18

- συμμετρία τῶν πρώτων σωματικῶν δυνάμεων, ἃ ἐστὶ θερμότης ψυχρότης ὑγρότης ξηρότης, ἐκείνων δὲ ἢ μὴ ἰσχύς ἐν συμμετρίας τῶν ὁμοιομερῶν, νεύρων τε καὶ ὀστέων καὶ πνεύματος, τὸ δὲ κάλλος ἐν συμμετρίας τῶν ἀνομοιομερῶν ἐν ἡμῶν μερῶν, προσώπου τραχήλου χειρῶν, τῶν ἄλλων μερῶν, ἃ ὕστερά ἐστι τῶν πρώτων δυνάμεων. 5 τῷ δὲ αὐτῷ λόγῳ πάλιν δεικνύοιτο ἂν καὶ ἰσχύς αἰρετώτερον τῷ κάλλει. id. p. 124.
- 116b 22. χεῖρ δὲ ὅτος ὁ τόπος ἐμπεριέχεται τῷ ἥδη εἰρημένῳ πρὸ ὀλίγου, τῷ καὶ δι' αὐτὸ αἰρετὸν τῷ δι' ἕτερον αἰρετὸν. τὸ μὴ γὰρ τέλος δι' αὐτὸ αἰρετόν, τὸ δὲ πρὸς τὸ τέλος δι' ἕτερον. διὰ γὰρ τὸ τέλος. διαφέ- 10 ροι δ' ἂν ὅτι ἐκεῖ ὃ τὰ πρὸς τὸ τέλος συνεκρίνετο τῷ τελείῳ ἀλλὰ τοῖς δι' αὐτὰ αἰρετοῖς τὰ ὅπως δι' ἄλλο αἰρετὰ καθόλου, καὶ μὴ δι' αὐτὸ τὸ ὅς ὄντα τέλος αὐτῶν ἦν αἰρετὰ, διὰ δὲ τι ἄλλο. ἐνταῦθα δὲ τῶν τελῶν καὶ τῶν πρὸς αὐτὰ ἢ σύγκρισις. id. ib.
- 116b 23. δυνάμει δὲ καὶ ὅτος ὁ τόπος ἐστὶν ἐν τῷ πρὸ αὐτοῦ. ἐπεὶ γὰρ ἐν 15 τῷ τελειώτατον ἐστὶ τέλος (καὶ γὰρ τὰ ἄλλα ὅσα δοκεῖ τέλη ἄλλων εἶναι τῷ τελειωτάτῳ τέλει χάριν ἐστὶ), καὶ τὰ ἄλλων τινῶν τέλη καὶ αὐτὰ τῷ τελείῳ τέλει χάριν δηλοῦντι ὄντα. διαφορὰ δὲ αὐτῶν, ὅτι τὰ μὴ ἐγγὺς τῷ τελειωτάτῳ τέλει ἐστὶν, τὰ δὲ πῶρρω, ὅσον εὐδαιμονία μὴ τὸ τελειώτατον τέλος, φρόνησις δὲ τέλος καὶ αὐτὴ 20 ἄλλω τῶς ὅσῃ, τῆς εὐδαιμονίας χάριν ἐστὶ καὶ αὐτή. γίνετο ἔν καὶ αὐτὴ καὶ τὰ δι' αὐτὴν τέλος ἔχοντα τὴν εὐδαιμονίαν. ἀλλ' ἢ μὴ φρόνησις ἐγγὺς τῆς εὐδαιμονίας. id. ib.
- 116b 26. ὑκίτι τὸ ἁπλῶς αἰρετώτερον, ἀλλὰ τῷ αἰρημένῳ. σαφὲς 25 δὲ ὁ τόπος. id. p. 125.
- ἀσαφὲς εἶρη γὰρ διὰ βραχύτητα, ὁ τόπος δὲ ἐστὶ τῶτος· εἰ δύο εἴη τινὰ δύο τελῶν ποιητικά, ὃ τὸ τέλος βέλτιον καὶ αἰρετώτερον, καὶ αὐτὸ βέλτιον. ὅπως παιδεία γυμνασίων δεικνύοιτο ἂν ἀμείνων, εἴγε γυμνάσια μὴ ὑγιείας ἐστὶ ποιητικά, παιδεία δὲ φρο- νήσεως, καὶ ἔστιν ἢ φρόνησις τῆς ὑγιείας αἰρετώτερον. id. ib.
- 116b 27. εἰπὼν διὰ τὸ πρὸ τούτου τόπου τὸ βελτίονος ποιητικὸν τέλος 30 βέλτιον εἶναι, ὡς ἀναλογίαν ἔχόντων πρὸς ἄλληλα τῶν τελῶν καὶ τῶν ποιητικῶν αὐτῶν (ὅσῃ γὰρ ἂν τὸ τέλος τῷ τέλει ὑπερέχη, τοσούτον καὶ τὸ ποιητικὸν τῷ ποιητικῷ), ταύτῃ τῇ ἀναλογίᾳ προχρω- μένος τόπον τινὰ ἡμᾶς διδάσκει ὃ προχρωμένοι δυνασμέμεθα 35 συγκρίνειν τέλος τινὸς καὶ ποιητικὸν τι ἄλλο τέλος· πάντῃ γὰρ γλαφυρὰ ἢ τῷ τύπῳ εὐρεσις. φησὶ γὰρ ὅτι ἐκ τῆς ἀναλογίας εὐρήσομεν καὶ ἐν τούτοις τὴν τε ὑπεραχὴν καὶ τὸ αἰρετώτερον. . . ὃ μόνον δὲ εὔρεται τὸν τόπον περικτῶς, ἀλλὰ καὶ ἡρμηνεύσειν ἰσχυρῶς τε καὶ βρα- χέως. id. ib.
- 116b 37. κοινότερον τοῖς ὀνόμασι νῦν χρῆσι, τῷ τε καλλίονι καὶ τιμιω- 37. τέρω καὶ τῷ ἐπαινετώτερω. ἐν μὴ γὰρ τῇ τῶν ἀγαθῶν διαμέσει τί- μα μὴ τῶν ἀγαθῶν εἶπεν εἶναι τὰ ἀρχικώτερα, ὡς θεὸς γονεὺς εὐδαιμονίαν, καλὰ δὲ καὶ ἐπαινετὰ τὰς ἀρετὰς καὶ τὰς κατ' αὐτάς ἐνεργείας, δυνάμεις δὲ οἷς ἐνεσιν εὐ κακῶς χρῆσθαι, ὠφέλιμα 45 δὲ τὰ τούτων ποιητικὰ τῶν ἀγαθῶν καὶ εἰς ταῦτα συντελόντα· νῦν δὲ καὶ τὸ καλὸν καὶ τὸ ἐπαινετὸν καὶ τὸ τίμιον ἔοικε καὶ κατὰ τῶν ὡς δυνά- μεων ἀγαθῶν φέρειν. . . ἐπιζητήσαι δ' ἂν τις τίμη διαφέρει ὅτος

ὁ τόπος τῷ πρὸ ὀλίγου βηθέντος (p. 116 a 29), ἐν ᾧ ἔλεγε τὴ καθ' αὐτὰ αἰρετὰ τῶν κατὰ συμβεβηκὸς αἰρετώτερα εἶναι, ἢ τὴ δι' αὐτὰ τῶν δι' ἄλλα. ἐν ἐκείνοις μὴ τὰ δι' αὐτὰ αἰρετὰ τῷ δι' ἄλλα ἔλεγεν αἰρετώτερα εἶναι καὶ τὰ καθ' αὐτὰ αἰρετὰ τῶν κατὰ συμβεβηκὸς, τὰ ὠφέλιμα τῶν ἀγαθῶν συγκρίνουν τοῖς δι' αὐτὰ αἰρετοῖς (ὃ γὰρ δεῖ τὴν τῶν τόπων ἀπὸ τῶν παραδειγματικῶν κρίσει) ἐνταῦθα δὲ τῶν καλῶν καὶ τιμῶν τὰ δι' αὐτὰ τὸ καλλίον ἔχον καὶ τιμιώτερον καὶ ἐπαινετώτερον αἰρετώτερα φησιν, ὡς ἀμφοτέρω μὴ ἔχόντων τὸ δι' αὐτὸ, μᾶλλον δὲ τῶν ἐτέρων. ὅπως δ' ἂν δια- 5 φέροι ὅτος ὁ τόπος καὶ ἐκεῖν δι' ὃ ἔλεγε καὶ τὸ φύσει τῷ μὴ φύσει ταῦτα γὰρ ἀμφοτέρω φύσει. id. p. 126.

τόπον ἡμῶν παραδίδωσιν ἀπὸ τῶν παρεπομένων. . . ὅταν δεχθῇ καὶ ἐγκράτεια καρτερίας αἰρετώτερον, εἴγε τῇ μὴ ἐγκρα- 10 τείᾳ ἐπεὶ τὸ νικᾶν, τῇ δὲ καρτερίᾳ τὸ μὴ ἡττᾶσθαι, αἰρετώτερον ἢ τὸ νικᾶν τῷ μὴ ἡττᾶσθαι. id. p. 127.

ὁμοίως ἢ ἐπιστήμη μὴ τῷ μανθάνειν ὅτι ἐστὶν αἰρετώτερα τῇ ἐπιστήμῃ, μᾶλλον ὅσης ὅσοι ὄντα, ὅτι τὸ μανθάνειν διὰ τὴν ἐπιστήμην αἰρέμεθα. ἀλλ' ὅτι εὐδαιμονία μὴ τῶν ἀρετῶν αἰρετώτερα τῇ εὐδαιμονίας μόνῃ, ἐπεὶ ἐν τῇ εὐδαιμονίᾳ περιέχεται καὶ αἱ ἀρεταί. . . 15 καὶ γὰρ συναριθμεῖται τοῖς περιέχουσιν τινὰ τὰ περιεχόμενα ὅτι αὐτῶν ὡς ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Ἡθαίων ἐρήθη. id. p. 129.

λέγει ὅτι καὶ ἀγαθὸν τι μὴ ἀγαθὸν ὅτι καλὸν πλεονε- 20 κεία ἀγαθῶν αἰρετώτερον εἶναι. . . δυνάμει δὲ τὴν ἐκείνου ἢ ἡμᾶς εἰρηκάμεν πρὸς τὸ πρῶτον εἰρημένον, ὅτι τὰ πλεονεκεία τῷ 25 ἑλαττόνῳ ἁπλῶς αἰρετώτερα, τίθησι διὰ τούτων. id. ib.

δύναμις ἔκαστον πλεονεκεῖ, ὅτε μάστιξ ἐστὶν αὐτῷ χρεῖα· δάσκαλος γὰρ τὴν ἐκείνου δύναμιν ἢ χρεῖα μάστιγος, καὶ εὐκότως. id. ib.

εἰπὼν "ἐν παντί" ἀσφαλέστερον ἐποίησε τὸ λεγόμενον πρὸς 30 τοῖς τὸ "ἐν πλείοσι." σαφὲς δὲ καὶ ὅτος ὁ τόπος. . . ὃ πρὸς τῶν τελείων δὲ ἀρετῶν λέγοιτο ἂν· ἐκείναι γὰρ ἅμα εἰσὶν ἀλλή- λαις, ἀλλ' ὅχι καὶ αἱ κατὰ ταύτας ἐνεργεῖαι ἅμα, ὅτι ἢ καὶ αὐτῶν. id. p. 130.

τὸ τῶν ἀποβολῶν ἦτοι ἐκ παραλλήλων εἶπε "τῶν φθορῶν" 35 τὰ γὰρ αὐτὰ ἐπὶ τῶν φθορῶν ἀρμόζει καὶ ἐπὶ τῶν ἀποβολῶν· φθορὰ μὴ ἂν εἴη τούτων ὡς ἔστιν ἐπὶ ἀνάδοδος ὅτι ἀνάληψις, καὶ ἐπὶ τῶν φθορῶν, ἀποβολὴ δὲ τούτων καὶ καὶ ἀναλαβὴν ἀπὸ βαλόντα πάλιν οἶον τε. . . ἀλλ' εἰ ἐπὶ τούτων αἱ φθοραὶ, πῶς ὃ ἐστὶ εἶεν ἀρεταί τινα φθοραὶ; αὐτὴ γὰρ ἔστιν τῶν φθορῶν φύσις, καὶ ἐκ οἷον τε δὲ φθορῶν εἶναι φθορὰν. μήποτε ὅτι φθορὰ 40 ἐπὶ τῶν ἀχωρίων λέγεται, ὡς ἢ ἀποβολὴ διὰ φθορὰς γίνετο καὶ τὸ μὴ δύνασθαι αὐτὰ σῶζεσθαι χωριζόμενα τῶν ἐν οἷς ἐστὶν (ταῦτα εἰσὶν αἱ τε ποιότητες καὶ ἕξεις), ἢ δὲ ἀποβολὴ ἐπὶ τῶν χωρῶν δυνάμεων, ὅποια ἐστὶ τὰ κτήματα. id. ib.

ἔτσι εἰ ὡς δύο τύποι λαμβάνονται, εἴη ἂν πρῶτος ὁ λέγει 45 "τὸ ἐγγυτέρω τῷ ἀγαθῷ βέλτιον," ὁ αὐτὸς τῷ ἥδη προειρημένῳ τὸ "καὶ δύοιν τὸ ἐγγίον τῷ τέλει" (p. 116 b 23). ἴσον γὰρ τὸ ἐγγυτέρω τῷ ἀγαθῷ καὶ τὸ ἐγγίον τῷ τέλει· ὁ δὲ γὰρ ὅτι τὸ ὡς ἀγαθὸν τὴν λέγει. ἢ δὲ τούτῳ ὁ αὐτὸς λέγει ἢ τῷ προειρημένῳ τῷ "ἔπειτα ἢ

τ' ἔπερ τότε τι τῷ μὴ ἐν γένει" (p. 116 a 23). καὶ γὰρ τὰ παρα-
 δόγματα οὗς ἐπ' αὐτῇ χρηστῇ τοιαῦτα εἶναι δοκεῖ· ἢ γὰρ δικαιοσύνη,
 φρεσὶ τῷ δικαίῳ ἐγγυτέρω τῷ ἀγαθῷ· τὸτο δὲ ἐστὶν ὅτι ἢ μὴ δι-
 καιοσύνη ἐν γένει ἐστὶ τῇ ἀρετῇ καὶ ἀγαθῷ, ὁ δὲ δικαίος ἔκτε· ἢ
 ἢ τῶν δικαίων λέγει τὴν ἔχοντα τὴν δικαιοσύνην, ἀλλὰ δικαίον τι,
 ἢ δύναιθ' ὁθεὶς καὶ νόμος καὶ ὁ φύσει εἶναι τοιαῦτο. καὶ ἔτι δὲ ἢ δια-
 φέρει αὐτοῖς, ὅτι ἢ μὴ δικαιοσύνη ἐν γένει τῷ ἀγαθῷ, τὸ δὲ δικαίον
 ἢ πῶτος· πῶς γὰρ ἄλλως ἐγγυτέρω αὐτῇ ἢ δικαιοσύνη ληφθεῖ τῷ
 ἀγαθῷ, εἰ μὴ τις λέγοι ὅτι τῷ τέλει καὶ τῇ εὐδαιμονίᾳ. καὶ ἔτι δὲ
 ἢ πῶτος προείρηται, ὡς εἶπον. εἰ δὲ εἰς εἴη ὁ τύπος, λέγοι αὖ δι'
 αὐτῶν ὅτι τὸ ἐγγυτέρω τῷ ἀγαθῷ βέλτιον· ἐξηγούμενος δὲ πῶς
 ἐγγυτέρω εἶπε, προσέθηκε· καὶ τὸ ὁμοιωτέρον ὅν τῷ ἀγαθῷ· τὸ γὰρ
 ὅπως ἐγγυτέρω καὶ ὁμοιωτέρον αὐτῷ εἶναι τὸτο αἰρετώτερον. εἰ δὲ
 πῶτος εἴη λέγων, τὰ παραδείγματα αὐτῷ δύο εἶναι, ἢ ὅτι ἢ δι-
 καιοσύνη ὁμοιωτέρον ἐστὶ τῷ ἀγαθῷ, ταῦτάς τῃ εὐδαιμονίᾳ, ἢ τὸ
 δικαίον πράγμα, ἢ ὁ δικαίος· καὶ γὰρ ὁ δὲ εἶπε τὸ ἐγγυτέρω ἀγαθῷ
 καὶ τὸ ὁμοιωτέρον τῷ ἀγαθῷ, αὐτὸ σημαίνει αὐτὸ κυριώτατον τῶν
 ἀγαθῶν. ἔτι ὁ μὲν τῶν τύπων ἐστὶν ἀπὸ τῆς πρὸς τὰ ἄλλα
 ὁμοιωτικότητος. ἔτι δὲ δεικνύοιτο καὶ ἀρετῇ εὐτυχίας αἰρε-
 τώτερον (ἐγγυτέρω γὰρ καὶ ὁμοιωτέρον εὐδαιμονίᾳ) καὶ εὐκλεία ἢ δὲ
 ὅπως ὁμοιωτέρον γὰρ τῷ καλῷ. id. p. 131.

ὁ δὲ τῆς λέξεως ἀκρίβεια τῆς "τῷ ἑτέρῳ ὅπως μὴ ἀγαθῷ μὴ
 ἰσχυρῶς" ὡς λεγούσης τὸ "μὴ ὁμοίον δὲ" αὐτῇ τῷ μὴ ἐπ' ἰσῆς δὲ
 ἰσχυρῶς· ἔτι γὰρ τὸ συγκριτικὸν σωζέσθαι αὐτὸν. ἢ δύναιθ' καὶ ἀπλῶς
 ἐπὶ καὶ γὰρ ἐπὶ τῷ ἐπιφερομένῳ ἔχ' ἦτορ λέγει τὴν ἵππον τῷ
 ἀνθρώπῳ ὅμοιον εἶναι τῷ πύθκῳ, ἀλλὰ τὴν μὴ πύθκον ἐπὶ τὰ γε-
 λῶτα ὅμοιον, τὴν δ' ἵππον ὅδ' ὅλως ὅμοιον. id. p. 132.

αὐτὸ γὰρ ὁ μὴ Ὀδυσσεὺς ἡρέμα εἴη τῷ Νέστορι ὅμοιος, ὅντι τῷ
 Ἀχιλλεύῳ βελτίονι, ὁ δὲ Αἴας σφόδρα τῷ Ἀχιλλεῖ, ἔκ' ἦδη
 Ὀδυσσεὺς βελτίων ἀν' εἴη τῷ Αἰάντι· ἔτι δὲ μάλιστα διὰ τῷ πα-
 ραδείγματι ὡς βελτίονα τὴν Ἀχιλλεῖα τῷ Νέστορι λαβὼν ἔτι
 τὸν σὺγκριτον πεποιθῆ. δεῖ δὲ λαμβάνεσθαι τὴν ὁμοιωτικὴν καθ'
 ἑκάστην τῶν πρὸς αὐτὴν ὁμοιωτικὴν ἔχει τι ἀγαθόν. id. ib.

καὶ αὐτὸ βελτίον δὲ τῶν ἐν τινὶ γένει τῷ βελτίονι τῶν ἐν
 ἄλλῳ γένει βέλτιον, καὶ ἀπλῶς τὸ γένος τῷ γένει βέλτιον ἐστὶν.
 ἔτι δὲ τὸτο ἀντιστροφὴ τῷ πρώτῳ τύπῳ· εἰ γὰρ ὁ ἀριστος ἀνὴρ
 πρὸς ἀρίστου γυναικὸς βελτίων, καὶ ἀνὴρ γυναικὸς βελτίων, καὶ αὐ-
 τὸς ἀριστος ἀνθρώπος τῷ ἀρίστῳ ἵππῳ βελτίων, καὶ ἀνθρώπος ἵππῳ
 βελτίων. ἐνίσταται δ' αὖ τις τῇ ἀντιστροφῇ, λέγων τὴν μὴ ἀρίστον
 ἀντικεινὴν τῷ ἀρίστῳ περιπατῶν βελτίονα εἶναι, ὅτι μὴ καὶ ἀπλῶς
 ἀντικεινὴν περιπατῶν αἰρετώτερον. ἢ ἔκ' ἔτι δὲ ἀριστος θάνατος
 καὶ αὐτὸ τῷ θανάτῳ, ὡς ἀριστος ἀνθρώπος ἐν εἴδει τῷ ἀνθρώπῳ.
 id. p. 133.

καὶ γὰρ μεμνηθεὶς ὅτι ἐπιδόξει καὶ πιθανῶς ἐπιχειρήσεις εἶσιν. δι-
 καίει δ' αὖ τις ἔτι καὶ τὸ χρῆσθαι τῷ δανείσῃ αἰρετώτερον· ἢ μὴ γὰρ
 πρὸς τὴν φιλίαν, τὸ δὲ δανείσαι πρὸς τὴν τυχεύειν. καὶ τὸ
 ἀντικεινὴν τῷ ἐπιδόκῃ· διδάσκει μὴ γὰρ τὴν φιλίαν αἰρετέμεθα,
 ἀντικεινὴν δὲ καὶ τοῖς τυχεύειν. id. p. 134.

τὸ γὰρ φιλοσοφεῖν τε καὶ θεωρεῖν βέλτιον μὲν ἐστὶ τῷ χρημα-
 τικῶς, ὅτι μὴ καὶ αἰρετώτερον τοῖς ἐν ἐνδείᾳ ὅσι καὶ μὴ δυναμένοις
 ἄλλως εἶναι· καὶ γὰρ τὴν Φωκυλίδην δεῖ ζητεῖν βιοτήν, ἀρετὴν δ'
 ὅταν ἢ βίος ἦδη. ἔτι δὲ καὶ τὸ ὑγιαίνειν τῷ φιλοσοφεῖν αἰρετώτε-
 ρον ἀν' εἴη τῷ νοσῶντι. διὰ καὶ τὸ "χερὶν" φησι βελτίον μὴ εἶναι τὰ ἐκ
 περιουσίας, αἰρετώτερα δὲ τὰ ἀναγκαῖα, τὸ χερὶν ὅτι τοῖς βελτίοις
 προδοῖς ἀλλὰ τοῖς αἰρετωτέροις· καὶ γὰρ δοκεῖ καὶ φύσει εἶναι ἢ
 τῶν ἐκ περιουσίας αἰρεσις μὲν τὰ ἀναγκαῖα. id. ib.

δοκεῖ δὲ παρὰ μὴ τῆς ἀνδρίας ἡμῶν περιγίνασθαι ἢ ἐκ τῶν κιν-
 δύνων σωτηρία, παρὰ δὲ τῆς δικαιοσύνης τὸ τῷ ἴσῳ διανεμητικῶς
 εἶναι. τῶν δ' ἢ μὴ σωτηρία παρὰ τῆς ἀνδρίας γινωσκόμεν δύναιθ'
 καὶ παρ' ἄλλων ἡμῶν περιγίνασθαι μὴ ὅσον αὐτοῖς ἀνδρείοις, τὸ δὲ
 διανεμητικῶς εἶναι τῷ ἴσῳ χωρὶς τῆς οἰκείας δικαιοσύνης ἔκ' αὐ-
 τῶν περιγίνασθαι· διὰ αἰρετωτέρα ἀνδρίας δικαιοσύνη. id. p. 135.

ὁ μόνον δὲ ἐπὶ τῆς ἰδίως δυνάμεως λεγομένης τῆτος, ἀλλὰ
 καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἀγαθῶν, αὐτὸς αὐτῷ δυνάμει λέγειν, ὅμοιος
 ὁ λόγος· ὅθεν γὰρ αὐτῶν αἰρετόν ἐστι χωρὶς φρονήσεως. id. ib.

ἐπεὶ ἡ οἰκεία ἀρετὴ ἐκαστοῦ ἀκρότης ἐστὶ καὶ τελειότης τῆς
 οἰκείας φύσεως αὐτοῦ, πᾶν δὲ αἰρετώτερον τέλειον ἀπλῶς, εἰκό-
 τως τῶν ὑπὲρ τὸ αὐτὸ εἶδος τὴν οἰκείαν ἔχον ἀρετὴν αἰρετώτερον
 τῷ μὴ ἔχοντι. id. p. 136.

ἐπεὶ τὰ ἀγαθὰ πολλαχῶς λέγει, καὶ τὰ μὴ αὐτῶν τῇ οἰκείᾳ
 παρουσίᾳ ἀγαθὸς ποιεῖ τὸν ἔχοντα αὐτὰ, ὡς αἰ ἀρεταί, τὰ δὲ ὅτι
 ὡς πλεονεξία εὐγένεια ἢ δονή, τὰ τοιαῦτα αἰρετώτερα τῶν ἀγαθῶν
 αὐτὰ ἀγαθὰ παρόντα ποιεῖ. id. ib.

ὥσπερ τὸ αἰρετὸν ἐν τῷ πρὸς τούτῳ ἀπλῶς ἀπὸ τῶν πτώσεων
 καὶ τῶν συσφίχων ἐδοξε δεῖκνυσθαι δυνάμενον, ἔτι καὶ τὸ αἰρετώτε-
 ρον· κοινοὶ γὰρ οἱ τύποι καὶ ἔτι, ὥσπερ καὶ οἱ ἀπὸ τῶν γενέσεων τε
 καὶ φθορῶν ἐδείχθησαν. καὶ ἐμπαλιν δύναιθ' καὶ ἄλλος μὴ εἶναι
 τύπος ὁ ἀπὸ τῶν πτώσεων, ἄλλος δὲ ὁ ἀπὸ τῶν πράξεων καὶ ἄλλος
 ὁ ἀπὸ τῶν ἔργων· καὶ γὰρ αἱ χρήσεις κυρίως λέγονται τῶν χρησίμων·
 τῶς γὰρ χρήσις ἢ χρησις· ἐνέργεια γὰρ ἐστὶ τις ἢ περὶ τὸ χρησίμον
 καὶ χρησίμῳ. χρησίμα δὲ λέγει τῶν ἀγαθῶν ἰδίως τὰ ὀργανικά.
 ὡς αὐτὰι χρήσεις αἰρετώτεροι, καὶ αὐτὰ αἰρετώτερα. id. ib.

ἔτι εἰ τις τῶν αὐτῶν τὸ μὴ μεῖζον ἀγαθόν ἐστι τὸ δὲ ἑλαττον
 αἰρετώτερον τὸ μεῖζον, ὡς τὸ μεῖζον τινος μεγέθους μεῖζον καὶ
 τὸ ἑλαττονός ἐστι μεῖζον. ἔτι δὲ δευτέρως ἀρετὴ ἢ δονή αἰρε-
 τώτερον, ἐπεὶ τῆς ὑγείας, ἢ ἐστὶ τῆς ἡδονῆς αἰρετώτερον, ὑπερέχει
 τῷ αἰρετῷ. id. p. 137.

οἷον ἐπεὶ πλεονεξία ἀρετὴ καὶ ὑγεία αἰρετώτερα, πλείων δὲ ἢ
 τῆς ἀρετῆς ὑπεροχὴ ἢ ἢ τῆς ὑγείας, ἢ ἀρετὴ τῆς ὑγείας αἰρετω-
 τέρα. id. p. 138.

ἔκ' ἔτι δὲ τῶς ὅπως ὅτι αὐτὸς τῷ πρὸς ἄλλῳ εἰρημένῳ (p. 118
 a 16) τῷ "καὶ ὁ μὴ ἐστὶ παρ' ἄλλῳ πορίσας ἢ ὁ ἐστὶ καὶ παρ'
 ἄλλῳ." ἐκὼ μὴ γὰρ ὁ μὴ ἐστὶ παρ' ἄλλῳ πορίσας ἀλλὰ δι'
 αὐτῷ μόνον, ἐνταῦθα δὲ ὁ αἴτιος αὐτὸς μάλλον ἢ ὁ ἕτερος· καὶ
 γὰρ τὸ δυνάμεναι δι' ἄλλῳ ἐστὶν αὐτὸ αἰρετέμεθα μάλλον τῶν δι'
 ἡμῶν. id. ib.

- 118^b ἐκ ἐπὶ πάντων δόξει ὁ τόπος ἀληθὲς εἶναι· ὃ γὰρ ἐπεὶ ἐλευ-
 10. θεριότης ἢ μὲν πλάτυ αἰρετωτέρα τῆς μὲν ἰχθύος ἐλευθεριότητος,
 ἥδη καὶ πλάτος ἰχθύος αἰρετωτέρως. ὁ δὲ πάλιν ἐπεὶ ἰχθύς μὲν ἀν-
 δρίας αἰρετωτέρον ἢ πλάτος μὲν ἀνδρείας, διὰ τὸτο πάλιν ἰχθύς
 αἰρετωτέρον πλάτυ. εἴη γὰρ ἂν τὸ αὐτὸ τῷ αὐτῷ ἦτον αἰρετωτέρον
 καὶ μάλλον, εἴγε ἐπὶ μὲν τῆς ἐλευθεριότητος ὁ πλάτος τῆς ἰχθύος,
 ἐπὶ δὲ τῆς ἀνδρίας ἢ ἰχθύς αἰρετωτέρα τῷ πλάτυ· ὅπερ ἄτοπον.
 ἀλλ' ὁ δὲ εἰ ἰχθύς μὲν ἀνδρίας αἰρετωτέρον ἢ μὲν σωφροσύνης, ἥδη
 καὶ ἀνδρία σωφροσύνης αἰρετωτέρα. αἴτιον δὲ τὸ μὴ ἐπὶ πάντων
 ἀληθὲς γίνεσθαι τὸν τόπον, ὅτι ἐπὶ πολλῶν τὸ κοινὸν ὧς ἢ προδήκη
 γίνεσθαι τῷ ἐτέρῳ τῶν προσθεμένων ἢ χρηστῷ ἢ ὅλως ἐστὶν αὐτῷ
 συνεργόν· διὰ ὅκα ὅντος αὐτῷ αἰρετωτέρως, ὅμως τὸ ὅλον αἰρετω-
 15. τερον γίνεσθαι· τῷ μὲν γὰρ πλάτυ ἢ ἐλευθεριότης χρηστῷ, μὴ χρω-
 μένη τῇ ἰχθύϊ καὶ τὴν οἰκίαν ἐνέργειαν, πάλιν δὲ τῇ ἰχθύϊ ἢ
 ἀνδρία, μὴ χρωμένη τῷ πλάτυ, καὶ ἢ ἰχθύς τῇ μὲν ἀνδρίᾳ συνε-
 γός ἐστι, τῇ δὲ σωφροσύνῃ ὑδαμῶς. διὰ καὶ αὐτὸς εἶπε δεῖν εὐλα-
 βεῖσθαι. id. ib.
- 118^b τὸτο προδηλότατον μὲν ἐπὶ μεγεθῶν τε καὶ ἀριθμῶν ἐστίν.
 17. ἐλαττωσὶ γὰρ τὰ δέκα καὶ τῇ τῶν τριῶν καὶ τῇ τῶν πέντε ἀφαίρε-
 σει· ἀλλ' ἐπειδὴ μάλλον ἐλαττωσὶ τῇ τῶν πέντε ἀφαίρεσει ἢ τῇ
 20. τῶν τριῶν, τὰ πέντε τῶν τριῶν πλείω. id. p. 139.
- 118^b ὠρίσατο καὶ τὸ πρὸς δόξαν αἰρετόν· ὃ γὰρ μηδενὸς συνευδότης
 21. μὴ ἂν σπουδάσαι τις ὑπάρχειν αὐτῷ, τῷ τ' ἐστὶ τὸ διὰ δόξαν αἰρε-
 τόν. id. ib.
- 118^b ὅθεν εἴρηται καὶ τὸ "ἀγνοῶν μὴδὲν ἔχοιμι καλόν." ὁμοίως δ' 25
 23. ἂν δευκνύοιτο καὶ φευκτότερον, ὃ καὶ δι' αὐτὸ καὶ διὰ τὴν δόξαν φευ-
 κτόν ἐστι, τῷ διὰ θάτερον μόνον. id. p. 140.
- 118^b ὁ τόπος δυνάμει ἥδη καὶ ἐν τοῖς πρώτοις εἴρηται· ὡς γὰρ τὰ
 33. τέλη αἰρετωτέρα, καὶ αὐτὰ αἰρετά. id. p. 141.
- 119^a ἐκείνῳ ὁμοίως φανερώς τὸ αἰρετὸν ἐν τῇ καὶ τὸ χρησίμῳ συγ- 30
 7. κρίσει περιέχεσθαι. ἔστιν ὅτι λέγει, ὅτι ἐπ' ἐνίων ὃ δὲ κατασκευῆς
 πρὸς τὸ δεῖξαι αἰρετωτέρον τῶν καὶ τὴν σύγκρισιν λεγομένων·
 ἴσως μὲν γὰρ πρὸς τὸ δεῖξαι τὸ χρησίμῳ αἰρετὸν ἢ τὸ ἥδον ἢ τὸ ἀλυπον
 ἢ τὸ πολυχρόνιον λόγῳ δεῖ. ἐν οἷς δὲ καὶ τὸ ἀγαθὸν ἢ σύγκρισις,
 ταῦτα προδήλως τὸ αἰρετὸν ἔχει· τὸ γὰρ αἰρετὸν ἀγαθόν. ἢ ὃ τὸτό 35
 ἐστὶ τὸ λεγόμενον διὰ τὸ "ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων, ὅσα τοιαύ-
 την ἔχει τὴν σύγκρισιν," ἀλλὰ ἐπεὶ ἕνα τῶν καὶ σύγκρισιν λεγο-
 μένων ὃ πάντως καὶ τὸ ἀπλῶς ἐμφανόμενον ἔχει· ὃ γὰρ εἰ τὸ ἐν
 ὑπερέχον τινὸς πλείον ἐκείνου, καὶ διὰ τὸτο τὰ τρία τῶν δύο πλείω,
 ἥδη καὶ τὸ πολλὰ εἶναι τὰ τρία ὁλόν τε διὰ τὸ καίμενον τόπος δευκνύ- 40
 ναι, ἀφελόντας αὐτῷ τὴν πρὸς τὰ δύο ὑπεροχὴν. ἀλλ' ὁ δὲ ἐπεὶ
 πᾶν τὸ ληφθὲν μέγεθος, καὶ ἢ μικρόν, ὑπερέχει τινός, τὸ δ' ὑπερέχον
 τινὸς μειζόν, ἥδη, διότι μειζόν, καὶ μέγα. διὰ τὸτο ὅτι προσέθηκε
 τὸ "ὅσα τοιαύτην ἔχει." τοιαύτην δὲ ἔχει τὴν σύγκρισιν τὸ αἰρε-
 45. τώτερον ἄλλο ἄλλως δευκνύει τι τῷ πολυχρόνιωτέρῳ ἀγαθῷ, τῷ
 βεβαιωτέρῳ, τοῖς τοῦτοις... ἐπιζητήσαι δ' ἂν τις εἰ ἐπὶ πάν-
 των ὕγιες τὸ τὸ μάλλον τι ὃν καὶ ἀπλῶς εἶναι. λέγει γὰρ καὶ γῆ γῆς
 κυφωτέρα, ἐκ ὅσα ἀπλῶς κύφη. id. ib.

περὶ τὸ μάλλον καὶ τὸ μειζόνος καὶ ὅλως τῶν ἐν συγκρίσει
 παραδόντες ἡμῖν τὰς συγκριτικὰς τύπας ἐπὶ ὠρισμένῳ τῶς (ἐπὶ γὰρ
 τῷ αἰρετῷ)... δεῖν φησὶ τὰς συγκριτικὰς τύπας, ὡς ἐδήλωσε τῇ
 προδέσει τῇ περὶ τὸ μάλλον καὶ μειζόν, ὡς καθολικωτέρως λαμ-
 5. βάνειν· ὅτω γὰρ λαμβανόμενοι πρὸς πλείω χρήσιμοι ἔσονται, καὶ ὃ
 μόνον πρὸς τὰ αἰρετά καὶ φευκτά, πρὸς δ' οὐκ αὐτοῖς κεχρημένα.
 id. p. 142.

ἂν δὲ εἰπωμεν ἀντὶ τὸ φύσει ἀγαθὸν τὸ φύσει τοῦτον τὸ
 μὴ φύσει τοῦτον μάλλον τοῦτον, καθόλου τε ἐποφάσμεν τὸν τόπον,
 10. καὶ χρηστῷ αὐτῷ πρὸς πάντα δυνατά μεθ' ἐν οἷς ἐστὶ τὸ φύσει καὶ τὸ
 μὴ φύσει. id. p. 143.

τὸ τόπον τῷ λέγοντος, εἰ τὸ μὲν ἀγαθὸν τινὸς μειζόν ἐστὶ ἀγα-
 θόν, τὸ δὲ ἀγαθὸν μὲν εἴη μηδενὸς δὲ ἀγαθὸν μειζόν, αἰρετωτέρως
 τὸ ἀγαθὸν τινὸς μειζόν. καὶ καθόλου ἐστὶν ὅτος ὃν ἐκτίθεσθαι· δυνα-
 15. μέθα γὰρ δι' αὐτὸ καὶ θερμώτερον ἄλλο ἄλλως ὃν δευκνύει καὶ γλυ-
 κύτερον καὶ ἄλλα μυρία, τῷ τὸ τοῦτο πολλοῖς ἐφαρμόζειν, καὶ μὴ
 τοῖς αἰρετοῖς μόνως. ἔοικε δὲ ἄλλος τις παρὰ τὸς εἰρημένους ὁ
 τόπος ὅτος εἶναι, ἂν ὅτω τις αὐτῷ ἀκέρῃ· τὸ γὰρ θερμὸν, εἰ τὸ
 20. μάλλον θερμὸν θερμώτερον, μάλλον θερμὸν, καὶ τὸ τὸ μάλλον γλυ-
 κέος· ὁμοίως καὶ ἐπὶ ψυχρῷ καὶ περὶ καὶ τῶν τοῦτων. id. ib.

τὸ γὰρ μάλλον τοῦτον καθολικωτέρως τὸ αἰρετωτέρως, ἐρμύ-
 ζον καὶ ἐπὶ λευκῷ καὶ γλυκεῷ καὶ κακῷ καὶ τῶν τοῦτων. id. ib.

δύνασθαι καὶ ἀπὸ τῷ τελευταίῳ εἰρημένῳ τόπῳ ὅτος μετενηχθῆναι
 τὸ "ἔτι εἰ τὸ ὁμοίως δευκνύει φευκτόν." id. p. 144.

ἴσως ὃ παραδίδωκε τὸτον τὸν τόπον ἐπὶ τῶν τὰ αἰρε-
 25. τώτερον δευκνύων τύπων, ὅτι μήτε τὸ αἰρετὸν ἀγαθὸν εἰς ἢ
 λόγους· τῶν γὰρ πολλαχῶς λεγομένων τὰ ἀγαθὰ καὶ αἰρετά
 id. ib.

εἰπὼν ἐν τῷ δευτέρῳ καὶ ἐν τῷ πρώτῳ περὶ τῶν καθόλου προβλη-
 30. μάτων, ὅσα τῷ συμβεβηκότος ἔχει ἢ ἀπλῶς τὴν ζήτησιν ἔχοντι
 ἢ συγκριτικῇ, τίνες ἀρμόσονται πρὸς αὐτὰ τόποι, νῦν περὶ μὲν τῶν
 συγκριτικῶν προβλημάτων ἐκείνῳ λέγει, δείκνυσσι δὲ πῶς εἰς τὸ
 ἐστὶ τοῖς παραδεδομένοις τοῖς χρηστῷ καὶ πρὸς τὴν τῶν ἐπὶ μέρει
 προβλημάτων κατασκευὴν τε καὶ ἀνασκευὴν... τῶν δὲ ἐμῶν
 35. μόνως, ὡς εἶπον, καὶ τὸ δευτέρῳ ἀρχόμενος, δι' ὧν εἶπον (p. 101
 α 1) "ἔτι δὲ πρὸς ἀμφοτέρω τὰ γένη τῶν προβλημάτων κοινὰ π
 καθόλου κατασκευαστικά καὶ ἀνασκευαστικά." νῦν δὲ σαφέστερον
 ἐξεργάσεται. id. ib.

μάστιγα ἐπικαίρους καὶ κοινὰς φησιν εἶναι τύπας πρὸς τὸ π
 καθόλου καὶ τὰ ἐπὶ μέρος προβλήματα τῶς τε ἐκ τῶν ἀντικειμένων
 καὶ τῶν συσείχων καὶ τῶν πτωσέων· ὃ γὰρ πάντα τὰ ἐπὶ μέρος αἴ
 τε διὰ τῶν καθόλου δεδειχθῆναι, τῷ εἶναι τινα τῶν ἐπὶ μέρος καὶ καὶ
 αὐτὰ ἀληθῆ τε καὶ ψευδῆ· διὸ δὲ πρὸς αὐτὰ καὶ ἰδιῶν τῶν π
 40. πων... καὶ ἐπεὶ τετραχῶς λέγει τὰ ἀντικείμενα, ἐφ' ἑκάστου εἶδ
 ἀντιθέσεως χωρὶς τῶν καὶ ἀντίφασιν ἀντικειμένων δείκνυσσι ὅτι
 αὐτὸς τόπος ὁμοίως ἀρμόσει, καθόλου τε ὅντος τῷ προβλήματι
 ἐν μέρει μεταφερόμενος ἐπὶ ταῦτα ἀπ' ἐκείνου. καὶ πρώτῳ γὰρ ἐ
 τῶν ἐναντίων δείκνυσσι τὸτο. id. ib.

παλιν ἐπεὶ τοῖς κ' ἐρέησιν καὶ ἔξιν ἀντικειμένους τάποις ὕτως
ἔστι χρῆσθαι καὶ πρὸς τὰ καθόλου προβλήματα καὶ πρὸς τὰ ἐπὶ μέ-
ρους, μόνον ἐμνημόνευσεν ὡς ἐν τοῖς πρώτοις εἰρηκώς περὶ τῶ κα-
θόλου. ἔστι μὲν γὰρ καὶ ἔξιν καὶ ἐρέησιν ἀντικείμενα ἀλτῆσι καὶ ἀνα-
δραῖς. id. p. 145.

παρὰ τὴν παραδείγματα καὶ τῶν κ' πρὸς τὴν ἀντικείμενων...
ἡμεῖς δὲ ἐμνημόνευσεν τῶν κ' κατὰ φασιν καὶ ἀπόφασιν ἀντικειμέ-
να, ὅτι μὴδὲ ἔξιν ἐν μέρει ἀντίφασις· τῷ γὰρ τι εἶναι τὸ τι μὴ
εἶναι ἐκ ἀντίκειναι. id. ib.

εἰπὼν περὶ τῶν ἀντικείμενων, καὶ δείξας πῶς ἐνεστὶ τοῖς αὐτοῖς
ἡμεῖς καὶ ἐπὶ τῶν καθόλου χρῆσθαι καὶ ἐπὶ τῶν ἐπὶ μέρους, παλιν δει-
κνύει πῶς τῷ ἀπὸ τῶν πτωσέων καὶ ἐπὶ τῶν ἐπὶ μέρους προβλη-
μάτων οἷον τε χρῆσθαι. πτωσίς μὲν γὰρ ἀδικίας, τὸ ἀδικεῖν. ζητη-
μένον δὲ ἐπὶ μέρους εἴ τι ἀδικεῖν ἀγαθόν, ἀπὸ τῶν πτωσέων ὅπως
ἂν ἐπιχειρήσῃ τις· εἴ τι τῶν ἀδικῶν γνωσμένων ἀγαθόν, καὶ τι
ἀδικεῖν ἀγαθόν. εἰ δὲ καθόλου ἐζητεῖτο εἰ τὸ ἀδικεῖν ἀγαθόν, ἀπλῶς
ἂν ἐλαμβάνετο ἡ πτωσίς· εἰ τὸ ἀδικεῖν ἀγαθόν, καὶ τὸ ἀδικεῖν
ἀγαθόν· ὁμοίον γὰρ ὡς ἐπὶ τῶ καθόλου τὸ καθόλου, ὅτω καὶ ἐπὶ τῶ
ἐπὶ μέρους τὸ ἐπὶ μέρους λαμβάνειν. ἐξῆς δὲ τὸν ἀπὸ τῶν συστα-
τικῶν τῶν δεικνύσων ἐφαρμύζοντα τοῖς ἐπὶ μέρους. id. ib.

κοινότερον τῷ τῆς ἐπιστήμης ὁνόματι ἀντὶ τῆς γνώσεως χρῆσθαι.
id. p. 146.

τὸ "τῶν ἄλλων" ἦτοι πρὸς τὰ παραδείγματα εἰρηκεν· ὃ γὰρ
μένον ἐπὶ τῶν εἰρημένων· ἄλλα καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων, ἂν προχειρίσω-
μεθα, ἀληθές. τὸ ὅτι τὸ φθαρτικὸν αἰρετὸν αὐτὸ φερεται εἶναι, καὶ
ὃ ἡ γένεσις τῶν κακῶν καὶ αὐτὸ κακόν, ὅτι ἐπὶ ἐπιστήμης μόνον ἡ
ἐπὶ τῶν ἄλλων λέγει τῶν παρεπομένων ταῖς γένεσι καὶ ταῖς φθο-
ραῖς, ὡς τῶν ποιητικῶν, τῶν χρήσεων, τῶν λήψεων. id. ib.

καὶ εἰ ἀπὸ τῶ μᾶλλον καὶ ἥττον καὶ ἀπὸ τῶ ὁμοίως παραδεδο-
μένον τῶν, ὃ μὲν ἐκ τῶ μᾶλλον ἀνασκευαστικὸς μόνον (εἰ γὰρ τὸ
μᾶλλον τι ὅν μὴ ἔξιν, ὅδ' ἂν τὸ ἥττον ὅν εἴη), ὃ δὲ ἐκ τῶ ἥττον
ἀνασκευαστικὸς· εἰ γὰρ τὸ ἥττον τι ὅν ἔστι, καὶ τὸ μᾶλλον τὸ αὐτὸ
εἴ ἂν. καὶ ὃ ἀπὸ τῶ ὁμοίως ὅπως πρὸς ἄμφω χρήσιμος, καὶ πρὸς
ἀνασκευαστικὸν καὶ ἀνασκευαστικόν. id. ib.

φησὶ καὶ τούτους τοὺς τῶν ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῶν ἐπὶ μέρους
προβλημάτων τὸ πιθανὸν ἔχειν ὡς καὶ ἐπὶ τῶν καθόλου, ὅτετι δὲ
τῆς διαφορᾶς αὐτῶν μνημονεύει, ἥν' ὅτε τὴν παράδοσιν αὐτῶν
ἡμεῖς ἐξεθέτο, εἰπὼν ἐν περὶ δύο λέγεσθαι καὶ δύο περὶ ἐνὸς καὶ
ὅτι περὶ δύο· φέρεται γὰρ ἐνὶ χρῆσθαι· χρῆσθαι μόντοι παραδείγματι
καὶ περὶ δύο λέγει. . . . παλιν δὲ καὶ ἐπὶ τούτων τῶν μὲν καθόλου
καὶ μνημονεύει, ὡς εἰρηκώς ἥδη περὶ αὐτῶν, δεικνύσι δὲ τὴν τῶν
ἐπὶ μέρους ἐν αὐτοῖς ὁμοιότητα. id. p. 147.

τί δὲ ἐστὶ τὸ ἐξ ἄλλων γένος, αὐτὸς διὰ τῶ παραδείγματος
ἡμεῖς εἰπὼν (τ. 19) "εἶον εἰ μᾶλλον μὲν ἐπιστήμη τις ἀγαθόν ἢ
ἄλλο, μὴδὲ μὲν ἐπιστήμη ἀγαθόν, ὅδ' ἂν ἡδονὴ εἴη." ἄλλο γὰρ
γένος ἢ ἐπιστήμη καὶ ἄλλο ἢ ἡδονή. id. ib.

τὸ δὲ ὑπ' αὐτῶ εἰρημένον εἴη ἂν ἴσον τῷ, εἰ εἴη τὸ πρόβλημα
εἰ τις ἐπιστήμη ἀγαθόν, ὃ ἴσον ἂν εἴη τῷ εἰ τις ἀρετὴ ἀγαθόν,

ἂν δειχθῇ ὅτι ἡ μάστις ἐπιστήμη, ταύτης ἡ μάστις ἀρετὴ, μὴ
ἔξιν ἀγαθόν, ὅδ' ἂν ἄλλη τις ἀρετὴ ἀγαθόν εἴη. id. p. 148.

τίς ἐστὶν ὁ ἐξ ὑποθέσεως τόπος, ἐδήλωσεν προοίσις "ὁμοίως 119
ἀξιώσαντα, εἰ ἐνὶ, καὶ πᾶσιν ὁμοίως ὑπάρχειν." καὶ γὰρ κατασκευα- 35.

στικὸς καὶ ἀνασκευαστικὸς ὅτος ὁ ἐξ ὑποθέσεως τόπος. id. ib.

ἀδιορίστου ὄντος τῶ προβλήματος, καὶ τὰ αὐτὰ ἐστὶ περὶ τῶν 120
ἐπὶ μέρους προβλημάτων. τὰ μὲν γὰρ ἀπλῶς καὶ ἀδιορίστως λέγει, 6
τὰ δὲ μὲν διορισμῷ τινὸς καὶ πλεονόντων. δεικνύσιν ὅτι πῶς μὲν τὰ
ἀδιορίστα ἐπὶ μέρους ἀνασκευάζειν οἷον τε πῶς δὲ τὰ διορισμένα,
καὶ τούτων πῶς μὲν τὰ ἥττον πῶς δὲ τὰ μᾶλλον, καὶ ὅτι τὰ ἀδιορίστα
κατασκευαζήσονται ὅπως ἢ ἀνασκευαζήσονται. εἰκότως δὲ ἐν τοῖς περὶ
τῶ συμβεβηκότας λεγομένοις καὶ περὶ τῶν ἐπὶ μέρους προβλημάτων
διέκρινεν· ὡς γὰρ ἥδη πλεονόντως ἐρρήθη, ἐν μόνῳ τῷ συμβεβηκότι
μάστις τὰ ἐπὶ μέρους ἐστὶ προβλήματα. id. ib.

αὐτὸ μὲν ὅτι ἐπὶ μέρους ἀδιορίστοι, καὶ ὅτι ὃ διώριζαι πότερον 120
διὰ τὸ καθόλου ἢ καθ' αὐτὰς τιθεῖται τὸ ἐν μέρει. διορισμένους δὲ 20
ἐπὶ μέρους λέγει τὴν τε λέγουσαν τις μὲν ἡδονὴ ἀγαθόν τις δὲ ὄ, καὶ
τὴν θεωρητικὴν ἡδονὴν μόνον ἀγαθόν. ὅσων δὲ διαφορῶν τούτων
ἐν ταῖς ἐπὶ μέρους, πρῶτον μὲν περὶ τῆς ἀδιορίστου ἐπὶ μέρους τὴν λό-
γον ποιῶν, καὶ φησὶ τὴν τοιαύτην ἐπὶ μέρους ἀνασκευάζεσθαι μὲν 20

μοναχῶς κατασκευάζεσθαι δὲ διχῶς. . . . εἰ δὲ διορισμένον εἴη τὸ
πρόβλημα, ὃ θέσιν εἶπε, καὶ εἰ εἴη ὁ διορισμὸς τοιαύτος ἐν τῷ προ-
βλήματι εἰ τις μὲν ἡδονὴ ἀγαθόν τις δὲ ὄ. δοκεῖ δὲ μοι τὸ "τίς
δὲ ὄ" προσθεῖναι ὅπως ὡς πάντως ὀφείλου ἐν τῇ προτάσει καὶ
ἀλλ' ὡς δηλωτικὸν ὃ τὸ τὴν ἐπὶ μέρους μὴ εἶναι καθ' αὐτὴν ἀληθῆ
μόνον ἀλλὰ διὰ τὴν καθόλου ὅφ' ἦν ἐστὶ, μὴδὲ ἀδιορίστως. καὶ γὰρ εἰ
εἴεν δύο προτάσεις κείμεναι, ὅτετι ἡ μία πρότασις διχῶς ἀναιρε-
θήσεται, ἀλλὰ δύο ὅσαι ὑπὸ δύο, ἢ μὲν καταφατικῇ ὑπὸ τῆς κα-
θόλου καταφατικῆς, ἢ δὲ ἀποφατικῇ ὑπὸ τῆς καθόλου ἀποφατικῆς.
διχῶς δὲ, φησὶν, ἐνδέχεται τὴν ὅτω διορισμένην ἐπὶ μέρους ἀναιρεῖσθαι.
id. p. 149.

ἀλλὰ καὶ εἰ κείμενον εἴη τρεῖς μόνους τάσδε τινὰς ἀρετὰς 120
ἐπιστήμας εἶναι, πενταχῶς ἂν ἀναιροῖτο καὶ τὸν ὑφ' ἡγεμένον τρέ- 31
πον· καὶ γὰρ διὰ τῶ πᾶσα καὶ διὰ τῶ ὕδαμα καὶ διὰ τῶ πλείους καὶ διὰ
τῶ ἐλάττω καὶ δι' αὐτῶ ὃ καὶ αὐτὸ αἰ τρεῖς, αἱ ἦσαν ὀνομασμέναι
ἐν τῷ προβλήματι. περὶ τούτων καὶ Θεόφραστος ἐπὶ τέλει τὸ περὶ
Καταφάσεως δοκεῖ πεποιθῆσθαι λόγον. id. p. 150.

ὡς ἐν τῷ δευτέρῳ ἥξει περὶ τῶν καθόλου προβλημάτων, . . . 120
ὅπως ὅτω φησὶ δεῖν ποιεῖν καὶ ἐπὶ τῶν ἐν μέρει προβλημάτων· τούτο 32
γὰρ εἶπε διὰ τῶ "ἐν αἷς ὑπάρχειν τι ἢ μὴ εἶρη." id. ib.

ἦν καὶ τούτο ἐπὶ τῶν καθόλου προβλημάτων εἰρημένον ἐν τῷ 120
δευτέρῳ. . . . ἔστι δὲ ὃ πολὺ διαφέρων ὅπως τῶ πρὸ αὐτῶ, πλὴν 34
ὅτι ὅτος μὲν τῶ γένος τὴν διαίρεσιν εἰς εἶδη πρῶτον ἥξει πενταχῶς
εἰθ' ὅπως ἐπὶ τὰ εἶδη τῇ τάξει προϊόντας ἐπὶ τὰ καθ' ἕνα καὶ ἕρ-
χεται. ὃ δὲ πρὸ τούτου, εἰ καὶ μὴ γένος ἦν τὸ λαμβανόμενον, κοινὸν
δὲ τι, ἥξει ἐπιβλέπειν εὐθὺς ἐπὶ τὰ ὑπ' αὐτῶ ἄτομα. id. ib.

δοκεῖ μόντοι αὐτὸς διὰ τῶν παραδειγμάτων τῶν καθόλου προ- 120
βλημάτων ἀλλ' ὃ τῶν ἐπὶ μέρους ἐστὶ μνημονεύειν. id. p. 151. 6

120⁶ Παραδύς διὰ τῷ δευτέρῳ τε καὶ τρίτῳ τῆς τοπικῆς πραγμα-
 12. τείας τῶς τόπῳ δι' ὧν οἶον τε πρὸς τὰ ἀπὸ τῷ συμβεβηκότος
 προβλήματα ἐπιχειρεῖν κατασκευαστικῶς τε καὶ ἀνασκευαστικῶς,
 εἴτε ἀπλῶς πότερον ὑπάρχει ἢ μὴ ὑπάρχει τὸ συμβεβηκός τῷ
 ὑποκειμένῳ ζητοῦτε, εἴτε καὶ συγκριτικῶς πρὸς ἄλλο, ἐπεὶ καὶ τὰ
 συγκριτικὰ προβλήματα ὑπάρχει τοῖς ἀπὸ τῷ συμβεβηκότος,
 ἐξῆς περὶ τῶν ἄλλων γενῶν τῶν προβλημάτων ποιεῖν τὸν λόγον.
 ἔστι δὲ τὰ τε ἀπὸ τῷ γένος καὶ τὰ ἀπὸ τῷ ἰδίῳ καὶ τὰ ἀπὸ τῷ ὁρί-
 σμῷ· ἐν ᾧ τούτοις τοῖς γένεσι τὰ διαλεκτικὰ πάντα προβλή-
 ματα... παραδίδωσι δὲ καὶ πρὸς τὰς κατασκευὰς τε καὶ ἀνα-
 10. σκευὰς τῶν ἐν τούτοις τοῖς γένεσι προβλημάτων τόπους εἰκῆς, καὶ
 πρῶτον γε· τὸς πρὸς τὰ γενικὰ προβλήματα, ἐπεὶ μὲν τὸ συμβε-
 βηκός κοινότερον τῶν ἄλλων τὸ γένος· τὸ μὲν ᾧ συμβεβηκός κοι-
 νότατον καὶ ἀπλῆστατον τῶν προβλημάτων· ἐν ᾧ ὑπάρχει μόνῃ
 τῷ τε εἶναι, ταῦτα δέ, τό τε γένος καὶ τὸ ἴδιον καὶ ὁ ὁρισμός, ἐν
 15. ποῖα μὲν ὑπάρχει πάντα... συντάσσει δὲ τοῖς ἀπὸ τῷ γένος προ-
 βλήμασι καὶ τὰ ἀπὸ τῶν διαφορῶν, ὡς εἶπα καὶ ἐν τῷ πρώτῳ, διὰ
 τὴν διαφορὰν ὅταν ἐν τῇ ὑσίᾳ τῷ πράγματι ὅ· ἐστὶ διαφορὰ,
 ὡς περὶ καὶ τὸ γένος, κοινὴ καὶ αὐτὴν εἶναι καὶ ἐπὶ πλείον ὁμοίως τῷ
 γένει· ὑπάρχει δ' ἂν τοῖς γενικοῖς προβλήμασι καὶ τὰ ἀπὸ τῶν
 20. εἰδῶν προβλήματα, εἴ τινα εἴη, ἐπεὶ καὶ τὸ εἶδος καὶ πλείονων τε
 καὶ ἐν τῷ τὶ ἔστιν. id. p. 152.

διδάξει περὶ τῶν συγκριτικῶν προβλημάτων, ἐν οἷς ἀναγ-
 καῖον ἦν μόνον δεῖξαι ὅτι ὑπάρχει τῷδε τῷδε, ὅς τόπος καὶ ὡς
 ἀπλυστέρως τῶν περὶ γενῶν καὶ ἰδίων προέταξε. cod. Reg. 1845
 in marg.

120⁶ λέγει ὀλιγάκις περὶ τῶν ἀπὸ γένος καὶ ἰδίου καὶ ὁρίσμου προ-
 13. βλημάτων γίνεσθαι τὸν λόγον τοῖς διαλεκτικοῖς· τὰ ᾧ πλείους τῶν
 διαλεκτικῶν προβλημάτων περὶ συμβεβηκότος τινὸς τὴν ζητήσιν
 ἔχει. Alexander p. 153.

120⁶ ἔγω καὶ Πλάτων ἐπεχείρησεν ἐν Φιλήβῳ, λαβὼν ἡδεῖα μὲν
 19. τὴν ἀκολασταίνοντα, ἡδεῖα δὲ καὶ τὴν σωφρονέντα, ἡδεῖα δ' αὖ καὶ
 τὴν ἀνοηταίνοντα καὶ ἀνοήτων δαξῶν καὶ ἐλπίδων μεσόν· οἷς ἐπήνεγ-
 κεν ὅτι ἀνόητος ἂν φαίνοιτο ἐνδίκως ἀνομοίας αὐτὰς ὅπως αὐταῖς
 ὅσας εἰς ἐν γένος συνάγων τὸ ἀγαθόν. id. ib.

120⁶ ἔγω δειχθήσεσθαι μῆτε τὸ λευκὸν γένος ἐν τῇ χιόσῳ, μῆτε ἢ
 22. κίνησις ἢ ἢ αὐτοκίνησις τῆς ψυχῆς, ὡς δοκεῖ Πλάτων. id. ib.

120⁶ τὸ ὅτι ἢ ψυχῇ ὅπερ κινούμενον εἴη ἂν λέγων ἀντὶ τῷ ὅπερ
 24. κίνησις. id. p. 154.

120⁶ διαφέρει δ' ἂν ὅτις ὁ τόπος τῷ πρὸ αὐτοῦ, ὅτι οἱ ἐκείνου μὲν
 26. ἐδείκνυτο τὸ ὑποκείμενον μὴ ἐν ὅπερ τὸ κατηγορούμενον, ἐν τούτῳ
 δὲ ἔμπαλιν τὸ κατηγορούμενον μὴ σημαῖον τί ἐστι τὸ ὑποκείμε-
 νον. id. ib.

120⁶ ἐπιζητήσαι δ' ἂν τις πῶς ἢ τῇ χιόνι τὸ λευκὸν ἢ τῇ ψυχῇ τὸ
 32. αὐτοκίνητον οἶον τε ὑπάρχειν τε καὶ μὴ καὶ πῶς ἀκίνητον τιθεμέ-
 νος τὴν ψυχὴν· ἢ ὅ τούτοις αὐτὰ λέγει οἷα τε ὑπάρχειν τε καὶ μὴ,
 ἀλλὰ καθόλου τε καὶ ἀπλῶς πᾶσι ὑσίᾳ ὑπάρχει· εἰ ᾧ τούτοις ὡς
 εἶδον, καὶ ταῖς ἄλλαις ἂν ὑσίαις δεῖ αὐτὰ, αἷς ὑπάρχει ὡς εἶδε-

σιν, ὑπάρχειν· εἰ δὲ ἔστιν αἷς οἷα τε ἔστιν ὑπάρχειν τε καὶ μὴ, ἐν
 ὅντα ἐκείνων γένῃ, ὅδ' ἂν τούτων εἴη τῶν ἐκείνων ὄντων ἀνάλογον.
 ὡς περὶ δὲ τὸ λευκὸν ὑπάρχον τισὶν ὑσίαις οἶον τε ὑπάρχειν τε καὶ
 μὴ, ἔγω καὶ αὐτοκίνησις· τὰ ᾧ ζῷα αὐτοκίνητα ὄντα ἐκ αἷ
 κανεῖν. ὡς εἶναι τὸ λεγόμενον ἴσον τῷ μὴδὲν τῶν ὄντων τῇ τισὶ
 ὑπάρχειν τε καὶ μὴ γένος, τῶν οἷς ὑπάρχει εἶναι ὀνόμαζ, εἰ καὶ
 τισιν αὐτῶν ὅπως ὑπάρχει ὡς εἶναι αὐτῶν ἀχώριστον. id. ib.

διὰ ταῦτα ὅδε τῆς ψυχῆς ἢ κινήσεως ἂν εἴη γένος, εἴη ἢ μὲν
 ψυχῇ ὑσία, ἢ δὲ κινήσεως ἐκ ὑσίας ἀλλ' ἢ πάθος τι καὶ ποιότης ἢ
 10. πρὸς τι ἢ ποσόν. ἀλλ' ὅδε τῆς ἐπιστήμης τὸ ἀγαθὸν ἂν εἴη γένος,
 ἢ τὸ καλόν, εἴη τὸ μὲν καλὸν ποῖον, ἢ δὲ ἐπιστήμη τῶν πρὸς τὴν
 ἐπιζητήσιν δ' ἂν τις πῶς ἢ ἐπιστήμη γένος ἔσται γεωμετρίας καὶ
 μουσικῆς καὶ τῶν ἄλλων ἐπιστημῶν, εἴη ἢ μὲν ἐπιστήμη πρὸς τι,
 ἐκείναι δὲ ποιότητες· ἢ ὅταν κωλύει τὴν ἐπιστήμην καὶ ποιότητα
 15. εἶναι, ἔστιν ὅταν καὶ πρὸς τι, καὶ εἶναι αὐτὴν καθὸ ποιότητος ἐστὶ γένος
 τῶν προειρημένων. id. p. 155.

οἶον ἂν λέγοι τις τῷ ὄντος γένος τὸ τί ἦν εἶναι, ἢ τὸ πᾶς· τί
 20. ᾧ τούτων τινὸς ἀποδοθῆναι ὡς γένος πάντως ἐπιδέξασθαι τὸν τε τῷ ὄν-
 τος λόγον καὶ τὸν τῷ ἑνός· πᾶν ᾧ τὸ ἐν ὑπάρχει ὄν καὶ ἐν ὅ ἔστιν.
 ἔγω δεξινοῖς ἂν ὅτι μὴ καλῶς τὸ τί οἱ ἀπὸ τῆς Σωκράτους γένος τῷ
 ὄντος τίθεσθαι· εἰ γὰρ τι, ὅθλον ὅτι καὶ ὄν, εἰ δὲ ὄν, τὸν τῷ ὄντος
 ἀναδέχοιτο ἂν λόγον. ἀλλ' ἐκείνοι νομοθετήσαντες αὐτοῖς τὸν καὶ
 25. σωματικῶν μόνων λέγεσθαι διαφεύγειν ἂν τὸ ἡγορημένον· διὰ τού-
 τῳ τὸ τί γενικώτερον αὐτῷ φασὶν εἶναι, κατηγορούμενον καὶ καὶ σω-
 ματικῶν μόνων ἀλλὰ καὶ ἀσωματικῶν. ἀλλ' ἐπεὶ γενικώτατον τὸ
 τί, εἴη ἂν ὑπὸ αὐτῷ καὶ τὸ ἐν. ἀλλ' ἔστι καὶ τῷ τινὸς αὐτοῦ τὸ
 κατηγορησθαι· ὡς καὶ γένος τὸ τί τῷ ἑνός, ἐπιδεχόμενον αὐτῷ τὸ
 λόγον. id. ib.

ἂν δὲ ἢ τὸς γένος τινὸς ἀποδοθῆναι, ζητητέον εἰ τούτο ὅ τὸ γένος
 30. ἀποδοθῆναι, μῆτε καὶ τὴν πρώτην διαίρεσιν ἐστὶ τῷ ἀποδοθέντι γέ-
 νος μῆτε τινὸς τῶν εἰδῶν αὐτοῦ μετέχει· ἀντὶ ὅτις ἔχει ἀν-
 ναίαν αὐτὸ γένος εἶναι τὸ ἀποδοθέν. οἶον καὶ λέγοι τις τῇ φθ-
 νῇ ἐν γένει εἶναι τῇ κινήσει, ἐπεὶ μὴ καὶ τὴν πρώτην διαίρεσιν τῆς
 κινήσεως ἐστὶν ἢ ἡδονή (διαίρεσις) ᾧ προσεχῶς ἢ κινήσεως εἰς τὴν
 35. καὶ τόπον καὶ εἰς τὴν καὶ ποσόν καὶ εἰς τὴν καὶ ποιότητα καὶ εἰς τὴν
 κατ' ὑσίαν, ἀλλὰ ἐκ εἰς ἡδονήν, δεῖ τὴν ἡδονήν, εἰ ἔστιν ὑπὸ τὸ γέ-
 νος τῇ κινήσει, τούτων τινὸς μετέχειν τῶν εἰδῶν τῆς κινήσεως·
 κοινότερον δὲ εἶναι εἶδη τῆς κινήσεως λέγουσθαι ἂν τὰ εἰρημένα· ὅτι
 γένος ἢ κινήσεως, ἀλλὰ τῶν πολλῶν λεγόμενων. id. p. 156.

εἰπὼν ὅτι μὴ εἶδος ἢ ἡδονή τῆς κινήσεως, προσέθηκεν ἐπὶ
 ἀλλ' ὅδε τῶν ἀτόπων τι τῶν ὑπὸ τὴν κίνησιν ἢ ἡδονήν· ὑπὸ ᾧ τὰ
 εἶδη τῆς κινήσεως τὰ ἄτομα τὰ ἐν αὐτῇ. εἰπὼν δὲ ὅδε τῶν ἀτό-
 μων, ἐκ παραλλήλου εἶπε τὸ ὅδε τῶν ὑπὸ τὸ εἶδος τῆς κινήσεως
 ὄντων· πάντα ᾧ τὰ ἐν αὐτῇ ἀτομα. id. p. 157.

δοξεῖ δὲ ὅ τὸς γένος ὅς αὐτὸς εἶναι τῷ πρὸ εἰρήμην
 τῷ ὅτι εἰ κατὰ τινος τὸ εἶδος ἀποδοθῆναι ἀλλοθί, καὶ δὲ γένος μὲν
 καὶ μαλιστα ἐπεὶ καὶ τῷ αὐτῷ παραδείγματι ἐπ' ἀμφοτέρων καὶ
 45. χρῆσθαι· ὅ μὴ ἀλλ' εἴη ἂν τις αὐτῶν διαφορὰ· ἐπὶ μὲν ᾧ τὸ πρῶτον

ἰσχύοντες τὸν ὅτι ἐπὶ πλέον λέγεσθαι τὸ εἶδος τῷ γένει ἀνήρητο τὸ γένος, ἀλλὰ τῷ μὴ ἐφ' ὧν τὸ εἶδος ἐστὶν τὸ γένος· δύναμις δὲ ἐπὶ πλείονος μὴ λέγεσθαι τὸ ἀποδοθέν τι ὡς γένος, μὴ μόνον καὶ πάντων κατηγορεῖσθαι καθ' ὧν ἐστὶν τὸ εἶδος, ἀλλὰ κατ' ἄλλων πᾶν... διὰ τὴν οὐκ αἰσθητὴν ἀν εἶναι τὴν τῶν μᾶλλον τὸ 5 τὸ ὅτιος ἐστὶν τὸ δοξαζόμενον παράδειγμα· ἐπὶ πλείονος ἢ τὸ δοξαζόμενον, εἴ τι καὶ τῶν ὄντων πάντων καὶ τῶν μὴ ὄντων. εἰ δὲ μὴ πάντως τὰ ὅτι δοξαζόμενα, ἐκείνῳ ἀν εἶναι τὸ τῶν πᾶν τὸ παράδειγμα οὐκ αἰσθητὸν. id. ib.

ἐκείνῳ ἢ αὐτῶν τῶν πᾶσι τοῖς ὅτι παρέρχεται ἐπ' ἴσων κατηγορεῖται. id. ib.

ὁ τόπος, εἰ τὸ ἀποδοθέν τι ὡς γένος τῶν ὁμοειδῶν αὐτῷ καὶ ἀδιαφορῶν κατ' εἶδος μὴ εἶναι γένος, ἐδ' ἀν τῶν, ὅτι ἀποδοθέν ὡς γένος, εἶναι γένος· πάντα ἢ τὰ ἀδιαφορὰ κατ' εἶδος ἀλλήλοις ἐπὶ ταῦτα γένος... οὐκ δ' ἐν ἀτόμοις πλεονεξίᾳ ζῆται τὸ εἰρημένον 15 ἢ ἐξω, ἐπεὶ ἐπὶ γε τῶν ὡς γενομένων εἰδῶν ἐδὲν κωλύει τὸν τῶν αὐτῶν τὸ εἶδος γένος τι ληφθῆναι μὴ πάντων ἐν τῶν ὁμοειδῶν αὐτῷ γένος... εἴη δ' ἀν ὅτις ὁ τόπος ὑπὸ τῶν πρῶτον τῶν εἰρημένων ἐν αὐτῷ τῷ βιβλίῳ, δι' ὃ ἤρξιν ἐπιβλέψαν ἐπὶ πάντα τὰ συγγενῆ τῶν ζῴων, ὧν γένος ἀποδοθέν... ἢ ἐκείνῳ μὴ ἀπλῶς ἀποδοθέντος τῷ γένος ὡς πᾶσιν ὑπάρχοντος, ἤρξιν ἐπὶ τὰ ὁμοειδῆ βλεψάν, εἴ τι 20 αὐτῶν μὴ ὑπάρχοι· ἐνταῦθα δὲ εἰ καὶ τὸ ἀφορίσας τὸν τῶν ἐκ τῶ αὐτῶν εἶδος καὶ χωρίσας ἐκείνων γένος λέγοι τῶν τὸ ἀποδοθέντος, εἴη δὲ εἰς αὐτὸν καὶ τὰ ἄλλα καθ' ὧν ὁ κατηγορεῖται τὸ ἀποδοθέν γένος ὁμοειδῆ τοῖς ὧν ἀποδοθέντος τὸ γένος, ὅτι τὸ γένος ἀνα- 25 ρή... ἀνασκαυόμενον μὴ ὅπως ἐξω, κατασκαυόμενον δὲ δεξιάντας ὡς τῶν τῶν ὁμοειδῶν τὸ ἀποδοθέντος γένος· εἰ ἢ ἐνός, ἀνάγκη ἐστίν. id. ib.

ἐπὶ μὴ δοκεῖ δύνασθαι τὸ αὐτῷ γένει εἶναι δύο, εἰ μὴ εἶναι τὸ ἑκὼν αὐτῶν ὑπὸ τὸ ἕτερον. id. p. 158.

πρὸς τὴν ἐκείνου πρῶτον μὴ λέγει ὅτι μὴ ὁμολογούμενόν ἐστι 30 τὸ φρόνησιν ἐπιστήμην εἶναι· εἰ γὰρ ἐστὶν περὶ τὰ ἐνδοχόμενα καὶ ἄλλοτε ἄλλως ἔχοντα, ὅτι ἀν εἶναι ἐπιστήμην ἢ φρόνησιν. εἴτα φησὶ ὅτι εἰ καὶ συγχωρηθεὶς εἶναι τί ἐν δύο γένεσι μὴ ὅσον ὑπ' ἀλλήλων· καὶ ἢ εἰ μὴ ἢ φρόνησιν ἀρετὴ ὅσα συγχωρεῖται ἐπιστήμην 35 εἶναι, ἀλλ' ἢ γε σοφία ὑπ' ἀμφοῖν ἐστίν· καὶ ἢ ἀρετὴ καὶ ἐπιστήμην ὡς ἐξω ὑπ' ἀλλήλων. id. ib.

φθάνει τὴν τόπον τῶν προειρημένων δι' ὧν εἶπε (p. 121 α 10) ὅτι εἰ ἀνάγκη ἢ ἐνδοχέει τὸ τεθέντος ἐν τῷ γένει μετέχειν τὸ γένος· πρόσκειται δὲ ἐν τῷ τῶν ἐπαναβεβημένων τι τὸ ἀποδοθέντος ὡς γένος. δοκεῖ δὲ καὶ ἔξωθεν παρεμβεβηλῆσθαι τὸ τόπος 40 τῶν τὰ ἢ ἐπιφερόμενα ἀκόλουθα ἐστὶν τῷ πρὸ τῶν εἰρημένων τῶν τῶν ὅτι οὐκ αἰσθητὸν δὲ καὶ τὸ γένος τῷ ἀποδοθέντος γένος· εἰπὼν ἢ δι' αὐτὴν τὴν ἀνασκαυὴν τῷ γένος, πῶς ἀν γένετο λαμβανόμενον τῷ τῷ ἀποδοθέντος γένος ὡς γενομένων, ἐξῆς ἐπιφέρει, δεξιάντας πῶς 45 τε δι' αὐτῶν τῶν πάλιν κατασκαυόμενον ὅτι τὸ ἀποδοθέντος γένος. id. p. 159.

ὅτι τῶν ὅπως ἔχει, δι' ἐπαγωγῆς φησὶ δεῖν δεξιάντας· ἀναρῶν ἢ διαφωνῶν εὐρεθῆσθαι. id. p. 160.

τὸ "μᾶλλον" προσέθηκεν, ὅτι μὴ ἐξιν ἀπλῶς ποῖον ἢ δια- 122 b φορὰ· ἢ ἢ ἐν ὅσῳ διαφορὰ περὶ ὅσῳ μὴ τὸ ποῖον ἀφορίζεται, ὅ 17 μὴ ποῖον ἐξιν· ἀλλὰ ὅσῳ. λέγει δ' ἀν διαφορὰν ποῖον τὴν χωρὶς τῷ ὑποκειμένῳ καὶ τῆς ὕλης ὑπολαμβάνομένην. id. p. 162.

ὁμοίως ἀμαρτάνει, φησὶ, καὶ ὁ τὴν διαφορὰν ὡς εἶδος ἐν τῷ 122 b γένει τιθείς, ὅτι ἐπὶ διαιρετικῇ ἢ διαφορᾷ. id. ib. 18.

τὸ "ὡς" ἐδὲ τὸ περιττὸν εἶδος ἀν εἶναι ἀλλὰ διαφορὰ, ἐπειδὴ ὅτι 122 b μετέχει τὸ γένος" δοκεῖ μὴ ἔμπαλιν εἰρηάζει· ὅτι ἢ διότι ὅτι μετέχει, 23 διὰ τὸ τοῦ διαφορὰ, ἀλλὰ διότι διαφορὰ, διὰ τὸ τοῦ ἐδὲ μετέχει τὸ γένος· γνωριμώτερον ἢ τὸ διαφορὰν αὐτὴν εἶναι ἢ τὸ μὴ μετέχειν 10 τῷ ἀριθμῷ. ἐπὶ καὶ αὐτὸς ὡς ὁμολογούμενον τὸ διαφορὰν αὐτὴν εἶναι λαβὼν, προσέθηκεν τὸ "ὅτι" δοκεῖ δὲ μετέχειν ἢ διαφορὰ τῷ γένος" id. ib.

ὅπως ἀμαρτάνει ὁ τῆς συνάφειας γένος τὴν συνοχὴν ἀποδο- 122 b νός· εἶδος ἢ τῆς συνάφειας ἢ συνοχῇ· ὅτι ἢ πᾶν τὸ συναπτόμενον 25 συνεχῆ. id. ib.

εἶπε τὸ "ἀκυσίως" ἀντὶ τῷ ὅτι ἀκυσίως μὴ κινεῖται, ὅ μὴ καὶ 122 b ἀκυσίως. εἰ ὅτι τινὰ ἐξιν ὅτι ἀκυσίως καὶ τόπον μεταβάλλοντα, ἐπὶ 33 δὲ τῶν καὶ ἀκυσίως τῷ ποῖοντα, καὶ τόπον μεταβάλλοντα, ὡς τὰ βαδίζοντα, εἴη ἀν ἐπὶ πλέον ἢ καὶ τόπος κινήσεως, ὅτι πᾶσα δὲ ἢ καὶ τόπον κινήσεως φορὰ συμβαίνει μὴ ὅτι καὶ τῶν τῶν ποῖοντα τὸ ἐπ' ἔλαττον λεγόμενον τῷ ἐπὶ πλέον λεγόμενον γένος λέγειν· ὅ μὴ ἀλλὰ καὶ διαφέρει ἀν ὅτις ὁ τόπος ἐκείνου, ὅτι τὸ εἶδος αὐτῷ 35 ὅτι εἶδος ἐστὶν γένος ἀποδοθέντος δεικνυσιν, ὅτι πλείον ἐστὶν τῷ ἐπ' ἔλαττον λέγεσθαι. Πλάτωνος δὲ ἐμνημόνευσεν ὑπὲρ τῶν ἐνδοχέων 40 πειθῆσαι τὴν τόπον καὶ τὸ χρησίμον ἐνδείξασθαι αὐτῶν, ὡς καὶ ἐνδοχέων τῶν καὶ τῶν εὐθύνεσθαι δυναμένων. ἔλαβε δὲ καὶ ἐκείνῳ εὐθύνων· ἐν ἢ τῷ πέμπτῳ τῆς Φυσικῆς (p. 226 α 32), εἰπὼν ἀνώ- 45 νυμον εἶναι τὴν καὶ τόπον κίνησιν, φορὰν αὐτὴν ὀνομάζει. id. ib.

ὅτι τῷ ποῖον ἀμαρτάνει, καθὼς τὸ ἐπὶ πλέον λεγόμενον 122 b ὑπατάσσει τῷ ἐπ' ἔλαττον λεγόμενον· ἐπὶ πλέον ἢ ἢ διαφορὰ τῷ 37 εἶδος· καὶ λαμβάνει ἢ διαφορὰ ὡς ἢ συναμφοτέρω, ὅπως ἀμαρτάνει ὁ τῷ ἀθάνατον κατηγορῶν τὸν θεόν (διαφορὰ μὴ ἢ τὸ ἀθάνατον, εἶδος δὲ ὁ θεός, καὶ ἐπὶ πλέον τὸ ἀθάνατον, εἴη μὴ πᾶν 40 τὸ ἀθάνατον θεός) καὶ ὁ τῷ λογικῷ τῷ ἀνθρώπῳ. "συμβήσεται" ἢ ἐπ' ἴσης ἢ ἐπὶ πλέον τὸ εἶδος λέγεσθαι· τῷ εἶπεν ὅτι τὸ γένος ἐπ' ἴσης ποτὲ λέγει τῷ εἶδει, ἀλλ' ὅτι πᾶν τὸ κατηγορούμενον τι ὡς ἀληθῶς ἢ ἐπ' ἴσης ἐξιν αὐτῷ ἢ ἐπὶ πλέον. εἰ ὅτι καὶ τὸ εἶδος τῆς διαφορᾶς τις κατηγορεῖ, λέγει ἀν ἢ ἐπ' ἴσης ἢ ἐπὶ πλέον εἶναι τὸ εἶδος τῆς διαφορᾶς. ἔχει δὲ ὅτι ὅπως· ἢ ἢ διαφορὰ ἢ ἐπ' ἴσης 45 ἐπὶ τῷ εἶδει ὅτι κατηγορεῖται, ὅταν ἢ ἰδίως καὶ προσεχῶς εἰδοποιῶσα ληφθῇ τὸ εἶδος. ὅτι τὸ περὶ εἰδοποιῶς ὅσα διαφορὰ τῷ περὶ ζῴων (εἶδος ἢ τῷ τῷ τῷ ζῴῳ) ἐπ' ἴσης ἐστὶν αὐτῷ· ἢ ὅτι ἐπ' ἴσης, ὡς τὸ πτηνόν, ἢ ἐπὶ πλέον, ὡς τὸ ἀνθρώπῳ τὸ δῖον ἢ τὸ λογικόν· εἴη 50 ἢ ἀν ἐπ' ἴσης τῷ ἀνθρώπῳ τὸ ἐπιστήμης δεκτικόν, εἰ διαφορὰ καὶ τῷ τῷ. id. p. 163.

φανερῶς ἀμαρτάνει καὶ ὁ τῷ γένος τὴν διαφορὰν κατηγορῶν 123 a ἐπ' ἔλαττον ἢ ἢ διαφορὰ τῷ γένος, καὶ ἐπὶ ἐδὲ τὸ γένος τῆς δια- 1.

- φορᾶς τὴν ἀρχὴν ἐν τῷ τί ἐστι κατηγορεῖσθαι, καίτοι ὅσης ὑπ' αὐτό· εἰ δὲ τῷτο, πολλοὶ ἀν' ἐπ' ἑλαττον ἢ διαφορὰ τῷ γένους. ἀντίστροφον δὲ ἀποδοτέρας τὸς τόπους τὸς πρώτως ἀποδοθέντας. id. ib.
- 123^a ἐπιζητήσαι δ' ἂν τις τίνι διαφέρει τὸ τ' γένος εἰς τ' εἶδος
3° θῆναι, τ' γένος ὡς διαφορὰν τῷ εἶδος ἀποδοῦναι· ὅσον ἢ ἐπὶ τοῖς 5
παραδείγμασι τ' γένος ὡς εἶδος εἰληπῇ τῷ ἰδίῳ εἶδος. ἢ διαφέ-
ροι ἂν, εἰ εἴη προσιθέμενον τ' τῆς διαφορᾶς ὄνομα τῷ γένει, ὡς
μὴ λέγειν τὴν μῆξιν κρᾶσιν, ἀλλὰ τὴν μῆξιν διαφορὰν τῆς κρᾶ-
σεως. id. ib.
- 123^a ἔτι ἐπεὶ ἡ μῆξιν ἐν τῷ τί ἐστι τῆς κρᾶσεως κατηγορεῖσθαι, με- 10
7. θῆξει τ' γένος τῆς διαφορᾶς, ταῦτόν ἐστι τ' εἰρημένον νῦν, ὃ τῷ
τὴν διαφορὰν μὴ μετέχειν τῷ γένους, ὃ πρότερον ἐρρήθη, ἀλλὰ τῷ
τ' γένος τῆς διαφορᾶς· τῷτο γὰρ ἐστὶ σημαίνονμενον ὑπὸ τῷ τ' ἢ
μὴ μετέχειν τῆς διαφορᾶς, ὃ ἴσον ἂν εἴη τῷ τ' μὴ ἐν τῷ τί ἐστι
τὴν διαφορὰν κατηγορεῖσθαι τῷ γένους. id. p. 164.
- 123^a ἐπεὶ ἐκ τῷ γένους διαιρημένον καὶ τὰς διαφορὰς ἢ τῶν εἰδῶν
11. αὐτῶ γένεσις, ὁλοῦν ὡς πᾶν εἶδος γένους τινός. ἔχει τ' διαφορὰν
τινα ἢ τινὰς τῶν τῷ γένους κατηγορουμένων αὐτοῦ· διὰ τῷτο ἢ τ' ἢ
ὃ τῶν εἰδῶν ὁρισμὸς ἐκ γένους τ' διαφορῶν. . . ὃ χρητὴ δὲ ἀκρίβειαν
τῷ κατηγορεῖσθαι τῷ εἶδος τὴν διαφορὰν ὡς ἐν τῷ τί ἐστι λέγοντος 20
αὐτοῦ· ἔδειξε ἢ ὅτι ὅτε ἡ διαφορὰ ἐν τῷ τί ἐστι κατηγορεῖται τι-
νων τῶν ὑπὸ τ' γένος, ὅταν καθ' αὐτὴν λαμβάνηται, ὅτε τι τῶν
ὑπὸ τ' γένος ἢ τ' γένος αὐτῆς τῆς διαφορᾶς. id. ib.
- 123^a σαφέως ὅτις ὁ τόπος· γνωρίζον ἢ ὅτι τὰ γένη τῶν εἰδῶν
14. πρότερα τῆ φύσεως· συναναρεῖ μὲν ἢ αὐτὰ, ὃ συναναρεῖται δὲ ὑπ' 25
αὐτῶν τὰ γένη· εἰ ἔν τ' ὑποτεθέν εἶδος συναναρεῖ τ' ὡς γένος
ἀπαδοθέν αὐτοῦ, ἐκ ἂν αὐτῷ εἶδος εἴη. . . ἔστι δὲ δύναμις ὃ αὐτὸς
ὅτος τόπος τῷ εἰ τ' γένος τις εἰς τ' εἶδος θείη, διαφέρει δὲ τῷ
τρόπῳ τῆς ἀνασκευῆς. ἔστι δὲ μόνον ἀνασκευαστικὸς ὁ τόπος,
ἐκείνῳ δὲ τ' ἀνασκευαστικὸς. id. ib.
- 123^a ἐπεὶ ἀδύνατόν ἐστιν ἅμα τι τὸς τῷ ἐναντίῳ ἐπιδέχεσθαι λόγους,
20. ἔστι δὲ τ' γένος ἀχωρίζον ἐκείνῳ ὃ ἐστὶ γένος, δεῖν φησίν, ὅταν
ἀπαδοθῇ τι ὡς γένος τινός, ἐπισκοπεῖν εἰ τ' ὑποκείμενον ὡς εἶδος
τῷ τῷ ἐναντίῳ τῷ ἀποδοθέντι γένει ἐστὶν ἐπιδεκτικόν. id. p. 165.
- 123^a ὅτι τὰ γένη συνωνύμως τῶν εἰδῶν κατηγορεῖται τ' ἐπιδέχεται 35
27. τὰ εἶδη τῶν γενῶν λόγον· ἂν ἔν τ' ἀποδοθέν τινος ὡς γένος
ὁμωνύμου· ἢ τ' μὴ ἔχῃ τινὰ λόγον ὃς κατηγορηθῆσθαι καὶ τῷ ὡς ἐν
εἶδει αὐτῷ τεθέντος, ἀλλὰ μόνον ὀνόματος αὐτῷ κοινῶν, ὃ γένος
ἔστι τ' ἀποδοτέμενον· φαιχείοις δὲ χρησόμεθα πρὸς τὴν γνώσιν
τῷ ὁμωνύμου αὐτὰ εἶναι τοῖς εἰρημένους, φησί, πρὸς τὴν ὁμωνυ- 40
μίαν, ἥτοι λέγων τοῖς ἐν τῷ ὁρισμῷ τῷ ὁμωνύμου λεγομένοις,
ἢ μᾶλλον τοῖς ἐν τῷ πρώτῳ παραδεδομένοις τοῖσι πρὸς τὴν
φύσιν ὁμωνύμων εὐρεσίαν τε τ' γνώσιν. . . ὅτι ἢ τ' τ' εἰ ὁμωνύ-
μον τ' εἶδος τῷ γένει· ἀρκεῖν ἀντὶ τῷ εἰ ὁμωνύμων αὐτῷ κατη-
γορεῖται, ὁλοῦν ἔξ ὃ ἐπηγεγκεν εἰπὼν "συνώνυμον ἢ τ' γένος τ' 45
εἶδος." id. ib.
- 123^a ἔτιω δευθῆσθαι τῆς γραμμῆς μὴ δὲ τ' μήκος γένος, ὡς οἱ
31. λέγοντες αὐτὴν μήκος ἀπλάτης· ὅδὲ ἢ ἄλλο μήκος παρὰ τὴν
γραμμὴν· ἢ ἢ ἐπιφάνεια μήκος μὴ ἔχει, ἐκ ἐστὶ δὲ μήκος ἀλλ'
ἐκ μήκος τ' πλάτους. id. p. 166.
- ἔτι ἀγροικίας σκληρότης, ὡς τινες ὀρίζοντο αὐτὴν λέγουσι
σκληρότητα ἥθους· ἢ ἢ σκληρότης κυρίως ἐπὶ σωματικῶν· πάθος
ἢ σώματος. id. ib.
- δεῖν φησὶ σκοπεῖν εἰ τ' ὡς εἶδος κείμενον ἐναντίον τῷ ἔστι.
id. ib.
- τὰ ἢ ἐναντία ἢ ἐν τῷ αὐτῷ γένει ἢ ἐν τοῖς ἐναντίοις γέ-
σιν ἢ αὐτὰ γένη. γένος μὲν ἔν ἐκ ἂν εἴη τ' κείμενον ἐν γένει
ἀλλ' ὅδὲ ἐν ἐναντίῳ γένει, εἰ μὴ γένος εἴη τῷ ἀποδοθέντι γένει
ἐναντίον. λαίπεθ' ἄρα τ' ἐναντίον τῷ τεθέντι ὡς εἶδει ἐν τῇ
αὐτῷ εἶναι γένει. . . ἂν ἔν ἐκείνῳ μὴ ἦ, ὅδ' ἂν τῷτο εἴη· ἐν ὃ ἢ
τ' λευκόν, ἐν τῷτῳ τ' μῆλαν· ἐν ἢ χρωματι ἀμφοτέρω, ἐπὶ
τῷ χρωματι μὴδὲν ἐστὶν ἐναντίον. ὁμοίως ἐπεὶ τ' περὶ τῶν
15 ἀριθμῶν ἐναντίον, τ' τ' ἄρτιον ἐν ἀριθμῷ. διὰ τῶν τελευτῶν τα
ἂν μὴ ὅσαν τὴν φύσιν ὑπὸ τ' γένος τὴν ὁμοιότητα, ὅτι ἢ ἔχον
ἐναντίον ὅσα αὐτῇ ὅτε ὑπὸ τὴν ὁμοιότητα ἐστὶν ὅτε ὑπὸ τὴν ἑτα-
ρίαν τῇ ὁμοιότητι. id. ib.
- ἔθος αὐτῷ τ' ἀγαθόν τ' κακὸν γένη λέγειν, κατὰ ὁμο-
νύμως λεγόμενα, ὡς ἐν Ἠθικοῖς ἔδειξεν. id. p. 167.
- δεῖν φησὶ ζητεῖν πάλιν εἰ ὁμοίως τὰ τε εἶδη ἀλλήλους ἐνα-
τία τ' τὰ γένη. τ' δὲ ὁμοίως ἐστὶν, εἰ ἀμφοτέρω τῶν ἀμέσων
ἐστὶν ἐναντίων ἢ ἀμφοτέρω τῶν ἐμμέσων· εἰ ἢ τῶν μὲν ἐστὶ
μέσον τῶν δὲ μὴδὲν, ὃ ὄψεαι τὰ ἀποδοθέντα εἶδη ὑπὸ τὰ ἀπὸ
25 δομένα εἶναι γένη· δοκεῖ ἢ ἐνδοξον εἶναι τ' ὁμοίως ἐπ' ἀμφὶ
ἔχειν. id. ib.
- ἐνέασιν πρὸς τὴν τόπον ὡς πιθανὸν μόνον, ἐκείνῳ δὲ τ' ἀμφὶ
ὑποφέρει τ' ὑγείας μὲν τ' νόσι μὴδὲν εἶναι μεταξὺ, ἀγαθὸν δὲ ἢ
κακὸν ἐναντίων ὄντων γενῶν, ὃφ' α' ἢ τε ὑγεία τ' ἢ νόσος, εἴη
30 τινὰ μεταξὺ αὐτῶν· τ' ἢ ὅτε ἀγαθὸν ὅτε κακὸν μεταξὺ αὐτῶν
δεῖ δὲ τῷ ἀγαθῷ τ' τῷ κακῷ ἀκρίβειαν τῶν σωματικῶν, ἀλλὰ μὴ
τῶν ὁμωνύμως λεγομένων· τ' ἢ τῶν ἐστὶν τινὰ ἐμμέσων· τ' ἢ
εὐεξία τ' καχεξία σωματικὰ ὄντα, τ' μὲν ἀγαθόν τ' δὲ κακόν, ἐμ-
μεσά ἐστιν· μέσον ἢ αὐτῶν τ' ὑγιαίνειν τ' ἀσχεῖν τ' καλῶς ἢ
35 ἰσχυρὸς τ' ἀδύνατος. ἢ ταῦτα ὃ γένη τῶν προκειμένων, ὅδὲ καὶ ἐπὶ
φασιν τῶν ἀκρων μέσων, ὡς τῷ ἀγαθῷ τ' τῷ κακῷ. id. ib.
- ἔτιω δεκνύται· ἂν τῷ κυρτῷ μὴ δὲ γένος τ' περιφερέ· εἰ ἢ
τ' μὲν κυρτὸν τ' τ' κοῖλον ἐναντία ὄντα ὑπὸ τ' περιφερέ, τ' δὲ με-
ταξὺ τῷ τε κυρτῷ τ' τῷ κοίλῳ, ὅπερ εἴη ἂν ἢ τ' εὐθὺ ἢ εὐθὺ
μὴκέτι ὑπὸ τ' περιφερέ, ὅδ' ἂν ἐκείνων γένος εἴη τ' περιφερέ
ἐνέασιν δὲ φέρει τ' πρὸς τὴν τόπον τῷτο· ἐπὶ ἢ τῶν ἡθικῶν ἐπὶ
τῶν αἰ μὲν ὑπερβολαί τ' αἰ ἐνδομαί ἐναντία ὅσαι ἀλλήλους ὑπὸ τῇ
κακίᾳ εἰσίν, αἰ δὲ ἀρεταί μέσων αὐτῶν ὅσαι ὑπ' ἄλλο γένος
εἰσίν· ὑπὸ ἢ τὴν ἀρετὴν. ἢ ὅτι συμβέβηκε ταύτας ὃ μέσων μὲν
45 σαῖς εἶναι, ἀλλὰ τ' ἐναντίας ἐκατέρων τῶν ἀκρων. id. p. 168.
- ἔτιω ἐπεὶ ἀρμονία μὲν ἀναρμοσία ἐναντίον, ψυχὴ δὲ ὅδὲ ὅδὲ ἐπὶ
ἐναντίον, ἐκ ἐστὶν ἢ ψυχὴ ἀρμονία, ὡς Πλάτων ἐπεχειρήσεν ἐν τῇ
Φαίδωνι. id. ib.

- ὥς ἐκ ἔξω ἐν τῇ ὑσίοι τῆς ὀργῆς ἢ λύπῃ· τὸ γὰρ ποιητικὸν τινος
 καὶ προὑπάρχον καὶ χρόνον ἐν τῷ αὐτῷ ὅ γένος. id. p. 176.
- 126^a πῶς εἶπε τὴν αἰσχύνῃ ἐν τῷ λογιστικῷ, ἄξιον ζητεῖν, εἴγε
 8. πάθος, τὰ δὲ πάθη ἐν τῷ παθητικῷ γίνεσθαι. ἦτοι ἐν ἀπλῶς ἐρον καὶ
 κοινότερον κέρρη) τῷ παραδείγματι, ἢ διὰ τὴν αἰδῶ· δοκεῖ γὰρ
 ἢ αἰδῶς μὲν λόγῳ τῶς εἶναι. id. p. 177.
- 126^a καὶ ἡ φύλα ὥσπερ φύλησις ἀν εἴη λεγομένη ὑπ' αὐτῶ. ὅτω
 13. δὲ ἡ ἀνδρία ἐπιστήμη· ἢ μὲν γὰρ ἐν τῷ λόγῳ τῷ θυμικῷ, ἢ δὲ ἐπι-
 στήμη ἐν τῷ λογιστικῷ. λέγει δὲ χρησίμους τὴν τέχνην τῶν εἶναι
 καὶ πρὸς τὸ συμβεβηκός· δοκεῖ γὰρ καὶ τὸ συμβεβηκός καὶ τὸ ὡς συμ-
 βέβηκεν ἐν τῷ αὐτῷ εἶναι. τὸτο δὲ ἐπὶ τῶν ἀν λέγοιτο ἐν
 οἷς καὶ τὰ ὑποκείμενα ἐν ἄλλοις πέφυκε γίνεσθαι. id. ib.
- 126^a ὅχι ὁμοίως, εἴ τι τῷ γένος μετέχει, καὶ τῷ συμβεβηκός· τῷ
 17. μὲν γὰρ συμβεβηκός οἶον τέ τι καὶ τῷ μετέχειν, ὡς τῷ λευκῷ
 τὸ σῶμα, ὁμοίως καὶ τὸν ἀνθρώπον· τῷ δὲ γένος ἀδύνατον. id. ib.
- 126^a εἰπὼν "οἶον τὸν σοφιστὴν ἢ διὰ βόλον ἢ κλέπτῃ," μόνον τῷ
 31. κλέπτῃ παραδείγματι ἐπὶ ἔργου, συνάφας τοῖς προειρημένοις τὸ "τὸν
 δυνάμενον λαβρὰ τὰ ἀλλότρια κλέπτειν." διὸ καὶ ἀσαφές ἐστι ἢ
 λέξις εἶναι δοκεῖ. ἔνεστι δὲ ἀπὸ τῷ κλέπτῃ καὶ ἐπὶ τῶς ἄλλης κατ'
 αἰκνότητα τὴν δύναμιν μεταφέρειν. id. p. 176.
- 126^b ὁ μόνον τὰ ψεκτὰ ὅ δὲ ἐν γένει τῇ δυνάμει τιθέναι, ἀλλ'
 4. ὅδὲ τὰ δι' αὐτὰ ἀν αἰρετώτερα καὶ τίμα· ἢ γὰρ δύναμις ὀργανικὸν
 ἀγαθόν, πᾶν δὲ τὸ τοῦτον δι' ἄλλο αἰρετόν. id. ib.
- 126^b ζητήσαι ἀν τις εἰ οἶον τε ἐν δύο τισὶ γένεσιν εἶναι μὴ ὑπαλ-
 11. λήλους ὅσιν, ἢ μὴ ὑπὸ ταῦτον γένος καὶ ἐν γένος ἀμφοτέρων ὄντων
 γενῶν. ὁ δοκεῖ δὲ ὅτε ὑπᾶλληλα εἶναι ἢ τε προαίρεσις καὶ δύνα-
 μις, ὅτε ὑφ' ἐν τι, εἰ μὴ τις ἀμφω ὑπὸ τὴν ποιότητα εἶναι λέγει,
 ἢ κοινόν τι γένος ἐξ ἀμφοτέρων συγκείμενον ἀνύμουν. πολλὰ
 δὲ γένῃ ἐν ὁνόματι ἀνύμουν. id. ib.
- 127^a σημειῶν ποιεῖ) τὸ πάθος ἀλλὰ μὴ εἶδος εἶναι τὸ τεθεῖν ἐν τῷ
 1. γένει τὸ μόνον τὸ αὐτὸ καὶ τὸ ὑποκείμενον καὶ τὸν ἀριθμὸν τὸ ἀποδο-
 θέν γένος πάθος τι προσλαβόν ἢ καὶ πάθος μεταβάλλον γίνεσθαι
 τοῦτον, ὁ ὅχι οἶον τε ἐπὶ τῶν γενῶν γίνεσθαι. id. p. 178.
- 127^a ἀμαρτάνειν φησὶ ὁμοίως τοῖς εἰρημένοις καὶ τὴν τὸ πάθος λέ-
 3. γοντας εἶδος εἶναι ἐκεῖνο ὅ ἐστι πάθος, δηλονότι τὸ πάχοντος. οἱ
 γὰρ τῷτο ποιῶντες πάλιν γένος πεπονθὸς τῷ πάθος λέγουσι. καὶ
 ὁδοῖ ἀν μὴ εἶναι ὅτος ὁ τόπος ἄλλος τῷ πρὸ αὐτῷ, τῷ τρόπῳ
 μόνῳ τῆς λήψεως τῷ πρὸ αὐτῷ διαφέρων· ἐπὶ μὲν γὰρ τῷ εἰρημένῳ
 ἀπλῶς ἦν, εἰ γένος τὸ πεπονθὸς τῷ πάθος, ἐνταῦθα δὲ πρόσκει)
 καὶ ὁ τρόπος τῆς λήψεως· οἱ γὰρ τῷ πάθος ἐκεῖνο δηλονότι τὸ πεπον-
 40 θὸς ὅ ἐστι πάθος λέγοντες εἶναι γένος καὶ ὅτως ὀρίζομενοι τῷ πάθος
 τὸ πεπονθὸς λέγουσιν εἶναι γένος... ἢ ὅχι οἱ αὐτοὶ τόποι, ὅδὲ καὶ
 τὴν λέξιν αὐτοῖς ἢ διαφορά μόνῃ, ὡς δοκεῖ, ἀλλ' ἔστιν ὁ μὲν πρῶτος
 ὡς διαμαρτανόντων τῶν ὅτως ὀριζομένων, καὶ δι' ἀγνοίαν τὸ πάθος
 ἐν τῷ πεπονθότι τιθέντων· διὸ καὶ αὐτὸς ὅτως εἶπεν "ἐντοτε δὲ δια-
 45 μαρτάνωσι καὶ ὅσοι τὸ πάθος εἰς γένος τὸ πεπονθὸς τιθέασιν." διὸ καὶ
 ἡμεῖς ἐπ' ἐκεῖνο τὸ τόπον τῷ δεῖξαι ὅτι ἡ ἀθανασία πάθος τῆς
 ζωῆς, δεῖξας ὁ ἡγήσατο. ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ ἔλαβεν ὡς εἰδόμενος

ὅτι τὸ πάθος ἐν γένει τῷ πεπονθότι τίθενται, τὸς λέγοντας τὸ πνεῦμα
 ἄερα κινούμενον· διὸ καὶ ἡλεγε τέτος ὁ τῷ δεῖξαι τὸ πνεῦμα πάθος
 ἐν τῷ ἄερος, ἀλλὰ τῷ δεῖξαι μὴ οἶον τε ἐν τὸ πεπονθὸς γένος εἶναι
 τῷ ἰδίῳ πάθος τῷ τὸ αὐτὸ κατ' ἀριθμὸν διαμένειν τὸ ὑποκείμενον
 τῷ πάθει, καὶ μικρὸν ὄντος τῷ πάθος... ἀλλὰ τῷτο μὲν ὅτω μὲν
 τῷτο ἀποδοθῶκε, βραχυλογίας φροντίζων· ἔχει δὲ ζήτησιν ἀξί-
 λογον, πῶς εἰ ὑποθεθεῖ τὸ πνεῦμα εἶδος εἶναι κινούμενον ἄερα
 ἐλέγγει) ἢ τοιαύτῃ ἀπόδοσις μὴ καλῶς ἔχουσα. ἐπειδὴ, φησὶν,
 ἀλλ' καὶ κινούμενος καὶ μὴ κινούμενος ὁ αὐτὸς μένει, τὸ δὲ πνεῦμα
 10 ἐκεῖνον κινούμενον ἀναιρεῖ). φαίνεται γὰρ ἀν οἱ ἐκεῖνο τιθέμενοι ὅτι ἀν
 λαβόν ἐστι τῷτο τῷ λόγῳ αὐτῶν· γένος γὰρ ὡς ὁ ἀλλ' τῷ πνεύματι
 συναναιρεῖ καὶ ὁ συναναιρεῖ) ὑπ' αὐτῷ. διὸ ἡμεῖς πειρασάμεθα
 τὸ ἐγγυρῶν τὸ ἀμφισβητούμενον λῦσαι. ἔχει δὲ ὅτω. τὰ γένῃ
 καθ' αὐτὰ ἐστιν ὑφεστώτα πᾶν ὅτε ἐπὶ ψιλὰ χωρὶς ὑπάρξεως καὶ
 15 ματα. id. ib.

ἀναιρεῖτο δ' ἀν καὶ τὸ ὑπὸ Ἐμπεδοκλέους περὶ τῷ αὐτῷ λεγόμε-
 νον, ὅτι οἷος ἐστι σαπὲν ἐν ἐνὶ ὕδωρ· ὁ γὰρ ἐστὶν ὁ οἷος ὕδωρ
 ἐν ὧ ὡς γένει ἔθηκεν αὐτὸν ὁ ὅτως ἀποδοθῆς. id. p. 179.

ἐπεὶ τὸ τινος γένος καὶ γένος ἐστίν, εἴ τι ἀποδοθῆς τινος
 20 γένος μὴδὲ ὅλως εἴη γένος, ὅδ' ἀν τῷτο ὅ ἀποδοθῆς γένος εἴη
 τοιαῦτα δὲ ἐπὶ τὰ ἄτομα εἶδη. id. ib.

προαίτεον τὸ συνωνύμως. ἢ τὸ "κατ' ὅθενος γὰρ τὸ γένος ἀλλ'
 ἢ καὶ τῶν εἰδῶν κατηγορεῖ)" εἴρηκεν ὡς ἀκολουθεῖν τοῖς λέγουσι·
 τισὶν ἐπόμενον γένος αὐτῶν εἶναι, τὸ ὡς κατηγορεῖ) ὡς καίμα
 γένος εἶναι, ὅ ἰδιον τὸ κατηγορεῖσθαι. εἰ δὲ ὅτω καὶ τὸ ὅν τῷ ὅντι,
 ἀν ὡς εἶδος αὐτῷ κατηγορούμενον. αὐτὸ δὲ κατηγορηθῆσθαι, ἀν
 τις εἰς αὐτῷ λόγος. προαίτεον δὲ ὅτι καὶ τὸ ἐν ἔξαι τῷ ὄντι, ὁ
 πάλιν τῷτο τῷ πᾶσιν ἔπεισθαι γένος τις πάντων ἀποδοθῆ· κατηγο-
 30 ρούμενον γὰρ καὶ τῷτο τῷ ὄντος εἴη ἀν καὶ τῷτο γένος, ὡς τὸ αὐ-
 τῷ καὶ εἶδος καὶ γένος εἶναι. id. p. 180.

οἶον εἰ τὸ μὲν ἐν γένος, τὸ δὲ ἐν διαφορᾷ τις λέγει τῷ ὄντι
 ὡς διαιρημένον τῷ ὄντος τῷ ἐν καὶ τῷ πλήθει (καὶ γὰρ τὸ πλήθος ἐπὶ
 ἐπὶ πλέον τὴν διαφορὰν ποιήσει. πάλιν εἰ τὸ γένος μὴ τῶν πᾶσι
 ἐπομένων εἴη (ἔξαι γὰρ αὐτῷ ἐπὶ πλέον ἢ διαφορὰ ὅσα γὰρ τῷ
 πᾶσι τοῖς ὄντι ἐπομένων), ὅτω δεχθῆσθαι) μὴδὲ τὸ τὸ γένος ἐν τῷ
 πάντων· ἔξαι γὰρ καὶ τῷ ὄντος γένος ἢ ἐπ' ἴσους ὄντος αὐτῷ ἢ καὶ ἐπὶ
 πλέον, εἴγε τὸ μὲν ἐν καὶ καὶ τῷ ἐννοήματος, τὸ δὲ τὸ καὶ μὴ
 σωμάτων καὶ ἀσωμάτων, τὸ δὲ ἐννοήματα μὴδὲτερον τῶν καὶ
 ταῦτα λέγοντας. ὅτως ἀμαρτάνει ἀν ὁ τῷ ὄντος διαφορὰ τὸ
 40 ἔξαι ἀποδοθῆ· ἐπὶ πλέον γὰρ τῷ ὄντος τὸ δεῖξαι, εἴγε δεῖξαι
 καὶ τὸ μὴ ἐν. id. ib.

ὁ καὶ παρακολοθεῖ τοῖς ὑποκειμένοις ὅσοι τὸ μὴ συνωνύμως
 εἶναι τοῖς ἐν οἷς ἐστὶ, διὰ τῷτο ἡγήσατο τὸν αὐτὸν τόπον εἶναι τὴν
 ἀπὸ τῶν ἐν ὑποκειμένῳ τὸν ἀπὸ τῶν συνωνύμων· ἄλλος γὰρ λόγος
 45 τῷ ἐν ὑποκειμένῳ καὶ ἄλλος τῷ συνωνύμῳ. id. p. 181.

ὁ τόπος τοῦτον. ἀν ἢ καὶ τῷ αὐτῷ τῷ τιθέμεν καὶ τῷ γένῃ
 τῷ ἀποδοθόμενῳ αὐτῷ ἐναντία τῶν, ἐπεὶ τῶν ἐναντίων τὸ μὲν βέλ-
 50 τιον τὸ δὲ χεῖρον, δεῖ σκοπεῖν εἰ τὸ βέλτερον τῶν ἐναντίων ἐν γένῃ

τῷ χείρῳ τῶν ἐναντίων καὶ)· δεήσει γὰρ καὶ τὸ καταλειπόμενον τὸ χεῖρον ἐν γένει τῷ βελτίονι εἶναι, ἐπειδὴ καὶ) ὅτι τὸ ἐναντίον ἐν τῷ ὑπερίῳ. ἔστι δὲ τὸ μὴ βέλτιον γένος τῷ χείρονος, τὸ δὲ χεῖρον τῷ βελτίονος. δοκεῖ δὲ καὶ τὰ ὑπὸ τὸ βελτίον γένη ἢ εἶδη βελτίως εἶναι τῶν ὑπὸ τὸ χεῖρον· τὰ γὰρ ὑπὸ τὴν ἀρετὴν βελτίως τῶν ὑπὸ τὴν κακίαν. id. ib.

εἰ αἱ δὲ φύσιν τοῖς σώμασι (κινήσεις) τέλος ἔχουσι τὴν ἐν αὐταῖς αἰετίας μονήν. ἀλλὰ καὶ τῶν ὑσιῶν αἱ ἀκίνητοι βελτίως. ἀλλὰ καὶ τῶν μανθάνοντι τέλος τὸ μανθάνειν τε καὶ ἐν τούτῳ ῥῆμα. εἰ δὲ οὕτως, ὅ καλῶς οἱ ἐν γένει τὴν ψυχὴν τῇ κινήσει θέμενοι. τὸ δὲ ἄλλο κίνησιν ἢ κινούμενον" εἶπε, διὰ τὸ ὅπερ κίνησιν δηλώσας τὸ ἴσος αὐτῆς τὴν κίνησιν λέγει, ὡς οἱ λέγοντες αὐτὴν κίνησιν ἀντικίνητον. id. ib.

λαμπρότερον τὸ δοκῶν μᾶλλον αὐτῶν εἶναι γένος, ἢ δευτέρον μὴ εἶναι τούτο. εἰ γὰρ μὴ τὸ μᾶλλον δοκῶν εἶναι γένος γένος ἐστίν, ὅθεν λαμπρότερον τὸ ἥττον. . . ἀπὸ μὲν τῷ μᾶλλον ὕψους, ὡς εἶρη, ἔχομεν τὸν χρόνον μὴ ὄντα ἐν γένει τῷ ἀριθμῷ. εἰ γὰρ μᾶλλον ὁ χρόνος κινήσεως ἢ ἀριθμὸς, ἐνδοξον συνεχὲς συνεχὲς μᾶλλον εἶναι τῶν, μὴ ἐστὶ δὲ κινήσεως ὁ χρόνος, ὅτι πάντα μὲν κινήσεως τινὸς τι καὶ πρὸς τι, ὁ δὲ χρόνος ὁ πρὸς τι. ὁ χρόνος ἄρα ὁ κινήσεως. ὅθεν ἡ κίνησις ἄρα γένος τῷ χρόνῳ. id. p. 182.

ἐπειδὴ ἡ μὲν ὡς συναμφοτέρας λαμβανομένη ὕψους κατηγορεῖται, ὑπερὶ δὲ καὶ ἡ χωρὶς τῆς ὕψους τῆς συναμφοτέρας διαφορᾶς, ἥτις ἐν Κατηγορίαις ἐμνημόνευσεν (c. 3), ἐν οἷς εἶπε τὸν τῶν διαφορᾶς λόγον ἀναδέχεσθαι καὶ τὰ ἄτομα καὶ τὰ εἶδη, ὡς ἰδίως ὕψους διαφορᾶς ἐκ εἰσεν εἶναι ὕψους ἐκεί, ὅτι μήτε γένη μήτε εἶδη μήτε εἶρη· εἰ γὰρ τῶν εἰδῶν κατηγορεῖται ὡς γένη ἀν κατηγοροῦντο. ὑπερὶ γένη αὖ διαφορᾶς. νῦν δὲ οὕτως, ὅθεν εἶδη δὲ αἱ ἰδίαι καὶ χωρὶς τῶν γενῶν λαμβανόμεναι διαφοραί, εἰ καὶ συναμφοτέραι, αἱ αὐταὶ δὲ ἐν ἐκείνῳ τῷ βιβλίῳ ὕψους καὶ τὰ ἄτομα τὰ ὑπὲρ αὐτάς, τῆς δ' ὕψους λαμβανομένης διαφορᾶς καὶ τὰ γένη τὰ διαίρεται ὡς αὐτῆς συναμφοτέρας κατηγορεῖται, εἶγε, ὡς εἶρηκε νῦν, τὸ πρὸς τὸν ὁμοῦ ζῶον πῶς καὶ οἱ δοκεῖ αὐτῷ τὸ γένος τῆς οἰκίας διαφορᾶς ὕψους κατηγορεῖται. τῆς μὲντοι χωρὶς τῆς ὕψους ἐν τῇ ἰδίᾳ διαφορᾶς λαμβανομένης ὅτε τὸ διαίρεται ὑπὲρ αὐτῆς γένος συναμφοτέρας κατηγορεῖται, ὅτι μὴδὲ ἄλλο τι ὅλον ἀνομοιομερὲς τῶν ὁμοῦ ἐκείνῳ ὕψους κατηγορεῖται, μέρος δὲ ἡ τοιαύτη διαφορὰ τῷ ὁμοῦ ὑπὲρ αὐτῆς ὅτε αὐτὴ ἢ τῷ εἶδους ἢ τῷ ἀτόμῳ, ὅτι μὴδὲ τὸ μέρος τῷ ὅλῳ. ἐπεὶ δὲ δοκεῖ τισὶ καὶ ἡ διαφορὰ ἐν τῷ τὶ ἐστὶ τῶν εἰδῶν κατηγορεῖται, εἶπε μὲν ἐν τῷ πρώτῳ ὅτι καὶ τὴν διαφορὰν καὶ τὰ ἀπὸ διαφορᾶς προβλήματα ὁμοῦ δεῖ τῷ γένει τάσσειν, ὡς τῶν αὐτῶν τύπων καὶ πρὸς τὰ ἀπὸ τῶν διαφορῶν προβλήματα ὁμοῦ ὄντων· ὅτι δὲ μὴ πάντῃ ταύτην ἢ διαφορὰ τῷ γένει, εἰ καὶ ὡς μάλιστα καὶ αὐτὴ ἐν τῷ τὶ ἐστὶ δοκεῖ τῷ εἶδους κατηγορεῖται καὶ ὡς ἐκείνῳ γε καὶ διαφορῶν τῷ εἶδει ἢ διαφορᾶς, τισὶ τὴν διαφορὰν δυνάμεθα χωρίζειν τῷ γένει, χοιρεῖα τῶν καὶ θεωρήματα ὡς παραδίδωσιν, ἀ τῷ φθάνειν εἰρηχῶς ἥδη εἶπεν ἐν τοῖς εἰρημέ- id. p. 183.

τόπον ἡμῶν παραδίδωσιν ὡς προχωροῦμενοι δυνάμεθα κατασκευάζειν τε καὶ ἐπικρίνειν τι δὲ ἐν γένει τινι· φησὶ γὰρ δεῖν ἐπὶ τὰ τὰς ἔξεις ἔχοντα καὶ τὰ ἀπὸ τῶν ἔξεων παρωνύμως λεγόμενα ἐπιβλέπειν, καὶ ἐπ' ἐκείνων τὸ παρωνυμασμένον τινι φαίνεται ὑπὸ τι δὲ γένος ἄλλο ὡς παρωνύμασαι τι, καὶ τὸ ἀφ' οὗ τὸ προκειμενον παρωνύμασαι λέγειν γένος εἶναι τῷ παρωνύμως ἀπὸ τῷ λεγομένου γένους. τούτο δὲ ὕψους ἔχειν διὰ τῆς ἐπαγωγῆς πρὸς τὸν ἢ λέξεις ἢ ἐπειδὴ δὲ δοκεῖ τὸ μυσικὸν ἐπιστήμον εἶναι, ἢ μυσικὴ ἐπιστήμη τις, εἴη δὲ σαφεστέρα εἰ ὕψους ἔχοι, ἐπεὶ δὲ δοκεῖ διότι τὸ μυσικὸν ἢ μυσικὸν ἐστίν, ἢ μυσικὴ ἐπιστήμη εἶναι. id. p. 183.

αὐτὸς μὲν φησὶν ὡς ἐνδοξον δεῖν τούτῳ χρῆσθαι τῇ προειρημένῃ ἀκολουθίᾳ πρὸς τὴν τῷ γένει κατασκευῇ, εἰ δὲ ἄλλος τις αὐτῷ χρῆσθαι, μὴ συγχωρεῖν ὡς ἐπὶ πάντων ὕψους ἔχοντι· ἐστὶ γὰρ τῶν ἀκολουθεῖ μὲν καὶ ἐκ ἀντιρροφεί, ὁ μὲν καὶ γένη ἐστὶ τῶν οἷς ὕψους ἀκολουθεῖ. id. p. 184.

Παραδίδωμι ἡμῶν ἐν τῷ πρὸς τούτῳ, τῷ τετάρτῳ τῆς τῶν Τοπικῶν πραγματείας, τὸς τόπους δι' ὧν ὁδὸν τε πρὸς τὰ ἀπὸ τῷ γένει προβλήματα ἐπιχειρεῖν κατασκευαστικῶς τε καὶ ἀνασκευαστικῶς, μεταβαίνει ἐντεῦθεν ἐπὶ τὰ ἐπὶ τῷ ἰδίῳ προβλήματα καὶ παραδίδωσι καὶ πῶς πρὸς ταῦτα ἐπιχειρεῖν δεῖ. . . τὸς δὲ τόπους τὸς πρὸς τὰ γενικά προβλήματα προέταξε πρὸ τῶν εἰδικῶν, διότι τὰ γενικά προβλήματα ὑσιώδη εἰσὶ, τὰ δὲ εἰδικὰ ἐπισυωδή, τιμιώτερα δὲ τὰ ὑσιώδη τῶν ἐπισυωδῶν. πάλιν δὲ τὸς τόπους τὸς περὶ τῶν εἰδικῶν προβλημάτων προέταξε τῶν πρὸς τὰ ὅρια, διότι οἱ περὶ τῶν εἰδικῶν προβλημάτων τόποι χρησιμεύουσιν ἡμῶν καὶ ἐν τοῖς ὁρίοις προβλήμασι. id. p. 185.

σκοπὸς τῷ ἐ' τῶν Τοπικῶν παραδίδωμι τόπους καὶ ἀφορμὰς πῶς δεῖ τὰ πρὸς τὸ ἰδίον ἐπιχειρεῖν, καὶ ποσῶς τὸ ἰδίον, ὅτι τετραχῶς, καὶ τίς ἢ πρὸς ἄλληλα τῶν διαφορᾶς ἀποδοῖν δὲ τὸ ἰδίον ἢ καθ' αὐτὸ καὶ δεῖ ἢ πρὸς ἕτερον καὶ ποτέ. codd. Reg. 1845 et 1972 in marg.

ἰσχύον ὅτι ἐπὶ πλέον τὸ δεῖ τῷ καθ' αὐτό· τὸ μὲν γὰρ καθ' αὐτὸ ἰδίον καὶ δεῖ, ὁ μὲν τὸ δεῖ πάντως καὶ καθ' αὐτό. . . πρόσκειναι τῇ φύσει, διότι ἐμφαίνει τὸ ἡμερον καὶ τοῖς ἀλόγοις ζώοις, ἀλλ' ὅτι ἐστὶν αὐτοῖς φύσει ἀλλ' ἐκ χειροθεσίας καὶ τιθασσεύσεως. Alexan- der p. 185.

ὅτι ἡ μὲν ἀρετὴ ἐν πλείοσι (καὶ γὰρ ἐν τῷ παθητικῷ καὶ τῷ λογικῷ), ἢ δὲ ἐπιστήμη ἐν μόνῳ τῷ λογικῷ. id. p. 186.

λογικά προβλήματα λέγει τὰ ἐπιχορηγῶντα πολλὰς λόγους καὶ πολλὰ ἐπιχειρήματα καὶ ἰσχυρά. εἰσὶ δὲ ταῦτα τὰ κατὰ αὐτὰ καὶ δεῖ καὶ τὰ πρὸς ἕτερον. id. ib.

λογικὸν γὰρ φησὶ τούτῳ ἐστὶ πρόβλημα πρὸς ὁ λόγοι γίνονται καὶ συγχρὶ καὶ καλεῖ. τὰ γὰρ εὐεπιχειρήματα καὶ πολλὰς ἀφορμὰς περιέχοντα λογικά καλεῖ. τὸ δὲ ποτέ πρὸς τὸ νῦν λεγόμενον χρόνον ἐπισκοπεῖται καὶ γὰρ τούτῳ τὸν χρόνον. . . codd. Reg. 1917 et 1874.

πρὸς ᾧ τὸτον τὴν χρόνον ἐν ᾧ ὑπάρχειν αὐτῷ λέγει) τὸ ποτὲ ἴδιον. ἕκ εὐπορος δὲ πρὸς τὸ ὅτι ἴδιον ἢ ἐπιχειρήσεις ἀπὸ ἐνός τινος γινωμένη χρόνος. Alexander p. 187.

129^b πρῶτον τόπον ἐκτίθουσιν ἀνασκευαστικόν, τὸν δεικνύοντα τὸ ἴδιον μὴ διὰ γνωριμωτέρων καὶ σαφεσέρων λόγων ἀποδοδεομέ- 5 νον. id. ib.

129^b 7. προϋίεις τὸ "ὅ ᾧ ἔξαι καλῶς κείμενον ἴδιον" τῆς προϋίτης ταύτης αἰτίαν ἀπέδωκεν, εἰπὼν τῶν ᾧ κατασκευαστικῶν τύπων τῷ καλῶς ἀποδοδεοῦ τὸ ἴδιον οἱ μὲν τὸ καλῶς ἀπλῶς κατασκευάζουσιν, ὡς ὕψερρον μνημονεύσει, οἱ δὲ τὸ καλῶς καὶ τὸτο. id. 10 p. 188.

129^b 21. ἀμφισβητεῖ) ᾧ εἰ ἐν τῷ ἐμφύτῳ θερμῷ ὑπάρχει ἡ ψυχὴ· ἄλλοι ᾧ ἐν τῷ πνεύματι ἀπέδωκεν εἶναι τὴν ψυχὴν, καὶ ἄλλοι ἐν τῇ καρδίᾳ, ὥστε ἕκ ἐστὶ καλῶς ἔχον τὸ ἀποδοδεῖν ἴδιον. . . σαφηνιστέον δὲ τὴν περὶ τούτου λόγον. πῦρ μὲν λέγουσιν οἱ τὸτο τιθέμενοι 15 τὸ ἐμφύτον θερμόν, ὃ φασὶν ὄχημα εἶναι τὴν ψυχὴν. ἐν τούτῳ ᾧ φαίνεται) καὶ ἔνεστιν αὐτῇ, καὶ χωρὶς αὐτῆς ὅτι δύναται τι ἐνεργῆσαι· νεκροποιῶν ᾧ τὸ ψυχρὸν καὶ ἀκίνησιον ἐμποῦν· ἢ ᾧ κνητικῇ καὶ ἢ θρέπτικῇ ψυχῇ καὶ αἱ ἄλλαι δυνάμεις αὐτῆς διὰ τῷ ἐμφύτῳ θερμῷ ὡς δι' ὄργανον τινὸς τὰς πένθεις καὶ θρέψεις τῷ ζῶν καὶ τὰς κινήσεις 20 καὶ τὰς αὐξήσεις καὶ τὰς ἄλλας ἐνεργείας ἀποτελεῖσιν. id. ib.

129^b 31. εὐκρίτως δὲ προσέθηκε τὸ "ἢ καὶ ὅπως ὁ λόγος·" ὅ μόνον ᾧ ἐπὶ τῶν ὁμωνύμων φωνῶν εὐρίσκει) τὸ πλεοναχῶς λέγεσθαι, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὃ καλεῖται ἀμφιβολία, ὡς ἐν τῷ "γένουτο Ζεῦ τὸν σὺν καταβαλεῖν ἐμέ." δύναται) ᾧ καὶ διὰ λόγου ἀποδοδεῖν τὸ ἴδιον. 25 id. p. 189.

130^a 8. ἔστι γὰρ τίνα αὐτὰ καὶ αὐτὰ μὲν λεγόμενα πλείω σημαίνει, συντεθέντα δὲ ἕκτε, ὡς ἐν τῷ περὶ τῷ Πολλαχῶς Θεόφραστο φησὶν· ἐν ᾧ τῷ ἐπίστασθαι γράμματα τὸ συναμφοτέρον ἀμφιβολόν, μηδετέρων τῶν ὀνομάτων ὁμωνύμων ὅτος καὶ αὐτὸ. καὶ τὸ τὸν Διῶνα 30 τὸν Πλάτωνα τύπτειν· τὰ μὲν ᾧ ὀνόματα ἀπλά, ὃ δὲ ἐξ αὐτῶν συγκείμενος λόγος ἀμφίβολος. πάλιν ἐν τῷ ἀετὶς πέτεται, κύων ὑλακτεῖ, τὰ μὲν ὀνόματα ὁμωνύμα, οἱ δὲ λόγοι ἀπλοῖ. τὸ δὲ "καὶ τὸτο" προσέθηκε καὶ ἐνταῦθα, ὅτι καὶ ἐνδὲχεται) ὡς ἴδιον τινος ἀποδοδεῖν ἕκ ἐν ἴδιον χωρὶς ἀμφιβολίας ἢ ὁμωνυμίας, καὶ κατ' ἄλλην 35 τίνα ἀμαρτίαν ἀμαρτάνειν τὸ ἀποδοδεῖν τὸ ἴδιον. ὥστε ὅσον γὰρ τὸτο ὑγιῆς ἢ ἀπιδουσις· δι' αὐτὸ δὲ αἰτίας, ἕκ ἀδελφόν ἐξον ἐκ τῶν πρότερον εἰρημένων. καὶ ᾧ εἰ ἀσαφὲς τὸ λεγόμενον τῷ μὴ γινώμενον εἶναι, τινὸς τῶν σημασιμῶν ὑπὸ τῷ ὁμωνύμῳ τὸ ἴδιον ἀποδοδεῖν, καὶ ἀφορ- 40 μὴν ἀνασκευῆς ποιεῖ, ἀν' ἄλλο τι τῶν σημασιμῶν ὑπὸ τῷ ὀνόματος, ὃ μὴ ἐστὶ τὸ ἀποδοδεῖν ἴδιον, προχειρισάμενος ἐπ' αὐτῷ ποιῇ) τὸν ἔλεγχον. οἷον ἐπεὶ τὸ ἐπίστασθαι τὸτο πολλὰ σημαίνει· τὸ ᾧ ἐπίστασθαι οὐδὲ σημαίνει, ἢ τὸ ἐπιστήμην αὐτὸ ἔχειν ἢ τὸ ἐπιστήμην αὐτοῦ εἶναι, καὶ ἐκότερον διχῶς, ἢ καὶ ἔξιν ἢ καὶ προχειρι- 45 σιν. id. ib.

130^b 3. "ἐσὼν ταιωνδὶ," τινέσσι τριχῇ διασατῶν· τὰ ᾧ τέσσαρα 35 ζοχηῖα τριχῇ διασατὰ εἰσίν. id. p. 190.

τὸ λέγειν ἴδιον τῷ ζῶν καὶ ψυχῇ ἔχειν ἔοικε γραφικὸν εἶναι σφάλμα· ὅ ᾧ ἡγήνησεν ὁ φιλόσοφος μὴ εἶναι ἴδιον τῷ ζῶν καὶ ψυχῇ ἔχειν (κοινὸν ᾧ τὸτο καὶ τοῖς φυτοῖς)· καὶ ἔξιν ᾧ μᾶλλον ὀφείλει ζῶν ἴδιον εἶναι τὸ αἰσθητικὸν εἶναι, ὡς τὸ αἰσθητικὸν μόνον τῷ ζῶν ἐφαρμολύοντος. id. ib.

ἀλλ' ἔξιν ἐνσαςίς τέτυ· ἢ ψυχῇ ᾧ καὶ τὸ σῶμα ἐκότερον τὸ τῷ ζῶν ἐξίν, ὥστε ἕκ ἀν' εἴη καλῶς ἀποδοδεομένον τὸ ἴδιον. ἰδέσθαι δὲ ἢ ἐνσαςίς ὅτι εἰ καὶ εἰσὶ μέρη τῷ ζῶν καὶ τὸ σῶμα καὶ ἡ ψυχὴ ἀλλ' ἕκ εἰσὶν ὕπερογενῆ τῷ ζῶν ἀλλ' ἅμα· ὅθεν ᾧ δύναται ἐκ νοῆσαι ζῶν, μὴ εὐθὺς συνεπινοῦντας καὶ ψυχῇ καὶ σῶμα. id. p. 191.

εἰ τι, φησὶν, ἀντικειμένῳ τῷ ἴδιῳ προσκείμεναι τις εἰς τὴν τῷ ἴδιῳ ἀπόδοσιν, ὅ καλῶς ποιεῖ) τὴν ἀπόδοσιν τῷ ἴδιῳ· τὰ ᾧ ἀντικείμενα ἅμα εἰσὶ τῇ φύσει, τὰ δὲ ἅμα τῇ φύσει ἢ ὕστερα ὅ ποιεῖ τὸ ὑποκείμενον γνωριμωτέρων. . . ἐπιζητήσεται δ' ἂν τις ἐπὶ τῶν πρὸς τι, εἰ μὴ διὰ τῶν ἀντικειμένων ἐπὶ τέττον ἢ τε τὸ ὅσμι ἀπόδοσις καὶ ἢ τῷ ἴδιῳ γίνεσθαι· τούτοις ᾧ τὸ εἶναι ταύτην ἐκ τῷ πρὸς τι πῶς ἔχειν. ἢ ὡς ἐνδύξοις λεγομένοις δεῖ προσήκω τοῖς ἐνταῦθα. καλῶς δὲ προσέθηκεν "ἢ ὅπως ἅμα τῇ φύσει," ἐπειδὴ καὶ τὰ ἐκ τῷ αὐτῷ γένους ἀντιδιηρημένα ἅμα τῇ φύσει. . . πόθεν ληπτέον τὰ ἴδια, εἰ μὴτε ἐκ τῶν ἅμα μὴτε ἐκ τῶν ὑτέρων μὴτε ἐκ τῶν προτέρων; ἵνα μὴ γάνη) ὅρος ἐκ τῶν ὑτέρων ὅ τῇ γνώσει ἀλλὰ τῷ πράγματι. id. ib.

ἀντὶ τῷ εἰπεῖν ὃ γίνεσθαι ποτε μὴ ὑπάρχον, εἶπεν "ὅ γινεσθαι ποτε μὴ ἴδιον." τὸ ᾧ τοῦτον ὅθεν ὅτε ὑπάρχει ἴδιον ἐκὶ διὰ τὸ μὴ ἀντιγράφειν πρὸς τὸ ὅ λαμβάνει) ἴδιον. . . ὅτος δὲ ὁ τύπος καὶ ὁ ἐξῆς ὅ μόνον τῷ καλῶς ἢ μὴ καλῶς λαμβάνει) εἰσὶ δεκατὰ. ἀλλὰ καὶ τὸ εἰ ἴδιον ἐξιν ἢ μὴ. id. p. 192.

ὅτος ὁ τύπος ἐξίν ἀπὸ τῆς ὑπάρξεως. id. ib. πρῶτον λέγει) κεχωρῶς ἢ ἐπιφάνεια, ἐπειδὴ τῆς ἐπιφανείας ἐν παντὶ σώματι ὅτος πρῶτον αὐτῆς ἀντιλαμβάνει) ἢ αἰσθητός, καὶ διὰ τῆς ἐπιφανείας λέγει) ὅρασθαι τὸ σῶμα. id. p. 193. οἷον εἰ ἀποδοθεῖ ἴδιον τῆς ἰδέας εἶναι τὸ αἰτίαν τῶν δημηγρημάτων καὶ τῶν ἐν κινήσει, καὶ τῆς ἐπιστήμης ἴδιον τὸ ἀγνοίας εἶναι ἀποβολήν. id. ib.

οἱ μὲν κατασκευάζοντες τύποι ὅτι καλῶς ἀποδοδεῖν τὸ ἴδιον ἢ παρδεδόθησαν, οἷον τὸ μὴ λαμβάνειν ὁμωνύμων φωνῶν, τὸ ἀντιγράφειν τὸ ἀποδοδεῖν ἴδιον πρὸς τὸ ὑποκείμενον, τὸ διὰ γνωριμωτέρων τῷ ὑποκειμένῳ ἀποδοδεῖν. ἅμα δὲ τούτοις καὶ οἱ ἀνασκευάζοντες τὰ μὴ ὅτως ἀποδοδεῖν ἴδια, ἡγῶν εἰ δι' ὁμωνύμων φωνῶν ἐκφέρων, εἰ μὴ ἀντιγράφουσι πρὸς τὰ ὑποκείμενα, εἰ μὴ διὰ γνωριμωτέρων τῷ ὑποκειμένῳ ἀποδοδεῖν, καὶ ὅσα ἄλλα οἱ προειρημένοι περιέχουσι τόποι. νῦν δὲ προτίθει) εἰπεῖν περὶ τῷ ἀπλῶς καὶ κυρίως, καλῶς· ὅ ᾧ πᾶν τὸ ἀπληροτροπώμενον τῶν καὶ μὴ ἔχον ὁμωνύμων φωνῶν ἢ τι τῶν εἰρημένων καὶ ἴδιον ἢ ἄλλῳ ἀνάγκης. id. p. 194.

"ἐν ἐκείνοις ὅν ῥηθήσεται" ἀντὶ τῷ ἐν ἐκείνοις ὁμοῦς ῥηθήσεται) συναποδώσει ᾧ ἀμφω. id. ib.

μόνον τὸ πρῶτον παράδειγμα παρέθετο, ὅτι ἐκ ἑξιν ἰδίων τὸ
 μαθητὴν ὑπάρχον ὃ ἰδιον ἀποδοθῆναι, οἷον εἴ τις, φησὶν, εἴποι ἰδιον εἶναι
 τὸ γεωμέτρου τὸ ἀνεξαπατήγον εἶναι ὑπὸ λόγου· μηδὲν γὰρ γεω-
 μέτρου τὸ ἀνεξαπατήγον ὑπάρχει. τὸ δὲ "εἰ μὴ καὶ τὸτο ἀληθεύει"
 ἐπὶ τῷ εἰ μὴ μόνῳ αὐτῷ ὑπάρχει ἀλλὰ καὶ ἄλλοις εἶδουσιν. ἐν-
 5 ἕξει γὰρ τὸ ἀποδοθῆναι ἰδιον τινος παντὶ μὴ ὑπάρχειν τῷ εἶδει ἐκείνῳ
 ἰεποδοθῆναι ἰδιον, μὴ μέντοι ἐκείνῳ μόνῳ ἐνεῖναι ἀλλὰ καὶ ἄλλοις...
 τὸ δὲ "εἰ μὴ ἑξιν ἰδιον ἐκείνῳ αὐτῶν κατ' ἐκείνῳ ὃ τὸ ἰδιον ἀπο-
 δοθεῖν" ἀντὶ τῷ εἰ μὴ ἑξὶ τὸ ἰδιον καθ' αὐτό. id. ib.

τὸ "εἰ μὴ καθ' ὃ τῆνομα καὶ ὁ λόγος ἀληθεύει" λέγοιτ' ἂν
 10 ἐπὶ τῶν μηδὲν ἢ μὴ παντὶ ὑπαρχόντων, τὸ δὲ "εἰ μὴ καθ' ὃ ὁ
 λόγος καὶ τῆνομα" ἐπὶ τῶν ἐπὶ πλείον λεγομένων. id. ib.

οὐ δεῖ, φησὶ, τὸ ὑποκειμένον ἰδιον ἀποδοθῆναι τῷ ἐν ὑπο-
 κειμένῳ· τὸ γὰρ ἰδιον ὑπάρχειν δεῖ ἐν ἑτέρῳ, ὅχι ἕτερον ἐν αὐτῷ,
 ὅτι τὸ αὐτὸ πλείονων καὶ διαφερόντων τῷ ἀριθμῷ ἑξιν ἰδιον. id. 15
 p. 195.

εἰ τις τῷ ὑποκειμένῳ ἰδιον τὸ ἐν ὑποκειμένῳ θείη, καὶ ἑξὶ τὸ
 πᾶν ἰδιον μόνῳ τῷ αὐτῷ ὑποκειμένῳ ὑπάρχον, καλῶς ἂν ἀπο-
 δῇ τὸ ἰδιον· οἷον εἴ τις σῶμα τὸ βαρύντατον τῷ εἶδει ἀπέδωκε τῷ
 ὑποκειμένῳ ἦγον τῆς γῆς, καλῶς ἀπέδωκε τὸ ἰδιον, ἐπεὶ καὶ 20
 πᾶσι τῆς γῆς λέγει τὸτο καὶ ἀντιστρέφει· τὸτο γὰρ δηλοῖ τὸ "ὡς
 τὸ ἰδιον κατηγορεῖ", ἥτοι ὡς πέφυκε τὸ ἰδιον λέγεσθαι· πέφυκε δὲ
 λέγεσθαι καὶ τὸ ἀντιστρέφειν. εἰ ἔν λέγοντός τινος μὴ εἶναι τὸτο
 ἰδιον γῆς, καλῶς ἂν κατασκευαζόσθαι καὶ τὴν τοῦ τόπου τῆς
 περὶ αὐτοῦ. id. ib.

"τὸ εἶδει" προσέθηκεν ἀντὶ τῷ φύσει· τῇ γὰρ οἰκείᾳ φύσει
 2 ἢ γὰρ βαρυτάτῃ τῶν σωμάτων, καὶ εἰ εὐρίσκειται ποτε διὰ πάθος
 καφετέρα γεγονῶτα. c. 1917.

ἐκ ἰδίων τῷ ἰδίῳ τὸ πρότερον ἢ ὕστερον εἶναι τῷ ὑποκειμένῳ,
 ἀλλὰ τὸ ἅμα ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχον καὶ αἰετὶ· τὸ γὰρ ἰδιον ὅτε ὅρος ἑξιν 30
 ὅτε διαφορὰ, αἰετὶ πρότερον τῇ φύσει τῷ ὑποκειμένῳ, ἀλλ' ἅμα
 τὸ ὑπάρχει τῷ ὃ ἑξιν ἰδιον καὶ αἰετὶ. Alexander p. 195.

τὸ ταῦτ' ἢ γένει λέγει ἢ εἶδει ἢ ἀριθμῷ ἢ καὶ ἀναλογίαν·
 3 ὃ ἢ γένει τινὶ ἰδιον ἀποδοθῆναι, ἀνάγκη αὐτὸ πάντων τῶν ὑπὸ τὸ
 αὐτὸ γένος εἰδῶν ἰδιον εἶναι, εἰ δὲ εἶδει τινί, πάντων τῶν ὑπὸ τὸ 35
 αὐτὸ εἶδος ἀτόμων. ἂν ἔν μὴ γῆ, φησὶ, τινὸς τῶν αὐτῶν ἢ καὶ γένος
 ἢ καὶ εἶδος ὃ ἀπεδοθῆναι ἰδιον, ἐκ αὐτῶν ἰδίων τὸ ἀποδοθῆναι ἰδιον. ἀλλ'
 εἰ μὴ τῶν αὐτῶν τῷ ἀριθμῷ, οἷον τὸ δυνάμει ταῦτ' ἰδιον αἰρετῶν
 ἐπὶ τῷ ἀριθμῷ. id. p. 196.

ὁ τόπος ὅπως καὶ ἀσφαλῶς εἴρηξιν καὶ κατὰ τι ψευδὴς ἔστω, ὡς 40
 καὶ αὐτός. καὶ πρῶτον μὲν, ὅτι τῷ εἶδει ἀντὶ τῷ γένει παρέ-
 λαβῶν, ὃ τινος τῷ ῥητῷ προσέθηκεν σαφηνείας χάριν. ὁ δὲ τόπος
 ὑποκειμενικός ὡς τοῦτο ἔστω. τῶν τῷ γένει ταῦτων, ταῦτα δὲ
 ἢ τὰ κατ' εἶδος ἀλλήλων διαφέροντα, τῶν ἀνάγκη καὶ τὰ
 ταῦτα τῷ γένει εἶναι. id. ib.

τὸ "ὃ ζῶν ἑξιν ἐκατέρῃ αὐτῶν τὸ συμβεβηκέναι" τοῦτον
 45 ὃ εἶναι, ἦγον καθὼς τὸ συμβεβηκέναι, ἦγον τὸ ἱσχυρὸς καὶ κινεῖσθαι, ἐκα-
 τέρω αὐτῶν, ἦγον τῷ ἵππῳ καὶ τῷ ἀνθρώπῳ, καθὼς ζῶν, καὶ ἀμφο-

τέρους ἔνεσιν ἦγον ὁμογενέσι. ψευδὴς δὲ φησὶν εἶναι τὸν τόπον καὶ
 ἐκ ἀληθεύοντα ἐπὶ πάντων ἐν τῷ κατασκευάζειν, ὅταν τὸ μὴ ἐν
 τῶν λεχθέντων ἰδίων εἶδει ἐν ὑπάρχει, ὡς τὸ περὶ δίνων τῷ ἀν-
 θρώπῳ, τὸ δὲ ἕτερον πολλοῖς, ὡς τὸ περὶ τετραπόδων. id. ib.

ἐνταῦθα τόπον τινὰ παραδίδωσι σοφιστικόν, ὃ χρωόμενοι οἱ 133b
 15 σοφισταὶ πᾶν τὸ ἀποδοθῆναι ἰδιον τινος κατασκευάζουσι, καὶ δεῖ-
 κνῶσιν πειρῶν ὅτι μόνῳ τῷ ὃ ὑπάρχει τῷ ὃ ἀπεδοθῆναι ὡς ἰδιον.
 παραδίδωσι δὲ καὶ τὸτον τὸν τόπον ὅπερ τῇ ἐνστάσει δεῖ χρῆσθαι πρὸς
 τὸ ἐπιχειρῶντας δεκνῶσιν· ὁ δὲ τόπος ἐστὶ τοῦτος, ὅθεν τὴν ἀφορ-
 μὴν τῆς ἐπιχειρήσεως λαμβάνουσιν, ὅτι τὸ ταῦτ' ἐστὶν καὶ τὸ ἕτερον πλεο-
 ναχῶς λέγει· καὶ γὰρ καὶ γένει καὶ εἶδει καὶ ἀριθμῷ καὶ ἀναλογίᾳ. id. ib.

τὸ ἐφεξῆς προσκείμενον "τὸ γὰρ ἔξει ὑπάρχον" καὶ τὰ λοιπὰ 133b
 25 ἀξιωματικὰ ἐστὶ τῶν χρωμένων ἐπὶ τῶν τοιούτων τῇ ταυτότητι τῇ τε
 ὑποκειμένῳ καθ' αὐτὸ καὶ τῷ ὑποκειμένῳ σὺν τῷ συμβεβηκέναι.
 εἴτα τὸ ὑπόδειγμα τὸ διὰ τῆς ἑτερότητας ἀποδεικνύοντος τὸ ὅπως
 ἀποδοθῆναι ἰδιον κατασκευαστικόν ἔστω· κατασκευάζοντας γὰρ
 δεῖ λέγειν ὡς ἐκ ἑξιν ἀπλῶς ἦγον καθόλου ἕτερον ἀνθρώπου καὶ
 ἕτερον ἀνθρώπου λευκός, ἀλλὰ καὶ τὸν ὁρισμὸν καὶ τὸ εἶναι. id.
 p. 197.

φύσει ὑπάρχοντά τισι ταῦτα δεῖ λέγειν, ὡς τὰ ὑποκείμενα, 134a
 οἷς ὅτω λέγει ὑπάρχειν, ἐπιδεκτικὰ μὲν εἶναι αὐτῶν, ὃ μὴν αἰετὶ 5
 αὐτοῖς ὅδε ἐξ ἀνάγκης ἐνεργεῖα πάρεσιν. id. ib.

κοινότερον σὺν καὶ τὸ φῶς πῦρ λέγει καὶ ὅθεν τινῶν, ἐπεὶ 134b
 αὐτῶν ὃ δοκεῖ τὸ φῶς πῦρ εἶναι, ὅτι ὅδε σῶμα, πᾶν δὲ πῦρ σῶμα. 29.
 25 id. p. 199.

ἰστέον δὲ ὅτι καὶ ὅθεν Πλατωνικῶν εἶδος τὸ φῶς ἐνταῦθα
 φησὶ τὸ πυρὸς, αὐτὸς τῷ μὴ συντιθέμενος· φησὶ γὰρ ἐν ἄλλοις
 "εἰ πᾶν πῦρ σῶμα, τὸ δὲ φῶς ὃ σῶμα, ἐκ αὐτοῦ τὸ φῶς πυρὸς
 εἶδος." c. 1917 in marg.

συμβήσθαι, φησὶν, ἐπὶ τῶν τοιούτων ἰδίων τὸ αὐτὸ καὶ ἐν ἰδίων 135a
 πλείονων εἶναι, τῷ τε ἀπλῶς καὶ κοινῶς λεγομένῳ, οἷον τὸ πυρὸς, 1.
 καὶ τῷ μάλιστα ὄντος ἐν τῷ τοιούτῳ κοινῷ, ἦγον τῷ φωτός· τὸ μὴ
 γὰρ πυρὸς ἔστω ἰδιον, ὅτι ἀπεδοθῆναι τῷ, τὸ δὲ φωτός, ὅτι μάλιστα
 ὑπάρχει τῷ μὴ ὄντι μάλιστα πυρὶ. Alexander p. 199.

αὐτῷ δὲ, ἦγον σοί, ὃ δοτέον ἐστὶ ταύτην τὴν ἐνστάσιν· ταῦτα 135a
 6 εἰ δὲ σὺ τοῦτον ἀποδοίης ἰδιον, ὃ δεῖ ἐπιφέρειν ἑαυτῷ τὴν
 ἐνστάσιν, ἦγον αἰτίαν διδόναι τῷ προσδιαλεγόμενῳ ἐνστάσιν σοί,
 ἀλλὰ δεῖ σε εὐθὺς διορίζειν ἐν τῷ τρόπῳ ἀποδίδως τὸ ἰδιον καθ' ἑνα
 τῶν ἐκτεθέντων. id. ib.

ζητήσῃ δ' ἂν τις ἐπὶ τῶν λεγομένων ἑτερωνύμων, εἰ μὴ 135a
 οἷον τε θατέρῳ ἕτερον ἀποδοίης, οἷον τὸ σημείον, τὸ ἀμέρες, τὸ 19.
 ἐλάχιον ἢ τὸ ἀδιάστατον· δοκεῖ γὰρ ἐπὶ τούτων καὶ τὰ σημαίνοντα
 διαφέρειν· οἷς δ' ἂν προσῇ, καὶ σαφεστέρως καὶ γνωριμωτέρως μάλ-
 λον ἐναρμόττει. id. ib.

ὃ γὰρ ἑξιν ἢ τὸς θαλάτταν· ὅδε γὰρ ἐγγχωρεῖ πῶποτε ἐπὶ τινος 135a
 30 μικροτάτης θαλάττης ἰδιον λέγεσθαι τὸ εἶναι τὸ πλείον ὕδωρ ὁλ-
 μυρὸν ἀλλὰ τὸ βραχύτατον, ὅτι ἐπὶ πρόσφορον τῇ μικροτάτῃ θα-
 λάττῃ. ἄλλως. τὸ εἶναι τὸ πλείον ὕδωρ ὁλμυρὸν, καίτοι μάλλον

ἴδιον τῆς ὅλης θαλάττης τὸ εἶναι τὸ ὅλον ὕδωρ ἀλμυρὸν ὡφείλε λέγεσθαι. ἀλλὰ διὰ τὸς ἐπιβαλλοντας ποταμὸς καὶ τὴν ἐπιφάνειαν αὐτῆς τὸ πλείονος λέγει ὕδωρ εἶναι ἀλμυρὸν καὶ ὃ τὸ ὅλον. c. 1917 in marg.

ἐπειδὴ ἡ τὴς θαλάσσης μέρων ἐστὶν ἐλάχιστον τῆς ὅλης, πῶς δὲ ὅν εἰπομεν ἐπ' αὐτῷ τὸ πλείονος; Alexander p. 200.

135^b ἔστι καὶ τῆς τινὸς γῆς, καθόσον ἐστὶ γῆ, ἴδιον τὸ κάτω φέρεσθαι καὶ φύσιν, ὃ καθὼ ὁμοιομερῆς, ὡς περ ἐδὲ τῆς πάσης καθὼ πᾶσα. τὸ δὲ "ἐστὶ δὲ αὐτῷ ἴδιον καὶ τὸ σύμπαν" δηλωτικὸν ἐστὶ τὰ τε ὡς ὅλη λαμβανομένη καὶ τῶν μερίων ἐκάστη. id. ib.

135^b ἐκ τῶν ἀντικειμένων παραδίδωσι καὶ πρὸς ἀνασκευὴν καὶ κατασκευὴν τῶν ἰδίων τόπων, ὡς περ ἐποίησε καὶ ἐπὶ τῶν πρὸς τὸ συμβεβηκώς καὶ πρὸς τὸ γένος παραδοθέντων τόπων. id. ib.

135^b ἀντικεῖν) καὶ τὸ μὲν διπλάσιον πρὸς τὸ ἥμισυ, τὰ δὲ δύο πρὸς τὸ ἔν, τὸ δὲ ἐν πρὸς δύο, καθόσον τὰ μὲν δύο πρὸς ἐν διπλασίον 15 σημαίνει λόγον, τὸ δὲ ἐν πρὸς δύο ἡμίσεος. ταῦτα δὲ ὃ πρὸς τι κυρίως· ὃ καὶ λέγει τὰ δύο τὰ ἐνὸς δύο καὶ τὸ ἐν τῶν δύο ἔν, ἐδὲ ἐν τῇ πρὸς ἀλλήλα ἡσέει τὸ εἶναι ἔχει. εἴη δ' ἂν οἰκειότερον τῷ προκειμένῳ παραδείγματι, εἰ ληφθεὶς ἡμῖν μία μὲν ἀντίθεσις τῶν πρὸς τι αἰωθίσις αἰωθιτὸν, ἑτέρα δὲ ἀντιλήψις διὰ σώματος καὶ 20 ἀντιληπτὴν διὰ σώματος. id. ib.

136^a φάσιν τὴν κατάφασιν λέγει. ἐπιζητήσκειν ἂν τις ὅπως ὃ πρὸς κατασκευὴν χρήσιμος ὁ τόπος· ὃ καὶ τὸ ἕτερον τῆς ἀντιφάσεως 6 δεῖξας μὴ ὑπάρχον, τὸ ἕτερον ὑπάρχον ἐδείξεν· ἐδὲν καὶ μεταξὺ τῆς ἀντιφάσεως. ἡ ὅτι ὑπάρχει μὲν αὐτῷ δεικνύσθαι δυνατόν, ὃ μὴ καὶ ὡς ἴδιον αὐτῷ. ἡ δὲ δύναμις μὴδὲ τὴν ἀρχὴν ὑπάρχειν αὐτῷ τὸ ἀντικείμενον τῷ μὴ ἴδιῳ. ἡ τὸ δειχθὲν μὴ ἴδιον ὑπάρχει μὲν αὐτῷ, μὴ ὡς ἴδιον δέ. ὃ καὶ αὐτῷ ἀνθρώπῳ μὴ ἐστὶν ἴδιον τὸ ἐμφυλον, ἥδη αὐτῷ καὶ ὃ ὑπάρχει. οἰκειότερον δὲ ἐπὶ τῷ ζῴῳ τὸ αἰωθιτικὸν μεταλαμβάνειν ἀντὶ τῷ ἐμφύλῳ. τὸ καὶ ἐμφυλον 30 ὑπάρχει μὲν αὐτῷ, ὃ καὶ ὡς ἴδιον δὲ αὐτῷ ἐστὶν. ἔστι δὲ ὃ μὲν πρῶτος τόπος ἐκ μάχης, καὶ ἀνασκευαστικὸς μόνον, ὃ δὲ δευτέρος ὃ· καὶ ἀμφοτέρους ἐν τοῖς ἐξῆς φησὶ μὴ δεῖν ἴδιον ἀποφατικὸν εἶναι, ὡς καὶ τὸ μὴ ὃς ὑπάρχειν, ἀπόφασις δὲ φάσει ὑπάρχει μὲν, ὃ καὶ ὡς ἴδιον δέ. id. ib.

136^a ἐν δὲ κατασκευάζοντα τόπον ἐν τοῖς τοσούτοις ψευδῇ εἶναι 35 φησὶ, καὶ τίθησι καὶ τὴν αἰτίαν, λέγων ὅτι ὅτε ἡ φάσις τῆς ἀποφάσεως ὅτε ἡ ἀπόφασις τῆς φάσεως ἐστὶν ἴδιον· τὴν μὲν καὶ φάσιν ὡς θέσιν ἀδύνατον ὑπάρχειν ἴδιον τῆς ἀποφάσεως, ἥτις ἀνάρεσις ἐστὶ καὶ ἀνυπαρξία, τὴν δὲ ἀπόφασιν τῇ κατάφασει ἐνδέχεται μὲν 40 ὑπάρχειν, ἀλλ' ὃ καὶ ὡς ἴδιον. id. p. 201.

136^b ἀντιδιηρημένα ἀλλήλοις λέγει, ὅσα ἐκ τῷ αὐτῷ γένους καὶ 3 τὴν αὐτὴν διαίρεσιν κεχωρίσται ἀλλήλων. ἐὰν ὅν τις τῶν ἀντιδιηρημένων ἀλλήλοις τι ἀποδοῖ ἴδιον ἄλλω τινὸς τῶν καὶ αὐτῶν ἀντιδιηρημένων ἀλλήλοις κατ' ἄλληλην διαίρεσιν ἐκ τῷ αὐτῷ γένους, ἡ 45 κατ' ἄλληλην ἐπιβολὴν ἐξ ἄλλου γένους, ἐπιβλεπτόν φησὶν ἐν ἄλλῳ τῷ καὶ τὴν αὐτὴν διαίρεσιν τῷ ἀποδομένῳ ἴδιῳ, εἰ ἄλλω τινὸς ἐστὶν ἴδιον τῶν ἀντιδιηρημένων τῷ, ὃ ἐκείνο ἴδιον ἀπεδοθή· ἂν

καὶ μὴδὲν τῶν ἐκείνῳ ἀντιδιηρημένων, ὃ δ' ἂν τὸ ἀποδοῖ μὲν ἴδιον εἴη τῷ ὃ ἀποδοθή· εἰ δὲ τὸ ἕτερον τῷ ἑτέρῳ ἴδιον, ἡ τὰ ἄλλα τῶν ἄλλων, εἰ πλείω εἴη τὰ ἀντιδιηρημένα, εἴη ἂν διὰ τούτου δεκνύμενον ὅτι καὶ τὸ ζητούμενον ἴδιον ἐστὶν ὃ ἀπεδοθή. ὅλον ἀντιδιηρημένα ὡς ὑποκειμένα τὰ τε θνητὰ ζῶα καὶ ὃ ἀθάνατος θεός· φησὶν ὅν, εἰ τὸ ζῶον αἰωθιτὸν ἐκ ἂν εἴη ἴδιον τῶν θνητῶν ζῴων, ἐδὲ τὸ ζῶον νοητὸν εἴη ἂν ἴδιον τῷ ἀθάνατῳ θεῷ. ἐπὶ δὲ τῷ κατασκευαστικῷ τόπῳ κέχρηται παραδείγματι τοσούτου. λαβὼν ὡς ὅλη 10 τῆς ψυχῆς ἀντιδιηρημένα μέρη ἀλλήλοις τό τε λογικὸν καὶ τὸ θυμικὸν καὶ τὸ ἐπιθυμητικόν, λαβὼν δὲ καὶ τῆς ἀρετῆς τὰς ἀντιδιηρημένας ἀλλήλαις ἀρετάς, φρόνησιν ἀνδρίαν σωφροσύνην, δεικνύσιν ὅτι ἐπεὶ τῆς φρονήσεως ἴδιον ἐστὶ τὸ καθ' αὐτὸ πεφικέναι τὸ λογικῷ ἀρετῇ εἶναι καὶ τῆς ἀνδρίας τῷ θυμικῷ, εἴη ἂν καὶ τῆς σωφροσύνης τῷ ἐπιθυμητικῷ τὸ καθ' αὐτὸ ἀρετῇ εἶναι. id. ib.

ἐν τοῖς πρότερον μὲν πτώσεως ἔλεγε τὸ μὲν δικαίως τὸ δίκαιον, τὸ δὲ ἀνδρείως τὸ ἀνδρεῖος, νῦν δὲ πτώσεως ἐκάτερα ἐκάτερον λέγει. ἔθος δὲ αὐτῷ καὶ τὰ σύσχεα πάντα πτώσεως λέγει· σύσχεα δὲ ἀλλήλοις τὸ δικαίως καὶ τὸ δίκαιον καὶ ἡ δικαιοσύνη· ταῦτα 20 καὶ ὅμοια ἀλλήλοις. id. ib.

ἐπιζητήσκειν ἂν τις πῶς ἐστὶ δύναμις) τὸ αὐτὸ ὁμοίως πρὸς ἑαυτὸν ἔχειν, εἰ ἐστὶ μόνον τῷ ἑτέρῳ αὐτῶν ἴδιον. ἡ καὶ τούτο συναποδεικνύσι τὸ δεκνύν ὁμοίως ἔχειν μὴ ἔχειν ὁμοίως. πρὸς δὲ κατασκευὴν μὴ εἶναι φησὶ τὸν τόπον χρήσιμον τούτον, τὴν δὲ αἰτίαν ὃ προσέθισεν, ἀλλ' ἡ μόνον "τὸ καὶ ὡσαύτως ἔχον ἐν πρὸς πλείω συγκρίνεται." καὶ ἔοικε διὰ τούτου δύναμει λέγων· ὃ καὶ αὐτῷ τῷ ἑτέρῳ αὐτῶν ἴδιον τὸ πρὸς ἑαυτῷ ὡσαύτως ἔχον κατασκευαστικὸν ἐστὶ τῷ καὶ τῷ ἑτέρῳ αὐτῶν αὐτὸ ἴδιον εἶναι, ἀλλ' ἀνασκευαστικὸν ὃ καὶ ἂν δειχθῇ τῷ ἑτέρῳ ἴδιον ὄν, κατασκευάζει) ὅτι τὸ τῷ λαπῷ τὸναντίον καὶ ἀνασκευάζει). ἐν καὶ πρὸς δύο συγκρίνεται, καὶ τὸ ἴδιον 35 πλείωνων εἶναι ἴδιον ἐν δύναμι. id. p. 202.

κοινότερον ὡς ἐν τοῖς πλείοις καὶ νῦν τῷ παραδείγματι κέχρηται, τὴν ἰδέαν τῷ ζῴῳ ἦγον τὸ αὐτοζῶον συγκρίσθαι ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος· ἔπειτα μὲν καὶ ἴσως τούτο, ὃ μὴν συγχωρεῖται γὰρ καὶ 35 τῶν τὰς ιδέας τιθέντων. id. ib.

"ἔπειτα ἐκ τῷ μᾶλλον καὶ ἥττον." καὶ ἐκ τῶν ὑπερβόσεων τῷ τε μάλιστα καὶ ἥμισυ καὶ ἐλάχιστο, ὅτι ὡς ἔχει ἐπὶ τῷ ἐνός, καὶ τῶν λοιπῶν ἡ τῶν πλείων, καὶ ὡς ἐπὶ τῶν ἀπλῶν, ὅτω καὶ ἐπὶ τῶν συγκριτικῶν, τέσσαρας τύπους παραδίδωσιν ἀπὸ τῷ μᾶλλον, ἐν πρὸς ἐνός, δύο περὶ δύο, δύο περὶ ἐνός, καὶ ἐν περὶ δύο... ἐπιζητήσκει δ' ἂν τις εἰ πάντως ἐπεὶ δὲ τοῖς συγκριτικοῖς τὰ ἀπλά. δεκνύει) ἐπὶ τινων μὴ ἐπεὶ καὶ μᾶλλον καὶ ἥττον ἀντὶ βαρὺς, ὃ μὴ καὶ ἀπλῶς βαρὺς, καὶ γὰρ μᾶλλον καὶ ἥττον κέφα. ἡ ἐπὶ τούτων ὃ καὶ ἐπὶ τῶν καὶ συγκρίσιν τὸ ἀπλῶς, ὅτι μὴ κυρίως ἐπ' αὐτῶν λαμβάνεται τὰ καὶ συγκρίσιν λεγόμενα, τὸ βαρὺ καὶ τὸ κῶφον, ἀλλ' ὁμοιωμῶς ὡς καὶ ἐν τοσούτοις μᾶλλον, ἀπλῶς δ' ὃ. τοῖς δὲ παραδείγμασι τέτοις καὶ ἐπὶ τῶν τύπων τέτω καυότερον κέχρηται). ἐπὶ καὶ ὅσοι αὐτὸ ἐκ ἐπιδοχόν) τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον πεποιθὴ) τὸ λόγον· εἰ

ἢ ἐν αἰετέρον ἐπὶ ἡδονῆς καὶ ἀγαθῶν τὸν λόγον πεποιθῆς. id. p. 203.

καὶ τῶν ἀνασκευαστικῶν μόνον, εἰ ἐν δύο τισὶν ὁμοίως ὑπάρχει. ἢ πῶς θεωρεῖ εἰ δύο ἰδία ὁμοίως ἐν ὑπάρχει ἢ μὴ ὑπάρχει, καὶ οἱ μὴ τὴν μὴ ὑπάρχειν τίθησι παράδειγμα σαφές, ὅτι ὁρᾷ καὶ τὸ ὡς τὸ ἀνθρώπου, ἐπὶ δὲ τὸ ὑπάρχειν ἀσαφές. ἔστι δ' ὁ λέγει πῶς. εἰ ὁμοίως ἐστὶ ψυχῆς ἴδιον τὸ μέρος αὐτῆς ἐπιθυμητικὸν καὶ πρῶτον, καὶ λογιστικὸν ὡσαύτως μέρος πρῶτον, εἴη δὲ ἴδιον αὐτῆς τὸ λογιστικὸν μέρος πρῶτον, ὥσπερ καὶ τὸ ἐπιθυμητικὸν μέρος πρῶτον ἴδιον αὐτῆς. τὸ δὲ τῆς ψυχῆς πρῶτον μέρος εἶναι καὶ τὸ ἐπιθυμητικὸν καὶ λογιστικὸν ἐν τοῖς παραδείγμασιν ἔλαβεν, ὅτι καὶ ἀνθρώπου ἴδιον ἔστιν ὅτι τις λέγει τὸ μὴ θυμικὸν εἶναι τὸ δὲ ἐπιθυμητικόν, ἀλλ' ὃ πρῶτον. id. ib.

Διότι δὲ ὁ Ἀριστοτέλης περὶ τῶν γενικῶν καὶ εἰδικῶν προβλημάτων, καὶ πρὸ αὐτῶν δ' ὁμοίως περὶ τῶν ἀπὸ τῆ συμβεβηκότος, καὶ τὸς τόπους τῆς τε κατασκευάζοντος ὅτι τούδε γένος ἐστὶ τούδε ἢ καὶ ὁ συμβεβηκὸς τούδε καὶ αὐτοῖς ἀνασκευάζοντος καὶ δεκνύντος ἐπὶ ἑκατέρω παραδείξας, νῦν διδάσκει καὶ περὶ τῶν ὁρισμῶν, ὅτι ὅτι τί ἐστι φύσις τῶ ὄρου, καὶ εἰ ἀρα πλείω γένη εἴη ἐν τῷ ὁρισμῷ παραλαμβάνει μίαν δὲ διαφορὰν ἢ τὴν αὐτὴν, καὶ τῶν ἐστὶν ὁρισμῶν, ἐπὶ τὴν ὡσαύτως κυρίως, καὶ δευτέρον δὲ λόγον καὶ τῶν συμβαίων (περὶ ᾧ πάντων τούτων ἐδίδαξεν ἐν τοῖς Μετὰ τὰ Φυσικά, καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ τῆς Ἀποδεικτικῆς περὶ τῶν εἰ δὲ τῶν ὁρισμῶν ἐδίδαξεν ἡμεῖς), ἀλλ' εἰ ὁ ἀποδιδόμενός τις ὅρος ὅρος ἐστὶν αὐτῷ ἢ ἑτέρῳ περὶ τούτου γὰρ ἔστιν ἡ πρόθεσις αὐτῷ ἐν τῷ παρόντι τῷ ἰσχυρῶν βιβλίῳ. id. p. 205.

ὁ δὲ δευτέρῳ τῆς Ἀποδεικτικῆς περὶ ὄρου ἐδίδαξεν, οἷον τί ἐστι φύσις, καὶ τῶν ἐστὶν ὁρισμῶν, καὶ ἐκ τῶν μερῶν σύνκειναι, καὶ πῶς ἔστιν ἀποδείξει τὸ ὁρισμῷ ἢ μὴ. ἐνταῦθα δὲ παραδεικνύει πῶς κατασκευαστικῶς τε καὶ ἀνασκευαστικῶς τῶν ὁρισμῶν. καὶ γὰρ ἔστιν ἡ διαλεκτική. cod. 1972.

ὁ δὲ δευτέρον ἀποδίδει καὶ ταύτην ἀμαρτάνει, ὅτι τῷ μὴ καλῶς ἀλλὰ τῷ μὴ ὅλως ὀρίσαι. ὁ δὲ ἐνδεὴς λόγος καὶ τούτῳ ἐνδεὴς ἐστὶν, ὅτι ἐκλείπει τι αὐτῷ πρὸς τὸ ὀρίσασθαι ἢ γινώσκειν τὸ τί ἦν οὗτο· εἰ δὲ μὴ δηλῶν τὸ τί ἦν εἶναι ὅχι ὁρισμός. Alexander p. 206.

ὁ μῦθος ἢ ἡ τε ἀγωγή καὶ ἡ συμμετρία ἐστὶν, ὅτι ἡ μὴ ὁρισμῶν σημαίνει τινῶν φορὰν, ὃ καὶ παρακομίζειν λέγει, ὡς λέγει τὴν ἀγωγήν ἢ οἶνον. λέγει καὶ ἡ διὰ τῶν ἡδονῶν τὸ τρόπον κατανάλωσιν, ὡς λέγει παίδων ἀγωγή. λέγει ἀγωγή καὶ ἡ μετρίως καὶ ἀφαιρέσει, ὡς ἡμεῖς σημαίνοντες ὅτι τὴν γένεσιν ὀρίζομενος κέρειν καὶ τῆς ἀγωγῆς ὀνόματι. ἀλλὰ καὶ ἡ συμμετρία ὁμῶνυμον, ὡς καὶ τὸ σύμμετρον· σύμμετρα ἢ τὰ τῷ αὐτῷ μέτρῳ μετρίως, ὡς ἐπὶ ἀριθμῶν καὶ μεγεθῶν, καὶ τὰ ἐκαστῷ ἀρμόζοντα ὡς ἡμεῖς, ὡς ἡμεῖς ἢ ὑποδήματα, ἢ καὶ πλῆθος ἢ καὶ μέγεθος καὶ τῶν πωστῶν κρασιν, τῷ μὴ ὑπερβαλλέν ἐτέραν τῆς ἡμέρας ἀλλ' ἐπ' ἰσότητος εἶναι ἐν τῇ συνθέσει, ἢ καὶ τὰς δυνάμεις ὡσαύτως ἔχοντα. id. ib.

ἐὺλόγως προσέθηκε τὸ "συκοφαντεῖν" ἐπὶ τῷ τούτῳ ἐλλείποντι. 139 ὁ δὲ τὸν ἀποδεδυμένον τὸ κυνὸς λόγον ἀξίων πᾶσι τοῖς ὑπὸ τῷ ὀνόματος τῷ κυνὸς σημανομένοις ἀρμόζων, ὡς ὄντος τῷ κυνὸς μιᾶς τινὸς φύσεως, συκοφαντεῖ. id. ib.

μεταφορὰ μὲν ἔστιν, ὅταν τὸ κυρίως ἐπὶ τινος λεγόμενον ἐφ' ἑτέρον μὴ κυρίως ὑπ' αὐτῷ σημανόμενον μεταγγόμενον τὴν φωνήν, ὃ καλεῖται παρὰ τοῖς γραμματικαῖς καὶ παράχρησις. εἰ ὅν τις ὀρίσας τὴν ἐπιστήμην ἀμετάπτωτον φήσειεν, ἐπεὶ τὸ ἀμετάπτωτον κυρίως ἐπὶ τῶν σωμάτων λέγει τῶν δι' ἰσχύν μὴ τρεπομένων ἢ δι' ἰσότητά καὶ συμμετρίαν μὴ μεταβαλλόντων, ἀσαφές ἐποίησε τὸ λεγόμενον. ὡσαύτως καὶ ὁ τιθήνην τὴν γῆν ὀρίσας· ἢ ἢ τιθήνη κυρίως ἐπὶ τῆς τιθνήσεως καὶ ἀνατρέφουσης παιδίων λέγει. ἐνδεχέσθαι ὅν, φησί, καὶ τὴν μεταφορικῶς ὀρίσας συκοφαντεῖν ἦγεν ἐλλείπειν ὡς μὴ ἀποδιδόντα ὅρον ἐφαρμόζοντα τῷ ὑποκειμένῳ, οἷον εἰ τις τὴν σωφροσύνην ὀρίσαιο συμφωνίαν. id. p. 209.

καὶ ὅτος ὁ τόπος τῷ ἀνωθεν καὶ παράχρησιν ἔχει. κείμενα ὡς ὀνόματα λέγει τὰς συνήσεις καὶ κατατετριμμένας λέξεις, καὶ μὴ οἷαις ὁ ἀνυπόφορος χρησθῆναι, σκληραῖς τε καὶ τροπικαῖς, πεφασίαν λέγων τὴν φονικὴν καὶ κίνα τὴν γυναικα διὰ τὸ ἀναίδες. id. ib.

τὸ φαλάγγιον ζῶντι ἐστὶν ὅπερ δάκνον ποιεῖ σῆψιν. c. 1917 in marg. φαλάγγιον ἐστὶ ζῶντιον ἐν τοῖς ἐλλοίς γεννώμενον. c. 1972. ἢ ἀσαφεία ἦτοι δι' ὁμῶνυμίαν ἢ ἐν τῷ ὄρου ἢ ἐν τῷ ὀρίσῳ ἢ διὰ μεταφορὰν ἢ διὰ κατάχρησιν. Alexander p. 210.

τὸ μὴ ὅχι ἀσαφές, φησὶν, ἐκ τῶν εἰρημένων κριτέον, καὶ χερόν ὅπερ εὐρίσκει ἐν τοῖς τῆς λέξεως πάθεσι. πάθος ἢ λέγει καὶ ἡ ὁμῶνυμία καὶ ἡ μεταφορὰ καὶ ἡ κατάχρησις. τὸ δὲ περιέργον καὶ περιττὸν ἐν τῇ πρώτῃ τῶν ἐφεδῶν ὁρᾷται ὅτι ὁ Ἀριστοτέλης μεταγγίζει εἰς τὰς πραγματικὰς ἐξετάσεις· ἀντικρὺς ἢ τὴν ἐκ τῶν πλεονάζειν κακίαν καὶ πλείω τὰ πράγματα παραλαμβάνει ὁ τόπος· ἐλέγχει μὴ ἢ φαίνει, ὅτι μὴ ἀληθῶς, ἀλλ' ὅταν μὴ ὅλῳ τῷ ὄρου ἅμα συμβῇ τὸ λέγειν ἐπὶ πλέον τῷ πράγματι, ὅτι πρὸς τὴν τρέπον ἢ ἐπιτήμησιν ὁδὸν πρὸς τὸ καλῶς. id. ib.

καὶ ἢ τὸ αὐτὸ ἐκὼν κινῶν χωρὶς τῶ ἀριθμοῦ τὴν ψυχὴν δηλοῖ, καθάπερ Πλάτων ἐν τῷ Φαίδρῳ φησὶ. ὥσπερ δὲ τινος ἐνισαμένον καὶ λέγοντος πῶς φησὶ ὅτι ἀφαιρεθέντος τῷ ἀριθμῷ ὁ λυμαίνεσθαι ὁ ὁρισμός; γένος γὰρ ἐστὶ τῆς ψυχῆς ὁ ἀριθμὸς καὶ ἡμεῖς ἀφαιρέσει καὶ Πλάτωνα, καὶ δεῖ τῆς προσηγορίας τῷ ἀριθμῷ ὡς γένος ἐν τῷ ὁρισμῷ φησὶν ὅτι εἰ δῶσωμεν ὅτι ὁ ἀριθμὸς γένος ἐστὶ τῆς ψυχῆς, ἀφαιρεθέντος τούτου τὸ καταλείφθαι ὅχι ἔσθαι ὅρος ἀλλ' ἴδιον, ὅτι μὴν δὲ καὶ τὴν ὅσταν δηλώσει τὸ πράγματος. id. p. 211.

ὡς ἡμεῖς ἀφαιρέσει ὡρίζετο λέγων τὴν ψυχὴν ἀριθμῶν αὐτὴν ἐκὼν κινῶντα. καὶ τὸ μὴ ἀριθμῶν λαμβάνει ὡς γένος, τὸ δὲ λοιπὸν ὡς διαφορὰν. c. 1917 in marg.

ἔστι σαφέστερον εἰπεῖν περὶ τούτου ὅτι ὡς τὸ ἀνθρώπου τὸ δῖον κατὰγορεύει, ὅταν καὶ τὸ ὁρισμῷ αὐτῷ τῷ ζῴῳ περὶ καὶ δῖον, καὶ ὅτι δὲ δῖον κατὰγορεύει ἀλλ' ἀπαρτίζετο ὅτι μόνον τῷ ζῴῳ περὶ κατὰγορεύει τὸ δῖον, ὡς ἐξ ἀνάγκης, ὅταν ἀνέσωμεν ζῶντα περὶ νοῦμεν αὐτὸ καὶ δῖον εἶναι, ἀλλ' ὅταν τὸ ζῴον περὶ δῖον ὅπερ

ἐξίν ὁ ἄνθρωπος. ἐπεὶ ὅν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τὸ δῖον ἢ δις κατηγορεῖται, ὅθεν ἐν τῷ ὀρισμῷ αὐτοῦ, ὃς ταυτὸν ἐστὶν αὐτῷ, δις τὸ δῖον παραληφθήσετῃ, εἴπερ ἀνθρώπῳ ὀρισμὸς ἀποδοθεὶς τὸ ζῶον πεζὸν δῖον. ὁμοίως ὅν ὅθεν ἐπὶ τῆς ἐπιθυμίας δις τὸ ἡδὺ κατηγορηθήσετῃ. Alexander p. 212.

141^a ὁ ταυτὸν ἐστὶν εἰπεῖν ζήτησιν τῷ κτ' φύσιν ὑπάρχοντος καὶ ζήτησιν κτ' φύσιν. ἐπεὶ γὰρ ἡ τῆς τῷ πεφυκέντος ὅτε πέφυκεν ὑπάρξεως ἀπουσία ζήτησις ἐστὶ, τῶν ζήτησεων δ' αἱ μὲν βίαιοι καὶ παρὰ φύσιν γινόμεναι, ὡς εἴ τις ἐκκοπέῃ τὸς ὀφθαλμῶς, αἱ δὲ κτ' φύσιν, ὡς ὁ ὕπνος ζήτησις ἐστὶ τῆς ἐγγρηγόρευσης, ὁ εἰπὼν μὲν 10 ζήτησιν τῷ κτ' φύσιν περιπίπτει τῷ ἀτοπήματι τῷ τῷ, καθάπερ ὁ φιλόσοφος ἀποφαίνει, ὁ μόντοι εἰπὼν τὸν ὕπνον ζήτησιν ἐγγρηγόρευσης κτ' φύσιν ὁ περιπίπτει τῷ τοῦτῳ ἀτοπήματι, καθάπερ ὁ Σωτῖων οἶε, τὸν ὅτως ὀρισμένον εὐθύνων. id. p. 213.

“πᾶσα γὰρ ζήτησις ἐστὶ τῷ κτ' φύσιν ὑπάρχοντος,” εἴτε ἡ τῷ πεφυκέντος, ὅτε πέφυκεν ὑπάρχειν, ἀπουσία ζήτησις, αὐτὸν μὲν ὀρίζοντες τὸν ὕπνον ζήτησιν ἐγγρηγόρευσης ὁ περιπίπτει τῷ εἰρημένῳ, ὡς οἶε, ὁ Σωτῖων. ἄλλο γὰρ ἐστὶν εἰπεῖν τῷ κτ' φύσιν καὶ ἄλλο τὸ κτ' φύσιν. πᾶσα μὲν γὰρ ζήτησις τῷ κτ' φύσιν, ἀλλ' αἱ μὲν βίαιοι καὶ παρὰ φύσιν γινόμεναι, ὡς εἴ τις ἐκκοπέτῃ τὸς ὀφθαλμῶς, αἱ δὲ κτ' φύσιν, ὡς ὁ ὕπνος ἐστὶν. ὅμοιοι ἀμαρτημα ἀμαρτάνουσι καὶ οἱ τὴν γραμμὴν ὀρίζοντες τῶν διαστατῶν τὸ ἐφ' ἐν διαστατῶν. A B. de Sotione nihil in codd. 1845 et 1972.

141^a διαφέρει δ' ἂν ὅτος ὁ τόπος τῷ πρὸ αὐτοῦ, ὅτι ἐκεῖ μὲν εἰδεί- 15 κνυτο τὸ προσκείμενον ταυτὸν ὃν τινι τῶν κειμένων, ἐνταῦθα δὲ τὸ ταυτὸν ὑπὸ τι τῶν δεδομένων λαμβάνετῃ. δόξει ἐνστασι εἶχειν ὁ τόπος. Alexander p. 213.

141^a γνωρίζομεν δὲ ἕκ ἐκ τῶν τυγχόντων ἀλλ' ἐκ τῶν προτέρων 20 καὶ γνωριμωτέρων, ὡς ἐν τῇ Ἀποδεικτικῇ δεδηλωτῃ. id. ib.

142^a ἀκριβεζέρω δὲ γενομένῳ, τυτέστιν ἐπιζητήμονι καὶ εἰδότη ἀκρι- 4 βῶς τὰ πράγματα διαρεῖν, τὰ μὲν αἰσθητὰ ἄγνωστα δοκεῖ εἶναι καὶ ἐν ῥύσει συνεχεῖ, τὰ δὲ νοητὰ καὶ λίαν γνωρίμα ὡς ἐξῶτα καὶ μόνιμα. id. p. 215.

142^a οἷον εἴ τις εἴποι, ὁ ἄνθρωπος ζῶον ἐστὶν ὑδροφορικῶς κατέμενον 16 ἢ φύρδην καὶ κτ' τύχην φερόμενον. τὸ γὰρ ὑδροφορικῶς καὶ τὸ φύρδην ὅτε τῇ φύσει ὅθ' ἡμῶν γνωρίμων, τροπῶς ὅσαι φωναὶ καὶ ὁ κυρίως λεγόμενα. id. ib.

142^a ὡς οἱ τὴν ἰδέαν ὀρίζοντες διὰ τῶν αἰτιατῶν, αἰτίαν λέγουσι 20 τῶν πρὸς αὐτὴν γινόμενων. τῶν γὰρ αἰσθητῶν τὰ πρὸς αὐτὴν τὸ εἶναι ἔχοντα αὐτὰ μὲν ἐν κινήσει ἐστὶ καὶ ἀόριστος, ἡ δὲ ἰδέα ἀκίνητος τε καὶ ὠρισμένη. καὶ ὁ τὴν ἐπιζητήμον αὐτὸν λέγων ἔξιν διὰ μαθήσεως κινήτην, τὸ ἀκίνητον διὰ τῶν ἐν κινήσει ὀρίξετῃ. ἡ γὰρ μαθήσεως κινήσις τις. ἀλλὰ καὶ ὁ λέγων τὴν ἰδέαν ὅσιν εἶναι ἀρχημάτισον 45 καὶ ἀναφῇ τὸ ὠρισμένον διὰ τῶν ἀόριστων ὀρίξετῃ δοκεῖ, καὶ ὁ τὴν ἀρετὴν λέγων μεσότητα ὑπερβολῆς καὶ ἐνδεας εἶναι τὸ ὠρισμένον διὰ τῶν ἀόριστων ὀρίξετῃ. id. ib.

καθ' αὐτὰ δὲ πρὸς τι εἶρη, ἐπεὶ ἔστι τινα αὐτὸ καὶ τὴν ἐπ' ἄλλο τι ἀναφορὰν ἐστὶ πρὸς τι, ἀλλ' ὁ πρὸς τι καθ' αὐτὰ. id. p. 216.

ἦν δευτέρος τύπος εἰρημένος ὑπ' αὐτῷ δεικτικῶς ὡς ὅτι μὴ 5 διὰ προτέρων ὁ διὰ τῶν αὐτῶν. εἰς ὃν ἔοικεν ἀνάγειν καὶ τῶν τῶν διὰ τῶν ὑποκάτω τὸ ἄνω ὀρίζοντες. διὸ καὶ τρεῖς εἶπεν εἶναι τύποις μὴ διὰ τῶν προτέρων, ἀλλ' ὁ τέσσαρας. τῶν ὅν μάλιστα τὸν τρόπον εἴποι τις ἂν τῷ διὰ τῶν αὐτῶν καὶ ἕκ ἰδιον. εἰ δ' ὅν τέσσαρας ἂν εἶναι μάλιστα καὶ ὁ τρεῖς. id. p. 217.

ἀποδοῦς ὡς ἕνα τὸς τρεῖς δεικτικὸν ὄντα τῷ μὴ ὠρίξετῃ 10 δεικνύντα ὅτι μὴ διὰ προτέρων καὶ γνωριμωτέρων, δευτέρον τύπον τῶν παραδιδῶσι δεικτικὸν τῷ μὴ ὠρίξετῃ τὸ γένος ἔχον, εἰ μὴ παραλάβοι ἐν τῷ ὀρισμῷ τὸ γένος αὐτοῦ. ἀσφαλῶς δὲ εἴρηκε τὸ “ὁ ἐν γένει τῷ πράγματός ὄντος,” ὁφείλων εἰπεῖν εἰ τὸ πρᾶγμα ἐστὶν 15 ὑπὸ γένους. ἐστὶ γὰρ τινα ὡς ἕκ ἐστὶ γένος, ὡς τὰ γεωμετρήματα. id. ib.

ἰστέον ὅτι ἡ ῥηθεῖσα τεχνολογία τῷ ἡ τῷ τόπῳ. cod. 1917. ὑποτίθετῃ εἶπεν, ὅτι μὴ κτ' ἀπόδειξιν λαμβάνετῃ. ἐστὶ δὲ ἡ μὲν ὑπόθεσις ἀντιληφθέντῃ τῷ ὀρισμῷ, ἡ δὲ θέσις κατὰ 20 αὐτῶν. id. ib.

πῶς δυνατόμεθα γνωρίζειν εἰ τὸ ἀποδοθὲν γένος ἐν τῷ λόγῳ οἰκεῖον; ἀναπέμπει ἡμᾶς εἰς τὸς τόπους τὸς πρὸς τὸ γένος ἀποδοδομένους. ἐν ἐκείνοις γὰρ περὶ τούτου ἐπραγματεύσατο. ἡ δὲ 25 δὲ τούτο καὶ κατ' ἀρχὰς εἶπε τούδε τῷ βιβλίῳ. σοφιστὰς δὲ τὸς τόπους εἶπεν, ἐπειδὴ ὅτοι σοφιστὰς καὶ ἀρχαὶ καὶ ἀφορμαὶ τῶν ἐπιχειρημα- των καθ' ἑκάστην γένος προβλημάτων εἰσιν. εἰπὼν δὲ μὴ ὀρίξετῃ 30 τὸς μὴ ἐν τῷ οἰκεῖῳ γένει τὸ προσκείμενον τιθέντας, ὁ φησὶ ὁρίξετῃ ὅθεν τὸς ἐν τῷ μὴ προσεχῇ γένει τιθέντας τὸ ὀρίξετῃ, ἀλλ' ὑπερβαίνοντας καὶ τὸ κοινότερον λαμβάνοντας. τὸ γὰρ ὑπερβαίνον 35 αὐτὸς εἶπεν εἶναι τὸ μὴ ἐν τῷ ἐγγυτάτῳ γένει θείναι. id. ib.

προσέθηκε τὸ “ἐστὶ δὲ τούτο ταυτὸν τῷ μὴ εἰς τὸ ἐγγυτάτῳ γένος θείναι,” ὑπομνηστικῶν ἡμᾶς τῷ τόπῳ τῷ ἐν τοῖς τόποις τῶν 40 πρὸς τὰ ἀπὸ τῶν γενῶν προβλημάτων κειμένων. id. p. 218.

νῦν δεικνύσι καὶ τὰς παρὰ τὰς διαφορὰς ἀμαρτίας τῶν 35 ὅρων. id. ib.

φησὶν ὅν ἐπ' ἐκείνων ἀρμᾶζειν τὸν τόπον πρὸς κατασκευὴν, οἱ τὸ γένος ἐν τῷ ἀριθμῷ λέγουσιν. ὅτοι δ' εἰσὶν οἱ τὰ γένος ἰδέας εἶναι λέγοντες. ἐν γὰρ τῷ ἀριθμῷ ἡ ἰδέα, οἷον τὸ αὐτὸ ζῶον. οἱ ὅν τιθέντες τὰς ἰδέας φασίν, εἰ τὸ αὐτοζῶον ἐν τῇ 45 τῷ ἀριθμῷ, ἕκ ἐπιδέξετῃ τὸν διορισμὸν τὸν πᾶς ἢ τὸν ὁ πᾶς, ἀλλ' ἐπ' αὐτῷ ἐνὸς ὄντος τῷ ἀριθμῷ τὸ λογιζόμεν καὶ ἄλλογον κατηγορηθήσετῃ. ὁμοίως καὶ εἰ τὸ αὐτομήκος ἐν τῇ ἐστὶ τῷ ἀριθμῷ, ἀπὸς ἐπ' αὐτῷ ἔσται καὶ πλάτος ἔχον καὶ μὴ ἔχον, ὡς εἰκότως ἐν τῷ ὀρισμῷ πρόσκειτῃ τὸ μήκος ἀπλάτεις. id. p. 219.

καὶ ὁ πηλὸς ἐν γῇ ὑγρῷ φυραθείσα, ὡς Πλάτων, ἀλλὰ φύραμα γῆς. γένος γὰρ τῷ πηλῷ τὸ φύραμα, ἀλλ' ὁ διαφορὰ. id. ib. ὁ τόπος ὅτος κοινότερός ἐστι τῶν προειρημένων δύο. τὸ γὰρ εἶδος καὶ τὸ γένος τὸδε τι σημαίνει. ἀλλ' ὅθεν τι τῶν ἐν τῇ ὁσίῃ

συμβεβηκός οὐκ τὸ εἶναι· τὸ μὲν γὰρ συμβεβηκός οὐκ τὸ ὑπάρχειν καὶ
μὴ οὐ συμβεβηκός, τὸ δὲ ἐν τῇ ὑσίᾳ τινός ἐν ἀχώριστον ἐστὶν αὐτῷ.
id. p. 220.

ἐν τέτοις ἔοικε διορθῆναι τὸ εἰρημένον ἐν Κατηγορίαις (c. 3),
ἐν τῶν ἑτερογενῶν καὶ μὴ ὑπ' ἀλλήλα τεταγμένων ἑτεραι τῷ εἶδει
καὶ αἱ διαφοραί. ἡ κακὰ διορίσαστο τὸτο τῇ προδίῃ τῷ εἶδει.
ἐν Κατηγορίαις ἑτερογενῆ λέγει τὰ ὑπ' ἄλλο καὶ ἄλλο γενομένα
ἀναγόμενα, ἐπεὶ τῶν ἑτερογενῶν καὶ μὴ ὑπ' ἀλλήλα τεταγμέ-
νων μὲν ἀμφω ὑπὸ ταύτων ὄντων γένος ἑτεραι τῷ εἶδει αἱ δια-
φοραί. id. ib.

τὸ γὰρ οἶον ἐν τῷ τῷ ἀνθρώπῳ ὁρισμῷ ἔκ ἐπιφέρει ἀμφοτέρω
τὰ γένη, τὸ πτηνὸν καὶ τὸ πεζόν, ἀλλὰ τὸ πεζὸν μόνον καὶ τὸ ὑπὲρ
αὐτοῦ, ἐν οἷς ἀμφοτέροις τὸ ζῷον. id. p. 221.

ἐπεὶ τὸ πῦ εἶναι καὶ ἐν τόπῳ τινὶ ἔκ ἐστὶν ὑσίᾳ τινός ἐστὶ τὸ ἦν
οὐκ σημαίνει, ὁ δὲ ὅρος τὸ τί ἦν εἶναι σημαίνει, φησὶ δὲν ὁρᾶν
αἱ τις ὁρίζμενος ὑσίαν τινὰ λαμβάνει διαφορὰν ἐν τῷ ὁρισμῷ τὸ
εἶναι σημαίνουσαν. τὸ γὰρ ἐν τῇ πλεοναχῶς λεγόμενον εἶναι ἐπὶ
τῷ ἐν τόπῳ εἶναι λέγει. . . εὐκρίτως δὲ καὶ τὸ "ὑσίαν" προσέθηκεν·
ὑσίαν γὰρ διαφορὰ ἢ δύνανται τὸ πῦ εἶναι, τῶν μέντοι πῦ ὄντων ἀναγ-
όμενον καὶ τὸν ὁρισμὸν ἔχειν τινὰ διαφορὰν τοῦ πῦ δηλωτικὴν. 20 p. 226.
id. ib.

τῇ γὰρ ἐλεγγίδι ἢ πρὸς τὸ παραβέβηκεν χρησαί· ἂν τις μὴ
οὐ ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸ ὑδὼρ ἀρύσας. . . ἐστὶ δὲ ἐλεγγίς, ὡς
πρὸς λέγουσι, τὸ κτένιον, ὡς δὲ ἑτεροι, ὄργανόν τι κοῖλον δι' ὃ
τὰς ἰδρύτας ἀπέβρεον· ὁ δοκεῖ βέλτιον ἐκ τῷ δι' αὐτὸ κοῖλον ὄντος
καὶ ὑδὼρ ἀρύσας. τὸ δὲ τῆς ἐλεγγίδος ὄνομα ἐν τῷ Διυόφρονι·
φησὶ γὰρ ἐκεῖνος ἐλεγγίσματα τὰ ἀποβύσματα. εἰς τὸ αὐτό.
ἢ μόνον, φησὶ, χρητὰς διαφορὰς τὰς ἐν τοῖς ὁρισμοῖς τῶν πρὸς τι
λαμβανόμενας κακῶς πρὸς τι εἶναι, ἀλλὰ δεῖ τὴν προσδιαλεγό-
μενον οὐκ εἶναι καὶ εἰ ἕκαστος ὁρίζων τῶν πρὸς τι ἀποδίδωσιν ὁ ὁρι-
ζόμενος, πρὸς ὃ κυρίως πέφυκε λέγειν ὡς ἔστιν ἔχον. . . ἐλεγγί-
δα δὲ τὴν λέγουσι τὸ ὁραυόμενον κτένιον, ἀλλὰ δὲ εἶδος σπόνγης
καὶ ὁ ἀποβύσας τὴν ἰδρύτας τῶν νοσούντων οἱ ἱατροί. id. ib.

ἐλεγγίδα αἱ μὲν τὸ κτένιον λέγουσι, οἱ δὲ ὄργανον κοῖλον δι' ὃ τὴν
ἰδρύτας ἀπέβρεον. τῷ Διυόφρονι τὸ τῆς ἐλεγγίδος ἐφεύρηθ' ὄνομα·
ἐλεγγίσματα γὰρ ἐκεῖνος τὰ ἀποβύσματα φησὶν. cod. 1843.

φέρει καὶ τοιαύτη γραφὴ ἐν τισιν ἀντιγράφοις, "ἔτι εἰ μὴ
ἀποβύσας ὁρίζμενος πάθος ἢ διάθεσιν ἢ ὅτιον ἄλλο, ἡμέρ-
την." id.

ἐπεὶ ὁ ἐκείνου ὁρισμὸς τῆς ὑσίας αὐτῷ ἐστὶ δηλωτικός, δεῖ
φησὶν, ἀποδοθέντος τινός ὁρισμῷ ἐπισκοπεῖν εἰ κατὰ τινα ἄλλον
λόγον δύναται λέγειν τὸ προκείμενον ὁρίζον· εἰ γὰρ εἴη μᾶλλον ὑφ'
ἐκείνου τινός δηλωμένος, ἔκ ἐξαι εἰρημένους λόγος ὁρισμὸς αὐτῷ· ὁ
τὸν λόγος ὁ μᾶλλον δηλῶν τὸ προκείμενον αὐτὸς ἐστὶ κυρίως αὐτῷ
ἐφ' ἑαυτῷ. εἴη δ' ἂν ὁ τόπος ὅτος ἐκ παραβολῆς. Alex. p. 224.

πάλιν εἰ δοθείη τοῦ πυρός ὁρισμὸς σῶμα τὸ καυσικόν, λε-
γόμενον δὲ εἶδη αὐτῷ τῷ πυρὸς τὴν φύσιν καὶ τὸν ἀνθρώπου, καὶ οὐκ
ἐστὶν αἱ τὸ πῦρ ὁμοίως ἀμφοτέρων κατηγορεῖται, καὶ ὁ μᾶλλον ἢ

φλόξ ἢ ὁ ἀνθρώπος ῥηθεῖν ἀν. πῦρ, τὸ δ' ἕτερον, ἦσαν ὁ ὁρισμὸς τοῦ
πυρός, τὸτε εἰ τὸ σῶμα καυσικόν, μᾶλλον καὶ τῆς φύσεως ἢ καὶ
τῷ ἀνθρώπου, ὁ καλῶς ἀποδοθέντος ὁ ὁρισμὸς τῷ πυρὸς, σῶμα τὸ
καυσικόν. id. ib.

τῶν πρὸς τι τὰ μὲν καθ' αὐτὰ ἐστὶν, ὡς ἐπιστήμη αἰσθησις 146
διπλάσιον (καθ' αὐτὰ γὰρ ἀποδίδον) ἐπιστήμη μὲν πρὸς ἐπιστητόν, 36
αἰσθησις δὲ πρὸς αἰσθητόν, καὶ ὁμοίως διπλάσιον πρὸς ἡμῶν), τὰ
δὲ ὁ καθ' αὐτὰ ἀλλὰ καὶ τὸ γένος, ὡς γεωμετρικὰ γραμμα-
τικὰ. ταῦτα γὰρ διὰ τὴν ἐπιστήμην γένος ὅσον αὐτῶν εἰσὶ πρὸς τι
10 καὶ ὁ καθ' αὐτὰ. καθ' αὐτὰ γὰρ ποιητικὴς εἰσιν, ὡς ἐν ταῖς Κα-
τηγορίαις (c. 8) δέδεικται. id. p. 225.

τὸ δὲ γὰρ πρὸς ὃ αὐτὸ λέγειται ἢ πρὸς τὸ γένος ἐν τῷ ὁρισμῷ 146
ἀποδίδουσι εἴη ἂν εἰρημένον ὅτι τῶν πρὸς τι τὰ μὲν καθ' αὐτὰ ἐστὶ 7
πρὸς τι, πρὸς ὃ δὲ ἀποδίδουσι. ὁ γὰρ λέγων τὴν ἐπιστήμην ὑπόλη-
ψιν τῶν ἐπιστητῶν, ὁ πρὸς ὃ ἢ ὑπόληψιν λέγει, ὁ γένος ἔλαβε
τῆς ἐπιστήμης, ἐν τῷ ὅρῳ τέθεικεν, ἀλλὰ πρὸς ὃ ἢ ἐπιστήμη· καθ'
αὐτὴν γὰρ ἢ ἐπιστήμη πρὸς τι· ὁ δὲ τὴν γραμματικὴν λέγων ἐπι-
στήμην ἐπιστητῶν, πρὸς ὃ τὸ γένος λέγει τὸ ὁρίζμενον, τὸτο ἔλα-
βεν, ἐπειδὴ καὶ τὸ ὁρίζον ἢ γραμματικὴ καὶ γένος πρὸς τι. id.

ἐπεὶ γίνονται τὴν ἀμαρτίαν ἐν τῷ ὁρισμῷ καὶ κατ' ἑλλείψιν, 146
νῦν παραδίδωσι τόπον πῶς φωρᾶν τὸς ὅτως ἀμαρτάνοντας δι- 20
νησόμεθα. . . οἷον εἰ εἴποι τις φιλότιμός ἐστιν ὁ τιμῆς ὁρεγόμενος,
μὴ προδίδεις ποίας, παρὰ βασιλείας ἢ παρὰ μεγιστάνων, μὴδὲ
πόσης. id. ib.

ὁ τόπος ὅτος κοινός ἐστι πάντες, ὅ ἐν τῷ ὁρισμῷ ὡς γένος ἢ 146
ὁρεῖς παραλαμβάνει· γένος δὲ ἢ ὁρεῖς καὶ βελήσας καὶ ἐπιθυ- 36
μίας καὶ θυμῷ. id. p. 227.

ταῦτ' εἰπὼν προσέθηκε τὸ δεῖν πάλιν τὴν τῇ ὁρεῖ προσέθε- 147
τας τὸ φαίνεσθαι ἐν τοῖς τῶν προκειμένων λόγοις ἐλάττωσιν ὡς μὴ 5
καλῶς ὁρίζμενος, ἀγνοῦντας ἐπὶ τὰς ἰδέας ἢ καὶ μεταφέροντας ἐπ'
ἐκεῖνας τὴν ἀποδιδόμενους λόγους, εἴπερ δηλονότι ἐκεῖνοι οἱ ὅτως
ὁρίζμενοι τίθενται τὰς ἰδέας. ἐπεὶ γὰρ ἢ ἰδέα πρὸς ἰδέαν λέγειται,
ὅχι οἷον τε τὸ εἶναι αὐτοαγαθὸν καὶ φαινόμενον ἀγαθόν· ὅθεν γὰρ ἐν
τῇ ἰδέᾳ φαινόμενον. id. ib.

ὁ τόπος ὅτος ἀπὸ τῶν συζοίχων ἢ καὶ ἀπὸ τῶν ἐναντίων ἐπι- 147
χειρεῖν ὑποτίθεται. ἐπειδὴ γὰρ τὰ μὲν σύζοιχα ἀλλήλοις ὁμοίως 12
ἔχει, τὰ δὲ ἐναντία ἐναντίως, δεῖν φησὶν ἀποδοθέντος τινός ὁρισμῷ
μεταφέρειν τὴν ἀποδοθέντα ὁρισμὸν ἐπὶ τὰ σύζοιχα δηλονότι ἀρ-
μόζοντα καὶ τὴν λέγειν ἐκείνῳ αὐτῶν οὐκ εἶναι τὴν ἀποδοθέντα ὁρι-
σμόν, καὶ ἐπὶ τινος διαφωνῆς, ἀνασκευάζειν τὸν ὁρισμὸν ὡς μὴ
ὄντα ἐκεῖνον ἀποδοθέντος. id. ib.

ἐπεὶ καὶ πολλὰς τρόπους τὰ ἐναντία λαμβάνει ἐν ταῖς συμ- 147
πλοκαῖς, ἀξιοῖ ζητεῖν πάσας προχειρίζμενον, εἰ τις τῶν συμ- 33
πλοκῶν τῶν ποιησῶν τὴν ἐναντίωσιν ἀρμόσει τῷ ἐναντίῳ τῷ
ὅς ὁ ὁρισμὸς ἀποδοθέντος. ἢ δὲ συμπλοκῇ τῶν ἐναντίων ὅτι πάλιν
χρῶς λέγειται, ἐδείχθη ἐν τῷ δευτέρῳ βιβλίῳ (c. 7) τῆς παρούσης
πραγματείας. id. p. 228.

143^a ὅτος ὁ τόπος χροὸν ὁ αὐτός ἐστι τῷ τεσσαρακοσῷ ἐναυτῷ.
10. καὶ ἢ ἀξιοῖ νῦν ταῖς πτώσεσι τοῦ ὀρισθῆ ταῖς πτώσεσι τοῦ ὀρισμῷ ἐφαρμύζειν. id. p. 229.

143^a 21. τὸ "πρὸς δὲ ταῖς καὶ οἱ τοῖσδε λόγοι χρήσιμοι" λέγοιτ' ἂν ἦται περὶ τῶν ἐφεξῆς λεγομένων τύπων ἢ περὶ τῶν πρὸς τὰς 5 ἰδέας ἐξημένων. καὶ εἰ τῷτο, εἴη μάλλον ἀρμοδιώτερον "πρὸς τῶν" γράφειν ἢ "πρὸς ταῖς". τὸ δὲ λέγειν τὸν αὐτοάνθρωπον θνητὸν εἶναι, ὃ τῷ ἀποθνήσκον λέγειν, ἀλλὰ τῷ λόγῳ τῷ θνητῷ θνητὸν εἶναι, καθ' ὃν τὰ θνητὰ τοιαῦτά εἰσιν, ὃς ὅσας ἐστὶ ποικίλων τὰς ἰδέας αὐτὰς καθ' αὐτὰς πρώτας τε καὶ αἰδίας, ἀλλὰ τὰς λόγους τε 10 καὶ ὀρισμὸς τῶν τι ποικίλων ἰδέας. id. ib.

143^b 8. τὸ "ὅπότερον ἂν ᾖ" ἀντὶ τῷ ἢ ἐτερώνυμον ἢ πολυνύμον. id. p. 230.

143^b 17. νῦν πολλαχῶς φησὶ τὰ ἐμῶνυμα, καίτοι γε καὶ τῶν ἄλλων πολλαχῶς λεγομένων, ὡς συνωνύμων. id. ib.

143^b 22. ὃ καὶ ἢ ὁμοίως τοῖς πολλοῖς ὅτε τὸν εὐτυχῇ εὐδαίμονα καλεῖν, ὅτε οἰκονομικὸν τὸν ἀνελεύθερον, ὅτε τὸν δευτὸν φρόνιμον, ὅτε τὸν τολμηρὸν ἀνδρείον, ὡς εἰώθασιν οἱ πολλοί. id. p. 231.

143^b 23. ὅτι ἐπὶ τῶν ὀρισμῶν τῶν συνθέτων, εἰ εἴη τὸ σύνθετον ὃ ὁ ὀρισμὸς ἀποδεδόχθαι ἐκ δύο τινῶν συγκείμενος, δεῖ ἀφελόντα ἀπὸ 20 τῷ ὅλῳ λόγῳ τὸν τῷ ἑτέρῳ τῶν ἐν τῷ ὀρισμῷ λόγον, ἐπισκοπεῖν εἰ τὸ καταλειπόμενον μέρος τῷ ἀποδεδομένῳ λόγῳ τῷ καταλειπομένῳ τῷ ὀρισμῷ τῷ συνθέτῳ ὀρισμῷ ἐστίν. εἰ ἢ μὴ, ὅδ' ὅλος ὁ λόγος εἴη ἂν ὀρισμὸς ὅλῳ τῷ συνθέτῳ ὀρισμῷ. id. ib.

149^a 2. τὸ "μαλιστα μὲν τῶν πάντων, εἰ δὲ μή, τῶν πλείων" εἶπον 25 ὡς μὴ πάντων ἀφαιρόμενων ἐξ ἀνάγκης τῶν ἐν συνθέσει ὀνομάτων ἐν τῷ ὀρισμῷ αὐτῶν μεταλαμβάνοντες εἰς λόγον. ἵκανόν ἢ ἐν τισὶ τὰ πλείστα μεταληφθῆναι. ἢ καὶ πάντων ἀλλ' ὅμως τῶν πλείων καὶ ἀσφαφέρων. ὡς συλλογισμὸς ἀποδεικτικὸς ἐστὶ συλλογισμὸς ἐν ᾧ τεθέντων τῶν καὶ τὰ ἐξῆς. ἐνταῦθα τὸ μὲν 30 συλλογισμὸς ὃ μετελπει εἰς λόγον διὰ τὸ σαφές. id. ib.

149^a 27. τὸ "ἦττον ἢ ἢ διαφορά τῷ γένει γνωρίμιος" δοκεῖ μὴ ὁμολογῶν εἶναι τῷ μικρῷ πρόβῳ ἐξημένων. ἔλεγε ἢ δυσαπὲν εἶναι τὴν μὲν διαφοράν γνωρίμιος ὀνομαζέμεν, τὸ δὲ γένος μὴ. διὸ καὶ ἔφη δεῖν τὸ σαφέστερον μεταλαμβάνειν. ἢ εἰ καὶ τὸ ὄνομα ποτὲ τὸ τῆς 35 διαφορᾶς γνωρίμιότερον τῷ γένει εἴη, ἀλλ' αὐτὸ τὸ πρᾶγμα τὸ ὑπὸ τῆς διαφορᾶς δηλούμενον ἦττον γνωρίμιον τῷ ὑπὸ τῷ γένει δηλούμενον. τὸ μὲν ἢ τὴν διαφοράν γνωρίζοντα δεῖ καὶ τὸ γένος γνωρίζον, ὃ μὴ ἐν τῇ τῷ γένει γνώσει καὶ διαφορά περιέχεσθαι. id. p. 232.

149^a 29. πάλιν δεῖν φησὶν, ὅταν μεταληφθῇ ἢ διαφορά εἰς λόγον, σκοπεῖν εἰ ὁ ἀποδεδόμενος λόγος τῆς διαφορᾶς καὶ ἄλλῳ τινὶ ἐφαρμύζει. ἂν ἢ ἢ καὶ ἄλλῳ τινὶ ἐφαρμύζων, ὃς ἐστι ὁ ὀρισμὸς τῆς μετελημμένης διαφορᾶς. δεῖ ἢ τὸν ὅρον ἴδιον εἶναι τῷτο ὃ ἐστὶ καὶ πρὸς μὴδὲν ἄλλο κοινόν. ὃ μόνον δὲ ἀμαρτάνει 40 ὁ ἀποδιδὼς τῷ ὡς διαφορᾶς καίμενος λόγον τὸν καὶ ἄλλῳ ἐφαρμύζοντα, ἀλλὰ καὶ μὴ παντὶ ἐφαρμύζει τῷ ὃ ἀποδεδόχθαι, καὶ ὅπως ἡμάρτην. id. ib.

τίς ὁ ἀπλῶς (ψευδόμενος) ἐπὶ τῆς ἱατρικῆς, εἶπον τὸ "εἰ μὲν ἢ μὴδὲν τῶν ὄντων ἢ ἱατρικὴ ἐπιστήμη" ὡς ὁ λέγων τῷ εἰ μὲν ἢ μὴ εἴη ὑπὸ τὸ ἀποδεδόμενον ταῦτα ὡς ἐστὶν ἐπιστήμη ἢ ἱατρικὴ ἀπλῶς ἐφευσαι. id. p. 233.

ἢ ἢ μόνον ἢ ἱατρικὴ ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων ἐπιστημῶν αἱ παλαιαί. τῷτο ἢ ἀπλῆς ἔσται. εἰρηκεν, ἢ ὅτι δοκεῖ καὶ ἢ σοφιστικὴ ἐπιστήμη τις ὅσα περὶ τὸν μὴ εἶναι, ὡς ἐν τῷ Σαφιστῇ τῷ Πλάτῳ δέδοικεν. id. p. 234.

σφαλλόν. δ' ἐνίοτε καὶ οἱ μὴ ὀρίζομενοι καθ' αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα εὖ ἔχον ἢ τετελεσμένον. id. ib.

σκοπεῖν δὲ δεῖ, φησὶ, καὶ εἰ τις ὀρισμῷ, ὡς οὐκ εἰς, ἀποδοῖ ὀρισμὸν ὠρίσασθαι ὅτι οὐκ εἰς τὰδε, ἦγον λῖθον καὶ ξύλινον, ἢ ἐκ τῶν, ἦγον ὅτι ἀκαυστόν ἐστιν ἐξ ἀνδρίας καὶ σωφροσύνης, ἢ οὐκ ἐκ λῖθου καὶ ξύλινου. ἢ τῷδε μὲν τῷδε, ὅτι δίκαιον ἐστὶ 15 σωφροσύνη μὲν ἀνδρίας, ἢ οὐκ ἐκ σκέπης μὲν λῖθου καὶ ξύλινου. id. p. 235.

πρῶτον μὲν ἀξιοῖ δεῖν ἐπισκοπεῖν εἰ ἐκ τῶν ὠρίσασθαι τῶν εἶναι ἐξ ὧν ὅχι αὐτὸν τε συντιθεμένων ἐν τι γίνεσθαι, ὡς ὅπως τοῦ ὀρισμῷ. id. ib.

πάλιν ἐάν τι, φησὶ, λεγόμενον ἐκ βελτίονος καὶ χειρότερος μὴ ἢ τῷ μὲν βελτίονος χειρόν τῷ δὲ χειρόνος βελτίον, ὃς ἂν δυνάτω ἐκ τῶν εἶναι λέγοιτο. τὸ ἢ ἐκ τῶν τινῶν συγκείμενον μέσον γινέσθαι ἐκατέρῳ αὐτῶν ἀκράτῃ λαμβανομένη, διὰ τὴν μίξιν τῶν ἐναντίων ἐκατέρῳ αὐτῶν φέρον τὰ δευτέρῃ. διὸ ἢ ἐγκράτεια συγκείμενη ἐκ τε ὁρθῷ λογισμῷ καὶ φαιλῆς ἐπιθυμίας τῆς μὲν φαιλῆς ἐπιθυμίας ἐστὶ βελτίον, χειρόν δὲ τῷ ὁρθῷ λογισμῷ. καὶ πρὸς τῷτο δὲ τὴν αὐτὴν ἐκείνην φέρει ἥπερ καὶ πρὸς τὰ πρότερον. id. p. 236.

σημαίνει τὸ "τῷδε μὲν τῷδε" ἢ τὸ μὲν τῷ αὐτῷ ὑπεκαμένη ἢ τὸ ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ ἢ τὸ ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ εἶναι. προσέφη δὲ ὅτι καὶ τὰ ἀποδεδόμενα δύνανται ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ εἶναι, μὴ πρὸς τὸ αὐτὸ δὲ ἐκατέρῳ λέγειν, ἢ εἰ καὶ πρὸς τὸ αὐτὸ μὲν ἔμψα λέγειν, ὃ μέντοι πρὸς τὸ τῷ προκειμένῳ ὀρισμῷ τέλος, ὡς ὅπως ὕγιως ὠρίσασθαι. ὅτε ἢ πρὸς ἕτερον δεῖ λέγεσθαι ὅτε πρὸς τῶν τινῶν 40 τυχόν, ἀλλὰ πρὸς τὸ τέλος τῷ ὀρισμῷ. id. p. 237.

ἔτι δὲ τὸ ὅλον ὀρίζομενος εἶναι τὴν τῶνδε, τυτέστι μερῶν, ἐκ θεσιν ἀμαρτάνει. ὃ ἢ τὸ τυχόντα σύνθεσις τὸ ὅλον ἐστίν. id. p. 238.

εἴη ἂν ὅν. ἢ τοιαύτη δεῖξιν δι' ὁμολογίας ἀπὸ τῶν ἐμῶν εἰ δὲ μὴ σύνθεσις ὅλως, ὅδ' ὅποιον σύνθεσις εἴη ἂν. id. ib.

40 ὡς εἰ ἀποδοίη τις ὀρισμὸν τῆς ψυχῆς ὅτι ἀριθμὸς ἐστὶ αὐτὸς ἐαυτὸν κινῶν, δεῖ σε μεταλαμβάνειν αὐτὸν διὰ τὸ ἀσφῆ εἰς σαφῆ καὶ τοῦτο ἀσφῆ ὃ ἂν ἔχῃς ἐπιχείρημα, ἦγον τῷτο ἀσφῆ σκευάσαι αὐτόν. ἔστι δὲ ἡμενοκράτης. εἶπε ὅν "εἰ ὁ ἀριθμὸς ὁ ἡμενοκράτης ἢ περὶ τῶν ἐστὶν ἢ ἀρτίος, ἢ ψυχῆ ἢ ἀρτίος ἐστὶν περὶ τῶν. καὶ ὅπως ἀνασκευάσεις, καίτοι τῷ ὀρίζομενος τὴν ψυχὴν ὅτι καὶ Πυθαγόρειος ὀρίζομενος. ὅτι ἢ αὐτὴ ἐκείνη τῶν ἀριθμῶν, καὶ ἔλεγον ὅτι ὡς περὶ ὁ ἀριθμὸς φέρει εἶπε ὃ δὲ ἡμενοκράτης περιόριζεν τὴν διαίτην καὶ ὅν ἐξ πλεονάζει ταύτην πρὸς

καὶ, ὅτω καὶ ἡ ψυχὴ τὸ σῶμα περιορίζεται καὶ αὐτὴ ἐξ ἑνὸς καὶ διδύμου
τῆς ζώης τὰς ἀφορμὰς τῆς κινήσεως, καθ' ὃν τρόπον κατέστι. τότε
χρὲν ᾧ εἶπε κινῶν αὐτὸς ἐαυτόν· αἱ γὰρ κινήσεις καθ' ἑξῆς κατέστι
τῆς ζώης, καὶ ψυχικαὶ εἰσὶν ἡ φυσικαί, καὶ φυσικαὶ μὲν αἱ εἰς τὸ ἄνω καὶ τὸ
κάτω κινήσεις, ὡς ἡ τῆς πυρὸς καὶ τῆς λίθου, ψυχικαὶ δὲ αἱ ἀπὸ τύπου
ἐκ τύπου προαιρετικῶς. id. ib.

Εἰπαὼν ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Τοπικῶν ὁμοίαν εἶναι τὰ προβλή-
ματα καὶ τὰ ἔχοντα ζήτησιν περὶ τῶν αἰτιῶν τότε τῶνδε καὶ ὅ, καὶ
ἐπὶ τῇ δεξιᾷ ἐκεί, εἰκότως τοῖς ὁμοίοις προβλήμασι περὶ ὧν εἶπεν
ἐν τῷ ἑκτῷ συντάσσει τὰ περὶ τῶν αὐτῶν καὶ τὸς ἀρμόζοντας τύπους
πρὸς τὰ τοιαῦτα ἀνασκευάζουσιν τε καὶ κατασκευάζουσιν, ἐν τούτῳ
βλέπω ὅτι τῆς πραγματικῆς παραδίδωσι τὸς περὶ τῶν αὐτῶν
ἐκμενῶν τοῖς περὶ τῶν ὁρισμῶν. χρησιμεύουσι δὲ οὗτοι οἱ περὶ
τῶν αὐτῶν τύποι εἰς τὰ ὁμοία προβλήματα. id. p. 239.

ἀποδεικνύουσι τὴν αὐτὴν τῷ ἀριθμῷ καὶ αἰρετώτατον, καθάπερ
ἐκμενῶν. ἐπειδὴ τὸ αἰρετώτατον κατηγορεῖται καὶ τὸ εὐδαίμωνος
βίος, ὁμοίως καὶ καὶ τῷ σπουδαίῳ βίῳ, ὡς ὁ Περικράτης ἐπεχειρεῖ
ἐκμενῶν, λαμβάνει ἀρα ταῦτα ὁ εὐδαίμωνος βίος καὶ ὁ σπουδαῖος.
τοῦτο δὲ ἐκ ὁρθῶς ἔλεγε διὰ τὸ ἕτερον εἶναι τὰ υποκείμενα πρό-
γιστα· ὁ μὲν γὰρ εὐδαίμωνος βίος ἐν ὅλῳ τί ἐστιν, ὁ δὲ σπουδαῖος
βίος μέρος ἐστὶν αὐτοῦ, περιέχεται γὰρ ὑπὸ τῷ ἑτέρῳ. cod. 1917
in marg.

ὁ δὲ εἶπε δ' αὖτὸς ὅτι οὗτος ὁ αὐτὸς εἶναι τῷ πρὸ αὐτοῦ, ὃ μὴ
ἔχει· ἐπ' ἐκείνῳ μὲν γὰρ ἐξήτει εἰ μὴ ὑπὸ τὴν αὐτὴν κατηγο-
ρίαν, ὡς τὸ προσεχὲς γένος τὴν λόγον ποιῇ. id. p. 241.
τὸ ἄλλο καὶ εἰ δυνατόν ἐξ ὑποθέσεως ὑπάρξει τὸ ἄτοπον
λέγει τὸ ἀδύνατον· κείμενον γὰρ τῷ τὸ κενόν τε καὶ πλήρες ἀέρος
ταῦτ' αὖτε ὑποτεθέντι τῷ ἀνηρῶντι τὸ ἀέρα ἔπεται τὸ ἀδύνατον
τὸ αὖτε ταῦτ' ἐκ τῶν πλήρες ἀέρος. id. ib.

ὁμοίως καὶ ὁ τύπος ὁ αὐτὸς εἶναι τοῖς πρὸ ὁλίγου δύο τύποις
τῶν αὐτῶν συμβεβηκότος ἀποδοδεομένοις, ὃ μὴ πάντως ἐστὶν
ἐκ ἐκείνων ὁ αὐτός, ἀλλ' ὅπως καθολικώτερος. id. ib.

ὁ δὲ τούτων λέγει τῶν τε ἐν τῷ πρὸ τούτου βιβλίῳ εἰρημέ-
νῳ πρὸς ἀνασκευὴν ὅρου, καὶ διὰ τῶν ἐν τούτῳ ἀνασκευασι-
μῶν τῶν αὐτῶν. ἐξῆς δὲ παραδίδωσι τινὰς τύπους δι' ὧν κατα-
σκευάζει οἱαί τε ἐσόμεθα ὅρον. id. p. 242.

δεύτερον (ὑπομνηστικὰ ἡμῶς) ὅτι ἡ ἀκριβὴς περὶ ὅρων
πραγματικῆς καὶ τῆς διαλεκτικῆς ἀλλὰ τῆς πρώτης φιλοσοφίας
ἐστὶ. ὥστε τοσούτον μόνον λεκτέον ὅτι δυνατόν γενέσθαι ὅρον καὶ τὸ
ἂν εἶναι συλλογισμὸν, τούτῳ διὰ συλλογισμῷ δεχθῆναι ὅτι
ἡ ἀναλυτικὴ εἶναι ἀποδείξει ὅρου ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν Ἰστέ-
ων Ἀναλυτικῶν ἔδειξεν. ἀλλὰ λέγομεν ὅτι τῇ μὲν ἀληθείᾳ τῆς
πραγματικῆς ἐκ ἑξῆς ἀποδείξει, καθὼς καὶ ἐκεῖ ἔδειξε, διαλεκτικῶς
καὶ ἐκ παλαιῶς συλλογίζεσθαι τὸ ὅρον οἷον τε, ὡς ἐνταῦθα λέγει.

ὁ δὲ λέγει μὲν ἐν ἑτέροις ἀκριβέστερον, ἐν τε τῷ δευτέρῳ τῶν
Ἰστέων Ἀναλυτικῶν καὶ ἐν τῷ ἑβδόμῳ τῶν Μετὰ τὰ Φυσικά.
id. ib.

ἐκείνῳ προσέθηκεν καὶ αὐτὰ γένη εἶναι, ὡς ἐν Κατηγορίαις 153.
(p. 14 a 19) εἶπεν, ὅτι μὴδὲ χρήσιμον ἦν πρὸς τὸ προκείμενον τούτο
προσεθεῖν· ὃ γὰρ ἐστὶν ἡ ζήτησις τῶν εἰ γένος ἐστὶ τὸ προκείμενον,
ἀλλ' ὑπὸ τι γένος. id. p. 243.

ὃ τὸ αὐτὸ τῷ προειρημένῳ τῶν λαμβάνει· ἐκεῖ μὲν γὰρ καὶ ἀνα-
λογίαν ὁμοιότητος ἐλαμβάνετο, ἐνθάδε δὲ ἡ ἀπλῶς καὶ κυρίως λεγο-
μένη. id. p. 244.

λαίπειν ὁ τύπος ἐν τῷ δύο ἦν τὰ υποκείμενα καὶ δύο τὰ περὶ
αὐτῶν λεγόμενα, εἰ τὸ μὲν μᾶλλον τῷ ἑτέρῳ ὑπάρχει, τὸ δὲ ἥττον
τῷ ἑτέρῳ, καὶ ἐκότερον ἐκότερον ὁμοίως. καὶ τούτων ἔν μόνον τὸν
τρόπον ἐστὶ κοινὸν ἀπὸ τε τῶν μᾶλλον καὶ ἥττον καὶ ἀπὸ τῶν ὁμοίως
κατασκευάζειν ὅρον. id. ib.

ἀπόρηται, φησὶν, ἀνασκευάζοντι καθόλου τὸ δεῖξαι ὅτι μὴ
δυνάμει ὑπάρχει ὁ ἀποδοδεομένος λόγος τῶν ὑπὸ τῷ ὅρῳ, ἐκείνῳ αὐτῷ.

καὶ κατ' ἀντιστροφὴν δεῖξαι, ἥτις ἐστὶ τὸ καθ' ὧν ὁ λόγος κατη-
γορεῖται, κατ' ὕδατος τούτων τῷ ὅρῳ κατηγορεῖται. ὃ γὰρ χρήσι-
μον πρὸς ἀνασκευὴν τῷ ὅρῳ τούτῳ· ἵκανόν γὰρ τὸ δεῖξαι τὸ καθ'
ὧν τῷ ὅρῳ, κατ' ὕδατος τούτων ὁ λόγος. δοκεῖ μέντοι αὐτὰ μὴ
ἀποφαστικῶς ἐπενενοχῆναι τὸ ἀντιστρέφειν τῷ πρώτῳ, ἀλλὰ τὸ
αὐτὸ· ταῦτ' γὰρ τὸ κατ' ὕδατος ὧν τῷ ὅρῳ κατηγορεῖται καὶ ὁ λό-
γος κατηγορεῖται, καὶ τὸ καθ' ὧν ὁ λόγος μὴ κατηγορεῖται τῷ ὅρῳ
κατηγορεῖται. ἐστὶ γὰρ τὸ ἀντιστρέφειν τῷ προειρημένῳ τὸ κατ' ὕδα-
τος ὧν ὁ ὅρος κατηγορεῖται, τὸ ὅτι καθ' ὧν μὴ κατηγορεῖται ὁ λόγος,
τῷ ὅρῳ. ἵσως μέντοι καὶ τούτο ἐκείνῳ δύναται. καὶ ἀντιστρέφειν εἶπε
τὸ ὅτι κατ' ὕδατος ὧν τῷ ὅρῳ κατηγορεῖται καὶ ὁ λόγος κατηγορεῖται,
τὸ ὅτι καθ' ὧν ὁ λόγος κατηγορεῖται τῷ ὅρῳ κατηγορεῖται. ἀλλ'
ἔστιν ἵσως τὸ εἰρημένον, τὸ ὅτι ἐν συντελεῖ πρὸς τὸ δεῖξαι ὅτι κατ'
ὕδατος ὧν τῷ ὅρῳ κατηγορεῖται καὶ ὁ λόγος κατηγορεῖται, τῷ αὐτῷ
τὴν πρότασιν ἀντιστρέφειν. ἵσως δὲ καὶ τὸ ἐκ ἀναγκαῖον ἀντιστρέ-
φειν δεῖκνυσθαι τὸ ἀνασκευάζειν καθόλου ὅτι τὸ καθόλου ἀποφαστικόν
ἀντιστρέφει καὶ ὃ δεῖν δεῖξαι. id. p. 246.

ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ φησὶ τὸ ἴδιον ἐν συμπλοκῇ, τούτῳ μὲν τῷ
γένος λέγει· εἶπε γὰρ ἐν τῷ περὶ ἴδιον λόγῳ ὅτι δεῖ μὲν τὸ γένος
τὴν ἀπόδοσιν τῷ ἴδιῳ ποιῆσαι. ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ δὲ εἶπεν, ἐπειδὴ
ἀποδοδεοταί ποτε καὶ διὰ μόνον τὸ ὁνόματος. id. ib.

πολλὰ εἰσι καὶ τὰ παραδεδομένα ἐν αὐτοῖς πρὸς ἀνασκευὴν.
id. p. 247.

Ὡς περ ἐν τῷ πρώτῳ προτεχνολογεῖται τινὰ χρήσιμα καὶ τὴν
πραγματικῶν, ὅπως καὶ ἐν τῷ ὀγδόῳ ἐπιτεχνολογεῖται τῶν. πρό-
κειν τοῖνυν αὐτῷ περὶ τριῶν εἰπεῖν κεφαλαιῶν, πρῶτον μὲν περὶ
ἐρωτήσεως καὶ ἀποκρίσεως, πότε ὀρθῇ ἐκατέρω καὶ πότε ἡμαρτη-
μένη. παράκειν δὲ τῷ μὲν περὶ τῆς ἐρωτήσεως τὰ τε πρὸς κρύβην
παραλαμβάνοντα, καὶ ὅπως δι' ὧν αὐτὸ ἐρωτῶν ἐπάγεται τὸ ἀπο-
κρινόμενον τὴν καθόλου πρότασιν αὐτῷ τιθέναι, ἐπειπερ ἄντι ταύ-
της ἀδύνατον ἐστὶ συλλογίσασθαι· τῷ δὲ περὶ ἀποκρίσεως λόγῳ
παράκειν ὁ περὶ τῆς διαιρέσεως λόγος προτάσεων καὶ σημασιολογῶν
ἀμφιβόλων καὶ ὅπως ὁ περὶ ἐνστάσεως. διὰ καὶ περὶ τούτων λέγει.
ἐπει δὲ τῶν προβλημάτων ὅσα εὐχερὲς ἐστὶ φυλάττειν, ταῦτα δυ-

χερές ἐστὶ τὴν θέμενον ἐλέγχει, ἔστι δὲ τὸ μὴ ἀποκρινόμενον τὸ ἦν ἔθετο θέσιν φυλάττει, τὸ δὲ ἐρωτῶντος τὴν θέσιν ἐλέγχειν, κοινὸς ἂν αἷ τῷ ἐρωτῶντι καὶ ἀποκρινόμενῳ ὁ περὶ τούτων λόγος. διόπερ καὶ περὶ τούτων ὕψερων μὴ τῆς ἐρωτήσεως πρότερον δὲ τῆς ἀποκρίσεως λέγει. τὸ δὲ πρῶτον κεφάλαιον τούτο, τὸ δὲ δεύτερον, ποσα-
 5 χῶς ἐστὶ λόγος ψεκτὲς καὶ ἐπαυετός, ὅτι τριχῶς, ἢ καθ' αὐτὴν ἢ ὡς πρὸς τὸ πρόβλημα ἢ παρὰ τῶν διαλεγομένων τὴν ἕτερον· ἐν-
 δέχεται ἢ καὶ τὴν λόγον αὐτὴν καθ' αὐτὴν ψεκτὴν εἶναι ἢ ἐπαυετόν, καὶ τούτων ὁποτέρων ὄντα καθ' αὐτὴν πρὸς τὸ πρόβλημα τὰ ἐναν-
 10 τία εἶναι. ποτὲ δὲ καὶ δυνάμενος καλῶς ἐρωτηθῆναι παρὰ τὴν
 θατέρω τῶν διαλεγομένων μοχθηρίαν ψεκτὲς ἂν γένοιτο. τούτο
 δὲ τὸ δεύτερον κεφάλαιον. τρίτον δὲ πῶς ἂν γυμναζέμεν πρὶν
 εἰς λόγους ἔλθειν, καὶ τίς ἢ προκατασκευῇ. ἄλλως. ἐν τῷ πρώτῳ
 τὴν διαίρεσιν ποιησάμενος... διὰ τούτο δὲ καὶ ἀξιοῖ τις ἐπι-
 15 γράφειν τὸ βιβλίον τούτο περὶ Ἐρωτήσεως καὶ Ἀποκρίσεως, ἄλλοι
 δὲ περὶ Τάξεως καὶ Ἀποκρίσεως, ἐπεὶ καὶ αὐτὸς περὶ τούτων εἰπεῖν
 ἀρχόμενος προτίθεται. ἄλλως. ἐτέρω. διδάξας ἐν ἀρχαῖς τῆς
 παρώσης πραγματείας ὅτι τέσσαρα γένη προβλημάτων εἰσὶν...
 id. p. 248.

ἐν μὲν τῷ πρώτῳ βιβλίῳ τῶν Τοπικῶν ἐδίδαξε πάντα τὰ συν-
 20 τελέοντα πρὸς τὴν διαλεκτικὴν πραγματείαν· ἔδει γὰρ παραστήσαι
 τίς ἐστὶν ὁ διαλεκτικὸς συλλογισμὸς καὶ καὶ τί διαφέρει τὸ ἀποδει-
 κτικὸν καὶ σοφιστικὸν καὶ πειρατικὸν συλλογισμῷ. cod. 1972.

155^b ἀναγκαίως λέγει ταύτας ὅτι ἀναγκαίως εἰσὶν ὕλης, ἀλλ'
 19. ὅτι ἐκ τούτων δύο ὅσων τὸ ἑλαττον ἀναγκαίως συνάγει τὸ συμ-
 πέρασμα. ἀλλ' αἱ διαλεκτικοὶ καὶ πλείονας τῶν δύο λαμβάνουσιν·
 αὐτῷ δὲ αἱ πλείονες εἰσι τέσσαρες ἦγουν καὶ τέσσαρας τρόπους
 λαμβάνοντι. Alexander p. 250.

155^b ἢ δι' ὅγκον λόγου, τυτέστιν ἵνα διέξῃ τοῖς ἀκρατοῦς σοφός,
 22. παρενέειρε τῷ λόγῳ περιττὰς προτάσεις καὶ εὐμήκη τούτων ποιεῖ...
 ἢ πρὸς κρύψιν τῷ συμπεράσματος, ὅταν λαμβάνῃ καὶ τὸς προ-
 συλλογισμὸς τῶν ἐναντίων προτάσεων. id. ib.

155^b "τάς μὲν ὅν ἀναγκαίως ἐκ εὐθείας προτάτεον, ἄλλ' ἀποσάτεον
 29. ὅτι ἀνωτάτω" τυτέστιν ἐπὶ τὰ καθολικώτερα καὶ κοινότερα, ἐὰν
 διὰ συλλογισμῷ τὴν λήψιν τῶν ἀναγκαίων ποιῶμεθα. "ἐὰν δὲ μὴ
 35 τιθῇ, δι' ἐπαγωγῆς ληπτέον," τυτέστιν, ἐὰν τὸ καθόλου καὶ τὸ ἀνω-
 τέρω τῆς ἀναγκαίας προτάσεως βυλῶμεθα λαβεῖν, μὴ συγχωρῇ
 δὲ ὁ ἀποκρινόμενος, πειρατέον δι' ἐπαγωγῆς λαβεῖν ὃ τὴν κα-
 θόλου καὶ ἀνωτέραν ἀλλὰ τὴν ἀναγκαίαν· ἐργωδέσθων γὰρ τὸ κοι-
 νότερον τῶν ἑλαττόνων. id. p. 251.

156^a εἰπὼν πῶς δεῖ τὰς ἀναγκαίας λαμβάνειν προτάσεις, ἂν μὴ
 1. λῖαν ὥς προφανεῖς, ὅτι διὰ συλλογισμῷ τὰ ἀνωτέρα λαμβάνον-
 τας ἢ δι' ἐπαγωγῆς γινώσκοντες, τὴν αἰτίαν δι' ἣν ὕτω χρὴ λαμβάνειν
 ἀποδίδωσιν. ἀδηλότερον γάρ, φησί, γίνεσθαι τὸ συμβεβημένον τε καὶ
 45 ἀχρησμένον ἐν τῇ ἀποσάσει, τυτέστιν ἐν τῇ τῷ καθολικώτερον λή-
 ψει καὶ ἐν τῇ ἐπαγωγῇ... εἰς τὸ αὐτό. τὸ ἀδηλότερον γὰρ αἰεὶ ἐν
 τῇ ἀποσάσει κατασκευαστικόν ἐστι τὸ ἐπ' αὐτῷ, ὅτι δεῖ πρὸς τὸ κα-
 θολικώτερον ἀνατρέχειν ἢ χρῆσθαι τῇ ἐπαγωγῇ· ὅσῳ γὰρ χρῆται

τις τοῖς καθολικώτεροις, καὶ ὅσον ἀφίστασθαι ἀπὸ τῶν προσεχῶν προτά-
 σεων ἐπὶ τὰ πόρρω, ὅσον εἰ ἀντὶ τῶν ἐναντίων λάβοι τὰ ἀντικείμενα,
 ἢ ἐπαγωγῇ ὅτι τὸ ἡρμοσμένον καὶ ἀναρμόσθῃ ἢ μυστικῇ ἐπιστήμῃ, τοῦ-
 5 τον ἀδηλότερον γίνεσθαι τὸ συμβεβημένον συμπεράσμα. id. ib.

αἱ παρὰ ταύτας λαμβανόμεναι τέσσαρες εἰσὶν, ὅτι αἱ παρὰ
 τὰς ἀναγκαίας προτάσεις τέσσαρες εἰσὶ, τυτέστι καὶ τέσσαρες
 τρόποι· ἢ γὰρ ἐπαγωγῆς χάριν τὸ δοθῆναι τὸ καθόλου, ἢ εἰς ὅγκον
 τὸ λόγον, ἢ πρὸς κρύψιν τῷ συμπεράσματος, ἢ πρὸς τὸ σαφέτι-
 10 ρον εἶναι τὴν λόγον. cod. 1874.

δύνασθαι τὸ "ἀδρόα συλλογίζεσθαι" εἰρηκεῖται ὅτι ἵνα πάντα τὰ
 τῶν συλλογισμῶν συμπεράσματα ἀδρόον τις λέγῃ, ἀλλ' ἐπὶ πλεί-
 15 σταις ταῖς τῶν συλλογισμῶν προτάσεσιν ἀδρόον· τὸ τελευταῖον
 ἐπάγῃ συμπεράσμα, ὃ καὶ μᾶλλον ἔοικε λέγεσθαι ἐκ τῶν ὑπερ-
 ἐπαγομένων· λέγει γὰρ "μόνον τὸ ἐκ αὐτῶν βηθέντος συμπεράσμα-
 20 τος." τῷ μὲν ὅν ἀδρόον εἶναι τὸ δεκνύμενον ὑπὸ τῶν ὕψων ἐπα-
 τωμένων συγχωρῶσι ταῖς προτάσεσι, τῷ δὲ συγχωρηθείσας δέ-
 κνυσθαι διὰ τῆς ἀναλύσεως τὸ λόγον ἐπόμενον ὅτι τὰ συστατικά
 τῷ προκειμένῳ ἐκείνῃ ἀνανεύειν ἔχουσιν. Alexander p. 252.

σημειωτέον ὅτι κοινῶς τοῖς ἀξιώμασιν ἀντὶ τῶν προτάσεων
 25 κέχρηται. id. p. 253.

διὰ τὸ εἰπεῖν "τὸ καθόλου" τὸ προκειμένον ἐσήμασε. id. ib.
 ζητῶσιν ἔκαστον φέρειν πρὸς αὐτὰ. γίνονται δ' αὖ τῶν, ὃ
 30 ὡς ἐνδοιάζοντες καὶ αὐτοὶ ἐρωτῶντες καὶ ὡς ἐκ εἰδότες, ὃ πάλαιος ὁ
 Σωκράτης ποιεῖ παρὰ Πλάτωνα· ὡς γὰρ ἐκ εἰδὼς τὸ συμβεβημέ-
 35 νον καὶ ὡς τούτο ληφόμενος ὃ ἂν ἐκ τῷ λόγῳ φαίνηται ἀρετὰ ἔχει
 ὕψων ἐρωτᾷ. id. p. 254.

ὃ ποιεῖν φησὶ καὶ τὸς ψευδογραφούντας ἐν γεωμετρίας· πολλὰ
 γὰρ ἄγοντες γραμμάς μὴδὲν χρησίμους πρὸς τὸ ψευδογράφημα
 40 δεκνύμενον, καὶ τινα περὶ αὐτῶν λέγοντες, λελυθότως καὶ τὰς αἰ-
 τὰς τὸ ψεῦδος φερέσας ἐγγράφουσιν. ἀδηλότερον γὰρ καὶ ἀφανέστερον
 τὸ ψεῦδος ἐν πλείοσι καὶ ἐν παραβύσει τεθέν. id. ib.

ὅτι τὸ παράδειγμα τῆς ἐπαγωγῆς ἄλλο, καὶ ἐν τῇ ἀνέ-
 45 τικῇ (Πρωτ. 2 24) εἶρηται... παραδείγματος καὶ παραβολῆς δι-
 φορὰ ἐστίν, ὅτι τὸ μὲν παράδειγμα δοκεῖ γεγονὸς τι εἰς διέξιν τῶν
 παρατιθέμενων μὴδέπω γεγονότος καὶ διὰ τούτο ἀδήλων, ἢ δὲ παραβολὴ
 εἰκὼν ἐστὶν ὁμοιότητα πρὸς τι γεγονὸς σημαίνουσα. ἔοικε μὲν
 αὐτὸς νῦν ἐπὶ τῷ αὐτῷ κεχρησθῆναι τῷ παραδείγματι καὶ τῇ παρα-
 50 βολῇ, δι' ὅπερ λέγει "παραδείγματα δὲ αἰεὶ αἰεὶ ὡς ἴσμεν, αἱ
 "Ὁμηρος, μὴ οἷα Χοιρίλος." ἐναργεῖς γὰρ καὶ διὰ γνωρίμων αἱ παρὰ
 40 Ὁμήρου παραβολαί, ὃ τοιαῦται δὲ αἱ Χοιρίλου. id. ib.

ὃ μὲν γὰρ Ὁμηρος κύνες καὶ σὺς καὶ τέκτονες εἰς παραδείγματα
 λαμβάνει, ὃ δὲ Χοιρίλος ζῶα εἰς παραβολὴν λαμβάνει σκύρας·
 55 ὁρυγγας ὀνομαζόμενα, ἃ ὅτε αὐτὰ ἴσμεν ὅτε τὰς πράξεις αὐτῶν
 ἢ τὰ ἔργα αὐτῶν. cod. 1917 in marg.

ἀλλὰ καὶ τὸ Χοιρίλου τὸ "ὥσπερ βάνης τῇ ἐνδελεχείᾳ καλὰ
 πέτραν, ὅπως καὶ συνεχὴς ἀναγνώσις ἀπεργάζετο" σοφίαν· ἀδελ-
 60 γὰρ καὶ κέχρηται παραδείγματι· ἀδελφον γὰρ ὅπως ἢ πέτρα καλῶνται ὡς
 βάνιδος, πότερον ἐκ αὐτῆς βάνης ἀφαιρεῖται τι τῆς πέτρας ἢ ὅτι. id.

51. λέγει πρῶτον περὶ τῶν ἐπακτικῶν λόγων, πῶς χρῆσθαι αὐτοῖς· καὶ πρῶτον μὲν διχρήσειν τινὰ πολλὰς ἐπὶ τῶν ἐπακτικῶν λόγων ἀπαυτῶσαν μὴρίει. Alexander p. 255.

52. ὅτι καὶ μὴ ἐντασίν τινα φέρῃ ὁ ἀποκρινόμενος, ἀρνήσθαι μὲν τὰ καθόλου ὑπορώμενός τι τοῦτον, ἀξιοῖ αὐτὸς προλαβόντας ἀρῆσαι τὰς ἐρωτήσεις καὶ ἀφαιρῆναι καθ' ἃ αἱ ἐντάσεις χώραν ἔχουσιν· τότε γὰρ ταῖς προτάσεσιν ἀφαιρῶμεν, ἀναγκαζόμενοι τοῖς ἀξιομένους συγχωρεῖν τῷ μέρει συννοῶν ἐπὶ τίνος ὅχι ὅτως ἔχει τῶν ὑποτιθεμένων. id. p. 256.

τοῖς γὰρ αὐτοῖς ὡς ἐπαργέσι καὶ ὁμολογούμενοις χρῆσθαι καὶ ὁ δευτέρως δεκτός καὶ ὁ διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς, ὡς ἐδείχθη ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν Προτέρων Ἀναλυτικῶν (c. 14). id. ib.

πολλὰς γὰρ ἀρνήσθαι ὁ προσδιαλεγόμενος καὶ μὴ ἐρωτῶντος ἐν τῷ συμπέρασμα, ἀλλ' ἐπιφέροντος καὶ συνάγοντος αὐτὸ καὶ συμβαῖον ἐκ τῶν προκειμένων προτάσεων. καὶ τὸτο ἦν τὸ ἀρνεῖσθαι πάντες ὁ δὲ αὐτὸν ἐλέγχετο τοῖς μὴ ἀκριβεῖς διαλεκτικοῖς. id. p. 257.

τὸ καθόλου ἦτοι ἐπὶ τῶν προτάσεων λέγει, ὅτι μὴ πᾶσα πρότασις διαλεκτικὴ, ἢ ἀντὶ τῷ ὅτι δοκεῖ δὲ καθόλου πᾶν τὸ ὅπουσιν ἐρωτῶμενον διαλεκτικὴ πρότασις εἶναι, ἢ πᾶν τὸ καθόλου... τῶν δὲ ἐρωτῶντων ἐν τῷ πρώτῳ καὶ νῦν ἡμᾶς ὑπομνησθεῖς· καὶ γὰρ ἐν ἐκείνῳ εἶπεν μὴ εἶναι διαλεκτικὰς ἐρωτήσεις τὰς τί ἐστι τὸ προκειμένου ἐξετάζεσθαι, ἀ πύσματα ἔθος λέγειν τοῖς νεωτέροις. id. ib.

ἀ μὴ ἀποκρινόμενός πρὸς τὰ ἐρωτώμενα ἐνδιατρίβει ταῖς ἐπιτάσεσιν, ἀμαρτάνει, ὅτι μὴ ἐπιτελεῖ αὐτῷ καὶ ἀφίξει ἀπ' αὐτοῦ εἰς διαλογισμόν. ἔκαστος δὲ τούτων ἐστὶν εὐρεῖν παρὰ Πλάτωνα· εἰ δὲ δὲ ἡγεῖται αὐτὸν ἐναντιώμενα λέγειν τοῖς εἰρημέτοις περὶ τῆς κρήσεως, ὅτι δεῖ πολλὰς ἐρωτᾶν προτάσεις καὶ ἐναλλάσσοντα αὐτὰς τιθέναι· καὶ γὰρ ἦν ταῦτα ἐπὶ ἐνὸς λεγόμενα λόγου, ἀλλ' ἐπὶ τῷ ἐν ᾧ προσυλλογισμῶν ἔδει. id. p. 258.

ὑποθέσεις νῦν μὲν λέγει τὰ προβλήματα, ἀ καὶ θέσεις ἐστὶν αὐτῷ λέγειν. ἐπιχειρεῖν δὲ λέγει τὸ ἐρωτᾶν τε καὶ συλλογίζεσθαι· τὸ γὰρ ἐπιχειρῆμα διαλεκτικὸς ἐστὶ συλλογισμός. ὑπόχων δὲ λέγει τὸ ἀποκρίνεσθαι. id. ib.

ἀ τις ὀρῇ τὴν μονάδα τὴν ἀριθμοῖς ἀπειρον, καὶ ἀμφοτέρω ἀσφές· ὅτε γὰρ γνώριμον αἱ ἀπλῆν ἐστὶν ἢ ὁμῶνυμον, ὅτε φανερόν ἐστι κυρίως ἢ μεταφορικῶς αὐτῷ κήρυξι. βέβαιον γὰρ λέγει τὸ πέρας μὴ ἔχον· ἀδύνατον δὲ αἱ κυρίως ἀπειρον τὸ τοῦτον. id. p. 259.

τὸ γὰρ "ὁ βέβαιον ἀπογράφει" εἶπεν ἀντὶ τῷ ὅτι βέβαιον ἀποκρίνεται, συνιστᾷ ὅτι ἐν πολλοῖς τῶν ὄντων προβλημάτων ὁρισμὸς ἐκ παραδείγματι δὲ τῶδε ὡς δεικνυμένῳ καὶ ἀσφαφεῖ κήρυξι καὶ ἐπὶ "ἢ περὶ τὴν πλευρὰν τέμνουσα τὸ ἐπίπεδον ὁμοίως διαιρεῖ τὴν γραμμὴν καὶ τὸ χωρίον." ἔστι δὲ τὸ λεγόμενον, ὅτι εἰάν ἐπιπλεῖ παραλληλόγραμμον εἴη, ἀχθεῖ δ' ἐν αὐτῷ μία τῶν πλευρῶν παραλλήλος, ἢ παραλλήλος ὁμοίως διαιρεῖ τὴν γραμμὴν καὶ τὸ χωρίον, τότε ἐν τῇ αὐτῇ ἀναλογία· τότε γὰρ παραπληρώσει μὲν λεγόμενον ἐκ ἐστὶ γνώριμον, ῥηθέντος μέρους τῷ ὁρισμῷ

τῷ ἀναλογον γνώριμον γίνεσθαι τὸ εἰρημένον, ὅτι ἀναλογον ὑπὸ τῆς ἀχθείσης παραλλήλου τέμνεσθαι ἢ γραμμῇ καὶ τὸ χωρίον. ἔστι δὲ ὁρισμός τῶν ἀναλόγων, ὡς οἱ ἀρχαῖοι ἐκρῶντο, ὅτως· ἀναλογον ἔχει μετέθετο πρὸς ἀλλήλα καὶ ὁμοίως ἔχει πρὸς ἀλλήλα, ὡς ἡ αὐτὴ ἀνθυφαίρεσις. αὐτὸς δὲ τὴν ἀνθυφαίρεσιν ἀνταναίρεσιν εἴρηκε. τὰ δ' ἀναλογον ἔχοντα πρὸς ἀλλήλα καὶ ὁμοίως ἔχει πρὸς ἀλλήλα λέγεσθαι. διὸ εἶπεν "ἔστι δὲ ὁρισμός ὅτως τῷ αὐτῷ λόγος πρῶτος ὅτως" ἀντὶ τῷ ἔστι δὲ ὁρισμός τῷ ἀναλογον, ὅ ῥηθέντος τῷ ὅρου δῆλον γίνεσθαι ὅτι ἢ παραλλήλος ἀγομένη πλευρὰ ἐν παραλληλόγραμμῳ χωρίῳ ὁμοίως τέμνεται καὶ ἀναλογον τὴν τε γραμμὴν καὶ τὸ χωρίον. id. ib.

θέσιν μὲν τὸ πρόβλημα λέγει, ἀξίωμα δὲ καὶ πρότασιν ἐκ παραλλήλων εἶπεν. λέγει δὲ περὶ τῶν αἰς τὴν τῷ προβλήματος δεῖξιν λαμβανομένων προτάσεων. ἔστι δὲ ὁ ζῆτις, ἐν τῇ χαλεπωτάτῳ, τότε δὲ δυσκολωτάτῳ, τὸ δεῖξαι τὴν λαμβανομένην εἰς τὸ προκειμένον πρόβλημα πρότασιν, ὅτι ὅτως ἔχει τῷ προβλήματος αὐτῷ, τί χρῆ ποιεῖν, πότερον ἐπιχειρητέον καὶ εἰς τὴν πρότασιν καὶ πρόβλημα τὴν αὐτὴν ποιητέον, ἢ αὐτὴν μὲν θέτον χωρὶς δεῖξεως ὅτως ἔχουσαν, τὸ δ' ἐξ ἀρχῆς προκειμένον μόνον δεκτέον ἔχον τὴν ἀπορίαν... σημειωτέον δὲ ὅτι ἀξιώματα λέγει καὶ τὰς δεομένας ἀποδείξεις προτάσεις, ἀλλ' ὁ μόνος τὰς ἀναποδείκτους, ὡς ἔθος αὐτῷ λέγειν ἐν τοῖς Ῥητορικοῖς Ἀναλυτικοῖς. δοκεῖ δὲ τὸ ἀκατάλητον ἢ λέξεις ἔχειν ἢ ὅταν δὲ τὸ πρὸς τὸ ἀξίωμα τὴν πρότασιν μεῖζον εἶναι διαλογίζεσθαι, ὅτι προαίρεσις τὸ ἢ εἶναι πάλιν ἐπιτηγνῆσθαι, ἢ πρὸς τὴν θέσιν. id. p. 260. et 261.

"ἔστι δὲ τῷ μὲν ἐρωτῶντος τὸ ὅτως ἐπάγειν τὸν λόγον," τότε δὲ τὰς ἐρωτήσεις ὅτω ποιῶν ὡς δι' αὐτῶν ποιεῖν τὸν ἀποκρινόμενον τὰ ἀδοξότατα λέγειν τῶν διὰ τὴν θέσιν ἀναγκαίων, τότε δὲ τῶν τῇ θέσει καὶ τῷ προβλήματι ὡς προείρηται ὁ ἀποκρινόμενος, ἀναγκαιῶς ἐπομένῳν ἢ τῶν δυναμένων δεῖχθῆναι διὰ συλλογισμῷ ὡς ἐπομένων αὐτῷ. ἢ τὸ ἀναγκαιῶν τῆς διὰ συλλογισμῷ δεῖξεως δηλωτικῶν ἐστιν. id. p. 261.

ἐπεὶ μὴ διώριμαι, φησὶν, ὑπὸ τινων τῶν πρὸ ἡμῶν ὅ χρῆται τῷ ἀποκρινόμενον ἐν ταῖς πειραγματικαῖς καὶ διαλεκτικαῖς συνιστάς. id. ib.

τὸ ἰκανῶς γὰρ ἂν δόξειε διελέχθαι, δηλωτικὸν ἐστὶ τῷ ὅτι γὰρ δόξει παραβαίνειν τὴν διαλεκτικὴν συνιστᾷ ὁ ἀποκρινόμενος ὅτως· δεῖ γὰρ τὰς ὑμνασίας χάριν τὰς συνιστάς ποιημένους συνεργεῖν ἀμφοτέρως πρὸς τὸ διαλεκτικὸν γίνεσθαι τὸν συλλογισμόν. ἐπὶ τῶν τοῦτων δὲ προβλημάτων ὁ τοῖς ἐνδόξεσι μόνος συγχωρῶν διαλεκτικῶς ἐμποδίζει τὸ προκειμένον· καὶ γὰρ βέβαιον διαλεκτικῶς ἐνδόξεως προτάσεις εὐρεῖν. id. p. 263.

οἱ γὰρ παριστάμενοι τῇ Ἡρακλείτῳ δόξῃ τῇ λεγούσῃ τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακὸν εἶναι ταῦτόν, ὁ συγχωρεῖ τῷ λέγοντι μὴ δύνασθαι τὰ ἐναντία συνυπάρχειν, ὅχι ὡς αὐτοῖς δοκῶν, ἀλλ' ὡς Ἡρακλείτῳ ὅτως ἐκ ἐδόκει, προτιθέμενος δηλῶντι τῷτο. id. ib.

- 159^b ὡς ποιεῖ ἐν τῷ Πλάτωνος Φιλήβῳ Πρωταρχος, διαδεξάμε-
34. νος παρὰ Φιλήβου τὸ πρόβλημα. id. p. 264.
- 159^b εἰπὼν τὰς τῶν προβλημάτων διαφοράς, καὶ δεῖξας πῶς πρὸς
36. ἑκάστων αὐτῶν χρὴ τὰς ἀποκρίσεις ποιεῖν καὶ τίνος σοφίζεσθαι, νῦν
περὶ αὐτῶν τῶν ἐρωτωμένων λέγει, καὶ τούτων τὴν διαίρεσιν 5
ποιεῖ. id. ib.
- 160^a ἔστι πρὸς μὲν τὸν λόγον ταῦτα ὅσα συντελεῖ εἰς τὸν τῷ προ-
1. βλήματος συλλογισμόν, καὶ πρὸς τὸν λόγον δὲ ὅσα μηδὲν εἰς τὸ
προκείμενον συντελεῖ ἀλλ' ἔστι μάτην ἐρωτώμενα. id. ib.
- 160^a εἶπε γὰρ ἔργον εἶναι τῷ καλῶς ἀποκρινομένῳ, ὅτε ὁ ἐρωτῶν 10
12. δύνησθαι συλλογίζεσθαι διαλεκτικῶς, συγχωρημένων αὐτῷ τῶν
ἐνδοξοτέρων τῷ συμπεράσματος. ἔστι δὲ διαλεκτικὴ συνουσία,
ὅταν μηδέτερος τῶν ἐν τῷ λόγῳ τι παρανομῇ, ἀλλὰ τὸ αὐτῷ
προσῆκον ποιῇ. id. ib.
- 160^a πῶς ἐπὶ τῶν ἀσαφῶς καὶ πλεοναχῶς λεγομένων ἐρωτωμένων 15
17. καὶ πῶς ἐπὶ τῶν ἀσαφῶς καὶ ἀπλῶς ἀποκριτέον, νῦν διδάσκει. . .
τὸ ὁμοίως δὲ εἰπὼν ὅτι ὡς προείρηται παρίσῃσι (περὶ γὰρ ἄλλων
προείρητο), ἀλλὰ τὸ "ὁμοίως" λέγει ἂν ἀπὸ τῆς κατὰ τὴν προείρη-
μένον τρόπον. id. p. 265.
- 160^a ἐὰν δέ, φησὶ, μὴ προειδῇ ὅτι ἀμφίβολον, τυτέστι τὸ πολλα- 20
29. χῶς λεγόμενον (εἶδος γὰρ τι τῶν πολλαχῶς λεγομένων τὸ ἀμφί-
βολον, ὡς εἴρηται ἐν τοῖς Σοφιστικαῖς Ἑλέγχουσιν) εἰ ἔν μὴ προειδῇ
τὸ διπλὸν τῷ λεγομένῳ. id. ib.
- 160^a συλλογιστικὴν μὲν πρότασιν λέγει τὴν συντελεῖσαν εἰς τὸν προ-
35. κείμενον συλλογισμόν, ἣν εἶπε πρὸ ὀλίγου πρὸς τὸν λόγον. id. ib.
- 160^a εἰπὼν τὸ "ἢ δι' ἐπαγωγῆς," προσέθηκε τὸ "ἢ δι' ὁμοιώτητος." 25
38. τῷ γὰρ πολλὰ ὁμοία λαμβάνεσθαι δεῖκνυσιν ἢ ἐπαγωγῇ τὸ καθόλου
διὰ τῶν καθ' ἑκάστην. ἢ εἰπὼν τὴν ἐπαγωγὴν, ὡς κοινότερον τὴν
ὁμοιωτήτητα ἐπήνεγκε· δι' ὁμοιώτητος γὰρ καὶ αἱ παραδειγματικαὶ προ-
τάσεις δεκνύσιν, καὶ μόνον αἱ ἐπακτικαὶ ἀλλὰ καὶ αἱ διὰ παραβολῆς 30
καὶ δι' ἀναλογίας. . . πρὸς δὲ τὸ καθόλου πειρατέον τὸ τοῖς καθ'
ἑκάστη ἐπιφερόμενον ἐνίστασθαι· καὶ γὰρ ὡς περὶ ἐπὶ τῷ συλλογισμῷ ἐξ
ἀνάγκης ἔπειτα τοῖς τεθεῖσι τὸ ἐπ' αὐτοῖς συμπέρασμα, ὅτω καὶ
τοῖς ἐπακτικῶς λαμβανομένοις ἀναγκαίως ἔπειτα τὸ καθόλου. id.
p. 266.
- 160^b ἔστι τὸ ἀντεπιχειρεῖν τὸ πρὸς τὰ λεγόμενα μὲν μὴ φέρειν ἐντα-
5. σιν, ἐπιχειρεῖν δὲ δι' ἄλλων τινῶν καὶ αὐτὸ πάλιν συλλογίζεσθαι ὅτι
μὴ ἀληθὲς τὸ δεκνύμενον. . . καὶ γὰρ εἰ τις λόγος ἐναντίος ταῖς κοι-
ναῖς ἐννοίαις δύσλυτος ὢν παρέχεται, τις ἀντεπιχειρῶν πρὸς τὰ δει-
κνύμενα ἤδη διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν καὶ χρὴ τιθέναι τὰ ἐναργεῖ τὰ 40
δεκνύμενα. id. ib.
- 161^a εἰπὼν πῶς ἔστι λύειν τὸν ψευδῆ λόγον, νῦν λέγει πῶς καὶ κατ'
1. πόσους τρόπους ἐνιστάμενον ἔστι τὴν ἀρχὴν κωλύσαι συμπεραίνειν
τινα λόγον. καὶ γὰρ ταῦτα λύσαι τε καὶ κωλύσαι· λύειν μὲν γὰρ ὅτι
συμπεπερασμένος, κωλύειν δὲ ὁ πρὸς τὸ συμπεραίνειν. διὰ δὲ 45
μὲν λύσις μοναχῶς, ἢ δὲ κωλύσις τετραχῶς. id. p. 268.
- 161^a ὅτι ὅτι καὶ αὐτὴ ἐπιτίμησις γίνεσθαι ἐν λόγῳ καθ' αὐτόν τε ἐξε-
15. ταζόμενον, καὶ ὅταν ὡς ἐν ἐρωτήσεσιν γινώσκοντες εὐθύνηται· καθ' αὐτόν

μὲν γὰρ ἐξεταζόμενος ὁ λόγος ἐπιτιμᾶται, ἂν ἀσυλλάβητος ᾖ, ἂν
διὰ ψευδῶν δεκνύη ἂντε δι' ἀγνωστοτέρων, ὡς μικρὸν προελθὼν
ἐρεῖ· λέγει γὰρ πάντε ἐπιτιμήσεις εἶναι τῶν καθ' αὐτὸ ἐξεταζομέ-
νων λόγων. id. p. 269.

ὁποῦς ἐστιν ὁ ἐν τῷ Πλάτωνος Γοργία Καλλοκλῆς μὴδὲν
μήτε τῶν ἀληθῶν μήτε τῶν ἐνδόξων συγχωρῶν. id. ib.

λέγει γινώσκον καὶ ἐν τῷ διαλέγεσθαι καθ' αὐτὸ ἀμαρτίας ἐν
λόγοις καὶ παρὰ τὴν ἀγνοίαν, καὶ ὅτι καὶ διώριζαι πότε τὰ ἀντικα-
μενα καὶ πότε τὰ ἐν ἀρχῇ λαμβάνουσι· διὰ γὰρ τὸ ἀγνοεῖν τὴν
πολλὰς ἐν τοῖς λόγοις ἀμαρτάνουσι. καὶ ταῦτα συμβαίνει καὶ ἐφ'
ἑαυτῶν λέγοντας καὶ ἀποκρινομένους. ὁ γὰρ λέγων πάντα εἶναι καθ'
εἰμαρμένην καὶ εἶναι τινα ἐφ' ἡμῶν, τὰ ἀντικείμενα λέγων αὐτῷ
λανθάνει. ἀλλὰ καὶ ὁ ἀπειρον λέγων ὑπὸ ἀπείρου περιέχεσθαι, τὸ
ἀντικείμενα ἑαυτῷ λέγων ἀγνοεῖ. id. p. 270.

τυτέστιν ἢ ψευδῶν ἢ ἀδόξων ἐν τῇ πρώτῃ ἐπιτιμήσει. καὶ ἐπὶ
ἀν μὲν τὴν πρώτην ἐπιτίμησιν, ἥτις ἐγένετο ἐπὶ τῷ πάντα ἡμαρ-
τημένως ἔχοντι λόγῳ, δευτέρα ἢ ἐπὶ συλλογίζομένῳ μὲν, ὅτι δὲ
τὸ προκείμενον ὅτε δι' ἀληθῶν τε καὶ ἐνδόξων. id. p. 271.

"ἀφαιρεθέντων τινῶν." ἀφαιρεθέντων τινῶν προτάσεων ἀπὸ
τῶν τοιούτων συλλογισμῶν, ὡς περὶ πολλὰς συμβαίνει γινώσκον
τοῖς συλλογισμοῖς τοῖς λεγομένοις διὰ τριῶν, οἷός ἐστιν ὁ λέγων
ὅτι ἡ ψυχὴ αὐτοκίνητος, τὸ αὐτοκίνητον ἀεικίνητον, τούτῳ δὲ ἀνά-
νατον, ἢ ψυχὴ ἄρα ἀθάνατος. . . τότε δὲ καὶ ἐν ἀρχῇ λαμβάνει,
οἷον τυχόν ὡς ὅταν ἐρωτῶμενος διὰ τί ὁ ἀσθρῆναιος ἀσθρῆναιος ἐστίν,
ἐρεῖ διὰ τί ἀσθρῆναιος. ἀκολουθῶν δὲ τούτοις καὶ ἐν ἀρχῇ αὐτῶν καὶ
κατὰ τὴν Στωικῶν ἀδιαφόρως συλλογίζομενοι ὑπὸ τῶν· εἰ ἡμέρα
ἐστίν ἡμέρα ἐστίν, ἀλλὰ μὴ ἡμέρα ἐστίν, ἡμέρα ἐστίν. τὸ ἐν ἀρχῇ
δὲ αὐτῶν ἐστὶ τὸ τὸ ζήτημα λαμβάνειν ὡς ὁμολογούμενον καὶ
ποιεῖν αἴτημα καὶ ὁμολογούμενον πρότασιν. cod. 1917 in marg.

ἀδοξότερα μὲν ἔν λαμβανόμενα ἐν τῷ λόγῳ, εἰ βωμὸς εἰς
θεός. πλείονος δὲ πράγματος δεόμενα, εἰ τις δεουμένη τὴν ψυχὴν
ἀθάνατον διὰ τὸ κίνησιν αὐτὴν αὐτοκίνητον εἶναι· τό τε γὰρ τὴν
ψυχὴν κίνησιν δεῖξαι χαλεπόν, τό τε κίνησιν ὅταν κινεῖται χαλε-
πώτερον. Ἑρμῖνος μέντοι τὴν ἀπὸ τῆς θέσεως καὶ τῆς ἀφαιρέσεως

35 ἐπιτίμησιν μίαν φησὶν εἶναι, τὴν δ' ἀπὸ τῶν δι' ἀδοξοτέρων ἢ δι'
ἀληθῶν πλείονος δεομένην λόγου εἰς δύο ἐπιτιμήσεις διαιρεῖ. τὴν
δὲ ποικίλιν ποιεῖ καὶ τὴν δευτέραν ἐπιτίμησιν τὴν αὐτὴν τῇ τελεῇ
ἢ δις παραλαμβάνομενον τὸ ἐξ ἀδοξοτέρων· καὶ γὰρ ἢ δευτέρα τὴν
εἶχεν, εἰ καὶ μὴ τὸ προκείμενον συλλογίζεσθαι ἀλλ' ἄλλο τι. Alex
p. 271.

γράφεται καὶ "δικαιον" καὶ "ὁ δικαίον." καὶ τὰ προσεθέτα ἐπὶ
μᾶλλον ἀνάγκη εἶναι τῷ ὁ δικαίον. ἐπεὶ γὰρ διδάσκει ἐν τῷ
Ἀναλυτικῷ ὡς ὅτι ἔστιν ὁ μόνον δι' ἀληθῶν ἀλλὰ καὶ διὰ ψευδῶν
συλλογίζεσθαι, ὅταν τὰ ψευδῆ δι' ὧν τὰ ἀληθῆ δεκνύονται ἐνδοξῶς
καὶ εὐπαρακαλέθηται ἢ μᾶλλον τῶν ἀληθῶν, ὁ δικαίον ἐπιτιμᾶται
τοῖς διαλεκτικῶς δεκνύμενοι τὸ προκείμενον. ἐὰν δὲ ὁ δικαίον ἐπι-
τιμᾶται, λέγει ἂν ὅτι ἄξιον ἐπιτιμᾶται τούτοις οἷς ἐνὸν δι' ἀληθῶν ἢ
προκείμενον δεκνύειν αἰρῶν μᾶλλον διὰ ψευδῶν. id. p. 272.

α. "φιλοσόφημα μέν." φιλοσόφημα λέγει τὸ συμπέρασμα τὸ συναγόμενον ἀπὸ προτάσεων ἀμείνων καὶ προσηκόντων τῷ συμπε-
ράσματι μηδεὶς δὲ τῷ σφίσματος χωρίζει διὰ τῶν ἄριων
πὲρ δαπάντων αὐτῷ κοινωμένων, διαφέροντα μέντοι ὡς αὐτὸς καθ'
ἑαυτοῦ ὀρίσσει, τέσσαρα ταῦτα ἀπαριθμήμενος. cod. 1917 5
in marg.

β. ὁ δὲ ταῦτα εἰς τὴν τῷ προκειμένῳ δεῖξιν λαμβάνων ἔχει ἐν
αὐτῷ ἡγημένον καὶ κείμενον τό γε εἶναι τίνα δόξαν αὐτῷ αὐτῷ
τὸ ἡγεῖσθαι δὲ καὶ αὐτὸ δόξαν ἀληθῆ εἶναι τὸτο σημαίνει τὸ εἶναι
καὶ αὐτοδόξαν. ἀλλὰ καὶ τὸτο εἰλήφει τὸ μάλιστα εἶναι ἔκαστον
ἰ λέγει αὐτὸ, ἐξ ὧν τὸ προκειμένον συνάγεται, τὸ εἶναι τῶν
ἀρεβέστεραν, τυτέσι μᾶλλον τῶν ἄλλων· ἢ ὃ ἀρεβέστερα δόξα
μᾶλλον τῶν ἄλλων δόξα· ἐν ᾧ ὃ αὐτὸ, ἐκ τούτων μάλιστα καὶ
ἀρεβέστερον· ἐν δὲ δόξῃ τὸ αὐτὸ· ἐν δόξῃ ἄρα τὸ μάλιστα καὶ ἀρε-
βέστερον. ἄλλως. ὅτι ἐξί τις δόξα μᾶλλον ἑτέρας. τὸτο γὰρ
ἔχει δι' ὁλίγων δεῖξαι ὅτως. id. p. 273.

γ. ὅλως λόγον λέγει τὸ φανερόν τε καὶ ἀληθῆ. λέγει δὲ τοῦτων
τοῦ τριχῶς. id. ib.

δ. τριτὸν τρόπον τῷ ὁλῶς λέγει, εἰ ἐλάττει μὴ καὶ μὴ εἴη πάντα
ἀληθῆ τὰ ἐφ' οἷς τὸ συμπέρασμα ἢ διὰ τὸ λείπον σφόδρα ἐν-
δεῖξαι τε καὶ γινώσκον. τοῦτος καὶ ὁ δοκῶν μονολήμματος· ἀνα-
παύει, ὅς ἄρα· γινώσκον ὃ τὸ παραλειπόμενον τὸ πᾶν ἀνα-
παύει (ἢ τοιαῦτα ἐστὶ καὶ τὰ ἐνθυμήματα· ὅτοι καλῶσεως ἀξιοί,
ἡμεῖς γὰρ· παρεῖν) ὃ τὸς ἱεροσύνης ἀξίως εἶναι κολάσεως.
id. p. 274.

ε. οὗτο ἂν λέγοι, ἥτοι ὅτι πάντες οἱ εἰς ἀδύνατον ἀνάγοντες
καλλογῶν μέν, ὃ μὴ τὸ προκειμένον, ἀλλ' ἔστιν ὁ συλλογισμὸς
ψεύδης· ὅτω ὃ δεικνύσι τὸ προκειμένον διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον
ἀποδείξεως, ὃ τῷ τὰ αὐτὰ δεικνύει διὰ συλλογισμοῦ. ἢ ὅτι
οὗτο λέγει, ὡς Ἐρμῶν δοκεῖ, ἢ μᾶλλον ὡς ἄρασι λέγει συμ-
βαίνει μάλιστα τοῖς εἰς ἀδύνατον ἀνάγουσι τὸ μὴδὲν πρὸς τὸ προ-
κειμένον συλλογίζεσθαι καλλῶς, ὅταν ἀλλοτριᾷ τῆς ὑποθέσεως
ἐπὶ τῆς ἀλήθειας, καὶ συμπερασμένους τι ἀδύνατον ἀξιῶσιν, ἐπεὶ
οὗτο ἀδύνατον, τὸ ἀντικείμενον τῆς ὑποθέσεως λαμβάνειν· τὸ ὃ
καὶ ἐπὶ τὴν ὑπόθεσιν γεγενῆσθαι τὸ ἀδύνατον (ὃ ὃ χωρὶς ταύτης
ἐκ τῶν καταλειπομένων τὸ αὐτὸ ἀδύνατον συνάγεται) ὅθεν πρὸς τὸ
προκειμένον· τὸτο δ' ἦν τὸ ἀντικείμενον τῆς ὑποθέσεως κατα-
λείπειν. εἶπε δὲ καὶ ἐν τοῖς Ἀναλυτικαῖς (Πρ. 2 17) ὅτι τὸ μὴ
καὶ τὸτο ἐν τοῖς ἀδύνατον λέγουσι λόγους. id. ib.

ζ. ἐξί γὰρ τις λόγος διὰ ψευδῶν ψευδὲς τι δεικνύς, ἐν πολλῶν
ἀποδείξεων λόγων μᾶλλον ἀποδεχόμεθα ὡς μᾶλλον δεικνύοντα καὶ
πιστώμενα τὸ προκειμένον. ἐξί δὲ ὅτος ὁ διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον
ἀποδείξεως γινόμενος· ἐν ᾧ τῷ τούτῳ λόγῳ ὑποθέσιν τινα λαμ-
βάνει καὶ ἐπὶ ταύτῃ πρότασιν τινα· ἔτι μάλιστα δεικνύον (περὶ
ταύτης εἶπε τὸ "ἐξί ὅτι μάλιστα δεικνύον ἀναρῶν τὸ ἀληθές,"
ἢ ἀσάφεια ἐν τῇ λέξει ὅτι μάλιστα δεικνύον τῆς τοιαύτης προτάσεως
ἐπὶ πλεονάζοντες εἶπε). ἐκ ταύτης τῆς ὑποθέσεως συνάγεται τὸ
ψεύδης, δι' ὃ ἀναρῶν μὲν τι τῶν ἀληθῶν. id. ib.

τὸ "φαίνοντι" προσέθηκεν, ὅτι πρὸς ἀλήθειαν ἢ ἐν ἀρχῇ αὐτῇ 162
οἱ τῶν τῶν ταῦτα λέγει, ὡς ἐν τοῖς Ἀναλυτικαῖς εἰδείχθη, φαν- 34
τασίαν μέντοι τὸ τὰ ἐν ἀρχῇ λαμβάνειν τῶν ἀποδείξεων καὶ τὸς
πάντε τρόπους, ὅς ἐκτίθεσθαι. id. p. 275.

θ. ἐν δὲ τοῖς συνωνύμοις· ἀντὶ τῷ πολωνύμοις καὶ ἐν ὅτοις τὸ 162
ὄνομα καὶ ὁ λόγος τὸ αὐτὸ σημαίνει, ἥγαν τοῖς κυρίως συνωνύμοις, 36
λαμβάνει μᾶλλον. id. ib.

ι. γράφει δὲ "τῷ ἐξ ἀρχῆς," τυτέσι τῷ ἐν ἀρχῇ. id. p. 276. 163
ὁ τόπος ὁ αὐτὸς εἶναι δοκεῖ τῷ πρότερον εἰρημένῳ, τῷ "εἰ τις 14
τὰ ἀντικείμενα αἰτήσαιο φάσιν καὶ ἀπόφασιν." διαφέρει δὲ ὅτος ὁ 17
τόπος ἐκείνῳ, ὅτι ἐπὶ μὴ ἐκείνῳ δοκεῖ αὐτόθεν φανερώς λαμβάνεσθαι,
ἐνταῦθα δὲ δυνάμει· ὃ γὰρ ἐστὶν ἀντίφασιν· πάντων τῶν ἐναντιῶν
μὴ· ἐπισημῆ· ἐξί· διὸ ἐκείνῳ μὴ ὁ τόπος καταφανώτερος τῆς
τῶν ἀντικειμένων λήψεως, ὅτος δὲ μᾶλλον λαμβάνων. εἴη δ' ἂν
διαφορὰ τῶν εἰρημένων τρόπων καθόσον ἐκείνῳ μὴ κατάφασιν καὶ
ἀπόφασιν ἐλάμβανε τὰς ὁπωσὺν ἀντικειμένας, ἀντικεινὸν δὲ κα-
θὼς αἱ ἐναντίαι, διὸ ὅθεν ἐμνημόνευσεν ἐπὶ τῆς τοιαύτης τῶν ἀν-
τικειμένων λήψεως, ἐνταῦθα δὲ τὰς ἀντιφατικὰς. id. ib.

κ. πέμπτον φησὶ τρόπον, εἰ τις αὐτὰ μὴ μὴ λάβῃ τὰ ἀν- 163
τικείμενα τῶδε, τοιαῦτα δ' αἰτήσαιο δύο ἐξ ὧν ἔστιν ἢ ἀντι- 22
κειμένη ἀντίφασιν. ἔστι μὴ καὶ ὅτως ἀκῶσαι· εἰ τις αἰτήσαιο
τοιαῦτα τῶν δύο, οἷς ἀκολουθεῖ ἀντίφασιν. τὸ δ' ἢ ἀντικειμένη
ἀντίφασιν· ἔστιν ἐπὶ τῷ κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν αἱ ἀντικειμε-
ναι· ὃ ὃ πᾶσα κατάφασιν πάσῃ ἀποφάσει ἀντικεινὸν. ὅθεν ὃ
25 διαφέρει τὸ τὴν ἀπόφασιν αἰτήσαιο τὸ ταῦτα αἰτήσαιο οἷς ἀντίφασιν
ἔπει. ἔστι δὲ ἀκῶσαι τὸ τοιαῦτα δ' αἰτήσαιο δύο συμπληρώς
πράξεων ἐξ ὧν συναφθῆσθαι ἢ ἀντίφασιν. id. p. 277.

λ. ἐάν τις μὴ λάβῃ τὰ ἀντικείμενα φανερώς, ὡς ἐν τέτοις 163
πᾶσιν εἴρηται, λάβῃ δὲ τοιαῦτα δύο ἥτοι παικτικά καὶ φθαρτικά τι- 27
νων ἐξ ὧν ἔστιν ἢ ἀντικειμένη ἀντίφασιν, οἷον ἄρα γε τῷ μύθῳ
ἐπὶ τὸ βόειον κρέας ὑγιαίνει ἐξιν, φθαρτικὸν δὲ νόσος, ὡς περὶ τῷ
καχχεύοντι τὸ ἀνάπαλιν. ὧν δὲ τὸ παικτικὸν καὶ φθαρτικὸν ταῦτόν,
καὶ αὐτὰ ταῦτά· ἔστιν ἄρα ὑγεία καὶ νόσος ταυτὴν. ὁρᾷς ὅπως ὃ
φανερώς ἔλαβε τὰ ἀντικείμενα ἀλλὰ συνεσκιασμένως τῷ λαβεῖν
35 τοιαῦτα ἰσοδύναμα. id. ib.

μ. ἐκθέμενος τὸς τύπους ἀφ' ὧν εὐπορήσομεν τῶν πρὸς ἕκαστον 163
προβλημάτων οἰκείων συλλογισμῶν, ὑποθέμενος δὲ τὴν προσηκ- 29
σαν χρεῖσιν αὐτῶν ἐκαστέρῳ τῷ ἐρωτῶντι καὶ τῷ ἀποκρινόμενῳ, ἐπὶ
τούτοις ὁργανοῖς τινα πρὸς γυμνάσιον καὶ μελέτην τῶν διαλεκτικῶν
λόγων παρεδίδωσιν. id. ib.

ν. περὶ τῶν πρώτων θέσεων λέγει ἂν περὶ τῶν ἀρχῶν· αὐτῇ 163
ὃ πρῶτῃ θέσει, καὶ περὶ τῶν τοιούτων προβλημάτων ἐξεπείσας 18
λόγους· ταῦτα δ' ἐπὶ χαλεπὸν εἰς τὰ τοιαῦτα ἐπιχειρημάτων
ἐπιπῶν· δεῖ γὰρ ἢ διὰ πρῶτων ἢ δι' ἐνδεῶν ταῦτα δεικνύειν.
ἀλλὰ καὶ ἀποκρίνεσθαι περὶ τῶν τούτων χαλεπῶν. ἥτοι ὅτι λέγει
διὰ τῶν δὲ πρὸς τὰς τοιαύτας θέσεις παρασκευάζει λόγους τινάς,
ἔτι ἀπορήσσει πρὸς ταῦτα ἀποκρίσσειν οἱ ἐρωτῶμενοι, διὸ οἱ πα-
ρασκευασμένοι πρὸς ταῦτα λόγοι φερόμενοι δὲ περιγένοιντο τῶν ἀπο-

κρινόμενων, ἡ καθύλου ἀξιοὶ πρὸς τὰς τοιαύτας θέσεις ἔχουσιν τινὰς λόγους παρεσκευασμένους, ἐπεὶ δύσκολος ἡ περὶ αὐτῶν ἐπιχειρήσις τε καὶ ἀπόκρισις. id. p. 278.

163b κεφαλαισμῶς λέγει τὸς τῶν πρώτων ἀρθμῶν τῶν μέχρι δε-
25 κადος πολλαπλασιασμῶς. id. p. 279.

τόπως τινὰς καὶ ἐν τῷ περὶ Μηνῆμος καὶ Ἰσχυρῆος καὶ Ἰπποκράτους Μαντικῆς παρέθετο, δι' ὧν ἔστι ἀναμνηστικὸς καὶ ἀπὸ τῶν ἐναγίων καὶ ἀπὸ τῶν ὁμοίων καὶ ἀπ' ἄλλων πολλῶν... πρὸ-
τασιν κοινῇ τὴν τῶπον λέγει. id. ib.

5 φθάσει μὲν δὴ πως περὶ τούτου εἰρησθῆναι, λέγει δὲ καὶ τὸν. id. p. 281

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΟΦΙΣΤΙΚΟΥΣ ΕΛΕΓΧΟΥΣ.

Ὅτι μὲν ὁ περὶ ἀποδείξεως λόγος τέλος ἐστὶ τῆς λογικῆς ἀπα-
σης πραγματείας, ἥδη φθάσαντες εἰπομεν ἐν οἷς τε περὶ τῷ ἀπλῶς
συλλογισμῷ διελέγετο ὁ Ἀριστοτέλης καὶ ἐν οἷς τὴν ἀποδεικτικὴν
παρεθίδον μέθοδον. ἐπεὶ γὰρ ἰκανῶς τὰ περὶ ἐκείνης ἡμῶν τῆς με-
θόδου ἐξήγηθ', ἀκόλουθον ἂν εἴη εἰπεῖν τι καὶ περὶ τῶν Σοφιστικῶν
Ἑλέγχων, τίς τε ὁ σκοπὸς τῆς παρούσης πραγματείας ἐστίν, καὶ διὰ
τί τάδε ἔχει τὴν τελευταίαν, καὶ ὅτι χάριν Σοφιστικῶν ἐπιγράφον
Ἑλεγχῶν· ὡς γὰρ ἐν πολλοῖς εἰπομεν, ἐνθα μὴ αὐτόθεν ἐστὶ δὴλη
ἡ ἐπιγραφὴ τῷ συγγράμματι, χρὴ καὶ ταύτην σαφηνίζειν. σκο-
πὸς ὅν ἐστὶ τῆς παρούσης πραγματείας καὶ μὲν τινάς, ὡς ἂν ἡμῶν
τὴν μέθοδον παραδιδῷ δι' ἧς τὸς ἐλέγχους συνίστων οἱ σοφισταὶ καὶ
τὸς ἀπείρους τῆς συλλογιστικῆς μεθόδου ἡπάτων. ἐστὶ δὲ αὕτη οἱ
μέλλοντες παραδοθῆναι παρ' αὐτῷ τῷ Ἀριστοτέλει δεκατρεῖς τρό-
ποι, οἱ καὶ ὥσπερ τινὲς εἰσι γονικοὶ γοχασμοὶ τῶν σοφισμῶν. οἱ
δὲ τούτων εἶναι τὴν σκοπὸν τῆς παρούσης πραγματείας τινέμενα καὶ
διὰ τούτου ἐπιγεγράφαι τὸς Σοφιστικὰς Ἑλέγχους φασίν, ὡς τῆς
παρούσης πραγματείας περὶ τῷ πῶς ἡλεγχον οἱ σοφισταὶ διαλαμ-
βάνουσι, καὶ περὶ τῆς συστάσεως τῶν σοφισμῶν αὐτῶν, καὶ περὶ
τῷ πῶς ἂν τοῖς σοφισταῖς ἀντιλέγομεν. ἄλλοι δὲ οἱ τούτων τὴν
σκοπὸν εἶναι τῷ βιβλίῳ εἰσηγαγόν, ἀλλὰ μάλλον σκοπὸν ἔχουσιν τὴν
Ἀριστοτέλει εἰπεῖν περὶ τῷ πῶς ἂν αὐτοὶ μάθοιεν ἐλέγχειν καὶ
ἀντιλέγειν τοῖς πειρωμένοις σοφίζεσθαι ἡμᾶς· διὰ τούτου γάρ, φα-
σίν, ὅδε περὶ τῶν σοφιστικῶν συλλογισμῶν ἐπιγράφον τὸ βιβλίον
ἀλλὰ Σοφιστικῶν Ἑλεγχῶν, ὡς καθύλου παραδομένης δι' ἧς ἂν
τὸς σοφιστὰς ἐλέγχειν δυναίμεθα... περὶ δὲ γε τῆς τάξεως ἀμ-
φισβητεῖ πολλοῖς. οἱ μὲν γὰρ φασὶν ὡς ἴδμεν τὴν Διαλεκτικὴν
πραγματεῖαν, ὁμοίως δὲ καὶ ταύτην τὴν Σοφιστικὴν τῆς Ἀποδει-
κτικῆς προταχθῆναι· χρῆναι γὰρ πρότερον τοῖς πιθανοῖς χρονοτριβή-
σαντας εἶθ' ὅπως καὶ τοῖς ἀναγκαίοις καὶ ἀληθέσι προσδιατρίβειν. καὶ
καλῶς δὲ οἱ ταῦτα λέγοντες ἀποφαίνον... Πλάτων μὲν ἐν τῷ
Εὐθύδημῳ καὶ Ἀριστοτέλης ἐν προοίμιοις εὐθὺς τῆς Διαλεκτικῆς
πραγματείας τὴν αὐτὴν εἶναι λέγουσιν ἐριστικὴν καὶ σοφιστικὴν συλλο-
γισμῶν· τούτους δὲ τὸς συλλογισμῶς ποτὲ μὲν καὶ τὴν ὕλην διημαρ-
τῆξ λέγουσι τῆς συλλογιστικῆς συζυγίας καὶ ἐκπίπτοντας, ὅς καὶ
συλλογισμῶς ὁνομαζύουσι, ποτὲ δὲ τὸ συλλογιστικὸν εἶδος μὴ ἔχον-
τας, ἀληθῆ δὲ τὴν ὕλην, ὅδε συλλογισμῶς ἀξιοῖ καλεῖν ἀλλὰ
φαινομένους συλλογισμῶς... καὶ πολλὰ τούτων τὰ παραδείγματα
ἐν ταῖς ποικίλαις ἡμῶν εἰς τὴν Διαλεκτικὴν ἐξηγήσεσιν. ἄλλοι
δὲ τινες σοφιστὰς καὶ ἐριστικὰ συλλογισμῶν διαφορὰν τοιαύτην παρα-

δοῦναι, ἐριστικὸν μὲν εἰπόντες εἶναι τὸν καὶ τὸ συλλογιστικὸν εἶδος
μὴ ὕλην ἔχοντα, σοφιστικὸν δὲ τὴν τὴν ὕλην ἔχοντα διημαρτω-
την, ὕλην δὲ τὸ συλλογιστικὸν εἶδος. ἀλλ' ἐλέγχοντι ὅτι παρ'
αὐτῷ τῷ Ἀριστοτέλει ψευδόμενοι· προὖν γὰρ ἐν οἷς τὴν ἀποδεικ-
τικὴν λόγον τῷ διαλεκτικῷ διέστη, καὶ τούτων τῷ σοφιστικῷ (c. 2)
φησὶν ὅτι ὁ μὲν ὅν καὶ τὸ πρᾶγμα θεωρῶν τὰ κατὰ διαλεκτικὰς,
δὲ τούτω φαινομένους ποιοῦν σοφιστικὰς καὶ συλλογισμῶς ἐριστὰς
ἐπειδὴ τοῖνυν ὁ ἐριστικὸς συλλογισμὸς ὁ αὐτὸς ἐστὶ τῷ σοφιστικῷ
ἐλέγχῳ, εἰπὼν περὶ τῶν σοφιστικῶν ἐλέγχων ἐπιγράφει καὶ τῷ
φαινομένους ἐλέγχων ὄντων δὲ παραλογισμῶν, ἐκ παραλλήλου καὶ
αὐτὸ θάει· κοινὸν γὰρ πάντων τῶν σοφιστικῶν ἐλέγχων τὸ φαντα-
στὴν τῶν διαφύσεων ποιῆσαι εὐθὺς ἐν τοῖς ἐξῆς... ἀλλ' ἀναγ-
καῖον ἔστιν εἰπεῖν τί τέ ἐστι σοφισμὸς καὶ τί ἀληθὲς ἡλεγχος καὶ πῶς
φανόμενος ἡλεγχος καὶ τί παρεξέλεγχος καὶ τί παραλογισμὸς...
ὅσα ὅν μὴ καὶ τὴν διαρίστην τούτων τῷ ἐλέγχῳ, λέγω δὲ τὸ ἐλε-
γθεῖς, ἐλέγχῃ τις τὴν προσδιαλεγόμενον, ἀλλ' ἡ κατὰ ὁμοιωμῶν
κατὰ τὰς τῶν σοφιστικῶν τρόπων, τῶν καὶ αὐτὰ ἐλέγχει ἂν ἐκ
θῶς ἀλλὰ σοφιστικῶς· καὶ τὴν ταύτην ἡλεγχὸν ὁ ἡλεγχος ὁνομα-
ζει ὁ Ἀριστοτέλης, ἀλλὰ φανόμενον ἡλεγχον καὶ παρεξέλεγχον
ὡς ἔξω ὄντα τῷ κυρίως καὶ ἀληθῶς ἐλέγχῳ, περὶ ὃ καὶ αὐτὸς ὁ Ἀρ-
ιστοτέλης ἐρεῖ μὲν μικρόν. Alexander f. 2 - 4.

τινὲς τῶν ἐξηγησάμενων ἐνταῦθα ἐκ παραλλήλου, ὡς ἔφα-
μεν, τεθείσθαι φασὶν τῶν σοφιστικῶν ἐλέγχων καὶ τῶν φαινο-
μένων, ὡς πάντων τῶν σοφιστικῶν καὶ ὄντων κυρίως ἐλέγχον ἀλλὰ
φαινομένον. εἴη δ' ἂν τις καὶ διαφορὰ σοφιστικῶν ἐλέγχων καὶ φαι-
νομένων ἐλέγχων· σοφιστικῶν μὲν γὰρ ἡλεγχον ἐρεῖς τὴν τὴν ὕλην ἔχοντα
ψευδῆ καὶ ἀπὸ φαινομένων ἐνδόξως ἐπιχειροῦντα, καὶ δὲ καὶ ἡμᾶς ὕλην
ἔχοντα, φαινομένον δὲ ἡλεγχον καὶ παραλογισμὸν τὸν καὶ τὸ συλλο-
γιστικὸν εἶδος ἐσφαλμένον, τῆς ὕλης ὁπωσδήποτε ἐχούσης, ἐπὶ
προειρήκαμεν ὅτι ὁ παραλογισμὸς κυρίως τῷ Ἀριστοτέλει ἐπὶ τῷ
μὴ καλῶς ἐχόντων καὶ τὸ καὶ ἡμᾶς εἰληπῆ. id. f. 4.

προθέμενος δὲ περὶ τῶν σοφιστικῶν ἐλέγχων εἰπεῖν, αἱ καὶ φαι-
νομένοι ἡλεγχῶν, πρώτων διὰ βραχέων ὑπομνησθῆναι ἡμᾶς τῇ
ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Τοπικῶν (a. 1) γενομένης παρ' αὐτοῦ διαφ-
σεως τῷ ἐριστικῷ συλλογισμῷ· τῶν γὰρ σοφιστικῶν συλλογισμῶν
ταῦτα δὲ εἰπεῖν καὶ ἐριστικῶν, αἱ μὲν εἰσι συλλογισμοὶ ἐκ φαινομέ-
νων καὶ ἐνδόξων, ὡς ἔκαστος εἴπειν, αἱ δὲ φαινομένοι συλλογισμοὶ οἱ
ὄντες δὲ καὶ πιστοὶ τούτοις δι' ὧν ἐπαγγέλλονται... οἱ δὲ προσπαθεῖν
εὐκατεῖν καὶ διὰ τῶν καὶ ἐπιτεχνήσεων περὶ τὸ σῶμα τὸς εὐκατεῖν

μῶν) ῥαλλίζοντες αὐτοὺς παχυτάτοις ἐνδύμασι, καὶ ὅπερ αἱ φυ-
λαὶ ἐν ταῖς προσαγωγαῖς τῶν ἱερῶν ἐποίον (σπεύδουσα ἢ ἑτέρα
ἢ ἑτέραν ὑπερβαλεῖν ἐν ταῖς ἑορταῖς καὶ ταῖς πανηγύρεσι, ταῖς
τῶν θυμάτων ἐν τοῖς βωμοῖς γινόμεναις προσαγωγαῖς, ἐνεφύσα
ἢ λευκαρέν καὶ λιπῶδες ἐποίει φαίνεσθαι τὴν μὴ ὄν ἐκ τῆ ἐμφυσι-
ματος, ὡς περ Ἀθηναῖος ἐν τῷ Δειπνοσοφιστῇ καὶ Πρόκλος ἐν τῇ
τῶν ἑορτῶν ἀπαριθμῆσει εἰρήκῃσι), τὸτο δὲ καὶ οἱ καχεκτύντες
πάντες, ναὶ μὴ καὶ οἱ δυσειδεῖς καὶ τὴν ὄψιν αἰχλόνες καὶ τὴν ἀλγιστὴν
ἢ ἔχοντες κάλλος, ἐπιτρίμματα αὐτοὺς καταχρυσύνοντες σπεύ-
δοντες τὸν ὀρώντας ἐξαπατᾶν. id. f. 4 b.

οἱ ἄπειροι, φησὶν, ὡς περ ἂν ἀπὸντες πόρρω θεωρῶσιν. ὁ
ἀπὸν ἔχει τὴν ἐξήγησιν· ἢ ἢ τὸτὶ φησιν ὅτι οἱ ἄπειροι περὶ ὧν
ἐκείνους ἔχουσιν, ὅπως πεφύκασι ταῦτα νοεῖν καὶ διακρίνειν ὡς ἂν
τῆς τέττων φύσεως πόρρω διακρίνεται καὶ μὴ εἰδότες ὅπως τί ἐστὶ τὸ
ἐπὶ τῇ διαλέξει γίνεσθαι· ἀπέχουσι ἢ ὅπως καὶ πόρρω εἰσι τῆς περὶ
ἐκείνων γνώσεως. ἢ γὰρ ὅπως νοητέον καὶ μάλας ὅτι ὡς περ οἱ ἀπὸ
πολλῶν διαζήτητος ὀρώντες τινα πολλὰς ἀπατῶν) ἐκ τινος βρα-
χέας ὁμοιωτήτος, καὶ διὰ τὴν τῷ διαζήτητος ἀσυμμετρίαν καὶ τῆς
ἐκείνους τὴν ἀδύνατον καὶ τὴν ἀδύνατον αὐτῶν καὶ ἀδύνατον τὴν μὴ
ἁπλοῦς Σωκράτης (εἶον) καὶ τὰ χολοβάδωσα διὰ τὸ ὁμοιοχρῶμον
καὶ τὰ λιθαργύρωσα καὶ τὰ καττιτερονὰ ἀργυρᾶ, ὅπως καὶ οἱ
ἐκείνους τῆς συλλογιστικῆς μεθόδου ἐλέγχους ἡγῶν) καὶ συλ-
λογισμῶν ἀπὸ τινων μικρῶν ὁμοιωτήτων τὸς ὅπως ὅπως ἔχοντας,
ἐκείνους τὴν ὁδὸν αὐτὴν λαβόντες· ὁ μὲν ἢ συλλογισμὸς ἐκ
τῶν ἐκ τῶν ἐκείνων ἦτοι ὁμοιοχρῶμον καὶ ὅπως ὅπως ἔχοντας, λαμ-
βάνει. τί ἐστὶ συλλογισμὸς καὶ ἐλεγχος, εἶρη) ἐν τοῖς προ-
τάγμασι Ἀναλυτικῶν (1 1) καὶ ἐν τοῖς δευτέροις. . . ἐν δὲ τοῖς δευ-
τέροις τῶν Προτέρων Ἀναλυτικῶν ὅτι ἐλεγχὸς ἐστὶ συλλογισμὸς
ἢ ἀποδείξεως τῷ συμπερασμάτος. id. ib.

αἰτίας λέγει τὸς δικατορεῖς τρόπος δι' ὧν ἀπατῶσι τὸς
ἐκείνους λέγοντας, ὧν ἕνα τρόπον εἶναι φησὶν ἐπὶ αὐτῶν τε καὶ κοι-
νῶς πολλοῖς καὶ διὰ τὸτο δημοσιώτατος, τυτῆσι κοινώτατος·
ἐκείνους ἢ τῷ τῷ καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ χρῶν) οἱ σοφισταί. εὐφύ-
σιν δὲ ὡς ῥάδιον τὴν διὰ τῶν ὀνομάτων, ὅς εἰναι ἢ ὁ καθ'
ἐκείνους λεγόμενος ἢ καὶ ἀμφιβολίαν ἢ τάχα καὶ ἀμφοτέρως. 35
id. f. 5.

ὁ ἢ εἰ τὸ βασιλικὸς ὄνομα ἐστὶν ἐν τι, ἢ καὶ τὸ σωμα-
τικόν παρ' αὐτῷ πρᾶγμα ἔσται ἐν· ἄλλος ἢ ὁ τοῖς πολλοῖς
ἐκείνους βασιλικὸς καὶ ἄλλος ὁ τοῖς ἐπιστήμασι, ὁ ἐπὶ τῆς
ἐκείνους δηλονότι ὧν τῷ ἐκείνους λέοντος. id. f. 5 b.

παρὰ δὲ γὰρ χρῶν) τῶν ἐπὶ τῶν ψήφω τῶν λογισμοῖς·
ἐπὶ τῶν δασυλῶν ἐν τοῖς ψήφω συλλογισμοῖς ἐκείνους, ἐκείνους
καὶ ἐπ' αὐτῶν τῶν πραγμάτων μεταφέρουσι, καὶ τοσαῦτα
ἐκείνους καὶ ταῦτα εἶναι τὰ δασυλόμενα. . . ταῦτα
ἐκείνους καὶ δασυλῶς ἀπατῶμεθα, δηλονότι δι' ἀπειρίαν καὶ ἀγνοίαν
ἐκείνους διὰ τὴν ὁμωνυμίαν, μεταφερόντων τῶν σοφιστικῶν τῶν
ἐκείνους ὀνομάτων ἀπάτην εἰς τὰ πράγματα, ὡς περ καὶ οἱ λογα-
ρισμοὶ μεταφέρουσι τὸς ἀριθμοὺς ἐπὶ τὰ ἀριθμητὰ, δασυλῶσι τὸτο

διαφορὸν εἶναι καὶ ὅπως ὅμοιον, διὰ τῷ εἶπεῖν "τὸτο δὲ ἐκ ἐξω
ὅμοιον·" ἐπὶ μὲν ἢ τῶν ἀριθμῶν καὶ τῶν ἀριθμητῶν καὶ ἀμφο-
τέρω εἰσι καὶ ἀπερίληπτα, καὶ εὐδὴλον ὅτι ὡς ἂν ἔχει τὸ ἑτερον
ὅπως ἔχει καὶ θάτερον· ἐπὶ δὲ τῶν ὀνομάτων καὶ τῶν πραγμάτων
ὅπως ἔχει. id. ib.

ὅπως ὅτι διὰ τὸτο μόνον αἱ ὁμωνυμίαι λέγει, ἀλλ' ὅτι διὰ
τὸτο ἐξ ἀνάγκης, εἰ καὶ δι' ἄλλας αἰτίας τινὰς αἱ ὁμωνυμίαι. ἢ
ἢ μὲν ὁμωνυμία ἐξ ἀνάγκης διὰ τὸτο· πάντως ἢ ὁ τιθέμενός τινι
ὄνομα τι χρῆσθαι φωνῇ κατ' ἄλλαν τινὸς εἰρημένη. ἢ μέντοι πρὸς
τὸν τὸν τὸν ὁμωνυμία ἐκ ἐξω ἀναγκαῖα· ἀδύνατον ἢ ἄλλω τινι
καὶ μὴ τοῦτῳ ὁμωνυμίαν εἶναι. id. f. 6.

δηλῶσι δὲ τὸτο Ἰππία καὶ Πρωταγόρας καὶ Γοργίας καὶ Πρόδο-
κος, ὧν ὁ βυλόμενος τὴν σοφίαν καὶ τὴν πλῆστον ὄν ἐκ ταύτης συνή-
θροισαν μαθεῖν ἐντυγχανέτω τοῖς ὁμωνύμοις τέτων διαλόγοις τῷ
Πλάτωνα. id. f. 6 b.

ἐστὶν ὡς ἐν πρὸς ἐν, ἵνα συνελὼν εἴπω ὡς ἐν πρὸς ἐν τὰ ἀμ-
φοτέρων ἔργα. τῷ μὲν καλῶς ἐρωτῶντος ἔργον ἐστὶ τὸ λαμβάνειν
προτάσεις κυρίως καὶ μὴ ἀμφιβολίας, τῷ δὲ γὰρ ἀποκρινόμενον ἔργον
ἐστὶ τὸ δύνανθαι τὴν ἐρωτῶντα ἐλέγχειν ψευδόμενον. τὸ δὲ δύνανθαι
τὴν ψευδόμενον ἐλέγχειν γίνεσθαι παρὰ τὸ εἰδέναι τὰ τε ὁμῶνυμα καὶ
ἀμφιβολία καὶ τὰ ἄλλα δι' ὧν ἀπατᾶν πειράσθαι ὁ ἐρωτῶν. ἢ τοῖνυν
τὸ ἐν πρὸς ἐν ὅπως νοητέον, ἢ καὶ ὅπως ὅπως νοεῖσθαι, ὅτι ἐπειδὴ με
ἐρωτᾶν βυλῆ, γίνωσκε ὅτι, εἰ θέλεις μὴ παρατραπῆναι, ἐρώτα
καλῶς καὶ ἀληθῶς, ὅπερ ἐστὶν ἔργον τῷ ἐπιστημόνως ἐρωτῶντος, καὶ
σπεύδαε τὴν ψευδόμενον ἐλέγχειν δι' ὧν εἴπομεν, ὅπερ ἐστὶν οἰκείον
ἔργον τῷ ἐπιστημόνως ἀποκρινόμενον. ἢ τοῖνυν καὶ τὸ πρότερον νοη-
τέον τὸ ἐν πρὸς ἐν ἢ καὶ τὸ δεύτερον· σωλῆι ἢ καὶ ἐπὶ τέτοις· δύο
γὰρ τινα εἶπε, τό τε πῶς δεῖ ἀποκρίνεσθαι καὶ τὸ ἐρωτᾶν. ταῦτα δὲ
εἰπὼν ὑπομνησκαὶ ἡμᾶς ὧν εἰδείξε. id. ib.

τὸ δὲ "πόσα ἐστὶν εἶδη τῶν λόγων καὶ ἐκ πόσων τὴν ἀριθμῶν" 165
ἢ ἐκ παραλλήλων καὶ, ἢ τὸ μὲν πόσα ἀντὶ τῷ τίνα εἰσι τὰ εἶδη τῶν
λόγων καὶ ἐκ πόσων τὴν ἀριθμῶν. ἢ τὸ μὲν πόσα ἀντὶ τῷ πόσα εἶδη
τῶν σοφιστικῶν ἐλέγχων, ἅπερ εἰσι δύο, τὰ παρὰ τὴν λέξιν καὶ τὰ
ἐξω τῆς λέξεως, τὸ "ἐκ πόσων" δὲ ἀντὶ τῷ πόσα μέρη ἐκείνους
τῶν τοῦτῳ εἰδῶν· μέρη ἢ τῶν εἰδῶν τὰς ὑποδιαίρεσεις τῶν
εἰδῶν λέγει. δύνανθαι καὶ τὸ "πόσα μέρη τῆς πραγματικῆς τυγχά-
ναι" λέγειν ὡς ἴσον τῷ καὶ πόσων οἱ σοφισταὶ συζητοῦν. ὁ ἢ
μόνον τῷ ἐλέγχῳ δοκεῖν ἄλλα καὶ ἄλλων τινῶν ἀμετ' ὀλίγον ἐρεῖ.
δύνανθαι δὲ λέγειν τὴν σοφιστικὴν ἦτοι ὅτι μὴ τέχνη μὴ ἐπιστήμη·
περὶ τῶν ἀληθῶν ἢ ἐκείνους ἐκείνους, ἢ τε τέχνη ἐξὶς ὅσα μὲν λόγῳ
ἀληθῶς ποιητικῇ, καὶ ἢ ἐπιστήμη ἐξὶς ἀποδεικτικῇ περὶ τὸ ἀεὶ ὡσαύ-
τως ἔχον. ἢ τέχνην εἶπε τὴν σοφιστικὴν κοινῶς καὶ γενικῶς. ἦτοι
δύνανθαι· λέγειν ἢ αὐτὴν καὶ τέχνην, κοινώτερον χρωμένους τῷ τῆς
τέχνης ὀνόματι. id. f. 7.

ἀπορεῖν δὲ ἄξιον πῶς εἰπὼν τῶν ἐν τῷ διαλέγεσθαι λόγων
εἶναι τέσσαρα γένη, ἐπήνεγκε τὸς διδασκαλικὰς λόγους προηγου-
μένους, οἵτινες εἰσιν ἀποδεικτικοί· ὁ ἢ οἱ ἀποδεικτικοὶ λόγοι ἐξ
ἐκείνους εἰσὶν, ὅτε ἐκ τῶν πᾶσι δοκούντων ὅτε ἐκ τῶν τοῖς πλείους

σημαίνει τὸ δέον καὶ τὸ συμφέρον· δέον γάρ φαμεν ἥτοι συμ-
 φέρειν γυμνασίαις χρᾶς τοιαύτης. τριχῶς ἔν λεγόμενον τῷ δέον-
 κε, ὁ Ἀριστοτέλης τὸ ἐν σημαίνοντα παρῆς, τὸ καὶ τὸ συμφέρον,
 ἐν τῶν δύο ἐμφανίζει τὰς μοχθηρίας τῶν παραλογισμῶν...
 γίνετο τοῦτον ὁ παραλογισμὸς διὰ τὴν μέσον ὅρον ἄλλον καὶ ἄλλον
 λαμβάνοντα. τοῦτοί εἰσι καὶ οἱ· ὅχι ὁ κόραξ πτηνὸν ἐστίν; τί
 καὶ ὅχι τὸ ὄργανον ὃ κλειόμενον τὰς θύρας κόραξ ἐστίν; τὸ ὄργανον
 ἡμεῖς πτηνὸν ἐσθ'. ἐμύνοντο γὰρ τὸ κόραξ. καὶ πάλιν, ὅχι ὁ ἀετὶς
 πτηνὸν ἐστίν; ναί. τί δέ, ὅχι ὁ ἰχθύς ἀετὶς ἐστίν; ὁ ἰχθύς ἄρα
 πτηνὸν ἐστίν. id. f. 9 b.

ἢ δ' ἂν σαφέστερον εἰ ἕτως ἐκεῖτο· τὸ γὰρ ὑγιαίνειν τὴν κάμ-
 νον καὶ ἐκτρέφειν τὴν ἀνιστάμενον καὶ ἐν σημαίνει, διότι ὅτε μὲν διὰ
 τῷ λόγῳ τῷ λέγοντος ὅτι ὁ ὑγιαζόμενος ὑγιαίνει, σημαίνει ὅτι ὁ
 ὑγιαζόμενος νῦν ὑγιαίνει, ὅπερ ἐστὶ καὶ ψευδές (ἀδύνατον γάρ ἐστιν
 βαρύνει ἔχειν τὴν ὑγίανσιν τὴν νῦν ὑγιαζόμενον καὶ τὴν ὑγίαν κατ'
 ἄλγος προσκτώμενον), ὅτε δὲ σημαίνει πάλιν διὰ τὸν ὅτι ὁ
 ὑγιαζόμενος πρὸ δέκα τυχὸν ἡμερῶν, τότε πρὸς τὴν ὑγίαν ἀνή-
 γει, νῦν ὑγιαίνει. ταῦτα δὲ εἰπὼν ἐπαγεί· πλὴν ὑγιαζέτο μὲν καὶ
 κάμνον καὶ ὁ κάμνον καὶ τὰ ἐξῆς, ἄσπερ ὡς λύσις ἐστὶ τῶν σοφισ-
 μῶν. ἔτι δὲ ὁ λέγει τοῦτον· ὑγιαζέσθαι μὲν λέγει καὶ ὁ κάμνον
 καὶ ὁ κάμνον πάλιν, ὑγιαίνειν δὲ ὅχι ὁ νῦν ὑγιαζόμενος ἀλλ'
 ἐς πάλιν ὑγιαζέτο. "κάμνον" δὲ εἰληπὶ τῷ Ἀριστοτέλει ὁ νῦν
 κάμνον, "ὁ κάμνον" δὲ ὁ ποτὲ κάμνον. id. f. 10.

τὸ δὲ σόφισμα τὸ ἄρα ἐστὶ σιγῶντα λέγειν, ἕτως Εὐθύδημος
 ἔφατο. id. f. 10 b.

σημαίνει δὲ ὅτι σύνθεσιν λέγει ὁ Ἀριστοτέλης καὶ τὸ χωρὶς
 τὸ ἁπλῶς τὸ βαδίζειν κατηγορεῖσθαι. εἰπὼν ὅτι ἐν ταύτῃ ση-
 μαίνει ὅτι τὸ βαδίζειν χωρὶς τῷ δύνανθαι καὶ τῷ καθημένῳ κατηγο-
 ρεῖσθαι, ἵνα διὰ τῷ "ἂν διελὼν τις εἴπῃ" ἐσήμανε, καὶ ὅταν αὐθις τὸ
 βαδίζειν μὲν τῷ δύνανθαι διὰ τῷ "καὶ συνθεῖς" ὡς δυνατὸν τὴν καθ' ἑ-
 αὐτὴν, τῷ μὲν ἐνὸς τρόπῳ, καθ' ὃν τὸ βαδίζειν μὲν τῷ δύνανθαι κατη-
 γορεῖται, παράδειγμα τέθεικε τὸ ὡς δυνατὸν τὴν καθημένην βαδί-
 ζειν καὶ τὴν μὴ γράφοντα γράφειν· ἐν ᾧ καὶ αὐτῷ προσυπακύνει δεῖ
 τὸ δυνατὸν, ἵνα ἡ καὶ δυνατὸν τὴν μὴ γράφοντα γράφειν. τὸ δὲ
 ἁπλῶς τῷ τρόπῳ, καθ' ὃν συντίθεμεν τῷ καθημένῳ τὸ βαδίζειν χωρὶς
 τὸ δυνατὸν, μυστικῶς ἐπήγαγε τὸ "καὶ τῷ" ὡσαύτως ὅταν συνθεῖ
 τὸ μὴ γράφοντα γράφειν." id. f. 11.

τὸν μὲν τὰ πάντα συνάγοντα παραλογισμὸν καὶ ἄρτια εἶναι καὶ
 πρὸς πάντας σαφῶς ὁ Ἀριστοτέλης ἐξέθετο, τὸν δὲ τὰ μεῖζονα
 καὶ τὰς ἐλάττωσι συνάγοντα πάντως βραχέως καὶ διὰ τῷτο ἀσαφῶς
 ἀπαγγέλλειν δοκεῖ. δεῖ δὲ προσυπακύνει ἐν τῷ "τὸ μεῖζον ἴσον"
 τὸ τῷ ἐλάττωσι, ἵνα ἡ τὸ πλῆρες τῆς λέξεως τοῦτον· ἡ δ' ἀγωγή
 τῷ σόφισματος ἕτως ἡρώτατο "ὅχι ὁ ὅκτω εἰς ἕξ καὶ δύο διαι-
 ρεῖται; ναί. τί, ὅχι εἰς τρία καὶ πέντε; ναί. ὁ ὅκτω ἄρα εἰς ἕξ
 καὶ τρία καὶ πέντε διαιρεῖται." τὰ δὲ ἕξ καὶ δύο καὶ πέντε καὶ τρία
 ἀπὸ τοῦ ὅκτου ἐστίν· ὁ ὅκτω ἄρα εἰς ἑκατάδεκα διαιρεῖται· ἵσος ἄρα ὁ
 ὅκτω διὰ τῷ ὅκτω, ὁ μεῖζων τῷ ἐλάττωσι." παρὰ δὲ τὴν διαίρε-
 σιν καὶ τῷτο τὸ σόφισμα· δυναμὶ γὰρ ἐν τῷ ὅκτω ταῦτα. τὸ δὲ

"τοσούτον γὰρ τὸ μεῖζον καὶ ἐπὶ πρὸς" ἕτως ἐπήγαγε ὡσεὶ ἔλεγε, ὁ
 ἑκατάδεκα, τότε τὸ μεῖζον, τοσούτος ἐστὶν ὁ ὅκτω καὶ ἐπὶ
 πρὸς· αἰνεῖσθαι γὰρ τὴν παρὰ τὴν διαίρεσιν παραλογισμὸν δι' ὃν
 ἐπήγαγε σοφισμάτων, ἐπαγεί καὶ παραδείγματα δευτέρω τὴν
 αὐτὴν λόγον διηρημένον καὶ συγκαίμενον μὴ ταύτην σημαίνειν· τὸ γὰρ
 "ἐγὼ σε ἔθνηκα δὴλον" αὐτὸ λεγόμενον καθ' αὐτό, καὶ αὐτὸ πάλιν
 τὸ ἐγὼ σε ἔθνηκα ἐλευθέρων, καὶ ταύτην σημαίνειν καὶ ὅταν ἀμφό-
 τερα συντεθέντα λόγον ἀπαρτίσωσι τὴν λέγοντα "ἐγὼ σε ἔθνηκα
 δὴλον ἄντα ἐλευθέρων." ὅμοιον τῷτο καὶ τὸ ἐφεξῆς τότε καίμενον·

10 ὅ γὰρ ὡς σόφισμα τέθεικε, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ ὡς περὶ παράδειγμα
 εἰληπὶ τῷ μὴ ταύτην σημαίνειν τὴν λόγον τοῖς μέρεσιν. ἔτι δὲ
 τῷτο τὸ "πεντήκοντα" ἀνδρῶν ἑκατὸν λίπε διὸς Ἀχιλλεύς." ἄλλο γὰρ
 δηλοῖ διαιρημένων τῶν ἀνδρῶν ἀπὸ τῶν πενήκοντα, καὶ ἄλλο συν-
 τιθεμένων· εἰ μὲν γὰρ ὑποσίζομεν εἰς τὸ πενήκοντα, λέγοντες
 15 ὅτι πενήκοντα ἑκατὸν ἀνδρῶν, σημαίνει ὅτι διὸς Ἀχιλλεύς ἀπὸ
 τῶν ἑκατὸν ἀνδρῶν κατέλιπε πενήκοντα· εἰ δὲ εἰς τὸ ἑκατόν,
 ἕτερον πάλιν δηλοῖ, ὅτι ἀπὸ τῶν πενήκοντα ἀνδρῶν κατέλιπε
 ἑκατόν. id. f. 11 b.

ὀνομαζέσθαι δὲ παρὰ τὴν προσωδίαν ὅτι ὁ τόνος πρὸς ὃν ἔδοσαν 166
 καὶ τὸς λόγους ποιῶμεθα, ποιῶν τὴν παραλογισμὸν, νῦν μὲν ἕτως ἄλ-
 20 λοτε δ' ἄλλως ἢ καὶ ἀλλαχῇ τιθέμενος, οἷον τί φημι; ἐν μὲν ὀμίλῳ
 καὶ διαλέξει καὶ ἀπατήσῃ ποτὲ ὁ λέγων "ἐταῖρα χρυσία εἰ φοροῖ,
 δημοσία ἐξω." εἰληπὶ γὰρ ὁ λέγων παροξυστικῶς τὴν λόγον ἐξευγε-
 κῶν, ἢ τυχὸν καὶ προπαροξυστικῶς, καὶ καὶ ἂν σοφιστικῶς ποτὲ τὴν
 25 ἡκροαμένον, νῦν μὲν παροξυστικῶς λέγων, νῦν δὲ εἰς προπαροξυ-
 στικὴν μεταλαμβάνων· ἀπαξ γὰρ εἰρηκῶς ἐσήμανε τὸ ἑαυτὸ βύ-
 λημα. εἰ δὲ ἐν γραφῇ εἴη καίμενον τὸ "δημοσία" ἐδὲνα τόνον
 ἔχον, τότε δῆτα καὶ τὴν παραλογισμὸν ἀπέχει. εἰρηκε δὲ τὸ ὅτι ἔ-
 ρωθως γίνεσθαι λόγον ἐν τοῖς ἀνευ γραφῆς, διότι ἐστιν ὅτε καὶ ἐν αὐτοῖς
 30 ὅτος ἀποτελεῖται, ὡς περὶ ὅταν τις εἴπῃ "ἄρ' ἐστὶ τὸ καταλύει οἰκία;
 ναί. τὸ δὲ ἐν καταλύει τὴν καταλύει ἀπόφασις; ναί. ἡ οἰκία ἄρα
 ἀπόφασις." παρὰ τὴν προσωδίαν τὸ σόφισμα. id. f. 12.

παράδειγμα δὲ ἐπιφέρει τὸ παρὰ τὴν προσωδίαν, ὅπερ ἐν 166
 ποιήμασιν ἔφη μάλις γίνεσθαι, παρὰ τῷ Ὀμήρῳ. καὶ γὰρ ἐν τῷ
 35 ψὶ τῆς Ἰλιάδος (328), ἐνθα καὶ ἐπὶ τῷ Πατρὶ κλιῶ ὁ ἱππικὸς ἀγων
 ἐτετέλεστο... τινὲς ἔν ἐκείνῳ τὸν Ὀμηρον, περισπωμένως τὸ
 ἀναγινώσκοντες καὶ λέγοντες ἀτοπὸν τι αὐτὸν εἰρηκῶς διὰ τῷτο, ὡς
 λέγοντα δῆθεν ὅτι τὸ ἐνὶ ἑκείνῳ τῷ ἐξανέχοντος, ὁ δρῦνιον ἢ
 πεύκινον ὀνομαζέται, τί μὲν κατασῆπε; τί δὲ ἐν κατασῆπε; εἰ γὰρ καὶ
 40 μὴ τῷτο ἐδήλωσεν ἐναργῶς τὸ τί δὲ ἐν κατασῆπε, λέγουσιν ἀντι-
 κρυσ δηλοῦν διὰ τῷ εἰρηκῶς τῷ ὅτι μὲν καταπύθετο, ὡς τινὲς μὲν ἐκ τῷ
 δένδρῳ τῆς πεύκης σηπομένης τοῖς ὀμβρίοις ὕδασι τινὲς δὲ μὴ σηπο-
 μένης μὲν ἔν ἐκείνῳ τὸν Ὀμηρον, ὡς εἶπον, ἀτόπως τότε εἰρη-
 κῶτα· ἐπιδορθεῖται δὲ τῷτο ἐν τῷ περὶ Ποιητικῆς, ὡς αὐτὸς Ἀριστοτέ-
 45 λης ἐν τῇ Ῥητορικῇ (immo Ποιητ. c. 26) φησὶν, Ἰππίας ὁ Θεόσιος
 μὴ περισπωμένως ἀναγινώσκων τὸ ὅτι ἀποφατικῶς, ὅπερ αὐτὸς
 δευτέρως εἰρηκεν, ἵνα ἡ τὸ λεγόμενον ὡς ἡ πεύκη τὸ δένδρον ἐν κα-
 ταπύθετο ὀμβρῳ. λέγει δὲ καὶ ὁ Θεόφραστος τὰ φυτὰ τῆς πεύκης

ὁμβρίοις ὕδασι καὶ πηγαίοις μὴ σήπεαζ, θαλατταίοις δὲ μάλισα. ἀλλὰ τοῦτων μὴ ἐν παράδειγμα· τὸ δὲ ἕτερον τὸ ἐπαγομένον τὸ περὶ τὸ ἐνύπνιον τῷ Ἀγαμέμνονος, ὃ φησὶ τὴν Δία εἰπεῖν τὸ “δίδομεν δὲ οἱ εὖχος ἀρέαζ,” ὕδαμῦ κείῳ ἐν τῇ Ἰλιάδι· τὰ μὲν γὰρ περὶ τῷ ὀνείρῳ ἐν τῇ ἀρχῇ τῷ βῆτα ἐστίν, ὅδ’ ὅλως δ’ εὐρήσει τις τῷτο πρὸς ἕπος ἐκεῖ κείμενον, καὶ ἔαικε τὴν μὲν νῦν ἐκεῖθεν λαβεῖν, αὐτὴν δὲ πλάσααζ τὸ τῷ ζῆνι τεμάχιον, τὰ ἔπη τὰδε μεταβαλὼν “θυρῆξαι ἡ κέλευσε καρκομόωντας Ἀχαιῶς πανσυδῆ· νῦν γὰρ κεν ἔλοι πόλιν εὐρυάγυιαν.” τοιαῦτα μὲν τὰ ῥητά· αὐτὸς δὲ καὶ αἰκοθεν βεβλόμενος ποιῆσαι τῷ παρὰ προσωδῖαν παράδειγμα ὡς ἐκ τῷ Ὀμήρῳ τῷτο ἐπήγαγεν. φασὶν ὅτι τῶς οἱ εἰς τὸ “δὲ οἱ” ἐστὶν ὁ παραλογισμὸς καὶ ἡ ἀμαρτία τῷ Ὀμήρῳ· ἐκεῖνο μὲν γὰρ ὅπως ἔγραψε “δίδομεν δὲ οἱ εὖχος ἀρέαζ,” τυτέσι φησὶν ὁ Ζεὺς τῷ ὀνείρῳ ὡς ἀπελθὼν ἀπαγγεῖλον τῷ Ἀγαμέμνονι ὡς οἱ θεοὶ πάντες ἐψήφισαντο τό σοι τὴν νίκην δίδοναι. εἰσὶν ὅτι τὰ ῥήματα τῷ Διὶ πρὸς τὸν ὀνείρον ὅτι βαῖς ταῦτα εἰπὲ τῷ Ἀγαμέμνονι ὅτι δίδομεν αὐτῷ πάντες οἱ θεοὶ τὴν νίκην. φασὶν ὅτι οἱ ταῦτα λέγοντες ὡς ἐνταῦθα ἀμαρτάνει ὁ ποιητὴς εἰσαγών τὴν Δία διαλεγόμενον ταῦτα τῷ ὀνείρῳ καὶ τρόπον τινὰ ψευδόμενον, ὅπερ ἔκ ἐξὶ θεῶ. οἱ γὰρ ἐπιδιωρόμενοι τῷτον φασιν ὡς ὁ τῷ Ἀγαμέμνονι ὁ Ζεὺς ἐλεγε τὸ εὖχος δοθῆναι ἀλλὰ τῷ ὀνείρῳ καὶ τῷ Ἀγαμέμνονος· ἀναγνώσκουσι δὲ ὅπως “δίδομεν δὲ οἱ” ἀντὶ τῷ σοί, τῷ ὀνείρῳ. ἐστὶ δὲ καὶ τῷτο ψεύδος· ὁ γὰρ αὐτὸς νῦν ἐστὶ καὶ ὁ τόνος ἀναβιβασθεῖν καὶ περισπασθεῖν ἢ ἀντυνυμία ἢ οἴ. πῦ γὰρ ἐστὶν ἡ ἀμαρτία; καὶ ἔκ ἐξὶ τὸ “δὲ οἱ” ἀλλ’ εἰς τὸ “δίδομεν.” ἐπειδὴ γὰρ ἰδιὸν ἐστὶ τῆς Δωρικῆς διαλέκτου τὸ ἀντὶ τῷ δίδοναι λέγειν διδόμεναι καὶ ἀντὶ τῷ εἶναι τὸ ἔμμεναι, τῆς αὐτῆς δὲ καὶ τὸ ἀποκάπτειν πολλάκις τὸ αἰ τῆς ἀπαρεμφάτου ἐγκλίσεως, τῷτο καὶ ἐνταῦθα εὐρίσκει. εἰ γὰρ τὸ “δίδομεν δὲ οἱ εὖχος ἀρέαζ” ἀναγνῶ τις τὸν τόνον θεῖς εἰς τὸ δίδομεν, τὴν Δία ποιεῖ ψευδόμενον. . .

166 ὅσον τί φημι; τὸ παθητικὸν διὰ τὸ ὁμοῦχῃμον εἶναι τῷ ἐνεργητικῷ ὡς ἐνεργητικὸν λαμβάνει ὁ σοφιστὴς καὶ παραλογίζετο, ὡς ἐπὶ τῷδε. “πότερον τὸ μαθησάμενος ἐνεργεῖν ἐστὶ περὶ τὴν μάθησιν; ναί. τὸ ἐνεργεῖν περὶ τὴν μάθησιν διδάσκειν ἐστίν; ναί. τὸ ἄρα μαθησάμενος διδάσκειν ἐστίν.” παρὰ τὸ χῆμα ὅτι τῆς λέξεως λέγετο, ὅτι ἐχηματίσαι τὸ παθητικὸν εἰς τὸ ἐνεργητικὸν καὶ ἀνὰ πάλιν τὸ ἐνεργητικὸν εἰς τὸ παθητικόν, καὶ διότι τὸ ἐνεργεῖν περὶ τὴν μάθησιν δηλοῖ καὶ ἀμφότερον· παρίσθῃ γὰρ καὶ ἐνεργεῖν τῷ διδάσκοντος, ὁμοίως δὲ καὶ πάθος τῷ διδασκόμενου, καὶ μᾶλλον εἰπεῖν τὴν γένεσιν, καθὼς ἐν τῇ περὶ Ψυχῆς πραγματείᾳ (2 5) φησὶν. id. f. 12 b.

166 ἡ τῶν ἄλλων, φησὶν, ὡς διήρητο (τυτέσι καὶ τὰς ἄλλας κατηγορίας ὡς ἐν ταῖς Κατηγορίαις ἐδίδαξε), δύναντο ὁ σοφιστὴς ἐν παραλογισμῷ παραλαμβάνειν, καὶ τὸ ποῖον ὡς πρὸς τι δεικνύει καὶ τὸ ποσὸν ὡς πρὸς τι καὶ τὸ πρὸς τι ὡς ποῖον καὶ τὸ ποῖον πάχυν. τίθησι δὲ τῷτο παράδειγμα τοῦτον “ὅχι τὸ ὑγιαίνειν ἀπαρέμφατον; ὅχι τὸ τέμνειν ἀπαρέμφατον; τὸ ὑγιαίνειν ἄρα καὶ τὸ τέμνειν ταῦτόν.” ἀλλὰ τὸ μὴ ὑγιαίνειν πάχυν τί ἐστίν, εἴπερ ἡ ὑγεία διάθεσις σώματος ζῶν ἐν συμμετρίας θερμῶν καὶ ψυχρῶν καὶ ξηρῶν καὶ

ὕγρων (τῷτο γὰρ ἐστὶ δηλωτικὸν τὸ “καίτοι τὸ μὴ ποῖον τι καὶ διακαίμενον πως δηλοῖ”), τὸ δὲ τέμνειν καὶ οἰκοδομεῖν ποιεῖν· τῷτο γὰρ πάλιν ἐστὶ δηλωτικὸν τὸ “τὸ δὲ ποιεῖν τι.” ἡρώτα δὲ καὶ τοῦτων λόγον ὁ Εὐθύδημος. “πότερον ὁρῶσι καὶ οἱ Σκύθαι καὶ οἱ ἄλλοι ἰσθῶναι καὶ τὰ δυνατὰ ὁρᾶν ἢ τὰ ἀδύνατα; τὰ δυνατὰ δὲ ἴσθαι· οὐ καὶ ἐγὼ; ναί. ὁρῶσι δὲ τὰ ἡμέτερα ἰμάτια; ναί. δυνατὸν ὅραν ἐστὶ ταῦτα. ὁρᾷ ἄρα τὰ ἰμάτια.” id. f. 13.

ὅταν ὅτι, φησὶ, τίς ἀξιοῖ ὁμοίως ὑπάρχειν τι τῷ πράγματι καὶ τῷ συμβεβηκότι, πρᾶγμα μὲν λέγει τὸ σύνθετον καὶ ὑποκείμενον συμβεβηκὸς δὲ ἀπλῶς πᾶν κατηγορούμενον, καὶ τῶν ὅσων ἐστὶ καὶ καθ’ αὐτὸ ὑπαρχόντων τῷ καθ’ ὃ κατηγορεῖται ἐστὶ, καὶ τῶν μή. φησὶ γὰρ ὡς ἐκ ἀνάγκης ἐστίν, ὅσα συμβέβηκε τῷ κατηγορούμενῳ, καὶ τῷ ὑποκειμένῳ ταῦτα συμβαίνειν. . . ὁ γὰρ ὅτι καὶ τὸ κατηγορούμενον λέγει, ταῦτα πάντα καὶ καὶ τὸ ὑποκείμενον ῥηθήσετο, ὡς ἐν ταῖς Κατηγορίαις ἐμαθόμεν. . . ἡ μᾶλλον “ἐπεὶ γὰρ τῷ αὐτῷ πολλὰ συμβέβηκεν, ἐκ ἀνάγκης πᾶσι τοῖς κατηγορούμενοις καὶ καθ’ ὃ κατηγορεῖται” τοῦτον ἐστίν. συμβέβηκε τῷ Σωκράτει ἀνθρώπῳ εἶναι· ἐπεὶ ὅτι τῷ αὐτῷ πολλὰ ὑπάρχει ἐκ ἀνάγκης ταῦτα πάντα ὅσα πᾶσι τοῖς κατηγορούμενοις ἐστὶ (τῷτο γὰρ λείπει) καὶ τῷ ὑποκειμένῳ ἔπεαζ. τῷτο γὰρ εἶπε “καθ’ ὃ κατηγορεῖται.” ὁ γὰρ ὅσα ὑπάρχει τῷ ζῳῷ καὶ τῷ λογικῷ, ταῦτα καὶ τῷ Σωκράτει ὑπάρχει· ὅτι γὰρ ὁ Σωκράτης διαφορὰ ἐστὶ ἐπειδὴ τὸ λογικὸν τὸ καὶ τῷ Σωκράτει λεγόμενον, ὅτι δισύλλαβον διότι καὶ τὸ ζῶν δισύλλαβον. id. f. 13 b.

ἡ μὲν τῶν λεγομένων διάνοια τοιαύτη τίς ἐστίν. καὶ δὲ τὴν λέγειν ἐστὶ μὲν τὸ “ὁ Κορίσκος ἕτερον ἀνθρώπου” ὡς ἴσον λαμβάνει τῷ ἀνθρώπῳ ἕτερον Κορίσκον (συνήθης δὲ ἐστὶ τῷ Ἀριστοτέλει τῷ ποιεῖν καὶ πολλὰς τοιαύτας ἐρμηνείας κεχρησθῆναι, σαφὲς ἐστὶ λεγόμενον, καὶ εἴη ἡ μαζὶν πρότασις τῷ παραλογισμῷ αὐτῇ· γὰρ “ἐστὶν ἀνθρώπος” ἡ ἐλάττων· ὡς γινεαζ τὴν συλλογισμὸν ἰσχυρῶς πρῶτον χῆματι ὅπως “ὁ Κορίσκος ἀνθρώπος· ὁ ἀνθρώπος ἴσος Κορίσκῳ· ὁ Κορίσκος ἄρα αὐτὸς ἐαυτοῦ ἕτερος.” εἰ δὲ καὶ ἴσος χωρὶον μεταληφθὲν ἐρμηνευθεῖν, ἀλλ’ ὥσπερ κείῳ ἐν τῷ ἰσχυρῶς γεγραμμένον ληφθεῖν, δύο συλλογισμῶς ἐντεῦθεν μαθησάμενος παριστῶντος τῷ μὲν ἑνὸς τὸν Κορίσκον ἐκ ἀνθρώπου, τῷ δὲ ἑτέρῳ Κορίσκον ἕτερον αὐτοῦ. λέγοι δ’ ἂν καὶ ἑκατέρω μόνος τὰς ἴππας προτάσεις. id. f. 14.

τῶν κατηγορούμενων ὅσα μὲν καὶ συμβεβηκὸς τῶν ὑποκειμένων κατηγορεῖται, ὡς ἐν τῷ περὶ Ἑρμηνείας (c. 7) δεικνύει, ὁ τῷ ἀνθρώπῳ τὸ λευκὸν καὶ τὸ μωσικόν, ταῦτα ὁ δυνατὸν καὶ διήρητως καὶ συνημμένως κατηγορεῖσθαι, ἐπεὶ συμβεβηκῶς ἀμφὸς αὐτῷ. id. ib.

λέγει ὁ σοφιστὴς “ὅχι ὁ τραγέλαφος μὴ ὅτι ἐστίν; ὅχι ὁ τραγέλαφος δοξαζόν ἐστιν; τὸ μὴ ὅτι ἄρα ἐστίν.” ὁ συλλογισμὸς τρίτῳ χῆματι, τὸ σόφισμα δὲ παρὰ τὸ πᾶν καὶ ἀπλῶς. id. f. 14 b. ὁ τρίτος τρόπος τῶν ἐκτὸς τῆς λέξεως σοφισμάτων ἐστὶ παρὰ τὴν ἀγωνίαν λεγόμενος, ὅς ἐστι λέγειν, ὅτι ὁ εἰδὼς τί ποῖον ἐστὶν ἐλεγχος, ὁ περιπεσεῖται τῷ τοῦτον σοφισματι. id. f. 15 b.

ε. **Ελεγχός** ἐστὶν ἀντίφασις τῷ αὐτῷ καὶ ἐνός· εἰ γὰρ μέλλομεν
 ἁλῆσαι τὴν ἡμῶν προσδιαλεγόμενον παρὰ τὸ εἰκὸς ἐνιστάμενον, ὁφεί-
 λμεν αὐτὴν ἐαυτῷ μαχόμενον ἀπελύνειν καὶ τὰ ἐναντία ἀποφα-
 νίμεν· τὸτο γὰρ καὶ ἀντίφασις λέγεται, ὅταν περὶ τῷ αὐτῷ καὶ ἐνός
 τὰ ἐναντία λέγοι τις, ὡς περὶ ἄλλου καὶ ἄλλου... ὁ λέγων πάντα
 ἔργον ἀγαθὸν καὶ ὑδὲν δαίμονα ἀγαθόν, ὃν ἐλέγχει τὴν λέ-
 γοντα τὰς ἐναντίας προτάσεις ἐπὶ τῆς ἐνδοχομένης ὕλης συμφυ-
 ῶς· ὡς γὰρ ἐπὶ τῷ αὐτῷ ὑποκειμένῳ ἄλλ' ἐπ' ἄλλου καὶ ἄλλου τὴν
 λέγον συνεπεράνατο. δεῖ δὲ ἐφ' ἐνός καὶ τῷ αὐτῷ. id. f. 15 b.

β. **μη συναριθμημένῳ** δέ, φησί, τῷ ἐν ἀρχῇ, τυτέτι **μη λαμ-**
βανμένῳ τῷ ζητημένῳ εἰς τὴν λόγον τῆς ἀποδείξεως. ὡς γὰρ δι'
 αὐτοῦ χρὴ δεικνύσθαι τὸ **μη** δι' ἐαυτοῦ δῆλον, ὅτι **μηδὲ** ἔλεγχος τὸ
 ταῦτον. ἔστι δὲ τὸ τοῦτον ὅταν ὁ μέσος ὅρος ὁ αὐτός τινι τῶν
 ἄλλων ληφθῇ, μετονομαζόμενος μέντοι καὶ ἄλλως καὶ τὴν προφο-
 ρὰν ἐκφερόμενος· ζητημένῳ γὰρ εἰ ἀθάνατος ἡ ψυχὴ, τὸ ὕτως
 αὖτε, ὅτι ἡ ψυχὴ ἀθάνατος, καὶ ἑτέραν σὺν ταύτῃ ἐπαγαγεῖν
 πρῶτον, κομωδῇ ἡλιδίων ἐστιν. id. ib.

γ. **εἰρη)** δὲ τελευτώτερον ἐν τοῖς δυοῖ τῶν Προτέρων Ἀναλυτι-
 κῶν, ὡς μὴν ἄλλα καὶ ἐν τῷ ὀγδόῳ τῶν Τοπικῶν σαφέστατα εἰρη)
 ὡς περὶ αὐτῶν εἰρη). id. f. 16 b.

δ. ὁ παρὰ τὸ ἐπόμενον **Ελεγχος** πέμπτος ἐστὶ τρόπος τῶν ἐκτὸς
 τῆς λέξεως φαινομένων ἐλεγχῶν, μέρος δὲ ἐστὶ τῷ παρὰ τὸ συμ-
 βεβῆως παραλογισμῷ, ὃς πρῶτον ἐστὶ τῶν ἐκτὸς τῆς λέξεως σο-
 φισμάτων. τὸτο δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Ἀριστοτέλης προῖον ἐρεῖ. ἀμφό-
 τερ γὰρ ὅταν οἱ σοφισμοὶ ἀπὸ συμβεβηκότων ὡρμηθῇ, διαφέρ-
 οντα ἢ τὰ οἱ μὴ παρὰ τὸ συμβεβῆως ὡς ἀντιτρέφει τὸς ὅρους ἀλλ'
 ἐπὶ ἀλλοτρίῳ· ὁ δὲ Σωκράτης ζῶον, τὸ ζῶον γένος, ὁ Σωκρά-
 τες ἄνθρωπος, ὁ δὲ παρὰ τὸ ἐπόμενον ὡς ἀντιτρέφοντας λαμβάνει
 τὸ ἄνθρωπος, καὶ γίνεσθαι ὅταν καὶ τὰ **μη** ἀντιτρέφοντα ὡς ἀντιτρέφοντα
 λαμβάνῃ· ἐπειδὴ γὰρ ἐπεὶ τῷ κλέπτῃ τὸ νύκτωρ πλανᾷται,
 ἀντιτρέφοντες οἱ σοφισταὶ λέγουσι, καὶ ὁ νύκτωρ πλανώμενος κλέ-
 πτης ἐστίν. id. ib.

ε. τὸ δὲ "πολλοῖς μὴ ταῦτα ὑπάρχει," ἦγον τὸ καλλωπίζεσθαι καὶ
 τὸ κατεπορεῖν, "τὸ δὲ κατηγορούμενον ὅχι ὑπάρχει," ἦγον τὸ μοι-
 χῆ καὶ τὸ κλέπτῃ, λύσις ἐστίν. κατηγορούμενον δὲ λέγει τὴν μοι-
 χῆν, κατηγορούμενον τὸ καλλωπίζεσθαι, τῷ δὲ νυκτὸς βαδίζειν τὴν
 κλέπτῃ, ὅχι ὡς ἀληθῶς κατηγορουμένων (εἰρη) γὰρ ὡς ὅχι ἀνάγκη
 ἀντιτρέφειν) ἀλλ' ὡς ὑπὸ τῶν σοφιστῶν ὡς κατηγορουμένων λαμ-
 βανόμενον. id. f. 17.

στ. τότε τῷ λόγῳ πολλὰ μὴ καὶ ἄλλα τὰ αἰτιάματα ἐν τῷ πρώτῳ
 τῆς συστοχῆς Ἀκροάσεως (c. 3) εἰρη) τῷ Ἀριστοτέλει, ἀπεδείχθη
 ὅτι τὸ ἡμαρτημένον, ἢ σὺν ἀντιθέσει ἀντιπροφῇ. id. ib.

ζ. εἰσὶ τινὰ ἀρχὴν μὴ ἔχοντα μὴ γεγονότα δέ, καθ' ἑλληνικὰς,
 ὡς τὰ ὑράνια καὶ θεῖα σώματα. εἰ γὰρ τὸτο ψεύδους, δῆλον ὡς
 αὐτὸ μὴ γεγνημένον καὶ τὸ μὴ ἀρχὴν ἔχον ταῦτά εἰσιν. "ὁ δὲ παρὰ
 αἴτιον ὡς αἴτιον, ὅταν προσληφθῇ τὸ ἀναίτιον." ὅτος ὁ τρώ-
 ῃς ἐκτος ἐστὶ τῶν ἐκτὸς τῆς λέξεως παραλογισμῶν. ὁ δὲ ἐνταῦθα
 παρὰ τὸ μὴ αἴτιον ὡς αἴτιον καλεῖ, τὸτο ἐν τοῖς δυοῖ τῶν Προ-

τέρων Ἀναλυτικῶν μὴ παρὰ τὸτο ὠνόμασε. γίνεσθαι δὲ τὸτο ἐν
 τοῖς δι' ἀδύνατα συλλογισμοῖς, ὅταν καὶ δίχα τῆς ὑποθέσεως ὑδὲν
 ἦτον περαινῇ) τὸ ἀδύνατον. id. f. 17 b.

η. ἔστι δὲ τὸ λεγόμενον τοῦτον. λέγει τις ἀληθῶς ὅτι ἡ ψυχὴ
 καὶ ἡ ζωὴ ταῦτον τῷ αἰτίῳ. πειρᾷ γὰρ ὅτι ὁ σοφιστὴς δεικνύει
 ψεύδους τὸτο, καὶ φησιν, εἰ ἔστιν ἡ ψυχὴ καὶ ἡ ζωὴ ταῦτον τῷ αἰτίῳ,
 εἴτα πειρᾷ δεικνύει ἀδύνατόν τι τῶν τῶν τρόπων... φαίνεται γὰρ
 πρὸς τὸτο ὅτι ὡς παρὰ τὸτο· ὡς γὰρ παρὰ τὸ λέγειν ἡμᾶς τὴν ψυχὴν
 καὶ τὴν ζωὴν ταῦτον συνήχθη τὸ ζῶον καὶ ζῆ γίνεσθαι, ἐπεὶ καὶ τὸτο
 μὴ κείμενον ὑδὲν ἦτον διὰ τῶν λοιπῶν προτάσεων τὸ ἀδύνατον
 συναχθήσεσθαι, ἀλλὰ τὸ ἀδύνατον συνήχθη παρὰ τὸ λέγειν σε τὴν ζωὴν
 ἐναντίαν τῷ θανάτῳ ὅντι φθορᾷ· ἡ γὰρ φθορὰ ὡς τῇ ζωῇ ἐναντία
 ἐστὶν ἄλλα τῷ ἐμψύχῳ σώματι, τῇ δὲ ζωῇ ἡ διαλύσις ἐστὶν ἐναν-
 τία. ἡ διαλύσις δὲ ὡς ταῦτον τῇ φθορᾷ· ὡς γὰρ ἀνάγκη τὰ διαλυ-
 μένα καὶ ἀπ' ἀλλήλων χωριζόμενα φείρεσθαι. ἰδὲ γὰρ τις διέλυσε
 μὴ ἀπ' ἀλλήλων τὰ ἐξ ἐρίων καὶ ἐκ σιγῶν νήματα ἀλλήλοις συνημ-
 μένα καὶ κεκλωσμένα, ἢ δὲ τῶν διαλυσις ὡς ἡδὴ γέγονεν αὐτοῖς
 καὶ αἰτία φθορᾶς... τὸ δὲ "ἐὰν ὅτι ἐγκαταριθμηθῇ ἐν τοῖς ἀναγ-
 καίοις ἐρωτήμασι πρὸ τῷ συμπεράσματος τὸ συμβαῖνον ἀδύνα-
 τον" τοῦτόν ἐστιν· ἐὰν ἐν τοῖς ἀναγκαίοις ἐρωτήμασι, τυτέτι
 ταῖς παρὰ τῷ ἐρίζοντος λεγομέναις προτάσεσι (ταύτας γὰρ ἀναγ-
 καῖα λέγει ἐρωτήματα, ὅχι ὅτι ἀναγκαῖον τι συνάγῃσιν ἀλλ' ὅτι
 τῶν μὴ ληφθέντων ὡς ἀν συνήχθη τὸ προκείμενον ἀδύνατον),
 ἐὰν ὅτι ἐν ταῖς τοιαύταις τῷ ἐρίζοντος προτάσεσιν ἐγκαταριθμηθῇ
 περὶ αὐτοῦ δὴ τὸτο ὑπὸ τῷ σοφιστῇ, πρὸς τὸ ἐπενεχθῆναι παρ' αὐτοῦ
 τὸ συμπεράσμα, τὸ συμβαῖνον ἀδύνατον, τυτέτι ἡ ψευδὴς πρότα-
 σις ἢ αἰτία γινομένη τῷ συμβαῖνοντος ἀδύνατον (δι' αὐτῆς γὰρ
 περαινῇ) τὸ τοῦτον ἀτοπον), δόξει πολλάκις παρὰ τὸτο γίνεσθαι ὁ
 ἔλεγχος, εἴπερ δὴ καὶ ἐνταῦθα γέγονε· συγκατεμύχθη γὰρ τοῖς
 ἀναγκαίοις ἐρωτήμασι τὸ ἡ ζωὴ ἐναντία τῷ θανάτῳ ὅντι φθορᾷ.
 ὡς γὰρ ἐστιν, ὡς εἰρη), ὁ θάνατος φθορὰ ἀλλὰ διαλύσις ψυχῆς καὶ
 σώματος. id. ib.

ἀλλὰ καὶ οἱ ἐρωτῶντες αὐτοὺς τὸτο πάχυνον, ὥσπερ καὶ ὁ 167
 Πύλλος τὴν βύλησιν καὶ τὴν δόκησιν ταῦτον νομίζων ὡς ἐν ὅντων
 ἡρώτα τὴν Σωκράτην (Plat. Gorg. p. 466). id. f. 18.

τοῦτόν τι πεποίηκε καὶ ὁ Πύλλος ἐν τῷ Γοργίᾳ (p. 466), τὰ 168
 πλείω ὡς ἐν ἐρωτήσεσιν τὴν Σωκράτην. ἦν δὲ ἡ ἐρωτήσις ταιαυτή
 "εἰπέ μοι ὦ Σωκράτες, ὡς δοκεῖ σοι οἱ ῥήτορες, ὥσπερ καὶ οἱ
 τύραννοι, ποιεῖν ἅπαντα ὃ βούλωνται καὶ δοκεῖ αὐτοῖς βέλτε-
 ρον εἶναι;"... ἐπ' ἐνίων μὴ ὅτι, φησί, βέλδιον ἐστὶν ἰδεῖν ὅτι δύο τυ-
 χάνει τὰ ἐρωτήματα· ἔδει γὰρ ὅπως ἐρωτῆσαι, πότερον ἢ γῆ
 θαλάττῃ ἐστιν, εἴτ' αὖθις πότερον ὁ ὕμνος θαλάττῃ ἐστιν. id.
 f. 18 b.

τὸ δὲ "ἡ πάλιν, ὡς τὰ μὲν ἐστὶν ἀγαθὰ τὰ δὲ ὡς ἀγαθὰ, 168
 πάντα ἀγαθὰ ἢ ὡς ἀγαθὰ;" καὶ τὸτο παράδειγμα ἐστὶ τῷ τὰ πλείω
 ὡς ἐν ἐρωτῶντος· ἔδει γὰρ ὅπως εἰπεῖν, πότερον ἢ σωφροσύνη ἀγα-
 θὸν ἢ φαῦλον καὶ πότερον ἢ ἀκολασία ἀγαθὸν ἢ φαῦλον; ὁ δὲ
 μὲν ἀμφότερα καὶ ὡς περὶ ἐνός ἐρωτήσεως ὡς ἀδῆλον ὅτι ἀπατή-

σει τὴν ἀποκρινόμενον, εἶγε συνυπαχθεὶς τῇ ἐρωτῇ καταφύσει ἢ ἀποφύσει. id. ib.

168. ποτὲ δὲ συμβήσεται καὶ ἐλεγχον γενέσθαι ἀληθινὸν προσληφθέν-
11. των τινῶν· οἷον εἴ τις ἔρατο ἄρα γε ὁ ἐφ' ἑνός, τὸτο καὶ ἐπὶ πολ-
λῶν; καὶ τὸτο λαβὼν προσλάβοι ἔπειτα τυφλὸν ἐστὶ τὸ μὴ ἔχον ὄψιν 5
πεφυκὸς δὲ ἔχειν, καὶ τυφλὰ ἔξαι τὰ μὴ ἔχοντα ὄψιν πεφυκὸς
δὲ ἔχειν, καὶ ἔτι λευκὸν ἐστὶ τὸ ἔχον χρώμα διακριτικὸν ὄψεως, καὶ
λευκὰ ἐστὶ τὰ ἔχοντα χρώμα διακριτικὸν ὄψεως. καὶ ἂν ἐπὶ τούτων
ἔτι μίαν ἐξῆν ἢ ἐρωτήσιν· τὸ ἂν ἄρα γε εἰ τυφλὸν ἐστὶ τὸ μὴ ἔχον
ὄψιν πεφυκὸς δὲ ἔχειν, καὶ τυφλὰ ἐστὶ τὰ μὴ ἔχοντα ὄψιν πεφυ- 10
κὸς δὲ ἔχειν; ἔτι ἐξῆν ἐν ἐρωτήματι. id. ib.

168. τῶν μὲν γὰρ ἐν τῇ λέξει οἱ μὲν εἰσι παρὰ τὸ διττόν. εἶπεν ὅτι
23. τῶν παραλογισμῶν ἕκαστος ἀναχθήσεται εἰς τὴν τῷ ἐλέγχῳ ἀγνοίαν,
καὶ ἀπλῶς μὲν ἐν ἑκάστῳ ἀπέλογον καὶ τὸς παραλογισμὸς τῷ μὴ ἐκ
τῶν κειμένων αὐτὸς συναγέσθαι, ὅπερ καὶ ἐν τῷ διορισμῷ τῷ ἐλέγχῳ 15
εἴρητο· νῦν δὲ καὶ παρ' ἐν ἑκάστῳ τῶν μερῶν τῷ ἐλέγχῳ γίνεσθαι
τὸ αὐτὸ διδάσκει. καὶ πρότερον τὸν ἐκ τῆς ὁμωνυμίας φησὶ γίνεσθαι
παρὰ τὸ μὴ ἐν εἶναι τὸ ὄνομα καὶ τὸ πρᾶγμα, καὶ τὸν ἐκ τῆς ἀμφιβο-
λίας· τούτους γὰρ ἐδήλωσε διὰ τῶν ἡ τε ὁμωνυμία καὶ ὁ λόγος. εἴτοι
τε ἔτι καὶ ἡ ὁμοιοχημοσύνη τῆς λέξεως, τυχόντες οἱ παρὰ τὸ χῆμα 20
τῆς λέξεως, ὅτι παρὰ τὴν τῷ ἐλέγχῳ ἀγνοίαν γίνονται, δῆλον... τὸ
δὲ συνήθες γὰρ τὸ πάντα ὡς τὸδε τι σημαίνει περὶ τῆς ἀμφι-
βολίας δοκεῖ εἰρηάζει, ὃ περὶ τῷ παρὰ τὸ χῆμα τῆς λέξεως παραλο-
γισμῷ, ὃν ὁμοιοχημοσύνην, ὡς εἴρηται, ἐνταῦθα λέγει· συνήθες γὰρ
σιγῶντα λέγειν μὴ μόνον τὸν σιγῶντα ἀλλὰ καὶ τὰ σιγώμενα, καὶ 25
ὁρῶντα τὸν τε ὁρῶντα καὶ τὰ ὁρώμενα. ἐπήγαγε δὲ τὸτο ἀναμ-
νήσκων τῷ ἐμπροσθεν εἰρημάν, ὅτι εἰς τρόπον τῶν παρὰ τὴν
ὁμωνυμίαν καὶ τὴν ἀμφιβολίαν, καὶ ὅταν εἰωθότες ὦμεν ὕψω
λέγειν. καὶ ἡ ἀπὸ τῆς συνθέσεως, φησὶ, καὶ τῆς διαίρεσεως ἀπάτη
εἰς τὴν τῷ ἐλέγχῳ ἀγνοίαν ἀναχθήσεται· δεῖ γὰρ ἐπὶ τῷ κυρίως ἐλέγχῳ 30
τὸ αὐτὸ δηλῶσαι καὶ χωρὶς καὶ μὴ τῆς συνθέσεως, ὅπερ ἐπὶ τῆς συν-
θέσεως καὶ τῆς διαίρεσεως συμβαίνει. ἀλλ' ἕτερον μὲν ἐστὶ τὸ χω-
ρὶς ὑπὸ τῶν ὀνομάτων ἢ ῥημάτων δηλούμενον, ἕτερον δὲ τὸ ὑπὸ
τῆς τούτων συνθέσεως. id. f. 19 b.

168. ἀνήγαγε μὲν ἐν τοῖς ἀνωθεν εἰρημένους τὸς παρὰ τὴν λέξιν πα- 35
34. ραλογισμὸς εἰς τὴν τῷ ἐλέγχῳ ἀγνοίαν, νῦν δὲ καὶ τὸν πρῶτον τῶν
ἐκ τῆς λέξεως τὸν παρὰ τὸ συμβεβηκὸς εἰς τὴν τῷ ἐλέγχῳ ἀγνοίαν
ἀνάγει, καὶ φησιν ὡς ἀπὸ τῷ ὀρισμῷ τῷ συλλογισμῷ φανερόν γε-
νήσεται ἢ εἰς τὴν τῷ ἐλέγχῳ ἀγνοίαν τῶν τοιούτων σοφισμάτων
ἀναγωγῇ. ὅτι δὲ ἀπὸ τῷ ὀρισμῷ τῷ συλλογισμῷ εἰς τὴν ῥηθεῖσαν 40
ἀνάγει τῷ ἐλέγχῳ ἀγνοίαν, πῶς ἔτι ἐκ τῶν τῷ συλλογισμῷ ὀρι-
σαδὲ· εἰ γὰρ συλλογισμὸς ἐστὶ λόγος ἐν ᾧ τεθέντων τινῶν ἕτερον
τι τῶν κειμένων συμβαίνει, ἐπὶ δὲ τῷ συμβεβηκὸς ἔκ ἀπὸ τῶν
κειμένων ἕτερόν τι συμβαίνει ἢ συναγέσθαι, ὁ ἀπὸ τῷ συμβεβηκ-
τος ἄρα ἐκ ἐστὶ συλλογισμὸς, διὰ ὃδ' ἐλεγχος... ὅτι μὲν ἔτι ὁ 45
ἐλεγχος συλλογισμὸς ἀντιφάσεως, εἴρηται τε καὶ δόδεχται· ὅτι δὲ
καὶ περὶ ἄλλων τινῶν, ὃ μὴ ἀλλὰ καὶ περὶ τούτου καὶ Ἀριστοτέλης
αὐτὸς ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν Προτέρων Ἀναλυτικῶν εἴρηκε καὶ ἡμεῖς

ἐν ταῖς ἡμετέραις εἰς ἐκεῖνα χολαῖς, οἱ τῷ τοῦτο ἐπιγινώσκοντες
ὑπομνήματι γνωσκόντες... ἀσάφειαν δὲ τῷ λόγῳ ἐνεπαίρει διὰ
τε τὸ τὴν ἐλάττωσαν ὅρον παραληπτεῖν, εἰ καὶ μὴ πάντη, καὶ διὰ τὸ ἢ
τόδε τι ἐπὶ τῷ συνθέτῳ λαβεῖν, ἐπ' ὅσας μόνως λεγόμενον· πᾶσα
γὰρ ὅσα τόδε τι σημαίνει δοκεῖ. δεῖ ἔτι καταστῆσαι τὴν λέξιν καὶ
ἔτι εἰπεῖν ὅτι γὰρ εἰ τούτων ὄντων ἀνάγκη τόδε εἶναι, ἥτοι ὃ γὰρ
εἰ Σωκράτης ὄντος λευκὸν ἐστὶ, τὸ δὲ λευκὸν χρώμα διακριτικὸν
ὄψεως (ἀντὶ γὰρ τῷ χρώματος τὸ λευκὸν παρέλαβεν), ἀνάγκη τὴν
Σωκράτην χρώμα εἶναι διακριτικὸν ὄψεως διὰ τὴν ἐπισυναχθεῖσαν
ψευδῆ συλλογισμόν· τούτω γὰρ δηλωτικὸν τὸ διὰ τὴν συλλογισμόν
ἢ τὸ διὰ τὴν συλλογισμόν ἀντὶ τῷ διὰ τὴν φανόμενον μὲν εἶναι
συλλογισμόν, μὴ ὄντα δὲ διὰ τὸ ἀπὸ τῷ συμβεβηκὸς συναγ-
μενον ψεύδος· ὃ γὰρ συλλογισμὸς ὁ τοῦτος διὰ τὸ μηδὲ τὸν αὐτὸν
μέσον ἐν ἀμφοτέροις λαμβάνεσθαι ταῖς προτάσεσιν, εἰ καὶ τοῖς ἀπὸ
χρησὶ συλλογισμὸς καὶ τὸ τοῦτον δοκεῖ... μᾶλλον δὲ ὅμως τὸ
τοιούτον σόφισμα ἀπὸ τῷ Φαίδρῳ (p. 259) καὶ ἐνταῦθα παρελ-
φθαι διὰ τὸ ἐκεῖσε τὴν Σωκράτην ὁμοθυμαδὸν εἰναι ἀποφαίνεσθαι τῷ
κύκλῳ· ὅ γὰρ ὁ λόγος ὕψω ἐν δευτέρῳ χῆματι ἐκ δύο καταφα-
τικῶν μερικῶν συναγόμενος ὁ Σωκράτης λευκός, ὁ κύκλος λευ-
κός, ὁ Σωκράτης ἄρα κύκλος. ὡς εἶναι τὸ τούτο δὲ ἐκ λευκοῦ
ἴσον τῷ τούτῳ δὲ τὸ λευκὸν κύκλος ἐστὶν. καὶ δεῖ παραλαμβάνεσθαι
ἀντὶ τῷ λευκοῦ τὸν κύκλον. id. f. 20.

οἷον ὁ περὶ τὰ μαθηματικά καὶ τὰ μετρικά ἐπιστήμη, ἀγνοῖ
τὸν ἀπὸ τῷ συμβεβηκὸς συλλογισμόν ἢ ἐλεγχον, ἀπατή-
σεται· ἀπὸ γὰρ τῶν συμβεβηκῶν ποῶν τὸν πρὸς τὸς ἐπιστήμους
ἀνεπιστήμους τὸς συλλογισμὸς, οἱ δὲ ἐπιστήμους εἰ τῷ κατὰ τὴν
δυνάμειν διαρεῖν καὶ διακρίνειν ποῖοι οἱ ἀπὸ τῶν καθ' αὐτὴν συλλο-
γισμοὶ καὶ ποῖοι οἱ ἀπὸ τῶν κατὰ τὸν συμβεβηκὸς, ἢ ἐρωτῶμεθα συ-
χωρεῖσιν τὰ ἐρωτηθέντα καὶ ἐλέγχον, ἢ μὴ συγχωρεῖσθαι ἀλλὰ
τὴν σιωπὴν τιμῶντες καὶ ὕψω συγκαταλαμάνεσθαι τῇ ἐρωτήσει κατὰ
τῶν ἀκονόντων ὑπολαμβάνοντες, διὰ τὸ τὴν σιωπὴν συγκαταθέσθαι
εἶναι δηλωτικήν. id. f. 21.

τὸ δὲ παρὰ γὰρ τῷ λόγῳ τὴν ἑλλειψιν ἢ φαντασίαν γινώσκοντες
τὸ δοκεῖν ἐλέγχειν καὶ ἀπατᾶν καθολικῶς λείπει. τοῦτο δὲ ἐστὶ
τὸ διὰ τούτου δηλούμενον, ὅτι πᾶς οἷοςδήποτε παραλογισμὸς καὶ
πᾶσα φαντασία παραλογισμῷ παρὰ ἑλλειψίν τινα γίνεσθαι τῷ λόγῳ
τυτέσθαι τῷ ὀρισμῷ τῷ ἐλέγχῳ. ἢ λόγῳ τῷ συλλογισμῷ φησὶ, καὶ
ὃν ὁ ἀληθὴς ἐλεγχος γίνεσθαι. id. ib.

οἱ μὲν παρὰ τὸ συμβεβηκὸς ἐφ' ἑνὸς μόνου λαμβάνονται, τῷ
τέστιν ἐφάπαξ, καὶ ἐκ ἀντιφρέφοντος· ἐφ' ἑνὸς γὰρ μόνου λήψαντες τὸ μὴ
ἀντιφρέφειν λέγει, ὡς ἐπὶ τούτῳ τὸ μέλι ξανθόν, τὸ ξανθὸν χρώμα
τὸ χρώμα ποιότητος, τὸ μέλι ἄρα ποιότητος. ἢ τὸ ἐφ' ἑνὸς λαβὼν
τοῦτον ἐστὶν ἢ τι τοῦτον σημαίνει, ὡς ὁ σοφιστὴς τὸ συμβεβηκὸς
καὶ τὸ ὑποκείμενον ὡς ἐν καὶ ταῦτα λαμβάνει καὶ μίαν φύσιν αὐτῶν
ἐκατέρωθεν· ἐπειδὴ γὰρ, φησὶ, τὸ μέλι καὶ τὸ ξανθὸν ταῦτα, τὸ δὲ
ξανθὸν χρώμα, τὸ μέλι ἄρα χρώμα, καὶ πάλιν ἐπειδὴ τὸ λευκὸν
κύκλος, ὁ δὲ κύκλος ὅσος, καὶ τὸ λευκὸν ὅσος. ἢ ὕψω, ὁ ἴσος
εἶμι σὺν ἑκῇ, ἄνθρωπος δ' εἶμι ἐγώ, σὺν ἄρα ἄνθρωπος ἑκῇ αὐτῇ.

εἰ μὴ ὅτι παρὰ τὸ συμβεβηκὸς ἐφ' ἑνὸς μόνου λαμβάνοντι, οἱ δὲ παρὰ
τὸ ἐπόμενον αἰεὶ ἐν πλείοσι, τυχόντες ἐν ἀντιπροφῇ, ὅσον εἰ ὁ κλέ-
πτης νύκτωρ πλανᾷ, καὶ ὁ νύκτωρ πλανώμενος κλέπτης ἐστίν. . .
ἀλλ' ἴσως ἐρωτήσεται τις ὅτι διὰ τί οὐκ εἶπεν, οἱ παρὰ τὸ ἐπόμενον
αἰεὶ ἐν ἀντιπροφῇ, ἀλλ' "αἰεὶ ἐν πλείοσι." ἡ δὲ αἰτία ἄλλο μὲν ἐστὶ
τὸ λέγειν ὁ κύκνος λευκός, καὶ ἄλλο τὸ λέγειν τὸ λευκὸν κύκνος·
ὥστε μὴ ὁ κύκνος ἐστὶν ὑποκείμενον, τὸ δὲ λευκὸν κατηγορούμε-
νον, ὅπως δὲ καὶ τὸ ἔμπαλιν ὑποκείνῃ μὴ τὸ λευκὸν, κατηγορεῖν
αἰεὶ κύκνος. οἱ μὴ ὅτι παρὰ τὸ ἐπόμενον παραλογισμοὶ τοῦτοί εἰσι,
ἐκπῶντι ἀντιτρέφοντες τὴν ὁρὴν καὶ ἕτερον προσλαμβάνοντες καὶ
ταῦτα ἀποτελέμενοι. ὅρα δὲ καὶ τὸ Ἀριστοτέλους παράδειγμα.
id. f. 21 b.

τὸ δὲ "ἡ τὸ ἴσως γίνεσθαι καὶ τὸ αὐτὸ μέγεθος λαμβάνειν" ὅτι
παρὰ τὸ ἐπόμενον ἐστὶ, δῆλον· ἐστὶ δὲ καὶ τὸ σόφισμα τὸδε τοῦτον.
εἰ τὰ τὸ αὐτὸ καὶ ἐν μέγεθος λαμβάνοντα ἴσα ἐστὶ, καὶ τὰ ἴσα γινώ-
μενα τὰ αὐτὸ μέγεθος καὶ ἐν λαμβάνουσιν, Σωκράτης δὲ καὶ Θεαιτήτος
ἴσα ἐστὶ, Σωκράτης ἄρα καὶ Θεαιτήτος τὸ μέγεθος ταῦτον καὶ ἔν
ἐστιν. ἀλλὰ μὴν οὐκ ἐστὶ ταῦτον. . . ὁμοίως φησὶ καὶ ἐπὶ τῶν
ἴσων γινόμενων. γίνεσθαι καὶ ὁ παραλογισμὸς ὅτος παρὰ τὸ ἐπό-
μενον· τὰ μὴ ὅτι τὸ αὐτὸ μέγεθος καὶ ἐν λαμβάνοντα ἴσα γίνεσθαι,
ἀλλ' ὅτι καὶ μὴ καὶ τὰ ἴσα γινόμενα τὸ αὐτὸ μέγεθος λαμβάνει.
ἦν δὲ ὁ παραλογισμὸς διὰ τὸ ἐκεῖ μὴ τὸ αὐτὸ καὶ ἐν μέγεθος ταῦτον
λέγειν τῷ ὄρω. id. ib.

τὸ δὲ "ὁ ὅτι αὐτὸς ὁρος ἐνὸς μόνου καὶ ἀπλῶς τὸ πρῶτον" ὅτι
ταῦτα ἐστὶν, ὅτι καὶ τὸ κατηγορούμενον ἐν ὀφείλει εἶναι καὶ τὸ ὑποκεί-
μενον, καὶ ὁ αὐτὸς ὁρος ἀμφοτέρων. ἡ μᾶλλον ὅπως ὁ αὐτὸς,
φησὶ, ὅρος ἐνὸς μόνου, τυχόντες ἐν καὶ μόνον ὀφείλει εἶναι τὸ κατη-
γούμενον, καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν καὶ τὸ ὑποκείμενον· πρῶτον γὰρ, ὡς
πάλαις εἶπομεν, τὸ ὑποκείμενον λέγειν. τὸ δὲ "ὅσον ἀνθρώπου καὶ
ὡς μόνου ἀνθρώπου" παράδειγμα ἐπήγαγε κατηγορούμενον καὶ ὑπο-
κείμενον, ἀνθρώπου μὴ λέγων τὸν κατηγορούμενον, ἕνα δὲ μόνον
ἀνθρώπου τὸν ὑποκείμενον· εἰ ὅτι κατηγορεῖν ὁ ἀνθρώπος, καθ' ὅ
ὡς μόνου κατηγορησέσθαι τὸ Σωκράτους, καὶ Σωκράτους καὶ Πλά-
τους καὶ Ἀλκιβιάδου. καταχρηστικώτερον δὲ τῷ τοιαύτῳ ἐχρήσατο
ἐκπῶντι. σαφῶς δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Ἀριστοτέλης τὰ ἐξῆς ἀπαγα-
γεῖν· πλὴν ἐν τῇ λέξει τῇ "φανερὸν ὅτι καὶ ὅτος ἐν τῇ τῷ ἐλέγχῳ
ὁρᾷ" τὸ "ὅτος" περὶ τὸ παραλογισμῷ εἰρήκε τὸ ἐκ τῷ τὰ πλείω
ἀποκρίματα ἐν ποιεῖν ὠρμημένον. id. f. 22.

ἀλλὰ πότε δὴ μὴ δεδοκὼς φαίνεται δεδοκέναι; ἡ δὲ ἀποκρί-
σις ὅτι ἴσως ἡ τὸ τρόπον τινὰ καὶ τὸ ἐξω ἐν ταῖς ἀποκρίσεσι προσεπι-
φάνει, ὅσον εἰ τις ἤρετο ἄρα γε ὁ τῦτον καὶ τῦτον τύπων
ἀνθρώπων τύπτει; ὁ δὲ ἀποκρινόμενος φησὶ ἴσως ἡ ὅτι τρόπον
τι καὶ ὅτι ἐξω, ἐκ τῷ λόγῳ μὴ φαίνεται δεδοκέναι, καὶ δεδοκεν δὲ.
καὶ Πρωταγόρας καὶ Θρασύμαχος καὶ ἄλλοι πολλοὶ τὰς ἀποκρίσεις
φαίνονται ποιεῖν· τὸ ὅτι ἴσως ἡ τὸ ἐξω καὶ τὰ τοιαῦτα ἐν ἀποκρίσεσι
ἐκπῶντων ἀλλὰ μὴ ἀρσασκόμενων τῇ ἐρωτῇ. id. ib.

καὶ οἱ μὴ παρὰ τὴν λέξιν ὅπως ἀναγόντι εἰς τὴν τῷ ἐλέγχῳ
ἐκπῶν, οἱ δ' ἄλλοι (ἄλλως δὲ λέγει τὸς ἐκτὸς τῆς λέξεως πα-

ραλογισμὸς) εἰς τὴν τῷ ἐλέγχῳ ἀναγόντι ἀναγόντι περὶ τὴν τῷ συλ-
λογισμῷ ὅρον· εἰ ὅτι συλλογισμὸς ἐστὶν ἐν ᾧ τεθέντων τινῶν ἕτε-
ρόν τι τῶν κειμένων συμβαίνει, οἱ δὲ παρὰ τὸ συμβεβηκὸς καὶ τὸ
ἐπόμενον καὶ οἱ λοιποὶ οὐκ ἐκ τῶν τεθέντων τῷ ἀποκρινόμενῳ τὰ
συναγόμενα συμπεραίνοντι, δῆλον ὅτι παρὰ τὴν τῷ συλλογισμῷ
ὅρον ταῦτα συναγόντων. καὶ εἴη ἂν τὸ "παρὰ τὴν τῷ συλλογισμῷ
ὅρον" ἴσον τῷ ἀσυλλόγιστοι δὲ εἰσιν οἱ ἐκτὸς τῆς λέξεως παρα-
λογισμοί. id. f. 22 b.

ἡ ἀπάτη, φησὶ, γίνεσθαι ἐπὶ τῶν ὁμωνύμων καὶ τῶν ἀμφιβά-
λων (λόγον ὅτι τὴν ἀμφιβολίαν λέγει) διὰ τὸ μὴ δύνασθαι διαίρειν
πασαχῶς τὸ πρῶτον λέγειν. id. ib.

οὐκ ἴσασιν οἱ ἐρωτῶμενοι ὅτι ἄλλο σημαίνει ὁ λόγος ἀνέμε-
νος καὶ ἐπιτενόμενος, τυχόντες ὁξυνόμενος ἡ περισπώμενος· ἐπ'
ὅθεν καὶ ὅτι τὸ αὐτὸ σημαίνει ἐπιτενόμενος καὶ ἀνέμενος, ἡ μάλιστα
ἐν ἐπὶ πολλῶν, ἐπ' ὀλίγων δὲ πάντῃ. Θαλῆς καὶ Θάλης τὸ
αὐτὸ δηλοῖ· καὶ ἄμφω ὅτι ὀνόματα κύρια· ἄγνος δὲ καὶ ἀγνός καὶ
ἄργος καὶ ἀργός ἄλλο καὶ ἄλλο δηλοῖ, καὶ χεδὸν ἐπὶ πάντων.
id. ib.

τῶτο δὲ εἴρησθαι διὰ τὰ ἐνεργητικῶς ἐκφερόμενα παθῶν δὲ
ὅντα σημαντικά, ὅθεν ἐστὶ τὸ ὁρᾶν, τὸ ἀκούειν καὶ τὸ μανθάνειν. . . ὁ
δυνάμενος διαίρειν ποιεῖσθαι τῶν ἐνεργείας καὶ πάθος σημαντικῶν,
ναὶ μὴ καὶ τῶν ὅσα διατρέμενα μὴ ἄλλο τι σημαίνει, συντιθέ-
μενα δ' ἕτερον, οὐκ ἔκιστα δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ὁμωνύμων, καὶ συνιείς
τῶν πολλὰχῶς εἶναι λεγομένων τὸ ἐρωτῶμενον, ὁ τοῦτος ὡς
δυνάμενος ἐπὶ πάντων διαίρειν ποιεῖσθαι ὁ βραδύως ἀπατηθήσεται,
καὶ μὴ ἀπατῶμενος ἐγγύς ἐστι τῷ θεωρῶντος τὸ ἀληθές. . . μά-
λιστα δὲ, φησὶ, δύνασθαι συμπεῖθε, ἡ ὅπως, μάλιστα δὲ δύνασθαι
πεῖθε εἰς τὸ συνεπνεύειν καὶ ὁμολογεῖν τὰς τῶν σοφιστῶν προτά-
σεις. ὁ πάλιν ταῦτον ἐστὶ τῷ μάλιστα καὶ ἀπατᾶσθαι συμβαίνει
ἡμᾶς διὰ τὸ νομίζειν ὅτι πᾶν τὸ κατηγορούμενον τινος τὸδε τί ἐστὶ καὶ
ἐν καὶ ταῦτον ὑποκείμενον. γίνεσθαι δὲ τῶτο διὰ τὸ ἐν ὁμοίῳ χήματι
τῷ ἀνθρώπου τῷ ἐνικῷ ἀμφοτέρω, τὸ κατηγορούμενον καὶ τὸ ὑπο-
κείμενον, σημαίνεισθαι. τῶτο δὲ οὐκ ἐστὶν ἀληθές, ὡς ἐν ταῖς κα-
τηγορίαις (c. 5) εἴρησθαι. τῷ μὴ ἐν καὶ τῇ πρώτῃ ὅσῃ τὸδε τι
ἀρμόττει· ἄτομον ὅτι καὶ ἐν ἀριθμῷ τὸ δηλούμενον ἐστὶν, ἐπὶ δὲ τῶν
δευτέρων ὅσῃ φαίνεται μὴ ὅσον τῷ χήματι τῆς προσήγορίας ὅτι
τὸδε τι σημαίνει, ὅταν εἴπῃ ἀνθρώπου ἡ ζῶον, καὶ μὴ ἀληθές· ἡ
ὅτι δευτέρῃ ὅσῃ οὐκ ὡς τὸδε τι δείκνυται ἡ λέγειν, ἀλλ' ὡς τοιοῦ-
τον, διότι παρὰ ὅσῃαν τὸ ποῖον, ὡς ἐν ἐκείνοις εἴρησθαι, ἀφορίζου
id. f. 23.

οἶμαι δὲ μὴ ἐπὶ πάντων ἀπλῶς τῶν παρὰ τὴν ὁμοιότητα τῆς
λέξεως εἰπεῖν τῶτο, ἀλλ' ἐπ' ἐκείνων μόνων ἐφ' ὧν διὰ τὴν ὁμοιό-
τητα τὰς καθόλου ὁσίας τὰς αὐτὰς εἶναι τῷ ἀριθμῷ ταῖς μερικαῖς
συνάγειν πειρῶν· διὰ τῶτο ὅτι εἶπε "διὰ καὶ τῶν παρὰ τὴν λέξιν
ὅτος τὸ τρόπον θετός" ὁ τὸ καθόλου ἐν τῷ μερικῷ ταῦτον συνάγειν
διὰ τὴν τῆς λέξεως ὁμοιότητα, ὡς εἰ ἔλεγε, καὶ μόνον τὸς ἥδη
βηθέντας ἀλλὰ καὶ τὸς τὰ καθόλου ταῖς μερικαῖς τὰ αὐτὰ συνάγειν
τὰς διὰ τὴν τῆς λέξεως ὁμοιότητα ταῖς παρὰ τὴν λέξιν ἀπάταις

συντάττει. εἰπὼν δὲ ὅτι καὶ τῷτον τὴν τρόπον ἐν τοῖς παρὰ τὴν λέξιν θετέον, αἰτίας τῆς δύο ἐπήγαγε. id. ib.

169 b 3. οὖν καὶ περὶ τῶν ἐκτὸς τῆς λέξεως ἑπτὰ παραλογισμῶν, πῶς συμβαίνει ἡμᾶς καὶ ἀπὸ τούτων ἀπατᾶσθαι, διέξεισι, καὶ φησιν αἰτίαν περὶ τῶν παρὰ τὸ συμβεβηκὸς παραλογισμῶν τὴν μὴ δύνασθαι κρίνειν τὸ ταῦτ' ἐν τῷ ἑτέρῳ καὶ ἐν τῷ πολλῷ. . . τὸ δὲ "μὴδὲ τοῖς ποίοις τῶν κατηγορημάτων πάντα ταῦτα καὶ τῷ πράγματι συμβέβηκεν" ἴσον ἐστὶ τῷ ποίοις τῶν κατηγορουμένων πάντα ταῦτα καὶ τοῖς ὑποκειμένοις συμβεβηκέναι, ὡς εἶναι τοῦτον τὸ λεγόμενον· ἐν τοῖς περὶ τὸ συμβεβηκὸς παραλογισμοῖς γίνεσθαι ἢ ἀπάτην παρὰ τὴν μὴ δύνασθαι διακρίνειν τὸ ταῦτ' ἐν τῷ ἑτέρῳ καὶ ἐν τῷ πολλῷ, καὶ παρὰ τὴν μὴ δύνασθαι διακρίνειν ποῖα τῶν κατηγορουμένων πάντα ὅσα κατ' αὐτῶν λέγεσθαι, δύνασθαι καὶ κατ' αὐτῶν ὑποκειμένων λέγεσθαι. ἐπεὶ δὲ, ὡς δέδεικται, μέρη τῶν παρὰ τὸ συμβεβηκὸς οἱ παρὰ τὸ ἐπόμενον, ὁμοίως ἔχει καὶ ἐπὶ τῶν παρὰ τὸ ἐπόμενον παραλογισμῶν. id. f. 23 b.

169 b 13. τὸ δὲ "παρ' ὅσα γίνονται" ἴσον ἐστὶ τῷ δι' ὅσα. id. f. 24.

169 b 22. ὁ μόνον ὅν φησὶ τὴν φαινόμενον συλλογισμόν γίνεσθαι περὶ τῆς εἰρημένης τρόπου ἀλλὰ καὶ τὴν ὄντα μὲν, φαινόμενον δὲ οἰκείον τῷ πράγματι, μὴ ὄντα δὲ οἰκείον· τῷτο γὰρ δεῖ προσπαθεῖν. ὅτος δὲ ἐξ ὧν ὁ ὑγιῶς μὴ συλλογιζόμενος μὴ κατ' ἐπὶ πρᾶγμα δέ, ὅπερ ὁ τῆς σοφιστικῆς λέγει εἶναι ἀλλὰ τῆς πειραστικῆς. id. ib.

169 b 26. ὁ μὴ διαλεκτικὸς καὶ πειραστικὸς ὅλον ποῶσι τὴν ἀποκρινόμενον ὡς ἀγνοεῖ, διὰ τὸ τὰ συμπεράσματα συναίνει ἐκ τῶν δοκούντων καὶ συγκεχωρημένων τῷ ἀποκρινόμενῳ. ἔχομεν δὲ τούτων πολλὴν ἀφθοίαν, ὡς ἐν τῷ Πρωταγόρᾳ καὶ Γοργίᾳ καὶ τοῖς ἄλλοις διαλόγοις τοῦ Πλάτωνος, ἐν οἷς μὲν τῶν σοφιστῶν ἀγωνίζεσθαι. ὁ δὲ σοφιστικὸς, ὅν συλλογίζεσθαι τὴν ἀντίφασιν, ὁ ποιεῖ ὅλον εἰ ἀγνοεῖ ὁ ἀποκρινόμενος. id. ib.

169 b 34. "ὁ γὰρ μὴ ἐρωτηθεὶς αἰετὶ δεικνύειν, καὶ ἐρωτηθεὶς βεῖν," τούτῳ ὅπερ ἐν τῇ οἰκείᾳ διανοίᾳ καλῶς ἠρωτῶντος ἐνόμισεν καὶ ὡς ἀληθῆς συνένευσεν, καὶ ἐρωτηθεὶς, ἐδεδώκει ἄν, πλήν, φησὶν, ἐπὶ τῶν, ὅσον ἐν τοῖς περὶ τὴν λέξιν καὶ τὴν σαλαμισμὸν ἔκ ἀφωνοῖ διατελεῖσιν οἱ ἀποκρινόμενοι τὴν λόγον συμπεράσαντος τὸ σοφιστῆ, ἀλλὰ προσερωτῶσι τὸ ἐνδεὲς καὶ τὸ ψεῦδος ἐμφανίζουσιν. id. f. 24 b.

170 a 1. ἐλλείψαντός τινος μορίου τῶν τῷ ἀληθινῷ συλλογισμῷ σοφιστικῶς φανείη ἂν ἔλεγχος. συνίστησι τούτο διὰ τῆς ἐπαγωγῆς, λέγων "οἷον ὁ παρὰ τὸ μὴ συμβαίνειν διὰ τὴν λόγον καὶ ὁ εἰς τὸ ἀδύνατον." τὸ δὲ λεγόμενον ἐστὶ δυνάμει τοῦτον· ἐπεὶ συλλογισμὸς ἐστὶ λόγος συναγών ἕτερόν τι τῶν κειμένων ἐκ τῶν κειμένων, ὁ δὲ μὴ αἴτιον ὡς αἴτιον τῷ συνηγμένῳ ἀδύνατον λαβῶν ὅλον ὅτι παρὰ τὸ μέρος τῷ συλλογισμῷ τὸ ψεῦδος συνήγαγεν. ἐστὶ δὲ τὸ κατάλληλον τῆς λέξεως τοῦτον· ὁ εἰς τὸ ἀδύνατον δοκῶν ἄγειν τὴν λόγον γίνεσθαι παρὰ τὸ μὴ συμβαίνειν διὰ τὴν λόγον καὶ παρὰ τὸ μὴ αἴτιον ὡς αἴτιον λαβεῖν. ὁμοίως δὲ καὶ τὰς δύο ἐρωτήσεις μίαν ποῶν περὶ τὴν ὁρισμὸν τῆς προτάσεως τὸ ψεῦδος συνά-

γει, καὶ ὁ ἀπὸ τῷ συμβεβηκὸς ψευδὲς τι συλλογιζόμενος περὶ τὸ μέρος τῷ ἀληθινῷ συλλογισμῷ τούτο συλλογίζεσθαι. ἐκ τῶν καθ' αὐτὴν ὑπαρχόντων ὁ ἀληθὴς συλλογισμὸς, ἀλλ' ἔκ ἀπὸ συμβεβηκόντων. ἀλλὰ μὴ καὶ ὁ παρὰ τὸ ἐπόμενον, ὅστις μέρος ἐστὶ τῷ παρὰ τὸ συμβεβηκὸς, ὡς δέδεικται, διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν γίνεσθαι. "ἐπὶ τὸ μὴ ἐπὶ τῷ πράγματι." καὶ ὁ παρὰ τὴν ἀμφιβολίαν τριπλοσοφιστικὸς· τούτον γὰρ δηλοῖ λέγων τὸ "μὴ ἐπὶ τῷ πράγματι ἀλλ' ἐπὶ τῷ λόγῳ συμβαίνειν," διότι τὸ ἐστὶ σγῶντα λέγειν ὅτι ἐπὶ τῷ πράγματι ἀλλ' ἐπὶ τῷ λόγῳ συμβαίνει, καὶ ὅτος δηλοῖ παρὰ τὸ μέρος ἐστὶ τῷ ἀληθινῷ λόγῳ. καὶ ὁ παρὰ τὸ πᾶσι καὶ ἀπὸ παρὰ τὸ μέρος ἐστὶ τῷ ἑτέρῳ. τούτο γὰρ σημαίνει διὰ τὸ "εἰ ἀντὶ τῷ καθόλου τὴν ἀντίφασιν," καὶ τὸ μὴ καθόλου τέθεικεν ἀντὶ τὴν ἀπλῶς, τὴν ἀντίφασιν δὲ ἀντὶ τῷ πᾶσι. id. f. 25.

ἐν τῷ "ἄπειροι γὰρ ἴσως αἱ ἐπιστῆμαι" τὸ "ἴσως" εἶπε κατ' αὐτὴν δόξαν· αἰδῶν γὰρ ὅτος κατ' αὐτὴν τῷ κόσμῳ, ὡς ἐν τῷ περὶ Οὐρανῶν αὐτῷ δέδεικται, ἐπ' ἄπειρον καὶ αἱ ἐπιστῆμαι αὐξηθήσονται id. f. 25 b.

ψευδεῖς δὲ ἐλέγχους ὁ τῶν σοφιστικῶν φησὶν ἐνταῦθα ἀλλὰ τὸς δοκῶντας μὴ εἶναι ἀπὸ τῶν οἰκείων ἀρχῶν τῆς ἐπιστήμης περὶ τῆς τὴν λόγον ποῶν, μὴ ὄντας δέ. . . ὁ μόνον δὲ τὸς μὴ ἀπὸ τῶν ἀρχῶν ὠρμημένους τῆς ἐπιστήμης ὑφ' ἣν ἐστὶ τὸ πρόβλημα δοκῶντας δὲ εἶναι, ψευδεῖς ἐλέγχους φησὶν, ἀλλὰ καὶ τὸς ἐκ τῶν οἰκείων μὴ τῆς ἐπιστήμης ἀρχῶν, κατὰ τι δὲ παραλογισμὸν οἱ εἰσι τὰ τῷ Εὐκλείδῳ ψευδογραφήματα. id. ib.

τὸ "πρὸς τὴν διάνοιαν" ἀντὶ τῷ "περὶ τὴν διάνοιαν" εἰρησῆ id. f. 26 b.

τὸ μὴ πρὸς τὴν διάνοιαν διειλέχθαι τί, φησὶν, ἀλλὰ ἐπὶ ὅταν μὴ χρῆσθαι ὁ ἐρωτῶν τῷ ὀνόματι, ἐφ' ᾧ οἰόμενος ἐρωτῶντος ἐρωτῶμενος ἔδωκε τὴν ἀπόκρισιν; τούτο γὰρ ἐστὶ τῆς λέξεως κατάλληλον. . . ὅπως ἐμπαλεῖν πρὸς τὴν διάνοιαν ἐστὶ συλλογισμὸς, ὅταν χρῆσθαι τῷ ὀνόματι κατ' αὐτὴν τὸν πράγματι ὁ διανοημένος κατέφησεν ὁ ἐρωτηθεὶς· ὁ καὶ αὐτὸς ἐδήλωσε διὰ τὸ "τὸ ἐπὶ τὴν διάνοιαν, ὅταν ἐφ' ᾧ δέδωκε διανοηθεῖς." διανοηθέντα δὲ λέγει τὴν ἀποκρινόμενον· εἰ γὰρ μὴ πρὸς τὴν διάνοιαν ἐστὶ τὸ μὴ χρῆσθαι ἐφ' ᾧ δέδωκε, τὸ χρῆσθαι ἐφ' ᾧ δέδωκε πρὸς τὴν διάνοιαν εἰ καὶ εἰ δὲ ταῦτα ἀληθῆ, ἄτοπον τὸ ὑπολαμβάνειν ἄλλως μὴ εἶναι πρὸς τὸν λόγον, ἑτέρως δὲ περὶ τὴν διάνοιαν. id. ib.

ὑποθέσεις τὴν Παρμενίδην ἐν ἡγμένον σημαίνει τὸ ὅτι καὶ τὸ ὁμοίως δὲ ἔχειν τούτω καὶ τὴν αὐτὴν ζηλωτὴν Ζήνωντα. ὁ ὅν Παρμενίδης ἐρωτῶν τὴν Ζήνωτα εἰ ἐν τῷ ὄν, τούτω καταφάσκων ὁμολογῆσαντος, ἔκ ἂν ἐπ' ἄλλῃ τινὲς ἐκείνους μεταλλάξει ἀλλὰ πρὸς τὸν λόγον καὶ πρὸς τὴν διάνοιαν τῷ ἀποκρινόμενῳ ἔκ ἂν λεγόμενος. id. ib.

τὸ πλῆρες τοῦτον ἐστὶν· ὅλον ὅτι ὁ πρὸς τὴν διάνοιαν εἰ πρὸς τὸν λόγον διέλεξε. τούτο εἰπὼν ἐπιφέρει, τὸ γὰρ πρὸς τὸν λόγον καὶ πρὸς τὴν διάνοιαν διειλέχθαι πρῶτον μὴ περὶ τῶν τῶν ἐστὶ λόγους, δυνάμει τὰδε λέγων, ὡς ψευδὲς ἐστὶ τὸ λέγειν πάντες οἱ παραλογισμοὶ εἰς τὸ πρὸς τὸν λόγον καὶ περὶ τὴν διάνοιαν

ἀνθρώπῳ· πρῶτον μὲν ὅτι περὶ τὰς τοιαύτας ἐστὶ λόγους ὅσοι πλείω
σημαίνουσιν· ὅτοι δ' ἂν εἴεν οἱ ὁμώνυμοι καὶ ἀμφίβολοι, οἱ δ' ἄλλοι
ἤδη· "εἴτα περὶ ὄντων ἐστὶ," λέγων "ὄντων" τὴν ἐρωτῶντα καὶ
ἐκπεριμένον· ἐνδεχέσθαι ὅτι τὸ λόγῳ ἢ τῆς λέξεως μὴ πλείω ση-
μαίνοντες τὴν ἐρωτῶντα ἢ τὴν ἀποκρινόμενον οἷον πλείω σημαί-
νω. καὶ ἔτσι τότε ἔκ ἐν τῷ λόγῳ τὸ παρὰ τὴν διάνοιαν καὶ πρὸς
τὴν αἴτιον ἀλλ' ἐν τῷ τὴν ἀποκρινόμενον ἔχειν πῶς πρὸς τὰ δεδο-
μένα. ὅτι δὲ τὸ "περὶ ὄντων" τὸτο σημαίνει, ὁ δὲ ἐκ τῷ ἐπα-
γμένῳ. id. ib.

εἰ δὲ εὐρεθῶσι τινες, ὡς δευχθήσεται, μὴ ὄντες πρὸς τὸ νόμα, 10
ἢ πρὸς τὴν διάνοιαν ἔσονται. καὶ ἔσονται τινες παραλογισμοὶ
τῆς περὶ τὴν λέξιν ἔξω πίπτοντες μεθόδῳ. id. f. 27.

"ὅσοι συλλογισμοὶ εἰσι παρὰ τὸ πλεοναχῶς," ταῦτέστιν ὅσοι
εἰσι τῶν πλεοναχῶς τισὶ χωρῶν, ἀλλ' ἐκτός εἰσι τῶν
ὡς ἐπὶ τῷ "Σωκράτης καθήκει," ὁ καθήκων δύναται βαδίζειν, ὁ 15
Σωκράτης ἄρα βαδίζει." ὅτοι ἔκ ἐκ τῶν πλεοναχῶς ἀλλ' ἐκ τῶν
παρὰ τὸ πλεοναχῶς, ὡς ἐπὶ πρὸς τὸ νόμα ἔσονται ὅτι πρὸς τὴν διάνοιαν.
τὸ δὲ "τῶν εἰσι τινες οἱ παρὰ τὸ νόμα" ταυτὸν ἐστὶ τῷ
αὐτῷ εἰσι τινες οἱ μὴ πρὸς τὸ νόμα ὄντες. πῶς ἔν ἀναχθήσονται
ἢ πρὸς τὸ παρὰ τὴν διάνοιαν; ὁ μόνον γὰρ, φησὶν, ἀποτὸν ἐστὶ τὸ
πρὸς τὴν λέξιν ἔξω εἰς τὴν παρὰ τὸ νόμα ἀνάγειν χρεών. id. ib.

καὶ δευχέται ἐκ τούτου ὁ Ἀριστοτέλης ὅτι πρὸς τινὰ ἀντιλέγει
τῶν αἰσθητῶν καὶ αὐτὸς πραγματείας περὶ τῶν σοφιστικῶν ἐλέγχων.
In margine.

ἔστι ὁ σοφιστικὸς ἐλεγχος φαινόμενος συλλογισμὸς ἀντιφά-
σας· ὁ δὲ ἂν ἢ φαινόμενος ἐλεγχος (ὅτι ὡς συντακτέον τὸ χω-
ρῶν), ταῦτέστιν εἰ μέλλει φαινόμενος ἐλεγχος καὶ σοφιστικὸς συλλο-
γισμὸς γενήσεται, δεῖ τὸ αἴτιον τῆς ἀπάτης καὶ τὸ ψεύδους ἢ ἐν τῷ
συλλογισμῷ, ταῦτέστιν ἐν τῷ συμπεράσματι, εἶναι, ἢ ἐν τῇ ἀντι-
φάσει, ταῦτέστιν τῇ τῆς ἀντιφάσεως ἐρωτήσει· προσκαίει δὲ ὅτι ἐν
τῇ ἐρωτήσει τὴν ἀντιφάσιν, ὅσον ἄρα ἐστὶ σιγῶντα λέγειν ἢ ὅτι
παρὰ τὸ ἐν ἀμφω, καὶ ἐν τῇ ἀντιφάσει καὶ ἐν τῷ συμπεράσματι.
ὁ μὲν ὅτι τῇ ἀντιφάσει καὶ ἐκ ἐν τῷ συμπεράσματι τὸ τῆς ἀπάτης
αἴτιον ἐστίν, ὡς ἐπὶ τούτῳ· ἄρ' ἐστὶ σιγῶντα λέγειν ἢ ὅτι; ὁ δὲ αὐτῷ.
αἴτιον, ὅταν εὖλον λέγῃ καὶ λῖθος καὶ σίδηρα, ὁ σιγῶντα λέγειν;
παρὰ τὸ εὖλον ἄρα εὖλον καὶ λῖθος καὶ σίδηρα λέγειν, ταῦτέστιν ἄρα σι-
γῶντα λέγειν. τὸ μὲν ὅτι σόφισμα τοῦτον, τὸ δὲ αἴτιον τῆς ἀπά-
της ἐκ ἐν τῷ συμπεράσματι (ἀληθὲς γὰρ ἐστίν· λέγομεν ὅτι καὶ
εὖλον καὶ λῖθος, ἄπερ ἐστὶ σιγῶντα), ἀλλ' ἐν τῇ ἀντιφάσει, τῇ τῆς
ἀντιφάσεως φημι ἐρωτήσει, ἣτις εἶχε τὸ διττόν· τὸ ὅτι ἄρ' ἐστὶ
σιγῶντα λέγειν; δηλοῖ δὲ ἢ τὴν σιγῶντα καὶ τὰ σιγώμενα. ἢ ὅτι.
ἢ ἐστὶ λέγοντα σιγῶν; ὁ δὲ ὅτι. τί δὲ, ὅταν σιγῶν, ὁ πάντα
λέγει; ὁ δὲ τὰ λέγοντα σιγῶν· ἐκ τῶν πάντων γὰρ εἰσιν. ἐστὶν
καὶ λέγοντα σιγῶν. ἐνταῦθα ὅτι λέγοντα τὰ λεγόμενα ἔλαβεν ὁ
ἐλεγχὸν, ὁ δὲ ἀποκρινόμενος ἐπὶ τῷ λέγοντος ἔδωκε. καὶ ὅτος μὲν
παραλογισμὸς ὡς καὶ ὁ πρὸ αὐτῷ ἐν τῇ ἀντιφάσει ἔχει τὸ αἴτιον,
ὁ δὲ "ὁ μὴ ἔχει τις, οὐκ ἔστι;" ἐν ἀμφω, καὶ ἐν τῇ ἀντιφάσει καὶ

ἐν τῷ συμπεράσματι... ἀλλὰ καὶ ὁ λέγων "τὰ ἔπη κύκλος, ὁ
κύκλος χῆμα, τὰ ἔπη χῆμα" ἐν τῷ συμπεράσματι μόνῳ ἔχει τὸ
αἴτιον. Alex. f. 27 b.

πάλιν ἐπὶ τὸ προκείμενον ἐπανήλθε, καὶ δεῖκνυσιν μὴ ἕτερον 171 a
εἶναι τὸ πρὸς τὸ νόμα καὶ πρὸς τὴν διάνοιαν συλλογίζεσθαι ἀλλ', ὡς 12
δεδεικνύει, ταυτὸν, καὶ φησιν ἐρωτῶν, πότερον οἱ ἐν τοῖς μαθή-
μασι σοφιστικοὶ λόγοι καὶ ἀπατητικοὶ (μαθημάτων λέγων ἀριθμητι-
κὴν γεωμετρίαν καὶ τὰ συγγενῇ ταύταις), πότερον οἱ ἐν τοῖς μα-
θήμασι πρὸς τὴν διάνοιαν εἰσι, ταῦτέστι καὶ διάνοιαν εἰσι τῷ ἐρωτω-
μένῳ; καὶ ἐρωτήσας ἀποκρίνεσθαι λέγων "ἢ ὅχι," δηλοῦν διὰ τούτου ὅτι ὁ
καὶ τὴν ἐκείνη διάνοιαν, ὡς ἴσον ὄντος τῷ "ἢ ὅχι" τῷ δηλοῦν ὅτι περὶ
τὴν διάνοιαν εἰσι τῷ ἀποκρινόμενῳ... ἴσον δὲ ὅτι ἐφ' ἐκείνης
τῶν αὐτῷ ἐρωτήσεων τὸ "ἢ ὅχι" ὡς ἀποκρίσις ἐστὶ καὶ οἰοῖται ἀπόφα-
σις καὶ ἀπαρήνσις, ἀντὶ τῷ φανερόν ὅτι ἔκ ἐκείνης πρὸς τὴν διάνοιαν.
id. f. 28.

τὴν δὲ λέξιν τὴν "ἔτι εἰ πολλὰ μὲν σημαίνει τὸ νόμα, ὁ δὲ μὴ 171 a
νοεῖ μὴδ' οἰεταί πως, ὅτις ὁ πρὸς τὴν διάνοιαν διελεκεῖ" τριχῶς 17
ἔστιν ἐκλαβεῖν. καθ' ἓνα μὲν τρόπον ὅτις· εἰ τὸ ὀνόματος διττὸ
ὄντος μὴ νοεῖ τὸτο ὁ ἀποκρινόμενος, πῶς ὅτος ἡπάτηται, καὶ διὰ
νόμιαν ἢ ὅχι; καὶ πρὸς τὸτο λύσις, ὁ πρὸς τὴν διάνοιαν ἦγεν ὁ καὶ τὴν
διάνοιαν. ἢ κατ' ἐρώτησιν ἀναγνωστέον καὶ ὑπερβατικῶς ὅτις· ἄρα
γε ὅτος πρὸς τὴν διάνοιαν διελεκεῖ; καὶ ὅτις ἐπακτέον ὡς ἀρνητι-
κὸν τε καὶ ἀποφατικὸν τὸ ὅχι· σύνθητες ὅτι αὐτῷ τούτῳ, ὡς καὶ ἐν τῇ
Φυσικῇ Ἀκροάσει (p. 185 a 18) εἶπεν "ἀλλ' ἐπειδὴ περὶ φύσεως
μὲν ὅχι, φυσικὰς δὲ ἀπορίας συμβαίνει λέγειν αὐτοῖς." ἢ ὅτι ὅτις
τὴν λέξιν ἀναγνωστέον ἢ ἀποφαντικῶς ὡς "ἔτι εἰ πολλὰ μὲν ση-
μαίνει τὸ νόμα, ὁ δὲ μὴ νοεῖ μὴδ' οἰεταί πως," καὶ ὅτις ἔξωθεν ἐπα-
γωγέον "ὅτις ὁ πρὸς τὴν διάνοιαν διελεκεῖ" ὡς ἴσον τῷ πάντως
ὁ τοῦτος δηλὸς ἐστὶν ὅτι ὁ πρὸς τὴν διάνοιαν διελεκεῖ ἀλλὰ παρὰ
τὴν διάνοιαν. ἀλλὰ μὴ καὶ τούτῳ καὶ πρὸς τὸ νόμα ἐστίν· ταυτὸν ἄρα
τὸ πρὸς τὸ νόμα καὶ τὸ παρὰ τὴν διάνοιαν. id. ib.

τίς δὲ ἢ καὶ διαίρεσιν ἐρωτήσις καὶ πῶς εἰσαχθήσεται, σαφῶς 171 a
παριστῶν φησὶν "εἴτ' ἐρωτήσις τις εἰ ἐστὶ σιγῶντα λέγειν ἢ ὅχι, ἢ 19
ἐστὶ μὴ ὡς ὅχι, ἐστὶ δ' ὡς ναί;" τοῦτον τι διὰ τῶν παριστῶν, ὡς ὁ
διαλεκτικῶς ἐρωτῶν ὁ προάγει τὴν ἐρώτησιν ὅτις ὡς ἄρ' ἐστὶ σι-
γῶντα λέγειν ἢ ὅχι; ἀλλὰ καὶ τόνδε τὸν τρόπον, ἄρα ἐστὶ σιγῶντα
λέγειν ἢ ὅχι ἐστὶν ἀλλ' ἐστὶ μὴ ὡς ἐστὶν ἐστὶ δ' ὡς ὅχι ἐστὶν; ταῦτέστιν ἄρ'
ἐστὶ λέγειν σιγῶντα; ἢ ἀπλῶς μὴ ὁ σιγῶν ὁ λέγει, τρόπον δὲ τινὰ
ἐστὶ λέγειν τὴν σιγῶντα, τρόπον δὲ τινὰ ὅχι, ταῦτέστιν καὶ τὸ μὴ λέ-
γει ὁ σιγῶν, καὶ τὸ δὲ ὅχι. φησὶν ὅτι πρὸς τούτῳ ὁ Ἀριστοτέλης
ὡς καὶ καὶ διαίρεσιν ἢ ἐρωτήσις γένεται, οἱ συναχθῆσόμενοι πάλιν
λόγοι εἰς αὐτὴν καὶ πρῶτον ἀνήγοντο, καὶ πάλιν εἰς ταῦτα ἀναχθήσονται,
εἴτε τὸ πρὸς τὸ νόμα καὶ πρὸς τὴν διάνοιαν, ὅπερ ἐδείχθη ταυτὸν...
τὴν λέξιν τὴν "ἄρα ὁ πρὸς τὴν διάνοιαν διελεκεῖ" ὁ ἐξυπνῶς ἀναγι-
νώσκων δεῖ καὶ καὶ ἀπόφασιν ἀλλ' ὅχι κατ' ἐρώτησιν. ἢ αὐτὸν συν-
τόμως ἐρῶμεν, τούτ' ἐστὶν ὁ φησὶν, ὡς εἰ καὶ καὶ διαίρεσιν καθ' ὅτις
ἢ ἐρωτήσις γένεται, ἢ δὲ καὶ προλαβόντες εἰρήκαμεν, καὶ τῆς διαί-
ρέσεως γενομένης ὁ μὴ ἀποκρινόμενος εἴπῃ μηδαμῶς λέγειν τὸν

σιγῶντα ἦγον ὑδ' ὅλως, ὁ δ' ἐρωτῶν συμπερανεῖ λέγειν αὐτόν, ἄρ' ἔστι καὶ διάνοιαν τῆ γ' ἀποκρινόμενος διελκεῖ, ἢ ἢ τ' ἄρα" συμπερασματικόν. καίτοι ὅτος ὁ λόγος, τυτέστιν ὁ παρὰ τὴν διάνοιαν, καὶ παρὰ τὸ νόμα ἐστίν· ὅτε ἡ αὐτὴ διάνοια τῷ ἐρωτῶντος καὶ τῷ ἀποκρινόμενῳ, ὅτε πρὸς τὸ αὐτὸ πρᾶγμα, πρὸς ὃ ἢ τῷ ἀποκρινόμενῳ ἀποκρίσις γέγονε, πρὸς ἐκεῖνο καὶ τὸ συμπερασμα ἐξήνεκε, καὶ τὸ αὐτὸ ὄνομα ἦν· ὥστε τὸ αὐτὸ ἐστὶ τό τε πρὸς τὸ νόμα καὶ πρὸς τὴν διάνοιαν. τὸ δὲ "ὅτι ἄρα ἐστὶ γένος τι λόγων τὸ πρὸς τὴν διάνοιαν" τοῦτόν ἐστιν, ἵνα καὶ τὸ πλήρες τῇ λέξει προαγγίσταται· ἐπεὶ ἀπεδείχθη τὸ τὸ αὐτὸ εἶναι τὸ πρὸς τὸ νόμα καὶ πρὸς τὴν διάνοιαν, ὅτι ἐστὶ λοιπὸν τὸ γένος τῶν παρὰ τὴν διάνοιαν λόγων ἄλλο παρὰ τὸ νόμα ἀλλὰ ταῦτό. ὁμοίως καὶ τὸ "ἀλλ' οἱ μὲν πρὸς τὸ νόμα εἰσι" τοῦτόν ἐστι ἀλλ' οἱ μὲν, ἦγον τινὲς τῶν ψευδῶν συλλογισμῶν, πρὸς τὸ νόμα καὶ παρὰ τὴν διάνοιαν εἰσι, πλὴν ὅτι πάντες εἰς ταῦτα ἔχουσι τὴν ἀναγωγὴν. id. f. 28 b.

171^a εἰπὼν ὡς ὅτι ἐγγωρεῖ τὰ σοφίσματα πάντα εἰς τὸ πρὸς τὸ νόμα ἀνάγεσθαι, καὶ πρὸς τὴν διαίρεσιν ἀπαντήσας τε καὶ πρὸς τὴν ἴσως ἀντιπεσόντας καὶ φήσαντας δυνατὸν εἶναι διὰ τῆς διαίρεσεως ἀνάγεσθαι εἰς αὐτό, καὶ δείξας ὅτι καὶ δυνάμεν πάντα εἰς ταῦτα ἀνάγεσθαι, ἀλλ' ὅτι πάλιν καὶ ὅπως οἱ παρὰ τὴν διαίρεσιν καὶ οἱ πρὸς τὸ νόμα οἱ αὐτοὶ εἰσι, νῦν εὐθύνει καὶ τὴν ἀξιοῦντα λόγον καὶ διαίρεσιν ἐρωτᾷ, καὶ πειρᾷ ἀνατρέπειν αὐτόν, λέγων ὡς εἰ τις ὅπως ἀξιῶ λέγων, ὅτι καὶ ἐρωτῶν, ἄρ' ἐστὶ σιγῶντα λέγειν; ἐστὶ δὲ σιγῶντα ὁ τε μὴ λαλῶν ἄνθρωπος καὶ τὰ σιγώμενα (τὸτο ἡ δὲ δὴ διὰ τὸ "τὰ μὴ ὠδὶ τὰ δὲ ὠδὶ," τὰ μὴ ὅπως εἰσι σιγῶντα ὡς δύνανται μὴ ἔχοντα τὸ λαλεῖν νῦν δὲ σιγῶντα, τὰ δὲ ὅπως ὡς μὴ πεφυκῶτα λαλεῖν), εἰ τις ὅπως ἐρωτᾷ, ὁ καλῶς ἀξιῶ, ὅτι καίπερ τῆς ἀξιώσεως εὐπρεπὲς ὅσης, ἐπὶ μὲν τῶν πολλαχῶς λεγομένων ἴσως ἂν τις καὶ διαίρεσιν ἐρωτῇ, ἐπὶ δὲ τῶν μὴ πολλαχῶς πῶς ἐνδέχεται διαίρεσιν; id. f. 29.

171^a εἰπὼν ὅτι ἐνόησε τὸ ἐρωτῶμενον, καίτοι πολλαχῶς λεγόμενον, ὅτι εὐδοκεῖ πολλαχῶς λέγεσθαι, ὁ δὲ μὴ οἶε πολλαχῶς λεγόμενον, πῶς ἂν διέλθοι ὁ ἐρωτῶν, νῦν ὡς ἀπ' ἐκεῖνων ἐπάγει τὸ λεγόμενον τὸ "ἐπεὶ καὶ ἐν τοῖς μὴ διπλοῖς." ἐστὶ δὲ τὸ λεγόμενον τοῦτόν ἐστι, ὅτι πῶς φῆς, Ἀριστοτέλης, ὅτι δεῖ τὸ ἐρωτῶμενον ὁμῶνυμον εἶναι, ἵνα ἢ καὶ διαίρεσιν προβαλεῖ ἐρωτήσις; δυνατὸν γὰρ ἐστὶ καὶ ἐν τοῖς μὴ διπλοῖς, τυτέστι μὴ ὁμῶνυμοις, τὸτο ποιεῖν, ἦγον τὸ καὶ διαίρεσιν ἐρωτᾷ. εἴτα καὶ πῶς ἐνδέχεται τὰ μὴ πολλαχῶς ἀλλὰ μοναχῶς λεγόμενα διαίρεσιν ἐρωτᾷ, διδάσκων ἐπάγει ἄρα γε αἱ ἐν ταῖς τέσσαρσι μονάδαι ἴσαι εἰσι ταῖς δυοῖς δυάσιν; ἦγον ἄρα αἱ τέσσαρες μονάδες ἴσαι εἰσι ταῖς δυοῖς δυάσιν; λέγω ὅχι ἐκάστη τῶν μονάδων ἴση τῇ δυάδι, ἀλλ' ὁμῶς τὰς τέσσαρας μονάδας ἴσας ταῖς δυοῖς δυάσιν. τὸ δὲ "εἰσι δὲ δυάδες αἱ μὲν ὠδὶ ἐνῶσαι αἱ δὲ ὠδὶ" ἴσων ἐστὶ τῷ λέγω δὲ ὠδὶ μὲν ἴσας ὠδὶ δὲ μὴ, ὁμῶς μὲν τὰς δύο δυάδας ἴσας ταῖς τέσσαρσι μονάσιν, καὶ δὲ τῶν 45 μονάδων ἐκάστης τῶν δυάδων ὅτι ἴσας. καὶ ἵνα δι' ἕτερον ὁ λόγος γένηται, ὅπως αὐτὸν δέξῃ· αἱ τέσσαρες μονάδες ὠδὶ μὲν ἐνῶσαι καὶ λαμβανόμεναι ἴσαι εἰσι ταῖς δυοῖς δυάσιν, ὠδὶ δὲ ἦγον μία ἐκάστη

τῶν μονάδων μὴ ἐκάστη τῶν δυάδων ὅ. εἰ τις ὅτι φῆσιν ἐκεῖνοι, τὴν ἐρωτήσιν ποιήσας, καὶ διαίρεσιν ἠρώτησε, καίτοι μὴ τῶν μονάδων μὴ τῶν δυάδων πλεοναχῶς λεγομένων. id. ib.

ἔτι ἀναίρει τὸς καὶ διαίρεσιν ἐρωτῶντας, καὶ φησι τὸ τῇ πρώτῃ ὅπως ἐρωτᾷ ὡς ἀναγκάζει τὴν ἀποκρινόμενον ἢ τὸ καὶ ἢ τὸ ὅτι λέγειν (ταῦτα ἡ εἶπε φάναι ἢ ἀποφάναι) ὅτι δεκνύσας ἐστὶ ἀλλὰ πείραν λαμβάνοντος τῷ ἀποκρινόμενῳ εἰ γνωσκται τὸ ἐρωτῶμενον. πῶς ὅτι ἐνδέχεται τὴν ἀπόπειραν ποιῶμενον διαίρεσιν καὶ διδασκειν τὸν ἐρωτῶμενον ὁ ζητεῖ μαθεῖν εἰ οἶδεν; id. f. 29 b.

δύο ὅν, φησὶν, εἰσι συλλογισμοὶ ἐριστικοί, εἰς μὲν ὁ προσηγμένος ὁ ἀσυλλόγιστος ἔχων τὸ χῆμα, ἕτερος δὲ ὅς ὅτι ἐκ τῶν οἰκείων ἀρχῶν τῆς προκειμένης ὡς μεθόδου μὴδὲ ταῖς οἰκείαις τῷ πρᾶγματος χρώμενος προτάσσει δοκεῖ εἶναι καὶ τὴν τέχνην ἦγον τῶν οἰκείων τῇ τέχνῃ. διὰ τὸτο τὰ ψευδογραφήματα ὅτι ἐριστικὰ ἀλλὰ διαλεκτικά· ἐκ τῶν οἰκείων ἀρχῶν ὡρμητῇ τῆς γεωμετρίας, αἱ γραφαὶ δὲ ὅτι γίνονται ὡς δεῖ. καὶ εἰρησὶ ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Τοπικῶν (c.1 p.101 a 15) περὶ τούτων· λέγει ἡ δὲ ἐκεῖνος "τὸ ἡ δὲ τὰ ἡμικύκλια περιγράφειν μὴ ὡς δεῖ, ἢ γραμμὰς τῶν ἀγίων μὴ ὡς ἂν ἀχθεῖσιν, τὴν παραλογισμὸν ποιεῖ" ὁ ψευδογραφῶν." οὐκ ἐριστικὰ οὖν τὰ ψευδογραφήματα, ὅτι ἀπὸ τῶν οἰκείων ἀρχῶν παραλογίζονται, ὅτε εἰ τί ἐστὶ ψευδογραφία περὶ ἀληθές, ἐριστικὸν ἔσται, οἷος ὁ τὸ Ἰπποκράτους καὶ ὁ διὰ τῶν μητσκων τῷ Ἀντιφῶντος τῷ κύκλῳ τετραγωνισμός· ὁ γὰρ εἰς ἐριστικοί, ὅτι τηρῶσι τὰς οἰκείας ἀρχὰς τῆς γεωμετρίας. ἀλλ' ὁ τὸ Βρύσωνος τετραγωνισμός τῷ κύκλῳ ἐριστικὸς ἐστὶ καὶ σοφιστικὸς, ὅτι ἐκ τῶν οἰκείων ἀρχῶν τῆς γεωμετρίας ἀλλ' ἐκ τῶν κοινῶν λαμβάνει· τὸ ἡ δὲ περιγράφειν ἐκτὸς τῷ κύκλῳ τετραγώνων καὶ ἐκτὸς ἐργάσθαι ἕτερον καὶ μεταξὺ τῶν δύο τετραγώνων ἕτερον τετράγωνον, εἴτα λέγειν ὅτι μεταξὺ τῶν δύο τετραγώνων κύκλος, ὁμοίως 30 δὲ καὶ τὸ μεταξὺ τῶν δύο τετραγώνων τετράγωνον τῷ μὲν ἐκτὸς τετραγώνῳ ἑλαττόν ἐστι τῷ δὲ ἐκτὸς μεῖζον, τὰ δὲ τῶν αὐτῶν μεῖζονα καὶ ἑλαττόνα ἴσα ἐστίν, ἴσος ἄρα ὁ κύκλος καὶ τὸ τετράγωνον, ἐκ τῶν κοινῶν ἀλλὰ καὶ ψευδῶν ἐστὶ, κοινῶν μὲν ὅτι ἐστὶ ἀριθμῶν καὶ χρόνων καὶ τόπων καὶ ἄλλων πολλῶν ἀρμόδιοι αὐτῶν, ψευδῶν δὲ ὅτι ὁκτώ καὶ ἐννέα τῶν δέκα καὶ ἑπτὰ ἑλαττόνες καὶ μεῖζονες εἰσι καὶ ὁμοίως ὅτι εἰσὶν ἴσοι. id. f. 30.

ἐλλειπῶς ἔχει ἡ λέξις, ἐστὶ δὲ τὸ πλήρες τοῦτόν· ἐκ τῶν αὐτῶν τῇ διαλεκτικῇ παραλογίζεσθαι, ὡς περὶ ὁ ψευδογράφος ἐκ τῶν αὐτῶν τῷ γεωμέτρῃ. πῶς δὲ ἐκ τῶν αὐτῶν; ὅτι καὶ ὁ διαλεκτικὸς καὶ ὁ ἐριστικὸς ἐξ ἐνδοξῶν, ἀλλ' ὁ μὲν ἐκ δοκούντων καὶ ὄντων, ὡς εἰρησὶ, ὁ δὲ ἐκ δοκούντων μὴ ὄντων δέ. διὰ τὸτο ὅτι ἐκτὸς ἐριστικὸς ὁ ψευδογράφος, ὅτι ἐκ δοκούντων μὴ ἐνδοξῶν μὴ ὄντων δέ, ἀλλ' ἐκ τῶν ἀρχῶν καὶ συμπερασμάτων τῶν ὑπὸ τῇ τέχνῃ ψευδογραφεῖ. id. f. 30 b.

ὁ δὲ διὰ τῶν μητσκων ἐκ ἐριστικῶν, ὅτι ἐκ τῶν ἀρχῶν τῆς γεωμετρίας τὸς λόγους ποιεῖ, καὶ διὰ τὸτο τὸν μὲν ἐκτὸς μετρητῆ καὶ ἐπ' ἄλλα, ὅτι τὰς ἀρχὰς τῆςδε τῆς ἐπιστήμης ἀδύνατον ἐκ ἄλλῃν μετασχεῖν, τὸν δὲ τὸ Βρύσωνος πρὸς πολλὰ, ὡς περὶ καὶ ἐν τῇ

Ἀποδεικτικῇ (1 9) εἶρη) τῷ Ἀριστοτέλει, ὅτι "κ' κοινόν τε ἡ
ἀποκρίνωσιν οἱ τῷ Βρύσσωνος λόγοι, ὁ δὲ ἑτέρω ὑπάρχει." διὰ δὲ ἐπ'
ἄλλω ἐφαρμόττεσιν οἱ λόγοι ὁ συγγενῶν· οἷς ἡ δὲ Βρύσσων ἐπὶ
ποτὶ ἐχρήσατο, ταῦτα ἐξὶ μετενεγκεῖν καὶ ἐπὶ ποιά· ἐξὶ ἡ δὲ ὕτως
ἐστὶν "τὸ ψιμύθιον καὶ ὡς χιόνος μὲ μελάντερα, τιτάνη δὲ λευκό-
τερη, τὰ δὲ τῶν αὐτῶν λευκότερα καὶ μελάντερα ὁμοίως εἰσι
λευκά, τὸ ὡς ἄρα καὶ τὸ ψιμύθιον ὁμοίως εἰσι λευκά." πάλιν ὁ
ῥάχων καὶ τὸ σκόροδον πυρὸς μὲ ψυχρότερα ἑλάνη δὲ θερμότερα,
τὰ δὲ τῶν αὐτῶν θερμότερα καὶ ψυχρότερα ὁμοίως εἰσι θερμά, ὁ
ῥάχων ἄρα καὶ τὸ σκόροδον ὁμοίως εἰσι θερμά. ὥστε τὴν Βρύσσωνος
συλλογισμόν δυνάμεθα μετενεγκεῖν καὶ εἰς ἄλλα, ὅταν οἱ ἀποκρι-
νίμηναι ἢ ἀκροώμενοι ἀγνωῶσι καὶ ὅκ ἴσασι. δεῖ δὲ ἔξωθεν ὑπα-
γεῖν τὸ ἀληθὺς ἐκ τινῶν μὲ συνάγει) τὸ ἀδύνατον, ἐκ τινῶν δὲ ὅκ
ἀλφῶς. καὶ καὶ ὕτω συμβιβάζσεις τὸ ἀπορρέμενον ὡδὶ λέγων· τὴν μὲ
τῷ Ἀντιφῶντος (δηλονότι τὴν διὰ τῶν μηρίσκων) ὅκ ἐξὶ μετενεγκεῖν, 15
τὴν δὲ ὡς ἀπὸ κοινῆ λαμβάνοντα ἐξὶ μετενεγκεῖν τὴν τῷ Βρύσσωνος
πρὸς πολλὰς διαλεγόμενῃ, ὅσοι μὲ ἴσασι ἀληθὺς τὸ δύνατ' ἐν
ἐκείνῃ καὶ τὸ ἀδύνατον· ἀρμόζει ἡ δὲ ἐπὶ πολλὰ μεταχθῆναι ὕτος
καὶ ὁ τῷ Ἀντιφῶντος. id. ib.

λέγει "ὅδὲ τοῦτ' ὅς ἐστιν ὡς ὁ καθόλου," λέγων καθόλου τὴν 20
καθόλου... ὅτι δὲ ὅκ ἐξὶν ὠρισμένης τινὸς φύσεως ἢ διαλε-
κτικῇ καὶ διὰ τῆς ὡδὲ ἢ μμυμένη ταύτην ἐριστική, εἶρη) καὶ ἐν
τῇ πρώτῃ τῶν Τοπικῶν. δείκνυσι δὲ καὶ ἐνταῦθα λέγων "ὅτε
ἡ ἐξ ἀπαντα ἐν ἐν τινι γένει," τῷ τῷ, εἰ μὲ ἦν κοινὸν πᾶ-
σι γένος τὸ ὅν ἐν, ἦν ἴσως λέγειν ὅτι περὶ τι ὠρισμένον εἰσὶν ἢ 25
ἀλλοτρίῃ καὶ ἢ πειραστικῇ· ἐπεὶ δὲ δέκα τὰ γένη, ὅκ ἐξὶ λέγειν
ἐπὶ καὶ μίαν τινὰ ὠρισμένην φύσιν εἰσὶν. ἀλλὰ καὶ ἦν, φησί, καὶ
ἐκ τῆς γένος πάντων τὸ ὅν, ἐκ οὗ τὴν ὑπὸ τὰς αὐτὰς ἀρχὰς
ὅκ πάντα τὰ ὄντα... δείκνυσι δὲ τὸ προκειμένον καὶ ἄλλως,
ἀπὸ μὲ συλλογίζόμενος ὕτως· αἱ μὲς τινὸς φύσεως καὶ ἐνὸς ὑπο- 30
κειμένου ὅσα ἐκ ἐρωτῶσιν, ἢ διαλεκτικῇ καὶ ἢ πειραστικῇ ἐρωτᾷ, ἢ
διαλεκτικῇ ἄρα καὶ ἢ πειραστικῇ ὅκ εἰσι μὲς τινὸς ὠρισμένης φύ-
σεως ὡδὲ ἐνὸς τινὸς ὑποκειμένου· ὁ δὲ ἔξωθεν ὁποτέρων τῶν μο-
ρῶν δύναι... ἢ ἀπόδειξις ἐκ τῶν οἰκείων καὶ καθ' αὐτὰ καὶ ἢ
ὡς ἐν τῇ Ἀποδεικτικῇ (1 4) δόδεικ, τῷ δεικνυμένῳ γίνε), 35
καὶ δὲ τῶν καθ' αὐτὰ ὑπαρχόντων ἐν τι δείκνυ) τὰληθές. ὥστε
καὶ ὅκ ἐξὶν αὐτῷ δύνατ' ἐκ τῶν αὐτῶν καὶ τὸ ἀντικείμενον δει-
κνύει, ὅκ ἐρωτᾷ. id. f. 31.

τὴν αὐτὴν τῆς πάλιν κατασκευάζει, ὅτι ὅκ ἀποδεικνύει ὁ
διαλεκτικός· φησὶ ἡ δὲ "εἰ δὲ ἐδείκνυντο ὁ διαλεκτικός, ὅκ ἂν ἡρώτα, 40
εἰ καὶ μὴ πάντα, ἀλλὰ τὰ γε πρῶτα καὶ τὰς οἰκείας ἀρχὰς." τὸ
τὸ ἔξω τῆς λέξεως ἂν πλῆρες τοῦτον· εἰ ἐδείκνυντο, φησί, ὅκ
ἐρώτα. διὰ τί; ὅτι ὅκ ἐρωτᾷ ἀλλὰ λαμβάνει ὁ ἀποδεικνύων,
ἐν ταῖς Ἀναλυτικαῖς εἶρη), ὥς ἐπὶ περὶ ὅθεν ἂν ἡρώτα ὅλως
ἀλλὰ τὰ οἰκεία τῷ δεικνυμένῳ λαμβάνων συνεπέρανεν ἂν τὸ προ- 45
κειμένον, ἢ εἴπερ ὅλως ἡρώτα, ἀλλ' ὅν περὶ τῶν πρώτων καὶ τῶν
ἐκείνων ἀρχῶν ὅκ ἂν ἡρώτα, καὶ ἀπὸ τινων ἐνδύων συνελογίζετο
καὶ περὶ εἰδὲ πρὸς τὴν συγκατάθεσιν αὐτῶν· ὅθεν μὲ ἡ δὲ ἐπισήμη

περὶ τῶν οἰκείων διαλέγε) ἀρχῶν, ἀλλ' ὡς ὕτως ἐχέσας χρω-
μάνη τὸ ἐξῆς συμπεραίνει). ὅτι δὲ καὶ τὰς ἀρχὰς ὁ διαλεκτικός
συλλογίζε), δῆλον. id. f. 31 b.

πειραστικῇ δὲ ἐνταῦθα λέγει ὅκ τὴν ἐν τοῖς μαθήμασι γινο- 172 a
μένην (αὕτη ἡ δὲ ἐν μόνους τέτοις ἐστίν), ἀλλὰ τινὰ ἄλλην καθόλου 21.
καὶ ἐν ἐνθυμήμασι καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις τέχναις εὐρισκομένην καὶ τὸ
προσωπεῖον τῆς διαλεκτικῆς ὑποδυομένην καὶ ἐπιχειρῶσαν περὶ παν-
τὸς τῷ προτεθέντος, ὡς καὶ ἢ διαλεκτικῇ. πλὴν ὅκ ἐπισημονικῶς καὶ
αὕτη ἐπιχειρεῖ, ὡς ἢ ἐν τοῖς μαθήμασι πειραστικῇ, ἀλλὰ φαινο-
μένως τε καὶ τὸ ὅλον ὡς ἐτυχεν. id. f. 32.

ἐξὶ δὲ καὶ τὸ διὰ τῶν λεγόμενον τοῦτον· ὅθεν καλῶς ἐν 172 a
εἰδὸτα τὰ ἐπόμενα τῷ πράγματι, περὶ ὅ τὴν πείραν λαμβά- 26.
νει, τὴν τέχνην ἀγνωεῖν, ὥσπερ καὶ οἱ ἐμπειρικοὶ τῶν ἱατρῶν.
id. ib.

περὶ τῆς ἀτέχνης ταύτης πειραστικῆς καὶ ἐν τοῖς εἰς τὴν Ἔρητο- 172 a
ρικῇ πονηθεῖσι διελήφμεν. id. f. 32 b. 28.

ὅκ ἐξὶν ὁ ἐριστικός ὕτως ἔχων πρὸς τὴν διαλεκτικὴν ὡς ὁ ψευ- 172 a
δογραφῶν πρὸς τὴν γεωμέτρην· εἰ ἡ δὲ τῷ τῷ καὶ ἦσαν ὠρισμένα 2
αὐτῷ τὰ ὑποκείμενα ὥσπερ δὲ τὰ τῷ ψευδογραφῶντος, ὅκ ἂν
ἡδύνατο περὶ πάντες τῷ προκειμένῳ παραλογίζε). id. ib.

φησὶ πρῶτον μὲ γίνε) τῷ τῷ ἐκ τῷ πυνθάνε) πῶς, τῷ τῷ 172 a
κρυπτικῶς· ὁ δὲ ἀπλῶς τις προάγων τὴν ἐρώτησιν ἐλέγξει ψευ- 12.
δόμενον τὴν ἀποκρινόμενον, ἐκ δὲ τῷ πῶς ἐρωτᾷ, τῷ τῷ μετ'
ἐπικρίνῃ. ὅκ ἐκ ἐλλειπτικῇ εἶναι ἢ λέξις, εἴη δ' ἂν ὁλό-
κληρος εἰ ὕτω ληφθεῖ, τὸ γε ἐρωτᾷ πολλὰ, καὶ ὠρισμένον ἢ
πρὸς ὁ διαλέγε), εἰς ἀδοξον δύνα) ἀγαγεῖν. ἐπὶ τῷ τῷ καὶ τῷ
κατορθοῖ τὸ σπουδαζόμενον, τὸ ἔξω τὴν ἀποκρινόμενον λέγειν τὰ
δοκῶντα τοῖς πολλοῖς. πλὴν ὅταν ἢ, φησί, ὠρισμένον τὸ πρό-
βλημα, ἦττον κακουργεῖν οἱ σοφιστεύοντες δύνα), καὶ πολλὰ τινὰ
ἐρωτῶσιν. id. ib.

ὅπερ ἄνωθεν ἐλέγετο καὶ ἐπὶ τὸ αὐτὸ φησὶ, σαφέστερον δὲ νῦν 172 a
τὴν λόγον μεταχειρίζε), λέγων ἀρχὴν εἶναι καὶ οἰονεῖ σοφιστεῖν τῷ 22.
ἐλέγξει τινὰ ψεύδους ἢ ἀδοξον λέγοντα τὸ μὴ δῆλον ποιεῖν τὸ βέ-
λημα μὴ δὲ τὸ πρόβλημα τίθεται καὶ ἐρωτᾷ, ἀλλὰ λέγειν μὴ πει-
ραστικῶς διαλέγε), ἐρωτᾷ δὲ χάριν μαθήσεως. id. f. 33.

ὡς ἐν τῷ ὀγδόῳ τῶν Τοπικῶν (c. 1) ἐδόδαξε, χάριν τεσσά- 172 a
ρων ἀναχωρεῖ τις τῷ προβλήματος, ἢ χάριν κρύψεως ἢ χάριν 26.
ὄγκου ἢ ἐπαγωγῆς χάριν τῷ δοθῆναι τὸ καθόλου ἢ πρὸς τὸ σαφέστε-
ρον γενέ) τὴν λόγον. id. ib.

εἰ βούλει γὰρ, φησὶ, ποιεῖν τὴν ἀποκρινόμενον παράδοξα 128 a
γενεῖ, σκόπει καὶ ἐξέταξε ὁποῖός τις ἐστὶν ὕτος καὶ ποίας αἰρέσεως καὶ 29.
ποῖον δόγματος ἀντέχε) τῆς φιλοσοφίας, εἰ Περιπατητικός ἐστὶν ἢ
Στωϊκός. καὶ εἰ Περιπατητικός ἐστὶν, ἐρεῖνα ὅπερ εἶπον ὅτοι πα-
ράδοξον καὶ ἐναντίον τοῖς λοιποῖς, ὅσον ὅτι πέμπτου σώματος ἐστὶν ὁ
ὕρανος. καὶ ἐρώτα τῷ τῷ, εἴτα παράγαγε τὸς πολλὰς· τῷ τῷ
ἀνόητον πᾶσι καὶ παράδοξον τὸ τοῦτον φανέ). ὅτι δὲ ἐκείνη
αἵρεσις ἔχει τι παράδοξον, ἐδόλωσεν εἰπὼν "ἐξὶ ἡ δὲ ἐν ἐκείνῃσι τι
τοῦτον." id. f. 33 b.

173^a γίνε³⁴ δὲ τῶτο ἐπ' ἐκείνων, ὅταν ὄνομα ἢ λόγον ὑδὲν διαφέ-
 ρει εἰπεῖν, οἷον διπλάσιον καὶ διπλάσιον ἡμίσεος, ὃ ἐστὶ λόγος τῷ δι-
 πλασίῳ· ἐπεὶ γὰρ τὸ διπλάσιον πρὸς τὸ ἡμισυ λέγει (πρὸς τι γὰρ ὅν
 αὐτὸ ὅπερ ἐστὶ πρὸς ἄλλο τὴν ἀναφορὰν ἔχει), καὶ μόνον λεγόμενον
 διπλάσιον ποιεῖ συνεξακύνεα⁵ πάντως καὶ τὸ ἡμίσεος. εἰ γὰρ ἀντὶ
 τῷ εἰπεῖν τὸ ὄνομα ἦτοι τὸ μέγεθος τότε διπλάσιον, ἐρεῖς τότε
 τὸ μέγεθος διπλάσιον ἡμίσεος, ἡδολέχχσας· ἐν οἷς γὰρ εἰπας δι-
 πλασίον, ἐδήλωσας αὐτό· εἰ γὰρ ἐν τῷ διπλασίῳ τὸ ἡμισυ ἐμφαι-
 νεται εἰλημμένῳ ἐνεργείᾳ τῷ ἡμίσεος, οἷς εἰληπ⁷ τὸ ἡμίσεος. εἰ
 τοῖνυν ὕτω λέγεις, τότε διπλάσιον ἡμίσεος, ὑδὲν ἄλλο λέγεις
 ἀλλ' ἢ τὸδε διπλάσιον ἡμίσεος ἡμίσεος· ἀπαξ μὲν γὰρ τὸ ἡμίσεος
 συνεμφαίνεται ἐν τῷ εἰπεῖν σε διπλάσιον, καὶ ἐπὶ ἐν τῷ προαῖνεῖν
 σε ἐνεργείᾳ τὸ ἡμίσεος. πάλιν ἂν ἀντὶ τῷ εἰπεῖν διπλάσιον τὸ δι-
 πλασίον ἡμίσεος ληφθῇ, τρίς ἔσται εἰρημένον τὸ ἡμίσεος. εἰσὶ δὲ
 πάντες οἱ τοῦτοι τῶν λόγων ἐν τε τοῖς πρὸς τι. id. f. 34.

173^b ἀλλὰ καὶ ἐν ἐκείνοις, ὅσων μὴ ὄντων πρὸς τι κατηγορουμένων
 5 δὲ καὶ ὑσίας τινός, παραλαμβάνει⁵ ἐν τῷ ὀρισμῷ αὐτῶν ἢ ὑπο-
 κειμένη αὐτοῖς ὑσία, καὶ ὅλως ἐν ἐκείνοις ὧν ἔξεις εἰσὶν ἢ πάθῃ
 καθ' αὐτὸ κατηγορούμενα τῶν ὑποκειμένων. id. ib.

173^b τοῦτός ἐστι καὶ τὸ ἀριθμὸς ἐστὶ μέσον ἔχων τὸ περιττόν· ἐπειδὴ 20
 8 γὰρ καὶ τῶτο πάθος ἐστὶ τῷ ἀριθμῷ κατηγορούμενον, ὁπρῆκα τὸ περι-
 ττὸν ὀρίζομενος τὸ ἀριθμὸς παραλήφομαι, οἷς εἰλήφειν· περιττὸν
 γὰρ εἰπὼν τρόπον τινὰ καὶ ἀριθμὸν εἰρήκειν, προσέθεικα δὲ καὶ ἐνε-
 γεία τὸ ἀριθμὸς. id. ib.

173^b 17. σολοικίζεν ἐστὶ τὸ ποιῆσαι τὸν ἀποκρινόμενον τῇ λέξει βαρβα-
 ρίζειν ἐκ τῷ λόγῳ. γίνε³⁴ δὲ καὶ τρεῖς τρόπους, καὶ πρῶτον μὲν ὅταν
 ἀληθῶς τις σολοικίζῃ λέγων "Δάχης Δάχῃ·" δευτέρον δὲ ἐστὶ μὴ
 ποιεῖν, φαίνεα⁵ δὲ ποιεῖν, ὡς οἱ σοφιστικοὶ ἐπιχειροῦσι λέγοντες
 "ἄρα ὁ σὺ φῆς εἶναι ἔξιν; φῆς δὲ λίθον εἶναι," εἴτα ἐπαύσιν "ἔξω
 ἄρα λίθον." τὸ τοῦτον σολοικισμὸς μὲν εἶναι δοκεῖ, κυρίως δὲ ἔκ
 30 ἔξιν· ἔδει γὰρ ὕτως ἐπαγαγεῖν τὸς σοφιστάς "ἔξιν ἄρα λίθον εἶναι."
 ἐνίοτε δὲ ποιῶν τις σολοικισμὸν ὃ δοκεῖ ποιεῖν, ὡς Πρωταγόρας·
 ὕτος γὰρ τὸν μῆνιν καὶ τὸν πῆληκα ἔλεγε, καὶ ποιῶν σολοικισμὸν ἔκ
 ἐνόμω³ σολοικίζεν, τοῖς δ' ἄλλοις ἐφαίνετο, ὡς ἐκείνῳ μὲν ἐφαί-
 νετο σολοικίζεν ὁ λέγων τὴν μῆνιν καὶ τὴν πῆληκα, τοῖς δὲ πολλοῖς
 35 ὅ· ὁ δὲ λέγων "ὑλόμενον μῆνιν" ἐφαίνετο μὲν τοῖς ἄλλοις σολοικί-
 ζειν, ἀλλὰ τῷ Πρωταγόρᾳ ὃ σολοικίζεν ἐδόκει. id. f. 34 b.

174^a 6. τρόπον τινὰ, φησὶν, ὅμοιός ἐστιν ὁ σολοικισμὸς τοῖς περὶ τὸ
 χῆμα τῆς λέξεως γνωσμένοις ἐλέγχους· ὥσπερ γὰρ ἐν ἐκείνοις ἐπὶ
 τῶν πραγμάτων τις ἀπατᾷ, ὕτως ἐνταῦθα ἐπὶ τῶν ὀνομάτων
 40 συμβαίνει τινὰ σολοικίζεν. id. f. 35.

174^a 8. ὅτι δὲ ὁ μὲν περὶ τὸ χῆμα τῆς λέξεως δοκεῖ ὁμοίος εἶναι κατὰ
 τι τῷ σολοικισμῷ, δῆλον ὡς ἐπὶ παραδείγματος. ἄνθρωπος γάρ,
 φησί, καὶ λευκὸν καὶ πράγμα ἐστὶ καὶ ὄνομα. εἰ μὲν ὅν ὡς πράγμα
 τις αὐτὰ ἐξετάσει, ποιήσει καθ' ὑπόθεσιν τὸν παρὰ τὸ χῆμα τῆς
 45 λέξεως ἔλεγχον, εἰ δὲ ὡς ὄνομα, τὸν σολοικισμὸν. ἔκ ἐπὶ τῷ
 ἀνθρώπῳ δὲ καὶ τῷ λευκῷ ποιήσει τις καὶ τὸν παρὰ τὴν ὁμοιοχημοσύ-
 νην ἔλεγχον καὶ τὸν σολοικισμὸν, ἀλλ' ἐφ' ἑτέρων τινῶν· ταῦτα

γάρ, τὸν ἄνθρωπον καὶ τὸ λευκόν, χάριν παραδείγματος ἔλαβεν, ὡς
 εἰ ἔλεγε, τότε καὶ τότε καὶ πράγματ' εἰσι καὶ ὄνοματα. εἰ μὲν ὅν ὡς
 πράγματ' τις αὐτὰ λαμβάνει, ποιήσει τὸν παρὰ τὴν ὁμοιοχημο-
 σύνην ἔλεγχον, εἰ δ' ὡς ὄνοματα, τὸν σολοικισμὸν. id. ib.

δύο εἶδη τῶν σοφιστικῶν λόγων ἀνωθεν καὶ ἐξ ἀρχῆς ἀπέδωκε.
 λέγει ὅν καὶ πάλιν τὰ αὐτὰ, ὅτι εἶδη μὲν εἰσι τῶν σοφισμάτων
 ταῦτα, μέρη δὲ τῷ μὲν ἐπὶ τοῦ εἶδους τῷ παρὰ τὴν λέξιν ἔξ, ὁμῶνιμον
 ἀμφίβολον καὶ τὰ λοιπὰ τέσσαρα, τῷ δὲ ἐτέρῳ εἶδους τῷ ἐκτὸς τῆς
 λέξεως τὰ πολλὰς ἀπρηθιμμένα ἑπτὰ σοφίσματα, καὶ τρία
 οἱ δέκα καὶ τρεῖς. ἔφασαν δὲ τινες τρόπος ὃ καὶ λόγον, ὡς αἶμα
 καὶ τὰ παρὰ τῶν σοφιστῶν σπουδαζόμενα, τὸ φαίνεα⁵ ἐλέγχον, τὸ
 εἰς ψευδὸς ἄγειν καὶ παραδόξον, τὸ εἰς ἀδολοχίαν, καὶ τὰ ἔξ-
 μείλων δὲ εἰπεῖν πῶς ὁ σοφιστὴς τάττει τὰς αὐτοῦ ἐρωτήσεις καὶ
 συντίθησι καὶ περὶ τούτου πλατύτερον διαλαβεῖν, λέγει ὅτι ὥσπερ ἐν
 15 τοῖς διαλεγόμενοις ὃ μικρὰ συμβαλλεῖ τὸ προσκρίτως ταχῆσαι
 τὰ ἐρωτήματα (καὶ τῶτο ἐδείξαμεν ἐν τῇ διαλεκτικῇ ἐν τῷ ὅγδω
 τῶν Τοπικῶν), ὕτως ἔχει καὶ ἐν τοῖς ἀγωνιστικοῖς τῶν λόγων. ἐπεὶ
 ὅν ὠφελεῖ καὶ τὸν ἀγωνιζόμενον τὸ ὕτος ἢ ὕτω τάττεα⁵ τὸν τὰς
 ἐρωτήσεις, ἄγε δὴ καὶ περὶ τούτου εἴπωμεν. id. ib.

ὅτι μὲν σοφιστὴς καὶ ἀρχαῖς προειρημένους τὰ ἐν τῷ ὅγδω τῶν
 Τοπικῶν εἰρημένα λέγει, δῆλον. ταῦτα δὲ ἦσαν τὸ παρεμβά-
 λειν καὶ ἐρωτᾶν μὴ μόνον τὰ αἰτία τῷ συμπερασματος ἀλλὰ καὶ τὰ
 μὴ τοιαῦτα, παραβολαῖς τε καὶ παραδείγμασι καταποικίλει τὸν
 λόγον. ἐπὶ γε μὴν δῆλον τῶτο πεποιθεῖν διὰ τῷ μετ' ὀλίγον ῥῆμα
 25 σομένῳ τῷ "ὅλως δὲ πάντα τὰ πρὸς τὴν κρίσιν ῥηθέντα πρῶτον
 χρῆσιμα καὶ πρὸς τὸς ἀγωνιστικὸς λόγους." id. f. 35 b.

ταραττόμενοι γάρ, φησὶν, οἱ ἀποκρινόμενοι πάντες ἦσαν
 δύναν³ φυλάττεα⁵. ἐν τοῖς δὲ "πάντα" γράφε³· καὶ εἰ ὕτως
 ἔχει, δηλῶ³ ὅτι ἐν δύναν³ θυμύμενοι πάντα ὁρᾶν καὶ φυλάττεα⁵
 30 τὰ ἐρωτώμενα, κἀντεῦθεν πρὸς ἀπάτην ἀπάγον³. id. ib.

εἰρη³ περὶ τούτου καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν Προτέρων Ἀκλυπ-
 κῶν (c. 15) καὶ ἐν τῷ ὅγδω τῶν Τοπικῶν (c. 1). id. ib.

καὶ ὅλως τὰ λεχθέντα ἐν τῷ ὅγδω τῶν Τοπικῶν, ὡς ἐρῶ³
 χάριν κρίσεως χρῆσιμα εἰσι καὶ τοῖς ἀγωνιζόμενοις. id. ib.

ἐπεὶ δὲ πολλὰς ὁ ἀποκρινόμενος ἐρωτώμενός τινα καὶ συν-
 ὅτι ταῦτα συντελῶσι τῷ ἐρωτῶντι πρὸς κατασκευὴν ὃ βούλε³
 αὐτὸς ὁ ἐρωτῶν, ὃ δίδωσι ταῦτα ἀλλ' ἀναστυεῖ, διδάσκει καὶ περὶ
 τούτου, πῶς χρῆ³ ποιεῖα⁵ τὴν ἐρώτησιν, καὶ λέγει δεῖν εἶναι τί τε
 καὶ ἀπόφασιν ἐρωτᾶν. . . ἢ καὶ ἐξ ἴσου ποιητέον τὴν ἐρώτησιν, ὡς
 40 ἄρα γε ἢ ἡδονὴ καὶ φύσιν ἢ ἔκ ἐξὶ καὶ φύσιν; id. ib.

καὶ ὅταν, φησὶν, ὁ ἐρωτῶν ἐπαγωγὴν ποιῶμενος τῶν καθ'
 ἑκαστον ἐξῆ καὶ τὸν ἀποκρινόμενον διδόντα τὸ μικρόν, ὁπρῆκα μέλλει
 ἐρωτᾶσαι τὸ καθόλου, ὃ δεῖ κατ' ἐρώτησιν τῶτο προάγειν ἀλλὰ
 ἀποφαντικῶς καὶ ὡς δοθὲν παρ' αὐτῶν τῶν ἀποκρινομένων· καὶ
 ἐνίοτε αὐτὸ τὸ καθόλου δεδώκασι καὶ ἀπὸ μόνης τῆς ἐπαγωγῆς καὶ
 καθόλου μὴ μνημονευθέντος, καὶ τοῖς ἀκροάταις φαίνον³ δεδωκεῖ-
 ναι ὅτι μὴδὲ μάτην καὶ χωρὶς τινος λόγου ἢ ἐπαγωγῆς ἐγένετο. . .
 45 ἐπεὶ δὲ ἐπὶ τῶν ἐπαγωγῶν ποιῶμενός ἔκ ἐξιν εὐχερὲς ἐρωτᾶται

ἢ τὸ καθόλου διὰ τὸ μὴ εἶναι ὀνομασμένον, λέγει πῶς καὶ τότε ἡμεῖς ἐπαγγείναι τὸ καθόλου, καὶ φησὶν ἐν οἷς μὴ ἐστὶν ἐν ὀνόματι τῇ ἰμωτήτῃ περιέχον αὐτῶν, ὡς ἐπὶ τῶν τετραπόδων ζῴων· οὕτως γὰρ ἔκ ἐστιν ἐν ὀνόματι. . . διὰ τὴν ὁμοιότητα λαμβάνει πολλὰς τὸ τοιαύτην ποιούμενος τὴν ἐπιφορὰν. ἔφησε δὲ τις ἕως 5 τὴν ἐρμηνεύειν, καὶ μάλιστ' αὐτῇ τῇ Ἀριστοτέλει δεινότητος κατεπόμενος· ἐπὶ τῶν μὲν ἐπαγγαγείν δυνατὸν καὶ δηλῶσαι τὸ καθόλου ὁ ὀνόματος, ἐπὶ δὲ τῶν ἑκ ἐστὶν δυνατὸν ὀνόματι δηλῶσαι τὸ καθόλου ἀλλὰ λόγῳ· τὸ γὰρ τοῦτον, φησί, καθόλου τὸ μὴ δι' ὀνόματος ἀλλὰ τὸ διὰ λόγου ἐπαγγόμενον ἐνίοτε πίπτει ὑπὸ ἑνείκασιν, ὡς 10 χρησιμεύει σοὶ τῷ ἐρωτῶντι ἐπαγγεῖν· εἰ μὲν γὰρ αὐτὸς ἐπαγγείας, λέγει οὕτως ὡς ἀληθὲς καὶ ὅπως ἔχον, εἰ δὲ ἕτερος λέγει τῷτον, ἐπαγγεῖται τὴν κειμένην πρὸς τῷτον ἑνείκασιν. ἀλλὰ σαφηνιστὴρ καὶ διὰ παραδειγματικῶν τὸ λεγόμενον. δι' ὀνόματος μὲν ἐπαγγεῖν καὶ δηλῶσαι τὸ καθόλου ὡς ἐπὶ τῷτον "ὁ Σωκράτης δὴ πᾶν πλατυπόδον ὡν γε- 15 λασπὸν ἐστὶ, ἀλλὰ καὶ ὁ δεινὸς καὶ ὁ δεινός, καὶ πᾶς ἄρα ἄνθρωπος δεινὸς πλατυπόδον ὡν γελασπὸς ἐστὶν." ἰδὲ δι' ὀνόματος τῷ ἀνθρώπῳ ἐπὶ τῷτον ἐπὶ τὸ καθόλου· ἐπὶ δὲ τῷτον ἔκ ἐστιν δυνατὸν ὀνόματι δηλῶσαι "τὸ πρόβατον πεζὸν τετράπουν ὃν ἐκ ἀμφόθεν ἐστὶν, ὁμοίως καὶ ἡ εἰσφορὰ καὶ ἡ αἴξ, πᾶν ἄρα κερασφόρον ἔκ ἀμφόθεν." τὸ γὰρ 20 κερασφόρον ἔκ ὀνόματος ἀλλὰ λόγῳ. ἐνταῦθα ὅν ἐξ ὁμοιότητος ἀπαγγεῖν τὸ καθόλου· ἐπειδὴ γὰρ τότε καὶ τότε ὁμοίως εἰσι κερασφόρα ὅσα, λαπὸν συνήκῃ καὶ πᾶν κερασφόρον. ἔστιν ὅν πρὸς τῷτον ἑνείκασιν ἐπαγγαγείν τὴν ἀγρίον ὄνον, ὃς ἐν Ἰνδίᾳ λέγεται γίνεσθαι, κερασφόρος ὅσα καὶ ἀμφόδοντα. id. f. 36.

πρὸς τε τὸ λαβεῖν τὴν πρότασιν χρηστέον ἐστὶ καὶ συντελεθὲν τῷ ἐρωτῶντι εἰς τὸ λαμβάνειν τὴν πρότασιν καὶ τὸ μὴ αὐτὸ ἐκείνο μόνον ἐξ ἀνάγκης ἐρωτᾶν ἀλλὰ προσκρίνειν καὶ τὸ ἐναντίον. id. f. 36 b.

ὅτι τῷ μὲν ὅν ἐπὶ πρόκεινται τὸ "συγχωρητέον," καὶ ἐστὶ σαφὲς τὸ λεγόμενον. εἰ δὲ καὶ τότε ἐγκρίνῃ, ὅπως ληπτέον· πότερον συγ- 30 χωρητέον τὸ πολλὰ πείθεσθαι τῷ πατρὶ ἢ ὀλίγα; μάλλον γὰρ ἂν δέξασθαι εἶναι τὰ πολλὰ συγχωρεῖν, εἴπερ ἀναγκαῖον ἐστὶν, ἢ τὰ ὀλίγα. τῷτον εἰπὼν καὶ τὴν αἰτίαν προσκρίνει δι' ἣν λέγει συμβαλλέν. id. ib.

ἔστι δὲ ὁ λέγει τοῦτον. μάλιστ' αὐτῇ φαντασίαν ἀποτελεῖ ἐλέγχου, 35 ὅτι μὴ συλλογισαμένῳ τῷ ἐρωτῶντι μὴ ἐν ἐρωτήσει τὸ τελευταῖον ἦν τὸ συμπεράσμα ἐξ ἀνάγκης ἀλλ' ἀποφαντικῶς ἐπαγγεῖν· οὕτως γὰρ ἐστὶ τὸ "συμπεραντικῶς." ἀλλὰ διὰ τί ἔκ εἴπε μὴ ἐν ἐρωτήσει τὸ συμπεράσμα, ἀλλὰ "τὸ τελευταῖον;" ἢ ὅτι συμπε- 40 ρασμα κυρίως λέγεται τὸ συλλογιστικῶς καὶ κατὰ μέθοδον συλλογισ- τικῶς συναγόμενον. τὸ δὲ μὴ ὅπως ἂν συμπεράσμα ῥηθῇ; τὸ γὰρ λέγον ὅτι τὸ παρὰ τὸ ὅν ἔκ ὅν, τὸ ἐκ ὅν ἔκ ὅν, ἐν ἄρα τὸ ὅν, οὕτως τελευταῖον μὲν ῥηθῇ ὡς ὕστερον ἐπαχθέν, συμπεράσμα δὲ 45 ἐστὶν ὅν, φησί, συμπεραντικῶς ἐπαγγεῖν, ἔκ ὅν πολλὰ τὸ ὅν, ἐκ ἄρα συμπερασμένον τὸ ὅν· φαίνεται γὰρ ὅτι ὡς ἀποδείξας καὶ θαρ- 45 ρῶς τὴν ἀποδείξει ὅπως ἐπαγγεῖται. id. ib.

"τὸ φανόμενον" ἀντὶ τὸ προκειμένον εἰληπτό. καὶ πῶς τὸ προ- 50 κείμενον ἀξίως, ἐξηγούμενος ἐπαγγεῖται "προκειμένον τὸ δοκῶντος

ἐξ ἀρχῆς," δυνάμει λέγων, εἰ περιέχει ἐν αὐτῇ ἡ ἐρωτημένη πρότασις τὸ κείμενον ἐξ ἀρχῆς, ὁ δὲ ὅτι τὸ προκειμένον ἀξίως ἀποκρίνεται. οἷον κείμενον, ἀδοξὸν ἐστὶ τὴν ἀδικίαν εὐδαίμονιαν εἶναι. τῷτον γὰρ οἱ σοφισταὶ βυλόμενοι κατασκευάσαι ἐρωτῶσι καὶ ἀξίως τὴν προσδιαλεγόμενον ἀποκρίνεται τὸ φανόμενον ἀδοξόν, καὶ τὴν ἐρωτήσιν ὅπως ποῶν. . . δεῖ ὅν, φησί, καὶ ἐν τούτοις ὅπως ἐρωτᾶν· πότερον σοὶ εὐδαίμων δοκεῖ εἶναι ὁ Ἀρχέλαος ἢ 5 ἀθλιός; καὶ εἰ μὲν δοίῃ ὁ ἀποκρινόμενος, ὁ λέγων κακὸν εἶναι τὸ ἀδι- κείν, εὐδαίμονα εἶναι τὸν Ἀρχέλαον, ἐλεγχθήσεται ὅτι ἔκ ἐστι κακὸν ἀλλ' ἀγαθόν· εἰ δὲ μὴ δοίῃ μὴδὲ φάσκει δοκεῖν εὐδαίμονα εἶναι, ἀδοξὸς καὶ παραδόξος λέγεται ὁ δὲ ξέρος· χερόν γὰρ οἱ πλείους εὐδαί- 10 μονα τὸν Ἀρχέλαον εἶναι ἔλεγον. εἰ δὲ μὴ συγχωρεῖ, ὁμοῦς δὲ φάσκει δοκεῖν εὐδαίμονα, ἐλεγχθείς. id. f. 36 b.

ὥσπερ, φησὶν, οἱ ῥήτορες (ῥήτορας δὲ λέγει τὸς ὑπὲρ τίνος 174a 19) λόγους ποιούμενους καὶ βοηθῶντας αὐτῷ) σπουδάζουσι τὸς ἀντιλέγον- τας σφίσιν αὐτοῖς περὶ τίνος δεῖξαι τὰναντία λέγοντας τοῖς ὑπὸ τῶν νόμων λεγομένοις ἢ τοῖς τῆς πόλεως ἔθεσιν, ὅπως καὶ τοῖς ἐλέγξαι βυλόμενοις ποιητέον καὶ ἐπιχειρητέον δεῖξαι τὸν ἀποκρινόμε- 20 νον ὅτι τὰναντία λέγει τῆς κειμένης θέσεως ὑπ' αὐτῷ (τῷτον γὰρ ἐστὶ μνηστικὸν τὸ "ἢ πρὸς τὰ ὑφ' αὐτῷ λεγόμενα") ἢ τὰναντία οἷς ὁμολογεῖ καλῶς λέγειν ἢ πράττειν· ὅς γὰρ ὁμολογεῖ καλῶς λέ- γειν, τῷτον εἰ δεῖξομεν τὰναντία λέγοντα, ἐλέγξομεν. id. f. 37.

οἱ ἀποκρινόμενοι, φησί, πολλάκις ἐλεγχθέντες ὅς ὁμολογεῖ 174b 23 σιν ἐπὶ τῷ συμπεράσματι, ἀλλὰ διενίστανται ἐπ' ἄλλῳ μὲν τὴν πρό- 25 τασιν αὐτοὶ δύναι, ἐπ' ἄλλῳ δὲ συμπεράσιν τὴν ἐρωτῶντα. ὅθεν καὶ ἐλεγχθέντες ποῶσι διττόν, ἢ γὰρ διαρῶσι τὸ ὄνομα ἐκείνο ἐφ' ᾧ ἡλεγχθήσαν, καὶ λέγουσι τότε δύναι. id. f. 37 b.

ἐπειδὴ πολλάκις οἱ ἀποκρινόμενοι εἰς τὴν τῶν ἐρωτῶντων 174b 23 τὰξιν μεταπίπτουσιν (ἐρωτῶσαντος γὰρ τίνος πρότασιν συντελεῖσθαι εἰς κατασκευὴν τῆς κειμένης θέσεως τῷ ἐρωτῶντι οἱ ἀποκρινόμε- νοι ἀντεπιχειροῦσι πρὸς τὴν πρότασιν καὶ ἐρωτῶσι τίνα δι' ὧν νομίζουσιν ἀποφαίνειν ψευδὴ τὴν ἐρωτημένην πρότασιν), λέγει ἀφίσαλς ἐρω- 40 τήσαντα τὴν πρότασιν τῷ λόγῳ τὸ δεκνύντος αὐτὴν ψευδῆ, ὥσπερ καὶ ὁ Καλλικλῆς (Plat. Gorg. p. 505) ποιεῖ· ἐρωτήσας γὰρ πρότασιν ψευδῆ καὶ τῷ Σωκράτει ἐπιχειρήσαντος ἐλέγξαι καὶ δεῖξαι ψευδῆ, ἀπέειπεν τῷ λόγῳ φήσας "ἔκ οἷα τί λέγεις, Σωκράτες· ἄλλον τινὰ ἐρώτα." δεῖ ὅν, φησὶν, ἀφίσαλς τῷ λόγῳ, ἄνθρωπος γνοίης εὐπο- 45 ρῶντα τὸν ἀποκρινόμενον ἐπιχειρημάτων εἰς τὸ δεῖξαι ψευδῆ τὴν πρότασιν, καὶ ἐπιτέμνειν τὰ λοιπὰ τῶν ἐπιχειρημάτων· καὶ προαί- 50 νει τῷτον ἐπιχειρῶν ὅτι ἀποχωρεῖ καὶ ἀφίσαλς τῷ λόγῳ, προσα- γορεύειν ὡς ἔκ ἀφίσαλς, οἷον καὶ ὁ Καλλικλῆς (ib. p. 497) "ἐρώτα σὺ τὰ σμικρὰ ταῦτα καὶ στενά," μονονηλὶ λέγων τί δεῖ ἀφίσαλς; ὅπως εὐξέλεγκτα καὶ εὐτελέῃ εἰσὶν ἄ μ' ἐρωτᾷς. ἢ τὸ λεγόμενον ἐστὶν· ὅταν διὰ μακρῶν τὸ προκειμένον συλλογιστῇ τῷ μὴ δυνάμει 55 διὰ βραχέων (εὐφώρατον γὰρ γίνεσθαι) τὸ συμβαῖνον ἐξ ὀλίγων συναγόμε- νον, δεῖ, φησὶν, ἀφίσαλς τῷ λόγῳ, τῷτον τῆς μακρολογίας, καὶ τὰ λοιπὰ τῶν ἐπιχειρημάτων ἐπιτέμνειν, καὶ προαυθόμενος τὸ 60 συμβαῖνον ἐνίστην ὅτι ἔκ ἐστιν ὁ μέλλει συνάγειν, προσαγορεύειν

ὅτι καὶ πρὸ ὁλίγου ὠμολόγησας· καὶ ἔτι πολλά τοιαῦτα εὐρεῖν παρὰ τῷ Πλάτῳ. καλλίων δὲ οἶμαι ἢ προτέρα ἐξηγήσεις· τὸτο γὰρ ὅτι σοφιστικόν, τὸ τὰ προεξομολογηθέντα καὶ προδεχθέντα διαρβύν, ἀλλὰ διαλεκτικόν. καὶ ὁ βυλόμενος ἀκριβεστέρας μαθεῖν πῶς ἀφί- 5 ραῖ καὶ ἐπιτέμνει τὴν λόγον ὁ ἀποκρινόμενος, ἀναγνώτω τὴν πρῶτον τῶν Πολιτικῶν τῷ Πλάτῳ. . . ἢ ὅτι τὸτο ἐστὶν ὁ λέγει, ὅτι δεῖ μετατρέχειν τὴν λόγον πρὸς ὁ εὐπορεῖται ἐπιχειρημάτων, ἢ ὅτι πρὸς ἄλλο τὸ κειμένον. id. f. 37 b.

174 b ὡς περ καὶ Ἰσοκράτης ποιεῖ· μὴ δυνηθεὶς γὰρ αὐτόθι τὴν Ἑλλά- 30-
την ἐγκωμιάσαι, ἐπαινεῖ τὰς αὐτῆς ἑρασάς καὶ ἐκ τούτου συνάγει τὴν ἔπαινον εἰς αὐτήν· ἥς γὰρ οἱ ἥρωες ἦσαν, πῶς ἔκαστος ἑκάστην ἀξία ἐπαινῶν; καὶ ὁ σοφιστὴς Διόδοτος τὰς λυρικοῦς ἐπαινῶν ἐπὶ τὴν λύραν μετένεγκε τὴν ἔπαινον· ἢ μάλλον, ἐπεὶ ὑπὸ τινων ἡναγκάζετο ἐπαινεῖν τὴν λύραν, εἶτα μὴ λόγων εὐπορεῖ πολλῶν, μικρόν τι ἐπαινεῖ τὴν αἰδομένην ταύτην λύραν ἐπὶ τὴν ὕμνον 15 ἀναγέσθαι· ἔτι γὰρ ἐν ὕμνῳ ἄσπον τὴν ἐξ ἄσπων πολλῶν συγκείμενον λύρα ὀνομαζόμενον, εἰς τὴν πολλὰς καὶ καλὰς καὶ ἀγαθὰς λόγους ἐξοῦρον. id. f. 38.

174 b ἢ δὲ λέξεις ἢ λεχθέντων δ' ἐνίων εὐφυλακτότερον τὸ καθόλου 35-
συμβαίνει ἐν τοῖς ἐλέγχοις· πᾶν ἀσαφές, καθὼς τὸν δὲ συν-
δεσμον ἐκ περιττῷ συμβαίνει καὶ διὰ τὸ ἐλλείπειν τινά. ἦν δ' ἂν σαφὴς εἰ ὅπως εἶχε· λεχθέντων δὲ ἐνίων εὐφυλακτότερον τὸτο καθὼς συμβαίνει ἐν τοῖς ἐλέγχοις, τὸ λέγειν τὴν ἀντίφασιν. καὶ εἴη ἂν τὸ λεγόμενον τοῦτον· λεχθέντων ἐνίων, οἷον ἡρμοσμένον καὶ ἀναρμόζον καὶ περιττῷ καὶ ἀρτίῳ ἢ αὐτῇ ἐπισήμῃ, τούτων λεχθέν- 25-
των εὐφυλακτότερον ἐστὶ καὶ ἀσφαλέστερον εἰς τὸ ἐλέγχειν τὴν ἀπο-
κρινόμενον (τὸ γὰρ ἐν τοῖς ἐλέγχοις ἀντὶ τῷ ὅτι ἐλέγχει βυλόμεθα) τὸ εἰπεῖν ἄλλα μὴν τούτων ὅπως ἔχοντων ὑγιεινῶ καὶ νοσηδῶς ἢ αὐτῇ ἐπισήμῃ ἔσαι· ἔσαι δὲ καὶ ὅτι καὶ ὅτι ἢ αὐτῇ· συναληθεύσει ἄρα ἢ ἀντίφασιν· εὐφυλακτότερον ὅτι λέγειν ὅτι συναληθεύσει ἢ ἀντί- 30-
φασιν τῷ λέγειν τὸ καθόλου συμβαίνει ἥτοι τῷ λέγειν ὅτι συμ-
βαίνει τούτων κειμένων τὸ καθόλου· ἐστὶ δὲ τὸ καθόλου τὸ πάντων τῶν ἐναντίων τὴν αὐτὴν ἐπισήμην εἶναι ἢ καὶ τὴν αὐτήν. id. f. 38 b.

174 b τὸ δὲ ἔνια δ' ἐκ ἐρωτητέον τινὰς μὲν ἐπὶ τῶν συμπερασμά- 39-
των λέγουσιν, ὡς ὁ δεῖ τὰ συμπεράσματα ἐρωτηματοειδῶς προ-
γεῖναι. τὸ δ' ἄλλῃ μᾶλλον ἔχει ὡς διὰ τὰς προτάσεις εἶρη·
τινάς γὰρ τῶν προτάσεων ὁ δεῖ ἐρωτᾶν ἀλλὰ λαμβάνειν ὡς ὁμο-
λογημένας. id. ib.

175 a πλεονεξία γὰρ ὅπως ἐστὶ τὰ ὁμῶνυμα ἀναγκάζει τὴν ἀποκρι- 19-
νόμενον ὁμολογήσαι. id. f. 39.

175 a φησὶν ὅτι ὡς περ ἐπὶ τῶν διαγραμμάτων εὐρόντες τὰς τῷ 26-
θεωρήματος δευτικὰς προτάσεις συνθεῖναι καὶ εἰς χῆμα ἀναγαγεῖν
ἀδυνατῶμεν διὰ τὸ διωκόμενον εἶναι ποῖα τῶν προτάσεων ἐστὶ μεί-
ζων καὶ ποῖα ἐλάττω, ὡς περ ἐπὶ τῷ ἀσύμμετρον εἶναι τὴν πλευ-
ρὰν τῇ διαμέτρῳ καὶ ἐπ' ἄλλων πολλῶν συμπίπτει· ὡς ὅτι ἐπὶ 45
τούτων, ὅτω καὶ ἐν τοῖς ἐλέγχοις· διὰ γὰρ τὸ συμβαίνειν πλείονας
ἀμαρτίας εἶναι τῷ λόγῳ ἀδυνατῶμεν συνθεῖν ποῖα ἐστὶ καθ' ἣν ὁ
ἐλεγχος γίνεσθαι. id. ib.

ἐπεὶ δὲ ὁ ἀληθὴς ἐλεγχος ἀντίφασιν ἐστὶν ἐκ τινων μὴ ὁμο-
νυμος, καὶ χρὴ τὴν ἀποκρινόμενον ἄλλο τι προσδιορίσας ἐν τοῖς
ὁμῶνυμοις ἢ ἀμφιβάλοις ἐλέγχους, ἀλλὰ λέγειν μόνον ἀμφίβολου
καὶ ὁμῶνυμα εἶναι τὰ ἐρωτώμενα, καὶ ὅτι τὸ συμπεράσμα φαίνεται
μὴ ἐλέγχειν, καὶ ποιεῖ δὲ τὸτο ὁμῶνυμον ἂν. id. f. 39 b.

πολλὰς εἰ διείλεν ὁ σοφιστὴς τὰ ὁμῶνυμα καὶ ἡρώτησεν,
ἐποίησεν ἂν ἐλεγχον κυρίως, οἷον εἰ διείλεν τὰ τῷ κυνὸς σημά-
ματα καὶ ἡρώτησεν τι περὶ ἐνὸς τούτων, ἡρώτησεν ἂν· νῦν δὲ μὴ
ποιῶν τὸτο, πολλὰς συμπερανώμενός τι ἀποπον, εὐρίσκει τὴν
ἀποκρινόμενον ἀντιφάσιν καὶ λέγοντα μὴ ἐπὶ τούτοις καταφῆσαι
καθ' ὅτι ἀπέφησεν ὁ σοφιστὴς· καὶ ἴσως ἐφ' ὃ ἐδωκεν ἐκείνους ὁ ἀπο-
κρινόμενος, ἐπὶ τούτοις συνεπεράνατο ἂν καὶ ὁ ἐρωτῶν, ὡς ἀδελφῶ
ποιεῖ τὸν ἐλεγχόμενον· ἀδελφῶν γὰρ εἰ ἀληθῶς νῦν λέγει ὁ ἀποκρι-
όμενος λέγων μὴ δοῦναι ἐπὶ τούτοις ἐφ' ὃ συνεπεράνατο ὁ σοφιστὴς
τὸτο δὲ ἐκ ἂν ἐγίνετο, εἰ διείλεν τὰ ὁμῶνυμα ἡρώτα. id. ib.

εἰ διείλεν τὰ ὁμῶνυμα ὁ σοφιστὴς ἡρώτα, ἐγίνετο ὅπως νῦν
μὴ ἦσαν ἐπὶ τῶν οἱ σοφιστῶν, μάλλον δ' ἐν τοῖς καὶ Πλάτῳ
χρόνοις. τί δὲ ἦν ἐκείνο ὁ ἐξήγουν, ἐπάγει, τὸ ἀποκρινόμενον ἢ καὶ
ἢ ὅ. id. ib.

τὸ τὸν τρόπον τινά προσέθηκε δὴ μὴ κυρίως ἐστὶν ὅπως λέγει
χρὸς . . . περικαλύψαντες τὴν μουσικὴν Κορίσκον ὁδὸν ἢ ἄλλῃ τῇ
οἱ σοφιστῶν ἡρώτων ἄρ' οἶδας ὅτι ὁ Κορίσκος μουσικός ἐστιν; καὶ
τί δὲ, οἶδας τὸν κεκαλυμμένον ὅπως ἐστὶν; ὅ. εἶτα ἀφελόντες τὸ
περικαλύμμα, τί δὲ, οἶδας, ἐλεγον, τούτων ὅπως ἐστὶν; καὶ οἶδας
ἄρα τούτων καὶ ὅτι μουσικός ἐστιν. ἀλλὰ μὴν καὶ ἐκ οἶδας· ὅτι
ἡγνώσκει ὅτι περικαλυμμένος ἦν ὅπως ἦν, τούτων οἶδα εἰ ἢ μουσικός
ἐγίνωσκες. οἶδας ἄρα τὴν αὐτὴν καὶ μουσικὴν καὶ μὴ μουσικὴν, ἥτις
μουσικὴ καὶ ἀμυσον, ὡς ὁ ἀπέφησας ἀπ' αὐτῶν ὄνομα τὸ μουσικός,
τὸτο κατέφησας κατ' αὐτῶν. id. f. 40.

ἀνατρέψας ὅτι κακῶς λύνοντας φησὶν ἄλλ' ἴσως καὶ ταῦτα
σημαίνει· ὁ δὲ δυνάμει τοῦτον ἂν εἴη· ἴσως καὶ ὅτι οἱ σοφιστῶν
ὅτι οἱ δὲ ὁ Κορίσκος μουσικός καὶ οἱ δὲ ἀμυσον, ἀλλ' ὅτι καὶ ταῦτα ση-
μαίνει, ταῦτάς τ' Κορίσκος καὶ ὅτι ἐν σημαίνει· καὶ γὰρ ἐστὶν ἐνὸς δι-
λωτικὸν τὸ Κορίσκος ὄνομα, ὡς περ οἶδα ὁ Σωκράτης καὶ ὁ λευκὸς
Σωκράτης· εἰ γὰρ καὶ τῷ ὑποκειμένῳ ἦν ἐστὶν ὁ Κορίσκος καὶ ὁ κεκα-
λυμμένος Κορίσκος, ὡς περ καὶ ὁ Σωκράτης καὶ ὁ λευκὸς Σωκρά-
της, ἀλλὰ τῷ λόγῳ καὶ εἰς ἐστὶν· ὡς ἡρώτησεν ὅτι ἐλεγχόμενος ἢ
παρὰ τὸ συμβεβηκός. εἶτα ἐπεὶ εἶπεν εἰ τις ὑπολήψεται τὴν καὶ
τὴν ὁμῶνυμιαν, ὅπως δὲ τὸ παρὰ τὸ συμβεβηκός τεθεῖκε παρὰ
40 δειγμα, ἐπιφέρει ὅτι γὰρ ἐκείνο τὸ ὄνομα, ἐκείνους λέγων ἐπὶ τῷ καὶ
ὁμῶνυμιαν· ἐπὶ τούτοις γὰρ καὶ ταῦτα σημαίνει τὸ ὄνομα, ὡς π
διαφέρει τὸ ἀπλῶς περὶ Κορίσκου ἐρωτᾶν καὶ κεκαλυμμένον. id.
f. 40 b.

εἰ ἐν τῷ μὲν ἦσαν ἐπὶ τῶν προτάσεων, ὡς ἐκείνους λέγουσι
ἀπλῶς δεῖ λέγειν, ὅτι ὁ Κορίσκος μουσικός, ἐν δὲ τῷ συμπε-
σματι προσεθήσετ' ὅτι οἶδα, ἀποπον. τὸ δὲ ὅτι γὰρ γὰρ μᾶλλον ὁ
τέρῳ τοῦτον ἐστὶν, ὅτι ἐπ' ἴσης ἔδει καὶ ἐν ταῖς προτάσεσι καὶ ἐν
τῷ συμπεράσματι τεθεῖσθαι τὸ τόνδε· ἢ γὰρ καὶ ἐν ταῖς προτάσεσι

προκαίῳ τὸ ὅδε, ἢ εἰ μὴ ἐν ἐκείναις, μὴδὲ ἐπὶ τῷ συμπερά-
σματι. id. ib.

εἰ γὺν μὴ ἦν ὁ τὰ πλείω ἐρωτήματα ἐν ποικῶν παραλογι-
σμοῖς, ἔκ ἂν ἦν ὁ περὶ τὴν ὁμωσυμίαν καὶ τὴν ἀμφιβολίαν· εἰ δὲ
μὴ ἦ ἀμφιβολία ἢ ὁμωσυμία, ἢ ἀληθὴς ἐγένετο ἑλεγχος ἢ ὅδ' 5
ὡς ἐγένετο. id. f. 41.

ἀλλ' ὅδε ἐὰν καὶ πάντων τῶν πραγμάτων τῶν ὑπὸ τῷ ὁμω-
σμῷ ὁνόματος σημασινομένων ἐστὶν ἀληθὲς τὸ κατηγορούμενον, οἷον
ἐρωτήσει τις ἄρα ὁ Αἰῶς ζῶον ὀπίην; τὺτο ἀληθὲς μὲν ἐστὶ καὶ
καὶ ἀμφοτέρων τῶν Αἰδάντων, ὃ δὲ δὲ ἀπόκρισιν μίαν ποιῇ- 10
ται. id. ib.

τὺτο, φησί, τὸ πολλὰ ἐρωτηθέντα ἐρωτήματα μίαν ἀπόκρι-
σιν δοῦναι ταῦτά ἐστι τῷ ἐρωτηθέντι τι ὁμωνύμιον· τὺτο γὰρ ἐστὶ
ῥητορικὸν τὸ "τὸ αὐτὸ ὄνομα τεθεῖαι τοῖς ἑτέροις" διαφοροῖς γὰρ
πράγμασι τὸ αὐτὸ καὶ ἐν ἐπείκει ὄνομα. id. ib.

τὸ δὲ "ἀλλ' ἀξιώνται πως ἐν τοῖς διαλεγομένοις" ἴσον ἐστὶ τῷ
ἀλλ' εἰ καὶ μὴ κατ' ἀληθὲς ἀποκρίνεται ἐν τοῖς ὁμωνύμοις τὸ ναὶ ἢ
τὸ οὐ λέγοντες, ὅμως ἀξιώνται, ταῦτά ἐστι νομίζοντα καὶ ὑπολαμβάνοντα
ἐπὶ ἐπείκεισιν ἐποιήσαντο. νομίζοντα δὲ, φησὶν, ἀποκρίνεσθαι διὰ
τὸ καθάπερ τὰς ἀκροατὰς τὰ συμβαίνοντα ἤγουν τὸ μᾶς ἐρωτή- 20
σας μίαν ἀπόκρισιν εἶναι καὶ τῶν πολλῶν πολλὰς, ἢ μάλιστα διὰ
τὸ καθάπερ αὐτὸς ὅτι ἐν τοῖς ὁμωνύμοις ἔκ ἑστιν ἀπόκρισις· τὺτο
ἢ ἔπειτα συμβαίνει· συμβαίνει γὰρ ἐν τοῖς ὁμωνύμοις τὴν νομίζο-
μεν ἀπόκρισιν μὴ εἶναι ἀπόκρισιν. ὅπερ δὲ ἐν τῷ ὀνόματι τῶν
ἱστικῶν (c. 11) εἶπε, τὺτο καὶ ἐνταῦθα φησιν, ὅτι πολλὰκις ἀπο- 25
κρίσεις ἀπὸ τῶν ψευδῶν μᾶλλον ἢ ἀληθεῖς. id. f. 41 b.

ὡς μὲν καὶ τῶν προσλεγομένων δυνάμεσιν γινέσθαι ὁ σοφιστι-
κὸς ἑλεγχος· τὺτον γὰρ καλεῖ παρεξέλεγχον διὰ τὸ ἔξω εἶναι τῷ
κοινῷ καὶ ἀληθεῖς ἐλέγχον. "ἐπεὶ δὲ πῶς αἰτεῖται" τὸ ἐν ἀρχῇ δὴ-
λα· ἐπεὶ δὲ, φησὶ, ὁ δῆλον ἐστὶ τί τὸ ἐν ἀρχῇ αἰτεῖσθαι (τότε δὲ 30
αἰτεῖται τὸ ἐν ἀρχῇ αἰτεῖσθαι καὶ λαμβάνειν ἐν ἐρωτῶντα, ὅταν ἢ
ἐνέγγελος καὶ ταῦτα τὸ ἐρώτημα τῷ προβλήματι), λέγει ἐπὶ τῶν
πάντων εὐθὺς ἀναρεῖν ἕνα τῶν ἐρωτημάτων καὶ μὴδ' ὅλως συγ-
χωρεῖν λέγοντος τῷ ἀποκρινομένῳ τῷ ἐρωτῶντι τὸ ἐν ἀρχῇ αἰτεῖσθαι·
ἡγῆται γὰρ εἶσι καὶ ταῦτα τὰ ἐρωτώμενα τῷ προκειμένῳ προβλή- 35
ματι. οἷον εἰ προκειμένον συμπερανθῆναι τὴν ἡδονὴν ἀγαθόν,
ἔπειτα ἄρα γε ἢ χαρὰ ἀγαθόν; ὃ δὲ δὲ, ἀλλὰ ῥητέον ὅτι τὸ ἐν
ἀρχῇ αἰτεῖται. ἔτι ὅταν τις ἀξιώσῃ τι συμπέρασμα ψευδὲς τε καὶ
ἄλως, ὃ ἐξ ἀνάγκης ἐκ ψευδῶν συνήχθη προτάσεων (τὸ γὰρ
ψευδὲς αἰετὶ ἐκ ψευδῶν), τὺτο καὶ ἐπὶ τῶν προτάσεων ῥητέον, ὅτι 40
ψευδῆς ἢ ἀδοξασαὶ αἱ προτάσεις αἱ τὸ ταῦτον συναρῆσαι συμπέ-
ρασμα· τὰ γὰρ συμπεράσματα, ἅπερ αὐτὸς συμβαίνοντα εἶπε,
ὡς αὐτῆς εἰσι θέσεως. θέσεις δὲ λέγει νῦν τὰς προτάσεις·
οἷον γὰρ εἰσιν αἱ προτάσεις, τοιαῦτα καὶ τὰ συμπεράσματα,
ὡς ἅπερ ἀδοξασαὶ τὸ συμπέρασμα, ῥητέον ὅτι καὶ αἱ προτάσεις 45
ἀλως. "ἔτι ὅταν τὸ καθόλου μὴ ὀνόματι ληφθῇ" ὡς ἐν πα-
ρῶν λαμβάνεισθαι ὁ βυλόμεθα λαβεῖν, ἐν τῷ ὀνόματι τῶν Το-
πικῶν (c. 1) εἴρηκεν, ὅταν ὁ βυλόμεθα λαβεῖν ὅπως ἐρωτῶ-

μεν ὡς ἐκ αὐτῶν θέλοντες ἀλλὰ δι' αὐτῶν ἄλλο βυλόμενοι λαβεῖν.
id. ib.

κύρια ἐκεῖνα λέγει ὀνόματα τὰ οἰκεία τοῖς ὑποκειμένοις πρά- 176 a
γμασιν, οἷον ἀνθρώπος, ἵππος. id. f. 42. 38.

ἐνταῦθα γὺν ἐρωτηθέντος κολοβῶς τῷ προβλήματος συνέβη 176 b
ὁ παραλογισμός· ἔδει γὰρ εἰπεῖν· ἄρα ὁ ἀνὴρ ἢ Ἀθηναίων κτήμα, 3
κτῆμα ἐστὶν Ἀθηναίων, καὶ ὁ Λακωνίων κτήμα, κτήμα τούτων.
"ὅταν δὲ δυεῖν ὄντων." τὺτο δῆλον ἔχει, εἰ ἀναμνησθῆμεν ὡς
εἶπεν ἐν τῷ ἐλέγχῳ τῷ γνωμένῳ παρὰ τὸ ἐπόμενον. εἶπε δὲ τῷ
μὴ γενομένῳ ἔπειτα τὸ ἀρχὴν ἔχειν, καὶ ὅντος τῷ γενομένῳ ἐξ ἀνάγκης
ἐστὶ καὶ τὸ ἀρχὴν ἔχειν· εἰ γὰρ γέγονεν, καὶ ἀρχὴν ἔχεν. ὃ μὴ
εἰ ἀρχὴν εἶχε, καὶ γέγονε· πολλαχῶς γὰρ ἢ ἀρχή. ἐπὶ τούτων δὲ
φησὶν ἐρωτῶμενον τὸ μὴ μερικώτερον (τὺτο γὰρ εἶπεν "ἐλαττον")
διδόναι καὶ συγχωρεῖν, ἀληθὲς γὰρ, τὸ δὲ ἕτερον μὴ δίδοναι· τὺτο
15 γὰρ δὲ προσυπακούειν... εἶπε δὲ τὸ μερικώτερον πλείονα ἢ διότι
συνθετώτερα ἐστὶ καὶ πλείονων (ὁ γὰρ ἀνθρώπος ἐκ πλείονων μᾶλλον
ἐστὶν ἢ ἑπὶ τὸ ζῶον· ἔχει γὰρ καὶ τὰ τῷ ζῶον, οἷον τὴν ὕσταν τὸ ἐμ-
ψυχον καὶ τὸ αἰσθητικόν, ἔχει δὲ καὶ τὸ λογικόν καὶ τὸ ἐπιστήμης δεκτι-
κόν, ἅπερ τὸ ζῶον ἔχει), ἢ εἶπεν αὐτὸ πλείονα, ὅτι τὸ καθόλου
τρόπον τινα ἐν ἐστὶ, τὰ δὲ μερικὰ πλείονα. καλλίων δὲ ἢ προτέρα
ἐξηγήσεις. "ἐὰν δὲ ἐπιχειρῇ ὅτι τῷ μὲν." εἴρηκεν ἐν τοῖς Τόποις (4 3)
ὅτι εἰ τῷ γένει ἐστὶν ἐναντίον, καὶ τῷ τῷ γένει εἶδει ἀνάγκη εἶναι
εἶδος ἐναντίον· τῇ γὰρ ἀρετῇ γένος ὅσον καὶ ἐναντίας ὅσον αὐτῇ τῆς
κακίας, καὶ τῷ τῆς ἀρετῆς εἶδει τῇ ἀνδρίᾳ ἐστὶν ἐναντία ἡ δειλία.
τὺτο ὅπως ἔχοντος, εἰ τις ἀληθῶς ἔδειξε τῆς ψυχῆς μὴ εἶναι γέ-
νος τὴν ἀρμονίαν διὰ τὸ τῇ μὴ ἀρμονίᾳ εἶναι ἐναντίον τὴν ἀναρμο-
σίαν, τῇ δὲ ψυχῇ ὅσα ὅση μὴ εἶναι ἐναντίον τι, ῥητέον, φησὶν,
ὅτι ἐστὶ καὶ τῇ ψυχῇ ἐναντίον ἀλλ' ὃ καὶ ὄνομα αὐτῷ, ἐστὶ δὲ ἀνώ-
νυμον. id. ib.

ἐν τοῖς ἀμφιδόξοις ὅν τούτοις ὃ δὲ ἀπλῶς ἀποκρίνεσθαι (τὺτο 176 b
γὰρ λέπει) ἀλλὰ σκοπεῖν ὅπως βυλέῃ ὁ ἐρωτῶν, ἵνα αὐτὸς μὴ 17
λάβῃς αὐτό... ἐν δὲ τῇ λέξει, ὡς εἴρηκεν, τῇ "ἐν οἷς ὅν ἀδύλον
ποτέρως εἴθε λέγεσθαι" λέπει τὸ ἐν τούτοις δὲ μὴ συγχωρεῖν.
ἐστὶ γὰρ τὸ πλῆρες· ἐν οἷς ὅν ἀδύλον ποτέρως εἴθε λέγεσθαι, ὃ δὲ
συγχωρεῖν τὸ ναὶ ἢ τὸ οὐ, ἀλλ' ἀπλῶς λέγειν ὅτι ἀδύλον τὸ προτει-
νόμενον. λέγει δὲ λέγεσθαι γνώμας καὶ τὰς ἀληθεῖς δόξας, ὁποῖαι
εἰσὶν αἱ δοκῆσαι πᾶσιν ἢ τοῖς πλείστοις ἢ τοῖς σοφοῖς, καὶ τούτοις
ἢ πᾶσιν ἢ τοῖς πλείστοις ἢ τοῖς μάλιστα γνωρίμοις (περὶ ὧν ἐν τῷ
πρώτῳ τῶν Τοπικῶν εἴρηκεν), καὶ τὰς ὅλας ἀποφάσεις, λέγων ὅλην
ἀπόφασιν τὴν καθόλου ἀπόφασιν, οἷον τὴν ὕδεις. id. f. 42 b.

ἐφ' ὧν, φησὶν, ἔκ ἑστι τὸ ἀληθὲς ὁμολογούμενον ἀλλ' ἀμφι- 176 b
δοξούμενον, μάλιστα τις μεταφέρων καὶ μεταλαμβάνων τὰ ὀνόματα 20
πρὸς τὸ χρησίμεον αὐτῷ διαλανθάνει ἀν... ἢ λέγει ἀν διὰ τὸ
μεταφέρειν τὸ μεταφοραῖς χρῆσθαι· εἰ γὰρ τις θεῖη τὴν ψυχὴν
ὀνητὴν, χρῆσθαι δὲ τῇ μεταφορᾷ καὶ εἶπῃ "εἰ ἡ ψυχὴ ἀρμονία ἐστὶ
ζωὴ ὅσα" ὡς ὁ Πλάτων ἐν τῷ Φαίδρῳ πεποίηκεν, "ἐκ ἀν γένεσθαι
ποτε ἀναρμοσία ἥτοι θάνατος· εἰ γὰρ ἡ ψυχὴ ζωὴ ὅσα ἀρμονία
ἐστὶ, πάντως ὁ θάνατος ἀναρμοσία ἐστὶν· εἰ δὲ ἡ ἀρμονία μὴ γίνεσθαι

ἀναρμοζία, πάντως οὐδὲ θάνατος· ἀθάνατος ἄρα ἡ ψυχή·
καλλίων δὲ ἢ προτέρα ἐξήγησις διὰ τὰ εὐθὺς ἐπενηνεγμένα.
id. ib.

176b μελλων χωρῆσαι εἰς τὸ παραδύναμι ἡμῶν μέθοδον δι' ἧς ἂν
29. δυνάμεθα διαλύειν τὰ σοφίσματα, εἴτε καθ' ὁμωνυμίαν εἰσὶν
εἴτε κατ' ἀμφιβολίαν ἢ καθ' ἕτερόν τινα τρόπον τῶν ἀπηριθμη-
μένων δέκα καὶ τριῶν, ἀνάγει τὸν λόγον ἐπὶ τὸ καθολικώτερον καὶ
φησιν ὅτι ἐπεὶ πᾶς συλλογισμὸς σοφιστικὸς ἢ παρὰ τὴν ὕλην ἐστὶ,
τὰς προτάσεις ἔχων ψευδεῖς, ἢ παρὰ τὸ ἡχῆμα καὶ κατὰ τὸ ὠν ἀσυλ-
λόγιστος, τὸ μὲν καὶ τὸ ἡχῆμα ὄντος ἐρρωμένον ψευδεῖς δὲ τὰς προ-
τάσεις ἔχοντος δεῖ ἀναιρεῖν μίαν τῶν κειμένων προτάσεων παρ'
ἣν τὸ ψεῦδος, ἢ εἰ τύχοι καὶ ἀμφοτέρως, ἀλλὰ μᾶλλον τὴν μεί-
ζονα, ὡς πολλάκις εἰρηκαμεν, καὶ διαλύειν ὅπως αὐτόν, τὸ δὲ τὸ
ἡχῆμα ἡμαρτημένον ἔχοντος τὴν ἀσυλλογιστίαν αὐτοῖς ἀπελέρχεν
καὶ ὅτω καὶ αὐτὸν ἀνατρέπειν. id. f. 43.

176b εἰρημένον δὲ οὖν λύσειν λέγει τὴν προσεχῶς βηθεῖσαν, τὴν ὅτι
33. ὁ συλλογισμὸς ἀλλ' ἀσυλλόγιστος ἢ διὰ τὸ ὁμῶνυμα ἢ ἀμφίβολα
εἶναι τὰ ἡρωτημένα ἢ τι τοῦτον, ἢ ὅτι ἐκ δύο μερικῶν συλλογισμῶν
ἢ ἐκ δύο ἀποφατικῶν ἢ τι τοῦτον· καὶ ἢ διόρθωσις τῆς ὁ καλῶς
ληφθεῖσης προτάσεως παρ' ἣν τὸ ψεῦδος συνάγεται. id. ib.

177a τὸ μὲν "διαρῶντες" ἀντὶ τῶ ἀναλύοντες εἰς τὰς προτάσεις,
4. ὡς περ καὶ τὸ "ἀναρῶντες ὡς ἢ ὡς" ἀντὶ τῶ ἢ τὸ συμπέρασμα
μόνον ἢ τὸ συμπέρασμα καὶ τὰς προτάσεις. id. f. 43 b.

177a οἱ μὲν παρὰ τὴν ὁμωνυμίαν ἑλεγχοὶ ἔν τι τῶν ἐρωτημάτων
10. ἔχουσι πολλὰ σημαῖων, τὸ ὄνομα δηλαδὴ· ἐπεὶ δὲ τὸτο ἔχουσι
πολλὰ σημαῖων, καὶ ὁ λόγος διττὸς ἔσται ὡς συνεπλάκη τὸ ὄνομα.
προσπαυκαζέον ἔν τι καὶ τὸν λόγον, ἢ ἢ τὸ πλῆρες ὅπως· οἱ μὲν
παρὰ τὴν ὁμωνυμίαν ἔχουσι καὶ τὸ ὄνομα καὶ τὸν λόγον πλείω σημα-
νοντα. id. ib.

177a τῶν μὲν ἀπὸ τῆς ὁμωνυμίας ἔκ βῆκε παραδείγματα, τοῖς δὲ
12. παρὰ τὴν ἀμφιβολίαν δύο τέθεικε παραδείγματα, τὸ μὲν ἔχον διττὸν
καὶ τὰς προτάσεις καὶ τὸ συμπέρασμα, τὸ δὲ τὴν πρότασιν μόνον.
εἰδέναι ἢ δεῖ ὅτι τὸ μὲν σιγῶντα λέγειν διττὸν μὲν τὸ συμπέρασμα
καὶ ἢ πρότασις, τὸ δὲ μὴ συνεπίσταζεν τὸν συνεπίσταμενον ἢ μὲν πρό-
τασις διττὴ τὸ δὲ συμπέρασμα ἔχει. τὸ ἢ συμπέρασμα τὸ "ἔτος
ἄρα συνεπίσταζεν" καὶ τὰ ἰαμβεῖα ὁ διττόν. ἢν δ' ἂν σαφεστέρα ἢ
λέξεις ἢ "ἐν δὲ τῷ μὴ συνεπίσταζεν τὸν ἐπιστάμενον," εἰ ὅτω πως
εἶχεν· ἐν δὲ τῷ ἐλέγχῳ τῷ λέγοντι, ἔκ ἄρα συνεπίσταζεν ὁ ἐπιστά-
μενος, τὸ ἐρώτημα διττὸν καὶ ἀμφίβολον, τὸ δὲ συμπέρασμα
ἀπλῆν. τὸ δὲ "καὶ τὸ διττὸν ὅτε μὲν ἔστιν ὅτε δὲ ἔκ ἔστιν" εἶπε
40 περὶ τῶν δύο προτάσεων τῶν τὰ πολλαχῶς λεγόμενα συνειζύ-
ντων, τὸ τε χωρὶς μὲν ἔκαστον ἔχοντος ἀπλῆν, συντεθέντος δὲ ἔκ
ἀπλῆν, καὶ περὶ τῶ ἀντιγράφως τῷ ἔχοντος. . . τὸ δὲ "ἀλλὰ
σημαίνει τὸ διττὸν ὅτε μὲν ὅν ὅτε δὲ ἔκ ὄν" ἴσον ἐστὶ τῷ τὸ μὲν
διττὸ ἐστὶν ὄν καὶ ἀληθές, τὸ δὲ μὴ ὄν καὶ ψεῦδος· ἐπὶ ἢ τὸ ἄρ' ὁ
ἐπιστάμενος λέγειν καὶ ἐκεῖνο συνεπίσταζεν λέγειν; πῇ μὲν ἀληθὲς πῇ
δὲ ψεῦδος· ἐπὶ μὲν ἢ τὸ ἐπιστήμονος ἀληθές (ἔτος ἢ συνεπίσταζεν),
ἐπὶ δὲ τὸ παιδίον ἢ τὸ ἰδιώτην ψεῦδος. id. f. 44.

τὸ "ὅσοις μὲν ὄν ἐν τῷ τέλει" ἴσον ἐστὶ τῷ ὅσοις μὲν ὄν ἐν
τῷ συμπεράσματι· τὸτο ἢ εἶπε τέλος. ἐν ὅσοις μὲν ὄν ἐν τῷ
τέλει ὁρᾷ τὸ πολλαχῶς λεγόμενον, τυτέστιν ἢ ἀντίφασιν, δεῖ
εἰδέναι ὅτι ἢ πρότασις ἔχουσα τὴν ἀντίφασιν ἐλήφθη· εἰ ἢ μὴ
προσλάβῃ ἐν τῇ προτάσει τὴν ἀντίφασιν, ὁ γίνετο ἑλεγχος ἐξ ὅσων
συλλογισμῶν τὰναντία συνάγων. εἴτα ὡς περ ἀναμνηστικῶν ἡμῶν
τῶν ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν Προτέρων Ἀναλυτικῶν (c. 11) εἰρημέ-
νων ἐπήγαγεν "ἀνευ ἢ ἀντιφάσεως ἔκ ἢν ἑλεγχος ὡς ἑλεγχος·
εἴρη" ἢ καὶ ἐν ἐκείνοις ὅτι ἀνευ τῶ προσλαβεῖν τὴν ἀντίφασιν ὁ
ὄντα γενέσθαι ἑλεγχος, ὅτι τὸ ἀγαθὸν ἔκ ἀγαθόν· τὰ ἢ δευτέ-
ρων Προτέρων τὰς ἀρχὰς περιέχει τῶν σοφιστικῶν ἐλέγχων. ἢ
μᾶλλον τὸ λεγόμενον ἔστιν· ἐν ὅσοις μὲν ὄν ἐν τῷ συμπεράσματι
ἀμφιβολία ἐστὶ (ταύτην ἢ εἶπε "πολλαχῶς"), ἂν μὴ προσλάβῃ
τὴν ἀντίφασιν, ἔπω δῆλον εἰ ἐλέγχει· τέτα γὰρ ἐστὶ δηλωτικόν
15 τὸ "ὁ γίνετο ἑλεγχος." id. f. 44 b.

ἐν ὅσοις δὲ, φησὶν, ἐν τοῖς ἐρωτήμασιν ἐστὶ τὸ διττόν, ἔκ
ἀνάγκης προαποφάσκειν, τυτέστιν ὁ δεῖ ἀπλῶς ἀποφάσκειν καὶ λέ-
γειν ὅτι ἔ, ὅταν πῇ μὲν ἐστὶ ἀληθὲς πῇ δὲ ψεῦδες. ἐπὶ τούτων
δὲ ὄν ἔκ ἀνάγκης προαποφάσκειν· ψευδῶς ἢ ἀποφάσκειν ἔκ...
20 εἰπὼν δὲ ὅτι ἔκ ἀνάγκης προαποφάσκειν τὸ διττόν, τὴν αἰτίαν ἐπὶ
γαγε τέτα διὰ τὸ "ὁ ἢ πρὸς τὸτο ἀλλὰ διὰ τὸτο ὁ λόγος,"
τυτέστιν ὁ ἢ πρὸς τὸτο τὸ ἐρώτημα ἐστὶν ὁ λόγος, ἀλλὰ διὰ τὸτο
ἔτοι τὸ συμπέρασμα· διὰ ἢ τὸ συμπέρασμα ἐστὶ τὸ ἐρώτημα
id. ib.

ἐπὶ γὰρ τὸ αὐτὸ, οἷον τὸ βαδίζειν, ἄμα καὶ διαίρεσις καὶ σύν-
θεσις γίνετο, ἀλλ' ἀπ' ἄλλων μὲν διαίρεσις, οἷον τὸ δύναιτο, ἀλλὰ
δὲ σύνθεσις, οἷον τῷ Σωκράτει. διὰ τὸτο εἶπεν "εἰσὶ δὲ παρὰ
τὴν σύνθεσιν ἢ διαίρεσιν" ὅθεν ἢ διαφέρει ὅπως ἢ ὅπως λεγόμε-
νον. διὸ καὶ ὁ Γαλνός τὸς παρὰ τὴν σύνθεσιν καὶ διαίρεσιν ὡς ἔκ
τρόπον ἔλαβεν, εἰπὼν "παρὰ δὲ τὴν σύνθεσιν καὶ διαίρεσιν ὅταν αὐτὴ
ποιῇ τὸ σημαίνον τὴν διαφορὰν." ὅτι δὲ καὶ τὸ παρὰ τὴν
φίσιμα τὸ "ἄρ' ὡς εἶδες σὺ τὸτον τυπτόμενον, τῷ ἐν τῷ
παρὰ τὴν σύνθεσιν ἐστὶ, δῆλον ἔσται εἶπερ τὸ ὅλον ἐκφύσκειν
φίσιμα. ἐστὶ δὲ τὸτο. ἄρ' ὡς εἶδες τὸτον τυπτόμενον, πῶς
ἐτύπτετο; ναί. εἶδες δὲ αὐτὸν τῷ ὀφθαλμῷ τυπτόμενον. τὸ
ἄρα ὀφθαλμῷ ἐτύπτετο καὶ ὁ μάστιγι. ὅπερ ψεῦδος· τὸ ἢ ἀληθὲς
ἦν, τῷ ὀφθαλμῷ ἄρα εἶδες τὸτον τυπτόμενον. γέγονε δὲ ὁ
ραλογισμὸς ἐκ τῶ διελθῆναι τὸ "τὸτον τυπτόμενον" ἀπὸ τῶ "εἶδες"
προαῖναι δὲ τῷ ὀφθαλμῷ. id. f. 45.

καὶ ὅτι ἢ σύνθεσις ἢ τὸ ὑς ἐρε μὲν τὸ προτέρῳ πεποίηται
διττὸν σαφηνίζων, ἐπήγαγεν "εἶπερ μὴ καὶ τὸ ὅρος καὶ ὅρος," διὰ
μὲν λέγων ὅτι ὡς περ ὅθεν τὸ ὅρος καὶ ὅρος σημαίνει ἕτερον τῇ αὐτῇ
προσώδῳ λεχθέν (τὸτο γὰρ ἐστὶ τὸ πλῆρες τῆς λέξεως), ὅταν
καὶ αὐτὰ καὶ αἱ διαφοραὶ προσώδῳ συντεθῶσι, τότε γίνετο διττὸς
λόγος, ὅπως ἢ ἐπὶ τῷ προκειμένῳ· τῇ ἢ συνθεσὶ γέγονε ὁ
διττός. . . τὸ δὲ "ὁ γὰρ ἐστὶ διττὸν τὸ παρὰ τὴν διαίρεσιν" ἔκ
κατασκευαστικῶν οἰμαι ἐπὶ τῷ τὸ μὴ εἶναι τὸ παρὸν σύμφωνον
τὴν ἀμφιβολίαν· ὁ ἢ κυριώτατος τρόπος ὁ ἐκ τῆς ἀμφιβολίας

ἄλλων ἢ ἐν τοῖς τῶν ὀνομάτων ὑδὲν ἐστὶ διττόν, ἀλλ' ἐν αὐτῷ τῷ λόγῳ, ὡς ἐπὶ τῷ γένει καταβαλεῖν τὸ νῦν ἐμέ· ἐνταῦθα ἡ τῶν μὲν ὀνομάτων ὑδὲν διττόν, ὁ δὲ λόγος. ὃ δὲ ἔν ὡς κατασκευαστικὸν ἐπὶ τῷ· δοκεῖ ἡ δὲ λέγειν ὅτι εἰ διαιεσθέντος τῷ λόγῳ ἴσαν τὰ μέρη αὐτῷ διττά, τότε ἦν ἂν τῶν ἀμφιβόλων, ὡς τῶν 5 ἀμφιβόλων πάντων ἐχόντων τὰ μέρη διττά. ὅπερ ψεῦδος· τεσσάρων ἡ ὄντων τρόπων, ὡς καὶ πρὸ ὀλίγου εἰρήκαμεν, ἐξ ὧν τὰ ἑκατὸ συνίστανται, τὸ τε ἐκ τῆς ὁμωνυμίας καὶ ἀμφιβολίας, πρῶτον μὲν ὅταν ὁ λόγος ἢ τὸ ὄνομα πλείω σημαίνει, ὅς ἐστι κοινὸς ἀμφὶ ἐπ' ἴσης, δεύτερος δὲ ὅταν εἰσώδotes ὡμεν ἕτω λέγειν, ὅς 10 καὶ αὐτὸς κοινὸς ἐστὶ, τρίτος ὅταν τὸ συντεθεὲν πλείω σημαίνει, κεχωρισμένον δὲ ἐστὶν ἀπλὸν, ὅς ἐστιν ἴδιος τῷ καὶ ἀμφιβολίαν μόνον, τέταρτος δὲ τῷ ἀντιστρόφως τῷ ἔχοντος, ἥνικα τὸ μὲν συντεθεὲν ὃ σημαίνει, κεχωρισμένον δὲ πολλαχῶς λέγει, ὅς ὡς ἐπὶ πᾶν τὸν πρῶτον τρόπον ποιεῖ, ἐπ' ἑλαττον δὲ καὶ τὸν δεύτερον, — τεσσάρων 15 ὡς ὄντων τρόπων καὶ κυριωτάτων ὄντων παρὰ τὴν ἀμφιβολίαν, ὅταν τῶν ὀνομάτων ὑδὲν ἔχη τὸ διττόν, ὅς οἶμαι τὸ ὑδὲν γὰρ ἐστὶ διττὸν τὸ παρὰ τὴν διαίρεσιν· ὅπως ἐπετελεῖται ὡς λέγοντες ὅτι ἂν διαιεσθέντες ἔχῃ τὸ διττόν, ἦν ἂν παρὰ τὴν ἀμφιβολίαν, ἐπεὶ δὲ ὅς ἐστι διττόν, καὶ ἐστὶ παρὰ τὴν ἀμφιβολίαν· ἀλλ' ἐστὶν ὁ λέγει, ἐπειδὴ συντεθείς 20 ἔχῃ τὸ διττόν, διαιεσθείς δὲ ὅς ἔχει, παρὰ τὴν σύνθεσιν ἐστὶ τὸ σόφισμα. ὁμοίως δὲ καὶ τὸ ἄρα οἶδας σὺ νῦν ἕσας ἐν Πειραιεὶ τρέφεις ἐν Σικελίᾳ ὦν· παρὰ τὴν σύνθεσιν ἐστὶν· ἄλλο ἡ δὲ δηλοῖ διαμεσῶν τῶν τριῶν ἀπὸ τῆς Πειραιεὶ, καὶ ἄλλο συντιθεμένων... ὃ δὲ τῷ ἄλλ' ἐν μὲν τοῖς γεγραμμένοις τὸ αὐτὸ ὄνομα· λέγει ἂν, 25 ὡς ἐκ αὐτοῦ. ἔστι δὲ ὁ λέγει τοῦτον· ἐν τοῖς γεγραμμένοις ὅς ἐστι αὐτὸ τὸ αὐτὸ ὄνομα ἢ τὰ αὐτὰ ὀνόματα· ὅταν ἡ δὲ ἐκ τῶν αὐτῶν ἢ γεγραμμένα σοιχείων καὶ ὡσαύτως, ταῦτά ἐστι διὰ τῶν αὐτῶν τόνων καὶ πνευμάτων, ἢ ἢ ἀμφοτέρω· δασύνῃ ἢ ἀμφοτέρω· ψιλῶν, καὶ ἢ ἀμφοτέρω διὰ διχρόνων ἢ ἀμφοτέρω διὰ μα- 30 κρῶν· τὸ ἡχος καὶ ἡχος ὃ διττόν. ὅταν δὲ μὴ διὰ τῶν αὐτῶν ἢ γεγραμμένα ἀλλὰ δι' ἄλλων καὶ ἄλλων, διττόν, ὡς περὶ ἐπὶ τῷ κλίμα καὶ κλίμα· τὸ μὲν ἡ δὲ διὰ τῷ ἢ σημαίνει τὸν ἀμπελον, τὸ δὲ δὲ τῷ ἢ τὸ μῆμα τῆς γῆς, ὅσον εἰ τύχοι τὸ διὰ Ρόδου κλίμα ἢ τὸ διὰ Βορυσθάνους· παράσημα ἡ δὲ τὰ σοιχεῖα. ἴσως δὲ καὶ τὸς τόνους, 35 ἄλλων δὲ ἀμφοτέρω εἴρηκεν· ἐπειδὴ ἡ δὲ τὰ φθεγγόμενα καὶ δηλωμένα διὰ τῶν τούτων ὀνομάτων, λέγω δὲ τὸ κλίματος καὶ κλίματος, ὃ τὰ αὐτὰ ἐστὶ, παρεσημαίνοντο πρὸς δηλώσιν τῶν ἀμπελων τὸ μὲν γραφέας διὰ τῷ διχρόνῳ τὸ δὲ διὰ τῷ φύσει μακρῷ. ἐν δὲ τῇ λέξει τῇ τὰ δὲ φθεγγόμενα ὃ τὰ αὐτὰ ἦν ἂν 40 παρέρχοντο εἰ ἀντὶ τῷ δὲ ἦν ὁ γὰρ σύνδεσμος γεγραμμένος· ὡς αἰτίαν ἡ δὲ τῷ διὰ τί τὰ παράσημα ποιεῖν, τὸ τὰ φθεγγόμενα ἢ τὰ αὐτὰ ἐπὶ γὰρ. τὸ δὲ ὡς ἐστὶ διττὸν τὸ παρὰ τὴν διαίρεσιν ὡς ἐστὶ τῷ ὡς ἐστὶ διττὸν ὑδὲν παρὰ τὴν ἀμφιβολίαν ῥηθεῖς ἂν τὸ ἡσυχία. id. f. 45.

καὶ δεῖ τὸ ἄρα οἶδας· ἐξόντων ἀλλὰ μὴ περισπᾶν. τὸν δὲ ἡρώτα ὁ Εὐθύδημος ἐν Πειραιεὶ τυγχάνων, ὅτε αἱ τῶν ἀδελφῶν τριῖς εἰς Σικελίαν ἦλθον. ἔστι δὲ ἡ τῷ σοφίσματος

ἀγωγή τοιαύτη ἄρα γε σὺ νῦν ἐν Πειραιεὶ εἶ; ναί. ἄρ' οἶδας ἐν Σικελίᾳ τριῖς ἕσας; ναί. ἄρα οἶδας σὺ νῦν ἕσας ἐν Πειραιεὶ τριῖς ἐν Σικελίᾳ ὦν;· παρὰ τὴν σύνθεσιν τὸ σόφισμα (cf. Rhetoric. 2 24). id. f. 46.

καὶ πάλιν ἄρ' ἐστὶν ἀγαθὸν ὄντα σκυτεῖα μοχλοῦν εἶναι. καὶ 177b τῷ ὁξύνειν δεῖ· συμπέρασμα γὰρ ἐστὶ τῷ σοφίσματος ἔχον τὸ 13 διττὸν παρὰ τὴν σύνθεσιν. id. ib.

τῷ δ' ἔλυσσε δυνάμει καὶ ἐν τῷ περὶ Ἑρμηνείας λέγων ὅτι 177b ἡ δὲ ὅσα χωρὶς λέγει, καὶ ἄμα δύναι λέγει. id. ib. 14.

ἐν δὲ τῷ ἄρ' ὦν αἱ ἐπιστῆμαι σπουδαῖαι, σπουδαῖα τὰ μαθή- 177b ματα· καὶ δύο ἡμάρτη) ὁ λόγος, καθ' ὃν μὲν ὅτι ἐκ δύο καταφα- 16 τικῶν ἐν δευτέρῳ χήματι συλλογίζεσθαι, καθ' ἕτερον δὲ ὅτι ὑδὲν συναίγει ὅπερ φαίνεται ἐκ τῶν κειμένων συμβαίνειν, ἀλλ' ἄλλο τι. ὅλγον δὲ τῷ ἐντεῦθεν. f. 46 b.

τὸ δὲ ἄλλα μὴ κακὸν καὶ σπουδαῖον μάθημα τὸ κακόν· 177b δύναι καὶ ὡς ἀπὸ τῶν σοφιστῶν λεγόμενον νοεῖς ἐπιτείνοντων τὸ 18 ἄτοπον, ὡς αὖτε λεγόντων σπουδαῖον ἄρα μάθημα τὸ κακόν, ἀλλὰ μὴ κακόν, ὅπερ ἄτοπον· τὸ δὲ καὶ μάθημα τὸ κακόν· ὡς κατασκευαστικὸν ὑπ' αὐτῶν λέγει τὸ καὶ τὸ κακόν μάθημα εἶναι καὶ μὴ μόνον τὰ καλὰ εἶναι μαθήματα ἀλλὰ καὶ τὰ κακὰ. δύναι μὲν 20 ὦν καὶ ὅπως ὡς εἴπομεν νοεῖς, δύναι δὲ καὶ ὡς λύσιν τις τῷ τῷ σοφίσματος ἐπινοεῖν, δυνάμει λέγοντος τὸ Ἀριστοτέλους, πρῶτον μὲν ὅς ἐστι μάθημα τὸ κακόν, εἰ δὲ καὶ θήσει τις μάθημα εἶναι καὶ τὸ κακόν, κακὸν ἔστι μάθημα· ὃ ἡ δὲ τὸ σπουδαῖον εἶναι συναίγει διὰ 25 τῶν ἡρωτημένων, ἀλλὰ τὸ τῶν κακῶν σπουδαῖον εἶναι τὴν ἐπιστήμην· τῷ δὲ ὑδὲν ἐστὶν ἄτοπον. id. ib.

ἐπιμέμφεσθαι τὸς ὅς ὅτι ὡς λύοντες μὴ λέγοντας ὅτι παρὰ 177b σύνθεσιν ὁ παραλογισμός, ἀλλ' ἐπ' ἄλλῳ φερομένους καὶ λέγοντας 27 μὴ δὲ δύναι ποιεῖν πάντως, ταῦτά καὶ ἐξ ἀνάγκης δύναι· εἰ ἡ δὲ ταῦτα ἦν, φασί, τὸ δύνασθαι τῷ ἀναγκαίῳ, τότε ἔδει λέγειν μὴ καθαρίζων καθαρίζοις ἂν... ὃ ἡ δὲ ταῦτα ἐστὶ τὸ δύνασθαι καὶ τὸ ἀναγκαῖον· τῷ γὰρ ἐστὶ δηλωτικὸν τὸ ὅτι ταῦτα δ' εἶναι ὡς δύναι, καὶ πάντως ὡς δύναι ποιεῖν... ὃ πάντως, φασί μὴ καλῶς λύοντες, ὡς δύναι ποιεῖν, δεδωκὲ ποιήσας, ταῦτά ἐστι καὶ μὴ καθαρίζων, δύναι δὲ καθαρίζων· ἀλλὰ τὸ μὲν ὡς δύναι καθαρίζων καθαρίσει, δηλοῖ ὅτι δύναμιν ἔχω μὴ καθαρίζων νῦν μὲν ταῦτα καθαρίσαι, τὸ δὲ πάντως δύναι καθαρίζων δηλοῖ καὶ τὸ ὅτι ὃ καθαρίζων ἐστὶ ἡδὴ καθαρίζει, ὅπερ ψεῦδος τὸ λέγειν ὅτι δύναμιν ἔχει, ὅτι ὃ 45 καθαρίζει, τότε καθαρίζων, ὡς ἄμα εἶναι καθαρίζοντα καὶ μὴ καθαρίζοντα. id. ib.

ἐνταῦθα καὶ περὶ τῶν παρὰ τὸ χήμα τῆς λέξεως γινομένων 178a ἐλέγχων φησίν. δηλον ὦν, φησί, πῶς ἀπαντητέον πρὸς τούτους, 4 εἴπερ ὥρις αἱ ἡμῶν ὅτι δέκα τὰ ἀνώτατα γένη. ὃ μὲν ὦν ἀποκρινόμενος ἐρωτηθεὶς εἰ ὁ Σωκράτης, ὅς ἐστιν ὕψος, πρὸς τί ἐστιν, ἀναεῖ· τῷ δὲ δηλοῖ τὸ μὴ ὑπάρχειν τι τῷ τῷ, ταῦτά τῶν ἐντέα γενῶν ὅσα τί ἐστι καὶ ὕψος σημαίνει· ὃ δὲ ἐρωτῶν δεικνύει τὴν ὕψος ἢ ποσὸν ἢ πρὸς τι ἢ ἄλλο τι νομιζόμενον ὕψος εἶναι, ὅσον

R r

ἐρωτῶν εἰ ὁ Σωκράτης πατήρ, ὁ δὲ ἐρωτώμενος ὁμολογεῖ
τῷτο, ὅχι πρὸς τι καὶ συμβεβηκὸς τὴν Σωκράτην νομίζων ἀλλ'
ὡς υἱὸν ἔχοντα, ὁ δὲ συνάγει εὐθὺς τῷ τὴν Σωκράτην πατέρα
εἶναι, τῷτον δὲ πρὸς τι, τὸ δὲ συμβεβηκὸς, καὶ αὐτὸν εἶναι
συμβεβηκὸς. ἔστι δὲ ἡ παραγωγὴ τῷ σοφίσματος τοιαύτη. id.
f. 47.

178^a τοῦτον καὶ τὸ τοῖονδε σόφισμα "ὁ ἐγὼ εἰμι, σὺ ἔκ εἰ, ἀν-
24 θρωπος δὲ εἰμι ἐγώ, σὺ ἄρα ἀνθρωπος ἔκ εἰ." κατὰ τοῦτο τὸ μὴ
ἐγὼ καὶ σὺ ἐπὶ τῶν ἀτόμων λέγεσθαι, ὁ δὲ ἀνθρωπος ἐπ' ὑδενὸς τῶν
ἐν μέρει. γέγονεν ὅν ὁ παραλογισμὸς διὰ τὸ ὅτι τινι ὡς τινι χρή-
10 σαῶς. id. f. 47 b.

178^a ἐκ τούτων λύει καὶ τὸ σόφισμα τὸ λέγον μὴ εἶναι τὴν κίνησιν
25 ἐν τῷ κινουμένῳ· εἰ γὰρ ἐστὶν ἡ κίνησις ἐντελέχεια τῷ κινητῷ ἢ κιν-
ητῶν, ὡς ἐν τῷ τρίτῳ τῆς Φυσικῆς Ἀκροάσεως δέδεικεν, ὁ ἥλον
ὅτι ἐν τῷ κινουμένῳ ἐστὶν. πρὸς τῷτο δὲ ἐνίσταντο οἱ σοφισταὶ λέ-
15 γοντες· ὁ λέγομεν ὁρᾷ ὁρᾷ ὁρασις καὶ ἀκούει ἀκούει ἀκουσις,
ἀλλὰ μὴν ἡ ὁρασις ἐν τῷ ὁρῶντι καὶ ἡ ἀκουσις ἐν τῷ ἀκούοντι καὶ ἡ
κίνησις ἐν τῷ κινῶντι. παρὰ τὸ ὅτι τῆς λέξεως ὁ παραλο-
γισμὸς· τὸ γὰρ ὁρᾷ καὶ ὁλως τὸ αἰσθάνεσθαι πᾶσαι ἐστὶν ἀλλ' ὁ
ποιεῖν. id. f. 48.

178^a τὸ σόφισμα τοῦτον "ἄρα δοίη ἂν τις ὁ μὴ ἔχει; ὅδε δὲ
36 ἔκ εἶχε μόνον ἕνα ἀσφαγῆλον, δέδωκε δὲ ἕνα. δέδωκεν ἄρα ὁ ἔκ
εἶχε· μὴ ἔχων γὰρ ἕνα δέδωκεν ἕνα. δοίη ἂν τις ὁ μὴ ἔχει;" ἡ
λύσις, ὅτι ὁ δέδωκεν ὁ ἔκ εἶχε· πολλὰ γὰρ ἔχων εἶχε καὶ ἕνα,
ὥστε ὁ δέδωκεν ὁ ἔκ εἶχε (εἶχε γὰρ τὸν ἕνα), ἀλλ' ὡς ἔκ εἶχε· μὴ
25 ἔχων ἕνα μόνον δέδωκεν ἕνα μόνον. ὡς γὰρ τὸ "μόνον". ὅτε
τόδε τι σημαίνει, οἷον ὑσίαν, ὅτε πᾶν (ὑδενὸς γὰρ τῶν ἐπὶ ση-
μαντικόν), ἀλλ' ὡς ἂν εἴπῃ τις ἄχρετον χέειν, οἷον ὅτι καθ' ἑαυτὸν
ἐστὶν ἀλλ' ὁ κατὰ τινος ἄλλου, ὅπως καὶ τὸ μὴ μόνον τὸ μετ' ἄλλου
ὅν δηλοῖ. id. ib.

178^b συνεπεραίνεται δὲ τὰ σοφίσματα ἐπὶ τῷ ἔχοντος δύο χεῖρας
8 καὶ δύο ὀφθαλμῶν καὶ πλείων ψήφισματα ἐνὸς ὅπως. "ἄρα ἡ μὴ
ἔχει· τις χεὶρ τύπτει αὐτὸν; ὅδε δὲ ἔκ εἶχε μίαν χεῖρα μόνον ἀλλὰ
δύο, τύπτει δὲ τῇ μᾶ. ἡ ἄρα χεὶρ ἔκ εἶχε τύπτει· μὴ ἔχων γὰρ
μίαν μόνον τύπτει τῇ μᾶ μόνον." ἡ λύσις ὅτι ὁ τύπτει ἡ ἔκ εἶχε
35 ἀλλ' ὡς ἔκ εἶχε. id. f. 48 b.

178^b ἐν δὲ τῇ λέξει τῇ "οἱ δὲ καὶ ὡς ὁ ἔχει ἔλαβε" τὸ λεγόμενον
11 ἐστὶν, ὅτι λαβὼν ἕνα καὶ ἕνα ἐκ τῷ λαβεῖν ἔχει. τὸ δὲ "ἐδίδου μίαν
μόνον ὅπως ψῆφον" κατασκευαστικόν ἐστι τῷ ὅδε δὲ λαβὼν μίαν
μόνον ψῆφον παρὰ τῷδε ἔκ εἶχε μίαν· εἰ γὰρ, φασί, μίαν μόνον
ὅδε ἐδίδου, καὶ μίαν ὁ λαβὼν ἐλάμβανεν. ὁ δὲ διὰ τῷ "οἱ δὲ εὐθὺς
τὴν ἐρώτησιν ἀναιρῶντες" τοιούτων ἐστὶν· τῶν λυόντων τὰ προρη-
θέντα σοφίσματα οἱ μὴ πρὸς τὸ συμπέρασμα ἐνίσταντο, οἱ δὲ πρὸς
τὴν πρότασιν, οἷον ἐρωτῶσιν οἱ σοφισταὶ "ἄρ' εἰκὸς τύπτειν τινὰ ἢ
μὴ ἔχει χεῖρ; ὅδε δὲ μὴ ἔχων μίαν χεῖρα ἀλλὰ δύο, ἐτυψεν
40 τῇ μᾶ. ἐτυψε λοιπὸν ἢ ἔκ εἶχε χεῖρ; ὅδε γὰρ εἶχεν ἐκείνην
μόνον." οἱ μὴ ἐν εὐθὺς ἐνίσταντο πρὸς τὸ συμπέρασμα μίαν αὐτὴν
λέγοντες ἔχων τὴν ἐνεργῆσαν· ἄλλοι δ' ἐνίσταντο πρὸς τὴν πρότα-

σιν καὶ ἀληθῆ ταύτην εἶναι φασιν. ἔγω γὰρ, φησὶν, ἐπειδὴ ψαῦ-
δος τὸ μὴ τύπτειν, ἀληθὲς τὸ τύπτειν μετ' ἧς ἔκ εἶχε χεῖρ, ὁ
βύλον οἱ σοφισταὶ συνάγουσιν ὡς ἄπορον καὶ ἀδύνατον. εἰ γὰρ ἀλη-
θές, ὅδε λύσιμον ἔσται. ἀλλὰ μὴν λύσει ὑποπίπτει· ἐρῶμεν γὰρ
πρὸς τὴν σοφιστὴν ὅτι ὁ ἀποκρινόμενος δέδωκεν τύπτειν μετ' ἧς ἔκ
ἔχει χεῖρ, ὅχι τῆς μὴ ὄσης ὅλως ἀλλὰ τῆς λαϊᾶς· τύπτειν γὰρ
ἔφησε μὴ τῆς δεξιᾶς ἢ ἔκ εἶχε λαίαν, ἢ τῆς τῷ Σωκράτους χε-
ρός. τὸ δὲ "εἰ γὰρ ἦν αὕτη λύσις, δόντα τὸ ἀντικείμενον ἔκ εἶχε
τε λύειν" ἴσον ἐστὶ τῷ, εἰ γὰρ αἱ ἀληθείαι καὶ τὰ πράγματα αὐτῇ
ἦσαν λύσεις, εἰ τις δοίη τὸ ἀντικείμενον, ἔκ εἶχε λαβεῖν τὰ σοφί-
ματα· τὰ γὰρ ἀντικείμενα τοῖς κειμένους ἀληθῆ ἔσται, ὥστε καὶ τὰ
διὰ τῶν κειμένων συναγόμενα. id. ib.

καὶ τινὰ τὰ ἄλλα, ἐπήγαγε λέγων "οἷον εἰ ἔστι μὴ ὁ ἔστι δὲ ὁ
ἔστι" φέρεται δὲ καὶ ἄλλη γραφὴ ἔχουσα ὅπως "οἷον εἰ ἔστι μὴ ἔστι δὲ
ἔστι" δι' ἀμφοτέρων δὲ τὸ αὐτὸ δηλοῖ. . . ἔστι δὲ ὅν τὸ "οἷον εἰ
ἔστι μὴ ὁ ἔστιν, ἔστι δὲ ὁ ἔστι" ἴσον τῷ οἷον εἰ τὸ μὴ ἐστὶν ἀληθὲς τὸ
δὲ ψεῦδος, τεθέντος τῷ ἀληθὲς, ὅπερ "ὁ" εἶπεν, αὐτοὶ ἂν ἦν
ταῦτα εἰπὼν ἐπάγει "ἡ λύσις, ἂν ἀπλῶς διῶ λέγεσθαι, συμπερα-
νεῖ", δυνάμει λέγων· ἡ μὴ ὑπ' ἐκείνων λεγόμενη λύσις μαθηρὰ
20 καὶ ἀδόκιμος, ἡ δὲ ἀληθὲς, ὅτι εἰ μὴ ἀπλῶς διῶ λέγεσθαι, ταῦτα εἰ
μὴ τὰ μὴ ὡσαύτως λεγόμενα ὡσαύτως διῶ λέγεσθαι, συμπεραίνει
καὶ ἐλέγχει· εἰ δὲ μὴ διῶ, ὁ συμπεραίνει· εἰ δὲ μὴ συμπεραίνει,
ἔκ εἶχε λύσις. καὶ οὕτως προσυπακαίειν τὸ ἢν ἐκεῖνοι μαθηρὰς
λύοντες ἐπάγουσιν· ἀλλὰ λύσις ἔσται, ἢν αὐτὸς εἶπε. τὸ "ὅν
τοῖς εἰρημένους πάντων διδομένων" ἴσον ἐστὶ τῷ ὅν δὲ τοῖς ἐρ-
μένους ἐλέγχους καὶ σοφίσμασι πάντων ἀνγχευμένων αὐτοῖς, τὸ
τύπτειν ἢ μὴ ἔχει χεῖρ, τὸ ὅρᾳ ὅ μὴ ἔχει ὀφθαλμῶν, ὁ συμ-
περαίνει· ὅδε ἐλεγχον ὅπως συλλογιζομένη. ὥστε ὅδε ὅπως
λύσει. id. f. 49 b.

30 ὅταν τὴν ἐρώτησιν πρότερον τὴν "ἄρα ὁ γέγραπται γέγραφε-
τις," ἐπὶ πασὶ μόνον ταύτην ἡρώτησας· ἐπὶ γὰρ λόγῳ ἡρώτησας
συλλαβῆς ἢ λέξεως, ἅπαντα ὑπὸ τὸ ποσὸν ἀνάλογον, ὡς μεμνή-
καμεν· ὅταν δὲ συνηξας τὸ συναχθέν, ἐπὶ πασὶ συνηξας· τὸ γὰρ
ψεῦδος καὶ ἀληθὲς τῷ ποσῷ εἰσὶν. id. ib.

τὴν δὲ λύσιν τῷ σοφίσματος ἐνέφησε διὰ τῷ "ἡ δὲ μὴ ἔστιν,
τὸ δὲ ἔκ εἶχε ἅπαν." ἔστι δὲ ὁ λέγει ὅτι τὸ μὴ πᾶν, ἦγον οἷον καὶ πᾶν,
τὸ δὲ ὁ πᾶν ἀλλὰ ποσόν· τὸ γὰρ ὅν τὸ μὴ τὸ δ' ὁ τὸ ποσόν. ἐρῶ
τήσας ὅν ἐπὶ τῷ ὅ, συνάγει ὅσα. ἔστι καὶ ἄλλως εἶπεν τὸ "ἡ
μὴ ἔστιν, τὸ δ' ἔκ εἶχε ἅπαν," ταῦτα ὅτι δυνατόν ἐστι ἐπὶ μὴ πᾶσι
μαθημάτων ἅπαν εἰπεῖν, οἷον ὅτι καὶ εὖρον ἐγὼ καὶ ἐμαυτὸν παρ'
ἄλλου, ἐπὶ δὲ τῶν ἔκ εἶχε ἅπαν· ἀλλ' ἢ τὸ εὖρεῖν μόνον ἢ τὸ μαθεῖν
παρ' ἄλλου. "καὶ ὅτι ἔστι τις τρίτος ἀνθρώπος παρ' αὐτόν." ὁ λε-
γόμενος ὑπὸ τῶν σοφιστῶν λόγος καὶ τὸν τρίτον ἀνθρώπον εἰσάγων
τοῦτος, οἷον λέγοντες, φησὶν, ἀνθρώπος περιπατεῖ, ὅτε τῷ ὅδε
ἀνθρώπῳ περιπατεῖν λέγομεν, ἀκίνητος γὰρ ἐκεῖνος, ὅτε τῶν κατ'
ἐκαστὸν τινα, πῶς γὰρ ὁ μὴ γνωρίζομεν; τὸ μὴ γὰρ ἀνθρώπῳ περι-
πατεῖν γνωρίζομεν, τίς δὲ τῶν κατ' ἐκαστὸν ἐστὶν ἐφ' ᾧ λέγομεν, ὁ
γνωρίζομεν. ἄλλον ἄρα τινὰ παρὰ τούτους τρίτον ἀνθρώπον λέγομεν

περιπατεῖν· τρίτος ἄρα ἄνθρωπος ἔσται ὃς τὸ περιπατεῖ κατηγορεῖται. ἢ λύσις ὅτι ὁ ἄνθρωπος καὶ πᾶν τὸ κοινὸν ἐν τούτῳ σημαίνει ἀλλὰ τούτῳ· ὁμοίωμα γὰρ ἐστὶ τῶν καθ' ἕκαστα. id. f. 50.

ὥσπερ ὁ μουσικὸς Κορίσκος ἕτερος ὢν τῷ Κορίσκῳ ἔκ ἐξ αὐτῶν, ὑδὲ ὑπαρξὶν ἔχει ἰδίαν (τὺτο γὰρ σημαίνει τὸ ὡς ἐκ ἐκ αὐτῶν ἐκβέβηκεν), διότι ἐκ ἐξὶ τούτῳ καὶ ὅτι ἀλλὰ τοῖνδε καὶ πᾶν, ὥτως ὑδὲ ἄνθρωπος περιπατεῖ. id. ib.

φησὶν ὅτι τὸ ἐκτίθεσθαι δὲ ποιεῖ τὸν τρίτον ἄνθρωπον, δυνάμει ἢ διὰ τούτων λέγων, ὅτι τὸ ἀπαριθμεῖσθαι τὰς καθ' ἕκαστα ἀνθρώπων καὶ ἕτερον ἐκείνων λέγειν τὸν τρίτον ἄνθρωπον ποιεῖ, ἀλλὰ τὸ ἀπὸ καὶ συγχωρεῖν εἶναι ὅπερ τότε τι, τυτέστιν ἀλλὰ τὸ ὅτι καὶ πᾶν λέγειν αὐτόν. τῷ δὲ "τότε τι" ἔθος αὐτῷ ἐπὶ τῆς ἀτόμῃ καὶ ὅτι. id. ib.

βαρεῖαν γὰρ προσφθίαν πανταχὺ τὴν περισπωμένην λέγει. id. f. 50 b.

αἱ ἐκ τῆς ὁμωνυμίας τὸ ἀψυχὸν ἐμφυχὸν συνελογίσαντο, ὡς ἀποφύγοντας, εἰπόντας μὴ τότε δεδοκέναι ὅτι σημαίνει τὸ ἀψυχὸν ἀλλ' ὁ δὲ δὴ καὶ τὸ ἐμφυχὸν· εἰ γὰρ ἔροιτο ἄρα γε τὸ διδάσκειν ἐμφυχὸν ἐστίν; εἰποὶς δὲ ναί, εἴτα εἰποὶς τὸ δὲ βιβλίον διδάσκει, ἐμφυχὸν ἄρα τὸ βιβλίον, ῥητέον ὅτι ὅτι τὸ ἀψυχὸν διδάσκει ἄρα ἔστιν ἀλλὰ τὸν διδάσκαλον. ὁμοίως ποιητέον καὶ ἐπὶ τῷ ἀνθρώπῳ· εἰ γὰρ ἔροιτο ἄρα γε τὸ διδάσκειν ἐμφυχὸν ἐστίν; εἰποὶς δὲ ναί, εἴτα εἴποις ὅτι Πλάτων διδάσκει, ἐμφυχὸν ἄρα τὸ διδάσκειν, ὡς ἐστὶ τῷ βιβλίῳ τὸ διδάσκειν εἶπον. id. ib.

ἰλέγει, τοιούτων ἐστίν. εἰσὶ τινὰ τῶν τῷ συμβεβηκότι ὑπαρ- ὡς ἔστιν ἀποφύγοντας καὶ ἐπὶ τῷ ὑποκειμένῳ τῷ συμβεβηκότι, φησὶ δὲ τῷ πράγματι, τινὰ δὲ τῷ μὴ συμβεβηκότι ὑπάρχει τῷ δὲ πράγματι ἔκ ὑπάρχει· τὸ γὰρ δισύλλαβον λέγει μὴ καὶ τῷ λευκῷ, ἀφ' οὗ δὲ καὶ τῷ ἵππῳ τῷ τινός, ὅτι συμβέβηκε τὸ λευκόν, ὡς ἐστὶ τῷ ἀληθὲς δέναι τὰς δὲ προτάσεις. id. ib.

καὶ ἐπὶ δεῖ προφέρειν καὶ τὸ οἷον ἦσαν τὸ ὁποῖον, ὥσπερ ἐν τῷ Πλάτωνος γέγραπται. ἔχει δὲ ὅτι τὰ ἐκείσε "ὁ νόμος ὅτι ἐστὶν ὁποῖον καὶ ἐρωτῶ τῶν νόμων." τὰ δὲ ἐπαγόμενα σοφίσματα τοιαῦτα εἰσιν "ἄρ' οἶδας ὅτι μέλλω σε ἐρωτᾶν; ὤ. ἄρ' οἶδας ὅτι ἄρετὴ ἀγαθόν; ναί. τὺτο δὲ σε μέλλω ἐρωτᾶν, οἶδας ὅτι ἄρ' οἶδας ὅτι ἄρετὴ ἀγαθόν;" ἢ λύσις ὅτι ἐν ταυτὸν ἐστὶ τὸ τὴν ἀρετὴν ὁμοῖον εἶναι καὶ τὸ μέλλειν ἐρωτᾶσθαι εἰ ἐστὶν ἀγαθόν, ἀλλ' ἀγαθὸν καὶ συμβέβηκεν αὐτῇ τὸ μέλλειν ἐρωτᾶσθαι εἰ ἐστὶν ἀγαθόν. πάλιν ἄρ' οἶδας τὸν προσόντα καὶ κεκαλυμμένον; ὤ. εἴτα ἀφελόντα τὸ περιεκαλυμμένα, τί δὲ, οἶδας τὸν; ναί. τὸν αὐτὸν ἄρα οἶδας καὶ ὅτι οἶδας. πάλιν ἄρα γε ὁ ἀνδρίας ἐργον ἐστίν; ναί. ἄρα γὰρ οἶδας ἐστίν; ναί. σὺν ἄρα ἐργον ἐστὶν ὁ ἀνδρίας. ἀλλὰ μὴ καὶ ἐστὶν τῷ Φειδῶν γὰρ ἐστίν. πάλιν ἄρα γε ὁ κύων πατήρ ἐστίν; ἄρα γε σὺς ἐστίν; ναί. σὺς ἄρα ὁ κύων πατήρ. πάλιν ἄρα γε τὰ ὀλιγάκις ὀλίγα ὀλίγα; ναί. ἀλλὰ μὴ τὰ ἐκαστὸν πρὸς τὰ ὀλιγάκις μύρια ὀλιγάκις ἐστὶν ὀλίγα. τὰ ἐκαστὸν ἄρα ὀλίγα· ἀλλὰ μὴ καὶ πολλὰ. φανερόν ὅτι ὡς πάντες εἶναι οἱ παραλογισμοὶ καὶ τὸ συμβεβηκὸς λύον. id. f. 51.

ἀξίωμα δὲ λέγει τὴν πρότασιν. τὸ δὲ σόφισμα ὥτως ἦρω- τᾶτο. ἔγω δὲ λόγῳ χάριν ἐπὶ Γλαύκῳ τῷ Πλάτωνος ἀδελφῷ, ὅστις δὴ Γλαύκων ὁ μόνον ἀδελφὸς ἦν Πλάτωνος ἀλλὰ καὶ πατὴρ· εἶχε γὰρ παῖδας. id. ib.

ἔλεγεν ὁ Ζήνων μὴ εἶναι κίνησιν. εἰ τις ὢν, φησὶν, ἐπιχειροῖ συνάγειν τε καὶ δεκνύναι τὸν Ζήνωνος λόγον τὸν ἀναρτῶντα τὴν κίνησιν ἐκ τῷ συνάγειν ἀδύνατόν τι, τεθείσης τῆς τῷ Ζήνωνος ὑποθέσεως, ἀμαρτάνει· ὑδὲ γὰρ λέλυκε τὸν παραλογισμόν· εἰ γὰρ λέγει "ἐγὼ μὴ ὡς Ζήνων εἶναι κίνησιν φημι· εἰ δὲ ψεῦδος τούτο, ἀληθὲς δὲ ὅτι σὺ φησὶς τὸ μὴ εἶναι κίνησιν, ἔγω τούτο καὶ κείνῳ ὅτι ἐκ κίνησεως ὑδὲ τὸ κινεῖσθαι. ἀλλ' εἰ μὴ ἐστὶ τούτο, ὑδὲ τὸ πῶθεν ποῦ κινεῖσθαι ἔσται· εἰ δὲ τούτο, ὑδὲ ὁ ἥλιος ἀπ' ἀνατολῆς εἰς δύσιν κινεῖσθαι ὑδὲ ἀπὸ δύσεως εἰς ἀνατολήν· εἰ δὲ μὴ τούτο, ὑδὲ ἡμέραι καὶ νύκτες ἔσονται. ὅπερ ἀδύνατον· εἰ δὲ τούτο ἀδύνατον, ψευδὴς καὶ ἡ σὴ ὑπόθεσις, ἢ τὸ ἀδύνατον ἠκολούθησεν, — ὁ ταῦτα συλλογισόμενος, καὶ εἰ μυριάκις ἢ συλλογιστικῶς καὶ ἀληθῶς συμπεραίνόμενος καὶ συνάγων ὡς ἀδύνατον μὴ εἶναι κίνησιν ἐκ τῷ συνελαύνειν τὸν Ζήνωνος ὑπόθεσιν εἰς τὸ ἀδύνατον, ὅτι λέλυκε τὸ σόφισμα τὸ τῷ Ζήνωνος, ἀλλ' ὁ λέγων ὅτι ἐνεργεῖα τὰ ἀπειρα λαμβάνεις, καὶ ὅσα ἄλλα αὐτὸς ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τῷ ἑβδόμῳ τῆς Φυσικῆς Ἀκροάσεως εἴρηκε καὶ ἡμεῖς ταῦτα ἐξηγούμενοι τεθεωρήκαμεν. id. f. 51 b.

καὶ ἀληθές, φησὶ, καὶ ψεῦδος ἢ τὸ ἐξ ἀσυλλογισμοῦ τῶν 24 συναχθέν, ἢ τῶν ἐμφανισίς ἐστι λύσις. id. ib.

ἴσως δέ, φησὶν, ἐπὶ τινων ὑδὲν κωλύει λύειν τὸν λόγον διὰ τῶν 26 δεκνύναι ἀδύνατόν τι ἐπόμενον, ἀλλ' ἐπὶ γε τῷ παρόντος ἔκ ἀπὸ τῆς τούτου. ἢ μάλις τούτο λέγει, ὅτι ἐπὶ τινῶν μὴ ὑδὲν κωλύει λέγειν τὸ αὐτὸ εἶδέναι καὶ μὴ εἶδέναι, κατ' ἄλλο μέντοι καὶ ἄλλο, ἐπὶ δὲ τῷ προσόντος Κορίσκῳ ἔκ ἀρκεῖ τούτο· οἶδε γὰρ ὁ ἀποκρινόμενος καὶ τὸ προσὶόν ὅτι προσέρχεται καὶ τὸν Κορίσκον ὅτι Κορίσκος. ἀλλὰ καὶ οἱ λύοντες τὸ σόφισμα τὸ ὅτι τὰ ἐκαστὸν καὶ πᾶν ὀλίγα συμπεραίνόμενον, λέγοντες ὅτι πᾶς ἀριθμὸς καὶ πολλὸς καὶ ὀλίγος, ὁμοίως τούτοις ἀμαρτάνουσιν ὅς εἰπομεν ἀμαρτάνειν ἐν τῷ εἰς τὸ ἀδύνατον ἀπάγειν τὴν τυχεύσαν λύσιν ἐπάγοντας καὶ μὴ παρ' ὅτι ψεῦδος ἐστίν. καὶ εἴη ἂν λείπον τῷ ὥσπερ ὅς εἴπομεν τὸ ἡμάρτανον· ὡς καὶ ἐκεῖνοι ἡμάρτανον, ὥτω καὶ ὅτι. id. ib.

εἰ γὰρ καὶ τῶς, φησὶ, παρὰ τὴν ὁμωνυμίαν ἢ τὴν ἀμφίβο- 28 λίαν (ταῦτα γὰρ εἰσὶ τὰ διττά) λέγεσθαι εἶναι τὸ σόφισμα, ἀλλ' ὢν, ὡς δέδεικται, παρὰ τὸ συμβεβηκὸς ἐστίν. id. f. 52 b.

"εἰ δ' ἄρα πολλαχῶς· καὶ γὰρ τὸν ἄνθρωπον τῶν ζώων φησὶ 30 εἶναι." λείπει ἂν τῷ λόγῳ τὸ ὅτι καλῶς λέγει, καὶ εἴη ἂν τὸ πᾶν 10 ρες ταῦτον· εἰ δὲ τις τὸ τούτο τούτων ἢ τὸ ὅτι τῶν πολλαχῶς λέγεσθαι φησιν, ὅτι καὶ ὁ λόγος ὁ λέγων τὸν ἄνθρωπον τῶν ζώων πολλαχῶς λέγει, — εἰ ὢν τούτο τις εἴποι, ὅτι καλῶς λέγει. καὶ τὴν αἰτίαν τῷ μὴ καλῶς λέγειν τὸν εἰπόντα τούτο γοργῶς τέθεικε διὰ τῶν "ἀλλ' ὅτι κτῆμα," ὅπερ ἴσον ἐστὶ τῷ ὅτι λέγει κτῆμα. ἐστὶ δὲ καὶ ἡ σύμπαστα τῶν λέξεων διάδοξα ταυότη· εἰ μὴ γὰρ ὁ ἄνθρωπος καθ' ἕνα μὴ τρόπον ἐλέγετο τῶν ζώων, διότι ζῶων ἐστὶ (πᾶν

ἢ ζῶν ἢ τῶν μὴ ζῶν ἀλλὰ τῶν ζῶν), κατ' ἄλλον δὲ πάλιν ἐλέγετο τῶν ζῶν ὡς περὶ Πειραιεύς, μᾶλλον δὲ ἡ Τύναίγρα τῶν Ἀθηναίων (λέγει) ἢ ταῦτα τῶν Ἀθηναίων ὡς κτήματα), τότε δὴ τότε καὶ τὸ "τόδε τῷδε" ἢ τὸ "τὺτο τῷτῳ" ἐλέγετο ἂν πολλαχῶς. ἐπεὶ δὲ ὁ ἄνθρωπος τῶν ζῶν ἢ λέγει πολλὰχῶς 5 (ἔδειξεν ἢ ἀπέσας αὐτὸν τῶν ζῶν, ὡς κτήμα εἶναι τῶν ζῶν ἀκούει ἀλλ' ὅτι ζῶν ἐστιν· ἢ ἢ λέγει) κυρίως ὁ ἄνθρωπος τῶν ζῶν ὡς κτήμα τῶν ζῶν), ἔδ' ὁ τῷτο λέγων κυριολεκτεῖ. ἐπεὶ ἔν ὁ ἄνθρωπος τῶν ζῶν ἢ λέγει πολλὰχῶς, ἔδ' ὁ "τῷτῳ" δηλωτικῶν ἐστιν. τὸ δὲ "τῷτο τῷτῳ" διττόν ἐστιν. ὥς ἔδ' ὁ τὸ 10 μαντικὸν τῷ δούλῳ καὶ δεσπότῃ. ἐστὶ δὲ καὶ αὐτὸ τὸ "τῷτο τῷτῳ" διττόν, καὶ εἰρηγ' πρότερον διὰ τί. τὸ δὲ "καὶ ἐάν τι πρὸς τὰ κακὰ λέγῃ" ὡς τινός" ταυτὸν ἐστὶ τῷ καὶ ἐάν τι πρὸς τὰ κακὰ λέγῃ καὶ γενικῇ πτώσει, καθάπερ ἡ φρόνησις λέγει, τῶν κακῶν βηθήσει μὲν, ἀλλ' ἔχ' ὅτι κακὴ ἐστὶ τῶν κακῶν ἀλλ' ὅτι ἐπιστήμη ὅσα τῶν 15 κακῶν· ὁ ἢ φρόνιμος ἐπίσταται τὰ κακὰ. ὥς τὰ σοφίσματα ταῦτα, ἃ μικρῷ πρότερον εἰρήκαμεν, παρὰ τὸ συμβεβηκὸς γέγονεν ἀλλ' ἢ τῷ διττῷ. πῇ δὲ καὶ ἀπλῶς αὐτὸ τὸ παρὰ συμβεβηκὸς ὠνόμασαν· πῇ ἢ ὡν ὅδε τῷδε, οἷον δούλος δεσπότῃ, καὶ ἀπλῶς καὶ πάντων καθ' ὅσων τὸ "τόδε τῷδε" λέγει δύνανται, ἐπιφέρειν ἔδειξεν 20 σιν. καίτοι ἐνδέχεται, φησὶν, ἴσως ἀγαθὸν εἶναι τι τῶν κακῶν, ὡς ἡ ἀνδρεία ἀπλῶς ὅσα ἀγαθὰ δοκεῖ τισὶ διὰ τὰ ἐν πολέμοις τραύματα εἶναι κακόν. διὰ τῷτο ἢ αὐτὸ τὸ "ἴσως" προσέθηκεν· ὥς ὁ λόγος ὁ λέγων "ἡ ἀνδρεία τῶν κακῶν" διττός· ἡ ἢ ὅτι κακόν τί ἐστιν ἡ ἀνδρεία, ἡ ὅτι ἐπίσταται τὰ κακὰ. id. ib.

180. "ἀλλ' εἴ τι δούλον εἴη ἀγαθὸν μοχθηρῶν." φέρει δὲ καὶ ἄλλη 16. γραφὴ ἔχουσα ὅτως "ἀλλ' εἴ τι δούλον εἴη ἀγαθὸν ὄνομα μοχθηρῶν." ὁ δὲ λέγει τοῦτον ἐστίν· ἐάν τις δούλος ἀγαθὸς ὦν, ἡ εἰ γὰρ τις δούλος ὄνομα ἔχη κεκλητῆς Ἀγαθός, τύχῃ δουλεύειν μοχθηρῶν, λέγει δὲ τις τὸ ἀγαθὸν μοχθηρῶν, ὁρᾷεν ἂν διττὸς ὁ λόγος εἶναι... 30 ταῦτα μὲν διὰ τῆς μᾶς τῶν γραφῶν λέγονται ἂν· διὰ δὲ τῆς ἐξή- σης καὶ τὸ "ὄνομα" προσκείμενον λέγει ἂν· ἢ ἢ εἰ τῷ δούλῳ κείνῳ ὄνομα τὸ ἀγαθὸν ὡς μὴ καλεῖται Νικοκλέα ἢ Πλάτωνα ἢ Ἰσπώνιον ἢ ἄλλο τι τοῦτον ἀλλ' Ἀγαθόν, ὡς περὶ καὶ ὁ Ὀλυμπιονίκης ὠνομαζέτο αὐτὸ τῷτο Ἀνθρώπος, ἡ δὲ καὶ τὸ ἀγαθὸν μοχθηρῶν διττόν. 35 id. f. 53.

180. ἐπειδὴ τὸ "μῆνιν ἀεὶδε θεά" ἀφελόντες ὠρισμένως οἶδαμεν 19. ὅτι ἡμισυ γίγνηται ἐπὶ καὶ τῆς Ἰλιάδος, ὁ λέγων ὅτι δός μοι τὸ "μῆνιν ἀεὶδε θεά," τὸ ἡμισυ τῷ ἔπος, διττὸς ἂν ἦν· ἀλλὰ μὴν ἢ διττός· καθ' αὐτὸ ληφθέν τὸ "μῆνιν ἀεὶδε θεά" δῆλον γέγονε τίνος 40 ἐστὶν ἡμισυ, ὥς καὶ ὁ τῷτο σημαίνων λόγος ἢ διττός. εἰ δὲ τῷτο, ἔδ' ὁ λέγων "ἄρα ὅδε σός" διττός· δῆλον γὰρ ἐστὶν ὅπως ὅτος τῷτο ἐστίν. ὥς ἢ λέγει πολλὰχῶς τὸ τῷτο τῷτο. ὅταν ἀφελόντες τι γνωρίμων ὅν τί ἐστι, ταύτη τῇ προσηγορίᾳ ὀνομαζόμεν, λέγω δὴ προσηγορίαν τὸ τῷτο τῷτο· ἢ ἢ τὸν Πλάτωνα καὶ Ἀρί- 45 στωνα καθ' αὐτὸς λαβὼν καὶ ἐρωτῶν "ἄρα γὰρ ὅτος τῷτο ἐστὶ" ταῦτον λέγει τῷ ἄρα ὁ Πλάτων υἱὸς ἐστὶν Ἀρίστωνος, καὶ ἢ διττὸν ἐνταῦθα τὸ ἐρώτημα διὰ τὸ τὰ ληφθέντα γνωρίματα τυγχάνειν πῶς ἀπ' ἀλ-

λήλων εἶσιν. ἔτι τὸ ἔδ' ἢ εἰ ποτὲ τί τινος ἀφελόντες τοῦτον ἐστιν· ἢ ἢ τὸ τῷτο τῷτο λέγει πολλὰχῶς, εἰ ποτὲ τινος ἀφελόντες σημαίνωμεν τῇ προσηγορίᾳ τῇ τῷτο τῷτο· καὶ ἢ εἰπόντες δός μοι τὸ ἡμισυ τῷ ἔπος τὸ "μῆνιν ἀεὶδε θεά," δυνάμει σημαίνωμεν τῇ προσηγορίᾳ τῇ τῷτο τῷτο· εἰ ἢ ἔν διττόν (τῷτο ἢ δὴ προσυπακύνειν εἰπόντες, δός μοι τῷτο τῷτο ἡγὼν τῷ γίγνηται τὸ ἡμισυ τῷ ἔπος, οἷον τὸ "μῆνιν ἀεὶδε θεά"), σημαίνωμεν τὴν Ἰλιάδα ἡγὼν σημαίνωμεν ὅτι δός μοι τὸ ἡμισυ τῆς Ἰλιάδος· ἀλλ' ἢ τῷτο σημαίνωμεν. ἐν δὲ τῇ λέξει τῇ "καὶ ἢ τὸ ἡμισυ εἰπόντες δός μοι" ὑποσηκτέον εἰς τὸ "δός μοι," εἴτα ὑπακτέον τὸ "Ἰλιάδα σημαίνωμεν." ἐστὶ δὲ τῆς λέξεως κατάλληλον τοῦτον· καὶ ἢ τὸ ἡμισυ τῷ ἔπος εἰπόντες, οἷον τὸ "μῆνιν ἀεὶδε θεά," Ἰλιάδα σημαίνωμεν, λέγει δ' ἂν δι' αὐτῷ· εἰ πάν τὸ τῷτο τῷτο διττόν, καὶ τὸ δός μοι τὸ ἡμισυ τῷ ἔπος διττόν ἐστι, καὶ τῷτο λέγοντες λέγομεν ἂν δός μοι 15 τὸ ἡμισυ τῆς Ἰλιάδος. id. ib.

τὰ σοφίσματα τοιαῦτα. ἄρ' ἐνδέχεται τὸ μὴ ὂν εἶναι; ὃ. ἄρα γε τὸ μὴ ὂν δοξαζόν ἐστιν; ναί. τὸ μὴ ὂν ἄρα ἐστιν. τὸ μὴ "ἀλλὰ μὴν ἐστὶ γὰρ τι μὴ ὂν" ὡς ἴσον ἐπὶ τῷ ἀλλὰ μὴν τὸ μὴ ὂν ἐστὶ τι, οἷον δοξαζόν. πάλιν τὸ ὂν συναρᾷ μὴ εἶναι ὅπως· ἢ ἐστὶ τὸ ὂν, ἡ ἄνθρωπος ἐστὶν ἡ ἵππος ἡ βῆς ἡ τι τῶν τοιούτων· ἔδ' ὁ δὲ τῷτων ἐστίν· ὥς ἔδ' ἐστιν· ἔκ ἄρα ἐστὶ τὸ ὂν. πάλιν ἄρ' ἐνδέχεται τὸν αὐτὸν ἄμα εὐορκεῖν καὶ ἐπιορκεῖν; ὁ δὲ ὁμοίως ἐπιορκεῖσιν ἐπιώρκεσιν, ὥς εὐορκεῖσιν· ἡλήθευσεν ἢ πεποιρκῶς ὁ ποιῶ ὥμοσεν· ὁμοίως ἢ ἐπιορκῶσιν ἐπιώρκεσιν· ὁ αὐτὸς ἄρα ἄμα 25 ἐπιορκεῖ καὶ εὐορκεῖ. πάλιν ἄρα τὸν αὐτὸν ἐγγυρᾷ ἄμα τῷ αὐτῷ πείθεσθαι καὶ ἀπειθεῖν; ὃ. ἀλλὰ μὴν ὅδε πείθεσθαι μὲν τῷ γεωμέτρῳ ἀσύμμετρον εἶναι τὴν πλευράν, ἀπειθεῖ δὲ σύμμετρον εἶναι, καὶ πείθεσθαι μετρίον εἶναι τὸν ἥλιον τῆς γῆς, ἀπειθεῖ δὲ τῷ αὐτῷ ἑλκτονά εἶναι· ὁ αὐτὸς ἄρα τῷ αὐτῷ πείθεσθαι καὶ ἀπειθεῖ. θεὸς δὲ τὸ σοφίσματα συντόμους λύει αὐτὰ λέγων "ἡ ὅτε τὸ εἶναι τι ταῦτόν," τῷτῳ ἢ ταυτὸν ἐστὶ τὸ λέγειν τὸ μὴ ὂν ὅτι ἐστὶ τι, οἷον δοξαζόν, καὶ ἀπλῶς ὅτι ἐστιν· εἰ μὲν ἢ τὸ ὂν ταυτὸν ἢ τῷ ἀπλῶς ὅτι ἢ ἂν τὸ μὴ ὂν ὂν· ἐπεὶ δὲ ἕτερον, ἔκ ἐστι τὸ μὴ ὂν ὂν. λύει σαφῶς καὶ τὸν αὐτὸν ἄμα ἐπιορκεῖν καὶ εὐορκεῖν λέγων "πλὴν τῷτό μόνον, εὐορκεῖ δὲ ὃ," ὁ ἴσον ἐπὶ τῷ ἀπλῶς μὲν ἔκ εὐορκῆ, ἀλλὰ τῷτό μόνον ὅτι ὁμοίως ἐπιορκῶσιν ἐπιώρκεσιν, ὥς καὶ τῷτό μόνον, ἀπλῶς δὲ ἔκ εὐορκῆ ἀλλὰ τῷτό μόνον ὅτι ὁμοίως ἐπιορκῶσιν ἐπιώρκεσιν. id. f. 53 b.

ἡ δὲ ἀγωγή τῷ σοφίσματος τοιαύτη. ἄρα γε ἐνδέχεται τὸν αὐτὸν ἄμα ψεύδεσθαι καὶ ἀληθεύειν; ὃ. εἴτα ἐπ' ἡγῶν, ἀλλὰ μὴ ὃ εἰπὼν τὸν ὀφθαλμὸν λευκὸν ψεύδει. ἀλλὰ καὶ ἀληθεύει· ἄμα γὰρ ἐστὶ λευκὸς καὶ ἢ λευκός. λέγει δὲ καὶ τῷτο τῷτο αὐτῷ εἶναι λύσιν, ἀλλὰ διὰ τὸ μὴ εἶναι εὐθεωρήτον, καὶ μάστιγας ἐν οἷς τὰ ἀντικείμενα ὁμοίως ὑπάρχει, πρότερον δεῖ φάσκειν, ἄρα τὸ ἀφελόντες ἡ τὸ ψεύδεσθαι, τὴν δυσκολίαν παρέχει. ἔδ' ὁ δὲ κυκλῶν τὸν αὐτὸν ἀπλῶς μὲν εἶναι ἀληθῆ πῇ δὲ ψεύδῃ, ὡς ἐπὶ τῷ Αἰθίοπος καὶ τῷ μὴ ὄντος· ὁ ἢ τὸν Αἰθίοπα μέλανα λέγων ἀπλῶς μὲν ἐστὶν ἀληθῆς πῇ δὲ ψεύδῃ, ὁ δὲ λέγων αὐτὸν λευκὸν ἀπλῶς μὲν ψεύδῃ

ἢ δὲ ἀληθής. τὸ δὲ "ἢ τινός" λέγει ἂν ἐφ' ὃ τὸ ἡμισυ λευκὸν τὸ
 ἡμισυ δ' λευκόν. ἔτος γὰρ ὅτε ἀπλῶς ἐστὶν ἀληθής πῇ δὲ ψευ-
 δής, ὅτε ἔμπαλιν ἀπλῶς μὴ ψευδής πῇ δ' ἀληθής, ἀλλὰ τινος
 ἦν ἐπ' ἴσης καὶ ψευδής καὶ ἀληθής. δύναται καὶ ἐκ παραλλήλου τὸ
 πῶς καὶ. ὁ γὰρ πῇ ψευδόμενος ἢ ἀληθεύων καὶ τὶ ψεῖδῃ ἢ
 ἀληθεύει καὶ ὅχι ἀπλῶς. τὸ δὲ "καὶ εἶναι ἀληθὴ τινὰ, ἀληθὴ δὲ μὴ"
 ἔστι ἐν τῷ εἶναι καὶ τὸ μὴ ἀληθὴ, ἀπλῶς δὲ μὴ ἀληθὴ. ὁ γὰρ
 κατὰ τὴν ἀληθείαν ἐπὶ τὴν ἀληθείαν καὶ ὅχι ἀπλῶς ἀληθής ἐστιν. δύναται
 καὶ τις καὶ ὅπως ἐρωτωμένων τὸ σοφίσματος ἀκρίβειαν. ἀρὰ γε ἐνδέ-
 χεται τὸ αὐτὸν ἄμα καὶ ψεῖδαν καὶ ἀληθεύειν; ὐ. ἀλλὰ μὴν ὁ λέ-
 γων "ἐγὼ ψεύδομαι" ἄμα καὶ ψεῖδῃ καὶ ἀληθεύει. ψεύδος ἄρα
 τὸ ἐκ ἐνδέχεται τὸν αὐτὸν ἄμα καὶ ἀληθεύειν καὶ ψεῖδαν. τὰ δὲ
 ἐφεξῆς κείμενα σοφίσματα σαφῆ εἰσὶ, καὶ πλεῖστα τούτων τὰ πα-
 ραδείγματα καὶ ἐν τοῖς Τοπικοῖς. id. f. 54.

ἔστι δὲ ἡ ἀγωγή τῶ παραλογισμῷ τοιαύτη. ἀρὰ γε βύλεται
 καὶ τὸ αὐτὸ κακόν; ὐ. τί δέ, τὸ κλέπτειν κακόν; ναί. βύλεται
 καὶ ὁ κλέπτης κλέπτειν; ναί. τὸ αὐτὸ ἄρα βύλεται κακόν. λα-
 βὼν δὲ ἀντὶ τῷ κλέπτειν ἐνταῦθα εἰληπτόν, ἐν οἷς λέγει "ὅ γὰρ εἰ
 κακόν ἐστιν ὁ κλέπτης, καὶ τὸ λαβεῖν ἐστὶ κακόν." τὸ δὲ ὅτι κακόν
 τὸ κλέπτειν κατεσκευάσθη οἱ σοφισταὶ δεκνύντες κακὸν τὸν κλέ-
 πτην, ἐδείκνυν δὲ αὐτὸν κακὸν ἐκ τῷ ὅρισμῳ τῷ κλέπτειν, ὃν αὐτὸς
 αὐτὸν λόγον εἶπεν. id. ib.

χρεὼν δ' ἐστὶ πρὸς σαφήνειαν πρότερον τῷ λεγόμενῳ τῷ ἐν
 τῷ πρῶτῳ τῶν Ἑθνικῶν εἰρημένῳ ἀναμνησθῆναι, ὅπερ ἐστὶ τὸ ἄλλο
 εἶναι τὸ φύσει δίκαιον, ἄλλο δὲ τὸ καὶ ὁρᾶν τὸ κρίναντος, ἄλλο
 καὶ τὸ τὴν διατάξιν τῷ νόμῳ περαιωθῆναι. ὡς περ καὶ ὁ Καλλι-
 κλῆς ἐν τῷ τῷ Πλάτωνος Γοργία πρὸς τὸν Σωκράτην λέγει. ὡς
 ὅτι ἐν τῷ δικαίῳ τριχῶς διαιρημένῳ ἀφορμαὶ πολλαὶ παραλο-
 γισμῶν ἐντεῦθεν τοῖς σοφιστεύουσι δέδωκεν, ὡς καὶ ἐπὶ τῷ παρόντι.
 λέγει γάρ, ἄρα δικαῖον ἐστὶ τὸ ἕκαστον ἔχειν τὰ αὐτοῦ, ἀδικον δὲ
 τὸ τὰ ἀλλότρια; ἢ ὅπως. πότερον ποτὲ φάμεν εἶναι δίκαιον καὶ
 πρῶτον δικαῖον (τὸ γὰρ δίκαιον ἀντὶ τῷ δικαίῳ εἰληπτόν) ὡς μὴδὲν δια-
 φέρον, ὅχι τὸ ἕκαστον τῶν κρισμένων ἔχειν τὰ αὐτοῦ καὶ ὁ δὲ
 ἔχει αὐτόν; ναί. ἀδικον δὲ καὶ κρίσιν ἀδικον ὅχι τὴν κυρώσανσαν
 τὰ ἀλλότρια ἔχειν τὸν μὴ κύριον; ναί. εἴτα ἐπὶ τὸν ἄλλο μὴν
 ὅτε ἔχει τὰ χρήματα τότε λαβὼν. καὶ ἢ μὴ ἐκ τῷ νόμῳ καὶ τῆς
 ὁρᾶς τῷ κριτῷ ἔλαβε (τὸ γὰρ λέγει), ἢ μὴ ἐκ τούτων ἔλαβε,
 καὶ αὐτὸν ἔχει, τὸ δὲ τὰ αὐτοῦ ἔχειν καὶ δίκαιον εἶναι. εἰ δὲ δι-
 καῖος ἔχει, δικαία ἢ κρίσις. καὶ νόμος γὰρ ἔχει. ἢ δὲ πάλιν τῷ
 ἀδικηθέντος ἦσαν, ἀδικος ἢ κρίσις. ἢ αὐτὴ ἄρα δικαία καὶ ἀδι-
 κα. αὖτε εἰ τις συκοφάντης ἔλεγε τὴν οὐκίαν ἢ τὸν ἀγρόν τῷ
 Πλάτῳ, κατεῖχε μίσθωμα καὶ φόρος τελῶν Πλάτῳ, μὴ
 πρὸς Πλάτῳ εἶναι ἀλλ' οἰκείᾳ, ἔκρινε δὲ ὁ δικαστὴς ὁ μωμοκέναι
 τὸν Πλάτῳ καὶ γενεᾷ κύριον τῷ ἀγρῷ καὶ τῆς οὐκίας, ὁ δὲ Πλά-
 τῳ δὴ τὴν περὶ τὸν ὅρκον εὐλάβειαν τὸν συκοφάντην εἶπεν ἔχειν
 καὶ αὐτὸν. ὅπως ὁ συκοφάντης τὰ μὴ αὐτοῦ ἔχει. ὁ γὰρ ἀπὸ νόμου
 καὶ ἔχει, ὡς ἴδια ἔλαβε. τὸ δὲ τὰ ἴδια ἔχειν καὶ δίκαιον εἶναι,
 καὶ δικαία ἢ κρίσις, ἀδικος δὲ τῇ φύσει. id. f. 54 b.

νόμος τῷ Ἀθηναίῳ τὰς δικαιοσύνας δικαιοσύνη εἶναι. καὶ 180
 τὸτο δὴλον πεποίηκε καὶ ἐν τῷ Κρίτῳ τῷ Πλάτωνος Σωκράτης. 25.
 λέγει γὰρ ἐν ἐκείνοις ὁ Σωκράτης "τί ἐροῦμεν πρὸς ταῦτα ὡς Κρί-
 των καὶ ἄλλα τοιαῦτα; πολλὰ γὰρ ἂν τις ἔχη ἄλλως τε καὶ ῥητῶς
 εἰπεῖν ὑπὲρ τούτου τῷ νόμῳ ἀπαλλυμένῳ, ὅς τας δικαιοσύνας
 δικαιοσύνης προσάττει κυρίας εἶναι." id. f. 55.

ἐν δὲ τῷ "πότερον δεῖ κρίναι τὸν τὰ ἀδικα λέγοντα ἢ δίκαιον" 180
 τὸ κρίναι ἴσον ἐστὶ τῷ κατακρίναι καὶ καταδικᾶν ὑποβάλλειν. τίνα 26.
 γὰρ, φασί, δεῖ καταδικᾶν ἀξίον, τὸν τὰ δίκαια λέγοντα ἢ τὰ ἀδικα;
 εἰπόντος γὰρ τῷ ἀποκρινόμενῳ ὅτι τὸν τὰ ἀδικα λέγοντα καταδικά-
 ζειν δεῖ, ἐπὶ τὸν περὶ τῷ ἀδικηθέντος λέγοντες ὅδε δὲ ἀδικα λέ-
 γει. ὁ γὰρ ἔπαθεν, ἐκεῖνα καὶ διηγείτο καὶ λέγει, ἔπαθε δὲ ἀδικα,
 ἀδικα ἄρα λέγει. ὥς εἰ τὸν τὰ ἀδικα λέγοντα κρίναι δεῖ καὶ
 καταδικάζειν, ἔτος δὲ ἀδικα λέγει, τούτον ἄρα δεῖ καταδικάζειν.
 ἔτος δὲ ἐστὶν ὁ ἀδικηθείς, δεῖ ἄρα τὸν ἀδικηθέντα καταδικάζειν,
 δικαῖον δὲ τὸν ἀδικον. τὸ δὲ "ἀλλὰ μὴν καὶ τὸν ἀδικούμενον δίκαιον
 ἐστὶν ἰκανῶς λέγειν ὅτι ἔπαθεν" ὡς αἰτία ἐπὶ τῷ τῷ ἀδικα λέγειν τὸν
 ἀδικηθέντα. δίκαιον γὰρ φασιν οἱ σοφισταὶ λέγειν τὸν ἀδικηθέντα.
 ὁ πέπονθε, πέπονθε δὲ ἀδικα, ἀδικα ἄρα λέγει. μέχρι μὴ τούτου
 ἐπὶ τῷ μόνῳ αὐτὰ τὰ σοφίσματα, τὸ δὲ ἐντεῦθεν τὰς λύσεις αὐτῶν
 ἐπάγει. id. ib.

τὸ δὲ "καὶ τὸ ἔχειν τὰ αὐτοῦ δίκαιον, τὰ δὲ ἀλλότρια δὲ δίκαιον" 180
 λύσις ἐστὶ τῷ σοφίσματος τῷ τὸ αὐτοῦ ἔχειν ἕκαστον δίκαιον 31.
 εἶναι ἀξίον. λέγει δὲ ἀληθὲς μὴ εἶναι τὸ δίκαιον λέγειν τὰ αὐτοῦ
 ἔχειν, ἀδικον δὲ τὸ τὰ ἀλλότρια. κρίσιν μέντοι τοιαύτην, εἰ καὶ
 ψευδής ἐστι, ταύτης εἰ καὶ ἡμαρτημένη ἐστὶ τῷ πρὸς τὸ φύσει δι-
 καῖον βλέποντι, ὅμως ὅθεν κωλύει λέγειν δικαῖον εἶναι, ἐπειδὴ καὶ
 τὴν τῶν νόμων πρόσθετον πεπέρασται, καὶ πολλὰ μὲν εἰσιν ὅτι φαίνεται
 ἀδικα. μὴ δὲ διὰ τὸ μὴ καὶ νόμος προβῆναι, δίκαια δὲ ὅμως ὄντα τῇ
 φύσει, καὶ πολλὰ ἔμπαλιν. id. ib.

τὸ δὲ "ὅ γὰρ εἰ λέγειν δίκαιον, ἀνάγκη δίκαια εἶναι" ἐναντίως 180
 ἔχειν μοι δοκεῖ τοῖς εἰρημένοις. ἔδει γὰρ ὡς οἶμαι ὅπως εἰπεῖν. ὅτι 35.
 γὰρ ἀνάγκη ἀδικα εἶναι, ἐπειδὴ δίκαιον ἐστὶ λέγειν αὐτὰ καὶ πρὸς
 τὸν ἀδικῶν, λέγει, καὶ ἐκ ἀνάγκης ἀδικα λέγειν. ἢ εἴη ἂν
 λέγων ὅτι ἐκ ἀνάγκης τὸν τὰ ἀδικα λέγοντα κατακρίνειν. ὅ γὰρ εἰ
 δίκαιον ἐστὶ τὸ λέγειν ὅτι πέπονθεν, ἀνάγκη καὶ τὰ λεγόμενα δι-
 καῖα εἶναι. πῶς γὰρ ἐπειδὴ ἀδικῶν εἰσὶ σημαντικά ἢ μνηστικά;
 ἐστὶ γὰρ, ἵνα σαφέστερον εἰπωμεν, ὁ λέγει τοῦτον, ὅτι ἐκ ἀνάγκης
 ἀδικον εἶναι, ἐπειδὴ δίκαιον ἐστὶ λέγειν αὐτὰ. ὁ γὰρ πέπονθεν, ἀδικα
 ἐκεῖνα λέγει. καὶ δίκαια ἐστὶ λέγοντα ταῦτα, ὥς εἰ δεῖ τὸν ἀδικη-
 θέντα κατακρίνειν. id. ib.

ἴσον ἔν ἐστὶ τὸ "ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν δικαίων" τῷ ὁμοίως 180
 δὲ ὅδε εἰ λέγει τις δίκαια, ἀνάγκη δίκαια λέγειν. ὅ γὰρ εἰ ὁ ὑβρι- 37.
 στικὸς λέγων ὅτι ὑβρίστη ἀδικα λέγει (ὁ γὰρ πέπονθεν ἀδικα ὄντα
 λέγει), ὁ ὑβρίσας δηλονότι λέγων μὴ ὑβρίσκειν τὰ δίκαια λέγει,
 τὸ δὲ μὴ ὑβρίζειν δίκαιον, τούτο δὲ λέγει, τὸ δίκαιον ἄρα λέγει.
 ἀλλ' ὅχι, εἰ τὰ δίκαια λέγει, καὶ ἀπλῶς δίκαια ἐστὶν ὅτι λέγει.
 ψευδὴ γὰρ ἐστὶν. ὥς εἰ ὁ λέγει ὁ ἀδικηθείς δίκαια ἐστὶν λέγοντα,

καίπερ ἄδικα ὄντα, τὴν νικῶσαν λήβει· δικαίον γάρ ἐστι λέγειν ἂ λέγει, καὶ ἢ μὴ δικαίᾳ ἐστι λέγειν, δικαίᾳ ἐστίν, ἄλλως δὲ ἄδικα· μηρυτικά ᾗ δόκουν. id. f. 55 b.

181^a ἐστι τὸ ῥῆτὸν ὑπερβατὸν καὶ μὴ κατ' εὐθεΐαν κείμενον. εἰ γὰρ
5 ὥτως εἰληπτο, ἦν ἂν σαφὲς τὸ λεγόμενον. καὶ ἐὰν ἐν ἀρχῇ τις προσέρηται, ὡς ἄρα γε ἀδύνατον τὸ αὐτὸ εἶναι διπλάσιον καὶ μὴ διπλάσιον; ὅχι ὁμολογητέον. ἐστὶ δὲ τοῦτον· ἐάν, φησὶν, ἐρηται τις, ἄρα γε ἀδύνατον τὸ αὐτὸ εἶναι διπλάσιον καὶ μὴ διπλάσιον; μὴ ὁμολογητέον ἀδύνατον, ἀλλὰ φατέον τὸ "ναί, μὴ μέντοι ὡδ'· τυτέστι πρὸς τὸ αὐτό (τῷτο γὰρ ἐστίν ὁ κυρίως ἔλεγχος), ἀλλὰ πρὸς
10 ἄλλο καὶ ἄλλο. id. ib.

181^a εἰρη) πότε ἐστὶ δῆλον καὶ πότε ἄδῆλον, ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν
16 Προτέρων Ἀναλυτικῶν καὶ ἐν τῷ ὀγδόῳ τῶν Τοπικῶν. ἂν δὲ, φησί, δῆλον ἦ, ὅτι δότεόν, ῥητέον δὲ ὅτι τὸ ἐν ἀρχῇ αἰτεῖς... τὸ δὲ τοῦτον εἰ καὶ ἐνδοξον, φησὶν, ἐστίν, ὅμως ὅτι δότεόν. ἢ εἴη ἂν λέγων διὰ τὸ "ὅθ' ὅταν ἐνδοξον ἦ, λέγοντα τὰληθές," ὅτι καὶ δοκεῖ μὴ λαμβάνειν τὸ ἐν ἀρχῇ, τῇ δὲ ἀληθείᾳ τὸ ἐν ἀρχῇ αἰτεῖται, ὅτι δότεον λέγοντα τὰληθές, τυτέστιν ἀλλὰ ῥητέον πρὸς αὐτὴν τὰληθές· ἐστὶ δὲ τὸ ἀληθές ὁ δὲ πρὸς τὴν ἐρωτῶντα λέγειν, ὅτι φαίνεται μὴ μὴ τὸ ἐν ἀρχῇ λαμβάνων, τῇ δ' ἀληθείᾳ ὁ εἶδει συμπεράνασθαι αἰτεῖς. id. f. 56.

181^a εἴτα, φησί, ῥητέον· δεδοῖς ὅχι ὡς χρησαμένῳ τῷ δοθέντι
19 σοι ὡς προτάσει, ἀλλὰ δέδοῖς ὡς πρόβλημα, ἵνα πρὸς τῷτον συλλογῇ, τυτέστιν ἵνα λαβὼν πρότασιν συλλογισάμενος δείξης τὸ ἐναντίον. σὺ δὲ ὡς προτάσει χρησάμενος συνελογίσω τὸ συμπερανθέν... καὶ ὅλως, φησί, δεῖ τὴν ἀποκρινομένην τὸ ἐναντίον ποιεῖν
25 τῶν παρεξελέγχων· ἐκεῖ ᾗ τεθέντων τινῶν καὶ ἐπαχθέντος τῷ συμπεράσματος συγχωρεῖν μὲν φασὶν ὥτως ἔχειν, ὅ μὴν τῷτο ἐβυλόμεθα δειχθῆναι, ἀλλὰ δι' αὐτῶ ὡς διὰ προτάσεως ἄλλο τι. id. ib.

181^a τὴν διὰ τῷ παρεπομένῳ συλλογισμῶς τὴν παρὰ τὸ ἐπόμενον
22 λέγει συμβαίνοντα· φησὶν ὅτι ὡς ἐπ' αὐτῷ τῷ λόγῳ, τυτέστι τῷ συλλογισμῷ, δευτέον ὅτι τὸ σόφισμα παρὰ τὸ ἐπόμενον συμβέβηκεν, ἦν παρὰ τὸ μὴ ἀντιζέφειν. id. ib.

181^a εἶδει ᾗ ὥτως εἰπεῖν· εἰ τὸ γεγονὸς ἀρχὴν ἔχει, τὸ μὴ ἔχον
30 ἀρχὴν ὅ γέγονεν. περὶ τῆς ἀντιστροφῆς ταυτησί πολλὰ μὴ καὶ ἐν τοῖς εἰς τὰ Φυσικὰ ἡμετέροις εἰρηκάμεν θεωρήμασι. id. ib.

181^a περὶ τὸ προστιθέναι τι συλλογιστέον λέγει τὴν παρὰ τὸ μὴ αἷτιον
31 ὡς αἷτιον τιθέντα, ὅς ἦν ἕκτος τρόπος τῶν ἔξω τῆς λέξεως παρалоγισμῶν. id. ib.

181^a εἰπὼν δὲ ὅτι ἐμφανιστέον, ἐπήγαγε "καὶ λεκτέον ὡς δέδωκα,"
33 ὅχι ὅτι μοι δοκεῖ ἄλλα χάριν τῷ λόγῳ, ἵνα μὴ δυσκολεῖται ἢ ἐρίζειν δεῖξαι· εἰδὼς ᾗ αὐτὸ μὴ δαμῶς ὅν πρὸς τὴν λόγον μὴ δὲ αἷτιον αὐτῷ δέδωκα, σὺ δὲ ἐχρήσω τῷτω ὡς πρὸς τὴν λόγον ὄντι καὶ οἰκείῳ ὑπάρχοντι τῷ λόγῳ. τὸ δὲ πλεῖρες τῷ "ὅθ' ὅδε κέρηται" ὅθεν πρὸς τὴν λόγον τοῦτον ἐστίν· σὺ δὲ κέρησαι πρὸς τὴν λόγον καὶ ὡς οἰκείῳ ὄντι τῷ προβλήματι ὅθεν ὄντι πρὸς τὴν λόγον. id. f. 56 b.

181^b νῦν δὲ δι' ὧν ἐπάγει, τῷτο λέγει, ὅτι πολλὰ καὶ δὲ μὴ ἀπλῶς
1 ὅσως τῆς ἐρωτήσεως δέντα τινὰ ἀπλῆν τὴν ἀπόκρισιν ὅθεν συμβαίνει αὐτὴν ἀμαρτάνειν· ὥσπερ γάρ, φησὶν, ἐπὶ τῶν ὁμωμένων,

ὅτε μὴ ἀμφοῖν ὅτε δὲ ὑδτετέρῳ ὑπάρχει... καὶ ὅτι τῷτο ἐστὶν ὁ λέγει, δῆλον πεποίηκε διὰ τῶν ἐφεξῆς εἰπὼν "ὅταν μὴ ὦν τὰ πλεῖα τῷ ἐνὶ ἢ τὸ ἐν τοῖς πολλοῖς ὑπάρχει." ἐν μὴ τοῖς πολλοῖς τὸ ἐς Ἴλιον ἀπελθεῖν ὑπάρχει τῷ Αἴαντι, μάλλον δὲ τοῖς Αἴαντι, πλεῖα δὲ τῷ ἐνὶ ὡς τῷ Κορίσκῳ τὸ λευκὸν καὶ τὸ μυσικόν. εἰ ὅν τις ἐρωτο πότερον ὁ Κορίσκος μυσικός καὶ λευκός ἐστιν, ὁ εἰπὼν ὅτι ναὶ ὁδὰμῶς ἂν ἐλεγχθῇ, καίτοι ἡμαρτημένως τὸ ναὶ δεῖ· ὁ γὰρ δεῖ ἐπὶ τῶν πολλὰ καὶ ἀπλῶς φάσκειν ἢ ἀποφάσκειν. id. ib.

ἢ δὲ λέξις ἢ "ἐπεὶ δὲ ἐκ ἄλλοις τὰ αὐτὰ ἀλλ' αὐτοῖς" ἔλλυ· πέπερον ἀπῆγγελλ. εἴη δ' ἂν τὸ πλεῖρες τοῦτον· ἐπεὶ δὲ ἐκ ἄλλοις μὲν εἰσι τὰ αὐτὰ καὶ ἕτερα, ἀλλ' ἑαυτοῖς εἰσι τὰ αὐτὰ καὶ ἕτερα ἑαυτῶν, συμβαίνει τὰ αὐτὰ καὶ ἕτερα εἶναι ἑαυτῶν καὶ τὰ αὐτὰ ἑαυτοῖς. id. f. 57.

λέγει δὲ ἐμπίπτειν τῷτο καὶ εἰς ἄλλας λύσεις, οἷον εἰς τὴν ἀμφιβολίαν· τὸ ᾗ ἐρωτῶν πότερον ἀμφοῖν ταῦτα ἢ πάντα ταῦτα ἴσα ἐστίν ἢ ἄνισα, καὶ ἀμφίβολον ἐστίν· δύναται γάρ τις ἐκείνῳ τῷ ἐρωτήματος ἢ ὡς λέγοντος ἄρα γε ἴσα ἀλλήλοισ ἐστίν, ἢ ὡς ἴσα αὐτὰ ἑαυτοῖς; ὁμοίως δὲ καὶ ἄρα ἄνισα ἑαυτοῖς εἰσίν, ἢ ἄνισα πρὸς ἀλλήλους; ὅκων, φησὶν, ἐπὶ τῶν ἀμφιβόλων ἢ ἐπὶ τῶν πλεῖν ἐρωτῶντων ταῦτό, τυτέστι τὸ αὐτὸ πρᾶγμα φάσκει καὶ ἀποφάσκει, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ὄνομα καὶ ἄλλῳ καὶ ἐπ' ἄλλῳ τῶν ὑπὸ τὸ ὄνομα. τῷτο δὲ ἐκ ἔλεγχος· ὁ γὰρ ἔλεγχος γίνεσθαι ὅταν συμβαῖν τὸ αὐτὸ πρᾶγμα καὶ τῷ αὐτῷ καὶ ἐνὸς πράγματος ἅμα λέγῃ καὶ μὴ λέγῃ ἐκ τῆς τῷ ἀποκρινομένῳ θέσεως. τὸ δὲ "ἀλλὰ φαπερόν ὅτι μὴ μᾶς ἐρωτήσεως" καὶ τὰ ἐξῆς τοῦτον ἐστίν, ὅτι μὴ συμβῇσθαι τὸ ἀδύνατον, ἦν ὁ ἔλεγχος, ἂν ὅ ποιησθῇ τις τὰ πολλὰ μίαν ἐρώτησιν ἀλλ' ἐν καθ' ἐνὸς εἴπῃ, ἦν κατηγορήσῃ καθ' ἐνὸς ὑποκειμένου· εἰ γὰρ ἐν καθ' ἐνὸς εἴπῃ, ὅ μὴ δύνηται ἐλέγξαι τὴν ἀποκρινόμενον ὁ σοφιστής. ἢ καὶ ὥτως. φανερόν, φησὶν, ὅτι μὴ μᾶς ἐρωτήσεως γινομένης καὶ τῶν πολλῶν, ἀλλ' ἐπὶ πρᾶγματος καθ' ἐνὸς ἐρωτηθέντος ὅ γίνεσθαι ἔλεγχος· ὅταν γὰρ τις τὰ πολλὰ ὡς ἐν ἐρωτηθῇ, ἢ τὸ ναὶ ἢ τὸ ὅχι, ἐκ ἂν ἐλεγχθῇ ἀληθῶς ἀλλὰ μόνον φαινομένως· ὅταν δὲ ἐν καθ' ἐνὸς φῇσθαι, ἢ ἀληθῶς φῇσθαι, ἐκ ἔξω ἔλεγχος, εἰ δὲ ψευδῶς, ἔλεγχος, καὶ ἐλεγχος ὁ φαινομένος ἀλλὰ ἀληθής. id. ib.

περὶ τῷτο ὅν διδάσκει ἡμᾶς καὶ παρανοεῖ, εἰ ἐρωτῶμεθα πότερον τὸ διπλάσιον καθ' ἑαυτὸ λεγόμενον καὶ μὴ τῷ ἡμίσει τοῦτον ἐστὶ καὶ τὸ αὐτὸ σημαίνει ἢ ὅχι, μὴ διδόναι ἀλλὰ φάσκειν ὅτι ἄλλο μὲν ἐστὶ τὸ εἰπεῖν διπλάσιον καὶ ἄλλο τὸ διπλάσιον ἡμίσεος· εἰ γὰρ ἢ ἐμφαίνεσθαι καὶ συνεπινοεῖσθαι ἐν τῷ εἰπεῖν διπλάσιον τὸ ἡμίσεος, ἀλλ' ὅν ἄλλο ἐστὶ τὸ εἰπεῖν καὶ τὸ ἡμίσεος καὶ ἄλλο τὸ μὴ εἰπεῖν. καὶ συνέρῃσι τῷτο διὰ τῆς ἐπαγωγῆς λέγων "καὶ γὰρ τὰ δέκα ἐν τοῖς ὅδε δέσονται δέκα," τυτέστι καὶ γὰρ τὰ δέκα ἐμφαίνεσθαι, ἐν τῷ περὶ μὴ δέκα λέγων· καὶ γὰρ περὶ μονάδα δὲ δέκα ἐστὶ τὰ ἑνέα· τῶν γὰρ ἐννέα εἰ προσεθεῖ μονάς, δέκα ἐστίν· τὰ γὰρ ἐννέα λέγοντες εἰ δέκα, ἐν ὅσῳ ταῦτα ὅ δέκα φαμεν, συνεμφαίνομεν ἐν τῷτο καὶ δέκα. ὡς γὰρ ἐν τοῖς μὴ τὰ Φυσικὰ δέδωκεν, αἱ καταφάσεις ἐμφαίνον ἐν ταῖς οἰκείαις ἀποφάσεσιν... ὥτω καὶ ὁ διπλάσιον λέ-

γων ἐκ ἀνάγκης καὶ ἐ διπλάσιον λέγει, ὅπερ ἐστὶν ἡμισυ· τὸ γὰρ ἡμισυ ἢ διπλάσιον. καὶ τὸ μὲν διπλάσιον, φησὶν, "ὅθεν σημαίνει ὅθεν ἴσως," τὴν ἐξ ἴσως ὅθεν σημαίνει τὸ ἡμισυ. τὸ δὲ "ἴσως" πρό-
σεται ὅτι δυνάμει, ἐνεργείᾳ δὲ ὤ. εἰ δὲ γε καὶ σημαίνει, ἀλλ' ὅ
ποῦτ' ἀπορημένως καὶ συνημμένως. τὸ δὲ "ἀπορημένως" ἴσον ἐστὶ τῷ
καθ' αὐτό, τὸ δὲ "συνημμένως" τῷ μὲν τῷ ἡμίσεος... καὶ τὴν
αἰτίαν τούτου συντόμως ἐπηγάγε διὰ τὸ "ἐκεῖνο δὲ ἦν ἡ ἐπιστήμη
ἡσυχῆς," δυνάμει λέγων ὅτι ἡ ἐπιστήμη λέγει ἐπιστήμη, ἡ δὲ ἡ-
συχῆς ἢ λέγεται τίνος· ὅτε γὰρ ἡ γραμματικὴ τίνος λέγει γραμ-
ματικὴ ὅτε ἄλλη τῶν τεχνῶν καὶ μέρος ὕδατος, ὡς ἐν ταῖς ΚΑ-
τηγῶναις (c. 9 p. 11 a 24) μεμαθήκαμεν. id. f. 57. b.

λέγει κατηγορούμενα τὰ κοινότερα καὶ περιληπτικώτερα τῶν
καθ' αὐτά. ἐστὶ δὲ ἡ λέξις ἐλλειπτική, τὸ δὲ πλήρες τοῦτον· ἐν δὲ
ταῖς κατηγορούμεναις καὶ υποκειμέναις, δι' ὧν υποκειμένων δηλοῦν
ἐκ ὁρίων (ἡ γὰρ συμπτώσις διὰ τῆς ῥίως ὁρίζεται), ὡς τὰ κατη-
γορούμενα διὰ τῶν υποκειμένων δηλοῦν), ἐν δὲ τούτοις, φησὶ,
ἦτέον ὅτι ὁ αὐτὸς δηλοῖ χωρὶς καὶ καθ' αὐτὸς λεγόμενον καὶ ἐν τῷ
λόγῳ, τὴν ἐξ ὅταν μετὰ τίνος υποκειμένου συνδυαζὲν λόγῳ λέ-
γῃ καὶ μὴ ὀνόματι. καὶ τὸ τοῦ λίαν ἐναργῶς παρέστη διὰ τὸ κοινόν.
id. f. 58.

ὁ εἰπὼν σκέλος κοῖλον ὠρισμένος δι' αὐτὸν τὸ ῥαϊδόν δηλοῖ,
ὡς καὶ ὁ εἰπὼν κοῖλον ῥῖνα τὸ σιμόν· τούτω γάρ ἐστι δηλωτικὸν
τὸ ὅτι καλῶς, τὸ ὠρισμένον τι ἀλλὰ μὴ συγκεχυμένον. ὡς
ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἐστὶν εἰπεῖν κοῖλον καὶ κοῖλον ῥῖνα, ὅπως ὁδὸς
τὸ ἴσον διπλάσιον ταῦτον ἔχει τῷ λέγειν διπλάσιον ἡμίσεος.
id. f. 58.

ἡ μὲν τις ὑπολάβαι ἀποκρίνεται τὴν λέγειν τὴν Ἀριστοτέλην ἐκ τούτου
τὸ ἦν ὁρμηθεὶς (ἐοικε γὰρ ὅπως ἐν τούτῳ τῷ ῥήτῳ παραλαμβάν-
ει ὅς τινος ῥῖνα), λέγοντα "ὡς ὅθεν ἀποκρίνεται ἡ ῥίς ἡ σιμή, ῥίς
ἐξ ἔχουσα κοιλότητα ῥίως." ὁ γὰρ δὲ παραλαμβάνει τὸ ῥίς
ἐκ τῆς ἐξ ἔχουσα κοιλότητα ῥίως· ὅταν γὰρ
ὑποθέσθαι τι, συμπαραλαμβάνομεν καὶ τὸ ὅς ὡς μέρος ὅν τὸ
ἡμῶν ἀλλ' ὡς ἐρωτηθέν, οἷον ἐρωτῶμενοι τί δὲ ἐστὶ τούδε; λέ-
γεται τούδε ἐστὶ τούδε καὶ τούδε. id. ib.

"ἄρ' ὁ λέγεις ἀληθῶς, καὶ ἐστὶ τούτος;" ἐνταῦθα μὲν ὡς ἐπὶ
ἐκείνου ἐρωτηθέν τὸ "τούτος" καὶ ὅτω παρὰ τὸ ἀποκρινόμενον συγχο-
ρῶς συμπεραίνει ἐπὶ αἰτιατικῆς, λέγων "φῆς δὲ εἶναι τὸν λίθον;
ἐκ ἄρα τι λίθον." ἡ τὸ λέγειν λίθον ἐκ ἐξ λέγειν εὐθείαν, ὅπερ
ἐκ αὐτῶν "ὅ," ἀλλ' αἰτιατικῆς, ὅπερ ἐδήλωσεν αὐτὸς διὰ τὸ "ὅν."
ἐν ἔρειτό τις "ἄρ' ἐν ἀληθῶς λέγεις," ὡς περ, φησὶν, εἰ ἔρειτό
τις "ἄρ' ἐν ἀληθῶς λέγεις, ἐστὶ τούτος." τὸν τοῦτον δὲ ἐκ αὐτῶν
ἐκ ἐλλειπτικῆς ἀλλὰ σολοικίζει. id. f. 58. b.

τὸ δὲ "ἔξυλον εἶπεν ὅτος" ἐπηγάγεν ὡς εἰ ἔλεγον, εἰ ἀλλή-
ως τις τὸς ὅτω λέγοντας φήσει, συμβήσεται τὸ αὐτὸ καὶ θηλυκῶς
ἐκαστοκῶς καὶ ὑπερτέρως λέγεσθαι. id. ib.

ἐπὶ δὲ τὸ "ἄρ' ὅτος ἐστὶν αὕτη; τί δὲ, ὅχι ὅτος Κορίσκος,"
ἐκ συμπερασιμῶν "ἐστὶν ἄρα ὅτος αὕτη," ὁ συλλελογίζεσθαι φησὶ
σολοικισμὸν, καθὼς μὴ τὴν αἰτιατικὴν, δοτικὴν ἢ εὐθείαν συνελογί-

σατο· εἶπε γὰρ "αὕτη ὅτος, ὅτος Κορίσκος, αὕτη ἄρα Κορίσκος."
ἐρᾶς πῶς ὁ σολοικίζει ἐν πτωσεσιν. ἐστὶ δὲ τὸ τοῦ σολοικισμοῦ
φησὶ γὰρ ὁ φιλόσοφος ἐν τῷ περὶ Μνήμης καὶ Ἀναμνήσεως ὡς ὁ μὴ
τὰ πράγματα οὐκ αἰεὶ ὀνόμασιν ὀνομαζέων σολοικίζει. id. ib.

ἐκ περὶ σοφίας ἐστὶ τὸ ἐπιχειρήμα. τὸ δὲ διὰ τούτου λεγόμενον
τοῦτον ἐστὶν· καὶν δοῖμεν τὸν Κορίσκον καὶ θηλυκῶς λέγεσθαι, οἷον
καὶ ὅτος καὶ αὕτη, μὴ δὲ τὸ τοῦ ἀποκρινόμενος, ὁ συλλελο-
γισται τὸν σολοικισμόν, ἀλλὰ δὲ ἐρωτῆται τὸν ἀποκρινόμενον. καὶ εἰ
διδόναι μὲν ὁ λέγει δὲ, γίνεσθαι μὲν σολοικισμὸς ἀλλ' ὅχι ἀπλῶς ἀλλὰ
πρὸς τὸν ἀποκρινόμενον· εἰ δὲ μήτε λέγει μήτε δίδω, ὅθ' ἀπλῶς
γίνεσθαι ὅτε πρὸς τὸν ἀποκρινόμενον. ἐν δὲ τῷ "ὁμοίως ὅν δὲ
κακεῖ" λείπει αὐτὸν τὸ προσερωτηθῆναι εἰ δίδωσι τὸν λίθον σημαίνει
ὅτος. id. ib.

τὸ "πολλὰς οἱ αὐτοὶ ἐκείνοις ὄντες" τοῦτον ἐστὶν· οἱ αὐτοὶ
ἀλλήλοις εἰσὶ πάντες οἱ παρὰ τὴν ὁμωνυμίαν, ὡς περ καὶ οἱ παρὰ τὴν
ἀμφιβολίαν πᾶσι τοῖς παρὰ τὴν ἀμφιβολίαν καὶ οἱ παρὰ τὸ συμβε-
βηκός πᾶσι τοῖς παρὰ τὸ συμβεβηκός. ὁ δὲ λέγει ἐστὶν ὅτι τινὲς
μὲν ὄντες παρὰ τὴν ὁμωνυμίαν ἐλεγχῶν καὶ φαίνοντι ὅτι παρὰ τὴν ὁμω-
νυμίαν εἰσὶ, τινὲς δὲ εἰσὶ μὲν παρὰ τὴν ὁμωνυμίαν, ὁ φαίνεται δὲ
ὄντες παρὰ τὴν ὁμωνυμίαν· ὅτω καὶ οἱ παρὰ τὸ συμβεβηκός. ὁ μὲν
φησὶ, τὸς παρὰ τὸ συμβεβηκός πάντας τὸς αὐτοὺς δὲ καλεῖν, τὴν ἐξ
παρὰ τὸ συμβεβηκός δὲ λέγειν εἶναι, καὶ μὴ φαίνοντι ὄντες παρὰ
τὸ συμβεβηκός· ὅτι δὲ εἰσὶ παραλογισμοὶ παρ' ἄλλο μὲν φαίνόμε-
νοι δὲ εἶναι παρ' ἄλλο, εἴρηται πρὸς ὀλίγον. id. f. 59.

"μεταφερόμενον" δὲ λέγει αὐτὸν τὸ ἐπαγόμενον, ὡς περ καὶ
ἄρ' ὅς αἶδες σὺ τούτον τυπτόμενον, τούτω ἐτύπτετο ὅτος, καὶ ὅς ἐτί-
πτετο, τούτω σὺ εἶδες; τούτω γὰρ καὶ μὲν τὰ ἡρωτημένα δοκεῖ παρὰ τὴν
ἀμφιβολίαν εἶναι, καὶ δὲ τὸ ἐπαχθέν παρὰ τὴν σύνθεσιν. id. ib.

τὸ παρὸν σόφισμα τὸ ἀνὴρ ἐφέρετο καὶ κλίμακος δίφρον" ὅτι
παρὰ τὸ ὅχιμα τῆς λέξεως ἐστὶν· τὸ γὰρ ἄρρεν τὸν ἄνδρα ὑπερέτερον ἐρ-
μηνεύει· λέγει γὰρ τὸν ἄνδρα δίφρον ὑπάρχοντα φέρεσθαι καὶ κλί-
μακος, τὸ ἀρσενικῶς λεγόμενον ὑπερέτερος ἐρμηνεύων... ἐστὶ δὲ
καὶ παρὰ τὴν ἀμφιβολίαν. καὶ εἴη αὐτὸ τὸ σόφισμα τοῦτον· τὸ ἄρμα
δίφρον σημαίνει, ἀνὴρ δὲ ἐφέρετο καὶ κλίμακος δίφρον, ὁ ἀνὴρ
ἄρα καὶ κλίμακος ἐφέρετο ἄρμα, ὡς ὁ ἀνὴρ ἄρμα ὦν καὶ τῆς
κλίμακος ἐφέρετο. καὶ ὅτι ὅπως ἐγένετο ἡ ἀγωγή τὸ λέγειν, δῆλον
ἀπὸ τῶν καὶ προσώπων τούτω τῷ σοφίσματος. τὸ κῆρ ψυχὴν ση-
μαίνει, Ἀγαμέμνων δὲ τὸ πολεμεῖν "κῆρ εἶδετο εἶναι," Ἀγαμέ-
μνωνι ἄρα τὸ πολεμεῖν ψυχὴ εἶδετο εἶναι. ἐστὶν ὅν τῆς τῶν σοφι-
σμάτων ἀγωγῆς ἡ ὁμοιωτικὴ τοιαύτη· τὸ κῆρ ψυχὴν σημαίνει,
Ἀγαμέμνωνι δὲ τὸ πολεμεῖν "κῆρ εἶδετο εἶναι," Ἀγαμέμνωνι ἄρα
τὸ πολεμεῖν ψυχὴ εἶδετο εἶναι. τὸ ἄρμα δίφρον σημαίνει, ἀνὴρ
δὲ ἐφέρετο καὶ κλίμακος δίφρον, ἀνὴρ ἄρα ἐφέρετο καὶ κλίμακος
ἄρμα. δυνάμει τὸ "ἀνὴρ ἐφέρετο καὶ κλίμακος δίφρον" καὶ παρὰ τὴν
ἀμφιβολίαν εἶναι· ἡ γὰρ τὸ ἀνὴρ ἐφερον ἐπὶ τῷ ὅμῳ δίφρον καὶ κλί-
μακος φερόμενος, ἡ ὅτι ὁ ἀνὴρ δίφρον ὦν καὶ ἄρμα καὶ κλίμακος
ἐφέρετο. ὅτι μὲν ὅν τὸ "ἀνὴρ ἐφέρετο καὶ κλίμακος δίφρον" παρὰ
τὴν λέξιν ἐστὶ, δῆλον... εὐρήσεται δὲ καὶ ἄλλη γραφὴ ἔχουσα ὅπως

“ἀνὴρ ἐφέρετο κῆ κλίμακος διάφορον,” καὶ εἴη ἂν τὸ λεγόμενον διὰ ταύτης ταύτων· εἰπὼν “ὅτι οἱ λόγοι χεδὸν γελοῖοι εἰσι πάντες παρὰ τὴν λέξιν,” ἐπάγει τούτων ὑποδείγματα, δυνάμει λέγων· τὸ ἥδη “ἀνὴρ κῆ κλίμακος ἐφέρετο” ἔχ ἀπλὴν ἐξίν ἀλλὰ διάφορον καὶ ἀμφίβολον, τὸτο δὲ παρὰ τὴν λέξιν. ὅτι δὲ διάφορον ἐστὶ καὶ 5 ἀμφίβολον, δῆλον· ἢ ἥδη ὅτι ἀνὴρ κῆ κλίμακος ἐφέρετο ἢ ὅτι αὐτὸς ἐφέρει τι. καὶ μήποτε ἀπλῶς ἐρεῖ αὐτὴ ἡ γραφή. id. f. 59.

1823 ἢ τὸ “ποῖ ἐλλεαδε πρὸς τὴν κεραίαν” ἀγωγή σοφίσματος

17. ταύτης τις ἂν εἴη· ποῖ ἐλλεαδε πρὸς τὴν κεραίαν; καὶ δὲ ἐλλεαδε πέμπεσθαι ἐξίν, πέμπεσθαι ἄρα πρὸς τὴν κεραίαν. διττὸν τὸ ἐλλεαδε, τό τε ἐξ αὐτῶν καὶ ἀπὸ ἰδίας προαιρέσεως καὶ ὅλως τὸ παρὲν, ὡς τὸ ἐξευλαμένη ταύτην τὴν ὁδὸν ἀντὶ τοῦ ἐπορεύθην, καὶ τὸ παρ’ ἄλλων ἢ ἄλλῃ ἀποσελλεαδε, ὡς τὸ “ἐπεμψέν ἡμᾶς ὁ βασιλεὺς; ἀνδρες Ἕλληνες.” ἐν τῷ ὅν “ποῖ ἐλλεαδε” ἐκείνοι μὴ τὸ ἐλλεαδε ὡς τὸ πορεύεσθαι δεδωκάσιν, ὁ δὲ σοφιστὴς ἐπὶ τῷ πέμ- 15 πεσθαι ἔλαβε. τὸτο δὲ τὸ σόφισμα δυνάμει καὶ παρὰ τὴν ὁμωνυμίαν εἶναι, μάστιξ δ’ ἂν εἴη παρὰ τὴν ἀμφιβολίαν· ἢ ἥδη ὅτι ποῖ πορεύεσθαι; ἢ ὅτι ποῖ παρ’ ἄλλῃ πέμπεσθαι; μήποτε δὲ καὶ παρὰ τὸ ὄχημα τῆς λέξεως ἂν εἴη, τὸ “ἐλλεαδε” ἀντὶ τοῦ πέμπεσθαι τῶν σοφιστῶν λαμβανόντων, τὸ παθητικὸν ἀντὶ τοῦ ἐνεργητικῶν. καὶ τὸ 20 “ἐμπροσθεν” δὲ δηλοῖ μὴ καὶ τὸ πρότερον χρονικὸν ἐπίρρημα, δηλοῖ δὲ καὶ τὸ ἐμπροσθεν τῷ ζῶνι μέρος. ἀλλὰ καὶ τὸ “καθαρός” σημαίνει μὴ καὶ τὸ ὑγιεινός (καθαρός ἥδη ὁ Βορρᾶς ὁ ὑγιεινὸς λέγει), σημαίνει δὲ καὶ τὸ ἀμύλωντος καὶ ἀχραντος, ὡς εἰ ὁ μὴ ἐπὶ τῷ ὑγιεινῷ δοίη, ὁ δὲ ἐπὶ τῷ ἀχραντῷ συμπερανεῖ, ὁ συλλελογισθῇ. τὸ δὲ 25 “ἄρ’ Εὐαρχος; ὁ δῆτα, ἀλλ’ Ἀπολλωνίδης” παρὰ τὴν σύνθεσιν ὕτως. ἄρα γε Εὐαρχος; ὁ δῆτα. ἀλλ’ Ἀπολλωνίδης; ναί. Εὐαρχος ἄρα, ἀλλ’ ὁ δῆτα Ἀπολλωνίδης· παρὰ τὴν σύνθεσιν ἥδη τὸ ἀλλὰ συνθέσθαι τὸ σόφισμα ἐξίν. ἢ καὶ ὕτως· ἄρ’ Εὐαρχος; ὁ δῆτα. ἀλλ’ Ἀπολλωνίδης; ναί. ὁ Εὐαρχος ἄρα Ἀπολλωνίδης 30 ἐξίν. τὸ δὲ παρὸν σόφισμα ἡρωτάτο πρὸς τὸν ἀδελφὸν τῷ Εὐαρχῷ· ἦσαν δὲ ὁ τε Εὐαρχος καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ υἱοὶ τοῦ Ἀπολλωνίδου, ἦν δὲ ὁ Εὐαρχος καὶ πατὴρ. ἡρώτων ὅν τὸν ἀδελφὸν Εὐαρχον ὕτως, ἄρα γε Εὐαρχος σὺς ἐστὶ; ναί. τί δέ, ἔχῃ ὁ Εὐαρχος πατὴρ ἐξίν; ναί. σὺς ἄρα ὁ Εὐαρχος πατὴρ ἐξίν. ἀλλὰ μὴν καὶ 35 ὁ πατὴρ· ἀδελφὸς ἥδη σὺ ἐξίν. ἢ μὴ ὅν ἀγωγή τῷ σοφίσματος ταύτης, ὁ δὲ Ἀριστοτέλης διὰ τὴν βραχυλογίαν καὶ τὸ φθάσαι τὰ ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος σοφίσματα ὡς καὶ τὸτο ἐστὶ, καὶ δι’ ἄλλων ὀνομάτων ἐκθέσθαι τὴν μίαν πρότασιν, θεὶς καὶ ταύτην ἑλληνικῇ, τὰλλα παρήκεν· ἦν ἥδη ἂν πλήρες εἰ ὕτως εἶχεν “ἄρα γε Εὐαρχος σὺς 40 ἐξίν;” τέθεικε δὲ αὐτὸς ἑλληνικῇ διὰ τὸ δυνάμει τὸ “ἄρα γε ὁ Εὐαρχος” ποτὲ μὴ συμπλέκεσθαι τῷ σοφίσματι ἐξίν, ποτὲ δὲ τῷ πατὴρ ἐξίν. τὸ δὲ “ὁ δῆτα, ἀλλ’ Ἀπολλωνίδης” ἢ λύσις ἐστὶ τῷ σοφίσματος, δυνάμει λέγων “ὅτι ἐξίν μοι ὁ Εὐαρχος πατὴρ, ἀλλὰ ὁ Ἀπολλωνίδης.” δυνάμει τὸ Εὐαρχος καὶ ὡς παράδειγμα τῶν ὁμω- 45 νύμων νοεῖσθαι· τὸ ἥδη Εὐαρχος διττόν, ἢ ὁ εὖ τὴν ἀρχὴν διέπων ἢ ὁ καλὴν ἀρχὴν ἔχων. καὶ ἴσως ἂν ἡρωτάτο ὁ λόγος ἐπὶ τῷ Ἀπολλωνίδου καλὴν μὴ ἔχοντος ἀρχὴν, ὁ καλῶς δὲ αὐτὴν κυβερνῶντος. ἴσως ἂν

καὶ ὕτως ἡρωτάτο· ἄρ’ Εὐαρχος ὁδε; ναί. τί δέ, ὅδε ὁ τῷ Πλάτῳ, εἰ τύχοι, διάλογός ἐστιν; ὅτι δὲ καὶ τὸ ὅν καὶ τὸ ἐν οἱ μὴ ὁμωνυμία καὶ πολ- λαχῶς λέγεσθαι φασιν, ὅτι δῆλον· Παρμενίδης ἥδη ἐν τῷ ὅν φησι, Πλάτων δὲ τὸ ἐν μοναχῶς λέγει, ὁ δὲ Ἀριστοτέλης ἀμφοτέρω 5 πολλαχῶς· τὸν Ζήνωνος δὲ λόγον καὶ Παρμενίδου λίσιν λέγει ἐκ ἄλλων τῶν ἀλλ’ ἢ ἐαυτόν. ὕτως κυρίως λέλυκε τὸς Παρμενίδου καὶ Μελίσσου λόγους ἐν τοῖς Φυσικοῖς (1 2 et 3), τὸς δὲ Πλάτῳ ἐν τοῖς Μετὰ τὰ Φυσικά. id. f. 59 b.

δεύτερον δὲ εἶναι λέγει δριμύν τὸν ἐξ ἀπάντων ὁμοίων, τῷ τῷ ἐν τὰς προτάσεις μὴ ὁμοίας ἔχοντα ἐαυταῖς, ἀνομοίας δὲ τῷ συμ- περάσματι, ὡς εἶναι ἐνδοξότερον τὸ συμπεράσμα· τῶν προτά- σεων. ἐπὶ μὴ ὅν τῷ πρότερον, ὁμοίως ὅσων τῶν προτάσεων ἐκ- 10 ζῶν τῷ συμπεράσματι, ὅτι ἐξὶ δῆλον εἰ γέγονε παραγωγή, ἐπὶ δὲ τῷ δευτέρῳ, ἐπειδὴ δῆλον ἐξίν ὅτι τὸ συμπεράσμα ἐνδοξότερον τῶν προτάσεων ἐξίν, προφανές ἐξίν ὅτι παραγωγή γέγονε. ὁ δὲ δὲ τὸ συμπεράσμα ἐνδοξότερον εἶναι τῶν προτάσεων ἀλλὰ τὰς προτάσεις τῷ συμπεράσματος, εἴπερ ἐκ πιστοτέρων καὶ γνωμο- 15 τέρων δὲ τὸς συλλογισμῶν γίνεσθαι· ὡς ἐπὶ ἡττὸν εἰσι τῷ μὴ συμπεράσματος ἐνδοξοί, ἐαυταῖς δὲ ὁμοίαι, ὅτι μὴ παραγωγή γέγονε, δῆλον, παρ’ ὁποῖαν δέ, ὁ δῆλον, ὁμοίων ὅσων ἀλλήλων... πλήρες δὲ ταύτων συλλογισμῶν τῶν ὁμοίας μὴ ἀλλήλων τὰς προτάσεις ἔχοντων ἀνομοίας δὲ τῷ συμπεράσματι, τὸ δεύτερον 20 τῶν Μετὰ τὰ Φυσικά Ἀριστοτέλους βιβλίων. id. f. 60 b.

τὸ καὶ πρότερον παρὰ τὸ ψεύδος ἢ λύσις ἢ παρὰ διαίρεσιν ἴσως ἐξὶ τῷ πρότερον ἢ λύσις παρὰ τὸ συμπεράσμα τὸ συνῆλθε τὸ ψεῦ- 25 δος, ὅπερ εἶπεν αὐτὸς παρὰ τὸ ψεύδος, ἢ παρὰ ἀναίρεσιν ἐξίν τῶν προτάσεων, ὅπερ εἶπεν αὐτὸς διαίρεσιν. id. f. 61.

“ὅτι παρὰ τὴν διαίρεσιν ἢ ἀναίρεσιν ἐξίν” ἴσως ἐξὶ τῷ ὅδε- λος μὴ ὅτι παρὰ τὴν ἀναίρεσιν ἐξίν· τὸ ἥδη παρὰ διαίρεσιν τὸ ἀναί- 30 ρεσίν” ἐξίν ἐφερμηνευτικόν. διαφέρει δὲ ὁ δεύτερος τρόπος τῷ προτέρῳ, ὅτι ὁ μὴ δεύτερος φανερόν ἔχων ἐξὶ τὸ συναχθῆναι, εἰ καὶ καὶ τὸτο φανερόν ἔχει τὸ τίνος ἀναίρεσιν ἀναίρεσιν καὶ τὸ συνα- χθῆναι, πρότερον τῷ συμπεράσματος ἢ τίνος τῶν προτάσεων, ὁ δὲ πρότερος ἀδελφὸς εὐθὺς ἦν ἔχων· εἴτε συλλογισμῶς ἐξίν ἢ ὁ 35 τὸ μὴ ἀπάτας γίνεσθαι περὶ τὰ ἡρωτημένα. πλήρες ἦν τὸ παρὸν βί- βλίον. id. ib.

ἔξωθεν δὲ ἐλλείπειν λέγει προτάσεις τὰς δεικτικές τῶς τῷ πρὸς κατασκευὴν τῷ προκειμένῳ εἰλημμένῳ· ταύτας γὰρ εἰ μὴ παραμυθίας τις ἀξιώσας δεομένας συστάσεως λαβὼν συμπερά- 40 νεῖ, ἐλλείπειν ἂν τι τῶν ἔξωθεν ἐν τῷ συλλογισμῷ λέγαντι, καὶ μὴ εἰπὼς ὡς ὁ δὲ τὰς σοφιστικὰς τὰς προτάσεις δεικνύναι· καὶ ἥδη ταῦτα, καθάπερ εἶρη. id. ib.

δυνάμει συλλογιστικὴν τὴν τῶν τόπων λέγει πραγματικὴν καὶ εἶρη ἐν ἐκείνοις διὰ τί λέγει δυνάμει. id. f. 61 b.

ἐπειδὴ ἡ σοφιστικὴ πάντα εἰδέναι ἐπαγγέλλεται, τὸν δὲ λόγον πάντα γινώσκον μάλλον προσήκει ἐρωτάσθαι καὶ φανερά πᾶσι ἀπὸ ἐπιστάς ἢ περ ἐρωτᾶν, φαίνεται ὅτι καὶ τῆς διαλεκτικῆς ἐξίν ἐρῶναι μόνον τὸ ἐρωτᾶν ἀλλὰ καὶ τὸ ἐρωτάσθαι καὶ λόγον ὑπέχειν, καὶ μάλλον

αὐτοῖς· εἰ γὰρ τῆς σοφιστικῆς μᾶλλον ἐστὶ τὸ λόγον διδόναι ὡς λεγομένης πάντα εἰδέναι, γειτνιασὶ δὲ καὶ ἡ σοφιστικὴ τῇ διαλεκτικῇ· καὶ ἂν καὶ τῆς διαλεκτικῆς ἔργον τὸ ὑπέχειν λόγον. διὰ ταύτην ἔν, φησὶ, τὴν αἰτίαν εἶπον ἐκεῖ ἔργον εἶναι τῆς διαλεκτικῆς μὴ μόνον λαμβάνειν δύναμιν λόγον ἀλλὰ καὶ διδόναι. ἐν δὲ τῇ λέξει τῇ 5 "τὴν δὲ αἰτίαν εἰρήκαμεν τότῃ" ἑλλείπει τὸ "νῦν"· εἴρηκε γὰρ ἔκ καὶ ἀλλὰ τῶν. id. ib.

λέγει δὲ δεδηλωθῆς αὐτῷ ἐν τοῖς Τοπικοῖς (ταῦτα γὰρ εἶπε "πρῶτον") καὶ ἐκ τῶν καὶ πρὸς πόσα ἐστὶ τὰ τε ἐρωτῶν καὶ λόγον ὑπέχειν. ἡ λέγει αὖν "πρῶτον" καὶ τὰ ἐνταῦθα εἰρημένα· εἴρηκε 10 γὰρ ἐκ τῶν οἱ παραλογισμοὶ γίνονται καὶ πρὸς πόσα δεῖ βλέποντα τὰ τε ἐρωτῶντα ἐρωτῶν καὶ τὴν ἀποκρινόμενον ὑπέχειν λόγον. δῆλον δὲ καὶ τὰ ἐξῆς. ἐν δὲ τῇ λέξει τῇ "τὰ μὲν παρ' ἐτέρων ληφθέντα πρότερον πεπονημένα" ὑποσιντέον εἰς τὸ "πρότερον," εἴτα ἐπανα- 15 κτείν τὸ "πεπονημένα" καὶ τὰ συνεχῆ τούτων. ὁ δὲ λέγει ἐξῆς ὅτι 15 τὰ μὲν ὑπὸ τῶν πρότερον εὐρεθέντα παραλαβόντες οἱ ἀπ' ἐκείνων

ἐφεξῆς ἅπαντες καὶ βραχυ μὲν πόνων καὶ φροντίδων ταῖς καθ' ἐκάστην προδήκαις ἐπὶ μέγα ἠύξησαν. τὸτο δὲ εἶπον ἐν τῷ ἐλάττονι πρώτῳ τῶν Μετὰ τὰ φυσικά. id. f. 62.

πραγματεῖαν λέγει αὖν ἡ τὴν Τοπικὴν ἢ πᾶσαν τὴν λογικὴν 183b μάλιστα. μωδωτὸς δὲ καλεῖ τὸς σοφιστὰς ὡς ἀπὸ φαινομένης 34 πλατῶντας σοφίας. τίς δὲ ἡ τῷ Γοργίῳ πραγματεῖα, ἡ ὁμοίαν λέγει τὴν σοφιστικὴν, δῆλη τοῖς τῷ Πλάτῳ Γοργίαν ἀνεγνω- 183b κόστι. id. ib.

ἐν δὲ τῇ λέξει τῇ "ἐξ ἀρχῆς ὑπαρχόντων ἔχειν ἡ μέθοδος 184b ἱκανῶς." τὸ "ἱκανῶς" θαρραλῶς ἐπὶ γὰρ· αἱ μὲν γὰρ ἄλλαι τέχναι ἐκ 4 ἐξ ἀρχῆς ὕδὲ ἀπ' αὐτῶν τῶν εὐρόντων τὸ τέλειον ἔχον ἀλλ' ἀπὸ τῶν διαδεξαμένων αὐτάς, ἡ δὲ λογικὴ πραγματεῖα τῷ Ἀριστοτέλει πρώτῳ εὐρεθείσα καὶ παρ' αὐτῷ τετελείωθη, ὥς δὲ πάντας ἡμᾶς ὁ πολλὴν, ὡς αὐτὸς ἐφη, ἀλλ' ὕδ' ἄσπην εἰπεῖν ἔχειν χάριν. id. f. 62 b.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΦΥΣΙΚΗΝ ΑΚΡΟΑΣΙΝ.

Τὸν σκοπὸν τῆς Ἀριστοτέλους Φυσικῆς Ἀκροάσεως (*) μαθεῖν 1 ἐκ μέρους, εἴπερ τῆς κατ' αὐτὴν διαιρέσεως τὸ φυσικὸν μέρος τῆς φιλοσοφίας ὑπομνηθεῖται. ὁ χεῖρον δὲ ἴσως καὶ τὴν ὅλην τὴν κατ' αὐτὴν τῆς φιλοσοφίας ἐκθέσθαι διαιρέσιν... τῆς δὲ προκει- 20 μένης πραγματείας ὁ σκοπὸς περὶ τῶν κοινῇ πᾶσι ὑπαρχόντων τῶν φυσικῶν πρῶτα καὶ ὅσον εἰσὶ φυσικά, ταῦτ' δὲ εἰπεῖν φυσικῶς διδάσκει. κοινὰ δὲ πάντων αἱ ἀρχαὶ καὶ τὰ ταῖς ἀρχαῖς παρακαλυπτόντα. ἀρχαὶ δὲ εἰσὶ τὰ τε αἰτία κυρίως λεγόμενα καὶ τὰ συνάτια, καὶ αἰτία μὲν τὸ τε ποιητικὸν ἐστὶ καὶ τὸ τελικὸν καὶ τούτους, 25 συνάτια δὲ τὸ τε εἶδος καὶ ἡ ὕλη καὶ ὅπως τὰ στοιχεῖα. Πλάτων γὰρ τῶν μὲν αἰτίων τὸ παραδειγματικὸν προσέτιθη, τοῖς δὲ συναιτίοις τὸ ἡγεμονικόν. καὶ ὅτι μὲν περὶ τῶν κοινῇ πᾶσι ὑπαρχόντων τοῖς φυσικῶς ὁ τῆς πραγματείας ἐστὶ σκοπός, δηλοῖ μὲν εὐθὺς καὶ τὸ προόμειον, ἀναγκαῖον εἶναι λέγων τῷ φυσικῷ πρώτῳ διαρίσασθαι τὰ περὶ 30 τῶν ἀρχῶν, δηλοῖ δὲ καὶ ἐν ἀρχῇ τῷ τρίτῳ βιβλίῳ (p. 200 b 28) λέγων "ὅλον ἔν ὡς διὰ τε ταῦτα, καὶ διὰ τὸ πάντων εἶναι κοινὰ καὶ καθόλου πάντα, σκοπεῖτον προχειρισσάμενοι περὶ ἐκάστου τούτων· ὕστερα γὰρ περὶ τῶν ἰδίων θεωρεῖται τῆς περὶ τῶν κοινῶν." ἐπεὶ δὲ ἡ φύσις φυσικῶς πως προσεχῶς αἰτίον ἔσται τῶν φυσικῶν ἀρχῇ κινήσεως 35 καὶ δεχθήσεται, καὶ πᾶν φυσικὸν σῶμα ὃν ἀρχὴν ἐν αὐτῷ κινήσεως ἔχει, ὁ περὶ κινήσεως λόγος ἀναγκαῖος τῷ φυσικῷ. ἐπεὶ δὲ τὸ κοσμεῖται ὑπὸ χρόνου μετρεῖται καὶ τὴν κίνησιν καὶ σῶμα ὃν ἐν αὐτῷ ἐστὶ, δεῖ καὶ περὶ χρόνου καὶ περὶ τύπου διδάσκει. ἐπειδὴ δὲ καὶ τὸ σῶμα καὶ ὁ χρόνος καὶ ἡ κίνησις συνεχῆ ἐστὶ, καὶ περὶ συνε- 40

χῆς ἀνάγκη διαλαβεῖν. καὶ ταῦτα μὲν παρακολουθεῖται ταῖς φυσικαῖς ἀρχαῖς, ἐμπέπει δὲ ζητήματα καὶ περὶ ἀπείρου καὶ περὶ κενῆ... καὶ ἡ αἰτία τῆς ἐπιγραφῆς λοιπὸν δῆλη· περὶ γὰρ τῶν κοινῶς πᾶσι τοῖς φυσικοῖς καθὼς φυσικά ἐστιν ὑπαρχόντων διδάσκειν εἰκότως τὸ κοινὸν ὄνομα ἀπηρέγκαστο φυσικὴ ἐπιγραφείσα, Ἀκροάσις δὲ ὡς κατ' ἀκρίβειαν ἔστω ἡσκημένη ὡς εἰς ἀκρόασιν ἄλλων προτε- 40 θεῖται. Ἀδραστὸς δὲ ἐν τῷ περὶ τῆς Τάξεως τῶν Ἀριστοτέλους συγγραμμάτων ἰσορεῖ παρὰ μὲν τῶν περὶ Ἀρχῶν ἐπιγραφῆθαι τὴν πραγματεῖαν, ὑπὲρ ἄλλων δὲ Φυσικῆς Ἀκροάσεως. τινὰς δὲ πάλιν τὰ μὲν πρῶτα πάντα περὶ Ἀρχῶν ἐπιγράφειν φησὶ, τὰ δὲ λοιπὰ τρία περὶ Κινήσεως. ἔτω δὲ φαίνεται καὶ Ἀριστοτέλης αὐτῶν πολλαχῇ μεμνημένος... εἰ δὲ καὶ περὶ τῆς τάξεως τῶν συγγράμματος χρὴ λέγειν, ὅτι μὲν τῶν φυσικῶν προηγεῖται πάντων ὡς τὰς ἀρχὰς διδάσκον τὰς φυσικάς, προδήλον ἐκ τῆς παρατεθείσης ῥή- 45 σεως· μὲν δὲ τὰς ἡθικάς πραγματείας τὰς τὸ ἦθος ἡμῶν καταρτιζέσας, καὶ τὰς λογικάς τὰς τὸ κριτήριον ἡμῶν τῆς ἀληθείας εὐτρεπίζέσας, τὰς φυσικάς χρὴ πραγματείας παραλαμβάνειν. ὅτι δὲ γνήσιον τὸ Ἀριστοτέλους τὸ βιβλίον, περὶ τὸν κατασκευάσαν, ἀνεμφίλεκτον ὑπάρχον καὶ ἐν πολλοῖς τῶν ἀνεμφιλέκτων συγ- 50 γραμμάτων μνήμης παρὰ τῷ Ἀριστοτέλει τυγχάνον, καὶ τῶν σπουδαιότατων αὐτῷ μαθητῶν καὶ τῶν ἀπὸ τῆς αἰρέσεως πάντων μεμνημένων, τῶν δὲ καὶ κεφάλαια αὐτῆς καὶ συνόψεις ποιημένων· διχῇ δὲ τὴν πρώτην τῆς ὅλης πραγματείας διηρημένης τὰ μὲν πρῶτα Ἀδραστὸς λέγει πάντα βιβλία περὶ τῶν φυσικῶν ἀρχῶν εἶναι πασιῶν καὶ τῶν ταύταις ἀκολουθούντων καὶ εἰς ζήτησιν παρεμπιπτόντων, ἀπὸ δὲ τῶν ἑκτὸς βιβλίου τὴν περὶ κινήσεως ἀναλαβὼν λόγον ἐν τοῖς τρισὶ τοῖς λοιποῖς τὰ παντοδαπὰ περὶ κινήσεως φυσικά θεωρήματα παραδίδωσι· διὸ τὰ μὲν πρῶτα πάντα περὶ ἀρχῶν εἴθε καλεῖν ὁ

(*) Ad scholia e Simplicii commentariis excerpta codd. Reg. 1908. 7. 6 et cod. Oxon. Collegii Novi 244 passim collati sunt; ad Ioannis Philoponi quaedam loca inspexi cod. Reg. 1853.

Ἀριστοτέλης, τὰ δὲ ἐφεξῆς περὶ Κινήσεως. τῶν δὲ περὶ ἀρχῶν ἐν μὲν τῷ πρώτῳ περὶ τῶν συναιτίων διδάσκει, τῆς τε ὕλης φημὶ καὶ τῆς εἰδὸς καὶ τῆς ἀντικειμένης τῷ εἶδει ζερήσεως, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ περὶ τῆς προσεχῶς ποιητικῆς αἰτίας, ὅπερ τὴν φύσιν εἶναι φησι, καὶ μέντοι καὶ περὶ τῆς τελικῆς. ὁ γὰρ Πλάτων τὰ τῶν Πυθαγορείων καὶ τῶν Ἑλεατικῶν ἐπὶ τῇ σαφέστερον προαγαγὼν τὰ τε ὑπὲρ τὴν φύσιν ἐξύμνησεν ἀξίως, καὶ τοῖς φυσικοῖς καὶ γενητοῖς τὰς στοιχειώδεις ἀρχὰς τῶν ἄλλων διέκρινε καὶ στοιχεῖα πρῶτος αὐτὸς ὠνόμασε τὰς τοιαύτας ἀρχάς, ὡς ὁ Εὐδήμος ἱστορεῖ. καὶ τῇ ποιητικῇ αἰτίᾳ καὶ τῇ τελικῇ καὶ ἔτι πρὸς τὰτοις τὴν παραδειγματικὴν τὰς 10 ἰδέας αὐτὸς θεασάμενος διέκρινε. Simpl. f. 1 - 2.

τὸ προκείμενον βιβλίον ἐστίν, ὡς εἴρηξεν, περὶ τῶν κοινῇ πᾶσι τοῖς φυσικοῖς πράγμασι παρακολουθούτων· διὸ καὶ ἰδίως φυσικὴν τὴν πραγματείαν ὠνόμασε. ταῦτα δὲ ἐστὶ πέντε, ὕλη εἰδὸς τύπος χρόνος κίνησις. καὶ ἐν μὲν τοῖς πρώτοις τέτρασι βιβλίοις διδάσκει 15 περὶ τῶν τεσσάρων, ἐν δὲ τοῖς τελευταίοις τέτρασι περὶ κινήσεως· ποιῶν γὰρ ἐστὶν ὁ περὶ κινήσεως λόγος καὶ πολλὰ τέττα ἐστὶ τὰ παρακολουθήματα, ὅθεν καὶ τὴν ὅλην πολλὰκις πραγματείαν περὶ Κινήσεως ὀνομάζει, "εἴρηξεν" λέγων "ἡμῖν ἐν τοῖς περὶ Κινήσεως," τυχόντες ἐν τῇ φυσικῇ, ἐκ τῆς μέρους ὅλην πραγματείαν ὀνομάζων. 20 Philop. α f. 1.

πρόκειν τῇδε τῇ συγγραφῇ ἐπιστήμην τινὰ πορίσασθαι τῆς τε φύσεως καὶ τῶν ὑπ' αὐτῆς γιγνομένων. τὸ μὲν γὰρ ἄνευ λόγου ταῦτα γινώσκουσιν ῥάδιον καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις· ἅπαντες γὰρ ἂν εἰπὼν ἔχομεν ὅτι γὰρ τὴν αἰσθησιν ὑγιαίνοντες ὅτι τὸτο μὲν ἐστὶ γῆ, τὸτο δὲ ὕδωρ, 25 τὸτο δὲ φυτὸν, τὸτο δὲ ζῶον· ἀλλὰ τῷ μετ' ἐπιστήμης γινώσκουσιν καὶ τὰς ἀρχὰς αὐτῶν πρότερον ἀνάγκη γινώσκουσιν. δηλοῦσι δὲ τὸτο καὶ αἱ λογικώτεραι τῶν τεχνῶν· γραμματικὸς γὰρ λέγομεν ὅτι τὸς ἐπακούοντας τῶν ὀνομάτων ἀλλὰ τὸς εἰπὼν ἔχοντας ἐξ ὅσων ἕκαστον ὄνομα σύγκειται στοιχείων, μουσικός τε αὖ ὁ τὸς αἰδανό- 30 μένους τῶν μελῶν διὰ τῆς ἀκοῆς, ἀλλὰ τὸς διαλύειν δυναμένους εἰς τόνους καὶ ἡμῶν. πῶς ἂν ὦν τι περὶ τῶν ἀρχῶν μὲν ἀποδείξεως ἔχομεν λέγειν, εἴγε ἢ μὲν ἀποδείξεις ἐκ προτέρων, εἰ δὲ τὰ πρότερα ἐπιζητοῦμεν, ἀρχὰς τῶν ἀρχῶν εὐρεῖν βυλησόμεθα; τὸ πρότερον ὦν διχῶς, καὶ πρὸς ἡμᾶς καὶ πρὸς τὴν φύσιν. πρὸς ἡμᾶς 35 μὲν ὦν πρότερον τὸ γνωριμώτερον ἡμῖν καὶ ὁ ῥᾶον ἂν καταλάβοιμεν, οἷον τὰ ὀνόματα καὶ αἱ συλλαβαὶ τῶν γραμμάτων, πρὸς δὲ τὴν φύσιν πρότερα τὰ καὶ τὴν ὕσιν ἀπλῶς, οἷον τὰ γράμματα τῶν ὀνομάτων. ἀνάπαλιν δὲ ἡ πορεία· ἡμεῖς μὲν γὰρ ἀπὸ τῶν συνθέτων ἐπὶ τὰ ἀπλῶς καὶ πρότερα ἀναλύομεν, ἡ φύσις δὲ ἐκ τῶν 40 ἀπλῶν τὰ σύνθετα μηχανᾷ. ὅταν μὲν ὦν περὶ τῶν συγκειμένων ποιούμεθα λόγον, ἐκ τῶν φύσει προτέρων αὐτὴ ἐπιδιέξομεν, ὅταν δὲ περὶ τῶν ἀρχῶν, ἐκ τῶν πρὸς ἡμᾶς προτέρων. καὶ ἔστιν ἐκείνη μὲν ἡ κυρία ἀποδείξις, αὕτη δὲ, εἰ καὶ μὴ κυρία, ἀλλ' ἡμῖν ἱκανῶς. ἐὰν ὦν ἀρχώμεθα τῷ περὶ τῶν ἀρχῶν λόγῳ ἀπὸ κοινῶν τινῶν καὶ 45 πλείους ὑπαρχόντων, ὁ παραττέτω κτλ. Cod. Vat. 1025.

τὸ προκείμενον εὐθὺς τὴν σκοπὸν ἐμφαίνει τῷ βιβλίῳ, ὅτι περὶ τῶν ἀρχῶν τῆς φυσικῆς πραγματείας. ἔστι δὲ τοιαῦτον ὁ λέγει.

ἐπειδὴ περὶ πάσας τὰς μεθόδους τὰς ἀρχὰς ἐχούσας καὶ αἶψα καὶ στοιχεῖα ἐκ τῶν ταῦτα γνωρίζειν συμβαίνει τὸ εἶδέναι αὐτὰς καὶ ἐπιστάσθαι (εἰ μὴ γὰρ αἱ ἀρχαὶ παντὸς πράγματος γνωριμῶν, ἐκ αὐτῶν ἀκριβῶς τι ἐπιστήσεται τις), ἐπειδὴ γὰρ ἐκ τῆς γνώσεως τῶν ἀρχῶν ἡ εἰδησις καὶ ἡ ἐπιστήμη συμβαίνει ταῖς μεθόδοις ἀπάσαις, ἐκ δὲ καὶ ἡ φύσις μεθόδους τε ἀρχὰς ἔχουσα καὶ αἶψα καὶ στοιχεῖα, δεῖ δὲ λονότι καὶ ταύτας εἶδέναι τὰς ἀρχάς. ὁ συλλογισμὸς δὲ τοιαύτος... "τὸ εἶδέναι καὶ ἐπιστάσθαι." ἡ ὡς ταῦτ' ἀμφοτέρωθεν λαβὼν, ἡ τὸ εἶδέναι καθολικώτερον εἰπὼν ἐπηγάγεν ὡς εἶδος τούτου τὸ ἐπιστάσθαι... "μεθόδους." μεθόδους ἐστὶ πᾶσα ἕξις θεωρητικῆς τῶν ὑφ' αὐτῶν μὲν λόγου, τυτέστι μετ' αἰτίας, ταῦτ' ὅν' εἰπὼν ἡ μὲν ὁδὸς εὐτάκτου 5 πρὸς τοὺς ἐπὶ τὸ γνωσθόν. cod. Vat. 1028.

τὸ παρὸν βιβλίον, ὃ σὺν θαυ ἀρχόμεθα, ἐστὶ μὲν τὸ ἐκ μέσης τῆς φιλοσοφίας, ὃ ὑπὸ τὸ θεωρητικὸν ἀνάγει, καὶ εἴρηξεν καὶ ἀρχὴ τῶν φυσικῶν, ἐπειδὴ περὶ τῶν φυσικῶν ἀρχῶν ζητεῖ· γέγραπται δὲ τῷ Ἀριστοτέλει καὶ Φυσικῇ καλεῖται Ἀκρόασις, ὅτι ἀπάντων τῶν φυσικῶν τούτων ἀκροαματικῶν ὄντων, ὡς καὶ τῶν ἄλλων συγγραμμάτων αὐτοῦ, βαθέως, ὃ δὴ λέγει, δεομένων καλυμμένων, τὸ τοιαύτω μελέσας τῆς προσήκειας· πανταχῇ γὰρ αἱ ἀρχαὶ τὸ ἐργα- 10 δέσποντον εἰσὶν, εἰκότως ἄρα καὶ τῶν φυσικῶν. ἀλλὰ ζητήσας τὸ τῷ φιλοσόφῳ ἐνταῦθα ζητούμενον τί ἐστὶ, πότερον αἱ ἀρχαὶ τῶν φυσικῶν πραγμάτων ἢ αἱ ἀρχαὶ τῆς τῶν φυσικῶν γνώσεως. καὶ ἔστιν εἰπὼν ὅτι καὶ ἀμφοτέρωθεν, ὅτι καὶ αἱ γνώσεις πρὸς τὰ γνωστέα τῶν πρὸς τι εἰσὶν, ὡς ἐξ ἀνάγκης μία καὶ ἡ αὐτὴ ἐπιστήμη. συλλογισ- 15 (εἰ) μὲν γὰρ ὡς περὶ αὐτῆς τῆς ἀρχῆς τῆς τῶν φυσικῶν γνώσεως ἔστω, λειπύσης τῆς ἐλάττωτος ἐν πρώτῳ τρόπῳ τῶν πρώτων χημῶτος· ἡ φυσικὴ ἐπιστήμη καὶ μεθόδους, πᾶσα ἐπιστήμη καὶ μεθόδους γινώσκει τῶν ἀρχῶν αὐτῆς γνωστικῶν, ἡ φυσικὴ ἄρα γνωστικὴ τῶν ἀρχῶν γνωστικῶν αὐτῆς. προῖον δὲ περὶ τῆς ἀρχῆς τῶν φυσικῶν πραγμάτων διαλαμβάνει. ὅρα δὲ καὶ πῶς ὁ τὸ συμ- 20 πέρασμα εἰπὼν ἀλλὰ τὸ ἀποδοθὲν τῷ συμπεράσματι, δηλοῦσιν ἡ τῆς περὶ φύσεως ἐπιστήμης πειρατέον διαρίσασθαι τὰς ἀρχὰς ἀλλὰ τὰ περὶ τὰς ἀρχὰς συμβαίνοντα· περὶ γὰρ τῶν ἀρχῶν καὶ αἱ πρῶτον εἶπον, εἰ δὲ καλῶς ἢ κακῶς ἢ τελείως ἢ ἑλλειπῶς, ζητεῖ "εἶδέναι καὶ ἐπιστάσθαι" ἢ ἐκ παραλλήλου τὸ αὐτὸ λέγει (ἡ γὰρ εἰδησις καθολικώτερα τῆς ἐπιστήμης), ἢ τὸ εἶδέναι μὲν περὶ τῶν ἀπλῶς γνω- 25 σῶν καὶ γινώσκων, τὸ δ' ἐπιστάσθαι περὶ τῶν αἰ καὶ ὡσαύτως ἐχόντων διασέλλων δὲ λέγει "ὡς εἰσὶν ἀρχαί," ἀρχὰς λέγων τὸ ὑπερὶ τὸ εἰδικόν, "ἡ αἶψα" τὸ ποιητικόν καὶ τὸ τελικόν, τὸ δ' ὑπερὶ τὸ εἰδικόν, "ἡ αἶψα" καὶ αὐτὰ ἀρχαὶ κληθεῖν, τὸ μὲν ὡς τὸ ὑφ' ὃ, τὸ δὲ ὡς πρῶτως κινήσαν· πρὸς γὰρ τὸ τέλος βλέποντες πρᾶττομεν. τί δὲ ποτε δὲ διασέλλει ὅτι ὁ πᾶσαι μεθόδοι ἀρχὰς ἔχουσιν; καὶ γὰρ μὲν λον αἱ πρακτικὴ φανεράς ἔχουσιν τὰς ἀρχάς. ἀλλ' ὅμως τῶν θεωρητικῶν τῶς αὖς αὐτῶν καὶ μὴδὲν ἔχουσιν τὰ καθ' αὐτὰ καὶ εἰδέναι ποιημένα ἀρχὰς ὡς ἔχουσιν, ἀλλ' ἄρα νῦν ἐπιβάλλει καὶ γινώσκων αὐτάς, καὶ διχα ἀρχῶν προηγησαμένων. οἷα δὲ διδασκαλίας ἐπὶ τῶν ἡμῖν γνωρίμων ποιῶν τὴν ἀρχὴν καὶ ἀπὸ τῶν συνθέτων, ἢ ἢ συγκεχυμένα λέγει, ὡς ἀπλῶς ἐπιβαλλέσθαι ἐπ' ἐκείνους καὶ τῇ

αἰδήσεως καὶ τῆς γνώσεως· ὕψερρον δὲ γίνονται δῆλα τὰ τῇ φύσει
πρότερα καὶ ἀπλά· ἡ γὰρ φύσις ἐκεῖνα πρῶτον οἶδεν ὡς ἀρχὰς καὶ
αἶψα, καὶ ὁ τρόπος καὶ ἀνάλυσιν. "ὁ δὲ ἐκ τῶν καθόλου" (v. 23). εὐθε-
τω πῶς τὸν τρόπον τῆς διδασκαλίας αὐτὴ ἐκ τῶν ἡμῶν ἀρχῶν
πρότερων καὶ γνωριμωτέρων, ἐπιβάλλει θέλων τοῖς προτέροις τῇ
φύσει καὶ ταῖς ἀρχαῖς καὶ τοῖς αἰτίοις. τὰ γὰρ σύνθετα καὶ ἡμῶν πρό-
τερά φησι καὶ καθόλου ἄλλον τρόπον ἢ ὡς πρότερον ἐν ἄλλοις ἔλεγε·
τὴν γὰρ φύσιν καὶ ὁ ἄνθρωπος καθόλου, ὁ δὲ Σωκράτης καθ' ἑκάστον·
ἐπαῖδα δὲ καθόλου λέγει τὰ σύνθετα ὡς συγκείμενα ἐκ πολλῶν,
καθ' ἑκάστον δὲ τὰ ἀπλά ὡς συντιθεμένων τὸ σύνθετον γίνεσθαι. πῶς
δὲ τῶν καθόλου γνωριμωτέρων, συλλογίζεσθαι. τὸ καθόλου ὅλον
τι, τὸ ὅλον τῇ αἰδήσει γνωριμωτέρων· πολλὰ γὰρ περιλαμβάνει, καὶ
ἡ αἰδήσις παχυμερῶς οἶδε καὶ ἐλσπελῶς ἀντιλαμβάνεσθαι, ἡ δὲ φύσις
τῶν ἀπλῶν ἐπιδράττει. πέπονθε τὸτο τρόπον τῶν φησὶ καὶ τὸ
ὄνομα πρὸς τὸν λόγον· τὸ γὰρ ὄνομα ὁρισμὸς συνεπτυγμένος, ὁ δὲ
λόγος πλατυκὸν ὄνομα. τὸ δὲ τρόπον τινὰ (p. 184 b 10) εἶπεν
ἐπὶ κυρίως ἐκ τῶν τῷ ὁρισμῷ μὴ ὡς σύνθετον τὸ ὄνομα, ἀλλὰ τὸ
τῷ ὁρίματι δηλούμενον πρᾶγμα· τὰ γὰρ μέρη τῶν ὁρισμῶν δεύτε-
ραι νόσαι εἰσὶ, τὸ δὲ ὄνομα καὶ συνθήκη, ὡς ἐν ἄλλοις φησὶ, καὶ
ὑπερ ὄνομα σύνθετον ὁ τραγέλαφος, ὅπως ὄνομα ἀπλὸν ὁ ἄν-
θρωπος. καὶ ὀνομαζέσθαι μὴ καὶ τὰ μὴ ὄντα, ὀρίζεσθαι δὲ μόντα τὰ ὄντα.
ἴσως τὸ κύκλος ὄνομα ἀδιορίστως ὅλον τι σημαίνει, τὰ δὲ μέρη τῷ
ἰσχυρῷ τέττα καθ' ἑκάστον εἰσὶν. ὁμοίως καὶ ἄλλο τίθησι δευτικὸν
τὸ λόγον ἐκ τῶν ἰδιωτικῶν καὶ καθ' ἑκάστον, ὁ καὶ αὐτὸς ἔθος Ἀριστοτέ-
λει, ὅτι καὶ τὰ παῖδια ὅτω πᾶσι, συγκεχυμένως πρῶτον νοῦντα
καὶ λέγοντα, ὕψερρον δὲ διευκρινόντα μερικῶς τὴν ἐννήσαντας. καὶ
ὡς ἡ προοιμισσάμενος εἰσβάλλει εἰς τὴν περὶ τῶν ἀρχῶν ζήτη-
σιν ἐκ διατρέσεως. ἰστέον δὲ ὡς ἀπᾶξ ἐμβαλὼν τοῖς τοῖσιν αἰ-
δέσσειν τὰς ἀρχὰς τὰς παρὰ τῶν προτέρων βηθείσας, ποῖαι αἰ-
δέσσειν καὶ ποῖαι αἰ θεολογικαί, ὡς ἂν περὶ τῶν φυσικῶν διαμαρξέσθαι
ἔχον, ἀλλὰ περὶ πασῶν ἀπλῶς διαλαμβάνει, καὶ ὡς φυσικῶς
ἀπᾶσας ἀπελέγχει. τὰς δὲ Πλατωνικὰς ἐγκρίσει, ἀλλὰ καὶ
ταύτας ὡς ἐλλειπῆς διορθῶν. ὅρα δὲ καὶ τῆς διατρέσεως ἀνελ-
λατῆς, καὶ πῶς καθ' ἑκάστον τὴν περὶ τῶν ἀρχῶν εἰπόντας ἐκβάλλει.
αὐτὸν δὲ ὡς οἱ φυσικοὶ, δηλοῖ ἐντεῦθεν ὡς Παρμενίδης καὶ Μέλισ-
σις μακρὰν ἦσαν τῇ περὶ φυσικῶν ἀρχῶν λέγειν· τῷ γὰρ Ἰταλικῷ
ἀδασκαλείν ἦσαν, ὅπου θεολογία ἡμιβύτο, ὥσπερ οἱ φυσικοὶ τῷ
Ἰωκᾶ, ὅπου φύσις καὶ φυσικὰ διηρευνῶντο. "ὥσπερ Δημόκριτος"
(v. 20). Δημόκριτος Ἰων καὶ Ἀβδηρίτης ἦν καὶ τῶν πάντων κατα-
γλιῶν, ὅμως περὶ ἀρχῶν διαλαμβάνων φυσικῶν τὸ μὴ γένος τῶν
ἐπὶ ἐν (ἀτόμους γὰρ ἐποίει), τὴν δὲ χηματισμὸς αὐτῶν διαφόρος,
πάντα τρίγωνον τετράγωνον εὐθὺ περιφερὲς καὶ τὰ λοιπὰ· ὁμοίως
καὶ τὰ ἄλλα, θερμὸν ψυχρὸν γλυκὺ πικρὸν σκληρὸν μαλακὸν καὶ τὰ
λοιπὰ. "ὁμοίως δὲ ζητῶσι" φησὶ "καὶ οἱ τὰ ὄντα ζητῶντες," ἦτοι καὶ
πᾶν τὴν ἀνελκιστὴν διαίρεσιν ζητῶσι καὶ ἔτι. ὅντα δὲ λέγει τὰ
ἐν τῇ ὕλῃ εἰδοπεποιημένα, ἀ δὲ καὶ ἀπλῶς κοιχεῖα φασιν, ὡς ὁ
Θαλῆς τὸ ὕδωρ καὶ ὁ Διογένης τὸν ἀέρα καὶ Ἡράκλειτος τὸ πῦρ. ἡ
γὰρ κριτικὴ, φησὶ ἐν τῇ περὶ Φυχῆς (1 2), ἐκ ἔχον· εἰδὲς γὰρ

ἐνέκρινεν, αὐτὴν κοιχεῖον ὡς παχεῖαν καὶ μὴ ἀφ' ἑαυτῆς ἔχουσαν κί-
νησιν. ἄλλοι δὲ δύο εἶπον, σύγκρισιν καὶ διάκρισιν, ἡ μᾶλλον πῦρ
καὶ γῆν, ὡς Παρμενίδης· ἄλλοι δὲ καὶ τρία, καὶ Ἐμπεδοκλῆς τέσ-
σαρα. καὶ Ἰπποκράτης τὸ ἐν ἀποδοκιμαζῶν φησὶν, εἰ ἐν, ἄνθρω-
πος ἐκ ἂν ἤλγει. ὅντα δὲ λέγει ταῦτα πρὸς τὴν ὕλην ἀντιδια-
τρέλλων· ὕλη γὰρ μὴ ὄν καὶ καὶ Πλάτωνος φάσιν τὸ ἀληθὲν ψεύδος,
ὁ καὶ εἰδοποιήθην ἐν ἐστὶ καὶ ἀπειρα ἐκ ἔστιν. τὸ δὲ εἶδος ὃν μὲν ἐστὶ καὶ
Πλάτωνος καὶ κυρίως ὄν, καὶ κυρίως ὄν ὡς ὄντοτης παρεκτινόν· καὶ
δὲ τὸν Ἀριστοτέλην ὁδόν, ἡ μὲν τὰ πολλὰ, ὡς ἐν ἄλλοις φησὶν. διὰ
τῶν ὄντα φησὶ τὰ κοιχεῖα καὶ ὄντα τὰ ἐξ αὐτῶν. ἐπαποδύει δὲ
πρῶτον καὶ Μέλιστον, ὅστις λέγει τὸ ὄν ἐν καὶ ἀκίνητον. καθάπτει
δὲ τότε καὶ ὅτι εἶπεν ἐν τῇ ἀρχῇ· ἡ γὰρ ἀρχὴ τινὲς ἡ τῶν ἐστὶν·
πῶς ἔν ἐν; ὡς καθαρῶς δὲ πρὸς τὸ ἐν ἀπομαρξέει· ἡδύνατο γὰρ τις
εἰπεῖν "καὶ τί κωλύει ἀρχὴν μὴ εἶναι μίαν, τινῶν δὲ εἶναι ἂν ὕπερο-
γενῶν καὶ ἐξ αὐτῆς ἀποσάντων;" ἀλλὰ συνδυάζων καὶ τὸ ἀκίνητον
ποιεῖ τὴν ἐντασιν ἰχυράν· τὸ γὰρ ἐν καὶ ἀκίνητον ἐκ ἂν κωλύει
ποτὲ πρὸς ὑπαρξιν ἄλλω. ἀπομαρξέει δὲ καὶ πρὸς τὸ ἀκίνητον ἰδίως,
μᾶλλον δὲ παραιτεῖ λέγειν πρὸς τὸ ἀναρῶντα τὰς τῆς φύσεως
ἀρχὰς. ἡ γὰρ φύσις ἀρχὴ κινήσεως· ὥσπερ ἔν ἐκ ἐστὶ λόγος τῇ
γεωμετρικῇ πρὸς τὸ ἀναρῶντα τὰς ἀρχὰς τῆς γεωμετρίας ἀπο-
στροφῇ, ὅπως ἐδὲ τῷ φυσικῷ πρὸς τὸν Μέλιστον· ὡς θέσιν γὰρ
τινα λέγει τοῦτο, καθὼς καὶ ἄλλοι παραδεδεῖς ὑπολήψεις ἔχον περὶ
τῶν, ὡς ὁ Ἡράκλειτος ὅτι πάντα κινεῖν καὶ ἀεὶ. ἐριστικοὶ ἔν οἱ
λόγοι... "ἐπεὶ πολλαχῶς λέγει τὸ ὄν" (p. 185 a 21). ἔως Ἀριστο-
τέλους ὡς ἀμύπαν ἐκδήλον ἦν τὸ ὁμῶνυμον, ἀλλὰ Πλάτωνος τὸ ἤρξατο
περὶ τότε ἡ μᾶλλον ἐκεῖνος Σωκράτης, καὶ ὅπως πολλὰ περὶ αὐτῷ
ἐν πολλοῖς εἶπε, μάστις δὲ καὶ περὶ τότε σκῆψιν εἰς ὄργανον τάττει
τὸ μέγιστον καὶ δεύτερον ἐκ τῶν τεττάρων ὀργάνων τῆς διαλεκτι-
κῆς, καὶ πολλὰ τῶν παλαιῶν διὰ τὴν διορθῶν. τὸ γὰρ ὄν ὁμῶνυμόν
ἐστὶ, φησὶν... ἐξ ἀδιατρέτων ἀρα τὸ πᾶν (p. 186 b 35) συμπεραι-
νόμενος φησὶν· ὁ δὲ διττῶς νοοῖτ' ἂν, ἡ ἐξ ἀδιατρέτων ἀντὶ τῷ ἀδια-
ρετον, Ἀττικῇ συνηθεία, ὡς τὸ ἐκ τρίτῳ ἀντὶ τῷ τρίτον. καὶ ἐπεὶ
πρότερον ἔλεγεν ὅτι τριχῶς τὸ ὄν, ἡ τῇ συνεχείᾳ καὶ τῇ λόγῳ καὶ τῇ
ἀδιατρέτῳ, περὶ τῶν δύο εἰπὼν ὅτι ὅτε τῇ συνεχείᾳ ἐστὶν ἐν ὅτε τῇ
λόγῳ, συμπερανόμενος λέγει, λοιπὸν τῷ ἀδιατρέτῳ ἐν ἔσται. ἀλλὰ
καὶ τὸτ' ἀδύνατον, καθὼς ἀπέδειξε πρότερον. πῶς γὰρ μέγεθος ἔξει
καὶ ἡ πεπερασμένως βηθείσῃ, ὥσπερ Παρμενίδης ἔλεγεν, ἡ ἀπειρον,
ὡς ὁ Μέλιστος; τὸ γὰρ ἀδιαρετον πέρας, ὡς πεπερασμένον. ἡ γὰρ
ὅπως ἡ πρὸς τὸ σύνεγγυς· ἐκ μερῶν ἀρα αὐτῷ ἀδιατρέτων ἐστὶ τὸ
ὄν, καὶ ἐκ ἐκ συμβεβηκότων ἡ αὐτῷ ἡ ἐτέρῳ. καὶ ἐστὶν ἀπλῶς ἐρε-
ῖ ἐκδοσις αὐτῇ. οἱ περὶ Πλάτωνος δὲ, φησὶ, καὶ Ἰενοκράτης ἐνέδο-
σαν τοῖς λόγοις ἀμφοτέροις ἡ συνεχῶν τῷ τε λέγοντι τὸ παρὰ
τὸ ὄν ἐκ ὄν ἐστὶ καὶ τῇ τῆς διχοτομίας, τῷ μὴ λέγοντι ὅτι ἐστὶ τὸ μὴ
ὄν, τῷ δὲ ποῶντες ἄτομα μεγέθη. τί δὲ ταῦτα εἰσὶν, ἀνωθεν βη-
τέον. εἰς τὸ ὄν, ἐννοεῖ δὲ ἐνέδοσαν. ἐν τῷ Σοφιστῇ (p. 235) ὅτω
λέγει περὶ τῷ μὴ ὄντος ὁ Πλάτων. τῷ Σωκράτει λέγοντος πρὸς τὸν
σοφιστὴν ὅτι γόγης εἶ περὶ τῷ μὴ ὄντος καταγόμενος, ὁ σοφιστὴς λέ-
γει ὅτι λοιπὸν ἐστὶ τὸ μὴ ὄν· πρὸς ὃν ἀντεπιφέρει ὁ Σωκράτης ὅτι

πολλαχῶς τ· μὴ ὄν· τ· ἄρρητον ὅπερ ἐστὶ τ· μηδαμῇ μηδαμῶς, δεύτερον τ· καθ' ἑτερότητα, τὸδε μὴ μὴ ὄν τὸδε δὲ ὄν, τρίτον τ· κρείττον τῷ ὄντος, δηλαδὴ τ· ὑπερσίον, τέταρτον τ· χεῖρον τῷ ὄντος, ὃ καὶ μετσίον λέγει, καὶ ἄλλο τ· ψευδὲς τ· τῆς φαντασίας, ὅπερ ἐστὶν ἐκ δόξης καὶ αἰσθήσεως, ὡς ἡ φαινομένη κύπη ἐν τῷ ὕδατι, ἢ ἡ δόξα ἔχει ἀκλασον, ἡ δὲ αἰσῆσις κεκλασμένη. cod. Vat. 1730.

ἔθος τῷ Ἀριστοτέλει ἀπὸ κοινῶν τινῶν ἀξιωματικῶν ἀρχαῶν τῶν πραγματικῶν. ὅτω γὰρ καὶ ἐν τῷ Μετὰ τὰ Φυσικὰ ἀπὸ τίνος κοινῆς ὁμολογήματος ἤρξατο· “πάντες” γὰρ φησιν “ἄνθρωποι τῷ 10 εἰδέναι ἐρέγοντο φύσει. σημεῖον δὲ ἡ τῶν αἰσθήσεων ἀγάπησις.” καὶ ἐν τῇ Ἀποδεικτικῇ “πᾶσα διδασκαλία καὶ πᾶσα μάθησις ἐκ προϋπαρχούσης γίνεται γνώσεως,” καὶ ἐν Ἠθικοῖς “πᾶσα τέχνη καὶ πᾶσα μέθοδος, ὁμοίως δὲ πρᾶξις τε καὶ προαίρεσις ἀγαθῷ τινὸς ἐφίεσθαι δοκεῖ.” ὅτως ἔν καὶ ἐνταῦθα ἀπὸ κοινῆς τινὸς ἀξιωματικῆς τὴν ἀρχὴν 15 ποιεῖ. . . ἀρχὰς τῶν πραγμάτων πάντων Πλάτων μὲν ἔξ φησιν εἶναι, ὕλην, εἶδος, ποιητικὸν αἴτιον, παραδειγματικόν, ὄργανικόν, τελικόν. Philop. a p. 2. 3.

184 α· τ· προσιμῶν εὐθύς τὴν σκοπὸν ἐκφαίνει τῷ συγγραμμῆτος, 10. ὅτι περὶ τῶν φυσικῶν ἀρχῶν ἐστίν. . . ἀλλ' ὅτι μὲν εἰσὶν ἀρχαὶ τῶν φυσικῶν, ἐφεξῆς ἅπας ὁ λόγος δείξει, καὶ ὃ εἰπὼν τὴν ἀποδείξεως· διό, οἶμαι, ταύτην αὐτὴς τὴν πρότασιν παρήκεν. ὁ μὲντοι Θεόφραστος ἐν ἀρχῇ τῶν αὐτῶν Φυσικῶν καὶ ταύτην ἀπέδειξε λέγων “τ· μὲντοι τῶν φυσικῶν ἀρχὰς εἶναι δῆλον ἐκ τῶν τὰ μὲν φυσικὰ σώματα σύνθετα εἶναι, πᾶν δὲ σύνθετον ἀρχὰς ἔχειν τὰ ἐξ ὧν 25 σύνγεται.” ἅπαν γὰρ τὸ φύσει ἢ σῶμα ἐστὶν ἢ ἔχει γε σῶμα· ἀμφω δὲ σύνθετα.” ὃ δὲ Πορφύριος ὁδὲ φυσικῶν φησὶν εἶναι τ· ζητεῖν εἰ εἰσὶν ἀρχαὶ τῶν φυσικῶν, ἀλλὰ τῷ ἀναβεβηκότος. . . ὁ μὲντοι Εὐδόμημος ἀρχόμενος τῶν φυσικῶν ἀνωτέρω τὴν λόγον ἐπήγαγε, καὶ δείξας ὅτι πρὸς μὲν τὰς πράξεις εὐχρηστότερον εἰδέναι τὰ καθ' ἑκάστα, πρὸς δὲ θεωρεῖν τὰ κοινὰ, κοινότατον, φησὶ, φαίνειτο περὶ τὰς ἐπιστήμας τ· τῶν ἀρχῶν· ὑπάρχουσι γὰρ τινες καθ' ἑκάστην. τῶν δὲ ὅτως ἐχόντων ἀναγκαῖον τῷ φυσιολογεῖν τὰς ἀρχὰς πρῶτον ἐπισκέψασθαι. καὶ ὃ μὲν ὅλος τῶν λεγομένων νῦν τοῦτος, ἐστὶ δὲ ἄξιον ζητεῖν τί ἀρχὴ καὶ τί αἴτιον καὶ τί κοινοῦν· καὶ γὰρ ὃ μὲν 35 Ἀλέξανδρος διαφέρειν ταῦτα ἀλλήλων φησὶ τῷ ἀρχὴν μὲν λέγεσθαι ἰδίως τ· ποιητικόν, ὅθεν ἡ ἀρχὴ τῆς κινήσεως, αἴτιον δὲ τ· ὅθεν καὶ τ· εἶδος (ἐν γὰρ τοῖς φύσει τ· ὅθεν καὶ τῷτο), κοινοῦν δὲ τ· ἐνυπαρχόν ὡς τὴν ὕλην. ἔοικε δὲ τῷ Εὐδόμῳ κατακολληθῆναι ὃ Ἀλέξανδρος λέγοντι ὅτι τῷ αἰτίῳ τετραχῶς λεγομένῳ τ· μὲν κοινοῦν καὶ τὴν ὕλην λέγει. . . θαυμάσιον δὲ εἰ μὴ ἐνυπαρχεῖ τ· εἶδος ἐν τῷ αἰτιατῷ, εἰ μὴ ἄρα εἶδος τ· καθόλου λέγουσιν. ὁ μὲντοι Πορφύριος ἔνα μὲν τρόπον ἀρχὴν λέγει, ὅθεν ἡ πρώτη κίνησις γίνεται· ἐστὶ δὲ τοιαύτη ἡ ἀφ' ἧς, ὡς ἔδδ τ· πρῶτον, ὅτω δὲ καὶ νῦν μὲν τρόπος, οἰκίας δὲ θεμελίου. τῷ δὲ τῷ σημειομένῳ ἀντίκειναι ἡ τελευταία, 45 ἕτερον δὲ τρόπον ὡς τ· ὑφ' ἧς, ὡς ἡ φύσις τῶν φυσικῶν καὶ ἡ τέχνη τῶν τεχνικῶν. ἀρχὴ δὲ καὶ τ· ὅθεν καὶ τῷ ἀλλήσεως ἡ νίκη. κατ' ἄλλον δὲ τρόπον ἀρχὴ λέγει, ἔξ ἧς πρῶτον ἐνυπαρχόντος

γίνεται τι· ὡς οἰκίας λίθοι καὶ ὑλὴ ἀρχὴ ὡς ὕλη· ἀρχὴ δὲ καὶ ἡ μορφή καὶ τ· σχῆμα καὶ ὅλος τ· εἶδος. . . τῶν δὲ ἡμῶν ἰσορριμμένων, πρὸς μὲν τὸν Ἀλέξανδρον καὶ πρὸς τὸν Εὐδόμημον ῥητέον ὅτι τ· ὅθεν καὶ τέλος ὄν καὶ ἀρχὴ εἴη ἂν πάντως καὶ κυριώτερα τῷ ποιητικῷ ἀρχῇ. . . πρὸς δὲ τὸν Πορφύριον, ὅτι πρῶτον μὲν ἐξ ὧν καὶ αὐτὸς διεστήσατο, ὃ λέγειτο ἰσορριμῶς τ· αἴτιον καὶ ἡ ἀρχὴ, ἀλλὰ τ· ὃ αἴτιον πᾶν καὶ ἀρχὴ, ἡ δὲ ἀρχὴ τῷ πράγματι, ὅθεν τῆς ὁδῆς ἡ τῷ δράματος, ὅθεν ἂν λέγοιτο αἴτιον. δεύτερον δὲ ὅτι ὃ προσηγορεῖτο τῷ αἰτίῳ ἡ ἀρχὴ. . . μήποτε ὅν ὃ Ἀριστοτέλης τὴν ἀρχὴν ὡς καθὼ λαβὼν διείλεν αὐτὴν εἰς τε τὰ κυρίως αἴτια, ὅθεν ἐστὶ τ· ποιητικὴ καὶ τελικὴ, καὶ εἰς τὰ συναίτια ὑπὸ τῶν λεγόμενων, ὅθεν ἐστὶ τὰ κοινοῦν. . . τ· δὲ εἰδέναι καὶ τ· ἐπιστάσθαι ἢ ἐκ παραλλήλων ἀρχῆς, ὡς ἐπέστησεν ὃ Ἀλέξανδρος, εἰπὼν τὰ ἐκ παραλλήλων λεγόμενα ὀνομάτων μόνον ἔχει διαφοράν ἐν πράγματι ποιότητι, καὶ διὰ τῶν 15 καὶ ἐκ τῶν τοιαύτων ἴσον δύνασθαι τοῖς πᾶσι· τ· δὲ εἰδέναι καὶ τ· ἐπιστάσθαι ὃ ταῦτ' ἐν δυνάμει τῷ εἰδέναι μόνον· εἰδέναι γὰρ λεγόμενα καὶ τὰ δι' αἰσθήσεως καὶ δόξης καὶ τὰς ἀμέσους προτάσεις, ὡς ὁδὸν ἴσμεν δι' ἀποδείξεως, ταῦτ' ἐν εἰπῶν κατ' ἐπιστήμην. ταῦτα μὲν καλῶς εἴρηκε· πῶς δὲ ἐνταῦθα περιελήσῃ ἀμφω, ὑπερὶ πρῶτον θύκειν. ἔοικε δὲ γένος ὅσον τὴν εἰδησὶν τῆς ἐπιστήμης πρῶτον, ὡς εἰ ἔλεγε τ· γνωστικὴν ἐπιστημονικῶς. . . μήποτε δὲ ὃ Ἀριστοτέλης νῦν εἰδησὶν τὴν κυρίως λαβὼν, εἰς ταῦτ' αὐτὴν ἤγαγε τῇ ἐπιστήμῃ· καὶ γὰρ ὃ Πλάτων μὴ εἰδέναι φησὶ τὰς αὐτῶν ἀρχὰς τὰς μαθηματικὰς. . . ἀλλὰ πῶς εἰπὼν “τ· εἰδέναι καὶ τ· ἐπιστάσθαι 25 συμβαίνει περὶ πᾶσας τὰς μεθόδους,” ἐπήγαγεν “ὡς εἰσὶν ἀρχαὶ ἢ αἴτια ἢ κοινοῦν,” ἢ ὡς ἴδιον πασῶν τῶν ἐπιστημονικῶν εἰδησὶν τῷτο προσέθηκεν; ἢ γὰρ ἐπιστήμη συλλογισμὸς ὅσα ἀποδεικτικῶς ἐκ ἀρχῶν πάντως ἐστὶ τῶν ἀμέσων προτάσεων. Simpl. f. 2 b et 3.

“ὡς εἰσὶν ἀρχαὶ ἢ αἴτια ἢ κοινοῦν.” εἰ μὲν τὸν ἢ συνθετικὴν λαβὼν, καθολικωτέρα καὶ ἐπὶ πλεονῶν γινέται ἡ πρότασις· τὰ γὰρ μὴ φυσικὰ ἀλλὰ λογικὰ καὶ νοερά ἀρχὰς μὲν καὶ αἴτια, κοινοῦν δὲ ὅθεν ἔχει. ἐάν δὲ παραδειγματικὸν λαβὼν τὸν ἢ ἀπὸ τῶν καὶ, ἐπὶ τῶν φυσικῶν μόνον χωρήσει ὁ λόγος, ὡς εἰσὶν αἱ ἀρχαὶ καὶ αἴτια καὶ κοινοῦν. Philop. a p. 3.

πᾶσα γὰρ διδασκαλία καὶ πᾶσα μάθησις διαπονητικὴ, τῆς καὶ ὅθεν αἰσθήσεως· ὁδὲ καὶ νῦν γνωστικὴ ἀλλὰ συλλογιστικὴ τε καὶ ἀποδεικτικὴ, ἐκ προϋπαρχούσης γίνεται γνώσεως, ὡς ἐν τοῖς Τεχνικῇ Ἀναλυτικῇ μεμαθήκαμεν. . . δύνασθαι δὲ τρόπον τινὰ καὶ ἐκ τῶν ἐπομένων ταῖς ἀρχαῖς καὶ ἀπ' αὐτῶν συντιθεμένων, ὅθεν ὡς ἐπὶ αἰτίων ἀλλ' ὡς ἀπὸ γνωριμωτέρων, τὰ περὶ τῶν ἀρχῶν τῶν φυσικῶν συλλογίζεσθαι, ὅθεν ἐπιστάμενον αὐτὰ ἀλλὰ γνωρίζοντα μόνον, διὰ ὅθεν εἰπὼν ἐπιστημονικῶς γινώσκαι τὰς ἀρχὰς, ἀλλ' ἐκ τῶν γνωρίων αὐτὰς, ὁδὲ ἀπὸ τῶν ἐπομένων ἢ γνωρίων αὐτῶν. Simpl. f. 4.

ὅτι δὲ γνωριμωτέρων ἢ μὲν τ· ἀδύνατον καὶ συγκεχυμένων, ὡς τ· ὅλον δοκεῖ, περὶ τ· μὲν ὄνομα ἔκαστον ὡς ὅλον τι λαβόν, τὸ δὲ τῷ ὀνόματος ὀρισμὸν ὡς τὴν διάρθρωσιν τῷ ὀνόματος μερῶν καὶ κοινοῦν παραδιδόντα. . . ἀλλὰ τῷτο μὲν ὡς πρὸς τὸ σύνθετον καὶ ὅλον οἰκίως ἔχει τ· παραδειγμα· συνήρητο γὰρ καὶ συγκεχυμένο τῷ

ἰσχύει, ὡς ἐν ὁλότῃ· μὲν γὰρ ἐν τῷ ὁρισμῷ πάντα μέρη καὶ κοι-
χῶν· ὑπὲρ δὲ τῶν καθόλου προσέτι· τὸ μὲν γὰρ καθόλου ἐκείνῳ τῶν
συμπεριλαμβανόντων αὐτὸ ἐφαρμόζεται... διὰ τὸ δεύτερον ἐπηγάγε
παράδειγμα, τὸ ἐπὶ τῆς καθ' ἡλικίαν προκοπῆς θεωρούμενον...
ἀλέγεται δὲ, φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος, δύνασθαι τινα λέγεσθαι καθόλου
ὡς αὐτὸ τῶν καὶ τὰ ἀξιώματα, οἷς πρὸς ἅπαντα μὴ τὰ δεκνύμενα
χρῆματα διὰ τὸ εἶναι ἐναργῆ· ὑδενὸς δὲ τῶν δι' αὐτῶν δεκνύμε-
νων ἐστὶν ἴδια... ἐπιστῆσαι δὲ ἄξιον πρῶτον μὴ ὅτι τοῖς προκει-
μένοις οἰκεῖον τὸ τῷ ὅλῳ καὶ συνθέτῳ ἀλλ' ἐπὶ τῷ καθόλου παρὰ-
δειγμα... δεύτερον δὲ ἐπιστάσεως ἄξιον ὅτι διττὴ ἐστὶ τῷ ὅλῳ καὶ
τῷ καθόλου ἡ γνώσις, ὥσπερ καὶ τῷ ὀνόματος, ἡ μὲν ὁλοκληρῆς καὶ
συμπεριλαμβανὴ καὶ κατὰ ψιλὴν ἐπὶ τῶν γνώσεως, ἡ δὲ συνηρημένη καὶ
σχετιώτα ἐστὶ τῆς κατὰ τὸν ὁρισμὸν γνώσεως, ἡ δὲ συνηρημένη καὶ
ἰσχυρὰ καὶ τὰ κατὰ μέρος περιειληφύια, νοερά τις αὐτῇ καὶ ἀπλή,
φαστικῇ δὲ μᾶλλον ἐκείνῃ καὶ ἀπεσυνωμένη... ἡ δὲ κατὰ τὸν
ἰσχυρὸν καὶ ἡ διὰ τῶν σχετιῶν γνώσις μέση τις ἐστὶν ἀμφότεν, δια-
κριτικῇ μᾶλλον ὅσα ἡ καὶ δοξαστικῇ, καὶ τῆς μὴ χείρονος κατὰ τὴν ἀκρι-
βῆς ὑπερέχουσα, τῆς δὲ κρείττονος ἀπολειπομένη κατὰ τὴν διηρημένην
καὶ μᾶλλον κεχηρὸς... τρίτον δ' ἐπιστῆσαι ἄξιον ὅποια τις ἐστὶν
ἡ περὶ τῶν φυσικῶν πραγματικῶν γνώσις τοῖς τὰς ἀρχὰς καὶ τὰ
ἅμα τῶν φυσικῶν ἐγκυκλίους. ταύτας δὲ ἐκ τῶν συνθέτων ἡδὴ καὶ
συμπεριλαμβανόντων εὐρίσκουσιν, ἅπερ ἐκ ἐξ ἀκριβῶς γινώσκαι μὴ τῶν
ἁπλῶν ἐγνωσμένων ἀκριβῶς. ὁ δὲ ὅτι τεκμηριώδης ἐστὶν ἡ
γνώσις ἡ περὶ τῶν ἀρχῶν, ἀλλ' ἐκ ἀποδεικτικῆς, καὶ καλῶς ὁ
Πλάτων τὴν φυσιολογίαν εἰσαπολογίαν ἐλεγεν εἶναι, ὅτι καὶ Ἀριστο-
τέλης συμμάρτυρε, τὴν κυρίως ἀποδείξειν ἐξ ἀμέσων καὶ αὐτοπύ-
ρων ἀρχῶν καὶ ἐκ τῶν κυρίως αἰτίων καὶ τῇ φύσει προτέρων εἶναι
βαίνοντες. ἀλλ' ἐκ ἀτίμαςτόν διὰ τὸ τὴν φυσιολογίαν, ἀλλ' ἀρ-
κῶς καὶ τῷ κατὰ τὴν ἡμετέραν χρῆσιν καὶ δύναμιν, ὡς καὶ Θεο-
φράστῃ δοκεῖ. τέταρτον δὲ πρὸς τοῖς εἰρημικοῖς ἄξιον ζητεῖν, πῶς
τὰ κατὰ σαφέστερα μὴ ὡς πρὸς ἡμᾶς, ἀσαφέστερα δὲ τῇ φύσει
ἴσῃ ὁ Ἀριστοτέλης... καὶ τίνα μὲν ἐστὶ τὰ κοινὰ, τίνα δὲ τὰ τῇ
φύσει πρότερα, ἅπερ καὶ ἀρχαὶ τῶν φυσικῶν; ὁ μὲν ὅτι Ἀλέξανδρος
πρῶτον, φησὶ, δείξει, ὅτι πλείους αἱ ἀρχαὶ καὶ ὅτε ἄπειροι ὅτε μία,
εἴτε ὅτι δεῖ καὶ ἐναντίωσιν ἐν αὐταῖς εἶναι καὶ τῇ ἐναντιώσει τι ὑπο-
καταστήσειν. ἀφ' ὧν κοινῶν ὄντων μετελθὼν δείξει καὶ τίνες εἰσὶν αὐτῶν.
ὁ μὲν ἐκείνους εἰδὼς ὑδέτω τὰς ἀρχὰς, οἷδε τίνες εἰσιν... μήποτε
ὡς ἔμμενον ἐκ τῶν τοῖς φυσικοῖς πράγμασιν ἐναργῶς καὶ γνωρίμως
τῇ αἰσθήσει ὑπαρχόντων τὰς ἀρχὰς εὐρίσκουσιν τῶν φυσικῶν, ὥσπερ
καὶ τὸ Ἀριστοτέλει δοκεῖ, οἷον ὅτι ἡ μία ἀρχὴ ἐκ τῆς τῶν ὄντων
ἀποφασ, ὡς μαθησώμεθα... ὅλως δὲ, ὡς κοινῶς εἰπεῖν, ἀπὸ
τῶν αἰσθησέων καὶ τῶν αἰσθητῶν τὴν περὶ τῶν φυσικῶν ἀρχῶν ἀλή-
θειαν ἀπχευετόν καὶ Θεοφράστῃ πειθομένους, ὅς περὶ τούτου ζητῶν.
ἡ πρώτη τῶν φυσικῶν τάδε γέγραπται... id. f. 4 b et 5.

ἐκ τῶν ἀρχώμεθα τὸ περὶ τῶν ἀρχῶν λόγον ἀπὸ κοινῶν τῶν
καὶ πλείους ὑπαρχόντων, ὃ παρακίον· ἀπὸ γὰρ τούτων ἐπὶ τὰ ἴδια
βαίνουσα· γνωριμώτερα δ' ἡμῖν τὰ κοινὰ τῶν ἰδίων ἐστὶν, εἴγε
ἐν γὰρ μᾶλλον... ὅτω καὶ ἐν τοῖς Ἀναλυτικοῖς ὁ περὶ τῶν συλ-

λογισμῶν λόγος προτάττει τὸ τὸ ἀποδεικτικὸν καὶ διαλεκτικὸν καὶ σο-
φιστικὸν· ἀπὸ γὰρ τῶν κοινῶν ὁρμώμενοι ῥᾶπον ἐκείνους τὰ ἴδια καὶ προ-
σεχῇ διακρίνομεν. Themist. f. 15 b.

καλῶς τὸ "τρόπον τῶν" προσέθηκε, διότι ἐκ ὥσπερ τὸ ὅλον
αὐτὸ διαιρεῖται εἰς τὰ μέρη, ὅτω δὲ καὶ τὸ ὄνομα ἐστὶ καὶ ὑπὸ τῷ ὁρισμῷ
διαιρούμενον, ἀλλὰ τὸ ὑπὸ τῷ ὀνόματος σημαίνονμενον διαιρεῖ ὁ ὁρι-
σμός, καὶ ἐκ ὅνπερ τρόπον τὸ καθ' ἑκάστα μέρος τυγχάνει τὸ κα-
θόλου ὀνόματος, μέρη ἐστὶ τὰ μέρη τῷ ὁρισμῷ. Philop. a p. 9.

ἀκόλουθον μὲν ἂν ἦν πρῶτον ζητεῖν εἰ εἰσὶν ὅλως ἀρχαὶ τῶν 184 b
φυσικῶν, καὶ τότε τίνες εἰσὶ καὶ πόσαι· αὐτὴ γὰρ ἡμῶν ἡ τάξις τῶν 15
προβλημάτων ἐν τοῖς Ἀποδεικτικοῖς ὑπ' αὐτῷ παραδέδοται. ἀλλὰ
τῶτο, φασίν, ἐκ τῆς τῶν φυσικῶν θεωρεῖν ἀλλὰ τὸ ἐπαναβεβηκότος·
ὁ γὰρ φυσικὸς ὡς δεδομένην τούτῳ χρῆται... ἐπιστῆσαι δὲ ἄξιον,
μήποτε καὶ τὸ πόσαι καὶ τίνες αἱ ἀρχαὶ καὶ ὅλως ὁ περὶ τῶν ἀρχῶν
λόγος τῷ ἐπαναβεβηκότος κατὰ τὸν τὸν λόγον εἶναι δοκεῖ, μήποτε
δὲ καὶ ἀνάγκη τὴν φυσικὴν ὅτι σώματα ἐστὶ τὰ φυσικὰ εἶδέναι, καὶ
ἔτι πᾶν σῶμα σύνθετόν ἐστι, καὶ ὅτι τὸ σύνθετον ἀρχὰς ἔχει τὰ ἐξ
ὧν σύγκειται, ὡς καὶ ὁ Θεόφραστος ἀπέδειξεν. ἄμεινον ὅτι ἴσως λέ-
γεται ὅτι ἐκ ἐν πᾶσι προβλήμασι τὸ εἰ ἐστὶ ζητεῖν, ἀλλ' ἐν οἷς τῶτο
ἀμφιβαλλεῖται... δύναται δὲ ὅντος καὶ τὸς μίαν λέγοντας εἰς τὸ
ἄπειρον καὶ τὸ πεπερασμένον διελθὼν καὶ τὸς πολλὰς εἰς κινεμένας ἢ
ἀκινήτους, τὸ οἰκεώτερον, φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος, ἐκατέρω τῶν ἐκ
τῆς διαρρέσεως ὑπέταξεν. οἰκεώτερον δὲ τῇ μὴ κατὰ τὴν ἐκείνῃ καὶ μὴ
τοῖς δὲ πολλὰς τὸ πεπερασμένον ἢ ἄπειρον... καὶ Εὐδόκιμος ὡς ἂν,
φησὶν, ὑπάρχουσιν αἱ ἀρχαί, ἥτοι κινεῖται ἢ ἀκίνητοι εἰσὶν. ἀλλὰ
τούτω μὲν τὸ διαλεκτικὸν παρήκειν ὁ Ἀριστοτέλης διὰ τὸ μὴ γεγονέναι
ὁρᾶν πολλὰς καὶ ἀκινήτους τὰς ἀρχὰς λέγουσαν. τὸ δὲ πεπερασμέ-
νον καὶ ἄπειρον ἐπὶ τῆς μιᾶς διὰ τὴν συντομίαν νῦν παραδραμεῖν
ἔοικεν· ἐν γὰρ τοῖς πρὸς Παρμενίδην, ὡς εἶπον, καὶ Μελίσσον λόγους
καὶ ταῦτα βασανίζει. Simpl. f. 5 b.

ἀνάγκη τὴν ἀρχὴν ἢ μίαν ἢ πλείους εἶναι. ἀλλ' εἰ μίαν, ἡ
κινεμένην γε ἢ ἀκίνητον, ἡ πεπερασμένην ἢ ἄπειρον. εἴτε πλείους,
καὶ ταύτας γε αὐτὴν ἢ κινεμένης γε ἢ ἀκινήτους, ἡ πεπερασμένης
κατ' ἀριθμὸν ἢ πάλιν ἀπείρους. Themist. f. 15 b.

ἐκ ὡς Παρμενίδην, φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ Μελίσσον μίαν 184 b
ἀρχὴν τιθέμενον καὶ ταύτην ἀκίνητον λεγόντων, ὅτως εἶπε τὸ "ὡς 16
Παρμενίδης καὶ Μελίσσος" (ὅσα γὰρ ὁ δὲ ὅλως ἀρχὴν ἐτίθεντο· ἐν
γὰρ ἐλεγχοι τὸ πᾶν, ὁ μαχόμενός ἐστι τῷ ἀρχὴν λέγειν εἶναι· οἱ γὰρ
ἀρχὴν τιθέμενοι ὁμολογοῦσι πλείω τὰ ὄντα εἶναι, τῇ ἀρχῇ καὶ τὰ ὡς
ἐστὶν ἀρχὴ συνεισάγοντες), ἀλλ' εἰπὼν τὸ πρῶτον διαλεκτικόν, τὸ ἡ
μίαν εἶναι τὴν ἀρχὴν ἢ πλείους, ἐπὶ τῷ ἐτέρῳ τῶν ἐν τῇ διαρρέσει
πάλιν διαλεκτικῇ χρῆται τῷ εἰ μία ἢ ἀρχὴ ἥτοι ἀκινήτος ἢ κινε-
μένη. ὅν δὲ ἀπίθανον τὸ ἀρχὴν μίαν καὶ ἀκίνητον ταύτην λέγειν,
μὴ παραμυθίας ἔσται... ταῦτα ὅτι αὐτῇ λέγει τὸ Ἀλέξανδρος λέ-
γοντος, τὸ μὲν τῷ μᾶλλον ἀπίθανον παραμυθεῖσθαι τὴν ἀπίθανον θέσιν
ἐκ τῆς οἰμῆς, τῆς Ἀριστοτέλους μεγαλονόου... ἐξ ὧν γὰρ τὰ ὄντα
ἐστὶ ζητῶσι πρῶτον αὐτά, πότερον ἢ ἡ πολλὰ· ὥστε περὶ ἀρχῆς
τῶν ὄντων αἰετὶ τὸς ἄνδρος τούτους φιλοσοφεῖν. Simpl. f. 8 b.

184b εἰώθασι τὸς περὶ τι μέρος φιλοσοφίας σπουδάζοντας ἢ μόνον
 17. ἢ μάλιστα ἀπ' ἐκείνου καλεῖν, ὡς ἦθ' ἔκ' ἐκείνου τὴν Σωκράτην,
 φυσικὸς δὲ τὸς περὶ Θαλῆν καὶ Ἀναξίμανδρον καὶ Ἀναξίμενην καὶ
 Ἀναξαγόραν καὶ Δημόκριτον καὶ τὸς τοιούτους. παραιτῶμαι δὲ κά-
 ταῦθα τὴν Ἀλέξανδρον πρότερον μὲν εἰπόντα ὅτι τὸς φυσικοὺς ἀντι-
 5 διέειπε πρὸς τὸς ἐν καὶ ἀκίνητον λέγοντας, ὕστερον δὲ ὅτι ἔθος Ἀρι-
 στοτέλει φυσικὸς καλεῖν τὸς περὶ τῆς ἀληθείας φιλοσοφούντας, ἐπεὶ
 καὶ τῆς φυσικῆς τὸ τέλος ὁ πρᾶξις ἀλλὰ γινώσκεις ἐξίν. τίς γὰρ ἡγνῶσει
 ὅτι καὶ Παρμενίδης, πρὸς ὃν ἀντιδιεσπᾶσθαι λέγει τὸς φυσικοὺς, περὶ
 τῆς ἀληθείας ἐπιδοσούφει; . . . καὶ τῶν μίαν καὶ κινουμένην λεγόντων
 Ἀναξίμανδρος ὁ Πραξιᾶδ' Μιλήσιος ἀπειρόν τινα φύσιν, ἄλλην
 ὅσαν τῶν τεσσάρων στοιχείων, ἀρχὴν ἔθετο, ἥς τὴν αἰδίων κίνησιν
 αἰτίαν εἶναι τῆς τῶν ὄντων γενέσεως ἔλεγε. καὶ Ἀναξίμενης δὲ ὁ
 Εὐρυστράτ' Μιλήσιος καὶ αὐτὸς ἀρχὴν μίαν ἔθετο καὶ ἀπειρον, ἀέρα
 ταύτην λέγων, ἐξ οὗ ἀραιωμένη καὶ πυκνυμένη τὰ ἄλλα γίνεσθαι.
 ὅσης ὅν καὶ τοιαύτης διαιρέσεως παρήκε νῦν αὐτὴν ὁ Ἀριστοτέλης,
 ὡς ὁ Ἀλέξανδρος φησὶ, διότι ὑδεμίαν ἢ διαίρεσιν αὐτὴ διαφοράν
 γενέσεως τοῖς ἐξ αὐτῆς γινόμενοις παρέχει· ὁ γὰρ ἄλλα μὲν εἰ ἀπειρος
 ἄλλα δὲ εἰ πεπερασμένη γενήσεται, ὥσπερ ἄλλα μὲν εἰ μία, ἄλλα
 δὲ εἰ πολλά. id. f. 9.

184b ὁ μέντοι εὐφραδὴς Θεμίστιος παραφράζων τὸ ῥητόν, καὶ τὰς
 18. πλείους ἢ κινουμένας φησὶν ἢ ἀκίνητους, καὶ ἢ πεπερασμένας κατ'
 ἀριθμὸν ἢ πάλιν ἀπείρους. καὶ Εὐθύμοι δὲ, ὡς καὶ πρότερον εἶπον, ἐν
 τοῖς Φυσικοῖς, ὡς ἂν ποτε ὑπάρχωσιν αἱ ἀρχαί, φησὶν, ἥτοι κινῶν
 ἢ ἀκίνητοι εἰσίν. καὶ δὴλον ὅτι τὴν ἀνάγκην ὅτι τῆς ἀντιφατικῆς
 διαιρέσεως ἀποδοδύκασιν. . . καὶ ἔοικε, φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος, ἀμ-
 φότερας τὰς διαιρέσεις ἐκατέρω τῶν ἐκ τῆς πρώτης διαιρέσεως
 μὴ προσαγαγεῖν διὰ τὸ μὴ πολλάκις περὶ αὐτῶν λέγειν, ἀλλὰ δεῖ-
 25 ξας ὅτι ἐπὶ τῆς μίας οὐκ οἶόν τε τὴν ἀρχὴν ἀκίνητον εἶναι, ἐκ τῆ
 μᾶλλον συναποδείξει ὅτι ὕδ' τὰς πλείους οἶόν τε εἶναι ἀκίνητους.
 διὸ ἐπὶ τῶν πολλῶν ἔκ' ἐκείνου τῶν ἢ κινουμένων ἢ ἀκινήτων.
 id. f. 9 b.

184b τὸ "ἢ καὶ ἐναντίας" εἰ μὲν Πορφύριος καὶ ὁ Θεμίστιος ἀνταποδόσω
 21. οἶον) τῷ "ἢ ὅπως ὥσπερ Δημόκριτος," περὶ Ἀναξαγόρου λεγομέ-
 νην· καὶ γὰρ τῶν ἀπείρους τὰς ἀρχὰς ὑποθεμένων οἱ μὲν περὶ Δημό-
 35 κριτον ὁμοιοῦς τὰς ἀτόμους ὑποθέμενοι καθ' ἐν γένος τὸ πλῆρες
 θεωρουμένας χήματι καὶ θέσει καὶ τάξει διαφέρειν αὐτὰς φασιν, οἱ
 δὲ περὶ Ἀναξαγόραν καὶ ταῖς ὕσιν ἐναντίας τίθεν)· θερμότητος
 γὰρ καὶ ψυχρότητας, καὶ ξηρότητας καὶ ὑγρότητας, μαυρότητας τε καὶ
 πυκνότητος, καὶ τὰς ἄλλας καὶ ποιότητα ἐναντιότητος ἐν ταῖς ὁμοιο-
 40 μερείαις ἀποτίθεν), αἷς διαφέρειν τὰς ὁμοιομερείας ἀρχὰς κατ'
 αὐτὰς ὅσας φασὶ, κυρίως τῆς ἐναντιότητος ἐν ταῖς ποιότησι θεω-
 ρημένης, ἀλλ' ὅτι ἐν τοῖς χήμασιν. ὁ μέντοι Ἀφροδισιεύς Ἀλέ-
 ξανδρος οἶδε μὲν καὶ ταύτην τὴν ἐξηγήσιν, ὅτι ἀποδέχεται) δὲ αὐτὴν,
 ἀλλ' οἶε) μᾶλλον τὸ ὅλον περὶ Δημόκριτον λέγεσθαι, ὡς τὰς ἀρχὰς
 45 τῶν τιθεμένων τὸ μὲν γένος (ἐν), ταῖς καὶ τὴν ὑποκειμένην φύσιν,
 χήματι δὲ ἢ εἶδει διαφερέσας ἢ καὶ ἐναντίας. ὅτι γὰρ ὡς ἐναντίας
 λέγοντος τῷ Δημόκριτ' τὰς ἀρχὰς ὁ Ἀριστοτέλης ἀπομνημονεύει,

δι' ἐκείνων δηλοῖ τῶν ῥητῶν (p. 188 a 22) "ὁ Δημόκριτος τὸ
 πλῆρες καὶ τὸ κενόν, ὧν τὸ μὲν ὡς ὄν τὸ δὲ ὡς ὅτι ὄν εἶναι φησιν· ἐπὶ
 θέσει, χήματι, τάξει. ταῦτα δὲ γένη ἐναντίων, θέσεως ἀνα-
 5 κατὰ, πρότερον ὅπως, χήματος γωνία τὸ εὐθὺ καὶ τὸ περιφερές."
 καὶ γὰρ αὐτὸς ὁ Ἀριστοτέλης φησὶν ἐναντίον μὴ εἶναι χήμα χήματι,
 ὅτι καὶ καὶ Δημόκριτον ἀνάγκη ταύτης εἶναι τῆς δόξης. ὅτω δὲ
 τῇ ἐξηγήσει ταύτην συμπέπονθεν ὁ Ἀλέξανδρος ὡς αἰρεῖσθαι δύνα-
 τὸ ἕτερον λέγειν, ἢ τὴν συγγραφὴν ἡμαρτήσας, περιττῶς παρερη-
 μέν τῷ ἢ, ὅπως τὴν πρὸς Δημόκριτον ἀνταπόδοσιν ἀπαιτῶντος·
 10 ὁφείλει γὰρ εἶναι "ὅτι εἰ ἀπείρους, ὥσπερ Δημόκριτος, τὸ γένος ἐν,
 χήματι δὲ ἢ εἶδει διαφερέσας, ἢ καὶ ἐναντίας." ἢ εἰ ὁρθῶς ἔχει
 φησὶν, ἢ γραφὴ, παρήκε τὸ ἀνταποδοῦναι τὸς λέγοντας μὴδὲ τῇ
 γένει τὰς αὐτὰς εἶναι τὰς ἀρχὰς, ὡς ἔλεγον οἱ περὶ Ἀναξαγόραν
 εἰ ὅτι καὶ τὰς γραφὰς ἀθετεῖν τὰς ἐν πᾶσι τοῖς ἀντιγράφοις συμ-
 15 φωνουμένας ἀποποιῶν, καὶ τὸ ἐλλειπῆ τὴν λόγον ἀποδείξαι καὶ τὴν
 φράσιν καὶ καὶ τὰ τμήματα τῆς διαιρέσεως, οὐκ ἔπ' αὐτὸν ἀποποιῶν, ἢ
 μάλιστα ὅτι Ἀναξαγόρου δόξα παραλειπόμεναι, πρὸς ἢ πολλὰς λέ-
 γους ὁ Ἀριστοτέλης κατατάττει. ἀλλὰ καὶ τὴν Ἀριστοτέλους περὶ
 Δημόκριτον δόξαν ἀθετεῖν, οἰομένη σαφῶς ἐναντίων ἐν ταῖς
 20 ἀρχαῖς ἀποτίθεσθαι, ὅπερ οἱ ἕτεροι ποῶσιν ἐξηγηταί, ὅτι ἐν ἐκεί-
 νῳ φαίνεται). μήποτε τὸ τῷ μὲν χήματι καὶ τῇ καθ' αὐτὸν μὴδὲ
 διαφέρειν ὡς τῷ Δημόκριτ' ἴδιον ἀποδοδύκωκα, κατ' ὅσον μὴδὲ
 λέγοντος διαφέρειν τὰς ἀτόμους, τὸ δὲ μὴ διαφέρειν μόνον τὰς
 ἀπείρους ἀρχὰς ἀλλὰ καὶ ἐναντίας εἶναι, ὅτι τῇ Δημόκριτ' μόνον ὅ-
 25 σει ὑπάρχον ἀλλὰ καὶ τῇ Ἀναξαγόρῳ, κοινῶς ἀμφοτέρω ἀποδο-
 δύναι. id. f. 10.

ἀλλὰ Δημόκριτος μὲν μίαν ὕσιν ταῖς ἀτόμοις ὑποτίθει τὰς
 χήμασιν αὐτὰς ἐξαλλάττει μόνους, Ἀναξαγόρας δὲ ἐν ταῖς
 ὁμοιομερείαις ἐναντιότητος, θερμότητος ψυχρότητας, λευκότητος
 30 μελανίας. Themist. f. 15 b.

γένος φησὶ τὸ ὑποκείμενον καὶ τὴν ὕσιν τῶν ἀτόμων· ὅπως
 γὰρ μίας μὲν ὕσιν εἶναι πᾶσας τὰς ἀτόμους, διαφέρειν δὲ ἀλλήλων
 τοῖς χήμασι τῷ τὰς μὲν εἶναι σφαιρικός τὰς δὲ κυβικός ἢ πυρ-
 35 μοειδείς ἢ ἕτερόν τι τῶν χημάτων ἔχειν. ὅτω δὲ πολλὰς ἢ
 ἐν τοῖς Ἀποδεικτικοῖς τὸ ὑποκείμενον γένος ὠνόμασε. "χήματι
 δὲ ἢ εἶδει" ἐκ παραλλήλου τὸ αὐτὸ φησιν· εἶδος γὰρ λόγος ἐν
 ταῖς ἀτόμοις τὸ χήμα ἔλεγε ἔχειν ὁ Δημόκριτος. Philop. a
 p. 11.

τὸ αὐτὸ τίθει πρὸς δεῖξιν τῷ ἀναγκαῖον εἶναι τὴν περὶ τῶν
 ἀρχῶν λόγον, εἴπερ καὶ τοῖς μὴ περὶ τῶν προθεμένων ὁμοῖς ἢ ζή-
 40 τησις ἢ περὶ αὐτῶν ὑπὸντα πρώτη, ὡς ὅτι ἄλλως εἰσορμήσας περὶ
 τῶν ὄντων. ὅτω μὲν ὅτι ὁ Ἀλέξανδρος ἐξηγεῖ) τὴν λέξιν, καὶ περὶ
 πάντων φησὶ τὸ τοῦ λέγεσθαι τῶν φυσικῶν. μήποτε δὲ ὅτι περὶ
 πάντων τῶν φυσικῶν ἐξίν ὁ λόγος, ὅτε ὡς ἄλλα μὲν προθε-
 45 μένων ζητεῖν, ἄλλης δὲ πρὸ ἐκείνων αὐτοῖς ζητήσεως τῆς τῶν
 ἀρχῶν ὑπαντήσεως, ἀλλ' ἐπεὶ Παρμενίδης καὶ Μελίσσος περὶ τῆς
 ὄντος ἐζήτησαν, πότερον ἐν ἢ πολλὰ, καὶ εἰ ἀκίνητον ἢ κινούμενον, ἢ
 ὅτι, φησὶν, ὁ περὶ τῶν ὄντων, ὡς ἂν τις οἰσθῇ, ἀλλὰ περὶ τῆς

ἀρχῆς τῶν ὄντων ἐξήταν, ἀγνωμότως τὸτο αὐτῶν ὁ Ἀριστοτέλης ἀποδέχμενος. Simpl. f. 10.

ὅτα ᾧ ἐνόμιζον τὰς ἀρχὰς ἐκεῖνοι, καὶ ζητῶντες ὅποσα τὰ ὅτα, τὰς ἀρχὰς ἐξήταν ὅποσας θετέον ἐστίν. Themist. f. 16.

διὰ τούτων, φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ τὸ δοκῶν παραλειφθῆναι 5 πρὸ βλήμα, εἰ εἰσὶν ὅλως ἀρχαί, προσθήσων, ἀντιλέγων πρὸς τὸς πρὸ ὅλως ἀρχὴν εἶναι τιθεμένους τῶν φυσικῶν... μήποτε δὲ προσσημειῖται μᾶλλον ἐστὶν ἡ τοιαύτη ἐξήγησις· ὅ ᾧ ὅτι εἰσὶν ἀρχαί φυσικαί, διὰ τούτων ὁ Ἀριστοτέλης δεῖξαι προτίθεται, ἀλλ' ἡμελοῦμενον τὸτο λαβῶν καὶ κατ' αὐτὰς, εἴπερ τὸ ὅν ἀντὶ τῆς 10 ἀρχῆς ἔλεγον, ἐκ τούτου πειρᾶται τὸς ἐν λέγοντας τὸ ὅν ὡς ἀρχὴν λέγοντας διασαλεύειν... ἀνάγκη τὰς ἐκείνων ἀρχὰς ἢ τὰς ἐπαφειβρεαίας προσεχῶς αὐτῶν ἐπισήμας ἐπιδεικνύναι, ὡς τὰς ἐκείνας τῆς φυσικῆς καὶ τὰς μηχανικὰς τῆς γεωμετρίας, ἢ παρὰ τὴν κοινὴν, ὅλα ἐστὶν ἡ διαλεκτικὴ τῶν Περιπατητικῶν· καὶ ᾧ 15 ὅτι τὰς Τοπικοῖς (1 2) χρήσιμον ἐκείνην εἶπε τὴν μέθοδον καὶ πρὸς τὰς καὶ φιλοσοφίαν ἐπισήμας... καὶ ἡ πρώτη δὲ φιλοσοφία παρὰ ἡμετέροις τὰς ἀρχὰς· διὸ καὶ τέχνη τεχνῶν καὶ ἐπιστήμη ἐπιστημῶν ἀντιστοιχεῖται... Ζητεῖ δὲ ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Μετὰ τὰ Φυσικά (B 2) πότερον τὰς ἐκείνης ἐπιστήμης ἀρχὰς καθ' ἐκείνην μία 20 πᾶς ἢ ὁμοειδὴς, ἢ μίας ἐπιστήμης ἐστὶ θεωρεῖσθαι κοινῆς τινὸς αὐτῶν τῶν ἐπιστημῶν. καὶ Εὐδήμος δὲ ἀρχόμενος τῶν Φυσικῶν (ἢ φιλοσοφίας) πρὸς βλήμα, τὴν δὲ λύσιν εἰς ἄλλας πραγματικὰς τελευτὰς ὑπερτίθει. λέγει δὲ ὅτως. Simpl. f. 10 b.

μᾶλλον φορτικὸν εἶναι τὴν Μελίσσου φησὶ, διότι μὴ μόνον ἐν 25 ἢ ἐπὶ ἐκείνην τὸ ὅν ἔλεγον, ὡς περὶ ὁ Παρμενίδης, ἀλλὰ πρὸς τὴν καὶ ἐκείνην αὐτὴν ἐτίθετο. τοιγαρὶν κοινῶς πρὸς αὐτὸς ἀντιπαραστήσας "Μελίσσος δὲ τὸ ὅν ἀπειρον εἶναι φησιν. ποσὸν ἄρα πᾶς." id. f. 11 b.

τὴν τετραγωνισμὸν τὸ κύκλον πολλῶν ζητήτων (τὸτο δὲ ἦν 30 τὸ κύκλον ἴσον τετραγώνον θέει) καὶ Ἀντιφῶν ἐνόμισεν εὐρίσκειν καὶ Ἰπποκράτης, ὁμοίως ψευδόντες. ἀλλὰ τὸ μὴ Ἀντιφῶντος φησὶν διὰ τὸ μὴ ἀπὸ γεωμετρικῶν ἀρχῶν ὠρμηθεῖν, ὡς μαθησόμενος, ὅτι ἐστὶ γεωμετρικῶς λύειν, τὸ δὲ Ἰπποκράτης, ἐπειδὴ τὰς ἀρχὰς φυλάσας τὰς γεωμετρικὰς ἐνέειπεν, γεωμετρικῶς λύειν... 35 ὁ δὲ Ἀντιφῶν γράφας κύκλον ἐνέγραψε τὴν χωρίον εἰς αὐτὴν ποσότητα τῶν ἐγγράφεων διαμέτρων... καὶ μέντοι τέμνων αἰεὶ τὸ μεταξὺ τῆς εὐθείας καὶ τῆς τῷ κύκλῳ περιφέρειας ἐπίπεδον, ὅτι πᾶσι αὐτῶν, ὅδε καταλήφεται ποτε τὴν τῷ κύκλῳ περιφέρειαν, εἴπερ ἐπ' ἀπειρον ἐξὶ διαμετρῶν τὸ ἐπίπεδον. εἰ δὲ καταλαμ- 40 βῆται, ἀνήρηται τις ἀρχὴ γεωμετρικὴ ἢ λέγεται ἐπ' ἀπειρον εἶναι τὴν μεγεθὲς διαιρετά. καὶ ταύτην καὶ ὁ Εὐδήμος ἀναιρεῖται φησιν ἐν τῷ Ἀντιφῶντος. τὴν δὲ διὰ τῶν τμημάτων, φησὶ, τετραγωνισμὸν γεωμετρικῶς διαλύειν ἐστίν· λέγει δὲ ἂν τὴν διὰ τῶν τμημάτων τὴν διὰ τῶν μηνίσκων, ὅν Ἰπποκράτης ὁ Σίως ἐφεύρε· κύ- 45 κλον ᾧ τμήμα ὁ μηνίσκος ἐστίν. ἡ δὲ δεῖξις τοιαύτη... τὸ δὲ ψευδογράφημα γέγονεν παρὰ τὸ μὴ καθόλου δεδειγμένον ὡς καθόλου λαβεῖν· ὅ ᾧ ἐδείχθη πᾶς μηνίσκος τετραγωνισμὸς, ἀλλ'

ὁ περὶ τὴν τὸ τετραγώνον πλευρὰν τὴν εἰς τὸν κύκλον ἐγγραφομένην. ἔτοι δὲ οἱ μηνίσκοι περὶ τὰς τὸ ἐξαγώνον πλευρὰς εἰσι τὴν εἰς τὸν κύκλον ἐγγραφομένην. ἔστι τις καὶ τοιαύτη δεῖξις διὰ τῶν μηνίσκων τετραγωνισμὸν οἰομένη τὸν κύκλον, ἀπλῶς τε καὶ ἐκ ἐλεγχόμενης παρὰ τὴν γέγονεν ἐν αὐτῇ τὸ ψευδογράφημα... ὅτι ἰκανὸν ὦν οἶμαι τὸ εἰρημένον εἰς ἀπόγνωσιν καταστῆσαι τῆς εὐρέσεως τὸ τετραγωνισμῶν· καὶ ᾧ ὁ Ἰάμβλιχος ἐν τῷ εἰς τὰς κατηγορίας ὑπομνήματι τὴν μὴ Ἀριστοτέλη φησὶ μήπω ἴσως εὐρεῖναι τὸν τὸ κύκλου τετραγωνισμὸν, παρὰ δὲ τοῖς Πυθαγορείοις εὐρήσας, ὡς 10 δὴλόν ἐστι, φησὶν, ἀπὸ τῶν Σέξτου τῶ Πυθαγορείῳ ἀποδείξεων, ὅς ἂν ὡς καὶ διαδοχὴν παρέλαβε τὴν μέθοδον τῆς ἀποδείξεως. καὶ ὕστερον δὲ, φησὶν, Ἀρχιμήδης διὰ τῆς εἰκαστικῆς γραμμῆς καὶ Νικομήδης διὰ τῆς ἰδίως τετραγωνισμοῦ καλεμένης, καὶ Ἀπολλωνίος διὰ τῆς γραμμῆς ἣν αὐτὸς μὴ κοχλιωδὲς ἀδελφὴν προσαναγορεύει, ἡ αὐτὴ δὲ ἐστὶ τῇ Νικομήδους, καὶ Κάριος διὰ τῆς γραμμῆς ἣν ἀπλῶς ἐκ διπλῆς κινήσεως καλεῖ, ἄλλοι τε πολλοί, φησὶ, ποικίλως τὸ πρὸ βλήμα κατεσκεύασαν. καὶ μήποτε ὅτι πάντες ὁργανικῶν ἐποίησαντο τὸ θεωρήματος κατασκευῇ. ὁ μὴ ὅν Ἀλέξανδρος ὅτως ὡς εἶπον οἱ ἐπὶ τὸ ψευδογράφημα ἐλέγχεσθαι, παρ' ὅσον τὸν 15 περὶ τὴν τὸ τετραγώνον πλευρὰν μόνον τετραγωνισμὸν μηνίσκον ὁ Ἰπποκράτης ὡς καὶ ἐπὶ τῆς τὸ ἐξαγώνον πλευρᾶς αὐτῷ δεδειγμένῳ ἀπεχρήσατο. ὁ μέντοι Εὐδήμος ἐν τῇ Γεωμετρικῇ Ἰσορίᾳ ἐκ ἐπὶ τετραγωνικῆς πλευρᾶς δεῖξαι φησὶ τὸν Ἰπποκράτη τὸν τὸ μηνίσκον τετραγωνισμὸν, ἀλλὰ καθόλου, ὡς ἂν τις εἴποι· εἰ ᾧ πᾶς μηνίσκος τὴν ἐκτὸς περιφέρειαν ἢ ἴσην ἔχει ἡμικυκλίῳ ἢ μείζονα ἢ ἐλάττωνα, τετραγωνίζει δὲ ὁ Ἰπποκράτης καὶ τὸν ἴσην ἡμικυκλίῳ ἔχοντα καὶ τὸν μείζονα καὶ τὸν ἐλάττωνα, καθόλου ἂν εἴη δε- 20 δειχῶς, ὡς δοκεῖ. ἐκδήσομαι δὲ τὰ ὑπὸ τῷ Εὐδήμῳ καὶ λέξων λεγόμενα, ὁλίγην τινὰ προδείξαι σαφένειαν ἀπὸ τῆς τῶν Εὐκλείδους στοιχείων ἀναμνήσεως, διὰ τὴν ὑπομνηματικὸν τρόπον τῷ Εὐδήμῳ καὶ τὸ ἀρχαῖον ἔθος συντόμως ἐκθεμένως τὰς ἀποδόσεις. id. f. 11 b - 13 b.

τὰς ἀρχὰς φυλάττων παραλογίζετο (ὁ Ἰπποκράτης) τῷ μόνον μὴ ἐκείνον τὸν μηνίσκον τετραγωνισμῶν, ὅς γράφει περὶ τὴν τὸ τετραγώνον πλευρὰν τὴν εἰς τὸν κύκλον ἐγγραφομένην, πάντα δὲ μηνίσκον οἷον τε τετραγωνίζει καὶ λαβεῖν εἰς ἀπόδειξιν. πρὸς Ἀντιφῶντα δὲ ἐκ ἐπὶ ἂν ἔχει λέγειν ὁ γεωμέτρης, ὅς ἐγγράφων τρίγωνον ἰσοπλευρον εἰς τὸν κύκλον, καὶ ἐφ' ἐκείνων τῶν πλευρῶν ἕτερον ἰσοσκελὲς συνιστὰς πρὸς τῇ περιφερείᾳ τὸν κύκλου, καὶ τὸτο 25 ἐφεξῆς ποιῶν, ὥστε ποτε ἐφαρμόσει τὸ τελευταῖον τρίγωνον τὴν πλευρὰν εὐθεῖαν ὅσαν τῇ περιφερείᾳ. τὸτο δ' ἦν ἐπ' ἀπειρον τομὴν ἀναιρεῖντος, ἣν ὑπόθεσιν ὁ γεωμέτρης λαμβάνει. Themist. f. 16.

Ἰπποκράτης Σίως τις ὢν ἔμπορος ληστρικὴν νῆα περιπεσὼν καὶ πάντα ἀπολέσας ἦλθεν Ἀθήνας γεγραφόμενος τὸς ληστές, καὶ πολλὸν παραμμένων ἐν Ἀθήναις διὰ τὴν γραφὴν χρόνον ἐφόιτησεν εἰς φιλοσόφους, καὶ εἰς τοσούτον ἔξωθεν γεωμετρικῆς ἦλθεν ὡς ἐπιχειρή- 30 σαι εὐρεῖν τὸν κύκλου τετραγωνισμὸν. Philop. a p. 13.

185 α. διχῶς εἶπας ὁ Ἀλέξανδρος διττὴν ἐπαίησато τὴν ἐξηγήσιν
 17. πρῶτον μὲν ἀκυσας ὅτι περὶ φύσεως μὲν λέγουσιν ὅτι, ὃ φυσικά δὲ
 τὰ ὑπ' αὐτῶν λεγόμενα· ἃ γὰρ ἀναιρῶν τι, εἰ καὶ μὴ χρῆν' ἐκείνῳ,
 ἀλλ' ὅτι περὶ ἐκείνου τὸς λόγους ποιεῖ. τῷ ὅν ὅλως περὶ φύσεως
 αὐτοῖς γεγρονάται τὸς λόγους εὐλογοῖν ἂν εἴη λέγειν τι τῶν φυσι-
 κῶν πρὸς αὐτούς· καθόσον δὲ ὃ φυσικά λέγουσι, πρὸς ὀλίγον ἐν-
 διατρίψει τοῖς πρὸς αὐτούς λόγοις. καὶ ταύτη ἔοικεν ἀρέσκεια τῇ
 ἐν γῆ καὶ ὁ Πορφύριος ὅπως ἐπιτρέχων τῇ λέξει. . . καὶ ἔχει παλὺν
 λόγον ἢ ἐξηγήσας, εἴπερ, ὡς καὶ πρότερον ἔφη, ὁ Μελίσσας καὶ τὴν
 ἐπιγραφὴν ὅπως ἐπαίησато τῷ συγγράμματος, περὶ φύσεως ἢ
 περὶ τοῦ ὄντος. ἔστι δὲ, φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος, τὴν προειρημένην
 λέξιν καὶ ὅπως διασέλλειν, "ὃ μὴν ἀλλ' ἐπειδὴ περὶ φύσεως μὲν ὅ,"
 εἴτα ἀπὸ ἄλλης ἀρχῆς "φυσικά δὲ ἀπορίας." ἔστι γὰρ, φησὶν, καὶ
 ὁ τρόπος αὐτῷ τῆς ἐρμηνείας ὅπως συνήθης· ἐν γὰρ Σοφιστικαῖς
 ἑλέγχους χρῆν' αὐτῷ λέγων "ἔστι μὲν ὅ, φαίνεται δὲ" (p. 160 b 22)
 καὶ παλιν "οἱ δὲ τὸτο ποῶσι μὲν ὅ, δοκῶσι δὲ" (p. 161 a 3), καὶ τὸ
 λεγόμενον, φησὶ, καταλλήλως ἂν ἔχοι· κυρίως γὰρ περὶ τίνος λέγει
 ὁ διεξιὼν περὶ αὐτοῦ ὅπως ἂν εἴη. . . καὶ ἀκολούθῳ δὲ τοῖς προει-
 ρημένοις, φησὶ, τὸ ὅπως διασέλλειν· εἴρηκε γὰρ "τὸ μὲν εἰ ἐν καὶ
 ἀκίνητον τὸ ὅν σκοπεῖν ὃ περὶ φύσεως ἐστὶ σκοπεῖν," ὅ ὅσον δὲ
 "ἀλλ' ἐπεὶ περὶ φύσεως μὲν ὅ." ταύτη καλῶς εἰρημένη τῇ ἐξηγή-
 σει συνάδει καὶ ἡ τῷ Θεμιστίῳ παράφρασις. ἐπάγει δὲ τούτοις ὁ
 Ἀλέξανδρος ὅτι ὅδε εἰρήκασι τι περὶ φύσεως ἐκείνοι· ὃ γὰρ προ-
 θέμενοι περὶ φύσεως εἰπεῖν ἔπειτα ἀναιρῶσι τὴν φύσιν, ἀλλ'
 ἠκολούθησεν αὐτοῖς ἐξ ὧν ἔλεγον τὴν φύσιν ἀναιρῶν. Simpl.
 f. 15.

ὃ μὴν ἀλλ' ἐπειδὴ περὶ φύσεως μὲν ὅδὲν λέγουσιν (πῶς γὰρ ὅ
 γε ἀναιρῶντες τὴν φύσιν;) φυσικά δὲ ἀπορίας συμβαίνει λέγειν
 αὐτοῖς (τὰς γὰρ ἐκ τῷ κενῷ καὶ τῷ ἀπείρῳ καὶ τῆς κινήσεως), ἵσως
 ἔχει καλῶς ἐπὶ μικρὸν διαλεχθῆναι περὶ αὐτῶν. εἰ γὰρ καὶ φυσικῶς
 μὴ προσήκων ὁ λόγος, ἀλλὰ φιλοσόφῳ γε ἔκ ἀλλότριοις· ἐρῶμεν
 δὲ πρὸς τὸς ἀνδρας ὅπως ἵνα κινήσαντες αὐτῶν τὴν δόξαν διωκόμεθα
 ὅπως φύσιν καὶ κίνησιν (ταῦτα γὰρ ἡμῖν διὰ τὸ ἐναργὲς ὑποκείμεν),
 ἀλλὰ δὲ ἐκ περιόντος ὃ λέγουσιν ἐξετασέον, καὶ πρῶτον γε αὐτὴν
 τὴν δόξαν καθ' ἑαυτήν, χωρὶς τῶν λόγων οἷς ἐπιχειροῦσιν αὐτὴν
 κατασκευάζειν. Themist. f. 16.

τῷ γὰρ ἐν εἶναι τὸ ὅν υποτίθεσθαι καὶ ἀκίνητον ἀναιρῶσι τὴν φύ-
 σιν, τῷ δὲ ἀναιρῶν τὴν φύσιν συμβαίνει φυσικά αὐτοῖς ἀπορίας
 λέγειν. Philop. a p. 13.

185 α. τὴν Παρμενίδου λόγον καὶ Μελίσσου ἐλέγχων ὁ Ἀριστοτέλης
 20. προθέμενος πρῶτον μὲν καθολικὴν πρὸς αὐτὸν ποιῶν ἔνστασιν, τὸ ἐν
 εἶναι τὸ ὄν, εἰ τις καὶ τὸ πρόχειρον ἀκούει, ἐκ διαίρεσεως ἀνασκευ-
 ζων, εἴτα καὶ τὸς λόγους αὐτῶν ἀνατρέψων, εἰ τις αὐτοῖς ὡς κατα-
 σκευαστικῆς τούτου ἔντος ἀποδέχοιτο. γινεῖ δὲ διαλεκτικὴ
 αὐτῷ ἢ ἐπιχείρησις ἀπὸ τῆς τῶν ὄντων διαίρεσεως ὀρμηθεῖσα. . .
 ἀλλ' ἐγὼ μὲν τῷ Πορφύριῳ τὸ πλεον. ἀκολουθῶν ὅπως τὴν τε διαίρεσιν
 τῷ Ἀριστοτέλει ἐποιήσαμεν καὶ τὴν καθ' ἑαυτὴν τῆς διαίρεσεως ἐν-
 στασιν. ὁ μέντοι ἐπιμελέστατος Ἀλέξανδρος συνήψε τὴν καὶ τὸ ὄν

καὶ τὴν καὶ τὸ ἐν διαίρεσιν ὅπως. . . ὁ μέντοι Εὐδόκιμος συντομώτε-
 ρον ὅπως ἐπιχειρεῖ τῷ λόγῳ. Simpl. f. 16.

ἀρχὴ δὲ αἰκειοτάτη πασῶν, τί σημαίνει τὸ ἐν αὐτοῖς ἐρωτῆ-
 σαι, πότερον αὐτῶν πολλὰ καὶ αὐτὸ λέγεσθαι ἢ μοναχῶς. εἰ μὲν γὰρ
 5 πολλὰ καὶ, ὡς ἡμεῖς ἐν Κατηγορίαις ἐδείξαμεν, καὶ τὸ ὅσον ἐν
 λέγειν τὸ ὄν ἐν, πολλὰ δὲ καὶ τὴν ὑπόστασιν καὶ τὰ πράγματα· εἰ
 γὰρ ἔσται ὃ ὅσον καὶ πᾶν καὶ ποσόν, εἴτε καὶ ἀπολελυμένα ταῦτα ἐπ'
 ἀλλήλων, εἴτε σὺν ἀλλήλοις τὸ εἶναι ἔχοντα, πολλὰ τὰ ὄντα γί-
 νησεῖ, καὶ μία φωνὴ πάντων κατηγορεῖ· εἰ δὲ μοναχῶς, ὅπως
 10 δὲ τῷ πράγματι λέγειν ἂν ἐν καὶ τῷ σημαίνοντι. ἀλλ' εἰ ἐν
 πρᾶγμα σημαίνει, ἢ ὡς γένος ἐν ἂν σημαίνει ἢ ὡς εἶδος ἢ ὡς
 ἄτομον· ἀλλ' εἴτε ὡς γένος, πολλὰ τὰ ὄντα, εἴτε ὡς εἶδος,
 ἁμαίως· καὶ γὰρ πλείονων καὶ διαφερόντων ταῦτα κατηγορεῖ. λα-
 15 πεῖ τούτων ὡς ἄτομον· ἐν εἶναι τὸ ὄν, ὡς ὁ Καλλίας, ὡς ὁ Βυλά-
 φας ἵππος, ὡς τοῦτ' ἐ μέλαν. πότερον ὅν ὅσον τὸτο ἔρῳν ἢ
 συμβεβηκός; οἶον μὲν γὰρ συμβεβηκός. Themist. f. 16.

τινὲς ὑπέλαβον διὰ τούτων τὸ καθόλου μέρος τῆς διαίρεσεως
 αὐτὴν ἐκτίθεσθαι, καὶ διὰ μὲν τῷ εἰπεῖν "πότερον ὡς ὅσον ἅπαντα ἢ
 ποσὰ ἅπαντα ἢ ποιά" τὸ καὶ γένος ἐν λέγειν, διὰ δὲ τῷ "ὃ πᾶν
 20 πότερον ὅσον, μίαν δὲ πάντα, οἷον ἀνθρώπων ἕνα ἢ ἵππων ἕνα" τὸ
 καὶ τὸ εἶδος ἐν· τὸ γὰρ μερικόν μετ' ὀλίγα ἐκτίθεσθαι ἕνα λόγον
 (p. 185 b 7) "λέγει" δὲ ἐν ἢ τὸ συνεχὲς ἢ τὸ ἀδιάμετρον ἢ ὃ ὁ λό-
 γος ὁ αὐτός· ἡμεῖς δὲ φάμεν ὅτι ἐπειδὴ ὅταν ἀκούσωμεν ἀνθρώπων
 ἕνα ἢ ἵππων ἕνα, εὐθὺς ἡ διάνοια ἡμῶν πρὸς τὸ μερικόν ἀναφέρεται
 25 διὰ τούτου φάμεν ὅτι διὰ μὲν τῷ "πότερον ὡς ὅσον ἅπαντα ἢ ποσὰ
 ἅπαντα ἢ ποιά" τὸ καθόλου αὐτὴν ἐκτίθεσθαι κοινῶς τὸ καὶ τὸ γένος
 καὶ τὸ καὶ τὸ εἶδος, διὰ δὲ τῷ "οἷον ἀνθρώπων ἕνα ἢ ἵππων ἕνα"
 τὸ μερικόν, ἐφεξῆς δὲ, ὡς περὶ ἡδὴ εἶπον, αὐτὸ τὸ μερικόν διαμε-
 30 ρεῖ. Philop. a p. 15.

"εἰ δὲ ἄτομον λέγειν τὸ ἀδύνατον." καὶ γὰρ ἄτομον μὲν καὶ
 ἀπλῶς ψεύδος, ἐπίτασις δὲ τῷ ψεύδους τὸ ἀδύνατον. καὶ τὸ
 ἄτομον τῷ εὐλόγῳ ἀντίκειναι, σημαίνει ἥτοι τὸ παραδοξόν, εἰ μὲν
 ταπάζει αὐτὸς τις, ἢ τὸ χωρὶν μὴ ἔχον· τὸ δὲ ἀδύνατον τῷ ἀναγκά-
 35 ἀντίκειναι. πῶς ὅν τὸτο ἀδύνατον; ὅτι ὅσος μὲν ὅσον ἦται ταῦτα
 ἔσται ὅσον καὶ ποσόν, ἢ ἅμα ἐν τε καὶ ὅσον καὶ ὅσον. μὴ ὅσον δὲ, ἐπὶ
 μὴδὲ ἐπὶ χωριστὸν τῆς ὅσον τὸ ποσόν, ὅσον αὐτὸ εἴη. ὡς ὅν τὸ
 εὐλόγον τὸ ἀναγκαῖον ἐπίτασις ἐστίν, ὅπως καὶ τὸ αὐτόν τὸ ἀδύνατον
 πρῶτον δὲ εἶπε τὰ ἐπόμενα ἄτοπα τοῖς ποσὸν εἶναι λέγων τὰ
 πάντα ἢ τι τῶν ἄλλων γενῶν, εἴτε ὅσον ὅσον εἴτε μὴ ὅσον. ἢ
 40 γὰρ ὅσον μὲν ἔσται καὶ αὐτὸ καὶ τὸ ἄλλο γένος, μὴ ὅσον δὲ χωρὶς ὅσον
 ἔσται τὰ συμβεβηκότες. Simpl. f. 16 b.

τῷ "καθ' ὑποκειμένῳ" χρῆν' οὖν ὃ τῷ τὸ καθόλου σημαίνοντι
 ἀλλ' ἀπὸ τῷ ἐν ὑποκειμένῳ· εἴθε γὰρ τὰ μὴ καθ' αὐτὰ ὅσα ἀλλ'
 ἑτέρῳ πρὸς τὸ εἶναι δεδωμένα καθ' ὑποκειμένου λέγειν, ὡς λεγόμενα
 45 καὶ τῶν ὑποκειμένων· ὃ γὰρ τὰ ὑποκείμενα καὶ τῶν συμβεβηκότες
 κατηγορεῖται, ἀλλὰ τὰ συμβεβηκότες καὶ τῶν ὑποκειμένων· ἰδὲ ἰδὲ
 ἐν τοῖς δὲ τῶν ἀντιγράφων ὅπως γέγραπται "Μελίσσος δὲ τὸ
 ὄν ἀπειρον εἶναι φησιν· ποσὸν ἄρα τι τὸ ὄν." καὶ εἴη ἂν παρ' αὐτοῖς

ῥᾶν ἐξέφυγον, καὶ εἰ ἐκκλίνοντες καὶ μεταρρυθμίζοντες τὴν λέξιν τὴν κατηγορίαν ἐποιῶντο· πᾶν γὰρ ῥῆμα εἰς μετοχὴν καὶ τὸ ἐξ ἁναλύνει, βαδίζει-βαδίζων ἐστίν. οἱ δὲ ἐκ τῆς Ἑρετριᾶς ὕτω τὴν ἀπορίαν ἐφοβήθησαν ὡς λέγειν μηδὲν καὶ μηδενὸς κατηγορεῖσθαι, ἀλλ' αὐτὸ καθ' αὐτὸ ἔκαστον λέγεσθαι, ὅσον ὁ ἄνθρωπος ἄνθρωπος καὶ τὸ λευκὸν λευκόν. καὶ ὅδ' ὅτοι μὲν ἐξέφυγον τὴν ἀπορίαν· καὶ γὰρ ὁ ἄνθρωπος πολλὰ ἐστὶ καὶ τὸ λευκὸν πολλὰ, ὡς οἱ ὅρισμοί δηλοῦσι. καὶ τῷ ἐτέρῳ δὲ τῶν ἀτόπων περιπεπτῶκασι τῷ τὸν ἀποφαντικὸν λόγον ἀναιρῶντι. . . τοιαύτη μὲν ἡ καὶ τὸ πρόχειρον ἔννοια τῆς Ἀριστοτελικῆς λέξεως εἶναι δοκεῖ· τὸ δὲ Πορφύριον καὶνοπρεπῶς αὐτὴν ἐπιδραμόντος, ἄξιον ἂν εἶη μηδὲ τὰ ἐκείνῳ δοκῶντα παραλιπεῖν, τὰ μὲν συντέμνοντα τῶν λεγομένων, τὰ δ' ἐπ' αὐτῆς τῆς λέξεως παρατιθέντα. . . τὴν τοίνυν τοιαύτην καὶ τηλικαύτην ἀπορίαν μόνος ὁ Ἀριστοτέλης συνοῖδεν ὅπως λύειν χρή· τὰ γὰρ ὄντα φησὶ μὴ ὁμοίως ὄντα εἶναι, διὸ μὴ εἶναι αὐτῶν γένος τὸ ὄν, ἀλλὰ τὸ μὲν τοῦτον εἶναι ὃ καὶ αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ ὑποστῆναι δύναται, χαρακτηριστικὰ ἐμφαίνον ἴδιον, τὰ δὲ ὄντα μὲν, ὅχι ὁμοίως δὲ μετεilahφότα τῷ ὄντος ἀλλὰ κατ' ἄλλον τρόπον τῷ ἐν ἐκείνοις εἶναι καὶ ἡρτησθαι ἀπ' ἐκείνων πρὸς τὸ εἶναι· ὁ μὲν γὰρ πατήρ τε καὶ ὁ υἱὸς καὶ τύχην ὑπέστησαν, καὶ ὁ δεσπότης καὶ ὁ δούλος. διὸ πολλὰ καὶ ἐφ' ὅν, πλην ὅτι τὰ ἅλλα ἐπὶ τῇ ὕσῃ συμβέβηκε, καθ' ἣν καὶ χαρακτηρίζεται τὸ ὑποκείμενον. διὸ οἱ μὲν ἀνέηκον τὰ ἅλλα, καθάπερ οἱ ἀπὸ τῆς Στοᾶς ἐποίων, πλην τὰ ἐναργῆ· ὁ δὲ ὁμοίως τῇ ὕσῃ καταλιπὼν ἐν μᾶλλον ἀμαρτάνει· πολλὰ γὰρ ποιήσει τὰ ὄντα καὶ σωρεύσει, ὥσπερ τὰ ἄτομα σώματα. ὁ δὲ πῶς μὲν λέγων εἶναι, τῷ ἐπὶ τῇ ὕσῃ θεωρεῖσθαι καὶ μετ' ἐκείνην εἶναι, πῶς δὲ μὴ εἶναι, τῷ μὴ ἀνευ αὐτῆς ὑποστῆναι δύνασθαι, ὅτος ἐπειληπὸς τῷ ὀρθῷ. . . ὅπερ ἴσως καὶ οὐκ ἠέξατο, μηδὲν ἄτοπον εἰπὼν τὸ αὐτὸ ἐν καὶ πολλὰ εἶναι, πολλὰ μὲν καὶ τὸς πολλῶν συμβεβηκότων λόγους, ἐν δὲ καὶ τὸ ὑποκείμενον καὶ τὴν ὕσιν, ὅπερ αὐτὸ μένον ἐν πολλὰ ἐστὶ κατ' ἐκείνο. . . ὥστε εἰ μέλλει καὶ ἡ ἀπὸ τῶν συμβεβηκότων ἀπορία λύεσθαι, καλῶς ὁ Πορφύριος τὸ ὑπὸ τῷ Ἀριστοτέλει ἡνιγμένον διὰ τὸ ὡς μοναχῶς λεγομένον ἢ τὸ ἐνὸς ἢ τὸ ὄντος, πολλὰ δὲ τὰ ὄντα ἐνόησέ τε καὶ ἐξέφηνεν, ἐνδείξαμένον μὲν πως καὶ τὸ Εὐδῆμον τὸ τοῦτο, καὶ αὐτὸ δὲ τὴν λύσιν εἰς τὸ δύναμει καὶ ἐνεργείᾳ κατακλείσαντος, ὅθεν δὲ ἴσως χεῖρον καὶ τὰ Εὐδῆμον παραθέσθαι. . . ταῦτα ὅν τῷ Εὐδῆμον λέγοντος ὁ Ἀλέξανδρος Πλάτωνά φησιν εἶναι τὴν τὴν λέξιν μεταρρυθμίζοντα τῶν συμβεβηκότων, καὶ ἴσως διότι ὁ Εὐδῆμος μὲν τὸς ἀφαιρῶντας τὸ ἐξ ἰσότητος δόξης ταύτης ἐμνήσθη. ὅτι δὲ ἐκ τῶν ἐπὶ τῇ ἀπορίᾳ θορυβηθέντων ὁ Πλάτων, ὅδε τῶτον ὁ Ἀριστοτέλης αἰνίττει, δῆλον ἐξ ὧν ἐν Φιλιβῳ μὲν παίδων ἐρεχελάντων ἀδολεσχίαν εἶναι τὴν τοιαύτην ἀμφισβήτησιν φησίν, ἐν Σοφιστῇ δὲ (p. 251) καὶ τὴν ὅλην ἀπορίαν σαφῶς ἐκτίθει καὶ διαπαίζει πᾶν τὸς ἐσπουδακότας περὶ αὐτὴν, γράφων ὕτως. Simpl. f. 20.

185 b Πλάτων δὲ μετερρυθμίζε τὴν λέξιν, ἀντὶ τῷ λευκός ἐστὶ 45
28 λέγων λευκόν. ἡμεῖς δὲ φάμεν ταύτην εἶναι δύνασθαι ἐν τε καὶ ὅχι ἐν, ἀλλ' ὅτι καὶ ταύτην ὅδε ἄμα· τὸτο μὲν γὰρ ἀμύχανον ὄντως. Themist. f. 16 b.

ὡς Μενέδημος ὁ Ἑρετριεύς. καὶ ὁ μὲν Ἀριστοτέλης ἀνωπύμως εἶπε, τινὲς δὲ ὑπένοησαν εἰς τὸν Πλάτωνα αὐτὸν αἰνίττειν παντελῶς ἀπειροὺ ὄντες καὶ αὐτῆς τῆς Πλατωνικῆς λέξεως. Philop. b p. 3.

τὴν καθολικὴν ἀνείρεσιν τῆς ὑποθέσεως προλαβόν, ἵνα μὴ δοκῇ διὰ σαφρότητα τῶν παρισσάμενων αὐτῇ λόγων ἐλεγχέσθαι μέτεσι λοιπὸν ἐπὶ τὸ καὶ τὸς λόγους διελέγγειν αὐτούς, οἷς περὶ αὐτοὺς ἐν ἀπεφάναντο τὸ ὄν. Simpl. f. 22.

τὸ μὲν ὅν ἀσυλλλόγιστον αὐτοῖς ἐγκαλεῖ, διότι ἀμφοτέρω κακῶς τῇ ἀντιστροφῇ ἐχρήσαντο, ἐκ τῷ ἡγμένῳ ποιησάμενοι αὐτῇ. καὶ γὰρ καὶ Παρμενίδης τῷ αὐτῷ τῆς ἀντιστροφῆς ἐχρήσατο τρόπον· ἢ παρὰ τὸ ὄν γὰρ, φησὶν, ἐκ ὄν, τὸ ἐκ ὄν ὕδεν, τὸ ὄν ἄρα ὄν. συνηγετο μὲν γὰρ ἐκ τῶν προτάσεων τὸ παρὰ τὸ ὄν ἄρα ὕδεν· ὁ δὲ ἰσχυρὸς συμπεράσματος τὸτο ἀντιτρέψας ἐκ τῷ ἡγμένῳ ἀντρέψας, δὲ ἐκ τῷ ἐπομένῳ. Philop. b p. 7.

τὸ μὲν ὅν ἀσυλλλόγιστον ἐκ τῷ τὴν ἀκολουθίαν ἀνάπαυλιν ἢ ἐχρῆ λαβεῖν ἡτιάσατο· ὁ γὰρ ἐπεὶ τῷ τὸ γενόμενον ἀρχὴν ἔχειν τὸ μὴ γενόμενον ἀρχὴν μὴ ἔχειν, ἀλλὰ τὸ μὴ ἔχον ἀρχὴν ὁ γένον· ἐν γὰρ τοῖς συνημμένῳ τότε ὕγιος ἢ καὶ ἀντιστροφῇ ἀναλίσθαι ὅταν τὸ ἀντικείμενον τῷ ἐπομένῳ λαβόντες ἐπενέγκωμεν τὸ ἡγμένον ἀντικείμενον. . . ὁ μέντοι Εὐδῆμος καὶ διὰ τῶν τῶν λημμάτων ὕδεν ἄλλο δεικνύσθαι φησιν ἢ ὅπερ ἐξ ἀρχῆς, ὅτι τὸ ὄν ἀντικείμενον ἐστίν· ἢ γὰρ ὕγιος ἀντιστροφῇ ἐστὶ, τὸ μὴ ἔχον ἀρχὴν ἀντικείμενον ἐστὶ, τὸ δὲ ὄν ἀρχὴν ἐκ ἔχει. λέγει δὲ ὕτως. Simpl. f. 22 b.

καὶ τοίνυν ὅταν λέγῃ Μέλισσος ἅπαν τὸ γενόμενον ἀρχὴν ἔχειν, ποῖαν ἀρχὴν, ἐρησάμεθα αὐτόν· ἅπαν μὲν γὰρ ἀρχὴν ἔχει τὸ καὶ χρόνον, ὃ γίνετο κατ' ὕσιν ἀπλῶς, ὡς ἄνθρωπος ἵππος ἑλέφας πλάτανος, ὅχι ἅπαν δὲ τὴν καὶ μέγεθος, ὅσον ὃ γίνετο κατ' ἄλλων καὶ ἀθρόαν μεταβολὴν· γίνετο γὰρ καὶ κρύσταλλος καὶ τυρὸς, ὃ μὴ ἐστὶ λαβεῖν ἀρχὴν τῷ μεγέθει, ὅθεν ἤρξατο πρῶτον τῆς πῆγης· πάλιν δὲ, ὅταν ἐπαγάγῃ τὸ μὴ γενόμενον ἀρχὴν ἐκ ἔχει, παραπλησίως ἐξετασέον, τίνα λέγει τὴν ἀρχὴν; τὴν μὲν γὰρ καὶ χρόνον ἐκ ἔχει τὸ μὴ γενόμενον, τὴν καὶ μέγεθος δὲ ὕδεν καλῶς ἔχει. Themist. f. 17.

δείξας τὸ τῆς συμπλοκῆς ἀσυλλλόγιστον ἐφεξῆς τὸ ψεύδους διαβάλλει τῶν λημμάτων, τὸ συνημμένον αἰτιώμενος, τὸ τὸ γενόμενον ἀρχὴν ἔχειν ὡς ἀληθὲς ὑποτιθέμενον μὲν ἐπὶ τῆς χρονικῆς μεταλαμβανόμενον δὲ ἐπὶ τῆς καὶ τὸ πρᾶγμα ἀρχῆς καὶ παρὰ τὴν ἐπωνυμίαν σεσοφισμένον. . . ἐπειδὴ δὲ καὶ τὰ ἀλλοιούμενα γίνετο λέγει, καὶ γένεσις τις ἐστὶ καὶ ἡ ἀλλοιούσις (γίνετο γὰρ θερμὸν ἐκ ψυχροῦ καὶ λευκὸν ἐκ μέλανος), ἐπὶ τῶν ἐκ ἀληθείας ὅτι πᾶν τὸ γενόμενον ἀρχὴν ἔχει τὴν καὶ τὸ πρᾶγμα, ἀλλ' ἐνταῦθα καὶ ἀθρόως καθὼς τι μέρος αὐτῶν ἀρχεῖ ἀλλοιούσας, ὡς ἔχει τὰ πηγνύμενα, ὡς ἐκ ἀπὸ τινος μέρους ἢ καὶ πᾶν ἀρχεῖ μεταβολή, ἀλλ' ἀθρόως ἀρχεῖ τὸ πρᾶγμα καὶ αὐτὴν ἀθρόως πάντα, τὸ ἀθρόον, ὡς ὅλον, ὃ ἄχρονον δηλοῦντος, ὡς ὁ Πορφύριος ἔφησε καὶ περὶ αὐτὸ σκευδαίνει τὴν ἀλλοιούσιν, ἀλλὰ τὸ ὅλον πάντων τῶν μερῶν· ἢ τὸ πᾶν καὶ ὁ φωτισμὸς τῷ ἀέρος ἐκ ἀχρονος γίνετο, ἀλλ' ἔχει τὴν καὶ

χρόνῳ ἀρχὴν τότε τῷ χρόνῳ τὸ μέρος, ἀθρόα δὲ πάντα πάχει τὰ
μέρος τὸ πάθος, ἢ ὅτῳ μέρος ἀθρόως ἀλλοιωθῇ, καὶ αὐτὸ ἐπ' ἀπει-
ρον ὅν διαιρετόν, καὶ ὁ μὲν μέρων τι πρῶτον πάχον, ὡς καὶ αὐτὸς
Ἀριστοτέλης ἐν τῷ Ζ ταύτης τῆς πραγματείας δείξει λέγων
"ὅτι δὴ τὸ μεταβεβληκένος ἐστὶ τὸ πρῶτον δὲ μεταβεβληκεν"
(p. 236 a 27). ἔτι δὲ σαφέστερον ἐν τῷ τελευταίῳ βιβλίῳ
πῶτα γέγραφε, "ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ ἀλλοιώσεως ὁποιασὺν ὁ γὰρ
ἰμεριστὸν εἰς ἀπειρον τὸ ἀλλοιούμενον, διὰ τὸτο καὶ ἡ ἀλλοίω-
σις, ἀλλ' ἀθρόα γίνεσθαι πολλάκις, ὡς περὶ ἡ πῆξις" (p. 253 b 23).
καὶ ὁ Θεόφραστος δὲ ἐν τῷ ἐνδεκάτῳ περὶ Κινήσεως τὰ αὐτὰ
πῶτα περὶ τούτου δοξάζων φαίνει. λέγει δὲ ὕτως. Simpl.
f. 22.

ὁ Μελισσος δείξας τὸ ἀπειρον ἐκ τῷ μήτε ἀρχὴν μήτε τέλος
ἔχειν, ἐκ δὲ τῷ ἀπειρῷ τὸ ἐν εἶναι, ἐφεξῆς καὶ ὅτι ἀκίνητον δέικνυ-
σι, ὡς ὁ Ἀλέξανδρος φησὶ, τῷ τὸ κινούμενον ἢ διὰ πλήρους ὀφεί-
λει κινεῖσθαι ἢ διὰ κενῷ, ὅτῳ δὲ καὶ ἄλλο τι ἔσσεσθαι... ὅτι δὲ ὅχι
ὁ Ἀλέξανδρος ἤκουσεν, ὕτως ἡ ἀποδείξις προῆλθεν, ἐκ τῷ τὸ κί-
νητον ἢ διὰ πλήρους ὀφείλει κινεῖσθαι ἢ διὰ κενῷ, ἀλλ' ὅτι δεῖ αὐτὸ
τὸν πλήρες εἶναι, δηλοῖ καὶ ὁ Εὐδόκιμος λέγων "ἀκίνητον δὲ δὴ πῶς;
ἴπτι πλήρες. πλήρες δὲ, ὅτι ὅχι ἔχει ἀπειρον κενὸν μετέχον." ἀλλ'
ὑποδὴ καὶ ἀρχαιοπρεπῶς ἀλλ' ὅχι ἀσαφῶς ταῦτα καὶ ὁ Μελισσος
ἠραφε, παρακείδω καὶ αὐτὰ τὰ ἀρχαῖα γράμματα πρὸς τὸ δύ-
νασθαι τοὺς ἐντυγχάνοντας ἀκριβεστέρας γίνεσθαι κριταῖς τῶν προσφνε-
στων ἐξηγήσεων. id. f. 24.

ἔπειτα δὲ ἡ τῷ Ἀριστοτέλει βραχυλογία σφάλειν πολλὰ καὶ
τοὺς ἐξηγητάς. εἰπόντος γὰρ αὐτοῦ "ἐπεὶ αὖ ἀλλοίωσις διὰ τί ὅχι
ἐστὶ;" ὁ Ἀλέξανδρος ὕτως ἐξηγεῖται ὡς Μελισσος διὰ τὸ δεῖξαι
μὴ δυναμένον τὸ ὄν τὴν καὶ τόπον κίνησιν κινεῖσθαι, τὸ πάντῃ ἀκίνη-
τον αὐτὸ κατηγορεῖν (ταῦτα γὰρ αὐτῇ λέξει γέγραφε ὁ Ἀλέ-
ξανδρος), καίτοι τῷ Μελισσῳ καὶ πρὸ τῆς καὶ τόπον κινήσεως τὰς
ἄλλας ἀναιρέντος, ὡς ἡ προεκτεθεῖσα ῥῆσις δηλοῖ. ὡς δὲ τῷ ἐνὸς
ἀλλοιωθῇ καὶ ἑτεροιωθῇ δυναμένῳ, καὶ μένοντος ἔτι ἐνὸς καὶ τὴν ὕσιν,
ὅπως νῦν ὑπῆρξεν ὁ Ἀριστοτέλης, τὸ ἐν ὁλοκληρῶς καὶ τὴν συνή-
κειαν λαβόν. id. f. 24 b.

ἀλλοίωσιν δὲ ἡτοί κίνησιν ὁ νενομίμας, ἢ διὰ τί καὶ ταύτην
προσαφῆρησαι τῷ ἀπειρῷ; ὁ γὰρ δὴ καὶ τὸ θερμαίνεσθαι καὶ τὸ ψύχεσθαι
πᾶσι προσδοεῖται. φορτικὸς ὅν, ὅπερ ἔφη, ὁ λόγος, καὶ ἐφ' ἐνὶ σα-
λεύσει ἀτόπιον, τῷ μοναχῶς λέγεσθαι τὴν ἀρχὴν, ὅπερ εἰ μὴ συγ-
χωρεῖται, εὐφώρατος ἢ καχυργία. Themist. f. 17.

ἐν τοῖς καθόλου λόγοις τριῶν τῶ ἐνὸς σημειομένων ἀφορι-
στικῶς, τῷ τε καὶ συνέχειαν καὶ τῷ ὡς ἀδιαιρέτου καὶ τῷ τῷ λόγῳ
ἐκείνῳ, δείξας ὅτι κατ' ἐξ ὅν τῶν σημειομένων τῶν ἐν εἶναι δύ-
νασθαι τὸ ὄν, καὶ ὑπαντήσας πρὸς αὐτὸς τοὺς τῷ Μελισσῳ λόγους, κοι-
νῶς οἶμαι τῶτον ἐπάγει λόγον, ὅτι ὅλως τῷ εἶδει ἐν ὅχι οἷον τε τὸ
εἶναι, πλὴν τῷ ἐξ ὅ, τοτέστι πλὴν καὶ τὴν ὑλικὴν αἰτίαν. καὶ
αὐτὴν γάρ, ὡς ὁ Ἀλέξανδρος ἐξηγεῖται, δυνατὸν τῷ εἶδει ἐν λέ-
γειν τὸ ὄν, ὡς περ καὶ ἄλλοι τινες τῶν φυσικῶν ἔλεγον. Simpl.
f. 24 b.

φασὶ δὲ καὶ γεγράφθαι αὐτῷ (τῷ Ἀρ.) ἰδίᾳ βιβλίον πρὸς
τὴν Παρμενίδου δόξαν, ὁ νῦν αὐνίττεται διὰ τῷ εἰπεῖν "καὶ εἴ τινες
ἄλλοι ἔτεροι." Philop. b p. 9.

ὅτι μὴδὲ συλλογίζετο (ὁ Παρμενίδης), δῆλον ἂν γένοιτο ἐξ
ὑποθέσεως, εἰ τῷ αὐτῷ σχήματι τῷ λόγῳ ἕτερα λήμματα ἐναρ-
μόσωμεν. ὑποκείδω γὰρ ὑπὸ τῷ ὄντος μόνον σημαίνεσθαι τὸ λευκόν,
τὸ δὲ παρὰ τὸ λευκὸν μὴδὲν εἶναι, καὶ πελεκείδω παραπλήσιος ὁ λόγος.
εἴ τι παρὰ τὸ λευκὸν ἐστίν, ὅχι ἐστὶν ἐκεῖνο λευκόν, τὸ δὲ μὴ λευκὸν
ὑδὲν ἐστίν. τί δὴ συνάγει; τὸ παρὰ τὸ λευκὸν μὴδὲν εἶναι. εἰ γὰρ
γονας ἐν τοῖς Ἀναλυτικοῖς, οἷδας ὅτι τὸτο συνάγει. ὁ δὲ ὑπάγει,
μόνον τὸ λευκὸν ἐστίν... τί ὅν κωλύει πολλὰ εἶναι. τὰ λευκά,
κύκνον, χῶνα, ψιμνύθιον, γάλα; καίτοι τί λέγω; ταῦτα μὲν
διέσκηκεν ἀπ' ἀλλήλων, καὶ τὸ πλῆθος εὐφώρατον ἀπαρτι. ἀλλ' ἐν
μόνον ἐστὶν τὸ λευκόν, συνεχὲς καὶ ἡνωμένον. ἀλλ' ὑδὲ τὸτο ἐν ἐστίν,
εἰ σκοποῖς καὶ τὸν λόγον, ἀλλὰ δύο τὸ λάτρεον ἐν αὐτῷ, τό τε
ὑποκείμενον σῶμα καὶ ἡ λευκότης. δύο δὲ ὅχι ὡς δυνάμενα χωρὶς
ἀλλήλων ὑποστῆναι ποτέ. Themist. f. 17.

ἐπὶ τῷ λευκῷ δείκνυσιν τὸ ἀσυμπέραντον (ὁ Ἀρ.), νῦν μὲν ὡς
συμβεβηκός τι λαμβάνων τὸ ὄν, μετ' ὀλίγον δὲ ὡς ὕσιν, καὶ καθ'
ἐκάτερον δεικνύς μὴ δυνάμενον ἐν εἶναι τὸ ὄν... τὸτο δὲ, φησὶ
Παρμενίδης ὅτι εἰς αὐτὰ, ὅτι δυνατὸν τὰ τῇ ὑπόστασει ἐν ὄντα λόγους
διαφόρους ἔχειν καὶ τὸτο πολλὰ εἶναι. καὶ ὑδὲν ἦν θαυμαστὸν τοὺς
κανόνας τῶν λόγων μήπω τότε διακεκρίσθαι, ἀλλὰ φωραθέντας
ὑστερον ἐξ αὐτῶν τῶν πραγμάτων ὕτως ἐξενηχθῆναι πρὸς πλείονα
συντελεσθέντας ἀκρίβειαν, ὡς καὶ ὁ Εὐδόκιμος μαρτυρεῖ λέγων...
διὰ δὲ τὴν περὶ ταῦτα ἀγνοίαν καὶ οἱ Μεγαρικοὶ κληθέντες φιλόσο-
φοι λαβόντες ὡς ἐναργὴ πρότασιν ὅτι ὡν οἱ λόγοι ἕτεροι, ταῦτα
ἕτερα ἐστὶ, καὶ ὅτι τὰ ἕτερα κεχωρίσθαι ἀλλήλων, ἐδόκον δεικνύναι
αὐτὸν αὐτὸ κεχωρισμένον ἔκαστον. Simpl. f. 25 b.

ἐπειδὴ εἶπεν ὅτι ἕτερόν ἐστι τὸ λευκὸν τῷ ὑποκειμένῳ, ἵνα μή
τις ὑπονοήσῃ ὅτι τῷ εἶναι ἰδέαν τινὰ τῷ λευκῷ χωριστὴν καὶ ὅχι ἐν
ὑποκειμένῳ τινί, ταύτῃ ἕτερός ἐστίν ὁ τῷ λευκῷ λόγος παρὰ τὸ
ὑποκείμενον, διὰ τὸτό φησιν ὅτι ὅκετι χωριστὸν τι εἶδος ἕτερον
παρὰ τὸ λευκὸν τὸ ἐν ὑποκειμένῳ τῷ σώματι τὸ εἶναι ἔχον, ὡς περ
τυχὸν ὑποτίθετο Πλάτων. Philop. b p. 8.

δυνατὸν καὶ τὰ προσεχῶς εἰρημένα καὶ ταῦτα μὴ πρὸς Παρμε-
νίδην λέγεσθαι μόνον ἀλλὰ καὶ πρὸς Μελισσον. ἐπειδὴ γὰρ τῶν ὄντων
τὰ μὲν ὕτως ἐστίν ὡς συμβεβηκότα, τὰ δὲ ὡς ὑποκείμενα οἷς τὰ
συμβεβηκότα συμβέβηκε, καὶ ταῦτα ὁ μόνον τὰ αὐτὰ ὅχι ἐστίν
ἀλλήλοις ἀλλὰ καὶ ὑπεναντία πως, τό τε καθ' αὐτὸ ὑφέως καὶ τὸ ἐν
ἄλλῳ τὸ εἶναι ἔχον, ἀνάγκη τὸ ἕτερον τῶν τῶν τὸν λέγειν, ἢ τὸ
συμβεβηκός ἢ τὸ τῷ ὑποκειμένῳ... ἅμα δὲ καὶ ἀποτοπὴν ἦν ὕτω
κλεινοῖς ἀνδράσιν ἐγκαλεῖν ὡς ἀγνοῦσιν ὅτι τὸ συμβεβηκός συνά-
γει πάντως αὐτῷ καὶ ἄλλο τι ὡς συμβέβηκε. δεῖ τοίνυν ὑποθέσθαι
τὸ ὄν ἐν λέγειν αὐτὸς τὸ κυρίως ὄν καὶ μάλις τὸ ὄν, καὶ ὡς ἂν Πλά-
των μὲν εἴποι τὸ αὐτόν, Ἀριστοτέλης δὲ τὸ ὅπερ ὄν. τὸτο γὰρ αὐτῷ
σημαίνει τὸ κυρίως ὄν καὶ μάλις ὄν, ὅπερ νομίζει τὴν ὕσιν ὡς καὶ
καθ' αὐτὴν ὑφέωςσαν καὶ τοῖς ἄλλοις τῷ εἶναι αἰτίαν... ὁ δὲ

Ἄδραστος βυλόμενος δηλώσαι τὸ ὅπερ ὄν, παρεξήλθεν μὲν ὀλίγον τῶν προκειμένων, χρήσιμα δὲ ὄντα τὰ παρ' αὐτῷ ῥηθέντα, ὧν καὶ Πορφύριος ἐμνημόνευσε, κάλλιον οἶμαι μὴ παραδραμεῖν. . . καὶ μοι δοκεῖ δια τούτων ὁ Ἀριστοτέλης τῷ Παρμενίδῃ ἐνδείκνυται ὅτι βυλόμενος τὸ μὴ ὄν ἀνελείν, καὶ δια τούτου ἐν τῷ ὄν υποτιθέμενος, ἐπειδὴ τὸ παρὰ τὸ ὄν ὑδὲν ἐστιν, ὃ μόνον εἰσάγει τι μὴ ὄν δια τῆς υποθέσεως, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ ὄν μὴ ὄν εἶναι δείκνυσιν. καὶ τούτῳ μὲν ἦτορ καὶ παρὰ τῷ Πλάτῳ ἐν Σοφιστῇ δέδεικται, καὶ ὅτι τὸ ὄν ἐν μὲν ἐστὶ πολλὰ δ' ἔκ ἐστιν. ὅτε γὰρ κινήσεις ὅτε στασις ὅτε ἄλλα γένεσι τὸ ὄν. ὁ μὲντοι Ἀριστοτέλης, ὅτι τοῖς λέγουσιν ἐν τῷ ὄν ἔχει τὸ μὴ ὄν μόνον 10 δειχθῆσαι τὸ ὄν, ἀλλ' ἀπλῶς μὴ ὄν. ἐν δὲ τῇ λέξει πολλὴν ἀσάφειαν ἐποίησε τῷ υποθέμενον αὐτὸν ὑπότιν τὸ ὄν, πάλιν ὅτι μὴ συμβεβηκὸς δεικνύει ἐν τῷ "τὸ γὰρ συμβεβηκός" καὶ τοῖς ἐξῆς. Simpl. f. 26 b.

ἀλλ' ἔκ ἔχει καλῶς ἀνδρὶ παλαιῷ τοσαύτην ἐναντιολογίαν προσάπτειν, ἀλλ' ἔγω· δευτέρῳ τὸ ὄν αὐτὸ σημαίνει τὸ μάλα ἐν 15 καὶ τὸ ὅπερ ὄν καὶ τὴν ὑπότιν καὶ αὐτοὺς καὶ ὁ μὴ δαμῶς συμβεβηκέν ἀλλω, μάλλον τὸ ὅτι τὰ ἄλλα συμβεβηκέν. ἀλλὰ καὶ ὅπως αὐτὸ τὸ ὅπερ ὄν ἐστὶ μὴ ὄν. ἄρα γὰρ εἰποῖς ἂν τὸ ὅπερ ὄν τούτῳ καὶ λευκὸν καὶ μέλαν ἢ ὅτιδήποτε· ὑπάρχειν γάρ τι τῇ ὑπότιν δηλωτὶ συγχαρήσεις, εἴπερ ὑπόκεινται πᾶσιν. ἔγω δὲ τὸ ὅπερ ὄν τούτῳ καὶ λευκόν. 20 ἀλλὰ τὸ λευκὸν ἔκ ἦν ὅπερ ὄν· ἐκείνο μὲν γὰρ ἐσήμαινε τὴν ὑπότιν, τούτῳ δ' ἐστὶ συμβεβηκός. εἰ δὲ μὴ ὅπερ ὄν τὸ λευκόν, ὑδὲν ὄν ὅλως· μόνον γὰρ ὑπόκεινται εἶναι τὸ ὅπερ ὄν. ἔκ ὅπως ἔκ μὴ ὄν τὸ λευκὸν ὡς πῇ μὲν εἶναι πῇ δὲ μὴ, ἀλλ' ὡς παντελῶς μὴ εἶναι δια τὴν ὑπότιν. Themist. f. 17 b.

δείξας ὅτι ἔκ ἐστιν ὡς τῷ λόγῳ ταύτην ἐν τῷ ὄν, βυλεῖν νῦν δεῖξαι ὅτι ὑδὲν ὡς συνεχές. εἰρήνη δὲ ὅτι εἰ ὡς συνεχές ἐν, ἢ ὡς ὑπότιν μόνον ἐστὶν, ἢ συμβεβηκὸς μόνον, ἢ μὴ ἐκ ἀμφοῖν. τῶς ἔκ ὅτι ὃ δὲ ὄν ὡς ὑπότιν μόνον εἶναι δείκνυσιν. . . ὃ γὰρ δὲ, φησί, τὸ συμβεβηκὸς ἂν λέγοιεν τὸ ὄν. τούτῳ δὲ ἐσήμανεν εἰπὼν "τὸ γὰρ 30 συμβεβηκὸς καθ' ὑποκειμένον τινὸς λέγειν," τούτῳ ἐν ἄλλω τὸ εἶναι ἔχει. Philop. b p. 10.

186 b
4. δείξας ὅτι ἀδύνατον τὸ ὄν συμβεβηκὸς αὐτὸς υποτιθεῖσθαι, ἀνατρέχει ἐπὶ τὸ ἐξ ἀρχῆς, ὅτι ὑδὲν ὑπότιν μίαν δύναμιν εἶναι. διχῶς δὲ ζητεῖ. ἢ ὅπως "εἰ ἔκ τὸ ὅπερ ὄν μὴδὲν συμβεβηκέν, 35 ἀλλὰ μάλλον ἐκείνῳ ἑτερόν τι συμβεβηκέν," εἴτα ὑποτίθεται ὡς ἐπαγαγεῖν "τὸ ὅπερ ὄν σημαίνει τὸ ὄν ἢ τὸ μὴ ὄν." ἢ μάλλον εἰς τὸ "ἀλλ' ἐκείνῳ" ζητεῖ, εἴτα ἐφεξῆς "τί μάλλον τὸ ὅπερ ὄν" καὶ τὰ ἐξῆς. ὁ δὲ νῦν, εἰ ἔκ ἀδύνατον τὸ ὅπερ ὄν συμβεβηκέναι τινί, ἀλλ' ἐκείνῳ τῷ ὅπερ ὄντι συμβεβηκέν ἑτερόν τι, τούτῳ τῇ 40 ὑπότιν τὸ συμβεβηκός, τί μάλλον τὸ ὅπερ ὄν, τούτῳ ἢ ὑπότιν, τὸ ὄν ἢ τὸ μὴ ὄν σημαίνει; τούτῳ ὑδὲν μάλλον ἐστὶν ὄν ἢ ἔκ ὄν ἢ ὑπότιν. πῶς δὲ τούτῳ συμβαίνει, ἐπαγαγεν. id. ib.

186 b
11. εἰ ἀποπον, φησί, τὸ ὅπερ ὄν τὸ αὐτὸ καὶ μὴ ὄν εἶναι, διότι τὸ ὅπερ 45 ὄν ἐστὶ καὶ λευκόν, τὸ δὲ λευκὸν μὴ ὄν ἐστὶ, ψευδὸς ἄρα τὸ λευκὸν μὴ ὄν εἶναι, ὄν ἄρα τὸ λευκόν· πᾶν δὲ ὄν εὐθύς καὶ ὅπερ ὄν, ὥστε καὶ τὸ λευκὸν ὅπερ ὄν. εἰ δὲ τούτῳ, ἐστὶ δὲ καὶ ἢ ὑπότιν ὅπερ ὄν, πλείω ἄρα σημαίνει τὸ ὄν καὶ ἔκ ἔκ. id. ib.

μήποτε δὲ ὃ τούτῳ αὐτοῖς ἐπάγει τὸ ἀποπον ὁ Ἀριστοτέλης ὅπερ οἱ πολλοὶ τῶν ἐξηγητῶν οἴοντο, τὸ μὴ ἔχειν ἂν μέγεθος τὸ ὄν, καίτοι ἀπειρον ἢ πεπερασμένον ὑπ' αὐτῶν λεγόμενον (ὃ γὰρ ἦν ὅτι ἀμέγεθες αὐτὸ καὶ ἀδιαίρετον ἐβύλωντο εἶναι καὶ ἀπεδεικνύσθαι) 5 ἀλλ' ὅτι εἰ ἐν μόνον υποτιθεῖται τὸ ὄν, ὑδὲν ἐν τοῖς ὅσιν ἐξαι μέγεθος ἔχον, ὑδὲν ὅλον καὶ μέρος· πολλὸν δὲ τούτῳ παρὰ τὴν ἐνέργειαν ἐστὶ δὲ τὰ αἰδιώτα καὶ φυσικὰ πάντα σώματα εἶναι μέγεθος ἔχοντα Simpl. f. 27 b.

ὁ Ἀλέξανδρος φησιν ὅτι δείξας συνεισάγει καὶ τὰ συμβεβηκὸτα τῷ ὅπερ ὄντι, νῦν δείκνυσιν ὅτι καὶ δόξαι αὐτοῖς τὸ ὅπερ ὄν μόνον εἶναι τῷ κυρίως τούτῳ εἶναι, τὰ δὲ συμβεβηκὸτα ἄλλα τρόπον, καὶ ὅπως αὐτῷ τὸ ὄν ἔκ ἐξαι ἀλλὰ πολλὰ ὅπερ ὄντα ἢ τε γὰρ ὡς μέγεθος αὐτὸ διαίρεσις, ἢ ἐμνημόνευσεν, εἰς ὅτι ὄντα ἐξαι. ἀνάγκη δὲ καὶ καὶ τὴν λόγον διαίρειν εἰς ὅπερ ὄντα 15 πλείω, τούτῳ καὶ τὴν ὁρισμόν. id. ib.

ἀλλ' ὑδὲν σώμα ἴσως τὸ ἀπειρον ὑδὲν μέγεθος ἔχειν ἐρῶτα ἵνα μήτε εἰς μόρια πολλὰ διαίρειν ἀναγκαζῶν καὶ μήτε συμβεβηκὸτα προσάπτωσι. πότερον ἔκ ὁρίων τὸ ὅπερ ὄν καὶ λόγῳ τῇ αὐτῇ τῆς ὑπότιν ἀποδύσασιν, ἢ καὶ τούτῳ ἀφαίρησιν; εἰ μὲν γὰρ ἀφαίρησιν τὴν ὁρισμόν, ἔκ αἰδᾷ τί λοιπὸν ὑπὲρ αὐτῷ δυνάται λέγειν ἢ γράφειν, εἰ μήτε ὡς συμβεβηκὸς μήτε ὡς γένος μὴ ὡς εἶδος μήτε ὡς διαφορὰν μήτε ὡς ὁρισμὸν ὅλως μὴδὲ ὡς ἐκ γραφῆν ἔξουσιν αὐτῷ κατηγορίαν. εἰ δὲ ποιήσονται τῶν λόγων τούτων ἀνάγκη διαίρειν εἰς ὅπερ ὄντα. . . εἰ γὰρ μὴ ὅπερ ὄντα 25 συμβεβηκὸτα πάλιν γενήσεται. ἀλλ' ἔκ ἐνδύει τῶν συμβεβηκὸν καὶ τὴν ὁρισμὸν αὐτῷ συμπληρῶντα. ὅτι δὲ τούτῳ ἀλλὰ βεβαιῶς οἶμαι διδάξειν. τὰ συμβεβηκὸτα τοῖσιν ἢ τὰ τῶν αὐτῶν ἐστιν ὡς οἶα τε ὑπάρχειν καὶ μὴ ὑπάρχειν, ὡς τὸ καθῆξαι καὶ διαλέγεσθαι, ἢ τοιαῦτα ὡς ἐν τῷ λόγῳ τῷ συμβεβηκὸτος τὸ ὑπακείμενον περιέχειν, ὡς σιμόν ἐν βυλὶ καὶ τὸ περιττὸν ἐν ἀριθμῷ καὶ τὸ ἄριστον Themist. f. 17 b.

εἴπε δὲ ἂν τις τὸ μήποτε δεῖ ὅλως υποτιθεῖσθαι εἶναι τὰ συμβεβηκὸτα, ἀλλὰ μόνον τὴν ὑπότιν εἶναι. δια τούτῳ νῦν τούτῳ πρὸς τὸ δεῖξαι, ὅτι καὶ τὸ ὄν τὴν ὑπότιν υποτιθέμεθα εἶναι καὶ ταύτην 35 ἀριθμῷ μίαν καὶ μὴδ' ὅλως ὑπάρχειν αὐτῇ τὰ συμβεβηκὸτα, ὅπως δειχθῆσεται ὑδὲν ἦττον πολλὰ τὰ ὄντα καὶ ἔκ ἔκ. . . ἢ ὅτι τὸ "καὶ τῷ λόγῳ" ὑποζητεῖται, ἵνα ἢ, ὅτι δὲ ἢ ὑπότιν διαίρειν ὡς ὑπότιν ἐτέρας διαίρεσας ἀλλήλας τῷ λόγῳ τῷ ὁρισμῷ, εἰ καὶ τῷ ὑποκειμένῳ. ἢ ζητεῖται εἰς "ὅπερ ὄν τι ἄλλο," εἴτα ἐφεξῆς "καὶ τῷ λόγῳ φανερόν" ἀπὸ τῶν καὶ τῷ λόγῳ δεῖξαι δυνάται ὅτι ὑπότιν διαίρειν εἰς ἐτέρας ὑπότιν, ὡς δὲ τούτῳ φανερὸν μὲν ἐκ τῆς ἐκ γείας ὄντος, δεικνυμένῳ δὲ καὶ λόγῳ. Philop. b p. 12.

καὶ εἰ συμβεβηκὸτα, ἦτοι αὐτῷ τῷ ἀνθρώπῳ ἢ ἄλλῳ τῷ ἄμφο δὲ ἀδύνατα. εἰ γὰρ συμβεβηκέναι τῷ ἀνθρώπῳ, ἦτοι ὡς καὶ 45 ρισὰ αὐτῷ συμβεβηκέναι αὐτῷ, ὡς τὸ καθῆξαι, καὶ ἐστὶν ποτὶ τὸ ἄνθρωπος μὴ ζῶον ἢ μὴ πεζὸν ἢ μὴ δίσπον, ὅπερ ἀποπον. ἢ ἀχώριστα. ἐστὶ δὲ ἀχώριστον συμβεβηκὸς, ὃ ἐν τῷ λόγῳ ὑπάρχει ὡς συμβεβηκέναι. τὸ γὰρ σιμόν ἀχώριστον συμβεβηκὸς ἐστὶ τῆς ἐκ

πάντα βεβαιωθῇ, ὅπερ καὶ ὁ Παρμενίδης ἐβούλετο. ἔπειτα ἔδει τὴν χρεῖαν εἰπεῖν τῆς μνήμης τῷ Ζήνωνος λόγῳ καὶ τῶν μᾶτην ἐν-
 δεδωκότων αὐτῷ... ἀλλ' ἔοικεν ἀπὸ τῶν Εὐδόκῃ λόγων ὁ
 Ἀλέξανδρος δόξαν περὶ τοῦ Ζήνωνος λαβεῖν ὡς ἀναιρῶντος τὸ ἐν-
 λέγειν ὅτι ὁ Εὐδόκιμος ἐν τοῖς Φυσικοῖς... καὶ ταῦτα ὕχῃ τὸ ἐν
 ἀναιρῶν ὁ Ζήνων λέγει, ἀλλ' ὅτι εἰ μέγεθος ἔκαστον ἔχει τῶν πολ-
 λῶν καὶ ἀπείρων, ὅθεν ἔσται ἀκριβῶς ἐν διατλήν ἐπ' ἀπειρον τομῇ.
 δεῖ δὲ ἐν εἶναι, ὁ δεικνύσι, προδείξας ὅτι ὅθεν ἔχει μέγεθος, ἐκ
 τοῦ ἔκαστον τῶν πολλῶν ἐαυτῷ ταύτην εἶναι καὶ ἐν. καὶ ὁ Θεμίστιος
 δὲ τὴν Ζήνωνος λόγον ἐν εἶναι τὸ ἐν κατασκευάζειν φησὶν ἐκ τοῦ
 συνεχῆς τὸ αὐτὸ εἶναι καὶ ἀδιαίρετον· εἰ γὰρ διαίροιτο, φησὶν, ὅθεν
 ἔσται ἀκριβῶς ἐν διατλήν ἐπ' ἀπειρον τομῇ τῶν σωμάτων. ἔοικε
 δὲ μᾶλλον ὁ Ζήνων λέγειν ὡς ὁδὲ πολλά ἔσται. ὁ μὲντοι Πορ-
 φύριος καὶ τὴν ἐκ τῆς διχοτομίας λόγον Παρμενίδου φησὶν εἶναι, ἐν
 τὸ ἐν ἐκ ταύτης πειρωμένον δεικνύειν. γράφει δὲ ὕτως... ἐπι-
 στάνειν δὲ ἄξιον εἰ Παρμενίδην καὶ μὴ Ζήνωνος ἐξενεῖν ὁ λόγος, ὡς καὶ
 τῷ Ἀλεξάνδρῳ δοκεῖ. ὅτε γὰρ ἐν τοῖς Παρμενιδεῖσι ἔπειτα λέγε-
 τὰι τι τοῦτον, καὶ ἡ πλείστη ἰσορία τὴν ἐκ τῆς διχοτομίας ἀπορίαν
 εἰς τὴν Ζήνωνος ἀναπέμπει. καὶ οὕτως ἐν τοῖς περὶ κινήσεως λόγοις
 ὡς Ζήνωνος ἀπομνημονεύει. καὶ τί δεῖ πολλά λέγειν, ὅτε καὶ ἐν
 αὐτῷ φέρεται τῷ τῷ Ζήνωνος συγγράμματι; Simpl. f. 29.

τέτῳ μὲντοι τῷ λόγῳ καὶ προσέτι γε Ζήνωνος, ὅς ἐκ τοῦ
 συνεχῆς τε εἶναι καὶ ἀδιαίρετον ἐν εἶναι τὸ ἐν κατασκευάζει, λέγων
 ὡς εἰ διαίρει, ὅθεν ἔσται ἀκριβῶς ἐν διατλήν ἐπ' ἀπειρον τομῇ
 τῶν σωμάτων, ἢ ἐνέδοσαν τινες ἡδὴ καὶ ὑπεχώρησαν· λύνει γὰρ
 αὐτοὺς ἐπεχειρῶν ὅτι αὐτοὺς ἐκείνους κινῶντες, ἀλλὰ ἕτερα εἰσάγον-
 τες ἀπορώτερα, Πειρακράτης μὲν πρὸς τὴν ἐπ' ἀπειρον τομῇ τὰς
 ἀτόμους γραμμάς, ἵνα φεύγη ταύτην ἐν τε καὶ πολλά λέγειν...
 Πλάτων δὲ τὸ παρὰ τὸ ἐν ὅτι ἐν εἶναι διδύς, τὸ πρότερον λῆμμα τῷ
 Παρμενιδεῖ λόγῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν εἶναι τὸ ἐν συγχωρῶν, ὅπερ ὤρετο ὁ
 λόγος συνάγειν, ὅτε καὶ τὰ πάντα ἐν εἶναι συνωμολόγει· εἶναι γὰρ
 ἔφασκε πως καὶ τὸ μὴ ὄν· τὸ μὲν γὰρ ὄντως ἐν ἀπέφαινε τὴν ἰδέαν,
 τὴν δὲ ἁμαρφον καὶ πρώτην ὕλην εἶναι μὲν, μηδὲν δὲ τῷ ὄντος
 εἶναι· συγκατέειπε γὰρ τὸ ἐν πάλιν ἐκ τε τοῦ ὄντος, ὁ καὶ ἐν εἶναι ἐδίδου,
 καὶ τῷ μὴ ὄντος, ὁ τὴν ὕλην ὑπελάμβανεν. Themist. f. 18.

“ἐνιοὶ δέ.” οἷον ὁ Πλάτων καὶ ὁ Πειρακράτης συνεχώρησαν,
 φησὶν, ὡς ἀληθεῖς ἀμφοτέρως τὰς λόγους, Πλάτων καὶ τὴν τῷ Παρ-
 μενίδῃ, Πειρακράτης καὶ τὴν τῷ Ζήνωνος. Πλάτων μὲν γὰρ τὸ παρὰ τὸ ἐν
 ὅτι ἐν ἀληθὲς ἔλεγεν εἶναι· κινήσεις γὰρ καὶ ἰσότητες καὶ ἐτε-
 ρότης καὶ ἀνείδεος ὕλη ὅτι ὄντα· ὅ μὴν τὰ ὅτι ὄντα ὅθεν· εἰσὶ γὰρ
 τὰ εἰρημένα, εἰ καὶ ὅτι ὄντα εἰσὶ. Πειρακράτης δὲ τῷ Ζήνωνος λόγον
 ἀπεδέχετο τὸ κυρίως ὄν, εἰ καὶ μέγεθος ἔχει, ἀδιαίρετον εἶναι λέ-
 γοντα· εἶναι γὰρ καὶ τινὰ μεγέθη διὰ σμικρότητα ἀδιαίρετα. εἰ γὰρ
 καὶ δοθεῖ, φησὶ Πειρακράτης, πᾶν μέγεθος διαίρετον εἶναι, τὸ αὐτὸ
 ἐν καὶ πολλά ἔσται. καίτοι καὶ ὕτως ἀντίφασιν γίνεσθαι, εἰ καὶ μέγεθος
 ἀδιαίρετον· ἔσται γὰρ μέγεθος ἀμέγεθες. cod. Reg. Par. 1947.

187. “τῷ δὲ ἐκ τῆς διχοτομίας.” τῷ Ζήνωνος λέγοντος ὡς εἰ μέ-
 2. γεθος ἔχει τὸ ἐν καὶ διαίροιο, πολλὰ τὸ ἐν καὶ ὕχ ἐν τι ἔσται, καὶ διὰ

τῷ δεικνύντος ὅτι μηδὲν τῶν ὄντων ἐστὶ τὸ ἐν, ἐνέδοσαν τῷ λόγῳ
 τέτῳ Πειρακράτης ὁ Καλκιδόνιος. cod. Vat. 1028.

ὅτι ἐκ ἀνάγκῃ τῷ συλλογισμῷ τῷ Παρμενίδῃ ἔπειτα τὸ μὴ
 εἶναι τὸ μὴ ὄν, διὰ τῶν κατασκευάζει. τὸν ἐν δὲ σύνδεσμον
 ἀντὶ τοῦ γὰρ ἐπακούομεν. Philop. c p. 1.

τῶν ἐν λεγόντων δύο τρόποι εἶναι φησὶ τῆς ἐξ ὧν τῶν ὄντων
 γενέσεως. πάντες μὲν γὰρ σωματικοὶ τι τὸ ἐν ὑποτίθενται τῷ, ἀλλ'
 οἱ μὲν ἐν τι τῶν τριῶν χοιχείων, ὡς περὶ Θαλῆος μὲν καὶ Ἰππῶν τὸ ὕδωρ
 Ἀναξίμανδρος δὲ καὶ Διογένης τὴν ἀέρα, Ἡράκλειτος δὲ καὶ Ἰππασος
 τὸ πῦρ (τὴν δὲ γῆν ὅθεν ἡξίωσεν ὑποθέσθαι μόνον διὰ τὸ δυσκα-
 λώτων), τινὲς δὲ ἄλλο τι τῶν τριῶν ὑπέθεντο, ὁ ἐστὶ πυρὸς μὲν
 πυκνότερον ἀέρος. δὲ λεπτότερον, ἢ ὡς ἐν ἄλλοις φησὶν, ἀέρος μὲν
 πυκνότερον ὕδατος δὲ λεπτότερον. καὶ ὁ μὲν Ἀλέξανδρος Ἀναξί-
 μανδρον αἰετὶ τὴν ἄλλην τινα φύσιν σώματος παρὰ τὰ χοιχεία τὴν
 ἀρχὴν ὑποθέμενον, ὁ μὲντοι Πορφύριος, ὡς τῷ Ἀριστοτέλει ἀπὸ
 διαίρετον τὸς σῶμα τὸ ὑποκείμενον ἀδιώριστον ποιήσαντας πρὸς
 τὸς καὶ τῶν τριῶν τι χοιχείων ἐν ἢ ἄλλο τι τὸ μεταξὺ πυρὸς καὶ
 ἀέρος, σῶμα μὲν τὸ ὑποκείμενον ἀδιώριστος Ἀναξίμανδρον λέγειν
 φησὶν ἀπειρον, ὅ διόρισαντα τὸ εἶδος, εἴτε πῦρ εἴτε ὕδωρ εἴτε ἀήρ,
 τὸ δὲ μεταξὺ αὐτῶν, ὡς περὶ Νικόλαος ὁ Διαμασκήτος, εἰς Διογέ-
 νην τὴν Ἀπολλωνιάτην ἀνέπεμψεν. αὐτοφύερον δὲ μὴ δοκῶν
 καὶ τὴν λέξιν μὴ ὡς ἀντιδιηρημένην τῷ σώματος πρὸς τὰ χοιχεία
 καὶ τὸ μεταξὺ ἀκίεον, ἀλλ' ὡς διαίρησθαι μᾶλλον εἰς τε τὰ τρία καὶ
 τὸ μεταξὺ. σῶμα γὰρ τὸ ὑποκείμενον φύσιν ἢ τῶν τριῶν τι ἢ ἄλλο
 ὁ ἐστὶ πυρὸς μὲν πυκνότερον ἀέρος δὲ λεπτότερον... λέγει δὲ ὁ
 Ἀλέξανδρος ὅτι καὶ Πλάτων πάντων ἀρχὴ καὶ αὐτῶν τῶν ὄντων
 τὸ τε ἐν ἐστὶ καὶ ἡ ἀόριστος δυάς, ἢ μέγα καὶ μικρὸν ἔλεγεν, ὡς καὶ
 ἐν τοῖς περὶ Ἀγαθῶν Ἀριστοτέλους ἀπομνημονεύει. λάβει δὲ ὁ πρὸς
 καὶ παρὰ Σπενσιόπην καὶ παρὰ Πειρακράτην καὶ τῶν ἄλλων, ὅτι παρε-
 γένοντο ἐν τῇ περὶ τὰγαθῶν τῷ Πλάτωνος ἀποδοσεῖ· πάντες γὰρ
 συνέγραψαν καὶ διεσώσαντο τὴν δόξαν αὐτῶν. Simpl. f. 32.

ἕτεροι δὲ τῶν χοιχείων μὲν ὅθεν, ἄλλο δὲ, ὁ πυρὸς μὲν πυκ-
 νότερον ἀέρος δὲ λεπτότερον, ὡς Ἀναξίμανδρος. ὅθεν δὲ ὅθεν
 ἀλλοιωθεῖ καὶ καὶ πρὸς τὴν γένεσιν τῶν ἐφεξῆς, ἀλλ' ἐκκρίνεσθαι
 φησὶν ἐξ ἀπείρου τῷ χοιχείῳ τὰς ἐναντιότητας ἐνυπαρχούσας ὡς περὶ
 γε καὶ οἱ πολλὰς ὑποθέμενοι τὰς ἀρχάς, ἐν δὲ αἰτίον τὸ παλαιόν
 Ἀναξαγόρας τε καὶ Ἐμπεδοκλῆς. Themist. f. 18.

δεῖ προσυπακούσαι ὡς οἱ φυσικοὶ λέγουσιν ἐν εἶναι τὸ ἐν· καὶ
 κοινῶν γὰρ, ἐν εἶναι τὸ ἐν... δεῖ μικρὸν μεταφρασεῖν τὴν λέξιν
 ἵνα τὴν ἀκόλουθον ἀνταπόδοσιν ἴδωμεν. ὕτως ἐν ὑπερβιβαστῶν τὴν
 λέξιν· ὡς δὲ οἱ φυσικοὶ λέγουσι, δύο τρόποι εἰσὶν· ἐν γὰρ πᾶσι
 τὰς τὸ ἐν, σῶμα τὸ ὑποκείμενον καὶ τὰ ἐξῆς τὰ ἄλλα γενῶνται, ὁ
 μὲν πυκνότητι καὶ μανότητι, οἱ δὲ ἐκ τοῦ ἐνὸς ἐνέστας τὰς ἐναντιό-
 τας ἐκκρίνεσθαι λέγουσι, τὸ δὲ “ὡς οἱ φυσικοὶ λέγουσιν” ἐκ τῆς
 καθόλου καὶ πάντων τῶν φυσικῶν· ὁ γὰρ γὰρ ὅτι ὡς οἱ φυσικοὶ
 ἐν εἶναι τὴν ὑποκείμενην ὕλην ὑποτιθέμενοι. καὶ πρὸς τὸ ἐν τῇ
 ἀνταπόδοσιν ἐπάγει λέγων “ὅτι δὲ ἐν καὶ πολλὰ, ταῦτα δὲ ἐν
 ἐναντία.” Philop. c p. 3.

τινὲς δὲ αἶρος (ἐκτὸς?) τῶν τριῶν ὑπέβητο ὃ ἐξὶ πυρὸς μὲν πυρὸς αἶρος δὲ λεπτότερον, ἢ ὡς ἐν ἄλλοις, αἶρος μὲν πυκνότερον ὕδατος δὲ λεπτότερον. καὶ οἷον τὸν Ἀναξίμανδρον εἶναι. . . Πλάτων δὲ τὰ δύο τὸ μικρὸν καὶ τὸ μέγα ὕλην καὶ ὑποκείμενον, διὸ καὶ διὰ τὴν ὕλην φησί, τὸ εἶδος δὲ ἐν. μικρὸν δὲ καὶ μέγα τὴν ὕλην φησὶ παρ' ὅσον μικρὸν μὲν ἐστὶν ὡς ἀνείδεος καὶ ἀσώματος καὶ ἀμεγέθους, ὡς δὲ πάντες ὄντι καὶ πάσης διαστάσεως αἰτία μέγα. cod. Reg. 1947.

ὁ Πλάτων ἔλεγε τὴν ὕλην μέγα καὶ μικρὸν, μικρὸν μὲν ὡς ἰσώματος καὶ ἀμεγέθους, μεγάλην δὲ ὡς πάντες ὄντι καὶ πάσης διαστάσεως αἰτία. "ὁ μὲν ταῦτα ποιεῖ ὕλην." ὁ Πλάτων τὴν ὑπεροχὴν καὶ τὴν ἑλλειψίν μέγα καὶ μικρὸν ὠνόμαζεν. ἢ ὅτι ὕλη τῷ μεγάλῳ καὶ τῷ μικρῷ, ἥτοι τῇ μακρύνει καὶ τῇ πυκνύνει ἢ τῇ ὑπερόχῃ καὶ τῇ ἑλλείψει, τὸ καθολικώτερον, μὴ τὸ ἐνός, ὃ ἐστὶ τὸ εἶδος, τὰ στοιχεῖα ποιεῖ καὶ Πλάτων, ἐξ ὧν τὰ ἄλλα πάντα τὰ φυσικὰ. 15 καὶ συνάδει καὶ ταῦτα τῷ Ἀριστοτέλει ἀρχὰς τῶν φυσικῶν εἰπόντι τὴν ὕλην καὶ τὸ εἶδος. cod. Vat. 1028. cf. Simpl. f. 32 b.

καὶ ὅτι Ἀναξαγόρας τὰς ὁμοιομερείας καὶ τὸ ὑποκείμενον ἀρχὰς ἡμέτερος ἀπέρις ἔλεγε ταύτας, καὶ τὸ ποιητικὸν δὲ αἰτίον ἐν ἔλεγε ὅτι, τὴν διακρίνοντα πᾶν. Ἐμπεδοκλῆς δὲ πλείους καὶ τὸ ὑποκείμενον ἀρχὰς ἔθετο, τὰ τέσσαρα στοιχεῖα, ἐν δὲ τὴν φιλίαν καὶ τὸ πῦρ, ὅτι παρὰ μέρος ἑκάτερον αὐτῶν ἐπικρατεῖ καὶ ποιεῖ, καὶ ὅτι ἕνα ἄμφω. αἰεὶ ὅτι αὐτῷ ὅπως ἐν τῷ πῶν γίνεται. ἢ ὅτι τὸ ποιητικὸν αὐτὸς ἐν λέγειν ῥητέον, ἀλλ' αὐτὸ τὸ ῥῆγμα, ὃ ἦν καὶ μὲν Ἀναξαγόραν ἐκ τῶν ὁμοιομερῶν ἀπείρων τῷ πλήθει μεμιγμένον, 25 καὶ ἔτι Ἐμπεδοκλέα ἐκ τῶν τεσσάρων στοιχείων, ποτὲ μὲν συγκρινόμενος ὑπὸ τῆς φιλίας ποτὲ δὲ διακρινόμενος ὑπὸ τῷ πῶν, καὶ πάντως τόνδε τὸν κόσμον. καὶ Θεόφραστος δὲ τὴν Ἀναξαγόραν εἰς τὴν Ἀναξίμανδρον συνωθῶν, καὶ ὅπως ἐκλαμβάνει τὰ ὑπὸ τῷ Ἀναξαγόρῳ λεγόμενα ὡς δύνασθαι μᾶλλον αὐτὴν φύσιν λέγειν τὸ ὑποκείμενον. γράφει δὲ ὅπως ἐν τῇ Φυσικῇ Ἱστορίᾳ. . . διαφέρει δὲ ἐκείνων μὲν τῶν μίαν μόνην λεγόντων τῷ αὐτοῖ μίαν καὶ πολλὰς λέγειν, ἀλλήλων δὲ πρῶτον μὲν τῷ τὴν Ἀναξαγόραν λέγειν ἕνα γενόμενον τὸν κόσμον ἐκ τῶν μίγματος διαμένειν λοιπὸν ὑπὸ τῷ πῶν ἐφεσώτως διακρινόμενον καὶ διακρινόμενον, τὸν δὲ Ἐμπεδοκλέα παρὰ μέρος αἰεὶ καὶ περιώδους τινὰς ποτὲ μὲν συγκρίσιν τῶν τεσσάρων στοιχείων ὑπὸ τῆς φιλίας γινόμενῃ ὑποτιθεῖσθαι, ποτὲ δὲ διακρίσιν ὑπὸ τῷ πῶν, ἔπειτα δὲ τῷ τὰ πολλὰ ἐξ ὧν τὸ πᾶν τὸ μὲν Ἀναξαγόραν ἀπειρα ὑποτιθεῖσθαι, τὰς ὁμοιομερείας, τὴν δὲ Ἐμπεδοκλέα πεπερασμένα. τέσσαρα ὅτι τὰ κακόμενα στοιχεῖα. 40 ἢ τὸ μὲν ὁμοιομερείας, τὴν δὲ στοιχεῖα. καὶ τὰναντία δὲ προσέθηκεν ἐπὶ Ἀναξαγόρου, φησὶν Ἀλέξανδρος, διότι αἱ ἐναντιώσεις ἐν ταῖς ὁμοιομερείαις εἰσὶν, ὡς περὶ καὶ αἱ διαφοραὶ πᾶσαι. διὸ φησὶ, καὶ τὸ πῶν ἔβηεν τὸ "ἢ καὶ ἐναντίας" (c. 2) ἐπὶ τῆς Ἀναξαγόρου δόξης ὅτι μᾶλλον. μήποτε δὲ καὶ ἐν ταῖς στοιχείαις εἰσὶν ἐναντιώσεις, 45 ὡς καὶ ψυχῆς, ὕλης, ξηρῆς καὶ βαρέως καὶ κρύου καὶ τῶν τοιούτων, καὶ πᾶσι ἑκατέρωθεν δόξῃ προσήκει τὸ "καὶ τὰναντία." εἰ μὴ ἄρα ἐν μὲν ταῖς στοιχείαις εἰσὶν ἐναντιώσεις τινές, ἐν δὲ ταῖς ὁμοιομερείαις

ἀπαξάπαντα τὰ ἐναντία, ὡς περὶ καὶ πᾶσαι αἱ διαφοραὶ, καὶ διὰ τὸ τοῦ μᾶλλον τῇ Ἀναξαγόρου δόξῃ προσήκει μὴ τὸ ἄρθρον λεγόμενον "καὶ τὰναντία." ἢ ἄρα καὶ ἐν ταῖς στοιχείαις πάντα τὰ ἐναντία, εἴπερ ἀρχαὶ τὰ στοιχεῖα, ἀλλ' ὅτι προσεχώσιν πάντα, ὡς ἐπὶ τῶν ὁμοιομερειῶν. Simpl. f. 33.

καὶ ἐν τούτῳ τὴν Πλάτωνος εὐγνωμοσύνην ὁ Ἀριστοτέλης ζη- 187 α λῶν βυλεῖ μὴ ὡς πάντα ἄλογα λέγοντας παλαιὸς καὶ κλεινὸς ἀνδρας εἰσάγειν, μηδὲ ἐρήμην καταληφθίζομένους περιορᾶν, ἀλλὰ λογισμὸς ἐκτιθεσθαι τινὰς καθ' ὅς ἐπὶ τὰς ἀπεμφαίνειν δοκίμας δόξας προήχθησαν. . . τὸ δὲ "καὶ τὸ γίνεσθαι τοιόνδε καθέστηκεν ἀλλοιωθῆσθαι" ὡς πρὸς Ἀναξαγόραν ὁ Ἀλέξανδρος εἰρησθῆναι φησὶ, διότι καὶ ἐν τῇ περὶ Γενέσεως (1 1) ἐμέμφατο τῷ Ἀναξαγόρῳ ὡς τὴν σύγκρισιν καὶ τὴν διακρίσιν, καθ' ὅς λέγει γίνεσθαι τὰ γινόμενα, ἀλλοιωσὶν καλέσαντι, λέγων "καίτοι Ἀναξαγόρας γε τὴν οἰκίαν φωνὴν ἡγνόησεν." λέγει γὰρ ὡς τὸ γίνεσθαι καὶ τὸ ἀπόλλυσθαι τοιόνδε καθέστηκεν ἀλλοιωθῆσθαι. ὅτι οἰκίαν ὀνόματι τῷ τῆς ἀλλοιωσεως καὶ τῆς συγκρίσεως ἐχρήσατο. Πορφύριος δὲ τὸ μὲν "ὅτι ὅμῳ πάντα χρήματα" εἰς Ἀναξαγόραν ἀναπέμπει, τὸ δὲ "γίνεσθαι εἶναι τὸ ἀλλοιωθῆσθαι" εἰς Ἀναξιμένην, τὴν δὲ σύγκρισιν τε καὶ διακρίσιν εἰς Δημόκριτον τε καὶ Ἐμπεδοκλέα. σαφῶς δὲ Ἀναξαγόρας ἐν πρῶτῳ τῶν Φυσικῶν τὸ γίνεσθαι καὶ τὸ ἀπόλλυσθαι συγκρίνεσθαι καὶ διακρίνεσθαι λέγει, γράφων ὅτως. id. f. 34 b.

καίτοι γε Ἀναξαγόρας ἀλλοιωθῆσθαι τὸ γίνεσθαι λέγει. ἀλλ' ἐκ τῶν πραγμάτων δῆλός ἐστιν ὅτι γινώσκων τὴν οἰκίαν φωνήν. τὴν ὅτι σύγκρισιν ἀλλοιωσὶν ὀνομάζει. Themist. f. 18.

πρὸς δὲ τὰ τοιαῦτα τῷ Ἀναξαγόρῳ ἀξιωματὰ ἀντιλέγων ὁ 187 β Ἀριστοτέλης πρῶτον πρὸς τὸ ἀπείρις εἶναι τὰς ἀρχὰς ἀντήρησε. 7. κοινὴ δὲ ἡ ἐπιχειρησις ἀν εἶναι, ὡς φησὶ Πορφύριος, καὶ πρὸς Δεύκιππον καὶ Δημόκριτον καὶ Μητροδώρον καὶ πρὸς ἅπαντας τὰς ἀπειρα τὰ στοιχεῖα λέγοντας. διττὸ δὲ ὄντος τῶ ἀπείρις, ἢ καὶ τὸ ποσὸν ἢ καὶ τὸ πῶν, καὶ τὸ καὶ τὸ ποσὸν ἢ καὶ τὸ πᾶν ἢ καὶ μέγεθος, καὶ πᾶν μὲν ἀπειρα τὰ στοιχεῖα οἱ εἰρημένοι φασι πάντες, καὶ μέγεθος δὲ οἱ περὶ Δεύκιππον καὶ Δημόκριτον, τὸ κεκὸν ἀπειρον εἶναι λέγοντες, κατ' εἶδος δὲ ἀπείρις τὰς ὁμοιομερείας Ἀναξαγόρας δοκεῖ λέγειν, εἴγε ἕτερόν φησιν ὅθεν ἐστὶν ὅμοιον ὅθεν ἑτέρω ἀπείρων ὄντων. Simpl. f. 35.

"ἔτι δ' εἰ ἀνάγκη." Παρμενίδης (1. Ἀναξαγόρας) καὶ τὸ συμ- 187 γ κροτάται σμικρότερα ἔλεγε εἶναι καὶ τὸ μέγιστον μείζον ἐν ταῖς ἀρχαῖς. λέγει ὅτι Ἀριστοτέλης δι' ὑποθετικὴν συλλογισμὸν ὅτως. εἰ τὰ μόρια ὅλη τινὲς ἐνδέχεται ὀπληκαῦν εἶναι καὶ μέγεθος καὶ καὶ σμικρότητα, καὶ αὐτὸ τὸ ὅλον ἐνδέχεται ὀπληκαῦν εἶναι καὶ μέγεθος καὶ καὶ σμικρότητα. cod. Reg. 1947.

εἰπόντος τῷ Ἀναξαγόρῳ ὅτι ὅτε τὸ σμικρὸν ἐστὶ τὸ μέγιστον ἀλλὰ τὸ μέγιστον αἰεὶ, ὅτε τὸ μέγιστον, ὡς καὶ αὐτὴ ἡ λέξις τὸ Ἀναξαγόρου δηλοῖ, καὶ μέντοι Θεόφραστος ἐν τῷ περὶ Ἀναξαγόρου δευτέρῳ τὰδε γράφων "ἔπειτα τὸ διὰ τὸ τοῦ λέγειν πάντα ἐν παντί, διότι καὶ ἐν μεγέθει καὶ ἐν σμικρότητι ἀπειρα, καὶ ὅτε τὸ ἐλάττω ὅτε τὸ μέγιστον ἐστὶ λαβεῖν, ὅτι ἰκανὸν πρὸς πῖσιν," αἶμα μὲν

ἀναιρεῖ τὸτο ὁ Ἀριστοτέλης, ἅμα δὲ ὡς χρήσιμον αὐτῷ τὸ εἶναι τὴν ἐλαχίστην πρὸς τὰ ἐφεξῆς χροὸν ἅπαντα, προαποδεικνύει διὰ τοῦδε τινος συλλογισμοῦ. . . εἰ δὲ λέγοι τις ὅτι πᾶν μέγεθος ἐπ' ἀπειρὸν ἐστὶ διαιρετόν, καὶ διὰ τὸτο πάντες τῷ λαμβανομένῳ ἐστὶν ἔλασσον, ἴσω ὅτι αἱ ὁμοιομερείαι ἔκ εἰσιν ἀπλῶς μεγέθη ἀλλ' ἡδὴ τοιάδε μεγέθη. . . διὸ καὶ ὁ Ἀριστοτέλης ἀσφαλῶς προσέθηκε "λέγω δὴ τῶν τοιούτων τι μορίων εἰς ὃ ἐνυπάρχον διαιρεῖ" τὸ ὅλον." ὃ ἥδη διαιρεῖται εἰς σώματα ἢ ἀσώματα τὸ ὅλον, ἀλλ' εἰς σάρκας καὶ ὅσα καὶ τὰ τοιαῦτα, ἃ καὶ ἀφθαρτα καὶ Ἀναξαγόραν ἐστίν. . . τὸ δὲ "καὶ οἱ καρποὶ τῶν φυτῶν," φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος, ἀντὶ τῷ τὰ σπέρματα εἶπεν. ἐκ γὰρ τούτων ἢ τῶν φυτῶν σύνθεσις εἴη ἂν. καὶ διὰ τὸτο μετ' ὀλίγον ἀντὶ τῷ καρπῷ σπέρμα ἔλαβεν ὡς μόριον τῷ φυτῷ, ἐν οἷς λέγει "ὥς ἔτε σὰρξ εἴη ἂν ὀηλικαῖον ἔτε ὅσον ἔτε σπέρμα τῶν φυτῶν. ἐκ τούτων γὰρ ἑκάτερα αὐτῶν σύγκειται." ἀλλὰ τὰ μὲν εἰς ἐμὲ ἐλθόντα βιβλία τὸτο τὸ ῥησιδίον ἔκ ἔχει, ὥσπερ ὕδὲ τὸ ἕτερον ὁ παρέθετο ὁ Ἀλέξανδρος, ἔχον ὅτως "εἰ ἔν τὰ ζῷα καὶ τὰ φυτὰ μήτε πηλίκια ἐστὶ μήτε ποσά, τυτέσι, φησί, μήτε ὡς συνεχῆ μήτε ὡς διωρισμένα ἐπ' ἀπειρον ἔχει τὴν ἐπίδοσιν, ὅδ' αὖτὰ μόρια αὐτῶν ὀηλικαῖον ἔσαι, ἔτε αὖτε ἔχουσιν ἔτε ἐλάττωσιν ἐπ' ἀπειρον ἔξει." καὶ ὅρα ὅτι πρὸς τὴν ἴσιν ἀποδίδῃ τὰ εἰρημένα μόνον, ἔκτε δὲ καὶ πρὸς τὸ ποσόν, ὅπερ ὡς διωρισμένον ποσόν ἀντιτεθῆναι τῷ πηλίκῳ φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος. ἔκτε γὰρ ἔδειξεν ἐν τούτοις ὅτι ἔκ ἐξ ἀπειρῶν τῷ πηλίκῳ σύγκειται, ἀλλὰ κυρίως ἂν ἡρμηνεύετο, εἰ ἔλαγεν, εἰ ἔν τὰ ζῷα καὶ τὰ φυτὰ μήτε ὀηλικαῖον ἐστὶ μήτε ὀποσαῖον, ἀντὶ τῷ μήτε καὶ μέγεθος μήτε καὶ πηλίκος εἰς ἀπειρον ἐπιδίδωσιν. ὃ γὰρ ταῦτόν ἐστι πηλίκον καὶ ὀηλικαῖον, ὅπερ σημαίνει τὸ καὶ πηλίκον εἰς ἀπειρον ἐπιδιδόναι. τὸ δὲ σπέρμα, φησὶ, παρατίθει ὡς ὅσων τινῶν ὁμοιομερειῶν καὶ τοιούτων, ἐξ ὧν πλεονάζουσιν τὰ φυτὰ γίνεσθαι, καὶ τῶν φυτῶν αἱ διαφοραὶ παρὰ τὴν διαφορὰν τῶν ἐν αὐτοῖς πλεονάζοντων σπερμάτων. καίτοι τὸ σπέρμα ἐξ οὗ γέγονε τὸ φυτόν, οὐκ ἐστὶ τῶν τοιούτων μορίων εἰς ὃ ἐνυπάρχον διαιρεῖται τὸ ὅλον. ὕδ' ἡ γὰρ ἐν τῷ ζῳίῳ τὸ σπέρμα ἐξ οὗ γέγονε σῶζεσθαι, ὡς διαιρεῖται καὶ εἰς ἐκείνο τὸ ζῷον. ἀλλ' ἔλακε τὰ πολλὰ τῶν ἀντιγράφων ὁρθῶς ἔχειν, τὰ λέγοντα "καὶ οἱ καρποὶ τῶν φυτῶν." ὡς γὰρ κλάδοι καὶ φύλλα, ὅτω καὶ καρποὶ καὶ περικάρπιον μέρη τῶν ἐγκάρπων φυτῶν ἐστὶ, καὶ διαιρεῖται τὸ ὅλον καὶ εἰς ταῦτα ἐνυπάρχοντα καὶ χωρίζεσθαι δυνάμενα. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἀρκαίτω πρὸς τὴν γραφὴν παρηλλαγμένον. Simpl. f. 35 b.

187^b ὁμολογεῖται μὲν ἅπαν τὸ σύνθετον ἐκ μερῶν. ἐκ μερῶν δὲ λέγω
15. τοιούτων ὧν καὶ χωρίζεσθαι δύναται κατ' ἐνέργειαν ἀλλήλων τε καὶ τῷ ὅλῳ, καὶ τὸ ὅλον τοῖς μέρεσιν ἀκολουθεῖν καὶ τὸ μέγεθος, ὅσον εἰ μικρὰ τὰ μέρη, μικρόν καὶ τὸ ὅλον, εἰ μεγάλα ἐκείνα, μέγα καὶ τὸτο, καὶ εἴγε εἰς ἀπειρον ἐκείνων ἢ πρόοδος ἐπ' ἀμφοτέρω, ἐπ' ἀπειρον εἶναι καὶ τὸ σύνθετον. Themist. f. 18 b.

187^b διττῶς τὸ ἐνυπάρχον δύναται ἐκλαβεῖν, ἢ ὡς πρὸς τὸ μέρος
17. ἢ ὡς πρὸς τὸ ὅλον. πρὸς τὸ μέρος μὲν ὅτως. μόρια δὲ, φησὶ, ταῦτα

λέγω, ἃ τινὰ καὶ μὲν τὴν ἐκ τῷ ὅλῳ διαίρεσιν ὑφεστῆσαι καὶ ὁ φέρονται. αἰ γὰρ ἀπορροαί τινες ἐκ τῷ σώματος γίνονται. τὰ ἔν ἀπορρέοντα σώματα καὶ μὲν τὴν ἐκ τῷ ὅλῳ διαίρεσιν δύναται καὶ κατ' αὐτὰ ὑποστῆναι. εἰ δὲ τὸ ἐνυπάρχον πρὸς τὸ ὅλον ἀκυστόμεθα, ὅτω. μόρια, φησὶ, λέγω ταῦτα ὧν καὶ διαιρεθέντων ἐκ τῷ ὅλῳ ὕδ' ἐν ἡττον σῶζεσθαι τὸ ὅλον. τοιαῦτα δὲ ἔσω, ὡς εἶπον, τὰ αἰετὶ ἡμῶν ἀπορρέοντα σώματα. Philop. c p. 9.

ὁ μὲν Ἀλέξανδρος φησὶ τῷ δεδωγμένῳ προσεχῶς ἐπιχειρήματι προχωρῶμενον τὴν Ἀριστοτέλην δεικνύειν νῦν ὅτι ἔτε ἐκέρπει ἢ γένεσις ἔτε πάντα ἐν πᾶσιν, ὡς τοῖς περὶ Ἀναξαγόραν δοκῶ λαβὼν ἔν ταῦθα ὡς ὁμολογῶμενον ὅτι ἔστιν ἐλάχιστον σῶμα, διὰ τῷ εἰπεῖν "εἰ καὶ αἰ ἐλάττωσιν ἔσαι ἢ ἐκκρωσμένη, ἀλλ' ὅμως ἔχ' ὑπερβαλεῖ μέγεθος τι τῇ σμικρότητι." ἔχ' ὑπερβαλεῖ γὰρ τῇ σμικρότητι δηλονότι τὸ ἐλάχιστον. . . ὅτω μὲν ὁ Ἀλέξανδρος καὶ ὁ Θεμίστιος ἐξηγήσαντο. μήποτε δὲ καὶ δύναται ἀποδείξαι χωρὶς τῷ προαποδοδωγμένῳ συμπεράσματος τὸ νῦν ἐπιχειρήμα, ἴσως δὲ τῷ Ἀριστοτέλει, ὅπερ ἐκεῖ ἀπέδειξε, τὸ ἀδύνατον ὀηλικαῖον εἶναι μέγεθος, συγχωρῶντός πως αὐτοῖς ὑποτιθεσθαι, ἐν οἷς φησὶ "εἰ καὶ ἐλάττωσιν αἰ ἔσαι ἢ ἐκκρωσμένη, ἀλλ' ὅμως ἔχ' ὑπερβαλεῖ μέγεθος τι τῇ σμικρότητι." καὶ ἔχ' ὅτι ἐπιλείπει ἢ ἐκέρπει ἐκείνως δεικνύει νῦν ὁ Ἀριστοτέλης, ὡς οἶμαι, ἀλλ' ὅτι καὶ τῷ ἐπιλείπει καὶ τῷ μὴ ἐπιλείπει ἀποπῶν τι ἀκολουθεῖ τοῖς πᾶν ἐν παντὶ λήγουσι καὶ πᾶν ἐκ πάντες ἀποκρίνεσθαι, ταῦτόν δὲ εἰπεῖν γίνεσθαι ἀξίως. . . δοκεῖ δὲ μοι τὸ "ἴσα πεπερασμένα" καὶ τὸ "ἔχ' ὑπερβαλεῖ μέγεθος τι τῇ σμικρότητι" αἰτίαν γενεᾶς τῷ Ἀλεξάνδρῳ τῆς τωαύτης ἐξηγήσεως. Simpl. f. 36.

ἀλλ' ἴσως φαίνεται ἂν πρὸς τὸς ὅτως αὐτῷ μαχομένους Ἀναξαγόρας ὡς ἔκ ἂν ἐγὼ συγχωρήσαιμι τῇ τῶν ὁμοιομερῶν αὐτῶν τε καὶ μειώσει καὶ τὰς διαφορὰς ἀκολουθεῖν τὰς καὶ μέγεθος τῶν τε ζῳίων καὶ τῶν φυτῶν. τὸτο γὰρ ὑπῆρχεν ἂν, εἰ τὰ ζῷα καὶ τὰ φυτὰ ἐξ ἐκάστων τῶν ὁμοιομερῶν εἶδους μίαν ὁμοιομερείαν εἶχον, μίαν ἢ καὶ μίαν αἵματος καὶ πρὸς τέτοις μίαν ἐφ' ἐκάστων τῶν ἄλλων. τὸ δὲ πηλίκος ἐφ' ἐκάστων τῶν ὁμοιομερῶν εἶδους καθ' ἑκάστων αὐτῶν τῶν ζῳίων. ὕδ' ἐν αὐτοῖς σάρκα μὲν ἐπ' ἀπειρον καθαίρειν, ζῷον δὲ μικρόν. τὴν γὰρ ἐν τῷ ζῳίῳ σάρκα ἐκ πλειόνων σαρκῶν εἶναι τῶν ὡς ἀρχῶν καὶ στοιχείων. ἀλλ' εἰ καὶ τὸτο ὅτως ἔχει, ἀλλ' ἴσως γε χρὴ τῶν στοιχείων τούτων τὸ μέγεθος. ὅρος γὰρ δώσει δῆλον τὸ ἀριθμὸν, ἀφ' οὗ συντεθέντα τὰ στοιχεῖα ταῦτα τὴν ἐν ζῳίῳ σάρκα ποῦσιν. Themist. f. 18 b.

40 τὸ δὲ "ἀναιρεῖται" ἀντὶ τῷ καταμετρεῖται. τὸ γὰρ μετρίμενον ἴσα αἰετὶ τῷ μέτρῳ ἀφαιρούμενον ἐπιλείπει καὶ καταδαπανεῖται. Philop. c p. 9.

τὸ πᾶν ἐν παντὶ εἶναι καὶ πᾶν ἐκ πάντες ἐκκρίνεσθαι καὶ διὰ τούτου σαλεύει τῷ ἐπιχειρήματι, προσλαβὼν αὐτῶν ἐναργὲς ἐξέλιμα, ὅτι πᾶν σῶμα ἀφαιρεθέντος τινὸς ἔλαττον γίνεσθαι ἀνάγκη, ἐκείνῳ καὶ προστεθέντος μείζον, καὶ πρὸς τούτῳ τῷ ἀξιώματι τῷ ἡδὴ δεδωγμένῳ χωρῶμενος ἐνταῦθα, τῷ μὴ ὀηλικαῖον εἶναι σῶμα, ἀλλ' εἶναι τὴν ἐλαχίστην ὀρίσμεν, ὥσπερ καὶ τὴν μεγίστην

πάντων δὲ προελημμένων συλλογίσαιτο ἂν τις ὕτως. Simpl. f. 36 b.

ἔτσι ὅν ἄπειρα μεγέθη πλείονα κατ' ἀριθμὸν, μᾶλλον δὲ ἰσχυρότερον ἄπειρα (καθ' ἑκάστην γὰρ ὁμοιομέρειαν), ὅπερ ἄλογον· ἄπειρον γὰρ μέγεθος ἐκείνῳ ἐστὶν ὅ μὴδὲν ἐκτός τι μέγεθος. καὶ ὅ 5 ἡμέμει τὸ ἄπειρον, ὡς ἐπὶ τῶν ἐπ' ἄπειρον γινομένων ἢ διαμετρήτων, ἀλλ' ἐνεργεῖα ἤδη τὸ ἄπειρον· ἤδη γὰρ ὑφέστηκε κεχωρισμένη ἀπ' ἀλλήλων, καὶ ὁδὸν ἤττον ὄντα τῶν ἐν οἷς ἐστὶν. ἔτι δὲ ἰσχυρότερον τὸ κεχωρισμένα ὄντα ἄπειρα ὅμως εἶναι· τὰ γὰρ κεχωρισμένα ἀπ' ἀλλήλων περαινέει πρὸς ἀλλήλα. κεχωρισμένα 10 δὲ ταῦτα τὰ ἄπειρα εἶναι φησὶν ὅ μόνον ἔτι ἐν κεχωρισμένοις ἐστὶ πᾶσι ἀπείροις ὁμοιομερέσιν ἢ σάρξ· καὶ τὸ ὅσον καὶ τῶν ἄλλων ἕκαστον, ἀλλ' ὅτι καὶ αὐτὸς Ἀναξαγόρας ἕτερον φησὶν ὁδὸν ἐστὶν ὁμοίον ὁδὸν· καὶ αὐτὰ ὅν τῇ οἰκείᾳ φύσει ἀπ' ἀλλήλων κεχωρίζεται. καὶ κατ' ἄλλον δὲ τρόπον ἔτι ἰσχυρότερον ὁδεῖ τὸ ὑπὸ τῷ Ἀριστοτέλει 15 πεπερασμένον... πολλὰ καὶ ὅν τὸ ἄλογον ἐν τῇ τοιαύτῃ ὑποθέσει· ὅτι ἐν πεπερασμένῳ μεγέθει ἄπειρον εἶναι μέγεθος ἄλογον, μᾶλλον δὲ ἄπειρα καὶ ἀπειρώτερον ἄπειρα... ἀλλὰ μήποτε, φησὶν Ἰ. Ἀλέξανδρος, ὅτι ὅτι καὶ τὸν λόγον εὐθύνει· τὸ γὰρ πάντα ἐν αὐτῷ μεμῶχθαι ὅτι ἐπὶ τῶν ἀρχῶν ὡς ἔλεγον ὁ Ἀναξαγόρας, 20 ὡς ἐν ἐκάστῃ τῶν ἀρχῶν πάντων ὄντων (ὅτι γὰρ ὁδὸν ἀρχαὶ ἂν ἦσαν ἔτι, εἴπερ συγκρίματα ἦν), ἀλλ' ἐν ἐκάστῃ τῶν αἰδιτητῶν καμμάτων τῶν ἐκ τῶν ἀρχῶν συγκεκριμένων πάντα ἔλεγε μεμῶχθαι· ἐκ τούτων γὰρ καὶ αἱ γενέσεις καὶ αἱ ἐκκρίσεις· τὰ γὰρ χοιχεῖα τὰ αἰσθητὰ μήτε αἰδιτὰ εἶναι τὴν ἀρχήν, ἀλλὰ μὴδὲ εἶναι καθ' 25 αὐτὰ· μὴδὲ γὰρ διακριθῆναι ταῦτα δύνασθαι. ἀλλ' ὁ λέγων ταῦτα ὅτι ἄλλο ἢ μεταφέρει τὸν ἔλεγον εἰς τὰ συγκρίματα... ὅτι γὰρ τὸν οὐκ εἶναι τῷ λόγῳ βοηθεῖν ἐνεργῶν ἀνέειλε καὶ ταύτην Ἰ. Ἀλέξανδρος. μήποτε δὲ ὅτι μᾶλλον ἂν εἴη πιθανώτερος ὁ τῷ Ἀναξαγόρῃ λόγος, εἰ μὴ ἐξ ἐνός μὴ αἰδιτῶν λόγῳ ἐκκρίνεσθαι τι 30 αἰδιτὸν, οἷον ἐκ τῆςδε τῆς σαρκὸς μόνης ὅσον αἰδιτὸν καὶ ἐκ τούτου πᾶσι ἄλλο τι αἰδιτὸν, ἀλλ' ἐνέειναι μὴ ἐκάστῃ τῶν αἰδιτητῶν πάντα, αἰδιτὰ δὲ, καὶ ἐκκρίνεσθαι μὴ ἅπαντα ἀπὸ ἐκάστων τῶν αἰδιτητῶν, ἀλλ' ἀναίδιτὰ μένειν, ὥς ἂν ἀπὸ πλείονων αἰδιτητῶν πλείονα τὰ προεδοτὰ ἐκκριθέντα συγκριθῇ καὶ ἀναίδιτὰ γένηται, πάντων μὴ πᾶσιν 35 ἐπὶ τῶν ἐκάστων τῶν συγκεκριμάτων, καὶ δὲ τὴν ἐπικρατείαν ἐκάστων παρατηροῦμεν. ἀλλ' εἰ καὶ τὸτο ὕτως ἔλεγον, πρῶτον μὴ ὅτι πᾶν αἰδιτὸν ἐκ παντὸς αἰδιτῶ γένεσθαι, ὅπερ ὅτι βέλων, ἢ ὁμοίως τὸ ἰσχυρότερον ἄπειρον ἀκαλοῦσθαι... εἰ μέντοι μὴ ὕτως ἄπειρα ἔλεγον Ἀναξαγόρας τὰ χοιχεῖα ὡς τῇ φύσει ἄπειρα καὶ ἀνάριθμα, ἀλλ' 40 ὡς πρὸς ἡμᾶς ἀπεριληπτα, ἐπεὶ καθ' αὐτὰ πεπερασμένα καὶ ὁρίσθησαν τῷ εἶδει καὶ τῷ ἀριθμῷ... καὶ ὅτι πάντα τὰ ἐπαχθέντα ἐγχεύματα διαφεύξεται Ἀναξαγόρας... ἐπιζητῶν δὲ ἄξιον ὅτι τὸν ἀπρόβλεπτον ὡς ὁμοιομέρες τι παρέλαβεν ὁ Ἀριστοτέλης, καίτοι ἰσχυρότερον ὄντα μᾶλλον, εἴπερ καὶ φλέβας ἔχει καὶ ἀρτηρίας τὰς συμ- 45 μεμῶχθαι αὐτὸν, καὶ ὑπὸ κινήσεων διεληφθῇ. Simpl. f. 37.

τὸτο, φησὶν, ὅτι εἰδότες μὴ λέγει· ὅτι γὰρ διὰ τὸ πάντα ἐν πᾶσι εἶναι συμβαίνει τὸ μὴ διακρίνεσθαι, συμβαίνει μέντοι διὰ

καὶ μὴ εἰδότες, ἀλλ' ὅμως ἀληθῶς λέγει· τὰ γὰρ πάθη, τοτέστι τὰ συμβεβηκότα, ἀχώριστα τῆς ὕσεως ἐστὶν. οἷον τὰ χρώματα καὶ αἱ ἔξεις· μεμιγμένους γὰρ τῆς ὕσεως καὶ τῶν συμβεβηκότων, ἐὰν διακριθῇ τὸ συμβεβηκός, ἔτσι ὅτι συμβεβηκός ἀλλ' ὕστα, ἄτα καθ' αὐτὸ ὑφέτως καὶ ὅτι ἐν ὑποκειμένῳ τὸ εἶναι ἔχον· ὅπερ πάλιν ὅ καθ' ὑποκειμένου ἐκάλειπεν. καὶ ὅπερ Εὐδόκιμος καλῶς ἐπέστησεν, ὅ μόνον τὰ πάθη τῶν ὕσεων ὅτι οἷον τε χωρίζεται, ἀλλ' ὁδὸν πάντα ὁμῶς τὰ πάθη εἶναι δυνατόν, ὡς πάντα ἐν πᾶσι εἶναι. Simpl. f. 37 b.

καίτοι τὸ μὴδέποτε τὰ ὄντα διακριθῆσθαι καὶ τὴν ὁρθῶς φησὶν Ἀναξαγόρας· ἀχώριστα γὰρ τὰ συμβεβηκότα ὕσεως ἐστὶν. Themist. f. 19.

ἔλεγον Ἀναξαγόρας ὅτι ἐπιχειρῶν ὁ νῦν διακρίναι τὰ ὄντα ὅτι ἔχουσε διακρίναι πάντα· πάλιν γὰρ πᾶν ἐν παντὶ μεμῶχθαι. πρὸς τὸτο ὅν φησὶν ὁ Ἀριστοτέλης ὅτι ὅτι εἰδότες μὴ λέγει· ἢ ὅτι ἐμπεί- 13 ρως ἀλλ' ἀνοήτως, ἀληθῶς δὲ ὅμως λέγει. cod. Vat. 1028.

ὁ Ἀναξαγόρας ἐκκρίσει λέγων τὴν γένεσιν, καὶ ἔκαστον ἀπὸ 188 α τῶν ἐν αὐτῷ πλεονάζοντος χαρακτηρίζων, πάντων ἐν πᾶσι ὄντων, 13 δὴλός ἐστι τὴν γένεσιν ἐκάστων τῶν συνθέτων καὶ τὴν τῶν ὁμοίων σύνθεσιν ἐπιτελεῖσθαι βυλάμενος, διότι καὶ διαμετρήματα εἰς τὰ ὅμοια ἑώρα, σάρκα γὰρ εἰς σάρκα καὶ ὅσον εἰς ὅσον, δοκεῖ δὲ ἔκαστον εἰς ἐκείνα διαμετεῖσθαι ἐξ ὧν καὶ σὺγκειται· ὅ μόντοι ἀναγκαῖον. τὴν γένεσιν ἐξ ὁμοειδῶν γίνεσθαι, καὶ μάλιστα τὴν ὡς ἐκ χοιχεῖων. μᾶλλον δὲ ἀναγκαῖον μὴ ὅτι γίνεσθαι· ὅλα μὴ γὰρ ἐκ μερῶν γένοιντο ἀν τὰ ὁμοειδῆ ἐκ τῶν ὁμοειδῶν, ὥσπερ πηλὸς ὁ μείζων ἐκ πηλῶν πλεονῶν βραχυτέρων. τὸ δὲ ὡς ἐκ χοιχεῖων ἐκ τῶν ἀνομοίων καὶ ἀπληγέρων τῇ φύσει γίνεσθαι, καὶ εἰς αὐτὰ διαμετεῖσθαι, ὡς ὁ πλύνθος ἐκ τῆς γῆς καὶ ὕδατος καὶ ἀχύρου, εἰς αὐτὰ διαμετεῖσθαι· καὶ ὅσον μᾶλλον εἰς χοιχεῖα γίνεσθαι ἢ ἀνάλυσιν, τοσούτῳ μᾶλλον εἰς τὸ ἀνόμοιον κα- 30 θίσεσθαι... διὸ καὶ τὴν σύνταξιν τῆς λέξεως ὁ Ἀλέξανδρος ἐξηγήσατο. ἢ γὰρ, φησὶ, τὸτο λέγει, ὅτι ὅτι ὁρθῶς τῶν ὁμοιομερῶν τὴν γένεσιν ποιεῖ· συνθέσει, ἢ ὅτι ὅτι ὁρθῶς τὴν γένεσιν ποιεῖ ἐκ τῶν ὁμοιομερῶν, ἢ ὅτι ὅτι λείπον τῇ λέξει τὸ ἐκ. Simpl. f. 38.

ὅσοι μὴ κόσμος ἀπείρως ὑπέθετο, ὥσπερ Δημόκριτος, ἀναγ- 188 α καίως καὶ τὰ χοιχεῖα ἄπειρά φασι εἶναι τῷ ἀριθμῷ· τῷ γὰρ εἶδει 17 ὁδὸν ὅτι ἄπειρα λέγειν ἀναγκαῖον. ὅσοι δὲ ἔνα τὸν κόσμον φα- σὶν, ὥσπερ Ἀναξαγόρας καὶ Ἐμπεδοκλῆς, ὁδεμίαν τῆς ἀπειρίας ἀνάγκη ἔχουσιν· διὸ ἄμεινον Ἐμπεδοκλῆς πεπερασμένα λέγει τὰ χοιχεῖα. id. f. 38 b.

δείξας ὅτι ὅτε μία ἢ ἀρχὴ ὅτε ἄπειροι, καὶ συναγαγὼν ὅτι 188 α ἄμεινον λέγουσιν οἱ πλείονας καὶ πεπερασμένους τιθέντες, ὥσπερ 19 Ἐμπεδοκλῆς, ὡφείλει μὴ εὐθύς ἀποδοῖξαι πόσαι εἰσὶν αἱ πλείους αὐτοῦ. ὁ δὲ τὸτο παρὶς τίνες εἰσὶ πρῶτον δεικνύσας, ὅτι ἀλόγως τὸτο ποῶν. id. ib.

Ἐμπεδοκλῆς δὲ καὶ Ἀναξαγόραν παρέλιπε νῦν, τὸν μὴ ὅτι 188 α πρόδηλος κατ' αὐτὸν ἢ ἐναντίως ἐν τε τοῖς χοιχείοις καὶ καὶ τὸ 26 νεύκος καὶ τὴν φιλίαν, καὶ μέντοι καὶ σὺγκρισιν καὶ τὴν διάκρισιν· λέγει γὰρ ὅτι ὁδὸν ἄλλο ἐστὶν ἢ γενέσεις ἀλλ' ἢ μόνον μῆξις τε καὶ

U u

διαλλαξίς τῶν μιν γέντων. Ἀναξαγόρου δὲ καὶ πρότερον ἐμνημόνευσεν ὡς τὰναντία τιθέντος ἐν ταῖς ἀρχαῖς, ὅτε τὴν διαφορὰν αὐτὴ πρὸς Ἐμπεδοκλέα παρεδίδου. . . καὶ οἱ Πυθαγόρειοι δὲ ἐκ τῶν φυσικῶν μόνον ἀλλὰ καὶ πάντων ἀπλῶς μὴ τὸ ἐν, ὁ πάντων ἀρχὴν ἔλεγον, ἀρχὰς δευτέρας καὶ κοιχειώδεις τὰ ἐναντία ἐτίθεσαν, αἷς 5 καὶ τὰς δύο συκοιχίας ὑπέταττον, ὑκέτι κυρίως ἀρχαῖς ὕσσαις. γράφει δὲ περὶ τούτων ὁ Εὐδωρος τάδε. id. f. 39.

τὸ "πῶς" προσέθηκε διὰ τὸ ὡς ζήτησιν καὶ ἔξιν ἀντικεινῶς τὸ εὐθὺ τῷ καμπύλῳ καὶ τὸ γεγωνιωμένον τῷ ἀγωνίῳ. cod. Vat. 1028.

183 a. ἀπορία. ἀλλὰ πῶς τὰ ἐναντία ἔκ ἐξ ἀλλήλων; αὐτὸ γὰρ τὸ 10
27. ναντίον δεχθήσε) ὅτι ἐξ ἀλλήλων τὰ ἐναντία. ἐκ γὰρ μέλανος τὸ λευκὸν καὶ ἐξ ἀμύσου τὸ μυσικόν. λύσις. ἢ ὡς μὴ μετ' ἀλλήλα γνωσμένα ἐξ ἀλλήλων λέγοντο, ὡς δὲ ἐκ κοιχειῶν καὶ ὑπομενόντων, ὡς ἐκ ξύλων κλινὴ λέγε) γίνεσθαι, ἔκ αὖν λέγοντο τὸ ἐναντίον ἐκ τῶ ἐναντίου. ὅτος δὲ ἐστὶν ὁ κύριος ἐκ τινὸς τῆς γενέσεως τρόπος. ἢ 15 γὰρ ὅσον τε ὕλην εἶναι τὸ ἐναντίον τῷ ἐναντίῳ. ἢ γὰρ δὴ δέχε) τὸ ἐναντίον ὑπομένον τὸ ἐναντίον. τὸ δὲ "ἐκ τούτων τὰ ἄλλα" ταῖς μὴ ἀρχαῖς ἀναμφιλέκτως προσήκει (ἀπὸ γὰρ τῆς ἀρχῆς τὰ μὴ τὴν ἀρχὴν, εἴπερ ὄντως ἀρχὴ εἴη), προσήκει δὲ καὶ τοῖς ἐναντίοις, διότι καὶ μεταβολὴν ἢ γένεσιν τῶν μὴ τὰς ἀρχὰς γνωσμένων. πάντα δὲ 20 μεταβολή, ὡς δεχθήσε), ἀπὸ τῶ ἐναντίου γίνε) εἰς τὰναντία. cod. Vat. 1028 et Simpl. f. 39 b.

ἀλλὰ πῶς τὰ ἐναντία ἀρχαί, εἴπερ αὐτὲς ἐν τῇ Μετὰ τὰ Φυσικά (Δ 10 extr.) ἐνθὺς ἀνεβόησεν "ἐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανία." ἢ φυσικῶν πραγμάτων ἀρχὰς ζητῶμεν νῦν, καὶ ταύτας ἐ 25 τὰς ἐξηγημένας ἀλλὰ τὰς κοιχειώδεις, καὶ τὰς ἐξ ὧν ἐνυπαρχουσὼν γίνε) τὰ γνωσμένα, ὡς καὶ αὐτὲς προσελθὼν ἐνδείκνυ). Simpl. f. 39 b.

183 a. λόγον γὰρ, οἶμαι, τὴν αἰτίαν καλεῖ. id. f. 40.

183 b. ἔκ ὡς ἐξεληήφασιν τινες, τὰ μὴ ἐπ' αὐτῶν περὶ τῶν καὶ συμβε- 30
9. βηκῶς μεταβαλλόντων εἶρη), ταῦτα δὲ ἐπὶ τῶν κατ' ἐστίαν, ἵνα σύνθετον τὴν ἐστίαν ἀκώσωμεν. εἰ γὰρ σύνθετον τὴν ἐστίαν εἶπε διὰ τὸ ἐξ ὑποκειμένου εἶναι καὶ εἶδος, ὡς φασιν, ὅδε τὰ ἐν ὑποστάσει ποιεῖ ἀνευ τῶ ὑποκειμένου θεωρεῖν). καὶ ἄλλως, εἰ περὶ πάσης ἐστίας ἔλεγε τὸ "ἐπεὶ καὶ τὰ μὴ ἀπλὰ τῶν ὄντων ἀλλὰ σύνθετα," πῶς 35 φησὶ μὴ ὠνομάζε) τὰς ἀντικειμένους διαθέσεις τῶν ἐστίων, καθ' ἃς γίνε); ἐπὶ γὰρ τῶν ἀπλῶν προδὸλοι αἱ ἀντικείμεναι διαθέσεις ἐξ ὧν μεταβαλλουσι, λέγω δὴ ἐπὶ τῶν κοιχειῶν. Philop. c p. 16. cf. Simpl. f. 40.

183 b. πόθεν δὲ δῆλον ὅτι τὰ ἐναντία ἐστὶ τὰ πεφυκότα ποιεῖν εἰς 40
21. ἀλλήλα καὶ πάχειν ὑπ' ἀλλήλων; καὶ γὰρ ψυχὴ ὑπὸ θεοῦ ἐλλαμπέσθαι λέγε), ἀλλ' ἔκ ἐναντία ὕσα ὑπὸ τῶ ἐναντίου. ἢ ὡς ἐνδεὴς ὑπὸ πικύρου πάχει καὶ αὐτὴ, καὶ μεταβάλλει ἀπὸ τῶ ἀθέου εἰς τὸ ἐθεον. . . ἐπιστῆσαι δὲ χρὴ ὅτι ἄλλο μὲν ἐστὶ σύνθεσις ἄλλο δὲ τάξις, καὶ ἢ μὴ σύνθεσις ἐπὶ τῶν σύνθεσιν ἐχόντων λέγε) μετ' ἀλλήλων, πλη- 45 σιασμός τις ὕσα τῶν κειμένων εὐάρμοστος, καὶ μὴθεμία τάξις ὑπάρχει, ὡς ἐπὶ ξύλων ὅταν μὴ μέλη τῷ συντιθέντι τί πρῶτον ἢ τί δεύτερον, εἰ μόνον ἀρμόζοντο. ἢ δὲ τάξις λέγε) μὴ καὶ ἐπὶ

τῶν σύνθεσιν ἐχόντων (ἐν τάξει γὰρ δεῖ κεῖσθαι τὰ τῶ ἀνθρώπου μέρη, ὥστε τὰ μὴ πρῶτα τὰ δὲ δεύτερα εἶναι τὰ δὲ ἐφεξῆς), λέγε) δὲ καὶ ἐπὶ τῶν μὴ ἐχόντων σύνθεσιν, ὡς ἐπὶ τῶν ἀρμόμων. Simpl. f. 40 b.

διὰ τί μὴ πρότερον ἔλεγε μὴ γίνεσθαι τὰ ἐναντία ἐξ ἀλλήλων, νῦν δὲ ἐκ τῶ ἐναντίου τὸ ἐναντίον, εἶρη) κατωτέρω. καὶ ταῦτα δὲ τὴν ἐξηγήσιν τίθησιν ὁ Σιμπλικίος ὅπως ῥητῶς ἔχουσιν ὅσον τῶς πρὸς τὸ γίνεσθαι τὸ ἐναντίον ἐκ τῶ ἐναντίου, ἐνταῦθα δὲ ἦτα ἐν φησὶν ὁ Ἀριστοτέλης γίνεσθαι τὸ ἐναντίον ἐκ τῶ ἐναντίου, ὅτι τὸ ἐκ τῶ ἐκσάντος εἶδος ἐκ τῶ ὑποκειμένου ἐπιγίνε) τὸ ἐναντίον ἐκείνου εἶδος ἀπὸ τῶ ποῦντος. ἀλλ' ἔτι μὴ ὅδ' ἐν πέφυκε ποιεῖν εἰς τὸ τυχὸν ὅδε πάχειν ὑπὸ τῶ τυχόντος, ἔξω δῆλον. cod. Vat. 1028. cf. Simpl. f. 40 b.

τὸ "χεδόν" ἢ πρὸς τὸ "οἱ πλείους" δι' εὐλαβείαν φιλοσοφῶν πρόσκει), ἢ πρὸς τὸ "συνηκολογηθήσασιν," ὅτι ἔκ ἀπλῶς ὅδε ἐκείνα τὰ ἐναντία ὡς ἐναντία ἔλεγον ἀρχαῖς, ἀλλ' ὡς ἔλεγον, ταῦτα καὶ ἐναντία ἦν, ὡς φῶς καὶ σκότος, καὶ νεῖκος καὶ φιλία, καὶ σύγκρισις καὶ διάκρισις, καὶ τὰ τοιαῦτα. δηλοῖ δὲ μάλιστα τὴν αὐτοφύη τὴν δόγματος ἀληθείαν καὶ τὴν καὶ τὰς κοινὰς ἐνοίας προσλημμένῃ πεποιθήσιν τὸ ἀνευ λόγου, τυτέσιν ἀνευ ἀποδεικτικῆς αἰτίας, λέγουσας αὐτὰς ὅμως ὅτω λέγειν, ὥσπερ ὑπ' αὐτῆς τῆς ἀληθείας, ἐκ γομένους. Simpl. f. 40 b.

τὴν μὴ διαφορὰν δηλοῖ, τὸς μὴ πρότερα τῇ φύσει τὸς δ' ὕστερα λαμβάνειν εἰπών, καὶ τὸς μὴ γνωριμώτερα καὶ τὸν λόγον τὸ δὲ καὶ τὴν αἰτίαν, ἦτοι τὰ αὐτὰ λέγων τὰ τε πρότερα τῇ φύσει καὶ τὰ γνωριμώτερα καὶ τὸν λόγον, καὶ αὐτὰ πάλιν τὰ ὕστερα τῇ φύσει καὶ καὶ τὴν αἰτίαν γνωριμώτερα. . . καὶ τὸ μὴ θερμὸν καὶ ψυχρὸν Παρμενίδης φησὶ, τὸ δὲ ὑγρὸν καὶ ξηρὸν Ἀλέξανδρος μὴ ἦτα αὐτὴ φησὶν εἰρηκέναι τὸν θερμὸν καὶ ψυχρὸν εἰπόντα, ἢ Ἐμπεδοκλέα πρὸ τῶ νεῖκος καὶ τῇ φιλίᾳ τὰ τέσσαρα κοιχεῖται ἀρχὰς θέμενον. ὁ μὴ τοι Πορφύριος οἰκειότερον εἰς Ἀναξιμένην (l. Ξενοφάνη) τὴν ἄρ' ἀνέπεμψε ταύτην, εἰπόντα "γῆ καὶ ὕδωρ πάνθ' ὅσσα γίνε) τῇ φύσει." . . μήποτε δὲ τῶν μὴ καὶ τὸν λόγον γνωριμώτερον καὶ τὸ πρὸς αἰτίαν παραδείγματα τὰ εἰρημένα παρέθετο, τῶν δὲ πρὸς τέρων καὶ ὕστερων ὑκέτι. πρότερα μὴ γὰρ δεῖ εἶναι τὰ ὑλικώτερα: περιεκτικώτερα, ὕστερα δὲ τὰ μερικώτερα καὶ περιεχόμενα, τὰ ἢ ῥηθέντα ἔκ ἔχει ὅτω πρὸς ἀλλήλα, ὥστε ἔκ αὖν ταύτῃ διαφέρει ἢ ὅτι προείρηκεν ἡδὴ περὶ τῶν ἐναντίων τῶν καὶ τὸ πρότερον καὶ ὅσον διαφερόντων, ὅτε ἔλεγε (p. 187 a 15) "τὰ ἄλλα γεννώσι πικρὰ τῇ καὶ μανότητι πολλὰ ποῦντες. ταῦτα δὲ ἐστὶν ἐναντία, καθὼς δὲ ὑπεροχὴ καὶ ἑλλειψις, ὥσπερ τὸ μέγα φησὶ Πλάτων καὶ τὸ μικρόν," εἰ μὴ ἄρα καὶ τούτων τὰ μὴ νοητὰ καὶ λόγῳ θεωρητὰ, ὡς πικρὸς καὶ φιλία καὶ περιττὸν καὶ ἄρτιον, περιέχειν λέγοντο ἀν' ἑαυτὰ πάντα φθάνοντα τὰ ἄλλα, τὰ δὲ αἰτιώτα καὶ ὑλικὰ ἄτε ὑπ' ἐκείνῃ τεταγμένα καὶ μετέχοντα αὐτῶν περιεχόμενα. . . ὁ δὲ Ἀλέξανδρος τὰ μὴ εἰδικώτερα τούτων περιέχειν φησὶ, τὰ δὲ ὑλικώτερον περιέχεσθαι, εἰδικώτερον μὴ ἐν ταῖς προειρημέναις ἐναντιώσεσι λέγειν θερμὸν ξηρὸν περιττὸν φιλίαν, ὑλικώτερα δὲ τὰ τούτοις ἄνω

μεν. καίτοι τὸς μὲν τὰ πρότερα καὶ περιέχοντα λαμβάνειν (Λαν-
 τών cod. Vat. 1028) φησί, τὸς δὲ τὰ ὕψερα καὶ περιεχόμενα,
 ὡς ὡς θερμὸν καὶ ξηρὸν εἰπόντος, ὅδ' ἄλλω πάλιν ὡς ψυχρὸν
 καὶ ὑγρὸν, ἀλλὰ τὰ ἀντικείμενα ἄμα. id. f. 41.

ἡ Πορφύριος φησὶ τὴν Ξενοφάνην τὸ ξηρὸν καὶ τὸ ὑγρὸν δοξάζει
 5 αἰ ἀρχάς, τὴν γῆν λέγει καὶ τὸ ὕδωρ. καὶ ῥῆσιν αὐτὴν παρατίθει
 ἵνα δηλώσῃ, "γῆ καὶ ὕδωρ πάντ' ἐστὶ ὅσα φύοντι ἥδ' ἐκ γίνονται."
 Philop. d p. 12.

οἱ μὲν γὰρ θερμὸν καὶ ψυχρὸν καὶ ξηρὸν καὶ ὑγρὸν ὕψερα τε καὶ εἰδι-
 κότερα καὶ γνωριμώτερα τῇ αἰσθήσει (λαμβάνουσιν), οἱ δὲ τὸ μέγα
 10 καὶ τὸ μικρὸν καὶ τὸ ἄριστον καὶ τὸ περιττὸν καὶ νεῖκος καὶ φιλικὸν πρότερα
 καὶ γενικώτερα καὶ γνωριμώτερα τῷ λόγῳ. Themist. f. 19 b.

"οἱ δὲ ὑγρὸν καὶ ξηρὸν." Ἀναξιμένης τὸτο λέγει. ἀρχάς γὰρ
 λέγει γῆν καὶ ὕδωρ, ὡς περ Παρμενίδης γῆν καὶ φῶς, ἥτοι θερμὸν
 καὶ ψυχρὸν. cod. Reg. 1947.

ἐν δὲ τούτοις χρὴ ζητῆσαι πρῶτον μὲν τίς ἢ μία ὕστα καὶ τί
 ῥημαίνει νῦν τὸ γένος ὄνομα, καὶ τίς ἢ μία ἐναντίωσις ἢ περὶ τὴν
 γένος τῆς ὕστερας θεωρημένη, καὶ διὰ τίνα αἰτίαν πάντων κοινῶς προ-
 κείμενος τῶν φυσικῶν τὰς ἀρχάς εὐρεῖν τὴν ὕστα μόνην καὶ τὴν
 κατ' αὐτὴν ἐναντίωσιν παρέλαβε. πῶς γὰρ ταῖς καὶ τὰς ἄλλας
 20 κατηγορίας γενέσεις ἐφαρμόσει ἢ κατ' τὴν ὕστα ἐναντίωσιν; ὁ μὲν
 ἔν τῷ Ἀλέξανδρος ὕστα μὲν ἀκρίβη τὸν ὕστα εἶδος, μᾶλλον δὲ τὸ σύν-
 κειν ἐξ ὕλης καὶ εἶδους, ὅπερ ἐστὶν ἐν γένος τῆς ὕστερας, τριῶν ὄντων
 αἰσῶν, τῆς τε ὕλης καὶ τοῦ εἶδους καὶ τοῦ συνθέτου... πρὸς δὲ τὸ
 εἶπερ ἔλεγε ὁ ἡμέτερος καθηγημῶν Ἀμμωνίος ὅτι τῆς τῶν

25 ὕστερας ὑποστάσεως τὰς ἀρχάς ζητῶμεν, ἐν αἷς καὶ αἱ ἄλλαι κατη-
 γορίαι τὸ εἶναι ἔχουσιν, ὅπερ καὶ ὁ Ἀλέξανδρος ἐπέστησεν ἐξηγούμενος
 τὸ (p. 189 α 22) "ἄμα δὲ καὶ ἀδύνατον πλείους εἶναι ἐναντιώσεις
 τὰς πρώτας"... ἀλλ' ὁ μὲν μέγας Σουριανὸς μήποτε φησὶ γένος

30 μὲν τὴν κατηγορίαν λέγει, μίαν δὲ ἔχειν ἐναντίωσιν, ἐπεὶ καὶ ὡς ὅτι
 καλλεῖ, ὑπὸ μίαν ἀνάγκην τὴν ὑπεροχὴν καὶ τὴν ἑλλειψιν, ἥτις καθ'
 ἑκάστην κατηγορίαν οἰκείως λαμβάνει... ὁ δὲ Ἀμμωνίος ἔλεγε
 μὴ περὶ τοῦ κυρίως γένους λέγεσθαι νῦν, μήτε τὸ προσεχὲς μήτε τὸ
 ἀποτέλεσμα· ὅ γὰρ ἡ ἐναντίωσις ἢ κατ' τὰς διαφορὰς ὁποτέρου τούτου ποιῆ
 τὴν γένεσιν καὶ τὴν φθοράν, ἀλλ' ὅπερ, φησὶ, καὶ ὁ Ἀλέξανδρος πρὸς
 35 τὴν τέλει τῆς τῷ ῥητῇ τούτου ἐξηγήσεως ἐπέστησε, γένος ἐν καλεῖ νῦν
 τὸ ἐν ὑποκειμένον... ἐάν ὦν ὁ Ἀλέξανδρος ὕστα ἐνταῦθα τὴν κατ'
 τὸν ὕστα εἶδος ἀκρίβη, εἰ μὲν τὴν κυρίως ὕστα τὴν ταῖς ἄλλαις κατη-
 γορίαις ἀντιδιηρημένην, ἑλλειψὶς ὁ λόγος, εἰ δὲ τὴν κοινῶς ἐπὶ πάν-
 των τῶν γενητῶν εἰδῶν λεγομένην, εὖ ἂν ἔχοι. καὶ τὰ Εὐδήμῳ δὲ
 40 τῷ Ροδίῳ πρὸς ταύτην μοι δοκεῖ τὴν ἔννοιαν φέρεσθαι, εἰ καὶ ἀσαφῶς
 φησὶ καὶ ἐκεῖνα. ἔχει δὲ ὅπως. Simpl. f. 41 b. cf. Phil. d p. 3.

γένος λέγειν αὐτὸν ὁ Θεμίστιος ἐξέλαβεν ὅτι τὴν διαίρεσιν ἐπὶ
 τὴν μόνον καὶ ἐκ εἰς γένη ποιεῖμεθα... τὸτο δ' ἐκ ἐξὶ συμφωνον
 τῇ Ἀριστοτελικῇ ἐννοίᾳ· περὶ γὰρ πᾶν τὸ γένος τῆς ὕστερας τὴν μίαν
 45 ἐναντίωσιν φησιν εἶναι· ἐκ ἐξὶ δὲ τῆς κοινοτάτης ὕστερας ἢ διαίρεσις
 προσεχῶς εἰς εἶδη, ἀλλ' εἰς ὑπάλληλα γένη, ἐναντιώσεις δὲ εἰς ἢ
 ἡλικίας τῶν δύο ἐναντίων. Philop. d p. 6.

ταύτην δευτέραν αἰτίαν ὁ Ἀλέξανδρος ἐπάγει· φησὶ τῷ 189
 δεῖν ἐν ταῖς ἀρχαῖς μίαν ἐναντίωσιν τιθέναι καὶ μὴ ἀπείρους. καὶ ὡς
 17 μὲν μίαν ἐναντίωσιν τὴν ἀρχὴν δεικνύσα δευτέρα ἂν εἴη· ὡς δὲ ὅτι
 ἐκ ἀπείρου αἱ ἀρχαί, τετάρτη ἐστὶν ἐπιχείρησις. Simpl. f. 42 b.

ἀλλὰ πῶς τὰ ἐναντία ἀρχαί τῶν γινομένων καὶ φθειρομένων
 189 εἰπὼν ἐπάγαγε "τὰς δὲ ἀρχάς αἰεὶ δεῖ μένειν;" ὁ μὲν ἔν τῷ Ἀλέξαν-
 19 δρος αἰδῶς φησὶν εἶναι τὰς ἀρχάς· εἰ γὰρ γίνοντο, πᾶν δὲ τὸ γινώ-
 μενον φθείρεται, φθείροντο ἂν αἱ ἀρχαί, ὥς καὶ τὰ ἐκ τῶν ἀρχῶν,
 ὥς ἐπιλείπει ποτὲ ἢ γένεσις, μηδενὸς ὄντος ἐξ ὅτι τὴν γενήσεται· εἰ
 δὲ ἀποπον τῷτο, δεῖ τὰς ἀρχάς αἰεὶ εἶναι. εἴτα καὶ τὴν Πλάτωνος
 ἀπόδειξιν προστίθωσι περὶ τῶν ἀρχῶν... ταῦτα τῷ Ἀλεξάνδρῳ
 κατ' αὐτῆς τῆς λέξεως εἰπόντος, ἄξιον ἂν εἴη καὶ πρὸς αὐτὸν καὶ πρὸς
 Ἀριστοτέλη ζητεῖν πῶς ἀρχαί λαμβάνωνται τὰς προσεχῆς καὶ κοι-
 χειώδεις, ἀλλ' ἐκ τὰς ποιητικῆς καὶ ἐξηρημένας, πῶς δὲ καὶ τὰ

15 ἐναντία ἐκ τῶν ἐναντίων γίνεσθαι λέγων καὶ φθίρεσθαι εἰς τὰ ἐναντία,
 ταῦτα τιθεῖς ἀρχάς, ὅμως αἰδῶς λέγει τὰς ἀρχάς;... μήποτε
 ὦν καὶ τὸτο κάλλιον ὡς ὁ ἡμέτερος διορθῶν καθηγεμῶν, λέγων τὸ
 "αἰεὶ δεῖ μένειν" ὅτι αἰδῶν σημαίνειν, ὅδ' ἀγενήτως καὶ ἀφθάρτους
 δηλῶν ταύτας τὰς ἀρχάς περὶ ὧν ὁ λόγος· πῶς γὰρ ἔτι καὶ τὴν
 τῶν μεταβολῶν ἢ γένεσις ἔσται καὶ φθορά; ὅπερ ἐστὶ τὸ ζητούμενον
 ἐν τούτοις· ἀλλὰ τὸ "αἰεὶ δεῖ μένειν" εἴρηται ὡς ὅσον ὅτι ἐπὶ ἑκάστῃ τῶν
 γινομένων καὶ φθειρομένων εὐρίσκεισθαι πάντως ἢ εἶδος ἢ γένεσιν ἐν
 τῷ μεταβάλλοντι, μᾶλλον δὲ καὶ εἶδος καὶ γένεσιν. id. f. 43.

πρὸς πῶς τῷ καὶ τρίτῳ δεῖν τῶν τοῖς ἐναντίοις, παρῆθετο 189
 26 τινὰς μὴδὲ ἐν μόνον ποιῆν τοῖς ἐναντίοις ὑποκειμένον ἀλλὰ πλείονα,
 ὡς Δημόκριτος μὲν ἀπείρους ἀτόμους τοῖς ἐναντίοις ὑποθεῖς τοῖς κατ'
 αὐτόν, τοῖς τε καὶ τὸ χῆμα καὶ τὴν θέσιν καὶ τὴν τάξιν, Ἐμπεδοκλῆς
 δὲ τὰ τέσσαρα στοιχεῖα τῷ νεῖκει καὶ τῇ φιλίᾳ. id. f. 43 b.

τὸτο τὸ ῥητὸν εἰς δύο συλλογισμῶς ὁ Ἀλέξανδρος διεῖλε, τῷ 189
 27 μὲν "εἰ μὴ τις ἐτέραν ὑποθήσει τοῖς ἐναντίοις φύσιν" ὡς ἔνα
 συνάγοντα ὅπως· τὰ ἐναντία ὁδεῖ ὑποκείνῃ, αἱ δὲ ἀρχαί ὑπο-
 κείνῃ, ἐκ ἀρα ἀρχαί τὰ ἐναντία. τὴν δὲ δευτέραν τοῦτο· αἱ
 ἀρχαί ὅ κατ' ὑποκειμένην, τὰ ἐναντία κατ' ὑποκειμένην, ὥς τὰ
 ἐναντία ἐκ ἀρχαί. μήποτε δὲ τὸ μὲν "ἔτι καὶ τότε τις ἀπορή-
 σιεν, εἰ μὴ τις ἐτέραν ὑποθήσει τοῖς ἐναντίοις φύσιν" ἐκ ἀπό-
 δεξις ἐστὶν ἀλλὰ τὸ πρόβλημα, τὴν δὲ ἀπορίαν ἢ ἂν τις ὑποθήσει
 πρὸς τὸς μὴ ὑποτιθέντας ἐτέραν φύσιν, ἐφεξῆς ἐπάγει. διὸ καὶ τὴν
 γὰρ προσέθηκεν... ὁ δὲ συλλογισμὸς, οἶμαι, τοῦτο· τὰ ἐναν-
 τία ἐν ὑποκειμένῳ καὶ συμβεβηκότα, αἱ ἀρχαί ὅ συμβεβηκότα,
 τὰ ἀρα ἐναντία ἐκ ἀρχαί. καὶ ὅτι μὲν τὰ ἐναντία συμβεβηκότα,
 προέλαβεν ἐκ τῷ μηδενὸς τῶν ὄντων ὁράσθαι ὕστα τὰ ἐναντία· εἰ
 δὲ μὴ ὕστα, δῆλον ὅτι συμβεβηκότα. id. ib.

πρὸς τούτοις δὲ ὅρα καὶ ἐκ τῷ λόγῳ τὸ ἀναγκαῖον. τὰς ἀρχάς
 ἐκ ἐν ὑποκειμένῳ θετέον· εἴη γὰρ ἂν ὅπως τῆς ἀρχῆς ἀρχή· τὸ γὰρ
 ὑποκειμένον πρότερον καὶ ἢ ὕστα τῶν ἐν αὐτῇ, τὰ ἐναντία δὲ ἐν
 ὑποκειμένῳ πάντως. ἐκ ἀρα ἀρχαί τὰ ἐναντία. πάλιν ὁδεῖ
 τῶν ὄντων ὁρῶμεν ὑποκείμενα τὰ ἐναντία, τὰς δὲ ἀρχάς ὑπο-
 κείνῃ δεῖ πᾶσιν. ἐκ ἀρα ἀρχαί τὰ ἐναντία. Themist. f. 20.

189^a 32. ὁ μὲν Ἀλέξανδρος τῷ ἔκ εἶναι φαμεν ὅτι ὅτιαν ἐναντίαν
προσупακύνει φησὶ δεῖ τῇ κτ' ἐποκειμένον· τῷ γὰρ εἶδει ὅτιαν
ὄντι ἢ γένεσιν δοκεῖ ἐναντία εἶναι. εἰ μὴ ἄρα, φησὶ, κοινότερον ἢ
γένεσιν ἐναντίον εἶρη. θαυμάζω δὲ εἰ καὶ τὴν ὕλην ἀκύνει χρη-
τὴν ὅτιαν νῦν· ὅδε γὰρ ἢ ὕλη καθ' αὐτὴν ἀρχὴ ἐστὶν ὅδε ὅτιαν κυ-
ρίως, ἀλλ' εἴπερ ἄρα, κτ' τρίτον λόγον... μήποτε ὅν τῆς συν-
θέτου ὅτιαν, ἢ καὶ κυρίως ὅτιαν ἐν τοῖς ἐξῆς ἐρεῖ, τὰ στοιχεῖα ζη-
τῶν, τὴν ἀντίθεσιν τῷ εἶδος καὶ τῆς γένεσιν εἴ φησιν ἀρκεῖν.
Simpl. f. 43 b.

189^b 10. ἢ καὶ οἱ μαυρόντητι καὶ πυκνότητι τὰ ἄλλα γεννώντες τῷ ἐπιτεί-
νειν ἢ ἔχει ποιότητα ἢ ἀνιέναι ποιῶσιν· ἢ μὲν γὰρ μαύνοισι ἀνεσις, ἢ
δὲ πυκνοῖσι ἐπίτασις, ὡς ἢ μὲν ἐπίτασις ἐπὶ τὸ μᾶλλον, ἢ δὲ ἀνε-
σις ἐπὶ τὸ ἥττον, πάντα δὲ εἰς ὑπεροχὴν ἀνάγει καὶ ἑλλειψιν. id.
f. 44 b.

189^b 13. "ἀλλ' οἱ μὲν ἀρχαῖοι" οἱ πρὸ τοῦ Πλάτωνος, οἷς δ' Ἀριστοτέλης
ἐπεκολούθησε· τὸ δὲ ἐν πάχειν, τὴν ὕλην. τῶν δ' ὕψερων τινέων,
τῶν Πυθαγορείων, οἷς δ' Πλάτων ἠκολούθησε. cod. Reg. 1947.

189^b 15. δοκεῖ δὲ ὁ Πλάτων ὅτι λέγειν, τὸ μὲν ποῦν ἐν τίθει, τὸ δὲ
πάχον ἥτοι τὴν ὕλην ὑπερβολὴν καὶ ἑλλειψιν καλῶν καὶ μέγα καὶ μι-
κρόν, καὶ ταύτην δύο λέγων αὐτά. Simpl. f. 44 b.

189^b 16. σημειώτερον ὅτι ὅτι εἶπε τὸ μὲν ὅν τρεῖς φάναι τὰς ἀρχάς,
ἀλλὰ τὸ μὲν ὅν τρία φάναι τὰ στοιχεῖα, σημαίνων ὅπερ κατ' ἀρχάς
ἡμῖν εἶρη, ὅτι τὰ μὲν στοιχεῖα καὶ ἀρχαί, αἱ δ' ἀρχαὶ ὑκτέτι στοιχεῖα.
Philop. d p. 11.

189^b 19. ἑλλειπέστερον εἶρη καὶ τὴν λέγειν. δεῖ ὅν ἐξωθέν τι προσπα-
κύναντα τὸ ἐντελὲς δεῖξαι· εἰ δὲ τεσσάρων ὄντων δύο ἔσονται ἐναν-
τιώσεις, δεῖσιν ἢ χωρὶς ἑκατέρας ὑπάρχειν ἑτέραν τινα μεταξὺ
φύσιν, ἢ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἀμφοτέραις ταῖς ἐναντιώσεσιν. εἰ γὰρ
μὴ τὸτο προσυπακύνσομεν, ὅδε τὸ ἀναγκαῖον ἔχει ὁ λόγος. id. ib.

189^b 21. ὁ μέντοι Πορφύριος τὸ "ἐξ ἀλλήλων γεννᾶν" ὅτις ἀκύνει, ὡς
εἴ ἢ ἑτέρα τῶν ἐναντιώσεων τὴν ἑτέραν γεννᾶ, οἷον εἴ τις λέγει
ἀραιὸν καὶ πυκνόν, θερμὸν καὶ ψυχρὸν ὡς πρῶτα, ἔπειτα τὸ μὲν θερ-
μὸν ἐκ τοῦ ἀραιῦ, τὸ δὲ ψυχρὸν ἐκ τοῦ πυκνοῦ· ἀρκέσει γὰρ ἢ τὸ
ἀραιὸν καὶ πυκνὸν ἐναντιώσεις. καὶ εἰ μὲν ἐξ ἀλλήλων γεννᾶσθαι ἔλεγε,
εἴχεν ἂν τι ἀκόλουθον ἢ ἐξηγήσεις· νῦν δὲ γεννᾶν εἶπεν ἐξ ἀλλήλων.
Simpl. f. 45.

189^b 24. ἢ ὅτιαν ἐν γένεσι ἐστὶ τὸ αὐτό, ἐν δὲ ἐνὶ γένει μία ἐναντιώσεις...
προσεχεῖς μὲν γένεσιν ἀρχαὶ κατ' αὐτὴν δύο εἰσὶν ἐναντιώσεις,
θερμότης ψυχρότης, ξηρότης ὑγρότης, ὡς ἐν τῷ δευτέρῳ τῆς
περὶ Γένεσεως (c. 4) ἔδειξεν· ἐπεὶ δὲ καὶ αὐτὴν ὑπὸ μίαν ἀνάγοντι
τὴν τῆς ἔξεως καὶ τῆς γένεσιν, διὰ τὸτο μία ἢ ἀρχικὴ κατ'
αὐτὴν ἐναντιώσεις. ὅτις ὁ Ἀλέξανδρος καὶ νῦν ἐξηγήσατο τὸ χω-
ρίον· τὸ δὲ "αἰ γὰρ ἐν ἐνὶ γένει μία ἐναντιώσεις ἐστὶν" ἐπὶ τῆς προ-
σεχῆς τοῖς γένεσιν ἐναντιώσεως ἀκύνει... ὁ μέντοι Πορφύριος
ὅτιαν ἀκύνει τὴν ὕλην, καὶ περὶ ταύτην μίαν λέγει ἐναντιώσιν τὴν
πρώτην, διότι γένος ἢ ὅτιαν, ἐν παντὶ δὲ γένει μία ἐναντιώσεις ἢ
πρώτη... καὶ ὡς πλείους, τῷ πρότερον καὶ ὕψερτον διαίσουσιν, ἀλλ'
ὅτι τῷ γένει· αἰ γὰρ ἐν ἐνὶ γένει μία ἐναντιώσεις. καὶ ἀμεινον οἶμαι

ὅτις ἡπερ ἐπ' ἐκείνης τῆς ὅτιαν ἀκύνει τῆς ὅλης τῆς τοῦ ἄλλου
γένεσιν ἀντιδιωρημένης. id. ib.

εἴτε μέντοι δύο ἀρχαὶ εἴτε τρεῖς (τὸτο γὰρ ἐστὶ τὸ "καθ'
περ εἵπομεν"), ζητήσεως ἀξίον ἐστίν. καὶ γὰρ εἰ μὲν ὡς μία ἀρχὴ τὴν
ἐναντίαν λαμβάνοιτο, δύο ἂν εἴεν ἀρχαὶ ἥτε ὕλη καὶ τὰ ἐναν-
τία· εἰ δὲ ὡς δύο τὰ ἐναντία, τρεῖς εἰσὶν αἱ ἀρχαί. ἀμεινον δὲ
διὰ τὴν γένεσιν ἀμφιβόλως εἰρηάζει, ἢ ταύτην δοκῶσαν τῇ ὕλει
ἢ καὶ εἰ διαφέρει καὶ συμβεβηκὸς ἀρχὴν ὄσαν. ἀπορον ὅν εἴτε δύο
ἀρχαὶ τὸ εἶδος καὶ ἢ ὕλη, εἴτε τρεῖς, καὶ τῆς γένεσιν προσλαμ-
βανομένης, εἴτε πῶς μὲν δύο πῶς δὲ τρεῖς, ὅπερ καὶ ἀληθὲς φανή-
σε. id. f. 45 b.

ἐντεῦθεν καὶ τὴν τὸ ὑποκειμένη φύσιν εὐρεῖν ἐναργέστερον προ-
τίθει, καὶ ἥδη ταύτην ὅτι ἔστιν εὐρὲς τε καλῶς καὶ ἐβεβαιώσατο. καὶ
μέντοι καὶ διαφορὰν ἡμῖν τῆς γένεσιν πρὸς τὸ ὑποκείμενον παρα-
δίδωσι, πρῶτον μὲν ἀπὸ τοῦ λέγεσθαι διαφόρως ἐπιχειρῶν, εἴτε καὶ ἐπὶ
αὐτῆς τῆς τῶν πραγμάτων φύσεως. μεταχειρίζεται δὲ τὴν λέγειν
ἔτι... τῶν ὅν διωρισμένων, τῷ τε διχῶς λέγεσθαι τὰ γήνητα,
ἢ ὡς ἀπλᾶ ἢ ὡς σύνθετα, καὶ τὸ διαφέρειν τὸ γινώμενον κατὰ τι τὸ
λέγεσθαι καὶ κτ' ἐπομένους καὶ μὴ ὑπομένειν, πανταχόθεν τὸτο ἐστὶ
λαβεῖν, ὅτι δεῖ τι πάντως ὑποκείμενον τὸ γινώμενον. τὸτο δὲ ἐστὶν ἢ
τὸ ἐξ ὧς λέγομεν γίνεσθαι, οἷον τὸ ἀμυσσον, ἢ τὸ λεγόμενον γίνεσθαι
οἷον τὸν ἄνθρωπον· ἀπερ καὶ εἰ ἀριθμῷ ἔν ἐστι, διότι τὸ ἔτερον κατ'
ἑαυτὸ ὑποστῆναι ὅτι δύνανται, ἀλλὰ τῷ λόγῳ ἑτέρα· ὅτι τὸ αὐτὸν ὁ
ἄνθρωπος καὶ τὸ ἀμυσσον. καὶ προσαρμόζει λοιπὸν τὰ βήματα τῇ
ὑποκειμένη καὶ τῇ γένεσιν. καὶ πρώτῃ τὴν κτ' ἐπὶ πρᾶγμα διαφο-
ρὰν διανέμων λέγει ὅτι τὸ μὲν ὑποκείμενον τὸ ὑποκείμενον ἐστὶ τὸ
ἐξιστάμενον ἢ γένεσιν, μετρίστην ταύτην εὐρὴν διαφορὰν καὶ τὴν ἀ-
τίαν πρόδηλον ἔχουσιν... εἰ δὲ καὶ καὶ διορίζον ὅλως, τὸ μὲν ἐν τῷ
γίνεσθαι μᾶλλον τῷ μὴ ὑπομένοντι, τὸ ἐπὶ τῇ γένεσιν, προσπα-
(δύνανται) γὰρ καὶ τὸ μὲν τότε δηλωσαί, τὸ μέντοι τότε γίνεσθαι τὸ
τῷ ὑπομένοντι μᾶλλον ἀρμόζει... αὐτὴ μὲν ἢ ὅλη τῶν λεγ-
μένων ἐννοια· ἐν δὲ τοῖς κτ' μέρος τὸ μὲν συγκείμενον καὶ γήνημα
τὸ ὑποκείμενον καὶ τὴν γένεσιν φησιν, οἷον τὸν ἄνθρωπον καὶ τὸ ἀμυ-
σσον, τὸ δὲ ὁ γίνεσθαι, τὸ εἶδος... ὅτι δὲ ἢ γένεσιν καὶ ὑπάρχει τῇ
ὕλει καὶ ὡς συμβεβηκὸς ὑπάρχει, καὶ προῖσιν μὲν ἔστι δῆλον, λεγέτω
δὲ καὶ νῦν. μὴ ὑπαρχούσης μὲν γὰρ τῆς γένεσιν ὅτι ἂν εἴη γένεσις...
ἀλλ' εἰ τὸ ὑποκείμενον δυνάμει, τὸ δὲ δυνάμει ἐν γένεσιν, πῶς ὅ
τῷ οἰκείῳ λόγῳ γένεσιν ἐστὶ τὸ ὑποκείμενον; ἢ φαμὶ ἐνεργείᾳ ὑπο-
κείμενον αὐτὸ εἶναι· ὅτι γὰρ καὶ τὸτο δυνάμει ἔχει, συμβεβηκὸς
δὲ αὐτῷ τὸ δύνανται κοινωνεῖν τοῖς εἶδεσιν· ὥστε καὶ ἢ γένεσιν τῶν
εἰδῶν ὡς μέλλει δέχεσθαι συμβεβηκὸς ἂν αὐτῷ εἴη. ὅταν γὰρ φη-
σιν Ἀλέξανδρος, ὡς ὕλη τινὸς λαμβάνει, τότε ἐστὶ μὲν γένεσιν
ὅταν δὲ αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ τὸ ὑποκείμενον, ὅταν μὲν γένεσιν. ὁ μὲν
τοι Βοηθὸς ἔλεγε ὅτι ἀμορφὸς μὲν ὅτι καὶ ἀνείδους ὕλη λέγει· ἢ
γὰρ ὕλη πρὸς τὸ ἐσόμενον ὠνομάσθαι δοκεῖ· ὅταν δὲ δέχεται τὸ εἶδος,
ὑκτέτι ὕλη ἀλλ' ὑποκείμενον λέγει· ὑποκείμενον γὰρ τὸ λέγει τὸ
εἶδει ἐνόντι. μήποτε δὲ ὕλη μὲν ὡς ἐχάτη λέγει, ὑποκείμενον δὲ
ὡς πρὸς τὸ εἶδος, εἴτε ἔχει ἥδη τὸ εἶδος εἴτε μέλλει δέχεσθαι αὐτό.

ἡμῶν δέ, φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ τὴν αὐτῆς λόγον ἢ ὕλην, ἢ ὡς ἐν σερήσει ὅσα ποιότητος (ἢ ἢ γένησις ποιότητος) ἀλλ' ὡς ἐκαστάσιν· ὡς περὶ τὸ εἶδος, ὅταν καὶ τῆς σερήσεως ἐστὶ δεκτικὴ ταῦτα τῷ Ἀλεξάνδρῳ λέγοντος ἐπισημαίνει ἂν τις πρῶτον μὲν. Simpl. f. 45 b. cf. Themist. f. 21.

πάσης δὲ γενέσεως φησιν ὁ μόνον τῆς κατ' ἐσίας ἀλλὰ καὶ τῆς κατ' ἀσπίδος καὶ δὴλον ὅτι καὶ ἐντεῦθεν σαφές ἐστιν ὅπως λέγει ἐν ἀρχῇ ἐκ τῶν καθόλου δεῖν ἀρξάσθαι ὡς σαφές ἐστιν καὶ τῇ ἀσπίδι γνωριμωτέρων, καθόλου λέγων ὅτι καὶ κοινὰ γένη καὶ ἐξηρημένα τῶν μερικῶν, ἀλλὰ τὰ μερικὰ μὲν πλεονεχίζονται ὁ ἐφαρμόττονται. Philop. d p. 12.

γνωσμένον νῦν λέγει· τὸ ὑποκείμενον· ἐφεξῆς δὲ γνωσμένον λέγει· τὸ εἶδος ὁ γίνεσθαι ἢ μεταβολή, ὁ δὲ γίνεσθαι, τὸ εἶδος, ὡς δηλοῖ καὶ τὰ παραδείγματα. id. p. 13.

ὅτι δ' ὡς σῶμα ἀμετάβλητόν ἐστι τὸ δεύτερον ὑποκείμενον; ἡμῶν δὲ ἐν τοῖς Συμμετάβλητοις Θεωρήμασι. id. p. 14.

μὲν δὲ τὴν ἐπαγωγὴν καθολικῇ φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος ἀποκρίσθαι χρῆσθαι τὴν Ἀριστοτέλην δεκνύοντα ὅτι καὶ πάντας τοὺς τῷ γένει τρόπους ἐξ ὑποκειμένου γίνεσθαι τὰ γινόμενα, καὶ τὰ καθόλου συναπτασνύοντα καὶ τὰ ἐπὶ τῆς ἐσίας, εἴη καὶ ἡ ταύτης γένεσις ὑπὸ τοῦ κατὰ τὴν καθόλου ἀνάγει, ὡς ἐπανόνοτος αὐτῇ πάλιν ἐπὶ τοῦ κοινῆς τῆς γενέσεως τρόπος, ἐν οἷς καὶ ὁ κατ' ἐσίαν συνεληφθῇ· τῇ ἢ ἀλλοιωσῇ, φησὶν, ὑποτάσσεται καὶ ἡ κατ' ἐσίαν γένεσις, καὶ ἴσως εἴποι ὅτι ἐπὶ ἀλλοιώσεως ἐστίν, ἀλλ' ὅτι καὶ ἀνευ ἀλλοιώσεως. ὅταν μὲν ὁ Ἀλέξανδρος. καὶ ἔπειτα καὶ Συριανὸς ὁ μέγας τὴν ταυτὴν ἐξήγησεν ἀποδέχασθαι. μήποτε δὲ τῶν κατ' ἐσίαν γινόμενων ἐστὶν ἡ διαίρεσις αὐτῇ... μήποτε ὅτι καὶ ἐνταῦθα γνωσμένα ἀπλῶς εἴπε καὶ κυρίως καὶ κατ' ἐσίαν γινόμενα... καὶ εἴη ἂν ἡ διαίρεσις ταυτῆς τῶν γινόμενων κατ' ἐσίαν τὰ μὲν ὡς ἀπλῶς γίνεσθαι τὰ δὲ ὡς σύνθετα. τὰ μὲν ὅτι σύνθετα συνθέσει, ὡς ἡ οἰκία, τῶν δὲ ἀπλῶν καὶ μὲν διὰ βάθους τὰ δὲ ἐπιπολῆς, καὶ τὰ ἐπιπολῆς μετὰ χωρηματίσει (ἢ ἢ αὕτη ἐστὶν ὡς γένεσις, ὅταν ἐκ σφαίρας ἀνδρῶς γένῃ); καὶ δὲ διὰ βάθους τὰ μὲν καθόλου, ὡς ἄνθρωπος ἐκ σπέρματος ἀλλοιωμένου, τὰ δὲ κατ' μέρος, καὶ τούτων τὰ μὲν ἐν προαίεσει, ὡς τὰ ἐξ ἀποδείξεως, τὰ δὲ ἀφαιρέσει, ὡς τὰ μεινόμενα. καὶ ἐπίσημον ὅτι ἐπὶ παρελάβῃ ἀλλοίωσιν ἐνταῦθα τὴν κατ' ἐσίαν ποιότητα μόνον ἢ μεταβολήν, ἀλλὰ τὴν κατ' ἐσίαν τῆς ὕλης, οἷον τὸ σπέρματος ἐπὶ τῶν φυτῶν καὶ τῶν ζώων, καθ' ἣν ἡ κατ' ἐσίαν γένεσις ἐπιτελεῖται. καὶ δὲ τὰς μεταβολὰς ἀριθμῶν, ὡς τὴν κατ' ἐσίαν τὸν ἐπὶ παρελάβῃ; πῶς δὲ τὴν κατ' ἐσίαν τὸ χῆμα ἀντιδιῇ πρὸς τὴν ἀλλοίωσιν. Simpl. f. 46 b.

ἀντιγράφως νῦν τῷ πρότερον γνωσμένον μὲν τὸ εἶδος καλεῖ, ὁ γίνεσθαι δὲ τὴν ὕλην καὶ τὴν σερήσιν, ἐνδεκνύμενος, οἶμαι, ὅτι ἐκατέρως αὐτῶν δυνατόν. id. f. 47.

σημειωτέον ὅτι τῆς αἰτίας καὶ ἀρχῆς ὄνομα καὶ ἐπὶ τῆς ὕλης φησὶν ὁ Ἀριστοτέλης, ἐν οἷς φησὶν ὡς, εἴπερ εἰσὶν αἰτίαι καὶ ἀρχαὶ τῶν φύσει ὄντων. τὸ δὲ ἐξ ὧν πρῶτον εἰσὶν ἡ γεγ-

νασι καὶ τὰ ἐξῆς εἶρησεν δηλῶντα ὅτι τὰς σερήσεως ἀρχαὶ ὁ λόγος ζητεῖ, ἐξ ὧν ἔστιν ὅτε ἐστὶ καὶ γέγονεν ὅτε γέγονε τὰ φυσικὰ πάντα... τὸ δὲ ἔκαστον ὁ λέγει καὶ τὴν ἐσίαν ὁμοίαν ἐστὶ τῷ ἐν ταῖς Κατηγορίαις (p. 1 a 4) ἐπὶ τῶν ὁμωνύμων εἰρημένῳ, ὁ δὲ κατ' ἐσίαν ὄνομα λόγος τῆς ἐσίας ἑτέρας. id. f. 47 b.

καλῶς τὸ εἶσιν ἢ γεγόνασιν· τὸ μὲν ἢ εἶσιν ἐπὶ τῶν σερ-190 ἡμῶν τῶν ὁλοτήτων καὶ τῶν ἐρανίων, τὸ δὲ γεγόνασιν ἐπὶ τῶν 18. κατ' μέρος πάντων τῶν γινόμενων καὶ φθιρομένων. Phil. d p. 15.

τὴν ἢ λόγον τῷ φυσικῷ ἀνθρώπῳ ἀναλύσει εἰς τοὺς λόγους 190 ἔξ ὧν συνέστηκε... γράφει δὲ καὶ εἰς τοὺς ὅρους· ἀναλύει δὲ 22. φυσικὸς ἀνθρώπος εἰς τὸν ἀνθρώπον καὶ εἰς τὸν φυσικόν. id. p. 16.

τὴν κοινωμένην πάλιν ἐνταῦθα τῆς τε ὕλης καὶ τῆς σερήσεως 190 καὶ τὴν διαφορὰν αὐτῶν παραδίδωσι. καθόσον μὲν ἢ ὅτι τῇ ὕλει 23. καὶ ἡ σερήσις ἐστὶ πρὶν ἐπιγενῆσθαι τὸ εἶδος, καὶ σὺν αὐτῇ θεωρεῖται ὡς ὑποκείμενον, καὶ τοσούτον ἐν τῷ ἀριθμῷ ἐστὶ τὸ ὑποκείμενον τὸ ἐξ ὕλης καὶ σερήσεως, καθόσον δὲ ἢ μὲν ὕλη ὑπομένει, οἷον ὁ ἀνθρώπος ἢ ὁ χρυσὸς ἐν τῇ μεταλλάσει τῶν χρυσῶν σκευῶν, καὶ ὑπὸ δειξιν πίπτει, καὶ τότε τι λέγει (χρυσὸς ἢ καὶ ὁ μαρινίκης, χρυσὸς καὶ ὁ θακτύλιος, ἐνυπαρχύσης αἰεὶ τῷ συνθέτῳ καθ' αὐτὴν τῆς ὕλης), καὶ τούτῳ καὶ ἀριθμητῇ ἐστὶν αὐτῇ... ἐπεὶ δὲ προσέθηκε τούτοις καὶ ὅπως ἢ ὕλη, ἢ δὲ πρώτη ὕλη ἐκείνῃ ὁμοίως τῷ ἀνθρώπῳ ἀριθμητῇ καὶ τότε, ἐπεὶ καὶ ἐξ ὧν δύνανται καὶ χωρὶς εἶδος ὑπὸ δειξιν πίπτειν, διὰ τούτῳ προσέθηκε τῷ τούδε γὰρ τι τὸ μᾶλλον· ἢ ἢ ἀπλῶς ἢ ὕλη τότε, ἀλλὰ καθόσον συνεργεῖ τῷ συναμφοτέρῳ πρὸς τὸ εἶναι αὐτὸ τότε τι, οἷον γενεὴν καὶ αἰσθητόν, ὑπομένουσά τε καὶ σωζομένη ἐν αὐτῷ. ὅπερ ἐδήλωσε διὰ τῷ καὶ ἢ κατ' ἐσίαν ἀρχὴς ἐξ αὐτῆς γίνεσθαι τὸ γινόμενον... διαφέρει δὲ ἡ σερήσις τῆς ἀποφάσεως τῷ προσσημαίνειν τὸ ἐν ὧ ἐστίν... ἀξίον δὲ ἐν τούτοις ἐπιστῆσαι πῶς ἀκόλουθα τοῖς ἐν Τιμαίῳ περὶ τῆς ὕλης εἰρημένους τῷ Πλάτῳ γέγραφε νῦν ὁ Ἀριστοτέλης. Simpl. f. 47 b.

δύο μὲν, εἰ τὰς κυρίως τις ἀρχὰς λαμβάνοι, τότε τε ὑποκεί-190 μενον καὶ τὸ εἶδος, τρεῖς δὲ, εἰ τὴν κατ' ἐσίαν ἀρχὴν ταῖς 29. δύο προσλαμβάνοι, τὴν σερήσιν. προστίθεται δὲ καὶ ἄλλον τρόπον, καθ' ὃν ἐστὶ μὲν ὡς δύο ἐστὶ δὲ ὡς τρεῖς δυνατὸν λέγεσθαι τὰς ἀρχὰς· δύο μὲν γὰρ, εἴ τις τὰ ἐναντία λέγοι ἀρχὰς, τότε τε εἶδος καὶ τὴν σερήσιν... τὸ δὲ τρόπον τινὰ καὶ τὸ ὡς εἰπεῖν εἶρησεν, ὡς ὁ Ἀλέξανδρος φησὶ, διότι ὁ δύο κατ' ἀριθμὸν ἢ ὕλη καὶ τὸ εἶδος, τῷ μὲν οἷον τε εἶναι ἰδίᾳ ἐκατέρωθεν αὐτῶν ὑποσχεῖται, τὰ δὲ τῷ ἀριθμῷ ἑτέρα ἐπὶ ἰδίας ἐσίας κεχωρισμένα εἶναι. ἢ εἰπὼν δύο τρόπων τινὰ ἐπήνεγκε τὴν τρόπον, εἰπὼν ἀλλὰ δύο ὡς εἰπεῖν τῷ ἀριθμῷ· ἐν ἢ τῷ ἀριθμῷ ἢ ὕλη κατ' ἐσίαν τῆς σερήσεως, καὶ ἐν τῷ εἶδος. id. f. 48.

πάνυ ἀκριβῶς εἴπε τὰς ἀρχὰς εὐρησάσθαι τῶν ἐν γενέσει φυσικῶν 191 καὶ ὅτι ὅτι τῶν γινόμενων ἀπλῶς ἀπάντων, ὁ ἢ δὲ ἢ προαιρέ-3. σεως ἀρχαὶ αὐτῆς, ὅτε τῶν φυσικῶν πάντων· ὁ ἢ δὲ τῶν θεῶν τε καὶ αἰθίων, οἷον τῶν ἐρανίων· καὶ ἢ φυσικὰ μὲν ἐστὶν ἐκεῖνα διὰ τὸ ἐν κινήσει εἶναι, ὁ μὲντοι γενετὰ διὰ τὸ αἰὶα δεδεχθαι... διὸ καὶ αὐτὸς ἐν τῷ ὁγδόῳ τῆς Μετὰ τὰ Φυσικὰ (H 4 p. 1044 a 32) τούτῳ φησὶν· ὅταν δὲ τις ζητῇ τὸ αἶτιον, ἐπεὶ πλεοναχῶς τὸ αἶτιον

λέγει, πάσας δεῖ λέγειν τὰς ἐνδεχομένας αἰτίας. . . ἅτι δὲ μέσα πως βύλη) εἶναι τὰ ὑπάνια καὶ ἰδίας πραγματείας δεόμενα, ἐδήλωσεν ἐν τῷ δευτέρῳ τῆσδε τῆς συγγραφῆς (c. 7 p. 198 a 29), τριχῇ διαυρῶν τὰς πραγματείας. id. ib.

191^a διὰ τὸ ἵκανόν ᾧ τὸ ἕτερον τῶν ἐναντίων ποιεῖν τῇ παρουσίᾳ 5
6 τὴν μεταβολήν ἐνδείκνυται φησιν ὁ Ἀλέξανδρος ὅτι ἕκ ἐστιν ἡ
ζέφυσις φύσις τις καὶ εἶδος, ἀλλ' ἡ ἀπουσία τῷ πεφυκότες, ἥτις
ἀπουσία ἕκ ἐστιν ἐν τῇ φύσει τῷ ὑποκειμένῳ. . . τὸτο δὲ τὸ Ἀρι-
στοτέλης τὸ ῥῆθ' ἐν παντὶ τοῖς Πλατωνικοῖς ἀρέσκει, διότι καὶ ὁ Πλά-
των ἔδωκε ἀλλ' ἐν ποιεῖ τὸ ὑποκείμενον, καὶ τοῖς ἀντικειμένοις 10
αὐτὸ προσήμασι καλῶ, μέγα καὶ μικρὸν προσαγορεύων, διὰ τὴν
πρὸς τὰ ἀντικείμενα ἐπιτηδεωτήτα, τὴν ζέφυσιν ἢ βυλόμενος ἐν
ὑποσάσει τινὶ θεωρεῖν. id. f. 49.

191^a ἐπειδὴ τὰ παρατεθέντα τῆς ὕλης παραδείγματα, οἷον ὁ ἀν-
7 θρωπος καὶ τὰ σπέρματα καὶ εἴ τι τοιοῦτο, καὶ ὕλης εἶχε λόγον πρὸς 15
τὰ γινόμενα, ἀλλ' εἶδη τινὰ ἦν καὶ αὐτὰ, πῶς ἂν ἐπιζητήσοι μα-
θεῖν τί ποτε ἂν εἴη αὐτὴ καθ' αὐτήν ἡ ὑποκειμένη τοῖς εἰδεσιν
ὕλη. . . τὴν δὲ καὶ ἀναλογίαν ταύτην γινώσκον νόθον λογισμὸν ἐκά-
λεσεν ὁ Πλάτων, διότι ἢ κατ' ἐπέκεινται εἰδὺς ἀλλὰ καὶ ἀνα-
γύμνωσιν καὶ ἀπόφασιν γίνε) τῶν εἰδῶν. . . ἀλλ' ἐπειδὴ τινες, καὶ 20
ἐδὲ οἱ τυγχόντες ἐν φιλοσοφίᾳ, τὸ ἀποιοῦν σῶμα τὴν πρωτίστην ὕλην
εἶναι φασι καὶ καὶ Ἀριστοτέλη καὶ Πλάτωνα, ὥσπερ τῶν μὲ παλαιῶν
οἱ Στωϊκοί, τῶν δὲ νέων Περικλῆς ὁ Λυδός, καλῶς ἂν ἔχοι ταύ-
την ἐπισκέψασθαι τὴν δόξαν. . . ταύτην δὲ περὶ τῆς ὕλης τὴν
ὑπόνοιαν ἐοικασιν ἐχρήσαναι πρῶτοι μὲ τῶν Ἑλλήνων οἱ Πυθαγό- 25
ρειοι, μὲ δ' ἐκεῖνος ὁ Πλάτων, ὡς καὶ Μοδεράτος ἱσορεῖ. . . καὶ
ταῦτα δὲ ὁ Πορφύριος ἐν τῷ δευτέρῳ περὶ ὕλης τὰ τῷ Μοδεράτῳ
παραθέμενος γέγραφε. id. f. 50.

191^a ἰστέον ὅτι ὁ Πλάτων πρὸ αὐτῶν δύο τρόπους φησὶν εἶναι καθ'
13 ὧς δύναται εἰς τὴν τῆς ὕλης γινώσκιν εἰσεῖν, ἓνα μὲ τὸν ἐξ ἀφαιρέ- 30
σεως, λεγόντων ἡμῶν ὅτι ὕλη ἐστὶν ὁ μήτε ἵππος ἐστὶ μήτε ἀνθρω-
πος καὶ καθόλου μήτε σῶμα μηδέν. Philop. d p. 16.

191^a καὶ τὴν λέξιν τὸ μὲν "μία δὲ ἡ ὁ λόγος" σημαίνει μὲ τὸ μίαν
13 εἶναι τὴν καὶ τὸν λόγον καὶ καὶ τὸ εἶδος ἀρχήν, ἀσάφειαν δὲ ποιεῖ τὸ
ἔξ τῷ "ὁ λόγος" προσκειμένον, καὶ θηλυκὸν ἄρθρον τῷ ἀρσε- 35
νικῷ συντεταγμένον. συντέτακ) δὲ ἢ τῷ "ὁ λόγος" ἀλλὰ
τῇ ἀρχῇ, ὡς εἶναι ἴσον τῷ μία δὲ ἡ καὶ τὸν λόγον, ἡ μᾶλλον
μία ἀρχὴ ὁ λόγος καὶ τὸ εἶδος. γράφε) δὲ, φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ
χωρὶς τῷ ἦ, τινῶν ἴσως διὰ τὴν ἀσάφειαν ἀφελόντων αὐτό, καί-
τοι μετ' αὐτῷ τῆς ἐρμηνείας ἀρχαιοπρεπεστέρας ἔσσης. Simpl. 40
f. 51.

μία δὲ ἡ ὁ λόγος. τὸ ἡ καὶ τὸ ὁ ἀμφότερα ἄρθρα ἐστίν. λόγον
δ', ὡς πολλάκις εἶρη), τὸ εἶδος φησιν. εἰπὼν ἔν τῇ ἀρχῇ τὴν
ὕλην λέγει καὶ τὴν εἰδικήν, καὶ φησὶν ὅτι ἐστὶ καὶ τὸ εἶδος μία ἀρχή.
ἔταξε δὲ τὰ δύο ἄρθρα καὶ τῷ αὐτῷ, καθότι ὁ λόγος ὡς μὲ ἀρχή 45
θηλυκὸν ἐστίν, ὡς δὲ λόγος ἀρσενικόν. διὰ τὸτο ἔν τὰ δύο ἄρθρα
καὶ τῷ αὐτῷ ἔταξε, τό τε θηλυκὸν καὶ τὸ ἀρσενικόν. Phil. c p. 3
et cod. Vat. 1028.

τὸ μὲ ἔν θηλυκὸν ληπτέον πρὸς τὴν ἀρχήν, τὸ δὲ ἀρσενικὸν
πρὸς τὸν λόγον, ὡς ἂν ἔλεγεν, ἡ δ' ἑτέρα ἀρχὴ ὁ λόγος ἐστὶ τῷ
τὸ εἶδος. cod. Vat. 1028.

πῶς ἔχουσιν αἱ ἀρχαὶ τὰ ἐναντία λέγει, ὅτι ἀπουσία τῆς ἐνέ-
ρας ἡ ἑτέρα, καὶ τί τὸ ὑποκείμενον, ὅτι τὸ καὶ ἀναλογίαν λαμβαν-
μενον καὶ ὁ μὲ ἔχει ἐναντίον. Simpl. f. 51.

ἐν τῷ τῶν δέκα Κατηγοριῶν βιβλίῳ (c. 5) τὴν ὕλην ὡς
Ἀριστοτέλης εἰς τε τὴν πρώτην ὕλην καὶ εἰς τὴν δευτέραν διέλε,
τυτέστιν εἰς τε τὴν ἄτομον καὶ εἰς τὴν εἰδικήν τε καὶ γενικήν, ἡ δὲ
Ἀρχύτας εἰς τε τὴν ὕλην καὶ εἰς τὸ εἶδος καὶ τὸ σύνθετον, ὡς καὶ Ἀρι-
στοτέλης συνακολουθήσας ἐν τῇ Μετὰ τὰ Φυσικά (Ζ 2) ἀκριβέ-
στερον ἔδοξε καὶ αὐτὸς τριχῇ διελών, καὶ λέγει μάλιστα μὲ ὕλην τὸ
συναμφοτέρον ἐπὶ τῶν γενητῶν, δευτέρως δὲ τὸ εἶδος καὶ τὴν ὕλην,
ἐξ ὧν τὸ συναμφοτέρον συνέστηκε. τῶν δὲ καὶ μὲ τὸ εἶδος καὶ
ὑποκείμε) τὴν ὕλην μᾶλλον ὕλην φησὶν. καθόσον δὲ τὸ εἶδος
ἐκάστω. τὸτο ὅ ἐστι καὶ τὸ εἶδος ἐστὶ καθ' ὃ καὶ διαφέρει τῶν ἄλλων
ἐκ' οἰκείας ἐστὶ φύσεως, καὶ τὸτο μᾶλλον ὕλην τὸ εἶδος αὐτῷ δοκᾷ
ταύτην ἔν ἐνδείκνυ) νῦν τὴν σύγκρισιν, ἀρκέμενος ἐν τῷ περὶ
τῶν φυσικῶν ἀρχῶν λόγῳ, πῶσαι καὶ τίνες εἰσὶν αἱ ἀρχαὶ παρα-
δοῦναι. ἀλλ' εἰ φθείρεται, φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος, τὸ εἶδος, πῶς ἀρχὴ 50
τὸτο; ἀφ' αὐτοῦ ἡ ἀρχὴ δοκεῖ εἶναι. id. f. 51 b.

ὅτι καλῶς πρὸς τῇ ὕλῃ καὶ τὴν ζέφυσιν ἐν ταῖς ἀρχαῖς ἔθετο,
δείκνυσιν ἐκ τῷ τινὰς τῶν ἀρχαίων φιλοσόφων μὴ ἐποήσαντες
αὐτὴν ἀναιρεῖν τὴν γένεσιν καὶ τὴν φθοράν, ὑπὸ ἀπορίας τινος ἢ
τηθέντας, καὶ ἄλλοις ἀτόποις περιπεσεῖν. πρῶτος δὲ καὶ φιλοσο-
φίαν λέγει ἢ μόνον τὸν χρόνον προεληφτότας, ἀλλὰ καὶ τὴν
πρῶτως τὴν ἀλήθειαν ἐζητηκότας. ἢ περὶ πάντων δὲ λέγει νῦν,
ἀλλὰ περὶ ἐκεῖνων ὅσοι γένεσιν ἀνέστην. διήκων) δὲ ἔτι διὰ
μᾶλλον δὲ τριχῇ. οἱ μὲ ᾧ αὐτῶν ἐν τὸν ἔλεγον καὶ ἀγένητον
τὸτο, οἱ δὲ πολλὰ μὲ ἐνυπάρχοντα δὲ ἐκκρίνε) ἔλεγον, τὴν γένε-
σιν ἀναιρῶντες, ὡς Ἀναξίμανδρος καὶ Ἀναξαγόρας, οἱ δὲ συνη-
σαι καὶ διακρίσαι τὴν γένεσιν τῶν πρώτων στοιχείων ἐποίησαν, ὡς Δη-
μόκριτος καὶ Ἐμπεδοκλῆς. id. ib.

πρῶτος φησὶ καὶ φιλοσοφίαν ἢ τῷ ἀξιωματικῇ πρῶτος ἀλλ'
τῷ χρόνῳ. "τὴν δὲ ἀλήθειαν" φησὶ καὶ τὴν φύσιν ἀπὸ τῷ τῷ
τῇ φύσει ἀληθειαν. Philop. e p. 5.

"δῆλον ὅτι καὶ τὸ ἐκ μὴ ὄντος." τό τε κυρίως καὶ τὸ ἐκ μὴ
ὄντος γίνε) ὅταν καθ' αὐτὸ ἐκ μὴ ὄντος γίνηται τι, ὅπερ οἱ ἐφ'
χαῖτοι ἢ διελόντες ἀπὸ τῷ καὶ συμβεβηκός γίνε) ἐκ μὴ ὄντος, ἀλλ'
ὡς μοναχῶς λεγόμενον λαβόντες τὸ ἐκ μὴ ὄντος γίνε), ἀπὸ τῆς
τῆς φύσεως τῶν ὄντων καὶ τῆς κατ' αὐτὰ ἀληθείας. cod. Vat. 1028.

οἱ ἀρχαῖοι μονοτρόπως τὸ μὴ ὄν καὶ τὸ κυρίως καὶ καθ' αὐτὸ μὴ ὄν
λαβόντες, καὶ μὴ διελόντες τό τε καθ' αὐτὸ καὶ ἡ μὴ ὄν καὶ τὸ καὶ
συμβεβηκός, ἀπέστησαν τῷ γίνε) αὐτὸ ἐξ ὄντος ἢ ἐκ μὴ ὄντος ἢ
διὰ τὴν ἀγνοίαν τῷ καθ' αὐτὸ καὶ τῷ καὶ συμβεβηκός προσηγήσαντο
καὶ ἄλλα, ὥστε μὴδὲν οἶε) γίνε), εἴπερ ἐκ μὴ ὄντος ἢ μὴ ὄν καὶ
θὲν γίνε). . . ἡμεῖς δὲ τὸ μὲ ἀπλῶς ἐκ μὴ ὄντος, τυτέστι καθ' αὐτὸ μὴ

ἢ, μὴ γίνεσθαι τι ὁμολογῶμεν, κἄν συμβεβηκός δὲ γίνεσθαι λέγομεν καὶ μὴ ὄντος· ἐκ γὰρ τῆς ὕλης, καθόσον ἐνσπάρχει αὐτῇ ζήτησις, ἥτις ἐστὶ καθ' αὐτὴν μὴ ὄν, γίνεται· τι καὶ Πλάτων (Sophist p. 258 e) δὲ περὶ αὐτῆς φησίν. . . καὶ ἐστὶ μὲν καὶ τὸ ὑπὸ τῷ Πλάτωνα διωρισμένον πῶς μὴ ὄν πῶς δὲ μὴ ὄν, καὶ καθ' αὐτὴν μὴ ὄν καὶ συμβεβηκός δὲ ὄν, ὅτι τοῦτο τι συμβεβηκε. πλὴν διαφέρει τὸ ἐξ ἑτερότητας μὴ ὄν τῷ καὶ ζήτησιν, καθόσον τὸ μὴ εἰδὼν ἐστὶ πρὸς ἄλλα, καὶ δὲ τῇ ὕλῃ συναρτῶνται. ταύτην μὲν ἔνθα ἐγκρίνει τὴν ζήτησιν ὁ Ἀλέξανδρος, τὴν τὸ μὴ ὄν διαρῶσαν εἰς τε τὸ μὴ ὄν, καὶ τὸ κυρίως μὴ ὄν, καὶ εἰς τὸ καὶ συμβεβηκός, προσέθισι δὲ καὶ ἄλλω. δύναμις γὰρ, φησὶ, τίς ἐκ τῶν λεγομένων ἀκύνει ὅτι καὶ τὸ μὴ ὄν μοναχῶς λέγεσθαι, καὶ τὸ κυρίως καὶ ἢ μὴ ὄν, ἀλλὰ τὸ ἐκ τούτου καὶ διχῶς δύναται λέγεσθαι· ἢ γὰρ καθ' αὐτὴν καὶ συμβεβηκός ἐστι. . . ὥστε καὶ τὸ ἡμῖς δε φάμεν γίνεσθαι μὴ μὴδὲν ἀπλῶς ἐκ μὴ ὄντος διχῶς ἀκύνεσθαι· ἢ γὰρ μὴδὲν ἐκ τῷ ἀπλῶς μὴ ὄντος καὶ μὴδὲν κυρίως καὶ ἀπλῶς γίνεσθαι ἐκ μὴ ὄντος. Simpl. l. 52 b.

γράφει καὶ ὕτως· ὅσον εἰ κύων ἐκ κυνός ἢ ἵππος.· καὶ γὰρ ὅτι ἐκ τῶς ζῴης τι ζῶον γίνοιτο, ὅσον εἰ κύων ἐκ κυνός ἢ ἵππος ἐξ ἵππου, ὅχι ἢ κύων ὅδε ἢ ἵππος γίνεσθαι, ἀλλ' ἢ τίς κύων ἢ τίς ἵππος. id. ib.

λέγει γὰρ ὅτι ἔκ ἀναρῶμεν· ὃ γὰρ καὶ τὸ αὐτὸ εἶναι τε καὶ μὴ εἶναι λέγομεν, ἀλλ' ἐκ τῷ καθ' αὐτὴν μὴ ὄντος καὶ συμβεβηκός δὲ καὶ ὄντος τὴν γένεσιν φάμεν· τοῦτο γὰρ ἡ ὕλη. δύναται δὲ τὸ ἔκ ἀναρῶμεν τὸ εἶναι ἅπαν ἢ μὴ εἶναι· εἰπεὶν δὲ ἄλλω ὅτι τὴν μὴ ἀκύνει ὅδε ἡμῖς ἀκύνεμεν, τὴν λέγουσαν πᾶν τὸ γινώσκον ἢ ἐξ ὅπου ἢ ἐκ μὴ ὄντος γίνεσθαι (ἵσμεν γὰρ ὅτι ἐπὶ παντὶ ἀληθές ἢ τὸ εἶναι ἢ τὸ μὴ εἶναι), ἀλλὰ καὶ τηρῶντες τούτο σωζόμεν ἅμα γένεσιν καὶ φθοράν, τῷ καθ' αὐτὴν καὶ τῷ καὶ συμβεβηκός διελόντες τὸ ὄν καὶ τὸ μὴ ὄν. καὶ ὕτω μὲν καθ' ἓνα τρόπον ἡ ἀπορία λυθήσεται· τὸν δ' ὅτι ἑτέρω ἐφεξῆς ἐπάγει. id. l. 53.

γίνεσθαι γὰρ ἐκ τῷ δυνάμει μὴ ὄντος ἐνεργείᾳ δὲ μὴ ὄντος· ἢ γὰρ ὅτι ὅλη δυνάμει μὲν ἐστὶν ὅπερ γίνεσθαι, ἐνεργείᾳ δὲ ὄν. καὶ εἰληπὶ μὲν τῆς ὕλης ὅτος ὁ διορισμός· αὕτη γὰρ ἐστὶν ἡ δυνάμει μὴ ὄντος ἐνεργείᾳ δὲ μὴ ὄντος τούτο ὅπερ γίνεσθαι. αἰτία δὲ τῇ ὕλῃ τῆς τοιαύτης φύσεως ἐστὶν ἡ ζήτησις, ἀπυσία δὲ ὄντος ἐν τῷ πεφυκότι, διὰ τὸ τὸ ἀπυσία εἶναι ποιῆσαι μὴ εἶναι ἐνεργείᾳ, διὰ δὲ τὸ ἐν τῷ πεφυκότι τὸ δυνάμει εἶναι παρέχεσθαι. διώριζαι δὲ περὶ τῷ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ τελευταῖον ἐν τῷ ἐνστάτῳ τῶν Μετὰ τὰ Φυσικά. id. ib.

ἐν τῷ θ' τῆς Μετὰ τὰ Φυσικά. Philop. c p. 8.

ὁ μὲν Ἀλέξανδρος τούτῳ τὸ ῥησιδίων (ἠδ' . . μεταβολήν) ἀνεξήγητον οἶμαι κατέλιπεν, ὁ δὲ μέγας Σουριανὸς τῶν εἰρημένων ἓνα ἀναρῶν φησὶν αὐτὸς διὰ τὴν ἀπορίαν, ἐπειδὴ γένεσιν ἀναρῶντες ἐκ αὐτῆς καὶ τὴν ὕλην καὶ τὴν ζήτησιν συναρῶσιν, ἅπερ ἓνα τῶν εἰρημένων ἀρχῶν ἐστὶν. . . καὶ ὅτι ταῦτα λέγει· τῶν εἰρημένων ἓνα, δηλοῖ καὶ τὰ ἐξῆς ἐπαγόμενα. δύναται δὲ ἴσως· τῶν εἰρημένων ἓνα· μὴ τῶν ἀρχῶν ἀκύνει (καὶ γὰρ καὶ τὸ εἶδος ἀναρῶσιν οἱ οὗτοι λέγοντες τὸ μεταβαλλόμενον, ὥστε ἓκ ἓνα τῶν ἀρχῶν)

ἀλλὰ τῶν περὶ φύσεως εἰρημένων, ὧν ἡ γένεσις καὶ ἡ φθορά. Simpl. l. 53.

Σουριανὸς. ἐπειδὴ γένεσιν ἀναρῶσιν, δι' αὐτὴν καὶ τὴν ὕλην καὶ τὴν ζήτησιν συναρῶσιν, ἅπερ δὲ ἓνα τῶν εἰρημένων ἀρχῶν ἐστὶν. διὰ γὰρ τὴν ἀπορίαν ἀναρῶντες τὴν γένεσιν προϋπάρχειν λέγουσι τὰ πάντα ἢ τὸ ὄν ἐν εἶναι. Σιμπλικίος. δύναται δὲ ἴσως τῶν εἰρημένων ἓνα μὴ τῶν ἀρχῶν ἀκύνει. cod. Vat. 1028.

τὴν ζήτησιν φησὶν ὁφθεῖσθαι πάσης τῆς καὶ λόγον ἀπορίας 191 b λύσιν ἔχειν. . . ὕτω μὲν ὁ Ἀλέξανδρος ἐξηγήσατο. μήποτε 33. 10 τὸ "αὕτη ὁφθεῖσα ἡ φύσις" εἶπεν, ὅχι ἡ τῆς ζήτησεως μένον ἀλλὰ καὶ ἡ τῆς ὕλης· τούτο γὰρ καὶ αὐτὸς Ἀλέξανδρος προῖον ἐφιστάναι. Simpl. l. 53.

εἴτε ἡ τῆς ζήτησεως φύσις ἐστὶ καὶ τῆς ὕλης, ἥτις ὁφθεῖσα 191 b πᾶσαν ἀν διέλυσεν ἀπορίαν, εἴτε ἡ τῷ καθ' αὐτὴν καὶ καὶ συμβεβη- 35. κός καὶ τῷ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ, εἴτε ἡ συναμφοτέρος (διὰ γὰρ τὴν ἑτέραν ἢ ἑτέραν), ταύτης, φησὶ, τῆς φύσεως οἱ μὲν ὅδε ὅπως ἐφήψατο, ὅσοι τὸ ὄν ἐν ποιῶσιν, ἢ ὅσοι πάντα ἐνεργείᾳ προϋπάρχειν λέγουσι, καὶ ἀπλῶς ὅσοι γένεσιν ἀναρῶσιν· τινὲς δὲ αὐτῆς ἤλαντο μὲν ἀλλ' ἐχ' ἱκανῶς. καὶ δοκεῖ ταῦτα ἀποτείνοντες πρὸς Πλάτωνα λέγειν· αὐτὸς γὰρ ἐν Τιμαίῳ (p. 50) λέγων μὴδὲν τῶν ὄντων ἐνεργείᾳ τὴν ὕλην εἶναι, ἐν οἷς φησὶν ὅτι τοῖς εἰδῶσιν ὑποκείμενον ἓκ ἀν εἰναι παρεσκευασμένον εἶναι, πλὴν ἀμφοτέρων ὄν ἐκείνων πασῶν τῶν ἰδεῶν, ὅσας μέλλει δέχεσθαι, ἐφάψασθαι πως δοκεῖ καὶ τῆς ὕλης καὶ τῆς ζήτησεως· τὸ γὰρ πεφυκός δέχεσθαι καὶ μή, μὴ ἔχον δὲ, ἐξερῶς ἀν λέγοιτο δικαίως. καὶ τὸ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ καὶ τὸ καθ' αὐτὴν καὶ καὶ συμβεβηκός πρῶτος φαίνεται διορίσας ὁ Πλάτων, καὶ τὸ πῶς μὲν ὄν πῶς δὲ μὴ ὄν, ὡς εἴρηκεν πρότερον. καὶ γὰρ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁ Πλάτων τὰ πολλαχῶς λεγόμενα διεσείλατο, ὡς καὶ ὁ Εὐθύμης ἐν τοῖς Φυσικοῖς μαρτυρεῖ λέγων· "Πλάτων τε γὰρ εἰσαγαγὼν τὸ διττὸν πολλὰς ἀπορίας ἔλυσε πραγμάτων". . . ὥστε ἐπανέσας Παρμενίδην ὡς ἐν τῷ ὄν εἰπόντα, ἐκ τῷ ἀπλῶς μὴ ὄντος φαίνεται ποῶν αὐτὸς τὴν γένεσιν. καὶ ὕτω μὲν καὶ πάντες οἱ ἐξηγηταὶ τὴν λέξιν ἐξηγήσαντο, ὡς τῷ Πλάτωνα ἀποδεχόμενος Παρμενίδην ἐν τῷ ὄν λέγοντα. καὶ θαυμάζω τούτο· σαφῶς γὰρ ἐν Σοφιστῇ πρὸς τὸν Παρμενίδην λόγον ὑπὸ τῆς διὰ πολλῶν ἐπιχειρημάτων ἐν τῷ ὄν λέγοντα. . . ἵνα ὦν καὶ οἱ ἐξηγηταὶ μὴ παρὰ θύρας ἐξηγῶνται, τάχα λέγομεν ὅτι πρὸς τὰ ἐν τῷ διαλόγῳ τῷ Παρμενίδῃ παρὰ τῷ Πλάτωνα εἰρημένα ἀπετείνοντο νῦν ὁ Ἀριστοτέλης, ἐν οἷς τὸ ὄν ἐν ὑποτιθέμενον τὸν Παρμενίδην καὶ ἀποδεικνύοντα θαυμάζειν ἔακεν ὁ Πλάτων. δηλὸν δὲ ὅτι καὶ πολλὰ δείκνυσιν τὸ ἐν ὄν ἐκεῖνο, κατ' ἄλλην καὶ ἄλλην αὐτὴν τάξιν θεωρῶν. ταῦτα μὲν ὦν ὑπὸ ἀπορίας ἐγὼ περιφερόμενος γέγραφα· εἰ δὲ τις προσφύεσθαι ἀπολογησοίτο, πῶς ἐκ τῷ μὴ ὄντος λέγει τὴν γένεσιν ὁ Πλάτων, διότι Παρμενίδην ὁρθῶς λέγειν ὁμολογεῖ, φίλος ὦν ὅτος ἀλλ' ἔκ ἐχθρὸς κρατεῖ. id. l. 53 b.

λέγει νῦν ὁ Ἀλέξανδρος ὅτι ἐκ τῶν νῦν εἰρημένων δηλόν 192 a γέγονεν ὡς καὶ τὸ ἡμέτεροι μὲν ὦν καὶ ἑτεροὶ τινὲς εἰσιν αὐτῆς· ἐπὶ 1. τῆς ὕλης εἴρηκεν, ἐκ τῆς ζήτησεως· περὶ γὰρ τῆς ὕλης λέγει τὸ "φαίνεσθαι"

νεῖ) αὐτοῖς ὡς τῷ ἀριθμῷ μία ὅτω καὶ τῇ δυνάμει· ὃ γὰρ ἡ ζήτησις ἀριθμῷ μία. ἢ, φησί, τὸ μὴ πρῶτον εἰρημένον τὸ "ἡμμένον μὴ ἔν καὶ ἑτέροι τινὲς εἰσιν αὐτῆς" ἐπὶ τῆς ζήτησεως εἰρημῇ, τὸ δὲ νῦν λεγόμενον ἐπὶ τῆς ὕλης. . . ῥητέον δὲ πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον ὅτι ἄμεινον καὶ πρότερον καὶ νῦν περὶ τῆς ὑποκειμένης ἀκρίβειας φύσεως, ἐξ ἧς ἡ γένεσις, ἥτις ἐστὶν ἡ ὕλη μὴ τῆς ζήτησεως· ὅτι γὰρ περὶ τῆς αὐτῆς καὶ τὰ πρότερα λέγει καὶ τὰ νῦν, δηλοῖ ἡ τῶν λεγομένων συνέχεια. καὶ μέντοι ἀριθμῷ μὴ ἔν λόγῳ δὲ δύο ἔκ ἂν εἴη καθ' αὐτὴν ἡ ὕλη, ἀλλ' ἡ μὴ τῆς ζήτησεως. εἰ δὲ πρὸς Πλάτωνα ἀποτεινόμενος ὁ Ἀριστοτέλης λέγει τὸ μὴ διορίζειν τῷ λόγῳ τὴν 10 ὕλην καὶ τὴν ζήτησιν, διὰ τοῦτο λέγει, ὅτι ὁ Πλάτων δύο τὰ ζοιχέα παραδίδωσι, τὴν ὕλην καὶ τὸ εἶδος, προτάξας τῶν δύο τὸ ἐξηρημένον καὶ παραδειγματικὸν ἅμα καὶ ποιητικὸν αὐτῶν. λέγει γὰρ ἐν τῷ Τιμαίῳ (p. 52) ταυτί. id. ib.

Πλάτων τὴν ὕλην μηδὲν τῶν ὄντων εἶναι εἰπὼν ἐπέβαλε πως 15 καὶ τῇ ζήτησει, ἀλλ' ἔκ ἱκανῶς· συμβαίνει γὰρ αὐτῷ ποιεῖν τὰς γενέσεις ἐκ τῶ μὴ ὄντος ἢ μὴ ὄν. καθὼ γὰρ ἐπαινεῖ Παρμενίδην ἐν εἶναι τὸ ὄν λέγοντα, καὶ τὸ παρά τὸ ὄν ἔκ ὄν, καὶ τὸ ἂν ἐκ τῶ ἀπλῶς μὴ ὄντος ποιεῖ τὰς γενέσεις· ὃ γὰρ οὐκ ἐνὸς ὄντος τὸ ὄντος καὶ τὸ παρά τὸ ὄντος μὴ ὄντος, ὃ πῇ μὴ ὄντος ὅδε καὶ συμβε- 20 βηκὸς μὴ ὄντος ἀλλ' ἀπλῶς μὴ ὄντος, ὡς ὤτετο Παρμενίδης, συνέχευε τὴν τῆς ὕλης φύσιν. . . ἀλλ' ὅδε ἐκείνο ὁρθῶς, ὅτι μὴ χωρίζει καὶ τὸν λόγον τὴν ὕλην τῆς ζήτησεως. Themist. f. 22.

192 α εἰ πρῶτως μὴ καὶ κυρίως ὕσσια ἢ σύνθετος ἐστὶ, δευτέρως δὲ τὸ εἶδος, δεκτικὴ δὲ τότε ἐστὶν ἡ ὕλη, ἐγγυὲς ἂν εἴη ὕσσια, ἢ δὲ ζήτη- 25 σις ἀπύσσια. τὸ εἶδος ὕσσια καὶ καὶ τὸ ὅτι ὄντος ἂν εἴη τῆς ὕσσιας. ἔτι ἢ ὕσσια καὶ τὸ ὑποκείμενον λέγει ἀπ' αὐτῶ, ὑποκείμενον δὲ πως καὶ ἡ ὕλη, καὶ εἰ ὡς μέρος τῶ συναμφοτέρου λαμβάνηται, ὅπερ τῷ κυρίως ὑποκειμένου ἔκ ὑπάρχει. ἐγγυὲς ἄρα ὕσσιας ἡ ὕλη. ἔτι δὲ εἰ ὁ τῆς ὕσσιας ὁρισμός, ὁ λέγων ὕσσιαν εἶναι τὸ ταῦτ' καὶ ἐν 30 ἀριθμῷ τῶν ἐναντίων δεκτικόν, ὑπάρχει καὶ τῇ ὕλῃ, ἢ μᾶλλον ἐγγυὲς ὕσσια, ὅτι καθ' αὐτὴν τὸ ἐν ἀριθμῷ ἔκ ἔχει, ἀλλὰ καὶ τὸ μηδὲν εἶναι αὐτῇ ἐναντίον. . . ἐπειδὴ πολλαχῇ μέμνηται τῷ Πλάτωνος ὁ Ἀριστοτέλης ὡς τὴν ὕλην μέγα καὶ μικρὸν λέγοντος, ἰστέον ὅτι ὁ Πορφύριος ἰσχυρεῖ τὸν Δερκυλλίδην ἐν τῷ ἐνδεκάτῳ τῆς Πλά- 35 τῶνος φιλοσοφίας, ἐνθα περὶ ὕλης ποιεῖ τὸν λόγον, Ἑρμοδώρῃ τῷ Πλάτωνος ἐταίρῳ λέγειν παραγράφειν ἐκ τῆς περὶ Πλάτωνος αὐτῆς συγγραφῆς, ἐξ ἧς δηλοῖται ὅτι τὴν ὕλην ὁ Πλάτων καὶ τὸ ἀπειρον καὶ ἀόριστον ὑποτιθέμενος ἀπ' ἐκείνων αὐτὴν ἐδήλωσε τῶν τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἐπιδεχομένων, ὧν καὶ τὸ μέγα καὶ τὸ μικρὸν ἐστίν. Simpl. f. 54.

192 α 13 διὸ καὶ ὁ Πλάτων ποτὲ μὴ μητέρα ποτὲ δὲ χώραν αὐτὴν κα- 40 λεῖ· ἀναλογεῖν δ' ἂν μητρὶ λέγοις καὶ καθόσον διαστατικὴ καὶ διαιρετικὴ τῶν εἰδῶν ἐστὶν ἡ ὕλη, ὡς περ τῶν πατρικῶν σπερμάτων αἱ μητέρες καὶ τῶν βρεφῶν, τρέφουσαι καὶ αὐξάνουσαι αὐτὰ εἰς μεζονα ὄγκον. διὸ καὶ τιθήνη αὐτὴν ὁ Πλάτων καλεῖ. . . καὶ λέγει· ὁ Ἀλέξανδρος ὅτι αὕτη (ἡ ζήτησις) καὶ τῶν κακῶν αἰτία· καὶ γὰρ ἡ ὕλη ὁρμητικὴ τῶν κακῶν αἰτία, ἀλλὰ καὶ αὕτη διὰ τὴν ζήτησιν ὃ δυνάμει τὴν τῶν αἰδίων εὐταξίαν ἐπιδέχεται. id. f. 54 b.

καλῶς καὶ Πλατωνικῶς τὸ "συναίτια"· τὸ γὰρ κυρίως ὃν ἐξη- 45 ρηθεὶς δεῖ τὸ ἀποτελέσματος, ὡς περ τὸ ποιητικὸν καὶ τὸ παραδειγματικόν, συναίτιον δ' ἡ ὕλη. Philop. c p. 10.

τὴν διαφορὰν τῆς ὕλης καὶ τῆς ζήτησεως παραδόντες, καὶ καὶ τὴν πρὸς τὸ εἶδος ἀμφοῖν ὅσον παραδίδωσιν αὐτῇ. θεῖον γὰρ καὶ ἀγαθὸν καὶ ἐφετόν ἐστι τὸ εἶδος, καὶ τότε ἐφίετο μὴ ἡ ὕλη καὶ τὴν αὐτῆς φύσιν, ὑπεναντίον δὲ ἐστὶν ἡ ζήτησις, καὶ ἔκ ἂν ἐφίετο. καὶ εἰ μὴ θεῖον καὶ ἀγαθὸν καὶ ἐφετόν τὸ πρῶτον εἶδος λέγοι τὸ χωριστόν, ὃ καὶ νῦν καὶ πρῶτον αἷτιον καλεῖ, τῷ ὄντι πάντα τὰ καὶ φύσιν συσχε- 50 μένα ἐφίετο. τότε, ὅπ' αὐτῆς τῆς φύσεως θεῖον καὶ αὐτῆς ὅσον καὶ αἰτίαν ὅτω κατεσκευασμένα, ὡς ἔκαστον καθ' ἑαυτὸν ἔχει δύναμιν ἐφίετο τῆς πρὸς ἐκεῖνο ὁμοιωσεως· ὁμοιωσις δὲ αὐτοῖς ἢ οὐκεία τελευτήτης· τελευτήτης δὲ τοῖς μὴ συνθέτοις ἢ καὶ τὸ εἶδος ζήτησις, τῇ δὲ ὕλῃ ἢ τῷ εἶδος μεθεξῆς. . . ἀλλὰ πῶς τῷ πρῶτῳ εἶδει ἐναντίον ἡ ζήτησις, εἴπερ μηδὲν ἐκείνῳ ἐναντίον; . . ἢ λέ- 55 γοιτο ἂν ἐναντία εἶναι τῷ πρῶτῳ εἶδει ἡ ζήτησις, καθόσον ἐναντία ἐστὶ τῷ εἶδει τῷ διὰ τὴν ἐφεσιν τῶ πρῶτου εἶδους ἐγγωσμένῳ ἢ θεῖον καὶ ἀγαθὸν καὶ ἐφετόν καλεῖ τὸ προσῖον αὐτῇ τῇ ὕλῃ εἶδος, ὡς τῆς θείας μαίρας ἐκγίανον ὑπάρχον. Simpl. f. 55.

διὰ τοῦτο φησὶ ὁδεῖ, μηδὲ εἶναι ὅλως ἡ ζήτησις. πάλιν δ' αὖ εἶναι καὶ αὐτὴν ἀνάγκη, ἐπειδὴ ἔκ ἄνευ ταύτης ἡ γένεσις. τῇ γὰρ ὄντι, ὡς Θεμιστίω φησι, θαυμαστὸν μὴ εἰ ἐκὶ φθείρουσα τὸ εἶναι, θαυμαστὸν δὲ εἰ μὴ ἐκὶ ποῖσα τὸ γίνεσθαι· ὃ γὰρ ἂν γένετο τι μὴ φθειρόμενον τινός, ἀλλ' ἦν ἅπαντα αἰδία. Philop. c p. 10 et 11. 60 cf. Themist. f. 22 b.

ἐφεξῆς καὶ ὅτι ἀφθαρτος (ἡ ὕλη) ἐστὶ καθ' αὐτὴν δεικνύται, εἰ καὶ καὶ συμβεβηκὸς φθείρεται. . . κυρίως μὴ τὸ "ἐν ᾧ" τὸ ὑποκείμενον δηλοῖ (ἄλλο γὰρ τὸ ἐν ᾧ τι ἐστὶ, καὶ ἄλλο τὸ ἐν ἐκείνῳ ὄν), κα- 65 τεχρήσατο δὲ αὐτῷ ἐπὶ τῷ ἐν ὑποκειμένῳ. ἀντὶ δὲ τῶ εἰπῶν ὡς δὲ καὶ τὴν αὐτῆς φύσιν ὃ φθείρεται καθ' αὐτὸ ὡς δὲ καὶ τὴν δύναμιν" εἶπε, ὅτι τῇ ὕλῃ τὸ εἶναι ὕλην τὸ δύνασθαι ἐστὶν· καὶ γὰρ τὸ δυνάμει ὕσσιον. . . μήποτε δὲ καὶ ὁ Ἀριστοτέλης τὴν ὕλην ἐκ τῶ δυνάμει καὶ τῆς ἐν τῷ ζήτησεως θεασάμενος, καὶ μὴ τὸ ἐν ᾧ τυτέτι καὶ τὴν ζήτησιν, φθείρεται τὴν ὕλην καθ' αὐτὸ φησι, καὶ τὴν δύναμιν ἀφθαρτον εἶναι καὶ ἀγένητον. ὅτω δέ, οἶμαι, καὶ ἡ λέξις καταλληλοτέρα φανήσεται ἢ λέγουσα "ὡς μὴ τὸ ἐν ᾧ", εἰ ὡς ἐστὶ τῆς ὕλης λέγοιτο ὅτι καὶ μὴ τὴν ζήτησιν καθ' αὐτὸ φθείρεται, καὶ τὸ δυνάμει ἀφθαρτός ἐστι καὶ ἀγένετος· καὶ γὰρ ὅδε εἶπεν ὅτι καὶ συμβεβηκὸς φθείρεται ἡ ὕλη, ἀλλ' ὅτι ὡς μὴ ζήτησις καθ' αὐτὸ φθείρεται, ὡς δὲ τὸ δυνάμει ὅτε γίνετο ὅτε φθείρεται. οἱ δὲ ἐξηγηταὶ καὶ συμβεβηκὸς φθείρεται λέγουσι, ὅτι τὸ ἐν αὐτῇ ὄν ἡ ζήτησις φθείρεται. Simpl. f. 55 b.

τέσσαρα δυνάμει προλαβὼν ἐναργῆ ἀξιώματα διὰ μὴ τὰ δύο δεικνύσιν ὅτι ἀγένητος ἡ ὕλη, διὰ δὲ τῶν δύο ὅτι ἀφθαρτός ἐστι δὲ δύο μὲν, ὅτι τε τὸ γινόμενον ἐκ τινος γίνετο ὑποκειμένου πρῶτον, καὶ ὅτι τὸ γινόμενον ὑπέκειτο ἐπὶ τῷ τῷ γίνετο. καὶ τὰ λοιπὰ δὲ δύο τέτοις ὁμοίᾳ, ὅτι πᾶν τὸ φθειρόμενον εἰς τὸ φθίρειν καὶ εἰ πρῶτον γίνετο, καὶ ὅτι τὸ φθειρόμενον ὅτε φθείρεται ὑπέκειτο ἐπὶ τῷ φθίρειν.

πρὸς τούτῳ καὶ τὴν ὁρισμὸν τῆς ὕλης ἀξιῶμα προσλαμβάνει. ἐξ
ὧν δαίτυσι πρῶτως ὅτι ἀγένετος ἡ ὕλη, ὅπως... τὸ δὲ "ἐξ ὅ-
που" τῆς γενέσεως· καὶ ἢ λέγει καὶ ἐκ ταύτης γίνεσθαι τὸ γινώ-
μενον, ἀλλ' ὅτε ἐνυπαρχέσης ὅτε καθ' ἑαυτὴν ἐκ ταύτης, ἀλλὰ
ἐκ συμβεβηκός· τῷ ἢ ἀπείναι αὐτὴν ἐξ αὐτῆς λέγει γίνεσθαι τὸ
γινόμενον. ἢ φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος τὸ μὴ καὶ συμβεβηκός προ-
καλεῖται, ὅτι ἐνυπαρχει τῷ γνωσμένῳ καὶ τὰ τῷ ὑποκειμένῳ συμβε-
βηκῶτα, οἷον τῷ ἀνδράντι τὸ χρώμα τὸ συμβεβηκός τῷ χαλκῷ,
ἀλλ' ὅ καὶ αὐτὸ ὑπάρχει ἀλλὰ καὶ συμβεβηκός, διὰ ὅδ' ὕλη
ἐν αὐτῷ, ὅδ' συντελεῖ τῷ ἀνδράντι πρὸς τὸ εἶναι... εἰ ἔν
φθεράτῳ ἡ ὕλη, εἰς τὸ τοῦτον ἀναλύει ὅ ἐστιν αὐτῇ, καὶ ἔξαι
ἐφθαρμένη ἡ ὕλη ὅσα· ὕλη δὲ ἐστὶ πρὸ τῷ φθεῖρεσθαι, ὥστε ἐφθα-
ρμένη ἔξαι πρὸ τῷ φθαρῆναι... τὸ ἀφθαρτον δὲ τῆς ὕλης ἀπὸ τῷ
Πλάτωνος καὶ τῶν Πυθαγορείων ὁ Ἀριστοτέλης παρέλαβε. id. ib.

περὶ μὲν τῆς κυρίως καὶ τὸ εἶδος ἀρχῆς τῆς χωριστῆς καὶ νοητῆς
καὶ ἀκωστή, εἴτε μία ἐστὶν εἴτε πολλαί, ἢ ὅπερ ἀληθές ερον, καὶ μία
καὶ πολλαί, καὶ τίς ἢ τίνες, ὅτι αὐτοὶ καὶ νοηταὶ καὶ παντὶ τέλειαι
ἵται τῇ ὁσίᾳ ἐνέργειαι, ταῦτα ὅν δι' ἀκριβείας τῆς πρώτης φιλο-
σοφίας ἔργον ἐστὶ διορίσαι, ταῦτα δὲ εἰπεῖν τῆς ὑπὲρ τὰ φυσικά
πραγματείας... τάχα δὲ δύνασθαι λέγειν ὅτι περὶ τῆς καὶ τὸ εἶδος
ἀρχῆς ὅχι τῆς χωριστῆς εἶπε νῦν, ἀλλὰ τῆς κοινηῶδους... καὶ δὴ καὶ
ἐπεὶ περὶ τούτων ἐν τοῖς περὶ Γενέσεως καὶ Φθορᾶς, ἀπερ ὕστερον
ἀποδείξει φησὶν ὡς μὲν ταύτην τεταγμένα τὴν πραγματείαν.
καὶ δὲ ἡ προτέρα ἐξηγήσις, ὅτι ποιητικὸν τῷ ὕραν ὁἶδεν ὁ
Ἀριστοτέλης. ἐπειδὴ δὲ τινες οἶον ποιητικὸν αἴτιον τῷ παντὸς μὴ
λέγειν τὸν Ἀριστοτέλη ἀλλὰ μόνον τελικόν, καὶ τούτο καὶ τὸν Ἀλέ-
ξανδρον ἀρέσκειν νομίζουσιν, ἀναγκαῖον δοκεῖ μοι τῶν ἐνταῦθα λε-
γόμενων ὑπὸ Ἀλεξάνδρου τῷ γνησιωτάτῳ τῶν Ἀριστοτέλους ἐξηγη-
τῶν ἀκρίβειαν αὐτῶν, ἐχόντων ὅπως. id. f. 56 b.

Προθέμενος ἐν ταύτῃ τῇ πραγματείᾳ τὰς ἀρχὰς καὶ αἰτίας
τῶν φύσει συνεστώτων παραδόναι, ἐπειδὴ τῶν ἀρχῶν αἱ μὲν εἰσι
κοινηῶδεις αἱ δὲ ποιητικαὶ αἱ δὲ τελικαί, πρῶτῳ δὲ προσπίπτουσιν
ἡ αἱ κοινηῶδεις, διότι τὸ γνωστὸν πρὸς τὴν ζήτησιν τῶν ἑαυτῷ
αἰτίων ἀνερθεῖζαι τὴν γινώσκοντα ἐκ τῆς οἰκείας φύσεως καὶ συστά-
σεως, ἢ τὰ ἐνυπαρχόντα αὐτῷ κοινηῶδη συνίστησι, διὰ τούτο ἐν
τῇ πρώτῃ βιβλίῳ μὲν τὰς δόξας ἰσορῆσαι τε καὶ βασανίσαι τῶν
φυσικῶν τὰς κοινηῶδεις ἀρχὰς ἀνευρίσκει πρώτας... ταῦτα
καὶ πάντα δείξας, καὶ μετὰ ἀκολούθως καὶ περὶ τῆς καὶ τὸ εἶδος ἀρ-
χῆς λέγειν τῆς κοινηῶδους τὰ σύμμετρα τῷ φυσικῷ, καὶ ὅπως
καὶ τὸ ποιητικὸν καὶ τελικὸν αἴτιον μεταβαίνειν, ἐπειδὴ τὸ εἶδος καὶ
τὸ κοινηῶδη ὑπάρχει τῷ συνθέτῳ καὶ ὡς ποιητικὸν αἴτιον καὶ φύσιν
τὸν λόγον θεωρούμενον, εὐκότως καὶ περὶ τῷ εἰδικῷ καὶ περὶ τῷ ποιη-
τικῷ αἰτίῳ διδάσκειν ὀφείλων περὶ τῆς φύσεως ἐν ἀρχῇ διαλέγεσθαι,
καὶ ὡς εἶδος καὶ ὡς ποιῶν αἴτιον ὅσαν ἀποδείξει. id. f. 57.

ἐν τῷ πρώτῳ βιβλίῳ παραδόντες πόσαι αἱ τῶν φυσικῶν ἀρχαί,
καὶ ἡ ὕλη καὶ τὸ εἶδος καὶ ἡ γένεσις, καὶ διδάξας περὶ τῆς ὕλης καὶ τῆς
γενέσεως τί τε ἐκάτερον αὐτῶν ἐστὶ καὶ τί ἀλλήλων διαφέρουσιν,

ἔμελλεν ἀκολούθως διδάξαι καὶ περὶ τῆς καὶ τὸ εἶδος ἀρχῆς, καὶ ὅπως
ἐπὶ τὸ ποιητικὸν καὶ τελικὸν αἴτια μεταβῆναι, ἐπειδὴ ταῦτα μάλ-
λον αἱ κύρια ἀρχαί. ἐπεὶ δὲ τὸ εἶδος καὶ κοινηῶδη ἀρχὴ ἐστὶν ὡς
ἐνυπαρχόν τῷ συνθέτῳ καὶ ὡς ποιητικὸν αἴτιον καὶ τὴν φύσιν καὶ τὸν
λόγον θεωρούμενον, εὐκότως καὶ περὶ τῷ εἰδικῷ καὶ περὶ τῷ ποιητικῷ
αἰτίῳ διδάσκειν ὀφείλων περὶ τῆς φύσεως ἐν ἀρχῇ διαλέγεσθαι.
ταύτην ἢ ὡς εἶδος καὶ ὡς ποιῶν αἴτιον ὅσαν ἀποδείξει. ἀλλως τε
τῷ περὶ τῶν φυσικῶν πραγματευομένῳ ἀναγκαῖον τὸ γινώσκον
τὴν φύσιν. διὰ τούτο διδάσκει πρῶτον εὐθὺς περὶ τῆς φύσεως καὶ
περὶ τῷ φυσικῷ ἔχειν, τί ἐστὶν ἕκαστον αὐτῶν καὶ τί διαφέρουσιν
ἀλλήλων. ἐπειδὴ δὲ τινες καὶ τὴν τύχην καὶ τὸ αὐτόματον αἴτιον
λέγουσι, διὰ τούτο καὶ περὶ τύχης καὶ αὐτομάτου διδάσκει, ἐπισω-
πτων τοῖς πρὸ αὐτῶ ὅτι ὡς αἴτια ταῦτα παραλαμβάνοντες ὁδὸν
περὶ αὐτῶν εἶπον. πρῶτον δὲ περὶ φύσεως διδάσκει, εἴτα περὶ
τῷ φύσει καὶ τῷ καὶ φύσιν καὶ τῷ φύσιν ἔχοντος, ἐπειδὴ τούτων πάν-
των ἡ γνώσις τῆς φύσεως προηγείτο· μὴ γνωσθέντος ἢ τί ἐστὶν ἡ
φύσις, ὅδ' ἐστὶν τὸ τῇ φύσει καὶ τὰ λοιπὰ ἀκρίβειως γνωσθήσεσθαι.
cod. Vat. 1028.

ὅτε ἢ προαίρεσις τούτων αἰτία, εἴπερ ἀόριστος μὲν ἡ προαίρεσις
καὶ ὁρίσμενη δὲ ἡ τούτων γένεσις, ὅτε ἀπὸ τύχης ἢ ἐκ ταῦτο-
ματου· τὰ ἢ τοιαῦτα ἐπ' ἑλαττον, τὰ δὲ διὰ φύσιν ὡς ἐπὶ πλεῖ-
στον· ὅτε ἀπὸ τέχνης· τὰ ἢ ἀπὸ τέχνης ἐξωθεν γίνεσθαι, ταῦτα δὲ
ἐνδοθεν... εἰπὼν δὲ "καὶ τὰ ζῶα," προσέθηκε "καὶ τὰ τούτων
μέρη," διότι, φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος, τῶν φύσει ὄντων καὶ τὰ μέρη
φύσει· τῶν μὲν ἢ τῷ τεχνητῶν τὰ μέρη ὅ πάντα τεχνητά... ἐπὶ
δὲ τῶν φυσικῶν, εἰ καὶ τὸ ἔχον ὑποκείμενον μὴ ἐστὶ φυσικόν,
οἷον ἡ ὕλη, ἀλλὰ τὰ προσεχῆ φυσικά ἐστὶν, ὡς τὰ τέσσαρα κοι-
νηῶδη. καὶ εἴη ἂν τις ὅτι τῷ τῶν φύσει καὶ τῶν μὴ φύσει
διαφορά. ἀλλὰ πῶς τὰ ζῶα καὶ τὰ φυτὰ φύσει καὶ διὰ φύσιν
εἶναι φησὶν, ἐμφυλῶ ὄντα ταῦτα, καὶ διὰ ψυχὴν ὄντα ἄπερ ἐστὶν...
μήποτε ὅν φυσικά μὲν μόνον τὰ ἀπλά τῶν σωμάτων ἐστὶ, καὶ ἔχει
δὲ ψυχὴν τὰ ζῶα καὶ τὰ φυτὰ, τὰ μὲν φυτικὰ τὰ δὲ ὀρεκτικὰ,
ἀλλὰ καὶ φύσιν ἔχει τὴν ἐνταῦθα ζητούμενην... καὶ διὰ τούτο ἴσως
καὶ τὰ μέρη αὐτῶν προσέθηκε· τὸ ἢ ὅσον καὶ τὸ ἐξυλὸν ὄρεξι μὲν ἢ
φυτικὴν ψυχὴν ἔκτετι ἔχει, φύσιν δὲ ἔχει... καὶ ὅτι τὰ ζῶα καὶ
φυτὰ ὅ καὶ ζῶα καὶ φυτὰ, παρέλαβεν ἐν τούτοις ὁ Ἀριστοτέλης
ὡς φύσει ὄντα, ἀλλὰ καθὼ καὶ αὐτὰ φυσικά, δηλοῖ καὶ Εὐδήμους
ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Φυσικῶν τάδε γράφων. Simpl. f. 57 b.

ἐφιστάνει ὁ Ἀλέξανδρος ὅτι τούτων ἕκαστον εἶπεν ἐν αὐτῷ
ἔχειν ἀρχὴν κινήσεως καὶ στάσεως, ἀπροείρηκε, τῷ τῷ τὰ ζῶα καὶ
τὰ φυτὰ καὶ τὰ ἀπλά τῶν σωμάτων, ἀλλ' ὅχι πάντα τὰ φυσικά·
καὶ ἢ τὸ κυκλοφορητικὸν σῶμα φυσικόν καὶ αὐτὸ ὅν κινήσεως μὲν
ἀρχὴν ἔχει ἐν αὐτῷ, στάσεως δὲ ὅχι ἔχει ἀπαύσεως κινούμενον.
μήποτε δὲ καὶ τὰ ὑράνια, καὶ μὴ μεταβάλλη ἀπὸ κινήσεως εἰς
στάσις, ἀλλ' ὅμως ἔχει στάσις καὶ αὐτὰ καὶ τὸ κέντρον, καὶ τὸν ἄξονα,
καὶ τὸς πόλους, καὶ τὴν ὁλότητα. καὶ εἴπερ ἡ κίνησις αὐτῶν φυ-
σική, καὶ στάσις ἂν εἴη τοιαύτη. ἀλλ' ὅτι πάντα στάσις ἡρεμία ἐστὶν,
ἀλλ' ἡ μὲν κίνησις. καλλίον ὅν ὁ Περφύριος ἐφιστάνει, μήποτε ἐν

τῷ ἀρχῆς τινός καὶ αἰτίας τῷ κινεῖσθαι καὶ ἡρεμεῖν τὸ καὶ ἀντὶ τῷ ἢ παρῆλθον, διὰ τὸ τινὰ τῶν φύσει κινεῖσθαι μὴ αἰεὶ, μηδέποτε δὲ ἡρεμεῖν. id. f. 58.

ἐπιστάσεως δὲ ἄξιον ὅτι ὅστος ὁ ὁρισμὸς ἔκ ἐστι τῷ τί ἐστιν ἢ φύσις σημαντικός, ἀλλὰ τῆς ἐνεργείας τῆς φύσεως· ὃ γὰρ τί ἐστιν 5 ἢ φύσις ἐμάθομεν διὰ τῷ μαθεῖν ὅτι ἀρχὴ ἐστὶ κινήσεως καὶ ἡρεμίας, ἀλλὰ τί ποιεῖ. ἵνα ὅν καὶ τῆς ὑσίας αὐτῆς τὸν ὁρισμὸν ἀποδῶμεν, λεκτέον ὅπως, ὅτι ἐστὶν ἡ φύσις ζωὴ ἥτοι δύναμις καταδεδυκυῖα διὰ τῶν σωματικῶν, διαπλαστικὴ αὐτῶν καὶ διοικητικὴ, ἀρχὴ κινήσεως καὶ ἡρεμίας ὅσα ἐν ᾧ ὑπάρχει πρῶτως καθ' αὐτὴ καὶ 10 ὡς συμβεβηκός. Philop. c p. 15.

192^b καὶ κινῶν) τὰ μὴ καὶ τόπον, ὡς γὰρ μὴ κάτω πῦρ δὲ ἄνω, τὰ 15 δὲ καὶ αὐξήσιν καὶ φθίσιν, ὡς αὐτὸ τὸ πῦρ καὶ εἴ τινας πέτραι ἰσορροῖ καθ' ὅλον τὸν ὄγκον ἐπιδιδῶσαι. cod. Reg. 1947.

192^b ὁρμὴν κυρίως τὴν ἐνδοθεν ἀρχὴν ἐκάλεσε τῆς κινήσεως. τινὲς 15 δὲ ἀντὶ τῷ ὁρμὴν ἀρχὴν γράφουσι· τὰ γὰρ φυσικὰ τὴν αἰτίαν τῆς κινήσεως ἐν αὐτοῖς ἔχει, τὰ δὲ τεχνητὰ ἐξυθεν... πάνυ δὲ ἀναγκαίως πρόσκειται τὸ "ἐν ᾧ ὑπάρχει πρῶτως καθ' αὐτὴ καὶ μὴ καὶ συμβεβηκός." καὶ γὰρ καὶ ἡ κλίνη ἀρχὴν ἔχει κινήσεως καὶ ἡρεμίας ἐν αὐτῇ· ἀφθεβῆσα γὰρ ἐπὶ τὸ κάτω φέρεται, καὶ ὁμοίως ὡς λέγειται 20 φυσικὴ ὕδὲ φύσιν ἔχειν ὡς κλίνη, διότι ἡ ἀρχὴ τῆς κινήσεως ἐν τῇ κλίνῃ πάντως ὑπάρχει, ἀλλὰ τῷ ἐξυθι, δι' ἐκεῖνο δὲ καὶ τῇ κλίνῃ... διαφέρει δὲ τὸ πρῶτως τῷ καθ' αὐτό· ὕδὲ γὰρ τὸ καθ' αὐτὸ πᾶν πρῶτως ἐστίν, ὕδὲ τὸ πρῶτως καθ' αὐτό... ἐστὶ δ' ὅτε καὶ συντρέχει εἰς ταύτην ἀμφω, ὅταν καὶ συμπληρωτικὰ τῆς ὑσίας ἢ καὶ ἀμείωσις 25 ὑπάρχει, ὡς τὸ λογικὸν τῷ ἀνθρώπῳ καὶ καθ' αὐτὸ καὶ πρῶτως ὑπάρχειν λέγοιτο ἄν... ὡς συγχωρητέον δὲ τῷ Ἀλεξάνδρῳ ὅτι λέγοντι κινεῖν αὐτὴν τὴν ψυχὴν ὡς τὴν κυβερνήτην, τῷ κινεῖν τὸ σῶμα ἐν ᾧ ἐστίν, ὡς ὁ κυβερνήτης τὴν ναῦν... ἐφιστάνει δὲ ὁ μέγας Σουριανὸς ὅτι ὁ ἀποδοθεὶς ὅστος τῆς φύσεως ὁρισμὸς πᾶσι 30 χεδὸν ἀρμόττει τοῖς τῆς φύσεως σημαينوμένοις, οἰκείως ἐφ' ἑκάστῳ λαμβανόμενος. Simpl. f. 58 b.

192^b τῷτο ὅτι ὡς ἀποδείξειν ἐπὶ γαγεν, ἀλλ' ὡς ἐναργὲς μὴ παρῆ- 32 ληπῇ, χρεῖαν δὲ παρέχει αὐτῷ νῦν ἀναληφθὲν ἢ πρὸς τὸ διορίσαι τί τὸ φύσιν ἔχειν καὶ τί τὸ καὶ φύσιν, ὅπερ ἐφεξῆς ποιεῖ, πρὸς 35 τὸ συναγαγεῖν ὅτι τὸ φυσικὸν πᾶν ὑσία ἐστὶ σύνθετος, ἔχουσα μὲν τι ὑποκείμενον τὸ ἐν ᾧ ἐστὶν ἡ φύσις, εἴπερ ἡ φύσις ἀρχὴ καὶ αἰτία ἐστὶ τῷ ἐν ᾧ ἐστὶ καθ' αὐτό, ἔχουσα δὲ καὶ ἐν ὑποκειμένῳ τι τὴν φύσιν αὐτῇ... δεικτικὸν ὅτι τὰ ἔχοντα φύσιν ὑσίας εἶναι, τὸ ὑποκείμενον τι εἶναι καὶ ἐν ὑποκειμένῳ, ὑσίαν δὲ ἐκότερον εἶναι καὶ 40 μᾶλλον τὸ συναμφότερον. ἢ τὸ "καὶ ταῦτα πάντα ὑσία" ἀκυσέν, ὅτι καὶ τὸ ἔχον φύσιν, τυτέστι τὸ ὑποκείμενον, ὑσία ἐστὶ, καὶ ἡ φύσις ὑσία, καὶ πολὺ πλέον δηλονότι τὸ συναμφότερον ὑσία· ἐστὶ γὰρ ὑποκείμενον τι καὶ ἐν ὑποκειμένῳ. ἢ εἰδῶν ὅτι εἰσι ταῦτα πάντα ὑσία, τυτέστι τὸ τε ὑποκείμενον καὶ τὸ ἐν ὑποκειμένῳ, τῷτο δεικνύσι 45 διὰ μέσης τῆς φύσεως, λέγων ὅτι ἡ φύσις ὑποκείμενον τι καὶ ἐν ὑποκειμένῳ ἐστὶν αἰεὶ. εἰ ὅν ἡ φύσις ὑσία, τὸ δὲ ὑποκείμενον φύσις καὶ τὸ ἐν ὑποκειμένῳ φύσις, τυτέστιν ἡ ὕλη καὶ τὸ εἶδος, ὑσία ἂν

εἶεν ταῦτα πάντα. καὶ ταύτην δοκεῖ τῇ ἐνόμῃ συνάδειν καὶ τὸ μετ' ὀλίγον ζητούμενον, πότερον ἡ ὕλη καὶ τὸ ὑποκείμενον ἐστὶν ἡ φύσις ἢ τὸ εἶδος καὶ τὸ ἐν ὑποκειμένῳ. ἀμείνων δὲ ἡ προτέρα ἐξηγήσις καὶ διὰ τὰ ἐφεξῆς ἐπαγόμενα, καὶ ὅτι ἔκ ἂν τὸ ὑποκείμενον καὶ τὸ ἐν ὑποκειμένῳ δύο ὄντα πάντα ὁ Ἀριστοτέλης ἐκάλει, ἔς γε ἐν τῇ περὶ Οὐρανῶν (1 1 p. 268 a 16) ταῦτε γέγραφε "τὰ γὰρ δύο ἀμφω μὴ λέγομεν καὶ τὴν δύο ἀμφοτέρους, πάντας δὲ ὡς λέγομεν, ἀλλὰ καὶ τῶν τῶν ταύτην τὴν κατηγορίαν φαμὶ πρῶτον." διὰ καὶ τὰς λοιπὰς ἐξηγήσεις τῷ Ἀλεξάνδρῳ εἰς τῷτον τὸν νῦν τεινίσας παρατρέχω... σημειῶ) δὲ ὁ Ἀλεξάνδρος ὅτι καὶ τὸ εἶδος καὶ τὴν φύσιν, καίτοι ὑσίας εἶναι βυλόμενος, ἐν ὑποκειμένῳ λέγει, ἐν Κατηγορίαις (c. 5) εἰπὼν μηδεμίαν ὑσίαν ἐν ὑποκειμένῳ εἶναι. καὶ παραμυθεῖται τὴν ἐνστασιν λέγων... ὡς μέντοι ταῦτόν ἐστι τὸ "φύσει" καὶ τὸ "καὶ φύσιν," ἀλλ' ἐπὶ πλέον ἐστὶ τὸ φύσει τῷ καὶ φύσιν. id. f. 59.

ἡ φύσις αἰεὶ τι ὑποκείμενον ἔχει καὶ ἐν ὑποκειμένῳ ἐστὶν, ἐν ὑποκειμένῳ δὲ ὅτι ὡς τὰ συμβεβηκότες, ἀλλ' ὅτι ἀρχὴ ἐκείνης καὶ ἐν τῷ καθ' αὐτὰ ἀσωμάτων. Themist. f. 23.

τὰ γὰρ ἐναργὴ τὴν ὑπόστασιν ἔχοντα ὡς δεῖ) τῆς τῷ ὅτι ἐκ ἀποδείξεως, ὡς καὶ τῷτο αὐτὸς ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν Ὑπερῶν Ἀναλυτικῶν (c. 8), εἴ τι μέμνημαι, διωρίσατο... ὅτι δὲ τὸ τὰ φανερὰ διὰ τῶν ἀφανῶν πειρᾶσθαι δεικνύναι συμβαίνει τοῖς τὸ κριτήριον τῶν φανερῶν ἀπολέσασθαι, τὸν τυφλὸν ποιεῖν μάρτυρα ἐν περὶ τῶν χρωμάτων συλλογισόμενον. Simpl. f. 60.

εἰπὼν πρότερον ὅτι τὰ φύσιν ἔχοντα ὑσίας εἰσὶ, διότι ὑποκείμενον τι ἐστὶ τὸ ἔχον καὶ ἐν ὑποκειμένῳ ἡ φύσις ἢ ἐχομένη, ἡ δὲ φύσις ὑποκείμενον τι ἐστὶ καὶ ἐν ὑποκειμένῳ, ὡς ἔχει καὶ μὴ ἐξηγήσιν ὁ Ἀλεξάνδρος, εἰκότως τὰς δόξας παρατίθει) τῶν περὶ τὴν φύσιν τὸ ὑποκείμενον λεγόντων καὶ τῶν τὸ ἐν ὑποκειμένῳ καὶ τὰς κατασκευὰς τὰς ἐκατέρων τῷ οἰκείῳ λόγῳ προτιθέσθαι, καὶ ὅπως αὐτῶν τὴν ἐπίκρισιν ποιεῖ)... πρῶτον δὲ λέγει περὶ τῶν τῷ ὕλην φύσιν ἐκάστω νομιζόντων... σημειῶν δὲ τῷ τὸ ὑποκείμενον ἀλλ' ὡς τὸ εἶδος εἶναι τὴν φύσιν ὁ Ἀντιφῶν ὁ σοφιστὴς ἐπαυτοῖ τὸ φύσιν μὴ εἶναι τὴν φύσιν ἥτοι τὴν ἐκφύσιν, καὶ διατάσσας ὅπως εἰς κίνησιν καὶ τῷ ὁμοίῳ ἀπογέννησιν... ὥστε ὁ μὴ Ἀντιφῶν καὶ ὅπως ἐφύκει λέγειν τὸ ὑποκείμενον τὴν φύσιν, τῶν δὲ ἄλλων ἑκάστω ὅπως ἔλεγε πρῶτον ὑποκείμενον, τῷτο καὶ φύσιν ἐκάλει τῶν ὁμοίων... γὰρ δὲ μόνον ὕδεις εἶπεν, ἀλλὰ τῇ συνεκδορικῇ τῶν ἄλλων καὶ ταύτην τέθεικεν ὁ Ἀριστοτέλης. id. ib.

τινὲς ἀντὶ τῷ "καὶ νόμον διάθεσιν" τὴν "καὶ ῥυθμὸν" γὰρ 40 φουσι. καὶ ἐστὶ τῷτο γνωμμώτερον· ῥυθμὸς γὰρ ἡ μορφή λέγεται id. f. 60 b.

εἰπὼν δὲ ὡς τὸ μὴ καὶ συμβεβηκός ὑπάρχον, τί τῷτο φησὶ ἐπὶ γαγεν "τὴν καὶ νόμον διάθεσιν καὶ τὴν τέχνην," τὸ εἶδος λέγει τῆς κλίνης, ὅτι διατίθει) ὡς ἂν τοῖς τῆς τέχνης νόμοις δοκῇ. γὰρ φε) δὲ καὶ "τὴν καὶ ῥυθμὸν διάθεσιν." κατὰ τῶν γὰρ συμμετρίας τῶν μελῶν πρὸς ἀλλήλα· ἀναλογίας τὸ εἶδος ἀποτελεῖ) τῇ κλίνῃ. εἰ δὲ εἴη "τὴν καὶ νόμον," σημαίνει τὴν θέσει καὶ μὴ φύσιν διαθεσιν. Philop. f p. 5.

ἔπει διττὸν ἐστὶ τὸ εἶδος, τὸ μὲν κτ' τὴν μορφήν τὸ δὲ κτ' τὴν λό-
 γον ὅν, ὁρίζομενοι τί ἐστὶν ἕκαστον, ἀποδίδομεν τὸ μὲν κτ' τὴν μορφήν
 μόνον τὸ ἐπιπολὺς χῆμα καὶ χρώμα καὶ μέγεθος, τὸ δὲ κτ' τὴν λόγον
 τὸ κτ' τὴν μονοειδῆ τύπον τῷ ἀνηλεγμένῳ ὀρισμῷ, ὃ καὶ συντρέχει
 τῷ ὀρισμῷ, ὥσπερ καὶ τὸ ὄνομα, τὸτο δὲ καὶ τὴν μορφήν περιέχει.
 ὅτι ὅν τὸ εἶδος τὸ κτ' τὴν λόγον ἦται τὴν τοιαύτην μορφήν εἶναι
 τῇ φύσει λέγει. διὸ καὶ προσέθῃσι τῷ εἶδει τὴν μορφήν, λέγων
 ἄλλον δὲ τρόπον ἢ μορφήν καὶ τὸ εἶδος, καὶ πάλιν ἢ μορφήν καὶ τὸ εἶδος
 ἢ χωριστὸν ὄν. Simpl. f. 61.

εἰ δὲ ὕχ' ὡς χῆμα, ὅδ' ὡς εὐειδὲς ἐλέγομεν ἢ δυσειδὲς, 10
 ἀλλὰ καθ' ὃ ἕκαστον ὁρίζομενοι τὸ τί ἐστὶν ἀποδίδομεν. καὶ γὰρ ὅν
 καὶ τὸτο ἴσμεν ὅτι φύσις μὲν ἕκαστος τὸ εἶναι ἕκαστος, καὶ καθ' ὅσον
 ἕκαστος ὃ ἐστίν. ἐστὶ δὲ ἕκαστος ὃ ἐστὶ κτ' τὸ εἶδος, ὃ κτ' τὸ ὑποκει-
 μένον. ὥστε τὸ εἶδος ἢ φύσις. τὸτο δὲ ἡμεῖς τὸ εἶδος ὅκ' ἐλέγο-
 μεν χωριστὸν καθ' ὑπόθεσιν, ἀλλὰ μόνον κτ' λόγον. Themist. 15
 f. 23 b.

ὃ μέντοι Πορφύριος τὸ "καὶ μᾶλλον αὕτη φύσις τῆς ὕλης"
 περὶ τῷ συνθέτῳ ἀκρίβει, ὅπερ καὶ εἰ μὴ φύσις ἐστὶ κυρίως ἀλλὰ
 φύσις, ἀλλ' ὅμως μᾶλλον φύσις ἐστὶ τῆς ὕλης, διότι τὸ εἶδος
 μᾶλλον φύσις ὅν ἐν αὐτῷ ἔχει. ἐστὶ δὲ τὸ πρῶτον ἐπιχείρημα 20
 τῶτον. ἢ φύσις αἰτία ἐστὶν ἕκαστου τῶν φυσικῶν τῷ εἶναι τὸτο
 ὅπερ λέγει, τὸ δὲ αἷτιον τῷ εἶναι ὅπερ λέγει ἐστὶ τὸ αἷτιον τῷ ἐν-
 τελεχεῖ εἶναι καὶ μὴ μόνον δυνάμει, τὸ δὲ αἷτιον τῷ ἐνεργεῖ εἶναι
 ὅτι ὅπερ λέγει τὸ εἶδος ἐστίν, ἢ φύσις ἄρα τὸ εἶδος ἐστίν. ὃ δὲ
 Ἀλέξανδρος ὕτω συνήγαγε τὸν λόγον. ἕκαστον τῶν ὄντων τότε 25
 ἐστὶ ἐστίν, ὅταν ἢ ἐντελεχέει. ἐντελεχέει δὲ ἐστὶ πᾶν ὅταν τὸ
 αὐτὸ ἔχῃ. ἀλλὰ μὴν ὃ παρούσα τὰ φύσει φύσει ἐστὶ, τὸτο ἐστὶ
 φύσις. τῇ δὲ τῷ εἶδος παρούσα τὰ φύσει φύσει ἐστίν. τὸ εἶδος
 ἢ φύσις. τὸ δὲ "μᾶλλον" προαίρει ἐδήλωσεν ὅτι καὶ τὰ δυνάμει
 ὅτι, εἰ καὶ μὴ ὁμοίως τοῖς ἐντελεχεῖ, ἀλλ' ὅμως λέγει καὶ αὐτὰ, 30
 ὥστε καὶ ἢ ὕλη φύσις, εἰ καὶ ἦσαν τῷ εἶδος. τὸ δὲ τῆς ἐντελεχείας
 ἡμῶς λέγει μὲν αὐτῷ τῷ Ἀριστοτέλει ἰδίῳ, σημαίνει δὲ τὸ εἶδος
 τὸ ἐνεργεῖ ὄν, παρόσον κτ' τὸτο ἐστίν ἢ τῷ ἐνὸς τέλους ἀπόληψις,
 ἢ καὶ τῷ ἐν καὶ τέλειον εἶναι ἀπόληψις, ἢ καὶ τῷ ἐντελεῖς συνέχεια,
 τῶς καὶ ἢ κτ' τὸ ἐντελεῖς ἔστι. . . προαναφωρηθὲν δὲ τὸ οἷον συμ- 35
 πέρασμα, τὸ "γίνεσθαι ἀνθρώπου ἐξ ἀνθρώπου," ἀσάφειαν ἐποίησε
 τὸν λόγον. ἐστὶ δὲ ἢ ἐπιδρομὴ τῷ λόγῳ τοιαύτη. γίνεσθαι ἀνθρώπου
 ἐξ ἀνθρώπου φυσικὸν εἶδος ἐκ φυσικοῦ, ὃ μέντοι τεχνικὸν ἐκ
 τεχνικοῦ. εἰς ὃ ἀποβλέψαντες ἐκεῖνοι λέγουσι μὴ εἶναι τὸ εἶδος
 φύσιν. καίτοι ἴδου μᾶλλον εἰς τὰ φυσικὰ ἀποβλέψαντες τὰ ὅμοια 40
 τῷ εἶδει γεννῶντα, καὶ εἰπερ τὸτο φύσεως ἰδίον, τὸ εἶδος φύσιν
 λέγουσιν. id. f. 61 b.

πρὸς Ἀντιφώντα δὲ ὃ χαλεπὸν εἰπεῖν, ὡς εἰ διὰ τὸτο τὴν
 ὕλην φέτο φύσιν, ὅτι γένετο ἂν ἐκ κλίνης, εἰ λάβοι σπηδεόνα,
 βλάστημα τὸ ἐξ ὕλης, ὃ κλίνη, γίγνεσθαι δὲ καὶ ἐξ ἀνθρώπου ἀνθρώπου, 45
 ὡς ἐκ ἂν εἴη τὸ εἶδος φύσις; ὃ γὰρ ἀνθρώπου εἶδος, ὡς ἐκ τῷ
 ὀρισμῷ ὁρίσθη. τὸ μὲν γὰρ τεχνικὸν εἶδος ὅδ' ἡμεῖς ἂν εἰποιμεν φύ-
 σιν. ὁ δὲ περὶ ὅδ' τῆς κλίνης τὸ εἶδος φύσις ἐστίν. ὃ γὰρ ἐστὶν ἀρχὴ

κινήσεως ἐνυπάρχουσα. τὸ μέντοι φυσικὸν καὶ ἐνυλον εἶδος αἰετὶ ἐξ
 ὁμοίων τὴν γένεσιν ἔχει. Themist. f. 24.

τρίτον τὸτο τίθησιν ἐπιχείρημα δεικτικὸν τῷ τὴν φύσιν τὸ 193a
 εἶδος εἶναι, πᾶν ἐντρεχῶς προαχθέν. ἢ γὰρ φύσις ἢ ὡς ἐκφυσις καὶ 12
 γένεσις λεγομένη φύσις ὁδὸς ἐστὶν εἰς τὴν φύσιν προῦσα τῷ γίνο-
 μένῳ καὶ εἰς αὐτὴν τελευτῶσα. ὥσπερ ὅν ἐπὶ τῶν τεχνικῶν. . .
 ὅτως καὶ τὸ φυσικόν, ἐπειδὴ εἰς φύσιν ἔρχεσθαι, λέγει φύσει, ἀλλ'
 ὕχ' ὅτι ἀπὸ φύσεως. ἔρχεσθαι δὲ ἐπὶ τὸ εἶδος. τὸ εἶδος ἄρα ἢ φύ-
 σις. . . τὸ γὰρ θερμὸν θερμὸν ποιεῖ, καὶ ἢ μεταξὺ ὁδὸς θερμανσις.
 ἐν δὲ τισιν ἑτερώνυμον, ὡς ἰατρικὴ ὑγίαινα. Simpl. f. 61 b.

τὸ ἢ δυνάμει παραδιασκευτικὸς εἶναι, ἵνα ἢ ὕτω. τὸ γινόμενον 193b
 ἐκ τινος εἰς τι ἔρχεσθαι ἢ γινεσθαι φύσει. ταυτὲν γὰρ ἀμφότερα. δυνάμει 17
 δὲ καὶ ἐπίρρημα εἶναι προσγεγραμμένον τῷ ἢ, ἀντὶ τῷ καθὼτ' εἶναι.
 καθὼτ' εἶναι φύσει, εἰς τι ἔρχεσθαι. εἰς τί ὅν φύσει; φησὶν. ὕχ' εἰς τὸ
 εἶδος, τῶς ἐστὶν εἰς τὴν ὕλην, ἀλλ' εἰς τὸ εἶδος, τῶς ἐστὶν εἰς τὸ εἶδος.
 Philop. f. p. 7.

εἰ ὅν τὸ τέλος εἶδος καὶ φύσις ἐστὶ, πῶς ἂν εἴη ἢ ζέρησις τέ- 193c
 λος, ἀντικειμένη τῷ εἶδει; ἐπὶ δὲ τὰ σοφιστὰ τῶν ἐν γένεσιν τὴν 18
 ὕλην ἔθετο καὶ τὰ ἀντικείμενα. ἐπὶ ὅν τὸ ἕτερον τῶν ἀντικειμένων
 ἔθετο νῦν τὴν φύσιν, πράχειρον ἢ ἀπορεῖν πῶς αἷτια μὲν ἀμφω,
 φύσις δὲ θάτερον. διὸ καὶ τῇ ζέρησει κτ' τοσούτον τῆς φύσεως
 μετέδωκε καθ' ὅσον καὶ τῷ εἶδος, εἰπὼν "καὶ γὰρ ἢ ζέρησις εἶδος πῶς
 ἐστίν." ἐστὶ δὲ εἶδος πῶς ἦτοι ὡς πρὸς τὸ ὑποκείμενον ἀντιδιασελ-
 λομένη, διότι ἐν ὑποκειμένῳ ὅσα καὶ αὐτὴ ὥσπερ τὸ εἶδος, μορφή 25
 τις καὶ αὐτὴ καὶ εἶδος γίνεσθαι τῷ ὑποκειμένῳ. . . ἢ λέγοιτο ἂν εἶδος
 πῶς ἢ ζέρησις ὃ πᾶσα, ἀλλ' ἢ κτ' τὸ χεῖρον τῶν ἐναντίων θεωρη-
 μένη. τὸτο γὰρ ὑπὸ τὴν ζέρησιν τὸ εἶδος, ὡς ἐν τοῖς περὶ Γενέσεως
 (13) ἀποδείκνυσιν. . . λέγοιτο ἂν φύσει καὶ τὰ ἐν ζέρησει, ὃ μὴν
 ἐπὶ καὶ κτ' φύσιν, διότι τὸ τέλος καὶ ὃ ἐφίεσθαι τὸ ὑποκείμενον, τῶτό 30
 ἐστὶ τὸ κτ' φύσιν, ἐφίεσθαι δὲ τῷ εἶδος. διὸ καὶ ἐπὶ πλέον τὸ φύσει τῷ
 κτ' φύσιν, διὰ τὴν ζέρησιν. ἀλλὰ πῶς ἢ ἐπὶ τὴν ζέρησιν ὁδὸς
 φύσις λέγοιτο ἂν, ὃκ' ὅσα ἐκφυσις; φθορὰ γὰρ ἐστὶ καὶ ὕχ' γένεσις.
 Simpl. f. 62.

ζέρησιν λέγει ἢ τὸ χεῖρον τῶν ἐναντίων, οἷον τὸ μέλαν, εἶδος 193d
 δὲ τὸ κρεῖττον, οἷον τὸ λευκόν. διὸ καὶ τὴν ἐκ μέλανος μὲν εἰς λευκόν 19
 μεταβολὴν ἀπλῶς μὲν γένεσιν καλεῖ καὶ φθορὰν δὲ τινος, τὴν δὲ ἀπὸ
 λευκοῦ εἰς μέλαν ἀνάπαλιν. ἢ τὴν κυρίως ζέρησιν εἶδος καὶ μορφήν
 καλεῖ διὰ τὸ εἶναι διαθεσὶν τινὰ τῷ ὑποκειμένῳ. εἰ μὲν γὰρ μὴ πάντα
 τὰ ὄντα εἶδη εἰσὶν, ἀλλ' ἐστὶ τινὰ καὶ ἀνείδεα, ὃκ' εἶδος ἢ ζέρησις.
 εἰ δὲ πᾶν τὸ ὅπως ὄν εἶδος καλεῖται, δηλονότι ἐπειδὴ ἢ ζέρησις
 τῶν πᾶν ὄντων ἐστὶ καὶ πᾶν εἶδος ἂν εἴη. διακρίνει γὰρ καὶ μεμρφω-
 ταί πῶς κατ' αὐτὴν τὸ ὑποκείμενον. διατίθησι γὰρ πῶς καὶ ἢ τυ-
 φλότης τὸ ὑποκείμενον καὶ πᾶσα ζέρησις. ἐπειδὴ ὅν πᾶσαν δι-
 θεσιν μορφήν τῷ ὑποκειμένῳ καὶ εἶδος λέγομεν, διὰ τὸτο αὐτὸ
 ἐπεσημάνετο, καὶ ἀπλῶς δὲ γένεσιν τὴν ὕστωδὴ λέγει. cod.
 Vat. 1028.

πενταχῶς λέγει ἢ φύσις, καθ' ὅσα μὲν τρόπον ἢ ἐν ἕκαστῳ 193e
 ὕλη. αὕτη δὲ ἐστὶ τὸ πρῶτως ἐν ἕκαστῳ τῶν φυσικῶν ὑπάρχον 22

ἀρρυθμίζον. . . καὶ δεύτερον δὲ σημαινόμενον τὸ περὶ τὴν ὕλην εἶδος. . . καὶ δὲ τρίτον τὸ ἐκ τῆς ὕλης καὶ τῆς εἰδὸς συγκαίμενον, οἷον ὁ ἄνθρωπος. . . εἰ μέντοι τὸ "μᾶλλον αὐτὴ φύσις τῆς ὕλης" ἐπὶ τῆς συνθέτου εἰρήνῃ, ὡς ἤκουσεν ὁ Πορφύριος, δηλονότι κυρίως μὲν φύσις ἔκ ἐστι τὸ σύνθετον. . . καὶ τέταρτον δὲ σημαινόμενον λέγει φύσις ἡ οὖν ἐκφυσις καὶ γένεσις καὶ κινήσεις, καθ' ἣν ὑπὸ τῷ φύοντος φύει τὸ φύομενον. . . καὶ πέμπτον δὲ σημαινόμενον τὸ κυριώτατον φύσις ἐστὶ τὸ τῷ κινεῖσθαι τοῖς φυσικοῖς αἰτίον. . . ὁ μέντοι ὁρισμὸς πᾶσι τοῖς σημαινόμενοις ἐφαρμόσει οἰκείως ἐφ' ἑκάτερα λαμβανόμενος· καὶ γὰρ ἡ μὲν κυρίως φύσις ἀρχὴ καὶ αἰτία 10 κινήσεως ἐστὶ καὶ ἡρεμίας, ἡ δὲ ὡς κινήσεις φύσις ὡς ὀργανική· διὰ γὰρ ταύτης ἡ ποιητικὴ φύσις τὴν ἐν τοῖς φυσικοῖς κίνησιν καὶ ἡρεμίαν ἀποτελεῖ, ὡς ὁ ἱατρὸς διὰ τῆς ἰατρούσεως τὴν ὑγίειαν. ἡ δὲ ὕλη καὶ τὸ εἶδος ἀρχαὶ τῆς καὶ φύσιν ἀποδιδωμένης ἐνεργείας εἰσὶν ὡς σοφιστικαί. καὶ λέγει ὁ Εὐδήμος ὅτι ἐπιδέχει καὶ ταῦτα 15 τὴν λόγον τῆς φύσεως· ἀρχὴ γὰρ δοκεῖ κινήσεως εἶναι καὶ ἡ ὕλη καὶ τὸ ὕψος. . . ἀλλὰ πῶς τὸ σύνθετον ἀρχὴ ἂν εἴη καὶ αἰτία, ἀποτέλεσμα μόνον ὑπάρχον; καὶ καὶ τὸτο ὡς τέλος ἂν εἴη ἀρχή. . . οἱ δὲ παλαιότεροι φαίνονται μὲν καὶ αὐτοὶ τοιαύτην τινὰ τῆς φύσεως ἔννοιαν ἐχρήματα, ὡς καὶ τὴν ἐπιτηδεωτήτα τὴν πρὸς κίνησιν ἐκάζων θεω- 20 ρημένης, καθ' ἣν χαρακτηρίζεται τὰ φυσικὰ πράγματα. Simpl. f. 62 b.

193 b
20. εἰ δὲ καὶ ἡ ψυχὴ ἀρχὴ κινήσεως ἐστὶ καὶ ἡρεμίας τοῖς ἐμφύλοις σώμασι καὶ καὶ Πλάτωνα καὶ Ἀριστοτέλην, τίς ἡ διαφορὰ; ὅτι γὰρ καὶ ἡ ἐκείνη ψυχὴ ἡ φυτικὴ καλυμένη ἄλλη καὶ καὶ τὴν Ἀριστοτέλην 25 ἐστὶ παρὰ τὴν φύσιν, ἐκ τῶνδε δὴλον, καὶ πολλάκις φύσιν καλῶσι τὴν φυτικὴν ψυχὴν ὡς ἐγγὺς ὕσαν τῆς φύσεως. πᾶσα ψυχὴ καὶ ἡ ἐκείνη ἐντελέχεια σώματος φύσιν ὀργανικὴν ἔχει παρ' αὐτῷ, ὡς φύσιν ἔχοντι σώματι ὑπάρχει ἡ φυτικὴ ψυχὴ, ἄλλη δηλονότι ὕσα παρὰ τὴν φύσιν. ἀλλ' ὅδε μόνον τὰ ὀργανικὰ σώ- 30 ματα φύσιν ἔχει, ἀλλὰ καὶ τὰ ὁμοιομερῆ καὶ τὰ δ' ὁμοιομερῆ. ἔτι δὲ ἐμφυλὴ μὲν λέγομεν τὰ ἔχοντα αἰτίαν ἐν ἑαυτοῖς τῷ τρέφεσθαι καὶ αὐξεσθαι καὶ γενᾶν ὁμοία, φυσικὰ δὲ τὰ μὴ τοιαῦτα, οἷον λίθοι καὶ τὰ ἄλλα μέταλλα καὶ τὰ νεκρά σώματα καὶ τὰ ἀπλά. ἔτι δὲ πᾶν σῶμα φύσιν ἔχει· καὶ γὰρ τὰ τῶν τεχνητῶν, οἷον τὸ τῷ ἀνδριάντος 35 καὶ φυσικῶν ἐστίν, ὡς περὶ καὶ τῆς κλίνης ξύλον· καὶ πᾶν δὲ σῶμα ἐμφυλὸν ἐστίν, ὡς ἔκ ἂν εἴη ψυχὴ ἡ φύσις. δὴλον δὲ ὅτι χεῖρόν ἐστιν ἡ φύσις τῆς φυτικῆς ψυχῆς, εἴπερ ὡς εἶδος ὕλη τῷ φυσικῷ σώματι ἡ τοιαύτη ψυχὴ ἐπυγίνετο. πῶς ἔν Ἀριστοτέλῃ τὴν πρὸς ψυχὴν αὐτῇ διαφορὰν ἀποδέδωκεν; ἐγὼ μὲν οἶμαι καὶ τὸ 40 ἐν ᾧ ἐστὶν ἀρκεῖν πρὸς τῶτο καὶ τὸ ἐφεξῆς σαφέστερον εἰρημένον τὸ ἐν ὑποκειμένῳ εἶναι τὴν φύσιν. cod. Vat. 1028 ex Simpl. f. 63 b.

193 b
22. διαφέρει ὁ μαθηματικὸς τῷ φυσικῷ πρῶτον μὲν ὅτι ὁ φυσικὸς 45 καὶ περὶ τῶν συμβεβηκότων μόνον τοῖς φυσικοῖς λέγει ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς ὕλης, τῷ μαθηματικῷ μὴδὲν περὶ ὕλης πολυπραγμονούντος. ἔπειτα καὶ περὶ τῶν συμβεβηκότων, περὶ ὧν ἀμφοτέροι λέγουσιν, καὶ καὶ τὴν αὐτὴν λέγουσι τρόπον, ἀλλ' ὁ μὲν φυσικὸς περὶ ἐπιτεδῶν

λέγει καὶ γραμμῶν καὶ σημείων ὡς περὶ περάτων τῷ φυσικῷ καὶ κινητῷ σώματος, ὁ δὲ μαθηματικὸς καὶ τὴν κίνησιν προσποιεῖται τὴν ἐμφυτον, ὅτε ὡς περάτα φυσικῷ σώματος παραλαμβάνει. . . ὡς εἰ μήτε ὡς περὶ φυσικῶν λέγει μήτε ὡς φυσικοῖς ὑπαρχόντων, ὅτε φυσικὸς ἂν εἴη ὁ μαθηματικὸς ὅτε μέρος ἡ μαθηματικὴ τῆς φυσικῆς. ἀλλ' ὅδε ἡ ἀστρολογία. . . ὁ δὲ Ἀλέξανδρος φιλοπόνως λέγειν τινὰ τῷ Γεμίνῳ παρατίθησιν ἐκ τῆς ἐπιτομῆς τῶν Ποσειδωνίων Μετεωρολογικῶν ἐξηγήσεως, τὰς ἀφορμὰς παρὰ Ἀριστοτέλους λαβῶσαν. ἔχει δὲ ὅδε. . . διὰ καὶ παρελθὼν τις, φησὶ Ἡρακλείδης ὁ Πόντικός, ἔλεγεν ὅτι καὶ κινημένης πως τῆς γῆς, τὸ δ' ἡλίου μένοντός πως, δύνατο ἡ περὶ τὴν ἡλίου φαινομένη ἀνωμαλία σωζεσθαι. ὅπως δὲ ἔκ ἐξω ἀστρολόγου τὸ γινώσκειν τί ἡρέμῳ ἐστὶ τῇ φύσει καὶ ποῖα τὰ κινήματα. . . περὶ τὴν τῶν ὀνομάτων δὲ χρησὶν ἐπιστημὴν αὐτῶν ὅτι μαθηματικὸν νῦν τὴν γεωμετρίαν ὡς καλεῖν· ὅτος γὰρ ἐστὶν ὁ ἐπίπεδος καὶ σφαιρὸς καὶ μήκη καὶ στεγνὰ ἔχον, καίτοι τῆς κυρίως μαθηματικῆς καὶ τὴν ἀριθμητικῆς καὶ τὴν ἀστρολογίαν ἦτοι σφαιρικὴν καὶ τὴν ἀρμονικὴν ἦτοι τὴν κανονικὴν περιεχούσης. καὶ τὸ τῆς ἀστρολογίας ὄνομα, μήπω τότε τῆς ἀποτελεσματικῆς εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἐλθούσης, ὡς ἔοικεν, ἐπὶ τῆς νῦν καλούμενης ἀστρονομίας ἔφερον. οἱ δὲ νεώτεροι διελόντες τὸνομα τῇ μὲν τὰς κινήσεις τῶν ὑπερῶν ἐπισκοποῦσαν ἀστρονομίαν καλῶσι, τὴν δὲ περὶ τὰ ἀποτελέσματα ἐξ αὐτῶν ἀστρολογίαν ἰδίως ἐπισκοποῦσιν. Simpl. f. 64 b.

ὁ γὰρ Θεοδόσιος ἐν τῇ Σφαιρικῇ διδασκων τὰ συμβαίνοντα πᾶσι τῇ σφαίρᾳ ὅθεν προσλογίζετο ὕλην, ἀλλὰ χωρίσας πάσης ὕλης τὸ σφαιρικὸν ὅλον, ὅταν τὰ συμβαίνοντα αὐτῷ ἐπιπτετο, ὅτι ἐὰν σφαῖρα ἐπιπέδῳ τμηθῇ κύκλον ποιεῖ, καὶ ὅσα ἄλλα ὁ δὲ Αὐτοδύκος περὶ κινημένης σφαίρας γράψας καὶ ὅσα συμβαίνει τῇ κινημένῃ σφαίρᾳ, μερικώτερός ἐστι τῷ Θεοδόσιῳ καὶ μᾶλλον τῷ φυσικῷ προσεγγίζων. Philop. f. p. 8.

οἱ μὲν μαθηματικοὶ γραμμὰς καὶ ἐπίπεδα καὶ τὰ τοιαῦτα χωρίζουσιν ἀπὸ τῶν φυσικῶν σωμάτων, ὥστε εἰ καὶ τῇ ὑποστάσει ἔχοντες ἐστίν, ἀλλὰ τῇ γε ἐπινοίᾳ χωρίζοντα ὅθεν ἀδύνατον ἐπιμνην ἔχει· ὅτοι δὲ τὰ φυσικὰ εἶδη χωρίζουσιν ἐπιχειροῦσιν, οἷον ἄνθρωπον καὶ σάρκα καὶ τὰ τοιαῦτα, ὥστε ἡττόν ἐστι χωρίζον τῶν μαθηματικῶν. τὸ δὲ ἡττόν δοκεῖ δι' εὐλάβειαν λέγειν ὁ φιλόσοφος καίτοι βυλόμενος αὐτὰ μηδαμῶς εἶναι μὴδὲ τῇ ἐπινοίᾳ χωρίζοντα· ὅτι δὲ καὶ πάντα δύναται χωρίσαι τῶν φυσικῶν, δέκνυσιν καὶ διὰ τῶν μαθημάτων καίτοι χωρίζουσιν πεφυκότων, ὅμως τὰ φυσικὰ τετρα καὶ κινήσει προχωρῶμενα, ὅσα ἐστίν ἡ ὀπτική καὶ ἡ ἀρμονική καὶ ἡ ἀστρολογία, αἰσθήσεσιν ἡδὴ προχωρῶμενα καὶ κινημένους ὑποκαταστήσει μὴ δύνασθαι χωρίσαι ταῦτα τῆς ὕλης καὶ τῆς φύσεως. . . ταῦτα καλῶς ὁ Ἀριστοτέλης πρὸς τὰς δημώδεις περὶ τῶν ἰδεῶν ἐννοίας ἀντήρην, ὅσαι τῶν μὲν ἐκεί μὴδὲν συναυξάνονται, τὰ δὲ ἐν ἑαυτῷ εἶδη μὴδὲ ἀπαδύναται τελείως τῆς ὕλης ἐν τῷ δημιουργῶν ἢ προϋπάρχον φαντάζονται. Simpl. f. 65.

λαβῶσαι ἔν τὴν τοιαύτην γραμμὴν, ἐπειδὴ χρήσασθαι αὐτῇ κατ' ἐνέργειαν ὑφεσώσης, ἐκείτη χωρίζουσιν κινήσεως καὶ ὕλης

ἀλλὰ κίνησις ὡς φύσις τε καὶ κινουμένη· τῇ γὰρ ἐκ τῆς
ἀσπίδος εὐθείᾳ μεθ' ὕλης ἤδη κινήσεως. Themist.
f. 24.

διχῶς δὲ ἡ φύσις κατὰ τὴν ὕλην καὶ πρὸς τὸ εἶδος, καὶ κυ-
ριώτερον πρὸς τὸ εἶδος. εἰκότως ἔν τ' συναμφοτέρον γινώσκει πρὸς
τὸ εἶδος. καὶ εἴπερ ἡ μὲν ὕλη πρὸς ἀναλογίαν ἐστὶ γινώσκῃ, πρὸς δὲ εἶδος
πρὸς ἐπέκεινται, εἰκότως πρὸς τὸ εἶδος ἡ τὸ συνθέτου γινώσκῃ ἐπιτελεῖται.
Simpl. f. 66 b.

Ἐμπεδοκλῆς μὲν τὸ νείκος καὶ τὴν φύλιν ὡς εἰδοποιῶς αἰτίας
ἐν ταῖς ἀρχαῖς ἀποθέμενος, Δημόκριτος δὲ τὸ χῆμα καὶ τὴν θέσιν
ἐν τῇ τάξει, πρὸς εἶδος οἶμαι πρὸς τὸν λόγον ἀφορίζει καθ' ὃν ἕκαστα
ἰστανται. . . Ἀναξαγόρου δὲ, φησὶν Ἀλέξανδρος, ἔκ ἐμνημόνευσε,
καὶ τὸν νῦν ἐν ταῖς ἀρχαῖς τίθεντος. ἴσως, φησὶν, ὅτι μὴ προ-
χρῆν αὐτῷ ἐν τῇ γενέσει. ἀλλ' ὅτι μὲν προχρῆν, δῆλον, εἴπερ
τὴν γενέσιν ὁδὸν ἄλλο ἢ ἐκκρίσιν εἶναι φησὶ, τὴν δὲ ἐκκρίσιν ὑπὸ
τῆς κινήσεως γίνεσθαι, τῆς δὲ κινήσεως αἴτιον εἶναι τὸν νῦν. λέγει

πρὸς ὅτως Ἀναξαγόρου. . . ἀλλὰ διὰ τὸ τὸ Ἀναξαγόρου ἔκ
ἐμνημόνευσε, ὅτι τὸν νῦν ὁ Ἀναξαγόρας ἔκ ἔλεγεν εἶδος ἔνυλον, οἷον
πρὸς τὸν ζήτημα, ἀλλὰ διακριτικὸν καὶ κοσμητικὸν αἴτιον, χω-
ρὶς ἀπὸ τῶν κοσμητικῶν καὶ ἄλλης ὅν ὑποστάσεως παρὰ τὰ κο-

σμητικὰ. . . μήποτε δὲ καὶ διὰ τὸ ἔκ ἐμνημόνευσε Ἀναξα-
γόρου, ὅτι ὁ παρ' αὐτῷ νῦν ὁ ποιεῖν ἀλλὰ διακρίνειν ὄντα τὰ εἶδη
καὶ. . . δευτέρῳ δὲ χρῆν ἐπιχειρήματι τοῦτω. εἰ τῆς αὐτῆς
ἐπὶ ἐπισήμης τὸ τέλος καὶ πρὸς τὸ ἔνεκα γινώσκειν καὶ τὰ πρὸς τὸ τέ-
λος, ὡς οἰκοδομικῆς τὴν ὁροφὴν καὶ τὴν ταίχυν, ἡ δὲ φύσις καὶ πρὸς τὸ
τέλος καὶ πρὸς τὸ ἔνεκα, δηλονότι τῆς φυσικῆς εἴη ἂν μὴ

μόνον τὴν ὕλην γινώσκειν, ὡς οἱ παλαιοὶ φυσικοὶ λέγουσιν, ἀλλὰ
καὶ τὸ εἶδος, ἡ μὴ μόνον τὸ εἶδος, ὅπερ ἐστὶν ἡ κυρίως φύσις, ἀλλὰ
καὶ τὴν ὕλην. ὅτω γὰρ ὁ Ἀλέξανδρος ἀναίει. δυνατὸν δὲ ἀμφοτέρως.

ἀλλ' ἡ μὲν ἀπόδειξις τῶν καὶ τῶν εἶδους εἶναι τὴν φυσικὴν ὁρθῶς ἔχει
πρὸς τὴν φύσιν λεγομένην, ἡ δὲ τῶν καὶ τῆς ὕλης πρὸς τὰ
ἔνεκα ἐπαγόμενα. id. ib.

ὁ Ἀλέξανδρος ἀμεινὸν φησὶ γυνεῖσθαι ὡς γὰρ συνεχὲς τῆς
ὑποκειμένης ὅσης ἐστὶ τὸ ἔχατον, τὸτο τέλος καὶ πρὸς τὸ ἔνεκα, ἐπεὶ μὴ
πρὸς τὸ ἔχατον τέλος. καὶ τὸ αὐτὸς Ἀριστοτέλης ὁμολογεῖ μὴ
πρὸς τὸ ἔχατον εἶναι τέλος. μήποτε ἔν μεταγράφειν ἔκ ἀνάγκῃ
πρὸς τὸ τέλος. id. f. 67.

ὡς γὰρ συνεχὲς τῆς κατὰ φύσιν ὅσης ἐστὶ τέλος, τὸτο ἔχατον
πρὸς τὸ ἔνεκα. μικρὸν δεῖ τὴν λέξιν μεταρρυθμίσαι, ὡς γὰρ συνε-
πρὸς τῆς κινήσεως ὅσης ἐστὶν ἔχατον τι, τὸτο τέλος καὶ πρὸς τὸ ἔνεκα.
ὡς τῶν προκειμένων ὅτος. Philop. f. p. 14.

καί τιν' ἐν Εὐριπίδῃ λέγει. ὅτι, φησὶ, καλῶς ὠρισμένα
τέλος καὶ πρὸς τὸ ἔνεκα, καὶ ὅτι ἐπὶ τῆς ἀδικίας κινήσεως, πρὸς τὸ
ἔνεκα, ἐκ κοινῆς μὲν ἐννοίας τὸτο λαβόν, ὅτι τῆς συνεχῆς κί-
νήσεως πρὸς τὸ ἔχατον τέλος καὶ πρὸς τὸ ἔνεκα ἐστὶ, γελῶν δὲ τὴν κοινὴν
ἐννοίαν καὶ καθολικὴν ἐφαρμόσας τοῖς πρὸς μέρος. ἐπεὶ γὰρ
πρὸς τὸ τέλος τῆς ζωῆς τέλος ἐστὶν ὁ θάνατος, ἐνέμισε τὸτο τέλος
πρὸς τὸ ἔνεκα εἶναι. ὁθεν ἐπειδὴ τὰ πρὸς τὸ τέλος πρὸς τὸ τέλος ἀνα-

φέρειν πάντα, ὑπενόησε διὰ τὸτο γίνεσθαι τὸν ἀνθρώπον ἵνα ἀπο-
θάνῃ. id. p. 15.

ὅτι συνήτην ἀλλήλοις τὸ τέλος καὶ τὰ πρὸς τὸ τέλος, δεῖ-
κνυσιν ἐκ τῶν καὶ ἡμᾶς τέλη ὄντας χρῆσθαι ἐκείνοις τοῖς ἡμῶν ἔνεκα
παραλαμβανομένοις. καὶ δηλονότι καὶ ἐπὶ τῶν τεχνῶν ἐξηγούμενον
καὶ ἐπὶ τῶν τέλων κατ' ἐπίστασιν δείκνυσιν πρὸς τὸ προκείμενον. περι-
τελεῖται γὰρ τὸ ποιεῖν καὶ χρῆσθαι τῷ γινώσκον μόνον. ἀλλὰ πῶς ἡμεῖς
τέλει, καὶ πῶς χρῶμεθα πᾶσιν; ἡ ὅτι διχῶς τὸ τέλος, τὸ μὲν ὡς
πρὸς τὸ ἔνεκα ἡ ἐφεσις, ὅπερ σκοπὸν οἱ νεώτεροι καλεῖσιν, οἷον ἡ ὑγίεια,
ἡ δὲ ἰατρὸς σοφάζει, πρὸς δὲ ἐν ᾧ τὸτο ἐστὶ καὶ ᾧ περιγίγνεται, ὡς περ
πρὸς τὸ ὑγιαίνειν. τὸτο γὰρ ἐστὶ τέλος ὡς πρὸς τὸ ᾧ, ὃ καὶ ἡμεῖς ἐσμέν. τέλος
γὰρ τῷ ἰατρῷ ὁ ὑγιαίνειν ὅχι ὡς πρὸς τὸ σοφάζει, οἷον ἡ ὑγίεια, ἀλλ'
ὡς πρὸς τὸ βυλεῖν αὐτὴν περιποιῆσαι. γέγονε δὲ ἡ διαίρεσις αὐτῇ
ἐν τοῖς Νικομαχείοις Ἠθικοῖς, ἀπερί φιλοσοφίας καλεῖ, φιλοσο-
φίαν ἰδιαίτερον καλῶν πᾶσαν τὴν ἠθικὴν πραγματείαν. Simpl.
f. 67 b.

καὶ ἐν τοῖς περὶ φιλοσοφίας. λέγει δὲ τοῖς Ἠθικοῖς, ἀπερί
φιλοσοφίας, διότι πρὸς φιλόσοφον ἦθος δὲ αὐτῶν παραδίδωμι. αὕτη
μὲν ἔν τῇ σύνταξι, τὰ δὲ μεταξὺ τὰ μὲν ἐστὶ προκατασκευῇ
τῶν ὅτι πρὸς τὸ ἔνεκα τέλος, τὰ δὲ πρὸς ἔλεγχον τῷ Εὐριπίδῃ.
Philop. f. p. 15.

εἰρήν δὲ περὶ τῶν ἐν τοῖς Ἠθικοῖς τοῖς Νικομαχείοις
ταῦτα γὰρ φιλοσοφίαν καλεῖ ὡς περὶ ἀρετῆς διδάσκοντα. cod.
Reg. 1947.

εἰπὼν ὅτι ἐνταῦθα τῶν τεχνῶν καὶ ποιῶσι τὴν ὕλην καὶ πρὸς τὸ
γινώσκον, νῦν δείκνυσιν ὅτι καὶ αἱ ἀρχιτεκτονικαὶ τῶν τεχνῶν αἱ
μακρὰ δὲ δοκῶσι πρὸς τὸ εἶδος ὁρᾶν, ὁδὲ αὐταὶ τὴν ὕλην ἀγνοοῦσιν.
Simpl. f. 67 b.

προσέθηκε τὸ "πῶς" διὰ τὸ μὴ τεκταίνεσθαι τὴν κυβερνητικὴν.
ἀρχεῖ μὲν γὰρ μᾶλλον τῆς ναυπηγικῆς, ἢ τεκταίνεσθαι δὲ πρὸς τὸ
τεκταίνεσθαι ἔν τ' "πῶς," ἢ πρὸς τὸ ἀρχεῖν. Philop. f. p. 16.

καὶ μοι δοκεῖ κατάλληλος ἡ λέξις φαίνεσθαι, ἐάν καὶ ἐπὶ τῷ
"μέχρι τίνος" βαρύνωμεν τὸ τίνος (ταῦτόν γὰρ ἐστὶ τῷ μέχρι πῶς)
καὶ ἐπὶ τῷ "τίνος γὰρ ἔνεκα ἔκαστον" βαρυτόνως προσηγορευόμενον τὸ τί-
νος. δηλοῖ γὰρ τὸ ἄχρι τῷ τέλει καὶ ἄχρι τῷ τίνος ἔνεκα. εἰ δὲ καὶ
ἐγγράφοιτο "μέχρι τίνος, ἔνεκα τίνος, τίνος γὰρ ἔνεκα ἔκαστον" (λέ-
γει γὰρ καὶ τοιαύτην γραφὴν ὁ Ἀλέξανδρος), πρὸς μὲν πρῶτον τίνος βα-
ρυνόμενον, πρὸς δὲ δεύτερον ὀξυνόμενον. . . σημεῖον δὲ ὁ Ἀλέξανδρος
καὶ ἐκ τῶν ἐνταῦθα λεγόμενων ὅτι πρὸς Ἀριστοτέλη συνήτην τῷ
θεῷ σώματι ἢ τῶν ἐνταῦθα γενέσεις καὶ ἔκ ἀπῆρτην ἀπ' αὐτῶ.
Simpl. f. 68.

τῆς πραγματείας ὅσης περὶ τῶν ἀρχῶν καὶ αἰτίων τῶν φυ-
σικῶν, διότι, ὡς αὐτὸς ἀρχόμενος εἶπε, "τότε οἴομεθα γινώσκειν
ἔκαστον, ὅταν τὰ αἰτία γνωρίσωμεν τὰ πρῶτα καὶ τὰς ἀρχὰς τὰς
πρῶτας καὶ μέχρι τῶν σοφείων," περὶ τῶν ἀρχῶν τῶν ὡς σοφείων
πρῶτον πράγματος σκοπεῖν. . . ἐπειδὴ πολλὰ μεταξὺ τῆς τῶν
αἰτίων πρὸς ἄλληλα συντάξεως ἐρρήθη, ἀναλαβὼν τὸν λόγον ἐφε-
ξῆς αὐτὰ ἀπαριθμήσει, τὴν προσήκοντα ἕκαστον ἐπαύων διορι-

- σμός, ἡ μὲν τὰ καθ' αὐτὰ αἷτια καὶ τὰ καὶ συμβεβηκός ὑπ' ὅψιν ἄγων. id. f. 68 b.
- 194^b 23. τὸ ἐστὶ τὸ ὑλικὸν καὶ ὑποκείμενον, ὅπερ καὶ μὴ τὸ ἐξ αὐτῶ γινεσθαι τι τῇ φέρῃσει ἐπικοινωνεῖν δοκεῖ, καὶ δὲ τὸ ἐνυπάρχοντος τὴν διαφέρει. id. f. 69.
- 194^b 26. καλεῖ παράδειγμα τὸ εἶδος, ὅτι ὡς οἱ τὰς ἰδέας λέγοντες αὐτὴν καθ' αὐτὴν, εἰδικὴν ὑσίαν ὑποτιθέμενος, πρὸς ἣν τὰ ἐνθάδε ἀφωμοῖται· ὅθεν καὶ τὰ φύσει ποιεῖν, φησὶν Ἀλέξανδρος, πρῶτον νοήσαντα αὐτοῖς ποιεῖ ὅπως ποιεῖ. . . ἀλλὰ τὸ γινόμενον περὶ τῇ ὕλῃ εἶδος, τὸτο καλεῖ παράδειγμα. . . ὅτι ὁμοίως δὲ, φησὶν Ἀλέξανδρος, ἐν τοῖς ἑνεκά τε ποῖσι πᾶσιν ἔχει τὸ τέλος καὶ τὸ παράδειγμα. . . παράδειγμα δὲ τὸ ἐνυλον εἶδος ὁ Ἀριστοτέλης καλεῖ, ἴσως μὴ καὶ ὡς σκοπὸν τῆς φύσεως, εἰς ὃν ὁ γινωσκτικὸς ἀλλ' ὅπως δὴς ἀποτεταμένη πάντα ποιεῖ. id. ib.
- 194^b 28. ἔστιν ἡ διὰ πᾶσων ἀρμονία, ἐν ᾗ ἡ ὑπάτη δις ἔχει τὴν νήτην, 15 τὴν ἐξ αὐτῆς διπλοῦσιν αὐτῆς φθογγὸν ἔχει. ἔστιν ὅν εἶδος ταύτης τὰ δύο πρὸς ἑν· ὃν καὶ λόγον ἔχει τὰ δύο πρὸς ἑν, τὸτον τὴν λόγον ἡ ὑπάτη πρὸς τὴν νήτην. Philop. g p. 2.
- 194^b 30. δεῖ μεμνησθαι ὅτι ἐνταῦθα ὁ Ἀλέξανδρος ὁμολογεῖ μὴ εἶναι κυρίως ποιητικὸν αἷτιον τὴν φύσιν ἀλλ' εἰδικὸν μᾶλλον, διὰ τὸ μὴ 20 εἶναι πρῶτον ἐν τοῖς ποιητικοῖς. καὶ ὅργανα δὲ δοκεῖ κινήσεως αἷτια γίνεσθαι, ἀλλ' ὅθεν ταῦτα κυρίως ποιητικὰ ἔστιν, ὅτι μὴ πρῶτως ἀλλὰ κινούμενα κινεῖ. Simpl. f. 70.
- 195^a 3. τὸ χεδόν εἶπε διὰ τὴν πρὸς τὴν Πλάτωνα εὐλάβειαν ἐξ τὰ αἷτια λέγοντα. cod. Reg. 1947.
- τὸ χεδόν πρόσκειναι ἡ ὅτι τὰ κυρίως αἷτια τοσαυταχῶς, πολλῶν ὄντων καὶ καὶ συμβεβηκός αἷτιων, ὡς ἐρεῖ, ἡ δὲ εὐλάβειαν εἶρη) τὴν Πλάτωνα τὸ μὴ παραδειγματικὸν αἷτιον τοῖς κυρίως αἷτιοις συναριθμήσαντος, τῷ τελικῷ καὶ τῷ ποιητικῷ, τὸ δ' ὅργανικὸν τοῖς συναῖτοις, τῷ τε ὑλικῷ καὶ τῷ εἰδικῷ. . . καὶ ὅτι μὴ 30 ταῦτα αἷτια τῶν γινόμενων ἐστὶ, δηλον· ὅτι δὲ καὶ μόνον ταῦτα, ἐκ τῆς διαιρέσεως ἐπιβλεπτόν. Simpl. f. 70 b.
- 195^a 15. ἀπαντα μέντοι γε, ὡς περ ἔφη, εἰς τέτταρας τρόπους πίπτει τὸς φανερωτάτους, καὶ πάλιν γε αὐτοὺς ἀκριβείας ἑνεκα ἐξαριθμητέον. πρῶτον μὴ εἰς τὴν ὕλην καὶ τὸ ὑποκείμενον. ὅτι εἰς δὲ 35 ὁ τρόπος τῆς ὕλης· ἄλλως καὶ ὑποκείναι τὰ σοικεῖα ταῖς συλλαβαῖς (καὶ σύνθεσιν γὰρ), καὶ ἄλλως ἡ κυρίως ὕλη δέχεται τὸ εἶδος (καὶ ἀλλοιωσεις γὰρ), γὰρ δὲ καὶ ὕδωρ κατ' ἀμφω τοῖς τῶν ζώων σώμασιν, καὶ τὰ μέρη τῶν ὅλων καθ' ἑτερον τρόπον, καὶ αἱ προτάσεις τῶν συλλογισμῶν τῷ συμπεράσματι. δευτέρον δὲ τὸ τί ἦν εἶναι καὶ 40 τὴν λόγον. καὶ τὸτο δὲ λέγει πολλὰχῶς, ὅλον μὴ ἐπὶ τοῖς ἐκ μέρων συγκειμένοις, ὅλον δὲ ὁ σύν τῶν μέρεσιν (τὸτο καὶ ἤδη τὸ συναμφοτέρον) ἀλλὰ τὸ ἐπὶ πᾶσιν αὐτοῖς ἐπιθεωρούμενον τε καὶ ἐπιγινώσκον. Themist. f. 25.
- 195^a 19. συντάξας τὰ εἶδη τοῖς ὑποκειμένοις εἰκότως ἐπήγαγε "τὴν 45 τῶν δὲ τὰ μὲν". . . μεμνησθαι καὶ ὅτι τὴν ὕλην καὶ ἀλλοίωσιν ἀναλαμβάνειν τὸ εἶδος ὁ Ἀλέξανδρος φησιν. διὰ καὶ ἐξ ὕλης καὶ εἶδους τὸ σύνθετον οἱ Περιπατητικοὶ λέγουσιν, ὡς συνεξαλλοιωμένων

ἀλλήλοις τῶν ἀπλῶν ἐν τῇ τῷ συνθέτῳ γενέσει, οἱ δὲ Πλατωνικοὶ τὴν ὕλην ἀτρεπτον λέγουσιν, τοῖς ἐν Τιμαίῳ (p. 50) λεγομένοις ἀκολουθῶντες. Simpl. f. 71 b.

τρίτον πάλιν ἀπαριθμεῖ τὸ ποιητικὸν αἷτιον, παραδείγματα 5 καὶ ἐνταῦθα παρατιθείς, δι' ὧν, ὡς εἶμαι, καὶ τὰς τῶ ποιητικῶν αἷτιων διαφορὰς, ὡς τὰς τῶ ὑλικῶν καὶ τὰς τῶ εἰδῶν, πρότερον ἐνεσθῆσαι. ἄλλως καὶ ὁ βουλευσας ποιῇ, καὶ ἄλλως ὁ ἰατρός, καὶ ἄλλως ὁ σπέρμα. id. ib.

"τὸ δὲ ὡς τέλος καὶ τὸ ἀγαθὸν τῶν ἄλλων." καὶ φησὶ ὁ Ἀλέξανδρος τὸ ἀκόλουθον εἶναι καὶ τὴν λέξιν, τὸ δὲ ὡς τέλος τῶν ἄλλων, καὶ τὸ ἀγαθόν. τῶν ἄλλων, δηλονότι ὧν ἐστὶ τέλος· μάλιστα δὲ κοινῶς καὶ κοινῶ καὶ τῷ τελει καὶ τῷ ἀγαθῷ ἐπὶ τῶν ἄλλων. . . τοσούτων ὅν ὄντων τῶν αἷτιων λέγει ὁ Εὐδήμος ὅτι ἡ μὴ ὑποκείμενον καὶ τὸ κινῶν πρῶτως πάντες ἡκῶντο. τὴν δὲ μερῶν 10 πολλοί, τὸ δὲ ὅθεν ἐνεκα ἐλάττονες καὶ ἐπὶ μικρόν. ἡμῖν δὲ τῶν πλεονάζον φαίνεται τὸ αἷτιον· φαίνεται καὶ πολὺχρον εἶναι. id. ib.

πρότερον μὴ ὅτε ἔλεγε (p. 194 b 28) "ἐνα μὴ ὅν τρόπον αἷτιον λέγεται τι, τὸ ἐξ ὃ γίνεται τι ἐνυπάρχοντος," τρόπον ἔλεγε τὸ πρὸς ἀλλήλα τῶν πρώτων αἷτιων διαφορὰς, οἷον τὰς τῆς ὕλης 20 μόνης καὶ τῆς εἶδους μόνῃ καὶ τῶν ἄλλων αἷτιων· ὅν δὲ τρέψας τὰς διαφορὰς τῶν μερικῶν αἷτιων φησὶν, αἷτινες τῶν ὁμοιωτῶν εἶναι id. f. 72.

εἰς κατασκευὴν τῷ προτέρῳ τὸτο ἐπήγαγε, ὅτι ἐστὶ τὸ συμβεβηκός τὸ μὴ προσεχὲς τὸ δὲ πόρρω, ἵνα τὴν δὲ ἀπὸ τῆς ἡμῶν 25 ἀκώσωμεν. ἡ βούλει διὰ τούτων δεῖξαι ὅτι καὶ τῶν τῆς αἷτιων τάξεως συμβεβηκότων τὰ μὴ οικειότερα μᾶλλον ἐστὶ τοῖς κατὰ αὐτὰ αἷτιοις, τὰ δὲ ἥττον, ἵνα τὸ πορρωτέρον καὶ ἐγγύτερον αὐτῶν τὸ οικειότερον καὶ ἀνοικειότερον ἀκώσωμεν· ὅθεν καὶ τὰ παραδείγματα τὰ τοιαῦτα ἔθηκε, τὴν λευκὸν καὶ τὴν μυσικόν, ὅν ὅθεν περικτικώτερον ἐστὶν, ἀλλὰ τὸ μὴ μυσικὸν οικειώτερον, ὅπερ ὅθεν 30 ἄλλω συμβαίνει ἡ τῷ ἀνθρώπῳ, ὡς περ καὶ αὐτῷ τῷ μυσικῷ τὸν βέβηκεν, ἥττον δὲ οικεῖον τὸ λευκόν· καὶ καὶ ἄλλοις πολλὰς τὰς τὴν ἀνθρώπον. Philop. g p. 7.

κοινὴν τινα διαφορὰν ἐπάγει πᾶσι τοῖς ἐρημέτοις αἷτιοις, τὰς 35 τε καθ' αὐτὰ καὶ τοῖς καὶ συμβεβηκός, τοῖς τε ἀπολελυμένοις δηλονότι καὶ τοῖς συμπεπλεγμένοις, τὴν καὶ τὸ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ ὡς ἐξ ὅσων τῶν διαφορῶν καὶ διπλασιαζομένων τῶν δυνάμεων ἐνεργείᾳ, δώδεκα γίνεσθαι τὰς πάσας, ἀς καὶ αὐτὸς σαφῶς ἀποριθμεῖται. Simpl. f. 72 b.

οἷον αἷτια τὴν ἀνδριάς ἐστὶν ὅθεν προσεχῶς, οἷον ὁ Μίλωνος, πορρωτέρον δὲ ἀνδριάς ἀπλῶς, καὶ ἐπὶ τούτῳ πορρωτέρον ἡ εἰκὼν. id. ib.

Πολύκλειτος δὲ ὅτις ἐστὶν ὁ ἀνδριαντοποιός, ὃ καὶ Γαλήνη ἐμνημόνευσεν, ὅς τὴν ἀνδριάντα ἐδημιούργησε πᾶσαν ἔχοντα μὴ 40 λῶν συμμετρίαν καθ' αὐτὰ τε καὶ πρὸς ἀλλήλα, ὡς διὰ τῆς τῆς Πολύκλειτον καλεῖται κανόνα. id. f. 73.

εἰπὼν τὰ ἐνεργήντα, προσέθηκε καὶ τὰ καθ' ἑκάστην καὶ ὡς ἄλλα παρὰ τὰ ἐνεργήντα λέγων, ἀλλ' ὅτι τὰ ἐνεργήντα τε καθ' ἑκάστην ἐστὶν. id. ib.

ἀκρότατον μὲν λέγει αἴτιον τὸ κυριώτατον λεγόμενον, ὃ ἄλλοι
 ὑποκρινόμενοι οὐκ ἔχουσιν. ἀσαφὲς δὲ αὐτὸ διὰ τὸ παραδείγματος
 ἐκείνου. διὰ τί γὰρ ἄνθρωπος οἰκοδομεῖ ἐρωτῶντες ἀκούοντες ὅτι
 οἰκόμενος, διὰ τί δὲ οἰκοδόμος; ὅτι καὶ τὴν οἰκοδομικὴν. καὶ ἐν
 ταύτῃ καὶ τὸ διὰ τί ζήτησις, διὰ καὶ ἀκρότατον τὸτο καλεῖ, 5
 ὅτι μὲν τότε ἀναβαίνοντες ἰσάμεθα. id. ib.

ἄσων τίνα τε καὶ πόσα τὰ αἴτια, καὶ τίνες τρόποι καὶ διαφοραὶ
 αὐτῶν καθ' ἑκάστην, ἐπειδὴ λέγει καὶ ἡ τύχη καὶ τὸ αὐτόματον
 ἕνα καὶ πολλὰ καὶ εἶναι καὶ γίνεσθαι διὰ τύχην καὶ τὸ αὐτόματον,
 ὡς καὶ ἡ ζήτησις εἰς ἐξί καὶ τίς ἐστι καὶ ὑπὸ τί τῶν εἰρημένων αἰτίων 10
 αἴτιον ταῦτα. ὁ μάλιστα δὲ εἶπεν ὁ Ἀριστοτέλης λέγοντας ταῦτα.
 καὶ ὁ μὲν πολλοὶ καὶ αὐτοὺς οἶον. πολλῶν αἰτίων εἶναι τὴν τύχην
 καὶ τὸ αὐτόματον, οἱ δὲ φυσιολόγοι καὶ μὴ λέγουσι τί περὶ αὐτῆς
 ἀλλ' ὡς ἕνα χρῶνται ὡς οἰκόμενοι. καὶ γὰρ Ἐμπεδοκλῆς ἐν οἷς
 φησὶ ὅτι καὶ συνέκυρσε θεῶν τότε, πολλὰ δ' ἄλλως, καὶ 15
 καὶ ὅτι συνέκυρσε πάντα, τὴν τύχην αἰτιασθεὶς δοκεῖ. καὶ
 ὅτι ἡ τύχη τὰς ἀρχὰς λέγοντες ἢ ἀγαθὸν καὶ κακόν, τὴν διά-
 στασιν αὐτῶν καὶ τὴν μερισμὸν τῶν πόνων καὶ τὰ τοιαῦτα ὡς ἐκ
 αὐτῆς ἢ ἐκ ταυτομάτου λέγει ἀναγκαζήσονται. ἀλλὰ καὶ Δημό-
 κριτος ἐν οἷς φησὶ "δεῖν ἀπὸ παντὸς ἀποκρίνεσθαι παντῶν εἰδέναι," 20
 καὶ οἱ καὶ ὑπὸ τίνος αἰτίας μὴ λέγει, ἔοικεν ἀπὸ ταυτομάτου καὶ
 οἷον γινώσκοντα αὐτά. καὶ Ἀναξαγόρας δὲ τὴν πᾶν εἰσας, ὡς φησιν
 ὁμοίως, καὶ αὐτοματιζῶν τὰ πολλὰ συνήσκει. καὶ τῶν ποιητῶν
 οἱ καὶ πᾶσι χεῖρον εἰς τὴν τύχην ἄγουσιν, ὡς καὶ τῆς τέχνης
 οἱ αὐτὴν ποιεῖν, λέγοντες "τέχνην τύχην ἐξεργεῖ καὶ τύχην 25
 αὐτὴν ἐντυχεῖντα δὲ καὶ φρονεῖν φασί. πρὸς δὲ ταῦτα
 ἔστι καὶ τῶν ἀπὸ τέχνης γινόμενων καὶ ἀπὸ τύχης γινόμενων.
 ὅτι ἡ τύχη καὶ ἀπὸ τύχης δοκεῖ γίνεσθαι ὡς περὶ ἀπὸ τέχνης. διψή-
 σαι γὰρ καὶ πᾶν τις ψυχρὸν ὕδωρ γέγονεν ὑγίης. ἀλλ' ἴσως ὁ φησὶ
 ὁμοίως τὴν τύχην αἰτίαν εἶναι ἀλλὰ τὸ διψῆσαι. id. f. 73 b.

"ἐγοράσαι" ταῦτάς τινες εἰς ἀγορὰν διατρέψαι. Ἀριστοφάνης
 ἐν οἷς φησὶ Κλειδῆν ἐγοράσαι καὶ Στράτων, Philop. g. p. 10.
 ἔστι καὶ ὁ Ἀλέξανδρος τὴν λέξιν ὡς ἀκατάλληλον τὴν λέ-
 ξιν "ὅτι ὁπότε ὑδεῖς περὶ τύχης ὑδὲν διώρισεν." ἔδει γὰρ, φη-
 σὶ ὁ Ἀριστοτέλης περὶ τύχης τι διώρισε, διότι πρόκειτο τὸ ἀποφαντι- 35
 καὶ τὸ ὑδεῖς. καὶ δηλονότι πολλῶν μᾶλλον ἢ μὲν φασὶ τὴν
 λέξιν λέγοντι "ὑδεῖς εἰς ὑδὲν ὑδενὸς ἂν γένοιτο ἄξιός." ἀλλὰ
 ὡς καὶ μᾶλλον ἔδει τὸ χωρίον καὶ σαφῶς καὶ ἀκριβῶς καὶ ἐν-
 καταστάσει ἡμετέρῳ. Simpl. f. 73 b.

πρὸς τὴν δὲ οὐδὲν λόγους τὴν δεκτικὴν μὴ εἶναι τὴν τύχην καὶ τὸ 40
 ἡμέτερον ἀντιλέγει, καὶ πρότερον πρὸς τὴν πρῶτον, ὅς ἀναρεῖ τὴν
 λέξιν διὰ τὸ ὡρίσθαι πάντων τὰ αἴτια, τὴν δὲ τύχην ἀόριστον εἶναι.
 λέγει δὲ τὸναντίον ἢ βύλετο δεικνύει τὸν τοῦτον λόγον περὶ
 αὐτῆς... τὸ "καθὰ περὶ ὁ παλαιὸς λόγος ὁ ἀναρεῖ τὴν τύχην"
 καὶ Δημόκριτος ἔοικεν εἰρηάζει. ἐπεὶ οὖν καὶ ἐν τῇ κοσμοποιᾷ 45
 καὶ τῇ τύχῃ χρῆται, ἀλλ' ἐν τοῖς μερικωτέροις ὑδενὸς φησιν
 καὶ τὴν τύχην αἰτίαν, ἀναφῶν εἰς ἄλλας αἰτίας, οἷον τὸ θη-
 ρὸν εὐρεῖν τὸ σκάπτειν, ἢ τὴν φυτείαν τῆς ἐλαίας, τὸ δὲ κα-

ταῖναι τὸ φαλακρὸν καὶ κρατῶν τὴν ἀσπὶν μέλαντα τὴν χελώνην,
 ἄσως τὸ χελώνιον βαγῆ. ὅπως γὰρ ὁ Εὐδήμος ἰσορεῖ. πρὸς δὲ τὴν
 δευτέρον λόγον τὴν λέγοντα ἀτοπὸν τι καὶ ἀπορὸν ἀκολουθεῖν τοῖς
 τιθεῖσι τὴν τύχην τὸ τὴν προτέρως φυσιολόγους μὴδὲν περὶ αὐτῆς
 εἰπεῖν, πρὸς τὸτον ἔν ἀπαντῶν τὸ ἀτοπὸν φησιν ὁ τοῖς λέγουσιν
 αἴτιον τὴν τύχην ἀκολουθεῖν, ἀλλὰ τοῖς παλαιῖς φυσιολόγοις...
 ἀλλ' ὅπως μὲν ἐπὶ συμφορῶν τῇ τύχῃ καταχρησθῆναι δοκῶν ἡττονος ἂν
 εἴη ἐπιστάσεως ἄξιός, τί ποτὲ ἐξ ἡ τύχῃ μὴ παραδόντος· οἱ περὶ
 Δημόκριτον δὲ διχῶς ἀτοπὸν τι πεπονθέναι δοκεῖσι, πρῶτον μὲν ὅτι
 καὶ ἔρανον τὸδε, τί λέγω τὸδε τὸ ἔρανον; ὅτι καὶ τῶν κόσμων ἀπάν-
 των πολλῶν ἢ καὶ ἀπείρων ὄντων τῶν κατ' αὐτὴν αἰτιώμενοι τὸ
 αὐτόματον (ἀπὸ ταυτομάτου γὰρ φασὶ τὴν δίνην καὶ τὴν κίνησιν
 τὴν διακρίνασθαι καὶ καταστήσασθαι εἰς τήνδε τὴν τάξιν τὸ πᾶν),
 ὅπως ὁ λέγουσι τί ποτὲ ἐστὶ τὸ αὐτόματον... ἀπολογεῖται δὲ ὁ
 Εὐδήμος ὑπὲρ τῶν παραληπόντων ἐν τοῖς αἰτίοις τὴν τύχην, λέ-
 γων "εὐλόγως δὲ αὐτὴν παρέλιπον καὶ συμβεβηκὸς ἔσαν." τὰ
 γὰρ τοιαῦτα ὑδὲ εἶναι δοκεῖ, ἀλλὰ τὰ καθ' αὐτά." ἐν δὲ ταῖς
 πᾶσι τοῖς χωρίοις ὁ μὲν Ἀριστοτέλης σαφῆ καὶ τεταγμένην ἐποιή-
 σατο τὴν παράδοσιν, τὰ δὲ τὸ Ἀλεξάνδρου ὑπομνήματα καὶ ἑλλ- 20
 πέρεσιν πῶς ἐν ταῖς καὶ ὑποσυγκεχυμένα μοι δοκεῖ, τάχα τὸ
 μεταγραφάμενον τὴν τάξιν τῶν εἰρημένων παραξάντος. ἀεὶ δὲ
 τὴν ἐγκαλῶντας Ἀριστοτέλει ὡς ποιητικὸν αἶτιον τὸ ἔρανον μὴ λέ-
 γοντι τῶν ἐνταῦθα λεγομένων εὐγνωμόνως ἀκίεω. id. f. 74.

"καθὰ περὶ ὁ παλαιὸς λόγος," ὁ τὸ Δημόκριτος καὶ γὰρ ὅπως καὶ ἐν 196 a
 ἐν τῇ κοσμοποιᾷ τῇ τύχῃ κέχρηται, ἀλλ' ἐν τοῖς καὶ μέρος ὑδενός 14.
 φησιν εἶναι τὴν τύχην αἰτίαν. cod. Reg. 1947.

πολλῶν ὅν ἐμβροντησῶν ἂν εἴη τῶν μὲν αἰεὶ ὡσαύτως ἐχόντων 196 a
 τὸ αὐτόματον αἰτιασθεὶς, τῶν δὲ μὴ αἰεὶ ὡσαύτως ἐχόντων ἀλλ' 33.
 ἐξ ὧν ὅτι καὶ τὸ σκοπεῖν τὸ φυσικὸν ἀποτυγχανόντων, οἷα ἐστὶ τὰ ἐν
 γενέσει, τῶν πρὸν οἰκνῶν τινα καὶ μὴ τὸ αὐτόματον αἰτιασθεὶς, εἰ
 μὴ τις διὰ τὸ ἀνόητον τὸ λόγος ἀπολογεῖται ὑπὲρ αὐτῶν εἰποι ὅτι
 αὐτόματον ἔλεγον τὴν ὑλικὴν αἰτίαν. Philop. g. p. 11.

ὡς περὶ οἱ Στωϊκοὶ δοκεῖσι λέγειν. καὶ ὅτι μὲν πολλοὶ ταύτης 196 b
 γεγονάσι τῆς δόξης, δῆλον ἐκ τῶν προσκυνεῖν τὴν τύχην ὡς θεόν, 5.
 καὶ ἱερὰ οἰκοδομεῖν αὐτῇ, καὶ ὕμνος εἰς αὐτὴν ἄδειν. εἰκοι δὲ ἡ μὲν
 ὡς περὶ θεῶν τῆς τῆς τύχης ὅσα δόξα καὶ πρὸ τῶν Ἀριστοτέλους
 εἶναι παρὰ τοῖς Ἑλλήσι, καὶ ὅχι ὑπὸ πρῶτων νομιζῶναι τῶν Στωϊ-
 κῶν, ὡς τινες οἶον. καὶ γὰρ Πλάτων ἐν τοῖς Νόμοις ὡς θεὸς μὲν
 πάντα καὶ μὴ θεὸς φησὶ τὴν τύχην καὶ καιρὸς τὰ ἀνθρώπων διακυβερνῶσι
 ἐξυμπαῖντα. τὸ δὲ καὶ τινος τῶν πόλεων Τύχας τιμᾶν καὶ ναὺς
 οἰκοδομεῖν ὕψερων εἰκοι νομιζῶναι. καὶ γὰρ ἔχομεν παρὰ τοῖς πα-
 λαιοῖς Τυχῶν πόλεων ἱερὰ ἰσορημένα ἢ ἑορτὰς ἀναγεγραμμένας.
 καίτοι τὸ τῆς τύχης ὄνομα καὶ παρὰ τοῖς παλαιοῖς τιμώμενον ἴσμεν. ἐν
 Δελφοῖς δὲ καὶ προκατῆρχεν ἐν ταῖς ἐρωτήσεσιν "ὦ Τύχη καὶ Λεβιά.
 τῶνδ' ἐνι θεμιστεύεις;" καὶ παρ' Ὀρφεὶ δὲ μνήμης τετύχηκεν.
 Simpl. f. 74 b.

"καὶ δαιμονιώτερον," οἱ Στωϊκοὶ τὴν τύχην θεῖον τι καὶ δαιμόνιον 196 b
 νιον ὑπελάμβανον, διὸ καὶ ἱερὰ τῇ τύχῃ ἐποίουν. cod. Reg. 1947. 7.

196^b 10. περί τύχης καὶ αὐτομάτῃ προθέμενος εἰπεῖν, καὶ πρῶτον τὸ εἰ
 13. ἔστιν ἢ μὴ ἔστι προβαλλόμενος ζητεῖν, καὶ δείξας ὅτι ἔστιν ἀπὸ τῆς
 πάντων κοινῆς μαρτυρίας... ὥρμησε μὲν ἐπὶ τὰ ἐξῆς προβλή-
 ματα, τί τέ ἐστιν ἐκάτερον εἰς ζήτησιν προβαλλόμενος, καὶ τί δια-
 φέρετον ἀλλήλοισιν, καὶ πῶς εἰς τὰ διωρισμένα αἰτία ἀναχθῆσονται... 5
 τὰ ἔχ. ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἢ ἐπ' ἴσης ἢ ἐπ' ἑλαττον· καὶ τὸ ἐπ' ἴσης
 δὲ ἐπ' ἑλαττον ἐστὶ τῶν τε αἰεὶ καὶ τῶν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ. καὶ διὰ τούτο,
 οἶμαι, καὶ Ἀριστοτέλης τὸ τε ἐπ' ἴσης καὶ τὸ ὡς ἐπ' ἑλαττον κοινῶς
 παρὰ τὸ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ διέτελεσε λέγων. Simpl. f. 75.

196^b 33. τούτο, φησὶν Ἀλέξανδρος, ὃ τὸ ἀπὸ τύχης ἀπλῶς ἀλλ' ἀγαθῆς 10
 33. τύχης ἐστὶ παράδειγμα. ὅτι δὲ καὶ τὸ "ἀμφω δὲ ἐν τοῖς ἑνεκά
 τε," τὸ πρότερον εἰρημένον, ὃ περὶ τῶν κατὰ προαίρεσιν εἶρηται, ὡς
 τινες ὑπέλαβον, ἀλλὰ περὶ τῆς τύχης καὶ τῆς αὐτομάτης, δηλοῖ τὸ
 ἐν τῇ προσεχῶς ἐκτεθείσῃ ῥήσει διὰ τῶν αὐτῶν συλλαβῶν προα-
 χθέν... ὃ δὲ Εὐδῆμος ὕψω δείκνυσιν ὅτι ἡ τύχη ἐν τοῖς ἑνεκά 15
 τε. ἐν οἷς, φησὶ, τὸ εὐτυχεῖν καὶ τὸ ἀτυχεῖν, ἐν τούτοις ἐστὶν ἡ τύχη·
 ταῦτα δὲ ἐν οἷς ἀγαθὰ ἐπίτευξις καὶ ἀπώτευξις καὶ τὸ ἑνεκά τε·
 πᾶς γὰρ ὃ ἑνεκά τε πράττων ἀγαθὸν ἐφίετο. ὃ δὲ λόγος ὅτος τὴν
 τύχην μόνην ἐν τοῖς ἑνεκά τε τέθεικεν, ἡκέτι δὲ καὶ τὸ αὐτόματον.
 id. f. 75 b.

196^b 34. τὸ γὰρ δεδανεισμένον κομιζόμενον τὸν ἔρανον, εἰ ἥδει ὁ χρεω-
 34. σμένος, ἦλθεν αὖ ἐπὶ τούτῳ· ὅκ ἦλθεν δὲ ἐπὶ τούτῳ· ὅκ ἄρα ἡ
 αἰτία τῆς ἀπολήψεως, ἣν φάμεν εἶναι τὴν τύχην, τῶν ἑνεκά τε ἐστὶν
 ἀλλὰ τῶν κατὰ συμβεβηκός... τὸ δὲ "κομιζόμενον" γράφει καὶ
 "κομισόμενος" μέλλοντος, ἵνα ἐπὶ τῷ χρεωισμένῳ ᾖ. μᾶλλον δὲ 25
 τὸ πρότερον. Philop. g p. 14.

196^b 24. ὡς γὰρ ὅν, φησὶ, τὸ μὲν ἐστὶ καθ' αὐτὸ τὸ δὲ κατὰ συμβεβηκός 30
 24. (λέγει δὲ ὅν καθ' αὐτὸ μὲν τὴν ὑσίαν, κατὰ συμβεβηκός δὲ τὰ τῇ
 ὑσίᾳ συμβεβηκότα), ὅτω καὶ τὸ αἰτιον τὸ μὲν ἐστὶ καθ' αὐτὸ τὸ δὲ
 κατὰ συμβεβηκός, ὡς φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος. μήποτε δὲ καὶ ἀπλοῖ-
 κώτερον ἀνέκοντο τὸ ὅν πᾶν τὸ αἰτιατόν, ἵνα ἡ λέγων, ὡς αἰτία τὸν
 μὲν καθ' αὐτὸ τὸ δὲ κατὰ συμβεβηκός, ὅτω καὶ αἰτιον. Simpl. f. 76.

197^a 2. οὕτως δὲ καὶ τοιαύτην γραφὴν ὁ Ἀλέξανδρος "ἀλλὰ τῶν 35
 2. ἀπροαίρετων καὶ ὅκ ἀπὸ διανοίας" καὶ ὅτω εἶη, φησὶ, γεγραμ-
 μένοις ἡμῶν μὴδὲ διανοηθεῖσι περὶ αὐτῶν μὴδὲ τέτα χάριν τὰ πρὸ
 αὐτῶν ποιήσασιν ἀπαντήσῃ, ἐπεὶ ὅτι γε τὸ ἀπὸ τύχης γινόμενον
 τῶν ὑπὸ προαίρεσιν τε καὶ διανοίαν πιπτόντων ἐστὶν, ὀλίγω πρότερον
 εἶρηκε. δοκεῖ δὲ τῇ γραφῇ ταύτῃ καὶ τὸ ἐπαγόμενον συνάδειν, τὸ
 "εἰ δὲ προελομένον τούτῳ ἑνεκά" πρὸς γὰρ τὸ ἀπροαίρετον ἐπὶ ἡχθαι 40
 δοκεῖ τὸ "εἰ δὲ προελομένον," ἢ δὲ πρότερον γραφὴ τὸ ἀπὸ τύχης
 τέλος ὀρίζει τῷ φυσικῷ· τὰ γὰρ φυσικὰ τέλη ὅκ ἐστὶ προαιρετὰ
 ὅδὲ ἔξεσθαι, ἀλλ' ἐν αὐτοῖς τοῖς τὴν φύσιν ἔχουσιν... δυνάει δὲ
 καὶ ὅτω ἀνέκοντο τὸ λεχθέν, ὅτι τὸ τέλος, ὅπερ ἐστὶ κομιδή, ὃ τῶν
 ἐν αὐτῷ αἰτιῶν ἀποτελεσματικὸν τέλος, ἐστὶ δὲ ἐν αὐτῷ αἰτιον ἢ 45
 φύσις· ἢ γὰρ φύσις ἀρχὴ κινήσεως, ἐν ᾗ ὑπάρχει πρῶτως. ὡς φησὶ
 τὸ ἀπὸ τύχης γενομένου ὅκ ἔχει ποιητικὸν αἰτιον τὴν φύσιν, ἀλλὰ
 διάνοιαν καὶ προαίρεσιν· διὸ περὶ αὐτῆς διάνοια καὶ τύχη· περὶ γὰρ

προαίρεσιν καὶ πρᾶξιν ἡ τύχη, ὡς δεικνύσεται, ἢ δὲ προαίρεσις ὅκ
 ἄνευ διανοίας. id. f. 76 b.

εἰπὼν τί ἐστὶν ἡ τύχη, καὶ δι' ὀρισμὸν παραδόντες αὐτὴν... ἐφε-
 ξῆς, οἶμαι, βύλετο καὶ τὸ σύνθετος συμπερίφηρος αὐτῷ δεῖξαι καὶ τῆς
 αὐτῶν περὶ τύχης λέγοντας. τούτο δὲ ποιεῖ τὴν ἀποδομένην τῆς τύ-
 χης ἔνοιαν ἐφαρμόζουσιν τοῖς περὶ αὐτὴν λεγομένοις δεσπύς...
 ἐπιστῆσαι δὲ ἄξιον ὅτι πρότερον ἀδελφὸν ἀνθρωπίνῃ διανοίᾳ τὴν τύ-
 χην ἔλεγε δοκεῖν τισὶν, ὃ διὰ τὸ ἀόριστον ἀλλὰ διὰ τὸ θεῶν τι εἶναι
 δαιμόνιον. ἀλλ' ἴσως καὶ τούτο ἐπενούον ἐκεῖνοι διὰ τὸ μὴ ἔχειν π
 ὠρισμένον προφανὲς αἰτιον τῶν ὅτω γινόμενων ἀποδιδόναι. id. ib.
 ὅταν γὰρ νοσηνός τινος καὶ ἀποκαρτέος διὰ τὴν τῶν τραγῶ
 ἀπόθεσιν ἢ πνεῦμα ἐπιγενῆται διαφορητικὸν ἢ εἰλησιν (τούτῳ καὶ
 ἡλὸν θερμῇ· εἴη γὰρ ἢ τὸ ἡλὸν θερμῇ, ὅθεν καὶ τὸ εἰληθεῖν) καὶ ἀπο-
 καθήσῃ ἢ ὑγιεινῇ, ἄρα τῆς κατὰ τὴν ὑγιείας ὁμοίας αὐτῶν ἐστὶ
 πνεῦμα ἢ ἢ εἰλησιν, ἀλλ' ὃ τὸ ἀποκαρτέος· id. f. 77 b.

ὅτι ἐν μεγέθει ἢ εὐτυχίᾳ ἐστὶ, δείκνυσιν, οἶμαι, δύναμις συν-
 λογισόμενος ὅτω. ἢ εὐτυχία καὶ δυστυχία, καὶ παρὰ μικρὰ
 ἔχουσι τὸ μέγιστον ἀγαθόν καὶ κακόν, εὐτυχία καὶ δυστυχία εἰσὶν· τι
 παρὰ μικρὸν ἔχοντα ὅδὲν ἡττόν ἐστὶ τούτο ὅπερ λέγει· ταῦτα δὲ
 20 ἐν μεγέθει ἐστὶ, διότι ἐν τοῖς μεγέθεσι τὸ παρὰ μικρὸν ὅδὲν ἀπέχεται
 δοκεῖ τῷ ὅλῳ· ἢ ἄρα εὐτυχία καὶ δυστυχία ὡς μέγεθος ἔχοντα λέ-
 γει ὅτω. καὶ μᾶλλον ὁ Πορφύριος ὅτω ἐπέβαλε, καὶ Ἀλέξανδρος
 κατὰ πρῶτην ἐξηγήσιν, τὸ παρὰ μικρὸν ἐνταῦθα ὅκ ἐπὶ τῷ παρὰ
 μικρὸν ἐλθόντος τῷ τυχεῖν καὶ ἐμποδιζέμενος ἀποκομῆναι, ἀλλ' ἐπὶ
 25 τῷ τὸ ὅλον κακόν καὶ ἀγαθόν παρὰ μικρὸν λαβόντος, διότι καὶ τὸ
 μέγιστον ἀγαθόν παρὰ μικρὸν λαβόντα εὐτυχίᾳ καλεῖται ὁμοίως
 τῷ τὸ ὅλον μέγεθος λαβόντι καὶ τὸν τὸ μέγιστον κακόν παρὰ μικρὸν
 δυστυχίᾳ, ὡς τὸ μικρὸν μὴδὲν ὄντος. καὶ ἄλλως δὲ δύναται ἀπὸ
 τῶν εἰρημένων· εἰ γὰρ τὸ παρὰ μικρὸν ἐπὶ μεγέθους λέγεσθαι εἴη, λέ-
 γομεν δὲ δυστυχεῖν ἐκεῖνος ὅσοι παρὰ μικρὸν κακόν ἂν τι μὴ
 ἔλαβον, καὶ εὐτυχεῖν ἐκεῖνος ὅσοι παρὰ μικρὸν ἀγαθόν τι μὴ
 ἔλαβον, δηλονότι ἐν μεγέθει τὸ εὐτυχεῖν καὶ δυστυχεῖν ἐστὶν. καὶ ἐν
 μὴν τῶν παρὰ μικρὸν καλεσμένων θεῶν οἱ Λακεδαιμόνιοι ὡς οὕτω
 30 ρας, ὅτι τῶν μέλλοντας κινδυνεύειν τὸ παρὰ μικρὸν τῷ κινδυνεύειν
 διδόντες ἔσωζον. καὶ ταύτην μᾶλλον τῇ ἐξηγήσει τίθει ὁ Ἀλέξανδρος.
 τὸ δὲ ἐπαγόμενον, "ὅτι ὡς ὑπάρχον λέγει ἢ διάνοια· τὸ
 παρὰ μικρὸν ὡς περὶ ὅδὲν ἀπέχειν δοκεῖ," μᾶλλον τῇ πρῶτῃ
 συνάδει ἐξηγήσει. id. ib.

καὶ τὸ παρὰ μικρὸν μέγα ἀγαθόν λαβεῖν, καὶ γινώσκοντες ἐγγὺς
 εὐτυχία μεγάλη, ὅτε ὡς ὑπάρχον αὐτὸ ἡδὴ λέγει ἢ διάνοια· τὸ
 παρὰ μικρὸν ὡς περὶ ὅδὲν ἀπέχειν δοκεῖ. Themist. f. 26 b.
 ὅταν τις περιτυχὼν μεγάλῳ κινδύνῳ ἐγγυὺς γένῃ τῷ κινδύνῳ
 νεῦσαι καὶ μεγάλῳ περιπεσεῖν κακῷ, οἷον ναυαγίῳ ἢ ἄλλῳ π
 εἴτα μικρὸν λείποντος τὸν κινδύνον ἐκφυγῇ, εὐτυχίᾳ τὸν ταῦτον π
 λῶμεν, διότι παρὰ ὀλίγον τῷ κινδύνῳ προσομιλήσας ἐξέφυγεν·
 ἐπειδὴ γὰρ τὸ παρὰ μικρὸν ὅδὲν δοκεῖ τῷ τελείῳ ἀπέχειν, ὃ λογίζε-
 μένη τὸ μικρὸν τούτῳ ἢ διάνοια, ὡς περὶ ἐκβεβημένων τέτων, ὅτε
 εὐτυχίᾳ ἢ δυστυχίᾳ τὸν πεσόντα καλεῖ. Philop. g p. 16.

ἔχει ἡ λέξις ἀκατάλληλον τι· εἰπὼν γὰρ τὸν νῦν καὶ τὴν φύ-
 σιν καὶ συμβεβηκὸς αἰτία, ἐπειδὴ, φησί, πρότερον τὰ καθ' αὐτὸ
 εἶνα τῶν καὶ συμβεβηκὸς αἰτίων, πρότερον ἄρα τῷ αὐτομάτῃ
 καὶ τῆς τύχης πῶς καὶ φύσις. καίτοι εἰ τὸν νῦν καὶ τὴν φύσιν καὶ
 συμβεβηκὸς εἶπεν εἶναι αἰτία, τὰ αὐτὰ δὲ καὶ καθ' αὐτὸ εἶσιν
 αἰτία, αὐτὰ δ' αὐτῶν ἄρα καὶ πρότερον ἂν εἴη καὶ ὕστερον, εἴη τῶν
 αὐτῶν καὶ καθ' αὐτὸ εἶσιν αἰτία καὶ καὶ συμβεβηκὸς. Philop.
 ἐ ρ 6.

τὸ ὅθεν ἡ ἀρχὴ τῆς κινήσεως καὶ ὅταν ταύτην γένῃ) τέταται, ὃ 198^a
 καὶ τὸ ὑποκαείμενον ὑδὲ τῷ ἀριθμῷ ταύτῳ ἐστίν, ἀλλὰ τῷ εἶδει 26.
 μόνον... μήποτε διὰ τῷ "ὅτι ὅλα κινούμενα καὶ" πύρρωθεν
 ἐκείνῃ) πρὸς τὰς αὐτὰς ἰδέας ὁμοειδῆς αἰτίας τῶν τῆδε νομίζοντας
 45 ἀκίνητους ὄντας· τὸ γὰρ ὁμοειδὲς συνώνυμον, ταῦτα δὲ ὁμώνυμα καὶ
 ὡς ἀπ' ἐνός. ἔγωγε μὲν ἂν τις ἐξηγήσασαι, εἰ πάντα τὰ ποιητικά
 τὰ αὐτὰ τοῖς εἰδικαῖς τῷ εἶδει νομίζουσι εἶναι, ἐὰν κινούμενα κινή-
 ῃ. f. 82 b.

198^a τὸτο τὸ ῥῆτὸν ἦτοι πρὸς τὸ προσεχὲς συντακτέον, ἵνα λέγῃ ὅτι
27. τὸ προσεχὲς ποιητικὸν αἷτιον ταυτὸν ἐς τὴν εἶδει καὶ τῇ τέλει, καὶ
καθόλου φησὶ ὅτι ὅσα τῶν ποιητικῶν προσεχῇ ὄντα κινούμενα κινεῖ,
ταῦτα τῇ εἶδει καὶ τῇ τέλει τὰ αὐτὰ εἰσιν. . . ἡ ὅπερ καὶ μάλ-
λον, τοῖς ἀνωτέρω συνεχὲς αὖ εἴη τὸ ῥῆτὸν τὸτο "καὶ εἰς πάσας
ἀνάγων τὸ διὰ τί ἀποδῶσει φυσικῶς, τὴν ὕλην, τὸ εἶδος, τὸ κινῆ-
σαν." εἴτα ἐφεξῆς "καὶ ὅσα κινούμενα κινεῖ" ταῦτα τὰ αἷτια
ἀποδῶσει ὁ φυσικῶς, ὅσα τῇ αὐτᾷ κινεῖται ὅπως κινεῖ. Philop.
h p. 9.

198^a δύνανται, φησὶν Ἀλέξανδρος, ἡ λέξις ἡ λέγουσα "περὶ γενέ-
33. σεως ἢ μάλιστ' ἀκολουθεῖν τοῖς ἀνωτέρω εἰρημένους, ἐν οἷς ἐλε-
γεν (v. 22) "ἐπεὶ δὲ αἰτίαι τέσσαρες, περὶ πασῶν εἰδέναι τῷ
φυσικῷ, καὶ εἰς πάσας ἀνάγων τὸ διὰ τί ἀποδῶσει, τὸ εἶδος, τὴν
ὕλην, τὸ κινῆσαν, τὸ ἕνεκα· περὶ γενέσεως ἢ μάλιστ' αὐτὸν τὴν
τρόπον τὰς αἰτίας ζητῶσι," τῶν μεταξὺ παρεμβεβλημένων εἰς
διορισμὸν τῆς ταυτότητος τῶν αἰτίων, καὶ τῷ ποιητικῷ αἷτιον τῆς
διαφορᾶς, εἴπερ τὸ μὴ ἀκίνητον τὸ δὲ κινούμενον, καὶ τὸ μὴ ἀφθα-
τον τὸ δὲ φθαρτόν. τὸ δὲ "καὶ ὅτω τὸ ἐφεξῆς αἰ" δύνανται μὴ λέγειν,
ὅτι βοτάνη πρῶτον ἀπὸ πυρὸς, καὶ ἐφεξῆς καλὰ μὴ, καὶ ἐπὶ ταύτῃ
ἄσχαυς· δύνανται δὲ, ὡς Ἀλέξανδρος ἀκρίβει, τὸτο ἐπιχῆσαι, ὅτι μὴ
τὸ πρῶτον ποιῶσαν ἐπὶ τὸ προσεχὲς ποιητικὸν μετέρχοντα, καὶ μὴ
τὴν πρώτην ὕλην ἐπὶ τὴν προσεχῇ καθ' ὁμοιότητα, ὅτι ἐπ' ἄλλο
τι εἶδος αἰτίαν τὸ ἕνεκα μεταβαίνοντες· μάλλον δὲ ὅτι ἐφ' ἐκάστῃ
αἰτίᾳ τὸ ἐφεξῆς ζητῶσι. Simpl. f. 83.

198^b ὅτω μὴ ἔν, ἐάν εἰς τὸ "ἕνεκα" ὑποτίθωμεν, καὶ τῷ "πάν-
4. τως" πρόσκειται ὁ καὶ σύνδεσμος. εἰ μὲντοι μὴ πρόσκειται ὅπως, ὡς
ἐν τισιν ἀντιγράφοις φέρεται, εἰς τὸ "καὶ ταύτην εἰδέναι δεῖ" ὑπο-
τικτέον, ἵνα λέγῃ αἷτιον τῷ τὸ διὰ τί ἀποδιδόναι τὴν φύσιν δεῖν
εἰδέναι ἕνεκα τοῦ ποιῶσαν. . . διὰ δὲ τῷ "ὅτι τὸτο ἦν τὸ τί ἦν εἶναι"
τὴν καὶ τὸ εἶδος αἰτίαν ἐνδείκνυται, διὰ δὲ τῷ "διότι βέλτιον ὅτω"
τῷ τελικῷ μέμνηται αἰτίαν. καὶ ἢ καὶ Πλάτων καὶ Ἀριστοτέλης τῇ
φυσικῇ προσήκον φασὶ τὴν διττὴν αἰτίαν ἀποδιδόναι, τὴν μὴ τῷ
ἀναγκαίᾳ τὴν δὲ τῷ εὐ. . . καὶ ἐς τὴν αὐτὴν πραγματείαν τῷ Ἀρι-
στοτέλει ἢ περὶ Ζῶων Μορίων, ἐνθα καὶ τὴν διττὴν τρόπον φυσιολο-
γεῖ, καὶ τὸ ἀναγκαῖον καὶ τὸ εὐ. id. f. 83 b.

198^b δύο προτίθεται προβλήματα ἐν τούτοις, ἐν μὴ ὅτι τῶν ἕνεκα τοῦ
10. ποιῶντων αἰτίων ἡ φύσις ἐστὶν ἀποδείξαι, διότι πολλὰς ἐχρήσατο
τέττω ἀντιλογίας ἔχοντα, δεύτερον δὲ περὶ τῷ ἀναγκαίᾳ, πῶς ἔχει
ἐν τοῖς φυσικοῖς. id. ib.

198^b τὸτο δὲ καὶ ἐν τῷ Φαίδωνι (p. 97 sq.) Σωκράτης ἐγκαλεῖν
15. τῷ Ἀναξαγόρᾳ δοκεῖ. id. ib.

198^b προβαλλόμενος ὁ Ἀριστοτέλης δεῖξαι ὅτι ἡ φύσις ἕνεκα τοῦ
16. ποιῶν, πρῶτον, ὡς περ εἰώθε καὶ αὐτὸς καὶ ὁ τότε διδάσκαλος Πλά-
των, κρατύνει τὴν ἐναντίον λόγον. . . ταύτης δὲ δοκῶσι τῆς δόξης
τῶν μὴ ἀρχαίων φυσικῶν ὅσοι τὴν ὕλην ἀνάγκη αἰτίαν εἶναι τῶν
γνωσμένων φασίν, τῶν δὲ ὑτέρων οἱ Ἐπικουρεῖοι. ἡ δὲ πλὴν
γένεσιν αὐτοῖς, ὡς φησὶν Ἀλέξανδρος, ἀπὸ τῷ ἡγεῖσθαι πάντα τὰ
ἕνεκα τοῦ γνωσμένα, καὶ προαίρεσιν γίνεσθαι καὶ λογισμῶν, τὰ δὲ φύ-

σει μὴ ὅπως ὁρᾶν γνωσμένα· τὰ δὲ ὅχι ὅπως ἔχει, φησὶν, ὡς ἡ
προειρήκαμεν. id. f. 84.

δεύτερον τὸτο ἐπιχειρήμα. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ὅπως ἐξηγᾷ
τὸ χωρίον. δεῖξας, φησὶν, ὅτι τὰ φύσει ἕνεκα τοῦ (ἐστὶ ἢ ἐν αὐτοῖς
τέλος τι ἕνεκα), προσλαμβάνει τὸτο ὡς ἐπόμενον, ἐν οἷς τέλος
τί ἐστὶ καὶ ἕνεκα τοῦ, τὸν χάριν τὰ πρὸ αὐτῷ πράττει· ὡς ἔπει-
τὸ καὶ ἐν τοῖς φύσει γνωσμένοις τῷ τέλει ἕνεκα γίνεσθαι τὰ πρὸ τῷ
τέλει. ἐγὼ δὲ δοκῶ μὴ νοεῖν τὸ λεγόμενον· δοκεῖ γὰρ μοι λέ-
γειν ὅδεν ἄλλο ἢ ὅτι λαβὼν ὅτι τὰ φύσει ἕνεκα τοῦ, συνάγει τὸ
τὰ φύσει ἕνεκα τοῦ. . . ὁ μὲντοι Ἀλέξανδρος τέλος, φησὶ, λέγει
ὅχι ἀπλῶς τὸ ὕψερρον ἐπιγνωμένον, ἐπεὶ καὶ τοῖς αὐτομάτως γνωσ-
μένοις ὕψερρον τι ἀπαντᾷ, ἀλλ' ὡς τὸ ἕνεκα. καὶ ἐπάγει ὅτι τῷ
βυλόμενος καὶ νῦν ἐνδείξασθαι προσέθηκε τὸ "ἐπὶ ἐν οἷς τέλος ἐστὶ τὸ
ἕνεκα τοῦ." ὁ ἢ ἀπλῶς ἡρκεῖ τὸ τέλος εἰπών, ἀλλὰ προσέθηκε τὸ
ἕνεκα τοῦ, δεικνύς ὅποιον τὸ τέλος εἶναι βύλεται. καὶ ταῦτα ἐπι-
σεως ἀξία μοι δοκεῖ, πρῶτον ὅτι ὅχι ὅπως ἔχει ἡ γραφὴ τῶν ἐμῶν
συνεγνωσμένων ἀντιγράφων πάντων, ἀλλ' ὅπως "ἐπὶ ἐν οἷς τέ-
λος τι ἐστὶ, τὸτο ἕνεκα πράττει" τὸ πρότερον, ἔπειτα ὅτι τὸ ἕνεκα
τοῦ ὅχι ἐστὶ τέλος, ἀλλὰ τὸ ἕνεκα. βυληθεὶς δὲ ὅτω συνάγει,
ὅτι ἐν οἷς ἕνεκα τοῦ τέλος τι ἐστὶν, εὐρίσκω μὴ προχωρεῖν τὴν
σύνταξιν διὰ τὸ ἐν οἷς ἄρθρον τῷ ἕνεκα τοῦ προσκειμένου. ὡς
δὲ, ὅπερ εἶπον, τὸτο ἦν τὸ ζητούμενον, εἰ ἕνεκα τοῦ ποιῶν ἡ φύσις,
ὅπερ ἐνδείκνυται διὰ τῷ ἐφεξῆς καὶ ἐν τᾷ τῇ οὐκ ἀπομένῃ εἰς
πέρας τι καταντᾶν. τὸ δὲ τοῦτο πέρας ἕνεκα ἐστὶν. φύσις δὲ
τὸ ὅπως ὁδεύον, ὡς καὶ πρότερον εἶπε, καὶ ἐφεξῆς ὁδηγεῖ λέγειν
"φύσει ἢ ὅσα ἀπὸ τίνος ἐν αὐτοῖς ἀρχῇς συνεχῶς κινεῖται ἀφ'
κινεῖται" εἰς τέλος. id. f. 85.

ὁ μὴ Ἀριστοτέλης ὅτω, δοκεῖ δὲ μοι μὴ ἰσχυρῶς ἔχει τῷ
τὸ ἐπιχειρήμα. πρῶτον μὴ ἢ τὸ πρῶτον τῶν ἀνωμαλῶν ὁδεῖ μὴ
καλῶς εἰληφθαι, τὸ λέγον, ἐν οἷς λόγος τις ἐστὶν, ἐν τούτοις πᾶσι
τὰ πρὸ τῷ τέλει τῷ τέλει ἕνεκα πράττει. ποῖον ἢ τέλος ἐ-
ταῦθα φησὶν; Philop. h p. 11.

ὁ μὲντοι Πορφύριος ἐκ τῷ μάλλον καὶ ἥττον γίνεσθαι τὴν ἐπι-
χείρησιν ἐνταῦθα φησὶν· εἰ ἢ ἡ τέχνη τῆς φύσεως χείρων ὅσα
35 ὡς περ καὶ ἡ εἰκὼν τῷ παραδείγματός, τὰ πρὸ τῷ τέλει ἕνεκα τῷ
τέλει ποιεῖ, πολλῷ μάλλον ἢ φύσις κρείττων ὅσα τῆς τέχνης
ὅτω ποιήσει. πῶς δ' ἂν λέγει χείρονα τῆς φύσεως τὴν τέχνην,
εἴπερ ἐκεῖνα φησὶν ἀποτελεῖν τὴν τέχνην ἅπερ ἡ φύσις ἀδυνατᾷ
ἀπεργασασθαι; εἰ μὴ ἄρα τὸτο ὅπως εἶπεν ὡς τῆς τέχνης τὸ λῶ-
πον ἀναπληρώσης· τὸτο δὲ καὶ τὸ χείρον ποιεῖν δυνατόν. ἡ καὶ ὡς
μιμνήσκων. Simpl. f. 85 b.

τῷ ἢ ὅτι φύσεις ζῴων ἀδίδακτοι, ὡς καὶ Ἰπποκράτης δοκεῖ.
Philop. h p. 12.

τὸ δὲ ἐπὶ τούτων θαυμασιώτερον, ὅτι τὸς ἑαυτῶν φωνᾶς, ὡς
καὶ καλῶμεν, τριχῇ διακρίνεται (οἱ μύρμιρες) ἐν μὴ τῷ ὅτι μὴ
ρεῖ διακρίνεται, ἐν δὲ τῷ ἐτέρῳ τὰς τροφὰς ὑποτίθεται, καὶ ἐν τῇ
τρίτῃ διακρίνεται τὸς νεκρῶς. καὶ χελιδῶν δὲ καὶ ἀηδῶν οὐκ ἀδυνατᾷ τὴν
νεοττιάν, πηλὸν τε τὴν εὐεργότατον ἐκλεξαμένη, ὡς καὶ τὸς ἰατροὺς

αὐτῷ ἀπὸ τῶν ξηραντικωτέρων χρῆσιν φαρμάκων, καὶ κάρφεισι
συνθέσσει τὴν πηλόν, καὶ χῆμα πολυχωρητότατον καὶ ἰχυρότατον.
καὶ ἡ μελιττα τῆς τῶν ἐξαγωγῶν χωρημάτων συνθέσεως. τῆς δὲ
ἀκρότης τὴν καλιὰν ἐν ὕδατι γνωμένην ἔρυσσιν ἀν' ὕδαρ λυμή-
νατο. Simpl. f. 86.

10 μῆποτε ὅτι ὁ Ἀριστοτέλης φύσιν καλεῖ καὶ τῆς ψυχῆς πᾶν τὸ
περὶ σῶμα καταγινώσκον. διὸ καὶ τὴν περὶ ψυχῆς πραγματείαν
τὰ πολλὰ περὶ τὴν τοιαύτην ψυχὴν πραγματευομένην τῆς φυσικῆς
θεωρίας ὑπολαμβάνουσιν. . . δοκεῖ δέ μοι, φησὶν ὁ Ἀλέξαν-
δρος, διὰ τούτων ἐνδεκνῶς ὅτι κυριωτέρα αἰτία ἐστὶ τὸ εἶδος καὶ 10
ἢ ἡ ὕλη, ὡς οἱ ἀρχαῖοι λέγουσιν ἐδόκειν εἰς τὴν ὕλην αἰτίαν πάντα
ἀνάγοντες· εἰ γὰρ καὶ ἡ ὕλη τὸ εἶδος χάριν ἐστὶ, κυριωτέρα ἀν' αὐτὴν
αἰτία τῆς ὕλης τὸ εἶδος. id. ib.

καὶ γὰρ ὁ γραφεὺς σκοποῦν ἔχων τὴν καλῶς γράφειν διὰ τὴν
χέρην πολλὰ μὲν μακρότερον ὄντα ἢ διὰ πλεονεξίαν ἢ διὰ ἀνεπιτη- 15
δεότητα τῷ μέλανος ἀμαρτάνει τῷ σκοπῷ. ὁμοίως καὶ ὁ ζωγρά-
φος τὰ αὐτὰ ἀν' ἀπὸ τῆς τῶν χρωμάτων ἢ τῆς συνδόξης ἐν
τῇ γράφει ἀνεπιτηδεύει. Philop. h. p. 15.

πρὸς τοὺς λέγοντας· ἕνεκά τοι ποιεῖν τὴν φύσιν ἔκστασις ἦν
ἐκ τῶν τεσσάρων· τίνος γὰρ ἕνεκα τὰ βυγενῆ ἀνδρόπρωρα γίνονται 20
ὡς τὰ καὶ Ἑμπεδοκλῆα; λύει ὅτι καὶ ταύτην τὴν ἔκστασιν νῦν λέγων.
Simpl. f. 86 b.

εἰ μὴ γὰρ ἔξω, ἀτόπως αὐτὰ παραλείπειν Ἑμπεδοκλῆς·
εἰ δὲ μὴ ἔξω, πῶς ἐπὶ μὴ τῶν ζώων ἐστίν, ἐπὶ δὲ τῶν φυτῶν ἔκ- 25
στασις; δοκεῖ δέ μοι, φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος, τῷ ἔτι καὶ ἐν τοῖς φυτοῖς
ἔκστασις τὸ ἕνεκά τοι προσκαίμενον τὸ ἥττον δὲ ἐπιχειρήσιν τινα
ἐπὶ τῷ μᾶλλον καὶ ἥττον ἐνδεκνῶς τοιαύτην· εἰ ἐν οἷς ἥττον φα-
νερὸν τὸ τέλος ἐστὶ γνωμένους φύσει, ταῦτα ὅχι ὡς ἔτυχεν γίνεσθαι
ἀλλ' ἕνεκά τοι, ὅθεν ἐν οἷς μᾶλλον ὡς ἔτυχεν γίνεσθαι. ἐν δὲ τοῖς 30
φυτοῖς, ἐν οἷς ἥττον διήρρωσθαι τὸ τέλος, ὅχι γίνεσθαι ἀπὸ τύχης τὰ
γνωμένα ὅθεν ἀμπελογενῆ ἐλαῖωπρωρα· ὅθεν ἐν τοῖς ζώοις ἄρα, ἐν
οἷς μᾶλλον διήρρωσθαι τὸ ἕνεκά τοι, γίνεσθαι τὸ ἀπὸ τύχης, ὡς ἐν δὲ
βυγενῇ ἀνδρόπρωρα συνίστασθαι. id. ib.

ἐπειδὴ καὶ ἐν τοῖς ἀπὸ τύχης εἶναι δοκεῖ τὸ ἕνεκα καὶ τὸ ἕνεκά
το, ὅταν λέγωμεν ὅτι ἀπὸ τύχης ἦλθεν ὁ ξένος καὶ λυτρωσά- 35
μενος τὴν αἰχμαλῶτον, ὡς ὁ παρὰ Μενάνδρῳ Δημέας τὴν
Κράτειαν, ἀπῆλθεν (ἢ ἀφῆκε· γράφει) γὰρ ἀμφοτέρως, ὥσπερ
καὶ ἀπὸ τῷ λυτρωσάμενος τὸ λυσάμενος, καὶ πράξει τὸτο
ὥσπερ ἕνεκα τούτου ἔλθων, καὶ μὴ διὰ τούτου ἔλθῃ· τούτο γὰρ
κατὰ συμβεβηκός αἰτίον, καὶ διὰ τούτου ἀπὸ τύχης λέγει, καὶ 40
καρτεῖ πάντως καὶ ἐν τούτῳ τὸ ἕνεκα καὶ τὸ τούτου ἕνεκα. id.
f. 87.

γράφει) καὶ “λυτρωσάμενος” ἀπὸ τῷ λυσάμενος, οἷον εἴ τις
ἐπὶ εὐλαίᾳ ἔλθων εὐροὶ ἀν' ὅσα δέσμιον, εἴτα λυτρώσαστο τούτον.
λέγωμεν γὰρ ἐν τοῖς τοιαύτοις ὅτι ἦλθεν ἵνα λυτρώσῃ αὐτόν, καὶ 45
καὶ ἐν τούτῳ ἕνεκα ἦλθεν, ἀλλὰ τὸ ἐκβαλὼν ὅτω γέγονεν ὡς ἀν' εἰ
τούτω ἕνεκα ἦλθεν· ἀπερχόμενος γὰρ ἀγωνίσασθαι Ὀλύμπια, καὶ
εὐρὸν ἐν Αἰγύπτῳ Πλάτωνα δεδεμένον, ἀγοράσας ἐλυτρώσαστο,

εἰπὼν ὅτι ὅχι ἀν' ὅσας νίκας ἐν Ὀλυμπίᾳ ἀσπληλλάζετο τῆς πρά-
ξεως ταύτης. Philop. i. p. 2.

γράφει) δὲ καὶ λυσάμενος, ὅ ἐστι λυτρωσάμενος. ἔλθων
γὰρ τις ἀπὸ ξένης εὐρώης τινα τῶν φίλων ἐν δεσμοῖς ἐλυτρώσαστο.
5 Philop. cod. Reg. 1853 in mg.

ὡς ὅταν ἀπὸ τύχης ἦλθεν ὁ ξένος καὶ λυτρωσάμενος τὴν αἰχμα-
λῶτον, ὡς παρὰ Μενάνδρῳ Δημέας τὴν Κράτειαν ἀφῆκε. διπλῇ
δὲ ἡ γραφή, ἢ μὴ “λυσάμενος” ἢ δὲ “λυσάμενος,” καὶ πάλιν ἢ μὴ
“ἀφῆκεν” ἢ δὲ “ἀπῆλθεν.” cod. Reg. 1947.

τὴν ὁμοιότητα τῆς φύσεως δηλοῖ πάλιν πρὸς τὴν τέχνην διὰ 199 a
τῷ καὶ εἰ ἐντὴν ἐν τῷ ξύλῳ ἢ ναυπηγικῇ, ὁμοίως ἀν' ἐποίει ναῦν, 28.
ὡς κατ' ἐξέλιξιν ἄλλο διαφερόντων τῶν φύσει ἢ τέχνῃ γνωμένων ἢ
καὶ τὰ μὴ φύσει ἐκδοθέν γίνεσθαι τὰ δὲ τέχνῃ ἐξωθέν. διὸ καὶ ἐπὶ
ἄλλοι τι παράδειγμα προσσχέσειμεν μεταβάς, μάλιστα, φησὶ, δὴλη
ἢ πρὸς τὴν φύσιν τῆς τέχνης ὁμοιότης, ὅταν τις ἰατροῦ αὐτὸς
ἑαυτόν. Simpl. f. 87 b.

μὴ τὸ συμπληρῶσαι τὴν περὶ τῶν αἰτίων, δύο πρόθετο ζῆ- 199 a
τήματα οἰκεία τῷ περὶ τῶν αἰτίων λόγῳ· διαρθροῖ γὰρ τὰ περὶ τοῦ 34
τῷ ὕλκῳ καὶ ποιητικῷ αἰτίῳ ἀδιαρθρώτως παρὰ τισιν ὑπονοηθέντα·
καὶ πρῶτον μὲν ὅτι ἡ φύσις τῶν ἕνεκά τοι ἐστὶν αἰτίων καὶ ὅτι τῶν εἰκῇ
καὶ ὡς ἔτυχεν ποιόντων, ὅπερ ἐδόκει τισὶ, δευτέρον δὲ πῶς τὸ ἐξ
ἀνάγκης διὰ τὴν ὕλην λεγόμενον ὑπάρχει τοῖς φυσικοῖς. . . συγ-
χωρεῖ μὴ καὶ αὐτὸς τὸ ἀναγκαῖον τῇ ὕλῃ, ἀλλ' ὅχι ὡς τὸ εἶδος
ἐξ ἀνάγκης ἀκολουθῶντος, ἀλλ' ὡς τῶν ὧν ὅχι ἀνευ λόγου ἐκρύβη
τῆς ὕλης· ὅχι γὰρ τὸ τέλος ἐξ ἀνάγκης, ἀλλὰ διὰ τὸ τέλος τὸ ἐξ
ἀνάγκης. καὶ ἐν τούτῳ δὲ τῷ κεφαλαίῳ Πλατωνικῶς ὁ Ἀριστοτέ-
λης ἀνασχετόμενος φαίνεται. λέγει γὰρ καὶ ὁ Πλάτων ἐν Τιμαίῳ
“ταῦτα δὲ πάντα τότε ταύτη πεφυκέντα ἐξ ἀνάγκης” (p. 68 sq.)...
τὰ αὐτὰ δὲ περὶ τούτων τῶν διττῶν αἰτίων καὶ ἐν φαίδωπῳ διωρίζαι 30
σαφῶς, ἐν οἷς φησὶν “τὸ γὰρ διελέσθαι” (p. 99 b)... ἀπορῶ δὲ
ἔγωγε πῶς ὁ Ἀλέξανδρος τὸ ἀπλῶς ἀναγκαῖον ἀναρτικῶν τῷ
ἕνεκά τοι λέγει εἶναι· ἀπλῶς γὰρ ἀναγκαῖον φησιν, ἐν οἷς ἐξ ἀνάγ-
κης τοῖς πρὸ αὐτῶν τὸ τέλος ἀκολουθεῖ· καίτοι ἐν τοῖς αἰσθητοῖς καὶ ἐξ
ἀνάγκης ἀκολουθεῖ τοῖς πρὸ αὐτῶν τὸ τέλος, οἷον τῇ ἀνατολῇ τῷ
ἡλίῳ ἢ καταδύσει αὐτοῦ, καὶ τῷ χειμῶνι τὸ ἔαρ καὶ τούτῳ τὸ θέρος, καὶ
ὁμοίως ἕνεκά τοι τούτων ἕκαστον. id. ib.

ὁποῦν ἐστὶ τὸ ἐξ ὑποθέσεως ἀναγκαῖον, καὶ διὰ τῆς ἐν μαθή- 200 a
μασιν ἀκολουθίας ὑπομνησκει. . . ἐπειδὴ δὲ ἀσαφῶς εἶρη) τὸ 15.
τῷ τριγώνῳ παράδειγμα, ἐνδείξαμένον μόνον αὐτῷ τὴν ἀπόδειξιν,
ἵστέον ὅτι δέδοικε) παντὶς εὐθυγράμμου τὰς ὀκτώ πάσας γωνίας
τέτρασιν ὁρθαῖς ἴσας εἶναι, καὶ ὅτι αἱ τῷ τριγώνῳ πᾶσαι γωνίαι αἱ
ἐντὸς καὶ αἱ ἐκτὸς ἐξ ὁρθαῖς ἴσαι εἰσίν. ἐπεὶ ὅτι τὸ τρίγωνον εὐθύ-
γραμμόν ἐστιν, ὅπερ εἶπεν αὐτὸς “εὐθὺ τοῦθ'”, τούτῳ δὲ αἱ ἐντὸς καὶ
αἱ ἐκτὸς ἐξ ὁρθαῖς ἴσαι εἰσίν, ὧν αἱ ἐκτὸς τέτρασιν, λοιπαὶ αἱ ἐντὸς
δυσὶν ὁρθαῖς ἴσαι εἰσίν. id. f. 88 b.

ὑποθεμένους γὰρ τὸ εἶδος ὅπως εὐρίσκει) καὶ τῆς ὕλης τὸ ἀναγ-
καῖον. τὸ δὲ ἐξ ὑποθέσεως ἀναγκαῖον ἐστὶ πῶς καὶ τοῖς μαθημα-
σιν· ὑποθεμένους γὰρ τὰς προτάσεις ἐξ ἀνάγκης ἔπει) καὶ τὸ συμ-

πέρασμα· ὁ μόντοι εἰ τὸ συμπέρασμα τῆτο, τὰ δὲ διὰ πάντως
 καὶ τὰ λήμματα· δύναμις ἣ ταύτην ἀποδείκνυται διὰ πλειόνων,
 καθάπερ ἐν τοῖς ἀριθμοῖς. Themist. f. 28 b.

διὰ τί δὲ δύο αἱ ἐφεξῆς ἴσαι δύο ὁρθαῖς εἰσὶν; διότι τὴν
 ἐξιν ὁ ὁρισμὸς ὁρθῆς, ὡς ἂν εὐθεῖα ἐπ' εὐθείαν σταθεῖσα τὰς ἐφε-
 ξῆς γωνίας ἴσας ἀλλήλαις ποιῇ, ὁρθὴ ἑκατέρω τῶν γωνιῶν ἐξίν.
 Philop. i p. 5.

200^a 19. ἄρ' ἔν ὁμοίως ἔχει ταῦτα τοῖς φυσικοῖς τὸ ἐξ ὑποθέσεως
 ἀναγκαῖον; ὁδομῶς, ἀλλὰ ἡ τάξις ἀντέστραπται· ἐνταῦθα μὲν ἡ εἰ
 αἱ προτάσεις, καὶ τὸ συμπέρασμα, ταυτέστιν εἰ τὰ πρῶτα, καὶ τὸ
 ὕστερον, ἐπὶ δὲ τῶν φύσει τῶν παλιν· εἰ ἡ δὲ τὸ ὕστερον, καὶ τὰ
 πρῶτα· εἰ ἡ δὲ ἡ μορφή, καὶ ἡ ὕλη, ἐπεὶ τὰ γε ἄλλα ὁμοίως ἔχει.
 Themist. f. 29.

200^a 23. εἰρη) αὐτῷ ἐν τοῖς Ἑβραίοις ὅτι ἡ πρῶξις τῇ θεωρίᾳ ἐναν-
 τίως ἔχει· ἡ μὲν ἡ θεωρία τὴν ἀρχὴν ἔχει ἀπὸ τῆς τέλους τῆς πρῶ-
 ξεως, ἡ δὲ πρῶξις τὴν ἀρχὴν ἔχει ἀπὸ τῆς τέλους τῆς θεωρίας.
 Philop. i p. 6.

200^b 4. εἰπὼν ἔν ὁρισμὸν καὶ τὴν λόγον ἀρχὴν εἶναι καὶ αἰτίαν τῆς ὕλης,
 ἥτις ἦν τὸ ἀναγκαῖον ἐν τοῖς αἰτίαις, ἐπειδὴ ἐν πολλοῖς ὁρισμοῖς
 ἐμπεριλαμβάνει καὶ ἡ ὕλη, ποτὲ μὲν δύναμις ἐν τῷ τῷ εἶδος ὁρισμῷ,
 ὡς αὐτὸς παρατίθει, ποτὲ δὲ ἐνεργεία, ὡς ἐν τῷ συνθέτῳ, καὶ τότε
 δὴλον ὅτι ὁ ὁρισμὸς ἐκείνῃ ἀρχὴ καὶ αἰτία τῆς ὕλης ἔσται ἐμπεριέχων
 αὐτὴν ἐν ἑαυτῷ, διὰ τῆτο προσέθηκεν ὅτι ἴσως καὶ ἐν τῷ λόγῳ
 ἐστὶ τὸ ἀναγκαῖον." Simpl. f. 89.

200^b 12. Ἐν τῷ πρὸ τούτου βιβλίῳ περὶ τῶν αἰτίων διαλεχθείς, καὶ ποιη-
 τικὸν αἰτίον τὴν φύσιν εἰπὼν, καὶ διορισάμενος αὐτὴν ἀρχὴν κινή-
 σεως, εἰκότως ἐφεξῆς περὶ κινήσεως διδάσκει. . . ἰστέον δὲ ὅτι ἐν
 πολλοῖς χωρίοις διάφορος ἡ γραφή τούτου τῷ βιβλίῳ φέρεται. id.
 f. 89 b.

200^b 16. σημειῶν) ὁ Ἀλέξανδρος ὅτι τὴν κίνησιν συνεχῆ λέγων ἐν τῷ
 ποσῷ πάντως αὐτὴν τίθησι (τῷ ἡ ποσὸν ἐστὶν εἶδη τὸ συνεχές καὶ τὸ
 διωρισμένον), ἐν μέντοι ταῖς Κατηγορίαις ὁ τίθησιν αὐτὴν ἐν τῷ
 ποσῷ, καὶ ἐνταῦθα δὲ μετ' ὀλίγον ὑπὸ τὸ πρὸς τι τὴν κίνησιν ὑπά-
 ξει. ἥτοι ἔν, φησί, διὰ τῆτο ὅπως εἶπε, "δοκεῖ δὲ ἡ κίνησις εἶναι
 τῶν συνεχῶν," ὡς ἐκ ἀρεσκόμενος τούτῳ, ἡ μᾶλλον ἡ κίνησις πῶς
 μὲν καὶ συνεχές ἐστὶ καὶ ποσόν, πῶς δὲ πρὸς τι, κατ' ἄλλο καὶ ἄλλο
 λαμβανόμενῃ· αὐτὴ μὲν ἡ κίνησις ποσόν, τὸ δ' ἐν κινήσει πρὸς
 τι, αἶτε ἐν χέσει τινὶ ὑπάρχον τῇ πρὸς τὸ κινῶν. τὸ δὲ "δοκεῖ,"
 φησί, σημειῶν ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῶν φαινομένων καὶ ἐναργῶν ἀρχαῶν.
 εἰπὼν δὲ τὸ ἀπειρον ἐμφαίνει τὸ πρῶτον ἐν τοῖς συνεχέσι, δηλοῖ δὲ
 τῷ "πρῶτον." ὅτι κυρίως καὶ καθ' αὐτὸ καὶ ὁ δὲ ἄλλῳ μέσῳ τὸ ἀπει-
 ρον ἐμφαίνει ἐν τῷ συνεχεῖ. . . τὸ δὲ "πολλὰκις" προσέθηκεν,
 ὅτι ἐκ αἰετὸς συνεχές ὅπως ὀρίζομεθα, συνεχές λέγοντες τὸ εἰς
 ἀπειρα διαμετόν, ἀλλὰ καὶ ἄλλος τις ἐστὶν ὁρισμὸς, ὃν αὐτὸς τέθει-
 κεν ἐν Κατηγορίαις (c. 6), συνεχές λέγων ὅτι τὰ μέρη πρὸς τινα
 καινὸν ὅρον συνάπτει. ἐκείνῃ δὲ, φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ τὸ διω-
 ρισμένον ποσὸν ὀρίζομενοι προχωροῦμεθα τῷ ἀπείρῳ. . . ὅταν δὲ
 λέγῃ "πρὸς δὲ τούτοις ἀνευ χρόνου καὶ κενῷ καὶ τόπῳ κίνησιν ἀδύνατον

εἶναι," ὅχι ὡς αὐτῷ δοκεῖν τῆτο λέγει, ἀλλ' ὡς τῶν πρὸ αὐτοῦ
 φυσικολόγων τοῖς περὶ Δημόκριτον ἀρέσαν τὸ διὰ κενῷ τὴν κίνησιν
 γίνεσθαι καὶ τὸ κενὸν εἶναι τόπον ἐξεργημένον σώματος. . . ἔτι δὲ
 σπουδῆς ἄξιός ἐστι περὶ κινήσεως λόγος καὶ ὅτι ἡμέλει τῶν παλαι-
 5 τέρους, ὀλίγα περὶ αὐτῆς τῇ Πλάτωνος εἰρηκότος. id. f. 90.

"δοκεῖ δὲ" ἥτοι τοῖς πολλοῖς δοκεῖ, ἡ δοκεῖ καθόλου πᾶσι καὶ
 αὐτῷ, ἀντὶ τῷ φαίνεσθαι. . . τὸ "πρῶτον" ἥτοι ἀντὶ τῷ καθ' αὐτό
 εἶπε, καὶ τὸ δεύτερον σηματοδοτήσαν τῷ καθ' αὐτό, τῆτο δὲ ἔπερ ἐν
 τῷ τῷ ὑποκειμένῳ λόγῳ παραλαμβάνεται. . . ἡ τὸ "πρῶτον" ἀπὸ
 τῷ προηγουμένου καὶ καὶ πρῶτον λόγον. Philop. i p. 16.

ὁ Πορφύριος ἐκ ἀποδέχεται τὸν Ἀλέξανδρον ὅτι ζητῶντα ὡς
 τῷ "ἐντελεχείᾳ μόνον" ἀντιδιηγεῖται τὸ "δυνάμει καὶ ἐντελεχείᾳ."
 εἰπὼν γὰρ, φησὶν, ὅτι τὰ μὲν ἐντελεχεία τὰ δὲ δυνάμει, ἀναλαμβάνει
 τὰ ἐντελεχεία, καὶ ἐντελεχεία φησὶ τὸ μὲν τούδε τι τὸ δὲ τούδε
 καὶ τὰ ἐξῆς, τὸ δὲ δυνάμει ὁ διαμετρεῖται εἰς τὰς κατηγορίας· ὁ γὰρ
 ἐστὶ τὸ δυνάμει δεκαχῶς ἀλλ' ἑναχῶς· ἡ δὲ ἀνωτάτω ὕλη, ἥπερ
 ἐστὶ τὸ δυνάμει, μία. αἶτε δὲ τὸ ἐντελεχεία λαμβάνει, ὅπερ ἐστὶ
 τὸ σύνθετον, οἷον τὸν ἀνδριάντα, αἶτε τὴν ἐντελέθειαν, ὅπερ ἐστὶ
 τὸ ἀπλῆν, οἷον τὸ εἶδος, δεκαχῶς ἑκάτερον. καὶ μήποτε, φησὶ καὶ
 20 δυνάμει δεκαχῶς· προελθὼν ἡ δὲ Ἀριστοτέλης αὐτὸς ὅπως αἶτε
 "διηρημένον δὲ καθ' ἑκάστην γένος τῷ μὲν ἐντελεχείᾳ τῷ δὲ δυνάμει"
 (p. 201 a 9). ταῦτα μὲν ὁ Πορφύριος, τὸ δυνάμει τῷ ἐντελε-
 χείᾳ μόνον βεβλόμενος ἀντιτεθέντων παρὰ τῷ Ἀριστοτέλει, ἀλλ' ὅχι
 τὸ δυνάμει καὶ ἐντελεχείᾳ. καὶ ἴσως ἐκ τούτου τῷ ῥητῇ ταύτῃ ἔχει
 τὴν ὑπόνοιαν τῷ λέγοντος "διηρημένον δὲ καθ' ἑκάστην γένος τῷ
 25 ἐντελεχείᾳ τῷ δὲ δυνάμει." ἀλλ' εἰ μὲν ὡς τὰ πολλὰ τῶν ἀπο-
 γράφων φέρεται, ὅπως ἔχει καὶ ἡ ἀρχαία γραφή, "ἐστὶ δὴ τι τὸ
 ἐντελεχεία μόνον, τὸ δὲ δυνάμει καὶ ἐντελεχείᾳ, τὸ μὲν τούδε τι
 δὲ τούδε" καὶ τὰ ἐξῆς, σαφῶς τὸ μόνον προσκείμενον δηλοῖ τὴν
 διαίρεσιν τῷ ἐντελεχείᾳ μόνως πρὸς τὸ ἐντελεχεία ἅμα καὶ δυνάμει
 γυνομένη, ὡς Ἀλέξανδρος καὶ Θεμίστιος ἐξεδήσαντο. εἰ ἡ δὲ τῷ
 ἐντελεχείᾳ τὸ δυνάμει μόνον ἀντιτεθείη, μηδαμῶς τὸ συσχετισμὸν
 παραλαμβάνων, διὰ τί προστίθεται τὸ μόνον ἐπὶ τῷ ἐντελεχείᾳ;
 πῶς δὲ κατάλληλος ἂν ἦν ἡ ἐρμηνεία μετ' ἀποδείξεως λέγουσα
 30 μὲν τούδε τι τὸ δὲ τούδε; εἰ μέντοι ὡς τινα τῶν βιβλίων γί-
 γραπται ὅπως ἔχει τὸ ῥητόν, "ἐστὶ δὴ τι τὸ μὲν ἐντελεχεία τὸ δὲ δυνά-
 μει, καὶ ἐντελεχεία τὸ μὲν τούδε τι τὸ δὲ τούδε," δύναμις μὲν καὶ ὅτι
 ζητῶντα ὡς ὁ Πορφύριος ἐξεδήσαντο, διὰ τί δὲ τὸ ἐντελεχεία μόνον
 εἰς τὰς δέκα διαμετρεῖται κατηγορίας, καίτοι καὶ τῷ δυνάμει ἐν πάσαις
 θεωρημένῳ, ὡς αὐτὸς ὁ Πορφύριος ὡμολόγησε, καὶ τὴν Ἀριστοτέ-
 λους παραθέμενος ῥῆσιν τὴν λέγουσαν "διηρημένον δὲ καθ' ἑκάστην
 γένος τῷ μὲν ἐντελεχείᾳ τῷ δὲ δυνάμει;" μήποτε ἔν ἡ μὲν ἐξ ἀρχῆς
 διαίρεσις εἰς τὸ "ἐντελεχεία μόνον" γέγονε καὶ τὸ "ἐντελεχεία καὶ δυνά-
 35 μει," καὶ τῆτο διηγεῖται φησὶν εἰς τὰς δέκα κατηγορίας. . . καὶ
 σιμῶναι δὲ αὐτῷ, ὡς εἶπον, τὸ λήμμα τῆτο, τὸ διαμετρεῖται τὰ ἑντα ὅς
 τε τὰ ἐντελεχεία καὶ εἰς τὰ δυνάμει καὶ ἐντελεχεία, πρὸς τὴν ἀπο-
 δοσιν τῷ τῆς κινήσεως ὁρισμῷ, ὡς προϋόντες εἰσόμεθα. Simpl.
 f. 90 b.

τῶν ἄντων τὰ μὲν ἐντελεχεῖα· μέντοι, ὅσον τὰ ἄλλα εἶδη καὶ
πρῶτα (ὅσον γὰρ ἄλλο γενεᾷ θύνασι παρ' ἃ ποτὶ ἐξιν ἐξ ἀρχῶν),
τὰ δὲ ἐντελεχεῖα τε καὶ θυνάμει, εἶον τὰ σύνθετα ἐξ ὕλης καὶ εἶδους,
ἐντελεχεῖα μὲν ὅτι ἔχει πᾶσι ἡδὴ μορφῇ, θυνάμει δὲ ὅτι καὶ ἑτέραν
αἰ τε δεξαμένη. καὶ δὲ αἰθέριον σώμα καὶ μὴ τὴν ὕσταν ἐντελεχεῖα
μήνη ἐξιν (ὅ καὶ ἂν μεταβαλλοι ποτὲ κατ' ὕσταν), μετέχει δὲ
πᾶς καὶ τῇ θυνάμει διὰ τὴν κίνησιν τὴν τοπιότη· ὅ γὰρ παταχῇ
ἴμα ἐξιν. ὅσα δὲ ἐντελεχεῖα ἐξιν, καὶ ὡς ὕσταν εἶον καὶ ὡς ποσὰ
καὶ ὡς ποσὰ καὶ ὡς τις ἄλλη κατηγορία· εἰεν. τῆτο μὲν δὲ καὶ ὡς
χωρὶς λόγου, τὸ εἶναι τινὰ τῶν ὄντων ἔχοντα καὶ τὴν θυνάμει. Themist. 1
f. 29 b.

τὸ μὲν τῆς ἐπιτελείας ὄνομα σημαίνει παρὰ τοῦ Ἀριστοτέλους τὴν ἐνέργειαν καὶ τὴν τελευτήσαν· συγκατα¹ γὰρ παρὰ τὸ ἐν καὶ τὸ τέλει καὶ τὸ ἔχειν. ὅταν ὅν ἕκαστον ἔχη τὴν ἑαυτοῦ τελευτήσαντα, ἐν-
τελέχεια λέγε² εἶναι. Philop. i p. 9.

ἀντιθεῖς τῷ ποιητικῷ τὸ παθητικὸν καὶ τὴν συνήθειαν τῶν ὀνο-
μάτων, ἐπειδὴ καὶ τὸ ἡῆμα τῆς λέξεως τῷ μὲ ποιητικῷ τὸ ποιητὴν
ἀντίκειται τῷ δὲ παθητικῷ τὸ παθητὸν, ἕκ ὡνόμασαι δὲ τὸ παθη-
τικὸν ἐπὶ τῷ πάθος ἐμποιοῦντος ἄλλ' ἐπὶ τῷ αὐτῷ τῷ παθητῷ,
ὡς τὰ σαφέστερα καὶ τοῖς πρακτικένοις οὐκίστερα μεταβλῆναι, ἐπὶ τῷ 2
ποιητῶν τῷ κινήτῳ, ἐν αἷς τὸ μὲ ἐνεργητικὸν ἐστὶ σαφῶς, τὸ δὲ πα-
θητῶν καὶ καὶ τὴν λέγειν. ὅτι δὲ τὸ καθ' ὑπεροχὴν καὶ ἑλλειψιν τῶν
πρὸς τι ἐστὶ, δηλοῖ τὸ μέγα καὶ τὸ μικρόν. Simpl. f. 91.

ζῷ ἐκ αὐτῆς κίνησις καθ' αὐτήν, ὅτε ὡς ἰδέα κινήσεως αὐτὴ
 ἀπὸ κινήσεως ὅσα, μηδενὸς δὲ κινήσις, ὡς δοκεῖ λέγειν ὁ Πλάτων
 ζῷ ἐκ αὐτῆς κίνησις ἐν Παρμενίδῃ, ὅτε ὅσα τις κίνησις αὐτὴ τὸτο ὅσα,
 ὡς ὁ Πλάτων ὀρίξει τὴν ψυχὴν, κίνησις αὐτοκίνητος λέγων. εἰ
 γὰρ ἐν ταῖς κινήσεσιν πράγμασιν ἢ τοῖς κινῶσιν ἐστὶν ἡ κίνησις,
 συμβεβηκός τι ἐστὶν ἡ κίνησις ζῷ ἐκ ἰδέας καθ' αὐτήν θεωρημένη...
 ἀλλὰ τότε δέ, ὡς ἔφαμεν, ὑπομνηματίζοι τὴν δεδειχθαι μὴ εἶναι κοι-
 νὴ γένος τῶν δύο κατηγορημάτων τῶν... ἐπεὶ δὲ ὁ ἐκ τῆς
 ἀνάγκης φιλόσοφος ἐν τούτῳ ζῷ μόνον διαφωρῶν φησι τὸ δῶγμα περὶ
 αὐτῶν τῶν Ἀριστοτέλους ζῷ τῷ Πλάτωνος, τῷ μὲν λέγοντος ὅτι ἐστὶ
 αὐτὴ τις κίνησις παρὰ τὰ πράγματα ζῷ ἀναφύοντος τὸ γένος εἶναι
 τὴν κίνησιν, τῷ δὲ γένος ἐν τῷ ὄντι τὴν κίνησιν λέγοντος, ὡς τὴν
 ἰδέαν, ὡς τὸ ταυτόν, ὡς τὸ ἕτερον, κάλλιον, εἰ περὶ δυνατόν, τὴν ἐν
 τῇ ἀπορίᾳ διαφωνίᾳ συμφωνίαν ἐπιδεικνύει. id. f. 91 b.

ἐνταῦθεν δὲ λαβόντες αἱ ἐξηγηταὶ ἀφορμὰς φασὶ μὴ εἶναι
τὴν κίνησιν γένος ἀλλ' ὁμώνυμον φωνήν· εἰ γὰρ ὅτι ἐστὶ κινήσεις παρὰ
τὴν κατηγορίαν, τῶν δὲ κατηγοριῶν κοινὸν γένος ὕκ. ἐστὶ, δῆλον ὅτι
ὅτι ὅτι ἐστὶ κινήσεις γένος ἂν εἴη. . . καὶ πολλοὶ ἐστὶν ὁ Ἀλέξαν-
δρος αὐτὸ τὸτο κατασκευάζων, ὅτι ἡ κίνησις ὕκ. ἐστὶ γένος ἀλλ'
ὁμώνυμος φωνή. μήποτε ὅτι ἐστὶν εἰπεῖν ὅτι ὁ ὅτι μὴ εἶναι κίνησιν
παρὰ τὰ πράγματα, τὸτο ἐλέγχει τὴν κίνησιν μὴ ὕσαν γένος.
Philop. i p. 11.

τέταρτον εἶσωμα προλαμβάνει, ὅτι ἵασην τῶν εἰρημάτων
 αἷς ἡ κίνησις, τυτέσιν ἡ τε ὕστα καὶ τ' ἡσπιν καὶ τ' ποιόν καὶ τ' πῦ,
 τῶς ὑπάρχει τῶς ὕσι πᾶσι. . . οὐ καὶ τῷ χέρονα τῆς τῷ κάτω

καὶ βαρέος ἐπὶ φύσει, καὶ τὴ γῆρας κάμπτει, καὶ ἡ νόσος βαρύνει,
 καὶ τὰ βέλαι ἀνω τὰ δὲ θνητὰ κάτω, καὶ ἡ ἀρετὴ ἀπὸ τοῦ αἵρεον ἄνω
 λέγει, ἡ δὲ κακία ἀπὸ τοῦ κλῆν, ἡ δὲ κλῆσις τὸ κλιόμενον κάτω.
 ταῦτα μὲν ὅν ὁ Πορφύριος φιλολογεῖ· μήποτε δὲ κυριώτερον ὁ
 Ἀριστοτέλης ἐπὶ μὲν τῆς ὑσίας εἶδους τέθεικε καὶ γένηται, ἐπὶ δὲ τῶν
 ἄλλων τὰ ἐναντία παρατέθεικε... δεῖξας δὲ, φησὶν ὁ Ἀλέξαν-
 δρος, ὅτι τῶν ἐν οἷς ἡ κίνησις ἕκασον διχῶς ὑπάρχει πάντων, εἰκό-
 τως ἀνήνεγκεν. “ὥς καὶ κινήσεως καὶ μεταβολῆς εἶδη τοσαῦτα ὅσα
 τῷ ὄντος.”. ἦν δὲ, φησὶν, οἰκειότερον ἢ λέξις αὐτῇ καίμην πρὸ
 τῆς “ἕκασον δὲ διχῶς ὑπάρχει.” συντεταγμένη τῇ “ὅσα ἐξὶ δὲ κί-
 νησις παρὰ τὰ πράγματα.” μήποτε δὲ, εἰ πρόκειτο νῦν αὐτῇ
 τὴν διπλὴν παραλαβεῖν τῶν κινήσεων, καλῶς πρότερον δεῖξας ἐν
 τοῖς γένεσι τῷ ὄντος ἐν οἷς ἡ κίνησις τὴν διπλὴν ἔσται, καὶ καὶ ταύ-
 την διπλασιασας τὰ γένη, τότε ἐπήγαγεν ὥς καὶ κινήσεως καὶ

9 μεταβολῆς εἶδη τοιαῦτα ὅσα τῷ ὄντος," τυχέτι διπλασιαζόμενα
 καὶ ταῦτα... εἰ δέ, ὡς ὁ Ἀλέξανδρος ἤξιν, ταύτην ἔδει τὴν λέξιν
 προτετάχθαι τῆς λεγούσης "ἔκαστον δὲ διχῶς ὑπάρχει," τί ἔτι ἢ ἡ
 χρῆσις ἐκείνης ἐπαγομένης; εἶδη δὲ λέγει νῦν κινήσεως καὶ μεταβο-
 λῆς ὅχι ὡς ἐξ ἐνὸς γένους διαμεθεῖντα, ἀλλ' ὡς διαφόρως ἰδυόμενα.
 20 καλῶς δὲ ὁ κινήσεως μόνης εἶπεν ἀλλὰ καὶ μεταβολῆς, διότι περὶ
 τῆς κατ' ὕσιν, ἥτις ἐπὶ γένεσις καὶ φθορά, ὕστερον ζητεῖ, μήποτε
 ὅχι ἐξὶ κινήσεως ἀλλὰ μεταβολῆς... ἀλλ' ἄξιον ζητεῖν διὰ τί τὸ δυ-
 νάμει καὶ ἐντελεχείᾳ ἐν πᾶσιν ὄντος τοῖς γένεσι τῷ ὄντος, καὶ τῆς
 κινήσεως ὅσης ἐνεργείας τῷ δυνάμει ἢ τοῦτον ἐξίν, ἐν τέτρασι
 25 μόνους γένεσι τῷ ὄντος, τῇ ὕσει καὶ τῷ ποιῶ καὶ τῷ ποσῶ καὶ τῷ πῶ,
 ἔξιν ἡ κίνησις, ὡς καὶ ἐν Κατηγορίαις (c. 14) δάδειξαι καὶ ἐν τῷ
 πέμπτῳ τῆς πραγματείας ταύτης σπουδάσει δεῖξαι, ἐν δὲ τοῖς
 ἄλλοις ὑκέτι καὶ ἐν πᾶσιν ἔξιν ἡ τῷ δυνάμει ἐνεργεία, μένον-
 τος δυνάμει... ἀλλ' ὁ μὲν Ἀριστοτέλης ἐν τῷ πέμπτῳ τῆσδε τῆς
 30 πραγματείας τὰς αἰτίας λέγει τῷ τὴν κίνησιν ἐν μόναις ταῖς τέ-
 τρασι καὶ ταῖς τρισὶ κατηγορίαις ὑφίστασθαι, καὶ οἱ ἐξηγῆται τῷ Ἀρι-
 στοτέλει εἰς ἐκείνον ἀναβάλλοντι ἐν τούτῳ τὴν τῆς ἀπορίας ταύτης
 λύσιν. ὁ δὲ ὡς χεῖρον καὶ νῦν συντόμως τὰς ἐκεί λεγομένας
 αἰτιολογίας ἐπισκῆψαμεν... ἐπειδὴ δὲ ἐκάστη μεταβολὴ κατὰ
 35 τινα γίνεσθαι τῶν ὄντων, τὰ δὲ ὄντα ταῖς κατηγορίαις συνδιήρηται,
 λεγέτω τις ἐκάστη τῶν εἰρημάτων μεταβολῶν καὶ τίνα τῶν κατη-
 γοριῶν ἄλλην γίνεσθαι, εἰ μὴ καὶ τὴν οἰκείαν. καὶ οἶδα μὲν ὅτι προπε-
 τὸς εἶναι δοκεῖ τὴν ἐναντίαν ἀφίεναι τῷ Ἀριστοτέλει φωνῇ,
 ὥς δ' αὖ γινώσκει δύστηθῶμεν ἀκριβῶς τὴν αἰτίαν τῆς τοιαύτης
 40 αὐτῷ διατάξεως, ἀρκύμεθα πρὸς παραμυθίαν τῇ τε Εὐδόκῳ συ-
 νηγορᾷ ἐπὶ τῆς ποτὲ κατηγορίας ῥηθείᾳ, καὶ ἔτι μάλλον τῇ Θεο-
 φράστῃ, σαφῶς τὴν κίνησιν καὶ μεταβολὴν ἐν πάσαις ταῖς κατη-
 γορίαις θεωρῶντος. λέγει γὰρ ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν περὶ Κινήσεως.
 Simpl. f. 92 b.

46 ἐπεὶ τοῖνυν καὶ ἡ κίνησις ὑδὸν ἄλλο παρὰ ταῦτα ἐξω, εὐκρίτως 201.
καὶ αὕτη διττὴ τις αὖ εἴη καθ' ἕκασον γένος. πῶς δὲ ἔξεα, τὸτο^α
ἐν ταῖς ἐφεξῆς ἐρῶμεν. . . λέγω τοῖνυν κίνησιν εἶναι τὴν τῷ δυνα-
μει κινήτῳ ἐντελέχειαν ἢ τοῦτον. τί ἔν πρόσκει^β ἢ τοῦτον;

ἵνα ἐντελέχεια γένῃ, μετέσης ἔτι καὶ σωζομένης τῆς δυνάμεως, ὥσπερ ἦν ἐντελέχεια. Themist. f. 30.

- 201^a τῶν ὧν, φησί, τὴν δυνάμει καὶ ἐντελεχείᾳ τὴν τῷ δυνάμει ὄντος
11. ἐνέργειαν, ἣ τοῦτον ἐστὶ, λέγω κίνησιν. . . ὅτι θαυμασίως ὠρί-
σατο τὴν κίνησιν, μάθοιμεν ἂν ἐντεῦθεν. . . ὥτως ἄρα καθὲ ἐνε-
ργείᾳ ἐστὶν, ὅθεν κινεῖται. ὁ μόντος ὁδὸς καθὲ δυνάμει, μόνον δυνά-
μει καὶ ἐν μόνῃ τῇ ἐπιτηδεύῃ, ὅκ ἂν λέγοιτο κινεῖσθαι. ἀλλ' ὅταν
ἀπὸ τῷ δυνάμει μεταβαλλῇ εἰς τὴν ἐνέργειαν, μόνοντος ἐν αὐτῷ τῷ
δυνάμει, τότε λέγει κινεῖσθαι. εἰκότως ὅν προσέθηκεν "ἣ τοῦτον,"
ἵνα ἡ ἐνέργεια τῷ δυνάμει μόνοντος ἐπιτελῇ. παυσανμένῳ ὅτ τῷ
δυνάμει ὅκ ἐστὶ κίνησις. . . ἐπισχῆσαι δὲ ἄξιον ὅτι ὁ μὲν Ἀρι-
στελῆς ὀρίζομενος τὴν κίνησιν ἐν ἀρχῇ ἐνέργειαν αὐτὴν εἶπε τῷ
κινήτῃ ἢ τοῦτον. Ἀλέξανδρος δὲ καὶ Πορφύριος καὶ Θεόφραστος καὶ οἱ
ἄλλοι ἔν ὀρισμὸν ἐξηγούμενοι, ἀκούσαντες μετ' ὀλίγα τῷ Ἀρι-
στελῆς καὶ ἐντελέχειαν καλεῖντος αὐτὴν, ἐν τισιν ἀντιγράφοις ὥτως 15
εὐρηκότες τὴν γραφὴν "ἣ τῷ δυνάμει ὄντος ἐντελέχεια, ἣ τοῦτον,
κίνησις ἐστὶν," εἰς ἐντελέχειαν τὴν ἐνέργειαν ἐν τῷ ὀρισμῷ τῆς κί-
νήσεως μεταλαμβάνουσιν, ὡς ταύτην ὅν παρὰ τῷ Ἀριστοτέλει.
μήποτε δὲ τὴν ἐντελέχειαν ὁ Ἀριστοτέλης ἐπὶ τῆς τελειότητος
ἀναίει, καὶ εἴ ποτε ἐπὶ ἐνέργειας αὐτὴν τίθῃσιν, ὅ τῆς τυχύσεως ἀλλὰ 20
τῆς τελείας, καθότι ἔχει τελειον. . . τούτω καλῶς ἐπέστησε καὶ ὁ
Ἀλέξανδρος, ὅτι καὶ τῷ δυνάμει, εἰ λέγοιτο ἐντελέχεια ὑπὸ τῷ
Ἀριστοτέλει ἢ κίνησις, καὶ τὸ ἐντελέχεια λέγει καθόσον τε-
λειότης ἐστὶ τῷ δυνάμει ἢ κατ' αὐτὴν ἐνέργειαν. . . διττὴ ὅν ἡ κυ-
ρίως ἐντελέχεια, ἢ μὲν ὡς εἶδος τελειον ἡρεμῶν, ὡς ἡ ψυχὴ λέγει 25
ἐντελέχεια, ἢ δὲ ἢ καὶ τὸ ἐνέργειαν. . . ὁ δὲ Πορφύριος τὴν κί-
νησιν ἀτελεῖ μὲν ἐντελέχειαν φησὶν εἶναι, ἐνέργειαν δὲ τελειαν. καὶ
τοὶ εἰ τῷ δυνάμει ἐστὶν ἐνέργειαν, τὸ δὲ δυνάμει ἀτελεῖς, πῶς ἢ τῷ
ἀτελεῖς ἐνέργειαν τελεία ἂν εἴη ἐνέργειαν; ὅπως ὅτ εἰ ἐστὶν ἀτελεῖς
ἐνέργειαν, ἢ τῷ ἀτελεῖς ἂν εἴη. καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Ἀριστοτέλης μετ'
ὀλίγα (p. 201 b 31) "ἣ τε κίνησις" φησὶν "ἐνέργειαν μὲν εἶναι τις
δοκεῖ, ἀτελεῖς δὲ." προσκετέον δὲ ὅτι τῆς ἐνέργειας νῦν ὄνομα
κοινῶς τέθεικεν ὁ Ἀριστοτέλης ἐπὶ τῇ τῷ ποιῶντος καὶ τῇ πάσχοντος·
κοινῶς ὅτ ἐπ' ἀμφοῖν ἢ τῷ δυνάμει ἐπὶ τὴν ἐνέργειαν διανέσσει κί-
νησις ἐστὶν. Simpl. f. 94.

ἀποδίδωσι τὴν κίνησιν ὁ Θεόφραστος ὀλίγον μεταβαλλών, ὅτι
ἔστιν ἡ τῷ δυνάμει ὄντος πρώτη ἐντελέχεια, ἣ τοῦτον ἐστὶν. ὕστα-
την μὲν ὅτ εἶναι ἐντελέχειαν τὴν εἰς τὸ εἶδος μεταβολὴν, ἐν ᾧ ἡρε-
μεῖ λοιπόν, πρώτην δὲ τὴν ἐπ' αὐτὸ ποιεῖν, ἥτις ἐστὶ κίνησις.
Philop. i p. 12.

- 201^a πολλὰ καὶ τῶν ὀνομάτων ἐπιλειπόντων ἐπισημαίνετο καλῶς ὁ
12. Ἀριστοτέλης ὅτι ἐπὶ μὲν τῷ ποιῶντι τι κοινὸν ὄνομα κείμενον τὴν
ἀλλοιωσέως. Simpl. f. 94 b.

- 201^a σκληρότερον δοκεῖ τὸ τὸ δυνάμει ἐνέργειαν λέγειν, ὅταν ἐνέργει
15. καὶ τὸ δυνάμει. ἀλλ' ἐπειδὴ ὅπως ἐνέργειαν ὑπόκειτο, τὸ δὲ ἐνέργειαν
ἐνέργειαν λέγει, διὰ τούτου καὶ τὸ δυνάμει ἐνέργειαν εἶπεν. ὁ δὲ
Ἀλέξανδρος δύναται τις φησὶν ἐκ τῶν εἰρημένων μεταλαβὼν λέ-
γειν κίνησιν εἶναι τὴν τῷ δυνάμει ὄντος πρώτην μεταβολὴν ἢ

πρώτην ἐντελέχειαν· ὕστατη μὲν γὰρ ἔστιν ἢ εἰς τὴν τελειότητα με-
ταβολή, καθ' ἣν ἐνέργειαν γινώσκον τὸ ὕπερ ἢ δυνάμει ἡρεμῶ
καὶ τὸ λοιπόν, πρώτη δὲ ὁδὸς ἢ ἐπ' αὐτὸν. ταῦτα τῷ Ἀλεξάν-
δρῳ λέγοντος αὐτῇ λέξει, ἀποδεκτέον μὲν. εἰ μὴ αὐτῆς τῆς ἀτε-
λεῖς δυνάμεως πρώτην λέγει μεταβολὴν τὴν κίνησιν, ὕστερον δὲ
τὴν εἰς τὸ εἶδος, ἀλλ' αὐτῷ τῷ δυνάμει καὶ πεφυκίτος· τὸ ὅτ
διὰ κινήσεως ἐκ τῷ ἀτελεῖς μεταβαλλῇ εἰς τὸ τελειον. . . ἐπισχῆ-
σαι δὲ ἄξιον ὅτι τὰ ἐκτεθέντα παραδείγματα τῶν εἰδῶν ἐστὶ τῆς
κινήσεως, μάθῃσις μὲν καὶ ἰατροῦσις ἀλλοιωσίς τις, ἢ μὲν περὶ ψυχῆ
ἢ δὲ περὶ σώματος, κύλισις δὲ καὶ ἀλῆσις φορὰ, ἢ μὲν ἀφ' αὐτῶν ἢ δὲ
ἐξωθεν, ἀνδρῶνσις δὲ ἢ καὶ ποσότης καὶ γήρανσις ἢ κατ' ὅσον,
ἢ μὲν αὐξήσεως ἢ δὲ φθορὰ, ὡς καὶ τὰ ἀνταρτέμενα δόδωκεν ἑνὸς.
δύναμις δὲ ἢ μὲν οἰκονομῆσις τῆς ἐστίας εἶναι, ἢ δὲ ἀνδρῶνσις καὶ γή-
ρανσις τῷ ποσῷ. id. f. 95.

ἀπορίαν τινὰ πρὸς τὴν τῆς κινήσεως ὀρισμὸν ὑποφερμένην
διαλύει καλῶς. ἢ δὲ ἀπορία τοιαύτην ἔχει τὴν ἐρώτησιν ἐν πρώτῃ
κινήματι. τινὰ κινούμενα καὶ αὐτὰ κινεῖ· πάντα τὰ κινῶντα ἐνέργειαν
ἐστὶν, ὅ δυνάμει· τινὰ ἄρα κινούμενα ἐνέργειαν ἐστὶν, ὅ δυνάμει, ὡς
ὅ παῖσα κίνησις τῷ δυνάμει ἐστὶν ἐνέργειαν ἢ τοῦτον. λέγει ὅν
αὐτὴ ἢ ἀπορία διὰ τὸ κινεῖσθαι μὲν πάντ' ἐκινούμενα καὶ πάσῃ κατὰ
δυνάμει ἐστὶ, κινεῖν δὲ καὶ ποιῶν κατὰ ἐνέργειαν· ἄλλο ὅτ αὐτῇ
δυνάμει καὶ ἄλλο τὴν ἐνέργειαν εἶναι. id. ib.

δηλονότι ταύτης εἰσὶ τῆς δόξης τῶν τε παλαιῶν φυσικῶν
ὅσοι σωματικὴν ἢ μίαν ἢ πλείους ὑπέθεον τὴν ἀρχήν, καὶ τῶν ἡν
οἱ Στωϊκοί· καὶ ὅτ τὴν τῶν ἀρχῶν διακρίσιν ἢ σύγκρισιν ἢ ἀλλὰ
συν ἔλεγον οἱ παλαιοὶ γινεσθαι τὰ γινώσκοντα. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος Πλά-
τωνος εἶναι τὴν δόξαν φησὶν. καὶ ὅτ μὲν τὸ ἐκ τῶν τῶν ἀρχῶν καὶ ὅπως
πρώτον αἴτιον, κινῶν πρὸς αὐτὸ πάντα ὡς ἐφεστὶν, ἀκίνητον εἶναι
φησὶν ὁ Πλάτων, δηλοῖ σαφῶς τὰ καὶ τὴν πρώτην ὑπόθεσιν τῇ
Παρμενίδῳ λεγόμενα· καὶ ὅτ τὸ ἐκείνου τῶν κινήσεων ἀπὸ τῶν ἐκ
αὐτῶν, ἐπάγει καὶ πᾶσαν ἄρα κίνησιν τὴν ἀκίνητον. καὶ τὰς ἰδέας
δὲ αὐτὸς Ἀλέξανδρος ὁμολογεῖ ἀκινήτους λέγειν τὴν Πλάτωνος· ὅτ
καὶ σύγκρισιν τινὰ τῶν Πλατωνικῶν λόγων οἷον ἀποδεκτέον. . .
ὡς τὴν ἀκίνητον εἶναι τὴν νῦν καὶ τὰς φυσικὰς κινήσεις ὁ Ἀρι-
στελῆς παρὰ τῷ Πλάτωνος ἔχει μαθύν. ἀλλ' εἴπερ ἄρα πρὸς
Πλάτωνα ὁ λόγος τείνει, εἰς τὴν περὶ ψυχῆς αὐτῷ δόξαν ἀποβί-
πειν ἔοικεν. . . καὶ ὅθεν ἐν τούτοις ἐστὶ διαφώνον Πλάτων καὶ Ἀρι-
στοτέλει, πλὴν τὸ ὀνόματος τῷ αὐτοκινήτῃ, ὅτ ὁ μὲν Πλάτων αὐτο-
κίνητον τὴν ψυχὴν καλεῖ, ὁ δὲ Ἀριστοτέλης τὴν ζῶον καὶ μὲν
τὴν ψυχὴν, ἀκίνητον ὅσον ἢ κατὰ κίνησιν, κινούμενον δὲ καὶ
σῶμα. id. f. 95 b.

διχῶς φέρεται ἡ τῆς λέξεως ταύτης γραφή, καὶ μὲν τὴν Ἀριστο-
τέλει καὶ Θεόφραστον καὶ τὰ πολλὰ τῶν ἀντιγράφων ὥτως "ἢ δὲ τῷ
δυνάμει ὄντος, ὅταν ἐντελεχεία ὅν ἐνέργειαν, ὅκ ἢ αὐτὸ ἀλλ' ἢ κατὰ
τόν, κίνησις ἐστὶν," καὶ δὲ Ἀλέξανδρον καὶ Πορφύριον ὥτως "ἢ δὲ
τῷ δυνάμει ὄντος, ὅταν ἐντελεχεία τὴν ἐν ἐνέργειαν, ἥτις αὐτὴ ἢ ἀλλὰ
ἢ κινήσιν, κίνησις ἐστὶν." οἷον δὲ καὶ τὴν Ἀριστοτέλει γραφὴν
Ἀλέξανδρος, ἀλλ' ἀρέσκει ταύτην μᾶλλον ὡς προσήκουσαν τῇ

διαφέρει τῆς κινήσεως. τὸ γὰρ "αὐτὸ ἢ ἄλλο" προσκειμένον δηλω-
πῶν ἐστὶ τὸ πᾶν μὴ κίνησιν ἐξ ἑαυτοῦ ἐνέργειαν εἶναι καὶ τὸ δυνά-
μα, ὡς τὴν αὐξήσιν καὶ μείωσιν ἐνδοθεν ὕσαν, καὶ τὴν καὶ τόπον
φυσικῶν φορᾶν, καὶ τὴν καθ' ὁρμὴν τῶν ζώων μεταβάσιν, ὅπ-
ῳ δέ, ὡς τὰ βίβ. καὶ μετὰ καὶ τὰ καὶ τέχνην πάντα γινώμενα. 5
καὶ ἐστὶ τὸ μὴ ἐνεργεῖν τὸ δὲ ἐνεργεῖν, κοινὸν δὲ ἐπ' ἀμφότες ἢ ἐνέρ-
για ἢ καὶ τὸ δυνάμει, ἥτις ὕδαν ἤττον πάθος ἐστὶν ἢ ἐνέργεια.
ἐκείνη δὲ ἔστιν, μήποτε ἢ βίαιος καὶ ἢ καὶ τέχνην ὅτι ἐστὶ φυσικὴ
ἀφῆς, οὗν δὲ περὶ τῆς φυσικῆς ἐστὶν ὁ λόγος, ἥτις ἢ ἀρχὴ ἢ φύ-
σις... καὶ ἴσως ἀσφαλεστέρα ἐστὶν ἢ τὴν Ἀσπασίαν γραφήν. εἰ δὲ 10
ἔτι παρὰ λόγον καὶ ἢ καὶ τὴν Ἀλέξανδρον προδῶκη, τὸ ἐξ ἑαυτοῦ ὕχ-
ως ἐφ' ὅπως ἀκυσέον, ἀλλ' ὡς ἐνδοθεν ἔχοντος τὸ κινῶν αἰτίον, εἰ καὶ
ἄλλο παρὰ τὸ κοινόν ἐστιν, ὡς ἢ ψυχὴ καὶ ἢ φύσις. καὶ ἀντι-
θετῶν τὸ τῷ ἐξ ἄλλου καὶ ἔξωθεν ἐναργῶς, ὡς ἐπὶ τῶν βίβ. καὶ
τῶν τεχνικῶς κοινῶν ὁρᾶν. μήποτε δὲ καὶ τὸ "ἐξ ἄλλου" οἰκειώ- 15
σιν ἐστὶ ἐπὶ τῶν ἔξωθεν μὴ ἀλλὰ φυσικῶς κοινῶν, ὅσον ὅταν
ἐξ ὕδατος πυρραμένον ἀπὸ γίνῃ καὶ πῦρ, καὶ ἐπὶ τῶν ἀλλοιωμένων.
καὶ πᾶσι μέντοι διὰ τὸ αἶν' ὁ Ἀλέξανδρος ταύτην μάλλον τῇ γραφῇ
ρηθῆναι τὰ ἐφεξῆς λεγόμενα ἢ τῇ ἐτέρᾳ. ὅθεν μὲν γὰρ οἶμαι τὸ
ἐξ αὐτοῦ ἐν τοῖς παραδείγμασι διαφανέως τεχνικῶς ὕσαν, εἰ καὶ ἢ 20
ὕδα καὶ ἢ πῦρ ἔχει τι φυσικόν. id. f. 96.

τὴν ὁρίσιν τῆς κινήσεως ἀναλαμβάνει. διττὴ δὲ φέρει ἢ
γραφὴ, μία μὲν αὕτη "ἢ δὲ τὸ δυνάμει ὄντος, ὅταν ἐντελεχθεῖ
ἢ ἐργῇ, ὕχ ἢ αὐτὸ ἀλλ' ἢ ἄλλο, κίνησις ἐστὶ," τυχόντες ἢ δὲ ἐνέρ-
για τὸ δυνάμει ὄντος, ὅταν τὸ τὸ δυνάμει ἐντελεχθεῖ ἄλλο τι 25
ἐκείνη ἐνεργῇ, ὕχ ἢ ἐστὶν ἐντελεχθεῖ ἀλλ' ἢ δυνάμει, τὸ τὸ ἐστὶν
ἢ κίνησις. γραφεῖ δὲ καὶ ἐτέραν γραφὴν ὁ Ἀλέξανδρος φερομένην
ἐν τοῖς παλαιότεροις τῶν ἀντιγράφων, "ἢ δὲ τὸ δυνάμει ὄντος,
ὅταν ἐντελεχθεῖ ὅν ἐνεργῇ αὐτὸ ἢ ἄλλο ἢ κινήσιν, κίνησις ἐστὶν."
ἡμεῖς δὲ ἀναγινώσκοντες. ἢ δὲ τὸ δυνάμει ὄντος ἐνέργεια, ὅταν 30
ἄλλο τι ὅν ἐντελεχθεῖ ἐνεργῇ, ἢ κινήσιν ἐστὶ, τὸ τὸ ἐστὶ κίνησις.
Philop. i p. 14.

τὸ μὲν "εἰ ταυτὸν ἢ ἀπλῶς" εἶπεν ἀντὶ τῷ πανταίως, ὡς
μὴ μόνον τῷ ὑποκειμένῳ ἐν εἶναι, ἀλλὰ καὶ τῷ λόγῳ. Simpl.
f. 96 b.

οὗν ὁ τὸ τὸ πρῶτον ζητεῖν, ἐν τίνι τὸ ὑγιαίνει καὶ τὸ νοσεῖν
φαίνεται, ὡς περὶ ἐξήκον τινος, ἀρα ἐν ὑγρᾷ καὶ ἐν χυμοῖς ἀπλῶς,
ἢ ἐν αἵματι ὡς καὶ τὸς ἄλλους. ἔχοντι χυμῶς, ἢ ἐν πνεύματι, ὡς οἱ
ἐν τῶν παλαιῶν ἱατρῶν. ἢ ἐν τοῖς σπέρμασι, ἢ ἐν τῇ συμμε-
τείᾳ τῶν πρώτων ποιότητων. πολλοὶ γὰρ περὶ τούτου γεγόνασι δόξαι, 40
τῶν μὲν τοῖς προσεχέστεροις ὡς πρώτοις προσβαλλόντων, τῶν δὲ τοῖς
ἐπὶ τῶν, τῶν δὲ καὶ μετὰ τῶν κυρίως πρώτων ἀναβεβηκότων, ὅσον
ἐκείνη καὶ οἱ ἀπ' αὐτῶν εἰς τὰς πρώτας ποιότητας τῶν πρώ-
των στοιχείων ἀναδραμόντες... ὅτι δὲ ὁ ταυτὸν ἐστὶ τῷ λόγῳ τὸ
τὸ δυνάμει καὶ τὸ δυνάμενον, καὶ τῷ ὑποκειμένῳ ταυτὸν ἢ, δεικνύσι 45
καὶ δὲ τὰ παραδείγματα τῶν χυμῶν καὶ τῶν ὁρᾶν... ὁμοίως δὲ
ἐκείνη καὶ οἱ τὴν φωνὴν τὸ ἴδιον αἰσθῆναι ἀκοῆς ὁρᾶν... ἀκοῆς
ἀκοῆς γὰρ ὅπως ὁ ὁρισμός, ὁ συμβεβηκός τῇ φωνῇ. ὅθεν γὰρ αὕτη

μόνη ἀκυσή, εἶγε καὶ ὁ ψόφος ἄλλος ὢν παρὰ τὴν φωνὴν ἀκυστός
ἐστίν. καὶ οἱ ἀέρα δὲ πεπληγμένον τὴν φωνὴν ἀποδιδόντες, ὡς περ
Διογένης ὁ Βαβυλωνίος, ἀμαρτάνουσι. σῶμα γὰρ ὅπως ἔστι ἢ
φωνή, εἴπερ ἐν γένει τῷ ἀέρι ἐστίν, καὶ τὸ πεπονηθός, τυχόντες τὴν πε-
πληγμένον ἀέρα, ἀντὶ τῷ πάθος, ὅπερ ἐστὶν ἢ πληγῇ, ἀποδιδόασιν.
id. f. 97.

ἐπιφανέει ὁ Ἀλέξανδρος ὅτι ἐν τισιν ἀντιγράφοις ὁ φέρει αὕτη 201
ἢ λέξεις, ἴσως, φησί, τῶν παλαιωμένων αὐτὴν διὰ τὴν ἀσά-
φειαν, καὶ ὅτι τὰ φθάνοντα εἰρηάζει δι' αὐτῆς λέγει. ἀλλ' ὅτι μὴ
ἐκ ἀποδεδομένου πρότερον ὕτως ἐναργῶς τὰ ἐν τῷ ὁρισμῷ τῆς κ-
ινήσεως παραληφθέντα, προδῶκον. ὅτι δὲ, εἰ τὰ ἀσάφη διαγρά-
ψαιμεν, πολλὰ ἀν τῶν Ἀριστοτέλους διαγραφείη, καὶ τὸ τὸ προδη-
λότερον. ἰστέον μέντοι ὅτι καὶ ὁ Θεμίστιος καὶ ὁ Πορφύριος ἐξηγεί-
μενοι τὴν τὸν καὶ τὸ τὸ ῥητὴν ἐξηγήσαντο. ἰστέον δὲ ὅτι ὁ Πλά-
των μὴ πᾶσαν ἐνέργειαν κίνησιν εἶναι φησί, καὶ τὴν ἀπὸ τῆς ὕσεως
ἐξαναΐσας τὴν ἐνεργῆσαν θεωρῶν τὴν ἐνέργειαν, Ἀριστοτέλης δὲ
καὶ οἱ τῶν φίλοι τὴν μὴ κίνησιν ἐνέργειαν λέγουσιν, ἐπὶ πᾶσαν δὲ ἐνέρ-
για κίνησιν. ὁ γὰρ δὲ καὶ τὴν τελείαν. id. f. 97 b.

εἰπὼν τὴν ἑαυτοῦ δόξαν καὶ ἐπὶ τὰς τῶν προτέρων περὶ κινή- 201
σεως μεταβέβηκεν, ἐπισκεπτόμενος ἐκείνας. καὶ ὁ μὲν Ἀλέξανδρος 16.
καὶ τὰ ἄλλα μὴ ἐκ οἷα ὅπως ἐρμηνεύει τῶν ἐνταῦθα λεγόμενων,
καὶ τὸ ἐν ἀρχῇ λεγόμενον τὸ "ὅτι δὲ καλῶς εἶρη", ὅλον καὶ ἐξ ὧν οἱ
ἄλλοι περὶ αὐτῆς λέγουσι, καὶ τὸ μὴ ἐν ἄλλῳ γένει τὴν κίνησιν
εἶναι δυνατόν. περὶ γὰρ, φησὶν, ἐκ τῆς τῶν ἀρχαίων δόξης, οἵτινες
ἔξω τῆς τοιαύτης ἐνεργείας τὴν κίνησιν τιθέμενοι ὕδαν εἶπον ὕγιος
περὶ αὐτῆς. μήποτε δὲ ἐν γινώσκοντες ἐξω ἀκύνειν, ὅτι τὴν μὴ
ὀλοχερεστέραν ἐκδοχὴν τῶν τοῖς ἀρχαίοις εἰρημένων διελέγχει, δη-
λοῖ δὲ καὶ ἐκ τῆς ἐκείνων ἐννοίας ὅτι καλῶς αὐτὸς ὠρίσαστο τὴν κί-
νησιν. καὶ ἐκεῖνοι γὰρ εἰς ἀνιστότητα καὶ ἐτερότητα καὶ τὸ μὴ ὄν τιθέα-
σιν, ὅτι ἀόριστον τι δοκεῖ ἢ κίνησις. δύο γὰρ ὕσαν συσχετισμῶν παρὰ
τοῖς Πυθαγορείοις, ὧν ἐν τῇ ἐτέρᾳ ἐστὶν ἢ κίνησις τῇ τὰς ἀρχαίς
ἐχούσῃ σφρητικῆς καὶ ἀόριστος, ἐν αἷς καὶ ἐτερότητας καὶ ἀνιστότητας καὶ
μὴ ὄν (αἱ γὰρ δόξαι ἀντιθέσεις ὡς ἀρχαὶ παρελήφθησαν), εἰκότως
ἀόριστον τι δοκεῖ ἢ κίνησις καὶ ἐκεῖνοι, ὡς περ καὶ ἡμῶν... καὶ ἐγὼ 35
μὴ οἶμαι ταῦτα πρὸς ἐκεῖνο ἀποδεδομένον τὸ λέγον "ὅτι δὲ καλῶς
εἶρη", ὅλον καὶ ἐξ ὧν οἱ ἄλλοι περὶ αὐτῆς λέγουσιν. ὁ δὲ Ἀλέ-
ξανδρος τούτω μὲν φησὶν ὕδαν ἀκόλυνον ἀποδιδόναι, τῷ δὲ δευτέρῳ
τῷ λέγοντι "καὶ ἐκ τῶν μὴ ῥαδίων εἶναι διορίσαι ἄλλως αὐτὴν" ἐπὶ
χθαί φησι τὸ "ἔτι γὰρ τὴν κίνησιν καὶ μεταβολὴν ἐν ἄλλῳ τῷ τιθέ-
ναι δύναται ἂν τις." καὶ ἀσάφειαν καὶ ἀκαταλληλίαν ἐγκαλεῖ τῇ
λέξει, διότι τῷ προσεχῶς εἰρημένῳ ἐκ ἐπὶ γὰρ τὸ ὅτι τῶν εἰρη-
μένων τι περὶ αὐτῆς ὑπὸ τῶν ἄλλων ὕγιος εἶρη. τούτω γὰρ προρ-
ρηθέντι, φησὶν, ἀκόλυνον ἐστὶν ὁ ἐπιφέρει, τὸ "ὅλον δὲ σκοπεῖν ὡς
τιθέσθαι αὐτὴν εἶναι ἐτερότητα" ὡς τὸ "χαλεπὴν μὴ ἰδὼν ἐνδε-
χομένην δὲ εἶναι" (p. 202 a 2). καὶ κατ' ἄλλον δὲ τρόπον τὸ ῥητὴν
ἐκδοχόμενος ἀμεινόν φησι τὸ "ἔτι γὰρ τὴν κίνησιν καὶ μεταβολὴν
ἐν ἄλλῳ γένει τιθέναι δύναται ἂν τις" ἀντὶ τῷ ἐν ἄλλῳ φύσει
ἀκύνειν. καὶ εἴη ἂν ἐπόμενον αὐτῷ τὸ "ὅλον δὲ σκοπεῖν ὡς τιθέα-

σω αὐτὴν ἔνιοι ἑτερότητα.” ἐν πολλοῖς δὲ ὑδὲ φέρεται λέγει ταύτην τὴν λέξιν, καὶ διὰ τὸτο μὴδὲ ὑπεμνηματίζω. καὶ αὐτὸς δέ, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, συγκεχυμένως αὐτῆς τὴν ὑπομνηματισμὸν ἐποιήσατο. πολλὰ θὲ ἀντεῖπεν ὡς ἑτερότητας παρὰ τῷ Πλάτῳ λεγομένης τῆς κινήσεως, ὡν τὰ κυριώτερα ταῦτα νομίζω. . . νῦν δὲ τοσούτον ἰστέον, ὅτι καὶ Εὐδήμος πρὸ τῷ Ἀλεξάνδρῳ ἰσορῶν τὴν Πλάτωνος περὶ κινήσεως δόξαν καὶ ἀντιλέγων αὐτῇ, τάδε γράφει· “Πλάτων δὲ τὸ μέγα καὶ μικρὸν καὶ τὸ μὴ ὄν καὶ τὸ ἀνώμαλον, καὶ ὅσα τούτοις ἐπὶ ταῦτ’ φέρεται, τὴν κίνησιν λέγει. φαίνεται δὲ ἄτοπον αὐτὸ τούτο τὴν κίνησιν λέγειν· παρὰ τὴν κινήσεως δοκεῖ κινεῖσθαι τὸ ἐν 10 ὧ, ἀνίστα δὲ ὄντος καὶ ἀνωμάλῳ προσαναγκάζειν ὅτι κινεῖται, γελοῖον. βέλτιον δὲ αἷτια λέγειν ταῦτα, ὥσπερ Ἀρχύτας.” καὶ μετ’ ὀλίγον “τὸ δ’ ἀόριστον” φησὶ “καλῶς ἐπὶ τὴν κίνησιν οἱ Πυθαγόρειοι καὶ ὁ Πλάτων ἐπιφέρουσιν.” id. f. 98.

201. οὐ μὴν Πλάτων ὑπεροχὴν καὶ ἑλλειψιν ἔλεγε τὰ τῆς κινήσεως 15 αἷτια, ἀνισότητά λέγων καὶ ἀνομοιωτήτα καὶ ἑτερότητα τῷ κινῆντος πρὸς τὸ κινούμενον. ὁ δὲ Ἀριστοτέλης ἔκ ἐν τούτῳ τῷ εἶδει τὴν διαφορὰν ἔλεγε τῷ κινῆντος πρὸς τὸ κινούμενον, ἀλλ’ ἐν τῷ ποιητικῷ καὶ παθητικῷ καὶ ὅλως κινητικῷ καὶ κινητῷ. cod. Reg. 1947.

202. ζήτησιν ἐνταῦθα οἱ ἐξηγηταί, πῶς φησὶν ὁ Ἀριστοτέλης τὴν 20 ζήτησιν ἀόριστον εἶναι διὰ τὸ ὑπὸ μηδεμίαν τῶν κατηγοριῶν ἀναγεῖσθαι; καίτοι τῶν ἐναντίων τὰ αὐτὰ εἰσι γένη. καὶ φαίνεται ὅτι καὶ ἡ ἐκείνη ζήτησις τῷ ὄντι καὶ προσεχῶς ἀντικειμένη αὐτῇ, ἐξ ἧς καὶ εἰς τὴν ἔξω γίνεται μεταβολή, ὑπὸ τὸ αὐτὸ γένος ἀναγεῖται ὑφ’ ὃ καὶ ἡ ἔξω. Philop. k p. 2.

203. βέλει νῦν ἅμα μὴ τεκμηρία παραθέτω ἐναργῆ τῶν ἐν τῷ 3. κινεῖν ἀντικινεμένων, ἅμα δέ, ὡς φησὶν Ἀλέξανδρος, καὶ χωρίσαι τὸ θεῖον σῶμα τῷ ἀντικινεῖσθαι καὶ ἀντιπλάττειν. . . ἰστέον δὲ ὅτι ὁ μὴ Ἀσπασίος ἔτι γράφει τὴν λέξιν “κινεῖται” δὲ καὶ τὸ κινῆν, ὥσπερ εἶρηται, πᾶν τὸ δυνάμει ὄν κινητικόν.” καὶ συνάδει τούτῳ τὸ μετ’ ὀλίγον ἐπαγόμενον ὕτως “τὸ πρὸς τούτῳ ἐνεργεῖν, καὶ τοῦτο, αὐτὸ τὸ κινεῖν ἐστίν· τούτο δὲ ποιεῖ θίγει, ὡς ἅμα καὶ πάλαι.” δυνάμει γὰρ ὄν κινητικὸν καὶ θίγει κινῆν ὅταν κινῇ, καὶ ἀντικινεῖται. τοιαῦτα γὰρ ἐν γενέσει καὶ φθορᾷ. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος οἶδε μὴ καὶ ταύτην τὴν γραφὴν, καὶ ἐξηγεῖται προσφόρως ταύτην ὡς ὑφ’ ἑτέρων νομιζομένην, πρῶτην δὲ τίθησι τὴν ἑτέραν τὴν λέγουσαν “κινεῖται” δὲ τὸ κινούμενον, ὥσπερ εἶρηται, πᾶν τὸ δυνάμει ὄν κινητικόν.” καὶ σαφές ἐστι ἐξ αὐτῆς, διορίζουσα πᾶσι τῶν κινῆντων ἀντικινεῖται, ὅτι καὶ πάντα. . . καὶ δοκεῖ, φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος, σαφέστερον νῦν λέγειν τί ποτὲ ἐστὶν ἡ κίνησις, ἥπερ ὅτε ἔλεγεν αὐτὴν ἐντελέχεια τῷ δυνατῷ καὶ δυνατὸν. . . ὁ δὲ Θεμίστιος καὶ ἐνταῦθα ἀξιοῖ μὴ εἶναι κίνησιν καὶ τὰ πρὸς τι, διότι καὶ καὶ τὰ πρὸς τι ἐνέργεια καὶ διασώζει τὸ δυνάμει. . . τινὲς δὲ αἰτιῶν τὴν ὅρον τῆς κινήσεως, διότι τῷ κινητῷ ὁμοίως ὄντι, ὡς φαίνεται, ἀδύνατον τῇ κινήσει καὶ γνωρίζομένῳ διὰ τῆς κινήσεως, προσκείρηται. ἀπολογεῖται δὲ ὁ Ἀλέξανδρος λέγων. Simpl. 45 f. 99 b.

ἔτι ἔχει καλῶς ὁ τῆς κινήσεως ὁρισμός, καὶ πᾶσα ἡ τῷ δυνατῷ, καὶ δυνατὸν, ἐντελέχεια κίνησις ἐστίν, ἡ τι προσδιορι-

στέον; φαίνεται γὰρ ἂν τις ὅτι τὸ δυνάμει δεξιόν, ὅταν γένῃ ἐνεργεία, μεταστάντος ἐμὲ φέρε πρὸς τὰ εὐνύμια, μεταβαλλεῖ μὲν εἰς ἐντελέχειαν ἐκ τῷ δυνάμει, καὶ κινεῖται. λέγει μὴ ὅν καὶ τούτο καλῶς πρὸς τὴν ἀπορίαν, ὅτι τὸ δυνάμει εὐνύμιον ἐκινήθη, μία δὲ ἡ 5 δυνάμις τῶν πρὸς τι· αὕτη γὰρ ἡ χέσις καὶ δυνάμις ἐστὶν ἡ ἐνέργεια, ἐν ᾗ καὶ τὸ δεξιόν καὶ τὸ εὐνύμιον πρὸς ἀλλήλα ἐκτελεῖται, ὡς εἰ τὸ ἕτερον ἐκινήθη, πάντως καὶ τὸ ἕτερον. ἐγὼ δὲ φημι τὴν καὶ τὸ πρὸς τι ἐνέργειαν μὴ διασώζειν τὸ δυνάμει, ἀλλὰ ἀόριστον γίνεσθαι μεταβολὴν ἐκ τῷ δυνάμει εἰς ἐντελέχειαν. Themist. f. 31.

δείξας ὅτι τὸ κινούμενον, ἕως ἂν κινῇται, φυλάττει τὸ ἀτέλειον καὶ τὸ δυνάμει, εἰκότως ἐπισημαίνει περὶ τῷ κινῆντος, ὅτι τὸ τέλειον εἶναι καὶ εἶδος ἔχειν. . . ἡ γὰρ ψυχὴ κινεῖται μὴ τὸ σῶμα τοπικὴν κίνησιν, καὶ μὴ ἐν τόπῳ ὄντα. καὶ ἴσως διὰ τούτο ὁ Ἀριστοτέλης ἀσφαλές ἐρεον ποιεῖν ὅτι εἶδος αἶσθησις τὸ κινῆντος καὶ τὸ κινούμενον, ἀλλ’ ὅτι τούτῳ καὶ τοῖνδε καὶ τοσούτῳ. Simpl. f. 100 b.

μὴ τὸ ἀποδοῦναι τὴν τῆς κινήσεως ὁρισμὸν καὶ τὴν προσηγορίαν αὐτῇ διακρίσει ποιήσας, μεταβαίνει λοιπὸν ἐπὶ τὸ δεύτερον τῶν περὶ κινήσεως προβλημάτων, ζητῶν καὶ διακαθαίρειν ἐν τῇ 20 ἐξῆς ἡ κίνησις, πότερον ἐν τῷ κινῆντι καὶ ἐν τῷ κινούμενῳ, καὶ τὸ κινῆντος ἐν τῷ κινούμενῳ, ὡς ἔχει καὶ ἡ τῶν πρὸς τι χέσις. διὰ τούτο καὶ τὴν τῷ πρὸς τι χέσιν διαλαβὼν. . . ὑπεναγνίσας δὲ φησὶ Εὐδήμος τοῖς λέγουσιν ἐν τῷ πάλαι καὶ κινούμενῳ εἶναι τὴν κίνησιν τὸ περὶ τὰς αἰδιόσεις· λέγομεν γὰρ ὅρα ὅρα ὅρασις, αὐτὰ αὐτῇ 25 ἀκρίτως· δοκεῖ ὅν ἡ ὄρασις ἐν τῷ ὄρῳ εἶναι καὶ ἡ ἀκρίτως ἐν τῇ ἀκρίτως. ὁμοίως καὶ αἱ γενέσεις καὶ αἱ λοιπαί. ταῦτα δὲ καὶ ἐν τῇ ποσῆτι καὶ κινῆντος εἶναι δοκεῖ συσχεῖσθαι. ἀπατώμεθα δὲ, φησὶ, τῇ λέξει ἐπακολουθῶντες καὶ μὴ ἐνοῦντες ὅτι τὸ αἰδιανόμενον πάλαι. . . ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τούτῳ τῷ χωρίῳ οἱ μὴ πολλοὶ σαφέστερον ἔτι γράφουσι ταύτην τὴν λέξιν “ἐντελέχεια γὰρ ἐστὶ τούτῳ ὑπὸ τῷ κινητῷ,” ὁ δὲ Ἀπορόντιος ὕτως “ἐντελέχεια γὰρ ἐστὶ τῷ κινητῷ καὶ ὑπὸ τούτῳ.” καὶ ἐξηγεῖται ὅτι καὶ ἐξωθεν καὶ τὸ κινῆν, ἐκ τῆς ἐνέργειας εἰς ἐνέργειαν ἀγόμενον, ὑφ’ αὐτῷ κινεῖσθαι δοκεῖ τὸ κινούμενον. id. ib.

λογικὴν καλεῖ (τὴν ἀπορίαν) καὶ ὡς προῖσαν ἐξ ἐνδοξου, καὶ ὡς ἐν λόγῳ μόνῳ τὸ πιθανὸν ἔχουσαν καὶ ἐκ ἀπὸ τῶν πραγμάτων βεβαιωμένην· ἔτι γὰρ λέγει λέγοντι· οἱ τὸ Ζήνωνος οἱ πιθανῶς τὴν κίνησιν ἀναρῶντες. ἡ λογικὴ λέγει τὴν καινοτέραν καὶ ἐκ προσηγορίας ὅτι ἰδὼν τὸ προκειμένον, ὅτι ἐξ οὐκείων ἀρχῶν· ἡ μὴ ἐκ τῶν αἰκείων ἐπιχειρήσεως καὶ λογικῆς, ὡς ἡ τὴν ψυχῇ ἀθάνατον δεικνύουσα ἐκ τῷ αὐτοκινήτῳ (ἀπὸ γὰρ τῆς ὕλης τῆς ψυχῆς βέλει) πάλαι ὡς φησὶν Ἀλέξανδρος, καὶ δὲ ἐκ τῶν ἀνασῶν ἐκ τῶν ἐκινήσεων γίνεσθαι τὸ ἀθάνατον δεικνύουσα λογικῆς. id. f. 101.

λογικὴν ἀπὸ τῶν ἀξίων τινὸς λόγου, οἷον πιθανῶς καὶ ἀξίως ὅσον λόγου τυχεῖν καὶ ἐπιλύσεως. Philop. k p. 6.

τὸ τρίτον. τμήμα τῆς διαμέσεως, τὸ λέγον καὶ ἀμφὶ ἐν τῇ κινῆντι, παραλέλοιπε καὶ ὡς ἐναργῶς ἄτοπον. . . ὡς ἐν τῷ πλείοσι γέγραπται τῶν ἀντιγράφων. ἐν τῷ δὲ καὶ τῷ πρῶτῳ πρῶτα.

τῆς γραφῆς ἐχούσης ὕτως "ἡ ᾧ ἄμφω ἐν τῷ πάχοντι καὶ ποι-
 μήν, ἡ ἐν τῷ ποῦντι καὶ διατιθέντι, ἡ ἢ μὴ ποίησις ἐν τῷ ποῦντι
 ἢ δὲ πάθῃσις ἐν τῷ πάχοντι." περιττὴ δὲ ἡ προωδήκη, εἴπερ
 μὴ ἀντιλέγει πρὸς ἐκείνην τὴν θέσιν ὁ Ἀριστοτέλης. . . ὁ μόντοι
 πάλιν Θεμίστιος τὸ "εἰ δὲ δεῖ καὶ ταύτην ποίησιν καλεῖν, ὁ μὲν
 μὲν ἐν εἴῃ" πρὸς ἐνδείξιν τούτου τῷ τμήματος εἰρηάζει νομίζει, ὡς
 εἰ μὴ τὸ εἰπεῖν "ἡ ἢ μὴ ποίησις ἐν τῷ ποῦντι ἡ δὲ πάθῃσις ἐν τῷ
 πάχοντι" ἐπὶ γενεῇ ἀνὰ πάλιν ᾧ ἔκ ἐνδύχῃ, ὅσον τὴν ποίησιν ἐν
 τῷ πάχοντι εἶναι, εἰ μὴ τις τὴν τῷ πάχοντος ἐνέργειαν ὁμωνύμως
 εἴησιν ὀνομάζειν ἐθέλοι. καίτοι εἰ τότε ἐνεκεν εἰρητο, ἀνάγκη
 ἢ καὶ τὴν πάθῃσιν ἐν τῷ ποῦντι ὁμωνύμως λέγεσθαι, ὅπερ ἐκ εἰρητο
 ἐκπελάσσειν ὄν. Simpl. f. 101.

πρὸς τὸ προσεχῶς ἐπαχθέν τμήμα τὸ λέγον "ἡ μὴ ποίησις ἐν
 τῷ ποῦντι ἡ δὲ πάθῃσις ἐν τῷ πάχοντι" πρῶτον ὑπαντά. . .
 αὐτοὶ δὲ δεῖξας ἀποποιεῖται μεταβιβάζειν ἐπὶ τὸ ἕτερον τμήμα τῆς
 διαιρέσεως τὸ πρῶτον ῥηθέν, καὶ τὰ ἀποποιεῖται λοιπὸν ἐπάγει τοῖς ὑπο-
 τεκμέντοις ἄμφω ἐν τῷ κινημένῳ καὶ πάχοντι, τὴν τε ποίησιν καὶ
 τὴν πάθῃσιν, καὶ τὴν διδασκίαν καὶ τὴν μαθήσιν. . . δυνάμει δὲ, φησὶν
 ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ ἄλλως ἀναγιγνώσκων, ἐξέχοντας ἀλλὰ μὴ βαρύν-
 οντας τὸ "τις" (γ. 35). εἰ ᾧ δύο αἱ κινήσεις ἄμα, δύο τινες
 καὶ ἐναντίας ἀλλοιώσεις τῷ ἐνὸς καὶ εἰς ἐν εἶδος, ὥστε ἀδύνατα.
 ἀποκτείνον δὲ, φησὶ, καὶ ὑπερβιβάζοντες σαφές ἐστιν τὴν λέξιν ποιῆσαι
 ὅπως "εἴτα ἀποποιεῖται τὸ δύο κινήσεις ἄμα κινεῖσθαι καὶ εἰς ἐν εἶδος,"
 καὶ ἐν μόνον ἀποποιεῖται ἀλλὰ καὶ ἀδύνατον τούτο. εἴτα ἐπὶ τούτοις τὸ
 "ὅτι ἡ ἐξουσία ἀλλοιώσεις τῷ ἐνὸς." διὰ τούτο ᾧ ἀδύνατα, ὅτι
 ἢ ὅταν τε λαβεῖν τινες ἐξουσία ἀλλοιώσεις τῷ ἐνὸς. καὶ ἄλλως
 ὁ ἐκαστέρῳ τῶν ἀτόπων ἰδιὸν τι δηλωτικὸν ἐπήνεγκε, φησὶν ὁ
 Ἀλέξανδρος, τῷ ἀτόπῳ. ἔστι δὲ τὰ ἀτοπα τὸ τε δύο κινήσεις
 ἄμα κινεῖσθαι καὶ τὸ δύο εἰς ἐν εἶδος εἶναι. . . μήποτε δὲ ὁ Ἀρι-
 στοτέλης ἀρκεῖν οἰόμενος πρὸς ἔχρατον ἀτόπιαν τὸ δύο εἶναι τὰς κι-
 νήσεις ἐνὸς εἶδος, τῷ ἐναντίας εἶναι ἐκ ἐμνημόνευσε. διὰ δύο τὰ
 ἀτοπα ἐπήνεγκε, τὸ τε δύο ὅλως εἶναι ἐνὸς εἶδος καὶ τὸ δύο ὅσας
 ἀφ' ἑαυτῶν εἰς ἐν φέρεσθαι, καὶ μὴ ὡς ἐναντίας. ἐπιτείνει δὲ τὸ
 ἕτερον ἢ ἐναντίως. id. f. 101 b.

τὰς ἀπορίας καὶ πάσας ἐντυθέντες ἀρχῇ λύειν, ἀλλ' ὅσαι πρὸς
 τὴν δόξαν ἐτίσαντο τὴν λέγουσαν μίαν μὴ εἶναι τῷ ὑποκειμένῳ
 κίνησιν, δύο δὲ καὶ τὴν λόγον. διὰ τὰς μὴ πρὸς τὴν μίαν εἶναι
 κίνησιν ἀπορίας, ὡς ὕστερον τάθεικα, πάσας διαλύει, τὰς δὲ
 πρὸς τὸ δύο εἶναι τὰς κινήσεις καὶ πάσας, ἀλλ' ὅσαι δύναται καὶ πρὸς
 τὴν μίαν καὶ ἐν τῷ κινημένῳ ὅσον ὑπαντά. καὶ τούτο εἰκότως. . .
 τούτο ὅταν μὴ καὶ ἀποδομὴν αὐτὴν ὁρῶμεν (τὴν κίνησιν), ἐν τῷ
 κινημένῳ θεωρῶντες αὐτήν, ἐπειδὴ ἐν ἐκείνῳ ὑφείσθηκεν, ἐντελέ-
 σθαι λέγομεν τὴν κινήσιν, ἢ κινήτον. ὅταν δὲ καὶ συμπλοκὴν ἀπὸ
 τῶν κινήσεων ἀρξάμενοι, λέγομεν ἐνέργειαν τὴν κινήσιν ἐν τῷ κινη-
 μένῳ, ὡς ὁμοῖον ἐπὶ τέλει τῷ περὶ κινήσεως λόγῳ. . . φερομένης δὲ
 ταύτης γραφῆς "εἰ μὲντοι καὶ ἐκ ἀποτετμημένων, ἀλλὰ τού-
 τῳ δὲ," ὁ Ἀλέξανδρος ἔχ' ἀπλῶς φησὶ καὶ ἀποτετμημένους ἐν
 ταῖς, ἀλλ' ἐν ὁρίσμένῳ τινί, καὶ τούτο πρὸς ὃ λέγει. λέγει δὲ πρὸς

τὴν μαθηματικὴν. καὶ θαυμαστὸν ἔμοιγε δοκεῖ πῶς τὸ "ἐκ ἀποτε-
 τμημένων" ἀντὶ τῷ ἐκ ἀορίστως ἦρκε, καίτοι πρότερον καλῶς τὸ
 "ἐν τινι μέντοι καὶ ἐκ ἀποτετμημένην" ἐξηγήσατο, δηλῶν ὅτι ἐκ
 κεχωρισμένην τῷ μανθάνοντος, ὅτε ὡς ἐν τῷ διδάσκοντι μόνῳ ὕσα
 ὅτε ὡς καθ' αὐτήν. καὶ ἐπὶ ταύτης ᾧ τῆς γραφῆς τὸ αὐτὸ ἂν ση-
 μαίνει τὸ ἐπὶ ῥημα. id. f. 102.

δύναμι δὲ, φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος, τὸ "ἐκ μὴν ἀλλ' ἐκ" εἰ ἡ δι-
 δασκίαν τῇ μαθήσει ταύτην καὶ τὰ ἐξῆς ὡς ἐκ περιουσίας εἰρηάζει, ὡς
 εἰ ἔλεγε, καὶ εἰ δοθείη ἡ διδασκίαν τῇ μαθήσει ταύτην εἶναι, ἐκ ἀνάγκης
 καὶ τὸ μανθάνειν τῷ διδάσκοντι ταύτην εἶναι. καὶ ᾧ ἐπεὶ ἡ διδασκίαν
 μία τῶν διεσπασμένων, ἡ δὲ καὶ τὸ διδάσκειν ἐνθένδε ἐκείσε ἢ ἐκείθεν
 ἐνθένδε ἐν καὶ ταύτῳ ἐστίν. εἴτα ἐπὶ τὸ πρῶτον ἀνάλυσεν ἀναδρα-
 μῶν, ἀφ' ὧ πάντα ἤρτητο, διελέγει καὶ τούτο. ἦν δὲ ἐκείνο, εἰ
 μία ἡ ἀμφὸν ἐνέργεια, ἡ διδασκίαν τῇ μαθήσει ταύτην. . . καὶ εἰκοι-
 "τὸ ᾧ τούδε ἐν τῷ δὲ καὶ τὸ τούδε ὑπὸ τούδε" ἐπὶ τῆς κινήσεως ἀκρίβει-
 ἐγὼ μόντοι ἐπὶ τῆς ποιήσεως καὶ τῆς παθήσεως εἰρηάζει νομίζω καὶ
 τούτο καὶ τὸ ἕτερον τῷ λόγῳ. id. f. 103.

εἰδὴ λέγει ἔχ' ὡς ἀπὸ γένους τῆς κινήσεως διαιρεθείσης (καὶ ᾧ
 γένους ἡ κινήσεως), ἀλλ' ὡς διαφόρως ἰδιότητος. ἀφ' ἑνὸς δὲ καὶ τῶν
 καὶ μέρος εἰδῶν τῆς ἀλλοιώσεως ὑποδείξας ὅπως χρὴ τὴν καθόλου
 λόγον ἐφαρμόττειν τοῖς καὶ μέρος εἰδεσιν, ἄλλον τρίτον ὅρισμόν
 τῆς κινήσεως προστίθειν, ὃν καὶ γνωριμωτέρον φησιν ὡς συμπλέ-
 κοντα τῷ παθητικῷ τὸ ποιητικόν. . . ἡ δὲ φύσις καὶ προδιατεθειμένη
 διακρίσει τὸ ὑποκείμενον ἐνδοθεν καθ' ἑαυτὸν κινήσεως εἶδος, ὡς καὶ
 ὁ Ἀνδρόνικος ἔλεγε. . . ὁ μόντοι Ἀλέξανδρος τὴν γνωριμωτέραν
 ἀπόδοσιν μεταλήψιν οἶε τῷ τῆς ἀλλοιώσεως λόγῳ, ἀπὸ τοῦ
 οἶμαι λέγων ἀπολογισμῶς. φαίνεται δὲ καὶ ὡς τρίτον ὅρον τῆς κι-
 νήσεως ἀποδεχόμενος, καὶ ὡς ἀπὸ παραγραφῆς ἡ λέξις προσ-
 θέσει συγκεχυμένη ἐν τῷ βιβλίῳ δοκῇ. τὴν δὲ οἰκοδόμησιν καὶ τὴν
 ἰσχύειν ὡς ἀλλοιώσεις παραγωγῶν ἐπήγαγεν ὅτι τὴν αὐτὴν λε-
 γόμεν τῷ τρόπῳ καὶ περὶ τῶν ἄλλων κινήσεων. καλῶς ᾧ ὁ Ἀλέ-
 ξανδρος ἐπισημαίνει ὅτι πᾶσαι χεῖρον αἱ τεχνικαὶ κινήσεις κατ' ἀλ-
 λοίωσιν εἰσι μαλίστα. id. f. 103 b.

περὶ τῶν κοινῶς πᾶσι τοῖς φυσικοῖς πράγμασι παρακολου-
 θήτων ὅσης τῆς πραγματείας, ἐπειδὴ τὰ φυσικὰ σώματα ἐστὶ καὶ
 μεγέθει κινούμενα ἐν χρόνῳ, ἀνάγκη δὲ ἐστὶ καὶ τὸ σῶμα καὶ τὴν κί-
 νησιν καὶ τὸν χρόνον μεγέθει ὄντα ἢ πεπερασμένα ἢ ἀπείρα εἶναι,
 ἐστὶ δὲ καὶ συνεχῆ τὰ εἰρημένα, ἐν δὲ τῷ συνεχῇ τὸ ἀπείρον ἐστὶ,
 διότι συνεχές ἐστὶ τὸ ἐπ' ἀπείρον διαιρετόν, εἰκότως ὁ περὶ τὴν φύ-
 σιν πραγματευόμενος καὶ περὶ ἀπείρου τί διαλέξει. . . τὸ "ὅσως"
 προσέθηκε τῷ μηδὲν τέτων ἀναγκῶς ἐν θατέρῳ εἶναι, ἢ τῇ
 ἀπειρίᾳ ἢ τῷ πέρατι, ὅτι τὰ πάθη, ὅσον τὸ λευκὸν καὶ τὸ θερμόν, καὶ
 αὐτὰ καθ' αὐτὰ ὅτε ἀπείρα ὅτε πεπερασμένα. ὅθεν ᾧ ποσὰ
 ταῦτα καθ' αὐτὰ ἐστὶ (καὶ ποσῶν ᾧ τὸ ἀπείρον λέγει) καὶ τὸ πεπε-
 ρασμένον, καὶ συμβεβηκὸς μέντοι καὶ αὐτὰ γίνεσθαι ποσὰ, καθόσον
 ποσὰ τὰ ὑποκείμενα αὐτοῖς ἐστίν. ὁ δὲ φυσικός καὶ περὶ τὰ πάθη
 ἔχει, καθόσον πάθη ἐστὶ τῶν σωμάτων. διὸ τῆς περὶ Οὐρανῶν ἀρ-
 χόμενος. . . id. f. 104.

203^a εἶναι δὲ φησιν οἱ ἐτίθεντο καὶ ἔξωθεν τῷ ὕραν ὃ τ' ἀπειρον, δηλο-
 6. νότι ἐκ αἰδιότητος, εἴπερ αὐτὸς ὁ Τιμαίος λέγει μηδὲν σῶμα ἔξωθεν
 ὑπολειφθῆναι τῷ κόσμῳ. εὐκαίᾳ ὅν διττὸν λέγειν καὶ τὴν ἀριθμὸν
 καὶ τὴν ἐν τῷ ἀριθμῷ ἀπειρον, ὅπερ ἔλεγον εἶναι τὸ ἀρτιον, τὸ μὴ
 αἰδιότην τὸ δὲ νοητόν, ὅπερ ἔξωθεν τῷ ὕραν ἔλεγον. ὁ μὲντοι
 Πλάτων ἔξωθεν τῷ ὕραν ὃδὲν ὑποτίθει σῶμα, λέγων ἐν Τιμαίῳ
 σαφῶς περὶ τοῦ κόσμου (p. 32 c)... ἀρχὰς γὰρ καὶ τῶν αἰδιότητων
 τὸ ἐν καὶ τὴν ἀόριστον φασὶ δυάδα λέγειν τὴν Πλάτωνα, τὴν δὲ
 ἀόριστον δυάδα καὶ ἐν τοῖς νοητοῖς τιθεῖς ἀπειρον εἶναι ἔλεγεν, καὶ
 τὸ μέγα δὲ καὶ τὸ μικρὸν ἀρχὰς τιθεῖς ἀπειρα εἶναι ἔλεγεν ἐν
 τοῖς περὶ τ' Ἀγαθῷ λόγοις, οἷς ὁ Ἀριστοτέλης καὶ Ἡρακλείδης καὶ
 Ἐρμίας καὶ ἄλλοι τῷ Πλάτωνος ἐταῖροι παραγενόμενοι ἀνεγρά-
 ψαντο τὰ ῥηθέντα αἰνιγματωδῶς, ὡς ἐρρήθη, Πορφύριος δὲ διαρ-
 θρῶν αὐτὰ ἐπαγγελλόμενος τάδε περὶ αὐτῶν γέγραφε ἐν τῷ
 Φιλάρφῳ. id. f. 104 b.

203^a ὅτοι (οἱ Πυθαγόρειοι) τὸ ἀπειρον τὴν ἀρτιον ἀριθμὸν ἔλεγον
 10. διὰ τὸ πᾶν μὴ ἀρτιον, ὡς φασιν οἱ ἐξηγηταί, εἰς ἴσα διαιρεῖται, τὸ
 δὲ εἰς ἴσα διαιρέμενον ἀπειρον καὶ τὴν διχοτομίαν· ἢ γὰρ εἰς ἴσα καὶ
 ἡμίση διαίρεσις ἐπ' ἀπειρον· τὸ δὲ περιττὸν προσεῖθ' περαινέει
 αὐτό· κωλύει γὰρ αὐτὸ τὴν εἰς τὰ ἴσα διαίρεσιν. ὅτω μὴ ὅν οἱ
 ἐξηγηταὶ τῷ ἀρτίῳ τὸ ἀπειρον ἀνατιθέασιν καὶ τὴν εἰς τὰ ἴσα διαί-
 ρεσιν, καὶ δηλονότι ἐκ ἐπ' ἀριθμῶν ἀλλ' ἐπὶ μεγεθῶν λαμβάνουσι
 τὴν ἐπ' ἀπειρον τομήν... ὅλως δὲ ὃδὲ ὁ Ἀριστοτέλης φαίνει τὴν
 εἰς ἴσα διαίρεσιν αἰτιασάμενος τὸ ἀπειρον. μήποτε ὅν ἐν πάσῃ
 τομῇ τὸ ἀρτιον αἰτῶν ἐστὶ πάσης διαίρεσεως... δύναται γὰρ καὶ ἐκ
 25 ἐνεργείᾳ ἔχει τὰς τομὰς τὰς ἐπ' ἀπειρον. διὰ καὶ ἐναπειλῆσθαι
 φησι τὸ ἀρτιον, καὶ παρέχειν τοῖς ὅσι τὴν ἀπειρίαν... καὶ ἐν τῷ
 σωματικῷ παντὶ τῶν αἰδιότητων ἔκαστον καὶ μὴ τὴν ὕλην καὶ τὸ ὑπο-
 κείμενον διαιρετόν ἐστι, καὶ ταύτῃ ἀρτίων τε καὶ ἀπειρον, καὶ δὲ εἶναι
 τότε τι ὥρισται τε καὶ ἀδιαιρετόν ἐστι καὶ ταύτῃ περιττόν. σημειῶν δὲ
 30 τὸ τὴν περιττὸν ἀριθμὸν εἰδοποιῶν καὶ περατωτικὸν εἶναι, τὸν δὲ ἀρτιον
 ὕλκον καὶ ἀπειροειδῆ, οἱ Πυθαγόρειοι ποῶν τὸ συμβαῖνον ἐπὶ τῆς
 τῶν ἀριθμῶν προδιέσεως· οἱ μὴ γὰρ περισσοὶ προστιθέμενοι ἐξῆς τῷ
 τετραγώνῳ ἀριθμῷ φυλάσσουσιν αὐτὸν τετράγωνον καὶ ἰσάκως ἴσον, ὁ
 δὲ ἀρτιος προστιθέμενος ἀεὶ τῷ τετραγώνῳ ἐναλλάσσει τὸ εἶδος
 35 ἑτερομήκη ποῶν, ἄλλοτε κατ' ἄλλην πλευρὰν παρηυξημένον...
 γνωμόνες ὅν καὶ οἱ περιττοὶ ἀριθμοὶ λέγονται, ὅτι προστιθέμενοι τοῖς
 ἡδὴ ὅσι τετραγώνοις ποῶσιν ἀεὶ τὸ τετράγωνον... καλῶς δὲ
 ὅτως ἐπέβαλε τῇ ἐξηγήσει ὁ Ἀλέξανδρος, ὅτι τὸ μὴ "περιτθεμέ-
 νων τῶν γνωμόνων" τὴν καὶ τὰς περιττὰς ἀριθμῶν χηματογρα-
 40 φίαν ἐνδείκνυται, τὸ δὲ "καὶ χωρὶς" καὶ ἀριθμητικὴν προδιήκην χωρὶς
 περιθέσεως χηματοτικῆς γνωσμένην ἐπὶ τῶν ἀρτίων· καὶ γὰρ ἔθος ἐστὶ
 τοῖς Πυθαγορείοις χηματογραφεῖν. id. f. 105.

203^a "τὸ δὲ καὶ χωρὶς." ἐμοὶ δοκεῖ τῷτο λέγειν, ὅτι χωρὶς περιτι-
 14. θεμένων τῶν περιττῶν γνωμόνων ἐν τοῖς τετραγώνοις καὶ χωρὶς τῶν
 ἀρτίων γνωμόνων ἐν τοῖς ἑτερομήκεσιν, ὅτε μὴ ἄλλο ἀεὶ γίνεται
 ἢ γνωστὸν ἑτερόμηνες, ὅτε δὲ τὸ αὐτό, ἢ γνωστὸν τετράγωνον. Σιμπλί-
 κιος δὲ ὅτω τῷτο λέγει, ὅτι ἢ ἐν χηματογραφίᾳ τοιαύτῃ περιτι-

θεῖται ὁ γνωμόνων ἢ χωρὶς, τῷτο ἰδίως τὸ ἐν καὶ τὰ γ' αὐτὰ κατ'
 αὐτὰ καὶ χωρὶς χηματογραφίας τετράγωνον ποῶσιν. ἐμοὶ δὲ ἐκ
 ἀρέσκει ἡ τοιαύτη ἐξηγήσις. cod. Reg. 1947.

μήποτε τὸ "τῶν λεγομένων χοιχείων" ὃ περὶ τῶν τεσσάρων
 5 εἰρηγῶν τῶν νῦν καθωμλημένων, ἀλλὰ περὶ τῶν ὑπὸ τῶν φυσικῶν
 τεθέντων, εἴτε ὕδωρ εἴτε ἀήρ εἴτε τι μεταξὺ τούτων, ὃ χοιχείων
 τῶν γινόμενων ἐτίθεντο. καὶ ἄλλως δὲ τὸ "τῶν λεγομένων" ἢ
 Ἀλέξανδρος ἐξηγεῖται, ἀντὶ τῶν λεγομένων καὶ δοκούντων μόνον χοι-
 χείων, ἐκ ὅτων δὲ, διότι ταῦτα σύνθετα καὶ ἐκ χοιχείων ἐστὶ τῆς τι-
 10 ὕλης καὶ τῆς εἰδους... καὶ Εὐδήμος ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν Φυσικῶν τ'
 καὶ πληθὺς φησιν ὁμοειδὲς ἀπειρον λέγειν ὃδὲν διαφέρει ἢ καὶ τ'
 μέγεθος ἀπειρον. πανσπερμίαν δὲ χημάτων εἶπε τὴν τῶν Δημο-
 κριτείων ἀτόμων, ἐπεὶ ἀπείρου ὑπετίθετο τῶν ἀτόμων καὶ τὰς
 καὶ τὸ χῆμα διαφορὰς. Simpl. f. 105 b.

15 δείκνυσιν ὅτι ὃ μόνον τὸ ὅλον μῆγμα ἀπειρον ἀνάγκη τῷ με-
 γέθει λέγειν αὐτόν (τὸν Ἀναξαγόραν), ἀλλὰ καὶ ἐκάστη ὁμομέ-
 ρειαν ὁμοίως τῷ ὅλῳ πάντα ἔχουσιν ἐνυπάρχοντα, καὶ ὃδὲ ἀπειρα
 μόνον ἀλλὰ καὶ ἀπειράκις ἀπειρα... εἰκότως δὲ καὶ τῶν αἰδιότητων
 ἔκαστον κοινωνεῖ πᾶσι καὶ μετέχει πάντων· Εὐρύοιος γὰρ μία, σύμ-
 20 πνοια μία, πάντα συμπαθέα, ὡς Ἰπποκράτης φησὶ, διὰ τὸ ἀρ-
 χέγονον ἐν τοῖς νοητοῖς αὐτῶν προϋπάρχεσαν ἔνυσιν. id. f. 106.

λαμβάνει ὅν ὅτι πᾶν τὸ γινόμενον ἐκ τῶν ὁμοίων γίνεται· τῷτο
 γὰρ ἐστὶ τὸ "ἐκ τῶν τοῦτο"... μίαν μέντοι κοινὴν φύσιν ὑποτίθεται
 (ὁ Δημόκριτος) σώματος τοῖς χήμασι πᾶσι, τῷτο δὲ μέρει ὅπου
 25 τὰς ἀτόμους μεγέθει καὶ χήματι διαφερίσας ἀλλήλων. ὃ μόνον
 γὰρ ἄλλο καὶ ἄλλο χῆμα ἔχουσιν, ἀλλ' εἰσὶν αὐτῶν αἱ μὴ μέγας αἱ
 δὲ ἐλάττους. Philop. k p. 14.

(ὁ Δημόκριτος) τὸ κοινὸν σῶμα τὸ τῶν ἀτόμων ἐν πάσῃ
 ἔλεγε, τὴν διαφορὰν αὐτῶν καὶ μέγεθος καὶ χῆμα τιθεῖς, ἀλλ' ἢ
 30 καὶ τὸ ὑποκείμενον σῶμα. Simpl. f. 106 b.

τῷτο τὴν λόγον αἰὼν παρὰλογισμὸν εἶναι, νομίσαντες ἢ
 Ἀριστοτέλης λέγειν ὡς εἰ ἔχει ἀρχὴν τὸ ἀπειρον, ἢ δὲ ἀρχὴ ἢ καὶ
 μέγεθος καὶ πέρας ἐστίν, ἔχει δὲ καὶ πέρας, ὥστε ἐκ ἀπειρον ἄλλο
 πεπερασμένον ἔσαι. καὶ γίνεσθαι φασὶ τὴν παραγωγὴν παρὰ τῇ
 35 τῆς ἀρχῆς ὁμωνυμίαν... ἐκεῖνα ὅν μᾶλλον καλῶς ὑπὸ τῇ
 Ἀλεξάνδρῳ λέγειται, ὅτι κατ' αἰσθητότερον τρόπον ἀρχῆς αὐτὴ ὑποκεί-
 ῃ ἀρχῆς γενόμενον τὸ ἀπειρον, πάντως πέρας ἔχει τὸ καὶ τὸ μέ-
 40 θος, ὥστε μὴ ἀπειρον εἶναι. id. ib. cf. Philop. k p. 16.

εἴτε γὰρ γέγονε ποτέ, ἀρχὴν ἔχον τὴν καὶ μέγεθος· ὃ γὰρ
 40 ἀθρόον ἐφάνη καθάπερ τὰ ἀλλοτρώμενα. εἴτε φθορῆς ποτέ, πεί-
 ρας ἔχει τὴν καὶ μέγεθος, εἰς ὃ ἢ φθορὰ ἀπολύει. Theophr.
 f. 32 b.

τοῦτο Ἀναξίμανδρος τὸ μεταξὺ πυρός καὶ ἀέρος ἀπει-
 ἀρχὴν ἐτίθει. καὶ ὃδὲν ἀτοπον, εἰ θεῖον ἐκάλει, μᾶλλον δὲ ἀνη-
 45 καίον· ἐκ τούτου γὰρ ἐδείκνυτο τὸν θεὸν ὑπὲρ αὐτὸν εἶναι· θεὸν γὰρ
 τὸ θεὸν μετέχον ἐστίν. ὁ δὲ λόγος τοῖς τοῦτοις περὶ τῶν φυσικῶν
 ἀρχῶν ἐγένετο, ὡς περὶ καὶ τῷ Ἀριστοτέλει ἐν ταύτῃ τῇ πρώτῃ
 τείᾳ, ἀλλ' ἐπὶ περὶ τῶν ὑπὲρ φύσιν. εἰ δὲ καὶ παραχρὲν ἔλεγον

κυβερνῶν, ὅθεν θαυμαστόν· τὸ μὲν γὰρ περιέχειν ὑπάρχει τῷ ὕλκιw
αὐτῷ ὡς διὰ πάντων χωρῶντι, τὸ δὲ κυβερνῶν ὡς κτ' τὴν ἐπιτη-
δεύματα αὐτῷ τῶν ἀπ' αὐτῷ γινομένων. Simpl. f. 107.

πρώτῃ τῆς ἀπειρίας ἐνοίαν τίθησι τὴν ἐκ τῷ χρόνῳ, ἀπείρου
τῷ ὅτι τυγχάνοντος· εἰ γὰρ μὴ ἐστὶν ἀπειρος ὁ χρόνος, ἦν ὅτε ἔκ
ἡ χρόνος, καὶ ἔσται ὅτε ἔκ ἔσται, ὥστε καὶ ὅτε ἔκ ἐστὶ χρόνος, ἐστὶ
χρόνος· ἀεὶ ὅν ἐστὶ χρόνος, ἀπειρος ἄρα ὁ χρόνος. δευτέρα δὲ
πῶς τῷ εἶναι τὸ ἀπειρον ἐκ τῆς ἐν τοῖς μεγέθεσι διαμερέσεως, ἣ ὡς
Εὐδήμος φησὶν ἐν τοῖς συνεχέσι. id. f. 107 b.

τούτῳ τῷ λόγῳ ὡς μάλιστα, ὡς φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος, οἱ
περὶ Ἐπίκουρον πεισύνοντες ἀπειρον ἔλεγον εἶναι τὸ πᾶν, διότι πᾶν τὸ
πεπερασμένον παρὰ τι περαινώμενον ἔξωθεν τι ἔχει. ὁ δὲ Ἀριστο-
τέλης ὡς ἀρχαιότερον μέμνηται τῷ λόγῳ. id. ib.

ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐπίνοια κτ' τὰ πράγματα δοκεῖ γίνεσθαι, οὐ μὲν
τὰ πράγματα ὅπως ἔχουν ὡς φανταζόμεθα. τὸ αὐτὸ δὲ πάροχον
καὶ περὶ τὸ ἔξω τῷ ὕμνῳ· ἀεὶ γὰρ τῷ ληφθέντος ἔξω τι ἐπινόημεν,
καὶ ὅπως ἀπειρον δοκεῖ τὸ ἔξω. καὶ εἰ μὲν κενόν, ὡς δόδοι λέγειν
Δαμόκριτος, ἀπειροὶ ἂν εἴεν καὶ οἱ κόσμοι· τί γὰρ μᾶλλον τῷ κενῷ
ὑπεῖναι ἢ ἐνταῦθα; ὥστε εἴπερ μοναχῷ, καὶ πανταχῷ ἂν εἶναι τὸν
συμακτικόν ὄγκον, ὥστε καὶ αὐτὸν ἀπειρον εἶναι. καὶ ἄλλως...
Ἀρχύτας δὲ, ὡς φησὶν Εὐδήμος, ὅπως ἡρώτα τὸν λόγον. ἐν τῷ
ἔχοντι ἦγον τῷ ἀπλανεῖ ὕμνῳ γενόμενος πότερον ἐκτείνωμαι ἂν
τῷ χεῖρα ἢ τὴν βράβδον εἰς τὸ ἔξω, ἢ ἔκ ἂν; τὸ μὲν ὅν μὴ ἐκτείνειν
ἔπειτα· εἰ δὲ ἐκτείνω, ἦτοι σῶμα ἢ τόπος τὸ ἐκτὸς ἔσται. διοίσει
ἂν ὅθεν, ὡς μαθησόμεθα. ἀεὶ ὅν βαδιῶν τὸν αὐτὸν τρόπον ἐπὶ τῷ
ἀεὶ λαμβανόμενον πέρας, καὶ ταύτην ἐρωτήσει, καὶ εἰ ἀεὶ ἔτερον ἔσται
ἐφ' ὃ ἡ βράβδος, δηλονότι καὶ ἀπειρον. καὶ εἰ μὲν σῶμα, δέδοικεν τὸ
πρᾶγμα· εἰ δὲ τόπος, ἔστι δὲ τόπος τὸ ἐν ᾧ σῶμα ἐστὶν ἢ δύ-
ναμις ἂν εἶναι, τὸ δὲ δυναμεία ὡς ὅν χρὴ τιθέναι ἐπὶ τῶν εἰδῶν, καὶ
ὅπως ἂν εἴη σῶμα ἀπειρον καὶ τόπος... ὅτω μὲν ὅν ὁ Ἀριστοτέλης
ἐκ πάντε μᾶλλον εἶναι τὴν πῆξιν φησὶ τῷ εἶναι τὸ ἀπειρον, ὁ δὲ
Εὐδήμος δι' αἰτίας ἔξω φησὶν. id. f. 108.

εἰ μὴδ' ἑτέρον τις λέγει τούτων, εἶναι δὲ ὅμως ἀπειρον, ἄτο-
πον αὐτόθεν δοκεῖ τὸ εἶναι τι, ὅπερ μήτε ὕψος μήτε συμβεβηκός
ἔστι. καὶ ἄλλως δὲ ὁ Ἀλέξανδρος ἐξηγεῖται τὸ "μὴδ' ἑτέρως," ὅτι
ὡς τὸ πρὸς πᾶν συμβεβηκός ἀντιδιακείμενον, ἀλλὰ πρὸς τὸ καθ'
αὐτὸ φύσει τῷ ὑπάρχον· ὡς εἰ ἔλεγεν, ἢ ὅθεν ὡς ὕψος ὅθεν ὡς
καθ' αὐτὸ συμβεβηκός, ἀλλ' ἄλλως πως συμβεβηκός. id.
f. 108 b.

περὶ τῷ κτ' πλήθος ἀπείρου, ὅτι ὁ δυνατὸν εἶναι, ἔδειξε καὶ ἐν
τῷ πρώτῳ βιβλίῳ (c. 6) ἐν τοῖς πρὸς Ἀναξαγόραν καὶ Δημόκριτον
λόγῳ, δαίξει δὲ ἀκριβέστερον καὶ ἐν τοῖς περὶ Γενέσεως καὶ Θεοῦ
(13 p. 318 a 20). Philop. l. p. 3.

ἡ δρεπανίς (ὄρεον τὸ τὸ ἐστὶν, ὁ κογχίρις καλεῖται) ἄπυ-
λέγει, ὅτι μακρὰ καὶ φαῦλος ἔχει τὸς πόδας. Simpl. f. 108 b.
ὡς ὁ παρὰ Λακεδαιμονίους ἦν καάδας, εἰς ὃν τὸς κατακρίτους
ἐπέβαλλον... ὅτι γὰρ ἔχει μόνος (διέξοδον), ἐδήλωσεν ἡ ἀλώπηξ ἡ
τὸν Μεσσηνίον Ἀριστομένην διεξοδεύσασα. id. ib.

"ἄλλως δὲ τὸ διεξοδὸν ἔχον." διεξοδὸν ἔχει ἀτελεύτητον ὁ
θακτύλιος ὁ μὴ ἔχων σφενδύνην. μόνος δ' ἔχει διεξοδὸν, ὡς ὁ
λαβύρινθος παρὰ Κρησὶ καὶ παρὰ Λακεδαιμονίους ὁ καάδας δεσμο-
τήρια τοῖς κατακρίταις δυσδιέξοδα· ὅτι γὰρ εἶχεν ἐξοδὸν μόνος, ἐδή-
λωσεν ἡ ἀλώπηξ τὸν Μεσσηνίον Ἀριστομένην διεξοδεύσασα. cod.
Reg. 1947.

ἐπειδὴ ἐπὶ μὲν τῶν ἀριθμῶν κτ' πρότερον μόνος ἐστὶ τὸ ἀπειρον 204.
(ἢ γὰρ διαίσεις εἰς μονάδα ἱσαμένη ἐκείνῃ ἐπ' ἀπειρον προχωρεῖ),
ἐπὶ δὲ τῶν μεγεθῶν καὶ κτ' διαίρεσιν, ὅταν πᾶν τὸ λαμβανόμενον
τέμνηται, καὶ κτ' πρότερον δέ, ὅταν καὶ τέμνηται ἐπ' ἀπειρον καὶ τὰ
τεμνύματα εἰ προσιδεῖτο, διὰ τούτου εἶπεν "ἢ κτ' πρότερον ἢ κτ' διαί-
ρεσιν ἢ ἀμφοτέρως." ὅτω δὲ καὶ ὁ χρόνος καὶ προδέσει ἀπειρος, ὁ
μέλλων, καὶ ἀφαίρεσει ὁ παρεληλυθὺς. Simpl. f. 108 b.

πρότερα μὲν ἦν περὶ τῷ ἀπείρῳ προβλήματα, εἰ ἔστιν ἢ μὴ ἔστι 204.
καὶ ὅτω πότερον ὕψος ἐστὶν ἢ συμβεβηκός. αὐτὸς δὲ εὐθύς ἀρξά-
μενος τῆς ζητήσεως ζητεῖ πρότερον εἰ ὕψος ἢ συμβεβηκός τούτο,
διὰ συντομίαν ἴσως. id. f. 109.

"τὸ κτ' συμβεβηκός" οἱ ἐξηγῶνται ἀντὶ τῷ συμβεβηκός εἰρηάζει 204.
λέγουσιν, ἵνα ἢ λέγων, εἰ δὲ μὴ ὕψος ἀλλὰ συμβεβηκός εἴη τὸ
ἀπειρον, ἐκείνῃ ἂν εἴη φοιτῶν τῶν ὄντων τὸ ἀπειρον, ὡς ἔλεγον καὶ
οἱ Πυθαγόρειοι καὶ οἱ Πλάτων καὶ ἔτι μᾶλλον οἱ Φυσικοί... μάλιστα
δὲ τὸ "κτ' συμβεβηκός" ἔκ ἀντὶ τῷ συμβεβηκός, ἀλλὰ κυρίως
εἶπεν ὁ Ἀριστοτέλης, ὅπως μετελθὼν ἀπὸ τῆς ὕψους εἰς τὸ ζητεῖν
εἰ συμβεβηκός τὸ ἀπείρον ἔστιν, ἀλλὰ μὴ τὸ δεῖξαι ὅτι ἔκ ἔστιν ὕψος
καθ' αὐτὸ τὸ ἀπείρον, ὅτε ταύτην ἐστὶ τὸ ἀπείρου καὶ ὕψος εἶναι, δε-
κνυσθαι ὅτι ὅθεν κτ' συμβεβηκός ὑπάρχει τῷ ἀπείρῳ τὸ ὕψος εἶναι...
καὶ οὕτως μὲν ὅτι δυνατὸν ἦν καὶ ὅπως ἐξηγεῖται ὡς πρότερον εἶρηται· καὶ
γὰρ προῖον τὸ συμβεβηκός κτ' συμβεβηκός καλεῖ· ἐνάγει δὲ με-
πρὸς ταύτην τὴν ἐξηγήσιν τὸ ἔτι καὶ ἄλλα τινα τιθέναι ἐπιχειρή-
ματα πρὸς τὸ μὴ εἶναι ὕψος τὸ ἀπείρον, εἰς δὲ τὸ συμβεβηκός με-
ταβέβηκεν ἐν οἷς φησὶν "κτ' συμβεβηκός ἄρα ὑπάρχει τὸ ἀπει-
ρον" (v. 29), καὶ ἀναρεῖ μὲν καὶ ἐκείνῃ τούτῳ ἐκ τῷ μὴ εἶναι ἀρχήν.
δήλον δὲ καὶ ἐκ τῷ τῇ αὐτῇ πως ἐπιχειρήσει χρῆσθαι, ὅτι ἔκ ἢ τῷ
συμβεβηκός ἐστιν ἐνταῦθα ὑπόθεσις. id. ib.

εἰ δὲ ἄλλη φύσει τὸ ἀπείρον ἐρῶσιν συμβεβηκέναι, ἐκείνῃ
ἂν εἴη φοιτῶν τῶν ὄντων τὸ ἀπείρον, ἀλλ' ἐκείνῃ ἢ φύσις ἢ συμ-
βεβηκεν τὸ ἀπείρον. Themist. f. 32 b.

οἱ μὲν παλαιότεροι τὸ κτ' συμβεβηκός αὐτὸ τὸ συμβεβηκός λέ-
γουσι, Σιμπλίκιος δὲ τὴν ὕψος φησὶν· ἔστι γὰρ κτ' συμβεβηκός τι
εἶναι ὕψος, ὡς τῷ τὸ λευκὸν Σωκράτην εἶναι καὶ τῷ ἀπείρῳ
ὕψος. πρότερον ὅν εἰπὼν ὅτι εἰ ἔστι καθ' αὐτὸ ὕψος τὸ ἀπείρον, διὰ
τούτου γὰρ καὶ χωριστὴν αὐτὴν τηρεῖται ἐκάλεισε, συμβεβηκός τὸ καὶ τῷ
νῦν δὲ φησὶν ὅτι εἰ δὲ μὴ καθ' αὐτὸ καὶ χωριστὴν ὕψος ἐστὶ τὸ ἀπει-
ρον ἀλλὰ κτ' συμβεβηκός ὕψος, ἀπὸ τυχόντος ἢ ὕδατος, ἔκ ἔσται τὸ ἀπει-
ρον φοιτῶν τῷ παντὶ ἀπείρῳ ἀλλ' ἢ ἀπὸ τῆς ἢ ὕδατος. ὥσπερ ὅθεν
εἰ συμβεβηκεν τῷ ἀόρατῳ φωνῇ εἶναι ἔσται τὸ ἀόρατον φοιτῶν τῆς
διαλέκτου ἢ ἀόρατον ἀλλ' ἢ φωνῇ. τῶν γὰρ ὕψων ὕψος δεῖ εἶναι
καὶ τὸ φοιτῶν. καὶ ἔστιν αὐτῇ κρείττων ἐξηγήσις· πρῶτον δὲ τούτου
Z = 2

καὶ τὰ μὲν ταῦτα ἐπιχειρήματα ἔτι περὶ τὸ εἶναι ὑσίαν τὸ ἀπειρον διαλαμβάνοντα. cod. Reg. 1947.

204^a ὁμολογεῖ ὁ Ἀλέξανδρος καὶ τὸτο ἔτι δεκτικὸν εἶναι τὸ ὅτι ἐκ
17. ὑσία τὸ ἀπειρον αὐτὸ καθ' αὐτό. ἡ δὲ ἐπιχειρήσις ἐκ τῷ μᾶλλον καὶ ἥττον. Simpl. f. 109.

204^a ἐν τούτοις τὸ μὲν "ἐνεργεῖα ὄν" εἶπεν, εἰ ὅπως ὡς ἐνεργεῖα τότε
20. τι ὅσα, αὐτὸ καθ' αὐτὸ ὑφεσάναι δυνάμενον, καὶ μὴ ὅπως ἔχον ὡς τὰ σύνθετα, ἄλλο μὲν τὸ καθ' ὑποκειμένον ἄλλο δὲ τὸ ὑποκείμενον ἔχοντα. ταῦτα γὰρ ἔχ' ἀπλᾶ. ὑδὲ ὡς τὰ συμβεβηκότα τοῖς σώμασιν. ὑδὲ γὰρ ταῦτα ἀπλᾶ, συναναπεφυρμένα τοῖς ὑποκειμέ-
νοις. ἄλλο γὰρ τὸ λευκὸν καὶ ἄλλο τὸ λευκῷ εἶναι. ἀλλ' ὡς ἀπλῶν· ὅτω γὰρ ὅν ἀρχὴν ἂν εἴη, ὡς ἀξιώσιν. ἡ δὲ "ἐνεργεῖα" πρὸς ἀντι-
διαστολὴν εἶρηγ' τὴν δυνάμει, ἐπειδὴ δυνάμει γε ὄν δεχθήσεται τὸ ἀπειρον. "ἐντελεχεῖα" ὅν εἶπεν ἀντιτιθεῖς αὐτὸ πρὸς τὸ δυνάμει, ὅπερ ὅδ' ἐκωλύει εἶναι διὰ τὸ ἐπ' ἀπειρον. ἀντέθηκε δὲ τὸ ἐνε-
ργεῖα ὑφεσῶς καὶ πρὸς τὸ μόνον ἐννοούμενον. τάχα δὲ τὸ ἐνεργεῖα ὑφεσῶς σῶμα ἀπειρον καὶ πρὸς τὴν ὕλην ἀντέθηκεν, ἥτις ἀπειρος μὲν, ἀλλ' ἐκ ἐνεργεῖα σῶμα ἔστιν ἄλλα δυνάμει. δις δὲ τῷ ὑσίαν χρῆσάμενος, ἀπαξ μὲν ἐν τῷ λέγειν ἐκ ἐνδὲξ' ὑσίαν εἶναι τὸ ἀπει-
ρον, δευτέρω δὲ ὅταν λέγῃ "καὶ ὡς ὑσίαν καὶ ἀρχήν," τὸ μὲν πρῶ-
τον ἀντὶ τῷ φύσιν εἶπε τινα ὅπως ὡς ἐνεργεῖα ὄσαν. τὸ γὰρ τῆς ὑσίας ὄνομα κοινῶς καὶ πάντων κατηγορεῖται, καθὼς λέγομεν ὑσίαν ποσὴν καὶ ποιὴν καὶ ὅλως συμβεβηκότος. τὸ δὲ δευτέρω ἐπὶ τῆς κυ-
ρίως ὑσίας. μήποτε δὲ καλλίον ἐπὶ τῆς κυρίως ὑσίας ἀμφω ἀκύνει· εἰπὼν γὰρ "ὡς ἐνεργεῖα ὄν" ἐπήγαγε "καὶ ὡς ὑσίαν," ἵνα
δηλώσῃ πῶς τὸ ἐνεργεῖα εἶπε. . . καὶ ἄλλο δὲ τοῖς ὡς ὑσίαν καὶ ἀρχήν ὑποτιθεμένους τὸ ἀπειρον ὡς ἀποπον ἐπόμενον ὁ Εὐδόξος ἐπάγει· εἰ γὰρ ἔστι, φησὶ, χοιχεῖον τὸ ἀπειρον, καὶ κινεῖται τὸ ἐξ αὐτοῦ, ἔσται ἐν τῷ γινόμενῳ πεπερασμένον τι. ἐ γὰρ δὴ πάντα γε τὰ γι-
νόμενα ἔσται ἀπειρα. συμβήσεται ὅν τὸ ἀπειρον ἐν τῷ πεπερασ-
μένῳ εἶναι. id. f. 109 b.

ὅλως δὲ ἀμήχανον ὅπως εἶναι τὸ ἀπειρον ὡς ἐνεργεῖαν καὶ ὑσίαν καὶ ὡς ἀρχήν, ἀπλῶς τινα φύσιν, αὐτὸ τὸτο ἀπειρον μόνον, ὅδ' ἐχουσαν ὑποκείμενον, ὅταν τὴν ψυχὴν λέγομεν ἡ τὴν νῦν, ὡς ταυτὴν εἶναι καὶ τὴν λόγον τὸ τε ἀπείρω εἶναι καὶ ἀπειρον. αὕτη γὰρ
ἡ φύσις τῶν ἀπλῶν ἀκριβῶς, μὴδὲ τῷ λόγῳ διηρηδὲς εἰς πλείονα, ὁ τοῖς συνθέτοις ὑδὲ ὅλως ὑπάρχει. ἐ γὰρ ταυτὴν λευκὸν τε καὶ λευκῷ εἶναι, ἀλλὰ λευκὸν μὲν σῶμα λελευκωμένον, τὸ λευκῷ δὲ εἶναι ἐκ τὸ χρωματι εἶναι διακριτικῷ ὄψεως. ἀλλ' ὅπερ ἔφη, εἰ ταυτὴ φύσις τὸ ἀπειρον ἀπλῆ καὶ ἀσύνθετος ἀπειρος μόνον, πᾶν
αὐτῆς μέρος ἀπειρον ἔσται. . . πολλὰ ὅν ἀπειρα ἔσται τὸ ἀπειρον, εἴγε πολλὰ μέρη. εἴτε ταύτας φεύγοντες τὰς ἀπορίας ἀδιαίρε-
τον αὐτὸ ποιήσουσι, τὸτο ἐκεῖνο πάλιν ὑπομένονσι, συγγενὴ ὑπολαμ-
βάνειν τὸ ἀπειρον. βύλον μὲν ὅν, ὅτι λέγουσιν ἀπειρον οἱ Πυθαγό-
ρειοι, τὸ ἀπειρον ὑσίαν εἶπεν, ἐ φυλάττουσι δὲ ἀλλ' ἀποκλίνουσιν
εἰς τὸ συμβεβηκὸς αὐτὸ λέγειν. τὸ γὰρ ἄρτιον ἀπειρον λέγουσιν. . .
ἀλλὰ τὸ μὲν εἰ τοῦτο ἐστὶν ἀπειρον ζητεῖν, ὅδ' ἐκ διαφέρει τῷ ζητεῖν εἰ νοητὸν ἐστὶν ἀπειρον (τοῦτο γὰρ τὸ ἀνευ ὑποκειμένου), καὶ εἰ δὲ

ναὶ καὶ τοῖς μαθήμασιν εἶναι καὶ ἐν ταῖς ἰδέαις, ἥτις ἐξω τῆς προκειμένης μεθόδου σκοπεῖς ἐστίν. Themist. f. 32 b.

τὸτο συνεχὲς τῷ ἀνωτέρῳ ῥητῷ. ἔστιν ὅν ἡ ὅλη τὴ ῥητὴ· σύνταξις αὕτη. μὲν τὸ εἶπερ ὑσία τὸ ἀπειρον καὶ μὴ καθ' ὑποκει-
5 μένη, συναψὼν ἐφεξῆς "ὡςπερ γὰρ ἀέρος ἀπὸ μέρους, ὅτω καὶ ἀπειρον ἀπείρου, εἴγε ἐστὶν ὑσία τις καὶ ἀρχή." εἴτα συναψὼν "ὡς ἡ ἀδιαίρετον ἡ εἰς ἀπειρα διαιρετόν· πολλὰ δὲ ἀπειρα τὸ αὐτὸ εἶναι ἀδύνατον." εἴτα πάλιν συναψὼν "ἀμέρισον ἀρα καὶ ἀδιαίρετον." Phil. I p. 6.

μνηστῆς τῶν Πυθαγορείων εὐγνωμόνως ἐπέστησεν ὅτι ἐκὼν μὲν κοινὰς ἀρχὰς καὶ ἐν νοητοῖς καὶ ἐν αἰσθητοῖς καὶ ἐν τοῖς μέστοις τῶν τοῖς διανοητοῖς καὶ μαθηματικοῖς ἔλεγον τὸ πᾶρας καὶ τὸ ἀπειρον, ὡς ἐνώσεως καὶ διαίρεσεως αἵτια. . . ὁ δὲ Ἀλέξανδρος καθὼς ταύτην λέγεσθαι τὴν ζήτησιν φησι, διότι δυνατὸν ταύτην χρωμένως μὴ μόνον ἐπὶ τῶν φυσικῶν ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ζητεῖν· εἰ γὰρ ἔστιν ἐν ταῖς ἰδέαις τὸ ἐνεργεῖα ἀπειρον, ἡ ὡς ὑσία ἔσται ἡ ὡς συμ-
βεβηκός. ἐπιστῆσαι δὲ χρὴ ὅτι ἐ προσήκει ταῖς ἰδέαις ἡ τιωτὴ διαίρεσις. Simpl. f. 110.

πρῶτον μὲν λογικῶς ἐπιχειρεῖ, τατέστι πιθανῶς καὶ ἐνδὲξ, καὶ ἔτι κοινότερον πως καὶ διαλεκτικώτερον. ἡ γὰρ διαλεκτικὴ ἡ ἀρετὴ τέλως κοινὴ ἐστὶ μέθοδος περὶ πάντας τῶν προτεθέντων ἐξ ἐνδὲξ συλλογιζομένη, ὡς αὐτὸς ἀρχόμενος τῶν Τοπικῶν φησὶ· τὸ γὰρ λογικὸν ὡς κοινὸν ἀντιδιασέλλειν εἴωθε τῷ οἰκείῳ καὶ καὶ φύσιν τὸ πρῶτον καὶ ἀποδεδεικμῶν. id. ib.

ὅτι ὅν ἐκ ἔστιν ὅδ' ὅτω τὸ ἀπειρον, πρότερον μὲν, ὡς φησι, λο-
γικῶς δεῖκνυσαι, τατέστι πιθανῶς καὶ ἐξ ἐνδὲξ. ἡ λογικῶς φησὶ ἀντὶ τῷ κοινότερος· ἐφαρμόσει γὰρ ἡ δεῖξις αὕτη ἐ μόνον ἐπὶ τῷ φυσικῶν σωμάτων ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν μαθηματικῶν· διὰ τὸ ὅτι ὅν λογικῶς φησὶν. ἔπειτα καὶ ἀναγκαζομένωτερον ἐξ αὐτῆς τῆς τῶν πραγμάτων φύσεως. Philop. I p. 6.

ἡ τὸτο φησιν, ὅτι ὁ ἀριθμὸς ὁ τε ἐπὶ τῶν ἀκεταλῶν καὶ ἐπὶ αὐτῶν φησὶ ὁ ἀριθμὸς ὁ τε ἐπὶ τῶν πραγμάτων αὐτῶν λαμβανόμενος, λέγω δὲ τῶν ἀριθμητῶν, πεπεράσας πάντως, ὅτι ἀριθμη-
τὸς ἐκάτερος, τὸ δὲ ἀριθμητὴν ἐνδὲξ' διεξελθεῖν. . . πρὸς δὲ τῷ τὴν τὴν ἐξηγήσιν τὸ "ἡ τὸ ἔχον ἀριθμὸν" ἀντὶ τῷ καὶ τὸ ἔχον ἀριθμὸν, ἡ ὅν τὸτο φησιν, ἡ ὅπερ καὶ μᾶλλον, ὅτι ὑδὲ ἀριθμὸς χωριστῶς τῶν ἀριθμητῶν, ἀλλὰ πᾶς ἀριθμὸς ἐν τοῖς ἀριθμητοῖς ἔχει τὸ εἶναι, τὰ δὲ ἀριθμητὰ ἐνδὲξ' διεξελθεῖν. id. p. 11.

ἡ μὲν ἐκ τῆς ὑσίας ἀπόδειξις ἔστιν, ὅτι ὅτε σύνθετον ὅτε ἀπλῶν ἐνδὲξ' σῶμα φυσικὸν ἀπειρον εἶναι· οἰκείον γὰρ τῷ φυσικῷ σῶματι τὸ ἀπλῶν καὶ σύνθετον. λέγει ὅν ὅτι εἰ ἔστιν ὅλως ἀπειρὸν π σῶμα φυσικόν, δεῖ αὐτὸ ἡ σύνθετον εἶναι ἡ ἀπλῶν· καὶ εἰ σύνθε-
τον, ἐκ πλείονων πάντως (ὅδ' καὶ αὐτὸς προσέθηκεν "ἀνάγκη πλείον εἶναι") καὶ τῷ εἶδει διαφερόντων. ἀνάγκη δὲ τὰ πλείω ταῦτα ἡ πεπερασμένα εἶναι τῷ ἀριθμῷ ἡ ἀπειρα· ὑδὲ γὰρ τὸτο παρὴν τὸ τμημα, ὡς οἶε' ὁ Ἀλέξανδρος, ὡς δεδεχῶς αὐτὸ καὶ δεῖξαι, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἐλέγξει ἐν οἷς φησὶν "εἰ δὲ ἀπειρα καὶ ἀπλᾶ" (p. 205 a 29)· καὶ γὰρ ὅτι ἐκ ἔστιν ὅν τὸ χοιχεῖον ἐδεξε. καὶ ὅλως

τὴν ταύτην τῆς ἀποδείξεως ἐνεκεν καὶ ἀπλῶν τὸ ἀπειρον ὑποτίθεσθαι. . .
ὡς οὐκ ἔστιν ἀπειρον ἀλλ' ἀπλῶν, ὅπερ ὀλίγον ὕψος ἐλάττωσιν.
ἀλλ' ἢ ἐξιστάσθαι καὶ ἰσοῦσθαι εἶναι τὰ φοιχέια, εἰ μέλλοι σωζέσθαι.
εἰ δὲ ὁ μὲν ἀπὸ τῆς ἀπείρου εἴη, τὸ δὲ πῦρ πεπερασμένον, κρα-
τύτερον τὸ πῦρ ὑπὸ τοῦ ἀέρος καὶ μεταβληθήσεσθαι εἰς αὐτόν. Simpl. f. 110 b.

ἔν τε τῷ πρώτῳ λόγῳ (c. 6) δέδεικται ὅτι ἀδύνατον
εἶναι εἶναι φοιχέια. δείξει δὲ καὶ ἐν τῇ περὶ Οὐρανῶ (3 4) καὶ
μέλει ἐν τῇ περὶ Γενέσεως καὶ Φθορᾶς (1 3). Philop. l. p. 7.

ὁ γὰρ πρὸς τῷ τὸν λόγον ἴσως ἀν τις ὑπολάβῃ, πρότερον
καλῶμεν. φαίη γὰρ ἀν τις ὡς ὅθεν κωλύει τὸ ἀπειρον σῶμα τῷ
μὲν ὅταν μέγιστον εἶναι, τῇ δυνάμει δὲ ἐλαττον τῶν πεπερασμέ-
νων, ἐπεὶ καὶ ἀέρος ὄγκον εἰ πολλῶν πλείονα λάβοις, πυρὸς δὲ
ἀείτω, ἢ γὰρ δύναμις ἢ τῷ πυρὸς ἔξαι πολλῶν πλείων, καίτοι καὶ
τὸ ὅταν ὅστος ἐλάττωτος. ἀλλὰ τὸτο, ὅταν μὲν ἀμφοτέρω ἢ πρὸς
πεπερασμένα τὰ σώματα, γίνονται ἀν ἀληθές, ὅταν δὲ τὸ μὲν τὸ δὲ
καὶ λόγον ἔκ ἔχει. πῶς; ὅτι καὶ πολὺ τὸ πυρὸς ἰσομεγέθους ὁ
ὡς ἀδυνάτερος ἢ, παραυξυνόμενος τε αὐτὸς εἰς τὸ πολλαπλάσιον
μέγεθος ἔχει ποτὲ ἀνταγκῶσαι τὴν δύναμιν, εἰ δὲ τὸτο, καὶ
μεῖω ποιῆσαι, ἐπέσης γὰρ ἡμῶν τῆς παραυξήσεως, καὶ εἴη μὴδὲ
ἐπὶ ὑπολείποι, καὶ ἀπείρῳ μεῖζω. τί ἔν ἐνταῦθα ὠφελεῖ, εἰ τὸ
ἔν πυρὸς τῷ ἴσῳ ἀέρος ἰσχυρότερον; Themist. f. 33.

ἦτοι γὰρ ἐν τῇ τῶν φοιχέιων ἐξέιν, ὅσον ἀπὸ ὕδατος ἢ πύρ, ἢ
καὶ ἑτέρα φύσις, ὡς Ἀναξίμανδρος οἶεσθαι. ὅτος γὰρ ἦλθεν ἐπὶ τὴν
ἐκείνην ταύτην, ἐξορίσθαι τῶν φοιχέιων τὸ ἀπειρον, ὅπως μὴ ἐνός
ἴσῳ εἶναι τὰ λοιπὰ φοιχέια αὐτῷ ὑπὸ τῆς ἐν τῷ ἀπείρῳ
ἐκείνης, ἐπειδὴ ἐν τοῖς φοιχέιοις εἴη πρὸς ἀλλήλα ἐναντίω-
ς. id. ib.

ὡς ἐν ὑποθέσει ψυχρὸν εἶπεν τὴν ἀέρα. δείκνυσθαι γὰρ αὐτὸς ἐν
τῇ περὶ Γενέσεως (2 3) ὅτι θερμὸς ἔστιν. Phil. l. p. 12.
ἀλλ' ἴσως ἔρεϊ τις ὅτι κατ' αὐτὸν ἐξ ὕλης καὶ εἶδους ἐστὶ τὸ
οὐκ ἔστιν, ὡς καὶ τὴν ἀνάληψιν εἰς ταῦτα γίνεσθαι, καὶ ὅμως ὅθεν
ἐστὶ φαίνεται ἐνταῦθα γυμνῇ ἢ ὕλῃ, ἀλλ' ὅθεν τὸ εἶδος καθ' ἑαυτόν...
ἔστι δὲ καὶ ὁ Εὐδόκιμος ὡς ἀπορήσας τὴν ἀπορίαν ταύτην ὕτω πως
ἔστι... ἐπιστῆσαι δὲ χρὴ ὅτι οἱ ἄλλοι τι παρὰ τὰ τέσσαρα φοι-
χέια ταῦτα τὸ φοιχέιον τῶν ὄντων λέγοντες ὡς ὕλην ἐτίθεσαν αὐτὸ
ἐκ τούτων ἐν αὐτῷ ποιότητος ἐναντίας... καὶ τὸτο δὲ ἔστιν
ἐκ τούτων κατὰ τὴν τὴν λέξιν, ὅτι ἐν τοῖς τῶν φοιχέιων παρα-
δείγμασι τὸ μὲν ἀέρα ψυχρὸν εἶπεν, τὸ δὲ ὕδωρ ὑγρόν, ὅπερ ἔκ
ἐκείνου τὸ γὰρ ἀέρα ὑγρὸν καλεῖ ὡς μάλλον ἔχοντα τὸ τὸ ὑγρὸν
ἢ τὸ τῷ ἴδιῳ μὲν ὅρῳ θυσιάζον ἀλλοτρίῳ δὲ εὐρύσσον. εἰ μὴ
ἔστι καὶ ἐνταῦθα ἢ κατεφρόνησεν, ὡς διὰ μόνον ἐναντίωσιν χρω-
μάτων τῷ παραδείγματι, ἢ γραφικὸν συνέβη πταῖσμα. Simpl. f. 111.

τὰ μὲν ἐκ γαίης φύττα εἰς γέαν, φησὶ καὶ ἢ τραγωδία, τὰ
ἐκ αἰθέρος βλαστῶντα γοῆς εἰς αἰθέρα. Themist. f. 33 b.
καὶ γὰρ ὅτος (ὁ Ἡράκλειτος) ἀλλοσκεῖ τῷ αὐτῷ λόγῳ τὰς
τῆς γενέσεως ὑποθέσεις προϊέμενος, ὡς περὶ γὰρ καὶ Ἀναξίμανδρος.

Ἀναξίμανδρῳ γὰρ, ἐπειδὴ πρὸς ὅθεν ἐναντίωσιν ἔχει τῶν τεσσά-
ρων ἐκείνο τὸ μεταξύ, ὅθεν ἀν εἰς ἐν τούτων μεταβάλλοι. id. ib.

νῦν προτίθεσθαι ἀπλῶς περὶ πάντες φυσικῶν ὑπὸ σελήνην τῶς 205
σώματος καὶ ἀπλῶς καὶ συνθέσει τὴν ἀπόδειξιν ποιήσασθαι, εἰ ἐνδέχεται.
ἢ ἔκ ἐνδέχεται εἶναι ἀπειρον, εἰς ὁμοιομερές αὐτὸ καὶ ἀνομοιομερές
διελών, ὡς περὶ πρότερον εἰς ἀπλῶν καὶ σύνθετον. ὡς περὶ δὲ πρότε-
ρον ἀπὸ τῆς ὕλης καὶ ἀπὸ τῶν δυναμένων τῶν φυσικῶν ἐποίει τὰς
ἐπιχειρήσεις, ὕτω νῦν ἀπὸ τῶν τόπων τῶν φυσικῶν ποιήσεσθαι τὴν
ἐπιβλέψιν. ποιῶν δὲ νῦν τὴν λόγον περὶ τῷ ἐν γενέσει καὶ φθορᾷ,
ὅτι τοῦτο σῶμα ἀπειρον ἔκ ἐξαι δεικνύς· περὶ γὰρ τὸ θεῖον καὶ κυ-
κλοφορητικὸν ἐν τοῖς περὶ Οὐρανῶ (1 5 7) δείξει ὅτι μὴ ἀπειρον...
παρατηρησόμεθα τὴν Ἀλφειανδρον ἐνταῦθα τὸ ἀπλῶν καὶ τὸ ὁμοιομερές καὶ
τὸ σύνθετον καὶ ἀνομοιομερές ὡς ταῦτα τινθέντα, καὶ λέγοντα ὅτι καὶ νῦν
ὕτω διείλετο ὡς διείλετο ἦδη, ὅτε εἰς ἀπλῶν καὶ σύνθετον ἐποιεῖτο
τὴν διαίρεσιν. ἐπὶ τούτοις ἔν τοῖς λήμμασι διαέκνυσθαι ὅτι ἔκ ἐξαι
σῶμα φυσικόν, ὅτε ὁμοιομερές ἦτοι ὁμοιομερές ὅτε ἀνομοιομερές
ἦτοι ἀνομοιομερές, ἀπειρον. Simpl. f. 111 b.

καὶ εἰ μὲν πεπερασμένα τῷ ἀριθμῷ, τῷ ὅλῳ καὶ μέγεθος ἀπείρου 205
ὄντος, ἀνάγκη πάλιν ἐν ἢ πλείω ἀπειρα εἶναι. εἰ γὰρ πάντα πεπε-
ρασμένα, καὶ τὸ ὅλον ἔξαι πεπερασμένον καὶ ἔκ ἀπειρον· εἰ δὲ ἐξαι τι
ἀπειρον, ἦξει πάλιν ὁ πρότερον ῥηθείς λόγος, ὅτι διαφθαρήσεσθαι
τὰλλα ὑπὸ τοῦ ἀπείρου, καὶ κατὰ τὸ εἶδος καὶ κατὰ τὸν τόπον ὑποκειμένη
διαφέρειν. id. f. 112.

ὅτι μὲν ἢ πρόληψις ἀληθὴς καὶ εἰσὶν οἱ τόποι πεπερασμένοι, 205
δὴλον ἐκ τῶν τοπικῶν ἀντιθέσεων· αἱ γὰρ διαφοραὶ τῶν τόπων ἐξ
εἰσι, τὸ ἄνω καὶ κάτω, δεξιὰ καὶ ἀριστερά, ἔμπροσθεν καὶ ὀπίσθεν, καὶ
παρὰ ταῦτα ἔκ ἐξαι... τὸ δὲ καὶ ἔξαι ἀπειρα τὰ φοιχέια δύ-
νασθαι μὲν καὶ ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως εἰρηάζει, ἢ ἐπαύει τὸ "εἰ δὲ τὸτο
ἀδύνατον." καὶ εἴη ἀν φοιχέια λέγων τὰ ἀπλῶν καὶ ὁμοιομερῆ τῷ
ἀπείρῳ ἀνομοιομερές μέρος. δύνασθαι μέντοι καὶ ὡς ἐπόμενον ἀπο-
πον τῇ ὑποθέσει καὶ αὐτὸ λέγεσθαι· ἐπειδὴ γὰρ τὸ ἀνομοιομερές ἀπει-
ρον σύγκειται ἐξ ἀπλῶν ἀπείρων τῷ εἶδει καὶ τὴν ὑπόθεσιν, φοι-
χέια ἐξαι ταῦτα· δέδεικται δὲ ἐν τῷ πρώτῳ βιβλίῳ (c. 6) ἀδύ-
νατον ἀπειρα τῷ ἀριθμῷ εἶναι τὰ φοιχέια. εἰς δὲ νῦν πρὸς
τὴν πρώτην ἐξηγήσιν ἀποδεδικνῆναι τὸτο. εἰ δὲ τὸτο, ἀδύνατον,
ὡς δηλοῖ ἢ τὸ ἀδύνατον αἰτία ἀπὸ τῶν τόπων ἐπαγομένη. id.
f. 112 b.

τὴν αἰτίαν τὸ μένειν ζητῶν ἔκ ἀρκείῃ τῷ μένειν. δείκνυσθαι 205
δὲ τὸτο ὅτος ἔχον καὶ ἐπὶ τῷ κατὰ τὴν γῆν παραδείγματός· καὶ γὰρ
ἀπείρον τις αὐτὴν ὑπόθεσιν, ἵνα μὴ διὰ τὸτο νομίσῃ τι συμβαίνειν,
ἀλλ' ὅσον ἔμενεν ἀν καὶ ἐξήριζεν ἑαυτήν. ἀλλ' ὅσον τὸτο ἔμενεν,
ὅτι ἔκ εἴχεται περὶ ἐνεχθῆναι ὡς ἀπειρος, ὅθεν ὅτι ἐξηρίζεται ἑαυτήν, ἀλλ'
ὅτι ὑπὸ τῆς τῷ μέσῳ δυνάμεως, ἐν ᾧ πέφυκεν εἶναι, ὑπὸ ταύτης
ἐργαζέσθαι... δὴλον ὅτι ἐπὶ μὲν τῷ ὅλῳ διελάνχει τὴν λόγον
ὡς μὴ φυσικὴν αἰτίαν τῆς μονῆς ἀποδιδόντα, ἐπὶ δὲ τῶν μερῶν
ὡς τῇ ῥηθείᾳ αἰτία ἀδύνατον τινὲς ἐπόμενον, τὸ μὴδὲν τῶν φυσι-
κῶν κινεῖσθαι. ὕτω μὲν ἔν πρὸς τὸ φαινόμενον τῆς Ἀναξαγόρου δόξης
ὑπὸ ἡγήσεν ὁ Ἀριστοτέλης. id. f. 113.

τὸ ζηρῶν ἐν αὐτῷ καὶ ἐπερείδεας βίαν μονῆς αἰτία μάλλον ἢ τῆς καὶ φύσιν ἐξίν· τόπου γὰρ ἀπορίαν ὑποδηλοῖ καὶ τὴν ἐξέω ὅπου κινήσει, ἀδελφὸν δὲ εἰ παρέρσης χώρας ἡρέμησεν ἂν ὥσπερ τὰ πεφυκότα· μένειν γὰρ ἐπέφυκε. διὰ τὸ τοῦ γὰρ καὶ τῇ γῇ τὸ μένειν καὶ φύσιν ἐξίν, ἐπειδὴ καὶ τύπου ὑπάρχοντος ὅμως ἐκινεῖται, διότι πέφυκεν ἐν τῷ μέσῳ μένειν· ὥστε εἰ καθ' ὑπόθεσιν ἀπειρος ἦν, ἐν τῷ μέσῳ κειμένη ὡς νῦν ἔχει, ἐκείνη ἀπειρος ἦν καὶ ἐξηρῶν ἐν αὐτῇ, ἔμενε, ἀλλ' ὅτι μένειν ἐν τῷ μέσῳ βάρος ἔχουσα ἐπεφύκει. λεκτέον ὅτι τὸ ἀπειρον μένειν αἰτίαν φυσικῇ. The- mist. f. 35.

205 b ἐνταῦθα μὲν ὅτι δεικνυσιν ὅτι ἐκ ἐξί κατ' εὐθείαν κινήσεως
27. ἀπειρος, ἐν δὲ τῇ περὶ Οὐρανῶ (157) ὅτι ἐκ ἐκ κυκλοφορικῇ κινήσει ἀπειρον εἶναι ἐνδέχεται. Philop. m p. 3.

205 b ὅτι δὲ εἰ ἀπειρόν τι ἐστὶ σῶμα, ἀδύνατον αὐτὸ βάρος ἔχειν ἢ
28. κυφότητα, ἢ ἄνω ἢ κάτω εἶναι, ἔδειξε διὰ τῶν εἰρηῶν "ἀδύνατον δὲ ἢ πᾶν ὁποτέρων ἢ τὸ ἡμῶν ἐκότερον πεπονθέναι." τῶν δὲ δυῶν ὄντων, τῷ μὲν ἅπαν ὁποτέρων πεπονθέναι ἐκ ἐπὶ γὰρ τὸ ἐπόμενον ἄτοπον ὡς ἐναργές· εἰ γὰρ ἅπαν ἢ ἄνω ἢ κάτω, ἐπειδὴ ἐκότερον τῶν πεπερασμένων, εἴπερ ἄνω μὲν ἐστὶ τὸ πρὸς τῷ ἐξάτῳ κάτω δὲ τὸ πρὸς τῷ μέσῳ, ἔσται τὸ ἀπειρον σῶμα ἐν πεπερασμένῳ τόπῳ, ὅπερ ἀδύνατον. ἔτι δὲ εἰ ἐν τῷ ἐτέρῳ τῶν τῶν ἀπειρον, ὁ συναμφοτέρος τόπος μεῖζον ἔσται τῷ ἀπείρῳ, εἴγε αὐτὸ ἴσον ἐστὶ τῷ ἐτέρῳ ἐν τῷ ἐξί, τῷ δὲ ἀπείρῳ μεῖζον ἐδὲν ἐξίν. Simpl. f. 113 b.

205 b πρῶτον μὲν πῶς τὸ ἀπειρον διαιρεῖ, ἔπειτα εἰ τὸ μὲν ἐν τῷ ἄνω
30. τε καὶ ἐξάτῳ, τὸ δὲ ἐν τῷ κάτω τε καὶ μέσῳ, περανθήσει ὑπὸ τῶν τόπων· τὸ γὰρ ἔχον καὶ τὸ μέσον περάτων ἐξίν ὁνόματα. The- mist. f. 34.

205 b τὸ καὶ φύσει εἶναι τὰς τῶν τόπων διαφορὰς αὐτὸς μὲν ἐν
33. τῇ περὶ Οὐρανῶ (41) δεικνυσιν, ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἐν τοῖς πρὸς τὸν Ἐπικουρεῖον Ζηρόβιον ἀντιγεγραμμένοις. Simpl. f. 113 b.

206 a ὁ μέντοι Εὐδόκιμος ὁμολόγως ἔχειν φησὶ τὸ μὲν τὸ πρὸς τὸ τόπος,
2. τὸ δὲ πᾶν πρὸς τὸ οἶον, τὸ δὲ πᾶν πρὸς τὸ ὄσον, τὸ δὲ πᾶν πρὸς τὸ ὄν, καὶ τὰ μὲν εἶναι καθόλου τὰ δὲ καθ' ἑκάστην, οἷον τὸ μὲν πᾶν ἐν τόπῳ, τὸ δὲ ὅτι Ἀθήνησιν. ὁ μέντοι Ἀριστοτέλης ἔοικε τὸ πᾶν ἀπὸ τῆς καθ' ἑκάστην λαμβάνειν. καὶ ἀμείνον οἶμαι καὶ τὸ ἐν τῷ "εἰ ὅτι μὴδὲ ποσόν" καὶ τὸ ἐν τῷ "ποσόν γὰρ τι ἐξίν" ἐκότερον ποσόν ὀξύνειν, καὶ μὴ βαρύνειν τὸ "εἰ ὅτι μὴδὲ πόσον," ὡς ὁ Ἀλέξανδρος βούλεται. τὸ γὰρ ὠρισμένον, ὅπερ τὸ βαρύνονον δηλοῖ, ἐπὶ τῷ "πόσον γὰρ τι" ἀκούσας· τὸ γὰρ τὸ προσκείμενον τὸ ὠρισμένον δηλοῖ. δύναται δὲ καὶ ὁ κατ' ἐν Ἀλέξανδρον ἀκρίβει. εἰ ὅτι μὴδὲ ὠρισμένον ποσόν δύναται εἶναι τὸ ἀπειρον, διότι μερικόν τι τὸ ἀπειρον γίνεται ὅπως, οἷον διπλήν ἢ τρίπλην, ἐδὲ ἐν τόπῳ δύναται εἶναι, ὅτι ἐν τινι τόπῳ ἔσται, οἷον ἄνω ἢ κάτω ἢ ἄλλῃ τινι διαστάσει τοπικῇ, ἔξ ὧν τῶν τοπικῶν διαστάσεων· ἐν τῶν δὲ τινι εἶναι ἐκ δύναται, διότι πᾶρας ἐξίν ἐκείνη. ὅτω δὲ εἶπε καὶ τὸ "ἀλλὰ μὴν τόγος πᾶν ἐν τόπῳ καὶ τὸ ἐν τόπῳ πᾶν," τὸ "πᾶν" ἀπὸ τῆς ἐν τινι τόπῳ εἰπών, οἷον ἄνω ἢ κάτω, ὡς ἐδήλωσε μετ' ὀλίγον εἰπὼν ὅτω "καὶ τὸ ἐν τῷ τόπῳ ὅτι πᾶν."

τὸ τοῦ δὲ ἢ ἄνω ἢ κάτω. κάλλιον ὅτι ἴσως, εἴπερ βαρυτονὴν καὶ ἕτερον ποσόν, ἐκ τῆς πρῶτον ἀλλὰ τὸ δευτέρον βαρυτονὴν, τὸ "ποσόν γὰρ τι ἐξίν," ὅτι καὶ μὴ πόσον βαρυτονὴν τὸ ὠρισμένον δηλοῖ, τὸ δὲ τὸ τὸ διπλήν καὶ τρίπλην. id. f. 114.

παραδείγματι τῷ τῷ ποσὸν κέχρηται. τὸ μὲν ὅτι πρῶτον ποσόν δευτονὴν ἀναγνωστέον (σημαίνει γὰρ τὸ τῷ ποσὸν γένος), τὸ δὲ δευτέρον βαρυτονὴν, πόσον, ὡς νῦν· σημαίνει δὲ τὸ ὠρισμένον ποσόν, οἷον τὸ διπλήν ἢ τὸ τρίπλην, ὡς αὐτὸς εἶπεν. Philop. m p. 7.

δηλονότι τῷ διατησόντος χρεια καὶ δεικνόντος πῶς μὲν ἐστὶ πῶς δὲ ἐκ ἐξί τὸ ἀπειρον. Simpl. f. 114.

εἰ τοίνυν, φησὶ, καὶ οἱ ἀνασκευάζοντες τὸ ἀπειρον λόγῳ καὶ οἱ εἰσα- γοντες ἀληθείας, διατηρῶντες χρῆσιν τῷ διατησόντος ἐναντίας λόγῳ καὶ δεικνόντος καὶ τί μὲν ἀληθείας εἰσὶ καὶ τί δὲ οὐ, Philop. m p. 5.

γέγραπται βιβλίον αὐτῷ πρὸς τὰς Ἀτόμους Γραμμάς, καὶ ἐν ταύτῃ δεῖξει τῇ πραγματείᾳ ὅτι ἐκ ἐξ ἀμερῶν σύγκειται τὰ με- γέθη. δῆλον δὲ τὸ τοῦ καὶ ἐκ τῶν μαθημάτων. Simpl. f. 114 b.

ὁλόκληρον γὰρ βιβλίον πρὸς Ἀναξαγόραν (1. Ξενοκράτης) αὐτῷ γέγραπται περὶ Ἀτόμων Γραμμῶν, ὅτι ἀδύνατον αὐτῷ εἶναι μεγέθη... εἴπομεν δὲ καὶ ἐν τῷ πρώτῳ λόγῳ ὅτι πᾶς τὸ Ξενοκράτης ὑπώπτευσεν τὰς ἀτόμους εἰσηγείας γραμμῆς, καὶ ἐδείξαμεν ὡς ψευδὴς ἡ ὑπόνοια. Philop. m p. 8.

ἐνίστανται τινες τῷ Ἀριστοτέλει εἰς τὴν ἐπ' ἀπειρον τὴν μετὰ- θυσ τομὴν λέγοντες, εἰ ὅπως φησὶ ἐπ' ἀπειρον διαιρεῖται τὸ μέγεθος, διέλοις ἂν αὐτὸ εἰς ἀτόμους γραμμάς ἢ τι σημεῖα. ἢ ὅτι διὰ- ρεσιν ἀεὶ καὶ φάναι ὁ Ἀριστοτέλης· ἢ γὰρ εἰς σημεῖα διαίρεσις καὶ διαίρεσις ἐξίν. διὰ καὶ φησιν, ἐκ χαλεπὸν καταλύσαι αὐτὰς ὡς τὸ παράπαν μὴ ὕσας. cod. Reg. 1947.

διχῇ διαιρεῖ τὸ δύναται καὶ τὴν τῷ ἐνεργείᾳ διαίρεσιν· ἐπειδὴ γὰρ τὸ δύναται πρὸς τὸ ἐνεργείᾳ λέγειται, ὅσα καὶ τὸ ἐνεργείᾳ τοσαν- ταχῶς καὶ τὸ δύναται ἡγήσεται. τὸ δὲ ἐνεργείᾳ διχῶς· ἢ γὰρ ὡς τὸ ὑφ' ὧς ὅλον τὸ τοῦ ὅπερ ἐξίν, ὡς περ ἀνθρώπου ἢ οἰκίας, ἢ ὡς τὸ ἐν τῷ γίνεσθαι τὸ εἶναι ἔχον, ὡς ὁ ἀγών καὶ ἡ ἡμέρα· καὶ γὰρ τὸ τῷ ἐνεργείᾳ λέγομεν, ὅταν ᾖ. διττὸν ἄρα καὶ τὸ δύναται... εἰσὶν ἄρα ἐν τῷ δύναται λέγειται εἶναι τὸ ἀπειρον καὶ ἐκ ἐν τῷ ἐνεργείᾳ τὸ μὲν γὰρ μερικὸν ὠρισμὸς αἰεὶ, ὡς φησιν Εὐδόκιμος, καὶ ἐκ ἐξίν ἅπαν- ρον· πεπερασμένον γὰρ πεπερασμένῳ προστίθεται, ἢ δὲ διαίρεσις ἢ ὑπολείπει· ὁ γὰρ γένεται ἂν ἐκ ὠρισμῶν, τὸ δὲ ἀόριστον ποσὸν ἀπειρον ἐντεῦθεν δὲ ἔοικε καὶ Πλάτων τὸ μέγεθος καὶ τὸ μικρόν ἀπειρον λέγειν ὅτι ἐφ' ἐκότερον ἐξίν ἡ ἀπειρία δύναται. Simpl. f. 114 b.

ἀπορήσει δ' ἂν τις πρὸς τὸν λόγον, πῶς φησιν αἰεὶ τὸ λα- βανόμενον τῷ ἀπείρῳ μέρει πεπερασμένον ἐξίν. ἐπὶ μὲν γὰρ τὸ ἀριθμὸς καὶ τῆς διαίρεσιν τῶν μεγεθῶν ἀρχομένων ἀπὸ μονάδος ἀληθῆς ὁ λόγος· αἰεὶ γὰρ πεπερασμέναι καὶ αἱ τομαὶ τῶν μεγεθῶν αἱ μονάδες τῷ ἀριθμῷ· ἐπὶ δὲ τῷ χρόνῳ καὶ τῶν ἀνθρώπων ἡλικίᾳ αἰ γὰρ αἰδιος ὁ κόσμος, ἐκ πᾶν μέρει ὅτε τῆς ἀπειρίας τὸ χρόνῳ ὅτε τῷ ἀριθμῷ τῶν ἀνθρώπων λαμβανόμενον πεπερασμένον ἐξίν· ἢ τοίνυν ἐκ ἀναρχοῦ ὁ κόσμος, ἢ καὶ μὴ ἀπειρος ἢ ἐπὶ ὅτε χρόνος καὶ ὁ τῶν ἀνθρώπων ἀριθμὸς, ἢ ἔξεται λαμβάνειν ἡμῶν τὸ

ἀπὸν μέρος τι καὶ αὐτὸ ἀπειρον, ἢ κατ' ἀριθμὸν ἢ κατ' τὴν διαίρεσιν τῶν μεγεθῶν. Philop. m p. 9.

δοκεῖ δὲ πως τὰ αὐτὰ λέγεσθαι, ἀπὸ τῆς ἑστὶ τὸ εἶναι πλεοναχῶς λέγειν) τῶν αὐτῶν πάλιν ἐπαγομένων καὶ ἐπ' αὐτῆς λέξεως τῶν πλεοναχῶν. ἀλλ' εἰ μὴ ὡς καὶ πολλὰ τῶν ἀντιγραφῶν ἔχει, καὶ ὁ 5 'Ἀλέξανδρος καὶ αὐτὴν οἶδε τὴν γραφὴν, μὴ τ' ἐπ' ἐλαττωμένον ἀεὶ πεπερασμένον εἶναι" συνήπν) τ' "ἀλλ' ἀεὶ ἕτερον καὶ ἕτερον," ἢ τ' προσεχὲς ἀλλὰ τ' κατωτέρω, γενομένων μεταξὺ πάντων ἐξηγημένων, ἀπλῶς ἂν εἴη καὶ σαφὲς ὁ λόγος. εἰ δὲ πρόσκειν) τ' "ἔτι τὸ εἶναι πλεοναχῶς λέγειν" καὶ τὰ ἐξῆς, μήποτε τ' "ἔτι" ἕκ 10 ἄλλος ἐστὶν ἐπιχειρήσεως δηλωτικόν, ἀλλὰ σαφές ἐστιν αὐτῆς ὅπως ποιῶν, ὅπερ ὁ πάνυ τῷ Ἀριστοτέλει συνειθίσκει, βραχυλογίαν τιμῶντι. εἰ μὴ ἄρα τὴν αἰτίαν τὴν ἀπείρου προαίεσις, τ' ἐν τῷ γίνεσθαι τὸ εἶναι ἔχειν, συνυφαίνει τὰ ἐφεξῆς. Simpl. f. 115.

ἔτι τὸ εἶναι πλεοναχῶς λέγειν, ὥστε τὸ ἀπειρον ὃ δεῖ λαμβάνεσθαι ὡς τότε τι. . . ἐντεῦθεν μέχρι τῆς "ἀλλὰ εἴγε ἕτερον καὶ ἕτερον" ἕκ ἐξω ἐν τοῖς ἀκριβεστέροις τῶν ἀντιγραφῶν. τὰ αὐτὰ γὰρ εἰσι τοῖς εἰρημένους ἀπαρραλλάκτως. περιγραφτέον ὅτι αὐτὰ. Philop. m p. 9.

τὸ "ἀπετραμμένως" δύναν) μὴ καὶ κατὰ τὸ λέγεσθαι, ὅτι ἀντί- 20 ροφός ἐστι τῇ διαίρεσι καὶ πρόθεσις, δύναν) δὲ καὶ ὅτι κατὰ θάτερον μέρος τ' μὴ τεμνόμενον γίνεσθαι) ἢ πρόθεσις. ἔτι δὲ ἀμφοτέρω ἱερώς τ' ἀπειρον ἔχουσιν, ἢ τε διαίρεσις καὶ ἢ πρόθεσις, καὶ ἐκ τῶν αὐτῶν, ἀλλ' ἢ μὴ τῇ συνθέσει ἢ δὲ τῇ διαίρεσει. τὴν δὲ διαφορὰν ἀμφοῖν σαφές ἐστιν αὐτὸς ἐν τοῖς ἐξῆς παραδεικνύει. . . τ' ἐν 25 ᾧ τῷ πεπερασμένῳ μεγεθῶν, δοκῶν μάτην ἔχειν τὴν αἰτιολογικὴν σύνθεσιν, τοῦτον ἐστίν. εἰπὼν διαμετρεῖσθαι καὶ προστίθεσθαι ἐπ' ἀπειρον, αἰτίαν ἐπάγει τούτου τὴν ἐν λόγῳ ὠρισμένην ἀλλ' ὅτι ἐν μεγέθει ὠρισμένην γενομένην διαίρεσιν, ὡς εἰ λέγεται, ἐὰν γὰρ τις πᾶσιδε ποιῇσθαι) τὴν διαίρεσιν ἀλλὰ μὴ τῶσιδε, εἰς ἀπειρον 30 ἀεὶ. τ' δὲ "τῷ αὐτῷ λόγῳ μὴ τ' αὐτῷ τι τῷ ὅλῳ μεγέθει τῷ ὅλῳ περιλαμβανόντων," εἰ μὴ ὅπως εἴη γεγραμμένον, σαφὴ παρῆκε) τὴν ἔννοιαν. εἰ γὰρ ὁ μὴ λόγος ὁ αὐτὸς εἴη ἐν ἐκάστῳ τῶν τεμνόμενων, ὅταν παντὶ τῷ ἀεὶ λαμβανόμενῳ τ' ἡμισυ ἢ τ' τρίτον, μὴ τ' αὐτὸ δὲ ἢ μέγεθος τ' ἀφ' ἐκάστου ὅλῳ τῷ ἀεὶ προτιθεμένῳ εἰς διαί- 35 ρεσιν ἀφαιρέμενον, ὅταν δακτυλίου, ὃ διέξεισι τ' πεπερασμένον. εἰ δὲ ὡς ἐν τισὶ φέρεται, "μὴ τ' αὐτῷ τι τῷ λόγῳ μέρος περιλαμβάνων," ἀσαφές ἐστιν μὲν ἐστὶ τ' λεγόμενον, σημαίνει δ' ἂν τ' αὐτὸ τῷ πρότερον εἰρημένῳ. μὴ τ' αὐτὸ γὰρ τῷ λόγῳ μέρος λέγει ὅτι ὡς μεριζομένῳ τῷ λόγῳ, ὥσπερ τῷ ὅλῳ, ἀλλ' ἀντὶ τῷ μὴ τ' αὐτὸ 40 ὠρισμένον μέγεθος ἀπὸ τῷ λόγῳ ἀφοριδὴν περιλαμβανόντων, ὅπερ καὶ ἐν τῷ ἐξ ἀρχῆς προκειμένῳ εἰς διαίρεσιν μέρος τῷ λόγῳ. Simpl. f. 115.

ὃ πᾶσα δὲ διαίρεσις ἐπ' ἀπειρον, ὃ δὲ πρόθεσις. ἂν γὰρ ἴσα 45 ς ἀλλήλους τὰ μεγέθη ἀεὶ λαμβάνῃ διαίρων, ποτὶ ἀναλώσει τ' ἴσον, ὅταν ἴσων ἂν ᾖ. ἀλλὰ χρὴ ποιῆσθαι) τὴν τομὴν τῷ αὐτῷ μὴ ὅλῳ, ὃ τῷ αὐτῷ δὲ μεγεθῶν. ἐὰν γὰρ ἐξ ἀρχῆς εἰς ἡμισυ διαίρων ἀεὶ τ' ἡμισυ λαμβάνῃς τῷ λειπομένῳ, τὸν μὴ αὐτὸν φυλάττει

λόγον ἐν τῇ τομῇ, ὃ τ' ἴσον δὲ μέγεθος, καὶ μόνως ὅπως ἢ διαίρεσις ὅχι ὑπολείψει. ὅτω δὲ ὃ δὲ ἢ πρόθεσις. καὶ τ' ἀπειρον ἐστὶ μὴ ἐν ἀμφοτέροις δυνάμει. Themist. f. 34 b.

διαφέρει ἀλλήλων, ὅτι ἐπὶ μὴ τῷ κατὰ διαίρεσιν παντὶ τῷ λη- 206 b φθόντος μεγέθει ἐξω ἑλαττον μέγεθος λαβεῖν, ἐπὶ δὲ τῷ κατὰ 17. ἴσων ὃ παντὶ μεγέθει ἐστὶ τι μεῖζον λαβεῖν. ὃ γὰρ παντὶ μεγέθει ἐστὶ τι ἐκτός, εἴπερ ὁ κόσμος πεπεραν) καὶ ὃ δὲ ἐξω ἐκτός αὐτῷ, ὡς δεδεικνύει ἐν τῷ πρώτῳ τῆς περὶ Οὐρανῶν, ἀλλ' ἐκείνῳ τῷ μεγέθει ἐστὶ τι ἐκτός, ὃ τεμνόμενον ἐπὶ θάτερα ὑπὸ τῶν τῷ ἑτέρῳ τεμνόμενων ἠνέσταντο. τ' μέντοι κατὰ πρόθεσιν ὑπερβαλλειν ἀεὶ 10 παντὶ τῷ ληφθέντος ὃ δὲ δυνάμει ἐστίν, ὥσπερ ἦν ἐπὶ τῆς ἑτέρας προθέσεως καὶ τῆς διαίρεσεως. Simpl. f. 116.

πάνυ μέλει τῷ Ἀριστοτέλει, εἰ μὴ δυνατόν, καὶ κατὰ τὸ φαινόμενον 206 b συμφώνως τοῖς κλεινοῖς ἀνδράσι τὸς αὐτοῦ λόγους ἐπιδεικνύειν, εἰ 26. δὲ τούτο μὴ δυνατόν, ταῖς ἐννοίαις γυν τῶν παλαιῶν ὁμολογῶντας αὐτοῦ ἀποδοῦναι. τὸν γὰρ Πλάτωνα φησὶν ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐννοιῶν κινηθέντα ποτὶ μὴ ἀόριστον δυάδα ποιῆσαι τ' ἀπειρον, αἰνιττόμενον τ' ἀόριστος καὶ ἐπ' ἀπειρον προῖον τῆς τε διαίρεσεως καὶ τῆς συνθέσεως, ποτὶ δὲ μέγα καὶ μικρὸν λέγειν, τὴν μὴ ἐπὶ τ' ἑλαττον γενομένην ἐπ' ἀπειρον διαίρεσιν διὰ τῷ μικρῷ δηλῶντα, τὴν δὲ ἐπὶ τ' μεῖζον κατὰ πρόθεσιν διὰ τῷ μεγάλῳ. id. ib.

ὁ Πλάτων ἀόριστον λέγων δυάδα τ' μέγα καὶ μικρὸν, ἦτοι μέγα μὴ τὴν τῷ ἀριθμῷ πρόθεσιν, μικρὸν δὲ τὴν τῷ μεγέθει ἐπὶ τ' ἑλαττον κατατομήν, ὅμως ὃ χρὴ) ἀπείροις ἀρχαῖς. ἀρχὰς μὴ γὰρ λέγει τὰς ἰδέας, ταύτας δὲ ἀριθμῶν, τὸν δ' ἀριθμὸν ὠρισμένον, καὶ ἐπὶ τ' ἑλαττον εἰς τὴν μονάδα καὶ ἐπὶ τ' μεῖζον τὴν δεκάδα. cod. Reg. 1947 cf. Simpl. f. 116.

σημειωτέον ὅτι αὐτὸς ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ἔλεγε τ' μέγα καὶ τ' 206 b μικρὸν τ' ἀόριστον καὶ τὴν ὕλην σημαίνειν τῷ Πλάτῳ, νῦν δὲ ὡς 30 ἐπὶ τῶν ἀριθμῶν αὐτῷ λέγοντος, ὅπως ἐπιλαμβάνει) τῷ λόγῳ. ὡς δηλονότι πανταχῶς τ' φαινόμενον ἐλέγχει καὶ τὴν διάνοιαν τῶν ἀρχαίων. Philop. m p. 11.

τούτο μὴ ὅμοιον ἔχει τῷ ἀπείρῳ ὁ κραιώτης δακτυλίου ἦτοι ὁ 207 a κύκλος, ὡς ὕστερον ὀνομάσει. διαφέρει δὲ καθόσον ἐπὶ τῷ κύκλῳ, 3. καὶ ἀεὶ τι ἕτερον λαμβάνωμεν, ἀλλὰ καὶ πάλιν τ' αὐτὸ κατὰ τὴν περιγραφὴν, ἐπὶ δὲ τῷ ἀπείρῳ ἀεὶ μὴ ἕτερον, ὃ δὲ ποτὶ δὲ τ' αὐτό... μήποτε δὲ διὰ τῷ "κατὰ τὸν ποσόν" τὴν διαφορὰν τὴν πρὸς τὸς κύκλῳ τῷ κυρίως ἀπείρῳ ἐνεδείξατο. ἐπὶ μὴ γὰρ τῷ κύκλῳ, ὅταν συμπεράναντες αὐτὸν πάλιν ἀπὸ τῷ αὐτῷ ἀρχώμεθα, ὅτι ἐστὶ τι κατὰ τὸν ποσόν ἐξω (ὃ γὰρ προστίθεται τῷ κύκλῳ), ἐπὶ δὲ τῷ κυρίως ἀπείρῳ ἀεὶ τι τῷ εἰλημμένῳ ποσῷ ἐστὶν ἐξω, ἢ ἐπὶ τ' μεῖζον, ὡς ἐπὶ τῆς προθέσεως, ἢ ἐπὶ τ' ἑλαττον, ὡς ἐπὶ τῆς διαίρεσεως, ἐστὶ δὲ καὶ διαίρεσις ἐξω καὶ πρόθεσις ἀεὶ τῆς λαμβανόμενης. καὶ ἄλλως δὲ τ' "κατὰ τὸν ποσόν" οἰκείως πρόσκειν), διότι ὃ κατὰ τὸν ποσόν ἐστὶν ὃ δὲ ἀλλόθεν τ' ἀπείρῳ, τ' ἐν ποσῷ ἐστίν. εἰ δὲ τ' ἐν ποσῷ ἦν, ἐλέγγομεν ἂν, ὃ κατὰ τὸ ποσόν λαμ-

βάνασιν αεί τι ἔξω. μήποτε δὲ τὸ ποῖον καθὼ μὴ ποῖον, ἐκ αὐτοῦ μεταχέται τῆς τῷ πεπερασμένου καὶ ἀπείρου διαφορᾶς, καθὼ δὲ τῷ ποσῷ μεταχέται τὸ ποῖον, καὶ τὸτο καὶ αὐτὸ πεπερασμένον ἢ ἀπείρον ἐπωσὺν ἐλέγετο. Simpl. f. 116 b.

ἢ ἂν σφενδόνη ἢ ἀνομοειδὴς ὕστα τῷ ὅλῳ ὅλον πέρασ ἐστὶν ἢ 5 ἀρχή. ὅσοι δὲ μὴ ἔχουσιν σφενδόνην, ὅς καλῶσι κρίκας, ὁμοιομερεῖς ὄντας ἑαυτοῖς, ἐκ ἔχουσιν πέρασ τι ὠρισμένον. Philop. m p. 11.

207^a ὑπομνήσας ἐκ τῶν καθ' ἑκάστον τεχνητῶν καὶ φυσικῶν, ὅλον 11 ἀνθρώπου καὶ κβωτίου, ὅτι ὅλον ἐστὶν ὃ μὴδὲν ἀπεξί, ἐπήγαγεν ὅτι 10 ὡς ἐπὶ τῶν καθ' ἑκάστον ὅλον ἐστὶν ἑκάστον ὃ τῶν μερῶν μὴδὲν ἀπεξί, ὅτω καὶ ἐπὶ τῷ κυρίως καὶ ἀπλῶς ὅλον. κυρίως δὲ ὅλον ἐστὶ τὸ ὅλον. τῶν μὴ γὰρ μερικῶν ὅλων ἑκάστον ἐκ ἑστὶ κυρίως ὅλον, διότι μέρος ἐστὶ τῷ ὅλῳ ὄντος, καὶ τότε μὲν ἐστὶ τότε δὲ ἐκ ἔξω. τὸ δὲ ὅλον κυρίως ὅλον ἐστὶν, ὅτι ὁδεός ἐστι μέρος, πάντα ἐν ἑαυτῷ 15 τὰ ὅσα συνειληφός. δύναμις δὲ τάχα τις τὸ κυρίως καὶ ἐπὶ τῷ καθόλου τῷ παρ' αὐτῷ λαβεῖν. πρὸς γὰρ τὸτο μάστις τὸ καθόλου ἑκάστον ἀντιδιαίρει. εἴτε δὲ ὅτω εἴτε ἐκείνως, ἐπιζητῶμεν αἴτιον ὅτι ἐκ τῶν καθ' ἑκάστον κυρίως ἐστὶ παρ' αὐτῷ. τὸτο ὅν κυρίως ὃ μὴδὲν ἀπεξί. καλῶς δὲ τὸ ὅλον καὶ τέλειον ἢ τὸ αὐτὸ πάμπαν ἢ σύνεγγυς 20 τὴν φύσιν εἶναι φησὶν. καὶ γὰρ τῷ μὴ ὑποκειμένῳ τὸ αὐτὸ ἐστὶ, τῷ δὲ λόγῳ διάφορα μὴ σύνεγγυς δὲ ἀλλήλων. Simpl. f. 116 b.

207^a ὃ τὰ συγκληθῆς πεφυκότα συγκληθῆς ὃ τὸ ἀπείρον ὅλον καὶ 17 πᾶν λέγων. ἐπὶ τῶν γὰρ λέγει ἢ παροιμία. id. f. 117.

τὰ ἀσύνκλωστα, φησὶ, συγκληθῆς ὁ Μέλισσος, καὶ ὁ λίνον 25 λίνον καὶ τὴν παροιμίαν, ἀπερ πέφυκε συνδυάζεσθαι. Philop. m p. 13.

207^a δεῖξας ὅτι περιέχει μᾶλλον τὸ ἀπείρον ἢ περὶ περιέχει, καὶ ὅτι 29 ἀγνωστὸν ἐστὶ τῇ ἑαυτοῦ φύσει, τὴν ἐπιτύλαιον ἐκδοχὴν ἐλέγχει τῶν τῷ Πλάτῳ λόγων. τῷ γὰρ Πλάτῳ ἐν τοῖς περὶ τ' 30 Ἀγαθῷ λόγοις εἰπόντος τὸ μέγα καὶ τὸ μικρὸν τὴν ὕλην, ἢ καὶ ἀπείρον ἔλεγε, καὶ περιέχεσθαι ὑπὸ τῷ ἀπείρῳ πάντα τὰ αἰσθητά, καὶ ἀγνωστα εἶναι διὰ τὸ ἔσθαι καὶ ἀπείρα καὶ βεβηλὴ ἔχον τὴν φύσιν, ἀκόλουθόν φησι δοκεῖν τῷ ταύτῳ τὸ καὶ ἐν τοῖς νοητοῖς ὑπὸ τῷ ἐκεί μὲν καὶ μικρῷ, ὅπερ ἐστὶν ἢ ἀόριστος δυάς, ἀρχὴ καὶ αὐτὴ ὅσα 35 μὴ τῷ ἐνὸς παντὸς ἀριθμῷ καὶ πάντων τῶν ὄντων (ἀριθμοὶ γὰρ καὶ αἰδέα), ἀκόλουθον ὅν τὸ καὶ ἐν τοῖς νοητοῖς ὑπὸ τῷ ἐκεί ἀπείρῳ καὶ ἀγνωστῷ περιέχεσθαι καὶ ὁρίζεσθαι τὰ νοητά, γνωστὰ ὄντα φύσει καὶ ὠρισμένα ἅτε εἶδη ὄντα. Simpl. f. 117.

207^a δεῖξας ὅτι ὃ περιέχει τὸ ἀπείρον ἀλλὰ περιέχει ἐν τοῖς 40 33 μεγέθεσιν, αἴτιον τὸτο φησὶ τὸ ἐν τῷ ἀπείρῳ ἀνομοῖον, διότι τὸ μὴ ἐπὶ τὴν πρόθεσιν ἐκ ἔξω ἀπείρον ὅτω ὡς παντὸς ὑπερβαλλῆναι μεγέθους, τὸ δὲ ἐπὶ τὴν διαίρεσιν ἔξω ὡς παντὸς ἐλλείπειν. id. ib.

207^b εἰπὼν τὴν ἐν τῷ μεγέθει καὶ τὴν ἀπειρίαν διαφορὰν, καθ' ἣν 45 1. ἐπὶ μὴ τὸ ἐλαττον ἔξω αἰετὶ τῷ ληφθέντος ὑπερβαλλῆναι, ἐπὶ δὲ τὸ μείζον ἐκ ἔξω, νῦν τὴν αἰτίαν παραδίδωσι τῆς ἐν τῇ ἀπειρίᾳ διαφορᾶς τὸ τε ἀριθμῷ καὶ τῷ μεγέθει. id. f. 117 b.

τῷ ἐξ ἑκείνου ἐκ ἄλλο ἐστὶν ἀριθμὸς ἢ μονὰς πολλαὶς ληφθεῖσα. 207^b τὸ δὲ "καὶ ποσὰ ἄλλα" τὸ αὐτὸ ἐκ παραλλήλων, τῷ ἐξ ἑκείνου ποσὰ τῶν μονάδων. Philop. m p. 17.

τὸ "ὠρισμένον" ἀντὶ τῷ εἰλημμένῳ. παντὸς ὅν τὸ εἰλημ- 207^b μέν, φησὶν, ὑπερβαλλῆναι ὃ ληφθέντος, καὶ ἐκ ἐκείνου ἢ λήφει. id. ib.

ὃ γὰρ ἔζηκεν ἢ ἀπειρία, ἀλλ' ὡς ἐπὶ τῆς κινήσεως καὶ τῷ χρόνῳ 207^b καὶ τῷ ταύτῳ μετρήντος ἀριθμῷ, ὃ μένει ἢ ἀπειρία ἀλλ' αἰετὶ γίνεσθαι, 12 πλὴν ὅτι ἐπὶ μὴ τῆς ἐκ τῶν διαμερισμάτων προθέσεως ὑπομνήσας τὸ πρότερον δέχεσθαι τὸ ἐπὶ πᾶσι, καὶ τὸ ἀπείρον καὶ ἐπὶ ταύτης ὅχι ὑπομνήσας ἀλλ' ἐν τῷ γίνεσθαι τὸ εἶναι ἔχον, ὡς καὶ ἐπὶ κινήσεως καὶ χρόνῳ καὶ τῷ μοναδικῷ ἀριθμῷ. . . ἀριθμὸν δὲ χρόνον φησὶ, καθ' ὃν ἀριθμῷ καὶ ἀριθμῷ ὁ χρόνος. Simpl. f. 118.

τῷ μὴ ἐπ' ἀπείρον αὐξάνεσθαι τὸ μέγεθος αἰσθητῶν φησὶν αὐτῷ 207^b προχωρεῖν ἡμῖν ἐπὶ τὸ μείζον τὸ ὅλον ὑπαντᾶν καὶ τὸ πᾶν, ὅπερ 18 ἐστὶν ὠρισμένον. . . ὅσον γὰρ ἐνδέχεται δύναμει εἶναι, καὶ ἐνέργειᾳ ἐνδέχεται. ὡς ἐπειδὴ ἀπείρον ἐστὶν ἐν ἐνέργειᾳ μεγέθους αἰσθητῶν, ὡς δὲ δέκεται, ἐπὶ δὲ ἐπ' ἀπείρον προϊόντας ἐνδέχεται παντὸς ὑπερβαλλῆναι ὠρισμένῳ μεγέθει, ἵνα μὴδὲν ἢ ἐνέργειᾳ τὸ κόσμον μείζον, ὅσπερ ἐστὶ τὸ ὅλον καὶ πᾶν μέγεθος ὃ καὶ Πλάτων μόνον ἀλλὰ καὶ καὶ Ἀριστοτέλης. καλῶς δὲ ἀμφω καὶ τὸ ὅλον κόσμον ὡς ἔστι, ἢ ἐκ τῶν ἐν αὐτῷ κυριωτέρων καὶ πλείων τὸ ὅλον προσαγορεύοντες, ἢ ὅτι τὸ πρὸς τὸν αὐτὸν δημιουργὸν ἐξαρτάσθαι καὶ ὅρα ὅσον, ἀφ' ὃ καὶ ὡς ὡς καλεῖται, ὃ τῷ αἰδίῳ μόνῳ σώματι ὑπάρχει ἀλλὰ καὶ τῷ παπῷ 25 κόσμῳ. id. ib.

ὃ δὲ καὶ γὰρ τῷ κατ' ἐνέργειαν ἀπείρῳ μεγέθει χρόνῳ οἱ μα- 207^bθηματικοί, ἀλλὰ πάντα τὰ δεκνύμενα διὰ πεπερασμένον περὶ 1 θηματικοί, ἀλλὰ πάντα τὰ δεκνύμενα διὰ πεπερασμένον περὶ 2 νουσι γραμμῶν καὶ ἐπιπέδων, ὡς ἐπὶ δὲ δέον) τὸ κατ' ἐνέργειαν ἀπείρῳ μεγέθει, ἀλλ' ὑπὲρ τῷ ἔχον ὅσον ἐν βύλων, τὰς ἀπείρους γραμμὰς ὑποτίθεν. . . ὃ μόνον δὲ τὴν ἀπείρον ἀλλ' ὅτι τὴν 30 μερίστην λαμβάνουσι καταγράφοντες. τίς γὰρ τὴν τῷ κόσμῳ δόμῳ μετρον ἐν τοῖς διαγράμμασι παραλαμβάνει; καλῶς δὲ ἐπὶ τῆς ἀναλόγου τομῆς ἔδειξε τὸ μὴ δεῖν τῆς ἀπείρου, ἐξ ἣς δεῖν) παρὰ τοῖς γεωμέτραις τὸ ἐπὶ τὴν διαίρεσιν ἀπείρον, ὡς αἰετὶ ὅτι καὶ ἐξ ὧν αὐτοὶ δεκνύουσι, τῆς μὴ ἐνέργειᾳ καὶ ἐπὶ τὴν αὐξάνον ὑπερβαλλόντος ἀπείρου ὃ δέον, τῇ δὲ ἐπὶ τὴν διαίρεσιν ἀπείρου χρόνῳ, καὶ ταύτην ἀποδεικνύουσιν. ἀπερ δὲ ἐπὶ τῷ παρ' αὐτῶν θεωρήματος δεκνύει τὸ ἐν τῷ ἔκτῳ τῶν στοιχείων, ὃ ἢ πρῶτος ἐστὶ τοιαύτη, τὴν δοθεῖσαν ἀτμητὸν εὐθεῖαν τῇ δοθείσῃ τετραμμένη ἀναλόγον τεμεῖν. εἰπὼν δὲ ὅτι πρὸς τὴν ἀπόδειξιν ὅτι δὲ δέον) τὸ ἐπ' ἐλάττωτος γραμμῆς ἢ καὶ ἐκβαλλῆναι δύνασιν ποιήσας τὴν δόξαν, ἐπήγαγεν "τὸ δὲ εἶναι ἐν τοῖς ὅσων ἔξω μεγέθους" ταύτῃ καὶ τὴν ἀπόδειξιν δύνασιν ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῶν μὴ ὄντων ἀλλ' ἐκνομένων μεγεθῶν ποιήσας, ἀλλὰ τὰ γε ὑπερβύτα χήματα ἐκ ἐκ 35 πᾶσι μεγέθεσιν. ὃ γὰρ δὲ ἐν τοῖς ἐκνομήτοις ἀλλ' ἐν τῷ ὅσων ἐστὶν. ζητήσας δὲ ὁ Ἀλέξανδρος πῶς ἐκ ἀναίρεται) τὸ πρῶτον θεωρημα τῶν Εὐκλείδους στοιχείων, εἶπερ μὴ καὶ ἔξω τῷ παντὸς δυνατὸν εὐθεῖαν ἐκβαλλῆναι ἢ κύκλον γράφειν. . . id. f. 119.

31 ὅτι δὲ ἐκ ἑξιν ἐν τόπῳ τὰ μαθηματικά, φησὶν Ἀριστοτέλης
ἐν τῷ ἔχοντι σύγγραμμά τι. δηλοῖ γὰρ τὰ μαθηματικά ἐκ ὄντων
ἐν τόπῳ, ὅμως καὶ τὴν πρὸς ἡμᾶς ἔχουσιν. ἀλλὰ τίς ἂν βλάπτει
γεωμετρίαν τῶν περὶ φύσεως λόγων; ὁ τὰ ἀμερῇ καὶ ἐλαχίστα
ἰσχυρὸς ὑποτιθέμενος καὶ σοφιστὴς. τὴν γὰρ εἰς ἀπειρον τομὴν ἀναιρεῖ,
ἢ συναπαιρεῖ πολλὰ τῶν ἐν τοῖς μαθήμασι νῦν προχείρως δι-
σπῶντων. Themist. f. 35 b.

καλῶς δ' Ἀλέξανδρος ἐνταυθα φησὶν ὅτι δειξας ὁ Ἀρι-
στοτέλης ὅτι ἀπειρὸς ἐπὶ προσόδῳ εἰς τὰς δειξεις οἱ γεωμέτραι, ὅτι
τὴν κατὰ τὴν ἔκτασιν ἀπειρὸς ἐπὶ δέον, νῦν λέγει πόλιν χρῶν, ὅτι τῷ
κατὰ τὴν ἔκτασιν ἀπειρὸς χρῶν. ἔστι γὰρ, φησὶ, τῷ μεγίστῳ μεγέθει καὶ
τὴν αὐτὴν λόγον ὁπλοκονοῦν ἄλλο μέγεθος τμηθῆναι. Philop. m
p. 18.

32 γέρησις γὰρ τῷ εἰδητικῷ πέρας ἐστὶ τὸ ἀπειρον τῷτο, καὶ γέρη-
σις ταύτης ὡς ἀπουσία ἐν τῷ πεφυκατὶ δέχεσθαι τὸ πέρας καὶ τὸ
ἄπειρον. πάλιν ὅτι ὡς μὴ γέρησις εἶδει ἀντίκειναι, ὡς δὲ ἀπειρον πέ-
ρας. ἀλλὰ τί τὸ ἐφεξῆς ὁ φησὶ, "τὸ δὲ καθ' αὐτὸ ὑποκαίμενον τὸ
συνεχὲς καὶ αἰδιότης;" εἰ γὰρ ἡ ὕλη ἐστὶ τὴν γέρησις καὶ ἀπειρία ὑπο-
καίμενον, τὸ δὲ τῇ γέρησις καὶ ἀπειρία τῆς ἐπ' ἀπειρον διαίρεσως
ὑποκαίμενον καθ' αὐτὸ τὸ συνεχὲς καὶ αἰδιότης, τῷτο δὲ ἐστὶ τὸ φυ-
σικὸν σῶμα, συνάγεσθαι δοκεῖ λαμπρῶς ὅτι ἡ ὕλη τὸ σῶμα ἐστίν,
καὶ τὸ δυνάμει ὑποκαίμενον λέγουσιν. ἡ δὲ μάτην πρόσκειναι
τῷ ὑποκαίμενῳ τὸ "καθ' αὐτό." ἐστὶ γὰρ ἡ ὕλη μόνῃ ὑπόκειναι τῇ εἰς
ἄπειρον διαίρεσιν καὶ τῇ κατ' αὐτὴν γέρησις, ἀλλὰ τῷτο ἡδὴ τὸ
συνεχὲς σῶμα καὶ αἰδιότης. δεῖ γὰρ ἐνεργεῖα διεσῶς τὸ διαίρεθῆναι
μὴ δύναμει, καὶ μὴ δυνάμει μόνον ὥσπερ ἡ ὕλη. πῶς ἔν λέγει
περὶ τὴν ὕλην τὸ ἐν τῇ διαίρεσιν ἀπειρον; ἡ ὅτι τὸ συνθετὸν σῶ-
μα εἰς ἀπειρα τεμενομένη, ἐπειδὴ μὴ καὶ τὸ εἶδος ἢ τομὴ γίνεσθαι.
Simpl. f. 119 b.

δειξας ἔν δυνάμει τὸ ἀπειρον καὶ ἐκ ἐνεργείας, καὶ τὰ οἰκεία
κατὰ τὴν πᾶν λόγῳ διαθροῦσας προβλήματα, βεβαίως λοιπὸν
λέγει τὸς λόγους τὸς προεκτεθέντας, ὅσοι τὸ ἐνεργεῖα ἀπειρον κα-
τακαίεσθαι. id. f. 120.

ἔτις ἐστὶν ὁ τέταρτος τῶν ἐκεῖ κειμένων λόγων, ὁ παντὸς
συνεπασμένου λέγων τι εἶναι ἔξω, πρὸς ὁ περαινέει, καὶ τῷτο αἰεί
κατὰ τὴν ἐνεργεῖα ἀπειρον εἰσάγων. . . πρὸς τῷτον ἔν τὴν λόγον
ἀφ' ὧς ἐνίστασθαι δυνατόν, λέγοντας ὅτι ἕτερον ἐστὶ τὸ πεπεράνθαι
τὸ ἀπείρασθαι. τὸ μὲν γὰρ ἀπείρασθαι τῶν πρὸς τι (τὸ γὰρ ἀπτόμενον τινὸς
ἀπτόμενον καὶ ἄλλῳ παρ' αὐτὸ ὄντος), τὸ δὲ πεπεράνθαι ἐν
τῷ πρὸς ἐξίν. id. ib.

καλλίον οἶμαι τὸ ἔξω τῷ ἄετος ἔτῳ ἀκύνει, ὡς ὁ Εὐδόκιμος
λέγει τὰ τῷ καθηγεμόνος, ὡς μεῖζονα τῆς πόλεως τὴν Διάρη φαν-
ταζομένων, καὶ μὴ ὡς Ἀλέξανδρος ἐξηγεῖται, ὅταν ἡμᾶς αὐτὸς
ἴδῃ ὄντας ἄετος ἔξω νοήσωμεν, ἢ πολλαπλασίως καὶ τὸ μέγεθος,
ὡς τὸ ἔξω τῷ ἄετος καὶ τὴν τόπον ἔχοντος μόνον τὴν παραλλα-
γήν. καὶ ἔοικεν ἔτῳ ἐξηγεῖσθαι διὰ τὸ ἐπ' ἄλλῳ καὶ ἄλλῳ ἀκύνει
τὸ "ἄλλ' ἐπὶ διὰ τῷτο ἔξω τῷ ἄετος τί ἐστὶ" καὶ τὸ "ἡ τῷ τηλωτικῷ
μεγέθους ὁ ἔχοντες." εἰρηγὶ δὲ ἐκότερον ἐπὶ τῆς τῷ μεγέθους πα-

ραυξήσεως, ἡ ὡς τὸ ἄετος ὑπερβαλλόντος, ἡ ἀπλῶς ὁ ἔχοντες. id.
f. 120 b.

τὰ ἀκριβέστερα τῶν ἀντιγράφων ἐκ ἔχει τὸ "τῷ ἄετος," ἀλλὰ
μόνον "ἔξω τῷ τηλωτικῷ μεγέθους," τῷτο γὰρ ὁ ἔχοντες οἱ ἄνθρωποι.
Philop. m p. 19.

Ἐν τῷ παρόντι βιβλίῳ (τῷ Δ) περὶ τόπου καὶ χρόνου καὶ κενὸν δια-
λαβεῖν βυθολόμενος πρῶτον περὶ τόπου διδάσκει, δεικνύς ὅτι ἀναγκαῖα
ἐστὶ τῷ φυσικῷ ἢ περὶ τῷτο ζήτησις, πότερον καθ' αὐτὸν ὑφέστηκεν
ἢ ἐν ἄλλῳ τὸ εἶναι ἔχει, καὶ πότερον κενόν ἐστὶν ἢ διὰ ζήτημα ἢ πέρας.
δηλοῖ ἐκ τῷτο ὁ λόγος ὅτι πάντα τὰ τε νοητὰ καὶ αἰδητὰ σώματα
ἐνόμεζον εἶναι. συνελογίζοντο δὲ τῷτο ἔτῳ, εἰ τὸ μὴ ὂν ἐδοκίμῃ,
τὸ ὂν ἄρα πᾶς, τὴν συν ἀντιθέσει ἀντιπροσφῆν ἐκ τῷ ἡγούμενῳ ποιή-
σαντες, δέον ἐκ τῷ ἐπομένῳ, οἷον ὅτι τὸ πᾶς ἄρα ὂν. λέγομεν δὲ
ὅτι ἐπὶ καὶ τῷτο ἐλέγχοντες σφάλλοντες. ἐπειδὴ γὰρ ἐκείνοι πάντα
σώματα ὑπελάμβανον ἐπὶ τριῶν ἐξισαζόντων, ἀδιὰφορόν ἐστιν
εἴτε ἀπὸ τῷ ἡγούμενῳ εἴτε ἀπὸ τῷ ἐπομένῳ ἢ ἀντιπροσφῆν γένεσθαι.
προέταξε δὲ τὸ πῶς ἐστὶ τῷτο τί ἐστιν ὡς ἰσοδυναμῶν τῷ ὁποῖον τί
ἐστιν. τῷτο δὲ τὰ καθ' αὐτὸ ὑπάρχοντα τῷ πράγματι δηλοῖ. ἐκ
δὲ τῶν καθ' αὐτὸ λαμβάνει τὸ τί ἐστιν. cod. Palat. 237.

συμπληρώσας τὴν περὶ τῶν σοφιστικῶν καὶ τῶν ἄλλων αἰτίων
λόγον, καὶ ἐπὶ τὴν περὶ τὰς ἀρχαῖς ὑποδοχόμενων, ἐφεξῆς λοιπὸν περὶ
τῶν ἔξωθεν ὑπαρχόντων τοῖς φυσικοῖς σώμασιν ἢ τοιαῦτα, ζητεῖ
τε καὶ παραδίδωσιν ὁλοῦ ἐστιν ὁ τε τόπος καὶ ὁ χρόνος. . . εἰκότως δὲ
περὶ προτέρως λέγει τῷ τόπῳ. προηγεῖται γὰρ ὁ τόπος ἐπὶ μόνον τῷ
χρόνῳ ἀλλὰ καὶ τῆς κινήσεως καὶ αὐτῷ τῷ σώματος. Simpl.
f. 121.

αὕτη ἡ ἐρώτησις, ὡς ὁ Ἀλέξανδρος φησὶν, ἐπὶ πάντων ἀπλῶς
ἐστίν, ἀλλὰ τῶν μόνων τὰ σώματα ἡγούμενων εἶναι καὶ μόνον τὰ
ἐνυλὰ, ἀναφρόντων δὲ τὴν ἀσώματον φύσιν. καὶ κατὰ γὰρ τὸ φαι-
νόμενον ἀμερόδως τὴν ἀντιπροσφῆν ἐποιήσαντο. . . ἔοικεν δὲ τὴν ἐν
Τιμαίῳ τῷ Πλάτωνος (p. 52) ῥῆσιν παρῶδῃν ὁ Ἀριστοτέλης, ἐν
οἷς φησὶν ἐκεῖνος, πρὸς ὂν δὴ καὶ ὄνειροπολῶμεν βλέποντες, καὶ φαῖ
ἀναγκαῖον εἶναι περὶ ὂν ἄπαν. ἐν τινι τόπῳ καὶ κατέχον χώραν
τινὰ. . . εἰ δὲ παλαιοῖς ἀνδράσι μὴ μάτην δεῖ ἐπισκοπήσθαι, εἰκός
ἐστὶ τὸ πᾶς ἐπὶ τὴν ἐν τόπῳ τῷτο τῷ νῦν ζητούμενῳ ἔχοντος δηλοῦν,
ἀλλὰ τὴν τῆς τάξεως ἀφορισμόν, καθ' ὃ σημαίνόμενον καὶ ὑπερυπέρ-
νιον τόπον οἶδεν ὁ Πλάτων, καὶ τὴν νῦν ἐν τῷ νοητῷ λέγομεν. . .
καὶ κοινὴν μὲν ταύτην ἐκάλεσε τὴν κίνησιν, ἡ ὡς κοινὴ ὑπὸ πάντων
ὁμολογούμενη. πάντες γὰρ τῆς κατὰ τὸν τόπον κινήσεως μάλλον ἢ τῶν
ἄλλων αἰδιανόμεθα. τοιγαρὶν καὶ φθορὰν ἀνείλοντες τινες ὡς οἱ περὶ
Ἀναξαγόραν, καὶ ἀλλοίωσιν, ὡς οἱ ὁμῶς χροῖα λέγοντες, τὴν δὲ
κατὰ τὸν τόπον κίνησιν ἐθεῖς σπευδῇ λέγων. ἐκείνῳ γὰρ ἡ Ζήνωνος ἀπορία.
ἡ κοινὴ αὐτὴν εἶπεν ὡς ταύτην μόνον πᾶσι τοῖς φυσικοῖς σώ-
μασιν ὑπάρχουσαν. τὰ γὰρ ἐνυλὰ τῶν ἄλλων πασῶν κινήσεων
ὑπερέχοντα ταύτην ὅμως κινεῖται. διὸ καὶ κυριωτάτην αὐτὴν καλεῖ.
κυριωτάτη γὰρ ἡ τῶν πρωτίτων καὶ ἀρχηγικωτάτων. καὶ μέντοι ὡς
δείξει προῖων, πρώτη τῶν κινήσεων ἐστὶν ἡ φορὰ καὶ χρόνος καὶ
φύσει καὶ αἰτία, κυριωτάτη δὲ εὐλόγως ἢ τοιαύτη. ἐν τισὶ δὲ

A a a

ἀντὶ τῷ κοινῇ "πρώτῃ." καὶ ὅτω γράφει καὶ ὁ Εὐδόμημος. id. f. 121 b.

208^a καὶ ἔδοξεν Ἡσίοδος λέγειν "ἦτοι μὲν πρώτητα χάος γένητο,"
34 καὶ μυθικῇ ἐστὶ καὶ ἐκ ἀποδεικτικῆς ἢ τῷ Ἡσιόδου παραδόσεις, καὶ το-
σῶτον, εἴπερ ἄρα, ἐνεδείξατο καλῶς, ὅτι δεῖ τι προϋπάρχειν ἐν τῷ
τὰ γινόμενα ἔχει. καὶ ὁ Πλάτων δὲ ἐν Τιμαίῳ ὅσα περὶ τῷ τόπῳ
δοκεῖ λέγειν, περὶ τῆς ὕλης εἴρηκεν. ὁ δὲ Εὐδόμημος τῆς δυσκα-
λίας τῷ περὶ τόπῳ προβλήματος καὶ τῷ αἰτίῳ εἶναι φησί, ὅτι μὴ
ῥᾶδιον εἶναι ἐπιλαβεῖσθαι τῷ τόπῳ, διότι ὑποφύγει πάντως ἐξαιρου-
μένῳ τῷ ἐν τόπῳ σώματος, καὶ καθ' αὐτὸ μὴ ἐκ ἐξιν αὐτὸν νοῆσαι, 10
εἴπερ δὲ ἄρα, μετ' ἑτέρου, ὥσπερ τὸς τῶν ἀφώνων καλεμένους
φθόγγους. id. f. 122.

208^b ὁ Ἀλέξανδρος τὴν λέξιν τὴν λέγουσαν "ὡς τὰ μόνον λεγόμε-
24 να διὰ θέσιν ἐκ ἔχοντα φύσει τέττων ἔκαστον" ὅτω μεταγράφει
"ὡς τὰ μόνον νοεῖσθαι αὐτῶν τὴν θέσιν." εἰπὼν γὰρ, φησὶν, ὅτι
τὰ μαθηματικά καὶ τὴν πρὸς ἡμᾶς θέσιν ἔχει τὰ δεξιὰ καὶ ἀριστερά,
ποῖαν θέσιν προσέθηκεν, ὅτι τὴν κατ' ἐπίνοιαν· εἰ γὰρ τὴν ἀρχὴν
μὴδ' ἐστὶ καθ' αὐτά, ὅδ' ἂν θέσιν ἔχοι καθ' αὐτά. ἐνταῦθα δὲ
σαφῶς ὁ Ἀλέξανδρος ὁμολογεῖ ὅτι ἀπὸ τῶν μαθημάτων παρὰ-
δειγμα μὴ εἶναι ἴδιον ἐπιχείρημα, ἀλλ' εἰς πῶς εἰληφθῆναι τὸ καὶ 20
φύσιν διωρίσθαι τὰς τῶν τόπων διαφοράς, εἴπερ τὰ μὴ καὶ φύσιν
διωρισμένους ἔχοντα τὸς τόπους, ὥσπερ τὰ μαθηματικά, ὅδ' ὅλως
ἐστὶν ἐν τόπῳ. μήποτε δὲ δύναται καὶ ἴδιον ἐπιχείρημα εἶναι τὸτο,
ὥσπερ ὡνῆθι πρότερον ὁ Ἀλέξανδρος, ὅτι τρίτον ἐπιχείρημα τῶν
εἶναι τὸν τόπον δεικνύντων, ὅτι ἀπὸ τῶν μαθημάτων εἶναι λέγων. 25
ἔχοι δ' ἂν ὅτως· εἰ τὰ μαθηματικά καίτοι μὴ ὄντα φύσει ἐν
τόπῳ, ὅμως καὶ τὴν πρὸς ἡμᾶς θέσιν ἔχει τὰς τῷ τόπῳ διαφοράς,
δηλονότι ἐστὶ τὸ ὅτι τὸς τόπος· τὰ γὰρ θέσει ἀπὸ τῶν φύσει μετατρέχει, ὡς
τὰ φαντασά ἀπὸ τῶν αἰδητῶν. id. f. 122 b.

208^b τῷ Ἡσιόδῳ ἐν τῇ Θεογονίᾳ λέγοντος "ἦτοι μὲν πρώτητα χάος 30
29 γένητο," καὶ τῷ χάος ἀπὸ τῷ χῶ ῥήματος δοκῶντος γεγονέναι καὶ
διὰ τὸτο ὅτι χωρητικὸν δηλῶν, ὅπερ ταυτὸν ἐστὶ τῷ τοπωνύμῳ, ἐκ
τῷ τῷ δύο συλλογίζεσθαι ὁ Ἀριστοτέλης... ἔοικε δὲ τοιαύτη τις
τῶν Ἡσιόδου ἐπὶ ἐπιπολάζειν ἐξήγησις, ὅτι χάος εἰς χώραν
μεταλαμβάνουσα. δηλοῖ δὲ ὅτι χώραν ἀλλὰ τὴν ἀπειροεῖδῃ καὶ πε- 35
πληθυμένῃ τῶν θεῶν αἰτίαν, ἣν Ὀρφεὺς χάσμα πέλῳριον ἐκά-
λεσε. id. f. 123.

διὰ τὸτο γὰρ πρὸ πάντων ὑποσηθῆναι φησι τὸν τόπον, ἀπὸ
τῆς χώρας καὶ τῷ χωρητικῶν πάντων εἶναι χάος αὐτὸν ὀνομάσας.
Philop. n p. 2.

209^a ζητεῖ πρῶτον ἐν τίνι γένει χρὴ τίθεναι τὸν τόπον· ἀρχὴ γὰρ 3
3 τῷ τί ἐστὶ καὶ τῷ ὁρισμῷ ὅτι γένος ἐστίν. πρότερον ὅτι σῶμα ἢ ἀσώ-
ματον ὁ τόπος. εὐκρίτως δὲ ἐκ εἴπεν ἢ ἀσώματος, ἀλλ' ἢ τις
ἑτέρα φύσις, ἐπειδὴ ὅτι πάντῃ σώματος ἐκτὸς αὐτὸν εἶναι τίθησι,
πέρας λέγων αὐτὸν σώματος, ὡς μαθησόμεθα. Simpl. f. 123 b 45
et cod. Pal. 237.

209^a ὅτι σῶμα διὰ σώματος χωρεῖν οἱ μὲν ἀρχαῖοι ὡς ἐναργὲς ἄτο-
6 πον ἐλάμβανον, οἱ δὲ ἀπὸ τῆς Στωϊκῆς ὕψερον προσήκοντο ὡς ἀτο-

λυθῶν ταῖς σφῶν αὐτῶν ὑποθέσεων, ὅς ἐνόμιζον ἐν παντὶ τρόπον
δεῖν κυρτῶν. Simpl. f. 123 b.

εἰ γὰρ καὶ ὁ τόπος σῶμα, καὶ ὅτι γινόμενον ἐν αὐτῷ σῶμα, καὶ
ἴσα τοῖς διαστήμασιν ἄμφω, ὅτι σῶμα ἔχει ἐν ἴσῳ ἑτέρῳ σῶματι.
5 τὸτο δὲ Χρυσόππῳ μὲν καὶ τοῖς ἀπὸ Ζήνωνος δόγμα ἐστίν, οἱ παλαιὸι
δὲ ἀπάγουσιν ὡς εἰς ἀδύνατον ἐναργῶς, καὶ πολλοὶ παρὶς τῷ τῷ
τῷ λόγῳ γενναῖως, ὅτι τε Ἀφροδίσις Ἀλέξανδρος ἐν τῷ περὶ
Κράσεων γράμματι καὶ τοῖς ὑπομνήμασι τοῖς Φυσικοῖς, καὶ ἄλλοι
ἑτέροις, οἱς ὅτι χαλεπὸν ἐντυχῆναι. Themist. f. 37.

τὸτο εἶπε, διότι δοκεῖ Πλάτῳ τὸν τόπον τὴν ὕλην λέγειν,
ὅπερ ἐφεξῆς ἐλέγξει. Philop. n p. 7.

ἐπισηθῆσαι ὅτιον πῶς εἶπε τὰ τῶν αἰδητῶν χοιχεῖα σώματα
εἶναι· ἢ γὰρ ὕλη καὶ ὅτι εἶδος ἐστὶ τὰ πρῶτα χοιχεῖα τῶν αἰδητῶν,
ἀσώματα ὄντα ἄμφω. μήποτε ὅτι ὅτι μάτην εἶπε "τὰ μὲν τῶν
αἰδητῶν χοιχεῖα σώματα," ὅτι δὲ εἶδη πᾶσι λαμβάνει σὺνθετα,
ὅτι ὅτι τὰ ἐξ ὕλης καὶ εἶδος προσεχωῖς, ἀλλὰ τὰ ἐκ τῶν ἀπῶν σω-
ματικῶν χοιχεῖων τῶν τεσσάρων, ὅτινα ἐκ ἐξιν αἰδητῶν καὶ
ἑαυτά, ὅδ' ἐξιν ὅλως καὶ ἑαυτά... καὶ μοι δοκεῖ συναρμολο-
γεῖν ὁ Ἀριστοτέλης ὅτι ὅτι πάντων τῶν χοιχεῖων ἐποφύεται τὴν
ἀναίρεσιν (ὅτι γὰρ δὴ τῆς ὕλης καὶ τῷ εἶδος) ἀλλὰ μόνον τῶν σωμα-
τικῶν, καὶ διὰ τὸτο ἀπάγειν ὅτι ἐξῆς ἐπιχείρημα, ἐν ὅτι δὲ εἶπε
ὅτι ὡς ὕλη ὅτι ὡς εἶδος ἐστὶν ἀρχὴ ἢ χοιχεῖον ὁ τόπος. Simpl. 124.

ὅτι δὲ ὅτι εἶδος ὅτι ποιητικὸν ὅτι τελικὸν αἰτίον ὁ τόπος,
αὐτὸς μὲν παρῆκε δεικνύναι... ὁ Εὐδόμημος ἐν τῷ τρίτῳ τῶν Φυ-
σικῶν παρακολοθῶν τοῖς ἐνταῦθα λεγομένοις, καὶ ὡς ὁμολογῶμε-
νον ἔκαστον τῶν αἰτίων ἀφανῶν τῷ τόπῳ, ἀλλ' ἄρα γε φησὶν ὅτι
ὅτι κινήσαν, ἢ ὅδ' ὅτι ὅτως ἐνδέχεται ὅτι Δημόκριτε; δεῖ γὰρ κινήσει
εἶναι καὶ ἔχειν τινὰ δύναμιν... ἢ δὲ ἐπιχείρησις αὐτῇ συντελεῖσθαι
πρὸς ὅτι μὴδὲν εἶναι τῶν ὄντων τὸν τόπον, μήτε ἀρχὴν μήτε ἐκ-
ἀρχῆς, μάστις δὲ ταῖς πρὸς ὅτι μὴ εἶναι ἀρχὴν αὐτῶν, ὅπερ ἐκ-
κινεῖ λέγειν οἱ ὅτι Ἡσιόδου χάος καὶ ὅτι κενὸν τῷ Δημόκριτον προφύκει
τες, καὶ τὴν φυσικὴν τῶν σωμάτων κίνησιν ὡς ἀπ' αἰτίας τῷ τόπῳ
γινόμενῃ. id. ib.

εἰ μὴ λυθείη ἢ Ζήνωνος ἀπορία (ὅπερ σημαίνει ὅτι ζητῶνται
λόγον αὐτῇ), δηλονότι ἀναρρεῖ ὅτι εἶναι τόπον. id. f. 124 b.

ἢ γὰρ Ζήνωνος ἀπορία ζητεῖ τινὰ λόγον, τετέστι λύσιν καὶ ἐκ-
λογίαν, ἴσως τῷ Ζήνωνος τὸτο ἀπορῶντος καὶ ἀναρῶντος ἐκ τῷ
ὄντων τὴν τῶν τόπων διαφορὰν διὰ τῷ καθόλου τὸν τόπον ἀναρρεῖ
40 διὰ ὅτι δεῖξαι ἐν ὅτι ὅτι ὑπάρχον· ἢ γὰρ τῶν τόπων διαφορὰ σαφῶς
ὅτι πλῆθος τῶν πραγμάτων παρὶς τῇ. ταῦτα δὲ ἐκ φυσικῶν
φαιμένων· ὅτι γὰρ ἔχομεν εἰπεῖν σαφῶς, τί βυλόμενος ὁ Ζήνων τὸν
ἠπόρει. ἴσως δὲ καὶ ὅτι ἀπειρον εἰσαγαγεῖν βυλόμενος. Philop. n p. 7.

ὅτι γὰρ προσεθῆναι σῶμα ἢ ἐκ ἔχει ἐν τόπῳ, ὅπερ ἀδύνατον ἢ
τὸς τὸν τόπον εἰσάγοντας, ἢ ἐν τινι προϋπάρχοντι κατὰ γένος
ὅπερ καὶ αὐτὸ ἐλεγχθήσεται· ὅτι ὁ τόπος ἠΰθευ καὶ ἐκ μικρῶν μέρους
γέγονεν, ὅπερ καὶ αὐτὸ γελοῖον. id. p. 8.

ἐν τοῖς περὶ ἔκτασιν προβλήμασι μὲν τὸ εἶς καὶ τί ἐστιν, τρι-
 31 τὸ τὸ ἐποῖον τί ἐστι προβεβλημένα. τὸ δὲ ὅποιον τί ἐστιν ἐκ τῶν
 κατ' αὐτὸ ὑπαρχόντων τῷ ὑποκειμένῳ γνωρίζομεν... ὅτι τὸ
 "κατ' αὐτὸ" νῦν ἀντὶ τῷ πρῶτῳ εἶπε, δηλοῖ μὲν καὶ ἡ πρὸς τὸ κατ'
 ἄλλο ἀντίθεσις, δηλοῖ δὲ καὶ αὐτὸς μετ' ὀλίγον εἰς τὸ πρῶτῳ με-
 5 τελαβῶν... τὸ "καὶ ἐν τῷ αἰερί" ὅτι καὶ ἐν τῇ γῇ" εἶπεν ἀντὶ τῷ ὅτι
 ἐν τῷ περὶ τὴν γῆν αἰερί. Simpl. f. 124 b.

θαυμάζον ὅτι καὶ τὸ διάστημα τὴν ὕλην ἐξωμοίωσε τῷ τόπῳ,
 6 καὶ ὅτι καὶ τὸ ὑποδεκτικόν. ἀλλ' ἴσως τὸ τῷ Πλάτῳ παρήκεν,
 ὡς μαθησόμεθα, ἢ μάλλον τὸ διάστημα ὡς ὑποδεκτικὸν ἐθεάσατο.
 10 ἀλλ' εἰ τὸ διάστημα τῷ μεγέθους ποσὸν τι ἐστὶ καὶ μετρεῖται, τὸ δὲ
 ποσὸν εἶδος, πῶς ὕλη λέγεται τὸ τῷ μεγέθους διάστημα; ἢ τὸ ὕλην
 διάστημα ἕκ ἐστι ποσὸν μεμετρούμενον, ὅθεν εἶδος, εἰ μὴ μεταχθῇ
 τὸ καὶ ποσὸν καὶ τὸ μεγέθος εἶδος, ἀλλ' ἐστὶ χύσις ἀόριστος. δηλοῖ
 15 δὲ καὶ Ἀριστοτέλης τοιαύτην ἔχων ἔκτασιν περὶ αὐτῶν ἐν οἷς φησὶν
 "ἐστὶ δὲ τοῦτων ἡ ὕλη καὶ τὸ ἀόριστον". διάστημα δὲ μεγέθους λέγει
 τὸ ὑποκείμενον ἀόριστον, ὃ καὶ ἀπειρον ἔλεγε πρότερον... ὁ μέντοι
 Ἀλέξανδρος, καίτοι πολλὰ εἰπὼν πρὸς τὸ διορίσαι τὴν διάστασιν
 τὴν ὕλην ἀπὸ τῷ μεγέθους, ταράττει δὲ ὅμως ἔοικεν ὡς πάσης
 20 διαστάσεως μεγεθοῦς καὶ πεποσωμένης εἰδητικῆς ὕψους· διὰ καὶ
 ἐρηχθή ἐπὶ αὐτῶν τοῖς εἰρημένους τάδε. ἡ τῶν νῦν λεγομένων περὶ
 τῆς ὕλης ὕψους ἀκρίβειαν χρὴ ὡς ἕκ ἀκριβῶς λεγομένων, ἀλλὰ
 εἰς τὴν χρείαν τῷ δευτέρῳ προκειμένου. καίτοι, ὅπερ εἶπον, σα-
 25 φές τῷ Ἀριστοτέλει διορίσαντος τῷ ἀόριστῳ καὶ ἀπερατῶ τὴν
 ὕλην διάστασιν τῆς μεγεθοῦς, καὶ ἐναργῶς εἰπόντος ὅτι τὸ διά-
 σταμα τὸ τῷ ἑτέρῳ τῷ μεγέθους ἐστὶ καὶ ὕλη τῆς τῷ μεγέθους τελεω-
 τῆτος, καὶ περιέχεται ὑπὸ τῷ εἶδους ὡς ὑπὸ ἐπιπέδῳ καὶ πέρατος, καὶ
 ἐστὶν ἀόριστον τῇ αὐτῇ φύσει. id. f. 125.

τὸ πέρατος, τῷ εἶδους ἡ ἐπιφάνεια καὶ τὸ σφαιρικὸν σχῆμα. τὰ
 30 δὲ πάθη, τῷ εἶδους αἱ παθητικαὶ ποιότητες, τὸ χρῶμα, τὸ βάρος καὶ
 τὰ λοιπά. Philop. n. p. 10.

διὰ τὸ προσεικέναι τῇ ὕλῃ τὸν τόπον καὶ ὁ Πλάτων ἐν τῷ Τι-
 μαίῳ τὴν ὕλην ταύτην εἶναι φησὶ τῇ χώρᾳ· ἡ δὲ χώρα τόπος ἐστίν,
 ὡς παρ' αὐτῶν εἶναι τὴν ὕλην τῷ τόπῳ. μεταληπτικὸν δὲ καλεῖ τὴν
 35 ὕλην ὡς τῶν εἰδῶν μεταλαμβάνουσαν καὶ μὴ μεταλαμβανομένην·
 χώρα δὲ ὅτι κατ' ἀναλογίαν, ὅτι ὡς περὶ ἅπαν σῶμα ἐν τόπῳ,
 οὕτω καὶ ἅπαν εἶδος φυσικὸν ἐν ὕλῃ. εἰ γὰρ τῆς σφαίρας, φησὶν, ἀφε-
 λόμεθα τὰ πάθη καὶ τὸ σχῆμα καὶ τὰ πέρατα, ὅθεν ἄλλο περιλεί-
 40 πεται ἢ διαστήμα, οἷον καὶ ἀπερατῶν· ἐν ἐκείνοις γὰρ τὴν ὕλην ἐκά-
 λησαν τὸ μέγα καὶ τὸ μικρόν, ὡς δεκτικὴν τῶν ἐναντίων. cod. 40
 Pal. 237.

ἐν οἷς καὶ τὸ πᾶν ἐγκαλεῖν τῷ Πλάτῳ δοκεῖ, ὃ τὸ
 ἐκαλεῖται ὅτι τὴν ὕλην τόπον εἶπεν ὁ Πλάτων τῶν εἰδῶν· ἡ δὲ
 45 καὶ αὐτὸς ἄλλο σημαίνονμενον τῷ τόπῳ τῶν εἰδῶν δεκτικῷ, ὅτε
 εἶπεν ἐν τῇ περὶ ψυχῆς (3 4 p. 429 a 27) "καὶ εὖ γε οἱ λέγοντες
 τὴν ψυχὴν τόπον εἰδῶν, πλὴν ἕκ ἐντελεχείᾳ ἄλλα δύναται τὰ
 εἶναι". ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ὁμολογεῖ μὲν καὶ αὐτὸς κατ' ἄλλο ση-
 μασιόμενον τὴν ὕλην ἐν Τιμαίῳ χώραν κληθῆναι, εὐλόγως δὲ φησι

τὴν Ἀριστοτέλη λαμβάνειν τὸ Πλάτωνος, διότι καὶ μεταφορικῶς
 τις αὐτὸν λέγει τὴν ὕλην τόπον καλεῖν, ἔδει τὴν μεταφορὰν χρω-
 μένον πρῶτον ἔχειν κείμενον τί ἐστιν ὁ κυρίως τόπος... ἄλλον δὲ
 τρόπον ἐν Τιμαίῳ τὴν ὕλην καὶ ἄλλον ἐν ταῖς ἀγράφοις συνουσίαις
 5 ὀνομάσαι φησὶν· ἐν Τιμαίῳ μὲν γὰρ τὸ μεταληπτικὸν αὐτὴν φησι
 (μεταλαμβάνειν γὰρ τὴν ἀπειρότητα τῷ νοητῷ), ἐν δὲ ταῖς ἀγρά-
 φοις συνουσίαις μέγα καὶ μικρόν ἐκάλεσε. Simpl. f. 125 b.

δοκεῖ μὲν εἶναι ὁ τόπος διάστημα τῷ μεγέθους καὶ τῷ σῶματι,
 τοῦτον δὲ τι καὶ ἡ ὕλη φαντάζει· ὁριζέσθαι μὲν γὰρ ὑπὸ τῷ εἶδους καὶ
 περιχωρεῖσθαι ἐπιπέδοις καὶ πέρασι μεγέθους γίνεσθαι καὶ σῶμα, καθ'
 10 αὐτὴν δὲ διάστημα μὲν ἐστίν, διάστημα δὲ ἀόριστον· ὅταν γὰρ
 ἀφαιρεθῇ τῆς σφαίρας τὸ πέρατος καὶ τὰ συμβεβηκότα, λείπει ὅθεν
 παρὰ τὴν ὕλην καὶ τὸ διάστημα· ὃ γὰρ ἐν τῷ πέρατι τὸ διάστημα,
 ἀλλὰ ὁρίζεται μὲν ὑπὸ τῶν, ἐστὶ δὲ ἕκ ἐν τούτοις ἀλλ' ἐν τῷ ὑπο-
 15 κειμένῳ. ἐστὶ μὲν καὶ διὰ τὸ προσκειμένῳ τῇ ὕλῃ τὸν τόπον,
 μάλλον δὲ ὅτι δέχεται πλείους μορφὰς τε καὶ εἶδη τὰ ἐν τοῖς σῶμα-
 σιν ὁ αὐτὸς μένων. ἀπὸ γὰρ ταύτης τῆς ὁμοιότητος καὶ Πλάτων τὴν
 ὕλην καὶ τὴν χώραν ταύτην φησὶν εἶναι ἐν τῷ Τιμαίῳ· τὸ γὰρ μετα-
 λαμβάνον τῶν εἰδῶν, ὅπερ ὕλη, καὶ τὴν χώραν, ὅπερ ἐστὶν ὁ τόπος,
 20 ταῦτα λέγει. καίτοι τὴν ὕλην ἄλλως μὲν ἐν Τιμαίῳ φησὶ δέχεσθαι
 τὰ εἶδη, ἄλλως δὲ ἐν τοῖς ἀγράφοις δόγμασιν· ἐκεῖ μὲν γὰρ καὶ μέ-
 θεσιν, ἐν τοῖς ἀγράφοις δὲ καθ' ὁμοίωσιν. Themist. f. 37.

μεταληπτικὸν καλεῖ τὴν ὕλην (ὁ Πλάτων), ὡς ἤδη εἶπον,
 ὡς τῶν εἰδῶν μεταλαμβάνουσαν· καὶ μόνως μεταλαμβάνουσαν,
 25 ὅθεν αὐτῶς δὲ μεταλαμβανομένην... τὰς ἀγράφους συνουσίας τῷ
 Πλάτῳ αὐτὸς ὁ Ἀριστοτέλης ἀπεγράφει. Philop. n. p. 10.

εἰ καὶ ἀρχαὶ εἰσιν ἡ τε ὕλη καὶ τὸ εἶδος, αἱ ἀρχαὶ τὴν ἀκροτάτην
 30 ἔχουσι θεωρίαν, καὶ μέντοι χωρὶς ἀλλήλων ἀδύνατον αὐτὰ γνωρίζειν.
 Simpl. f. 126.

εἰπὼν ἐκ τίνων ἂν τις ὕλην ἢ εἶδος ὑπονοήσῃ τὸν τόπον εἶναι,
 35 δεικνύει δι' ἐπὶ ἀπὸ ἐπιχειρημάτων ὅτι ὁ ἑτέρον τούτων δύναται εἶναι
 τὸν τόπον. id. ib.

δύναται μὲν τις τὸ μὲν μόριον ἐπὶ τῆς ὕλης ἀκρίβειαν τὴν δ' ἔξιν
 40 ἐπὶ τῷ εἶδους, ἵνα καὶ ἡ τε ὕλη καὶ τὸ πάθος μόριον καὶ ἔξιν, ὅπερ πρό-
 27. κειται. ἔξιν δὲ ἐστὶ τὸ ὡς τελειότης συμβεβηκός, οἷον ἐστὶ τὸ εἶδος·
 ὡς ὅτε ὕλη ὅτε εἶδος ἐστὶν ὁ τόπος. δύναται δὲ καὶ καθολικώτερον
 ἀκρίβειαν, τὸ μὲν μόριον ἐπὶ πάντων τῶν ὑσιωδῶς συμπληρόντων, τὴν
 δὲ ἔξιν ἐπὶ τῶν συμβεβηκότων· ὅτε γὰρ πάθος ὅτε δύναμις ὅτε
 45 ἄλλο τι τῷ ἐν τόπῳ ὁ τόπος ἐστίν. id. f. 126 b et cod. Pal. 237.

μόριον μὲν, οἷον χεῖρ ἢ πῦρ ἢ τῶν ὁμοιομερῶν τι, ἔξιν δὲ
 50 ἡτοῖ τὸ εἶδος φησὶ τὸ ὑσιωδῶς ἢ ἀπλῶς πᾶν εἶδος καὶ τὸ καὶ συμβε-
 βηκός... δύναται δὲ μόριον ἀντὶ τῷ φοιτῶν ἀκρίβειαν, οἷον τὸ εἶδος
 καὶ τὴν ὕλην, ὅπερ καὶ μάλλον, ἵνα εἴη συμπέρασμα τὸ ὡς ὅτε
 55 μόριον ὅτε ἔξιν, ἀντὶ τῷ ὅτι ὅτι ὅτε εἶδος ὅτε ὕλη ὁ τόπος.
 Philop. n. p. 11.

τὸ οἱ ἐξηγηταὶ συνάπτουσι τῷ προσεχῶς εἰρημένῳ δευτέρῳ
 60 συμπεράσματι. τὸ αὐτὸ δὲ δεικνύει καὶ ἐκ τῆς τῷ ἀγγείας πρὸς τὸν
 τόπον ὁμοιότητος. Simpl. f. 126 b.

Α α α 2

209⁶ καλῶς ὁ Ἀλέξανδρος ἐπιβάλλει τῷ χωρίῳ λέγων, νῦν γὰρ
30 ἀπὸ τῆς μάστιγος ἐκατέρω ὑπάρχοντος, τῷ τε εἶδει φημι καὶ τῇ ὕλῃ
τὴν πρὸς τὸ τόπον λαμβάνει διαφοράν. id. ib.

209⁶ τὸτο οἱ μὲν ἐξηγηταὶ ὡς ἄλλο τέταρτον ἐπιχείρημα τιθέασιν,
32 ἀπὸ τῆς ἄλλου μὲν εἶναι τὸ ἐν τόπῳ ἄλλο δὲ τὸν τόπον τῷ ἐν ᾧ, ἐκ τῶς
ὄντος τῷ ἐν αὐτῷ· εἰ γὰρ τὸ ἐν τόπῳ ἢ ὕλῃ καὶ τὸ εἶδος ἐστίν, ἄλλο
ἀν εἴη παρὰ ταῦτα ὁ τόπος. δύνανται δὲ καὶ κοινὸν συμπέρασμα
εἶναι τῶν πρὸ αὐτῶ ἐπιχειρημάτων, ἀπὸ τῆς ἐναργείας εἰλημμέ-
νον. καὶ τῇ γε τοιαύτῃ ἐννοίᾳ συναρτᾷ μᾶλλον ἢ τοιαύτῃ γραφῇ,
αἰτιολογικὸν ἔχουσα τὴν γὰρ, “δοκεῖ γὰρ αἰετὸς ἐν τῷ περὶ τῶν
ἀντιγραφῶν ἔτῳ φερομένη. ἐπειδὴ γὰρ δοκεῖ ἄλλο μὲν εἶναι τὸ ἐν
τόπῳ ἐξ ὕλης καὶ εἶδος ὄν, ἄλλος δὲ ὁ τόπος, εἰκότως ἄλλος μὲν ὁ
τόπος ἄλλο δὲ τὸ εἶδος καὶ ἡ ὕλη ἐστίν. id. ib.

209⁶ τὸ “εἰ δὲ παρεμβάντας εἰπεῖν” εἰρηκε, διότι τὸ μὲν δεῖξαι ὅτι
33 ὕλη τόπος ἔστιν, ἀκολούθῳ ἦν τῇ προκειμένη θεωρίᾳ· τὸ μὲντοι
λέγειν ὅτι εἰ τόπος εἴη ἢ ὕλη, ἔσονται τὰ εἶδη ἐν τόπῳ, τὸτο ὅθεν
τῷ παρόντι λόγῳ συμβαλλόμενον ἦν, εἴτε ἐν τόπῳ εἴεν τὰ εἶδη
εἴτε μή. δυνάσθαι δὲ καὶ τὸτο ὡς εἰς τὸ προκείμενον συντελεῖν λα-
βεῖν· εἰ γὰρ ἄτοπον τὸ τὰ εἶδη ἐν τόπῳ εἶναι, ὁῦλον ὅτι ἔκ ἀν εἴη
ἢ ὕλη τόπος. Philop. p. 12.

209⁶ τὸ μεθεκτικὸν ἐν μὲν ταῖς ἀγραφῶν ταῖς περὶ τ’ Ἀγαθῶ συν-
34 σίας μέγα καὶ μικρὸν ἐκάλει, ἐν δὲ τῷ Τιμαίῳ ὕλην, ἣν καὶ χώραν
καὶ τόπον ὠνόμαζε. καὶ δηλονότι φαινόμενη τις ἐστὶν ἐναντίωσις
αὕτη, ὅ μὲντοι ἐστὶν ἐναντία. . . θαυμάζον δὲ πῶς ὁ Ἀλέξαν-
δρος, καίτοι συνοήσας ὅτι εἶδη τὰς ἰδέας λέγει νῦν ὁ Ἀριστοτέλης,
ὁμῶς ἀναγκάζει νομίζει τὸν Πλάτωνα ἐν τόπῳ λέγειν τὰς ἰδέας,
καίτοι αὐτὸς αὐτὰς λέγοντα, ἐπειδὴ τόπον καὶ χώραν τῶν ἐνύλων
εἰδῶν εἶπε τὴν ὕλην. Simpl. f. 127.

Πλάτων εἰ σφόδρα βύλεται τὴν ὕλην ποιεῖν τὸν τόπον, ὅρα
αὐτὴν καὶ τὰς ἰδέας ἐν τόπῳ λέγειν καὶ τὰς εἰδητικὰς ἀριθμούς· καὶ
γὰρ τούτοις ὑποτίθῃσι τὴν ὕλην, ὥσπερ ἔφη, ἦν ποτὲ μὲν τὸ μέγα καὶ
τὸ μικρὸν ποτὲ δὲ τὸ μεθεκτικὸν ὀνομάζει. Themist. f. 37 b.

210⁶ τὸ ἐφεξῆς λεγόμενον “ἀδύνατον γὰρ ὅ μὴ κίνησις μὴ δὲ τὸ ἄνω
3 ἢ κάτω, τόπον εἶναι” ἄλλον λόγον ὁ Ἀλέξανδρος φησι συνημμέ-
νον τῷ πρὸ αὐτῶ τοῦτον “ἐφ’ ὃ μὴ ἐστὶ κίνησις, τὸτο τόπος ἔκ
ἐστίν· ἐπὶ δὲ τὴν ὕλην καὶ τὸ εἶδος ἔκ ἐστι κίνησις· ὅθεν ἄρα ἢ ὕλη ἢ
τὸ εἶδος τόπος ἐστίν.” δύνανται δὲ, φησί, καὶ τὸ τῷ συγκείμενον ἄλλος
εἶναι λόγος τοῦτος “ὅ μὴ ἔχει διαφορὰς τὴν τε ἄνω καὶ τὴν κάτω,
ἔκ ἐστι τόπος· ἢ δὲ ὕλη καὶ τὸ εἶδος ἔκ ἔχει διαφορὰς τὸ ἄνω καὶ τὸ
κάτω· ἔκ ἄρα ἢ ὕλη καὶ τὸ εἶδος τόπος.” αὐτὸς δὲ, φησί, συνθεῖς
πάντα ὡς ἕνα ἡρώτηκε λόγον, προδίδει τὸ “πῶς ἀν φέροιτο ἔτι τὰ
κινούμενα εἰς τὸς αὐτῶν τόπους, εἰ ἢ ὕλη ἢ τὸ εἶδος τόπος, ὡς ὅν
τὸτο ἐναργές, ὅτι ὅθεν ἐπὶ τὸ ἴδιον εἶδος ἢ τὴν ὕλην κινεῖται. ὥτως
ἔν ὁ Ἀλέξανδρος καὶ ὁ Ἀσπασίος. μήποτε δὲ εἰς μὲν ἐστὶν ὁ ὅλος
λόγος, ὡς καὶ Ἀλέξανδρος ἐπέστησεν, συνημμένον ἔχον τὸ πρότερον
ῥηθὲν τοῦτον “εἰ ὁ τόπος ἢ ὕλη ἢ τὸ εἶδος ἐστίν, ὅθεν ἀν τῶν κινου-
μένων ἐπὶ τὸν αὐτῶ τόπον φέροιτο.” ἐν δὲ τῷ τῷ μὲν πρόσλη-
ψιν ὡς σαφὴ παρήκε, τὸ δὲ συνημμένον ἀποδείκνυσιν. . . ἐνάγει

δὲ με πρὸς τὴν τοιαύτην τῶν εἰρημένων ἀποδοχὴν καὶ ὁ γὰρ αἰτο-
λογικὸς σύνδεσμος. Simpl. f. 127.

ἔκτον τὸτο ἐπιχείρημα, ὡς οἶμαι, δευτέρῳ ὅτι ὅτε τὸ εἶδος
ἔτε ἢ ὕλη τόπος ἐστὶν, διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς καὶ τῶτα. .
ἀπορεῖ δὲ ὁ Ἀλέξανδρος ἐν τούτοις, μήποτε ἔκ ἀνάγκη, εἰ καὶ ἐστὶν
ἐν τόπῳ, καὶ τὰ ἐν αὐτῷ ὄντα ἐν τόπῳ εἶναι, εἰ μὴ ἄρα καὶ συμ-
βεβηκός. . . ἔτω δ’ ὅθεν ἄτοπον καὶ τὸν τόπον ἐν τόπῳ εἶναι· καὶ
γὰρ αὐτὸς λέγων εἶναι τόπον τὸ περιέχοντος πέραν, ἐν τῷ αὐτῷ
εἶναι τόπῳ φησὶ τὸ τε τὸ περιέχοντος πέραν καὶ τὸ περιεχομένου.
αἱ γὰρ ἐπιφάνειαι ἀπτόμεναι ἀλλήλων ἐν τῷ αὐτῷ εἶναι. λύσει δὲ
τὴν ἀπορίαν, εἰ ἔστι, φησί, τὸ εἶδος ἢ ἢ ὕλη τόπος τὸ συνθεῖται, ἵνα
αὐτῷ ἐστίν· ὁ γὰρ τόπος ἴσος τῷ ἐν τόπῳ. . . τὸ δὲ ἐν τόπῳ ἴσῳ
τῷ τόπῳ καθ’ αὐτὸ ἐν τόπῳ ἐστὶ καὶ ὁ καὶ συμβεβηκός. id.
f. 127 b.

τὸτο τὸ ἐπιχείρημα ἕτερον φασι καὶ ἀπορίαν ἰδῆναι ἔχειν περὶ
τόπου, ὅτι δοκεῖ ἀπόλλυται ὁ ἐκαστος τόπος τῶν σωμάτων, ὥς εἰς
ἄλλο σῶμα μεταβολῇ αὐτοῖς γένηται· τὸ δὲ ἀπολλυμένῳ τὸν τόπον
σημαίνει, ὅτι ἔκ ἐστι ἐστὶν ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ. ἀλλ’ ἄτοπον· τίς γὰρ
ἀν γένοιτο τόπος φθορά; μήποτε δὲ τὸ “ἔτι” προσκείμενον δηλοῖ
20 περὶ τὸ αὐτὸ τῷ προσεχῶς εἰρημένῳ προβλήματι γράφει τὸ ἐπι-
χείρημα. εἴπερ δὲ ἄρα ἄλλῃ ἔχει ἀπορίαν, ἔτω μᾶλλον αὐτὴν
ἐκδεκτέον ὡς Ἀσπασίος ἐκδέχεται· ὅταν γὰρ ἐξ ἀέρος ὕδωρ γένῃ,
ταύτης ἐκ μελλόντος σώματος ἑλαττον, ἀπόλλυται τὸ τόπος μέρος·
ὅ γὰρ τοσοῦτος ἐστὶν ὁ τῷ γνωμένῳ ὕδατος τόπος, ὅσος ἦν τὸ ἀέρος
τῷ εἰς αὐτὸν μεταβαλόντος. τίς δὲ τόπος φθορά, πᾶν χαλεπὸν
ἀποδύναται, ὡς μαθησόμεθα. καὶ εἰ ἀν τῷτο συγγενὲς ἐκείνῳ τῷ
ἐπιχειρηματι τῷ ἀπὸ τῆς αὐτῆς αἰτίας τῷ τόπῳ, ἐν ᾧ ἔλεγε “ὡς
ἔν περὶ τῶν αὐξανομένων ἐρῶμεν” (p. 209 a 27). . . καλλίον δὲ
τὸ αὐτῷ προβλήματος εἶναι τὸ ἐπιχείρημα τὸ δεκνύντος ὅτι ὅτε ἢ
30 ὕλη ὅτε τὸ εἶδος ὁ τόπος ἐστὶν. καὶ μᾶλλον ἐπὶ τῷ εἶδος ἀποδεί-
κνυται φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος ὥτως ἐκδεχομένων ἡμῶν. . . καὶ τῷ
μὲν Ἀλεξανδρῷ μᾶλλον δοκεῖ ἐπὶ τῷ εἶδος ἀληθεύειν τὴν λόγον·
πῶς δὲ τὸ μὲν εἶδος τόπον ὑποθέμενος ἔλεγε ὅτι τὸ μὲν εἶδος φε-
ρεῖται ἢ φθορά; . . . μήποτε ἔν ἐν ἀμφοῖν ὁμοίως ἀληθεύει, ὅ
ταῖς μεταβολαῖς τῶν σωμάτων τὸ ἀπολλυμένῳ τὸν τόπον, ὥς ἢ
ἢ ὕλη ἢ τὸ εἶδος ἐστὶν ὁ τόπος. . . ὁ δὲ Εὐδόκιμος δευτέρως ἐπὶ καὶ
ἐστὶν ὁ τόπος ἢ ὕλη, καὶ τὸτο προσέθηκεν “ἔτι δὲ ἢ μὲν ὕλη καὶ ἢ
δὲ τόπος ἀκίνητος.” δηλονότι ὅτι καὶ τῷ εἶδει ἐφαρμόττειται ὁ αὐτὸς
διορισμός· καὶ γὰρ καὶ αὐτὸ κινεῖται. id. ib.

συμπερασάμενος τὸς λόγους, ἐξ ὧν τε ἀναγκαῖον εἶναι τὸν
τόπον δοκεῖ, καὶ πάλιν ἐξ ὧν ἀπορήσειεν ἀν τις περὶ τῆς ὑσίας αὐτοῦ
τί ποτὲ ἐστὶν ὁ τόπος, καὶ ὅλως εἰ ἐστίν. . . ἐπὶ τὴν εὐρεσιν λατὼν
τῆς τῷ τόπῳ φύσεως παρασκευάζει. ἐπειδὴ δὲ ἀπὸ τῶν ἐν τόπῳ
ὄντων εἰς ἐνοίαν ἐρχόμεθα τὸ τόπον, τὸ δὲ ἐν τόπῳ ὄν ἐν τῷ ἐξ
διαρρεῖται πρῶτον πολλαχῶς λεγόμενον τὸ ἐν τῷ. χρησιμεύει δὲ
αὐτῷ μάστιγος ἢ διαίρεσις καὶ εἰς τὴν λύσιν τῶν ἐν τόπῳ τὸν τόπον
ἔσεσθαι καὶ τὴν Ζήνωνος ἀπορίαν, ἣν εἶπε ζήτην τῶν ἐν λύσει. . . τὸ
ἔν ἐν τῷ καὶ ἐκ τῷ ἢ ἐν τῷ τρόπῳ λέγεσθαι φησιν. . . καὶ ὡς

τὴν ἡμέραν ἐν αὐτῷ, ὡς ζῶν ἐν ἀνθρώπῳ, ἴππῳ καὶ τοῖς ἄλλοις, ὅτι ἐν τῷ ἐκάστῳ τῶν εἰδῶν λόγῳ περιέχεται. διὸ "εἶδει" εἶπεν, ἕκαστον... καὶ Εὐδόκιμος δὲ τούτοις παρακολουθῶν, καὶ εἰπὼν "ἄλλως δὲ τὰ πάθη καὶ αἱ ἐξαιρέσεις ἐν ταῖς ὑστάταις," ἐπήγαγεν "ἐπισκεπτέον δὲ εἴτε καὶ τὸ χεῖμα καὶ ὅλως ἢ μορφήν ἐν τῇ ὕλῃ," καὶ αὐτὸς δηλονότι τὴν διαφορὰν ἐνδεκακλήτως... εἰ δὲ ἐν Κατηγορίαις ἐνδεκακλήτως ἐξηγηται ἀπαριθμῶν τὸ ἐν τῷ, ἀναμνηστέον ὅτι ἐκεῖ ἄλλο μὲν τὸ ὡς εἶδος ἐν ὕλῃ, ἄλλο δὲ τὸ ὡς συμβεβηκὸς ἐν ὑπόκει καὶ ὅλως ἐν ὑποκειμένῳ λέγουσι, καὶ ἄλλο μὲν τὸ ἐν τόπῳ ἄλλο δὲ τὸ ἐν ἀγγείῳ, ἐκ τῶν ἐνταῦθα λεγομένων τὰ δέκα σημαίνοντα διακρίνοντας, καὶ ἄλλο τι παρὰ ταῦτα προσθέτοντες τὸ ἐν χρόνῳ, ὅσον ὅτι Ἀριστοτέλης ἐποθέτη ἐπὶ τῆς τοσούτου Ὀλυμπιάδος· ὁ νῦν ἴσως ἐ προσέθηκε καὶ τὸ μέγεθος διὰ τὸ ὅλως περὶ χρόνον. λέγει δὲ ἐν τῷ καὶ τὸ ὑποκείμενον ἐν τῷ συμβεβηκέναι, ὡς λέγομεν τὸ σῶμα ἐν νόσῳ εἶναι καὶ τὴν ἀνθρωπίνην ἐν περιείχεσθαι. εἰκὸς δὲ καὶ ἄλλα εἶναι τὰ ἐν τῷ σημαίνοντα. id. f. 128.

λέγει τοσαυτακλήτως τὸ ἐν τῷ λέγεσθαι, ὁσακλήτως καὶ ὑπὸ τῶν ἐξηγητῶν αὐτῷ εἰώθε λέγεσθαι ἐν τῷ τῶν Κατηγοριῶν ὑπομνήματι... ὁ δὲ Ἀλέξανδρος καὶ ἕτεραι σημαίνοντα τὰ ἐν τῷ παρὰ τῶν, καὶ ἐν μὲν ὡς τὰ ἅμα ὄντα φησὶ, λέγω δὲ τὰ καὶ τὰς ἐπιφάνειας ἀπτόμενα ἀλλήλων· λέγοντο γὰρ ἂν ταῦτα ἐν ἀλλήλοις εἶναι· ἄλλα δὲ ὅλον ὅτι τὰ ἅμα πάντως ἢ ὡς ἐν χρόνῳ λέγονται εἶναι ὡς ἐν τόπῳ. Philop. n p. 13.

τὸ καὶ αὐτὸ ἐνταῦθα ἀντὶ τῷ πρώτῳ ἀναφέρεται· ἰστέον γὰρ ὅτι τὸ καὶ αὐτὸ ἀντίκειται τὸ καὶ συμβεβηκός, τῷ δὲ πρώτῳ τὸ καὶ ἄλλο. id. p. 14.

ἐκ τῶν ἐπιφάνειαν μέρος λέγει τὸ λευκὸν σώματος, καίτοι μέρος ὕσαν αὐτῷ, πρῶτον μὲν ἐπιζητῶναι χρὴ ὅτι καὶ τὸ λευκὸν μέρος καὶ τὸ λευκὸν σώματος, καίτοι, ὡς ὁ ὁρισμὸς τῶν συμβεβηκέναι λέγει, μὴ ὡς μέρη ὄντα δεῖ νοεῖν· εἰκαὶ γὰρ μέρη τὰ ὁπωσθὲν συμβεβηκέναι καλεῖται. ἔπειτα εἰ τὸ σῶμα ἐκ τῶν τριῶν διακρίσεων συνείχετο, μία δὲ τῶν διακρίσεων ἢ ἐπιφάνεια, ὡς φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος, διὰ τὴν μὴ μέρος ἂν λέγοντο τὰ σώματος;... ἕκαστον δὲ, αἶμα, ὡς ὁ Ἀλέξανδρος ἐπέστησε, τὸ καὶ αὐτὸ ἀντὶ τῷ πρώτῳ ἀναφέρειν· κυριωτάτη γὰρ ἀντίθεσις τῷ καὶ αὐτὸ πρὸς τὸ καὶ ἕτερον. Simpl. f. 129.

ἵνα σαφὲς ᾖ ἡ διαφορὰ, διδάσκει πρῶτον τί ἐστὶ τὸ πρῶτως καὶ τὸ κατ' ἄλλο· τὸ γὰρ χρώμα ἐν μὲν τῷ σώματι κατ' ἄλλο, ἐν δὲ τῇ ἐπιφάνειᾳ πρῶτως. id. ib.

δείξας πῶς ἐνδέχεται τὸ αὐτό τι ἐν αὐτῷ εἶναι, ὅτι κατ' ἄλλο, νῦν φησὶν ὅτι πρῶτως ἕκ ἐνδέχεται, ὅτε καὶ αὐτὸ ὅτε καὶ συμβεβηκός. ἐπεὶ ὅν πρῶτον τὸ καὶ αὐτὸ δέκνυσιν, ἐνταῦθα τὸ πρῶτος καὶ αὐτὸ πρῶτως ἀναφέρεται. εἰπὼν δὲ ὅτι πρῶτως ἕκ ἐνδέχεται, τὰ παραδείγματα ἐκείνη πρὸς τὸτο ἐπήγαγεν ἄλλα πρὸς τὸ ἀπώτερον, ὅτι λέγονται τὰ ἀπὸ μέρους. Philop. n p. 15.

λέγει δ' ἂν φύσιν, ὅτι τὸ μὲν ποιότης ἐστὶ καὶ χρώμα, ἢ δὲ ἐπιφάνεια πέρους σώματος καὶ τὸ ποσὺν, δύναμιν δὲ, ὅτι ἢ μὲν ὑποκείμενον, τὸ δὲ ὡς ἐν ὑποκειμένῳ. id. ib.

ἔγω μὲν ἐκ τῆς ἐπαγωγῆς τῶν τῷ ἐν τῷ τρόπῳ ἔξιν ἰδεῖν, 210 α ὅτι κατ' ἐξέτασιν τούτων δύναται τι αὐτὸ ἐν αὐτῷ εἶναι. καὶ ἐκ τῷ λόγῳ δὲ δύναται τὸ αὐτὸ γινῶναι· χρεῖα γὰρ καὶ τῆς λογικῆς ἀποδείξεως μάστις, ὅτι μὴ ἐκ διαιρέσεως ἀναγκαστικῆς ἐλήφθη τὰ τῷ ἐν τῷ σημαίνοντα, ἵνα τῇ καθ' ἑαυτὴν αὐτῶν ἐφόδῳ θαρρήσωμεν... καὶ πάντῃ καλῶς ἐπὶ τῷ αὐτῷ παραδείγματι ἐποιήσατο τὴν λόγον, ἐφ' ᾧ τὸ κατ' ἄλλο ἐν αὐτῷ εἶναι δύναται ἐδείξεν. Simpl. f. 129 b.

ἀκόλουθον μὲν ὅν ἦν συμπέρασμα ἐπαγωγῆς ὅτι μὲν ὅν 210 β ἀδύνατον αὐτό τι ἐν αὐτῷ καθ' αὐτὸ εἶναι, δῆλον. ὁ δὲ τὸτο μὲν ἕκ εἶπεν, ἐξ ᾧ δὲ ἐδείξεν ὅτι καθ' αὐτὸ ἐν αὐτῷ εἶναι, τὸτο συμπεραίνει, λέγω δὲ τὸ ἕτερον μὲν εἶναι τὴν τόπον φύσει, ἕτερον δὲ τὸ ἐν τόπῳ. Philop. o p. 1.

ἔτι ὅν καὶ εἰ τι ἐν αὐτῷ καὶ συμβεβηκός εἴη, ἀνάγκη συμ- 210 γ βεβηκεῖν μέρος εἶναι τῷ καθ' αὐτὸ ἐν αὐτῷ ὄντος. τούτῳ δὲ ἀκόλουθον τὸ εἰ ἔστι τι καὶ συμβεβηκός ἐν αὐτῷ, δεῖν πάντως εἶναι πρὸς τὸτο τὸ καθ' αὐτὸ ἐν αὐτῷ, ὅπερ ἀδύνατον ἀποδέδεικεν ἡδη.

διὸ νῦν τὸτο παρήκε τὸ ἄτοπον ἐπάγειν. ἀκόλουθον δὲ καὶ τὸ ἅμα δύο ἐν τῷ αὐτῷ εἶναι, σώματα δηλονότι· περὶ γὰρ τούτων ὁ λόγος. εἰ γὰρ τις λέγοι τὴν ἀμφορέα ἐν αὐτῷ καὶ συμβεβηκός εἶναι, ἐπειδὴ ἐκεῖνο ἐστὶ καὶ συμβεβηκός ἐν τῷ ὁ τῷ καθ' αὐτὸ ἐν τῷ συμβεβηκεν, ἐπειδὴ ὁ οἶνος ἐν τῷ ἀμφορεῖ καθ' αὐτό, ἐὰν ὁ ἀμφορεὺς ἐν τῷ οἶνῳ καὶ συμβεβηκός ᾖ, ἔξαι ὁ ἀμφορεὺς ἐν αὐτῷ καὶ συμβεβηκός, καὶ ὁ οἶνος εἰ οἶνον ἐστὶν ἀμφορεὺς ἐν αὐτῷ καθ' αὐτό. ἔγω μὲν οἶμαι ὁ Ἀσπασίους. ὁ Ἀλέξανδρος δὲ γράφει ὅτι "ὅσον εἰ ὁ οἶνος ἐν τῷ ἀμφορεῖ εἴη, ὡς συμβεβηκός αὐτῷ ἢ ὡς μέρος αὐτοῦ, ὁ δὲ ἀμφορεὺς ἐν τῷ οἶνῳ καθ' αὐτό." ἔγω γὰρ ἂν ὁ οἶνος αὐτὸς ἐν αὐτῷ καὶ συμβεβηκός εἴη, ὅπερ τῷ καθ' αὐτὸ ἐν αὐτῷ ὄντος ἐξὸν διαφέρει. ἀγνοῶ δὲ πῶς τὸν οἶνον ἐν αὐτῷ καὶ συμβεβηκός εἴη, τῷ Ἀριστοτέλει ἀνέων λέγοντος "αὐτὸς το γὰρ ἐν αὐτῷ ὁ ἀμφορεὺς ἔξαι". τὸ δὲ "εἰ ὁ ἢ φύσις δεκτικὴ τὸτο ἐνδέχεται" ἐν αὐτῷ εἶναι ἀσάφειαν μὲν ἐποίησε τῷ λόγῳ μεταξὺ παραληφθέν, ἄτοπον δὲ τι ἄλλο τῇ τοιαύτῃ ὑποθέσει ἀκόλουθον ἐπιδείξατο, εἰ ὁ ἢ φύσις δεκτικὴ ἐστὶ, τὸτο ἐν τῷ γίνεσθαι ἄλλα μὴ ἄλλο ἐν αὐτῷ· συμβαίνει γὰρ τὸτο τῷ λέγοντι τὴν ἀμφορέα αὐτὴν ἐν αὐτῷ εἶναι. δῆλον δὲ ὅτι καὶ τὸν οἶνον τις ἐν αὐτῷ λέγει, συμβεβηκός τὸ ὁ ἢ φύσις ἐν ἄλλῳ εἶναι ἐστὶ, τὸτο δεκτικὸν εἶναι... τὸ δὲ "ἅμα γὰρ δύο ἐν τῷ αὐτῷ ἔξαι" ὅτι μὲν ὡς ἄτοπον εἴρηγ' καὶ ἀδύνατον, δῆλον. δεκτικὸν δὲ ἀδύνατον εἶναι τὸ

δύο ἅμα σώματα ἐν αὐτῷ εἶναι, καὶ πάντες οἱ ἐξηγηταὶ οἷς ἐγὼ προσεγγίξω γέγονα, τὸ ἀδύνατον ὡς ἐπὶ σωμάτων ἀναίσει. μὴ ποτε δὲ ἐ μέρη ἕκ ὡνόμασε σώματα ὁ Ἀριστοτέλης, ἀλλ' ἀπλῶς εἶπεν "ἅμα γὰρ δύο ἐν τῷ αὐτῷ ἔξαι," τὸ τε δεκτικὸν καὶ τὸ ὑποδεχθέν, ἕτερα τῷ εἶδει ὄντα κατ' αὐτὸ τὸτο καὶ ἄλλαν φύσιν ἔχοντα, ὡς ἔλεγε πρότερον... ἀπορεῖ δὲ ὁ Ἀλέξανδρος πῶς λέγει μῆτε καθ' αὐτὸ μῆτε καὶ συμβεβηκός ἐν αὐτῷ εἶναι· εἰ γὰρ τὸ ὅλον ἐν τοῖς μέρεσι, τὰ δὲ μέρη ἐν τῷ ὅλῳ, ἔξαι τὸ ὅλον ἐν τῷ ὅλῳ, τοσούτῳ ἐν αὐτῷ. ἀλλ' ἐ συνάγει, φησὶν... ὁ μὲν

Ἀλέξανδρος, καίτοι εἰσὺς καὶ ἐφ' ᾧ μὴδὲν πρὸς ἔπος τὴν Πλάτωνα παράγειν εἰς ἐξέτασιν, ὅκ οἷα ὅπως ἐνταῦθα τὴν Πλάτωνος ἐπελάθετο μᾶλλον. ἔστι δὲ ὁ δευτέρως τὸ ὅλον ἐν αὐτῷ λόγος ἐκ τῆ Παρμενίδου (p. 145 b) ἔχων ὅτως περὶ τῆ ἐνὸς τῷ ὅλῳ δευχθέντος. Simpl. f. 130.

ὁ ταῦτ' ἐκ συμβεβηκός τῷ κῆ μέρους, εἰ καὶ ἀμφω κατ' ἄλλο, ἀλλὰ πάμπαν διαφέρει· τὸ μὲν γὰρ ζῶν ὁρᾷ λέγειν κῆ μέρος (μέρος γὰρ αὐτὸ τὰ ὅμματα, οἷς ὁρᾷ), ὁ δὲ ἰσὺς κινεῖται κῆ συμβεβηκός ἐν τῷ πλοίῳ, ἐπειδὴ τῷ πλοίῳ συμβέβηκεν, ὁ κινεῖται, καὶ ἡ λευκότης κινεῖται κῆ συμβεβηκός, ἐπειδὴ ὁ ἄνθρωπος ὡς ὑπάρχει. δύο γὰρ ὅτοι τρόποι τῶ κῆ συμβεβηκός, ὅταν ἡ τὸ μόνον τινος ταυτὸν τι λέγειν πάχειν ὅπερ καὶ τὸ ὅλον, ἡ τὸ συμβεβηκός ὅπερ καὶ ὡς συμβέβηκεν. πῶς ἂν ἔν τῇ τι κῆ συμβεβηκός ἐν αὐτῷ; δεῖ γὰρ αὐτὸ ἡ μέρος ἡ πάθος αὐτοῦ εἶναι, ὅπερ ὅδε ἐπινοεῖται δυνατόν. Themist. f. 38.

210 b εἰ μὴ μοναχῶς τὸ ἐν τινι ἐπὶ τῷ ἐν τόπῳ ἐλέγεται, ἄλλως ἂν
24. ἦν ἡ τῷ Ζήνωνος ἀπορία, εἴπερ πᾶν τὸ ἐν εἶτε τὸ ἀπλῶς εἶτε τὸ σωματικῶν ἐν τινι ἐστίν, ὡς οἱ παλαῖοι πάντες ἐδίδεσκον, ὀνειροπολῶντες τὴν ἐν τῇ ὕλῃ, ὡς ὁ Πλάτων φησὶ, τῶν εἰδῶν ὑπόστασιν. ἐπεὶ δὲ πολλαχῶς λέγειν τὸ ἐν τινι, ὅθεν κωλύει τὸν τόπον ἐν ᾧ ἐστὶ τὸ σῶμα, εἶναι μὴ καὶ αὐτὸν ἐν τινι, ὁ μὴν ἐν τόπῳ. . . καὶ ὁ Εὐδῆμος δὲ ὅτως ἰσορεῖ τὴν Ζήνωνος δόξαν, λέγων "ἐπὶ ταῦτ' ἐν καὶ ἡ Ζήνωνος ἀπορία φαίνεται" ἀγειν. ἀξιον γὰρ πᾶν τὸ ἐν πῶ εἶναι· εἰ δὲ ὁ τόπος τῶν ὄντων, πῶ ἂν εἴη. ὁκὼν ἐν ἄλλῳ τόπῳ, ἀκείνως δὴ ἐν ἄλλῳ, καὶ ὅτως εἰς τὸ πρόσω." καὶ ὁρᾷ ὅτι καὶ ὁ Εὐδῆμος πρὸς τὸ τῆς ἀπορίας χρῆσιμον τὸ πῶ εἰς τὸ ἐν τόπῳ μεταβῆκεν. ὅπως δὲ καὶ αὐτὸς ἐξέλαβε τὸ πῶ, καὶ ὅτι κῆ κοινὸν σημασιόμιστον, ὅλον γινεῖται ἐν οἷς λυεῖ καὶ αὐτὸς τὸν τῷ Ζήνωνος λόγον, γράφων ὅτως "πρὸς δὲ Ζήνωνα φήσομεν πολλαχῶς τὸ πῶ λέγειν." Simpl. f. 130 b.

210 b πανταχόθεν εἰσέφας τὸς περὶ τόπου λόγους ἐπάγει "ταῦτα μὲν
31. ἡμῖν ἔσω διηγορημένα," ὅκ ὅτι μὴδὲν τῶν μέχρι νῦν εἰρημένων ἀποδεικτικῶς εἴρηκε (πολλὰ γὰρ ὅτως ἐρρέθη), ἀλλ' ὡς ἀπὸρ καὶ τὸ εἶναι τὸν τόπον φανερός διὰ τὸ δυσκατάληπτον τῆς ὕστερας αὐτῆ. id. f. 131 b.

210 b ἐπὶ τὴν τόπον εὗρεσιν λοιπὸν τραπεῖς, ἐπειδὴ δύσκολος ἐφάνη
32. πανταχόθεν ὁ λόγος, ὥσπερ ἔθος ἐπὶ τῶν μὴ αὐτόθεν φαινομένων ὀρισμῶν, ἀπὸ τῶν καθ' αὐτὸ ὑπαρχόντων τῷ τόπῳ τὸν ὀρισμὸν αὐτὸ συνάγειν πειράσει. id. ib.

211 a τέταρτον (ἀξιωμα) τὸ μήτε ἀπολείπειν καὶ χωρίζον
2. εἶναι, τυτέτις μήτε εἶναι ποτε καθ' αὐτὸν ἐκτὸς σώματος, καὶ ὅμως μὲν σώματος ὅταν χωρίζῃ τῷ ἐν αὐτῷ σώματος ἔχειν τὴν ὑπόστασιν. τὸ δὲ μὴ εἶναι ἐκτὸς σώματος ἴσως τῇ τῷ κενῷ ἀναίρεσει θαρρῶν ἡξίωσε. καὶ ἔστιν αὕτη ἡ γραφὴ καὶ πλέον τι δηλῶσα καὶ καινοπρεπέστερον τὰ ἀντικεινὰ δοκῶντα συνάγουσα. ἔστι καὶ ἄλλη 45 τοιαυτὴ "ἐπὶ ἀπολείπειν καὶ χωρίζον." καὶ ἔστιν αὕτη σαφής· ἴσον γὰρ τὸ ἀπολείπειν τῷ χωρίζον. καὶ λέγοι ἂν τοῦτον εἶναι τὸν τόπον, ὡς μεταχωρῶντος τῷ ἐν αὐτῷ αὐτὸν ἀπολείπειν καὶ χω-

ρίζειν. id. ib. et cod. Pal. 237, qui codex post lacunam 7 vel 8 litterarum addit ὅκ ὅτι ἐκότερον ἐν τῷ ἐτέρῳ, ἀλλ' ὅτι τὸ ἕτερον καὶ τὸ ἐτέρω.

τὸν προσεχῆ δηλαδὴ καὶ πρῶτον τόπον· ἐφαρμόζειν γὰρ ἀ-
5 λήλως αἱ ἐπιφάνειαι. εἰ μὴ εἴη ἡ γραφὴ "ἀπολείπειν" περὶ τὸ καθ' ἑκάστα τύπον φησὶ τῷ προσεχῶς ἑκάστα περιέχοντος· τὸν γὰρ ἀπολείπειν τῷ ἐν τόπῳ καὶ χωρίζειν αὐτῷ. εἰ δὲ "μὴ ἀπολείπειν," ὁ περὶ τὸ καθ' ἑκάστα τύπον, ἀλλὰ περὶ τὸ ἀπλῶς· ὁ γὰρ ἀπλῶς τόπος ὅκ ἀπολείπει τῶν σωμάτων· εἰ γὰρ καὶ τῶν ἀπολείπει, πάντως ἐν ἄλλῳ τινι ἔσται. τὸ δὲ χωρίζον κῆ τὴν γραφὴν ταυτὴν ἀντὶ τῷ μὴδὲν εἶναι τὸ πρᾶγματος, ἀλλ' ἐκτὸς τῆς ὕστερας αὐτῆ. cod. Pal. 237.

διττὴ φέρεται ἡ γραφὴ, ἡ "ἀπολείπειν καὶ χωρίζον," ἡ μὲν ἀρ-
σεως "μὴ ἀπολείπειν." εἰ μὴ ἔν "ἀπολείπειν" εἴη ἡ γραφὴ, ὡς
15 καὶ τὰ πλείω τῶν ἀντιγράφων ἔχει, περὶ τὸ καθ' ἑκάστα τύπον φησὶ τῷ ἑκάστον προσεχῶς περιέχοντος, ὅν φησιν ἀπολείπειν τῷ ἐν τόπῳ καὶ χωρίζειν αὐτῷ· ἔστι γὰρ τῷ ἀπολείπειν ἐξηγητικὸν τὸ χωρίζειν· εἰ δὲ εἴη "μὴ ἀπολείπειν," λέγοι ἂν ὁ περὶ τὸ καθ' ἑκάστα τύπον ἀλλὰ περὶ τὸ ἀπλῶς τύπον. Philop. o p. 2.

ἔτι πρὸς τούτοις ἀπολείπειν καὶ χωρίζον εἶναι τὸ σώματος (ἀξίωμεν τὸν τόπον). ὅτω γὰρ καὶ ἐξ ἀρχῆς ἐνοήθη ἐκ τῆς ἀπαι-
ταστάσεως τῶν σωμάτων. Themist. f. 38.

ἰσὺς δὲ ὅτι καὶ Θεόφραστος καὶ Εὐδῆμος ἐν τοῖς περὶ τόπου
ἀξιώμασι καὶ τὸ ἀκίνητον εἶναι τὸν τόπον προλαμβάνουσι. διὰ τὸ δὲ
25 ὁ Ἀριστοτέλης τῷτο παρήκε, ὅλον γενήσετ' ὅτε τὴν διαφορὰν τὸ
τόπου πρὸς τὸ ἀγγεῖον παραδώσει. Simpl. f. 131 b.

μὴ πάντα τὰ κινέμενα εἰς τὴν περὶ τὸν τόπον ἔκτασιν ἡμέ-
προήγαγεν, ἀλλὰ μόνον τὰ καθ' αὐτὰ, τὰ δὲ κῆ συμβεβηκός,
ὥσπερ ὅδε κινεῖται κυρίως, ὅτως ὅτε τόπον προσθεῖν ὅτε εἰς τὸν
30 γινώσκῃ αὐτὸ συντελεῖ. καίτοι διαφορὰ μὲν τίς ἐστὶ τῶν κῆ
συμβεβηκός κοινῶν. Themist. f. 38.

τὸ "δοκεῖ" ἀντὶ τῷ φαίνεται καὶ ἔστιν. Philop. o p. 4.
ὁ μέντοι Ἀλέξανδρος οἶον διὰ τῶν δεικνύοντων ὅτι μὴ ἐστὶ
τὰ συνεχῆ μέρη τῷ ὅλῳ τῷ ὄντος ἐν τόπῳ καθ' αὐτὰ ἐν τόπῳ
35 ἀλλ' ἐν ὅλῳ τῷ ἐν τόπῳ. καίτοι σαφῶς περὶ τῆς τῷ περιέχοντος
διαίρεσεως οἶμαι καὶ συνεχείας πρὸς τὸ ἐν αὐτῷ λέγειν γράφει
"ὅταν μὴ ἔν μὴ διηρημένον ἢ τὸ περιέχον ἀλλὰ συνεχές" καὶ πάλιν
"ὅταν δὲ διηρημένον καὶ ἀπτόμενον." συμφωνότερον ἔν οἶμαι καὶ τῇ
λέξει καὶ τοῖς προκειμένοις ἐστὶν ἀκρίβειν ὅτι ὅταν μὴ συνεχὲς ἢ τὸ
περιέχον τῷ περιεχομένῳ, τότε ὡς μέρος ἐν ὅλῳ ἐστὶ τὸ περιε-
μενον ἐν τῷ περιέχοντι, ὅταν δὲ διηρημένον, τότε ὡς ἐν τόπῳ
τῷ ἐχάτῳ τῷ περιέχοντος τὸ περιεχόμενον, καὶ ἐν πρώτῳ τόπῳ· ἡ
τέτῳ ἐφαρμόζεται τὰ προληφθέντα περὶ τόπου ἀξιώματα. Simpl.
f. 132 b.

ὅταν δὲ διηρημένον ἢ καὶ ἀπτόμενον, ὡς ἐν τόπῳ ἔσται τῷ
περιέχοντος· τῷτο δὲ ὅδε μέρος τῷ σώματος (ἐξωθεν γὰρ), ὅτε
μειζον ὅτε ἑλάττω, ἀλλ' ἴσον πανταχῶς τοῖς πέρασι τῷ σώματι
ὁ περιέχει· ἅμα γὰρ ἐστὶ τὰ ἔχματα τῶν ἀπτομένων. τὰ μὲν

τόπω γενέσθαι τὸ ὕδωρ ἢ τὰ τῷ ὕδατος, κινούμενον τὸ ἀμφοτέρως· ἐν τῇ αὐτῇ γὰρ ἐξιν ἐπιφανεία, καὶ ἐκ ἐξαλλάξει ταύτην ὅδε ἐτέραν προσεπιλαμβάνει τινα, ὥσπερ ἕτερον καὶ διάστημα. Themist. f. 38 b.

211b νῦν τῷ ἄλλο τι ἀντειστέμνει διαστατόν, ἄπτεσθαι δυνάμενον τῷ
16. περιέχοντος, ἀλλὰ μὴ ἠνωμένον πρὸς αὐτό, δοκεῖ μένειν τὸ διά-
στημα. διὰ τῆτο γὰρ προσέθηκε τὸ "τῶν ἄπτεσθαι πεφυκῶτων,"
ἀλλὰ μὴ ἐνῶσθαι. τὰ γὰρ ἐνέμενα, οἷον ἀήρ πρὸς ἀέρα καὶ ὕδωρ,
ἐκείνῳ ὡς ἐν τόπῳ ἐξιν, ὅδε ὡς ἐν ἀγγείῳ τῷ πρὸς δὲ συνεχι-
ζεῖ. . . ὑποβάμμεθα, φησὶν ὁ Γαληνός, ἐξαίρετος τῷ ὕδατος
ἐκ κεράμην, μὴ δὲ ἕτερον εἰσρῦναι σῶμα· μένει τοίνυν τὸ μεταξὺ
τῆς ἐπιφανείας τῷ ἀγγείῳ διάστημα κεχωρισμένον. ἀλλὰ ἄλογος
ἡ ὑπόθεσις· τὸ γὰρ ζητούμενον ὑποτίθει. Simpl. f. 133 b.

211b ἀντὶ τῷ εἰπεῖν ὅτι καὶ τὰ μέρη ἐκείνῳ ἐξαι συνεχὶ τῷ ὅλῳ,
19. ἀλλὰ καθ' αὐτὰ ἐξαι ἐν τόπῳ, εἶπεν ὅτι πάντα τὰ μόρια τὰ ἐν
τῷ ὅλῳ τῷτο ποιήσει ὅπερ τὸ ὅλον ὕδωρ ἐν τῷ ἀγγείῳ. τὸ δὲ
ὅλον ὕδωρ καθ' αὐτὸ μετέσταντο καὶ καθ' αὐτὸ ἦν ἐν τόπῳ διωρισμέ-
νον· ὥστε τὸ διάστημα τόπου ὑποτεθὲν αἷτιον γέγονε τῷ τὰ μόρια
καθ' αὐτὸ κινεῖσθαι καὶ τόπον καὶ ἐν τόπῳ εἶναι, τῷτο δὲ τῷ διωρισ-
τὰ μόρια καὶ τὰς τόπους, τῷτο δὲ τῷ καὶ τὰ μόρια ἀπειρα εἶναι καὶ
τὰς τόπους ἐνεργεία. ἐπειδὴ δὲ περὶ τόπον νῦν ὁ λόγος, τὴν τῶν
τόπων ἀπορίαν καὶ ὅτι τῶν μορίων ὡς ἄτοπον ἐπήνεγκεν. εἰ δὲ
ἀπειροὶ τῷ πλήθει κατ' ἐνέργειαν διαστήματα ὄντες οἱ τόποι, καὶ ἐν
τῷ κυάθῳ ἐξαι τὸ μέγεθος ἀπειρον. ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν μορίων
τῶν ἐν τοῖς ἀπείροις τόποις ἀπείρων ῥητέον· τὸ γὰρ ἐξ ἀπείρων τῷ
πλήθει μεγεθῶν ὁπληκοντὸν ἐξαι καὶ τῷ μεγέθει ἀπειρον. ἔγωγε μὲν
ἐν συνάγει, εἰ ἐξαι τὸ διάστημα ἐν τῷ αὐτῷ, οἷον ἐν κυάθῳ, ἀπεί-
ρους εἶναι τόπους. ἀκολουθεῖ δὲ καὶ τὸ δεύτερον ῥηθὲν ἄτοπον, τὸ ἅμα
δὲ καὶ ὁ τόπος ἐξαι μεταβάλλον, ὥστε τῷ τόπῳ ἐξαι τις ἄλλος τό-
πος. εἰ γὰρ μετασταίη τὸ ἀγγεῖον ἔχον ἐν αὐτῷ διάστημα, ἐξαι τὸ
διάστημα τῷτο ἐν τῷ διαστήματι ἐν ᾧ τὸ ἀγγεῖον γέγονε, καὶ ἔτι
ἐξαι τῷ τόπῳ τόπος, ὅπερ ἄτοπον. καὶ τρίτον δὲ ὅτι πολλοὶ τόποι
ἅμα ἔσονται· μεταφερομένη γὰρ τῷ ἀγγείῳ μεταφέρει καὶ τὸ με-
ταξὺ τῶν περάτων αὐτῷ διάστημα. . . ἀρ' ἔστι μὴ τὰ αὐτὰ ἄτοπα
ἀκολουθεῖ καὶ τοῖς τὸ ἔχατον τῷ περιέχοντος λέγουσι τὴν τόπον; ἢ
ὑδαμῶς. . . προσεκτέον τῷ Ἀλεξανδρῷ τὸ "καὶ πολλοὶ ἅμα τόποι
ἔσονται" ἐξηγημένῳ ἔτι. ἔξαι γὰρ, φησὶ, τὰ ἐν τοῖς ἀγγείοις, εἰ
διάστημα ὁ τόπος εἴη, ἅμα τε ἐν τοῖς ἐξ ἀρχῆς τόποις τε καὶ δια-
στήμασιν, εἰς ὅς γέγονε πάλιν σὺν τῷ ἀγγείῳ. καὶ πάλιν μετα-
κομίζῃ, ὁμοίως πάλιν συμμετακομίζοιτο ἂν ἐν τοῖς διαστήμασιν
ἐν οἷς ἦν. ἔγωγε δὲ γίνονται ἂν ἐκάστω τῶν ἐν τοῖς ἀγγείοις ἀπειροὶ
τόποι καὶ ἀπειρα διαστήματα, καθ' ἐκάστην μεταφορὰν τῷ ἀγγείῳ
διάστημα τι ἴσον αὐτῷ καὶ τῷ ἐν αὐτῷ προσλαμβάνοντος, ταύτης
τόπον. πῶς δὲ τῷτο ἀληθές; τάχα μὲν γὰρ ὅδε τὸ ἐν τῷ κεράμῳ
διάστημα συμβαίνει συγχωρήσαντες οἱ τὸ διάστημα λέγοντες τόπον,
ἀλλ' αἰεὶ ἐν ἄλλῳ καὶ ἄλλῳ γίνεσθαι τῷ διαστήματος μέρος. εἰ δὲ καὶ
τῷτο δώσει τις, ἀλλ' ἐκ ἀνάγκης καὶ ἐκείνῳ εἰς ὃ ἐγένετο ὁ κέραμος
μεταβαίνειν· ἄλλοτε γὰρ ἐν ἄλλῳ μέρος τῷ διαστήματος γίνεσθαι.

ἀμεινον ὅν οἶμαι τὸ "πολλοὶ ἅμα ἔσονται" ἐπὶ τῶν μεθεστηκότων
πολλῶν ὄντων, καὶ εἰς ὅς μετέσταντο, ἀκύνει, ὡς εἰρημὴ πρῶτον. τὸ
δὲ "ἐκ ἐξαι δὲ ἄλλος ὁ τόπος τῷ μορίῳ ἐν ᾧ κινεῖσθαι" εἰρημὴ πρὸς
τὸ ἄτοπον τὸ λέγον ὅτι ἐξαι τόπος τόπου καὶ πολλοὶ τόποι ἅμα,
ὅπερ ἠκολούθησε διὰ τὸ ἄλλο μὲν εἶναι διάστημα ὃ ἡγάγε μετ' αὐτῷ
τὸ ὕδωρ, ἄλλο δὲ τὸ ἐν ᾧ ἐγένετο. λέγει ἔτι ὅτι ἐκ ἐξαι ἄλλος καὶ
ἄλλος τόπος ἀλλ' ὁ αὐτός, ἐπειδὴ ὅδε τὸ διάστημα ἐξαι ὁ τόπος
ἀλλὰ τὸ πέρασ τῷ περιέχοντος. id. f. 134.

ὅτι ὅδε διάστημα τι ἐστὶ μεταξὺ τῶν περάτων, δέκαστο
ἔτι. ἀσαφὴς δὲ πάντῳ ὁ τῶν λέξεων νόμος, καὶ εἰ μὴ αὐτὸς ἐν τῷ
τῷ κενῷ λόγῳ ἡρμήνευσεν αὐτόν, ἔμενον ἂν ἀνερμήνευτος.
ἄλλοι δὲ ἄλλως τῇ τῷ ῥητῇ ἐπιβάλλουσιν ἐννοίαν. . . ὁ Θεόφιλος
δὲ ἐξηγεῖ τὸ χωρίον ἔτι. . . "πεφυκός" μὲν εἶπε διὰ τὸ μαθη-
ματικόν· ἐκείνῳ γὰρ ἐφύσει ἐξιν ἀλλ' ἐπινολέ. Philop. o p. 5.

ἅμα τὴν τῷ Πλάτωνος ἐρμηνεύει σκοπόν, δι' ὃν τὴν ὕλην
ἐκείνους χώρων καὶ τόπον ἐκάλεσαν. ἔπειτα τὰς λογισμῶν ἐπέχει,
δι' ὅς ἐδυνάτην νομίζει τὴν ὕλην εἶναι τὴν τόπον. . . ἀμεινον ὅντος
ὁ Ἀσπασίας τὴν τὴν ὁμοιότητα τῆς ὕλης καὶ τῷ τόπῳ εἰσάγωντα
παραπέμφας δὲ φησὶν ὅτι ῥεῖ ἡ ὕλη· ὁ γὰρ τόπος ἡμεῖς καὶ
ἀκίνητός ἐστιν ὡς ἂν ἦ. Simpl. f. 135.

"μὴ κεχωρισμένον" ἐκ παραλλήλων τὸ αὐτὸ τῷ ἡμεῖς καὶ
δὲ "συνεχὲς" ἀντὶ τῷ συνημμένῳ· ὁ γὰρ κυρίως τὸ συνεχὲς ἐ-
ταῦθα. Philop. o p. 8.

ἡ κινήτην καὶ φορὰν λέγει τὸ πεφυκός ποτὲ μὲν κινεῖσθαι
δὲ ἡρεμεῖν, ὁ δὲ ἕρως ἐκ κινήτης ἀλλ' αἰεὶ κινεῖσθαι· ἡ ἄλλο ἐξαι φη-
σὶν ὁ Ἀλέξανδρος, τὸ καὶ φορὰν καὶ ἄλλο τὸ καὶ περιφορὰν, τὸ μὲν
εὐθείας καὶ ὅλον τόπον ἐκ τύπου μεταβάλλον, τὸ δὲ κύκλῳ καὶ ἐν τῷ
αὐτῷ φερόμενον καὶ μόρια κινεῖσθαι, διὰ ὅδε ἐν τόπῳ ἐξιν ὅλον, ἢ
μὴ δὲ κινεῖσθαι καὶ τόπον ὅλον. ὁ μέντοι Ἀσπασίας ἐκ ἀντιθέσεως
φησὶν· ὁ γὰρ ἀνάγκη, εἰ πᾶν τὸ ἐν τόπῳ κινήτην καὶ φορὰν, καὶ τὴν
κινήτην καὶ φορὰν ἐν τόπῳ εἶναι. καίτοι γε ἐχρήσθη αὐτῷ λέγοντι
ἀκῶσαι μετ' ὀλίγον τῷ Ἀριστοτέλει, ὅτι πᾶν σῶμα ἡ καὶ φορὰν ἢ
καὶ αὐξήσῃ κινήτην, καθ' αὐτὸ πᾶν. εἴτα μεταδίδει λόγον, ὡς ἔστι
ταύτην τὴν ἀπορίαν ὁ Ἀριστοτέλης. Simpl. f. 135.

ἐν τόπῳ δὲ ἐξαι πᾶν σῶμα, ὁ καὶ φορὰν οὐδὲν τε κινεῖσθαι
πάλιν ἡρεμεῖν. ὁ ταύτην δὲ ἐξαι περιφορὰν τε καὶ φορὰν. Themist.
f. 39 b.

τὸ "καὶ φορὰν" ἀντὶ τοῦ κατ' εὐθυκρίαν· φορὰ γὰρ ἢ
κατ' εὐθείαν κινήσεις, ἢ δὲ κύκλῳ οὐ φορὰ ἀλλὰ περιφορὰ
Philop. o p. 8.

ἐπειδὴ γὰρ ἡ ἀντιμετάστασις τῶν σωμάτων ἐν τῷ περιέχοντι
γίνεσθαι ἡρεμῶντι, ὅπερ καὶ τὸν Ἀλέξανδρον σημαίνει τῷ ἀνωτέρῳ
ὄντι, διὰ τὸ μὴ συγκινεῖσθαι τῷ ἐν αὐτῷ τὴν τόπον, τὸ τὸ περιέ-
μενον σῶμα καὶ αἰεὶ ἐν τόπῳ περιέχοντι γινόμενον διάστημα ἔχει
φαντασίαν τισὶ παρέχον ὡς ὅν διάστημα ἄλλο παρὰ τὰ διαστή-
ματα τὰ ἐν τοῖς σώμασι τοῖς κινουμένοις καὶ ἀλλὰ σῶσιν τὴν τῶν
ἴσον ὅν αὐτοῖς καὶ τὸ μέγεθος. μήποτε δὲ τὸ "ἐν ἡρεμῶντι" ἢ
ὡς ἀκινήτῳ καὶ τὴν τόπον εἶπεν, ἀλλ' ὡς τῷ αὐτῷ μέντοι καὶ μὴ

ἀμετρομέτρη· ὅτε γὰρ ἀποδεδοικταί πω τὸ ἀκίνητον εἶναι τὸν τόπον, ὅτε χρεωδὲς ἐστὶν ὕψος πρὸς τὴν τῷ διαστήματος ἔννοιαν· τὸ δὲ μέτρον τὸ αὐτὸ χρεωδὲς. Simpl. f. 135 b.

10 τάχα ἐν τοῖς περὶ τόπου ἀξιωμασιν διὰ τὸτο ὃ προελαβεν ἀκίνητον εἶναι τὸν τόπον, ὅτι χρεῖαν εἶχεν ὡς ἀγγεῖω τῷ τόπῳ τῶς χρήσεως διὰ τὴν ἀπὸ τοῦ ἀγγεῖου πολλαχῶς πρὸς τὸν τόπον χειραγωγίαν, καίτοι καὶ τῷ Θεοφράστῳ καὶ τῷ Εὐδόκῳ, ὡς εἴρηξεν καὶ πρότερον, τὸ ἀκίνητον ὡς ἐν τῶν περὶ τόπου ἀξιωμασίων προειληφότων. προσέθισι δὲ ὁ Ἀλέξανδρος ὅτι εἴπερ καὶ τὸ ἀγγεῖον τόπος ἐστὶ καὶ τὰ ἐν ἀγγεῖῳ ἐν τῷ τῷ περιέχοντος αὐτὸ σώματός ἐστι πέντε 10 περὶ. id. f. 136.

τὸ "μάλλον" προσέθηκε, διότι ὃ κυρίως ὁ πᾶς ποταμὸς τόπος ἐν εἰς τῆς νεῶς (ὃ γὰρ πέρας τοῦ περιέχοντός ἐστι τὸ πᾶν τῷ ποταμῷ ὕδαρι, ὃδὲ ἐπιφάνεια ὅλως, ἀλλὰ σῶμα), ἀλλὰ καὶ τὸτο μάλλον ὁ πᾶς καθόσον μὴ συγκινεῖται, τόπος δὲ ὅλος τῆς νεῶς, 15 ὅτι ἐν μέρει αὐτὸ φέρεται ἢ ναῦς. καὶ ὃδὲ τόπος τῆς νεῶς ὁ ποταμὸς, ἀλλ' εἴη ἂν ὁ μὲν ποταμὸς πᾶς ἐν τύπῳ, ὡς φησὶν Ἀλέξανδρος, τῷ μὴ συγκινεῖσθαι αὐτῷ τὸ πέρας τοῦ περιέχοντος αὐτόν, ἢ ἐν νεῶς ἐν ἀγγεῖῳ. καὶ ἴσως ἂν λέγοι, φησὶν, ὃ τῆς νεῶς τὸν πάντα πεπεπῶν τόπον, ἀλλὰ τὸ ἐν αὐτῷ ὄντος. ἔστι δὲ τὸ ὕδαρι, εἴπερ 20 ποταμὸν ἀκούσομεν μὴ τὸ ὕδαρι ἀλλὰ τὴν ὕδαρι περιέχουσαν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς· καταλληλότερον γὰρ ἂν ἐπ' αὐτῆς λέγοιτο τὸ δὲ ὁ πᾶς ποταμὸς μάλλον τόπος." id. ib.

ὅτι ἀκίνητος ὁ τόπος, συνίστησι καὶ ἐκ τῶν τῷ τόπῳ κυριωτατων διαφορῶν· αὐτὴ δὲ ἦσαν, ὡς εἴρηξεν πρότερον, τὸ τε ἄνω καὶ τὸ 25 κάτω. καὶ μοι δοκεῖ ταῦτόν τινα συνάγειν συλλογισμὸν· ὁ τόπος διαφορὰς ἔχει τὸ ἄνω καὶ τὸ κάτω, τὸ διαφορὰς ἔχον τὸ ἄνω καὶ τὸ κάτω τὸ μέσον καὶ τὸ ἔχατον ἔχει διαφορὰς, τὸ διαφορὰς ἔχον τὸ μέσον καὶ τὸ ἔχατον ἀκινήτως ἔχει διαφορὰς, τὸ ἀκινήτως ἔχον διαφορὰς ἀκινήτων ἐστὶν, ὁ τόπος ἄρα ἀκινήτος ἐστὶν. id. f. 136 b.

ὁμοίως, φησὶν, ὁ τόπος τὸ πέρας ἐστὶ τῷ περιέχοντος, ἔστι δὲ ἐν τῷ τόπῳ τὸ ἄνω καὶ τὸ κάτω, διὰ τὸτο, φησὶ, πᾶσι δοκεῖ ἢ μὴ κατὰ ἐπιφάνειαν τῆς σελήνιακῆς σφαίρας ἄνω εἶναι (ἐπὶ ταύτῃ γὰρ τὰ κῶφα φέρεται) σώματα, τὸ δὲ μέσον τῷ παντὶ κάτω. Philop. p. p. 6.

τὸ μὲν "πρὸς τὸ ἔχατον," εἰκότως καὶ τὴν λέξιν τῷ πρὸς τὸ μέσον, ἐπὶ τὸν τόπον τὸν ἄνω ἀλλὰ τὸ ἐν τῷ ἄνω τόπῳ εἶπε, τὸ δὲ ἔχατον, εἰκότως τῷ μέσῳ, ἐπὶ τὸ ἐν τῷ ἄνω ἀλλὰ τὸ ἄνω. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος καὶ ἄλλοι ἐξηγήσαντες ἐπὶ τῇ λέξει, καθ' ἣν καθ' ἑαυτὸν ἄμφοι ἐπὶ τῷ τῷ τόπῳ ἀκούει... "πρὸς δὲ τὸ ἔχατον" λέγει 40 τὸ ἔχατον περιεχόμενον, οἷον τὸν αἰθέρα· ὅτω γὰρ περὶ τῷ τόπῳ ἔκαστος ἐπὶ τῷ αὐτῷ περάτος λεγόμενα δύναται ἀκούειν, ὅπερ ἐπὶ τῷ μέσῳ ἔκαστος· ἐκείνο γὰρ ἄλλο μὲν πέρας ἦν τὸ πρὸς τὸ μέσον, ἄλλο δὲ τὸ μέσον. καὶ ὁ Πορφύριος διττὸν φησὶ τὸ κάτω· ἢ γὰρ τὸ πέρας τοῦ μέσου, ὃ ἐστὶν ὁ τόπος, ἢ αὐτὸ τὸ μέσον, ὃ ὁ τόπος τὸ ἔχατον 45 ὁμοίως δὲ καὶ τὸ ἄνω διττὸν· ἢ τὸ πέρας τοῦ ἔχατος, οἷον τὸν αἰθέρα, ὃ ἐστὶν ὁ τόπος, ἢ αὐτὸ τὸ ἔχατον, ὅπερ ἐστὶν ὁ αἰθήρ... ἐπίπεδον αὐτὸν ἐκάλουν (τὸν τόπον) ὡς τῶν παλαιῶν πᾶσαν ἐπι-

φάνειαν ἐπίπεδον καλούντων· οἱ γὰρ νεώτεροι διαφορὰς ἐπιφανείας ἔλεγον τὴν ἐπίπεδον καὶ ἄλλην τὴν σφαιρικὴν ἢ κυλικὴν ἢ κυλινδρικήν... τὸ ἐξῆς δὲ τὸ "ἔτι ἅμα τῷ πράγματι πως ὁ τόπος· ἅμα γὰρ τὰ περάτα" πρὸς τὸ αὐτὸ τείνειν ἵκειν, ἀπολογίαν τινα πορίζον τοῖς οἰθηθεῖσι τὸ εἶδος εἶναι τὸν τόπον. Simpl. f. 136 b.

τὸν μὲν ὅτι κατὰ ποιῶν τόπον αὐτὸ τε τὸ μέσον καὶ περὶ τὸ μέσον ἢ γῆ καὶ τὸ ὕδαρι καὶ ὁ ἀήρ· ἔκαστος γὰρ τῶν βαρέων σωμάτων ὑπὸ τῶν περιέχοντων τῶν στοιχείων, ἢ πάντων, ὡς οἱ τῶν ποταμῶν ἀνέχοντες λίθοι, ἢ τοῖν δυοῖν, ὡς οἱ βαδίζοντες ἢ νηχόμενοι· ἐν δὲ ἄνω τόπον τὸ τε ἔχατον τῆς κύκλις φορὰς καὶ εἰ τι πρὸς ἐκείνῳ ἐστὶν. Themist. f. 40.

καιρὸς δὲ λοιπὸν καὶ τὰ παρ' ἡμῶν προσέθηναι τῷ λόγῳ, καὶ 212 α τῶς ἰδεῖν εἰ ἐνεστὶ τις ἐν τοῖς Ἀριστοτελικοῖς ἐπιχειρήμασιν ἀνάγκη, 30 δι' ἧς δεικνύεται ὡς ἀδύνατον διαστήματι τριπλῇ διαστῆναι τὸν τόπον εἶναι... ταύτη γὰρ τῷ μὴ ὀρθῶς ὑπ' Ἀριστοτέλους ἀποδοθεῖσθαι τὸν περὶ τόπον λόγον, καίτοι παντὶ σώματος ἐν τόπῳ ὄντος, ἐκ ἐπὶ πάντων αὐτῷ εὐδοκῶν τῶν σωμάτων ὁ λόγος. ὅθεν ἀποδοῦναι βυλόμενοι πῶς ἂν ἡ ἀπλανὴς κινεῖτο καὶ τὸν τόπον, μὴ ὅσα ἐν τόπῳ, πάντα κυκλῶσι μάλλον ἢ λέγουσι τι σαφὲς καὶ πείσαι δύναμενον. ἀρνήσας μὲν γὰρ τὸ μὴ καὶ τὸν τόπον κινεῖσθαι τὴν ἀπλανὴν ὃ δύνανται (ὃδὲ γὰρ ὃδὲ πλάσας δύνανται τίνα ἂν κινεῖται κίνησιν), τίς μέντοι ἂν εἴη ὁ τόπος καθ' ὃν κινεῖται, ἀποδοῦναι ἐκ ἔχουσιν, ἀλλ' ὥσπερ τὸς κύβους οἱ πεττεῦντες, ἄλλοτε ἄλλως τὸν λόγον μεταφέρουσι, καὶ διὰ πάντων τὰς ἐξ ἀρχῆς θέσεις καὶ ὁμολογίας ἀναίρεσιν. ὁ μὲν γὰρ Ἀριστοτέλης τὸ ἀδυνάτον τῷ λόγῳ τῇ ἀσφαλείᾳ περικαλύψας δέδωκε τοῖς βυλομένοις ὡς ἂν ἐθέλωσι μετατρέφειν τὸς λόγους· διὰ τῶν ἐξηγητῶν οἱ μὲν τόπον εἶναι φασὶ τῆς ἀπλανὸς τὴν κυρτὴν τῆς τῷ Κρόνου σφαίρας ἐπιφάνειαν, ἀντικρὺς πάντα τὰ κοινὰ περὶ τῷ τόπῳ ἀναίρεντες ὁμολογήματα, ὅπερ αὐτὸς ὁ Ἀριστοτέλης ἔθετο... οἱ 30 δὲ τὰ συνεχῆ αὐτῆς μόρια ἀλλήλοις εἶναι τόπον· περιέχοντες γὰρ ἔκαστος ὑπὸ τῶν πέριξ μορίων, καὶ ὅτι πάλιν τὰ ὁμολογημένα ἀναίρεντες. Philop. o. p. 9 et 12.

ὁριστάμενος τὸν τόπον... ἐφιστάμενος καλῶς ὅτι καὶ ταύτην τὴν 212 α ἀπόδοσιν ὃ πᾶν σῶμα ἐν τόπῳ ἐστὶν, ἀλλ' ὃ μὲν ἔστι τι ἐκτὸς σῶμα 31.

35 τὸ περιέχον αὐτὸ τὸτό ἐστὶν ἐν τόπῳ, ὃ δὲ μὴ ὤ. ὡς ὅτε ἡ ἀπλανὴς σφαῖρα ἔξαι ἐν τόπῳ (ὃ γὰρ ἔστι τι ἐκτὸς τὸ περιέχον αὐτήν, εἴπερ ἐστὶν ἐκῆστη πασῶν) ὅτε ὁ ὅλος κόσμος... βυλόμενος ὅτι πείσαι ὅτι ἐκ ἐστὶν ἐν τόπῳ τὸ πᾶν καὶ ὁ ὕψους, ἐπὶ παραδοξοτέρας ὑποθέσεως πειρᾶται συνεθίζειν ἡμᾶς. καὶ γὰρ ὕδαρι, φησὶν, ὑποθεθεῖ τὸ πᾶν, ὁ μάλα δεικνύει τὸ ἐν τόπῳ ἢ ἐν ἀγγεῖῳ εἶναι διὰ τὸ μὴ δύνανται χωρὶς τοῦ περιέχοντος αὐτὸ κρατεῖν, καὶ τὸ τοῦτον ὅμως πᾶν ἐκ ἂν εἴη ἐν τόπῳ... ὁ γὰρ τοῦτος τόπος ὁ ἐν τοῖς κύκλις κινωμένοις, καθ' ὃν ἀλλήλων ἀπτόμενα τὰ μόρια τόποι γίνονται ἀλλήλων καὶ τὰ περάτα, οἰκείως τῶν τοῦτων μορίων ἐστὶν ἀλλ' ἐπὶ τῷ ὅλῳ· ὃ γὰρ ἀπτεταί τι ἐξωθεν τῷ ὅλῳ. διὰ τοῦτο καὶ τὸ δύνανται κινεῖσθαι (ἢ γὰρ ἂν ὅλον μετέβαινε τόπον ἐκ τόπου), κύκλις δὲ μόνον. τῶν δὲ μορίων αὐτῶ τὰ μὲν κύκλις τὰ ἐν αὐτῷ τῷ ὕδαρι, τὰ δὲ κάτω καὶ ἄνω, ὅσα ἔχει πύκνωσιν καὶ μείωσιν, ταῦτα τὰ

τέσσαρα χοιχῆα τὰ καὶ εἰς ἀλλήλα μεταβάλλοντα. ἀλλ' εἰ πᾶν
 τὸ κ' φορὰν κινέμενον ἐν τόπῳ ἐλέγετο εἶναι, τὸ δὲ κύκλῳ κινέ-
 μενον κ' φορὰν κινεῖ, πῶς ἔκ ἂν εἴη ἐν τόπῳ; ἢ ὃ ταυτόν, φησὶν
 Ἀλέξανδρος, τὸ κ' φορὰν καὶ κ' περιφορὰν. εἰ δὲ ἡ κύκλῳ περι-
 φορὰ ἐστίν, ἀλλὰ τῶν μερῶν ἐπὶ περιφορὰ, ἔχῃ τὸ ὅλον. τὰ γὰρ
 μέρη καὶ ἀμείβει τὸς τόπους. εἰ δὲ τις ἀκριβολογοῖτο, ὅδὲ τὰ
 μέρη τῷ κυκλοφορητικῷ σώματι ἐν τόπῳ ἐστίν, ὅτε κινεῖ κ' τὸν
 τόπον, ὅτε καθ' αὐτὰ ὅτε κ' συμβεβηκός... πῶς ἔν λέγει "τῶν
 μορίων γὰρ ὅτος ὁ τόπος;" ἢ τῶν ἀπτομένων μορίων ἐξίν ἀκύνειν,
 οἷον τῶν σφαιρῶν τῶν ὑπ' ἀλλήλων περιεχομένων. ἐπὶ γὰρ τῶν
 συνεχῶν ἔχ' ἀρμόττει λεγόμενον. ὃ γὰρ ἐστὶ ταῦτα ἐν τόπῳ. ἔπειτα
 δὲ εἰ τὰ μόρια τόποι γίνονται ἀλλήλων, πῶς ἔτι ἀκίνητος ὁ τόπος
 τῶν μορίων κινουμένων καὶ τῶν περάτων αὐτῶν; ἀλλὰ μόρια ἀκιν-
 ἔτον ὃ τὰ τῷ ἐξωτάτῳ σώματι τὰ συνεχῆ αὐτῶν, ἀλλὰ περιεχο-
 μένα ὑπ' αὐτῶν. ἢ γὰρ κοίλῃ τῆς ἀπλανὸς ἐπιφάνεια τόπος γίνε-
 15 προσηκῶς τῆς τῷ Κρόνῳ σφαίρας, καὶ ἡ ἐκείνης τῆς ἐξῆς, καὶ δηλο-
 νύτι καθόσον μὴ συμπεριέχον τῇ ἀπλανεῖ, ὡς ἐν ἀγγεῖῳ ἂν εἴεν
 ἐκείνη, καθόσον δὲ καὶ ἐκείνη κίνησιν ἰδῆαι ἔχει, ὡς ἐν ἀκίνητῳ
 αὐτῇ κινέμενα, ὡς ἐν τόπῳ εἰσίν. πρὸς ταύτην δὲ τὴν ἔννοιαν καὶ
 τὸ "κύκλῳ δὲ κινεῖ" τῶν μορίων γὰρ ὅτος ὁ τόπος" εἰρηάζει φησὶν
 20 ὁ Ἀλέξανδρος... καὶ ταῦτα δὲ ἐπὶ τῶν μορίων τῷ παντὶ ὁ
 Ἀλέξανδρος ἀκύνει, "καὶ ἄνω μὴ καὶ κάτω ὅ, κύκλῳ δέ," καὶ κάτω καὶ
 ἄνω τὸ μὴ ἐπὶ τῶν πλανωμένων σφαιρῶν τὸ δὲ ἐπὶ τῶν ἐν γενέσει.
 καὶ γὰρ εἰ τὸ "κύκλῳ δέ" περὶ τῷ παντὶ εἰρηγο, οἶμαι, ὡς τῷ κύκλῳ
 δὲ καταλληλότερον περὶ παντὶ τῷ ὑρανὶ λεγόμενον, ὅπερ ὡς ταῦτα
 25 τῷ παντὶ λαμβάνει. τινὲς δ' ὃ γράφουσιν "ἐνια," ἀλλὰ "τὰ δὲ καὶ
 ἄνω καὶ κάτω." καὶ εἴπερ αὕτη καταλληλότερα ἢ γραφή, καὶ τὸ
 "τῶν μορίων γὰρ ὅτος ὁ τόπος" πρὸς τὸ "ὡς μὴ γὰρ ὅλον ἅμα τὸν τό-
 πον ὃ μεταβάλλει" ἀποδοτέον, ἵνα ἡ λέγων ὅτι τὸ πᾶν ἦτοί ὁ
 ὕρανός ὅλον μὴ ἅμα τὸν τόπον ὃ μεταβάλλει. ὅδὲ γὰρ ἄνω καὶ κάτω
 30 κινεῖ, ἀλλὰ κύκλῳ μόνον, τὸν αὐτὸν αἰεὶ κατέχον τόπον, τὰ δὲ
 μόρια ἄνω κινεῖ καὶ κάτω. καὶ πολλὴν ἀσάφειαν ἐποίησε τῷ λόγῳ
 τὸ λαβεῖν τὸ πᾶν ἀντὶ τῷ ὕρανῳ. Simpl. f. 137.

212 εἴη δ' ἂν τῶν μορίων τόπος κ' μὴ Ἀριστοτέλην αὐτὰ τὰ
 1. μόρια ἀλλήλων, διὰ τὸ περιέχεσθαι ἕκαστον ὑπὸ τῶν πέριξ (οἷον γὰρ
 τόποι εἰσὶν ἀλλήλων τὰ μόρια, ἐκαστὸν κύκλῳ ὑπὸ τῶν πέριξ περιεχο-
 μένον). ὡς δὲ τοῖς ἐξηγηταῖς αὐτῷ δοκεῖ, εἴη ἂν τόπος τῆς ἀπλα-
 νὸς κ' τὰ μόρια ἢ κυρτῇ ἐπιφάνεια τῆς ἐντὸς σφαίρας, ἥς ἄλλοτε
 ἄλλαν μορίων ἐφάπτεται τὰ τῆς ἀπλανὸς μόρια, δηλονότι κ' ἀναλο-
 γίαν τόπον τῷτον καλόντων ἡμῶν. ὃ γὰρ ἐξωθεν περιέχει, ἀλλὰ κ' ὃ
 τὸ ἀφοριστικὸν ἔχει τινὰ πρὸς τὸν τόπον ὁμοιότητα. Philop. p. 8.

πῶς ἔν κινεῖ ὁ ὕρανός, μὴ ὡν ἐν τόπῳ; ἢ ἐστὶ μὴ ὡς κινεῖ
 ἐστὶ δὲ ὡς ὃ. ὅλος μὴ γὰρ ὃ κινεῖ (ὅδὲ γὰρ ἀμείβει τὸν ὅλον τόπον·
 αὕτη γὰρ κίνησις τῶν ὅλων, ὡς περὶ τῶν ἐπ' εὐθείας μεθισταμένων),
 κύκλῳ δὲ κινεῖ. αὕτη δὲ ἡ κίνησις τῶν μορίων ἐστίν, καὶ τούτοις
 ἐπὶ τόπος. ἐκαστὸν γὰρ σφαῖρα τῶν ἐν κύκλῳ φερομένων ἀμείβει
 τῆς ἐφεξῆς σφαίρας ἐκείνης τὴν ἐπιφάνειαν. ταύτης ἔν καὶ τόπος
 ἐστίν· περιέχον γὰρ ὑπ' ἀλλήλων. ὁμοίως δὲ καὶ τὸ πᾶν καὶ τὸ ὅλον

αὐτὸ μὴ ἔκ ἐν τόπῳ, τὰ μόρια δέ· τὰ μὴ γὰρ αὐτῶν κύκλῳ κινεῖ,
 τὰ δὲ ἄνω καὶ κάτω, ὅσα ἔχει πύκνωσιν καὶ μάλυνσιν. ταῦτα δὲ
 Εὐδόμημος ἐν τῷ τρίτῳ τῶν αὐτῷ Φυσικῶν παρήκων. λέγει δὲ
 ὅτως... ἵνα δὲ σαφέστερον γένηται πῶς λέγομεν ἐν τόπῳ εἶναι
 5 τὸν ὕρανόν καὶ πῶς ὃ, μικρὸν ἄνωθεν εἰπόμενον ἀναλαμβάνοντες. ὡς περ
 γὰρ ἐλέχθη, τὰ μὴ κ' δύναμιν ἐστίν ἐν τόπῳ τὰ δὲ κατ' ἐνέργειαν...
 πῶς ἔν ὁ ὕρανός ἐν τόπῳ; ἄρα κατ' ἐνέργειαν; ἀλλ' ὑπ' ὑπόθε-
 σιν ἐξωθεν περιέχει. ἀλλὰ κ' δύναμιν; ἀλλ' ὅδ' ἂν περιγενομένη ποτὲ
 ἀλλὰ καθ' αὐτόν; ἀλλ' ἔκ ἐξὶ κινήσεως κ' φορὰν. ὃ γὰρ ταῦτα τὸ
 10 φέρεσθαι τῷ περιφέρεσθαι, ἀλλὰ τὸ μὴ ὅλον ἀμείβει τόπον, τὸ δὲ ὃ
 ταύτῳ μένον ἐν ταύτῳ κινεῖ. ἄρα ἔν κ' συμβεβηκός; Ἀρι-
 στοτέλης μὴ ὅτω βέβαιον καὶ οἱ ἐξηγηταὶ συγχωροῦσιν. φησὶ γὰρ
 δὲ κ' συμβεβηκός, οἷον ἢ ψυχῇ καὶ ὁ ὕρανός. ἐγὼ δὲ ἀπὸ
 πῶς ὃ μάχεται ἂν πρὸς αὐτόν, νῦν μὴ κ' συμβεβηκός ταῦτα ἡ
 15 μενος τῷ κ' μόρια, πρὸ τῷ δέ, ἐν οἷς ἐπεδείκνυε μὴ ἐν εἶναι
 αὐτῷ ὡς τόπος, τὸ κ' μόρια συγχωρῶν, τὸ κ' συμβεβηκός
 ὃ διδόν. ὅτως ἔν ἐνταῦθα καινότερον κέκληται τῷ κ' συμβεβηκός
 ἀντὶ τῷ κατ' ἄλλο. ἔθος δὲ αὐτῷ πολλάκις τοῖς εἰδέναι ἀπὸ τῶν
 γενῶν κέκληται. Themist. f. 40.

μορίων ἐξίν ἀκύνει ἐνταῦθα τῶν σφαιρῶν τῶν ὑπ' ἀλλήλων
 περιεχομένων. ἐπὶ γὰρ τῶν συνεχῶν ἔχ' ἀρμόττει τὸ λεγόμενον
 ὃ γὰρ ἐστὶ ταῦτα ἐν τόπῳ. cod. Pal. 237.

προθέμενος δεῖξαι ὅτι ὁ ὅλος ὕρανός καὶ ὁ πᾶς κόσμος ἔκ ἐν
 ἐν τόπῳ, τὸς πάντας διαμεῖναι τῷ τρόπῳ καθ' ὃς λέγεται τι ἐν τόπῳ
 25 Simpl. f. 138.

εἰπὼν ὅτι ὅλος ἔκ ἐξ ἐν τόπῳ, διότι ὅδὲ κινεῖ κ' πᾶν
 ὅλος, ἐπὶ γὰρ ἐν "ἐφ' ὃ δὲ κινεῖ, ταύτη καὶ τόπος ἐστὶ τοῖς μο-
 ρίοις." κινεῖ γὰρ ὃ ὅτε ἐπὶ τὸ ἄνω ὅτε ἐπὶ τὸ κάτω, ἀλλ' ἐπὶ τὸ
 κύκλῳ. διὸ αὐτὸς μὴ ἔκ ἐξ ἐν τόπῳ ὅτε μὴ κ' τόπον μεταβάλλει
 γίνεται δὲ ὁ τόπος τοῖς μορίοις... τὰ γὰρ συνεχῆ μέρη τῆς ἐκεί-
 νης, εἴπερ ἐξωτάτη αὕτη, ἔκ ἀμείβει τόπον, ὅτι μήτε ἐν τῇ
 μήτε περιέχει ὑπὸ πῶς ἐξωθεν. ὃ δὲ Μάξιμος καινοπρεπῶς
 ἐξηγήσατο τὸ "ἐφ' ὃ δὲ κινεῖ, ταύτη καὶ τόπος ἐστὶ τοῖς μορίοις"
 κινεῖ γάρ, φησὶ, τὸ πλανώμενον, ὡς ἐν τῷ δευτέρῳ περὶ Οὐρανῶν
 (c. 5) δείκνυσιν, ἐπὶ τὰ ἀριστερά· ἐν τούτῳ ἔν καὶ τὰ μόρια
 ἐν τόπῳ· τὰ γὰρ δεξιὰ καὶ ἀριστερά τόπου διαφοραῖ... τὸ δὲ πῶς
 (v. 13) προσέθηκε, φησὶ, διὰ τὴν ἀπλανῆ, ὅτι ἐκείνη ἔκ ἐν τόπῳ
 καίτοι εἰ δι' ἐκείνην προσετέθη, ἔκ ἂν ἐπὶ γὰρ τὸ "πάντα." εἰ
 μέρος μὴ τῷ ὅλῳ ὕρανῳ ἦτοί τῷ παντός ἐξ ἐν ἡ ἀπλανῆ, μὴ ἐστὶ
 αὕτη ἐν τόπῳ, ἔκ ἂν εἴη πάντα ἐν τόπῳ. εἰ μὴ ἄρα τὸ "πᾶν
 πάντα" εἶπεν, ὃ τῷ τόπῳ ἀλλὰ τῷ πάντα τὸ "πῶς" προσέθηκε
 ὅτι ἔκ ἀπλῶς πάντα ἀλλ' ἐγγύς πάντα, εἴπερ πάντα παρὰ
 ὃ δὲ Θεμίστιος τὸ "πῶς" ἤκουσεν ὡς εἰρη, διότι ἡ ἐξωτάτη σφαῖρα
 κ' μὴ τὸ ἐντὸς εἴη ἂν ἐν τόπῳ (ἀπτε) γὰρ τῆς τῷ Κρόνῳ καὶ περιέχον
 40 πῶς), κ' δὲ τὸ δεξιὸν παντελῶς ἀμειβεῖ τόπον. ὅλον δὲ ἐπὶ
 ὅτως ἐκδεχόμενος πανταχῶ καὶ τὸν τόπον ἐν τόπῳ εἶναι, ὅτι κ' τὸ
 ἐξωθεν ἐπιφάνειαν ἀπτεται τῷ ἐν τόπῳ, καὶ τόπος ἔκ ἐν τόπῳ
 μήποτε δέ, ὅπερ καὶ πρότερον εἶπεν, ὅτε κ' συμβεβηκός ἐξ ἐν

πάντα ἔτε τὴν πᾶν ὅτε ὁ ἀπλανὴς ὕρανός. . . καὶ ὁ μὲν Ἀλέξανδρος
 ὕρανόν λέγει τὴν φησὶν ἔν τῇ τῶν ἀπλανῶν σφαῖραν ὅδ' ἔθ' ὅτιον
 σῶμα μόνον, ἀλλὰ τὴν κόσμον πάντα, διότι τὸν μὲν τὰ μέρη πλὴν
 τῆς ἀπλανῆς ἐν τόπῳ ἐστὶ, τῆς δὲ ἀπλανῆς τὰ μέρη ἐκείνη. . .
 μέντοι δὲ, ὡς καὶ αὐτὸς Ἀλέξανδρος ἐπέστησεν, ἐφαρμόσιν ἂν καὶ τῇ
 ἀπλανῇ τὰ λεγόμενα. . . τὸ δὲ "ὁ ὕδ' ὕρανός τ' πᾶν ἴσως" ἀντὶ
 τοῦ ὅτι κόσμος δοκεῖ λέγεσθαι. τὸ ὕδ' πᾶν δαίμας μὴ ὄν ἐν τόπῳ, εἰκό-
 τως συνήλθε τὸν κόσμον τὸ πᾶν εἶναι. τὸ δὲ "ἴσως" πρόσκειναι,
 φασὶν, ἡ δὲ τὸ μὴ δέπω εἰρηάζει περὶ τοῦ κενῷ, ὅτι ἐκ ἑξῶν ὁ φασί-
 πως περιέχειν τὸ πᾶν, ἡ δὲ τὸ μὴ δέπω δεδιχθῆναι ὅτι εἰς ἐξῶν ὁ
 κόσμος, ἡ ὅτι ἐστὶ τινὰ καὶ ἀσώματα εἶδη καθ' αὐτά, ἡ δὲ φιλο-
 σόφῳ εὐλαβεῖαν. . . καὶ ἐνταῦθα φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος δεῖν ση-
 μανῆσαι ὅτι μέχρι νῦν τῷ τῷ ὕρανῳ ὀνόματι χρῆσάμενος ἐπὶ
 τοῦ κόσμου παντός, νῦν τὸν ὕρανόν βύλεται τὴν ἐξωτάτην σφαῖραν
 τῇ τῶν ἀπλανῶν λέγειν. καίτοι ὅτε ἔλεγεν ἐν τῷ ὕρανῳ πάντα, 15
 ἔπειτα τὸν κόσμον ἔλεγεν, ὡς ἐδήλωσεν ἐφεξῆς εἰπὼν "ἐξὶ δὲ ὁ
 κόσμος ἔχ' ὁ ὕρανός ἀλλὰ τῷ ὕρανῳ τι τὸ ἔχοντες." καὶ μέντοι ἐν τέ-
 τας Ἀριστοτέλους ἔπερι τῆς τῶν ἀπλανῶν σφαίρας εἰκοι λέγειν, ὡς
 φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος, ἀλλὰ πᾶν τὸ θεῖον σῶμα ὕρανόν καλεῖ, ὡς
 ἀπὸ καὶ τὸ ἔχοντες αὐτῷ καὶ ἀπτόμενον τῷ κινήτῳ σώματος τόπον 20
 αὐτῷ (κατὰ τὸ λέγει τὰ ἐπ' εὐθείας κινεῖσθαι πεφυκότα), καὶ τὸ
 "ὁ δὲ αἰθὴρ ἐν τῷ ὕρανῳ". . . ὁ μέντοι Ἀλέξανδρος αἰθέρα φησὶ
 πᾶν τῶν πλασμένων σφαίρας εἶπε. . . πολλὴν δὲ τοῖς προκειμέ-
 ναις ἀνάφαιαν ἐποίησε τὸ ποτὲ μὲν τὸ πᾶν ποτὲ δὲ τὸν ὕρανόν ὀνομά-
 ζει. . . ὁ δὲ Εὐδόκιμος τὸ μὲν πᾶν ὁδὸν ὀνομάζει, ἐπὶ δὲ τῷ ὕρανῳ τὴν 25
 ἔνθεν ποιεῖ τὸ ὅλον, καὶ αὐτὸς, ὡς οἶμαι, γράφων ἔγραψε. id. ib.
 τῷ ἔκαστον τῶν μορίων τῷ ὕρανῳ, λέγω δὴ τῷ ὅκτασφαιρου
 κόσμῳ, κατεῖχε, ταύτην δὲ τὰ ἐξωτέρω τόπος εἰσὶ τοῖς ἐντός.
 μέντοι ἐν λέγει ἂν ἐκείνη τῶν σφαιρῶν. δηλοῖ δὲ καὶ τὸ ἐπαγόμε-
 νον "ἔτερον γὰρ" φησὶν "ἔτερον ἐχόμενον τῶν μορίων ἐστίν. . . ἡ 30
 ἐξωτάτη σφαῖρα ἐκ ἐν τόπῳ, εἰ μὴ καὶ ἀναλογίαν, ὥσπερ
 φησὶν, καὶ τὴν κυρτήν ἐπιφανέειαν τῆς ἐντὸς σφαίρας. . . καλῶς τὸ
 "καὶ" προσέθηκεν. . . ὁ ὕδ' πάντα κυρίως ἐν τόπῳ τὰ μέρη.
 καὶ τὸ ἡ ἐξωτάτη σφαῖρα κυρίως ἐν τόπῳ, ὅτε τὰ συνεχῆ τῶν
 μορίων. . . σύμφωνος, φησὶ, τοῖς ἡμετέροις λόγοις, τῷ μὴ εἶναι 35
 ἐν τόπῳ τὸν ὕρανόν, καὶ ἡ παλαιὰ περὶ αὐτῷ δόξα ἡ λέγουσα πάντα
 εἶναι ἐν τῷ ὕρανῳ. . . τὸ "ἴσως" προσέθηκεν, ἐπειδὴ ἔγω ἀπέ-
 λκον ὅτι ὁδὸν ἐστὶν ἐξω τῷ ὕρανῳ. Philop. p. p. 11.
 οἱ μὲν δὲ τὴν ἀπλανῆ τὸ "πᾶς" προσέθηκε φασὶν, ὁ δὲ Σιμ-
 πλικὸς μήποτε φησὶν ὅδ' καὶ συμβεβηκὸς ἐστὶν ἐν τόπῳ ὅτε 40
 ὅτε ὁ ἀπλανὴς ὕρανός. . . τὸ "πᾶς" προσέθηκε ὅτι ἡ πάντα
 ὅπως ἐν τόπῳ τὰ μέρη. ὅτε καὶ ἡ ἐξωτάτη σφαῖρα ὅτε τὰ
 συνεχῆ τῶν μορίων. . . ὕρανόν ἐνταῦθα τὸν κόσμον δοκεῖ λέ-
 γειν, ὡς τινὲς φασιν. τῷ δὲ Σιμπλικίῳ ἔχ' ὅπως δοκεῖ. cod.
 lat. 237.

τὸν ὅτι ἀπορίας λύσιν ἔχει, ἀλλὰ τελευταῖον ἕκαστον τῶν
 περὶ τὸν ἀξιοματιῶν τὸ φέρεσθαι φύσει καὶ μένειν ἐν τοῖς οἰκείοις
 τόποις ἕκαστον τῶν σωμάτων. δείκνυσιν ὅτι καὶ τὸ ἀκόλουθον ἐν

τῷ τῷ τόπῳ ὁρισμῷ, αἶμα καὶ ἐνέσταν ὑποφερομένην οἶμαι λύων
 τινά. ὁ δὲ καὶ τὸ ἥρμοσε ταῖς τῶν ἀποριῶν διαλύσεσι. πῶς γὰρ,
 φαίη τις ἂν, τῆς γῆς τύπος ἂν εἴη τὸ τῷ ὕδατος πέρας, ἡ τῷ ὕδα-
 τος τὸ τῷ ἀέρος; . . . καλῶς ὁ μόνον ἐφεξῆς εἶπεν ἀλλὰ καὶ ἀπτό-
 μενα. . . δεῖται καὶ τῷ ἀπτεῖ, ἵνα ἡ ἐν τόπῳ. καὶ τὸ "μὴ βίαια" δὲ
 ἀναγκαιῶς πρόσκειναι. δύνανται γὰρ τὰ ἀπτεῖ ἀλλήλων μὴ καὶ
 φύσει ἀλλὰ βίαια. . . τὰ μὲν συμπεφυκότα καὶ συνεχῆ ἀλλήλοις
 ἀπαθῆ ὑπ' ἀλλήλων ἐστὶν εὐλόγως. δεῖται μὲν ὅτι ἄλλο εἶναι τὸ πᾶν καὶ
 ἄλλο τὸ μέρος, τὰ δὲ συνεχῆ καὶ συμπεφυκότα ἔν ἐστιν. . . εἰπὼν
 δὲ αἴτιον εἶναι τῷ εὐλόγως ἐπὶ τὸν οἰκεῖον τόπον φέρεσθαι τὸ συγγε-
 νὲς τῷ σώματι, ὃ πέρας ἐστὶν ὁ τόπος πρὸς τὸ ἐν τόπῳ, καὶ τὸ μέ-
 νον εὐλόγως ἐν τῷ οἰκεῖῳ τόπῳ τὸ αὐτὸ αἴτιον φησὶν. Simplic.
 f. 139 b.

τὸν μὲν ἀκριβῆ περὶ τῶν διορισμῶν εἰς τὴν περὶ Γενέσεως καὶ 213
 Φθορᾶς (13) πραγματικῶν ὑπερτίθει, δοκεῖ δὲ ἡ μὲν τῷ ὕλικῳ-
 τέρας καὶ παχυτέρῳ σώματος εἰς τὸ λεπτότερον μεταβολὴ γενέσθαι
 εἰκέναι, ἡ δὲ τῷ λεπτοτέρῳ εἰς τὸ παχύτερον φθορᾶ. id. f. 140.

ἔγω μὲν ὅτι περὶ τόπον λόγος τῷ Ἀριστοτέλει διακρίνεται, πολ-
 λὰς ἔχων ἀπορίας καὶ πολλὰς εὐθύνας τοῖς μετ' αὐτὸν ὑποχών. 11.

βύλομαι ὅτι τὰς τε πρὸς αὐτὸν ἐνστάσεις ἐκθέσθαι καὶ τὴν αἰτίαν τῷ
 παραλογισμῷ τῷ περὶ τὸν τόπον ἀποδείξαι. καὶ ὅδ' ὅτι πέρας
 ἔχειν ὁ λόγος μοι δοκεῖ. καὶ ὅτι καὶ ἄλλαι γεγόναν μετ' Ἀριστοτέλη
 περὶ τόπου δόξαι, ὧν τὴν ἐξέτασιν, εἰ πρὸ αὐτῷ ἐγγόνεσαν, αὐτὸς
 ἂν ἡμῶν παρεδεδώκει. . . ἰστέον ὅτι τῶν περὶ τόπου τι γραφάν-
 των οἱ μὲν σῶμα τὸν τόπον οἱ δὲ ἀσώματον ὑπέθετον, σῶμα
 μὲν ὥσπερ Πρόκλος ὁ ἐκ τῆς Δυνάμεως φιλόσοφος. τῶν δὲ ἀσώ-
 ματων λεγόντων οἱ μὲν πάντῃ ἀδιάστατον οἱ δὲ διασπῶν λέγουσι, καὶ
 τῶν πάντῃ ἀδιάστατον οἱ μὲν ὑποκείμενον τοῖς σώμασιν, ὡς ὁ Πλά-
 των τὴν ὕλην τόπον λέγων, οἱ δὲ τελεσιουργόν τῶν σωμάτων, ὡς
 ὁ ἡμέτερος Δαμάσκιος. τῶν δὲ διασπῶν λεγόντων οἱ μὲν ἐπὶ δύο
 διασπῶν, ὡς ὁ Ἀριστοτέλης τε καὶ ὁ Περικύπτος. ἄλλοι, οἱ δὲ ἐπὶ
 τρία, καὶ τέτταρον οἱ μὲν πάντῃ ἀδιάφορον καὶ ποτὲ καὶ ἄνεν σώματος μέ-
 νον, ὡς οἱ περὶ Δημόκριτον καὶ Ἐπίκουρον, οἱ δὲ διάστημα καὶ ἀεὶ
 σῶμα ἔχον καὶ ἐπιτήδειον πρὸς ἕκαστον, ὡς οἱ κλεινοὶ τῶν Πλατω-
 νικῶν καὶ ὁ Δαμψακηνὸς Στράτων. . . ἰστέον δὲ ὅτι καὶ ὁ Θεόφρα-
 στος ἐν τοῖς Φυσικαῖς ἀπορεῖ πρὸς τὸν ἀποδοθέντα τῷ τόπῳ λόγον
 ὑπὸ τῷ Ἀριστοτέλει τοιαῦτα, ὅτι τὸ σῶμα ἔστι ἐν ἐπιφανείᾳ, ὅτι
 κινούμενος ἔστι ὁ τόπος, ὅτι ὁ πᾶν σῶμα ἐν τόπῳ (ὅδ' ὅτι ἀπλα-
 νῆς), ὅτι ἐὰν συναχθῶσιν αἱ σφαῖραι, καὶ ὅλος ὁ ὕρανός ἐκ ἑξῶν ἐν
 τόπῳ, ὅτι τὰ ἐν τόπῳ ὄντα μὴδὲν αὐτὰ μετακινήθοντα, ἐὰν ἀφαι-
 ρεθῇ τὰ περιέχοντα αὐτά, ἐκείνη ἔστι ἐν τόπῳ. ἀλλ' ἰδόμεν οἱ
 καὶ τοῖς προληφθεῖσι περὶ τῷ τόπῳ ἀξιωμασι σύμφωνός ἐστιν ὁ ἀπο-
 δοθείς τῷ τόπῳ ὁρισμός. . . τὸ ἀκίνητον εἶναι τὸν τόπον ὁ μὲν Θεό-
 φραστος καὶ Εὐδόκιμος ὡς ἀξίωμα καὶ αὐτὸ προσλαμβάνουσιν, ὁ δὲ
 45 Ἀριστοτέλης τῷ ὁρισμῷ προστίθησι. . . πάλιν αὖ τῶν τὸ κενὸν
 αὐτὸν τιθεμένων οἱ μὲν ἀπειρον εἶναι φασὶ καὶ ὑπερβάλλον ἀπειρίαν τὰ
 σώματα, καὶ διὰ τὸ ἄλλο ἐν ἄλλοις αὐτῷ μέρεσι καταδεχόμε-
 νον, ὡς ἂν ἔτυχον, εἴπερ μέρη λέγειν ἐπὶ τῷ ἀπείρῳ κατὰ δυνατόν.

τοιούτην δὲ περὶ αὐτῶ δόξαν ἐχηκέναι δοκῶσιν οἱ περὶ Δημόκριτον ἀρχαῖοι φυσιολόγοι. οἱ δὲ ἰσόμετρον αὐτῷ τῷ κοσμικῷ σώματι ποίωσι, καὶ διὰ τῆτο τῇ μὲν αὐτῷ φύσει κενὸν εἶναι λέγουσι, πεπληρωμένον δὲ αὐτῷ σωματικῶν ἀεὶ, καὶ μόνῃ γε τῇ ἐπινοίᾳ θεωρεῖσθαι ὡς καθ' αὐτὴν ὑφεζῶς, οἷοι τινες οἱ πολλοὶ τῶν Πλατωνικῶν φιλοσόφων γεγονῶσι, καὶ Στράτων δὲ οἶμαι τὴν Δαμψακηνὴν τῆς τοιαύτης γενέσθαι δόξης. τῶν μέντοι καὶ εἶδος ἔχειν αὐτῷ τιθεμένων καὶ δυνάμιν τῶν σωματικῶν ὑπερτέραν ἔχειν λεγόντων Συριανὸν ἐγώ γε θεῖον ἂν τὴν μέγαν τῷ Δυνκίᾳ Πρόκλῳ καθηγμένα. . . ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ταύτην τὴν περὶ τῷ τόπῳ ἔνοιαν, ὡς ἦν ἐμοὶ δυνατόν 10 διήρθρωσα, καὶ τὰς τε ἀπορίας τὰς πρὸς αὐτὴν ἐξεθεμένην καὶ τὰς τῶν ἀποριῶν λύσεις ἐπήγαγον, ὅτι μὴ πάντῃ καινοπρεπὴς ἐστὶ μὴδὲ τοῖς κλεινοῖς τῶν φιλοσόφων ἀγνοηθεῖσα βύλοιμαι δεῖξαι. καὶ ἥ καὶ Θεόφραστος ἐν τοῖς Φυσικαῖς φαίνει τὴν ἔνοιαν ταύτην ἐχρηκῶς περὶ τῷ τόπῳ, ἐν οἷς φησὶν ὡς ἐν ἀπορίᾳ προάγων τὴν λόγον 15 "μήποτε ἔκ ἐστι καθ' αὐτὴν ὅσα τις ὁ τόπος, ἀλλὰ τῇ τάξει καὶ θέσει τῶν σωματικῶν λέγει καὶ τὰς φύσεις καὶ δυνάμεις." id. f. 140 b-149 b.

213. ἀρχόμενος τῷ τρίτῳ βιβλίῳ καὶ περὶ κινήσεως ὡς ἀναγκαίας τῷ φυσικῷ προβέμενος εἰπεῖν, ἐπήγαγεν ὅτι ἄνευ τόπου καὶ κενῷ 20 χρόνῳ κίνησιν ἀδύνατον εἶναι δοκεῖ. . . ὅτι μὲν ταῦτ' σημαίνει τὸ πῶς ἐστὶ καὶ τί ἐστι, καλῶς δ' Ἀσπασίους ἐπέσχησε. καὶ ἥ ἐπὶ τόπῳ τὸ εἶ ἐστι καὶ τί ἐστι ζητῶν ὅπως εἶπεν (p. 208 a 28) "εἰ ἐστι τὴ καὶ μή, καὶ πῶς ἐστὶ καὶ τί ἐστιν." ἀλλὰ δοκεῖ τὸ πῶς ἐστὶ καὶ τί ἐστιν ἐπὶ τῷ κενῷ μὴ ἔχειν χώραν, εἴπερ δείκνυσι μὴδὲ ὅλως ὄν τὸ κενόν. εἰ 25 μὴ ἄρα τὸ πῶς καὶ τὸ τί ἔστι πρὸς τὴν ὑπόστασιν ἀναφέρων τῷ κενῷ προβάλλει, ἀλλὰ πρὸς τὴν τιθεμένην αὐτό, πῶς ἄρα αὐτὸ καὶ τί τίθεται. ἡ ἐπειδὴ αἷτιον τῷ κινεῖσθαι λεγόντων ἐκείνων τὸ κενόν, αὐτὸς αἷτιον τῷ κινεῖσθαι τὴν ὕλην φησὶν, ἣν κενὸν λέγεσθαι συγχωρεῖ· διὰ τῆτο τρόπον τινα εἶναι τὸ κενὸν συγχωρεῖ. . . ἔθος αὐτῷ 30 ταῖς κοιναῖς ἐννοίαις κριτηρίῳ χρωμένῳ πρὸς ταύτας παραβάλλειν καὶ βασανίζειν τὰς ἀντικειμένους δόξας. id. f. 151.

213. οἱ περὶ Ἀναξαγόραν ἀναιρεῖν οἶον τὸ εἶναι τι κενόν, εἰ 26. μόνον δεῖξαιεν ὅτι ἐστὶ τὸ ἀήρ· καὶ ἐδείκνυν ὅτι καὶ σῶμα ἐστὶ καὶ ἀντίτυπον σῶμα, εἰς τὴν ἀσκήν συνθλίβοντες αὐτόν. ἡ καταλ- 35 ληλότερόν ἐστιν ἀκύνειν τῷ Ἀριστοτέλει λέγοντος ὡς τὴν πεφυσχημένους παραφερόντων καὶ δεικνύντων ὅπως δύσκολόν ἐστι τὸ φρεβλῶν αὐτὸς ἐγκειμένῳ τῷ ἀέρος, καίτοι τὴν μὴ πεφυσχημένους φρεβλῶν πάντῃ βιάδῳ ἐστὶν. καὶ μέντοι καὶ τὰς κλεψύδρας ἐπιδεικνύντες, τῷ τῆς ἀρπυγας, ὅταν μὲν ἔχωσιν ἀέρα, μὴ δεχομένης ὕδωρ, 40 ἐκμυζηθέντος δὲ αὐτῷ εὐθέως ἀρπάζουσι τὸ ὕδωρ, καὶ ἔτι πρότερον ἀφαιρῶσι πρὶν τὸ ἐπιπωματίζοντα τὴν ὁπὴν δάκτυλον ἀφελῶν τις τῷ ἐξιόντι ὕδατι ἀνάλογον εἰσελθεῖν ἀέρα συγχωρήσει. id. f. 151 b.

κλεψύδρας δὲ λέγει ἦτοι τὰ παρὰ τοῖς μηχανικοῖς· δι' ὧν τὴν συριγμὸς ἀποτελεῖται καὶ τὰς ἄλλας ποιεῖς φωνάς· ἡ ὅπερ καὶ 45 μᾶλλον, κλεψύδρας φησὶν ὅπερ ἡδὴ εἶπον ἀγγεῖον, ὃ καλεῖσθαι οἱ πολλοὶ ἀρπάγιον. τῆτο ἥ γὰρ ἐστὶν ὅτι ἔχει τὸ εἶμα, τὸ δὲ ὑποκάτωθεν γενοτάτα ὅπως τετρημένον. Philop. p. p. 15.

ὁ μέντοι Πορφύριος ἔγραφε "ὅτε χωρίζον ὅτε ἐπεργάζον, ἀλλ' ὅτε ἀχωρίζον αὐτῶν ὅτε χωρίζον." ἀχωρίζον μὲν ἥ 3 ἔθεντο, φησὶν, αὐτῶν οἱ περὶ Δημόκριτον, δι' ὅπερ μὴδὲ συνεχὲς τὸ πᾶν, μεσολαβυμένων τῶν σωματικῶν ὑπὸ τῷ κενῷ· χωρίζον δὲ αἱ 5 λέγοντες ἔξω τῷ κόσμῳ κενόν, συνεχὲς δὲ ἀπολείποντες τὸ πᾶν, ὡς οἱ Πυθαγόρειοι. ἀμείνων δέ, οἶμαι, ἡ προτέρα γραφή. ἔχει δὲ καὶ αὕτη λόγον. . . ὡς οἱ διὰ τῷ δεκνύναι ὅτι ἐστὶ τὸ ἀήρ βυλάμενοι πρὸς τὸ κενὸν ἐνίστασθαι, ἔκ ἐπὶ τὰς οἰκείας θύρας καὶ αἰσ 10 εἰσόδους πρὸς τὴν ἔνοιαν ταύτην ἐρχοῦν τῷ κενῷ, ἀλλὰ παρὰ θύρας, τῷ τῆς ἐξωθεν καὶ ἐπ' ἄλλας θύρας. ἡ οἷον διὰ τῶν τῶν εἰσέναι περιῶν τῷ μὴ εἰσάγοντος· ἐπὶ τούτων ἥ καὶ ἡ παραμυθεῖ λέγει. ὅτοι ὅν καὶ καὶ θύρας ἀπαντῶσιν. Simpl. f. 152 et cod. Pal. 237.

δύο ὅτοι τῆς θέσεως τῷ κενῷ τύποι, ἡ παρεσπάρθαι τῷ 15 σώμασιν αὐτό, καθάπερ λέγουσι Δημόκριτος τε καὶ Λεονταῖος καὶ ἄλλοι πολλοὶ καὶ Ἐπίκουρος ὕστερον (ὅτοι ἥ πάντες τὴν τῷ κενῷ παρεμπλοκὴν αἰτιῶν) τῆς διατρέσεως τῶν σωματικῶν, ἐπὶ τῇ ἀληθῶς συνεχὲς ἀδιαίρετον κατ' αὐτὴν, ἡ κεχωρισμένον καὶ ἀήρ 20 εἶναι καθ' αὐτὴν περιέχον τὸν ἕρανόν, ὡς πρότερον μὲν ὡς τῶν ἀφ' αὐτῶν τινές, μὲν δὲ ταῦτα οἱ περὶ Ζήνωντα τὸν Κιτιέα. Themist. f. 40 b.

τέσσαρα τίθησιν ἐπιχειρήματα τῶν τὸ κενὸν εἶναι λεγόντων, ἐν μὲν καὶ τὴν ἔνοιαν τῷ χωρίζον κενῷ, τὰ δὲ τρία καὶ τὴν τῷ παρ- 25 σαρμένῳ ἐν τοῖς σώμασι, καὶ πέμπτον ἐπ' αὐτοῖς ἐπάγει τὸ παρὰ τοῖς Πυθαγορείοις δοξαζόμενον. Simpl. f. 152.

ἐπειδὴ ἥ τὸ μέγα δύναμις εἰς πολλὰ ἴσα τῷ μικρῷ τῷ ἐστὶ ἀρχῆς ὑποκειμένου διαμεθεῖναι (πολλὰ ἥ μικρὰ τὸ μέγα ἐστὶν, ὡς φησιν, ἐκάστῃ τῶν ἐν τῷ μεγάλῳ μικρῶν τῶν ἴσων τῷ ὑποκει- 30 μένῳ γινόμενῳ ἐν τῷ ἐξ ἀρχῆς μικρῷ), καὶ τὸ ὅλον ἂν ἐν αὐτῷ γένοιτο, καὶ τὸ σμικρότατον δέξεται τὸ μέγιστον, ὅπερ ἐστὶν ἐναργῶς ἐπι- 35 πον. id. ib.

διὰ τί ὅν καὶ πάλιν καὶ ἄλλο (δέξεται) καὶ αὐτὸς ἄλλος· καὶ ὅπως 40 ἔχει ἐν τῷ σμικροτάτῳ τὸ μέγιστον· πολλὰ ἥ μικρὰ τὸ μέγα ἐστὶν καὶ μόνον τοῖνυν τὰ ἴσα σώματα αὐτῶν, ἀλλ' ἡδὴ καὶ ἄνισα δέξεται. 45 πλείω ἥ ἴσα, πλείω καὶ ἄνισα, ἐτέρως καὶ ἐτέρως διαμερούμενα, ἡ νεῖ. ὡς ἀνάγκη κενὸν εἶναι. Themist. f. 40 b.

τῆτο ὁ μὲν Ἀλέξανδρος ἤκουσεν ὡς τῷ πῆθος, καὶ εἰς ἀσκήν ἐμβληθῇ ὁ πληρῶν αὐτὸν οἶνος, δέχεσθαι αὐτὸν μὲν τῶν ἀσκήν. μὴ 50 ποτε δὲ τῆτο μὲν περιττόν καὶ διὰ τὴν δυσκολίαν τῆς συνθέσεως· ἀλλ' ὅτι ὁ αὐτὸς πῆθος μεστὸς ὡς οἶνον καὶ τὴν ἀσκήν τὴν δεχομένην τὸν ἐν αὐτῷ οἶνον προσεμβληθέντα δέχεσθαι καὶ ἔκ ὑπερχεῖ· ὅπερ 55 ἀδύνατον ἦν, φασί, τῷ οἶνῳ μὴ συμπίπτειν· τῆτο δὲ ἔκ ἂν ἐπὶ νεοτὸ μὴ κενῶν ὄντων μεταξὺ διασημάτων, ὡς συμπατιῶν ἀποτελεῖται ἡ πύλησις. Simpl. f. 152 b et cod. Pal. 237.

τῆτο καὶ μὲν ὡς τέταρτον ἐπιχείρημα κατασκευαστικὸν τῷ 60 κενῷ, ἐστὶ δὲ ταῦτόν πως τῷ περὶ τῷ αἶν καὶ τῶν ἀσκήν, ἐπὶ τῆς πύλησεως τῶν σωματικῶν καὶ αὐτὸ προσωγόμενον. Simpl. f. 152 b.

καὶ χρεόν δὲ παρέχεσθαι (οἱ Πυθ. ἔλεγον τὸ κενόν) πρὸς τὸ μὴ
 12 συνεῖν πάντα εἶναι τὰ σώματα ἀλλήλοις, ὡς ὁ Ἀλέξανδρος
 ἔλεγε. ὁ μὲντοι Ἀριστοτέλης ἐκ ἐπὶ σωμάτων ἤκουσεν, ἀλλὰ
 ἀρεῖα, φησὶ, τὰς φύσεις, ὡς αἰτία ὄντος τῷ κενῷ χωρισμῷ τινός
 τῶν ἐφεξῆς καὶ τῆς διορίσεως αὐτῶν. τὰ γὰρ ἐφεξῆς ἀλλήλοις, ὡν
 5 μὴδὲν ἐστὶ μεταξύ, ταῦτα διορίζει τὸ κενόν. id. ib.

τὸ ἔξω τῷ ὑρανὶ ἀπειρόν τι κενόν οἱ Πυθαγόρειοι ὑποτιθέμενοι
 οὔτε αὐτὸ καὶ πνεῦμα ἐκάλεον. cod. Pal. 237. in quo quae se-
 quuntur e Simplicio transscripta sunt.

ταύτην καὶ οἱ Πυθαγόρειοι αἰτίαν τῷ κενῷ προστίθεασιν, ἐκ 10
 αὐτοῦ ἔως αὐτὸ καὶ εἰσπνεῖσθαι λέγοντες ὑπὸ τῷ παντός, ἔξωθεν περι-
 πνευσμένον, ἐπεὶ καὶ τῶν ἀριθμῶν τὴν φύσιν μίαν εἶναι διορισμέ-
 νην, μᾶλλον δὲ μὴδ' ἂν ἀριθμὸς εἶναι μὴ τῷ κενῷ διακρίνοντος τὰς
 μονάδας. Themist. f. 41.

ταῦτα μὲν ὅν τα ἐπιχειρήματα τέθεικεν ὁ Ἀριστοτέλης τῶν 15
 λεγόντων εἶναι τὸ κενόν. ὁ δὲ Δαμψακηνὸς Στράτων ταῦτα μὲν
 εἰς δύο συνήγαγε τὰ τέσσαρα, εἰς τε τὴν καὶ τόπον κίνησιν καὶ εἰς
 τὴν τῶν σωμάτων πύκνωσιν, τρίτον δὲ προσέθηκεν τὸ ἀπὸ τῆς ἑλκῆς·
 τὴν γὰρ σιδηρίαν λίθον ἕτερα σιδηρία δι' ἐτέρων ἔλκεν συμβαίνει,
 ἵππῳ ἐπιστάσειν τὸ ἐκ τῶν πόρων τῷ σιδηρῷ ἢ λίθος, ὡς σώματι καὶ 20
 σπυλῇ ὁ σιδηρὸς, καὶ ὅπως πάλιν τὸν ἐφεξῆς ἔλκει καὶ ὅπως ἄλλον,
 καὶ ὅπως ὁρμαθὸς σιδηρίων ἀποκρεμάννῃ τῆς λίθου. Simpl. f. 153.

καὶ τὸς μὴ εἶναι τὸ κενόν καὶ τὸς εἶναι λέγοντας παραθέμενος
 ὡς τοῖς λοιποῖν καιρὸν ἔχειν φησὶ διατιᾶν αὐτοῖς, πότερον ὅπως ἢ
 ὡς ἔχει τὸ πρόβλημα. ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ οἱ μὴ εἶναι, τάχα δὲ καὶ 25
 εἰς αὐτὸ δεκνύοντες ἀδιάρθρωτον ἐφαίνοντο τὴν περὶ αὐτῷ ἔνοιαν
 ἔχουσαν, διὰ τὸτο πρότερον φησὶ δεῖν τί σημαίνει τὸνομα διορί-
 σαι. ὅλον γὰρ ὅτι τὸτο τὸ πρόβλημα καὶ τῷ εἰ ἐξὶ προηγείνῃ, ὡς
 ἐκ τῆς ἱερώσεως Ἀναλυτικῆς μαμαθήκαμεν. id. ib.

ἐπειδὴ πάντες δὲ τὸν σῶμα λέγουσιν οἱ φυσιολογῶντες ἢ οἱ μήπω 30
 τὸν σῶματος θεασσάμενοι φύσιν, δηλονότι τὸ μὴ σῶμα ἐν ὑδρὶ
 εἶναι φασίν. ταύτην ὅν ἐξὶν εἰπεῖν, ἐν ᾧ μὴδὲν ἐστὶ σῶμα, καὶ ἐν
 ᾧ μὴδὲν ἐστὶν. id. ib.

εἰ δ' ὅπως λέγουσιν ἀδιορίστως τὸ ἐν ᾧ τιθέντες, ἔπειτα καὶ τὸ ση-
 35 μαίνει αὐτὸς καὶ τὴν γραμμὴν καὶ τὸς ἀριθμὸς κενόν λέγειν. id. ib.
 αὐτῶν τὸ ἐπόμενον τῇ ἀδιορίστως εἰρημένη σημασίᾳ τῷ κενῷ
 ἔπειτα, ἐπάγει καὶ τὸς ὡς διάστημα λέγοντας τὸ κενόν. τὸ γὰρ πλήρες
 καὶ πλήρες αἰδητῷ σώματος καὶ τὴν ἀφήν (γράφει) γὰρ ἐκάτε-
 ρον, τὸτο δὲ ὡς διάστημα λαμβάνειν, ὡς δηλοῖ καὶ ἡ ἐφεξῆς ἀπο-
 φάσις ἢ λέγουσα "εἰ ἔχει τὸ διάστημα." καὶ εἰ μὴ εἴη γεγραμμένον τὸ 40
 καὶ πλήρες αἰδητῷ σώματος καὶ τὴν ἀφήν, λέγοι ἂν διάστημα τι
 πεφυκὸς μὴ δέχεσθαι αἰδητῷ σῶμα καὶ τὴν ἀφήν καὶ πληρῶς ὑπ'
 αὐτῷ, μὴ δεδεγμένον δὲ μὴδὲ πεπληρωμένον. εἰ δὲ εἴη "τὸ πλῆ-
 ρες αἰδητῷ σώματος καὶ τὴν ἀφήν," καὶ ὅπως ὡς πεφυκὸς πληρῶς
 ἔχον, ἀλλ' ὅχι ὡς πεπληρωμένον, ὅπερ διεσάφησεν εἰπὼν "ἢ 45
 ὅχι εἰ μὴ δέχοιτο σῶμα ἀπτόν, κενόν." εἴτε δὲ ὅπως εἴτε
 ὡς ἔστι, τὸ ἐπιφερόμενον ἀπορον τοῦτον ἐξίν. . . ὁ δὲ Ἀλέξαν-
 δρος εἴπερ εἴη φησὶ γεγραμμένον τὸ "πλήρες αἰδητῷ σώματος

καὶ τὴν ἀφήν," δύνανται λέγειν τὸ μὴ κατ' ἄλλην αἰδησιν ἀλλὰ καὶ
 μόνον τὴν ἀφήν. τοῦτον δὲ τὸν ἀέρα λέγειν αἰδητῷ σῶμα καὶ τὴν
 ἀφήν, ἐπειδὴ ἦν τις περὶ κενῷ δόξα λέγουσα κενόν εἶναι τὸν ἀέρα
 ἀπὸ τῶν ὄντων τῷ ῥοπῇ τινα ἔχειν βάρος ἢ κυφότητος. ταύτην δὲ
 τὴν δόξαν οἱ περὶ τὸν Ἀναξαγόραν ἀνατρέπουν ἐπεχείρουν φρεβλῶν-
 5 τες τὸς ἀσώτους. . . λέγει δὲ ὁ Ἀλέξανδρος καὶ τρίτην τινα φέρεσθαι
 γραφήν, τὴν λέγουσαν "τὸ πλήρες αἰδητῷ σώματος καὶ τὴν ἀφήν."
 καὶ εἴη ἂν αἰδητῷ σῶμα τὸ διάστημα λέγων τὸ τρεῖς ἔχον διαστά-
 σεις, καὶ διὰ τὸτο σῶμα λεγόμενον καὶ πλήρες, ἐπειδὴ σώματος
 ὀρισμὸς εἶναι δοκεῖ τὸ τὰς τρεῖς ἔχον χεθὸν διαστάσεις. ὁ δὲ ταύτην
 δὲ τῇ γραφῇ συνάδειν φησὶ τὴν ἐπαγομένην λύσιν ὁ Ἀλέξανδρος.
 ἐκ οὐδα διὰ τί, εἴπερ ὡς διάστημα εἴληπται. ἀλλ' ἀκατάλληλος ἡ
 προφορὰ διάστημα κενόν εἰπεῖν τὸ πλήρες αἰδητῷ σώματος καὶ
 τὴν ἀφήν. τὸν δὲ ἀέρα φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος τῇ αὐτῇ φύσει ἀλ-
 10 λαις μὴ αἰδητῷ σῶμα αἰδητῶν ποιοτήτων μὴ μετέχειν, ἀπὸ τῶν δὲ μό-
 νων εἶναι. id. ib.

τινὰ τὸ πλήρες ἔχει. καὶ εἰ πλήρες, πῶς κενόν; πλήρες ὅν
 ἀπὸ τῷ πληρῶς, καὶ δεκτικὸν αἰδητῷ σώματος καὶ τὴν ἀφήν.
 Philop. q p. 2.

γράφει ἔν τισι "τὸ πλήρες," ἐν τισὶ δὲ "τὸ μὴ πλήρες." καὶ
 εἰ μὴ εἴη γεγραμμένον "τὸ μὴ πλήρες." . . λέγοι ἂν διάστημα τι
 πεφυκὸς μὴ δέχεσθαι αἰδητῷ σῶμα καὶ πληρῶς ὑπ'
 αὐτῷ, μὴ δεδεγμένον ἢ πεπληρωμένον. εἰ δὲ εἴη "τὸ πλήρες," .
 καὶ ὅπως ὡς πεφυκὸς πληρῶς ἀκυστόν, ἀλλ' ὅχι ὡς πεπληρωμέ-
 25 νον. cod. Palat. 237.

διαφέρει ἂν αὕτη τῆς προτέρας ἢ σημασία τῷ ἐκεῖ μὴ κενόν 214^ο
 λέγεσθαι ἐν ᾧ μὴδὲν ἐστὶ σῶμα αἰδητῷ ἀφήν, καὶ τὴν ἀντιτυπίαν 11.
 χαρακτηριζόμενος τῷ τοιαύτῳ σώματος, ἦν τῷ ἀέρι μὴ ἐνορῶντες
 κενόν ἔλεγον τὸ διάστημα ἐν ᾧ ἀήρ. ἐνταῦθα δὲ λέγει κενόν, ἐν ᾧ
 μὴδεμία ἐστὶν ὕστα σωματικὴ, ἢ δὲ σωματικὴ ὕστα εἰ μόνον βάρος
 ἔχει καὶ κυφότητα, ἀλλὰ καὶ χρώματα καὶ χήματα καὶ μεγέθη. διὸ
 καὶ μὴ τὴν προτέραν ἀπόδοσιν τὸ διάστημα, ἐν ᾧ ὁ ὑρανός, κενόν
 ἂν εἴη, ὅτι τὸ ὑράνιον σῶμα ὅτε βάρος ἔχει ὅτε κυφότητα, καὶ δὲ
 ταύτην τὴν ἀπόδοσιν ἐκ αὐτοῦ εἴη κενόν, εἴπερ κενόν μὲν ἐστὶν ἐν ᾧ
 30 μὴ ἐστὶ σῶματος ὕστα, τὸ δὲ ὑράνιον σῶμα ὕστα ἐστὶν. Simpl.
 f. 153 b.

νῦν δ' ἐπειδὴ αὐτὸ τὸτο πρόκειναι σκοπεῖν, λοιπὸν μὴ τὸ τί 214^ο
 σημαίνει τὸνομα τῷ κενῷ, εἰ ἔστιν ὅπως τὸ κενόν, τοτέστι τὸ διά- 16.
 στήμα τὸ εἰρημένον, χρηθεῖσθαι λοιπὸν ὅτι ἐκ τῆς τοιαύτης, ὅτε
 μὴ ἔχον ἐν αὐτῷ σῶμα, ὅπερ σημαίνει τὸ κεχωρισμένον, ὅτε
 ἔχον, ὅπερ τὸ ἀχώριστον. καὶ γὰρ τῶν λεγόντων τὸ κενόν οἱ μὲν ὅπως
 ἔλεγον ὡς εἶναι τι καθ' αὐτό, τὸ μὴ αἰετὶ μὴδὲν ἔχον σῶμα, ὡς τὸ
 ἔξω τῷ ὑρανὶ, τὸ δὲ ποτέ, ὡς τὸ ἐν τοῖς μανοῖς καὶ τὸ διαλαμβάνον
 τὰ σώματα πρὸς τὸ μὴ συνεχιζομένη. οἱ δὲ, ὡς ἔχον μὲν τινα καὶ
 καθ' αὐτὸ φύσιν τὸτο τὸ διάστημα, αἰετὶ δὲ σώματος πεπληρωμέ-
 40 νον. δύνανται δὲ καὶ κεχωρισμένον μὴ τὸ εἰρημένον ἔξω τῷ ὑρανὶ παρ'
 αὐτῶν λέγειν, ἀχώριστον δὲ τὸ τοῖς σώμασιν ἐμφορόμενον, ἀλλ'
 ὅχι τὸ αἰετὶ ἔχον σῶμα. αὕτη γὰρ ἡ ὑπόθεσις μετ' αὐτὸν ἐν τοῖς

Πλατωνικοῖς σαφῶς ἐπεπλάσεν... ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἐκ τῆς λέγειν φησὶν ὅτι τὸ κενόν, καίτοι τριχῇ διασπᾶν ὄν, ὃ σῶμα, ἐλέγχειν ἔστι τὸς κακῶς οἰομένους ἐν Κατηγορίαις (c. 6) ὑπ' αὐτῷ ποσὸν σῶμα τὸ μαθηματικὸν λέγεσθαι, διάστημα μόνον ὃν ἄνευ τῆς ὕλης· ὅδαμῶς ᾧ λέγειν τὸ τοῦτον ἀπλῶς σῶμα ἀλλ' ἢ σώματος 5 διάστημα ἢ μαθηματικὸν σῶμα, ἐκεῖ δὲ ἀπλῶς τὸ σῶμα ποσὸν ἔφη. id. f. 154.

214a
27. εἰ ᾧ καὶ ἐκινῆσεως αἴτιον τὸ κενόν, ὅτι γε πάσης· ὃ ᾧ δὴ καὶ ἀλλοιώσεως... ἐξῆς δεῖκνυσιν ὅτι ὅδὲ τῆς καὶ τόπον κινήσεως αἴτιον τὸ κενόν... καὶ ᾧ καὶ οἱ ἐρόμβοι κινῶν καὶ τόπον μὴ δε- 10 μνοι κενῶ... ἀλλ' ἴσως ἂν τις λέγοι τὰ τοιαῦτα μηδὲ κινεῖσθαι καὶ τόπον καθ' ἑμᾶς, ὅσα τὸν αὐτὸν φυλάττει τόπον καὶ τὴν ὁλότητα, εἴπερ καὶ τὸν ὅλον ὕψανον ἀκίνητον καὶ τόπον λέγομεν· καὶ μέντοι ἐπὶ τούτων μόνον δοκεῖ τὸ κενὸν μὴ εἶναι αἴτιον τῆς καὶ τόπον κινήσεως τῶν καὶ τὸ ὅλον ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ μενόντων ἀεὶ. προσ- 15 φυνέφερον ἔν ἐστὶ τὸ Στράτωνος παράδειγμα ταύτας τὰς ὑπονοίας ἐκφυγόν· ἐὰν ᾧ εἰς ἀγγεῖον τις πεπληρωμένον ὕδατος ψηφίδα ἐμβαλὼν κατασφρέψῃ τὸ ἀγγεῖον ἐπὶ σῶμα, ἐπέχων τὴν ἔκροαν, ἢ ψήφος ἐπὶ τὸ σῶμα τῷ ἀγγεῖον φέρεται, ἀντιμεθεσταμένον τῷ ὕδατος εἰς τὸν τῆς ψήφου τόπον. τὸ δὲ αὐτὸ καὶ ἐπὶ τῶν νηχο- 20 μένων συμβαίνει, καὶ ἰχθύος καὶ ὑπνοσῶν. ἐρεῖ δὲ καὶ αὐτὸς Ἀριστοτέλης πλείονα περὶ τῆς ἀντιμεταστάσεως. id. f. 154 b.

214a
31. μαλιστα δὲ ἐστὶ προφανὲς ἐν ταῖς τῶν συνεχῶν δυνάμεις, ὡς ἔχει ἐπὶ τῆς Ἀρατείας σφαίρας καὶ ἐπὶ τῷ ἐν τῇ λεκάνῃ κορυμμένῳ ὕδατος. Philop. q p. 3.

214a
32. τὸ ἐκπυρηνίζον εἶρη) ἀπὸ τῶν τὸς πυρῆρας τῶν ἐλαίων τοῖς δακτύλοις συμπλημένους ἐξακοντιζόντων, διὰ τὸ μυυρίζον χῆμα. Simpl. f. 154 b.

τὸ ἐκπυρηνίζον ἐκ μεταφορᾶς τῶν πυρῆρων εἶρη) τῶν ὑπὸ τῆς θλίψεως τῶν δακτύλων ἐξακοντιζομένων. πυρῆρας δὲ λέ- 30 γον) κυρίως τὰ τῶν ἐλαίων γίγαρτα· ἐκ τούτων δὲ καὶ πολλὰ ἄλλα. Philop. q p. 5 et cod. Pal. 237.

214b
2. τὸ τῆς αὐξήσεως πλείονός ἐστιν ἐπιστάσεως ἄξιον. πρῶτον μὲν πῶς ἐπὶ τῶν ἀψύχων αὐξῆσιν εἶναι φησὶ, καὶ πῶς τροφήν αὐξάνουσα λέγει, καίτοι αὐτὸς ἐν τοῖς περὶ Ψυχῆς (2 3) σαφῶς λέγων 35 ὅτι μόνον αὐξέει τὰ τρεφόμενα, τρέφει δὲ τὰ ἐμψύχα... λύνων δὲ ταύτας τὰς ἐνστάσεις ὁ Ἀλέξανδρος, διὰ τὸ μήπω ὅλον εἶναι, φησὶ, πῶς τοῖς τρεφεμένοις καὶ αὐξομένοις ἢ πρόσκρισις γίνεσθαι καὶ τί ποτὲ ἐστὶ τὸ αὐξόμενον, τὸ εἶδος ἢ ἡ ὕλη, περὶ ὧν ἐν τοῖς περὶ Γενέσεως (1 5) ζητήσῃ τε καὶ διαμήσει... διὰ τούτου νῦν κοινῶ- 40 τερον τὴν αὐξῆσιν λαβὼν ὅπως ἐνέσθῃ τῇ ἀπὸ ταύτης κατασκευῇ τῷ κενῷ. Simpl. f. 155.

214b
3. εἰ μὲν ἀδιορίστως ἀνάγει τις τὴν αὐξῆσιν ἐπὶ τῶν εἰς μείζον μέγεθος ἐπιδιδόντων, ἀρκεῖ προφέρειν αὐτοῖς τὴν ἀπὸ ὕδατος εἰς ἀέρα μεταβολήν, καὶ ὅπως ἀπὸ τῷ βραχυτέρῳ τῷ ὅγκῳ σώματος 45 εἰς τὸ μείζον· εἰ δὲ ὡς ἐπὶ τῆς κυρίως αὐξήσεως τῆς γνωμένης διὰ τὴν πρόσκρισιν τῆς τροφῆς, ἔκείτῃ ὑπὸ ἄλλων ἀνατραπήσον) λέγων οἱ τὸ κενὸν εἰσάγοντες διὰ τὴν τῆς τροφῆς παράδοσιν, ἀλλὰ

τοῖς αὐτῶν πτεροῖς καὶ τὴν παροιμίαν ἀλλοσκον), ἢ ὅπερ κυριώτερον ὁ Ἀριστοτέλης εἶπεν, αὐτὸς αὐτὸν ὁ λόγος ἐμποδίζει· ὅσα ᾧ λύσει κοινῇ ἀπορίαν τὴν περὶ τῆς τροφῆς, τὸ κενὸν εἰσάγει, μὴ λύνων ἀλλὰ μάλλον ἀπορωτέραν τὴν ἀπορίαν ποιῶν... μεταξὺ δὲ τῷ διαιρητικῷ βαλὼν τὸ "ἀπορίαν ἔν ἀξιώσει κοινῇ λύσει, ἀλλ' ὃ κενὸν δευκνύσιν ὡς ἔστιν," εἴτα τὸ λοιπὸν ἐπαγαγὼν τὸ "ἢ πᾶν εἶναι τὸ σῶμα κενὸν ἀναγκαῖον," ἀσάφειαν ὀλίγην ἐνεπαύησε τῷ ῥητῇ. ταύτας δὲ τὰς ἀπορίας καὶ ἐν τῇ περὶ Γενέσεως καὶ Φθορᾶς πραγματεῖα (p. 321 b 27) περὶ τῆς τροφῆς ἀπορήσας διέλυσε, λέγων μὴ ὅψων μέρει παντὶ προσγίνεσθαι, ἀλλὰ τὸ μὲν ὑπεκρίνῃ τὸ δὲ προσέρχεσθαι... λύει τὴν τῆς τέφρας ἀπορίαν ὁ Εὐθύμαχος ἐν τῷ τρίτῳ τῶν Φυσικῶν, λέγων ὅτι ἐνδέχεται καὶ ἄνευ τῶν κερωμάτων συμβαίνειν τὸ λεγόμενον· θερμὸν ᾧ ἐν τῇ τέφρᾳ περιλαμβανόμενα π δοκεῖ, καθάπερ ἐν τῇ τιτάνῃ. ὁ γὰρ δὲ ἐπιχορμᾶν ᾧ ὕδατος ἀμφοτέρω ταῦτα καλεῖ... ὁ δὲ Στράτων καὶ τὸν ἀπὸ τῆς ἔλξεως ἀναλύνων, ὅδὲ ἢ ἔλξις φησὶν ἀναγκάζει τίθεσθαι τὸ κενόν· ὅτι καὶ εἰ ἔστιν ὅπως ἔλξις φανερόν, ὅτε καὶ Πλάτων αὐτὸς τὴν ἑλκτικὴν δύναμιν ἀναρεῖν δοκεῖ, ὅτε εἰ ἔστιν ἢ ἔλξις, ὅλον εἰ δὲ τὸ κενὸν ἢ λίθος ἔλκει καὶ μὴ δι' ἄλλην αἰτίαν· ὅδὲ ᾧ ἀποδεικνύσιν ἀλλ' ὑποτίθεν) τὸ κενὸν οἱ ἔτιω λέγοντες. id. ib.

δείξας ὅτι οἱ τιθέναι δοκῶντες τὸ κενὸν λόγῳ οἱ μὲν ὅδὲ ἔχουσιν ἀναγκαῖον, οἱ δὲ ὅτι δοκῶντες ἀπορίαν λύειν μείζον περιπτευσιν, προσέθετο λοιπὸν καὶ προηγουμένως δεῖξαι μὴ ὅσον ὅπως ὑποτάσσων τῷ τοῦτον κενῷ. id. f. 155 b.

25 δείξας πρότερον ὅτι ὡς ποιητικὸν τῆς κινήσεως ἔκ ἐστιν αἴτιον τὸ κενόν, . . ἀποδείκνυσιν ὅτι ὅδὲ ὅπως αἴτιον ἢ συνεισὶν ἐστὶ τὸ κενὸν ὡς τόπος, ἐν ᾧ κινεῖται) τὸ κινούμενον καὶ μένει... ποῦ καὶ διαφορὰν κινήσεως ἐνδύσει τὸ κενόν, κενὸν ὑπάρχον; ὅτι ᾧ τῷ ἄνω ὅτε τὴν κάτω ἀφωρισμένως· εἰ δὲ ἐπὶ πάντα ἄμα, ἢ διασπαδίσηται, ἢ μονῆς ἂν μάλλον ἢ κινήσεως εἴη· μάλλον δὲ ὅδὲ μονῆς· τί ᾧ μάλλον ἐν τῷδὲ ἢ ἐν τῷδὲ μένει; τῷ δ' αὐτῷ ἐπιχειρήματι ἐν τῷ τρίτῳ βιβλίῳ περὶ τῷ ἀπείρῳ λέγων ἐχρήσατο (c. 5 p. 205 a 10). id. ib.

πρότερον μὲν καὶ τὴν πρὸς τὸ ἀπειρον ὁμοιότητα τὸ κενὸν ἀπέλει, νῦν δὲ ἀπὸ τῆς πρὸς τὸ τοπικὸν διάστημα ὁμοιότητος ἐπιχειρεῖ... ὁ δὲ Ἀλέξανδρος τὸ "πῶς ᾧ οἰαίσηται) τὸ τεθεῖν ἢ μενεῖ;" κατεληλότερόν φησιν ἂν ἔχειν ἔτιω, πῶς οἰαίσηται) ἢ τὸ τεθεῖν μενεῖ, ὡς τῆς θέσεως τῇ μονῇ οἰκείας· καίτοι καὶ τὰ κινούμενα εἴπερ ἐν τῷ κινεῖται), πῶς ἔκ ἂν λέγοντο καὶ θέσιν ἔχειν ἐν ἐκείνῳ; ἀκριβεστέρως ἢ ἢ τῷ Ἀριστοτέλει ἐρμηνεία ἂν εἴη. id. f. 156.

πῶς ᾧ ἐπὶ τὸν οἰκεῖον τόπον οἰαίσηται) ἔκαστον τῶν φυσικῶν σωμάτων, ἢ πῶς ἐν αὐτῷ μένει, δεκτικὸν αὐτοῖς. ἡμῖς μὲν ᾧ τῇ πέρας τῷ περιέχοντος λέγοντες ἐφελεόμεθα τῇ συγγενείᾳ, καὶ προείρη), τὸ δὲ διάστημα ἀδιάφορον πανταχῶ· τί ᾧ οἰαίσηται) ἂν ἄνω τῷ κάτω; νῦν μὲν γὰρ, ἐπειδὴ τὰ σώματα διαφέρει τὰ ἑαυτῶν ὄντα τῶν κάτω, καὶ τὰ πέρατα αὐτῶν διαφέρει, οἷς περιέχει τὰ συγγενῇ· ὃ ᾧ καὶ αὐτὰ τὰ πέρατα ποῦ μιν τὸς τόπους, ὡς τῇ μαθηματικῇ ἐπιφάνειαν, ἀλλὰ τὴν ἐν φυσικῷ σώματι καὶ ἔχον

μνη. οἱ δὲ τὸ διαζήμα λέγοντες εὐθὺς χωρίζον αὐτὸ βύλον) αὐτῶν φυσικῶν καὶ ἀπλῶν σωμάτων. ὅθεν ἔν διόσει τὸ ἐν πυρὶ αὐτὸ ἔν ὕδατι· ὅθεν γὰρ ἀπολαύει τι τῷ σώματι, ἀλλ' ἔστι καθ' αὐτὴν, καθάπερ δὴ καὶ τὸ κενόν, εἴπερ ἔστιν. εἴρη) γὰρ ὅτι τὸ κενόν ὅθεν ἄλλο ἢ τόπον ἔχον) οἱ τὸ διαζήμα παράγοντες εἰς τὸν τόπον. αὐτὸν τὸτο μὴ αἰτιον κινήσεως, τὸ διαζήμα ἀναίτιον. ὁμοίως καὶ τὸ κενόν· καθάπερ γὰρ ἄλλα συναίσθησι, ὅπως ἀλλήλους καὶ συναίτιον. προσέθησι δὲ Ἀριστοτέλης ὅτι τῷ διαζήματι τι λέγοντι τὸν τόπον ἔπει) καὶ τὰ μέρη καθ' αὐτὰ ποιεῖν ἐν τόπῳ· τὸτο δὲ προλαβόντες ἡμεῖς ἐν τοῖς περὶ τῷ τόπῳ τί ἂν πάλιν λέγωμεν; 10 συμβαίνει δὲ τοῖς λέγουσι ἀναγκαῖον εἶναι κενόν, εἴπερ ἔστι κινήσις, ἵνα τὸν μᾶλλον, ἐάν τις ἐπισκοπῇ, μὴ ἐνδέχεται κινεῖσθαι μηδὲν, ὅτ' κενόν. Themist. f. 41 b.

τὸ αὐτὸ δὴ εἶπε καὶ ἐν τοῖς περὶ τόπου λόγοις, ἀλλ' ἐπεὶ μὴ πάντων ἀποδείξαι καὶ ἀσαφῶς, ἐνταῦθα δὲ σαφέστερον. Philop. q p. 8.

εἰ μὴ αὐτὴ μόνη ἡ λέξις ἔπει) τοῖς προσηρμένους, ὅθεν ἀσαφὲς ἔστι. εἰπὼν γὰρ ὅτι τὸ τοῦ ἐν τῷ κενῷ σῶμα ὅτε κινήσεται) ἵνα μὴ, εὐλόγως ἐπιφέρει τὸ "πῶς δὴ ἐνέσται ἐν τόπῳ ἢ ἐν τῷ κενῷ;" πῶς γὰρ ὅπως ἔστι ἢ ὡς ἐν τόπῳ ἢ ὡς ἐν κενῷ ἐν τῷ ἐν ὅτ' μὴτε κινεῖσθαι μὴτε ἡρεμεῖν δύναται, καίτοι καὶ τῶν κινουμένων 20 καὶ τῶν ἡρεμούντων ἢ ὡς ἐν τόπῳ ἢ ὡς ἐν κενῷ κινεῖσθαι δοκούντων ἢ ἡρεμεῖν. ἐπειδὴ δὲ ἐν τισιν ἀντιγράφοις μὲν τὴν εἰρημένην λέξιν ἐπείγει) ταῦτα "ὅ γὰρ συμβαίνει ὅταν ὅλον τεθῇ ὡς ἐν κενῷ· ὅπως τῷ τόπῳ καὶ ὑπομένοντι σώματι· τὸ γὰρ μέρος ἂν μὴ χωρὶς τοῦτο, ὅπως ἔστι ἐν τόπῳ ἀλλ' ἐν τῷ ὅλῳ," εἴη ἂν τι καὶ τὸτο ἐπι- 25 χαρμα πρὸς τὸ μὴ εἶναι τὸ χωρίζον τὸτο διαζήμα, μὴτε ὡς τόπον μὴτε ὡς κενόν. . . τότε τὰ μόρια ἐν τόπῳ, ὅταν χωριζῇ τὸ ὅλον καὶ τῆς πρὸς αὐτὸ συνεχείας ἀπαλυθῇ. ἔως δ' ἂν ἢ συνεχῇ τῷ ὅλῳ, ἐν ὅλῳ ἐστὶν ὁ τόπος, καὶ τὰ συνεχῇ τῷ ὅλῳ μέρη καὶ αὐτὰ καθ' αὐτὰ ὅθεν ἦσαν τῷ ὅλῳ ἐν τόπῳ ἔστι· ὁμοίως γὰρ καὶ τὰ ἴσα ἐκαστοῖς κατέχει διαζήμα. τὰ δὲ τῶν ἐπόμενα ὅσα ἐν τοῖς περὶ τόπου λόγοις εἶπεν (c. 3 p. 211 b 20). Simpl. f. 156.

ὅτι ὁμοίως ἔχον πρὸς πᾶν μέρος τῷ ἐν ὧ ἐστὶν, ἀκίνητον ἂν μὴ, ἐπιστάτω καὶ ἀπὸ τῷ Πλάτωνος τὴν ἐν μέσῳ τῆς γῆς μονήν 35 ἐν τῷ κατασκευάζοντος, ἐν οἷς φησὶν ἐν Τιμαίῳ (p. 40 et 63). . . ὁμοιωτέον δὲ, φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος, ὅτι ἐν τισιν ἀντιγράφοις ἡ ἐπιχειρήσις αὐτὴ ὅ φέρει), ἴσως ὡς εἰρημένη ἦδη, ἀλλ' ἢ μὲν πάλιν "πρῶτον μὲν." id. f. 156 b.

δείξας ὅτι ὅπως ἔστι αἰτιον κινήσεως τὸ κενόν, ὅτε ὡς ποιητικόν 40 ἢ ὡς τελειόν, βύλει) λοιπὸν δεῖξαι ὅτι ὅτε ὡς τὸ δι' ὃ αἰτιον κινήσεως τὸ κενόν ἐνδέχεται) εἶναι, οἷον ὁργανικόν. πρότερον δὲ ἀνακαταστήσει τὰ εἰρημένα, καὶ δεικνύσι τὸ ἐκ τῶν ταῦς ἐκείνων ὑποκείμενον ἐπόμενον· τοῖς γὰρ λέγουσι, φησὶ, τὸ κενόν κινήσεως εἶναι αἰτιον τὸναντίον συμβαίνει ἢ λέγουσι. Philop. q p. 8.

ὥσπερ γὰρ τὸ μηδενὸς ὑδέμια ἐστὶ διαφορὰ, ὅπως καὶ τὸ κενόν. γὰρ κενόν μὴ ὅτι καὶ ἐστὶν λέγει Δημόκριτος. ὥσπερ ἢ καὶ τῶν κινήσεως διαφορὰς δεῖ) τὸ περιέχοντος. Themist. f. 42.

τῆς βιαιῆς κινήσεως διχῶς γινόμενης, ἢ παρόντος τῷ βιαζο- 215 α μένῃ καὶ ὀχύντος ἢ ὠδύντος ἢ ἔλκοντος, ἢ μὴ παρόντος, ὡς ἐπὶ τῶν 14.

ῥιπτουμένων, ἐπὶ ταύτης ποιεῖ) τὴν ἀπόδειξιν, τὴν ἑτέραν διὰ τὸ ἐναργές, ὡς ὁ Ἀλέξανδρος φησὶ, παραλειπών. . . νῦν ἔν περὶ τῆς ἀπόντος τῷ βιαζομένῳ, τοτέστι τῆς καὶ ῥίψιν, δεικνύσας ὡς ὅπως ἐστι μὴ ἐν τῷ κενῷ· ἐν μὲν γὰρ πληρεῖ γινόμενης τῆς ῥίψεως τὰ ῥιπτου- 15 μένα κινεῖ) ἢ τῷ ἀντιπεριέχοντι τὸν πρὸ τῷ ῥιπτουμένῳ προωθούμενον ἄερα ὑπὸ τῆς τῷ ῥιπτουμένου ῥύμης· εὐκυνήτερος γὰρ ὡς τῷ ῥιπτουμένῳ ὁ ἀήρ προωθεί, καὶ τῇ βίᾳ ἀθρόος ἀντιπεριεχόμενος 20 ἐπωθεῖ τὰ κινούμενα. τότε δὲ καὶ συνεχῆς γινόμενος, συνεχῆς ἢ κινήσις τῷ ῥιπτουμένῳ μένει, ὥς ἂν κατ' ὀλίγον ἐκλυομένης τῆς τῷ ἀντιπεριεχόμενῳ ἄερος ῥύμης ἐποικρατῆς ταύτης ἢ οἰκεία τῷ ῥιπτουμένῳ καὶ φύσιν φορὰ. ταύτης δὲ τῆς δόξης ὁ Πλάτων δοκεῖ, τὴν ἀντιπερίεσιν ὅπως ἐξηγούμενος ἐν Τιμαίῳ (p. 59). . . ἢ ὅπως 25 ὅπως ἢ τῶν ῥιπτουμένων κινήσις μένει συνεχῆς, ἢ διὰ τὸ ἐπωθεῖν τὴν συναπαρτιζόμενα ὑπὸ τῷ ῥιπτουμένῳ τὸν τὸ βίᾳ φερόμενον ἄερα. . . εἰπὼν δὲ ὅτι ὅθεν τῶν ὑπάρχει ἐν τῷ κενῷ, ὅθεν ἐνδέχεται) φέρεσθαι ἐν αὐτῷ, ἐπὶ γὰρ "ἀλλ' ἢ ὡς τὸ ὀχύνμενον," ἐνδεκνύμενος ὅτι καὶ μὲν τῆς ῥίψεως τρόπον ἀδύνατον φέρεσθαι ἐν κενῷ τὸ φερόμε- 30 νον, εἴπερ δὲ ἄρα, ὡς τὰ ὀχύνμενα φέρεται). εἰ δὲ τὸτο, ἢ ἐπ' αὐτῷ τῷ κενῷ ὀχεῖ) ἢ ἐπὶ τινος σώματος. ἀλλ' ἐπὶ τῷ κενῷ ἀδύνατον. Simpl. f. 157.

εἰ οἱ ἐξηγηταὶ καὶ τὸτο ἐπιχειρήμα λέγουσι, ὅτι ὅπως ἔστι κίνη- 215 α σις καὶ φύσιν ἐν τῷ κενῷ, διότι τὰ καὶ φύσιν κινούμενα ἐπὶ τὸν 19. οἰκείον φέρεται) τόπον, ὅπως ἔστι δὲ οἰκείος τόπος ἐν τῷ κενῷ διὰ τὸ ἀδιάφορον, ἀμεινον οἶμαι τῆς κινήσεως πρότερον ἀναμετρήσεως νῦν τὴν ἑστῶσαν ἀναμετρήσας, καὶ τὸτο τῇ λέξει συμφωνητέον μοι δοκεῖ. id. f. 157 b.

τὸτο ἕτερον ἐπιχειρήμα ἐξ ὧν λέγουσι οἱ τὸ κατεσπαρμένον 215 α κενόν ἐν τοῖς σώμασιν ὑποτιθέμενοι. ἔλεγον γὰρ πάντα ἐκ τῆς τῷ 22. κενῷ συμπλοκῆς καὶ τῶν ἀτάκτων γίνεσθαι, διὰ δὲ τὸ κενὸν καὶ μεῖζονα καὶ ἐλάττωνα εἶναι μὴ γίνεσθαι ὁμοίαν τὴν συμπλοκὴν, ἀλλ' ἐν μὲν τῷ ἄερι, διὰ τὸ μεγάλα μέρη εἶναι τὰ ἐν αὐτῷ κενῷ, γίνεσθαι θάττον τὴν κίνη- 30 σιν, ἐν δὲ τῷ ὕδατι βραδύτερον διὰ τὸ μικρότερα, ἐν δὲ τῇ γῇ μῆδα- μως διὰ τὸ εἶναι μικρομερῆ. cod. Pal. 237. ἐν δὲ τῇ γῇ, διὰ τὸ πᾶν μικρομερῆ εἶναι τὰ κενά, κινήσις ὅ γίνεται). Philop. q p. 11.

λέγει ὁ Ἀλέξανδρος ὅτι δυνατὸν τῷ τῷ ἐπιχειρήματι καὶ πρὸς τὴν Στωϊκὴν χρῆσιν, ἀπειρον κενόν λέγοντας ἐκτὸς περιέχειν τὸν κόσμον. διὰ τί γὰρ ἀπείρου ὄντος τῷ κενῷ, ἐνταῦθα 35 ἐστὶ μένει ὁ κόσμος καὶ ὅ φέρει); ἢ εἰ φέρει), τί μᾶλλον ἐνταῦθα ἢ ἄλλα; Simpl. f. 157 b.

τὸτο καὶ πρὸς τὴν περὶ Χρύσιππον ῥητέον. διὰ τί ὁ κόσμος 40 ὅπως εἰς ἀπειρον οἰκίσεται), φερόμενος ἐπὶ πᾶν τῷ κενῷ μέρος ὁμοίως; ἢ διὰ τί ἐνταῦθα μὲν βύλον) ζηρῶν αὐτόν; πρὸς μὲν γὰρ τὸ μὴ δια- σπᾶσθαι ἀρκείτω ἢ συνέχουσα ἔστι· πρὸς δὲ τὸ ὅλον μὲν τῆς συνεχῆ- 45 σης ἔξεως ἐνταῦθα μένειν τί ἂν ποιεῖ; Themist. f. 42.

ταῖς πραγματεωδεστάτας νῦν ἀποδείξεις προσάγει τῷ λόγῳ, 215 α δεικνύς ὅτι ὅπως ἔστι κινήσις ἐν κενῷ. τεττάρων δὲ ὄντων τῶν καὶ 24.

ταύτην τὴν μέθοδον ἐπιχειρημάτων διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς περαινομένων, τὸ μὲν πρῶτον συνάγει ὅτι ἔξαι κινήσεις ἀχρονος, τὸ δὲ δεύτερον ὅτι τὸ κενὸν λόγον ἔξει πρὸς τὴν πλήρες, τὸ τρίτον ὅτι ὁ μόνον λόγον ἔξει τὸ κενὸν πρὸς τὴν πλήρες, ἀλλὰ καὶ ὁ πλῆρες πρὸς τὴν πλήρες, τὸ τέταρτον ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ τὸ τε κενὸν καὶ τὴν πλῆ- 5 ρες διελεύσετο τὸ κινούμενον. προσλαμβάνει δὲ τὰς αἰτίας τῆς ἀνισοσταχῆς κινήσεως δύο ὕσας. . . ὅτι δὲ σὺν τῇ κινήσει καὶ τὴν χρόνον παραλαμβάνει, δῆλον καὶ ἐκ τῶν ἐξῆς ῥηθισμένων γενήσετο. Simpl. f. 157 b.

215 α παραδείγματος ἕνεκεν τὴν γῆν ἔλαβεν, ὅχι ὡς δι' αὐτῆς γι- 10 νομένης κινήσεως. ἡ γῆν φησὶ χωρίον τι τελματώδες. ὅθεν ἐπὶ σαφέστερα παραδείγματα μεταβαίνων τὴν ἀέρα λαμβάνει καὶ τὸ ὕδωρ. Philop. q p. 14.

215 β "ὅτι ἦτον ἐμπ. ἀλλ' εὐδ." τὴν ἀλλὰ σύνδεσμον ἀντὶ τοῦ καὶ 11 τῆς κινήσεως. ἐπειδὴ καὶ ἰσοδύναμος. id. ib.

215 β νῦν εἰπὼν ὅτι ἡ τῷ κενῷ κινήσεις ἐν ὑδρὶ ἔξαι λόγῳ ὑδρὸς πρὸς 21 τὴν διὰ λεπτοτάτου τῷ ἀχρονον εἶναι τὴν διὰ τοῦ κενῷ, τὰ ἐπόμενα τοῖς μὴ ἔτῳ λόγουσιν ἄτοπα ἐπάγει. καὶ ὁ μὲν Ἀλέξανδρος τὸ "ἀλλ' εἰ διὰ τοῦ λεπτοτάτου ἐν τοσούτῳ τὴν τοσηνδὶ φέρετο" διὰ τοῦ κενῷ, πάντες ὑπερβάλλει λόγῳ συμπέρασμα τὸ προτέρῳ ἐπιχειρήμα- 20 τος ποιησάμενος, τὸ νῦν προκειμένῳ ἤρξατο ἀπὸ τοῦ "ἔξω γὰρ τὸ ζ' κενόν." ἀμεινον δὲ οἶμαι μὴ ὡς ἀρχὴν τοῦτο λέγειν. ἡ πῶς ἔχει λόγον ὁ γὰρ σύνδεσμος; ἀλλὰ διὰ τούτων δείκνυσιν τὰ ἐπόμενα τοῖς ἔχοντον ὑποτιθέμενοις τὴν διὰ τοῦ κενῷ κίνησιν καὶ λόγον εἶναι λέγουσι τῶν κινήσεων καὶ τῶν χρόνων. Simpl. f. 158 b.

215 β ἐπὶ ταῖς αὐταῖς ὑποθέσεσι τρίτον ἀδύνατον συνάγει, ὅτι ἐν 26 ἴσῳ χρόνῳ πλῆρες τι διελεύσετο καὶ κενὸν τὸ κινούμενον. . . ἀναγών δέ, φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος, εἰς τοῦτο τὴν λόγον κατέλιπε τὸ δεῖξαι τὸ ἐπόμενον ἄτοπον. ἦν δὲ τοῦτο τὸ ἴσον ἔξαι λόγον τὸ κενὸν πρὸς τὴν πλῆρες, ὅν τὸ πλῆρες πρὸς τὴν πλῆρες. . . μήποτε δὲ συνάγει μὲν 30 καὶ τοῦτο τὸ ὑπ' αὐτῷ λεγόμενον ἄτοπον, ὁ δὲ Ἀριστοτέλης ὡς ἐναργῶς ἄτοπον καὶ ἀδύνατον συνήγαγε τὸ ἐν ἴσῳ χρόνῳ πλῆρες τι διεξέναι καὶ κενόν. id. ib.

215 β διὰ τούτων, φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος, προσέθηκεν ὅτι καὶ τοσούτῳ 27 τῇ λεπτότητι διαφέρει τὸ δ' σώματος ὅσῳ ὁ ε' χρόνος ὑπερέχει 35 τὸ ἡ', τὸ α' ἐν τῷ ἡ' χρόνῳ ἴσον ἐκείνῳ τῷ σώματος τὸ λεπτόν διελεύσετο ὅσον τὸ δ' τὸ παχυτέρῳ ἐν τῷ ε'. τίθησι δὲ νῦν λεπτότερον τὸ δ' σώματος τὸ ζ', ὅπερ πρότερον κενὸν ἐτίθει. ἀν γὰρ ἡ τοσούτον τὸ ζ' σῶμα λεπτότερον τὸ δ' ὅσον ὑπερέχει ὁ ε' χρόνος τὸ ἡ', ἀντεγραμμένως τὸ μὲν ὑπερέχον τῇ λεπτότητι σῶμα ἐν τῷ 40 ὑπερεχομένῳ χρόνῳ διελεύσετο, τὸ δὲ ὑπερεχόμενον σῶμα λεπτότητι ἐν τῷ ὑπερέχοντι χρόνῳ. ἐν μὲν γὰρ τῷ πλείονι τὸ παχύτερον, ἐν δὲ τῷ ἐλάττω τὸ λεπτότερον. καὶ ἐξηγήσατο μὲν καλῶς καὶ κατὰ πόδας τῶν εἰρημένων ὁ Ἀλέξανδρος, τίνα δὲ χρειαίαν τοῖς προκειμένοις ταῦτα παρέχει ὅτι εἶπεν. ὁ μὲντοι, οἶμαι, ὑδρὸς ὡς προείρηκε ταῦτα 45 λέγει. φησὶ δὲ μὴδὲ ἀνάγκη ἔχειν τὴν λόγον τούτων. id. f. 159.

216 α ὁ Ἀλέξανδρος "ἄμα δὲ ἀδύνατον" γράφει ἀντὶ τοῦ "ἀλλὰ 17 ἀδύνατον," καὶ ἐξηγεῖται ὅτι ἀδύνατον ἄμα φέρεται τὸ κινούμε-

ρον καὶ τὸ βαρύτερον, ἡ ὅτι συμβαίνει τὸ βαρύτερον διὰ μὲν τῇ φύσιν αὐτῇ ἀναγκαῖον εἶναι θάττον κινεῖσθαι, διὰ δὲ τὸ κενὸν μὴ θάττον κινεῖσθαι. ταῦτα δὲ ἄμα συντρέχειν ἀδύνατον. τὸ δὲ "καὶ τὸν λόγον ὅν ἔχουσι τὰ μεγέθη πρὸς ἀλλήλα" τὰ φερόμενα λέγει σῶματα καὶ τὸν λόγον ὅν ἔχουσι πρὸς ἀλλήλα τῆς ῥοπῆς φέρεται. τοσούτῳ γὰρ θάττον ἢ βραδύτερον. id. f. 159 b.

εἰπὼν "οἱ μὲν οἶον" τὸ κενόν ὅτι ἀποδεδώκεν εὐθέως τὸ "ὅτι," ἀλλ' ἀντειπὼν πρὸς τούτους πρότερον, ἔτῳ περὶ τῶν ἄλλως τιθεμένων τὸ κενὸν προσέθηκεν λέγων "εἰσὶ δὲ τινες οἱ διὰ τοῦ κενῷ καὶ 10 καὶ." id. f. 160.

ἐντεῦθεν αὐτὸ καθ' αὐτὸ τὸ πρόβλημα προβεῖς διελέχθαι, καὶ δείκνυσιν ὅτι ὅτι ἐστὶ κενόν, εἰς ἀδύνατον πάλιν ἄγων τὸ σῶμα διὰ σώματος χωρεῖν, εἴπερ εἴη κενόν, ὅπερ ἐκείνου φεύγοντες ὑπέθετο τὸ κενόν. ὅταν γὰρ ἄλλο σῶμα ἐν ἄλλῳ σῶματι τεθῇ, οἷον 15 λίθους κύβος ἐν ὕδατι ἢ ἀέρι, ἀναγκαῖον ἐκστῆαι τῷ ἐπισπῶντι τὸ προὔπαρχον, ἢ ἄνω, εἰ πῦρ, ἢ κάτω, εἰ γῆ, ἢ εἰς τὸ μεταξὺ, εἴ τι τῶν μεταξὺ στοιχείων εἴη, καὶ τοσούτον ἐκστῆαι ὅσον ὁ τῷ πεισμένῳ ὄγκος ἐστίν. . . ἐπ' ἐνίων δὲ τῇ μὲν αἰσθησὶ πρόδηλος ὅτι ἐστὶ ὑποχωρησις, καταλαμβάνει δὲ ἐκ κατασκευασμάτων πῶς ἐν γὰρ ταῖς ὑδραυλικαῖς, ὅταν μεσσηῖς ὕσας ἀέρος ἐγγυῇ ὕδαρ, γλῶσσαις τινες σαλπύγγων ἢ αὐλῶν ταῖς ὁπαῖς προσθέμεναι, δι' ὧν ἔξισι τὸ πνεῦμα, διὰ τοῦ ψόφου τὴν ἐξοδὸν διελέχθαι τὴν δ' αὐτῶν τῷ ἀέρος. . . τούτων ἔν ὅτῳ ἐναργῶς φαινόμενων, ἐπὶ τῷ 25 κενῷ τί φήσομεν συμβαίνειν, ὅταν ἐν αὐτῷ τὴν τεθῇ σῶμα; πῶς ὅταν ὑπεξίσταται τὴν ἴσον ὄγκον τῷ κενῷ; ἀλλὰ γελῶν τούτῳ, ὅτι γελῶν τὸ ἀδύνατον. τί γὰρ ὅν ὑπεξίσταται; ἀλλὰ μένει; ὅτι δίδεισι διὰ τοῦ κύβου τὸ ἴσον διάστημα τῷ κενῷ. id. ib.

"καθ' αὐτό," τυτέτι χωρὶς τῆς καὶ τόπον κινήσεως. Philop. r p. 2.

"ἔχοντι μετάστασιν" εἶπε διὰ τὰ μεγέθη τὰ μαθηματικά. . . τὸ δὲ "ἀν μὴ συμπληρῇ," οἷον ὡς ἐπὶ τῷ ἐρίῳ. τοῦτο γὰρ συμπληρῶν εἰς αὐτὸ ἀντιπαραχωρεῖ μὲν τῷ ἐντεθέντι, ὁ μὲντοι ἐπὶ ἄνω ἢ ἐπὶ τὸ κάτω κινεῖται, ἀλλὰ μόνον εἰς αὐτὸν συμπληρῇ id. p. 3.

"ἡ ὁποῖον ἀν τὴν ἡ ἐντιθέμενον." εἰ μὲν ὅτῳ ἔχει ἡ γραφὴ λέγει ἀν περὶ τοῦ χήματος τὸ ἐντιθέμενον, ὅτι τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ μὴ κύβος ἢ ἐντεθέν ἀλλὰ ἄλλο ὁποιοῦν χήμα. εἰ δὲ ἐστὶ "ὅποιον εἴη," τυτέτις ἐφ' ὃ ἀν ἔχει τὴν κίνησιν τὸ ἐντιθέμενον λέγει ἀν ὅτι τὸ σῶμα ἐν ᾧ ἐντιθεῖται ὁ κύβος, ἐπὶ τούτῳ χωρεῖ 40 ἐφ' ὃ ἀν καὶ τὸ ἐντιθέμενον χωρεῖ, δηλονότι δραστηωτέρας ὅτις τὴν ῥοπῆς τὸ ἐντιθέμενον. . . τὸ δὲ "ἡ ἐπ' ἀμφῶν" ὁ πᾶν ἀρμόσει ταύτην τὴν ἐξηγήσιν. ἡ τὸ "ἐπ' ἀμφῶν" ὡς ἐν ὑπόθεσι ἀφ' ὅτι εἰ εἴη τοσούτον ὡς καὶ ἄνω καὶ κάτω χωρεῖν. τὸ δὲ "ἐφ' ὃ ἐπέκεινται" ἴσον ἐστὶ τῷ μεθίσταται. τὸ δὲ "ἔχοντι μετάστασιν" τυτέτις πεφυκῶς μετακινεῖσθαι. ἀν γὰρ ἀκίνητον ἦ, ὅδ' ὅπως γὰρ 45 σε) ἐν τούτῳ αὐτῷ τὸ ἐντιθέμενον. id. ib.

δεύτερον τοῦτο τίθησιν εἰς τὸ αὐτὸ τῶν ἐπιχειρήμα. εἰ γὰρ ἐν ἐκάστῳ διάστημα χωριζόμενον τῷ λόγῳ τῶν παθῶν, τυτέτις τί

συμβεβήκω, ὅθεν διαφέρει τὸ κενὸν, κινούμενα δὲ καὶ μεταφερόμενα τὰ σώματα σὺν τοῖς οἰκείοις κινήσει διαζήμασι, τί οὖν τοῖς σώμασι ἄλλων τοῦτων διαζήματων; εἰ γὰρ καθὼς διάζημα ἔχει ἡμεῖς ἐν τῷ δεξιῷ διαζήματος, πῶς ἐπὶ καὶ τὸ κενὸν ἄλλου δεξιῶν, καὶ ἐκείνου ἄλλου, καὶ ἐπὶ ἀπειρον ὅτω πορευομένη. Simpl. f. 160 b.

τῶν περὶ τὸ κενὸν λεγόντων οἱ μὲν κεχωρισμένον τι καθ' αὐτὸ ἐν τῷ κενῷ ἔλεγον ὡς διὰ πάντων τῶν σωμάτων χωρεῖν, καὶ καὶ ἡ μὲν αὐτὴ ἔχειν σῶμα καὶ τὸ δὲ ὄν, ὅπερ καὶ κυρίως κενὸν ἔλεγον, ὡς περὶ τὸ ἔχον τόπον· οἱ δὲ ἐν τοῖς σώμασι καὶ μικρὰ παντὶ διεσπαρμένον. εἰπὼν ὅτι πρὸς τὴν προτέραν δοξάν προβαλὼν τὴν τὴν λοιπὴν, τῷ μὲν ἐκείνῳ τῷ ὅτε ἔλεγον "οἱ μὲν ὡς τὸ κενὸν εἶναι, εἴπερ ἔστι καὶ καὶ τόπον κινήσεως, ἀποκεκριμένον καὶ αὐτὸ" (α 23), τὸν δὲ νῦν ἐπαγαγὼν ἐν τῷ "εἰσὶ δὲ τινες οἱ διὰ τὸ μακρὸν καὶ τὸ πυκνὸν οἶον" φανερόν εἶναι ὅτι ἐστὶ τὸ κενόν. . . ἔλεγον ὅτι ὡς εἰ μὴ ἐστὶ κενόν, ὅτε ἐστὶ μάνωσις καὶ πύκνωσις· εἰ δὲ μὴ ἐστὶ μάνωσις καὶ πύκνωσις, ὅτε ἐστὶ κίνησις· εἰ δὲ μὴ ὅσης μανώσεως καὶ πυκνώσεως εἴη κίνησις, κυμαίνεται τὸ πᾶν, ὡς φησὶ Πλάτωνος ἰσοπεδικῶς, καὶ ὑπερχυθῆσθαι καὶ ἐπὶ πλέον ἐκταθῆσθαι, ὡς ἡ θαλάσσα διὰ τῶν κυμάτων εἰς τὴν αἰγυλίαν ὑπερχεῖται. τὸτο ὅν 20 συμβαίνει τῶν τε τοπικῶς ἐπὶ εὐθείας κυμαμένων προσωθέντων καὶ παρακείμενα, καὶ τῶν ἀντιθέτων ὁμοίως, διὰ τὸ μὴ εἶναι πύκνωσιν, ἀλλ' ὅτι ἡ χώρα τοῖς προσώτοι γενήσθαι· ἐπὶ μάνων γὰρ τῶν κύκλων κυμαμένων τὴν ἀντιμετάστασιν γίνεσθαι· ἐπὶ τούτων γὰρ μάνων ἐδίδου τὴν ἀντιπερίστασιν. καὶ ὅταν δὲ τὴν τῶν περικυκλωμένων σω- 25 μάτων εἰς μανώτερον μεταβάλλῃ, προωθεῖσθαι πάλιν ἀνάγκη καὶ ἀντιπερίστασιν· ἡ δὲ ὑπερχυσις ὅτε ἂν γένοιτο πάλιν μὴ ὄντος κενῷ τῷ κενῷ δηλονότι ἔξω τῷ παντός. ὡς εἰς τὸ αὐτὸ πάλιν ἵκει ὁ λόγος. . . ἔστι δὲ τις καὶ ἄλλη πλασματικὴς ὑπόθεσις ἐπὶ τῶν πύκνωσιν. εἰποι γὰρ ἂν τις ὅτι ὅταν μεταβάλλῃ κυματιῶν ὕδωρ 30 καὶ μᾶλλον αἶρα, ἄλλος ἀπὸ ὅπου ἴσως τότε μεταβάλλων εἰς πύκνωσιν ὕδωρ φυλάττει τὴν ἰσότητά, καὶ καὶ πῦρ ἐκείνῳ εἰς αἶρα μεταβάλλει τὴν ἀναλογία τῆς. ὅτω γὰρ οἶμαι καλλίον ἀκρίβειαν ἢ ὅτι θεμελίως ἵκυσεν, ὅτι ἀνάγκη ἐξ ὕδατος κυματιῶν κυματιῶν γίνεσθαι. τὸτο δὲ ἀδύνατον. τάχα δὲ καὶ ὁ Ἀλέξανδρος 35 ἐξηγεῖται λέγων ἴσον εἰς ἴσα γίνεσθαι τὴν μεταβολήν. id. ib.

Philop. r p. 6.

παραστάς ὡς οἶον τε ἢ τοῖς ἀπὸ τῷ μανῷ καὶ τῷ πυκνῷ τὸ ἀνάγκησι λόγοις καὶ προθέμενος ὑπαντῆσαι πρὸς αὐτὸς, δια- 40 κρίνει τὸ κενὸν εἰς τὰ κεχωρισμένον καὶ τὸ ἀχώριστον, καὶ κεχωρισμένον μὲν κενὸν λέγει τὸ καθ' αὐτὸ ὅν διάζημα συνεχές, δεκτικὸν σώματος μὴ μέντοι δεδογμένον, μὴ χωριστὸν δὲ τὸ διεσπαρμένον ἐν τοῖς σώμασιν· αὐτὸ γὰρ ἴσως αἱ δύο τῶν τὸ κενὸν λεγόντων κρίσεις. διακρίνει δὲ οἶμαι νῦν τὸ διεσπαρμένον εἰς τὰ καὶ καὶ με- 45 τὰ διεσπαρμένον καὶ εἰς τὸ μὴ καὶ μετὰ. . . προσφυῶς δὲ καὶ ἄλλως εἰς παραδείγματα παρέθετο τὸ ἐν ὕδατι πεφυσημένους αἵματος, οἷτινες τὰ ὑποκείμενα κυφίζουσιν ὡς τὰ ἐν θαλάττῃ δί- 50 κται, καὶ τὰ ἐπικείμενα αὐτοῖς· πολλοὶ γὰρ ποταμὸς διαπεραῶν

πορθεῖται τοῖς ἀσπυῖς χρωμέναι. ὅτω δὲ καὶ τὸ κενὸν δοκεῖ τὰ σώματα τὰ ἐν οἷς ἐστὶ κυφίζουσιν τῷ αὐτῷ ἄνω φέρεσθαι. εἰ δὲ τοῦτο τὸ κενόν, δύο ἀτοπα ἐπάγει τῶς. Simpl. f. 161.

ἀρμόζει ὅτος ὁ λόγος πρὸς τὴν πάντα τὰ σώματα φύσει 216 βαρέα καὶ κατώφορα λέγοντας. τῷ δὲ ἄλλα ἄλλοις ἐπιπολάζειν 34 οἱ μὲν τὸ κενόν οἱ δὲ τὴν τῶν βαρυτέρων ὑφίστησιν αἰτιῶν. id. f. 161 b.

τὸ "ἴσως" προσέθηκεν ὅτι κυρίως μὲν λαμβανόμενον τὸ κενόν 217 καὶ μανῷ σώματος ἀναμφισβήτητον τὸ λεγόμενον. τὸ δὲ ὑπὸ 8 αὐτῶν λεγόμενον κενόν, ὃ παρὰ τὴν αὐτὴ φύσιν ὃν κενόν ἄλλω διὰ τὸ μεμῆχθαι κενῷ, εἰ μὲν καὶ τὸ σῶμα τὸ ἐν αὐτῷ πρὸς τὸ κενόν συγκρίνοιτο, ἀσύμβλητα ἂν εἴη, εἰ δὲ καὶ τὸ κενόν πρὸς τὸ κενόν, ὅτε ἀσύμβλητα τὰ κενά. id. ib.

εἰ γὰρ μὴ ἐστὶ μάνωσις καὶ πύκνωσις τῷ ὄντι, ἡ ὅτε ἐστὶ κίνησις 217 ἡ κυμαίνεται τὸ πᾶν, ἡ εἴη μὴ ταῦτα ἀνάγκη, εἰ γένοιτο ἐνταῦθα 10 ὕδωρ ἐξ αἵματος, ἀλλαχῇ ἐξ ἴσου ὕδατος ἴσον αἶρα γίνεσθαι καὶ τῷ ὕδατι ἄλλω τῷ αἵματι ἐξ ὅ τὸ ὕδωρ. ὅτι γὰρ ὅτε ὡς ἵκυσαν οἱ ἐξη- γηταὶ ἴσον τῷ ὅγκῳ τὴν αἶρα τῷ ὕδατι λέγει, αὐτὸς παρίστησιν εἰπὼν "ὅλον γὰρ ὅτι ὁ πλείων αἵρ ἐξ ὕδατος γίνεσθαι." καὶ οἷον μὲν 20 ὅτι τὸτο ὡς ἔλεγον ἀκρίβειαν τῷ "αἶμα ἴσον ὕδωρ ἐξ αἵματος ἔστι" εἰ ὅτω τὸ ἴσον ἐκλαβόντες, ὅτι δὲ ὅτε ὅπως εἴρηται, ἀλλ' ὡς ἐρμη- νεύμενον πῶς χρὴ τὴν ἰσότητά λαμβάνειν, ὅτι τὸ γενομένην ὃ πρὸς τὸ ἐξ ὅ γίνεσθαι, οἷον εἰ ἐξ αἵματος ὕδωρ ἐνθάδε, ἀλλαχῇ ἐξ ἴσου τῷ ἐνθάδε γενομένῳ ὕδατι ἴσον αἶρα γενομένην τῷ ἐξ ὅ γέγονεν 30 ἐνθάδε τὸ ὕδωρ. ὅτι γὰρ ὅπως ὁ Ἀριστοτέλης τὴν ἰσότητά εἶπε, δη- λοῖ συμπαρανόητος καὶ λέγων "ἀνάγκη τοῖσιν, εἰ μὴ ἐστὶ πύκνωσις, ἡ ἐξωθέντων τὸ ἐχόμενον τὸ ἐχάτον κυμαίνειν ποιεῖν, ἡ ἄλλοι πύ- ἴσον μεταβάλλειν ἐξ αἵματος εἰς ὕδωρ, ἴνα ὁ πᾶς ὅγκος τῷ ὅλῳ ἴσῳσθαι, ἡ μὴ ὅτε κινήσιν." τὸ γὰρ "ἄλλοι" ὅτε ἂν προσέθηκεν, εἰ ἴσον ἔλεγε τῷ ὅγκῳ τὸ ὕδωρ τῷ αἵματι εἶναι τὸ γενομένην τῷ ἐξ ὅ γίνεσθαι. 40 πῶς δὲ ὅλον ὅτι πλείων ὁ αἵρ ἐξ ὕδατος γίνεσθαι; ὅτι ἐκ τῶν ἀγνοῶν ὅλον τῶν ῥηγνυμένων τῆς τῷ ὑγρῷ εἰς πνεῦμα μεταβο- λῆς, ὡς ἐπὶ τῶν πῖθων τῷ γλεύκους συνεχῶς ὁρᾷ γινώσκοντες διὰ τὴν εἰς πλείονα ὅγκον μεταβολήν. id. ib.

ὅτι ὅτε ἐκείνων ἦν τὸ πιθανόν τὸτο τῆς ἀπορίας, ἀλλ' αὐτὸς 217 τῷ λόγῳ παραστάς τοῦτον αὐτὸν ὑπέδειξεν, ἵκανῶς οἶμαι τὸ "φαῖεν 20 ἂν" ἐνδείκνυται, ὡς ὅτε εἰπόντων μὲν, ἐρπόντων δὲ ἡδέως, εἰ τις αὐτοῖς τὴν τοιαύτην μεταχείρισιν ἐπιδείξειεν. id. f. 167.

μέχρι μὲν ὅν τῶν ἐνταῦθα πέρας ἔχουσιν τῷ Ἀριστοτέλει οἱ περὶ τὸ κενὸν λόγοι. δεῖ δὲ ἡμᾶς ἀνωθεν ἀναλαβόντας τὴν λό- 40 γον ἔκαστον τῶν ἐπιχειρημάτων ἐπισκέψασθαι. . . ὅτι μὲν ὅτε τῶν ἐπιχειρημάτων τῶν ἀναφάντων τὸ κενὸν ἔχει τὸ ἀναγκαῖον, ἵκανῶς εἴρηται. δεῖξωμεν δὲ ἡμεῖς πρῶτον μὲν ὅτι καὶ εἰ κενὸν ἦν κεχωρισμένον καὶ παντὸς ἐξερημένον σώματος, ὅθεν ἐκώλυε δι' αὐτὸ γένεσθαι τὴν καὶ τόπον κινήσιν· ἔπειτα, ὅπερ ἤδη εἶπον, ὅτι 45 ὅθεν οἶον τε ἦν ὅπως κινήσιν εἶναι τὴν καὶ τόπον μὴ ὄντος τινὸς τοῦτω διαζήματος, καὶ μὴδέποτε χωρὶς σώματος ἦ. Philop. r p. 7 et 12.

Ccc

217^b δειξας ἐπὶ τῶν ἄλλων ποιότητων ὅτι τὸ αὐτὸ μένον ὑποκει-
 2. μενον δέχεσθαι τὸ μᾶλλον τε καὶ ἥττον, δεικνυσιν αὐτὸ καὶ ἐπὶ τῷ χή-
 ματος, ἐπειδὴ καὶ ποὺν ἦ, ἀλλὰ πολλὴν ἔχει πρὸς μέγεθος τε καὶ
 ποσότητα κοινωνίαν. ἐὰν γὰρ μείζονος κύκλου περιφέρεια εἰς ἐλάτ-
 5 τονος κύκλου κατακαμφοῇ σύσασιν, ὃ τῷ τινὰ μέρη τῆς περιφε-
 ρείας πρότερον μὴ ὄντα κυρτὰ ἀλλ' εὐθέα νῦν κυρτωθῆναι εἰς
 ἐλάττονα συνάγει κύκλον, ἀλλὰ τῷ τὰ ἥττον κυρτὰ μᾶλλον
 γενεᾷ κυρτὰ. καὶ τε ἔν ἡ αὐτῇ λέγοιτο περιφέρεια ἢ πρότερον μὴ
 ὄσα κυρτὰ ὕστερον δὲ γενομένη μᾶλλον, καὶ τε ἄλλη μὴ ἐκείνῃ
 ἄλλη δὲ αὕτη, τὸτο πρόδηλον ἐστίν, ὅτι ὅχι ὡς εὐθεῖ κυρτότης ἐπε-
 10 γένητο, ἀλλ' ὅτι τὸ ἥττον κυρτὸν μᾶλλον κυρτὸν γέγονεν. καὶ εἰς
 τὸ ἡ ἄλλη" προδεῖναι εἰς περιουσίαν ἀποδείξεως· καὶ γὰρ μὴ βέ-
 ληταί τις τὴν αὐτὴν εἶναι περιφέρειαν τὴν πρότερον μὴ ἥττον κυρ-
 τὴν τὰ νῦν δὲ μᾶλλον γενομένην, ἀλλ' ἄλλην καὶ ἄλλην λέγοι, καὶ
 ὅπως ὅχι ὡς εὐθεῖ κυρτὸν ἐπεισῆλθεν, ἀλλὰ τὸ ἥττον κυρτὸν μάλ-
 15 λον ἐγένετο κυρτόν. . . ἐπιστῆσαι δὲ ἄξιον ὅτι καὶ τὸ μέγεθος εἰδὸς
 τι εἶναι βυλεῖ, καὶ τὸ μικρὸν καὶ μέγα μεγέθους εἰδητικὰς διαφορὰς·
 λόγοι γὰρ καὶ ὅτι συμπληρωτικοὶ τῶν εἰδῶν προέρχοντι εἰς τὴν ὕλην.
 Simpl. f. 162 b.

217^b ὅπως γὰρ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον λέγεσθαι ὅτι ἐν τῷ διαλείπειν τι καὶ 20
 5. αὐτὸς μὴ διαλείπειν, ἀλλὰ τῷ δι' ὅλου ἐπιτείνεσθαι ἢ ἀνέχεσθαι, ὡς τὸ
 θερμότερον, ὡς τὸ γλυκύτερον, ὡς τὸ λευκότερον. ὅπως δὲ καὶ ἐπὶ
 σμικρότητος καὶ μεγέθους ὃ προσλαβῶσα ἢ ὕλη ἔτερον μέγεθος
 ἐπεκτείνει ἢ ἀποβαλῶσα συστέλλει, ὡς λέγουσιν οἱ τὰ κενὸν
 αἰτιώμενοι. Themist. f. 44.

217^b αὕτη ἡ ῥήσις δοκεῖ τὰ πρότερον εἰρημμένα πάλιν λέγειν. . .
 12. διὸ καὶ ἐν τισιν ἀντιγράφοις ὃ φέρεται ὡς ἀπὸ παραγραφῆς εἰσενε-
 χθεῖσα (τοῦτος καὶ ὁ τῷ λόγῳ χαρακτήρ), ἀλλ' ἐπεὶ τῇ δεῖξει τῇ
 λεγούσῃ "ἔτι δὲ τὸ μὴ πυκνὸν βαρὺ τὸ δὲ μανὸν κῶφον" ἢ λέγουσα
 "δύο γὰρ ἐστὶν ἀφ' ἑκατέρου τῷ τε πυκνῷ καὶ τῷ μανῷ" καὶ τὰ ἐξῆς.
 30 Simpl. f. 163.

"ἔτι ὥσπερ . . . ὕλης." τὰ αὐτὰ πάλιν ἐν τούτοις λέγει· ὅθεν
 ἀπὸ ταύτης τῆς ῥήσεως ἥς παρεθέμεθα ἕως τῷ "συναγωγῇ καὶ δια-
 35 σολῇ τῆς αὐτῆς ὕλης" νοθεύουσιν οἱ ἐξηγηταί. ἴσως δὲ ἐπανά-
 ληψίς ἐστιν. Philop. s p. 2.

217^b τὴν χρεῖαν τῆς τῷ μαλακῷ καὶ σκληρῷ προδήκης μετ' ὀλίγον
 16. εἰσθῆναι, ὅταν διὰ ταύτης τῶν ἄλλων τριῶν κινήσεων τῶν παρὰ
 τὴν τοπικὴν αἰτίαν τὴν ὕλην δεικνύη. Simpl. f. 163.

217^b δυνάμει, φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος, λέγοι ἂν τὸτο, πρὸς ὃ τὸς
 20. ὑστέρος ἐποιήσατο λόγους, ὃ τῷ ἐγκεκράσθαι καὶ μεμιχθῆναι τοῖς σώ-
 40 μασι μανότητος καὶ κυφότητος αὐτοῖς αἰτίον ἐλέγετο γίνεσθαι· τὸτο
 δ' ἂν εἴη οἶμαι τὸ παρεσπαρμένον κενόν. ὅτι δὲ μὴ εἰσάγει τὴν
 μανότητα τὸ κενόν, δέδεικται. ταῦτα μὴ ὁ Ἀλέξανδρος. ἐπιστῆσαι
 δὲ ἄξιον, εἰ τὸ δυνάμει κενὸν αἰτίον εἶρηται μανώσεως, ἀλλ' ὅχι τὸ
 ἐνεργείᾳ παρεσπαρμένον. μὴ ποτε ἔν δυνάμει λέγει κενόν τὸ μὴ
 45 πῶ μὴ ὄν, καὶ διάσασιν δὲ τῶν σωμάτων ἄλλοτε ἄλλω γινόμενον,
 ὥσπερ ἡμεῖς τὸς πόρους γίνεσθαι φάμεν, ἐν οἷς ἔστιν αἰ τι λεπτότε-
 ρον τῷ περιέχοντος σώματος. δῆλον δὲ ὅτι εἰ τὸ ἐνεργείᾳ κενόν

ὅχι ἔχει πάροδον εἰς τὰ ὄντα, ὅθεν τὸ δυνάμει ἔχει. . . ἔδειξεν ὅτι
 εὐθὺς διὰ τούτων ὅτι καὶ τῆς καὶ ἀλλοίωσιν κινήσεως ἢ ὕλη ἐστὶν αἰτία,
 καὶ ὅχι τὸ κενόν, εἴπερ ἢ ἀλλοίωσις τῇ σκληρότητι καὶ μαλακότητι
 ἀκολουθεῖ, αὐτὴ δὲ τῇ μανώσει καὶ πυκνώσει, αὐτὴ δὲ διὰ τῆς ὕλης.
 5 ἀλλοίωσιν· δὲ νῦν ἀνυσθέν ὃ τὴν καὶ ποσότητα μόνον μεταβαλεῖ,
 ἀλλὰ καὶ τὴν καὶ ποσότητα καὶ τὴν κατ' ὅσιν. id. ib.

"ἀπλῶς" μέν, ὅτι ὅχι ἔστιν ἐξω τῶν σωμάτων ἄλλοτὸν κενόν,
 ὥσπερ ὑπελάμβανόν τινας τὸν ἀέρα μὴ εἶναι σῶμα τι ἀλλὰ κενόν,
 ἦγον ὡς οἱ Πυθαγόρειοι τὸ ἐξω τῷ ὕδατι. . . τὸ δὲ "ἔτε δυνάμει"
 10 ἀντὶ τῷ ὡς ἐγκεκραμένον. Philop. s p. 3.

ὃ μέντοι Δαμψκανὸς Στρατῶν δεικνύει παρὰ τὸ ἔστι τὸ
 κενόν διαλαμβάνον τὸ πᾶν σῶμα, ὥς μὴ εἶναι συνεχές, λέγει
 ὅτι ὅχι ἂν δι' ὕδατος ἢ ἀέρος ἢ ἄλλης σώματος ἐδύνατο διακίπτεται
 τὸ φῶς ὅθεν ἢ θερμότης ὅθεν ἄλλη δυνάμεις· ἐδεῖμα σωματικῶν
 15 πῶς γὰρ ἂν αἱ τῷ ἡλίου ἀκτῖνες διεξέπιπτον εἰς τὸ τῷ ἀγγεῖν ἰθα-
 φος· εἰ γὰρ τὸ ὕδρον μὴ εἶχε πόρους, ἀλλὰ βίᾳ διέσειλλον αὐτὰ
 αὐγαί, συνεβαίνειν ὑπερκεχεῖσθαι τὰ πλήρη τῶν ἀγγείων, καὶ ὅχι
 αἱ μὴ τῶν ἀκτῖνων ἀνεκλινόντων πρὸς τὸν ἄνω τόπον αἱ δὲ κάτω διεξέ-
 20 πιπτον. ἀλλὰ ταῦτα μὴ οἶμαι λύειν δύνασθαι καὶ τὰς Περαιετι-
 κας ὑποθέσεις. Simpl. f. 163 b.

ὅτι μὴ ὁ περὶ κινήσεως λόγος οἰκειώτατός ἐστι τῷ φυσικῷ
 πρόδηλον. . . εἰ δὲ πᾶσα κίνησις ἐν χρόνῳ, καὶ οἱ μὴ τὴν κίνησιν
 αὐτὴν οἱ δὲ τῆς κινήσεως τι τὸν χρόνον ὠθήθησαν, δῆλον ὅτι καὶ ἐπὶ
 χρόνος λόγος ἀναγκαῖος τῷ φυσικῷ. id. f. 164.

25 ἐξωτερικὰ ἐστὶ τὰ κοινὰ καὶ δι' ἐνδοῦσιν περανόμενα, ἀλλὰ
 μὴ ἀποδεικτικά μὴ δὲ ἀκροαματικά. . . σημειωτέον δὲ, φησὶ
 ὁ Ἀλέξανδρος, ὅτι ἐπὶ μὴ τῷ κενῷ, ὃ ἐμελλε δεῖξεν μὴ ὄν, εἴπερ
 ἀρχόμενος τῷ περὶ αὐτοῦ λόγῳ τί σημαίνει τὸνομα, ἐπὶ δὲ τὸ
 χρόνος, ὃς ἐστὶν ὁμολογούμενος, τίς ἢ φύσις ζητεῖ. . . ταῦτα δὲ
 30 πῶς εἶρηται σκοπεῖν ἄξιον· καὶ γὰρ ἐπὶ τῷ χρόνῳ ἀπὸ τῷ εἶναι ἔξω ἤρξασθαι
 ὅχι ἀπὸ τῷ τί ἐστιν. ἔπειτα καὶ ἐπὶ τῶν ὁμολογούμενων ὄντων, ὅπως
 ἀσαφέστερα ἢ τὰ ὀνόματα, τὸ τί σημαίνει τὸνομα προηγεῖται τὸ
 ἐστίν. καὶ ταύτην τὴν τάξιν τῶν προβλημάτων ἐν τοῖς Ἀποδεικτι-
 35 κοῖς παρελάβομεν. id. ib.

πρῶτον δὲ καλῶς ἔχει διαπορῆσαι περὶ αὐτοῦ καὶ διὰ τῶν ἔξω
 35 θεν λόγων, πρότερον εἰ ἔστιν, εἴτα τί ἐστὶν ἐφεξῆς. Themist. f. 44.
 ἐξωτερικὸς λόγος φησὶ πρὸς ἀντιδιαβολὴν τῶν ἀκροαματικῶν
 καὶ ἀποδεικτικῶν τῶς ἐξ ἐνδοῦσιν καὶ πιθανῶν ὠρμημένους. φησὶ δὲ
 ἐν Κατηγορίαις ὅτι ἐξωτερικοὶ εἰσι λόγοι οἱ μὴ ἀποδεικτικοὶ μὴ
 40 πρὸς τὸς γνησίους τῶν ἀκρασιῶν εἰρημένοι, ἀλλὰ πρὸς τὸς πιθανοὺς
 ἐκ πιθανῶν ὠρμημένοι. Philop. s p. 4.

διαφέρει τὸτο τὸ ἐπιχείρημα τῷ προτέρῳ, καθόσον ἐκ τῶν
 κατηγορικῶς πρῆσις τὸτο δὲ ὑποθετικῶς, καὶ τὸ μὴ καὶ τὴν ἐκ τῶν
 μερῶν σύνθεσιν τὸ δὲ καὶ τὴν εἰς τὰ μέρη διαίρεσιν. διὸ καὶ ἐπὶ
 45 μὴ ὡς σύνθετον τὸτο δὲ ὡς μεριστὸν λαμβάνει τὸν χρόνον. . .
 Ἀλέξανδρος γράφας τὸ "μετρεῖται" παθητικῶς ἐν τῷ "μετρεῖται"
 τὸ μέρος, περισσεύουσιν ἐξηγεῖται λέγων ὅτι διάστημα ἔχει· τὸ
 γὰρ ἐν διαστάσει καὶ συνεχῶς καὶ τὰ μέρη ἐν διαστάσει, τὸ δὲ νῦν ἐν

ἐξι μετρητῶν, ὅτι μὴδὲ διασατῶν. ἀλλ' ὅχι ὡς παθητικὸν τὸ μετρεῖν ληπτέον, ἀλλ' ὡς ῥῆμα τὸ μετρεῖν καὶ σύνδεσμον τὸν τέ· τὸ γὰρ μέρος ἐπὶ τῷ ποσῷ μετρεῖν λέγει· τὸ ὅλον, ἀλλ' ὅχι αὐτὸ μετρεῖσθαι. καὶ οὐδὲ καὶ ταύτην τὴν γραφὴν ὁ Ἀλέξανδρος. ὁ δὲ δοκεῖ δέ, εἶπε, συγκαταῖς ὁ χρόνος ἐκ τῶν νῦν, ὅτι μὴδὲ πῶς δέδεικται τὸτο. δεῖ- 5 χθῆσθαι δὲ ἐν τοῖς ἐφεξῆς. . . λέγει αὖν τὸ "ἡ μάλιστα καὶ ἀμυνδρῶς" (p. 217 b 32) καὶ ὅτι τὸ μὴ γέγονεν αὐτῷ τὸ δὲ μέλλειν, τὸ δὲ μὴδὲ ἵσως ἐν ὑπάρξει ὄντος ἢ τῷ τελείως ὄντος ὅχι οὐκ ἐν τῷ μὴ γεγονέναι τὸ δὲ μέλλειν. Simpl. f. 164 b.

ὁ Ἀλέξανδρος οὐδὲ μὴ καὶ ταύτην τὴν γραφὴν τῷ "μετρεῖ τε" 10 ἔτι διὰ τῷ ε' ψιλῷ, σύνδεσμον ἐκλαμβάνων συμπλεκτικὸν καὶ αὐτὸς γράφας δὲ τὸτο καὶ παθητικῶς "καὶ μετρεῖ" ἀκούσας περὶ κελεύσετον ἐξηγήσατο, λέγων ὅτι διάστημα ἔχει· τῷ γὰρ ἐν διαστάσει καὶ συνεχῆς καὶ τὰ μέρη ἐν διαστάσει, τὸ δὲ νῦν ὅχι ἐξι μετρητῶν, ὅτι μὴδὲ διασατῶν. ταῦτα μὲν ὁ Ἀλέξανδρος. ἡμῖν δὲ ὅχι 15 ὡς παθητικὸν τὸτο ληπτέον ἀλλ' ὡς ῥῆμα τὸ μετρεῖν καὶ σύνδεσμος τὸ τέ· τὸ γὰρ μέρος ἐπὶ τῷ ποσῷ μετρεῖν λέγει· τὸ ὅλον, ἀλλ' ὅχι αὐτὸ μετρεῖσθαι. cod. Pal. 237.

ἔτι πᾶν μεριστὸν ἐξ' αὐτῶν ὑφείκη, πάντως αὐτῷ καὶ τῶν μεριστῶν ἢ τινὰ ὑφείκηεν ἢ καὶ σύμπαντα, σύμπαντα μὲν, ὡς ἐπὶ 20 τῆς πηχυαίας γραμμῆς, ἕνα δέ, ὡς ἐπὶ πολέμου καὶ πομπῆς καὶ ἀγῶνος. Themist. f. 44.

τὸ δὲ νῦν προέφηεν εἶναι μὴ μέρος· ἦν γὰρ αὐτὸ καὶ μεριστὸν, καὶ κατεμέτρεται τὸ ὅλον, καὶ ἔχον αὐτὸ τι διάστημα. id. f. 44 b.

ἅμα γὰρ εἶναι πλείω τὰ νῦν, παντελῶς ἀμχανώτατον. ὁ δὲ 25 ἅλλα μέρη τινὰ τῷ χρόνῳ δυνατὸν ἅμα πλείω συνυπάρχειν ἀλλήλων, εἰ μὴ τὸ μὴ αὐτῷ ὡς περιέχον τὸ δὲ περιεχόμενον ὑπολαμβάνειν, ὡς φατέ ἐνεσθῆναι τὸν μήνα καὶ τὴν νομήν. ἐπὶ δὲ τῷ ἀκριβῶς νῦν κυρίως τῷ ὑπονοεῖν ὅχι ἐξιν· ὁ γὰρ ἐξιν τὸ μὴ περιεχόμενον νῦν τὸ δὲ περιέχον νῦν, ὁ δὲ τὸ μὴ πλέον τὸ δὲ ἔλαττον, ὡς 30 ἀπείρητος φθείρεται τὸ πρότερον νῦν, ὡς γέννηται τὸ ἐφεξῆς. ἐπεὶ ταῦτα πᾶν τὸ φθειρόμενον ἐν χρόνῳ φθείρεται, καὶ τὸ νῦν ἢ ἐν αὐτῷ φθείρεται· αὐτὸ ἢ ἐν ἄλλῳ χρόνῳ. ἀλλ' εἰ μὴ ἐν αὐτῷ, ἅμα ταῦτα ἀπεί τε καὶ μὴ εἶναι καὶ γίνεσθαι τε καὶ φθείρεσθαι συμβήσεται, ὥσπερ εἰ καὶ τὸτο τὸ εὐχρον ἐν αὐτῷ τις φθείρεται λέγει καὶ εἰς αὐτὸ μετα- 35 βάλλειν. εἰ δὲ ἐν ἄλλῳ χρόνῳ, πρότερον κακῶς ἐξιν νῦν ἢ ἔτερον τῷ νῦν; εἴτε γάρ, δύο ἅμα γίνονται νῦν, τὸ φθειρόμενον νῦν καὶ ἐν ᾧ φθείρεται. εἰ δ' ἕτερον, ἢ τὸ παρελθὸν ἐξαι ἢ τὸ μέλλον· ἐν ὑπετέρῳ δὲ τῷ φθείρεσθαι δυνατὸν. Themist. f. 44 b.

δείξας ὅτι ἄλλο καὶ ἄλλο νῦν ἀδύνατον εἶναι, ἐφεξῆς δεικνύσι 40 διὰ δύο ἐπιχειρημάτων ὅτι ὁ δὲ αὐτὸ καὶ ἀριθμὸν διαμένειν δυνατὸν, εἰ μὴδὲ συνεχῆς πεπερασμένον ἐν πέρας ἐξιν, εἴτε ἐφ' ἐπὶ ἢ συνεχῆς ὡς ἡ γραμμὴ, εἴτε ἐπὶ δύο ὡς τὸ ἐπίπεδον, εἴτε ἐπὶ τρία ὡς τὸ σῶμα, ἀλλ' ἢ μὴ γραμμὴ δύναται σημείους ὠρῆσαι, τὸ δὲ ἐπίπεδον τοσούτοις ὅσαι εἰσὶν αἱ γραμμαὶ αἱ περιέχουσαι, τὸ δὲ 45 σφαιρὸν τοσούτοις ὅσαι ἐξὶ τὰ περιέχοντα ἐπίπεδα· δηλονότι καὶ τὸ νῦν πέρας ὅν τῷ πεπερασμένῳ χρόνῳ ὅχι αὐτὸ εἶναι καὶ αὐτὸ. . . καὶ δεύτερον δὲ τρόπον δεικνύσθαι ὅτι ὁ δὲ αὐτὸ αὐτὸ νῦν ἐπιμένει. εἰ

γὰρ τὸ αὐτὸ αὐτὸ νῦν ἐξιν, πάντα ἐν τῷ αὐτῷ νῦν ἐξαι, καὶ ὅτε πρό- 5 τερον ὅτε ὕστερον. τὰ δὲ ὅπως ὄντα ἅμα ἐξιν, καὶ τὰ ὅπως γεγο- νότα ἅμα γέγονε, καὶ ἐξαι τὰ πρεσβυτάτα καὶ παλαιότατα ἅμα τοῖς ἀρτι γηγονόσι καὶ ὕσιν· ἐν γὰρ τῷ αὐτῷ νῦν ἐξιν ἀμφοτέρω.

Simpl. f. 165.

οἱ μὲν τὴν τῷ ὅλῳ κίνησιν καὶ περιφορὰν τὸν χρόνον εἶναι φασίν, 218 α ὡς ἐν Πλάτωνα νομίζουσιν ὁ τε Εὐδήμος καὶ ὁ Θεόφραστος καὶ ὁ 31. Ἀλέξανδρος, οἱ δὲ τὴν σφαῖραν αὐτὴν τῷ ὕραν, ὡς τὸς Πυθαγορικῶς ἰσοῦσι λέγειν οἱ παρακύναντες ἴσως τῷ Ἀρχύτῳ λέγον- 5 τος καθόλου τὸν χρόνον διάστημα τῆς τῷ παντὸς φύσεως, ἢ ὡς τινες τῶν Στωϊκῶν ἔλεγον· οἱ δὲ τὴν κίνησιν ἀπλῶς. τρεῖς γὰρ ἰσορεῖ περὶ χρόνον δόξας, τὰς μυθικωτέρας παρὰ τὸν δὲ τὴν σφαῖραν αὐτὴν τῷ ὕραν εἶναι τὸν χρόνον ὡς ἄγαν ἀπίθανον ὁ δὲ ἀντιλογίας ἠξίωσεν ὁ Ἀριστοτέλης. διὰ τὸτο γὰρ ἐδόκουν τὸν ὕραν λέγειν τὸν χρόνον, ὅτι ἐν τῷ ὕραν τὰ πάντα καὶ ἐν τῷ χρόνῳ τὰ πάντα· καὶ δῆλον ὅτι οἱ ὕτω λέγοντες πρῶτον μὲν τὸ ἐν τῇ τῇ ὁμνυμῖαν ἠγνόησαν. . . πρὸς δὲ τὴν ἑτέραν ὑπὸνῃσεν τὴν λέγουσαν χρόνον εἶναι τὴν τῷ παντὸς κίνησιν τε καὶ περιφορὰν. . . ὁ δὲ Εὐδήμος καὶ 15 ἄλλας ἐπιχειρήσεις τίθησιν, ὡς ὁ δὲ ἀποπῶν δι' αὐτῆς ἀκύνει τῆς λέξεως λεγούσης. . . ὁ δὲ Ἀλέξανδρος φιλονεκῶν δεικνύει τῷ Πλάτωνα δόξαν εἶναι τὴν λέγουσαν χρόνον εἶναι τὴν τῷ ὕραν φορὰν, πρῶ- 20 τον μὲν ἐν Εὐδήμῳ μαρτυρεῖ λέγοντα "ἐκλήθησεν δὲ καὶ Πλάτων τῇ λέξει ταύτῃ καὶ μάλα ἀτόπως". . . ἐμὲ δὲ ὑποδείξαι χρεών, πρῶτον μὲν πῶθεν Εὐδήμος ὑπενόησε χρόνον λέγειν τὸν Πλάτωνα τὴν τῷ ὕραν περιφορὰν, εἴτα ὅτι ἐκ ἀκολουθεῖ τὸτο τὸ ἀποπῶν τῷ Πλάτωνα, ὡς ὁ Ἀλέξανδρος συνελογίστατο, τὸν χρόνον εἶναι πρὸ χρόνου. id. ib.

ἔτι εἰ πλείους ἦσαν οἱ ὕρανοι, καθάπερ Δημόκριτος λέγει, 218 β πλείους αὖ ἦσαν καὶ χρόνοι ἅμα καὶ ἐν τῷ αὐτῷ. ἀλλ' ἄλογον. 4 Themist. f. 44 b.

τρίτην νῦν προτίθει (δόξαν) τὴν τῶν τριῶν πιθανωτέραν, τὴν 218 γ λέγουσαν τὸν χρόνον κίνησιν εἶναι καὶ μεταβολὴν τινὰ. καὶ δηλονότι 9. ἄλλῃ τίς ἐξιν ὑπόθεσις αὕτη παρὰ τὴν λέγουσαν τὴν τῷ παντὸς περιφορὰν εἶναι τὸν χρόνον, καὶ ὅχι ἀναγκαίως νῦν ὁ Ἀλέξανδρος ἐπάγαγε, διὰ καὶ Πλάτων τε καὶ ἄλλοι τῶς κίνησιν εἶπον αὐτόν· ὁ γὰρ Πλάτων, εἰπερ ἄρα, τὴν τῷ παντὸς περιφορὰν εἶπε τὸν χρόνον· ὅτω γὰρ αὐτὸν μέχρι νῦν ἤθυσεν ὁ Ἀλέξανδρος. δοκεῖ δὲ ἡ αὕτη πῶς ἐνοία εἶναι χρόνον καὶ κινήσεως. . . διὰ τὸτο δέ, φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος, τὸτο προσέθηκεν, ὅτι ἐπὶ μὲν τῶν ἄλλων μεταβολῶν ἐν αὐτῷ τῷ μεταβάλλοντι ἐξιν ἐκείνο τὸ καθ' ὃ ἡ μεταβολή. . . 40 ὁ δὲ τόπος καθ' ὃν μεταβάλλει τὸ καὶ τὸν κινούμενον ὅχι ἐξιν ἐν τῷ κινουμένῳ, ἀλλ' ὅπου ἐξιν τὸ μεταβάλλον, ἐκεῖ καὶ ἡ κίνησις. ὅτω μὲν ὁ Ἀλέξανδρος. μήποτε δὲ καὶ ἡ καὶ τὸν μὲν κίνησις ἐν τῷ κινου- 5 μένῳ ἐξιν· ὁ γὰρ ὁ τόπος καθ' ὃν κινεῖται τὸ κινούμενον ὑποτίθεται χρό- νος, ἀλλ' ἢ καὶ τὸν κίνησις, ἢ δὲ κίνησις ἐν τῷ κινουμένῳ ἐξιν ἀπεί, ὡς δέδεικται ἐν τοῖς περὶ κινήσεως λόγοις. ὁ δὲ τὸτο ὅτι ἐν τῷ τόπῳ πρῶσκα, ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ἐν τῷ τόπῳ ἐν ᾧ ἐξιν τὸ κιν- 10 οῦμενον ὁ μόνον τὴν καὶ τὸν κίνησιν ἀλλὰ καὶ τὰς ἄλλας λεγόμεναι κινήσεις. Simpl. f. 166.

218^b ἡ μὲν ὅν ἐκείνη κίνησις ἐν τῷ κινυμένῳ μόνον ἐστὶν καὶ ὅπου ἂν ᾖ
12. τὸ κινυόμενον (ὃ περιγράφει) ἢ τῇ ὁσίᾳ τῷ κινυμένῳ), ὃ δὲ χρόνος
ὁμοίως καὶ πανταχῶς καὶ παρὰ πᾶσιν. Themist. f. 45.

218^b ὁ μόνον δὲ καὶ τὸ ποιόν, ταῦτά τε καὶ ταχὺ καὶ βραδύ, διαφέ-
17. ρουσιν ἡ κίνησις καὶ ὁ χρόνος, ὅτι τῇ μὲν ὑπάρχει τῷ δ' ὅ, ἀλλὰ καὶ
καὶ τὸ ποσὸν ἐν αὐτῷ τρόπῳ. τῆς μὲν ἢ κινήσεως καὶ τὸ ποσὸν ὀρί-
ζεῖ) χρόνῳ· μακρὰ ἢ καὶ πολλὰ κίνησις ἢ ἐν τῷ πολλῷ χρόνῳ.
id. ib.

ἡ μὲν ἢ κίνησις καὶ καὶ ποσὸν καὶ καὶ ποιὸν χρόνῳ ὥριται, καὶ μὲν
τὸ ποσόν, ὅτι μακρὰν λέγομεν κίνησιν τὴν ἐν πολλῷ χρόνῳ γινο-
10 μένην, βραχεῖαν δὲ τὴν ἐν ὀλίγῳ, καὶ δὲ τὸ ποιόν, ὅτι θάττονα λέ-
γομεν κίνησιν τὴν πολλὴν μὲν ἐν βραχεῖ δὲ χρόνῳ γινομένην, βρα-
δεῖαν δὲ τὴν ὀλίγην ἐν πολλῷ. Philop. s p. 8.

218^b ὁ δὲ γε Πλωτῖνος καὶ ἄλλοι προσέβησαν ἐπιχείρημα δεκτικὸν
20. τῷ μὴ εἶναι κίνησιν ἐν χρόνῳ· κίνησις μὲν ἢ φησι καὶ παύσασθαι ἂν
καὶ διαλίπει, χρόνος δὲ ὅ. Simpl. f. 166 b.

218^b δείξας ὅτι ἐκ ἐξιν ὁ χρόνος κίνησις, ἐφεξῆς δείκνυσιν ὅτι ὅδ'
21. ἄνευ κινήσεως ἐστίν. . . καὶ ἐκ τῷ ἐναντίῳ δυνατὸν ἰδεῖν ὅτι οἱ ἄλ-
γύντες καὶ ταλαιπωρῶμενοι ἢ ἐν ἐνδοίᾳ καὶ ἐπιποθήσει τινος ὄντες,
πολύ τὸ ταῦτο κίνημα νομίζοντες, πολὺν ἡγούν) καὶ τὸν χρόνον.
λέγει γὰρ ἐκεῖνος ἐν τῇ κωμῳδίᾳ "ὅδε ποθ' ἡμέρα γενήσε", καὶ
μὴν παλαιά γ' ἀλεκτρυόνης ἦκεν" ἐγώ," καὶ ἄλλος "οἱ δὲ ποθόντες
ἐν ἡματι γηράσκουσιν." ὅτι δὲ οἱ τῇ κινήσει μὴ παρακολουθῶντες
ὅδε τῷ χρόνῳ συναϊδάνον), ἡμεῖς μὲν, ὡς εἶπον, ὁσημέραι ἐκ τῶν
ὑπῆκον γινώσκουμεν, ὃ δὲ Ἀριστοτέλης ἀπὸ μακροτέρῳ πιεῖ) τῷτο
ὑπῆκον τῶν ἐν Σαρδοῖ τῇ γῆσι παρὰ τοῖς ἥρωσι μυθολογούμενων
καθεύδειν· ἐνθάδε ἢ τῷ Ἡρακλεῖ γεγονότων παίδων ἐκ τῶν Θε-
σίου τῷ Θεσπίῳ θυγατέρων, ἐν Σαρδοῖ τελευτησάντων, ἔλα-
γον ἕως Ἀριστοτέλους, τάχα δὲ καὶ Ἀλεξάνδρῳ τῷ ἐξηγητῇ τῶν
Ἀριστοτέλους, ἀσηπτά τε καὶ ὁλόκληρα διαμένειν τὰ σώματα
30 καὶ φαντασίαν καθευδόντων παρεχόμενα. . . ὁ μὲντοι Εὐδό-
μος τὴν ἀπὸ τῆς Σαρδοῦς παρὰ πῶς ἐκ τινος Ἀθήνης συμ-
βεβηκότος αὐτὸς τὸ λεγόμενον πιεῖ). λέγει) γάρ, φησί, θυ-
σίας ὅσας δημοτελεῖς ἐστὶν τινὰς ἐν καταγωγῇ σηλαίῳ, με-
θυδέντας δὲ κατακοιμηθῆναι πρὸς ἡμέραν ἥδη καὶ αὐτὸς καὶ τὸς
οἰκέτας, καὶ καθεύδειν τὸ λοιπὸν τῆς νυκτὸς καὶ τὴν ἡμέραν καὶ ἔτι
τὴν νύκτα· ἐπεγεγρόντα ἢ ἕνα τινά, ὡς εἶδεν ἀσέρας, πάλιν
ἀπειλόντα ἀναπαύεσθαι. τῆς δὲ ἐπιστῆς ἡμέρας ὡς ἡγήθησαν,
τὴν Κυρεῶτιν ἄγειν ὕψερρον τῶν ἄλλων ἡμέραν, ὅθεν δὴ καὶ
κατανοηθῆναι τὸ συμβάν. Κυρεῶτις δὲ ἦν ἡ τρίτη τῶν Ἀπα-
40 τυρίων ἡμέρα, ὥσπερ ἡ πρώτη Δορπία καὶ ἡ δευτέρα Ἀνάρρυ-
σις καὶ ἡ τετάρτη Ἐπιβδα. . . ἐκ δὲ τῶν ἐνταῦθα ῥηθέντων ὁ
θαυμασιώτατος Γαλήνης ἐν τῷ ὁγδόῳ τῆς ἐαυτοῦ Ἀποδεικτικῆς ὑπο-
νοεῖ λέγειν τὸν Ἀριστοτέλην διὰ τῷτο μὴ εἶναι χρόνον ἄνευ κινή-
σεως, ὅτι κινυόμενον νοῦμεν αὐτόν, καὶ ἐπάγει τι τῷ λόγῳ ἄτο-
45 πον, ὅτι καὶ τὰ παντάπασιν ἀκίνητα μὴ κινήσεως ἀνάγκη εἶναι,
εἴπερ καὶ τῶν ἡνῆκεν ἡμῶν μὴ κινήσεως ἐστίν· ὅδε ἢ ἡμεῖς ἀκί-
νήτῳ νοήσει νοῦμεν. . . ἀλλὰ πρῶτον μὲν ἔχρησεν ἐννοῆσαι ὅτι ὁ Ἀρι-

στοτέλης ὁ βούλει) κινεῖσθαι τὴν ψυχὴν ἀλλ' ἐνεργεῖν, μόνος ἐξῆν
τὰς φυσικὰς μεταβολὰς κινήσεις καλεῖν. id. f. 167 et cod.
Pal. 237.

ἐλέγοντο) τινες ἀρρωστῶντες ἀπέναι πρὸς τὸς ἥρωας ἐν Σαρ-
5 δοῖ καὶ θεραπεύεσθαι, ἀπέναντος δὲ κοιμᾶσθαι ἐφεξῆς δύο ἡμέρας, εἴτα
ἐξυπνίζομένους νομίζειν ἐκείνην εἶναι τὴν ὥραν καθ' ἣν ἐπέστησαν
τοῖς ἥρωσι. Philop. s p. 8.

ὅλως ἢ ὅταν ἡ μὴδὲν αὐτοὶ μεταβαλλόμενοι καὶ κινούμενοι, ἢ
λανθάνωμεν αὐτοὶ μεταβαλλόντες καὶ κινούμενοι, ὅδε μὲν αἰσῶν
ἔχομεν χρόνον. ὅτω καὶ ἔλαβε νῦν ἐπελθῶσα πολλὰκις, καὶ ἄσπε-
10 διάγομεν, ὅταν ἐνεργούντες τι μεθ' ἡδονῆς καὶ προσκαίμενοι πρὸς τὸ
ἔργον διὰ μὲν τὴν ἡδονὴν μὴ κάμνωμεν ὑπὸ τῆς κινήσεως, διὰ δὲ
τὸ μὴ κάμνειν μὴδὲ αἰσθάνομεθα τῆς κινήσεως, ἐπεὶ ὅσους γε ἡ
ἐνέργεια σὺν πόνῳ καὶ ἀλγῶνι, ἔτσι διὰ τὸ σφόδρα αἰσθάνεσθαι τῆς
κινήσεως σφόδρα αἰσθάνον) καὶ τὸν χρόνον. διὰ τῷτο καὶ οἱ πρῶτοι
μειζύς ὑπολαμβάνουσι τὰς ἡμέρας, καὶ φροντίζοντες ἀναβῶσθαι
"ὦ Ζεῦ βασιλεῦ, τὸ χρεῖμα τῶν νυκτῶν ὅσον." ἐκ δὲ πάντων τῶν
εἰρημένων δὴλόν ἐστιν ὡς τῇ τῆς κινήσεως αἰσθήσει συνήκει) καὶ
ἡ τῷ χρόνῳ καὶ συνδέσκει) ἐκείνη καὶ συνήκει) ἀκριβῶς. ὅλως ὅν
ὡς ἐκ ἐξιν ὁ χρόνος ἄνευ κινήσεως. ἄνευ κινήσεως δὲ ὅν ἐκ τῆς
20 πον οἴα) Γαλήνης, ἐπειδὴ κινούμενοι νοῦμεν τὸν χρόνον (ὅτω ἢ ὑπο-
λαμβάνει λέγειν Ἀριστοτέλην), ἀλλ' ἐπειδὴ τῇ τῆς κινήσεως ἰσχύϊ
συνήκει) ἡ τῷ χρόνῳ. τί ὅν μάτην ἥθει πρὸς τὸ δῆλον ἀπλήτῳ
ἐπιχειρῶν; καὶ ἢ τὰ ἀκίνητα, φησί, κινούμενοι νοῦμεν, οἷον τὸς πύ-
λους τῷ κόσμῳ καὶ τὸ κέντρον τῆς γῆς, καὶ ἔμως ἐκ ἐξιν ταῦτα με-
τὰ κινήσεως. . . ἀλλ' ὅτος μὲν ἐν πολλοῖς τοῦτο. . . Γαλήνης δὲ
ὁ προσεκτεῖν οἰομένην τὸν χρόνον ἀφορίζεσθαι δι' αὐτὸ. πολλὰ ἢ
ἐξαριθμησάμενος σημαίνοντα τῷ προτέρῳ τε καὶ ὑτέρῳ, τὰ μὲν
ἀλλὰ ἐκ ἐφαρμόζειν φησι τῷ ὀρισμῷ, τὸ καὶ χρόνον δὲ μόνον
ὡς εἶναι τὸν χρόνον ἀριθμὸν τῆς κινήσεως καὶ χρόνον. ἀλλ' ἔτι
ὅτι τὸ πρότερον καὶ τὸ ὑψέρον ἐν κινήσει ὁ δὲ τὸν χρόνον τὸ μὲν πρῶ-
τόν ἐστι τὸ δὲ ὑψέρον, ἀλλὰ αὐτὰ μᾶλλον ποιεῖ τὸ ἐν χρόνῳ πρῶ-
τον καὶ ὑψέρον. Themist. f. 45 et 46.

πρῶτον μὲν προσκατασκευάζει τοῖς ἥδη εἰρημένους ὅτι ἡμῶν
αἰσῶν ἔχομεν κινήσεως τε καὶ χρόνον· καὶ ἢ σκότος ἢ φῶς
ὡς μὴ ἡμᾶς σωματικῶς κινεῖσθαι μήτε ἄλλων κινυμένων αἰσθάν-
νεσθαι, κίνησις δὲ τις ἐν τῇ ψυχῇ ἐν ἡνῆκεν τῇ τῆς ψυχῆς, ἔτσι
ἴσον ἐστίν, φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος, τῷ ἐννοίᾳ δὲ τινὰ κινήσεως ἔχο-
μεν, ὅπερ ἐστὶ δὴλον τὸ ἐπιστάσης τῆς κινήσεως, εὐθὺς ἡμᾶς
δοκεῖ γεγονέναι καὶ χρόνος. ὅτω δὲ ὁ Ἀλέξανδρος ἐξηγεῖ) ὅδε
ὅτι ὁ βούλει) ὁ Ἀριστοτέλης κινεῖσθαι τὴν ψυχὴν, ἀλλὰ κίνησιν ἐν
τῇ ψυχῇ εἶπε τὴν ἀκίνητον ἐννοίᾳ τῆς ὁποιουσὶν κινήσεως. μὴ
ποτε δὲ καὶ μὲν τὰς φυσικὰς κινήσεις ἀκινήτους οἴα) τὰς ψυχικὰς
ἐννοίας ὁ Ἀριστοτέλης, ἀλλὰ δὲ εἶδος κινήσεως ἐπορεῖ. Simpl.
f. 167 b.

καὶ ἢ ἂν σκότος ἢ καὶ μὴδὲν διὰ τὸ σώματος πάχυνται, φη-
ταχύνεσθαι δὲ ἄλλως ἢ καὶ αὐτὸς ὁδοιπορῶντας ἢ πλέοντας ἢ ἡμιπο-
ζομένους ἢ πολεμῶντας, εὐθὺς ἡμῶν καὶ χρόνος δοκεῖ γεγονέναι ὁ

μόνον δὲ ὁ χρόνος ἀκολουθεῖ τῇ κινήσει, ἀλλὰ καὶ ἡ κίνησις τῷ χρόνῳ.
Themist. f. 45.

παρὰ τὴν μίαν πρότασιν, τὴν λέγουσαν ὅτι τὸ ἐκ τίνος εἰς
τὸ κινούμενον ἐπὶ μεγέθους κινεῖται, ἀσάφειαν ἔδοξε μικρὰν ἐμποιεῖν
τῇ λέξει. καὶ ὁ Εὐδήμος δὲ ἐν τῷ τρίτῳ τῶν Φυσικῶν τὴν αὐτὴν
ἔχων γνώμην φαίνει, ὅτι διὰ τοῦτο τὸ μέγεθος ἡ κίνησις συνεχής,
διὰ δὲ τὴν κίνησιν ὁ χρόνος, γράφων ὕτως... ὁ δὲ Δαμψακη-
νός Στράτων ἐκ ἀπὸ τοῦ μεγέθους μόνον συνεχῆ τὴν κίνησιν εἶναι
φησὶν, ἀλλὰ καὶ καθ' ἑαυτὴν... ἴσως καὶ πρὸς τοῦτο βλέπων, ἵνα
καὶ μόνον ἐπὶ τῆς κατὰ τόπον κινήσεως ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων πα-
ρὰ τὴν συνάγη τὰ λεγόμενα. Simpl. f. 167 b.

ὁ τῶν λεγομένων ὅλος σκοπὸς ἐστὶ ὅτι ὥσπερ τὸ συνεχὲς ἡ
κίνησις ἀπὸ τοῦ μεγέθους ἔχει τὸ ἐφ' ὃ ἡ κίνησις, ὕτω καὶ τὸ πρότε-
ρον καὶ τὸ ὕστερον ἐν τῷ μεγέθει κατὰ θέσιν ὑπάρχον ἡ κίνησις οἰκείως
ἐκ αὐτοῦ μεταλαμβάνει, καὶ ἀπὸ τῆς κινήσεως ὁ χρόνος, ὥσπερ
καὶ τὸ συνεχές. id. f. 168.

ταῦτα δὲ αἱ χρόνος ἐστὶ καὶ τὸ πρότερον καὶ τὸ ὕστερον, ὅταν
διαιρέσῃ ταῦτα. διαιρέσει δὲ, ὅταν προσπέσῃ τῇ ψυχῇ τὰ νῦν, καὶ
τοῦτο ὡς ἀρχὴ τῆς κινήσεως καὶ δὲ ὡς πέρας· τότε γὰρ τὴν μεταξὺ
τῶν νῦν χρόνον εὐθὺς ἐννοῶμεν ἕτερον αὐτῶν ὄντα, πολλάκις δὲ καὶ
ἐν τῷ λαμβάνοντες, τὸ μὴ παρεληλυθότος ὡς πέρας τὸ δὲ μέλ-
λόντος ὡς ἀρχήν, ἐννοίαν πάλιν τὸν χρόνον λαμβάνομεν τὸ τε προ-
τέρου καὶ τὸ ὕστερου. ὅτω γὰρ ἀμεινον οἶμαι ἀκρίβειαν τὸ ὡς τὸ αὐτὸ
πρότερον δὲ καὶ ὕστερον τινός· ἡπερ ὡς ὁ Ἀλέξανδρος ἐξηγήσατο
τὸ αὐτὸ λέγων καὶ ἐν τῷ νῦν, ἐν προτέρῳ δὲ καὶ τῷ ὕστερῳ ὄν, ὥσπερ
παρεγόμενον αὐτὸ καὶ ἄλλοτε κατ' ἄλλο γινόμενον τῆς κινήσεως
ἐπισπῶντες. id. f. 168 b.

ἔθεν δὲ θαυμάσιον εἰ τὸ ἀριθμώμενον τῆς κινήσεως χρόνον
ἔχει βυλάμενος ἐν τῷ ὅρισμῳ καὶ τὸ ἀριθμητὴν εἶπεν ἀλλὰ τὸν ἀριθ-
μὸν λέγει γὰρ καὶ τὸ ἀριθμώμενον ἀριθμὸς, ὡς καὶ τὸ μετρεῖμενον
μέτρον. id. ib.

ἐπειδὴ εἶπεν ἀριθμὸν εἶναι κινήσεως τὸν χρόνον, πολλάκις δὲ
ἀριθμὸς, ἀπαριθμεῖται ποσάκις καὶ κατὰ ποῖον σημαίνοντος ὁ χρό-
νος ἀριθμὸς ἐστὶ κινήσεως. εἰπὼν δὲ διχῶς λέγει τὸν ἀριθμὸν,
τὰ σημαίνοντα δοκεῖ λέγειν, τὸ ἀριθμώμενον καὶ τὸ ἀριθμητὴν καὶ
τὸ ἀριθμώμενον. ἀλλὰ φαίνεται ὅτι τὰ πρότερα δύο καθ' ἑνὸς ση-
μασιμότητος τίθενται, ἀλλὰ τὸ μὴ ἐπὶ τῷ ἐνεργείᾳ, τὸ ἀριθμώμενον,
καὶ δὲ ἐπὶ τῷ δυνάμει, τὸ ἀριθμητὸν. ἡ ἵνα σαφέστερον δείξῃ τὴν
λέγειν τὸ ἀριθμώμενον, ἐπήγαγε τὸ ἀριθμητὸν, αὐτὸ τὸ μετρεῖμενον
πρῶτα. Philop. s. p. 11.

ἐπειδὴ δὲ ὑπὸ τοῦ χρόνου μετρεῖται δοκῶμεν (τοσῶνδε γὰρ λε-
γόμεθα ἐτῶν εἶναι, καὶ τοσῶνδε ἡμερῶν ἡ ἐορτή), διὰ τοῦτο τινες
καταγράφουσιν τὴν λέξιν, ὡς ὁ Ἀσπασίος φησὶν, ὕτως ὁ δὲ χρό-
νος ἐστὶν ὅχι ὁ ἀριθμώμενος ἀλλ' ὁ ἀριθμητὴς (*). ἀλλὰ ὅλον
ἐστὶ καὶ ὁ χρόνος ὑπὸ τοῦ μοναδικῷ ἀριθμῷ μετρεῖται· λέγομεν γὰρ

πόσοι χρόνοι διελήλυθασι; ἔθεν δὲ ἴσως κωλύει ἀριθμητὴν ὄντα
καὶ ἀριθμῶμενον. καὶ τὴν ἐφεξῆς δὲ λέξιν ὁ Ἀσπασίος ὕτως ἐκτίθει,
ἔστι δ' ἕτερον ὅχι ὁ ἀριθμώμενος ἀλλὰ τὸ ἀριθμώμενον. καὶ φησὶν ὅτι
ἐὰν δεχώμεθα εἶναι κυρίως ὁ ἀριθμώμενος τὸν μοναδικὸν ἀριθμὸν,
ἔστι λέγειν ὅτι ὅχι οἷον τε ἕτερον εἶναι ὁ ἀριθμώμενος· τὴν γὰρ μο-
νάδα πολλάκις λαμβάνομεν, μονὰς δὲ μονάδος ὅτε γίνεαι ὅτε
εἶδει ὅτε ἀριθμῷ διαφέρει. καὶ γὰρ ἀριθμῷ διαφέρει ἡ μορφή
διοίσει, ὡς Σωκράτης Πλάτωνος, ἡ τάξις, ὡς γενητὴ γενητῆς,
ἡ τῷ νῦν τῷ νῦν τῷ πρότερον τῷ ὕστερον, ἡ θέσει, ὡς ἄνω καὶ
κάτω, ἡ κατ' ἄλλην τινὰ τοιαύτην ἐπίνοιαν, ὥστε ἐπὶ μονάδων
ἐκ ἑσιν. ἀμεινον δὲ, φησὶ, καὶ τὸν λαμβάνειν ὁ ἀριθμώμενος, μή
τοτε δὲ τὸ ἀριθμῶν πανταχῶς τὸ αὐτὸ πλεονῶν. ὁ μὲν ὅν τῶν λεγο-
μένων σκοπὸς τοῦτος. καλῶς δὲ πάντα σχεδὸν ἐξηγούμενος ὁ
Ἀλέξανδρος τινὰ μικρὰ παρεμβέβληκεν ἐπιστάσεως ἄξια... ὁ
μέντοι Εὐδήμος ἐν τῷ τρίτῳ τῶν Φυσικῶν τάδε γέγραφε· περὶ
δὲ χρόνου τάχα ἂν τις ἀπορήσειε τίνας ἡ ποίας κινήσεως ἀριθμὸς
ἔστιν... ἐπειδὴ δὲ ἔδοξε τῷ Ἀλεξάνδρῳ μὴ τὴν αὐτὴν ἐννοίαν
ἔχειν ὁ ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους ἀποδοθείς ὁρισμὸς τοῦ χρόνου τοῖς εἰρη-
μῆναις ὑπὸ τοῦ Πλάτωνος περὶ αὐτοῦ, φέρε καὶ τέτοις παραβάλλω-
μεν τὰς λόγους... ἐπειδὴ δὲ καὶ πρὸς τῶν ἐνταῦθα λεγομέ-
νων ὁ πολυμαθέστατος ἐνέσκη Γαληνὸς λέγων τὸν χρόνον δι' ἑαυτοῦ
δηλῶσαι, φέρε καὶ ταύτην τὴν ἐνσασιν προβαλόμεθα. Simpl.
f. 168 b.

εἰπὼν τὴν κοινωνίαν τοῦ χρόνου πρὸς τὴν κίνησιν εἰκότως ἐπα-
γει τὴν διαφορὰν. καὶ γὰρ ἡ μὴ κίνησις ἢ μόνον ἢ πρότερα τῆς μετ' 9.
αὐτῆς ἄλλη, ὅπερ κοινὸν ὑπάρχει καὶ τῷ χρόνῳ, ἀλλὰ καὶ αἱ ἅμα
ἔσται διαφέρουσιν ἀλλήλων, αἱ μὲν καὶ τῷ εἶδει, εἰ καὶ μὴ φθέρηται τὸ
δ' αὐξοῖτο τὸ δ' ἀλλοιοῖτο, αἱ δὲ τῷ ἀριθμῷ μόνον. id. f. 170.

αἰτίαν τέτοις φησὶ τὸ τὸ νῦν τὸ αὐτὸ εἶναι τῷ ὑποκειμένῳ· τὸτο 219 a
γὰρ σημαίνει τὸ ὅποτε ἦν· ὡς γὰρ ἐπὶ τῷ προτέρῳ καὶ ὕστερῳ εἴλεγε
ὅτι ὁ μὲν ποτε ὄν κινήσις ἐστὶ, καὶ δὲ εἶναι αὐτῷ ἄλλο καὶ ἢ κίνησις,
ὅτω καὶ περὶ τῷ νῦν εἶπεν, ὅτι τῷ μὴ ὑποκειμένῳ ἐν τι καὶ ταῦτόν
ἐστὶ, τῷ δὲ λόγῳ διαφορὸν, καθόσον τὸ μὴ πρότερον ἐστὶ τὸ δ' ὕστε-
ρον... ἀσάφειαν δὲ μικρὰν ἡ λέξις ἔχειν δοκεῖ τῷ Ἀριστοτέλει
παρὰ τὴν αὐτοῦ συνήθειαν καὶ αὐτὸ διαφορῶς ἐρμηνεύσαντος, ἡ
μᾶλλον τὸ πρότερον διὰ τοῦ ἐξῆς σαφηνοῦς. εἰπὼν γὰρ τὸ γὰρ
νῦν τὸ αὐτὸ ὅποτε ἦν, καὶ δὲ εἶναι αὐτῷ ἕτερον, εἴτα ἐπαγαγὼν
ὅτι τὸ νῦν τὸν χρόνον μετρεῖ, καθὼς πρότερον καὶ ὕστερον, βυλάμενος
σαφηνοῦς πῶς ἕτερον τὸ νῦν, πάλιν τὸ διαιρετικὸν ὅλον τίθειεν
εἰπὼν τὸ δὲ νῦν ἐστὶ μὴ ὡς τὸ αὐτό, ἐστὶ δὲ ὡς ἢ τὸ αὐτό· ἡ μὲν γὰρ
ἐν ἄλλῳ καὶ ἄλλῳ, ἕτερον (τὸτο δ' ἦν αὐτῷ πρῶτον καὶ ὕστερον λέ-
γειν) εἴτα πάλιν ἐπήγαγεν ὅτι ποτε ὄν τὸ νῦν ἐστὶ, τὸ αὐτό, ὅπερ
ταῦτόν ἐστι τῷ ὅτι γὰρ νῦν τὸ αὐτὸ ὅποτε ἦν. ἐκ δὲ δὲ ἀναμφί-
λεκτον, οἶμαι, καὶ τὸ νῦν ταῦτόν μὴ εἶναι τῷ ὑποκειμένῳ τῷ δὲ λόγῳ
ἕτερον κατὰ τὸ ἐν ἄλλῳ καὶ ἄλλῳ λαμβανόμενον πρότερον καὶ ὕστερον
γίνεσθαι, κατασκευάζειν πειράει διὰ τῆς πρὸς τὰ σύσχεμα αὐτῷ
ἀκολουθίας... ὅτι δὲ διαφορὰ τις αὐτῇ δοκεῖ, ἐκ τῶν σοφιστικῶν
λόγων κατασκευάζει, οἷσιν τὴν διαφορὰν ταύτην ἐπὶ τὸ ὑποκει-
-

(*) τὸν μεταφ... ἀριθμῶμενον. δηλοῖ δὲ ὅτι τὸν χρόνον ἀριθμητὸν ὄντα καὶ
ἀριθμῶν κωλύει ἔθεν. cod. Pal. 237.

μενον μεταφέροντες ἄτοπον ἐδόκειν συνάγειν τὸ τὸ αὐτὸ ὃν ἕτερον
ἐαυτῷ γίνεσθαι... ὁ Εὐδόμημος δὲ τὰ αὐτὰ περὶ τῶ νῦν ἐν τῷ τρίτῳ
τῶν Φυσικῶν φησὶ γράφων ὕτως... ἐν δὲ τέτοις ἐπιστάσεως
ἄξιον εἶναι μοι δοκεῖ, πῶς τὸ πρότερον καὶ ὕστερον τῷ ὑποκειμένῳ τὸ
αὐτὸ φησιν εἶναι... id. ib.

219^b καὶ εἰς μὲν χρόνος, ὅταν ἐν τῷ νῦν, πλείω δέ, ὅταν πλείω καὶ
13 διαφέροντα. πλείω δὲ καὶ διαφέροντα γίνεσθαι τὰ νῦν, ὅταν τὸ μὲν ὡς
πρότερον τὸ δὲ ὡς ὕστερον λαμβάνηται... ἐλέχθη τῷ μὲν μεγέθει
τὴν κίνησιν ἀκολουθεῖν, τὴν κινήσει δὲ τὸν χρόνον· εὐλογον τοίνυν καὶ
τὰς ἀρχαῖς τῶν καὶ οἷον τὰ ποιητικὰ καὶ τὰ γενητικὰ ἀλλήλους
ἐπεσθαι. ποιητικὸν δὲ μεγέθους μὲν ἐγγυμῆ, κινήσεως δὲ τὸ φερόμε-
νον, χρόνος δὲ τὸ νῦν· ὡς περ τοίνυν μία ἐγγυμῆ καὶ ὁ λίθος εἰς, ἄντε
ἐνθάδε ἄντε ἀλλαχῇ φέρεται, τῷ λόγῳ δὲ διαφέρει, ὕτως δὲ καὶ τὸ
νῦν... τὸ δὲ ἀριθμύμενον πρότερον τε καὶ ὕστερον τὸ νῦν ἐστίν.
ὥς καὶ ἐν τέτοις τῷ μὲν ὑποκειμένῳ ταύτῃ τὸ πρότερον νῦν καὶ τὸ
ὕστερον, τῷ λόγῳ δὲ ἕτερα. Themist. f. 46.

219^b ταύτη μὲν ἔν ἕτερον τὸ πρότερον νῦν τῷ ὕστερον, "ὃ δὲ ποτε ὃν
14 ἐστὶ" φησὶ "τὸ αὐτὸ," τυτέστι καὶ τὸ ὑποκείμενον. εἴτα τῷ κατα-
σκευάσαι βυλόμενος ἐπήγαγεν, ἀκολουθεῖ γὰρ, ὡς περ ἐλέχθη,
τῷ μὲν μεγέθει ἡ κίνησις, ταύτῃ δὲ ὁ χρόνος, ὡς ἔφαμεν. Philop. 20
s p. 13.

220^a εἰπὼν "χρόνος μὲν ὃ τῆς φορᾶς ἀριθμὸς," δέον ἐπαγαγεῖν
4 τὸ νῦν δὲ ἀριθμὸς τῷ φερομένῳ, εἶπε "τὸ νῦν δὲ ὡς τὸ φερόμενον."
διὸ καὶ ἀσαφές ἐσαν τὴν λέξιν ἐποίησε. πῶς δὲ τὸ νῦν ἀριθμὸς ἐστὶ
τῷ φερομένῳ, ἐπήγαγεν "ὅσον μονὰς ἀριθμῷ." id. p. 14.

220^a ὅτι ἐν φησὶ τὸ φερόμενον "καὶ ἔχῃ ὃ ποτε ὃν (καὶ ὃ ἂν διαλίπει)
7 ἀλλὰ τῷ λόγῳ," τυτέστιν ἐὰν τὸ κινούμενον ἐν ἡ. ἐὰν δὲ μὴ μόνον
τῷ ὑποκειμένῳ (τὸ ὃ ποτε ὃν τῷ δηλωτικῷ), ἀλλὰ καὶ τῷ
λόγῳ, τότε καὶ ἡ κίνησις μία. id. p. 15.

220^a εἰ μὲν ὕτως εἴη· γεγραμμένον ὡς Ἀλέξανδρος τε καὶ Ἀσπασί-
18 σιος γράφουσιν "καὶ ἐστὶ φανερόν ὅτι ὕδεν μέρος ὁ χρόνος τῆς κινή-
σεως, ὡς περ ὕδεν ἡ ἐγγυμῆ τῆς γραμμῆς," χρόνον, φασί, λέγει τὸ
νῦν, ὃ ὅτε τῆς κινήσεως ὅτε τῷ χρόνῳ μέρος· πέρας γὰρ αὐτῷ, τὸ
δὲ πέρας ὁ μέρος· ὕδεν γὰρ τὸ σημειῖον μέρος τῆς γραμμῆς, γραμ-
μῆς γὰρ μέρος γραμμῆς. ὕτω μὲν ὁ Ἀλέξανδρος. ὁ δὲ Ἀσπασίσιος
ὁ χρόνος φησὶν ἔκ ἐξ ἑκ μέρων τῆς κινήσεως, διότι ἀριθμοὶ μὲν αὐτὴν
καὶ τὸ νῦν, τῷ τῷ πέρας ἐστὶ τῆς κινήσεως, μέρος δὲ ὅ. πῶς δὲ
τὸ νῦν πέρας ἂν λέγοιτο κινήσεως; ὡν γὰρ ἄλλη ἡ ὑπόστασις, τῶν
καὶ τὰ πέρατα ἀλλὰ. εἰ ἔν διαφέρει χρόνος κινήσεως, καὶ τὰ πέρατα
αὐτῶν διοίσει. ἀμείνων ἔν, οἶμαι, ἡ ἐν πολλοῖς τῶν ἀντιγράφων
φερομένη γράφη, ἣν Πορφύριος καὶ Θεμίστιος εἰδότες φαίνον, ὅτι
ἔχουσιν ὕτως "καὶ ἐστὶ φανερόν ὅτι ὕδεν μέρος τὸ νῦν τῷ χρόνῳ, ὕδεν
ἡ διαίρεσις τῆς κινήσεως, ὡς περ ὕδεν αἱ ἐγγυμαὶ τῆς γραμμῆς· αἱ
δὲ γραμμαὶ αἱ δύο τῆς μιᾶς μέρους." γραμμαὶ γὰρ γραμμῆς δη-
λωσθεὶς μέρους, ἀλλ' ἔχῃ ἐγγυμῆ. Simpl. f. 171.

δείκναι ὅτι ἔχῃ ὅντε ἀριθμὸν εἶναι τὸν χρόνον, τυτέστι τὰ νῦν
καθ' ἃ ἀριθμοὶ τὸ χρόνος, ὡς περ καὶ ἡ αὐτὴ ἐγγυμῆ δις λαμβανα-
μένη καὶ ὡς πέρας καὶ ὡς ἀρχή, ἀλλ' ὡς τὰ πέρατα τῆς πεπερασμέ-

νης, δείκνυσιν ὅτι ὅτε ὕτως ἀριθμὸς ὡς περ τὰ μέρους τῆς γραμ-
μῆς. δέον δὲ εἰπεῖν, καὶ ἐστὶ φανερόν ὅτι ὕδεν μέρος τῷ χρόνῳ τὰ νῦν,
φησὶν "ὕδεν μέρων ὁ χρόνος τῆς κινήσεως," χρόνον λέγων τὰ νῦν.
Philop. s p. 16.

5 ἐστὶ φανερόν ὅτι ὕδεν μέρων τὸ νῦν τῷ χρόνῳ· ὕδεν γὰρ τὸ φερό-
μενον τῆς φορᾶς, ὕδεν ἡ ἐγγυμῆ τῆς γραμμῆς. Themist. f. 46 b.
ζητήσας ὁ Ἀλέξανδρος πῶς εἶπεν ἀριθμοὶν τὸ νῦν (ὡς γὰρ
ἀριθμὸς ὁ χρόνος ὡς ἀριθμῶν ἀλλ' ὡς ἀριθμύμενος), ἦτοι φησὶ ἡ
γραφή ἔκ ἐξιν "ἀριθμοὶ" ἀλλ' ἀριθμοὶ, ἡ ἀριθμοὶ μὲν τὰ νῦν ἐν
τῇ κινήσει, ἀριθμοὶ δὲ τὸν χρόνον· καὶ γὰρ τὰ νῦν ἡ διαίρεσις τῷ
χρόνῳ, καὶ τῷ χρόνῳ ἀριθμύμενον αὐτόν, ὡς εἶναι τὸ νῦν ἀριθμύμενον
ὡς ἐν κινήσει, ἀριθμῶν δὲ ὡς πρὸς τὸν χρόνον. Simpl. f. 172. d
Philop. f.

καίτοι ὁ χρόνος ἀριθμὸς ἔχῃ ὡς ἀριθμῶν ἀλλ' ὡς ἀριθμύμε-
νος, ἡ ὁ χρόνος πρὸς μοναδικὸν ἀριθμὸν, ἀλλ' ὅμως ἀναδέχεται μί-
νος τὸ τῷ ἀριθμῶντος ἰδίωμα· πανταχῇ γὰρ ἅμα καὶ τῶν πολλῶν
κινήσεων ἐν καὶ ταύτῃ τὸ ἀριθμύμενον, ἀνέξεως, φορᾶς, ἀλλοί-
σεως. Themist. f. 46 b.

εἰπὼν ὅτι καὶ ἀριθμὸς ἐστὶν ὁ χρόνος καὶ συνεχής, βάλει τὴν
δοκῶσαν ἐν τοῖς εἰρημένους εἶναι μάχην παραμυθίσασθαι· ὁ μὲν γὰρ
ἀριθμὸς διωρισμένον ἐστὶ πᾶσιν, τὸ δὲ συνεχὲς ὁ διωρισμένον...
ἐφιστάνει καλῶς ὁ Ἀλέξανδρος ὅτι ἐλάττω ἀριθμῶν τὴν διάνοιαν
εἰπὼν καὶ ἔχῃ τὴν μονάδα, διότι ἡ μονὰς ὕψω ἀριθμὸς, εἰπερ ἀρ-
μὸς ἐστὶ τὸ ἐκ μονάδων συγκείμενον πλῆθος, ἀσύνθετον δὲ ἡ μονὰς
25 γραμμῆς ὅμως μίαν καὶ χρόνον ἔνα ὡς ἐλάττω κατ' ἀριθμὸν ἐν-
νάμενα λέγεσθαι ἔλαβε. Simpl. f. 172 b.

δοκεῖ μὲν λέγειν ὅτι διὰ τῷ τῷ ἔχει ὁ χρόνος τὸ ταχὺ ἢ
βραδύ, διότι ὕδεν ὁ ἀριθμὸς ὃ ἀριθμύμενον τὸν χρόνον, τυτέστι ἡ
τῇ ψυχῇ. ὁ τῷ τῷ φησὶν (ὕδεν γὰρ τῇ ἡμετέρῃ διανοίᾳ ἐστὶ) π
πράγματα), ἀλλὰ τὸν ἀριθμὸν ὃ ἀριθμύμενον φησὶ τὸν ἡριθμύμενον
ἀριθμὸν, ἐξ ὕπερ καὶ ὁ χρόνος ἐστὶ, λέγων δὲ τὴν ἡριθμύμενον κί-
σιν. Philop. f p. 3.

νῦν, οἶμαι, διαρθροῖ πῶς τότε τὸ αὐτὸ ἔλεγε, καὶ ὅτι ὕτως ὡς
ἡ κίνησις τῷ πάλιν καὶ πάλιν, τυτέστι τῷ τῷ αὐτῇ ὕσαν κατ' αὐτὴν
πάλιν γίνεσθαι καὶ πάλιν... ὕτω δὲ καὶ οἱ Πυθαγόρειοι τὰ αὐτὰ π
καὶ τῷ ἀριθμῷ τῷ πάλιν καὶ πάλιν ἔλεγον γίνεσθαι. ὕδεν δὲ ὡς κατ'
ρον καὶ τῆς Εὐδόμημου ῥήσεως ἐκ τῷ τρίτῳ τῶν Φυσικῶν τὰ ἐπεί
λεγόμενα παραφραζέσθαι ἀκέραια. Simpl. f. 173.

ἀντιμετρεῖται γὰρ ὑπὸ τῶν μετρουμένων τὰ μέτρα· τῷ γὰρ τὰ
πυρῶν μεθίμνῳ κρίνομεν τὸ ξύλινον μεθίμνῳ εἰ μὴ μετρίον ἢ ἔλα-
σον ἐστίν, καὶ τῇ κοτύλῃ τῷ ὄντι τὴν χαλκῇ μετρίμῳ κοτύλῃ.
τί θαυμαστὸν ἐπὶ τῶν συνεχῶν μέτρων τῷ τῷ συμβαίνειν, ὅπῃ
αὐτῶν ὁ μοναδικὸς ἀριθμὸς τρόπον τινα ὑπὸ τῶν ἀριθμύμενων
ταριθμοῖται· ὡς περ γὰρ τὰ δέκα δέκα ἴσους φασί, ὕτως καὶ τὰ
45 μονάδας. Themist. f. 46 b.

διάφορος φέρεται ἡ γραφή ἢ ἐπὶ τῷ τέλει ταύτης τῆς ῥήσεως
καὶ μὲν ὕτως ἔχει "καὶ τὸν χρόνον, ἐν ἡ κίνησις, καὶ τὴν κίνησιν, ἐν
χρόνος," ὡς περ ἐν τοῖς πλείοσι φέρεται, σαφές ἐστὶ τὸ λεγόμενον

α δὲ "ὅτι τὸν χρόνον αὐτὸν ἡ κίνησις καὶ τὴν κίνησιν ὁ χρόνος;" φέρεται
 ὅτι καὶ αὕτη ἡ γραφή, καὶ ἀποσκευάζει αὐτὴν ὁ Ἀλέξανδρος, δι'
 ἀμφοτέρων τὸ αὐτὸ λέγων σημαίνοντες, ὅτι ὁ χρόνος ὑπὸ τῆς κινή-
 σεως μετρεῖται. καίτοι πῶς τὸ "ὅτι ὁ χρόνος τὴν κίνησιν" σημαίνει
 αὐτὸ ὅτι καὶ ὁ χρόνος ὑπὸ τῆς κινήσεως μετρεῖται; ἀλλὰ τὸ "ὅτι τὸν χρό-
 νον αὐτὸν ἡ κίνησις" εἰπὼν εἰς πίσιν τὸ ὅτι ἡ κίνησις τὸν χρόνον με-
 τρεῖ, καὶ ταύτην τὴν ἔννοιαν ἐπὶ γὰρ ἡ γυναικὶς "καὶ ὁ χρόνος τὴν
 κίνησιν" . . . δυνατὸν δὲ καὶ καὶ ἀναλογίαν τῷ τάχους τὸ πολὺ καὶ τὸ
 ὀλίγον τῷ χρόνῳ λαμβάνειν. τῷ γὰρ ταχυτάτῳ πολλὸς αὐτὸς εἴη ὁ
 χρόνος ὁ τῆς μᾶλλον ἡμέρας, ὡς ἐξ Ἡλίου εἰς Ἐπίδουρον πολλὰν
 ὥραν διατρέχειν. Simpl. f. 173 b.

πολλὰν γὰρ φαμεν τὴν ὁδόν, ἐὰν ἡ πορεία πολλή, καὶ πολλὰν
 τὴν πορείαν, ἐὰν ἡ ὁδὸς πολλή. ὁμοίως δὲ καὶ τὴν κίνησιν πολλήν,
 ἢ ὁ χρόνος, καὶ τὸν χρόνον, ἐὰν ἡ κίνησις. Themist. f. 47.

μακροαπόδοτος γενόμενος ὁ λόγος ἀσάφειαν ἔχει τινά. ἡ
 ἀπόδοσις τῷ "ἐπεὶ δὲ ἐστὶν ὁ χρόνος μέτρον κινήσεως καὶ τὸ κί-
 νηται," τὸ ἐστὶν τὸ ἐν χρόνῳ εἶναι, καὶ τὴν κίνησιν καὶ τοῖς ἄλλοις, τὸ
 μετρεῖσθαι αὐτῶν τὸ εἶναι ὑπὸ τοῦ χρόνου. ὁ δὲ καὶ σύνδεσμος ἐν
 τῷ "ὅτι τὸ ἐστὶν ἐστὶν" ἔκ ἐστιν, οἷμαι, περιττός, ὡς Ἀλέξανδρος ἐνό-
 μισε, πρὸς τὰ προσεχῶς εἰρημένα συμπλέκων. ἴσως δὲ, ὡς καὶ
 Ἀλέξανδρος ἐγκρίνει, ἡ ἀπόδοσις ἀπὸ τοῦ "ὅτι" ὅτι καὶ τοῖς ἄλ-
 λους τὸ ἐστὶν, τὸ τοῖς ἄλλοις μὲν τῆς κινήσεως ἀντὶ τῶ πᾶσιν
 ἀναμέμεν. διὰ γὰρ μέσης τῆς κινήσεως κατασκευάζει ὅτι πᾶσι
 τὸ ἐστὶν τὸ ἐν χρόνῳ εἶναι, τὸ μετρεῖσθαι αὐτῶν τὸ εἶναι ὑπὸ τοῦ
 χρόνου. . . ἰδὲ νῦν, ὡς οἷμαι, ὁ Ἀριστοτέλης σαφῶς παραδέδεικε
 πῶς μέτρον κινήσεως ὁ χρόνος, ὅτι ὡς καὶ τὴν τὸ εἶναι παράτασιν
 αὐτῆς, καθ' ἣν μέλλουσα καὶ ὑφέσκειν. ἐπὶ γὰρ τῆς κινήσεως, ὡς
 φησὶ Ἀλέξανδρος, ταύτην τὸ εἶναι καὶ τὸ κινῆσαι εἶναι, ὡς περ καὶ
 περὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐν τῷ γίνεσθαι τὸ εἶναι ἐχόντων. καὶ διὰ τὸ
 ταύτην ἐστὶ τὸ μετρεῖν τὴν κίνησιν καὶ τὸ εἶναι τῆς κινήσεως. ὅθεν
 δὲ ὅτι ἄλλο ἐστὶ τὸ ἐστὶν παρ' ἐκείνου τὸ συνήθως ὑπὸ τοῦ Περι-
 πλάτου λεγόμενον καὶ τὸ εἶδος σημαίνον. Simpl. f. 173 b.

ἐπεὶ δὲ ἐστὶν ἡ κίνησις ἐν χρόνῳ τῷ καταμετρεῖσθαι τὸ εἶναι
 αὐτῆς ὑπὸ τοῦ χρόνου (ὅτι γὰρ ἄλλο τὸ εἶναι τῆς κινήσεως ἢ τὸ γίνεσθαι,
 ὃ συμπαρεκτείνετο) ὁ χρόνος καὶ ὁ καταμετρεῖται, ὅθεν ὅτι καὶ τοῖς
 ἄλλοις τὸ εἶναι ἐν χρόνῳ ἐστὶ τὸ καταμετρεῖσθαι αὐτῶν τὸ εἶναι ὑπὸ
 τοῦ χρόνου. τὸ γὰρ ἐν χρόνῳ διττὸν ἐστὶν. Themist. f. 47.

τὴν σκοπὴν τῶν προκειμένων ἄλλοι ἄλλον ἀφορίζουσι. καὶ ὁ
 Ἀλέξανδρος φησὶν ὅτι πρόκειται αὐτῷ δεῖξαι ὅπως λέγει τὴν
 κίνησιν ὁ χρόνος μετρεῖν καὶ ὅπως ὅλως ἐν χρόνῳ λέγει εἶναι ἡ κίνη-
 σις, καὶ ἀπλῶς τὰ ἄλλα πάντα πῶς λέγονται εἶναι ἐν χρόνῳ. ἄλλοι
 δὲ φασι σκοπὴν εἶναι τῶν προκειμένων δεῖξαι ὅτι ὁ μόνον τὴν
 κίνησιν μετρεῖ ὁ χρόνος ἀλλὰ καὶ ἡρεμίαν. Philop. ε. p. 4.

περιττεύειν φασι τὴν καὶ σύνδεσμον. εἶναι γὰρ τὴν ἀπόδοσιν
 τῆς συντάξεως ὅπως. ἐπεὶ δὲ ἐστὶν ὁ χρόνος μέτρον κινήσεως καὶ
 τὸ κινῆσθαι, "ἐστὶ τὴν κίνησιν τὸ ἐν χρόνῳ εἶναι τὸ μετρεῖσθαι τῷ χρόνῳ
 καὶ αὐτὴν καὶ τὸ εἶναι αὐτῆς" οἱ δὲ ἀποδίδουσι τὸν λόγον φασι ἐν
 τῷ χρόνῳ. "ὅθεν ὅτι καὶ τοῖς ἄλλοις τὸ ἐστὶν τὸ ἐν χρόνῳ εἶναι". . .

πρὸς τὸτο δὲ περιττεύει αὐτὸ ὁ δὲ σύνδεσμος τῷ "ὅθεν δὲ ὅτι."
 οἱ δὲ μὲν πάντες πολλὰ ἀποδίδουσι τὸν λόγον φασι, "ἐπεὶ δὲ ἐστὶν ὁ
 χρόνος μέτρον κινήσεως, ἐστὶ καὶ ἡρεμίας μέτρον" (b 7). διὸ, φασι,
 καὶ ἀνελήφθη τὸ "ἐπεὶ δὲ ἐστὶν" ἵνα σώσῃ τὴν συνέχειαν, ἐπεὶ δὲ
 πολλὰ ἦν τὰ μεταξὺ εἰρημένα, ἡμεῖς δὲ φαμεν ὅτι πρὸς ταῦτα
 πάντα ἀποδέδωκε, καὶ ἐστὶν ἡ συνέχεμα ὅπως. id. p. 6.

ὅρα ὅπως ὁ Ἀριστοτέλης τὴν κοινωσίαν τῷ χρόνῳ τὴν πρὸς τὸν 221
 τόπον καὶ τὸν ἀριθμὸν πρὸ τῶν ὕστερον αὐτῆν ἐκφηνάντων ἐνόησε. . . 10.

διὸ, φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος, τὰ αἰδία ἔκ ἐστιν ἐν χρόνῳ (ὅτι γὰρ περιέχει
 αὐτῶν ὁ χρόνος τὸ εἶναι). καὶ εἰ μὴ αἰδία τὰ αἰώνια λέγει, ὡς περ καὶ
 Πλάτων ὠνόμασεν ἐν Τιμαίῳ περὶ παραδείγματος εἰπὼν "ἡ μὲν ὅν
 ζῶν φύσις ἐτύγχανεν ὅσα αἰδία," καλῶς αὖ λέγει. τὸ γὰρ αἰώνιον
 ἔκ ἐστιν ἐν χρόνῳ, ὅθεν περιέχει ὑπὸ τοῦ χρόνου. εἰ δὲ αἰδίων λέγει τὸ
 καὶ πάντα τὸν χρόνον ὑπερβαίνει, ἔκ ἐστιν ἀλλόθεν ὅτι ἔκ ἐστι τὸτο ἐν
 χρόνῳ, εἰ μόνον ὅπως ὑπατεθεῖ ὡς ἐν χρόνῳ τὸ εἶναι ἔχειν. Simpl.
 f. 174 b.

τὸ δὲ λέγειν ἐν χρόνῳ εἶναι, ἐπεὶ δὲ τότε ἐστὶν ὅτε ὁ χρόνος 221
 ἐστὶν, καὶ τὸ ἐν κινήσει εἶναι, ἐπεὶ δὲ τότε ἐστὶν ὅτε κίνησις ἐστὶν, ὅθεν 21.
 διαφέρει τὸ λέγειν καὶ τὸ ὑμᾶν ἐν κέντρῳ εἶναι, ἐπεὶ δὲ τότε ἐστὶν
 ὅτε καὶ ἡ κέντρος ἐστὶν. ἀλλὰ τὸ μὴ εἶναι πολλοῖς συμβέβη-
 κεν, τὸ δὲ εἶναι ἑτέρον ἐν θατέρῳ τὸ περιέχει ἐστὶν ὑπὸ τοῦ ἐτέρου
 τὸ ἐτέρον. Themist. f. 47.

ἀσφαλῶς τὸ "μᾶλλον" προσέθηκε τῷ "φθορᾶς γὰρ αἰτίας καθ' αὐτὸν 221
 αὐτόν," καὶ ἐπὶ ὅθεν τὸ πάχειν αἰτίας ὁ χρόνος αὐτῷ δοκεῖ ἀπλῶς 2
 τε καὶ καθ' αὐτὸν εἶναι, ἀλλὰ καὶ τοῦτο καθ' ὅσον τοῖς ἐν χρόνῳ
 ὅσι πᾶσι τὸ πάχειν ὑπάρχει. ὅθεν δὲ καὶ ὅτι ὁ μόνον φθορᾶς
 ἀλλὰ καὶ γενέσεως καὶ ἐκφάνσεως αἰτίας ἐδόκει τῷ εἰπόντι "ἀπανθ'
 ὁ μακρὸς ἀναριθμητὸς χρόνος φύει τ' ἀόλητα καὶ φανέντα κρύπτει."
 καὶ ὁ μόνος λήθης ἀλλὰ καὶ μαθήσεως. ὁ γὰρ χρόνος τί μ' εἰδέναι
 ποιεῖ, λέγοντος ἐστὶν ἀνέκοντος ἐκείνου. ὁ δὲ Σιμωνίδης τὸ σοφώτατον
 τῷ χρόνῳ περιέφη. τῷ γὰρ ἔφη πάντας πάντα εὗρίσκειν καὶ μαν-
 θάνειν. Εὐνὸς δὲ ἐξ ἀμφοῖν πεποιήκει τὸν σοφώτατον τε καὶ ἀμα-
 θέατον χρόνον. καὶ αὐτὸς δὲ Ἀριστοτέλης ἔλεγεν ἐν τῷ τρίτῳ βι-
 βλίῳ τὴν κίνησιν διττήν, τὴν μὲν ἀπὸ εἶδους εἰς ἐσθήσιν τὴν δὲ ἀπὸ
 ἐσθήσεως εἰς εἶδος. Simpl. f. 175.

τὸ "ἡ αἰεὶ ὄντα" προσέθηκε, διότι ἡ ὑπαρξὶς ἐστὶν αὐτῶν ἡ 221
 παρισυμμένη τῷ χρόνῳ, αἱ μέντοι κινήσεις αὐτῶν καὶ αἱ μεταβολαί 4.
 ἐν χρόνῳ τῷ ἐκάσθῃ αὐτῶν εἶναι πλείονα λαβεῖν. τί ἔν ἡ αἰδία
 κίνησις (δειχθήσετο) γὰρ αἰδία ἡ κυκλοφορία, ἀρα ἐν χρόνῳ ἐστὶν ἡ
 ἡ; εἰ μὴ γὰρ μὴ ἐν χρόνῳ, ὁ πάσης κινήσεως ἀριθμὸς ὁ χρόνος, εἰ δὲ
 ἐν χρόνῳ, πῶς ἐν χρόνῳ τὸτο ὅ μὴ ὑπερβάλλει χρόνος; ἢ ὅτι αἰεὶ
 ἄλλη καὶ ἄλλη καὶ ὅθεν ποτε κατ' ἀριθμὸν ἡ αὐτή, διὰ τὸτο ἐστὶ τῆς
 λαμβανομένης πλείονα χρόνον λαβεῖν. ὁ δὲ Θεμίστιος καὶ μὴ περιτ-
 τεύει φησὶ τῆς κινήσεως ὁ χρόνος, μὴδὲ ὅπως αὐτὴν περιέχει, ἀλλ'
 ὅτι γὰρ ἀλλήλοις συνήρμοσαι συμπαρεκτενέμενα καὶ συνετεροῦμενα,
 καὶ δεῖται ἀλλήλων, διὰ τὸτο ἐστὶν ἡ κίνησις ἐν χρόνῳ. id. f. 175 b.

πῶς ἔν ἡ κίνησις ἐν χρόνῳ, καίτοι δέδεικεται αἰδίων καὶ δειχθή-
 σετο; ἢ ὅτι αἰεὶ ἄλλη καὶ ἄλλη καὶ ὅθεν ποτε κατ' ἀριθμὸν ἡ αὐτή;

ἀλλὰ συμπάρισον καὶ συνετεροῦν τῷ χρόνῳ. μᾶλλον δὲ ὁ χρόνος ταύτης, καὶ δεῖν ἀλλήλων πρὸς τὴν ὑπαρξιν. ὥστε εἰ καὶ μὴ περιτταίνει τῆς κινήσεως ὁ χρόνος, μηδὲ ὅπως αὐτὴν περιέχει, ἀλλ' ὅτι γε ἀλλήλαις συνήρμοςται, διὰ τὸ τὸ ἐξ ἡ κινήσεως ἐν τῷ χρόνῳ. ἐπειδὴ δὲ ἐξ ὁ χρόνος μέτρον κινήσεως, ἔσται καὶ ἡρεμίας μέτρον. 5 ἑρμῆσις γὰρ ἡ ἡρεμία κινήσεως, τοῖς δὲ αὐτοῖς κρίνομεν τὰς τε ἔξαις καὶ τὰς ἐρμῆσεις. Themist. f. 47.

221 b ὁ μὲν Ἀλέξανδρος ἀριθμὸν τῆς ἡρεμίας τὸν χρόνον φησὶν, ὅτι 5 συμβέβηκε τῇ κινήσει ἡ ἐρμῆσις τῆς κινήσεως, ἥς καθ' αὐτὸ ἀριθμὸς ἐστὶν ὁ χρόνος. ὁ δὲ Θεμιστίας τῷ κινήσειν ἄλλην μετρεῖν. ἡ 10 γὰρ νῦν μέτρον μὲν καθ' αὐτὴν τῆς τῷ ἡλίου φορέας τῆς ὑπὸ γῆν, καὶ συμβεβηκὸς δὲ καὶ τῆς τῶν ζῶων ἡρεμίας. λέγεται δ' ἂν τάχα καὶ ἄλλως. Simpl. f. 175 b.

ἰστέον ὅτι τὰ πολλὰ τῶν βιβλίων οὐκ ἔχει τὸ "καὶ συμβεβη- 5 κός, ἀλλ' ἐν δὲ ὁ Ἀλέξανδρος αὐτὸ μέμνηται. Philop. f. p. 9. 221 b "ὁ δὲ χρόνος κινήσεως καὶ ἡρεμίας μέτρον ἐστίν," ὅς δ' αὖτε προσυ- 22 παθεῖται τὸ μόνον, ὡς ἤδη δεδευγμένων. εἰ δὲ τούτων μόνων, 22 ὅλον ὅτι ἀλλήλως ἐστὶν ὅτι τὸ μήτε κοινόμενον μήτε ἡρεμῶν ἢ μετρεῖται ὑπὸ τῷ χρόνῳ. Simpl. f. 176 b. cf. Philop. f. p. 10.

221 b δαίκευσι νῦν ὅτι ὅτε τὰ πάντα μὴ ὄντα ἐν χρόνῳ ἐστίν, ὅτε 20 τὰ αἰδῶως ὄντα, ἐν δὲ ὅλως ὦν ὑπερβαίνει χρόνος, ἀλλ' ἐκείνα μόνον ὦν ἐστὶ γένεσις καὶ φθορά. Simpl. f. 176 b.

221 b τῶν δὲ μὴ ὄντων ὅσα μὲν περιέχει ὁ χρόνος, ταῦτα ἐν χρόνῳ. 31 περιέχει δὲ ἢ ὁ παρελθὼν ἢ ὁ μέλλων ἢ καὶ ἀμφοτέρω. αὐτὸ μὲν ὁ παρελθὼν, ταῦτ' ἦν, ὅσον Ὁμηρος, αὐτὸ δὲ ὁ μέλλων, ταῦτ' ἔσται, 25 ὅσον ἑκατέρω. αὐτὸ δὲ ἀμφω, ταῦτα καὶ ἦν καὶ ἔσται, ὅσον ὁ πόλεμος ὁ Περσικός. ὅσα δὲ μὴ περιέχει, ταῦτα δὲ ὅτε ἦν ὅτε ἔσται. Themist. f. 47 b.

222 a περὶ τῷ νῦν, καθὼς μέλις δοκεῖ εἶναι χρόνος, εἰπεῖν προ- 10 τίθεται, τὸ τε κυρίως καὶ τὸ ἐν πλάτει λεγόμενον. καὶ πρῶτον περὶ 30 τῷ κυρίως, περὶ ὃ καὶ πρότερον εἴρηκεν. . . ὁ Ἀλέξανδρος τὴν μὲν συνέχειαν δηλοῦν νομίζει ὡς τὸ "συνέχει γὰρ τὸν χρόνον τὸν παρελ- θόντα καὶ ἐσόμενον," τὰ δ' ἐντεῦθεν περὶ τῆς διαίρεσεως ἀκούει, 15 διότι τῷ μὲν ἀρχὴν τῷ δὲ τελευταίαν εἶπε τὸ νῦν. οὐχ ὅπως μέντοι ὡς περ ἐπὶ τῆς ἐν γῆς ὑπομένον συνέχει. τὸ γὰρ νῦν τῷ χρόνῳ ῥέοντος 35 οὐχ ὑπομένει. διαφέρει δὲ ὅσης τῆς γραφῆς, καὶ τῆς μὲν ἐχούσης "καὶ ὅρος χρόνος," τῆς δὲ "καὶ πέραν χρόνος," ἀμφοῖν μὲν ἡ αὐτὴ ἐννοία (καὶ γὰρ παρελθὼν τὸν καιρὸν ὅρον πέραν ἀμφοῖν καλεῖ καὶ ἐνότητά), οἰκιστέρος δὲ ὁ ὅρος, διότι συνεχὴ λέγομεν ἐκείνα τὰ πρὸς κοινὸν ὅρον συνάπτοντα. καὶ ὁ Ἀλέξανδρος τὸ "διαίρει δὲ δυνάμει" ἀκούει 40 πρὸς τὸ προειρημένον, ὅτι οὐχ ὡς ἐπὶ ἐν γῆς μενύσης φανερόν, ἀλλὰ δυνάμει διαίρει τὸ νῦν. καὶ ἔχει λόγον ὅπως ἡ ἐρμῆσις. Simpl. f. 177.

222 a καὶ γὰρ συνέχει τὸν χρόνον τὸν παρελθόντα καὶ τὸν ἐσόμενον. 11 συνάπτουσι γὰρ πρὸς κοινὸν τούτων ὅρον ἀμφοτέρω. καὶ οὕτως διαίρει, 45 καθάπερ καὶ τὸ σημῖον τὴν γραμμὴν. διαφέρει δὲ, ὅτι τὸ μὲν σημῖον ὑπομένει, τὸ δὲ νῦν ὅ, ἀλλ' αἰετὶ ἄλλο καὶ ἄλλο, καὶ τὸ μὲν ἐνεργεῖα δια- ρεῖ τὴν γραμμὴν, τὸ δὲ δυνάμει τὸν χρόνον. Themist. f. 47 b.

"δυνάμει" φησὶν ἀντὶ τῷ κατ' ἐπίνοιαν. διὰ τὸ καὶ ἡ δια- 5 ρεσις τῷ χρόνῳ κατ' ἐπίνοιαν. καὶ γὰρ δυνάμει διαίρει τὸν χρόνον τὸ νῦν, ἐπεὶ καὶ ἐνεργεῖα διεῖλεν αὐτὸν, νῦν δὲ εἰς καὶ συνεχῆς ἐστὶν ὁ χρό- 10 νος, ἐπινολα μόνον τὸ διαίρειν ἔχων. . . ἔχει δὲ ἡ λέξις ἐν τῷ καὶ ὅπως "καὶ μὲν ἐν, ταύτης αἰετὶ μία ἡ ἐν γῆ," τούτοις καθὼς ἐστὶ τὸ 15 σημῖον ὃ μόνον τῷ ὑποκειμένῳ ἀλλὰ καὶ τῷ λόγῳ, ταύτης μία ὅσα ἡ ἐν γῆ συνήρμος γίνεται τῆς γραμμῆς. τῇ νοήσει δὲ διαί- 20 ρων αἰετὶ ἄλλη καὶ ἄλλη, τούτοις ταύτην τὴν μίαν ἐν γῆ ἄλλη καὶ ἄλλην ποῶμεν τῷ λόγῳ, τῇ νοήσει διαίρυντες τὴν γραμμὴν. Philop. f. p. 12.

καθὼς μὲν τὴν αὐτὴν ὅσαν ἐν γῆ καὶ τὸ ὑποκείμενον λαμβάνο- 5 μεν ὡς διαίρυσαν τῷ λόγῳ καὶ τῇ νοήσει τὸ μέτρον, καὶ τὸ μὲν πέραν τῷ δὲ ἀρχὴν γνωσμένην, πλείους αὐτὴν ποῶμεν τῷ λόγῳ τὴν αὐτὴν ὅσαν καὶ τὸ ὑποκείμενον (ἄλλος γὰρ λόγος τῆς ὡς πέραν, 15 καὶ ἄλλος τῆς ὡς ἀρχῆς λαμβανομένης). καθόσον δὲ ὡς μία αὐτὴν ὃ τῷ ὑποκειμένῳ μόνον ἀλλὰ καὶ τῷ λόγῳ λαμβανόμεν ὡς συνεχῆσαν τὴν γραμμὴν, καὶ δὲ τὸ πάντῃ μία γίνεται, τούτοις 20 ὃ καὶ τὸ ὑποκείμενον μόνον, ὅπερ καὶ τῇ διαίρεσιν ὑπῆρχεν, ἀλλὰ καὶ καὶ τὸν λόγον. δυνάμει δὲ, φησὶν Ἀλέξανδρος, τὸ "τῇ νοήσει" καὶ πρὸς τὴν διαίρεσιν συντάττεται, ἀλλὰ πρὸς τὸ "ἄλλη" τῇ γὰρ 25 νοήσει ἄλλη καὶ ἄλλη γίνεται ἡ διαίρεσις ἐν γῆ. ὃ γὰρ δὲ τῷ ὑπο- κειμένῳ. Simpl. f. 177.

καθάπερ ἐπὶ τῶν μαθηματικῶν γραμμῶν ἡ ἐν γῆ, αὐτὴ 5 διαίρυσαν αὐτὴν λαμβάνομεν, ἄλλη καὶ ἄλλη τῷ λόγῳ καὶ τῇ νοήσει, εἰ δὲ ὡς συνεχῆσαν, μίαν καὶ τὴν αὐτὴν, ὅπως δὲ καὶ τὸ νῦν τῷ μὲν ὑποκειμένῳ πάντως ἐν, τῷ λόγῳ δὲ ἐν καὶ οὐκ ἐν. Themist. f. 47 b.

ἐφεξῆς περὶ τοῦ ποτὲ ἐπιρρήματος καὶ τῶν ἄλλων ὅσα χρ- 10 νικά ἐστι πειράσει διδάσκειν. ἅμα δὲ καὶ τὰ πρὸς τὸ νῦν ἔχοντα τὴν χεῖρ διαίρει. πρὸς δὲ τούτοις ἵνα δεῖξῃ δι' αὐτὸ ὅτι οὗτος 30 χρόνος λαμβάνει ἀπειρος. Simpl. f. 177 b.

ὅτι δὲ ἡ κινήσις αἰετὶ ἐστίν, ἐν τῷ ἡ ταύτης τῆς πραγματικῆς 5 πειρᾷ μὲν δεικνύται, πᾶν δὲ μᾶλλον δεικνύσιν ἡ τούτοις, ὡς ἐν τῷ χολαῖς ἐκείνῳ τῷ βιβλίῳ ἐδείξαμεν. Philop. f. p. 11.

ὁ μὲν Ἀριστοτέλης ὡς ἐπὶ μόνον τὸ παρελθόντα τὸ ἀπὸ τοῦ 10 γόμενον ἀκούει, ὡς καὶ τὸ παράδειγμα δηλοῖ, ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἡ Ἀσπασίος καὶ ἐπὶ τῷ μέλλοντος λέγεσθαι φασιν. πότε γὰρ ἔξαι ἐρωτηθέντες, λέγομεν ἄρτι, ἐὰν εὐθὺς μέλλῃ ἀφαιρῆσθαι, ὅτε 15 δὲ, φησὶν Ἀλέξανδρος, ἐν δὲ διαίρει τὸ ἀρτι τῷ ἡδὴ, εἰ μὴ καὶ τὸ ὄνομα μόνον. . . ἀλλ' ἐν δὲ τῷ νῦν ταῦτα διαίρει, φησὶν Ἀλέ- 20 ξανδρος, τό τε ἡδὴ καὶ τὸ ἀρτι, τὸ λεγόμενον ἐπὶ τῷ χρόνῳ καὶ ἐν πλάτει, ὃ ἐγγὺς ἐστὶ τῷ κυρίως λεγόμενον νῦν. διὸ καὶ αὐτὸ ὅπως ὡς ὡς, φησὶ, τὸ νῦν τὸ ἐν πλάτει λεγόμενον καὶ τὸ ἡδὴ καὶ τὸ ἀρτι αὐτὸ χρόνον δηλωτικόν. ὁ δὲ Ἀσπασίος τὸ νῦν σφαιρῶδες τὸ 25 ἐγγὺς εἶναι δηλὸν φησὶν. μήποτε δὲ τὸ μὲν νῦν τὸ ἐν πλάτει, ἐπὶ ἐγγὺς δὲ τὸ κυρίως νῦν, ταύτης ἐτυχε τῆς ἐπωνυμίας. τὸ δὲ ἡδὴ μὲν τὸ ἐγγὺς καὶ συμπερασματικὸν ἔχει τι σημασιώμενον, καὶ ἐπὶ 30 τῷ μέλλοντος λέγειν χρόνον. τὸ δὲ ἀρτι τὸ νεωστὶ δηλὸν φαίνεται. καὶ

τάχα μὲν ἐπὶ τῷ μελλόντος λέγεται τὸ ἄρτι, ἢ δὲ πολλὰ συνήθεια ἐπὶ τῷ παρελθόντος αὐτῷ προσέχρησι. Simpl. f. 178.

τὸ ἐξαίφνης λέγει μὲν ἐπὶ τῶν ἀπροσδοκήτως γινομένων, λέγει δὲ μάστιχα ἐπὶ τῶν ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ καὶ διὰ σμικρότητα χρόνου ἀναδιήτως ἐξεγερμένων. Themist. f. 47 b.

ζητεῖ ὁ Ἀλέξανδρος πῶς ἀναδιήκον τὸν χρόνον λέγει διὰ μάλιστα, καίτοι ἐν τοῖς περὶ Αἰδιώσεως καὶ Αἰδιωτῶν (c. 6 et 7) μαρτυρεῖται χρόνον βυλάμενος ἀναδιήκον εἶναι τῇ αὐτῷ φύσει. μήποτε οὐν, φησὶν, ἐπειδὴ ὁ αἰδιώτης καὶ ἀναδιήκτος χρόνος τῷ αἰδιωτῷ καὶ μὴ αἰδιωτῷ πάθει κρίνεται, ὅταν τινὸς γινόμενος ἀντιληφθῇ μὴ δυνάμει μὴ ἔχον διὰ ταχύτητα μὲν τῆς ἐκείνου κινήσεως ὀλιγότιστα δὲ τῷ χρόνῳ ἐν ᾧ ἐγένετο ἢ ἐκινήθη, τότε ἐπ' ἐκείνου ἀναδιήκτος ὁ χρόνος εἶναι ὡς ἔστω, ὅχι ἀπλῶς ἀναδιήκτος. . . ἐν τισὶ δὲ τῶν ἀντιγραφῶν "διὰ σμικρότητα" γράφεται, καὶ σημαίνει ὅτι κινήθην. Simpl. f. 178. ζητεῖ ὁ Ἀλ. . . ἀναδιήκτος. cod. Pal. 237.

εἰκότως αἱ μὲν σοφώτατοι οἱ δὲ ἀμαθέστατοι λέγουσιν εἶναι τὸν χρόνον. Σιμωνίδης μὲν γὰρ σοφώτατος, ὅτι γίνοντι ἐπιστήμονες ὑπὸ χρόνῳ, Παρών δὲ ὁ Πυθαγόρειος ἀμαθέστατος, ὅτι ἐπιλανθάνοντι τοῦ χρόνου. ὅτος δ' ἔοικεν εἶναι ὁ καὶ Εὐδήμος ἀνωπύμως ἐμνήθη, λέγων ἐν Ὀλυμπίᾳ Σιμωνίδου τὸν χρόνον ἐπανύπνους ὡς σοφώτα- 20 τω, ὥστε ἐν αὐτῷ αἱ μαθήσεις γίνονται καὶ αἱ ἀναμνήσεις, παρόντα τὰ τῶν σοφῶν εἰπεῖν, τί δὲ ὡς Σιμωνίδης; ὅχι ἐπὶ λανθανόμεθα μέντοι ἐν τῷ χρόνῳ; καὶ μήποτε καὶ παρὰ Ἀριστοτέλει ἐν τῷ "ὅ δὲ Πυθαγόρειος παρών" τὸ παρών ὅτι εἶναι ὄνομα κύριον ἀλλὰ μεταχρῆ. Simpl. f. 178 b. ὑπὸ χρόνου. ὅτος δ' ὅτι καὶ 25 εἰδ. cod. Pal. 237.

Σιμωνίδης μὲν γὰρ σοφώτατος (λέγει εἶναι τὸν χρόνον), ὅτι γίνονται ἐπιστήμονες ὑπὸ χρόνῳ, Παρών δὲ ἀμαθέστατος, ὅτι καὶ ἐπιλανθάνοντι ὑπὸ χρόνῳ. Themist. f. 47 b.

Παρών δὲ φησὶν ὁ Πυθαγόρειος κτλ. Philop. t p. 13. εἰκὼν πρὸ ὀλίγου ὅτι πάντα ἐν χρόνῳ καὶ γίνονται καὶ φθίρει, νῦν οὖτο δεῖξαι προτίθει καθολικωτέρως ποιῶντος τὴν ἀπόδειξιν, ὅτι πάντα μεταβολὴ καὶ πάντα κινήσεις ἐν χρόνῳ γίνονται. Simpl. f. 179.

τὸ γὰρ νῦν ὅρος τῷ παρελθόντος καὶ τῷ μελλόντος. id. ib. et Themist. f. 48.

λέγει πάθος τῆς κινήσεως τὸν χρόνον ὡς συμβεβηκός, ὡς τῶν ἰσχυρισμῶν ὁ ἀριθμὸς πάθος, ἔξιν δὲ διότι ἔχει ὑπὸ τῆς κινήσεως. ἀλλ' εἰ δυνάμει κινούμενον τὸ ἡρεμῶν λέγει νῦν, ὡς ὁ Ἀλέξανδρος μισθῶν, ἐν ᾧ δὲ δυνάμει ἢ κινήσει ἐν τούτῳ δυνάμει καὶ ὁ χρόνος, ἡλυστόν ἐν τῷ ἡρεμῶντι δυνάμει ἂν εἴη ὁ χρόνος· καίτοι ὁ μόνον 40 ὁ κινούμενος ἀλλὰ καὶ τὰ ἡρεμῶντα ἐν χρόνῳ εἶναι ἐλέγγο κατ' ἐργασίαν. . . μή ποτε οὐν πρὸς τὸν χρόνον ὁ τὰ ἡρεμῶντα δυνάμει κινούμενος ἀκυστός, ἀλλὰ τὰ μήπω μὲν παρελθόντα εἰς γένεσιν, ὑπόμενα δὲ γενέσθαι. . . ἰσορεῖ δὲ καὶ ἄλλην γραφὴν ὁ Ἀλέξανδρος διὰ τὴν εἰρημένην ἴσως ἀπορίαν μεταπλαθεῖσαν ὅτι "ὅ δὲ 45 ὅτος καὶ ἡ κινήσεις ἅμα κατὰ τε δυνάμει καὶ ἐνέργειαν," εἰς πῶς οὐ κατὰ εἶναι τὰ εἰρημένα, γῆν θάλατταν ὑρανόν, προδιόντος αὐτῷ τὸ πῶς εἰρημένον, ὡς τῶν μὲν ἐνεργεία ὄντων ἐν τούτῳ ἐνεργεία

καθ' αὐτὴν κινουμένων, τῶν δὲ δυνάμει ἐν τούτῳ, ὥστε τὰ μέρη τῷ ὅλῳ ἔχει, τούτων καὶ κινήτων δυνάμει ὄντων. Simpl. f. 179 b.

ἐνίσταται πρὸς τὸν λόγον τούτον ὁ Βοηθός λέγων μηδὲν κωλύειν 223 a τὸ ἀριθμητὸν εἶναι καὶ ὀλίγα τῷ ἀριθμῶντος, ὥστε καὶ τὸ αἰδιώτην ὀλίγα 21.

τῷ αἰδιωτῶν. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος καὶ τὴν ἐνστάσιν διὰ πλειόνων τέθεικε καὶ τὴν λύσιν ἐπήγαγεν, ἀκολουθῶν τῷ Ἀριστοτέλει. . . λύων δὲ τὴν ἀπορίαν φησὶν, ἢ ὅτι ἀριθμητὸν ἔστι, ἀλλὰ τὸ μὴ συμβεβηκέναι ἀριθμητῷ γίνεσθαι ἔστι, ὅλον ἴσται ἢ ἀνθρώποι. . . ταύτην δὲ τὴν λύσιν συντόμως ὁ Ἀριστοτέλης παραδέδεικε διὰ 10 τὸ "ἀλλ' ἢ τούτο ὅ ποτε ἔστι ὁ χρόνος." τὸ γὰρ ὑποκείμενον τῷ χρόνῳ ἴσται τῷ ἀριθμητῷ ὅθεν κωλύει εἶναι καὶ μὴ ὅσης ψυχῆς, εἰ ὅλως ὅλον τε κίνησιν χωρὶς ψυχῆς εἶναι. χρόνος δὲ ὅτι ἔστι. . . πάντων δὲ ἀκριβῶς προσέθηκε τὸ "εἰ ἐνδέχεται" κίνησιν εἶναι ἄνευ ψυχῆς. . . ὅσον μὲν γὰρ ἐπὶ τῇ κατὰ τὰ πρὸς τὴν ἀντιθέσει καὶ ἀναιρεθείσης

τῷ λόγῳ τῆς ψυχῆς, καὶ μὴ χρόνον ἀλλὰ κίνησιν γε ὅθεν κωλύει 15 εἶναι. εἰ μέντοι μὴ δύναιτο κίνησις ἄνευ ψυχῆς εἶναι, ὁ μόνον ὁ χρόνος ἀλλὰ καὶ ἡ κίνησις ἀναιρεθείσεται ψυχῆς μὴ ὅσης. εἰ γὰρ ἡ κυκλοφορία, ἔξ ἧς καὶ αἱ ἄλλαι κινήσεις καὶ μεταβολαὶ εἶναι ἔχουσιν, ὑπὸ τῆς κατὰ ὅρεξιν ἔστι, ὡς ὁμοιογενεῖ καὶ Ἀλέξανδρος, ἀναιρεμένης ψυχῆς ἀναίρετο ὅτι πάντα κινήσεις. . . καὶ ὅρα πῶς 20 κατὰ αὐτὰ ὁ Ἀριστοτέλης σύμφωνα γράφει τῷ σφετέρῳ καθηγεμόνι, εἰπὼν "εἰ ἐνδέχεται" κίνησιν εἶναι ἄνευ ψυχῆς, τούτῳ ἄνευ τῷ κινήτος, ἐκείνῳ λέγοντι ὅτι τοῖς ἄλλοις ὅσα κινεῖται πηγή καὶ ἀρχὴ κινήσεως ἔστιν ἡ ψυχὴ, καὶ ὅτι ἐξ ἀρχῆς ταύτης πάντες γινόν-

μενον γίνονται. id. f. 180. καίτοι, φησὶ γε ὁ Βοηθός, ὅθεν κωλύει τὸν ἀριθμὸν εἶναι καὶ ὀλίγα τῷ ἀριθμῶντος, ὥστε εἶμαι τὸ αἰδιώτην καὶ ὀλίγα τῷ αἰδιωτῶν. σφάλλεται δὲ ὁ ἅμα γὰρ τὰ πρὸς τι, καὶ τὰ δυνάμει πρὸς τὰ δυνάμει, ὥστε εἰ μὴ καὶ ἀριθμητικόν, ὅθεν τὸ ἀριθμητὸν. . . μάλλον δὲ ὅθεν κίνησιν εἶναι δυνάμει ἄνευ ψυχῆς. ἀρχὴ μὲν γὰρ πᾶσης 30 κινήσεως ἢ κυκλοφορίας. ὑπὸ γὰρ ταύτης ἁλλοῦ τὰ πάθη τὰ σωματικά, καὶ αὐξάνει καὶ φθίνει, αὐτὴ δὲ ὑπὸ τῆς κατὰ ὅρεξιν. καὶ τῶν ζώων δὲ ἡ κίνησις ψυχῆς ἔργον ἔστιν. Themist. f. 48.

ἐπειδὴ εἶπεν ὅτι ἀδύνατον χρόνον εἶναι ψυχῆς μὴ ὅσης "ἀλλ' 223 a 28.

ἢ τούτο ὅ ποτε ὅν ἐστιν ὁ χρόνος," τούτῳ τὸ ὑποκείμενον τῷ χρόνῳ (τούτο γὰρ αὐτῷ σημαίνει τὸ ὅ ποτε ὄν), ὑπόκειται δὲ τῷ χρόνῳ ἢ κινήσει, τούτο αὐτὸ πάλιν καὶ ἐνταῦθα ἡβουλήθη κατασκευάσαι ὅτι τὸ ὑποκείμενον τῷ χρόνῳ ἢ κινήσει ἔστιν. Philop. v p. 1.

ὁ γὰρ καθὼς φθόρα ἢ ἀλλοίωσις ἢ τις ἄλλη μεταβολὴ ἔστι, κατὰ 223 a 33.

τούτο ἀριθμὸς αὐτῆς ἔστιν ὁ χρόνος, ἀλλὰ κινήσεως καὶ μεταβολῆς καθὼς τοιαύτη, ὁ κοινὸς ἐστὶ πᾶσι ταῖς εἰρημέναις κινήσεσι. . . καλῶς δὲ εἰπὼν ὅτι κινήσεως ἔστιν ἀριθμὸς ὁ χρόνος τὸ "συνεχὲς" προσέθηκεν ἀλλ' ὅτι τινός· καθὼς γὰρ συνεχὴς ἢ κίνησις, κατὰ τούτο ἔχει 35 τὸ πρότερον τε καὶ ὕστερον τὸ κατὰ τὸν χρόνον ἀριθμῶμενον. εἰ γὰρ διηρημένη ληφθείη, ὅχι ὑπὸ χρόνου ἀλλ' ὑπὸ ἀριθμοῦ μετρεῖται. . . ἀπορητέον οὐν καὶ πρὸς τὸν Ἀριστοτέλη ταῦτα, ὥστε καὶ ἐγὼ πρότερον εἶμαι συντομώτερον καὶ ὁ Θεόφιλος πλατύτερον ἀπορεῖ. εἰ γὰρ τὸ πρότερον τε καὶ ὕστερον πρῶτον ἐστὶν ἐν τῷ μετῴθι τε καὶ τῷ διασφ-

ματι, ἐφ' ὃ ἡ κίνησις, εἴθ' ὅτως ἐν τῇ κινήσει καὶ τῷ χρόνῳ, πῶς ἐπὶ τῆς αὐξήσεώς τε καὶ ἀλλοιώσεως τὸ πρότερον καὶ ὕστερον; Simpl. f. 180 b.

ἀ δ' ἂν τις ἀπορήσειε πρὸς τὰ εἰρημένα, εἰς κοινὸν προκαίῳ σκοπεῖν. Themist. f. 48 b.

223^b λάνων τὴν ἀπορίαν ἔχ' ὅτως ἔχειν φησὶν· ὃ γὰρ πλείους ἅμα
3 χρόνοι γίνονται, ἀλλ' ὁ ἴσος χρόνος πᾶς ἐν τῷ ἐνεσῶτι ὁ αὐτὸς εἰς ἅμα ἐστὶ τῷ ἀριθμῷ, εἶδει δὲ οἱ αὐτοὶ εἰσι καὶ οἱ μὴ ἅμα, τυχόντες ὁ παρελθούσης τῷ μέλλοντι. τὸτο δὲ εἰπὼν ὅπως πλείονων ὅσων κινήσεων εἰς ὁ χρόνος ἐστὶ, καίτοι ἀριθμὸς ὧν κινήσεως, διδάσκει· ὡς γὰρ ἐπὶ τῷ μοναδικῷ ἀριθμῷ ὁ τῶν ἀριθμωμένων διαφορᾶ ὁ ἀριθμὸς συνδιαμερεῖται, ὅπως ὅδ' ἐπὶ τῶν κινήσεων καὶ τῷ χρόνῳ ἀριθμῷ ὄντος. . . ἐπεὶ μὴ καθὼ διαφέρουσιν, ἀριθμὸς ἐστὶν αὐτῶν ὁ χρόνος, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐν αὐταῖς πρότερον καὶ ὕστερον, ὃ ἔχουσιν ἀδιαφορον. ὁ γὰρ τῶν ἀριθμῶν ἀδιαφορος, ὁ δὲ ἀριθμὸς, φησὶν 15 Ἀλέξανδρος, ὅτι ἐστὶ τῶν ἐνυπαρχόντων τῷ ἀριθμητικῷ· ὥς ἐδ' ὁ χρόνος ἀριθμὸς ὧν ὅτως ἐν κινήσει. . . καὶ ταῦτα δὲ προσέθηκεν ὁ Ἀλέξανδρος δηλώνων ὅτι μὴ ὅτως ἐν τῇ κινήσει ὁ χρόνος, ὡς ὁ συνδιαμενόμενος αὐτῇ ἀριθμὸς, τὸ εἶναι ἔχει ἐν τῷ ἀριθμῷ. . . τοῖς δὲ ὑπὸ τῷ Ἀριστοτέλει βηθείσι προσαπορεῖ καλῶς ὁ Θεμίσ- 20 ριος. . . εἰ γὰρ κοινῶς, φησὶ, πάσης κινήσεως ἀριθμὸς ἐστὶν ὁ χρόνος, φαίνεται ὃ παρα τῆς κινήσεως τὸ εἶναι ἔχον· εἰ γὰρ μὴ παρα τῆς οὐδὲ τῆς οὐδὲ, ὅδ' ἐπὶ τῆς κινήσεως ὅλως. . . εἰ δὲ μὴ πλᾶν ἀλλ' ἐν καὶ ταύτῃ, ἐξηρημασμένον ἔχει καὶ ὅδ' ἐπὶ τῆς κινήσεως ὁ χρόνος. . . τὸτο δὲ ἐπὶ τῷ χρόνῳ πῶς εὐλογον, ἔνοιοι μόνον εἶναι τῆς ἡμετέρας 25 ψυχῆς τὸν χρόνον, φύσιν δὲ οὐκ εἶναι μὴ ἔχειν, ὥσπερ δοκεῖ δύναι Ἀριστοτέλει ὅταν συγχωρῇ μὴ ὅσης ψυχῆς μὴ δὲ τὸν χρόνον ὑπάρχειν, ἐπεὶ καὶ τὸ μέτρον καὶ τὸ ἀριθμὸν λέγειν τὸν χρόνον τοιαύτην ἐστὶν ὑπόνοιαν ἐνδιδόντας, ὥσπερ καὶ Βοηθὸς φησὶν ὅτι ὅδ' ἐπὶ μέτρον ὑπὸ τῆς φύσεως γίνεσθαι, ἀλλὰ ἡμέτερον ἔργον ἐστὶ τὸ μετρεῖν καὶ ἀριθμεῖν. 30 τοιαῦτα καὶ τῷ Θεμιστίῳ γράφοντος τὰ μὴ ἄλλα καλῶς ἀντιδιατατάχεται νομίζω, . . τὸ μὲντοι λέγειν ὅτι ἡ κοινότης τῶν ἐν μετέξει ἀριθμῶν τῆς ἡμετέρας ἐπιστάσεως ἐστὶ, Περιπατητικῶν μὲν εἶναι δοκεῖ, δεῖται δὲ, ὡς οἶμαι, διορισμῷ τινός. Simpl. f. 181. cf. Themist. f. 48 b.

223^b ἀριθμὸν τῆς κυκλοφορίας ὁ Ἀλέξανδρος τὸν χρόνον ἔκτισε τὴν
16 πρώτην ὡς γνωριμώτατον τῶν χρόνων· ἡμέραι γὰρ καὶ νύκτες ὁ τῆς κυκλοφορίας ἀριθμὸς, ὅς γνωριμώτατός ἐστι τῶν χρόνων. ἡ τὸ τῆς ὁμαλῆς, φησὶ, κινήσεως ἀριθμὸν γνωριμώτατον εἶπε, διότι ἴσον ἐπὶ ταύτης τὸ ἀριθμῶν καὶ τὸ ἐν τῷ ἀριθμῷ αὐτῷ τὸ εἶναι ἔχον, 40 ὅπερ ἐστὶν ὁ χρόνος, καὶ ὅτι ἐξ ἐπ' αὐτῆς λαβεῖν τὴν μὲν θάττοντα τὴν δὲ βραδυτέραν, ὧν ἂν ὡς χρόνοι. . . ἀπορήσει δ' ἂν τις, ὅπερ καὶ Πλωτῖνος ἠπορηκεῖν δοκεῖ· εἰ μὲν γὰρ τῆς ὁμαλῆς καὶ συνεχῆς κινήσεως ἀριθμὸς ἡ μέτρον ὁ χρόνος, τί ἂν εἴη μέτρον τῆς ἀνωμαλῆς καὶ ἀτάκτου κινήσεως; . . εἰδέναι δὲ χρὴ ὅτι ὁ μὲν Ἀλέξανδρος 45 γράφας "τὸτο δ' ἐστὶν ὅτι τῆς ὠρισμένης κινήσεως χρόνος," ἀντὶ τῷ "ὑπὸ τῆς ὠρισμένης κινήσεως" ὑπὸ χρόνον εἰρηάζει φησὶν. τὰ δὲ τῶν ἀντιγράφων "ὑπὸ τῆς ὠρισμένης κινήσεως" ἔχει τὴν

γραφὴν, ἐπὶ τὸ σαφέστερον ἴσως τινῶν προδόντων τὴν πρόθεσιν. Simpl. f. 182.

δύο αἰτίας φησὶν εἶναι ἐξ ὧν δακρυῖ ἡ τῆς ἀπλῆτος περι-
φορά μέτρον ὅσα τῶν ἄλλων πασῶν· δεῖ γὰρ τὸ μέτρον καὶ ἐλάτ-
5 ζον εἶναι καὶ γνωριμώτατον. Philop. v. p. 4.

τὸ μὲν λεγόμενον τὸτο ἐστὶν ὅπερ καὶ πρότερον εἰρηζέ, ὅτι ὡς περὶ 2 ἀριθμὸς ὁ αὐτὸς ἐστὶ τῶν ἴσων καὶ διαφερόντων ἀριθμῶν, ὡς ἐπὶ 2 ἱσπῶν καὶ ἑπτά κινῶν ἡ ἐβδομάς, ὅτω καὶ ὁ χρόνος ἀριθμὸς καὶ αὐτὸς ὧν εἰς καὶ ὁ αὐτὸς ἐστὶ τῶν διαφερούσων καὶ ἅμα ὅσων κινήσεων. τέθεικε δὲ αὐτὸ πάλιν ἔχ' ὅτι περιττολογεῖν εἰσὶν Ἀριστοτέλει, ἀλλ' ἅμα μὲν ἀκριβέστερον ἐπιχειρεῖ περὶ αὐτῷ διαβιβᾶσαι πολλὰ 10 ἔχουσιν ἔχοντας, ἅμα δὲ καὶ τὸτο τοῖς ἀπὸ τῶν ἄλλων συμφων- μένοις συνέταξε. . . διδάσκει δὲ ἡμᾶς, φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος, διὰ τούτων, τίμη χρὴ κρίνειν τῶν ὑπὸ τὴν ταύτην ὄντων τὰ διαφέροντα ἀλλήλων καὶ τὰ ταῦτα· ὅσα μὲν γὰρ μὴ διαφέρει οὐκ εἶναι διαφορὰ τῆς καθὼ λέγειται τὰδε τινὰ, ταῦτα τὰ αὐτὰ ἐστὶν ἀλλήλους καὶ τὰ. . . ἐν δὲ τούτοις ἐπιστῆσαι χρὴ πρώτων μὲν τίμη διαφέρει ὁ κοινὸς ὅσης ταυτότητος καὶ ἐτερότητος τῷ συνήθως λεγόμενον τῷ τῷ ἡμᾶς ἡ εἶδει ἡ ἀριθμῷ τὰ ταῦτα καὶ ἕτερα διακρίνοντες, ἥτις ἐστὶ καὶ 20 πολλὰ. . . ἐκεί μὲν ἡ ταυτότης καὶ ἐτερότης καὶ τὸ γένος καὶ τὸ εἶδος, ἐνταῦθα δὲ καὶ τὰς διαφορὰς. μὴ ποτε δὲ καὶ καὶ τὸ αὐτὸς· αἱ γὰρ ἕτεραι διαφοραὶ μὲν τῷ αὐτῷ γένους ἕτερα καὶ τὸ αὐτὸ ποῶσιν. ἐκ δὲ τῶν εἰρημένων, οἶμαι, φανερόν γέγονεν ὅπως ὁ Ἀριστοτέλης τὸ νῦν καὶ καὶ τὸν ἐνεσῶτα, καὶ διαφορὰ ἡ τὸ ἐν αὐτῇ 25 τὸ αὐτὸ φησὶν εἶναι ὡς μὴ διαφέρειν ταῖς τῷ νῦν διαφορὰς. Simpl. f. 182 b.

ἐπεὶ δὲ ὁ τὸτο πρόκειται μόνον τέλος ἡμῖν τῆς φιλομαθεῖς
γυμνασίας, τὴν Ἀριστοτέλει δοξάν ἥτις ποτὲ ἐστὶ περὶ χρό-
μαθεῖν, ἀλλὰ μᾶλλον τί ποτὲ ἐστὶν ὁ χρόνος καταμαθεῖν (ὅτω 30 οἶμαι καὶ τῶν Ἀριστοτέλει ἐνομιῶν τῶν περὶ χρόνον ἐγγυτέρω γε- σόμεθα), τὸτο συντόμως διεκρινήσωμεν, μὴ δὲ τὸτο καὶ τὸ περὶ χρόνον φιλοσοφῆσαντων τὰς ἐνοίας ἐπισκεψώμεθα. . . ἡμᾶς καὶ Ἀρχύτας ὥσπερ καὶ Ἀριστοτέλει τὴν τῶν νῦν συνεχῆ καὶ ἀδια-
ρετον ῥοήν τίθεσθαι τὸν χρόνον, καὶ τούτων μάλιστα παραδιδόναι τὴν 35 τῇ γενέσει σύσκευον καὶ κυρίως λεγόμενον χρόνον εἰκόνα ὅπως αὐτῶν. ὁ δὲ γε Πλάτων καὶ Ἀριστοτέλει ἦν ἐχέτω περὶ χρό-
δοξάν, εἰρηζέ πρότερον. καὶ Θεόφραστος δὲ καὶ Εὐδόκμος αἱ τὸ Ἀρι-
στοτέλει ἐπαῖροι τὰ αὐτὰ φαίνονται τῷ Ἀριστοτέλει περὶ χρό-
δοξάσαντες τε καὶ διδάξαντες. ὁ μὲντοι Δαμψικῆς Στράτων αἰτιασάμενος τὸν ὑπ' Ἀριστοτέλει τε καὶ τῶν Ἀριστοτέλει ἐπὶ ἀποδοθέντα τῷ χρόνῳ ὀρισμὸν, αὐτὸς καίτοι Θεοφράστει μετὰ 40 ὧν τῷ πάντα ἀκαλυψήσαντες τῷ Ἀριστοτέλει κατωτέρω ἐβόλῃ ὅδ' ἐστὶν ἀριθμὸν μὲν γὰρ κινήσεως εἶναι τὸν χρόνον καὶ ἀποδοθέντα, ὅτι ὁ μὲν ἀριθμὸς διωρισμένος ποσόν, ἡ δὲ κίνησις καὶ ὁ χρόνος συνεχῆ καὶ δὲ συνεχῆς καὶ ἀριθμητικόν. . . καὶ ἄλλα δὲ πολλὰ αὐτοῦ περὶ τὴν Ἀριστοτέλει ἀποδοσὴν ὁ Στράτων αὐτὸς τὸν χρόνον τὸ ἐν τῇ 45 πράξει ποσὸν εἶναι τίθει. . . καὶ πάντες οἱ εἰρημένοι περὶ τὸν φησὶν κοινὸν χρόνον διέτριβαν, καὶ ἐνεδειξαντο τινες αὐτῶν περὶ τὸν

μεν ἢ ἐξηγημένον καὶ ἐν αἰτίας λόγῳ προσεκρότος χρόνον· ἐν δὲ τοῖς
παιείοις Πλωτίνου φαίνεται πρῶτος τὸν πρῶτον ἐπιζητήσας χρόνον.
id. f. 183 b et 187.

Ἐν τῷ τρίτῳ βιβλίῳ ταύτης τῆς πραγματείας περὶ κινή-
σεως διδάσκει τῆς κινήσεως λεγομένης, ἥτις ταυτὸν ἐστὶ τῇ μετα-
βολῇ καὶ ἀδιαφόρως ἐπ' ἐκείνῃ τῇ τῆς μεταβολῆς καὶ κινήσεως ἐνό-
ματι χρῆσάμενος, βεβαίως νῦν διορίσας καὶ δεῖξαι ὅτι κινωτέρα μὲν καὶ
καθολικωτέρα τῆς κινήσεως ἡ μεταβολὴ ἐστίν, ἡ δὲ κίνησις μερι-
κωτέρα τῆς μεταβολῆς ἐστίν. . . καὶ ἔξω ὅτος ὁ λόγος ἡρητημένος
αὐτῶς τῷ κοινῷ περὶ τῆς μεταβολῆς λόγῳ καὶ συνεχῆς πρὸς αὐτόν,
καὶ μεταξὺ τὰ περὶ ἀπείρου καὶ τόπου καὶ καὶ χρόνου παρενεβλήθη.
ὡς δὲ πέμπτον τοῦτο βιβλίον τοῖς περὶ Ἀρχῶν Φυσικῶν λεγομένοις
ἡ Ἀριστοτέλης καὶ οἱ Ἀριστοτέλης ἐταίροι συναριθμῶσιν, ὥσπερ τὰ
ἑξῆς τρία περὶ Κινήσεως καλεῖν εἰσάσας. . . θαυμάζω δὲ τὸν
φωτιστάτατον Πορφύριον πῶς ἐν τῇ συνόψει τούτῳ τῷ βιβλίῳ,
καίτοι φιλοκαλῶς περὶ τῆς διαιρέσεως τῶν ὄντων βιβλίων ἱσορῶν,
ἐπιπάσας μὲν τὰ πάντα Φυσικὰ καλεῖται τὰ δὲ τρία περὶ Κινήσεως,
αὗται ὅμως τὰ ἀπὸ τοῦ πέμπτου ἄχρι τοῦ ὄγδον βιβλίου ἐφεξῆς
πάντα περὶ κινήσεως ἔχειν τὴν πραγματείαν αὐτῇ λέγει φησὶ,
καὶ ἡ περὶ κινήσεως ἐπιγράφεται. Simpl. f. 190. cod. Pal. 237.
καθ' αὐτὰ δὲ ἐκείνα μόνα κινεῖται ἡ μήτη καὶ συμβεβηκός
καὶ καὶ μόνον μεταβάλλει, ὡς ὁ ἵππος τρέχει, καὶ ἄπτεται τὸ ἵμα-
τιον, καὶ θερμαίνεται ὅλον τὸ ζῷον, καὶ ὁ ὀφθαλμὸς ὕψιζε. καὶ ἡ
πάντα πᾶσαν κίνησιν καθ' αὐτὴν κινήσας, ἀλλὰ τὰ μὲν μεταβαίνει
πάντα, ὡς τὰ ὑδάτια, τὰ δὲ ἄλλα μόνον, ὡς θύραξ, ὡς ὀφ-
θαλμὸς. Themist. f. 49.

ἀντιτίθει τῷ μὲν καὶ συμβεβηκός τὸ καθ' αὐτό, τῷ δὲ καὶ μέ-
ρος τὸ πρῶτον, ὡς φησὶν Ἀλέξανδρος. ἡ γὰρ ἀμφοτέρους ἐκεί-
νων καὶ τὸ καθ' αὐτὸ ἡ πρὸς τε τὸ καὶ συμβεβηκός ἀντίκειναι καὶ
ἐπὶ τὸ καὶ μέρος, ὅθεν ἐκείνο ὁ καθ' ὅλον ἑαυτοῦ καὶ τὸ πρῶτον
ὅλον ὁμοίως ἐπὶ τῷ καὶ μέρει μόνον ἀλλὰ καὶ τῷ καὶ συμβεβηκός,
ὅθεν ἐκείνο ἐπὶ πρῶτον καὶ, ἀλλὰ τῷ τῷ πρῶτον κινεῖται συμβε-
βηκός. ὅτι δὲ ἀμφὸς ἐπὶ ἐκείνῳ παρέλαβε, δηλοῖ καὶ αὐτὸς
ἑξῆς τὸ πρῶτον ἀντὶ ἀμφοτέρων εἰπὼν, ὅταν λέγῃ "ἐπεὶ δὲ ἐστὶ
τὸ πρῶτον πρῶτον, ἐστὶ δὲ τὸ κινούμενον." ὁ δὲ Ἀλέξαν-
δρος τὸ πρῶτον ἐκείνο τὸ καθ' αὐτὸ δηλωτικὸν εἶναι φησὶν. Simpl.
f. 190 b.

πρὸ τοῦ τὰ εἶδη τῆς μεταβολῆς παραδύναι καὶ τῆς κινήσεως,
πρῶτον δαίονται ἐν τίνι ἐστὶν ἡ κίνησις. . . πρὸ δὲ τούτου τίνα ἐστὶ
τὰ συνεδρεύοντα τῇ κινήσει, τούτοις τίνα χρὴ πάντως εἶναι, εἰ ἐστὶ
ἡ κίνησις καὶ μεταβολή, ὥστε ἐκ τούτων τινὲς ζητεῖν μὲν τὴν κίνησιν. καὶ
αὗται μὲν εἰς ἐναργῆ ταῦτα λαμβάνει, διὰ καὶ τῷ παρασυναπτικῷ
καὶ συνδύοντι. . . θεῖς δὲ καὶ ὁνόματα τῷ μὲν κινούμενῳ τὸ ὄ, τῷ
καὶ ἐπὶ καὶ τὸ ἐξ ὄ, τῷ δὲ εἰς ὁ κινεῖται τὸ εἰς ὄ, καὶ εἰπὼν ἕτερα
καὶ τὸ ἐξ ὄ καὶ εἰς ὄ αὐτῷ τῷ κινούμενῳ, ὥσπερ τὸ ζῷον τὸ τε
ψυχὴν ἐξ ὄ καὶ τὸ θερμὸν εἰς ὁ κινεῖται, δείκνυσιν ἐκ τῶν
καθ' αὐτὸν ὀνομάτων τὴν ἑτερότητα. εἰπὼν δὲ ἕτερον εἶναι τὸ κιν-
ούμενον, προσέθηκε τὸ πρῶτον, τὸ καθ' αὐτὸ κινούμενον δηλῶν. . .

διορίσας δὲ ταῦτα ἀπ' ἀλλήλων ἐπάγει "ἡ δὲ κίνησις ὅλον ὅτι ἐν
τῷ ζῷῳ," τούτοις ἐν τῷ κινούμενῳ. καὶ εἴτε ὅτω γέγραπται "ἡ δὲ
κίνησις," εἴτε ὅτω "ἡ δὲ κίνησις," ἀμφοτέρω ὅμαι τούτῳ ἀκολού-
θως ἐπάγει τῷ "ἐπεὶ δὲ ἐστὶ μὲν τὸ κινεῖται καὶ τοῖς ἐξῆς. . . ὁ
δὲ Ἀλέξανδρος, εἰ μὲν "ἡ δὲ κίνησις" εἴη γεγραμμένον, ἔπειτα δὲ
τοῖς προτέροις ὡς εἴρηκε φησὶν. εἰ δὲ γράφοιτο "ἡ δὲ κίνη-
σις," διὰ τὸ πέμπτῳ εἰπὼν φησὶ τίνα δεῖ εἶναι εἰ κίνησις ἐστὶν,
ὅτι κοινὴ, κινούμενον, χρόνον, τόπον καὶ ἐξ ὄ καὶ εἰς ὄ, καὶ ὅτι ἕτερα
καὶ πεχωρισμένα τὸ κοινὸν καὶ κινούμενον καὶ τὸ εἰς ὄ, προσέθηκε περὶ
αὐτῆς τῆς κινήσεως, καὶ λέγει ὅτι αὕτη πρὸς ἡν χρῆται τῶν εἰρημέ-
νων, ἐν τῷ κινούμενῳ ἐστίν. . . καλῶς γὰρ ὅμαι ὁ Στράτων τὴν
κίνησιν ἐπὶ μόνον ἐν τῷ κινούμενῳ φησὶν εἶναι, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ ἐξ ὄ
καὶ ἐν τῷ εἰς ὄ, ἄλλον δὲ τρόπον ἐν ἐκείνῳ. τὸ μὲν γὰρ ὑποκείμενον,
φησὶ, κοινῇ ὡς μεταβάλλον, τὸ δὲ ἐξ ὄ καὶ εἰς ὄ τὸ μὲν ὡς φθει-
ρόμενον καὶ δὲ ὡς γινόμενον. εἰ δὲ τίνα τῶν εἰδῶν κινεῖται λέγει,
ὥσπερ ἡ ψυχὴ καὶ ζῷον καὶ ἡ βαρύτης τὸν λίθον, ὅχι τὸ αἶψιον τῆς
κινήσεως ζητεῖ νῦν, ὅλα ἐστὶν ἡ βαρύτης καὶ ἡ ψυχὴ, ἀλλ' ἐν τίνι
ἐστὶν ἡ κίνησις. καὶ κινεῖται δὲ ἡ βαρύτης προηγμένης ἀλλὰ καὶ
συμβεβηκός, ὡς ὁ ἐν τῇ νηὶ πλωτήρ. ἐξαρκεῖ δὲ καὶ ὁ τῆς κινή-
σεως ὁρισμὸς δεῖξαι ὅτι ἐν τῷ κινούμενῳ, ὅτι ἐν ἄλλῳ τινὲς ἐστὶν ἡ
κίνησις. ἐλέγετο γὰρ ἐντελέχεια τὸ κινεῖται ἡ κίνησις. id. ib.

πάντα δὲ τούτων περὶ τὰ καθ' αὐτὰ κινούμενα θεωρημένων, 224 b
τὸ κοινόν, τὸ κινούμενον, τὸ χρόνον ἐν ᾧ ἡ κίνησις, ἐξ ὄ μετα-
βάλλει, εἰς ὄ, ἐν τίνι τούτων ἡ κίνησις; ὅτι μὲν ὅτι ἐν τῷ κοινῷ,
προσπεδείξαμεν, καὶ ὅτι μὴδὲ ἐν τῷ χρόνῳ. ἀλλ' ὅτι ἐξ ὄ γίνεται ἡ
μεταβολή, ὅλον ὅταν ἐκ λευκοῦ μελαίνῃ. ὅθεν γὰρ ὀνομαζέται ἡ κί-
νησις ἐξ ἐκείνου, ἀλλ' ἐκ βαθέως μάλλον, εἰς ὁ πρῶτον καὶ μετα-
βάλλει. ὅτω γὰρ μελαίνεσθαι λέγει, ὅτι εἰς μέλαν μεταβάλλει, καὶ
ἐκ λευκοῦ μελαίνεσθαι, καίτοι ἐκ λευκοῦ. διὰ τοῦτο γὰρ καὶ ἡ φθορὰ ὅπως
ὀνομαζέται, ὅτι εἰς τὸ μὴ ὄν, καίτοι ἐξ ὄντος, καὶ ἡ γένεσις, εἰς ὄν,
καίτοι ἐκ μὴ ὄντος. λέγειται τοῖσιν ἐπιζητεῖν ἐν ποτέρῳ τῶν
δυῶν ἡ κίνησις, εἴτε ἐν τῷ κινούμενῳ καθ' αὐτό, εἴτε ἐν τοῖς
εἰδοῖς καὶ τοῖς πάθεσιν εἰς ὁ γίνεται ἡ μεταβολή. ἵκανῶς μὲν ὅτι καὶ
πρότερον ἐπεδείξαμεν ὡς ἡ κίνησις ἐν μόνῳ τῷ κινούμενῳ, ἐξήκει
δὲ καὶ τὸ ὅρισμὸς τῆς κινήσεως ὑπομνήσαντας ἀπηλλάχθαι. The-
mist. f. 49.

δείξας ὅτι πάντα ὄντων τῶν ἐφαιδόντων εἶναι, εἴπερ εἴη κίνη-
σις, τὸ κινούμενον καὶ τὸ κινῶν καὶ τὸ χρόνον καὶ τὸ ἐξ ὄ ἡ κίνησις καὶ
εἰς ὄ, ἐν τῷ κινούμενῳ ἐστὶν ἡ κίνησις καὶ ἐν ὑπόθεσιν τῶν ἄλλων, ἐκ
τῶν πάντε τρία λαμβάνει τὰ χρήσιμα πρὸς τὴν ἐφεξῆς αὐτῇ λόγον
ἐσόμενα, τὸ κοινὸν καὶ τὸ κινούμενον καὶ τὸ εἰς ὄ ἡ κίνησις, τὸ μὲν χρόνον
παραλιπὼν ἔξωθεν ὄντα. διὰ τὸ δὲ τὸ εἰς ὄ ἡ κίνησις παραλαβὼν
τὸ ἐξ ὄ παραλείπει, αὐτὸς διδάσκει. . . ὑπομνήσκει δὲ ἡμᾶς
τὸ ὅρισμὸς τῆς κινήσεως τῷ ἐν τῷ τρίτῳ βιβλίῳ ἀποδοθέντος, δι-
κνῶν καὶ δι' ἐκείνου ὅτι ἡ κίνησις ἐν τῷ κινούμενῳ ἐστίν. εἰ γὰρ ἐστὶν
ἡ κίνησις ἐντελέχεια τὸ κινεῖται ἢ κινεῖται, ἡ δὲ ἐντελέχεια εἶδος
ἢ ἐνέργεια ἐν ἐκείνῳ ἐστὶν ὅτι ἐστὶν ἐντελέχεια, δηλονότι ἡ κίνησις
ἐν τῷ κινούμενῳ ἐστίν, ἀλλ' ὅτι ἐν τῷ εἶδει, εἴπερ εἰς εἶδος ἡ μετα-

βολή, ὡς ἐπὶ τῶν γνωμένων, ὅτε ἐν τῷ πάθει, ὡς ἐπὶ τῶν ἀλλοι-
μένων, ὅτε ἐν τόπῳ, ὡς ἐπὶ τῶν φερομένων. Simpl. f. 191.

224 a 16. διέξας ὅτι ἐν τῷ κινυμένῳ ἡ κίνησις καὶ ἔκ ἐν ἄλλῳ τινὶ τῶν
τῇ κινήσει συνυπαρχόντων, ἐφεξῆς ὅπερ πρότερον εἰδείξεν ἐπὶ τῇ
τῷ κινυμένου καὶ ἐπὶ τῷ κινυμένου, ὅτι τὸ μὲν τι ἐξ ἐν αὐτῶν καὶ συμ-
βεβηκός, τὸ δὲ καὶ μέρος, τὸ δὲ καθ' αὐτὸ καὶ πρῶτως, οὖν λέγει
ὅτι καὶ ἐπὶ τὰ ἄλλα τὰ τῇ κινήσει συνυπαρχόντα ἡ διαίρεσις αὐτῇ
ἐκτείνεται, τὰ τε ἐν ᾧ καὶ τὸ ἐξ ᾧ καὶ εἰς ὅ, τὰ τρία· ταῦτα γὰρ
ἐσθμάνειν εἰπὼν "ἔστι δὲ καὶ ἐν ἐκείνοις." ἀλλὰ περὶ μὲν τῷ ἐν ᾧ,
ὅπερ ἐξ ἐν ὁ χρόνος, ἀπέδειξεν ἐν τοῖς περὶ χρόνου, περὶ δὲ τῶν δύο 10
προβέμενος ποιῶν τὸν λόγον ἐφ' ἑνὸς τῷ εἰς ὃ ἡ μεταβολὴ πάθος ἢ
εἶδος ἢ τόπος... καὶ ἐπὶ τῷ ἐξ ᾧ δὲ, καὶ αὐτὸς παραλείπειν
αὐτό, τὰ αὐτὰ πῶς δύναται λέγειν. id. f. 191 b.

224 a 21. "ἐν πᾶσι" μὲν, ὅτι ἐν τοῖς δέκα γένεσιν ἐξ ἐν ἡ καὶ συμβε-
βηκός μεταβολῇ· τῷ γὰρ τὴν ὕσιν εἶναι τὴν κινυμένην, τὰ δ' 15
ἄλλα πάντα τῇ ὕσιν συμβεβηκέναι, ἔκαστον αὐτῶν δυνάμεθα
λέγειν κινεῖσθαι, ὅταν ἡ ὑποκειμένη αὐτοῖς ὕσιν καθ' αὐτὴν κινήσῃ.
τὸ δὲ "καὶ πάντων" ἦτοι ὅτι πάντων ἐξ ἐν κατηγορησά τῶν κινυμέ-
νων καὶ ἀκινήτων τὸ κινεῖν καὶ κινεῖσθαι, ὅταν καὶ συμβεβηκός κατηγο-
ρῶμεν, ὡς περὶ τῆς ψυχῆς· ἀκινήτος γὰρ ὅσα ἡ ψυχὴ καὶ τὴν 20
ἐαυτῆς φύσιν λέγουσιν· ἀν καὶ συμβεβηκός κινεῖσθαι. ἡ πάντων ἀντὶ
τῷ πάντων εἰς πάντα... τὸ δὲ "ἀεὶ" σημαίνει ἀν ὅτι καὶ ὅτε μὴ
κινεῖται τι ὅταν τε κινεῖσθαι αὐτὸ καὶ συμβεβηκός τῷ ἐν τῷ κινυμένῳ
εἶναι, ὡς ὁ ἐν τῇ πλεῖσθι νῆϊ ἡρεμῶν. ἡ ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν μικρῶν
ὄντων ἐξ ἐν ὅτω κατηγορεῖν τὸ κινεῖσθαι. id. ib.

225 a 5. ἡ ἐξ ἔκ ὑποκειμένου εἰς ἔκ ὑποκειμένου, ἡ ἐξ ὑποκειμένου εἰς
μὴ ὑποκειμένου, ἡ ἔκ ἐξ ὑποκειμένου εἰς ὑποκειμένου. Themist. f. 49 b.

ἡ ἐξ ἔκ ὑποκειμένου εἰς ἔκ ὑποκειμένου, ἡ ἐξ ἔκ ὑποκειμένου
εἰς ὑποκειμένου... τί τὸ ὑποκειμένου αὐτῷ σημαίνει, δεδωκεν 30
εἰπὼν "λέγω δὲ τὸ ὑποκειμένου τὸ καταφάσκει δηλούμενον," ἵνα μὴ
τὴν ὕσιν μόνον ὑποκειμένου νομίζωμεν, ἀλλὰ καὶ τὸ ποιὸν καὶ τὸ
ποσὸν καὶ πᾶν ὅν τὸ καταφάσκει δηλούμενον. καταφάσκει δὲ δη-
λούμενον ἢ τὸ διὰ προτάσεως καταφατικῆς σημαίνον, ἀλλὰ τὸ
ἀνευ ἀποφατικῆς μορίῳ, ὡς ἄνθρωπος καὶ τὸ λευκὸν καὶ ὅσα τοιαῦτα· 35
καὶ ταῦτα γὰρ καταφάσκει ἐκάλον καὶ ἀπλᾶ ὄντα καὶ σύνθετα· τὰ δὲ καὶ
τῷ ἀρητικῆς μορίῳ ἀποφατικὰ ὀνόματα καλεῖσιν... ὁ δὲ Εὐδοκ-
μος καὶ τὰς ἐρησεις ὑποκειμένους ἐοικέναι φησίν· ἢ γὰρ ὁμοίως λέ-
γει τὸ τυφλὸν καὶ τὸ μὴ ἔχον ὀφθαλμὸς, ἢ δὲ τὸ φαλακρὸν καὶ τὸ μὴ
ἔχον τρίχας. ὑποκειμένα ὅν καὶ τὰ τοιαῦτα φησιν, ἔκ ὁμοίως δὲ 40
ταῖς καταφάσεσιν. Simpl. f. 192.

225 a 13. καλῶς τὸ "καὶ ἀντίφασιν" προσέθισιν· ἢ γὰρ ἐκ μὴ λευκῆ εἰς
γλυκὴ ἢ μεταβολὴ γίνεσθαι, πλὴν εἰ μὴ καὶ συμβεβηκός, τὴν δὲ
καθ' αὐτὸ πᾶσαν ἐκ τῷ μὴ ὑποκειμένου εἰς ὑποκειμένου μεταβολὴν
ἀνάγκη κατ' ἀντίφασιν γίνεσθαι. id. f. 192 b.

225 a 15. ἀπλῶς δὲ μὴ ὅν ἢ τὸ μηδαμῇ μηδαμῶς ὅν λέγει (ἐκ γὰρ τῷ
ὅτω μὴ ὄντος ἢ δὲ γίνεσθαι τι), ἀλλὰ τὸ ἐνεργεῖα μὴ μὴ ὄν δυνάμει
δὲ ὅν... καὶ τὸ τῷ δὲ καλῶς προσέθισιν ὁ Ἀσπασίους εἰς διάκρισιν

τῆς ἀπλῶς γενέσεως καὶ τῆς τινός, ὅτι ἡ μὴ ἀπλῶς γένεσις ὅπου
προτάσεως λέγει, ἄνθρωπος γὰρ λέγει γηγενέας καὶ ἱσπυς, λευκὸν
δὲ μὴ προτάσεως, ἄνθρωπον γὰρ λευκόν. id. ib.

τὸ μὴ προκειμένου ἐξ ἐν δὲ εἶναι ὅτι ὅτε γένεσις ὅτε φθορὰ καὶ
σεις εἰσίν· ἐπεὶ δὲ ἡ γένεσις ἐκ τῷ μὴ ὄντος εἰς τὸ ἔν ἐστιν μετα-
βολή, ἡ δὲ φθορὰ ἐκ τῷ ὄντος εἰς τὸ μὴ ὄν, πολλὰ καὶ δὲ λέγει
τὸ μὴ ὄν, τὰς σημασίας αὐτῷ πρῶτον ἀπαριθμεῖ. id. f. 193.

εἰ δὲ τῷ ὅτω εἴχει, δηλονότι πλεοναχῶς τὸ μὴ ὄν· καὶ γὰρ τὸ
ὅ λευκὸν μὴ ὄν, καὶ τὸ ἐκ ἄνθρωπος μὴ ὄν, λέγει δὲ καὶ τὸ ψεύδης
μὴ ὄν. ἀλλὰ τὸ τῷ μὴ ἀφαιδῶ· περὶ λόγου γὰρ ἐξ ἐν συνθέσεως καὶ
διαίρεσεως. τῶν δὲ προειρημένων δυνόν ποιόν ἀν κενεῖσθαι λέγει·
ἐγὼ δὲ φημι τὸ ὅτω μὴ ὄν ὡς τὸ μὴ λευκόν, ὡς τὸ μὴ ἀγαθόν,
ἔκ ὅτι αὐτὸ τὸ μὴ λευκὸν καλεῖται καὶ αὐτὸ τὸ μὴ ἀγαθόν· πῶς γὰρ ἂν
ὁ ἐκ ἐξ ἐν ὅλως, κινεῖσθαι δύνανται; ἀλλὰ Καλλίας ὁ μὴ λευκὸς καὶ
Καλλίας ὁ μὴ ἀγαθὸς κινεῖται. ἔκ ἐν δὲ ἀπλῶς τὰ ταῦτα κιν-
εῖσθαι λέγω, ἀλλὰ καὶ συμβεβηκός... ἀδύνατον τοῦτον τὰ ὅτω
μὴ ὄντα κινεῖσθαι· εἰ δὲ τῷ τῷ, ἀδύνατον καὶ τὴν γένεσιν κινεῖν
εἶναι... ἢ μόνον δὲ ἡ γένεσις ἐκ ἐξ ἐν κινήσεως, ἀλλ' ἢ δὲ ἡ φθορὰ
κινήσει γὰρ ἡ κινήσεως ἐξ ἐν ἐναντίον ἡ ἡρεμία. εἰ δὲ κινήσεως ἡ φθορὰ
ἡ γένεσις εἴη ἀν ἡ κινήσεως ἡ ἡρεμία. Themist. f. 49 b.

εἰπὼν ὅτι τὸ μὴ ὄν ἐξ ᾧ ἡ γένεσις, ἢ κινεῖται μὴ γίνεσθαι δὲ (γίνεσθαι)
γὰρ φησι "τὸ μὴ ὄν", πῶς εἶπε γίνεσθαι τὸ μὴ ὄν ἐξηγεῖται, ὅτι
τὸ καθ' αὐτὸ μὴ ὄν γίνεσθαι, ἀλλ' ὅτι συμβεβηκός τὸ μὴ ὄν· ἢ γὰρ ὅτι
καὶ ὅλως τὸ δυνάμει, ἐξ ᾧ γίνεσθαι τὸ γινώμενον, ἢ καθ' αὐτὸ μὴ ὄν ἐκ, 25
ἀλλ' ὅτι συμβεβηκός αὐτῷ τὸ μὴ ὄν, ὅταν ἡ ἐρησίας, ἡ τὴν
ὑπομένει ἐν τῇ γένεσει. πλὴν καθόσον τὸ γινώμενον διὰ τῇ ἐρη-
σίᾳ ἐκ ἐξ ἐν τῷ τῷ γίνεσθαι, ἀλλὰ εἰπεῖν ὅτι ὑπάρχει τὸ μὴ ὄν ἐκ
τῷ γνωμένῳ ἀπλῶς... λέγει δὲ καὶ ἄλλῳ ἐξηγεῖται ὁ Ἀλέξαν-
δρος τῷ προκειμένου τοσούτων. τῷ ἀπλῶς μὴ ὄντι, τῷ τῷ
δυνάμει, ἐξ ᾧ γίνεσθαι τὸ γινώμενον, καὶ συμβεβηκός ὑπάρχει τὸ
νεῖσθαι, ὅτι ὅτι συμβεβηκός τὸ ἀπλῶς μὴ ὄν, τῷ τῷ ἡ ἐρησίας, τῷ
γίνεσθαι· τὸ δὲ κινεῖσθαι καὶ συμβεβηκός ὑπάρχει αὐτῷ, ὅπερ μὴ
ἐξ ἐν ὅλως, ἀλλ' εἶπερ ἄρα, τὸ κινεῖσθαι τῷ τῷ μὴ ὄντι ὑπάρχει, ὁ
ἀντίκειναι τῷ τινὶ ὄντι, ὅπερ ἐξ ἐν ἔκ ἀπλῶς μὴ ὄν ἀλλὰ τῷ μὴ
ὄν, ἐφ' ᾧ ἡ τὴν γένεσις κατηγορεῖται, καὶ τῷ τῷ δὲ καὶ συμβεβηκός
ἢ γὰρ καθὼ μὴ ὄν, ἀλλὰ καθὼ ἄλλο τι ὄν· δεῖ γὰρ τὸ γινώμενον εἶναι
ὄν· ὅτω γὰρ ἐνεργεῖα ἡ κινήσεως. τεκμήριον ὅν τῷ μὴ καλεῖται
γινώμενον ἔλαβε τὸ ὑπάρχειν αὐτῷ τὸ μὴ ὄν. ὁ δὲ Ἀσπασίους ὅτω
ἐξηγεῖται τὴν λέξιν ταύτην. εἰπὼν, φησίν, ὅτι τὸ μὴ ὄν ἐκ τῷ γινώ-
μενον, ἐπειδὴ τῷ τῷ ἀμφισβητήσιμον ἦν (εἰποὶ γὰρ ἂν τὸ μὴ ὄν
τὸ μὴ ὄν τὸ γινώμενον, ἀλλ' ἐκ τῷ μὴ ὄντος), διὰ τῷ τῷ λέγει ὅτι
καὶ ὅτι μάλα συναγνώσωμεν τὸ μὴ ὄν καὶ συμβεβηκός λέγει
γίνεσθαι καὶ μὴ κυρίως, ἀλλ' ὁμοίως τὸ γὰρ ἀναστροφὴν αὐτῷ ἀφ' ἑνὸς
ἐξ ἐν, ὅτι τὸ γινώμενον τὸ μὴ ὄν ἐξ ἐν· ἢ γὰρ ἂν ἐπὶ γινώμενον, ἀπὸ ὅ
45 ἦν. ἐπεὶ ὅν τὸ γινώμενον ἐκ ὄν ἐξ ἐν, τὸ δὲ ἐκ ὄν ἢ καλεῖται, τὸ γινώ-
μενον ἢ κινεῖται, ἢ δὲ ἡ γένεσις ἀν εἴη κινήσεως. Simpl. f. 193 b.
ὁ Ἀσπασίους ὅτω... τὸ γινώμενον ἢ κινεῖται. εἰ δὲ θεμι-
σις ὅτω· γίνεσθαι γὰρ τὸ μὴ ὄν, τὸ δὲ γινώμενον ἐνεργεῖα ἐκ ἐξ, τὸ

καὶ μὴ ἐν τούτῳ ἔκ ἐστιν, εἰ δὲ μὴ ἐν τούτῳ, ὁδὸν κινεῖται. *cod. Pal. 237. cf. Themist. f. 50.*

παράδειγμα τῷ τὴν σφῆρην καταφάσκει δηλοῦν τὸ γυμνὸν ἁλὸν ἐπὶ γῆς καὶ τὸ λευκὸν καὶ τὸ μέλαν, δεικνύς ὅτι ὡς ταῦτα καταφάσκει δηλοῦν, ὅτι καὶ τὸ γυμνόν. μή ποτε δὲ καὶ ἄλλο τι ἐκ τούτων διὰ τούτου, ὅτι τὰ ἐξ ἀλλήλων γινόμενα ἐναντία ἢ μὴ ὡς ἐξ ἐναντίων γίνονται ἀλλὰ καὶ ὡς ἐξ ἀποφάσεων· τὸ γὰρ λευκὸν ἐκ τοῦ μελανοῦ γίνονται, ὅτι τὸ μέλαν ἢ λευκὸν ἐστίν, καὶ μέντοι καὶ ὡς ἐκ σφῆρας. . . ὅτω μὲν δ' Ἀριστοτέλης τὴν κίνησιν τινὰ μεταβολὴν λέγει, ἐπὶ πλέον ὅταν τὴν μεταβολὴν τῆς κινήσεως, τὴν ὅταν γένεσιν καὶ τὴν φθορὰν μεταβολῆς λέγων, κινήσεις δ' ὅτι. ὁ δὲ γε Πλάτων τὸναντίον δοκεῖ τὴν κίνησιν ἐπὶ πλέον τῆς μεταβολῆς λέγειν καὶ ὅτι τὰς μὲν μεταβολὰς τὰς αὐτὰς τῷ Ἀριστοτέλει λέγει, καὶ αὐτὰς εἶναι βυλάμενος· καὶ ὅτι τὴν γένεσιν καὶ τὴν φθορὰν ἐκ τῶν δεικνύων τῶν Νόμων (p. 894 sqq.) ταῖς φυσικαῖς κινήσεσι 15 ὡς κινήσιν καὶ τὴν τῷ νῦ ἐνέργειαν ὀνομάζει, σφαίρας ἐκ τῶν κινήσει τὴν ἐπιστραπτικὴν τῷ νῦ κινήσιν ἀπεικάζων. . . πάντα μὲν ἐμοὶ φίλον ὅτω περὶ φίλων ἀνδρῶν ἀλλήλους τε καὶ τῇ σφῆρᾳ ἵππευσιν. εὐθύνοσι δὲ τὴν Ἀριστοτέλη τὴν γένεσιν καὶ τὴν φθορὰν ἐκβαλλόντα τῶν κινήσεων ἐκ τῶν τὸ μὲν κινούμενον ἐν τούτῳ 20 αὐτῷ, τὸ δὲ μὴ ὄν, ἐξ ὅτι ἡ γένεσις καὶ εἰς ὃ ἡ φθορά, μὴ εἶναι ἐν τῷ πᾶσι, λέγοντες κακῶς τὸ μὴ ὄν ἐξ ὅτι ἡ γένεσις τὴν ὕλην λαμβάνει. . . ὁ μὲν Πλάτων πάσας τὰς φυσικὰς μεταβολὰς κινήσεις ὡς καλεῖται, ἢ ἐξήλωσε ὅταν καὶ Ἀριστοτέλης ἐν ταῖς Κατηγορίαις (c. 14) καὶ ἐν ταύτῃ τῇ πραγματείᾳ μέχρι τούτου. ἐν γὰρ 25 ὅταν τῆς μεταβολῆς ὡς κινήσεως ἀπέδωκεν ἐν τῷ τρίτῳ, εὐρύνει τὴν ἐξηγήσιν ἐν ταῖς μεταβολαῖς διαφορὰν, καὶ ταύτην διέστη τὴν κίνησιν ἀπὸ τῆς γενέσεως καὶ φθορᾶς. *Simpl. f. 194.*

ἐν τῇ ἀπαριθμῇ τῶν κατηγοριῶν παρέλπει τὸ ποτὲ καὶ τὸ καὶ καὶ τὸ ἔχειν, ὡς προδήλως ἐν τούτοις μὴ ὅσης τῆς κινήσεως, 30 καὶ φησὶ ὁ Ἀλέξανδρος, ὅτι μὴ ἐστὶ ἐν αὐτοῖς ἐναντιώσεις (ὅτε ὅτι ἐν τῷ καὶ καὶ ὅτε ἐν τῷ ἔχειν ὅτε ἐν χρόνῳ), ἡ δὲ κίνησις ἐξ ὧν εἰς ἐναντίον, τὸ δὲ γε καὶ καὶ τὸ ἔχειν ἡμεῖς μᾶλλον ὡς κινήσει. ἐπειδὴ δὲ ἐν τῷ χρόνῳ δοκεῖ τις εἶναι ἐναντιώσεις τὴν παρελθόντος πρὸς τὸ μέλλον καὶ τὸ νῦν πρὸς τὸ πρὸςβύτα- 35 ρον, ὁ Ἀλέξανδρος σπουδάζει διὰ πλειόνων δεικνύειν ὅτι ἐκ ἐστὶν ἐν τῷ χρόνῳ κίνησις. . . ἐπεὶ δὲ μάλιστα σπουδῆς ἄξιον ζητεῖν, ἐκ τῆς κατηγορίας ἐστὶν ἡ κίνησις, καὶ πρὸς τούτων ζητεῖν εἰ τὴν κίνησιν ἀποφάσκει μόνον τινῶν κατηγοριῶν ὁ Ἀριστοτέλης ἢ καὶ τὴν μεταβολήν. ἀκολουθῶντες ὅν τοις ὑπὸ τῷ Ἀριστοτέλει λεγομένοις ταῦτα 40 ζητήσωμεν. *id. f. 195 b et 196.*

σημειώσαντες ὅτι τὰς τρεῖς ταύτας κατηγορίας, τὸ ποτὲ καὶ τὸ καὶ καὶ τὸ ἔχειν, παραλείπειν ἐνταῦθα διὰ τὴν αἰτίαν δι' ἣν καὶ ἐν Κατηγορίαις τὴν διδασκαλίαν αὐτῶν παραλείπειν, ἀρκουδὲς μὴ τῇ ὑπογραφῇ τῷ σημειωμένῳ. αἴτιον δὲ ἐστὶ τὸ ἀμεσηνὲς 45 ταύτας εἶναι. *cod. Pal. 237.*

ἐκ δὲ τῶν τῶν ἀξιολόγους τῶν κατηγοριῶν, ἐν τρισὶ τούτοις φησὶ εἶναι κίνησιν, ἐν τῷ ποτὲ, ἐν τῷ ποσὶ καὶ ἐν τῷ πᾶσι, καὶ

πρῶτον μὲν δεικνύει ὅτι ἐν ταῖς ἄλλαις κατηγορίαις ἐκ ἐστὶ κίνησις. . . ζητήσεται δ' ἂν τις πῶς ἐκ εἰσὶν ἐναντία ὅσας ἀλλήλους τὸ πᾶν καὶ τὸ ὅδωρ, ὡς εἶναι ἐναντίαν ὅσας ὅσας. εἰ δὲ τούτο, πῶς ἢ εἰς ἀλλήλα πυρὸς καὶ ὕδατος μεταβολὴ ἐξ ἐναντίων εἰς ἐναντίον ὅσας ἐκ ἐστὶ κίνησις, ὡς καὶ ἐν ὅσας εἶναι κίνησιν. ἡ ῥητέον ὅτι ἐν ὕδατι καὶ πυρὶ ἐναντία ποιότητές εἰσι τινες, ψυχρὸν θερμὸν καὶ ὑγρὸν ξηρὸν, ἐν οἷς ἐκ ἐστὶ μόνοις τῷ πυρὶ τὸ εἶναι, ἀλλὰ καὶ ἐν κινήσει καὶ λαμπρότητι, καθ' ἃ τῷ πυρὶ δοξεῖ μᾶλλον ἢ γῇ εἶναι ἐναντία. *Simpl. f. 196 b. cf. Themist. f. 50.*

ἐφεξῆς δεικνύει ὅτι ὁδὸν ἐν τῷ πρὸς τι ἐστὶ κίνησις καθ' 225 αὐτὴν. καὶ ὅτι καὶ τὴν οὐσίαν μεταβολὴν τὰ πρὸς τι αἰετῶς μεταπίπτει, ἀλλὰ καὶ μὴδὲν αὐτὰ κινούμενα ἄλλοτε ἄλλως ἔχει ἄλλων κινουμένων, ὡς καὶ διὰ κινήσεως οὐσίας ἢ καὶ τὸ πρὸς τι μεταβολή. . . ἐπιφανέει δὲ ἂν τις ἴσως πρῶτον μὲν εἰ τὴν κίνησιν ἀποφάσκει μόνον τῷ πρὸς τι ἢ καὶ τὴν μεταβολήν. . . δευτέρον μὴ ποτὲ ἢ τῷ πρὸς τι κατηγορία ὑποκείμενον μὴδὲν ἔχοντα ἴδιον ἀλλὰ χέσις μόνον ὅσας ἐν ὅσας ποιότητι καὶ ποσότητι καὶ ταῖς ἄλλαις κατηγορίαις, καὶ ἐν ἀμφοτέροις ὑφεσῶσα τοῖς τὴν χέσιν πρὸς ἀλλήλα ἔχουσι, τῷ ἑτέρῳ κινουμένῳ ποιεῖ πάντως καὶ τὸ ἕτερον κινεῖται ἢ καὶ 30 συμβεβηκὸς ἀλλὰ καθ' αὐτό, διότι μέντοι ἡ χέσις ἐν ἀμφοτέροις ἢ αὐτὴ κινεῖται. . . ἐπιφανέει ὅν χρὴ ἢ περὶ τῷ ἔχοντος τὴν χέσιν, ἀλλὰ περὶ τῆς χέσεως αὐτῆς, εἴτε καθ' αὐτὴν εἴτε καὶ συμβεβηκὸς αὐτὴν χρὴ λέγειν κινεῖται. *Simpl. f. 196 b.*

ἀλλ' ὁδὸν καὶ τὸ ποιεῖν ἢ τὸ πάχειν (κίνησις ἐν αἷν). τί δὲ ποτὲ; 225 ὅτι τὸ ποιεῖν ὑπὸ τὸ κινεῖν ἐστίν, καὶ τὸ πάχειν ὑπὸ τὸ κινεῖται. ὅτε δὲ 7. κινεῖν ἐστὶν καὶ τὸ κινεῖν, ὅτ' ἐστὶ μᾶλλον καὶ τὸ κινεῖται. καὶ ὅτι εἰπεῖν τούτο γελοῖον, καὶ νοῆσαι πολλῶν γελοιώτερον. Ἀριστοτέλης δὲ καὶ πλείων προσάγει τῇδε τῇ ὑποθέσει τὰ δυσχερῆ. *Themist. f. 50.*

προσέθηκε, φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος, "ὁδὸν πάντες κινούμενοι καὶ 225 κινῶντες," δεικνύς τὸ προκείμενον καθολικώτερον. ἐστὶ γὰρ τὸ μὲν ποιεῖν 14. ὑπὸ τὸ κινεῖν, τὸ δὲ πάχειν ὑπὸ τὸ κινεῖται. ἀλλ' εἰ τούτο ἀληθές, καὶ τὸ μὲν ποιεῖν καὶ πάχειν ὑπὸ τὸ κινεῖν καὶ κινεῖται, τὸ δὲ κινεῖν καὶ κινεῖται ὑπὸ τὸ μεταβάλλειν καὶ μεταβάλλεται, πάντες οἷμαι ζητεῖν διὰ τί ἐν ταῖς κατηγορίαις τὸ ποιεῖν καὶ τὸ πάχειν ἔταξεν ὡς καθολικώτερα, ὅτι δὲ τὸ κινεῖν καὶ κινεῖται, ἢ μᾶλλον τὸ μεταβάλλειν καὶ τὸ μεταβάλλεται. μὴ ποτὲ ὅν καθολικώτερά ἐστι τούτων τὸ ποιεῖν καὶ τὸ πάχειν. καὶ ὅτι τὸ ἡμεῖς καὶ τὸ ἐν αὐτῷ συνέχειν ποιεῖν τί ἐστιν, ἢ μέντοι κινεῖν ὁδὸν μεταβάλλειν. εἰ δὲ τούτο ἀληθές, τὸ ποιεῖν καὶ τὸ πάχειν ὅτι ὡς εἰς καθολικώτερα ἀνήγαγε τὸ κινεῖν καὶ κινεῖται, ἀλλὰ μετήγαγεν αὐτὰ πρὸς τὴν ὑπόθεσιν. *Simpl. f. 197 b.*

τὸ εἰς ἕτερον αἶθερ καλῶς πρόσκειται, καὶ τὴν αἰτίαν αὐτῆς 225 ἐπὶ γὰρ αἰτῶν "αὐτὴ γὰρ ἡ κίνησις ἐξ ἄλλων εἰδῶν εἰς ἄλλα ἐστὶ 22. μεταβολή." καὶ ἢ μὴ καὶ κινήσεις ἀλλὰ καὶ ἡ γένεσις καὶ ἡ φθορά ὡς αὐτῶς ἔχει. *id. ib.*

ἐπειδὴ ἐκ τῆς ὁρίσμενον τὸ εἰς ὅποιον, διὰ τούτο ὅταν νοήσῃ, 225 φησὶ, μεταβεβηκὸς ἐστὶ εἰς ὅποιον. ἐν δὲ καὶ γὰρ καὶ μεταβαλ- 29. λειν τὸ μεταβάλλειν, καὶ ἡμεῖς αὐτὸν παντοῦμενον τῆς μεταβολῆς.

ὅταν μάντοι ἐκ κινήσεως εἰς κίνησιν κινεῖσθαι λέγῃ, ἀνάγκη εἰς ὁποιαῦν κίνησιν μεταβιβληκέναι, καὶ ὑκέτι εἰς ἡρεμίαν. . . καὶ ἐτι ὅταν ἢ πρὸς τὸ ἕτερον μεταβιβληκός, ὅπερ εἶπεν αὐτὸς ὅταν νοσήσῃ, τότε καὶ εἰς ἕτερον ὁποιοῦν ἔξαι μεταβιβληκός. ὥστε πρῶτον μὲν ἄτοπον τὸ ἐπὶ πλείω ἅμα καὶ διαφέροντα κινεῖσθαι, ἔπειτα τὸ ἐν πλείοσιν ἅμα εἶναι. τρίτον δὲ εἰ καὶ κινήσεις μεταβολὴ ἔστιν ἐξ ἐναντίου εἰς ἐναντίον, καὶ μεταβάλλει τι ἐκ κινήσεως εἰς κίνησιν, δηλονότι ἐκ τῆς ἐκ τῷ ἐναντίου εἰς τὸ ἐναντίον μεταβάλλοι ἂν εἰς τὴν ἐξ ἐναντίου εἰς ἐναντίον. αὐτῷ γὰρ εἰσιν ἐναντία κινήσεις. . . ὥστε συμβῆσει καὶ τῶν πρῶτον ἀτοπωτέρων. ὃ μόνον γὰρ ἐπὶ πλείω ἅμα καὶ διαφέροντα κινεῖσθαι, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἐναντία. . . τὸ δὲ ἐπὶ τὰ ἐναντία ἅμα κινεῖσθαι καὶ ἐν τοῖς ἐναντίοις ἅμα εἶναι ἐσόμενα διὰ τῶ "καὶ ἐτι εἰς μὴ τὴν τυχεύσαν ἀεὶ, ἀλλ' ἐκ τινος εἰς τι ἕτερον, ὥστε καὶ ἡ ἀντικειμένη ἔξαι ὑγίανσις." τί ἔν τῷ μεταβάλλει τι ἐκ τῶ ἀναμνησκόμεν εἰς τὸ ἐπιλανθάνεσθαι, καὶ ἐκ τῶ νοσίζεσθαι εἰς ὑγίανσιν ἢ εἰς τὸ ὑγιαίνεισθαι; εἰ ἔν κινήσεις αὐτῷ καὶ ἐναντία, πῶς ἔκ ἂν εἴη μεταβολὴ μεταβολῆς καὶ κινήσεως κινήσεως; ταύτην δὴ λύει τὴν ἔνστασιν. φησὶ γὰρ ὃ καθ' αὐτὸ ἐκ κινήσεως εἶναι εἰς κίνησιν τὴν μεταβολήν, ἀλλὰ καὶ συμβεβηκός. . . πῶς δὲ καὶ συμβεβηκός τὸ ἀναμνησκόμεν μεταβάλλει εἰς τὸ ἐπιλανθάνεσθαι, ἐδῆλωσεν εἰπὼν ὅτι ὡς ὑπάρχει παρὰ μέρος ταῦτα, ταῦτάς τινος ὁ ἄνθρωπος ἢ ἡ ψυχὴ, ἐκείνο μεταβάλλει καὶ ταῦτα. . . ἐπισηῶσαι δὲ ἐν τούτοις οἶμαι ἄξιον ὅτι ὃ πᾶσαν μεταβολὴν ἀποφάσκει τῆς κινήσεως, ἀλλὰ τὴν κίνησιν μόνον. id. f. 198.

226^a διαφέρει ὅσῃς ἐν τούτῳ τῷ χωρίῳ τῆς γραφῆς δ' Ἀλέξανδρος τὴν σαφερέραν ἔγραψεν ἔχουσαν ὅτως "οἷον εἰ ἡ ἀπλὴ γένεσις ἐγένετο ποτε, καὶ τὸ γινόμενον ἐγένετο, ὥστε ἔπω ἦν ἡδῆ." καὶ ἐξηγεῖται ἀπλῆν γένεσιν τὴν χωρὶς τῷ γινόμενον νομένην, περὶ ἧς ζητῶμεν εἰ γίνετο. εἰ ἔν αὐτῇ ἡ γένεσις ἐγένετο ποτε, τὸ δὲ γινόμενον γίνετο τέως καὶ ἔπω ἔστιν (ὃ γὰρ οἷον τε αὐτὸ γινόμενον μὴ γίνεσθαι), ἔπω ὅσα ἡ γένεσις ἦδῃ ἦν. ὃ γὰρ ἡδύνατο γενεῖσθαι μὴ ὅσῃς γενέσεως. οἷον δὲ καὶ τούτῳ τῷ εἰρημένῳ προσκαίμενον ὁ Ἀλέξανδρος "ἀλλὰ γινόμενον ἦν, γινόμενον ἦδῃ," ὅπερ τῷ εἰρημένῳ ἀτόπῳ, τῷ μήπω γένεσιν ὅσα ἦδῃ εἶναι, τὸ ἀντίστροφον ἄτοπον ἀποδίδωσι, τὸ ἦδῃ ὅσα τὴν γένεσιν γινόμενον ἔτι εἶναι, ταῦτάς τινος μήπω εἶναι. καὶ ἄλλῃ δὲ γραφῇ προσέθηκεν τοιαύτην "ὥστε ἔπω ἦν τὸ γινόμενον ἀπλῶς, ἀλλὰ τι γινόμενον ἦδῃ." καὶ εἴη ἂν τὸ λεγόμενον ὅτι ἡ ἀπλὴ γένεσις ἐγένετο ἡδῇ, τινὸς γενέσεως ὅσῃς. δι' ἧς γὰρ ἡ ἀπλὴ γένεσις ἐγένετο, αὕτη γένεσις ὅσα ἦδῃ ἦν. καὶ ἐν πολλοῖς ἀντιγραφοῖς αὕτη φέρεται ἡ γραφή. μήποτε δὲ ὅτως αὕτη ἐξηγητέον. εἰ γίνετο ἡ γένεσις, ἔπω ἦν ἀπλῶς ἡ γένεσις τὸ γινόμενον, ἀλλὰ τι γινόμενον ἦδῃ, ταῦτάς τινος ἀλλὰ καὶ ἄλλο τι μὲν τῆς γενέσεως πεπονθὸς τὴν γένεσιν, ὥστε τὸ ὅλον γινόμενον εἶναι, ὥστε ἔστι γινόμενον ὁ ἄνθρωπος. εἰ ἔν γίνετο ἡ γένεσις, ὃ γένεσις ἔξαι ἀπλῶς, ἀλλὰ ἔν τι τῶν γινόμενων. ταῦτα ἔν μεταξὺ τὰ ἄτοπα προσενδείξάμενος, ἐφεξῆς προσέθηκεν πῶς ἐπ' ἀπειρον προελύσει ἡ γένεσις, καὶ πῶς ἀναμνησκόμεν, εἰ ἔστι γενέσεως γένεσις. . . ὃ δὲ Ἀσπιδάσας ἐὰν γράφῃ, φησὶν, "ὥς εἴη ἀπλὴ γένεσις ἐγένετο ποτε,

καὶ τὸ γινόμενον ἐγένετο, ὥστε ἔπω ἦν γινόμενον ἀπλῶς ἀλλὰ γινόμενον ἡδῇ," ἔξαι μόνον, φησὶ, δεκνύμενον διὰ ταύτης τῆς λέξεως ὃ προέθετο, ὅτι ἐπ' ἀπειρον προήξει ἡ γένεσις. εἰ γὰρ ἡ γένεσις ἐγένετο, ἀπλῶς δὲ γινόμενον ἔστι τὸ εἰς ὅσῃς ἐρχόμενον, εἰ ἔν τῷ γινόμενον γινόμενον ἔστιν, ἔπω ἦν γινόμενον ἀπλῶς. ὃ γὰρ ἐξῆς εἰς ὅσῃς, ἀλλὰ εἰς τὸ ἀπλῶς γινόμενον. πάλιν δὲ ἐκείνο ἐξ ὃ γινόμενον ἐγένετο, δεῖ γινόμενον εἶναι, καὶ τούτῳ ἐπ' ἀπειρον. καὶ τῇ ἐπὶ τῆς κινήσεως δέ, φησὶ, λόγῳ συμφωνητέον. ἔξαι ἡ τοιαύτη γραφή. ἐπὶ γὰρ τῆς κινήσεως ὅτως ἡ ἀπειρία μόνον δεκνύει καὶ τὴν αὐτὴν τρόπον, εἰ ἔστι κινήσεως κινήσις. . . ἐφεξῆς δὲ ἔξαι, ὡς οἶμαι, πῶς ἐπὶ τῶν ἐπ' ἀπειρον, εἰ μὴ ἔστι τὸ πρῶτον, ὃ δὲ ἐκ γινόμενον ἔστιν, ὡς εἶπεν ὁ Ἀριστοτέλης. id. f. 198 b.

τὸτο τὸ ῥῆτὴν προσφύεσθαι, οἶμαι, τῶν ἄλλων ὁ Ἀσπιδάσας ἐξηγήσατο, ἐὰν γράφῃ λέγων, οἷον εἰ ἡ ἀπλὴ. . . δεῖ γὰρ εἶναι καὶ τούτῳ ἐπ' ἀπειρον. διαφέρει ὅσῃς ἐν τούτῳ τῷ χ. τ. γρ. ὁ Ἀλέξανδρος τούτῳ μήπω εἶναι. cod. Pal. 237.

λέγουσι καλῶς εἰ ἐξηγητὰι ὅτι διὰ τῆς ἡρεμίας ἐπεδείχθη καὶ ἐπὶ κινήσεως ἀρμόττειν τὴν αὐτὴν λέγον. εἰ γὰρ ἡ κίνησις κινεῖται, τὸ δὲ γινόμενον τινος κινήσιν καὶ ἡρεμίας πέφυκε τὴν ἐκείνην τῇ κινήσει ἀντικειμένην ἡρεμίαν, δηλονότι καὶ ἡ κίνησις ἡρεμίας κίνησις ὅσα, ὅπερ ἄτοπον. ἔτι δὲ ἀτοπωτέρων τὸ ἅμα αὐτὴν κινεῖσθαι καὶ ἡρεμίας εἰ γὰρ εἶναι δεῖ τὸ ἡρεμίας ὥστε καὶ τὸ φθιρόμενον, ἡ δὲ κίνησις εὐθύς μὲν ἀρχομένη ἔπω ἐστὶ, παυσταμένη δὲ ὑκέτι ἐστὶν, ἀλλὰ ἐν τῇ κινεῖσθαι τὸ εἶναι ἔχει, ὅπερ κινεῖται, δηλονότι ἅμα κινεῖται καὶ ἡρεμίας. Simpl. f. 200.

καὶ τούτῳ κοινὸν ἐπὶ πάσης μεταβολῆς ἐστὶ τὸ ἐπεχέμενον. . . εἰ δὲ λέγει τις τὴν κίνησιν κινεῖσθαι καὶ τὴν γένεσιν γίνεσθαι, ὡς ἔχει τὴν εἰπεῖν εἰς ὃ κινεῖται ἡ κίνησις καὶ εἰς ὃ γίνετο ἡ γένεσις ἄλλο παρὰ ταῦτα, ὥστε ὃ δὲ ἐξ ὃ ἔχουμεν εἰπεῖν πρότερον. ταῦτα μὲν ἔν, εἰ ὅτως εἴη γεγραμμένον "δεῖ γὰρ εἶναι τὴν τούδε ἐκ τούδε εἰς τούδε κινήσιν τε καὶ γένεσιν." ὃ δὲ Ἀλέξανδρος καὶ ἄλλοι θεοὶ γὰρ τὴν λέγουσαν "ἐκ τούδε εἰς τούδε κινήσιν μὴ γένεσιν" ἐξηγεῖται καὶ ταύτην ὅτως. εἰ ἡ κίνησις γινόμενον ἔστιν, ἄλλο δὲ τι τὸ γινόμενον καὶ ἄλλο τὸ καθὼς ἡ κίνησις, οἷον τὸ σῶμα καὶ ἡ λεύκασσις δηλονότι ἡ κίνησις τῆς κινήσεως ἢ ἐκ τούδε εἰς τούδε ἔκ ἂν εἴη κίνησις. ὥστε ἔκ ἀληθείας ὅτι κινεῖται ἡ κίνησις. καὶ ὁ Θεμίστιος ταύτην ἔοικεν ἀποδέχεσθαι τὴν γραφήν. ἐφεξῆς δὲ καλῶς ὁ Ἀλέξανδρος ὅτι ἡ πρότερα γραφή μᾶλλον οἰκεία τοῖς προκειμένοις, ὅτι τούτῳ τὸ συμπέρασμα τὸ τὴν κίνησιν μὴ εἶναι κίνησιν ἐφεξῆς δέον σιν ὁ Ἀριστοτέλης. id. f. 200 b.

ἔτι ἄλλο τὸ γινόμενον καὶ ἡ κίνησις. ἄλλο γὰρ ὁ ἄνθρωπος ἢ ἡ κίνησις, καὶ ἄλλο ἵππος καὶ δρόμος, ἄλλο ἂν καὶ ἡ κινεμένη κίνησις εἴη κινήσεως. ὡσθ' ἅμα τε κίνησις καὶ ὃ κίνησις ἔστιν. γὰρ φέρεται τὴν ἀλλοιούσιν, ἢ τὴν φορὰν ἀλλοιούσιν, ἢ τὴν αὐτὴν τῶν θάτερον ὑπομένειν. ταῦτα γὰρ πάντα ἐν ὑποκειμένῳ ἐπὶ καὶ καὶ ὃ ἐξ ὅσῃς ὅσῃς καθ' αὐτὰ καὶ συμβεβηκός μέντοι μεταβάλλει τὴν μεταβολὴν καὶ κινεῖται τὴν κίνησιν λέγων ἐπὶ τῇ ἐπὶ συμβαίῃ τῇ τρέχοντι. ὑγιαίνεισθαι, λέγουμεν ἂν τὸ δρόμον ὑγιαίνει

παι μεταβολήν, ὅχ ὅτι ὁ δρόμος αὐτός, ἀλλ' ὅτι ἄνθρωπος ὡς συμβαίνει ὁ δρόμος. Themist. f. 50.

10. κίμωλον οἶμαι τὸτο ἐπιχείρημα, δεκνόν ὅτι ὅτε γένεσις ἡ γένεσις ἐστὶν ὅτε κινήσεως κίνησις. ἀπάνει δὲ ἐν τούτῳ εἰς ἀπο-
παι. εἰ γὰρ ἐστὶ κινήσεως κίνησις καὶ γένεσεως γένεσις, ὅτε ἡ τῆς
κινήσεως κίνησις δύναμις κίνησις εἶναι ὅτε ἡ τῆς γένεσεως γένεσις.
ἀπάνει δὲ ἐν αὐτῷ ἐξ ὁμοίας παραθέσεως. . . διὰ τούτῳ ὅν ἀρχό-
μωσι τῷ ἐπιχειρήματος ὅτως εἶπεν "ἅμα δὲ πῶς καὶ ἔξαι," ἢ "ἅμα
καὶ πῶς ἔξαι." ἐκατέρως ἢ εὐρίσκειν γεγραμμένον, τὸ δὲ αὐτὸ
ἡμίονα. Simpl. f. 200.

15. ἰστέον ὅτι τὰ μὲν τῶν βιβλίων ὅτως ἔχει τὴν γραφήν "καὶ συμ-
βαίνει μόνως ἂν ἐνδέχεται μεταβάλλειν τὴν μεταβολήν, οἷον εἰ
ἡ ὑπάρχουσα τρέχει ἢ μανθάνει," τὰ δὲ ὅτως "καὶ συμβαίνει
μὴ ἂν ἐνδέχεται μεταβάλλειν τὴν μεταβολήν, εἰ συμβαίνει
τῇ τρέχοντι ὑπάρχειν, οἷον ὁ ὑπάρχων τρέχει ἢ μανθάνει." 20
καὶ αὐτὸ καὶ ταύτην τὴν γραφήν ὁ Ἀλέξανδρος. καὶ ὅτω δὲ ἡ γε-
γραμμένη, ὅχ ὅτως οἶμαι λέγειν, ὡς τῷ τρέχοντι αἰτίᾳ τῆς
ὑπάρχουσας, ἀλλ' ὡς ἀμφὸς τῷ αὐτῷ ὑπαρχόντων. καὶ τούτῳ
ἡμῶν ἐνδεχόμενος ὁ Ἀριστοτέλης ἐπιφάνει "ἢ μανθάνει." ἢ ἢ
ὅσπερ τὸ τρέχον ὅτω καὶ τὸ μανθάνον αἰτίαν ὑπάρχεις δοκεῖ, ἀλλὰ
τὸ τρέχον ὡς κίνησιν τινα παρέλαβεν, ὥσπερ καὶ τὸ μανθάνον.
μὴ ὅν καὶ συμβαίνει δύναμις εἶναι κινήσεως κίνησιν. καὶ ὅτε
καὶ αὐτὸ, ὡς δέδοικεν πρότερον, ὅτε καὶ μέρος. id. f. 201.

25. ὁ μὲν Εὐδόκιμος ἐν τοῖς ἑαυτοῦ Φυσικοῖς παραφράζειν τὰ τῷ
Ἀριστοτέλει καὶ εἰπὼν ὅτι ἐν τῷ πρὸς τι ἐκ ἐστὶ κινήσεως πληρὴ καὶ
συμβαίνει, καὶ τὴν αἰτίαν ἐκείνην (ἢ καὶ) γὰρ, φησὶ, καὶ ἐστὶ τὸ δι-
αφέρειν ἀπὸ αὐτοῦ. ἀκούοντες ὅν πάντῃ πάντως γινόμενα πηχναί, καὶ
ἐπὶ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων τῶν πρὸς τι συμβαίνει,
ἐπὶ τῷ "εἰ ἐκ χρόνου δὲ πάντα κινεῖται," τρόπον δὲ ἄλλον, τούτῳ
ἡμῶν ἐνδεχόμενος, ὅτι κινήσεως μὲν τῶν ὑποκειμένων ἐστὶν ἡ καὶ τὰς
ἡμέρας, ἄλλοι δὲ τρέπον ἢ περὶ τὰς διαβάσεις, ὥσπερ ἄλλοι
ἢ περὶ τὴν ὑπόστασιν, ὅτι, ὅτε κινήσεως καλεῖται ἀκίνητος εἰ ἀπὸ τῷ
Πλάτῳ, ἀλλὰ γένεσις καὶ φθορά, διὰ τὸ μὴ ὑπομένειν τὴν μετα-
βολήν. ὁ μὲντοι Θεόφραστος ἐν τῷ πρώτῳ τῶν ἑαυτοῦ Φυσικῶν
καὶ καθ' ἑκάστην γένος τῶν κατηγοριῶν τὴν κίνησιν θεωρεῖται φησὶ 30
ἢ περὶ ὅτως. . . δοκεῖ δὲ μὴ κινήσεως κινήσεως τὴν μεταβολήν λέ-
γειν καὶ ὅτι ὁ ἄριστος. ὁ λέγων ἐνταλέχειται τὴν δύναμιν ἢ τὴν
ἐκ, ὡς τῆς κυρίως κινήσεως ἐστίν. ἀλλὰ καὶ γένεσεως καὶ φθορᾶς καὶ
ἄλλας πᾶσης μεταβολῆς. . . κατ' ἄλλον δὲ τρόπον τῆς κινήσεως
ὁ Εὐδόκιμος εἶπε, καὶ ὡς κατ' ἐκείνον καθ' ὃν αἱ καὶ διάθεσιν μεταβολῶν 40
καὶ γένεσις. . . ὥστε καὶ ὁ Θεόφραστος ἐν πάσαις εἶναι λέγει ταῖς
κατηγορίαις τὴν κίνησιν, ἀδιορίστως εἶπε, μῆτιν μῆτιν τὴν κίνησιν
ἢ μεταβολῆς διορίσας μῆτιν τὸ καθ' αὐτὸ καὶ τὸ καὶ συμβαίνει, καὶ
ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐπὶ πλέον ζητεῖται, εἴπερ δοκεῖ ζητήσεως εἶναι
καὶ τὴν ἐν αὐτοῖς τῶν ἐξηγητῶν παραδρομὴν. id. f. 201 b.

45. πᾶσι τῶν λέγοντων αἱ συστάσεις τῶν εἰδῶν διαφοραὶ, καὶ τοῖς ὑπάρ-
χουσιν, ὅτι περὶ ὑπόστασιν τὸ πᾶν ἀφορίζεται, δοκεῖ δὲ τὴν ἄλλοι-
μωσι ὄνομα αὐτὸς ἐπιθεῖναι τῇ καὶ τὸ πᾶν κινήσει. id. f. 202.

φορὰν τὸ πᾶν αὐτὸς καλέσας. ἢ καὶ ὅτω καλεῖται ὄνομα εὐρίσκει, 226 a
ὅτι μὴ κυρίως καλεῖται δαίνυσθαι. . . ἐν τούτοις ὁ Εὐδόκιμος προσέ- 33
θῆκεν ὅτι πᾶσαι αἱ κινήσεις καὶ αἱ μεταβολαὶ ἀπὸ τῶν εἰς ὁ μᾶλλον
λέγονται ἢ ἀπὸ τῶν ἐξ ὁ, αὐξήσεως μὲν ἢ ἐπὶ τὸ μέγα, μειώσεως δὲ ἢ
ἐπὶ τὸ μικρόν, καὶ ἐπὶ ἀλλοιωσέως μάθησις ὑγίανσις, καὶ ἐπὶ τῶν καὶ
τόπον εἰς Ἀθήνας, εἰς Κόρινθον μᾶλλον ἢ ἀνάπαιον. id. ib.

εἰπὼν ὅτι ἡ μὲν καὶ τὸ πᾶν κινήσεως καὶ ὄνομα ἔχει τὴν ἀλ- 226 b
λοῖωσιν, ἢ δὲ καὶ τὸ πᾶν κοινὸν μὲν ἔχει, ἰδίᾳ δὲ τὴν αὐξήσιν καὶ 1
τὴν μείωσιν, ἢ δὲ καὶ τὸ πᾶν ὅτε κοινὸν ὅτε ἰδίον, ἐπειδὴ τὰ καὶ
10 πᾶσι μεταβάλλοντα ποτὲ μὲν ἐξ ἄλλου εἶδους εἰς ἄλλο μετα-
βάλλει, ὡς ἐκ τῷ μέλανος εἰς τὸ λευκόν, ποτὲ δὲ ἐν τῷ αὐτῷ
εἶδει μένοντα ἐπὶ τὸ μᾶλλον αὐτὸ καὶ ἔττον τὴν μεταβολὴν ποιεῖται,
ἐφιστάμενος καλῶς ὅτι ἡ καὶ τὸ μᾶλλον καὶ ἔττον ἐν τῷ αὐτῷ εἶδει
μεταβολὴ ἀλλοιωσέως ἐστὶ καὶ ὡς καὶ ζητεῖται ἕτερον ἐπ' αὐτῆς ὄνομα.
15 ὅτι δὲ τούτῳ ὅτως ἔχει, δαίνυσθαι ἐκ τῶν πᾶσαν κινήσιν δεδεῖχθαι
ἐκ τῶν ἐναντίων εἰς ἐναντίον γινόμενα ἢ ἀπλῶς ἢ πᾶσι. ἐστὶ δὲ ἡ
πᾶσι ἐκ τῶν μεταξὺ γινόμενα καὶ τῶν ἐν τῷ αὐτῷ εἶδει ἐπίτασιν. . .
ὁ μὲν ὅν Ἀλέξανδρος καὶ ὁ Θεόφραστος τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἔττον ἐπὶ μόνῃς
τῆς καὶ τὸ πᾶν μεταβολῆς ὑπὸ τῷ Ἀριστοτέλει εἰληφθῆαι νομίζου- 20
σιν. ὅτως ἐπειδὴ τὸ πᾶν τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἔττον ἰδίᾳ ἐστὶν. ὁ δὲ
Πορφύριος ἐπειδὴ, φησὶν, ἐν πάσῃ κινήσει ἐστὶ τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἔττον
(καὶ ὅν ἐν τῇ καὶ τῷ τῶν ἐπίτασιν καὶ ἀνέσις καὶ ἐν τῇ καὶ αὐξήσιν καὶ
φθίσιν καὶ ἐν τῇ κατ' ἀλλοιωσέως), ζητεῖ τὴν καὶ τὸ μᾶλλον καὶ ἔττον
κίνησιν. τίνος καὶ γένος θέλει καὶ φησὶν ὅτι ἡ ἐπὶ τὸ αὐτὸ εἶδος με- 25
ταβολῆς ἐπὶ τὸ μᾶλλον καὶ ἔττον ἀλλοιωσέως ἐστίν. . . εἰκὸς δὲ τὴν
Πορφύριον εἰς ταύτην ἐλθεῖν τὴν ἐννοίαν διὰ τὴν ἰσχυρὰν μεθου-
μῶς παρενέειναι ὅτι τῆς καὶ πᾶσι τῶν κινήσεως τὸ μᾶλ-
λον καὶ τὸ ἔττον ζητεῖ. εἰ δὲ καὶ τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἔττον ποιότητος
ἰδίᾳ εἶναι δοκεῖ, καὶ γινώσκων ὅτι πάντες εἶδους αἱ συστάσεις δια-
φοραὶ ποιότητέας τινὲς εἰσιν. id. f. 202 b.

ἀλλὰ περὶ γε τῆς ἀλλοιωσέως καὶ τούτῳ μᾶλλον ἐπισκεπτόν, 226 b
ὅταν εἰς τὸ λευκότερον ἐκ λευκῆ μεταβάλλῃ τὸ σῶμα ἢ τὸ μῆμα 2
ἐκ τῷ μᾶλλον εἰς τὸ ἔττον λευκόν, πῶς δὲ γίνωται τῇ καὶ
ἐξ ἐναντίων εἰς ἐναντία; ἢ καὶ τὸ μᾶλλον λευκόν καὶ τὸ ἔττον μέ-
λανος, καὶ ἔττον λευκόν πλείονος. ὅταν μὲν ὅν ἀπλῶς εἰς τὸ λευκόν
ἐκ τῷ μέλανος μεταβάλλῃ, ἐκ τῷ ἀπλῶς ἐναντίον κινεῖται εἰς τὸ
ἐναντίον, ὅταν δὲ ἐπὶ τὸ λευκότερον ἐκ τῷ λευκῷ, ἐκ τῷ πῶς ἐν-
πάρχοντος ἐναντίον. τῷ ὅν ἔττον λευκῷ τὸ μέλαν πῶς ἐνπάρχει.
Themist. f. 50 b.

τῶν πάντε πρώτων βιβλίων τῆς Φυσικῆς Ἀκροάσεως σκο- 226 b
πὸν ἐχόντων περὶ τῶν φυσικῶν ἀρχῶν καὶ τῶν κοινῶν πᾶσι τοῖς φυ- 18
σικῶν, πρῶτα παρακολούθωντων διδάξαι, τὸ πέμπτον τούτῳ βι-
βλίον ἐν περὶ μεταβολῆς λόγον ἐτελεώσεται. . . καὶ μοι δοκεῖ
τὰ μὲν περὶ τῶν μεταβολῶν ἐν τούτοις εἰρημένα τοῖς ἐν τῷ τρίτῳ
βιβλίῳ περὶ κινήσεως ῥηθεῖσι τὸ πλήρες ἀποδοθῆναι, τὰ δὲ ἐντεῦθεν
ῥηθῆσθαι τοῖς περὶ τούτῳ λόγους ἀναλυθεῖν, ὅς ἐν ἀρχῇ τῷ τε-
τάρτῳ βιβλίῳ συνεπεράνατο. ἔχει δὲ τινὰ χρειαὶ ταῦτα τὰ μὲν

πρὸς τὰ ἐφεξῆς ἐν τοῖς τρισὶ βιβλίοις περὶ κινήσεως ῥηθυσμένα, τὰ δὲ πρὸς τὸ μὴ συνεχῆς τι γίνεσθαι ἐξ ἀμερῶν δεῖξαι. . . ὅτι δὲ ὡς τῷ φυσικῷ χρησίμων ὄντων μνήμην αὐτῶν ποιεῖν νῦν, δῆλον εὐθύς ἀπὸ τοῦ ἅμα· ἐν μὲν γὰρ ταῖς Κατηγορίαις (c. 13), ὅπου περὶ τῶν σημαντικῶν φωνῶν ἦν ὁ λόγος, ὡς πλεοναχῶς λεγόμενον τὸ ἅμα διελθὼν εἰς τὰ σημαίνοντα τὰ μὲν τῷ χρόνῳ εἶπεν ἅμα, τὰ δὲ τῷ συναναρεῖν ἄλληλα, καὶ μηδέτερον εἶναι θατέρῳ τῷ εἶναι αἰτιον, τὰ δὲ τῷ ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους ἀντιδιηρησθῆναι. ἐνταῦθα δὲ τέττων μὲν ὑδανὸς μνημονεύει, τίνα δὲ λέγει καὶ τόπον ἅμα εἶναι, νῦν λέγει. Simpl. f. 203 b.

ἐπεὶ δὲ πᾶσα μεταβολὴ ἐν ἀντικειμένοις, ὡς ἐπεδείξαμεν, τὰ δὲ ἀντικείμενα τὰ τε ἐναντία καὶ ἡ ἀντίφασις, ἀντιφάσεως δὲ ὑδὲν μέσον, φανερόν ὅτι ἐν τοῖς ἐναντίοις τὸ μεταξὺ δὲ ἐστὶν εἰς ὃ πέφυκε πρότερον ἀφανεῖσθαι τὸ μεταβάλλον, καὶ εἰς ὃ ἔχατον μεταβάλλει, ὅταν μεταβάλλῃ συνεχῶς καὶ κατὰ φύσιν. ἐν 15 ἐλαχίστοις δὲ ἐστὶ τὸ μεταξὺ τρισῶν. Themist. f. 50 b.

226 b 21. τίς ὁ εἰς τόπος καὶ τίς ὁ πρῶτος, διακριτέον. εἰς μὲν ἐστὶν, ὡς φησὶν Ἀλέξανδρος, ὃ μὴ διηρημένον ἀλλὰ συνεχῆς, τῷ καὶ αὐτὰ ἅμα λεγόμενα ἐν τόπῳ συνεχῆ ἁλλήλοισιν εἶναι, ὡς τὰ τὸ συνεχῆς μέρη. . . ἀλλ' ἕνα τόπον ῥητέον τῶν ἅμα καὶ τόπον λε- 20 γομένων ἐν προσεχῶς διηρημένα αὐτὰ περιέχοντα, τὴν πόλιν, εἰ ἐν πόλει, καὶ ἐν περιβόλῳ, εἰ ἐν περιβόλῳ. τὸ δὲ "πρῶτον" προσκεῖται μνηστικῶν τῷ προσεχῶς οἰκείῳ τόπῳ τῶν ἅμα λεγομένων ἐν τόπῳ εἶναι. . . κυριώτερον δὲ ἅμα λέγει τὰ ἐν ἐλάσσονι τῷ αὐτῷ. . . καὶ ἀπλῶς τὰ ἐν τῷ πρώτῳ ἀτόμῳ τῷ αὐτῷ τῷ μὴ καὶ 25 ἄλλα σώματα σερεὰ περιέχοντι, καὶ ἀνὰ τίς ἢ μεταξὺ, καὶ μὴ συνεχῆ ἢ μὴδὲ ἀπτόμενα, ταῦτα κυρίως ἅμα. τοῖς κεκραμένους δὲ φησὶ μάλιχα τὸτο ὑπάρχειν ὃ Εὐδόκιμος. Simpl. f. 203 b.

226 b 23. ζητεῖ μὲν ἐν τοῖς καλῶς ὃ Ἀλέξανδρος, ἐπεὶ δὲ διχῶς τὰ ἄκρα λέγει, τὰ μὲν ὡς μέρη τῶν ὧν ἐστὶν ἄκρα, τὰ δὲ ὡς πέρατα, 30 πῶσα ἄρα τῶν ἀπτομένων εἶναι ἅμα φησὶν. . . δύνανται δέ, φησὶ, τὰ ἅμα νῦν ἀντὶ τοῦ ἐφαρμύζειν λέγειν· τὰ γὰρ ἐφαρμύζοντα ἀλλήλοισιν καὶ ἅμα· ἀπτεῖν γὰρ ταῦτα ἀλλήλων, ὧν τὰ πέρατα ἐφαρμύζει ἀλλήλοισιν, καὶ ὅπως ἐστὶν ἅμα· τὸ γὰρ πρότερον εἰρημένον ἅμα ὅχι ἀπλῶς, ἀλλ' ὡς προσέθηκε καὶ τόπον. καὶ εἴη ἂν, φησὶ, τὸτο 35 ἄλλο σημαίνονμενον τῷ ἅμα. ἐν δὲ τοῖς ἀπορεῖ δικαίως ὃ Ἀλέξανδρος, τὴν τῷ ἅμα ἐξήγησιν ἑαυτοῦ φυλάττων, καθ' ἣν εἶπε τὰ ἅμα συνεχῆ εἶναι, πῶς τῶν ἀπτομένων ἅμα τὰ πέρατα ἔσαι; καὶ ἀναγκαζέει ἄλλο τὸ ἅμα σημαίνονμενον εἰσαγεῖν, τὸ ἐφαρμύζον. ἐστὶ δὲ ὅχι ἄλλο, ἀλλὰ ἄλλων. id. f. 204.

226 b 28. ἐπεὶ δὲ ἡ μεταβολὴ διττὴν ἔχει τὸ συνεχῆς, τὸ μὲν ἀπὸ τοῦ χρόνου τὸ δὲ ἀπὸ τοῦ ὑποκειμένου, καθ' ὃ ἡ μεταβολὴ γίνεσθαι. . . λέγει ὅτι ὃ τὸ καὶ χρόνον συνεχῆς χρεῖα τῷ μεταβάλλοντι πρὸς τὴν εἰς τὸ μεταξὺ ἀφίξειν πρὸ τοῦ εἰς τὸ πέραν ἐλθεῖν· τὸ πράγματος γὰρ ἢ τὸ χρόνον εἶπεν ἀντὶ τοῦ πράγματος ἥπερ τὸ χρόνον· καὶ γὰρ διαλει- 45 ποντος τὸ χρόνον τῆς βαδίσσεως, ὡς τὸ βαδίζον ἀναπαυσάμενον πάλιν βαδίζειν, ὑδὲν κωλύει ἐλθεῖν εἰς τὸ τῆς βαδίσσεως μεταξὺ καὶ τὸ ὑποκειμένου μέγους, καὶ μὴ διαλείποντος δὲ τὸ χρόνον ἀλλὰ

συνεχῆς ὄντος ἐνδέχεται ἀπὸ τοῦ ἐναντίου εἰς τὸ ἐναντίον μεταβάλλειν εὐθύς. . . ἀρχαιοπρεπῶς δὲ ἀπὸ γαλιαντὸς τὸ "ὑδὲν γὰρ κωλύει διαλείποντα καὶ εὐθύς δὲ μὲν τὴν ὑπάτην φθέγγεσθαι τὴν νεότερον" εἰπὼν δὲ συνεχῶς κινεῖσθαι καὶ τὸτο τὸ συνεχῆς τὸ μὴδὲ ἢ τὸ ἐλαχίστον διαλείπον τὸ πράγματος ἥπερ τὸ χρόνον, ὅτι ὃ χρεῖα τὸ χρόνον, ἐδήλωσαν. id. f. 204 b.

ἐπεὶ δὲ γὰρ ἡ εὐθεία ἐλαχίστη ἐστὶ τῶν τὰ αὐτὰ πέρατα ἐχόντων γραμμῶν, ἡ δὲ ἐλαχίστη ὥριται (τὸτο γὰρ αὐτὴ σημαίνει τὸ "πεπέραν"), ἡ δὲ ὠρισμένη μεμέτρηται, καὶ τὸ κατ' εὐθείαν πλεῖστον 10 μεμετρημένον ἂν εἴη καὶ ὠρισμένον; ὡς καὶ πλεῖστον κυρίως λέγεισθαι. id. ib.

ἐπεὶ τοίνυν τὸ συνεχῆς κοινότερον τὸ ἐχόμενον, τὸ δὲ ἐχόμενον τὸ ἐφεξῆς, πρῶτον τὸ ἐφεξῆς διδάσκον. . . τὸ δὲ ἐφεξῆς αἰεὶ δευτέρον τι, καὶ ὃ ἄλλο πρῶτον ἐστὶν. πρῶτον δὲ ἢ τῇ θέσει, ὡς ἐπὶ τῶν γραμμῶν καὶ τῶν οἰκῶν, ἢ τῇ φύσει, καθάπερ ἐπὶ μονάδος καὶ δυνάδος ἐφεξῆς δυνάς μονάδι. Themist. f. 50 b.

τὸ ἐφεξῆς αὐτὸ πολλαχῶς λέγει· ἢ γὰρ θέσει ἢ τάξει ἢ ἀπὸ τῆς πάθης ἢ χρόνῳ ἢ γένεσιν ἢ ἀρμῶν ἢ ἄλλῳ τῷ τῷ τῷ, ὡς μὲν ὅσα πᾶσι ἐστὶν. . . εἰδὼ δὲ, ὅσον εἰ τὰ χρώματα ἐφεξῆς καὶ ἕκαστον λάβοιμεν, ἀπὸ τοῦ λευκοῦ ἀρχαίως μέχρι τοῦ μέλανος, εἴτε ἐπὶ τῇ θέσει εἴτε καὶ πλείονα. καταριθμῶν δὲ αὐτὰ ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τῷ περὶ Αἰσθητικῶν. . . ἐπὶ δὲ τῷ χρόνῳ καὶ τῷ βούτῳ καὶ γινόμενον φύσει τὸ πρότερον πρότερον ἐστὶν· ὡς δὲ ἡμῶς ποιεῖμεθα ἀρχὰς ἐνιαυτοῦ μὲν περὶ θερινὰς τροπὰς, ὡς Ἀθήναι, καὶ περὶ μετοπωρινὰς, ὡς οἱ περὶ τὴν νῦν καλυμένην Ἀσίαν, καὶ περὶ χειμερινὰς, ὡς Ῥωμαῖοι, καὶ περὶ ἐαρινὰς, ὡς Ἀρραβες καὶ Δαμασκηνοὶ καὶ Βίβλαιοι, αἰτῶν ἀρχὴν τὴν πανσέληνον λέγουσιν ἢ τὴν νέαν, ἔσονται θέσει αὐτῶν. . . λέγει δὲ ἐφεξῆς καὶ τῷ μὴ ὁμοῦ πολλαχῶς· ἐφεξῆς γὰρ ὁ ἀγὼν τῇ πομπῇ καὶ τῇ νυμφαίᾳ τῷ γυναικί. 15 ὡς δὲ ὅτι τῶν πολλῶν ἀντιγραφῶν ἐχόντων "ἐφεξῆς δὲ ὃ μὲν τὴν ἀρχὴν ὄντος ἢ θέσει ἢ ἀπὸ τῆς" ὃ Ἀλέξανδρος ὅτι γὰρ "ὃ μὲν τὴν ἀρχὴν μόνον ὄντος," τὸ "μόνον" προσέθηκε, καὶ ἐξηγεῖται ὅτι δηλωτικὸν ἐστὶ τὸ μόνον τὸ μὴ κυρίως πάντως τὴν ἀρχὴν λαμβάνεσθαι. Simpl. f. 205. τὸ "μόνον" προσέθηκεν ὃ Ἀλέξανδρος καὶ ἐξηγεῖται. cod. Pal. 237.

ὃ δὲ δὲ ἀγνοεῖν ὅτι κυρίως γίνεσθαι συνεχῆ ὡς ἡ ἀπὸ τῆς φύσεως ἀπεργαζέσθαι, ὡς ἐπὶ τῶν γραμμῶν καὶ τῶν ἐκγεγενημένων φυτῶν καὶ τῷ χρόνῳ. γίνεσθαι δὲ καὶ ἐπὶ τεχνήσεως πᾶσι συνεξῆς ὡς ἐπὶ γόμφου καὶ κώλλης, ἥπερ ὑδὲν συνεχῆ κυρίως. Themist. 40 f. 50 b.

καὶ γένεσιν τελευταῖαν τῇ ἐπινοίᾳ τὸ συνεχῆς· πρῶτον γὰρ ὡς μόνον, ἐν αἷς τὸ ἐφεξῆς, θέσει δὲ λαβυστῶν τὸ ἀπτεῖσθαι ἐπὶ τῇ θέσει, τῆς δὲ ἀφῆς συμφύσεως τὸ συνεχῆς, καὶ ὑδὲν ἐπὶ μὲν τῇ θέσει ὁ μόνον Εὐδόκιμος τὸ συμφύσει τὸ συνεχῆς μάλλον θεωρεῖται ἢ ὡς μόνον, καὶ ὡς τῶν φυσικῶν αὐτὸ εἰπὼν, τὸτο, φησὶ, καὶ τὸ ἴσον πρῶτον ἐστὶ καὶ ἀρχή· τῷ γὰρ ἐπὶ τῷ συνεχῆς καὶ ἐχόμενον καὶ ἐφεξῆς· καὶ δὲ τὴν γένεσιν, φησὶ, τελευταῖαν τὸ συμφύσει. ὅτι δὲ ὅτι τῷ λόγῳ τὸτο πρῶτον εἶπεν ὡς ἐξ ἐκείνων συνεξῆς.

ἰ δὲ Ἀριστοτέλης τὸ ἐφεξῆς τῷ ἄπτεσθαι πρῶτον εἶπε τῷ λόγῳ, ὡς
 ἰσχυρότερον καὶ ἀπλούστερον καὶ συναναμεινὲν καὶ συνεπιφερόμενον. ὕψα-
 πον ἢ καὶ γένεσιν τὸ συνεχές. Simpl. f. 206.

20. αἱ Πυθαγόρειοι τὴν σφαιρὴν λέγουσι μονάδα θέσιν ἔχουσαν καὶ
 τὴν μὲν σφαιρὴν ἄθετον, καὶ εἰς ταύτην φέρουσι τὴν σφαιρὴν τῇ μονάδι.
 αἱ γὰρ αἱ σφαιραὶ δύνανται ἐφαρμύζεσθαι ἐπὶ ἀλλήλαις καὶ ἐν τι ποιεῖν,
 αἱ δὲ μονάδες δύνανται, ὅθεν οὗτοι εἰς ταύτην εἰς μονάδα καὶ σφαιρὴν.
 αἱ γὰρ μονάδες ἐφεξῆς μόνον εἰσὶν, αἱ δὲ σφαιραὶ καὶ ἄπτεσθαι δύνανται.
 cod. Reg. 1853.

ὑπάρχει δὲ ταῖς σφαιραῖς τὸ ἄπτεσθαι καὶ ἑαυτὰς (ἀμερεῖς 10
 γὰρ εἰσι, τὰ δὲ ἀπτόμενα μερικὰ ἀνάγκη εἶναι), ἀλλ' ὅτι ἡ τὸ
 ἄπτεσθαι ἀντὶ τῷ ἐφαρμύζεσθαι εἶπε· σημειῖον γὰρ σημειῖον συντεθεὶς
 σημειῖον ποιεῖ. ὅθεν αὐτὸ ἤρκεσεν ὁ Ἀλέξανδρος. ἡ μάλιστα ὅτι
 καὶ τὰ σημεία ὑπάρχει τὸ ἄπτεσθαι ταῖς γραμματαῖς. . . τὸ ἔκ
 ἀνάγκη μεταξὺ ἀντὶ τῷ ἀνάγκη μὴ εἶναι μεταξὺ εἰρηγῶν.
 γὰρ ἀριθμοί, ὡς οἱ Πυθαγόρειοι λέγουσι, τῷ κενῷ ἀπ' ἀλλήλων
 χωρίζονται, ὅθεν ἔχοντες ἀλλήλων μεταξὺ. ἰστέον δὲ ὅτι διχῶς
 φερομένης τῆς γραφῆς ἐν τοῖς βιβλίοις, ὅπου μὲν "πᾶσα γὰρ γραμμὴ
 μεταξὺ σφαιρῶν," ὅπου δὲ "πᾶσης γὰρ γραμμῆς μεταξὺ σφαιρῆς,"
 τὴν προτέραν σαφεστέραν ὕσαν ἴσασιν οἱ ἐξηγηταί. πᾶσα γὰρ 20
 γραμμὴ πεπερασμένη μεταξὺ δύο σφαιρῶν ἐστὶ τῶν τὰ πέρατα
 αὐτῆς ἐραυσῶν. . . καὶ ἔχει ἂν τι πλεον καὶ γραφὴ αὐτῆς ἡ λέγουσα
 "πᾶσης γὰρ γραμμῆς μεταξὺ σφαιρῆς," τὸ μὴ ἐπὶ τῆς πεπερασμέ-
 νης γραμμῆς ἀληθεύειν τὸ ἐνδέχεσθαι εἶναι μεταξὺ τῶν
 σφαιρῶν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς ἀπείρου. Simpl. f. 206.

γράφει) "καὶ πᾶσης γὰρ γραμμῆς μεταξὺ σφαιρῆς." ἡ δὲ
 γραφὴ αὕτη πλεον ἂν τι ἔχει τῆς ἑσῶθεν καμμένης τὸ μὴ ἐπὶ τῆς
 πεπερασμένης ἀληθεύειν τὸ ἐνδέχεσθαι εἶναι μεταξὺ τῶν σφαιρῶν,
 ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῷ ἀπείρῳ. cod. Pal. 237.

καὶ σημειῶν μὲν εἰς μεταξὺ γραμμῆς, μονάδων δὲ ὅθεν, ἀλλ' 30
 ὅθεν διὰ τοῦ καὶ μονάδος. ὅθεν ὅτι τὸ μὲν ἄπτεσθαι ἐν τοῖς θέσιν
 ἔχουσι μόνον, καὶ δὲ ἐφεξῆς καὶ ἐν τοῖς μὴ ἔχουσι θέσιν, ὥσπερ καὶ τὸ
 ἔχοντες. Themist. f. 51.

ἀνάλυσον ἢ μὲν τὰ περὶ κινήσεως ἡδὴ ῥηθέντα, ἐν οἷς διέκρινε
 τὴν κίνησιν τῆς γενέσεως καὶ τῆς φθορᾶς καὶ τὰς κατηγορίας ἐν αἷς 35
 κινήσεως ὑπάρχει παραδεδωκε, ταῦτα τὰ νῦν ῥηθῆσόμενα περὶ κί-
 νήσεως ἐπαγαγεῖν, τίς ἡ μία κίνησις. . . αὐτὸ μέντοι τῷ τὸ
 πρῶτον καὶ δευτέρῳ τίς ἡ μία κίνησις, ἔστι μὲν καὶ αὐτὸ τῆς φυ-
 σικῆς θεωρίας οἰκωτότατον, ὡς δηλώσει τὰ περὶ αὐτῆς λεγόμενα,
 καὶ πρὸς τὸ τέλος δὲ τῆς ὅλης πραγματείας τῆς Φυσικῆς συντελε- 40
 ῖται τὸ σκοπιμώτατον. ἀπ' αὐτῶν γὰρ δευτέρῳ τίς ἡ μία καὶ συνε-
 χῆς ἐν τῷ κόσμῳ κίνησις, ὅτι ἡ κυκλοφορία, καὶ τίς τὸ προσεχὲς
 ταύτης κινήσιν, ὅτι ἀκίνητον καὶ ἀμερές καὶ αἰδῶνον αἶτιον. Simpl.
 f. 206 b.

τὸ "πῶς" πρόσκειται διὰ τὴν ἐπαχθισομένην ἀπορίαν πρὸς τὴν 45
 μίαν τῶν εἰδῶν κίνησιν. ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τισὶ τῶν βιβλίων τῷ τὸ
 ῥητὸν ἢ φέρεται) "λευκότητος δὲ ἔκ ἐξ, διόπερ εἶδει μία πῶς λευ-
 κότητος λευκάνει." καὶ οἱ ἐξηγηταὶ δὲ φαίνονται παρατρέχοντες

αὐτό. εἰπὼν δὲ μίαν εἶναι τῶν εἰδῶν κίνησιν τὴν ἐν ἀτόμῳ μίαν
 ὕσαν, ἐπεὶ καὶ ἐξὶ τινὰ εἶδη αὐτὴν ἐκ κοινῆς καὶ γένεθ' ἄλλων εἰδῶν
 εἶναι διὰ τὸ μὴ εἶναι ἄτομα εἶδη, ὥσπερ τὸ ὄντως εἶδος ἐν τῷ
 ζῳῳ καὶ γένος ἐξὶν εἰδῶν τινῶν, ὅσον αὐτῷ καὶ ἰέρακος, λέγει ὅτι αἱ
 καὶ τὰ τοιαῦτα εἶδη αἱ αὐταὶ κινήσεις ἀπλῶς μὲν ἔκ εἰσιν αἱ αὐταὶ
 τῶν εἰδῶν. id. ib.

ἡ ἀπορία αὕτη καὶ λύσις ἔσκεν ἐπιχθῆναι πρὸς διορισμὸν ἀκρι- 227
 βέστερον τῆς μᾶς τῶν εἰδῶν κινήσεως, δι' ὃ τὸ μὲν ὅπως εἶδος ἐν ὡς 14
 ὑπάλληλον καὶ διαμετέμενον εἰς εἶδη καὶ αὐτὸ διαμετέμενον δεικνύσι μὴ
 ποῖον μίαν κατ' εἶδος κίνησιν. τὸ γὰρ εἶδος τῷ τὸ, καὶ ὃ τὸ αὐτὸ
 ἀπὸ τῷ αὐτῷ ἐπὶ τὸ αὐτὸ πάλιν καὶ πάλιν κινεῖται, εἰ τις λέγει κυρίως
 ἐν εἶδος, ὁμοίως καὶ τὴν κυκλοφορίαν καὶ εὐθυφορίαν κυρίως ἐν εἶδος
 ἔρεϊ. ἐπεὶ δὲ ἔκ ἐξιν ἄτομον τὸ εἶδος τῷ τὸ τῆς κινήσεως, ἀλλὰ
 διαμετέμενον εἰς ταῦτα, πῶς μὲν τὰ αὐτὰ τῶν εἰδῶν ἐπὶ ταῦτα, ἀπλῶς
 δὲ ἔκ ἐξιν τὰ αὐτὰ. id. f. 207.

ἐπαγγέλλει ὅτι καὶ τὴν χρόνον ἐν τῇ συνεχείᾳ ἔνα εἶναι χρόνῳ, ὅσον εἰ 228
 ὁ Σωκράτης μαθητὴν γραμματικὴν ἐν συνεχείᾳ χρόνῳ. μία γὰρ 3
 αὕτη κίνησις ἐστίν, ὅτι τὸ ἐν ὁ χρόνος καὶ τὴν συνέχειαν ἔχει καὶ ὃ
 καὶ τὸ ἀριθμῷ κυρίως ἐν, ὡς τὸ ὑποκείμενον. ὁ δὲ Εὐθύμης φησὶν
 ὡς ὁ χρόνος. ὅθεν γὰρ ἡ ἀλλοίωσις, φησὶν, ὑπομένει ὅθεν ἡ φθορά,
 ἀλλ' ὥσπερ ὁ χρόνος ὑπορρεῖ καὶ ἄλλη γίνεσθαι αἰετὶ, διὰ τῶν εἰδῶν ἐν
 τῷ τὸ ῥητέον ἀλλ' ὃ τῷ ἀριθμῷ. . . τῷ τὸ δὲ τὸ ζήτημα τῇ τῶν
 Στωϊκῶν ἐπὶ μᾶλλον ἀρμόττον παλινγενεσίᾳ. λέγοντες γὰρ ἐκείνοι
 τὴν αὐτὴν μετὰ πάλιν γενέσθαι τῇ παλινγενεσίᾳ ζητῶσιν εὐκρίτως πό- 25
 τερον εἰς εἰμὶ τῷ ἀριθμῷ ὁ νῦν καὶ τότε, διὰ τὸ τῇ ὕψει εἶναι ὁ
 αὐτός, ἡ τῇ κατατάξει τῇ εἰς ἄλλην καὶ ἄλλην κοσμοποιεῖν διαφο-
 ρῶμα. id. ib.

τῷ τὸ δὲ τὸ ζήτημα τῇ τῶν Στωϊκῶν κατὰ. cod. Pal. 237.

χρῆται τῷ Ἑρακλείτῳ λόγῳ τῶν λέγοντι πάντα ῥεῖν καὶ μηδέ- 228
 ποτε τὸ αὐτὸ εἶναι, καὶ λέγει ὅτι εἰ μία κατ' ἀριθμὸν ἡ ὕψεια ἐξὶν 10
 ἡ ἑσῶθεν ἄχρις ἐσπέρας, συνεχῆς ὅντος τῷ χρόνῳ, καὶ τοῖς καὶ τῶν
 σωμάτων καὶ τῶν ἔξω καὶ τῶν παθῶν πάντων ῥεόντων, ὡς φησὶν
 Ἑρακλείτης, διὰ τί καὶ ὅταν διαλείπων τυτέστι νοσήσας ὑγιαίνει,
 τὴν αὐτὴν τῷ ἀριθμῷ ῥηθήσεται εὐκρίτως; . . αὐτῷ ὅν, φησὶν, αἱ
 ἀπορίαι ἔξω τῆς νῦν εἰς σκέψεως καὶ ὅπως τῆς περὶ κινήσεως πραγ-
 ματείας. Simpl. f. 207 b.

τῷ τὸ δὲ καὶ περὶ τῶν ἔξω ἂν τις διαφορήσεται, πῶς μία 228
 ὕψεια ἔκ ἑνὸς ὄντος τῷ ὑγιαίνοντος. ἡ ταῦτα ἔξω τῆς σκέψεως 12
 τῆς προκειμένης. πῶς γὰρ αἱ αὐταὶ μένουσιν ὕψεια, καὶ τοῖς συνεχῶς
 μεταβάλλουσαι, τῷ τὸ ἀποδύναι ἔκ ἐξιν οἰκείον τῷ περὶ κινήσεως
 λόγῳ. πλὴν τῷ τὸ γε παρακείμενον μὴ παρελθόμενον, ὡς τὴν ἔξω
 μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ποιεῖν τὴν χθρὴ καὶ τὴν τήμερον, ὅσον τὴν ὕψειαν
 ἡ τὴν ἐπιστήμην, ὅθεν ἄτοπον. συνεχῆς γὰρ ἐξὶ πᾶσης ἔξω ὁ
 χρόνος. τὴν ἐνέργειαν δὲ μίαν ἔκ ἐγχορεῖ, εἰ μὴ συνεχῆς ἀπο-
 δοθῇ. τῷ τὸ δὲ ἀκολουθεῖ τὸ μᾶς μὲν ἐνέργειας μίαν εἶναι πάντως
 καὶ ἔξω, μᾶς δὲ ἔξω καὶ πλείους τὰς ἐνέργειας. Themist. f. 51.

τὸ "εἰ μὲν δύο, δι' αὐτὸ τῷ τὸ" βραχέως ἀπαγγεῖλον ἀσά- 228
 φειαν ἐποίησε. λέγει δὲ ὅτι ὁ αὐτὸς λόγος ἐπὶ τῶν ἔξω καὶ τῶν 13

κινήσεων ἀρμύζει, πλὴν τοῦτο διαφέρει ὁ τῶν ἔξεων λόγος πρὸς τὴν τῶν κινήσεων, ὅτι εἰ μὴ δύο αἱ ἔξεις αἱ ἐκ διαλείμματος ἐγγινώσκονται, δι' αὐτὸ τὸτο δύο καὶ αἱ ἀπὸ τῶν ἔξεων ἐνέργειαι καὶ κινήσεις, ὅπερ ἑλλείπει τῷ λόγῳ. δείκνυσιν δὲ τὸτο ἐκ τῶ ἀντιγράφων αὐτῷ. . . καὶ ἄλλην δὲ γραφὴν τῷδε τῷ ῥητῷ φέρεσθαι φησιν ὁ 5 Ἀλέξανδρος τοιαύτην "ὅτι εἰ μὴ δύο ὕτω τῷ ἀριθμῷ, καὶ τὰς ἔξεις ἀνάγκη· μία γὰρ ἀριθμῷ ἐνέργεια ἐνὸς ἀριθμῷ." καὶ ἀκρίβει τὸ "εἰ μὴ δύο ὕτω τῷ ἀριθμῷ" ἐκ ἐπὶ τῆς ἔξεως ἀλλ' ἐπὶ τῷ ὑποκειμένῳ τῇ ἔξει, ὅπερ διὰ τὴν συνεχῆ ῥύσιν ὃ μένει ἐν τῷ ἀριθμῷ, καὶ διὰ τὸτο καὶ τὰς ἔξεις ἀνάγκη πλείους εἶναι τῷ ἀριθμῷ. 10 Simpl. f. 208.

228 α. 27. ἐχόμενα μὴ ἔν ἀλλήλων εἶεν ἀν καὶ αἱ μὴ αὐταὶ τῷ εἶδει μήτε τῷ γένει. δραμῶν γὰρ ἂν τις πυρέξειεν εὐθύς, καὶ οἷον ἡ λαμπὰς ἡ ἐκ διαδοχῆς φερομένη ἐχόμενας μὴ κινεῖται κινήσεις καὶ ἀλλήλαις ὁμοειδέας, συνεχεῖς δὲ ὅ· ὃ γὰρ γίνετο ἐν τῷ ἔχοντι τῶν 15 δρόμων, ἀλλ' ἐκὰς τῶν τρεχόντων οἰκεῖν τι τῷ δρόμῳ πέρας ἐστίν. ὥστε δῆλον ὅτι ἔχας μὴ ἀλλήλων δύναται κινήσεις καὶ διὰ μόνον τὴν χρόνον, ὅταν συνεχῇ ἡ, καὶ αὐτὴ πᾶμπολυ διαφέρουσι, συνεχεῖς δὲ γίνεσθαι ὃ δύναται διὰ μόνον τὴν χρόνον, ἀλλ' ἐὰν καὶ ταύτην ἔχουσιν εἶδος· ὕτω γὰρ ἂν τὰ ἔχοντα ἀμφὸς ἓνα θεῖ. 20 Themist. f. 51.

228 α. 28. τὴν τῷ εἶδει μίαν (κίνησιν) ἐκ ἀνάγκης καὶ τῷ ἀριθμῷ μίαν εἶναι. ἐπὶ δὲ τῆς φορᾶς τῆς λαμπάδος τῆς ἐκ διαδοχῆς μετὰ δρόμου διαδομένης ἀλλήλαις ὑπὸ τῶν τρεχόντων οἱ μὴ ἐξηγηταὶ μίαν καὶ συνεχῆ δοκεῖν τὴν τῶν τρεχόντων κίνησιν φασίν, ὁμοειδῆ 25 ὕσαν, μὴ μέντοι κυρίως εἶναι μίαν μηδὲ συνεχῆ, τῷ μὴ τὸ αὐτὸ εἶναι τὸ κινούμενον. ἀλλ' ἔστι, φησὶν, ἐχόμενη καὶ αὐτή· ὅθεν γὰρ τούτων τῶν κινήσεων τὰ ἔχοντα ἐν, ἀλλ' ἐκὰς τῶν τρεχόντων οἰκεῖν τῷ δρόμῳ τι πέρας ἐστίν, καὶ ἐκ ἐστὶ τὸ τῷ φθάσαντος δρόμῳ πέρας ἀρχὴ τῷ μετ' αὐτὸν τρέχοντος, αἱ δὲ τοιαύτῃ κινήσεις ἐχόμεναί εἰσι τῷ 30 τῷ χρόνῳ ἐν ᾧ γίνονται συνεχεῖς εἶναι, ἀλλ' ἐχὶ αὐτῇ αἱ κινήσεις συνεχεῖς. μήποτε δὲ ὃ τὴν τῶν τρεχόντων κίνησιν δοκῶσαν μίαν ἐχομένην εἶναι καὶ ὃ συνεχῇ φησὶν ὁ Ἀριστοτέλης, ἀλλὰ τὴν τῆς λαμπάδος φορὰν καὶ κίνησιν μίαν δοκῶσαν, ὡς ἐνὸς ὄντος τῷ φερομένῳ, καὶ διὰ τὴν τῆς λαμπάδος συνέχειαν μηδὲ αὐτὴν μίαν καὶ 35 συνεχῆ εἶναι ἀλλ' ἐχομένην. ὁ μὲν γὰρ τῶν πολλῶν δρόμος ἐκ ἀν εἷς, πολλῶν ὄντων τῶν τρεχόντων, ἡ δὲ τῆς λαμπάδος φορὰ, καὶ μᾶς ὕσης καὶ τὴν αἰγλήν ἐχύσης συνεχῆ, μία δοκῶσα ἐκ ἐστὶν ὅθεν αὐτὴ μία, ὅτι διώριζαι τὰ πέρατα καὶ ζάσει διαλαμβάνεται τῇ διαδοχῇ. δεχῶς δὲ τὴν γραφὴν ταύτην εὖρον φερομένην, ὅπου μὴ 40 "ὅσον ἡ λαμπὰς ἐκ διαδοχῆς φορᾶς γενομένη, συνεχεῖς δ' ὅ· ὅπου δὲ "ὅσον ἡ λαμπὰς ἐκ διαδοχῆς φορᾶς ἐχομένη, συνεχεῖς δ' ὅ." καὶ ἔοικεν ἐκατέρωθεν ἡ λαμπὰς ὃ τὴν δᾶδα λέγειν, ἀλλὰ τὴν ἐκλαμψιν καὶ διαδρομὴν τῷ φωτός. . . καὶ τάχα τῆς ἐν Πειραιεὶ λαμπάδος τῆς ἐν Βυθιδίῳ μνημονεύει, περὶ ἧς ὁ Πλάτων ἐν ἀρχῇ τῆς 45 πολιτείας. Simpl. f. 208 b. cod. Pal. 237.

228 α. 11. ὁ Ἀλέξανδρος ἐν τούτοις τοῖς Πυθαγορείοις αὐτὸν καὶ τοῖς Πλάτωνικοις φησὶ κατακολουθεῖν, οἱ τινες τὸ ἐν ἄριστον ὑπολαμβάνοντες

νοντες τῷ τελείῳ ἀπένεμον καὶ ὁλοκλήρῳ, καὶ διὰ τὸτο ἀρχὴν ἐλαγον αὐτό, ὡς καὶ τῆς κοινῆς χρήσεως καὶ τῶν τελείων καὶ ὅλων τὸ ἐκ κατηγορήσεως. εἰκὸς δὲ καὶ τὸν Ἀριστοτέλην καὶ τὸν Ἀλέξανδρον εἰς τὰ ἐν τῷ Πλάτωνος Παρμενίδῃ καὶ τὴν δευτέραν ὑπόθεσιν λογιζόμενα ἀφορᾶν. Simpl. f. 209.

λέγει πρῶτον τίς ἡ ὁμαλὴς κίνησις καὶ τίς ἡ ἀνώμαλος, καὶ δεῦγμα τῆς ὁμαλῆς τὴν εὐθείαν παρήγαγεν, ὡς φησιν ὁ Ἀλέξανδρος, διὰ τὸ καὶ τῆς κινήσεως τῆς ἐπ' εὐθείας ὅμοια εἶναι πάντα τὰ μόρια καὶ παντάπασιν ἐφαρμόζειν, ὥσπερ καὶ τῆς εὐθείας γραμμῆς ἐφ' ἧς ἡ τοιαύτη κίνησις γίνετο. ὁμοίως δὲ, φησὶ, καὶ ὁ κύκλος ἔχει καὶ ἡ ἐπὶ τῷ κύκλῳ κίνησις· ὁμαλὴς γὰρ ἡ αὕτη διὰ τὸ πανταχοῦ ὁμοίως περιωγὰς τῆς κυκλικῆς γραμμῆς. ἀνώμαλοι δὲ εἰσιν αἱ κεκλασμέναι γραμμαὶ καὶ μὴ ὁμοίως περιηγμέναι, ὡς πᾶν μέρος παντὶ ἐφαρμόττειν, καὶ αἱ ἐπὶ τῶν τοσούτων κινήσεις. μήποτε δὲ τὸ ὥσπερ ἡ εὐθεῖα ὃ τὴν κίνησιν τὴν ἐπὶ τῆς εὐθείας γραμμῆς ἐδείκνυντο, ἀλλ' ὕτως ἔχουν πᾶσαν ὁμαλὴν κίνησιν φησὶ καὶ πᾶν εἶδος κινήσεως, ὃ μόνον φορᾶς ἀλλὰ καὶ ἀλλοιωσεως καὶ αὐξήσεως, ὡς ἔχει ἡ εὐθεῖα· ὁμαλὴς γὰρ αὕτη διὰ τὸ πᾶν μέρος παντὶ ἐφαρμόττειν. . . διαφέρειν δὲ φησὶ τὴν ὁμαλὴν τῆς ἀνωμαλῆς καὶ τὴν μᾶλλον καὶ ἥττον, ὡς μὲν φησιν ὁ Ἀλέξανδρος, ὅτι μᾶλλον μία ἡ ὁμαλὴς τῆς ἀνωμαλῆς καὶ ἥττον ἐκείνη ταύτης· συνεχεῖς γὰρ ἀμφότεραι. μήποτε δὲ ὃ πρὸς τὸ μία τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον λέγειν, ἀλλὰ πρὸς τὸ εἶδος ἐν ᾧ εἰσὶν. εἰ μὲν κατ' εὐθείαν ἡ κύκλῳ τὸ ὁμαλὴς καὶ ἀνωμαλὸν, ὅτι μᾶλλον εὐθεῖα καὶ κύκλῳ ἡ ὁμαλὴς τῆς ἀνωμαλῆς. . . εἰπὼν δὲ ὅτι ἐν πάσῃ κινήσει ἔστι τὸ ὁμαλὴς καὶ μὴ καὶ γὰρ ἀλλοιοῖτο ἂν τὸ ὁμαλὴς, ἐπήγαγε καὶ φέροιτο ἂν ἐφ' ὁμαλῆς καὶ "ἐφ' ὁμαλῇ," ὡς ὁ Ἀλέξανδρος καὶ ὁ Πορφύριος λέγουσι, οἷον κύκλῳ καὶ εὐθείᾳ. ἐπειδὴ γὰρ ἀδύνατον τι ὁμαλὴς ἐτερεῖται μὴ ἐπὶ ὁμαλῆς φερόμενον τὴν ὁμαλὴν φορὰν, ἀπέδωκεν ἐπὶ τῷ ἐφ' ᾧ ὅθεν τε γενέσθαι αὐτὴν, εἰπὼν "ὅσον κύκλῳ καὶ εὐθείᾳ." δὲνα καὶ μὴ γὰρ ἐπὶ τούτων ἀνώμαλος φορὰ γενέσθαι. id. f. 209 b.

τοῖς εἰρημένους περὶ κινήσεως καὶ μεταβολῆς προβλήματι ἡ τὸτο προσέτιθησαν ἀναγκαῖον, ποῖα κινήσεις ποῖα κινήσεις ἐναντία. ἡ τῆσι δὲ καὶ περὶ μόνῃς ἡτοί ἡρεμίας τὰ αὐτὰ ζητήματα. καὶ ἐπ' ἀναγκαῖον τὸ πρόβλημα· ἐκ τούτου γὰρ καὶ αἱ φυσικαὶ κινήσεις δὲ κινεῖται, καὶ ἡ τῶν ζοικίων πρὸς ἀλλήλα ἐναντιώσεις, καὶ τίνα ἐκ τῶν γίνετο, καὶ ἄλλα πλείους τῶν ἐν φυσιολογίᾳ. id. f. 210 b.

τοῦτο δὲ καὶ τὸ μανθάνειν καὶ τὸ ἀπατᾶσθαι ὑφ' ἐτέρου φησὶ καὶ "ὑφ' ἐτέρου" προαίρει ἡ ὅτι τὸν ὑφ' ἑαυτοῦ ἀπατῶμενον δυνατὸν μὴ εἶναι ἐναντίας δόξης μεταβάλλειν μηδὲ γεγενῆσθαι ἐν τῇ ἀληθείᾳ πρῶτον δόξῃ περὶ τὸ προκείμενον, ἀλλ' εὐθύς ἐξ ἀρχῆς περὶ αὐτὴν ψευδοδοξῆσαι· ὁ δὲ τοιούτος ἐκ ἐξ ἐναντίας εἰς ἐναντίον μεταβάλλει. ὁ μέντοι ὑφ' ἐτέρου παραγόμενος εἰς τὸ ἀντικείμενον κινεῖται, ἀπὸ ἀληθῆς εἰς ψεῦδος μετετρέπεται. ὕτω μὲν ὁ Ἀλέξανδρος. μήποτε δὲ ὥσπερ ὁ μανθάνων ποτὲ μὲν ἐκ ψεύδους εἰς ἀλήθειαν μετέγεται, ποτὲ δὲ ὅθεν περὶ τῷ προκείμενῳ ἡμῶν, ὅτ' ἐκ ψεύδους ὅτ' ἀληθές, ἐπιστήμην αὐτῷ λαμβάνει, ὕτω καὶ ὁ ἀπατῶμενος ἡ ἀπὸ ἀληθῆς εἰς ψεῦδος μεταβάλλει, καὶ ψευδὴ δόξαι ἔχει

οὐδὲς ὑπὸ τῷ ἀπατώντος. . . εἰκότως ἔν τῇ μαθησίᾳ ὅχι ἀπλῶς ἀπατῶν ἀλλὰ τὴν ὑφ' ἐτέρου ἀπάτην ἀντιτίθεικεν. id. f. 211 b.

211 καὶ ἡ εἰς δεξιά τῇ εἰς ἀριστερά ἐναντία ὡς ἐν πλάτει, καὶ ἡ εἰς ἡμικυκλίῳ τῇ εἰς τὸ ὀπίωθεν ὡς ἐν βάθει. id. ib.

212 δεῖξας ποῖαι κινήσεις ἐναντία εἰσὶν ἀλλήλαις, ἐπειδὴ καὶ ἡρεμία πρὸς κίνησιν ἀντίκειται καὶ δοκεῖ ἐναντία εἶναι, ζητεῖ καὶ περὶ ταύτης. . . καὶ πρῶτον λέγει ὅτι ἡ ἐν τινι γένει ἡρεμία ἐναντία τῇ ἐν αὐτῇ γένει κινήσει. τὸτο γὰρ δι' ἐνὸς γένους κινήσεως ἐσθμιασμένη, εἰπὼν τῇ κῆ' τόπον ἢ κῆ' τόπον. δῆλον γὰρ ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν ἀλλων κινήσεων, ἀλλοιώσεως τε φημι καὶ αὐξήσεως, ὁ αὐτός ἐστι λόγος. id. f. 212.

213 ἀλογον δὲ ἐναντίαν ποιεῖν ἡρεμίαν τὴν ἐν ἐκείνῳ εἰς ὃ σπεύδου μεταβάλλειν. τέλος γὰρ ἐκεῖνο καὶ ἔχρατον, ὅθεν δὲ τέλος ἐναντίον τῇ ἐπ' αὐτῷ σπουδῇ, ἀλλὰ μᾶλλον οἰκείον τε καὶ προσήγορον. ἐπὶ τὰ κῆ' φύσιν κινούμενα τέλος ἔχει τῆς κινήσεως τὴν ἐν ἐκείνῳ ἡρεμίαν ἐφ' ἧς κινεῖται, τὸ δὲ τέλος τῆς πῶς ἀν' αὐτὴν ζήτησις εἴη; λέγειται ἄρα τὴν ἐν ἐκείνῳ μονὴν ἐναντίαν εἶναι τῇ ἐξ ἐκείνου κινήσει. Themist. f. 51 b.

ἡ ἐν ἀρχῇ ταύτης τῆς λέξεως γραφὴ τριχῶς φέρεται. ἡ γὰρ ὕψος "ὅσοις δὲ μὴ ἔξω ἐναντία, μεταβολὴ μὲν ἐξιν ἀντικειμένη καὶ ἐξ αὐτῇ τῇ εἰς αὐτὴν, κινήσις δὲ ἔκ ἐξιν." ἡ ὕψος "ὅσοις δὲ μὴ ἔξω ἐναντία, τῶν μεταβολῇ μὲν ἐξιν ἀντικειμένη" καὶ τὰ ἔξω. τὰ δὲ αὐτὰ τοῖς προτέροις καὶ ταῦτα σημαίνει. ἔστι δὲ καὶ τῇ τοιαύτῃ "ὅσοις μὴ ἔξω ἐναντία, ὡν μεταβολὴ μὲν ἐξιν ἀντικειμένη ἡ ἐξ αὐτῇ τῇ εἰς αὐτὴν, κινήσις δὲ ἔκ ἐξιν." καὶ ταῦτα μᾶλλον ὁ Ἀλέξανδρος ἀποδέχεται. ὡς γὰρ σημαίνων, φησὶ, τίνων ἔκ ἐξ ἡρεμίας ἀλλὰ ἀμεταβλησίας λέγει, ἀλλ' ὅχι ὡς δεκτικὸς ὅτι μὴ εἰσὶ κινήσεις αἱ τοιαύται μεταβολαί, μηδὲ ὡς κινήσεις ἀλλήλαις ἀντίκεινται, ἀλλ' ὡς μεταβολαί. τὸτο γὰρ ἤδη δέδεικται. Simpl. f. 212 b.

ἀπορήσας ὅτω τὸ μὴ ἀμφω τὰς ἀντικειμένας, οἷον λευκανσιν καὶ μελανσιν, καὶ αὐξήσιν καὶ μείωσιν, καὶ γένεσιν καὶ φθοράν, κῆ' φύσιν εἶναι ἐνδοξότατον. καὶ γὰρ ἐπὶ τῆς κῆ' τύπον ἢ ἄνω καὶ ἢ κάτω ἀντικείμεται ἀμφω εἰσὶ κῆ' φύσιν, εἰ καὶ ἐπὶ ἄλλων καὶ ἄλλων. τὸ δὲ ἐπὶ τῷ αὐτῷ εἶδος, οἷον αὐξήσεως ἢ γενέσεως καὶ φθορᾶς, εἶναι τὴν μὴ κῆ' φύσιν τὴν δὲ παρὰ φύσιν, ὡς ἐπὶ τῆς ἄνω κινήσεως ἢ ἐπὶ τῆς κάτω, δείκνυσιν ἐκ τῷ τὸ βίαιον ἐν πάσαις ὁρᾶσθαι, τὸ δὲ βίαιον παρὰ φύσιν εἶναι. καὶ φθορὰ ἀν' ἑν εἶναι φθορὰ ἐναντία ἢ βίαιος τῇ κῆ' φύσιν. ἀλλ' ἐπὶ μὴ φθορᾶς τὸ βίαιον δῆλον. καὶ γενέσεις δὲ εἰσὶ βίαιοι καὶ ὡς κῆ' τὴν εἰρμὸν τῆς φύσεως γινόμεναι, ἀς ὅχι εἰμαρμένης εἶπεν, ὅταν πρὸ ἡλικίας γενεῇ τινά. καὶ σημαίνει ἐντεῦθεν ὡς ἐξηγηταὶ ὅτι τὴν εἰμαρμένην οἱ ἀπὸ τοῦ Περιπαύτου ἐν τοῖς κῆ' φύσιν τίθενται, ὥστε τὰς βιαίας καὶ παρὰ φύσιν κινήσεις ὅχι εἰμαρμένης εἶπε. καὶ αὐξήσεις δὲ παρὰ φύσιν εἶναι φησὶ τινες, ὡς τῶν πυχνὴν διὰ τρυφὴν ἡβώντων, οἱ καὶ γεννῶνται ἀν' παρὰ φύσιν καὶ βία. καὶ ὅττις δὲ διὰ θερμῆς ταχὺ φύεται καὶ αὐξάνει ἐν τοῖς Ἀδωνίδος καλυμμένοις κήποις, πρὸ τοῦ βύζωθῆναι καὶ πηλῶθῆναι ἐν τῇ γῇ. id. f. 213.

καὶ δεῖ δὲ ὑπολαμβάνειν ἕτερον τρόπον ἀντιθέσεως εἶναι τὴν νῦν 230 εἰρημένον, ἀλλ' ἀς ἐθέμεθα ἤδη, κινήσεις τε καὶ μονὰς ἐναντίας, καὶ καθ' ὅν ἐθέμεθα τρόπον, αὐτῷ διαμένοντι τὸ κῆ' φύσιν καὶ παρὰ φύσιν. Themist. f. 52.

230 ἐν τισι τῶν ἀντιγράφων μὲν τὸ τέλος τῆς ῥήσεως ταύτης τὸ 230 λέγον "ἡ μὴ γὰρ κῆ' φύσιν αὐτῶν ἢ ἄνω ἢ κάτω, ἢ δὲ παρὰ φύσιν" προσκαίει τὸτο "καθόλου δὲ καὶ πρῶτως ταῦτα κυρίως ὑπάρχει." ἴσασι δὲ ἐν τισι τῷτο προσκαίμενον καὶ οἱ ἐξηγηταί. λέγου δὲ ἀν' ὅτι ταῦτα τὸ κῆ' φύσιν καὶ παρὰ φύσιν κινεῖται κυρίως τοῖς ἀπλοῖς τῶν φυσικῶν σωμάτων ὑπάρχει καὶ πᾶσι καὶ πρῶτως, ἐν τῇ κῆ' τύπον αὐτῶν κινήσει καὶ ἡρεμίᾳ, ἐν δὲ ταῖς ἄλλαις κινήσεσιν ἔστι μὴ καὶ ἐν αὐταῖς τὸ κῆ' φύσιν καὶ παρὰ φύσιν, ὡς εἴρηκεν, ὡς κυρίως δὲ ὅθεν πρῶτως ἀλλὰ κῆ' τὴν ἀπὸ τῶν μεταφορᾶν. δοκεῖ δὲ εἰλεῖν τῷ "καθόλου δὲ καὶ πρῶτως ταῦτα κυρίως ὑπάρχει" τὸ 230 τοῖς ἀπλοῖς σώμασιν, ὡν ἐν τῇ ἄνω καὶ κάτω φορεῖ τὸ κῆ' φύσιν καὶ παρὰ φύσιν ἐτεχνολόγησεν. Simpl. f. 213 b et cod. Pal. 237.

ὅτι τὸ ἱσαῖς ἔκ ἐξιν ἐπὶ τῆς βιαίας, δείκνυσιν δυναμεί ὅτω. 230 καὶ τὸ ἱσαμένον κῆ' φύσιν φέρεται ἐπ' ἐκείνων τὴν τύπον ἐν ᾧ ἔξω ἐξηγῶ. καὶ τὸ κῆ' φύσιν ἐπὶ τῶν τύπων φερόμενον ἐν ᾧ ἔξω ἐξηγῶ, πλησιαιότερον ἐκεῖνο γινόμενον τῷ τύπῳ θάττον κινεῖται, δυναμώμενον ἔστι μᾶλλον ὑπ' αὐτῷ. καὶ συμπέρασμα τούτου τὸ λόγῳ, ὅτι τὸ ἱσαμένον, τατέστι τὸ ἐπὶ τὸ ἐξάναι φερόμενον, θάττον κινεῖται πλησιάζον τῷ τύπῳ ἐν ᾧ ῥήσεται. . . ὡς πάσης ἄρα ἡρεμίας γένεσις ἐξιν, εἴπερ τῆς βιαίας μὴ ἔξω. ἐφεξῆς δὲ δοκεῖ ὡς ἄλλο ἐπιχείρημα ἐπαγγεῖν διὰ τὸ "ἔτι δοκεῖ τὸ ἱσαῖς κυρίως λέγεσθαι ἐπὶ τῷ κῆ' φύσιν" καὶ τῶν ἐξῆς, μᾶλλον δ' οἶμαι τὸ συνεκτικὸν τῷ προτέρῳ λόγῳ διὰ τούτου ὑποδεικνύναι. συνήχθη γὰρ ὁ λόγος ἐκεῖνος ὡς τὸ ἱσαῖς μὴ δυναμῶν τῷ βίᾳ φερομένῳ προσεῖναι, ἀλλὰ τῷ κῆ' φύσιν ἐπὶ τὸ ἐξάναι κινεμένῳ. τῷ γὰρ τὴν ὁρμὴν καὶ τὴν σκοπὸν ἐπὶ τὸ ἐξάναι ἔχοντι, τούτῳ προσήκει τὸ ἱσαῖς, ὡς τὸ ἡρεμίζεσθαι τῷ εἰς ἡρεμίαν σπεύδοντι καὶ τὸ λευκαίνεσθαι τῷ εἰς τὸ λευκαίνεσθαι. εἰπὼν δὲ ὅτι τὸ ἱσαῖς δοκεῖ κυρίως λέγεσθαι ἐπὶ τῷ κῆ' φύσιν εἰς τὴν οἰκείον τύπον ἰόντος, ἔκ ἐπὶ τῷ παρὰ φύσιν, ἐπήγαγεν, εἴπερ, ὡς φησιν ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ τὸτο εἶναι γεγραμμένον, "ἡ ὅλως εἶναι." καὶ σημαίνει ἀν', φησὶν, ὅτι τὸ ἱσαῖς δοκεῖ ἡ ὅλως εἶναι ἐνεργεῖα τῶν φυσικῶν σωμάτων ἐκαστῷ τούτου εἶναι τὸ εἰς τὴν αὐτὴν καὶ εἰς τὴν οἰκείον φέρεσθαι τύπον. ἅμα γὰρ ἐστὶ γεγονός καὶ ἐνεργεῖα ὅν, καὶ κινεῖται εὐθέως ἐπὶ τὴν οἰκείον τύπον σπεύδον ἐπὶ τὴν κῆ' τούτου τελειότητα, εἰ μὴ τι ἐμποδίζοι, ὃ ἐστὶ, φησὶ, δεκτικὸν τῷ τὸ ἱσαῖς λέγεσθαι τε καὶ εἶναι ἐπὶ τῆς κῆ' φύσιν λεγομένης κινήσεως. ὅτω μὴ ὅν ὁ Ἀλέξανδρος, ἀν' ἀμέμενες οἶμαι καὶ τὸ μέλλοντος ὑπ' ἐμὴ λέγεσθαι. μήποτε δὲ τὸ "ἡ ὅλως εἶναι" πρὸς τὸ λέγεσθαι ἀποδέδοται, ὅτι δοκεῖ τὸ ἱσαῖς κυρίως λέγεσθαι, ἢ ὡς λέγεσθαι μόνον ἀλλὰ καὶ εἶναι ὅλως ἐπὶ τῷ κῆ' φύσιν. . . ἐπειδὴ τούτο, τὸ πρὸς τοῖς οἰκείοις τοποῖς γινόμενα θάττον φέρεσθαι τὰ κῆ' φύσιν φερόμενα, ὡς ἀξίωμα πάντες προφέρουσι, καὶ τὴν μὴ αἰτίαν εὐλογον ἀποδιδόσκει, δυναμῶν λέγοντες αὐτὸ μᾶλλον πλησιάζον τῇ οἰκείᾳ ὁλοτῇ ὡς τελειώμενον

τότε μάλλον κ' ἐ εἶδος, ἄλλοι δὲ ἐ πληθὺς τῷ μεταξὺ ἀέρος ἐμποδίζον λόγους τοῖς ἐπὶ ἐ ἄνω ἢ κάτω κινουμένοις, ἕως ἂν πλησιάζοντα τοῖς οἰκείοις τόποις ἀπολύπῃ ὀλίγον ἐ μεταξὺ, τὴν δὲ πῖσιν τῷ ἔτῳ ἔχειν ὅτι τὰ κ' φύσιν φερόμενα θάττον κινεῖται πρὸς τοῖς οἰκείοις τόποις γινόμενα ὀλίγοι προσεθέσθαι, ὅθεν ἴσως κωλύει τὰ ὑπὸ τῷ φυσικῷ Στράτωνος εἰρημένα τεκμήρια παραγράφαι. . . ὁ Ἀσπάσιος εἰς ταύτην τὴν λέξιν ἐπεράτωσε ἐ βιβλίον. Simpl. f. 213 b.

230 b 32. λυεῖ τὴν ἀπορίαν λέγων μὴδὲν ἄτοπον συμβαίνειν ἐκ τῷ λόγῳ, ἐὰν ἡ περὶ ἐ αὐτὴ τὰ ἐναντία, μὴ κ' ἐ αὐτὴ δὲ ἄλλα κατ' ἄλλο κ' ἄλλο. . . ὁ γ' κ' ἐ αὐτὴ ἡρεμεῖ κ' κινεῖται, ἄλλα κατ' ἄλλο κ' ἄλλο. . . ὁ γ' ἀμερὲς ἐ κινούμενον· δειχθήσετ' ὅτι ὅθεν ἀμερὲς κινεῖται. . . τὸτο ὅν διὰ βραχέων ἐνδείξαμενος, διὰ τῷ εἰπεῖν "εἴ πῃ ἡρεμεῖ ἢ ἐτι μένει," τῷ εἰπεῖν εἰ κατὰ τι ἡρεμεῖ ἢ κατὰ τι μένει, ὅτι ὅθεν ἐναντία ἡρέμῃσις τῇ κινήσει κυρίως ἐπιφέρεται· ζήτησις γ' μάλλον ἐστιν. ἀλλ' ἐστὶ κυρίως κίνησις κινήσει ἐναντία ἢ ἐξ ἐναντίον εἰς ἐναντίον τῇ ἐξ ἐναντίον εἰς ἐναντίον, ὡς περ εἶρηται. id. f. 214 b.

γράφει) κ' ἔτῳ "ἢ πῃ ἡρεμεῖ ἢ ἐτι μένει." cod. Pal. 237.

231 a 4. μέτρι τῷ τῷ πέραις τῷ βιβλίῳ ἐστιν ἐν τισιν ἀντιγράφου, ἐν δὲ ἄλλοις κ' τὰ ἐξῆς ῥηθισόμενα πρόσκεινται, ὥστε ὅθεν Πορφύριος συνοψίζων ὅθεν ὁ Θεμίστιος παραφράζειν εἴλετο. ὁ μέντοι Ἀλέξανδρος ἐπισημηνόμενος ὅτι ἐν τισιν ἀντιγράφου ὁ φέρει, ἐξηγεῖται ὁμῶς αὐτά. Simpl. f. 214 b.

231 a 5. εἴπερ μὴ ὡς ἔτυχεν ταῦτα πρόσκεινται, τὰ αὐτὰ τοῖς πρότερον ἐν τῷ τρίτῳ. κ' ὅτι τὰ μὲν πάντες φυσικά ἐκάλουν, διὰ τούτου δὲ ὅτι δὲ τὰ τελευταῖα περὶ Κινήσεως, δηλοῖ σαφῶς ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τῷ πρώτῳ τῶν περὶ Οὐρανῶ (c. 5 p. 272 a 28) λέγων "ἀλλ' ἐκείνῳ γε φανερόν, ὅτι ἀδύνατον τὴν ἀπειρον διελθεῖν ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ. ἐν ἀπείρῳ ἄρα· δέδεικεν" ὅτι τὸτο πρότερον ἐν τοῖς περὶ Κινήσεως." κ' πάλιν (c. 7 p. 275 b 21) "λόγος ἐν τῷ περὶ Κινήσεως ὅτι ὅθεν ἔχει ἀπειρον δύναμιν τῶν πεπερασμένων, ὅθεν τῶν ἀπείρων πεπερασμένην." εἶρηται δὲ περὶ τούτου ἐν τῷ τριτῷ. ὅτι δὲ τὰ τρία ἐστὶ τὰ περὶ Κινήσεως κ' τὰ πάντες φυσικά, μαρτυρεῖ κ' Δάμασκος ὅτι ἐν βίῳ Εὐδόξῳ γράφει λέγοντα "κ' τῶν ἐκ τῆς περὶ Φύσεως πραγματείας τῆς Ἀριστοτέλους περὶ Κινήσεως τρία." Φυσικά δὲ ἐκάλουν ἐ τὰ ὅκτω μόνον, ἀλλὰ κ' τὰ περὶ ὕραν κ' περὶ ψυχῆς κ' ἄλλα πλεῖστα· ἰδίως δὲ φυσικῆς Ἀκροάσεως τὰ πάντες. ὅτι δὲ ἐν τῷ προκείμενῳ βιβλίῳ τῇ τάξει μ' ἐπὶ πέμπτον ἐστὶ, δηλοῖ μὲν κ' ὁ Εὐδόξος ἐν τῷ Ἀριστοτέλει ὡς εἰρημένον συνάψας τοῖς ἐν τῷ πέμπτῳ βιβλίῳ ῥηθείαι, μὴδὲν τῶν συνεχῶν ἐξ ἀμερῶν συνεχίζον. κ' Ἀνδρόνικος δὲ τὴν τὴν τάξιν τούτοις τοῖς βιβλίοις ἀποδίδωσι. κ' μέντοι κ' ὁ Ἀριστοτέλης τοῖς ἐν τῷ πέμπτῳ βιβλίῳ προαχθεῖσι, τῷ συνεχῶς ἀπομένῳ κ' ἐφεξῆς, εὐθύς ἐν ἀρχῇ τούτου τῷ βιβλίῳ προσεχθεῖσιν. ὅτι δὲ κ' πρὸ τῷ ἐβδόμῳ τούτου, δηλονότι ἐν τῷ πέραις τούτου τῷ βιβλίῳ δείξας ὅτι ὅθεν ἀμερὲς κινεῖται, κ' ὅτι ὅθεν μένει, ταβολὴ ἀπειρος, ἐν τῷ ἢ, ὅπερ ἐφεξῆς ἐν τῷ ἐβδόμῳ ἐστιν, ὅθεν δευτερευμένους χρῆται τούτοις. ὁμοίως δὲ κ' ἐπὶ μὴ εἶναι κίνησιν ἀπείρου

231 a 10. τὸ μὲν λεγόμενον ἐστιν — ἐπειδὴ τῷ μὲν πυρὶ ἢ μὲν ἄνω κινήσις κ' φύσιν ἢ δὲ κάτω παρὰ φύσιν, τῇ δὲ γῇ ἢ μὲν κάτω κ' φύσιν ἢ δὲ ἄνω παρὰ φύσιν, πότερον τῇ τῷ πυρὸς κ' φύσιν ἢ αὐτῷ τῷ πυρὸς παρὰ φύσιν ἐναντία ἔσται, ἢ ἢ τῆς γῆς κ' φύσιν; κ' ἐπικρίνει ὅτι ἀμφω ἐναντία, ἀλλ' ὅχι ὡσαύτως, ἀλλ' ἢ μὲν τῆς γῆς κ' φύσιν τῇ τῷ πυρὸς κ' φύσιν, ὡς κ' φύσιν ἀμφω, ἢ δὲ τῷ πυρὸς κ' φύσιν τῇ παρὰ φύσιν αὐτῷ, ὡς ἢ παρὰ φύσιν τῇ κ' φύσιν. κ' αὕτη δὲ ἢ λέξις ἐκ περιττῷ πρόσκεινται, ἢ δὲ ῥηθεία συγτομώτερον ἔστω, "φέρει" δὲ (p. 230 b 12). . . ὅτι δὲ ἐκ περιττῷ ταῦτα πρόσκεινται, δηλοῖ πάλιν ὁ αὐτὸς ἐπιλογος κ' τούτοις ἐπαγόμενος. . . μ' δὲ τὴν κ' μέρος ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ διαθροῶν καλὸν ἐν

οἶμαι κ' τὰ κεφάλαια αὐτῷ συντόμως τε κ' ὡς δυνατόν ἀπαρλεῖπτως ἀναγράφοντες. id. f. 215.

Ἔθος ἔχοντες οἱ ἐκ τῷ Περιπάτῳ τὴν τῶν βιβλίων τάξιν ἐπιγράφειν κ' τὴν τάξιν τῶν τῷ λόγῳ σοικείων, ἄλφα βῆτα γάμμα κ' ἐφεξῆς, εἰκότως εἰς ἐκτον τῆς Φυσικῆς Ἀκροάσεως ἐπιγράφουσι ζήτα, ὅπερ ἐν ἀριθμοῖς ἐν ἑπτά ἀριθμὸν δηλοῖ, ἐν δὲ τοῖς σοικείοις τὴν ἑκτὴν τάξιν ἀποκεκλήρωται. εἶρηται δὲ κ' πρότερον ὅτι τὰ μὲν πάντες βιβλία τὰ πρὸ τούτου Φυσικά καλεῖται, τὰ δ' ἐντεῦθεν τρία περὶ Κινήσεως· ἔτω γ' κ' Ἀνδρόνικος ἐν τῷ τρίτῳ βιβλίῳ τῶν Ἀριστοτέλους περὶ Κινήσεως διατάττει, μαρτυρήσας περὶ τῶν πρώτων κ' Θεοφράστου γράψαντος Εὐδόξῳ περὶ τῶς αὐτῶν τῶν διημαρτημένων ἀντιγράφων κ' πέμπτον βιβλίον· "ὑπερὶ τῶν φησὶν ἐπέσειλας κελεύων με γράφειν κ' ἀποσεῖλαι ἐκ τῶν φυσικῶν, ἡτοί ἐγὼ ὁ Εὐδόξος, ἢ μικρόν τι παρτελῶς ἔχει τῷ ἀναμῶν τῷ ὅπερ ἡρεμεῖ καλῶ τῶν ἀκινήτων μόνον· ἐναντίον γ' ἡρεμία κινήσει, ὡς ἐξήρηται ἐν εἰ τῷ δεκτικῷ." ὡς κ' ἐπὶ πέμπτῳ βιβλίῳ ὁ Θεοφράστος ἐκ τῶν Φυσικῶν νομίζει. αὐτὸς δὲ ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τῷ ὀγδόῳ κατ' ἀρχὰς φησιν "ἀρξάμεθα δὲ πρώτῳ ἐκ τῶν διωρισμένων ἡμῶν ἐν τοῖς Φυσικοῖς πρότερον. φησὶ δὲ τῷ κινήσιν ἐνέργειαν εἶναι τῷ κινήτῳ ἢ κινήτῳ." τὸτο δὲ εἶρηται ἐν τῷ τρίτῳ. κ' πάλιν "ἐτέθη μὲν γ' ἢ φύσιν ἐν τοῖς Φυσικοῖς ἀρχὴ κινήσεως κ' ἡρεμίας." τὸτο δὲ ἐν τῷ δευτέρῳ εἶρηται. ἐπὶ δὲ τῇ τελευτῇ τῷ ὀγδόῳ φησὶν "ἀπειρον μὲν ὅτι ἐκ ἐνδὲξεν μὲν εἶναι, δέδεικεν" πρότερον ἐν τοῖς Φυσικοῖς." εἶρηται δὲ κ' περὶ τούτου ἐν τῷ τρίτῳ. κ' ὅτι τὰ μὲν πάντες Φυσικά ἐκάλουν, διὰ τούτου δὲ ὅτι δὲ τὰ τελευταῖα περὶ Κινήσεως, δηλοῖ σαφῶς ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τῷ πρώτῳ τῶν περὶ Οὐρανῶ (c. 5 p. 272 a 28) λέγων "ἀλλ' ἐκείνῳ γε φανερόν, ὅτι ἀδύνατον τὴν ἀπειρον διελθεῖν ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ. ἐν ἀπείρῳ ἄρα· δέδεικεν" ὅτι τὸτο πρότερον ἐν τοῖς περὶ Κινήσεως." κ' πάλιν (c. 7 p. 275 b 21) "λόγος ἐν τῷ περὶ Κινήσεως ὅτι ὅθεν ἔχει ἀπειρον δύναμιν τῶν πεπερασμένων, ὅθεν τῶν ἀπείρων πεπερασμένην." εἶρηται δὲ περὶ τούτου ἐν τῷ τριτῷ. ὅτι δὲ τὰ τρία ἐστὶ τὰ περὶ Κινήσεως κ' τὰ πάντες φυσικά, μαρτυρεῖ κ' Δάμασκος ὅτι ἐν βίῳ Εὐδόξῳ γράφει λέγοντα "κ' τῶν ἐκ τῆς περὶ Φύσεως πραγματείας τῆς Ἀριστοτέλους περὶ Κινήσεως τρία." Φυσικά δὲ ἐκάλουν ἐ τὰ ὅκτω μόνον, ἀλλὰ κ' τὰ περὶ ὕραν κ' περὶ ψυχῆς κ' ἄλλα πλεῖστα· ἰδίως δὲ φυσικῆς Ἀκροάσεως τὰ πάντες. ὅτι δὲ ἐν τῷ προκείμενῳ βιβλίῳ τῇ τάξει μ' ἐπὶ πέμπτον ἐστὶ, δηλοῖ μὲν κ' ὁ Εὐδόξος ἐν τῷ Ἀριστοτέλει ὡς εἰρημένον συνάψας τοῖς ἐν τῷ πέμπτῳ βιβλίῳ ῥηθείαι, μὴδὲν τῶν συνεχῶν ἐξ ἀμερῶν συνεχίζον. κ' Ἀνδρόνικος δὲ τὴν τὴν τάξιν τούτοις τοῖς βιβλίοις ἀποδίδωσι. κ' μέντοι κ' ὁ Ἀριστοτέλης τοῖς ἐν τῷ πέμπτῳ βιβλίῳ προαχθεῖσι, τῷ συνεχῶς ἀπομένῳ κ' ἐφεξῆς, εὐθύς ἐν ἀρχῇ τούτου τῷ βιβλίῳ προσεχθεῖσιν. ὅτι δὲ κ' πρὸ τῷ ἐβδόμῳ τούτου, δηλονότι ἐν τῷ πέραις τούτου τῷ βιβλίῳ δείξας ὅτι ὅθεν ἀμερὲς κινεῖται, κ' ὅτι ὅθεν μένει, ταβολὴ ἀπείρος, ἐν τῷ ἢ, ὅπερ ἐφεξῆς ἐν τῷ ἐβδόμῳ ἐστιν, ὅθεν δευτερευμένους χρῆται τούτοις. ὁμοίως δὲ κ' ἐπὶ μὴ εἶναι κίνησιν ἀπείρου

ἐν πεπρασμένῳ χρόνῳ, μήτε ἀπείρου ὄντος τῷ κεννόμενῳ μήτε πεπρασμένῳ, ἐνταῦθα μὲν δείκνυσσι, χρῆν' ὅτι αὐτῷ ἐν ἐκείνῳ ὡς δεδεικνύται. id. f. 216.

αἱ μὲν ἐπ' ἀπειρον πᾶν τὸ ληφθὲν μέγεθος εἰς μεγέθη διαιρεῖται καὶ μετρίως, ὡς μηδέποτε τῆς διαιρέσεως εἰς ἀμερὴ καταληγέσθης, καὶ διὰ τούτου καὶ ἐκ μερισμῶν συγκρίσας τὰ μεγέθη λέγουσι καὶ ἐκ ἐξ ἀμερῶν· οἱ δὲ τῆς ἐπ' ἀπειρον τομῆς ἀπεγνωκότες, ὡς ὁ δυναμῶν ἡμῶν ἐπ' ἀπειρον τέμνειν καὶ ἐκ τούτου πεισώσας τὸ ἀκατάληκτον τῆς τομῆς, ἐξ ἀδιαίρετων ἔλθουσιν ὑφίστασθαι τὰ σώματα καὶ αἱ ἀδιαίρετα διαιρεῖται. πλὴν ὅτι Δευκίππος μὲν καὶ Δημοκρίτος ἐπὶ τῶν ἀπὸ ἀπείρου αἰτίαν τοῖς πρώτοις σώμασι τῷ μὴ διαιρεῖται καὶ μετρίως, ἀλλὰ καὶ τὸ μικρόν καὶ ἀμερές, Ἐπίκουρος δὲ ὕστερον ἐμὲ μὴ ὕχ' ἡγεῖται, ἄτομα δὲ αὐτὰ διὰ τὴν ἀπείρου εἶναι φησιν. καὶ πολλὰ μὲν τῶν Δημοκρίτου δόξαν καὶ Δευκίππου ὁ Ἀριστοτέλης ἀνέλεγε, καὶ δι' ἐκείνους ἴσως τὸς ἐλέγχους πρὸς τὸ ἀμερές ἐπεί- 15 μως ὁ Ἐπίκουρος ὕστερον γενόμενος, συμπάθων δὲ τῇ Δημοκρίτου καὶ Δευκίππου δόξῃ περὶ τῶν πρώτων σωμάτων, ἀπαθῶν μὲν ἐφύλαξεν αὐτά... δέδεικεν ὅτι ἀδύνατον ἐξ ἀμερῶν εἶναι τὸ συνεχές. τὸ γὰρ ἐπὶ γραμμῆς εἰρημένα καὶ ἐπὶ ἄλλων συνεχῶν ῥηθήσεται· ὁ γὰρ ὅτι ἐπὶ γραμμῆς εἰρημένα καὶ ἐπὶ ἄλλων συνεχῶν ῥηθήσεται· ὁ γὰρ ὅτι ἐπὶ γραμμῆς εἰρημένα καὶ ἐπὶ ἄλλων συνεχῶν ῥηθήσεται· ὁ γὰρ ὅτι ἐπὶ γραμμῆς εἰρημένα καὶ ἐπὶ ἄλλων συνεχῶν ῥηθήσεται. 20 ἐμὲ δὲ καὶ τὰ νῦν καὶ αἱ μονάδες, ὥστε καὶ εἰ σώματα τις ἀμερῆ λέγει, ὡς ὁ Διόδωρος οἶε' δεικνύναι, καὶ ἐπὶ ἐκείνων τὰ αὐτὰ ῥηθήσεται. id. ib.

αἱ μὲν ἐπ' ἀπ... διὰ τὴν ἀπείρου φησὶν εἶναι. cod. Pal. 237.

ἐπειδὴ δοκεῖ τινὰ μεγέθη καὶ συνεχῆ γίνεσθαι ἐκ μὴ συνεχῶν καὶ ἀπτομένων, ὡς ὁ τοῖχος ἐκ τῶν πλίνθων, ὅτι μὴδὲ ὅπως ἐκ ἡμῶν ἢ ἐξ ἀμερῶν ὅπως δυνατὸν μέγεθος τι γίνεσθαι δείκνυσσι. Simpl. f. 216 b.

ὁ γὰρ ὅτις μέρεσιν ἢ πέρασιν ἄπτεται ἀλλήλων τὰ ἀμερῆ, ἀλλ' ὅπως ὅπως ἐνδύσει καὶ ὅπως δι' ὅλων χωρήσει, εἴπερ ὅλα δεῖ 30 καὶ ὅπως μὴδὲν μόνον. ἐκὼν ὅμως ἢ τὴν σύνθεσιν αὐτῶν ποιήσει τι μέγεθος περιττόν, ὥστε διαιρεῖται εἰς ἄλλο καὶ ἄλλο μέρος. ὁ γὰρ ὅτις ἐξ αἱ μετρίων τῶν παμμυρίων συντεθέντων ἢ ἐνὸς κατ' ἐπὶ· ὅμως ὁ γὰρ προσοίσει διάστημα τὸ προτιθέμενον τῷ προλαβόντι. αὐτοῦ παντὸς μεγέθους συνεχῆς μετρίων ὁ τόπος τῷ ὅλῳ ἢ τῶν μο- 35 νοκίων. Themist. f. 52.

δείξας ὡς ὅμως ἐκ συνεχῶν ἐγγυμῶν ἢ τῶν νῦν ὅμως ἐξ ἀπτο- 40 μων δυνατὸν ἐν τι γενέσθαι μέγεθος, ἐκ περιστάσεως δείκνυσιν ὅτι τῶν ἐφεξῆς ἐγγυμῶν ἢ τῶν νῦν αἱ τις νομίζοι γίνεσθαι τι μήκος χρόνον, ὁ καλῶς οἶε'. πρῶτον μὲν καὶ ἐφεξῆς ἢ ταῦτα ἀλλή- 45 κα, ἐκ ἐποίει τι ἐν, ἀνομογενεὶς τινὸς ὄντος μεταξὺ. ἔπειτα ὅτι μόνον συνεχῆς ἀλλήλων ἀδύνατον εἶναι τὰς ἐγγυμᾶς καὶ ἀπτομέ- 50 ρας, ἀλλ' ὅμως ἐφεξῆς ἀλλήλων αὐτὰς εἶναι δυνατὸν... ὁ δὲ ὅμως τῷ ἐπιχειρήματι ὅπως ἐχρήσατο. αἱ γὰρ ἐξ ἐφεξῆς, πρῶτον, τὰ ἀμερῆ, δεῖ πάντως εἶναι τι αὐτῶν μεταξὺ μὴ ὁμογενές, 55 κα ἐγγυμᾶ μὲν ἐκ ἀν εἴη, γραμμῆ δὲ ὡς κενὸν μεταξὺ ἐγγυμῶν ἐν ἑα. αἱ μὲν ὅμως γραμμῆ, ἐκ ἑα καὶ ἐκ τῶν ἐγγυμῶν ἢ γραμμῆ· γὰρ ἐν αὐτῇ αἱ ἐφεξῆς ἐγγυμᾶ. αἱ δὲ κενόν, πλέον ἑα καὶ κενόν

ἐν τοῖς συνεχέσι τῶν ἐξ ὧν, τυχόντι τῶν ἐφεξῆς λογομένων ἐγγυμῶν, ἢ ὅμως ἑα καὶ ὅπως μέγεθος. ὡς περὶ γὰρ ἀπτομέναι δύο ἐγγυμᾶ μῆ- 5 κος ὅμως ποῶσιν, ὅπως ὅμως ἐγγυμᾶ καὶ κενόν. μήποτε ἐν ὁρθῶς ἐννοῆσαι δοκεῖ τὸ ὑπὸ τῷ Ἀριστοτέλει ῥηθὲν ὁ Εὐδόκιμος, ὅτι ἐκ ἀναρῆ ἀπλῶς τὸ ἐφεξῆς εἶναι ἐγγυμᾶ ἐγγυμᾶ ἢ τὸ νῦν τῷ νῦν, ἀλλὰ τὸ ὅπως εἶναι ἐφεξῆς ὥστε ἐκ τούτων εἶναι τὸ μήκος ἢ τὸν 10 χρόνον... ὁ δὲ Ἀλέξανδρος καὶ ὅπως ἐπεχείρησε τῷ λόγῳ. Simpl. f. 216 b.

καὶ τούτου οἶμαι τὸ ἐπιχείρημα τῷ αὐτῷ δευτικόν εἶναι, τῷ μὴδὲ 231 b ἐφεξῆς εἶναι τὰ ἀμερῆ, ὥστε ἐκ τούτων εἶναι τὸ μήκος ἢ τὸν χρόνον. 10. δηλοῖ δὲ καὶ τὸ ἐπὶ προσκαίμενον ὅτι πρὸς τὸ αὐτὸ καὶ ὅπως ὁ λόγος πεπόρισται... τὴν δὲ πρόσληψιν τὴν λέγουσαν μὴδὲν τῶν συνεχῶν εἰς ἀμερῆ διαιρετὸν εἶναι δείκνυσσι, μεταλαβὼν τὸ συνεχές εἰς τὸ μεταξὺ (τὸ γὰρ μεταξὺ ἢ γραμμῆ καὶ ὁ χρόνος), καὶ λέγει ὅτι ἄλλο γένος ὕχ ὅμως τε εἶναι μεταξὺ τῶν ἀδιαίρετων (ὁ γὰρ ὅμως τε με- 15 ταξὺ τούτων εἶναι τὸ φαῖον ἢ τὸ χλιαρόν), ἀλλ' ἢ τὸ διαιρετὸν ἢ τὸ ἀδιαίρετον, καὶ μάλιστα εἰ ἐκ τῶν ἀδιαίρετων συγκρίσας λέγει τὸ μεταξὺ... ζητεῖ δὲ ὁ Ἀλέξανδρος πῶς ὕγιος ἢ δεῖξις, εἰ διὰ μὲν τῷ μὴ διαιρεῖται τὸ συνεχές εἰς ἀμερῆ δείκνυσιν ὅτι μὴδὲ σύγ- 20 κει' ἐξ ἀμερῶν, ὅπως ἔλεγεν "ἀλλ' ὅμως ἢν τι τῶν συνεχῶν εἰς ἀμερῆ διαιρετόν," τὸ δὲ μὴ διαιρεῖται εἰς ἀμερῆ δείκνυσσι διὰ τῷ μὴ ἄπτεται τὰ ἀμερῆ ἀλλήλων, τυχόντι μὴ συγκρίσας ἀλλήλους, δι' ὅς ἔδειξεν ὅτι ἐξ ἀμερῶν ὕχ ὅμως τε συγκρίσας τὸ μέγεθος. καὶ λύει τὴν ἐνστάσιν λέγων ἄλλο εἶναι τὸ ἐπιχείρημα τὸ ἀπὸ τῷ με- 25 ταξὺ, τὸ λέγον ὅτι ἢ διαιρετόν ἐστιν ἢ ἀδιαίρετον, καὶ εἰ διαιρετόν, ἢ εἰς ἀδιαίρετα ἢ εἰς ἀεὶ διαιρετά... μήποτε δὲ ὅμως, ὡς εἴρη' πρό- 30 τερον, διαλλήλος ἢ δεῖξις ἐστίν, ἀλλ' ἐκ τῷ μὴ ἄπτεται ἀλλήλων τὰ ἀμερῆ πρῶτον μὲν ἔδειξεν ὅτι ὁ σύγκει' ἐξ ἀμερῶν τὰ συνεχῆ... νῦν δὲ δείκνυσιν ἐκ τῷ αὐτῷ πάλιν καὶ ὅτι ὁ διαιρεῖται εἰς ἀμερῆ τὰ 35 συνεχῆ, ἐκ δὲ τούτου ὅτι ὅμως σύγκει' ἐξ ἀμερῶν. ὥστε εἰ ἀμφω μὲν ἐκ τῷ μὴ ἄπτεται δείκνυσσι, τὸ δὲ μὴ συγκρίσας καὶ ἐκ τῷ μὴ διαι- 40 ρεῖται, ἐκ ἐξ αὐτῇ διαλλήλος ἢ δεῖξις. μήποτε δὲ ἐπὶ τῶν τοιού- 45 των ὅμως ἐξ αὐτοῦ ἢ διαλλήλος δεῖξις... προσέθισι δὲ καὶ τοιαύτας τινὰς ἐπιχειρήσεις ὁ Ἀλέξανδρος ἐκ τῷ Εὐδόκῳ λαβὼν. id. f. 217.

δείξας ἐν τοῖς προτέροις ἐπιχειρήμασιν ὅτι τὸ συνεχές ὁ σύγκει' 231 b 15. καὶ ἐξ ἀμερῶν, δείκνυσσι νῦν ὅτι ὅμως διαιρεῖται εἰς ἀμερῆ... κοι- 20 νότερον δὲ, φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος, τὸ ἐξ ἀπτομένων συγκρίμενον μέγεθος λέγεσθαι συνεχές, καὶ ὅπως ἀκούει ἐπὶ τῷ Ἀριστοτέλει εἰπόν- 25 τος "ἐν γὰρ τὰ ἑχάτα, ἢ ἄπτεται τὰ ἑχάτα τῶν συνεχῶν." μή- 30 ποτε δὲ ὁ τὸ ἐξ ἀπτομένων εἶπε συνεχές ὁ Ἀριστοτέλης, ἀλλ' ὅτι τὸ ἑχάτον τῶν συνεχῶν τῶν ἐμποσόντων τι μεῖζον συνεχές ἐξ αὐτῶν ἐν ἐστίν. εἰ δὲ ἐν, καὶ ἄπτεται ἀνάγκη, ὡς εἴρη'· ὁ γὰρ 35 γίνε' ἐν, μὴ πρότερον ἀφ' ἑα. id. f. 217 b.

δείξας κοινῶς ὅτι ὅμως συνεχές ἐξ ἀδιαίρετων σύγκει' ὅμως 231 b 16. διαιρεῖται εἰς ἀδιαίρετα, ἐπειδὴ τῶν συνεχῶν ὡς συνελόντι εἰπεῖν 40 τρία ἐστὶ, μέγεθος κίνησις χρόνος, δείκνυσσι νῦν ὅτι ὁ αὐτός ἐστιν ἐπ' αὐτοῖς λόγος, καὶ ὁμοίως ἢ ἐξ ἀδιαίρετων πανταχῶς σύγκει' καὶ

διαρεῖν) εἰς ἀδιαίρετα, ἣ ὑδὲν αὐτῶν. καὶ πρῶτον δεικνυσιν ὅτι ὁμοίως ἔχει τῷ μεγέθει ἡ κίνησις, καὶ τότε ὅτι καὶ ὁ χρόνος τὴν αὐτὴν ἔχει τούτοις λόγον. id. f. 218.

231^b 19. ἔτι εἰ μέγεθος ἐξ ἡμερῶν, καὶ γραμμὴν μεῖζον σημείω γραμ-
μῆς δυνατὴν γενέσθαι. ἀλλ' εἰ τῆτο, δῖχα διαμεθῆσθαι) τὸ σημείον.
εἰ γὰρ πᾶσα γραμμὴ δῖχα διαμετρή, καὶ ἡ μεῖζον σημείω καὶ ἡ ἐλάτ-
των. ὅταν τοίνυν ἡ μεῖζον τέμνηται δῖχα, καὶ τὸ σημείον δῖχα τμη-
θῇσιν, καὶ ὅλως ἡ ἐκ περισσῶν συγκειμένη, καὶ κύκλος δ'
ἂν εἴη τις ἐκ περισσῶν σημείων συγκείμενος. πῶς ὅν ὅτος δια-
μεθῆσθαι) δῖχα; αἴθε) δὲ καὶ τὴν διαμέτρου δῖχα τέμνεσθαι τὴν κύ-
κλον, μᾶλλον δὲ ὑδὲ ὅλως ἔσται διάμετρος. τὸ γὰρ κέντρον ἀμερὲς
ὑποκείμενον τὴν δι' αὐτὸ γραφομένην εὐθεῖαν ὑπαραδέχεσθαι, ὥστε
εἰς δύο γενέσθαι. ὅκον ὑδ' ἡμικύκλιον ἔσται, ἀλλὰ τὸ κέντρον αἰ-
θατέρω μέρει τῷ κύκλῳ προσγεμόμενον ἐν τῇ τομῇ μεῖζον ἐκείνου
ποιήσει. πολλὰ ἕτερα ἂν τις προσεπιλάβοι τὰ Ἀριστοτέλους ἐξερ-
γασάσθαι φιλοτιμώμενος. Themist. f. 52 b.

231^b 27. συνδιαρεῖν) γὰρ αἰεὶ τῇ κινήσει τὸ διάστημα. ἔσται τοίνυν καὶ τὸ
ἥμισυ τῆς κινήσεως ἐφ' ἥμισυ τῷ α'. ἀλλ' ὑπόκειναι ἀδιαίρετον
εἶναι τὸ α'. . . ὅτι δὲ ἀμύχανον κίνησιν τινα ἐξ ἀδιαίρετων εἶναι
κινήσεων, λέγομεν πάλιν. φανερόν τοίνυν ὅτι τὸ κινεῖσθαι παρεῖσθαι
κινήσεως γίνεσθαι, καὶ ὅπως ἂν ἔχη ἡ κίνησις, ὅπως ἔχει καὶ τὸ κινεῖσθαι.
εἰ τοίνυν ἡ κίνησις ἀδιαίρετος γινόμενὴ ἐπὶ τῷ α', ἀδιαίρετον ἔσται
καὶ τὸ κινεῖσθαι ἐπὶ τῷ α'. τῆτο δὲ ἀμύχανον, ὥς ὑδὲ ἡ κίνησις
ἀδιαίρετος. πῶς ὅν ἀμύχανον ἀδιαίρετον εἶναι τὸ ἐπὶ τῷ α' κινεῖσθαι;
ἀνάγκη τὸ κινούμενον πῶθεν ποῖ μὴ ἅμα κινεῖσθαι καὶ κενεῖσθαι ὅ ἐκ-
νεῖτο, τῷ τῶν αἵμα πορεύεσθαι Θήβαζε καὶ πεπορεύεσθαι καὶ εἶναι ἐν
Θήβαις. . . ἀλλ' ὁ σοφώτατος ἡμῶν Ἐπίκουρος ὅκον αἰχλίνεται
χρηστὴ φαρμάκῳ τῆς νόσου χαλεπωτέρῳ, καὶ ταῦτα Ἀριστοτέλους
τὴν μοχθηρίαν τῷ λόγῳ προσεπιδείξαντος. ἐπὶ μὲν γὰρ τῆς ὅλης τῆς
αβγ' κινεῖσθαι, φησὶ, τὸ κινούμενον, ἐφ' ἑκάστῳ δὲ τῶν ἡμερῶν ἐξ
ὧν σύγκειναι ὁ κινεῖσθαι ἀλλὰ κενεῖσθαι. εἴτ' ὅκον αἰσθάνεσθαι περιπτώτων
ἀναριθμήτοις τισὶν ἀτοπίας. id. ib.

232^a 6. εἴτα προσέθησιν τι, ὅπερ εἰκὸς ἦν τινὰ εἰπεῖν, ὅτι ἐπὶ μὲν τῷ
ὅλῳ μεγέθει τῷ αβγ' τῷ ἐξ ἡμερῶν συγκειμένῳ, μὴ ὅντος δὲ
ἡμερῶς, τὸ ὡ' κινεῖσθαι τὴν δεξ' κίνησιν, μικρότερον δὲ ἐκάστην τούτων
τῶν ἡμερῶν κινεῖσθαι ἀλλὰ κενεῖσθαι. ὅτω γὰρ ὅκον δόξει ἀκολουθεῖν
τὸ ἅμα τε κινεῖσθαι καὶ κενεῖσθαι. ἐπὶ μὲν γὰρ τῆς ὅλης ἔσται κινούμενον,
ὅκον μὲντοι καὶ καθ' ἑκάστην τῶν μορίων αὐτῆς τῶν ἀδιαίρετων
ἔσται κινούμενον. θεὶς δὲ τῆτο, τὰ ἐπόμενα ἀτοπα τῇ τοιαύτῃ
ὑπονοεῖ ἐπάγει. ἦτε γὰρ κίνησις ἔσται συγκειμένη ὅκον ἐκ κινήσεων
ἀλλ' ἐκ κινήσεων, τῷ τῶν περὶ τῶν κινήσεων, καὶ ἐκ
τῶν κενεῖσθαι. ἡ γὰρ δεξ' κίνησις ὅκον ἔξει τὰ μέρη τὰ δ' καὶ ε' καὶ ζ'
κινήσεις. κενεῖσθαι γὰρ ἐκείνο ταῦτα, ὅ κινεῖσθαι. ὁμοίως δὲ καὶ
τῷ κινεῖσθαι τὰ μέρη ἔσται ὅ κινεῖσθαι ἀλλὰ κενεῖσθαι, καὶ διαμε-
θῆσθαι) τὸ κινεῖσθαι εἰς μέρη α' ὅ κινεῖσθαι ἐστὶν ἀλλὰ κενεῖσθαι.
ἐπάγει δὲ καὶ ἄλλο ἀτοπον ἀκολουθεῖν ταύτῃ τῇ ὑπόθεσιν, τὸ κενεῖ-
σθαι τι μὴ πρότερον κινούμενον. . . ὅτι ὅ πάντῃ ἀπῆλθον ταύτην
τέθεικε τὴν ἔκαστον, δηλοῖ τὸ καὶ θέντος αὐτὴν καὶ διαλύσαντος τὸς

περὶ Ἐπίκουρον ὅμως ὕψερρον γενομένους ὅτω λέγειν τὴν κίνησιν ὅ-
νεαζ. ἐξ ἡμερῶν γὰρ καὶ τὸ μέγεθος καὶ τὴν κίνησιν καὶ τὸν χρόνον εἶνα
λέγοντες, ἐπὶ μὲν τῷ ὅλῳ μεγέθει τῷ ἐξ ἡμερῶν συνεσῶτος κινεῖσθαι
λέγουσι τὸ κινούμενον, καθ' ἑκάστην δὲ τῶν ἐν αὐτῷ ἡμερῶν ὅ κιν-
νεαζ ἀλλὰ κενεῖσθαι, διὰ τὸ εἰ θεθεῖν καὶ ἐπὶ τούτων κινεῖσθαι τὸ ἐκ
τῷ ὅλῳ κινούμενον, διαμετρεῖται αὐτὰ ἔσσεσθαι. Simpl. f. 218.

γράφει) καὶ τὸ κινεῖσθαι τι μὴ κινούμενον. cod. Pal. 237.

τέταρτον δὲ ἀτοπον ἐπάγει τῷ λόγῳ σποράδην μὲν ἐν τῷ
προδεδειγμένῳ εἰρημένῳ, νῦν δὲ ἐν ἰδίῳ καταταχθεὶς ἐπιχωρή-
ματι. τὰ γὰρ δεξ' ἀδιαίρετα ἦτοι κινήσεις εἰσὶν ἡ ὅ κινήσεις. ἀλλ'
εἰ μὲν κινήσεις, ἔσται τι παρέσσης κινήσεως αὐτῷ μὴ κινούμενον ἄλλο
ἡμερῶν. . . εἰ δὲ μὴ κινήσεις τὰ δεξ', ἡ κίνησις ἔσται ὅκον ἐκ κινή-
σεων συγκειμένη, ὅδὲ τὰ μέρη αὐτῆς κινήσεις ἔχουσα. Simpl.
f. 218 b.

καὶ μὲν τὴν γραφὴν τὴν λέγουσαν "εἰ γὰρ πᾶσα διαμετρή-
ται εἰς ἀδιαίρετα πᾶσα γραμμὴ ἡ διάστασις (ἔθος γὰρ τῷ Ἀρι-
τέλει θηλυκῶς τὰ μεγέθη καλεῖν διὰ τὸ γραμμὴν ἀντὶ μεγέθους
ἐκτίθεσθαι), εἰ ὅν διαμετρή ἡ γραμμὴ ἡ ἡ κίνησις, ἐπειδὴ τὸ ἰσο-
ταχῶς κινούμενον ἑλαττον μέγεθος ἡ ἑλαττον μέρος κινήσεως ἐκ
ἐλάττονι χρόνῳ διεσιν (ὅ γὰρ ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ καὶ τὸ μεῖζον καὶ τὸ
ἑλαττον ἡ τῷ μεγέθει ἡ τῆς κινήσεως κινήσεται), τὸ ἰσοταχῶς κιν-
ούμενον συνδιαμεθῆσθαι) τῇ κινήσει ἡ τῷ μεγέθει καὶ ὁ χρόνος. . .
εἰ μὲντοι εἴη γεγραμμένον ὡς ἐν τισιν ἀντιγράφοις εὐρίσκειν) "εἰ γὰρ
πᾶς διαμετρή, ἐξηγεῖται) ὁ Ἀλέξανδρος ὅτι εἰ πᾶς ὁ χρόνος ἐκ
διαμετρή, συνδιαμεθῆσθαι) τῷ χρόνῳ διαμετρή καὶ τὸ μέγεθος
καίτοι ὁ Ἀριστοτέλης ὅ τῆτο ἐπάγει, ἀλλ' ὅτι καὶ ὁ χρόνος διαμετρή
ἔσται. καὶ τούτῳ ὁ Ἀλέξανδρος ὕψερρον ἐπισημαίνει λέγειν ὅτι δόξει
ὅτι ἂν τὸ μέγεθος πάντῃ διαμετρή, καὶ ὁ χρόνος ἔσται διαμετρή
ἐπάγει πάλιν τὸ ἀντίστροφον διὰ τῷ "εἰ ὁ χρόνος διαμετρή ὅ καὶ
φέρεται τι τὴν α', καὶ ἡ τὸ α' ἔσται διαμετρή." ὁ μὲντοι Ἀριστοτέλης
καὶ ἄλλην οἶδε τῆς τοιαύτης γραφῆς διασολήν. "εἰ γὰρ πᾶς, ἐπὶ
ἐπάγει "ἀδιαίρετος," καὶ ἐξηγεῖται) ὅτι εἰ πᾶς ὑποθεθεῖς ἀδιαίρετος
χρόνος, ἐν τῷ ἐλάττονι δὲ τὸ ἰσοταχῶς διεσιν ἑλαττον, διαμετρή
ἔσται καὶ ὁ χρόνος ὁ ὑποθεθεῖς ἀδιαίρετος. καλῶς δὲ ὁ Ἀριστοτέλης
ἐνταῦθα ὑπέστη, ὅτι ὅ μόνον ἀκολουθεῖν δεικνυσιν ὡς θατέρῳ ὅ-
τος διαμετρή καὶ θατέρῳ ἔσται, ἀλλὰ καὶ προσαναγκάζει διαμετρή
εἶναι καὶ τὸν χρόνον καὶ τὸ μέγεθος, ὡς περὶ τὴν κίνησιν. id. ib.

ὁ μὲν Ἀλέξανδρος ἐν τέτοις φησὶ, μὴ τὸ δεῖξαι ὅτι ὡς ἔχει
μέγεθος καὶ ἡ κίνησις πρὸς τὸ ἐξ ἡμερῶν εἶναι ἡ μὴ εἶναι, ὅπως ἔχει
καὶ ὁ χρόνος, νῦν δεικνυσιν ὅτι μὴ σύγκειναι) ὁ χρόνος ἐξ ἡμερῶν
μὴ) ἐκ τῶν νῦν. μήποτε δὲ ἦδη καὶ τῆτο δέδεικεν, ὅτι ἐπεὶ καὶ ὁ
χρόνος διαμετρή ἔσται, τῷ τῶν μέρων χρόνον. χρόνος γὰρ τὸ ἐκ
χρόνου μέρος. ἀλλ' ὡς εἴρηται, μὴ τὸ ἐκ τῆς ἰσοταχῆς τῷ κινούμενῳ
κινήσεως δεῖξαι καὶ ὅτι διαμετρεῖται ἐπ' ἀπειρόν ἐστιν ὅ τε χρόνος καὶ ἡ
μέγεθος, καὶ δηλοῖται καὶ ἡ κίνησις, καὶ ὅτι ἀναλογικῶς ἀλλήλους δια-
μετρή, νῦν ἐκ τῷ θατέρῳ καὶ βραδύτερον τὰ αὐτὰ δεικνυσιν. ὅ γὰρ
μόνον ὅτι ὁ χρόνος διαμετρή, ἀλλ' ὅτι καὶ τὸ μέγεθος. καὶ τῷ τῷ
αὐτῶς ὁμολογεῖ ὁ Ἀλέξανδρος. καὶ ὁ Ἀριστοτέλης δὲ λέγειν πρὸς

τῷ τίλει τῆς ῥήσεως ὅτι διαιρεῖ τὸ μὲν θάττον τὸν χρόνον, τὸ δὲ βραδύτερον καὶ τὸ μῆκος. προηγουμένως μέντοι τὸν χρόνον ἀποδείκνυσεν ἐν τούτοις διαιρετόν, καὶ σὺν τῷ χρόνῳ τὸ μέγεθος, εἰς ὃ καὶ ἐπέβλεψεν ὁ Ἀλέξανδρος. id. f. 219.

ὁ δὲ ἀμερεῖς υποτιθέμενος χρόνος διαφθείρει τὸ θάττον καὶ βραδύτερον, πρῶτα ἐν ὀφθαλμοῖς ὅντα καὶ πᾶσι γνωρίμα... ὡς ἐγὼ καὶ οἱ ἔμοι παῖδες τὴν αὐτὴν ὁδὸν τὴν ἐκ Νικαίας εἰς τὴν πατρίδα, ἐγὼ μὲν ἀπὸ τῆς δημοσίας ἔχων οἱ δὲ ἄμαξαν, ὅτε ἐν ἴσῳ διπύσαμεν χρόνῳ, ἀλλ' ἐγὼ μὲν ἐν δύο νυχθημέροις, οἱ δὲ ἐν τῆρας. Themist. f. 53.

δεῖξας ὅτι τὸ θάττον ἴσον διάστημα ἐν ἐλάττω χρόνῳ κινεῖται καὶ τὸ βραδύτερον ἐν τῷ ἴσῳ ἔλαττω, τούτοις προχωροῦντες δείκνυσαν ὅτι ὁ χρόνος ὁ σύγκειται ἐκ τῶν νῦν ὄντων ἀμερῶν, ἀλλ' ἔστι συνεχὲς καὶ εἰς αἰεὶ διαιρετὰ διαιρετός, ὁμοίως δὲ καὶ τὸ μέγεθος, καὶ τὸ μὲν θάττον διαιρεῖ τὸν χρόνον, τὸ δὲ βραδύτερον τὸ μέγεθος... 15 ἐπεὶ καλῶς ὁ Ἀλέξανδρος, πῶς ἐπὶ τῷ κυκλοφορητικῷ σώματι ἀληθὲς ὁμαλῶς κινούμενον τὸ θάττον καὶ βραδύτερον κινεῖται... καὶ παράγει καὶ τὴν Εὐδόμηον ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν φυσικῶν ὅπως ἀποδεικνύει τὸ εἰρημένον... εἰκὼς δὲ τῶν καὶ ἐνταῦθα μέμφεσθαι τὴν ἀποδείξιν καὶ ὡς διαλλήλων καὶ ὡς αὐτὸ δι' αὐτὸ δεικνύσαν... 20 ἐκτεταταὶ δὲ χρῆται ὅτι διὰ τῆς κινήσεως νῦν τὸν χρόνον καὶ τὸ μέγεθος διαφθείρει διαιρετὰ. Simpl. f. 220.

ἐπεὶ τούτων τὸ βραδύτερον ἐν τῷ ζ' χρόνῳ τὴν γ' διήκει, τὸ ἔλαττον ἐν τῷ ἐλάττω χρόνῳ ὑπέκει τὴν γ', ἀλλ' ἐλάττω τῆς γ', τὴν γ' μόνον. νοήσομεν τάνουν ὡς αἰεὶ τὸ θάττον ἡμῶν καὶ βρα- 25 δύτερον μεταλαμβάνοντες, καὶ τῷ υποδοσθέντι τρόπῳ χωρμένοις τῆς μεταλήψεως τὸ μὲν θάττον αἰεὶ διαρῆσαι τὸν χρόνον, τὸ βραδύτερον δὲ αἰεὶ διαρῆσαι τὸ μέγεθος. τὸ μὲν γὰρ θάττον αἰεὶ τὴν αὐτὴν αἰεὶ ἐν τῷ ἐλάττω χρόνῳ, τὸ βραδύτερον δὲ ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ τὴν ἐλάττω εὐθεῖαν διήκει. αἰεὶ δὲ ὅσης δυνατῆς τῆς μεταλή- 30 φσεως (αἰεὶ γὰρ δυνατὸν τὸ θάττον νοεῖν καὶ τὸ βραδύτερον), αἰεὶ καὶ τὸν χρόνον καὶ σὺν τῷ χρόνῳ τὸ μέγεθος διαρῆσαι δυνασόμεθα. ἀκολουθεῖ τὰ αὐτὰ ἀλλήλους. Themist. f. 53.

δεῖξας δὲ ἐκθέσεως ὅτι τῇ τῷ χρόνῳ διαίρεσει συνδιαίρεται καὶ τὸ μέγεθος, τὸ αὐτὸ δείκνυσθαι λέγει καὶ ἐξ ἄλλων λόγων συνεπισημέ- 35 σαι, ὡς ἔοικε, τότε τοῖς περὶ τούτων διαλεγόμενοις... ἐπειδὴ δὲ ὁ χρόνος καὶ τοῖς ἐσχάτοις ἀπειρὸς ἐστὶ μῆτε ἀρχὴν ἔχων μῆτε πέρασ, ἐν τῷ τελευταίῳ ταύτης δεικνύει τῆς πραγματείας πῶς ἀληθὲς ἐστὶ καὶ τὸ μέγεθος ὅπως ἀπειρὸν ἔστιν· αὐτὸ γὰρ τὸναντίον ἐν τῷ τρίτῳ ταύτης δέδεικε τῆς πραγματείας, ὅτι ὅτε μέγεθος ἀπειρὸν ἐστὶ 40 καὶ ἐσχάτος. μήποτε ὅν ὡς περὶ ὁ χρόνος διττός ἐστιν, ὁ μὲν ἀπειρὸς τοῖς ἐσχάτοις ὁ τὴν ἀναρχὴν καὶ ἀτελεύτητον κυκλοφορίαν μετρώμενος, ὁ δὲ τοῖς ἐσχάτοις μὲν πεπερασμένος, ἐν δὲ τῇ διαίρεσει μόνῃ τὸ ἀπειρὸν ἔχων, ὡς ὁ μερικὸς ὁ τὰς ἐπ' εὐθείας κινήσεις μετρώμενος, ὡς καὶ τὸ μέγεθος διττὸν ἐστὶ, καὶ μὲν ἀπειρὸς τοῖς ἐσχάτοις, ὅς ὡς 45 ἀρχὴν, ὅσον ἀπεφύσκειν ἐν τῷ τρίτῳ βιβλίῳ, ἀλλ' ὡς κυκλοῦν καὶ μῆτε ἀρχὴν ἔχων μῆτε πέρασ, τὸ δὲ καὶ ἀρχὴν ἔχων καὶ πέρασ, οἷα τὰ ἐν γενέσει, ἐπ' ἀπειρὸν δὲ ὅντα διαιρετὰ τῷ συνεχῇ εἶναι.

ἀμφὸν δὲ τῶν ἀπειρίαν καὶ ὁ ὅλος χρόνος μετέχει καὶ τὸ κυκλοφορητικῶν σῶμα· καὶ γὰρ ἀναρχα καὶ ἀτελεύτητα καὶ συνεχῇ ὄντα ἐπ' ἀπειρὸν ἐστὶ διαιρετὰ. ἐμοὶ μὲν ὅν ἐπαύλεον ὅτι καὶ ἀπορῆσαι ταύτην τὴν ἀπορίαν καὶ διαλύσαι παρ' ὁδὸν τῶν ἐξηγητῶν αὐτὴν εὐρησάμεν· 5 εἰ δὲ τις πιθανώτερος ἐπιβάλλοι, φίλος ὢν ἀλλ' ὅτι ἐχθρὸς κρατεῖ. Simpl. f. 221.

ἔστιν ὁ λόγος ὁ τῷ Ζήνωνος τοῦτο. εἰ ἔστι κίνησις, ἐνδέχεται 233· ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ τὰ ἀπειρα διελθεῖν ἀπτόμενον αὐτῶν ἐκείνου. 21. ἀλλὰ μὴν τούτο ἀδύνατον· ὅτι ἄρα ἐστὶ κίνησις. καὶ τὸ μὲν συνεχ- 10 μένον ἐδείκνυε χωρῶντες τῇ τῶν μεγεθῶν ἐπ' ἀπειρὸν διαίρεσιν... τὴν δὲ πρόσληψιν τὴν λέγουσαν "ἀλλὰ μὴν ἀδύνατον τὰ ἀπειρα διελθεῖν καὶ ἄψαλς ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ" δεικνύσιν ἐκ τῶν τὸ ἀπειρὸν ἀδιεξίτητον εἶναι... ὁ δὲ Ἀριστοτέλης τὴν πρόσληψιν αἰτιάται· ὅτι γὰρ ἀδύνατον ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ τὰ ἀπειρα διελ- 15 θεῖν... τὸ ὅν σόφισμα τῷ Ζήνωνος ἐγένετο παρὰ τὴν τῷ ἀπειρῷ ὁμωσύμῃν, καὶ τὸ μεταλαμβάνειν τὸ κατὰ διαίρεσιν ἀπειρὸν εἰς τὰ τοῖς ἐσχάτοις ἀπειρὸν... ὁ δὲ Ζήνων τὸ μὲν μέγεθος εἰς τὰ ἀπειρα διηρημένον ἐνεργεῖα ἐλάμβανεν, τὸν δὲ χρόνον ὑπέκει, καίτοι ὁμοίως ἔχοντα τῷ μεγεθεῖ... ἐν δὲ τῷ τελευταίῳ ταύτης τῆς πραγμα- 20 τείας τὴν λύσιν ταύτην πρὸς μὲν τὸν ἐρωτώμενον ἰκανῶς ἔχειν ταύτην φησὶν (ἐρωτᾷ γὰρ εἰ ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ ἀπειρα ἐνδέχεται διελθεῖν), πρὸς δὲ τὸ πρᾶγμα καὶ τὴν ἀλήθειαν ὅχι ἰκανῶς· ὅθεν γὰρ ὁ χρόνος τὸ ἀπειρὸν ἐνεργεῖα ἔχει ἀλλὰ δυνάμει. διὰ ἀκριβέστερον ἐκεῖ λύει. id. ib.

τούτο δὲ ἀγνοεῖ Ζήνων, ἢ προσποιεῖται, ὅταν εἴη τὴν κίνησιν ἀναρῶν ἐκ τῆς μὴ δυνατῆς εἶναι λέγειν ἐν πεπερασμένῳ τῷ χρόνῳ τὰ ἀπειρα διελθεῖν τὸ κινούμενον καὶ ἄψαλς τὸ α' ἀπειρὸν καὶ καθ' ἑκάστην, εἰ τὸ μὲν μῆκος τὸ ποδιαῖον εἰς ἀπειρα διαιρετὸν καὶ ἐπ' ἀπει- 30 ρον, ὁ δὲ χρόνος τῆς κινήσεως τῆς ἐπ' αὐτῷ πεπερασμένος. οἱ γὰρ ἐπὶ τῷ σῶματι κυλούμενοι τροχοὶ τῶν ἀρμάτων ὅθεν δὴ πν, φησὶ, παραλείπονται τῆς διαίρεσεως τῷ σῶματι, ἀπείρου δὲ ὅσης αὐτῆς καὶ τῶν ἐπ' αὐτῆς γινόμενων μερῶν πῶς ἀπειρα διαθέσθαι ἐν χρόνῳ πεπερασμένῳ. τούτο γὰρ αὐτῷ τὸ ἀδύνατον ἠκολούθησεν ἐκ τῆς μὴ κατιδεῖν, ἢ μὴ ἐβελῆσαι, ὅτι διχῶς λέγει ἀπειρὸν καὶ μῆκος καὶ 35 χρόνος καὶ πᾶν ὅλος τὸ συνεχές, ἢ τῷ διαίρεσθαι ἐπ' ἀπειρὸν, ἢ τῷ μηδὲν ἔχοντα ἔχειν μηδὲ πέρασ τι τῷ μεγεθεῖ. Themist. f. 53 b.

ὁ Ζήνων ἀναιρῶν τὸ εἶναι κίνησιν ἐκέρχρητο τοῦτω συλλογισμῷ. εἰ ἔστι κίνησις, ἐνδέχεται τὸ ἀπειρὸν ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ διελθεῖν· ἀλλὰ μὴν τούτο ἀδύνατον, ὅτι ἄρα ἐστὶ κίνησις. εἰ γὰρ κινεῖται τι ἐπὶ πηχυαίᾳ μεγεθεῖ ἐν μὲν ὥρᾳ, ἐπειδὴ ἐν παντὶ με- 40 γεθεῖ ἀπειρὸν ἐστὶ σημεῖον, ἀνάγκη πάντων ἄψαλς τῶν σημείων τῷ μεγεθεῖ τὸ κινούμενον· διελύσεται ἄρα τὸ ἀπειρὸν ἐν πεπε- ρασμένῳ χρόνῳ, ὅπερ ἀδύνατον. cod. Reg. 1853.

δεῖξας ὁμοίως συνεχῇ τὸν τε χρόνον καὶ τὸ μέγεθος, καὶ ὁμοίως 233· διαιρετὰ ἐπ' ἀπειρὸν, καὶ τὸν Ζήνωνος λόγον ἐκ ταύτης διαλύσας 31. τῆς ὁμοιότητος, προστίθεται τι τοῖς προαποδοσθέντων ὡς ἀκολουθεῖν τε καὶ ὡς ἐξ ἐκείνων δεικνύμενον, τὸ μῆτε τὸ ἀπειρὸν διάστημα καὶ

ὑποθετῇ εἶναι ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ δύνασθαι τι κινήσθαι, μήτε ἐν ἀπείρῳ χρόνῳ πεπερασμένον. ἄπειρον δὲ νῦν λαμβάνει τὸ κυρίως ἄπειρον τὸ κατ' ἐνέργειαν, ὅπερ τοῖς ἐχάτοις ἔλεγεν ἄπειρον... μεταξὺ δὲ ἔκτισαν λύει τὴν λέγουσαν ὅτι τὸ βέ' μέγεθος ὁ πάντως καταμετρεῖ τὸ ὅλον τὸ αβ', ὡς καὶ ἀληθῶς εἰπεῖν ὅτι τριπλασίων, εἰ τύχοι, ἢ τετραπλασίων ἢ ὅποσαπλασιονῶν ἐστὶ τὸ αβ' τῷ βέ' δυνατὸν ἢ καὶ ἑλλείπειν ἐν τῇ μετρήσει καὶ ὑπερβαλλεῖν. λέγει ὅτι ὅθεν διαφέρει, καὶ ἑλλείπει καὶ ὑπερβαλλεῖ, εἰ μόνον τὸ ἴσον τῷ βέ' μεγέθει ἐν ἴσῳ τῷ χρόνῳ τῷ γδ' διεξέρχεται... διχῶς δὲ φερομένης τῆς γραφῆς τῆς ἐν τῷ τέλει τῆς ῥήσεως ταύτης (ὁ β'), εἰ μὴ εἴη γεγραμμένον "εἰς ἴσα ἢ διαιρεθῇ" καὶ τὸ μέγεθος," ἀσάφειαν ἔχει, λέγει δ' ἄν, εἰς ἴσα ἢ διαιρεθῇ" εἰς ὅσα καὶ τὸ μέγεθος. εἰ δὲ ὡς Ἀλέξανδρος καὶ Θεμίστιος καὶ Ἀσπασίος γράψουσιν "εἰς ἴσα ἢ διαιρεθῇ" ὡς καὶ τὸ μέγεθος," σαφὲς ἂν εἴη τὸ λεγόμενον, ὅτι καὶ ὁ χρόνος εἰς ἴσα τῷ ἀριθμῷ διαιρεθῇ" εἰς ὅσα καὶ τὸ μέγεθος· περὶ ἢ τῷ χρόνῳ λέγει, τῷτον δευκνύς ὅτι μὴ ἄπειρος. Simpl. f. 221 b.

233^a 35. τὸτο τοῖνον τὸ μέρος τῷ μήκους, λέγω δὲ τὸ βέ', ὅλην καταμετρήσει τὴν αβ', ἢ ὑπερβαλεῖ τῷ μέρει τῷ τελευταίῳ· διαφέρει ἢ ὅθεν, εἴγε αἰετὶ τὸ ἴσον τῷ βέ' μέρει ἐν ἴσῳ διήξει, τῷτο δὲ καταμετρεῖ τὸ ὅλον μέγεθος, καὶ ὑπερβαλλεῖ τῷ μέρει τῷ τελευταίῳ· πεπερασμένους ἢ πᾶς ἔξαι χρόνος ἐν ᾧ διήλθεν τὸ ὅλον· εἰς ἴσα ἢ μέρη διαιρεθῇ" εἰς ὅσαπερ καὶ τὸ μέγεθος. εἰ δὲ σε ταράττει τὸ μὴ πάντως ἀπαρτίζειν τὸ βέ' καὶ τὸ μετρεῖν τὴν αβ', ἔξεστ' σοι τὸ βέ' τηλικῶτον ποιεῖν ἥλικον καταμετρήσει τὴν βα'· εἰ ἢ καὶ καὶ τὴν πᾶσαν ἐν ἀπείρῳ χρόνῳ διέξεισιν, ἀλλὰ τό γε βέ' πάντως ἐν πεπερασμένῳ. ὡς' εἶπερ τὸ βέ' καταμετρεῖ τὴν βα', καὶ ὁ χρόνος ἐν ᾧ, φαίη τις ἂν ὅτι καὶ τὸ βέ' μέρος ἐν ἀπείρῳ χρόνῳ διέξεισιν. ἀλλ' ἀδύνατον. εἰ ἢ ὥρισται καὶ θάτερον πέρας ὁ χρόνος, καὶ ἀρκεταὶ ποτε τῆς κινήσεως τὸ κινούμενον ἀπὸ τῷ β' σημείῳ, ἀνάγκη τὴν βέ' διελθεῖν ἐν χρόνῳ πεπερασμένῳ. ἐπεὶ ἢ ἐν ἐλάττω χρόνῳ τὸ μέρος οἰεῖσιν ἢ τὸ ὅλον, ἀνάγκη τὸν ἐλάττω χρόνον καὶ πεπερασμένον, τὴν μὲν ἀρχὴν τὴν αὐτὴν ἔξει τῷ ὅλῳ, τὸ δὲ πέρας ἐκ τῷ ἐλάττω εἶναι προσλήψεται. ἢ αὐτὴ δὲ ἀπόδειξις καὶ εἰ τὸ μὴ μήκος ἄπειρον ὑποβοῦμεθα, τὸν χρόνον δὲ πεπερασμένον· ἔξαι ἢ ἡμῖν πάλιν καὶ τὸ μήκος πεπερασμένον, τῇ παραπλησίᾳ μεθόδῳ χωρμένοις. ἢ δὲ αὐτὴ ἀπόδειξις ἡμῖν, καὶ μὴ ἰσοταχῇ τὴν κίνησιν ὑποβοῦμεθα... ταῦτα μὲν ἔξωθεν τῷ προκειμένῳ προσεβλήθη ἡμῖν ὁ λόγος διὰ τὴν Ζήνωνος ἀπορίαν. ἐπαυῶμεν δὲ ὅθεν ἐξεβήκαμεν, ὡς ὅτε γραμμὴν ὅτε ἐπίπεδον ὅθεν ὅλως ὅθεν τῶν συνεχῶν ὅτε ἄτομον ἐνδέχεται εἶναι ὅτε ἐξ ἀτόμων συγκεισθῇ, ὁ μόνον διὰ τὰ πρότερον εἰρημένα, ἀλλ' ὅτι καὶ διαιρεῖται τὸ ἄτομον ἐξ ἀνάγκης συμβήσεται. Themist. f. 53 b.

233^b 7. λαβὼν πρότερον τὸ βέ' μέγεθος ἀδιοριζότερον καὶ ὡς μὴ πάντως καταμετρεῖν τὸ αβ', ἀλλὰ καὶ ὑπερβαλλόν ἐν ὅτε ἢ ἑλλείπον, καὶ ὑπὸ τῷ γδ' χρόνῳ πεπερασμένῳ μετρεμένης τῆς ἐπ' αὐτῷ κινήσεως, ἄπερ ἄμφω ἐνστάσεις ἔχειν δοκεῖ τινάς, διὰ τούτων τῷ ἐπιχειρήματος τοῦτον ἀφαιρεῖ τὸ βέ' ὡς καταμετρεῖν τὸ ὅλον, καὶ ἐξ

ὑποθέσεως λαμβάνει τὸ ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ διέναι αὐτὸ τὸ αὐτῷ κινούμενον, καὶ δείκνυσιν ὅτι καὶ καταμετρεῖν ἐξ ἀρχῆς ὑποθετῇ τὸ βέ', τῷ γδ' χρόνῳ ληφθέντος πεπερασμένου καὶ ὅλος ὁ χρόνος διεχθήσεται... καλῶς δὲ ἐπέστησεν ὁ Θεμίστιος ὅτι εἰ καὶ μὴ ἐν ἴσῳ χρόνῳ τὸ ἴσον κινεῖται διάστημα, ἀλλὰ ποτὲ μὲν ἐν πλείοντι τὸ ἴσον ποτὲ δὲ ἐν ἐλάττω, διαιρεθέντος καὶ ὅτε τῷ πεπερασμένῳ διαστήματι εἰς τὰ ἴσα μέρη συνδιαιρεθῇ" καὶ ὁ χρόνος εἰς τὰ αὐτὰ μέρη, ἐκείνῳ δὲ εἰς ἴσα ἀλλήλοις, ἀλλὰ πρὸς γε τὸ πεπερασμένον αὐτὸ ἐπιδίδεται ἐξαρκεῖ τὸ ἐκ μορίων πεπερασμένων αὐτὸν ἐπιδίδει καὶ τῷ ἀριθμῷ καὶ τῷ μεγέθει, καὶ ἄνισα τυγχάνη τὰ μέρη. Simpl. f. 222.

τινὰ τῶν βιβλίων ὑποτίθουσιν εἰς τὸ "τῷτο," εἰτα ἐπὶ ὅτι "ἀνάγκη πεπερασμένον," τὸν χρόνον δηλαδὴ. cod. Pal. 237.

λέγει νῦν ὅτι δεδεδειγμένον ἡμῖν τὸ τὰ συνεχῇ μὴ διαιρεθῆαι ἄτομα, φανερόν ἐκ τούτου ὅτι ὅθεν μῶριον τῶν συνεχῶν ἄτομον εἰ καὶ ἀδιαίρετον, εἴπερ μὴ διαίρεται εἰς ἄτομα τὰ συνεχῇ. διότι καὶ ἐπ' αὐτῶν τῶν μορίων ὁ λόγος ὅτι ἀδύνατον αὐτὰ ἄτομα εἶναι, πρῶτον μὲν τὸ τῷ μεγέθει, εἰτα καὶ τὸ τῷ χρόνῳ. διαφέρει δ' ἂν ἢ ἀπόδειξις αὐτῇ τῆς προτέρας, ὅτι ἐκείνη μὲν εἰδείκνυε μὴ ὄντα αὐτὰ ἀδιαίρετα, αὐτὴ δὲ δείκνυσιν προηγουμένως ὅτι διαίρεται ἐστὶ καὶ τὸ ἀνάγκη τῆς διαίρεσεως ἐπιδείκνυσιν. Simpl. f. 222 b.

δείξας διαίρετα τὰ μέρη τῶν συνεχῶν, τὸ τε κίνησι καὶ τῷ μεγέθει καὶ δηλονότι καὶ τῆς μέσης· τούτων κινήσεως, ἐκ τῷ εἰ μὴ διαίρετα εἴη διαιρεθῆαι τὸ ἄτομον, ὅπερ ἀδύνατον, ἐπειδὴ καὶ τὸ τῷ χρόνῳ τί ἐστιν, εἰκότως ἐφεξῆς τὰ περὶ αὐτῷ διαρθρῶ. διπλὸν δὲ ὄντος τῷ νῦν, τῷ μὲν ὡς ἀρχῆς καὶ πέρας τῷ χρόνῳ, ὁ ἀπὸ τῆς τῇ συγμῇ τῇ ἐν τῇ γραμμῇ, τῷ δὲ καὶ τὸν ἐνεσῶτα χρόνον λεγόμενον, ὅς ἀντιδιήρηται πρὸς τὸν παρεληλυθότα καὶ τὸν μέλλοντα, τὸ ὡς ἀρχὴν καὶ πέρας, ὁ καὶ ἀδιαίρετον ἐστὶ, καθ' αὐτὸ καὶ πρῶτως καὶ λέγουσθαι φησι, τὸ δὲ ἕτερον ὁ καθ' αὐτὸ ὅθεν πρῶτως, ἀλλὰ καθ' ὅσον ἔχει ἐν αὐτῷ τὸ πρῶτως καὶ καθ' αὐτό... ἀλλ' ὁ μὲν Ἀριστοτέλης ἐπὶ ταῦτα ἀμφοῖν εἰπὼν, καὶ τὸ πέρας καὶ τῆς ἀρχῆς, ἀσφί τὸν λόγον ἐποίησεν· ὁ δὲ Εὐδόκιμος ὅθεν φησιν ἐπὶ ταῦτα τὸ πέρας ὅθεν ἐπέκεινα τῆς ἀρχῆς. id. f. 223.

δείξας ὅτι ἕτερον καὶ ἕτερον ὁ δύναται εἶναι τὰ ἔχοντα ὡς ἀπὸ μέρους ἀλλήλων, δείκνυσιν ἐφεξῆς ὅτι ὅθεν ὡς κενωρισμένα καὶ ἐφεσῶτα ἀλλήλων ἔξαι ὅλως δύο τὰ ἔχοντα τῷ χρόνῳ· εἰ ἢ εἴη ἀνάγκη χρόνον εἶναι μεταξὺ... δυνατὸν δὲ καὶ ἐπὶ ἐκάτερον μέρος τῆς διαίρεσεως συνάγειν τὸ ἄτοπον, ὡς Ἀσπασίος συνήγαγε ἐπεὶ ἢ τὸ μεταξὺ διαίρεσις τὸ μὲν παρεληλυθός ποιεῖ τὸ δὲ μέλλον, ἐὰν ἐκάτερον τῶν τμημάτων τῷ ἐνεσῶτος διαιρεθῇ, εἰς παρεληλυθός πάλιν καὶ μέλλον διαιρεθῇ, καὶ ἔξαι καὶ ἐν τῷ παρεληλυθότι τὸ μέλλοντός τι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι τὸ παρεληλυθός. f. 223 b.

δεύτερον ἐπιχείρημα τῷτο, ἐνστάσεως οἶμαι τινὸς λυτῶν ἐλεγεῖσθαι ὅτι ὅθεν ἄτοπον μεταξὺ τῷ παρεληλυθότος καὶ τῷ μέλλοντος εἶναι τὸ νῦν τὸ ὡς ἐνεσῶς. καὶ λέγει ὅτι τὸ μεταξὺ τῷτο καὶ τὸ καθ' αὐτὸ νῦν· ἀμερές ἢ τὸ καθ' αὐτό, τῷτο δὲ διαίρετον καὶ

χρῆς ἐστίν. καὶ λέγει· ἐν νῦν, ὅχ' ὡς καθ' αὐτὸ ὑπάρχοντος αὐτῷ τῷ ὁνόματι λέγει, ἀλλ' ὡς καθ' ἕτερον. . . ἔστι δὲ καὶ ἄλλη γραφή τοιαύτη ἥ ἡ διαίρεσις καθ' αὐτό, καὶ λέγει· ἀνὴρ ἐστὶ μεταξὺ τούτου καθ' ἕτερον ἐστὶ νῦν· ἡ ἡ διαίρεσις ἐστὶ τὸ καθ' αὐτὸν, ἀλλ' ὅτι τὸ διαίρεσιν. id. ib.

γράφει· ἡ ἡ διαίρεσις ἡ καθ' αὐτό, καὶ λέγει· ἀνὴρ διαίρεσιν τὸ ἀμερές νῦν, ὅ καὶ αὐτὸ ἐστίν. cod. Pal. 237.

ἐστὶ δὲ γράφει· καθ' αὐτό, λέγει· ἀνὴρ ὅτι τὸ μεταξὺ τούτου καθ' ἕτερον ἐστὶ νῦν· ἡ ἡ διαίρεσις ἐστὶ τὸ καθ' αὐτὸν, ἀλλ' ὅτι τὸ διαίρεσιν. id. ib.

ὅτι ἐν τῷ νῦν χρόνῳ ἐστὶ μόνον, καὶ διὰ τούτου φησὶν ὅτι τῆς ἐν αἰῶνι τῶν θεῶν γένεσις καὶ ἀκηνοῖας ἑλλαμνίς τις εἰς ἡμᾶς καταπεφύκαται τὸν· μιμνῶ· ἡ τὸ γένεσιν τῶν αἰδίων. id. ib.

δαίνας πρότερον ὅτι καὶ τὸ μέγεθος ἐφ' ὃ ἡ κίνησις διαίρετον ἐστὶν εἰς αἰεὶ διαίρετά, καὶ ἡ κίνησις αὐτῇ καὶ ὁ χρόνος, νῦν δεικνύσιν ὅτι καὶ τὸ κινούμενον αὐτὸ ἀδύνατον ἀμέγεθες εἶναι καὶ ἀδιαίρετον. καὶ τῶς προσεχῶς δὲ εἰρηματικῶς ἀκολούθως ἐπὶ τὰ νῦν λεγόμενα. . .

ἐν δὲ τούτῳ τῷ ἐπιχειρήματι δυνατὸν ἐστὶ λύειν τὴν κίνησιν ἀναιδέα λόγον ἐν τῷ δεῖν τὸ κινούμενον ἢ ἐν τῷ εἶναι ἢ κίνησις εἶναι ἢ ἐν τῷ εἶναι ὁ ἡ κίνησις, μηδέτερον δὲ δυνατὸν εἶναι. ἐν τε

ἡ τῷ εἶναι ὁ ἡ κίνησις, καὶ ἐν τῷ εἶναι ὁ ὁ ἐκείνῳ κινεῖ· ἀλλ' ἡμεῖς. ἐδέχθη· ἡ ὅτι ἐν ὑπετέρῳ ὅλον, ἀλλὰ τὸ μὲν τι αὐτῷ ἐν τούτῳ τὸ δὲ ἐν ἐκείνῳ. ἐν δὲ τούτοις ὁ Ἀλέξανδρος εἰς τὴν οἰκίαν

περὶ ψυχῆς ὑπόθεσιν πάντα ἔκρινεν τὴν λέγουσαν ἀχώριστον εἶναι τὸ σῶμα τὴν ψυχὴν, καὶ ἐκ τῶν νῦν λεγόμενων φησὶ ὅλον εἶναι τὸ

τῶν. . . ῥητέον δὲ οἷμαι πρὸς μὲν τὸ κινεῖσθαι τὴν ψυχὴν ἀμερῇ ὅταν, ὅτι σωματικὴν μὲν καὶ κινεῖσθαι κίνησιν. . . ταῦτα δὲ καὶ τῷ κο-

σμοφάτῳ ἀρέσκει τῶν Ἀριστοτέλους ἐταίρων Θεοφράστῳ ἐν τῷ πρώτῳ τῶν περὶ Κινήσεως αὐτῷ λέγουσι ὅτι αἱ μὲν ὁρμαὶ καὶ αἱ ἐπιθυμίαι καὶ ἐργαὶ σωματικῆς κινήσεως εἰσὶ καὶ ἀπὸ τούτων ἀρχὴν ἔχουσιν, ὅσαι

δὲ κρίσεις καὶ θεωρίαι, ταύτας ὅχι ἐστὶν εἰς ἕτερον ἀγαγεῖν, ἀλλ' ἐν αὐτῇ τῇ ψυχῇ καὶ ἡ ἀρχὴ καὶ ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ τέλος. . . καὶ Στρά-

των δὲ ὁ Λαμψακηνός, ὁ Θεοφράστῳ γενοῦντος ἀκροῦς καὶ τοῖς ἀρί- στως Περιπατητικαῖς ἀριθμύμενος, τὴν ψυχὴν ὁμολογεῖ κινεῖσθαι καὶ μόνον τὴν αἰσθητικὴν ἀλλὰ καὶ τὴν λογικὴν, κινήσεις λέγων εἶναι τὰς

ἐνεργείας τῆς ψυχῆς. λέγει· ἐν τῷ περὶ Κινήσεως πρὸς ἄλλους πολλοῖς καὶ τὰδε. . . ἀπορροὶ δὲ πολλὰς πρὸς τὸ εἰρημένον ὑπὸ τῷ Ἀριστοτέλει, ὅτι τὸ κινούμενον τὸ μὲν τι ἔχει ἐν τῷ εἶναι καὶ τῷ

δὲ ἐν τῷ εἶναι ὁ ἡ τῷ μεταξὺ· εἰ ἡ τῷ τούτου ἀληθές, πῶς ἐν τῷ πρώτῳ ταύτης τῆς πραγματικῆς (c. 3 p. 186 a 15) πούτῃς αἰτιώμενος

Μέλλωσον ὡς ἀρχὴν λέγοντα τῆς ἀλλοιώσεως, ἐπὶ γὰρ ὡς ὅτι ἐν τῷ περὶ μόνων τῶν τοιοῦτως κινουμένων ἀλλὰ περὶ πάντων ὁ λόγος αὐτῷ, ἐδήλωσε καὶ

ὅτι τὸ περὶ ἀγματος ὁ παρὲς τὸ καὶ ἡ φωνὴ καὶ τὸ λαλῶν καὶ τὸ μιλῶν παρέλαβε, καθ' ὃ ἡ ἀλλοιωσις ἀλλ' ὅχι ἡ τοιοῦτη κίνησις

ἐπιτελεῖ. Simpl. f. 224 b.

πρότερον δὲ ἀπαντὶ μεταβαλλόν διαίρετον, ἢ καὶ ἀμε- ρὲς ἐνδέχεται, καθάπερ οἱ μαθηματικοὶ φασὶ τὴν ἐγγεγραμμένην

ρεῖ καὶ ποιῶν τῇ φορῇ τὴν γραμμὴν, ἐπισκεπτέον. Themist. f. 54 b.

ἀλλὰ τούτο ἐπὶ μὲν τῆς καὶ τὸν μεταβολῆς καὶ αὐτῶν ἐναρ- 234 b γες ἐκ τῆς ἐπαγωγῆς, γνωριμώτερον δὲ ἐπὶ ἀλλοιώσεως ἢ αὐτῆς 17.

σεως. ἐφ' ὧν δὲ συμβαίνει ποτὲ ἀθρόαν εἶναι τὴν μεταβολήν, πῶς ἀναγκαῖον τὸ μὲν ἐν τῷ λευκῷ εἶναι καὶ δὲ ἐν τῷ μέλανι; τούτο

δὲ ὁ Θεόφραστος ἀπορεῖ διαρρηθὴν ἐν τῷ περὶ Κινήσεως πρώτῳ, καὶ τοῖς ἐξηγηταῖς ὅχλον παρέχεν. τὸ μὲν ὅτι λέγειν ὡς ὅχι ἐξ ὕδατος

ἀθρόα μεταβολὴ καθ' ὅλα τὰ μέρη παραπλησίως, ἀλλ' ἐν πᾶσι οἷς ἀθρόα δοκεῖ γίνεσθαι μεταβολήν, τὸ μὲν τι πρότερον μεταβάλλει

μέρος τὸ δὲ ὕστερον, καὶ ἐπὶ τῷ πηγνυμένῳ γαλακτικῷ καὶ ἐπὶ τῷ με- λαπομένῳ σώματι ἐκ τῆς ἀκτίνος (ἢ ἡ τὸ εὐπαθέστατον μέρος

πρώτον, ἢ τὸ ἐγγύτερον τῷ τῇ κινήσει ἐνδοδόντος), τὸ δὲ ταῦτα λέγειν ὅτι σφόδρα ἀληθές· δείκνυσιν ἡ ἡμῶν ἢ αἰσθητικῶς ὅτι γίνονται

τινὲς ἀθρόαι μεταβολαὶ σωμάτων καὶ ἀλλοιώσεις, καὶ πρὸς τὴν Με- λισσον θέσιν ὅπως ἐξ ἀρχῆς ἀντεθέκαμεν. ἀλλ' ὅτι ἐκείνῳ γὰρ, ὅτι

μόνον ἐπὶ τῶν καὶ τὸν μεταβολῶν τὴν δεῖξιν Ἀριστοτέλης πε- ποίηκε· φανερώς ἡ περὶ παντὸς λέγει τὸ μεταβαλλόντος. ὁ τοί-

νον ἡμῶν ἐπὶ ἡμῶν εἰς βοήθειαν τῷ λόγῳ, ταῦτα ἐστίν. οἰώμεθα τὴν Ἀριστοτέλην περὶ τῶν ἀθρόως μεταβαλλόντων, ὅτι διαίρετά ἐστὶ καὶ

μεγέθη, καὶ δὲ λόγῳ προσδεῖσθαι νοῆσαι. εἰ ἡ ἀθρόως ἐκεῖνα με- ταβάλλειν φαμὶ ὡς ἀπαντα τὰ μέρη καθ' ἕνα χρόνον ἢ ἀλλοῶν

ἢ αὐτῶν, ὅλον ὡς ἐπὶ μέρη τῶν κεντημένων ἢ τοιαύτη μετα-βολή· ὁ δὲ ὅτι ἐκεῖνη μέρος, πῶς ἀλλοιοῖτο ἂν ἅμα καθ' ὅλα

τὰ μέρη; ἢ ταῦτα ὅτι τούτοις ἐστὶ μεταβάλλειν ἀθρόως, τὸ τὰ πάντα ὁμῶς τὰ μέρη μεταβάλλειν, ἢ εἰς τὸ ἀθρόως τούτῳ ἐκ γελῶν τὸ

ζητεῖν εἰ διαίρετά τὰ τοιαῦτα. διόπερ' Ἀριστοτέλης ἐπὶ μὲν τούτων ὅλως ὅτι ἐπορήσατο λόγον, ἐπὶ δὲ τῶν καὶ τὴν ἄλλως τρόπος με-

ταβαλλόντων. id. ib.

παντὸς δὲ τῷ μερισμῷ· εἶπεν ἢ ἀντὶ τῷ κινουμένου (ἐδείξε ἡ 235 a ὅτι πᾶν τὸ κινούμενον μερισμὸν ἐστίν); ἢ παντὸς τῷ μερισμῷ εἶπεν ἀντὶ 10.

τῷ πάντων τῶν μορίων τῷ κινουμένου· εἰ δὲ πάντων τῶν μορίων τὸ κινούμενον ἐστὶν ἡ κίνησις, καὶ διαίρετον ἂν καὶ τὰ μέρη τῷ κινουμένου.

ὁ δὲ Εὐδόκιμος καὶ ὅπως ἐδείξε τὸ προκαίμενον· εἰ γὰρ ἐστὶ τὸ ὅλον κίνησις, ἐστὶ δὲ καὶ τῶν μορίων ἐκάστη, ἕτεραι δὲ αὐτῷ καὶ μέρος

ἐκάστη τῆς ὅλης, αἱ τῶν μορίων κινήσεις μέρη ἐσάν τῆς ὅλης, τοσοῦτον ἕκαστον ὅπως μέρη καὶ αὐτὸ τῷ κινουμένου ἐστίν, ὥστε εἰ

τὰ τῷ κινουμένου μέρη ἰσάζει τῷ ὅλῳ, καὶ αἱ κινήσεις αἱ τῷ κινου- μένῳ ἔσονται τῇ ὅλῃ καὶ ἀπορίαν δὲ τινα φαίνεται περὶ τὰ

εἰρημένα φησὶν ὁ Εὐδόκιμος, πῶς χρὴ λέγειν τὰ μέρη κινεῖσθαι· ὁ γὰρ ἐστὶν ἐνεργεία; ἢ πάντα ἔσονται τὰ μερισμὰ πολλὰ καὶ ἀπειρα, ἐν

δὲ ὅθεν. Simpl. f. 227.

εἰ ἂν φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος, ἢ μὲν καὶ χρόνον γινόμενῃ 235 a διαίρεσις τῆς κινήσεως ὡς περὶ καὶ μήκος, ἢ δὲ καὶ μέρη τῷ 11.

κινουμένου ὡς περὶ ἂν εἴη καὶ πλάτος· καὶ ἡ ὁ μὲν χρόνος καὶ γραμ- μὴν πρόεισιν ὅθεν ἐμφαίνων πλάτος, τὸ δὲ κινούμενον πλάτος

ἔχον καὶ ἐπὶ ἐπιφανείας κινεῖσθαι· ἀλλ' ὅχι ὡς ἐπὶ γραμμῆς. id. f. 227 b.

- 235^a τῷ "ἡ παντός ἐστὶν ἡ κίνησις" ἢ ἑλλείπει τῷ κινωμένῳ. ἵνα
 14. ἡ, παντὸς τῷ κινωμένῳ ἐστὶ κίνησις, ὅπερ εἶπε πρότερον, ὅτι πᾶσα
 κίνησις τινός ἐστιν, τῷ κινωμένῳ δηλονότι. τὴν γὰρ καὶ τὴν καὶ
 κίνησις καὶ ὁ χρόνος ἐν ᾧ κινεῖται. ἡ παντός ἐστι κίνησις, διότι τὸ
 κινούμενον κατ' αὐτὸ ὅλον ὃν καὶ πᾶν κινεῖται. καὶ τὸ ἐν τινὶ δὲ τὸ κατ'
 ὁ-ἡ κινήσεις δηλοῖ, τό τε καὶ τόπον καὶ τὸ καὶ ποσὸν καὶ τὸ καὶ ποιῶν
 εἰπὼν ὅτι τὴν αὐτὴν εἶναι τούτων πάντων διαίρεσιν, ἐπειδὴ τὸ ποιῶν
 δοκεῖ μὴ διαίρειν κατ' αὐτὸ τὴν εἰς μέρη διαίρεσιν, ὅτι μηδὲ
 ποσὸν ἐστὶ, διὰ τὸ το προσέθηκεν ὅτι ὅχι ὁμοίως πάντα διαίρεθ' ὅτι
 τὰ κατ' ὁ-ἡ κινήσεις γίνετο. ὁ μὲν γὰρ τόπος κατ' ὁ-ἡ καὶ τόπον κίνη-
 σις, καὶ τὸ μέγεθος κατ' ὁ-ἡ αὐξήσεις καὶ μείωσις, ποσὰ ὄντα κατ'
 αὐτὰ διαίρεθ' ὅτι, τὸ δὲ ποιῶν κατ' ὁ-ἡ ἀλλοιώσεις. ἕκτι κατ' αὐτὸ
 ἀλλὰ καὶ συμβεβηκός, διαίρειν. τῷ γὰρ τὸ σῶμα διαίρειν ἐν ᾧ
 τὸ ποιῶν, τὴν καὶ αὐτὸ τὸ ποιῶν διαίρεθ' ὅτι, θεῖς δὲ τὸ τῷ μὲν τόπον
 κατ' αὐτὸ εἶναι τὴν διαίρεσιν, ἕκτι προσέθηκεν τὸ καὶ τὸ μέγεθος
 κατ' ὁ-ἡ καὶ αὐξήσεων καὶ μείωσιν κινήσεις, ἀλλ' ὡς γνωρίζον τὰ
 παρὲς ἐπ' ἡγήσατο "τὸ δὲ ποῦ καὶ συμβεβηκός." ἡ δὲ, φησὶν ὁ
 Ἀλέξανδρος, γεγράφθαι ἀντὶ τῷ "τῷ μὲν τόπον κατ' αὐτὸ" τὸ τῷ μὲν
 ποσὸν κατ' αὐτὸ. ὅπως γὰρ περὶ τόπου τε. ἂν καὶ περὶ μεγέθους εἴλεγε
 ποσὸν γὰρ ἑκάτερον. id. ib.
- 235^a δεῖξαι τὸν χρόνον καὶ τὴν κίνησιν ἀλλήλοις ὁμοίως διαίρεσθαι,
 25. δεικνυσὶν ὅτι καὶ τὸ κινεῖσθαι, ὅ ἐστιν ἐνέργεια καὶ τὴν κίνησιν ἢ πάθος,
 ὁμοίως τῇ κινήσει διαίρειν. id. ib.
- 235^b ζητεῖ πάλιν ὁ Ἀλέξανδρος πῶς ἢ καὶ ἀλλοίωσιν κινήσεις τὴν
 5. διαίρεσιν καὶ τὴν τῷ κινωμένῳ μεγέθους διαίρεσιν ἔχει, εἴπερ τῷ καὶ
 ἀθρόως μεταβάλλει, ὡς περ αὐτὸς φησὶ πρὸς Μάξιμον ἀποτασσά-
 μενος ἐν τῷ πρώτῳ ταύτης τῆς πραγματείας. ἐνταῦθα δὲ καὶ
 ἐφ' ἧς δίνει ὁ Ἀλέξανδρος, ὅτι καὶ μὴ πᾶν ἀλλὰ μέρος τι αὐτὸ
 ἀθρόον μεταβάλλει, ἕκτι τῇ τῷ μορίῳ διαίρεσει τούτῳ συνδιαίρουτο
 ἂν ἔτε ἡ κίνησις ἔτε ὁ χρόνος, καὶ ἐπικρίναι λέγων, ἡ ὅτι πᾶσι τοῖς
 30. μαρίοις αὐτῷ συνδιαίρειν, ἀλλὰ τοῖς ὡς κινωμένῳ κατὸ κοινῇ.
 id. f. 228 b.
- 235^b τὸ προκαείμενον ἐστὶ δεῖξαι ὅτι τὸ μεταβεβηκός ὅτε πρῶτον
 6. μεταβεβηκέναι εἰς ὁ μεταβεβηκέναι, ἀνάγκη ἐν τούτῳ εἶναι εἰς ὁ
 μεταβεβηκέναι. ὅ γὰρ ἀπλῶς τὸ μεταβεβηκός ἀνάγκη ἤδη εἶναι
 ἐν τῷ εἰς ὁ μετέβαλεν. id. ib.
- 235^b ἀξιόσας, ὡς ἐπὶ τῆς γενέσεως ἔχει, ὅπως ἔχειν καὶ ἐπὶ τῶν
 19. ἄλλων μεταβαλλῶν. τὸ μεταβεβηκός, εἶναι γὰρ ἐν ἑαίῳ τὸ μετα-
 βεβηκός εἰς ὁ μετέβαλεν, νῦν καὶ ἐφ' ἐκείνης μεταβολῆς πειρᾷ
 αὐτὸ τὸ το δεικνύναι ὅπως ἔχειν, καὶ χρῆναι δεῖξαι καθολικῇ ἐπὶ πάσης
 μεταβολῆς ἀρμόσαι διημεν. ἅμα δὲ διὰ ταύτης τῆς ἀποδεί-
 ξews καὶ ἔκαστον λύει φερομένην πρὸς τὴν πρῶτην ἀπόδειξιν.
 εἴπει γὰρ ὅτι τὸ μεταβεβηκός, καὶ ἀποδείκνυται ἐκείνῳ ἐξ ὁ
 μεταβαλλῶν, δύναιτο μὴ πᾶσι εἶναι ἐν τῷ εἰς ὁ μεταβαλλῶν,
 ἀλλ' ἐν μετρίῳ τινὶ. ἔστι γὰρ ἐν τοῖς πλείστοις μεταβολαῖς τὸ με-
 45. ταβεβηκέναι. id. ib.
- 235^b δύναιτο δὲ, φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος, διὰ τὸ συνεχὲς δὲ ἢ με-
 24. ταβολῇ δεικνύσθαι ὅτι ὑδὲ ἐν ἄλλῃ τινὶ ἔσται τὸ ἀπὸ τῷ α' εἰς τὸ

β' μεταβεβηκός, ὅπερ ἐκτός ἐστι τῆς αβ' καὶ κεχωρισμῶν αὐτῶν. ὅ
 γὰρ συνεχὲς ἢ μεταβολή, ἢ δὲ συνεχὲς ἐπὶ συνεχὲς καὶ ἐν διαλα-
 πυσσιν, ὅτι ἂν εἴη τῇ αβ' συνεχὲς τὸ κεχωρισμῶν αὐτῶν. λύσεις
 ὅτι καὶ τὴν εἰρημένην ἔκαστον, ἐπιφέρει ὅτι φανερόν καὶ νῦν γίνετο
 5. ὅτι ἀληθὲς ἐστὶ τὸ εἰρημένην καὶ ἐπὶ τῆς καὶ ἀντίφασιν μεταβολῆς
 id. f. 229.

πῶ γὰρ ἔσται τὸ μεταβεβηκός, εἰ μὴ ἐν ᾧ μεταβεβηκέναι; τὸ
 μὲν γὰρ ἔξ ἐν καὶ ἀπολειπομένη, ἐν ἄλλῃ δὲ τινὶ ἂν εἴη, φαίη τις
 ἂν, ὡς ἐν τῷ μεταβῶν. ὅ γὰρ πᾶσαι καὶ ἀντίφασιν αἱ καὶ
 10. ἀλλ' εἴπερ ἐν τῷ μεταβῶν, μεταβάλλον αὐτὸ ποῦμεν, ὅ μεταβε-
 βηκός, ὡς ὑπεθέμεθα. εἰ δὲ μεταβεβηκέναι ἤδη, πῶς ἂν εἴη ἐν
 τῷ μεταβῶν; πῶς γὰρ ἂν δύναται τὸ μεταβεβηκός, ὅτε μεταβε-
 βηκέναι, ἐστὶ μεταβαλλῶν εἰς ὁ μεταβεβηκέναι; φανερόν τοῦτον ἐπὶ
 καὶ τὸ γεγονός, ὅτε γέγονε πρῶτον, εὐθύς ἐξω, καὶ τὸ ἐφαρμόσθαι
 15. ὅτε ἐφαρμῶν πρῶτον, ὅτι ἔξω. τὸ δὲ πρῶτον τούτῳ, ἐν ᾧ λέγει
 πρῶτον μεταβεβηκέναι τι καὶ γέγονε καὶ ἐφαρμόσθαι ἢ ἄλλῳ, ὅ
 ἀνάγκη ἀμάρτυς καὶ ἐν μέρει εἶναι. Themist. f. 54 b.

νῦν δεικνυσὶν ὅτι τούτῳ τὸ ἐν ᾧ πρῶτον μεταβεβηκέναι τὸ μετα-
 20. βεβηκός ὁ χρόνος ἐστὶν, ἀλλὰ ἀτομόν τι χρόνον πέραν, ὅπερ νῦν
 καλεῖται, ὅπερ Πλάτων ἐξέφρασε ἐκείνῳ. διὰ τούτου δὲ, φη-
 σὶν ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ τὴν λύσιν ἡμῶν ἐνεδείξατο τῷ ὑπὸ τῶν σοφ-
 ῶν ἐρωτωμένῳ λέγειν, ἐν πρῶτῳ χρόνῳ Δίῳ ἀπέθανεν. ἡ γὰρ ἐπὶ
 25. ἔξ ἡ ὅτε τέθνηκεν. ἀλλ' ἔτε ἐν ᾧ ἔξ (ἐν ἐκείνῳ γὰρ ἔξ) ἐπὶ
 ἐν ᾧ τέθνηκεν (ἐν κατὰ γὰρ τούτῳ τέθνηκεν). εἰ ὅτι μὴ ἐν ᾧ χρόνῳ
 25. ἔξ ἡ μὴ ἐν ᾧ τέθνηκεν ἀπέθανεν ὁ Δίων, ὅτι ἀπέθανεν. ὅ-
 μῆναι δὲ τὸ μὲν ἀπέθανε τὴν πρώτην ἀπὸ τῷ ζῆν μεταβολῇ, τὸ δὲ
 ὅτε τέθνηκε, τὸν χρόνον ἐν ᾧ τέθνηκεν ἐξω. ἐπεὶ ὅτι ἐν ᾧ χρόνῳ
 τὸ μεταβεβηκός μεταβεβηκέναι, ὅ φοβητόν τὸ ὑδὲ ποτε ἀπέθα-
 30. νεν ὁ Δίων. ὑδὲ ποτε γὰρ ὡς ἐν χρόνῳ, εἴπερ ἐν ἀτόμῳ μετα-
 βεβηκέναι ἀπὸ τῷ ζῆν. Simplic. f. 229 et inde a v. 20 cod.
 Pal. 237.

φανερόν τοῦτον ὅτι καὶ τὸ γεγονός καὶ τὸ ἐφαρμόσθαι ἐν ἀτόμῳ
 τὸ μὲν ἐφαρμῶν τὸ δὲ γέγονε, καὶ ἐν ἀπαρτήσομεν τοῖς σοφιστικῶς ἀπο-
 κρίνασθαι, πότε ἀποτέθηκεν τὸ τέθνηκεν πυνθανομένου καὶ ἐν πᾶσι
 35. χρόνῳ. εἴτε γὰρ ἐν ᾧ ἔξ ἡ, γίνετο ζῶν ἅμα καὶ τέθνηκεν, εἴτε ἐν ᾧ
 τέθνηκεν, γίνετο πάλιν τέθνηκεν, ἢ ἡ καὶ ἡδὲ τέθνηκεν, εἰ δὲ ἐν με-
 τὰν χρόνον, ὑδὲ ποτε ἔσται τέθνηκεν. ἀλλὰ τούτῳ ὅτι ἀληθὲς τὸ
 40. τέθνηκε γὰρ ἐν χρόνῳ, ἀλλ' ἐν πέρατι χρόνου, καθάπερ ἐδείχθη.
 Themist. f. 54 b.

ἀντὶ τῷ μεταβαλλῶν τῷ μεταβεβηκέναι χρόνῳ, ἐπειδὴ τὸ
 μεταβαλλῶν εἰς τέλος τῷ μεταβαλλῶν ἐρχόμενον μεταβεβη-
 45. κέναι. ἐν δὲ τούτοις ἀπαρτὶ δικά, πῶς πέραν μὲν εἶναι λέγει ὅτι τὸ
 κινήσεως καὶ τῷ χρόνῳ, καὶ ὅτι τὸ μεταβαλλῶν μεταβεβηκέναι λέ-
 γετο, ἀρχὴ δὲ μὴ εἶναι. καὶ γὰρ ὁ Θεόφραστος ἐν τῷ πρώτῳ τῶν
 50. περὶ Κινήσεως θαύμασθαι φησὶ φαίνετο κατ' αὐτὴν ὅτι τὸν φόνον
 τῆς κινήσεως, οἷον εἰ μὴ ἐξω αὐτῆς ἀρχή, πέραν δὲ ἐστὶ. πῶς δὲ
 τὸ μὲν πέραν ἀδιαίρετον ἐλαμψάμενον, τὴν δὲ ἀρχὴν ἐπ' αὐτὸν
 διαμετρεῖν. δύναιτο γὰρ τοῖς αὐτοῖς χρόνῳ μὲν λέγουσιν καὶ τὸ πέραν τῷ

συγχῆς ἐν' ἄπειρον διαιρετὴν λαβεῖν ἢ τὴν ἀρχὴν ἀδιαιρετον. ἴσως ἐν τῇ τ' πέρας διττὸν εἶναι ἢ ἡ ἀρχὴ διττὴ τῆς γε κινήσεως ἢ τῇ χρόνῳ ἢ παντὶς συνεχῆς, τὸ μὲν ὡς τὸ πρῶτον ἢ τὸ ἔχοντος μέρος τῷ συνεχῆς, τὸ δὲ ὡς ἀρχὴν ἢ πέρας, τὰ μετέστι μέρη μὴδ' ὅμως τῷ ὅλῳ. Simplic. f. 230. cod. Pal. 237.

θαυμαστὸν τοίνυν, καθάπερ φησὶν ὁ Θεόφραστος, ἢ λίαν παρὰ τὰς ἐννοίας, εἰ μὴ ἔστιν ἀρχὴ κινήσεως, πέρας δὲ ἔστιν, ἢ ὡς εἰ μὴ ἄρα φωνήεντα ποτερασμένα, ἀλλὰ τέλος μὲν ἐστὶ τῷ βαρύνειν, ἀρχὴ δὲ ὅ, ἢ τέλος μὲν τῷ πλεῖν, ἀρχὴ δὲ ὅ ἐστιν, ἢ ἥκιστα μὲν ἐκείνῳ τῷ τρέχειν ὁ ἵππος ἔστιν εἰπεῖν, ἥκιστα δὲ ἤρξατο ὅ ἐστιν. ἢ ὅ τὸ τὸ φησιν, ὡς ὅ ἐστιν ἀρχὴ τῆς κινήσεως, ἀλλ' ὡς ὅ ἐστιν αὐτὴν λαβεῖν. Themist. f. 55.

ἔστι γὰρ λαβεῖν τῷ χρόνῳ τὸ πρῶτον, εἰς δ' ἡ γίνεσθαι ἢ μεταβαλεῖν τῷ θερμῷ ἢ τῷ ψυχρῷ· πᾶσι γὰρ ταῦτα ἢ ἀδιαιρέτα· διαιρετὸν γὰρ καὶ συμβεβηκὸς τῷ τοῖς διηρημένοις ὑπάρχειν. id. ib.

δύσας ὅτι ὅτε τῷ τῷ ὅτε τῷ μεγέθους ἐστὶ τι πρῶτον λαβεῖν, διὰ τὸ συνεχῆ εἶναι ἢ διαιρετὰ εἰς αἰεὶ διαιρετὰ, ἐπήγαγεν ἐπὶ μένους τῶν καθ' ἑ. ἢ κινήσεως τὸ πᾶν καθ' αὐτὸ ἀδιαιρετον ἐνδέχεται. ὅλῳ δὲ ὅτι καὶ συμβεβηκὸς ἢ τῷ τῷ διαιρετῶν, καὶ ἀδιαιρετον δὲ ἢ τῇ αὐτῷ φήσει, ὅδ' ἐν αὐτῷ ἔστι τι πρῶτον· τὸ γὰρ πρῶτον ἐν διαιρημένῳ ἢ μέρη ἔχοντι. ἀλλὰ καὶ καθ' ὅ τῷ ὑποκειμένου ὅ συνδιαίρειν ὅ ἐστι τι πρῶτον, ὅδ' αὐτῷ τῷ συνδιαίρηται εἴη ἢ τι πρῶτον. συνδιαίρειν δὲ ἢ ἀλλοίωσις, εἰ μὴ ἀφ' ἡ γίνετο ἢ μεταβολή, ἢ αὐτὸς ἔξιν γίνεσθαι ἐν τῷ πρώτῳ βιβλίῳ πρὸς Μέλισσον διαλεγόμενος, ὅτε ἔλεγεν ὡς περ ὅ ἐστιν ἀφ' ἡ μεταβολῆς ὅσης. ὁ μέντοι Εὐδόκιμος εὐλαβέστερον περὶ τῆς διατάξεως ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν Φυσικῶν γράφων ὅτως "τὰ δὲ ἀλλοιούμενα πῶς χρὴ λαμβάνειν μεταβάλλοντα; εἰ μὲν γὰρ ἢ πᾶν τὸ σῶμα ἀλλοιῶν, ἢ μὴ πᾶν ἄμα θερμαίνεσθαι ἢ ξηραίνεσθαι, ἐν τῷ τῷ ἔστι τὸ πρῶτον· εἰ δὲ πῶς ἄλλως πάχυνον, ἄλλος λόγος. Simplic. f. 231.

δύσας ὅτι ὅ ἐστιν ἐν τῷ χρόνῳ, ἐν ᾧ τι μεταβάλλει, τὸ πρῶτον λαβεῖν, ἐπειδὴ λέγεται τι ἐν πρώτῳ χρόνῳ μεταβάλλειν τὸ μὴ ἐν τῷ μέρει τῷ λεγόμενῳ χρόνῳ ἀλλ' ἐν αὐτῷ τῷ προσεχῶς, προτίθεσθαι δὲ εἶναι ὅτι ἢ τῷ τῷ πρῶτον διαιρετὸν ὅ ἐστιν συνεχῶς τὸ κυρίως πρῶτον λαβεῖν. . . ἐπειδὴ δὲ ἀναγκαῖον ἐστὶ τὸ πρῶτον λαβεῖν, ὅδ' ἀποπῶν οἶμαι ἢ τὰ τῷ Εὐδόκιμῳ περὶ τῆς γεγραμμένης παραβέσθαι, πάντων μᾶλλον τῶν ἐξηγητῶν τὴν τῷ Ἀριστοτέλει γνώμην ἐπισταμένῳ. γράφει δὲ ὁ Εὐδόκιμος ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν Φυσικῶν ταῦτα. id. ib.

ὁδοιγενεῖ τῷ πάντα χρόνον ἢ πᾶν μέγεθος ἢ τὸ πρῶτον λαβεῖν ἐπ' ἄπειρον διαιρετὸν εἶναι, ἔπειτα τῷ φησὶ τὸ πᾶν τὸ κινούμενον ἐξ ἀνάγκης πρότερον κινηθῆναι. ὅ ἐστι ὡς περ αὐτῷ δὲ τῆς κινήσεως λέγειν κινηθῆναι τὸ κινούμενον, ἀλλ' ὡς ἡδη τι διαληλυθέναι τὸ διόν. id. f. 231 b.

σαφές ἐστι ὅ ἐστιν ἢ λέγει, εἰ τῷ ἄμα γὰρ ἢ εἴη ἢ ἐν τῷ α' ἢ ἐν τῷ β' ἐπαγωγὴν τὸ ὅπερ ἀδύνατον, τότε ὑπέμνησε τῆς τῷ ἀδύνατον αἰτίας, λέγων "τὸ γὰρ μεταβεβηκός, ὅτε μεταβε-

βηκίον, ὅτι ὅ ἐστιν ἐνταῦθα, ὅδ' ἐστιν πρότερον." εἰ γὰρ μὴ ἐν τῷ αὐτῷ νῦν ἀπὸ τῷ α' εἰς τὸ β' μεταβεβηκίον, ἀλλ' ἐν ἑτέρῳ ἢ ἑτέρῳ, πάντων δὲ οὐκ ὡς νῦν μεταβῆναι χρόνος ἐστὶν, εἴπερ μὴ ἐχόμενα ἐστὶ τὰ νῦν, δηλονότι ἐν χρόνῳ τὴν μεταβολὴν ὑπέμνησε· τῷ τῷ σημαίνει νῦν τὸ ἐν τῷ χρόνῳ μεταβεβηκίον, ἀλλ' ὅ ἐστιν ἐκείνῳ ὁ πέρας ἐστὶ τῷ μεταβάλλειν. id. f. 232.

ἐπειδὴ ἢ προσεχῶς ἀπόδειξις ἢ ἀπὸ τῷ μεγέθους ἦται τῇ 237 b συνεχῆς ἢ ἐπιβάλλει τοῖς καὶ ποιότητι, ἄπερ εἶπεν ἐναντία, ὅδ' 1 τοῖς καὶ γίνεσθαι ἢ φθορὰν μεταβάλλειν, ἄπερ ἐν ἀντιφάσει καλεῖται, ἢ ἐν τῷ τῷ φησὶν εἶναι τὴν αὐτὴν ἀπόδειξιν ἀπὸ τῷ χρόνῳ λαμβανόμενῳ ἐν ᾧ μεταβάλλειν. id. f. 232 b.

διὰ τί εἶπεν "ἀλλὰ ἄλλο τι," προσέθηκε τὸ "ἐνός" αἰεὶ γὰρ 237 b ἐπὶ τῷ ἔτι γνωμένῳ μέρος τι αὐτῷ προσέθηκεν. ἢ ὅτι τὸ ἐνός 11 πρόσκειναι ὅ ἐστι ἐφ' ὅ ἐστι τὸ γεγενῆσθαι προηγεῖν τῷ γίνεσθαι, ἀλλ' ἐφ' ὅ ἐστι τὸ γίνεσθαι τῷ γεγενῆσθαι· ἢ γὰρ ἐνός αὐτὸ τῷ ἐλέγετο γίνεσθαι ὅ ἐστιν γεγενῆσθαι λέγειν, ὅ ἐστι ἢ οἰκία ἢ ὁ θεμελιος, ἐνός δὲ τὸ γινόμενον πρότερον ὅ τῷ ὅ ἐστιν γένεσθαι, ἀλλὰ ἄλλο τι ἢ μέρος αὐτῷ. . . τὸ ὅσα διαιρετὰ ἢ συνεχῆ προσκείσθαι φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος, ὅτι ἐστὶ τινα ἐφ' ὅ ἐστι γένεσθαι κατηγορεύμεν, ὅ δὲ γένεσθαι τὸ εἶναι ἔχοντα· τὰς γὰρ ἀφ' ἡ γεγενῆσθαι λέγομεν, ὅ ἐστι γίνεσθαι. . . δοκεῖ δὲ ὁ Θεόφραστος ἀπορεῖν, εἰ πᾶσα μεταβολὴ ἐν χρόνῳ, ὑποφωτισμένος ὡς τὰς ἀπὸ σκοτίας εἰς φῶς μεταβολάς, ὅταν εἰσκομιζόμενος εἰς τὸ δωματίον λύχνῳ πᾶς ἀθρόως ὁ οἶκος ἀναπληρῇ τῷ φωτὶ ἀνευ χρόνου. ἢ δὲ ἀφ' ἡ εἰ μὴ διὰ γένεσθαι τὸ εἶναι ἔχει, ὅδ' ἐστιν γεγενῆσθαι λέγειν, ἀλλ' εἶναι ἀνευ γένεσθαι. διὰ ἐν τῷ πρώτῳ τῶν περὶ Οὐρανῶν (c. 11) ἐν τῶν τῷ ἀγενήτου σημαυμένων τὸ καὶ τὴν ἀφ' ἡ Ἀριστοτέλης εἶναι φησιν. id. f. 233.

Ἀλέξανδρος μὲν ὅ ἐστιν αἰεὶ πᾶσαν μεταβολὴν εἶναι ἐν χρόνῳ, Θεόφραστος δὲ εἰσὶν ἀπορεῖν, ἢ ὡς ὑποφωτισμένος τὰς ἀπὸ σκοτίας εἰς φῶς μεταβολάς, ὅταν εἰσκομιζόμενος εἰς τὸ δωματίον λύχνῳ πᾶς ἀθρόως ὁ οἶκος ἀναπληρῇ τῆς αὐγῆς ἢ τῷ φωτὶ ἀνευ χρόνου. ἀλλὰ τῷ τῷ μὲν ἢ αὐτῷ σκεπτόμεν. Themist. f. 55 b.

πρόκειναι μὲν αὐτῷ δεῖξαι ὅτι ὅ ἐστι ἐν ἀπείρῳ χρόνῳ δυνατόν 237 b ἐστὶν πεπερασμένῳ κινηθῆναι γραμμῇ ἢ κινήσειν ὅ ἐστι ἐν πεπερασμένῳ 23 ἀπείρῳ. . . ὡς γὰρ τὴν ὅλην πεπερασμένην ὅσον ἀπᾶξ λέγειν ἐν παντὶ τῷ ἀπείρῳ διαλθεῖν, ἢ μὴ τὴν αὐτὴν πολλάκις, ὡς περ ὁρῶμεν ἐπὶ τῷ κυκλοφορητικῷ σώματι γνωσμένον, ἢ τῆς αὐτῆς τι πάλιν ἢ πάλιν (ὅτῳ γὰρ ἐνδέχεται), ὡς δὲ ἀπᾶξ τὴν αὐτὴν κινηθῆναι ἐν τῷ ἀπείρῳ χρόνῳ ἀδύνατον. . . τῷ δὲ κινημένῳ ἢ ἴσῳτα 40 χῶς ἢ ἀνισοταχῶς κινημένῳ, ἐπὶ πρώτῳ τῷ ἴσῳταχῶς κινημένῳ δεικνύσι τὸ προκείμενον, ἐφ' ὅ ἐστι προχειροτέρα ἐστὶν ἢ ἀπόδειξις. . . εἰ γὰρ τὰ μέρη τῆς γραμμῆς ἢ τῆς κινήσεως πεπερασθῶν ἢ τῷ μεγέθει ἢ τῷ ἀριθμῷ (τῷ γὰρ αὐτῷ σημαίνει τὸ ποσὸν ἔκαστον ἢ τὸ ποσάκις), ἢ τὰ τῷ χρόνῳ μέρη ὁμοίως ἢ εἴη ἢ τῷ μεγέθει ἢ τῷ ἀριθμῷ πεπερασμένα. Simplic. f. 233 b.

καὶ γὰρ μὴ ἴσα ἢ τὰ τῷ χρόνῳ μέρη διὰ τὸ ἀνισοταχῶς 238 b κινήσεως, ἀλλὰ πεπερασμένα γε ὅσα τῷ ἀριθμῷ, ἢ ἔκαστον τῷ 14 μεγέθει πεπερασμένον, τὸ ὅλην πεπερασμένον ποιῶν, καὶ τὰ ἴσα

κάν τε ἀνίστα ἤ· καὶ εἴη ἂν ὁ συλλογισμὸς ἐν δευτέρῳ κινήσει τοιαύτος· id. ib.

238^a· εἰ μὲν ἡ ἡρεμίασι τῇ ἡρεμίᾳ αὐτῷ δηλοῖ νῦν τὴν ἀντικειμένην τῇ κινήσει, ἐπειδὴ καὶ τὴν ἡρεμίαν ἐν χρόνῳ ἡρεμεῖ, λέγοι ἂν ὅτι ὥσπερ κίνησιν πεπερασμένην ἀδύνατον ἐν ἀπείρῳ χρόνῳ γίνεσθαι καὶ ἡρεμίαν. εἰ δὲ ἡ ἡρεμίασι καὶ τὴν ἡρεμίαν τὴν κίνησιν δηλοῖ τὴν ἐπὶ ἡρεμίᾳ, ὅπερ ἐν ταῖς ἐξῆς ἱσαῖς καλεῖ ὡς ἐπὶ εἰσαίνων, εἰκότως τοιαῦτα καὶ ἐπὶ ἡρεμίας αἰετοῦ ἄπερ καὶ ἐπὶ τῆς κινήσεως. id. f. 234.

238^a· εἰ τὴν ἡρεμίαν τὴν ἡρεμίαν σημαίνει τὴν ἀντικείμενον τῷ κινήσει, λέγοι ἂν ὅτι· ὅθεν ἄπειρον ἡρεμίαν οὐδὲν τέ τι ἡρεμεῖν ἐν ἀπείρῳ χρόνῳ. τὸ δὲ ὅτε ὁμαλῶς κινούμενον ὅτε ἀνωμαλῶς εἰ μὲν καὶ κοινῇ ἐπὶ τῷ κινήσει καὶ ἡρεμίᾳ, εἴη ἂν τὴν ἡρεμίαν σημαῖνον τὸ πρὸς ἡρεμίαν ἱσαῖς, εἰ δὲ πρὸς μόνον ἐπὶ τῇ κινήσει, μᾶλλον ἂν ὑπὸ τῷ ἡρεμίᾳ τὴν ἡρεμίαν σημαίνοντο. id. ib.

238^b· δέδοκεν μὲν ἡδὴ πρότερον μὲν τὸ μεγέθει ἐφ' ὃ ἡ κίνησις, ὅτι ὅθεν κίνησιν ἀπείρον ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ κινήσει τὴν κινήσει, ὅθεν ἐν ἀπείρῳ πεπερασμένην· κοινή γὰρ ἡ ἀπόδειξις· ὅσον γὰρ τὸ διαζήτημα τὸ δι' ὃ ἡ κίνησις, τοσαύτη καὶ ἡ κίνησις ἐστίν. διὸ καὶ ἐγὼ τὴν κίνησιν ἐν τῇ ἀποδείξει τῷ μεγέθει συμπαρελάβανον, αὐτὴν δὲ ἐν τῇ ἀρχῇ μὲν τὸ θεωρήματος εἰπὼν "ἀδύνατόν ἐστι ἐν τῷ ἀπείρῳ χρόνῳ πεπερασμένην κινεῖσθαι, μὴ τὴν αὐτὴν εἶναι καὶ τῶν ἐκείνης τι κινούμενον" (p. 237 b 24), ἵσως μὲν ὡς περὶ γραμμῆς λέγων δι' ἧς ἡ κίνησις, θηλυκὸν ὄνομα τέθεικεν, ἵσως δὲ τὴν κίνησιν ἐννοῶν. εἰ δὲ καὶ περὶ ἡρεμίας τῆς ἀντικειμένης τῇ κινήσει τὰ αὐτὰ ἔξισσε, δηλονότι καὶ περὶ κινήσεως ἢ τὰ πρότερον ἀποδείχοντα· καὶ γὰρ εἰς τὸτο ἔκτισεν ὁ λόγος αὐτῷ. νῦν μέντοι ἐκ τῶν περὶ μεγέθους διεχθέντων, δι' ὧν ἡ κίνησις ἐπιτελεῖται, συνάγει τὴν μὴδὲ κίνησιν ἀπείρον εἶναι ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ. id. f. 235.

238^b· τὸ μὲν προκείμενον ἐστίν αὐτῷ, καὶ παραδοξολογεῖν δοκεῖ καὶ τὸ φαινόμενον, δεῖξαι ὅτι τὸ ἱσάμενον ταυτὸν ἐστὶ τῷ κινουμένῳ, καὶ ὅτι ὅσα τῷ κινουμένῳ ὑπάρχει τοσαῦτα καὶ τῷ ἱσάμενῳ. λαβὼν δὲ ἄλλο μὲν τὴν ἡρεμίαν τὴν κινουμένην ἀντικείμενον καὶ ἐν αὐτῷ μένον, ἄλλο δὲ τὴν ἡρεμίαν τὴν κινούμενον ἐπὶ τὴν ἡρεμίαν ὥσπερ τὴν λευκαίνουσαν ἐπὶ τὴν λευκὴν εἶναι, τῷ μὲν ἡρεμῶντι ταυτὸν φησὶν εἶναι τὴν ἐξῶς, τῷ δὲ ἡρεμίζοντι τὴν ἱσάμενον, ὅπερ ἐστὶ τὴν ἐπὶ εἰσαίνων. καὶ πρῶτον δείκνυσιν ὅτι κινεῖται τὸ ἱσάμενον, προλαβὼν ἀναγκαῖον τι διαιρετικόν, τὸ λέγον ὅτι πᾶν ἢ κινεῖται ἢ ἡρεμεῖ, τὸ πεφικνὸς δηλονότι. . . τῶτα ὅν προδείξας, ἐφεξῆς δείκνυσιν ἐκ τούτου ὅτι ὥσπερ τὸ κινεῖσθαι ἢ ἐστὶ πρῶτον λαβὼν ἐν ᾧ κινεῖται τι, ὅπως ὅθεν τὸ ἱσαῖς. δείκνυσιν δὲ καὶ τὸτο διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς. id. ib.

τὸ ἱσαῖς τὸ εἶναι πολὺ διαφέρει· εἶναι μὲν γὰρ ἐστὶ τὸ παύσασθαι τῆς κινήσεως, ἱσαῖς δὲ τὸ ἐπὶ τὴν παύσαν ταύτην ἵνα. ἐστὶ δὲ τὸ μὲν ἱσαῖς ταυτὸν τῷ ἡρεμίζοντι, τὸ δὲ εἶναι τῷ ἡρεμῶντι· τὸ τὸν ἱσάμενον καὶ τὸ ἡρεμίζοντον κινεῖται· πᾶν γὰρ κινεῖται ἢ ἡρεμεῖ. εἰ δ' ὅτι ἡρεμεῖ τὸ ἱσάμενον, ὁ δὲ ὡς κινεῖται. ὁ δὲ ὡς ἐν χρόνῳ ἱσαῖς ἀνάγκη. Themist. f. 55 b.

μὲν τὸ δεῖξαι ἐπὶ πάσης κινήσεως, τῆς τε ἀπλῆς καὶ τῆς καὶ τῶν ἱσαῖς λεγομένης, ὅτι ἐκ ἐστὶ τὸ πρῶτον λαβὼν αὐτῆς, ἀλλ' ὅτι ἂν τις ὡς πρῶτον λαβῇ, ἐστὶ τι καὶ τούτῳ πρότερον, νῦν τὰ αὐτὰ περὶ τῆς ἡρεμίας δείκνυσιν τῆς τῇ κινήσει ἀντικειμένης. αὐτὰ δὲ ἡ αὐτὴ καὶ ἐπὶ τῆς ἡρεμίας, ἥτις καὶ ἐπὶ τῆς κινήσεως· διὸ καὶ ἀποδείξει τὴν αὐτὴν χρῆται. Simpl. f. 235 b.

τὰ παραδόξα τῶν περὶ κινήσεως θεωρημάτων, ἄπερ ἐκ τῶν τῆς ὁδοῦ ἐνοήσεως βραδύς ὁδὸς πεισύνει, ταῦτα μὲν ἀποδείξας ἐν τούτοις παραδίδωσιν ὁ Ἀριστοτέλης. καὶ ἦν μὲν καὶ αὐτὰ θαυμάσια τὰ προσεχῶς ἀποδοδεγμένα, ὅτι ἐκ ἐστὶν ἀρχὴν λαβὼν ὅτε κινήσεως ὅτε ἡρεμίας· ὁ δὲ ὅθεν ἐστὶ τέλος διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν. ἐστὶ δὲ μᾶλλον ἀπεμφαίνον τὸ νῦν θεωρούμενον, ὅπερ καὶ διὰ τὸ λῶσαι ἐν Ζήνωνος περὶ κινήσεως λόγον ἔκκει παραδιδόναι ἐν τούτοις, ἐπειδὴ γὰρ, φησὶν, ἐν χρόνῳ κινεῖται τὸ κινούμενον, ἐν ᾧ χρόνῳ κινεῖται καὶ αὐτό, ταῦτα ἐν ᾧ ὅλῳ, καὶ μὴ τῷ ἐν τῷ τῶν ἐκείνου κοινῷ ὅπερ ἐν πρῶτῳ πρότερον ἐλάττω (ταῦτα γὰρ αὐτῷ ταῦτα ἐπὶ τῷ χρόνῳ σημαίνει τὸ ἐν πρῶτῳ καὶ τὸ καὶ αὐτὸ καὶ μὴ ἐν τῷ ἐκείνῳ τινί), ἀδύνατον ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ κατὰ τι εἶναι τὸ διαζήτημα ἐν ᾧ κινεῖται. ὡς καὶ αὐτὸ τὸ κινούμενον καὶ τῶν μερῶν ἑαυτοῦ αὐτῷ ἐν τῷ αὐτῷ εἶναι καὶ ἴσῳ ἑαυτοῦ διαζήτημα. δεικνύει δὲ αὐτὸ ὅπως. id. f. 236.

ἐπεὶ δὲ πᾶν τὸ κινούμενον ἐν χρόνῳ κινεῖται, ἀδύνατον ἐν πρῶτῳ κινεῖται χρόνῳ, ἐν τούτῳ κατὰ τι εἶναι τὸ διαζήτημα λέγω δὲ τὸ κατὰ τι εἶναι τὸ καὶ αὐτὸ τὸ κινούμενον καὶ τῶν μερῶν ἑαυτοῦ ἐν ταυτῷ εἶναι καὶ ἴσῳ διαζήτημα· ἡρεμῶν γὰρ ἂν ὅτι ἐν τῷ αἴμα καὶ κινεῖται αὐτῷ συμβαίνει. Themist. f. 55 b.

αἱ τὸ θεωρεῖν Ζήνωνος τὸ Ἑλεάτου ἀπορίαι, περὶ ὧν ὁ ἐκ τῶν λογάφους εἶπε τὸ

ἀμφοτερογλωσσόιο μέγα δῖνος ἐκ ἀλαπαδῶν Ζήνωνος,

καὶ τῶν θαυμασίων τούτων περὶ κινήσεως θεωρημάτων τὸ Ἀριστοτέλης γεγονόσιν ἡμῖν αἰτίαι· ὡς γὰρ χρησίμων πρὸς λύσιν τῶν Ζήνωνος λόγων τὸ προσεφημένον ἡμῖν περὶ τῆς κινήσεως παραδιδόναι διὸ καὶ τῆς ἀπορίας εὐθὺς ἐμνήθη τῆς Ζήνωνος, καὶ τὴν λύσιν αὐτῆς ἀπὸ τῷ προσεχῶς ῥηθέντος ἐποιήσατο. ὁ δὲ Ζήνωνος λόγος προλαβὼν ὅτι πᾶν ὅταν ἢ καὶ τὸ ἴσον ἑαυτῷ ἢ κινεῖται ἢ ἡρεμεῖ, καὶ ὅθεν ἐν τῷ νῦν κινεῖται, καὶ ἐστὶ τὸ φερόμενον εἶναι ἐν τῷ ἴσῳ αὐτῷ ἐστὶ καὶ ἑαυτοῦ νῦν, ἐκείνη συλλογίζεσθαι ὅπως· τὸ φερόμενον βέλος ἐν παντὶ τῷ νῦν καὶ τὸ ἴσον ἑαυτῷ ἐστίν, ὡς καὶ ἐν παντὶ τῷ χρόνῳ· τὸ δὲ ἐν τῷ νῦν καὶ τὸ ἴσον ἑαυτῷ ὅν ὃ κινεῖται· ἡρεμεῖ ἄρα, ἐπειδὴ μὴδὲν ἐν τῷ νῦν κινεῖται, τὸ δὲ μὴ κινούμενον ἡρεμεῖ, ἐπεὶ πᾶν ἢ κινεῖται ἢ ἡρεμεῖ. τὸ ἄρα φερόμενον βέλος ὡς φέρεται ἡρεμεῖ καὶ πάντα ἐν τῇ φορᾷ χρόνον. εἰ τί ἂν εἴη παραδοξότερον; . . . ὁ Ζήνωνος λόγος ὡς ἐκ τῶν νῦν συγκειμένων τῷ χρόνῳ τὴν ἀπὸ ἐκίνησιν· ὡς εἴγε μὴ τούτῳ δοθεὶς αὐτῷ, ἐκ ἐστὶν ἀπλῆς ὅτι ἐστὶ εἶναι ἐν τῷ ἴσῳ τὸ φερόμενον. Simpl. f. 236 b. cod. Pal. 237.

"Ζήνων δὲ παραλογίζεται." ἄρα, φησὶν, ἐν τῷ αὐτῷ τῷ ὑπάρχον ἢ ἡρεμεῖ ἢ κινεῖται· ἀδύνατον δὲ ἐν τῷ αὐτῷ κοινῷ.

ἡμεῖς ἄρα. τὸ τοῖνυν φερόμενον βέλος ἐν ἐκείνῳ τῷ νῦν τῷ χρόνῳ, καθὼς κινεῖται, ἐν τῷ ἑαυτοῦ τόπῳ ὑπάρχον ἡμεμέσῃ. εἰ δὲ ἐν πᾶσι τοῖς τῷ χρόνῳ νῦν ἀπείροις ὅσων ἡμεμεῖς, καὶ ἐν παντὶ ἡμεμέσῃ. ἀλλὰ ὑπόκειται κινούμενον· τὸ βέλος ἄρα κινούμενον ἡμεμέσῃ. cod. Reg. 1853.

ὅτω καὶ ὁ Ζήνων παραλογίζεται· εἰ γὰρ ἡμεμεῖς φησὶν, ἅπαντα, ἢ καὶ καὶ τὸ ἴσον αὐτῷ διάστημα, ἔστι δὲ αἰεὶ τὸ φερόμενον καὶ τὸ ἴσον αὐτοῦ διάστημα, ἀκίνητον ἀνάγκη τὴν διζὸν εἶναι τὴν φερομένην. τὸτο δὲ ψεῦδος· ὃ γὰρ αἰεὶ τὸ φερόμενον καὶ τὸ ἴσον διάστημα. μᾶλλον δὲ ὅθι ὅλως ἐν χρόνῳ ἐστίν, ἀλλὰ ἐν τῷ νῦν μόνον, καθὰ 10 πρῶτον. Themist. f. 55 b.

τέσσαρες εἶναι λόγους φησὶ τὴν δυσκολίαν παρέχοντας τοῖς ἰσῶν ἐπιχειρῶσιν, ἃ ὅτι τέσσαρες ἦσαν πάντες οἱ περὶ κινήσεως λόγοι δυσαντισταλῆτοι πάντες τυγχάνοντες, ἃ ὅτι πλειόνων ὄντων πέντε εἰσιν οἱ πραγματευόμενοι. . . τῶν δὲ τεττάρων λό- 15 γων ἀδύνατά τινά ἐπεὶ δευτέρων τῶν εἶναι κίνησιν ὁ πρῶτος τοιῦτος ἐστίν. εἰ ἔστι κίνησις, ἀνάγκη τὸ κινούμενον ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ ἅπαντα διεξίεναι· τὸτο δὲ ἀδύνατον, ὅτι ἄρα ἔστι κίνησις. Simpl. f. 236 b.

ἔστι δὲ ὁ μὲν πρῶτος (λόγος τῶν Ζήνωνος) τοιῦτος· εἰ ἔστι κί- 20 νησις, ἀνάγκη τὸ κινούμενον τὸ ἥμισυ πρῶτον διεξίεναι τὸ διάστημα· ἅπαντα δὲ τὰ ἡμίση (αἰεὶ γὰρ τὸ ἥδη ληφθέντος ἡμίση σημεῖα δύναται λαβεῖν), ὅχι οὖν τε δὲ τὰ ἅπαντα διεξελθεῖν ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ, ὅχι οὖν τε ὅν ὅτε κινεῖται. Themist. f. 55 b.

καὶ ὅτος ὁ λόγος ἐκ τῆς ἐπ' ἀπειρον διαίρεσεως ἐπιτελεῖται 25 καὶ ἄλλῃ διασκευῇ. καὶ εἴη ἂν τοῦτος. εἰ ἔστι κίνησις, τὸ βραδύτερον ὑπὸ τῷ ταχίῳ ὑδέποτε καταληφθήσεται· ἀλλὰ μὴν τὸτο ἀδύνατον· ὅτι ἄρα ἔστι κίνησις. καὶ ἡ μὲν πρόσληψις ἐναργής ἐστιν, τὸ δὲ συνημμένον κατεσκευάσκει, τὸ λόγον ὅτι εἰ ἔστι κίνησις, ἀδύνατον τὸ βραδύτερον ὑπὸ τῷ ταχίῳ καταληφθήσεται, βραδύτερον 30 ἢ λαμβάνων τὴν χελώνην, ἥ καὶ ὁ μῦθος ὡς φύσει βραδείαν ἐν τῇ πρὸς τὴν ἱσπὸν ἀμύλλῃ παρέλαβε, ταχύτατον δὲ τὴν Ἀχιλλεῖα, ἥ ὅπως ἐδίδκει ποδωκέατος ὡς τὸ ποδάρετος ἴδιον αὐτῷ δοκεῖν ἴσκει παρ' Ὀμήρῳ. Simpl. f. 237.

δυσίτερος δὲ ἐστὶν ὁ λόγος ὁ καλούμενος Ἀχιλλεύς, τετραγ- 35 ῶν καὶ τῷ ὀνόματι. ὃ γὰρ ὅπως, φησὶ, τὴν Ἑκτορα καταλήψεται ἐπὶ τὴν δυνάμειν ἀνάγκη πρότερον εἰσεῖν ἐπὶ τὸ πέραν τῷ διαστήματι· ὃ τὸ φεῖγον προελθόντων, ἀδύνατον ἄλλο ὑπ' ἄλλῃ καταληφθήσεται· ἐν ᾧ γὰρ ὁ δυνάμειν τὸτο δίδει τὸ διάστημα, ὅλον ὡς ὁ 40 ἄριστος ἑτέρον τι προσθήσεται· εἰ γὰρ καὶ ἔλαττον αἰεὶ τῷ βραδύτερος ἐπὶ τῷ ταχίῳ, ἀλλὰ ὅν προσθήσεται γέ τι. . . τοῦτο γὰρ ὅτος τὸ πρὸ αὐτοῦ ἀφαιρεῖ τῷ μὴ ποιεῖν εἰς ἡμίση τὴν διαίρεσιν ἐπ' ἀπειρον, ἀλλ' ἴσον δὲ ποτε λόγον. εἰ δ' ἄλλως συγχωρηθεῖ τὴν πεπε- 45 ρασμένην δύναμιν τὸ κινούμενον διεξελθεῖν, ὡς ἐδείξαμεν, κατα- 45 λήψεται πᾶσις ὑπὸ τῷ θάττοντος τὸ βραδύτερον. . . κἀντεῦθεν ὁ παραλογισμὸς ἐκ τῆς εἰς ἀπειρον διαίρεσεως. ἡμεῖς δὲ μέρος μὲν τὴν πρῶτην κινεῖται τὸ ὅλον φανέν, ὀρίσκει δ' αὐτὸ ὅχι οὖν τε εἶναι.

διαριτοῦτο γὰρ ἂν ἦδη καὶ τὸ μέγεθος καὶ ἡ κίνησις, καὶ ἐκείνῃ δὲ φυλάτ- 5 ταιτο συνεχῆς ὅτε ἡ κίνησις μία. Ζήνων δὲ προσεαυτεῖται ἐν τῷ λόγῳ· τὸ γὰρ πρότερον φησὶν ἀδύνατον καταληφθῆναι. ἡμεῖς μὲν ὅν πρότερον, καὶ ἡμεῖς λέγομεν ὡς ἀδύνατον· ἅμα τε γὰρ ἂν προέχῃ καὶ 5 ὃ πρότερον· ἀλλ' ὅτι αἰεὶ προέχον αὐτῷ συγχωρησόμεθα, ὅτε αἰεὶ τι προσλαμβάνειν ὠρισμένον μέρος τῷ διαστήματος, ἀλλὰ ἦεν ποτὲ ἐπὶ τὸ πέραν, ὡς καὶ τὸ θάττον ὁμοίως. Themist. f. 56.

τρίτον εἶναι φησὶ τὸ Ζήνωνος λόγον, ὃν πρὸ ὀλίγου διέλυσα, 239 b 30. λέγοντα ὅτι τὸ φερόμενον βέλος ἐν τῷ φέρεσθαι ἴσκει, εἴπερ ἀνάγκη πᾶν ἃ κινεῖται ἢ ἡμεμεῖς, τὸ δὲ φερόμενον αἰεὶ καὶ τὸ ἴσον αὐτοῦ ἐστίν, τὸ δὲ αἰεὶ καὶ τὸ ἴσον αὐτοῦ ὃν ὃ κινεῖται· ἡμεμεῖς ἄρα. ψεῦδος δὲ λαμβάνει ὁ λόγος ὅτος ὅτι αἰεὶ καὶ τὸ ἴσον αὐτοῦ ἐστὶ τὸ φερό- 35 μενον· δέδεικεν γὰρ ὅτι ἐν τῷ νῦν μόνον καὶ τὸ ἴσον αὐτοῦ ἐστίν. καὶ τὸτο μὲν συγχωρεῖ, ὅτι ἐννοεῖ δὲ ὅτι ἐν τῷ νῦν ὅθι ὅτε ἡμεμεῖς ὅτε κινεῖται. Simpl. f. 237 b.

τρίτος δ' ἦν λόγος ὁ περὶ τῆς διζῆς τῆς φερομένης, ὃν φθά- 40 σαντες ἤδη λελύκαμεν. αἰεὶ μὲν γὰρ ἔκαστος τῶν κινουμένων ἐν τῷ νῦν τὸ ἴσον αὐτοῦ κατέχει διάστημα, ἀλλὰ ὃ σύγκαται ἐκ τῶν νῦν ὁ χρό- νος, ὅτε εἰς τὰ νῦν διαρῇ· καὶ συγχωρησόμεν δὲ τῷ ὅτι ὁ πρῶτος συλλογισμὸς. τέταρτος δὲ ἐστὶν λόγος ὁ περὶ τῶν ἐν τῷ στα- 45 θίῳ φερομένων. τρεῖς γὰρ ὄντας ἴσους καὶ τὸ μήκος ποιήσας τὴν μὲν κινεῖ, τὴν δὲ ἴσκει, τὴν δὲ ἀντικινεῖ· ἐπεὶ δὲ θάττον ὁ κινούμενος δίδει τὴν ἀντικινεῖ ὅγκον ἢ τὴν ἐξῶτα, οἷον σφύσμα πλάκει ἐντεῦθεν. τὸ γὰρ ἴσον διάστημα, φησὶν, (ἴσκει γὰρ ὅτε μένων ὅγκος καὶ 50 ὁ φερόμενος ἐξ ἐναντίων) ὅχι ἐν ἴσῳ δίδει χρόνον. καὶ σφύσμα γὰρ, ὡς θαυμάσιον· τὸ μὲν γὰρ ἐστὶν, ὁ δὲ ἀντικινεῖ. εἰ δὲ ἔμενον ἄμφω, τότε ἂν παραλογον ἦν. Themist. f. 56.

καὶ ὁ τέταρτος τῶν περὶ κινήσεως τῷ Ζήνωνος λόγων, εἰς ἀδύ- 239 b 33. νατον ἀπάγων καὶ ὅτος τὸ εἶναι κίνησιν, τοιῦτος τις ἦν. εἰ ἔστι κί- 33 νησις, τῶν ἴσων μεγεθῶν καὶ ἰσοταχῶν τὸ ἕτερον τῷ ἑτέρῳ ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ διπλασίαν κίνησιν κινήσει καὶ ὅχι ἴσῳ. καὶ ἔστι μὲν καὶ τὸτο ἀποπον, ἀποπον δὲ καὶ τὸ τῷ ἐπὶ ὅτι ὅτι, τὸν αὐτὸν καὶ ἴσον χρόνον ἅμα διπλασίαν τε καὶ ἥμισυν εἶναι. δαίκενσι δὲ αὐτὸ ὁμο- 35 λογούμενον λαβὼν τὸ τὰ ἰσοταχῇ καὶ ἴσῳ ἐν τῷ ἴσῳ χρόνῳ ἴσον διάστημα κενεῖται, καὶ ἔτι μέντοι τῶν ἰσοταχῶν καὶ ἴσων ἂν τὸ μὲν ἥμισυ τὸ δὲ διπλασίον εἴη κενεῖται, ἐν ἡμίσει μὲν χρόνῳ τὸ ἥμισυ, ἐν διπλασίῳ δὲ τὸ διπλασίον εἶναι κενεῖται. τῶν προληφθέν- 40 των ἑκάδων ὑποτίθεται, ἐφ' ὃ τὸ δὲ, καὶ τέσσαρα μεγέθη ὁσαῦν, ἄρτια μόνον, ὡς ἔχειν ἡμίση, ἰσόογκα, ὡς δὲ ὁ Εὐδοκίμης φησὶ, κύβους, ἐφ' ὧν τὰ α' α' α' α', ὡς τὸ μέσον διάστημα ἐπέχειν τὸ ἑκάδων ἐξῶτα ταῦτα. ὧν ἐξῶτων πρῶτον ὀρίσκει τὸ πρὸς τῇ ἀρχῇ τῷ ἑκάδων τῇ καὶ τὸ δ', ἔχον δὲ τὸ πρὸς τῇ ε', καὶ λαμβάνει ἄλ- 45 λως τέσσαρας ὅγκους ἢ κύβους, ἴσους τοῖς ἐξῶσι καὶ τὸ μέγεθος καὶ τὴν ἀριθμὸν, ἐφ' ὧν τὰ β' β' β' β', ἀρχομένους μὲν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῷ ἑκάδων, τελευταίων δὲ καὶ τὸ μέσον τῶν τεσσάρων α' α' α' α', κινουμένων δὲ τῶν ὡς ἐπὶ τὸ ἔχον τῷ ἑκάδων τὸ ε'. διὰ καὶ πρῶτον 50 λέγει τὴν καὶ τὸ μέσον τῶν α' α' α' α' ὡς ἔμπροσθεν ὅτι τῶν λοι- πῶν ἐν τῇ ἐπὶ τὸ ε' κινήσει. διὰ τὸτο δὲ ἀποτίς ἐλαβε τὴν ὅγκους,

ἵνα ἔχουσιν ἡμίση· δεῖ γὰρ τούτων, ὡς μαθησόμεθα. διὰ τοῦτο
 πρῶτον β' κ' τὸ μέσον τίθησι τῶν ἐσώτων α' α' α' α'. εἴτα καὶ
 ἄλλως ἴσως τῷ μεγέθει καὶ τῷ ἀριθμῷ, τοῖς β' β' β' β' δηλονότι καὶ
 τοῖς α' α' α' α', λαμβάνει, ἐφ' ὧν τὰ γ' γ' γ' γ', ἀντικειμένους
 τοῖς β' β' β' β'. τῶν γὰρ β' β' β' β' ἀπὸ τοῦ μέσου τῷ σαδίν, ἐν
 ᾧ καὶ τῶν α' α' α' α' τὸ μέσον ἦν, ἐπὶ τὸ ἔχον τὸ σαδίν τὸ ἐκιν-
 νήν, οἱ γ' γ' γ' γ' ἀπὸ τοῦ ἑκάστου μέρους, ἐν ᾧ τὸ ε', ἐπὶ τὸ
 κινῆν, τὸ ἐν τῇ ἀρχῇ τῷ σαδίν. καὶ πρῶτον δηλονότι τῶν τεσσά-
 ρων γ' γ' γ' γ' τὸ πρὸς τὸ δ' νενευκόσ, ἐφ' ὃ καὶ κινήσεις τοῖς γ' γ' γ' γ'.
 τίθησι δὲ τὸ πρῶτον γ' κ' τὸ πρῶτον β'. τοιαύτης ὅν τῆς ἐξ ἀρ-
 χῆς θέσεως ὑποτεθείσης, εἰάν τῶν α' α' α' α' ἐσώτων τὰ μὲν β' β' β' β'
 κινῆν, ὡς ἀπὸ τοῦ μέσου τῶν τε α' α' α' α' καὶ τῷ σαδίν ἐπὶ τὸ τέ-
 λος τῷ σαδίν τὸ ε', τὰ δὲ γ' γ' γ' γ' ὡς ἀπὸ ἑκάστου τῷ σαδίν ἐπὶ
 τὴν ἀρχὴν δηλονότι (ὅ γὰρ δὴ ὡς ἀπὸ τοῦ ἑκάστου β', ὅπερ, ὡς ἔειπεν,
 ἐν τισιν ἀντιγραφείοις εὐρων ὁ Ἀλέξανδρος ἡναγμάδι λέγειν ὅτι
 ὁ πρότερον εἶπε πρῶτον β', τὸτο νῦν ἔχον ἐκάλεσε), συμβαίνει
 τὸ πρῶτον β' ἅμα ἐπὶ τῷ ἑκάστῳ εἶναι τῆς αὐτῆς κινήσεως καὶ τὸ
 πρῶτον γ', παρ' ἄλληλα κινουμένων αὐτῶν καὶ ἰσοταχῶς ἐπὶ τῷ
 ἑκάστῳ ἀλλήλων. τὸ γὰρ πρῶτον γ' κ' τὸ πρῶτον β' ὅντος ἐξ ἀρχῆς,
 καὶ ἀντικεινόμενων αὐτῶν ἰσοταχῶς, καὶ διεξιθόντων ἀλλήλα, τὸ μὲν
 πρῶτον β' ἐπὶ τῷ ἑκάστῳ ἔσται γ', τὸ δὲ πρῶτον γ' ἐπὶ τῷ ἑκάστῳ
 β'. καὶ τὸτ' ἂν εἴη τὸ ἅμα τὸ πρῶτον β' ἐπὶ τῷ ἑκάστῳ εἶναι συμ-
 βαίνειν καὶ τὸ πρῶτον γ', παρ' ἄλληλα κινουμένων· ἢ γὰρ παρ' ἄλληλα
 κινήσεις ποιῶν τὸ ἐν τοῖς ἑκάστοις ἀλλήλων γίνεσθαι. συμβαίνει δέ,
 φησί, καὶ τὸ γ' τὸ πρῶτον δηλονότι παρὰ πάντα τὰ α' διεληλυθέναι,
 τὸ δὲ β' παρὰ τὰ ἡμίση α'. καὶ ὅτι μὲν τὸ β' τὸ ἀπὸ τοῦ μέσου τῶν α'
 ἀρχόμενον διὰ τῶν δύο α' α' ἐκινήθη, ἢ διὰ τῶν ἡμίσεων, ὅποσα
 ἂν ᾖ ἄρτια, ἐν ὅσῳ τὸ γ' διὰ τῶν διπλασίων β' διέεισι, δῆλον. τὸ
 γὰρ πρῶτον β' ἀπὸ τοῦ μέσου τῶν α' τὴν ἀρχὴν ἐποιήσατο. καὶ ἐν
 ὅσῳ τὸ β' παρὰ τὰ δύο α' α' τὰ ἔχοντα τὰ ἐσώτα κινῆν, τὸ γ' τὸ
 πρῶτον ἀντικινούμενον τοῖς β' διὰ τῶν τεττάρων β' β' β' β' διέεισι·
 αἱ γὰρ δύο κινήσεις τῶν ἀντικεινόμενων διπλασίων ἀνίστοι διάστημα
 τῆς μιᾶς, ἢν κινῆν, τὸ β' παρὰ τὰ ἰσάμενα α'. καὶ τὸτο μὲν δῆλον·
 πῶς δὲ παρὰ πάντα τὰ α' τὸ γ' διεληλυθεν; ὅτε γὰρ παρὰ ταῦτα
 ἐκινῆντο, ἀλλὰ παρὰ τὰ β', ὅτε ἀπ' ἀρχῆς τῶν α' ἐκινῆντο, ἀλλ'
 ἀπ' ἀρχῆς τῶν β', ἥτις ἦν κ' τὸ μέσον τῶν α'. πῶς ὅν τὸ γ'
 παρὰ πάντα τὰ α' ἐκινήν; ἢ ὅτι καὶ τὰ β' ἴσα ἦν τοῖς α'. τὸ ὅν
 γ' ἐν ὅσῳ χρόνῳ παρὰ τὰ β' ἐκινήν, εἴη ἂν καὶ παρὰ τὰ α' τὰ
 ἴσα τοῖς β' ἐκινουμένων. καὶ ὁ παραλογισμὸς ἐνταῦθα ἐστίν, ὅτι
 ἔλαβεν ἀπλῶς ἐν ἴσῳ χρόνῳ κινούμενον τὸ παρὰ ἴσα κινούμενον,
 μὴ προσλογιζόμενος ὅτι τῶν ἴσων τὰ μὲν ἀντικινούμενα ἦν τὰ δὲ
 ἐσώτα... δύνανται δέ, φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος, τῷ "συμβαίνει δὲ
 τὸ γ' παρὰ πάντα τὰ α' διεληλυθέναι" (p. 240 a 10) ἐξῆς εἶναι
 τὸ "ἴσον χρόνον παρ' ἑκάστων γινόμενον τῶν β' ὅσον περ τῶν α',"
 εἴτα ἐφεξῆς "τὸ δὲ β' παρὰ τὰ ἡμίση" ἕως τῷ "ἅμα γὰρ ἔσται
 πρῶτον γ' καὶ τὸ πρῶτον β' ἐπὶ τοῖς ἐναντίοις ἑκάστοις," ἐφεξῆς δὲ
 τέταται "διὰ τὸ ἀμφοτέρω ἴσον χρόνον κ' τὸ α' γίνεσθαι." ὁ μὲν ὅν
 λόγος τοῦτός ἐστιν, εὐθὲς αὐτὸς ὢν, ὡς φησιν ὁ Εὐδήμους, διὰ τὸ

προφανῆ τὸν παραλογισμόν ἔχειν, εἴπερ εἴπω τὰ ἴσα καὶ ἰσοταχῆ
 εἰάν τὸ μὲν παρὰ κινούμενον κινῆν, τὸ δὲ παρὰ τὸ ἡρεμῶν, τὸ ἴσον δι-
 σταμμα ἐν τῷ ἴσῳ χρόνῳ κινῆσθαι. ὅπερ ἐξ ἑνὲς ἀποδεικνύει τὸ γὰρ
 ἀντικινούμενα ἀλλήλοις ἰσοταχῆ διπλασίαν ἀφίστασθαι διάστασιν ἐν τῷ
 αὐτῷ χρόνῳ ἐν ᾧ τὸ παρ' ἡρεμῶν κινούμενον τὸ ἡμισυ διάστασιν, καὶ
 ἰσοταχῆς ἐκείνοις ἦ. Simpr. f. 237 b.

ἐρωτᾷ δὲ τις καὶ ἕτερος λόγος παρὰ τοὺς τέσσαρας τοὺς ἀρ-
 μένους περὶ τῆς κ' ἀντίφασιν μεταβολῆς. ἐπειδὴ γὰρ κινῆν τὸ κιν-
 νούμενον, καὶ ἐκ τινος εἰς τι μεταβάλλον ἐν μηδενίῳ εἶναι ὅτι κιν-
 νῆν, μήτε ἐξ ὅ μῆτε ἐν τῷ εἰς ὅ, ἥνικα ἂν γίγηται, φασὶ καὶ
 ἀντίφασιν ἢ μεταβολήν... ἡμεῖς δὲ φεμεν, ὡς ἀμφοτέρω μάλιστά
 ἐστὶ τὸ μεταβάλλον, ὅχι ὡς ὑδρότερον. Themist. f. 56.

διαλύσας τοὺς τῷ Ζήνωνος λόγους τοὺς ἀναρεῖν δοκῶντας τῇ
 κινήσιν, παράγει καὶ ἄλλως λόγους εἰς τὸ αὐτὸ ἐρωτωμένους σφαι-
 κῶς, ἵνα καὶ αὐτῶν διαλύσῃ τοὺς σφαισμούς. ὢν ὁ πρῶτος ὁ ἐκ
 τῆς κ' ἀντίφασιν μεταβολῆς ἐπιχειρῶν τὴν κίνησιν ἀναρεῖν ἐκ
 τοιαύτου. ἐπειδὴ κινῆν τὸ κινούμενον ἐκ τινος εἰς τι μεταβάλλει,
 ἐν μηδενίῳ δὲ ἐστὶν ὅτε κινῆν, ὅτε ἐν τῷ ἐξ ὅ (ὅκατι γὰρ κινῆν
 τὸτο) ὅτε ἐν τῷ εἰς ὅ (ὅπω γὰρ κινῆν) τὸτο, ὡς καὶ αὐτὸς Ἀρ-
 τέλης ἐν τούτῳ τῷ βιβλίῳ διδάσκει, ἔστι δὲ καὶ κ' ἀντίφασιν με-
 ταβολήν, τὸ μεταβάλλον κ' ἀντίφασιν ἐν ὑδρότέρῳ μέρει ἔσται τῆς
 ἀντιφάσεως, ἀλλ' ἐν τῷ μεταξύν. ὅπερ ἀποπον· ὅτι ἐστὶ γὰρ μεταξύν
 τι τῆς ἀντιφάσεως. ἢ εἰ μὴ τὸτο, ὅτι ἀληθὲς ὅτι τὸ μεταβάλλειν
 ὅτε ἐν τῷ ἐξ ὅ μεταβάλλει ἐστίν, ὅτε ἐν τῷ εἰς ὅ μεταβάλλει
 ἐν ᾧ μεταβάλλει χρόνον· καὶ γὰρ ἢ κ' ἀντίφασιν μεταβολήν τὸ μὲν
 ὅ ἔχει, τὸ δὲ εἰς ὅ· ἐκ γὰρ λευκῶν εἰς μὴ λευκὸν καὶ ἐκ μὴ λευκῶν
 εἰς λευκὸν μεταβάλλει, καὶ ἐξ ὄντος εἰς μὴ ὄν, καὶ ἐκ μὴ ὄντος εἰς
 ὄν. εἰ ὅν μεταβολῆς ὅσης ἀνάγκη ἐν μηδενίῳ τῆς ἀντιφάσεως
 εἶναι τὸ μεταβάλλον, τὸτο δὲ ἀδύνατον, διότι ὅθεν ἐκφεύγει τὴν
 ἀντίθεσιν τῆς ἀντιφάσεως, ὅτι ἂν εἴη μεταβολήν. τούτων δὴ λόγον
 τὸν λόγον, φησὶν ὅτι ὅλον μὲν τὸ μεταβάλλον κ' ἀντίφασιν ἐν ὑδ-
 ρτέρῳ μέρει τῆς ἀντιφάσεως ἐστὶ, μέρος δὲ τι ἐν ὑδρότέρῳ. καὶ ὅ
 θεῶν τὸτο πρότερον... λύσας ὅν ὅτως ἐπὶ τῷ λευκῷ καὶ ἐν λευκῷ
 ἐπήγαγεν ὅτι ὁμοίως ἔχει καὶ ἐπὶ τῷ ὄντος καὶ μὴ ὄντος, ἐφ' ᾧ ὅ
 ρωότερον ἐξ ὧν ἰδεῖν τὴν κ' ἀντίφασιν μεταβολήν μόνον ὅσον τὸ
 μὲν γὰρ λευκὸν καὶ εἰς τὸ ἐναντίον κυρίως μεταβάλλει τὸ μέλαν καὶ ὅ
 τὸ μεταξύν, τὸ δὲ ὄν εἰς τὸ μὴ ὄν μόνον, καὶ τὸ μὴ ὄν εἰς τὸ ὄν. πρῶ-
 τος ὅν καὶ τὸ ὄν καὶ τὸ μὴ ὄν, κοινῶς ἐπήγαγεν ὅτι κ' πᾶσι ἐν ὑδ-
 ράσιν ὅτω λυτέον τὴν ἀπορίαν. Simpr. f. 238 b.

ὅτι μὲν ἐστὶ πρὸς λόγον ἐπίσταται τῶν αὐτῶν ἀναρεῖν τὴν κινή-
 σιν, δῆλον ἐκ τῷ καὶ τὸ πρὸ τούτου ἐπιχειρήματα ὡς ἀνέλεστον τῶν πρῶ-
 τῶν Ζήνωνος εἰρημέτοις ὅπως ἀρξάμεθα "ὅθεν δὴ καὶ τὴν ἐν ἀντιφάσει
 μεταβολήν ὅθεν ἡμῖν ἔστι ἔσται ἀδύνατον πρὸς τὸ εἶναι κίνησιν"
 (v. 19). δῆλον ὅν ὅτι καὶ νῦν ὡς περὶ αὐτῶν λόγων πάλιν φησὶν ὅτι
 τὸ κινῆν καὶ τῆς σφαίρας καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς κινουμένων, ὅτι οὐκ
 βήσεται αὐτὰ ἡρεμῶν, ὡς ὁλον οἱ σφαιζόμενοι, ὅθεν τὸτο ἀδύνα-
 τόν τι ἐπάγει τῷ εἶναι κίνησιν. καὶ ὁ Ἀσπασίους δὲ τούτω ἔχον τὸ
 σκοπὸν καὶ τούτῳ φησὶ τὸν λόγον, καὶ πρὸ αὐτῶν ὁ Εὐδήμους· ὁ μὲν

την Ἀλέξανδρος νομίζει. τὸ νῦν λεγόμενον πρὸς τὸς ἀναρῶντας τὴν ὑποκείμενα ὑπ' αὐτῷ ὅρισμόν τῆς ἡρεμίας λέγεσθαι· ἐπειδὴ ἢ ἡρεμῶν εἶπε τὸ ἐν ταύτῳ χρόνον τινὰ ὄν, καὶ αὐτὸ καὶ τὰ μέρη, δεικνύοντες ὅτι ἐν τούτῳ ἀναρῶντι δια τῶν ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ κινουμένων, ὡς αἰσθ' ἰππεύς. τοιαῦτα δὲ ἐστὶ τὰ περιφερόμενα, ἃ δοκεῖ ἐν τῷ 5 αὐτῷ εἶναι χρόνον τινὰ καὶ αὐτὰ καὶ τὰ μέρη καίτοι κινούμενα. δεικνύοντες ὅν, φησὶν, ὅτι ὅχι ὑποπίπτει ταῦτα τῷ τῆς ἡρεμίας ὅρισμῳ. καὶ ἐπὶ μὲν τούτῳ δεικνύουσι, ὁμολογῶν· δεικνύουσι δὲ αὐτὸ ἐν τῇ ἡρεμίας ὅρισμόν βεβαιώμενος, ἀλλὰ τὸ μὴδὲ ἐκ ταύτης τῆς ἀπορίας ἀναρῶντι τὴν κίνησιν. ἐνταῦθα δὲ τοιαύτη τις εἶναι ἡ ἀπορία. . . 10 δεῖξαι δὲ ἐπὶ τῷ κύκλῳ τὸ μῆτος τὸ ὅλον μῆτος τὰ μέρη ἡρεμεῖν, μὴδὲ ἢ ἐν τῷ αὐτῷ μένῃ, τὴν αὐτὴν λόγον φησὶν ἔσεσθαι καὶ ἐπὶ τῇ σφαίρᾳ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐν αὐτοῖς κινουμένων καὶ μὴ ἐκκεκινῶν τῷ αὐτῶν τόπῳ, οἷον καὶ οἱ ἐρόμβοι εἰσὶ, καὶ εἴ τι ἄλλο παρόμοιον. ἰστέον δὲ ὅτι τῷ Ἀριστοτέλει εἰπόντος μὴ τὴν αὐτὴν 15 αὐτὴν περιφέρειαν πρῶτον τὴν ἀπὸ τῷ α' λαμβανομένην τῇ ἀπὸ τῷ β', ἡ φυλακῆς Εὐδαιμονίας πότερον φησὶ τὴν αὐτὴν φατέον αὐτὴν περιφέρειαν τὴν ὅλην ὁποθεὺν ἀρξαμένην ἢ ἑτέραν, ἔχει ζήτησιν. id. ib.

ἡ σφαῖρα δὲ κινουμένη περὶ μένοντα τὴν ἄξονα καὶ ὁ κύκλος ὁ 20 παρὰ τὸ κέντρον ὁμοίως πως ἡρεμεῖσιν. αἰσθ' ἢ καὶ τούτῳ παραλογίζεσθαι μένοντι γὰρ, φησὶν, ἐν ταύτῳ τόπῳ. ἀλλὰ πρῶτον μὲν τὰ μέρη τῶν ὕψους κινουμένων ἐν ὅλῳ ἐν ταύτῳ μένει, ἀλλ' ἕκαστον αὐτῶν ἐν ἄλλῳ καὶ ἄλλῳ γίνεσθαι συνεχῶς. ἔπειτα ὅθεν τὸ 25 αἰσθ' ὅτι ἡ αὐτὴ ἐστὶ περιφέρεια ἀπὸ τοῦ ἄλλης καὶ ἄλλης λαμβανομένη, εἰ μὴ καὶ συμβεβηκός, ὅτι παρὰ ταύτην ὑποκείμενον. Themist. f. 56.

δεῖξαι πρότερον ὅτι ὅτε κινεῖται τι ἐν ἡμερῇ ὅτε ἡρεμεῖ, ἀλλὰ μὴ κινεῖσθαι μὲν ἀληθὲς ἢ εἰπεῖν ἐν ἡμερῇ, ὅτε μένει ἡρεμῶν, καὶ διὰ τούτῳ μετρημένους τῷ Ζήνωνος λόγῳ ὡς παραλογίζεσθαι 30 ἴσως, ὅταν ἀρῶν πᾶν ἢ ἡρεμεῖν ἢ κινεῖσθαι, ὅταν ἢ καὶ τὸ ἴσον, καὶ ἀδύνατον ἐκ τούτων τὴν ἀναρῶν πειρώμενον λόγον τὴν κίνησιν, εἴτα ἢ τὸς ἄλλους τῷ Ζήνωνος λόγῳ παραγωγῶν τὸς ἀναρῶν σοφιστικῶς καὶ αὐτὸς πειρώμενος τὴν κίνησιν, καὶ διαλύσας αὐτὸς, καὶ μετρημένους τοῖς ἄλλων λόγῳ τὴν αὐτὴν ἐχόντων σκοπόν, καὶ διαλύσας 35 καὶ ἐκείνους, ἀποδοδευγμένους, φησὶ, τῶν τε περὶ κινήσεως προηγουμένων καὶ τῶν πρότερον περὶ τῷ μῆτος κινεῖσθαι τι ἐν ἡμερῇ καὶ ἡρεμεῖν, λέγομεν ἐφεξῆς ἐκείνοις ὅτι τὸ ἡμερῆς ἐκ ἐνδεδεχῆσθαι πλὴν καὶ συμβεβηκός, τῷ εἶναι ἐν τῷ κινουμένῳ σώματι ἢ μετέθεσθαι. πῶς δὲ λέγει, ἐδήλωσεν ἐπὶ τῷ καὶ τὸ πλοῖον 40 περιφερόμενος. τὰ ἢ ἐν αὐτῷ μὴ κινούμενα καθ' αὐτὰ τῷ ἐν κινουμένῳ εἶναι τῷ πλοίῳ καὶ αὐτὰ φέρεσθαι καὶ συμβεβηκός. τῷ δὲ σώματι τὸ μέγεθος προσέθηκεν, ὡς μὲν Ἀλέξανδρος φησιν, μέγεθος τὴν γραμμὴν καὶ τὴν ἐπιφάνειαν λόγων, ἅπερ ἐκ ἐστὶ σώματα χωριστὰ σώματος. ὁ δὲ Ἀσπασίος ἐκ παραλλήλων ταῦτα 45 ἀντιθέτως φησιν· ἐν τῷ κινεῖσθαι τι καθ' αὐτὸ ἄλλο μέγεθος πλὴν τὸ ὅμα. καὶ ἢ καὶ ἡ γραμμὴ καὶ ἡ ἐπιφάνεια καὶ συμβεβηκός κινεῖσθαι ἐν κινουμένῳ εἶναι τῷ σώματι. μὴ ποτε δὲ ὁρμήσας εἰπεῖν

ὅσον κινούμενον τῷ σώματι τῷ ἐνυπάρχοντι, ἐπέθηκεν ὅτι ἐκ ἐν τῷ σώματι πρῶτον τὸ ἡμερῆς ἐκ ἐκ ἄλλ' ἐν τῇ γραμμῇ· διὸ προσέθηκεν ἢ τῷ μεγέθει, τῷ ἐνυπάρχοντι ἐν κινουμένῳ μὲν τῷ τῆς γραμμῆς μεγέθει. Simpl. f. 239 b.

εἰπὼν "σώματος" προσέθετο τὸ μέγεθος, ὡς μὲν ὁ Ἀλέξανδρος, δηλῶν δι' αὐτὸ τὴν γραμμὴν καὶ τὴν ἐπιφάνειαν, ἅπερ ἐκ ἐστὶ σώματα ἐκ σώματος χωριστὰ, ὡς δὲ ὁ Ἀσπασίος, ἐκ παραλλήλων. ὅθεν ἢ κινεῖσθαι ἄλλο τι μέγεθος καθ' αὐτὸ, πλὴν τὸ σώμα. καὶ ἢ καὶ ἡ γρ. καὶ ἡ ἐπιφ. καὶ συμβεβηκός. ὡς δὲ ὁ Σιμπλίκιος, ἵνα δηλώσῃ ὅτι ἐκ ἐν σώματι πρῶτον τὸ ἡμερῆς ἄλλ' ἐν γραμμῇ. διὸ προσέθηκεν "ἢ τῷ μεγέθει" τῷ ἐνυπάρχοντι ἐν κινουμένῳ τῷ τῆς γραμμῆς μεγέθει. καὶ αὐτὸ δὲ καὶ συμβεβηκός κινούμενον τῷ ἐνυπάρχοντι τῷ καθ' αὐτὸ κινουμένῳ σώματι. cod. Pal. 237.

δύναμι, φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος, τὸ "τῶν πρὸς τῷ κέντρῳ καὶ τῶν 240 ἐκτὸς" λέγειν περὶ τοῦ τῶν διὰ τῷ κέντρῳ γραφομένων μεγέθων κύκλων, ὡς τῷ ἰσημερῶς καὶ τῷ ζυδιακῷ, καὶ τῶν περὶ τὸς πόλους· οἱτοὶ ἢ ἐκτὸς εἰσὶ τῆς σφαίρας τῷ κέντρῳ, καὶ δηλονότι ἀνάπαλιν ἐπὶ τούτων θάπτοντες μὲν ὡς μακρόντες οἱ πρὸς τῷ κέντρῳ, βραδυτέρως δὲ οἱ ἐκτὸς, ἅπερ ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ συναποκαθίστανται τὰ ἐν αὐτοῖς 16 σημεία. ὕψους μὲν ἐν διαφέρουσιν ἀλλήλων αἱ τῶν μορίων κινήσεις, καὶ τῆς ὅλης δὲ, ἢ ἢ ὅλη κινεῖσθαι σφαῖρα, διαφέρουσιν, ἅπερ ἐκείνη μὲν ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ πάντα διεισι τὰ ἐν τῇ σφαίρᾳ διαστήματα, τῶν δὲ μερῶν ἕκαστον τὸ καθ' αὐτὸ, καὶ ἐκτὸς μέρους κινήσεις ἢ αὐτὴ ἐκ τῇ ὅλῃ· ὡς καὶ τὰ μόρια κινεῖται τινὰ κίνησιν καθ' αὐτὰ παρὰ τὴν τῷ ὅλῳ, καὶ ἐν μόνον καὶ συμβεβηκός ἢ τούτων κινήσεις, ὡς ἢ τῶν ἡμερῶν. ταῦτα περὶ τῶν μερῶν δεῖξας μεταβαίνει λοιπὸν ἐπὶ τὸ ἡμερῆς, ὅτι τούτῳ καὶ συμβεβηκός μόνως ἐνδεδεχῆσθαι κινεῖσθαι, ὡς ὁ ἐν τῷ πλοίῳ καθήμενος τῷ πλοίῳ θέοντος, καθ' αὐτὸ δὲ ἐκ ἐνδεδεχῆσθαι. Simpl. f. 239 b.

καὶ ἄλλως δεικνύουσιν ὅτι ὅχι ὅλον τε κινεῖσθαι τὸ ἡμερῆς. ἢ δὲ 241 α' δεῖξαι αὕτη ὅτι μὴ καὶ φορὰν κινεῖσθαι δεικνύουσιν, καὶ ἐπὶ τούτοις γίνεσθαι 6 προμολογούμενον ὅτι τὸ κινούμενον ἢ μετῴν τι τῷ οἰκίῳ ὄγκῳ τοπικῶν διάστημα διεξέρχεται ἢ ἴσον ἢ ἑλαττον· ἐν τῷ ἀδύνατον καὶ ἑλαττον αὐτὸ κινεῖσθαι διάστημα. . . ἐπεὶ δὲ ἑλαττον ἀδύνατον, ὅθεν ἢ ἑλαττον τῷ ἡμερῆς, δηλονότι ἴσον αὐτῇ διάστασιν αἰ κινεῖσθαι ἢ ἐγγυμῇ, ἅπερ κινεῖσθαι, καὶ καὶ μακρόντα κινεῖσθαι, ὡς ἐκ ἴσων πολλῶν συγκειμένων τὴν μακρόντα κινεῖσθαι. εἰ δὲ αἰ καὶ τὸ ἴσον αὐτῇ κινεῖσθαι, ὅταν διεξέλθῃ τὴν γραμμὴν, ἔσται αὕτη καταμεμετρημένη· εἰ δὲ τούτῳ, ἔσται ἢ γραμμὴ ἐκ ἐγγυμῶν τοσούτων ἡμερῶν συγκειμένη, ὅσας ἐπ' αὐτῆς κινούμενον τὸ ἡμερῆς καὶ τὰ ἵσα αὐτῷ ἐγένετο. id. f. 240.

τρίτος ὅτος λόγος, δεικνύς ὅτι τὸ ἡμερῆς ἀδύνατον κινεῖσθαι. 241 α' καὶ πρόεισι μὲν καὶ ὅτος ὡς ἐπὶ ἐγγυμῶν, ἢ δὲ δεῖξαι ἐπὶ πάσης ἀρ- 15 μόττει μεταβολῆς, προλαμβάνουσα προδοδευγμένον ὅτι πᾶν τὸ κινούμενον ἐν χρόνῳ κινεῖσθαι, ἐν δὲ τῷ νῦν ὅθεν κινεῖσθαι, καὶ εἰς ἀδύνατον ἀπάγναι καὶ αὕτη τὸ διαρετὴν εἶναι τὸ ἀδιαρετὸν, εἰ κινεῖσθαι τὸ ἡμερῆς. ὁ δὲ λόγος ταῦτος. εἰ κινεῖσθαι τὸ ἡμερῆς, ἐν χρόνῳ κινεῖσθαι· πᾶς δὲ χρόνος διαρετὸς· εἴη αὖ ὅτι ἐπὶ παντὶ κινούμενον

εἴτε μερισθῇ εἴτε ἀμερῶς ἐλάττων τις χρόνος τῷ ἐν ᾧ τὸ ἴσον αὐτῷ
κινεῖται) τὸ κινούμενον, καὶ ἐν αὐτῷ ἐλαττον ἀνάγκη τι κινεῖσθαι, ὥστε
ἔσται τι τῷ ἀδιαίρετῳ ἐλαττον. . . ὥσπερ δὲ πρότερον ἐπήγαγε
τῇ ἀποδείξει ὅτι μοναχῶς ἂν ἦν ὅτι κίνησις τῷ ἀμερῶς, εἰ δὲ
χρόνος ἦν ἐκ τῶν νῦν, ὅτι νῦν λέγειν ὅτι μοναχῶς ἂν κινεῖτο τὸ
ἀμερῶς, εἰ ἐν τῷ νῦν δυνατὸν ἦν κινεῖσθαι αὐτό. id. f. 240 b.

241 a. ἐπειδὴ δέδοκεται) πρότερον ὅτι παντὸς τῷ κινεῖσθαι προηγείτο) τὸ
26. κενωθῆναι καὶ τῷ κενωθῆναι τὸ κινεῖσθαι, καὶ ἐδόκει τὸ τοῖς προχείρως
ἀκρίβως ἀπειρον ἐκείνην ὑποτίθεσθαι μεταβολήν, διὰ τὸ τοῦτο
προσέτιθη τὸ θεωρήματα, δεικνύον ὅτι ἔκ ἑξιν ἀπειρος μεταβολή.
δείκνυσιν δὲ ἐκ τῆς πάσης μεταβολῆς εἶναι ἕκ τῶς εἰς τι, ταῦτα
δὲ ὥριμαι. id. ib.

241 a. τὰ ἣν ἐναντία πλείον διέστηκε, τὰ δὲ πλείον διεστώτα ὥρι-
30. ζαι. καὶ ἡ αὐξήσις δὲ καὶ ἡ μείωσις πέρατα ἔχει, ἡ μὲν τὴν
οὐκείαν φύσιν τέλειον μέγεθος, ἡ δὲ τὴν ἀπὸ τούτου ἔκτασιν. ἐπὶ
τῆς φορᾶς ἢ πανταχῶς τὰ πέρατα ὠρισμένα ἐστίν. ἐπὶ
τῆς κατ' εὐθείαν τὸ ἄνω καὶ τὸ κάτω ἐναντία καὶ ὠρισμένα ἐστίν,
ἐκείνη δὲ καὶ ἡ τῶν ζώων κίνησις, ἣν κινεῖται μεταβατικῶς, ὠρισμένα
ἔχει τὰ πέρατα. καὶ ἡ ἐγκύκλιος δὲ φορὰ ἔκ ἐξ ἐναντίον εἰς ἐναν-
τίον. ἢ ἣν ἐστὶν τι τῇ κύκλῳ φορὰ ἐναντίον. ἀπὸ ἣν τῷ αὐτῷ ἐπὶ
αὐτῇ ἡ κυκλοφορία, ἀλλ' ἔκ ἀπὸ ἐναντίον εἰς ἐναντίον. ὅθεν ἣν αὐτὸ
αὐτῷ ἐναντίον. εἰ ὅν μὴ ἔξιν ἐναντίωσις ἐν πάσῃ φορᾷ, καὶ ταύ-
την μὲν ἔκ ἐξιν δεῖξαι τῶν περάτων ὀρισμένον, κατ' ἄλλην δὲ μέ-
θοδον δείκνυσιν ἐπὶ πάσης μεταβολῆς ἀρμυζούσαν, προλαβὼν ὅτι
τὸ ἀδύνατον τμηθῆναι ἔκ ἐνδόχῃ) τέμνεσθαι. πολλαχῶς δὲ τῷ
ἀδύνατον λεγόμενον, καὶ ἣν τὸ μόνιμον καὶ τὸ χαλεπῶς, ὡς ἐν τῇ τῷ
ἀδύνατον διαίρεσει καὶ τῷ δυνατῷ μεμαθήκαμεν, καὶ ὅ ἐκ ἐνδόχῃ)
ὅλως, τὸ νῦν τῷ ἀδύνατον τὸ σηματοῦμενον ἐκλέγετο. id. ib.

241 b. δείξας μηδεμίαν κίνησιν ὅπως ἀπειρον ὡς μὴ ἔχειν πέρατα
12. τὸ τε ἐξ ὧ καὶ τὸ εἰς ὅ, ἐπὶ τούτοις ζητεῖ εἰ ἐνδόχῃ) ἀπειρον κίνη-
σιν τῷ χρόνῳ γίνεσθαι, τὴν αὐτὴν καὶ μίαν κατ' εἶδος πάλιν καὶ πάλιν
γινόμενῃ, ἐπειδὴ τὸ ἐπ' εὐθείας ἀπειρον ἀδύνατον ἐδείχθη. μή-
ποτε ὅν δυνατὸν μίαν κατ' ἀριθμὸν εἶναι συνεχῆ κίνησιν τῷ πάλιν
καὶ πάλιν γίνεσθαι τὴν αὐτὴν. καὶ ἐπέστησε καλῶς ὅτι μὴ μίαν μὲν
μηδὲ τὴν αὐτὴν ὅθεν κωλύει εἶναι τῷ χρόνῳ ἀπειρον, εἰ ἄλλη ἄλ-
λῃ διαδέχοιτο. . . μίαν δὲ φησι μόνον δύνασθαι τοιαύτην γίνεσθαι
τὴν κύκλῳ, διότι ἐν ταῖς ἄλλαις κινήσεσιν ἡ ἐπὶ τὰ αὐτὰ πάλιν
καὶ πάλιν ἐπ' ἀντιόδοις γίνεσθαι διαλαμβάνει. ἡ κύκλῳ ἄρα μόνον δύ-
ναται μίαν τε καὶ συνεχῆ γίνεσθαι ἀπειρος τῷ χρόνῳ. καλῶς δὲ τῷ
χρόνῳ προσέθηκεν, ὅτι ὅ τῷ μεγέθει ὅθεν τῇ ἐφ' ἐν τῇ κινήσεως
ἐκτάσει. ἀλλὰ ταῦτα νῦν μὲν προανεφθέρχεται, ὡδύνων ἥδη τὴν
ἐπ' αὐτοῖς ἀληθειαν, ὅσον δὲ ἀποδείξει. ἡ μὲν ὅν τῶν καὶ μέρος
ἐν τούτῳ τῷ βιβλίῳ σαφήνεια κατὰ γε τὴν ἐμὴν δύναμιν ὅπως
ἔχεται. ἡ δὲ σύντομος ἐπὶ κεφαλαίων ἐπιδρομὴ τοιαύτη τις ἔστω.
id. f. 241. cod. Pal. 237.

241 b. Ἐστὶ μὲν ἔβδομον τὸ τοῦ φυσικῆς ἀκρόασις βιβλίον, ὅπερ
21. ἡ ἐπιγράφειν ἔθος ἐστὶ τοῖς ἐκ τῷ Περιπατῶ, διχῶς δὲ φέρεται καὶ
τὴν λέξιν μόνον ἔχον ὀλίγην τιὰ διαφοράν. τὰ ἣν προβλήματα

καὶ αἱ ἀποδείξεις αὐτῶν ἐπὶ τῆς αὐτῆς τάξεως ἐν ἀμφοτέρω τὰ
αὐτὰ φέρεται. ὅπερ δὲ ἐπ' ἀμφοῖν οἱ τῷ Ἀριστοτέλει ἐξηγητῇ
σαφηνίζουσι, τὸ κατὰ νῦν προσχειρισάμεν. ἴσμεν δὲ ὅτι τῶν ἐν
τῷ ἔβδωμῳ τούτῳ βιβλίῳ κειμένων προβλημάτων τὰ κυριώτατα
καὶ πρὸς τὴν προκειμένην πραγματείαν οὐκ αἰσθητέρα ἐν τῷ μὲν τῷ
βιβλίῳ τῷ τελευταίῳ τῆς ὅλης πραγματείας καὶ μὲν ἀποδείξας
ἀσφαλεστέραν. διὸ καὶ παρέλκειν ἔδοξε τισὶ τούτῳ τὸ βιβλίον ἐν τῇ
πραγματείᾳ, μαλθακωτέρας ἢ ὡς φησὶν Ἀλέξανδρος λογασι-
ταις ταῖς ἀποδείξεσι χρωμένον. καὶ ὅ γε Εὐδόμος μέχρι τούτου τὰς
ὅλως χερδὸν τῆς πραγματείας κεφαλαιαῖς ἀκαλυψάσας, τὸ πε-
ρελθὼν ὡς περιττόν, ἐπὶ τὰ ἐν τῷ τελευταίῳ βιβλίῳ κεφάλαια
μετέστη. καὶ ὁ Θεμίστιος δὲ τὴν ὅλην πραγματείαν παραφράσας,
ἐν τούτῳ τῷ βιβλίῳ γενόμενος πολλὰ τῶν ἐν αὐτῷ κεφαλαίων
κατενωτίσαστο. ἀλλ' ἐπειδὴ φαίνεται καὶ τούτῳ μὴ πάντῃ τῆς πρὸς
τὰ ἄλλα βιβλία συγγενείας τὰ ἐν ταύτῃ τῇ πραγματείᾳ ἐπὶ
μηδὲ τῆς τῷ Ἀριστοτέλει ἀγχινολίας ἀνάξιον, τάχα ἂν εἴπω
πρότερον μὲν ὑπὸ τῷ Ἀριστοτέλει γραφῆναι τούτῳ, ὅσον δὲ ἐν τῇ
τελευταίῳ βιβλίῳ τῶν ἐν τούτῳ κεφαλαίων ἀκριβέστερον διαφω-
θέντων τινὰς ὡς οὐκ αἰσθητέρα τῇ πραγματείᾳ συντάξαι. καὶ ἡμεῖς
ἂν οἶμαι χρεῖαν ἔκ ἀπόβλητον προγυμνάξωμεν ἡμᾶς καὶ συντάξωμεν
τῶν τῶν μεγάλων ὅπως καὶ συνεκτικῶν τῆς ὅλης φυσικῆς
θεωρημάτων κατανόησιν, ὡς ἐν τῷ τελευταίῳ βιβλίῳ παραλ-
βόντων ὁ Ἀριστοτέλης. αὐτίκα γὰρ πρῶτον ἐν τούτῳ ὑπ' αὐτοῦ προ-
βληθὲν τὸ πᾶν τὸ κινούμενον ὑπὸ τῶς κινεῖσθαι, ἀκριβέστερα καὶ
τετύχηκεν ἀποδείξεως. ἀλλὰ τοῖς γε ἀπταύθα παρακαλυπόμενοις
τέως παραδιδόμενοις τὴν ἐννοίαν αὐτῶν ὡς δυνατὸν ἀπχύνουσαι.
Simpl. f. 242.

τὸ μὲν προκειμένον ἐστὶν ὅτι πᾶν τὸ κινούμενον ὑπὸ τῶς κινεῖται
ἀφ' ὧ πάντα τὰ ἐφεξῆς ἡρηγῇ φυσικὰ θεωρήματα. ἐπὶ δὲ τῶν
κινουμένων τὰ μὲν ἔξωθεν κινεῖται τὰ δὲ ἐκ ἔξωθεν, ἔξωθεν μὲν τὰ βί-
ον κινούμενα, ἐκ ἔξωθεν δὲ τὰ τε καὶ φύσιν κινούμενα σώματα καὶ τε
καὶ ὁρμὴν ψυχικὴν. ὅτι μὲν τὰ ἔξωθεν κινούμενα ὑπὸ τῶς κινεῖται
ἐκ ἡξίως δεικνύει, προφανῶς ὅστος τὸ κινούμενον ἢ τῷ κινεῖται ἢ τῇ
ἐλκεν ἢ τῷ ὀχεῖν ἢ τῷ δινεῖν. ἐπὶ δὲ τῷ κινούμενῳ ἐξ αὐτοῦ
μὴ ἔξωθεν κινεῖσθαι δείκνυσιν, διορίσας πρότερον τὸ καὶ αὐτὸ
πρῶτως κινούμενον ἀπὸ τῶν κατ' ἄλλο καὶ ὅλως καὶ συμβεβη-
κινουμένων, οἷα καὶ τὰ καὶ μέρος κινούμενα ἐστίν, ὡς ἐν ἀρχῇ τῇ
πέμπτῃ βιβλίῳ διήρηται. . . πρῶτον δὲ τὴν νόησιν ἡμᾶς ἀποδείξας
διδάσκων μὴ διὰ τούτου νομίζεν τὸ ἐξ αὐτοῦ ὅλον κινούμενον
μηδενὸς κινεῖσθαι, ὅτι μὴ φαίνεται ἔξωθεν τὸ κινεῖται αὐτό. δυνά-
μει εἶναι φανερόν τὸ κινεῖται ὡς τὸ κινούμενον, καὶ ἐφ' ὧν προφανῶς
ἄλλο ἐστὶ τὸ κινεῖται καὶ ἄλλο τὸ ὑπὸ τούτῳ κινούμενον, ὡς ἐπὶ ἐκείνῃ
παραδείγματι τούτῳ δείκνυσιν αὐτό. id. ib.

ταύτην τὴν ἀπόδειξιν αἰτιατὴν μὲν καὶ ὁ φιλοσοφώτατος Γαλῆνης
αἰτιῶν) δὲ καὶ ἄλλοι ὡς ἀδυνάτῳ χρωμένῃ ὑποθέσει τῇ λογικῇ
τῷ αβ' πρῶτως καὶ κατ' αὐτὸ κινούμενον τὸ γβ' μὴ κινεῖται. ὁ δὲ
Ἀλέξανδρος, καίτοι πολλαχῶς τὴν ἀπόδειξιν ὑποσπένων, οὐκ
λέγειν ὅτι ἔκ ἐξιν πρὸς ὑπόθεσιν ἀδύνατον τὸ τῷ κατ' αὐτὸ

πρώτως κοινόμενον μέρος υποθέσκει ἰσάμενον· μόνα γάρ, φησίν, πρὸς ὑποθέσιν ἐξον ἀδύνατα ὅσα ἀλλήλων ἐξίν ἀναιρετικά, ὡς τὸ διὰ πλάγῃ. μήποτε δὲ καὶ τὸ τοῦτο ἐξίν· εἰ γὰρ τὸ καθ' αὐτὸ καὶ πρῶτως κοινόμενον τὸ τοῦτο ἦν τὸ ὅλον αὐτὸ κοινόμενον καὶ ὕλη τὸ τῷ μέρει τι αὐτὸ κινεῖσθαι κοινόμενον, πῶς δύναται τῷ καθ' αὐτὸ καὶ πρῶτως κοινόμενον συνπαρῆναι τὸ μέρος μὲν τι αὐτὸ κινεῖσθαι μέρος δὲ μὴ κινεῖσθαι; ἀλλ' ἡ μὲν ἀκολουθία ὕλης (εἰ γὰρ καὶ τι μέρος τῷ καθ' αὐτὸ κοινόμενον, καὶ τὸ ὅλον γίγνηται, καὶ ὑπὲρ ὅλον καθ' αὐτὸ κινεῖσθαι) καὶ πρῶτως), τὸ δὲ τῷ καθ' αὐτὸ κοινόμενον γίγναι τι μέρος, ὥς ἂν καθ' αὐτὸ κοινόμενον ὅλον ὑποκίνηται, τὸ τοῦτο ἀδύνατον. 10 ἐμοὶ δὲ καὶ τὸ τοῦτο ἀπορροῦ δοκεῖ, πῶς εἴληται τὸ ἀγρὸν κοινόμενον. εἰ γὰρ ὡς σῶμα μόνον, τί ἂν εἴη ἐν αὐτῷ τὸ κοινόν; εἰ δὲ ὡς ζῶον, τὸ μὲν γὰρ κοινόμενον μόνον ὡς σώματος ὄντος, τῷ δὲ ἀγρὸν καὶ τῇ τῷ ζῴῳ ψυχῇ τεταγμένον καὶ διὰ τὸ τοῦτο κοινόντος τὸ ἅμα καὶ κοινόμενον, πῶς τὸ ὅλον καθ' αὐτὸ καὶ πρῶτως λέγειται κινεῖσθαι, εἴπερ 15 πρῶτον ἐστὶν ἡ ψυχὴ καὶ συμπεβεβηκὸς κινεῖται τῷ ἐν κοινόμενον εἶναι τῷ σώματι; πῶς δὲ ὅλος τὸ ἀγρὸν κοινόντος ἂν τῷ γὰρ ἡρεμύοντος, εἴπερ ἡ ψυχὴ καθ' αὐτὴν μὴ ἀκίνητος ἐστὶ, κινεῖται δὲ τῷ ἐν κοινόμενον εἶναι τῷ σώματι; ὥστε ὑδὲ καὶ μέρος ἂν τὸ ἀβ' λέγοιτο κοινόντος, ὡς τῷ ἀγρὸν ἐν αὐτῷ κοινόμενον· εἰ γὰρ τὸ γὰρ ἡρεμύει καὶ 20 σῶμα τεταγμένον, καὶ τὸ ἀγρὸν ἡρεμύει ἂν ἀντὶ τῆς ψυχῆς παρελμύοντος. ἐγκαλεῖται δὲ τῷ λόγῳ καὶ ὡς τὸ ἐν ἀρχῇ αἰτῶντι, εἴπερ καὶ τῷ μὴ κινεῖσθαι τὸ μέρος δείκνυσιν τὸ ὅλον μὴ καθ' αὐτὸ κοινόμενον... ἰστέον μέντοι ὅτι ἐν τῷ ἐφεξῆς βιβλίῳ προτίθεται πάλιν 25 δεῖξαι τὸ τοῦτο, τὸ πᾶν τὸ κοινόμενον ὑπὸ τινος κινεῖσθαι, καὶ δείκνυσιν αὐτὸ ἀκριβέστερον τε καὶ ἐνεργέστερον. id. f. 242 b.

λαβὼν ὡς δευτερευμένον τὸ πᾶν τὸ κοινόμενον ὑπὸ τινος κινεῖσθαι, τὸν καμίνον δείκνυσιν ὅτι ἐστὶ τι τὸ πρῶτον κοινόν, καὶ ὅτι ἐπ' αὐτὸν ἄλλο ἄλλο κινεῖται, ἀλλ' ἐστὶ τι τὸ κινεῖται μὴ ὑπ' ἄλλου κοινόμενον. δείκνυσιν δὲ αὐτὸ ἐπὶ τῆς καὶ τὸν τρόπον κινήσεως, ἐπειδὴ αὕτη 30 πρώτη τῶν κινήσεων, τῷ μὴ ὅσῃς αὐτῆς μετὰ ἄλλην τινὰ κίνησην εἶναι, ὡς ἐν τῷ ἐφεξῆς βιβλίῳ μαθησόμεθα. τὸ δὲ ὑπ' ἄλλου κοινόμενον καλῶς εἴρηται, ἵνα μὴ μόνον ὑπ' ἄλλου εἰπὼν δόξῃ τὸ ἐν ἀρχῇ λαμβάνειν, τὸ εἶναι τι τὸ πρῶτον κοινόν· ὁ δὲ δείκνυσιν διὰ τῷ δεῖξαι ὅτι ὅτι ἐπ' αὐτὸν ἄλλο πρὸ ἄλλου κοινόμενον κινεῖται. ἐὰν ὅν 35 ἐπὶ τῆς καὶ τὸν τρόπον κινήσεως δεῖχθαι τὸ εἶναι τὸ πρῶτον κοινόν, καὶ καλῶς εἴη ἂν δευτερευμένον. ἡ δὲ δεῖξαι διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς πρότερον· ὑποθέμενος γὰρ ἐπ' αὐτὸν ἄλλο ὑπ' ἄλλου κοινόμενον, δείκνυσιν ἀπομένον τὸν τρόπον τὸ ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ ἀπειρον γίγνηται κίνησην, ὅπερ ἀδύνατον ἐν τῷ πρὸ τούτου δεδεικνύει βιβλίῳ... 40 ἐπεὶ γὰρ τὸ κοινόν ὑπόκειται κοινόμενον αὐτὸ ὑπὸ τινος κινεῖται, δηλονότι ἅμα τε αὐτὸ ἔξαι κοινόμενον ὑπὸ τῷ κοινόντος αὐτὸ καὶ κοινόν τὸ ὑπὸ αὐτοῦ κοινόμενον, εἴπερ τῷ ὑπ' ἄλλου κινεῖσθαι κινεῖται ἐν τῷ αὐτῷ ἅμα χρόνῳ καὶ καὶ τὸ αὐτὸ ἡ τε τῷ κοινόντος καὶ ἡ τῷ κοινόμενον κινήσεις ἀποτελεῖται (ὅτε γὰρ κινεῖται) τὸ κοινόν, τότε κινεῖται), ὥστε ἅμα ἡ κίνησης 45 ἔξαι πάντων τῶν κοινόντων τε καὶ κοινόμενων... ἐπειδὴ ἔκαστος τῶν κοινόντων τε καὶ κοινόμενων ἐν κατ' ἀριθμὸν ἐστὶ, τῷ δὲ ἐκδὸς κατ' ἀριθμὸν μία κατ' ἀριθμὸν ἡ κίνησης· καὶ γὰρ ἡ ἐκ πάντων

μία καὶ συνεχὴς γίγνηται, ἀλλ' ἡ μία αὕτη σὺν γένει ἐκ τῶν κατ' ἀριθμὸν τοσούτων ὅσα ἐστὶ τὰ κινόντα καὶ κοινόμενα· καὶ γὰρ ἅμα πάντα κινεῖται, ἀλλ' ἔκαστος αὐτῶν ἰδίαν κίνησην κινεῖται, διωρισμένη κατ' ἀριθμὸν... καὶ ὁ χρόνος δὲ ἂν μὴ εἰς ἡ καὶ συνεχὴς τῆς ἐκ τῶν εἰς τι κινήσεως ἀλλὰ διαλείπων, ὑπέκεινται μία ἡ κίνησης· ἂν γὰρ ἐκ τούτου τῷ λευκῷ εἰς τούτου τὸ μέλαν μεταβάλλῃ, μὴ ἐν ἑνὶ κατ' ἀριθμὸν καὶ συνεχεῖ χρόνῳ, ἀλλ' ἐν ἄλλῳ καὶ ἄλλῳ, καὶ εἰ ὅτι μετὰ τὸν ἐν κατ' ἀριθμὸν εἴη τό τε ἐξ ὧ καὶ εἰς ὧ, καὶ τὸ μεταβάλλον ἐν, ὅτι ἔξαι μία κατ' ἀριθμὸν μία κίνησης ἡ διακεκομμένη, ἀλλ' 10 εἴπερ ἄρα, μία τῷ εἶδει. εἰπὼν δὲ περὶ τῆς κατ' ἀριθμὸν μιᾶς κινήσεως, ἐπάγει ὅτι καὶ ἡ κίνησης, ὥστε καὶ τὰ ἄλλα, τριχῶς τὸ ἐν εἶναι ἔχει· ἡ γὰρ ἀριθμῶν, ὡς εἴρηται, ἡ γένει ἡ εἶδει. καὶ τίς μὲν ἡ κατ' ἀριθμὸν μία, εἴρηται· γένει δὲ μία κίνησης ἐστὶν ἡ τῆς αὐτῆς κατηγορίας, ὅσον ὕψους, ὡς ἡ γένεσις καὶ ἡ φθορά, ἡ ποσότητος, ὡς ἀλλοιούσης, ἡ ποσότητος, ὡς αὐξήσεως καὶ μείωσης, ἡ τῆς πῦρ, ὡς ἡ καὶ τὸν τρόπον. κατηγορίας γὰρ ταῦτα τὰ γένει λέγειν ἔθος αὐτῷ... εἰπὼν δὲ ὅτι ἐξ ἀγαθῶν εἰς κακόν (p. 242 b 7), ἐπάγει ὅτι ἐκ ἀδιάφορον τῷ εἶδει, τὸ ἀγαθὸν δηλονότι καὶ τὸ κακόν, ὡς σωφροσύνη καὶ ἀκολασία... καὶ γὰρ τοσούτον μόνον προαἰεῖται, ὅτι καὶ τὸ κοινόμενον εἶναι κατ' ἀριθμὸν, ἐν μέλλῃ μία κατ' ἀριθμὸν ἡ κίνησης εἶναι. εἴρηται δὲ περὶ τῆς μιᾶς κινήσεως καὶ ἐν τῷ πέμπτῳ τῇσδε τῆς πραγματείας, εἰς ἀ ἀναπέμψων ἡμᾶς εἶπεν ἐν τοῖς πρότερον εἰρησά. καὶ δὲ τὸ συζητῆσαι ὅτι μίαν κατ' ἀριθμὸν κίνησην 20 ἔκαστος κινεῖται τῶν κινόντων τε καὶ κοινόμενων, λαμβάνει τὸν χρόνον ἐν ᾧ τὸ ἐν τῶν κοινόμενων κινεῖται, ὅσον τὸ α', πεπερασμένον ὄντα... ἐπεὶ ὅν ἐν ᾧ τὸ α' κινεῖται χρόνῳ, τυχόντες ἐν τῷ κ', ἐν τούτῳ καὶ τῶν ἄλλων ἔκαστος τῶν κοινόμενων ἀπείρων ὄντων τῷ πλήθει κινεῖται, συμβήσεται καὶ τὴν ὅλην τὴν ἐξ ἡ κίνησην ἀπειρον ὅσαν ἐν πεπερασμένῳ γίγνηται χρόνῳ τῷ κ'. ἀδύνατον ἄρα τι ἡκολούθησε, τὸ ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ ἀπειρον κινεῖσθαι κίνησην· ἐδείχθη γὰρ τὸ τοῦτο ἀδύνατον ἐν τῷ πρὸ τούτου βιβλίῳ. id. f. 243.

καὶ ὅθεν ἀδύνατον ἀκολουθεῖ, ἀλλὰ τὸ ἀδύνατον ἡκολούθησεν 242 b ἂν τῷ μίαν ἀπειρον κίνησην ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ κινεῖσθαι, ἐπεὶ 20 τὸ γε πλάγῃ τῷ πλήθει καὶ ἀπείρους ἐν πεπερασμένῳ γίγνηται ὅτι ἀδύνατον. εἰ ὅν μέλλει τὸ ἀδύνατον ἀκολουθεῖν, καὶ δεῖξαι πῶς αἱ ἀπείροι τῷ πλήθει κινήσεις εἰς μίαν κίνησην ἀπειρον τῷ μεγέθει συντιθέται ἅμα γινόμενον ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ, ἐν ᾧ καὶ μία τῶν πεπερασμένων γίγνηται· ὅτω γὰρ ἂν ἡκολούθησε τὸ ἀδύνατον τὸ ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ ἀπειρον εἶναι κίνησην. τὸ τοῦτο ὅν ἐφεξῆς ποιεῖ 243 δεικνύς ὅπως μία ἀπείρος ἡ τοιαύτη κίνησης ἀποτελεῖται. id. f. 244.

πολλῶν μὲν ὄντων καὶ ἀπείρων τῷ πλήθει κινόντων τε καὶ κοινόμενων 244 ὅθεν ἀδύνατον ἔπειτα τῷ τὰς ἀπείρους κινήσεις ἅμα ἐν πεπερασμένῳ γίγνηται χρόνῳ. ἀλλ' ἐν τι γίνεσθαι, φησίν, τὸ ἐκ πάντων τῶν κινόντων καὶ κοινόμενων· τὸ γὰρ κοινόν τι καὶ τὸν τρόπον πρῶτον, τυχόντες προσεχῶς καὶ μὴ δι' ἄλλου, καὶ σωματικῶν κινήσεων καὶ ἀσώματικῶν συνεχῆς ἐν τῷ κοινόμενον κινεῖται, ἡ ἀπείρων αὐτῷ ὅτω κοινόν αὐτό. σωματικῶν δὲ λέγει κίνησην τὴν ἀνταρθετικῶν· κινεῖται μὲν γὰρ

ἐν τῇ πρώτῳ κινῶν ἐν τῇ ἐρευνῇ. ἐν εἰς ἐν τῷ τύπον κινεῖ ταῦτα, ἀλλ' ὅτι σωματικῶς· σωματικῶς ἢ κινεῖ τὸ ὄν ἢ ἔλκον ἢ δυνῶν ἢ ὄχυν. τὰ δὲ τοιαῦτα ἄπειρος ἀνάγκη τῶν ὑπ' αὐτῶν κινουμένων, ἐν δὲ τῇ ἀφῆς τρόπον τινὰ ἐνδὲς αὐτοῖς. καὶ πλείων ἢ καὶ ἄπειρα τὰ κινῶντα ἐν κινούμενα ἐκ διαδοχῆς, ἐν ταῦτα ἢ ἐν ἑαίς κ' τὴν 5 ἀφῆς. εἴτε δὲ ἄπειρον, φησὶν, τὸ ἐν τῷ εἴτε πεπερασμένον, ὅθεν διαφέρει, ὅτι ἀδύνατον ἐξ ἀπείρων τῷ πλήθει μεγεθῶν ἀπομείνων ἀλλήλων, καὶ τῶν Δημοκρίτου ἀτόμων εἴη τῷ μεγέθει βραχυτέρα, πεπερασμένον τι ἐν γίνεσθαι, ἀλλ' ὅτι ὅτι πρόκειτο νῦν σκοπεῖν εἴτε ἐξί τι ἄπειρον μέγεθος εἴτε ἐκ ἑξιν. . . τὸ δέ, ὅ 10 ἢ ἐνδὲς, ληφόμεθα ὡς ὑπάρχον περὶ τῷ ἴσας ἢ ἀνίσως λαβεῖν εἶπεν. ἐπεὶ ἢ ἀμφοτέρω ἐνδὲς, ὅπερ ἂν ὑποτεθῇ, τῷ ἐξομειν ἀκόλουθον τὸ ἀδύνατον. . . μὲν δὲ τὸ διαλύσαι τὴν ἐκ τῷ ἀορίσως ὑποτεθέντος ἔνθεον συμπεραίνειτο λοιπὸν τὸν λόγον· ἀδύνατον ἢ δειχθέντος τῷ ἐπ' ἄπειρον εἶναι τὰ κινῶντα ἐν κινούμενα, εἴπερ 15 ἀδύνατον τι αὐτῷ ἡκολούθησεν, ἀνάγκη τὸ ἀντικείμενον τῷ ἄλλῳ θίς εἶναι, τὸ ἴσας τὴν πρόδον ταύτην ἐν μὴ ἐπ' ἄπειρον ἴσας, ἀλλ' εἶναι τι τὸ πρώτῳ κινῶν μικρότερον αὐτὸ ὑπ' ἄλλῳ κινούμενον. id. ib.

243^a ἵνα δὲ μίαν τῷ ἀριθμῷ γνωσμένην κίνησιν τὴν ἐκ τῆς ἐπ' 20 ἄπειρον τῶν κινῶντων ἐν τῶν κινουμένων ὑποθέσεως, ἐν τῷ τῷ ἀδύνατον ἐπαγωγῇ τὸ ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ ἄπειρον κίνησιν κινῶν, ἐξήρατο τῷ τὸ προσεχῶς κινῶν ὀφείλειν ἄπειρος τῷ κινουμένων ἢ συνεχῆς αὐτῷ εἶναι. τῷ δὲ τότε μὲν ἀπὸ τῆς ἐπαγωγῆς ἐπισώσατο, εἰπὼν καθάπερ ὁρῶμεν ἐπὶ πάντων, νῦν δὲ ἀποδείξει 25 αὐτὸ καθ' ἑαυτὸν εἶδος κινήσεως προτίθει, ὅτι τὸ προσεχῶς κινῶν ἀνάγκη ἅμα τῷ κινουμένῳ εἶναι. id. f. 244 b.

243^b εἰπὼν ὅτι πᾶσαι αἱ συγκρίσεις ἐν συγκρίσεις ἐσὶν ὁ σύνωσις 9. ἐν δὴ οὖν, ἐπὶ γὰρ ὅσα ἐν γενέσει ἐν φθορᾷ εἰσὶν. ἐπειδὴ ἢ τοῖς περὶ Ἀναξαγόραν Δεσμύκων ἐν Δημόκριτον πᾶσα γενέσις ἐν 30 φθορᾷ συγκρίσει ἐν διακρίσει γίνεσθαι εἰδοί, αὐτῷ μὲν τῷ ὅτι ἐκ ἀρῆσαι, εἰ δὲ γίνετο ὅπως φησὶν τινὰ ἐν φθορᾷ κ' συγκρίσει ἐν διακρίσει, ἐκ ἂν ἢ συγκρίσεις αὐτῇ ἐν διακρίσεις ἀνάγοιτο εἰς τὴν σύνωσιν ἐν δὴ οὖν, ὅθεν διὰ τῶν εἰς τὴν ἔξιν ἐν τὴν ὥσιν. τὸ μὲν ἢ διωθόμενον ἐν συνωθόμενον, ὅντα κατ' ἐσὶαν ἐν μένοντα ἄπειρ 35 ἐσὶν, διωθόμεν ἐν συνωθόμεν λέγει ἐν ὅπως ὠθεῖσθαι ἐν ἔλκεσθαι, τὰ δὲ γινόμενα ἐν φθορᾷ μετὰ βάλαι, ἐπειδὴ κατ' ἐσὶαν εἰσὶν αἱ τοιαῦται μεταβαλαί. διὸ ἐκ ὥσιν ὅθεν ἔλκεσι αἱ τοιαῦται συγκρίσεις ἐν διακρίσεις· ὅθεν ἢ κινήσεις ὅπως εἰσὶν αἱ γενέσεις ἐν φθορᾷ, ὅθεν 40 ἔλκεσθαι ἢ ὠθεῖσθαι οὖν τε τὸ ἐκ γινόμενον ἐν μήπω ὅν. ἐπειδὴ δὲ ὁ Ἀλέξανδρος ἐν τῷ ἐτέρῳ ἐβδόμῳ βιβλίῳ τῷ κ' τὴν λέξιν ἐλ- γον τι τῷ διαφέροντι ἐν τὴν σπάθῃ ἐν τὴν κέρκισιν τῇ ὥσει ὑπάρχει λέγει, ἰστέον ὅτι ἐν οἷς ἔργων ἐγὼ ὥσιν εὖρον γεγραμμένον, ἐν ἢ σπάθῃ δὲ ἐν ἢ κέρκισιν· τὸ μὲν ἢ αὐτῶν συγκρίσεις 45 τὸ δὲ διακρίσεις. ἰστέον δὲ ὅτι ὁ Θεόμιστος ἐν οἷς ἀνέγκων ἐγὼ βιβλίοις, ἀπὸ ταύτης τῆς ῥήσεως τῆς λεγούσης "ἄπαν δὲ τὸ φερόμενον ἢ αὐτὸ ὑφ' ἑαυτοῦ κινεῖ" ἢ ὑπ' ἄλλῳ" ἤρατο τῷ τὸ βιβλίον

παραφράζειν, τῶν μέγιστος τῷδε ῥηθέντων ἐν αὐτῷ καταφροσύνας, ἐν ὅθεν ἐν τοῖς ἐξῆς τὴν συνέχειαν φυλάττει. id. f. 245.

εἰπὼν τὰς συγκρίσεις ἐν διακρίσεις τὰς μὲν συνώσεις εἶναι τὰς 2 δὲ διώσεις, ἐν διὰ τῷ τῷ μὲν ὥσιν τὰς δ' ἔλκεσι, ἐπειδὴ τῶν 1 τῶν φυσικῶν ἀρχῶν ἐν μόνον τῶν κ' τῷ τῷ κινήσειν ἀλλὰ ἐν πᾶσιν ἐτίθεντο τὴν σύγκρισιν ἐν διακρίσειν, ἐν μόνον κινήσειν ἀλλὰ ἐν μεταβολῶν πᾶσιν, αὐτῶν ἐν τῷ τῷ μόνον ἀναρεῖν δοκεῖ τὸ πᾶσιν ἀρχῶν αὐτὰς εἶναι τῶν κινήσεων, ἀλλ' ὅθεν ἀρχαί φησὶν εἰς πρῶτον, ὅθεν γένος τι ὅπως κινήσεως τῷ παρὰ τὰ τέσσαρα τὰ εἰρημῆς, ἀλλ' ὑπ' ἐκείνα ἐν ταῦτα ἀνάγει ἐν τὰ τῶν εἰδῶν. . . ὅτω μὲν τὴν ἀρχὴν ὁ Ἀλέξανδρος ἐξηγήσατο, τὴν σύγκρισιν ἐν διακρίσειν λέγων δεδειχθαι μὴ ἄλλο γένος ὥσιν κινήσεως ἀλλ' ὑπαγομένης αὐτὰς ταῖς προειρημέναις τέτρασιν ὡς μέρη ἐκείνων ὥσιν. ἐφεξῆς δὲ ἀναλαβὼν τὸν λόγον, εἴτε κατ' ἄλλῃ ἐπιβολῇ ὥσιν προ- 1 γραφεῖσιν, εἴτε ἐκ αὐτῶν ὅπως, γενηκωτάτας φησὶν ὑπ' αὐτῷ κινήσεις δεδειχθαι τὴν τε σύγκρισιν ἐν διακρίσειν· πᾶσα γὰρ, φησὶν, τὰ εἰδῶν τῆς κινήσεως ὑπὸ ταῦτα εὑρεθῆσθαι· εἰ ἢ πᾶσα μὲν τὴν διώσιν ἐν τὴν σύνωσιν, τῷ δὲ ἢ μὲν συγκρίσεις ἢ δὲ διακρίσεις, πᾶσα εἰς σύγκρισιν ἐν διακρίσειν ἀνάγοιτο· ἂν. ταῦτα ἢ 2 Ἀλέξανδρος αὐτῇ τῇ λέξει γέγραπεν, καίτοι τὸ Ἀριστοτέλης εἰπόντος (v. 7) "ὁμοίως δὲ ἐν αἱ ἄλλαι συγκρίσεις ἐν διακρίσεις· ἄπαντα ἢ ἐσὶν" διώσεις ἐν συνώσεις, πλὴν ὅσα ἐν γενέσει ἐν φθορᾷ." ὥσιν ἐκ ἢ σύνωσις συγκρίσεις τις ἐσὶν, ὅθεν ἢ ὥσιν διακρίσεις τις, ὡς ὁ Ἀλέξανδρος φησὶν, ἀλλὰ τῶν αὐτῶν αἱ συγκρίσεις ἐν διακρίσεις συνώσεις ἐν διώσεις εἰσὶν. πῶς δὲ εἰς σύγκρισιν ἐν διακρίσειν πᾶσαι ἀνάγοιτο· ἂν ἐκ τῶν νῦν εἰρημῆς αἱ κινήσεις, εἴπερ πᾶσαι εἰς τέσσαρας τὰς εἰρημῆς πίπτειν φησὶν ὁ Ἀριστοτέλης, ἐν τὰς δύο πάλιν τῶν τεσσάρων τὴν ὄχνησιν ἐν τὴν ὄχνησιν εἰς τὰς δύο τὰς λοιπὰς ἀνάγει τὴν ἔξιν ἐν τὴν ὥσιν, ἐν τῷ τῷ τῶν ὡς κοινὸν συνήγαγε τὸν προκείμενον λόγον, εἰπὼν (p. 243 a 4) "ὥσιν εἰ τὸ ὄν ἐν τῷ ἔλκον ἅμα τῷ ὠθεμένῳ, φησὶν ὅτι τὸ κ' τῷ τῷ κινουμένῳ ἐν κινήσειν ὅθεν ἐν μεταξὺ." ἀλλ' ἵνα εἴπῃ, ὥσιν εἰ τὸ συγκρίσειν ἐν διακρίσειν. ἐν μέντοι τῷ ἐτέρῳ ἐβδόμῳ βιβλίῳ ὥσιν αὐτῇ λέξει γεγραμμένον ἐσὶν "ἐν πᾶσι δὲ κινήσεις ἢ κ' τῷ τῷ συγκρίσεις ἐν διακρίσεις ἐσὶν." ἐν ἀπὸ ταύτης ὥσιν τῆς λέξεως ὁ Ἀλέξανδρος τὰ ὥσιν ῥηθέντα προσέθηκε, ἐν συμφωνῶντα τοῖς ἐνταῦθα γεγραμμένοις, ὡς δοκεῖ. διὰ τὸ ὅτι ὥσιν συμφωνῶντος δεκατῆς τῶν λόγων τῷ Ἀριστοτέλει τὴν σύγκρισιν ἐν τὴν διακρίσειν ἐκ ἀπλῶς ὑπὸ τὴν σύνωσιν ἐν τὴν διώσιν ἢ τὴν ἔξιν ἐν τὴν ὥσιν ὡς ὑπὸ καθολικωτέρας ἀνάγοιτο, ἀλλ' ὡς τὰς αὐτὰς ἐκείνας ταύτας λέγοντες. ὅτω ἢ ὁ Ἀλέξανδρος ὥσιν διατάξατο λέγων "πᾶσαι ἂν ὑπάρχοντα ταῖς δύο ταύταις τῇ ἔξιν ἐν τῇ ὥσει, ὡς ἢ μὲν συγκρίσεις ἐσὶν ἢ δὲ διακρίσεις· ἐν ὥσιν γενοκωτά" ἂν εἰεν κινήσεις συγκρίσεις τῇ δὲ διακρίσεις." id. ib. 3 ἰστέον δὲ ὅτι τὴν λέξιν ταύτην τὴν λέγουσαν "ὅταν δέντω ἢ κινήσεις ἢ τῆς χωρὶς ὥσιν ἀπ' ἀλλήλων τὰ συνεχῆ" ἐν τῷ αὐτῷ γράφῃ ὁ Ἀλέξανδρος μὴ φέρεσθαι φησὶν. πῶς δὲ ἂν ἔχῃ τῷ λόγον, εἴπερ ἀπὸ ταύτης τῆς προοίτης ἔνθεον αὐτὸς ὁ Ἀριστοτέλης

λῆς ἐπάγει· ἐν μόνῳ τῷ ἐτέρῳ ἐξιδέμεν βιβλίῳ ἢ λέξις αὐτῇ
ὅπως ἔχει· ἢ δὲ ἔλξῃς ὅταν ἦτοι πρὸς αὐτὸν ἢ πρὸς ἕτερον θάπτων
ἢ κινήσει ἢ τῷ ἔλκοντος μὴ χωρίζομένη τῆς τῷ ἔλκοντος. id.
f. 245 b.

34. τὴν λόγον ἀποδὸς τῆς ἔλξεως, καὶ θάπτων ἐν αὐτῷ ἀποδὸς τῇ
11. κινήσει τῷ ἔλκοντος τῆς τῷ ἔλκοντος καὶ φύσιν κινήσεως, ἐπέζησεν
ἐπὶ πᾶσι τῶν ἔλκοντων δοκεῖ ἔλκειν μὴ κινούμενα αὐτά, ὥσπερ τὸ
ἐλκὼν ἔλκειν δοκεῖ τὸ πῦρ πρὸς ἑαυτὸ, καὶ ἐπὶ μᾶλλον ἢ ἡρακλεία
λίθος τὴν σιδήρον καὶ τὸ ἤλεκτρον τὸ ἀχρυσὸν καὶ κινούμενα αὐτά. πῶς
ἐν θάπτων ἢ τῷ τῶν κινήσει εἴη ἂν τῆς καὶ φύσιν τῶν ἔλκοντων
κινήσεως; ἢ καὶ ἐπὶ τῶν τῶν φυσικῇ δυνάμει ἐκείνῃ τῇ ἔλκον-
των βίῃ ἰσχυροτέραν εἶναι χρὴ τῆς τῶν ἔλκοντων δυνάμεως, καὶ
καὶ κατὰ τὰ ἔλκοντα; διό, φησὶν, ὅθεν διαφέρει, εἴτε κινούμενα τῷ
ἔλκοντος εἴτε μόνοντος γίνεσθαι ἢ ἔλκειν. τὸ δὲ ὅτε μὲν ἢ ἔλκει ὅ
ἐκ, ὅτε δὲ ὅ ἢ, ὁ Ἀλέξανδρος ἐξηγούμενος τὸ μὲν ὅ ἔστι· φησὶ
σημαίνει ἀφ' ὅ ἔστιν, τὸ δὲ ὅ ἢ τὸ ἀφ' ὅ ἢ. καὶ λέγει δὲ τὸ μὲν
ἀφ' αὐτοῦ πρὸς ἄλλο ἔλκειν ἀφ' ὅ ἔστιν αὐτὸ τὸ ἔλκον, ἀπὸ τούτου
εἴη τὸ ἔλκον, τὸ δὲ ἀπ' ἄλλου πρὸς αὐτὸ ἀφ' ὅ ἢ τὸ ἔλκον-
των, ἀπάγει αὐτὸ προσάγον αὐτῷ. ἀλλ' ἀπίθανός μοι δοκεῖ ἢ
μετάληψις τῷ ὅ εἰς τὸ ἀφ' ὅ. καλλίον ἔν οἷμαι προελθὼν ἐξηγή-
20. σαι, ὅτι εἰπὼν μὴδὲν διαφέρει ἢ κινούμενον ἐπηγαγεν, ὅτι τὸ μὲν
ἔλκει ὅπου ἐστὶν αὐτό, τὸ δὲ κινούμενον ἐλθὼν ἐπὶ τὸ ἔλκον-
των εἴη αὐτὸ εἰς τὸν αὐτοῦ τόπον, ἐν ᾧ ἢ πρὸς τὸ ἐπὶ τὸ ἔλκον-
των κινήσει. ζητεῖ δὲ ὁ Ἀλέξανδρος καλῶς πῶς τὰ φυσικῶς
ἔλκοντα, οἷον ἢ ἡρακλεία λίθος καὶ τὰ τοιαῦτα, ἀπτόμενα τῶν ἔλκον-
των ἔλκει αὐτά. . . ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἐπέζησεν ὅτι ἐν ταύτῃ
τῇ ῥήσει προσέθηκεν ὁ Ἀριστοτέλης τῇ λέξει τὸ ἀφ' αὐτῆς πρὸς
ἄλλο, ὅπερ τῆς ὥσεως ἴδιον ἔργον ἐστὶ καὶ τῆς ἀπώσεως. μήποτε
δὲ ὅ περὶ τῷ ἔλκοντος ἀμφω εἶπε τὸ ἀφ' αὐτοῦ πρὸς ἄλλο ἔργον
ἢ ἂν ἄλλω πρὸς ἑαυτὸν, ἀλλὰ τὸ μὲν ἀφ' αὐτοῦ πρὸς ἄλλο περὶ
30. τῷ ὁδόντος, τὸ δὲ ἀπ' ἄλλου πρὸς αὐτό περὶ τῷ ἔλκοντος. διὸ
τῆς τέσσαρας κινήσεις εἰς ὧν καὶ ἔλκον ἀναγαγὼν κοινῶς λοιπὸν
συμπεράνατο, ὅτι τῷ καὶ τόπον κινούμενον καὶ κινῶντος ὅθεν ἐκ με-
ταξύ. μὲν δὲ ταύτην τὴν λέξιν ἐν τισιν ἀντιγράφοις ὁ Ἀλέξαν-
δρος τὴν αὐτὴν πᾶσι λέξιν γογράφει φησὶν· ὁμοίως δὲ καὶ εἴ τι ἐστὶ
35. γεννητικὸν καὶ ποιητικὸν τῷ ποῦ, καὶ τὸτο ἀνάγκη ποιεῖν ἀπτόμενον
βαρὺ κῶφον· ἐφεξῆς δὲ τῷ καὶ κινήσει φησὶν ὅτι τὸ ἀλλὰ μὴν
ὅτι τῷ ἔλκοντος, ὅπερ μὲν τὰ πρότερον εἰρημμένα ἐν τοῖς πλεί-
στοις γόγραφοις, ἀλλὰ τὸ μετ' ὀλίγον τὸτο ἔν πασι γὰρ συμβαί-
νει ἅμα εἶναι τὸ ἔλκοντος ἄλλω καὶ τὸ πρῶτον ἄλλω κινούμενον. καὶ
40. λέγει ἂν, φησὶ, διὰ τῆς τοιαύτης λέξεως ὅτι ὅ μόνον τὰ κυρίως
κινῶντα καὶ κινούμενα ἅμα ἐστὶν, οἷον τὰ καὶ τόπον καὶ ποῦ καὶ
μεταβάλλοντα καὶ μεταβαλλόμενα, ἀλλὰ καὶ τὰ κατ' εἶδος, τυτέσι
τὰ κατ' εἶδος, ὅπερ ἐστὶ γένεσις καὶ φθορά. καὶ ἐν τοῖς τοιαύτοις γὰρ
τὸ μεταβάλλον ἅμα τῷ μεταβαλλομένῳ ἐστὶν, ὡς ἐπὶ τῶν βαρέων
45. καὶ κῶφον γνωστέον ἔχει, τυτέσι τῶν σωματικῶν στοιχείων. τὰ
ὅν ποῦ καὶ γεννητικὰ ταῦτα ποῦ τῶν εἰσι γεννητικὰ. ποῦ γὰρ
τὸ βαρὺ καὶ τὸ κῶφον. καὶ γὰρ ἐν τῷ ἐφεξῆς βιβλίῳ δείκνυσθαι ὅτι καὶ

ταῦτα κινεῖται ὑπὸ τινος τῷ ποιήσαντος ταῦτα, ὁ γὰρ λέγει ὅτι καὶ
εἴ τι ἐστὶ ποιητικὸν καὶ γεννητικὸν βαρέος καὶ κῶφου, καὶ τὸτο ἀνάγκη
ποιεῖν ἀπτόμενον· τὸ γὰρ ἐφεξῆς τὸ συμβαίνει ἅμα τὸ ἔλκοντος
ἄλλω εἶναι καὶ τὸ πρῶτον ἄλλω κινούμενον· περιττὸν αὐτόθεν δοκεῖ καὶ
μετακείμενον, ἐπειδὴ ἐφεξῆς περὶ τῷ ἄλλω κινούμενον καὶ ἄλλω κινῶντος
ἐστὶν ὁ λόγος, καὶ ἐν πασὶ τοῖς ἀντιγράφοις ἢ ἐφεξῆς βηθησομένη
λέξις γόγραφοις. id. ib.

μὲν τὰ καὶ τόπον κινῶντα καὶ κινούμενα καὶ εἶπερ ἄρα μὲν τὰ
αὐτὰ τὸ εἶδος, περὶ τῷ ἄλλω κινούμενον καὶ ἄλλω κινῶντος προτίθεσθαι εἰπεῖν,
2. ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν ὅθεν ἐκ μεταξύ, ὅπερ διὰ τῆς ἐπαγωγῆς γνω-
ριμον εἶναι φησιν· ἐν πάσῃ γὰρ ἄλλω κινῶντος εἶναι εὐρίσκειν τὸ τὸ ἔλκον-
των ἄλλω καὶ τὸ πρῶτον ἄλλω κινούμενον. λέγει δὲ ἔλκοντος ἄλλω
ὁ μέχρι τῷ γὰρ πρῶτον ἐκάλει, τὸ προσεχῶς κινῶν καὶ μεταβάλλον.
τὸτο δὲ πᾶσι μὲν πρῶτον ἐστὶν ὡς προσεχῆς τῷ κινούμενῳ, πᾶσι δὲ ἔλκον-
των τῶν κινῶντων, ὅταν διὰ μέσων τινῶν κινῶν τὸ πρῶτον καὶ κυρίως
κινῶν. πρῶτον δὲ ἄλλω κινούμενον λέγει ὁ καθ' αὐτὸ ἄλλω κινῶν καὶ ὁ
καὶ συμβεβηκός, ὅτε τῷ τῶν τῶν τι ἄλλω κινῶν. τῷ γὰρ ὅπως
ἄλλω κινούμενον ἅμα τὸ ἄλλω κινῶν. id. f. 246.

δεικνύς ὅτι ἢ καὶ ἄλλω κινῶν κινήσει ἅμα ὄντων τῷ τε ἀλ-246
κινῶντος καὶ ἄλλω κινούμενον γίνεσθαι, συνεκρήσατο τῷ τῷ ἄλλω κινῶντος καὶ
3. πάθος γίνεσθαι, πάχειν δὲ τὰ πάχοντα ὑπὸ τῶν αἰσθητῶν, ὥστε τὰ
ἄλλω κινούμενα ὑπὸ τῶν αἰσθητῶν ἄλλω κινῶν. τῷ γὰρ ἐν χρησάμενος
τότε, γὰρ δεικνύσιν αὐτό. ὅτι γὰρ ἐν μόνον τῶν τῶν, φησὶν, λέγει
ἄλλω κινῶντος ὅσα καθ' αὐτὰ πάχει ὑπὸ τῶν αἰσθητῶν, καθ' αὐτὰ μὲν
τὰ καὶ καὶ συμβεβηκός πάχοντα λέγων (ὁ γὰρ Σωκράτης καὶ συμ-
βεβηκός ἐρατός, καθ' αὐτὸ δὲ τὸ χρώμα), ὑπὸ τῶν αἰσθητῶν δὲ
τῶν παθητικῶν ποιότητων, φησὶν δὴλον ἐκ τῷ καὶ μὴδὲ μὲν ἄλλω
ποιότητα ἄλλω κινῶντος γίνεσθαι. . . καὶ γὰρ μὲν τὸ προκείμενον εἰπεῖν ὅτι
αἱ χηματίσεις ὅν εἰσὶν ἄλλω κινῶντος· ὁ δὲ ἐπηγαγεν ὅτι αἱ γενέ-
σεις ὅν εἰσὶν ἄλλω κινῶντος, δεικνύς ὅθεν ἔχει τὴν ἰσχύν ὁ λόγος, ὅτι
ἐκ τῷ τὰς μεταχηματίσεις γενέσεις ἦδη τινὰς εἶναι. δέδεικται δὲ
ἐν τῷ πέμπτῳ βιβλίῳ ὅτι αἱ γενέσεις ὅν εἰσὶ κινήσεις, ὥστε ὅθεν
ἄλλω κινῶντος. id. f. 247.

ζητήσιν ἂν τις, οἷμαι, πῶς τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν κακίαν γένεσθαι
35. καὶ φθορὰν τῆς ψυχῆς δυνατὸν λέγειν, εἶπερ ἔχουσα τὸ εἶδος τῆς ἀν-
θρώπινος ψυχῆς καὶ ὑπομένουσα ἐν τῷ αὐτῷ ποτὲ μὲν ἀρετῇ ποτὲ
δὲ κακίᾳ, διόπερ ὁ αὐτὸς ποτὲ μὲν φαῦλος ποτὲ δὲ σπουδαῖος γί-
νεσθαι; πῶς δὲ ὁμοία ἢ τῆς ἀρετῆς πρόσληψις τῇ τῷ κεράμῳ ἢ τῷ
περιβάλλει; ταῦτα μὲν γὰρ μέρη τῆς οἰκίας εἰσὶ καὶ ὅχι ἔξω, ἐκείναι
δὲ ὅ μέρη· εἰ γὰρ μέρος ἦν ἢ ἀρετὴ τῆς ψυχῆς, ἀπολωλὼς ἂν ἢ
τὴν ἀρετὴν ἀποβάλλουσα. ὅπως δὲ διττῇ ἢ τελευτήσῃ, ἢ μὲν τῆς
ἐστίας αὐτῆς ὅσα, καθ' ἣν πρῶτος καὶ μέσος καὶ ἐσχάτος αὐτῆς
μέρεσι συμπεπληρωθῇ, ὅν ὅσα ἔξω αὐτῇ· τί γὰρ τὸ ἔχον, μήπω
τὸ εἶδος ὄντος χωρὶς τῆς τοιαύτης τελευτήσῃ; ἢ δὲ καὶ τὴν ἀρε-
τὴν καὶ τὴν κακίαν καὶ ὅπως καὶ τὴν ἔξω ἐπελκαστὸς ἐστὶ τῷ ὅλῳ
εἶδει καὶ ἐπισυμβαίνουσα. . . ὡς μέρος ἔν τῷ κυριώτατον τῆς ὅλης
οἰκίας ἐστίας τὴν καὶ φύσιν αὐτῇ προσήκουσαν ἀρετὴν προσλογι-
ζέσθαι. id. f. 248.

246 b ὅτι μὴ εἰσιν ἀλλοιώσεις αἱ χεῖρ' ἀρετὰς καὶ τὰς κακίας
3. μεταβολαί, δείκνυσιν ἐκ τῷ μῆρ' ποιήματα αὐτὰς εἶναι ἀλλὰ
ὑπὸ τὰ πρὸς τι ἀνάγεσθαι· χεῖρ' δὲ τὰ πρὸς τι ἔδειξεν αὐτὸς ἐν τῷ
πέμπτῳ βιβλίῳ μῆτε ἀλλοιώσων γίνεσθαι μῆτε ὅλως μεταβολήν...
εἰ ὅν αἱ ἀρεταὶ καὶ κακίαι τῷ σώματος ἐν τῷ πρὸς τι πῶς ἔχουν
εἰσι, δέδεικεν) δὲ ἐν τῷ ἑβδόμῳ βιβλίῳ ὅτι ἐν τῷ πρὸς τι ἕκ ἐστι
κίνησις καθ' αὐτὸ ὑδὲ μεταβολὴ ὅλως, δηλονότι ὑδὲ ἀλλοιώσεις εἶναι
ἀν... φανερόν ὅν ἐκ τῶν πρότερον εἰρημέσων ὅτι ἡ χεῖρ' ἡ ἡμέρα
μεταβολὴ ἕκ ἐστιν ἀλλοιώσεις, ἐκ δὲ τῶν νῦν ὅτι ὑδὲ ἡ χεῖρ' ἀρε-
τὰς καὶ τὰς κακίας τῷ σώματος μεταβολή, καὶ ὅλως αἱ τῶν ἔξεων
ἀποβολαί καὶ λήψεις ἕκ εἰσιν ἀλλοιώσεις. ἐφεξῆς δὲ τὴν αἰτίαν
διδάσκει δι' ἣν ἀλλοιωθεὶς δοκεῖ τὰ κατ' αὐτὰς μεταβάλλονται...
εἰπὼν δὲ ὅτι αἱ ἔξεις ἐγγίνον) ἀλλοιούμενων τινῶν, οἷον ψυχῶν θερ-
μῶν ξηρῶν ὑγρῶν, ἐπηγάγεν "ἡ ἐν οἷς τυγχάνουσιν εἶναι πρῶτοις"
(v. 17), ὡς ἔ' προκειμένον αὐτῷ νῦν ζητεῖν περὶ τὰ τίνων πάθη
καὶ χεῖρ' τίνας μεταβολαίς πρῶτας καὶ ἀλλοιώσεις αἱ ἔξεις ἐγγίνον),
εἴτε τὰ τῶν ὁμοιομερῶν, ὡς Ἀναξαγόρας, εἴτε τὰ τῶν ἀτόμων,
ὡς ὁ Δημόκριτος, εἴτε τὰ τῶν ποιότητων, ὡς Ἀριστοτέλης. ὅτι
μὴ γὰρ ἀλλοιούμενων τινῶν ἐγγίνον), πρὸ ὅλων. id. ib.
247 a ἀλλοιωθήσεται) δὲ τῷτο δηλονότι ὑπὸ τῶν αἰσθητῶν, πρὸς αἱ
6. πέφυκεν. τῷ δὲ αἰσθητικῷ ἀλλοιούμενον εἶπεν ὡς τῷ παθητικῷ·
τὰ γὰρ πάθη, ὡς φησιν ὁ Πλωτῖνος, ἡ αἰσθήσεις εἰσιν ἡ ἕκ ἀπεν
αἰσθήσεων. id. f. 249.
247 a ὅτι δὲ ἡ ἡθικὴ ἀρετὴ περὶ ἡδονὰς ἐστὶ καὶ λύπας, δέδεικεν) μὴ
17. ὥσπερ εἶπον ἐν τοῖς Ἠθικοῖς διὰ πλεονων, λαγέω δὲ καὶ νῦν συν-
τόμως... ἀποδείξας δὲ τὰς προτάσεις συνηρημένους ἐκτίθει) τὴν
συλλογισμόν ὅπως. ἀρετὴ ψυχῆς καὶ κακία ἐγγίνε) ἡδονῆς καὶ
λύπης ἐγγνωμένης, ἡδοναὶ δὲ καὶ λύπαι ἀλλοιώσεις εἰσι τῷ αἰσθη-
τικῷ· φανερόν ἄρα ὅτι ἀρετὴ καὶ κακία ἐγγίνον) καὶ φθείρον) ἀλ-
λοιούμενον τῷ αἰσθητικῷ, ὥστε τότε ἀποβάλλειν αὐτὰς καὶ λαμβάνειν.
ὅθ' ὅλον ὅν ἐκ τῶν εἰρημένων ὅτι ἡ μὴ γένεσις τῆς ἀρετῆς καὶ κακίας
ἀλλοιούμενων τῶν ἐπε), αὐτὴ δὲ ἡ γένεσις αὐτῶν ἕκ ἐστιν ἀλ-
λοιώσεις, ἀλλ' ἐπ' ἐγγίνε) τῇ χεῖρ' τὴν ἡδονὴν καὶ λύπην ἀλλοιώσει τῷ
αἰσθητικῷ. id. f. 249 b.
247 b δειξας ἐν μέρει ὅτι αἱ ἡθικαὶ ἀρεταὶ καὶ κακίαι καὶ αἱ τούτων λή-
1. ψεις καὶ ἀποβολαὶ ἕκ εἰσιν ἀλλοιώσεις, ἐφεξῆς δείκνυσιν ὅτι ὑδὲ
αἱ τῷ νοητικῷ μέρος ὅτε αἱ τούτων λήψεις καὶ ἀποβολαὶ ἀλλοιώσεις
εἰσιν. ὥσπερ δὲ ἡθικαὶ ἀρεταὶ ἦσαν αἱ περὶ τὸ ἄλογον τῆς ψυχῆς,
ἐν ᾗ ἡδοναὶ καὶ λύπαι κοινοὺς αὐτῇ καὶ τοῖς ἀλόγοις ζώοις ὑπάρχουσιν
(πολλὰ γὰρ ἐστὶ καὶ ἐν τούτοις διὰ συνθεσμοῦ καταρθύμενα), ὅπως
νοητικῇ καὶ διανοητικαί (γράφει) γὰρ καὶ ἐκατέρωθεν) αἱ περὶ τὸ λογι-
κόν εἰσι τῆς ψυχῆς, περὶ ὁ ἐπιστήμη συνίστα) καὶ ἡ κατ' αὐτὴν
ἀρετὴ. id. ib.
247 b ἐν τούτοις ὅν τῆς τῶν χεῖρ' μέρος πείρας συναχθείσης τὸ δυνατό-
5. με ἐπιστήμον τὸ ἐν τῷ νοητικῷ ἐνεργεῖα ἐγένετο, ὑδὲν αὐτὸ κινή-
θέν. ὅπως μὴ ὅν ὁ Ἀλέξανδρος ἐξηγήσατο, ἐκ τῶν χεῖρ' μέρος
συνάγεσθαι τὸ καθόλου καὶ τὴν τῷ καθόλου γνωστὴν βυβλόμενος. καὶ τὸ
"ἐπίστα) γὰρ πῶς τῷ καθόλου τὰ ἐν μέρει" ὡς σημειῶν εἶπεν

εἰρηῆς τὸ διὰ τῶν ἐν μέρει τῇ τῷ καθόλου γνωστῷ ἀβραζιῶς, αἴτις
ἡ καθόλου ἐπισήμη ἐκείνη τῶν ὑπὸ τῇ καθόλου ἐξίν, ἐξ ἣν ἡρώαη-
περιελήπτῃ ἡ ἐν τῇ τῷ καθόλου ἐπισήμη τὰ ἐν μέρει, ὡς ἐκ τούτου
καὶ ἐπὶ τέτοις ἐκείνης γνωσμένης. εἰ δὲ μὴ δυνατόν ἐκ τῶν καὶ μέρος
ἀπειρων ὄντων τὰ καθόλου συνάγεσθαι, μήτε ἐν τῷ αἰσθητῷ καὶ
φανταστικῷ γνωστῷ τῆς ἐν τῷ ἐπισήμης ὑποστατικῇ εἶναι, χρεῖσα
ἔσαν πολλῷ κρείττονος, ἀπλοικώτερον καὶ ἀληθέστερον εἶμαι μάλ-
λον ἐξηγητέον τὸ ὑπὸ τῷ Ἀριστοτέλους εἰρημένον. ὁ ἡὖς ἐπιστῇ
μὴν ἔχων τῶν μὲν καθόλου αἰεὶ κατ' ἐνέργειαν εἴτε πρόχειρον εἴτε μὴ,
τῶν δὲ ἐν μέρει δυνατόν, ὅταν ἡ αἰσθησις προσβέβηκε τῷ μερικῷ,
τότε αὖ ὁ νῦς ὁ γνωσκὶς τὸ καθόλου ἐνεργεῖα ἐν τῷ μερικῷ, ἀλλὰ
γνωσκὶς τῷ καθόλου τὰ ἐν μέρει· ὁ ἡὖς τις ἀνθρωπος τις ἀνθρωπος,
ὡς αὐτὸς εἶπεν ἐν ἄλλοις. καὶ διὰ τούτο τὸ πῶς προσβέβηκε, ὅτι
ἐκ ἐξί σύσσοχος ἡ τῷ καθόλου γνωστὴ τῇ τῷ μερικῷ, ἀλλὰ γνω-
σκῇ τῇ καθόλου τὸ μερικόν, τῷ παρῆχεσθαι ὑπὸ τῷ καθόλου τὸ ἐν
μέρει. id. ib.

καλῶς ἀπὸ τῷ ζῆναι τὴν διάνοιαν ὁ Ἀριστοτέλης τὴν ἐπιστήμην ἐτυμολογεῖ, σύμφωνα καὶ ταῦτα τῷ σφαιτέρῳ καθηγεμένῳ φησι γόμενος· καὶ γὰρ ὁ Πλάτων ἐν τῷ Τιμαίῳ (p. 44) ταύτας αἰτίας εἶναι φησιν τῆς ἐξ ἀρχῆς τῶν ἀνθρωπίνων ψυχῶν ἀνάας, καὶ ταύτην τὴν τῆς ἐπιστήμης ἀπολήψιν... καὶ δὲ "γένεσις μὲν ἐκ ἐσθ" εἴρκει μὲν ὡς ἀνταποδώσων τι, ἐ φαίνετο δὲ τι ἀνταποδοῦν, ἀ μὴ ἄρα καὶ μὲν πολλὰ ῥῆθεν καὶ ἐν ἀμφοτέροις δὲ ἀλλοαμένῳ πινῶν τῶν ἐν τῷ σώματι" (p. 248 a 3) καὶ πρὸς τούτο ἀποδοθεῖ, ὡς Ἀλέξανδρος φησιν. μὴ ποτε δὲ τὴν γραφὴν εὐρων ὁ Ἀλέξανδρος ἔχυσαν "τῷ γὰρ ἡρεμῆσαι καὶ ζῆναι τὴν διάνοιαν," ἐν ὅσῳ ἑλληνιστὴν τὴν λόγον εἶναι, ὡς τὸ δὲ τῷ μὲν μὴ ἀποδοδευμένον. ἀλλὰ πρῶτον μὲν καὶ γὰρ, τὴν αἰτίαν λόγων, ἀποδοιδεῖται πως οἶμα πρὸς τὸν μὲν. ἔπειτα δὲ ἐν τισι τῶν ἀντιγραφῶν "τῷ δὲ ἡρεμῆσαι καὶ ζῆναι" γέγραπται, καὶ εἴη ἂν ἀποδοδευμένον. id. f. 250.

μή ποτε ὅν εἰ ὁμοίως ἔχει ὁ ἔξ ἀρχῆς λαμβάνων τῷ ἔξω^α
τῷ μεθύοντι καὶ καθεύδοντι, αἰεὶ ἡ ψυχὴ τὴν ἔξω ἔχει, καὶ ἀ-
μότης ὄντως ἀναμνήσεις εἰσὶν, ὡς ὁ τῷ Πλάτῳτος βάλει^α λόγος.
ἀλλ' ἔστι καὶ ἔχειν, ὡς φησιν ὁ Πλάτωνος, καὶ μὴ πρόσκαιρον ἔχειν, καὶ
τῷ πρόσκαιρον καὶ τῷ μὴ πρόσκαιρον πολλὰ αἰ διαφοραί. id. f. 250 b.

ἐν ἀμφοτέροις ἂν λέγοι, τοῖς τε ὑπὸ τῆς φύσεως ἐκδησσο^{μαι}
καθισταμένοις καὶ τοῖς ἔξωθεν ὑπὸ ἐθῶν καὶ διδασκαλίας. ἡ ἐν ἀμ³
φοτέροις εἶπε τοῖς τε ἐξ ἀρχῆς λαμβάνουσι τὴν ἔξω καὶ τῆς ἡ³
μέθην ἢ ὑπὸν ἢ νόσον ἀποκαθισταμένους. id. f. 251.

ὕπομμυμῆσκει λαιπὸν ἡμᾶς ὃ χάριν ἐλάχθη πάντα τὰ προ-
ρημένα. πρῶτευτο γὰρ αὐτῷ δεῖξαι ὅτι ἡ ἀλλοίωσις καὶ τὰς πο-
τικὰς ποιότητας γίνετο· αὐτὴ δὲ εἰσιν αἱ αἰζητικαί, ὅφ' ὧν ἡ αἰ-
σις ἀλλοεῖτο· ὥστε τῆς ψυχῆς τὸ αἰζητικὸν μόνον ἀλλοεῖτο καὶ
αὐτό... ζητεῖ δὲ ὁ Ἀλεξανδρὸς εἰ ἡ καὶ ποιότητα μεταβαλὼν
ἀλλοίωσις ἐξω, ποιότητος δὲ πρῶτον μὲν εἶδος ἐν Κατηγορίαις ἐξ
καὶ διὰθεσις ἀπηριθμῶν, τέταρτον δὲ γένος ποιότητος καὶ τὴν
περὶ ἐκείνης μορφῆς, πῶς ἡ καὶ τὴν ἐξω καὶ τὴν καὶ μεταβαλὼν
ἐξω ἀλλοίωσις. καὶ λυεῖ καλῶς ἐκ τῶν Ἀριστοτέλους· καὶ γὰρ τὰς

παθητάς μόνως ποιήσας τὴν ἀλλοίωσιν γίνεσθαι φησιν ὁ Ἀρι-
στοτέλης. id. ib.

συμπεραίνοντας τὸν ἐξ ἀρχῆς λόγον τὸν δεκνύοντα ὅτι τὸ πρῶ-
τος καὶ μὴ ὡς τὸ δ' ἔνεκα ἀλλὰ τὸ ὅθεν ἡ ἀρχὴ τῆς κινήσεως, καὶ
τὸ προσχωρῶν ὑπ' αὐτῷ κινούμενον καὶ πᾶν εἶδος κινήσεως ἅμα ἐστὶ
καὶ ὁδὸν ἐστὶ μεταβῆναι, καὶ ἔκαστον εἶδος κινήσεως μέχρι νῦν ἐπισκε-
ψάμενος καθ' αὐτό, καὶ τὰ ὑπάρχοντα αὐτῷ παραδόντες, ἀπορεῖ καὶ
ζητᾷ ἐνταῦθεν εἰ πᾶσα κίνησις πάσης ἐστὶ συμβλητὴ καὶ τὰς ἰδίας
τῆς κινήσεως διαφορὰς, τό τε θάττον καὶ τὸ βραδύτερον. . . ἰστέον
ὅτι τὸ συμβαλλειν ταύτην σημαίνει τῷ παραβάλλειν καὶ συγκρί-
νω καὶ ὅπως συνεξετάζεω. ἀλλ' οἱ μὲν ἀρχαῖοι παραβάλλουσιν ταῦτα
ἀλλήλους ἕλποντες, οἱ δὲ νεώτεροι συγκρίνουσιν, τῶν ἀρχαίων φυσικῶν
τῷ τῆς συγκρίσεως ὀνόματι κεχηρημένων ἐπὶ τῷ συνάγοντος
ὡς καὶ τὰ κεχωρισμένα. id. ib.

τοῦτο δὲ ἐξήκειτο μὲν ἔτι, εἰ δυνάτην εὐθεῖαν ἴσων εἶναι περι-
φερῆ, ἀπέναντος δὲ μάλλον, καὶ διὰ τοῦτο ὅδε ὁ τῷ κύκλῳ τετρα-
γωνισμὸς κήρητό πω. καὶ νῦν δὲ καὶ δευτέρως κήρησας, ἀλλὰ μετὰ
τῶν ὑποθέσεων ἀντιλεγόμενων. id. f. 251 b.

ἴση ἄρα καὶ ὅπως ἔστι καὶ εὐθεῖα τῇ περιφερείᾳ. ὁ δευτέρως
καὶ τῷ ἔστι τι μέρος τῷ α' ἐν ᾧ τὸ β' τῷ κύκλῳ διαιεῖται. λαμ-
βάνει δὲ τὸ β' τὸ μέρος τῷ κύκλῳ, ὁ ἴσον ἐστὶ τῇ γ'. τὸ δὲ καὶ
γ' ἐν ἑαυτῷ τῷ α' τὴν γ' ἀσφαλεῖαν ἔχει, ὅτι καὶ τὸ κινούμενον καὶ
τῆς αὐθείας ἐκάλυψε νῦν γ', μὴ πρότερον καλέσας. παραστὰς δὲ
ἴση τῷ λόγον συμβλητὰ εἶναι καὶ τὴν εὐθεῖαν τῇ περιφε-
ρείᾳ καὶ τὰς ἐπ' αὐτῶν κινήσεις (κατέφυγ' ἡ θάτερον ἐπεῖ) τὸ μὲν
ἀνέχεται τὴν παραλογισμὸν τῆς συνηγορίας παρήκει νῦν, ὡς τελειό-
της μάλλον τὴν διακριτικὴν αἰτίαν ἐπάγειν τῶν τε συμβλητῶν
καὶ τῶν μὴ, εἰς δὲ τὸ αὐτὸ ἀδύνατον ἀπαγωγῶν πάλιν ἀναρεῖ τὸ
αὐτὸ συμβλητὰς τὰς κινήσεις καὶ τὰς γραμμάς, τὴν εὐθεῖαν τῇ
περιφερείᾳ. εἰ γὰρ εἴσω αἱ γραμμαὶ συμβληταί, φησὶν, συμ-
βλητὰ τὸ ἀρκίως ῥηθὲν ἀδύνατον, τὸ ἴσων εἶναι εὐθεῖαν κύκλῳ. id.
f. 252.

ἀπορήσας ἐφ' ἑκάτερα περὶ τοῦ συμβλητὰς εἶναι καὶ ὅπως τὰς τε
γραμμάς, τὴν τε εὐθεῖαν καὶ τὴν περιφερῆ, καὶ τὰς ἐπ' αὐτῶν κι-
νήσεις, βάλει) λοιπὸν φιλοσόφως κανὼνα τινὰ εὐρεῖν καθ' ὃν δυ-
νάται εἶναι τὰς τε συμβλητὰς πάσας καὶ τὰς ἀσυμβλητάς διακρί-
νω κινήσεις, καὶ ἐπὶ πασῶν κινήσεων τὸ ταχέως καὶ βραδέως κα-
τηγορηθῆναι. . . εἰπὼν δὲ ὅτι ἡ κίνησις τῇ παρακίνητῃ συμβλητῇ, ὅστις
τοῦτ' σημαίνει τὸ ἐξελθὲν ἐκ ἀμφοῖν, ἐπήγαγεν "ἀρ' ὅν ἐ καὶ τὸν τὸ
καὶ ἐνταῦθα καθεῖς;" τοτέστιν ἐπὶ τῇ ἐπ' εὐθείας καὶ τῇ ἐπὶ
κύκλῳ κινήσεως. πολλὸν δὲ ἔτι ζητῶν φησιν τὸ ταύτην τῷ ταχέως
καὶ ἀλλοίωσει καὶ φορᾷ. πλείων γὰρ ἐνταῦθα ἡ διαφορὰ, εἴπερ ἡ μὲν
ἀλλοίωσις ποιήσας, ἡ δὲ φορὰ τῆς πᾶς κατηγορίας ἔστω, ἡ δὲ
εὐθεῖα καὶ ἡ περιφερὴς ποσὰ ἀμφοῖν, καὶ ἀμφοῖν συνεχῆ ποσὰ, καὶ
γραμμαὶ ἀμφοῖν. τοῦτο δὲ προστίθεται διὰ τὸ μετ' ἄλλῃον ῥηθῆναι
ἔστω, ὅτι εἰσι τῶν ὁμοσυνμῶν αἱ μὲν πολλὰ ἀπέναντος αἱ δὲ ἔχου-
σαι τὰ ὁμοσυνμῶν. ἰστέον δὲ ὅτι ἡ γραφὴ τῷ ῥητὶ τὸν διαφο-
ρὰς φέρει, ὅταν μὲν "ἀλλ' ὅσα μὴ ὁμοσυνμῶν, ἅπαντα συμβλητὰ,"

ὡς καὶ ὁ Ἀλέξανδρος ἔγραψεν, ὅπου δὲ "ἀλλ' ὅσα μὴ ὁμοσυνμῶν
ἅπαντα ἀσύμβλητα." τινὲς δὲ τὴν ἐν τῷ ἑτέρῳ ἐβδόμῳ βιβλίῳ
γραφὴν ἐνταῦθα μετατεθείκασιν ἔχουσιν ὅπως "ἀλλ' ἄρα γε ὅσα
μὴ ὁμοσυνμῶν ἅπαντα συμβλητὰ;" ὁ δὲ φησὶ τὸν πάντα τὴν αὐτὴν
ἐννοίαν ἔχει. id. ib.

ἀσφαλῶς καὶ ἐνταῦθα τὸ πρῶτον προσέθηκεν, εἰπὼν "ἀλλ' ἐν 249
ἐνὸς τὸ πρῶτον." δυνάμει γὰρ τινὰ δευτέρως ὄντα δεκτικὰ τινος,
διαφέροντα ἀλλήλων κατ' εἶδος, συμβλητὰ ἀλλήλοις εἶναι κατ'
ἐκείνῳ ὁ δευτέρως ἐδέξατο. . . ἀλλὰ δεῖ πρὸς τὸ μὴ εἶναι ὁμο-
συνμῶν τὰ συμβλητὰ ὁμογενῆ ὄντα, μὴ δὲ τὴν κατ' εἶδος ἔχειν
διαφορὰν, ἀλλ' ἐν εἶναι καὶ τῷ εἶδει ἀτόμῳ ὄντι, καὶ μὴ μόνον τῷ
γένει καὶ ἐν ἐπὶ τῷ εἶδει δεκτικῷ. τοῦτο γὰρ σημαίνει τὸ "μὴ ἔχειν
διαφορὰν, μήτε ὁ μήτε ἐν οἷς." τὸ μὲν γὰρ ὁ εἶδος αὐτὸ τὸ συγκρι-
νόμενον λέγει, οἷον τὸ πολὺ καὶ τὸ διπλάσιον, τὸ δὲ ἐν οἷς τὸ ἐφ' ὃ τὸ
καθ' ὃ ἡ σύγκρισις. id. f. 253.

καὶ ταύτην ὅν ἡ τὸ μήκος ἢ ἴσον ἐφ' ὃ ἡ κίνησις, ἀλλὰ δεῖ καὶ 249
τὴν κίνησιν τὴν ἐπὶ τῶν ἴσων εὐθειῶν ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ γινομένην
τὸ αὐτὸ εἶδος ἔχειν τῆς κινήσεως, εἰ μέλλοι ἰσοταχῆ εἶναι τὰ κινέ-
μενα. ὡς δὲ αἱ διαφέρουσαι τῷ εἶδει κινήσεις ἐπὶ τῷ αὐτῷ ὑπο-
κειμένῳ γινώσκονται ὡς συμβληταί, ὅθεν αἱ ἀδιάφοροι κατ' εἶδος κι-
νήσεις συμβληταί ἐσονται, ἂν ἡ τὰ ὑποκείμενα αὐταῖς κατ' εἶδος
διάφορα. ὥστε τὰ ἐν ἴσῳ χρόνῳ ἴσον μήκος καὶ φορὰν ἀμφοῖν κι-
νηθέντα ἰσοταχῆ ἂν εἴη καὶ συμβλητὰ. εἰ ὅν λέγει τις ἰσοταχῆ
τὰ ἐπ' εὐθείας καὶ περιφερείας, ἴση ἔσται ἡ εὐθεῖα τῇ περιφερείᾳ. εἰ
ὅν τοῦτο ἀδύνατον, τί τὸ αἴτιον τῷ ἀδύνατον ἀκολουθῆσαι τῷ λέ-
γοντι συμβλητὰς εἶναι ταύτας τὰς κινήσεις; ἄρα ὅτι ἡ φορὰ ὅσα
ἔσων ἔχοντες εἶδος ἀλλ' ἔτι γένος ἐστίν, ὡς διαφερόντως εἰς εἶδη τὴν τε
ἐπ' εὐθείας καὶ τὴν ἐπὶ κύκλῳ. . . ἔδει γὰρ ἐπὶ τῶν συμβλητῶν τὴν
τε κίνησιν ὁμοειδῆ εἶναι καὶ τὰ ἐν οἷς ἡ κίνησις. πλὴν αὐτὲς ζητῶ
πρότερον ἄρα τῷ ἑτέρῳ τῆς διαφορᾶς αὐτῶν ἔσων ἡ φορὰ γένος ἔτι
ὅσα, ἡ ἡ γραμμὴ γένος ὅσα. ὁ μὲν γὰρ χρόνος ὁ αὐτὸς ὡς τῷ εἶδει
μένον. ὁ αὐτὸς ἀλλὰ καὶ τῷ ἀριθμῷ, ὅσα ἂν εἴη ταύτης τῆς διαφο-
ρᾶς αἰτίας. ἀλλ' ἔοικε τὴν τῶν γραμμῶν διαφορὰν αἰτιασθαι τῆς
τῶν κινήσεων διαφορᾶς. τὸ γὰρ "ἀν δὲ τῷ εἶδει ἡ ἄλλα" περὶ τῶν
γραμμῶν εἰπὼν, ἐπήγαγεν κατ' ἐκείνην εἶδει διαφέρει ἡ τε ἐπ'
εὐθείας φορὰ καὶ ἡ ἐπὶ κύκλῳ, ὡς δηλοῖ τὰ ἐφεξῆς. "καὶ γὰρ ἡ
φορὰ" φησιν "εἶδη ἔχει, ἂν ἐκείνη εἶδη ἔχη ἐφ' ὃ καθεῖς." ὁ δὲ
Ἀλέξανδρος εὐρύνει γογγυσμὸν "ἀν δὲ τῷ εἶδει ἡ, καὶ ἐπ' ἐκείνη
εἶδει διαφέρει," ἐλλείπειν φησὶ τῷ "ἀν δὲ τῷ εἶδει ἡ" τὸ ἑτέρα.
ἐγὼ μόντοι ἐν διαφοραῖς ἀντιγράφοις ὅπως εὐρον τὴν γραφὴν "ἀν
δὲ τῷ εἶδει ἡ ἄλλα, καὶ ἐκείνη εἶδει διαφέρει." καὶ ἄλλῃ δὲ φησιν
ὁ Ἀλέξανδρος γραφὴν φέρεσθαι ἔχουσιν ὅπως "ὁ μὲν γὰρ χρόνος ὁ
αὐτὸς αἰεὶ ἄτομος τῷ εἶδει. ἡ ἅμα καὶ αὐτὴ εἶδει διαφέρει." ἀλλὰ
τὴν μὲν γραφὴν ταύτην ἐν τῷ ἑτέρῳ ἐβδόμῳ βιβλίῳ ἐνταῦθα τις
μετατέθεικε, καὶ ὅθεν ἔδει πολυπραγμοσύνῃ αὐτῇ νῦν, ὥσπερ ὅθεν
τὰ ἄλλα τὰ ἐκείνη γογγυσμένα. πλὴν ἐπειδὴ ἀσφαλῶς προῖκη, ὅθεν
καυλῶσι τὴν ἐπ' αὐτῇ τῷ Ἀλεξάνδρῳ ἐξηγήσας παραγράφειν.
παραμβεβλημένον γὰρ, φησὶν, τῷ πάντα χρόνον ἐν ᾧ τὰ ἅμα κινέ-

μανα κινεί) τὴν αὐτὴν τῷ ἀριθμῷ καὶ ἄτομον εἶναι, συναπτόν τῷ
 "πότερον ὅν αἴτιον ὅτι ἔστιν ἡ φορὰ γένος ἢ ὅτι ἡ γραμμὴ γένος;"
 τὴν ἡ ἄμα κακῶς εἶδει διαφέρει, τυτέστιν ἀκολουθεῖ θατέρω θα-
 τερον. πόθεν δὲ ἀρχομένης τῆς διαφορᾶς ἀκολουθεῖ ἡ τῷ ἐτέρω
 διαφορᾶ, ἐδήλωσε προῶς "ὅτι ἡ φορὰ εἶδη ἔχει, ἀν' ἐκείνῃ ἔχει
 εἶδη." ἀν' μὲν γὰρ τὰ ὑποκείμενα ἢ τῷ εἶδει διαφέροντα, ἀνάγκη καὶ
 τὰς ἐν αὐτοῖς κινήσεις εἶδει διαφέρειν. ὃ μὴ ἀνάπαλιν, φησὶν ὁ
 Ἀλέξανδρος, ἐπὶ πάντων ἀληθές· ὃ γὰρ αἱ κατ' εἶδος διαφέρουσιν
 κινήσεις αἰεὶ ἐπὶ διαφορῶν κατ' εἶδος ὑποκειμένων γίνονται. . . ἐν
 δὲ τῇ λέξει ταύτῃ ἀσάφειαν ἔχειν ἐκείνῳ μοι δοκεῖ τὸ ῥητόν "εἰ δὲ
 τῷ μήκους ἐν τῷδὲ τὸ μὲν ἡλλοιωθῇ τὸ δὲ ἡνέχθη." πῶς γὰρ λέγει
 ἀλλοιωθῆναι τι ἐν τῷ ἡμίσει, εἰ τύχει, τῆς εὐθείας; εἰ μὴ ἄρα τὸ
 φερόμενον ἐν μὲν τῷ ἡμίσει τῆς εὐθείας φερόμενον ἄμα καὶ ἀλλοιοῖτο,
 ἐν δὲ τῷ ἡμίσει φέροντο μόνον ἢ αὐτὸ ἢ ἄλλο· ἢ εἰ τὸ σῶμα συμ-
 παρατεταμένον τῷ ἡμίσει τῷ μήκους καὶ μὲν τὸ τοσῶτον μήκος ἡλ-
 λοιωθῇ, καὶ δὲ τὸ ἕτερον ἡμισυ ἡνέχθη ἐν τῷ ἴσῳ χρόνῳ ἑκάτερον.
 ὃ γὰρ ἔστιν εἰπεῖν τότε ὅτι ἡ ἀλλοίωσις ὁμοταχὴς ἐστὶ τῇ φορᾷ,
 καὶ ὁ χρόνος ἴσος ἦ, καὶ τὰ διαστήματα ἴσα ἢ τῷ μήκους, τότε τε
 καὶ ὁ ἀλλοιωθῇ καὶ τὸ καὶ ὁ φέρεται. καὶ ἴσως διὰ τούτου εἶπε τῷ
 μήκους ἐν τῷδὲ τὸ μὲν ἀλλοιωθῆναι τὸ δὲ φέρεσθαι, ἵνα δείξῃ ὅτι καὶ τὸ
 μήκει ἴσον τις ὑποθῇ τῆς ἀλλοιώσεως, ὅθεν ὕψω συμβληταὶ εἰσιν
 αἱ κινήσεις. id. f. 253 b.

249^a εἰπὼν πρότερον μὲν ὅτι ἐὰν ἔχη εἶδη τὸ ἐφ' ὃ κινεῖται, καὶ ἡ φορὰ
 17. εἶδη ἔχει, τυτέστιν διαφορὰς κατ' εἶδος, νῦν δὲ αἵ ἐὰν τὸ ὑπο-
 κείμενον ἀδιάφορον ἢ τῷ εἶδει καὶ ἡ κινήσεις ἀδιάφορος ἐστὶ, συν-
 τομωτέραν ποιῶν τὴν θεωρίαν, ὅταν, φησὶ, ζητῶμεν ποῖα κινή-
 σεις συμβληταὶ καὶ ποῖα ἀσύμβλητοι, ὅν ἀνάγκη τὸ ὑποκεί-
 μενον σκοπεῖν, ἀλλ' ἄρκει τὴν κίνησιν αὐτὴν περὶ ἧς ζητῶμεν εἰ
 συμβλητὴ ἢ ὅ, πρόχειρον ἡμῶν ὕσαν σκοπεῖν, εἰ ἔχει διαφο-
 ρὰς κατ' εἶδος· πάντως γὰρ ὁμοίως ἔχει καὶ τὸ ὑποκείμενον, καὶ
 ὅθεν δέδοκται εἰς ἄμφω βλέπειν. . . πλείονα δὲ φησὶν αὐτὴν ὁ
 Ἀλέξανδρος εἰρηκεῖναι περὶ τῆς ἀσύμβλητῶν κινήσεως, διὰ τὴν ὕψω
 δέδοκται ὅτι ὅν ἔστιν εὐθεία ἴση περιφερεία, ἀλλὰ μεμόνηκε ζη-
 τῶμενον. διὰ καθόλου λέγει τῇ κατ' εἶδος διαφορᾷ τῶν γραμ-
 μῶν τὴν κατ' εἶδος διαφορὰν τῶν κινήσεων ἀκολουθεῖν. id. f. 254.

249^a εἰπὼν τὰ μὲν διαφέροντα κατ' εἶδος ἀσύμβλητα εἶναι, τὰ δὲ
 25. ἀδιάφορα συμβλητά, ζητεῖ λοιπὸν πότε ἕτερον τὸ εἶδος καὶ διαφο-
 ρον. ἄρα ὅταν τὰ ὑποκείμενα διαφέρῃ καὶ τὸ αὐτὸς ἕτερον ἐστὶ τὸ ἐν
 τοῖς διαφοροῖς ὑποκειμένοις. id. f. 254 b.

249^a ἵνα ὅν μὴ ἐν τοῖς καὶ μέρος περιπλανώμεθα, τίς ὁρος καὶ κρι-
 23. τήριον ἀν' εἴη τῆς τοιαύτης διακρίσεως; ἄρα ὅν, ὡς περὶ δέδοκται
 Πρωταγόρας· ἡ αἰσθησις κριτήριον ἵκανόν τῶν τοσούτων ἐστίν, ὥστε τὸ
 ἐκείνης φαινόμενον καὶ τὴν αἰσθησιν, τούτο καὶ ἀληθὲς νομίζω, εἴτα
 ταύτην εἴτε ἕτερον ἢ αἰσθησις ἀπαγγέλλει; ἢ ὃ καὶ τῇ αἰσθησὶ καὶ
 τῇ ἀπ' αὐτῆς φαντασίᾳ τὴν κρίσιν ἐπιτρέπειν, πολλὰ καὶ διαφεν-
 δομέναις, ἀλλὰ τῷ λόγῳ τὴν φύσιν καὶ τὴν ὑπαρξιν τῶν πραγμά-
 των ζητεῖν. id. ib.

ἀλλ' ἐπὶ ἀλλοιώσεως τί ἀν' αἴη τὸ καὶ ὁ ἀλλοιωθῇ τὸ ἀλλοιω-
 μενον; δηλονότι ποιότητος· ἢ γὰρ καὶ ποιότητα μεταβολῇ ἀλλοιω-
 λέγει· τὸ δὲ ἴσον ὅν ἔστιν ἐπὶ ποιότητος λεγόμενον, ἀλλ' ὡς ἐν
 τῷ ποσῷ ἰσότης λέγει, ὕψως ἐν τῷ ποσῷ ὁμοιότης, ὡς καὶ ἐν
 5 τηγορίαις διώριται. τέτοις ὅν καλῶς ἐπιστήσας, ἔχω φησὶν ἰσο-
 ταχὲς εἶναι ἐπὶ ἀλλοιώσεως τὸ τὸ αὐτὸ μεταβάλλειν ἐν τῷ ἴσῳ
 χρόνῳ, κοινὸν ὄνομα τὸ τῷ ταύτῃ καὶ τῆς ἰσότητος εὐρίων καὶ τῆς
 ὁμοιότητος. καὶ ἀπορεῖ λοιπὸν τὸ ἐν ταῖς συμβληταῖς ἀλλοιώσεσι
 ταυτόν, πότερον ἐν τῷ ὑποκειμένῳ δεῖ ζητεῖν ὅν καὶ τὸ πάθος, ἢ ἐν
 αὐτῷ τῷ πάθει. id. f. 254 (2).

καὶ τὴν αἰτίαν ἐπὶ γὰρ καὶ ὁ γὰρ ἡ τῶν παθῶν διαφορὰ
 καὶ ὁ ἡ ἀλλοιώσεως, εὐθὺς εἶδη ποιεῖ διαφορὰ ἀλλοιώσεως, καὶ
 περὶ ταύτην ὑποκείμενον γίνονται. καὶ καὶ ἐν τῷ "ἢ ὅδ' αὐτὰ" τὸ
 ἡ δαυτεῖν. ἐρρήθη γὰρ καὶ ἐπὶ τῆς φορᾶς, ὅτι αἱ ἀνομοειδῆς κη-
 15 σεις ὅν εἰσὶ συμβληταί· ὥστε ὅθεν ἐπὶ ἀλλοιώσεως αἱ καὶ τὸ δι-
 φέροντα τῷ αἶδει πάθῃ γινώμεναι συμβληταὶ εἰσιν. id. ib.

ὡς γνωρίζον ὅν ἐκ τῶν προειρημένων παρῆκε τὴν αἰτίαν καὶ
 τὴν μείωσιν. ἢ γὰρ τῆς ὁμοειδέσεως ἐν ἴσῳ χρόνῳ ἴση γινώμη
 προῶς δι' ὅλῃ ἰσοταχὴς αἰσθησιν, καὶ ἡ ἀφαίρεσις ἡ ταύτη
 μείωσις ἰσοταχὴς· τὸ γὰρ ἴσον καὶ ἐπὶ τῆς αἰσθησεως καὶ μείωσις
 ὕψως λέγει, ὡς καὶ ἐπὶ τῆς φορᾶς. ἀλλὰ τούτο μὲν ὡς σαφὲς πα-
 ρῆκε, ζητεῖ δὲ ἐπὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς, πῶς γενέσεις γενέται καὶ
 φθορὰ φθορᾷ ἰσοταχὴς λέγει. καὶ ὡς περὶ διαφορῶν καὶ ἐρωτῶν,
 ἄρα φησὶν ἰσοταχὴς λέγει γένεσις, εἰ ἐν ἴσῳ χρόνῳ τὰ αὐτὰ τῷ
 εἶδει καὶ ἄτομα καὶ τὸ αὐτὸς γένετο, ὅσον ἀνθρώπος, ἀλλὰ καὶ
 γένος τὸ αὐτό, ὅσον ζῶον; id. f. 245 (2) b.

βυλόμενος δὲ καὶ ἐπὶ τῆς κατ' ὅσας μεταβολῆς εὐρίων ἐν-
 ματα οἰκεία, ἐπειδὴ φησὶν ἡ ὅσας ἡς ἡ γένεσις ἐστὶν ἐξ ἀριθμῶν
 σύγκειται, θάττω γένεσιν ῥητόν καὶ βραδυτέραν καὶ ὅλως ἀνομοειδῆ
 ὅταν ἐν τῷ αὐτῷ ἢ τῷ ἴσῳ χρόνῳ τῷ μὲν πλείονι τῷ δὲ ἐλάττω
 ἀριθμῷ ὁμοειδῆς γίνετο, ὡς ὅταν ἀνθρώπων γινώμενον ἐν τῷ
 αὐτῷ ἢ ἴσῳ χρόνῳ τῷ μὲν πλείονι ἀριθμῷ γένῃ, ὅσον πλείονα τῷ
 ἀριθμῷ μέρα, τῷ δὲ ἐλάττω. . . ἀριθμῶν δὲ τὴν ὅσας αὐτὸς ἢ
 τοῖς Πυθαγόρειοις ἀκολουθῶν, ἀρχὰς τῶν ὄντων λέγουσι τὸς ἐφ'
 35 μὲν ("ἐκλυθὶ κύνδιμ' ἀριθμῷ, πάτερ μακάριον πάτερ ἀνδρῶν," καὶ
 "ἀριθμῷ δὲ τε πάντ' ἐπέσκεν"), ἢ ὅτι κατ' ἀριθμὸν τὴν αἰσθησὶν
 μένους τῶν τε ζώων καὶ τῶν μερῶν ἀπάντων γενέσεις καὶ συστάσεις
 ἐπιτελεῖται· ὁ δὲ ὅθεν τῶν ἀνθρωπίνων τεχνῶν τῶν τῶν ὅλῃς δημι-
 ογίας μεμνήμενον ὑδεμία δύναμις χωρὶς ἀριθμῷ συστήται. id. ib.

οἰκείας καὶ αὐτὸς ὁ λόγος ἐστὶ τῷ περὶ τῆς τῶν κινήσεων συστά-
 40 κρισεως τε καὶ παραβολῆς· καὶ γὰρ ἐνταῦθα παραβάλλων τί πᾶ-
 ν ὅν καὶ τὸ κινούμενον τὰς πρὸς ἀλλήλα αὐτῶν ἀναλογίας ἐκείνης
 ἐπὶ τῇ φορᾷ καὶ ἀλλοιώσεως καὶ αἰσθησεως καὶ μείωσις. καὶ γὰρ ὅθεν
 ὡς περὶ ἡ πολλαπλᾶσία δύναμις τῶν δυνάμεως κινήσεως τι πολλα-
 πλᾶσιον καὶ ἐκείνου, ὕψως καὶ τὸ πολλασημέριον τῆς κινήσεως τι πολλα-
 45 μῶς πολλασημέριον κινήσει τῷ ὑπ' ἐκείνης κινούμενον. id. ib.

τῶν καμμένων, τὸ βάρος πρῶτον διελεῖν φησὶ, τὸ ἴσον
 δύναμις ἢ τὴν αὐτὴν τὸ ἡμισυ τῷ βάρος διακρίσιν διάστημα καὶ

ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ. εἴτα καὶ τὸν χρόνον διελών, ἐν τῷ ἡμίσει τῷ
 χρόνῳ φησὶ τὸ ἥμισυ τῷ βάρει καὶ αὐτὸ τῷ μικρῷ διαζήματα τὸ ἐξ
 ἀρχῆς κινήσει) τὸ γ' ὑπὸ τῆς αὐτῆς δυνάμεως ἔστω ἢ ἡ ἀναλο-
 γία συζῇ. εἰ γὰρ τι εἴη δεκατάλαντον βάρος κινῶν ἐν ὥρᾳ στα-
 θίων διαζήματα, τότε τὸ πεντατάλαντον ἐν ὥρᾳ δύο σταθία κινήσει,
 ἐν ἡμιμῶρῳ δὲ τὸ σταθίων μόνον. εἴτα τὸ διαζήματα διελών, τῷ βάρει
 τῷ ἐξ ἀρχῆς μένοντος, συνδιαίρει τὸν χρόνον. τῶν ἢ αὐτῶν
 ὑποκαμῶν ἡ α' δύναμις τὸ β' βάρος τὸ ἥμισυ τῷ γ' διαζήματος
 πᾶσι ἐν τῷ ἡμίσει τῷ δ' χρόνῳ... ἡ δὲ δευτέρα ἀναλογία ἡ τὸ
 ἥμισυ τῷ βάρει τὸ σταθίων διαζήματα λένουσα ἐν τῷ ἡμίσει χρόνῳ
 πᾶσι, ὅπως ἔχει τὸ ἀναγκαῖον. ὡς τὸ ὅλον βάρος πρὸς τὸ ἥμισυ,
 ὅπως ὁ ὅλος χρόνος πρὸς τὸ ἥμισυ, καὶ ἐναλλάξ ὡς τὰ δύο τά-
 λαντα πρὸς ὥραν, ἔστω τὰ πάντα πρὸς ἡμιμῶριον. ταύτην δ' Ἀλέ-
 ξανδρος πρώτην τέθεικε τὴν ἀναλογίαν, τὴν πρώτην οἶμαι παρὰ
 δευτέρᾳ δὲ τέθεικε τὴν λένουσαν, εἰ ἡ ὅλη δύναμις τὸ ἥμισυ τῷ
 βάρει ἐν τῷ ἡμίσει χρόνῳ τὸ σταθίων ἐκίνησε διαζήματα, ἐν τῷ
 ἡμίσει χρόνῳ διπλάσιον κινήσει τὸ σταθίων διαζήματος. καὶ ἡ ἀναλο-
 γία δὴλη... καὶ ἔτι μὲν τῇ πρὸ αὐτῆς ἀκρίβειᾳ πως αὕτη, τὸ μὲν
 διαζήματα φυλάττουσα τὸ αὐτὸ, τὸν δὲ χρόνον μερίζουσα. ὁ μόνον
 αὐτῇ οἶμαι παρὰ τῷ Ἀριστοτέλει κείνῳ. ἡ δὲ τρίτη ἀναλογία ἡ τὸ
 διαζήματα διαιρούσα, τῷ βάρει τῷ ἐξ ἀρχῆς μένοντος, λέγει ὅτι ὡς
 τὸ διαζήματα τὸ σταθίων πρὸς τὸ ἥμισυ σταθίων, ὅπως ἡ ὥρα πρὸς τὸ
 ἡμιμῶριον, καὶ ἐναλλάξ ὡς ἡ ὥρα πρὸς τὸ σταθίων, τὸ ἡμιμῶριον πρὸς
 τὸ ἡμιστάδιον, ὡς εἰ ἡ ὅλη δύναμις τὸ ὅλον βάρος τὸ σταθίων ἐν ὥρᾳ
 κίνησεν, τὸ ἡμιστάδιον ἐν ἡμιμῶρῳ κινήσει. id. f. 254 (3).
 τετάρτην ἀναλογίαν ἐπάγει νῦν, πρώτην τὴν δύναμιν μερί-
 ζουσα, οἶμαι δὲ καὶ τὸ βάρος, καὶ δευτέρᾳ ὅτι ἡ ἡμίσεια δύναμις τὸ
 ἥμισυ βάρος ἐν τῷ ὅλῳ χρόνῳ, ὡς ἡ ὅλη δύναμις τὸ ὅλον βάρος
 ἐκίνησεν, τὸ ἥμισυ διαζήματα τῷ ἐξ ἀρχῆς κινήσει. ἡ ἢ αὐτῇ ἀναλογίᾳ
 πᾶσι τῆς δυνάμεως πρὸς τὸ βάρος, ὁ καὶ αὐτὸς ἵστασάστα. ὡς ἢ
 ἡ α' ἰσὺς πρὸς τὸ β' βάρος, ὅπως τὸ ἥμισυ πρὸς τὸ ἥμισυ, ὡς
 ἐκ ἐκ ἰσῶν χρόνῳ κινήσουσιν. εἴτα καὶ πέμπτην προσέθηκεν, ἐν ἣ
 τῇ δ' δυνάμει πάλιν τὸ ἥμισυ λαμβάνει, βάρος δὲ τὸ ἐξ ἀρχῆς
 κίνησεν ἐκείνῳ τῷ δ'. id. ibi.
 διὰ μὲν τῆς πρὸ ταύτης λέξεως εἰδείξεν ὅτι ἐὰν ἡ ἡμίσεια
 κίνησεν τὸ ἥμισυ τῷ βάρει κινήσει διαζήματα ἐν τινι χρόνῳ, καὶ τὸ δι-
 πλάσιον βάρος κινήσει τὴν αὐτὴν ἰσὺν τὸ ἥμισυ τῷ διαζήματος
 ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ. διὰ δὲ ταύτης ἀναιρεῖ τὴν ἡμίσειαν ἰσὺν
 ἐκείνῳ τῷ ὅλῳ βάρος κινῶν ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ τὸ ἥμισυ τῷ δια-
 ζήματος. ἔδεικνεν ὅτι τὸ πρότερον εἰρημένον ἐπ' ἐκείνων μόνων
 ἡμῶν ἐφ' ὧν συγχωρεῖται τὰ μὲν κινῶν τὰ δὲ κινεῖσθαι. ἔτι γὰρ
 πᾶσι ὅπως ἔχοντα πρὸς ἀλλήλα ὡς καὶ τὸ ὅλον τῷ ὅλῳ κινήσει
 καὶ τὸ ἥμισυ τῷ ἡμίσειας ἀναλόγως καὶ τὸ ἥμισυ τῷ ὅλῳ, ἡ τῷ
 διαζήματος ἐλαττωμένῳ ἢ τῷ χρόνῳ πλεονάζοντι. καὶ δὴλον ὅτι
 ἐκ τῶν ταύτων ἀληθὲς εἰπεῖν ὅτι ἐν τῷ χρόνῳ ἡ ὅλη δύναμις τὸ
 ὅλον βάρος κινῶν τοσούτῳ τι διαζήματα, ἐν τῷ τῷ χρόνῳ τὸ ἥμισυ
 τῷ βάρει ὑπὸ τῆς ἡμίσειας δυνάμεως τὸ αὐτὸ διαζήματα κινήσει),
 καὶ τὸ αὐτὸ βάρος ὑπὸ τῆς ἡμίσειας δυνάμεως ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ

τὸ ἥμισυ τῷ διαζήματος, ἢ τὸ ὅλον διαζήματα ἐν διπλάσιῳ χρόνῳ.
 ὁ γὰρ περὶ τῶν πάντων κινήσει. ἐκείνο αἶρεσι, ἀλλ' ὅτι ἀν. κινήσει τὴν
 ἐκκειμένην ἀναλογίαν κινήσει... ὁ τῷ ἐ' ἐκρήσατο ἀλλὰ τῷ ζ',
 ὅτι καὶ, ὡς ἡ ὅλη δύναμις ἡ α' πρὸς μέρειον αὐτῆς ὅποσον ἐν τῷ ζ',
 ἔστω τὸ ὅλον διαζήματα τὸ γ' πρὸς τι μέρειον τῶν ἐν αὐτῷ. ὅτι ὅτι
 τὸ ἐ' φησὶν, ὁ ἐξ ἡμῶν τῆς α' δυνάμεως, κινήσει τὸ β' βάρος
 ἐν τῷ δ' χρόνῳ, ὅτι ἐν τινι τῷ δ' χρόνῳ μέρειον μέρος τῷ γ' διαζή-
 ματος, ὁ τὸν αὐτὸν ἔξει λόγον πρὸς ὅλον τὸ γ' διαζήματα, ὃν ἔχει τὸ
 εἰλημμένον μέρειον τῆς α' δυνάμεως πρὸς ὅλον τὴν α'. ὅτι ἢ μέρειον
 τῆς α' ὅλον τὸ β' κινήσει μέρειον τῷ γ', ὅτι ἐν τῷ δ' χρόνῳ ὅτι
 ἐν μέρειον αὐτῷ ἐνδύσει) ἢ τὸ μέρειον τῆς α' δυνάμεως μὴδὲ
 ὅλως κινῶν τὸ β', μὴδὲ ἐν πολλαπλασίῳ τῷ δ' χρόνῳ τὸ τυχερὸν
 διαζήματα. εἰ ἢ καὶ ἡ ἰσὺς ἀναλόγως τῷ διαζήματι ἐφ' ὅτι ἡ
 κίνησις διαιρεῖται, ὡς ἡ ὅλη τὸ ὅλον βάρος τὸ ὅλον διαζήματα κεί-
 νει, καὶ τὴν ἡμίσειαν τῆς ἰσῆος τὸ αὐτὸ βάρος τὸ ἥμισυ κινῶν δια-
 ζήματα, καὶ τὴν τρίτην τὸ τρίτον, ἡ καὶ αὐτὸς ἀν. ἡ ὑπὸ ἐκείνῳ ἀνδρῶν
 κινήσει τοσούτῳ διαζήματα καὶ ὑπὸ ἐκείνῳ ἀν. ἐκείνῳ τὸ ἐκείνῳ
 τῷ διαζήματος ὅτι οἱ ἐκείνῳ ἐκείνῳ. καὶ οἱ ἀνδρῶν. ὅπερ ἀδύνατον
 εἶναι. ἐκ δὲ τῷ παραδείγματι δὴλον ὅτι τὸ α' καὶ τὸ ζ' ἐπὶ τῆς
 κινήσεως δυνάμεως τέθεικεν, τὸ μὲν α' ἀντὶ τῆς ὅλης, τὸ δὲ ζ' ἀντὶ
 τῆς ὅποσον, ὅπερ ἀντὶ τῷ ἐ' παρέλαβεν, ὅτι τὸ ἐ' ὡρισμένως
 τὸ ἥμισυ ἐκείνῳ. ἀσάφειαν δὲ ἐπαίρειν εἰπὼν ὡς ἢ τὸ μέρος τῆς
 γ' πρὸς ὅλον αὐτὴν, ἔστω τὸ ζ' πρὸς τὸ α', ἀλλ' ὁ τὸ α' πρὸς τὸ ζ'.
 εἰ δὲ τὸ ζ' μὴ ὡς μέρος ὅποσον τῆς δυνάμεως ἔλαβεν, ἀλλ' ὡς
 τὸ ἥμισυ τῷ βάρει, ὡς πρότερον ὅτι ἔλαβεν καὶ τὸ β' βάρος τὸ ζ'
 ἥμισυ, ἐπειδὴ ἡ α' δύναμις τὸ β' βάρος ἐν τῷ δ' χρόνῳ τὸ γ' δια-
 ζήματα ἐκίνησεν, δηλοῦνται ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ τὸ ἥμισυ τῷ β' βάρει,
 τετάρτῳ τὸ ζ', διπλάσιον διαζήματα τῷ γ' κινήσει. ἀντὶ ὅτι αὐτῷ
 ὅτι ὁ ἐξ εἰς λόγον τὸ μέρειον τῷ γ' διαζήματος πρὸς τὸ ὅλον γ', ἢ τὸ
 ὅλον γ' πρὸς τὸ διπλάσιον αὐτῷ, εἰπὼν ὡς τὸ α' πρὸς τὸ ζ'. ὅπως
 δ' Ἀλέξανδρος βυλάμενος τὸ ζ' μὴ κινήσει ἐκείνῳ παρὰ τὴν
 φθῆναι, μὴδὲ ἀκρίβως εἰρηάζει τὸ ὡς τὸ ζ' πρὸς τὸ α' ἀντὶ τῷ ὡς τὸ
 α' πρὸς τὸ ζ', ἀπιδανωτέρᾳ οἶμαι ἐξηγήσειν ἐπενόησεν. ὁ γὰρ ἀν.
 εἰπὼν ὁ Ἀριστοτέλης ὅτι ὅτι ἐν τινι τῷ δ' τὴν γ' ἢ τὴν διπλάσιαν
 αὐτῆς τὸ ἥμισυ τῆς α' δυνάμεως κινήσει. εἰ ἢ τὸ γ' διαζήματα
 μὴ δύνῃ κινήσει τὸ β' βάρος ἡ ἡμίσεια τῷ α' δυνάμει ἡ ἐ' ἐν τῷ
 δ' χρόνῳ, πολλῷ μᾶλλον τὸ διπλάσιον τῷ γ' μέρειον ἐκείνῳ
 κινήσει ὅτι τὸ ἡ ἀναλογον πρὸς τὴν ὅλην γ' ἐπὶ μέρει τῆς γ'
 ἀκρίβως, ὡς εἰρηάζει πρότερον. id. f. 254 (3) b.
 εἰπὼν ὅτι ἐκείνῳ, εἰ ἡ ὅλη δύναμις τὸ ὅλον βάρος ἐκίνησεν ἐν 250
 τινι χρόνῳ διαζήματα τι, ἢ καὶ ἡ ἡμίσεια τῆς δυνάμεως τὸ ὅλον
 βάρος ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ κινήσει ἥμισυ ἢ μέρειον τὸ τῷ διαζήμα-
 τος (ὅτι ἢ πᾶν μέρειον τῆς κινήσεως δυνάμεως τὸ ὅλον βάρος κινή-
 σαι τῷ ὅλῳ ἔχει, ὅτι ἐν ὅσῳ χρόνῳ, ὅτι ὅσον διαζήματα), διὰ
 τὸ τοῦτο λέγει καὶ τὴν Ζήνωνος τῷ Ἐλεάτῃ λόγον, ὃν ἔρετο Πρωταγόραν
 τὸν σοφιστήν. εἰπὼν γὰρ μοι, ἔφη, ὦ Πρωταγόρα, ἀρα ὁ εἰς κέγχρος
 καταπασσὼν ψόφον ποιεῖ, ἢ τὸ μυρμικὸν τῷ κέγχρῳ; τὸ δὲ εἰπόν-
 τος μὴ ποιεῖν, ὁ δὲ μέδιδμος, ἔφη, τῶν κέγχρων καταπασσὼν ποιεῖ

ψόφον ἢ ὅ; τὸ δὲ ψοφεῖν εἰπόντος τὸν μέδιδμον, τί ἔν, ἔφη ὁ Ζήνων, ἢ καὶ λόγος τὸ μεδίδμω τῶν κέγχρων πρὸς τὸν ἕνα καὶ τὸ μυρισὸν τῷ ἑνός; τὸ δὲ φησάντος. εἶπαι, τί ἔν, ἔφη ὁ Ζήνων, ἢ καὶ τῶν ψόφων ἔσονται λόγοι πρὸς ἀλλήλους οἱ αὐτοί; ὡς ἢ τὰ ψοφῶντα, καὶ οἱ ψόφοι. τότε δὲ ὕτως ἔχοντας, εἰ ὁ μεδιδμός τὸ κέγχρω ψοφεῖ, ψοφήσει καὶ ὁ εἰς κέγχρος καὶ τὸ μυρισὸν τὸ κέγχρω. ὁ μὲν ἔν Ζήνων ὕτως ἡρώτα τὸν λόγον, ὁ δὲ Ἀριστοτέλης λύει λέγων μὴ πᾶσαν δύναμιν παντὸς μεγέθους κινητικὴν εἶναι, μηδὲ ἐν ὁσούν χρόνῳ. καὶ ὁ μεδιδμός ἔν κινητὸν τὸν τοσούτον ἀέρα ὅσος καπνόμενος ψόφον ποιήσει, ἢ ἀνάγκη καὶ τὸ μῆριον τὸ μεδιδμῶ δύνανται τοσούτον κινεῖν ἀέρα ὅσος ψοφήσει. . . ταύτη δὲ τῇ ἀναλογίᾳ τῷ κινῶντος καὶ τῷ κινουμένου καὶ τῷ διαστήματος τὸ φυσικῶν ὄργανον τὸν καλυμμένον χαρισίωνα συστήσας ὁ Ἀρχιμήδης, ὡς μέχρι παντὸς τῆς ἀναλογίας προχωρήσας, ἐκόμψασεν ἐκείνου τὸ πᾶν καὶ κινῶ τὰν γὰν. ῥητέον ἔν ὅπερ καὶ πρότερον συντίμως ἐρρήθη, ὅτι ἢ πᾶσα δύναμις πᾶν βάρος πέφυκε κινεῖν, ὅτε ὁσούν ἐλάττωσον διάστημα, ὅτε ἐν ὁσούν πλείω χρόνῳ, ἀλλ' ὅτε πᾶν μέγεθος ψοφεῖν πέφυκεν, ἀλλ' ἔστι τις ὁρος καὶ τῆς δυνάμεως τῆς ἐλαχίστης, ἥτις διαιρημένη ὑκτέτι δυνάμει κινεῖν ὅτε ὁσούν διάστημα ὅτε ὁσούν βάρος, καὶ τῷ κινουμένου βάρος τὸ μέγεθος, ὅπερ αὐξομένην ὑκτέτι δυνάμει κινεῖται, ὅτε ὁσούν διάστημα, ὅτε ὅτε ὅτε ὅτε τῶν σωματικῶν κινουμένων δυνάμεων. ἐν μέσῳ δὲ εἰσιν ὅροι τῶν δυνάμεων πρὸς τὰ βάρη καὶ τὰ διαστήματα καὶ τὸς χρόνους, ἐν οἷς καὶ διαιρέσει δυνάμει ἀναλόγως καὶ συντίθεσθαι. . . ἀλλὰ ταῦτα μὲν καθ' ἑαυτὰ θεωρίαν ἔχει τινὰ καὶ ζητήσιν ἀξιόλογον, ἐπὶ δὲ τὰ ἐξῆς ἰτέον. id. f. 255.

250^a δαίξας ἐπὶ τῆς φορᾶς τὰς τῶν κινῶντων καὶ κινουμένων ἀναλογίας μέχρι τινὸς προϊῶσας, ἢ μέντοι μέχρι παντός, ζητεῖ λοιπὸν εἰ ὕτως ἔξωσι καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων κινήσεων, τυτέστι ἐπ' ἀλλοιωσεως καὶ αὐξήσεως, καὶ δείκνυσθαι ὅτι τῶν ἄλλων τῶν αὐτῶν ὄντων ἀναγκαῖον καὶ τὰς συμμετρίας καὶ ἀναλογίας καὶ ἐπὶ τούτων μέχρι τινὸς προϊῶναι. . . τὸτο μὲν ἔν ἐξω τέλος καὶ τῆς τῷ ἐβδόμῳ τῷδε βιβλίῳ καὶ τὸ δυνάμει ἐξηγήσεως. ἢ χεῖρον δὲ ἴσως καὶ τὸτο διὰ κεφαλαιῶν ἐπιδραμεῖν. id. f. 255 b.

250^b Τῆς φυσικῆς ἀκροάσεως τὸ Ἀριστοτέλης τὸ τελευταῖον³⁵ βιβλίον, ὁ καὶ μὲν τὸν ἀριθμὸν ὅγδοον τῆς ὅλης πραγματείας ἐστὶ καὶ δὲ τὴν τῶν συγγραμμάτων τάξιν θῆτα τοῖς Περιπατητικοῖς ἐπιγράφειν ἔθος, πολλῶν καὶ καλῶν ἐστὶ θεωρημάτων μετ' ὅν τῇ τε καὶ περὶ τῶν φυσικῶν ἀρχῶν πραγματεία τέλος ἄριστον ἐπιτίθησιν, αἰδίων ὕσαν τὴν πρώτην φυσικὴν κίνησιν ἀποδεικνύον, καὶ τὴν αἰδιώτητα τὸ παντὸς διὰ τῆς αἰδίου κινήσεως λαμπρῶς ἀνακηρύττον, καὶ τὸ δὴ μέγιστον τὴν φυσικὴν ἀπασαν θεωρίαν τῆς πρώτης ἐξέστης φιλοσοφίας, καὶ πᾶσαν τὴν φυσικὴν ὑπαρξιν τῆς ὑπερφύσης αἰτίας ἐξηγητημάτων ἀποδεικνύον, ὅταν καὶ κινῶμενον πᾶν τὸ σῶμα τὸ φυσικὸν ἀποδείξῃ, καὶ πᾶν τὸ κινῶμενον ὑπὸ τινος κινήσεως, καὶ τὸ πρώτως καὶ κυρίως κινῶν τῆς ἀκινήτου καὶ αἰετῆς τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἐκείνης ὕσας ἐκφαίνει. τοῦτον ἔν ἔχον σκοπὸν τὸ βιβλίον εἰκότως εἴη πάσης ἀντιληπτικῆς πρεθυμίας ἐπαξιῶν. ἐπειδὴ δὲ τῶν

ἐφ' ἡμῶν τις γεγονότων Τελεχίων ὅθεν ἡγήματος νεακὸν ἀφροποις μόνους βασκαίνων, καὶ διὰ τούτο πρὸς τὸν ὕσαν αὐτὸν καὶ τὸν ὅλον κόσμον τὴν ἑαυτὴ βασκαλίαν ἐκταίπων, δεῖν ἡγήσιν τὴν τῶν αἰδιώτητα, καὶ παρακινεμάτων τινῶν ἢ εὐτυχῶς ὅτε εὐτυχῶς μόνους ἀπὸ φιλοσοφίας μεταχῶν πρὸς τε τὰ ἐν τῇ περὶ Οὐρανὸν δεδεγμένα περὶ αἰδιότητος αὐτῶ πάντε γέγραφε πολὺς καὶ βιβλία, ὡν τὸ σαθρὸν καὶ πρὸς ἀσότητος μόνους ἀκροατὰς τεταρτάς ἐπειράθην ἐπιδείξαι τὸ πρῶτον. τῆς περὶ Οὐρανὸν πραγματείας ἐξηγούμενος, τὸ δὲ ἔκτον αὐτῶ βιβλίον πρὸς τὴν αἰδίων ἐπιδείξαι δεδεγμένων κινήσιν καὶ τὴν αἰδίων χρόνον ἀσώζωσται, ὅτι τὸ ἀνελέγκτων μενόντων ἀνάγκη πάντως ἢ αἰδίων εἶναι καὶ αὐτὸ τὴν αἰδίων κίνησιν ἐν χρόνῳ αἰδίων κινῶμενον, ἔδοξε μοι τῷδε βιβλίῳ ἐπερχομένῳ καὶ τὰς πρὸς αὐτὸ γεγονότας ἀντιλογίας, ἐπὶ τινὲς εἶσι καὶ ἀπὸ ποίας ἔξωσι προαγόμεναι, τοῖς φιλομαθεύουσιν ἐπιδείξαι. πεπαισμένοι δὲ κἀνταῦθα μὲν τὴν ἐξηγήσιν τῶν Ἀριστοτέλους λόγων τὰς πρὸς αὐτὸς ἐνστάσεις παρατίθει ὅτε τὴν βεβαιότητα αὐταῖς προσάγω. id. f. 257.

τὸ "ὅσον ζωὴ τις ὅσα τοῖς φύσει συνεστῶσι πᾶσι" καὶ τῇ Ἀριστοτέλης ἀκρίβειαν εἶρη) συμφωνοῦσαν τῷ Πλάτῳ. (ἢ ἢ) ἐκεῖνα φάμεν ὅσα ἐκδοθέν ἐφ' ἑαυτῶν κινεῖν. εἰ ἔν καὶ τὰ φυσικὰ πάντα ἀρχὴν κινήσεως ἐν ἑαυτοῖς ἔχει τὴν φύσιν, (ἢ καὶ τῷδε εἰκότως ἀν λέγεται καὶ τὴν ἐκδοθέν ἐπιτηδεύματα πρὸς κίνησιν. καὶ ἢ) ἐκάστη τὴν ζῶν καὶ φύσιν. . . ὅτι δὲ καὶ τὸτο τῷ Πλάτῳ συμφωνῶν ὁ Ἀριστοτέλης ἐφθόγγετο, ὅσον ζωὴ εἶπον τὴν ὡς φυσικὴν ἐκδοθέν κινήσιν, ἔκωσι τῶν ἐν τῷ δεκάτῳ τῶν νόμων γράμμάτων περὶ τῆς ἐκδοθέν κινήσεως (p. 895). . . ὁ δὲ Ἀλέξανδρος τὸ "ὅσον ζωὴ τις ὅσα τοῖς φύσει συνεστῶσι πᾶσι" ὡς δεκάτη καὶ τὸ ἀθάνατον καὶ ἀπασαν εἰρήνη τὴν κινήσιν φησιν. . . μετὰ δὲ ὁ Ἀριστοτέλης ἢ ἀπὸ τῆς τῶν φυσικῶν αἰδιότητος τὸ αἰδιώ τῆς κινήσεως ἔδειξεν (ὅτε ἢ ἀποδεικνύεται πᾶν τῶν αἰδίων τὸ φυσικὸν), ἀλλὰ ἀπ' αὐτῶ τῆς φυσικῆς κινήσεως ὁρισμῷ, ὡς μετὰ θησόμεθα, τὴν φυσικὴν κίνησιν αἰδίων δαίξαι, καὶ ἀπὸ τούτου τὸ φυσικὸν σῶμα. id. ib.

κοσμοποιεῖν λέγει τὸς φυσικὸς ὅχι ὡς γινώσκον ἀπὸ χρόνῳ καὶ κόσμον λέγοντας, ἀλλ' ὡς τὴν σύστασιν αὐτῶ διὰ κινήσεως παραδιδόντας. ὕτω ἢ καὶ Δημόκριτος κοσμοποιεῖ καὶ Ἐμπεδοκλῆς καὶ Ἀναξαγόρας, οἱ μὲν συγκρίνεσθαι καὶ διακρίνεσθαι τὰ ἀτομα σύμμετρα καὶ τὰ τέσσαρα στοιχεῖα λέγοντες, Ἀναξαγόρας δὲ ἐκκρίνεσθαι τὴν ὁμοιομερείαν ἀπὸ τῶ μίγματος λέγων. καὶ ἢ συγκρίσεις διὰ τὴν διακρίσεις καὶ ἢ ἐκκρίσεις κινήσεις τινὲς εἰσιν. καὶ περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς διαλέγοντι πάντες, αἵτινες καὶ μὴ κινήσεις ὡσιν, ἀλλ' ἐκ αὐτῶ γινόντι κινήσεως. id. f. 257 b.

οἱ μὲν ἢ ἀπείρους τῷ πλῆθει τὸς κόσμους ὑποθέμενοι, ὡς καὶ περὶ Ἀναξίμανδρον καὶ Διόκλειον καὶ Δημόκριτον καὶ ὕστερον αἱ περὶ Ἐπίκουρον, γινόμενους αὐτοὺς καὶ φθορομένους ὑπέθετο ἐν ἑαυτῷ ἄλλων μὲν αἰετὶ γινόμενων ἄλλων δὲ φθορομένων, καὶ τὴν κίνησιν αἰδίων εἰσιν. αὐτοὺς ἢ κινήσεως ἢ ἐκτὸς γένεσεως καὶ φθορᾶς. τῶν δὲ τῶν μόνον κόσμον λέγοντων οἱ μὲν ἀγένητον τε ἀπὸ χρόνῳ καὶ ἀφρο-

τω αὐτὸν λέγοντες αἰδίου καὶ τὴν κίνησιν ὑπετίθεντο, ὥσπερ Πλά-
των καὶ Ἀριστοτέλης, γενετὴν δὲ καὶ φθορὰν τὴν ἑνα κόσμον ποιῶσιν
ἵνα αἱ μὲν φασιν εἶναι κόσμον, ὃ μὴ τὸν αὐτὸν αἰεὶ ἀλλὰ ἄλλοτε
ἄλλω γινόμενον κατὰ τινὰς χρόνους περιόδους, ὡς Ἀναξαμένης τε
καὶ Ἡράκλειτος καὶ Διογένης καὶ ὕστερον οἱ ἀπὸ τῆς Στωϊκῆς. καὶ δὴλον
ἵπ καὶ περὶ κινήσεως ὅτι τὴν αὐτὴν ἔχουσι δόξαν· ὅτε γὰρ κόσμος
ᾗ, τότε καὶ κίνησιν ἀναγκαῖον εἶναι. Ἐμπειδοκλῆς δὲ, εἰ μὴ καὶ τὸ
ἡμῶν τις ἀκούει τῷ λόγῳ, ὡς ποτὲ μὴ σφαῖρον ποτὲ δὲ κόσμον λέ-
γῃ, δηλοῦσι καὶ τὴν κίνησιν ἐν τῇ γενέσει τὸν κόσμον θεωρῶν
ἡμετέραν καὶ φθειρομένην ὑπετίθετο αἰεὶ, ἐπεὶ καὶ τὸν σφαῖρον εἶναι
βλέπει καὶ τὸν κόσμον αἰεὶ, καὶ κίνησιν ἐνόμizεν ἐν τῷ κόσμῳ εἶναι
ἐκ ἀρχῆς δὲ χρόνου δοκῶσι λέγειν γεγενῆσθαι τὸν κόσμον Ἀναξα-
μένης τε καὶ Ἀρχέλαος καὶ Μητροδόωρος ὁ Σίσιος· ὅτι δὲ καὶ τὴν κίνη-
σιν ἀρεξάμενοι φασιν. . . φαίνοντι δὲ καὶ ὅτι τάξεως ἕνεκα διδα-
σκαλικῆς ἀρχῆς τῆς κοσμοποιίας ὑποθέμενοι. καὶ ὁ γὰρ Ἀναξαγά-
μας σαφῶς ἀπὸ τῆς νοητῆς ἐνώσεως, ἐφ' ἧς ἦν ὁ μὲν πάντα χρή-
ματα, ὡς φησι, τὴν κοσμικὴν διάκρισιν ὑποστήσας τὸν νῦν λέγει
ἡ μὲν Ἀλέξανδρος καὶ τὴν Πλάτωνά φασιν ἀπ' ἀρχῆς χρόνου τὴν
κίνησιν ὑφίστασθαι, πληρὸν ὅτι καὶ πρὸ τῆς τῷ κόσμῳ γενέσεως κίνη-
σιν ἐν τοῖς ὅσοι πλημμελεῖ καὶ ἀτακτοῦν ἔλεγεν. . . ἀλλὰ γεγενῆσθαι
μὴ τὸν ἑνα πολλοὶ λέγουσι κοσμοποιῶντες καὶ τῷ λόγῳ τὴν τάξιν τῆς
διομορφίας παραδιδόναι βυλόμενοι, γίνεσθαι δὲ καὶ φθείρεσθαι τὸν
κόσμον ὡς μικροὶ εἶναι κόσμον, ὅθεν τῶν φυσιολόγων ἴσμεν
κίνησιν. ἔλλειπής δὲ ἡ λέξις δοκεῖ διὰ βραχυλογίαν ἢ λέγουσα
ἵνα δὲ ἡ ἑνα ἢ μὴ αἰεὶ· τῷ μὴ γὰρ ἑνα ἐλλείπει τὸ αἰεὶ, τῷ δὲ
καὶ αἰεὶ τὸ ἑνα. id. ib.

ἦτοι διὰ τὸ ποιεῖν τινὰς ἐκ μὴ ὄντων τὸν κόσμον· τὸ γὰρ ἐκ μὴ
ὄντων εἰς τὸ ὄν παρῆλθαι μεταβολὴ ἐστίν, ἥτις ἢ κίνησις ἐστίν ἢ ὑπὸ
ἐκείνη κινήσεως. ἡ κοσμοποιεῖν περὶ συστάσεως τῷ κόσμῳ διαλέ-
γεσθαι, ἥτις διὰ κινήσεως ἐν ἀπασιν εἶναι ἔχει. cod. Reg. 1853.
δύο τρόποις ἐκθέμενος καθ' ὅς δυνατὸν ποτε μὴδὲν κινεῖσθαι,
καὶ τὴν πρῶτον αὐτῶν προσπαρωγράφας, Ἀναξαγόραν τε καὶ
Ἐμπειδοκλήν, διὰ τὴν τάξιν ἀνελθὼν τὸς τρόπους εἰσάγει τὸ δῶν
αὐτοῖς αἰδίου εἶναι τὴν κίνησιν. δύο δὲ οἱ τρόποι, διότι κινήσεως
ἢ φασμένης, εἰ ἐνδέχεται ποτε μὴδὲν κινεῖσθαι, ἀνάγκη ἢ ὡς
ἄπειρον μὴ ὅσας κινήσεως, ὡς ἐδόκει λέγειν Ἀναξαγόρας, τὴν
καὶ συνεπάρχουσαν τῶν δευτέρων ἀπὸ τῶν προτέρων ὑπόστασιν διὰ
τῆς καὶ χρόνον λέγεσθαι δοκῶσιν ἐκφάνσεως σαφεστέραν ποιῶν. ὁ
δὲ αὐτὸς τρόπος τῆς ὑποθέσεως ἐστίν, καθ' ὅσον μὴ εἶναι τις κίνη-
σιν ὑπόθεσις· διόπερ ὅσα ἐμνημόνευσσε τέτυ. ἐδόκει δὲ λέγειν ὁ
Ἀναξαγόρας ὅτι ὁ μὲν πάντων ὄντων χρημάτων, καὶ ἡμετέων τὴν
ἐκείνου πρὸ τῷ χρόνῳ, βυλόθεις ὁ κοσμοποιὸς νῦν διακρίνει τὰ
ἅπαντα ὁμοιομερείας καλεῖ, κίνησιν αὐταῖς ἐνεποιήσεν· ὃ γὰρ ἦν
ἐκείνου σωματικὴν ἀνευ κινήσεως γενεάν. δεύτερος δὲ τρόπος
ἐστὶ κατ' Ἐμπειδοκλήν, παρὰ μέρος κίνησιν ποιῶντα καὶ ἡμετέων.
ἐπὶ ὅσοις γὰρ ἔτος τὸν τε νοητὸν καὶ τὸν αἰσθητὸν κόσμον ἐκ τῶν αὐτῶν
φυσικῶν τῶν τεσσάρων συνεστῶτας, τὸν μὴ παραδειγματικῶς δη-
λωτὸν τὸν δὲ εἰκονικῶς, καὶ ποιητικὰ αἷτια τῷ μὴ νοητῷ τὴν φιλοῦσαν,

διὰ τῆς ἐνώσεως τὸν σφαῖρον ποιῶσαν, ὃν καὶ θεὸν ἐπονομάζει καὶ
ὑπετέρως ποτὲ καλεῖ, "σφαῖρον ἔην," τῷ δὲ αἰσθητῷ τὸ νῦν, ὅταν
ἐπικρατῇ μὴ τελείως, διὰ τῆς διακρίσεως τὸν κόσμον τῶτον ποιῶν. . .
τὴν δὲ ἀκίνησίαν ἔοικεν ὁ Ἐμπειδοκλῆς ἐνορᾶν καὶ τὴν αἰδίου ταύτη-
τητα τῆς εἰς ἄλληλα τῷ ἑνὸς καὶ τῶν πολλῶν μεταβολῆς· τοῦτο
γὰρ τὸ "ἢ δὲ τὰδ' ἀλλάσσοντα διαμπερὲς ὕδαμά λήγει, ταύτη δ'
αἰὲν ἔασσιν ἀκίνητοι καὶ κύκλον." ὁ δὲ Ἀλέξανδρος οἶδε μὴ καὶ
τῶτον τὸν νῦν, φησὶ δὲ μὴ καὶ τῶτον ἐκδέχεσθαι τὸν Ἀριστοτέλην,
ἀλλὰ καὶ ταῦτα περὶ τῆς μεταβολῆς ἀκούειν, ὅταν λέγῃ "ἢ δὲ
τὰδ' ἐνθὲνδ' ἀλλάσσοντα," τυτέστιν εἰς τὰδε ἐκ τῶνδε μεταβαλ-
λόντα καὶ λήγει. καὶ τὴν ἀμετέραν ταύτην καὶ τὴν εἰς ἄλληλα ἐν
μέρει μεταβολὴν καὶ ταύτην αἰδίου ἐστίν, τυτέστιν αἰδίου αὐτῶν ἢ εἰς
ἄλληλα μεταβολή. ἰδὲ μὴ γὰρ ὅθ' ἕτερον τῶν γνωμένων ὑπὸ τῷ
νῦν καὶ τῆς φιλίας ἐκ τῶν σφαιρῶν αἰδίου ἔστιν, ὅθ' Ἐμπειδος
αὐτοῖς ὁ αἰὼν, ἢ μέντοι εἰς ἄλληλα αὐτῶν μεταβολὴ αἰδίου·
τῷτο γὰρ σημαίνει τὸ αἰὲν ἔασσι. ταῦτα καὶ λέγειν εἰπὼν ὁ Ἀλέξαν-
δρος ἐπάγει· εἴτα ἐπὶ τούτοις εἴη ἂν ἰδίᾳ λεγόμενον τὸ "ἀκίνητοι
καὶ κύκλον," τυτέστιν ἀκίνητα γενόμενα καθ' ἐκάστην περίοδον καὶ
καθ' ἐκάστην τελειότητα, ἢ κύκλον λέγει. μήποτε δὲ ἀπίθανος
ἢ ἀπόρρητος τῷ "ἀκίνητοι καὶ κύκλον," ἅμα δὲ καὶ ἀδιανόητος· δεῖ
γὰρ τὸ αἰὲν ἔασσιν. ἀλλὰ μάλλον ῥητέον ὅπως ἀκούειν τὸν Ἀριστο-
τέλην, ὅτι καθ' ὅσον μὴ εἰς ἄλληλα αἰεὶ μεταβάλλει, αἰδίου αὐτῶν
ἢ μεταβολὴ καὶ ἢ κίνησις, καθ' ὅσον δὲ ἐνθὲνδὲ ἐκείσε μεταβαλ-
λόντα τὰδε γίνεσθαι, οἷον ἐκ πολλῶν ἐν ἢ ἐξ ἑνὸς πολλὰ, καὶ μὴ τὴν
μεταβολὴν ἴσασι ποτὲ μὴ εἰς τὸ ὄν εἶναι ποτὲ δὲ εἰς τὸ πολλὰ,
ταύτη καὶ περὶ τῶν αἰετῶν αἰετῶν τὴν μεταβολὴν ἀποκαθιστάμενα εἰς τὸ
τῷ ἑνὸς ἢ τὸ τῶν πολλῶν εἶδος ἀκίνητὰ ἐστίν καὶ τὴν περίοδον ἐκεί-
νην, ὡς ἂν πάλιν μεταβάλλειν ἀρεξῇ. φαίνει δὲ καὶ ὁ Θεμί-
στιος ταύτης τῆς ἐνοίας ἐχόμενος· τὴν γὰρ ἡμετέραν ἐν τοῖς μεταξὺ
τῶν μεταβαλόντων χρόνους γίνεσθαι φησιν. Simpl. f. 258.

συντελεῖ δὲ καὶ πρὸς τὴν ἐπὶ τὴν πρώτην ἀρχὴν ἀνοδόν, ἥς ἡ 251 α
θεωρία ἐκείνῃ φυσικῆς ἐπὶ πραγματικῆς ἀλλὰ τῆς πρώτης φιλο-
σοφίας. id. f. 258 b.

ὁρμήσεως ἀποδοῖναι τὴν κίνησιν αἰδίου ὅσαν διὰ πλειόνων ἐπι-251 α
χειρημάτων, τὸ πρῶτον ἀπὸ τῷ ὅρισμῳ ποιεῖν τῆς κινήσεως, ὃν ἐν
τοῖς Φυσικαῖς διορίζεται φησι, Φυσικὰ καλῶν τὰ πρῶτα τῆς Φυ-
σικῆς Ἀκροάσεως πάντε βιβλία, ἅπερ καὶ περὶ ἀρχῶν ἐπονομάζει
πολλάκις· ἐν γὰρ τῷ τρίτῳ τὴν τῆς κινήσεως ὅρισμὸν ἀποδεδώκεν,
ὃ καὶ νῦν ὑπομνησθήσεται. id. ib.

ἐπειδὴ ἐν τοῖς φυσικαῖς καὶ γενετικαῖς ὃ μόνον τὰ πάσχοντα κα-251 α
νέματα πάσχει, ἀλλὰ καὶ τὰ κινῶντα κινέμενα ποιῇ, καὶ δεῖ καὶ ἐπὶ
τούτων προὑπάρχειν τῷ κινῶντος τὸ κινητικόν, διὰ τῷτο προσέθηκε
"καὶ κινητικὸν πρὶν κινεῖσθαι." δῆλον δὲ ὅτι ταῦτα ἔκ ἐπὶ πάσης ἐνε-
ργείας ἐστίν ἀληθῆ· ὃ γὰρ ἐπὶ τῶν τελείων καὶ ὑπὲρ τὸ γεννητὸν, ἀλλ'
ἐπὶ τῶν ἀτελῶν, ἐφ' ὧν αἰεὶ συνέχει τὸ δυνάμει τῷ ἐνεργείᾳ. τοιαύτη
δ' ἐστίν ἢ κίνησις ἀμφοῖν ὅσα μῦγμα. id. f. 259.

ἐπεὶ μὴ καθ' αὐτὴν ἢ κίνησις ἀλλ' ἐν πράγματι, τὰ πράγ-
ματα ταῦτα προὑπῆρχε τὸν ἀπειρον χρόνον καὶ ἦν αἰδίου, ἢ καὶ αὐτὰ

H h h

γενέσεως ἔχον ἀρχήν· εἰ μὴ τοίνυν ἐγένετό ποτε μὴ ὄντα, ταῦτα κεκίνηθ' πρότερον κίνησιν δι' ἣν εἰς τ' εἶναι ἦλθεν ἐκ τῆ μὴ εἶναι. Themist. f. 58.

251 α· εἰ δὲ μὴ ἐγένετο τ' κινήσιν καὶ τ' κινήτικόν, ἀλλ' ὄντα προϋ-
20. πῆρχεν αὖτε, κινήσεως μὴ ὄσης, ἀλογον μὲν φησι καὶ αὐτόθεν ἐπι-
στήσαντι φανείν) τ' ἀμφοῖν αἰδίων ὑποκειμένων, τῷ τε κινήτῳ καὶ τῷ
κινήτικῳ, καὶ τὴν ἀπειρον τὴν πρὸ τῷ χρόνῳ μὴ ἐνεργήσαντα αὐτὰ
καὶ τὰς δυνάμεις αἷς ἔχουσι, νῦν ἀρχέει ταύτης τῆς ἐνεργείας ἀναι-
τίως· εἰ γὰρ ἔχομεν αἰτίαν ἀποδοῦναι διὰ τί νῦν ἀλλὰ μὴ πρότερον.
ἔτι δὲ μᾶλλον φησι τ' ἀποποιον φανήσεθ' προῖσι καὶ τὴν λόγον. εἰ 10
γὰρ ὄντων τῶν μὴ κινήτων τῶν δὲ κινήτικῶν καὶ ἡρεμύτων τὴν πρὸ
τῷ πάντα χρόνον, ὡς μὴ εἶναι τότε κίνησιν, νῦν ἤρξατο τ' μὴ κιν-
εῖν τ' δὲ κινεῖσθαι, ἀναγκαῖον μεταβολὴν τινα περὶ αὐτὰ πρότερον
γενέσθαι τῆς αἰτίας, δι' ἣν τὴν ἀπειρον πρὸ τῷ χρόνῳ ἡρεμύοντα νῦν
ἤρξατο τ' μὴ κινεῖν τ' δὲ κινεῖσθαι· εἰ δὲ μεταβολὴν, δηλονότι κίνη- 15
σιν. Simpl. f. 259.

πάνω ὅν ἐρησόμεθα ὁμοίως, τ' προϋπάρχον αἰδίων ἢ ἡ γενη-
τόν; εἰ γὰρ πάλιν λέγομεν ὅτι γενητόν, προήκομεν ταῦτα ἀπορῶν-
τες. Themist. f. 58.

251 α· 23. δεῖξας ὅτι καὶ γενητὰ ὑποθεθῇ τό τε κινῶν καὶ τ' κινούμενον, 30
καὶ αἰδία μὴ ἀπ' ἀρχῆς δὲ χρόνου τ' κινεῖν καὶ τ' κινεῖσθαι λαβόντα,
ἀνάγκη πρὸ τῆς ὑποθέσεως ἀρχῆς τῆς κινήσεως ἄλλην λαμβά-
νεσθαι κίνησιν, ὥστε τῆς πρώτης δοκῆσης μεταβολῆς εἶναι πάντως
αἰεὶ πρότερον, καὶ ὅπως αἰδίων δείκνυσθαι τὴν κίνησιν τῷ μὴ εἶναι τὴν
πρώτην λαβεῖν, — ταῦτα ὅν δεῖξας ἀπὸ τῆ κινουμένης μάστιχα, ἐφε- 25
ξῆς καὶ ἀπὸ τῆ κινήσεως τ' αὐτὴν δείκνυσθαι. . . ἐπειδὴ πολλὴν συρφε-
τόν ὁ γραμματικὸς ἐκείνος κατ' αὐτῶν μὴ ὅχι καὶ δὲ τῶν ἀνοήτων
ἀνθρώπων ἐπεσώρευσε, φέρε τὴν Ἀλφειὸν μεθ' Ἡρακλέους παρα-
καλέσαντες τῶν εἰσδεξαμένων αὐτὴν ψυχῶν καὶ τ' δυνατὴν ἐκκα-
θάρμεν. προθεῖς δὲ τὴν Ἀριστοτέλους ῥῆσιν, καὶ τὴν τῆ Ἀλεξάνδρου 30
τὴν ἐξηγήσιν πᾶσαν καὶ τὴν Θεμιστίου τὴν παράφρασιν ἐπεσώρευον,
ὥς πολυτέχνη μᾶλλον αὐτῷ γενόμενα τὰ συγγράμματα τῷ πλά-
τει καταπλήττει τὴν ιδιότητα, ἐπάγει λοιπὸν τὰς αὐτῶ ἐνστάσεις
τῷ λόγῳ, πρώτην τοιαύτην. . . ὅπως μέντοι τὰς Ἀριστοτέλους ἀρ-
χὰς τῆς ἀποδείξεως περιπτύσσας, αὐτὸς ἡμῖν οἰκείαν εἰσσηγήσας 35
βύλην) μέθοδον, μόνως ἂν ὅπως λέγων ἀναρχος εἶναι ἡ κίνησις ἀπε-
δείκνυτο, εἴπερ ἦν ἀληθὲς τ' πολυθρόλλητον τῶν φυσικῶν, ὡς αὐτοὶ
φασιν, ἀξίωμα, τ' μὴδὲν ἐκ τῆ μηδαμῇ μηδαμῶς ὄντος γίνεσθαι,
ἀλλὰ πᾶν ἐκ προϋπάρχοντος ἔχειν τὴν γένεσιν. . . πλὴν ἐπειδὴ
βαδῶς ἀποδεικνύει νομίζων ψευδῆ τὴν λέγοντα λόγον μὴδὲν ἐκ 40
τῆ μηδαμῇ μηδαμῶς ὄντος γίνεσθαι, διατείνει) μόνως ἂν ὅπως
αἰδίων εἶναι τὴν κίνησιν, εἰ ἀληθὲς ἀποδειχθεῖ τ' μὴδὲν ἐκ τῆ μη-
δαμῇ μηδαμῶς ὄντος γίνεσθαι, φέρε καὶ ταύτας αὐτῶ τὰς ἀδολε-
χίας ἐπισκεψόμεθα, αἷς τελῶς μὴ ἐν τῷ ἐνδῶ καὶ ἐνδεκῶ εἴπε
γεγράφθαι τῶν πρὸς Πρόκλον, ἀριθμοῖς ἡμᾶς βιβλίων κατα- 45
πλήττων πρὸς ἀνδρας εὐκλείης ἀντιγεγραμμένων, καὶ νῦν δὲ εἰ δι'
ἐλέγων ἐκτίθει). . . ἀλλ' ἰδωμεν ὅπως τ' πολυθρόλλητον ἀξίωμα
τῶν φυσικῶν ἀνατρέπει, δεκνὺς αὐτὸς ὅτι ἐκ τῆ μηδαμῇ μηδα-

μῶς ὄντος γίνεθ' τὰ γινόμενα, καὶ εἰς τ' μηδαμῇ μηδαμῶς ὄν
φθεῖρεθ'). . . ἀλλ' ὅσα μὴ ὅπως πρὸς τὴν πρώτην τῆ Ἀριστοτέλους
ἐπιχείρησιν περὶ τῆς καὶ τὴν κίνησιν αἰδιότητος ἐτάληται ἀνα-
πνεῖν. μετρίως οἶμαι τετύχηκεν ἐπικρίσεως. ἐπὶ δὲ τ' δευτέρῳ
ἐλθὼν ἐπιχείρημα σαφηνίζειν τε αὐτὴν πειράσομαι, καὶ τότε τὰς
πρὸς αὐτὴν ἐνστάσεις ἐκθέσομαι, καὶ πῇ σαθρὸν ἐκείναι φέρεται
παραστήσω. Simpl. f. 259 b.

εἰ δὲ χρόνον ἀνάγκη πρὸ τῆς κινήσεως εἶναι καὶ μὴ τὴν κίνη- 23
σιν, ὁ δὲ χρόνος ἡ κίνησις ἐστὶν ἡ ἀριθμὸς κινήσεως, ὡς δέδεικται,
ἀνάγκη καὶ κίνησιν εἶναι πρὸ τῆς κινήσεως καὶ μὴ τὴν κίνησιν. ὥς
τοῖς λέγουσιν ὅτι μὴ ὅπως πρότερον κίνησις ὕστερον ἐστὶ καὶ ὅπως πρό-
τερον ὕστερον ὅπως ἔχει, ἐπεὶ τ' λέγουσιν ὅτι ἦ ποτὲ κίνησις ἐστὶ καὶ
ἦ κίνησις, καὶ ἔχει ποτὲ κίνησις ὅπως ἔχει κίνησις. ἀλλὰ τὴν
μὴ αὐτὴν παρῆκεν ἐπαγαγεῖν. id. f. 264 b.

ὁ μέντοι Δημόκριτος ὅπως αἰδίων ἐπέκειντο εἶναι τὸν χρόνον, 24
ὅτι βυλόμενος δεῖξαι μὴ πάντα γενητὰ, ὡς ἀναργεῖ τῷ τὴν χρόνον
μὴ γενεσθαι προσεχρήσατο. καὶ Ἀναξαγόρας δὲ ὅταν λέγῃ ἢ
ἐμὲ πάντα χρεῖματα, χρόνον ἐνδείκνυσι) πρὸ τῆς κοσμοποιήσεως
κρίσεως· καὶ γὰρ τ' ἦν χρονικόν, καὶ ἀδιακρίτα ὄντα τὴν ἀπειρον πρὸ
τῷ χρόνον ὕστερον διακρίναι καὶ κοσμοῦσαι τὴν νῦν φησίν. καὶ Ἐμπε-
δοκλῆς δὲ ἐξ αἰδίων λέγων ἀπὸ μέρους τὴν ἐπικρατείαν γίνεσθαι καὶ
μὴ τῆς φιλας ποτὲ δὲ τῷ νεύειν, δηλὸς ἐστὶν αἰδίων τὴν χρόνον αἰμ-
νος. εἰ δὲ ὁ χρόνος αἰδίων, καὶ ἡ κίνησις. id. f. 265.

τὰ πολλὰς ἐν ἄλλοις εἰρημένα πρὸς ἐμὲ καὶ νῦν ἀποκατα- 25
εἰπὲν, ὅτι πολλὰς τῶ γενητῶ καὶ ἀγενήτῳ λεγομένων ἄλλως μὴ
ὁ Πλάτων ἄλλως δὲ ὁ Ἀριστοτέλης αὐτῷ χωρῶμεν δευτέρῳ ἐπα-
τῶσθαι πρὸς ἀλλήλους ὅπως ἐκαστὸν ἀναπαύμενοι. . . ἐπειδὴ ὅν τ' γενῆν
συνηθέρεον ἐπὶ τῶν πρότερον μὴ ὄντων ὕστερον δὲ ὄντων ἐλέγχι,
διὰ τὸ πρὸς ταύτην τὴν σημασίαν τῷ ὀνόματος ἀπλήττων 30
Ἀριστοτέλης δεκνὺς μὴ εὐθύνειν τὸν Πλάτωνα ὡς γενῆν αἰδιότη-
εὐθύνει δὲ καὶ τ' ἀληθὲς εἰ τὸν Πλάτωνα ἀλλὰ τὸς ἐπὶ τῷ τῷ
σημασμένῳ τ' γενῆν τῷ χρόνῳ καὶ τῷ κόσμῳ προσέψαται
id. ib.

τὰ μὴ ὅν ὑπὸ τῷ Ἀριστοτέλει κατὰ αὐτὰ νοερώς καὶ θείως ἀρ- 35
μένα πρὸς ἀπόδειξιν τῆ αἰδίων εἶναι τὴν κίνησιν τῆς δυνατῆς
τῶν ἐξηγητῶν σαφηνείας τετύχηκεν· ὁ δὲ γραμματικὸς ἐπὶ
καὶ τῷ τοῖς ἀντιλέγειν περὶ αἰδίων ὅπως ἀρα φανεί) βασι-
νῆς ὄντος. . . τί θαυμαστὸν εἰ τῶν ἐνόμισεν Ἀριστοτέλης καὶ
πρόχειρον ἀποδείξας τ' τῷ Πλάτῳ καὶ τῶν ἄλλων γενῆν, τὸ
μὴ τοσούτος τῷ Πλάτῳ ἐξηγητὰς τὸς τ' γενῆν ὅπως ἀρ-
παρὰ τῷ Πλάτῳ διαρθρώσαντας ὁ γραμματικὸς ὅπως ἐν
φωτῇ αὐτῷ τὸν Πλάτωνα νομίζει, τὸν κόσμον καὶ τὸν χρόνον γὰρ
γενῆν ὅπως ὅπως βύλη) λέγοντα, ὡς πρότερον μὴ μὴ ὄντος ὅπως
ρον δὲ εἰς τ' εἶναι παρελθόντα, καὶ ὅπως ἦν τῷ Πλάτῳ λέγειν
τοῖς ὅτι ὁμοιον τὸν κόσμον τῷ παραδείγματι καὶ καὶ τὴν αἰδιότη-
βυλόμενος ὁ θεὸς ἀπεργάσατο, ἀντὶ τῆς αἰδίων τῶ τῶν αἰδίων
αἰδιότητος παρεχομένου τῷ παραδείγματι, αἰδίων τῶ αἰδίων
χρόνον τῷ κόσμῳ παρέχε, τὴν χρονικὴν αἰδιότητα δέδεικεν· 40

αυτὸν πρὸ ἑλίου τὰ τῷ Πλάτῳ αὐτὰ ῥήματα (Tim. p. 37). ἀλλ' ὅδ' ἐν τῇ πέμπτῃ ὑσίαν εἰσαγαγὼν ὁ Ἀριστοτέλης ἐκ τῆς ἑπομένης διαφέρει πρὸς τὴν ἄλλαν καὶ μάστις πρὸς τὴν Πλάτωνα. εἰ γὰρ διὰ τὸτο φαίη ἂν ὁ Πλάτων καὶ τὴν ὑπόθεσιν ἐκ πυρὸς καὶ γῆς εἶναι καὶ τῶν μεταξὺ, ὅτι ὁρατὸς καὶ ἀπτόσιμος, ὅθεν δὲ ὁρατὸν ἂν πυρὸς ὅδ' ἀπτόν ἂν γῆς, ἐρωτηθέντος καὶ τὴν Ἀριστοτέλην ἐμὴ καὶ αὐτὸς ἀμφοὶ ταῦτα ἐμολογήσῃ, καὶ τὸ ὁρατὸν καὶ ἀπτόν εἶναι τὴν ὑπόθεσιν, καὶ τὰ ταῦτα τῷ πυρὶ καὶ τῇ γῇ πρῶτως ὑπάρχειν. διὰ τί ὅς τις πέμπτῃ ὑσίαν αὐτὴν καλεῖ, ἢ ὅτι καὶ ὁ Πλάτων ἄλλην τὴν ὑπόθεσιν πρὸς τὰ τέσσαρα στοιχεῖα τὰ ὑπὸ σελήνην φησίν, 10 ἅπερ τῷ μὲν ὑρανῷ τὸ δωδεκάεδρον ἀποδίδωκε σχῆμα, τῶν δὲ τεσσάρων ἑκάστον ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ διαζωγράφῃσι σχήματι. πέμπτῃ ὡς ἔτος ὑσίαν τὴν τῷ ὑρανῷ φησίν. ἄλλην γὰρ πρὸς τὰ τέσσαρα τὰ ὑπὸ σελήνην στοιχεῖα, ἅπερ πέμπτῃ ἐστὶ τὸ δωδεκάεδρον σχῆμα καὶ ὑπόθεσις τὰ σχήματα ἐστίν. ἔτι δὲ τὸτο σαφέστερον πεποιήκει 15 ἡσυχαστὴς ὁ γνησιώτατος τῶν Πλάτωνος ἀκρατῶν ἐν τῷ περὶ τοῦ Πλάτωνος βίου τὰδε γεγραφέναι "τὰ μὲν ἔν τῳ ὕτῳ πάλιν διηγεῖται, εἰς ἰδέας τε καὶ μέρη, πάντα τρόπον διαιρῶν, ὥς εἰς τὰ πέντε στοιχεῖα ἀφίστατο τῶν ζώων, ἀ δὲ πάντα σχήματα καὶ σώματα ὑπόμαζεν, εἰς αἰθέρα καὶ πῦρ καὶ ὕδωρ καὶ γῆν καὶ ἀέρα," ὥς 20 ἐστὶν ἡ πέμπτῃ ἄλλο τι σῶμα ἀπλῶν ἐστὶ καὶ αὐτῷ πρὸς τὰ τέσσαρα στοιχεῖα. ἀλλ' ὅδ' ἀσύμφωνον πρὸς ἑαυτὸς λέγουσιν οἱ τὴν βίαν γενομένην κατ' ἄλλο σημαίνοντες λέγοντες, ἢ ὡς ἀπ' αἰτίας ἢ ὡς καθ' ὑπόθεσιν, τὴν δὲ χρόνον ἀγένητον, ὡς ἐκ πρότερον μὴ μὴ ὄντα ὕστερον δὲ ὄντα. . . ἔστι μὲν τὸ ἐν ἀρχῇ αἰτεῖσθαι 25 τὴν αὐτὴν δεκνύναι τὸ μὴ δι' αὐτὴν ὄντα. τὸτο δὲ γίνεσθαι ἢ ἀντιπρὸς καὶ φανερώς ἀγάντων τὸ προκαίμενον, ὥσπερ ἡμῶν λεγόντων τὸ ἀγαθὸν μὴ εὐθὺς ἀγαθὸς ποιεῖν, οἷον τὰς δυνάμεις, αἷς ἔστιν αὐτὸ κακὸς χρῆσθαι. ἀγαθὸν μὲν γὰρ ἢ ἐφ' ἑκάτερον δυνάμεις, ἀγαθὸν αὐτὸ ποιεῖ, εἰ μὴ τὴν εὐχρώμενον αὐτῇ. οἱ Στωϊκοὶ τὸτο ἀναρῶν 30 τὴν πᾶν φασὶ τὸ ἀγαθὸν ἀγαθὸς ποιεῖν, τὸ ἐν ἀρχῇ λαμβάνοντες. id. f. 265 b.

προβέβηκεν δὲ εἶναι ὅτι ὅδ' ἀγένητος κίνησις ποτε μὴ καὶ πρότερον ὄντα, ὅτε φθαίρει ὡς μὴ καὶ ὕστερον εἶναι, δυσὶν ἐχρήσατο ἐπιχειρήμασιν, ἐν μὲν τῷ ἀπὸ τοῦ ὁρισμῶ τῆς κινήσεως, ἐτέρῳ δὲ τῷ 35 ἀπὸ τοῦ χρόνου, διχῶς ἐκ τούτου τὸ ζητούμενον κατασκευάσας, ἐκ τε τοῦ πρότερον καὶ ὕστερον, καὶ ἐκ τοῦ νῦν τῷ αἰετῇ ἐν μέσῳ ὄντος τῷ τε παρελθόντος καὶ τῷ μέλλοντος. ἀλλ' ἐν μὲν τοῖς ἀπὸ τοῦ χρόνου ἐπιχειρήμασιν ἀμφοτέρους ἀμφοτέρωθεν εἰδείξει, καὶ ὅτι ἐκ τῆς ὅτε ἐκ κινήσεως, καὶ ὅτι ἐκ τῆς ὅτε ἐκ τῆς αἰτίας. ἐν δὲ τῷ ἀπὸ τοῦ 40 ὁρισμῶ τὸ ἕτερον δείξας, ὅτι ἀγένητος ἐστὶν ἡ κίνησις καὶ ἐκ τῆς ὅτε ἐκ τῆς κινήσεως, μεταβάς ἐπὶ τὸ ἀπὸ τοῦ χρόνου ἐπιχειρήματι τὰ νῦν ἐπιχειρήματα τὸ λαίπον τῷ ἀπὸ τοῦ ὁρισμῶ ἐπιχειρήματι, τὸ ὅτι καὶ ἐφ' ἑαυτὸς ἐστὶν ἡ κίνησις. ὥσπερ γὰρ ἀγένητος ἔδειξεν ἐν ἐκείνοις τὴν κίνησιν διὰ τὸ προὑπάρχειν αἰετῇ τὸ δυνάμενον κινεῖσθαι τῆς κινήσεως, ὥς ἐν τούτοις ἀφ' ὧν αὐτὴν ἀκινεῖται διὰ τὸ μεθυπάρχειν αἰετῇ τὸ δυνάμενον κινεῖσθαι τῆς κινήσεως. τὸτο γὰρ ἐστὶ τὸ "ἢ 45 τὸ ἅμα παύσειν καὶ κινεῖσθαι καὶ κινεῖσθαι ὄν, ὅδ' αὖ καὶ κινεῖσθαι καὶ κινεῖσθαι

ὄν." ἐπὶ κινήσεως γὰρ τούτου τὴν λόγον ἐρωτᾷ, ὡς ὁ Ἀλέξανδρος βέβηκε. εἰ γὰρ παυσάμενον τῷ κινεῖσθαι μένει κινεῖσθαι ὄν, δηλονότι πάλιν κινεῖσθαι, καὶ ἐκ τῆς ἐχρήσθη κινήσεως ἐκείνη ἥς ἐπαύσατο. καὶ αὐτὸς μὲν ὡς σαφεῖς ἠρκεῖται, ὁ δὲ ἐξηγητὴς προσέθηκε καὶ τὰς 5 αἰτίας. . . καὶ δοκεῖ μὲν ἀσάφειαν ἐμποιεῖν τῷ λόγῳ τὸ καίμενον λαβὼν εἰς παράδειγμα, ὁ καὶ φθαίρεισθαι ἅμα τῷ κινεῖσθαι δοκεῖ, καίτοι τῷ λόγῳ ἐκ ἐπὶ τῶν φθειρομένων ἀλλ' ἐπὶ τῶν κινουμένων ἀληθεύοντος, ὡς ὁ ἐξηγητὴς φησιν. τὰ γὰρ κινούμενα σωζέσθαι ἐν τῷ κινεῖσθαι, καὶ ἐκ τῆς αὐτῶν ἡ κίνησις φθορά, καὶ τούτω διαφέρει τῆς κινήσεως ἢ φθορά, ὅτι τὸ μὲν κινούμενον ὑπομένει, τὸ δὲ φθειρόμενον ἐκ ὑπομένει. πῶς γὰρ τὸ καίμενον παρέθετο, ὁ φθαίρεισθαι ὡς ἐπίπαν; ἢ δυνατὸν μὲν λέγειν ὅτι ἀντὶ κινουμένου παρέλαβεν αὐτό, ἢ ὅτι ἐνδέχεται καὶ καυθέντα τινα μὴ ἐφθάρθαι, ὡς τὰ καίμενα, οἷον χρυσὸν μολυβδὸν χαλκὸν καὶ τὰ τοιαῦτα. 15 ἢ καὶ μάτην τὸ καυσθὲν παρέθετο, ἀλλ' ἐνδεκνόμενος ὅτι καὶ τὰ ὕτῳ κινούμενα ὡς τὰ καίμενα καὶ φθαίρεισθαι δοκούντα καὶ αὐτὰ μὲν τὴν κίνησιν ἀπολείπει τι κινεῖσθαι καὶ μὲν τὴν καύσιν καυσθὲν, ὁ πάλιν καυθήσεται. . . ὁ δὲ γραμματικὸς καὶ ἐν τούτοις αὐθαδικόμενος, εἰ δι' ὧν φησὶν ἐπεχείρησεν ὁ φιλόσοφος ἀποδείξει ὅτι ἀγένητος ἡ κίνησις, διὰ τούτων καὶ ὅτι ἀφ' ὧν κατασκευάζεται, δι' ὧν ἄρα φησὶ καὶ ἡμῖς ἐκείνους τὰς λόγους διελυσσάμεθα, δι' αὐτῶν καὶ τὰς προκαίμενους εὐδύνουμεν. ῥητέον γὰρ πρὸς αὐτὴν καὶ τὴν διὰ τριῶν λεγομένην πρὸς τοῖς νεωτέροις ἀγωγῇ. . . ταῦτα μὲν ἔν ἐκείνῳ πρὸς τὸ ἔκτον τῷ γραμματικῷ βιβλίῳ, ὁ τὴν αἰδιδό- 25 τηται τῆς κινήσεως ἀναλεῖν ἐπειράτο, ὥς μὴ δι' αὐτὴν αἰδίδος ὁ κόσμος ἀποδοκνήσκει. id. f. 269.

λέγει ἂν, φησὶν Ἀλέξανδρος, πλάσματι μάλλον ἐκείνῳ τὸ 252^a ὕτῳ λέγειν, καὶ διότι χωρὶς ἀποδείξεως καὶ λόγων εἰκότων οἱ ταῦτα 5 λέγοντες ἔλεγον, ἢ ὅτι ἀκινήτου τῆς κινήσεως δευτερεύοντος τὸ φθαίρεισθαι αὐτὴν λέγειν ἀπίθανον, εἰ μὴ ἄρα τὸ πλάσματι ὅς ἐστι πρὸς τὸ φθαίρεισθαι μόνον λέγειν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸ γινεσθαι ἀποδοκνέσθαι. id. f. 272 b.

τὸ γὰρ ἄλογον καὶ ἀναίτιον μάστις ἐπὶ τῆς φύσεως φυλακτέον, ὡς καὶ ὅδ' ἀπαντες παρορῶσιν, ἐπεὶ καὶ Ἐμπεδοκλῆς. Themist. f. 58 b.

ἀλλ' ὅδ' Ἀναξαγόρας τὴν αἰτίαν προσεπιδέχεται δι' ἣν τούδε 252^a τὸ μῦγμα ἡρεμῶν τὴν ἀπειρον χρόνον ἡρεμάτω ποτε κινεῖν ὁ βραδύ- 10 τας καὶ. διὰ τί γὰρ ὁ θάττον; καὶ τὸ θάττον γε διὰ τί μὴ θάττον αἰετῇ; καὶ ὅθεν γὰρ ἄλογον ὅτε ἔτακτον ἐν τοῖς πρὸς τῆς φύσεως γινόμενοις. id. ib.

ὁ δὲ Εὐδήμος μέμφεται τῷ Ἀναξαγόρῳ ὅτι μόνον ὅτι μὴ πρότερον ὄντα ἄρξασθαι ποτε λέγει τὴν κίνησιν, ἀλλ' ὅτι καὶ περὶ τοῦ διαμάνειν ἢ λήξαι ποτὲ παρέλπειν εἰπεῖν, καίπερ ἐκ ὄντος φανερόν. 5 τί γὰρ κινεῖται, φησὶ, δόξαί μοι ποτὲ τῷ νῦν γῆσθαι πάντα χρήματα, καὶ ὡς ἐκείνους εἶπε κινεῖσθαι; καὶ τὸτο δὲ αἰτία τῷ Ἀναξαγόρῳ ὁ Εὐδήμος; πῶς ἐνδέχεται γένησθαι τινα πρότερον εἶναι τῆς ἀντικειμένης ἔξεως; εἰ γὰρ ἡ ἡρεμία γένησις κινήσεως ἐστίν, ἐκ αὐτῆς εἰς τὸ τῆς κινήσεως. Simpl. f. 273.

H h h 2

252^a 19. ἡ γὰρ ἀπλῶς ἔχειν δεῖ τὰ φυσικὰ, καὶ ὅτι μὴ ὅπως ἐστὶν δὲ
ἄλλως, ὅσον τὸ πῦρ φύσει ἄνω φέρεται καὶ ἡ γῆ κάτω, ἡ τὴν μὴ
ὡσαύτως ἔχειν δεῖ λόγον ἀποδοτέον τῷ φυσικῷ. καὶ αἰτιᾶ ὑδὲ ὅσα
ἀεὶ ἐστὶν ὅπως ἡ γίνεσθαι, ὑδὲ ταῦτα ἅπαντα ἄνω λόγῳ τε καὶ ἀρχῇ
(p. 252 b 1). Themist. f. 58 b.

252^a 24. ἀλλ' εἰ μὴ περὶ ἀρχῆς τινὸς ὁ λόγος, δι' ἐπαγωγῆς αὐτὴν
(ἐκρήν) πιεῖται (τὰς γὰρ ἀρχὰς ἀπὸ τῶν ὑγέρων ἀνάγκη βε-
βαιῶσαι), εἰ δὲ περὶ τῶν μετὰ τὰς ἀρχὰς, δι' ἀποδείξεως. Simpl. f. 273.

252^a 32. ὁ μὲν ἀρχαὶ καὶ ἀναπόδεκτα, ἀλλ' ἔχει τὴν εἶναι τοιαῦτα
αἰτίας τινὰς καὶ ἀρχὰς, ὥσπερ ἐν τοῖς μαθήμασι... διὰ ὅτι ἀπο-
δέχεται Δημόκριτον τὰς περὶ φύσεως αἰτίας εἰς ἀρχὴν ἀνάγοντα
ταύτην, ὅτι ὅτω καὶ τὰ πρότερον ἐγένετο, καὶ μετὰ ἐξῶντα τῶν
ἀεὶ ὁμοίως γινόμενων ἀρχὴν καὶ αἰτίαν ζητεῖν, καὶ μὴ ἐννοῦντα ὅτι
ἐφ' ὧν μὴ τὸ αἰδίον ἀρχὴ ἐστὶν αὐτόπικτος καὶ ἀναπόδεκτος, ἐπὶ
τύττων ὁρθῶς ἔχει τὸ μὴ ζητεῖν αἰτίαν τῷ ἀεὶ ὅπως ἔχοντος, ἐφ'
ὧν δὲ ὅτι ἐστὶν ἀρχὴ τὸ αἰδίον, ἐπὶ τύττων ἀρχὰς καὶ αἰτίας ἀπο-
δοτέον. ὁ γὰρ πᾶν αἰδίον ἀρχὴ, καὶ ἡ ἀρχὴ πάντως καὶ αἰδίως
ἐστὶν. id. ib.

252^b 12. ἔοικεν αὕτη ἡ ἐκκέντησις ὅτι ἀεὶ εἶναι κίνησιν ἀναρρεῖν· τί γὰρ
κωλύει πρὸ ἐκκέντησις μεταβολῆς πεπερασμένης ὕψους εἶναι ἄλλην,
καὶ μετὰ ἐκκέντησις ἄλλην; ἀλλὰ τὸ μίαν εἶναι συνεχὴ καὶ αἰδίον κίνησιν
ἡ ἐκκέντησις αὕτη ἐπιχειρεῖ ἀναρρεῖν. id. f. 273 b.

252^b 27. εἰ δὲ ἐν τῷ κόσμῳ, φησὶ, τὸτο δυνατόν, καὶ ἐν τῷ ἀπείρῳ δυ-
νατόν, ἥτοι τῷ Ἀναξαγόρῳ, ὡς ἤκουσεν Ἀλέξανδρος, διότι τὸ
μῦγμα τὸ ἐκ τῶν ὁμοιομερειῶν ἀπείρων ὅσων ἀπείρων ἀνάγκη
εἶναι, ἡ τῷ Ἀναξιμένει καὶ Ἀναξίμανδρῳ καὶ ὅλως τῶν ἐν τῷ κο-
σμῷ ἀπείρων καὶ μέγεθος ὑποθεμένων, ἡ καὶ τῷ καὶ ἐκείνῳ. προ-
σέθηκε δὲ καὶ τὸ "εἴπερ ἐνδέχεται κινεῖσθαι τὸ ἀπείρον καὶ ἡρεμεῖν ὅλον,"
ὅτι δέδοται τὸ ἀπείρον καὶ μέγεθος μὴ δυνατόν ἐν κινήσει τὴν το-
πικὴν κίνησιν, ἢ κινεῖται τὰ αὐτοκίνητα· μήτε γὰρ ἐπ' εὐθείας, εἰ
μὴ ἐστὶν ὅπου προβήσεται τὸ ἀπείρον, μήτε κύκλῳ, εἴπερ μὴ ἐστὶ τὸ
ἀπείρον τὸ μὴ ἄνω τὸ δὲ κάτω, ἢ τὸ ἐχάτον καὶ μέσον. πολλὰ δὲ καὶ
ἄλλα περὶ τούτου γέγραπται ἐπιχειρήματα ἐν τῷ τρίτῳ τῆσδε τῆς
πραγματικῆς (c. 5). id. ib.

252^b 31. δευχθήσεται δὲ ὅτι ἀνάγκη τῷ αὐτῷ ὄντος τῷ κοινῷ τὰς
ἀντικειμένους κινήσεις εἶναι διαλαμβάνειν. διὰ τὸτο τέως νῦν
τὸ "ἴσως" προσέθηκεν, καὶ μετὰ ὀλίγον τὸ "ἀλλ' ὅμως ὁποτέρως
ποτὲ ἔχει," διότι μήπω τὸτο δέδοται. εἰπὼν δὲ "εἴπερ μὴ ἀεὶ
μίαν καὶ τὴν αὐτὴν εἶναι δυνατόν," ἐπὶ παραδείγματος σαφὲς ποιεῖ
τὸ λεγόμενον, ὅσον τῆς χορδῆς πάλιν καὶ πάλιν κινουμένης καὶ εἰς
τὰναντία μεταχωρήσεως καὶ ὁμοίως κινουμένης ὁποτέρως εἰς καὶ συνε-
χῆς ὁ αὐτὸς φθόγγος ἐστίν, ἢ ἀεὶ ἕτερος καὶ ἕτερος. id. f. 274.

252^b 33. ὥσπερ ὑδὲ τῆς χορδῆς εἰς ἀριθμῷ καὶ ὁ αὐτὸς φθόγγος, ὅταν
πλήττηται πάλιν καὶ πάλιν. Themist. f. 59.

253^a 1. λέγει περὶ τῆς κυκλοφορίας· ταύτην γὰρ μόνον δεῖξει μὴ γι-
νομένην εἰς τὰ ἐναντία, ὡς αἱ λοιπαὶ, καὶ διὰ τούτου μίαν καὶ συνεχὴ
καὶ αἰδίαν. Simpl. f. 274.

λίαν (ταύτην τὴν ἐκκέντησιν) λέγων ὅτι τὸ κοινὸν μὴ κοινῶς
πρότερον τὸ ἀπύχον ὅτι ἐστὶν δευχτικὸν τῷ γεννητῇ εἶναι τὴν κί-
νησιν· ὁ γὰρ ἐν τῷ ταῦτα ἀρχεῖται τε τὸ κοινὸν καὶ παύειν δὲ
κινεῖται καὶ καθόλου ἡ κίνησις γεννητῇ. id. ib.

5. ὁρῶμεν γὰρ φησὶν ἀεὶ τι κοινόμενον ἐν τῷ ζῶν τῶν συμφύ-
των, τυτῆσι τῶν φυσικῶς αὐτῷ συνόντων· ἡ γὰρ θερμαίνει καὶ ψύ-
χει καὶ ξηραίνει καὶ ὑγραίνει καὶ κατ' ἄλλην τινὰ τῶν φυσικῶν πα-
τήτων παθητικῶς μεταβάλλει. τάχα δὲ ἐν συμφύτοις λέγει τὰς
φυσικὰς καὶ παρὰ τοῖς ὑγέρων καλυμμένας δυνάμεις, ἐκταρὴ καὶ
καθοδικήν, ἀλλουωτικήν καὶ ἀποκριτικήν· ἀεὶ γὰρ αὐτὴ ἐνεργεῖ ἐν
τοῖς σώμασι τῶν ἐμφύχων καὶ μάστις τῶν ζώων, ὁ καὶ τὸ αὐτο-
κίνητον ταύτας ἐχόντων τῶν ζώων· τοπικὴ γὰρ ἐκείνη μόνως ἡ κί-
νησις. τῶν δὲ συμφύτων κινήσεων τὸ περιέχον αὐτῶν εἶναι προ-
σέθηκε τὸ "ἴσως" καὶ νῦν καὶ μετὰ ὀλίγον, ἡ ὅτι χωρὶς ἀποδείξεως
εἴρηται τὸ τῶν συμφύτων κινήσεων, ἡ ὅτι ἐν πᾶσι εἰσὶν ἐκ τῶν
περιέχοντος· καὶ γὰρ τρεφόμενα καὶ αὐξάνοντα κινεῖται καὶ πάλιν μὴ-
μενα, καὶ ἀεὶ κινεῖται καὶ ταῦτα, ὅσα ὑπὸ τῷ περιέχοντος ἀπλῶς ὅτι
καὶ τοπικὴν τῶν ζώων κίνησιν· τὰς μάλιστα καὶ τὰς παθητικὰς κί-
νησας κινήσεις, θερμότητας, ὡς εἶπον, καὶ ψυχρότητας καὶ διαφάνει-
σις συγκρίσεις καὶ τὰς τοιαύτας, ἐκ τῶν περιέχοντος ἔχει μάστις...
ἀκριβέστερον δὲ ἐν τῷ περὶ Ζώων Κοινήσεως τὴν αἰτίαν λέγει τῆς
καὶ τόπον κινήσεως... ἐπισηῆσαι δὲ ἔειπεν ἐν τούτοις εἰ μὴδεῖς
κινήσεως τοπικῆς ἀρχὴ τὸ ζῶον ἐστίν, ἀλλὰ ἐξῶθεν τὴν ἀρχὴν ἔχει
πᾶσαι... τί ἄρα βύλας δειξάμεν; ὅτι τῆς καὶ τόπον τῶν ζώων κί-
νήσεως προηγεῖται ἄλλη κίνησις, ἡ τῆς διανοίας ἡ φαντασίας, καὶ
ἐκείνης ἡ ἐν τῷ σώματι, καὶ ἐκείνης ἡ τῷ περιέχοντος. καὶ τί τού-
τοι; ὅτι γὰρ μία καὶ συνεχὴς ἡ τοιαύτη κίνησις ἐκ διαφόρων εἰδῶν συ-
στῶσα, τῆς καὶ τόπον καὶ τῆς φαντασιατικῆς καὶ ἀλλουωτικῆς. ὅτι
μάλιστα αἰδίου ἡ τοιαύτη· ὁ πάντως γὰρ ὁ τῷ σώματος ἀλλουω-
τικὴ τὴν διάνοιαν ἢ τὴν ὄρεξιν, ὅτι αὕτη κινεῖται πάντως καὶ
καὶ τόπον τὸ ζῶον, ὅτι ἡ καὶ τόπον τούτων κινήσις πάντως ἀλλο-
κινεῖ. πῶς ὅν ἐκ τούτων βεβαιῶνται τὸ ἀγέννητον καὶ αἰδίον εἶναι τὴν
κίνησιν, μίαν ὅσαν καὶ συνεχὴ; μήποτε ὅν ἐν τούτοις πρὸς τὴν
τῶν ἐκκέντησεων τούτων λύσεως, τὸ τὰς μερικὰς πᾶσας κινήσεις μίαν
35 συνεχὴ δειξάμεν κίνησιν ἀγέννητον καὶ ἀνέκλειπτον... ἀλλ' ὅμως
ὅτι καὶ κωλύει εἶναι τὴν αὐτὴν τῷ συνεχῇ εἶναι καὶ αἰδίαν. αὕτη
δὲ ἐστὶν ἡ κυκλοφορία, εἰς ἣν ὁ πᾶς αὐτῷ λόγος τείνει ὁ περὶ τῆς
μίας ἀνάγκης καὶ ἀτελευτήτου κινήσεως, ὡς ἐκείνης προηγουμένης
πᾶσων τῶν ἐχουσῶν ἀρχὴν κινήσεων, καὶ δι' ἐκείνην καὶ πρὸς τὴν
μερικῆς κινήσεως καὶ μετὰ πᾶσαν ὕψους ἄλλης κινήσεως, διότι αὕτη
ἐκείνη ἀναφέρειν. ἔσαι δὲ τούτοις ἐν τοῖς ἐξῆς σαφέστερον, ὅπως
μία κίνησις ἡ αἰδίος ζητῆται. id. f. 274 b.

τέλος δὲ, φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος, τὸ εὐρεῖν τι ἀεὶ καὶ συνεχὴ
κοινόμενον ὑπὸ αἰδίου τε καὶ ἀκινήτου. μήποτε δὲ ὁ Ἀριστοτέλης
45 αὐτὸ καὶ λύσει τῶν ἀπορρομένων καὶ τέλος τῇ πραγματικῇ εἰσὶν
τὸ βεβαιώσας τὸ τρίτον, ἐκείνο, ὅτι τῶν ὄντων τὰ μὴ ἀκίνητα
ἐστὶ τὰ δὲ ἀεὶ κινόμενα, τὰ δὲ ἀμφοτέρων μεταλαμβάνειν. id.
f. 275 b.

ΒΙ. πρῶτον τῶν αὐτῶν εὐθύνει· τὸ πρῶτον ἐν τῇ διαίρεσει καίμενον, τὸ
 21 πάντα ἡμεῖν λέγον, καὶ τέτρασιν ἐπιχειρήμασι συντόμως χρῆ-
 σθαι τούτοις. id. ib.

ΒΙΙ. ἀρρωστία γὰρ ἐστὶ διανοίας μὴ διακρίνειν τὰ τε λόγῳ δοκίμανα
 22 καὶ τὴν μὴ· ὑπὲρ ἐνίων ἢ βέλτιον ἔχομεν ἢ λόγῳ δοκίμα. The-
 mist. f. 59.

ΒΙΙΙ. δευτέρον ὅτι ὁ τὴν κίνησιν ἀναρῶν δοκεῖ μὴ μέρος τι τῶν
 23 ἀναρῶντων τοῖς φυσικοῖς πράγμασι τὴν κίνησιν ἀναρῶν, ἀγνοεῖ
 δὲ μὴ περὶ μέρος ἀλλὰ περὶ τὸ ὅλον ἀμφισβητῶν. εἰ ἂν ἐν τούτῳ
 ἔχα τὸ εἶναι ἢ φύσιν, ἐν τῷ ἀρχῇ κινήσεως τοῖς φυσικοῖς εἶναι, 10
 ἀναρῶντος κινήσεως ἀναρῶν· ἢ φύσιν· ταύτης δὲ ἀναρῶντος
 ἀναρῶν· τὰ φυσικά, οἷς τὸ εἶναι ἐν τούτῳ ἐστίν, ἐν τῷ φύσιν ἔχον.
 τρίτον ὅτι ὁ τὴν φύσιν μόνον ἀναρῶν καὶ τὰ φυσικά ὁ πάντα ἡρε-
 μῶς λέγων, εὐδὲ πρὸς τὴν φύσιν ἐνίστα· μόνον ἀλλὰ καὶ πρὸς
 τὰς τέχνας πάσας καὶ τὰς ἐπιστήμας τὰς πρακτικάς, δηλονότι τὰς
 15 ἡγεμονίας ἐνεργήσας. . . καὶ ἐπιστήμῃ χρῆ καὶ ἐντεῦθεν, ὡς οἶμαι,
 ἐπὶ οὐδὲ τὴν περὶ Παρμενίδην καὶ Μελισσον πᾶν τὸ ἐν ἀκίνητον νο-
 μῶς ἀθεῖται ὁ Ἀριστοτέλης, ἀλλὰ τὸ ὅτως ἐν καὶ νοητὸν μόνον.
 Simplic. f. 275 b.

ΒΙΙΙΙ. ὑποθέσεις τὰς ἀρχὰς καλεῖν ἔθος ὡς ἀπὸ ἀποδείξεως τιθε-
 20 μένας καὶ ὑποτιθεμένας ταῖς ἐξ αὐτῶν ἀποδείξεσιν· ὁ ἂν ἀποδει-
 κνύς τὰς ἀρχὰς ὅτι μὴ ἀρχαὶ εἰσιν ὁμολογεῖ· ἐκ προτέρων ἂν αἰ
 ἀποδείξει. id. f. 276.

ΒΙΙΙΙΙ. πάντα δὲ κινεῖται ἔλεγον οἱ Ἑρακλείδαι, ὡς καὶ Πλάτων ἐν
 τῇ Κρατίλῃ τῆς δόξης ὕψους ἀπερνημένους. ὁ δὲ Ἀλέξαν- 25
 δρος τὰς ἀτόμους φησὶ, καὶ τὴν τιθεμένην αὐτὰς αἰεὶ κινεμένην,
 αἰεὶ καὶ τοῖς ἐξ αὐτῶν συγκρίμασι γίνεσθαι, καὶ μὴ αἰδιωτῶς, καὶ
 κατὰ τὴν φύσιν τὸ κινεῖται ἀκίνητον ἐστίν. πρὸς τοῦτον ὅτι φησὶ, τὴν
 πάντα λέγοντας κινεῖται, καίπερ ὁ διορίζοντας ποῖαν κίνησιν πάντα
 λέγουσι κινεῖται, ἢ ἄρα πάσας πάντα, ὁ χαλεπὸν ἀναγκάζει, διο- 30
 ρίζοντα τὰ τῶν κινήσεων εἶδη, καὶ δεκνύοντα ὅτι κατ' ἐδεμένα δυ-
 κνύει αἰεὶ πάντα κινεῖται. . . καὶ πρῶτον δεικνύουσιν ὅτι ὅτε αὐξέσθαι
 αὐτὸν τί τι συνεχῶς ὅτε πάλιν συνεχῶς μειῶσθαι, ὅτε συνάπτειν
 τὴν αὐξήσιν τῇ μειώσει, ἀλλ' ἔστι γὰρ ἡμεῖς ἐν μέσῳ τῷ
 κατ' ἐκείνους τούτων τῶν κινήσεων κινεμένων· ὅτε ἂν τὸ αὐξέμε- 35
 νον εἰς τὸ μειῶσθαι μεταβάλλει ὅτε τὸ μεινόμενον εἰς τὸ αὐξέσθαι,
 ἀλλὰ τὸ μὴ εἰς ἐπίδοσιν τὸ δὲ εἰς φθίωσιν. ὅταν ὅν γένῃ ἐν ἐκείνους
 εἰς τὸ μεταβάλλειν, δὴλον ὡς ἴσα· αὐτὸ ὅπως εἰς τὸ μειῶσθαι μετα-
 βάλλει. δείξει δὲ τούτο ὅπως ἔχον ἐν τοῖς ἐξῆς. . . πρῶτον ἰσο-
 ρατὶα δόξει τὸ λεγόμενον ὑπὸ αὐτῶν ὁμοῖον ἐστίν, ἢ δειξας ψευδῆ 40
 συναπαρῶν καὶ τὸ ὑπὸ τούτων λεγόμενον. τὸ ἂν λέγειν, φησὶν, ὅτι κιν-
 εῖται μὴ αἰεὶ πάντα, λαμβάνει δὲ ἡμεῖς τὴν κατ' ὀλίγον, ὁμοῖον ἐστίν
 ἐκείνῳ τῷ λόγῳ τῷ περὶ τὸ ἐν συνεχῇ τῷ ὕδατος γαλαγμοῦ κοι-
 λώον τὴν πέτραν· "πέτραν κοιλάει βάνις ὕδατος ἐνδολεχέει,"
 φησὶ ὁ Σαύλος, ὡς καὶ ἐκείνῳ μὴ γαλαγμοῦ μεμνημένης τῆς πέτρας, 45
 ἀλλὰ ἐν ἡμῶν ὕδατος τῆς κατ' ὀλίγον μειώσεως. ὁμοῖως δὲ καὶ ὑπὸ
 τῆς ἀπονομῆς ἐν βαγιάδι τῷ λίθῳ συνεῖς, εἰ τυχόν, δεικνύεται ποτε
 ὁ λίθος καὶ ῥήγνῃ, ὡς καὶ ἐν τῷ πρὸ τῷ χρόνῳ πᾶσι κατ' ὀλίγον

μὴ διαμαρτυρῶν, λαμβάνοντος δὲ τῷ κατ' ὀλίγον τὴν ἡμετέραν αἰδιω-
 σιν. . . παραθεῖς ὅν ὕψους τὴν ὁμοίαν δόξαν δεικνύουσιν αὐτὴν
 ψευδῆ, καὶ ὅτι μὴ συνεχῆς ἢ τε τῆς πέτρας μειώσεως καὶ ἢ τῷ λίθῳ
 διάσπασιν. ὁ ἂν εἰ σπιθαμῇ ἐν ἐνικνύοντι διεσπαστὴν τὸν λίθον ἢ συνεῖς,
 καὶ τὸ ἐκ τῆς πεγχοράμυδος φύβη ἐν τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ μέρος τι διέ-
 σπασεν· ὁ δὲ εἰ τὴν πέτραν ἐκοίλασαν χίλια γαλαγμοῖ, καὶ ὁ εἰς γα-
 λαγμοῦς μέρος τι πάντως ἐκοίλασαν. ἀλλ' ὅπως ἔχει ταῦτα, φησὶν,
 ὡς περὶ ἡ νεωλεῖα· καὶ ἂν ἐπὶ ταύτης οἱ μὴ ἐκείνῳ ἅμα καθέλκονσι
 τὴν ναῦν, εἰς δὲ ἕκαστος ὁ δὲ ἂν σαλεύσει προσελθόν. . . ὡς καὶ
 ἐπὶ τῶν αὐξομένων καὶ μεινόμενων, καὶ ἐπ' ἀπειρον ἢ διαρετὴν τὸ
 προστῶν καὶ τὸ ἀπὸν, ἐν ἀνάγκῃ καὶ τὸ συνεχῆς αἰεὶ τι προσίθεσθαι ἢ
 ἀφαιρῆσθαι χωρὶς, ἀλλ' ὅλον τι προσίθεσθαι ποτε καὶ ὅλον ἀφαιρῆσθαι. . .
 φθίσιν δὲ λέγει τὸ ἀπὸν, καθ' ὃ ἢ φθορὰ γίνεσθαι. . . ἐπιστήμῃ δὲ
 ἐν τούτοις χρῆ πότερον ἐκείνῳ μεμνημένῳ τῶν τῷ σωραῖτι καλυ-
 μένῳ παρὰ τοῖς σοφισταῖς λέγειν, ὡς ἐπὶ τῶν καταφερομένων τῷ
 ὕδατος βανίδων ἐρωτᾷ. εἰ ἂν ἡ πρώτη μὴδὲν ἴδρασαν, φησὶν, εἰς
 τὸ κοιλάει τὴν πέτραν, εὐδὲ ἢ δευτέρα· εἰ δὲ μὴ αὐτὴ, εὐδὲ ἢ
 τρίτη, ὡς εὐδὲ ἢ ἐχάστη. πῶς ἂν πέτραν κοιλάει βάνις ὕδατος
 ἐνδολεχέει; τούτῳ ὅν ἄρα μέμνηται, ὅταν λέγῃ ὅπως ὁ λόγος τῷ
 περὶ τὸ ἐν γαλαγμοῦ κατατρέβειν, ἢ ἄλλῳ ἐπὶ ἀθρόας ὕδατος
 καταφορᾶς ἐρωτωμένῳ ὅπως· εἰ τὸ τοσούτου ὕδατος ἅμα κατενεχθῇ
 τοσούτου τῆς πέτρας ἀφείλειν, ἄρα καὶ τὸ ἡμισυ αὐτὸ τὸ ἡμισυ
 ἀφείλει, καὶ ὁ εἰς γαλαγμοῦς τὸ ἀνέλογον; ὅπως ἂν Ἀλέξανδρος
 ἐκείνους φαίνοι τῷ λόγῳ. id. ib.

ὅτε ἂν αὐξέσθαι τι πέφυκε συνεχῶς ὅτε πάλιν συνεχῶς 253
 μειῶσθαι, ὅτε συνάπτειν τὴν αὐξήσιν τῇ μειώσει, ἀλλ' ἔστι γὰρ ἡμεῖς καὶ 13
 ἡρεμία ἐν μέσῳ, ἐπεὶ εἰ συνεχῆς ἢ κίνησις ἢ ὑπὸ τῆς αὐξήσεως
 εἰς τὴν μειώσιν, τὸ αὐξομένον ἂν εἰς τὸ μειῶσθαι μεταβάλλειν.
 ὅτε εἰ δύο πῆχες ἡῤῥῃ ἐν τοῖς αἰῶσι ἐνικνύουσιν, ἡῤῥῃται τι μὴ-
 30 ρισ τῶν δύο πῆχων ἐν ὥρᾳ μῆ. Themist. f. 59 b.

φατερόν τούτων ὡς εὐδὲ ἐπὶ τῶν μεμνημένων ἀναγκαῖον αἰεὶ τι 253
 ἀπέναι, ὅτι διαρετὴν τὸ μεινόμενον εἰς ἀπειρα, ἀλλὰ καὶ ὅλον ποτε 21
 ἀπέναι ἐνδοχέει. ὁμοῖως δὲ καὶ ἐπ' ἀλλοιώσεως ὁποιασὺν. ὁ ἂν
 εἰ μεριστὸν εἰς ἀπειρον τὸ ἀλλοιούμενον, διὰ τούτο καὶ ἢ ἀλλοίωσις,
 35 ἀλλ' ἀθρόα πολλὰκις γίνεσθαι ἐφ' ὅλου τῷ μεγέθει, ὡς περὶ ἢ πῆχους.
 ὅπως ἂν ἀλλοίωσις ὕδατος συνεχῆς καὶ ἐπ' ἀπειρον· ἐξ ἐναντίας ἂν
 πᾶσαι εἰς ἐναντίον. id. ib.

ὅτι δὲ τὸ ἀλλοιούμενον ὅν ἐπ' ἀπειρον συνεχῶς οἷον τι κινεῖται, 253
 ὡς ἔλεγον οἱ πάντα αἰεὶ κινεῖται λέγοντες, δεικνύουσιν καὶ ἐκ τούτου 26
 ἐναντίον εἰς ἐναντίον τὴν μεταβολὴν τοῖς ἀλλοιούμενοις γίνεσθαι, καὶ
 ἐν χρόνῳ μὴ αὐτῶν γίνεσθαι τὴν μεταβολήν, εἶναι δὲ τι ὡς μόνον
 εἰς τὸ μεταβάλλειν, καὶ ὅταν εἰς ἐκεῖνο ἔλθουσιν ἴσῃ· εἰς τούτο ἂν
 τέτατον ἢ μεταβολήν. . . διὰ δὲ τὸ αἰετὶ ἀνάγκῃ χρόνον γενεᾶς
 ἐν τῷ ὕδατι γίνεσθαι, καὶ μὴ ἐν πέτρᾳ χρόνον, ἔδειξεν ὅτι κίνησις ἐστὶν
 45 ἢ ἐκ νόσου εἰς ὕγιαν μεταβολήν· ὁ ἂν ἀχρόνως γίνεσθαι εὐδὲ ἐν πέ-
 τρατι χρόνον. ὁ μὴν διὰ τούτου ἦδη καὶ ἐπ' ἀπειρον γίνεσθαι. τὸ δὲ ἐπὶ
 χροῖον τούτο καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἀρμόττει μεταβολῶν, εἴπερ πᾶ-
 σαι ἐξ ἐναντίας εἰς ἐναντίον γίνουσιν, καὶ πρὸς τέλος τι σπεύδουσιν τὸ

ἐναντίον, ἀφ' ὧ καὶ ὀνομαζόντι. γένεσις γὰρ ἀπὸ τοῦ ὄντος, αὐξήσις δὲ ἀπὸ τῆς προόδου καὶ λειψάνος ἀπὸ τοῦ λειποῦ καὶ ἀναφορά ἀπὸ τοῦ ἄνω. ὅτι δὲ μὴ ἐξ συνεχῆς ἢ καὶ τὴν ἀλλοίωσιν κινήσις, δείκνυσιν καὶ ἐκ τῆς ἐναργείας· ὁ γὰρ λόγος ἐν πολλῶν χρόνῳ ὅτε σκληρότερος γίνεσθαι ὅτε μαλακώτερος. ἀλλ' ὅτε ἐκάστης ἡμέρας ἀπορρεῖ τὸ αὐτὸ, ὡς φησὶν Ἐυδόκιμος· ἐν πολλοῖς γὰρ ἔτεσι πλείων ἔσαι ἢ ἀπόρροια τοῦ σώματος. ἀφ' ὧ ἀπορρεῖ καὶ αὐτὸ διαμένοντα φησὶ φαίνεσθαι πολλὰ καὶ σμικρὰ, παμπλήθη χρόνον ἀψαυσα κείμενα. Simpl. f. 277.

254^a 9. εἰ γὰρ μὴ ἐστὶ τὸ παρὲς μὲν ἡμερῶν ποτὲ δὲ κινεῖσθαι, ὅτε ἢ αὐξή- 10
σις ὅτε ἢ βίαιος ἔσαι κινήσις, ἀλλὰ καὶ γένεσις ἀναρρηθῆσθαι καὶ φθορὰ, καὶ χεῖρον πάντα κινήσις, καὶ ἢ καὶ φύσιν καὶ ἢ παρὰ φύσιν, ὡς μαθησόμεθα. . . . πῶς δὲ ἢ αὐξήσις ἐκ τῆς τοιαύτης θέσεως ἀναρ-
ρεῖσθαι, δοκεῖ παραλημπάνειν. . . . καλῶς δὲ ὁ Ἀλέξανδρος καὶ τὸτο διὰ
τοῦ αὐτοῦ δείκνυσθαι φησιν. . . . ὁ γὰρ ἔσαι αὐξήσις, εἰ μὴ κινήσει 15
παρὰ φύσιν τὸ ἡμερῶν πρότερον· ἢ γὰρ τροφὴ ἡμερῶν πρότερον, αἷμα ἀλλοιωθῆσα, ἀναφέρει εἰς τοὺς ἄνω τόπους καὶ τοὺς πλάγιους, εἰς ὧς ἢ πέφυκα φέρεσθαι· καὶ φύσιν, καὶ ἐξομοιωθῆσα προσκρίνει καὶ ὅταν πλείων ἢ τὸ ἀπορρεῦσαντος, αὐξήσθαι ποιεῖ τὸ πλεονέμενον. ἔστι δὲ καὶ ἀπὸ τῶν πρότερον ἐξηθέντων δείκνυσθαι ὅτι εἰ μὴ ἐστὶ μὴ 20
κίνησιν ἡμερῶν, ὅκα ἔστιν αὐξήσθαι. . . . τὸ γένεσιν ὅν καὶ φθορὰν ἀναρρεῖ ὅτος ὁ λόγος· δύναιτο ὡς ἴσον εἰρησθαι τῷ ἔτι γένεσιν καὶ φθορὰν ἀναρρεῖ ὅτος ὁ λόγος· ὁ λέγων μὴ μεταβάλλειν ἐξ ἡμερίας εἰς κίνησιν καὶ ἐκ κινήσεως εἰς ἡμερίαν. ἔσαι γὰρ τό τε γινόμενον παρ' ἀπὸ ἀπειρον γινόμενον, καὶ τὸ φθαιρόμενον ὁμοίως. ὅτω δ' ἂν 25
ἀδύνατον· εἴη· ἢ γένεσθαι καὶ φθορῆσαι. εἰ δὲ γένεσιν καὶ φθορὰν ὅτος ὁ λόγος ἀναρρεῖ, καὶ πάντα ἂν εἴη κίνησιν ἀναρρῶν, ἵνα μὴ καθ' ἑκάστην εἶδος τῆς κινήσεως ἦτοι τῆς μεταβολῆς διατρίβωμεν· τὸ γὰρ κινεῖσθαι κοινῶς λεγόμενον χεῖρον πᾶσι γίνεσθαι καὶ φθαίρεσθαι δο-
κεῖ. ὁ γὰρ οὗ τοῦτο ἡ ἀκριβείας εἰπεῖν, ὅτι πᾶσιν ὅτω δοκεῖ. τὴν 30
δὲ αἰτίαν τοῦ πᾶσι χεῖρον δοκῆντος, ἢ τὸ τὴν κινεῖσθαι χεῖρον γίνεσθαι καὶ φθαίρεσθαι· εἶναι (θεῖον) γὰρ καὶ ὅτω τὸ χεῖρον συνταχθῆναι, αὐτὸς ἐπαγοίη κοινὴν ἐπὶ πάσης κινήσεως· id. f. 277 b.

τὰ γὰρ παρὰ φύσιν κινούμενα ἐκ τῶν ἰδίων τόπων κινεῖσθαι, ἐν οἷς πρότερον ἡμερῶν. ἀλλ' ὅτε τὸ γινόμενον αἰετὶ γίγνεται, ἀλλὰ 35
κινεῖσθαι ταύτης τῆς μεταβολῆς, ὅταν γένῃ, ὅτε τὸ φθαιρόμενον φθαίρεσθαι, ἀλλ' ἔστι πέρας αὐτὸ τῆς φθορᾶς. Themist. f. 59 b.

254^a 17. μὴ δὲ τὰ νῦν ἀναρρηθῆσα, φησὶν, ἀρχὴν πάλιν ποιῶν τὴν 40
αὐτὴν ἡμερῶν ἡμερῶν πρότερον, καὶ τὴν διαίρεσιν τὴν αὐτὴν ἐπα-
ναληπτόν, ἢ ἐκτεθεῖ μὲν σαφῶς, ἐλλείψουσιν δὲ ἐν τμήματι τῷ
προσπεχῶς ἐλεγχθέντι καὶ διὰ τοῦτο ἴσως νῦν παραλείφθεντι. τὸτο
δὲ ἦν τὸ λέγον τὰ μὲν αἰετὶ κινεῖσθαι τῶν ὄντων τὰ δὲ ἡμερῶν, τὰ
δὲ ποτὲ μὲν κινούμενα ποτὲ ἡμερῶν μὴ εἶναι. δύναιτο δὲ καὶ διὰ
τοῦτο παραλειφθῆναι τὸτο νῦν, ὅτι ὁμοίως ἀδύνατον ἐστὶ τῷ πάντα
αἰετὶ κινεῖσθαι ἢ πάντα αἰετὶ ἡμερῶν καὶ ὁμοίως ἐκείνους ἀναρρεῖ, ὡς 45
προεβλήθη ἐρεῖ. Simpl. f. 278.

254^a 22. ὅτι γὰρ τὰ τε ἔσαι καὶ σύμφωνον μόνον πρὸς τὴν ἀλλήθειαν, 22
δείκνυνται ἡμῶν· πάλιν ἀπ' ἄλλης ἀρχῆς ἀρξαμένους. ὅτω γὰρ ἂν

καὶ τὴν κίνησιν αἰετὶ εἶναι ἀκριβέστερον πιστωσάμεθα. Themist. f. 59 b.

νῦν πάλιν ἀναλαβὼν τὴν πρὸς ἐκείνους λόγον προσέθηκα ὅτι καὶ τοῖς ἀναρρῶσι τὴν κίνησιν ἔπειτα τὴν κίνησιν εἶναι. καὶ γὰρ ἀληθὲς ἢ 2
ὁ φασιν, ὅτι τὸ ἐν ἀπειρὸν καὶ τὴν ἀκίνητον ἔστιν, ὡς ἐξήρτησε ἐν τῇ
πρώτῃ τῇσδε τῆς πραγματείας Μέλισσος τίθεσθαι, ἀλλ' ἢ φαί-
νεται γὰρ τοῦτο ὅτως ἔχειν καὶ τὴν αἰσθησιν, ἀλλὰ πολλὰ τῶν ὄντων
κινεῖσθαι δοκεῖ. εἰ δὲ ἐστὶ δόξα ψευδὴς καὶ φαντασία, ὅλον ὡς καὶ
κινήσις ἔστιν. . . . προσέθηκε τὸ "ἢ ὅλως δόξα." ὁ γὰρ ἢ ψευδὴς 5
δόξα καὶ φαντασία κινήσεις, διότι ψευδεῖς. πάντα γὰρ φαντασία καὶ
δόξα κινήσις. . . . ὅτω μὲν ὁ Ἀλέξανδρος καὶ αὐτῶν τούτων τῶν
ρήμασιν ἐξηγήσατο τὰ προκείμενα. ἐπιστάσεως δὲ οἶμαι ἔχειν
ἐστὶ, πῶς εἰ καὶ ἀλλήθειαν ὅτως ἔχει ὡς ἀκίνητον. εἶναι τὸ ἐν, ἢ
φαίνεσθαι καὶ τὴν αἰσθησιν ὅτως, ἀλλὰ κινεῖσθαι πολλὰ τῶν ὄντων.
πῶς γὰρ τῇ ἀλλήθειᾳ ἢ αἰσθησὶ ἢ ἀληθὲς ἀντιφθέγγεσθαι; ἐπὶ δὲ ὁ 15
καὶ ἀλλήθειαν ὅτως ἔχει ὡς λόγους, πῶς ψευδὴς ἐστὶ δόξα; ὡς γὰρ
τοῖς πρότεροις ἀπομένον· εἰρησθαι δοκεῖ τὸ "εἴπερ ὅν ἐστὶ δόξα ψευ-
δὴς." μὴ πᾶσι ἐν τοῖς μὲν περὶ Μέλισσαν ἀληθῶς λέγειν ἀκίνητον
τὸ ἐν συγχωρεῖ, τὴν δὲ φαινομένην τῇ αἰσθησὶ κίνησιν ψευδὴς
ὑποθέμενος δοξάζεσθαι ὡς ἀκίνητον τῷ ἀληθὲς εἶναι τὸ μὴ ποιεῖσθαι 20
τὸ ἐν. εἰ γὰρ τὸτο ἀληθὲς ψευδὸς τὸ κινεῖσθαι, περιττῆσαι τὴν λόγον
αὐτοῖς, συνάγων ὅτι εἰ ἀληθὲς τὸ ἀκίνητον εἶναι τὸ ἐν, ἐστὶ κίνησις
καὶ οἶμαι τοιαύτην εἶναι τινὰ τὴν τῷ λόγῳ συναγωγὴν. εἰ ἀληθὲς
τὸ ἀκίνητον εἶναι τὸ ἐν, ψευδὴς ἐστὶ δόξα τῶν οἰομένων φαίνεσθαι καὶ
τὴν αἰσθησιν πολλὰ τῶν ὄντων κινούμενα. εἰ δὲ ἐστὶ ψευδὴς δόξα 25
καὶ κατ' ἐκείνους ἔστι ἀληθὲς τὸ μὴ εἶναι. εἰ δὲ ἐστὶ τὸ μὴ εἶναι, ἐστὶ
κενόν, εἰ δὲ τὸτο, ἐστὶ κινήσις. ἀνάπαυιν γὰρ ὅτος ὁ λόγος ἰδὼν
τῷ παρ' ἐκείνων ἐρωτημένῳ. ἐπειδὴ γὰρ τὸ μὴ εἶναι ἐν τῷ ὄντι, φη-
σὶν, ὅκα ἔστιν, ὅκα ἂν εἴη τὸ κενόν, εἰ δὲ τὸ κενόν μὴ ἔστιν, ὅκα ἐστὶ
κινήσις. ἀνάγκη γὰρ ἢ διὰ πλείους ἢ διὰ κενὸν κινεῖσθαι, τὸ δὲ διὰ πλεί-
ους ἀδύνατον. . . . εἰ ὅν ἔστι ψευδὴς δόξα, ἔστι τὸ μὴ εἶναι, εἰ δὲ ἐστὶ
μὴ εἶναι, ὅκα ἀναρρεῖ τὸ μὴ εἶναι· τὸ δὲ κατὰ ὄντος ὅκα ἀναρρεῖ τὸ
κινήσις. εἰς ταύτην δὲ μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἐξηγήσεως ἐπάγει τὸ
μὴ ἂν μάτην τὴν Ἀριστοτέλην εἰπεῖν "εἴπερ ὅν ἐστὶ δόξα ψευδὴς" 30
καὶ τότε ἐπαγαγεῖν τὸ "ἢ ὅλως δόξα." ἀλλὰ πῶς εἰ δόξα καὶ φαν-
τασία ἔστι, καὶ κινήσις ἔστι φυσικὴ καὶ σωματικὴ, περὶ ἧς νῦν ζήτι-
μεν; ὁ γὰρ εἰσὶν ἐκείναι κινήσεις καὶ τὴν Ἀριστοτέλην. ταύτην δὲ
τὴν ἔκδοσιν καλῶς ἔλασεν ὁ Ἀλέξανδρος εἰπὼν κίνησιν εἶναι τὴν
αἰσθησιν, τὴν δὲ φαντασίαν μόνην τῆς κατ' ἐνέργειαν αἰσθησεως, ἢ
τὴν δόξαν συγκαταθέντα τῆς φαντασίας. εἰ ὅν ἐστὶ δόξα, ἐστὶ φαντα-
σία καὶ ἐνέργεια αἰσθητικὴ, εἰ δὲ αὐτὴ, καὶ φυσικὴ κινήσις. . . . καὶ ἢ παρ-
τροπὴ τῷ λόγῳ ἐκ τῶν κειμένων, πλὴν ὅτι ἀπὸ τῆς ψευδὸς δόξης
τὴν φαντασίαν ὁ Ἀλέξανδρος ἔλασεν. ἐπιστῆσαι δὲ χρὴ ἵτι σαφέως
ὁ Ἀριστοτέλης εἰπὼν ἐν τούτοις ἦτι καὶ φαντασία καὶ ἢ δόξα κινήσις
τίνες εἶναι δεκτὰ, καὶ ὅτι κινήσεις ἀκίνητον. εἰ μὴ ἀπὸ τὸ δοκεῖν
προσκειμενόν τὸ κατ' ἐνέργειαν ἀλλοιῶν εἰρησθαι σημαίνει. Simpl. f. 278.

ἀποδεικνύοντες γὰρ, φασί, γυμναστικῶς τοὺς κατ' ἐνέργειαν
λόγους, ἐκ τῆς ἐπ' ἀπειρον διχοτομίας, ὅτι ὅκα ἂν εἴη κίνησις, ἀν-

255. ἐπὶ δὲ δὴ τῶν ἀνθρώπων, ὅταν κ' φύσῃ κινήσι, χαλεπὸν ἀπο-
 1. δοῦναι ὑπὸ τίνος· ὅτε γὰρ ὑπ' ἄλλου καὶ ἔξωθεν, ὡς τὰ παρὰ φύσιν,
 ὅθ' ὑπὸ τῆς ἐνδοῦ ἀρχῆς ἐν ἑαυτοῖς καὶ αἰτίας, ὥσπερ ὁρῶμεν τὰ
 ἐμφύσια. ὁ δὲ γὰρ ἐστὶν ἐν ἑαυτοῖς τὸ μὲν κινῆναι καὶ δὲ κινῶμενον, ὅτε
 διήρησι εἰς τὰ πάχον καὶ τὸ πτωῖν, ὥσπερ τὰ ζῷα εἰς ψυχὴν καὶ
 σῶμα· ὁ δὲ γὰρ διήρησι ὅλως, ἀλλ' ἐστὶ συνεχὴ καὶ ἠνωμένα. ἄλλως
 τε ἄπερ εἶχεν ἐν ἑαυτοῖς τὴν αἰτίαν τῆς κινήσεως ὅσον τινα ψυχὴν,
 ὃ κινῶν ἂν αὐτὰ μόνον ἀλλὰ καὶ ἰσχύει ἐδύνατο, ὥσπερ ἐπὶ τῶν
 ζῶων συμβαίνει, καὶ ὃ καθ' ἑαυτὸν τρόπον ἐκινεῖτο ἂν ἀλλὰ καὶ
 πλάως, ὥσπερ τὰ ζῷα. Themist. f. 60.

255. βυλόμενος δεῖξαι ὅτι τῶν ἀνθρώπων σωματικῶν καὶ τὰ καὶ φύσιν
 20. κινῶμενα ὑπὸ τίνος ἔξωθεν κινεῖται καὶ ὅθ' ἑαυτῶν, συστήσει τὸ
 διελθὼν καὶ τὰ κινῶντα ὥσπερ τὰ κινῶμενα, εἰς τε τὰ καὶ φύσιν κιν-
 ῶντα καὶ εἰς τὰ παρὰ φύσιν. Simpl. f. 280 b.

255. τούτων ἐμνησθῆναι τῶν κατηγοριῶν, ὅτι καὶ ταύτας οἶσι μόνως
 25. τὴν κίνησιν γίνεσθαι... ὁκέτι δὲ προσέθηκε τίνα τὰ παρὰ φύσιν
 ἐστὶ κινήτα ἐπὶ τῶν τριῶν κατηγοριῶν. id. ib.

255. ὁ Ἀλέξανδρος τὸς καὶ φύσιν τοῖς σώμασι τόπους ἐνεργείας
 29. ἐν τῶν εἰρησίων φησὶ, ταύτας τελειότητας· τότε γὰρ αὐτῶν δοκεῖ
 φησὶν, ἕκαστον τῶν σωματικῶν ἐνεργεία βαρὺ ἢ κῆφον εἶναι, ὅταν
 ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ ᾖ... εἰ μὴ πλασῶμαι, καὶ κατ' αὐτὸν ὅθ' ὁ
 τόπος ὁ οἰκείος ἐστὶν ἡ οἰκεία ἐνέργεια, ὡς ἤρξατο λέγειν, ἀλλ' ἡ
 ἐπὶ τὴν τόπον τὴν οἰκείαν κίνησις. id. f. 281.

255. τὸ δὲ πῦρ καὶ ἕκαστον τῶν ἀπλῶν σωματικῶν καὶ μὲν, ὅταν
 28. κινῶνται, πάντως ὑπ' ἄλλων, ἀλλὰ βίαι μὲν, ὅταν παρὰ φύσιν καὶ
 ἐφ' ὃ μὴ πεφύκασιν, φύσει δέ, ὅταν εἰς τὸς οἰκείους τόπους καὶ ἐφ'
 ὅς πεφύκασι φέρεσθαι. ἡ δὲ εἰς τὸν καὶ φύσιν τόπον φορὰ ὁδὸν
 ἄλλο ἐστὶν ἢ δυνάμει ἐνέργεια καὶ τελειότης, ἢ ἕκαστον εἶχε πρὸ
 τοῦ κινεῖσθαι. Themist. f. 60.

255. καὶ τὸ αὐτὸν ἐστὶ τὸ μὴ φανερόν εἶναι τὸ νῦν ζητούμενον, ὑπὸ
 31. τίνος τὰ τοιαῦτα κινεῖται, οἷον τὸ πῦρ ἄνω καὶ ἡ γῆ κάτω. δεῖ μὲν γὰρ
 τὸ ὑπὸ τίνος κινῶμενον αὐτὸ μὲν κινῶν θέσθαι καὶ δυνάμει, ὅθ' ὁ δὲ
 κινεῖται κινητικὸν τε καὶ ἐνεργεία· ἀδύνατον δὲ ὅντος ἐν τῷ πυρὶ καὶ τῇ
 γῇ τὸ δυνάμει διὰ τὸ πλεοναχῶς λέγεσθαι τὸ δυνάμει, ἀδύνατον καὶ
 τὸ κινητικὸν αὐτὸ ἐνεργεία εἶναι. Simpl. f. 281.

255. τὸ ἐνίοτε ἐν τοῖς μὲν ἀντιγράφοις μὴδὲ προσκοιῶναι φησὶν ὁ
 35. Ἀλέξανδρος. καὶ προσκαίμενον δὲ ἀληθείας ἀσφαλῶς ἐνδεικτικόν
 ἐστὶ, πρῶτον μὲν ὅτι καὶ ἅμα ἢ τὸ ποιητικὸν τῷ παθητικῷ, εἰ μὴ
 τελῶς ἐνεργεία ἢ τὸ ποιητικόν, ὥστε καὶ τὴν ἔξω ἔχον καὶ ἀνεμπο-
 θίτως ἐνεργεῖν, ὃ γίνεται ἐνεργεία τὸ δυνατόν. ταγαρὲν καὶ αὐτὸς
 τὸ ἐνίοτε ἐξηγούμενος "ὅταν δέ" φησὶν "ὅπως ἔχῃ, ἂν μή τι κω-
 λή, ἐνεργεῖ καὶ θεωρεῖ." ἔπειτα ἐπὶ μὲν τῶν σωματικῶν καὶ σω-
 ματικῶν παθῶν ἀρκεῖ τὸ γινώσκειν καὶ ἅμα γενέσθαι τὸ ποιητικόν
 τῷ παθητικῷ πρὸς τὸ γινώσκειν ἐνεργεία τὸ δυνατόν, ἐπὶ δὲ τῶν
 μαθητικῶν καὶ φιλοσοφικῶν ὡς αὐταρκεῖς τὸ ἅμα γενέσθαι τὸ διδά-
 40. σκον καὶ τὸ μαθητικόν. πρὸς τὸ μὲν διδάσκειν καὶ δὲ μαθεῖν, εἰ μὴ καὶ
 προαίρεσις, εἴη καὶ χρόνος. ὥστε χρειαί τῆς τῷ "ἐνίοτε" προδιήκης.
 id. f. 281 b.

εἰ γὰρ ὑπὸ μαθητικῶν καλυμμένον μὴ ἐνεργεῖν, εἴη ἂν ἐν ἀντι-
 φάσει καὶ ὅθ' ἀπλῶς ἐν ἀγνοίᾳ, ὡς γράφει ὁ Ἀλέξανδρος... αὐ-
 5. μέντοι εἴη γεγραμμένον, ὡς ἐν τοῖς πλαίστοις ἀντιγράφου, καὶ ἔστι
 ἐν τῇ ἀντιφάσει καὶ ἀγνοίᾳ, καὶ αὐτὸ μὲν πως ἐστὶ τὸ λεγόμενον,
 λέγει δὲ ὅτι ὁ τὴν ἔξω ἔχων καὶ εἰδὼς κατ' αὐτὴν, μαθητικὸς δὲ
 καλυμμένος μὴ ἐνεργεῖν, ἔστι ἐν τῇ ἀντιφάσει, ὅτι καὶ ἐν ἀγνοίᾳ
 ἐστὶ καὶ ἐν τῷ εἰδέναι. αὐτὸν δὲ καὶ ταύτην τὴν γραφὴν ὁ Ἀλέξαν-
 10. δρος. id. ib.

ὁ γὰρ μαθητικὸς, ὅταν μάθῃ, θεωρεῖ παραχρῆμα, εἰ μὴ π
 10 ἔτερον ἐμποδίσεν, οἷον προαίρεσις ἢ ἀχαλία. ὥσπερ ἐν αἷτι
 τῷ μαθητικῷ τῆς θεωρίας ὁ ποιήσας ὁδὸν τε θεωρεῖν, ὅπως αἷτι
 τῷ κῆφῳ τὸ ἄνω φέρεσθαι ἐκ τοῦ κάτω ὁ ποιήσας αὐτὸ κῆφον ἐκ
 βαρέος. ἐστὶ δὲ ἄλλως μὲν δυνάμει κῆφον τὸ ἐξῆλον, ὅτι δύναμις
 πῦρ μεταβάλλει, ἄλλως δὲ δύναμις τὸ πῦρ, ὅτι δύναμις ἢ φέ-
 15. ρεσθαι ἄνω, ὥσπερ ἄλλως μὲν δυνάμει μυστικὸς ὁ μαθεῖν ὅς τι τὴν
 ἐπιστήμην, ἄλλως δὲ ὁ ἔχων μὲν ἡδὴ, μὴ χρωόμενος δέ. καὶ ἐπὶ
 μαθητικῷ τῷ τε ἀπλῶς δυνάμει καὶ τῷ ἀπλῶς ἐνεργεῖν, καθάπερ ὁ
 τὴν ἔξω ἔχων τῆς μυστικῆς τῷ τε μήπω μαθόντος καὶ τῷ χρωόμε-
 20. νῳ μὲν δὲ ἐκ τῆς πρώτης ἐκείνης δυνάμειως μεταβάλλει πῶτος
 ὑπ' ἄλλου καὶ ἔξωθεν. τὸ γὰρ πῦρ ὅθ' ἑαυτὸ γίνεται ἀλλ' ὅθ'
 ἄλλου. ὅταν δὲ μεταβάλλῃ καὶ λάβῃ τὴν ἔξω ἢ εἴη δύναμις
 ὑπὸ τοῦ κατ' ἐνέργειαν αὐτὴν κακῶς, ἐστὶ μὲν καὶ τότε δύναμις
 κῆφον, ἂν μὴ ἐνεργῇ, ἀλλὰ τελειότερα αὐτὴ ἡ δύναμις καὶ εἰδὼς
 ἔχουσα ἱερωμένη τὴν ἐνέργειαν, ἄπερ μὴδὲ ἔξωθεν καλῶν... τ
 25 τῶν αἰτίων τῷ τὴν πρώτην δύναμιν εἰς τὴν δευτέραν μεταβάλ-
 λειν αἷτιον εὐθὺς δευτέρως τῆς ἐνεργείας. Themist. f. 60.

τὸ "τὸ γὰρ δὲ δυνάμει πρῶτον καὶ ἡδὴ κῆφον" ὁ Ἀλέξανδρος
 ἐπὶ τῷ ἀτελεῖ δυνάμει καὶ κατ' ἐνέργειαν βαρέος ἀκείνῃ. τὸ γὰρ
 30 τοῦτο φησὶ καὶ ὅπως ἔχον ὡς ἐνεργεία ἐστὶ βαρὺ εἶναι, καὶ τὴν πρῶ-
 τὴν ῥηθεῖσαν δύναμιν δυνάμει κῆφον ἐστὶ, μεταβληθὲν δὲ καὶ γινώ-
 μενον κῆφον εὐθὺς ἐνεργεῖ τὴν τῷ κῆφῳ ἐνέργειαν. ὁ δὲ γὰρ
 Ἀριστοτέλης τὸ "καὶ ἡδὴ κῆφον" ὃ περὶ τοῦ κατ' ἐνέργειαν μὲν βαρέος
 δυνάμει δὲ κῆφου, καὶ τὸ ἀτελεῖ δυνάμει, δοκεῖ μὲν λέγειν· ὃ γὰρ
 ἀρμόττει ἐκείνῳ τὸ ἡδὴ κῆφον, ἀλλὰ τῷ κατ' ἐνέργειαν ἡδὴ γινώ-
 35 μένῳ κῆφῳ. ἀλλ' ὁ δὲ τὸ ἐπαχθὲν τὸ "καὶ ἐνεργεῖ γὰρ εὐθὺς, ὃ
 μὴ τι κωλῆ," τῷ ἀτελεῖ δυνάμει ἀρμόττει, ἀλλὰ τῷ κατ' ἐν-
 ἔξω. εἰ τοῖον περὶ τοῦ αὐτοῦ εἶρησι τὸ ὅλον τὸ "τὸ γὰρ δὲ δυνάμει
 πρῶτον καὶ ἡδὴ κῆφον, καὶ ἐνεργεῖ εὐθὺς, ἂν μὴ τι κωλῆ," τὸ δὲ
 ἡδὴ κῆφον καὶ τὸ ἐνεργεῖ εὐθὺς τῷ τελειότερῳ δυνάμει τῷ κατ' ἐν-
 40 ἔξω προσήκει, ἀνάγκη καὶ τὸ "τὸ γὰρ δὲ δυνάμει πρῶτον" ἐπὶ τοῦ
 αὐτοῦ ἀκείνῳ, ὃ τὴν κατ' ἐνέργειαν τάξιν δηλώνοντος τῷ πρώτῳ, ὃ γὰρ
 πρῶτον ἐστὶ τὸ ἀτελέστερον, ἀλλὰ τὴν τελειότητα· τελειότητα
 γὰρ τὸ κατ' ἐνέργειαν ἔξω δυνάμει τῷ κατ' ἐνέργειαν ἐπιτηδεύοντι. Simpl.
 f. 281 b.

δύναμις, φησὶν Ἀλέξανδρος, τὸ "καὶ τὸ γὰρ δὲ" ὅθ' ὡς πῶς
 ἀπορῆθῃ μόνον· ἀλλ' ὡς καὶ καθὼς ζητούμενον εἰρησίων (ζητῶν)
 γὰρ ὅπως τί ποτέ ἐστιν αἷτιον τῆς ἐπὶ τοῖς οἰκείους τόποις φορέας τῶν
 σώματων, εὐρησι δὲ τὸ αἷτιον, ὅτι πέφυκε μὲν πᾶσι εἶναι· τῶν

ἡ δὲ ἐστὶ τὸ κῆρυξ καὶ βαρεῖ εἶναι, τὸ δὲ μὴ ἄνω τὸ δὲ κάτω εἶναι. id. f. 282.

51 τῆς καὶ φύσιν κινήσεως καὶ ἐνεργείας αἰτίον μέχρι νῦν, ὡς ἡμῖν δοκεῖ. τὴν τὴν εἶδος λέγει τελευτήτητα, ἣν ἀπολαβὸν εὐθύς ἐπαρῆ καὶ αὐτὰ, εἰ μὴ τι κωλύσει. τὸ γὰρ διὰ τὸ ἔτι πεφυκέναι 5 ἔτι καὶ αὐτὸν τὴν φύσιν ἐστὶ καὶ τὸ εἶδος αἰτιωματὶ. προελθὼν δὲ ὁμῶς, καὶ τὸ γνησιότητος καὶ ποιήσεως. ταῦτον οὖν ἐστὶ αἰτίον τῆς ταυτέως λέγει κινήσεως, ὅπερ οἱ ἐξηγῆται καὶ ἐν τοῖς ἐμπροσθεν αὐτῶν ἀπαρῶν τομῶν. πολλαχῶς δὲ τὴν ἔξω ἀπολαβὸν εὐθύς ἐνεργῶν λέγων, καὶ προσθεὶς ὅτι μὴ τι κωλύει, λέγει νῦν ὅτι καὶ τὸ 10 ὑφίστασθαι καὶ κωλύον ἀφαιρῶν ἔξω ὡς καὶ ἔστι δὲ ὡς ὅτι... ἡ δὲ καὶ δὲ ὁ Ἀλέξανδρος ἐν τούτοις πῶς ἔτι τὸ κυκλοφορητικὸν ὅμοιον φασκὸν ἔχει, εἰ δὲ μὴ φυσικόν, ὡς Ἀριστοτέλης φησὶν, ἡρῆν τὸ πάρεχον ἔχει, τὸ δὲ κυκλοφορητικὸν ἀπαθὲς ἐστίν. καὶ λύει πρῶτον μὴ λέγων ὅτι καὶ ἀκίνητον ἢ τὸ κυκλοφορητικόν, ἀλλὰ 15 ὁμοῖον ἐστὶν ἄλλω καὶ ἐπ' ἄλλο κινούμενον ἔχει τὰ δυνάμει ἐν αὐτῷ: ἡ ἴση δὲ τὸ δυνάμει καὶ κίνησιν, ἐπὶ τοσούτων καὶ παθητόν πως ἔχει... τί δὲ τὸ λεγόμενον ἐστὶ, τὸ μὴ ὡς ἐπὶ τῶν ἀφύχτων σωμάτων ἐπὶ τῷ ὕδατι τὴν καὶ φύσιν κίνησιν λαμβάνειν, ἀλλ' ὡς ἐπὶ τῶν 20 καὶ ψυχῇ κινουμένων, εἰστέμεθα σαφέστερον ὑπομνησάμενος τῆς δόξης αὐτοῦ (τὸ Ἀλεξάνδρου), ἣν ἔχει περὶ τῆς τῷ ὕδατι ψυχῆς· τὴν γὰρ αὐτὴν ψυχῇ εἶναι καὶ φύσιν ἐν τῷ ὕδατι, καὶ γράφει δὲ ἐν τῷ ὡς τὸ ἀντικείμενον τῆς περὶ Οὐρανῶν ὑπομνήματι ταῦτα. id. ib.

2 φυσικώτερον νῦν ἔδειξεν ὅτι πᾶν τὸ κινούμενον ὑπὸ τινος κινεῖται ἢ ἐν τῷ πρὸς τὴν βιβλίῳ. ὁ δὲ Εὐδόκιμος ὅτι τὸ κινούμε- 25 νο ὑπὸ τινος κινεῖται· δοκεῖν καὶ ἐν τῇ τῶν πρὸς τι συνυποσά- φησι. ὡς γὰρ τὸ τεκμηρίον, φησὶν, ἄλογον μὴ ὑπὸ τινος τέμνεσθαι καὶ τὸ κινούμενον μὴ ἀπὸ τινος διακεῖσθαι καὶ ὅπως τὸ κινούμενον μὴ ὑπὸ τινος κινεῖται, ὅπως καὶ αὐτὸ, ὅπως καὶ τὸ κινούμενον μὴ ὑπὸ τινος κινεῖται. ἀπορή- 30 σαι δ' ἂν τις, ὡς οἶμαι, πῶς τὰ καὶ φύσιν κινούμενα τὴν τοπικὴν κίνησιν ὑπὸ τῷ κινήσαντος αὐτὰ καὶ αὐτὰ κινεῖσθαι φησιν, εἴπερ τὸ μὴ γνησιότητος καὶ ποιήσεως τὴν ὅσον καὶ τὸ εἶδος ποιεῖ καὶ τῆς καὶ γέ- 35 νου μεταβολῆς ἐστὶν αἰτίον, ἄλλῃ δὲ ἡ καὶ γένεσις μεταβολῆς καὶ ἄλλῃ ἡ τοπικὴ κίνησις. id. f. 282 b.

δοξας ὅτι πᾶν τὸ κινούμενον ὑπὸ τινος κινεῖται, ἐφεξῆς ἀκολού- 35 θως ἀναζητεῖ. πρότερον ὑπὸ κινουμένου κινεῖται τὸ κινούμενον ἢ ὑπὸ αὐτοῦ. διὰ δὲ τὸ πᾶσι χρᾶν, ὡς φησιν Εὐδόκιμος, δοκεῖν τὸ κινεῖσθαι καὶ αὐτὸ, τῶν δὲ κινήσεων ὅμοια καὶ κινουμένων τὸ μὴ αὐτοκί- 40 ηται ἐστὶ τὸ δὲ ὑπ' ἄλλω ἔξωθεν κινεῖται, ὅσα ὄντων τῶν ἀρχαίων τῆς κινήσεως, τὸ τε ἀκίνητον καὶ τὸ αὐτοκίνητον, τὸ αὐτοκίνητον ὡς πρῶτον παραδίδωσι, καὶ δεξιόσιν ὅτι ἐστὶ πρῶτον τι ἐν τοῖς κινου- 45 τοις καὶ κινουμένοις, ὁ καὶ μὴ ὑπ' ἄλλω ἔξωθεν κινούμενον... προ- ρητὴ δὲ ὁ Εὐδόκιμος ὅτι καὶ τῶν ἐνταῦθα κινήσεων αἱ ζωτικαὶ φα- 50 νεῖται αἰτίαι, καὶ ἡ ὕδατος τῆς ὡσὶν ζωτικῶν δηλοῦνται μετα- 55 βολαί. δοκεῖ δὲ καὶ αὐτὴ ζωτικὴ πῶς· ὡς γὰρ ὑπ' ἄλλω κινεῖται ὁ 60 ὕδατος, ἀλλ' ὑπ' αὐτοῦ. id. f. 283.

ὅτι μὴ ὁ αὐτὸς ἐστὶ λόγος ὅπως καὶ πρὸς αὐτὸν, καὶ αὐτὸς λέγει. ἀφαιρῶν δὲ, φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος, τῇ ἀφαιρῶν, ὅτι ἐστὶ μὴ ἡ ἀρχή

τῆς δόξεως ἀπὸ τῆς τὸ κινούμενον ἢ ὑπὸ αὐτοῦ κινεῖσθαι κινεῖται ἢ ὑπὸ αὐτοῦ ἀλλ' ὑπ' ἄλλω, ἐνταῦθα δὲ ἀπὸ τῷ κινεῖσθαι ἢ δειξίς αὐτοῦ πρότερον· λαμβάνει γὰρ πᾶν τὸ κινεῖν, ὡς περὶ τι κινεῖ (ἀδύνα- 5 τον γὰρ τι κινεῖν μὴ μὴδὲν δὲ κινεῖν), ὅπως καὶ τινὲς κινεῖν. μήποτε δὲ ὡς ταύτη διατηρήσασιν οἱ λόγοι· καὶ γὰρ καὶ ὁ ἡδὴ ῥηθείς ἀπὸ τῷ κινεῖν- 10 τος ἐπιχειρήσει λέγων· ἡ γὰρ ὡς δι' αὐτοῦ τὸ κινεῖν, ἀλλὰ δι' ἕτερον ὁ καὶ τὸ κινεῖν, ἡ δι' αὐτοῦ. ἀλλ' ὡς διαφέρει τὸ δι' αὐτοῦ κινεῖν τῷ αὐτοῦ κινεῖν καὶ τὸ δι' ἕτερον τῷ ἄλλω, ταύτη διατηρήσασιν οἱ 15 λόγοι... τὸς μὴ ὅτι λόγος ὅπως οἶμαι χρὴ διακρίνειν, τῷ Εὐδόκιμῳ καὶ συνάφαντος αὐτοῦ, ἐν οἷς φησὶ "τὸ δὲ κινεῖν ἢ δι' αὐτοῦ κινεῖ ἢ δι' ἄλλω καὶ αὐτοῦ ἢ ἄλλω". ἐν δὲ τούτοις δύο μοι πρόσκειναι ἀπορεῖν, ἐν μὴ πῶς ὡς ἄπορον εἶπε τὸ μὴ εἶναι τι πρῶτον κινεῖν 20 μὴδὲ ἔχαστον, εἴπερ καὶ ἡμῖς λέγομεν τῶν ζωτικῶν ἐξ ἀλλήλων κινουμένων μὴ εἶναι τι τὸ πρῶτως κινεῖν ἢ τελευτάως, ἀλλ' ἐπ' ἀπειρον τὴν κίνησιν εἶναι κύκλῳ περιώσαν· ἐν γὰρ γῆς ὕδατος καὶ ἐξ 25 ὕδατος ἄερα καὶ ἐξ ἄερος πῦρ καὶ ἐκ πυρὸς πάλιν ἄερα καὶ γῆν ἐν τῇ περὶ Γενέσεως (2.3 sqq.) ἐμαρτομένη γίνεσθαι. δευτέρως δὲ ἀπο- 30 ρήσειεν ἂν τις πῶς πᾶν τὸ κινούμενον ὑπὸ πρῶτον τῷ αὐτοκινήτῳ κινεῖται λέγει, εἴπερ τὰ ζωτικὰ ὑπ' ἀλλήλων κύκλῳ κινεῖσθαι φα- 35 μεν φυσικῶς, καὶ ὡς τὰ ζωτικὰ κινεῖσθαι ἀλλήλων. μήποτε ὅτι πρὸς ἄμφον ῥητέον τὰς ἀπορίας ὅτι τὰ μὴ ζωτικὰ ἐξ ἀλλήλων ὡς ὕδα- 40 τος γίνεσθαι, ἄλλω ἐξ ἄλλω, καὶ ὅπως εἰς κύκλον ἀνακρίνεται ἢ γένεσις αὐτῶν... νῦν δὲ κινεῖν ζητεῖ ὁ λόγος τὸ πῶς κινεῖται τὸ κινούμενον, ὡς ἐπὶ τῶν καὶ τόπων κινουμένων καὶ κινήτων. id. f. 283 b.

ἡ γὰρ δὲ εἰς ἀπειρον πρόσκειναι, ὡς αὖτε τῷ κινεῖσθαι ἕτερον 256 α αἰτίον εἶναι τὸ κινήτικόν. πρῶτον μὴ γὰρ ὡς ὅτι οὐκ ἔστιν ὅτι καὶ λα- 29 βεῖν ἀρχὴν τῆς κινήσεως· μὴδὲν δὲ ὄντος ὅθεν ἡ ἀρχὴ τῆς κιν- 30 ήσεως, ὅθεν ἂν κίνησις εἴη λοιπόν. ἔπειτα συμβήσεται ἐν πε- 35 παρασμένῳ χρόνῳ ἀπείρου μεγέθους καὶ ἀπειρον γίνεσθαι κίνησιν ὅλην γὰρ ὡς, εἴπερ ἀπείρα εἴη τὰ κινεῖσθαι καὶ κινούμενα, ἀναγ- 40 καῖον ἐν τι μεγέθει ἐξ αὐτῶν ἀπειρον γένεσθαι. λέγω δὲ ἐν ὅτι ὅτι συνεχές, ἀλλ' ὅτι ἐξ ἀπτομένων· πάντα γὰρ τὰ κινεῖσθαι τῷ αὐτὸ κινεῖσθαι καὶ τόπον ἀπτόμενα κινεῖ (p. 256 b 18). Themist. f. 60 b.

αὐτὴ ἡ ἐπιχειρήσις τισὶ μὴ ἔδοξεν, ὡς ὁ Ἀλέξανδρος φησὶ, 256 β τῇ μετ' αὐτὴν ἀκολουθεῖ ἐπιχειρήσει, τῇ δεξιόσιν ὅτι τὸ αὐτο- 3 κίνητον τὸ μὴ ἐστὶ κινούμενον τὸ δὲ κινεῖν ἀκίνητον ἔν. τῆς ἐπιχειρή- 4 σεως ἀρχὴ "ἀλλὰ μὴν εἴ γε δύο σκοπεῖν πρότερον αἰτίον κινήσεως 5 καὶ ἀρχή" (p. 257 a 27). δοκεῖ γὰρ ταύτη μὴ ἐπεὶ ἡ δειξίς τῷ τὸ πρῶτον κινεῖν ἀκίνητον εἶναι, τέλος ἔχοντα τὸ ἐστὶ εἴπερ ἡ ὅλη αὐτὴ αὐτὴν κινεῖ, τὸ μὴ κινεῖσθαι αὐτῆς τὸ δὲ κινεῖσθαι. ἡ ἄρα β' ὡς αὐτῆς τε κινεῖται καὶ ὑπὸ τῆς α' (p. 258 a 3). τούτοις δὲ ἀκολουθεῖν δοκεῖ τὸ νῦν λεγόμενον διὰ τὸ πρὸς δὲ τοῖς εἰρημαίοις καὶ 10 ὡς τὸ σκοπεῖσθαι καὶ τῶν ἐξῆς· προσκατασκευάζεσθαι γὰρ διὰ τούτων τὰ δι' ἐκείνων ἀποδοδεγμένα. διὸ καὶ ἐξῆς τινες ἐκείνα προ- 15 γογεγράφει τε καὶ παρασκευάσκει. εἰ μὲντοι ἡ νῦν γεγραμμένη τηροῦτο τάξις, ὅπερ ὑγιάτερον καὶ ὁ Ἀλέξανδρος ἐγχεῖναι, ἐπαγγέλλο- 20

λα) κατ' άλλον τρόπον ἀποδείξεως τ' αὐτὸ δείξω τοῖς φθάσαντι, ὅτι ἐν τοῖς κινουμένοις καὶ κινῶσι πρῶτον ἐστὶ κοινὸν τὸ αὐτοκίνητον. μεταξὺ δὲ παρεμβάλων ὅτι τὸ πρῶτον ἀπλῶς κοινὸν ἀκίνητον ἀνάγκη εἶναι, συνάπται τὸν περὶ τὸ αὐτοκίνητον λόγον τῷ πρῶτῳ, ἐχθ' τῶν ἀπλῶς κινόντων ἀλλὰ τῶν μὲν τὸ κινεῖσθαι καὶ αὐτὰ κινόντων, ζήτων τίς δὲ τρόπος τῆς ἐν τούτῳ κινήσεως, καὶ δευτέρως ὅτι τὸ κοινὸν ἐν αὐτῷ ἀκίνητον ὃν κινεῖ. ἢ καὶ τὸ αὐτὸ μὲν δείκνυσθαι, ὃ μὴν ἀλλὰ καὶ συναποδείκνυσθαι αὐτῷ τὸ ἀρχὴν κινήσεως ἢ τὸ ἀκίνητον ἢ τὸ αὐτοκίνητον εἶναι. Simpl. f. 284. cf. transposit. in Themistii paraphr. f. 60 b.

256^a εἰς ὅτι ὑποθέμεθα τὸ ἐνδεχόμενον γενέσθαι γινόμενον, τότε
10 δὲ ἐστὶ τὸ τὸ κατ' συμβεβηκός κινούμενον ποτε μὴ κινεῖσθαι κινῶν, ψευδὸς μὲν δύναται ἀκολουθήσαι, εἰς μὴν ὅμως τότε μὴ κινούμενον κινῶν, ὅτε καὶ ἡ ὑπόθεσις ψευδής, ὃ μὴν ἀδύνατον τὸ μὴ κινούμενον κινῶν. . . τὸ "ψευδὸς δὲ ἴσως" ὁ Ἀλέξανδρος εἰρησιάζει φησὶν, ὅτι
15 ἐκ ἀνάγκης, εἰ ψευδὴς ἡ πρότασις, καὶ τὸ συμπέρασμα ψευδὸς εἶναι· δὲ δὲ αὐτὸ ὅτι καὶ ἐκ ψευδῶν ἀληθὲς τι συνάγεται· μήποτε δὲ ὃ διὰ τούτου νῦν πρόκειται) τὸ "ἴσως", ἀλλ' ὅτι ἂν κατ' συμβεβηκός ὑποτεθῇ κινεῖσθαι τὸ κινῶν, ληφθῇ δὲ μὴ κινούμενον, ψευδὸς μὲν ἐνίοτε ἐστὶ τὸ ληφθῆναι, εἰς γὰρ κινούμενον, ὃ μὴν ἀδύνατον, ὅτι τὸ
20 κατ' συμβεβηκός ὑποτεθῇ κινεῖσθαι δύναται ποτε καὶ μὴ κινεῖσθαι. Simpl. f. 284 b.

256^b εἰλέγξας τὸν λέγοντα λόγον ὅτι πᾶν τὸ κινούμενον καὶ αὐτὸ κατ'
13 συμβεβηκός ὕτω κινεῖ, δὲ ὅσον μεταβῆναι ἐπὶ τὸ δεικνύειν ὅτι μηδὲ κατ' αὐτὸ κινούμενον τὸ κοινὸν κινεῖ, πρῶτον τὴν ὅλην ὑπόθεσιν ἀναιρεῖ τὴν πρὸ τῆς διαίρεσεως τῆς εἰς τὸ κατ' συμβεβηκός καὶ τὸ κατ' αὐτό. ἦν δὲ ἡ ὑπόθεσις ἡ λέγουσα πᾶν τὸ κινῶν καὶ αὐτὸ κινούμενον ὑπὸ ἄλλου κινεῖν· ἀναιρεῖ δὲ αὐτὴν δευτέρως ὅτι πρὸ τῶν κινουμένων καὶ ὕτω κινόντων ἔστιν ὁ ἀκίνητος ὃν ὕτω κινεῖ. καὶ τότε τὸ ἕτερον τμήμα τῆς διαίρεσεως ἐλέγχει, τὸ λέγον ὅτι πᾶν τὸ κινῶν κατ'
30 αὐτὸ κινούμενον καὶ αὐτὸ κινεῖ. id. ib.

256^b ὅτι μὲν ὃ μόνον τὰ κατ' αὐτὸν προσεχῶς κινόντα ἄπτεται τῶν
18 ὑφ' αὐτῶν κινουμένων, ἀλλὰ καὶ τὰ κατ' ἄλλας κινήσεις, εἰδείξεν ἐν τῷ πρὸ τούτου βιβλίῳ. νῦν δὲ ὡς ἐπὶ ἐναργεστέρῳ αὐτὸ τῶν κατ' αὐτὸν κινόντων ἀξιῶ θεωρεῖν. προσέθηκε δὲ τὸ μέχρι τίνος ἄπτεται ἀλλήλων τὰ κατ' αὐτὸν κινόντα καὶ κινούμενα διὰ τὰ βεβαιότερα καὶ βεβαιότερα. . . δοῦναι ὅν ὄντων, τὰ τε κινούμενα μόνως καὶ τὰ ὅτι κινεῖ τὸ κοινόν, ὅπερ κινούμενον κινεῖ, δὲ εἶναι καὶ τὸ κοινὸν ὅχι ὅτις ὡς τὸ ὅτι κινεῖ τὸ κοινόν, ὅπερ κινούμενον κινεῖ, ἀλλὰ τὸ μόνως κινῶν ἀκίνητον ὃν, ὡς περὶ τὴν τὸ μόνως κινούμενον, ἐκείνῳ δὲ κινῶν ἄλλο. id. ib.

256^b σιγήσει καὶ δὲ ἐνδεχόμενος πείσεως τὸ ἀκίνητον εἶναι τὸ πρῶτως
24 κοινόν, τὴν Ἀναξαγόρου δόξαν ἀπακρίβως, ὅς τὸν νῦν τὸ πρῶτον κινῶν ὑποθέμενος ἀκίνητον· αὐτὸν καὶ ἀμειγρῇ καὶ ἀπλῶν ὑπόθετο, ὡς ὕτω μόνως δυναμένου τῷ πρῶτως κινόντος κρατεῖν τῶν ὅλων, εἰ καὶ ἀκίνητος εἴη καὶ ἀπαθής. εἰ γὰρ κινούμενος κινῶν, ἢ κατ' αὐτὸ ἢ κατ' συμβεβηκός κινούμενος, ὡς τὸ μὲν κατ' συμβεβηκός ἀδύνατόν τι ἔχον ἐπόμενον ἐφαῖναι, τὸ μὴ εἶναι κίνησιν, τὸ δὲ κατ' αὐτὸ ἀναγκασθῆναι ἐφαῖναι ἀδύνατον. id. f. 285.

τὸ "ἀλλὰ φανερόν ὅτι ἀδύνατον" προηγουμένου μὲν ἐπὶ τῆς κατ' αὐτὸν εἰδος λέγοντι κοινόν τε καὶ κινεῖσθαι τὸ κοινόν, ὡς ὅλον ἐκ τῷ "δὲ ὅτι μὴ μέχρι τῶν ἀτόμων διαίρυντα λέγειν" καὶ τῶν ἐφεξῆς, ὅπερ ἐπὶ τῶν κατ' αὐτὸν εἰδος τῆς κινήσεως κοινόντων τε καὶ κινουμένων ἀρμόττει. διὰ μέντοι δὲ τούτου τὸ ἀδύνατον δόξαν, καὶ τὸ κατ' ἄλλο μὲν εἶδος κοινόντι κατ' ἄλλο δὲ κινουμένῳ· δόξαν γὰρ ὅτι καὶ τούτου ἐλευσέτω ἐπὶ τὸ κατ' αὐτὸν εἶδος κοινόν τε καὶ κινούμενον. τὸ δὲ ἄτοπον τὸ ἐπὶ τῷ κατ' αὐτὸν εἶδος κοινόν τε καὶ κινεῖσθαι ἐπὶ τῶν ἀτόμων μάλιστα φαίνεται φησιν. . . μέχρι δὲ τῶν ἀτόμων εἰς ὅσον διαίρυντα λέγειν, ὃ τῶν κυρίως λεγομένων ἀτόμων ἀλλὰ τὸ κατ' εἶδος, ὡς ἀπὸ γένους διαιρουμένων τῶν κατ' αὐτὸν εἶδος κοινόν τε καὶ κινουμένων. τοιοῦτα γὰρ καὶ τὰ παραδείγματα. id. ib. ἐνδείκνυται ἐκ τῶν παραδειγμάτων τὸ ἐπόμενον ἔστιν ὅτι ὑποθέσει τῇ λέγουσῃ πᾶν τὸ κοινόν κινεῖσθαι κατ' αὐτὸν εἶδος ὁ κατ' αὐτὸν κινεῖσθαι μετὰ ἄλλων κοινόν τὸ ἄτοπον ἐπάγειν, ἐπὶ τὸ ἔτι τμήμα μεταβῆναι τὸ λέγον κινεῖσθαι μὲν πᾶν τὸ κοινόν, μὴ τὴν αὐτὴν δὲ κίνησιν ἢ κοινόν, ἀλλὰ ἄλλαν. . . προέχει δὲ τὸν λόγον ἐκ ἐξωρίσματος τῷ λέγοντι πεπερασμένον εἶναι καὶ ὅτι ἀπειρα τὰ τῆς κινήσεως εἶδη. ὡς τριεὶ γὰρ ἦσαν αἱ κινήσεις, τῶν καὶ αὐτῶν καὶ τῶν ποσῶν, καὶ ἐκαστὴ δὲ τούτων τὰς ὡς εἶδη ἄτομα πεπερασμένα. id. f. 285 b.

δείξας πρῶτον ἀπὸ τῶν τῆς κινήσεως εἰδῶν, τὰ τε κατ' αὐτὸν συμβεβηκός καὶ τὸ κατ' αὐτό, καὶ τούτοις τῶν τε κατ' αὐτὸν εἶδος κοινόντων τε καὶ κινουμένων καὶ τῶν κατ' ἄλλους, ὅτι ἀδύνατον ἐστὶ πᾶν τὸ κοινόν ὑφ' ἑτέρου καὶ αὐτὸ κινούμενον κινεῖν, νῦν ταῦτ' εἰς τὴν καθολικώτερον δείκνυσθαι, καὶ διὰ τούτου μᾶλλον ἄλλοιον φησὶν ὅτι τὰ καθόλου δεικνύμενα τῶν ἐπὶ μέρος ἐκ ἀναγκαστικώτεραι. . . καὶ περὶ τὸ πάλιν τὸ καθόλου διὰ τῶν κατ' αὐτὸν παραδειγμάτων, ὅτι ὡς πρότερον ἐπονήσατο τὴν ἀπόδειξιν id. f. 286.

ὡς μὲν ὁ Ἀλέξανδρος φησιν, ὃ τούτου λέγειν, ὅτι τὸ πλάσμα τῶν εἰδῶν αὐτῶν ὅχι ἀδύνατον (ἄμφω γὰρ ἀδύνατα, ἐπὶ γὰρ τῶν ἄτομων ἀμφω πρόεισιν), ἀλλ' ἔστιν ὃ λέγειν ὅτι τὸ μὲν ἀδύνατον αὐτῶν, τὸ δὲ πρὸς τῷ ἀδύνατῳ καὶ πλάσματι ὡς καὶ ἀπὸ τῆς εἰς δὲ τὸ ἀμφω ἔχον τὸ κατ' ἄλλο μὲν εἶδος κινήσεως ἀπὸ τῶν κινῶν, κατ' ἄλλο δὲ κινεῖσθαι ἐκ ἀνάγκης· ἄτοπος γὰρ ἡ ὑπόθεσις, τὸ λέγειν ἐκ ἀνάγκης τὸ ἀλλοῦν καὶ ἀλλοῦν αὐξάνειν αὐτὸ ἀλλῶς δὲ μὴ ὁμοῦ. ὕτω μὲν ὁ Ἀλέξανδρος. μήποτε δὲ κοινώτερον ὁ Ἀριστοτέλης ἐπεμέρισεν, τὸ μὲν κατ' αὐτὸν εἶδος ἀδύνατον εἶπεν (ἀδύνατον γὰρ τὸ πᾶν καὶ τὸ πᾶν εἰς αὐτὸν συνδυασθῆναι τὸ δὲ κατ' ἄλλο μὲν κινεῖσθαι κατ' ἄλλο δὲ κινῶν δυνατὸν μὲν ὅτι μὴ πεπερασμένων ὄντων τῶν αὐτῶν τῆς κινήσεως, μηδὲ τῶν πρὸς κινούμενα· μᾶλλον ὑπὸ τῶν πρῶτον κινόντων κινουμένων ὃ ὑπὸ τῶν προσεχῶν. . . τὸ δὲ τὰ πεπερασμένα ἄτομα ὡς ὁμοῦ πλάσματι ὡς ὅτις ἐστὶ, κοινὴς μακρῆς ἀνακρίσεως, τὸ δὲ κατ' αὐτὸν εἶδος ἀδύνατον αἰετὶ μετ' ἄλλαν λαμβάνειν. ὕτω δὲ καὶ τὴν καθόλου ἀπόδειξιν προσαγωγὴν ὁ Ἀριστοτέλης συμπέρασμα ἐπαίρηται, ὅτι ὅτι ἐκ ἀνάγκης κινεῖσθαι τὸ κινούμενον ὡς ἄλλαν, καὶ τούτου κινούμενον, ὃ πᾶν

λέγειν ὅτι ἐκ ἀνάγκης ἀπὸ ὑπ' ἄλλων κινεῖται τὸ κινούμενον (τὸ γὰρ κινούμενον ὑπ' ἄλλων τινος δέδεικται) κινούμενον, ὅθεν ὅτι ἐκ ὑπ' ἄλλων μόνον κινούμενον δὲ καὶ αὐτὸ κινῆται (δείξει γὰρ ὅτι ὑπὸ τῶ αὐτοκινήτου κινεῖται), ἀλλ' ὅτι ἐκ ἀνάγκης τὸ κινούμενον ὑπὸ τινος κινεῖται, καὶ αὐτὸ ἀπὸ ὑπ' ἄλλων κινούμενον. διὰ καὶ συνάγει λοιπὸν τὸ τὸ πρῶτον κινῆται ἢ ἀκίνητον εἶναι ἢ αὐτοκίνητον, ἐξ αὐτοῦ καὶ μὴ ὑπ' ἄλλων κινούμενον. id. ib.

τὸ γὰρ αὐτὸ καθ' αὐτὸ πρότερον δεῖ καὶ αἴτιον τῷ δι' ἑτέρου.

Themist. f. 60 b.

ἵππ' δὲ τὸ καθ' αὐτὸ αἴτιον κινήσεως τῷ καθ' ἕτερον ἀρχικῶ-
10 τινος καὶ αἰτιωδέστερον ἐστὶ καὶ τὸτο δῆλον. τῷ γὰρ καθ' ἕτερον δι-
κῶς λεγόμενον, ἢ καὶ συμβεβηκὸς ἢ δι' ἄλλο, ὅτε τὸ καὶ συμβεβη-
κὸς ἐστὶ μὴ προτεραιότερον τῷ καθ' αὐτό, ὅτε τὸ δι' ἄλλο μὴ προ-
τεραιότερον τῷ δι' αὐτό, ὅπερ ἐστὶ τὸ καθ' αὐτό. . . ἄλλην ἀρχὴν
λαμβάνει λέγει τὴν ὅτι πᾶν τὸ κινούμενον διαιρετὸν ἐστὶν, ἢ ἀπὸ
15 καὶ μὴ ἐν τῷ πέμπτῳ βιβλίῳ (c. 4) ταύτης τῆς πραγματείας,
ἢ μῖτον ταύτης προσεχρήσατο ἐν τοῖς προλαβούσιν, ἀλλὰ τῇ λε-
γόμενῃ πᾶν τὸ κινούμενον ὑπὸ τινος κινεῖται, καὶ τῇ πᾶν τὸ κινούμενον ἢ
ἐκ φύσεως ἢ παρὰ φύσιν κινεῖται. διὰ τῶτο ἔν εἶπε "λαβῶσιν ἄλ-
λῃ ἀρχήν." ζητεῖ δὲ πῶς τὸ αὐτοκίνητον κινεῖται, καὶ τίς ἐστὶν ὁ τρόπος
20 αὐτῆς τῆς κινήσεως, εὐρίσκων καὶ τούτῳ ὅτι τῶν ὄντων τὰ μὲν
ἐκ ἀκίνητου, τὰ δὲ ἀκίνητου, τὰ δὲ ποτὲ μὴ κινούμενα ποτὲ δὲ
κινούμενα. Simpl. f. 286 b.

τὸτο τοίνυν αὐτὸ σκοπεῖται λαβῶσιν ἄλλην ἀρχήν, πῶς τὸ
αὐτοκίνητον κινεῖται, καὶ τίνα τρόπον. πρῶτον δὲ ἀπάντων διαιρε-
25 τινος καὶ πῶς τῶν τρόπων τὸ αὐτοκίνητον δύναται λέγεσθαι αὐτοκίνητον.
ἐπειδὴ γὰρ ὁμοιογενεῖ τὸ κινούμενον μέγεθος εἶναι καὶ συνεχές, ἢ ὅτω
λέγειται ὅτι ὡς τὸ ὅλον κινῶντος ἅμα ἑαυτὸ καὶ κινούμενον ὑφ' ἑαυτοῦ,
ἢ ὡς μέρος αὐτοῦ αὐτὸ τε καὶ τὸ ὅλον κινῶντος ἢ τὸ ὅλον μέρος τι,
ἢ ὡς μέρος τινος τὸ ὅλον μέρος ἕτερον τῷ ὅλῳ, καὶ εἰ τούτο, ὅπως
30 ἐστὶν ἐκαστον ὑπὸ ἐκάστου ἀντικειμένου, ἢ ὡς τὸ μὴ κινεῖν μόνον τὸ δὲ
κινεῖται. Themist. f. 60 b.

ἐν τῷ πέμπτῳ ταύτης τῆς πραγματείας ἰδεῖται ὅτι πᾶν τὸ
κινούμενον καθ' αὐτὸ συνεχές τε ἐστὶ καὶ διαιρετόν. . . ἔστι δὲ καὶ
ἐπειδὴ συλλογίζεσθαι ὅτι ἐπειδὴ μὴ ἐν τοῖς περὶ φύσεως εἰρησιν
35 αὐτῶν λέγει, τὰ πάντα λέγει τὰ πρῶτα τῆς τῆς πραγματείας
βιβλίας, ἐπειδὴ δ' ἐν τοῖς περὶ κινήσεως, τὰ τρία αὖ λέγει τὰ
ταυτοῖα. Simpl. f. 286 b.

ὁ μὲν ἔν Εὐδήμῳ προϊσχυρήσας τὸ αὐτὸ κινῶν ὡς ὑπὸ Πλάτωνος
ἀποδείξει, διαιρεῖ πρῶτον τὸς τρόπους καθ' οὓς ἐνδέχεται τι αὐτοκί-
40 νητον λέγεσθαι, γράφων ὅπως "ἔστι γὰρ ὅλον ὅλον κινεῖται, ἢ μέρος
ὅλον, ἢ ἀπὸ πάλιν, ἢ μέρος μέρος. . . ὁ δὲ Ἀριστοτέλης ἐπὶ προ-
λαβῶν μὴ τὴν διαίρεσιν ταύτην, προσελθὼν δὲ τίθησιν αὐτὴν συντό-
μως, ὅπως λέγει "τὸ γὰρ ὅλον εἰ κινεῖται αὐτὸ ὑφ' ἑαυτοῦ, ἢ ὑπὸ
τῶν αὐτοῦ τινος κινῆται ἢ ὅλον ὑπὸ ὅλου" (γ. 28). νῦν δὲ εὐθὺς
45 καὶ ἐκαστον προσχωρεῖν τῶν τρόπων τὰ ἐπόμενα ἄτοπα δι-
κῶς. . . ἔπειτα ὁ Εὐδήμῳ διὰ τῶν αὐτῶν ὀνομάτων σαφέστερα
παράκειν γράφων ὅπως. . . τῷ δὲ "ἐν ὄν" προσέθηκεν ὁ Ἀρι-
στοτέλης

τέλης τὸ "καὶ ἄτομον τῷ εἶδει," ἦτοι ὡς φησιν Ἀλέξανδρος, καὶ αὐτὸ
ἐπὶ τῷ κινούμενῳ λεγόμενον, ὥσπερ καὶ τὸ ἐν ὄν, ὡς ἴσον δυνάμενον
τῷ ἐν τῷ ἐν ἀτόμῳ εἶδει. τὸ γὰρ ἐν ἀτόμῳ εἶδει ἐν καὶ ἀριθμὸν ἐστὶν
ἐν. ἢ τὸ μὴ ἐπὶ τῷ κινούμενῳ εἶρηται, τὸ δὲ ἄτομον τῷ εἶδει ἐπὶ τῆς
κινήσεως, ἢ καὶ τὸ ἐξῆς, κινήσει καὶ κινήσει ἐν ὄν τὴν αὐτὴν φορὰν
καὶ ἄτομον τῷ εἶδει. ταῦτα τῷ Ἀλεξάνδρῳ λέγοντος, μὴ ποτε
ἄμεινον ἄμεινον τό τε ἐν ὄν καὶ τὸ ἄτομον τῷ εἶδει, ἐφ' ὅλου τῷ
αὐτοκινήτῳ ἀκίνητον. τὸ δὲ ἄτομον τῷ εἶδει δηλῶν ὅπως εἶρηται τὸ ἐν
ὄν, ὅτι ἐκ ἀριθμῶν ἐν ἀλλ' εἶδει ἐν, τὸ ἀτόμῳ ἀπὸ τῶ ἐνὸς εἰλημ-
10 μένου. id. ib.

ὅτι δὲ ἄτοπον ὅλον τι ὑφ' ἑαυτοῦ ὅλου κινεῖται, πολλαχόθεν
καταμαρτύρομεν. πρότερον γὰρ τὴν αὐτὴν κινεῖται ἢ κινεῖται
αὐτοκίνητον, ἢ ἑτέραν; εἰ μὴ δὲ ἑτέραν, ἔκείν' ἂν ἀκριβῶς αὐτο-
κίνητον εἶη, μάλλον δὲ ὅλως, ἀλλ' ἕτερον μὴ αὐτὸ τὸ κινῶν ἕτερον
15 δὲ τὸ κινούμενον, εἴπερ καὶ αἱ κινήσεις αὐτῶν ἕτεραι. εἰ δὲ δὴ τὴν
αὐτὴν, ὅθεν ὑπονοήσας τις ἂν πῶς φέροι ἂν ἅμα καὶ φέροιτο τὴν
αὐτὴν φορὰν, ἢ ἀλλοιοῖτο καὶ ἀλλοιοῖ. Themist. f. 60 b.

ἀποδείξας ἀνεμφαίνοντα τὴν λόγον τὴν λέγοντα ὅλον τι ὑφ' 257 b
ὅλου ἑαυτοῦ κινεῖται, νῦν ὅτι καὶ ἀδύνατον ἐστὶ τούτο, ὡς προείπεν, ἀπο-
6 δεικνύσι. δείκνυσσι δὲ αὐτὸ τῷ τῆς κινήσεως ὁρισμῷ προσχωρούμε-
νος καὶ τῷ τῷ κινούμενῳ. . . προαγαγὼν δὲ ἐπὶ τῷ θερμῷ τὴν λόγον
ὁ Ἀριστοτέλης ἐπήγαγεν "ὁμοίως δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἕκαστον, ὅσων
τὸ κινῶν ἀνάγκη ἔχον τὸ συνώνυμον," τυχόντες εἰς συνώνυμον αὐτῷ
ἄγειν τὸ κινούμενον ὑπ' αὐτοῦ, ὅλον τὸ θερμαῖον θερμὸν ὄν θερμὸν
20 ποιεῖ τὸ θερμαίνόμενον, καὶ τὸ διδάσκον ἐπιστήμον ὄν ἐπιστήμον ποιεῖ
τὸ διδάσκειν. τούτο δὲ λέγει, ἐπεὶ μὴ πάντα τὰ ποιῶντα
ὁμοία αὐτοῖς ποιεῖ. ἢ γὰρ μάστιξ τὸς μύλωνας ποιεῖ, ἐκ ἔχουσα
αὐτὴ μύλωνας. διαιρεῖ δὲ ὁ Θεόφραστος ἐν τρίτῳ τῶν Φυσικῶν
ἢ περὶ Οὐρανῶν τὰ γινόμενα ὅπως. Simpl. f. 287.

ἅμα τε ἂν δυνάμει εἴη καὶ ἐνεργείᾳ πρὸς τὸ αὐτό, δυνάμει 257 b
μὴ καθὼς κινεῖται, ἐνεργείᾳ δὲ καθὼς κινεῖται. καὶ ἀτελής ἅμα καὶ τέ-
10 λειον καὶ ταῦτό, ἀτελής μὴ καθὼς δυνάμει, τέλειον δὲ ἥδη θερ-
μὸν καὶ ψυχρὸν ἥδη ἐνεργείᾳ. ὡς ἅμα εἴη θερμὸν τε ἥδη καὶ ἔπω
θερμὸν, καὶ ψυχρὸν ἥδη καὶ ἔπω ψυχρὸν. Themist. f. 60 b.

διαιρεῖ δὲ καὶ τούτο ὁ Εὐδήμῳ ὅπως. . . ὁ δὲ Ἀριστοτέλης 257 b
15 πρῶτον ἀναρεῖ τὸ μόνον μὲν τι κινεῖν, μόνον δὲ τι κινεῖται ὅπως
ὡς καὶ τὸ κινούμενον κινεῖται πάλιν τὸ κινῶν αὐτὸ καὶ τὸ κινῶν κινεῖται
ὑπὸ τῷ κινούμενῳ ὑπ' αὐτοῦ συμβαίνει γὰρ ὅπως ἐκάτερον ὑφ' ἐκά-
τερον κινεῖται, ὑπὸ τε τῷ κινούμενῳ ὑπ' αὐτοῦ καὶ ὑφ' ἑαυτοῦ. . . τὸ
δὲ "ἐγγύτερον δὲ τὸ πορρωτέρον τῷ κινούμενῳ τῆς ἀρχῆς ἢ τὸ με-
ταξὺ" εἴρηκεν ἀπὸ τῶ συγγενέστερον καὶ οἰκειότερον εἰς ἀρχῆς λό-
γον ἐστὶ τὸ πορρωτέρον τῷ ἐχάστῳ κινούμενῳ, ἢ περὶ τὸ μεταξὺ τού-
τε καὶ τῷ πορρωτέρον ὄντος. . . ὁ δὲ Ἀλέξανδρος διὰ τῶν εἰρημένων
δεδειχθῆναι φησὶ τὸ μὴδύτερον αὐτῶν ὑπὸ τινος ἔχουσαν καὶ ἄλλαν κινῆ-
20 θήσασθαι, ἀλλ' αὐτὰ ὑφ' αὐτῶν. ἄμεινον δὲ οἶμαι λέγειν ὅτι τὸ
μὴδὲν εἶναι πρῶτον κινῶν ἀποδείκνυται. καὶ πρὸς τὴν τέτυ κατα-
σκευὴν παραβλήναι τὸ ἐκάτερον αὐτῶν καὶ ἑαυτὸ κινεῖν, ὥσα διὰ τού-
τοι ἀρχειοειδέστερον καὶ πρῶτον δευχθῆναι. Simpl. f. 287 b.

257^α φέρει δέ, φησὶν δ' Ἀλέξανδρος, καὶ ἄλλη γραφή τοιαύτη
 20. "ἔτι ἐκ ἀνάγκης τὸ κινούμενον κινεῖν," καὶ ἀρθεῖται μᾶλλον αὐτῷ αὐτῇ
 ἢ γραφῇ. τὸ γὰρ "ἔλαβον τοῖσιν ἐνδοχέως μὴ κινεῖν," ὑπὸ τῷ Ἀρι-
 στοτέλει βῆθ' ἐν, ἀκολουθεῖν μᾶλλον τῷ "ἐκ ἀνάγκης τὸ κινούμενον κιν-
 εῖν." ἀλλ' εἰ ὅτως εἴη γεγραμμένον "ἐκ ἀνάγκης τὸ κινούμενον
 κινεῖν," πῶς συνάδει τὸ ἐπαγόμενον τὸ "εἰ μὴ ὑφ' αὐτοῦ;" εἰ μὴ
 ἄρα πρὸς τὸ κινούμενον συντάττεται τὸ ὑφ' αὐτοῦ. ἀλλ' ἔοικεν δ'
 Ἀριστοτέλης βούλει δειξάιναι τὰ συντρέχοντα ἀλλήλοις τὸ μήτε τὸ
 α' ἐξ ἀνάγκης κινεῖσθαι ὑπὸ τῷ β' μήτε τὸ β' ἐξ ἀνάγκης κινεῖν τὸ
 α'. καὶ ἀρχόμενος μὲν περὶ τῷ α' εἶπεν ὅτι ἐκ ἀνάγκης τὸ κινεῖν κιν-
 10 νεῖσθαι. προῖων δὲ περὶ τῷ β' ὅτι ἐνδοχέως μὴ κινεῖν. id. f. 288.

257^β καὶ τὸτο ὅν τετάρτον ἐπιχείρημα προσέθηκε δεικνύον ὅτι
 25. ἀδύνατον ὅτως αὐτοκίνητον τι εἶναι ὡς τῶν μερῶν ἀλλήλα ἀντι-
 κινύτων, διὰ τὸ συμβαίνειν καὶ τῶν μερῶν ἕκαστον αὐτοκίνητον
 εἶναι, καὶ συντρέχειν ἐπ' αὐτῷ τὴν ἀντίφασιν. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος
 15 τὴν ῥῆσιν ταύτην ὅτως ἔγραψεν "ὅτι ἢ κινεῖται κίνησιν κοινὴ αἰ,"
 ὅθεν τῆς ἐννοίας διαφερόσης. id. ib.

257^γ πῶς δὲ τότε ὅτι χωριζέμεν τὸ μόνον αὐτὸ μὴ αὐτοκίνητον
 31. ἔσαι, τὸ δὲ ὅλον ἐκεί. εἰ δὲ ὅλον ὑφ' ὅλου κινεῖται, ἔχον ἐν αὐτῷ
 ἢ ἐν ἡ πλείω μέρη αὐτοκίνητα, ἢ μὴ εἶπεν ὅτι ἀδύνατον δεικνύει
 20 τὸ ὅλον ὑφ' ὅλου αὐτοῦ κινεῖσθαι, ἵνα μὴ συνδράμῃ ἢ ἀντίφασιν, νῦν
 δὲ ἐν τούτῳ πρόκειται, ἀλλὰ τὸ δεῖξαι ὅτι ἀδύνατον τὸ ὅλον αὐτοκί-
 νητον ἢ ἐν ἡ πλείω μέρη ἔχειν ἐν αὐτῷ αὐτοκίνητα. εἰ ὅν ὅλον
 ὑφ' ὅλου αὐτοῦ καθ' αὐτὸ κινεῖται, τὰ μέρη καὶ συμβεβηκώς ἐν
 αὐτὰ αὐτὰ κοινοῖ. ὡς γὰρ ἐν τῷ ὅλῳ κινουμένῳ τὰ μέρη τὰ συνεχῆ
 25 καὶ συμβεβηκώς κινεῖται, ὅτω καὶ τὰ αὐτοκίνητα μέρη καὶ συμ-
 βεβηκώς ἐν εἴῃ αὐτὰ κινεῖντα. εἰ δὲ καὶ συμβεβηκώς, ἐκ ἐξ
 ἀνάγκης, ὥστε ἐὰν ὑποτεθῇ μὴ κινεῖν αὐτὰ, ὅθεν ἀδύνατον ὑπο-
 τεθῆσθαι. καὶ ἐγὼ μὲν οἶμαι μέχρι τούδε τὴν ἀπόδειξιν προαγαγεῖν
 ἐν Ἀριστοτέλει, δεικνύοντα ὅτι ἐκ ἀνάγκης ὅτως αὐτοκίνητον εἶναι
 30 τὸ ὅλον ὡς ἢ ἐν ἡ πλείω μέρη ἐν αὐτῷ αὐτοκίνητα ἔχον. εἴτε
 γὰρ ὑπὸ τῶν μερῶν κινεῖται, ἐκ ἐξ τὸ ὅλον πρῶτως αὐτοκίνητον,
 εἴτε ὅλον ὑφ' ὅλου αὐτοῦ κινεῖται, ἐκ ἀνάγκης ἔχειν ἐν αὐτῷ ἢ ἐν ἡ
 πλείω μέρη αὐτοκίνητα, ὅπερ ἔδει δεῖξαι. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος,
 ἐὰν ὑποτεθῇ, φησί, τὰ καὶ συμβεβηκώς αὐτοκίνητα μέρη μὴ ὄντα
 35 αὐτοκίνητα, ἀδύνατον μὲν ὅθεν ὑποτεθῆσθαι, ἐκείνι δέ, φησὶν, ἔσαι
 τὸ ὅλον κινούμενον, εἰ ὅτως ἦν αὐτοκίνητον, διότι τὰ μέρη αὐτῷ
 αὐτὰ ἐκίνοι. ἀλλ' εἰ ἡ ὑπόθεσις καὶ ὅλον ὑφ' ὅλου κινούμενον ἐλάμ-
 βανε τὸ ἐν ἡ πλείω μέρη αὐτοκίνητα ἔχον, ταύτης μετέσης τὸ
 ἀδύνατον ἐπὶ τῶν μερῶν χρὴ συναγαγεῖν. id. f. 288 b.

258^α ταύτην τὴν ῥῆσιν δ' Ἀλέξανδρος ἐδοξέ μοι καινοπρεπῶς ἐξη-
 3. γεινῆσθαι. σκοποῦν μὲν γὰρ αὐτῆς εἶναι φησὶν ἄλλο ἄτοπον προδιδόναι τῷ
 ὅλον αὐτὸ αὐτὸ κινεῖν λέγοντι λόγῳ ὅτω ὡς ἐκείνῳ τῶν μερῶν
 αὐτῷ αὐτοκίνητου ὄντος. τὸ δὲ ἄτοπον ταῦτον. εἰ ὅτως ἔχει, δῆ-
 λον ὅτι τῶν μερῶν ἕκαστον ἐξ αὐτοῦ κινούμενον καὶ ἄλλο κινεῖται. ὅτω
 45 γὰρ ἔσαι τὸ ὅλον αὐτοκίνητον, εἰ καὶ ἀλλήλα κινεῖται τὰ μέρη αὐτοῦ,
 ὄντα αὐτοκίνητα... αὐτὸς δέ, φησί, διὰ βραχέων θείει τὴν ἐπιχεί-
 ρησιν καὶ χωρὶς ἐξεργασίας ἐπαύσατο. ὅτω μὲν δ' Ἀλέξανδρος,

ὁ δὲ αὐτὸς τῷ Ἀριστοτέλει ὅσον ἐμὲ γνωσκόντων ὑποβέβηκεν τὰ μέρη
 κινεῖν ἀλλήλα, ἀλλὰ τὴν αβ' ὑφ' αὐτοῦ κινεῖσθαι λέγει καὶ ὑπὸ τῷ α'.
 μήποτε ὅν αἰσιν ἀσφαλές-τερον ἀκούειν τὸ εἰρημένον, ὅτι ἀπὸ
 τῆς ὅλης ἄρα τὸ μὴ κινεῖται ἀκίνητον ὅν τὸ δὲ κινεῖσθαι, ἐπισώσεται
 5 διὰ τὸ ἐφεξῆς τὸ εἰρημένον. id. ib.

ὁ μὲν Ἀλέξανδρος δείξας φησὶν ὅτι τὸ αὐτοκίνητον ἔχει τὰ
 μέρη τι κινεῖν ἀκίνητον τὸ δὲ ὑπ' ἐκείνου κινούμενον, διὰ τούτω δα-
 10 κρυπτον ἐκ τῶν ἀνάγκης συγκατεῖσθαι τὸ αὐτοκίνητον, ὅτι ἐξ ἀκινήτου
 μὴ κινύμενος δέ, καὶ κινούμενος ὑπὸ τούτῳ ἐκ ἀνάγκης δὲ κινύμενος
 ἐγὼ δὲ τί ταῦτα διαφέρει ἀλλήλων ἀπλῶς ὅτω λεγόμενα ἐν
 ἐφιστάτω. μήποτε ὅν τὸ πρότερον συντόμως εἰρημένον ἐξακλῆ
 νῦν δ' Ἀριστοτέλης, διελών πρῶτον εἰς τρία τὰ καὶ κίνησις καὶ
 ἢ πάχοντα. ἐπειδὴ γὰρ δυοῖν ὄντων τούτων, τὸ τε κινύμενος καὶ
 15 κινούμενος καὶ τὸ κινεῖν ἀκίνητον ὅν κινεῖ ἢ κινούμενον ὑπ' ἄλλου, καὶ τὸ
 κινούμενον ἢ καὶ αὐτὸ κινεῖν κινεῖται ἢ ὅθεν κινεῖται, δύο μὲν ἄρα ἔσαι
 τὸ τε κινεῖν ἀκίνητον ὅν καὶ τὸ κινούμενον μὲν μὴ κινεῖν δὲ ἕτερον, μὲ-
 20 σον δὲ ἀμφοῖν καὶ κοινὸν τὸ κινούμενον μὲν ὑπ' ἄλλου κινεῖν δὲ ἑαυτοῦ
 καὶ γὰρ καὶ ἐν τῷ κινεῖν ἦν τὸ κινεῖν καὶ τὸ κινεῖσθαι, καὶ ἐν τῷ κινεῖσθαι
 ἦν τὸ κινούμενον καὶ τὸ κινεῖν. ταῦτα ὅν τὰ τρία διαφερόμενα,
 καὶ ἐπὶ μίᾳ ἐκθέμενος γραμμῆς, δεικνύων ἐν τῷ τούτῳ πρῶτος
 25 ἐστὶ τὸ αὐτοκίνητον. ὅτι μὲν γὰρ ὅλον τὸ αβγ' αὐτοκίνητον ἐστὶ, ὅλον,
 εἴπερ ἔχει ἐν αὐτῷ τὸ τε κινεῖν αὐτὸ καὶ τὸ κινεῖσθαι ὑφ' αὐτοῦ.
 ἀλλ' ἐὰν ἀφελῶ, φησί, τὸ γ', ὁ κινούμενος ἦν μικρότερον δὲ κινεῖν,
 τὸ λοιπὸν τὸ αβ' κινεῖται αὐτό, εἴπερ τὸ μὲν α' κινεῖται ἦν ἐν αὐτῷ, τὸ δὲ
 30 β' κινούμενον, τὸ δὲ γ' ὁ κινεῖται αὐτό, ὅθεν ὅπως κινεῖται καὶ
 αὐτὸ ὅν. ἀλλ' ὅθεν τὸ βγ' κινεῖται αὐτὸ τὸ α' ἀφαιρεθέντος. καὶ
 γὰρ κινεῖται τὸ β', ἀλλ' ὅχι αὐτοῦ κινεῖται, ἀλλὰ τῷ ὑπ' ἄλλου κινεῖται
 α'. τὸ αβ' ἄρα μόνον ἐν τούτοις αὐτὸ αὐτὸ κινεῖται. ἀνάγκη ὅν τὸ
 αὐτοκίνητον συγκατεῖσθαι ἐκ τε τῷ κινεῖντος μὲν ἀκινήτου δὲ ὅπως καὶ
 40 τὸ κινούμενον μὲν μὴ ἐξ ἀνάγκης δὲ κινεῖντος, ἀλλὰ καὶ κατὰ ἄλλο
 ὡς κινούμενον λαμβανομένου. ζητήσῃ δὲ ἂν τις, ὡς οἶμαι, διὰ τί
 μὴ τὸ αγ' μᾶλλον αὐτοκίνητον πρῶτως ἀπέδειξε, εἴπερ τὸ μὲν
 κινεῖν μόνον. Simpl. f. 289.

εἰπὼν ὅτι ἀνάγκη τὸ αὐτοκίνητον ἔχειν τὸ κινεῖν μὴ κινούμενον
 45 δέ, καὶ τὸ κινούμενον μόνον δὲ κινεῖν ἐξ ἀνάγκης ἀλλ' ὅποτε ἐκ-
 χεν, ἐπάγει ὅτι ταῦτα ἔχει τὸ αὐτοκίνητον "ἀπτόμενα ἦν ἀμφο-
 ἀλλήλων ἢ θατέρου θατέρου." εἰ μὲν γὰρ εἴη καὶ τὸ κινεῖν σῶμα καὶ
 ὑπόθεσιν, ὥστε καὶ τὸ κινούμενον ὑπ' αὐτοῦ, ἀμφοτέρω ἀλλήλων
 αἴψα. ἅμα γὰρ αὐτῶν ἔσαι τὰ πέρατα, ταῦτα δὲ ἐστὶ τὰ ἀπτό-
 50 μενα, ὅν ἅμα τὰ πέρατα ἔστιν. εἰ δὲ τὸ μὲν κινούμενον σῶμα πᾶ-
 τως ἀνάγκη εἶναι, τὸ δὲ κινεῖν ἀσώματόν ἐστι καὶ ἀμφοτέρω, ὅτε
 ἀμφοῦ αἴψα ἀλλήλων, ἀλλὰ θατέρου θατέρου, καὶ ὁ κυρίως ἀλλὰ
 μεταφορικῶς. τὸ γὰρ σῶματος ἀπτεῖ τὸ ἀσώματος, ὡς ἐστὶ ἐν
 τῷ πρώτῳ τῶν περὶ Γενέσεως (c. 6 p. 323 a 31), ἐν οἷς φησὶν
 "ὥστε εἰ τι κινεῖται ἀκίνητον ὅν, ἐκείνο μὲν ἀπτόμενον ἂν τὸ κινεῖται, ἐκεί-
 55 δὲ ὅθεν. φησὶ γὰρ ὅποτε τὸν κινεῖντα ἀπτεῖται ἡμῶν, ἀλλ' ὅχι αὐτὸ
 ἐκείνου." τὸ γὰρ ἐνεργεῖν ἀπτεῖται λέγεται μᾶλλον ἢ περὶ τὸ πᾶν
 ταῦτα δὲ εἶπεν, οἶμαι, ἐνδείξας βούλομενος ὅτι συνεχῆ μὲν ὄντα

[illegible]

τὰ τῷ αὐτοκτονίῳ μέρα ἄπειρον ἁλλήλων, ἅσπερ ἀμφοτέρω
σώματα εἶπεν· ὅσον γὰρ ἐκ τῶν εἰρημίων, ἔπειθ' ὅθλου εἰ σώματα ἢ
ψυχὴ ἢ ἀσώματος. οἱ γὰρ σῶμα· ἢ ψυχὴ ἀνέγκη καὶ αὐτὴν
ἵππεδ' τῷ σώματος, ὡς τὸ σῶμα αὐτῆς· εἰ δὲ μὴ εἴη σῶμα,
οὐκ ἔστι μὲν ἄρα τῷ σώματος, τὸ δὲ σῶμα αὐτῆς ὑπέκει. διὸ εἶπε
ἡμεῖς βάτερον· ὃ γὰρ τῷ τὰ πέριτα συμβαλλειν, ἀλλὰ τῷ
πᾶσι τι εἰς τὴν ὑσῖαν ὑπὲρ τῶ ἀσώματου τὸ σῶμα, ὡς ἐπὶ λοι-
πῶν καὶ λύπης· λέγομεν γὰρ ἡ ψυχὴ μὴ ἢ λαιδωρία καὶ ἢ λύπη,
ἀλλ' ἐν ἐγὼ τῆς λύπης ἢ τῆς λαιδωρίας. (ζωὴ) ἦν ὑπὸ τῆς ψύ-
χης τὸ σῶμα καὶ γὰρ ζῶν καὶ αἰδητικόν, πάχον εἰς τὴν ὑσῖαν ὑπὲρ
αὐτῆς· ἢ μέντοι ψυχὴ εἰς τὴν ὑσῖαν ὅθεν πάχει ὑπὲρ αὐτῆς, εἰ
καὶ ὑπὲρ τῷ πνεύματος· εἶδος γὰρ ὅσα τῷ πνεύματος συμβαίνει-
καὶ αὐτῷ. cod. Reg. 1853.

ἡ ἐν ἀρχῇ τῆς ἄλλης ταύτης ῥήσεως λέξεις ἡ λέγουσα "εἰ μὴ ὅν
 συνεχές ἐστι τὸ καὶν, τὸ μὴ γ' κινούμενον" καὶ τὰ ἑξῆς ἀναταλλὰς
 ἄνθρωπος ἔχειν δοκεῖ τῷ Ἀλεξανδρῷ· οὗ γ' ἀνταποδύσωνται φησί,
 "ἂν δὲ μὴ συνεχές," ὅτως εἶπεν, ἔδωκε δὲ ἀνταποδίδωσιν μὴ 35
 ὅτι ὅν, φησί, τὸ λεγόμενον τοῦτόν ἐστιν· εἰ μὴ ὅν συνεχές ἐστι τὸ
 καὶν, ἔτι ἄλλοον· ἐπεὶ μέντοι τὸ κινούμενον τὸ ἐν τῷ αὐτοκινήτῳ
 συνεχές ἐστι. δηλοῦντι τὸ πᾶν τὸ ἐκ τοῦ κινήτος καὶ τοῦ κινουμένου,
 περ ἐστὶ τὸ αὐτοκίνητον, αὐτὸ ἑαυτὸ κινεῖ. ὅτω μὲν ὁ Ἀλεξανδρος.
 ἡ πῶτε δὲ οὗς ἐπὶ γραμμῶν ποιησάμενος τὴν ἀπόδειξιν, ἔξ ὑπὸ 40
 ὅπως καὶ τὸ καὶν συνεχές λαμβάνει. φηλοὶ δὲ καὶ ἡ ἐπαγομένη
 ἀπόδειξις, ἡ συνεχές ὑπόθετο καὶ τὸ καὶν, λέγουσα "ἀπορίαν δὲ ἔχει,
 ἂν ἀφ' ἧς τις ἢ τῆς α', εἰ συνεχές μὴ τὸ καὶν κίνητον δι'" (γ. 27).
 ὡς δὲ ὅν διὰ τῶν νῦν λεγομένων τὴν τρόπον δεῖξαι τῆς τῷ αὐτοκί-
 νητον κινήσεως, προσηκόν ὅτι ἐκ κινήτος κινήτην εὐγινώσκου, καὶ ἐκ 45
 κινήτου μὴ μὴ ἐξ ἀνάγκης δὲ κινήτος. καὶ τὰτα πάλιν αὐτὸ βε-
 βαιώμενος λέγει ὅτι τὸ μὴ κινούμενον ἐξ ἀνάγκης συνεχές ὅτος,
 οὗ δίδωκεν πρότερον, τῷ δὲ κινήτος ὑποτιθέμενον συνεχές,

Ծվեալէս անբարոյրտն խորհի, աս թաւ ան՝ իւր՝ ասոյ. Simpl.
L. 289 ձ:

το τιμή δὲ ἀντιγράφους μὲν τὸ "καὶ" δὲ τὸ β'. μόνον." πρὸ-253
 σκα) "τὸ δὲ γ' ὑπὸ τοῦ β' ἔκτετι. ἀδύνατον γάρ." ἐκ οὗτοι δὲ τὴν 26.
 προσηλῆται ταύτην ὁ Ἀλέξανδρος, ὅτε τὰ πλεῖστα, ὡς ἔκαμε, τῶν ἀν-
 τιγράφων. - εἰ δὲ ἐξ ἀρχαίων γραμμῶν εἴη, λέγοι ἂν ὅτι ἡ
 πρώτη σίξασις τοῦ αὐτοκινήτου ἐκ κινεσθέντος ἐστὶν ἀκινήτου καὶ κινε-
 μένου, ἡ κινεῖται μὲν ποτε καὶ αὐτὸ κινούμενον πέφυκεν, ὃ μέντοι ἐξ
 ἀκινήτου κινεῖται. id. ib.

ταύτη δὲ τῇ ἐπιχειρήσει καὶ ἐν τῷ πρὸ τούτου βιβλίῳ (7 1) κτ' 253.
τὴν ἀρχὴν ἐχρήσατο, βυζαντινοὶ δεῖξαι ὅτι τὸ αὐτοκίνητον ὑπὸ
22.
πῶς ἔν, φησὶν ὁ Ἀλεξάνδρος αὐτὸς ἐκτεταμένος
πρὸς τὸν ἀπὸ τοῦ μέρους τοῦ αὐτοκινήτου καὶ ὅλος ὡς αὐτοκίνητον
λέγονται. ἐκ τῆς ὅλης ἐκτετατῆς αὐτοκινήτου ἀλλὰ τὸ μέρ-
ρος αὐτῆς, ὃ καὶ ἀφαιρέθην αὐτοκίνητον μένει· καὶ λύει τὴν ἀπορίαν
καλῶς, ὅτι ὁ ὅλος λέγων τὸ μέρος ἐν τῷ ὅλῳ αὐτοκίνητον, ὡς
ἐνεργεῖα αὐτὸν καὶ ἡδὴ ὑπετίθετο... καὶ ἄλλως δὲ τὴν ἐπέ-
βαλον ὁ Ἀλεξάνδρος, ὅτι καὶ διαμετρεῖ καὶ κινῶμενον· ἐκ ἧδος καὶ
ὡς κινῶμενον διαμετρεῖται ἔστιν... τούτου μέντοι, φησὶν ὁ Ἀλεξάνδρος,
λεγομένην δεῖ ζῆναι πῶς δυνατὴ ἡ ὑπόθεσις· καὶ ἐν τῷ πρώτῳ
αὐτοκινήτῳ μέρος πρὸς ὑποτιθεμένην ἡραμεῖν. id. ib.

ἔπει περὶ τῷ αὐτοκινήτῳ τοῖς λόγοις ὁ Ἀριστοτέλης διαφέρει 253
 ρεῖς πρὸς Πλάτωνα δεκάτῃ, καλῶς ἂν ἔχοι καὶ ταύτην ἰδεῖν τὴν
 διαφορὰν... ὁ Πλάτων πρῶτως μὲν καὶ κυρίως αὐτοκίνητον εἶναι
 τὴν ψυχὴν βάλει πᾶσαν, ἥ ὡς τοῖς ἀκριβεστέροις τῶν ἐξηγητῶν
 δεκάτῃ τὴν λογικὴν, διὰ δὲ ταύτην καὶ τὸ ζῶον αὐτοκίνητον γίγνεται
 ἵκνυται αὐτοκινήσιος μεταλαμβάνον... ὁ μέγας Ἀριστοτέλης μὲν
 τὰς φυσικὰς μεταβολὰς κινήσεις ἀεὶ καλεῖν, τὴν ψυχὴν
 ἐνεργεῖν ἀλλ' ἔχει κατὰ τὴν νομίζε. καὶ ὁμοίως ἔστι ἐν τῇ πρώτῃ τῆς
 περὶ Ψυχῆς (1 3) τὰς φυσικὰς κινήσεις τῆς ψυχῆς ἀποφάσκων...
 ταύτας δὲ καὶ ὁ Πλάτων ἀποφάσκει τῆς ψυχῆς ἐν ταῖς ἐννέα κινήσεσι
 ταῖς πρὸς τῆς ψυχῆς αὐτὰς ἐν τῇ δεκάτῃ τῶν Νόμων
 (p. 894) καταριθμώμενος... ὥστε ὁ περὶ πρᾶγμα κῆν ἀλλὰ
 περὶ ὄνομα τοῖς φιλοσόφοις ἐστὶν ἡ διαφορὰ, ὥσπερ καὶ ἐν ταῖς
 πλείοσι τῶν ἄλλων. id. ib.

δείξας ὅτι τὸ πρῶτως κινῶν καθ' ἑκάστην κίνησιν ἀκίνητον ἐστὶ 253
 νῦν δείκνυσιν ὅτι τὸ πρῶτως κινῶν καὶ αἰθῶν εἶναι χρή, ὥς τε καὶ τῆς 10.
 τοιαύτης μεταβολῆς τῆς ως γενέσεως καὶ φθορᾶς ἀνεπίδεκτον εἶναι.
 καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐπιχειρήματα κοινὰ τε ἐπὶ κινήσεως ἀπλῶς καὶ σύν-
 τομον καὶ σαφές ἐστιν. ὅτι μὲν ἔκαστον τῶν ἀκινήτων μὴ κινῶντων
 δὲ αἰθῶν φησιν εἶναι ὑδὲν πρὸς τὴν περὶ ταῦτα λόγον. καὶ ὅτι τῆτο
 ζητεῖν νῦν, εἰ αἱ ψυχαὶ πᾶσαι ἀθάνατοι εἰσιν (αὐτῶν γὰρ εἰσιν αἱ
 ἐν τοῖς αὐτοκινήτοις ἀκίνητοι μὴ κινῶσαι δέ). ἄλλως γὰρ πραγμα-
 τίας ἢ περὶ τῆς ψυχῆς σκέψιν. πῶς δὲ ἐκ τῆς μεταβολῆς
 εἴπω νῦν, καὶ ὅτι πῶς καὶ κινήσεως, ἵνα καὶ τὴν γένεσιν καὶ τὴν φθορὰν
 περιλάβω. καὶ καὶ συμβεβηκός δὲ τὸ πρῶτως κινῶν ἀκίνητον φησιν.
 καὶ ταύτη γὰρ διαφέρει τῶν ἐν τοῖς αὐτοκινήτοις ἀκινήτων μὴ κινῶ-
 ντων δέ, ὅτι ἐκείνη καθ' αὐτὰ μὴ ἀκίνητα καὶ συμβεβηκός δὲ κινῶ-

συνεχῶς κινούμενης καὶ κινήσεως· ὑφ' αὐτῶν γὰρ ὁ κινῶν καὶ συμ-
βεβηκός, διότι τὸ κινῶν ἐν ὅλῳ ἐστίν, τὸ δὲ ὅλον ὁ κινῶν· καὶ μόρια
γὰρ κινῶν τὰ κύβηλιν κινούμενα καὶ ὁ καθ' ὅλα. τὸ δὲ καὶ συμβεβη-
κός ὑφ' αὐτῶν κινῶν τῶν φθορῶν ὑπάρχει μόνος· τὸ γὰρ "μό-
νος" ἀντὶ τοῦ μόνους εἶρη. καὶ ὁ μὲν Ἀλεξανδρὸς τὰς ἐν ταῖς πλα-
νωμέναις σφαίραις ψυχὰς καὶ συμβεβηκός πνεῦμα φησιν, ὅτι
ὑφ' αὐτῶν μέντοι ἄλλ' ὑπὸ τῆς τὰ σώματα αὐτῶν κινήσεως, διότι
ἐν τούτοις εἰσι κινούμενοι ὅτι ἐπὶ τὰ αὐτὰ ἐφ' ἃ κινῶν ὑπὸ τῶν
ἐν αὐτοῖς ἀκινήτων. τὸ δὲ πρῶτον, φησὶν, αἴτιον τὸ τῆς ἀπλαντοῦς
κινήσεως ὅτε ὑφ' αὐτῶν ὅτε ὑπ' ἄλλων κινῶντο ἂν καὶ συμβεβη-
κός, τῷ μίαν κίνησιν κινῶν τὴν ἀπλαντὴν, καὶ ταύτην ἐν τῷ αὐτῷ
μενόντων τῶν πόλων, καὶ τῷ μὴδὲ τῇ ἀρχῇ εἶδος εἶναι τὸ κιν-
όμενον σώματος, ἀλλ' ὅσων τινὰ κοχωρισμένων. ταῦτα μὲν ὅτι
Ἀλεξανδρὸς λέγει, τὰς ἄλλας πάσας ψυχὰς εἶδη νομίζων ἀχώ-
ριστα τῶν σωμάτων. ἀλλὰ τὸτο μὲν ἐν ἄλλοις ἐξετάσαντες ἐν
οἰκώτερον. id. ib.

259 b 32. δαίνας πρῶτον ὅτι ἐστὶ κινήσεις αἰετῶν, καὶ ὅτε γένεσι κατε κινή-
σεις πρότερον μὴ ὕστα ὅτε φθίρεται ποτε ὡς· καὶ αἰετῶν κινήσιν,
εἴτα ἐφεξῆς δαίνας ὅτι τὸ πρῶτως κινῶν καθ' ἑκάστην κινήσιν, ὡς ὁ
Εὐδήμους προσέειπεν, ἀκίνητον εἶναι χρὴ καὶ αὐτὸ καὶ καὶ συμ-
βεβηκός, εἶναι δὲ καὶ αἰετῶν ὡς αἰετῶν κινήσεως αἰετῶν, ἀνάγκη εἶναι
φησὶ τὸ πρῶτως κινῶμενον ὑπὸ τῷ ἀκινήτῳ καὶ αἰετῶν κινήσεως αἰετῶν
καὶ αὐτὸ εἶναι· συνεπάρχει γὰρ ἀλλήλοις τὸ κινῶν ὡς κινῶν καὶ τὸ κιν-
όμενον ὡς κινῶμενον. αὐτὸς δὲ καὶ ἄλλων ἀπαδείκνυται τὴν προσέειπεν
λαβὼν γὰρ ὁμολογημένον τὸ εἶναι γένεσιν καὶ φθορὰν ἐν τοῖς ὅσι,
συνημμένον τι τοῦτον ἐπάγει. εἰ μὴ ἐστὶν αἰετῶν κινῶμενον τε καὶ
κινῶν, ὅτι ἂν εἴη γένεσις αἰετῶν καὶ φθορά. ἀλλὰ μὴ ἐστὶν ταῦτα·
ἔστιν ὅρα αἰετῶν τι κινῶμενον τε καὶ κινῶν. id. f. 294 b.

259 b 33. τί ποτ' ὅτι εἶπον τὸ πρῶτον κινῶμενον, καὶ ὅτι ἀπλῶς τὸ κιν-
όμενον; ὅτι κινῶν μὲν καὶ τὸ ἐκ γένεσιν καὶ φθορᾷ ὑπὸ τῆς ἀκινήτου
ἀρχῆς, ὁ πρῶτος δὲ. ἀλλὰ διὰ μέσον τινός. ὁ γὰρ ἂν ἄλλως ἢ
γένεσις, εἰ καὶ μὴ τι σῶμα ἦν μεταξὺ, κινῶμενον μὲν ὑπὸ τῷ πρῶτῳ
καὶ ἀκινήτῳ, κινῶντος δὲ τὰ ὅλα, καὶ γινόμενον αὐτοῖς αἰτίον τῆς
ἐς ἄλλα μεταβολῆς. καὶ γὰρ ὁ ἀκίνητος ἀρχὴ τὴν αὐτὴν αἰετῶν κινή-
σει τρόπον καὶ μίαν κίνησιν, ὅτε ὅταν αὐτὴ μεταβαλλομένη πρὸς τὸ
κινῶμενον ὑπ' αὐτῆς, εἶον ὁ ὅτι. καὶ ὅτι ὑπὸ τῷ ὅτι πάλιν
κινῶμενον. ὅσον ὁ ἥλιος, διὰ τὸ ὅτι ἄλλως καὶ ἄλλως ἔχει πρὸς τὰ
πράγματα, ὁ τῆς αὐτῆς ἐστὶ κινήσεως αἰετῶν, ἀλλὰ προσκινῶν μὲν
τῆσδε, ἀπὸν δὲ αὐτοῖς ἐτέρας, καὶ ποτὲ ἡμεῖν πείσσει, ποτὲ δὲ
κινῶν. Themist. f. 61.

260 a 6. εἰπὼν δὲ "τὸ κινῶμενον ὑπὸ τῷ ἀκινήτῳ" προσέθηκεν "ἢ κιν-
όμενον ἢ καὶ", διότι ὑπὸ μὲν τῷ ἀκινήτῳ προσεχῶς κινῶν ἢ ἀπλαντῶς
ὑπὸ δὲ τῷ ἀπλαντοῦς κινῶμενον ἢ καὶ πλανώμενον, "ἐν ἐναντίοις δὲ
τόποις ἢ εἰδοῖς" λέγει, ὅτι ποτὲ μὲν πλησιάζει ἡμῶν ὁ ἥλιος καὶ τὰ
ἄλλα ἄσπρα διὰ τὴν ἐγγύτητα τοῦ ζωδιακοῦ, ποτὲ δὲ ἀφίστανται, καὶ
πρὸς τὰ νότια ὁμοίως διατίθενται, καὶ ὅτι μὲν ὑψηλότερα γίνονται ὅτε
δὲ περυγιάτερα. ἐν ἐναντίοις δὲ εἰδοῖς ψυχροτέρους ἢ θερμότερους,
ὅτι καὶ τὰς διαφορὰς αὐτῶν θέσεις τῶν ἐναντίων εἰδῶν τούτων καὶ

τῶν τούτων ἐστὶ ποιητικά. τὰ καὶ δὲ τις αἰετῶν τὰ ἐν ἐναντίῳ
τῷ Πλάτωνος (p. 246) ἐνταῦθα παρατίθεται τὸν Ἀριστοτέλην, ὅτι
ἐκείνος λέγει "ψυχὴ πᾶσα παντὶ ἐπιμαλεῖ" τὸ ἐν ψυχῇ, πάντα δὲ
ὑπερὸν περιπαλεῖ, ἄλλοτε ἐν ἄλλοις εἰδοῖς γινόμενα." πρὸς γὰρ τῇ
τῶν ἐκείνῃ εἰδῶν θεωρίαν διαφέρων ὄντων καὶ αἱ κινήσεις αὐτῶν ἴ-
σων διαφοροὶ, καὶ ἡ ἀπὸ τῶν κινήσεων ἐνταῦθα διαφορὰ ὑφίσταται.
Simpl. f. 294 b.

ἀρχὴν τῆς σκέψεως εἶναι φησιν, πότερον ἐνδέχεται συνεχῶς
κίνησιν εἶναι καὶ ὅ, καὶ ἐνδέχεται, τίς αὐτή. αὐτὴ δὲ καὶ πρώτη τῶν
κινήσεων ἐστίν. ἀλλὰ τὸ μὲν αἰετῶν συνεχὴ κίνησιν εἶναι, τὴν
ὑπερθέμενος μετ' ἑλπίου ζητήσιν. id. f. 295.

φυσικώτερον λέγει τὴν περὶ αὐξήσεως, τροφῆς πρὸς τὴν
λέγων αὐξέειν καὶ αὐξομένην, ἥπερ ἐν ταῖς Κατηγορίαις (c. 14)³
ἔλεγε τὸ τετραγώνον αὐξέειν τῇ περιβάσει τοῦ γινόμενου. id.
f. 295 b.

ταῦτα ὁμολογημένους ἐνδείκνυται καὶ ὅτι αὐτῷ ἀρέσκει τὸ ἐπιμα-
λεῖν, ἀλλὰ τοῖς λόγοις τὰ πρῶτα σοφίᾳ ἀμετάβλητα εἶναι
καὶ ὕστα, διακρίσει πάντων αὐτῶν καὶ συγκρίσει ποῦσιν, ὡς καὶ
Ἀλεξανδρὸς καὶ Ἐμπεδοκλῆς λέγουν. ἀλλὰ μόνον μῆτις τε διὰ
λατρεῖς τε μνηστικῶν. Philop. in cod. Ottob. 32.

τὸτο τὸ ἐπιμαλεῖν ὅτι ἀρέσκει αὐτῷ, ἀλλὰ δι' Ἀλεξανδρῶν
καὶ Ἐμπεδοκλῆα λέγοντας "ἀλλὰ μόνον μῆτις τε διαλλαχῆς τε μ-
νηστικῶν." φησὶν ὅτι καὶ ἐκείνος πρῶτη καὶ καὶ τῶν κινήσεων
εἰ γὰρ πάντα τὰ πάλιν πυκνῶσαι καὶ ἀραιῶσαι γίνονται, ὅ ἐστιν ἐν
αἰετῇ καὶ διακρίσει. διακρίσεις δὲ καὶ σύγκριστις γίνονται συν-
δυαμένων τῶν σωμάτων, πᾶσα μεταβολὴ δὲ τῆς καὶ πᾶσι
κινήσεως. ἐκ δὲ τῶν "δοκῶσι" καὶ τῶν "λέγουσι" δακτυλῶν ὅτι ἐκ
ἀρέσκου τῷ δόγματι. cod. Reg. 1853.

εἰπὼν τὴν πυκνῶσαι καὶ μαινώσιν σύγκριστις εἶναι καὶ διακρίσει
προσέθηκε "καθ' ὅς γένεσις καὶ φθορὰ λέγει" τῶν ὅσων, ὅτι
ὅτι ὁ μόνον ἀλλοιώσεως καὶ ἀντιθέσεως ἀλλὰ καὶ γένεσις καὶ φθορὰ
καὶ τῶν μεταβολῶν ἀπρηγῆται. εἴτε γὰρ σύγκριστις καὶ διακρίσεις
ἐστὶν ἡ γένεσις καὶ φθορὰ, ὡς ἤρκετο Δημοκρίτῳ τε καὶ Ἀλεξανδρῷ
καὶ Ἐμπεδοκλῇ, καὶ ὅσοι τὰ πρῶτα σώματα ἀπαθῆ υποθέμενοι τε-
λέως ἐκ τούτων ἐγένοντο τὰ ἄλλα, καὶ ὅσοι ἐν ὑποθέμενοι τὴν
ὥσπερ Ἀναξίμανδρος τὸ μεταξὺ, πυκνῶμενα τὸτο καὶ μαινώμενα
τὰ ἄλλα ἀπαθῆται φθορᾷ, αὐτῶν ἀλλήλους τὴν ζῆναι, ὅτι
καὶ ἀλλοιώσιν καὶ γένεσις καὶ φθορὰ, καὶ ὅπως ὕψος καὶ ἐστὶν
συν καὶ διακρίσει τὴν γένεσιν καὶ τὴν φθορὰν ἐπιτελεῖται, ὡς
ἀπὸ ἀλλοιώσεως ὡς εἶπεν ἡγεῖται σύγκριστις καὶ διακρίσεις. εἰπὼν δὲ
"καθ' ὅς γένεσις καὶ φθορὰ λέγει" προσέθηκε "τῶν ὅσων" αὐτῷ
γὰρ αἱ κυρίως γένεσις καὶ φθορὰ... ἐπιστῆσαι δὲ ἔδει, καὶ
ποτὲ καὶ τῇ αὐτῇ μῆτις τὴν ἀπὸ τῆς συγκρίσεως καὶ διακρί-
σεως καὶ τῆς αὐξομένης καὶ μεινόμενης προσεπάρχειν ἐνδείκναι τὴν
τῶν μεταβολῶν καὶ γὰρ τούτων καὶ τῶν μεταβολῶν μνηστικῶν, τὸ
μὲν αὐξομένην συγκριμένην αὐτῇ τῆς τροφῆς, τὸ δὲ μεινόμε-
νην διακρινόμενην ἀπ' αὐτῆς τῆς τροφῆς. κατὰ ταῦτα δὲ ὁ Ἀριστοτέλης
συμφωνεῖν βύβληται καὶ ἐν τῇ μετῴχῃ καὶ ἐν τῇ μετῴχῃ καὶ ἐν τῇ μετῴχῃ.

δικαίω τῶν Νόμων (p. 893) πρώτην ἀπασῶν εἶναι λέγει τὴν
 καὶ τὴν κίνησιν, ἀπὸ ταύτης δὲ ὑφίστασθαι τὴν σύγκρισιν καὶ τὴν
 ἀκρίβειαν, καὶ ἀπὸ ταύτης τὴν αὐξήσιν καὶ τὴν μείωσιν. Simpl.
 f. 295 b.

12 γένεσις δὲ καὶ φθορὰ ὑστέρᾳ φορέας, ὅτι εἴτε αὐτὸθεν σύγκρι-
 13 σις ἢ γένεσις, ὡς Δημόκριτος οἶσιν, καὶ διακρίσις ἢ φθορὰ, εἴτε καὶ
 ἀλλόωσις μὴ ἢ γένεσις, προηγμένη δὲ σύγκρισις καὶ διακρίσις, καὶ
 ὅπως ἂν ἢ φορὰ πρώτη ὑπάρχοι. Themist. f. 61 b.

14 ἰσχυρὰς καὶ ἄλλας ἐπιχειρήσεις παραδόναι δεκνύσας ὅτι πρώτη
 15 τῶν κινήσεων ἐστὶν ἢ φορὰ, διαίρεσιν ποιῶν τῶν τῷ πρότερον σημει-
 16 ομένων, ὅπερ ἐν ἀρχῇ παραληπῶν νῦν ἀνεπλήρωσε, καὶ καὶ πάντας
 τὰς τρόπους καθ' ὅς λέγει κυρίως τὸ πρότερον, δείκνυσιν πρώτην
 ἵνα τὴν φορὰν τῶν ἄλλων κινήσεων. τρεῖς δὲ ἐνταῦθα τῷ προ-
 17 τῶν τρόπους ἐξετάσθω. . . ἐν δὲ ταῖς Κατηγορίαις (c. 12) πρὸς τῷ
 καὶ φύσιν καὶ καὶ χρόνον πρότερον τέθεικεν ἄλλα τῷ πρότερον σημει-
 18 ούμενα. . . ἐν δὲ τῷ δέλτα τῆς Μετὰ τὰ Φυσικὰ (c. 11) πλείο-
 19 νος ἐκτίθει τὸν τρόπον τῷ πρότερον καὶ ὑτέρῳ. . . ἐνταῦθα δὲ ἐπὶ κί-
 20 νήσεως ζητῶν τὸ πρότερον καὶ ὑστερον, ὅσα χρήσιμα πρὸς αὐτὴν ση-
 μασιμὰ παρῆλθεν. τὸ γὰρ καὶ θεοῖν εἶπερ ὅπως εἴη ἐν τῇ κινή-
 21 σε, καὶ τὸν χρόνον ἂν λαμβάνοιτο, ἢ τάχα ἢ τῶν προτέρων καὶ
 ὅπως σωματικῶν πρότερα ἂν καὶ αὐτὴ λέγοιτο τῇ θέσει. ἐκείνῳ δ'
 ἠρξάμενος ἀξίον, ὅτι ἐν μὴ τῇ Μετὰ τὰ Φυσικὰ συνήψε τὸ καὶ φύ-
 22 σιν καὶ κατ' ὑσίαν, ἐνταῦθα δὲ διεῖλεν αὐτό. Simpl. f. 296.

23 ἐπεὶ οὖν ἢ ἀπορία. δοκεῖ γὰρ ἐνὸς ἐκάστου ἀτόμου ἢ γένεσις
 ἐπὶ τῆς καὶ τόπον κινήσεως εἶναι. ἐπιλύει γὰρ λέγων ὅτι πρὸ
 24 ἐκάστης γενέσεως ἐστὶν ἢ καὶ τόπον κινήσεως τῶν γεννητῶν, καὶ πρὸ
 ταύτης ἢ τῶν ἐρασίων, ἥτις καὶ αὐτὴ γονα. Philop. in cod.
 Ottob. 32.

25 ἀλλὰ τὸτο δόξειεν ἂν ὑπεραντίον εἶναι τοῖς πρότερον εἰρημέ-
 26 ναι. εὐρίσκει γὰρ γένεσις πρότερα φορέας, εἴ γε δεῖ γενέσθαι πρῶ-
 27 τῳ, εἰ ὅπως κινεῖται. τὸτο δὲ ἐφ' ἐνὸς μὴ ὅπως τῶν γινόμενων
 ἀφ' ἑαυτῶν, ἀπλῶς δὲ ἐκ ἀληθείας. ἀνάγκη γὰρ ἕτερον τι πρότερον κιν-
 28 ῆται καὶ φορὰν, τὸ γεννητῶν τῷ γινόμενῳ, ὃν ἤδη καὶ ὁ τριηκοῦτα
 γινόμενον, καὶ τὸτο ἕτερον πρότερον. ἐπὶ γένεσιν ἀδύνατον εἶναι
 29 πρώτην. Themist. f. 61 b.

30 ὅτι ἡ ἀκριβολογία περὶ τὴν λείαν. ἔδει γὰρ προτάξαι, ὡς
 31 ὅπως προεῖπον, τῆς αὐξήσεως τὴν ἀλλοίωσιν. φθίσσεως δὲ καὶ
 32 φθορᾶς ἢ μὴ τῇ αὐξήσει ἢ δὲ τῇ γενέσει ἀντίκειναι. "ὅπως δὲ φα-
 33 νηὶ τὸ γινόμενον ἀτελὲς καὶ ἐπ' ἀρχὴν ἰόν." ἐνταῦθεν ὅτι καὶ τῇ φύ-
 34 σιν πρότερα ἢ καὶ τόπον δείκνυσιν, ὥστε τελειότερα καὶ τοῖς τελειο-
 35 τῶν μᾶλλον ὑπάρχουσα. "ἐπ' ἀρχὴν ἰόν," τῷ τῆς ἐπὶ τὸ τέ-
 36 λος αὐτοῦ. Philop. in cod. Ottob. 32.

37 τὴν λύσιν τῆς ἐκείσεως τῆς ἀπὸ τῆς γενέσεως ἐνεχθείσης
 38 ἤρχη τῷ τρίτῳ ἐπιχειρήματος ἐποιήσατο, τῷ δεικνύοντος ὅτι καὶ
 39 κατ' ὑσίαν πρώτη τῶν ἄλλων ἐστὶν ἢ καὶ φορὰν κινήσεως. τὸ δὲ καὶ
 40 φύσιν πρῶτον καὶ κατ' ὑσίαν πρῶτον ὀνομάζει, συμφώνως τοῖς ἐν
 τῇ Μετὰ τὰ Φυσικὰ (Δ 11) περὶ τούτων εἰρημένους. . . καὶ ὅτι μὴ
 ἢ φορὰ τελευταία τοῖς ἐν γενέσει ὑπάρχει, δείκνυσιν ἐκ τῷ τὰ μὴ

κατ' ὑσίαν ἀτελέσσει, ὥσπερ τὰ φυτὰ καὶ τῶν ζώων τὰ προσπε-
 φυκότα, ἅπερ ζωόφυτα καλεῖται, ὅθεν ὅπως κινεῖται καὶ τόπον,
 τοῖς δὲ τελειωμένοις τελευταῖον ὑπάρχειν τῷτο. ὅτι δὲ τὸ τῇ γε-
 41 νέσει ὑστερον τῇ φύσει καὶ τῇ ὑσίᾳ πρότερον ἐστὶν, δείκνυσιν ἐκ τῷ
 γινόμενον ἐν τῷ ἐπὶ γένεσιν ἀτελὲς ὃν ὁδεύει ἐπὶ τὴν ἑαυτοῦ τε-
 42 λειότητα ὡς ἐπ' ἀρχὴν καὶ πρῶτον τῇ φύσει. ἢ γὰρ τελειότης ἀρχὴ
 ὡς τὸ εἶναι καὶ τὸ τέλος. Simpl. f. 297.

43 τὸτο τὸ ἐπιχείρημα δύνανται δεκτικὸν εἶναι τῷ πρώτῳ τῶν 261
 44 ἄλλων κινήσεων εἶναι τὴν φορὰν καὶ τὰς τρεῖς τῷ πρότερον τρόπους 23
 45 ὡς ἀποδεδωκεν. ἐστὶ δὲ ταῦτον. ἐδείχθη πρότερον ὅτι τὸ αὐτο-
 κίνητον προὑπάρχον καὶ χρεόν καὶ ὑσίᾳ τῶν κινόντων καὶ κινουμένων
 ἀρχὴ τῶν ταύτων ἐστὶν, καὶ ὅτι τὴν καὶ φορὰν κίνησιν ἰδίως καὶ κυρίως
 κινεῖται τὸ αὐτοκίνητον. εἰ γὰρ ἢ καὶ τόπον κινήσεως οἰκεία ἐστὶ τῆς
 ἀρχῆς καὶ αἰτίας τῶν κινουμένων, ἢ δὲ οἰκεία τῆς ἀρχῆς καὶ αἰτίας
 46 τῶν κινουμένων κινήσεως αὐτὴ ἂν εἴη καὶ τῇ φύσει καὶ τῷ χρόνῳ προ-
 47 τέρα τῶν ἄλλων κινήσεων, τὸ συμπέρασμα δὴλον, ὅτι ἢ καὶ τόπον
 κινήσεως καὶ τῇ φύσει καὶ τῇ ὑσίᾳ καὶ τῷ χρόνῳ πρώτη τῶν ἄλλων ἐστὶ
 κινήσεων. καὶ συμπεραίνει λοιπὸν τὰ εἰρημένα. ὅτι δὲ καὶ τὸτο
 48 τοῖς ἐν τῷ δεκάτῳ τῶν Πλάτωνος Νόμων κατακολουθῶν ὁ Ἀριστο-
 49 τέλης ἀπέδειξε, συνιδεῖν ἐστὶν. id. ib.

50 ἐπὶ τὸ αὐτοκίνητον ἀρχὴ καὶ τῶν κινουμένων καὶ τῶν κινόντων.
 κινεῖται δὲ τὸ αὐτοκίνητον καὶ μόνον φορὰν. καὶ ὅπως ἄρα πρώτη
 φορὰ. ἐπὶ κυρίως κινεῖται φαμεν μόνον τὸ κινούμενον καὶ τόπον.
 51 ὅταν δ' ἡρεμῇ μὴ καὶ τόπον, αὐξάνηται δὲ ἢ φθίνη ἢ ἀλλοιούμενον
 52 τυγχάνη, κατὰ τι κινεῖται, ἀπλῶς δὲ κινεῖται ὅπως φαμεν. ὅτι μὴ
 τούτων τῶν κινήσεων ἢ φορὰ πρώτη, φανερόν ἐκ τῶν εἰρημένων.
 53 τίς δὲ φορὰ πρώτη, νῦν δείκτον. Themist. f. 61 b.

54 ἐπιστῆσαι χρὴ ὅτι μέχρι νῦν ὡς ὑπόθεσις ἐλαμβάνετο τὸ 261
 55 εἶναι συνεχῆ κίνησιν. ἢ γὰρ ἐν ἀρχῇ δεχθεῖσα ἀγένετος καὶ ἀφθαρ- 27
 56 τος κινήσεως ἔχῃ ὡς μία καὶ συνεχῆς, ἀλλ' ὡς αἰετὸς μὲν, ἄλλη δὲ καὶ
 57 ἄλλη κινήσεως ἐν τοῖς ὅσιν ἀπεδείκνυτο. ἐπιστήμης δὲ ἐστὶν ἀκριβὲς
 58 τὸ καὶ μίαν μεθόδον πλείονα καὶ ὅπως καθολικὰ καὶ χρήσιμα θεωρή-
 59 ματα εὐρίσκειν. ἢ δὲ εὐρεσις αὐτῷ γίνεται δεικνύοντι πρῶτον ὅτι
 60 ὁδεμία τῶν ἄλλων κινήσεων ἢ μεταβολῶν παρὰ τὴν φορὰν συνε-
 61 χῆς εἶναι δύνανται καὶ μία, ἀλλ' ὅθεν τῆς φορᾶς ἢ κατ' εὐθείαν ὅθεν ἢ
 62 μικτῇ, ἀλλὰ μόνῃ τῇ κύκλῳ κινῆται τὸ συνεχὲς καὶ αἰδίον ὑπάρχειν
 63 δυνατόν. καὶ ὅπως ἐκ τούτου δείκνυσιν ὅτι τῶν φορῶν πρώτη ἢ κύ-
 64 κλῳ τῆς κατ' εὐθείαν ἐστὶν. Simpl. f. 297 b.

65 ὅτι δὲ λοιπὸν ὅπως οἶον τε ἐκ τῶν ἀντικειμένων καὶ ἐναντίων καὶ 261
 66 κινήσεων μίαν γενέσθαι καὶ συνεχῆ κίνησιν, δὴλον. εἰ γὰρ εἴη μία, τὸ 33
 67 λευκαίνουменον ἅμα ἂν καὶ μελαινοίτο, καὶ εἰς ὑγίαν μεταβάλλον
 68 ἅμα ἂν καὶ εἰς νόσον μεταβάλλοι, καὶ τὸ αὐξόμενον ἅμα ἂν καὶ
 69 μειοίτο, καὶ τὸ γινόμενον ἅμα ἂν καὶ φθείροτο. id. f. 298. cf.
 Themist. f. 61 b.

70 εἰ δὲ νῦν μὴ ταύτην κινεῖται, πρότερον δὲ ὅ, ὑπῆρχε δὲ καὶ τὸ 261
 71 τε καὶ νῦν, δὴλον ὡς ἐκ μᾶς εἰς αὐτὴν μεταβάλλειν. εἰ γὰρ μὴ 4
 72 ἡρέμῃ μεταξὺ, ἐκινεῖτο ἂν ὡς μίαν τὰς ἐναντίας. ὁμοίως δὲ
 73 ἔξει καὶ ἐπὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς. καὶ γὰρ αὐτῷ, εἰ μὴ ἐναντία, ἀλλ'

K k k

ἀντικείμενα. ἀλλ' ἡ διαφορὰ πρὸς τὰς ἀληθῶς κινήσεις, ὅτι καὶ ἐκεῖνων μὴ ἔν τι μεταξὺ πάντως, ἀλλ' ὅτι ὁ πάντως ἡρεμία μεταξὺ, ἀλλὰ χρόνος. τὸ γὰρ φθειρόμενον, ὅταν εἰς τὸ μὴ ὄν μεταβαλλῇ, ἡρεμεῖν μὴ ἔκ ἂν λέγοιτο ἐν τῷ μὴ ὄντι, χρόνον δ' ἔν γινεσθαι αἰ τινα μεταξὺ τῆς εἰς τὸ μὴ ὄν φθορᾶς καὶ τῆς ἐκ τῷ μὴ ὄντος πάλιν γενέσεως. Themist. f. 61 b.

261 b 7. "ἀλλὰ μεταξὺ" φησὶν "ἔσται αὐτῶν χρόνος," καὶ ὅς εἶπεν ἡρεμία, τὴν ἔνστασιν ἢ μετ' ὀλίγον λύσει φυλαττόμενος. ὁ γὰρ ὡς ἐπὶ τῶν ἐναντίων κινήσεων τὸ κινούμενον τὰς ἐναντίας ἡρεμεῖ μεταξὺ, ὅχι ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν εἰς τὰ ἀντικείμενα μεταβαλλόντων τὸ ὄν καὶ τὸ μὴ ὄν. τὸ γὰρ ἡρεμεῖν ὄν τι ἡρεμεῖ καὶ ἐν ὄντι, ὅτε δὲ μὴ ὄν ὅτε ἐν μὴ ὄντι τινὶ ἡρεμεῖν δυνατόν. χρόνον μέντοι μεταξὺ εἶναι τινα καὶ τούτων τῆς ἀπὸ θατέρου ἐπὶ θατέρον μεταβολῆς ἀναγκαῖον. Simpl. f. 298.

261 b 16. ὁ παρέργως δέ, φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος, ἡσφαλίσατο τὸν λόγον ὅτι ἐν ἐνὶ λέγοντα, ἀλλὰ χρησίμως εἰς τὰ προκείμενα. ἐπεὶ γὰρ κέχρηται τῷ ἐναντίας εἶναι τὰς κινήσεις τὰς εἰς τὰ ἐναντία, ἵνα μή τις ἐνίκα τῷ πρὸς τούτο λέγων ἐν ἐνὶ ἐναντίον εἶναι, τῇ δὲ κινήσει τὴν ἡρεμίαν ἐναντίαν, καὶ διὰ τούτο μὴ δύνασθαι καὶ κινήσιν αὐτῇ ἐναντίας εἶναι, εἰ δὲ μὴ ἐναντία εἰσὶν αἱ ἐκ τῶν ἐναντίων μεταβολαί, ὅθεν καὶ κωλύει μίαν γενεᾶς τὴν εἰς αὐτὰ μεταβολὴν αὐτῶν, — διὰ ταύτην δὲ τὴν ἔνστασιν παρήγαγε νῦν τὴν ἡρεμίαν, ὑπομιμνήσκων τῶν περὶ αὐτῆς δεχθέντων, ὅτι ἡ ἡρεμία ὁ κυρίως ἐναντία τῇ κινήσει, ἀλλὰ ἀντικεῖται αὐτῇ ὡς ἐρήσις πρὸς ἔξω, ἐναντία δὲ κινήσεις κινήσει ἐξίν. id. f. 298 b.

261 b 22. ὅτι αἱ ἐξ ἀντικειμένων εἰς ἀντικείμενα μεταβολαί ἔκ εἰσι συνεχεῖς, ἀλλὰ διαλαμβάνοντι χρόνον, δείκνυσιν ἐκ τῆς γενέσεως καὶ τῆς φθορᾶς, δυνάμει συλλογιζόμενος ὅτι. εἰ ἡ γενέσις καὶ ἡ φθορὰ μὴ συνεχεῖς εἰσὶν, ἀλλὰ διαλαμβάνοντι χρόνον, πῶς ἂν εἴη καὶ τὰς ἄλλας μεταβολὰς τὰς ἐξ ἀντικειμένων εἰς ἀντικείμενα μὴ εἶναι συνεχεῖς. ἀλλὰ μὴν τὸ ἡγούμενον, τὸ ἄρα λήγον. καὶ τὸ μὴ συνημμένον δείκνυσιν ἐκ τῶν φυσικῶν εἶναι τὸ ὁμοίως ἔχειν ἐν ἀπάσαις ταῖς ὁμοίαις μεταβολαῖς, ὅταν τὸ συμβαῖνον διὰ τὴν ὁμοιότητα ὑπάρχῃ. id. ib.

261 b 27. τὸ ἄπειρον τὸ ἀπεράτῳ καὶ αἰδῶν δηλοῖ. αἱ γὰρ πέρατα ἔχουσιν ἀνακάμπτουσαι μεταξὺ ἡρεμῶσιν. id. f. 299.

261 b 31. ὅτι ἔν ἡ ἐπ' εὐθείας ἔκ ἐστι συνεχῆς, δείκνυσιν λαβὼν ὅτι ἡ εὐθεῖα, ἐφ' ἧς φέρεται τὸ κατ' εὐθείαν φερόμενον, πεπερασμένη ἐστίν, ὅπερ ἀπέδειξεν ἐν τῷ τρίτῳ τῇσδε τῆς πραγματείας (c. 5) διὰ τὸ μὴ ὄν ἐνεργεῖα μέγεθος ἄπειρον εἶναι. id. ib.

261 b 36. εἰ ἔν μὴ ἴσα καὶ πρὶν ἀνακάμψαι τὸ ἄνω φερόμενον, φέροιτο ἂν ἅμα καὶ ἄνωθεν κάτω καὶ κάτωθεν ἄνω, καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν ὁμοίως. ὅπως δὲ τὰς ἐναντίας κινήσεις πῶς μίαν γενεᾶς δυνατόν; Themist. f. 62.

262 a 4. τούτο γὰρ ἐστὶ, φησὶ, τόπος, ὡς ἐπὶ τῶν κατὰ τόπον κινουμένων τὸ ἄνω ἢ τὸ κάτω ἢ ἕτερόν τι, ἢ πάθος, ὡς ἐπὶ τῶν κατὰ ἀλλοίωσιν κινουμένων, ἢ εἶδος, ὡς ἐπὶ τῶν κατὰ γένεσιν καὶ φθοράν. in haec exit Philop. cod. Ottob. 32.

εἰ ἔν μὴ καὶ ἐν τῷ ἀδιαφορῶν εἶδος αἱ ἐναντία κινήσεις γίνονται, ὅτε συνεχῆς ὅτε μία εἴη ἂν ἡ τῶν ἀνακαμπτόντων ἐπὶ τῆς εὐθείας κινήσις. ἀλλὰ μὴν τὸ ἡγούμενον, τὸ ἄρα λήγον. δύναται δὲ καὶ μία εἶναι ἡ ὅλη ταύτης τῆς ἐρωτήσεως ἀποδείξις, ὅπως ὅτι. ἡ κατ' εὐθείαν κινήσις ἐξ ἐναντίων σύγκειται καὶ διαφερομένων τῷ εἶδει. ἡ ἐξ ἐναντίων καὶ διαφερομένων τῷ εἶδει κινήσις ὁ μία ὅτε συνεχῆς ἐστίν. καὶ τὸ συμπέρασμα δὴλον. καὶ ἐστὶ τὰ μὴ πρῶτα τῆς ῥήσεως κατασκευαστικά τῆς ἐλάττονος προτάσεως, τὰ δὲ τελευταῖα τῆς μετῴστες, τὰ διορίζοντα τίς ἡ μία κινήσις. Simpl. f. 299.

τὰ γὰρ ὅτι κινούμενα ἀπαντῶντα ἀλλήλοις ἴσῃσιν ἀλλήλα καὶ ὁ ὡς περ ἐπὶ τῶν εὐθεῶν ἐναντία ἐστὶ τὰ πέρατα, ὅτι καὶ ἐπὶ τῷ κύκλῳ, ὅτι μὴδὲ ἔξω ἐκ' αὐτῶν πέρατα. ἴσα μὲντα καὶ ἐπὶ τούτοις τὰ ἀντικείμενα, καὶ συνεχεῖς ὡς αἱ κινήσεις καὶ μὴ ἀνακάμψαις ὡς ἐπὶ τῆς εὐθείας. ὁ γὰρ διὰ τὴν ἀνακάμψιν ἴσῃσιν ἀλλήλα τὰ ἀντικείμενα, ἀλλὰ διὰ τὴν ἀντικίνησιν. σημειῶν δὲ ποιησάμενος τὸ ἐναντίας εἶναι τὰς ἐπὶ τῆς εὐθείας τὸ ἀναμετρεῖσθαι ἀλλήλων εἶναι τὰς ἀνάπαυιν γινόμενας. πῶς δὲ τούτοις ἐκ τῶν μὴ εἶναι ἀλλήλων ἀναμετρεῖσθαι τὰς μὴ ἀντικείμενας μὴδὲ ἀνταμειβόμενας, ἀλλὰ μόνον ἑτέρας ἀλλήλων ὄσας, οἷον τῇ ἐπὶ τῶν δεξιῶν ἐπὶ τὰ ἀριστερά γινόμενῃ καὶ ὅπως τῇ εἰς τὰ πλάγια τῇ ἀπὸ τῶν κάτω εἰς τὰ ἄνω. καίτοι διαφοραὶ καὶ ὁ συνεχῆς ὅτε καὶ τὸ αὐτὸ εἶδος. ἀλλ' ὡς μὴ ἀντικείμενα δύναται συνπαρῆσθαι. αἱ δὲ ἐπὶ τῆς εὐθείας ἀνάπαυιν καὶ ἀναμετρεῖσθαι ἀλλήλας, ὁ πᾶσι ἐπὶ τὸ μόνον διαφέρειν κατ' εἶδος. id. f. 299 b.

25 καὶ ἀλλὰ ἀποδείξει κομίζει, ἐξ ἧς ὁ μόνον μᾶλλον τῷ πρῶτον δαν. ἀλλὰ μάλιστα φανερόν εἶναι. φησὶν ὅτι ἀδύνατον συνεχεῖς εἶναι τὴν ἐπὶ τῆς εὐθείας κίνησιν τὴν πάλιν καὶ πάλιν ἐπ' αὐτῆς γινόμενῃ ἀνακαμπτόντος τὸ κινούμενον. δείκνυσιν δὲ αὐτὸ ἐκ τῆς ἀνάγκης εἶναι πᾶν τὸ ἀνακαμπτόντος ἴσῃσιν πρῶτον. τούτοις γὰρ ὁ μόνος ἐπὶ τῶν ἐπὶ τῆς εὐθείας ἀνακαμπτόντων ἀναγκαῖον, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ κύκλῳ τι κινήσιν ἐλθόν ἐπὶ τὴν σημειῶν ἀνακαμπτῇ πάλιν ἐπ' αὐτῇ, ἀνάγκη καὶ τούτοις γινόμενῃ, τῷ μὴ δύνασθαι ἀνακάμψαι τὸ κινούμενον μὴ πρότερον γὰν. εἰπὼν δὲ ὁ μόνος ἐπὶ τῆς εὐθείας ἀλλὰ καὶ κύκλῳ φέρει, τυτέστιν ἐπὶ κύκλῳ, ταυτὲ συμβαίνει ὁ καὶ ἐπὶ τῆς εὐθείας, εἰ ἀνακαμπτοί, πάλιν τινὶ διαφέρει τὸ κύκλῳ φέρεσθαι καὶ κύκλῳ, ἐδήλωσε. κύκλῳ μὲν γὰρ φέρεται τὸ συνεχεῖς καὶ αἰ ἐπὶ ταυτὰ φερόμενον καὶ κατ' αὐτὴν ἔχον τὴν κίνησιν τὸ κινούμενον εἶδος, κύκλῳ δὲ τὸ ἐπὶ κύκλῳ κινούμενον ἀπὸ τῶν αὐτῶν ἀνακαμπτόντων πάλιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἴσῃσιν. ὅτι καὶ δὴλον. ὅτι ἔκ ἐστι τῆς κατὰ 40 σεως ὁ κυκλισμός, ἀλλὰ τῷ ἐφ' ὃ ἡ κίνησις. διχῶς δὲ δείκνυσιν ὅτι ἀνάγκη τὸ ἀνακαμπτόντος ἴσῃσιν πρότερον, ἀπὸ τε τῆς αἰτίας καὶ ἀπὸ τῶν λόγων. . . πρῶτον δὲ δείκνυσιν ὅτι ὁ καὶ πᾶν σημειῶν ἴσα τῶν ἐν τῇ εὐθείᾳ τὸ ἐπὶ τῆς εὐθείας κινούμενον. ὅτι γὰρ μάλιστα δείξει ἴδιον ὅτι ἡρεμεῖν τῶς ἐπ' εὐθείας κινούμενους, ὅπως ἀνακαμπτῶσιν. εἰ γὰρ καὶ πᾶν σημειῶν ἴσα τὸ φερόμενον, πρῶτον μὲν ὁ μᾶλλον ἐν τῷ ἀνακαμπτῶν ἢ ἐν ἐστῶν τῆς εὐθείας ἴσῃσιν ἂν. πανταχῶς γὰρ ἐστὶ σημειῶν. καὶ ἐν τῇ κύκλῳ δὲ κινήσει τὸ αὐτὸ ἂν εἴη, ἐπεὶ καὶ ἐκεῖ σημειῶν πανταχῶς. ὅτι δὲ ὁμοίᾳ ἂν εἴη συνε-

χρὸς φορὰ. ὡς ἐκ τῆς [α] καθ' ἑκάστην σημείων τὸ φερόμενον, τῷ
 κατ' εἶναι τὰ σημεία ἐνεργεῖα ἐν τῷ συνεχῇ, διὰ ὅδε μέσα ἐστὶ
 κατ' ἐνεργεῖαν. ὅτι δὲ ἐκ ἐξί μέσα τῶν ἄκρων κατ' ἐνεργεῖαν
 τὰ ἐν τῷ συνεχῇ σημεία, ὡς ἂν ὡς συνεχὲς λαμβάνηται, δει-
 κνυσὶ τίνα ἐστὶ τὰ κυρίως μέσα τίνων ὁριστάμενος. ἐν οἷς γὰρ ἐστὶν 5
 ἀρχὴ καὶ τέλος καὶ μέσον, τὸ μέσον πρὸς ἐκάτερον τῶν μερῶν τὸ
 ἕτερον γίνετο, πρὸς μὲν τὴν ἀρχὴν τελευτή, πρὸς δὲ τὴν τελευτήν
 ἀρχή, καὶ ὅπως ἀρχὴ γίνετο καὶ τελευτὴ κατ' ἐν λόγον. πρὸς ἐκάτε-
 ρον δὲ ἄμφω γίνετο, ὅταν καὶ τῶν ἄκρων ἐκάτερον κατ' ἄμφω
 λαμβάνηται καὶ ὡς ἀρχὴ καὶ ὡς πέρας· τότε γὰρ τὸ μέσον, οἷον τὸ γ' 10
 πρὸς τὸ α', ὡς μὲν πρὸς ἀρχὴν πέρας γίνετο, ὡς δὲ πρὸς πέρας ἀρχή,
 καὶ πρὸς τὸ β' ὁμοίως. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος τὴν "τὸ μέσον πρὸς ἐκά-
 τερον ἄμφω ἐστὶν" ὅταν μὲν ἐκ ἀξιοῖ ἀκέραια, ψευδὸς εἶναι νομίζων
 τὸ πρὸς ἐκάτερον ἄμφω γίνεσθαι, ἀλλ' ὅτι τὸ μέσον πρὸς ἐκάτερον
 ἀποπλάτμενον ὡς ὅν τὸ ἕτερον ἄμφω γίνετο. εἰ δὲ καὶ τῶν 15
 ἄκρων ἐκάτερον ὡς ἄμφω ληφθῇ, καὶ ὡς ἀρχὴ καὶ ὡς πέρας, οἷον
 τῆς ἀνωθεν κάτω εὐθείας καὶ τὴν ἀνω πρὸς μὲν τὸ ἀπ' αὐτῆς κινούμενον
 ἀρχή, πρὸς δὲ τὸ ἐπ' αὐτὴν τέλος, καὶ τὸ κάτω ὁμοίως ἔσται, καὶ τὸ
 μέσον ἄμφω πρὸς ἐκάτερον τῷ λόγῳ· τῷ γὰρ ἀριθμῷ ἐν ἐστὶν.
 τὸ δὲ ἐν τῇ εὐθείᾳ μεταξὺ τῶν ἄκρων σημεία, ὥς ἂν ὡς μία καὶ 20
 συνεχὴς ἡ εὐθεῖα λαμβάνηται, δυνάμει μόνον ἐστὶ, δυνάμει δὲ ὅντα
 ἢ ἐν αὐτῇ μέσα κυρίως. id. ib.

ὅτι δ' ἄπαν τὸ κάμπτον, καὶ ἐπὶ κύκλῳ κατὰ καὶ ἐπ'
 εὐθείας, ἀνάγκη πρότερον γῆραι, ἢ πῆξις ἢ μόνον ἐπὶ τῆς αὐτῆς
 ὥς ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῷ λόγῳ· πάν γὰρ τὸ φερόμενον, ἐν ᾧ γενέσθαι 25
 τὴν ἀπογενέσθαι ἀνάγκη ἔχει, καὶ εἰς ὃ ἐλθεῖν καὶ ἐξ ὃ ἀπελθεῖν, ἐν
 τῇ καὶ ἱσάσθαι ἀνάγκη ἔχει, χωρῶμενον αὐτῷ ὡς ἀρχὴ καὶ πέρας
 τῆς κινήσεως· ὃ γὰρ οἷον τε ἐν αὐτῷ νῦν γενέσθαι τε ἐν τινι καὶ
 ἀπογενέσθαι ἐξ αὐτοῦ, καὶ ἐλθεῖν καὶ ἀπελθεῖν. ἅμα γὰρ ἂν αἷψα καὶ ἔκ
 ἑν ἐν τῷ αὐτῷ, ὡς ἐν ἄλλῳ νῦν καὶ ἐν ἄλλῳ. εἰ δὲ τὸτο, πάν- 30
 τες δὲ τῶν νῦν χρόνος μεταξὺ, τὴν μεταξὺ χρόνον τῶτον ἂν εἴη
 ἡμῶν, ἐν ᾧ καὶ γιγνόμενα τε καὶ ἀπογιγνόμενα ἀπ' αὐτοῦ. ἐπὶ
 β' ἐν τῶν μέσων σημείων τῆς πεπερασμένης εὐθείας ἐκ ἀνάγκη
 ἔχει τὸ φερόμενον γενέσθαι τε ἐν τινι καὶ ἀπογενέσθαι· ὅθεν γὰρ αὐτῶν
 ἔστι ἐνεργεῖα, ὅθεν ὅλως σημείων ἐνεργεῖα· δεῖ γὰρ τὸ ἐνεργεῖα ση- 35
 ρεῖν καὶ ἐνεργεῖα μέσα καὶ ἀρχὴν εἶναι καὶ πέρας, καὶ τῷ μὲν ὑποκει-
 μένῳ ἐν, τῷ λόγῳ δὲ δύο. τὸτο δὲ ἐκ ἐστὶ ἐπὶ τῆς συνεχῆς,
 ἐκ ἂν ἡ συνεχὴς. ἀλλὰ τότε γίνετο ἐνεργεῖα μέσα ἐνεργεῖα ση-
 μείων, ὅταν γὰρ ἐπ' αὐτῷ τὸ φερόμενον, καὶ ἐπιστὰν πάλιν ἀρχὴν
 καὶ πέρας. Themist. f. 62.

εἰπὼν ὅτι ἐν ὅδῳ χρόνῳ ἐστὶ τὸ συνεχὲς ἐπὶ τῆς εὐθείας κιν-
 ῶμενον κατὰ τι τῶν ἐν τῇ εὐθείᾳ σημείων, προσέθηκεν "πλὴν ὃ τὸ
 πᾶν ἐστὶ διαίρεσις," ἵσον λόγων τῷ κυρίως μὲν καὶ καθ' αὐτὸ μὴ εἶναι
 τὸν χρόνον τὸ κινούμενον συνεχῶς ἐπὶ τῆς εὐθείας κατὰ τι τῶν ἐν
 αὐτῇ σημείων, κοινότερον μόνον καὶ κατὰ συμβασιμὸς δυνάμει καθ' 45
 ἑκάστην τῶν σημείων εἶναι λόγῳ ἐν χρόνῳ, τῷ τῶν νῦν ἔκαστον,
 καθ' ὃ ἐστὶ ἐφ' ἑκάστῳ τῶν σημείων τὸ κινούμενον ἐπὶ τῆς εὐθείας,
 ἡμῶν εἶναι τὸν χρόνον ἐν ᾧ διεξέρχεται τὴν εὐθείαν. τῷ γὰρ ἐν τῷ

νῦν εἶναι, ὃ ἐστὶ διαίρεσις τῷ χρόνῳ, τὸτο λέγοιτο ἂν καὶ ἐν τῷ χρόνῳ
 εἶναι, ὃ τὸ νῦν ἐστὶν, ἀλλ' ὃ τὸ κυρίως· τὸ γὰρ νῦν ὃ μέρος τῷ χρόνῳ
 ἐστὶν ἀλλὰ τομὴ αὐτοῦ, καθ' ὃ τέμνετο καὶ δυνάμει τμηθῆναι ὃ χρό-
 νος. Simpl. f. 300.

τὸ δὲ "ἐν ἄλλῳ ἄρα σημείῳ χρόνον" εἶπεν ὡς ἴσον τῷ ἐν 262 b
 ἄλλῳ νῦν· τὸ γὰρ νῦν τὸ ἐν τῷ χρόνῳ ἀνάλογον ἐστὶ σημείῳ τῷ ἐν 2
 τῇ γραμμῇ. . . τὸ δὲ "διὰ τὸ δύο ποιῆν, ὥσπερ ἂν εἰ καὶ νοήσειεν,"
 ἴσον ἐστὶ τῷ ὅτῳ γὰρ τὸ ἐν τῷ ἀριθμῷ δύο ποιῆι τῇ γᾶσει. ὃ γὰρ
 δὴ διαίρει τὸ σημείον ἀδιαίρετον ὄν, ἀλλὰ δις αὐτῷ χρῆται, ποτὲ μὲν
 ὡς πέρας ποτὲ δὲ ὡς ἀρχή, διὰ τὸ ἱσάσθαι ἐν αὐτῷ. πῶς δὲ τὸ
 ἐν δύο ποιῆι δεικνύς, προσέθηκεν "ὥσπερ ἂν εἰ καὶ νοήσειεν." ἔκκειτο
 γὰρ τὸ ὅτῳ γινόμενον δύο τῷ λόγῳ γίνεσθαι δύο. εἶπε γὰρ "καὶ τῷ μὲν
 ἀριθμῷ ἐν, τῷ λόγῳ δὲ δύο" (p. 262 a 21), ταῦτάς τῃ νοήσει.
 id. f. 300 b.

δείξας ὅτι τὸ γινόμενον ἐν τινι καὶ ἀπογιγνόμενον ἀπ' αὐτοῦ 262 b
 ἀνάγκη ἔχει γῆραι ἐν αὐτῷ, ἀπορίαν πρὸς τὸτο φερόμενον ἐπάγει,
 καὶ λύει τὴν ἀπορίαν, τὸ ἀδιορίζως ἐν αὐτῇ ληφθῆναι διοριζόμενος. καὶ
 ἡ μὲν ἀπάρια βραχέως καὶ ἀσαφῶς ὑπ' αὐτῷ τεθείσα τοῦτον ἔχει τὸ
 κεφάλαιον. εἰ ἀνάγκη τὸ γινόμενον ἐν τινι καὶ ἀπογιγνόμενον ἀπ'
 αὐτοῦ χρόνον τινὰ ἡρεμεῖν ἐν αὐτῷ, συμβαίνει τὰ ἰσοταχῶς κινώ-
 μενα ἐπὶ ἴσων εὐθειῶν ἅμα ἀρξάμενα κινεῖσθαι, ὅχι ἅμα διέναι
 τὰς ἴσας εὐθείας, ὅπερ ἄτοπον· ὡς καὶ τὸ ἡγνόμενον ἄτοπον, τὸ
 γινόμενον ἐν τινι καὶ ἀπογιγνόμενον χρόνον τινὰ ἡρεμεῖν. τὸ δὲ εἰρη-
 μένον ἄτοπον συμβαίνει, ἐὰν τῶν ἰσοταχῶς κινουμένων τὸ μὲν ληφθῇ
 γεγονέναι καὶ ἀπογεγονέναι κατὰ τι τῶν μεταξὺ σημείων, τὸ δὲ
 μὴ ληφθῇ. ἐὰν γὰρ ἡ δύο τινὰ ἰσοταχῶς κινώμενα, οἷον τὰ αδ',
 ἐπὶ δύο τινῶν εὐθειῶν ἴσων τῆς τε ε' καὶ τῆς ζ', ληφθῇ δὲ τὸ α' ἐπὶ
 τῆς εγ' ἐν τινι τῶν μεταξὺ τῶν ε' καὶ τῆς γ' σημείων, οἷον τῷ β',
 μὴ μόνον ὅν ἀλλὰ καὶ γινόμενον καὶ ἀπογιγνόμενον, εἰ τὸ γεγονός ἐν
 τινι καὶ ἀπογεγονός χρόνον τινὰ τὴν μεταξὺ τῶν δύο νῦν, τὸ τε ἐν ᾧ
 γίνετο καὶ τὸ ἐν ᾧ ἀπογίνετο, ἡρεμεῖν ἀνάγκη, ἀκολουθήσει τὸ θάττον
 τὸ δ' τὴν ζ' εὐθείαν κινεῖσθαι, τὸ ἰσοταχὲς τε ἐν τῷ α' καὶ ἅμα
 ἡρπάζον τῆς κινήσεως. τὸτο δὲ συνέβη διὰ τὸ ἐπὶ μὲν τῷ α' λα-
 βεῖν τὸ καὶ γεγονέναι καὶ ἀπογεγονέναι ἐπὶ τῶν μεταξὺ τῶν εγ'
 σημείων, ἐπὶ δὲ τῷ δ' μὴδὲν τοῦτον προσλαβεῖν, ἀλλὰ συνεχῇ
 τὴν κίνησιν εἶσαι· ὡς καὶ τὰ μεταξὺ τῶν ζ' καὶ η' σημεία δυνάμει
 εἶναι, καὶ τὸ δ' συνεχῶς κινώμενον εἶναι μόνον ἐπὶ τῶν σημείων,
 ἀλλὰ μὴ γίνεσθαι καὶ ἀπογίνεσθαι. εἰ ὅν ὅτῳ καὶ τὸ α' τὸ ἰσοταχὲς τῷ
 δ' ληφθῇ συνεχῶς κινώμενον, ὅκατι ἐπακολουθεῖ τὸ θάττον τὸ δ
 διεξελθεῖν τὴν ζ' καὶ τὸ α' τὴν εγ'· ἀμφότερα γὰρ ὁμοίως διεξέρ-
 χεται ὅντα ἐν τοῖς μεταξὺ σημείοις τοῖς δυνάμει, ἀλλ' ὅχι τὸ ἐτέρῳ
 γινόμενον ἐν τινι αὐτῶν καὶ ἀπογιγνόμενον· ὃ γὰρ ἀνάγκη τὸ ἐν τινι ὅν
 καὶ γίνεσθαι ἐν αὐτῷ καὶ ἀπογίνεσθαι, ὅπερ ὁ ἀπορῶν λόγος ἐπὶ τὸ ἐτέρῳ
 τῶν κινουμένων τῷ α' λαβὼν συνήγεν τὸ μὴ ἀληθῶς ἀποδεδοῖσθαι
 τὸ ἡρεμεῖν μεταξὺ χρόνον τινὰ τὸ γινόμενον καὶ ἀπογιγνόμενον. ὁ δὲ
 Ἀριστοτέλης ἔλαβε γραμμὰς ε' μὲν τὴν εγ', ζ' δὲ τὴν τὸ ζ'.
 ἀσαφές δὲ ὅν τὸ ἐπὶ τῷ δ' ῥηθῆναι (τὸ γὰρ πρότερον ὁρμήσαν καὶ ἀπελ-
 θεῖν πρότερον ἐλθεῖν ἀνάγκη) καλῶς ὁ Ἀλέξανδρος ἐσαφάνισεν. . .

καὶ ἐκεῖνο δὲ πρὸ τούτων τῶν ῥητῶν ἀσάφειαν ἔχει τινά· ἅμα δὲ εἴη
 τὸ α' ἐπὶ τῷ β' σημείῳ, καὶ τὸ δ' φέροιτο ἀπὸ τῆς ζ' ἄκρας πρὸς τὸ
 η' (v. 11). πῶς γὰρ ἅμα τὸ α' ἐπὶ τῷ β' καὶ τὸ δ' φέροιτο ἀπὸ
 τῆς ζ' ἄκρας, εἴπερ ἅμα ἤρξαντο τὸ μὲν α' ἀπὸ τοῦ ε', τὸ δὲ δ' ἀπὸ
 τοῦ ζ'; ἀλλ' εἴκοιτε λέγειν ὅτε τὸ α' ἐπὶ τῷ β' σημείῳ ἠρέμει, τότε
 τὸ δ' ἀπὸ τῆς ζ' ἄκρας συνεχῶς κινούμενον πρὸς τὸ η' φέρεται, καὶ ἔκ
 ἠρεμείᾳ πῦρ ὡς τὸ α' καὶ τὴν ὑπόθεσιν. id. ib.

262^b ἐντεῦθεν ἡ ἀρχὴ τῆς λύσεως, ἀπὸ τῶν ἡδὲ δεδευγμένων ἐπι-
 17. χειρῶσα. id. f. 301.

262^b 22. δείξας ὅπως ἐπὶ τῷ συνεχῶς κινούμενῳ ἔστι λέγειν τὸ γί-
 νεσθαι καὶ ἀπογίνεσθαι, ἐπάγει ὅτι ἐπὶ τῷ ἐπὶ τὸ πέρασ ἐλθόντος καὶ
 ἀνακάμπτοντος ἀνάγκη λέγειν τὸ γεγονέναι τε αὐτὸ ἐν τῷ πέρατι
 καὶ ἀπογεγονέναι· ὑκέτι γὰρ τὸ πέρασ τῆς εὐθείας δυνάμει ἐστίν, ὡς
 ἦν τὰ μεταξὺ, ἀλλ' ἐστὶν ἐνεργεία, διὸ καὶ γενέσθαι ἐν τῷ πέρατι
 ἀνάγκη καὶ ἀπογενέσθαι ἀπ' αὐτοῦ. καὶ δείκνυσιν τούτῳ πάλιν διὰ τῆς
 τῶν χοιχείων ἐκθέσεως, ἐναλλάξας, ὡς φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος, τὰ
 χοιχεία, καὶ ποιήσας νῦν τὴν κινούμενον, ὥσπερ πρότερον τὸ δ', καὶ
 τὸ δ' πέρασ νῦν τῆς εὐθείας, ὥσπερ πρότερον ἦν τὸ γ'. καὶ λέγει ὅτι
 τὸ γ' ἐλθὼν ἐπὶ τὸ πέρασ τὸ δ', ὅταν ἀνακάμψῃ πάλιν, τῷ ἐν ση-
 μαίῳ ὡς δυσὶν, ὡς γὰρ ἀρχὴ καὶ πέρατι, κέχρηται. τούτῳ δὲ ἦν τὸ γε-
 νέσθαι καὶ ἀπογενέσθαι. διὸ ἐξ ἀνάγκης δεῖ αὐτὸ τὴν μεταξὺ χρόνον
 τῶν νῦν, τῷ τε ἐν ᾧ ἐγένετο ἐν τῷ πέρατι τῷ δ' καὶ τῷ ἐν ᾧ ἀπε-
 γένετο, ἀνακάμψαν ἀπ' αὐτοῦ ἠρεμῆσαι. ἔτι μὲν ὁ Ἀλέξανδρος
 τὴν ἐναλλαγὴν τῶν χοιχείων ἐξεδέξατο. μή ποτε δὲ τὸ δ' τὸ κιν-
 ούμενον ὥσπερ πρότερον ἐπ' ἄκρῳ τέθεικε τῆς ζ' εὐθείας, ἵνα ἀπὸ
 τοῦ ἄκρου κινούμενον αὐτὸ λάβῃ, ἔτι καὶ νῦν ἐν τῷ ἄκρῳ φύλαξας,
 ἀπὸ τῷ ἄκρῳ τῆς εὐθείας αὐτὸ παρέλαβεν, τὸ δὲ γ', ὁ πέρασ ἦν
 τῆς εὐθείας πρότερον, ἐπὶ τὴν ἀρχὴν τῆς εὐθείας, τυτέτω ἐπὶ τὸ
 δ', κινούμενον ἔλαβεν, ἵνα τὴν ἀνακάμψαν ἐν τῇ ἀρχῇ ποιήσας τὴν
 ἀρχὴν ἅμα καὶ ὡς πέρασ λάβῃ. id. ib.

262^b 23. λύων τὴν ἀπορίαν τὴν λέγουσαν ὅτι εἰ τὸ α' γεγονὸς ἔσται ἐν
 τῷ β' καὶ ἀπογεγονός, τὸ δὲ γινόμενον καὶ ἀπογινόμενον μεταξὺ
 ἴσας, συμβαίνει τὸ δ' ἴσοταχὲς ἐν τῷ α' τὴν ζ' εὐθεῖαν ἴσως εἶναι
 τῇ εγ' ὁμοίᾳ διέναι ἥπερ τὸ α' τὴν εγ', ὅπερ ἄτοπον (τὰ γὰρ ἴσο-
 ταχὴ τὰς ἴσας ἐν ἴσῳ χρόνῳ δίδουσι), ταύτην ὅν λύων τὴν ἀπορίαν
 εἰλεγεν ὅτι τὸ α' ὡς γίνετο ἐν τῷ β' καὶ ἀπογίνετο ἐν χρόνῳ, ἀλλ' ἦν
 ἐν αὐτῷ ἐν τομῇ χρόνῳ καὶ ἐκ ἐν χρόνῳ, διότι μὴ ἔστιν ἐνεργεία ἐν
 τῷ συνεχῇ τὰ σημεία, ἀλλὰ δυνάμει. ὡς καὶ ἔν, φησὶ, τὸ αὐτὸ
 λέγειν ἐπὶ τῶν ἀνακαμπτόντων, ὅτι ἔστι μὲν ἐν τῷ νῦν καὶ τὸ δ', ὡς
 μὴν καὶ γέγονεν ἐν αὐτῷ καὶ ἀπογέγονεν ἀπ' αὐτοῦ... δεῖ δὲ ἀφί-
 κέσθαι ποτὲ καὶ ἐπὶ τὸ πέρασ καὶ ἐνεργεία ἐν αὐτῷ γενέσθαι, ὅντι καὶ
 αὐτῷ ἐνεργεία ἀλλ' ὡς δυνάμει, ὡς τὰ πρὸ αὐτοῦ... οἶδεν δὲ καὶ
 ἄλλην γραφὴν ὁ Ἀλέξανδρος, ἣν καὶ προηγουμένως ἀναγράφει
 αὐτός, τὴν ἐν τοῖς πολλοῖς βιβλίοις φερομένην, ἣν καὶ ἐξηγησάμε-
 νος πέπαυμαι, ὡς ἑτέραν παραγράφω. ἔχει δὲ ἡ ἄλλη ὕτως
 "ἀνάγκη γὰρ ἐπὶ τέλος ἐλθεῖν τὴν ἐνεργείαν ὅν δυνάμει." λέγοι δὲ
 ἂν ὅτι τὸ κινούμενον τάως ὅν δυνάμει ἐν τῷ τέλει, ἕως ἂν κινήσῃ,
 ἀνάγκη ἐπὶ τέλος ἐλθεῖν τὴν ἐνεργείαν ὅν ἡδὲ τέλος, ὅταν ἐπ' αὐτῷ

γίνῃ, τὸ δὲ ἐν τῷ ἐνεργείᾳ τέλει γινόμενον ἐν τῷ κατ' ἐνέργειαν
 σημείῳ γίνετο ἐν χρόνῳ, καὶ ἐκ ἐν τομῇ χρόνῳ. ἀνάγκη γὰρ τὸ κιν-
 ούμενον ἀνακάμπτειν ἀπ' αὐτοῦ, ὅταν μὲν ἐπ' αὐτὸ κινήσῃ, ὡς τε-
 λευτῇ αὐτῷ χρήσασθαι, ὅταν δὲ ἀπ' αὐτοῦ, ὡς ἀρχῇ· τὸ δὲ πέρα-
 5 τος καὶ τῆς ἀρχῆς ἡρεμίαν ἀνάγκη μεταξὺ γενέσθαι. id. f. 301 b.

δείξας ὅτι ἐν τῷ συνεχῇ τὰ μεταξὺ τῶν ἄκρων σημεία δι-
 νάμει ἐστὶ καὶ ἐκ ἐνεργείας, καὶ διὰ τούτῳ τὸ κινούμενον συνεχῶς ἐπὶ τῷ
 συνεχῆς ὅτε γίνετο κατὰ τι αὐτῶν ὅτε ἀπογίνετο ἀπ' αὐτοῦ, ὡς
 εἰάν τούτῳ ποιήσῃ διήρηκε τὸ συνεχές, τούτῳ φησὶ δεῖν χρῆσθαι καὶ
 πρὸς τὴν ἐρωτώμεν τὴν Ζήνωνος λόγον. περὶ δὲ τῶν Ζήνωνος τῶ
 Ἑλεάτου λόγων, ὡς ἡρώτα γυμναζῶν τὴν προσδιαλεγόμενον, καὶ
 δεικνύοντα δοκῶν ὅτι ἐκ ἐκὶ κινήσεως, εἶπεν αὐτὸς ἐν τῷ Ζ' τῆς
 πραγματείας (c. 9) ὅτι τέτταρες εἰσὶ, καὶ τίνες, καὶ πρὸς ἕκαστον
 οἰκειῶς ἐνέστη. τῶν δὲ τεσσάρων ἐκείνων λόγων ἕνα προηγου-
 15 μένος νῦν, ὑπομνησθεὶς μὲν ἡμᾶς τῆς τότε ῥηθείας λύσεως αὐτῇ,
 λέγει δὲ ὅτι προσφυέστερον λυθήσεται μᾶλλον ἀπὸ τῶν προσηγ-
 μενῶν. ἦν δὲ ὁ μὲν ὑπὸ Ζήνωνος λεγόμενος λόγος, ὅτι
 μνημονεύει, ταῦτος. εἰ ἐκὶ κινήσεως, ἔσται τι τὸ ἐν πεπερασμένῳ
 χρόνῳ ἅπασα διεληλυθὸς· τῷ γὰρ ἐπ' ἀπειρον εἶναι τὴν διχότημον
 20 ἐν παντὶ συνεχῇ ἔσται ἀπειρα ἡμίση, τῷ πᾶν μέρει αὐτοῦ ἡμισυ
 ἔχειν. ἔσται δὲ τὸ κεκινημένον τὴν πεπερασμένην τὰ ἅπασα ἡμισυ
 διεληλυθὸς ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ, ἐν ᾧ διήλθε τὴν πεπερασμέ-
 νην. προσλαμβάνων δὲ τὸ ἀντικείμενον τῷ ἐν τῷ συνημμένῳ
 ἐπομένῳ, τὸ μὴ δύνασθαι τι ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ ἀπειρὰ πο-
 25 διεξελεῖν, διότι ὡς διεξελεῖν ὅλως οἶδεν τε τὰ ἅπασα, εἴη
 εἶναι κίνησιν. ἔτι μὲν ὅτι ἐν Ζήνωνι. τινὰς δὲ ἄλλως ἐρωτῶν αὐτὸν
 φησὶ λέγοντά, εἰ ἐκὶ κινήσεως, ἐπεὶ ἐστὶν ἀπειρα ἡμίση ἐν παντὶ
 συνεχῇ, τὸ κινούμενον ἐπὶ τῷ συνεχῆς δυνατὸν καθ' ἕκαστον ἡμισυ
 ἀριθμεῖν. τούτῳ δὲ γνωσθέντι, ὅταν τὸ κινούμενον διεληλυθὸς ἦ
 30 πεπερασμένον μέγεθος, ἔσται ὁ ἀριθμὸς ἀπειρα ἡμίση ἡμισυ
 εἰ ὅν τούτῳ ἀδύνατον, τὸ ἀριθμεῖν τὰ ἀπειρα, ἀδύνατον ὡς εἴη
 τὸ ὡς τούτῳ ἔπειτα. εἶπετο δὲ τῷ κινήσει εἶναι. id. f. 302.

ἡ δ' αὐτὴ γίνετο ἀπορία, καὶ αὐτὴ τις τῷ μεγέθει μόνον
 ἀξιώσῃ τὰ ἡμίση ἀριθμεῖσθαι, ὅταν τὸ κινούμενον διέλθῃ αὐτῇ, καὶ
 μὴ προχρήσῃ τῷ χρόνῳ, ὡς Ζήνων ἐποίει. καὶ διὰ τούτου ἔσται
 Ἀριστοτέλης τῷ Ζήνωνος λόγῳ προαδίδειν τὴν ἀλλοίως ἀπὸ τῶ
 ἀριθμεῖν ἐρωτώμεν τὴν αὐτὴν λόγον, ὅτι πρὸς τὴν τοιαύτην ἐρω-
 35 σιν ἐκ ἦν ἰκανὴ ἡ τότε ῥηθείσα λύσις, ἡ καὶ τὴν χρόνον ὁμοίως ἄτο-
 ρον τῷ μεγέθει δεικνύουσα, ὥσπερ ὡς πρὸς τὴν ἀπὸ τῶ χρόνῳ μόνον
 ἐρωτώμενον ἡ τῷ μεγέθει. id. f. 302 b.

ἀλλ' ἐρεῖ τις ὅτι εἰ πᾶν συνεχές ἐπ' ἀπειρον διαμετρῶν, ἡ
 πᾶν μέρος τῷ συνεχῆς συνεχές ἐστὶ, καὶ διαμετρῶν τὸ συνεχές ὡς
 ἀναρεῖ τὸ συνεχές εἶναι. ταύτην ὅν λύων τὴν ἔκτασιν λέγει πᾶς
 ἐπὶ τὰ συνεχῆ ἐπ' ἀπειρον διαμετρῶν. διότι γὰρ δυνάμει ἔχει τὸ
 40 ἅπασα, ἐκ ἐντελεχείας· τῷ γὰρ καθ' ὅταν ἐαυτοῦ μέρος δύναται
 τομὴν διέξασθαι. id. ib.

ὥς ὁ διαμετρῶν καὶ ἀριθμῶν τὰ ἡμίση διαφθεῖραι τὴν ὑπόθεσιν
 τὴν προβλήματος. ἡμεῖς μὲν γὰρ ζητοῦμεν εἰ ἅπασα ἐν τῇ συνε-

τὴν ἡμίση, ὅ δὲ συνεχῆ φυλάττει λοιπὸν ὅτε τὴν εὐθείαν ὅτε τὴν κίνησιν· συνδιαίρει γὰρ τῇ τῆς εὐθείας τομῇ καὶ τὴν κίνησιν. ἔστι δὲ καὶ ἐν τῷ χρόνῳ καθάπερ σημειῶν ἐν νῦν· τὸ γὰρ αὐτὸ πέρασ καὶ ἀρχή, πέρασ μὲν τὸ παρελθόντος, ἀρχή δὲ τὸ μέλλοντος. ἀλλὰ καὶ τὸ πρᾶγμα, καθ' ὃ γέγονεν ἡ μεταβολή, τῷ μέλλοντι μᾶλλον προσσημειῖται (b 14). λέγω δέ, οἷον ἐπειδὴ τὸ χρόνον ἐν ᾧ ἀπέ-
θηκε Σωκράτης, πέρασ τί ἐστι ἐν ᾧ πρῶτῳ ἀποτέθηκεν, τὸτο ὡς μὲν καὶ χρόνον προσήκει καὶ τῷ παρελθόντι (πέρασ γὰρ ἐκεῖνο ἐστίν), ὡς δὲ καὶ τὸ πρᾶγμα, λέγω δὲ τὸ τεθνηκέναι, μᾶλλον προσήκει τῷ μέλλοντι, ἐν ᾧ ὅλον λέγει τεθνηκέναι. εἰ δὲ ἐρεῖ
10 πῃ, ἐν μὲν τῷ πέρατι τὸ παρελθόντος ἐστὶ ἀποθησκαι Σωκράτην, ἐπειδὴ καὶ ἐν ὅλῳ τῷ παρελθόντι, ἐν δὲ τῇ ἀρχῇ τὸ μέλλοντος τε-
θνηκέναι, ἐπειδὴ καὶ ἐν ὅλῳ τῷ μέλλοντι, ὅτος, εἰ μὲν ἐφυλάχθη τὸ νῦν, ὥσπερ καὶ τάλιθδ' ἔχει, πέρασ τε ὃν ἅμα καὶ ἀρχή, ἅμα ἂν
λέγω καὶ ἀποθησκαι Σωκράτην καὶ τεθνηκέναι· τὸτο δὲ ὅδ' ἐν δια-
15 φέει τὸ ζῆν τε ἅμα καὶ τεθνηκέναι Σωκράτην. εἰ δὲ δύο ποιήσει
τὸ νῦν, ἐφεξῆς ἀλλήλων ποιήσει τὰ νῦν. ἀλλ' αἰτοπον· ὅ γὰρ
σύγκειται ὁ χρόνος ἐξ ἡμερῶν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὡς τοῖς καθόλου
πρὸς κινήσεως λόγοις οἰκαιότερα. Themist. f. 62.

πῶς τὰ δυνάμει ἀπειρα οἷον τε διελεῖν, δηλοῖ, φησὶν ὁ
20 Ἀλέξανδρος, διὰ τὸ ὅ γὰρ συνεχῶς κινούμενος καὶ τῶν ἐξῆς. ἐπεὶ
γὰρ ἡ γραμμὴ ἢ κενὴ καὶ κενωμένη, συμβεβηκός ἔχει τὸ δυνά-
μει ἐπ' ἀπειρον εἶναι διαίρετον καὶ ἀπειρα ἡμίση δυνάμει ἔχειν, τὸ
τῇ γραμμῇ διεξελεῖν καὶ συμβεβηκός τὰ δυνάμει ἀπειρα ἡμίση
διελεῖν, ταῦτά τε αὐτῇ διελεῖν καὶ καὶ συμβεβηκός ἐστι τὸ
25 ἔχειν ἀπειρα ἡμίση δυνάμει. ὅ γὰρ τὸτο ἢ τῆς γραμμῆς ἢ ὅσας
καὶ τὸ εἶναι, τὸ ἔχειν ἀπειρα ἡμίση, ἐπεὶ ὅτι ἐν τῇ καὶ συμβεβηκός
ἢ τὸ τῇ γραμμῇ κενωμένον ἀπειρα ἡμίση διελεῖν καὶ, ἀλλὰ
καὶ αὐτὴ, εἴγε καθ' αὐτὴν γραμμῇ κενὴ καὶ ἢ τὸ εἶναι ἐν τῇ
ἔχειν ἀπειρα ἡμίση. ἐπεὶ δὲ μὴ τὸτο ἐστὶ τῇ γραμμῇ καὶ γραμμῇ
30 αὐτῇ, ἀλλὰ τὸτο μὲν αὐτῇ συμβεβηκός, ἐστὶ δὲ αὐτῇ καὶ γραμμῇ
αὐτῇ μῆκος ἀπλατές, τὸ τῇ γραμμῇ διελεῖν καὶ αὐτὴ μὲν διελεῖν
αὐτῇ μῆκος ἀπλατές, καὶ συμβεβηκός δὲ καὶ ὅσας ἢ τῇ γραμμῇ
συμβεβηκός, οἷον εἰ λευκὴ ἢ, τὸ λευκὸν καὶ ὁμοίως τῶν ἄλλων
ἔστιν, ὡς ἐν τῇ καὶ τὸ ἀπειρα ἡμίση ἔχειν δυνάμει. ὅτως ἐξ-
35 ἡμερῶν τὸ Ἀλεξάνδρου καὶ αὐτοῖς τούτοις τοῖς ῥήμασι τὴν προ-
κειμένην λέξιν, ἐπισησάτωσαν αἱ τῆς, ὡς οἶμαι, πρῶτον μὲν διὰ τὴν
συμβεβηκέναι τῇ γραμμῇ ἀπειρα ἡμίση εἶναι, προσέθηκεν αὐτῇ
τὸ δυνάμει, καὶ ὅ μόνον τὴν λέξιν ὅτως ἔγραψεν, καίτοι τῶν εἰς
ἐκείνην βιβλίων ὅτι ἐχόντων τὸ δυνάμει προσκαίμενον, 40
ἀλλὰ καὶ ἐξηγήσατο ὅτως· τὸ γὰρ τῇ γραμμῇ, φησὶ, διεξελεῖν
τὸ συμβεβηκός τὰ δυνάμει ἀπειρα ἡμίση διελεῖν, ταῦτά τε αὐτῇ
διελεῖν καὶ καὶ συμβεβηκός ἐστὶ τὸ ἔχειν ἀπειρα ἡμίση δυνά-
μει. πῶς δὲ συμβεβηκός εἶναι λέγει τῇ γραμμῇ τὸ δυνάμει
ἐπ' ἀπειρον εἶναι διαίρετον, ὥσπερ συνεχῆς μὲν γραμμῇ, πᾶν δὲ
45 συνεχῆς λόγος τὸ ἐπ' ἀπειρον εἶναι διαίρετον; ἐπισησάτω δὲ χρὴ
τὸ ἐπὶ ὁ Ἀριστοτέλης ὅτι λέγει τὸτο ὅπερ ὁ Ἀλέξανδρος, ὅτι συμ-
βεβηκός ἔχει ἡ γραμμὴ τὸ δυνάμει ἐπ' ἀπειρον εἶναι διαίρετον,

ἀλλ' ὅτι συμβεβηκός τῇ γραμμῇ ἀπειρα ἡμίση εἶναι. πρὸς δὲ τὴν
τὴν Ἀριστοτέλους λέξιν ἀπορητέον, πῶς ὁ συνεχῶς τὴν πεπερασμέ-
νην καθ' αὐτὴν κινούμενος καὶ συμβεβηκός ἀπειρα διελεῖν καὶ; . . .
μή ποτε ὅτι συμβεβηκός εἶδος ἄλλο τι νῦν παραδίδωσιν ἡμῖν ὁ
5 Ἀριστοτέλης, τὸ δυνάμει τινὶ ὑπάρχον συμβεβηκός εἶναι λέγων
αὐτῷ. ὅτω γὰρ καὶ τῇ γραμμῇ συμβεβηκέναι φησὶ τὸ ἀπειρα ἡ-
μίση εἶναι, ὅτι δυνάμει ἐστὶν ἐν αὐτῇ, καὶ τὸ δυνάμει ἐπ' ἀπειρον
διαίρετον λόγος τὸ συνεχῆς ἢ. ἐπειδὴ δὲ ἔκαστος καὶ τὸ ἐνεργεῖν
μᾶλλον ἐστὶν ὅτι ἐστὶ, καὶ ὅ καὶ τὸ δυνάμει τὸ ἐν αὐτῷ, διὰ τὸτο καὶ
10 τῆς γραμμῆς τὴν ὅσας καὶ τὸ εἶναι καὶ καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ἀπειρα φησιν
εἶναι, ὅτι δυνάμει ταῦτα ἐν αὐτῇ, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐν καὶ συνεχῆς, ὅπερ
ὑπάρχει τῇ γραμμῇ κατ' ἐνέργειαν. Simpl. f. 303.

μνημονεύσας τὸ νῦν, ὅτι τὸ μὲν ἀρχὴ τὸ δὲ πέρασ ἐστὶ, καὶ ὅτι 263^b
διαίρεσις ἐστὶ χρόνος, ὁ χρόνος, καὶ ὅτι ἡμέρας, καὶ ὅτι ἐκ ἐνδεκάτης ἐν 9
τῷ αὐτῷ νῦν γενέσθαι καὶ ἀπογενέσθαι ἐν τινὶ καὶ ἀπὸ τινος (εἴη γὰρ
ἂν ἅμα καὶ ἐν τῷ αὐτῷ καὶ ἐκ εἰς), δείκνυσιν ἐφεξῆς τὸ νῦν τὸτο,
καθ' ὃ ἡ διαίρεσις γίνεται τὸ χρόνον, ὡς μὲν πρὸς τὸν χρόνον τὸν διαίρε-
μενον ὁμοίως ἐν ἀμφοτέροις ἐστὶ τοῖς μορίοις αὐτοῦ, τὸ μὲν πέρασ ὃν
τὸ δὲ ἀρχή· ὅτω γὰρ συνεχῆς ὁ χρόνος τῷ κοινὸν ἔχειν ὅρον τὰ
15 μέρη αὐτῷ τὸ νῦν. . . ὅτι δὲ τὸτο ὅτως ἔχει, δείκνυσιν τὸ ἐπόμε-
νον αἰτοπον τῷ μὴ ὅτως ἔχειν φανερόν ποιῶν. εἰ γὰρ τις, φησὶ, τὸ
διαίρετον τὸ πρότερον καὶ ὕστερον σημειῶν, ταῦτά τε νῦν, μὴ αἰετὶ τῷ
ὑστέρῳ πράγματι συντάττει, ἀλλ' ὡς ἐπὶ τῶν χρόνων ὅτω καὶ ἐπὶ
τῶν πραγμάτων κοινὸν αὐτῷ τὸ πρότερον καὶ ὑστέρῳ λαμβάνει, ὡς ἐν
20 ἀμφοτέροις εἶναι. τοῖς πράγμασιν, ὥσπερ καὶ ἐν τοῖς χρόνοις ἢ,
συμβεβηκός αἰτοπον τι· ἐστὶ γὰρ τὸ αὐτὸ ἅμα ὃν καὶ ἐκ ὃν, καὶ ὅτε γέ-
γονε τι, τότε ἐκ ὃν, ὅπερ ὅτως ἔχον ἀποδείξει. τὸ δὲ τῷ δὲ
πράγματι αἰετὶ τὸ ὑστέρῳ πάθος ἐστὶν ἴσον ἐστὶ τῷ καὶ τὰ
πράγματα τὰ ἐν τῷ χρόνῳ λαμβανόμενα αἰετὶ τὸ ὑστέρῳ γενο-
μένου πάθος ἐστὶν· πράγματα γὰρ καὶ τὰ πάθη. ἢ τῷ δὲ πράγματι
αἰετὶ τὸ ὑστέρῳ πάθος ἐστὶν, ἀντὶ τὸ καὶ τὸ πρᾶγμα τὸ ἐν τῷ χρόνῳ
αἰετὶ τὸ ὑστέρῳ πάθος γινόμενον ἐν αὐτῷ ἐστὶν· ὕστερον δὲ πάθος εἴπερ
τὸ εἰς ὃ ἡ μεταβολὴ γέγονε, καινῶς τὸ πάθος εἰπὼν ἐπὶ παλαιῶν τῶν
κινήσεων. . . καὶ τὸ ἀπορούμενον δέ, φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος, τὸ πότε
30 ἀπῆλθε Σωκράτης, λείπειται ἂν ὅτως. id. f. 303 b.

ὅτε εἰδείκνυσεν ὅτι τὸ ἀνακάμπτειν ἀνάγκη ἡμεῖς εἶναι ἐν ἐκείνῳ 263^b
ἀφ' ὃ ἀνακάμπτει, προσχρησάμενος ἐν τῇ δαίξει τῷ μὴ δυνάμει ἐν 26.
τῷ αὐτῷ νῦν, ὅπερ ἐστὶ πέρασ χρόνος ἀλλ' ὁ χρόνος, γενέσθαι καὶ ἐν
τῷ καὶ ἀπογενέσθαι ἀπ' αὐτοῦ, ὅπερ ἡκολούθει τῷ μὴ ἐξ ἡμερῶν
συνγενέσθαι τὸν χρόνον μὴ δὲ δυνάμει ἐκαστὸν ἀλλήλων τὰ νῦν (τότε
γὰρ κειμένην ἔπει) τὸ τοῖν δυοῖν νῦν, τὸ τε ἐν ᾧ ἐγένετο κινούμενον
πέρατι ὅτι τὸ γίνεσθαι, καὶ τὸ νῦν ἐν ᾧ ἀπεγένετο, χρόνον τινὰ με-
ταξὺ γεγονέναι, ἐν ᾧ ἢ ἀνάγκη ἡμεῖς μὴ πελαζόντων ἀλλή-
λοις τῶν νῦν), τὸτο ὅτι αὐτὸ προσκατασκευάζει νῦν, ὅτι μὴ σύγ-
45 καὶ ὁ χρόνος ἐξ ἡμερῶν μὴ δὲ διαίρετον εἰς ἡμερῆς. καὶ εἰδείξε μὲν
τὸτο διὰ πλειόνων ἐν τῷ Σ τῆς τῆς πραγματικῆς (c. 1), κα-
θολικώτερον αὐτὸ προβαλλόμενος, ὅτι μὴ δὲ συνεχῆς ἐξ ἡμερῶν
σύνταται. id. f. 304.

264^a εἶτα ἐνστασιν λῦει τὴν λέγουσαν ὅτι ἡ αὐτὴ ἀπορία δύναται
 1. ἀπορεῖσθαι καὶ πρὸς τὴν ἐκ ἐξ ἀτόμων λέγοντας συγκειῶσθαι τὸν χρό-
 νον· καὶ ἢ ἐπὶ τούτων δοκεῖ εὐλογον εἶναι, ὡς ἐπ' ἐκείνων, εἶναι τινα
 μεταξὺ τῶ τε ἐν ᾧ ἐγένετο καὶ τῶ ἐν ᾧ ἔστι χρόνον· πάλιν ἢ ὁμοίως
 ἐν μὲ τῷ α', ἐπειδὴ ἐγένετο ἐν αὐτῷ, ἔκκει, ἐν δὲ τῷ β' ἔκει·
 μεταξὺ ἄρα τῶ τε ἀμερῶς τῷ χρόνῳ καὶ τῷ β', ἃ εἶχτο ἀλλήλων,
 ἔκει τις χρόνος. εἰ ὅν κοινὸν τὸ ἀπορον, ὑδέπω ἂν εἴη δεδειγμέ-
 νον τὸ μὴ ἐξ ἀτόμων συγκειῶσθαι τὸν χρόνον. λέγει ὅν ὅτι ἔκκει ἡ
 αὐτὴ ἀπορία καὶ πρὸς τὴν μὴ ἐξ ἀτόμων ποῦντας τὸν χρόνον. καὶ
 τὴν αἰτίαν προστίθωσιν· αὐτὸ ἢ τῷ χρόνῳ ἐν ᾧ ἐγένετο, ἐν τῷ
 ἐκείνῳ σημείῳ γέγονε καὶ ἔστιν, ὃ σημεῖν ὑδὲν ἐχόμενόν ἐστιν ὑδὲ
 ἐφεξῆς, οἱ δὲ ἄτομοι χρόνοι ἐφεξῆς. διὸ ἐπὶ μὲ τῶν ἄταμον λε-
 γόντων εἶναι τὸν α' χρόνον ἔκκει εἰπεῖν ὅτι ἐγένετο μὲ ἐν τῷ
 αὐτῷ, ἔκει δὲ ἐν τῷ πέρατι· ὃ ἢ ἔκει πέρας τῷ ἀτόμῳ... ἀπο-
 ρίαν δὲ τούτοις ἐφεξῆς ὁ Ἀλέξανδρος τίθησιν, ὃ πάντῃ πραγμα-
 τειῶν, ὡς οἶμαι. εἰ γὰρ τις λέγοι, φησὶν, ἐν μὲ τῷ πέρατι τῷ α'
 χρόνῳ, ἐν ᾧ ἐστὶν ἡδὴ μεταβεβληκός, εἶναι τὸ δ', ἐν δὲ τῷ α'
 χρόνῳ μὴ εἶναι (ἐγένετο ἢ ἐν ἐκείνῳ), καὶ χρώμενος τῷ αὐτῷ
 λόγῳ ἀπαιτοῖ μεταξὺ τῷ α' χρόνῳ καὶ τῷ πέρατος αὐτοῦ. εἶναι
 τινα χρόνον ἐν ᾧ ἐγένετο, ἔτι δοκεῖ ἡ αὐτὴ ἀπορία μένειν. id. 20
 f. 304 b.

264^a δείξας ὅτι ἐν μὲ τῷ α' χρόνῳ ἐγένετο τὸ δ', ἐν δὲ τῷ πέρατι
 4. τῷ α' γέγονεν, ὅτι ἔκκει χρόνος τούτο ἐν ᾧ γέγονεν ἀλλὰ πέρα-
 ρας χρόνον, δεικνυσὶν ἀγχιώματα. εἰ ἢ ἐν μὲ τῷ α' ὅλῳ χρόνῳ,
 φησὶν, ἐγένετο, ἐν δὲ τῷ πέρατι αὐτῷ γέγονεν, δεσχεῖν δὲ ἴσος 25
 ὁ χρόνος ὁ ἐν ᾧ ἐγένετο συναμφοτέρῳ τῷ τε ἐν ᾧ ἐγένετο καὶ
 τῷ ἐν ᾧ γέγονε, δῆλον ὅτι τὸ ἐν ᾧ γέγονε προσθεῖν τῷ ἐν ᾧ
 ἐγένετο χρόνῳ ἔκκει ποιεῖν μείζονα τὸν χρόνον. ὥστε ἔκκει ἡ χρό-
 νος τὸ ἐν ᾧ γέγονε· χρόνος ἢ χρόνῳ προσθεῖμενος μείζονα τὸν
 ὅλον ποιεῖ. ὅτι δὲ ἔκκει ποιεῖν μείζονα, δῆλον, εἴπερ ἐν πέ- 30
 ρατι τῷ α' χρόνῳ γέγονε, τὸ δὲ πέρας ἀμερῶς ἔκει. καὶ ἢ μὲ
 αὐτόθεν δῆλον ὅτι τὸ πέρας τῷ χρόνῳ ἔκκει χρόνος, πολλὰν δὲ
 ἐποίησεν ἐνέργειαν ἢ δοκῶσα παραδοξαλογία, τὸ μὴ εἶναι πλείονα
 τὸν χρόνον, τὸν τε ἐν ᾧ ἐγένετο καὶ τὸν ἐν ᾧ γέγονεν. τῷ ἐν ᾧ
 ἐγένετο μόνον. δοκεῖ δὲ μοι μὴ μάτρω προσθεῖσθαι τῷ "ἢ ἐν ᾧ 35
 ἐγένετο μόνον" τὸ "παντί," ἀλλ' εἰς ἐνδοξον τῷ δεῖν μὲ τῷ
 πέρατος αὐτὸν λαμβάνειν. ἐκ δὲ τούτων τῶν λόγων, φησὶν ὁ
 Ἀλέξανδρος, δύναται ὁρμώμενον δεκνύναι τὰ παρὰ τοῖς Στωϊκοῖς
 ἀξιώματα, ἃ μεταπίπτοντά τινες λέγουσιν ἀπεργράφως, μὴ
 ὄντα τοιαῦτα. ἔστι δὲ ταῦτα τοιαῦτα· εἰ (ζῇ Δίῳ, (ζῆσε?) 40
 Δίῳ. id. ib.

264^a οἰκείως λέγει τὴν ἐκ τῶν οἰκείων τῷ προκειμένῳ γινομένης
 7. συλλογισμῶς, ὅς καὶ ἀποδεικτικὸς ἔθος αὐτῷ καλεῖται. ἐφεξῆς δὲ
 τὸ αὐτὸ τούτο λογικῶς δείξω ἐπαγγέλλεται. λογικοὶ δὲ εἰσι. συλ-
 λογισμοὶ οἱ μὴ διὰ τῶν οἰκείων καὶ προσεχῶν τῷ προκειμένῳ γινώ-
 μενοι, ὥσπερ οἱ πρότεροι, διὰ τε τῶν διαφορῶν τῆς κατ' εὐθείαν
 κινήσεως καὶ διὰ τῶν ὑποκειμένων τῇ τοιαύτῃ κινήσει μεγέθους, ἀλλὰ
 διὰ κοινοτέρων καὶ καθολικωτέρων καὶ δυναμένων καὶ ἡλλοῖς ἐφαρμο-

ζειν, ὅς ἔθος αὐτῷ διαλεκτικὸς καλεῖται ὡς δι' ἐνδοξον γινόμενης
 ἐπιχειρήσεων. θήσει ἢ ἐφεξῆς λόγους ὅτε τοῖς κατ' εὐθείαν κινώ-
 μενοις προσήκοντα, ὅτε ἐκ τῶν τούτοις μόνους κατ' αὐτὸν ὑπάρ-
 χόντων εἰλημμένους, ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς ἐξ ἀντικειμένων εἰς ἀπὸ-
 5 κείμενα μεταβάλλουσιν, καὶ ἐκ τῶν ἀντικειμένων εἰλημμένους, ἀπὸ
 ὃ μόνον τοῖς κατ' εὐθείαν κινώμενοις κυρίως, ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς
 μεταβάλλουσιν ὑπάρχει. id. f. 305.

ὅτι μηδεμίαν κίνησιν ἐξ ἐναντίου εἰς ἐναντίον γινόμενην συνεχῶς
 εἶναι δύναται, δεικνυσὶν προλαβὼν ἀξίωμα καθολικὸν τὸ λέγον ὅτι
 10 πᾶν τὸ διὰ κινήσεως συνεχῶς ἐπὶ τι ἀφικνόμενον ἀκυλῶνται εἰς
 ὅπερ ἦλθε πληρῶσαν τὴν κίνησιν, ἐπὶ τούτῳ τὴν ὁρμὴν εἶναι καὶ ὅτι
 τῆς κινήσεως ἤρχετο· πᾶν ἢ τὸ κινούμενον ὥσπερ ἀπὸ πρὸς ὁρ-
 μένου κινεῖται, ὅτῳ καὶ ἐπὶ τι ἀφικνόμενον, ἂν μὴ ὑπὸ πρὸς ἐμπα-
 15 ζῇ. . . τί ἢ μᾶλλον ἐν τῷδε ἢ ἐν τῷδε γινόμενον; τῷδε ἢ
 ἐπὶ τῶν ἄλλων κινήσεων· ὃ ἢ ἐπὶ μόνῃς τῆς φορᾶς, ἐφ' ἧς
 ἐπὶ παραδείγματος ἐγύμνασε τὸ ἀξίωμα, ἀληθὲς φησὶν ἔκκει
 λόγος, ἀλλ' ὁμοίως ἀληθὲς καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων κινήσεων, τῆς π
 ἀλλοιώσεως καὶ τῆς αὐξήσεως τε καὶ μειώσεως καὶ ὅλων τῶν εἰς τὸ
 ἐναντία μεταβαλλουσῶν· ὃ ἢ δὴ ἐπὶ τῆς γενέσεως καὶ φθορᾶς, ὡς
 μαθησόμεθα. τούτῳ ὅν ἀληθὲς ἡξωμένους, διὰ συνημμένους
 τούτῳ δεικνύει τὸ προκειμένον, ὡς ἐπὶ παραδείγματος τῆς φθορᾶς
 γινομένου τῷ λόγῳ. . . ὃ δὲ Ἀλέξανδρος καὶ ταύτην τῶν ἐρμῶ-
 ναις προστίθῃ τὴν ἐπιχειρήσιν ἔκκει ἀπὸ τῶ αὐτοῦ ἀξιώματος ὁρμῶ-
 20 μένη· εἰ ἢ ἀδύνατον, φησὶ, τῇ κατ' εὐθείαν κινήσει τὴν παρὰ φύσιν
 εἶναι συνεχῆ καὶ μίαν, τῷ δὲ ἐπὶ τῆς εὐθείας κινώμεν καὶ ἀνακί-
 πτοντι ἀνάγκη, εἰ τὴν ἑτέραν κινεῖται κατ' εὐθείαν, τὴν ἑτέραν παρὰ
 φύσιν κινεῖται, ἔκκει ἂν εἴη συνεχὴς ἢ ἐκ τῆς ἐπὶ τὸ ἄνω καὶ ἐπὶ τὸ
 κάτω συνεκείνη. id. f. 305 b.

τούτῳ δὲ ὄντος ἀληθὲς, τὸ κατωθεν ἄνω κινώμενον, εἰ γὰρ
 μενον ἂν μὴ ἡσυχάζει καὶ ἡρεμεῖ, ἀλλὰ τῇ αὐτῇ ὁρμῇ συνεχῶς
 25 φέρεται ἐπὶ τὸ κάτω, καὶ ὅτε ἤρχετο κατωθεν κινεῖται, ἐπὶ τὸ ἄνω
 ἄρα ἐφέρετο. γελῶν μὲ δὴ καὶ κατ' αὐτό, μᾶλλον δὲ καὶ ὅτι
 εἰ ἢ πᾶν τὸ κατὰ φέρμενον ἐκ τῶ ἄνω φέρεται κατὰ, ὅλῳ
 τὸ κατωθεν κινώμενον, εἴπερ συνεχῶς κινεῖται, ἡδὴ φέρεται ἐκ
 τῶ ἄνω, καὶ ὅτῳ γέγονεν ἐν αὐτῷ. τούτῳ δὲ ἀδύνατον. ἀνάγκη
 30 ἄρα πρότερον ἴσασθαι ἐν τῷ ἄνω. Themist. f. 62 b.

πρότερον μὲ ἐπὶ τῆς κατ' εὐθείαν φορᾶς ἐκείνῳ τὸ λέγον
 εἶτα ἐπὶ πᾶσιν τῆς κυρίως κινήσεως, ἐφ' ἧς ἐξ ἐναντίου εἰς ἐναντίον
 35 ἢ μεταβολὴ γίνεται, καὶ ἐπὶ παραδείγματος καὶ τότε τῆς εὐθείας
 ὁ λόγος προήκει. νῦν δὲ καθολικωτέρῳ ἐπὶ πᾶσιν μεταβολαῖς
 ἀπόδειξις γίνεται τῆς καὶ τὴν γενέσιν περιεχούσης καὶ τὴν φθορᾶν καὶ
 ἢ φέρει προσηλῶς ὡς πάντων τῶν μεταβαλλόντων εἶναι κατ'
 40 πᾶν αἶτι κατ' εὐθείαν ἢ πρὸς τὸ ἄνω ἢ κατ' εὐθείαν ἐκ τῆς αἰτίας τῆς
 ὁρμῆς καὶ φθορᾶς. . . εἰπόντων δὲ τὸ δὲ μὴ εἶναι κινώμενον τῇ κατ'
 εὐθείαν, αἰὲς κατ' εὐθείαν τῇ κατ' εὐθείαν τὴν κινήσιν ἐξήγηται δὲ
 τῷ "λέγω δὲ ὅσαι ἑτέροι τῷ εἶδει, καὶ μὴ αἰτι μέρει ἔκκει τῷ
 ὅλῳ." τὸ ἢ τὴν ἐπὶ τὸ ἄνω κίνησιν κινώμενον, ἥτις τῷ αὐτῷ τῷ

ἐπὶ τὸ κάτω διαφέρουσα καὶ ἀντικειμένη αὐτῇ, ὡς δὲ ἴδμεν μίαν συνεχῆ
ματ' αὐτῆς ποιεῖν, ἀνάγκη πρὸ τῆς ἐπὶ τὸ ἄνω κινήσεως τὴν ἐναν-
τίαν τῇ κινήσει ταύτῃ ἡρεμίαν ἡρεμεῖν τὴν ἐν τῷ κάτω. ὡς μὲν-
τα τὸ μόνον τι τῆς ἐπὶ τὸ ἄνω κινήσεως, τὸ πρὸς τὸ ἄνω κινούμενον,
πρὸ τῷ ἐκείνῳ κινεῖσθαι ἡρεμεῖν ἀνάγκη. Simpl. f. 306.

δὲ ἔστιν ὅτι μὴ ἔστι συνεχὴς ἡ ἐπ' εὐθείας κίνησις διὰ κοινοτέ-
ραν ἐπιχειρήσεων, ὥς καὶ λογικωτέρως ἐκάλειπεν, νῦν πάλιν τὸ αὐτὸ
ἀποκρίσας ἐπαγγέλλει δεικνύει, τετέστιν ἐκ τῶν καθ' αὐτὸ
ὑπαρχόντων· τὰ γὰρ καθ' αὐτὸ ὑπαρχόντα τῷ οἰκείῳ αὐτῷ ἐστίν·
τῶν δὲ καθ' αὐτὸ ὑπαρχόντων τῇ κινήσει τὸ εἶναι αὐτὴν ἐν χρόνῳ,
καὶ τὸ μεταβεβληκὸς εἰς τι ἄμα τε μεταβεβληκέναι εἰς ὁ μετέ-
βαλλεν, καὶ ἀπολειπόμεναι ἐκείνῳ ἐξ ὅ μετέβαλλεν. καθ' αὐτὸ δὲ
καὶ τῶν νῦν μεταξὺ εἶναι χρόνον... οἰκειότερα ὅν αὐτῇ τῶν
πρῶτον ἡ δειξις, ὅτι ἐκεῖ μὴ τὸ αὐτοπὸν συνήγεται περὶ τὸ ἐναν-
τίας εἶναι τὰς κινήσεις, ἐνταῦθα δὲ παρὰ τὸ ἐν τῷ αὐτῷ νῦν ἄμα
πρὸς τι μεταβεβληκὸς τε ἐκ τινος εἰς τι καὶ ἐκ τούτου πάλιν εἰς
τὸ ἐξ ὅ μετέβαλλεν εἰς αὐτό· ὅσῳ ὅν οἰκειότερον κινήσει χρό-
νος τῶν ἐναντίων, τοσούτῳ καὶ ἡ δειξις ἦδε τῶν πρὸ αὐτῆς. id.
f. 306 b.

τὸτο πρόσκειται παραμυθεύμενον ἡμῶν τὴν φαντασίαν τὴν ἀπὸ
τῆς τῷ χρόνῳ συνεχείας καὶ τὰς ἐν χρόνῳ ὄσας κινήσεις συνεχίζου-
σαι. ὡς γὰρ εἴ τι ἐν τῷ συνεχεῖ ἐστίν, ἀνάγκη καὶ αὐτὸ συνεχὲς εἶναι,
ἐπεὶ ὅτω γε πάντα τὰ ἐν χρόνῳ, καὶ πλείστον ἀλλήλων ἀφεστήκη,
καὶ ἐπὶ οἰκισιότητα ἡ, συνεχῆ ἔξαι... ὅτι δὲ μὴ οἷον τε συνεχῆ
καὶ μίαν κίνησιν εἶναι τὰς ἐναντίας, ἐκ τῷ ὅρισμῳ τῶν συνεχῶν
καὶ συνεχείᾳ γὰρ ἦν ταῦτα ὅτι πρὸς ἓνα κοινὸν ὅρον συνήπτετο,
καὶ ὡς τὰ πέρατα ἐν ἑνῷ τῶν δὲ ἐναντίων ἕκ ἐξὶ κοινῷ ὅρῳ, ὡδὲ
αὐτὸ τὸ ἐξ ἑκατὸ τῶν ἐναντίων καθ' ὅ συνὰφθόντων ἐν εἶναι...
δύναμις δὲ τις, φησὶν Ἀλέξανδρος, τὸ ἐξ ἑκατὸ τῶν ἐναντίων τὸ πέ-
ρας τῷ ὅλῳ συνεχῶς ἀκίβη· μᾶλλον γὰρ καὶ συνεχῶς κινήσεως ἐν πέ-
ρας ἔξαι, ὥστε τὸ λευκανόμενον καὶ τὸ μελανόμενον ἐν αὐτῷ ἔχει πέρασ.
ὅτι ἐν γένεσιν ταῦτο; ὥστε γὰρ τὸ μελαν, ὅτι μὴ τῆς λευκάνσεως
ἐπὶ πέρασ ἦν, ὥστε τὸ λευκόν· ὡδὲ γὰρ οἷον τε τὸτο πέρασ εἶναι
ἐξ μελανώσεως· ἀλλ' ὡδὲ μῦθός τι ἐξ ἀμφοῖν, ὅτι μὴ ἄμα ἀμ-
φοτέρως ἐκκινεῖτο. id. ib.

μόνη δὲ τῇ κύκλῳ καὶ ἐπὶ γραμμῆς περιφερῆς ὡδὲν αὐτοπὸν
ἐκάλειπεν· τὸ γὰρ ἐκ τῷ α' κινούμενον ἄμα καὶ εἰς τὸ α' κινήσει καὶ
ἐπὶ αὐτὴν πρὸθεσιν καὶ ὁρμήν· ὡς γὰρ εἰς ἄλλο πρότερον ἤξει ση-
μαῖον· ὡδὲ γὰρ ἐνεργεῖα σημεῖον ἐπὶ τῷ κύκλῳ. ὡδὲ ἀνακάμπτει
πάλιν ἐπὶ τὸ α', ἀλλ' ἄμα τε ἐπὶ τῷ α' καὶ ἐπὶ τῷ β' κινεῖται, καὶ ὡς
ἄμα τὰς ἐναντίας ὡδὲ ἄμα τὰς ἀντικειμένας· ὡς γὰρ ἅπαντα ἡ ἐκ
αὐτῆς εἰς τὸ α' ἐστὶν ἐναντία, ἀλλ' ἡ κατ' εὐθείαν· ἐπ' ἐκείνης
ἐνεργεῖα τὰ πέρατα καὶ ἀρχαί, καὶ δις κέρχη) τὸ κινούμενον ἐν τῷ
αὐτῷ ὡς πέρατι καὶ ὡς ἀρχῇ, καὶ ἀνάγκη γενεῖσθαι αὐτὸ τε ἐν αὐτῷ
καὶ ἀπογενεῖσθαι ἀπ' αὐτοῦ. διόπερ ὡς συνεχῶς ἀντιπαραστέλλει νῦν καὶ ὡς
μεταξὺ χρόνος τῆς ἡρεμίας. Themist. f. 62 b.

ἐναντίας γὰρ μόνως τὰς ἀπὸ τῶν ἐναντίων εἶναι φαιμέν, ἐναν-
τίας δὲ τὰ κατ' εὐθείαν ὡς πλείστον ἀλλήλων διεστώτα, φησὶν ὁ

Ἀλέξανδρος· μή ποτε δὲ ἐναντία πέρατα εὐθείας ἐπὶ καὶ τὰς
ἐναντίας τόπως ὀρίζοντα, ὡς πρότερον εἶπον· καὶ γὰρ τῆς ἐκ τῷ κέν-
τρου ἡμισείας ὅσῃς τῆς διαμέτρου ἐναντία τὰ πέρατα ταύτης,
διότι τὸ μὴ ἄνω τὸ δὲ κάτω ἐστίν. δύναμις δὲ, φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος,
ἀντικειμένη τὴν κατ' εὐθείαν λέγειν, καὶ μὴ ἐπ' εὐθείας γέννη-
σθαι ὡς ἀπὸ τινος σημείου ἐπὶ τι σημεῖον πλείους ἐπιχειρῶσι γραμ-
μαὶ μὴ ὅσαι εὐθείαι (μία γὰρ ἡ ἀπὸ ἐνὸς σημείου ἐφ' ἓν εὐθεία),
ἔξαι τὰ ἐπὶ τῶν γραμμῶν τῶν κινούμενων ἀνάπαλιν, ὅτι ἐπ'
εὐθείας μὴ ἀντικειμένα, ἐπὶ δὲ τῷ αὐτῷ μήκους. αἱ ὅν ἐπὶ τῶν
τοσούτων γραμμῶν ἀντικινήσεις ὅτι ἐναντία μὲν, ὅτι ἐπὶ τῆς εὐθείας
αἱ ἐναντία, ἀντικείμεναι δὲ, ὅτι ἀλλήλων ἀντιπρὸς καὶ ἀλλήλων
εἰσὶν ἀναρετικά. εἰ τοίνυν τὰ μὴ ἐπ' εὐθείας κινούμενα καὶ ἀνα-
κάμπτοντα ἢ ἐναντίας κινεῖται κινήσεις ἢ ἀντικειμένας, ὥστε δὲ τὰς
ἐναντίας ὥστε τὰς ἀντικειμένας συνεχῶς ἀλλήλαις εἶναι δυνατὸν,
ὅτι καὶ αἱ ἐπ' εὐθείας ἀνακάμπτουσαι συνεχῶς εἶναι. τὴν δὲ κύκλῳ
ἐπὶ τῷ αὐτῷ ὡδὲν κωλύει συνεχῶς γίνεσθαι καὶ μηδὲν διαλείπειν
χρόνον. Simpl. f. 307.

δὲ ἔστιν διὰ τὸ πρότερον ἐπιχειρήματος ὅτι ἡ κύκλῳ κίνησις
ὡς κωλύει εἶναι συνεχῆς, διὰ τὸ μὴ ἐξ ἐναντίων ἢ ἀντικειμένων
κινήσεων συνεχεῖς ὡς περὶ ἡ ἐπ' εὐθείας, νῦν δεικνύσιν ὅτι ὡδὲ
κατ' ἐνεργεῖαν ἐστὶν τι σημεῖον ἐν ᾧ δεήσει γίνεσθαι καὶ ἀπογίνεσθαι καὶ
μεταξὺ ἡρεμεῖν, ὡς ἐπὶ τῶν κατ' εὐθείαν ἀνακαμπτόντων ἐδεί-
κνυτο καὶ τὸτο ἐν αἰτίῳ τῷ μὴ συνεχῶς κινεῖσθαι. id. ib.

καὶ ἐκ τούτου τῷ ἐπιχειρήματος δεικνύσιν τὴν διαφορὰν τῆς κύ-
κλῳ κινήσεως πρὸς τὴν κατ' εὐθείαν, καθ' ἣν διαφορὰν ἡ μὴ κύκλῳ
κίνησις δύναμις συνεχῆς εἶναι, ἡ δὲ κατ' εὐθείαν ὡς δύναμις. ἡ μὴ γὰρ
ἐν τῷ κύκλῳ, φησὶ, τετέστιν ἡ κύκλῳ, ὡδὲποτε ἐν τοῖς αὐτοῖς. καὶ
προσπαύει ὁ Ἀλέξανδρος τὸ γίνεσθαι, ὡς ἡ ὡδὲποτε ἐν τοῖς αὐτοῖς
γίνεσθαι, τῷ μὴ δὲ ἐνεργεῖα τι εἶναι ἐν τῇ περιφερείᾳ σημείου, ἐν ᾧ
γινώσκοντες γένεσθαι ἢ ὅλως γίνεσθαι καὶ ἀπογίνεσθαι. τὴν δὲ κατ' εὐθείαν
καὶ ἐπ' εὐθείας ἐν τοῖς αὐτοῖς ἀνάγκη γίνεσθαι τε καὶ ἀπογίνεσθαι...
πῶς ὅν ἐπὶ καὶ ἡ κύκλῳ πολλάκις ἔξαι κατὰ ταῦτα, εἴτε πολλάκις
περιφέρει; ἢ ὡς τὸ πλεονάκις κατὰ ταῦτα γινώσκοντες εὐθείως ἦδη καὶ
πολλάκις ταύτην κινεῖται, ἀλλ' ὅν κατὰ μίαν ὁρμήν καὶ τάσιν καὶ ὅ-
σον συνεχῶς κινούμενον πλεονάκις κατὰ ταῦτα γίνεσθαι, δυναμὶς ὅν καὶ
ἐκ ἐνεργείας, ὥστε ὥστε αὐτὸ ἀρχὴν καὶ πέρασ γίνεσθαι καὶ μὴ ἡρε-
μεῖν μεταξὺ, συνεχῆς ἡ κίνησις ἔξαι· ἐὰν δὲ ἡρεμήσῃ μεταξὺ
πάλιν κινήσει τὴν αὐτὴν ἀνάπαλιν, ὡς ἐπὶ τῶν ἀνακαμπτόντων,
εἴτε ἐπ' εὐθείας εἴτε ἐπὶ περιφερείας, πλεονάκις κατὰ τὸ αὐτὸ γέν-
εσθαι, τῷ μίαν ἐκείνην τῶν κινήσεων τῶν διαλαμβαζομένων ὑπὸ
τῶν ἡρεμιῶν ἰδίᾳ εἶναι, πολλάς τε ὥστε κινούμενον κινεῖται κινή-
σεις καὶ πολλάκις. id. f. 307 b.

μόνη τοίνυν ἡ κύκλῳ κίνησις ἀπ' αὐτῷ εἰς αὐτό, ἡ δὲ κατ' εὐ-
θείαν ἀπ' αὐτῷ εἰς ἄλλο. καὶ ἡ μὴ ἀπὸ τῷ κύκλῳ ὡδὲποτε ἐπὶ τῷ
αὐτῷ διασέματος· ὡδὲν γὰρ ὡρίζαι ἐπὶ τῷ κύκλῳ διάστημα ἐνε-
ργείας, ὡδὲ ἐστὶν ὅλως περιφερείας τῶν ἐπὶ τῷ κύκλῳ τὰ πέρατα
εἰλημμένα, ἀλλὰ καὶ ἄλλη καὶ ἄλλη, μᾶλλον δὲ ἀπὸ ἄλλῃ. ἐπὶ δὲ
τῆς εὐθείας ταύτην διάστημα κινεῖται πολλάκις ἐνθάδε ἐκεῖσε καὶ

καίθεν δεῦρο· ὥρμαιναι γὰρ τὰ πέρατα καὶ εἰληπῆν ἦδη. Ἰσααζ ὅν ἐν αὐτῷ ἀνάγκη. Themist. f. 62 b.

265 α δῆλον ὅν ἐκ τούτων ὅτι μὴδὲ οἱ φυσιολόγοι καλῶς λέγουσιν, 2 πάντα τὰ αἰσθητὰ κινεῖσθαι φάσκοντες αἰεὶ, καίτοι μὴ πάντα λέγοντες κύκλῳ κινεῖσθαι, ἀλλὰ καὶ γινόμενα καὶ φθειρόμενα καὶ αὐξανόμενα καὶ μεινόμενα καὶ ὅλως ἀλλοιόμενα· καὶ γὰρ τὴν γένεσιν καὶ τὴν φθορὰν ἀλλοίωσιν λέγουσιν. id. ib.

265 α τὸς περὶ Ἡράκλειτον φυσιολόγους εἰς τὴν ἐνδεδεχῆν τῆς γενέ- 6 σεως ῥοὴν ἀφορῶντας, καὶ ὅτι γινόμενα καὶ ἀπογινόμενα πάντα ἐστὶ τὰ σωματικά καὶ ὄντως δὲ ὑδέποτε ὄντα, ὡς καὶ ὁ Τίμαιος εἶπεν, 10 εἰκὸς ἐστὶ λέγειν ὅτι αἰεὶ πάντα ῥεῖ, καὶ ὅτι εἰς τὴν αὐτὴν ποταμὸν δις ἓκ ἂν ἐμβαίης. τὴν γὰρ μεταξὺ ταύτην τῶν ἀντικειμένων κινήσεων ἡρεμίαν, ἣν ὁ Ἀριστοτέλης ἐξέφηρε, καὶ ἐθεάσαντο, ὡς ἀνεπαίδητον ἔσαν ἐν ὑδενὶ λόγῳ πρὸς τὴν ὅλην ῥοὴν ἐλογίσαντο. Simpl. f. 308 b.

265 α τὸ ὅτι ὅπως ἀπειρον μέγεθος ὡς ἐνεργεία καὶ ἀδιεξίτητον ὅτι 18 μὴ ἐστὶ, δέδεικται ἐν τῷ τρίτῳ ταύτης τῆς πραγματείας (c. 5). ἔπειτα εἰ καὶ συγχωρήσῃ τις ἀπειρον εὐθείαν εἶναι, ἔκ ἂν τὴν ἐκινεῖτο ἐπ' αὐτῆς. id. ib.

265 β καὶ ἅμα κινεῖται καὶ ἡρεμεῖ πως ἡ σφαῖρα· ὅ γὰρ μεταβάλλει 20 τὸν ὅλον τόπον. τῆς δὲ τῆς αὐτῆς μονῆς τε ἅμα καὶ κινήσεως αἴτιον, ὅτι ἐπὶ τῆς σφαίρας ἡ κυρίως ἀρχὴ καὶ τὴν κυρίως πέρασιν τὸ μέσον ἐστίν, ἀρχὴ μὲν, ὅτι ἀπὸ τούτου ἡ σφαῖρα (ἡ γὰρ ἀπὸ τούτου πανταχόθεν ἴση ἀπόστασις κύκλος), πέρασιν δέ, ὅτι εἰς τὸ τοῦ τελευτῶσιν αἱ ἀπὸ τῆς περιφερείας εὐθεῖαι. ἐπεὶ τοίνυν ἔκ ἐπὶ τὸ πέρασιν 25 ἀλλὰ περὶ τὸ πέρασιν κινεῖται, τούτο δὲ αἰεὶ ἐν αὐτῷ μένει, αἰεὶ μὲν διὰ τούτου κινεῖται, ὅτι ὑδὲ πεπερασμένη ἐπὶ τὸ πέρασιν, ἐν αὐτῷ δὲ αἰεὶ, ὅτι αἰεὶ περιμένει τὸ πέρασιν. Themist. f. 63.

265 β ἀρχὴ δὲ καὶ μέσον καὶ τέλος τῷ κύκλῳ τὸ κέντρον ἐστίν, ἀρχὴ 3 μὲν, ὅτι καὶ τὴν ἀπὸ τοῦ κέντρου ἴσην ἀπόστασιν ὑφίσταται ὁ κύκλος, 30 τέλος δέ, ὅτι πᾶσαι αἱ ἀπὸ τοῦ κύκλου γραμμαὶ εἰς αὐτὸ περατῶνται, μέσον δέ, ὅτι πανταχόθεν ἴσον ἀπὸ τοῦ κύκλου διέσκειεν. Simpl. f. 309.

265 β καὶ διὰ τὸ μέτρον εἶναι τὴν κυκλοφορίαν τῶν ἄλλων κινήσεων 8 δείκνυσιν ὅτι πρώτη ἐστίν. καὶ ὅτι μὴ μέτρον, δῆλον μὲν καὶ ἐκ τῆς 35 ἐναργείας· ἡμέρα γὰρ καὶ νύξ τῆς κυκλοφορίας χρόνος, καὶ τούτω καὶ τοῖς τέτοις μέρεσι τὰς κινήσεις πάσας μετροῦμεν, καὶ δέδεικται τε ἐν τῷ τετάρτῳ τῆςδε τῆς πραγματείας (c. 14 p. 223 b 18) ὅτι μέτρον τῶν ἄλλων κινήσεων ἔστιν ἡ κυκλοφορία, ὅτε περὶ τοῦ χρόνου τὸν λόγον ἐποιεῖτο. . . ὁ Ἀλέξανδρος τὴν γραφὴν εὐρων ὅπως 40 ἔχουσιν "καὶ γὰρ ὅτι μέτρον τῶν κινήσεων ἡ φορὰ, πρώτην ἀναγκαῖον αὐτὴν εἶναι," τὴν φορὰν, φησὶν, ἀντὶ τῆς κυκλοφορίας εἶπεν, τῷ τῷ κοινῷ ὀνόματι χρῆσάμενος ἐπ' αὐτῆς. ἐγὼ μάντι ἐν τισιν ἀντιγράφοις, ἀντὶ τοῦ ἡ φορὰ, ἡ περιφορὰ γεγραμμένων εὕρον. id. f. 309 b.

265 β τὸ δὲ καὶ φύσιν κινούμενον πλησίον τῷ οἰκείῳ τύπῳ γινόμενον 14 θάττον φέρεται ὡς πρὸς συγγενές, ἢ ὅτι ἔλαττον τῷ πλησιάζοντι τὸ ἐμποδίζον καὶ διαμεινόμενον, τὸ δὲ ἔλαττον εὐδιαμετρώτερον, ἢ ὅτι

ὁμοιότερον αὐτῷ τὸ τῷ οἰκείῳ πλησίον καὶ ὅμοιως ἐναντίον, ὥστε τὸ ὅθεν ἤρχετο τῆς κινήσεως, ἢ ὅτι ἄρχεται μὴ τῆς ἐπὶ τὸ οἰκῆον κινήσεως, ἀρτί μεταβεβληκὸς ἀπὸ τοῦ ἐναντίου, καὶ μὴ πῶς τέλος τῶν ἐκείνου ποιητῶν ἀπηλλαγμένον, ἐξ ὧν εἰς ταύτας μετέβαλλε, προὐκὸν δὲ εἰλικρινέστερον γίνετο. id. ib.

ἔθος ἐστὶ τῷ Ἀριστοτέλει μὲν τὰς ἀποδείξεις καὶ τὰς τῶν πρὸς αὐτὸ μαρτυρίας ὡς συμφωνήσας αὐτῷ ταῖς ἀποδείξεσι παρα- γέναι, ἵνα διὰ μὲν τῶν ἀποδείξεων διδάσκη καὶ ἀναγκάζῃ τὴν ἐπιγινώσκοντα, διὰ δὲ τῆς τῶν ἄλλων μαρτυρίας πειθῶ βεβαιώσῃ ἐμποῖν τοῖς ἀκούουσιν. ὑδὲ γὰρ ὡς ἀποδείξει χρῆται τῇ τῶν νεωτέρων μαρτυρίᾳ, ὥστε τοῖς νεωτέροις ἔθος ἐστίν. id. f. 310.

ἰστέον ὅτι πολλὰ μὲν τῶν βιβλίων ὅπως ἔχει τὴν γραφὴν "συγ- κρισμένων καὶ διακρινόμενων τῶν ἀτόμων σωματικῶν φασίν," ἢ δὲ Ἀλέξανδρος "συγκρινόμενων καὶ ἀλλοιούμενων" γράφει, καὶ ἐξ- 15 γεινέται προσφόρων· παρὰ γὰρ τὴν ἀλλοίαν τῶν ἀτόμων θέσιν καὶ τί- ξιν ἀλλοιωθῆναι τὰ συγκρίματα φασίν, ὅ γὰρ ὅτι τῶν ἀτόμων ἀλλοιούμενων. . . ἐφεξῆς λέγει καὶ ὅπως οἱ μίαν τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν ἑαυτοῦ λέγοντες, ὡς οἱ περὶ Θαλῆος καὶ Ἀναξίμανδρος καὶ Ἡράκλειτον, φυσικοὶ καὶ ὅτι, τὴν φορὰν πρώτην τῶν κινήσεων 20 τίθενται· διὰ γὰρ πυκνώσεως καὶ μακρυνώσεως τὰς γενέσεις καὶ φθοράς ἀποδοῦναι· σύγκρισις δὲ τις ἡ πυκνώσις ἐστὶ, καὶ διακρίσις ἡ μακρυνώσις. . . τετάρτους δὲ καλεῖ μαρτυρίας τὴν τῆς ψυχῆς αἰσθη- κινήσεως ποιῶντας, ὥστε ὁ Πλάτων τὸ αὐτοκίνητον τῆς ψυχῆς ἐν Φαίδρῳ (p. 245) δεῖξας ἑαυτὸν τὸ κινεῖν φησὶ καὶ τοῖς ἄλλοις 25 ὅσα κινεῖται, τούτο πηγὴν καὶ ἀρχὴν εἶναι κινήσεως. id. ib.

οἱ δὲ περὶ Δημόκριτον μόνον τὴν καὶ τὸν τόπον κίνησιν ἐλεγον καὶ γὰρ τὰ ἀλλοιούμενα καὶ τὸν τόπον ἐλεγον κινεῖσθαι, λαμβάνει δὲ τὴν τῷ μὴ ὅλον ἀλλὰ καὶ μέρη ἀμείβειν τὸν τόπον. οἱ δὲ ἀπὸ τῆς Στωϊκῆς καὶ πᾶσαν κίνησιν ἐλεγον ὑπὲρ τὴν τοπικὴν, ἢ καὶ μα- 30 γαλά διαστήματα ἢ καὶ λόγῳ θεωρητὰ ὑφίστασθαι. id. f. 310 b.

δεῖξας πρότερον ὅτι τὸ πρῶτως κινεῖν ἀκίνητον τε καὶ αἰετὸν ἐστὶ, νῦν προτίθει δεικνύει ὅτι καὶ ἀμερές ἐστίν, δεκνύει ἅμα διὰ τὴν τὸν τρόπον τῆς ὑπὲρ ἐκείνου γνωστής κινήσεως, ὅτι μὴ σωματικὴ μὴδὲ βίαιος. . . ὅτι δὲ ἔκ ἔχει μέγεθος δείκνυσιν ἐκ διαμέτρου ἢ αὐτὸς ἐπὶ τῇ τῷ βιβλίῳ συνάγων τὸν λόγον τίθησιν ὅπως ἔχει μέγεθος, ἢ πεπερασμένον ἢ ἀπειρον ἀνάγκη αὐτὸ εἶναι. ἀλλὰ ἀπειρον εἶναι μέγεθος ἀδύνατον, ὡς δέδεικται ἐν τῷ τρίτῳ ταύτης τῆς πραγματείας. οἱ ὅν πεπερασμένον ἐστὶ μέγεθος, ἢ πεπερασ- μένον ἔχει δύναμιν ἢ ἀπειρον, καὶ παρὰ ταῦτα ἔκ ἔστιν. αἱ δὲ μήτε τὸ πεπερασμένον ἔχον δύναμιν ἐν ἀπείρῳ χρόνῳ κινεῖται ὅ- να, ὡς δεῖξει ἐν τῷ πρώτῳ ἐπιχειρήματι, μήτε πεπερασμένον 40 τι μέγεθος ἀπειρον ἔχει δύναμιν, ὡς ἐν τοῖς ἐφεξῆς δείκνυσιν. δηλονότι ὑδαμῶς τὸ τὴν αἰδίον κίνησιν ἐν ἀπείρῳ χρόνῳ κινεῖται μέγεθος ἔχει, ὑδὲ μεριστὸν ἐστίν. ἀμερές ἐστὶν ὅρα καὶ ἀμέ- 45 θεος. . . δείκνυσιν ὅτι πρῶτον ὅτι ὑδὲ πεπερασμένον καὶ πεπε- ρασμένον ἔχον δύναμιν δύναται κινεῖν τι πεπερασμένον ἐν ἀπείρῳ χρόνῳ, ὡς ὁμολογημένον χρώμενος ἐκείνου ὅπερ ἐν τῷ ἐξῆς ἐπιχειρήματι καὶ ἐναργῶς προλαμβάνει, ὅτι τὸ μέγεθος δύναται

ἔχω τ' αὐτὸ ἐν ἐλάττω χρόνῳ κινεῖ τῆς ἐλάττω δυνάμεως.
id. ib.

καταμετρηθῆναι ὑπὸ τῷ δ'. ὁ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τῷ β' καὶ τῷ ε'.
id. f. 311.

26. τῶν τοῖνυν φανερῶν ὄντων, ἀμύχανον τ' κινούμενον ἐν
ἀπείρῳ χρόνῳ συνεχῇ τε καὶ αἰδίῳ κίνησιν ὑπὸ σώματος τῷ πρώτῳ
κινῶν. ἢ ἂν ἀπειρον ἢ πεπερασμένον ἔσαι τ' κινῶν σῶμα. καὶ
ἀπείρῳ μὴ ἐκ ἐνδόχῃ, λείπεται δὲ πεπερασμένον. εἰ δὲ πεπερασ-
μένον, ἤτοι πεπερασμένην ἢ ἀπειρον ἔξει τὴν δύναμιν. εἰ μὴ ὅν
πεπερασμένην, εἰλήφθω τῆς αὐτῆς μετρίων ἄλλη δύναμις, καὶ
ἐλάττω χρόνον κινήσει ἢ ὅσον ἢ πεπερασμένην κινεῖ τὸν αὐτὸν
ἴσον. τὸ δ' ἀπείρῳ πλείονων ἐκ ἔξαι. εἰ δὲ ἀπειρον, ἐν ὅδῃ
χρόνῳ κινήσει τ' αὐτὸ μέγεθος ὅπερ ἢ πεπερασμένην τε καὶ ἐλάτ-
τω ἐν τοσούτῳ χρόνῳ. ὃ ἂν ἔχει λόγον ἢ ὑπεροχὴν τῆς δυνάμεως,
ἀλλ' ὥσπερ ἀδύνατον λαβεῖν ὅσῳ μετρίων ἐστὶν ἢ δύναμις τῆς πε-
περασμένης ἢ ἀπείρου, ὅτως ἀδύνατον ἔσαι λαβεῖν ὅσῳ ἐλάττω
ἢ χρόνος τῷ χρόνῳ, καθ' ὃν ἢ ἀπείρος κινήσις κινεῖ ταύτην διάστημα
τὸ καθ' ὃν ἢ πεπερασμένη. τοῖνυν ἢ ὅ κινήσει τ' σύνολον ἢ ἀπει-
ρος τε καὶ μετρίων ὁ κακίονεν ἢ ἐλάττω, ἢ ἐκ ἐν χρόνῳ κινήσει.
ἡμῶς δὲ ἄλογα καὶ ἀδύνατα. Themist. f. 63.

εἴτα λαβὼν ἀπὸ τῷ α' τὸ κινῶντος πεπερασμένου ὄντος μόν-
ον τι τ' δ', ὑποτίθεται αὐτὸ κινεῖν μόνον τι τῷ β' τ' ε'. δεῖ δὲ
λαβὼν τ' δ' τ' κινῶν καὶ τ' ε' τ' κινούμενον ἐκ ἐν τῇ αὐτῇ ἀναλογίᾳ
πρὸς ἄλλα ἐν τῇ τ' α' ὅλον τ' κινῶν πρὸς τ' β' ὅλον ἐστὶ τ' ὑπ'
αὐτῷ κινούμενον, ἀλλ' ὑπερέχον τ' δ' τ' κινῶν τῷ ε' τῷ κινούμενου.
οἷτι ἂν δεῖ προσυπακύνειν, εἰ μέλλοι τὰ ἐφεξῆς ἀκολουθῶς ἐπα-
γεῖν. Simpl. f. 310 b.

τ' αὐτὸ ἄρα ὑπὸ τῷ αὐτῷ ἔσαι καὶ ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ
ἢ ἐν ἀπείρῳ κινούμενον, ὅπερ ἀδύνατον. προσεθόντες ἂν τῷ ε'
ὡς ἐν ὅλῳ λαβώμεν τ' β', ἢ καταναλώσομεν καὶ τὸν γ' χρόνον
ἢ ὅ. ἀλλ' εἰ μὴ καταναλώσομεν, ἐκ ἀπείρου. τ' ἂν καταμε-
τρήσομεν ἐκ ἀπείρου, ἔσαι δὲ καταμετρημένους ὑπὸ τῷ ζ' πε-
περασμένους, ὅσους ἦν ὁ πρώτος εἰλημμένος. εἰ δὲ μὴ κατανα-
λώσομεν, ἀλλ' ἔσαι μὲν τὴν τῶν τοσούτων χρόνων τῶν ἴσων τῷ
ζ' ἀφαιρέσειν, ὅσα ἦν καὶ τὰ β', ὑπολειπόμενους τις χρόνος, ἐκ ἐν
τῷ γ' ἔσαι ὅλῳ κεκνημένος τ' α' τ' β', ἀλλ' ἐν μέρει αὐτῷ τῷ το-
σοῦτάκις ἴσῳ τῷ ζ' ὁσάκις ἐλήφθη τὰ ἐν τῷ β'. τὸτο ὅν ἐστιν ὁ
ἐλάττω, ὅτι τῷ δ' προῶν καταναλώσω τ' α' (πεπερασμένον ἂν
ἢ τ' κινῶν) καὶ τῇ ε' τ' β' (πεπερασμένον ἂν ἦν καὶ τ' κινούμενον),
καὶ δὲ χρόνον ὃ καταναλώσω ἀπείρον ὄντα. δύναται δὲ τ' μὴ
καὶ τ' αὐτὸ φυλάξει τ' α', τῷ δὲ κινούμενῳ τῷ β' μέρος ἀφαι-
ρῶν, ὃ δηλονότι ἐν ἐλάττω τῷ ἀπείρῳ χρόνῳ κινήσει τ' α'.
ἢ πεπερασμένῳ ἄρα... καλῶς δὲ τῷ καταναλώσω ἐρή-
σεται, ἀλλ' ὃ τῷ καταμετρήσω. ἂν μὴ ἂν ἴσῳ τῷ ἐξ ἀρχῆς
ἀφαιρῶμεν καὶ τ' τελευταῖον ἴσῳ τῷ, πρὸς τῷ ἀσληκέναι τ'
α' καὶ καταμετρήσομεν αὐτὸ τῷ δ'. γίνετο δ' ἂν τὸτο, εἰ
τῷ ἀρχῇ ὅτως ἀφαιρέσειν τ' δ' ὡς δύναται εἰς ἴσα αὐτῷ
αὐτῶν διαμετρηθῆναι τ' α'. ἐὰν δὲ τ' τελευταῖον ὑπολειπόμενον
τῷ α' μετρίῃ ἢ ἴσῳ τῷ δ' ἀλλὰ ἐλάττω αὐτῷ, καταναλω-
θῆναι μὴ καὶ ὅτω λέγειν τ' α' τῇ τῷ αὐτῇ ἀφαιρέσειν, ὃ μέντοι καὶ

προθέμενος δεῖξαι ὅτι τ' τὴν αἰδίῳ κίνησιν προσεχῶς κινῶν 266 α
(τὸτο γὰρ ἐστὶ τ' πρώτως κινῶν) πρὸς τῷ αἰκίνητον εἶναι καὶ ἀμερές 24
καὶ ἀμέγεθός ἐστι, καὶ ἔχων δεδεδυμένον ὅτι ἀπείρον μέγεθος ὅδῃ ἐξ
ὅλῳ ἐν τοῖς ὅσιν, ἐδείξε πρῶτον ὅτι πεπερασμένον αὐτὸ μέγεθος
εἶναι πεπερασμένην ἔχον δύναμιν ἀδύνατον. τ' ἂν τοῦτον ὅχ
ὅλῳ τε κίνησιν αἰδίῳ κινεῖν. λοιπὸν ὅν ἦν δεῖξαι ὅτι ὅδῃ πεπε-
ρασμένον μέγεθος αὐτὸ δύναται εἶναι ἀπείρον ἔχον δύναμιν, ὅπερ
ἐκ ἐπὶ μόνῳ τῷ πρώτως κινῶντος ἀλλὰ καθόλου δεικνυσιν, ὅτι
ὅλῳ ἐκ ἐνδόχῃ ἐν πεπερασμένῳ μεγέθει ἀπείρον εἶναι δύνα-
μιν. id. ib.

εἰ ὅν παντὸς χρόνου πεπερασμένου πρὸς πάντα πεπερασμένον 266 α
λόγος ἐστὶν, ὅδῃς ἂν εἴη χρόνος ἐν ᾧ ἢ ἀπείρος κινήσειν, καὶ τ' 31.
ἐπόμενον τῷ αὐτῷ αὐτοῦ παραλειπῶν (εἰ ἂν μὴ ἐν χρόνῳ, ὅδῃ κινεῖ
ὅλῳ ὅδῃ ἐστὶ κινήσειν ἢ ἀπείρος ἐκείνη δύναμις, ὅτι ἐν ὅδῃ
χρόνῳ) δεικνυσιν τ' ἀντικείμενον, ὑποθέμενος τ' ἐν χρόνῳ κινεῖν.
ἔσω ἂν φησὶ χρόνος ὁ α', ἐν ᾧ τ' πεπερασμένον ἀπείρῳ δυνάμει
κινεῖ τι καὶ μεταβάλλει. τ' δὲ πεπερασμένην ἔχον δύναμιν τ' αὐτὸ
κινήσει ἐν πλείονι χρόνῳ τῷ αβ'. ἐὰν ὅν τ' τὴν πεπερασμένην
ἔχον δύναμιν διπλασιάσωμεν, δηλονότι τ' αὐτὸ ἐν ἐλάττω χρόνῳ
τῷ αβ' μεταβάλλει, ὁμοίως δὲ καὶ αὐξήσῃ, πάλιν ἐν ἐλάττω,
καὶ αὐτὸ ὅτως αὐξήσῃ καὶ διπλασιαζόντων τ' μέγεθος καὶ τὴν
δύναμιν καὶ λόγον ὁ χρόνος μειωθήσεται. προσεθόντες δὲ αὐτῷ
25 μεγέθει καὶ ἀφαιρῶντες τὸν χρόνον ἐλευσόμεθα ποτε εἰς τὸν α' χρό-
νον, ἐν ᾧ τ' αὐτὸ τὸτο ἐκείτω κινεῖται ὑπὸ τῆς ἀπείρου δυνάμεως.
ἐν ἴσῳ ἄρα χρόνῳ τ' αὐτὸ ἢ πεπερασμένην δύναμιν τῇ ἀπείρῳ κί-
νήσει. τῷ ἂν διπλασίῳ αὐξομένην ἢ δύναμιν αὐτὴν πεπερασμένην μέ-
νει τῷ πᾶν τ' τὸ πεπερασμένον διπλασίον πεπερασμένον εἶναι. εἰ
30 ἐν τῷ αὐτῷ αὐτοῦ, τ' τὴν πεπερασμένην δύναμιν καὶ τὴν ἀπείρον ἐν ἴσῳ
χρόνῳ τ' αὐτὸ κινεῖν, καὶ ἡκολούθησε τ' αὐτοῦ τῷ τὴν ἀπείρον δύνα-
μιν ἐν χρόνῳ τῷ κινεῖν. ὃ δὲ αὐτοῦν τι καὶ ἀδύνατον ἀκολουθεῖ, καὶ
αὐτὸ αὐτοῦ καὶ ἀδύνατον ἐστὶν. ἐν ὅδῃ ἄρα χρόνῳ ἢ ἐν τῷ πεπε-
ρασμένῳ δυνάμει ἀπείρος κινήσει. ὅδῃ κινήσει ἄρα. ὡς ὅδῃ
ἔσαι δύναμις κινήσειν ἀπείρος ἐν πεπερασμένῳ. εἰ ἂν ἦν, ἐκείνη
καὶ ἐν χρόνῳ ἐκείνῳ τ' κινούμενον. ἐφιστάνει δὲ ὁ Ἀλέξανδρος ὅτι
ὅχ ὅτως ὡς Ἀριστοτέλης ὑπέθετο ὑπὸ τῷ τὴν ἀπείρον δύναμιν
ἔχοντος ἀρχαῶς καὶ τῷ κινῶντος ἐν τῷ α' χρόνῳ τῷ αὐτῷ τι τ' κιν-
ούμενον, καὶ συνάγειν, ὡς αὐτὸς ἐποίησεν, ὅτι καὶ ὑπὸ τῷ τὴν πεπερα-
σμένην ἔχοντος δύναμιν τ' αὐτὸ κινήσειν ἐν ἴσῳ χρόνῳ. εἰ ἂν
ὅτω φησὶ λαμβάνοιτο, ἔσασιν ἔξει ὡς ἐκ ἀληθείας. ὃ ἂν συγγω-
ρήσει τις δύναται τ' κινούμενον ὑπὸ τῆς ἀπείρου δυνάμεως καὶ ὑπὸ
τῆς πεπερασμένης κινήσειν. ἀλλ' ἀνάγκη καὶ λαμβάνειν. τ'
ἂν ὑπὸ τῆς πεπερασμένης δυνάμεως κινούμενον ἐν χρόνῳ τῷ
τῷ ὑποτίθεται καὶ καὶ ὑπὸ τῆς ἀπείρου κινεῖται ἐν τῷ πολὺ ἐλάτ-
τω. . . μήποτε δὲ καλῶς καὶ ἀναγκαίως ὁ Ἀριστοτέλης ἀπὸ τῷ
τὴν ἀπείρον ἔχοντος δύναμιν ἤρξατο, καὶ ὃ καὶ ἀνάγκη λαμ-
βάνειν. . . ἐνεστὶ δὲ, φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ ὅτω δεικνύναι ἀδύ-

νατον ὃν τ' ἐν πεπερασμένῳ μεγέθει ἄπειρον εἶναι δύναμιν. . . ὁ δὲ γραμματικὸς ἐκεῖνος ἔ' κατ' ἀρχὰς τῶν εἰς τὸτο τ' βιβλίον χολῶν ἐμνημόνευσεν, μέγα νομίζων εἰ τῶν ιδιωτῶν πολλὰς ὑπάγοιτο πρὸς τὸ ὕψος καὶ τὸ κόσμον παντὸς καταφρόνησιν, ὡς ὁμοίως αὐτοῖς ὄντων φθαρτῶν, καὶ δηλονότι καὶ πρὸς τὴν αὐτὴν τὴν δημιουργῶν, 5 εἰ γενητὸ καὶ φθαρτὸν κόσμον ποιητὴς ἀποδεχθεῖν, τὴν πρὸ τῆς δημιουργεῖν ἅπαντα αἰῶνα ἔτε δημιουργὸς ὦν ἔτε πάντων τῶν ὄντων θεὸς καὶ πατὴρ καὶ ὑποστάτης, εἴπερ μηδὲ ἐγεγενέσθαι τῶν ὄντων τότε, ἀπὸ δὲ τοῦτων γιγαντικῶν ἐνοουῶν ὁ ἀνὴρ ὅτος καὶ τοῖς ἐν τῷ πρώτῳ τῆς περὶ ὕψους περὶ τῆς αἰδιότητος τῷ ὕψος καὶ τῷ κόσμῳ 10 δειχθεῖσιν ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους ἀντιγράφειν ἐτόλμησεν, ὅδ' συνιείς τῶν ἐκεῖ λεγομένων, ὡς ἐν ἐκείνοις ἐπειράθην ἀποδείξαι, καὶ πρὸς τὰ ἐν ἀρχῇ τῷδε τῷ βιβλίῳ τὰ τὴν κίνησιν καὶ τὴν χρόνον αἰδία δεικνύοντα παρὰ θύρας ἀπαντῶν ἐνέειν, ὡς δύνασιν καταμαθεῖν ἐκ τῶν ἐκεῖ πρὸς αὐτὴν εἰρημένων. εἰς δὲ τοῦτον σκοπὸν ἐνόμισεν 15 αὐτῷ καὶ ταύτην συντελεῖν τὴν ἀπόδειξιν τοῦ Ἀριστοτέλους, δι' ἧς δεικνυσιν ὅτι ὁδὸν σῶμα πεπερασμένον ἄπειρον ἔχει δύναμιν. . . νομίζει γὰρ ταύτην οἶδ' ἐν Ἀριστοτέλει τὴν δύναμιν ἄπειρον ἔχειν κινήσιν καὶ τὴν δύναμιν διαρκεῖν εἰς τὴν ἄπειρον χρόνον κινούμενον. . . καὶ ὅτι ἐπέστησεν ὅτι ἄλλο μὲν ἐστὶ τὴν δύναμιν ἔχειν ἄπειρον ἅμα 20 ὅλην κινήσιν αἰδίως, καὶ ἄλλο τὴν δύναμιν διαρκεῖν αἰδίως κινούμενον, καὶ ὅτι τὸ μὴ ἐνεργεῖν ἀπειροδύναμον ὅλον ἅμα τῷ αἰδίως κινῶντι ὑπάρχει, τὸ δὲ ὅπως ἄπειρον ὡς δύναμιν ἐπ' ἄπειρον κινεῖσθαι καὶ τὴν ἐνεργητικὴν καὶ κινήσιν δύναμιν τὴν ἅμα ὅλην ὕσαν, ἀλλὰ καὶ τὴν παθητικὴν καὶ τὴν δύναμιν ὑπάρχει τῷ αἰδίως κινουμένῳ. . . ἐπειδὴ δὲ τὴν ὅλην ὕσαν σκοπὸν τῆς Ἀριστοτελικῆς ἀποδείξεως ἀγνοήσας, καὶ νομίσας ὅτι ὁ δεικνύς τὴν πεπερασμένον σῶμα 25 μὴ ἔχειν ἄπειρον κινήσιν δύναμιν, εὐθύς ἂν εἴη δεδωχώς ὅτι ὁ ὕψους πεπερασμένος ὦν φθαρτός ἐστι, καὶ διὰ τὸτο καὶ δι' οἰκείων ἐπιχειρημάτων ἐπιβάλλει δεικνύειν ὅτι τὴν πεπερασμένον σῶμα 30 πεπερασμένην ἔχει δύναμιν, καὶ ὡς ἐξ ἀνάγκης ἐπόμενον τούτῳ ἐπάγει ὅτι ὁ ὕψους φθαρτός ἐστι, φέρε καὶ ταύταις αὐτῷ ταῖς παρανοήσις ἐπιδράμωμεν. . . ὁ τοίνυν ὕψους πρὸ ἐξακχιλίων καὶ πρὸς ἑκατομμύτων, ὡς ὅτος οἶδ', γεγονώς, καὶ ἐπ' ἐχάτοις ὦν ἤδη τῶν ἡμερῶν, ὡς καὶ τὸτο πάντως αὐτὴν ἀρέσκει, πῶς ὁδὸν παρακμα- 35 στικὸν καὶ πρὸς φθορὰν ὁδεῦον ἡμῶν ἐνεδείξατο; . . ἐπιστῆσαι δὲ ἄξιον ὅτι ἀνταῦθα πάλιν ὁ Ἀριστοτέλης ἐν διαφόροις ὀνόμασι τὰς αὐτὰς ἐνοίας τῷ σφετέρῳ καθηγεμονίᾳ προβαλετο. καὶ γὰρ ὁ μὲν Πλάτων τὴν διαφορὰν τῷ χωριστῷ τῶν ὕψων αἰτίᾳ καὶ αὐτῶν τῶν ὕψων ἀπὸ τῆς ὕψους παραδίδωσι, καθ' ὅσον τὸ μὴ αἰτίον ὄντως 40 ὢν ἐστιν, ἀεὶ καὶ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἔχον καὶ μήτε κατ' ὕψος μήτε καὶ δύναμιν μήτε κατ' ἐνέργειαν κίνησιν ἢ μεταβολὴν ὑφίσταμενον, τὴν δὲ ὕψους σωματικὸν ὄντα καὶ διὰ τὸτο ὅτι αὐτοῦ ὡς αὐτοῦ γινόμενον εἶπεν καὶ ὅτι ὄντως ὄντα. . . ὁ δὲ Ἀριστοτέλης φυσικώτερον ἀπὸ τῆς κινήσεως ἀρχόμενος, πρῶτον ἔδειξεν ὅτι ἀνάγκη 45 κίνησιν αἰδίον εἶναι, καὶ τὴν κινούμενον ἔτι μᾶλλον, εἴπερ ἐν τῷ κινουμένῳ ἢ κίνησις, καὶ ὅτι τὴν κινούμενον ὑπὸ τινος πάντως κινεῖσθαι καὶ ὅτι τὸ μὴ πρῶτως κινῶν τὴν αἰδίον κίνησιν ἀνάγκη εἶναι καὶ ἀπειρο-

δύναμιν καὶ ἀμερές, τὸ δὲ πρῶτως ὑπὸ τούτῳ τὴν αἰδίον κίνησιν κινούμενον μίαν ὕσαν καὶ συνεχτὴ τὴν κυκλοφορητικὸν εἶναι σῶμα. . . ζητήσοι δὲ ἂν οἶμαι πᾶς ὁ μὴ παρέρχων τῶν Ἀριστοτέλους λόγων ἀκούων περὶ τὸ πρῶτως κινῶντος, πότερον ἐγγρόνως κινεῖ ἢ ἀχρόνως. εἰ μὲν γὰρ ἐγγρόνως, πρῶτον μὲν πῶς αὐτὸς ὁ Ἀριστοτέλης περὶ τῆς ἀπειροδύναμιν λέγων χρόνον γε, φησὶν, ὅτι ἐνδέχεται εἶναι ὅπως καθ' ὃν κινεῖ; ἔπειτα εἰ ἀκίνητον ἐστὶ καὶ καὶ πᾶσαν μεταβολὴν ἀμετάβλητον τὸ πρῶτως κινῶν, ὅ κατ' ὕψος μόνον ἀλλὰ καὶ καὶ 5 δύναμιν καὶ κατ' ἐνέργειαν, πῶς ὁ χρόνος μέτρον κινήσεως ἐν τῇ ἀκινήτῳ ἐνεργείᾳ μετρήσει τὸ πρῶτως κινῶντος; εἰ δὲ μὴ ὁ χρόνος κινεῖ, πῶς ἐν χρόνῳ κινεῖσθαι τὸ πρῶτως ὑπ' αὐτὸ κινῶντος; πρὸς αὐτὸν ῥητέον, ὅτι τῶν κινῶντων ὅσα μὴ κινῶντα κινεῖ, ὡς περὶ τὰ σωματικῶς κινῶντα ὡθόντα καὶ ἔλκοντα καὶ ῥιπτόντα, ταῦτα ἐν χρόνῳ κινεῖ, ὅτι διὰ τὸ κινεῖν ἀπλῶς, ἀλλὰ διὰ τὸ κινεῖσθαι. κινήσεως γὰρ μέτρον ὁ χρόνος, ὅτι ἐν κινήσει ἐν τῷ κινουμένῳ ἐστὶ καὶ ὅτι ἐν τῷ κινῶντι. τὸ δὲ πρῶτως κινῶν ἀκίνητον ὢν καὶ κατ' ὕψος καὶ κατ' ἐνέργειαν, ὡς ὑπὲρ πᾶσαν κίνησιν ἰδρυμένον, καὶ ἀχρόνως ἔχει τὰς ἐνεργείας ὡς ὑπὲρ χρόνον ὕσαν. id. f. 311 b — 315 b.

τοῖς προκαταμένοις ἀναγκαίως δεῖξας ὅτι ὁδὸν μεγέθους πεπερασμένον. ἄπειρον ἔχει δύναμιν, ἵνα διὰ τούτῳ δειχθῇ τὸ πρῶτως κινῶν ἀπειροδύναμον μὴ ὢν μεγέθους πεπερασμένον, εἰ δὲ τὸ ἄπειρον μεγέθους μηδὲ ἐστὶν ὅλος ἐν τοῖς ὕψων, δηλονότι σαφῶς ἐπιδείκνυται ὅτι τὸ πρῶτως κινῶν ἀμερές ἐστὶ καὶ ἀμέγεθες, διὰ τούτῳ ὅτι ἀναγκαίως, ὡς εἶπον, ἔδειξεν ὅτι ὁδὸν μεγέθους πεπερασμένον 25 ἄπειρον ἔχει δύναμιν. νῦν δὲ προτίθει δεικνύει ὅτι ὁδὸν ἀπὸ τῆς μεγέθους πεπερασμένην ἔχει δύναμιν, ὅπερ ἀναγκαῖον μὴ ἐκ τῆς πρὸς τὰ προκαταμένα (ὅδ' ὅτι ὁδὸν ἐστὶν ὅλος ἐνεργεῖν μεγέθους ἄπειρον), ὡς ἀντίστροφον δὲ καὶ συγγενὲς τῷ προαποδοδεγμένῳ καὶ καὶ αὐτὸ θεωρίαν ἔχον ἐξιόλογον ἀποδείξαι καὶ τούτῳ προέβη. καὶ δὲ κινῶν αὐτὸ τὴν μὴ ἀρχὴν διὰ βραχέων βημάτων τὴν ἀπόδειξιν ἐν δειξάμενος ὅπως. δεῖξας γὰρ ἐνίστασθαι πρὸς τὸ αὐτὸ πρῶτον τὸ λέγον ἐν ἀπείρῳ μεγέθει μὴ εἶναι δύναμιν πεπερασμένην διὰ τὸ "καίτοι ἐνδέχεται" ἐν ἐλάττω μεγέθει πλείω δύναμιν εἶναι. . . εἰ ὅτι τούτῳ ἀληθές, τί κωλύει καὶ τὸ τούτῳ ἀντίστροφον ὁδοῦν ὅτι 30 θὲς εἶναι, καὶ ἐν τῷ πάντων μεγίστῳ σώματι τῷ ἀπείρῳ πεπερασμένην εἶναι δύναμιν; ὅτι δὲ ὡς ἐνέσταιν αὐτὴν κομίζει, ὁδὸν τὸ "καίτοι" προτεταγμένον ἐνέσταιν ἐπὶ ῥήρημα. ὁ δὲ Ἀριστοτέλης ὁδὸν χρησιμώτερον ἢ αὐτῷ φησὶν ὡς πρὸς τὸ προκαταμένον τὸ ἄπειρον "καίτοι ἐνδέχεται" ἐν μείζονι μεγέθει ἐλάττω δύναμιν εἶναι. . . τῷ γὰρ μᾶλλον ἐνδείκνυται δύναμιν καὶ ἐν ἀπείρῳ μεγέθει πεπερασμένην εἶναι. . . μήποτε δὲ πρὸς τὴν λέγοντα ὅτι ἐν ἀπείρῳ πεπερασμένη δύναμιν ὅτι ἐστὶν, ὁ μὴ ὅπως ἐνίστασθαι, καίτοι ἐν μείζονι ἐνδέχεται ἐλάττω εἶναι, χωρὶς παραμυθίας λέγει τὸ αὐτὸ, ὅτι ἐν λέγων "καίτοι ἐνδέχεται" ἐν ἐλάττω πλείω εἶναι" ἀπὸ τῆς ἀπαιτήσεως τὸ ἀντικείμενον εἰσάγει. ἀντικείμενον γὰρ τῷ ἐν ἐλάττω πλείω τὸ ἐν μείζονι ἐλάττω. ἵσως δὲ καὶ ἐναργέστερον ἐστὶ τὸ ἐν ἐλάττω μεγέθει πλείω δύναμιν εἶναι, ὡς ἐπὶ τῶν εἰρημένων. . . καὶ ὅτι ἐν ἐλάττω πλείω εἶναι. λυεῖ δὲ αὐτὴν λέγων "ἀλλ' ἔτι μᾶλλον ἐν μείζονι

πλάω." κἀν γὰρ ἐν ἐλαττονι μεγέθει πλείων ἢ δύναμις, ἀλλ' ἐν τῷ μέγιστον ἐλαττονος κτ' ἐπὶ αὐτὸ εἶδος ἐστὶ πλείων ἔσται ἢ δύναμις. ἐὰν ὅν τ' ἐκείνου εἰς ἀπειρον ἐκταθῇ, καὶ ἡ δύναμις εἰς ἀπειρον ἐκταθῇ, εἴτε ἐλαττον ἢ τ' ἐξ ἀρχῆς μέγεθος τῆς κτ' τὴν δύναμιν ἀναλογίας εἴτε μείζον· ἢ γὰρ ἐπ' ἀπειρον τῷ μεγέθει πρόσθετος καὶ τὴν δύναμιν μέχρι τῷ ἀπείρῳ συνεφέλακε· ὁ γὰρ αὐτὸς ἐκείνου ἀνευ δυνάμεως. ὅπως ὅν διὰ τῷ λύσαι τὴν ἔντασιν ἀποδείξας ὅτι ὁδὸς τ' ἀπειρον μέγεθος πεπερασμένην ἔχει δύναμιν, τὸ αὐτὸ καὶ δι' ἐκθέσεως ἀποδείκνυσιν, ὡς εἴωθεν, καταγωγαιμετρῶν καὶ αὐτὸς ἀρεγόμενος τὴν φύσιν. id. f. 315 b.

ἀδείξας δὲ ἀπὸ τῆς ἐπ' ἀπειρον αὐξήσεως τῷ ἀφαιρουμένῳ μεγέθει ἀπὸ τῷ ἀπείρῳ ὅτι ἀπείρος ἐστὶν ἢ τῷ ἀπείρῳ μεγέθει δύναμις ὡς πάσης τῆς πεπερασμένης δυνάμεως ὑπερβάλλουσα, τὸ αὐτὸ δεικνύει καὶ ἀπὸ τῆς τῷ χρόνῳ ἐπ' ἀπειρον μειώσεως, ἢ καὶ διὰ τοῦ παρελάβειν εἰπὼν "τῷ χρόνῳ δὲ τῷ δοθέντος ἀεὶ ἐλαττωμένην εἶναι." id. f. 316.

ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ἀποδείξω, τῷ μὴ εἶναι ἐν ἀπείρῳ μεγέθει δύναμιν πεπερασμένην, παραδίδωσι, τὰ μὲν αὐτὸς σαφῶς εἰπὼν, τὰ δ' ἡμῶν ἀναπληρῶσαι καταλιπὼν. ληφθὲν γὰρ φησὶ τὸν δύναμιν ὁμογενῆ, τυτέστιν ὁμοειδῆ ὅταν τῇ πεπερασμένην δυνάμει τῇ ἐν τῷ ἀπείρῳ μεγέθει ὅση, ἐν πεπερασμένῳ τινὶ σώματι ὅσαν, ἢ βαρυτῆς ἢ ἐν τῷ ἀπείρῳ, καὶ ἐν τῷ πεπερασμένῳ τὴν αὐτήν, ἢ κρυφύτης, ὁμοίως. ὁμοειδῆ δὲ λαμβάνει τὴν δύναμιν, καταμετρηθῆναι βυλόμενος τὴν ἐν τῷ ἀπείρῳ μεγέθει δύναμιν ὑπὸ τῆς ἐν τῷ πεπερασμένῳ· αἱ γὰρ ἀνομοειδεῖς ὁ καταμετρηθῶσιν ἀλλήλους. ὁμοειδῆς ὅν ὅσα ἢ ἐν τῷ πεπερασμένῳ μεγέθει πεπερασμένην δύναμιν καταμετρήσῃ τὴν ἐν τῷ ἀπείρῳ πεπερασμένην, ὅτω μόντοι ὡς ἡ ἀπαρτίξιν ἢ μὴ ἀπαρτίξιν ἀλλὰ περιττεύειν τι κτ' τὴν πεπαισμένην ἐπιβολήν. εἰ δὲ τὸτο, ἢ καὶ τ' μέγεθος τ' ἀπείρον καταμετρήσῃ ὑπὸ τῷ μεγέθει τῷ ἐν ᾧ ἢ ἡ δύναμις ἢ καταμετρήσασα τὴν ἐν τῷ ἀπείρῳ μεγέθει δύναμιν, καὶ ὅπως ἐκείνη ἀπείρον ἔσται τ' μέγεθος, ὅπερ καταμετρεῖ· ἢ ὁ καταμετρηθῆναι ὅλον τῆς ἐν αὐτῷ δυνάμεως καταμετρημένης, καὶ ὅτω τ' πεπαισμένην τῷ ἀπείρῳ μεγέθει ὅχι ἔχει δύναμιν. ὥστε ἢ πεπερασμένη δύναμις ὅχι ἐν τῷ ἀπείρῳ ἀν εἴη μεγέθει, ἀλλ' ἐν τῷ πεπερασμένῳ τῷ ὅν τῇ δυνάμει καταμετρηθῆναι. γνωριμώτερον δὲ ἀν εἴη, φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος, εἰ τις ἀπ' αὐτῷ τῷ ἀπείρῳ μεγέθει ἀφελὼν τι, τότε καὶ τῇ ἐν αὐτῷ δυνάμει καταμετρήσῃ τὴν τε δύναμιν τὴν ἐν τῷ ἀπείρῳ καὶ αὐτὴν τ' ἀπείρον μέγεθος. id. f. 316 b.

ἀδείξας τ' προσεχῶς αὐτῷ προτεθέν περὶ τῷ πρώτῳ κινῶντος τὸ αὐτὸ κίνησιν. . . βύλας, πρὸ τῷ τοῖς δεδεδυμένοις ἐπαγαγεῖν τὸ προσῆκον συμπέρασμα, ἔνθα σὶν τινα προβαλέας φερομένην πρὸς τὸ ἀξίωμα τὸ λέγον πᾶν τὸ κινούμενον ὑπὸ τῶς κινεῖας, καὶ τὴν τε ἀδικίαν ἐπαγομένην λύσειν ἐκθέας καὶ αὐτὸς ἐπαγαγεῖν τὴν προσήκονσαν. καὶ ἢ μὲν ἔνθα σὶς ἐστὶ τῶαυτή· εἰ πᾶν τὸ κινούμενον ὑπὸ τῶς κινεῖας, πῶς τινὰ μὴ ἐν αὐτοῖς ἔχοντα τὸ κινητικὸν ἀλλ' ἔχοντα κινηθέντα μένει συνεχῶς κινούμενα, καὶ τῷ κινῶντος

μηκέτι κινῶντος, ὥσπερ τὰ ῥιπτούμενα; τῷ γὰρ ῥίψαντος αὐτὰ μηκέτι κινῶντος, ἐπὶ πολὺ μένει συνεχῶς ἐκείνα κινούμενα· ὁδὲ γὰρ ὑπὸ μηδενὸς κινεῖας τότε, καὶ ἀναίρειας τ' πᾶν τὸ κινούμενον ὑπὸ τῶς κινεῖας. "μὴ ἀπτομένῳ δὲ τῷ κινῶντος" εἶπεν ὡς μηκέτι ἀπτομένῳ μηδὲ ἐπιμένοντος ἐν τῷ ἀπτοέας παρ' ὅλον τὴν τῆς κινήσεως χρόνον. εἴτα μνημονεύει τῆς λύσεως καθ' ἣν πειρώων λύσειν τινὰς τὴν ἀπορίαν ταύτην. λέγουσι γὰρ ὅτι ὁ ῥίπτων ἅμα τῷ ῥιπθέντι καὶ ἄλλο τι κινεῖ, τὴν ἀέρα, ὅς κινούμενος ὑπὸ τῷ ῥίψαντος κινεῖ τὸ ῥιπθέν. λέγει ὅν ὅτι ὁμοίως τῷ πρώτῳ καὶ τῷτο ἀδύνατον· μόνον γὰρ ὅτι τὴν ἀέρα ἀντὶ τῷ ῥιπθέντος μετέλαβεν ὁ λόγος· εἰ γὰρ μηδὲ ὅτος ἐξ ἑαυτοῦ κινεῖ (τῶν γὰρ ἐμφύλων ἰδίων τῷτο) ἀλλ' ὑπὸ τῷ ῥίψαντος, ἐχρῆν εὐθύς τῷ τὴν ῥίψαντα παύσαας τῷ κινεῖν καὶ τὴν ἀέρα παύσαας τῷ κινεῖας, καὶ ἅμα πάντα κενεῖας καὶ πεπαυέας τὰ κινούμενα, ὅταν τ' πρῶτον κινῶν παύσῃ τῷ κινεῖν. . . διάφορος δὲ ἡ γραφὴ φέρεται, πῇ μὲν "ἀλλὰ ἅμα πᾶν καὶ κινεῖας καὶ πεπαυέας," πῇ δὲ "ἀλλὰ ἅμα πᾶν κενεῖας καὶ πεπαυέας," καὶ ἴσως αὕτη ἀμείνων· τὸ γὰρ κενεῖας τῷ πεπαυέας ταυτέστιν ἐστίν. εἰπὼν δὲ ὅτι πάντα ἅμα ἀνάγκη κινεῖας καὶ πεπαυέας, ὅταν τ' πρῶτον κινῶν παύσῃ, ἐπὶ γὰρ "καὶ εἰ ποιεῖ ὥσπερ ἡ λίθος, οἷον κινεῖν ὁ ἐκίνησεν." κἀν γὰρ διὰ τῷ μεταξὺ τι κινή μὴ ἀπτομένῳ τῷ κινούμενῳ, ὡς ἡ Μαγνητὶς λίθος τὸ δευτέρον σιδήριον κινεῖ, μὴ ἀπτομένη αὐτῷ, ὅταν αὕτη μὲν ἐκλύσῃ τὸ προσεχές, τῷτο δὲ ἐκλύσῃ τὸ μετ' ἑαυτοῦ (τότε γὰρ ποιεῖ ἡ λίθος τὸ σιδήριον, ὁ ἐκίνησεν αὐτή, τῷτο κινεῖν τὸ ἐφεξῆς, διὰ τὸ μὴ μόνον κινεῖν τὸ προσεχές, ἀλλὰ καὶ δύναμιν αὐτῷ κινητικὴν ἐνδιδόναι, διὸ ὁ μόνον κινεῖ) ἐκείνο ἀλλὰ καὶ κινεῖ, — κἀν ὅπως ὅν τι, φησὶ, κινή ὥσπερ ἡ λίθος, ἀνάγκη καὶ κινεῖας ἅμα, ὅταν τ' πρῶτως κινῶν κινή, καὶ πεπαυέας τῆς κινήσεως, ὅταν τ' πρῶτως κινῶν παύσῃ τῷ κινεῖν. καὶ λαβὼν τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τῆς λίθου, κτ' τὴν αὐτὴν ἐφοδὸν λύει τὴν ἀπορίαν. ὡς γὰρ ἐπὶ τῆς λίθου ὅτε ὁ ἀὴρ αἰτιῶς ἐστίν, ὅτε παυσάμενος τῷ κινῶντος μένει τὸ κινούμενον, ἀλλ' ἡ κινητικὴ δύναμις διδομένη τῷ προσεχεί κινεῖ τὸ κινούμενον ὥς ἀν αὕτη ἐνεργῇ, ὅτω φησὶν ἀνάγκη καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων λέγειν, ὅτι τὸ πρῶτως κινήσαν τὸ προσεχῶς ὑπ' αὐτῷ κινήσαν ποιεῖ οἷον τε κινεῖν ἢ τὴν ἀέρα ταυτέστιν ἢ τὸ ὕδωρ· ταῦτα γὰρ ἐστὶ μαλίστα δι' ὧν κινεῖ) τὰ κινούμενα, ἀδύνατον καὶ ταῦτα κινεῖν. "ἢ τι ἄλλο" δὲ προσέθηκεν ἴσως διὰ τὴν λίθον καὶ τὴν σιδήρον, ἢ τὸ ἤλεκτρον καὶ τὸ ἄχυρον. καὶ τὸ ὅσον δὲ τῷ ἰχθύος τῷ ἱέρακος λέγει χρυσὸν ἔλκειν, καὶ ἴσως τῷ προσεχῶς ἐλκομένῳ τὴν αὐτὴν ἐνδίδωσι δύναμιν καὶ τῷτο. εἴτε ὅν κτ' ὅσων κινεῖ τὰ κινούμενα, ὡς τὰ δι' ἀέρος ἢ ὕδατος κινούμενα, εἴτε κτ' ὁλοκλήρως, ὡς τὰ εἰρημένα, τὸ πρῶτον κινῶν, οἷον τὸ ῥιπτῶν, ὁ μόνον τὸ βέλος κινεῖ ἀλλὰ καὶ τὴν ἀέρα ἢ τὸ ὕδωρ, δι' ὃ ἢ ῥίψας γίνεσθαι, καὶ ὁ μόνον κινεῖ ταῦτα, ἀλλὰ καὶ δύναμιν αὐτοῖς ἐνδίδωσι τὸ κινεῖν, ὥστε μὴ μόνον κινεῖας ἀλλὰ καὶ κινεῖν, φύσιν ἔχοντα κινεῖν ἅμα καὶ κινεῖας. . . ζητεῖ δὲ ὁ Ἀλέξανδρος ἐν τούτοις καλῶς, πῶς ὅχι καὶ τούτων ῥιπθέντων μένει ἐπὶ ἡ αὐτὴ ἀπορία· ὁ γὰρ ἀὴρ ὁ τὴν δύναμιν τῷ κινεῖν λαβὼν παρὰ τῷ τὸ βέλος ῥίψαντος ἦτοι κινούμενος κινεῖ ἢ ὅ. ἀλλὰ μὴ κινούμενος μὲν ὅχι ἀν κινήσῃ· τὰ γὰρ σωματικῶς

κινῶντα κινούμενα κινεῖ. εἰ δὲ κινούμενος κινεῖ, παύει δὲ τὸ κινεῖσθαι, ἅμα τῷ παύσεσθαι κινῶντα τὴν ῥιπτομένην... μὴ ποτε, φησί, διὰ τὸ λέγειν τὴν ἀέρα δύναμιν τινα τὸ κινεῖν παρὰ τὸ τὴν ἀρχὴν κινήσαντος λαμβάνειν, ἐκείνο λέγει, ὅτι οἰκείαν δύναμιν ἔχει παρὰ τὸ κινήσαντος αὐτὴν λαβόν. id. ib.

266 b 32. ὅτως δὲ ὁ λόγος μετατίθῃσι τὴν ἀπορίαν, ἢ λύει. πάλιν γὰρ ὁ ἀνὴρ πῶς κινεῖ, τὸ κινῶντος ἢ ἀπομένου; ὅτε ὑπ' αὐτῷ (ὅδ' ἂν ζῶον), ἢ ὑπὸ τῷ ῥίψαντος· πέπαυ) γάρ. ὑπὸ τίνος ὢν, εἴπερ πᾶν ὑπὸ τίνος κινεῖ) τὸ κινούμενον; ἐπεὶ καὶ ἡ λίθος ἢ τὴν πλησίον ἔλκει σιδήριον, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐφεξῆς, ἢ μὴ ἀπτεῖ). ἀλλ' ὅταν ἀπέλθῃ, πέπαυ) καὶ τὸ ἐγγὺς ἅμα καὶ τὸ ἐχόμενον. αἴτιον δέ, ὅτι τὸ σιδήριον ἐκείνο τὸ πρὸς τῇ λίθῳ ἔκ οἰκείαν ἔχον δύναμιν τὸ ἐπισπάσθαι, ἀλλ' ἐλάμβανε παρὰ τῆς λίθου, ἧς εἴπερ ἀφαιρεθείη, εὐθὺς συναφαιρεῖ) καὶ τὴν δύναμιν. ἴδει τοίνυν καὶ τὴν ἀέρα ταύτην ὑπομένειν καὶ παύεσθαι ἀπελθόντος τοῦ ῥίψαντος ἢ βαλλόντος. ὅτως δὲ 15 εὐθὺς ἴδει καταφέρεισθαι καὶ τὸ ῥιπτόμενον. ἢ ἢ μόνον κινεῖ) ὁ πλησίον ἀνὴρ, ἀλλὰ καὶ δύναμιν τὴν κινεῖν λαμβάνει, καὶ ταύτην ἢ ἢ ὅταν τὸ παρὰ τῆς λίθου σιδήριον, ἀλλ' ὥστε οἰκείαν ποιῆσαι καὶ αὐτῷ, ὥσπερ ὀϊμαι καὶ ὑπὸ τῷ πυρὸς τὸ πύρινον ἢ θερμαίνει) μόνον ἀλλὰ καὶ δύναμιν οἰκείαν τὴν θερμαίνειν λαμβάνει, καὶ ταύτην αἰεὶ δίδωσιν 20 ἐφεξῆς, καὶ τὸτο πρόεισι μέχρι τίνος, εἴτα κατ' ὀλίγον παύει), μειωμένης ἐν τῇ διαδοχῇ τῆς δυνάμεως τῆς ἀπὸ τοῦ πυρὸς ἐνδοθείσης. ὅτω δὲ καὶ τὴν ἀέρα εἴποι τις ἂν καὶ τὸ ὕδωρ ἐπαμφοτερίζοντα ταῖς δυνάμεσιν, καὶ μετέχοντα καὶ βαρύτητος καὶ κυφότητος, ἐφ' ὅπερ ἂν τὸ φέρεσθαι τὴν ἀρχὴν παρὰ τοῦ ῥίψαντος καὶ τὸ ἐνδοσι- 25 μόν λαβῇ, ἐπὶ τούτῳ λοιπὸν φέρεσθαι ἐξ αὐτῶν, καὶ εἶον αὐτοκίνητα γίνεσθαι χρόνον τινά, κινούμενά τε ἅμα καὶ κινῶντα, κινούμενα δὲ ἢ ἢ ὅταν τὸ βαλλόντος ἀλλ' ὑπὸ τῆς οἰκείας δυνάμεως, ἧς τὸ ἐνδοσιμον παρὰ τοῦ ῥίψαντος ἔχον. Themist. f. 63.

267 a 16. ἀντιπερίστας ἐξίν, ὅταν ἐξωθυμένῳ τινὸς σώματος ὑπὸ σω- 30 ματος ἀνταλλαγῇ γένῃ) τῶν τόπων, καὶ τὸ μὴ ἐξωθῆσαν ἐν τῷ τῷ ἐξωθῆθέντος γῆ τόπῳ, τὸ δὲ ἐξωθῆσθαι τὸ προσεχὲς ἐξωθῇ, καὶ ἐκείνο τὸ ἐχόμενον, ὅταν πλείονα ἦ, ἕως ἂν τὸ ἔχατον ἐν τῷ τόπῳ γένῃ) τῷ πρώτῳ ἐξωθῆσαντος. καὶ γίνῃ) δέ, φησὶν, ἀντιπερίστας ἐπὶ τῷ ῥιπτομένῳ, ἀλλ' ἢ ἐξίν αὐτῇ τῆς τῷ ῥιπτομένῳ κινήσεως αἰτία. 35 ἢ γὰρ ἀντιπερίστας ἅμα πάντα κινεῖσθαι ποιεῖ καὶ κινεῖν, ταύτας ἐξωθεῖσθαι καὶ ἐξωθεῖν· εἰ δὲ ἅμα πάντα κινεῖ), ἅμα καὶ παύει). ὅτε γὰρ τὸ πρῶτον ἐξωθῶν καταλαμβάνει τὴν τῷ πρῶτῳ ἐξωθυμένῳ τόπον, εἰ μὴ ἐκείνο τὴν τῷ ἐφεξῆς, καὶ ἐκείνο τὴν τῷ ἐχόμενῳ, καὶ τὸ τελευταῖον τὴν τῷ πρώτῳ μεταβάλλοντος καταλάβοι τόπον, καὶ τῆς 40 κινήσεως ἅμα πάντων γινομένης, καὶ τῆς ἐν τοῖς ἀλλήλων τόποις ἰδρύσεως. τὸ δὲ τὸς ἀλλήλων καταλαμβάνειν τόπους, ὅπερ ἐξίν ἢ ἀντιπερίστας, ὅδ' ἐν πρὸς τὴν κίνησιν συντελεῖ τὸ ῥιπτομένῳ, εἰ μὴ τις ὑπόβοιτα, ὅπερ αὐτὸς εἶπεν, τὰ κινῶντα καὶ κινεῖν οἷα τε ποιεῖν τὰ κινούμενα· ὅτω γὰρ τὸ καταλάβον τὴν τῷ ῥιπτομένῳ τόπον 45 κινήσει καὶ αὐτὸ τὸ ῥιπτόμενον, καὶ κινεῖν τὰ ἐφεξῆς ποιήσει. ὥστε ἀδύνατον ἄλλως τὰ ἀπορηθέντα περὶ τοῦ ῥιπτομένου λύειν, εἰ μὴ τὸ κινούμενον καὶ κινήτικὴν δύναμιν λαμβάνειν παρὰ τὸ κινῶντος

ὑποδυόμεθα... ἐπειδὴ δὲ ὁ Ἀλέξανδρος τῷ Πλάτωνος δέξαι ἐπὶ φησὶ τὸ καὶ ἀντιπερίστας γίνεσθαι τὴν τῶν ῥιπτομένων κίνησιν, ἰστέον ὅτι γίνεσθαι μὴ καὶ αὐτὸς ἀντιπερίστας ἐπὶ τῶν κινουμένων αἰεὶ, καὶ τὸς ἀλλήλων τόπους ἀντιμεταλαμβάνειν τὰ σώματα βόλῃ, 5 διὰ τὸ μὴδὲν ἐν τῷ παρὰ τὸ κινῶν ἀπολείπεισθαι, ἢ μέντοι ὅδ' αὐτὴ τὴν ἀντιπερίστας αἰτίαν κινήσεως νομίζει, ἀλλὰ τὴν ἀνωμαλίαν καὶ ἀνισότητά. ἴδει δὲ τὸν Ἀλέξανδρον, ὅτε ὁ Ἀριστοτέλης ἔλεγε πᾶν τὸ κινούμενον ὑπὸ τίνος κινεῖσθαι, καὶ τοσαύτας ἀποδείξεις ἐπὶ ῥίψε τῷ λόγῳ καὶ ἐνστάσεις πρὸς αὐτὸν καὶ λύσεις τῶν ἐνστάσεων προεβάλλετο, τότε λέγειν ὅτι Πλάτωνος ὅτος ὁ λόγος ἦν, ὁ τὸ κινούμενον πάντως ὑπὸ κινῶντος λέγων κινεῖσθαι. ὅδ' ἐν δὲ χεῖρ' ἴσως ὀλίγα παραγράφει τῷ Πλάτωνος αὐτὸ τε τούτῳ δηλώνοντα, καὶ τὴν τῆς κινήσεως αἰτίαν αἰεὶ), καὶ πῶς γίνεσθαι τὰς ἀντιμεταστάσεις νομίζει. λέγει γὰρ ἐν Τιμαίῳ (p. 57 c). Simpl. f. 318.

ὅτως γὰρ ἄμεινον λέγειν ἢ τὴν ἀντιπερίστας αἰτία, ἢ γένῃ) μὴ ἐξ ἀνάγκης παρὰ τῶν ῥιπτομένων (ἀντιμεθεῖσθαι) γὰρ ὁ ἀνὴρ, ἢ μὴν διὰ ταῦτα ἢ κινήσεως. καὶ γὰρ βαδίζόντων ἀντιπερίστας, ἀλλ' ἢ διὰ τούτῳ βαδίζομεν. ἀπλῆ τέ ἐστι μετέστας καὶ μετεχώρησις τῶν τόπων, δραστηρὶ δὲ ὅδ' ἐν ὅτῳ κινήτικὸν ἢ ἀντιπερίστας ἔχον ὅτε γὰρ ἐξωχωρεῖ) ἀντιμεθεῖσθαι ἀνὴρ, ὥστε βαδίζεσθαι καὶ πρὸς σωθεῖν· ὅδ' ἂν γένῃ) πλείον ἐστι καὶ τὴν ἀντιπερίστας· ἅμα καὶ γὰρ τὸ ῥιπθὲν ἀπωθεῖ) ὑπὸ τοῦ ῥίψαντος εἰς τὸ πρῶτον, καὶ ἀπωρμύεσθαι) ὁ ἀνὴρ εἰς τὸ ὅπιον. τί ὢν αἰτίον τῆς μὴ ταῦτα πρῶτον φατερόν δὲ ὅτι μὴδὲ συνεχὴς ἢ τοιαύτη κίνησις· ὅδ' ἂν γὰρ ἐν τῷ πρῶτον, ἀλλ' ἐχόμενα ἀλλήλων. ἀλλ' ὅδ' ὁμαλὴς· ὁ γὰρ ὁμαλὴς φέρεται) ἐγγύς τε καὶ πόρρω τῆς ἀρχῆς. εἰ τοίνυν ὥσπερ ἐπὶ τῶν ῥιπτομένων τὴν κίνησιν τις λέγει γίνεσθαι, εἴτε ὡς ἐπὶ τῶν ὁμοίων τε καὶ ἑτεροίων, ἢ συνεχὴς ὅδ' ὁμαλὴς ὅτω γινομένη κίνησις, καὶ μὴ τῶν ῥιπτομένων, ὅτι ἄλλο καὶ ἄλλο τὸ κινῶν, ἐπὶ δὲ τῶν ὁμοίων 25 τῶν τε καὶ ἑτεροίων, ὅτι εἰ καὶ ἐν τῷ κινῶν, ἀλλὰ καὶ ἐκαστὸν ὡς ἢ ἔλεξιν ἀρχὴ τις γένῃ), ἀναπαυομένου τῷ ἑκαστοῦ καὶ ὁμοίον· ὁ γὰρ ἄτοπον τὸ ὅτω καὶ. δῆλον ὢν ὅτι ἀμερὲς τὸ πρῶτον καὶ εἴπερ μὴ τῷ κινεῖσθαι καὶ μὴδὲ συμμεταβάλλει, ἀλλ' αἰεὶ ὁμοίον κινεῖν· ἀπορρὸν γὰρ τὸ ὅτω καὶ. καὶ ὁμαλὴς αὕτη κίνησις μόνον· ὁ γὰρ ἔχει μεταβολὴν τὸ καὶ ὁμοίον· δεῖ δὲ ὅτε τὸ κινούμενον πρὸς ἐκείνην ἔχειν μεταβολήν, ἵνα ὁμοία ἢ κίνησις ἦ. ἀνάγκη οὖν ἢ ἐν μέσῳ ἢ ἐν κύκλῳ εἶναι· τοιαύτη γὰρ αἰ ἀρχαί. ἀλλὰ τέχνη κινεῖ) τὰ ἐγγύτατα τῷ κινῶντος. τοιαύτη δὲ ἢ τῷ ὅλῳ κινήσει· καὶ ἄρα τὸ καὶ. Themist. f. 63 b.

εἰς πέρους ἐλθὼν τῶν προβληθέντων ἀναλαμβάνει λατὴν τῶν εἰρημένων, καὶ τῶν ἀποδείξεων συντόμως ὑπομνηστικῶν. Simpl. f. 318 b.

δέδεικται δὲ ὅτι τῶν μὴ κινουμένων καὶ κινουμένων πρῶτον ἐπὶ τὴν αὐτοκίνησιν, ἐν τούτῳ δὲ τὸ καὶ καὶ αὐτὸ μὴ ἀνέστην ἐξ, καὶ συμβεβηκὸς δὲ κινεῖ)· τὸ δὲ κυρίως καὶ καὶ συμβεβηκὸς ἀνάγκη συμμεταβάλλειν τῷ κινουμένῳ. καὶ διὰ τούτῳ προσέτι τὸ τῶν δὲ ἐκ ἀνάγκης συμμεταβάλλειν, διορίζων αὐτὸ τῷ ἐν τῷ αὐτῷ κινήτῳ κινῶντος, ὁ ἀνάγκη καὶ συμβεβηκὸς συμμεταβάλλειν τῷ

κινούμεν ὑπ' αὐτῶ. . . ὅ δὲ ἡ μόνη ἡ μάστιξ" δύναι· μὴ καὶ φιλόσοφον εὐλάβειαν εἰρήσῃ, λέγοι δὲ ἂν τις ὅτι περὶ τῷ κινήσεως μόνω τέως ἐστὶ τὰ εἰρημένα, πλείονα μὲν λόγον εἰς τὴν ὁμολογήματα εἰσαγόντος, δεομένου δὲ καὶ τῆς τῷ κινουμένου ταυτότητος πρὸς τὴν μόνην κυρίως ὁμολογῆσαι. id. f. 319.

εἰπὼν ὁποῖον ἐστὶ τὸ πρῶτως κινῶν καὶ τὸ κινούμενον τὴν αἰδίον κίνησιν, καὶ ὅπως ἔχοντα πρὸς ἀλλήλα, ἐπειδὴ ζήτησιν ἔθος ἦν, ὡς ἔακεν, πῶς τὸ κινῶν τὸν ὕψον ἐστὶ, καὶ οἷον Πυθαγόρειοι ἐν τῷ μέσῳ λέγουσιν ἐδόξαν αὐτό, καὶ τὸτο προαῖνεῖν τοῖς περὶ τὸ κινῶντος λόγους ἐδοκίμασαν, καὶ λέγει ὅτι ἀνάγκη αὐτὸ ἐν τῇ ἀρχῇ εἶναι τῷ κινουμένου, ὅπερ κυριώτατον ἐστιν. δύο δὲ ἀρχαὶ εἰσὶν ἐν τῇ σφαίρᾳ, τὴν μεσσην καὶ τὴν πέριξ· ἀνάγκη ὅν φησὶν ἐν τούτων τῶν εἶναι τὸ κινῶν. ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ ἐγγύτατα τῷ κινῶντος τάχιστα μάλλον κινεῖται, ταχέως δὲ ἡ τῷ κύκλῳ κίνησις, τούτῳ τῆς περιφερείας, ἐκείνῳ τὸ κινῶν εἴη ἂν. τὸ γὰρ μεσσην ἀκίνητον ὅν ὁδοῖ πρὸς τὸ κινῶν οἰκείως ἐστὶν. ὁ δὲ Εὐδήμιος ἐν τῷ μεγίστῳ κύκλῳ φησὶν εἶναι τῷ διὰ τῶν πόλων· ὅτος γὰρ τάχιστα κινεῖται, καὶ δὲ κινῶν δοκεῖ ἀρχεῖσθαι, ὡς τάχιστα ἂν κινῆσαι καὶ ῥᾶστα. ἀπορεῖ δὲ ὁ Ἀλέξανδρος καὶ πρὸς τὴν ἔξω περιφέρειαν καὶ πρὸς τὴν μέγιστον κύκλον, εἰ ἐν τούτῳ τῷ ἐστὶ τὸ κινῶν αἴτιον, πῶς ὁ κινῶν καὶ συμβεβηκός. καὶ εἰπὼν ὅτι εἰ μὴ ταύτης καὶ τὸς πόλους ἐστὶν, ἐπαπορεῖ ὅτι καὶ δύο ὅτοι καὶ ἐκείνου, Ἀριστοτέλης δὲ καὶ Εὐδήμιος φασὶ τὸ ἐγγυτέρω τῷ κινήσεως τάχιστα κινεῖσθαι. λύνει δὲ τὴν ἀπορίαν λέγει ὅτι εἰ μὴ ἐν μέσῳ τῶν εἰς τῆς περιφερείας τῆς ἐξωτάτω, κοινῶς ἂν καὶ συμβεβηκός, τῷ καὶ μέρει τὴν κίνησιν εἶναι τῆς σφαίρας· εἰ δὲ ἐν τῇ περιφερείᾳ, ἔσται τε ἐν τῷ τάχιστα φερομένῳ, καὶ ἐκείνῳ καὶ συμβεβηκός, τῷ πᾶσι τὴν περιφέρειαν μὴ κινεῖσθαι ἀλλὰ σπῆναι τὸν τόπον, ἀλλ' ἐν τῷ αὐτῷ μένῃ δέει. . . ταῦτα ὁ Ἀλέξανδρος ἔγραψεν ὡς τελικὸν μόνως αἴτιον τὸ πρῶτως κινῶν τὸν Ἀριστοτέλη λέγειν ἀποδοχόμενος. εἰ δὲ, ὡς πολλοὶ λόγοι δοκῶσι, καὶ ποιητικὸν αὐτὸν νομίζει, τὴν μὲν ψυχὴν καὶ αὐτὸς οἶει ὡς περὶ ἰσχυρῶν τῷ μεταβατικῷ τῆς κινήσεως αἰτίαν εἶναι, τὴν δὲ ἀκίνητην τὴν τῷ περὶ τὰ αὐτὰ καὶ καὶ τὰ αὐτὰ καὶ ἐν τῷ αὐτῷ δέει καὶ καὶ καθ' ἑα λόγον καὶ μίαν τάξιν. εἰ ὅν ἡμέρας τὸ κινῶν καὶ χωρὶς πάντῃ σωματικῶν, αὐτὸ καθ' αὐτὸ τέλειον ἐξηρημένον τῷ παντὶ σωματικῷ κόσμῳ, καλῶς ἔχει λέγειν καὶ πανταχῶς αὐτὸ καὶ ὕδαμνός ἐστι. εἰ δὲ οἱ μὲν Πυθαγόρειοι ἐν τῷ κέντρῳ λέγουσιν ἰδρύσθαι, ὁ δὲ Ἀριστοτέλης ἐν τῇ ἀπλανεῖ σφαίρᾳ φησὶν εἶναι, ἐκείνοι μὲν τὸ κέντρον ἐπιτηδεύοντες τῶν ἄλλων τῷ παντὶ μερῶν νομίζουσι πρὸς μὲν τῆς τῷ δημιουργῷ συνοχικῆς καὶ ἰδραστικῆς ἀγαθότητος, ὁ δὲ Ἀριστοτέλης πρῶτως ἀπελευθερὶς τῆς δημιουργικῆς νομίζει κινήσας. καὶ διὰ τούτου οἱ μὲν Πυθαγόρειοι ἐξίας τόπον καὶ Ζανὸς πύργον ἔκλειον τὸ κέντρον, ὁ δὲ Ἀριστοτέλης μέτρον τῶν ἄλλων κινήσεων τὴν τῆς ἀπλαντοῦς ἔλεγον ὡς πρῶτην καὶ συνηρημένην καὶ τὸ τῷ παντὶ ἡμέρας διὰ τῆς ταχυτήτος ἐναικοιζομένην. ὁ γὰρ ὅν ὁδοῖ μὴ καὶ συμβεβηκός κινήσωμεν τὸ πρῶτως κινῶν, ἐν τῷ ἀπλανεῖ λέγοντες αὐτὸ ὕψον· ὁ γὰρ ἐστὶν ἐν τῷ ὕψον κυρίως ἐκείνου, ἀλλ' ὁ ὕψον ἐν αὐτῷ. . . καὶ ἀσφαλῶς ὁ Εὐδήμιος τὸ

πρόβλημα ἐκτιθέμενος, εἰ ἡμέρας φησὶν ἐστὶ τὸ πρῶτως κινῶν καὶ μὴ ἀπλανεῖ τῷ κινουμένου, πῶς ἔχει πρὸς αὐτό; τὸ ὅν ἡμέρας καὶ μὴ ἀπλανεῖ τῷ κινουμένου, ἀλλ' ἀχέτον πρὸς αὐτὸ καὶ ἐξηρημένον, πῶς δύναιται συγκινεῖσθαι τῷ κινουμένῳ, ὡς καὶ συμβεβηκός κινεῖσθαι; τὸ δὲ Εὐδήμιος ὁ Ἀλέξανδρος τὸ πρῶτως κινῶν ἐν τῷ μεγίστῳ κύκλῳ φησὶ λέγειν τῷ διὰ τῶν πόλων· ὅτος γὰρ τάχιστα κινεῖται. ἐγὼ δὲ ὅτως εὖρον τὴν γραφὴν ἐν τῷ Εὐδήμειῳ "τῆς δὲ σφαίρας ὁ μὲν τόπος ὁ περὶ τὸς πόλους τάχιστα κινεῖται." καὶ τούτῳ δὲ ἐφίσταται ἄξιον, ὅτι ὁ μὲν Ἀλέξανδρος ἐν τῇ τῆς σφαίρας περιφερείᾳ τὸ πρῶτως κινῶν νομίζει λέγειν τὸν Ἀριστοτέλη, μήποτε δὲ ἐν τῷ κύκλῳ λέγων, ἐν τῷ ὅλῳ ὕψον λέγει. id. ib.

εἰπὼν "ὅς πρὸς τὸ κινούμενον ὁμοῦς" προσέθηκε "καὶ συνεχῶς," 267 b δηλῶν ὅτι καὶ συνεχῶς ἐστὶν ἡ ὁμοία τῷ ἀκίνητῳ πρὸς τὸ κινούμενον 17. χέσις, καὶ ὁ διακοπτομένη ὕδα ἐπιλείπεται, ὡς καὶ αἰδίον εἶναι τὴν κίνησιν ἢν προσεχῶς κινεῖ τὸ ἀκίνητον. ἀπορεῖ δὲ καλῶς ὁ Ἀλέξανδρος, πῶς ὅν ἐρεῖ τις καὶ τὰς τῶν πλακωμένων σφαίρας τὴν κίνησιν ἢν κινῶν τῇ ἀπλανεῖ συμφερόμεναι, συνεχῆ τε καὶ αἰδίον καὶ ὁμοῦς κινεῖσθαι, καίτοι ὑπὸ κινουμένης τῆς ἀπλαντοῦς ταύτης τὴν κίνησιν κινουμένης. . . ὁ δὲ Εὐδήμιος τούτου μὲν ἀπορεῖ ὅπερ ὁ Ἀριστοτέλης, εἰ ἐνδέχεται τι κινούμενον κινεῖν συνεχῶς, ἀπορεῖ δὲ ἀντὶ τούτου εἰ ἐνδέχεται τὸ ἀκίνητον κινεῖν. . . καὶ λύει τὴν ἀπορίαν λέγων ὅτι τὰ μὲν κινούμενα κινεῖ τὰ δὲ ἡμεῖντα. id. f. 319 b.

προσέθηκε καὶ τῷ τρίτῳ τὴν ἀνάληψιν τῷ δευτέρῳ περὶ τῷ 267 b πρῶτως κινῶντος· τούτου δὲ ἦν τὸ ἀμετέσθαι αὐτὸ καὶ ἡμέρας εἶναι. 17. τρία γὰρ ἦν τὰ περὶ αὐτῷ δευτέρῳ, ὅτι ἐν, ὅτι ἀκίνητον, ὅτι ἡμέρας. . . εἰ ὅν ἀπειρον μὲν ὅν ἐνδέχεται μέγεθος εἶναι, ὡς δόκειν ἐν τῷ τρίτῳ ταύτης τῆς πραγματείας (εἰσθεν δὲ τὰ πρῶτα πάντε βιβλία Φυσικὰ καλῶν ἐξαίρετως καὶ περὶ φυσικῶν ἀρχῶν, ὡς περὶ τὰ τελευταῖα τρία περὶ Κινήσεως), ἀλλὰ μὴ ὅτι ὕδα πεπερασμένον αὐτὸ σῶμα δύναται εἶναι ἔδραον, εἴπερ ἀνάγκη τὸ πεπερασμένον σῶμα ἢ ἀπειρον ἔχειν δύναμιν ἢ πεπερασμένην. . . ἐπέστησε δὲ καλῶς ὁ Ἀλέξανδρος ἐνταῦθα, ὡς περὶ ἐχρὴν ἀποδοκιμασμένην τῷ προβλήματι ἐπιστήσας, ὅτι ἐπὶ τῷ κινουμένῳ ἐπ' ἀπειρον ὁ λεκτικὸν δύναμιν ἀλλ' ἢ ὁμοπλῆμης. . . καὶ ἔδει τὴν γραμματικὴν τούτοις γὰρ ἐπιστήσας τῷ Ἀλεξάνδρῳ τοῖς λόγοις, καὶ μὴ νομίζειν ὅτι καὶ ὁ Ἀριστοτέλης καὶ ὁ Ἀλέξανδρος οἶον τὸ μὴ κυρίως ἀπειροδύναμον ἐπ' ἀπειρον κινεῖσθαι. . . καὶ τούτου δὲ πάλιν ἐνταῦθα ζητήσας ὁ Ἀλέξανδρος, πῶς ἡ τῶν ἀπλαντῶν σφαῖρα ὅν ἔξει τὸ κινεῖν ἀπειρον δύναμιν πεπερασμένην ὕδα, εἴγε ἀεὶ κινεῖ τὰς τῶν πλακωμένων, λύει τὴν ζητήσας, τὰ αὐτὰ λέγων ὅπερ καὶ πρὸ ὀλίγου, ὅτι καὶ τὸ πλακώμενον τρόπον τινὰ ὑπ' ἐκείνου τῷ ἀκίνητῳ κινεῖται τῇ ἀπλανεῖ συγκινεῖται. . . ἀνταῦθα δὲ ἐχρὴν ἐπιστήσας τὴν γραμματικὴν ὅτι ὅν ἐξήγησεν ὁ Ἀλέξανδρος πῶς πεπερασμένον τὸ ἀπλαντὸς αἰδίον ἐστὶν, ἀλλὰ πῶς πεπερασμένον ὅν ἀπειρον ἔχει δύναμιν τὸ κινεῖν. . . ὅτως ὁ δαιμόνιος ὄντως Ἀριστοτέλης τὴν περὶ τῶν φυσικῶν ἀρχῶν διδασκαλίαν εἰς τὴν ὑπερφυσικὴν θεολογίαν ἀπεκορύφωσε, καὶ τὴν ὅλην φυσικὴν καὶ σωματικὴν σύστασιν ἐξηγητήσας ἔδειξε τῆς ὑπὲρ φύσιν ἀσωματικῆς καὶ ἀχέτου νοερῆς ἀγα-

θέτης, τῷ Πλάτῳ κἀνταῦθα συνακολουθῶν... ἐπεὶ δὲ τῶς αἰὸν) τὴν Ἀριστοτέλῃ τὴν πρώτην κινῶν, ὅπερ καὶ νῦν καὶ αἰῶνα καὶ θεὸν ἀνύμνησεν, τελικὸν μόνον ἀλλ' ὅχι καὶ ποιητικὸν αἴτιον λέγειν τῷ κόσμῳ, καὶ μαλιστα τῷ ὕμνῳ ὡς αἰδῶν ὄντος καὶ διὰ τὸτο ἀγενήτου, ἀκίοντες αὐτὸ πολλὰκις λέγοντος καὶ ὅτι κινεῖ ὡς ἐρώμενον, καὶ 5

πολλὰκις ὡς τελικὸν αἴτιον ἀνευφημῶντος, καλῶς ἔχει καὶ τῆς δεῖξαι συμφωνίας αὐτὴν τῷ σφετέρῳ καθηγεμονίᾳ μὴ τελικὸν μόνον ἀλλὰ καὶ ποιητικὸν αἴτιον τὴν θεὸν λέγοντα τῷ τε κόσμῳ πατρὶ καὶ τῷ ὕμνῳ. id. f. 320 b.

ΕΙΣ ΤΑ ΠΕΡΙ ΟΥΡΑΝΟΥ.

ΔΑΜΑΣΚΙΟΥ ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΠΕΡΙ ΟΥΡΑΝΟΥ (*).

Τῶν Ἀριστοτέλους φυσικῶν συγγραμμάτων τὰ μὲν περὶ τῶν φυσικῶν ἐξίν ἀρχῶν τῶν κοινῇ πᾶσιν ὑπαρχόντων τοῖς φυσικοῖς πράγμασιν, οἷον ὕλης εἶδους κινήσεως τόπου χρόνου, καὶ περὶ αὐτῆς 10 τῆς φύσεως καὶ τῶν παρυφισταμένων αὐτῇ ποιητικῶν αἰτίων, καὶ ἐπὶ τῶν δοκούντων μὲν ὑπάρχειν τοῖς φυσικοῖς μὴ ὑπαρχόντων δέ, ὡς περὶ κενῶ καὶ ἀπείρου καὶ περὶ ὧν πάντων ἡ Φυσικὴ διεξέειπεν Ἀκρόασις. ἐπεὶ δὲ αἱ ἀρχαὶ καὶ τὰ αἰτία τινῶν εἰσὶν ἀρχαὶ καὶ αἰτία, τῶν δὲ σωμάτων φυσικῶν, τῶν δὲ σωμάτων τὰ μὲν ἀπλὰ τὰ δὲ 15 σύνθετα, περὶ μὲν τῶν ἀπλῶν τὰ περὶ Οὐρανῷ βιβλία διδάσκουσιν, ἦγυν τὸ κυκλοφορικῷ πρώτῳ στοιχείῳ, φημὶ δὲ τῷ ὕμνῳ, καὶ τῶν λοιπῶν ἀπλῶν τεττάρων στοιχείων, πυρὸς ἀέρος ὕδατος γῆς, περὶ δὲ τῶν συνθέτων ἡ περὶ τῶν ἐν Γένεσιν καὶ Φθορᾷ διασαφηνίζει πραγματεία. τῶν δὲ γενητῶν καὶ φθαρτῶν τὰ μὲν ἐν τοῖς μετεώ- 20 ροῖς διὰ τῶν Μετεωρολογικῶν παραδίδωσι, τὰ δ' ἄλλα, τετάρτα τὰ μὲν ἀφ' ἑνὸς διὰ τῶν περὶ Μεταλλίων συγγραμμάτων γνωρίζεται, τῶν δὲ ἐμφύλων τὰ μὲν αἰσθητικὰ καὶ κατὰ τόπον κινούμενα ὡς τὰ ζῶα, καὶ δὴ καὶ περὶ ζώων γέγραπται, κοινῶς μὲν, ὡς τὰ περὶ γενέσεως αὐτῶν καὶ περὶ μορίων διαφορᾶς καὶ χρεῖας καὶ κινή- 25 σεως καὶ ἐνεργείας, ἐν οἷς τὰ τε περὶ Πορείας Ζώων καὶ περὶ Μνήμης καὶ Ἐργηγόρεως, ἰδίως δέ, ὡς τὰ καθ' ἑκάστην εἶδος τῶν ζώων, περὶ ὧν ἡ περὶ Ζώων Ἱστορία παραδίδωσι. τὰ δὲ ἀναλ- διττα καὶ κατεργαζόμενα, ὡς τὰ φυτὰ, καὶ μέντοι καὶ περὶ φυτῶν τῷ Ἀριστοτέλει γέγραπται. τοιαύτης ἔστι φύσεως τῆς διαφύσεως εἰκός 30 μὲν τὰς περὶ τῶν φυσικῶν ἀρχῶν λόγους ἦτοι τὴν φύσιν αὐτὴν, τὰ τῆς Φυσικῆς δηλαδὴ βιβλία Ἀκροάσεως, περὶ τῶν ἀπλῶν δια- βαβῶν σωμάτων, ὅπερ ἀπὸ τῶν φυσικῶν ἀρχῶν συνίστανται προσε- χῶς καὶ μέρη τῷ παντός ἐστιν, ὧν πρῶτον μὲν τὸ ὑράνιον ἐστὶ σῶμα, ἀφ' οὗ ὡς τιμιωτέρῃ τὴν πραγματείαν ἐπέγραψε, μετ' ἐκεῖνο δὲ 35 τὰ τέσσαρα στοιχεία. ὅτος μὲν ὁ σκοπὸς τῆς προκειμένης πραγματείας, πρῶτον μὲν εἰπεῖν περὶ τοῦ ὑράνιου σώματος, ὅπερ αἰδῶν φησι καὶ θεῖον σῶμα καὶ ἀπλὸν καὶ κυκλοφορικόν, εἰδ' ἐξῆς περὶ τῶν τεσσάρων ἀπλῶν στοιχείων. δεῖ δὲ εἰδέναι ὅτι τὸ πρῶτον σῶμα ἦτοί τ' ὑράνιον στοιχεῖον καλεῖ ὁ Ἀριστοτέλης, ἐν οἷς φησὶ περὶ τοῦ 40 τριτοῦ βιβλίου (p. 298 b 6) "περὶ μὲν ἔν τῷ πρώτῳ τῶν στοιχείων ἄρῃ, καὶ πῶς τὴν φύσιν ἐξίν, ὅτι ἀφθαρτον καὶ ἀγέννητον. λοι-

πὸν δὲ περὶ τοῦ δυοῖν εἰπεῖν," δύο λέγων τὰς δύο συζυγίας, τὴν τε τῷ κόσμῳ, ἐν ᾗ ἐστὶ πῦρ καὶ ἀήρ, καὶ τῷ βαρέος, ἐν ᾗ ὕδωρ καὶ γῆ. στοιχεῖον ἔν καλεῖ τὸ ὑράνιον σῶμα ὅτι ἐπειδὴ συντίθεται πρὸς αὐτὸ (στοιχεῖον γὰρ ἐστὶν ἐξ οὗ πρώτῃ συντίθεται τὴν καὶ ἐξ οὗ ἔχεται ἀναλύει), ἀλλὰ καθόσον

ἀπλὸν ἐστὶ σῶμα. εἰ δὲ ὁ Ἀλέξανδρος περὶ κόσμου ἐπιγράφει ταύτην τὴν πραγματείαν, καὶ τὸν ὅτι

φησὶν ὑπὸ τῷ Ἀριστοτέλει τῇ τε τῶν ἀπλῶν σφαῖραν καὶ ὁλόγῳ κυκλοφορικόν σῶμα καὶ

ὡς περὶ καὶ Πλάτων ὠνόμασεν, ὁ δὲ πᾶς ὕμνος λέγων, ἡ κόσμος καὶ τῶν κατ' αὐτὴν περιούτων. διαμῶν δὲ ἡ πραγματεία εἰς τε τὰ τῷ κυκλοφορικῷ σώματι, ὅπερ ἐστὶ τὸ δύο βιβλίον τοῖς πρώτοις παραδίδωσι, καὶ εἰς τὰ περὶ τῶν ὑπὸ τε- λῆς στοιχείων, περὶ ὧν τὰ δύο γέγραπται τὰ λοιπὰ. ἐν δὲ τῇ πρώτῃ βιβλίῳ δείκνυσιν ἐκ τῶν ἀπλῶν κινήσεων ὅτι πάντι τὰ ἀπλὰ σώματα ἐστὶ, τὸ τε κυκλοφορητικόν καὶ τὰ εὐθύπορτα τί- 25 σαρα, καὶ ὅτι τὸ κυκλοφορητικόν ὅτε ἔν τῇ τῶν δύο ἐστὶν ἐκ τῶν δυοῖν συγκείμενον, ἀλλὰ πέμπτη τις ὕστατος τῶν ὀκτώμηνη καὶ ὑπερέχουσα. δείκνυσιν δὲ καὶ ὅτι ἀκίνητος ἐστὶν αὕτη καὶ ἀφθαρτος ἐκ τῶν τὰς μὲν γενέσεις καὶ τὰς φθορὰς ἐξ ἐναντίων εἶναι καὶ ἐξ ἐπο- 30 πείας λέγειν, τῷ δὲ κυκλοφορητικῷ σώματι μὴδὲν εἶναι ἐναντίον τῷτο δὲ ἐκ τῶν τῶν μὲν ἐναντίων καὶ τὰς κινήσεις ἐναντίας εἶναι, τῇ δὲ κύκλῳ κινῆσαι μὴ εἶναι κίνησιν ἐναντίαν. εἰτα ἐφεξῆς ὅτι πε- 35 περασμένος ἐστὶ τῷ μεγέθει ὁ ὕρανός, καὶ καθόλου ὅτι ἀδύνατον ἕνα- ρον εἶναι σῶμα καὶ ταῦτα κινούμενον, καὶ ὅτι εἰς καὶ ὅτε πλεῖς ὅτι ἀπειροὶ καὶ τὸ πλῆθος εἰσὶν ὕρανα. οἷς ἔπειτα τὸ καὶ τὸν ὅλον κόσμον ἀγέννητον τε καὶ ἀφθαρτον καὶ πεπερασμένον εἶναι τῷ μεγέθει καὶ ὅτι κατ' ἀριθμὸν, ἐξ ἀπαντος τῷ φυσικῷ τε καὶ σώματι συνεξηκῶτα, μὴδὲν ἔξω ὅτος ὕρανός, μήτε σώματος ὑπελασ- 40 μένου μήτε κενῷ. μὲν δὲ ταῦτα τὴν περὶ ἀγενήτου καὶ ἀφθάρτου λό- γον ἀναλαβὼν δείκνυσιν ὅτι ἀγέννητος καὶ ἀφθαρτός ἐστι ὁ ὕρανός, καὶ δι' αὐτὸν ὁ κόσμος, καὶ ὅτε γενητὴς μὲν, ὅτι ἀφθαρτός ἐστὶ, ὡς τινες οἰοῦν, ὅτε ἀγέννητος καὶ φθαρτός. καὶ πάλιν ἐπὶ τὸ καθολικόν τινος ἀνάγκης τὴν λόγον δείκνυσιν ὅτι ἀντακολουθῶν ἀλλήλοις τίτι γενῆται καὶ τὸ φθαρτὸν, καὶ αὐτὸ πάλιν τὸ ἀγέννητον καὶ ἀφθαρτον. — τὸ προαίμιον τῷ περὶ ὕρανῷ τὴν σκοπὴν τῆς πραγματείας δέδεικται, ὅτι περὶ τῶν ἀπὸ τῶν ἀρχῶν μαλιστα εἰπεῖν, καὶ τὴν τάξιν αὐτῆς ὅτι προσεχῆς ἐστὶ τῇ Φυσικῇ Ἀκροάσει. ἐπειδὴ ὅτι ἐκείνη περὶ τῶν φυσικῶν ἀρχῶν ἦν, ἔδει μετ' ἐκείνην περὶ τῶν ἀπὸ τῶν ἀρχῶν

(*) Cod. Vatic. 499 bombyc.

λέγων ταῦτα δὲ ἐστὶ τὰ σώματα τὰ ἀπλᾶ πρόσθετ· ἢ συν-
 λογίζε) λέγων ὅτι· ἡ περὶ φύσεως ἐπιστήμη ἦτο· ὁ φυσικός
 περὶ τὰ φύσει συνεστῶτα ἐστὶν ἥτοι χαλάζει· τὰ δὲ φύσει συνε-
 ρῶτα ἢ σώματα ἐστὶν, ὡς πῦρ καὶ ὕδωρ καὶ λίθος καὶ ξύλον, ἢ ἔχοντα
 σώματα, ὡς τὰ φυτὰ καὶ τὰ ζῶα, ἢ ἀρχαὶ τῶν ἐχόντων σώματα
 ἐστὶν, ὡς περὶ ὕλην καὶ εἶδος καὶ ψυχὴν καὶ κίνησιν καὶ τὰ τοιαῦτα· ἀρχὴ
 δὲ ἢ ἡ ψυχὴ τῶν ἐχόντων σώματα ἐστὶν, ὡς περὶ τῶν ζῴων καὶ
 τῶν φυτῶν. μὲν ὅν τιν περὶ τῶν ἀρχῶν τῶν φυσικῶν λόγων περὶ
 σωμάτων χρὴ καὶ τῶν ἐχόντων σώματα διδάσκειν. καὶ δηλονότι ἐν
 πῶτος πλείονα τὰ σώματα ἐστὶ καὶ πλείον ἢ περὶ αὐτὰ θεωρία· καὶ
 ὅτι τὰ ἔχοντα σώματα καὶ αἱ ἀρχαὶ τῶν ἐχόντων ἀπὸ τῶν σωμά-
 των μάλα ταῖς φυσικαῖς γνωστικαῖς· ὥστε ἡ περὶ φύσεως ἐπι-
 στήμη χερόν ἢ πλείον περὶ σώματα ἐστὶ καὶ τὰ πάθη τῶν σωμά-
 των. χρὴ ὅν διδάσκειν καὶ περὶ παθῶν ἥτοι τῶν ποιότητων, καθ'
 ὅσον πάσχει τὰ σώματα, καὶ περὶ κινήσεως ἥτοι ἐνεργείας. δια-
 φερα δὲ εἰσιν εἶδη τῶν κινήσεων, τὸ μὲν κ' τόπον, τὸ δὲ κ' ἀλλοίω-
 σιν, τὸ δὲ κατ' αὐξήσιν καὶ μείωσιν καὶ γένεσιν καὶ φθοράν. εἰ δὲ
 κινήσεις, εἰσὶ καὶ τὰ πάθη, πλὴν ἐνταῦθα πρὸς ἀντιδιαίρεσιν τῶν πα-
 θῶν τὰς κινήσεις ἐπὶ τῶν ἐνεργειῶν ἐξέλιπε. χερόν ὅν ἐπὶ πάλιν
 ἢ φυσικὴ ἐπιστήμη περὶ σώματα κατὰ γένεσιν. "χερόν" δὲ εἶπεν,
 ἐπὶ καὶ περὶ τῶν ἐχόντων σώματα διαλέγεσθαι, ἔτι δὲ καὶ περὶ τῶν
 ἐκτὸς καὶ περὶ χρόνου καὶ τόπου καὶ κινήσεως καὶ ἀκρίβειας, ἅπερ ἔκ τιν εἰν
 σώματα. εἴη δ' ἂν καὶ διὰ φιλοσοφίας εὐλάβειαν προσκειμένου τὸ
 "χερόν" καὶ διὰ τούτου καὶ τὸ "φαίνεσθαι" προσέθηκε. "σώματα" δὲ
 ἢ μετέσθαι εἶπεν ἢ ἐκ παραλλήλου, τὸ αὐτὸ δηλῶν εἶναι σῶμα καὶ
 μέγεθος καὶ τὸν Ἀλέξανδρον, ἢ ὅτι ἄλλο τί ἐστὶ παρὰ τὸ σῶμα καὶ
 μέγεθος· πᾶν μὲν γὰρ σῶμα καὶ μέγεθος ἔχει, ὃ πᾶν δὲ μέγεθος ἔχει
 καὶ σῶμα ἐστὶν· χρόνος μὲν γὰρ καὶ τόπος καθόλου συνεχὴ καὶ διακεκομ-
 μένος μὲν ἔχει, ὃ μέντοι σώματα ἐστὶν, καὶ μήκος μὲν καὶ πλάτος
 μέγεθος ἔχει, ὃ σώματα δ' ἐστὶν. ὃ δὲ φυσικός ὃ μόνον περὶ
 σωμάτων διαλέγεσθαι, ἀλλὰ καὶ περὶ χρόνου καὶ τόπου καὶ κινήσεως, ἔτι
 καὶ μὴ καὶ μέγεθος καὶ πλάτος, ἅπερ εἰσὶ σωμάτων πέριχα.
 τί μὲν ὁ ταῦτος φυσικός περὶ σώματα ἔχει τὰ ἀπλᾶ· ταῦτα
 γὰρ ἐστὶ καὶ φυσικὰ πρότερα καὶ ἔχοντα ἐν αὐτοῖς πρώτην ἀρχὴν
 πρὸς φυσικῆς. βυλόματος δὲ ὁ Ἀριστοτέλης ὀρίσατο τὸ σῶμα,
 πρῶτον ὀρίζει τὸ συνεχές, ὅφ' ὃ τὸ σῶμα καὶ τὰλλα μετέσθαι, ὅτι
 συνεχές ἐστὶ πᾶν τὸ διακεκομμένον εἰς ἀεὶ διακεκομμένον, κἀντα ὅφ' ἂν ἢ δια-
 κεκομμένον ἐπὶ δύο κἀντα ἐπὶ τρία. καὶ γὰρ καὶ γραμμὴ καὶ ἐπιφά-
 νεια συνεχὴ καὶ ὅπως σώματα· γραμμὴ μὲν γὰρ μήκος ἀπλάτεις καὶ
 ἔχει μίαν διάστασιν, ἐπιφάνεια δὲ, ἥτις ἔχει μόνον μήκος καὶ πλά-
 τος, σῶμα δὲ, ὅπερ ἔχει μήκος καὶ πλάτος καὶ βάθος, ὅθεν καὶ πάντη
 διακεκομμένον καὶ πάντη διακεκομμένον καὶ πάντη συνεχές τὸ σῶμα. ὅτι δὲ
 τριῇ διακεκομμένον ὅν τὸ σῶμα πάντη διακεκομμένον ἐστὶ, δείκνυσιν ἐκ τῆς
 μὲν αὐτοῦ μέγεθος ἔχον διακεκομμένον πλείονας τῶν τριῶν. πρὸς δὲ
 τούτου καὶ ἐκ τῆς τριαδικῆς ιδιότητος· τὰ γὰρ τρία πάντα ἐστὶ τε καὶ
 λέγεσθαι. ὅτι δὲ ὁρθῶς λέγομεν, ἔδειξαν καὶ οἱ Πυθαγόρειοι.

ΠΑΡΕΚΒΟΛΑΙ ΑΠΟ ΤΟΥ ΔΑΜΑΣΚΙΟΥ ΕΙΣ ΤΟ
 ΠΡΩΤΟΝ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΟΥΡΑΝΟΥ (*).

Ὅτι ταῖς φυσικαῖς φησὶ τὸ εἶναι φυσικῶς ἐστὶν ἐν τῷ φύσιν 268
 ἔχειν, ἢ δὲ φύσις ἀρχὴ κινήσεως. ἢ γὰρ ἀπὸ τῆς φυσικῆς κινή-
 σεως ἀποδείξει ἅμα μὲν ἐκ τῶν ἐνεργειῶν ἐστὶν, ὡς ἐκ τῶν ἐνεργειῶν
 γειῶν (προφανέστερον γὰρ τῶν ὕψων καὶ ἐνεργειῶν), ἅμα δὲ ἐκ τῶν
 κυριωτέρων, ὡς ἐξ αἰτίων. πρὸς δὲ τὴν κατασκευὴν τὴν ἀπὸ τῶν
 κινήσεων προλαμβάνει ἔξω τῶν ταῦτα, ὅτι δύο εἰσὶν αἱ ἀπλᾶ κί-
 νήσεις, ἢ τε κύκλις καὶ ἢ ἐπ' εὐθείας, καὶ ὅτι τὸ ἀπλῶ σώματος ἀπλῆ
 ἢ κίνησις ἐστὶ καὶ τὸ ἀπλῶν σῶμα ἀπλῶ κινεῖσθαι κίνησιν καὶ ἢ ἀπλῆ
 κίνησις. ἀπλῶ σώματος ἐστὶ, καὶ ὅτι μία ἐστὶ ἢ καὶ φύσιν κίνησις,
 καὶ ὅτι ἐστὶ ἐν ἐναντίον, καὶ ὅτι ὁ ἕνατος κύκλις κινεῖσθαι, ὡς ἢ ἀπλῶς
 ὑπαγορεύει. αὐτὰ εἰσιν αἱ ἐξ ὑποθέσεως τῶν Ἀριστοτέλους. ὅτι
 ὁ Πλάτων εἰδοποιῶν τῶν πάντων σωμάτων νομίζει τὰ πάντες σοι-
 χεῖν, καὶ τῷ δωδεκάεδρῳ ζωγραφεῖσθαι τὸν ἕνατον καὶ τὴν πυραμίδι
 τὸν πῦρ καὶ τῷ κύβῳ τὴν γῆν καὶ τῷ ὀκταέδρῳ καὶ εἰκοσάεδρῳ τὴν
 ἀέρα καὶ τὸ ὕδωρ. ὅτι Ἀριστοτέλης ὁρατὸν καὶ ἀπὸ τῶν ὁμοιογενῶν τὸν
 ἕνατον, καὶ τῶν ὑπὸ σελήνης τῶν εὐθυφορευμένων καὶ ἀτελῶν ἐξη-
 γημένων, καὶ ζῶον ἐμφυτον, καὶ ὅτι τὰ ζῶα ἐν τοῖς περὶ Ζῴων καὶ
 ἐν τῷ περὶ Φυχῆς σύνθετα ἔχειν σώματα βυλόσθαι. ὅτι πρώτη
 τῶν κινήσεων ἢ καὶ τόπον καὶ καὶ πάντα τὰ σημανόμενα τὸ τόπον,
 ὡς ἐν τῷ ἢ τῆς φυσικῆς Ἀκροάσεως (c. 2 p. 268 b 26). ὅτι
 ἢ εἰλεῖ σύνθετος ἐστὶν, εἶπερ ἐκ δύο κινήσεων ἀνομοίων γεννᾶσθαι,
 κυκλικῆς τε καὶ εὐθείας· εὐθείας γὰρ κύκλις περὶ τὴν ἐπιφάνειαν
 τῶν κυλίνδρων περιεγομένης, καὶ σημειῶν πρὸς ἐπὶ τῆς εὐθείας ὁμοι-
 αῖως κινεῖσθαι, γεννᾶσθαι ἢ κυλινδρῶν εἰλεῖ. ὅτι ὁμοιομερῆς γραμμὴ
 ἐκ ἐκτὸς ἀπλῆ· ἢ μὲν γὰρ ἀπλῆ πάντως καὶ ὁμοιομερῆς, ἢ δὲ ὁμοιο-
 μερῆς ὃ πάντως ἀπλῆ, ἂν μὴ καὶ μονοειδὴς ᾖ. ὅτι αἱ τῶν ζῴων
 κινήσεις ἐκ εἰσὶν ἀπλᾶ καὶ ἔκτασιν καὶ κάμψιν τῶν κυλίων γνωμέ-
 και, καὶ τὸν Ἀλέξανδρον. μήποτε δὲ, φησὶν ὁ Δαμασκίος, ἢ
 δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ καὶ ἔμπροσθεν καὶ ὀπίσθεν ἐκ ἐκτὸς ἀπλῶν σωμάτων
 καὶ φύσιν, ἀλλὰ ζῴων τῶν ἐχόντων ταῦτα· γὰρ δὲ ἢ ὕδωρ ἢ τε
 τῶν ἄλλων ὃ κινεῖσθαι τὴν τοιαύτην κίνησιν εἰ μὴ βία, ὡς μετὰ ἢ
 ριπτόμενα ἢ ὑπὸ ἄλλων ἀντικοιπτόμενα. ὅτι ἢ καὶ ἔκτασιν καὶ κάμ-
 ψιν τῶν κυλίων ὃ μία ἐστὶ κίνησις σύνθετος, ὡς περὶ ἢ τῶν διαίσεων
 των, ἀλλὰ πολλαί (cf. Simpl. f. 4). ὅτι ἐστὶ βία ἐπωφελής, ἥτις
 ὃ παρὰ φύσιν ἀλλ' ὑπὲρ φύσιν λέγοιτο ἂν, καὶ ἐστὶ σωστικὴ καὶ τελειω-
 τικὴ (cf. Simpl. f. 5 b extr.). ὅτι ἢ ῥοπή τῷ πυρὸς ὅλον πρὸς τὸν ἕνα-
 τόν ἐστιν, ὡς περὶ τῆς γῆς πρὸς τὸ κέντρον, τῷ δὲ ὕδατος πρὸς τὴν ἐπι-
 φάνειαν τῆς γῆς. ὅτι ἢ κίνησις ἐκτὸς ἢ ἐν τῶν τοῖς στοιχείοις, εἰ μὴ ἢ
 τι ἐν αὐτοῖς καὶ ἀτελές· ἢ γὰρ κίνησις τῷ δυναμεί ἐστιν ἐντελέχεια.
 ἀλλεῖπειν δὲ φησὶ τῷ ἄνω κινεμένῳ ὅχι τὸ πυρὶ εἶναι, ἀλλὰ τὸ ἐν τῷ
 καὶ φύσιν εἶναι τόπῳ, ὅφ' ὃν φέρεσθαι, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως. καὶ
 δηλόν ἐκ τῆς, ἐάν τις μετεωρίσῃ ἀποσπᾶσας γῆν τελείαν ὅσον καὶ ἐν
 τῷ καὶ φύσιν αὐτῆς τόπῳ, κακείθεν αὐτὴν ἀφῆ φέρεσθαι. εἰς τὸ κατω-
 πάλιν αὐτὴν φέρεσθαι· ὃ γὰρ ἀφαιρεθὲν τῷ οἰκείῳ τόπῳ παύεσθαι τῷ

(*) Cod. Vat. Ottobon. 45.

εἶναι. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος. μήποτε δέ, φησὶν ὁ Δαμά-
σκιος, οἷδα μὲν καὶ ὁ Ἀριστοτέλης τὴν ἐπ' εὐθείας κίνησιν ἀτελῶν καὶ
ἐνδεῶν τῶν στοιχείων ἔσσαν καὶ ἐν τῷ γίνεσθαι καὶ φθεῖρεσθαι ὄντων·
βυλόμενος δὲ τούτων χωρίσαι τὰ ὑράνια ἀπὸ τῆς κινήσεως ἐπε-
χείρησεν, ἐκείνοις μὲν δευτέρως ὑπάρχουσιν κίνησιν τὴν γενέσθαι καὶ
φθορὰν πέποιεναι, τῷ δὲ ὑρανίῳ τὴν αἰδιότητος δεκτικὴν. ὅτι ὁ
ἰκνάρχος τὴν κύκλῳ κίνησιν κατασκευάζει ἀδύνατον εἶναι ἀπλῶς
σώματος τυγχάνειν καὶ φύσιν, εἴγε, φησὶν, ἐν μὲν τοῖς ἀπλοῖς σώ-
μασι· ὁμοιομερέσιον ὅσιν ἰσοταχῇ πάντα τὰ μέρη ἐστιν, ἐν δὲ τῷ
κύκλῳ τὰ πρὸς τὸ κέντρον αἰεὶ βραδύτερα τῶν πρὸς τὴν περιφέ-
ρειαν, εἴπερ ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἐλάττωται κινήσιν διαφασιν. ἀλλὰ
καὶ ἐν σφαίρᾳ οἱ περὶ τοῦ πλῆθους κύκλοι βραδύτερον κινῶν τῶν
πύρρωνθεν, καὶ ταχίστα πάντων ὁ μέγιστος τῶν παραλλήλων. ῥητέον
δὲ ὅτι ὁ Ἀριστοτέλης τὴν κύκλῳ κίνησιν εἶπε τὴν καὶ γραμμὴν κυ-
κλικὴν γνομένην μίαν ἐνός· ὁ δὲ ἀπορῶν λόγος πολλὰς κύκλους
ἀνισοταχεῖς λαβὼν (*) μίαν τὴν ἀπάντων κίνησιν σύνθετον πει-
ρὰν δεκνύναι καὶ ἔχαι ἀπλῆν· ἐκάστῳ γὰρ κύκλῳ τῶν ἐν τῇ σφαίρᾳ
ἐκείνῃ κινήσις ἀπλῆ ἐστίν· καὶ γὰρ ὁμοίως ἀπλῆ ἢ τε καὶ τὴν αἰεὶ φα-
νερόν κύκλον γνομένην καὶ ἢ καὶ τὴν ἰσημερίαν, καὶ ἢ μὲν βραδύτατη
ἐστὶν ἢ δὲ ταχίστη, καὶ ἀπλῶς σώματος ἐστὶ τὸ κατ' ἐκείνο τὸ μέρος.
εἰ γὰρ εἶπεν ὁ Ἀριστοτέλης ὅτι αἰ πολλὰ κυκλικὰ κινήσεις ἀπλῆ
μία κινήσις ἐστίν, ἢ ἀπλῶς ἐνός σώματος, ἀλλ' ὅτι ἢ ἀπλῆ κίνη-
σις, ἥτις καὶ μία, πάντως ἐστὶν ἀπλῶς σώματος, καὶ τὸ ἀντιστροφον,
ὥστε καὶ τῷ ὅλῳ ὑρανίῳ ὡς ἐπὶ καὶ ἀδιαρέτω ἐφαρμόττειν τὴν
λόγον, καὶ εἰς μέρη τις αὐτὴν διελθῇ, καὶ ἐκάστῳ ἐφαρμόττειν.
μόνον ὡς περὶ μᾶς κινήσεως καθ' ἑαυτὸν κύκλον γνομένης ληπτέον
τὴν ὑπόθεσιν. [ὁ ἰκνάρχος... τὴν ὑπόθ. e Simpl. f 6 b.]
ὅτι ἡ μαθηματικὰς τὰς ἀποδείξεις ποιούμεθα γραμμῶν εἰδῶσι
χρῶμενοι, ὅθεν παραλλάττομεν τὸ σκοπὸν τῆς φυσικῆς. εἰ γὰρ
πᾶσα κίνησις καὶ διάφασιν γραμμικὴν γίνετο, ἢ μὲν ἀπλῆ καθ' ἑαυ-
τὴν ἀπλῆν ἢ δὲ σύνθετος καὶ σύνθετος, καὶ εἰς δεῦγμα τῆς τῶν κινή-
σεων διαφορᾶς προσθέμεθα τὰ τῶν διαφάσεων εἶδη, πῶς μαθη-
ματικῶς τὰ φυσικὰ δεκνύμενοι; ἢ γὰρ τὸ γραμματικῶς ἀπλῶς χρὴ-
σαδὲς μαθηματικόν ἐστιν, ἀλλὰ τὸ μαθηματικῶς· χρῶν γὰρ ὁ
μαθηματικὸς καὶ ὁ φυσικὸς γραμματικῶς καὶ ἐπιφανείας καὶ σώματος,
ἀλλ' ἕκαστος καὶ τὸ ἐπιβάλλον αὐτῷ (cf. Simpl. f 6 b). τῶν δὲ τις
ἐφ' ἡμῶν, δόξης ὡς ἔοικε θρηατής, κατήγορος ἀνέθι τῷ... ἐντεν-
ξεως (vid. Simpl. ad p. 269 a 2) Ἀριστοτέλης, ὥς ἀνεπίκριτα
μένοντα τὰ γραφέντα ἐκ τῷ πρὸς Ἀριστοτέλους μόνον ἀντειπεῖν
τοσαύτας σελίδας δόξαν σοφίας παραχέει τῷ γράψαντι. ἐγὼ
δὲ οἶδα τὰ τοιαῦτα τῶν τοιμημάτων, ὥσπερ τοῦ Ἀδωνίδος κα-
λεμένους κήπους, ἀνθεῖν παρὰ τοῖς ἀνοήτοις δόξαντα ἐν ὀλίγαις
ἡμέραις ἀποσβεδνέντα. ἀλλ' αἰ τοιαῦτα πάντως ἐνείκεις τῶν μὲν
πεπαιδευμένων ὀχλῶσιν ὕδνα, τῶν δὲ ἀπαιδευτῶν τὴν τε αἰεὶ
ἐξήνους χαίροντας καὶ τῶν παλαιῶν ἀνδρῶν ταῖς εὐκλείας βαρυνό-
μενους, καὶ ἐπὶ μέντοι τοῦ θεοσεβεῖν αἰόμενους, ἐὰν τὴν ὑπόθεσιν, ὡς
φασὶν, πρὸς ὑπηρεσίαν τῶν ἀνθρώπων γεγονέναι μὴδὲν ἐξαιρέτω
ἔχειν πρὸς τὰ ὑπὸ σελήνης νομίζωσιν· ὅτι γὰρ συνηγεῖν αὐτὰ
τῇ περὶ θεῶν δόξῃ τὰς ἐνείκεις ταύτας οἰόμενοι διὰ μεγάλης
ἀγασί τιμῆς, ὅθεν μὲν ὅθεν τότε εἰδότες ὅθεν τῶν Ἀριστοτέλους ἐπὶ
μᾶλλον, πρὸς αὐτὸν τοιμῶσιν αὐτῷ ἐνείκας, ἀλλήλους δὲ θρηλλῶντας
καὶ πρὸς ἡμᾶς νεανειόμενοι, ὅτι τὰ τῶν φιλοσόφων ἀνατίτραν
δόγματα. τούτων ὅν εἶνεκα, καὶ τῶν εὐκολωτέρων ἐχόντων τὴν
ἀκοήν, καὶ τῷ τὴν θεοσεβεῖν περὶ πάντες ἔνοιαν ἐπὶ τῆς παλαιᾶς
εὐκλείας μέντοι ἀνελεγκτον, ἔδοξε μοι τὰς ἐνείκεις προθέτω καὶ
διαλέγεσθαι. εἰ δὲ πν... ἄξιον ἐπιθεῖναι τούτῳ (vid. Simpl. ib.) ὡς
ἀχαρίστῳ πρὸς τὴν διδασκαλίαν καὶ μὴ αἰδομένῳ κατ' ἐκείνῳ γρά-
φειν. τῶν δὲ... ἐκ γράφειν (e Simplificio transcripta, me-
tatis rarisissimis). ὅτι καὶ ἀτόπως ὁ Ἀριστοτέλης ὑπέθετο καὶ
τὴν ἑλάν γῆν ἔξω τῶ μέσου, ἵνα διέξῃ τὴν τῆς ὅλης ῥοπῆς εἰς τὸ
κέντρον συνευθύναι. καὶ γὰρ πρόδηλον ὅτι ὅπερ αὐτὸς λέγει μέρη
αὐτῆς ἐκείνῳ ἐξω. τούτῳ γὰρ ἐναργέστερον δέκνυνται τὴν διαφορὰν
τῶν ὑρανίων πρὸς τὰ ὑπὸ σελήνης, ὅτι τῷ μὲν πέφυκε χωρὶς ἑαυ-
τοῦ μέρη καὶ ἐν τῷ παρὰ φύσιν γίνεσθαι, τῷ δὲ ὅν· καὶ γὰρ κύκλῳ
κινεῖται τὸ πῦρ καὶ τὸ εὐαγὲς τὸ αἶρος, ἀλλὰ τῇ ἀπλανεῖ συμπε-
φέροντι ὥσπερ καὶ οἱ πλάνητες. καὶ ἔτι τὸ παρὰ φύσιν τούτῳ ὡς
ἀπόφασιν τῷ καὶ φύσιν, ἀλλ' ἔχῃ ὡς ζήτησις, ἥτοι ὡς ὑπὲρ φύσιν
καθόσον ὑπὸ τῷ κράττοντος κρατεῖται, πεφυκὸς μὲν τῇ τῷ κράττοντος
κινεῖσθαι κίνησιν, ὥσπερ καὶ ἡ ψυχὴ ἐνθυσταῖν πέφυκεν, ὁ μόνον
ἰδίαν ταύτην κινεμένην τὴν τῷ θεῷ κίνησιν. ὅτι τὸ ὑδὼρ ῥοπῆς ἔχει
πρὸς τὸ ἐπιπολεῖν τῇ ἐπιφανείᾳ τῆς γῆς διὰ τὸ καταλαβεῖν καὶ
ἐπινηξάσθαι αὐτῇ. καὶ ἀφ' ἑλῆ τις τῷ κέντρῳ τὴν γῆν, καὶ τὸ κέντρον
οἶμαι παρελεύσετο τὸ ὑδὼρ ζήτησιν γῆν. δηλοῖ δὲ τὸ γῆς μὲν ὑπὸ
μῆνης ἡρεμεῖν αὐτῷ, ὑποσπωμένης δὲ βεῖν ἐπὶ τὸ καλότερον. ἵνα
καὶ ἐπ' εὐθείας ἐστὶν ἐν τῷ πυρὶ κίνησις, ἰδίᾳ αὐτῷ καὶ ἔχῃ ὑπὲρ φύ-
σιν, μαυμένων καὶ πυκνωμένων τῶν μολίων αὐτῷ καὶ ἀναβαίνον-
των καὶ καταβαινόντων. ὅτι τῇ ἀπλανεῖ τὸ ὑπέκκαυμα συνεπα-
θίσταται ὡς πεφυκός, ἀλλ' ἔχῃ ὡς βίᾳ ἐλατόμενος, ἀλλ' ὑπερφύ-
σιν (p. 269 a 19). ὅτι τὰ πρῶτα ἀπλᾶ πάντως, ὡς προηγουμένως φησὶ
τῶν συνθέτων, καὶ ὅτι ἡ κύκλῳ ἀπλῇ καὶ κυρίως συνεχῆς καὶ πε-
ρασμένη καὶ τέλος ἔχουσα αἰεὶ καὶ προδιήκην μὴ ἐπιδοχομένη, μέ-
τος τῷ εἶδους, ἢ προδιήκην δηλαδὴ· αὐτῇ γὰρ καὶ τὸ ἐλλείπειν γῆν
(cf. Simpl. f 9 b extr.). ὅτι πᾶσα γραμμὴ εὐθεῖα ἀπὸ τοῦ
πεπερασμένη διὰ τὸ πλῆρες τῆς διαμέσεως· ἢ γὰρ ἔξω ἐκείνῳ
ἀπείρος πεπερασμένη τῷ παντὸς ὄντος, ἀλλ' ὅτι τὴν ἐκείνῳ
εἶναι, καὶ μὴ ἐστὶ δὲ, ἀλλὰ καὶ τὴν ὑπὸ τῆς φαντασίας αἰεὶ προση-
ξαμένην περιελαβεῖν ἢ διαίρεσις. ἢ μὲν ὅν ἀπείρος μὴ ἔχουσα τέ-
λος ἢ ὅρον ἐκ αὐτῇ τελεία· τέλειον γὰρ τὸ τετελεσμένον καὶ ὅρα-
μένον καὶ μὴδὲν ἐλλείπειν τῶν ἐκείνῳ. ἢ δὲ πεπερασμένη ἔχει π
ἐκτός, ὥς προσαυξέσθαι, τὸ δὲ αὐξάνόμενον ὅσον πάντα τὰ ἐκείνῳ
ἀπειληφὸς ἀτελής ἀν εἶη. ὁ μόνον κύκλος καὶ πεπερασμένος ἐστὶ
καὶ τέλος ἔχων καὶ ὅθεν ἐκτός ἔχει, ὅθεν αὐξήσθαι δυνατὸς μάλιστα
τῷ εἶδους. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος τέλειον τὴν κύκλον λέγει ἐκ τῷ ἀπλῶ

(*) καὶ αὐτὸς ἐν τῷ ἐπιτίθῃ τῷ κύκλῳ τὴν μὲν πρὸς τὸ κέντρον τὴν δὲ
πρὸς τὴν περιφέρειαν addit Simpl. ed.

ὁ πῶτον, πέρας δὲ τὴν ἐξωτάτην γραμμὴν, μέσον δὲ τὸ μεταξὺ
 τῶν ἐκπέδον. ἀλλὰ τὸτο ἐπὶ τῷ γραμμικῷ κύκλῳ ὅχι ἀρμό-
 ζει, ὅτε δὲ μάλλον τέλειον ὁ κύκλος, ὅτι ὅπερ ἀν' αὐτῷ λαβῆς,
 οὗτο ἀρχὴ καὶ μέσον καὶ τέλος εἶναι δύναται, ὁ τεκμήριον τῷ παντέ-
 λειον εἶναι τούτων. ἀλλὰ πῶς πάσης πεπερασμένης εὐθείας ἐστὶ τι
 ἐκτός; τῆς γὰρ τῷ παντὸς διαμέτρου πεπερασμένης ὅσης τίς ἀν' εὐ-
 θείας, ὅπερ μῶθεν ἐκτὸς τῷ κόσμῳ; πῶς δὲ ὅχι ἄτοπον πᾶσαν
 εὐθεῖαν ἀτελεῖ εἶναι, εἴπερ εἶδος τι τῆς εὐθείας ἐστίν, ὁφείλον καὶ
 αὐτὴ τελευτήτης μετέχειν, καθάπερ τὰ ἄλλα εἶδη; ὥστε, καὶ
 ὅσον ἀτελεῖς εὐθεῖαι, ἀλλ' εἶναι πάντως καὶ τελείαν τινά. (cf. 10
 Simplic. f. 10 princip.). ὁ μὲν ὅν Ἀλέξανδρος ὡς τῷ λόγῳ
 διαμετρῶν ἡμῶν αὐτεῖον πάσαν τὴν ληφθεῖσαν, ὅτως ἀνέει-
 πει τῆς εὐθείας ἀνδρομέτης, ἀλλὰ τῆς τελειότητος δὲ εὐθείας
 ὥστε τὸ μὲν εἶδος τῆς εὐθείας, ὡς εὐθείας τέλειον πανταχοῦ καὶ ἐν
 κυκλῷ καὶ ἐν μεγάλῃ, τὸ δὲ μέγεθος τέλειον ἐν τῇ τῷ ὅλῳ ἀπο-
 λαύσει τῆς εὐθείας τῆς κοσμοειδούς. μήποτε δὲ τὸ τέλειον
 αὐτῆς καὶ ἐστὶ τὸ εἶδος ὡς πρὸς τὸ κυκλικὸν εἶδος καὶ τὴν αὐτῇ
 τελευτήτητα ἐλλείπει, τῷ μὴ συντελεῖν εἰς ἑαυτήν, ἀλλ' ἐκτελεῖται
 ἐν ἐφ' ἑαυτῷ πρὸς ἀμετρίαν καὶ ἀπειραν, τοῖς δὲ δημιουργικοῖς
 μέτροις ὁριζῶνται τὸ ποσὸν αὐτῆς. τούτο ὅν ἐνδείκνυται τὸ πάσης καὶ
 πεπερασμένης εὐθείας εἶναι τι ἐκτός, ὅτι ὅσον ἐφ' ἑαυτῷ καὶ τῇ
 ἀρῶν χύσει ἔχειν τι ἀεὶ ἐλλείπει καὶ προσεθῆναι δυνατόμενον (cf.
 10 Simplic. f. 10). ἀπορία. εἰ τελευτώτερος ὁ κόσμος καὶ Ἀριστοτέ-
 λος ἐκείνου τῶν ἐξ ὧν ἐστὶ, τὸ δὲ τελευτώτερον πρῶτον καὶ ἀπλῶν, ἔστι
 κόσμος καὶ πρῶτος τῶν ἐξ ὧν ἐστὶ καὶ ἀπλῶτερος ἐκείνων. ὁ δὲ
 τελευτώτερος δὲ ὁ κόσμος τῶν αὐτῶν μερῶν, ὅθεν ἀπλῶτερος δοκεῖ
 ἐκ ἐκείνων συγκείμενος. ὁ μὲν ὅν Ἀλέξανδρος τελευτώτερον τὸν
 κόσμον φησὶν ὡς περιεκτικώτερον λέγοντας, ἀλλ' ὅχι καὶ τὸ εἶδος,
 ὅπερ ὁ κύκλος τῆς εὐθείας. ἐπὶ τούτων ὅν, φησὶ, τῶν πεχωρι-
 μένων ἀλλήλους τὸ τελιώτερον καὶ πρῶτερον καὶ ἀπλῶτερον εἶναι, ἐπὶ
 τῶν ὅλων καὶ τῶν μερῶν ἐκείνῃ. τελευτώτερον γὰρ φησὶ καὶ τὸ ὅλον
 τῶν μερῶν καὶ τῇ φύσει καὶ τῇ ὁσίᾳ πρῶτον, ἀλλ' ἐκείνῃ καὶ τῷ
 πᾶσι. τὸ γὰρ πρὸς τῷ ἀπλῶν εἶναι καὶ τέλειον, τούτο καὶ τῷ χρόνῳ
 πρῶτον. μήποτε δὲ ὁ καὶ χρόνος ἀπλῶν τὸ πρῶτερον. ὁ γὰρ ἡ
 πρῶτος ὅτε ἡ κυκλικὴ μὲν κίνησις ἦν, ἡ δὲ ἐπ' εὐθείας ὕψος, καὶ
 εἰς ταύτης ἐκείνη. καὶ ὁ κόσμος ὅν τελευτώτερος ὢν τῶν
 αὐτῶν μερῶν, πρῶτερος αὐτῶν ἐστὶ τῇ φύσει, ὅμιμα δὲ καὶ ἀπλῶ-
 τερος. εἰ γὰρ πρῶτερος καὶ φύσει, μάλλον ἡνωμένος, τὸ δὲ μάλλον
 ἡνωμένος τῷ ἐπὶ συγγενέστερον, τὸ δὲ ταῦτον ἀπλῶτερον. ἡμεῖς
 οὐκ εἰς τὴν ἐξωτάτην οὐκ ἡνωμένην βλέποντες, καὶ ἢ ἐν τῷ ὅλῳ
 εἰκὼν τῷ κοινῷ ζῶνι, ἀλλ' εἰς τὸ πλῆθος αὐτῶν διασπαρμένῃ,
 τούτο κόσμον λέγοντες, ἀπλῶτερον τῷ ὅλῳ τὸ μέρος κομίζομεν
 πρῶτερα τὰ μέρη. καὶ τῷ τῷ ὅλῳ ἀπὸ τῆς αὐτῇ ἐνωσεως ἐν
 αὐτῇ πρῶτον τὴν οὐκίαν διακρίσιν (cf. Simplicio ad p. 269 a 19
 10). μήποτε ἡ διακρίσις καὶ καὶ τὸ μεσοκίνημα τοῦτον καὶ ἐν τῷ
 ἀντιμεσοκίνημα ἐναπλῶν καὶ καὶ ἔχει τὸ χῆμα διὰ τὸ ἐν δύο ἀντικει-
 μένων κινήσεων συγκειῶνται. καὶ μὲν γὰρ ὅχι τῆς γῆς ἀπὸ τῷ μεσοκί-
 νηματος καὶ τῷ ἐξῆς, τὸ δὲ ἀπὸ τούτου ἔχει τὸ ἀντιμεσοκίνημα

ἀνω.· ὅτι τέλος ἀκίνητος ἔχει τὸ πᾶν τέλειον τὸ ἔχον ἐξ μηδενιᾶς προῤῥήκης δόκιμον, ἀλλ' ὅχι τὸ περῶνον μόνον (cf. Simpl. f. 10 m. v. exte.). ἅτι ἡ κύκλις κίνησις ἀπειρος ὡς ἐπ' ἀπειρον ἴσως, ἀλλ' ὅχι ὡς ἐνεργηδὸς ἔχουσα τὸ ἀπειρον ἐξ ἀόριστον, ἀλλ' ἀπὸ πεπερασμένου εἶδος ἔχει ἐξ αὐτῇ· πᾶν γὰρ τὸ λαμβανόμενον αὐτῆς ἐξ ἀρχῇ ἐξ μέσον ἐξ τέλος ἐξ περιόδου τινός, ὥστε ἀπὸ τελευτῆς ὕστατον ἐπ' ἀπειρον περιάγειν τὴν τελευτήτητα. ὅλως γὰρ εἴποτε ἀτελὲς ἐληφθή, ἐκ ἡδυνάτο ἐπ' ἀπειρον προελθεῖν· ὃ γὰρ ἀτελὲς ὕστατον δύναιμι ἔχειν ἡδυνάτο ἀπειρον, ὅτε ποτὲ τελευτωθεῖσα ἐξ ἀρχὴν ἐξ ἀκμὴν ἐν μέρει χρόνῳ λαβύσα μὴ ἐξ παρακμάζῃ ἐν χρόνῳ τινί. (e Simpl. f. 10 b exte.). ὅτι· ἔκαστος κίνημα τῆς κύκλις κινήσεως ὑπέρas μόνον· ἀλλὰ ἐξ ἀρχῇ κινήσεως ἐς ἄλλαν, ὅχι ὡς τῆς προτέρας ἑλλειψούσης τι τελευτήτητος, ἀλλ' ὡς τῆς αὐτῆς τελευτῆς ὕστερ τῷ· αὐτὸ πάλιν ἐξ πάλιν γνωμένης. ἡ δ' ἐπὶ τῆς πεπερασμένης ἐξ εὐθείας κίνησις, ὅτε εὐθεῖα προστεθῇ, ἐξ αὐτῇ προστεθῇ, ἄνδρ εἶδος τῷ μὲν τῆς προσθήκης γνωμένη (e Simpl. f. 11 princ.). ὅτι τὸ τῆς εὐθείας ἀόριστον ὅσον ἐφ' αὐτῷ ἐκχεόμενον εἰς ἀμετρίαν ἐξ ἀπειρίαν ὁ διαμετρικὸς λόγος ὥρισε, συνεργύοντος οἵμαι ἐξ τῷ κυκλικῷ κινήματος· συνπύσαντος γὰρ πρὸς αὐτὸ τῶν ἐξ αὐτῷ εὐθείαι πρὸς ἀπειρίαν, ὅσον ἐφ' αὐταῖς, ὡρμημέναι πέρας τὸ προσῆκον ἐπέλαβον (e Simpl. f. 11.). ὅτι ὡς ὁ κύκλος, ὅτω ἐξ ἐκάστης κινήσεως περίοδος ἐξ ὁ μετρητικὸς αὐτῶν χρόνος διῶλεν ἐξ ἀρχὴν ἔχουσι ἐξ μέσον ἐξ τέλος· ὡς πᾶν γὰρ σημειῖον ἐν τῷ κύκλῳ ἐξ ἀρχῇ ἐξ μέσον ἐξ τέλος, ὅτω ἐξ πᾶν ἐν τῇ κινήσει κίνημα ἐξ πᾶν νῦν ἐν τῷ χρόνῳ· τὸ δὲ ἀνέκλειπτον τῷ πάλιν ἐξ πάλιν ἔχουσι· τὸ εἶδος ὅτι ἐπὶ τὴν ἀρχὴν ἔχον πανταχῇ ἐξ μέσον ἐξ τέλος, ἐξ προῤῥήκῃ μὴ δεχόμενον· ἀλλ' ὃ τὸ ἀνέκλειπτον· τὸτο γὰρ ἔχει τελευτήτητα τὴν ἀπαιροδυναμίαν, ἀλλ' ἴσως ταύτην ὑπερφυῶς, εἴπερ ἀληθὲς ἐπὶ πᾶν πεπερασμένον σῶμα πεπερασμένην ἔχει τὴν δύναμιν τῷ αὐτῷ λόγῳ (e Simpl. f. 11 v. med.). ὅτι δύνασιν ἐξ τὸ μὴ κυκλικῶς κύκλις κινεῖσθαι· ἐξ γὰρ ἐξ κίβδον δυνατὴν περὶ ἄξονα κινεῖσθαι κύκλις (e Simpl. f. 11 v. exte.). ὅτι ἐκ ἀκριβὲς ἐν τοῖς ὑπὸ σφαίρῃ τὸ σφαιροειδές, ἀλλὰ ἐξ αὐτὸ ὃ ἔχει, παρὰ τῆς ὑφανίας ἔχει σφηγέας, ὑπερφυῶς τόξα ἐξ τὸτο δεχόμενα (cf. Simpl. f. 11 b princ.). ἀπορία·· εἰ ἀπίπτος ὁ κύκλος λαμβάνοιτο, ἐκ ἔχει τὸ κέντρον ἐνεργείᾳ, ἴσα μὲν διαρηγμένους ὡν κατ' αὐτὸ μνηστέι ἐξ συνεχῆς· ὡς ἐκ ἔχει ἀρχήν. τῆς δὲ πεπερασμένης γραμμικῆς, εἴτε φυσικῆς ἢ μαθηματικῆς, τὰ ἔχοντα ἐνεργείᾳ ἐστίν. ὅσω ὅν τὸ ἐνεργείᾳ τὰ δύναται τελευτήτερον, ἐξ ἡ εὐθεία τὸ κύκλις. λύσις· ἀλλὰ πῶς τὸ κέντρον τὰ παντὸς διώκει, περὶ ὃ πᾶς ὁ ὕψους κινεῖσθαι τὴν ἀκίνητον κίνησιν; ἐξ ὅλως ὅτι ἐξ τὸς πῶς δύναται νομίζει μόνον εἶναι τὸ ὕψους. πῶς δὲ φησιν, ὅτι ὃ γὰρ ἐστὶν ἐνεργείᾳ τὸ κέντρον τὸ κύκλις, ἴσα μὲν τὸ συνεχῆς αὐτῷ διακρίπτῃ;· καίτοι εἴπερ· κατ' ἐν ἀπαροδύνῃ τὸ συνεχῆς ἑρμαμένον συνεχῇ ἐστὶν ὡν τὰ ἔχοντα ἐκ· τὸ δὲ κέντρον ἐν ὃν κοινόν ἐστι τῶν ἀπ' αὐτῷ πρὸς τὴν περιφέρειαν φερόμενον εὐθειῶν, πῶς ἂν ἐνεργείᾳ τὸτο ἐν διαλύει τὴν συνεχείαν; (e Simpl. ib.). ἀπορία· ἐξ τῷ κύκλῳ γὰρ, εἴγα σῶμα εἴη, ἐξ τῇ σφαίρᾳ ἐκτὶ ἐξ ἴσῃ σῶμα πανταχόθεν περιεχο-

M m m

αὐτὸς ψυχῶν ὡς ἑτεροκίνητα κινεῖται (e Simpl. f. 13 v. princ. p. 269 b 10. ὅτι ἡ βίαιος κίνησις παρά φύσιν, ἡ δὲ παρά φύσιν ἡμέρη τῆς κτ' φύσιν ὥστε ὡς πρώτη ἡ βίαιος (e Simpl. f. 13 med.). ἵπ' αὐτῶν τ' τ' ἀπλῶς σῶμα δύο κινήσεων ἀρχὰς ἔχει ἐν αὐτῷ ('). μάλιστα δὲ πασαπαδῶν τὴν πύρ' ἀτέλως γινόμενον τὴν ἐκ' εὐθείας ἐντὶ τῆς κύκλω μετατρέμβεται, ἀνω δὲ γενόμε- 5 τὴν ἐκ' εὐθείας ἀποβάλλει μὴ τὴν τῆς ἀτέλει παραμένει, τὴν ἐκ' εὐθείας, ὡς περὶ τὴν ἀτέλως εἰκὴ ἀποβάλλει, μετατρέμβεται δὲ τὴν τῶ τελειῶν προσήκουσαν, ὅτι τῇ τελειότητι γέγονε συγγενὲς. ἐκ' αὐτῶν τὴν πύρ' ἀτέλως γινόμενον, πᾶν κύκλω κίνησις, ἀλλ' ἀπὸ 10 τῆς γινώσκοντος αὐτῶν τῶν κύκλω μετατρέμβεται, ὡς δὲ ἀλλὰ σὺν τῇ εὐθείᾳ τῆς κύκλω μετατρέμβεται, εἴπερ ἡ μὴ ἐπ' εὐθείας γι- νώσκοντος πύρ' ἡ δὲ κύκλω τελειωθέντος, ὡς δὲ πᾶν γῆν τ' αὐτὸς ἀλλὰ σὺν φασὶν ὅτι κατένευθεῖσα ἡμεῖς, ἀλλὰ τὴν μὴ ἐπ' εὐθείᾳ αὐτῇ κίνησι ἀτέλει ὡς ἡ δὲ μὴ, τὴν δὲ μόνον τελειωθέντος, 15 (e Simpl. f. 13 med. v. extr.). ὁ μόνον τὴν πύρ' καθὼς πύρ' ἐπὶ τῇ ἐκ' εὐθείας λέγουσιν καὶ τὴν γῆν καθὼς γῆν ἐπὶ τῇ κατω, καὶ μὴ δια- βῶν αὐτῶν τὰς ἀτελείας καὶ τὰς τελειότητας καὶ τὰς ἐκαστέρων τῶν προσήκουσας κινήσεις, ἡ μόνον, λέγει πᾶν τὰ πᾶν Ἀλεξάνδρου κατὰ τὴν καλῶς λόγουτος (e Simpl. f. 13 extr.). p. 269 b 13. 20 ἵπ' ἡ πῆσις διττή, ἡ μὴ χωρὶς ἀποδείξεως ἀλόγως γινόμενη, ὅταν πῆσις ἔχου καὶ ἐπὶ τοῖς ἀπαιτωτάτοις, ἡ δὲ μὴ ἀποδείξει ὡς καὶ εἰς ἀλλοτρίων ἀποδεικνύον, ἥτις καὶ ἀσφαλὲς ἐστὶ καὶ ἀνέλεγκτος καὶ τῇ ἀφαιρέσει τῶν ὄντων συμπεφυκῶς, πλεονάζει δὲ ἡ ταυτοῦς πῆσις ἐπὶ τῇ ἀπαιτήσεως εἰδῆσθαι τῇ συμπαθείᾳ τῇ ζωτικῇ (e Simpl. 25 f. 13 b princ.). ὅτι καλλίον εἶναι λέγει ὡς ἀπὸ τοῦ ἀποδεικνύ- οντος ἀνάγκης προσεῖναι παραπῆντα μὲν, μάλιστα δὲ ἐν τῇ πῆσις τῶν θείων λόγοις, τὴν ἀπὸ τῆς πῆσις συμπαθείαν, ὡς πᾶν βαρύνει τῆς ἀληθῆς γνώσεως ἐμποδῶσαν, ὅταν μὴ τὴν ἀπαιτήσιν ἐκτελέσῃ, ἀλλὰ καὶ τὴν πρὸς τὰ γνωστὰ ἔννοιαν, ἥτις ἐστὶ 30 τῆς πῆσις ἀσφαλείας μακαριότητος, παραπῆντα μὴ γὰρ ὡς ἀναγω- γῆς ὡς ἐκαστὸν τῶν θείων καλῶς ἀναγείρων ἐν ταῖς ψυχαῖς, ἔπει- δὲ ἀπὸ τῆς ἐκείνης ταῖς ἐξέως ἐμφανίσεως, ἐπὶ δὲ τούτοις ἡ πῆσις βα- ρύνει ὡς ἐκείνη καὶ ἔννοιαν τὴν πρὸς αὐτὴν χορηγεῖ. ὅτι δὲ 35 ἵπ' αὐτῶν τῶν τῶν κατωρίων τῶν ἐν γενέσει καὶ ἐν φθορᾷ τὰς ἐκείνης, τοσούτῃ καὶ ἐπὶ μᾶλλον τῇ τιμωρίᾳ τῆς ὕψους ὑπερανέχει, ὡς δὲ αὐτῶν τῶν τῶν μὴ εἰς τὴν ἐκείνην τῶν πάντων ἀπειρῶν, ὡς δὲ ὡς τὴν ἀπαιτήσιν τῶν σωματοειδῶς ἐκληρώσαντο (e Simpl. 40 f. 13 b v. princ.). ἔπει τῇ φρονήσει ὡς μεσότητι πανουργία καὶ εὐ- δαιμονία (e Simpl. f. 13 b v. med.). ὅτι τὰς παρά φύσιν κί- 40 νήσεις ἀλλων ἰδίας εἶναι χροί· φύσει γὰρ καὶ αὐτῇ, ἀλλ' ἐκ ἐξ ἐπι- στήσεως ἐν ἐκείνῃς (Simpl. ib.). ὅτι τῇ φρονήσει ὡς πανουργία ὡς εὐδαιμονία ἀντίκεινται, ἀλλὰ τὴν κοινὴν ἀμφότες, ὡς συμμετρικῶς ἀσύμ- μετρον ἡ ἀσπίτης ἰσότητι· τῇ γὰρ ὑπερβαλλόντι τὴν ἀλλοτρίαν ἀν- 45 τίσταται, ὡς τῇ πανουργίᾳ ἡ εὐδαιμονία (cf. Simpl. ib.). ὅτι τὴν παρά

φύσιν τρεχῶς, ποτὲ μὲν τὴν ἐναντίον καὶ ἀπαιτήσιν, ὅταν, ποτὲ δὲ τὴν 5 καὶ ἀπαιτήσιν τῇ καὶ φύσιν, ὡς ἐπὶ τῇ μὴ ὅπως ὑπερβαλλόντος δύναμις λέγεσθαι, ὡς παρά φύσιν τῇ γῇ τὴν κύκλω κινεῖται, καὶ ἐπὶ τῇ ὑπὲρ φύσιν, ὡς τῇ πυρὶ τὴν κύκλω κινεῖται παρά φύσιν λέγο- 10 μεν· γῆ μὲν γὰρ καὶ ὕδωρ ὡς ὅπως κινεῖται, πῦρ δὲ καὶ ἀπὸ κινεῖται, ἀλλ' ὡς τῇ ἐκείνων φύσιν ἀλλ' ὑπὲρ ταύτην (cf. Simpl. f. 14.), ὡς δὲ τῆς αὐτῆς ἐναντιολόγῃ λήττης ἀδυνατώτερον ἀποβάλλει πρὸς τὴν ἀλήθειαν. ὅτι ἡ ἐπὶ εὐθείας κίνησις ταῖς τῶν τρεχῶν μορίοις καὶ φύσιν ὑπάρχει, ὡς ἐπὶ τὴν καὶ φύσιν εἶδος ἐπιδόσασ· 15 ὅταν ἔξει διὰ τῶν οὐκ εἶναι τόπον ἀπολαβεῖν. ὅτι τῇ ὑπεκκαί- μενι συμπεριφερομένη τῇ κινήσει τῇ πλατωμένη μᾶλλον ἡ- γων ὑπερφυῇ εἶναι ταύτην τὴν κίνησιν, ὡς πεφυκῆτι μετέχειν αὐτῆς, καὶ εἰ τις ἔτι λέγει καὶ φύσιν, ὅτι ἀπόπας εἶναι ἐκεί- 20 νη τῇ Ἀριστοτέλει ἐναντιώσεται, τὴν διαφορὰν τῶν ὑπερβαλλόντων πρὸς τὰ ὑπὸ σελήνην ἀπὸ τῶν μερῶν μάλιστα αὐτῶν εὐδοκασίᾳ τῶν ὑπερβαλλόντων μερῶν μὴ ἐν τῇ τῶν πεπανότων (e Simpl. f. 14 extr.). ὡς περὶ ὅτις ὁ ἀρμυλός, δηλοῖ δὲ τὴν ἐν τῇ συνήθειᾳ λεγόμενον 25 συμπεριφερομένη καὶ καρδαιμῶν, ἀπορεῖ διὰ τὰς κρατύσας ἐντελῆς ἐν- τὸς περὶ τῇ τῇ κόσμον δημεργήσαντος (cf. Simpl. f. 14 extr.), ἀλλὰ πῶς ὅτι τὴν αὐτὴν φέρει τῇ ὅλῃ τὴν μέρος, ἐπισώσαντο ἀπὸ τῇ εἰς ταύτην φέρει τὴν γῆν πᾶσαν καὶ μικρὰν βῶλον, ἡ γὰρ πᾶσα 30 γῆ ὑπερβαλλόν φέρει φθορὰν, ἰδρυμένη περὶ τὴν μέρος. λίσσις, ἡ τὴν πᾶσαν γῆν εἶπε τῇ καὶ πάντα τὰ μέρη διαιρομένη, ἀλλ' ὡς τὴν καὶ τὴν ὅλῃ τῇ, διὰ καὶ πᾶσαν ἀλλ' ὡς ἔλεγε εἶπεν, ὡς εἰ λέγει τις τῇ πᾶσαν γῆν γεννητὴν καὶ φθορῇ εἶναι, ὅτι πάντα τὰ μέρη 35 τοιαῦτα, καὶ ὅταν αὐτῶν αὐτῶν ἐξῶ, ὡς μόνον καὶ τὴν ὅλῃ τῇ ἀπαιτήσιν εἶπεν. ἔπειτα δὲ καὶ ὡς ὅλῃ γῇ καὶ ὅλῃ καὶ μὴ καὶ τῇ το- ποιῶς, ἀλλὰ τὴν ὅλῃν σύνθεσιν καὶ ῥοπήν πρὸς τὴν κέντρον ἔχει. διὰ καὶ σφαιρῇ περὶ αὐτὴν ὡς ὅλῃ, ἐκαστὸν τῶν μερῶν πλησιάζει τῇ 40 κέντρῳ φιλοκινῶντος, ὅταν μὴ ὑπ' ἄλλῃ προληφθῇ μέρος· ἡ γὰρ ἐκαστὸν καὶ τῇ ὅλῃ καὶ τῶν μερῶν πρὸς τὴν μέρος ἐξῶ, καὶ πρὸς ἐκείνη ἐκαστὸν βῶλον καὶ συνέχευε, σκεδασθῇ ἐφ' ἐαυτῶν φύσιν τὴν 45 σύνθεσιν ἔχοντα, ὡς καὶ τῇ πυρὶ τὴν τῇ ὅλῃ καὶ τὰ μέρη τῇ θείᾳ σώματος ὡς συγγενὲς ἐφίεμενα πρὸς ἐκείνη σπεύδει πανταχό- 50 θεν· διὰ καὶ σφαιρῇ ὑπ' αὐτῇ καὶ τῇ, πάντων αὐτῶν τῶν μερῶν πλησιάζειν βυλαμένων αὐτῇ καὶ τῇ ζωτικῇ αὐτῇ κινήσεως ἀπο- λαύειν. τῶν δὲ μερῶν ἐκαστερον τὴν πλησιάζον καὶ τὴν αὐτῇ ῥοπήν ἐφ' ἑαυτῇ ἔχει, τὴν μὴ ὕδωρ τὴν γῆν, ὡς ἐπ' αὐτῆς ἰδρυμένη, ῥου- 55 ρὴν ὑπάρχον τῇ ἐαυτῇ φύσει, διὰ καὶ τῇ τῇ γῇ περιρρέον σφαι- ρῇ παρά αὐτῆς καὶ συνέχευε, διὰ τῆς γῆς μέσης καὶ αὐτῇ τῆς κεν- τρῶς ἀπολαύον συνοχῆς· ὡς δὲ ἀπὸ ἐπὶ τὴν πῦρ ἵπ', τῆς ἐαυτῇ θο- λῶδους παχύτητος ἀπαλλαγῆναι καὶ ἐξαιρεθῆναι βυλαμένος, ὡς τε 60 ὅλος καὶ τὰ μέρη, ὡς δὲ ὡς ἀπὸ αὐτῶν τῶν ἐν τῇ κόσμῳ σωμάτων θειότερος καὶ ὑπερτέρας ὡς ὕδωρ, ἀλλὰ ἐφ' ἑαυτῇ ἔχει, ὡς δὲ 65 ἵπ' πρὸς ἄλλο, ἀλλ' ὡς ἐαυτὴν συναντῶν καὶ ἐαυτῇ ἐφίεμενος καὶ τῆς ἐαυτῇ ψυχῆς καὶ τῇ νῦν, ἐκείνη τὴν ἐκείνη καὶ ἀτέλει καὶ τῇ δύνα- 70 μαι πολλῇ συναντῶν καὶ πρὸς τὴν τῶν ἐκείνη ἰσότητη τὴν κατ' εὐθείαν κινεῖται κίνησιν, ἀλλὰ τὴν αὐτῇ τελείαν καὶ ἐνεργητικὴν καὶ τὴν ἀγαθὴν

(') ὡς δὲ Ἀλεξάνδρος ἔκαστῳ πολλοῖς καὶ πικρῶς χρήται ἐπιχειρήμα- 75 τινι, ὅτι ἐκ ὑπάρχει τῇ πυρὶ κατὰ φύσιν ἡ κύκλω κίνησις, ὡς γὰρ εὐλογον 80 φησὶ μόνον τῶν φυσικῶν σωμάτων δύο κινήσεις ἔχει. Simpl. ed. f. 13.

ἴσως. ταῦτα δὲ τοιαῦτα λόγοντος αὐτῷ πρῶτον ἐπιστῆσαι χρη-
 ῖν ἐπὶ τῇ τῷ κόσμῳ ἄτοπον τῷ ἀτόπῳ τῆς ὑποθέσεως ἠκολούθη-
 σεν. ὅτι ἔχον δὲ περιέχον ἐν ἑαυτῷ τὴν τῷ κάτω δὲ ἄνω διαφο-
 ράν πῶς ἐπὶ τῷ κάτω δὲ ἄνω φέρεσθαι δύναται; ἢ μὴ ἔχον τῷ ἄνω δὲ
 τῷ κάτω ἔξω ἑαυτοῦ, πῶς ἂν βαρὺ ἢ κῶφον εἴη; δὲ τὸ τῷ κάτω λέγω,
 ὅτι ἐκ τῆς ἀδύνατος ὑποθέσεως. οἶδα γὰρ ὅτι ὁ τῆς γῆς ἐξισῶν τῷ
 αἰῶνι τῷ αἰῶνι ἀδύνατος ὑποτίθεται. ἀλλ' ὅτι διὰ τῆς ἀδύνατος τῆς
 ὑποθέσεως ἀκολουθεῖ τὸ ἄτοπον. ὅτι γὰρ ἄτοπον τῷ ἐπὶ τὴν οἰκίαν
 πῶς φέρεσθαι τὸν ἐπὶ τῷ μέσῳ, ὡς περὶ ὅθεν τὸν κόσμον ἄτοπον ἐκ-
 ρίπται τῷ τῷ αἰῶνι πάλιν ἐπ' αὐτὸν φέρεσθαι. τὸ μέντοι ἐπὶ 10
 τῷ μέσῳ ἢ τῷ ἑκατοῦ ἢ τῷ κάτω δὲ ἄνω ἀδύνατος, ἐπειδὴ ταῦτα ἐντὸς
 αὐτοῦ ἔχει (e Simpl. f. 17). ταῦτα λέγω δὲ πρὸς Θεμισίον, ὅς
 φησι, καὶ μὴ τὸν κόσμον τις ὑπόθουτο μεθιστάμενον, ἀλλ' ἀεὶ
 τῆς οἰκίας ὁδὸς ἐπὶ τῷ ἐντὸς ἀποπίπτοντα τί κωλύει ὑποθέσθαι;
 ἥτις ὅτι ἀποπεσὼν φυσικῶς, εἰ ἐπὶ τῷ ἄνω ἐνεβλή, κυφότητος 15
 ὡς μετέχει. δὲ τί ἄτοπον; εἰ δὲ μὴ μόνον τὰ μέρη τῶν στοιχείων,
 ἀλλὰ δὲ αἱ ὁλόγητες ἐφίεντο τῷ τῶν συγγενῶν δὲ κριτῶν
 στοιχείων δὲ τῆς ἀπ' αὐτῶν ἀπολάσεως, ἢ μὴ γὰρ τῷ κέντρῳ
 τῷ πῦρ τῆς ὑρανίας καθαρότητος, δηλονότι ἐπ' ἐκείνῳ ἔχουσι
 τὰς ῥαπὰς δὲ αἱ ὁλόγητες. διὰ δὲ ὁ Ἀριστοτέλης εἶπεν εἰς ταῦτα 20
 φέρεσθαι τὸ ὅλον δὲ τὸ μῖονος καὶ φύσιν. ὁ δὲ ὑρανὸς ἐκ ἔχει τι
 κρῖνον αὐτοῦ ὅτε κατ' ὅλον ὅτε καὶ μέρη. ὡς δὲ τὰ αὐτὰ
 ἐκείνῳ ἐπὶ τῇ τῶν στοιχείων ὁλόγητος δὲ ἐπὶ τῷ ὑρανῷ. δὲ
 τῷ βαρὺ δὲ δὲ κῶφον ἔχει τινὰς διαφορὰς τὰς καὶ τὴν διαφορὰν
 ῥαπ, καὶ αἱ ἐπὶ πάντων ῥαπὰ βαρύντητες εἶναι δοκῶσιν, ὡς 25
 ἡ Πλάτων φησὶν (e Simpl. f. 17). περὶ ἡθικῆς ἀρετῆς. τῷτο
 ἐκ αὐτοῦ τῆς περὶ τῷ ὑρανῷ ἐξεληφθῆ, ἀλλ' ἐτέρωθεν εὐρεθῆναι κα-
 τὰ τῆς ἐνταῦθα. ὅτι τισὶ τῶν σοφῶν μία ἡ ἀρετὴ δόξαται δὲ
 τὴν ἡγεμονικῇ μορίῳ τῆς ψυχῆς καὶ τὰς τῶν ὑποκειμένων πραγμά-
 των διαφορὰς τὰς ἐπανυμίας ἐκτίσασθαι, ὡς ἐν μὴ τοῖς παιδείας 30
 ἡμετέρας φρόνησιν. περὶ δὲ τὰ ὑπομενετέα καλεῖσθαι ἀνδρείαν,
 ἐπὶ δὲ τὰς ἐπιτάσεις δὲ ἀνέσεις τῷ θυμῷ καλεῖσθαι πραότητα, περὶ
 δὲ τὰς ἐπιθυμίας δὲ ἡδονὰς σωφροσύνην, καὶ ταῖς κοινωνίαις δὲ
 τὰς συμβολαίαις δικαιοσύνην. τῷτοις γὰρ ὡς μονοειδὲς τὸ μέρος
 τῆς ψυχῆς διέχεται δὲ μόνῳ τῷ ἡγεμονικῷ τῷ πᾶν ἀφορίζουσι, 35
 καὶ δὲ ἀρετὴ κατωπύμασαι, δὲ τῷ πάθος λόγον ἡμαρτημένον ὀρί-
 σθαι τῷ λογικῷ τῆς ψυχῆς ἐκ φαύλης ἐπιγινώσκοντος κρίσεως. ὅτι
 ὅτε δὲ ἔχει τὸ πρᾶγμα, ἀλλὰ διάφορα τὰ μέρη τῆς ψυχῆς δὲ
 ἀπέρχοντα πολλὰς πρὸς ἀλλήλα. ὅτι τὰ κυριώτερα τῶν μο-
 ρίων εὐπαθέστερα, τὰ δ' ἀκυριώτερα δυσπαθέστερα. τῷ τῆς 40
 ἡσυχίας δὲ ὅσα δυσπαθέστερα ἐγκεφάλῳ δὲ καρδίᾳ. ὑπὸ πυρετῷ γὰρ
 πῶτος πρώτη αὐτῇ πάθει, δὲ ὅτε τῷ λοιπῷ σώματι τῷ πάθος
 μεταδίδωσιν. ἀλλὰ τὸ πλείονος προνοίας τὰ κυριώτερα μέρη τῷ
 ἡσυχίας ἀλλοθῆ. αἰσθητικῷ δὲ ὅτος τῷ ζῷον, τῆς αἰσθητικῆς
 ποιότητος ὅσης, τὰ δυσπαθέστερα τῶν μορίων δυσαισθητότερα δὲ 45
 ἀκυριώτερα μάλιστα ἐξω (cf. Simpl. f. 17 b pr. v. med.). ὅτι τὸ
 ἡσυχίας χροστικῶν ἔχον δὲ τελευτήν, εἴτε ἐμψυχον εἴτε ἀψυχον, ὡς
 ζῶον δὲ φυτὸν, ἀδύνατος τὸ αὐτὸ μένειν ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους,

ἀλλ' ἀρξάμενον ἀπὸ ἀτελεστέρου πρῶτον ἐπὶ τὸ τελευταῖον ἄχρι
 τῆς ἀκμῆς, ἀπ' ἐκείνης δὲ κατ' ὀλίγον μαραινόμενον ἐπὶ φθορὰν
 ὁδύει. εἰ τοίνυν ὁ ὑρανὸς ὅτε καθόλου ὅτε καὶ μέρη φαίνεται τι
 παραλλάξας ποτέ, πῶς ὅθεν τε αὐτὸν καὶ τὴν αὐτοῦ φύσιν ἐν ἀκμῇ
 τῇ οἰκίᾳ φθορῆται; ὁ μὴδὲν τῶν ζώων ἢ φυτῶν ἢ τῶν λοιπῶν
 εὐτελεσάτων ὑφίσταται ἀνευ βίας ἀπολλύμενον. ὅτι τὸ ἀπαθέστε-
 ρον δὲ ἀπαθές. τὸ γὰρ συγκριτικὸν ἐπίτασις τῆς ιδιότητος. λευκό-
 τερον γὰρ τὸ μαλλον λευκόν. ὡς δὲ τὸ ἀπαθέστερον παθητικόν (e
 Simpl. f. 17 b med.). ἀπὸ Φιλοπόπου. εἰ τὸ πῦρ πανταχῷ κῶφον
 δὲ ἢ γῆ πανταχῷ βαρεῖα, τὰ δὲ μέσα ἐπαμφοτερίζουσι, πρὸς τι
 ἄρα δὲ καὶ χεῖν, ἀλλ' ὅτι κατ' αὐτὸ ἐξω ἢ κυφότης δὲ ἢ βαρύντης.
 ὅτι γὰρ τὰ αὐτὰ καὶ τὰς αὐτὰς δυνάμεις ἔχουσιν μὴδὲν προσλαμ-
 βάνοντα ἐκ μόνῃς τῆς πρὸς ἀλλήλα χεῖσεως ἀλλὰ καὶ μὴ κῶφα
 ἀλλὰ καὶ βαρεῖα ἐτύγχανε. τὸ γὰρ λευκὸν δὲ τὸ μέλαν δὲ τὸ
 θερμὸν δὲ τὸ ψυχρὸν, ὅπως καὶ ἔχει πρὸς ἀλλήλα, τῆς αὐτῶν ἐκ
 ἐξίσταται φύσεως δὲ τάξεως. λύσις. ὅτι ὁ Ἀριστοτέλης κῶφον
 μόνον τὸ πῦρ λέγει, βαρὺ δὲ μόνον τὴν γῆν, τὰ δὲ μέσα ἀμφοῖν
 μετέχειν πρὸς ἀλλο δὲ ἀλλο, δὲ ὅτι δῆλον τῷτο ποιεῖ μὴ μετέχειν τὸ
 πρὸς ἀλλο δὲ ἀλλο κατ' ἀλλο δὲ ἀλλο τῶν αὐτῶν ἐνεργεῖν. δὲ γὰρ
 τὸ φαῖον πρὸς μὴ τὸς εὐδιάκριτον ἔχοντας τὸ ὅμμα ὡς λευκὸν ἐνε-
 γεῖ, πρὸς δὲ τὸς εὐσύνκριτον ὡς μέλαν, διὰ τὸ ἀμφοτέρων μετέ-
 χειν (e Simpl. f. 17 b med. v. exte.). ὅτι τὸ μέσον ποτὶ μὴ μῖγμα
 ἐστὶ τῶν ἄκρων, ὡς τὸ φαῖον δὲ ὁχρὸν, ποτὶ δὲ ὡς ἀνεπίδεκτον
 τῶν ἄκρων, ὡς τὸ ἀτελὲς παιδίον μέσον ἀρετῆς δὲ κακίας, ποτὶ
 δὲ ὡς τὸ ἐν ταῖς διαθέσεσιν ἀμετρον περιαιρῶν δὲ εἰς συμμετρίαν
 ἄγον, ὡς ἀρετὴ μέσον ὑπερβολῆς δὲ ἐλλείψεως δὲ ἐπιτάσεως τῶν
 χορδῶν δὲ ἀνέσεως, ὡς περὶ ἡ μέση φθογγὴ ὑπάτης δὲ νήτης, τῆς
 μὴ τὴν βαρύντητα τῆς δὲ τὴν ἐξύτητα φεύγουσα. λέγει δὲ μέσον
 δὲ τὸ περιέχον ἅμα δὲ περιεχόμενον, ὡς ὁ δ' ἀριθμὸς δὲ γ' δὲ β'
 τυχόν. περὶ μέσου ποσάχως λέγει. οἶμαι ὅτι μέσον λέγει δὲ
 τὸ ὑπὸ τῶν ἄκρων περιεχόμενον, ὡς ἐπὶ γραμμῆς. πῶς δὲ τὸ
 κέντρον μέσον ἐστὶν ὡς τύπον τὸς πάσης ἢ τὰ μέρη τῷ ἄξονος, ἢ
 τὸ ἐπίσης τῶν ἄκρων ἀφεστηκός. εἰ τῶν μὴ ὑπὸ σελήνην ἀποσπᾶται
 μέρη, τῷ δὲ ὑρανῷ διὰ τὴν φερότητα καὶ Φιλόπονον δὲ τὴν ἰσχύ-
 ν τὴν ἀπὸ τῷ σφαιρικῷ σχήματος ἐνδοδεδομένην ὅτι πέφυκεν ἀποσπᾶ-
 σθαι τι, τίς ἐκ αὐτῆς ὅσας δὲ φύσεως αὐτὸν εἶπεν; πῶς δὲ ἐκ
 ἀνάγκης δὲ πολυχρονιώτερον εἶναι τῶν ἄλλων; ἰδὲ γὰρ τὰ ὅσα τῶν
 ζώων πολυχρονιώτερα τῶν σαρκῶν ἐστὶ δὲ τῶν φλαβῶν. ὅρα ὅτι
 λέγειν ὡς μὴ τὴν τῷ κόσμῳ φθορὰν τῷ ὑπὸ σελήνην ἀνάγκη τὸν
 ὑρανὸν ἐπὶ τινὰ χρόνον μένειν δὲ διαρκεῖν. καίτοι εἰ καὶ τὴν αὐτὴν
 ἡμέραν ὑρανὸς δὲ γῆ ἐγένετο, δὲ καὶ τὴν αὐτὴν ἀκόλουθον φθορῆται.
 (e Simpl. f. 18 b v. princ.). ὅτι δὲ φυσικὴ κυκλοφορία τῷ ὑρανῷ
 δὲ ὑπὸ ψυχῆς ἐνδοθεῖ. ζῶον γὰρ ἐστὶν. εἰ δὲ ψυχὴν ἔχει δὲ ἀρχὴν
 κινήσεως, ποῖαν ἀλλήν κινήσεται ἢ τὴν τοπικὴν; ὅτε γὰρ γίνεται
 ἢ φθορεῖ ὅτε ἀλλοῦ ἢ μεῖο ἢ αὐξάνει. εἰ δὲ πεπερασμένος
 ἐστὶ δὲ πεπερασμένην ἔχει δυνάμιν, ἀπειρος δὲ ἢ κυκλοφορία,
 ἀνάγκη ἄρα αὐτὴν ὑπὸ ἀπειροδυνάμει αἰτίας διδοῦν. ἢ δὲ φύσις
 ἐν ὑποκειμένῳ ὅσα πεπερασμένη πεπερασμένη δὲ αὐτὴ ἐστὶν.

ἄλλο ἄρα τὸ κενὸν τὸν ὕραν τὴν κύκλῳ κίνησιν κατ' Ἀριστοτέλην
 καὶ Πλάτωνα, καὶ ἥτοι ψυχὴ, ὡς εἰ τις ἐπινοήσῃ τῶν πτηνῶν τι
 ζῶον ἐπ' εὐθείας ὡς ἐπὶ τὸ κέντρον τὴν πτήσιν ποιῶμενον· συν-
 τρέχει γὰρ τῇ φυσικῇ ῥοπῇ τὸ σώματος ἢ τῆς ψυχῆς ὁρμή (cf.
 Simpl. f. 18 b med. v. ext.). ὅτι ἡ γῆ πρὸς τὴν τῷ ἡλίῳ σφαί-
 ραν κέντρον λόγον ἐπέχει, ὥστε καὶ ἐλαχίστην εἶναι τὴν ἡλίῳ τὴν
 παραλλάξιν καὶ τὴν τροπικὴν πάντας. πῶς ἔν τούτῳ πλη-
 σιαίτερον ἡμῶν γίνετο ἢ πορρωτέρον, ὥστε διὰ τούτου τοσαύτην γί-
 νεσθαι τὴν θερμὴν πρὸς τὸν χειμῶνα καὶ θερμασίας διαφορὰν; (cf.
 Simpl. f. 19 b v. princ.) ἀγνοοῦσι δὲ τινες ὅτι ὥσπερ καθ' ἐκά-
 στὴν ἡμέραν, καίτοι ἴσον ἡμῶν ἀφεστηκώς, ὁ ἥλιος καὶ πᾶσαν αὐτῇ
 θέσιν θερμαίνει μᾶλλον ἡμᾶς ἐν ταῖς μεσημβρίαις διὰ τὴν τῶν
 ἀκτίνων εἰς ἑαυτὰς μᾶλλον ἀνάκλασιν, ὥτω καὶ ἐν τῷ θέρει πλη-
 σιάζων ἔχῃ ἡμῶν μᾶλλον ἀλλὰ τῷ καὶ κορυφῇ ἡμῶν σημειῶν, καὶ ἐν
 τῷ χειμῶνι ἀφιστάμενος αὐτῷ, τὴν διαφορὰν τῶν ὥρων ἀπεργά-
 ζει (e Simpl. f. 19 b v. med.). ὅτι εἰ τὸ ὑράνιον σῶμα πῦρ ἦν
 σὺν τῷ ὑπεκαύματι, πάλαι ἂν τὰ ἄλλα ζοῖχον μετέβαλεν, ἐπὶ
 ἔκκαυσεν εἰς ἑαυτόν, εἴπερ δρακόντι ἐστιν. τούτου δὲ καὶ Ἀριστοτέλης
 βύλει ἐν τοῖς Μετεώροις. ὅτι εἰ καὶ τὸ μυριοπλασίον ὕδωρ τῆς
 κυδιάων ἔκ ἐξι μυριοπλασίως ψυχρότερον καὶ τὸ εἶδος, ἀλλ' ὁμοίως
 ψυχρόν, ἀλλὰ τῷ ποσῷ τὸ ὄγκῳ πλεονάζει, διότι καὶ δρακόντιον
 τὸ πλέον τῷ ἐλάσσονος, καὶ ἡ αὐτὴ ποιότης τῆς ψύξεως· καὶ ἦσαν
 πάχει τὸ μείζον ἢ περὶ τὸ ἐλασσον, διότι πλέον ἡ ποιότης ἐν ταῖς
 μεζύσσιν. ἀλλ' ἡ μὲν τῷ ὕραν καταφρόνησις δικαία τις ἔγωγε τι-
 μωρία τοῖς ἔνθεν ἡσθενοῦσιν. ὅτι τὰ πάντα ἀκρότατα αἰθρία καὶ
 θεῖα, ἅτε τοῖς θεοῖς ἀνεμένα τοῖς πάντων ἀκρότατοις. τοιγαρὶν
 καὶ οἱ πρῶτοι νοῖ θεοὶ καὶ αἱ πρῶται ψυχαί. ὥτως ἔν καὶ σώματα
 πρῶτα· καὶ διὰ τούτου καὶ κίνησιν πρῶτην τὴν κυκλοφορικὴν ἐκληρω-
 σατο ἐν αὐτῇ ὕσαν· πρῶτη δὲ τῶν κινήσεων ἡ καὶ τόπον (e Simpl.
 f. 20 v. princ.). ὅτι ἡ γῆ συνεχέει καὶ κατεσθραυσαται διὰ τὸ ἐν
 αὐτῇ ὕδωρ, κέχρωσαι δὲ καὶ ἀνεζωπύρηται διὰ τὸ πῦρ, πλήρης δὲ
 αἰὲ καὶ τῷ κενῷ παρεσθυσεν χώρην ὅτι δίδωσι διὰ τὸν αέρα· διὸ
 καὶ ἔστηκεν ὁρμή καὶ ἀνέχει μὴ πεπτωκυῖα. δῆλον δὲ καὶ ἐκ τῆς
 στοιχειώδους φύσεως· τὰ γὰρ στοιχεῖα, ὥσπερ καὶ τὰ τῷ λόγῳ
 τὰ καὶ, καθ' αὐτὰ μὲν ὕδαμι ἐστὶ, δι' ἀλλήλων δὲ κεχωρημένα
 αἰὲ τὸ σύνθετον ἀποδιδόασιν. ὥσπερ γὰρ τὰ τῷ λόγῳ μέρη καθ'
 ἑαυτὰ εἶναι ὅτι δύναται μέρη ὄντα, ὥτω καὶ τὰ στοιχεῖα τὰ συν-
 θέτου ἐστίν, καὶ δι' ἀλλήλων αἰὲ κεχώρηκε καὶ ὑδέποτε καθ' ἑαυτὴν
 ὑφάρκην, ἀλλήλων δὲ πρῶτον συνανακραθέντα, καὶ κατ' ἐπι-
 κράτειαν ἐνὸς εἰδοποιηθέντα ὥτως, ὡς ἀπὸ ἀπλῶν τῶν κατ'
 ἐπικράτειαν καὶ δευτέραν σύνθεσιν τὰ τε ζῶα καὶ τὰ φυτὰ συν-
 γῶσιν, τὴν ἀρχηγόνον ἐν τοῖς ἑαυτῶν αἰτίοις ἔνωσιν τῇ πρὸς ἄλ-
 ληλα αὐτῶν συμφύσει διασώζουσιν φιλονεικόντα (e Simpl. f. 20
 med.). ὅτι ὁ Ἀριστοτέλης τὴν τῶν ὑρανίων πρὸς τὰ ὑπὸ σελήνῃ
 ὑπεροχὴν ἀνενεῖχθαι βυλούμενος καὶ τῶν ὀνομάτων ἀπέχετο τῶν εἰς
 ὁμοιότητα καθέλειπεν αὐτὴν ἐπιχειρήτων· διὸ καὶ τῶν ἐνταῦθα συν-
 θέτων καὶ τῶν ἀπλῶν ὑπερίδρυσε ταῦτα, ὅτε σύνθετα ὡς ἐκ τέ-
 των ὅτε ἀπλά τοιαῦτα λέγων (e Simpl. f. 20 med. v. ext.). ὅτι

ἐφάπτετο ἀλλήλων τὰ ὑράνια σώματα καὶ ὁρατὰ εἶναι, καὶ ἐπὶ τὰ
 χρώματα φωτεινὰ τινὸς εἶναι ἀπαυγασματα (e Simpl. f. 20 v.
 ext.). ὅτι αἱ ιδέαι οἱ λόγοι καὶ αἱ αἰτίαι τῶν πραγμάτων εἰσι, καὶ
 ὅτι ὁ Ἀριστοτέλης τὰς ιδέας ἀνείλε καὶ τὸ τοῖς πολλοῖς φαντα-
 ζόμενον, καὶ διὰ τούτου τοῖς αὐτοῖς ὀνόμασι ταύτας καλεῖν περὶ
 σατο, ἀνθρωπον καὶ ἵππον ἢ τι ἄλλο τῶν ἐνταῦθα, διὰ τὸ μεθ' ὧν
 τοῖς ὀνόμασι συνεκτρέχειν τὰς τῶν πολλῶν φαντασίας (cf. Simpl.
 f. 20 b v. princ.). ταῦτα περὶ τῶν Πλάτων καὶ Ἀριστοτέλη δο-
 κούντων ἀρκείτω, εἰ τι ἄρα ἐκείνοις ἀρέσκον τοῖς θεοῖς ἀνδράσι δέ-
 δωκεν ὁ θεὸς ἐννοεῖν (e Simpl. f. 20 b v. med.). ὅτι ἡ Κρόνος ψυ-
 χότατος ἔχῃ ὡς ἐξ ὕδατος ἢ ὁ Ἄρης θερμώτατος ὡς ἐκ πυρὸς,
 ἢ ὁ ἥλιος, ἀλλὰ κοινῶς μὲν πάντες τρέψουσιν ταῖς ἑαυτῶν ἀσώμα-
 ταις δυνάμεσι τὰ τῶν πρὸς τὰς αἰατικῶν ιδιότητος, ὥσπερ καὶ τῆς
 ψυχῆς αἰδυμένης ἢ συνάσεως τι ἢ ἀσώματος αὐτῇ ἐνέργει-
 α καὶ μὴ ἐρυθραίνεσθαι ποτὲ δὲ καὶ συνοφρυῶσθαι τὸ σῶμα καὶ
 μέντοι ἥλιος καὶ ταύτῃ τῇ δυνάμει καὶ τῇ τῶν ἀκτίνων περιτρίβῃ
 θερμὸν τὸν αέρα ποιεῖ, καὶ δι' αὐτὴν τὰ ἄλλα θερμαίνει (δῆλον δὲ ἡ
 τῶν ἀκτίνων ἀνάκλασις ἐν θέρει), καὶ ἐκ ἀπόρροια θερμότητος αἰὲ
 τῷ ἡλίῳ ὥσπερ ἀπὸ τῶ πυρὸς γίνετο, καὶ διὰ τούτου ψυχρὴ ἀπομυ-
 ριδεῖται τῆς ἐν αὐτῇ. ἀλλ' ἔκ ἐπὶ τῷ ἡλίῳ ὥτω· ἡ γὰρ ἂν ψυχρὴ
 ἐγένετο ὥσπερ καὶ τὸ πῦρ πάχον τούτου ὥτω τέλος ἀπομαρῶναι
 (cf. Simpl. f. 20 b v. ext.). ὅτι ζητήσαντος τῷ Ἀριστοτέλει τί
 ἂν εἴη ἴδιον ὑποκαίμενον τῇ ἀφῇ καὶ γένος (θερμὸν γὰρ καὶ ψυχρὸν καὶ
 μαλακὸν καὶ σκληρὸν καὶ τὰ ἄλλα κατ' εἶδος ὑποκαίει), ὕδαν ἀνέβη
 εἰρημέ τις ὕδ' ἀποδεδωκεν. ὡς γὰρ τῇ ὁράσει ὅτι ἐρατὸν φαν-
 ὑποκαίμενον ἀλλὰ τὸ χρῶμα, ὕδαν τῇ ἀκοῇ τὸ ἀκουσθὲν ἀλλὰ τὴν
 ψόφον, ὥτω ζητηθέν καὶ ἐπὶ τῆς ἀφῆς. ἀλλ' εἰ τὸ ἀπτόν, φησὶ
 ὁ Δαμάσκιος, ὅτι τὸ τῶν σωμάτων ἢ σωμάτων διορατικόν· τίπτε
 ἐστὶ τὸ ὑποκαίμενον τῇ ἀφῇ καὶ γένος, ταῦτα δὲ ἐστὶ τούτου τῷ αἰσθ-
 ῶν ἀνταρτικὸν καὶ ἀντιβατικὸν τῷ σώματι, διὸ καὶ ἀλλήλων χωρῶν
 κωλύον. εἰ δὲ τις εἴποι, ὅτι τὸ ἀπτόν ποιότητος τῶν μεθέξει ἐν
 ἀπτόν, μαλακὸν δὲ τὸ ὑπεῖκον καὶ σκληρὸν τὸ μὴ ὑπεῖκον, καὶ ἐστὶ
 τὸ ἀνταρτικὸν καὶ ἀντιβατικὸν σκληρόν, καὶ λοιπὸν τὸ σκληρὸν μόνον
 ἔσται τὸ κοινὸς ὑποκαίμενον τῇ ἀφῇ καὶ ὁρῶν εἰς αὐτὴν (τὸ γὰρ αἰσθ-
 νεῖσθαι πάχει ἐστίν), ἐρῶμεν ὅτι καὶ τὸ μαλακὸν ἐὰν ὑπεῖκῃ τῇ ἀφῇ,
 ἀλλὰ καὶ ἀντιβαίῃ ὡς σῶμα. καὶ δῆλον ἐκ τῶ αἰσθ-
 ταχύτερον διοδεύμενον. πρὸς δὲ τὸ ὅτι πᾶν φυσικὸν σῶμα θερ-
 μόν ἐστιν ἢ ψυχρόν ἢ μαλακὸν ἢ σκληρόν (τούτω γὰρ τὸ μαθημα-
 τικῶν διαφέρει), λέγομεν ὅτι τὰ ὑράνια ἀπτά μὲν εἰσιν, ὕδαν δὲ
 τέττων θερμὸν ἐστὶν ἢ ψυχρόν ἢ μαλακὸν ἢ σκληρόν. καὶ τὸ μὲν
 ἐκ πυρὸς εἴτε φωτὸς ἔχουσι, τὸ δ' ἀπτόν ἐκ τῆς γεωδους ὕλης
 ταῦτα ἔκ ἐκ τῆς παύσεως πραγματείας ἐξεληφθῆσαν. ὅτι τὸ
 ἀντίτυπον μεθέξει γεωδους ὕλης ἐπὶ ταῦτων. λέγει ὁ Φίλασκος
 ὅτι ὁρατὸς ὢν καὶ ἀπτός τὰς ἀπτάς ἔχει ποιότητα, σκληρότητα
 μαλακότητα λεῖότητα τραχύτητα ξηρότητα ὑγρότητα καὶ τὰ τέ-
 τοις παραπλήσια, καὶ τὰ τέττων πάντων περιεκτικὰ, τῇ τε ψύξει
 καὶ θερμότητι. καὶ ὅτι μὲν ἀπτός ἐστὶ, δῆλον· ὡς δὲ καὶ ἡμῶν ἀπτόν
 τυγχανόντων τῶν ὑρανίων, ὥτω διατείνόμενος φαίνεται. ἐπὶ τέλει

δὲ καὶ τὴν τριχὴν διαστῆναι ἐκείνων ἐκ τῶν παρ' ἡμῶν σωμάτων τὴν αὐτὴν φῶσιν εἶναι· ὅθεν καὶ τριχὴν διαστῆναι, φησὶν· ἢ τοσῶτον, ἐτέρῳ διαφέρει τοσόντου, ἐπεὶ μὴδὲ σῶμα σώματος ἢ σῶμα. ἀλλ' ὅτος ἐ λόγος ὁ μόνον τὸν ὕραν ὁμοφυῆ ταῖς ἐνταῦθα ποιήσει, ἀλλὰ καὶ τὸ θεῖον αὐτὸ ὑπὲρ πάντα ὑφέστηκε, καὶ ἢ ὑφέστηκεν ὅθεν διαφέρει· καὶ ἢ τὸ ὑφέστηκεναι. ὅν ἄρα μάτην ὁ Ἀριστοτέλης καὶ τὸ καλεῖται τὸ διαβαλεῖν τὸ ἐξ ἀφαιρέσεως ἐν ἡμῖν, καθὼς καὶ ὅτος τὰς τε ἄλλας ἰδιότητας καὶ τὴν τὴν τριχὴν διαστατὴν παρέλαβεν· καὶ μέντοι ἢ τῇ ταυτότητι τῶν ὀνομάτων τῶν ἐν τοῖς πρώτοις καὶ ὑτέροις ἀποφελῶς παρητήσατο. εἰ ἢ τὸ τὸ ὕραν φῶς καὶ τὸ λαμπρὸν τῶν παρ' ἡμῶν τοσῶτον διαφέροντα μὴ τοῖς αὐτοῖς ὀνόμασιν ἐκεῖ καὶ παρ' ἡμῶν ἐκαλεῖται, ὅν ἂν ὅτος ἐτόλμησεν ἀπῆν· τὸ τὸ ὕραν φῶς ταῖς πυγολαμπίαι καὶ ταῖς λεπίσι τῶν ἰχθύων ἐνυπάρχειν. καὶ εἰ μὴ καὶ τὴν ὡς ἀπ' ἐνὸς πρόδον ἀπὸ τῶν πρώτων τοῖς τε μέσοις καὶ ταῖς ἐσχάταις ἐνδοιδωμένην ἐθεάσατο τὴν διαφορομένην κοινότητα, 15 καὶ ἂν ἐτόλμησεν ὁμοφυῆ λέγειν τὰ ἔχοντα τοῖς πρώτοις· ἀλλὰ φῶς ἀνέσας ἐκεῖνο καὶ τὸ τὸ, καὶ διαφανὴ καὶ λαμπρά, διὰ τὴν ἀπαίτητον προπέτασαν ὁμοφυῆ ταῦτα ὀνόμασεν ἐκεῖνοις. καὶ τί μέμνηται τὴν ἀπαίδευσιν, ὅτε καὶ τὴν ἐκείνην ὅτος διαφωτισμένην ἔχει, ὅς ὅμοιον καὶ ταῦτα ὑπολαμβάνει τὸ ὕραν φῶς τῇ τῶν 20 πυγολαμπῶν; ὅτι ὅρατος ὢν e Simpl. f. 21 princ. ὅτι ἢ ἀφή ἡμῶν λέγει ἐπὶ τῶν ἐνύχων, ὢν τὰ πέρατα ἅμα, καθάπερ φαίνεται πῦρ τῆς σεληνικῆς κοιλότητος ἀπτεῖται· τὸ ἢ ἀπτεῖται ἀντιλαμβάνεται ἐστίν. ὅτι πάντες οἱ ἐν φιλοσοφίᾳ διαβαρομένοι ἐκ τῶν δ' ἐκείνων τὸν ὕραν ὑπολαμβάνουσιν. ὅτι καὶ οἱ ἐπέμπτει 25 ὕπαινον λέγοντες ὡς ἀλλοτρίαν ὁδὸν ἔχον ὁδὸν ἀκουσώμενον ἔλεγον πρὸς τὰ ὑπὸ σελήνην, ἀλλ' ἐξηρημένην· ἐκείνην ὅσια καὶ δυνάμει, αὐτὴν δὲ ταύτην προσεχὴ τῆς τε γένεσος καὶ τῆς ὑποστάσεως, καὶ τῆς τε καὶ κινήσεως, τῆς τε ποιήσεως καὶ τῆς πάσεως ἔλεγον ἡμῶν ταῖς ἐκ τῶν δ' ἐκείνων αὐτὴν λέγουσι, πρόδον· ὅθεν ἢ 30 ὡς ἐπὶ τῶν ὕπ' αὐτὴν παραγενομένων ὑπερανέχει, ἀλλότριος ὢν καὶ ἔξωτος καὶ ἀκουσώμενος πρὸς αὐτὰ λέγοιτο. ὅτι πάντες e Simpl. f. 21 med. v. ext. ὅτι καὶ καὶ τὸν Ἀριστοτέλην σύνθετον τὸ ὕραν σῶμα, ἐν τῇ περὶ Ψυχῆς λέγοντα ὅτι πᾶν ἐνύχον σῶμα σύνθετον ἐκ τῶν ἐκείνων ἐστίν· ἐνταῦθα δὲ ὅτι ἐνύχον ὁ 35 ὕραν ἐκ σαφῶς λέγει· ἄρ' ὢν ἐπὶ λόγῳ τινος δεόμεθα δεκνύναι; ὅτι καὶ ὁ Ἀριστοτέλης καὶ μὴ αὐτὰ τῇ Πλάτῳ δοξάζει, ἀσφαλέστερος δὲ προήγαγε τοῦ λόγου; τὸ ἢ ὕραν τὴν ἐξηρημένην πρὸς τὰ ὑπὸ σελήνην φῶσιν ἀναμνησθαι βυλόμενος ἐφυγε τὴν τῶν ὀνομάτων ταυτότητα, καὶ ἀπλῶς μὴ αὐτὸν εἶπεν, ὡς τὰ κατ' 40 ὑπερτάτων τῶν ὑπὸ σελήνην ἀπλᾶ λέγει, ἄλλης δὲ εἶναι παρὰ τοῦτο φύσεως ἔδειξεν ἐκ τῶν ἀπορητῶν συνεκρηκῶς, καὶ τὴν ἀπορῆν τῆς ὅσιας ἀπὸ τῆς τῶν ποιήσεων διαφορᾶς ἔδειξε, τῆς β' κατ' ἐκείνην ἐμφανέως τὴν ἐν ταῖς μέσοις γένεσιν καὶ φθορᾶν καὶ πρὸς τὴν φύσιν καὶ περὶ φύσιν μεταστάσιν· τῆς δὲ κύκλιος 45 καὶ τῆς τῶν τῶν τῶν ὅλων καὶ τῶν μερῶν (e Simpl. f. 21 v. ext.). p. 270 a 12. ὅτι τῶν φυσικῶν ἐνασίων εἰδῶν καὶ αἱ φύσεις ἐνασίου· ὡς καὶ αἱ καὶ ἀρχὴ καὶ κινήσεως ἢ φύσις (e Simpl.

f. 21 b med.). ὅτι εἰ μέλλει τι γένεσθαι ἢ φθορᾶσθαι, δεῖ ὑποκαίμενόν τι εἶναι καὶ ἐναντίον· ἐξ ὧς γένεσθαι καὶ εἰς ὧς φθορᾶσθαι (e Simpl. ib.). ὅτι διελέσθαι δεῖ τὰ τὸ γένεσθαι σημαίνοντα, ἵνα μάθωμεν πῶς μὴ ὁ Πλάτων γένεσθαι λέγει τὸ πᾶν, ὁ δὲ Ἀριστοτέλης ἀγέννητον, ὅν ἐναντιώμενοι πρὸς ἀλλήλους· γένεσθαι ταῦτον κοινῶς λέγει τὸ τὴν αὐτὴν ὑπόστασιν ἀπὸ τινος αἰτίας δεχόμενον· καὶ ἢ καὶ τὸ ποιούμενον ὑπὸ τινος ποιῶτος· ποιῶν, καὶ τὸ γινώμενον ὑπὸ τινος γινώσκοντος· γινώσκων, καὶ ἀδύνατον, ὡς φησι Πλάτων, χωρὶς αἰτίας γένεσθαι· καὶ ὅθεν ὅτι καὶ τὸ τὸ σημαίνον ἐστὶ τὸ πρῶτον τῶν πάντων αἰτίων, ὁ καὶ ἐν καὶ ἀπλῶς ἐστίν, εἴπερ πάντα μετέχει τὸ ἐνὸς καὶ τὸ μὴ μετέχον ὅθεν ἐστίν, τὸ δὲ ἐν ὧς μετέχει τὸ πλῆθος, ὡς τὸ γινώμενον πᾶν πεπληθυσμένον ἐστίν· τὸ ἢ πλῆθος προσεχῶς ὑπὸ τῶν ἐνὸς ὑφίσταται, εἴπερ καὶ μετέχει ἀνάγκη· τὸ πλῆθος τὸ ἐνὸς, ἵνα μὴ τὸ ἀπειράκις ἀπειρον ᾖ. τὸ δὲ ἐν ἀνέμφαντον καὶ ἀμύθητον τὸ πλῆθος ἐστίν, εἴπερ κυρίως ἐν. τὸ δὲ γε ἀπὸ τῶν ἐνὸς προσελθόν πλῆθος ἄρα προσεχῶς αὐτὸ μετέχον ἡνωμένον τὰ ἐστίν καὶ ἐν τῇ ἐν μόνον, καὶ καθόσον μὴ ὅπως προῆλθεν ἀπὸ τῶν ἐνὸς, τὸ ὅπως γένεσθαι ἔχει. καὶ διὰ τὸ τοιοῦτον οἱ θεῶν ἄνδρες ἡμῶν παραδεδωκασιν, θεῶν μὴ πλῆθος· τὸ ἐν τῇ ἐν μόνον καὶ ὡς ἂν εἴη τις καὶ πολλὰ λαπλασιασμένον ἐκεῖνον προῖον, γένεσιν δὲ καὶ ὑμῶντες αὐτῆς, καθόσον ἀπὸ τῶν ἐνὸς ὑφέστηκεν, ὡς περ καὶ ἀριθμῶν γένεσιν τὴν ἀπὸ τῆς μονάδος θεωρῶμεν προποδισμόν. καθόσον μέντοι ἐν τῇ ἐν μόνον κατ' ἀκραν ἔνωση ἐστίν, ὅπως διακρίσεως ἀναφανείσης, ἐν ἢ πρῶτον τὸ μὴ ἐν ἀναφύσει, πρῶτον ὅν ἐστίν ἐκεῖνο, καὶ ἀρχὴ καὶ αὐτὸ τῶν 25 ὄντων ἐστὶ καὶ ἐκ ἀπ' ἀρχῆς μόνον. ἀρχὴ δὲ ἀγέννητος, ὡς ἐν Θεαίωρῳ Σωκράτης δεικνύσι· τὸ ἢ αὐθιγόντος ὅπως τὸ τὸ πρῶτον ἐστὶ καὶ κυρίως ἐν. τὸ μὴ ἢ ἀπλῶς ἐν τῷ ὄντος αἰτίων ὑπάρχον· καὶ τὸ αὐθιγόντος ὑπερέδραμε, διπλὴν ἐμφανέως τὴν τε ὑφίστασθαι καὶ τὸ ὑφίστασθαι· τὸ δὲ πρῶτον πλῆθος τῇ ἐν καὶ κατὰ μόνον τὸ μὴ ὑφίστασθαι ἔχει διὰ τὸ ἐν, τὸ δὲ ὑφίστασθαι διὰ τὸ πλῆθος. καὶ διὰ τὸ τὸ ἐν μὴ ἀπλῶς ἐκ ἐστὶ τὸ τὸ, διότι ὑπὲρ αὐτὸ τὸ ἐν ἐστὶ τὸ πάντων τῶν ὄντων αἰτίων· τὸ δὲ πρῶτον καὶ κυριώτατον ὅν ἐστίν ὅλον ἅμα· ὑφεστῆς κατὰ τε τὸ εἶναι καὶ καὶ τὴν τὸ εἶναι παράστασιν. διὸ καὶ ὁ αἰὼν ἐνταῦθα τὸ εἶναι εἶναι παραχρῆμα. ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ὅτος ἐν τῇ ἐν μόνον, τὸ δὲ εἶναι τὸ αἰώνιον συνηρημένον ἐστίν· πλῆθος ἢ ἡνωμένον ὑπάρχον, μᾶλλον δὲ ἐν πεπληθυσμένον, ὅτε διάστασιν καὶ τὴν ὅσιν ὅτε παράστασιν καὶ τὸ εἶναι κυρίως ἐμφανέως· διὰ καὶ ὅπως ὅν ἐστίν ὅπως ἐστίν. μὴ δὲ τὸ προσεχῶς ὑφίσταται τὸ τὸ προσεχῶς ὑφειμένον, ὅπως κινήσιν ἀπὸ τῶν ὄντων ἄλλο μὴ ἐγένετο παρ' αὐτὸ καὶ κατ' αὐτὴν τὴν ὅσιν κινήσιν. καὶ ὡς περ αὐθιγόντος ἐκεῖνο, ὅπως τὸ γένεσθαι αὐτοκίνητον. καθόσον μὴ ἢ ἐκινήσιν τὸ ὄντος, διὰ κινήσεως ὑπέστη· καθόσον δὲ προσεχῶς ἐστὶ τῇ ὄντι, ὅπως διαστῆναι ἀπ' αὐτὸ αὐτοκίνητον γένεσιν, ὡς ἢ τὸ πρὸ αὐτὸ αὐθιγόντος ταῦτα ἔχειν τὸ κινήσιν καὶ κινώμενον διὰ τὸ κακορῆς ἐπὶ τὸ ἐν καὶ ὑπ' αὐτὸ κατὰ τῆς· ἀπὸ δὲ τὸ τὸ πρῶτον τὸ πεπληθυσμένον, μετέχον καὶ καὶ αὐτὸ τὸ ἐν, ὅς ἐν μόνον ἐν τῇ ἐν μόνον, ὅθεν ὑπ' αὐτὸ κατὰ μόνον· διὰ περ μεμερισμένον ὅν ὅθεν αὐθιγόντος τὸ τὸ ἐστίν, ὅθεν

αὐτοκίνητον, διότι τὴν ὑποστατικὴν τὴν κτ' ἐν αἰτίαν ἔκ ἐν αὐτῷ
 ἔχει, ὡς περ τὸ ἡνωμένον καὶ τὸ μετ' αὐτό· εὐθύς δὲ τὸτο καὶ διὰ
 φασιν ὑπέμεινε τῆς τε ὑσίας καὶ τῆς κτ' τὸ εἶναι περιστάσεως, ἅτε
 τὸ ἐνὸς ἀποφοιτήσαν καὶ διαστὰν πάντα καὶ σῶμα γενοῦς καὶ τῷ
 σώματι συγγενῇ, καὶ χρόνος αὐτῷ συμπροῆλθεν ἀπὸ τῆ αἰῶνος
 ἐκείνου τὴν παρατάσιν τῷ εἶναι μετρῶν καὶ τὸ αἰετ' ἡχοικὸν παρε-
 χόμενος. ἐκείνι δὲ ἅμα ὅλον ἐνταῦθα ἔτε κτ' τὴν ὑσίαν ἔτε κτ'
 τὴν τῷ εἶναι παρατάσιν, ἢ ὡς ἂν εἴποι τις κτ' τὴν βίον. διὰ δὲ
 κυρίως ὅν πολλὰ τὸτο τῷ μὴ ὄντος μετεχρήσ· ἔτε γὰρ τοδὶ τὸ τῆς
 ὑσίας αὐτῷ μέρος ἐστὶν ὅπερ τοδὶ, ἔτε τὸ εἶναι ταυτόν ἐστιν, ἀλλ'
 ἄλλοτε ἄλλα τῷ χρόνῳ βέροντος· ὥς ἐδὲ τὴν ἀπὸ τῷ αἰτίῳ γένε-
 σιν ἅμα ὅλην ὑποδέχεται (ἢ γὰρ ἂν καὶ τὸτο ὅν), ἀλλὰ κτ' μέρος ὡς
 δυνατὸν. ἐκστὰν δὲ ὅλως τῷ ἐνὸς τὸ ἐν τῷ τῷ πληθός, καὶ ἐπιστά-
 κτως αὐτῷ μετέχον, σύνθετον ἀντὶ ἡνωμένῳ γέγονε, διὰ καὶ τελείως
 ἐτέρωθεν τὴν ὑπόστασιν ἔχει. τὸ μὲν γὰρ ἡνωμένον πληθός ἐν αὐτῷ
 τὸ ἐν ἔχον, ἐπειδὴ τὸ ἐν ἐστὶ τὸ πάντων ὑποστατικὸν καὶ κυρίως ὑπο-
 στατικόν, καὶ ἀπῆλθε τῷ μόνως ὑφιστάμεντος, ἀλλ' ὅμως ἐν αὐτῷ
 τὸ ὑφιστάμενον ἔχον αὐθυπόστατον γέγονε· τὸ δὲ σύνθετον πληθός
 ἐπαίσκατον ἔχει τὸ τῆς συνθέσεως ἐν· καὶ γίνετ' τὸτο εὐθύς τὸ ἐν
 αἰῶνος, ὡς ἐν ὕλῃ τῇ τῷ τοῦτον πληθός ἀοριστία καὶ διασάσει γινώ-
 μενον, ὡς περ τὸ αὐτοκίνητον μέσως ἀμφοῖν ἔχει. τὸ ὅν ὡς εἶδος
 ἐν ὕλῃ τῷ ἐνὸς μετέχον διὰ τὴν σύνθεσιν, καὶ μὴ ἅμα ὅλον ὑφιστά-
 κός, μήτε κατ' ὑσίαν μήτε κτ' τὴν τῷ εἶναι παρατάσιν, καὶ μηδα-
 μῶς τῷ εἶναι αὐτῷ αἴτιον διὰ τὸν μερισμὸν, δι' ὃν ἐκείνι ἐν αὐτῷ
 τὸ ἐν ἔχει· τὸ γὰρ μεριστὸν μέρος μέρος ὑφιστάμενον ἐκείνι ὅλον ἐδὲ
 κυρίως ἐστὶν αὐθυπόστατον· ὥς ἐδὲ τὸ μεριστὸν μέρος καὶ κυρίως
 αὐτοκίνητον· ἀμερές γὰρ ἀνάγκη καὶ ἀδιάστατον εἶναι καὶ ὅλον ὅλην
 αὐτῷ ἐφαρμόττον τὸ κυρίως αὐθυπόστατον καὶ αὐτοκίνητον· τὸ δὲ
 μεριστὸν καὶ διεσδὸς ἔξωθεν μένον ἔχει τὸ εἶναι. καὶ διὰ τὸτο ὅν καὶ
 ὅτι σύνθετον καὶ ὅτι μὴ ὅλον ἅμα ἐστὶν ὅπερ ἐστὶν, ἀλλ' ἐν τῷ γίνεσθαι
 τὸ εἶναι ἔχει, τὸτο κυρίως ἔδη γεννητὸν ἐστὶ καὶ πρὸς τὸ κυρίως ὅν
 ἀντιδιηρημένον, ὃ καὶ τὸ εἶναι παρ' αὐτῷ ἔχει καὶ ἅμα ὅλον ἐστὶ τὸτο
 ὅπερ ἐστὶν. τὸ δὲ τοῦτον γεννητὸν καὶ μεταβολὴν εὐθύς ἀπὸ τῷ
 ὄντος ἔχει καὶ κίνησιν, ὅτι μὴ ἔμενεν ἐν τῷ κυρίως ὄντι, διὰ μὴ
 μένον ἐν τῇ αὐτῇ κατασάσει τελείως· ἔμενε γὰρ ἂν ἐν τῷ ἐν, κα-
 θάπερ τὸ ὄντως ὅν μεταβάλλει καὶ κινεῖ· αἰετ' ἀπὸ τῆς προτέρας
 ἔξεως. διὰ καὶ ὁ χρόνος αὐτῷ συμπαρασάσει μετρῶν αὐτῷ καὶ εὐθε-
 τίζων ταύτην τὴν ἀπότασιν, ὡς περ ἄλλοτε μεμερισμένην διασά-
 σιν εὐθετίζει καὶ τὴν σωματικὴν φύσιν, εἴτε ἡ τόπος αἴτε ἄλλο τι
 ταύτην ἔχει τὴν δύναμιν. τὸτο μὲν γὰρ διὰ τὰς εἰρημνάς αἰτίας τὸ
 κυρίως γεννητὸν ἐστὶν. αὐτῷ δὲ τῷ τῷ μὲν προσεχῶς ἀπὸ τῷ ὄντος
 ὑφιστάμενον, ἅτε ἀκίνητον τῷ ὄντος καὶ αἰετ' τὴν αὐτὴν ἔχοντος
 κατὰσασιν καὶ κατ' ὑσίαν καὶ κτ' δύναμιν καὶ κατ' ἐνέργειαν, δεῖ καὶ
 αὐτὸ μένειν αἰετ' γινώμενον, τῷ μὲν κυρίως ὄντος εἰς τὸ γενόμενον·
 ὑπελθόντος, τῷ δὲ αἰετ' τῷ αἰῶνος εἰς τὸ χρονικὸν αἰετ' τὴν γὰρ τῷ
 ὄντος τελειότητα καὶ παντότητα τὴν ἅμα ὅλην ὑφιστάμενον τὸτο κτ'
 μέρος ὑποδέχεται, τὴν ἀπειρον ἐκείνου δύναμιν τῷ ἐπ' ἀπειρον τὸτο
 μινύμενον. τοῦτος ἡμῶν ὁ πολυτίμητος ὕμνος ἀνεφάνη πρῶτον

ἐν τῇ σωματικῇ φύσει καὶ τὴν νοητὴν διακρίσιν ὑποσάσει αὐτὴν
 καλλίστη πρὸς τὸ τῶν παραδειγμάτων ἄριστον· ἀπὸ γὰρ ὁμοίως καὶ
 ταυτότητος εἰς ὁμοιότητα τὴν πρὸς τὸ ὅν τὸ γεννητὸν ὑπελθὼν αὐτὴν
 γέγονε, ἅτε τῷ εἰσέκειναι λαμπρὸν ἀλλ' ἐν τῷ εἶναι πρὸς τὸ ἐν οὐ-
 ναπτόμενον. κινήσεις δὲ ἀκινήτως ὁ ὕμνος καὶ μεταβαλὼν ἀμε-
 ταβλήτως μόνως ἐκείνας ἔχε τὰς μεταβολὰς, ὅσαι τῷ μὴ μὴ
 συνυπαρχειν ἡδύνατο· διὰ κίνησιν μὲν τὴν κτ' τόπον ἔχε τὴν μετ-
 σης τῆς ὑσίας καὶ τῆς κατ' ὑσίαν διαθέσεως δυναμένην ἐπιτελεῖν·
 αὐτὴ γὰρ τῶν μεταβολῶν ὡς ἡμεῖς τῆς ὑσίας καὶ τῆς διαθέσεως
 ἄπτα· καὶ τῆς κτ' τόπον δὲ ἐκείνην ἔλαχε κατ' ἢν καίτοι κτ' τὸ
 πον κινώμενος ἐκ ἐξέστα) τῷ τόπῳ, ἀλλ' ἐν τῷ αὐτῷ μόνως κινώ-
 μενος, τῶν κατ' εὐθείαν κινωμένων ἐδὲ τὸ βραχύτατον ἐν τῇ
 αὐτῇ μενόντων τόπῳ· ὥς τὴν κύκλῳ κίνησιν μὴ μὴ
 εἶναι ἢ κίνησιν, εἴπερ τὰ κατ' αὐτὴν κινώμενα θαυμαστὸν ὅτι τῷ
 τρόπῳ τῷ μὲν ὅλην μένει τοῖς μέρεσι δὲ περιδινεῖ· αἰῶνος δὲ ἐν
 διὰ τὴν ἀπὸ τῷ ἀκινήτῳ προσεχῶς ὑπόστασιν τῆς ἀπὸ τῷ μὴ ὄντος
 εἰς τὸ ἐν μεταβολῇ ὑπερανέχει· εἰ γὰρ ἐγίνετο ποτε, μὴ πρότερον
 ὢν, ἀνάγκη καὶ τὸ αἴτιον αὐτῷ ποιεῖν τί ποτε, μὴ πρότερον πεπα-
 κός, καὶ μηκέτι ἀκίνητον μετὰ κτ' τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἔχον φυ-
 λαττεῖ· καὶ εἰ ἐφθάρητο, αὐτὸ τε ἐξεστέρηκε ἂν τῆς πρὸς τὸ ἀκί-
 νητον αἴτιον ὁμοιότητος, καὶ τὸ αἴτιον τὸ προσεχὲς ἐκείνι αἴτιον ἦ,
 ἐδὲ τῷ εἶναι παῶν τὰ προσεχῶς ὑπ' αὐτῷ ὑφιστάμενα. ἢ δὲ
 αὐξήσεις καὶ μείωσεις γένεσις τις ὅσα καὶ αὐτὴ φθορὰ παντελῶς ἐν-
 λογία τῷ προσεχῶς ὑπὸ ἀκινήτῳ αἰτίῳ γινόμενον γεννητὸν κατέ-
 κεν· ἢ δὲ ἀλλοίωσις κατὰ τινὰ τρόπον, ὅν ὡς προῖοντες εἰσάμεθα
 δύναμι) μετ' αὐτῷ θεωρεῖσθαι. τοῦτον δὲ ὑπόστατον τὸ πρῶτον καὶ
 τελεσιότατον τῆς σωματικῆς ὑποστάσεως γινώμενον καὶ αὐτὸ ὑπάρχει
 ὁ μόνος παντελῶς ἀμεταβλήτων· καὶ γὰρ πολλῶν καὶ μακρῶν
 μετέχον ἀπὸ τῷ γεννησαυτοῦ ἀγαθῶν, ὡς ἐν τῷ Παλινοῦ φησὶ
 ὁ Παλῶν, ἀλλ' ὅν κεκοινώνηκε γὰρ καὶ σώματος, τοῦτοι δὲ καὶ
 ἐμπερίσθη, καὶ τὴν ἀπὸ τῷ ὄντος ἔκαστον ὑπέμεινε. διὰ μεταβολῆς
 ἀμείρω μένειν αὐτῷ παντάπασιν ἀδύνατον ἦ· μεταβαλὼν δὲ
 κατὰ τὴν τοπικὴν κίνησιν καὶ τὰς χηματομῶς καὶ ἄλλο τι
 ἄλλῃ ἔξει καθιστάμενον, καὶ τὴν ἄλλοτε ἄλλῃ ὑπὸ τῶν αἰτίων
 μέθεξιν τῆς ἐπιβαλλόμενης αὐτῷ ἀγαθότητος, παραγεῖν τὰ ὑφ'
 αὐτόν, ἐκείνι ἀκινήτως ὡς περ αὐτὸς παρήχθη, ἀλλὰ κινωμένων
 αὐτὰ ὑφιστάμενον. ἐνταῦθα τοῖον καὶ ἡ κατ' ὑσίαν ἐξεφάνη μετ-
 βολὴ πρῶτως καὶ γένεσις καὶ φθορὰ τὴν ἀρχὴν ἔχον, ἀλλ' ὅτι ἐν
 τῷ πάντῃ μὴ ὄντος ἢ γένεσις, ἔτε εἰς τὸ πάντῃ μὴ ὄντος ἢ φθορὰ
 διότι καὶ τὰ αἴτια ἀπὸ ἄλλης ἔξεως εἰς ἄλλαν μεταβαλλόμενα
 τὰς διαφορὰς τῶν ἐνταῦθα παραγενεμένων ὑφίστασι. τάχα δὲ
 σαφέστερον ὡς ἐρῶν. τὸ μὲν νοητὸν πληθός καὶ κτ' τὴν διακρί-
 σιν αὐτῇ τὴν ἐν νοητῷ θεωρημένην ἡνωμένην ἐστὶν, ἅτε παντὸς
 τῷ ὄντως ὄντος ἐν τῷ ἐνὶ μένοντος· διὰ καὶ ὁ μόνος τὰ διακρί-
 σιν ἅμα συνυφίσταται ἐν ἐκείνῃ τῇ ὕψει, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐκείνην
 καὶ μετέχει ἀλλήλων καὶ ἡνωτ' πρὸς ἄλληλα, ὡς μηκέτι ἐκείνου
 κατὸν εἶναι τὴν μέθεξιν, μετὰ τὸ ποιεῖν καὶ πάσχειν χωρὶς ἔχον
 ἐκείν. διὰ καὶ γένεσεως τῆς κυρίως ἐξήρη) ἐκείνου. ἐν δὲ τῷ

πρώτης τῶν κυρίως γνωμένων διαστάσεως ἀναφανείσης καὶ μερι-
σμοῦ καὶ μεταβολῆς, ἀλλ' ὁ σωζομένης εὐκρινεῖς τῆς πρὸς τὸ ἀμέ-
ρην ἡμετέρας, διακρίνει μὲν τὰ συμπληρῶντα τὴν ὕσιν ἐκείνην
καὶ μέρη καὶ εἶδη, ὁρᾷ δὲ εἰς ἀλλήλα καὶ πάχει ὑπ' ἀλλήλων ἅτε
διαστάτα ἀπ' ἀλλήλων, μετῴσης δὲ ὅμως τῆς ὕσεως, καὶ ὁρᾷ τὰ
ὅρῳτα καὶ πάχει τὰ πάχοντα, τελειωτάτης ὕσεως τῆς ἀλλήλων
ἐκτελείας· τῇ γὰρ ἀλλήλων μετοχῇ τὴν ἐν τῷ ὄντως ὄντι ἔκωσι
ἐπεσπίζεῖ τὰ ἐν τῷ γνωμένῳ εἶδη. ἀλλὰ τὰ μὲν ἐν τῷ προσεχῶς
ὑπὸ τῷ ὄντος ὑφισταμένην τελεσιουργίῳ τῷτο ὁρᾷ, τὰ δὲ ἀπὸ τέ-
του ὑφισταμένα λοιπὸν ἀπὸ τῷ αἰετῷ χρόνῳ πρὸς τὸ ποτὲ τὸ ἐν
μέρει χρόνῳ ὑπελθόντα, διότι καὶ τὰς ἀλλοτε ἄλλας γνωμένας
διόδους τῶν ὑρανίων ὑφίσταται, ὡς ταδὶ μὲν ἐν τοῖσδε τοῖς ζωδοῖς
τὸ ἥλιον τυγχάνοντος, ταδὶ δὲ ἐν τοῖσδε. πολλὰς ἔν γε γνωμένης
τῆς ἐν τῷ ἐχάτῳ πληθεῖ διαστάσεως καὶ τῶν ὑπὸ σελήνῃ ὕσιν ἐκ
τοῦ ὅτου διεσπρότων συνταθειμένων, ὅτε πάντα μετέχει πάντων
ἐπὶ πάντα ἐν πᾶσι, ἀλλ' ὅσα μὲν διάφορα ὄντα ἐν ἐπὶ εἶδει συνθε-
θῆκε, ταῦτα δύναται συνυπάρχειν ἀλλήλοις ἀσασιδεως ἀλλή-
λων μετέχοντα, τὰ δὲ ἐναντία τὴν πᾶσαν ἐνταῦθα διάστασιν ὑπο-
μείναντα συνάγει μὲν εἰς τῷτο πάντως, καὶ μάλιστα τὰ γενικώτερα,
ὡς θερμότητες ψυχρότητες ξηρότητες ὑγρότητες καὶ τὰ συνεδρεύ-
οντα τῷτο ἐκάστη τῶν αἰδιόσεων ἀντιληπτά, ὅσον λευκότητες με-
λαῖαι ἐξυτήτες βαρύτητες γλυκύτητες πικρότητες τραχύτητες
λαΐτητες καὶ αἱ καὶ τὰς ὁσμὰς ἀντιθέσεις, συνάγουσι δὲ ὁ καθ'
αὐτό, ἀλλὰ τῶν μὲν ὁνόντων αὐτοῖς σωμαμάτων, ἐν οἷς ὑφίσταται, καί
ταῦτα δὲ ἐπὶ τὰ πρῶτα στοιχεῖα πῦρ ἀήρ ὕδωρ γῆ, ἐξ ὧν τὰ
ἅλα συνέστη τὰ τε ζῶα καὶ τὰ φυτά. ἀλλ' ὅταν μὲν ἑναρμονίῃ καὶ
συμμετρῇ τινὲς ἀπὸ τῶν ὑρανίων τύχη συναγωγῆς, πρὸς τούτοις τῇ
τῶν συνθέτων εἰδῶν ἐπιτηδεύοντα ἐχέουσι, ἐλλάμπει τότε τὸ
αὐτὸ ἐκείνο, καὶ αὐτὸ τε συνέχει τὴν τῶν ἐναντίων συνεδρομὴν καὶ ὑπ'
αὐτῆς ἐκείνο συνέχει· ὅταν δὲ τὰ ἐναντία διὰ τὸ φυσικὸν δύσμι-
κτον, ὅσον πῦρ καὶ ὕδωρ, ἐπιμένη μαχόμενα καὶ τὰς ἐναντίας ποί-
ηται, τότε ἀνάγκη ποτὲ τὸ ἕτερον ἐπικρατῆν ἐκ τῆς τῷ ἀντικει-
μένου μενώσεως συναύξεσθαι· καὶ φθίνει μὲν τότε τὸ σύνθετον εἶδος
ἐκείνο τῇ τοιαύτῃ συμμετρῇ τῶν στοιχείων πεφυκὸς ἐπιγίνεσθαι,
ὡς τὸ τῷ βοός τῇ τῷ ἵππου, ἀλλὰ δὲ εἶδος συμμετρίας τοῖς στοι-
χείοις ἐγγενομένῳ καὶ τὴν πλεονεξίαν καὶ μειονεξίαν τῶν στοιχείων,
καὶ ἄλλης ἐπιτηδεύοντος, μελιτταὶ μὲν ἀπὸ βοός σφῆκες δ' ἀφ'
ἵππων γίνονται, καὶ σκώληκες ἀπὸ διαφόρων ζώων καὶ φυτῶν διαφόροι.
ἐπὶ δ' ὅτε πολλὰς τινὲς πλεονεξίας τῶν στοιχείων ἐν τοῖς συνθέτοις
γνωμένης, ἡ καμύοντα λοιπὸν καὶ γινώσκοντα ἀνεπιτήδεια γίνονται πρὸς
συνθετὰ εἶδος ὑποδοχῆν, καὶ διαλυθέντα τότε εἰς τὰς αὐτῶν ἐλ-
όπτας χωρεῖ, καὶ ἐκνεαδέντα ἐκεί καὶ ἀνηθήσαντα τότε πάλιν ἐκρεῖται
πρὸς σύνθεσιν. δηλοῖ δὲ μάλιστα τὸ ὕδωρ ταῦτα, τότε πρὸς γένε-
σιν καὶ τροφῇ ἐκπαύειν ὅν, ὅταν καθαρὸν γένῃ καὶ τῆς αὐτοῦ
ἀσότητος ἀπομερίζῃ, ὡς ἀπὸ πηγῶν ὁρᾷ. καὶ δηλονότι καὶ ἡ γέ-
νεσις ἐνταῦθα καὶ ἡ φθορὰ μεταβολὴ τίς ἐστιν ὑπὸ τοῦ τῷ ἐναντίῳ
γνωμένου καὶ ἐκ τῆς ἐναντίας ἐξωσις εἰς τὴν ἐναντίαν μεθισταμένη·
ἐπὶ μὲν τῶν στοιχείων, τῷ ὕδατος, εἰ τύχη ὑπὸ τοῦ πυρός εἰς τὴν

ἐναντίαν αὐτοῦ σύστασιν τὴν πύρρειον μεταβαλλόμενον, καὶ ὅπως
γίνεται τὸ πῦρ ἐξ ἐναντίας μὲν αὐτοῦ τῷ ὕδατος καὶ τὰς ἐναντίας
ποιότητας, ὑπὸ τοῦ ἐναντίου δὲ τῷ ὕδατι τῷ πυρός. δεῖ γὰρ τὸ μὲν
φθειρόμενον ἐναντίον εἶναι τῷ φθείροντι, καὶ δὲ γνωμένον ταῦτ' ἐν τῷ
ποιῶντι· ἡ γὰρ τῶν στοιχείων ποίησις εἰς αὐτὰ μεταβολὴ τῶν
ποιόντων ἐκ τῶν παχόντων ἐστίν, ἐπιτηδεύει ἐχόντων δηλονότι τῶν
ὑποκειμένων πρὸς ἐκάτερα. καὶ ἡ φθορὰ πάλιν ὑπὸ τοῦ ἐναντίου γί-
νεται· φθαίρει γὰρ τὸ ὕδωρ ὑπὸ τοῦ πυρός εἰς τὸ πῦρ· ὥστε καὶ ἡ ἄλλη
φθορὰ ἄλλῃ γένεσις καὶ ἡ ἄλλη γένεσις ἄλλῃ φθορᾷ, τῶν μὲν ποιο-
τήτων ἀπολλυμένων εἰς τὸ μὴ ὄν· ὅταν γὰρ ἐξ ὕδατος γένῃ πῦρ,
ἡ ψυχρὰ καὶ ὑγρὰ ποιότης οἴχεται, τῆς σωματικῆς ὕσεως τὰς τῷ
πυρός μεταλαμβάνουσι ποιότητας. καὶ τῷτο μὲν ὅταν ἐξ ὕσεως εἰς
ὕσιν μεταβολὴ γίνηται· ὅταν δὲ ἀμυδροτέρα τις δρασὶς καὶ πείσις
εἰς ἀλλήλα τῶν στοιχείων καὶ τὰς ποιότητας γίνηται, ὥστε ἀλλήλους
ὑφ' αὐτῶν ποιεῖν διάθεσιν, καὶ θερμαίνεσθαι μὲν τὸ ὕδωρ μένον ὕδωρ,
ψύχεσθαι δὲ τὸ ὑγρᾶνεσθαι τὸ πῦρ μένον πῦρ, τότε ἀλλοίωσις λέγεται
καὶ πάθος τὸ συμβαῖνον, ὅτι μὴ ἄλλη τις ὕσιν ἐξ ἄλλης ἀλλ' ἀλ-
λοία γέγονε μόνον. καὶ δῆλον ὅτι ἐχ' ἡ τυχεῖσα μόνον γίνεται ὑπὸ
τοῦ τυχόντος διάθεσις, ἀλλ' ἡ ἐναντία ἐκ τῆς ἐναντίας· τὸ γὰρ πά-
χον ὑπὸ ποιόντος πάχει, καὶ ποιόντος καὶ τὴν αὐτοῦ φύσιν καὶ αὐτῷ
τῷ εἶναι· ὅτω γὰρ ποιεῖ τὰ καὶ φύσιν ποιόντα, καὶ τοῦτο πάχει πάθος
ὅσον ἦν τὸ ποιῶν, ἥτοι καθ' αὐτὸ ἐποίει καὶ φυσικῶς. τὸ δ' ὅπως
ποιῶν πάθος ἐμποιεῖ ὅποια ἦν ἡ ποιότης αὐτοῦ, καθ' ἣν ποιεῖ. τὸ
γὰρ ποιῶν φυσικῶς εἰς αὐτὸ μεταβάλλειν βύλει τὸ πάχον· μετα-
βάλλει δὲ τὸ ἐναντίον εἰς τὸ ἐναντίον καὶ ἡ ἐν τῷ ψυχομένῳ θερ-
μότης εἰς τὴν ἐν τῷ ψύχοντι ψυχρότητα. ἀλλ' ὅταν μὲν ὡς εἶπον
ἀλλοίωσις ᾗ τὸ γνωμένον, ἀτελῶς ταῦτα γίνεται, καὶ ψύχεται μὲν τὸ
πρότερον ὑπάρχον θερμὸν, ἐχ' ὅπως δὲ ὡς τελείως ψυχθὲν μετα-
βαλεῖν εἰς τὴν τῷ ψύχοντος φύσιν, ὅπερ ἐπὶ τῶν φθειρομένων ἡ
γνωμένων συμβαίνει· πάντως δὲ τὸ ἐναντίον ὁρᾷ καὶ ἐκείνο φθαίρει,
μεταβάλλειν εἰς αὐτὸ βυλόμενον τὸ πάχον· εἰ γὰρ τὸ πῦρ ἐν ἀέρα
μεταβάλλει εἰς αὐτὸ καὶ ἐκφυλοῖ, ἀλλ' ὁ τῇ θερμότητι ξηρὸν
ποιεῖ καθ' αὐτὸ ἀλλὰ τῇ ξηρότητι, καὶ ἡ θερμότης καὶ συμβεβη-
κὸς τῇ ξηρότητι συνεργεῖ. ὥστε καὶ συλλογίσασθαι ἂν ὅπως. τὰ φυ-
σικῶς ὁρῶντα τῶν ὑπὸ σελήνῃ αὐτὰ πολλαπλασιασθεῖν ταῦτα
βυλόμενα ὁρᾷ· τὰ διὰ τὸ πολλαπλασιασθεῖν αὐτὰ ὁρῶντα μετα-
βάλλει τὰ πάχοντα εἰς αὐτὰ· μεταβάλλοντα εἰς αὐτὰ τὰ πά-
χοντα τὰ ἐν τοῖς πάχουσι μὴ δυνάμενα συνυπάρχειν αὐτοῖς φθεί-
ρωσι· τὰ γὰρ δυνάμενα συνυπάρχειν ἐν τῷ κοινῷ ὑποκειμένῳ ὁ
φθαίρει ἀλλήλα. φθαρέντων ἔν τῶν ἐν τῷ πάχοντι ἐναντίων ὑπὸ
τῶν ἐν τῷ ποιῶντι ἐναντίων, τὸ ὑποκείμενον προσλαβὸν τὰς τῷ
ποιόντος ποιότητας ἡ ποσότητας ἀνθ' ὧν πρότερον ἔχεν ἐναντίων
αὐταῖς, μεταβάλλει εἰς τὴν τῷ ποιόντος φύσιν, καὶ γίνεται πρότε-
ρον ὅν ὕδωρ ὑπὸ τοῦ πυρός πῦρ διὰ μέσον ἀέρος, τῆς θερμότητος
πρῶτον ὡς δρασκευτέρας τὴν ψύξιν ἐκβαλλούσης ἀπὸ τοῦ ὕδατος,
εἴτα καὶ τῆς ξηρότητος τὴν ὑγρότητα. καὶ μεγέθει δὲ καὶ χημάτα,
ὅσα μὴ δύναται συνυπάρχειν, ἀμείβεται εἰς τὰ ἐναντία· καὶ ὅπως ἡ
σωματικὴ διάστασις τοῦ ὕδατος, ἡ εἰς τὸ ἄλλο ἐστὶν ἐν αὐτῷ ὑλικῷ-

τερον, τὰς ἐναντίας ὧν εἶχε ποιότητας εἰσδεχόμενον εἰς πῦρ μεταβάλεν ἀπὸ ὕδατος, μενόντων τῶν πρὸς τὸ πῦρ κοινῶν, ἅπερ καὶ συνπαύρχειν ἡδύνατο ἐκατέραις ποιότησιν, εἴτε ἡ σωματικὴ φύσις ἐστὶν αὐτῇ μετὰ τινων ἐνόητε κοινῶν, εἴτε ἡ πρώτη ὕλη· μεταβολῆς ἣ γινομένης ἀνάγκη τί μὲ εἶναι περὶ ὅ τι γίνεσθαι ἡ μεταβολή, τὺτο δὲ ἐστὶ τὸ κυρίως μεταβαλλόμενον καὶ τὰς ποιότητας. καὶ ὁ μόνον ἐπὶ τῆς γενέσεως ὅπως ἔχει τὺτο καὶ τῆς ἀλλοιώσεως τῶν ἑτέρων ὑπὸ τῶν ἑτέρων ποιότητων, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς αὐξήσεως καὶ μειώσεως τῆς φυσικῆς· τὸ ἥδ' αὐξόμενον φυσικῶς, οἷον τὸ τρεφόμενον, μεταβαλὼν τῆς τροφῆς τὰς ἐναντίας πρὸς ἑαυτὸ διαβί- 10 σεις καὶ ἐξομοιωσάν αὐτὴν ὅπως ἑαυτῷ προσφύει καὶ αὐξεῖ· καὶ καθ' ἕνα τι θρεπτικὸν ἢ αὐξητικὴ δύναμις, ἀλλὰ καὶ τὰς φυσικὰς μεταβολὰς ὅπως ἐπιτελεῖται. ἀλλὰ καὶ τὰ καὶ τόπον κινέμενα μεταβάλεν τόπον τῷ κινεμένῳ μένοντος, ὥς περ πάντα ἢ ὑπὸ σελήνην τροπῇ μεταβολὴ ἐστὶ μένοντος κατὰ τι τῷ μεταβαλλομένῳ. διὸ 15 ὅτι ἐκ τῷ μὴ ὄντος ἄλλ' ἐξ ὄντος γίνεσθαι τὰ καὶ χρόνον γινόμενα· ὥσπερ ἥδ' ὁ χρόνος, καθ' ὃν ταῦτα γίνεσθαι, προϋπάρχει τις ἄλλος χρόνος, μεθ' ὃν ὅτις ἐστίν, ὅπως καὶ τῷ γινόμενῳ προϋπάρχει τι ἄλλο, μεθ' ὃ καὶ ἐξ ὃ γέγονε τὸ γινόμενον. εἰκότως ὅν καὶ Ἀριστοτέλης τὴν μεταβολὴν ὡς γένος ἔθετο πάσης τῆς ὑπὸ σελήνην τρο- 20 πῆς ἐν τοῖς φυσικοῖς. εἰκότως δὲ καὶ αἰδιῶς ἐστὶν αὕτη ἡ μεταβολή, ὁ μόνον ὅτι ὑπὸ αἰδίου τῆς ἐν τῷ ὕδατι μεταβολῆς τὸς καὶ τὴν τοπικὴν κίνησιν καὶ τὸς διαφορὰς χηματισμῶς ὑφίσταται, ἀλλ' ὅτι καὶ ἡ ἄλλη φθορὰ ἄλλω πάντως ἐστὶ γένεσις. εἰκότως δὲ τὰ ἐνταῦθα ἀπλὰ σώματα ταῖς μὲν ὁλότησιν αἰδία, καὶ μέρη δὲ τὴν 25 γένεσιν ὑπομένει καὶ τὴν φθοράν· εἰ ἥδ' καὶ ἡ τῶν συνεστώτων μεταβολή καὶ ταῦτα γίνεσθαι πρώτως, καὶ διαλυόμενα φέρεσθαι εἰς τὸς αἰεὶς τύπος φυσικῶς καὶ τὰς ἰδίας ὁλότητας, μένουσι δὲ ἐκείναι μέρη... ἑαυτῶν πέμπυσθαι καὶ πάλιν μικρὰ δεχόμενα, καὶ τὺτο αἰεὶ διὰ τὴν αἰδιότητα τῆς μεταβολῆς. εἰκότως δὲ μεταβολῆς 30 ὅσης τῆς ἐξ ἐναντίας ἔξεως εἰς τὴν ἐναντίαν, ὑπὸ τῷ ἐναντίῳ αὐτῇ αἰτίᾳ μεταβάλλεται. διὸ περ ἐν τῷ πρώτῳ τῆς Φυσικῆς Ἀριστοτέλους ὁ Ἀριστοτέλης τὰς ἀρχὰς τῶν ἐν γενέσει καὶ φθορᾷ φυσικῶν ζῴων τὰ ἐναντία φησὶ καὶ τὸ τούτοις ὑποκείμενον. καὶ δηλονότι τὰ μὲν καὶ ποιότητα γινόμενα καὶ φθερόμενα ἐναντίας ἔχοντα ποιότητας 35 ἐξ ἐκείνων μεταβάλλει, τὸ δὲ καθ' ὅσον ἐστὶν μεταβάλλον, οἷον τὸ πῦρ καθὸ πῦρ ἢ ἄνθρωπος καθὸ ἄνθρωπος, αὐτὰ μὲν μεταβάλλει καὶ τὴν τῶν ποιότητων εἰς ἄλληλα μεταβολήν, καθὸ δὲ πῦρ ἢ καθὸ ἄνθρωπος ὅσον εἰσὶ, τῇ δὲ ὅσον ἐκ ἐστὶν ἐναντίον εἶδος. ἐκ τίνος ὅν ὡς ἄνθρωπος γίνεσθαι; ἐκ τῷ μὴ ἀνθρώπῳ πεφυκότος δὲ 40 γενέσθαι ἀνθρώπῳ· τοῦτο δὲ τὸ σπέρμα καὶ τὸ καταμήριον, μὴ ὅν ἄνθρωπος πεφυκὸς δέ· ὅτε ἥδ' ὁ ἀνθρώπος γένοιτο ἂν ἄνθρωπος (τὸ ἥδ' ὅν ἐ γίνεσθαι) ὅτε μὴ ὁ μὴ πεφυκὸς γένοιτο ἂν ἄνθρωπος. κοινῶς ὅν ἐξέρχεται ἔθος καλεῖται τὺτο, ὡς τὸ ρεογενὲς σκυλάκιον ἐξερῆα λέγει ὀφθαλμῶν, ὅτι πέφυκεν ἔχειν· τὸ μέντοι τελείως 45 ἐκτυφλωθὲν κατ' ἄλλην ἐξέρχεται τὴν μὴ ἀνακαμπύσσαν ἐξερῆα λέγει ὀφθαλμῷ· ἢ ἥδ' ὁ γενεσουργὸς ἐξέρχεται, ἀφ' ἧς εἰς τὸ εἶδος μεταβάλλει τὰ λεγόμενα γίνεσθαι, ἀνακάμπεται εἰς τὸ εἶδος. ἐπει

ὅν καὶ ὅταν ἀπὸ θερμῷ γίνῃ ψυχρόν, ἀπὸ τῷ μὴ ψυχρῷ πεφυ- 5 κός δὲ γίνεσθαι ψυχρῷ γίνεσθαι, καὶ διὰ τὺτο ἐκ θερμῷ (τὸ ἥδ' ἐξ ἡδ' ἐκ) πέφυκε μεταβάλλειν ὑπὸ τῷ ψυχρῷ· συνπαύρχειν ἥδ' αὐτῷ δύνει· εἰ ὅν τὸ μὲν ἐκ τῷ ἐναντίῳ εἶδος γίνεσθαι τὸ γινόμενον ὡς πᾶσι 10 ὑπάρχει τοῖς γινόμενοις (ὁ ἥδ' ὁ δὲ πρώτως καὶ ταῖς ὅσον· ὁ ἥδ' ἐστὶ τὴν ὅσον ἐναντίον, τὸ δὲ ἐκ τῷ μὴ ταύτῃ πεφυκότος δὲ πᾶσι ὑπάρχει καὶ τοῖς ἐξ ἐναντίον εἶδων μεταβαλλομένοις), εἰκότως κοινῶς τῆς γενέσεως ἀρχὰς εἶδος καὶ ἐξέρχεται καὶ τὸ ὑποκείμενον εἶπεν ὁ Ἀριστοτέλης. ἐναντίον δὲ καλεῖται τὸ εἶδος καὶ τὴν ἐξέρχεται ὁ καὶ τὸ κοινῶς τῷ ἐναντίῳ σημαίνοντα (εἶδη γὰρ ἐστὶν ἅμωρ τὰ ἐναντία), ἀλλὰ 15 καὶ τὴν ἀντίθεσιν· ἀντίκειναι ἥδ' καὶ ταῦτα ἀλλήλους. μεμνησθαι καὶ ὅτι καθ' ἕνα πρώτη ἢ ὅσον μὴ ἐξ ἐναντίῳ γίνῃ κοινῶς, μετὰ δὲ τὸ ἐναντίον φθεῖραι, διὰ τὸ μὴ εἶναι ὅσον ὅσον ἐναντίαν, ἀλλὰ πρῶτον μὲν ἐκ τῆς αἰεὶς ἐξέρχεται, ἔπειτα διὰ τὰς τῶν ἐναντίων 20 γενέσεις καὶ αὐτὴ τὸ γίνεσθαι ἔχει, καὶ αὐτὸ πάλιν διὰ τὰς τῶν ἐναντίων εἰς τὸ ἐναντίον φθορὰς τὸ φθεῖραι. ὅτε ἥδ' αἰεὶ ἐν τῷ σπέρματι καὶ καταμήριῳ ποιότητες καὶ ποσότητες, εἰς αἷς πεφυκέναι, ἐναντίας ἑαυταῖς ὅσον τὰς τῷ ἀνθρώπῳ μεταβαλλομέναις, τότε εἶδος τῷ ἀνθρώπῳ παραγίνεται. καὶ πάλιν ὅταν πλεονεκτικῶς τῶν τῶν ἐναντίων 25 καὶ τῶν ἐναντίων ἡσυχάζοντων εἰς ἀναρμωσίαν ὑπεναχθῇ τὸ ὑποκείμενον, τότε φθεῖραι, ἄλλως δὲ ὅ. ἀλλ' ἰδωμεν καὶ πᾶσι τῷ γεννητῷ σημαίνοντα ὁ Ἀριστοτέλης ἀποφασίζει τὸ ὕδατος τὸ γεννητὸν ἀντικεινόντα ἀποδείξει σπουδαίων, καὶ ποῖον δὲ ὁ Πλάτων τὸν κόσμον γεννητὸν φησιν. ὁ μὲν ὅν Ἀριστοτέλης ὅτι γένον 30 καλεῖ ταύτην μὴ τὴν ἀπὸ τῷ μὴ εἶναι εἰς τὸ εἶναι καὶ χρόνος μεταβολήν, ἢ πάντως φθορὰ διαδέχεται, ὅλον μὲν ἐξ ὧν ἐκ ἐκ γεννητὸν μόνον ἀλλὰ καὶ ἀφθαρτον ἀποδείξει τὸν ὕδατος, ἐπὶ δὲ μὴ ὅταν ἀποδείξει ὅτι τὸ γινόμενον φθεῖραι καὶ τὸ ἀνάσσειν. ὅλον 35 ἥδ' ὅτι γένεσιν καὶ φθορὰν ταύτας λαμβάνει τὰς ἐν μέρει χρόνος γινόμενα καὶ τοῖς ὑπὸ σελήνην ὑπαρχούσας· διὸ περ ἄλλω τὰ εἶπεν ὅσον παρὰ τὰ ὑπὸ σελήνην τὴν τῷ ὕδατι πρώτην τῶν τῶν φύσει καὶ τελειότεραν· ὥσπερ ἥδ' βάρος καὶ κενόφρων καὶ τὴν ἐπ' αἰεὶς κίνησιν ἰδὲ τῶν ὑπὸ σελήνην ὄντα ἀποφασίζει αὐτῆς, ὅπως καὶ τὸ γεννητὸν αὐτῶν καὶ φθαρτὸν. καὶ τὺτο μὲν ἀναμφιβόλως αἰεὶ καὶ 40 τῷ μεταβαλόντι τὴν γένεσιν ἔχει καὶ τὴν φθοράν, ὡς ἄλλω μετ' ἄλλω γινόμενον καὶ φθειρόμενον, καὶ τὸ πρὸς τὸς λόγους γεννητὸν μὲν ἀφθαρτον δὲ τὸν κόσμον ἀντικεινόντα καὶ δευτέρῳ ὅτι τὸ γινόμενον πάντως καὶ φθεῖραι. καὶ ὅταν καθὸν τὸ πᾶσι πρὸς τὸν λαμβάνον αἰεὶ λαμβάνει τὸν Ἀριστοτέλην τὺτο λέγειν, γεννητὸν τὸ πάσης γενέσεως μετέχον καὶ ἀναρμῶς ἐρώμενον ἐν μέρει χρόνος γινόμενον τὸ καὶ φθειρόμενον. ὁ δὲ γε Πλάτων αἰεὶ μὲν καὶ ταύτην τὴν γένεσιν τὴν τῶν ὑπὸ σελήνην τὴν ἀντικεινόντα τῇ φθορᾷ ἐπὶ τῇ δεκάτῃ τῶν Νόμων (p. 894) γράφειν ὅπως "γίνεσθαι δὲ πᾶσι γένεσις, ἥτις αἰεὶ τὸ πάθος ἢ; ὅλον ὡς ὅπως ἀρχὴ λαβὼν 45 αὐτὴν εἰς τὴν δευτέραν ἔλθῃ μεταβάσιν, καὶ ἀπὸ ταύτης εἰς τὴν πλησίον, καὶ μετὰ τριῶν ἔλθῃ αἰδιῶς καὶ τῶν αἰδιῶς μεταβαίνειν μὲν ὅπως καὶ μετακινούμενον γίνεσθαι αἶψαν· ἐστὶ δὲ ὅπως ὅσον ὅσον μὴ· μεταβαλὼν δὲ εἰς ἄλλω ἐξ ἐκ φθορᾷ πρὸς τὸν

αὐτὸ δὲ ἐν τῇ ἐτέρᾳ, καθ' ἣν τὸ εἰς διάστασιν σωματικῶν ὑπελθόν
 ἢ διαμένον ἐπὶ αὐτῇ παρῶν, ἀλλ' ἐξ ἄλλων τινὸς αἰτίᾳ μόνως
 ὑφίστασθαι γονητὴν λέγει πρὸς τὸ ὄντως ὅν ἀντιδιηρημένον ὡς πρὸς
 αὐτὸν αὐτῷ προσεχέας· ἀνάγκη γὰρ τὸ γινόμενον καὶ τὴν ὑπόστασιν
 ἐτέρῃ εἶναι, γονητὴν ἀντιθέτως πρὸ γονητῆ. τὸτο δὲ τὸ γονητὴν
 μὴ τὸτο ὁρισμένον ἐν Τιμαίῳ (p. 27 e sq.) κατ' αὐτὸ γονητὴν
 εἶναι τὸν κόσμον φησὶν. καὶ ὁ μὲν ἀμφὸν ὁρισμὸς ἀπὸ τῶν γνωσι-
 κῶν ἐν ἡμῶν διατάξεων γινόμενος ὡδὲ πως ἔχει "τί τ' ὃν δαί, γέ-
 νου δὲ ἔκ ἔχον, καὶ τί τ' γινόμενον μὲν, ὃν δὲ ὑδέποτε; τ' μὲν δὴ
 10 ἡμεῖς λέγουσιν περιληπτὴν δαί καὶ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ὃν διατα-
 λῆ, τ' δ' αὖθις μετ' αἰσθήσεως ἀλόγου δεξασθὲν, γινόμενον τε καὶ
 ἐκπλυνόμενον, ὅντως δὲ ὑδέποτε ὄν." καὶ δὴ τὸτο τὸ γονητὴν καὶ τὸν
 κόσμον ὑπὸ τῷ ὄντως ὄντος ὑποσάφεια θεῷ προσεχῶς γονητὴν εἶναι
 φησι γράφων ὅτως ὁ Πλάτων περὶ τοῦ κόσμου "πότερον ἢ δαί 15
 γένεσθαι ἀρχὴν ἔχον ὑδαμίαν, ἣ γέγονεν; ὅρατε γὰρ ἀπὸς τέ ἐστι
 καὶ σῶμα ἔχον." τὸ δὲ τοῦτον πᾶν γινόμενον καὶ γονητὴν ἐφαίνε·
 τ' μὲν γὰρ αὐτοῦσθαι ἀμερὲς εἶναι καὶ ὅλον ὅλην αὐτῷ συνε-
 φαρμύττω. καὶ διὰ τὸτο μὴ ὃν αὐτοῦσθαι ὑφ' ἐτέρῃ πάντως
 ἔχει τὸ εἶναι, καὶ διὰ τὸτο γονητὴν λέγει. ἐπειδὴ δὲ τῶς τ' ἐν 20
 ἡμεῖς τῷ γονητῷ ἀπολλυμένον ἀταλαιπώρως ἀκούσαντες φθορὰν
 τὸ κόσμον καὶ τῷ ὕδατι δηλονότι καταγινώσκον τὸν Πλάτωνα νομή-
 ζον, ἀναγκαῖον εἶπαι τί ποτε τὸτο τὸ ἀπολλυμένον σημαίνει.
 αἰὲς μὲν ὃν τῷ γινόμενῳ καὶ ἀπολλυμένῳ προσέθεν τὸ ὄντως δὲ
 ὄντως ὄν· ἀναγκῶς οἶμαι τοῖς μὴ προειλημμένοις ἐνδείκνυσι ὅτι 25
 τὸ μὲν ποτὲ ἐξήρησι αἰδίων ὑπάρχον· τὸ γὰρ ὑδέποτε ἐπὶ τῶν αἰδίων
 λέγει κυρίως· δαί δὲ ὑφ' ἑαυτοῦ διατὸ προσεχῶς ὑπὸ τῷ ὄντως ὄντος
 καὶ τῷ ἀκινήτῳ παρῆσθαι, διὰ τὸτο πάλιν τὸ μὴ αὐτοῦσθαι καὶ τὸ
 καὶ ὄντως ὄν, μηδὲ ὅλον αἶμα καὶ πᾶν εἶναι ὅπερ ἐστὶ, καὶ μεταβολὴν
 ἔχει τὰ ἄλλα, ἀλλὰ δεχόμενον, διὰ τὸ ποῦν προσεχῶς αἴτιον, 30
 αἰώνιον ὑπάρχον, καὶ διὰ τὴν αὐτῷ ἐπιτηδεύτητα προσεχῶς ἀπὸ
 ὅπως ὄντος ὑποσάφειας. καὶ ὅτι τὴν μεταβολὴν ἔχει ὡς ἐν μέρει
 χρόνῳ γινόμενῳ καὶ φθιρομένῳ νομίζει προσήκειν ὁ Πλάτων, ἀλλὰ
 δὲ τὴν σωματικὴν φύσιν, δι' ἣν αἶμα πᾶσαν ἔκ ἔχει τὴν αὐτῷ
 μακαρίτητα, ὡς περὶ τὸ ὄντως ὄν, ἐκ τῶν ἐν τῷ Πολιτικῷ 35
 (p. 269) γεγραμμένων οἶμαι καταμαθεῖν βέβαιον. ἔχει δὲ ὅπως,
 ὡς μνησκῶ, "ὃν δὲ ὕδατι καὶ κόσμον ἐπινομάκαμεν, πολλῶν
 καὶ μακαρίων ὑπὸ τῷ γονητῷ μετέχον, ἀτὰρ κοινοῦν ἡμέ-
 ρι καὶ σώματος· ὅθεν μεταβολῆς ἀμοιρῶν μένειν αὐτῷ παντάπα-
 συ ἀδύνατον ἦν." καίτοι εἴπερ ἐφθάρτο, εἰ μὲν εἰς ἄλλον κόσμον, 40
 ὅσον ἐν χώρᾳ τὸ τῆς μεταβολῆς ὄνομα, εἰ δὲ εἰς τὴν μὴ ὄν, ἔκ
 ἐν μεταβαλεῖν ἐλάγγο· μεταβαλεῖν γὰρ τὸ μεταβαίνειν ἀπ' ἄλλου
 εἰς ἄλλο. πῶς δὲ ἐν ἀμοιρῶν παντάπασι εἶπεν, εἰ μὴ τι καὶ ἀμε-
 τῆστον εἶχεν; ἀλλὰ καὶ ὅτι μήτε ἐν μέρει χρόνῳ γονητῶν τὸν
 κόσμον μήτε ὅτω φθιρομένῳ νομίζει ὁ Πλάτων, ἐκ τῶν ἐν Τιμαίῳ 45
 γεγραμμένων δῆλον, πρῶτον μὲν ὅτι τὸν χρόνον μὴ τῷ ὕδατι
 γονητῶν σαφῶς λέγει (p. 38) "χρόνος δ' ὅν μετ' ὕδατι γέ-
 νου." ἀδύνατον ὅν χρόνον εἶναι πρὸ ὕδατος. ἔτι δὲ ἐκ ἐν ἀπὸ

χρόνῳ τινὸς ὁ ὕδατος ἤρξατο γίνεσθαι· προὑπῆρχε γὰρ αὐτῷ χρόνος,
 καὶ τῷ ἐνεσῶτος ἐκείνου, καθ' ὃν ἐγένετο ὁ κόσμος, πάντως ἦν
 προηγούμενος τις παρεληλυθώς. ἀλλ' ὅθεν ἐν μέρει χρόνῳ φθι-
 ρεῖς δυνατόν· πάλιν γὰρ μετ' ἐκείνου τὸ ἐνεσῶτα καθ' ὃν φθιρεῖ
 5 ἐστὶ τις μέλλων. εἰ δὲ ἐπήγαγεν ὅσα αἶμα γονηθέντα αἶμα λυ-
 θῶσιν, ἂν ποτε λύσις τις αὐτῶν γένηται," δι' αὐτῷ τότε τὸ ἄλυστον
 ἐνεδείξατο· εἰ γὰρ ἀνάγκη τῷ χρόνῳ συλλυεῖσθαι τὸν κόσμον (c
 Simpl. f. 21 b med. — 24 extr.).

ἀπὸ Φιλοπόνου. ὡς Ἀριστοτέλης, εἰ ὅν αἱ κινήσεις διάφοροι, διά-
 φοροὶ καὶ αἱ φύσεις, ὡς αὐτὸς φησὶ, θέλων ἀποδείξαι τὴν ὕσιν
 τῷ ὕδατι ἄλλῃ παρὰ τὴν τῶν δ' ὑσίων, λοιπόν, ὅν αἱ κινή-
 σεις αἱ αὐταί, καὶ φύσεις αἱ αὐταί. καὶ μὴ ὁρῶμεν τὴν τῆς
 γῆς κίνησιν ἐπὶ τὰ κάτω καὶ τὴν τῷ ὕδατος ὁμοίως· ὡς μία
 φύσις ἀμφότες. καὶ ὁ ἀπὸ καὶ τὸ πῦρ ἀνωφερῆ μὲν, ἕτερα δὲ τὴν
 φύσιν ἐξῆν, ὡς ὁ Πλάτων ἐκ τῷ ἀνθρῶ τῶν ὑσίων δεξά-
 ζων τὸν ὕδατι γονητῶν κρεῖττον συ ἀποφαίνει. αἱ ὕδατι
 σφαῖραι πλεον μετέχουσι τῆς ἀερῶος φύσεως ἢ τῆς πυρῶος,
 οἱ δὲ ἀέρεις ἀνάπαλιν, εἰ καὶ μὴ τῷ Στρωγαίρῳ δοκεῖ. οἱ
 δὲ παλαιὸι ἀμφέβαλον καὶ ὁποῖα εἰσι τιμωτέραι, αἱ ὕδατι
 σφαῖραι ὡς λεπτότεραι, ἢ οἱ ἐν αὐταῖς ἀέρεις ὡς λαμπρότεροι.
 ταύτην δὲ τὴν ἀμφιβολίαν ἐπέλυσατο ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τῇ περὶ
 Οὐρανῷ πραγματείᾳ λέγων, εἴτε τὸ φερόμενον κρεῖττον τῷ φέρον-
 τος ὡς τὴν ἑκα γονητῶν, φέρονσι δὲ αἱ σφαῖραι τὸς ἀέρεις,
 οἱ δὲ ἀέρεις φέρον, δῆλον ὡς τῶν σφαιρῶν εἶσι τιμωτέροι.

περὶ τούτου. ὁ δὲ τόπος πέρας ἐστὶ τῷ περιέχοντος κατὰ πε-
 ρίχει τὸ περιεχόμενον· οἷον εἰμὶ ἐγὼ ἐν τῷ αἵματι· τὸ ὅν πέρας τῷ
 αἵματι τὸ προσεχέας μοι καὶ περιέχον με, τὸτό ἐστὶ τόπος· καὶ τὸ με-
 ταξὺ τῷ ὕδατι καὶ τῆς κοίτης ἐπιφανείας τῷ ἀγγεῖν ἐστὶ τόπος, ἔκ
 αὐτῷ τὸ ἀγγεῖον. ἐπὶ γὰρ τῷ τόπῳ ταῦτα ἀναγκαῖον συνδραμεῖν, τό τε
 10 περιέχον ἐκείνου ὅ ἐστὶ τόπος, καὶ τὸ μὴδὲν τῷ πράγματι εἶναι, καὶ τὸ
 μὴ ἀπολείπειν αὐτῷ, καὶ τὸ μήτε μετῶνα εἶναι μήτε ἐλάττωνα τῷ
 περιεχομένῳ πράγματι, καὶ τὸ χωρίζον αὐτῷ εἶναι. καὶ τὸς μὲν λοιπὸς
 τῶν σωματικῶν τόπος μερῶς λέγουσι, τὸν δὲ τῆς κοίτης τῷ ὕδατι
 ἐπιφανείας καθόλου. καὶ πάντα μὲν τὰ σώματα ἐν τόπῳ ἐστὶ, πληρὴ
 20 τῆς ἀνάγκης σφαίρας ἥς τὸ περιέχον αὐτῷ ἔκ ἐν τόπῳ, διὰ τὸ ὑπ'
 ἀλλήλων περιέχεσθαι, ἢ δὲ ὁλότης ὅ. ὁ δὲ Ἀλεξανδρεὺς Στέφανος
 ἐξηγούμενος τὴν περὶ Οὐρανῷ πραγματείαν περὶ τούτου ἐπαπορεῖ
 λέγων, εἰ ὑποθώμεθα τινα ἀνελθόντα ἄχρι τῷ ἀκροτάτῳ μέρει τῷ
 ὕδατι καὶ τὴν χεῖρα ἐπιχειροῦντα ἐκβαλεῖν ἐπὶ τὰ ἔξω τῷ ὕδατι,
 30 ἀρὰ γε ὡθῶσιν ἢ χεῖρ ἐξελεύσει; ἀνθρῶν ἢ κωλυθήσει; ἐξελεύσει;
 εἰ μὲν ὅν ἐξελεύσει, ἔξω ἐκείσε τόπος δεκτικὸς σώματος καὶ
 τι κενόν· εἰ δὲ μὴ ἐξελεύσει, ἔξω ἐκείσε τι σῶμα ἀντιτιπὺν καὶ
 κωλύον τὴν ἔξοδον τῆς χειρός. κακείνος μὲν ἐπαπορήσας ὕδεν ἐπα-
 λύσατο. ἡμεῖς δὲ λέγομεν ὅτι ὁ σῶμα ἀντίτυπον κωλύει τὴν
 40 χεῖρα ἐκείσε ἐξίνα, ἀλλ' αὐτὸ τὸ εἶναι τὰ ἐκείσε σώματος ἀδεκτα,
 μὴ ἔχοντα φύσιν ἐπωδετικὴν σώματος· ὡς περὶ τὴν ὅρασιν λέ-
 γομεν μὴ ἀκῶεν καὶ τὴν ἀκοήν μὴ ὁρᾶν, ὅθεν διὰ τὸ ἐμποδίζεσθαι ἐκεί-
 νην πέρα τινὸς εἰς τὸ ἐνεργεῖν τὴν ἀλλοτρίαν ἐνέργειαν, ἀλλὰ διὰ

τὴ μὴ ὅλως πεφυκέναι κατ' ἐκείνην ἐνεργεῖν, — ὅτως δὲ ἐπὶ τῷ
ἔξω τῷ ὕρανῳ λέγομεν μὴ φύσεις ἔχειν τὸ δέχεσθαι σῶμα, καὶ διὰ
τῆτο μὴ δύνανθαι σῶμα ἐκείσε ἐξελεῖν. ἢ μὴ ὅν φαντασία ἐθί-
σασα φανταζέσθαι πᾶν σῶμα περατῶσθαι ἐφ' ἕτερον, ἀλλ' ἐπ'
ἄλλο, πείθει τὸς ἀπλυστέρους τὰ αὐτὰ δοξάζειν καὶ ἐπὶ τῶν ἐπου-
ρά- 5 νων, ἐνθα ὁ νοητὸς διάκοσμος ὁ πῶς ἀπηλλαγμένους σωματικῆς
παχυμερείας· ὁ δὲ νῦν ἔχει ἐπεὶ ταύτην, ἀλλὰ τῇ τῶν πραγμα-
των φύσει ἐπακολουθεῖ (*).

Α (**).

Τὸν Θεόφραστον μαρτυρεῖ ὁ Ἀλέξανδρος ἐν τῷ περὶ Οὐρανῷ
μὴ περὶ τοῦ θείου σώματος λέγοντα μόνον ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν ἐν γε-
νέσει καὶ περὶ τῶν τοιούτων ἀρχῶν. περὶ κόσμῳ ὅν, φησὶν ὁ Ἀλέ-
ξανδρος, (ἢ περὶ Οὐρανῷ πραγματεία) καὶ περὶ τῶν ἐν αὐτῷ πάντε
σωμάτων, τῷ τε ὕρανῳ καὶ τῶν ὑπὸ σελήνην τεσσάρων, πυρὸς 15
ἀέρος ὕδατος γῆς. ἐπήγγαγε δὲ αὐτὸν εἰς ταύτην τὴν ὑπόνοιαν
τά τε περὶ τοῦ ὅλου ἐν τῷ πρώτῳ προβληθέντα βιβλίῳ, πότερον εἰς
ὁ κόσμος ἢ πολλοί, καὶ πότερον πεπερασμένος ἢ ἀπείρος, καὶ ἀγέννητος
καὶ ἀφθαρτος ἢ ὅν, καὶ τὸ ἐν τοῖς δύο τοῖς πρώτοις ταύτης τῆς πρά-
γματείας βιβλίοις περὶ τοῦ κυρίως ὕρανῷ εἰπόντα ἐν τῷ τελευταίῳ 20
καὶ τετάρτῳ περὶ τῶν τεσσάρων στοιχείων ποιήσας τὸν λόγον, ὡς
ἀκόλουθον τῷ περὶ τοῦ πρώτου σώματος· διὸ καὶ τὸ τρίτον πάλιν ἀρ-
χόμενος, ὅτι περὶ σωμάτων ἐστὶν ἡ φυσικὴ πραγματεία διδάσκει,
καὶ συμπεραίνων τὰ προειρημένα τάδε γέγραφε (p. 298 b 6) "περὶ
μὴ ὅν τὸ πρῶτον τῶν στοιχείων εἶρη, καὶ ποῖόν τι τὴν φύσιν, καὶ ὅτι 25
ἀφθαρτον καὶ ἀγέννητον· λοιπὸν δὲ περὶ τοῖν δυοῖν εἰπεῖν," δύο λέ-
γων τὰς δύο συζυγίας, τὴν τε τοῦ κύβου, ἐν ᾧ πῦρ καὶ ἀήρ, καὶ τὴν
τοῦ βαρέος, ἐν ᾧ ὕδωρ καὶ γῆ. ὁ δὲ θεὸς Ἰάμβελχος τὸν σκοπὸν
περὶ τοῦ ὕρανῳ καὶ θείου σώματος ἐν τέτοις ποιησάμενος, περιλα-
βεῖν φησὶ καὶ τὴν περὶ κόσμου καθόλου θεωρίαν, ὡς ἂν περιεχομένην 30
ἐν αὐτῇ κατ' ὅσιν καὶ διελύκυσαν αὐτῇ πρὸς τὴν ἀπεργασίαν τῆς
γενέσεως· ὃ μὴν ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν στοιχείων καὶ τῶν ἐν τοῖς στοι-
χείοις ἐνυπαρχουσῶν δυνάμεων, ἐπειδὴ ταῦτα πάντα ἀπ' ὕρανῷ
ἤρτη) καὶ τῶν κατ' αὐτὸν περιούτων. Συριανὸς δὲ ὁ μέγας καὶ οἱ
μετ' αὐτὸν ἀκολουθῶντες αὐτῷ περὶ τοῦ κυρίως καλυμένου ὕρανῷ, 35
τυτέτι περὶ τοῦ αἰθέρους καὶ κυκλοφοροῦ σώματος, τὴν πραγματείαν
εἶναι φασίν, εἰς τὴν ἐπιγραφὴν ὡς ἔοικεν ἀποβλέποντες καὶ ὅν ἀπο-
δεχόμενοι Ἀλέξανδρον περὶ κόσμῳ καὶ τῶν ἀπλῶν τῷ κόσμῳ σω-
μάτων λέγοντα τὸν σκοπὸν. καὶ ὅσα, φασί, περὶ τῶν τεσσάρων
στοιχείων ἐνταῦθα λέγει, ὃ προηγουμένως ἀλλ' εἰς τὴν περὶ τῶν 40
ὕρανῳ θεωρίαν σωματικῶν συντελεῖ· τὸ ὅν δεῖξαι χάριν ὅτι ὅν

ἐν τῶν τεσσάρων στοιχείων τὸ ὕρανῳ σῶμα, ἀλλ' ἀπλῶν, ὅτι ἐν
τῶν τεσσάρων ἀλλὰ ἕτερον τι παρὰ ταῦτα, μήτε κυφότητα
μήτε βάρος ἔχον ὡςπερ ἐκεῖνα, τὸν πρόβλεπον πάντα λόγον διότι
τὰ μὴ κύβου λέγων ἐκεῖνον τὸ δὲ βαρέα, καὶ εἰς δύο τὰ τέσσαρα
5 συνεῖλε, τὸ τε κύβον καὶ τὸ βαρὺ. ἔκαστος δὲ τῶν εἰρημάτων τῇ
διαίρεσει τῶν Ἀριστοτέλους φυσικῶν συγγραμμάτων, ὡς αἶμα,
παρακολουθῶντες τὸν καθ' ἑαυτὸν σκοπὸν ἀποδίδωσι· τούτων ὅν τὰ
μὲν ἐστὶ περὶ τῶν φυσικῶν ἀρχῶν τῶν κοινῇ πᾶσιν ὑπαρχουσῶν
τοῖς φυσικοῖς πράγμασι, ὅσων ὕλης καὶ εἶδους καὶ κινήσεως καὶ τοῦ
10 καὶ χρόνου, καὶ περὶ τῆς φύσεως αὐτῆς καὶ τῶν παρυφισταμένων αὐτῇ
ποιητικῶν αἰτιῶν, καὶ ἐπὶ τῶν δοκούντων μὴ ὑπάρχειν τοῖς φυσικοῖς
μὴ ὑπαρχόντων δέ, ὡς περὶ κενῶ καὶ ἀέρος, περὶ ὧν τὰ βιβλία
τῆς ἐπιγραφομένης Φυσικῆς Ἀκροάσεως διδάσκει. καὶ δὲ τὸς
ἀρχὰς τῶν φυσικῶν σωμάτων ἔδει λοιπὸν περὶ αὐτῶν τῶν σω-
μάτων διδάσκειν. τῶν δὲ σωμάτων, ὡς μὴ Ἀλέξανδρος ἔπει-
αν, τὰ μὲν ἐστὶν ἀπλά τὰ δὲ σύνθετα, καὶ τῶν ἀπλῶν τὸ μὴ αἰῶν καὶ
κυκλοφορικόν, τὰ δὲ ἐν γενέσει καὶ εὐθύπορα. καὶ περὶ πάντων τού-
των τὴν ταύτης εἶναι τῆς πραγματείας σκοπὸν φησὶ, καὶ περὶ τὸ
ἐκ πάντων συγκειμένον κόσμῳ. ὡς δὲ οἱ ἕτεροι φασιν, τῶν φυ-
σικῶν σωμάτων τὸ μὲν ἐστὶν αἰθέρειον, περὶ ὃ ἡ παρῶσα πραγματεία
τὰ δὲ ἐν γενέσει καὶ φθορᾷ, περὶ ὧν μέλλων διδάσκειν κατὰ
πρῶτον περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς ἐποιήσατο τὸν λόγον, καὶ τότε περὶ
τῶν γεννητῶν καὶ φθορῶν τὰ μὴ ἐν τοῖς μετεώροις διὰ τῶν Μετεω-
ρολογικῶν παραδέδωκε, τῶν δ' ἐν τῇ γῇ συνθέντων τὰ μὲν ἐκ
ἐμφύλων τὰ δὲ ἀνύλων, καὶ περὶ μὴ τῶν ἀνύλων τὰ περὶ Μετά-
λων γεγραμμένα διδάσκει, τῶν δὲ ἐμφύλων τὰ μὲν ἐκ αἰθ-
ερικῶν καὶ καὶ τόπον κινέμενα, ὡς τὰ ζῶα, τὰ δὲ ἀκίνητα καὶ κα-
τερριζώμενα, ὡς τὰ φυτά· καὶ δὲ καὶ περὶ Φυτῶν αὐτῷ γέγραπ-
καὶ περὶ Ζώων, καὶ τὰ μὴ κοινῶς, ὡς τὰ περὶ γενέσεως αὐτῶν καὶ
περὶ μορίων διαφορᾶς καὶ χρείας καὶ περὶ κινήσεως καὶ ἐπεργείας, ἐν
οἷς τὰ τε περὶ Πορείας Ζώων καὶ περὶ Μνήμης καὶ περὶ Ἰσχύος καὶ Ἐγρη-
γόσεως, τὰ δὲ ἰδίως καθ' ἑκάστην εἶδος τῶν ζώων ἢ περὶ Ζῴων
Ἰσορίας παραδίδωσι. τοιαύτης ὅν ὅσης τῆς διαίρεσεως ὅλην ἐπὶ
καὶ τὴν Φυσικὴν Ἀκρόασιν ταύτην ἀναληπτέον τὴν πραγματείαν
καὶ πάντας τὰς ἐξηγητάς τῶν Ἀριστοτέλους, ἀλλ' ἢ ὡς περὶ κόσμῳ
καὶ τῶν ἐν αὐτῷ πάντε σωμάτων τῶν ἀπλῶν, ἢ ὡς περὶ τῶν αἰθ-
ερικῶν καὶ κυκλοφορικῶν σώματος. μήποτε δὲ χρὴ φαίνει πρὸς μὴ τὸν Ἀλέ-
ξανδρον, λέγοντα σαφῶς περὶ τὸν κόσμῳ πάντες καὶ περὶ πάντων
τῶν ἀπλῶν σωμάτων τὸν λόγον ἐν τέτοις ποιήσας τὸν Ἀριστοτέλην,
πρῶτον μὴ ὅτι ἕνα χρὴ τὸν σκοπὸν εἶναι πάσης πραγματείας εἰς ὃ
βλέποντα καὶ πρὸς ἐκεῖνο τὰ καὶ μέρος αὐτῆς συνυφαίνοντα, ἔπειτα
ὅτι ὃ φαίνεται περὶ τοῦ κόσμῳ διδάσκειν ἐν τέτοις, ὡςπερ ἰ Παλ-
των ἐν τῷ Τιμαίῳ τὰς τε ἀρχὰς τῶν φυσικῶν, τὴν ὕλην τε καὶ τὸ
εἶδος καὶ τὴν κίνησιν καὶ τὸν χρόνον, καὶ τὴν κοινὴν σύστασιν τοῦ κόσμῳ
45 παραδέδωκεν, καὶ ἰδίᾳ περὶ τῶν ὕρανῳ καὶ περὶ τῶν ὑπὸ σελή-
νην ἐδίδοξε, καὶ τὰ τέττα καὶ τὰ περὶ τῶν μετεώρων καὶ τὰ ἐν τῇ
μέταλλα καὶ φυτά καὶ ζῶα καὶ μέχρι τοῦ ἀνθρώπου συστάσεως καὶ τῶν
μορίων αὐτῷ πραγματεύει. ἐνταῦθα δὲ ἐλάττωσεν περὶ τοῦ κόσμῳ

(*) Παραβολὰς easdem habent codd. Ven. 257 f. 56-68 et 263 f. 140-162, ille quidem omissis quae post p. 467 8 leguntur.

(**) Simplicii scholia passim e cod. Vat. Ottobon. 83, maximam partem e cod. Reg. 1903 descripta sunt, liber secundus cum cod. Reg. 1910, reliqui tres cum Coisl. 166 collati. codices Oxon. Collegii Novi et Corp. Christi, codexque Laurent. 29 plut. 76 nonnunquam inspecti sunt.

παρὲς αὐτῆς, καὶ ταῦτα ὅσα κοινὰ πρὸς τὴν ὑπερῶν ἢ αὐτῶν, ὅτι ἀπὸ
 οὗτος καὶ πεπερασμένος τῷ μεγέθει καὶ εἶς, καὶ ταῦτα διὰ τὴν
 ὑπερῶν ἔχων, ἔτι αἰδίας οὗτος καὶ πεπερασμένος καὶ εἶς. ἀλλ' εἰ
 βίολογος τις τὴν περὶ κόσμου θεωρίαν τῷ Ἀριστοτέλει ὁρᾷ, ἐν πό-
 σις αὐτὴν ἅμα ταῖς φυσικαῖς ἑαυτὴν πραγματεῖαις τὴν περὶ κό-
 σμου λόγον ἐποδεδωκέναι βήσσει. ἀμφότεροι καὶ Νικόλαος ὁ Περσι-
 τικὸς, αἱ τὴν μέμνημαι, περὶ τοῦ Παντός ἐπιγραφάς, περὶ πάν-
 των τῶν ἐν τῷ κόσμῳ καὶ εἰδῶ ποιῶν τὴν λόγον. ἀλλὰ καὶ αὐτὸς
 Ἀριστοτέλης καὶ ἐν τῇ τρίτῃ βιβλίῳ ταύτης τῆς πραγματείας περὶ
 τῶν ἐν αὐτῇ λεγομένων συνηρημένων ἐκθέμενος καὶ ἐν τῇ τῶν Με-
 ταφυσικῶν προοίμῳ ὑπετέρῳ περὶ κόσμου φησὶν εἰρηκεῖναι,
 οὐδ' ὅπως περὶ ὑπερῶν ὡς περὶ κόσμου, καὶ ἐξί τι τῷ ὑπερῶν καὶ παρ'
 αὐτῷ σηματομένον τὸ ἐν ὅλῳ κόσμῳ δηλῶν. παραθήσομαι δὲ
 μετ' ὀλίγον οἰκειότερως τὰς περὶ τούτων βήσεις. πρὸς δὲ τὴν ἐτέ-
 ρην ἐξηγητὴς βήσσει ὅτι ὁ δακεῖ πάρεργος ὁ περὶ τῶν τεσσάρων
 καίτοι ἐν τούτοις λόγος ὑδὲ διὰ τὴν περὶ τῶν ὑπερῶν ἀπλῶς
 θεωρεῖν παραλαμβάνει, ἀλλὰ προηγουμένως περὶ αὐτῶν διδά-
 σκα· καὶ ὡς παραλείπει τὸ ἡμισυ χερδὸν τῆς ὅλης αὐτῆς πραγμα-
 τείας τὴν περὶ τούτων λόγον εἶναι, ἀλλὰ καὶ μὴ τὴν περὶ τῶν ὑπερῶν
 διδασκαλίαν, ἣν ἐν τοῖς πρώτοις δύο βιβλίοις ταύτης τῆς πραγμα-
 τείας παραδίδωκεν, ἀρχόμενος τῷ τρίτῳ τῷ ἐπὶ τῷ πρώτῳ πάλιν
 προοίμῳ χρῶν, τὴν συνέχειαν τοῦ συγγράμματος φυλάττων καὶ
 διακρίνει ὅτι ἡ φυσικὴ πραγματεία περὶ σώματα ἐστίν, ὡς τὴν αὐτὴν
 κοινὰ ἔχοντων καὶ τῶν δύο τῶν τελευταίων βιβλίων, καὶ ἐφεξῆς
 κήρυκε τὰδε (p. 298 b 6) "περὶ μὲν τῶν πρώτων τῶν στοιχείων
 ἀπὸ τῆς φύσεως, καὶ ὅτι ἀφάρτων καὶ ἀγέννητον· λοιπὸν
 δὲ περὶ τῶν δυοῖν εἰπεῖν," δύο λόγων τὴν τε τὴν φύσιν συστοιχίαν
 καὶ τὴν τὴν βαρέος. ἐν δὲ τῇ τῶν Μεταφυσικῶν προοίμῳ τὰδε γέ-
 γραφε "περὶ μὲν τῶν πρώτων αἰτίων τῆς φύσεως καὶ περὶ πό-
 σος φυσικῆς κινήσεως, ἔτι δὲ περὶ τῶν καὶ τὴν αὐτὴν φανερὰν διακρί-
 νει αἰνῶν καὶ περὶ τῶν στοιχείων τῶν σωματικῶν, πόσα
 καὶ πῶς, καὶ τῆς εἰς ἀλλήλα μεταβολῆς, καὶ περὶ γενέσεως καὶ
 φθορᾶς τῆς κοινῆς αἰρήνῃ πρότερον." ἐν δὲ τούτοις μὴ τὴν περὶ τῶν
 φυσικῶν ἀρχῶν λόγον καὶ ταύτην δηλονότι τὴν πραγματείαν ὅτε
 περὶ κόσμου φησὶν εἰρηκεῖναι, ὡς ὁ Ἀλέξανδρος αἰεῖ, ὅτε περὶ τῶν
 καὶ αἰδίας μόνων σώματος, ὡς οἱ νεώτεροι τῶν ἐξηγητῶν, ἀλλὰ
 καὶ περὶ τῶν στοιχείων τῶν σωματικῶν προηγουμένως, πόσα τε καὶ
 πῶς. δακεῖ γὰρ μοι σαφῶς ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τούτοις περὶ τῶν
 ὑπερῶν καὶ περὶ τῶν ὑπὸ σελήνῃ τεσσάρων στοιχείων τὴν λόγον ποιῶν.
 καὶ δὲ μὴ διασπασμένος ὁ σκοπὸς ἀλλὰ πρὸς τὴν τι βλέπων ἀπο-
 δείξει, βήσσει ὅτι μὴ τὴν περὶ τῶν φυσικῶν ἀρχῶν λόγον, αἰτίας
 ἀρχαῖς τῶν φυσικῶν σωμάτων εἶναι, περὶ τῶν ἀπλῶν ἐνταῦθα
 λόγῳ σωμάτων, ἀπερ' ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τῶν φυσικῶν συνίσταται
 στοιχείως καὶ μέρη τῷ παντός ἐστιν· ὡς πρώτων μὲν τῶν ὑπερῶν ἐστὶ
 ἅμα, ἀφ' ὧς ὡς τιμωτέρως τὴν πραγματείαν ἐπιγράψαι, μετ'
 οὗτος δὲ τὰ ὑπὸ σελήνῃ τεσσάρων στοιχείων τῶν συνθέτων σωμά-
 των γινώσκοντες. περὶ τούτων δὲ ὡς περὶ πρώτων καὶ ἀπλῶν ποιῶν
 τὴν λόγον, διὰ καὶ στοιχεῖα πάντα κἀκλήρειν, καὶ τὰ ὑπὸ σελήνῃ μόνον

ἀλλὰ καὶ τὴν ὑπερῶν, ὅταν λέγῃ "περὶ μὲν τῶν πρώτων τῶν στοιχείων,"
 καθ' ὅσον καὶ αὐτὸς ἀπλῶς ἐστὶ σῶμα, ἐπεὶ ἔκ αὐτῶν κυρίως λέγεται
 στοιχεῖον ὁ ὑπερῶς, ὑδὲ συντίθεται τι ἐξ αὐτῶν, στοιχεῖον δὲ ἐστὶν
 ἐξ ὧν πρώτῃ συντίθεται τι καὶ εἰς ὁ ἔχαστος ἀναλύεται. καὶ αἴ γὰρ μὴ καὶ
 περὶ κόσμου τὴν σκοπὸν εἶπεν ὁ Ἀλέξανδρος ἀλλὰ περὶ μόνων τῶν
 ἀπλῶν σωμάτων, ἔκ αὐτῶν διηγήσθην πρὸς αὐτόν (*). Simpl. f. 1.

ἐν τῇ πρώτῃ τῶν περὶ Οὐρανῶ βιβλίων πειρᾷ δὲ δεῖξαι ὁ
 Ἀριστοτέλης ὅτι ἀπλῶς αὐτόν ἐστι τὸ ὑπερῶν σῶμα καὶ ἐτέρας φύσεως
 παρὰ τὰ δ' στοιχεῖα. εἶτα μὲν τὸ τοιοῦτον ὅτι πεπερασμένος
 ἐστὶν ὁ κόσμος διὰ πολλῶν ἀναντιρρήτων επιχειρημάτων, ἔτι δὲ
 καὶ ὅτι εἰς ὁ κόσμος, καὶ ὅτι ὑδὲν ἔξω τῷ κόσμῳ, ὁ κοινὸν ὁ πᾶν
 ὁ σῶμα ἔκ αὐτῶν. εἶτα ἐν τῇ τέλει δείκνυσιν ὅτι τὸ γενητὴν
 τῷ φθαρτῷ ἀντίκειται καὶ τὸ ἀφάρτων τῷ ἀγέννητῳ. ταῦτα μὲν ἐν
 τῇ α' λέγῃ... ἐν τῇ γ' διαλέγεται περὶ τῶν στοιχείων... καὶ τῶν
 ἄτομα φησάντων οἱ μὲν ἄτομα σώματα δοξάζουσιν, ὡς Διόνισκος
 καὶ Δημόκριτος, οἱ δὲ ἀτόμους γραμμάς, ὡς Πυθαγόρας· ὁμοιο-
 μαρείας δὲ ὁ Ἀναξαγόρας ἐδόξεσεν, καὶ Πλάτων ἐπίπεδα. τῶν δὲ
 πεπερασμένων εἰπόντων οἱ μὲν δόξα φασι, ὡς οἱ Πυθαγόρειοι ἐν
 ταῖς δύο αὐτῶν συστοιχίαις τῶν καλῶν καὶ τῶν κακῶν, οἱ δὲ γ',
 ὡς Ἐμπεδοκλῆς τὰ δ' στοιχεῖα καὶ τὴν φύσιν καὶ τὸ νεῖκος, οἱ δὲ δ',
 ὡς Ἰπποκράτης, πῦρ ἀέρα ὕδωρ γῆν, οἱ δὲ γ', ὡς ὁ Πλάτων
 θεὸν μέγα μικρόν, οἱ δὲ β', ὡς ὁ Παρμενίδης ἐν τοῖς καὶ δόξαν
 πῦρ καὶ γῆν... καὶ λαβὼν ὅτι ἐξ ἀλλήλων (τὰ στοιχεῖα) ζῆται ἄρα
 καὶ διακρίνεται καὶ σύγκρισται, ὡς φησὶν ὁ Πλάτων καὶ Δημόκριτος καὶ
 Πυθαγόρας, ἀλλ' ὁ μὲν ἀτόμων σωμάτων, ὁ δὲ γραμμῶν, ὁ δὲ
 ἐπιπέδων, ἢ καὶ μίξιν καὶ ἔκκρισιν, ὡς ὁ Ἀναξαγόρας φησὶ καὶ
 Ἐμπεδοκλῆς... ὁ σκοπὸς τῇ Ἀριστοτέλει διαλαβεῖν περὶ τῶν
 ἀπλῶν σωμάτων, ὡς πρώτῃς ὁ ὑπερῶς ἐστὶ, τῶν ἑαυτῷ ἀγαθῶν
 τῷ ὅλῳ κόσμῳ μεταδίδας. ἔλαχε δὲ τὴν ἐπιγραφὴν τὸ βιβλίον
 ἀπὸ τῶν κυριωτέρων καὶ ὧν τὰ λοιπὰ ἐξήρτη. cod. Coisl. 166.

ὅτι ὁρθῶς λέγομεν, δεῖξαι οἱ Πυθαγόρειοι συντόμως ὅπως
 τὸ πᾶν ἀρχὴν ἔχει καὶ μέσον καὶ τέλος, καὶ τὸ τοιοῦτον τῇ τῆς τριάδος.
 ἀριθμῷ ὡρίζεται καὶ μήποτε καὶ τὸ τελειὸν διὰ τούτου ἀρχὴν ἔχειν καὶ
 μέσον καὶ τέλος λέγομεν, ὅτι πᾶν ἐστὶν· τὸ μὴ πᾶν ἰλλεῖται τι
 πρὸς τὸ πᾶν εἶναι καὶ ἀτελές ἐστίν. εἰ δὲ τούτο ἀληθές, ἔκ ἀναγ-
 καίως, φαίη αὖ τις, ὁ Ἀλέξανδρος διὰ τὸ τελειὸν εἶναι τὸ πᾶν
 συνελογίσασθαι τὸ ἀρχὴν ἔχειν καὶ μέσον καὶ τέλος. τάχα ὅτι διὰ τὸ
 παρὲς καὶ τῷ τελείῳ τούτῳ ὑπάρχει, τάχα δὲ ἀντιτρέφει μὲν ταῦτα
 ἀλλήλοισι, τὸ πᾶν καὶ τὸ τελειὸν, καὶ τὸ ἀρχὴν ἔχον καὶ μέσον καὶ τέλος.

(*) Tria veteres caeli nomine appellare consueverunt: etenim
 inerrantium stellarum orbem tantum, insuper corpus quintum,
 ac demum mundum universum [caeli] nomine usurparunt.
 iuxta vero tertium hunc dicendi modum invenimus Aristotelem
 hic de eo disseruisse. Themistii paraphrasis Moyse Ala-
 tino interprete f. 1.

p. 268 a 3. non invenimus Aristotelem posuisse motum in
 affectionum numerum, si quidem motus qui in locum sunt,
 haudquaquam cum eorum quae moventur transmutatione sunt.
 Themist. f. 1.

τέλειον δὲ ἀπὸ τῷ ἔχειν τέλος λέγει· τὸ δὲ ἔχον τέλος δῆλον ὅτι
 καὶ ἀρχὴν ἔχει καὶ μέσον. καλῶς ὅν ὁ Ἀλέξανδρος ἀπὸ τῷ τελείῳ
 συνελογίσαστο· καὶ γὰρ ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τοῖς ἐξῆς ἀπὸ τῷ τελείῳ τὸ
 πᾶν συνελογίσαστο... ἐπισηῆσαι δὲ ἄξιον ὅτι παρὰ τὸ σύνθετος ὁ
 Ἀριστοτέλης ταῖς Πυθαγορικαῖς ἐνδείξεσιν εἰς ἀπόδειξιν ἐχρή-
 σατο (*). ὁ δὲ θαυμάσιος Πτολεμαῖος ἐν τῷ περὶ Διαστάσεως
 μονοβίβλῳ καλῶς ἀπέδειξεν ὅτι ἐκ εἰσὶ πλείονες τῶν τριῶν δια-
 στάσεων ἐκ τῷ δεῖν μὴ τὰς διαστάσεις ὡρισμένας εἶναι, τὰς δὲ
 ὡρισμένας διαστάσεις κατ' εὐθείαν λαμβάνειν καθέτως, τρεῖς δὲ
 μόνως πρὸς ὁρθὰς γωνίας ἀλλήλαις εὐθείας δυνατὸν εἶναι λαβεῖν,
 δύο μὲν καθ' ἑξῆς τὸ ἐπίπεδον ὀρίζεσθαι, τρίτην δὲ τὴν τὸ βάθος μετρεῖ-
 σαν. ὥστε εἴ τις εἴη μὲν τὴν τριχῇ διάστασιν ἄλλη, ἄμετρος ἂν
 εἴη παντελῶς καὶ ἀόριστος. τὸ ὅν μὴ εἶναι εἰς ἄλλο μέγεθος μετα-
 στασιν ὁ μὲν Ἀριστοτέλης ἐκ τῆς ἐπαγωγῆς ἔδοξε λαμβάνειν, ὁ δὲ
 Πτολεμαῖος ἀπέδειξεν. Simpl. f. 2 b.

268^a ἡ ὅτι τρισὶ κρατῆρσιν ἐν ταῖς σπονδαῖς ἐχρῶντο, ἡ ὅτι προ-
 14. σάγομεν τῷ θεῷ εὐχὰς ἀναγνάν ἀναθήματα, ὡν τὸ μὲν πρῶτον ἀπὸ
 ψυχῆς, τὸ δὲ δεύτερον ἀπὸ σώματος, τὸ δὲ τρίτον ἀπὸ τῶν ἐκτός,
 καὶ ὅτι τὰ δρακυνώτερα τῶν εὐχῶν τρίτον λέγονται καὶ αἱ ἐπωδαί (**).
 cod. Coisl. 166.

268^b κατ' εἶδος μόρια τῷ παντός φησι τὰ κατ' εἶδος ἀλλήλων δια-
 13. φέροντα, ὑρανὸν πῦρ ἀέρα ὕδωρ γῆν· ταῦτα γὰρ ἐκ τῶν προ-
 σεσχῇ τῷ παντός μέρη, καὶ ταῦτά ἐκ τῶν κυρίως ἢ μέρη ἄλλα μό-
 ρια. τὰ ὅν προσσχῇ μέρη τῷ παντός, ταῦτά ἐκ τῶν κατ' εἶδος
 διαφέροντα. Simpl. f. 3 b.

268^b ὅτι καὶ Πλάτων πέντε εἶναι τὰ ἀπλὰ σώματα νομίζει καὶ
 17. τὰ πέντε χήματα, ἀρκεῖ Ξενοκράτης ὁ γνησιώτατος αὐτῶ τῶν
 ἀκροατῶν ἐν τῷ περὶ τῷ Πλάτωνος βίῳ τάδε γράφει· τὰ μὲν ὅν
 ζῶα ὅτω διηγεῖτο εἰς ἰδέαν τε καὶ μέρη, πάντα τρόπον διαιρῶν ὥς
 εἰς τὰ πάντων στοιχεῖα ἀφίκετο τῶν ζώων, αὐτὸς δὲ πέντε χήματα
 καὶ σώματα ὡρίμαζεν, εἰς αἰθέρα καὶ πῦρ καὶ ὕδωρ καὶ γῆν καὶ ἀέρα.
 ὥστε καὶ τὸ δωδεκάεδρον ἀπλὰ σώματος ἦν χήμα κατ' αὐτόν, τὸ
 ὑρανὸν, ὃν αἰθέρα καλεῖ. εἰ δὲ ἐκ πυρὸς ἐν ὑρανῷ φησιν, ὡς ἐκ
 φωτός λέγει· καὶ τὸ φῶς γὰρ πυρὸς εἶδος φησιν. τὰ δὲ ἄλλα ἐκ

(*) quamobrem naturae lege ducimur, ternarium ut nume-
 rum in sacris administrandis constituamus, cum immortali deo
 sacrum facimus, aliqua in necessitate positi. Themist. f. 1 b.

(**) p. 268 a 28. sectile namque corpus, uti modo diceba-
 mus, perfectum esse censetur, quia iuxta diametros omnes di-
 viditur. nos autem de omni continuo loquentes minime qui-
 dam intelligimus quod dividi possit ab iis rebus quibus conti-
 nuum accidit. etenim dixerunt quidam tenapus non nisi se-
 cundum rationem dividi posse. insuper alii nonnulli affirmar-
 unt dari in mundo corpora quaedam insectilia. quidam
 demum in eam sententiam devoluti sunt ut asseverarint lineam
 eandem rationis dari posse, prorsus videlicet insectilem. cae-
 terum si corpus dari contingat quod tribus dimensionibus
 plano et absolute minime discernatur, perfectum nequaquam
 existimabitur. Themist. f. 1 b.

τῶν δ', ἢ τῶν ἐν γενέσει, ἀλλὰ τὰ μὲν πυρὸς καὶ τὸ φωτὸς, τῆς
 δὲ γῆς καὶ τὸ ἀντιτυπῶν τῇ αἰσθήσει, καὶ τῶν μεταξὺ καὶ τὰ
 μέσα. εἰ ὅν καὶ Ἀριστοτέλης ὁμολογεῖ τὸ ὁρατὸν αὐτῶν καὶ ἀπτόν,
 ὅθεν ἂν αὐτὸς ἀπαξιώσαι ἐκ τούτων τῶν ἀκροτέτων συνεσθῇ τὰ
 ὑράνια, ἐν αἷς καὶ ἡ τελευταίη ἐκ τῶν στοιχείων· βάλει γὰρ αὐτὸν
 πανταχὺ τῶν ὑπὸ σελήνην καὶ εὐθροφουμένων καὶ ἀπλῶν ὅ ἐξ-
 ῥῆαξ. ὁμοίως δὲ καὶ ἀπλῶν αὐτῶ φησι, τὴν ἀπὸ τούτων σύνθεσιν
 αὐτὴν ἀποφάσκειν εἰκός. ὅτι γὰρ ἐμφυλον αὐτὴν καὶ ζῶον λέγει,
 μαθησόμεθα. id. ib.

ὅτι μόναι αὐτῇ (αἱ κινήσεις) ἀπλᾶ, τούτο δέκνυσιν διὰ τῆς
 τῶν γραμμῶν παραθέσεως. πᾶσα γὰρ κίνησις ἐπὶ τῶν γῶν
 γραμμικῶν διαστήματος· εἰ ὅν αἱ ἀπλᾶ γραμμαὶ δύο μόναι, καὶ
 αἱ ἀπλᾶ κινήσεις δύο. ὅχι ὡς ποιητικὰ δὲ τῶν κινήσεων αἴτια
 παρέθετο τὰ μεγέθη, ἀλλ' ὡς ὑλικὰ καὶ τὸ ὅν ἐκ αὐτῶν λόγῳ

15 ἔχοντα, ὡς φησὶν Ἀλέξανδρος· καὶ γὰρ κινήσεως μὲν ὅσες ἀδύνατον
 μὴ εἶναι μέγεθος, μέγεθος δὲ ὅστος ἐκ ἀνάγκης κίνησιν εἶναι, ὅπερ
 τῇ ὕλῃ προσήκει. ἐπισηῆσαι δὲ χρὴ μήποτε καὶ τὸ χῆμα τῷ ὑπο-
 κειμένῳ μεγέθει αἴτιον γίνεσθαι ποτε τῷ χῆματι τῆς κινήσεως, καὶ
 τὸ χῆμα τῆς κινήσεως αἴτιον τῷ χῆματι τῷ ὑποκειμένῳ μεγέ-
 20 θεος. ὁ δὲ Ξενοκράτης πρὸς πολλὰ τῶν ἐνταῦθα λεγόμενων ἀπα-
 πῶν ἐν τοῖς πρὸς τὴν εἰς ὕλην αὐτῶν γεγραμμένοις, ἀντιπᾶσι καὶ
 πρὸς τὸ αἴτιον δὲ ὅτι καὶ τὰ μεγέθη ταῦτα ἀπλὰ μόνον, ἢ πᾶσι
 εὐθείαι καὶ ἡ περιφερίαι· ἀπλῇ γὰρ ἐκ τῆς φησὶ, γραμμῇ καὶ ἡ ἐπὶ
 τῷ κυλίνδρῳ ἔλκε, ὅθεν πᾶν μέρος αὐτῆς παντὶ ἴσῳ ἐφαρμόζει.

25 εἰ δὲ ἐκ τῶν μεγέθους ἀπλῶν παρὰ τὰ δύο, εἴη ἂν καὶ κινήσις ἀπλῇ
 παρὰ τὰς δύο, καὶ σῶμα ἀπλῶν ἄλλο παρὰ τὰ πέντε τὸ τῆς κῆ-
 σιν ἐκείνην κινούμενον. πρὸς δὲ τὸ Ξενοκράτης ὁ Ἀλέξανδρος ἀποκρί-
 νεται, ποτὲ μὲν καὶ ἀντιπαράστασιν. συγχωρῶν γὰρ ἀπλῇ ἐκ
 τῆς κυλινδρικῆς ἔλκε, λέγει ὅτι ὅχι ὡς ποιητικὰ αἴτια τῶν κινή-
 30 σεων τὰ μεγέθη παρέθετο ὁ Ἀριστοτέλης· ἢ γὰρ εἰ τὸ ἀπλῶν σῶμα
 ἀπλῇ κίνησιν κινεῖ καὶ ἀπλῆς γραμμῆς, ἦδη καὶ καὶ πᾶσι ἀπλῆς
 γραμμῆς ἀπλῶν σῶμα φυσικῶν ἀπλῇ κινεῖ κίνησιν, ὅπερ ὁ Ξε-
 νοκράτης ἔλεγε. ἢ γὰρ τούτο τίθησιν ὁ Ἀριστοτέλης. μήποτε δὲ
 βιαιότερα ἐστὶν ἡ ὑπόθεσις, τὸ Ἀριστοτέλης σαφῶς εἰπόντος ὅτι

35 αἴτιον ἐστὶ καὶ τὸ καὶ τὰ μεγέθη ταῦτα ἀπλὰ μέγεθος εἶναι, τὴν τε εὐθείαν
 καὶ τὴν περιφέρειαν· καὶ γὰρ ὡς ὑλικὰ αἴτια φησὶ, καὶ αὐτὸ τῷ ὅν
 ἀνάγκη, καὶ ἄλλῃ μεγέθους ὅστος ἀπλῶς εἶναι καὶ ἄλλῃ ἀπλῇ κῆ-
 σιν, ἀλλὰ τὸ γε μόνον ταῦτα ἀπλὰ εἶναι μεγέθη σαφῶς ἀρκού-
 νον ἀποκρίσει, εἰπερ ἐκ τῶν καὶ ἄλλο. καλλίων ὅν ἡ καὶ ὅστος

40 ἀπάντησις, τὸ Ἀλέξανδρος λέγοντος ὅτι ὅθεν ἀπλῇ γραμμῇ ἐκ
 ἢ ἐπὶ τῷ κυλίνδρῳ ἔλκε, εἰπερ ἐκ δύο κινήσεων ἀπομακρύνει γωνίᾳ
 κυκλικῆς τε καὶ ἐπ' εὐθείας· εὐθείας γὰρ κύκλῳ περὶ τὴν ἐκείνην
 τῷ κυλίνδρῳ περιεχομένης καὶ σημειῖται τῶς ἐπὶ τῆς εὐθείας ἐκείνης
 κινούμενου γωνίᾳ ἢ κυλινδρικῇ ἔλκε, ὡς καὶ αὐτὸς ὁ Ξενοκράτης ἔλε-
 45 γει γράφειν ὅτως· ἔκω τι τετραγώνου, καὶ τούτω περιγεγραμμένῳ κύ-
 κλῳ, μισέσεως μιᾶς πλευρᾶς, ἥτις ἔκω τῷ κυλίνδρῳ γῶν, ἐκ
 δὲ ταύτης τῆς παραλλήλου τῆς καὶ περιφερομένης φανερὸν τι γε-
 μέων, καὶ ἐν ἴσῳ χρόνῳ τούτῳ τὸ σημειῖται ταύτην διεξίτω τὴν γραμ-

μή, ἢ τὸ παραλληλόγραμμον εἰς ταύτ' ἀποκαθίσταται πάλιν, ὅθεν
ἔχειτο φέρεσθ'. ποιεῖ γὰρ ὕψους τὸ μὲν παραλληλόγραμμον κύλι-
ον, τὸ δὲ φερόμενον σημειῖον ἐπὶ τῆς εὐθείας ἑλκεα, ἢ ταύτην,
ὡς φασίν, ἀπλῆν, διότι ὁμοιομερής. ἀλλὰ καὶ ὁμοιομερής ἐστιν,
ὡς ἐστιν ἀπλῆ· ἢ μὲν γὰρ ἀπλῆ γραμμὴ πέντεως ἢ ὁμοιομερής, ἢ δὲ
ὁμοιομερής ἐστὶν μὴ ἢ μεσοειδής ἢ, ἢ εἰ ἀπὸ κινήσεως γίνετο ὁμοιο-
ειδής, ὁμοειδής ὑπάρχει ἢ αὐτή, μάλλον δὲ μία. ἢ γὰρ ἡ τῆς ἡλιακῆς
κινήσεως ἔλκε ὑπὸ δύο κυκλικῶν γνωσμένης, τῆς τε τοῦ ἡλίου ἐπὶ
τῷ ζῳδιακῷ τῆς ἀπλαντοῦς, ἐπειδὴ περὶ διαφόρους πόλεις ἐκαστέρα
ῥησι, ἢ ἡ ἔλκε μικτὴν ἔχει φύσιν. ἔτι δέ, φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος,
αἱ ἀπλᾶ κινήσεις καὶ τὴν πρὸς τὸ τῷ παντὸς μέσον χάσιν τὸ ἀπλᾶ
εἶναι ἔχουσιν· ἢ μὲν γὰρ περὶ τὸ μέσον, αἱ δὲ ἀπὸ τοῦ μέσου ἢ πρὸς τὸ
μέσον· ἢ δὲ ἔλκε ὁ τοιαύτη. id. f. 4.

ὡς φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος, εἰκότως ἔχ' ὑποθετικῶς προήγαγεν,
ἢ ἀπλῆ ἢ κύκλῳ κινήσεις ἢ τὰ ἐξῆς, ἀλλὰ παρασυμπτικῶς ἐχρή-
σατο τῇ "εἴπερ," ἐπειδὴ προαπέδειξε πάντα τὰ λήμματα. μή-
ποτε δὲ τὸ εἴπερ ὑποθετικόν τι ἐστίν, ἔκ ἰσοδυναμίας τῷ ἐπειδή-
ναρ. τὸ γὰρ πᾶν τῷ εἰ ὑποθετικῶς προσετίθειτο ἔκ ἀμείβεαι τὴν
δύναμιν αὐτῆς, ὥσπερ ὁδὲ τῷ ἐπειδὴ παρασυμπτικῶς. ὑποθε-
τικῶς δὲ αὐτὸ διὰ φιλόσοφον ἴσως εὐλάβειαν προήγαγεν ("). . .
ἐστὶν ἐπὶ τῷ Πτολεμαίῳ ἐν τῷ περὶ τῶν Στοιχείων βιβλίῳ ἢ ἐν
τοῖς Ὀπτικαῖς ἢ Πλωτῶσις ἢ μέγας ἢ ΰναρχος δὲ ἐν ταῖς πρὸς
τὴν πέμπτῃ ὑσίαν ἀπορίαις τὴν μὲν ἐπ' εὐθείας κίνησιν τῶν κοι-
κῶν γνωσμένων ἔτι ἢ ἐν τῷ παρὰ φύσιν ὄντων τύπῳ, ἀλλὰ μὴ
ἐν τῷ ἐπ' αὐτὴν ἀπειροφύτων εἶναι φασίν. τότε δὲ ἢ Ἀρι-
σταρχοῦς ἔκαστα συγχωρεῖν, ἢ ἐν τῷ τετάρτῳ τῆς πρᾶγμα-
τίας λόγῳ "τὸ αἰς τὸν αὐτὸν τύπον φέρεσθ' αἰς τὸ αὐτὸ εἶδος ἐστὶ
ἢ φέρεσθ'" (p. 310 a 33) ἢ ἐν τῇ περὶ Γενέσεως, ἢ Ἀλέξανδρος
ἐν πέντε, ὡς λεχθήσεσθ'. τῷ γὰρ ὅτι αἱ τῶν οὐρανίων τύποις ἢ τῆς
οὐρανίας ἐκείνης ἐκείμμενα κινεῖσθ' ἀπὸ τοῦ ἀλλοτρίου τύπου ἢ τῆς παρὰ
φύσιν διαθέσεως, ὁδῶν ὅτι ἢ καὶ φύσιν ἔχοντα τελῶς κινεῖσθ',
ἀλλ' ὡς φασὶν οἱ εἰρημνοὶ πρότερον ἄνδρες, Πτολεμαῖος ΰναρχ-
ος Πλωτῶσις, καὶ φύσιν ἔχοντα ἢ ἐν τοῖς οὐρανίοις τύποις ὄντα
τὸ κοινοῦ ἢ μένει ἢ κύκλῳ κινεῖσθ'. μένει μὲν ἢ γὰρ ὁδῶν ὅτι ἢ
ὄψιν ἢ τὸ αἶρος τὸ λιμνάζον, κύκλῳ δὲ κινεῖσθ' τὸ τε πῦρ ἢ τὸ

αἶρος τὸ εὐαγές, τῷ ὕρανῳ συμπεριπολῶντα καὶ τὴν πρὸς αὐτὸν
οὐκαὶότητα. εἰ ὅν τὸτο ἀληθὲς ἢ αὐτὸς δὲ ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τοῖς
Μετεωρολογικοῖς (14) τὸ ὑπέκκαυμα κύκλῳ κινεῖσθ' φησὶ, τε-
κμαιρόμενος ἀπὸ τε τῶν κομητῶν ἢ τῶν ἄλλων τῶν ἐν αὐτῷ
5 συσταμένων φασμάτων ἀνατελλόντων τε ἢ δυνόντων μὲν τῶν
ἄσρων, πῶς ἐν τούτοις ὁ Ἀριστοτέλης πρῶτον μὲν πῶς ἀπὸ τῆς
παρὰ φύσιν τῶν ὑπὸ σελήνῃ κινήσεως τὴν πρὸς αὐτὰ ὑπεροχὴν ἢ
ἐξαιρέσειν τὸ ὕρανῳ σώματος ἐπιχειρεῖ δεκνύναι; ἀλλὰ τὸτο τὸ
ἀπορον μετ' ὀλίγον, ὡς τὸ ΰναρχῳ προβαλλομένῳ, διαλύσομεν.
10 οὖν δὲ ἀπορητέον πῶς ἔτε πῦρ ἔτε ἄλλο τι τῶν τεσσάρων κύκλῳ
φέρεσθ' αἰσθῆται. . . ὁ ΰναρχος δὲ δευτέραν ἀπορίαν ἐν τοῖς πρὸς
τὴν πέμπτῃ ὑσίαν ἡπορημένοις μὲν τὴν περὶ τῶν ἀπλῶν γραμμῶν
ἀπορεῖ πρὸς τὸ τὸ ἀπλῶ σώματος ἀπλῆν εἶναι καὶ φύσιν τὴν κίνη-
σιν· ὁδὲν γὰρ, φησὶ, τῶν τεσσάρων κοικῶν ἢ ὅτι καὶ φύσιν
ἔχον ἢ ἐπ' εὐθείαν κινήσεις, ἀλλὰ γνωσμένων μόνον· τὸ δὲ γνωσμένων
ἐκ ἔξω ἀπλῶς, ἀλλὰ τὸ τε εἶναι ἢ τὸ μὴ εἶναι μεταξὺ, καθάπερ
ἢ τὸ κινούμενον (ἢ γὰρ τὸτο ἐστὶν ἐν μέσῳ τῷ τε ἐπιλαμβανομένῳ
τόπῳ ἢ τῷ προκατεχομένῳ), ἢ ἐστὶ συγγενῆς ἢ γένεσις τῇ κινή-
σει, μεταβαλεῖ τις ὅσα ἢ αὐτῇ, ἢ διὰ τὸτο τὸ ἀναφέρεισθ' λεγόν-
20 μενον πῦρ ἢ φασιν εἶναι κυρίως πῦρ ἀλλὰ γνωσμένων, ἔλκεν δὲ ἐπὶ
τὸν οὐρανὸν τύπον ἢ ἐπισυλάσαν τοῖς ἄλλοις ἢ ἡρεμῶσαν, τότε γί-
νεσθ' κυρίως· εἰδοποιεῖσθ' γὰρ αὐτὸ, καθ' ὅσον ἐστὶν καὶ φωνῇ, τῇ θέσει
ταύτῃ. ἢ ἢ γὰρ τότε κυρίως ἐστὶ γῆ, ὅταν ὑποστῇ τοῖς ἄλλοις ἢ
τὸν μέσον ἐπὶ τῇ τύπον, ἢ τὸ ὕδωρ ἢ ὁ ἀήρ, ἢ τὸ μὲν ὕδωρ ὅταν
ἐπισυλάσῃ μὲν τῇ γῇ ὑφίστασθ' δὲ τῷ αἶρι, ὁ δὲ ἀήρ, ὅταν ἐπισυ-
λάσῃ μὲν τῷ ὕδατι ὑφίστασθ' δὲ τῷ πυρὶ. τὸ ὅν τὸ ἀπλῶ σώμα-
τος, φησὶν, ἀπλῆν εἶναι καὶ φύσιν τὴν κίνησιν ψευδὸς ἐστίν· δέ-
δεικται γὰρ ὡς ἢ τῷ ὅτι ἀλλὰ τῷ γνωσμένῳ συμβεβηκός ἐστιν ἢ
κινήσεις· εἰ δὲ ἄρα χρὴ ἢ τοῖς ἢ ὅτι ὅσον ἀποδοθέναι τῷ κινήσει ἢ
ταύτῃ ἀπλῆν, τὴν ἐγκύκλιον ἀποδοθέναι χρὴ, ἔπειρ δύο μόναι
αὐτῇ ἀπλᾶ, ἢ τε κύκλῳ ἢ ἢ ἐπ' εὐθείας, ἢ δὲ ἐπ' εὐθείας γνω-
σμένων ἐστὶν ἀλλ' ἢ ὅταν τῶν τεσσάρων. ἢ ἢ ὅταν αὐτοῖς ἀπο-
δοθῇ τις τῷ πυρὶ τὴν ἐγκύκλιον, τοῖς δὲ ἄλλοις τρισὶ τὴν ἡρεμίαν.
ταύτην τὴν ἀπορίαν λύων ὁ Ἀλέξανδρος. . . ἀπορεῖ δὲ πάλιν ὁ
ΰναρχος, ἢ ἀνάγκη εἶναι λέγων, εἰ τοῖς ἀπλοῖς φυσικοῖς σώ-
μασις ἀπλᾶς ἀποδοθῶσι τὰς οὐρανίας ἢ συγγενεῖς κινήσεις ἢ φέ-
σεις, ἢ διὰ τὸτο ἢ ταῖς ἀπλοῖς κινήσεσιν ἀπλᾶ ἀποδοθῶσιν
τὰ φυσικὰ σώματα· ὁδὲ γὰρ σύνθετα ταῖς συνθέταις ἀποδοθῶσιν·
ἢ γὰρ ἢ ἀπείρον αὐτῶν τὸ πλῆθος, ἀπειροὶ γὰρ εἰσιν αἱ σύνθετοι
κινήσεις. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος εἴτε ταύτην ἄλλως ἐκδεχόμενος τὸ
ΰναρχῳ τὴν ἔκαστα, εἴτε ἄλλης μνημονεύων, πρὸς τοιαύτην
ὑπαντᾷν μοι δοκεῖ. εἰ τὸ σύνθετον γεγονός ἐν ἐστὶ, τὸ δ' ἐνὸς μία
ἢ κινήσεις, ἢ αὐτῇ ἔστι τὸ τε ἀπλῶ ἢ τὸ σύνθετον κινήσεις· μία
γὰρ ἢ ἢ τὸ ἀπλῶ. λύει τοῦτον ὁ Ἀλέξανδρος λέγων. . . ἐστὶ δὲ
45 ἢ ταῦτα τὸ ΰναρχῳ. φέρε ἢ δύο μὲν εἶναι τὰς ἀπλᾶς γραμμάς,
τὴν τε περιφερῆ ἢ τὴν εὐθεῖαν, τῶν δὲ τεττάρων, γῆς ἢ ὕδατος
ἢ αἶρος ἢ πυρός, ἔκαστον ἢ κυρίως καὶ φύσιν, ἔχον κί-
νησιν τὴν καὶ τῆς εὐθείας. ἀλλὰ τί δὲ καὶ κινεῖ ἢ τῶν ὑποκειμέ-

(") p. 268 b 28. Dixi natura ad differentiam animalium et plantarum, siquidem haec quoque initium motus sortiuntur; verum secundum animam, minime autem secundum naturam hoc illis inest. . . dixi autem motuum nonnullos esse simplices, nonnullos vero ex illis quodammodo compositos, non ut id inanimatum quod composito, motu sursum inquam ac deorsum, simul defertur, quoniam hoc dissensitaneum est ac fieri nullo modo potest, siquidem confringeretur id quod ea ratione movetur; sed id intelligi debet, secundum quod unico motu etiam movetur, verum ille motus est veluti confusus quidam motus ad duas partes. cui equidem sententiae sequentia adstipulantur, dum inquit Aristoteles "et quae hoc iure se habent, ab eo praecipue elemento moventur quod in illis praevalet." Themist. f. 2 b.

νων κῆ φύσιν εἶναι καὶ τὴν ἐν κύκλῳ τινὸς ἢ τινῶν ἢ καὶ πάντων αὐτῶν· ὃ καὶ δὴ καὶ τὸτο προσυποθέμεθα, μίαν εἶναι τὴν ἐκείνην κῆ φύσιν. ἔτι δὲ ἐν δὲ δυνατὴν προσυποθέξῃ· ψευδὸς γὰρ ἐστὶ προφανὴς· ἐκότερον γὰρ τῶν ἐν μέσῳ δύο τὰς κῆ φύσιν ἔχει κινήσεις· τό τε γὰρ ὕδωρ ἐκ μὲ γῆς ἄνω φέρεται κῆ φύσιν, ἐκ δὲ πυρὸς καὶ τῷ 5 αἰέρος εἰς τὸναντίον, ὃ τ' ἀπὸ κάτω μὲ ἐκ τῷ πυρὸς, ἄνω δὲ ἐκ τῷ ὕδατος. ἀλλ' ὅτι μὲ προσυποθέμεθα μίαν εἶναι τῶν ἀπλῶν κῆ φύσιν κίνησιν, δῆλον... ταύτας μὲ ὅν τὰς ἐνδεύσεις τῷ Ξεναρχῷ ἐν ταῖς τίθησιν τε καὶ διαλύσει ὁ Ἀλέξανδρος· λέγει δὲ καὶ ἄλλῃ ὁ Ξεναρχὸς τοιαύτην. τὴν κύκλῳ κίνησιν ἀδύνατον ἀπλῶ σώματος 10 εἶναι κῆ φύσιν, εἴπερ ἐν μὲ τοῖς ἀπλοῖς σώμασι ὁμοιομερέσιν ἔσιν ἰσοταχῇ πάντα τὰ μέρη ἐξίν, ἐν δὲ τῷ κύκλῳ τὰ πρὸς τῷ κέντρῳ αἰεὶ βραδύτερα τῶν πρὸς τῇ περιφερείᾳ ἐξίν, εἴπερ ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἐλάττωνα κινῶν διαφασιν, ἀλλὰ καὶ ἐν σφαίρᾳ οἱ περὶ τῆς πύλης κύκλοι βραδύτερον κινῶν τῶν πόρ- 15 ρωθεν, καὶ τάχιζα πάντων ὁ μέγιστος τῶν παραλλήλων. βήτην δέ... τελευταῖον δ' ἐν ταῖς μέμψεσι Ξεναρχὸς ὅτι περὶ φυσικῶν διδάσκοντες μαθηματικὰς τὰς ἀποδείξεις ποσῶμεθα, γραμμῶν εἶδει προσκεχωρημένοι, ὅταν τὰς αἰτίας τῶν ἀπλῶν κινήσεων τῶν ἀπλῶν γραμμῶν ἀπαρτῶμεν... ταῦτα μὲ 20 ὁ Ξεναρχὸς ἀντεῖρκε πρὸς τὰς ὑπὸ τῷ Ἀριστοτέλει παραληφθεῖσας ὑποθέσεις. τῶν δὲ τις ἐφ' ἡμῶν, δόξης ὡς εἴκοι θερατῆς, τῶν τε Ξεναρχῶν τινὰς ἐνδεύσεις ὑποβαλόμενος καὶ ἄλλας τοιαύτας ἀδροίσας, κατήγορος ἀνέδν τῷ Ἀριστοτέλει, σκοπὸν μὲ τὸν ὅλον ἐνδεύσας, ὡς φησί, φθαρτὴν ἀποδείξει τὸν κόσμον, ὡς ἐπαθλὸν τι μέγα παρὰ τῷ δημιουργῷ ληψόμενος, εἰ φθαρτῶν μόνων αὐτὴν ἀποδείξει δημιουργόν, μηδεὶς δὲ ἀφάρτε. διὰ ταύτην δὲ τὴν προθυμίαν τοῖς ἐνταῦθα λεγομένοις ὑπὸ τῷ Ἀριστοτέλει ἀντιλέγειν προτίθησι διὰ πολυστήχων βιβλίων, ὃ μόνον τῷ 30 πλάθει καταπλήττειν ἐλπίσας τὴν ἀνοήτης, ἀλλὰ καὶ ἀποτρέπων οἶμαι τὴν πλείους καὶ μάστιγα τὴν καθαριωτέρας τῆς τῶν διωλυγίων φληνάφων ἐντεύξεως... εἰ δὲ περὶ φανερὴν πρὸς τὸν ἄνδρα τῶτον τραχύτερον ἀπορρίπτων λόγον, μὴ νουθεσίῃ τις· ὃ καὶ ἔτι μὲ τις πρὸς τὸν ἄνδρα φιλονεικία, ὃν ἐν δὲ θεασάμενος οἶδα πῶποτε, ἀλλὰ πρῶτον μὲ ἐμμελῇ δίκῃ ἄξιον ἐπιτιθέναι τῷ παρὰ Ἀρι- 35 στοτέλει μὲ καὶ τῶν ἐξηγητῶν αὐτῷ μαθόντι, εἴπερ τι ἄρα περὶ τῶν μεμαθῆκεν· ὃ γὰρ ἀπὸ Μενάνδρου καὶ Ἡρωδιανῶ καὶ τῶν τοιούτων ἦλθεν ἡμῶν ἀκριβέστερον Ἀριστοτέλει τὰ περὶ τῆς φύσεως τῶν ὄντων πεπαιδευμένος... εἰ δ' ἐν ἄλλοις τὰ κύκλῳ φερόμενα σώματα περὶ τὸ τῷ παντὶ κέντρον κινεῖσθαι φησιν, ἰστέον ὅτι καὶ τὰς 40 τῶν πρὸςβυτέρων ἀστρονόμων ὑποθέσεις ποιεῖ τὸν λόγον (ὁ Ἀριστοτέλης)· οἱ γὰρ περὶ Εὐδόξου καὶ Καλλιπποῦ καὶ μέχρι τῷ Ἀριστοτέλει τὰς ἀνεκτιττάσας σφαῖρας ὑποθέμενοι ὁμοκέντροις τῷ παντί, δὲ ἐκείνων ἐπειρῶντο σῶζεν τὰ φαινόμενα, περὶ μέντοι τὸ τῷ παντὶ κέντρον πάσας λέγοντες κινεῖσθαι τὰς σφαῖρας, τῶν δὲ ἀπο- 45 γείων καὶ περγείων καὶ τῶν δοκάντων προποδισμῶν καὶ ὑποποδισμῶν καὶ τῶν ἐν ταῖς κινήσει φαινομένων ἀνωμαλιῶν τὰς αἰτίας ἐκ ἰχύνοντες κατ' ἐκείνας τὰς ὑποθέσεις ἀποδιδόναι. διὰ τοῦτο αἱ

περὶ τὸν Ἰππαρχον, καὶ εἰ τις πρὸς τούτῳ, καὶ μὲ τούτῳ ὁ Πτολεμαῖος, τὰς ἐκκέντροις σφαῖρας καὶ τὰς ἐποκύνους ὑπέθετο, διὰ τούτων ὃ μὲ περὶ τὸ τῷ παντὶ κέντρον πάντα κινεῖσθαι τὰ ὑμέσια παρὰ τῶν δὲ εἰρημένων πρότερον τὰς αἰτίας τὰς ὑπ' ἐκείνων παραληφθεῖσας εἶποι κατ' αὐτὰς τὰς ὑποθέσεις ἀποδιδόντες. ὃ γὰρ Ἀριστοτέλης ἐνταῦθα μὲ ὅδον λέγει περὶ τούτων, ἐν οἷς δὲ λέγει, ταῖς τῶν προτέρων ὑποθέσεσιν ἀκολουθῶν φαίνεται. δῆλον δὲ ὅτι τὸ περὶ τὰς ὑποθέσεις ταύτας διαφέρεισθαι ἐκ ἐξενεργημάτων· τὸ γὰρ προκειμένον ἐστὶ, τίνας ὑποθεθέντας σωθεῖν αὐτὰ φαινόμενα. ὅδον ὅν θαυμαζόν, εἰ ἄλλοι ἐξ ἄλλων ὑποθέσεων ἐπειραδόμενοι διασῶσαι τὰ φαινόμενα. οἱ δὲ ἀστέρες εἰ κινῶν περὶ τὰ ἐαυτῶν κέντρα, ἀλλὰ καὶ περὶ τὸ τῷ παντὶ ὑπὸ τῶν σφαιρῶν περιήγμενα κινῶν. παρὰ τίνι δὲ τῶν ἀστρονόμων εὗρεν ἔτος ὅτι οἱ ἀστέρες περὶ τὰ ἐαυτῶν κέντρα κινῶν; ἢ παρὰ τῶν ἐν ταῖς καὶ τοῖς τῷ Πτολεμαῖῳ παρασέσας ὅτι ἄλλοι μὲν εἰσιν ἀριθμοὶ τῷ κέντρῳ τῷ ἐποκύνῳ, ἄλλοι δὲ αὐτῷ τῷ ἀστέρι, ἐνόμενοι τούτους τῆς περὶ τὸ κέντρον κέντρον τῷ ἀστέρι κινήσεως εἶναι; ἐκ ἐπιστάσεως ὅτι αἱ ἀριθμοὶ εἶσι ὡς μεταβαίνοντες εἰσι τῷ ἀστέρι, ἢ δὲ περὶ τὸ κέντρον κινήσις ὃ γινεῖ μεταβαίνοντος αὐτοῦ, ἀλλ' οἱ μὲ τῷ κέντρῳ τῷ ἐποκύνῳ ἀριθμοὶ τὴν κίνησιν δηλῶσι τῷ ὁμοκέντρῳ ἢ ἐκκέντρῳ, ἐφ' ὃ φέρεται ὁ ἐποκύνος, οἱ δὲ τῷ ἀστέρι τὴν κίνησιν τῷ ἐποκύνῳ, ἐφ' ὃ φέρεται ὁ ἀστέρ. αὐτῷ μέντοι τῷ ἀστέρι τὴν περὶ τὸ ἐκκέντρον κίνησιν ἀδύνατον καταλαβεῖν ἐν πόσῳ χρόνῳ ἀποκαθίσταται ὅτε γὰρ μεταβαίνει τόπον ἐκ τόπου καὶ ταύτην τὴν κίνησιν. διὰ τῶν 50 μὲ ἀστρονόμων ὃδὸς ἐπιστήρησε τὴν τῷ ἀστέρι περὶ τὸ ἐκκέντρον ἀποκατάστασιν εἰπεῖν ἐν πόσῳ χρόνῳ γινεῖ (ὃδὲ γὰρ καταληπτὴν ἔστι), ὃ μέντοι Πλάτων καὶ ταύτην οἶδε τῶν ἀστέρων τὴν κίνησιν· ὃ δὲ Ἀριστοτέλης τί περὶ τῆς τῶν ἀστέρων κινήσεως δοξάζει ἐν τῷ δευτέρῳ ταύτης τῆς πραγματείας εἶπει... ἐπειδὴ δὲ πολλὰ πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον εἶπε διεκρινέντα μὴ ἀπλήρῃ ἀλλὰ μετὰ ὅσον τὴν τῷ ὑποκαύματος κίνησιν, ὀλίγα τούτων βασισσάμενος. καὶ 55 ε. 5-9.

ἀπορρίπτει δὲ τινες, ὡς φησὶ Ἀλέξανδρος, πρὸς τὸν ἀρμόζοντα λόγον, ὅτι τὸ τελευταῖον πρῶτον τῇ φύσει καὶ τὸ πρῶτον ἀπλῶς ὁρον. εἰ γὰρ τελευταῖος ὁ κόσμος τῶν ἐξ ὧν ἔστι, τὸ δὲ τελευταῖον πρῶτον, τὸ δὲ πρῶτον καὶ ἀπλῶν, ἔστι ὁ κόσμος καὶ πρῶτος τῶν ἐξ ὧν ἔστι καὶ ἀπλῶς ἐκείνων· ὃ προὑπάρχει δὲ ὁ κόσμος τῶν αὐτῶν μερῶν, ὡς φησὶν Ἀλέξανδρος... ἀπορεῖ δὲ καὶ ἐνταῦθα τὰς αὐτὰς αἰτίας ἀπορίας ὁ Ξεναρχὸς, πρῶτον μὲ ὅτι μαθηματικῶς ἐχρήσατο τοῖς λήμμασι ὁ λόγος, τῇ εὐθείᾳ καὶ τῷ κύκλῳ. δεύτερον ὅτι ἐκ ἐξενεργημάτων σώματα φυσικὰ καὶ τῆς περιφερείας καὶ τῶν ἐκείνων ἐπειρῶντο σῶζεν τὰ φαινόμενα, διὰ τὴν ἀποσταχῇ κίνησιν τῶν πρὸς τῷ κέντρῳ καὶ τῶν πρὸς τῇ περιφερείᾳ καὶ τῶν ἐν μέσῳ τούτων κινημένων. τρίτον ὅτι καὶ ἔστι τὸ κύκλῳ κινημένον, ἀλλ' ἐκ ἄλλοις πρὸς τοὺς τέτρατον, εἴπερ ἐκείνων τὰ μὲ μένει τὰ δὲ κύκλῳ κινεῖται. ὅταν γὰρ ἡ τελευταία μάστιγα τῷ πυρὶ ὑπάρχει· τὴν γὰρ ἐπ' εὐθείας, ὡς καὶ τῷ Ἀριστοτέλει δοκεῖ, ἀτελῇ ὕστατ' ἀτελῇ ἔτι ὄντα κινεῖται. ταύτας τὰς ἐνδεύσεις ὡς ἤδη προτεθείσας τε καὶ διαλυθείσας ὅδον ὁ Ἀλέξανδρος

ἔχοντες ἐκείνους, καὶ ἐγὼ δὲ πειράσομαι λοιπὸν τὰς τοιαύτας παρα-
 τρέχειν· ὁ δὲ νεαρός ἡμῶν ἔτος κόραξ, μάλλον δὲ κολοῖός, "ἄκραντα
 ἡμεῖς μόνος Διὸς πρὸς ὄρθια θέον" καὶ τὴν μεγαλορρήμονα Πίν-
 δαρην (Οἰ. 2 87), καὶ πρὸς τὰ ἐνταῦθα τῷ Ἀριστοτέλει βηθέντα
 παραδεδυμένος πρώτην μὲν ἔσαςιν ἐπάγει τὴν τῷ Ξενάρχῃ τρίτην
 ὑπερβαλλόμενος. id. f. 10.

ἄπορεῖ πρὸς ταῦτα ὁ Ἀλέξανδρος ἐπὶ τῷ ὑπεκκαύματι, καὶ
 τῷ Ἀριστοτέλει λέγοντος ὅτι τὸ ἐφεξῆς σῶμα τῷ κυκλοφορητικῷ
 αἵ ὑπ' ἐκείνῳ περιφέρει κύκλῳ, καὶ τῷ Ξενάρχῃ δὲ ἐνισταμέν-
 ῳ, φησὶ, πότερον παρὰ φύσιν ἐστὶν ἐκείνῳ ἢ κύκλῳ κί-
 νησις ἢ καὶ φύσιν· καὶ ἐπεὶ τις παρὰ φύσιν, ἔσαι τις αὐτῷ καὶ
 φύσιν ἢ ἐπὶ τῷ ἄνω· ἐπεὶ δὲ ἔστιν παρὰ φύσιν ἐκείνῳ ἢ ἐπὶ τῷ κάτω,
 οὐκ ἐπὶ ἐναντία ἔσαι, ὥστε κυκλοφορητικὸν καὶ φύσιν ὅ τε ἀπὸ καὶ
 τῷ ἄνω. ἀπορεῖ δὲ πρῶτον ὡς ἐπὶ ξυλίνης ἢ λιθίνης σφαίρας· ἐάν
 γὰρ τις αὐτῶν κυλινδρῶν ἐρωτήσῃ πότερον παρὰ φύσιν ἐστὶν ἢ
 κύκλῳ κίνησις αὐτῇ, δεχθήσεται ὅτι ἡ παρὰ φύσιν· ἔσαι γὰρ τις
 αὐτῇ καὶ φύσιν ἢ ἢ ἄνω ἢ ἢ κάτω· ὁ γὰρ εἰς ἄλλαι παρὰ ταύ-
 τας ἀπλά· ὁποτέραν δὲ ἂν εἴπῃ τις, ἢ ἑτέρα ἐναντία ἔσαι· ἔστι
 δὲ καὶ κύκλῳ παρὰ φύσιν ὅσα ἐναντία· δύο ἄρα ἐπὶ ἐναντία ἔσαι.
 ἔστι δὲ καὶ μὴ τὸτο συμβῆ, καὶ φύσιν ἀνάγκη λέγειν καὶ τῇ τοιαύτῃ
 σφαίρῃ τὴν κύκλῳ κίνησιν. ὅτι ἀναγκαίως δὲ οἶμαι σφαῖραν
 κινεῖται· ὅθεν καὶ ὁ Ἀριστοτέλης ὡς ἐπὶ σφαίρῃ τῷ ὕψους
 καὶ τῇ λόγον, ἀλλ' ἀπὸ τῆς κύκλῳ κινήσεως ἐπιχειρεῖ, κύκλῳ
 δὲ ὅπως κινεῖται καὶ κύβος καὶ ὅπως τὰ μὴ κυκλικὰ τῶν σωμάτων.
 οὐκ ἐπὶ τὴν ἀπορίαν ὁ Ἀλέξανδρος λέγων ὅτι ἔτε τὸ συμπεριγύ-
 ρον τῷ ὕψους σῶμα κυκλοφορητικῶς κινεῖται· ὅθεν γὰρ ἐστὶν
 ἐκείνῳ ἢ κίνησις αὐτῷ· περιφερομένη καὶ αὐτῷ ἀνάγκη, εἰ τὴν μὲν κα-
 τὰ φύσιν αὐτῷ, ἄνω φέρεται, εἰ τὴν βαρὺ, κάτω· καὶ τὴν ἢ κίνησις.
 ἀλλ' ὅθεν ἢ λιθίνῃ σφαίρῃ ἢ ξυλίνῃ κύκλῳ κινεῖται, φησὶν, ἀλλ'
 ὅπως καὶ κάτω, εἴπερ ἄνω μὲν τὸ ἀπὸ τῷ μέσῳ τῷ παντός, κάτω δὲ
 τὸ πρὸς τὸ μέσον. ἀλλὰ τὸτο μὲν ἐτοιμότερον ἢν οἶμαι λύειν λέ-
 γοντα μὴ φυσικὴν εἶναι τὴν τοιαύτην κίνησιν μηδὲ ἀπλά, ἀλλὰ
 μηχανικὴν καὶ συνθετὴν, καὶ διὰ τὸτο μήτε ταύτῃ καὶ φύσιν μήτε
 ἄλλῃ καὶ· ὥστε ὅθεν παρὰ φύσιν, εἴπερ μηδὲ ἄλλῃ καὶ φύσιν.
 id. f. 12 b.

εἰ ὅπως ἀκούσομεν τῷ βηθέντι, ὅθεν ἐνδεῖν τὴν λέγει φήσο-
 μεν, καθάπερ ὁ Ἀλέξανδρος λέγει, ὅς καὶ τὸτο προσέτιθη, ὅτι οἱ
 λέγοντες αὐτὸ λεπτονύμενον καὶ ἀτροφὺν κύκλῳ κινεῖται περὶ τὴν
 τροχὸν διὰ τὴν ἐπ' εὐθείας εἰς ὕψος ἀνάτασιν, τῆς τροφῆς μικροῦ
 καὶ αὐτὸ ἀφικνουμένης, καὶ ὅτι ὁμολογεῖται αὐτὸ παρὰ φύσιν κα-
 τὰ φύσιν, ὑπὸ τῆς τροφῆς ἀγόμενον βίαι· ἢ δὲ βίαιος κίνησις παρὰ
 φύσιν. id. f. 13.

ἐν τούτοις τοῖς ἐγκειμένοις ἡδὴ βητοῖς ὁ Ξενάρχος ἐνίσταται, καὶ
 πρὸς ἄλλα μὲν, περὶ ὧν ἡδὴ εἶρηται, καὶ μέντοι πρὸς τὸ ἐν ἐνὶ λέ-
 γοντι ἐναντίον· βέβαιον γάρ, φησὶ, βιασασμένοις κινῆσαι τὸ πῦρ
 καὶ ἑστῶν γραμμῆς εἶδος, εἴτε ἀπλὴν εἴτε καὶ ποικίλον. λέγομεν
 δὲ φησὶ, καὶ ἐν τοῖς περὶ τῶν ἡθῶν λόγοις ἐκείνῃ τῶν ἀρετῶν
 οὐκ εἶναι τὰ ἐναντία, ὡς φρονήσει μὲν πανουργίαν καὶ εὐθείαν, ἀν-

δρεία δὲ θρασύτητα καὶ δειλίαν, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως. βη-
 τέον δὲ πρὸς μὲν τὸ πρῶτον... τὸτο δὲ καὶ αὐτὸς προσελθὼν συνει-
 δέν, ὅτι τῇ μὲν εὐθείᾳ ἢ πανουργίᾳ ἀντίκειται καὶ τῇ θρασύτητι ἢ δει-
 λία, τῇ δὲ φρονήσει ἔτε πανουργία ἔτε εὐθεία ἀλλὰ τὸ ἀμφοῖν
 κοινόν, καὶ τῇ ἀνδρείᾳ τὸ κοινὸν θρασύτητος καὶ δειλίας, ὥστε τῷ μὲν
 ὑπερβαλλόντι τὸ ἀλλεῖπον ἀντίκειται, τὸ δὲ κοινὸν ἀμφοῖν ἢ ἀνισότης
 τῇ ἰσότητι. ἀλλ' εἰ ταῦτα ἀληθῆ, φησὶν, οὐκ ἀνάγκη τὴν ὕψους
 πέμπτῃ τινὸς εἶναι σώματος διὰ τὸ μὴ δύο ἐν ἀντικείνῳ, τὴν
 κύκλῳ τῷ πυρὸς καὶ τὴν ἐπὶ τὸ κάτω ἥτοι ἐπὶ τὸ ἄνω· ἀντίκειται γὰρ
 ὡς μὲν ὑπερβολὴ καὶ ἔλλειψις ἢ ἐπὶ τὸ ἄνω τῇ ἐπὶ τὸ κάτω, ὡς δὲ
 ἀνισότης πρὸς ἰσότητα ἢ ἀμφοῖν κοινή, τατέστιν ἢ ἐπ' εὐθείας πρὸς
 τὴν κύκλῳ. ταῦτα δὲ εἶρηται μὲν γλαφυρῶς, ὅθεν δὲ οἶμαι πρὸς
 τὴν ὑπὸ τῷ Ἀριστοτέλει λεγομένην ἐναντίωσιν. id. f. 13 b.

ἔπειτα καὶ ὅπως τὸ αὐτὸ δεικνύσιν οἶμαι κοινῶς ἐπὶ τῷ ὅλῳ καὶ 270 a
 τῶν μορίων, ὅτι ἀδύνατον τὴν καὶ τόπον κίνησιν κινήσῃν ἢ ἄνω
 ἀνελκόμενον ἢ κάτω κατασπώμενον. δείκνυσιν δὲ διὰ τῆς προσε-
 χῶς ἐπὶ τῷ ὅλῳ βηθείσης ἀποδείξεως, συντόμως αὐτῆς ὑπομνή-
 σας "ἔτε γὰρ καὶ φύσιν" φησὶν... καὶ οἶδα μὲν ὅτι περὶ τῷ
 βαρέος καὶ κέρου ἄλλως μὲν ὑπὸ τῷ Πλάτῳ ἄλλως δὲ ὑπὸ τῷ
 Ἀριστοτέλει τεθέντων ἔδει τι καὶ τῷ τὸν τόπον εἰπεῖν· ἀλλ' ἵνα
 μὴ δις τὰ αὐτὰ λέγω, φυλάττω ταῖς ἀντιλογίαις αὐτά. ἐπεὶ δὲ
 δὲ καὶ εἰς τὸ μέγα πέλαγος ἐμπεσῇ τις καὶ εἰς κολυμβήθραν,
 μάλλον δὲ καὶ εἰς βορβορῶδες τελμάτιον, νήχεα ἀνάγκη, φέρε
 πάλιν ἐκτραπέντες τὰ τῷ Τελχίνῳ ἰδόμενα ῥήματα... πρὸς δὲ
 τὴν Ξενάρχον λέγοντα μὴ ὕψους ἀποδοδύσῃ καὶ τὸ πᾶσιν ἐπιπο-
 λαζόν, διότι κάτω ὅν τὸ πῦρ ὕψους ἐπιπολαζει, ὥστε ὅθεν καὶ τὸ ὕψους
 ἐστὶν, μὴ ὅν δὲ καὶ τὸ ὕψους ὅθεν ἐπὶ τὸ ἄνω κινήσεται, βητέον οἶμαι προχέ-
 ρως ὅτι πεφυκὸς πᾶσιν ἐπιπολαζει εἶρηται, ὅπερ ἐπὶ τῶν ἄνω καὶ
 κάτω φερομένων προσέθεικεν εἰπὼν "βαρὺ μὲν ὅν ἐστὶν" (p. 269 b
 23)... ὅρα πόσον ἐν ὁλίγοις φαίνεται τὸ τῷ ἀνδρὶ ἀνεπίστα-
 τόν τε ἅμα καὶ ἀπαίδευτον, καὶ μάλα εἰ καὶ γραμματικὸς ἐστὶν,
 ὥστε ἐπιγράφει, πρῶτον μὲν ὅτι ταῦτ' ἐνόμισεν τὸ ἄνω καὶ τὸ ἐπὶ τὸ
 ἄνω... λέγει δὲ ὅπως (ὁ γραμματικὸς) ἐν τῷ γ' κεφαλαίῳ τι
 δευτέρῳ αὐτῷ βιβλίῳ... ταῦτα ὅν ἐν τέτοις αἰτιώμενος αὐτὸς
 μὲν οὐκ ἀδύνατον εἶναι φησὶ τὴν αὐτὴν κίνησιν καὶ ὡς ὑπὸ ψυχῆς
 ἅμα καὶ ὡς ὑπὸ φύσεως γίνεσθαι, ὡς εἴ τις, φησὶν, ἐπινοήσῃ τῶν
 πτηνῶν τι ζῶον ἐπ' εὐθείας ὡς ἐπὶ τὸ κέντρον τὴν πτήσιν ποιῶμε-
 νον· συντρέχει γὰρ τῇ φυσικῇ ῥοπῇ τῷ σώματος ἢ τῆς ψυχῆς
 ὁρμή. τὴν δὲ Ἀριστοτέλην νομίζει μὴ ὅπως ἔχειν ἐνταῦθα, καὶ τὴν
 Ἀλεξάνδρῳ ἐξηγήσιν τὸτο λέγουσαν ἀποσκευαζόμενος. χρὴ ὅν
 ἀκούσαι τῆς Ἀριστοτέλους λέξεως, εἰς ἣν ἀποτενόμενος ταῦτα
 πάντα γέγραφε, ὅπως ἔχουσιν "ἀλλὰ μὴ ὅθεν ὑπὸ ψυχῆς εὐλο-
 γον ἀναγκαζέως μένειν αἰδίων· ὅθεν γὰρ τῆς ψυχῆς οὐκ εἶναι
 τὴν τοιαύτην ζωὴν ἄλυπον καὶ μακαρίαν· ἀνάγκη γὰρ καὶ τὴν κίνησιν
 μὲν βίαιος εἶναι, εἴπερ κινεῖ, φέρεται πεφυκὸς τῷ πρώτῳ σώ-
 ματος ἄλλως καὶ συνεχῶς, ἀχολον εἶναι καὶ πάσης ἀπῆλλαγμέ-
 νῃν ῥαζώνῃς ἐμφρονος." τίς οὐκ ἂν ἀκούσας τῷ Ἀριστοτέλει καὶ
 φυσικῇ τὴν κύκλῳ κίνησιν καὶ ἐμφύλῳ τὴν ὕψους λέγοντος, ἐν-

νοῆσαι ὅτι διὰ τούτων πρὸς ἐκείνους ἀποτείνε[ι] τὰς ψυχικὴν μόνον λέγοντας τὴν κύκλῳ κίνησιν, τὴν φύσιν μὴ προσλογιζομένους;... εἰπόντος δὲ τοῦ Ἀλεξάνδρου αἰτίαν εἶναι τὴν σὺνθεσιν καὶ συμμεμένειν τὰ στοιχεῖα καὶ μὴ φθείρεσθαι ὑπὸ ἀλλήλων τὴν τῶν δυνάμεων αὐτῶν ἰσότητα, πολὺ δὲ ἂν υπερβαίνειν ὁ ἀήρ, εἰ μέχρι τοῦ ἕραν ὑπὲρ διήκει, καὶ πρὸς ταῦτα ἀντιλέγων ἕτος καὶ ὀλίγον φησὶν ἐνδέχεσθαι ἀέρα πάνυ καταφυῆσθαι ἢ τεθερμαίνεσθαι καὶ πολὺν ἡρεμαῖότερον... ὅτι δὲ ἐν τούτῳ τῆς Πλάτωνος ἀπάδει παραδόσεως, ὑπέμνησα καὶ πρότερον ἐκ τοῦ καὶ τὴν Πλάτωνα ἄλλοις μὴ χήμασι τὰ ὑπὸ σελήνῃ στοιχεῖα διαζωγραφῆσαι τὴν δημουργὸν εἰπεῖν, ἄλλω δὲ τὸ ἕρῳσιον σῶμα, καὶ μέντοι καὶ ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ Περικράτους περὶ τούτων ἱσορηθέντων, ὡς ὅθεν ἂν εἴη χεῖρον καὶ νῦν ὑπομνήσαι, ἐν τοῖς περὶ τοῦ Πλάτωνος βίβλιν γεγραμμένοις ὡςδε "τὰ μὲν ἔν ζῳα πάλιν ἕτως διηρεῖτο εἰς ἰδέας τε καὶ μέρη, πάντα τρόπον διαιρῶν, ἕως εἰς τὰ πάντων στοιχεῖα ἀφίκετο τῶν ζῴων, αἱ δὲ πάντες χήματα καὶ σώματα ὡς ἡμαξεν, εἰς αἰθέρα καὶ πῦρ καὶ ὕδωρ καὶ γῆν καὶ ἀέρα." καὶ ταῦτα μὲν ἀρκεῖ τῶν περὶ τῶν Πλάτωνι τε καὶ Ἀριστοτέλει δοκούντων ἐν τοῖς προκειμένοις... ἰδὲ καὶ τῶν ἄλλων ἀξέρων πολλὰ πυρὸς μετέχων λεγομένων καὶ πύριον, ὡς φασιν, ἐχόντων τὸ χρώμα ὁ τῷ Κρόνῳ ἀσπὴρ ψύχειν τε καὶ συγκρίνειν τὰ τῆδε πεπύρευσιν. καὶ δὴλον ὅτι καὶ τὸν αὐτὸν λόγον ψυχρὸς ἂν εἴη καὶ αὐτὸς καὶ ὁ πύριος ἀλλ' ὑδάτινος μάλλον. ἀλλ' ὅτε ὁ ἥλιος ὡς πῦρ ὡν τούτο τὸ συνεγνωσμένον θερμαίνει, ὅτε ὁ Κρόνιος ἀσπὴρ ὡς ὑδάτινος ψύχει, ἀλλὰ κοινῶς μὲν πάντες ταῖς αὐτῶν ἀσωμάτοις δυνάμεσι τρέψουσι τὰ τῆδε σώματα πρὸς τὰς ἑαυτῶν ιδιότητας, ὡς περὶ καὶ τῆς ψυχῆς αἰδουμένης ἢ συννοήσεως τι ἢ ἀσωμάτου αὐτῇ ἐνέργεια ποτὲ μὲν ἐρυθραίνεσθαι ποτὲ δὲ συνοφρυῶσθαι τὸ σῶμα ποιεῖ. ὁ μέντοι ἥλιος καὶ ταύτῃ τῇ δυνάμει καὶ τῇ τῶν ἀκτίνων παρατρίψει θερμὸν τὸν ἀέρα ποιεῖ καὶ δι' αὐτὸ τὰ ἄλλα θερμαίνει. id. f. 15 b.

270 α τῆς μετέωρος (προτάσεως) τὴν ἀπόδειξιν ἀνέπεμψεν εἰς τὸ 30
17. πρῶτον βιβλίον τῆς Φυσικῆς Ἀκροάσεως (c. 7). ἐκείνους γὰρ πρῶ-
τος λόγους εἶπεν ὡς περὶ τῶν φυσικῶν ἀρχῶν πραγματευομέ-
νους... τούτῳ τέθεικε διὰ τοῦ "τῶν δὲ ἐναντίων" φυσικῶν δηλο-
ῶντι "καὶ αἱ φοραὶ ἐναντίαι," καὶ τὸ συμπέρασμα, τὸ κύκλῳ φερό-
μενον ὅτι ἔχει ἐναντίον. ἐνταῦθα δὲ πάλιν τὴν μὲν μετέωρα πρότα-
σιν ὡς ἀναργῇ παρέλαβεν· τῶν γὰρ ἐναντίων φυσικῶν εἰδῶν καὶ αἱ
φύσεις ἐναντίαι, ὡς καὶ αἱ κινήσεις· ἀρχὴ γὰρ κινήσεως ἡ φυ-
σις... καὶ διὰ τούτο θεογονίας ἡμῖν οἱ θεοὶ ἄνδρες παραδεδώκασι,
θεῶν μὲν πλῆθος τὸ ἐν τῷ ἐνὶ μένῳ, καὶ ὡς ἂν εἴποι τις, καὶ πολλὰ
πλασιασμῶν ἐκείνῳ προῖον, γένεσιν δὲ ὑμνεῖντες αὐτὸ καθ' ὅσον
ἀπὸ τοῦ ἐνὸς ὑφέστηκεν, ὡς περὶ καὶ ἀριθμῶν γένεσιν τὴν ἀπὸ τῆς
μονάδος θεωρεῖται προποδισμόν, καθ' ὅσον μέντοι ἐν τῷ ἐνὶ μένῳ
ἡνωμένον καὶ ἄκραν ἔνωσιν ἐξίν, ἔπω διακρίσεως ἀναφανείσης...
τῆς δὲ ἐτέρας (προτάσεως) τὴν ἀπόδειξιν ἀνέπεμψεν εἰς τὰ ῥη-
θέντα καὶ τὸ πρῶτον τῆς Φυσικῆς Ἀκροάσεως, ὡς καὶ ἐγὼ καὶ τὸ 45
δυνατὸν διὰ πλεονων τὴν διάθρῳσιν ἐποιήσαμην. τούτων δὲ κει-
μένων συνάγει ὅτι τὸ κυκλοφορητικὸν σῶμα, μὴ ἔχον μήτε ἐξ
ἑ γένῃ καὶ μήτε εἰς ὃ φθαρεῖ, ἀγέννητον καὶ ἀφθαρτον ἔσται. ἐπιση-

μαίνει δὲ ὁ Ἀλεξάνδρος ἐν τούτοις ὅτι εἴπερ ἐναντία μάλα καὶ
φύσιν ἐξί τὰ τὰς ἐναντίας ἔχοντα κινήσεις, ἐναντία τῷ πυρὶ μά-
λον ἔσται ἢ γῆ ἢ περὶ τὸ ὕδωρ καὶ φύσιν· καίτοι τὸ μὲν ὕδωρ ψυχρὸν
καὶ ὑγρὸν ὑπάρχον κατ' ἀμφω τὰς ποιότητας ἀντίκειναι τῷ πυρὶ
θερμῷ καὶ ξηρῷ ὑπάρχοντι, ἢ δὲ γῆ ψυχρὰ καὶ ξηρὰ ὅσα καθ' ἑ
μὲν τὸ ψυχρὸν. καὶ τούτῳ δὲ ἐπισημαίνει, ὅτι εἰπὼν ὁρθῶς τὴν
φύσιν τὸ μέλλον ἔσεσθαι ἀγέννητον ἐξελέσθαι ἐκ τῶν ἐναντίων, ἐν-
δεῖξαι ὅτι καὶ φύσιν ἔχειν καὶ τὸ ἀγέννητον τὰ ἕρῳσιον, καὶ μὴ ὡς
τινες φθαρεῖν μὲν αὐτὴ τῇ ἑαυτῇ φύσει ποιῶσιν, αἰτήματα δὲ αὐτῶν
ταῖς τῶν ἀφθαρτων αὐτὴ ποιῶν ἐθέλοντες. καὶ ἔοικεν εἰς τὴν Πλά-
τωνος ἀπορίπτειν εἰπόντα (Tim. p. 41) "ἀθάνατοι μὲν ἔκ ἐκ τὸ
πᾶμπαν, ὃ μὴν λυθήσεσθαι γε διὰ τὴν ἐμὴν βουλήν" ὡς ἀπὸ τοῦ
δημουργοῦ λέγοντα. id. f. 21 b.

σημειώσαν, φησὶν ὁ Ἀλεξάνδρος, ὅτι ἡ λέξις ἔχῃ ὡς ἀναγ-
καίᾳ ἀλλὰ καὶ τὸ εὐλογον εἶρη. ὅθεν γὰρ εἰ ἐν τοῖς πάθος πεφυ-
κόσιν αἱ ἔξεις μὲν πάθος, ἥδη καὶ ἐν τοῖς ἀπαθείσιν ἀναγκῶν· ὅτι
εἰ τὰ ἀλλοιούμενα αὐξόμενα καὶ μειώμενα ὁρῶμεν ἐν τοῖς παρ' ἡμῶν
εὐλογον καὶ καθόλου, εἰ τι ἀλλοιῶν, τούτῳ αὐξέσθαι· εἰ μὲν γὰρ ἡ ἀλ-
λοῖωσις, ταύτῃ αὐξέσθαι καὶ μειῶσθαι, ἀνάγκη ὁ λόγος ἔχει, εἰ δὲ μὴ
ἔστι. ἀλλὰ καὶ ἐν Κατηγορίαις (c. 14), φησὶν, αὐτὸς ὁ Ἀριστοτέλης
εἶπεν ὅτι ὅτε αὐξέσθαι ἀναγκῶν ἐξί τὰ καὶ πάθος καὶ μὴ μὲν
μειῶσθαι· ὡς μὲν γὰρ, φησὶν ὁ Ἀλεξάνδρος, καὶ τῇ ὑπόψει τῇ καὶ
αὐτὸς ἐξί τι ἐναντίον καὶ τοῖς πάθεσιν, ταῦτα διὰ τοῦ τὴν κατ' ὑπό-
ψιν ἐναντίων ἔσται ὁμοῦ μὲν γενητὰ καὶ φθαρετὰ, ὁμοῦ δὲ αὐξήτὰ τε καὶ
μειωτὰ, διὰ δὲ τὴν καὶ πάθος ἀλλοιωτὰ· ὅσα δὲ μηδεμίαν ἔχουσιν
κατ' ὑπόψιν ἐναντιότητα ἐν ποιότησιν ἔστιν ἐχέουσιν ἐναντίους,
ταῦτα ἀγέννητα ὄντα καὶ ἀναύξητα ὅθεν κωλύσει ἀλλοιωθῆναι ὅτι
πάθου. σημειώσαν δὲ, φησὶ, καὶ ὅτι ὃ διὰ τὸ μὴ ἐν ἐναντίῳ
εἶναι αὐτῶν τῇ συμβεβηκυῖα ποιότητι ἀναλλοιώτα αὐτὰ δεῖναι·
καίτοι ἐχρήσατο ἂν αὐτῷ, εἰ ὅπως ὤφειτο, ὡς περὶ καὶ ἀγέννητα ἰδέ-
σθαι τῷ μὴ ἐν εἶναι ἐναντίον. καὶ τοῖς λέγουσι, φησὶν, ἄπειρος Ἀρι-
στοτέλης τὸ εἶναι σῶμα λέγειν, καὶ ἐνταῦθα δευτέρον ὅτι μὴ ἴσασιν ὃ
λέγουσιν· εἰ γὰρ ἄπειρος ἔλασεν αὐτὸ εἶναι, βλάψον τὴν αὐτῷ ἐνταῦθα
δεῖξαι ὅτι ἀναλλοιώτων· ὃ γὰρ μὴ τὴν ἀρχὴν ἔχει ποιότητα, ὅθεν
καὶ ποιότητα μεταβάλλει. ἐπεσημασμένην δὲ, φησὶ, τούτῳ ὡς
τὸ δεῖξαι ὅτι καὶ συμβαίνει τὸ μὲν τὸν ἥλιον σῶμα κυκλοφορη-
τικὸν θερμαινόμενον ὑπὸ τῆς τοῦ ἡλίου περιφορᾶς διαπέμπειν τῷ ὡς
αὐτὸ σῶμα τὴν ἀπὸ τῆς ἐκείνῃ κινήσεως γνωσμένην θερμότητα
ὅθεν ἀτοπον ἐπιφέρει τῇ τῷ κυκλοφορητικῷ σῶματος ὑπόψει· ὃ ἢ
πάντως τὸ ἀλλοιούμενον φθαρετόν, ἀλλ' ὅσα κατ' ὑπόψιν οἷα τε με-
ταβάλλει· ταῦτα δὲ ὡς τῇ ὑπόψει καὶ τῷ εἶδει ἐξί τι ἐναντίον
ὡς γὰρ αὐτὸς λέγει, ἀπαθὲς ἐκείνο πάθος θνητῆς διουχερίας, ἀλλ'
ἐχ' ἀπλῶς ἀπαθές· ὃ γὰρ εἰ τῷ συμβεβηκότι τῷ ἐναντίῳ πᾶσι
ἥδη καὶ αὐτῷ ἀνάγκη τι ἐναντίον εἶναι. τὰ γὰρ ἄσπρα χρώματα
ἔχει· εἰ δὲ πᾶν χρώμα ἢ λευκὸν ἢ μέλαν ἢ μεστέον, ἐπὶ ὅ
ἐναντίον τι αὐτῷ τῷ χρώματι ἢ ἐξ ἐναντίων τὸ χρώμα αὐτὸ
συγκείμενον. ἀλλ' ὃ διὰ τούτου φθαρετὰ τὰ ἄσπρα, ὅτι μὴ ἐν
ὑπόψει αὐτῶν τὸ χρώμα. ταῦτα τὸ Ἀλεξάνδρου λέγοντος αὐτὸ

Φυσικοῖς περὶ γενέσεως ῥηθέντα πρὸς τὸ τῶν ἐναντίων ὄνομα
φλυαρίαν ἐξέπτυσσε τοσαύτην τὸ πλῆθος, ἀρκεῖν νομίσας αὐτῷ
τοῖς ἀκροαταῖς εἰς καταπληξιν... λέγει γὰρ ὁ Ἀριστοτέλης ἐν
τῷ ἡ' τῆς Μετὰ τὰ Φυσικά (p. 1044 b 3) ταῦτα "περὶ μὲν τὰς
φυσικὰς ὑσίας καὶ γενητὰς ἀνάγκη ἔγω μετρίως, εἴ τις μέτεσσιν 5
ὁρθῶς..." καὶ γὰρ αἰτία τε ταῦτα καὶ τοσαῦτα, καὶ δεῖ τὰ αἰτία γνω-
ρίζειν· ἐπὶ δὲ τῶν φυσικῶν μὲν αἰδίων δὲ ὑσιῶν ἄλλος λόγος· ἴσως
γὰρ ἕνια ἕκ ἑκείνη ὕλην, ἣ ὁ τοιαύτην, ἀλλὰ μόνον καὶ τόπον κινήτην.
ἐπειδὴ γὰρ πανταχῶς τὴν ὕλην ἀπὸ τῆς μεταβολῆς ἐθεάσατο, ἐν δὲ
τῷ ἑρῶν μόνον οἶδε τὴν καὶ τόπον μεταβολῆς, εἰκότως καὶ ὕλην 10
μόνον αὐτῷ τὴν τοιαύτην ἀπολέλοιπεν. ἔοικε δὲ ὅτος ὕλην τὴν
σῶμα νομίζων, ὃ δεύτερον ὑποκαείμενον οἱ Περιπατητικοὶ καλεῖσι,
πολλὰς δαπανᾶν λόγους, δεικνύναι σπευδᾶν ὅτι ἔχει σῶμα ὃ
ἐρανὸς καὶ διὰ τοῦτο καὶ ὕλην. καίτοι τίς ἂν ἀμφιβάλοι σῶμα τὸν
ἐρανὸν ἔχειν; ὁ μὲντοι, εἰ τὸ σῶμα τὸτό ἐστιν αὐτῷ ἡ ὕλη, ἀνάγκη 15
καὶ ζήτησιν ἔχειν ἀντικειμένην, ὡς ὅτος οἶε, καὶ γενητὴν εἶναι καὶ φθα-
ρτὴν... τὸ δὲ νομίζειν τὸ ἐν τοῖς ἐρανοῖς τριχῇ διαζατὴν μηδὲν τῷ
παρ' ἡμῖν διαφέρειν, διότι χρὴ διαζατὸν ἑκάτερον, πάσης ἐπὶ
παχυτήτος τῷ λογισμῷ... ἐπειδὴ δὲ δυσχεραίνων φαίνεται πρὸς
τὴν ἀσώματον ὕλην καὶ ἀποδεδειχέναι φησὶν ἐν τῷ ια' λόγῳ τῶν 20
ἐλέγχων τῶν πρὸς τὰ Πρόκλου ὅτι ἀδύνατόν ἐστι τὴν μυθευομένην
ἀσώματον αὐτὴν καὶ ἀνείδειον ὕλην εἶναι, ἀλλ' εἰς ἔχαστον τὴν τριχῇ δια-
ζατὴν ἀναλύει τὰ σώματα, τοῖς μὲν ἐκεῖ κεκομπασμένους αὐτῷ
ὅτε ἐνέτυχον ὅτε ἡδῶς ἂν ἐντύχοιμι πλατέσι φληνφοῖς, ὁπόσοι
καὶ νῦν ἕκ οἷα ὅπως τὰ περὶ Οὐρανῷ τῷ Ἀριστοτέλει σαφηνίσαι 25
προσθέμενος εἰς τὴν Αὐτοῦ κόπρον ἐμπέπτωκα. λέγω δὲ ὅμως
καὶ πρὸς τὴν ἐνθάδε περὶ τῆς ὕλης ἀπόφασιν, ὡς εἰ τὴν τριχῇ δια-
ζατὴν ἐστὶν ἡ πρώτη ὕλη, καθὼς μὲν ὕλη, ὅθεν αὐτῆς τῶν φυσικῶν
εἰδῶν ὑπάρχει κατ' ὑσίαν, ὅτε καὶ ἡμέτερος ὅτε ἀριθμὸς
ὅτε χρῶμα, καθὼς δὲ τριχῇ διαζατὸν ἐστὶ, καὶ πεπερασμένον δηλο- 30
νότι (ὁ γὰρ ἀπειρον), καὶ μέγεθος ὠρισμένον ἔχει καὶ χῆμα καὶ χρῶμα
καὶ τὴν ἐπιφάνειαν, καὶ εἰδῶσι καὶ ἀριθμοῖς διακεκόσμηται. πῶς ἔν
δυνατὸν τὰναντία συναληθεύειν περὶ τῆς ὕλης, λεγέτω, καὶ μὴ δε-
κάδας λόγων ἐπιγράφων τὰς ἀνοήτους καταπληγνέτω. καὶ ἦν μὲν
πρὸς τοῦτο τὸ δόγμα, πολλὰς ἤδη παραχρὸν εὐθύνας, πολλὰ λέγειν 35
ἐπιχειρήματα παλαιὰ τε καὶ νέα· ἀρκεῖ δὲ τότῳ καὶ τὸ εἰρημένον,
ἅπερ συσφρέφεται ζῆτεῖν μᾶλλον τὴν ἐν τοῖς ἀπορωτέροις τῶν λό-
γων ἀλήθειαν ἢ περὶ ἀπερισκέπτως τὸ ἐπὶ ἀποφαίνεσθαι. ἀλλὰ
μέχρι τούτων, ὡς φησι, τὸς ἀγένητον εἶναι τὸν κόσμον κατα-
σκευάζοντα τῷ Ἀριστοτέλει λόγους ἤλεγξεν, ὡς ἤλεγξε τοιαῦτα 40
ληρήσας, ὁμολογεῖ δὲ ὅτι ἐκ τῶν εἰρημένων τὸ ἐκ προϋπάρχοντος
αὐτὸν τὸ ὑποκειμένον γίνεσθαι ὁ δὴ ἤλεγξε. βέβαιον ἔστι δὲ εἶναι ὅτι
ἐκ μὴ ὄντος ὁ κόσμος ὑπέστη. τάχα δὲ καὶ τότῳ τὴν δεῖξιν εἰς τὰ
πρὸς Πρόκλου ἀνέπεμψε, πλὴν τὸν ἐνιστάμενον προφέρει λόγον καὶ
διαλύειν αὐτὸν ἐπιχειρεῖ λέγων... ὅτι καὶ ἐν τῷ χῆματι οἶδεν 45
Ἀριστοτέλης ἀντίθετον, ἄκυστον τῶν ἐν τῷ α' τῆς Φυσικῆς Ἀκροά-
σεως περὶ Δημοκρίτου ῥηθέντων "κ. Δ. ζ. κ. κ... ὡς ἕκ ὃν φη-
σιν... χῆματος γῶμα τὸ εὐθύ, τὸ περιφερές" (p. 188 a 22).

καὶ γὰρ Παρμενίδης ὁ πρῶτος ὡς ἀκοῇ ἴσμεν τῶν τὸν λόγον ἔρα-
τῶν ἐν τοῖς ἔπεσι περὶ τοῦ ἀγένητον εἶναι τὸ ὃν τότε γέγραφε.

τίνα γὰρ γέννησιν διζήσεται αὐτῷ;
πῇ πῶθεν αὐξήσεται; ἔτ' ἕκ μὴ ἔσσης ἐάσω
φάσθαι σε ὅδε νοεῖν· ὁ γὰρ φάσθαι ὅδε νοεῖν
ἔστιν ὅπως ἕκ ἔστιν.

καὶ Ἀριστοτέλης... ὁμοίως δὲ καὶ Ἐμπεδοκλῆς τὸν τε ὑπὲρ τῆς
φιλίας ἐπέμενον νοεῖν κόσμον παραδιδόναι αὐτοματωδῶς, ὡς ἔκ
τῶν τοῖς Πυθαγορείοις, καὶ τὸν ὑπὸ τοῦ νεῖκος ἀπ' ἐκείνου διακρούμε-
νον αἰσθητὸν, ὅτε γινόμενα ταῦτα ὅτε φθειρόμενα ἐν χρόνῳ φθί-
νουν, ἀλλὰ τὸν μὲν νοεῖν κόσμον καὶ τὸ ὃν ἐξάναι, τὸν δὲ αἰσθητὸν καὶ
γινόμενον, καὶ τῶν τῇ διαδοχῇ φησὶν αἰδίων ἀνακυκλῶν, καὶ
τοῦ μὴ δοκῶσι τίσις κενὰς μαρτυρίας ἀναπαύσασθαι, ὁλίγα τῶν Ἐμ-
πεδοκλέους ἐπὶ παραθήσομαι.

ἄλλοτε μὲν φιλότῃ συνηρχόμενα εἰς ἓν ἅπαντα,
ἄλλοτε δ' αὖ διχα πάντα φορεύμενα νεῖκος ἔχοντα.
ἣ δὲ πάλιν διαφύγτος ἐνὸς πλέονα ἐκτελεσθῶν,
τῇ μὲν γίνονται τε καὶ ὁ σφισιν ἔμπεδος αἰών·
ἣ δὲ διαλάσσοντα διαμπερὲς ὑδαμά λήγει,
ταύτη δ' αἰὲν ἔσσω ἀκίνηται καὶ κύκλον.

ὥστε τὰ ἀπὸ τοῦ νοητοῦ κόσμου διὰ τοῦ νεῖκος διακρούμενα ἀπὸ τοῦ
αἰωνίως εἶναι γίνονται μὲν "καὶ ὁ σφισιν ἔμπεδος αἰών," αἰδίων δὲ ἀνα-
κυκλῶν. καὶ ἕκ ἂν ταῦτα σαφῶς ὕτως ὡς ἐν αὐτοῖς μαρτυ-
ρῶν ἡγήσασθαι ὁ Ἀριστοτέλης· ἀλλὰ πρὸς τὸ φαινόμενον ὑπερῶν
καὶ πρὸς ταῦτα ἀντιλέγει. id. f. 27 b.

τὸ μὲν "πεπεραννέει" ἀπὸ τοῦ μᾶλλον ἐστίν. ἀπὸ γὰρ σημαίνει ἐπὶ τοῦ
μᾶλλον ἀδύνατον πλείους μᾶλλον εὐθείας ἐπιζεύξαι· εὐθεῖα γὰρ ἡ ἀ-
χίτης τῶν τὰ αὐτὰ πέρατα ἐχουσῶν, ἡ δὲ ἐλαχίστη μᾶλλον. καὶ ἐπὶ τοῦ
ἀριθμοῦ ἀλλ' ὁ τῷ μεγέθει πεπερασμένην τὴν εὐθείαν εἶπε, ὁρᾷ
καὶ τὸς περιφερείας ἀπείρους εἰπεῖν· καὶ γὰρ αὐτῷ τῷ ἀριθμῷ ἅπαντα
ἀλλ' ὁ τῷ μεγέθει· περιφερεῖς γὰρ ἀπείρους ἐστὶ περιγράφειν. id.
f. 33 b.

πρῶτον μὲν, φησὶν (ὁ Ἀλέξ.), ὅθεν τῶν φύσει κοινῶν
ἡ ἄνω καὶ κάτω ἐπὶ τοῦ ἡμικυκλίου κινεῖται, ἀλλὰ κατ' εὐθείας· καὶ
γὰρ τὴν ἐλαχίστην· καὶ γὰρ οἱ ἔνοι, φησὶ Διογένης, καὶ τὰς εὐθείας
ἐπὶ τὴν τροφὴν ἀπείσοι καὶ τὴν πόσιν. id. ib.

νῦν τὸ αὐτὸ καὶ διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς δέκασιν τοῦ
λογιζόμενος ὕτως. εἰ ἦν ἡ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ κύκλου κίνησις ἐναντία τῇ
ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἑμπαλῶν γινομένη, μάλιστα ἂν ἦν ἡ ἐτέρα αὐτῶν· ἀλλὰ
μὴν ἀδύνατον τὸ μάλιστα εἶναι· ἕκ ἄρα ἐναντία ἡ κύκλω κίνησις τῇ
κύκλω. καὶ τὸ μὲν συνημμένον δέκασιν ὕτως. τὰ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ
κύκλου ἀντιφερόμενα, ὁπόθεν ἂν ἀρξῇ, εἰς πάντας ἄμφω ἐφ-
κινεῖται τὸς ἐν τῷ κύκλῳ τύπους. καὶ ἅπερ ἐναντία εἰσὶν αὐτῷ ἐ-
φοραὶ, ὡς ὑπόκειται, αἱ δὲ τῆς φορᾶς ἐναντιώσεις καὶ τὰς τῶν ἐ-
κείνων εἰσὶν ἐναντιώσεις, εἰς πάντας ὁμοίως ἀφοσσοῦν τὸς ἐναντίας
ἐν τῷ κύκλῳ τύπους ἄμφω. εἰσὶ δὲ τῶν ἐναντιώσεων τὸ αὐτὸ καὶ
τὸ κάτω, καὶ τὸ πρόδιον καὶ τὸ ὀπίδιον, καὶ τὸ δεξιὸν καὶ τὸ ἀριστερὸν...
ἀλλὰ καὶ δύο, φησὶν Ἀλέξανδρος, δύναται ἐπιχειρήσεις εἶναι καὶ

τῆς λέξεως ταύτης λεγόμενα, μία μὲν ὅτι μάτην ἡ ἑτέρα ἐστίν, ἡ δὲ ἄλλη ὑπερὸν αὐτῇ τὴν αἰτίαν ἀποδίδωσι μὲν τὴν ἑτέραν ἐπιχειρήσαν, δι' ὧν ἐπιφέρει "εἰ μὴ ἴσται ἦσαν, ἔκ ἀν' ἣν κινήσεις αὐτῶν" ταῦτα ἢ τὴν μάτην ἂν εἶναι τὴν ἑτέραν δευτικὰ. καίτοι τ' "ἔκ ἀν' ἣν κινήσεις αὐτῶν" ἀμφοτέρω μάτην ἴσως σημαίνει, καὶ δ' Ἀριστοτέλης τ' "μάτην ἂν θάτερον ἢν σῶμα" ἐπὶ τῆς ἑτέρας ὑποθέσεως ἐπήγαγε, καθ' ἣν τ' μὴ κρατεῖ τ' δὲ κρατεῖ, κοινῶς δὲ τ' ὅ δὲ θεὸς καὶ ἡ φύσις ὑδὲν μάτην ποῶσιν." τ' δὲ μεταξὺ, φησὶν Ἀλέξανδρος, τῶν λέξεων τούτων ἄλλη τις ἂν ἐπιχειρήσεις ἔσται καὶ ἢ ἐν τισιν ἀντιγράφοις ἔχ' ὅτως γράφεϊ "ὅτι ἀνάγκη τ' 10 πάλιν φερόμενον," ἀλλ' ὅτως "ἔτι ἀνάγκη τ' κ. φ.", ὡς ἄλλο τι προσέθετος αὐτῷ τῷ προειρημένῳ. καὶ εἴη ἂν τ' προστιθέμενον, ὅτι ὁ γινώσκων τις ἐπὶ τῷ αὐτῷ κύκλῳ ἐναντία κινήσεις, ἀνάγκη διὰ πᾶσιν ἐνεχθῆναι τῶν ἐν τῷ κύκλῳ καὶ τύπον ἐναντιώσεων. καὶ τίς αἰ τῶν τύπων ἐναντιώσεις προσέθηκεν, ὥς ἀναγκαῖον ἐπὶ τῆς 15 περιφέρειας εἶναι καὶ τύπον ἐναντιώσεις. καὶ ἢ τῷ ἐπ' ἐναντία, φησὶν, καὶ ἢ ἐναντία κινήσεις ἐπὶ τῷ κύκλῳ ὡς ἐπ' εὐθείας, καὶ εἰ μὴ οὕτως, τῷ δι' ἐναντίων γίνεσθαι τύπων, ὁ ἔχει ἂν ἡ κύκλῳ, εἰ ἔχει ὁπωσίον, ἐπεὶ μὴ τ' ἐπ' ἐναντίας γίνεσθαι τύπους ἔχει, εἴγε ἐπὶ ταῦτα. ὁ εἰπὼν, φησὶν, ἐκείνῃ προσέθηκεν τ' τούτο ἀποτοπὸν εἶναι, 20 τ' ἐπὶ μᾶς καὶ συνεχεῖς ὅσης τῆς κύκλῳ περιφέρειας λέγειν εἶναι ἐναντίας τύπους, τὴν μὲν ἄνω τὴν δὲ κάτω, καὶ τὰς ἄλλας ἀντιθέσεις, καὶ ἢ πᾶσας· ἀλλ' ἐπαυλαβῶν ἔδειξε πῶς προέειπεν ὅτι ἡ ἑτέρα μάτην. ὅτω μὲν ὁ Ἀλέξανδρος, μήποτε δὲ ὁ "ἔτι ἀνάγκη" γράφας ἢ συνήδετο τῆς συνεχείας τῷ λόγῳ ἐνὸς ἄντος, ὡς ὅτι παρὰ 25 τῷ Ἀριστοτέλει συνήθειαν ἐστὶ τ' τοσούτοις ὑπερβατοῖς χρῆσθαι. πῶς δὲ φησὶ τ' ἐπὶ ἐναντίας γίνεσθαι τύπους ἔκ ἔχει ἡ κύκλῳ κινήσεις, ἔστι ἐπὶ ταῦτά; ὅλως ἢ ἐὰν ὑποτεθῇ· ὁ κύκλος ἔχων ἐναντίας πᾶς, καὶ δι' ἐναντίων ἡ κινήσεις, πάντως οἶμαι καὶ ἐπὶ ἐναντίας. συνεξημέτως δὲ ὁ Ἀλέξανδρος, ὡς φησὶ, καὶ τὴν αὐτὴν διδασκαλὸν 30 Ἀριστοτέλην ἐξέθετο τὴν ἀπόδειξιν τῇ τῇ κύκλῳ κινήσει μὴ εἶναι ἐναντίας κινήσεων, μὴδὲ τῷ κυκλοφορητικῷ σῶματι ἐναντίον. εἰ ἢ ἐστὶ, φησὶν... προσκεῖται ὅτι τοῖς νομίζουσιν μὴ λέγειν τὴν Ἀριστοτέλην ποιητικὸν αἴτιον τὴν θεὸν ἀλλὰ τελικόν, μόνον ἔδει καὶ τ' ἐν ταῦτα ἦν προφέρειν ὅτω σαφῶς εἰρημένον, ὅτι ὁ θεὸς καὶ ἡ φύς 35 ὡς ὑδὲν μάτην ποῶσιν. καίτοι γέ τινες καὶ τούτο βιάζονται οἱ μὲν ὅτι τὴν ἑτέραν ἀκούει, διότι ἡ τέτα κινήσεις τῆς τῶν ἐνταῦθα φύσεως ἐστὶν αἰτία. καὶ ἀληθῆ λέγουσιν, εἴπερ τ' προσεχῶς προσεθήκατον· ὁ ἢ θεὸς δι' αὐτῶν τὰ ὑράνια ὑφιστῶν, διὰ τῆς ἐκείνων πύσεως καὶ τὰ ὑπὸ σελήνην δημιουργεῖ γινόμενα ὄντα καὶ φθιρό- 40 ποτα· τ' ἢ ἀκίνητον αἴτιον ὅσα δι' αὐτῶν ποιεῖ, αἰδιότα καὶ ἡ θεοῖς ὑφιστάμενα ποιεῖ, ὡς καὶ ὁ Πλάτων φησὶ. τινὲς δὲ τὴν θεὸν ἐν τῷ τῷ Ἀριστοτέλει τῇ φύσει συντάξαι φασὶ διὰ τ' ἀξίωμα καταχρῶμενον. ἀλλὰ... ζητεῖν ἄξιον πῶς ἔκ ἐναντία κινήσεις ἔκ ἡ τῶν πλανωμένων τῇ τῆς ἀπλανῶς σφαίρας... ἐπειδὴ δὲ 45 ὡς ἡ τῶν παρορίων καὶ τὴν μελοπιδὸν Ἀλκαίον, πάλιν ἀνάγκη πρὸς τὴν γραμματικὴν τούτων ἀποκλίνειν... εἰ τὰ ἐναντίας ἔχοντα ὡς, ὡς ὁ Ἀλέξανδρος εἶπεν (ὡς ἢ Ἀριστοτέλης), ἐναντία

ἐστίν, ἡ ὅσια αὐτῇ αὐτῇ δόξει ἐναντία, καὶ ὁ μόνον ἔξει τι ἐναντίον ἡ ὅσια ἀλλὰ καὶ αὐτῇ αὐτῇ. εἰ δὲ μὴ, ὁ ζητητικῶς ἀλλὰ προσε- 5 τῶς ἀποφαίνει) λέγων, ἀνάγκη ἄρα πᾶσα ἡ τὰ ἐν Κατηγορίας δεδωγμένα ὡς ψευδῇ παραγράφει) ἡ τὰ ἐνταῦθα... ὅτι ἢ ἐπὶ τῆς συνθέσεως ὅσιας ἐν Κατηγορίας εἰρηάζει τούτο νομίζει (ὁ γραμματικός), σαφῶς ἔγραψεν εἰπὼν ἐν τῷ γ' κεφαλαίῳ τῷ ε' αὐτῷ βιβλίῳ... ὅτι δὲ ἔκ ἑμαυτῶ ταύτας ἐπινοίας γράφω, ἀλλὰ τοῖς δοκιμοῖς τῶν ἐξηγητῶν δοκούντα καὶ ὑπ' αὐτῶ τῷ Ἀριστοτέλει λε- 10 γόμενα, ἄκουσον τῶν ὑπὸ Ἀλεξάνδρου γεγραμμένων ἐν τῷ τῶν Κατηγοριῶν ὑπομνήματι. προθεῖς ἢ τὴν λέξιν τὴν λέγουσαν "ὑπάρχει δὲ ταῖς ὅσιας καὶ τ' μὴδὲν αὐταῖς ἐναντίον εἶναι" (p. 3 b 24) ἐπάγει ταῦτα "ἄλλο τι πάλιν δείκνυσιν τῶν τῇ ὅσια παρα- 15 κολουθόντων, ὁ ὡς αὐτῷ ἴδιον τῆς ὅσιας ἐστίν, ὡς καὶ αὐτὸς λέγει· ἐστὶ δὲ τούτο τ' μὴδὲν ἐναντίον αὐτῇ εἶναι. καὶ ὁμολογημένως ταῖς ἐκκειμέναις ὅσιας ὡς ἐστὶν ἐναντίον· τῇ μέντοι καὶ τ' εἶδος ὅσια ἐρεῖ ἐν τῇ Φυσικῇ Ἀκροάσει (1 7) τὴν σφῆρσιν ἐναντίαν εἶναι. ἡ κακῇ κοινότερον ἡ σφῆρσιν ἐναντία εἶρη). ἔθος ἢ αὐτῷ ἐναντία λέγειν καὶ τὰ καὶ σφῆρσιν ἀντικείμενα." ἀλλ' ἐπὶ γε τῶν σφαιρῶν τὰ εἶδη τῶν σφαιρῶν καθάπερ πῦρ καὶ ἀήρ καὶ ὕδωρ καὶ γῆ ἐναντία, 20 ὡς καὶ αὐτὸς ἐν τοῖς περὶ Γενέσεως καὶ Φθορᾶς (2 14) λέγει· διὰ τούτο ἢ εἰς ἄλληλα αὐτοῖς ἡ μεταβολή. ταῦτα ὡς ἐν ταῖς ὅσιας ταῖς ἐκκειμέναις λόγοι ἂν μὴδὲν εἶναι ἐναντίον· ἀπέδειξε γὰρ ἐν τῷ β' περὶ Γενέσεως εἰδοποιῶς τῶν ἀπλῶν καὶ πρῶτων σωμάτων ἐξαρτήματα καὶ ὑγρότητα, θερμότητα καὶ ψυχρότητα, ταῦτα δὲ ἐναντιώσεις· ἐξ ὧ καὶ αὐτὸς δηλονότι τὴν διαφορὰν τῆς ὅσιας 25 ἔκ ἔχειν ὅσιας, ὅτι μὴ τῶν ἐκκειμένων τις ἦν. ἀλλὰ καὶ ὁ θεὸς Ἰαμβλῆχος ἐν τῷ εἰς τὰς Κατηγορίας ὑπομνήματι τάδε γέγρα- φεν "ὑπάρχει μὲν ὡς ἐν ταῖς ὅσιας τ' μὴδὲν ἐναντίον αὐταῖς εἶναι· τὰ μὲν ἢ ἐναντία ὑφ' ἑν γένος ἀεὶ ὑποτάττει), ἡ δὲ ὅσια ὡς ἔχει ἀνωτέρω γένος ἔν, ὑφ' ὃ ταχθήσεται), καὶ τὰ μὲν ἐναντία χέσιν ἔχει πρὸς ἄλληλα, ἡ δὲ ὅσια ἀχέτως ἐστὶ καὶ ὡς ὑδὲν προσθεῖ) τῆς καὶ τὴν ἐναντιώσιν χέσεως. ἐπὶ τὰ μὲν ἐναντία πρὸς ἄλληλα ἀπονεύει, ἡ 30 δὲ ὅσια καθ' αὐτὴν ὥριται." αὐτὸς γὰρ μὴ ἀπὸ τῆς ἐπαγωγῆς τῶν πρῶτων καὶ δευτέρων ὡς τῶν τ' μὴδὲν εἶναι ἐναντίον αὐτῇ κατα- σκευάζει, καὶ μετ' ὀλίγα τάδε γέγραπεν "ἀπορῶσι δὲ τινες πῶς τ' λογικὰν ζῶον τῷ ἀλόγῳ ἔκ ἔστιν ἐναντίον. ἡμεῖς δὲ ἐρῶμεν ὡς μὲν τῷ διαφορᾷ τὴν ἐνυπάρχουσαν διαφορὰν ἐναντίον, τ' δὲ ὅλον τῷ ὅλῳ ἔκ ἔστιν ἐναντίον." λόγος δὲ τούτω τοῦτος. τ' ἐπιδοχόμενον τὰ ἐναντία ἔκ ἔστιν αὐτῷ ἐναντίον· εἰ ἢ κατέχοιτο ὑφ' ἐνὸς τῶν 35 ἐναντίων, ἔκ ἀν' δύναιτο καὶ πρὸς τὴν τῷ ἑτέρῳ καταδοχῇ ἐπιτη- δειῶς παρεσκευάζει, ὅλον ψυχρὴ σῶμα, αἱ ἄτομοι ὅσια καὶ δεύ- τεραι ὅσια, εἴπερ ἐπιδοχῶντο τὰ ἐναντία, ἔκ ἔστιν αὐτὰ ἐναντία. ἀλλ' ὡς εἰ διαρροῖτό τι εἰς τὰ ἐναντία, ὡς περὶ τ' ζῶον, ὡς ὅτως ἔστιν ἐναντίον, εἰ κοινῶς γὰρ περιέχει τὴν τῶν ἐναντίων διαίρεσιν. 40 ὡς ὡς ὡς τῶν ἔστιν ἐναντίον. γινώσκῃ δὲ ἂν τις καὶ ἀπὸ τῶν ὡς τῶν ἐναντίων τούτω· πλεῖστον ἢ κεχωρίσθαι αὐτὰ ἀπ' ἄλληλων ἀφορε- ζόμενα, ὡς δὲ νῦν λέγει, περὶ τὴν αὐτὴν ὅσια τῷ ζῶον συνυ- πάρχει. ἀλλὰ πῶς τ' πῦρ τῷ ὕδατι καὶ τὴν ἀέρα τῇ γῇ ἐναντία

λέγει ὁ Ἀριστοτέλης; καὶ τὰς εἰδοποιῶς δηλονότι διαφορὰς, φήσο-
 μεν, αἰτίας ἐκ εἰσὶν ὅσαι. τὸ μὲν ὅν ψυχρὸν καὶ θερμὸν καὶ ξηρὸν
 καὶ ὑγρὸν ἀλλήλοις ἐναντία ὑπάρχει, αἱ δὲ ὅλαι ὅσαι πρὸς τὰς ὅλας
 ὁσίας ἐκ ἔχουσιν ἐναντιώσεις καὶ ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὕλης συνυφεσθήκασι.
 καὶ τί δὲ μὴ οὐκ εἶναι, τῶν ἐξηγητῶν μακρὰς παραγράφοντα ῥήσεις, 5
 ὅτε δυνατόν αὐτὸν παράγειν τὴν Ἀριστοτέλην τὴν αὐτὴν γνώμην
 σαφῶς ἀποκαλύπτοντα μετ' ὀλίγα τῆς ἀρχῆς τῷ δευτέρῳ τῶν
 περὶ Γενέσεως καὶ Φθορᾶς βιβλίων. γράφει δὲ ὕτως "ὄντων δὲ"
 (c. 3 p. 330 b 30). . . ὅρα πῶς ἐδὲ παρακαλοῦν φαίνεται τοῖς
 γεγραμμένοις· παραθέμενος γὰρ τὴν Ἀριστοτέλους ῥῆσιν τῷ πρώτῳ 10
 ἐπιχειρήματος καὶ τὴν Ἀλεξάνδρου ἐξηγήσιν, ἐόσας τὴν Ἀριστοτέλην
 καὶ τὴν Ἀλεξάνδρου κεχώρηκε, λέγων ὅτι ἐπαγγεῖλαμενος δεῖξαι ὡς
 ἐκ ἐστὶ τῇ περιφερεῖ γραμμῇ ἡ εὐθεία ἐναντία, ὅθεν δεδεικνύει φαί-
 νει. τὸτο δὲ ὅτε Ἀριστοτέλης ὅτε Ἀλεξάνδρος ἐπηγγεῖλαντο
 δεκνύναι. . . τὸ δὲ Ἀλεξάνδρου τὴν εὐθεῖαν κίνησιν τῇ κύκλῳ 15
 παραβάλλοντος ἐν οἷς φησὶν "ἡ δὲ εὐθεῖα ἐναντία δοκεῖ τῇ κύκλῳ
 διὰ τὸ ἐκείνην μὴ δοκεῖν πανταχόθεν παρακεκλᾶσθαι, τὴν δὲ εὐθεῖαν
 ὡς ὅτι μάλιστα ἀκλαστοτάτην εἶναι πασῶν τῶν γραμμῶν· εἰ ὅν
 αὕτη μὴ ἔστιν ἐναντία τῇ κύκλῳ, ὅδ' ἂν τῶν ἄλλων τις τῶν ἡ-
 τῶν ἀντικεινῶς δοκῶν αὐτῇ," ὅτος νομίσας τὴν εὐθεῖαν τῷ κύ- 20
 κλῳ συγκρίνει, καὶ μεταγράφειν ἐτόλμησε τὴν Ἀλεξάνδρου λέ-
 ξιν ἐν οἷς ἔγραψεν· "μάλιστα δέ, φησὶν, ἡ εὐθεῖα ἀντικεινῶς δο-
 κεῖ τῷ κύκλῳ," καίτοι ἐκεῖνος τῇ κυκλοτερεῖ γράψαντος, ὡς καὶ
 τὰ ἐφεξῆς δηλοῖ. καὶ γὰρ ἀπὸ τῶν γραμμῶν ἡ ἐπιχειρήσις, ἀλλ'
 ἐπὶ τῶν κινήσεων ἐρρέθη, καὶ τὸ ἀκλαστον καὶ κεκλασμένον ἀπὸ μὲν 25
 τῶν γραμμῶν, ἐπὶ δὲ τῶν κινήσεων εἶρη) ὑπὸ τῷ Ἀλεξάνδρῳ, ὡς
 δηλοῖ τὸ ἐπαχθέν. εἰ ὅν αὕτη μὴ ἔστιν ἐναντία τῇ κύκλῳ, ἀλλ'
 ὅθεν ἐκ τῆς εὐθεῖας γραμμῆς μὴ εἶναι ἐναντίαν τῷ γραμμικῷ
 κύκλῳ νομίζει περαίνεσθαι τὴν ἀπόδειξιν ὁ Ἀλεξάνδρος, ἵνα καὶ 30
 ἐπηγγεῖλατο τὸτο δεῖξαι. καὶ γὰρ αἱ γραμμαὶ ἐναντία, ἀλλ'
 αἱ κινήσεις ὅς δὲ δυνατόν) ἐναντία εἶναι διὰ τὸ ἐπ' εὐθείας τῇ ἐπ'
 εὐθείᾳ ἀντικεινῶς καὶ ἐν ἐνὶ ἐναντίον εἶναι . . . καὶ διὰ τὸτο καὶ τῷ
 Ἀλεξάνδρῳ μέμφει) εἰπόντι ὅτι εἴπερ εἴη ἐναντίον τὸ κοῖλον τῷ
 κυρτῷ ἐπὶ μᾶς γραμμῆς θεωρούμενον, αὕτη ἂν εἴη ἐναντία αὐτῇ
 ἢ γραμμῇ. καίτοι εἰ τὸ κοῖλον καὶ τὸ κυρτὸν ὁ Ἀριστοτέλης καὶ τὴν 35
 διάζωσιν ἔλαβε, καθ' ἣν ἡ κύκλῳ κίνησις γίνετο, ἀπλάτῃς δὲ
 αὕτη, δηλονότι καλῶς καὶ ὁ Ἀλεξάνδρος εἴρηκεν· ὅ γὰρ περὶ τούτου
 τῷ κοίλῳ καὶ κυρτῷ ὅτε ὁ Ἀλεξάνδρος ὅτε ὁ Ἀριστοτέλης εἰρήκασιν
 τὸ ἐν ἄλλῳ καὶ ἄλλῳ πέρατι τῷ σφαιρικῷ σώματος ὄντος, ἀλλὰ 40
 τῶν ἐν τῇ γραμμῇ διαζώσεων, καθ' ἣν ἡ κύκλῳ κίνησις ἐπιτε-
 λείετο. . . ὅτω μὲν ὅ γὰρ ὁ χρηστὸς ὅτος μᾶλλον τὸς πολλὰς λόγους τὸς
 ἀντιλέγοντας τῷ πρώτῳ τῶν ἐπιχειρημάτων συνέγραψεν. ἰδω-
 μεν δὲ ὅπως καὶ πρὸς τὸν δεύτερον ὑπαντᾷ λόγον. τὸ τοῖνον Ἀρι-
 στοτέλης ἐκ τῶν προειρημένων ἔχοντος ὅτι ἐναντία καὶ τόπον εἰσὶ
 κινήσεις αἱ ἀπὸ ἐναντίων τόπων, καὶ ὅτι ἐναντία τόποι εἰσὶν οἱ πλεί- 45
 στω διεσπρότες, καὶ ὅτι ἡ πλείστη διάζωσις ὠρισμένη ἐστὶν ὡς περ
 καὶ ἡ ἐλαχίστη, καὶ ὅτι πᾶσα διάζωσις ὠρισμένη ἔχουσα ποσὸν τῇ
 μεταξὺ τῶν διαζώσεων εὐθείᾳ μετρεῖτο· αὕτη γὰρ μία καὶ ὠρι-

μένη ἐστὶ, διότι ἡ ἐλαχίστη ἐστὶ τῶν τὰ αὐτὰ πέρατα ἔχουσιν, αἱ
 δὲ περιφέρειαι ἀπειροὶ αἱ ἐπὶ τὰ αὐτὰ σημεία ἐπιζυγνύμεται, καὶ
 διὰ τὸτο ἀόριστοι, καὶ διὰ τὸτο τὴν μεταξὺ τῶν α' καὶ β' διάζω-
 σιν ὅχι ὀρίζουσι, καὶ διὰ τὸτο κατ' ἐκείνας ἐκ ἔσω ἢ πλείστη διάζω-
 σιν αὐτῇ, καὶ διὰ τὸτο ἐκ εἰσὶν ἐναντία τόποι οἱ τῶν α' καὶ β', καὶ διὰ
 τὸτο ἐκ εἰσὶν ἐναντία αἱ ἀπὸ α' καὶ β' κινήσεις, ἐάν ὡς ἐπὶ περ-
 φερείας καὶ μὴ ὡς ἐπ' εὐθείας γίνοντο. . . παραθέμενος πρῶτον
 τὴν Θεμισίῳ (*) παράφρασιν τῆς Ἀριστοτέλους λέξεως, εἴτα καὶ τὴν
 Ἀλεξάνδρου τῷ Ἀφροδισιεύς ἐξηγήσιν, ἵνα καὶ ταύτη δακτὴ σφά-
 καθ' ἑκατέραν ἐλέγχειν τὴν Ἀριστοτέλους δόξαν προτίθετο. καὶ δὴ τὴν
 Θεμισίῳ τὸς λέγοντας τὰς ἐπὶ τῆς περιφερείας ἐναντίας τοῦ αὐτοῦ
 ἄπορον ἐπάγει, λέγοντος τῷ μὴ ἀπείρους ἀντιτιθέναι, διότι ἀπειροὶ
 εἰσὶν αἱ περὶ τὰ ἀβ' γραφόμεναι περιφέρειαι, ὅτος διαπαῖς τὴν
 λόγον ταῖς ἀπείροις κινήσεσιν ἀπείρους ἐναντίας εἶναι λέγων. . . τὸ
 δὲ Ἀλεξάνδρου προσφύεσθαι εἰς τὸτο τὸν λόγον ἀπαγαγόντος, ἐκ
 τὸ μὴ εἶναι ὅλως ἐναντίας τὰς ἐπὶ τῆς περιφερείας διὰ τὸ μὴ πλεί-
 στων ἀλλήλων διεσπρότεται τὸ α' τῷ β' καὶ τὴν περιφέρειαν, ὡς δηλῶ
 τὸ ἀπείρους δυνατόν εἶναι γράφειν περιφερείας ἐπὶ τῷ α' καὶ β' σημείῳ
 διάφορα ἔχοντας τὰ διαστήματα, ὅτος πάλιν μακρὰ φησιν. . .
 ἀλλὰ πάντα μᾶλλον αὐτῷ συνῆκε, τὰ ὑπὸ τῷ Ἀριστοτέλει εἰρη-
 μένα καὶ τῶν αὐτῶ ἐξηγητῶν ἀγνοήσαντι. πρὸς δὲ τὸ τρίτον τῶν
 Ἀριστοτέλους ἐπιχειρημάτων ἀντεπιχειρῶν ὅτος, τὸ λέγων ὅτι καὶ
 μὴ ἐπ' ἀόριστον περιφερείας ἢ ἀντικίνησις λαμβάνηται, ὡς δυνατόν
 εἶναι ἀπείρους περιφερείας περὶ τὰ αὐτὰ σημεία περιγράφειν, ἀλλ'
 ἐπὶ μᾶς ὠρισμένης, ὅσον τὸ ἡμικυκλίον, καὶ ὕτως ἡ διάζωσις τῇ
 πρὸς τὸ δ' καὶ τὴν εὐθεῖαν μετρηθήσεται, μήτε τῶν Ἀριστοτέλους
 λόγων μήτε τῶν ἐξηγητῶν συνασπόμενος πολλὰς κατατάσσας λό-
 γους, δεκνύναι πειρώμενος ὅτι ὅς πάντες μεγέθους μέτρον εἶναι τῇ
 εὐθείᾳ ἀνάγκη ὅθεν πάσης γραμμῆς, ἀλλὰ τῶν ὁμοειδῶν μόνον
 καὶ οἷς ἂν ἐφαρμύζοι, ἐκ ἐφαρμύζει δὲ τῇ περιφερείᾳ. καὶ ὅτος
 πάντας ποιεῖ τὸς λόγους ὡς λέγοντος τῷ Ἀριστοτέλει καὶ τῶν ἐξη-
 γητῶν ὅτι τὸ τῆς περιφερείας διάστημα ὑπὸ τῆς εὐθείας μετρεῖτο. ἢ
 τάχα πάλιν ἀνάγκη διὰ τὸς ἀπείρους τῶν αὐτῶν ὑπ' αὐτῶν ἡ-
 θέτων παραγράφειν. . . καὶ γὰρ ὁ Ἀριστοτέλης ἢ τις τῶν Ἀριστο-
 τέλους ἐξηγητῶν τὴν περιφέρειαν ὑπὸ τῆς εὐθείας εἴπε μετρεῖσθαι,
 ἀλλ' ὅς συνῆκεν ὅτος ὅτι τὴν μεταξὺ τῶν περάτων διάζωσιν, ὡς
 τὸ γ' καὶ δ', ὡς Ἀριστοτέλης φησὶ, τῇ εὐθείᾳ τῇ ἐπ' αὐτὰ ἐπι-
 ζυγνυμένη λέγουσι μετρεῖσθαι, ἀλλ' ὅς τῇ περὶ αὐτὰ γραφόμενῃ
 περιφερείᾳ. ὅς μόντοι ὅτι ἡ περιφερὴς τῇ εὐθείᾳ μετρεῖτο. . . τῶν
 γὰρ καὶ ἀληθὲς ἦν, ὅς πάντοι πρὸς τὸν λόγον. . . καὶ ὁ Ἀλεξάνδρος
 ἐξηγούμενος, ἀλλὰ μὴν, φησὶ, τῷ καταμετρῶντι ἔστιν εἰρη-
 τὸ πλείστων διεσπρότες καὶ ἐναντίον τῇ εὐθείᾳ ἄρα, καὶ ἐπὶ ταύτης τὸ
 τοῖς διαστήμασιν ἔστιν ἐναντίον· ἐκ ἄρα ἐπὶ τῆς περιφερείας ὅθεν ἐπὶ

(*) p. 271 a 9. ac vero in curva linea infinitae curvae lineae describi possunt a puncto A ad punctum B; unde sequeretur, quod illi motui qui fit ab A per lineam curvam infiniti motus contrarii extitissent, ii, inquam, qui ex B ad A super curva linea describerentur. Themist. f. 6.

τῷ ἡμικυκλίῳ ἐναντία κινήσεις αἱ ἐπὶ τῇ γδ' διαστήματος. ἄρα
 ἴσως τις τὴν εὐθείαν μέτρον εἴπε τῆς περιφέρειας, ἀλλ' ἐχ' τὴν
 μεταξὺ τῷ γ' καὶ δ' διάστασιν; . . . εἰπόντος δὲ τῷ Ἀλεξάνδρῳ ὅτι
 πᾶσι ἐπὶ τῷ ἡμικυκλίῳ ὡς ἐξ ἐναντίων τόπων κινούμενα, εἰ καὶ μὴ
 ἐπὶ τῆς εὐθείας καὶ, ἀλλ' ὅτι τῷ τοσούτῳ τ' μεταξὺ αὐτῶν διά-
 στασις καὶ ὅσον κατ' εὐθείαν ἀφάστει, ταύτην τὴν ἐναντίαν
 ποιεῖ, τυτέστι τὴν ἀπὸ τῶν πλείστον διαστημάτων τόπων, ὅθεν ὅπως,
 φησὶν ὅτος, τ' ἐναντίας εἶναι ἐμολογεῖν τὰς ἐπὶ τῷ ἡμικυκλίῳ ἐμ-
 παλιν γινόμενας ἐκφυγῆς, καὶ τε διὰ τὴν κύκλον ἔχουσι τ' εἶναι
 ἐναντία καὶ τε διὰ τὴν τῆς διάμετρον. καίτοι εἰ διὰ τὴν διά-
 μετρον, ὅχι ὡς ἐπὶ τῷ ἡμικυκλίῳ κινούμενα εἰσιν ἐναντία· ὅ γ' ὡς
 ἐπὶ τῷ ἡμικυκλίῳ πέρατα τὰ γδ' ἀλλήλων διαστρέφονται, ἀλλ' ὡς
 ἐπὶ τῆς εὐθείας. εἴτα τῷ Ἀλεξάνδρῳ εἰπόντος ὡς εἰ μὴ τῇ εὐθείᾳ
 πᾶσι διάστημα ἐμμετρεῖται ἀλλὰ τῇ περιφερεῖ, ὅθεν ἦν δυνατὸν λη-
 φθῆναι διαστήματα πλείστον τῷ δύναντι καὶ τῶν ἐγγύς ὄντων ποιῆσαι
 περιφέρειαν μεταξὺ μεγίστην σφῆδρα περιγράφαντας κυρτὴν περι-
 φέρειαν καὶ τῶν ἀπέμποντο διαστήτων ἐλάττωσα, ὅτος πάλιν μακρὸς
 ἀποκρίσας λόγους δευκνύναι φιλονεικῶν ὅτι καὶ ἐπὶ τῆς περιφέρειας
 ἡ ἐλάττω διάστασις ἢ καὶ τ' πανταχόθεν ἴσον ἀφαστῆναι ἔστιν, ὡς ἢ
 τὸ καὶ πρὸς τὴν ζυγόν. . . εἰ δὲ ἐπὶ τῶν περιφερειῶν ἡ διάστασις
 λαμβάνεται, δυνατὸν πλεονῶν περιφερειῶν ἐπὶ τὰ αὐτὰ σημεία
 γραφόμενων, ὡς εἶπεν ὁ Ἀλεξάνδρος, ἄλλοτε κατ' ἄλλην περι-
 φέρειαν τῆς πρὸς ἀλλήλα τῶν σημείων διαστήσεως λαμβανομένης,
 καίτοι ὡς μόνον εἶναι τ' πλείστον. ὅτος δὲ. . . προαίρει δὲ καὶ τ'
 ἐπιχειρήματα τ' δευκνύνον ὅτι καὶ ἐπὶ ἐνὸς κύκλου δύο τις κινήσεις
 λαμβάνει, τὴν μὲν ἀπὸ τῷ ε' ἐπὶ τῷ ζ' διὰ τῷ η' ἡμικυκλίῳ, τὴν
 δὲ ἀπὸ τῷ ε' ἐπὶ τῷ ζ' διὰ τῷ θ' ἡμικυκλίῳ, ὅθεν αὐτῷ ἐναντία αἱ
 κινήσεις εἰσὶ, διότι ἐκ ἀπ' ἐναντίων τόπων, ὅ γ' ὡς μόνον ἔχον-
 ται τὴν διάστασιν, — ὁ χρηστὸς ὅτος ἐθάρρησεν ὅτι τοῖς ὑπ' αὐτῷ
 ἀποκρίσας λόγους, ὡς εἶπεν ὅτι εἰ διὰ τῶν αὐτῶν ἐπιχειρή-
 ματων τῷ πρὸ αὐτῷ καὶ ὅτος περαινέ, ὅθεν ἡμᾶς πρὸς τῶτον
 ἄρτι λέγειν, ἥδη πρὸς τὴν πρὸ αὐτῷ καὶ δύναμιν ἀπαντήσαντας.
 εἰ μὲν γὰρ τῷ Θεμιστίῳ (*) εἰπέναι ὅτι τὰ αὐτὰ λεκτέον τοῖς
 ἐπὶ τῷ λόγῳ τῷ πρὸ τούτου τοῖς περὶ τῶν ἐπὶ μόνον τῷ ἡμικυκλίῳ
 κινήσεων, καὶ φησὶν ὅτι ὁ διὰ τῶν αὐτῶν ὑποθέσεων ὅτος ὁ λόγος

τῷ πρὸ αὐτῷ περαινέ. . . καὶ τῷ Θεμιστίῳ μερίσαντες ἐν τῇ πα-
 ραφράσει τὸς λόγους, καὶ ἐπὶ μὲν τῷ προτέρῳ λέγοντος ὅτι τὰ αὐτὰ
 λεκτέον τοῖς ἐπὶ τῷ πρὸ τούτου λόγοις, ἐπὶ δὲ τῷ δευτέρῳ καὶ συν-
 χωρήσῃ τις, φησὶ ταῖς ἐπὶ τῶν ἡμικυκλίῳ φοραῖς ἐναντίας εἶναι,
 ἀλλ' ὅτι τὴν ἐπὶ τῷ ὅλῳ κύκλῳ, περὶ ἧς ὁ λόγος, συγχωρήσειεν ἂν
 τις μερίζεσθαι ὡς εἰς ἐναντίας. ὅπως δὲ εἰς τὴν τῶν δύο τούτων
 ἡμικυκλίῳ ὑπόθεσιν προῆλθεν ὁ λόγος, τῷ Ἀριστοτέλει εἰρημῶ μὲν
 ἐν ταῖς ἐξηγήσεσι τῶν ἐπιχειρημάτων, ὅ γ' αἰετὸν δὲ καὶ νῦν ὑπομνή-
 σαι. τ' μὲν γὰρ πρῶτον ἐπιχειρήματα τῶν δευκνύντων ὅτι τῇ κυκλικῇ
 κινήσει ἐκ ἑξιν ἐναντία κινήσεις, καθολικώτερον ἀπὸ τῷ μᾶλλον
 ἐπιχειρεῖ λόγων, ὡς εἶπερ ἐναντία τις ἔστι, τὴν ἐπ' εὐθείας μά-
 λις ἀναγκαῖον ἐναντίαν εἶναι πρὸς τὴν κύκλῳ κίνησιν, αἱ δὲ ἐπὶ
 τῆς εὐθείας ἀλλήλαις ἀντίκεινται διὰ τὸς τόπους. τ' δὲ δευτέρον
 ἔδειξεν ὅτι αἱ ἐπὶ τῆς τυχεύσεως περιφέρειας ἀνάπαλιν γινόμενα
 κινήσεις ἐκ εἰσιν ἐναντία διὰ τ' ἀπείρους εἶναι περὶ τὰ αὐτὰ πέ-
 ρατα περιφέρειας. τ' δὲ τρίτον ἐπὶ ὡς μόνον περιφέρειας τῆς τῷ
 ἡμικυκλίῳ τὴν ὑπόθεσιν ποιησάμενον τὰ αὐτὰ συνήγαγεν. ἀπο-
 λῦθως ὅτι τ' τέταρτον τῷ δύο ἡμικυκλίῳ ὑποθέμενον συνημμένα
 καὶ ἐπὶ τούτων τὰ αὐτὰ συμβαίνειν φησὶν. συγχωρήσας δὲ τῷ
 τοῖς ὡς ἀπὸς ὅτι τῷ προβλήματος, ἐπὶ τῷ κύκλῳ σκοπεῖν ἀξιοῖ.
 ἦν γὰρ τ' προβλημα ὅτι τῇ κύκλῳ κινήσει ἐκ ἑξιν ἐναντία κινήσεις.
 εἰ δὲ ταῦτα ἀληθῆ λέγω, παντὸς οἶμαι τ' λοιπὸν συνθεῖν ἐξίν, ὅτι
 ὅτος ὁ ἀνὴρ ὅτε τῷ σκοπεῖ τῶν Ἀριστοτέλους λόγων συναρτῶν
 ὅτε τοῖς τῶν ἐξηγητῶν παρακολουθεῖ. ἀλλὰ δὴ καὶ ἐπὶ τ' ε' τῶν
 ἐπιχειρημάτων ἀναζωσάμενος, τ' τὰς ἐπὶ τῷ αὐτῷ κύκλῳ δύο
 κινήσεις ἀπὸ τῷ αὐτῷ μὲν σημαίνει ἐπὶ τ' αὐτό, ἀνάπαλιν δὲ γινο-
 μένας, τῷ τ' μὲν ἀπὸ τῷ α' διὰ τῷ β' ἡμικυκλίῳ ἐπὶ τ' α' κινεῖται,
 τ' δὲ ἀπὸ τῷ α' δι' ἑτέρῳ ἡμικυκλίῳ τῷ γ' ἐπὶ τ' αὐτῷ πάλιν τ' α',
 καὶ ταύτας δευκνύνων μὴ ὅσας ἐναντίας διὰ τ' ταύτας μὲν ἐκ τῷ αὐτῷ
 εἰς τ' αὐτῷ εἶναι, τὰς δὲ ἐναντίας ἐκ τῷ ἐναντίῳ εἰς τ' ἐναντίον,
 διαπαρήσας ὡς ἔοικε τὰς αὐτῷ ἀντιλογίας καὶ ἐσχωρήσας νῦν
 ἐν τῷ πρὸς τ' ἐναντίας κινήσεις ἐκείνας εἶναι καθόλου τὰς ἀπὸ τῶν
 ἐναντίων τόπων, καίτοι καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ἐπιχειρήμασι τούτῳ χρη-
 σάμενος τῷ Ἀριστοτέλει, τῷ ἀξιώματι καὶ διὰ τῷ τῇ κύκλῳ κινή-
 σει μὴ βυλομένη εἶναι ἐναντίαν κίνησιν, διὰ τ' μὴ εἶναι ἐν τῷ
 κύκλῳ τὸς πλείστον ἀλλήλων διαστήματος τόπους, εἰ μὴ καὶ τὴν
 διάμετρον ὀρίζοντο. λέγει ὅτι. . . τῷ τοῖς ἡμῖν ἀποδείξαι
 προκαίῳ ὡς ὅθεν λόγος τῶν κατασκευασθέντων τῇ κύκλῳ κινή-
 σει μὴ εἶναι κίνησιν ἐναντίαν ὕγιος ὑπάρχει. . . ἀλλ' εἰ δοκεῖ, καὶ
 τὰ πρὸς τ' ἔκτον, ὡς ὅτος φησὶν, ἐπιχειρήματα τούτῳ βῆδρα περι-
 κρῶσμεν, καὶ πρῶτον γε ὅτι μὴδὲ τούτῳ ἐπέστησεν, ὅτι τῷ ε' ἐπι-
 χειρήματος μέρος τῷ τῷ ἐστὶ, καίτοι τῷ Ἀλεξάνδρῳ εἰπόντος ὅτι
 προσεπιχειρήματα ἐκ περιουσίας ἐξίν. καὶ ἥδη μὲν αὐτῷ τὴν ὅλην ἐν-
 νοιαν, ὡς ἐμοὶ δυνατὸν ἦν, διασέφηναι τὴν Ἀριστοτέλους ἐξηγήματος
 τὴν λέξιν, ἀνάγκη δὲ καὶ νῦν τῶν ἐκεί βῆδρων ὑπομνήσαι, ὅτι
 μὲν τ' δεῖξαι καὶ τὰς ἐπὶ περιφέρειας καὶ τὰς ἐπὶ ἡμικυκλίῳ ἐνὸς καὶ
 τὰς ἐπὶ δύο ἡμικυκλίῳ ἐμπαλιν γινόμενας κινήσεις μὴ ὅσας
 ἐναντίας, ἐπ' αὐτῷ λοιπὸν ἐλθὼν τ' προκαίμενον, ὅτι μὴδὲ αἱ ἐπὶ ὅλην

(*) p. 271 a 13. similiter se res habet et in toto circulo, quandoquidem si unum eundemque circulum statuerimus, qui in duos semicirculos per diametrum dissecetur, velimusque motum eum qui ab H diametri extremitate exorditur et per C in Z alteram diametri extremitatem tendit, ei contrarium esse qui a Z initium sumens per T in H proficiscitur, ex hoc etiam congruum id esse videretur quod paulo ante de iis quae per semicirculum moventur dicebamus, nempe lineam contrariam dici comparatione ad rectam. sed quamvis et concedamus hos motus in semicirculo esse contrarios, congruum tamen id non est ut etiam iis qui in toto circulo fiunt contrarios differentia competat, siquidem duo illi motus qui in duobus semicirculis fiunt, in toto quidem circulo unum motum constituent. Themist. f. 6.

τῷ κύκλῳ ἀνάπαλιν γινόμενα ἐναντία εἰσίν, πρὸς ἀλλήλους δεκνύναι, καὶ δεῖξας αὐτὸ πρότερον ἀπὸ τῶν ἐναντιῶν κινήσεων ὁρισμῷ, νῦν δὲ αὐτὸ διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἐπαγωγῆς δείκνυσιν. καὶ ταῦτα ὅτι χρὴ δις διλογεῖν πρὸ ὀλίγου βηθέντα, ἀλλ' ἐκείνοις ἐντυχόντα μαθεῖν ὅτι τὴν ἀγωγὴν ἠγνόησεν ὅτος τῷ λόγῳ. . . καὶ τὴν Ἀλέξανδρον φησὶν αἰδανόμενον τῷ σαβεῖ τῆς προκειμένης ἐπιχειρήσεως πειράζον τῷ λόγῳ βοηθεῖν, ἀξιῶντα, φησί, τὰς μὲν ἐπ' εὐθείας ἐναντίας κινήσεις διὰ τὸ ἀπ' ἐναντιῶν εἰς ἐναντίας γίνεσθαι τόπους, καὶ μὴ ἐπὶ μιᾷ καὶ τῆς αὐτῆς εὐθείας γίνωνται, μηδὲν ἦν ἐναντίας εἶναι, τὰς δὲ κύκλῳ καὶ ἀνάπαλιν γινόμενας, εἴπερ ἐναντία εἶεν, ἐπὶ ἐνὸς γίνεσθαι κύκλου· ἀλογώτατον γὰρ, φησί, τὴν ἐπ' ἄλλῃ κύκλου γινόμενην κίνησιν τῇ ἐπ' ἄλλῃ ἐναντίαν εἶναι, μὴ προσεχθεὶς μηδὲ κατασκευάζων διὰ τίνα λόγον. καὶ ὅτι μὲν τῷ Ἀλέξανδρῳ τῶς ὅτι καλῶς ἐπισκῆπται, δῆλον, εἰ φυλάττει μὲν τὴν ἐναντιῶν κινήσεων ὁρισμὸν τὴν λέγοντα ἐναντίας εἶναι κινήσεις τὰς ἐξ ἐναντιῶν τόπων. id. f. 34-44.

271b ὁ Ἀλέξανδρος (*) προκεῖσθαι φησὶ περὶ τοῦ παντὸς κόσμου ζητεῖν εἰ ἀπείρος ἢ πεπερασμένος· καὶ ὅτι ἐν ἀρχῇ τοῦτο προβαλλόμενον ἀντιβάλλεται, ὅτε εἴλετο "περὶ μὲν τῆς τοῦ παντὸς φύσεως, εἴτε ἀπείρος ἐστὶ καὶ τὸ μέγεθος εἴτε πεπεράνῃ τὸν σύνολον ὄγκον, ὅσον ἐπὶ ἐπισκεπτόν" (p. 268 b 11). μέλλων δὲ τὸ πεπερασμένον αὐτὸ δεκνύναι ἐκ τοῦ μηδὲν τῶν ἀπλῶν ἐξ ὧν συνέστηκεν ἀπείρον εἶναι, ἐπειδὴ ὅτι τὴν περὶ τοῦ εἰσώματος δεκνύναι ὅτι ὅτι ἐξιν ἀπείρον, μὴ πρότερον περὶ τῆς φύσεως αὐτοῦ εἰπόντα καὶ δεῖξαντα ὅτι ἐστὶ τὸ εἰσώμα, διὰ τοῦτο μετ' ἐκείνης τὸς λόγους ἐπὶ τὸ προκεῖσθαι ἐλθὼν δεκνυσιν ὅτι καὶ τῷ μεγέθει πεπερασμένα ἐστὶ τὰ ἀπλά πάντεσσι σώματα. τῷ ὅτι προδείξας ἐκ τῶν κινήσεων ὅτι τῷ ἀπλῶν πεπεράνῃ τὰ ἀπλά πάντεσσι ὄντα, δεκνύναι δὲ νῦν καὶ τῷ μεγέθει, ἔχει πεπερασμένον ὅτι πᾶς ὁ κόσμος πεπερασμένος τῷ μεγέθει ἐστίν. ἀλλ' ὁ μὲν Ἀλέξανδρος καὶ τὴν ὅλην πραγματείαν περὶ τοῦ παντὸς κόσμου προηγουμένως εἶναι νομίζων, ἀκολούθως καὶ ταῦτα πρὸς τὴν περὶ τοῦ παντὸς θεωρίαν ἐκδέχεται. . . διὰ ταύτην (τὴν ἐναντίωσιν) οἱ μὲν ἑνα κόσμον πεπερασμένον εἴλεον, ὅσοι μὴ ἐδόχοντο τὸ ἀπείρον ἐν ἀρχῇ, ὡς Ἀριστοτέλης καὶ Πλάτων, οἱ δὲ ἐν ἀπείρῳ, ὡς Ἀναξίμανδρος ἀέρα ἀπείρον τὴν ἀρχὴν εἶναι λέγων, οἱ δὲ καὶ τῷ πλήθει ἀπείρους κόσμους, ὡς Ἀναξίμανδρος μὲν ἀπείρον τῷ μεγέθει τὴν ἀρχὴν θέμενος ἀπείρους ἐξ αὐτοῦ τῷ πλήθει κόσμους ποιεῖν δοκεῖ, Δεμόκριτος δὲ καὶ Δημόκριτος ἀπείρους τῷ πλήθει τὸς κόσμους ἐν ἀπείρῳ τῷ κενῷ καὶ ἐξ ἀπείρων τῷ πλήθει τῶν ἀτόμων συνίστασθαι φασιν. καὶ εἴη ἂν λέγων ἀρχὴν πασῶν τῶν ἐναντιώσεων τὸ ὑποθέσθαι τὸ ἀπείρον ἢ μὴ ὑποθέσθαι, ὅτι οἱ κόσμοι καὶ τὰς ἄλλας ἐναντιώσεις πάσας περιέχουσιν. καὶ μέντοι διὰ ταύτην τὴν διαφωνίαν οἱ μὲν ἀναιρῶσι τὴν γένεσιν, ἐν κρίσει πάντα ὑφίστασθαι λέγοντες, ὥσπερ Ἀναξαγόρας, οἱ δὲ ἐξ ἐνὸς πάντα γίνεσθαι λέγουσι κατ' εὐθείαν, ὡς Ἀναξίμανδρος καὶ Ἀναξίμανδρος, οἱ δὲ καὶ γένεσιν εἶναι λέγουσι καὶ ἐξ ἀλλήλων τὴν γένεσιν ποιῶσι, τὴν ἄλλαν

φθορὰν ἄλλαν γένεσιν ὁρῶντες, ὡς οἱ πεπερασμένους τὰς ἀρχὰς λέγοντες. ὅτι δὲ ἐν ταῖς ἀρχαῖς ἐλάττωσιν δοκῶν παράμα προῖσι μυριοπλάσιον φαίνεσθαι, καὶ ἐκ τῆς ἐπαγωγῆς ἐπιστάτω καὶ ἐκ τοῦ λόγου, ἐκ μὲν τῆς ἐπαγωγῆς, ὅτι Δημόκριτος ἢ ὅτις ἐν ὅτῳ ὑπόθετο, μικρὰ τινα ὑποθέμενος τὰς ἀρχὰς καὶ ἐλάττω μαγεῖται, διὰ τὸ μεγίστην δύναμιν ὡς ἀρχὰς ἔχειν, ἀμαρτύνοντες περὶ αὐτὰ, τὰ μέγιστα τῶν ἐν γεωμετρικῇ ἐκλήθησαν, τὰ τε ἐπ' ἀπείρῳ εἶναι τὰ μεγέθη διαμετρεῖται (*). id. f. 45 b.

ὅτι τὸ μεταξὺ τῶν ἀπείρων καὶ μέγιστον γραμμῶν διάστημα ἀπείρον ἐστὶν, δείκνυσιν πρῶτον σαφηνίσας πῶς ἐστὶν τὸ τοῦτο διάστημα, ὅτι τὸ "ὅτι μὴδὲν ἐξιν ἐξω λαβεῖν μέγεθος ἀπτόμενον τῶν γραμμῶν." τὸν ὅτι τὸ μεταξὺ τῶν γραμμῶν πλάτος ὅσον ἐξω λαβεῖν μέρος ἀπτόμενον αὐτῶν. ἐνδοθεν γὰρ ἐστὶ τὸ ὅλον, καὶ ἐνδοθεν ἀπτεῖ τῶν περιεχουσῶν αὐτὸ γραμμῶν. ὅπως ὅτι ἀπείρῳ εἶναι αἱ γραμμῆαι καὶ μέγιστον πῶς ἐξουσι τὸ ἐξω αὐτῶν ἀπτόμενον αὐτῶν; ὡς ἐπὶ τὸ μεταξὺ τῶν εἰς ἀπείρον ἐκταθεισῶν γραμμῶν διάστημα ἔχει μέρος τι αὐτοῦ ἐξω μέγεθος· ἐφάψεται ὅτι τὸ τοῦτο καὶ τὰς γραμμὰς περὶ τῶν, καὶ ὑπὲρ ἐσόντων ἀπείρων. εἰ ὅτι ἀπείρῳ αὐτῷ, τὸ μεταξὺ τῶν γραμμῶν διάστημα ὅσον ἐξω ἐστὶν αὐτοῦ, τὸ δὲ ἐπ' ἀπείρον ἐκταθειμένον καὶ μὴδὲν ἔχον αὐτοῦ ἐξω ὅλον ὅτι ἀπείρον ἐξιν· εἰ ὅτι ἐπ' ἀπείρον προῖον ἐστὶ πεπερασμένον ἢ, πῶς εἴχεται αὐτοῦ ἐξω. καλῶς ὅτι ἀπὸ τοῦ μὴδὲν ἔχον ἐξω αὐτοῦ μέγεθος τὸ ἐπ' ἀπείρον προῖον μεταξὺ τῶν γραμμῶν διάστημα ἐδόχασε, καὶ ἀπέδειξε ὅτι τὸ μεταξὺ τῶν γραμμῶν διάστημα ἀπείρον ὅν· τὸ ὅτι πεπερασμένον, φησί, διάστημα μεταξὺ τῶν γραμμῶν ὅν, καὶ αὐτῶν πεπερασμένων ἐστὶν μεταξὺ. ὁ μὲν Ἀλέξανδρος, ὅτι μεγέθους; φησὶν· τὸ ὅτι διάστημα μέγεθος καὶ ὅν ἐξιν, ὁ τῷ ἐκτὸς εἶναι τῶν γραμμῶν ἀπτεῖ αὐτῶν, ἀλλὰ ἀπτόμενον τε αὐτῶν καὶ ὅτι ἐκτὸς αὐτῶν τοῦτο μεταξὺ τῶν αὐτῶν διάστημα. καὶ καλῶς καὶ αὐτὸς ἐνόησε τὸ τὸ μεταξὺ διαστήματος μὴδὲν εἶναι ἐκτὸς τῶν ἀπείρων γραμμῶν· εἰ ὅτι ἢ καὶ αὐτὸ μέρος ἐκτὸς τῶν γραμμῶν, τὸ ὅτι ἐκτὸς ἐκείνῃ τὸ μεταξὺ τῶν γραμμῶν πεπερασμένον ἐμελλεν εἶναι. πλὴν ὅτι ὁ Ἀλέξανδρος ὅτι ἐκ τοῦ μὴδὲν ἐξω ἔχον νομίζει συνάγεσθαι τὸ ἀπείρῳ τὸ μεταξὺ διαστήματος, ἀλλ' ἐκ μόνου τοῦ ἀπείρου εἶναι τὸς ἐκ τοῦ κέντρου. μήποτε δὲ ὁ Ἀριστοτέλης τὴν μὲν ἐπὶ μόνου εἴλετο τὸ μὴδὲν ἐκτὸς εἶναι τὸ μεταξὺ τῶν ἐκ τοῦ κέντρου γραμμῶν διαστήματος, τὴν δὲ τὸ ἀπείρον εἶναι τὸ μεταξὺ τῶν γραμμῶν διάστημα. ὅτι ὅτι ἐπ' ἀπείρον προῖοντος μὴδὲν ἐκτὸς, τοῦτο ἀπείρον ἀνάγκη εἶναι· τὸ ὅτι πεπερασμένον καὶ ἐπ' ἀπείρον ὄντος πάντως ἐστὶν ἐκτὸς λαβεῖν. πρόδηλον δὲ τὸ μεταξὺ τῶν ἀπείρων γραμμῶν διάστημα ἀπείρα εἶναι καὶ ἐκ τῶν

(*) p. 271 b 11. hoc namque exempli gratia subverterentur mathematicae omnes disciplinae: non enim darentur magnitudines numero carentes vel eum admittentes, neque etiam unicuique magnitudini altera illi aequalis inveniretur, falsa scilicet scientia Euclidis, quam is de rebus instituit, extiteret. Themist. f. 6 b.

(*) cf. Themist. f. 6 b.

ἡ ἀπολογία τῆς τῶν γραμμῶν ἀνέξοδος αὐξάνει καὶ τὴ μεταξὺ αὐτῶν διάστημα· διὸ καὶ τὸ πεπερασμένον αἰετὶς πεπερασμένον, ὡς καὶ αὐτὸς φησιν Ἀριστοτέλης. τῷ δὲ ἀκολουθεῖ τὸ μὴ πεπερασμένον τὸ μεταξὺ ἀπειρον εἶναι. id. f. 46 b.

α. διχῶς φέρεται ἡ γραφή, ἡ μὲν "ἐτι δὲ εἰς ἐξον," ἡ δὲ "ἐτι δὲ 5 αἰετὶς." καὶ ὅλως ὅτι σαφεστέρα αὕτη· ἀνελλιπὴς γὰρ αἶμα καὶ ἡ σπειρά· ὅλως γὰρ ὅτι περὶ τῷ ἀπειρον εἶναι τὸ μεταξὺ διάστημα ἐστὶν ἡ ἀπόδειξις, ὅπερ ἀκολουθεῖ καὶ τῷ μηδὲν ἔχειν ἐκτὸς ἐπ' ἀπειρον προῖον καὶ τῷ τῷ δοθέντος εἶναι μείζον λαβεῖν. τὸ δὲ τῷ δοθέντος μείζον λαβεῖν καὶ τὴν γεωμετρικὴν εἰρημένην συνήθειαν ἔχει 10 τὸ αἰετὶς συνεμφανόμενον. id. ib.

α. εἰ ὅν τὸν ὕραν ὁρῶμεν κύκλῳ περιεφόμενον... φαίνεται δὲ ὁ ὕρανὸς κύκλῳ περιεφόμενος καὶ ἀπὸ τῶ αὐτοῦ εἰς τὸ αὐτὸ καθι- 5 ραμμένος... εἰπὼν δὲ ὅτι τὸν δὲ ὕραν ὁρῶμεν κύκλῳ περιεφόμενον... ὁ δὲ Ἀλέξανδρος κοινῶς ἐπιχειρῶν δείκνυσιν ὅτι ὅθεν 15 τοῦμα ὅτε τῶν ἀπλῶν ἔχει τῶν συνθέτων εἶναι ἂν ἀπειρον. πᾶν γὰρ τοῦμα, φησὶν, ὡς ἐπὶ τῶν ἀπλῶν λόγων, ἥτοι πυκνὸν ἐστὶν ἡ μακρὸν (ὅπερ γὰρ ταύτας τὰς διαφορὰς πᾶν σῶμα πίπτει), ταῦτα δὲ ἴσως ἀμφω πεπερασμένα ἢ ἀμφω ἀπειρα, ἢ τὸ μὲν ἀπειρόν ἐστιν αὐτῶν τὸ δὲ πεπερασμένον. ἀμφοτέρω μὲν ὅν ἀδύνατον ἀπειρα 20 εἶναι· ἔστι γὰρ πλείω σώματα ἀπειρα, ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον. τὸ γὰρ ἀπειρον πανταχῶς. ὥστε εἰ θάτερον εἴη ἀπειρον, ἢ ἂν εἴη θάτερον. ἀλλὰ καὶ τὸ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν ἀπειρῶν συγκαίμενον ἢ ἴσον ἔστιν ἑκάτερω αὐτῶν ἢ μείζον ἑκατέρω. ὁ γὰρ δὴ ἔλαττον. ἀλλ' εἰ μὲν μᾶλλον, ἀπειρον ἀπείρου μείζον ἔστι· καὶ ἀπειρον ἀπείρου διπλάσιον, 25 ἔστι αὐτῆς μέσον, εἰ δὲ μὴ ταύτης, ὅθεν τὸ κύκλῳ ὅθεν τῆς σφαίρας, εἰ δὲ μὴ μέσον, ὅθεν κέντρον, εἰ δὲ μὴ κέντρον, ὅθεν κύκλος ἢ σφαῖρα ἔστιν. ἐπιστῆσαι δὲ ἄξιον ὅτι ὁ Ἀριστοτέλης, ὡς μήπω δείξας ὅτι σφαιρικὸς ἐστὶν ὁ ὕρανός, ἢ ἡξίωσεν τοιαύτην χρῆσασθαι ἀποδείξει· καὶ γὰρ εἰ σφαιρικὸς ὁ ὕρανός ὁμοιομοιότητι, περιττόν ἐστι τὸ 30 ζητεῖν εἰ πεπερασμένος ἢ ἀπειρος. καὶ ὅλως ἔχοντες πρῶτον πεπερασμένον δεῖξαι καὶ ὕτω περὶ τῷ σχήματος ζητεῖν. id. ib.

ὁ Ἀλέξανδρος δύο φησὶν εἶναι τὰ συναγόμενα ἀποπα, τὸ τὸ 272α τε τὸ ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ τὸ ἀπειρον διάστημα διεξιέναι, ὅπερ 13. ἐσόμενον διὰ τῶ "τέμνουσά ποτε οἰδιόγηται." κύκλῳ τὴν τὰ ββ' ἢ τὸ ἀγέ' πεπερασμένον χρόνον," καὶ ἐτι μέντοι ὅτι τὸ ἀπείρου ἔστιν ἀρχή, ὅπερ δηλοῖ διὰ τῶ "ἔστιν ἀρα τις ἀρχὴ πρῶτον ἢ τὸ ἀγέ' τὴν τὰ ββ' ἔτεμεν. ἀλλ' ἀδύνατον." ὅλως δὲ ὅτι καὶ ἐκείνῳ τῷ ἀπόπῳ ἀκολουθεῖ τὸ ἀπείρου μέγεθος, ὅλον τὴν ἀγέ', ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ ἀπείρον διάστημα διεξιέναι. καὶ γὰρ τὸ ἀδύνατον ἐδείχθη ἐν τῇ Φυσικῇ. εἰ μὴ ἀρα ὁ μᾶλλον τὸτο παρῆκεν τὸ ἀδύνατον ὁ Ἀριστοτέλης (*). id. f. 48.

ἐπιστῆσαι δὲ χρὴ ὅτι καὶ ὁ Ἀλέξανδρος ὁμοιομοιότητι ὅτι ἐν τούτοις 272α ἢ πρόθεσις ἐστὶν ὁ τὸν κόσμον δεῖξαι μὴ ὅντα ἀπειρον, ἀλλὰ τὸ 20. ἐγκύκλιον σῶμα, ὅπως καὶ τῷ ῥήματι λέγων· καὶ ὅτε, φησὶν,

α. ὡς ὅθεν ὁ κόσμος· ἐν γὰρ τῆς τῶν κοσμοῦ συνθέσεως δ

(*) p. 272 a 12. nec te praetercat velim Aristotelem per a c c distantiam tantum intelligere, non autem lineam in universum. Themist. f. 7 b.

P p p

εἶπεν ὥς ἐδὲ τὸν κόσμον, εἰ ἦν ἄπειρος, κόσμον, φησί, τὸ κυκλοφορητικὸν εἶπε σῶμα, ὃ πρὸ ὀλίγου ἕρανόν εἶπεν, ὥς καὶ δεῖκνυσιν ὅτι ἔκ ἐξιν ἄπειρος ὁ κόσμος καὶ μέγεθος, προηγουμένως τὸν ἕρανόν δεῖκνυσιν πεπερασμένον· διὰ τοῦτο τὸν ἕρανόν πεπερασμένον εἶναι καὶ ὁ κόσμος πεπερασμένος· καὶ αἱ ἀπὸ τῆς κινήσεως δὲ καὶ τοῦ χρόνου ἐν ᾧ ἡ κίνησις ἐφοδοὶ τῷ ἕρανὸς εἰσὶν οἰκείαι πλείεσαι τοιαύται ἐν ταῖς παρελημμέναις, καὶ ὅλως περὶ τοῦ κυκλοφορητικῷ πρόκειται δεκνύναι (*). id. ib.

272^a ταῦτα ἔν δειξαι βυλόμενος ἐναργῶς πρῶτον μὲν δύο γραμμάς λαμβάνει πεπερασμένας, κινημένην τὴν ἑτέραν παρὰ τὴν ἑτέραν, καὶ δεῖκνυσιν ὅτι καὶ τε ἀμφὶ ἀντικινῶν καὶ τε ἡ ἑτέρα παρὰ μένυσαν τὴν ἑτέραν, ἐπειδὴ ἅμα ἀλλήλων ἀπολύουσιν (τὸ ᾧ χωρίζομενον χωρίζομεν χωρίζει), δῆλον ὅτι καὶ ὁ χρόνος ἔξαι πεπερασμένος, ὅταν ἀμφὶ πεπερασμένοι ὦσιν. ὅπερ παραλυπῶν, ὡς οἶμαι, προδίνειν, ἀσάφειαν πολλὴν ἐνεπαίγει τῷ λόγῳ. ἀλλ' εἰ μὲν ἀντικινῶν, ἐλάττων ὁ χρόνος ἔξαι τῆς ἀπολύσεως· εἰ δὲ μενύσης τῆς ἑτέρας ἡ ἑτέρα δὲ αὐτῆς κινεῖται, πλείων· εἰ μὲν ἄρα θάττον κινεῖται τότε κινούμενον ἥπερ ὅτε ἀντικινῶντο. ὅπως δ' ἂν ἔχοι, πεπερασμένος ἔξαι ὁ χρόνος. id. f. 48 b.

272^b καὶ τὴν λέξω ὅταν λέγῃ "εἰ ἔν ἄπειρος ὁ χρόνος ὃν ἡ πεπερασμένη ἀπολύεται κινημένη," προσυπακύνει δεῖ τὸ διὰ τῆς ἀπειροῦ· ἐφεξῆς ᾧ τὸ ἀντίστροφον ἀποδίδωσι διὰ τοῦτο "καὶ ἐν ᾧ ἡ ἄπειρος τὴν πεπερασμένην ἐκινήθη." ἐπὶ γραμμῶν δὲ τὸν λόγον διὰ τὴν ἐκθετικὴν ἐνάργειαν ἐποιήσατο, ἀντὶ τοῦ κινημένου καὶ τοῦ δὲ ὅ καὶ τὰς γραμμάς λαβύν. id. ib.

272^b καὶ τὴν ἀρχὴν τῆς λέξεως πινὲς ἀντὶ τοῦτο "ἀλλ' εἴπερ, ἐπὶ μῆκος" ἀλλ' εἴπερ, ἐπὶ θάτερα γράφουσιν, σαφές ἐραν ποῶντες τὴν ἔνοιαν. id. f. 49.

272^b ἀσάφως εἶρηται ἐν ταῖς τὸ "τέμνει ᾧ ἡ τὸ ζ'," τὴν γὰρ καλέσαντος αὐτὸς ζ', ὅτι καὶ τὸ ζ' γέγραπται, τέμνεται τὴν ε', ἡ γὰρ ὥσπερ τὴν ἀβγὴ ἐκάλεσεν, ὅτι καὶ ταύτην τέμνει τὴν ε' ἡ ἀβ'. id. ib.

272^b δεῖξας ὅτι ἔκ ἐξιν ἄπειρον τὸ κυκλοφορητικὸν σῶμα ἐκ τοῦ μὴ ἂν αὐτὸ περιελθεῖν κύκλῳ, εἴπερ ἄπειρον εἴη, τῷ τῶν ἐκ τῆς κινήσεως, νῦν ὑποθέμενος περιμέναι κύκλῳ, συνάγει ὅτι τὸ ἄπειρον ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ διελεύσετα· ὅπερ ἀδύνατον. ἐναργῶς δὲ τῷτο ἔδειξεν, ὅτι ὡς ὁ Ἀλέξανδρος οἶμαι φησί, δύο σφαίρας ὑποθέμενος, τὴν μὲν ἐντὶς καὶ περιέχουσαν, τὴν δὲ ἐντὶς καὶ περιεχομένην. id. ib.

273^a ἀνάγκη τὸ χρόνον πεπερασμένον καὶ τὸ μέγεθος πεπερασμένον εἶναι, ὃ περιελήλυθεν· ἴσον δὲ ἐστὶ τὸ τε κινούμενον καὶ τὸ διάστημα. id. ib.

ἐκ τούτου συνάγει ὅτι καὶ τὰ ἐν τῷ μεταξὺ χωρίῳ, τῷ τῶν τοῦ τε ὕδατος καὶ ὁ ἀήρ, ὠρισμένα τέ ἐστι καὶ πεπερασμένα τῷ μεγέθει. id. f. 49 b.

ἐπειδὴ δὲ τῶν σωμάτων τὰ μὲν ἐξιν ὁμοιομερῆ τὰ δὲ ἀνομοιομερῆ, ταύτην δὲ εἰπαὶ ὁμοιοβαρῆ καὶ ἀνομοιοβαρῆ, ὅθεν φησὶν, ὅθεν τῷτο διαίσει πρὸς τὴν ἀπόδειξιν τὸ ὁμοιομερὲς λαβὼν ἡ ἀνομοιομερὲς τὸ ἄπειρον· ἐπὶ τοῦ τῶν ἀνομοιομερῶν ὃ καὶ τὸ μέγεθος ἡ ἀναλογία ληφθήσετα, ἀλλὰ καὶ βάρος. id. f. 50 b.

τρίτον προλαμβάνει, ὅτι τὸ πεπερασμένον βάρος πᾶσαν πεπερασμένην διάσσει ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ. id. f. 51.

λέγει ἔν ὅτι ὅθεν τὸ ὑποθέτω χρόνον ἐλάττω, ἐν ᾧ τὸ ἄπειρον βάρος τὴν πεπερασμένην διάσσει κινεῖται, ἐκφεύγει τὴν ἀπὸ τῆς ἐλήφθη γὰρ, ἀντὶ τοῦ ληφθέντος ᾧ ἂν, ἄλλο τι πεπερασμένην μέγεθος τὴν αὐτὴν διάσσει ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ κινῆσθαι, ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ ὃν πρὸς ἕτερον τι μείζον ἐαυτοῦ βάρος τῷ τῷ ἐλαττω χρόνῳ, ἐν ᾧ τὸ ἄπειρον βάρος ἐκινεῖτο, πρὸς τὸν χρόνον τὸν μείζονα τῷ ἐλαττω, ἐν ᾧ τὸ ἐλαττον τῶν πεπερασμένων βαρῶν ἐκινεῖται ἀνάπαυαν ᾧ ἔχει τὰ βάρη πρὸς τοὺς χρόνους, ὡς εἶρηται... ἡ ἀκρίβειαν αὐτὸς εἶπε τὸ ἐλήφθη. ἐὰν ᾧ ὑποθετῇ τὸ ἄπειρον ἐν ἐλαττω χρόνῳ κινῆσθαι, αὐτῷ τῷ αὐτῷ ἄλλο ἂν τι πεπερασμένον βάρος ἐλήφθη ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ πρὸς ἕτερον μείζον ἐν ᾧ τὸ ἄπειρον... λέγει δὲ ὁ Ἀλέξανδρος ὅτι ταύτην ἐποιήσατο τὴν ἀπόδειξιν τῷ τρίτῳ τῶν προαξιωθέντων χρησάμενος τῷ τὸ πεπερασμένον βάρος ἄπασαν πεπερασμένην ἐν χρόνῳ διεξέναι πεπερασμένην καὶ ἡ λέξις, φησὶν, ὅπως ἂν ἔχοι τὸ κατὰλληλον "ἄλλο ᾧ ἂν πεπερασμένον ἐλήφθη ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ," ὅπερ ἕτερον μείζον, ἐν ᾧ πρὸς τὸ ἄπειρον αὐτὸ τῷτο. id. f. 51 b.

ἀλλ' ὅθεν ὑπόκειται τι τοῖς στοιχείοις ἄπειρον μέγεθος, ὡς Ἀναξίμανδρος καὶ Ἀναξίμενης εἶπον, ἐξ ὧς γίνετα· ἡ ᾧ ἂν ὁ φθειρομένων εἰς αὐτὸ ἐγένετο ἡ ἀνάλυσις. id. f. 52 b.

λέγει νῦν πρῶτας ὑποθέσεις τὰ ἐν τῷ ἡ τῆς Φυσικῆς Ἀκρίβειας δεδευμένα. id. ib.

τρίτον ἐπιχειρήματα προδίνειν βυλόμενος, δεκνύναι ὅτι ἀδύνατον ἔκαστον τῶν τῷ ἀνομοιομερὲς μορίων ἄπειρον εἶναι, ἐκ τῆς ἔκαστον πανταχὺ ὃν μὴ δίδοναι τοῖς λοιποῖς χώραν, πρῶτον δεικνύει ὅτι καὶ μὴ ὃν συνεχὲς ἄπειρον ἔκαστον ὑποθετῇ, ἀλλ' ἐκ διατεταμένων ἀπειρῶν τῷ πλῆθει συνεσῶς, ὡς Ἀναξαγόρας εἶπεν λέγειν, καὶ καθ' ἕκαστον εἶδος ἀπείρου τῷ πλῆθει ὁμοιομερείας, ἡ ὅς οἱ λέγοντες ἀπείρους εἶναι τῷ ἀριθμῷ κόσμους (καὶ ᾧ παρ' ἑκάστου ἀπείροι γαῖαι καὶ ὕδατα καὶ τῶν ἄλλων ἔκαστον, διότι καθ' ἕκαστον κόσμον καὶ τῶν ἔκαστον ἐστὶν), καὶ ἔγωγε τὸ ἐξ ἀπείρων τῶν ὁμοειδῶν τῶν πυρὸς μορίων ἄπειρον ἔξαι πῦρ. εἰ ἔν σῶμα μὴ ἐστὶ πάντῃ διάσσει ἔχον, ἄπειρον δὲ σῶμα τὸ πάντῃ ἐκ' ἀπείρων δεσῶς, πῶς οἶόν τε ἀνόμοια εἶναι ἄπειρα; (*) id. f. 53.

(*) p. 272 a 21. haec autem ratio congruit corpori quod in orbem convertitur quodque ad sensum moveri conspicitur. de hoc namque corpore pertractare intendit, minime autem de infinito in universum, quod moveri non possit, quemadmodum existimatur. Themist. f. 8.

(*) p. 274 b 22. transtulit autem sermonem ex corpore compositum partium in corpus simplex, tametsi corpora quaedam consimilia partium inveniuntur, quae simplicitate non sunt.

142 αἱ ὅν καὶ καὶ φύσιν πέφυκε κατεῖναι, καὶ φύσιν δὲ κατεῖναι τὸ εἰς
 3. τὸν αὐτὸν τόπον κινούμενον, εἴη ἂν ἄλλος ἴσος αὐτῷ τόπος, εἰς ὃν
 αἰσθάνεται. τὸτο δὲ ἀδύνατον· αἱ γὰρ ἀπειρον ἦν καὶ πρὸ τῷ κινήσῃ
 πᾶσι κατεῖναι τὸν τόπον... ἐπιστῆσαι δὲ ἄξιον, οἶμαι, ὅτι νῦν
 τὸν τόπον ὅχι ὡς πέρας τῷ περιέχοντος ἐνόησεν, ἀλλ' ὡς χώραν καὶ
 διαίτημα (*). id. f. 53 b.

5. ἀσάφειαν ἐνεποίησε τῷ λόγῳ μεταξὺ παρενθεῖς τὰ ἀξιώ-
 1. ματα, ἐν οἷς φησὶν "ἔγω δὲ τὸ μὴ ἴσον ἐν ἴσῳ χρόνῳ ἴσον ἀλλοῦν"
 (v. 16) καὶ τὰ ἐξῆς, καὶ ἔγω τὸ συμπέρασμα ἐπάγει διὰ τὸ "ὅτι
 ἄρα τὸ ἀπειρον ὑπ' ἐδὸς πεπερασμένῳ κινήσῃ" ἐν ἐδὸς χρόνῳ.
 καὶ τὴν αἰτίαν ἀσαφῶς ἐπήγαγεν "ἐλαττον γὰρ ἄλλο" τὸ εἰ λέγων,
 "ἐν τῷ ἴσῳ χρόνῳ, τῷ γ', ὑπὸ ἐλάττονος τῷ δ', κινήσῃ," πρὸς
 ὃ ἐλαττον, τὴν αἰτίαν τὸ εἰ τὸ ἀνάλογον ἔχον, ὅταν γένῃ ὡς τὸ δ'
 πρὸς τὸ β', ἔγω τὸ εἰ πρὸς ἄλλο· πεπερασμένον γὰρ ἔξαι τὸτο ἐν
 τῷ αὐτῷ λόγῳ γενόμενον πρὸς τὸ β', ἐν ᾧ καὶ τὸ ἀπειρον ἦν τὸ ὑπὸ
 τῷ β' κινούμενον. εἰ ὅν τὸτο ἀκολουθεῖ, εὐλόγως εἶπεν ὅτι τὸ ἀπει-
 ρον ὑπ' ἐδὸς πεπερασμένῳ κινήσῃ, καὶ τὴν αἰτίαν ἐπήγαγεν
 ἐπὶ τῷ τέλει εἰπὼν "τὸ γὰρ ἀπειρον πρὸς τὸ πεπερασμένον ἐν ἐδὸς
 λόγῳ ἔστιν." ὥστε τὴν ὅλην τὴν λόγον συναγωγὴν τοιαύτην εἶναι·
 αἱ τὸ ἀπειρον ὑπὸ πεπερασμένῳ κινήσῃ ἢ πάχει, ἔξαι τὸ ἀπειρον
 λόγος πρὸς πεπερασμένον, καὶ ὑπὸ τῷ αὐτῷ ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ πε-
 περασμένον τι καὶ ἀπειρον κινήσῃ. ἀλλὰ μὴ ταῦτα ἀδύνατα
 καὶ τὸν δευτέρον ἀναποδείκναι· ὅτι ἄρα τὸ ἀπειρον ὑπὸ πεπερασμένῳ
 πᾶσι. id. f. 54. cf. Themist. f. 11 b.

15. ἔγω ὑπὸ ἀπείρου δυνάμεως τῆς α' πεπερασμένον τι μέγεθος
 24. τὸ β' κατεῖναι ἐν τῷ γ' χρόνῳ, καὶ εἰληφθῶ τις πεπερασμένη δύνα-
 μος ἢ δ'. αὕτη δὲ ἐν τῷ γ' χρόνῳ ἐλαττον τῷ β' κινήσει· ἐλάτ-
 των γὰρ ἐστὶ τῆς α' ἀπείρου ὅσης ὅσα πεπερασμένη. ἔγω δὲ κιν-
 ούμενον ὑπὸ τῷ δ' ἐν τῷ γ' χρόνῳ ἐλαττον τῷ β' τὸ ζ'. καὶ εἰ πε-
 περασμένον ἐστὶ μέγεθος τὸ β', πεπερασμένον δὲ καὶ τὸ ζ', ἐστὶ τις
 λόγος αὐτῶν πρὸς ἄλληλα. ὃν δὲ ἔχει λόγον τὸ ζ' πρὸς τὸ β',
 τὸτο ἐχέτω ἢ δ' δύναμις πρὸς ἄλληλα πᾶσι δύναμιν πεπερασμέ-
 νην. ἔγω αὕτη ἢ ε'. ἔξαι ὅν ὡς τὸ ζ' πρὸς τὸ β', ἔγω ἢ δ' δύ-
 ναμις πρὸς τὴν ε', καὶ ὡς ἢ δ' πρὸς τὴν ε', ἔγω τὸ ζ' πρὸς τὸ β'.
 καὶ ἐπαλλάξῃ ἄρα, ὡς ἢ δ' πρὸς τὸ ζ', ἔγω ἢ ε' πρὸς τὸ β'. ἐστὶ δὲ
 ἢ δ' δύναμις τῷ ζ' κινήσει ἐν τῷ γ' χρόνῳ· ἔξαι ἄρα ἢ ε' κινή-
 σει τῷ β' ἐν τῷ γ' χρόνῳ. ἦν δὲ καὶ ἢ α' ἀπείρος τῷ β' κινή-
 σει ἐν τῷ γ' χρόνῳ· ἐν ἄρα τῷ ἴσῳ χρόνῳ κατεῖναι τὸ β' ὑπὸ τε

τῆς ἀπείρου α' δυνάμεως καὶ τῆς πεπερασμένης τῆς ε', ὅπερ ἀδύνα-
 τον. ἐκ ἄρα πείσεται τι τὸ πεπερασμένον ὑπὸ τῷ ἀπείρου. ἀσά-
 φειαν δὲ ἐνεποίησε τῇ λέξει τὸ β', ὅπερ ἢ ἀπείρος ἐκίνει δύνα-
 μος, διὰ τὸ περιέχειν ἐν αὐτῷ τὸ ζ' ἐλαττον ὃν αὐτῷ, β' προϊόντα
 ὀνομάσαι. συναγαγὼν δὲ ὅτι ἀνάγκη, εἰ τὸ πεπερασμένον ὑπὸ τῷ
 ἀπείρῳ πάχει, ἐν τῷ ἴσῳ χρόνῳ τὸ ἀπειρον καὶ τὸ πεπερασμένον ἀλ-
 λούειν τὴν αὐτὴν ἀλλοίωσιν (ὅπερ ἀδύνατον, διότι καὶ) τὸ μείζον
 ἐν ἐλάττοσι ποιεῖν, ἐπάγει "ἀλλ' αἰεὶ ὁ ληφθεὶς χρόνος ταὐτὸ ποιή-
 σει" (v. 21), ὡς εἰ ἔλεγε, καὶ ἐλάττονα ἢ μείζονα χρόνον λάβοις
 τῷ γ', τὸ αὐτὸ ποιήσει. Simpl. f. 54.

ὑποτίθει τὸ μὴ κινῶν ἀπειρον, τὸ α', τὸ δὲ κινούμενον ὑπὸ τῷ α' 275
 ἀπειρον ὃν καὶ αὐτό, τὸ β', τὸν δὲ χρόνον τὸν πεπερασμένον, ἐν ᾧ τὸ 25.
 β' ἐπαθεν ὑπὸ τῷ α', τὸν γδ', καὶ λαμβάνει μόριον τῷ β' τὸ ε'... τὸ
 γδ' ἐλαττον ἐν ἐλάττοσι πάχει· χρόνον ὑπὸ τῷ αὐτῷ ἡξίω... "εἰπεὶ
 ὅλον πέποιθε τὸ β', ἐκ ἐν ἴσῳ χρόνῳ τὸ αὐτό," τὴν αἰτίαν ἐκ ἐν ἴσῳ
 χρόνῳ κινήσει τὸ αὐτό... ὥστε ὅχι ἀπλῶς τὸ μείζον καὶ ἀπλῶς τὸ
 ἐλαττον πάχει, ἀλλὰ τὰ καὶ τὴν ἀναλογίαν τῷ χρόνῳ διηρημένα
 μείζον τε καὶ ἐλαττον. id. f. 54 b.

ἀλλ' ὁ μὴ ἀπ. χρ. ἐκ ἔχει τέλος, τὸ δὲ κεκορημένον ἔχει· τὸ μὴ 275
 γδ' ἐν ἀπείρῳ χρόνῳ πάχειν ἢ ποῦν ἐπ' ἀπειρον προϊόν ἐκ ἐρχεῖ εἰς 3.
 τέλος, ἐδὲ ῥηθεῖν ἂν πεποιθέναι ἢ πεποθέναι. id. ib.

ὁ μέντοι Ἀλέξανδρος ἐν δευτέρῳ χήματι συνάγει τὰ συμ- 275
 περάσματα ὅπως... δῆλον δὲ ὅτι ὅπου δύναται εἰς ἀμφω τὰ χή-
 ματα τὸ τε πρῶτον καὶ τὸ δευτέρον ἀναλύειν τὴν συλλογισμῶς,
 προτιμητέον εἰς τὸ πρῶτον, εἴπερ καὶ οἱ ἐν τῷ δευτέρῳ χήματι συλ-
 λογισμοὶ διὰ τῷ πρῶτῳ τελειῶν. ἢ δὲ τοιαύτη ἀνάλυσις τῷ
 λόγῳ, ἢ τὸ συμπέρασμα λαμβάνουσα καὶ προσλαμβάνουσα ἄλλη
 πρότασιν, καὶ τὸ τρίτον λεγόμενον παρὰ τοῖς Στωϊκοῖς θέμα περ-
 νεῖ, ὃ λόγος καὶ τὴν παλαιὰν τοῦτο· ἐὰν ἐκ δυοῖν τρίτον τι συ-
 ναγῇ, τὸ δὲ συναγόμενον μετ' ἄλλῃ τινὸς ἔξωθεν συναγῇ τι, καὶ
 ἐκ τῶν προτέρων δυοῖν καὶ τῷ ἔξωθεν προσληφθέντος συναγῇ
 τὸ αὐτό· οἷον διὰ τῆς λεγούσης "πάν τ' ἐν τόπῳ σῶμα αἰσθητόν" καὶ
 τῆς "ὅθεν σῶμα αἰσθητὸν ἀπειρον" καὶ τῆς προσληφθείσης τῷ τῶν
 συμπεράσματι, τῆς λεγούσης "τὸ ἔξω τῷ ὕραν ἐν τόπῳ," συνάγῃ
 τὸ μὲν ἀπειρον σῶμα ἔξω τῷ ὕραν εἶναι... διέξας ὅν ὅτι
 ἀπειρον σῶμα ἐκ ἐξω τῷ κόσμῳ, ἐξῆς προτίθησιν ὅτι ἐδὲ πε-
 περασμένον, ὅπερ καλεῖ "μέχρι τινός·" τὸ γὰρ μέχρι τινός καὶ μὴ
 ἐπὶ πάντ' ἐκτεταμένον σῶμα πεπερασμένον ἐστίν... ἐπήγαγε τὸ
 συμπέρασμα "ἐδὲν ἄρα ὅλως σῶμα τῷ ὕραν ἔξω," ὅτε νοητὸν
 40 ὅτε αἰσθητόν. εἰ μὴ γὰρ νοητόν τις λέγει τὸ ἔξω τῷ ὕραν σῶμα, ἐν
 τόπῳ αὐτὸ ποιήσει· τὸ γὰρ ἔξω καὶ εἰς τὸν τόπον σημαίνει. τὸ δὲ ἐν
 τόπῳ σῶμα πάντ' αἰσθητόν, ὡς ἡδὲ εἰρήφθη· τὰ γὰρ ἐν τόπῳ σῶ-
 ματα μετὰ τινός ἐστιν αἰσθητῆς διαφορᾶς καὶ τῶς τῆς καὶ τὴν ῥοπήν
 καθ' ἣν ἔκαστος καὶ φέρει ἐπὶ τὸν οἰκιστὸν τόπον καὶ μένει. εἰ δὲ πε-
 45 μίχεῖ ὑπὸ τῷ τόπῳ καὶ τὴν ἐπιφάνειαν ἀπὸ τῆς καὶ καὶ χρωμᾶτι
 ἐπιφάνειαν, ἐκείνῃ νοητὸν ἀλλ' αἰσθητόν ἐστιν, εἴπερ ἔξω τῷ ὕραν
 ὑποτίθει. ἀλλὰ μὴ αἰσθητὸν σῶμα ἐδὲν ἐξω τῷ ὕραν· ὅτε
 γὰρ ἀπειρον, ὡς εἰρήφθη, ὅτε πεπερασμένον, ὡς ὑποτίθει. διό

ut caro et os, quandoquidem, ut inquit Alexander, a ratione
 alienum non est, Themist. f. 11.

(*) p. 274 b 33. Alexander ait eiusmodi sermones ita invi-
 cem coniungi. cum, inquit, omne sensibile corpus vel efficiendi
 naturalem vim habet vel patiendi vel utrorumque... infini-
 tum igitur neque agere quicquam neque affici poterit, quam-
 obrem neque etiam inveniri; quo ablato, qui fieri poterit ut
 sensibile esse dicatur? nobis autem id tantum asserendum vide-
 45 tur: nempe quoniam de infinito illi sermo erat, fierique non
 poterat ut sursum vel deorsum vel in circulum moveretur, re-
 liquum erat ut ageret afficereturque. Themist. f. 11.

ὅν ἄτοπα ἀκολουθεῖ τοῖς ἔξω τῷ ὕραυ νοητὸν σῶμα ὑποτιθεμένοις, ὃν μὲν τὸ μικρόν νοητὸν ἀλλ' αἰσθητὸν αὐτὸ ποιεῖν, εἴπερ ἔξω καὶ ἐν τούτῳ ἐστίν, ὅπερ καὶ Ἀριστοτέλης ἐδήλωσε διὰ τῷ "ὥς ἐξαι αἰσθητόν" καὶ ἐκείνῳ δηλονότι νοητόν· τῷ δὲ αἰσθητὸν εἶναι τὸ μὴδὲ εἶναι ὅπως ἔπειθ', εἴπερ ὅτε ἀπειρόν ἐστιν, ὡς δέδεικται, ὅτε πεπερασμέ- 5 νον, ὡς ὑπόκειται. δύνανται δέ, φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος, μὴ ὡς ὑποτιθέμενος λέγειν τὸ "ἀλλὰ μὴ ὑδὲ μέχρι τινός," ὁ ταυτόν ἐστι τῷ ὑδὲ πεπερασμένον· δέδεικται γὰρ ὅτι πᾶν αἰσθητὸν σῶμα ἢ ἄνω ἢ κάτω ἐστίν ἢ περίε, ὡν τὸ μὲν ἄνω καὶ κάτω ἐντὸς τῷ ὕραυ, τὸ δὲ περίε αὐτὸς δὲ ὕραός. εἰ ἔν μὴδὲν ἐστὶ παρὰ ταῦτα σῶμα αἰσθη- 10 τόν, ὑδὲ ἂν ἔξω τῷ ὕραυ εἴη αἰσθητὸν σῶμα. "λογικώτερον δὲ ἐστὶν ἐπιχειρεῖν καὶ ὡδε." τὰ λογικώτερα ἐπιχειρήματα πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν πραγματικῶν λόγῳ. id. f. 55. cf. Themist. f. 12.

275 b τὸ "ὁμοιομερές ὂν" πρόσκειται. . ., ὅτι περὶ τῶν ἀπλῶν σω- 13. ματῶν ὁ λόγος ἦν· τὸ γὰρ "ὁμοιομερές ὂν" ἀντὶ τῷ ἀπλῶν πρόσκειται (*) . Simpl. f. 55 b.

275 b εὐκρίτως εἶπεν ὅτι καὶ φύσει καὶ βίᾳ τὸ ἀπειρον ἐπ' αὐτὸ κω- 13. νή, ὑπὸ ἀπείρου κωνήσεται. . . δειξας, ὁ Ἀλέξανδρος φησὶ, τὸ ἐπόμενον ἄτοπον τῷ βίᾳ κινεῖσθαι τὸ ἀπειρον, ὅτι ἀνάγκη ἔξωθεν ἄλλο ἀπειρον εἶναι τὸ κωνὴν αὐτό, νῦν δαίκνυσιν ὅτι καὶ κατὰ φύσιν 20 κωνή, τὸ αὐτὸ ἄτοπον ἔπειθ'. . . δύνανται δέ, φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος, τὰ προειρημένα καὶ πλείους ἐπιχειρήσεις εἶναι. id. f. 56.

275 b ὡς οἱ περὶ Δευκλίππον καὶ Δημόκριτον ὑπετίθεντο, πρὸ αὐτῶ 30. γεγονότες, καὶ μετ' αὐτὸν Ἐπίκουρος. ὅτοι γὰρ ἔλεγον ἀπείρους εἶναι τῷ πλήθει τὰς ἀρχάς, αἷς καὶ ἀτόμους καὶ ἀδιαίρετους ἐνόμενους καὶ ἀπαθείς διὰ τὸ νασαῖς εἶναι καὶ ἀμοίρους τῷ κενῷ· τὴν γὰρ διαίρεσιν κατὰ τὸ κενὸν τὸ ἐν τοῖς σώμασιν ὡς εἶναι γίνεσθαι, ταύτας δὲ τὰς ἀτόμους ἐν ἀπείρῳ τῷ κενῷ κεχωρισμένας ἀλλήλων καὶ διαφερέσας χήμασι τε καὶ μεγέθεσι καὶ θέσει καὶ τάξει φέρεσθαι ἐν τῷ κενῷ, καὶ ἐπικαταλαμβανέσας ἀλλήλας συγκυρῶσθαι, καὶ τὰς μὲν ἀπαπάλλασθαι 35 ὅπῃ ἂν τύχῃσι, τὰς δὲ περιπλέκεσθαι ἀλλήλαις κατὰ τὴν τῶν χημάτων καὶ μεγεθῶν καὶ θέσεων καὶ τάξεων συμμετρίαν, καὶ συμβαίνειν καὶ ὅτω τὴν τῶν συνθέτων γένεσιν ἀποτελεῖσθαι. . . ταῦτα δὲ τὰ ἐπιχειρήματα τὸ μὲν ἀτόμους ὁμοίας τὴν φύσιν ἀπείρῳ τῷ κενῷ φερο- μένας εἶναι τὰ πρῶτα χοιχεῖα, ὡς ἐδοκίμα Δευκλίππῳ καὶ Δημο- 35 κρίτῳ, ἀναίρει γενναίως. id. f. 56 b.

276 a τὸ "ἀορίστως κειμένων" ὁ Ἀλέξανδρος ἐπὶ τῶν ἀπείρων ἀκούει 21. καὶ ἐξηγεῖται ὅτως. εἰ γὰρ τις, φησὶ, μὴ ἡγήται ἡμᾶς ἀποδοδεχέ- ναι καθόλου ὅτι ὑδὲν ἐστὶ σῶμα ἐκτὸς τῷδε τῷ κόσμῳ, τῶντων ἐξ ὧν ὁ κόσμος συνέστηκεν, ὁ δέδεικται καὶ αὐτό, ἀλλὰ μόνον ἡμῶν ἡγήται 40 ὅτι λόγον γεγονέναι καὶ περὶ τῷ μὴδὲν ἀπειρον εἶναι σῶμα (τὸ γὰρ ἀπειρον λέγει τὸ ἀορίστως κείμενον, ἐπεὶ μὴδαὶ ἐστὶ τόπος ἀφω- ρισμένους τῷ ἀπείρῳ τῷ καὶ αὐτὸ ἀόριστον εἶναι ἀπειρόν γε ὂν), δειξο- μεν ἐφεξῆς ὅτι μὴδὲν σῶμα ἐκτὸς ἐστὶ τῷδε τῷ κόσμῳ, ὃ δειχθέν-

τος. ἔπειθ' ὅτι μὴδὲ κόσμους εἶναι δύνανται πλείους. μήποτε δὲ τὸ ἀορίστως κειμένων ὅτι ἀπειρον σημαίνει· ὅ γὰρ ἂν αὐτὸ πληθυν- τικῶς εἶπεν, ὅ γὰρ ἐστὶ πολλὰ ἀπειρα. ἀλλὰ καὶ τὸ "εἰ τις μὴ νομίζῃ καθόλου δεδειχθῆαι περὶ τῶν σωμάτων ὅτι ἀδύνατον ἐκτὸς εἶναι τῷ κόσμῳ τῷδε ὅτι ἂν αὐτῶν" ἐκ ἐπὶ τούτων οἶμαι λέγεσθαι ἐξ ὧν ὁ κόσμος συνέστηκεν (ὅ γὰρ ἦν τούτο καθόλου ὡς πρὸς μερικώτερα τὰ ἀορίστως κείμενα ἀντιδιαμαρτάν), ἀλλὰ περὶ ἐκείνου περὶ ὃ δειξῇ ἐφεξῆς ὅτι μὴδὲν ὅπως σῶμα ἐκτὸς ἐστὶ τῷδε τῷ κόσμῳ, ὃ δειχ- θέντος, ὡς καὶ ὁ Ἀλέξανδρος ὁμοιοποιεῖ, ἔπειθ' ὅτι μὴδὲ κόσμους εἶναι δύνανται πλείους. καὶ τὸ "ἀορίστως δὲ κειμένων" πρὸς ἀντιδιαστολὴν εἰρησθῆς νομίζω τῶν συντελεσθέντων πρὸς τὴν τῷ κόσμῳ διαίρεσιν (*). id. f. 57 b.

δαίκνυσιν αὐτὸ ὅτως. οἱ πλείους λέγοντες κόσμους ἡμᾶς αὐτοὺς εἶναι λέγουσιν, ὡς τῷ εἶδει μὲν τὸς αὐτοὺς ὄντας, ἀλλὰ μὲν δὲ μόνῳ διαφέροντας. . . εἰ δὲ ὁμῶνυμα τὰ ἐνθόνδε τοῖς ἐν ἄλλῳ κόσμῳ λέγει τις, ἀλλὰ μὴ συνώνυμα καὶ τῷ αὐτῷ εἶδος, ἀνάγκη καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν συνησόμενα ἐκείνῳ ὁμοιοῦσθαι εἶναι, ὡς ὑπετίθη, ἀλλ' ὁμῶνυμῶς λέγεσθαι κόσμους. id. f. 58 b.

τῶν συμβαινόντων ἀνάγκη φέρεσθαι ἄνω μὲν τὴν γῆν ἐν τῷ αἰετῷ κόσμῳ. . . διὰ τὸ τὸς πλείονας κόσμους, εἴπερ εἰσὶ καὶ τὰ ἔχοντα ἐφάπτεσθαι ἀλλήλων ἢ πλησιάζειν ἀλλήλοις. κατὰ μὲν τὴν λέξιν ἐκείνην τὴν λέγουσαν "τότε γὰρ συμβαινόντος ἀνάγκη φέ- ρεσθαι ἄνω μὲν τὴν γῆν ἐν τῷ αἰετῷ κόσμῳ, κάτω δὲ τὸ πῦρ," ὅτως ἐνόησα ὡς τῆς μὲν γῆς ἐν τῷ αἰετῷ κόσμῳ ἄνω φερομένης, τὸ δὲ πῦρ δὲ κάτω ἐν τῷδε τῷ κόσμῳ. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος κατὰ τὸ τῷ αἰετῷ κόσμῳ ἀκούσας λέγει ὅτι καὶ τὸ πῦρ ἐπὶ τὸ μέσον τῆς πρῶτον οἰκίσθηται τὸ ἐν τῷ αἰετῷ κόσμῳ, ἵνα ἐπὶ τὸ ἄνω ἐν τῷδε τῷ κόσμῳ κωνή. id. f. 59.

ἢ τῶν μόνον διόλγει, τῷ τὰ πόρρωθεν ἐπὶ τὸς οἰκείους τόπους κινούμενα ἀδενέερον ἀρχαῖς τῆς κινήσεως καὶ κατὰ λόγον, ὅσῳ πλεονέ- 30 τερ μῆκος τῆς ἀποστάσεως, τοσούτῳ μᾶλλον ἀδενέερον· τὸ μόνον εἶδος τῆς κινήσεως, καὶ πλείων ἢ καὶ ἐλάττω ἢ ἀνίσταται, τὸ αὐτὸ μένει. id. f. 59 b.

ὁ Ἀλέξανδρος φησιν, εἰ μὴ ἦν τις τοῖς σώμασι κίνησις κατὰ φύσιν, ἐδύνατο ἄλλα ὑπ' ἄλλων κινεῖσθαι ἐπ' ἄλλα καὶ ἄλλα πλείους ποιεῖν κόσμους τῷ μὴ ἐπὶ τὰ αὐτὰ φέρεσθαι. μήποτε δὲ

(*) p. 276 a 21. ne quispiam putet in universum absolute- que minime fuisse declaratum fieri non posse ut extra caelum corpus sit, sed de iis tantum ostensum fuisse quorum locus interminatus existit, praeter ea quae mundi ordinem ingre- diuntur. Themist. f. 13.

p. 276 a 30. "praeterea necesse est" non est alterius de- monstrationis principium, quemadmodum nonnulli existi- munt; verum dissidium commemoratum ad illorum sententiam consequi demonstrat, qui plures esse mundos affirmant. id vero hac morula consequemur, nempe cum primum explicave- rimus plures mundos non aequivoco tantum iuxtaque com- nem nominis appellationem dici, sed univoco quoque, quia et nomen et substantiae rationem eandem habent. id. ib.

(*) p. 275 b 14. infinitum medium nullum habet. haec autem ratio dialectica est, quandoquidem propria exquisitaque minime existit. Themist. f. 12 b.

ἐπὶ αὐτοῖς φερόμενα ἀποσμῆαν μᾶλλον, ἀλλ' οὐχὶ κόσμους πλείονας
ἔσθαι. id. ib.

αἱ τις ἔν τῷ τούτῳ λέγει ὅτι, ὥσπερ αὐτὰ τὰ βαρέα καὶ αὐτὰ τὰ
ῥαβδα αἰεὶ μὴ ἐκότερον ἐν ἐξῶν ἀριθμῷ δὲ πλείονα, ὅτῳ καὶ τὸ μέ-
σον, ἐφ' ὃ φέρεται τὰ βαρέα, καὶ τὸ ἑκατόν, ἐφ' ὃ φέρεται τὰ ῥαβδα,
αἰεὶ μὴ ἐν ἐξῶν ἐκότερον ἀριθμῷ δὲ πλείονα. . . αἱ τις ἔν ταῦτα
λέγει, φησὶ, ῥητόν ὅτι τὸ καθ' ἑκάστον ὃ τῷ μὲν τῶν μορίων τοιόνδε
ἔστι τῷ δὲ ἄλλοιαν, ἀλλ' ὁμοίαν. . . ἐνθάδε οὖν δέ τινας πρὸς τὴν
λήσιν τούτων φερομένους διαλύειν ὁ Ἀλέξανδρος φησιν. id. f. 60.

ἡ ἢ ὡρισμένη καὶ πλείονη αὕτη ἐστὶν ἐν κύκλῳ διάστασις, ὥς τε
ἡ πῶς τρέπον τινὰ καὶ κινήσεις εἰς ἀντικείμενα καὶ πεπερασμένα.
id. f. 61.

τὴν αἰτίαν ἄλλοι ἄλλαν ἀπολογίζονται. Ἀριστοτέλης μὲν ἂν ἀπὸ
τῆς οὐκείας ἐλότητος δυναμῶς μᾶλλον τὰ πλεονάζοντα νομίζει
καὶ τοῦτο τελευτέριον ἀπολαμβάνειν, βάρος γὰρ προδίδῃ τὴν γῆν
καὶ τὸν φέρεται πρὸς τῷ μέσῳ γινόμενῃ. Ἰππαρχος δὲ ἐν τῷ
σημειωμένῳ περὶ τῶν διὰ βαρύτητα κάτω φερομένων, ἐπὶ μὲν
τῆς ἀναρριφθείσης ἀνω γῆς τὴν ἀναρρίψασαν ἰσχύϊν, ὥς ἂν κρατῇ
τῆς τῷ ῥητομένῳ δυνάμεως, αἰτίαν εἶναι φησὶ τῆς ἀνω φορέας, καὶ
ὡς αὕτη κρατῇ, τοσούτῳ θάττον ἐπὶ τὸ ἀνω φέρεται τὸ φερόμενον·
καὶ αὐτὴν δὲ ἐκείνης πρῶτον μὲν κινεῖται ἐν ὁμοίᾳ τάξει ἀνω φέ-
ρεται, λαπὼν δὲ κάτω φέρεται χρωμένον τῇ οὐκείᾳ ῥοπῇ, παρα-
πονήσας πρὸς τῆς ἀναρριφθείσης δυνάμεως, ἐξιστῆναι δὲ μᾶλλον
τοῦτο καὶ καταφερόμενον αἰεὶ μᾶλλον θάττον φέρεται, καὶ τάχιστα
ἐπὶ ἐκείνῃ τελευτῶς ἐπιπίπτει. τὴν αὐτὴν δὲ αἰτίαν ἀποδίδωσι καὶ
τὸ ὅτι αὐτὴν ἀφαιμένῳ καὶ ἢ τῷ τούτῳ μέχρι τινὸς παραμένειν τὴν
τὴν κατωτέρω αὐτὰ δύναμιν, ἢ ἐναντιωμένην αἰτίαν γίνεσθαι τῷ
βραδύτερον κατ' ἀρχὰς φέρεται τὸ ἀφεσθῆναι. ταῦτα δὲ, φησὶν ὁ
Ἀλέξανδρος, ἐπὶ μὲν τῶν βίαις κινηθέντων καὶ βίαις μεινόμενων ἐν τῷ
κατὰ φύσιν τόπῳ ὁρθῶς ἂν λέγοιτο, ἐπὶ δὲ τῶν μὲν τὸ γινόμενον
καὶ τὸν οὐκείαν φύσιν ἐπὶ τὴν οὐκείαν αὐτοῖς τόπον ἐκείνῃ
ἐκείνῃ λέγεσθαι. περὶ δὲ τῶν βαρέων καὶ ἐναντίᾳ τῷ Ἀριστοτέλει
φησὶν ὁ Ἰππαρχος· βαρύτερα ἢ καὶ τὰ πλείονα ἀφεσθῆναι. ἀπὸ
τῶν δὲ καὶ τούτῳ τῷ Ἀλεξανδρῷ δοκεῖ· πολλοὶ γάρ, φησὶν, εὐλο-
γῶντες τὰ μεταβαλλόντα ἐκ τῆς ἐναντίας φύσεως καὶ γινόμενα
καὶ φύσιν βαρέα ἐκ τῆς φύσεως τῆς πρώτης ἔχον, ἐν τῇ πρώτῃ
καταφορῇ χερόν ἐστι γινόμενα καὶ μεταβαλλόντα ἐπὶ τὸ εἶδος τούτο
εἰς ὃ μεταβαλλόντα κάτω φέρεται, βαρύτερα αἰεὶ προϊόντα γίνεσθαι,
ὡς φιλοῦσιν ἐκ τὴν ἀπὸ τῷ κρατήσαντος αὐτὰ ἀνω τὴν ἀρχὴν
καὶ κατεστάντος κάτω φέρεται δύναμιν. ἐκ δὲ, φησὶ, καὶ εἰ τῷ
κατὰ φύσιν ἐστὶ τὸ εἶναι ἐν τῷ κάτω· διὰ ἣν τούτῳ καὶ τὰ ἐπὶ
τούτῳ γινόμενα εἴη ἂν τελευτῶς βαρέα καὶ τὸ οὐκείον καὶ τούτῳ εἶδος ἀπει-
λόμενα, ὅταν ἐν τῷ κάτω ἦδη ἦ, καὶ ἐγγυτέρω γινόμενα καὶ πλη-
ροῦντα τῷ κατὰ φύσιν τῇ ῥοπῇ τελευτήσαντα ἔχον εὐλογον προδίδῃ
καὶ ἐπιδόσιν καὶ τὸ βάρος λαμβάνειν. καὶ ἢ ἀποποιεῖται αἰετῶν
καὶ κινημένων καὶ φερομένων καὶ φύσιν θάττον κινημένων καὶ τῇ
αἰτίᾳ ἀπὸ τῷ ἀνω ἀπόστασιν λέγειν αὐτὰ, ὅτε ἤττον ἐστὶ βαρέα,
τούτῳ πᾶν· ἀναρριφθεῖσθαι ἢ τὸ διὰ βαρύτητα αὐτὰ φέρεται

κάτω. εἰ ἢ μὴ ἐπὶ πάντων ὅτως ἐγίνετο, ὥς ἂν ἦν τι ἀντιλέ-
γον· οὐδὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἀναρριφθέντων ἀνω βίαις καὶ ἐπὶ τῶν κρο-
τηθέντων ἀνω καὶ ἐπὶ τῶν μεταβαλλόντων ἐν τῷ ἀνω εἰς τι τούτων
οὐδὲ καὶ φύσιν ἐστὶ τὸ φέρεται κάτω, καὶ αὐτὸ ὁρᾷ γινόμενον. ταῦτα
πρὸς τὸν Ἰππαρχον ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ λέγει καλῶς οἶμαι, μάλιστα
ὅτι εἰ διὰ βαρύτητα ἢ ταχύτης, ὥς ἐπὶ τῆς τῶν πλεονάζοντων κινήσεως
ἔστι. γὰρ προκατασπινόμενῳ τῷ βαρυτέρῳ, ἀδύνατον ἦν βαρύ-
τερον μὴ εἶναι τὸ παρῶν, θάττον δὲ κινεῖσθαι τὸ πλεονάζον
υπάρχον. τινὲς δὲ καὶ ὅτι αἰτίον εἶναι φασι τῷ τὰ φερόμενα
πρὸς τὸ κάτω ὅσον πλεονάζοντος γίνεσθαι τῷ κάτω τοσούτῳ θάττον
φέρεται καὶ τὰ μὲν ἀνωτέρω ὄντα ὑπὸ πλείονος ἀέρος· ὅτι αἰετῶν τῷ
υποκαίμενῳ, τὰ δὲ κατωτέρω γινόμενα ὑπὸ ἐλαττοῦς, καὶ τὰ βα-
ρύτερα δὲ διὰ τούτῳ ταχύτερον φέρεται ὅτι ῥῆσιν ἐκείνα διαρεῖ τὴν
υποκαίμενον ἀέρα· ὡς ἢ τὰ ἐν ὕδατι καταφερόμενα κυφότερα
δοκεῖ τῷ ὕδατος ἀνέχοντος καὶ ἀντιπράττοντος αὐτῶν τῇ κάτω
φορᾷ, ὅτῳ καὶ τὰ ἐν ἀέρι πάχυν εὐλογον, καὶ ὅσον πλείον ὁ ὑπο-
καίμενος ἀήρ ἐστὶ, τοσούτῳ μᾶλλον ἀνεχόμενα κυφότερα δοκεῖν.
ὁμοίως δὲ καὶ τὸ πλείον πῦρ θάττον ἀνω φέρεται ὡς εὐκολώτερον
διαρεῖ τὴν υπερκαίμενον ἀέρα, καὶ ὅσον πλείον ὁ υπερκαίμενος ἀήρ,
τοσούτῳ ἀργότερον κινεῖται τὸ δὲ αὐτὸ φερόμενον· καὶ ἢ μὴ ὁμοίως
τῷ ὕδατι πέφυκεν ἔχειν ὁ ἀήρ, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς σῶμα ὡς ἐμποδίζ-
ει τῇ κινήσει τῶν δι' αὐτὸ φερομένων. εἰ δὲ τούτῳ ἀληθές, ὁ
προδίδῃ βάρος, ὡς ὁ Ἀριστοτέλης φησὶν, ἢ καὶ τὴν ταχύτητα
ἐπιδόσιν γίνεσθαι, ἀλλ' ἀναρρίψαι τῷ ἐμποδίζοντος. καλῶς δὲ ἐπέ-
στησεν ὁ Ἀλέξανδρος ὅτι καὶ τούτῳ ὅτως ἔχει, ἢ τῷ Ἀριστοτέλει
ἐπιχειρήσεις ἀνέλεγκτος μᾶναι ἢ δεκνύσας ὡρισμένους τῶν-τόπων
τῶν σωμάτων καὶ μὴ ἐπ' ἀπειρον αὐτὰ φέρεται ἐκ τῷ θάττον φέ-
ρεται τὰ ἐγγυτέρω γινόμενα τῶν οὐκείων τόπων· καὶ ἢ ἐπὶ ἀπειρον
διάστημα φερόμενον ἐδέσπετο ἐγγυτέρω γίνεσθαι, ἐδὲ ἐλάττωσιν ἢ
πλείον ὁ υποκαίμενος ἀήρ· ἀπειρος ὢν, ὥστε ἀπειρον τὸ διάστημα·
ὥς καὶ ταύτην τις αἰτίαν ἀποδέχοιτο τῆς θάττοντος πρὸς τὸ κάτω
κινήσεως, καὶ ὅτῳ δέκνεται ἐξ αὐτῆς τὸ μὴ εἰς ἀπειρον φέρεται τὰ
φερόμενα. εἰ δὲ ἀπειρὸν ὄντος τῷ διαστήματι θάττον φέρεται
πρὸς τὸ κάτω μὴ διὰ τὸ ἐλάττωσιν εἶναι τὴν υποκαίμενον ἀέρα, δη-
λονότι διὰ προδίδῃν βάρος θάττον αἰετῶσθαι· τί ἢ ἂν ἄλλο εἴη
αἰτίον ἐπὶ τῶν φύσει φερομένων καὶ μὴ βίαις, ὡς Ἰππαρχος ἔλε-
γεν; ἀμείνων δὲ, φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ φυσικωτέρα αἰτία τῷ
θάττον φέρεται τὰ ἐγγυτέρω γινόμενα τῶν οὐκείων τόπων ἢ ὑπὸ
Ἀριστοτέλει ῥηθεῖσα, τὸ προδίδῃν ἰσχύϊν τὸ βάρος καὶ τὴν κυφότητα
τούτῳ δὲ ἂν εἴποι γίνεσθαι Ἀριστοτέλης τῷ πλεονάζοντος τῷ οὐκείῳ
τόπῳ εὐκρινέστερον αἰεὶ τὸ εἶδος ἀπολαμβάνοντος, καὶ διὰ τούτῳ, εἰ
μὴ βαρὺ τυγχάνει, βαρυτέρῳ γινόμενον, εἰ δὲ καὶ φον, κυφότερον.
ἐγὼ δὲ πρῶτον μὲν αὐτὸ τούτῳ ζητῶν ἀεὶ καὶ πᾶσι πάντων λεγόν-
μενον ὁμολογεῖσθαι, πῶς ἂν καταληφθεῖται τὸ πρὸς τοῖς οὐκείῳις τό-
ποις γινόμενα θάττον φέρεται· ἔπειτα εἰ προδίδῃν βάρος ἢ κυφό-
τητας γίνεσθαι, συμβήσεται· ἐν ἀέρι καθαρῷ ὄντων, ὅταν ἀπὸ ὑψηλῆς
πύργου τις ἢ δένδρου ἢ ἀκρωρείας ἀποτόμῃ καὶ τὴν ἐκταίνῃς ἐν ἀέρι
καθελμῇ, βαρυτέρῳ φαίνεται ἢ ἐν τῷ υποκαίμενῳ τῆς γῆς ἐδάφει

ἐξ αὐτῶς τῷ καθιζήσαντος· ὅπερ πλασματώδεις δοκεῖ· εἰ μὴ ἄρα ἐπὶ τούτων ἀνεπαίσθητόν τις λόγος γίνεσθαι τὴν διαφορὰν. id. f. 61 b.

277^a τὰ στοιχειώδη σώματα ἢ κ' τὴν αὐτῶν φύσιν κινεῖ, ἢ ὑπ' 33. ἄλλῃ τινος φερόμενα, ἢ ὑπ' ἄλλῃλων ἐκθλίβεσθαι... ὅτι δὲ ὅτε τῇ ὑπ' ἄλλῃλων ἐκθλίβεται βλαβέμενα κινεῖ, δεικνύσιν ἐφεξῆς ταύτης δὲ γεγενῆσθαι τῆς δόξης μετ' αὐτὴν Στρατῶν ὁ Δαμψακη- νὸς τε καὶ Ἐπίκυρος, πᾶν σῶμα βαρύτερα ἔχει νομίζοντες καὶ πρὸς τὸ μέσον φέρεσθαι, τῷ δὲ τὰ βαρύτερα ὑφίστασθαι τὰ ἥττον βαρέα ὑπ' ἐκείνων ἐκθλίβεσθαι βία πρὸς τὸ ἄνω, ὥς εἰ τις ὑφίσταται τὴν γῆν, 10 ἐλθεῖν αὐτὸν ὑδωρ εἰς τὸ κέντρον, καὶ εἰ τις τὸ ὑδωρ, τὴν ἀέρα, καὶ εἰ τὴν ἀέρα, τὸ πῦρ... οἱ δὲ τὰ πάντα πρὸς τὸ μέσον φέρεσθαι καὶ φύσιν τακμήριον κομίζοντες τὴς γῆς ὑποσπωμένης τὸ ὑδωρ ἐπὶ τὸ κάτω φέρεσθαι καὶ τὸ ὑδάτος τὴν ἀέρα, ἀγνοοῦσι τὴν τότε αἰτία τὴν ἀντιπερὶστασιν ὕσαν· τῶν ἥδ' παχυτέρων εἰς τὴν τῶν λεπτοτέρων 15 ῥων χώραν μετατιθεμένων τὰ λεπτότερα τὴν τῶν παχυτέρων χώ- ραν μεταλαμβάνει, περιωδύμενα πρὸς τὸ κάτω διὰ τὸ μηδὲν εἶναι κενόν, μηδὲ σῶμα διὰ σώματος χωρεῖν. ἰστέον δὲ ὅτι ὁ Στρατῶν μόνος ὑδὲ Ἐπίκυρος πάντα ἔλεγον εἶναι τὰ σώματα βαρέα, καὶ φύσιν μὲν ἐπὶ τὸ κάτω φερόμενα παρὰ φύσιν δὲ ἐπὶ τὸ ἄνω, ἀλλὰ 20 καὶ ὁ Πλάτων οὕτως φερομένην τὴν δόξαν καὶ διελέγχει... καὶ ἥδ' καὶ αἱ τὰς ἀτάκτας λέγοντες εἶναι ναστάς ὕσας βαρείας ἔλεγον αὐτάς καὶ βάρος τοῖς συνθέτοις αἰτίας, ὥσπερ ἐν κεφάλῳ τὸ κενόν... ἀλλ' ὡς ἔοικε, τῷ ὄντι πρῶτος ὁ Ἀριστοτέλης τί ποτε ἔξιν ὁ τόπος ἐπιχειρήσας ζητῆναι μερικῆς ἐνοίας αὐτῷ· τῆς καὶ τὸ περιέχειν ἔξω 25 θαν καταδράξετο, καὶ διὰ τούτο πολλὰς ἐπιστάσεις ὑπεύθυνον ἐποίησε τὴν λόγον. id. f. 62 b. cf. Themist. f. 14 b.

277^b πρῶτης μὲν φιλοσοφίας λόγος τὴν Μετὰ τὰ Φυσικὰ πραγμα- 10. τείαν καλεῖ, καὶ φησιν ἔκ τε τῶν ἐκτὶ ῥηθέντων καὶ ἐκ τῶν ἐν τῷ 8' τῆς Φυσικῆς Ἀκροώσεως δεικνύσθαι ὅτι εἰς ὁ κόσμος ἐστίν... ἐν 30 δὲ τῇ Μετὰ τὰ Φυσικὰ, ὡς φησὶν Ἀλέξανδρος, δεικνύσιν ὅτι ἐν ἐστὶ τὸ κοινὸν τούτου· τῷ κοινολοφθητικῷ σώματος... ἀρεῖ δὲ ἰκανοῦς καὶ ὁ ἡμέτερος καθηγημὴν Ἀμμωνίος, ἐν ὅλῳ βιβλίῳ τούτῳ δεικνύς ὅτι ὁ τελειὸν μόνον ἀλλὰ καὶ κοινὸν αἰτίον οἶδε τὸ κόσμον ἐν θεῷ ὁ Ἀριστοτέλης. Simpl. f. 63. cf. Themist. f. 14 b.

277^b καὶ τρίτος (τόπος) ὁ τῷ μεταξὺ εἰς πλείονα διηρημένον, εἰς τε 17. ἥδ' ἐκ τῶν καὶ πᾶσιν ἐπιπολεῖ τοῖς ἐπὶ εὐθείας κινουμένοις, ὥπερ ἐστὶ πῦρ, καὶ εἰς τὰ μεταξὺ τούτου τε καὶ τῷ βαρυτέρῳ δύο σώματα, τὸν τε ἀέρα καὶ τὸ ὑδωρ... ὅτι δὲ ἐν τούτῳ τῷ κόσμῳ εἰσὶν αἶθε οἱ τύποι, καὶ ἐκ τῶν ἄλλων, δεικνύσιν οἷμαι ἐφ' ἑνὸς τῷ πυρός, ὥσπερ 40 πρότερον ἐπὶ τῆς γῆς δεικνύειν· ἀνάγκη ἥδ' ἐπὶ ἐπιπολεῖ, τυτέρι τὸ πῦρ, ἢ ἐν τούτῳ εἶναι τῷ μεταξὺ, ἢ ἔξω τούτου τῷ τύπῳ ἐν ᾧ καὶ ὁ ἄλλος ἥδ' ὁ Ἀλέξανδρος ἀκνέει, ὅς τις ἐν ἄλλῳ κόσμῳ τὸ ἔξω, ἀλλὰ ἐν τούτῳ ὁ ἥδ' αὐτὸς φησὶ λόγος καὶ ἔξω τούτου τῷ κόσμῳ καὶ... Simpl. f. 63 b.

277^b ἀλλὰ δὲ πῶμα παρὰ ταῦτα, τὸ τε βαρὺ καὶ τὸ κῆφον, ἐκ 22. τῶ... σημειῖται δὲ ἐν τούτοις ὁ Ἀλέξανδρος ὅτι καὶ τὸ αἰθέριον σῶμα στοιχεῖον εἶπεν ὁ Ἀριστοτέλης, εἰπωσ' τριῶν γ. α. τ. σ. γ.

(v. 13). ταῦτα δὲ, φησὶν, εἶπεν ἢ ὡς καὶ αὐτὸ πρὸς τὴν τῷ κόσμῳ σύστασιν τε καὶ ὅσων στοιχείων λόγον ἔχοντος, ἢ ὡς τῶν ἀπλῶν σωμάτων πάντων κοινότερον στοιχείων καλυμμένων, διότι καὶ τὸ στοιχεῖον ἀπλόστατον εἶναι βούλεται. καὶ ἐφεξῆς δὲ οὕτως συμπερασματικῶς 5 στοιχεῖα τὰ ἀπλὰ σώματα καλεῖ, καὶ ἐπὶ σαφέστερον ἀρχόμενος τὴ τρίτῃ βιβλίῳ. σωματικὰ δὲ στοιχεῖα λέγει τὰ σώματα ὅσα στοιχεῖα ἀντιδιασέλλων αὐτὰ πρὸς γὰρ τὸ εἶδος καὶ τὴν ὕλην· ἐκαστὸν ἥδ' ἐκαστὸν μὲν τῶν σωμάτων καὶ κυρίως γὰρ καὶ πρῶτως, ὁ μὲν σώματος στοιχεῖον. id. ib.

προσέθεσιν ἐπισημονικῶς ὅτι καὶ ἀδύνατον ἄλλως ἔχειν, ὥς τι 10 καὶ μόνον ἔξιν εἶς, ἀλλ' ὅδ' ἂν γέγονετο πλείους. τάχα ὁ ἄς τις εἶπεν νῦν μὲν ἓνα εἶναι, μετὰ δὲ κωλύειν καὶ πλείους γενέσθαι... τῷ ἥδ' ἡ ἀπορία συνάγει, ὅτι ἡ εἰς πλείους κόσμοι ἢ ἐνδέχεται πλείους γενέσθαι τὸς καθ' ἑκάστα. ὥσπερ ὁ Ἀλέξανδρος προσπαθεῖν ἐξ 15 τῷ "ὁρᾷ ἥδ' ἀδύνατον" τὸ ἐξ ἀνάγκης ἓνα καὶ μόνον εἶναι. ἡ δὲ ἀπορία τοιαύτη. id. f. 64.

ἀπὸ τῆς τῷ εἶδος κοινότητος τὴν ἀπορίαν κρατύνει, ἐπαίρει 20 τὸ κοινὸν οἱ μὲν χωρίζοντες ἔλεγον καὶ ἐξηρημένον, ὥσπερ καὶ οἱ Πυθαγόρειοι καὶ ὁ Σωκράτης καὶ Πλάτων, νομίζοντες δὲν πρὸ τῶν πλὴν ὁμοίων εἶναι τὸ τῆς ὁμοιότητος αὐτοῖς αἰτίον ἐξηρημένον αὐτῶν, οἱ δὲ ἀχωρίζοντες τῶν πολλῶν ὑπάρχειν, εἴτε ὅτω, φησὶν, εἴτε ἐκείνως, ἐπὶ πάντων ὁρῶμεν τὸ αὐτὸ εἶδος πλείους ἐνύκας καὶ ὁμοειδέων ὑπάρχον... ὥς καὶ ὕδατος ἢ εἰς πλείους ἢ ἐνδέχεται 25 γὰρ εἶναι, ταῦτα δὲ εἰπεῖν κόσμοι· γένος γάρ, φησὶν Ἀλέξανδρος, ἢ εἶδος ὁ κόσμος ἔξιν χωρὶς τῆς ὕλης λαμβανόμενος... τὸς δὲ τῶν Πλάτωνος φησὶν πρὸς τὸν Πλάτωνα φασὶν αὐτὸν ἀπει- νεῖσθαι, ὅτι ὅσον ἐκ τῶν παραδειγμάτων, πολλοὶ ὥφελον εἶναι 30 κόσμοι, ὥσπερ πρὸς ἑκάστην παραδειγμα πολλὰς ὁρῶμεν γινόμεναι εἰκόνας· ὁ δὲ Πλάτων ἐκ τῶν ἐν εἶναι τὸ παραδειγμα ἐκ τῶν κόσμων ἀποδεικνύει νομίζει. ταύτης δὲ καὶ Ἀλέξανδρος ἐπέτι τῆς ὑπονοίας, καὶ ἐγκαλεῖ τῷ Πλάτῳ διὰ τὸ ἐν εἶναι τὸ παραδειγμα ἓνα τὸν κόσμον λέγοντι... ὁ δὲ Ἀλέξανδρος καὶ ἄλλα προσέτι 35 ἐπιχειρήματα ὁ μόνον ὅτι ἐνδέχεται ἀλλ' ὅτι ἀνάγκη πλείους εἶναι κόσμους λέγοντα, οἷς ἐκ ἐπὶ γὰρ τὰς λύσεις, εἰ μὴ ἄρα τῷ Ἀριστοτέλει ἐπαχθησομένη καὶ ταύτας λύει νομίζει. λέγει τὸ νυν. id. f. 64 b.

ὁ Πλάτων ἔλεγον εἶναι τὰς ιδέας, δι' αἷς καὶ τὸ πλῆθος ἐν τῷ καθ' ἑκάστα. τούτου δὲ ψευδὸς· ὁ ἥδ' Πλάτων καὶ τῶν μοναδικῶν ἔλε- 40 γον εἶναι ιδέας. φησὶν ὅν ὁ Ἀριστοτέλης ὅτι αἱ παρὰ τῷ Πλάτῳ ιδέαι ἐκ εἰσάγουσι τὸ πλῆθος τῶν καθ' ἑκάστα. cod. Coisl. 166.

καὶ πλατωνικῶς ἐνταῦθα ὁ Ἀριστοτέλης· αὐτὸς ἥδ' ἐν τῷ Τῷ 45 μάλῳ φησὶ τὸν κόσμον τέλειον εἶναι ὡς ἐκ τελείων. id. ib.

δεύτερον σημειώμενον τῷ ὕδατι λέγει καθ' ὅτι καὶ τὸ πλείονος μενον ὕδατος λέγομεν· τούτου γὰρ ἐστὶ τὸ συνεχὲς ἦτοι πρὸς τὸ 50 σῶμα τῇ ἐκείνῃ περιφορᾷ τῷ παντός... καὶ καὶ τούτου τὸν ὅλον κόσμον ὕδατος λέγει. καὶ ἐστὶ καὶ τῶς πρὸ τῷ Ἀριστοτέλει τὸ ὅλον σύνθετος· πολλὰ καὶ γὰρ καὶ ὁ Πλάτων τὸν ὕδατος κόσμον καλεῖ, ὥσπερ καὶ ἐν τῷ Πλάτῳ... καὶ ἐν τῷ Τιμαίῳ. Simpl. f. 65 b.

23. κυριώτερον δὲ αἰῶνα λέγεσθαι φησιν Ἀριστοτέλης τὴν ἐλό-
 24. γησιν καὶ τελειότητα καιρῷ, τὴν συναναιρῶσαν τὸν ἀπειρον χρόνον τῷ
 πῶς ἔστιν... ἐγκύκλιον δὲ καλεῖ φιλοσοφήματα τὰ καὶ τάξιν
 ἐξ ἀρχῆς τοῖς πολλοῖς προτιθέμενα, ὥστε καὶ ἐξωτερικὰ καλῶν
 ὡς, ὡς περὶ ἀκραματικά καὶ συνταγματικά τὰ σπουδαιότερα.
 λέγει δὲ περὶ τούτου ἐν τοῖς περὶ Φιλοσοφίας. καθόλου γὰρ ἐν οἷς ἐστὶ
 π βέλτιον, ἐν τούτοις ἐστὶ τι καὶ ἀριστον. ἐπεὶ ὅν ἐστιν ἐν τοῖς ὅσοις
 ἄλλο ἄλλω βέλτιον, ἐστὶν ἄρα τι καὶ ἀριστον, ὥστε αἷν τὸ θεῖον.
 εἰ ὅν τὸ μεταβάλλον ἢ ὑπὸ ἄλλου μεταβάλλει ἢ ὑφ' ἑαυτοῦ, καὶ εἰ
 ὡς ἄλλω, ἢ κρείττονος ἢ χείρονος, εἰ δὲ ὑφ' ἑαυτοῦ, ἢ ὡς πρὸς τι
 10 χεῖρον ἢ ὡς καλλίωνος τινος ἐπιμένον, τὸ δὲ θεῖον ὅτε κρείττον τὸν
 ἔχει αὐτὸ, ὑφ' ὃ μεταβαλλήσεται (ἐκείνου γὰρ ἦν θεώτερον), ὅτε ὑπὸ
 χείρονος τὸ κρείττον πάχυν θεμῶς ἐστὶν. καὶ μέντοι εἰ ὑπὸ χείρονος,
 φαῖλον αὖ τὸ προσελάμβανεν, ὅθεν δὲ ἐν ἐκείνῳ φαῖλον. ἀλλ'
 οὐδὲν αὐτὸ μεταβάλλει ὡς καλλίωνος τινος ἐπιμένον· ὅθεν γὰρ ἐν-
 15 ὅς τι τῶν αὐτῶν καλῶν ὁδεός· εἰ μέντοι ὅθεν πρὸς τὸ χεῖρον, ὅτε
 περὶ ἄνθρωπος ἐκὼν ἑαυτὸν χεῖρον ποιῇ, μήτε δὲ ἔχει τι φαῖλον
 καὶ ὅτε ἄνθρωπος αὖ ἐκ τῆς εἰς τὸ χεῖρον μεταβολῆς προσελάβεν. καὶ
 πῶς δὲ ἀπὸ τῶν δευτέρων τῆς Πλάτωνος Πολιτείας Ἀριστοτέλης
 μετέλαβε τὴν ἀπόδειξιν... ταῦτα, ὅπερ εἶπον, πάντα ἀπ' ἀρχῆς
 20 τῆς ῥήσεως μέχρι τέλους (*) ἐπὶ τῷ κυκλοφορητικῷ σώματι
 ἐκὼν μᾶλλον ἀξιοῖ ὁ Ἀλέξανδρος, οἱ δὲ νεώτεροι τῶν ἐξηγητῶν
 πάντα ὡς ἐπὶ τῶν ἀκινήτων αἰτίων τῶν τὰ ὑράνια κοσμήτων τὰ
 ἐκὼν παρανοήσαν ἀκούσαν... ἀλλ' ὅτι μὴ τὸ ποτὶσαν καὶ τὰ
 25 πρῶτα περὶ τῶν ὑρανίων ὑπονοεῖς τὸτο μάστιχα τὸ ῥήτον
 ἐκ τ' ὅτι ἀπαύσαν δὴ κίνησιν κατὰ εὐλόγως (δ 1) καὶ τὰ συ-
 νητὴ αὐτῷ, πρόδηλον. εἰ μέντοι ὅπως ἔχει ἢ γραφῇ ὡς ἐν τισιν
 ὡς ἐν ἀντιγράφοις "καὶ ἀπαύσαν δὴ κίνησιν κατὰ εὐλόγως," ἀλλ'
 ὅτι "κατὰ," ὡς Ἀλέξανδρος δοκεῖ, καὶ τούτο καὶ τὰ πρὸ αὐτῶν πάντα
 ἀποτὴν ἀβιάτως ἐπὶ τὰ νοητὰ καὶ ἀκίνητα αἶτια καὶ ἔξω τῷ κόσμῳ
 30 λογίματα ὡς ὑπερέσθη ἀνάγειν. id. f. 67 b.
 ὁ μὲν Ἀλέξανδρος αἰεὶ πάντα τὰ ἐντεῦθεν περὶ τῶν ὑρανίων
 λέγει σωμάτων· ὅπερ εἰ συνεδρεῖ τῇ λέξει, ἀλλὰ τὰ μὴ ἐπὶ τῷ
 αὐτῷ λέγει τὰ δὲ ἐπὶ τῷ ὑρανίῳ σώματος. ἡνίκα μὲν γὰρ λέγει τὸ
 35 ὅτι ἀκίνητον, πῶς ἐνδέχεται τούτο λαβεῖν ἐπὶ τῷ ὑρανίῳ; πάλιν
 ὅτι ἐπιφέρει ὅτι πέραν ὅτι ἔχει τῆς κινήσεως, ὡς μολογῇ ὅτι περὶ
 τὸ ὑρανίῳ σώματος λέγει. πῶς δὲ πάλιν λέγει τὰ ὑράνια ἀμε-
 τήματα ἀεὶ μεταβάλλοντα, καὶ πάλιν μὴ εἶναι ἐν τόπῳ ἐν τόπῳ
 ἀκίνητα; ἀλλὰ μᾶλλον, ὡς ἔδοξε τῷ φιλοσόφῳ Ἀμμουσίῳ,
 περὶ τῶν λέγει ταῦτα τῶν κοσμήτων τὰ ὑράνια, εἰ καὶ τινὰ ἐστὶ
 40 καὶ τοῖς ὑρανίοις ἀρμόττοντα. cod. Coisl. 166.

τὰ μὲν τῶν Ἀριστοτέλους συγγραμμάτων λέγει ἀπροσμά- 279 a
 25 τικά, ὅσα πρὸς τοὺς γνησίους δηλονότι αὐτῷ μαθηταῖς ἐρρέθη, ὅσα
 ἐστὶν ἢ λογικῇ αὐτῷ πραγματεία καὶ ἢ φυσικῇ, τὰ δὲ ἑταιρικὰ,
 ὅσα πρὸς τοὺς ἑαυτοῦ φίλους ἐγράφη, τὰ δὲ ἐξωτερικὰ, ὅσα δι'
 5 ἐπιστολὰς ἔγραφε πρὸς τινας τῶν μὴ συνηθῶν αὐτῷ, ἀξέσμενος
 παρ' ἐκείνων· αὐτὸ καὶ ἐγκύκλιον λέγει, διότι γελομένων τούτων
 τοῖς ἐρωτήσασιν ὅπως ἀνεγνωσκοντο καὶ κύκλον πάντων ἱεταμέ-
 νων, ὥστε πάντες αὐτῶν ἀκούσαν ἐπ' ἴσης. ἐν τούτοις ὅν πολλοὺς
 ὁ Ἀριστοτέλης περὶ τῶν θεῶν φιλοσοφίας ἔδειξεν ὅτι τὸ θεῖον τὸ
 10 ἀκρότατον πάντων καὶ πρῶτον ὁ πρῶτος νῦν, ὅν ἐν τῇ ἀπλανεῖ ἀναγ-
 καῖον ἀμετάβαλτον εἶναι. cod. Reg. 1853. ἐγκύκλιον φησι τὰ
 ἐξωτερικά. cod. Coisl. 166.

τὸ καταδικάζει ἀπὸ τῆς καταληφθείσης ἀρχῆς, ταῦτ' σημαῖ- 279 b
 10 νον τῷ καταδικάζειν, παθητικὸν ἀπὸ ἐνεργητικῷ ῥηθέν. Simpl.
 f. 68 b.

τῶν γεγονέναι λογόντων αὐτὸν οἱ μὲν αἰδίων λέγουσιν, ὡς περὶ 279 b
 13 Ὀρφεὺς καὶ Ἡσίοδος καὶ μετ' αὐτοὺς ὁ Πλάτων, ὡς φησιν Ἀλέξαν-
 δρος. τινὲς δὲ τῶν γενητῶν λογόντων καὶ φθαρτῶν λέγουσι, οἷον
 δὲ τούτοις· οἱ μὲν γὰρ ὅτι φθαρτῶν ὡς περὶ ὅτι ἄλλο τῶν συνισταμέ-
 20 νων ἀτόμων, οἷον Σωκράτης φθειρόμενον ἀπὸ καὶ μὴ κρείττον ἀνα-
 κάμπτοντα, οἱ δὲ ἀνταλλάξιν γίνεσθαι καὶ φθίρειν λέγουσι καὶ αἰδίων
 εἶναι τὴν διαδοχὴν, ὡς περὶ Ἐμπεδοκλῆς τὴν φιλοσοφίαν καὶ τὸ νεῖκος
 παρὰ μέρος λέγων ἐκκαταστήντα τὴν μὲν συνόγειν τὰ πάντα εἰς ἓν
 καὶ φθίρειν τὸν τῷ νεῖκος κόσμον καὶ ποιεῖν ἐξ αὐτοῦ τὸ σφαῖρον, τὸ
 25 δὲ νεῖκος διακρίνειν πάλιν τὰ στοιχεῖα καὶ ποιεῖν τὸν ταῦτον κόσμον.
 ταῦτα δὲ Ἐμπεδοκλῆς σημαίνει λέγων

ἄλλοτε μὲν φιλότῃ συνερχόμεν εἰς ἓν πάντα,
 ἄλλοτε δ' αὖτ' ὅτι ἕκαστα φορέμενα νεῖκος ἔχει.
 ἢ δὲ πάλιν διαφύκτος ἐνὸς πλεόν' ἐκτελεσθῶν,
 τῇ μὲν γίνονται τε καὶ ὁ σφισιν ἔμπεδος αἰών·
 ἢ δὲ διαλλάσσοντα διάμπερες ὁδὰρ ἀλγεί,
 ταῦτα δ' αἰὲν ἔασιν ἀκίνητοι καὶ κύκλον.

καὶ Ἡράκλειτος δὲ ποτὲ μὲν πυρῶς τὸν κόσμον λέγει, ποτὲ δὲ
 ἐκ τῷ πυρὸς συνίστασθαι πάλιν αὐτὸν κατὰ τινος χρόνου περιό-
 35 δου, ἐν οἷς φησὶ "μέτρα ἀπτόμενος καὶ μέτρα σβεννύμενος." ταύ-
 της δὲ τῆς διέξεως ὕστερον ἐγένοντο καὶ οἱ Στωϊκοί. ἀλλ' ὅτι μὴ
 ἐκείνῳσαν. ὅτι δὲ οἱ θεολόγοι ὅτι ὡς ἀπὸ χρόνου ἀρχῆς ἀλλ'
 ὡς ἀπ' αἰτίας ποιητικῆς λέγουσι τὴν γένεσιν τῷ κόσμῳ, καὶ ταύ-
 την μυθικῶς ὡς περὶ καὶ ἄλλα, πρόδηλον. Ἐμπεδοκλῆς δὲ
 40 ὅτι δύο κόσμους ἐνδείκνυσι, τὸν μὲν ἡνωμένον καὶ νοητὸν τὸν δὲ δια-
 κεκριμένον καὶ αἰσθητὸν, καὶ ὅτι καὶ ἐν τούτῳ τῷ κόσμῳ τὴν ἑνωσιν
 ὁρᾷ καὶ τὴν διάκρισιν ἐν ἀλλήλοις, οἷμαι μετρίως ἐκ τῶν αὐτῶν δεδει-
 χέναι ῥημάτων. καὶ Ἡράκλειτος δὲ δι' αἰνιγματικῶν τὴν ἑαυτοῦ σο-
 45 φίαν ἐκφέρων, εἰ ταῦτα ἀπὸ δοκεῖ τοῖς πολλοῖς σημαίνει· ὁ γὰρ
 ἐκείνῳ εἰπὼν περὶ γενέσεως, ὡς δοκεῖ, τὸν κόσμον καὶ τὰδε γέγραφε
 "κόσμον τόνδε ὅτε τις θεῶν ὅτε ἀνθρώπων ἐποίησεν, ἀλλ' ἦν αἰ."
 πλὴν ὅτι ὁ Ἀλέξανδρος, βυλάμενος τὸν Ἡράκλειτον γενητὴν καὶ φθα-
 ρτὴν λέγειν τὸν κόσμον, ἄλλως ἀκούει τὸν κόσμον εἶναι· ὅτι καὶ μαχό-

(*) p. 279 a 18. Alexander ante existimavit una cum harum
 explicatione Aristotelem declarasse mundum esse aeter-
 num... Alexander vero imaginatur hoc de primo mobili ac
 de motrice causa dictum fuisse... hac itaque ratione inveni-
 mus Alexandrum duplici modo hunc sermonem intellexisse:
 mihi tamen secunda explicatio magis arridet. Themist. f. 15 b.
 d. Simpl. f. 67.

μῆνα, φησί, λέγει, ὡς ἂν τῷ δόξει· κόσμον γὰρ φησὶν ἐνταῦθα
 ὃ τήνδε λέγειν τὴν διακόσμησιν, ἀλλὰ καθόλου τὰ ὅντα καὶ τὴν τού-
 των διάταξιν, καθ' ἣν εἰς ἑκάτερον ἐν μέρει ἢ μεταβολῇ τῷ παν-
 τός, ποτὲ μὲν εἰς πῦρ ποτὲ δὲ εἰς τὴν τοιούτου κόσμον· ἢ ὅτι τοιαύτη
 τῶν ἐν μέρει μεταβολὴ καὶ ὁ τοιούτος κόσμος ἔκ ἡρξατο ποτε, 5
 ἀλλ' ἦν αἰεὶ. καὶ ταῦτα δὲ προστίθῃσιν ὁ Ἀλέξανδρος, ὅτι οἱ λέγον-
 τες ποτὲ μὲν ἔτω τὸ πᾶν ποτὲ δὲ ἄλλως ἔχειν, ἀλλοίωσιν μᾶλλον
 τῷ παντός, ἀλλ' ὃ γένεσιν καὶ φθορὰν λέγουσιν. οἱ δὲ γενητόν,
 φησί, καὶ φθορὰν λέγοντες τὸν κόσμον ὡς ὅτι ἄλλο τῶν συνηγα-
 μένων εἶναι ἂν οἱ περὶ Δημόκριτον· ὡς ὅτι ἔκαστον τῶν ἄλλων γί- 10
 νει καὶ φθαίρει κατ' αὐτὸς, ἔτω δὲ καὶ τῶν κόσμων τῶν ἀπείρων
 ἑκάστος· ὡς ὅτι ἐπὶ τῶν ἄλλων τὸ γινώμενον ὃ ταῦτα τῷ φθα-
 ρέντι, εἰ μὴ ἄρα κατ' εἶδος, ἔτω καὶ ἐπὶ τῶν κόσμων λέγουσιν. εἰ
 δὲ αἱ αἰτομαὶ αἱ αὐταὶ μένουσιν ἀπαθείς ὄσαι, δῆλον ὅτι καὶ ἔτσι
 ἀλλοίωσιν ἂν λέγοιεν τῶν κόσμων ἀλλ' ὃ φθορὰν, ὡς περ' Ἐμ- 15
 πεδοκλῆς δοκεῖ λέγειν καὶ Ἡράκλειτος· ὀλίγα ὅτι ἐκ τῶν Ἀριστο-
 τέλει περὶ Δημοκρίτου παραγραφέντων δηλώσει τὴν τῶν ἀνθρώπων
 ἐκείνων διάνοιαν. Δημόκριτος ἡγεῖται τὴν τῶν αἰθέρων φύσιν εἶναι
 μικρὰς ὑσίας, πλεῖθος ἀπαίρων, ταύταις δὲ τόπον ἄλλον ὑποτί-
 θησιν ἀπείρων τῷ μεγέθει, προσαγορεύει δὲ τὸν μὲν τόπον τοῖσδε 20
 τοῖς ὀνόμασι, τῷ τε κενῷ καὶ τῷ ὑδενί καὶ τῷ ἀπείρῳ, τῶν δὲ ὑσίων
 ἐκάστην τῷ τῷδε καὶ τῷ νασῷ καὶ τῷ ὄντι. νομίζει δὲ εἶναι ἔτω μι-
 κράς τὰς ὑσίας ὥστε ἐκφυγεῖν τὰς ἡμετέρας αἰσθήσεις, ὑπάρχειν δὲ
 αὐταῖς παντοίας μορφὰς καὶ σχήματα παντοῖα καὶ κατὰ μέγεθος δια-
 φοράν. ἐκ τούτων ἔν ᾗ καὶ καθάπερ ἐκ στοιχείων, γενῶν καὶ συγ- 25
 κρίνειν τὸς ὀφθαλμοφανεῖς καὶ τὸς αἰσθητοὺς ὄγκους. φασὶν δὲ καὶ
 φέρεσθαι ἐν τῷ κενῷ διὰ τὴν ἀνομοιωτήτα καὶ τὰς ἄλλας τὰς
 εἰρημένους διαφοράς, φερομένας δὲ ἐμπίπτειν καὶ περιτλέεσθαι πε-
 रिπλοκῇ τοιαύτην ἢ συμψεύειν μὲν αὐτὰ καὶ πλησίον ἀλλήλων
 εἶναι ποιῆ, φύσιν μέντοι μίαν ἐξ ἐκείνων κατ' ἀλήθειαν ὅδ' ἔστι 30
 ναὺν γενεῇ· νομίζῃ ὅτι εὐθεὶς εἶναι τὰ δύο ἢ τὰ πλεονα γενεῶν
 ἂν ποτε ἔν. τὸ δὲ συμμένειν τὰς ὑσίας μετ' ἀλλήλων μέχρι
 τινὸς αἰτίας τὰς ἐπαλλαγὰς καὶ τὰς ἀντιλήψεις τῶν σωμάτων·
 τὰ μὲν ὅτι αὐτῶν εἶναι σκαληνά, τὰ δὲ ἀγκυρωδῆ, τὰ δὲ ἄλλα
 ἀναρίθμους ἔχοντα διαφοράς. ἐπὶ τοσούτων ἔν χρόνον σφῶν αὐτῶν 35
 ἀντέχεσθαι νομίζει καὶ συμμένειν, ὥς ἰσχυρότερα τις ἐκ τῶν περιέχον-
 τος ἀνάγκη παραγενόμενη καὶ διασείσῃ καὶ χωρὶς αὐτὰς διασπείρῃ.
 λέγει δὲ τὴν γένεσιν καὶ τὴν ἐναντίαν αὐτῇ διάκρισιν ὃ μόνον περὶ
 ζώων, ἀλλὰ καὶ περὶ φυτῶν καὶ περὶ κόσμων καὶ συλλήβδην περὶ
 τῶν αἰσθητῶν σωμάτων ἀπάντων. εἰ τοίνυν ἢ μὲν γένεσις σύγκρισις 40
 τῶν ἀτόμων ἐστίν, ἢ δὲ φθορὰ διάκρισις, καὶ κατὰ Δημόκριτον ἀλλοίωσις
 ἂν εἴη ἢ γένεσις. καὶ ὅτι καὶ Ἐμπεδοκλῆς τὸ γινώμενον ὃ ταῦτα τῷ φθα-
 ρέντι φησὶν, εἰ μὴ ἄρα κατ' εἶδος, καὶ ὅπως τῶτον ἀλλοίωσιν ἀλλ' ὃ
 γένεσιν ὑποτιθεσθαι φησὶν Ἀλέξανδρος. ἐφιστάνει δὲ ἐν τούτοις ἔτι
 ὅτι ὕδεις τῶν παλαιῶν ἱστορεῖται φθορὰν τῷ κόσμῳ τοιαύτην λέγων 45
 ὅτι οἱ νῦν λέγουσιν, ὡς φθορὰν μὴ πάλιν ἀνακαμπτειν. id. ib.

279 ὁ Ἀφροδισίους Ἀλέξανδρος ἔχει ἔτω τὰ Πλάτωνος νοήσας
 17. ὡς ὁ Ἀριστοτέλης ἐνόησεν, ὅδε παρακαλυπθῆσας τῇ περὶ τὰς ἐν-

νοίας αὐτῶν συμφωνίᾳ, ἐξ ἀρχῆς, ὡς ἔοικε, πρὸς τὰ τῷ Πλά-
 τῶνος ὑπόπτως διατεθείς, ὡς περ' ἄλλον πρὸ ἡμῶν τινος πρὸς τὰ
 Ἀριστοτέλους, ἐκ ἀεὶ τὴν δόξαν αὐτῇ εὐθύνει ὡς περ' Ἀρι-
 στέλης, ὅδε μνημονεύειν ὅπως τῷ Πλάτωνος ὀνόματος πληρὺν ὁ-
 γάκιον, ἀλλ' αὐτὸν εἰς τὰς εὐθύναις ἔλκει τὸν Πλάτωνα... ταῦτα
 πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον εἶχον λέγειν, αἰσθάνομαι μὲν τὸν ἄνθρωπον καὶ χέ-
 ρετας ὀφθαλμῶν αὐτῷ, νομίζω δὲ καὶ αὐτῷ φίλον εἶναι τὸ τῇ ἀφ-
 θειαν προτιμᾶν. id. f. 69.

δύναμις, φησὶν Ἀλέξανδρος, τὸ ὅτι εἰ ἄλλως ἔχει ποτὲ ἔστιν
 εἰ δυνατόν ἄλλως ἔχειν" εἰρημέναι τὸ μὲν ὡς ἴσον τῷ ὅτι εἰ γὰρ 34
 μενον πρῶτον ἐφθάρη, τὸ δὲ τῷ ὅτι εἰ μὴ ἐφθάρη μὴ πῶς πρῶ-
 τερον, δύναμις δὲ ἔχει τὸ φθαίρειν τῷ τὰ ἐξ ὧν γέγονεν ὅσα
 τῆς φύσεως ταύτης. ἔστι δὲ, φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ ὅπως εἰς
 τὸ ποικίλμενον ἐπιχειρήσας. id. f. 70 b.

δοκεῖ μὲν πρὸς Ἐμπεδοκλῆν μάστιγα καὶ τὸς Πλάτωνος ἐλόγους
 τείνειν, διότι ἐξ ἀτάκτου καὶ πλημμελῆς γεγονέναι τὸν κόσμον φαί- 35
 νει Πλάτωνος εἰπόντος "παραλαβὼν ὅδ' ὁ θεὸς πᾶν ὅσον ἦ ὤρετόν
 ἔχ' ἡσυχίαν ἄγον ἀλλὰ κινούμενον πλημμελῶς καὶ ἀτάκτως ἐς
 τάδε αὐτὸ ἤγαγεν ἐκ τῆς ἀταξίας" (Tim. p. 30). ὅσα ὅν γὰρ
 τὸν καὶ ἀφθαρτον λέγοντες τὸν κόσμον τὴν γένεσιν ἔχ' ὡς ἀπὸ χρό-
 νου φασι δεῖν ἀσβεῖν, ἀλλ' ἐξ ὑποθέσεως εἰρημένην, διδασκαλίας χά-
 ριν τῆς τάξεως τῶν ἐν αὐτῷ προτέρων τε καὶ συνθετωτέρων· ἐπεὶ 40
 ὅτι τῶν ἐν τῷ κόσμῳ τὰ μὲν στοιχεῖα ἐστὶ τὰ δὲ ἐκ τῶν στοιχείων,
 ἐκ τῶν βέλων γινώμεναι τὴν τῶν διαφορὰν, καὶ ὅπως ἐκ τῶν αἰών-
 ζήρων γίνονται τὰ σύνθετα, μὴ ἀναλύσαντα τῇ ἐκποσὶ τὰ σύνθετα
 εἰς τὰ ἀπλά, καὶ σκοπεῖντα πῶς, εἰ τὰ ἀπλά καθ' αὐτὰ ἢ ἐξ
 ἀρχῆς, ἀπ' αὐτῶν ἐγγενεῖται τὰ σύνθετα, ὡς περ' ἐπὶ τῶν μα-
 θηματικῶν οἱ μαθηματικοὶ τὴν φύσιν αὐτῶν ζητῶντες τὰ σύν-
 θετα εἰς τὰ ἀπλά ἀναλύουσιν, καὶ ὅπως ἐξ ἐκείνων ἐγγενετο ἂν, ὡς 45
 ἐξ ἀρχῆς ἐγγενετο, σκοπεῖν, οἷον ὅτι τὸ τρίγωνον ἐκ τριῶν εὐθε-
 ῶν καὶ γωνίας συντιθεμένων, ὃ δὲ κύβος ἐκ τετραγώνων καὶ καὶ γωνίας
 καὶ γραμμῶν ἀλλ' ἔχει ὡς καὶ ἐπὶ πεδῶν συντιθεμένων. μὴ ποτε δὲ
 καὶ τοῖς ἄλλοις φυσικοῖς τοῖς γενητόν καὶ ἀφθαρτον δοκῶσι λέγειν τὸν
 κόσμον, ὅσοι ἐξ ἐνός ἢ δύο ἢ τεσσάρων στοιχείων προεπερχή-
 των αὐτὸν λέγουσι γεγονέναι, προσφέρει τὴν γένεσιν ὅπως ἐξηγεῖται
 ὡς εἶρη· καὶ ὅτι οἱ λέγοντες ὕδωρ ἢ ἀέρα ἢ πῦρ ἢ τὰ τέσσαρα
 τὴν ἀρχὴν, τὰ νῦν φασκόμενα σύνθετα ἀναλύσαντες ὡς ἀπλά
 φασκε τὰ ταῦτα προϋποτιθέντι, καὶ ὅπως ἐξ αὐτῶν γίνονται τὰ σύνθετα
 σκοπεῖντες, εἰ καὶ ἐξ ἀρχῆς τινὸς χρονικῆς ὁ κόσμος ἐγγενετο, ὅπως
 ἂν γενεῶν φαίεν... ἐπεὶ δὲ καὶ Πλάτων καὶ Ἐμπεδοκλῆς καὶ Ἀρι-
 σταγόρας καὶ οἱ ἄλλοι φυσικοὶ τὴν τῶν συνθέτων ἀπὸ τῶν αἰών-
 ῶν γένεσιν καὶ τὴν ἐξ ὑποθέσεως τῶν τρόπων φαίνονται παραδόντες
 ἀπὸ τῶν νῦν δρωμένων τὴν ἀνάληψιν ποιούμενοι τὴν ἐπὶ τὰ ἀπλά
 καὶ τὴν ἐκ τῶν αἰώνων σύνθεσιν ἐξεροῦντες, ὡς εἰ καὶ προεπερχή-
 τῶν χρόνῳ τὰ ἐξ ὧν γίνονται τὰ γινόμενα, ῥητέον οἶμαι πρὸς τὴν Ἀρι-
 στέλους ἐνείποντα ὅτι... ὁ γὰρ Ἐμπεδοκλῆς ὕδαν ἄλλο φησὶν εἶ-
 γένεσις ἐστὶ καὶ ἡ φθορὰ "ἀλλὰ μόνον μῆζις τε διαλλάξεις τε μνη-
 των." καὶ οἱ ἄλλοι δὲ φυσικοὶ ἔχει φθορὰν τῶν ὕδατος ἢ τῶν ἀέρος

ἢ τὴ μεταξὺ γενέσθαι τὸν κόσμον φασίν, ἀλλ' ἐνυπαρχόντων τῶν
ἐσόντων, ἐξ αὐτῶν γίνεσθαι τὰ σύνθετα καὶ εἰς αὐτὰ ἀναλύεσθαι.
id. ib.

ταῦτα πρὸς Πανοκράτην εἰρηθὶ ἀπολογούμενον ὑπὲρ Πλάτωνος
καὶ λέγοντα ὅτι γενόμενον εἶπε τὸν κόσμον ὁ Πλάτων ἐν τούτῳ
βυλάμενος, ἀλλὰ διδασκαλίας χάριν ἐφήσεν ἐκ τῆς ὕλης τῆς
πραγματικῆς καὶ τῷ εἶδους γεγενῆσθαι τὸν κόσμον, ὡς ἔχει ἐπὶ τῶν
μαθημάτων. cod. Coisl. 166.

ὁ Πανοκράτης καὶ ὁ Σπεύσιππος ἐπιχειροῦντες βοηθῆσαι τῷ
Πλάτῳ ἔλεγον ὅτι ὁ γενητὴν τὸν κόσμον ὁ Πλάτων ἐδόξαζεν
ἀλλὰ ἀγένητον, χάριν δὲ διδασκαλίας καὶ τῷ γνωρίσει καὶ παραστή-
σαι αὐτὸ ἀκριβέστερον ἔλεγε τούτῳ γενητὴν. cod. Reg. 1853.

μὲν τὸ ἀντειπεῖν τοῖς γενητὴν μὴ ἀφθαρτον δὲ λέγουσι τὸν
κόσμον, μεταβέβηκεν ἐπὶ τὸς γενητὴν μὴ αὐτόν, φθειρόμενον δὲ
καὶ πάλιν γινόμενον ἐναλλάξ λέγοντας, καὶ τούτῳ διπλοῦς, ὡς Ἐμ-
πεδοκλῆς καὶ Ἡράκλειτος ἐδόκουν λέγειν καὶ ὕστερον τῶν Στωϊκῶν
τοῖς. Simpl. f. 71 b.

ὅτω καὶ εἰ ἐκ τούτου τῷ κόσμῳ γίνετο κόσμος ἄλλος ὁ καλόμε-
νος σφαῖρος, ἢ ὡς οἱ νῦν λέγουσιν, ὁ καινός, καὶ ἐξ ἐκείνου πάλιν
ἄλλος, ἀλλοίωσις αὖ. εἴη κόσμος καὶ ὁ γένεσις ἢ φθορά. καὶ ἢ 20
πάλιν συνάγεται τὰ στοιχεῖα τούτου τῷ κόσμῳ λυόμενον τὸν σφαῖρον
καὶ κοσμοποιῶν πάλιν ἐπὶ καὶ ἐκείνῃ τῶν στοιχείων ἢ συγκριτικῇ
τῇ, καὶ ὅχι ἢ τυχεύει. id. ib.

μάλιστα δέ, φησὶν, ἀκολουθεῖν τὸ ἑκάτερον τῶν κόσμων ἀπὸ
τῶν αἰδῶν ἔχειν Ἐμπεδοκλῆν τῷ τῶ αὐτὰ αἰτία ὠρισμένα, 25
ἀπὸ ἐναντίας, τῆς γενέσεως καὶ τῆς φθορᾶς λέγοντι, τὸ νεῖκος καὶ
τὸ φιλονικία. id. ib.

τὸ ἢ μὴ γενομένην ὅχι οἷον τα εἶναι φάμεν μεταβάλλειν,
ἀναφύει ὅπως ὄν, διαφορὰς ἐξηγεῖται ὁ Ἀλέξανδρος. τὴν χωρὶς
ποιήσεως σύστασιν, ἣτις καὶ πρὸ τῷ τὸν κόσμον γενέσθαι ἢ περὶ τὸ
ἔξ ὁ κόσμος ἐγγίνεται, ὅχι οἷον τα ἢ εἰς τὸν κόσμον μεταβαλ-
λῶν αὐτοῦ γενέσεως, ἢ αὐτῆς ὁ κόσμος γένεσθαι. εἰ δὲ διὰ
ποιήσεως, ὁ ὅλον ὡς εἶχε δύναμιν ἐκείνῃ ἢ σύστασις πρὸ τῷ τὸν
κόσμον γενέσθαι ὡς κόσμος γενέσθαι. πᾶσα ἢ γένεσις ἀπὸ δυνά-
μειος ἢ ἐπεῖ. καὶ ὅταν φθαρῇ ὁ κόσμος καὶ μεταβάλλῃ πάλιν εἰς 35
τὴν ταύτην σύστασιν, μὲν δυνάμειος πάλιν εἶναι ταύτην τῇ ἐξ
αὐτῆς κόσμον γενέσθαι. δυνατόν, φησὶ, μᾶλλον ταύτων εἶναι τὸ ἢ
μὴ γενομένην. εἰ ἢ ἀγένητος καὶ αἰδῶς ἢ πρὸ τῷ γενέσθαι τὸν
κόσμον σύστασις, ἀδύνατος αὖ ἢ καὶ μεταβάλλειν. τούτῳ ἢ αὐτῷ
καὶ. ὅτω δὲ εἰδὲ ὁ κόσμος ἐγγίνεται. ἐπεὶ δὲ γέγονεν, εἰδὲ ἢ 40
πρὸ τῷ τούτῳ γενέσθαι σύστασις ἀγένητος ἢ καὶ αἰδῶς. δύναμις ἔρα
ἢ ἐκείνῃ καὶ ἐξ ἐκείνης τὰ ὑποκαίμενα αὐτῇ μεταβάλλειν, ὡς
καὶ πάλιν ἐξ αὐτῆς γενέσθαι. ὁπότερον ἢ αὐτῶν διεχθῆναι γένεσις,
ὅτι ὁ κόσμος αὐτὸς τὸ ἐξ ὁ κόσμος, δέδοικεν ἀνακαμπτοῦτα. καὶ
πάλιν οἶμαι ὅπως ἐπέβαλεν. εἰ ἢ ἀπὸ χρόνου γενητὴς ὁ κόσμος, 45
πρὸ γενέσθαι αὐτὸν αἰδῶς προὔπρχεν ἢ πρὸ αὐτῆς σύστασις, ἢ
τὴ μὴ γενομένην ἀλλ' αἰδῶς ὅταν τῷ ὁμοίως αὐτὸ ἔχειν ἢ φασ-
κει μεταβάλλειν εἰς τὸν κόσμον. δέδοικεν ἢ τούτῳ ὅτι τὰ ἐν αἰδῶ

καὶ ἀπείρῳ τῷ πρῶτον χρόνῳ μὴ μεταβάλλοντα ὅχι αὖ ἐν μετα-
βάλλοι. ταῦτα δὲ λέγει ὁ Ἀριστοτέλης ὁμοιογενόμενον λαβὼν τὸ
πάντ' ἐν μέρει χρόνῳ γινόμενον, τούτῳ δ' ἐπὶ κατ' αὐτὸν τὸ γνω-
όμενον, ἐκ μεταβολῆς γίνεσθαι τῶς, διότι εἰδὲν ἐκ τῷ μὴ ὄντος
γίνεσθαι. διὸ πολλάκις εἶπον ὅτι ἀδύνατον εἶπεῖν αἰτίαν δι' ἣν τότε
γένεσεν ἀλλὰ μὴ πρότερον ἢ ὕστερον. οἱ δὲ καθ' ἡμᾶς σφαῖρα ἀπ'
ἐρχῆς χρόνῳ γεγενῆσθαι τὸν κόσμον λέγοντες ὅτε προὔπρχεν τῶν
σύστασιν νομίζουσιν ἐξ ἧς αὖ ὁ κόσμος ἐγένετο, ὅτε καὶ μεταβα-
λῶν ὅλως γεγενῆσθαι ἀλλ' ἐκ τῷ μὴ ὄντος ὑποστήναι, μὴ δυνάμε-
νοι λέγειν δι' ἣν αἰτίαν τότε ἀλλὰ μὴ πρότερον ἢ ὕστερον ὑπέστη.
δαίξας ὅν ὁ Ἀριστοτέλης ὅτι ἀδύνατον εἶναι ὄντα γενόμενον φθαρή-
ναι καὶ μετὰ ἀνακάμπτειν, ἐπάγει ὅτι ἀπείρῳ ὄντων ἐνδέχεσθαι
μᾶλλον τούτῳ. καὶ τὴν αἰτίαν ὁ Ἀλέξανδρος προσέτιθεν. ὅτι εἰς
ὕλην τῷ κόσμῳ, φησὶν, ἢ διαλυσις αὐτῇ καὶ φθορά, ἣτις δύναμις
εἶχε τὸ γενέσθαι κόσμον, ἀλλ' εἰς ἄλλον κόσμον, ὡς ἀπείρῳ ὄντων
καὶ ἀλλήλους διαδεχομένων ὅχι ἀνάγκη πάλιν ἐπὶ τὸν αὐτὸν τὴν ἐπά-
νοδον γίνεσθαι. ὅτω δὲ ἐδόκει τοῖς περὶ Διόνυσον καὶ Δημόκριτον.
πράχουσιν. δὲ αἵματι ζητεῖν τί διετήνοχεν αὐτὴ ἢ ὑπόθεσις τῆς
ἐναλλάξ συνιστώσεως καὶ διαλυσεως, ἢ ἔλεγεν Ἀριστοτέλης εἰδὲν ἀλ-
λοῦτερον ποιεῖν ἢ αἰδῶν μὴ κατασκευάζειν τὸν κόσμον, μεταβάλ-
λῶντα δὲ τὴν μορφήν, ὡς Ἐμπεδοκλῆς ἐδόκει λέγειν. μὴ ποτε
δὲ καὶ μᾶλλον τούτῳ τοῖς περὶ Δημόκριτον προστίκει, εἴπερ Ἐμπε-
δοκλῆς μὴ διάφορα τῶν παρ' αὐτῷ κόσμων ἔλεγε τὰ εἶδη, ὡς καὶ
ἐνόμασι χρητὰς διαφοραῖς, τὸν μὲν σφαῖρον τὸν δὲ κόσμον ἰδίως κα-
λῶν, οἱ δὲ Δημοκρίτου κόσμοι εἰς ἑτέρας κόσμους μεταβάλλοντες
ἐκ τῶν αὐτῶν ἀτόμων ὄντες οἱ αὐτοὶ τῷ εἶδει γίνονται, εἰ καὶ μὴ
τῷ ἀριθμῷ. εἰ μὴ ἄρα διὰ τὸ μὴ ὑποτίθεσθαι τούτους ποιητικὰ
αἰτία ὠρισμένα, ἀλλὰ τῇ κινήσει τῶν ἀτόμων ὡς ἔτυχε γινο-
μένη συνιστᾶν τὰ ἀποτελέσματα, συμβαίνει μὴ τὰ αὐτὰ γίνεσθαι
τῶν κόσμων. εἶδη ἀλλ' ἄλλοτε ἄλλα, καὶ διὰ τούτῳ μὴ εἶναι ἀλ-
λοῦσιν ὡς ἐπ' ἐκείνων τὴν μεταβολήν, ἀλλὰ γένεσιν καὶ φθορᾶν.
καὶ τάχα εἰς τούτῳ βλέπων Ἀριστοτέλης ἔλεγεν ἐπ' ἐκείνων τὴν
αὐτὴν τάξιν καὶ σύστασιν γίνεσθαι "ὅτι τῆς διαθέσεως ἐκείνης
αἰτιῶν" τὸ ἐναντίον. ἀλλ' εἰ, ὡς φησὶν Ἀλέξανδρος, ἢ διαλυ-
σις τοῖς περὶ Δημόκριτον ὅχι εἰς ὕλην γίνεσθαι ἀλλ' εἰς ἄλλον κόσ-
μον, πῶς τοῖς ἀπείρῳ λέγουσι κόσμους τούτῳ προχωρεῖ λέγειν,
ἀλλ' ὅχι καὶ τοῖς ἑνα ἢ πλείονας; μὴ ποτε ὅν Ἀριστοτέλης τὴν
ὑπόθεσιν γυμνάζων τῶν λεγόντων γενητὴν μὴ φθαρτὴν δὲ ὅπως ὡς
μὴ ἀνακάμπτειν, ὅχι ἔλαβεν εἰς κόσμους γινόμενῃ τὴν διαλυσιν
(ταύτην ἢ ἀλλοίωσιν ἔλεγεν) ἀλλ' εἰς τὸ μὴ ὄν, καὶ τούτῳ τοῖς μὴ
ἑνα τὸν κόσμον ὑποτιθεμένους ἔλεγε μὴ προχωρεῖν. id. f. 72.

ὁ μὲν Ἀλέξανδρος φησὶν ὅτι διὰ τὸ τέλειον τῆς διαμόρφωσης 220
τούτου ἐμνημόνευσεν, ἐπεὶ εἰδὲς τούτῳ ἐδόξεσεν. ψευδὲς δὲ τούτῳ.
ὁ ἢ Πλάτων ἐν Τιμαίῳ τὸ πλημμελὲς καὶ ἀτάκτως κινούμενον
ἀγένητον εἶπε καὶ φθαρτὸν. cod. Coisl. 166. cf. Simpl. f. 72 b.

ὑποκείμενον εἰς τὸ ἢ ἐνδέχεσθαι, ὅχι τὸ ἐλλείπον τὸ ὕστερον μὴ 230
εἶναι διὰ τῆς ὑποστροφῆς προσενοῶμεν. καὶ ἔτι ὅτι ὁ τρόπος τῷ
πρώτῳ τῷ γενητῇ ἀντακείμενος. Simpl. f. 73 b.

280 α αὐτῇ· φησὶν· Ἀλέξανδρος, ἡ λέξις πᾶσα σχεδὸν δοκεῖ πᾶσι
23 μὴ οὐκ αἰσῶς κεῖσθαι ἐν τῇ τῷ ἀφθάρτῳ διαίρεσει· φθαρτὴ γὰρ τὸ ση-
μαίνον, ἀλλ' ἐκ ἀφθάρτου δι' αὐτῆς ἐκτίθεσθαι δοκεῖ. τὸ γὰρ
"ὅτι οὐ γὰρ εἴ τις ἢ ἀφ' ἧς νῦν" τοιούτων τινε φθαρτῷ τρόπῳ σημαί-
νει, καὶ δοκεῖ ταύτην σημαίνειν ἐν τῇ τῷ φθαρτῷ διαίρεσει τῇ λε-
γούσῃ "εἴτε γὰρ πρότερον ἢν τι ὑπερὸν μὴ ἐστὶν ἢ ἐνδοχὲς" μὴ εἶναι,
φθαρτὴν εἶναι φάμεν· εἴτε φθειρόμενόν τι καὶ μεταβάλλον εἴτε
μὴ" (v. 20). διὸ καὶ οἱ μὴ λέγουσιν ἐκεῖ τὴν ὀφειλόμεν γαργά-
φθαι ταύτην ἐν τῇ τῷ φθαρτῷ διαίρεσει ὡς δευτέραν γαργάφθαι
μετενεγκεῖν τὴν γραφῆα διχῶς ἀμαρτάνοντα, καὶ ὅτι μὴ ἐξω ἐτήρη-
σεν αὐτὴν ὡς διπλὴν γραφὴν, καὶ ὅτι μετήνεγκεν ἐκεῖθεν. ἄλλοι
δὲ φασιν εἶναι μὴ ἐπὶ τῷ ἀφθάρτῳ λέγειν, ταύτην δὲ σημαίνουσαν
τῇ μελλούσῃ λέγουσιν τῇ "ἢ καὶ τὸ μήπω ἐφθαρμένον, ἐνδοχόμενον
δὲ ὑπερὸν μὴ εἶναι" μὴ θεούτως ἐν τῷ ἐδοκίμῳ φέρεσθαι φασιν·
πρὸς γὰρ ἐκεῖνη διπλὴν ποιεῖν γραφὴν. ὁ μὲν γὰρ φησὶ, πάντῃ ἀπ' αὐ-
15 τοῦ ἀντὶ τῆς τῷ ἀφθάρτῳ διαίρεσεως· ἔοικε γὰρ λέγειν ἀφθαρτὸν δι'
αὐτῆς τὸ ὅτι ὅτε ἐστὶν, εἴτε δυνατὸν εἶναι ποτὲ μὴ εἶναι, εἴτε καὶ φθα-
ρησόμενόν ποτε καὶ διὰ τοῦτο μὴ ἐσόμενον, νῦν μέντοι ὄν, πρὸς
μυθὸν τούτων ἀποβλεπόντων ἡμῶν ἀλλ' ἢ πρὸς τὸ εἶναι αὐτῷ μόνον
καὶ διὰ τοῦτο ἀφθαρτὸν αὐτὸ λεγόντων. ταῦτα μὲν ὁ Ἀλέξανδρος
καὶ ὅτι μὴ καὶ τὸ ὅτι ἐστὶν, δι' αὐτὸ τοῦτο τὸ νῦν εἶναι ἀφθαρτὸν κα-
λεῖ, καὶ μετὰ φθείρεσθαι, ὁ δὲ καὶ ἐκ τῷ μετ' ὀλίγον λεγόμενον
τὸ "καὶ τὸ μήπω ἐφθαρμένον, ἐνδοχόμενον δὲ ὑπερὸν μὴ εἶναι." ὁ
μέντοι πᾶσαν τὴν λέξιν οἶμαι τοῦτο σημαίνειν· καὶ γὰρ ἡ ἀρχὴ τῆς
λέξεως ἐν τοῖς πλείοσι τῶν εἰς ἐμὲ ἐλθόντων βιβλίων ὡς ἔτι
ἔχει ὡς ὁ Ἀλέξανδρος ἔγραψεν "ἢ τὸ ὅτι μὴ καὶ δύναται μὴ εἶναι,"
ἀλλ' ὥτως "ἢ τὸ ὅτι μὴ ἀδύνατον δὲ μὴ εἶναι." καὶ εἴπερ ὥτως, ἔχει
τὰ δύο σημαίνοντα τῷ ἀφθάρτῳ. εἰπὼν δὲ ἀσαφές ἐστιν τό τε
κυρίως διὰ τὸ "ἢ τὸ ὅτι μὴ ἀδύνατον δὲ μὴ εἶναι" καὶ τὸ ἀκρίτως τὸ
καὶ τὸ νῦν ὅτι διὰ τὸ "ἢ καὶ ἐκ ἐσόμενον ποτε, νῦν δὲ ὄν," καὶ παρα-
δοξήματα τῷ τοσούτῳ προαίεσι τὸ "οὐ γὰρ εἴ τις ἢ ἀφ' ἧς νῦν," ἐπαγα-
γῶν ὅτι καὶ καὶ καὶ τὸ νῦν εἶναι ἀφθάρτα ταῦτα λέγει, ἀλλ' ὅμως
φθαρτὰ ἐστὶ κατ' ἀληθειαν, ὅτι ἔστι ποτὲ ὅτε ἐκ ἀληθείας εἰπεῖν τὸ
εἶ, ὅτι ταῦτα ἀπτεσθαι, ὡς τὸ μὴ μὴ φθορὰς ἐκείνῃ ἐστιν τὸ δὲ
ἀνευ φθορὰς, — ταῦτα ὅν εἰπὼν ἀσαφές ἐστιν ἐφεξῆς τὰ αὐτὰ
σαφές ἐστιν παραδίδωσιν. id. f. 74.

281 α ἀγένητον γὰρ ἐστὶ τὸ μὴ δυνάμενον γενέσθαι ὡς πρότερον μὴ
5 ὅν ὑπερὸν εἶναι. καὶ ἀφθαρτὸν δὲ κυρίως ἐκεῖνο λέγει ὅτι νῦν ὄν
ἀδύνατον ὑπερὸν μὴ εἶναι. τὸ δὲ γενεῖν καὶ φθαρτὸν τῷ δυνατῷ
ὀρίζεται. id. f. 74 b.

281 α εἰπὼν τὴν δύναμιν ὠρίως τῷ πλείω ὡς δύναμις, καὶ ὅτι ὁ
13 πλέον δυνάμενος καὶ ἐλάττω δύναμις, ἐνενόησε τὴν ἀπὸ τῶν αἰδιό-
σεων ἐνστασιν· ἀντιπεπνόντως γὰρ ἔχειν αἱ αἰδιότητες πρὸς τὰς δυ-
νάμεις· δοκῶσιν, ὡς καὶ ὁ Πλάτων ἐν τοῖς Νόμοις ἐπέστησε. . .
ὡς περὶ δὲ τῆς δυνάμεως τῷ ἐχάστῳ καὶ τῇ ὑπεροχῇ ὡς δύναμις ὀρίζεται,
ὥτως ἡ ἀδυναμία τῷ πρώτῳ ὡς ὁ δύναμις, ὅπερ καθ' ὑπερβολὴν
εἶπεν ὁ Ἀριστοτέλης, ὡς ὥς ἐπὶ τῆς δυνάμεως τὴν ὑπεροχὴν
ἔλεγεν· ἐκεῖνον μὲν γὰρ τὸ μέγιστον ἐσήμασεν ὡς δύναμις, ἢ δὲ

ὑπερβολὴ αὐτῇ τὸ πρῶτον καὶ ἐλάττω ὡς ὁ δύναμις σημαίνει, ὅπερ
καθ' ὑπερβολὴν ὡς δύναμις τὴν ὑπόστασιν ἔχει. . . ταύτην τὴν ὑ-
στασιν καὶ πρὸ τῆς φανερᾶς αὐτῇ ποιῆσαι λύνει, διαμῶν, φησὶ,
καὶ τῆς ὑπεροχῆς τὸ τέλος λεγόμενον. τὸ κυρίως δυνατὸν, φησὶ,
τῇ ἀκρότητι πανταχὺ τῆς δυνάμεως προσήκει, καὶ τῷ μέγισ-
τῷ ἐλάττω ὠρίως. ὥτω γὰρ διαφανήσεται τὰ τῶν αἰδιόσεων δυ-
νατὰ πρὸς τὰ ἄλλα· εἰ μὲν γὰρ τῷ μέγιστῳ ὀρίζεται τὸ δυνατὸν, ἐκεί-
10 δυνατωτέρα αἰδιότητες ἢ τῷ ἐλάττω ἀντιληπταὶ, εἰ δὲ τῷ ἐλά-
ττω, ἐκείνῃ δυνατωτέρος ὁ πλέον ἄρα βάρος δυνάμεως καὶ ἐλάττω
στάδια βαδίσαι. ἀλλὰ καὶ φησὶ, τὴν ὑπεροχὴν πανταχὺ τῆς
δυνάμεως τῷ τελείῳ ὠρίως ἐκείνῳ ὁ δύναμις τὸ δυνάμενον, εἴτε
μειζόν ἐστι τὸ τέλος εἴτε ἐλάττω. ἐπὶ μὲν γὰρ τῶν βαρῶν τέλος
ἐστὶν ἐκεῖνο ὁ δύναμις ἄραι ὁ αἶρων τὸ μέγιστον· εἰ γὰρ αἶρων τις ὅσα
τάλαντα δύναται καὶ εἰκοσι ἄραι καὶ τριάκοντα καὶ μέχρι πενήκοντα,
τὸ τέλος ἐστὶν ὡς δύναμις τὰ πενήκοντα· ἐπὶ δὲ τῶν αἰδιόσεων
τὸ ἐλάττω ἐστὶν τὸ τέλος. id. f. 75.

μέτρηται οἶμαι τὴν Ἀλέξανδρον ἐξῆς προσυπακούειν τῷ μὴ ἀ-
πείρον χρόνον τὸ ἀμφοτέρῃν τι τὴν δύναμιν ἔχειν, καὶ πάλιν τῷ
"ἔτι ὑπάρχον ὁ δύναμις" τό τε εἶναι καὶ τὸ μὴ εἶναι· ἀρκῶν γὰρ πρὸς
τὸ αἰεὶ αὐτὸ εἶναι τὸ ὑποβέβηκεν ἀπείρον χρόνον ὄν, καὶ μέντοι καὶ τὸ
ἀπείρον δύναμιν ἔχειν τῷ μὴ εἶναι· τὸ γὰρ ἀφθαρτὸν εἶναι εἰς ἀπεί-
ρον ὅθεν ἄλλο τι δηλοῖ ἢ ὅτι εἰς ἀπείρον. id. f. 76.

ὁ μέντοι Ἀλέξανδρος καίτοι ἐν τῇ τῆς λέξεως ἐνδοχῇ ἡμέ-
ψας "ὁμοίως δὲ καὶ εἰ ἀφθαρτὸν ὄν δὲ," ἐν τῇ ἐξηγήσει ὡς ὅτι
ἔχουσα τὴν γραφὴν ἐξηγεῖται, ὁμοίως δὲ καὶ εἰ ἀδύνατον ὄν δὲ
λέγει τὸ ἀγένητον λέγει καὶ καὶ τῷ ἀδύνατον γενέσθαι· ἀγένητον
γὰρ ὥτω τὸ τὴν διάμετρον εἶναι τῇ πλευρᾷ σύμμετρον. τὸ αὐτὸ
τοῦτο καὶ ἀδύνατον ὄν τε εἰπεῖν· ἀδύνατον γὰρ ἀδύνατον εἶναι σύμ-
μετρον. ἵνα ὅν, φησὶ, τὰ ὥτω λεγόμενα ἀδύνατον καὶ ἀγένητον ἢ
μήτε εἶναι μήτε ἔσθαι ποτε, ἢ κατὰ τι ἄλλο τῶν κατ' αὐτὸ τῶν
μαρτυρούμενων, χωρὶς τῶν λεγόμενων, διὰ τοῦτο προσέθηκεν ἐκ-
τέρῳ αὐτῶν τὸ ὄν· καίτοι καὶ τὰ τῷ Ἀριστοτέλει βιβλία, ὡς
εἰς ἐμὲ ἦλθεν, ὥτω γέγραπται "ὁμοίως δὲ καὶ εἰ ἀφθαρτὸν ὄν δὲ"
μέντοι καὶ περὶ ἀμφοῖν ἢ ζήτησις, τῷ τε ἀγένητον καὶ ἀφθάρτῳ,
ἀδύνατον ἐστὶν· διὸ καὶ ἀμφοῖν ταῦτα ὠρίστα, τό τε κυρίως ἀγένητον
τὸ κυρίως ἀφθαρτὸν, ἀπερ' αὐτίκα τῷ κυρίως γενεῖν καὶ φθαρτῷ
καὶ γὰρ γενεῖν κυρίως ἔλεγεν ὁ γὰρ ὅν πρότερον ὅτιν τε μὴ εἶναι, ὁ
φθαρτὸν κυρίως ὁ πρότερον ὄν ὑπερὸν ὅτιν τε μὴ εἶναι. id. f. 78 b.

ὑπὸ πτευσθαι δὲ καὶ αὐτὸς (ὁ Ἀλέξανδρος) ἐν ταῖς ἐφεξῆς ἀλλο-
40 τινὰ τὰ ἀναμύμενα λέγειν τὸν Ἀριστοτέλην, ἐν οἷς φησὶ "ἢ
ἀπείρον ἢ ποσὸν τινα ὠρισμένον χρόνον δύναμις ἀπαστα πᾶσι
πάσχειν." καὶ μέτρηται τὸ γὰρ αἰτιολογικὸν σύνδεσμον ὁ Ἀλέ-
ξανδρος ἀφαιρεῖται, σαφῶς συνάπτεσθαι τὸ ἀναμύμενον δεδομένον ὑπὸ
τῶν ὥτω λεγόντων. id. f. 81.

ἐν δὲ τῇ λέξει τὸ "ἢ μὴ ὄν ἀπείρον ἀγένητον," εἰ μὴ Ἀλέ-
ξανδρος ἑλλειπῶς εἰρηναίως φησιν· εἶναι γὰρ τὸ ὄν, ἢ μὴ ὄν ἀπείρον
χρόνον ἀγένητον. μήποτε δὲ τὸ ἀπείρον ἀντὶ τῷ ἐπ' ἀπείρον ἐκεί-
ματικῶς φηδὲν ὅθεν ἐλλείπει. id. f.

αὐτὸν ὁ Ἀλεξάνδρος ὑπερβιβάζει μᾶλλον ἀξιοὶ τὴν λέξιν ὥτως·
 αἱ δὲ εἰσι ἐντελεχείαι, αἶμα δὲ καὶ φθορὰν. καὶ μᾶλλον, φησὶν,
 ὡς τῆς λέξεως ἔοικε τὸτο δηλοῦν· αἱ γὰρ αἱ εἰσι ἐντελεχείαι ὅν
 φθορὰν, τὸ μὴ αἶμα εἶναι δύναμιν ἔχει, ὅτι καὶ λέγει· αἶμα, τὸ δὲ
 μὴ αἶμα εἶναι, ὅτι φθορὰν ὑπάρχει· φθορὰν γὰρ εἰσι τὸ δύναμιν
 ἔχει τὸ μὴ αἶμα εἶναι καὶ τὸ ποτὲ μὴ εἶναι· ὥτως ὅτι εἰσι ποτὲ δύ-
 ναμιν ἔχει τὸ αἶμα εἶναι καὶ τὸ μὴ εἶναι. μή ποτε δὲ ἐναργέστερον
 εἰσι τὸ εἶναι καὶ αἶμα καὶ φθορὰν ἐντελεχείαι, ὡς ἔπειτα τὸ αἶμα
 αἶμα εἶναι καὶ μὴ αἶμα εἶναι, ὅπερ εἰσι τὴν ἀντίφασιν συναληθεύει.
 αὐτὸς δὲ πάλιν τὸ δύναμιν τέθεικεν ὡς κοινὸν ἐπὶ τὸ ἐνέργειαν
 ἵπτι καὶ τὸ δύναμιν· καὶ γὰρ τὸ ἐνεργεῖν δύναμις. γραφεῖται δὲ, φησὶν
 ὁ Ἀλεξάνδρος, καὶ ὥτως· αἶμα γὰρ εἰσι καὶ αἶμα καὶ ἀφθορὰν ἐντελε-
 χείαι· καὶ εἰσι αἶμα, φησὶν, ὁ οὗτος τὸ λεγόμενον ταῦτος· αἱ φθορὰν
 πᾶσι μὴ δύναμιν φθείρηται κατ' ἐνέργειαν, αἱ δὲ αἶμα, τὸ ἐν-
 ἔργον καὶ τὸ εἶναι αἶμα δύναμιν ἔχει αἶμα, τὸ δὲ φθορὰν εἶναι ὅτι αἶμα
 αἶμα δύναμιν εἶναι· ταῦτα γὰρ τὸ φθορὰν. αἶμα δὲ αἶμα τὸ αἶμα αἶμα
 αἶμα δύναμιν εἶναι καὶ μὴ αἶμα, ὅπερ ἀδύνατον. καὶ ὥτως ἔχει,
 φησὶν, ἡ γραφή καταλλοιπὸν αὐτῇ μὴ προσιδέσθαι· καὶ τὸ ἀφθορὰν,
 ὡς αἶμα τὸ ὅλον· αἶμα γὰρ εἶναι αἶμα καὶ ἀφθορὰν καὶ φθορὰν ἐντελε-
 χείαι· καὶ περὶ τούτων ἐγὼ καὶ ὥτως ἐχούσης γραφῆς. id. f. 82.

τὸτο πρὸς Πλάτωνα λέγοντα τὸν κόσμον τῇ οὐρα φύσει
 φησὶν· ἀφθορὰν δὲ διὰ τὴν βύλησιν τὸ θεὸν ἀποτενόμενος,
 (καὶ πᾶσι φθείρηται). cod. Coisl. 166.

ταῦτα πρὸς τὸν Πλάτωνα λέγοντα ὑπὲρ τὸ Πλάτωνος ὅτι
 λέγει ὁ Πλάτων τὸν κόσμον γενεῇ καὶ ἀφθορᾷ, ὅτι τὸτο δηλοῖ,
 ὅτι ἡ πεφυκὴς εἰσι φθορᾷ, ἀλλ' ὅτι φθορᾷ δύναμιν
 συνεκτιθέμενος παρὰ τὸ θεὸν μένει. ὅτι καὶ δραξάμενος ὁ Ἀριστοτέ-
 λης τὰ πολλὰ ταῦτα συνάγει τῶν ἀπόρων. cod. Reg. 1853.

αἱ δὲ ἐπὶ μηδενὸς ἀληθὲς ἔστιν εἰπεῖν νῦν· ὅτι εἰσι πέρυσι· ἡ
 αἱ εἰσι πέρυσι· (ἀμφοτέρως γὰρ γραφεῖται). ὅτι γὰρ ἀληθὲς νῦν
 αἶμα ὅτι εἶναι ὁ πέρυσι χρόνος, ὅτι τὸν ἐν τῷ χρόνῳ τῶν πέρυσι
 ἔστιν, ὅτι νῦν ἔστιν· ἀλλ' ὅτι πέρυσι ἀληθὲς ἦν εἰπεῖν ὅτι τὸν
 χρόνον τὸ χρόνον ἔστιν ὁ μετ' ἐναντιὸν γένεσιν· ὅτι γὰρ ἐν ἀπαλλασ-
 σῶν τὸν χρόνον. αἱ δὲ τὸτο ἀληθὲς, ἀδύνατον τὸ μὴ ὅτι ποτε
 ἔστιν αἶμα εἶναι... ὅρα ὅτι ἀκολουθεῖ ἡ γραφή ἔστιν ἡ λέ-
 γουσα· ὅτι ὅτι εἰσι πέρυσι· καὶ γὰρ τὸτο συνεπεράσθη αἶμα· ἔστιν
 αἶμα ἀληθὲς εἰπεῖν νῦν ὅτι ὅτι εἰσι πέρυσι· καὶ μέντοι τῷ εἰσι πέ-
 ρυσι γράσει· ὅτι εἰσι πέρυσι ἐπὶ τῷ ἀναστῆναι μὴ φθορᾷ δὲ. εἰς τὸν δὲ
 αἶμα ὅτι αἶμα δύναμιν τὸ γεγονέναι ἐστίν· τὸ γὰρ παρὰληλυθὸς
 καὶ ἀναγκάσει καὶ ὅτι δύναμιν ὅτι ἐνδεχόμενον λέγει. Simpl.
 f. 82 b.

B.

Οὐ γὰρ εἰ τὰ ταῦτα τῶν σωμάτων εἰς ἀλλήλα μεταβάλλει, διὰ
 τὸτο μέρη τὰ τὸ κόσμον φθείρηται, ἀλλ' ὡς αὐτὸς ἀντιλέγει
 τὸς περὶ Ἐμπεδοκλέα καὶ Ἡράκλειτον παρὰ μέρος γένεσιν λέγουσι
 καὶ φθορᾷ τὸν κόσμον εἰπεῖν ὅτι τὸν κόσμον γένεσιν καὶ φθορᾷ.

ἀλλὰ τὸτο μὴ διάμειναι αἶμα, τὰς δὲ διαθέσεις αὐτῷ ὑπαλλασ-
 σεσθαι, ὥτως αἶμα καὶ ἡμεῖς λέγομεν. id. f. 89 b.

οἱ δὲ φυσικὴν ἀνάγκην αἰτῶν τὸ μὴ φέρεσθαι κάτω, τὴν 234
 δύναμιν ἐπικρατεῖσιν τῆς ἰδίας αὐτῷ ῥοπῆς ἐλάττονος ὕψους, ὡς περ 24.
 Ἐμπεδοκλῆς λέγει καὶ Ἀναξαγόρας. οἱ δὲ ψυχρὴν τὴν ἀνάγκην
 εἶναι φασί, τῆς ψυχρᾶς αὐτῷ ἀναγκαζούσης αἶμα μείναι τὴν
 τοιαύτην κίνησιν, ὡς περ ὁ Πλάτων ἐν Τιμαίῳ λέγειν ἐδοκεῖ περὶ
 τῆς τῷ ὕδατι ψυχρᾶς... καὶ γὰρ αἱ κίνες τὴν συναμφοτέρων ἔχουσα
 δύναμιν διακριτικὴν τε αἶμα καὶ συνεκτικὴν τῶν ὑπερκαμμένων πρὸς
 τὰ ὑποκείμενα. ἀλλ' ὅτι διὰ τὴν ταχέαν τὴν αἰθερίαν σώματος
 δύναμιν ἐλαττωμένης τῆς καὶ τὴν οὐρανὴν ῥοπήν βαρύνει ὕψους φορᾶς
 αὐτῷ τε τῷ ὕδατι καὶ τῆς γῆς ἢ τε τῷ ὕδατι κίηλον κίνησιν αἶμα
 μένει καὶ ἡ τῆς γῆς ἐν τῷ μέσῳ στάσις, ὡς Ἐμπεδοκλῆς τε ἐδὲ-
 και λέγειν καὶ Ἀναξαγόρας καὶ Δημόκριτος· καὶ γὰρ βάρος ἔχει καὶ
 αἰθερίον. σῶμα καὶ ἡ γῆ, ἀλλὰ ταχυτέρας ὕψους τῆς κυκλοφορίας
 καὶ καὶ τὴν ἐπὶ τὸ κάτω ῥοπήν, καὶ ἐπικρατεῖσιν ἐκείνης μένει ἐν τοῖς
 αὐτοῖς τόποις, τὴν μὴ γὰρ ἐπὶ τὸ μέσον ἐστῶσαν τὴν δὲ ὕδατι ἐπὶ
 αὐτὴν κινούμενον, ὡς περ φασί, τὸ ἐν τῇ φιάλῃ ὕδατι ἐκείνῃ
 περιωσμένης τῆς φιάλης, ἐὰν βάσιν ἢ δυνάμιν γίνῃ τῆς ἐπὶ τὸ
 κάτω τὸ ὕδατος φορᾶς. καὶ τὸτο ὅτι ἀπὸ τῆς φύσεως τὸ τοσούτον
 χρόνον σὺν ταῦτα ὥτως ἔχοντα παρὰ φύσιν· ὀλίγον μὴ γὰρ
 χρόνον εἰς τὴν διαρκέσαι βεβαιωμένην τὴν ἐπὶ τὸ κάτω ῥοπήν, εἰς
 αἶμα δὲ ἀδύνατον, ὡς ὅτι κινεῖται διὰ παντός. id. f. 91.

καὶ γὰρ ἐν Ἐμπεδοκλῇ καὶ πεφυκὴς φέρεσθαι ὑπὸ τῆς αἶμα 234
 κατὰ φορᾶς ἀνάσειράς καὶ κατέχει κίηλον φερόμενος, ὡς περ 26.
 εἰ τις ἐξείναι ὕδατος γέμει [διὰ τοῖς τῶν δεδεμένων κατέχειν]
 συχνάκις περιτρέφει [καὶ κύκλῳ περιδινεῖ]· ὅτι γὰρ αἶμα ποτε τὸ ὕδατι
 ὑπερχεινέσθαι, ὑπὸ τῆς συχνόκινητης φορᾶς τὸ ἐξωθεν κινητός
 τῆς ῥοπῆς κινημένης τὸ ὕδατος. cod. Coisl. 166. verba uncis
 inclusa addit cod. Reg. 1853.

λοιπὴν δὲ καὶ ἀπὸ τῆς κινήσεως ψυχρᾶς, ὅτι ὅτι ταύτης ὅτι τὸ 234
 εἶναι τὴν τοιαύτην ζωὴν αἰώνιον καὶ μακαρίαν, ἀλλ' ἀχολοῖ καὶ πᾶ-
 σης ἀπληθαγμένης ῥαζώνης ἔμφρονος, εἰπερ ἄλλως πεφυκὸς
 φέρεσθαι τὸ πρῶτον σώματος, αἶμα ἐπὶ τὸ μέσον, ἢ ψυχρᾷ μὲν βίαις
 ἄλλως ἀντικεινῶς ἀναγκάσει κυκλοφορούμενον... καὶ πάντων
 οἰμαί· μᾶλλον ὁ Ἀριστοτέλης τὴν ἐν Τιμαίῳ περὶ τούτων τὸ Πλά-
 τῶνος γνώμην ἠπίστατο, ὅς καὶ σύνταξιν ἢ ἐπιτομήν τὴν Τιμαίῳ γρά-
 φειν ὅτι ἀπὸ τῆς... τὰ δὲ ἀφ' ἑξῆς ὑπὸ τῷ Ἀλεξάνδρῳ λεγό-
 μενα πλείονος ἢ ὅτι ἐλάττονος ἐπιστάσις τῶν ἡδὴ βηθέντων ἀξια
 νομίζω. ἐζητήσαμεν γὰρ, φησὶ, καὶ τούτοις τὸς τόπους τὸ βιβλίον
 γινόμενον, τίνα κίνησιν ἢ ψυχρᾷ τὸ κυκλοφορητικὸν σῶμα κινεῖ,
 εἴη τὴν κυκλῶν φύσιν καὶ καὶ... καὶ ἡ μὴ ζήτησις ἀναγκαῖα καὶ πάν-
 τως ἐφελκυσσὰ πρόβελλῶς, τὰς δὲ λύσεις ἐπισκεπτῶν. Ἰουλιανὸν
 μὲν, φησὶν, τὸ Τραλιανὸν δόξα ἦν τῆς ἐπὶ δεξιᾷ κινήσεως αἰτίαν
 αὐτῷ τὴν ψυχρὴν εἶναι καὶ τῆς ὁμαλῆς καὶ τεταγμένης, Ἐρμῆ-
 νος δὲ τὸ εἰς ἄπειρον αὐτὸ κινεῖται αἰτίαν τὴν ψυχρὴν εἶναι
 μὴδὲν γὰρ σῶμα πεπερασμένον ἔχειν τὴν αὐτῷ φύσιν δύναμιν τῆς
 ἐπ' ἄπειρον κινήσεως. καὶ τούτῳ μὴ ἐπισκήψεν ὁ Ἀλεξάνδρος λέ-
 γων

γων τῷ ἐπ' ἀπειρον κινεῖσθαι μὴ τὴν οὐκείαν ψυχὴν αἰτίαν εἶναι ἀλλὰ τὸ κινῆναι πρῶτον... πρὸς δὲ τὸν Ἰωλιανὸν μνηστὴν εἰπόντος τῷ Ἀλεξάνδρῳ ῥητέον ὅτι εἰ τῆς ἐπὶ δεξιᾷ κινήσεως ἡ ψυχὴ τῷ ὕρανῳ αἰτία, δῆλον ὅτι τῆς ἀπλανούς· αὕτη γὰρ ἡ ἐπὶ δεξιᾷ κινωμένη. Simpl. f. 91 b.

284 b οἱ Πυθαγόρειοι τὸ δεξιὸν καὶ τὸ ἀριστερὸν ἐτίθεσαν ἐν ταῖς δέκα συσσοχίαις, αἷς ἀπάντων κοινὰς ἀρχὰς ἔλεγον, ὥς καὶ τὸ ὕρανῷ. id. f. 93 b.

285 a ὡς ἀντιπρόσωπα δοκεῖν ἡμῶν εἶναι, ὡς ἐν τοῖς κατόπτροις
3 δεξιὸν μὲν τὸ κατὰ τὸ ἡμέτερον ἀριστερὸν, ἀριστερὸν δὲ τὸ κατὰ τὸ ἡμέτερον δεξιόν. id. ib.

285 a καὶ πῃ καλῶς ἐκείνων λογόντων, ὁ Ἀριστοτέλης πρὸς τὸ φαί-
10 νόμενον ἀντίπερα τῷ λόγῳ. οἱ μὲν ὅν Πυθαγόρειοι εἰς δύο συσσοχίας πάσας τὰς ἀντιθέσεις ἀναγαγόντες, τὴν μὲν χειρόν τὴν δὲ βελ-
τίονα ἦτοι τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακὸν, καὶ τῇ δεκάδι συμβολικῶς ὡς
τῷ παντὶ ἀριθμῷ συμπληρωσάντες ἑκατέραν, ἐκάστην ἀντίθεσιν
τῶν δέκα ἔτῳ παρέλαβον ὡς πάσας τὰς ἐκείνης συγγενείας
συνεμφαίνουσιν. καὶ τῶν τοπικῶν ὅν χάσων τὸ δεξιὸν καὶ τὸ ἀρι-
στερὸν παρέλαβον, ἅμα μὲν ὅτι τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακὸν ἐνδεέσιν ταῦτα
(δεξιὸν γὰρ φύσιν καὶ δεξιὸν τύχην λέγομεν, τὰς ἀγαθὰς δηλῶν-
τες, καὶ λαοὺς τὰς ἐναντίας), ἅμα δὲ ὅτι ἐν οἷς μὲν τὸ δεξιὸν καὶ τὸ
ἀριστερὸν ἐξόν, ἐν τούτοις καὶ τὸ ἄνω καὶ τὸ κάτω καὶ τὸ ἔμπροσθεν καὶ τὸ
ὀπίσθεν, ὡς καὶ Ἀριστοτέλης διώρισεν, ὃ μόντοι ἀνάπαλι. εἰκότως
ὅν ἐκ τούτων καὶ τὰς ἄλλας τοπικὰς ἀντιθέσεις ἐδήλωσαν. τὸ ὅν
δεξιὸν καὶ ἄνω καὶ ἔμπροσθεν ἀγαθὸν ἐκάλεον, τὸ δὲ ἀριστερὸν καὶ κάτω
καὶ ὀπίσθεν κακὸν ἔλεγον, ὡς αὐτὸς Ἀριστοτέλης ἐξήγησεν ἐν τῇ τῶν
Πυθαγορείων ἀρεσκόντων συναγωγῇ (*). id. f. 94.

285 b οἱ μὲν τούτοις ἐφάσαν λέγειν ἐνταῦθα τὸν Ἀριστοτέλην, ὅτι ἔτῳ
2 νοητόν τὸν ὕρανόν τὸ δεξιὸν ἔχειν καὶ τὸ ἀριστερὸν, ὥσπερ εἰ τις λόγῳ
χάριν ἀνθρωπίνῳ λαβὼν ἀπὸ γραμμικῆς ἐπὶ σφαιροειδὲς μετατρέ-
ψει καὶ σφαιρικὸν τῶτον ποιήσει· πάλιν γὰρ τὸ δεξιὸν αὐτῷ τί ἐστὶ καὶ
τὸ ἀριστερὸν καὶ τὴν ἐνέργειαν ὀριζόμενα εἰ γὰρ τις ὑπόθετο
καὶ τὸν ὕρανόν γενητὴν καὶ ἀρξάμενον τῆς κινήσεως, ἀπὸ τῷ δεξιῷ ἂν
αὐτὸν ἀρξάσθαι εἰκὸς ἦν· ἢ εἰ καὶ νῦν ἐπαύσατο τῆς κινήσεως καὶ πάλ-
ιν ἤρξατο, ἐκ τῶν δεξιῶν ἂν ἤρξατο. cod. Coisl. 166.

285 b οἱ δὲ πόλοι ἀκίνητοί εἰσι. διότι καὶ ὁ ἄξων, ὃ πέρατα ἔχει.
11 περὶ δὲ καὶ Ἀρατος (Φαν. v. 22 sq.) λέγει
αὐτὰρ ὅγ' ἐδ' ὀλλέγον μετανίσσει, ἀλλὰ μάλ' αὐτῶς
ἄξων αἰὲν ἀρηαῖς.

ὁ δὲ Ἀρατος τὸν βόρειον πόλον φησὶν εἶναι ἄνω. καὶ ὅθεν τι κακὸν, εἰ ἔτῳ φησὶ· φαινόμενα γὰρ ἐπαγγελλάμενος γράφειν, καὶ τὴν
πραγματείαν ἔτις ἐπιγράφας, εἰκότως ἀπὸ τῆς πρὸς ἡμᾶς σκέ-
ψεως τὸ ὕψος ἦτοι τὸ ἄνω τῷ πόλῳ ἔλαβεν. id. ib. cf. Simpl.
f. 95 extr.

(*) p. 285 a 31. Aristoteles per hunc sermonem Platonem insinuavit: is enim supra infraque naturam in caelo inesse non animadvertibat, cum globosum ac sphaericum existat. The- mist. f. 26 b.

ὁ Ἀλέξανδρος καὶ τὸν Σολέα Ἀρατον εὐδύνει ὡς καὶ αὐτὸν ἔξω
τὴς πολλὰς βόρειον πόλον ἄνω λέγοντα, ἐν οἷς φησὶ (Φαν. 24
sq.) περὶ τῷ ἄξωνος λέγων

καὶ μὴν περαινύσσι δύο πόλοι ἀμφοτέρωθεν,
ἀλλ' ὁ μὲν ἐκ ἐπίστροφος, ὁ δὲ ἀπὸ τῆς ἐκ βορέως
ὑψόθεν ὠκεανοῦ.

καὶ ὁ μὲν Ἀλέξανδρος μόνον παραγράφας τὸ ἄλλ' ὁ μὲν ἐκ ἐπί-
τροφος τῷ ἐπιόπτῳ καὶ μὴ τὸ ἄνω καὶ τὸ κάτω σημαίνειν τὸν Ἀρατὴν
φησιν· μάλλον δὲ τὸ ὑψόθεν ὠκεανοῦ τὸ ἄνω δηλοῖ. ὁ γὰρ δὲ
τῷ Ἀρατῇ καταγινώσκουσιν· φαινόμενα γὰρ ἐπαγγελλάμενος γρά-
φειν, καὶ τὴν πραγματείαν ἔτις ἐπιγράφας, εἰκότως ἀπὸ τῆς πρὸς
ἡμᾶς χάσεως τὸ ὕψος ἦτοι τὸ ἄνω τῷ πόλῳ ἔλαβεν. id. f. 95.

οἱ γὰρ ἀρχαῖστα τῶν μαθηματικῶν καὶ πᾶσι κύκλοις ἐπι-
μον τὸν ὕρανόν. τὸν μὲν πρῶτον ἀρκτικὸν ὠνόμαζον, διότι ὁ ἀρκ-
τικός ἐστὶν ἐκεῖ κατηγερισμένη. λέγει δὲ καὶ Ἀρατος (v. 26)
δύο δὲ μὴ ἀμφὶς ἔχουσαι

Ἄρκτοι ἅμα τροχόωσι, τὸ δὲ καλέοντο Ἀμαζαί.

τὸν δὲ δευτέρον κύκλον θερινὸν ὠνόμασαν τροπικόν, τὸν δὲ τρίτον
ἰσημερινόν, καὶ τὸν τέταρτον χειμερινὸν τροπικόν, τὸν δὲ πέμπτον
ἀνταρκτικόν· πάλιν γὰρ κατέκτισε ἄρκτος ἐστὶ κατηγερισμένη. τῇ
μὲν ὅν τρεῖς κύκλοι τὴν μέσσην ὁ ἥλιος διείσιν, ὅς καὶ ἀρκτικός ἐστὶ
φασὶ διὰ τὸ ἐν αὐτοῖς τὸν ἥλιον διέναι. ὁμοίως δὲ πάλιν ἐκείνη
εἶναι λέγουσι καὶ τὴν ἐτέραν δύο κύκλους, τὸν τε ἀρκτικόν καὶ τὸν
ἀνταρκτικόν, καὶ τὸ καθ' οὗς πόλοις πλησιάζουσιν. ἐκ-
είνη δὲ καὶ τῆς τῆς εἰναι φασὶ διὰ τὰς ὑπερβαλλούσας ψύξεις
διὰ τὸ πᾶσι πᾶσι τῶν ἀφασκημένων τὸν ἥλιον. μέσση δὲ καὶ
λέγουσι κακοκίον τὸ τε ἀρκτικὸν κύκλον τὸν τῷ βορείῳ πόλῳ ἐγγύ-
ζοντος καὶ τὸ θερινὸν τροπικόν, τὴν μὲν Σκυθίας τὴν Ῥώϊ καὶ τὴν
ἔθνη τὰ ὑπερβόρεια τῷ κύκλῳ τῷ ἀρκτικῷ πλησιάζοντα, τὴν δὲ
Αἰθίοπας καὶ τὴν Ἀραβίαν καὶ τὴν ἄλλαν τῷ θερινῷ τροπικῷ, ἵνα
ὅθεν ἡ ψυχὴ αἰσθάνεται φασὶ τῆς τῆς Ἑλλάδος μέσης τῶν
τε ὑπερβορείων ἐθνῶν καὶ τῶν τῇ ἀνατολῇ πλησιάζοντων αἰσθ-
ῶν καὶ φρονιμωτάτης εἶναι τῶν ἄλλων καὶ τὰς μάχας ῥωμαί-
κους καὶ ἀνδρικωτέρους, ὡς τὸν εὐκρατότερον τόπον οὐκύντας. ἴσ-
35 ὅν, ὡς ἐφαμεν, δεξιάζοντες τὸν ὕρανόν, ἄνω μὲν αὐτῷ καὶ κεφαλῇ
τὸν νότιον πόλον εἶναι φασὶ, κάτω δὲ καὶ πόδας τὸν βορείον, δεξι-
ὸν δὲ τὸ ἀνατολικόν· μέσσην δὲ πάλιν τὸ δυτικόν. cod.
Reg. 1853.

πῶς δὲ τὴν Πυθαγορείων ἡμᾶς ἄνω ποιεῖν φησὶ καὶ ἐν τῇ
δεξιᾷ, τὴν δὲ ἐκεῖ κάτω καὶ ἐν τῷ ἀριστερῷ, εἴτε, ὡς αὐτὸς ἐν
τῷ δευτέρῳ τῆς συναγωγῆς τῶν Πυθαγορείων ἰσορεῖ, τὸ ἄνω
ὕρανῷ τὰ μὲν ἄνω λέγουσιν εἶναι τὰ δὲ κάτω, καὶ τὸ μὲν κάτω τὸ
ὕρανῷ δεξιὸν εἶναι τὸ δὲ ἄνω ἀριστερὸν, καὶ ἡμᾶς ἐν τῷ κάτω εἶναι
ἢ τὸ μὲν ἄνω καὶ πρὸς τοῖς δεξιῷς ἐνταῦθα λεγόμενον ὃ καὶ τὸ ἐκεί-
45 ἄρκετον εἶπεν ἀλλὰ καὶ τὴν Πυθαγορείων· ἐκείνη γὰρ τῷ δεξιῷ
ἄνω καὶ τὸ ἔμπροσθεν συνέταττον, τῷ δὲ ἀριστερῷ τὸ κάτω καὶ τὸ ὀ-
πίσθεν. τὰ δὲ ἐν τῇ τῶν Πυθαγορείων συναγωγῇ μεταγεγραμμένα
μᾶλλον ὑπὲρ τινος ὁ Ἀλέξανδρος εἰσὶ, ἐφαίνοντα ἔχειν ἔτι τὸν

ἂν τὸ ὕψος δεξιὸν εἶναι τὸ δὲ κάτω-ἀριστερόν, καὶ ἡμᾶς ἐν τῷ ἂν εἶναι, ὅχι ἐν τῷ κάτω, ὡς γέγραπται· ὅτω γὰρ ἂν συνάθῃ τῆς ἐνταῦθα λεγομένοις, ὅτι ἡμᾶς κάτω λέγοντες οἰκῶν, καὶ διὰ τὸ καὶ ἐν τοῖς ἀριστεροῖς, εἴπερ τῷ ἀριστερῷ τὸ κάτω συντάσσεται, ἰσχυρίως λεγόμενον ἢ ὡς οἱ Πυθαγόρειοι λέγουσιν ἂν καὶ ἐν τοῖς δεξιῖς. καὶ τάχα ἔχει λόγον τὸ μεταγεγραφέθαι, εἴπερ οἶδεν ὁ Ἀριστοτέλης τῷ μὴ δεξιῷ τὸ ἂν τῷ δὲ ἀριστερῷ τὸ κάτω συντάσσεται. ὅτι δὲ οἱ πόλοι τὸ ἂν καὶ τὸ κάτω τὸ ὕψος εἰσὶ, καὶ ὅτω δύνανται ὁ Ἀλέξανδρος. Simpl. f. 95 b.

τὸ δὲ χαλεπὸν τῆς ἐν τοῖς τοῦτοις αἰτίας ἐδήλωσε διὰ τὸ πρῶτον ἡμᾶς περὶ τὴν ταύτης ζήτησιν, ὅχι ὅτι πολὺ τῷ πᾶσι διεσκήραμεν ἐκείνων, ἀλλ' ὅτι πολὺ μᾶλλον διεσκήραμεν αὐτῶν τῷ περὶ ὀλίγων συμβεβηκότων αὐτοῖς αἰσθησὶν ἔχειν. id. f. 96 b.

Ἀλέξανδρος ἀπορία εἰς τὸ ἕκαστόν ἐστιν, ὡς ἔργον ἐστίν, ἕνεκα τῶν ἔργων, θεὸν δὲ ἐνέργειαν ἀθανασία καὶ τὰ ἐξ ἑξ. εἰ ταῦτα ἀληθῆ, καὶ ἂν ἀκίνητον εἴη καὶ Ἀριστοτέλης τὸ πρῶτον κινήσας· ἢ ὅχι ἔστιν ἰσχυρῶς, ὡς ἐστὶν ἔργον. τι, εἴγε ἔργον μὴ τὴν ἐνέργειαν λέγει τὴν ὡς πῶς, τὸ δὲ ὅδεν τέλος ἐστίν· ἢ γὰρ ὅτι αὐτὸ ἀκίνητόν ἐστιν, ἀλλ' ἐκ τῆς πάλαι ἔκστατος ἐνεργείας. δῆλον δὲ τὸτο δι' ὅτι ἀκίνητον, ὅ ἔστιν ἐν τῷ ὕψει δὲ ὁ ὕψος τοῦτο· σῶμα γὰρ τι θεῶν. ἔκαστος γὰρ ἐν τῷ. cod. Coisl. 166.

Νικόλαος ὁ Περιπατητικὸς παραφράζων τὰ ἐνταῦθα λεγόμενα ἐν τοῖς περὶ Ἀριστοτέλους Φιλοσοφίας ὅτω τέθεικε τὴν λέξιν. καὶ πᾶσι ὅχι ὅλος ὁ κόσμος τοῦτο· ὅτι ἀνάγκη μένειν τι περὶ τὸ μέσον τῷ κύκλῳ φερόμενον, τὸ δὲ πέμπτον σῶμα ἔτε μέσον ἐδύνανται εἶναι ἐν τῷ μέσῳ εἶναι. καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Ἀλέξανδρος καλῶς τῷ Ἀριστοτέλει παρακαλοῦσθαι διακινῶν τὸ μένον ἐπὶ τὸ μέσον μόνον τι μὴ εἶναι τῷ κυκλοφορητικῷ. ὅδεν γὰρ τότε μένειν ὅσον τε ἐπὶ ἀλλὰ καὶ πᾶσι, πάντῃ γὰρ αὐτῷ κίνησις αἰδῶς ὑπάρχει, ὅτε ἐπὶ μᾶλλον ἐπὶ τῷ μέσῳ· εἰ γὰρ ἔμενον ἐπὶ τῷ μέσῳ καὶ φύσιν, (ἐν τῷ γὰρ τι μένει καὶ φύσιν, καὶ φέρει) εἰς τὸτο καὶ φύσιν καὶ τῷ αὐτῷ ἢ καὶ φύσιν κίνησις αὐτῇ· μία δὲ ἢ καὶ φύσιν ἐκαστῶ τῶν ἀπλῶν, ὅτε δὲ ἢ κύκλῳ κίνησις καὶ φύσιν, εἴπερ αἰδῶς· ὅχι ἀρα ἢ ἐπὶ τὸ μέσον· ὅδεν ἀρα ἢ ἐν τῷ μέσῳ μόνῃ ὅτε τῷ ὅλῳ ὅτε τῷ μέρει αὐτὸ καὶ φύσιν. ἀλλ' ὅδεν παρὰ φύσιν· τὸτο μὴ γὰρ τὸ κυκλοφορεῖν αἰδῶς ἔχει τὴν κίνησιν, τὸ δὲ παρὰ φύσιν ὅχι αἰδῶς· ὅρα γὰρ ἐπὶ τῷ καὶ φύσιν τὸ παρὰ φύσιν. Simpl. f. 97.

δύναμις, φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος, καλῶς οἶμαι λέγειν, μὴ τὰ μεταξὺ νῦν μόνον τοῖς ἀπὸς ἐναντία λέγειν, ἀλλὰ περὶ πάντων ἀπὸς ἐναντία· ὅ γὰρ ἂν λάβω, εὐρήσεις αὐτὸ ἐναγίστων ἔχον πρὸς τὰ κατὰ τρία, εἰ δὲ πάντα ἐναντίων ἔχει τινὰ φύσει πρὸς ἀλλήλα, πάντα ἀνάγκη εἶναι ἐναντία. καὶ τῷ ὄντι, εἰ τὰ δύο πρὸς τὰ δύο περιβαλεν, ὅχι τῷ οἶμαι τῆς Ἀριστοτέλους ἐρμηνευτικῆς ἀκριβείας τὸ μὴ ἐκάτερον πρὸς ἐκάτερον εἰπεῖν, ἀλλὰ ἐκαστὸν πρὸς ἐκάστον. id. f. 97 b.

λέγει τῷ "τότων δὲ ἐστὶ κίνησις" τὸ καὶ ἐκ αἰδῶς αὐτῇ. ὅτω ὁ Ἀλέξανδρος. ὅτω τὸ χωρὶς ἐξηγήσαμεν, τὸ μὴ τὴν αἰδῶς

ζήτησιν κίνησιν αἰδῶς εἶναι, καὶ λέγειν ὑπὸ τῷ Ἀριστοτέλει ὅχι ἐπὶ πάντων ἀπλῶς ἀλλ' ἐπὶ τῶν κινουμένων, καλῶς οἶμαι ἐπισήσας, τῷ δὲ κινήτῳ παρέργως προσεχτικῶς· καὶ γὰρ ὅσον ἀντὶ τῷ κινουμένου αὐτὸ ἀεῖσθαι, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν αἰδῶς κινουμένων αὐτὸ δέξασθαι, τῷ Ἀριστοτέλει εἰπόντος "ὅχι εὐλογον εἶναι τι κινήτῳ αἰδῶς." μὴ ποτε δὲ κινήτῳ τὸ δύναται ποτὶ ἔχον τὸ κατὰ λέγειν, τοῦτον δὲ τὸ ποτὶ ἡρεμῶν, τοῦτον δὲ τὸ ἐπ' αἰδῶς κινούμενον. καὶ ὁ Ἀριστοτέλης γὰρ ἐξηγούμενος πῶς εἶπε τὸ κινήτῳ, ἐπήγαγεν "ὅχι ἐν δέξει" καὶ φύσιν τὴν κίνησιν εἶναι αἰδῶς." εἰ γὰρ ἦν αἰδῶς, ὅχι κινήτῳ ἀλλὰ κινούμενον. μὴ ποτε δὲ καὶ τὸ "τότων δὲ ἐστὶ κίνησις" ὅχι ἐλλειπῶς εἴρηται, ἀλλ' ἀντὶ τῷ ταῦτα δὲ ποτε καὶ ἐκ αἰδῶς, τοῦτοις κινήτῳ ἐστὶ καὶ ἐκ αἰδῶς ἔχοντα καὶ φύσιν κίνησιν, καὶ διὰ τὸτο ὅχι εὐλογον αὐτὰ αἰδῶς εἶναι, ἀλλὰ γενητὰ καὶ φθαρτὰ (*). id. ib.

πρῶτον δὲ σῶμα τὸ τῆς ἀπλανῆς, ὅπερ εἶπεν ἐν τῇ ἐχάτη 287· περιφορᾷ· τὸ ἀρα σφαιρικὸν σχῆμα τῷ ἀπλανῆς ὕψος· σῶμα τὸ ἐστὶ τῷ τὴν κύκλῳ φορὰν περιφερόμενον. id. f. 99 b.

τὰ ὑπὸ σελήνην ἄπτεται τῆς σεληνιακῆς σφαίρας. καὶ ἔστι μὴ 287· πάντες ὅμοια τῷ ἐν γενέσει σῶματος ὡς ἔκαστος τὸ σχῆμα σφαιρικόν· ὅχι, ὅρα γὰρ νῦν· ὅτι δὲ καὶ ἐκαστῶ τῶν τεσσάρων τὸ οἰκίον σχῆμα σφαιρικόν ἐστιν, ὀλίγον προελθὼν ἀποδείξει. id. ib.

ταῦτα τῷ Ἀριστοτέλει εἰπόντος καὶ ὁ Ἀλέξανδρος ἀνθυπαίνει 287· καλῶς ὅτι ὅχι ἀπλῶς ὕψος ἐπὶ τότων ὁ λόγος, ἀλλ' εἰ μὴ φακοειδὲς ὅχι τὸς πόλους ἔχει καὶ τὰ κέντρα τῶν ἐπιπέδων, ἐν αὐτῇ αἰδῶς καθεστῆναι τόπον περιφερόμενον, εἰ δὲ καὶ τὴν περιφέρειαν ἔχει τὸς πόλους, ὡς μὴ ἐπὶ τὸ κυκλικόν σχῆμα γίνεσθαι τὴν περιφορὰν, ἀνάγκη κενὸν ἀπολείπειν καὶ τόπον. ὁμοίως δὲ καὶ ἐν ὡσεὶς ὅχι μὴ καὶ τὸ μήκος ἔχει τὸς πόλους ἀλλὰ πλαγίως, ὡς καὶ τὸ μήκος γίνεσθαι τὴν περιτροπὴν, ἀνάγκη κενὸν ἀπολείπειν· εἰ δὲ καὶ τὸ μήκος ἔχει τὸς πόλους, ὅκατι. καὶ ὁ κύλινδρος δὲ καὶ ὁ κύβος καὶ τὸ βρομβοειδὲς καλέμενον γερανό, ὅπερ ἐκ δύο ὡσὶν κύκλων καὶ τὰς βάσεις συναρμυμένους συνέστηκεν, ἐὰν περὶ τὴν αὐτὴν ἀξονα κινῶνται, ἐν αὐτῇ αἰδῶς κατέχουσι τόπον· τί δὲ ποτε ἐν ὅτω αὐτῶν ἐχόντων ἀόριστως αὐτὸ τάθεικεν ὁ Ἀριστοτέλης; ἢ τὸ "συμβήσεται" νῦν κυρίως ἀκινούμενον λαβεῖν τὴν ἀπορίαν· ἐν ἀπασι γὰρ τότοις ἄλλως καὶ ἄλλως τῶν πόλων λαμβανόμενων συμβήσεται κατὰ τὴν ἀπλῆν καὶ τὸν τόπον ἔξω καὶ κενὸν εἶναι τῆς περιφορᾶς, τὸ δὲ σφαιρικόν σχῆμα διὰ τὴν ὁμοιότητα, ὅπως ἂν λαμβανῶσιν οἱ πόλοι, ἐν τῷ αὐτῷ αἰδῶς τόπον περιγραφήσεται, διότι πάσας ἴσας ἔχει τὰς ἀπὸ τῷ μέσῳ· ὁμοιωμαρῶς γὰρ ἐν τῷ μᾶλλον τότῃ πλέον ἢ ἑλαττον δέχεται τῷ μέσῳ;... ὁ δὲ Πτο-

(*) p. 286 b 25. Aristoteles propriae sententiae veritatem, nempe rotundam figuram simplicem esse, testimonio quorundam comprobavit; quemadmodum in Timaeo fecit Plato. ii enim qui ceteras figuras dividunt ac in simpliciores eas secant, quemadmodum figuram eutygramma in triangulum partiuntur et triangulos in rectos angulos habentes, eademque ratione ceteras figuras resolvunt; sphaeram autem non secant. Themist. f. 27 b.

- λεμειός τ' σφαιρικόν σχῆμα συνελογίσατο· καὶ ἐκ τῆ μηδυνάξ
κατ' ἄλλην υπόθεσιν τὰς τῶν ὁμοιομερῶν κατασκευὰς συμφω-
νεῖν, καὶ φυσικῶς δὲ ἐπιβάλλων ἡ θαυμασίας τῶν Πλάτωνι βήθη-
των μέμνη· τῶν σωμάτων γὰρ, φησί, πάντων λεπτομερέτε-
ρος καὶ ὁμοιομερέτερος ἔστιν ὁ αἰθήρ, τῶν δὲ ὁμοιομερῶν ὁμοιομε-
ρεῖς αἱ ἐπιφάνειαι· μόναι, ἢ τεκυμλωτερῆς ἐν τοῖς ἐπιπέδοις καὶ τῶν
σφαίραις ἢ σφαιρικῇ. id. f. 100.
- 287^a· ἐλαχίστη δὲ τῶν ἀπὸ τῶ αὐτοῦ ἐπὶ τὸ αὐτὸ, τυττέτι τῶν σχῆμα
27· περιεχουσῶν τι καὶ ὀρίζουσῶν διαστάσεων, ἐν μὲν ἐπιπέδοις ἢ κυκλικῇ,
ἐν δὲ σφαίρῳ ἢ σφαιρικῇ, δὴ τὴν δέδεικται καὶ πρὸ Ἀριστοτέλους μὲν
πάντως, εἴπερ αὐτὸς ὡς δεδειγμένῃ συγκέχρηται, καὶ παρὰ Ἀρχι-
μήδους καὶ παρὰ Ζηροδῶρου πλατύτερον, ὅτι τῶν ἰσοπεριμέτρων
σφαίρων πολυχωρητότερος ἔστιν ἐν μὲν τοῖς ἐπιπέδοις ὁ κύκλος, ἐν
δὲ τοῖς σφαίρῳ ἢ σφαίρῳ. id. f. 100 b.
- 287^b· ὅτι σφαιρικὴ ἢ τῶ ὕδατος ἐπιφάνεια δῆλον· καὶ τῷ τὰς βαλί-
4· δας εἰς λείον ἐμπυκνύσας τι, ὅσον εἰς φύλλον λαχόντα ἢ δένδρου ἢ
τῶν Νειλίων κυβωρίων, συσπρεφόμενας καὶ σφαιρομένας ἡρεμῶν.
id. ib.
- 287^b· ἐπιστήσαι χρή ὅτι τὸ "ἐντονον" ἀπὸ τῆς Πλάτωνος (Tim.
15· p. 82) μετελήθη· λέξεως τῆς λεγούσης ὅτι σφαιροειδὲς, ἐκ μέσου
πάντη πρὸς τὰς τελευταῖας ἴσων ἀπέχον, κυκλωτέρως αὐτὸ ἐντονεύ-
σατο. id. f. 102.
- 287^b· μὲν φιλοσόφῃ εὐλαβείας ὑπὲρ αὐτῶ προαπολογεῖται λέγων
34· ὅτι ἔστιν τις ἐντύχη τοῖς εὐρίσκειν τὰς ἀκριβεστέρους ἀνάγκας τῆς
ζητυμένης αἰτίας, τότε χάριν αὐτοῖς ἔχειν δεῖ, ὥς δ' ἂν ἐκείνους
μὴ περιτύχωμεν, τὸν φαινόμενον τέως ῥητέον. id. f. 102 b.
- 288^a· ἐπειδὴ πρότερον δεῖξας ὅτι τὸ ἄνω καὶ τὸ κάτω καὶ τὸ δεξιὸν καὶ
6· τὸ ἀριστερόν ἔχει τὸ πᾶν, περὶ τῶ ἐμπροσθεν καὶ ὀπίσθεν ὕδαν εἶπε,
νῦν δὲ αὐτῷ ὡς ὄντι ἐχρήσατο, εἰκότως ἀπέδειξεν ὅτι ἔχει καὶ
ταῦτα, εἴπερ ἔχει τὸ δεξιὸν καὶ τὸ ἀριστερόν. id. ib.
- 288^a· ταῦτα ὑπάρχει μὲν ἐκείνη τῶν ὑρανίων σφαιρῶν· θεῖαι γὰρ
15· ὅσαι πᾶσαι καὶ συνεχτὴ καὶ ὁμαλὴ καὶ αἰθιρῶν κατὰ κίνησιν· ἀλλ'
αὐτὴ μὲν διὰ τὸ πλεονάζει ἐκείνη κατὰ κίνησιν, τὴν μὲν οὐκ αἰθιρῶν, τὴν
δὲ τῇ ἀπλανεῖ συμπεριφερομένην, τὰς δὲ ὑπὸ τῶν ἀνελλττωσῶν
καλυμμένων σφαιρῶν περιεφερόμενας, εἰ καὶ μὴ ἀληθῆ ἀλλὰ φαινο-
μένην γε ἔχουσι τὴν ἀνωμαλίαν. καὶ ἔστι τὸ θαυμαστόν προβλημα-
τῶν ἀστρονόμων τῷτο, τὸ διδομένων αὐτοῖς τινῶν ὑποθέσεων, τὰς
μὲν παλαιὰς περὶ Εὐδόξου καὶ Κλάυδιον, οἷς καὶ Ἀριστοτέλης ἀκω-
λυθεῖ, τῶν καλυμμένων ἀνελλττωσῶν σφαιρῶν, περὶ ὧν αὐτὸς ἐν
τῇ Μετὰ τὰ Φυσικὰ διδάσκει (Α 8), τοῖς δὲ μετ' ἐκείνους ἐκ-
κέντρων τινῶν καὶ ἐπικύκλων, δεῖξαι πάντα τὰ ὑράνια ἐγκυκλίον
τε καὶ ὁμαλῇ φερόμενα κίνησιν, τὴν δὲ δοκῶσαν ἀνωμαλίαν ἐκ-
αῶν ποτὲ μὲν θάττον ποτὲ δὲ βραδύτερον κινούμενων, καὶ ποτὲ μὲν
πρόσω ποτὲ δὲ ὀπίσω καὶ ἄνω καὶ κάτω, ἔστι δὲ ὅτε καὶ ἡρεμῶν ἐπὶ
τῷ αὐτῷ τόπῳ καὶ μεζονας καὶ ἐλάττωνας ὁραδὲς τὸς αὐτοὺς, ταῦτα
πάντα καὶ τὰ τοιαῦτα φαινόμενα μόνον εἶναι καὶ ἐκ ἀληθῆ. ἀλλὰ
τῶν μὲν τὴν ὁμαλότητα δεῖξαι ὅταν περὶ τῶν ἀνελλττωσῶν σφαι-
ρῶν ἐν τῇ Μετὰ τὰ Φυσικὰ λέγῃ. id. f. 103.
- τῶν ἐν ἐστὶ τὰ ρητέματα; καὶ ὁρῶν ὅτι τὰ ἀπλὰ καὶ φυ-
σικὰ σφαιρικά (ταῦτα γὰρ ἢ καὶ φύσιν ἢ παρὰ φύσιν κινούμενα ἢ
ἀποδοδόντα), ἀλλὰ τὰ μικτὰ τῶν ζώων, ἀπερ' ἔτε ἀπὸ κατὰ, δὲ
τὸ ἔχειν καὶ τὰ κάτω βριθέντα, ὅτε κάτω, διὰ τὰ ἐν αὐτοῖς ἀπ-
5· φαντα, ἀλλὰ εἰς τὸ πλάγῳ· ἅτινα ρητέματα εἶπεν ἢ ἀπὸ τῆς
πρὸς τὰ ρητέματα λεγόμενα βέλη τε καὶ ὁδὸν ὁμοιωμένης, ἢ
ἐκείνα εἰς τὰ πλάγια πεμπόμενα ρητέματα λέγει, ἢ ρητέματα
τὰ τῶν ζώων σώματα καλεῖ, ὡς τῆς ἐν αὐτοῖς ψυχῆς ἀποτέ-
σης αὐτὰ ἐπὶ τὰ πλάγια παρὰ τὴν ἐκ φύσιν ἐκείνῃ τῶν ἐν αὐτοῖς
κίνησιν. ἀπὸ γὰρ τῆς ψυχρῆς ὁρμῆς κινούμενα ὁ ταύτην κατὰ
10· τὴν κίνησιν, ἀλλ' ἐπὶ τὸ καὶ φύσιν τὸ ἐπικρατύντος ἐν αὐτῇ τῶν
ἐκείνων. id. f. 103 b.
- εἰ γὰρ ἐν τοιαύταις ἐπὶ μιν μυρίσιν, ἀπὸ δ' ὁρμῆς τῆς τῶν
ὑρανίων θέσεως διεσπῶν, ὁδεμῖα φαίνονται παραλλαγῇ γονίῳ
τῆς πρὸς ἀλλήλους τῶν ἀστέρων θέσεως ὕδὲ διαφορά τῆς δια-
στάσεως αὐτῶν, ὡς αἱ νῦν χηματογραφίαι δηλοῦν, ὕδὲ πρὸς τὰς
παλαιὰ παραλλάττωσαι, δῆλον ὅτι ὁδεμῖα γέγονεν ἀνωμαλία τῆς
τῶν μερῶν πρὸς ἀλλήλα κινήσεως, ὡς καὶ τὰ μὲν θάττον κινήσιν
τὰ δὲ βραδύτερον. id. f. 104 b.
- ταῦτα εἰπὼν ὁ Ἀλέξανδρος (*) ἐφίσηται καλῶς ὅτι ἐν τῇ
καίτῳ νῦν τῷ Ἀριστοτέλει δεῖξαι ὅτι εἰ ἀνωμαλῶς κινεῖται ἀπὸ
κίνησιν καὶ ἐπιτενόμενον, ἐπ' ἀπειρον ἀνεθῆκε καὶ ἐπ' ἀπειρον ἐπαυ-
σατο, ἀλλ' ὅτι προθέμενος δεῖξαι ὁμαλῇ τὴν τῷ ἄνω κίνησιν,
πάντας ἀναιρεῖ τὰς τῆς ἀνωμαλίας τρόπους, ἐκ διαίρεσεως αὐτῆς
15· λαβὼν τῆς τῆς προεξεσμένης. ἀσφαφέρεται δὲ, φησὶν, ἡ λέξις ἐκ
τῶν μὴ θάναται τῆς διαίρεσεως πρώτης. καὶ ὅπως τούτοις, τῶν ἐκ διαί-
σεως εἰληφθῶσι τὴν ἀποδείξιν, πρῶτος αὐτὸς ὁ Ἀφροδισιεύς Ἀλέ-
ξανδρος ἐπίσηται τὴν γὰρ προηγουμένην ἐξηγήσιν τὸ ἀναγκαῖον
εἶναι τὴν ἐπ' ἀπειρον ἀνεσθὶν διὰ τὸ μὴ εἶναι τὸ ἀνεληφθῆναι τὸ
30· δύνανται τὸ πρῶτον κινῶντες, καὶ διαβῶσιν τὴν ἀντομίαν, ὡς
Ἀλέξανδρος τῷ Αἰγναίᾳ παρατίθει. Ἐρμῖν δὲ, φησὶν, ἔπειτα
κατὰ τὴν καὶ ἐν τῇς Ἀσπασίας φερόμενον, "εἰ ἔστιν ἀνεσθὶν περὶ
θεῶν σῶμα, ἢ ἐπίτασις πρὸς τὸ πᾶν γὰρ ἀνεσθὶν ἐπιτάσας
ἀλλὰ μὴν εἰ ἢ ἐπίτασις πρὸς τῆς ἀνεσθὶν, ἐπ' ἀπειρον ἢ αὐτὴν
35· διὰ τί γὰρ μέχρι τούτου ἢ καὶ ὕψι καὶ πρὸς ἀπὸ τῆς κινήσεως ὕψι
ὕψι ὅταν τε εὐλογον εἴπῃν αἰτίαν. ἀλλὰ μὴν καὶ εἰ ἀνεσθὶν ἐπ', ἐπ'
ἀπὸ τῶν παλαιῶν ἐστὶν αὐτῇ· τί γὰρ τὸ αἴτιον τὸ τὴν ἀνεσθὶν ἀναπαύ-
μενον ταύτην καὶ διὰ τί μέχρι τούτου ἀνεσθὶν, ὕψι ὅταν τε αἰτίαν ἐπ'
δύναμι, εἰς ἀπὸ τῶν κατὰ τὸ σῶμα, ὡς ἐπ' ἀπὸ τῶν καὶ ἢ
40· ἀνεσθὶν ἔχει. ἐπιτάσας μὲν γὰρ ἢ ἀνεσθὶν ἀνεσθὶν, ἀπὸ τῶν δὲ ἐπιτά-
σεως ἀπὸ τῶν ἢ ἀνεσθὶν. διὰ τί γὰρ μέρος τῆς ἐπιτάσεως ἢ ἀνεσθὶν

(*) p. 288 b 22. quod autem duobus modis simul in eodem tempore esse non possit, hac ratione doceri potest, siquidem fieri non potest ut unum idemque immensis temporibus multorum vim habeat, et quod a natura alienum est ei quod naturae aptum est aequale existat; ac ita, quemadmodum inquit Alexander, vel hoc secundum naturam vel illud contra natura minime diceretur, si pari tempore sint. Themist. f. 29 b.

ἔχει, ὡς πάσης δέ· ἀλλὰ μὴν ἡ ἀνεσις καὶ ἀδυναμία, τὸτο δὲ
παρὰ φύσιν, τὸ δὲ παρὰ φύσιν ὅχι οὖν τε ἴσον εἶναι τῷ καὶ φύσιν·
ἰδὲ ἢ ἐπὶ φθορὰν τὸ παρὰ φύσιν. ὥς ἐκ ἀν εἴη ἀνεσις· εἰ δὲ
μὴ ἀνεσις, οὐδὲ ἐπίτασις. ταῦτα μὲν ἐν τῷ τῷ Ἑρμίνῳ καὶ τῷ
Ἀσπασίῳ εἰρημένῳ. καὶ δὲ ὅτι καὶ ὅτι ὅτι ὅτι τῆς διαμε-
σεως ἀνάγκη· ληφθὲν τὸ ἐπὶ ἀπειρὸν ἀνέναι καὶ ἐπὶ ἀπειρὸν ἐπιτε-
ταῖς ἐκείνων, ἀλλ' ὡς ἐξ ἀνάγκης· εἰ ἐξ ἀναπόμηνος ἢ ἐκείνου,
ἀνέναι καὶ ἐπιτάσεως ὅτι· καὶ τὸτο μὲν δὲ ὅτι· ἀλλ' ὅτι καὶ ὡς ἀπει-
ρα πάντως ἐσόμενα ἢ τε ἀνεσις καὶ ἡ ἐπίτασις ὑπὸ τῷ Ἀριστοτέ-
λῳ ἐλέγχον. ὅτι οὐδὲ ὅχι ὅτις αἰληθῶς, δηλοῖ τὰ ἐφεξῆς τμή-
ματι τῆς διαμεσεως, ἐν αἷς φησὶν· ἀλλὰ μὴν οὐδὲ ἐπιτείναν ἀεὶ
ἢ πάλιν ἀνέναι δυνατὸν. καὶ πάλιν λέγει· οὐδὲ λέγειν ἀναλλο-
ῦται τῇ κινήσει τὸ βάττον καὶ τὸ βρωδύτερον· ἐν ᾧ τῷ τῷ καὶ τῷ
ἄλλα τμήματα τῆς διαμεσεως ἐλέγχει· καὶ μὴ ἀπειρὸν ἐπίτασιν
καὶ ἀπὸν ὑποτιθέμενα, ἀλλ' ἡ ἀεὶ ἐπίτασιν ἢ ἀεὶ ἀνεσιν ἢ ἀνα-
λλοῦ. ἐκείνο δὲ ἀξίον ζητεῖν, διὰ τί προσέθεκεν ὁ Ἀριστοτέλης τὸ
"ἐπὶ ἀνέναι, εἰ ἀνέναι ἢ κινήσει, ἀπειρὸν ἀνέναι χρόνον." τὸτο ἢ
τὸ "ἐπὶ ἀνέναι" καὶ τὸς προτέρους ἐνεπείθεκεν ἐξηγητὰς μὴ ὡς ἐκ δια-
μεσεως τεθὲν ἀνέναι, ἀλλὰ τὴν αἰτίαν τῆς ἀνάγκης ζητεῖν. ὁ δὲ
Ἀλέξανδρος ὁ Ἀφροδιτεύς ἐπιστήσας, τῷ τῷ δὲ, φησὶ, προσ-
τίθει τῷ εἰρημένῳ τὸ μὲν τὴν ἀπειρὸν ἐπίτασιν. ἴσως δὲ ἐκ
ἰσχυρίων. id. f. 105.

διαλαβὴν ὁ Ἀριστοτέλης περὶ τῆς ὅτις τῶν ἀσέγων, νῦν καὶ
καὶ τῆς κινήσεως αὐτῶν διαλέγεται. καὶ ὁ μὲν Ἀμμιώνιος φησὶν
ὡς καὶ τῆς κινήσεως τῶν ἀπλανῶν ἀσέγων διαλέγεται. Ἀλέξαν-
δρος δὲ πολὺς ἐστὶ βυλόμενος τὴν λέξιν περὶ ἀσέγων τῶν ἀπλαν-
ῶν καὶ τῶν πλανημένων διαλέγεται. τὸτο δὲ ὅχι ὅτις ἔχει, ἀλλὰ
περὶ μέν τῶν ἀπλανῶν διαλέγεται. cod. Coisl. 166.

ὑποθέσεως ἡξίωσε καὶ τὸ ἀμφότερων ἡμερώντων, καίτοι
ἐμφαίνον δοκεῖν τὸ σωζέσθαι τὴν φαινόμενην αὐτῶν μεταβάσιν
ἀμφότερων ἡμερώντων, διὰ τὸ γεγονέναι τινὰς, ὡς Ἑρακλείδης
καὶ Ἰωνάκιος ἦν καὶ Ἀρίσταρχος, νομίζοντας σωζέσθαι τὰ φαινο-
μενα τὸ μὲν ὕψος καὶ τῶν ἀσέγων ἡμερώντων, καὶ δὲ ὅτις περὶ τὸς
τὸ ἡμερῶν πολὺς ἀπὸ δυσμῶν κινουμένης ἐκάστης ἡμέρας μίαν
ἡμέραν περιεφορῇ. τὸ δὲ ἐγγίγει πρόσκειται διὰ τὴν τὴν ἡμέραν
καὶ μίαν ἐπικίνησιν, ὡς εἶχε μὴ κρούει ἢ ἡμέραν, ὅπερ μετ'
ἡμέραν μὲν ἀποδείξει, νῦν δὲ ὡς ὑπόθεσιν ἔλαβεν· ἀδύνατον τὸ
ἡμέραν καὶ τῶν ἀσέγων φαινόμενων σωζέσθαι τὰ φαινόμενα. Simpl.
f. 109.

Ἀριστοτέλης καὶ τῶν περὶ αὐτὸν ἐστὶν ἡ δόξα αὐτῇ ἢ λέγουσα καὶ
τὰ ἀσέγα καὶ τὴν ὕψος ἡμερῶν, κινεῖται δὲ ἀπὸ ἀνατολῆς εἰς δύσιν
καὶ ἀπὸ πάλιν τὴν γῆν. cod. Reg. 1853.

δοξάζει ὅτι ὅτι ἀμφὶ ἡμερῶν καὶ ἀμφὶ κινεῖται εὐλογος,
καὶ τε κύκλος καὶ τὸς ἀσέγας, ὅτε τὸ ἕτερον μόνον, δηλαδή τὸς
ἡμέρας (περὶ τῶν τῶν προσεχῶς εἰδείξαι), ἐπάγει εἰκότως ὅτι λέ-
γει τὸς μὲν κύκλος κινεῖται, τὰ δὲ ἀσέγα ἡμερῶν. Simpl. f. 110.

τὸτο ὡς ἀναγκαίως συμβαίνει τῷ ἀνάλογον εἶναι τὰ τάχα
τὸς μεγέθει, τὸ τὸς μέζοντας καὶ ἐλάττωτας κύκλους ἐν τῷ ἴσῳ

χρόνῳ συνάποκαθίσταται, καὶ ἐστὶ τὸ μὴ διασπᾶσθαι τὴν ὕψος· τὸτο
ἢ ὑπάρχει μὲν αὐτῷ· μάστιγα, διότι δόδεκα) συνεχῆς ἐν τῷ ὅλῳ,
συμβαίνει δὲ καὶ διὰ τὴν ἀναλογίαν τῶν καὶ τὰ μέρη αὐτῷ κινή-
σεων πρὸς τὰ μεγέθη· εἰ ἢ ἴσῳταχῶς ὁ μέζων κύκλος ἐκινεῖτο
τῷ ἐλάττω, οὖν ὁ ἡμερῶν τῷ τῷ φαινόμενῳ, μὴ συναπο-
καθιστάμεν αὐτῶν ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ διασπᾶτο ἢ ἢ τὸ ὅλον
συνέχεια. ἐπιστήσας δὲ χρῆσθαι πρὸς ἐκείνους. ἐν λέγοντα "τότε
ἢ θάττον εἶναι τὸ μέζονος κύκλου τὸ τάχος" ἀποδέδοται ὅτις ὁ
λέγων "τότε μὴ διασπᾶσθαι τὴν ὕψος." ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἀνέσας
αὐτὸ λέγοντος περὶ τὸ αὐτὸ κέντρον ἐνδοθεμένους, δύνανται, φησὶ,
τὸτο ὡς ἐπὶ τῶν σφαίρων ἀνέσας, καὶ εἴη ἀνὰ τὴν ἀναμῶν τὴν
δύναμι· τῶν καὶ ἐκκεντροτήτῃ τὴν κινήσιν τοῖς πλάνησιν ἀποδίδου-
σιν καὶ ὅτις τὰ φαινόμενα σωζέσθαι φαινόμενα (*). id. ib.

ἀλλ' ὅσον ἐπὶ τῷ τῷ, φησὶν ὁ Πρόκλος, ἔδει φανέσθαι μάστιγα 290 α

τὸς ἀπλανεῖς ἀνεμῶν, ὅσον καὶ πλάνον ἐστὶν ἢ ἀπείσεσις· ὅχι ὅτις 13.

δὲ τὸτο, εἰ μὴ ἐπὶ μέν τῷ ὅλῳ. καὶ τὸτο εἰκότως, διότι πηγὴ
ἐστὶ φησὶς, καὶ διαφαίνεται ἐπὶ αὐτῷ ἢ ὅτις, ἢ ἡμέρας ἀνταπεῖν
πρὸς αὐτὸν. δύνασθαι, περὶ ἀνατολῆς φημι καὶ δύσεως. cod.

Coisl. 166.

φησὶν ὁ Ἀριστοτέλης ὅτι τὸ τῆς ἀποσέσεως αἰτίαν ἐστὶ τὸ 290 α

τὸς ἀπλανεῖς εἰλεβν, τὸτῃ μαριμαρυγῇ τινὰς ἀποσέμεν, 13.

τὸς δὲ πλάνητας μὴ εἰλεβν διὰ τὸ εἶναι ἐγγύς. τὸτο δὲ ψευ-
δος· καὶ οἱ πλάνητες ἢ εἰλεβν, καὶ μάστιγα ὁ τῆς Ἀφροδίτης καὶ τῷ
Ἑρμῶν, ὅς γε ἐστὶ αὐτὸ τὸτο καὶ Στρίβων ἐκείνῳ. id. ib.

καὶ τὸτο καὶ τὸ δὲ ἀπλανῶν εἶπεν· ὅτι καὶ ὅτις ὁ Ἑρμῶν ἐν τοῖς 290 α

πλάνῃσι εἰλεβν, δηλοῖ καὶ τὸ ὄνομα τὸτο προσκαμμένον αὐτῷ. τισὶ 19.

δὲ καὶ ὁ τῆς Ἀφροδίτης ἄστρο δοκεῖ τοῦτο. καὶ καλλίων εἰς τὰς
ιδιότητας μάλλιν ταῦτα τῶν ἀσέγων ἀναφέρειν, ὡς περὶ τὰ χρω-
ματα. ἀνέσας δὲ καὶ καὶ τὸ ἀρίστη τῶν ἀσέγων τῷ Πτολε-
μαίῳ λέγοντος ἐν τῷ ὀγδοτέρῳ βιβλίῳ τῶν ὑποθέσεων ὡς εὐλο-
γώτερον τὸ καὶ τῶν ἀσέγων ἐκείνῳ, ὅτι τὸτο ἐστὶ καὶ δύναμις καὶ
ἐνέργεια αὐτῶν, καὶ ἐν ἴδιον μέντοι τὸτο καὶ περὶ τὸ αὐτὸ μέσον
ἐμαλῶς πᾶσι καὶ ἐγκυκλίως· ὑπάρχειν ἢ αὐτῷ πρώτῳ δικαίον,
ὁ καὶ τοῖς περιεχόμενοις αὐτὸ συσάσσει περιπατεῖ. Simpl. f. 112.

ἔχει λόγον ἐπὶ τῶν θείων τὸ ἀξίωμα· ἀλλ' εἰ μὲν τὸ ἐμφαι- 290 α

νόμετον πρόσωπον διαφορά τις ἐστὶν ἐστὶν ἀσέγων καὶ σώμα- 26.

τος ἢ παραδογματικῶς περιέχοντος τὸ ποικιλεῖς καὶ διάφορον τῆς
γενέσεως, ὡς ἰαμβλικὸς φησὶν· ἢ διὰ τὸ μέσότης εἶναι τῶν ὕψος
καὶ τῶν ὑπὸ σελήνῃ τὸ μὲν εὐφώτισον ἔχει τὸ δὲ σκιερώτερον

κατ' ὅτιαν, ὡς ἄλλοις ἀρέσκει, ἰσχυρὸν δοκεῖ πρὸς ἀπόδειξιν τὸ
εἰρημένον· πῶς ἢ τὸ ὅλον σώματος κυλιόμενον τὴν αὐτὴν ἐκείνο
θέσιν ἐφύλαττε συνεχῆς ἐν πρὸς ἡμερῶν καὶ δὲ, ὡς τινες λέγου-
σιν, ἐμφαίνεις τις ἐστὶν ὡς ἐν κατόπτρῳ ἢ τοῖς τῆς γῆς ἢ τῆς θα-
λάσσης.

(*) p. 290 α 51. et hinc optimam rationem desumpit Alexan-
der, ut haec de inhaerentibus stellis dicuntur: "vagus enim nec
scindere neque etiam dividere dicuntur, quoniam non inhae-
rent, seu continuae non sunt." haec autem de vagantibus stel-
lis et earum sphaeris asserimus: p. Thendi. f. 31 b.

26.

26.

26.

26.

26.

26.

26.

26.

26.

26.

26.

26.

26.

λάττης ἢ τῶν ὀρίων, διότι, φησὶν ὁ Ἀλεξανδρος, καὶ κυλιόμενης αὐτῆς ὁμοία μένεν ἢ ἔμφασις τῇ καὶ ταῦτα ἀφ' ὧν ἢ ἔμφασις τὰ αὐτὰ μένεν. id. ib.

290 a. "ἐπεὶ ὅν δει" φησὶ "τὴν μὲν ὕψος κινεῖται τὴν ἐν αὐτῇ κί-
νησιν," ἥτοι τὴν ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ λέγων, ἐπειδὴ ἢ συνεχώρησε
κατέχειν τὴν αὐτὴν τόπον, ἢ πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῆς ἐν τόπῳ κινή-
σεως ἐπὶ τῷ μὴ ὄντος ἐν τόπῳ εἶπε "τὴν ἐν αὐτῇ κίνησιν," τὰ
δὲ ἄλλα ὕψος σώματα, τυτέσι τὰ ἄστρα, μὴ προϊέναι δι'
ἐαυτῶν εἰς τὸ πρῶτον, ὥσπερ τὰ πορευόμενα καὶ μεταβαλλόντα τὴν
τόπον, "εὐλόγως ἂν ἐκάτερον εἴη σφαιροειδές." ὅτω γὰρ μάλιστα τὸ
μὲν ὕψος σώμα κινεῖται τὴν ἐν αὐτῇ κίνησιν, τὴν καὶ ὀριωμένην,
τὰ δὲ ἄστρα τὴν αὐτὴν ἀεὶ τόπον κατέχει. γράφει δὲ καὶ "τὸ μὲν κί-
νησιν τὸ δὲ ἡρεμῶσαι" καὶ ἔστιν αὕτη σαφέστερα ἢ γραφή, εἴπερ
ὁ μὲν ὕψος περιφέρει τὰ ἄστρα, αὐτὰ δὲ ἐν τῷ αὐτῷ μένει
τόπον. . . ἐρωτηθέντος δὲ τὸ μεταξὺ τῶν ἄστων τί ποτε ἂν εἴη;
καὶ μὲν γὰρ ἢ καὶ ἐστὶ, τὴν γὰρ δέδεικται μὴ ὄν· εἰ ὅν σῶμα, ἢ τὸ
ἀίδιον τῶν, ὅπερ. ζητῶμεν, τὸ ὕψος, ἢ γινόμενον τὴν καὶ φθιφό-
μενον, ὅλον ὁ ἀπὸ τῆς ἀλλοτρίως ὑπερκαυμα. καὶ πῶς δύναται
τῶν κατ' ὕψος τοσούτων διαφορόντων, τῶν τε ἀστέρων φημι αἰδίων
ὄντων καὶ τῷ μεταξὺ σώματος, εἴπερ εἴη γενεὴ καὶ φθορὰν, τὴν
αὐτὴν εἶναι καὶ φύσιν τόπον; . . . τοσούτων δὲ προδετέον τοῖς εἰρη-
μένους, ὅτι ἢ μὲν ἀπλανὴς καλυμένη σφαῖρα, εἴπερ ὄντως ἀπλανὴς
εἴη, καὶ μὴ δέχεται τις ἐπ' αὐτῆς τὴν Ἰσπαρχου τε καὶ Πτολεμαίου
τήρησιν (*) ὡς δὲ ἔκαστον ἐτῶν μίαν μοῖραν καὶ αὐτῆς ἀνάστασιν
κινουμένης, μίαν ἂν κινεῖται κίνησιν, καὶ ταύτην ἀπλὴν, οἱ δὲ ἐν αὐτῇ
ἀστέρες δύο, τὴν τε ἐαυτῶν ὀρίων καὶ τὴν τῶν πάντων, αἱ δὲ πλο-
νόμενοι τρεῖς τὴν τε οἰκίαν καὶ τὴν τῶν περιεχουσῶν αὐτοὺς σφα-
ρῶν καὶ τὴν τῶν πάντων. ἐπειδὴ δὲ καὶ ὁ ἡμέτερος καθηγεμὼν Ἀμ-
μωνίας ἐμὲ παρόντος ἐν τῇ Ἀλεξανδρείᾳ τηρήσας διὰ τῶν ἡμερῶν
ἀστράλῳ τὴν Ἀριστεύον, εἴπερ πρὸς τὴν καὶ Πτολεμαίου ἐποχὴν
αὐτῷ τοσούτων ἐπικινηθέντα ὅσον ἔχρη καὶ ἔκαστον ἐτῶν μίαν μοῖραν
ἀντικινούμενον, ἀληθέστερον ἴσως ἂν εἴη λέγειν ὅτι ἢ μὲν ἀναστρέφει
σφαῖρα ἢ πᾶσας περιέχουσα, ἢ ὅπως γινώσκεις ἦν, ὡς ἔοικεν, ἐν
ταῖς καὶ Ἀριστέλει χρόνους, μίαν καὶ ἀπλὴν τὴν ἀπ' ἀνατολῆς κί-
νουμένη κίνησιν τὰς ἄλλας πᾶσας ταύτην συμπεριλαμβάνει, ἢ δὲ ἀπλο-
νὴς παρ' ἡμῶν λεγομένη δύο κινεῖται κινήσεις, τὴν τε ἀπ' ἀνατολῶν
τῶν πάντων ἦσαν καὶ τὴν ἀπὸ δύσεως οἰκίαν, οἱ δὲ ἐν αὐτῇ ἀστέρες
πᾶσας τε τὰς δύο καὶ τὴν οἰκίαν ὀρίων. ὁμοίως δὲ καὶ αἱ ἐφε-
ξῆς σφαῖραι καὶ οἱ ἐν αὐταῖς ἀστέρες, αἱ μὲν δύο τὰς αὐτάς, οἱ δὲ
τρεῖς τὰς αὐτάς κινεῖται κινήσεις (**). id. f. 112 b.

(*) tametsi posteriores mathematicae disciplinae professores nonnulli, veluti Hipparchus nec non etiam Ptolemaeus, qui inhaerentium stellarum coniunctiones assecuti, eas antever-
sua aetate annorum curriculo unum gradum conficere pro-
nuntiaverint. Themist. f. 31 b.

(**) p. 290 b 8. Alexander hoc in loco de orbe in univer-
sum deque singulis quoque orbe credidit Aristotelem disserruisse.
et tametsi ita res se haberet quemadmodum Alexander opinat-

ἐστὶ μὲν ὁ λόγος τῶν Πυθαγορείων· ὅτω γὰρ καὶ αἰδιότατος τῶν
Πυθαγόρων εἶλεον τὸ ἐναρμόνιον ψόφου τῷ γινόμενῳ ἐκ τῆς τῶν
ὕψος σωματῶν κινήσεως (*). id. f. 113.

τὸ συνημμένον τῷ φερομένῳ, ὅπερ συνεχὲς καλεῖται, οἷον ἡ
5. ἰσὺς ἐν τῇ νῆϊ ἢ τῷ ὕδαρι ἐν τῷ κεράμῳ ἢ τῷ πλοῦν ἐν τῷ ἔμψῳ
ποταμῷ, καὶ μὴ καθ' αὐτὸ πλῆττον, ἀδύνατον ψοφεῖν. . . αἱ δὲ
Πυθαγόρειαι ἐναρμόνιοι ἦσαν ἀπὸ τῆς τῶν ὕψος σωματῶν κί-
νήσεως εἶλεον ἀποτελεῖσθαι, καὶ ἐκ τῆς τῶν ἀποσημάτων αὐτῶν
ἀναλογίας μετ' ἐπισήμης συνελόγιστο, εἴπερ ἢ μόνον ἦν καὶ
10. σελήνης καὶ Ἀφροδίτης καὶ Ἑρμῆ ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων ἀστέρων
λόγοι τῶν ἀποσημάτων ὑπ' αὐτῶν κατελήφθησαν. ἢ μέντοι τὸ
μὴ ἀκύνει ἡμῶς ἀποδοθεῖσα αἰτία, ἢ διὰ συντροφίαν καὶ συνήθειαν
λέγουσα, θαυμάζω εἰ ταῖς Πυθαγορείαις ἐπιτρέπει τὴν Πυθαγόρειαν
ἰσορῶσαν ἀκύνει ποτε τῆς τοιαύτης ἁρμονίας, καίπερ καὶ ἐκείνη
15. συντροφία ἦν, ὥσπερ καὶ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις. μήποτε ὅτι
τὴν τῶν ἀνθρώπων φιλοσοφίαν λυτέον τὴν ἔκτασιν, λέγοντας ὅτι
πᾶντα ἀλλήλους ἐστὶ σύμμετρα, ὅσα παντὶ ἐστὶν αἰδιότατος ὁδὸς
ἡμῶν. δηλοῦσι δὲ οἱ κῆρες διαφρασεύμενοι τῶν ζώων πόρρωθεν, ὅτι
οἱ ἀνθρώποι ἢ καὶ ἐσθραίνοντο. πῶς δὲ μάλιστα ἐπὶ τῶν τῶν
20. φύσει διεσπασμένων ἦσαν. τὰ ἀφάρτα τῶν φθαρτῶν καὶ τὰ ἄφρατα
τῶν ἐπιγῶν, ἀληθὲς εἰπεῖν ὅτι ὁ τῶν θεῶν σωματῶν ἦτορ τὰς
ἐπικύρους ἀκουαῖς ἢ καὶ ἀκουαῖς. εἰ δὲ τις καὶ τῶν τῶν
ἐπικύρων ἐξήγηται, τὸ αὐτοῦ αὐτῷ καὶ ὕψος ὄχημα καὶ τὸ
ἐν αὐτῷ αἰδιότατος καθαρμοῦ χάρις ἢ δι' αὐτοῦ αὐτῷ
25. ἢ πρὸς τῶν δι' ἡμετέραν τελευτήριαν, ὅτω ἂν ἴδωι τὰ τὰς ἄλ-
λοις ἀφάρτα καὶ ἀφάρτα τῶν τῶν ἄλλοις μὴ ἀκουαῖς, ὥσπερ
Πυθαγόρειαι ἰσορῶν. θεῶν τε καὶ ἀνθρώπων σωματῶν, καὶ εἰ
νοῖτο τις ψόφος, ὅτε ἀπαιτικῶς ὅτε ἀποκαταίω γίνετο, ἀλλὰ τῶν
τε γενεσουργῶν ἦσαν διεγείρει τὰς δυνάμεις καὶ τὰς ἐνεργείας, καὶ
30. τὴν σύσσειον αἰδιότατος τελευτῆς, καὶ ἀναλογίαν μὲν ἔχει τὴν πρὸς τὴν
ψόφον τὴν συνεδρεῖσθαι. καὶ κινεῖται τῶν ἐπικύρων σωματῶν, ἐπὶ
γὰρ δὲ τίς ἐστὶ τῆς ἐκείνων κινήσεως ἀπαθὴς, τὸ ψόφον παρ' ἡμῶν
γινόμενον διὰ τῆς ἡχῆς τῶν ἀέρος φύσιν. εἰ ὅν ἐκεῖ ἀπὸ παλαι-
κὸς ἢ καὶ ἐστὶ, ὅλον ὅτι ὁδὸς ψόφος ἂν εἴη. ἀλλ' ἔοικεν ἢ Πυθαγό-
35. ρας ὅτω λέγουσθαι τῆς ἁρμονίας ἐκείνης ἀκύνει, ὡς εἰ καὶ τὸς ἐν τῷ
ἀριθμοῖς ἁρμονικῶς λόγους ἐνοῶν καὶ τὸ ἐν αὐτοῖς ἀκύνει ἀκύνει
εἶλεον τῆς ἁρμονίας. . . συνηρῶσε δὲ αὐτῷ πρὸς τὸ ἀπὸ τῶν
ψοφῶν τὸ μὴ κατεῖχαι συνηρῶσε, τὸ τὸς Πυθαγορείους, ὡς φησὶ
(ἢ ἢ οἶδα τίνας· ἢ γὰρ σαφῶς τῶν περὶ τῶν Πυθαγορείων λέ-
40. γει), δεκεῖν ἀναγκαῖον εἶναι τηλικούτων σωματῶν φερομένων ἢ
καὶ ψόφον. id. f. 114.

tur. . . ratione tamen, quam deduxit, non convenit ut de quo-
dam orbe dicatur. Themist. f. 32.

(*) p. 290 b 29. huic autem aliam rationem addidit Alexan-
der. ait enim: si ex stellarum motu sonus conficeretur, sonum
ceterorum corporum, quae stellis minora sunt, nullo modo
perciperemus, siquidem maiores soni minores semper corrum-
punt. Themist. f. 32.

11. δὲ λαβὼν ὃ περὶ τούτων πρὸ αὐτῶ μὲν Εὐδόξος, καὶ Καλλιππος, μετ' αὐτὸν δὲ Πτολεμαῖος, καὶ δέδοικ' αὐτῷ ἐν τῇ Μεγάλῃ Συνατάξει ὅσον ἀπέχεται φέρει εἰπεῖν ἢ τῆς σελήνης σφαῖρα ἀπὸ τῶ κέντρου τῆς γῆς καὶ τὴν μέγιστον καὶ ἐλαχίστην διάστημα· ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων. ἐξέθετο δὲ αὐτῶν καὶ τὰς μείζονας καὶ τὰς μικράδας τῶν σφαιρῶν ἐν τῷ α' λόγῳ τῶν Περὶ τῶν ἀστέρων ὑποθέσεων. cod. Coisl. 166.

ταῦτα δ' ἐν φησὶν "ἐκ τῶν περὶ ἀστρολογίαν θεωρείω." καὶ ὃ ἐκὰς περὶ τῆς τάξεως τῶν πλανημένων καὶ περὶ μεγεθῶν καὶ ἀποσημάτων ἀποδέδεικται, Ἀναξιμανδρῶν πρῶτον ἐν περὶ μεγεθῶν καὶ ἀποσημάτων λόγον εὐρηκέναι, ὡς Εὐδόξος ἱστορεῖ, τὴν τῆς θέσεως τάξιν εἰς τὰς Πυθαγορείους πρώτους ἀναφέρειν· τὰ δὲ μεγέθη καὶ τὰ ἀποσηματα ἤλιν καὶ σελήνης μέχρι νῦν ἔγνωσαν, ἀπὸ τῶν ἀλάλτων τὴν ἀφορμὴν τῆς καταλήψεως λαβόντα. καὶ εἰκὸς ἦν ταῦτα καὶ τὸν Ἀναξιμανδρὸν εὐρηκέναι, καὶ Ἑρμῶ δὲ καὶ Ἀφροδίτης 15 ἀπὸ τῆς πρὸς τούτους παραβολῆς, ὥνπερ τὰ μεγέθη καὶ τὰ ἀποσηματα ὑπὸ τῶν μὲν Ἀριστοτέλει πλεον ἡραβώθη, καὶ τελευτάτα γε ὑπὸ τῶν περὶ Ἰππάρχου καὶ Ἀρίσταρχου καὶ Πτολεμαῖου... ὁ δὲ Ἀλέξανδρος τὴν ταχυτέραν μὲν εἶναι τὰς μεζζονας σφαῖρας καὶ τὴν αὐτὴν φύσιν, βραδυτέραν δὲ τὰς ἀνωτέρω κινεῖσθαι ὡς ὑπὸ τῆς 20 ἐλαττοῦ ἐμποδίζομένης, πιστῶ καὶ ἐκ τῆς τῷ Ἀρεῶ καὶ ἐκ τῷ Ἑρμῶ, ὡς φησὶ, σφαῖρας, ἀνωτέρας ὄσας, ὡς λέγει, τῆς Ἀφροδίτης, καὶ διὰ τοῦτο καὶ μεζζονας, ἰσοταχῶς ἀλλήλαις τε καὶ τῇ τῆς Ἀφροδίτης ἀποκαθίστασθαι· ἕκτι ὃ ὁμοίως ἐμποδίζεσθαι ὑπὸ τῆς ἐλάττης περιφορᾶς, ἑλάντους διὰ τὸ ἀπόστημα, ἰσοταχῶς 25 ἀπὸ τῆς μεζζονας αὐτῶν... ἀλλὰ τὸ μὲν τῷ Ἑρμῶ σφαῖραν ὑπὲρ τὴν Ἀφροδίτης εἰπεῖν ἢ γραφικὸν ἐστὶ πταῖσμα, ἀντὶ ὅτι τὸν Ἑρμῶν ἔχον, ἢ καὶ τὴν τῶν παλαιῶν εἰρη) δόξαν, καθ' ἣν καὶ Πλάτων ἐν Πολιτείᾳ (X p. 616) σφαιροποιεῖ, λέγων ἕκτον μὲν ἔσθαι τὴν τῆς Ἀφροδίτης καὶ δευτέρον ὄντα λευκότητι μὲν τὸν 30 αἶς, ἔβδομον δὲ τὸν ἥλιον καὶ ὀγδόον τὴν σελήνην, ὡς ὑπὲρ τὴν Ἀφροδίτην τεταχθῆναι τὸν Ἑρμῶν. ὅτι δὲ ὁ Ἑρμῶς ὑπὸ τὴν Ἀφροδίτην καταλήπῃ, δηλοῖ καὶ αἱ τῆς ἡμέρας, ἐν αἷς ὁ τῷ Ἑρμῶ ἀστὴρ ὑποραμῶν τὴν τῆς Ἀφροδίτης ἰσότην. δέδοικ' δὲ τοῦτο καὶ ἀπὸ τῆς λέξεως τῆς τῶν ἀπογείων καὶ περιγείων αὐτῶν ἀποστάσεως· τὸ ὃ 35 μέγιστον ἀπόστημα τῆς Ἀφροδίτης τὸ αὐτὸ πως δέδοικ' τῷ τῷ ἥλιν ἀποσηματι, ὡς πλησίον εἶναι τῷ ἥλιν τὴν Ἀφροδίτην, καὶ τὸ μέγιστον δὲ τῷ Ἑρμῶ καὶ ἔγγυς πως τῷ ἐλαχίστῳ τῆς Ἀφροδίτης, καὶ τῆς σελήνης μέγιστον ἔγγυς τῷ ἐλαχίστῳ τῷ Ἑρμῶ. ταῦτα ὃ δέδοικ' ἐν τῇ Πτολεμαίῳ συντάξει, μεταφερομένη τῷ λόγῳ 40 τῆς τῶν ἀστέρων ἐκκεντρότητος εἰς τὸν λόγον τῆς ἐκκεντρότητος τῆς γῆς. ἀλλὰ τοῦτο μὲν, ὡς εἰρη), ἢ γραφικὸν πταῖσμα ὑπάρχον ἢ καὶ πλεονέκτηρον σφαιροποιεῖν εἰρημένον, ὃ πολλὰ δεῖ) λόγῳ. καὶ ἄλλοι δὲ αἰτίαν ὁ Ἀλέξανδρος λέγει τὸ τὰ πλησιαιτέρον τῆς ἀπλανοῦς βραδυτέρον ἀποκαθίστασθαι, τὸ μεζζονας εἶναι τὰς ἀνωτέρας 45 σφαῖρας (*). Simpl. f. 115.

(*) p. 291 b 15. nuper vero declaratum fuit ipsa globosa esse, quoniam motu aliquo per se ac proprie non moventur;

ὡς αὐξανομένην φησὶ καὶ φθίνουσαν (τὴν σελήνην) τὰ μὲν πλεονέκτη 291 καὶ μὲν πλεονέκτη φαίνεται ἢ ἀμφίκυρτον, ἀπαξ δὲ διχότομον. ἀλλ' εἰ μὲν 19 διχότομον, τὴν πανσέληνον ἔλεγεν, ὡς διχότομον αὐτὴν ἐκάλεσεν Ἀρατος (v. 808) διὰ τὸ διχῶ τέμνεσθαι ἐν μῆνι, καὶ τὰ ἄλλα συνεφύκειν τῷ πλεονέκτη μνηστέῳ φαίνεται. καὶ ὃ αὐξανομένη καὶ φθίνουσα, καὶ ἀμφίκυρτος ὁμοίως· ἐπεὶ δὲ μετ' ὀλίγον (p. 292 a 3) διχότομον τὴν παρ' ἡμῶν λεγομένην ὀνομάζει, ὅταν λέγῃ "τὴν ὃ σελήνην ὑπεράκειναι διχότομον μὲν ὄσαν, ὑπελθούσαν δὲ τῶν ἀστέρων 5 ἐν τῷ Ἀρεῶ, καὶ ἀποκρυφθέντα μὲν καὶ τὴν μέλαν αὐτῆς, ἐξελθόντα δὲ καὶ τὴν φανεράν καὶ λαμπρόν," καλῶς ἐξηγῶν) τὸ "ἀπαξ διχότομος." καὶ ὃ αὐξανομένη καὶ φθίνουσα καὶ μνηστέῳ καὶ ἀμφίκυρτος ἐπὶ χρόνον γίνε) πλείονα. id. f. 117.

ὁ μόνος Ἀλέξανδρος ὑπομνηματίζων ὃ λέγει τὸν τῷ Ἀρεῶ 292 ἀλλὰ τὸν τῷ Ἑρμῶ. cod. Coisl. 166.

ὅτι τῶν ἄλλων κατωτέρω ἐστὶν ἢ σελήνη, δεικνυσθαι ἐκ τῶν ἰσορημένων αὐτῆς ὑποδρομῶν, ὡν μίαν καὶ αὐτὴν ὑπεράκειναι φησὶ, τὴν τῷ Ἀρεῶ διχότομον ὃ ὄσαν ὑπελθούσαν φησὶ τὸν τῷ Ἀρεῶ, καὶ ἀποκρυφθῆναι μὲν αὐτῇ καὶ τὴν μέλαν αὐτῆς, ἐξελθόντα δὲ καὶ τὴν λαμπρόν, ὡς αὐξανομένην αὐτὴν εἶναι διχότομον. ἀλλὰ τοῦτο μὲν αὐτὴν ἐθεάσατο· καὶ περὶ τὴν ἄλλαν δὲ ἀστὴρα τὸ αὐτὸ συμβᾶν τὴν ἀνωτέρω ἐτήρησαν Αἰγυπτίῳ τε καὶ Βαβυλωνίῳ, ὡς πολλὰς αὐτῶν περὶ ἐκάστου τῶν ἀστέρων τῆς παραδεδομένης. εἴτα καὶ τὴν δευτέραν ἀπορίαν ἐπάγει, διὰ τίνα ποτὲ αἰτίαν ἐν μὲν τῇ ἀπλανεῖ τοσούτον ἐξεν ἀστέρων πλῆθος ὡς τῶν ἀναριθμητῶν εἶναι 20 δεκτικόν, ἐν ἐκάστῳ δὲ τῶν ὑπ' αὐτὴν σφαιρῶν ὃ φαίνεται) πλεον ἔσθαι ὑπάρχον ἀστὴρ; καὶ τότε πρὸς τὸ παραβόλον τῆς ζητήσεως ἀπιδῶν, καὶ φοβεράν αὐτὴν εἶναι διὰ τὸ μέγεθος τῶν ἀποριῶν λογισάμενος, παραμυθεῖ) λέγων, περὶ μὲν δὲ τούτων ζητεῖν καὶ καλῶς ἔχειν, καὶ τὴν ἐπὶ πλεον σύνεσθαι ἀποδέχεσθαι ἢ μάλλον ἀπαυτεῖν. τοῦτο ὃ μάλλον ἐλλείπειν τὸν λόγον οἶε) ὁ Ἀλέξανδρος, διότι τὸ ἐπιφερόμενον τούτῳ μάλλον καταλλήλον εἶναι δεκτικόν. μή ποτε δὲ ὃ ἐκλειπτικῶς εἰρη) ὁ λόγος (ὃ δὲ ὃ εἰωθεν Ἀριστοτέλης, καὶ βραχυλόγος ἦ, ἐλλειπτικῶς ἡρμηνεύειν), ἀλλὰ τὴν μάλα συνεισφέρει φησὶ δεῖν τὰ τοιαῦτα ζητεῖν καὶ ὃ τὴν τυχόντας, καὶ μὴ ἀποδεικνύν, 35 καὶ μικράς ἔχουσιν ἀφορμὰς περὶ αὐτῶν. Simpl. f. 117 b.

τῷ δὲ πλεονέκτῳ δεῖ γυμνασθῆναι πρὸς τὸ ὑγιαίνειν, ὅσον δρόμον 292 καὶ πάλης καὶ τῆς ἐν τῷ παλαίῳ γυμναστικῆς διατριβῆς· τοιαύτη 24 ὃ ἢ κόπῃς διὰ τὸ ἐν κόπῃ γυμναστέσθαι τὰ παλαιαίκα. τοῦτο δὲ ὡς τῷ πλεονέκτῳ ἀνάλογον παρεῖληπ). τῷ δὲ ἐλάτῳ διακειμένη ὃ δὲ ἐποσαῖν ποῶντι τὸ εὐκρινὲς τῆς ὑγείας ἀγαθὸν ὑπάρχει. id. f. 118.

ὅπερ ἐστὶ χαλεπώτατον, ὅσον μυρῖος ἀσφαγῶν Χίως βαλεῖν 292 ἀσφαγαλίζοντα ἢ Κῶς (γράφει) ὃ ὅπως, ὡς μεγάλων ἀσφα- 29.

existimaturque eius demonstrationis species esse quae dialemma vocitatur, hoc est, quando ignotum per ignotum demonstratur; qualis est demonstratio circularis. Themist. f. 32 b. cf. f. 33 b. extr.

R r r

γάτων ἐν ἀμφοτέροις γινομένων ταῖς νήσοις) ὁ μόνον δύσκολον ἐστιν ἀλλὰ καὶ ἀδύνατον. id. ib.

292^b ἢ ᾧ πρᾶξις ἐν δυσὶν ὅταν καὶ ὁ ἕνα καὶ ἡ καὶ τὸ τῷ ἕνα καὶ· εἰ
 6 ᾧ πᾶν τὸ πρᾶττον δι' ἀγαθὸν ἔφεσιν πράττει ὁ πρᾶττα, ἄλλο δὲ
 εἴη τὸ ἀγαθὸν καὶ ἄλλο τὸ πρᾶττον. συνάγει) ὅτι ἐν δευτέρῳ καὶ 5
 ματι ὅτι τὸ ἀριστα ἔχον ὁ δεινὸς πρᾶξις, εἴπερ τὸ μὴ ἀριστα ἔχον τὸ
 ὁ ἕνα ἐστιν, τὸ δὲ πρᾶττον ὅτι ἐστὶ τὸ ὁ ἕνα καὶ. εἰπὼν δὲ διὰ
 μέσου τὰ περὶ τὸ ἀριστα, συνάπτει τῷ περὶ τὸ ἀνθρώπου προειρη-
 μένῃ καὶ καὶ δὴ καὶ τῶν ἄλλων ζώων ἐλάττω. id. ib.

292^b ἀλλ' ὅτι τὰ πολλὰ ταῦτα πρὸ ὁδὸς ἐστὶ πρὸς τὸ ἀριστον τῷ 10
 9. πάντα τὰ ἄλλα πρὸς ἐκεῖνο νεύειν καὶ δι' ἐκεῖνο αἰρετὰ εἶναι. δύ-
 ναμι δὲ τὸ "ἢ ᾧ ἐν τί ἐστι" καὶ ἐπὶ τῶν φυτῶν εἰρηάζει πρὸς τὸ
 "μικρὰ τις καὶ μία ἴσως" ἀποδοδόμενον, καὶ λέγον ὅτι ἢ ᾧ ἐν τί
 ἐστιν ἀγαθὸν τῷ φυτῷ, ὁ τύχοι δὲ, ὡς περ καὶ ὁ ἀνθρώπος ἐκαστος
 τῶν πολλῶν ἑαυτὸ ἀγαθόν· ἢ εἰ καὶ πολλὰ εἶναι δοκεῖ τὰ ἀγαθὰ 15
 αὐτῷ, οἷον τὸ τρέφεσθαι, τὸ αὔξασθαι, τὸ γενεᾶν, πάντα ταῦτα πρὸ
 ὁδὸς ἐστὶ πρὸς τὸ ἐν αὐτῷ καὶ τελειώτατον ἀγαθόν, ἀπεσπινόμενον δὲ
 πρὸς τὸ ἀνθρώπινον. καὶ εἴη δὲ τὸ μὴ ἔχειν ἐπὶ τῆς ὑπερσύντε-
 λων ἀγαθότητος καὶ τῷ ἑνός, τὸ δὲ μετέχειν ἐπὶ τῷ νῦν τῷ προσσχω-
 ῖν ἡνωμένῃ τῷ ἀγαθῷ καὶ μετέχοντος αὐτῷ. τὸ μὴ ᾧ καὶ τὴν ἑαυτῷ 20
 τι προβεβλημένον ὅτιαν ἔχειν λέγει, τὸ δὲ ἀπ' ἄλλου λαμβάνον
 μετέχειν. id. ib.

292^b γὰρ εἰκὸς αὐτὸν λέγειν πᾶν τὸ ὑπὸ τὴν σελήνην, ὡς φησιν ὁ
 20. Ἀλέξανδρος. βέλτιον δὲ ἐστὶ τὴν κυρίως ἀκύνει γῆν, ἵνα μὴ περὶ
 ἡλίου καὶ σελήνης εὐρεθῇ λέγων ὅτι ὅτι ἀφικνεῖται πρὸς τὸ ἔχοντα 25
 (τῷ τῷ δοκεῖ λέγειν ἢ λέγει), ἀλλὰ περὶ ἀέρος καὶ τῶν ὁμοίων
 στοιχείων. οἶδε δὲ καὶ ταύτην τὴν ἐξηγήσιν ὁ Ἀλέξανδρος. cod.
 Coisl. 166.

292^b ὅταν μὴ ὅτι τὴν λύσιν ὁ Ἀριστοτέλης τῆς ἀπορίας ἀποδεδωκεν,
 24. ἐνὸς τῇ ἀπορίᾳ καὶ συγχωρήσας τὴν πλάνητας πολλὰς κινήσεις καὶ 30
 νήσεις τῷ αἰθερί, διὰ τὰς φαινόμενους αὐτῶν ὁ μόνον προπεδοισμὸς
 ἀλλὰ καὶ ὑποποδοισμὸς καὶ κινήσεις καὶ φάσεις διαφόρους καὶ προηγ-
 σεις καὶ ἀκολουθήσεις καὶ πολυειδεῖς ἀνωμαλίας. διὰ ᾧ τὸ ταῦτα
 σωζέσθαι πλείονας καθ' ἑκάστον κινήσεις παραλαμβάνουσιν, οἱ μὴ ἐκ-
 κέντρος καὶ ἐπικύκλους, οἱ δὲ ὁμοκέντρος τὰς ἀνελιττώσας καλυμέ- 35
 νας ὑποτιθέμενοι. ὁ δὲ γε ἀληθὴς λόγος ὅτι κινήσεις αὐτῶν ἢ
 ὑποποδοισμὸς, ὅτε προδίδεσθαι ἢ ἀφαιρέσεις τῶν ἐν ταῖς κινήσεσιν
 ἀριθμῶν παραδεχόμενος, καὶ ὅταν φαίνωνται κινούμενοι, ὁ δὲ τὰς
 ὑποθέσεις ὡς ὅτιαν ἐχέσας προσέειπε, ἀλλ' ἀπλᾶς καὶ ἐγκυκλίας καὶ
 ὁμαλεῖς καὶ τεταγμένους τὰς ὑπὸ τῆς ὕψους αὐτῶν 40
 τεκμαιρόμενος ἀποδείκνυσθαι. μὴ δυνάμενοι δὲ δι' ἀκριβείας εἶναι
 πῶς αὐτῶν διακειμένων φαντασία μόνον ἐστὶ καὶ ὅτι ἀλήθεια τὰ
 συμβαίνοντα, ἡγάγησαν εὐρεῖν τίνων ὑποθεθέντων δι' ὁμαλίων καὶ
 τεταγμένων καὶ ἐγκυκλίων κινήσεων δύνασθαι τὰ περὶ τὰς
 κινήσεις τῶν πλανᾶν λεγόμενων φαινόμενα. καὶ πρῶτος τῶν 45
 Ἑλλήνων Εὐδόξος ὁ Κνίδιος, ὡς Εὐδόξος τε ἐν τῷ δευτέρῳ τῆς
 Ἀστρολογικῆς Ἱστορίας ἀπεμνημόνευσεν καὶ Σωσιγένης παρὰ Εὐδόξῳ
 τῷ λαβῶν, ἀψαδὸς λέγει τῶν τοιούτων ὑποθέσεων, Πλάτωνος,

ὡς φησι Σωσιγένης, πρὸ βλήμα τῷ ποιησάμεν ταῖς περὶ ταῦτα
 ἐσπουδαῖοι, τίνων ὑποθεθέντων ὁμαλίων καὶ τεταγμένων κα-
 σεων διασωθῇ τὰ περὶ τὰς κινήσεις τῶν πλανημάτων φαινόμενα.
 Simpl. f. 119.

ἄλλο τῷ ἐπιχειρήματι, ἢ δευτέρον ἢ τρίτον, τὴν αἰτίαν ἐπι-
 τῶν ἀνελιττωσῶν καλυμένων σφαιρῶν ἀποδοῦναι τὰς μὴ πλαν-
 μένας ἐν ἄστρον ἔχειν ἐκάστην, τὴν δὲ ἀπλανῆ τοσαύτην. λέγει
 ὅτι ἡ σφαῖρα ἢ τὸ ἄστρον ἔχουσα τὸ πλανᾶν λεγόμενον ἐν κυ-
 λαῖς σφαῖραις ταῖς ἀνελιττώσας καλυμέναις, ἢ ὡς ὁ Θεόφραστος
 αὐτὰς καλεῖ, ταῖς ἀνάστροις, ἐνδεδεμένη φέρεται τελευταία ὅτι
 τῆς ὅλης αὐτῶν συντάξεως, οἷον τῶν ἐν Κρόνῳ ἢ τῇ Δίᾳ ἢ τῷ
 ἄλλων τῶν κινουμένων. καὶ ἐκάστη μὴ τῶν τῶν σφαιρῶν, τῇ τε
 ἄστρον ἔχουσα καὶ ταῖς ταύτης περιεχόμεναις, ὡς ἐστὶ καὶ φύσις ἀπλῆ
 κινήσεως, ἢ δὲ πασιπλά καὶ ἀνωμαλίας τῷ ἄστρον προποδοῖεν καὶ
 ὑποποδοῖεν δοκῶντος, καὶ προσκέναι καὶ ἀφαιρεῖν τοῖς ἀριθμοῖς
 κινήσεων, ἔξωθεν πρόσκειται) ὑπὸ ᾧ τῶν ἀνελιττωσῶν γίνε-
 μένης μὴ ἐκάστης αὐτῶν, ὡς εἴρηται, καὶ τὴν αὐτῆς ἰδίαν κίνη-
 σιν καὶ δὲ τὸ ἄστρον ἔχουσα ἄλλης ἄλλως καὶ τὴν αὐτῆς
 οἰκίαν κίνησιν. ἐπειδὴ ὅτι ἐκάστη σφαῖρα σῶμα τυγχάνει ἢ, τῇ
 δὲ ἐξωτῶν καὶ ἐκάστη συντάξει σὺν τῇ ἀπλανεῖ κινουμένη πρὸς
 τῇ ἰδίᾳ κινήσει πρόσκειται) καὶ τὰς ἄλλας τὰς ὑφ' αὐτῆς περιε-
 μένας κινεῖν κοινῶς τὴν αὐτῆς κίνησιν πάσας ἢ αὐτῇ καὶ, 5
 ἐργῶδες δὲ ἢ αὐτῇ κινεῖν καὶ σφαῖρας σωματικὰς τοσαύτας ἢ
 τὴν τὸ ἐν ἄστρον ἔχουσα μικρὰ ἐν ἔχουσα ἀλλὰ πολλὰ, ὡς περὶ
 τὴν ἀπλανῆ. τὸ δὲ ἐργῶδες ἔδειξεν ὁ Ἀριστοτέλης διὰ τὸ αἶψα
 "παντὸς δὲ πεπερασμένου σώματος πρὸς πεπερασμένον ἢ δύναμις
 ἐστιν". . . εἴρηται) καὶ ὅτι πρῶτος Εὐδόξος ὁ Κνίδιος ἐπέβαλε τὰς
 διὰ τῶν ἀνελιττωσῶν καλυμένων σφαιρῶν ὑποθέσεις, Κάλλιππος
 δὲ ὁ Κυζικηνὸς Παλεμάρχῃ συγκαλᾶσας τῷ Εὐδόξῳ γνωρίμα-
 καὶ μετ' ἐκείνου εἰς Ἀθήνας ἐλθὼν, τῷ Ἀριστοτέλει συγκατέβη
 τὰ ὑπὸ τῷ Εὐδόξῳ εὐρεθέντα σὺν τῷ Ἀριστοτέλει διορθώσας καὶ
 καὶ προσαναπλήρων. τῷ ᾧ Ἀριστοτέλει νομίζοντι δὲ τὰ ὑπὸ
 πάντα περὶ τὸ μέσον τῷ παντὸς κινεῖσθαι ἤρεσεν ἢ τῶν ἀνελιττωσῶν
 ὑποθέσεις, ὡς ὁμοκέντρος τῷ παντὶ τὰς ἀνελιττώσας ὑποτιθέμε-
 καὶ ὅτι ἐκκέντρος, ὡς περὶ οἱ ὕστερον. Εὐδόξῳ τοῖν καὶ τὰς πρὸ
 αὐτῷ τρεῖς ὁ ἥλιος ἐδύκει κινεῖσθαι κινήσεις, τῇ τε τῶν ἀπλανῶν
 σφαῖρα ἀπὸ ἀνατολῶν ἐπὶ δυσμᾶς συμπεριφερόμενος, καὶ αὐτῇ
 τὴν ἐναντίαν διὰ τῶν δώδεκα ζωδίων φερόμενος, καὶ τρίτον ἐπὶ τῷ
 διὰ μέσων τῶν ζωδίων εἰς τὰ πλάγια παρεκτραπόμενος. καὶ ᾧ
 τῷ κατελιγνῶ ἐκ τῷ μὴ καὶ τὸν αὐτὸν αἰεὶ τόπον ἐν ταῖς τρεῖς
 ταῖς θεριναῖς καὶ χειμεριναῖς ἀνατέλλειν. διὰ τῷ τῷ ὅτι ἐν τῷ
 αὐτῷ εἰλεγον φέρεται σφαῖραις, ὡς Θεόφραστος ἀνάστρος ἐκάστη ὡς
 μὴδὲν ἔχουσα ἄστρον καὶ ἀνταπεφρόσας μὴ πρὸς τὰς κατωτέρως
 ἀνελιττώσας δὲ πρὸς τὰς ἀνωτέρως. τριῶν ᾧ ὅτι ὅτι ὅτι
 κινήσεων ἀδύνατον ἢ τὰς ἐναντίας ὑπὸ τῷ αὐτῷ κινεῖσθαι, ὅτι μὴ
 καθ' αὐτὸν μήτε ὁ ἥλιος μήτε ἡ σελήνη μήτε ἄλλο τι τῶν ἀπ-
 ρων κινεῖται, πάντα δὲ ἐνδεδεμένα φέρεται τῷ κυκλικῷ σώματι. 10
 μὴ δὲ τὴν τε καὶ μῆκος περιόδου καὶ τὴν εἰς πλάτος παρεκτρέψαι

ἐπὶ δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ περικύβητο, αὐτάρκτως δὲ ἦσαν δύο σφαῖραι, μία μὲν ἡ τῶν ἀπλανῶν ἐπὶ δυσμᾶς περιώδου, ἑτέρα δὲ πρὸς ἑὸν ἀξονα γρεφομένη· ἐνδοθεμένον μὲν τῇ προτέρᾳ, πρὸς ὁρθὰς δὲ ὅσα τῷ λοξῷ κύκλῳ, καθ' ὃ τὴν πορείαν ἔδωκεν ἂν ποιῶν ὁ ἥλιος. ἐπεὶ δὲ ἔχ' ὅπως ἔχει, ἀλλὰ τὸν μὲν κύκλον ἐν ἄλλῳ χρόνῳ 5 περιώδου τὴν δὲ κῆ' πλάτος παραχώρησεν ἐν ἄλλῳ τῷ ποιῶν, ἀνάγκη δὲ τρίτῃ προσλαβεῖν σφαῖραν, ὅπως ἐκείνη κινήσῃ ἐκείνῃ τῶν φαινομένων περὶ αὐτὴν ἀποδιδοῦν. ταύτῃ τῶν τριῶν ὡσὺν τῶν σφαιρῶν καὶ πᾶσων ὁμοκέντρων ἀλλήλαις τε καὶ τῷ κοινῷ τῷ μὲν τὰς δύο περιέχουσιν περὶ τὴν τῷ κόσμῳ πόλιν ὑπε- 10 ρίπτει γρέφεσθαι ἐπὶ ταῦτά τῇ τῶν ἀπλανῶν καὶ ἰσοχρόνως ταύτῃ ἐκκεκλιμένην. τὴν δὲ ταύτην μὲν ἐλάττω μείζω δὲ τῆς λοιπῆς ἐκτρέφεσθαι περὶ ἄξονα, καθάπερ εἴρηξεν, πρὸς ὁρθὰς ὅσα τῷ διὰ μέσων τῶν ζωδίων ἐπιπέδῳ ἀπὸ δυσμῶν ἐπ' ἀνατολάς, τὴν δὲ ἡλιακὴν καὶ αὐτὴν μὲν ἐκτρέφεσθαι ἐπὶ ταῦτά τῇ δευτέρᾳ, περὶ 15 ἄξονα μέντοι ἕτερον, ὃς τοιοῦτος ἂν ὁρθὸς πρὸς τινος κύκλου ἐκπέδον μεγίστου καὶ λοξοῦ, ὅν ὁ ἥλιος τῷ αὐτῷ κέντρῳ γράφειν δοκεῖ φερόμενος ὑπὸ τῆς ἡλιακῆς σφαίρας, ἐν ᾗ καὶ ἐνδοθεῖ. τὴν δ' ὅν ὑπὸ τῆς σφαίρας ταύτης βραδυτέραν πολλῶν τίθει ἢ τὴν τῆς περιχώρης αὐτῆς, μέσης δὲ ὅσῃς τῷ μεγεθῇ καὶ τῇ θέσει, ὡς 20 ἐξ ὅλων ἐκ τῷ περὶ Ταχίων αὐτῷ γεγραμμένῃ συγγράμματος. ἢ μὲν μεγίστη τῶν σφαιρῶν ἐπὶ ταῦτά τοις ἀπλανέσιν ἀμφω τὰς λαπὰς ἐκτρέφει διὰ τὴν μὲν φέρουσαν ἐν αὐτῇ ὄντας τὴν πόλιν, καὶ δὲ τὴν τῆς τρίτης τῆς φερούσης τὴν ἥλιον, ὁμοίως δὲ ἔχουσαν ἐν αὐτῇ τὴν πόλιν, μεθ' αὐτῆς, ἐφ' ᾗ περιώγει, συνε- 25 κείνη καὶ ταύτην καὶ ἅμα ταύτῃ τὴν ἥλιον, ὅτω τε φαίνεται αὐτὴ ἐπ' ἀνατολῶν ἐπὶ δυσμᾶς φερόμενον συμβαίνει. καὶ εἰ μὲν γε ἀνάγκη ἦσαν καθ' αὐτὰς αἱ δύο σφαῖραι, ἢ τε μέση καὶ ἡ ἡλιακὴ, ἰσοχρόνως κόσμῳ γροφῇ γίνετο ἂν ἡ τῷ ἥλιν περιώγη· τὴν δὲ ἐπεὶ πρὸς τὴν ἀντίον αὐτῇ μετατρέφον, ὑστερεῖ τῷ 30 ἀκρίτως χρόνῳ ἢ ἀπ' ἀνατολῆς ἐπὶ τὴν ἑξῆς ἀνατολὴν τῷ ἥλιν ἐκτρέφου. καὶ ταῦτα μὲν περὶ τὴν ἥλιον, περὶ δὲ τὴν σελήνην τὰ β' καὶ ταῦτά τὰ δὲ γ' καὶ ταῦτά διετέλεστο· τρεῖς μὲν γὰρ σφαῖρας καὶ ταύτην εἶναι τὰς φερούσας, διότι καὶ αὐτῆς ἐφαίνοντο εἶναι πᾶσαι· τῶν δὲ μίαν μὲν τὴν ὁμοίως κινουμένην τῇ τῶν ἀπλαν- 35 ῶν, ἑτέραν δὲ ἐναντίως μὲν ταύτῃ περὶ ἄξονα δὲ γρεφομένην πρὸς ὁρθὰς ὅσα τῷ ἐπιπέδῳ τῷ διαμέτρῳ τῶν ζωδίων, καθάπερ καὶ ἐφ' ἑαυτῇ· τρίτην δὲ ἐκείνῃ, καθάπερ ἐφ' ἥλιν, ὅτι καὶ μὲν τὴν θέσιν ὁμοίως καὶ δὲ τὴν κίνησιν ἔχ' ὁμοίως, ἀλλ' ἐναντίως μὲν τῇ δευτέρᾳ, τῇ δὲ πρώτῃ φερομένην ἐπὶ ταῦτά, βραδυτέραν μὲν κίνησιν κινουμένην, περὶ ἄξονα δὲ γρεφομένην ὁρθὸν πρὸς τὸ ἐπίπεδον τῷ κύκλῳ, ὡς ἐπινοηθεῖν ἂν ὑπὸ τῷ κέντρῳ τῆς σελήνης γραφόμενος ἡλιακὸς πρὸς τὴν διὰ μέσων τῶν ζωδίων τοσοῦτον ὅσον ἡ πλάτης καὶ πλάτος τῇ σελήνῃ παραχώρησις γίνετο. φανερόν δὲ 40 ὅτι αἱ τῆς τρίτης σφαίρας πόλιν ἀπὸ τῶν τῆς δευτέρας διεσῶτες ὡς εἰεν περιφερείας ἐπὶ τῷ δι' ἀμφοῖν νομῶν μεγίστου κύκλου, φάνη ἐξῆς ἢ ἡμίσεια τὴν πλάτος, ὃ κινεῖτο ἢ σελήνη. τὴν μὲν ὅν πρώτην ὑπέθετο σφαῖραν διὰ τὴν ἀπ' ἀνατολῶν αὐτῆς ἐπὶ δυσμᾶς

περίοδον, τὴν δὲ δευτέραν διὰ τὴν ὑπὸ τὰ ζωδια φαινόμενην αὐτῆς ὑπολείψω, τρίτην δὲ διὰ τὴν μὲν ἐν τοῖς αὐτοῖς τῷ ζωδιακῷ σημείοις βορειοτάτην τε καὶ νοτιωτάτην φαίνεσθαι γνωσμένην, ἀλλὰ μετασπέντειν τὰ τοιαῦτα σημεία τῶν ζωδίων αἰεὶ ἐπὶ τὰ προηγούμενα, διὸ καὶ καὶ τὴν σφαῖραν ταύτην ἐπὶ ταῦτά τῇ τῶν ἀπλανῶν κινεῖσθαι, τῷ δὲ τὴν μετάπτωσιν παντάπασιν ὀλίγην γίνεσθαι καθ' ἑκάστην μῆνα τῶν εἰρημένων σημείων βραδυτέραν αὐτῆς τὴν ἐπὶ δυσμᾶς κίνησιν ὑπεσῆσται. τοσαῦτα μὲν δὲ καὶ περὶ σελήνης. περὶ δὲ τῶν πέντε πλανήτων τὴν δόξαν ἐκτιθέμενος αὐτῷ ὁ Ἀριστοτέλης διὰ τεσσάρων σφαιρῶν τέως κινεῖσθαι φησιν, ὧν ἡ τε πρώτη καὶ ἡ 5 δευτέρα αἱ αὐταὶ καὶ τὴν αὐτὴν ἔχουσαι θέσιν ταῖς ἐπὶ τε τῷ ἥλιν καὶ σελήνης πρώταις δύο· ἡ τε γὰρ ἀπάσας περιέχουσα καθ' ἑκάστην αὐτῶν ἐξῆς σφαῖρα περὶ τὴν ἄξονα τῷ κόσμῳ γρεφομένη ἐπὶ δυσμᾶς ἀπ' ἀνατολῶν ἰσοχρόνως τῇ τῶν ἀπλανῶν, καὶ ἡ δευτέρα τὴν πόλιν ἐν τῇ πρώτῃ ἔχουσα περὶ ἄξονα καὶ πόλιν τῷ διὰ μέσων τῶν ζωδίων ἐμπαλὺν τὴν γροφὴν ποιῶν ἀπὸ δυσμῶν ἐπ' ἀνατολάς, ἐν ᾗ χρόνῳ ἑκάστος αὐτῶν δοκεῖ τὴν ζωδιακὸν κύκλον διεξέρ- 10 ναι. διὸ ἐπὶ μὲν τῷ τε Ἑρμῷ ἀστέρος καὶ τῷ Ἑωσφορῷ ἐναυτῷ φησὶ τὴν τῆς δευτέρας σφαίρας συντελεσθῆναι, ἐπὶ δὲ τῷ Ἄρεος ἔτεσι δύοσι, ἐπὶ δὲ τῷ Διὶ δώδεκα ἔτεσι, τριῶντα δὲ ἐπὶ τῷ Κρόνῳ, ὃν Ἑλλῶν ἀστέρα οἱ παλαιοὶ προσηγόρευον. αἱ δὲ λοιπαὶ δύο ὡδὲ πως ἔχουσιν· ἡ μὲν τρίτη καθ' ἑκάστην τὴν πόλιν ἔχουσα ἐπὶ τῷ διὰ μέσων τῶν ζωδίων τῷ τε ἐν τῇ καθ' ἑκάστην δευτέρᾳ σφαίρᾳ νομῶν ἐπὶ μεσημβρίᾳ τε ἀπὸ ἀρκτῶν καὶ ἀπὸ μεσημβρίας ἐπὶ τὰς 15 ἀρκτῶν ἐκτρέφεσθαι, ἐν ᾗ ἑκάστος χρόνῳ ἀποφάσεως ἐπὶ τὴν ἐφεξῆς φάσιν παραγίνετο, τὰς πρὸς ἥλιον ἀπάσας χάσεις διεξέρων, ὃν καὶ διεξέρων χρόνον οἱ ἀπὸ τῶν μαθημάτων καλῶσιν· ἐξὶ δὲ ὅτος ἄλλῳ ἄλλος, διὸ καὶ ἐκ ἰσοχρόνως ἄσασιν ἢ τῆς τρίτης σφαίρας γροφῆς, ἀλλὰ καθάπερ Εὐδόξος ᾤετο, τῷ μὲν Ἀφροδίτης ἀστέρι ἐν μηνὶ ἐννεακαιδέκα, τῷ δὲ τῷ Ἑρμῷ ἐν ἡμέραις δέκα καὶ ἑκατόν, τῷ δὲ τῷ Ἄρεος ἐν μηνὶ ὅκτω καὶ ἡμέραις εἴκοσι, τῷ δὲ τῷ Διὶ καὶ τῷ Κρόνῳ ἀκατέρω ἐγγίσα ἐν μηνὶ τρισκαίδεκα. ἢ μὲν ὅν 20 τρίτη σφαῖρα ὅτω καὶ ἐν τοσούτῳ χρόνῳ κινεῖτο, ἢ δὲ τετάρτη σφαῖρα, ἣτις καὶ τὸ ἄστρον φέρει, παρὰ λοξῷ τινὸς κύκλου γρέφετο. πόλιν ἰδίως καθ' ἑκάστην, ἐν ἴσῳ μέντοι χρόνῳ τὴν γροφὴν τῇ τρίτῃ ποιῶν, ἐναντίως ἐκείνῃ κινουμένη ἀπ' ἀνατολῶν ἐπὶ δυσμᾶς. ὃ δὲ λοξὸς ὅτος κύκλος ἐγκέκλιται πρὸς τὴν μέγιστον τῶν ἐν τῇ τρίτῃ σφαίρᾳ παραλλήλων, ὑπ' αὐτῷ λέγειτο ἐκ ἴσον ὅδὲ ταύτῃ ἐφ' ἀπάντων. φανερόν ὅν ὅτι ἢ μὲν ὁμοίως τῇ τῶν ἀπλανῶν γρεφομένη πᾶσας τὰς λοιπὰς ἄτε ἐν ἀλλήλαις τὴν πόλιν ἔχουσας ἐκτρέφει ἐπὶ ταῦτά, ὡς καὶ τὴν τὸ ἄστρον φέρουσαν καὶ αὐτὴ τὸ ἄστρον, καὶ διὰ ταύτην δὲ τὴν αἰτίαν ἀνατέλλειν τε καὶ δύνασθαι ὑπάρχει ἐκάστῳ αὐτῶν. ἢ δὲ δευτέρα σφαῖρα τὴν ὑπὸ τὰ δώδεκα ζωδια πάροδον αὐτῷ παρέξει· γρέφετο γὰρ περὶ τὴν διὰ μέσων 25 τῶν ζωδίων πόλιν, καὶ συνεκτρέφει τὰς τε λοιπὰς δύο σφαῖρας καὶ τὴν ἀστέρα ἐπὶ τὰ ἐπόμενα τῶν ζωδίων, ἐν ᾗ χρόνῳ ἑκάστος δοκεῖ τὴν ζωδιακὸν διανύειν κύκλον. ἢ δὲ τρίτη σφαῖρα τὴν πόλιν ἔχουσα ἐπὶ τῷ ἐν τῇ δευτέρᾳ διὰ μέσων τῶν ζωδίων ἀπὸ μεσημ-

βρίσκει τε πρὸς ἄρκτον γρεφομένη καὶ ἀπ' ἄρκτου πρὸς μεσημβρίαν, συνεπιστρέφει τὴν τετάρτην καὶ ἐν αὐτῇ τὴν ἀέρεα ἔχουσαν, καὶ δὴ τῆς κ' πλατὺς κινήσεως ἔχει τὴν αἰτίαν. ὃ μὴν αὕτη μόνη· ὅσον γὰρ ἐπὶ ταύτῃ, καὶ πρὸς τὰς πόλεις τὰς διὰ μέσων τῶν ζωδίων ἦκεν ἂν ὁ ἀστὴρ, καὶ πλησίον τῶν τῷ κόσμῳ πόλων ἐγένετο. νυνὶ δὲ ἡ 5 τετάρτη σφαῖρα περὶ τὰς τῷ ἀέρος λοξῷ κύκλῳ γρεφομένη πόλεις ἐπὶ τὰναντία τῇ τρίτῃ ἀπ' ἀνατολῶν ἐπὶ δυσμᾶς, καὶ ἐν ἴσῳ χρόνῳ τὴν γροφὴν αὐτῶν ποιμένη, τὴν τε ἐπὶ πλέον ὑπερβαλλειν τὴν διὰ μέσων τῶν ζωδίων παρατήσῃ, καὶ τὴν λεγομένην ὑπὸ Εὐδόξῳ ἰπποπέδῃ περὶ τὴν αὐτὴν τῶτον κύκλον τῷ ἀέρι γράφειν 10 παρέξῃ, ὥστε ὅπου ἂν τῆς γραμμῆς ταύτης πλατὺς, τοσούτον καὶ ὁ ἀστὴρ εἰς πλατὺς δόξει παραχωρεῖν· ὅπερ ἐγκαλῶσι τῷ Εὐδόξῳ. αὕτη μὲν ἡ κ' Εὐδόξον σφαιροποιᾷ, εἰκοσι καὶ ἑξτάς πλάσας ἐπὶ τῶν ἑπτὰ παραλαμβάνουσα, ἑξ μὲν ἐπὶ ἡλίου καὶ σελήνης, εἰκοσι δὲ ἐπὶ τῶν πέντε. περὶ δὲ Καλλιππῶν τάδε γέγραπεν Ἀρι- 15 στοτέλης ἐν τῷ Α τῆς Μετὰ τὰ Φυσικὰ (c. 8 p. 1073 b 32) "Καλλιππος δὲ τὴν μὲν θέσιν τῶν σφαιρῶν τὴν αὐτὴν ἐτίθετο Εὐδόξῳ, τυτέτι τῶν ἀποσημάτων τὴν τάξιν, τὴν δὲ πληθὺς τῷ μὲν τῷ Διὶ καὶ τῷ τῷ Κρόνῳ τὴν αὐτὴν ἐκείνῳ ἀπεδίδον, τῷ δὲ ἡλίῳ καὶ τῇ σελήνῃ δύο ᾤετο προδετέας εἶναι σφαῖρας, τὰ φαινόμενα εἰ μέλ- 20 λαι τις ἀποδώσειν, τοῖς δὲ λοιποῖς τῶν πλανητῶν ἐκάστῳ ἀνὰ μίαν," ὡς εἶναι καὶ Καλλιππον τὰς πλάσας πεντάκις πέντε καὶ δις τέσσαρας, τυτέτι τριάκοντα καὶ τρεῖς σφαῖρας. ὅτε δὲ Καλλιππῶν φέρεται σύγγραμμα τὴν αἰτίαν τῶν προσθειστῶν τῶν σφαιρῶν λόγον, ὅτε Ἀριστοτέλης αὐτὴν προσέθηκεν· Εὐδόξος δὲ συν- 25 τόμῳ ἰσόρησε τῶν φαινομένων ἕνεκα ταύτας προδετέας εἶναι τὰς σφαῖρας ᾤετο· λέγειν γὰρ αὐτὸν φησιν ὡς εἴπερ οἱ μεταξὺ τροπῶν τε καὶ ἰσημεριῶν χρόνοι τοσούτον διαφέρουσιν ὅσον Εὐκλήμῳ καὶ Μέτῳι ἐδόκει, ἔχῃ ἱκανὰς εἶναι τὰς τρεῖς σφαῖρας ἐκατέρῳ πρὸς τὴν σύζευξιν τὰ φαινόμενα, διὰ τὴν ἐπιφανομένην δηλο- 30 νοτι ταῖς κινήσεσιν αὐτῶν ἀνωμαλίαν. τὴν δὲ μίαν, ἣν ἐν ἐκάστῳ τῶν τριῶν πλανητῶν Ἀρεος καὶ Ἀφροδίτης καὶ Ἑρμῆ προσετίθει φορὰν, τίνος ἕνεκεν προσετίθει, συντόμῳ καὶ σαφῶς ὁ Εὐδόξος ἰσόρησεν. ὁ δὲ Ἀριστοτέλης μὲν τὴν ἰσορήσας καὶ τὴν Καλλιππῶν δόξαν περὶ τῶν ἀνελιπτῶν ἐπήγαγεν (ib. p. 1073 b 38) "ἀναγκαῖον 35 δὲ, εἰ μέλλουσιν συντεθεῖσαι πᾶσαι τὰ φαινόμενα ἀποδώσειν, καθ' ἕκαστον τῶν πλανητῶν ἐτέρας σφαῖρας μᾶλλον εἶναι τὰς ἀνελιπτύσσας καὶ εἰς ταύτην ἀποκαθιζώσας τῇ θέσει τὴν πρώτην σφαῖραν ἀεὶ τῷ ὑποκάτω τεταγμένη ἄστρῳ· ὅτῳ γὰρ μόνως ἐνδέ- 40 χεται τὴν τῶν πλανητῶν φορὰν ἅπαντα ποιεῖν." ταῦτα τοῖνυν τῷ Ἀριστοτέλει συντόμῳ ὅπως καὶ σαφῶς εἰρηκότος, ὁ Σωσιγένης ἐγκωμάσας τὴν ἀγχινοῖαν αὐτῷ, ἐπεχείρησεν εὐρεῖν τὴν χρεῖαν τῶν ὑπ' αὐτῷ προσθεμένων σφαιρῶν, καὶ λέγει ὅτι δυοῖν ἕνεκα ταύτας ἀνελιπτύσσας καλεῖ καὶ φησιν ἀναγκαῖον εἶναι προσ- 45 γενέσθαι ταῖς ὑποθέσεσιν, ἵνα τε θέσις ἡ οἰκεία ἢ τῇ τε καθ' ἑκά- 45 στον ἀπλανεῖ καὶ ταῖς ὑπ' αὐτῇ, καὶ ὅπως τάχος τὴν οἰκείαν ἐκείνης ὑπάρχῃ· ἔδει γὰρ τὴν γε ὁμοίαν τῇ τῶν ἀπλανῶν ἢ ἄλλῃ τιῶν σφαιρῶν περὶ τὴν αὐτὴν ἄξονα ἐκείνην φέρεσθαι καὶ χρόνῳ ἴσῳ αὐτὴν

περιστρέφεσθαι· ὡς ἔδει αὐτῇ τῆς προδετέας τῶν ὑπὸ Ἀριστοτέλει λεγομένων σφαιρῶν ὑπάρχειν δυνατόν. ποιούμεθα δὲ, φησὶ, τὴν λόγον τῷ σαφῶς ἕνεκα ἐπὶ τῶν φερουσῶν τὴν τῷ Διὶ σφαῖραν εἰ τοῖνυν ἐν τῇ τελευταίᾳ τῶν τῷ Κρόνῳ τεττάρῳ, ἐν ἣ καὶ αὐτὴ ἐνδέδεξαι, τὴν πόλιν τῆς πρώτης τῶν τῷ Διὶ ἐναρμόσασαι, τὴν τρόπον καὶ ὅτοι μόνως δύναντο ἂν ἐπὶ τῷ ἄξονος τῆς τῶν ἀπλανῶν σφαῖρας, ὅτε γε ἡ φέρουσα αὐτὴν περὶ ἄλλον ἄξονα γρέφετο εὐλόγιον; ἀλλὰ μὴν δεῖ γε μόνως αὐτὴν ἐπὶ τῷ εἰρημένῳ ἄξονος ἐπὶ τῆς ἐξωτάτω φορᾶς, εἴπερ μέλλοι τὴν τάξιν τῆς τῶν ἀπλανῶν σφαῖρας δέχεσθαι ἢ γρεφομένη σφαῖρα περὶ αὐτὴν. ἐπὶ ταύτῃ ἐπειδὴ τῶν φερουσῶν τὴν τῷ Κρόνῳ σφαιρῶν αἱ τρεῖς ὑπ' ἄλλῃσιν τε καὶ τῆς πρώτης συνεπιστρέφοντι, ἔχουσαι μόνου καὶ αὐτῷ οἰκείῳ τῷ τάχους, εἴη ἂν περὶ τὴν τετάρτην ἔχῃ ἀπλῇ τις ἢ κίνησις, ἀλλὰ πασῶν τῶν ὑπεράνω μετέχουσα. δεχθήσεται γὰρ ὅτι τῶν μὲν ἐπι- 50 φερομένων ἀφαιρεῖται τι τῷ διὰ τὴν συνεπιστρέφουσαν αὐτὰς τάχους ὑπάρχοντος αὐταῖς, τῶν δὲ συνεπιστρέφουσιν προστίθεται τῇ δικνυμένη εἰς αὐτὰς ἐκ τῆς ὑπεράνω σφαῖρας κίνησις διὰ τὴν ἴδιον αὐτῶν κίνησιν. ὥστε εἴπερ ἐνδεσθῇ τῇ σφαίρᾳ τῇ φερουσῇ τὴν τῷ Κρόνῳ σφαῖραν ἢ πρώτην τῶν τῷ Διὶ, καὶ τάχος αὐτῷ ἔχοι, ὡς ἐν κόσμῳ περιστροφῇ ἐπὶ ταύτῃ πάλιν ἀναπολεῖται, εἰ τῶν ὑπεράνω σφαιρῶν κινήσεις ἔκ ἐάσουσι τὴν τῷ τάχους αὐτῇ παρεῖναι, ἀλλ' ἔσται τις πρόδεσις· φέροντι γὰρ ἐπὶ δυσμᾶς καὶ αὐτῇ φερομένης καὶ αὐτῆς ἐκείνης ἐπὶ ταῦτα. ὁ δὲ αὐτὴς λόγος καὶ ἐπὶ τῶν ἐξῆς· ἢ τε γὰρ κινήσεις μᾶλλον καὶ μᾶλλον συντεθήσεται, καὶ τὴν οἰκείαν θέσιν παραλλάξουσιν αὐτῶν οἱ πόλοι. δεῖ δὲ, κατέστη ἔφαμεν, ὑδέτερον τῶν συμβαίνειν. ὅπως ἔν τῷ τῷ μὴ γινώσκοντι ἀπαντῶν τι τῷ γε ἕνεκα πλημμελές, ἐπεσθῇσι τὰς ἐκ- 55 λιπτόσας καὶ εἰς ταύτην ἀποκαθιζώσας τῇ θέσει τὴν πρώτην σφαῖραν ἀεὶ τῷ ὑποκάτω τεταγμένη ἄστρῳ. ἔγω γὰρ δὴ καὶ ἡ κ' λέγειν εἴπην, ἀμφω μὲν τῶν ὧν ἕνεκα παρεισήγαγεν αὐτὰ, διὰ μὲν τὸ φάναι "ἀνελιπτύσσας" τὴν τῆς κινήσεως ἀποκατάστασιν εἰς τὴν θέσιν τὴν οἰκείαν, διὰ δὲ τὸ εἰπεῖν "εἰς ταύτην ἀποκαθιζώσας τῇ θέσει τὴν πρώτην σφαῖραν ἀεὶ τῷ ὑποκάτω τεταγμένη ἄστρῳ" τὴν τῶν πόλων ἐν τῷ προσήκοντι μόνον· καὶ τῶν γὰρ ἡ τῶν φερομένων σφαιρῶν θέσις νοεῖται, εἴπερ μόνου μόνου. τὴν δὲ πρώτην σφαῖραν ὑπ' αὐτῶν ἀποκαθιζάσθαι τῷ ὑποκάτω τεταγμένη ἄστρῳ ἐπειδὴ τῇ τῆς τῆς οἰκείαν θέσιν καὶ τὴν οἰκείαν τάχους διὰ τὴν ἀνελιπτικὴν λαβύσας τὰ τῶν ἐξῆς σφαιρῶν ἅπαντα διασώζει, ὅτι δὲ ταῦτα συμβαίνει, ἔδειξεν ὁ Σωσιγένης προεκθέμενός τῃ 60 χρήσιμα πρὸς τὸν λόγον, ὧν ἡ σύντομος ἐκθεσις ἐστὶ τοιαύτη. διὰ σφαιρῶν ὁμοκέντρων ὡσὺν, οἷον τῶν δεξιά, καὶ περισχομένων ἑκάστη ὑπ' ἄλλης, εἴτε μενίσσης εἴτε περιεγομένης ἐκείνης, ἐκείνη δὲ ἐναντίως κινουμένων ἀλλήλαις καὶ δι' ἴσῳ χρόνῳ, τυτέτι ἰσοταχῶς πάντα τὰ ἐν τῇ περισχομένῃ σημεῖα καὶ ταύτην ἀεὶ ἔξαι πρὸς τὴν περιέχουσαν ὡς ἂν εἰ καὶ μόνου ἐπύγχαται. τῆς γὰρ δὲ κινουμένης ὡς ἀπὸ τῷ α' ἐπὶ τὸ β', εἰ μὲν ἡ ἐλάσσον ἢ ζ' συνεπιστρέφεται μόνον καὶ μὴ ἀντεφέρετο, ὡφθῇ ἂν ὡς τὸ δ' ποτὲ ὑπὸ τῷ β', ὅτῳ καὶ τὸ ζ' συμπεριέμενον τῷ α' καὶ ἐν τῷ ἴσῳ χρόνῳ. ἐπεὶ δὲ καὶ συμ-

φάει) ἢ ἀντιφάει) τῇ δὲ ἢ ζή, ἅσων συμπεφερομένη προσέτιθησι
ἀντιφερομένη, τοσούτοι ἀναλύνει, ἢ γίνε) ἔτε τ' δ' ὑπὸ τὸ β', τ'
ζ' ὑπὸ τ' α', καθάπερ ἐξ ἀρχῆς ἐφαίνετο, ὥς ἐλθὼς τ' προσέ-
τε. μάλιστα μὲν ὅν τῆς αβ' ὅλλον τ' δεχθέν, ἢ ὅπως ἀμφοτέ-
ρων ὑπερχόντων, τ' τὴν ἐντὶς συμπεριφερομένην ἢ ἀντιφερομένην
τῇ ἐντὶς τῆς αὐτοῦ, αἰεὶ σημεῖαις πᾶσι αὐτῇ ἔχειν θέσαν, ἢ ὅτε
μὲν συμπεφερομένην ἔτε μόνον ἀντιφερομένην. αἰ δὲ δὴ ἢ κα-
πὸς ἢ αβ', εἴτε ἐναντίως εἴτε ἐπὶ ταὐτὴν τῇ δευτέρᾳ σφαῖρα, τῇ
δὲ, τὰ αὐτὰ συμβήσε) περὶ τὰ σημεῖα τῆς τρίτης τῆς ζή συμ-
φερομένης τῇ δὲ ἢ ἀντιφερομένης ὁμοίως· εἰ γὰρ τῆς αβ' σφαίρας
ἐπὶ τὸ α' ὡς ἐπὶ τ' β' γραφείσης ἢ συνεπιστώσης τὴν δὲ, ὡς τ'
ἐπὶ τ' ε' ἔλθῃ, ἢ μέση σφαῖρα αὐτῇ ἢ δὲ ἐπὶ τὰναντία ἢ ἐπὶ
ταῦτα φέρεται τῇ αβ' ὑπὸ τῶν τάχει πρὸς τὴν αβ', πρὸς τε τῇ
ζή ἰσοχρόνως, ἢ διὰ τ' συνεπιστρέφειν τὴν τρίτην τ' ζ' σημεῖον
πᾶσι παραλλάττειν τ' α'. ἀλλ' ἢ τρίτη σφαῖρα ἀντικυμαμένη
πᾶσι ὑπὸ τ' α' ποιήσει τ' ζ', ἢ αἰ τὴν γινωμένον πάντα τὰ ἐπὶ
τῆς ζή σφαίρας σημεῖα ὑπὸ τὰ αὐτὰ ἔχειν σημεῖα τῆς αβ' σφαί-
ρας, νῦν μὲν ὅν ὡς περὶ τὴν αὐτὴν ἄξονα κυμαμένων τῶν σφαιρῶν
ὁμοῦ) τ' προτεθέν· ὁ αὐτὸς δὲ λόγος καὶ μὴ περὶ τὴν αὐτὴν
ἄξονα κυμα)· ὁ γὰρ διὰ τὴν κ' τῶν αὐτῶν παραλλόλων κίνησιν
ἢ τῶν σημεῖων ὑπὸ τὰ αὐτὰ σημεῖα συμβαίνει θέσεις, ἀλλὰ διὰ
τὴν τῆς περιεχομένης συμπεριγωγὴν πρὸς τὴν περιέχουσαν ἢ ἀν-
τιπεριγωγὴν, ὅσον προσέθηκεν, ἀφαιρῶσαν, εἴτε ἐπὶ λοξῷ κύκλῳ
ἐπὶ ὀρθῷ τῆς τε περιεγωγῆς γινωμένης ἢ τῆς ἀντιπεριγωγῆς.
πᾶσι δύο σφαιρῶν ὁμοκέντρων ἐπὶ τὰ αὐτὰ κυμαμένων, ἑκατέρας
ἢ πᾶσι τῇ, ἢ τῆς ἐλάσσονος ὁ μόνον συμπεφερομένης τῇ μέλει
ἀλλ' ἢ ἰδίαν ἐπὶ τὰ αὐτὰ κυμαμένης κίνησιν, εἰ μὲν κ' τάχῃ, ἢ
ἐναντίως κίνησης διπλάσιον δίδει τ' τάχος· εἰ δὲ διπλάσιον τ'
τῆς ἑτέρας τάχος, τριπλάσιον ἔχει τ' τῆς συγκειμένης, ἢ ἐξῆς
ὑπὸ τῆς· εἰ γὰρ ἢ μέλιον κινεῖ τὴν ἐλάσσονα τεταρτημέριον, ἢ
αὐτὴ δὲ ἰσοταχὴς ὅσα τεταρτημέριον κινεῖ), δις ἔχει κακωμένην
τεταρτημέριον, ὥς ἢ ἐξ ἀμφοῦν διπλάσια τῆς ἑτέρας κινήσεως.
πᾶσι δὲ λέγομεν, φησὶν, εἰ περὶ τῆς αὐτῆς εἶναι πόλιν αἰκινή-
σε)· εἰ δὲ μὴ περὶ τῆς αὐτῆς, ἄλλο τι συμβήσε) διὰ τὴν λοξό-
τητα τῆς ἑτέρας σφαίρας· ὁ γὰρ ὅτω συγκείσε) τὰ τάχῃ, ἀλλ'
ὡς ἐπὶ τὸ παραλληλογράμμῳ δακτυλῷ αἰῶς τῆς ἐπὶ τῆς δια-
μέτρῃ κινήσεως ἀποταυμένης ἐκ δύο κινήσεων, μᾶς μὲν σημεῖον
πᾶσι ἐπὶ τὸ μέριον τὸ παραλληλογράμμῳ κυμαμένου, μᾶς δὲ
πᾶσι αὐτὸ τὸ μέριον καταγομένη ἰσοχρόνως διὰ τὸ πλάτος τῆς
παραλληλογράμμῳ· ἔχει γὰρ ὁμοῦ τὰ τε σημεῖον ἐπὶ βάσειν πέρα-
ς τῆς διαμέτρῃ ἢ τὸ μέριον πλεονὰς κατηγμένη, ἢ ὅκ ἐξιν ἢ
ἀμέτρος ἀμφοτέρας ἰσὴν ταῖς περὶ αὐτὴν κεκασμέναις, ἀλλ'
ἐλάσσον, ὡς ἢ τ' τάχος ἐλάσσον μὲν τὸ ἐξ ἀμφοῦν, σὴνκει) δὲ
ἴσως ἐξ ἀμφοῦν. τοῖσι τοῖσι καὶ αὐτὸν λέγει) παραπλήσιον, ὅσα
σφαιρῶν ὁμοκέντρων ὅσων, εἴτε περὶ τῆς αὐτῆς πόλιν εἴτε περὶ
ἑτέρας, ἐναντίως δὲ ἀλλήλους περιεγομένην, ἢ ἐλάσσονα τῆς
ἐλάσσονος ἀντικειμένης, συμπεριφερομένης δὲ ὑπὸ τῆς μέλει
τῆς ἐλάσσονος σημεῖα ἐν πλεονεῖ χρόνῳ ἐπὶ τ' αὐτὸ ἔχει ἢ εἰ

ἐνδοδεμένη μένως ἐτύγγανεν ἢ ἐλάσσων σφαῖρα ἐν τῇ μέλει.
διὰ γὰρ τὸ αὐτὸ ἢ τὸ ἴδιον αὐτὸ ἀπ' ἀνατολῆς ἐπ' ἀνατολὴν ἀποκα-
τάσσας βραδυτέρα ἐπὶ τῆς τῷ κόσμῳ περιστροφῆς, ὁμοῦ ἐπὶ
τὰναντία κινεῖ) τῷ παντὶ βραδυτέρον· ὡς εἴπερ ἴσον ἐκνεῖτο τῇ
ὁλοκατέ) ἀντιπεριεγόμενος, αἰ κ' τὴν αὐτὴν χρόνον ἀποκαταστήμε-
νος, ἢ μέλλαν· αἰ τῷ αὐτῷ σημεῖῳ συνανατέλλαν. τῶν ὅν
ἀποληφθέντων ὁ Ἰωσιφίνης ἐλθὼν ἐπὶ τὰ ὑπὸ τῷ Ἀριστοτέλει
εἰρημένα περὶ τὸ δεῖν καθ' ἑκάστην τῶν πλανωμένων ἑτέρας ἀν-
ελιττεύσας εἶναι σφαῖρας μὴ ἐλάττους, εἰ μὲν τὰ φαινόμενα
ἀποδοθῆσε), ἐκτίθε) τὴν θεωρίαν τῆς κ' τὴν Ἀριστοτέλει σφαι-
ροποιᾶς λέγων. ἦν τοίνυν τῶν ἐν Κρόνον φερουσῶν σφαιρῶν ἢ μὲν
πρῶτη κ' τὴν τῶν ἀπλανῶν φερομένη, ἢ δὲ δευτέρα κ' τὴν διὰ
μέσων τῶν ζυθίων ὑπολειπομένη, τρίτη δὲ ἢ κ' τὴν πρὸς ὀρθῶς τῷ
διὰ μέσων τῶν ζυθίων κύκλῳ, ἣτις παρέφερον αὐτὴν κ' τ' πλά-
τος ἀπὸ μεσημβρίας πρὸς ἀρκτους, πρὸς ὀρθῶς δὲ ἦν ὁ κύκλος
ὅτος τῷ διὰ μέσων τῶν ζυθίων, ὁμοῦ ἐπ' αὐτῷ τὸς πόλιν εἶχεν,
οἱ δὲ διὰ τῶν πόλιν τέμνοντες ἢ πρὸς ὀρθῶς τέμνουσιν. ἢ δὲ τε-
τάρτη ἢ τὴν ἑτέρα ἔχουσα κ' λοξῷ κύκλῳ σινοῖς αὐτὴν ἔκινε) τ' τ'
πλάτος τῆς ἐκτροπῆς ὀρίζοντος ἐπὶ τὴν ἀρκτον, ἢ μὴ πλησίον
γῆς) τῶν τῷ κόσμῳ πόλιν. αἰ τοίνυν νοῆσαι πέμπτην σφαῖραν
ἄλλην πρὸ τῶν φερουσῶν τῶν διὰ τετάρτων, περὶ πόλιν τὸς αὐτῶν
τῇ τετάρτῃ κυμαμένη, ἐναντίως δὲ αὐτῇ ἢ ἐν ἴσῳ χρόνῳ γρεφεμέ-
νη· αὐτὴ γὰρ ἀφαιρῶσαι τὴν τῆς τετάρτης κίνησιν διὰ τ' περὶ τῆς
αὐτῆς αὐτῇ φέρε) πόλιν, ἐναντίως μέντοι ἢ ἰσοχρόνως (τὸ αὐτὸ γὰρ
δεδεικν)· ἢ μειώσει κ' τ' φαινόμενον τ' τάχος· μὲν δὲ τὴν πέμ-
πτῃν ἢ ἄλλαν νοητέον ἔκτῃν, τῇ μὲν τρίτῃ τὸς πόλιν τὸς αὐτῶν
ἔχουσαν, ἀνελίσσουσαν δὲ αὐτὴν ἢ ἰσοχρόνως ἢ ἐναντίως κυμα-
νη, ἢ αὐτῇ τὰ φαινόμενα, ἢ τὰ σημεῖα τὰ ἐπὶ τῆς τρίτης αἰεὶ
κ' τὴν αὐτὴν ἐπὶ τῆς πέμπτης φαίνε) καθέτον. μὲν δὲ ταύτην
ἐβδόμην προτετέον τὴν ἀνελίττουσαν τὴν δευτέραν, ἐνηρμοσμένην
περὶ τὸς πόλιν τὸ διὰ μέσων, περὶ ὅς ἢ ἐκείνη ἐκνεῖτο, ἐναντίως
μέντοι ἢ ἰσοχρόνως τῇ δευτέρᾳ γρεφεμένην, ἀφαιρῶσαν τὴν κί-
νησιν ἢ τ' τάχος τ' ἀπ' αὐτῆς διακείμενον εἰς τὰς ὑπ' αὐτὴν
σφαῖρας· ἢ γὰρ ἢ δευτέρα συγκυμαμένη τῇ ἀπλανεῖ προστίθη τῷ
τάχει τῶν ὑπ' αὐτὴν τῷ ἀπ' ἀνατολῶν ἐπὶ δυσμᾶς. γραφῆσε)
μὲν ὅν ὅτως ὁμοῦς κυμαμένη τῇ ἀπλανεῖ· ὁ μόντοι ἢ τὴν τάχῃ
ἔχει τῆς ἀπλανῆς, περὶ ἄλλης γρεφεμένης πόλιν ἢ τὸς τῆς
ἀπλανῆς, ἀπ' ἀνατολῶν δὲ ὁμοῦς ἐπὶ δυσμᾶς. μὲν δὲ ταύτην
ὀγδόην λοιπὸν νοητέον τὴν πρώτην τὸ Διὸς, ὀρθῶς τὸ Ἰωσιφίνης
ἐπιστήσαντος ὡς ὅκ ἐξιν ἢ τελευταία τῶν τριῶν ἀνελίττουσῶν πρώτη
τῶν τῷ Διὸς, ὡς περὶ τῶν ὡς ἦν ὅτι ἢ τελευταία τῶν τὰς ἐπὶ αὐτῷ
φορᾶς ἀνελίττουσῶν πρώτη ἔχει τῶν τὴν ὑποκάτω ἑτέρα φερουσῶν,
ὡς εἴπειν τὴν αὐτὴν ἐβδόμην τε ἢ ἢ ἢ μᾶλλον φαμέν ὀγδόην, πρώτην
ὅταν τῶν τῷ Διὸς· τὸ αὐτὸ γὰρ συμβαίνει αὐταῖς, δις τὴν αὐτὴν ἀμ-
μῶν, ὡς ἔχειν περὶ μέριον τὴν ἀνελίττουσῶν τὴν ὑπ'
Ἀριστοτέλει λεγόμενον· αἰ γὰρ ἀλάττους εἶναι καθ' ἑκάστην ἑτέρα
τῶν φερουσῶν τὰς ἀνελίττους, ὡς ἐπὶ μὲν Κρόνον ἢ ἐπὶ Διὸς τε-
τάρτων καθ' ἑκάτερον ὡς τῶν φερουσῶν τρεῖς εἶναι τὰς ἀνελί-

τύσας, ἐπὶ δὲ τῶν λοιπῶν τεττάρων, Ἄρεος Ἀφροδίτης Ἑρμῆ
 Ἥλιου, πάντε καὶ ἕκαστον ὕσων τῶν φερουσῶν, τέτταρες. γινόντ'
 ὅν ἅπανσι ἀνελίττωσαι δις μὲν τρεῖς αἱ Κρόνου καὶ Διός, τέτταρες δὲ
 τέτταρες αἱ Ἄρεος Ἀφροδίτης Ἑρμῆ Ἥλιου, ὥς τε πᾶσαι δύο
 καὶ εἰκοσὶν. ἦσαν δὲ αἱ φέρουσαι ὅκτω μὲν αἱ Κρόνου καὶ Διός, πάντε
 δὲ καὶ εἰκοσι. τῶν λοιπῶν πέντε. τριῶν ὅν ὕτως καὶ τριᾶκοντα ταῖς
 δύο καὶ εἰκοσι συντεθεισῶν ἀνελιττώσας αἱ πᾶσαι εἰσιν ἅντες καὶ
 πενήτην. ταῖς καὶ πενήτην φερούσαις ὕδεν δὲ ἀνελιττωσῶν,
 ἐκάτης ὕσης, τῷτο καὶ τῷ Ἀριστοτέλει εἰπόντος ὅτι μόνος ὁ δὲ
 ἀνελιχθῆναι ἐν αἷς φέρεται καὶ κάτω τεταγμένον ἄζρον. ἀλλ' ὅτι μὲν
 ὁ παύτων ἀριθμὸς τοσούτος ὄφλιν. ἐπεὶ δὲ ἐπὶ φερεται ὁ Ἀριστοτέ-
 λης ὅτι εἰ τις μὴ προδῶναι τῷ ἡλίῳ καὶ τῇ σελήνῃ ὥς εἰπομεν κιν-
 ῆσεις, ἔπειτα καὶ τεττάρων ἔσονται πᾶσαι, τῷτο παραχρῆν ἐποίη-
 σεν· εἰν καὶ ἀφελόμενον τὰς τῷ ἡλίῳ δύο καὶ τῇ σελήνῃ δύο, ὥς
 προσέθηκε Καλλιππος, καὶ ὄφλιν ὅτι καὶ δύο ἄλλας ἀπὸ ἡλίου τὰς
 ἀνελιττώσας ἐκείνας (ἀφηρημένων καὶ ἐκείνων δὲ συναφαιρῆν καὶ
 τὰς μελλούσας αὐτὰς ἀνελίττειν), ἔξ μὲν ἔσονται ἀφηρημένα, δύο
 φέρουσαι τῷ ἡλίῳ καὶ δύο αἱ ταύτας ἀνελίττωσαι πρὸς ταῖς δύο
 ταῖς τῇ σελήνῃ προσθεθείσας ὑπὸ Καλλιππου, ὅκατοι δὲ συμβαίνει
 τῶν ἀφαιρθεῖσων ἀπὸ τῶν πέντε καὶ πενήτην λοιπὰς εἶναι
 πᾶσας ζ' καὶ μ', ἀλλ' ἐνταῦθα καὶ μ'. λέγει δὲ ὁ Ἀριστοτέλης ζ' καὶ
 μ' καταλιμπάνει καὶ ὡς ἐπιελησμένος ὅτι τῇ σελήνῃ ὁ τέ-
 τταρες ἀλλὰ δύο μόνος ἀφῆλεν· εἰ μὴ ἄρα δὲ λέγειν ὅτι τῷ μὲν
 ἡλίῳ τὰς τέσσαρας ἀφῆλεν, ὥς προσέθηκεν αὐτὸς ἀνελιττώσας,
 καὶ ἀμφοτέρων ὥς ὁ Καλλιππος, καὶ ὕτως ἄνω τῶν ἀφαιρθεῖσων
 ὕσων ἀπὸ τῶν ν' καὶ εἰ αἱ λοιπαὶ εἰσιν ζ' καὶ μ'. συμβαίνει μὲν ὅν
 ὕτως ὁ ἀριθμὸς· διὰ τί δὲ τῷ ἡλίῳ τὰς δύο, τῇ δευτέρῃ καὶ τρί-
 τῃ, ἕκ ἀνελίττωσι τινες, ὅχ ἔχομεν λέγειν, καὶ ταῦτα εἰπόντος
 αὐτοῦ μόνον καὶ κάτω κείμενον ὅν ἀνελίττει. καίτοι καὶ τῷτο κα-
 λῶς ὁ Σωσιγένης ἐπέστησεν, ὅτι καὶ ἐπὶ σελήνῃ ἀναγκαῖον ὑποθέσει
 τὰς ἀνελιττώσας, ἵνα μὴ καὶ ἀπὸ τῶν ἀνωτέρων κινήσεων τάχος
 ταῖς φερούσαις πρὸς τὴν ἡμετέραν πρὸς τὴν ἀπλανεῖ ἴσο-
 ταχῶς ἐπὶ δυσμῶν αὐτὴν παραχωρεῖν. ἀλλ' ὅν καὶ τῷτο ὁρῶντος,
 τῷ μόνῃ αὐτὴν μὴ ἔχειν ἀνελίττωσαν, ὁ συμβαίνει ὁ ἀριθμὸς·
 καὶ τῷτο τὴν τε Ἀλέξανδρον καὶ τὴν Πορφύριον διατάραξεν ἐν ταῖς εἰς
 τὴν λαβδὴν τῆς Μετὰ τὰ Φυσικὰ χολαῖς. Σωσιγένης δὲ ἐπιστήσας
 βέλτεον εἶναι φησὶ τῷ ἀριθμῷ παρόραμα· νομίζεν τοῖς γράφεσι
 γεγνηέναι ἢ τὰς αὐτὰς ἐξοχὰς καὶ οὐχότις σφαῖρας ποιεῖν, ὅθεν εἰ
 τῷτο γένετο συνδεδέντος τῷ ἀριθμῷ ταῖς βήσεσιν· ὁ καὶ ἔτι ἔσονται
 αἱ πᾶσαι εἰ καὶ ν', καθάπερ αὐτὸς φησὶν· προσέθησι δὲ καὶ τῷτο ὁ
 Σωσιγένης, ὄφλιν εἶναι λέγων ἐκ τῶν εἰρημένων ὅτι κατ' ἄλλο μὲν
 ἀνελιττώσας αὐτὰς ὁ Ἀριστοτέλης προσωγορεύει, κατ' ἄλλο δὲ
 Θεόφραστος ἀκταναφερούσας. ἐστὶ καὶ ἀμφὶ περὶ αὐτὰς ἀνελίττωσι
 καὶ τὰς τῶν ὑπεράνω κινήσεις καὶ ἀντανάφεροντι τὰς τῶν ὑπὸ αὐτὰς
 σφαῖρων πόλεις, τὰς μὲν ἀφαιρῆσαι, τὰς δὲ εἰς τὸ δέν καθίστασαι
 δὲ καὶ τὰς μὲν ἀνωθεν κινήσεις μὴ διανέει καὶ πρὸς τὰς τῶν κατω-
 τέριον φορέας ἄζρον, τὰς δὲ τῶν ὑποκάτω πόλεις ὑπὸ τῇ αὐτῇ
 κἀκεῖνον τοῖς τῶν ὁμαίων σφαῖρων πίπτειν πόλεις, ὅπως εἰς ταῦτα

εἶναι ἀκταναφερούσαι τῇ θέσει, καθάπερ φησὶν, αἱ πρὸ τῆ σφαῖρα
 τῶν ὑποκάτω τεταγμένων ἄζρον, καὶ ὄφλιν ὅτι διὰ τὰς πρώτας
 καὶ αἱ μετ' αὐτάς· ὕτω καὶ μόνος, φησὶν, ἐνδεχέσθαι τῶν τῶν ἐκτα-
 τῶν φορὰν ἀπᾶσι παύειν, καθάπερ ἦδη ἔφαμεν, εὖ λέγειν.
 ταυτὴ τις ἐξω καὶ διὰ τῶν ἀνελιττωσῶν σφαῖροισι, μὴ δυνη-
 θέσαι διασωσάσαι τὰ φαινόμενα, ὡς καὶ ὁ Σωσιγένης ἐπιστήσας λέ-
 γων· ὁ μὴ αἱ γε τῶν περὶ Εὐδόξου σαφῶς τὰ φαινόμενα, ὅχ
 ὅπως τὰ ὕστερον καταληφθέντα, ἀλλ' ὅθεν τὰ πρότερον γινώσκοντα
 καὶ ὑπὸ αὐτῶν ἐκείνων πιστευθέντα. καὶ τί δὲ περὶ τῶν ἄλλων λέ-
 γειν, ὡν ἕνα καὶ Καλλιππος ὁ Κυζικηνός, Εὐδόξου μὴ δυνηθέντος
 ἐπειράθη διασωσάσαι, εἰπερ ἄρα καὶ διέσωσεν. ἀλλὰ αὐτὸ γε τῷτο,
 ὅπερ καὶ τῇ ὅφει πρόδηλον ἐστίν, ὅθεν αὐτῶν μέγχα καὶ τῷ Ἀντο-
 λύνῃ τῷ Πιταγῶνι ἐπεβόλετο διὰ τῶν ὑποθέσεων ἐπιδείξει. καί-
 τοι ὅθεν αὐτὸς Αἰνέτικος ἠδυσθῆ· δηλοῖ δὲ ἡ πρὸς Ἀριστοτέλην
 αὐτοῦ διαφορὰ. ἐστὶ δὲ ὁ λέγων καὶ ποτὲ μὲν πλεονάζει ἐπὶ δὲ ἐπὶ
 ἀποκεχωρηκέναι ἡμῶν αὐτὸς φανταζέσθαι. καὶ καὶ τῇ ὅφει συμ-
 φανὲς ἐπ' ἐνὶ τῷ τῷτο ἐστίν· ὁ τε καὶ τῇ Ἀφροδίτῃ λεγόμενος
 ἀστὴρ καὶ δὴ καὶ τῷ Ἄρεος καὶ μέσας τὰς προηγῆσας αὐτῶν πα-
 λαπλάστοι φαίνοντο, ὥς ὁ γε τῇ Ἀφροδίτῃ ἐν ἀστέρας καὶ
 σκιάς πίπτει ἀπὸ τῶν σωματικῶν ποιεῖ. καὶ τε ὅν σελήνῃ ἐν αὐτῇ
 μὲν τῇ ὅφει συμφανὲς ἐστίν ὅν καὶ τὸ ἴσον ἡμῶν ἀφισαμένῃ, καὶ
 μὴ καὶ τὸ ἴσον ἔχουσα μέγχα ἡμῶν φαίνεται, τῶν αὐτῶν περὶ
 δι' ὁ θεωρεῖται καθεστῶτων· ὁ μὴ ἀλλὰ καὶ ἐργατικώτερον πε-
 φυλάττει ταῦτα συνδοκᾷ διὰ τὸ ποτὲ μὲν ἐνδεκαδάκτυλον πρὸς
 αὐτὸ δωδεκάδακτυλον τύμπανον ἐξ ἴσης ἀποσάσεως τῷ θεωρεῖται
 τιθέμενον ἀντιφράττειν αὐτὸ τῇ ὅφει, ὥς καὶ πίπτει ἐπ' αὐτῇ
 πρὸς δὲ τῷτο καὶ τὰ περὶ τὰς τῷ ἡλίῳ παντελεῖς ἐκλείψεις συμ-
 βαίνοντα τῷ λεγομένῃ μαρτυρεῖ, καὶ ἐστὶ γε τεκμήρια τῆς περὶ
 τῷτο ἀληθείας. ὅτε καὶ τῷτο καὶ γὰρ ὅθεν ὅθεν τὸ τε κέντρον αὐτῆς
 καὶ τῇ σελήνῃ καὶ δὴ καὶ ἡ ἡμετέρα ὅφει, ὅχ ὅμοια εἶναι τὰ συμ-
 βαίνοντα φαίνεται, ἀλλ' ὅθεν μὲν τῷ περιλαμβάνοντι τὴν σελήν
 κέντρον, κορυφὴν δὲ ἔχοντι τὴν ἡμετέραν ὅφει, καὶ αὐτὸς ὁ καὶ
 συμπεριλαμβάνοντι, ὅτε δὲ καὶ διατελεῖ χρόνον τινα μὴ φανόμενος
 ἡμῶν, ὅτε δὲ αὐτὸ τῷτο ἀποδοῖ τῷτο ὥς καὶ ἔχοντες ἴναι αὐτὸ
 τινα περιφανόμενον ἀπολείπει καὶ τὴν μέσον τῆς ἐκλείψεως χρό-
 νον· ὥς ἀναγκαῖον εἶναι εἶναι τὴν περὶ τὰ μέγχα αὐτῶν διαφορὰν
 φαίνεσθαι διὰ τὴν τῶν ἀποσάσεων ἀνισότητά, τῶν γε περὶ τὴν ἡμέ-
 ραν παραπλησίον ὄντων. ὅπερ δὲ ἐπὶ τῷτο συμβαίνει καὶ τῇ ὅφει
 κατὰφανὲς ἐστίν, εἰδος καὶ τῶν ἄλλων συμβαίνει, καὶ εἰ καὶ τῇ
 ὅφει πρόδηλον εἶναι. καὶ ὁ μόνος εἰδος ἀλλὰ καὶ ἀληθὲς, εἰπερ ἡ καὶ
 ἐκάστη ἡμέραν κινήσεις αὐτῶν ἀνύμαλος φαίνεται. ἀλλὰ περὶ τὸ
 φανταζόμενα αὐτῶν μέγχα ὁ προσήλπιε τις διαφορὰ καὶ
 μὴδὲ πολὺ διαφέρειν τὴν εἰς τὸ ὅφει τε καὶ τὴν αὐτῶν μετὰ τῶν
 ἢ δὴ καὶ καὶ βλάβος κινήσειν οἱ ἀπὸ τῶν μεθημάτων καλῶν αὐτῶν
 τῷτο τῶν ὅθεν ἐπειράθησαν διασωσάσαι, ὥς καὶ καὶ τῇ
 ἡμέραν παραλλήλῃς ἐπιδεικνύειν, καίτοι τῷ προβλεπόμενος
 τῷτο ἀεὶ ὄντος. ἀλλὰ μὴν ὅθεν ὡς ἐκλείψει γε αὐτὸς ὁ ἀνισότης
 τῶν ἀποσάσεων ἐκείνων πρὸς αὐτὸν, ἐνδεχέσθαι λέγειν. Παύ-

μαρχος δὲ ὁ Κυκλωπὸς γνωρίζων μὲ αὐτὴν φαίνει, ὁλιγωρῶν δὲ
ὡς ἐκ αἰδότης ὕψους, διὰ τὸ ἀγαπᾶν μᾶλλον τὴν περὶ αὐτὸν τὴν μέ-
σην ἐν τῇ παντὶ τῶν σφαιρῶν αὐτῶν θέσει. δηλοῖ δὲ καὶ ὁ Ἀρι-
στοτέλης ἐν τοῖς Φυσικοῖς Προβλήμασι προσαπερῶν ταῖς τῶν
ἀστρολόγων ὑποθέσεσιν ἐκ τῆ μη ἴσα τὰ μεγέθη τῶν πλανητῶν
φαίνει· ὥτως ὁ παντάπασιν ἠρέσκετο ταῖσι ἀνελιπτύσσαις, καὶ τὸ
ἠρακλέους ὕψος τῇ παντὶ περὶ τὸ μέσον αὐτῶν κεντρικῇ ἐπηγαγετο
αὐτῇ. καὶ μέντοι καὶ ἐξ ὧν ἐν τῇ λαβδῇ τῶν Μετὰ τὰ Φυσικά
φησι φανερός ἐστιν ὅτι ἡγούμενος αὐτάρκως ὑπὸ τῶν μέχρι καθ'
αὐτὴν ἀστρολόγων εἰρηχῶς τὰ περὶ τὰς κινήσεις τῶν πλανημένων.
λέγει γὰρ ὡς οὗτος· (c. 8 p. 1073. a 11). "νῦν μὲν ὅτι ἡμεῖς αὐτὸν
τοῦ πλανηματιῶν πρὸς ἐννοίας χάριν λέγομεν, ὅπως ἡ τι
τῇ διαστάσει πλῆθος ὠρισμένον ὑπολαμβάνειν· τὸ δὲ λοιπὸν τὰ μὲν
ζητῶντας αὐτοὺς. διὰ τὰ δὲ πυνθανόμενος τῶν ζητούντων, ἐάν τι
φαίνεται παρὰ τὰ νῦν εἰρημμένα τοῖς ταῦτα πραγματευομένοις,
ὅτι μὲν ἀμφοτέρως, περὶ δὲ τὰς ἀκριβεστάτους." ἀλλὰ καὶ
καταβυθισμένος ἐν τῇ αὐτῇ βιβλίῳ τὰς συμπάσας φορὰς
ἀποφάσκει (p. 1074. a 14) "τὸ μὲν πλῆθος τῶν φορῶν ἔξω τοῦτοῦ
ὡς καὶ τὸ ὕψος καὶ τὰς ἀρχὰς τὰς ἀκινήτους καὶ τὰς αἰδητάς τα-
σάτας αὐλογοῦν ὑπολαμβάνειν· τὸ δὲ ἀναγκασίον ἀφαιδῶ τοῖς ἰσχυρο-
τέρας λέγειν." τό τε ὅτι "ἔξω" καὶ τὸ "αὐλογοῦν" καὶ τὸ ἄλλα ἰσχυ-
ρότερας καταλείπειν ἐν περὶ αὐτὰ ἐνδοακασίον ἐνδοείκον. τῇ
ὁ Ἀριστοτέλης περὶ τοῦτον ἀκολουθεῖν χρητὴς πολλῶν τοῖς μεταγενε-
στους ὡς μᾶλλον αὐτοῖσι τὰ φησόμενα, καὶ εἰ μὴ δὲ οὕτως τε-
λὸς ἀσφαλιζέτω, ἐπεὶ μὴ ποτε τοσαῦτα ἐπιστρέψαν φαίνε-
ται διὰ τὸ μέγιστον τὰς ὑπὸ Καλλιπιδίους ἐκ Βαβυλωνίων ἐπαμει-
βόμενος τηρήσεις ἦσαν εἰς τὴν Ἑλλάδα, Ἀριστοτέλης τούτο ἐπι-
σημειώσας αὐτῷ, ὡς ἰσορροπία Πορφύριος ἐτῶν εἶναι χιλίων καὶ μυ-
ρίων τριῶν ἕως τῶν Ἀλεξάνδρου τῷ Μικελόντος σωζομένης χρό-
νου, μήτε ὅποσα ἡπίσαντο διὰ τῶν ὑποθέσεων ἐπιδεικνύσθαι δυνα-
τόν. ἐγκαλεῖ δὲ αὐτῶς ὁ Πτολεμαῖος καὶ ὡς παλὺ πλῆθος
σφαιρῶν εἰσάγουσι μέγιστον ἔνθα τῆς συναποκαταστάσεως τῶν ἐπὶ
αὐτῶν πρὸς τὴν περιφορὰν τῆς ἀπλανῆς, καὶ τὸ λέγειν τὰς πε-
ριφερείας ταῖς περιεχόμεναις καὶ τὰς ἐκείναις ταῖς ὑπὲρ αὐτάς
ἐκείναις εἶναι τῆς συναποκαταστάσεως, καὶ τὰς φύσεως αἰετὸς
κατέρω τὰς κατωτέρω αἰτία πούσης τῆς κινήσεως. καὶ ἡ δὲ ἐφ'
ὧν ἄνωθεν ἀπὸ τοῦ ἡγεμονίουτος μαρτυρᾷ τὰς ὁρμὰς τῆς κινήσεως
διὰ τῶν νεύρων εἰς πᾶσι τὰ ὄργανα διὰ δόξας. ἀγνοῖ δὲ ἀγνοῖ
καὶ ὅτι ποτε καθ' ἑκάστην ἀστέρα τὴν πρώτην σφαῖραν ταύτην
ἡρώς τῇ ἀπλανεῇ καὶ ἰσοταχῶς κινημένην, καὶ τὰς μετ' αὐτὴν κα-
ταμέτρως τῆς ἀστέρας ἐκείνης τῇ ἀπλανεῇ συναποκαταστῆσας.
καὶ ἡ διὰ δόξας ἡ ὑπερκειμένη ταῖς ὑποκειμέναις τὴν οἰκείας
κινήσεως αἰδώς, διὰ τὴν μὴ τὴν ἀπλανὴν λέγομεν ἰσχυροτάτην καὶ ἐπι-
κρατοτάτην πασῶν ὅσον πάσας τὰς ἐφ' αὐτῇ ἐκινήσει συναπο-
καταστῆσας; τὰς μὲν γὰρ τὴν καὶ τὴν καὶ τὴν καὶ τὴν καὶ τὴν καὶ
ταῖς φερούσας, ἐπεὶ διὰ διαφορὰς αὐτῶν καθ' ἑκάστην ἀστέρα, ἀναγκασίον
τὴν διαφορὰς εἶναι· ἡ δὲ μὲν τῆς ἀπλανῆς συναποκαταστάσεως, ἡ
αὐτῇ ὅσα πασῶν τῶν σφαιρῶν, καὶ ὡς ἡμεῖς τῇ τῆς ἀπλανῆς

συμπεριγωγῇ, ἀλλ' ἐδεήθη τῶν ταύτην τὴν κίνησιν φερουσῶν
ἐκείνων ἀστέρα καὶ τῶν ἐκείνας ἀνελιπτύσσων καὶ τὴν Ἀριστοτέλην;
λέγειν δ' ἐν ἴσως ἔτι καὶ συναποκαταστῆσιν τῇ ἀπλανεῇ τὴν
αὐτὴν αὐτῇ κίνησιν τὴν ἀπ' ἀνατολῶν κινούμεναι, ἀλλὰ διαφορὰν
ἔχουσαι τὴν μέγεθος διαφορὰν πάντως καὶ τὴν τάχος ἔχουσι τῆς κινή-
σεως· πῶς ἔν τῇ εἰκῇ ἀπολελυμέναις αὐτάς καὶ μὴ συνδεσμέναις
ὑπὸ μᾶς τῆς ἀπλανῆς τὰς διαφορὰς κινήσεως κατεγνω-
κότες ὅτι τῆς τῶν ἀνελιπτύσσων ὑποθέσεως οἱ μεταγενέστεροι μά-
λιστα διὰ τὴν καὶ τὴν βάθος διαφορὰν καὶ τὴν ἀνωμαλίαν τῶν κινή-
σεων μὴ ἀποσώζον, τὰς μὲν ὁμοκέντρους ἀνελιπτύσσας παρητή-
σαντο, ἐκκέντρους δὲ καὶ ἐκκεντρικὰς ὑπέθετο, ἵνα μὴ ἄρα ἡ τῶν ἐκ-
κέντρων κινήσεων ὑπόθεσις ὑπὸ τῶν Πυθαγορείων ἐπεκτεθῇ, ὡς
ἄλλοι πάλιν ἰσχυροῦσι καὶ Νικόμεχους καὶ Πτολεμαίους κατεμελυνθῶν
Ἰάμβλιχος. ἵνα δὲ καὶ τῶν τῶν ὑποθέσεων τῆς χρείας ἐκείνων
τινα λάβωμεν, περὶ ὕψους τὴν πραγμασείαν ποιούμενοι, ἐκκεντρικῶς
πρῶτον ὡς ἐπὶ καταγραφῆς καὶ καὶ τὴν ἐκκεντρον ὑπόθεσιν τῇ καὶ τὴν
ἐκκεντρον παραβαλλομένην. νοεῖται δὲ διὰ μέσων τῶν ζώδιων
κύκλος ὁμοκέντρος ὁ ἀβγδ' περὶ κέντρον τὸ ε', ἐφ' ὃ ὑποκεντρικῶς
ἡμετέρας ὄψας, καὶ διὰ μέσων τῆς αεγ'. εἰ μὲν ὅτι ὡς ἐπὶ τῷ
α' ἐπὶ τῷ β' παρὰ τὴν ὁμαλὴν παράδοσιν ἐπὶ τῷ ἀβγδ' κύκλῳ, φα-
νερὸν ὅτι τῆς ὄψεως πρὸς τῷ ε' κέντρῳ τυγχάνουσας, ἐάν νοήσω-
μεν τὴν ἀπ' αὐτῆς ἐπὶ τὴν ἀστέρα πίπτουσαν ἀκτῖνα, ὡς τὴν α'
εὐθείαν καὶ αὐτὴν ὁμαλῶς συμπεριενεχθῆναι, φανήσκει δὲ ὅτι
ὁ ἀστὴρ ὁμαλῶς παρὰ μέσων τῆς παράδοσιν καὶ ἀπόψεσιν αἰετὸς ἴσως
ἡμεῶν ἀπέχων· ἀλλ' ἐπὶ ὅτι ὡς ὅπως ὁρῶν, ἀλλὰ πάντοτε ἀνω-
μαλὸν ποιεῖται τὴν παράδοσιν καὶ ἄλλοτε ἄλλαν ἀπόψεσιν ἀφαιδῶ-
τες, ὡς δηλὸν γινέσθαι ἐκ τῆς τῶν μεγεθῶν διαφορᾶς, ὑποκεντρικῶς
ὁ ἀβγδ' κύκλος μετὰ ὁμοκέντρος τῷ ζωδιακῷ· οἷον ἵνα μετὰ
ἐπὶ τῷ ε' τυγχάνῃ τῷ ζωδιακῷ κέντρον, ἐφ' ὃ φαίνεται τὴν ὄψιν
εἶναι, ἀλλ' ἐπὶ τῷ ζ', καὶ γινέσθαι τὴν ἀβγδ' μετὰ ὁμοκέντρον τῷ
διὰ μέσων τῶν ζώδιων κύκλῳ ἀλλ' ἐκκεντρον πρὸς αὐτόν, καὶ
ἀπογεωμετρικῶς μὲν αὐτῷ τὸ α', τοσούτοις τὸ μέγιστον ἀπὸ τῆς καὶ τῇ
ὄψεως ἀπέχον, περιγεωμετρικῶς δὲ τὸ γ', τὸ ἐλάχιστον τῆς καὶ τῇ
ὄψεως ἀπέχον. ἐάν ὅτι νοήσωμεν ἐπὶ τῷ ἀβγδ' ἐκκεντρικῶς κύκλῳ
τὴν ἀστέρα ὁμοκέντρως ἀπὸ τοῦ α' ἀπογεῖν ἐπὶ τῷ β' τὴν ἀβ' περιφέρειαν
ὁμαλῶς κινούμενον καὶ εὐθεῖαν τινὰ ἀπὸ τοῦ ε' κέντρον συμπεριεγω-
μένῃ αὐτῷ, καὶ αὐτὴν ὁμαλῶς συμπεριενεχθῆσθαι. ἔξω ὅτι ὡς ἡ
εβ' συμβαίνει ὅτι ἐκκεντρικῶς ἀπὸ τῆς καὶ τῇ ε' ὄψεως ἐπὶ
τὴν ἀστέρα τῆς ζβ', ὁμαλῶς μὲν κινούμενη τὴν ἀστέρα τὴν ὑπὸ αεβ'
γωνίαν, πεφηνέναι δὲ ἐκείνην τὴν ὑπὸ αβζ'· ἡ γὰρ πρὸς τὸ ε'
γωνία ἐκτὸς ὅσα τὸ βεζ' τριγώνῳ μετὰ τῆς ἐκτὸς καὶ ἀπεναν-
τίον τῆς πρὸς τῷ ζ'. ἐάν δὲ ὡς αὐτὸ τὸ γ' περιγεῖν ποιεῖται τὴν
παράδοσιν κινήσει ὁμαλῶς τὴν γδ' περιφέρειαν, ὡς καὶ τὴν εδ'
εὐθείαν ὁμαλῶς συμπεριενεχθῆναι, καὶ ἐκκεντρικῶς πάλιν ἀπὸ
τῆς καὶ τῇ ε' ὄψεως τὴν ζδ' εὐθείαν, ἔξω πάλιν ἡ μὲν ὁμαλῶς ἀπὸ
τῆς περιγεῖν παράδοσιν περιεχομένη ὑπὸ τῆς ὑπὸ γδ' γωνίας, ἡ δὲ
ἀνωμαλῶς καὶ φαινόμενη ὑπὸ τῆς γζδ' καὶ μετὰ τῆς ἐκτὸς ἀπὸ
τῆς ἀπὸ τῆς γ' περιγεῖν φαινόμενη τῆς ὁμαλῆς διὰ τὸ μετὰ οὐα εἶναι

τὴν πρὸς τῷ ζ' γωνίαν τῆς πρὸς τῷ ε', καὶ ἔσται ἐπὶ μὲν τῆς κ' τὸ β' τῷ ἀστέρος θέσεως ὁμαλὴ μὲν ἢ ὑπὸ αεβ', φαινομένη δὲ ἢ ὑπὸ αζβ', διαφορὰ δὲ ἢ ὑπὸ εβζ', ἐπὶ δὲ τῆς κ' τὸ δ' τῷ ἀστέρος θέσεως ὁμαλὴ μὲν ἢ ὑπὸ αεβ', φαινομένη δὲ ἢ ὑπὸ γζδ', διαφορὰ δὲ ἢ ὑπὸ εζδ'. ταύτης ὅν τῆς ὑποθέσεως κ' τὸ ἀπλῶς ἐκτείνον ἀρμόζοντος τῷ εἰρημένῳ τῷ μαθηματικῷ σκοπῷ καὶ ἐτέραν ἐξεύρουν τὰ αὐτὰ τῇ προειρημένῃ δυναμένῃ ἐπιδεικνύειν, τυτέστιν ὥστε ὁμαλῶς τῶν ἀστέρων κινουμένων ἀνωμαλῶς αὐτὰς φαίνασθαι διεξάγτας τὰς τῷ δια μέσων τῶν ζυθίων κύκλῳ περιφέρειας. νοείτω γὰρ πάλιν ὁ αβγδ' κύκλος ὁμοκέντρος τῷ δια μέσων περὶ κέντρον τὸ ε', ἐφ' ὃ πάλιν ἢ ἡμετέρα ὄψις, ὃ δὲ ἀστὴρ μὴ ἐπ' αὐτῷ πορεύμενος τὴν κίνησιν, ἀλλ' ἐπὶ τῷ ζηθ' κυκλικῷ καλυμένῳ ἐπικύκλῳ, τὸ α' κέντρον πάντοτε ἔχοντος ἐπὶ τῆς τῷ αβγδ' κύκλῳ περιφέρειας, ὥστε κ' μὲν τῷ ζ' ἀπογεώτατον ὁμοίως γίνασθαι τὸν ἀστέρα, κ' δὲ τῷ θ' περιγεώτατον καὶ ὅλον ὅτι ὅταν μὲν ὁ ἐπικύκλος τῷ αβ' περιφέρειαν 15 ὁμαλῶς κινήθῃς γένῃ) κ' τὸ β', συμπεριγαγομένης πάλιν καὶ τῆς εβ' ὁμαλῶς, ὃ δὲ ἀστὴρ ἀπὸ τῷ ζ' ἀπογείνῃ ὡς ἐπὶ τῷ ἢ πορεύμενος τὴν παράδοσιν τὴν ζή' πάλιν ὁμαλῶς κινήθῃ καὶ ἐπιτεύχῃ ἀπὸ τῆς κ' τὸ ε' ὄψεως τὴν εἰς εὐθείαν, ὁμαλῶς μὲν πάλιν ὁ ἀστὴρ περιεχθεὶς ἔσται ὑπὸ τῷ ἐπικύκλῳ τὴν αβ' περιφέρειαν, τυτέστι τὴν 20 ὑπὸ αεβ' γωνίαν, φαίνα) δὲ τὴν ὑπὸ ακή' μείζονα τῆς ὁμαλῆς. διαφορὰ δὲ αὐτῶν γίνα) ἢ ὑπὸ βεή' γωνία. ὅταν δὲ ἀπὸ τῷ ζ' ἀπογείνῃ μὴ ὡς ἐπὶ τὸ ἢ ποιῇ) τὴν παράδοσιν, ἀλλ' ὡς ἐπὶ τὸ κ', ἢ μὲν ἢ ἀπὸ αεβ' γωνία πάλιν ἔσται τῆς ὁμαλῆς παρόδῳ, καὶ ἢ ὑπὸ κεβ' ὥστε ἢ τοιαύτη ὑπόθεσις δύνα) πρὸς τοῖς ἀπογειοτέροις τὰς 25 τῶν ἀστέρων παρόδῳ καὶ μείζονας καὶ ἐλάττωνας ἀποδεικνύει, μείζονας μὲν δηλονότι ὅταν ὁ ἀστὴρ ἀπὸ τῷ ἀπογείνῃ τῷ ἐπικύκλῳ ἐπὶ τὰ αὐτὰ τῷ κύκλῳ ποιῇ) τὴν παράδοσιν, ἐλάττωνας δὲ ὅταν ἐπὶ τὰ αὐτὰ τῷ ἐκκεντρῷ αἰ τὴν μὲν πρὸς τῷ ἀπογειοτέρω φαινομένη ἐλάττωσι τῆς ὁμαλῆς, ἐπει καὶ πάντοτε ἢ ὑπὸ αζβ' 30 φαινομένη ἐλάττωσι ἐς τῆς ὑπὸ αεβ' ὁμαλῆς. τῶν τῶν ὑποθέσεων ἑκατέρα τὴν ἀστρολογικὴν σκοπὸν ἀποδίδωσιν ἰδίᾳ λαμβανόμενον, πλην ὅτι ἐπὶ τῆς σελήνης ἀμφὸν δέον) συντιθεμένων τὴν γὰρ φέροντα τὴν σελήνην ἐπικύκλον ἐπὶ ἐκκέντρῳ κύκλῳ περιγόμενον ὑποτίθεν), ἵνα σωθῇ τὰ φαινόμενα ὑπ' αὐτῆς. αὐτῇ δὲ 35 αἱ ὑποθέσεις καὶ ἀπλῶς ἐκτείνονται τῶν προτέρων εἰσίν, ὡς δεύμεναι τὰ αὐτὰ σώματα ὑράνια ἀναπλάττειν, καὶ σαφῶς τὰ φαινόμενα τὰ τε ἄλλα καὶ μάλιστα τὰ περὶ τὸ βάθος καὶ τὴν ἀνωμαλίαν. ὅτε δὲ τὸ ἀξίωμα τῷ Ἀριστοτέλει φυλάττειται τὸ βυλόμενον πᾶν κυκλοφορητικὸν σῶμα περὶ τὸ πᾶν μέσον κινεῖσθαι, ἀλλ' ὅδ' ἢ τῆς 40 ἀπορίας λύσις ἢ εἰρημένη χώραν ἔχει λοιπόν, δι' ἣν οἱ λόγοι πάντες ὅτοι κεκώη). ὅδ' γὰρ ὁ ἐκείνου ἔστι ἔχει χώραν, εἴπερ μηκέτι ἀλλήθες τὸ εἰρημένον ὅτι ἢ μὲν πρώτη φορά μία ὅσα πολλά κινεῖ τῶν θείων σωμάτων, αἱ δὲ πολλαὶ ὅσαι ἐν μένῳ ἐκείνῳ. ὃ γὰρ πολλὰ σώματα κινεῖσθαι αἰ πρὸ τῆς τελευταίας καὶ τῆς ἐν ἄστρον 45 ἐχούσης. καὶ ταῦτα τὰ ἄστρον ἐπάγει ταύτας ταῖς ὑποθέσεις ὃ Σωσιγένης, ὅδ' ἐπὶ τῶν ἀνεκτίττωνων ἀρεσκόμενος διὰ τὰς εἰρημένης ἐμπροσθεν αἰτίας. ἀλλὰ πρὸς μὲν τὸ πρῶτον ἐνέσας ἀνάγκη

τὸς νομίζοντας καὶ τὸς ἀστέρας ἐμφύχους ὄντας ἰδὼν ἔχει κίνησιν. ὅδ' γὰρ μέρη μόνον εἰσὶ τῷ ὑρανί, ἀλλὰ καὶ ὅλως καθ' αὐτὴν ἑαυτοῦ. ἀλλήθες ὅν ἂν εἴη μᾶλλον ἀξίωμα τὸ λέγειν ὅτι πᾶν τὸ κυκλοφορητικὸν σῶμα περὶ τὸ ἑαυτοῦ κέντρον κινεῖ). διὸ ὅσα μὲν τῶν ὑρανίων σωμάτων μέσον ἔχει τὸ πᾶν μέσον, ἀλλήθες εἴπω περὶ τὸ μέσον τῷ πᾶν κινεῖσθαι, ὅσα δὲ ἐκτὸς ἐκείνου τῷ μένῳ ἐκ μερικώτερον ὄντα, περὶ τὸ ἑαυτῶν κινεῖ) μέσον, ὥστε εἰ ἀστέρας καὶ οἱ ἐπικύκλοι καὶ οἱ ἐκκεντροί, εἴπερ ἐστὶ καὶ τοιαῦτα ἐν τῷ ὑρανί σώματα, καὶ ταῦτα δὲ κινεῖ) περὶ τὸ πᾶν μέσον, καὶ μὴ τὴν ἰδίαν κίνησιν ἀλλὰ τὴν τῆς φέρουσας αὐτὰ σφαίρας, ὁμοκέντρῳ τῷ παντὶ ὄντι. καὶ ταῦτα γὰρ καὶ τὸ Ἀριστοτέλει λόγος ἀλλήθες ἂν εἴη ὅτι πᾶν κυκλοφορητικὸν σῶμα περὶ τὸ μέσον φέρε) τὸ πᾶν, εἰ μὴ προῖσιν τις ὅτι κ' τὴν ἰδίαν κίνησιν φέρε). ἢ δὲ λύσις τῆς ἀπορίας μερικῶς ἔχει χώραν καὶ ἐπὶ τῶν τῶν ὑπὸ 50 σεων. καὶ γὰρ ἐπὶ τῶν ἀλλήθες πως εἴπω ὅτι ἀπὸ τῆς ἢ φύσεως καὶ ποιεῖ τινὰ τάξιν τῇ μὲν μὴ φορὰ πολλὰ ἀποδιδύσασιν σώματα, τὴ δὲ ἐπὶ σώματι πολλὰς φορὰς. καὶ γὰρ μίαν ἑκάστην τὴν ἰδίαν κινήσιν, ἀλλὰ καὶ τὴν τῆς ἀπλανῆς πάντα κινεῖ) τὰ ὑπ' αὐτῆς, καὶ οἱ ἐπικύκλοι ταύτην τε καὶ τὴν τῶν ὁμοκέντρων καὶ ἐκκέντρων, καὶ ὁ ἀστὴρ, ὃν ἐν σῶμα εἴπω, τὴν τε τῷ ἐπικύκλῳ καὶ τῷ ὁμοκέντρῳ καὶ τῷ ἐκκέντρῳ καὶ τῇ τῆς ἀπλανῆς. ἐπὶ δὲ καὶ οἱ ἐκκεντροὶ κύκλοι ἂν εἴεν κύκλοι κινούμενοι, εἴπερ μὴ περὶ μέσον ἀλλὰ περὶ τὸ ἑαυτοῦ μέσον κινεῖ), ἐν τε τῷ σφαιρῶν ἐπιλαμβάνοντες τῶν καὶ καταλείποντες κινεῖ ἀναγκάζουσιν εἶναι, τὸ τε χῆμα αὐτῶν ἀλλοκοτον εἶναι τῷ ἐντὸς αἰ μέρος τῷ ἐκτὸς ἀποτέμνοντος. μὴ δὲ πάντα διαφουζόμεθα ταῦτα ἐκκεντροὺς σφαίρας ὁμοκέντρους ἐναρμόζοντας, καὶ τὴν ὁμοκέντρον περὶ τὸ ἑαυτοῦ κέντρον κινεῖσθαι περιάγειν λέγοντες τὴν ἐκκεντρον, καὶ αὐτὴν περὶ τὸ αὐτοῦ κέντρον κινεῖσθαι. καὶ πᾶσι τελευτᾶς ἐρέμεν σφαίρας, μὴ δεδοσῶς ἐπ' ἐκείνων τὸ σῶμα διὰ σώματος χωρεῖν. καὶ ἄλλας δὲ ἀστρονομικὰς ἀπορίας ἐκείνους ὁ Σωσιγένης ἀπορεῖ καὶ πρὸς ταύτας τὰς ὑποθέσεις εὐφραυνῶς, ὡς ἄλλης ἂν εἴη χαλῆς ἐπισκεπτάσθαι. ὅν δὲ καὶ τὸς περὶ τῷ ὑρανί καὶ τῶν ὑρανίων κινήσεων λόγους ἀνεκτίττων καὶ τὰς ἀποδείξεις βεβαιωσάμενοι δι' ὧν ἐγκύκλιός τε καὶ ὁμαλὴ 55 καὶ τεταγμένα ἐδείχθησαν, ἐπειδὴ φαίνον) ἀνωμαλὰ τε καὶ ἀλλήθες ἔχουσι καὶ καθόδους, ἐνομοιᾶν παραχρῆν τίνων ὑποθεσθέντων δι' ὁμοκέντρων καὶ ἐκκεντρῶν καὶ τεταγμένων κινήσεων οἱ τε παλαιὸι ἀστρονόμοι καὶ οἱ μεταγενέστεροι σαφῶς τὰ φαινόμενα. εἰ ὅν μᾶλλον τοῖς περὶ τῷ ὑρανί λόγοις τούτοις πρέπει ἥπερ τοῖς περὶ τῆς πρώτης φιλοσοφίας, μηδεὶς ἡμῶν αἰτιάσθαι τὴν πλείονα τὸ λόγῳ παραβασιν, εἰ κ' καιρὸν εἴη γεγεννημένη (*). Simpl. f. 120-124.

ἔλεγον οἱ Πυθαγόρειοι πῦρ εἶναι δημιουργικὸν περὶ τὸ μέσον καὶ κέντρον τῆς γῆς τὸ ἀναδιδόνον τὴν γῆν καὶ ζωοποιόν, καὶ τὴν περὶ αὐτὴν φυλάττον διακόσμησον. ἄστρον δὲ τὴν γῆν ὡς ἄστρον

(*) p. 293 a 11. in hoc autem non videtur Alexander recte sensisse, siquidem in suae explicationis margine colligit id secundum imaginationem dictum esse. Themist. f. 94.

[illegible]

τῶν πεπερασμένων τῶν ἀόσμων λογόντων οἱ μὲν πλεῖστοι ἐπὶ τῷ 15
μὲν καὶ λέγουσι τὴν γῆν, ὡς περ Ἐμπεδοκλῆς καὶ Ἀναξίμαν-
δης καὶ Ἀναξίμανδρος καὶ Ἀναξαγόρας καὶ Δημόκριτος καὶ Πλάτων·
ἀπαράσκει δὲ οἱ Πυθαγόρειοι (ὅτι οὗ γ' ὀσμῶνται τ' ἐναντίως),
ἐπὶ τ' μέντοι λέγοντες αὐτήν, ἀλλ' ἐν β' τῷ μέντοι τὸ πάντες
οὗ εἶναι φασι, περὶ δὲ τ' μέσον τὴν ἀντίχθονα φέρεσθαι φασί, 20
γ' οὖν καὶ αὐτήν, ἀντίχθονα δὲ καλεμένην διὰ τ' ἔξ ἑαυτῆς
ἵκει τῇ γῇ εἶναι· μὲν δὲ τὴν ἀντίχθονα ἢ γῆν ἔχει, φερομένη καὶ
αὐτὴ περὶ τ' μέσον, μὲν δὲ τὴν γῆν ἢ σελήνην (ὅτι οὗ αὐτὴ ἐν τῷ
ἄκρῳ τῶν Πυθαγορείων ἰσορῶν)· τὴν δὲ γῆν ὡς ἐν τῶν ἄστρον
ἰσχυμένην περὶ τ' μέσον καὶ τὴν πρὸς τὸ ἥλιον χροῖνι νύκτα καὶ 25
ἡμέρῃ ποιῶν· ἢ δὲ ἀντίχθονα κινουμένην περὶ τ' μέσον καὶ ἐπομένῃ
τῇ γῇ ἐκ ὁρᾶν ὑφ' ἡμῶν διατ' ἐκπραδῶν ἡμῖν αἰετ' ἐκ τῆς γῆς
ἔκκει· τελείον γ' ἀριθμὸν ὑποθέμενοι τὴν δεκάδα ἐβόλοντο
ἐκ τῶν κυκλοφορητικῶν σωμάτων τὸν ἀριθμὸν εἰς δέκα συνά-
ψαν (?). θάλατταν ὕδωρ, φησί, τὴν ἀπλαστὴν μίαν καὶ τὰς πλατωμένους 30
ἐπὶ τῇ γῇ ταύτην σὺν τῇ ἀντίχθονι, τὴν δεκάδα ἐπλήρω-
σαν· καὶ ὅτι οὗ αὐτὴ τὰ τῶν Πυθαγορείων ἀπεδέξατο· οἱ δὲ
πρῶτον αὐτῶν μεταχρόντες πῦρ μὲν ἐν τῷ μέντοι λέγουσι τὴν
ἀπαιργασθὲν δύναμιν τὴν ἐκ μέσου πᾶσαν τὴν γῆν ζωογονῆσαν καὶ
τ' ἐκφυλγμένην αὐτῆς ἀναβαλῆναι· διὰ οἱ μὲν Ζανὸς πύργον 35
αὐτὴν καλεῖται, ὡς αὐτὴ ἐν τοῖς Πυθαγορείοις ἰστένησεν, οἱ δὲ Δωὸς
φασί, ὡς ἐν τούτοις, οἱ δὲ Δωὸς θρόνον, ὡς ἄλλοι φασίν· ἄστρον
δὲ τὴν γῆν ἔλεγον ὡς ὄργανον καὶ αὐτὴν χροῖνι· ἡμερῶν γὰρ ἔστιν
αὕτη καὶ νυκτῶν αἰτία· ἡμέραν μὲν γ' ποιῶν τ' πρὸς τῷ ἥλιῳ μέρος
καταλαμβάνον, νύκτα δὲ τ' καὶ τὴν κῶνον τῆς γωομένης ἀπ' 40
αὐτῆς οὐκᾶς· ἀντίχθονα δὲ τὴν σελήνην ἐκαλεῖν οἱ Πυθαγόρειοι,
ὅτι αὐτὴν αἰθερίαν γῆν, καὶ ὡς ἀντιφράττευσαν καὶ ἐκπραδῶσαν τῷ
φωτὶ φωτὶ, ὅπερ ἴδιον γῆς, καὶ ὡς ἀποπερατῶσαν τὰ ὕδατα,
ὡς περ ἢ γῆ τὰ ὑπὸ σελήνην. Simpl. f. 124.

(*) ornareque conantur contumeliosis verbis orationem suam.
Themist. f. 34.

ἦσαν δ' Ἀλεξανδρός, Ἡγητίων· μήποτε δὲ ὅχι ὡς ἄλλων τινῶν
παρὰ τῆς Πυθαγόρειας δογματικῶν ὥτως εἶπεν "πολλοὺς δ' ἂν καὶ
ἑτέροις συνόδειεν." *id.* f. 124 b.

τίνων. δὲ ἡ τοιαύτη δόξα, ἐκ εἰρε. λέγει δὲ ὁ Ἀλέξανδρος 293
 ὅτι δυνάμει τῶν αὐτῶν ὡς ἑκρυθαγορεύον τινῶν ταύτης γενομένων τῆς 21.
 δόξης ἀνελκύσ. τεκμηρίων δὲ ἐπισθῆναι τοῦ λόγου τούτου ὅτι τὴν σελή-
 νην πλεονακίς ἐκλάττειν ἤτοι πρὸς ἡλίου διὰ τοῦτο μὴ μένειν ὑπὸ
 τῆς γῆς ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων τούτων σωμάτων τῶν περὶ τὴν μὲν
 τοῦ καυκασίου ἀντιφράττειν, πλεονακίς αὐτὴν ἐκλάττειν. id.
 f. 125 b.

ἐπὶ τοῖς ἴσθμοις καὶ καὶ ἐπὶ τῷ ἑσπέρῳ ἡμεῖς 293
ἐπὶ τῷ ἑσπέρῳ, ὡς καὶ ἐν τῷ Πλάτωνος Τιμαίῳ (p. 40) γὰρ 30.
ἡμεῖς... τὸ δὲ ἐπὶ τῷ ἑσπέρῳ, εἰς τὸ δὲ τῷ ἑσπέρῳ, τὸ δὲ
ἐπὶ τῷ ἑσπέρῳ, καὶ τῷ ἑσπέρῳ, καὶ τῷ ἑσπέρῳ (1 129)
ἐπὶ τῷ ἑσπέρῳ, ἐπὶ τῷ ἑσπέρῳ, ἐπὶ τῷ ἑσπέρῳ, ἐπὶ τῷ ἑσπέρῳ,
καὶ τῷ ἑσπέρῳ (II. 13 572)

Ἰλλαντὸν δὲ ἐθέλοντα βίη δέσαντες ἄγουσιν.
 εἴτε δὲ αὐτῆς αἰσθηθῆναι γράφεται, καὶ ὅπως ἀρρομένην δηλαῶς, ὡς
 καὶ Λιχάριος ἐν Βασούραις. καὶ ἐστὶ τὸ Ἰλλαντὸν ὅπως ὑπὸ τῷ
 Πλάτωντος εἶρηθι; δηλαῶς τὰ ἐν Φαίδωῳ (p. 109) περὶ τῆς γῆς
 εἰρημύτου, ἐν αἷς φησὶν ἰσορροποῦν· πρῶτον ὁμοίαν τινὲς ἐν μέσῳ
 τεθῆναι ὅχι ἕξει μᾶλλον· ὅδ' ἦν τὸν ὕδατος ἐκκλίνουσαν. δηλαῶς δὲ καὶ
 τὸ τῷ Τιμαίῳ ρητόν, ὅπερ ὁ Πλάτων ἐν τούτοις παρέβλεπεν, ὅπως
 ἔχον· τὰ δὲ ἐν μέσῳ ἰσορριμεῖν, ἐστὶ θεῶν, ὅρος· τ' ἔρφνας καὶ
 αὐτὸς γινώσκων, διότι αὐτὸς τὸ καὶ ἀνατολὰς γενόμενον· καὶ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ τῶν
 ὁμολογούντων· ἀποβίβει δὲ ἐπὶ τῶν ἐν τῷ αὐτῷ σωματικῶν.
 εἴτε ὅλως εἰπὼν περὶ τῶν ἄλλων στοιχείων ἐπ' αὐτοῦ· ὡς βίβα πάντα
 τῶν καὶ βασις τῶν ἄλλων αἰ γὰρ καὶ ἡρεῖται ἐπὶ τὰς αὐτὰς βασις. .
 τῆς δὲ λέξεως δηλώσεως μὴ ὡς ἐπὶ πᾶσι τὸ διδεδυμένον, ὡς αἱ παρα-
 τεθέσται χρήσεις ἐσημαίνον, δηλώσεως δὲ καὶ τὸ συσχετισμένον, ὅταν
 δὲ αὐτῆς αἰσθηθῆναι γράφεται, πρῶτον μὴ δι' ὅς τὸ καὶ γράφεται,
 ἔπειτα καὶ ἐπὶ τῶν κυκλικῶν σχημάτων λέγει· τὸ συσχετισθῆναι, καὶ
 αὐτὸν αὐτὸν καὶ πρὸς τὸ τούτοις καὶ ἐκείνους ἢ λέξις σημαίνει, καὶ τὸ δι-
 δεδυμένον καὶ τὸ κοινόν, πῶς ἴδωμεν τῷ Πλάτωντος ἀποδύχον· τὸ
 λόγον τῷ Τιμαίῳ παραβέλλοντος; id. ib.

ἐπεὶ οὖν πρὸς Πλάτωνα αἰνέτη· ... τὸ εἰληαῖς σπεινέει διὰ πολλῶν ὁ Σιμηλίκιος συμβιβάζει καὶ ἐκ τῶν τῷ Πλάτῳ ῥήσεων νεῦν ἡμᾶς, εἰ μὲν διὰ τῷ γράφομεν, ἀντὶ τῷ δεσμεύει, εἰ δὲ διὰ τῆς διφθόγγου, ἀντὶ τῷ λέγει δὲ σφάλμα γραφικῶν εἶναι τὸ παναῖς. Ἰλλεῖς, καὶ διὰ τῷ ἰ, τὸ δεσμεύει δὲ ῥητορικῶς καὶ τὸ

Ἰλλασσι δ' ἐν ἐθέλοντα βίη δόσαντες ἄγνοι,
 καὶν διὰ διφθόγγου, καὶ ὕτως εἰρηγμεν... ὡς Αἰχὺλος ἐν Βασ.
 σφαιραῖς. καὶ ὁ μὲν Πλάτων ὕτω χρᾶν, ὁ δὲ Ἀριστοτέλης ἀντιπὸ
 βιῶντος κινεῖας ἑρφέας, ὅτε καὶ μᾶλλον διὰ τῆς
 διφθόγγου. Ἡρακλείδης ὁ Ποντικὸς κινεῖας περὶ τὸ μέγεθος τῆς γῆς
 ἐν δὲ ὕραν ἐν ἡμεῖς ὑποθέμενος, σὺν τῷ ὕψος τὰ φαινόμενα.
 cod. Coisl. 166.

293. α. δὲ τυμπαροειδῆ λόγισον. ἐν τῷ κέντρῳ δὲ ἔσαν τὴν γῆν
34. ἢ κελύφιν κορυμμένην, τὴν δὲ ὑπερὸν ἡμεῖς Ἑρακλειδὸς ὁ Ποντι-
κὸς ὑποθέμενος, συζῶν ὥστε τὸ φαινόμενον. Simpl. f. 126.

294. α. εἰπὼν μόνον εἶναι τὴν γῆν διὰ τὸ τυμπαροειδὲς σχῆμα, ἐπὶ
9. γὰρ ὅτι πολλοὶ τυγχάνουσιν εἰρημέναι τρεῖς αἵ τὴν γῆν δια-
βέβωται, ὡς τινὲς μὲν πρὸς κέντρον αὐτῆς τινὲς δὲ πρὸς μὲν πρὸς ἐπι-
τρεφῶν εἶναι λέγουσιν, ὡς περὶ ὁ πῦρ εἰρημένον πρὸς μόνον. id.
f. 126 β.

294. α. ἢ πρῶτον μνημονεύει τῶν μέτεν λεγόντων (τὴν γῆν) διὰ τὸ
10. ἄπειρον αὐτὴν εἶναι, ὡς περὶ Πανοφάνης ὁ Κολοφώνιος, δευτέρων
δὲ τῶν ἐφ' ὕδατος ἐχυμένων μέτεν, ὡς Θαλῆς ὁ Μιλήσιος, τρι-
των δὲ τῶν λεγόντων μέτεν αὐτῆς ἀπεχομένην ὑπὸ τῆς ὑποκειμένης
ἀέρος, ὃν ἐπισημαίνει πλατεῖα ὕψος ἢ τυμπαροειδὲς ἢ γῆς. ἢ ὅ
συγχαρῆν ἀναχαρῆν. ὅτω δὲ Ἀλεξανδρὸς ἢ Ἀλεξανδρῶν ἢ Ἀλε-
μάρκτος ὁδοῦν λέγει. τέταρτων τῶν περὶ Ἑμπεδοκλέα τῶν τὴν
δύνην τῷ ὑρανὶ τῆς μονῆς τῆς γῆς αἰτιωμένων, ἢ ὁραμάτων τῶν
τὴν ὁμοιότητα ἢ τὴν ἰσορροπία αἰτία τῆς μονῆς λεγόντων, ὡς
Ἀναξίμανδρος ὁ Πλάτων. ἢ τῆς γῆς ἢ ἀλογωτέρας, τρεῖς δὲ ἀφ-
γοτέρας, διανοίας ἐστὶ τὸ μὴ θαυμάζειν πῶς κτλ. id. ib.

294. α. ἢ τῶν δὲ ἀξίων ἀπορίας περὶ τῷ αὐτῷ φησί, πῶς ἄνθρωπος
15. καταφερομένων μόνον τῆς γῆς, εἰ τις πρὸ τῷ πεσεῖν αὐτὰ ἀπό-
σπῃ τι. αἰετὴ τὴν ὑποκειμένην γῆν, μένει φερόμενα ὥς ἐν ἀντε-
ρείδῃ τι αὐτοῖς, ἢ δὲ ὅλη γῆ μὲν πρὸς κάτωθεν ἀντερείδοντος ὅ
φέρει) ἀλλ' ἡμεῖς. διὰ ταῦτα μὲν γὰρ, φησί, τὸ ἀπορεῖν περὶ τῆς
γῆς ἐγένετο φιλοσόφημα πᾶσι. φιλοσόφον γὰρ ὅπως ἐστὶ τὸ τὰς
αἰτίας τῶν ὄντων ζητεῖν. τὸ δὲ περὶ τὰς τούτου λύσεις μὴ φυλά-
ξαι. ἢ μᾶλλον ἀτόπους εἶναι τῆς ἀπορίας, θαυμάσειεν ἂν τις.
δοκεῖ γὰρ λύειν τὴν ἐν τούτοις ἀπορίαν βεληθέτως πλείονος ἀπορίας
ἀξίως προσηρῶν. ὅτω μὲν ὁ Ἀλεξανδρὸς ἐξηγήσατο τὴν λέξιν,
ὅτω γράφει "τὸ δὲ περὶ τὰς τούτου λύσεις μὴ μᾶλλον ἀτόπους
εἶναι δοκεῖν, ἢ ὡς ἐλλειπύσης τὸ πλῆρες, ὡς εἴρηξ, ἀποδοῦν. μὴ-
ποτε δὲ κἀν ὅπως ἔχη ἢ λέξιν συντόμως, ὅ μόνον ἐλλειπῶς ἀπὸ γ-
γελ)· εἰπὼν γὰρ ὅτι τὸ μὴ ἀπορεῖν εἰκότως ἐγένετο φιλοσόφημα
πᾶσιν, ἀπάγει "τὸ δὲ περὶ τὰς τούτου λύσεις μὴ μᾶλλον ἀτόπους
εἶναι δοκεῖν τῆς ἀπορίας," τὸς ὅτω λύοντας δηλονότι, θαυμάσειεν
ἂν τις, ὡς τὸ ἀτόπος μὴ πρὸς τὰς λύσεις ἀκούειν ἀλλὰ πρὸς τὸς
λύοντας. ἐγὼ μόνον πολλὰ τῶν ἀντιγράφων ἦσαν ὅπως ἔχοντα
"τὸ δὲ τὰς περὶ τούτου λύσεις μὴ μᾶλλον ἀτόπους εἶναι δοκεῖν," ἢ
ἔξω ὅπως καταλληλότερον. id. ib.

294. α. ἀγνοῦ. ἐγώ, ταῖς Πανοφάνους ἔπεισι τοῖς περὶ τούτου μὴ ἐντυ-
25. χῶν, πότερον τὸ κάτω τῆς γῆς μέρος ἄπειρον λέγων διὰ τούτο
μένειν αὐτὴν φησίν, ἢ τὴν ὑποκάτω τῆς γῆς τόπον ἢ αἰθέρα ἄπει-
ρον, ἢ διὰ τούτο ἐπ' ἄπειρον καταφερομένην τὴν γῆν δοκεῖν ἡρε-
μεῖν. ἔπει γὰρ Ἀριστοτέλης διεδέχθη ὅτι τὰ Ἑμπεδοκλέους ἐπὶ
ἀπορίᾳ σαφῶς. γῆς γὰρ βάθρῃ λέγεται ἂν ἢ ἐκεῖνα εἰς ἃ κατείστην.
ἀλλὰ ταῦτα μὲν τὴν δόξαν ὅδε ἀντιλογίας ἤξωσεν ὡς παντελῶς
ἀπὸ θάλασσης ἐπ' αὐτῇ δὲ τὴν Θαλῆ τῷ Μιλήσιῳ τίθησιν, ἐφ' ὕδα-
τος λέγοντος ὁμοῦ τὴν γῆν ὡς περὶ ξύλον ἢ ἄλλο τι τῶν ἐπὶ τῇ

χεῖρ τῷ ὕδατι κεκλιμένων. πρὸς ταῦτα δὲ τὴν δόξαν ὁ Ἀρι-
στοτέλης ἀντιλέγει. μᾶλλον ἴσως ἐπικρατέστερον διὰ τὸ παρ' Ἀριστοτέλους
ὅπως ἐν μόνῳ σχήματι λέγει τὴν γῆν ὡς περὶ ξύλον ὡς ἐκείνη ἐν λό-
γῳ κοκομεμένη. id. f. 127.

ἢ πρὸς τὴν κατακλυσμῶν γὰρ ἐν τῷ φυσικῷ ἀρχαιότατος ἐ-
στὶς ὁ Μιλήσιος ὅπερ ἢ δόξα αὐτῆς ἐστὶ, ὅτι ἢ γῆ ἐφ' ὕδατος
κεῖται. φησὶ δὲ τούτων ἐν Θαλῆ ὑπὸ τῷ Φαραῶ κατακλυσμῶν
ὡς τῷ παρ' ἡμῶν Μωϋσῇ καὶ περὶ φύσεως καλῶς ἐκπαίδευσαν
ὡς περὶ τὴν ἡμετέραν μαθήσομεν, πᾶσας τὰς διὰ γραμμάτων παιδείας
ὡς ἄρτι. μαθὼν τὴν ταύτην ἐπιστάσει. τὸ δὲ ταύτην δόγμα, ὅ
ὅτι ἢ γῆ τοῖς ὕδασι ὑπὸ τῆς ἀέρος, ὁ Θαλῆς ἔξω Ἀγύστου μετακρί-
μας. cod. Reg. 1852.

τὸ γὰρ τυχὸν μόνον ἐμβληθὲν εἰς ὕδωρ ὅχι ἴσα, ἔως ἐν αἰ-
τὴν πυθμένα τῆς ὕδατος ἔλθῃ (τούτο γὰρ σημαίνει τὸ βαθεῖν), ἢ
βάττον φέρεται μόνον. Simpl. f. 127.

καὶ τὴν λέγειν φησὶ ὁ Ἀλεξανδρὸς καὶ ἐπὶ τῇ βίβλῳ
τὸ γῆμα, τῆς γῆς δὲ τῆς ἐν τῇ πυθμένι. ταῦτα ὅτι τὰ ἄρτι
ἐμφατέστερον ἡμῶν τὸ γῆμα βαπτίζονται ἐν τῷ ὕδατι, καὶ τὴν
βίβλῳ ἔχον εἰσδέχεται διὰ τὸ πλεονάζειν πνεύματος μὴ ὁμο-
μῆς μετεξέρχεται ἢ ὑποχωρεῖται τῷ ὕδατι διὰ τὸ πλεονάζειν
τὸ γῆμα. cod. Coisl. 166.

εἶδος ἀγγεῖν ἢ κελύφιν ἐστὶ, τὸ αὐτὸ δὲ ἢ ὑδρόρραξ περὶ
τισιν ὀνομάζεται, ἔχει δὲ ἄνωθεν μίαν ἐπὶ τὴν πλάτην
κατὰ δὲ πᾶσαν πολλὰς τε ἢ πᾶν μικράς. εἰ γὰρ τις τὴν πλάτην
ἢ πλάτην ὀνομαζομένην ἐπιφράξας ἐκκαλύψειεν, εἴτα τὸ ταύτην ὀνομα-
καθ' ὕδατος τῆς ἐπαφῆς, ὅδε μικρὸν τι ὑποδοχὴν ὕδατος ἀντί-
σε) διὰ τῶν μικρῶν τε ἢ πάντῃ γενοτάτων ἐπὶ τῷ κάτωθεν
ὄντων. γέμει γὰρ ἀέρος τὸ ταύτην ἀγγεῖον, ὅς ἐκ ἔχει πᾶν καὶ
διεξέλθῃ τῆς πλατείας ἐπὶ τῆς ἀνωθεν ὕψους ἐμπαφρομένης
ὡς ἐφημεν. ταῦτ' ἄρα ἢ ἐπὶ σῶμα διὰ σώματος ὅ χωρεῖ, ὅ
μικρὸν ὕδωρ ἐν τῷ ἀγγεῖν εἰσέρχεται λεπτομερές ἐν σώματι
ἀέρος δηλαδή, γεγεμισμένον, ὡς προειρηταιμεν. ὑδρόρραξ δὲ τὸ
ταύτην ἀγγεῖον καλεῖται, ὅτι οἱ ἐν χώραις τισὶν ἀλλοδαπαῖς περὶ
πλείονος, ἐπὶ ποτίμων ὑδάτων ἐν ἐνδοῖς γαστήρῳ, καλῶς
ταύτην ἀγγεῖον ἐν τῇ θαλάσῃ, πλὴν ὅχι ὅλον, ἀλλὰ μὲν πᾶν
μέσω τῷ θαλάσῃ ἔωσιν ἐμβαπτίζονται ὕδατι. ὅθεν ἢ διὰ τὸ
σμικροτάτων ἐπὶ τῶν κάτωθεν ὄντων, πλὴν ἢ τῆς ἀνωθεν ἐπὶ
τῆς πλατείας ἡρυγμένης, τὸ λεπτομερές ἐστιν τε ἢ καθαρίσθαι
ὕδωρ τῷ ἀγγεῖν ἐνδοθεν εἰσέρχεται δεχόμενοι βάττον ὑφαντοῦν
ἢ πίνωσιν ὕδωρ γλυκὺ τε ἢ πόσιμον. τὸ γὰρ παχύτερον ἢ ὑπερ-
τερον αἰετὸς λεπτοτάτων ἢ πᾶν βραχυτάτων ὄντων τῶν ἐπὶ τῇ
θεν μένει, διαθεῖται δὲ ὅσον λεπτότερον ἐστὶ ἢ ποσιμώτερον. cod.
Reg. 1853.

ὅπως γὰρ, φησὶ, πρὸς τὸς ὅτω λέγοντας περὶ τῆς κορυφῆς
τῆς γῆς ὡς ἐκ ἔχουσιν κίνησιν, ὅ περὶ τῆς γῆς αὐτῆς ἐστὶ ἢ ἐκ
φισβήτησις μόνον ὕψους τῷ παντός, ἀλλὰ περὶ ὅλης τῆς τῶν
σικῶν σωμάτων συστάσεως. Simpl. f. 128.

25. μῆλλον δὲ ἐβιάσθη (ὁ Ἀλέξανδρος) γαμίζων τὸν κόσμον τῶ-
 26. τω ὑπὸ μόνῳ τῷ νεύκῳ καὶ τῷ Ἐμπεδοκλῆϊ (*) γονιάζῃ. μήποτε
 δὲ καὶ ἐπικρατῇ ἐν τούτῳ ὁ νεύκος, ὥσπερ ἐν τῷ σφαίρῳ ἡ φιλία,
 ἀλλ' ἀμφὶ ὑπ' ἀμφῶν λόγῳ γινώσκῃ. καὶ τάχα ἡδὲ συνήκει
 παραβῆλ' ἑκά τῶν τῷ Ἐμπεδοκλῆϊ ἐπὶ ταῦτα δηλοῦντα.

αὐτὰρ ἐγὼ παλαιοτέρους ἐλαίσσομαι ἐς πάρον ὕμνων,
 τὴν πρότερον κατέλεξα λόγῳ λόγον ἐποχασαύων
 καῖνον. ἐπεὶ νεύκος μὲ ἐνέκρατον ἵκαστο βάνθος
 δόξης, ἐν δὲ μέσῃ φιλότῃς εὐροφάλλῃ γονήῳ,
 ἐν τῇ δὲ ταῦτα πάντα συνέρχῃ ἐν μόνον εἶναι,
 ὡς ἄφαρ, ἀλλ' ἐβλήθημα συστήματι ἄλλοθεν ἄλλα.
 τῶν δὲ τὴν μισογόνειον χεῖρ' ἔθετα μυρία θνητῶν,
 πολλὰ δ' ἀμικτα ἔζηκε καραϊόμενοις ἐναλλάξ,
 ἔσθ' ἐπὶ νεύκος ἔρκεε μεταίρεσιον· ὃ γὰρ ἀμαμφῶς·
 πᾶν ἐξεστῆκεν ἐπ' ἔχματα τέρματα κύκλῳ,
 ἀλλὰ τὰ μὲν τ' ἐνέμμετε μέλῳ, τὰ δ' ἐξεβαθύνει.
 ὅσων δ' αἶεν ὑπεκροβῆε, χέρον αἶεν ἐπῆκε
 ἡμῶν φιλότῃς ἀμαμφῶς ἀμβροτος ἀρμή.
 αἶψα δ' ἔθετα τ' ἐφύοντο, τὰ πρὶν μάθον ἄλλοι· εἶναι.
 ζῶντα τε τὰ πρὶν ἀκρητα διαλλάξαντα καλῶντας.

ἐν τούτοις δηλοῖται ὅτι ἐν τῇ ἀπλῇ διακοσμήσει ὑποσέλλεται μὲν τὸ νεύ-
 27. κος, ἡ δὲ φιλότῃς ἐπικρατεῖ, ὅταν ἐν μέσῃ τῇ εὐροφάλλῃ, τότε
 28. τῇ δόξῃ, γονήῳ, ὥστε καὶ τῇς φιλότῃς ἐπικρατεῖς ἐστὶν ἡ ἀνῆ-
 29. γῆ ἐπὶ τὰ μὲν τῶν στοιχείων ἄμικτα μένει ὑπὸ τῷ νεύκῳ, τὰ δὲ με-
 30. τὰ γῆς πᾶσι τὰ θνητὰ καὶ ζῶντα καὶ φυτὰ, διότι πάλιν διαλύει τὰ
 31. μεταίρεσιον. ἀλλὰ καὶ περὶ γονέων τῶν οὐρανόθεν τῶν σωμα-
 32. τῶν τούτων λόγῳ ἐπὶ τῇ γῇ.

ἐξ ὧν ἔμμετε ἔπῃκεν ἀταρξία δὲ Ἀφροδίτῃ,
 33. μετ' ἄλγῳ

γῆμοις ἀσκήσαντα κατὰ σφῆρος Ἀφροδίτῃ.
 34. τὴν αἰτίαν λέγων τὰ πρὸς μὲν ἐν ἡμέρᾳ τὸς δὲ ἐν νυκτὶ καλῶ-
 35. νος ἔρως

Κύπριδος (φῆσιν) ἐν παλάμῃσιν ἔτε εὐμκροτ' ἐφύοντο.
 36. καὶ περὶ τούτων λέγει τῶν ἐν τούτῳ τῷ κόσμῳ, ἀναστῶντων τῶν ἐπὶ τῶν

αἰ δὲ τί σοι περὶ τῶνδε λιπύχουλος ἔλεστο πῆσις,
 37. πῶς ὕδατος γαίης τε καὶ αἰθέρος ἡλίου τε
 38. πικρῶν αἰθῶν τε γονάτα χροῖ τε θνητῶν
 39. τὰ ὅσα νῦν γινώσκῃ συναρμαδίται· Ἀφροδίτῃ.

μετ' ἄλγῳ
 40. ὡς δὲ τότε χόνη Κύπρις, ἔπαρ' ἔθελον ἐν ὄμβρῳ,
 41. ἡ δ' ἀπεκρινόμενα βοῇ πυρὶ δῶκε κρατύνει.

ταῦτα δ' ὅς· ὅσω μὲν αἰετῶν, τὰ δ' ὅσοις μὲν καὶ πᾶσι,
 42. Κύπριδος ἐν παλάμῃσιν πλάσας τοῖσδε τοῖσδε.

(*) cf. Empedoclis et Parmenidis fragm. ex cod. Taur. re-
 43. ab Am. Peyron Lips. 1810 p. 27 sqq. ad versus Empe-
 44. dokos praeter cod. Reg. 1910 in partem eod. Laurent. (29 Plat.
 45. 36) et Oxon. Colleg. Corp. Christi.

ταῦτα ἐξ ὀλίγων τῶν εὐθὺς προστεσόντων ἐπὶ τῷ ἀναλεξάμενος
 παρεθέμην. μήποτε δὲ τῷ Ἐμπεδοκλῆϊ ὡς ποιητῇ μυθικώτε-
 46. ρον παρὰ μέρος τὴν ἐπικρατείαν αὐτῶν λέγοντος,

ἄλλοτε μὲν φιλότῃσι συνέρχομεν· εἰς δὲ ἅπαντα,
 47. ἄλλοτε δ' αὖ δόχ' ἔκαθεν φορέμενα νεύκος ἔχθῃ,
 48. ἡ Ἀριστοτέλης μυθικώτερον τούτῳ ἀπεχρησάμενος ἐρωτᾷ τὸς τῶν
 49. δυνάμεις τῆς μανθῆς τῆς γῆς αἰτιώμενους, ὅτε τὰ στοιχεῖα διαστῆται
 50. χωρὶς ὑπὸ τῷ νεύκῳ. id. f. 128 b.

δοξεῖ δὲ ἡ ἀπάντησις μὴ καὶ θύρας εἶναι· ὃ γὰρ Ἐμπεδοκλῆς 295.
 51. τῆς διακοσμήσεως ταύτης τὸ νεύκος αἰτιάσθαι. διὰ βίαιως ἐξηγῇ 24.
 52. σαφῶς ἡρώκασαι ὁ Ἀλέξανδρος. ἐρωτᾷ γὰρ, φησὶν, ὅτε τὰ
 53. στοιχεῖα τῷ νεύκῳ χωρὶς ἢ πρὸ τῆς διακοσμήσεως, πῶς διαστῆται
 54. ἡ γῆ, τὸ διαστῆται· ὡς μὴ ἀλλήλων ἀκίσεωμεν ἀλλὰ τῷ νεύκῳ,
 55. ταῦτα ὅτε ἡ φιλία κατεκράτει καὶ τὰ στοιχεῖα ἀπὸ τῷ νεύκῳ. τὴν
 56. γὰρ ὑπὸ ἀντὶ τῆς ἀπὸ ἀκυσέον, πρόθεσιν ἀντὶ πρόθεσιν· ἔθος γὰρ
 57. τούτοις Ἀττικοῖς (*). cod. Coisl. 166.

καὶ ἵστανται τούτοις παρέβασιν εἶναι πρὸς Δημόκριτον ἄπειρον 295.
 58. ὑποτιθέμενον τὸ μεταξὺ. id.

ταύτης μὲν ὅτι τῆς δόξης καὶ Πλάτων ἐστὶν ἐν οἷς ἐν Φαίδωνι 295.
 59. (p. 109) λέγει··· ἀλλ' ὅ γε Ἀριστοτέλης εὐρὺν προειλημμένον 11.
 60. αὐτὴν ὑπὸ Ἀναξιμανδρῶν ἐμμελίσσειον αἰετῶν τῶν ἐλέγχων τῷ
 61. ἀντιλέγον πρὸς Πλάτωνα··· ὃ δὲ Ἀλέξανδρος, διὰ τῷ εἰπεῖν,
 62. φησὶν, "ὥσπερ τῶν ἀρχαίων Ἀναξιμανδρῶν" ἐδῆλωσεν ὡς καὶ
 63. ἄλλων ὄντων ὡς ἀρχαίων ταύτης τῆς δόξης· ἡ καὶ ἀδελφῶν, φησὶν,
 64. ὅσον ἐπὶ τῇ λέξει ταύτῃ, πῶτερον καὶ ἡμεῖς ἐν τῷ μέσῳ ὄσα, ἡ
 65. μένει μὲν ἐν τῷ μέσῳ διὰ τὴν ἰσορροπίαν τὴν οἰκίαν καὶ τὴν τῷ
 66. περιέχοντος ὁμοιότητα, μένους δὲ ἵσταται τε καὶ κινεῖται περὶ τὴν διὰ
 67. πάντας τεταμένον πόλον. Ἀναξιμανδρῶν δὲ δοκεῖ καὶ διὰ τὴν ἀέρα
 68. τὴν ἀστέοντα μένειν ἡ γῆ καὶ διὰ τὴν ἰσορροπίαν καὶ ὁμοιότητα.

30 Simpl. f. 129 b.

ταῦτα μὲν ἐν τῷ Ἀριστοτέλει, καὶ τάχα ἂν τις ὑποστήσῃ τῷ 295.
 69. ὅτι· μὴ πρὸς τὴν Πλατωνικὴν ἀπάντησιν αὐτὴν ἀπλῶς ἀποκρίνεται· 23.
 70. τῷ γὰρ Πλάτῳ τὴν ἰσορροπίαν καὶ τὴν ὁμοιότητα αἰτιωμένην, ὁ
 71. Ἀριστοτέλης ὕδατος φαίνει τῆς ἰσορροπίας· μνηστῆς, καὶ ὁ Ἀλέ-
 72. 35 ξανδρος ἀντὶ τῆς ὁμοιότητος πανταχῇ τὴν ἰσορροπίαν παραλαμ-
 73. βάνη. πλεον καὶ πρὸς ἐκείνην ἀπεκρινεῖται τὸν λόγον· ὁ Ἀριστοτέλης,
 74. ῥητέον· ἐπὶ τῇ Σωκράτους ἐξ ὑπόθεσεως προέγει τὸν λόγον· id.
 75. f. 130.

πρωτῶν προτίθεται· δοκεῖ αὖτε ὁ κινεῖται ἡ γῆ κύκλῳ, ὅτε περὶ 296.
 76. τὸ μένειν· ὡς καὶ τῶν ἄλλων ὄσα, ὡς ἔλεγον αἱ Ἐκκαγόρειαι, ὅτε 27.
 77. ὡς ἐν τῷ μέσῳ περὶ τὴν ἀέρα τῷ πάντῃ ἵλλομένη. id. f. 131.

καὶ γὰρ ἡ φορὰ τῶν μορίων καὶ ἄλλης αἰτίας ἐπὶ τὸ μένειν ἐστὶ τῷ 296.
 78. πάντῃ. εἰπεῖν δὲ ὅτι ἡ φορὰ τῆς γῆς ἐπὶ τῷ πάντῃ ἐστὶ μέ- 8.
 79. σον, ἐπὶ τῇ ἐπὶ καὶ μὴ καὶ γῆ, ὡς πᾶσι λέγουσιν, ἀλλ' ἐπὶ

(*) p. 295 a 35. ac praeterea, quemadmodum inquit Alexan-
 80. der, quod conversione pellitur, non ea ratione pellitur ut sci-
 81. licet quiescat, sed ut ad medium tantum feratur, et secundum
 82. quod in medio invenitur, etiam movebitur. Theophrast. f. 35 b.

τῷ κέντρῳ τυγχάνη κειμένη· τούτο δὲ τις ἀπορήσκειν, ἐπειδὴ ταύτην τῷ ὑποκειμένῳ τὸ μέσον ἐστὶν ἀμφοτέρων, τὸ τε πάντες καὶ τῆς γῆς, ὡς πρὸς πότερον μέσον φέρεται τὰ βάρος ἔχοντα καὶ τὰ μέτρια τῆς γῆς καὶ φύσιν. id. ib.

296 b 20. ὁ δὲ Πτολεμαῖος ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς Συναγωγῆς ὑποθέμενος τὰ βάρη πρὸς ἴσας γωνίας καταφέρει, διὰ καὶ μένειν κελύφῃ καὶ ὁ πίπτειν, δαίκευσιν ὅτι πάντα ἐπὶ τὸ κέντρον ἐπέγειν. id. f. 131 d.

297 a 4. ὅδ' ἂν αἱ τῆς σελήνης ἐκλείψεις τοιαύτην εἶχον τάξιν τῶν χηματισμῶν ὥστε καὶ τὴν διαμέτρῳ αὐτῆς αἰετὶν πρὸς τὴν ἥλιον γὰρ ἀποτελεῖται, ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς ἐλάττωσι τῷ ἡμικυκλίῳ διαστήματι. τούτο δὲ ἂν συνέβαινε καὶ εἰ μεταβατικῶς ἐποικίετο τὴν κίνησιν ἢ γῆ· εἰ δὲ κύκλῳ περὶ τὸ κέντρον, ὡς Ἡρακλείδης ὁ Ποντικός· ὑπετίθετο, τῶν ὑφαντῶν ἡμερῶν. . . καὶ δὲ λέγει καὶ ὁ Πτολεμαῖος, ὅτι πάντα ἀνὰ τὴν βεβηκότα μίαν φεῖ τὴν ἐναντίαν τῇ γῇ κίνησιν ἐφάνετο ποιεῖσθαι, καὶ ὅτ' ἂν νέφος ποτὶ ἐδοκίμῃτο παροδῶν πρὸς ἀνατολὴν ὅτε· ἀλλὰ ἐν τῶν ὑπαμένων ἢ βαλλομένων, φανέντος αὐτοῦ πάντα τὴν τάξιν τῆς γῆς, ὥστε τοιαύτην ἐν βραχεὶ χρόνῳ ποιεῖν τὴν ἀποκατάστασιν. id. f. 132.

297 b 10. εἴτα καὶ τὴν φαντασίαν ἡμῶν διορθοῖ τὴν ἄλλο μέρει ἐπ' ἄλλο τάξιαν εἰς ὕψος πολλῷ, εἰς δὲ ἐκπεσόν· τῆς ἐπὶ τὸ μέσον σπουδῆς· ἀλλὰ καὶ ὑπενέχθη· καὶ ὡς κυμαίνει, φησί, τετάρτην καὶ ὀκτῆν μέχρι τῷ ὑπερεκκείνῳ· ὅτε ὡς τὸ ὠθεῖν ὅτε τὸ ὠθόμενον πρὸς ἄλλο τι τὴν ῥοπὴν ἔχουσιν ἢ πρὸς τὸ μέσον· ἢ καὶ "ὅς οὖν τε κυμαίνει", εἶπεν· ἀντὶ τοῦ ὑποχωρεῖν καὶ ἀνταπεκρίνεται τῷ πλεονεξίᾳ· ἔλαττον τούτο ὡς τὰ ὑγρά πάχει. id. f. 132 b.

297 b 17. ὑποθέμενος δὲ τὴν γῆν μεμυγμένην τέως τοῖς ἄλλοις, εἴτα διακρωμένην, ὡς Ἀναξαγόρας εἰδοκεῖ λέγειν, καὶ ἀνεργεῖα ἐκ τοῦ διυαίνει γινωμένην καὶ φερομένην ἐπὶ τὸ μέσον. . . ἀπορίαν ἐκφέρει τῶν ἀπὸ τῶν κεντροβαρικῶν παρὰ τοῖς μηχανικοῖς λεγομένων ἀναφυομένην. τὰ μὲν ἐν κεντροβαρικῇ, οἷα πολλὰ καὶ χαρίεστα· ὅτε τὰ Ἀρχιμήδους καὶ ἄλλων γεγράφεσι πολλοὶ, σκοπὸν ἔχει πῶς τὸ δοθέντος βάρους τὸ κέντρον εὐρεῖται· τετάρτην σημειῖται ἐπὶ τῷ σφαιρῶν ἀφ' οὗ, σφαῖραν τινὲς ἐξαφθεῖσθαι, μετὰ τοῦ ὁμοῦ ἐκκεῖν ὅσῳ. id. ib.

297 b 11. ἀπὸ δὲ τῶν ἀναγκαῖον μέχρι τούτου φέρεται· λέγει δ' Ἀλέξανδρος· πῶς ἡράφειν ἡ ἀναγκαῖον μετὰ τούτου φέρεται, τετάρτη τῆς ἐπὶ τοῖς μέσοις βολῆς. ἀποδοχῇ δὲ τὴν ἀπὸ τῆς γραφῆς. id. f. 133.

298 a 11. ἀμφεῖ ἐν τισὶ μέρεσι τῆς Αἰγύπτου ἢ ὑπὸ τῆς ἀρκτῆς φαίνεται, καὶ ἐν τισὶ πόποις· ὁ Κανόβας καὶ ὁ Ὀρῶς, ὁ καὶ Ἀσκληπιδότος ἐξήρησεν ὁ φιλόσοφος. cod. Coisl. 166. cf. Simpl. f. 138 b. exib.

298 a 15. καὶ αἱ ἀστρονομία δὲ τὸ μέγεθος τῆς γῆς εὐρον διὰ τινῶν ἀστρολάβων καὶ κατωκαταστάσεων εὐρόντες καὶ καὶ ποροφῇ δύνει· ὡς δὲ καὶ λατρεῖται· καὶ τὸ εὐροῦν· ἀριθμῶνται καὶ μεταξὺ διαστήματα καὶ τὸ λατρεῖν εὐρόντες· τίνεσιν ὡς ἡ γῆ εἰς β' ζώδια· καὶ δὲ μετὰ τοῦ ἀκριβεστέρα τοῖς μαθηματικοῖς. cod. Coisl. 166.

ἐπειδὴ ἰδὲ τὸ μέτρον τῆς γῆς ἐμνημόνευσεν ὁ Ἀριστοτέλης, τετραπλάσιον τοῦ μέρους αὐτῆς· λέγει δὲ ὅτι περὶ φέρειν εἰσὶν

καλῶς ἂν ἔχει καὶ διὰ τῆς ἀπικεῖσθαι τῇ σοφίᾳ τῶν παλαιῶν ἀνδρῶν τὴν μέθοδον τῆς μετρήσεως συντόμως προσαναγράφει λαβόντες ἀπὸ διόπτρου δύο τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων μοιραῖον ἀλλήλων ἀπέχοντας διάστημα, τετάρτην τριακοσίων τετρακισίων μέρους τὴν μέγιστον ἐν τῇ ἀπλανῇ κύκλῳ, καὶ εὐρόντες πάλιν ἀπὸ διόπτρας τοῖς τόποις οἷς καὶ ποροφῇ εἰσιν οἱ δύο ἀστέρες, καὶ τὸ μεταξὺ διάστημα διὰ δόδομετρον μετρήσαντες ἡῶν πεντακοσίων αὐτὸν σφαιρῶν· ἐξ οὗ συνάγει ὅτι ὁ μέγιστος τῶν ἐν τῇ γῇ κύκλων περίμετρον ἔχει μυριάδιον δεκαοκτώ, ὡς ὁ Πτολεμαῖος ἐν τῇ γεωγραφίᾳ συντάξις γέγραπται. ἐπεὶ δὲ δεικνύει ὑπὸ τῷ Ἀρχιμήδους ἡ περίμετρος τὴν κύκλου τετρακισίων τῆς διαμέτρου καὶ ἐπὶ ἐβδόμῳ μέρει αὐτῆς ὑπερέχουσα, ἔσται ἡ διάμετρος μυριάδιον πέντε καὶ ἑκατὸς χίλιον διακοσίων ἐβδόμοισιν τῶν. δεικνύει δὲ πάλιν τὸ ὑπὸ τῆς διαμέτρου καὶ τῷ τετάρτῳ μέρει τῆς περιμέτρου ἴσον τῷ ἐμβαδῷ τῆς κύκλου, ὡς γίνεσθαι· ἐπὶ ἐπίπεδον τῷ κύκλῳ μυριάδιον ὀκτώ ἑκατῶν εἰκοσιπέντε, καὶ ἀπλῶν ἑπτακισίων ἑπτακοσίων εἰκοσιπέντε, καὶ ἐπὶ σφαιρῶν πεντακισίων. πάλιν δὲ δεικνύει ὅτι ἡ ὅλη τῆς σφαίρας ἐπιφάνεια τετρακισίων ἐστὶ τῷ ἐμβαδῷ τῷ ἐν αὐτῇ μεγετὶ κύκλου· ὡς συνάγει καὶ τῆς ἐπιφανείας μέγεθος σφαιρῶν μυριάδιον διπλῶν αὐτῶν ἐνρίων καὶ ἑπτακοσίων δεκατεσσάρων. ὅτι δὲ καὶ τὸ εὐρεῖν εὐρεῖται τῆς γῆς μέγεθος, ὁ μέγιστος κύκλος ὁ ἔχει μωριάδας διπλῆς εἰκοσιπέντε καὶ ἀπλῆς ἑπτακισίων ἑπτακοσίων εἰκοσιπέντε καὶ ἐπὶ πεντακισίας μονάδας πολλαπλασιασθῆναι ἐπὶ τὴν διάμετρον, καὶ γίνεσθαι κύκλῳ ὁ βάλειν ἵε ἔχων ἴσον τῷ μεγετῷ κύκλου· ὡς δὲ ἴσον τῇ διαμέτρῳ μυριάδιον τετρακισίων πέντε τῶν τεσσαράκοντα ἑκατῶν καὶ διπλῶν ἑκακισίων πη, καὶ ἀπλῶν τετρακισίων τριακοσίων ὀγδοήκοντα, καὶ ἐπὶ πεντακισίων μονάδων. καὶ ἐπειδὴ ὁ ὕψος ὅλῃς κύκλῳ ἡμικύκλιος ἐστὶ τῆς σφαίρας, ἀφαιρῶ τούτων τὸ τρίτον, καὶ τὴν καταλειπόμενον ἀριθμῶν ἔχει τὸ εὐρεῖν τῆς σφαίρας τῆς γῆς μοιράδιον τετρακισίων ἑκατῶν καὶ διπλῶν τετρακισίων ἑξήκοντα τῶν, καὶ ἀπλῶν ἐξοκισίων τετρακοσίων τεσσαράκοντα ἑξ, καὶ ἐπὶ μονάδων ἑκακισίων πεντακισίων τῶν. πρὸς δὲ τοῦτον μέγεθος τῆς γῆς τῶν ὁρῶν ἀναστήματα ἐκ ἐν ἑκατῶν τὸ σφαιρῶν αὐτῆς ἀφελῆναι, ὡς δὲ τὰ μέτρα τὰ ὡς σφαιρῶν ὅσῳ αὐτῆς συνεχῶς διαβαλλεῖν· ὁ γὰρ Ἐρυσίδης τὴν ἀπὸ τῶν ὑψολογῶν ὁρῶν ἐπὶ τὰ χθαμαλῶν τῶν ὑψολογῶν ἀπὸ τῶν δεκτικῶν διὰ τῶν ἐξ ἀστέρων ματρῶν ὁδοῦν τῶν σφαιρῶν ἴσον ἀφαιρῶν· καὶ δὲ ὁ Ἀριστοτέλης τὸ τῆς περιφερείας τῆς γῆς μέγεθος εἰς τεσσαράκοντα μωριάδας συλλογίσας τὸς μαθηματικὸς φησι, περιφέρειαν πέντε τὴν ἐπιφάνειαν αὐτῆς λέγων, ἐπειδὴ μὴ προσέθεσθαι σφαιρῶν ἐπὶ τούτῳ τὸ μέτρον, ἀδύνατον εἰ διαφωνεῖ πρὸς τὴν ὕψερων συλλογισμῶν τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς τῶν σφαιρῶν ὁδοῦν· καὶ διαφανῇ δὲ θαυμαστὸν ὡς καὶ ὅτι ὡς ἡ γῆ τῶν ὑψολογῶν τὰ ὑπὸ Ἀρχιμήδους μετρίων θεωρήματα πρὸς τὴν ἀκαμψίαν τὴν προκειμένην καταλήγειν. καὶ ποτε δὲ καὶ ὁ Ἀριστοτέλης φανερῶς ὡς ἀκριβὲς εὐρεῖται τὸ μέγεθος ἀποδοχῆς, ἀλλὰ παρὸν λαβεῖν ἐξ αὐτῶν μέτρον, ἐπὶ δὲ ἐστὶ μεγάλη τοσούτων ὅσα μέτρων. Simpl. f. 136.

Γ.

Ἐν τοῖς ὑποθετικοῖς, ἐν οἷς τὸ ἡγόμενον ἢ μόνον ἀληθές ἐστι
 ἢ ἀλλὰ καὶ ἐναργὲς καὶ ἀναμφιλόκετον, ἀντὶ τούτου εἰ συνδέσμων τῶν ἐπὶ
 χρόνῳ παρασυναπτικῶν ἀντὶ τῶ συνάπτου· διὸ τὸ ταῦτον ἀξίωμα 5
 ἀπώτεροι παρασυναπτικῶν καλεῖται. καὶ Θεόφραστος δὲ ἐν τῷ πρώτῳ
 τῶν Προτέρων Ἀναλυτικῶν τὴν αἰτίαν τῆς τοιαύτης χρήσεως ἐδή-
 λωσε. διὰ τούτου ἔν καὶ ὁ Ἀριστοτέλης νῦν ἐκ εἰπεν εἰ τῶν φύσει
 λεγομένων, ἀλλὰ "ἐπειδὴ τῶν φ. λ." (*) Simpl. f. 137 b.

σωμάτων ἔργα μὴ καλεῖ τὴν καὶ τόπον κινήσει, πάθος δὲ τὴν 10
 ἀλλοίωσιν, ἢ καὶ διττὴν λέγομεν, ἢ τελείαν καὶ ποιῶν γένεσιν, ἢ
 ἐπὶ μὴ φυλάττειν δὲ τὸ ὑποκείμενον καὶ ποιῶν τὴν κυρίως ἀλλοίω-
 σιν. cod. Coisl. 166.

ἔργα μὴ αἰ καὶ τόπον κινήσει, πάθος δὲ θερμότητες καὶ ψυχρό-
 τητες καὶ τὰ ἄλλα, ὧν εἰσὶν αἰτίαι τὰ σώματα καὶ τὰς ἐν αὐτοῖς 15
 δυνάμεις. ἔχοντα γὰρ τὰ σώματα δυνάμεις τινὰς ποιητικὰς ἢ
 καθηκτικὰς ἢ ψυκτικὰς, καὶ ταύτας ἢ ποιῶσιν ἢ πάχυνσι. καὶ ἔτι τὸ
 γινώσκον, ὅσον ἢ θερμότης, τῷ μὴ ποιῶντος ἔργον, τῷ δὲ πάχοντος,
 ὡς τὸ θερμαινόμενον ὕδατος, πάθος. cod. Reg. 1853.

τὸ ἀλλοιωμένον πάθος καὶ εἰς ἄλληλα μεταβάσεις, τοτέστιν αἰ 20
 γένεσις καὶ φθορά. Simpl. f. 137 b.

τὸ κόσμον ὃ φαίνεται ἐξ ἑνὸς ἀλλὰ μέρος μᾶλλον, ὡς Ἀλέξαν-
 δρος· τὸ γὰρ φαίνεται δι' ὅλον τὸ φαίνεται διήκει καὶ τοῖς μεθ' αὐτοῦ
 φαίνεται συγκρατῶν. cod. Reg. 1853.

τετραχῇ διείλεται τὰς περὶ γένεσεως δόξας. καὶ γὰρ οἱ μὴ τελείως 25
 τὴν γένεσιν ἀναιρῶσι, πάντα τὰ ὄντα ἀγένητα λέγοντες διὰ τὸ τῶν
 γονεῶν καὶ φθορῶν μὴ εἶναι γινώσκον. αἱ δὲ βούλωνται αὐτῶν, ὡς
 Παρμενίδης καὶ Μελίσσος ἐδόξαν λέγειν· οἱ δὲ ἀπ' ἐναντίας τέ-
 λου, ὡς Ἡσίοδος, καὶ τὸ πρώτιστον τῶν παρ' αὐτοῦ γενεῶν λέγων
 (Theog. 116) "ἦται μὴ πρώτιστος χρόνος γένεσιν." οἱ δὲ τὰ μὴ ἄλλα 30
 γινώσκον, ἐν δὲ μόνον τὸ κενὸν ὑποκείμενον ἀγένητον φασιν,
 ἐξ ὧν τὰ ἄλλα γίνονται, ὥσπερ Ἡράκλειτος· οἱ δὲ ὅθεν ἀγένητον
 εἶναι λέγουσιν, ἀλλὰ πάντα γίνεσθαι, ἐξ ἐπιστάδων μόντοι συντιθέ-
 μενα. πρώτους δὲ προχειρίζονται περὶ Μελίσσον καὶ Παρμενίδην,
 ὡς οἱ μὴ ὅθεν ὅλους γένεσιν εἶναι φησιν, Παρμενίδης δὲ ὃ πρὸς ἀλφ- 35
 ἔπειτα ἀλλὰ πρὸς δόξαν. διὰ τούτου προσέθηκε τὸ "ἀλλὰ μόνον δο-
 καῖ ἡμῶν". ἢ τί κωλύει, φαίνεται ἄν τις, μὴ λέγεσθαι φυσικὰς
 γενέσεις, μὴδὲ ὡς φυσικὰς συντιθέσθαι; ἢ ὅτι περὶ φύσεως ἐπεγρά-
 φαι τὰ γράμματα καὶ Μελίσσος καὶ Παρμενίδης; τούτου δὲ ἐκ αὐ-
 τοῦ τοῦτον· καὶ γὰρ καὶ κενὸν ἢ ὄνομα τῆς φύσεως, ὥσπερ καὶ θεῶν 40
 φύσιν πολλὰς τοιμαῶμεν εἰπεῖν, καὶ τὴν τῶν ὄντων φύσιν λέγο-
 μεν. καὶ μόντοι δὲ περὶ τῶν ὑπὲρ φύσιν μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν
 φυσικῶν ἐν αὐτοῖς τοῖς συγγράμμασι διελέγοντο, καὶ διὰ τούτου
 αὐτοῖς ἐκρηγνύοντο περὶ φύσεως ἐπεγράφεσιν... λέγει δὲ ὁ Μέ-

(*) p. 298 a 25. quoniam de primo quidem caelo, nempe
 praestantiore, et eius partibus, quae octo sphaerae sunt, ta-
 meti plures octo esse dicantur, — in praecedenti sermone satis
 nobis explicatum fuit. . . , relinquitur ut ect. Themist. f. 40.

λισσος "εἰ γὰρ εἴη, ἐν αὐτῇ· εἰ γὰρ δύο εἴη, ἐκ αὐτῶν δύναται ἀπειρα
 εἶναι, ἀλλὰ ἔχει ἀνὰ πέρατα πρὸς ἄλληλα." Παρμενίδης (*) δὲ
 "ὅλον μονογενὲς τε καὶ ἀτρεμές ἢδ' ἀγέννητον". λέγει γὰρ ὁ
 Παρμενίδης

χρεὼ δὲ σε πάντα πυθέσθαι,
 ἡμῖν ἀληθείης εὐκύκλεος ἀτρεμές ἦτορ,
 ἢδὲ βροτῶν δόξας, ταῖς ἐκ ἐνὶ πίσις ἀληθείης.
 ἀλλ' ἔμπης καὶ ταῦτα μαθήσῃ, ὡς τὰ δοκῶντα
 χρὴ δοκίμως εἶναι διὰ παντὸς πάντα περῶντα.
 ἀλλὰ καὶ συμπληρώσας τὴν περὶ τῶ ὄντως ὄντος λόγον καὶ μᾶλλον
 περὶ τῶν αἰδητῶν διδάσκειν ἐπήγαγεν

δόξας δ' ἀπὸ τούτου βροτείας
 μάνθανε, κόσμον ἡμῶν ἐπέων ὑπατηλὸν ἀκούων.
 παρὰ δὲ τὴν τῶν αἰδητῶν διακόμην ἐπήγαγε πάλιν
 ὅτω καὶ καὶ δόξαν ἔφυ τὰδε νῦν τε ἔσσι,
 καὶ μετέπειτ' ἀπὸ τούτου τελευτήσουσι τραφέντα,
 τοῖς δ' ὄνομα ἄνθρωποι κατέθεντ' ἐπίσημον ἑκάστω. . .

ἀλλὰ καὶ Μελίσσος, ὡς καταλογισθὲν γράψας, σαφέστερον ἔτι τὴν
 αὐτοῦ περὶ τέτων γνώμην ἐξέφηνεν· εἰπων γὰρ περὶ τῶ ὄντος ὅτι
 ἐν ἐξὶ καὶ ἀγέννητον καὶ ἀκίνητον καὶ μηδὲν κενὸν διελκόμενον ἀλλ'
 ὅλον αὐτοῦ πλήρες; ἀπ' αὐτοῦ καὶ μετέπειτ' ἀπὸ τούτου ὅτος ὁ λόγος
 ὅτι ἐν μόνον ἐστίν. ἀτὰρ καὶ τὰδε σημαίνει· εἰ γὰρ ἦν πολλὰ τοιαῦτα,
 χρὴ αὐτὰ εἶναι ὅσον περὶ ἐγὼ φημι τὸ εἶναι. εἰ γὰρ ἐξὶ γῆ καὶ
 ὕδατος καὶ ἀέρος καὶ σίδηρος καὶ χρυσοῦ καὶ πυρὸς, καὶ τὸ μὴ ζῶον τὸ δὲ τεθνη-
 κός, καὶ μέλαν καὶ λευκόν, καὶ τὰ ἄλλα ὅσα φασι οἱ ἄνθρωποι εἶναι
 ἀληθῆ, — εἰ δὴ ταῦτα ἐξὶ καὶ ἡμεῖς ὁρθῶς ὁρῶμεν καὶ ἀκούομεν;
 εἶναι χρὴ ἕκαστον τούτων ὅσον περὶ τὸ πρῶτον ἐδόξεν ἡμῶν; καὶ μὴ
 μεταπίπτειν μηδὲ γίνεσθαι ἑτεροῖον, ἀλλὰ αἱ εἶναι ἕκαστον ὅσον περ
 ἐστίν. νῦν δὲ φάμεν ὁρθῶς ὁρᾶν καὶ ἀκούειν καὶ συνιέναι, δοκεῖ δὲ
 ἡμῶν τὸ τε θερμὸν ψυχρὸν γίνεσθαι καὶ τὸ ψυχρὸν θερμὸν καὶ τὸ
 σκληρὸν μαλακὸν καὶ τὸ μαλακὸν σκληρὸν καὶ τὸ ζῶον ἀποθνήσκειν
 καὶ ἐκ μὴ ζῶοντος γίνεσθαι καὶ ταῦτα πάντα ἑτεροῦ καὶ, καὶ ὅτι ἦν
 τὸ καὶ ὃ νῦν ὅθεν ὁμοῖον εἶναι, ἀλλὰ ὅτε σίδηρος σκληρὸς ὡς τῷ
 δακτύλῳ κατατρίβεσθαι, ὁμοῦ βέων, καὶ χρυσοῦ καὶ λίθου, καὶ ἄλλο ὅτι
 ἰσχυρὸν δοκεῖ εἶναι πᾶν· ὥστε συμβαίνει μήτε ὁρᾶν μήτε τὰ ὄντα
 γινώσκων, ἐξ ὕδατος τε γῆ καὶ λίθου γίνεσθαι. ὃ τῶν ταῦτα
 ἀλλήλους ἀμολογεῖ. φάμενοις γὰρ εἶναι πολλὰ αἰδῶ καὶ αἰδῶ τε καὶ
 ἰσχυρὸν ἔχοντα πάντα ἑτεροῦ καὶ ἡμῶν δοκεῖ καὶ μεταπίπτειν ἐκ τῶ
 ἑκάστω ὁρωμένῃ. ὅλον τούτων ὅτι ἐκ ὁρθῶς ὁρῶμεν, ἐδὲ
 ἐκείνα πολλὰ ὁρθῶς δοκεῖ εἶναι· ὃ γὰρ ἀνὰ μετέπειτα, εἰ ἀληθῆ ἦν,
 ἀλλὰ ἦν ὅσον περὶ ἐδόκει ἕκαστον τούτων· τῷ γὰρ ὄντος ἀληθινῶς
 κρείσσον ὕδεν. ἦν δὲ μεταπέτη, τὸ μὴ ἀνὰ πᾶσι, τὸ δὲ ἐκ ὅν
 γέγονεν. ὅπως ἔν ἐἰ πολλὰ εἴη, τοιαῦτα χρὴ εἶναι ὅσον περὶ
 ἐν. . . ἐπ' ἐκείνῳ γὰρ καὶ Παρμενίδης εἶπε τὸ "γένεσις μὴ ἀποσβε-
 σται καὶ ἀπὸ τῆς ὁμοῖας". καὶ Μελίσσος καὶ Παρμενίδης τῶν μόντοι
 αἰδητῶν γένεσιν σαφῶς λέγουσι, καὶ Μελίσσος μὲν ἐν τούτοις τὸ θερ-

(*) cf. Peyron. l. l. p. 55 sq.

μόν ψυχρὸν γίνεσθαι καὶ τὰ ἐξῆς, ἐξ ὕδατος τε καὶ γῆ καὶ λίθου γίνεσθαι. Παρμενίδης δὲ περὶ τῶν αἰδητῶν ἀρξαδαι φησὶ λέγειν
 πῶς γαῖα καὶ ἥλιος καὶ δὲ σελήνη
 αἰθὴρ τε ξυγὸς γαῖα τ' ὑράνιον καὶ Ὀλυμπος
 ἔχματος καὶ ἄσρων θερμὸν μένος ὠρμήθησαν
 γίνεσθαι.

καὶ τῶν γιγνομένων καὶ φθειρομένων μέχρι τῶν μορίων τῶν ζώων τὴν γένεσιν παραδίδωσι. δῆλον δὲ ὅτι ἔκ ἡγνέει Παρμενίδης ὅτι γενητὴς αὐτὸς ἦν, ὡς περὶ οὐδὲν ἔτι δύο πόδας εἶχεν, ἐν λέγων τ' ἔν, ἀλλ' ὅπερ ἐν τῇ Μετὰ τὰ Φυσικὰ (Α 5 p. 986 b 27) καλῶς ὁ 10 Ἀριστοτέλης ἐπεφθόγγετο, τὸ Παρμενίδης δὲ ἑοικέν περὶ βλέπειν, τὸτο παταχῶς μὲν τὸ φαινόμενον ἔλεγχον ἐπιφέρειν τὸν Ἀριστοτέλην νομιστόν. Simpl. f. 137.

296^b ὁ Ἀλέξανδρος ὅπως αὐτὸς συλλογίζεσθαι φησὶν. τὰ αἰδητὰ 21.
 μόνα ὄντα, τῶν ὄντων ἐπιστήμη, τῶν αἰδητῶν μόνων ἐπιστήμη, 15 ὣν δὲ ἐπιστήμη ταύτη ἀκίνητα ἐστὶ, τὰ αἰδητὰ ἄρα ἀκίνητα. τῷ τῷ δέ, φησὶν, ἀκολουθήσαντες τῷ λόγῳ τὰ ἐπὶ τῶν ἀκινήτων ὕσων ἀληθῶς λεγόμενα μετρήσμεν ἐπὶ τὰ αἰδητὰ, ὅχι ὕμῳς δέ· διὰ συνέβαλλον αὐτὸς περὶ τῶν φυσικῶν καὶ φυσικῶς λέγοντας ἀναρεῖν τὴν φύσιν. id. f. 138 b.

296^b τῶν δὲ ἄλλων πρῶτος φυσιολογῆσαι τὸς περὶ Ὀρφεία καὶ 29.
 Μυσαίων λέγειν εἰκός, οἷτινες πλὴν τῷ πρώτῳ πάντα γενέσθαι λέγουσι. δῆλον δὲ ὅτι διὰ μύθων ἔτοι θεολογῶντες γένεσιν ἐκάλουν τὴν ἀπὸ τῶν αἰτίων πρόοδον... Ἀναξιμανδρὸς δὲ τὸ μεταξύ... τετάρτους δὲ ἐπάγει τὸς πᾶν σῶμα γενητὴν λέγοντας, ὅτω δὲ γε- 25 νητὴν ὡς ἐξ ἐπιπέδων συγκείμενον καὶ εἰς τὰ ἐπίπεδα πάλιν διαίρεμα- νοι· ταυτὴ δὲ ἐστὶν ἡ τῷ Πυθαγόρῳ Τιμαίῳ φυσιολογία, ἣν καὶ ὁ Πλάτων ἐν τῷ ἑμνησίμῳ διαλόγῳ παραδέδωκε... πρὸς τὴν τελευ- ταίαν ῥηθεῖσαν ὑπαντᾷ (ὁ Ἀρ.), τὴν ἐξ ἐπιπέδων συσπῶσαν, ὡς μὲν ὁ πελοπίτης τῶν Πλάτωνος φίλων χαριέντως ἀπέσκηψεν, 30 αὐτὰρ Ἀχιλλεύς·

Ἐκτορος ἄντα μέλιττα λιλαιέτο δύναι ὁμίλον,
 ὡς δὲ Ἀλέξανδρος ἀπολογεῖται, διότι καὶ κατὰ τὴν ἡ δόξα. id. f. 139.

299^a ἀλλὰ μὴν δέδεικεν ἐν τῇ Φυσικῇ Ἀποδοσεῖ (6 2) ἐν τοῖς 35
 10. περὶ κινήσεως λόγοις, ἐν οἷς ἀντέλεγε πρὸς Πλεονεκράτην γραμμαῖς ἀτόμους λέγοντα... ὅτι δὲ φυσικὰ καὶ μαθηματικὰ τὰ ἐπίπεδα ὑποτίθενται; δῆλον ἐκ τῆς ἐνυλῆς λέγειν αὐτὰ· διὰ καὶ τὴν ὕλην πρό- τερον παραδόντες διαχωματίζοντα ταύτην εἰδούσι τε καὶ ἀριθμοῖς λέ- γουσι. καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Τιμαίος ἐν τῷ οἰκίῳ συγγράμματι τάδε 40 γέγραφε· ἀρχὰς μὲν ἔν τῶν γενομένων (p. 97. 98)... Δημέ- κριτος δὲ, ὡς Θεόφραστος ἐν τοῖς Φυσικοῖς ἰσορεῖ, ὡς ἰδιωτικῶς ἀποδοδόντων τῶν καὶ τὸ θερμὸν καὶ τὸ ψυχρὸν καὶ τὰ ταυτὰ αἰτιο- λογούντων, ἐπὶ ταῖς ἀτόμους ἀνέβη. ἐμοῖς δὲ καὶ οἱ Πυθαγόρειοι ἐπίπεδα νομίζοντες τὰ σχήματα αἶτια καὶ τὰ μεγέθη τῆς θερμότη- 45 τος εἶναι καὶ τῆς ψύξεως· τὰ μὲν γὰρ διακριτικὰ καὶ διαμετρικὰ θερμότητος αἰδητῶν παρέχεσθαι, τὰ δὲ συγκριτικὰ καὶ πλεονεκτικὰ ψύξεως· καὶ γὰρ πᾶν σῶμα κατ' ὅσον εὐθύς πεπύσθη· τὸ δὲ σχῆμα, εἰ καὶ

πούτης ἐστίν, ἀλλ' ἐκ τῆς γένεως αἰλητῆς τῶν ποσῶν... ἀλλὰ ταῦτα μὲν εἰς ἐνδεῶς παρεθέμεν τῷ μὴ ἀλλόγως καὶ τοῖς Πυθαγο- ραῖς καὶ Δημόκριτον ἀρχὰς τῶν ποσότητων ἐπιζητῶντας εἰς τὰ σχήματα ἀναλεθεῖν. μή ποτε δὲ ὅχι ὡς πάσῃ πάσῃ τῆς συζέ- 5 σεως ἐκ τριγώνων τούτων ὕψους ὑπέβητο αὐτὴν εἰς τὴν Πυθαγόρειαν καὶ ὁ Πλάτων, ἀλλ' ὡς περὶ οἱ ἀστρονόμοι ὑποθέσας ὑπέβητο τῆς ἄλλαι ἄλλας. id. f. 139 b. 140.

ταὺς μὲν ἀπὸ τῶν μαθημάτων ὁρμωμένας ἐντέλει πρὸς τὴν 12 ἐξ ἐπιπέδων τὰ σώματα γονώντας, ὡς μὲν ἂν τῷ δόξειεν, ὑπερ- 11 θετο τὴν καὶ ὡς προχείρους ἰδεῖν καὶ ὡς ἐν τῷ περὶ τῶν Ἀτόμων Γραμμῶν περὶ αὐτῶν αἰρηκῶς, ὅτι τινες εἰς Θεόφραστον ἀναφέρ- σιν. id. f. 140. cf. Themist. f. 41.

τὸτο μέλιττα τὸ σημασιόμενον ἰδιὸν ἐστὶ τῆς τῶν παθῶν δου- 13 ρέσεως· τὸ γὰρ κατ' εἶδος καὶ ἐν τοῖς μαθηματικοῖς ἐστίν, ὡς φησὶν 12 ὅσα ἀπλὰ τῶν μαθημάτων ἐστὶν· ταῦτα ὅσα ἀτόμα καὶ μὴ ἀ- λων περιεκτικὰ, ὡς περὶ τὰ εἶδη, ταῦτα διαμετρὰ ἐστὶ καὶ συμβε- βηκός. εἰ ἔν ἐν ἀδιαμέτῳ διαμετρὸν ἀδύνατον εἶναι, τὰ ἐν τοῖς φυσικοῖς ὄντα πάθη ἐν τοῖς μαθηματικοῖς ὅχι ἔξω. ὅτω μὲν αἱ τῶν ἀδιαμέτρους ἐξ ἀρχῆς τοῖς μαθηματικοῖς ἔλεγον. εἰ δὲ ἀδιαμέτ- 20 ἔλεγε τοῖς ἐπιπέδους ἐξ ὧν τὰ σώματα συσπῶσαν, ἡ ὅτι καὶ εὐ- ἀβαθὴ ὄντα τὴν τῶν σωμάτων διαίρεσιν ὅχι ὑπομέτρη, ἡ ὅτι τὰ σώματα ἐξ ἐπιπέδων ἐστὶ, τὰ δὲ ἐπίπεδα ἐκ γραμμῶν, εἰ δὲ γραμμαὶ ἐκ σημείων, καὶ τὰ σώματα ἐκ σημείων ἂν εἴη κατ' αὐτὸς, ὡς ἐξ ἀδιαμέτρων, πολλὰ δὲ ἔστι αἱ τοῖς μὲν φυσικοῖς σῶ- 25 μασις ὑπάρχει ταῖς δὲ σημείοις ὅχι ὑπάρχει, ὅχι ἂν εἴη τὰ σῶ- ματα ἐξ ἀδιαμέτρων· εἰ γὰρ τὰ ἀδιαμέτρητα μὴδὲν ἔχει διαμετρή, οὐδ' ἂν τὰ ἐξ αὐτῶν ἔχοι. ὡς δὲ διὰ τούτου τὸ ἐπιχειρήματος ἐπὶ καθολικῇ τῇ διαμετρῇ πᾶσι τοῖς σωματικοῖς ὑπάρχοντες, καθόλου ὅχι δεδεχώς ὅτι ὅχι ἔξω ἐξ ἐπιπέδων τὸ σῶμα. Simpl. f. 140 b.

οἱ γὰρ περὶ Δημόκριτον καὶ ὕψιστον Ἐπικύριος ταῖς ἀτόμους πύ- 31 στας ὁμοφυεῖς ὕψους βάρος ἔχειν φασί, τῷ δὲ εἶναι τῶν βαρύτε- ρων ἐξωθέμενα τὰ κυφότερα ὑπ' αὐτῶν ὑψιζανόντων ἐπὶ τὸ ἀποφ- 32 ρεῖσθαι· καὶ ὅτω λέγουσιν ὅτι δοκεῖν τὰ μὲν κυφὰ εἶναι τὰ δὲ βαρὺ, καὶ εἰ μὴ πάντα δὲ εἶναι βαρὺ τὰ φυσικὰ σώματα, ἀλλ' ἔνα, ὅ 33 ὑπὸ πάντων ὁμολόγηται, ὡς περὶ ἡ γῆ καὶ τὸ ὕδωρ. id. ib.

ἐφιστάμεν δὲ Ἀλέξανδρος ὅτι τῷ αὐτῷ λόγῳ χρωμένους ἐν- 34 τατὴν δεικνύναι ὅτι οὐδὲ ἄλλο τι πάθος τῇ σημειῇ συμβέβηκεν, ἀπὸ 35 πᾶν τὸ ἀπλῶς τι ἔχον καὶ ὑπερέχει κατ' αὐτὸ τῶς· καὶ γὰρ αἱ μὴ ἄλλω τῶς, ἀλλὰ τῷ γε μὴ ἀπλῶς τούτου ὑπερέχει ἂν· ὡς οὐδὲ 36 καὶ συμβεβηκός ἐστι τὸ διαμετρὸν ἐν ἀδιαμέτῳ. id. f. 141.

οἱ δὲ Πλατωνικοὶ καὶ λέγουσι τὸ βαρὺ διὰ πικρότητα εἶναι βαρὺ· 37 τὸ γὰρ πῦρ τῆς γῆς πυκνότερον φασί, τὸ δὲ βάρος τὴν μεγαλειό- 38 ταν ποιεῖν. id. ib.

εἰ ἐξ ἀβαρῶν τὸ βάρος ἔχον γίναται, πᾶσα ἄρα ἀβαρὴ συνά- 39 θόντα βάρος ποιήσει; δῆλον γὰρ ὡς ἀραιὸς ἀβαρῶν συνελθὼν πύ- 40 σαι τι βάρος· τούτου δὲ πῶς ἐρίσκει; τί γὰρ μάλλον ὁ ῥηθεῖς ὑπ' αὐτῶν ἀραιὸς ἀληθής ἢ ὁ ἐπὶ ἐλάττων ἢ ὁ ἐπὶ πλείων, ὅχι ἔξωσι εἰπεῖν, πάντων ὁμοῦς τῶν συνέντων ἀβαρῶν λεγόμενον. δεικνύται.

ὡς ἐπὶ τῶν διακρίσεων ὅτι οἱ ἐξ ἀβάρων συναλθόντων λέγοντες γίνεσθαι
βάρους ἀντιφάσι περιπίπτουσι· διεχθήσεσθαι γὰρ ἂν λέγουσιν ἀβάρη βάρ-
ους ἔχοντα ἕκαστον. id. f. 141 b.

καὶ ὁ μὲν Ἀλέξανδρος ὕτως συνήγαγε τὸν λόγον· ὃ ἀφαιρεθέν-
τος τὸ μεῖζον βάρος ἔλαττον γίνεσθαι, τὸτο βαρὺ· ὃ δὲ σημείον δὲ
ἀφαιρεθέντος τὸ μεῖζον βάρος ἔλαττον γίνεσθαι· τὸ σημείον ἄρα βαρὺ·
ἢ ἐγγυμῇ ἄρα βαρὺ. ἔπειθ' ὁ δὲ Ἀριστοτέλης ἐκ τῆς ἐγγυμῆς ἀφαι-
ρέσεως εἶπεν ἀλλὰ τὸ ἴσον, μὴ ποτε ὕτω μᾶλλον συνακτέον τὸν
λόγον. ὁ τὸ ἴσον βάρος ἀφαιρεθέντος καταλείπειν ἐν τῷ βαρυ-
τέρῳ, βαρὺ τὸτό ἐστι· ἐγγυμῇ δὲ ἐστὶν ἡ καταλειπομένη. ταῦτα
πάνυ ὑπὸ τῷ Ἀριστοτέλει βηθέντα ὡς μὲν πρὸς ἀνδρας ἐξ ἐπιπέδων
μαθηματικῶν ὄντως· γινώσκοντας τὰ σώματα καλῶς εἰρηγῇ καὶ φυ-
σιῶς· ὡς δὲ πρὸς τὴν Πυθαγορείου φυσικῇ καὶ ὕλη καὶ βάθος τι
ἔχοντα λέγοντας τὰ ἐπίπεδα, ἕκ ἂν ἀρμόττει τὰ εἰρημένα. καὶ
ὁ δὲ Τίμαιος (p. 98) αὐτὸς διὰ τὸ πλεῖθος τῶν ἐπιπέδων βαρύτερα
γίνεσθαι τὰ σώματα φησὶ, λέγων· τρίτον δὲ τὸ εἰκοσάεδρον βά-
ρυνται μὲν εἰκοσι γωνιῶν δὲ δωδεκά, ὕδατος συγκολληθὲν πολυμερέστα-
τον· καὶ τὸ Πλάτωνος δὲ Τίμαιος (p. 56) ἐλαφρότατον φησὶ τὸ
ἐξ ἑξήκων συνεστὸς τῶν αὐτῶν μερῶν. id. ib.

ἀλλὰ τί, φησὶ, δίδασκε τῆς Δημοκρίτου δόξης ἢ ἐκ τῶν ἐπι-
πέδων λέγουσα, εἴπερ καὶ αὕτη καὶ τὰ χήματα εἰδοποιεῖσθαι τὰ φυ-
σικὰ σώματα φησὶ; ῥᾶλλον δὲ καὶ πρὸς τὸτο λέγειν, ὅτι καὶ τὸτο
βῆθ' ἀναφέρει· καὶ γὰρ, ὅπερ καὶ πρότερον εἶπον, Δημόκριτον ὁ
Θάλακρος ἰσχύει, ἰδιωτικῶς ἀποδιδόντων τῶν καὶ τὸ θερμὸν καὶ τὸ
ψυχρὸν καὶ τὰ τοιαῦτα αἰτιολογόντων, ἐπὶ τὰς ἀτόμους ἀναβῆναι.
καὶ ἀναφέρει δὲ ἰσχύει ταύτης ἐκείνη ἢ ὁδὸς καὶ τῷ ἀπλᾷ ἑστάναι τι τῶν
σωμάτων προϋποθέσθαι τὸ ἐπίπεδον, τῶν ἀτόμων σωμάτων ὅσων,
καὶ τῇ συμμετρίας καὶ ἀναλογίας τινὰς δημιουργικὰς τοῖς χήμασιν
ἐπὶ, καὶ τῷ περὶ τῆς γῆς ἀλλοίως διατέττασθαι. id. f. 142.

μονάδα λέγει νῦν τὸ σημείον καὶ Πυθαγόρειον ἔθος, οἱ τὴν
μονάδα θέσιν ἔχουσαν ἔλεγον εἶναι σημείον. cod. Coisl. 166.

ὕψος λέγει τὸν κόσμον, φύσιν δὲ τὰ ὄντα, ὡς καὶ ὁ κόσμος.
ὡς δὲ εἰσθεν ἐπὶ τῶν τοῦτων, παρὰ θύρας ἀπαντᾷ· τίς γὰρ ἂν
τῶν ἐμασπομένων εἶπεν ἐξ ἀριθμῶν τῶν ὡς ἀριθμῶντων συνεστάναι
τὸ πᾶν; ἀλλ' ἢ τὰς καὶ τὰ ἀριθμητὰ ἔλεγον, ἢ θεολογικώτερον
τῶν δημιουργικῶν, καθ' ὅς τὰ ἐν τῷ κόσμῳ συνέστηκεν. δηλοῦσι
ἂν τὸτο καὶ τὰς ἰδέας ἀριθμῶν προσαγορεύοντες, καθὼς ζ' τε αἱ
ἐκτιμῶνται καὶ δ' ἐστὶν καὶ ὅσα τοιαῦτα· ὡς γὰρ δὴ μάτην καὶ οἱ
ἀριθμοὶ ὄντοι. τότε γὰρ καὶ Πλάτων ἐπόμενος τὰς ἰδέας ἀριθμῶν
προηγόρευε. πῶς δὲ ἂν καὶ ἡ φύσις δύο ἔχοντα ὁφθαλμῶς τὸν
ἀριθμὸν ἐδημιουργεῖ, εἰ μὴ καὶ αὐτὴ δημιουργικῶς εἴχεν ἀριθμῶν; τὴν
ὡς διακριτικὴν δύναμιν τῶν ἀριθμῶν τοῖς ἀριθμητοῖς ἐπινύμαζον,
καὶ ἔλεγον τὴν σύστασιν πάντων τῶν ὄντων εἶναι ἐν τῷ δημιουργικῷ.
ἔστι δὲ καὶ ὁ ἀριθμῶν δηλονότι αἴτιος διακρίσεως. id. ib.

πάλιν ὁ Ἀλέξανδρος πρὸς τὴν λέγοντάς φησιν ὅτι καὶ τὰ
φυσικὰ σώματα ὁ Πλάτων ἐκ τῶν ἐπιπέδων ἐν τῷ Τιμαίῳ συν-
εστην ἀλλὰ τὸ εἶδος ἕκαστου τῶν σωμάτων, καθ' ὃ ἕκαστον ἐστὶν αὐτῶν
τὸτο ἔπερ ἐστὶ, τὸ δὲ εἶδος ἀσώματον, τὸτο δὲ τὸ γινώσκον εἶδος ἐκ

τῶν ἐπιπέδων γινώσκον ἐν τῇ ὕλῃ καὶ μὴ πῦρ ποιᾷ τὸ δὲ ὕδωρ καὶ
τὸ γῆ καὶ τὸ δὲ ἀέρα· ὥς ἐ καὶ τὸ ὕψος σῶμα, ὡς φησὶν ὁ Ἀρι-
στοτέλης, ἐξ ἐπιπέδων γενεῇ ὁ Πλάτων, — πρὸς τούτους ὅν, φησὶ, βη-
τέον ὅτι καὶ δεχεται τις τούτο αὐτὸν βεβαίως λέγειν, ἀλλ' ὅν καὶ ὕτως
ἐξ ἐπιπέδων αὐτῷ γενεῇ τὸ βάθος· καὶ γὰρ ἀβαθὴς ἢ ἐκ τῶν τρι-
γώνων γινόμενη πυραμῖς· πυραμῖς γὰρ ἐπίπεδος ἢ ἐστὶν, ὡς ἐκ τῶν
ἄλλων τῶν συσείχων τῇ πυραμίδι τι (*). Simpl. f. 142 b.

ὅτι τοῖς ἐξ ἀριθμῶν λέγουσι τὰ ὄντα ἀκολουθεῖν καὶ ἐκ μονά-
δων λέγειν, πρὸς τὸν, εἴπερ οἱ ἀριθμοὶ ἐκ μονάδων εἰσὶν. ὁ δὲ
δὲ ὅτι ἐξ ἀριθμῶν ἔλεγον ὅτι τὰ ὄντα, ὡς τῶν ἀριθμῶν πάντα
τὰ εἶδη ἀρχοειδῶς ἐν ἑαυτοῖς προεληφθέντων, καὶ ὡς πάντων τῶν
ἐν τῷ κόσμῳ εἰδῶν τοῖς ἀριθμοῖς διακεκοσμημένων· δι' ὃ καὶ πα-
τέρα μακάρων καὶ ἀνδρῶν τὸν ἀριθμὸν ἐξέμυσεν, καὶ ἀριθμῷ δὲ τε
πάντ' ἐπέποιεν. ἔλεγον. id. f. 143.

οἱ μὲν γὰρ περὶ Διόνυσον καὶ Δημόκριτον ἔλεγον αἰετῶν τὰ
πρῶτα κατ' αὐτὸς σώματα, τυτέτι τὰς ἀτόμους, ἐν τῷ ἀπειρῷ
κατὰ βίαν. ὁ δὲ Τίμαιος πρὶν γενεῇ τὸν κόσμον ἀτάκτως κινεῖσθαι
τὰ συγκολληθῆναι φησὶν. . . εἰ δὲ καὶ φύσιν λέγει τις εἶναι τὴν πρὸ τῷ
κόσμῳ κίνησιν, ἀνάγκη κόσμον εἶναι καὶ πρὸ τῷ κόσμῳ, ἂν τις βε-
βῆθ' θεωρεῖν, ἐπισήσας τίνα πρὸς ἀλλήλα τάξιν τοῖς σώμασι καὶ
φύσιν κίνησιν παρέχεσθαι. τὸ τε γὰρ πρῶτον καὶ αὐτὸ κινούμενον καὶ
φύσιν ὕτως ἀνάγκη κινεῖν, ἵνα μὴ αἰετῶν ἄλλο ὑπ' ἄλλου βίαν κινέ-
μενον ὑποτιθέμενοι ἐπ' ἀπειρον ἵωμεν, τὴν καὶ φύσιν προϋπαρχούσαν
ζητούντες. ἔστι δὲ ὁ ὕψος καὶ πρῶτον καὶ φύσιν κινούμενον ἢ ὑψ' ἑαυ-
τοῦ, ἂν ἡ γεγραμμένη ἀνάγκη κινεῖν ἑαυτόν, κινούμενον καὶ
φύσιν.· εἰ δὲ ὡς ὁ Ἀλέξανδρος εἰσὶν χωρὶς τῷ ἡ γένεσθαι· αὐτὸ
κινούμενον καὶ φύσιν, ὑπὸ τῷ ἀκινήτῳ δηλονότι αἰτίῳ κινούμενον.
ὕτω δὲ ὁ Ἀλέξανδρος γράφει, καίτοι πολλῶν βιβλίων τὸ ἔχον-
των, δέσας οἶμαι καὶ καὶ καὶ Ἀριστοτέλης τὸ πρῶτον καὶ τὰς φυ-
σιῶν κινήσεις τὸ αὐτοκίνητον εὐρεθῆναι. ὡς γὰρ ἦν, φησὶ, πρὸ τῷ
τὸν κόσμον γενεῇ καὶ Πλάτωνα τὸ κινητόν, τυτέτιν ἢ ψυχὴν· ἢ
κακῶς φησιν αὐτοκίνητος, εἴγε μὴ ὑπ' ἄλλου ἐκωσῆτο. καὶ πάντως
δέ, εἰ αὐτοκίνητος ἢ ψυχὴ· καὶ γὰρ καὶ τὰ καὶ φύσιν κινούμενα αὐτο-
κίνητα πως τῷ τῇ ἀρχῇ τῆς κινήσεως ἔχον ἐν ἑαυτοῖς. χρὴ δὲ
ἐπισήσας ὅτι διττὴ ἢ ἀρχὴ τῆς κινήσεως, ἢ μὲν καὶ τὸ κινεῖν ἢ δὲ
καὶ τὸ κινεῖσθαι. μήποτε δὲ ἐκ ἀκολουθεῖ τούτο λέγειν τοῖς περὶ
Δημόκριτον· ἐκείνοι γὰρ ἢ βίαν κινεῖσθαι ἔλεγον καὶ κόσμῳ ὄντος
ἄλλο πρὸ τῆς κοσμοποιίας μόνον, ὡς ὁ Τίμαιος ἔγραψε. id.
f. 144.

(*) p. 300 a 14. qua autem ratione eiusmodi sermo, iuxta
sententiam Aristotelis, duabus sententiis eorum adversetur
qui corpora ex extremitatibus conflant, captum id me Hercule
facile non est, nisi captiosus quis esse velit. idem etiam ex-
positione Anaxagorae necessario sequitur, qui mundum ex nu-
meris constare pronuntiabat, siquidem ex iis mundum generari
asserit quae gravitatem habent. . . quod autem in Timaeo
circa hunc sermonem inquit Plato, id profecto est. sed Ana-
xagoras dixit Socrati. Themist. f. 43 b.

300 b. ὁ καθόπερ Ἐμπεδοκλῆς γίνεσθαι φησιν ἐπὶ τῆς φιλότητος

29. ὁ μὲν Ἀλέξανδρος ὡς μίξεως παραδείγμα ἀναίει, ἐξ ἧς συνίσταται
τὰ κτ' φύσιν σώματα. καὶ συναίρεσθαι δοκεῖ τῷ λόγῳ αὐτοῦ ὅτι ἐπὶ
τῆς φιλότητος τὸ τοῦ λέγεσθαι μίξεως αἰτίας ὅσης, ὥσπερ τὸ νεύους
διακρίσεως. πῶς δὲ ἂν εἴη μίξεως σημαντικῶν ἢ ἀσυνέχους
κόρη καὶ τὰ ἄλλα τὰ ὑπὸ τοῦ Ἐμπεδοκλέους λεγόμενα ἐν τούτοις,
γυμνοὶ δ' ἐπιδέχονται βραχίονες εὐνίδες ὥμιον,

ὁρμηματὰ τ' οἷον ἐπλανᾶτο περὶ τούτων μετὰ πῶν,
καὶ πολλὰ ἄλλα ἄπερ ἔκ ἐξ μίξεως παραδείγματα, ἐξ ἧς τὰ κτ'
φύσιν συνίστανται. μήποτε ἔν εἰπὼν ὁ Ἀριστοτέλης πρότερον ἔχον ἰδῆ
τε ἦν κοινά ἀτάκτως καὶ μίγνυσθαι ταύτας μίξεις ἔκτα, ἐξ ὧν
συνίσταται τὰ κτ' φύσιν συνιστάμενα σώματα, ἐπήγαγε· καθόπερ
Ἐμπεδοκλῆς γίνεσθαι φησιν, τούτοις κοινά ἀτάκτως καὶ μίγνυσθαι
τὸ ἢ πλανᾶσθαι καὶ τὸ πλάσσεσθαι ἀτακτικὴν κίνησιν ὁλοῦ. καὶ πῶς ταῦτα,
φαίη ἂν τις, ἐπὶ τῆς φιλότητος γίνεσθαι λέγει ὁ Ἀριστοτέλης δι'
ἣν πάντα ἐγγίνεσθαι ὁ Ἐμπεδοκλῆς φησιν;

ἐν τῇ δὲ ταῦτα πάντα συνέρχεται ἐν μόνον εἶναι.
μήποτε ἔν ἔκ ἐν τῇ ἐπικρατεῖα τῆς φιλίας ταῦτα λέγει γίνεσθαι ὁ
Ἐμπεδοκλῆς, ὡς ἐνόμισεν ὁ Ἀλέξανδρος, ἀλλὰ τότε ὅτε ἔπω τ'
νεύους

πάν ἐξεσκήκεν ἐπ' ὅχλα τέρματα κύκλου,
ἀλλὰ τὰ μὲν τ' ἐνέμιμνε μελέων τὰ δ' ἐξεβεβήκει.
ὅσον δ' αἶν ὑπεκροθεῖ (φησὶ τὸ νεύους), τόσον αἶν ἐπ' αἶν
ἡπόφρων φιλότητος ἀμεμφέος ἀμβροτός ὁρμή.
ἐν ταύτῃ ἔν τῇ καταστάσει μονομελῆ ἔτι τὰ γυνῆ ἀπὸ τῆς τῷ νεύ-
ους διακρίσεως ὄντα ἐπλανᾶτο, τῆς πρὸς ἀλλήλα μίξεως ἐπιέμενα.
αὐτὰρ ἐπεὶ, φησὶ, καὶ μίξιν ἐμίσγετο δαίμονι δαίμων,
ὅτε τῷ νεύους ἐπεκράτει λοιπὸν ἢ φιλότης,

ταῦτα τε συμπίπτουσιν ὅπῃ συνέκυρσεν ἔκαστα,
ἀλλὰ τε πρὸς τοῖς πολλὰ διηρηκῆ ἐξεγένοντο.
ἐπὶ τῆς φιλότητος ἔν ὁ Ἐμπεδοκλῆς ἐκεῖνα εἶπεν, ἔκ ὡς ἐπικρα-
τέως ἢ τῆς φιλότητος, ἀλλ' ὡς μελλόντος ἐπικρατεῖν, ἔτι δὲ
τὰ ἀμικτα καὶ μονόγυνια ὁλοῦσης. id. f. 144 b.

301 a. εἴπερ ἢ τάξις τὸ κτ' φύσιν, ὅπερ αὐτὸς φύσιν εἶπε. καὶ ἔτε-
4. ρον, ὅτι φύσις ἐκεῖνη τῶν πραγμάτων οἷον ἔχει τὰ πλεῖα καὶ τὴν
πλεῖαν χρόνον ὑπάρχει. id. f. 145.

301 a. αἰτιασάμενος τὸς ἐξ ἀτάκτως πρότερον κινουμένων τῶν σω-
12. χείων κοσμοποιῶντας, καὶ ὅτι τὸ παρὰ φύσιν πρὸ τῷ κτ' φύσιν ὑπε-
τίθεντο, καὶ ὅτι τὴν ἀτακτικὴν κίνησιν, ὡς ἀτακτικὴ παρὰ φύσιν ὄσαν,
ὡς πρώτην καὶ ἀπειρον καὶ ἀπείρων κτ' φύσιν ἔλεγον, τὴν Ἀναξαγό-
ραν ἀποδέχεσθαι κατ' αὐτὸ τῶτο, ὅτι ἔκ ἐκ κινουμένων καὶ διακεκρι-
μένων ἀλλ' ἐξ ἡρεμούντων καὶ ἡνωμένων κοσμοποιεῖ. λέγει ἢ ὅτι
ἦν ὁμῶς πάντα χρήματα, νῦν δὲ αὐτὰ διακρίνας διεκρίσθησε.

(*) p. 301 a 6. Alexander vero postremum hunc sermonem
hoc quidem modo minime explicavit, sed mancum ac diminutum
esse illum affirmavit; dicere namque debuerat, fieri non
posse ut species motus ac ipsi quoque motus infiniti existant.
Themist. f. 44 b. cf. Simpl. f. 145.

καίτοι ἐνέσι, φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ ἐπὶ τούτῳ λέγειν, εἰ ἐξ ἡρε-
μούντων κοσμοποιεῖ τῇ διακρίσει, καὶ ἐξ ὧν ἢ κίνησις καὶ ἢ διακρίσις
τοῖς σώμασι κτ' φύσιν, ἢ ἡρεμία ἦν αὐτοῖς παρὰ φύσιν. ἢ ἢ ἐκ
τῆς παρὰ φύσιν μονῆς τῶν σωμάτων κίνησις καὶ φύσιν. εἰ δὲ
παρὰ φύσιν μονῇ αὐτοῖς, καὶ ἐπ' ἀπειρον χρόνον εἴη ἂν ἢ παρὰ
φύσιν αὐτοῖς καὶ φύσιν. ἔτι δὲ εἰ ἐκεῖνη ἢ ἡρεμία παρὰ φύσιν,
ἀλλὰ τις ἦν προϋπάρχουσα καταστάσις καὶ φύσιν, ἐπειδὴ τὸ παρὰ
φύσιν ἀνάγκη προϋπάρχειν τὸ καὶ φύσιν. εἰ δὲ τούτῳ, ἦν κόσμος
πρὸ τῷ γενέσθαι. ταῦτα μὲν ὁ Ἀλέξανδρος. ὁ δὲ Ἀριστοτέλης τῷ
γε αὐτὸ μόνον ἀποδέχεται τὸ Ἀναξαγόρου, τὸ ἐξ ἀκινήτων καὶ ἡνωμέ-
νων κοσμοποιεῖν. id. ib.

μαρτυρεῖται δὲ καὶ τὸς ἄλλους φυσιολόγους, τὸς μὲν ἐξ ἐκείνων πρὸς
τας, ὥσπερ οἱ περὶ Θαλῆος καὶ Ἀναξίμανδρον καὶ Ἡράκλειτον, τὸς δὲ
ἐκ συγκεκριμένων, ὥσπερ Ἐμπεδοκλῆς. συγκεκριμένα ἢ πρὸ
τερον ὑπὸ τῆς φιλίας τὰ σωκῆτα, ὕστερον ὑπὸ τῷ νεύους διακρι-
μένα τότε τὸν κόσμον παύειν λέγει. ἐκ διασώτων δὲ, φησὶ, καὶ κ-
ινουμένων ἐκ εὐλογον ποιεῖν τὴν γένεσιν τοῦ κόσμου. εἰ ἢ διακεκρι-
μένα καὶ κοινά ἐστι τὰ ἐκ τῷ κόσμῳ, ἀπὸ δὲ τῶν ἐναντίων γέ-
νεσις, ἐκ συγκεκριμένων εἶναι χρὴ καὶ ἡρεμούντων. ὁ δὲ, φησὶ, καὶ
20 Ἐμπεδοκλῆς παραλείπει τὴν ἐπὶ τῆς φιλότητος διάθεσιν τοῦ σω-
κῆτον, τούτοις ὅτι ταύτην αἰτία τῆς κοσμοποιίας, ἀλλὰ τὴν ἐπὶ
τῷ νεύους διακρίσιν. id. f. 145 b.

φανερὸν ἔν ὅτι ἀνάγκη πᾶν σῶμα διωρισμένον βάρος ἔχει
ἢ κοφύτητα. διωρισμένον δὲ λέγει, ὡς φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος, ἢ
τὸ διηρημένον καὶ διακεκριμένον, ὡς τὸ μὲν κοφύτητα ἔχειν τὸ
βαρύτητα, ἢ διωρισμένον τὸ διηρημένον καὶ μὴ ἐγγύχλιον. ἔπε-
νον δὲ, φησὶ, τὸ διωρισμένον ἀκίνητον ἀπὸ τῆς ἐπ' αἰτίας ἢ ἢ
τόπῳ, ἀλλὰ μὴ δυνάμει. τὸ ἢ δυνάμει ὑδέκω ὅτι σῶμα ἔσ-
ῃ ἐν τόπῳ. καὶ εἴη ἂν τούτῳ διὰ τὸ μαθηματικὸν σῶμα πρὸς
30 θέας. ἐκεῖνο γάρ, ὥσπερ ἔκ ἔχει βάρος ὑδὲ κοφύτητα, ὅπως ἔπ-
διωρισμένον ἐστὶ καὶ ἐπ' αἰτίας ἔν. ἀλλὰ τούτῳ μὲν ἔκ ὅτι ὅπως ἔπ-
τὸ ἢ μαθηματικὸν ὡς μαθηματικὸν καὶ διωρισμένον ἐστὶ καὶ ἐπ'-
αἰτίας. ἐκεῖνο δὲ ἔχειν μαι δοκεῖ τὸ διωρισμένον τὸ εὐδυναρμόν
λέγεσθαι ὡς ἀντιδιαμεθεῖν κοφύτητι καὶ βαρύτητι τὸ κυκλικὸν ὑπὲρ
τῶτον ὄντος τὴν διορισμόν, τὸ καθ' αὐτὸ καὶ περιγεγραμμένον καὶ ἢ
τόπῳ ἔν. τούτῳ ἢ καὶ τὸν τόπον δύνανται κινεῖσθαι. ἀπὸ ἔν τῷ αἰετῷ
σῶμα πᾶν ἐπ' εὐθείας κινούμενον, διωρισμένον εἶπε. id.
f. 146 b.

(*) p. 301 b 16. Alexander autem nobis commemoravit
hunc Aristotelis sermonem, in quo dicitur omnino consensu-
neum esse ut inclinationem habeant, absolute de omnibus cor-
poribus non esse intelligendum, sed de nonnullis tantum, quan-
doquidem quantum corpus inclinationem non habet... Alexan-
der autem per segregatum id non intelligit, quod sane seum-
ctum ac segregatum est, in tantum ut vel gravitas in eo vel
levitas inveniatur: sed quod per segregatum illud corpus in-
telligi debeat, quod terminatum, non autem rotundum est.
Themist. f. 45 b.

3012
29. τὸ συνεπύρριζον ἀπὸ τῶν ἐκείνων πτερόντων καὶ τὴν ταύτην ὠδὸν
των ἀνέμων μετακίνησιν, ὅς διὰ τὴν ὕψους κατέβησαν, ὡς καὶ τὸ
ὑψὺς τῆς νεῦς πτερόντας. μήποτε δὲ καὶ ἀπὸ μετακινήσεως τῶν
λεόντων λέγεται, ὅς φασὶ τῇ αὐτῶν ὕρᾳ ἀντὶ μαζήγους πλεόντων
ταῦς αὐτοῦς εἰς ὁρμὸν ἐλαύνειν. id. f. 147.

3013
31. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἁλλειπτικῶς ἔχει καὶ τὴν λέξιν νομίζει τὸ
ἐν τέτοις: λαμβάνει γὰρ καὶ τὴν προείρητον, ἥ ὡς καὶ ἐλάττω ἐν τέτοις
ἄρῃ, ὅσα μικρὰ ἐν τέτοις ἀκρωμέν τοῖς βάρος ἢ κατὰ τὴν ἔχου-
σα, ἀλλ' ἐν τέτοις τοῖς λόγοις. τὸ τοῦτο δὲ πέποιθε τὰ "φανερὸν"
τῷ ἐφεξῆς συντάξας καὶ ὕτως γράφας "φανερὸν δὲ ὅτι ὅτε πάν-
των ἐστὶ γένεσις." ἐγὼ μὲντοι τὸ μὴ φανερὸν ὡς πέλος εὐρίσκω
τὸ πρότερον λόγῳ χωρὶς τοῦ δὲ συνδέσμου γεγραμμένον, τὸ δὲ ἐφε-
ξῆς ὕτως ἔχει. ὅτι δὲ ὅτε πάντων ἐστὶ γένεσις ὅτε ἀπλῶς ὕδανός,
ὅλον ἐκ τῶν εἰρημένων. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος, ὡς ἔοικεν, ἐν τισιν ἀντι-
γράφαις εὐρύν "ὡς ὅλον ἐκ τῶν εἰρημένων." τὸ φανερὸν ἡγαγε δὲ
ταῖς ἐφεξῆς συντάξας. καλλίον δὲ οἶμαι πταίσμα τὸ τοῦ γρά-
ψαντος λέγειν ἢ ὡς ἑλληνικῇ τὴν ἐρμηνείαν ἀποδέχεσθαι. καὶ γὰρ ὁ δὲ
συντάττειν ὕτως εἰδὲς ἦν ἐπ' ἀλλήλα τὸ φανερὸν καὶ τὸ ὅλον λέ-
γεται "φανερὸν δὲ ὅτι ὅτε πάντων ἐστὶ γένεσις ὅτε ἀπλῶς ὕδανός,
ὡς ὅλον ἐκ τῶν εἰρημένων." ἀλλὰ τὸ τοῦτο μὴ ὅπως ἀν' ἑξῆς ὕδανός
ἀν' οἷον πρὸς τὴν τῶν πραγμάτων ἀλήθειαν. id. ib.

ἀλλ' ὅτι μὴ τὸ κοινὸν ἐν τοῖς καὶ μέρος ἀεὶ βέουσιν ὕφερος ἐξελ-
λαττόμενον μένει, καὶ τοῖς ἀπὸ τοῦ Περιπλάτου δοκεῖ πάντα τὰ κοινὰ
ἐν τοῖς καὶ μέρος τιθεμέναις. id. f. 147 b.

ἐπειδὴ τοῖς συγκρίσει ἢ ἐκκρίσει λέγεται τῶν γένεσιν γίνεσθαι, 30
ὡς περὶ Ἐμπεδοκλῆς καὶ Ἀναξαγόρας, ἀπελευθερὶ καὶ ἐναργεῶς τὰ στοι-
χεῖα ἀνυπάρχειν, ταῖς δὲ ἄλλαις σῶσαι τὰ δυνάμει. id. f. 148.

ὅτι δὲ ἐκκρίσει πῦρ ἐκ σαρκός, Θάφραξος μὲν ἀπὸ οφθαλμῶν
ἀνδράκων φλόγα ἐκκρίθηναι ἰσχυρῶς, Μηνύτιος δὲ ὁ Ἀλέξανδρος
ἰατρὸς. ἐμοὶ διηγήσατο τοῦτο καὶ ἰχθυόεντος ἀνδρὸς πῦρ ἀπὸ τοῦ ἰχθὺος
ἐκλθόν καὶ καύσαν τὰ σῶματα, ἐφ' ᾧ καὶ ἐπαύσατο τὸ πάθος.
ὁ δὲ αὖτις δὲ καὶ αἱ τῶν ἀνδράκων ἰχθυόες ἀπὸ πυρὸς γινώσκονται καὶ εἰ
ἀπακτεῖς πυρετοί. id. ib.

ἐπειδὴ δὲ ὕδανός δέδωκεν τὸ εἶναι τέσσαρα στοιχεῖα, ἦσαν δὲ
ταῖς οἱ ἐν λέγοντες, Θαλῆς μὲν καὶ Ἰωνίων ὕδωρ, Ἀναξίμανδρος δὲ καὶ 35
Διογένης ἀέρα, Ἰππασίος δὲ καὶ Ἡράκλειτος πῦρ, καὶ τὸ μεταξὺ
Ἀναξίμανδρος, εἰκότως προσέθηκεν ὅτι εἰ καὶ μὴ τέσσαρα εἴη τὰ
πρῶτα σώματα. id. ib.

Ἀναξαγόρας τὰ ὁμοιομερῆ, οἷον σάρκα καὶ ὀστέον καὶ τὰ
πᾶντα, ὅπερ σπέρματα ἐκάλει, ἐξ ὧν καὶ τὰ ὑπὸ Ἐμπεδοκλέους 40
λεγόμενα στοιχεῖα μεμύχθαι ἔλεγε, ἀέρα καὶ πῦρ καὶ τὰ ἄλλα
πάντα, καὶ εἶναι ἀθροίσματα τῶν ὁμοιομερῶν πάντων, μὴ δοκεῖν δὲ
ἐκ αὐτῶν εἶναι διὰ τὸ ἀόρατα καὶ ἀανάδητα διὰ σμικρότητα. εἶναι
τὸ ὁμοιομερῆ. ὁ δὲ Ἀναξαγόρας πολλὰ καὶ τῶν τοῦ ὕδατος ἐν-
δοκίμασι ἀντὶ τοῦ πυρὸς λέγει. id. f. 148 b.

τῶν ἀπειρα λεγόντων τὰ στοιχεῖα Λευκίππος μὲν καὶ Δημόκρι-
τος τὰς ἀπείρους ἀτόμους ὑπέθετο, Ἀναξαγόρας δὲ καὶ Ἀρχέλαος
τὰς ὁμοιομερείας. id. ib.

... πλὴν ὅτι Ἐμπεδοκλῆς μὴ ἀπλῶς ταῦτα ὑποτίθει, Ἀναξαγό- 302
ρας δὲ καὶ ταῦτα σύνθετα ἐξ ὁμοιομερῶν, ὡς περὶ καὶ τὰ ἄλλα 32
πάντα αἰσθητὰ σύνθετα ἐξ ὁμοιομερῶν ποιεῖ κατ' ἐπικράτειαν ἐνός
τῶν ἐν αὐτοῖς χαρακτηριζομένων. id. f. 149.

5... διὰ καὶ οἱ μαθηματικοὶ ἐπιστημονικῇ ἔχειν γνώσιν τῶν ὑπο- 302
κειμένων βυλόμενοι πεπερασμένους τὰς ἀρχὰς λαμβάνουσιν ἢ τῷ 32
εἶδει ἢ τῷ ποσῷ, τῷ μὲν εἶδει, ὅταν σημείον καὶ γραμμὴν καὶ ἐπίπε-
δον ὀρίζων. ὁ γὰρ ἐν ἀριθμῷ τέτοιον ἔκαστον ἀλλὰ τῷ εἶδει. τῷ
δὲ ποσῷ μαθηματικὰς ἀρχὰς ὀρίσασθαι ὁ μὲν Πυθαγόρας λέγει ὅταν
τὴν μονάδα ἀρχὴν ἀριθμῷ λαμβάνωσιν, Ἀσπάσιος δὲ τῷ ποσῷ
ὀρίσας τὰ πάντα αἰτήματα φησὶν. ταῦτα γὰρ ὁ κατ' εἶδος ἀλλὰ
κατ' ἀριθμὸν πάντα ἐστίν. δύναμις δὲ, φησὶν Ἀλέξανδρος, ἀρχὰς
τῷ ποσῷ λέγειν πεπερασμένους καὶ αὐτὰς ταύτας, ὡς ἐκείνην καὶ
τὸ εἶδος ὀρίσμενην ἐλάμβανον. ὡς ἂν τὰς ὀρίσμεναις ὡς στοιχείων
καὶ ἀρχῶν ἀποδιδάσκω, ὥρισται ταῦτα καὶ τὸν ἀριθμὸν, εἰ τῷ μὲν
εἶδει, φησὶν, ὀρίσμενα τὰ στοιχεῖα κατ' αὐτὰς ἐστίν, ὅτι σημείον
καὶ γραμμὴ ἢ μὲν εὐθεῖα ἢ δὲ περιφερὴς, καὶ ὅσα πρῶτα λαμβάνον-
τες ὀρίζονται, αὐτὰ καὶ ὅπως καλεῖται. ὁ γὰρ ἄπειρα τὰ εἶδη αὐτῶν, ἀλλ'
ἐξ αὐτῶν ἀριθμὸς. τῷ δὲ ποσῷ, ὅτι ὕδανός ἀπείρου χρωῖνός ὅτε
εὐθεῖα ὅτε ἐπιπέδον, ἐπειδὴν τι δεικνύσονται. καὶ γὰρ ἄπειρον ὑπό-
θετο, ἀλλ' ἀεὶ πεπερασμένον ἀφαιρύντες χρωῖνός. μήποτε δὲ
τῷ μὲν εἶδει πεπερασμένους, ὅτι ὕδανός ἀπειρον ὑποτίθενται ἀλλὰ τρι-
γωνα καὶ τετραγῶνα καὶ κύκλους καὶ σημεία καὶ γραμμάς καὶ ἐπίπεδα,
τῷ δὲ ποσῷ, ὅτι ἡρίβωμεν αἱ λαμβανόμεναι ἀρχαί, ὡς ἔροι πα-
σοὶ καὶ τὰ ἀξιώματα καὶ τὰ αἰτήματα, οἷς ἀρκούντες πρὸς τὰς ἀπο-
δείξεις τῶν ἐξῆς. id. ib.

λέγει δὲ Ἀναξαγόρας ἀρχόμενος τῷ συγγράμματι "ὁ μὲν 302
χρήματα ἦν ἄπειρα πάντα καὶ πλῆθος καὶ μικρότητα. καὶ γὰρ τὸ συμ- 30
κρὸν ἄπειρον ἦν, καὶ πάντων ὁ μὲν ὄντων ὕδανός ἐνδόνον ἦν ὑπὸ συμ-
κρῆτος," καὶ ὅτι ἐν σύμπαντι χρὴ δοκεῖν εἶναι πάντα χρήματα.
μήποτε δὲ τὸ ἄπειρον ὡς ἡμῶν ἀπεριληπτόν καὶ ἀγνωστον λέγει.
τὸ τοῦτο γὰρ ἐνδείκνυται διὰ τὸ ὡς τῶν ἀποκαταμένων μὴ εἰδέναι, τὸ
πλῆθος μᾶλλον λόγῳ μᾶλλον ἔργῳ, ἐπεὶ ὅτι τῷ εἶδει πεπερασμένα
ᾤετο, ὁμοίᾳ λέγων πάντα γινώσκων τὸ πᾶν. καίτοι εἰ ἄπειρον
ὄντως ἦν, παντελῶς ἦν ἀγνωστον. ἢ γὰρ γνώσις ὀρίσκει καὶ περατοῖ τὸ
γνωστὸν. λέγει δὲ ὅτι καὶ τὰ συμμοσγόμενα τε καὶ ἀποκαταμένα
πάντα ἐγνω νῦν, καὶ ὅσα ἐμελλεν εἶσεσθαι καὶ ὅσα ἦν. καὶ οὕτως
διπλῶς ἐνδείκνυται διακρίσειν Ἀναξαγόρας, τῇ μὲν νοητῇ καὶ
ἡνωμένῃ, ὁ μὲν πάντα χρήματα ἦν καὶ ἔκαστον πάντα ἦν τὰ ἄλλα
διὰ τὴν νοητὴν γνώσιν, τῇ δὲ αισθητῇ καὶ διακεκριμένῃ ἀπ'
ἐκείνης τῆς ἐνώσεως. ὑπὸ τῷ δημουργῷ νῦν, ὅν καὶ αὐτὸν ἀπὸ τοῦ
νοητοῦ προελθόντα διακρίσειν πάντα φησὶν. ὅτι γὰρ νοητῇ ἐνδεί-
κνυται τὴν διακρίσειν πρὸ ταύτης τῆς αἰσθητῆς κατ' αἰτίαν καὶ
σπερματικῶς τῇ νοητῇ πρακτικῇ, ἐκείνη οἷμαι σαφῶς παρήγει
τὰ ῥήματα. ταύτων δὲ ὕτως ἐχόντων χρὴ δοκεῖν εἶναι πολλὰ τε καὶ
παντοία ἐν πᾶσι τοῖς συγκαταμένοις, καὶ σπέρματα πάντων χρε-
μάτων καὶ ἰδέας ἀτομίας ἔχοντα καὶ ἡδονὰς καὶ πόνους καὶ ἀδούλους
συμπαγεῖναι καὶ τὰ ἄλλα ζῶα, ὅσα ψυχὴν ἔχει, καὶ ταῖς γε ἀσφύ-
τοις.

ποισιν εἶναι καὶ πόλεις συννηκμένας καὶ ἔργα κατασκευασμένα. . .
καὶ τὰ ἄλλα ὥσπερ παρ' ἡμῶν. καὶ ταῦτα δῆλον ὅτι σπερματικῶς
ἐκεῖ καὶ κατ' ἰδέας, ὡς εἶπεν, προσηκμένας. id. ib.

303^a 4. μετέβη πρὸς τὴν περὶ Δευκίππον καὶ Δημόκριτον σοιχείᾳ λέ-
γοντας τὰς διὰ σμικρότητα καὶ κατὰ τὴν ἀριθμὸν καὶ τὰ χήματα. ταύτας δὲ μόνας ἔλεγον
συνχεῖς· τὰ γὰρ ἄλλα τὰ δοκῶντα εἶναι συνεχῇ ἀφ' ἑαυτῶν προσεγγίζον
ἀλλήλοις. διὰ καὶ τὴν τομὴν ἀνέραν, ἀπόλυσιν τῶν ἀποτμώνων λέ-
γοντες τὴν δοκῶσαν τομὴν· καὶ διὰ τοῦτο ὅδ' ἐξ ἐνὸς πολλὰ γίνεσθαι
ἔλεγον (ὅ γὰρ διαίρεισθαι τὴν ἀτομον) ὅτε ἐκ πολλῶν ἐν κατ' ἀλή-
θειαν συνεχῆς, ἀλλὰ τῇ συμπλοκῇ τῶν ἀτόμων ἕκαστον ἐν δοκεῖ
γίνεσθαι· τὴν δὲ συμπλοκὴν Ἀβδηρίῳ ἐπ' ἀλλάξιν ἐκάλουν ὥσπερ
Δημόκριτος. id. f. 150.

303^a 8. καὶ γὰρ καὶ τὰς μονάδας τῶν κεφ' φασίν οἱ Πυθαγόρειοι διορί-
ζεσθαι. id. ib.

303^a 10. ταῦτα δὲ Ἀλέξανδρος ὡς ἐναντιολογίαν τινὰ αὐτῶν πρὸς
ἑαυτὸς συναγαγόντα ἐδεξάτο τῶν ἀρχῶν τὰς ἀτόμους λεγόν-
των, ὅτι λέγουσι μὴ καὶ τὸ χήμα διαφέρειν ἀλλήλων τὰ σοιχεῖα
καὶ ὅ καὶ τὸ ὑποκείμενον. . . μήποτε δὲ καὶ ταῦτα εἴ τι ὡς τὴν δόξαν
αὐτῶν σφαιρικοῦ προσέθεικεν ὁ Ἀριστοτέλης. id. ib.

303^b 1. πῶς δὲ τὴν σφαῖραν ἐξ ἐκτῶν μορίων συγκεῖσθαι φησι, μα-
ταίως ὅτως ἐδεξήσαντο οἱ ἐξηγηταί. καλῶς δὲ οἶμαι ἐπέστησεν ὁ
Ἀλέξανδρος ὅτι πάντα τὰ σώματα ἐκ πυραμίδων συγκεῖσθαι
φησι, τὰ μὲν εὐθύγραμμα ἐξ εὐθύγραμμων, τὴν δὲ σφαῖραν ἐξ
ἐκτῶν πυραμίδων σφαιρικοῦ ἔχουσιν τὰς βάσεις. id. f. 151.

303^b 40. Θαλῆς μὲν ὁ Μιλήσιος καὶ Ἰππων ὕδωρ· τὸ ἐν ὑπέρθετο, ἐπειδὴ
ἐξ ὕδατος τὰ τε σπέρματα τῶν ζώων ἐκείνων καὶ τὰς τροφὰς τῶν
τε ζώων καὶ τῶν φυτῶν· Ἀναξίμανδρος δὲ Θαλῆς πόλις καὶ ἑταί-
ρος ἀέριον τι, ὕδατος μὲν λεπτότερον ἀέρος δὲ πυκνότερον, διότι τὸ
ὑποκείμενον εὐφυὲς ἐχρὴν εἶναι πρὸς τὴν ἐφ' ἑκάτερα μεταβάσιν.
ἀπειρον δὲ πρῶτως ὑπέθετο, ἵνα ἔχῃ χρῆσθαι πρὸς τὰς γενέσεις
ἀφθόνως· καὶ κόσμος δὲ ἀπείρους ὅτος καὶ ἕκαστον τῶν κόσμων ἐξ
ἀπείρου τοῦ ταύτου σοιχείᾳ ὑπέθετε, ὡς δοκεῖ. Ἀναξίμανδρος δὲ
ἑταίρος· Ἀναξίμανδρος καὶ πόλις ἀπειρον μὲν καὶ αὐτὸς ὑπέθετο τὴν
ἀρχήν, ὅ μὴν εἴ τι ἀέριον· ἀέριον γὰρ ἔλεγε εἶναι, ἀρκεῖν νομίζων
τὸ τὸ ἀέρος εὐαλλοῖστον πρὸς μεταβολήν. καὶ δὲ αὐτὸ καὶ Διογένης
ὁ Ἀπολλωνιάτης ὑπέθετο. Ἰππασσος δὲ ὁ Μεταποντῖνος καὶ Ἡρά-
κλειτος· Ἡράκλειτος πῦρ ἔλεγον τὴν ἀρχήν· εἰς τὸ θρασυῆριον τὸ πυ-
ρὸς ἀποβλέψαντες. id. ib.

304^a 7. ὁμοῖοι δὲ ταῖς εἰσίν, ὡς φησὶν Ἀλέξανδρος, καὶ οἱ τὸ πῦρ
πολλαπλασιασθῆναι λέγοντες ἀναλογία, ὅτι καὶ τὸ πῦρ καὶ ἡ πολλαπλα-
σιασθῆναι ἀναλογία αὐτῶν ταχὺ. id. f. 152 b.

304^a 10. ζητῆσαι δὲ χρὴ τίνας εἶναι αὐτὴν ἢ δόξαν ἢ τὸ πῦρ πυραμίδα
λέγοντα, διότι πρῶτον τῶν σωμάτων τῶν. Ἡράκλειτος μὲν γὰρ ὁ
σοιχείᾳ τῶν ἄλλων λέγων τὸ πῦρ καὶ λέγει πυραμίδα εἶναι τὸ πῦρ,
ὅ· δὲ Πυθαγόρειοι ἐκ πυραμίδων συγκεῖσθαι τὸ πῦρ λέγοντες ὅ καὶ
γὰρ τὸ πῦρ πρῶτον τῶν ἄλλων σοιχείων, εἴπερ καὶ αὐτὸ λέγουσιν ἐξ
ὕδατος καὶ ἀέρος γίνεσθαι, ὥσπερ καὶ ἐκ πυρὸς ἀέρα καὶ ὕδωρ. id. ib.

δοκεῖ δὲ μοι διὰ τοῦτο, φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος, τὴν παραδο-
γμᾶτος τὴν ἀποπὸν τῆς διζης παραδεικνύει· ὡς γὰρ ἐπὶ τῷ συμ-
φυομένῳ ψήγματι παχύτερον μὲν τι ἐξ αὐτοῦ γίνεσθαι σῶμα, χρ-
στὸς μόνον καὶ αὐτό, ὅταν καὶ ἐκ τοῦ πυρὸς. id. f. 153.

ἐπειδὴ γὰρ ἐνδέχῃ διελθεῖν τὴν πυραμίδα καὶ παραλλήλῳ ἐκ-
πῶν τμηθῆναι, τὸ μὲν πρὸς τῇ κορυφῇ πυραμὶς ἔσται, τὸ δὲ πρὸς
τῇ βάσει ἐκείνη πυραμὶς, ἀλλ' ὡς ὅτι φασί, κῶλος πυραμὶς
cod. Coisl. 166.

ὡς οἱ περὶ Δημόκριτον τὰ τρία, ἀέρα καὶ ὕδωρ καὶ γῆν, τῇ
σμικρότητι τῶν σοιχείων ὁμοιοτήτων ὅντων διαφέρειν ἔλεγον.
Simpl. f. 153 b.

καὶ ἡ μὲν ἐνοία τῶν λεγομένων τοιαύτη, ἡ δὲ λέξις ἡ λέγουσα
"πάν γὰρ τὸ γινόμενον ἔστι ἀσώματος ἔσται, ἐν ᾧ ἡ γένεσις" ἀνα-
φῆς ὅντως ἐστίν, καὶ ἔοικεν, ὡς καὶ τῷ Ἀλεξάνδρῳ δοκεῖ, ἡμαρτῆς
15 μέρος τῶν αὐτῆς ἀφαιρεθέντος, εἶναι δὲ τὸ πᾶν πάν γὰρ τὸ γ-
νόμενον ἐν τινι γίνεσθαι, καὶ ἔστι ἀσώματος ἔσται ἐν ᾧ ἡ γένεσις,
τοτέστι τὸ γινόμενον, ἔστι ἄλλο τι περιέχον ἔσται σῶμα ἢ ὅ· τὸ
μὴ ἔχοντα σῶμα τῶν ἀσώματος εἶπεν (*). id. f. 154 b.

καὶ ἐπειδὴ διάφοροι καὶ περὶ τοῦτο δόξαι ἐγένοντο, τὸ μὲν ἔμ-
20 πεδοκλήεις ἀδιδῶν μὲν λέγοντας τὰ σοιχεῖα, τῇ μίσει τε καὶ διακρί-
σεως τῶν γένεσιν ἀποδοθέντος, τὸ δὲ Ἀναξαγόρου πάντα ἐν αἰῶ-
νι λέγοντος καὶ τὴν γένεσιν ἐκκρίσιν τιθέντος, Δημόκριτος δὲ καὶ τῶν
τὰ ἐπίπεδα λεγόντων τῇ συγκρίσει καὶ διακρίσει τῶν ἀτόμων καὶ
τῶν ἐπιπέδων τὴν τῶν σοιχείων ἐξ ἀλλήλων γένεσιν πάντα
25 πρὸς πρῶτον, ὑπαντῶν τὸς περὶ Ἐμπεδοκλέα καὶ Δημόκριτον καὶ
Ἀναξαγόρου. id. f. 155.

τὸ γὰρ γλῶσσος εἰς ἀτόμῳ ἀναλυμένῳ καὶ πνευματικῷ, ὡς
τῇ κοινῇ μεταβολῇ βήγῃ πολλὰς τὰ περιέχοντα ἀγῶν
διὰ τὴν στενωπρίαν. id. f. 155 b.

εἰ μὲν ὅλως μηδὲν ἔστι κοινὸν μήτε τὸ χωριστὸν μήτε τὸ συμ-
σπαιμένον, μήτε ἐπεκτείνεσθαι τὰ σώματα, ὡς οἱ περὶ Δημόκριτον
τῇ παρεμπροσθέντι τῷ κοινῷ ἐπεκτείνεσθαι λέγουσιν αὐτὰ, ἀλλὰ τὸ
ἑαυτῶν φύσιν καὶ μεμνημένα φυλάττει, ὡς Ἐμπεδοκλῆς καὶ Ἀνα-
ξαγόρου διακρίσαντες. . . "φανερὸν τὸ ἀδύνατον" (*). id. ib.

πρὸς πρῶτον τοῦτον ἀντιλέγει τὸ καὶ μεταπλάσσειν τὸ ἐν
ὑποκειμένῳ μεταχηματισμῶν. εἴκοι δὲ καὶ τῶν ἀπὸ τῶν ἐν τῇ

(*) p. 305 a 18. in eadem autem Aristotelis sententia hoc
in loco et difficultas et magna verborum contrarietas in-
cum enim dicere debuisset, non est in eo corpus, vel corpus
in loco invenitur, inquit "vel habebit vel non habebit corpus;
siquidem omne quod nascitur, in aliquo consistit, et vel corpus
non habebit, in quo ortus existit, nec in eo duo sunt corpora
dicit autem corpus non habere pro loco in quo corpus non con-
sistit, quomobrem recte quidem inquit Alexander, quod dicit
ait "quod nascitur, in aliquo consistit," consonum non est ut
intelligamus materiam in loco: qui enim dicit in materia corpus
non inesse, quod posuit, de medio tollit. Themist. f. 51 b.

(**) p. 305 b 26. sed Alexander hunc locum alio quidem
modo explicavit. Themist. f. 52 b.

τιμῶν λεγομένων προσλαβέει. ἐν τῇ γενέσει τρέπον. . . ὅτι
ἢ ἢ ἢ Πλάτωνος ἐξω ὁ χηματισμός, καὶ ἀπὸ τῶν Πλάτωνος
ἐλάβη λόγων, ὅλον. id. f. 156.

ἐπειδὴ δὲ πρὸς ταύτας τὰς ἐνστάσεις τὰς τῇ γενέσει τῶν
σωμάτων τῇ ἐκ τῶν ἐπιπέδων λεγομένην προσερχομένης. τινὲς μὲν
ἢ ἄλλαι τῶν Πλατωνικῶν ἀντειρήκασιν, Πρόκλος δὲ ὁ ἐκ Ἀλικίας
ἐλθὼν πρὸ ἐμῷ γεγενησὶ τῷ Πλάτωνος διάδοχος βιβλίαν ἔγραψε
τὰς ἐνστάδας τῷ Ἀριστοτέλει ἐνστάσεις διαλύων, καλῶς ἔχων ἐδοξε
μα συντόμως ὡς δυνατόν τὰς ἐνστάσεις ἢ τὰς λύσεις ἐκείνας
ὑποτάξαι. . . ἢ ἢ ὅτι μὲν τῆς τῶν τεσσάρων τῶν σωμάτων, 10
εὐρὺς ἄερος ὕδατος ἢ γῆς, γενέσεως πρώτην καὶ θερμότητα. ἢ
ψυχρὴν ἢ ξηρότητα ἢ ὑγρότητα ποιότητων ἄλλας ἀρχὰς προτέρας
ἀπὸ τῶν ἐν τῷ ποσῷ διαφορῶν ὡς συγγενεστέρας ὕσων πρὸς τὰ
σώματα ζητεῖ, πρόδηλον ἐκ τῶν ποιότητων ἐκείνων δια-
φορὰς ἀπὸ τῆς τῶν χημάτων διαφορᾶς αἰτιολογεῖν. αἱ ἢ καὶ τὸ 15
θερμὸν ἢ τὸ ψυχρὸν ἢ τὰ τοιαῦτα ἀποδόσεις ἰδιωτικῶς ἀποδε-
δῶκεν ἢ ὑπὸ Δημοκρίτου πρότερον ἐλέγοντο, ὡς Θεόφραστος ἱστορεῖ
τῆς ψυχρᾶς ἐπιστομῆς ἀρχὴν ἄλλαν ἀνῆλθαι τῷ σώματι οἰκαιτέραν
τῆς τοιαύτης τῷ θερμῷ ἐνεργείας. ὅτι μέντοι ἐξ ὕλης ἢ εἶδος τὰ
πίστερα ταῦτα λέγουσι γίνεσθαι, δηλοῖ μὲν συντόμως αὐτὸς ὁ Τι- 20
μαίος (p. 97. 98) εἰπὼν "ἀρχαὶ μὲν ἢ τῶν γενομένων ὡς μὲν ὑπο-
καμενον ἢ ὕλη, ὡς δὲ λόγος μορφᾶς τὸ εἶδος. ἀπογεννώματα δὲ
τιτῶν ἐστὶ τὰ σώματα, γὰρ τε ἢ ὕδωρ, ἀήρ τε ἢ πῦρ, ὧν ἀπο-
γῆνη ταῦτα. ἅπαν σῶμα ἐξ ἐπιπέδων ἐστίν, τῷτο δὲ ἐκ τρι-
γώνων." ἀρχαιοτέρον τῷ σώματος τὸ ἐπίπεδον λαβὼν, ἢ ἐν τῷ 25
ἐπιπέδῳ τὸ τρίγωνον. id. f. 156 b.

εἰπὼν δὲ τῷτο ἐξ ἀνάγκης λέγειν αὐτὸς ὡς ἀπομενον τῇ τῶν
τριγώνων ὑποθέσει, ἐπήγαγε "ἢ λέγουσι." ἢ ἢ αὐτόθεν λέ-
γουσιν ἢ τὴν αἰτίαν ἀποδοῦναι τῷ μὴ μεταβάλλειν τὴν γῆν. διχῶς
ἢ αἰτία τῷτο. id. f. 157 b.

τῷ δὲ προσβυτάτην εἶναι τὴν γῆν τῶν ἐντὸς ὕδατος ὁ μὲν Πλά-
των ἐκ εἴπε τὴν αἰτίαν. ἢ δὲ Τιμαίος (p. 97) αὐτὸς ἐν τῷ συγ-
γράμματι, ὅπερ ὁ Πλάτων παρέδωκεν, ὅπως ἔγραψε περὶ τῆς
γῆς "προσβύτα δὲ ἐντὶ τῶν ἐντὸς ὕδατος σωμάτων, ὅδε ποτα ὕδωρ
ἐγενεσθαι δὲ αἶα, ὅδε μέντοι ἀήρ χωρὶς ὑγρῷ. πῦρ τε ἔρημον 35
ὑγρῷ ἢ ὕλης αἶς ἐξέσται ἐκ ἀν διαμῆνοι. ὥς τε βίβλα πάντων ἢ
βάσεις τῶν ἄλλων ἢ γὰ." ἐν δὲ τοῖς κόλπαις τῆς γῆς ἀήρ ἢ δρα-
σαι ἢ πῦρ, ἢ τὰ καθαρά ἀλλὰ τὰ λιμναζόντα. ἢ τὰ γε ἀκρα
τῆς γῆς ἐν τῷ Φαίδωμῳ ὁ Πλάτων ἐξυμνεῖ. id. f. 158.

ἐπειδὴ σφαῖραν τὸ πῦρ οἱ περὶ Δημοκρίτον ἔλεγον. id. 40
f. 159.

ἢ ὁ γε Ποταμῶν, ὡς Ἀλέξανδρος ἱστορεῖ, διὰ συντόμην τὰς
τῶν εἰρημένων χημάτων συμπληρώσεις ἐπὶ καταγραφῆς παρα-
δέδωκεν. ἔξω γάρ, φησὶ, κτλ. (*) id. f. 159 b.

(*) p. 306 b 22. Alexandri vero sententiam, quam de loco
hic affert, minime intelligimus, eo quia a vera intelligentia re-
cedit. . . Alexander vero dicebat primam huius sermonis par-
tem ab Aristotele dictam fuisse, ut Democrito responsum daret,

λέγει δὲ πᾶν μὲν τὰς παθητικὰς καλυμμένας ποιότητας, ὅσον 306 a
θερμότητος ψύξεις ἢ τὰς τοιαύτας, δυνάμεις δὲ καθ' ἃς ἢ καὶ 20
φύσιν κινήσεις, βαρύτητας κυφότητας, κινήσεις δὲ τὰς καὶ τόπον.
ἢ δυνάμεις μὲν τὰς τῶν ποσῶν πρὸς τὸ ποιεῖν παρασκευάς, ὅσον
καθ' ἃς θερμαίνει τὸ θερμαίνον, πάθος δὲ καθὸ θερμαίνει τὸ θερ-
μασόμενον, κινήσεις δὲ ἢ μεταξὺ ἀμφοῖν ἢ θερμότητος. ἀλλ' ἐν
μὲν τοῖς ὕστεροις ὕτω μᾶλλον αὐτὰ διαρεῖ, νῦν δὲ καὶ τὴν προτέραν
εἰρημένην ἐπιβολήν. id. f. 161 b.

ὁ μὲν Ἀλέξανδρος ἐξέλαβεν ὅτι ἦν εἰς ἄτομα χήματα 307 a
μήνῃ διαιρεθέντα, δυνάμενα δὲ διαιρεθῆναι. ἀλλ' ὅθεν πρὸς τὰς 21
ἀτόμους. αὐτὸν ἢ ὅδε διαιρεθῆναι ἐδύναντο. ἀμεινον ἢ ἐξέλαβεν
αὐτὸ ὁ φιλόσοφος Ἀμμώνιος ἐν τῷ εἰπεῖν ὅτι καὶ ὅδε λέγει·
εἰ γὰρ εἰσι καὶ ἑξακκράτη ἄτομα γράμματα, διὰ τί μὴ ἢ
ἄτομα χήματα; cod. Coisl. 166.

ὅτι καὶ τὰ πάθη ἢ τὰ ἔργα ἢ τὰς δυνάμεις. διορίζει δὲ 307 b
ταῦτα ὁ Ἀλέξανδρος παλλαχῶς, ποτὲ μὲν πάθη λόγων κυφότητος 20
βαρύτητας, σκληρότητας μαλακότητος, μανότητος πυκνότη-
τας, δυνάμεις δὲ θερμότητος ψυχρότητας. ποτὲ δὲ πάθη μὲν τὰς
παθητικὰς ποιότητας, δυνάμεις δὲ τὰς καὶ τὰς βράδας, ἔργα δὲ
τὰς ἐνεργείας. ἢ πάλιν δυνάμεις μὲν τὰς ποιητικὰς αὐτῶν ποίη-
τας, θερμότητος ξηρότητας κυφότητος (αὐτὸν) ἢ αἱ δυνάμεις
ποιητικαί, πάθη δὲ τὰς ἀντικειμένους αὐτοῖς ψυχρότητας ὑγρό-
τητας βαρύτητας ὡς παθητικὰς ἢ ὑλικωτέρας. ἢ ἢ ἐν τοῖς
περὶ Γενέσεως (2 2) ἐκείνας μὲν μᾶλλον ποιητικὰς, ταύτας δὲ
μᾶλλον παθητικὰς εἶναι φησὶ, ἢ δὴ ἢ ἐνεργείας ταύτας ἐκείνων
καλεῖ. κατ' ἄλλην δὲ ἐπιβολὴν ταύτην, φησὶ, δύναμις ἢ πάθος
ἐστίν, ἀπὸ μὲν τῷ πάθος ἐμποιεῖν παχύνσης τῆς ὕλης γίνεσθαι πάθος,
δύναμις δὲ ἀπὸ τῷ δύνασθαι. ἢ τάχα μᾶλλον ὅπως ἐκδεκτέον.
βούλεται μὲν ἢ μὴ καὶ τὰ χήματα τὰς τῶν στοιχείων ἀφορίζεσθαι δια- 30
φορὰς, ὅτι μὲν ἐστὶν ἐν τέτοις ἐναντιώσεσι κυρίως, ἀλλὰ καὶ τὰς
παθητικὰς καλυμμένας ποιότητας, θερμότητος ξηρότητας μα-
λακότητος κυφότητος ἢ τὰς ἀντικειμένους αὐταῖς ἢ ὅσαι τοιαῦται.
ἐν ἢ ταύταις ἐστὶν ἐναντιώσεσι καθ' ἃς ἢ εἰς ἄλλα τῶν στοιχείων
γίνεσθαι μεταβολήν, ὅπερ ἐστὶν νῦν προβεβλημένον. τῶν δὲ ποιητικῶν
τέτων ἐκάστη τριχῶς θεωρεῖται. ἢ ἢ ὡς δύναμις (αὐτὴ γὰρ ἐστὶν
ἢ τῆς ὕλης πρὸς ἐνεργείαν παρασκευήν, καθ' ἃς τὸ πῦρ δύναμις
θερμαντικὴν ἔχειν λέγεται), ἢ ὡς ἢ καὶ τὴν δύναμιν ταύτην ἐνε-
ργεία, ὥς τε θερμαίνειν, ἢ ὡς τὸ ἀπὸ τῆς δυνάμεως διὰ τῆς ἐνε-
ργείας ἐγγινώμενον τῷ πάσχοντι πάθος, ὡς τὸ θερμαίνεσθαι. ἀπὸ δὲ
τέτων τῆς τε δυνάμεως ἢ τῆς ἐνεργείας ἢ τῷ πάθος ἢ αἱ ὕσται
γνωρίζονται. ἢ ἢ εἰς ἄλλα τῶν στοιχείων μεταβολὴ καταλαμβάνε- 40
ται. Simpl. f. 163 b.

qui de positu disseruit, ipsa vero corpora ex extremitatibus
non componi; in reliqua sermonis parte narravit ac responsum
dedit ad eos qui corpora ex extremitatibus ponunt: sed ab eo
quidem loco quo sermonem exorditur, totum quidem in uni-
versum retulit, ut illis responsum daret qui elementis figuras
accommodant. Themist. f. 54 b.

Δ.

307^b Τινες τῇ εἰρημένῃ τῶν λόγων ἀκολουθία μὴ προσεχικότες
28 νοθεύειν τὸ τοῦ βιβλίου ἐτολμήσαν· ὡς ἂν προσήκον τοῖς περὶ ὕραν
σκέμμασιν ἀλλ', εἴπερ ἄρα, τοῖς περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς· εἰρη-
δὲ ὅτι τοῖς ὑπὸ σέληνῃ ἀπλοῖς σώμασιν οἰκείωτα τὰ βαρὺ καὶ
κῦφον· καὶ μέντοι ὅτι τοῖς ὑρανίοις ἂν προσήκει ταῦτα, ἀκριβέστερον
εἰσόμεθα νῦν· διὰ καὶ αὐτὸς κατ' ἀρχὰς τῷ πρώτῳ βιβλίῳ (c. 3)
"δεῖ" φησὶν "ὑποθέξαι τί λέγομεν τὸ βαρὺ καὶ τὸ κῦφον νῦν μὴ ἰκα-
νῶς ὡς πρὸς τὴν παρῶσαν χρεῖαν, ἀκριβέστερον δὲ πάλιν ὅταν ἐπι-
σκοποῦμεν περὶ τῆς φύσεως αὐτῶν," εἰς τούτους ὑπερβέμενος τὸς λό-
γους. id. f. 164 b.

ὁ σκοπὸς τῷ Ἀριστοτέλει ἐν τῷ παρόντι βιβλίῳ διδάξαι τίς
ἐστὶν ἡ τῶν ῥοπῶν φύσις... Θαλῆς μαρτυρεῖ κῦφον γίνεσθαι φησι,
μαρτυρεῖ βαρὺ... ἐν τῷ παρόντι βιβλίῳ ὁ Ἀριστοτέλης διαλέγει
περὶ ῥοπῶν. ἐπεχείρησαν δὲ τινες εἰπεῖν τὸ τοῦ βιβλίου μὴδὲν
προσέκειν τῇ περὶ Οὐρανῶ πραγματείᾳ, μᾶλλον δὲ προσέκειν τῇ
περὶ Γενέσεως καὶ φθορᾶς, πρώτον μὲν ὅτι ἐν ἐκείνοις, φημι δὲ τοῖς
γενητοῖς καὶ φθορτοῖς, τὸ βαρὺ καὶ τὸ κῦφον, δεύτερον ὅτι πρὸς τῷ
πέρατι τῷ τρίτῳ λόγῳ τῆς παρούσης πραγματείας εἶπε δεῖν διαλέ-
γεσθαι περὶ τῶν στοιχείων, ζητῶντας τὰ πάθη τε καὶ τὰς δυνάμεις
καὶ τὰς κινήσεις, πάθη μὲν λέγων τὰς παθητικὰς δυνάμεις, θερμότη-
τας ψυχρότητας ξηρότητας καὶ ὑγρότητας, δυνάμεις δὲ τὴν κυ-
φότητα καὶ βαρύτητα, κίνησιν δὲ τὴν κατὰ τὰς δυνάμεις ταύτας
ἐνέργειαν. περὶ δὲ τῶν παθητικῶν ποιότητων καὶ τῶν κινήσεων
αὐτῶν καὶ τῆς εἰς ἀλλήλα μεταβολῆς ἐν τοῖς περὶ Γενέσεως καὶ
φθορᾶς διαλέγει, περὶ δὲ τῶν δυνάμεων αὐτῶν ἥτοι τῶν ῥοπῶν
ἐνταῦθα. δεῖν ἄρα τὸ παρὸν βιβλίον μᾶλλον ἀκόλουθον εἶναι τοῖς
περὶ Γενέσεως καὶ φθορᾶς γράμμασιν ἢ τοῖς περὶ Οὐρανῶ σκέμ-
μασι· τί γὰρ κοινὸν τὸ διαλέγεσθαι περὶ βαρέος καὶ κῦφου καὶ περὶ τῶν
ὑρανίων σωμάτων; λέγομεν ὅτι ἡμεῖς ὅτι μᾶλλον πολλὴν ἀκολου-
θίαν τὸ παρὸν ἔχει βιβλίον πρὸς τὰ προάσποντα· γινώσκοντες γὰρ τί τὸ
βαρὺ καὶ τί τὸ κῦφον, εἰσόμεθα ὡς ὅθεν προσήκει ταῦτα τοῖς ὑρα-
νίοις ἐναποτίθεσθαι. διόπερ καὶ αὐτὸς κατ' ἀρχὰς τῷ α' βιβλίῳ (c. 3),
ἀναγκαῖον εἰδῶς τὸν περὶ τούτου λόγον, εἶπε "δεῖ ὑποτίθεσθαι τί λέ-
γομεν τὸ βαρὺ καὶ τὸ κῦφον." cod. Coisl. 166.

308^a ἀντιλέγει μεταξὺ πρὸς τοὺς μὴ νομίζοντας εἶναι τι ἐν τῷ κό-
17 σμῳ τὸ μὲν ἄνω καὶ τὸ δὲ κάτω. ταύτης δὲ γογόνασι τῆς δόξης Ἀνα-
ξίμανδρος μὲν καὶ Δημόκριτος διὰ τὸ ἀπειρον ὑποτίθεσθαι τὸ πᾶν· ἐν
γὰρ τῷ ἀπειρῷ ὅθεν ἐστὶν ἄνω ἢ κάτω φύσει· ὅροι γὰρ ταῦτα καὶ πέ-
ρατα διαστάσεις. ἄλλοι δέ, ὧν καὶ ὁ παρὰ Πλάτωνα Τίμαιος,
πρὸς ὃν μάλα ἀποδείκνυται, ὅτι ἀξίωσιν ἐν τῷ κόσμῳ εἶναι τὸ μὲν
ἄνω καὶ τὸ δὲ κάτω διὰ τὴν ὁμοιότητα, τῆς δὲ ὁμοιότητος σημείον
ἔλεγον τὸ δυνάμει καὶ πάντα μέρη τῆς γῆς ἀντίποδα τινα αὐτῇ
ἐαυτῇ γενέσθαι (*). Simpl. f. 165 b. cf. Themist. f. 56 b.

(*) p. 308 b 6. hos autem sermones retulit ad eius impugna-
tionem quod in Timaeo scriptum est, nempe ignem levissi-

μετέσθαι ἐπὶ τοὺς περὶ Λεωκίππον καὶ Δημόκριτον, τὸ μὲν βάρος
τὴν τῶν ἀτόμων αἰτιωμένους κατὰ τὴν φύσιν, τῆς δὲ κυφότητος τὴν τῶν
κενῶν παρεμπλοκήν. Simpl. f. 167.

καυτέρως δὲ ἀπὸ τῆς περὶ ἀποδείξεως μᾶλλον καὶ ἐπιβλη-
καυτέρως (*). id. ib.

ταῦτα μὲν ὅν πολλὰ τῶν ἀντιγράφων ὅπως ἔχοντα "εἰ καὶ καὶ γε-
ρεὶν ἔξει πολλαπλάσιον" τοιαύτην ἐννοίαν ἀποδίδουσιν. εἰ δὲ Ἀλέ-
ξανδρος ὡς τῆς γραφῆς ἐχούσης "εἰ καὶ τὸ γερεὶν ἔξει πολλαπλά-
σιον" ὅπως ἔξηγετο, λέγων ὡς καὶ τὸ τοῦ εἶναι ἂν ὁ πολλὸς χρόνος
τῶν ὀλίγων πυρὸς κυφότερος· νῦν δὲ ὅτι ἔστιν, εἰ καὶ τὸ γερεὶν ἔξει
πολλαπλάσιον τῶν ὀλίγων πυρὸς· νῦν μὲν ὡς καὶ προσλογισμὸς
τὴν ἀναλογίαν ταύτην αἰτιάται, μετὰ ὀλίγον δὲ καὶ προσλογισμὸς
ὑποτιθέμενος καὶ ὅπως αἰσθάνεται. id. f. 167 b, cf. Themist. f. 56.

νῦν τὴν Θαλῶ δόξαν ἐλέγχει τὴν μανότῃ καὶ πυκνότητι λέ-
γυσαν τὸ βαρὺ καὶ κῦφον, καὶ καλεῖ τὸ μὲν μανὸν μέγα καὶ τὸ δὲ πυκνὸν
μικρόν, εἰκότως· εἰς ὀλίγον γὰρ ὅγκον συναγείναι τὸ πυκνόν, ὡς καὶ
τὸ μανὸν εἰς πολλὸν ἐξαπλῶν. cod. Coisl. 166.

λέγει ὅτι καὶ ἄλλος τις μεγέθει καὶ σμικρότητι διαφέρει τὰς
βαρύτερα καὶ κυφότερα, καὶ μὴ ὡς ὁ Πλάτων, ἀλλ' ὡς καὶ περὶ
Δημόκριτον (ὅτοι γὰρ ἐκ μὲν μικρῶν σφαιρῶν ἔλεγον τὸ πῦρ γινέσθαι
διὰ λεπτομερέστατον εἶναι, ἐκ μεγάλων δὲ ἀτόμων τὴν γῆν, ἐκ δὲ
τῶν μέσων τὰ μεταξὺ) ἢ ὡς οἱ δὲ τὸ στοιχεῖον ὑποτιθέμενοι καὶ τῇ
τούτῃ πυκνότητι καὶ μανότητι τὰ ἄλλα γινώσκοντες· καὶ οἱ γὰρ τῆς
μανότητος τὸ κενὸν ἡττάσαντο. καὶ πρὸς τούτους γὰρ καὶ μάλα τῶν
ἀρμόττει τὸ "καὶ ἄλλον ὄντων αὐτὸν τρόπον κατασκευάζων," τούτοις
καὶ μὴ μέγεθος καὶ σμικρότητα ἐνομαζέει, ἀλλὰ πυκνότητα καὶ μανό-
τητα, μόνον δὲ τὴν αὐτὴν ὕλην ἀπασιν ἀποδίδει. Simpl. f. 168 b.

ὅτω μὲν ὁ Ἀλέξανδρος τὰ μεταξὺ τῶν ἀπλῶς βαρέων καὶ
κῦφων τὰ σύνθετα ἐκ τῶν κενῶν καὶ πλήρως ἀεὶ ἔχοντες ἔξηγετο. μάλιστα
δὲ ἀπλῶς βαρὺ καὶ κῦφον γῆν καὶ πῦρ λέγει, μεταξὺ δὲ ἀέρα καὶ
ὕδατος, καὶ ὅτι ὅτι ἔστιν ταῦτα· καὶ γὰρ ἔχουσιν εἰπεῖν διὰ τὴν αἰτίαν
βαρύτερα καὶ κυφότερά ἐστιν ἀλλήλων τε καὶ τῶν ἀπλῶς. καὶ νῦν β
τοσούτον εἶπε μόνον, πρὸς δὲ τὸ τέλος τῷ βιβλίῳ τὸ αὐτὸ ἐπιτε-
ρημα θεῖς, σαφέστερον λέγει τὰ ἐπόμενα ἄτομα καὶ τοῖς ἐν τῷ ὑπε-
καίμενον λέγουσι καὶ τοῖς τὰ ἐναντία· καὶ ἐκείνους σαφῶς τὰ μεταξὺ
τῶν ἀέρα λέγει καὶ τὸ ὕδωρ. ἴσους δὲ ὅτι ὁ μὲν Ἀλέξανδρος "ἀπλῶς
λων τε καὶ τῶν ἀπλῶν" γράφει, εὖρε δὲ ἐν τοῖς "τῶν ἀπλῶς"
γογραμμένον. id. f. 169.

μετέσθαι ἐπὶ τοὺς μεγέθει καὶ σμικρότητι τὴν διαφορὰν τῶν
στοιχείων ἀποδιδόντας. ὅτοι δὲ ἂν εἴεν οἱ παχυμερεῖς καὶ λεπτομε-

maum esse, cum ex paucissimis partibus constat, perinde ac si
ipse non recte Platonis sententiam assequatur: non enim ubi
modo Plato fatetur leve vel grave quippiam inveniri, dum in
proprio loco manet. Themist. f. 57.

(*) p. 308 b 34. dixi aetate vetustiores, perinde ac si dixi-
sem minus peccantes. per novam autem rationem maiorem
finem facilitatemque maiorem intelligo. hoc autem ad verum
Democritum et Leucippum praenuntiavit. Themist. f. 57 b.

ρὰς, ταὐτὰ δὲ εἰπεῖν πυκνῶσει καὶ μακρῶσει, διορίζοντες, καὶ μίαν ὕλην ταῖς διαφοραῖς ταύταις καὶ αὐτοὶ ὑποτιθέμενοι. id. ib.

10. τὴν δὲ, φησὶν Ἀλέξανδρος, δύναμις καὶ πρὸς τὰς περὶ Δη-
 15. μάκτου λέγειν, οἱ ἐκ τῶν μικρῶν σφαιρικῶν ἀτόμων ἔλεγον
 συνθεῖσθαι τὸ πῦρ. εἰ γὰρ πᾶσαι αἱ ἄτομοι τῆς αὐτῆς ὕλης φύσεως
 βάρους ἔχουσι, καὶ εἰσὶν αἱ μαῖζες βαρύτεραι τῇ μαῖζῃ εἶναι, διὰ
 τὸ τοῦ καὶ τὰ σώματα ἐκ τῶν μαῖζων ἀτόμων συγκαίμενα βα-
 ρύτερα, αἱ πολλὰ ἄτομοι μικρὰ ὀλίγων μεγάλων ἔσονται βαρύ-
 τερα· εἰ δὲ τὸτο, πολὺ πῦρ ἔξει βαρύτερον ὀλίγης γῆς. καὶ τὸτο
 ὡς, φησὶ, πρὸς αὐτὰς λέγοντο, αἱ μὴ τὸ κενὸν ἡτῶντο. id. 10
 f. 169 b.

1. καὶ τὴν λέγειν, εἰ μὲν, ὡς ἐν τισὶ τῶν ἀντιγράφων, "εἰ μὲν εἰς τὸ
 ἄνω καὶ τὸ κάτω κινήτων μὲν τὸ βαρυτικόν" γέγραπται, σαφὲς τὸ
 λεγόμενον ἐστίν· εἰ δὲ, ὡς ὁ Ἀλέξανδρος γράφει, "εἰ μὲν τὸ ἄνω καὶ
 τὸ κάτω κινήτων τὸ βαρυτικόν" γέγραπται, τὸ ἄνω καὶ τὸ κάτω
 ἀρχαιοπρεπῶς ἐρμηνευθὲν ἀντὶ τῷ ἐπὶ τὸ ἄνω καὶ τὸ κάτω εἶρηται.
 id. f. 170 b.

1. τὸ περιέχον, φησὶ, τρόπον τινα εἶδος γίνεσθαι τὸ περιεχομένον,
 ἡ ἐκείνου εἶπεν ὡς ἐφεξῆς καίμενον. εἰ γὰρ ταῦς μὲν εἶδος ὁ ἄνω
 πᾶσι δίδωσι κύβοις τότε γινόμενοις ὅταν ἐν τῷ ἄνω τόπῳ γένωνται, 20
 τῷ δὲ βαρέσει ὁ κάτω, τῷ μὲν πυρὶ τὸ ἔκατον ἄνω ἐστὶν εἶδος
 ὡς ἐκείνου τὸ τέλειον ἔχοντι, τῷ δὲ ἀέρι τὸ πῦρ, ὅτι μέχρι ἐκείνου
 ἡ ἄνοδος. καὶ πάλιν τῇ γῇ μὲν τὸ μέσον ἐστὶν εἶδος, τῷ δὲ ὕδατι ἡ
 γῆ, ὅτι ὕδωρ ἐν γῇ γινόμενον ὡς τὸ αὐτοῦ εἶδος ἀπειληφὸς τὸ καὶ
 τὸ βάρος ἡρεμῇ. καὶ ἔτι τὰ μὲν εἶδει ἀναλογον τὰ ἄκρα ὡς εἶδο- 25
 ῖν τῶν ἐφεξῆς καίμενων, τὰ δὲ ὕλην τὰ μέσα ὡς εἰδοποιούμενα
 περὶ ἐκείνων. τὸ μὲν γὰρ πῦρ τῷ ἀέρι κυφότητα ἐνδίδωσιν, ἡ δὲ γῆ
 τῷ ὕδατι βαρύνεται. ἄλλος δὲ ὁ τρόπος ὅτός ἐστι τῆς εἰς τὰ εἶ-
 δος καὶ ὅτι ὕλην τῶν τεσσάρων στοιχείων διαιρέσεως, καὶ ἄλλος ἐκεῖ-
 νος καθ' ὃν τὰ μὲν βαρέα καὶ ψυχρὰ ὕλης λόγον ἔχει, τὰ δὲ κῆφα 30
 καὶ θερμὰ εἶδους. αὐτὰς δὲ ὁ Ἀριστοτέλης ἐν ἄλλοις λέγει καὶ Θεό-
 φραστος ἐν τῷ περὶ τῆς τῶν Στοιχείων Γενέσεως, καὶ Ποσειδώνιος ὁ
 Στωϊκὸς παρὰ τούτων λαβὼν πανταχῶς χρητῆς. ὁ δὲ ἐξηγητὴς
 Ἀλέξανδρος ἐφιστάνει μὲν τὸ ἄλλῃ εἶναι τὴν νῦν παραδιδόμενὴν καὶ
 τὸ ὕλην καὶ εἰδικὸν τῶν στοιχείων διαιρέσεων. id. ib.

1. ἐπισημαίνεσθαι δὲ πρὸς τὰς γραφὰς ὁ Ἀλέξανδρος, λέγων ὅτι
 ἀπὸ τῷ "τὸ δὲ ζητεῖν" ἀμεινον ἢ "τὸ δὲ ζητεῖν" γεγράφθαι, διότι
 αὐτὸ ὡς ἐπὶ προδεδειγμένοις ἐπὶ ἡχῇ. δύναμις δὲ καὶ διὰ τούτο, εἰ
 γέγραπται καλῶς, τὴν ὁμοιότητα τὴν πρὸς τὰς ἄλλας κινήσεις
 τῶν καὶ τόπων κινήτων παραδεικνύον καὶ ἀπ' ἐκείνων ταύτην πι- 40
 νύμενον, καὶ τὸ "ὁμοίως δὲ καὶ τούτων ἔκαστον." τὸ γὰρ ἀκόλουθον,
 φησὶν, ἐστίν, ὡς ταῦτα, ὅτι καὶ τὰ ἐν τόπῳ. μήποτε δὲ ὕδατος
 ὑπερβαλῆς ἢ λεγὶς δεῖν, ἐὰν καὶ συναφὴν ἀναγνωσθῇ. λέγει γὰρ
 "ὁμοίως δὲ καὶ τούτων ἔκαστον τὸ μὲν ἐν τῷ ποτῷ τὸ δὲ ἐν τῷ ποσῷ
 μεταβάλλει," καὶ ἐν τόπῳ τὰ μὲν κῆφα ἄνω, τὰ δὲ βαρέα κάτω. 45
 id. f. 171.

1. ταῦτα μὲν ὁ Ἀριστοτέλης. Πτολεμαῖος δὲ ὁ μαθηματικὸς
 ἐν τῷ περὶ Ῥοπῶν τὴν ἐναντίαν ἔχον τῷ Ἀριστοτέλει δόξαν, περὶ

ρὰν κατασκευάζειν καὶ αὐτὸς ὅτι ἐν τῇ αὐτῶν χώρᾳ ὕψος τὸ ὕδωρ
 ὅτι ὁ ἀὴρ βάρος ἔχει. καὶ ὅτι μὲν τὸ ὕδωρ ἐκ ἔχει, δεικνύσιν ἐκ τῶ
 τῶς καταδύνοντας μὴ αἰσθάνεσθαι βάρος τῷ ἐπικειμένῳ ὕδατος, καί-
 τοι τινὰς εἰς πολὺν καταδύνοντας βάθος. δυνατὸν δὲ ἐπὶ τούτῳ λέ-
 γειν... τὸ δὲ τὴν ἀέρα ἐν τῇ ὁλότῃ τῇ αὐτῇ μὴ ἔχειν βάρος
 καὶ ὁ Πτολεμαῖος ἐκ τῷ αὐτῷ τεκμηρίῳ τῷ καὶ τὴν ἀσκὸν δεικνύσιν,
 ὃ μόνον πρὸς τὸ βαρύτερον εἶναι τὴν πεφυσημένον ἀσκὸν τῷ ἀφυ-
 σήτῳ, ὅπερ ἐδόκει τῷ Ἀριστοτέλει, ἀντιλέγων, ἀλλὰ καὶ κυφότερον
 αὐτὴν φυσηθέντα γενέσθαι βυλόμηνος. ἐγὼ δὲ πειραθεὶς μὲν τῆς
 δυνατῆς ἀκρυβείας τὴν αὐτὴν εὐρον σαθρὸν ἀφυσήτῳ τε ὄντος καὶ
 φυσηθέντος τῷ ἀσκῷ. τῶν δὲ πρὸ ἐμοῦ τῶν καὶ αὐτὸς πειραθεὶς τὴν
 αὐτὴν εὐρηκέναι σαθρὸν ἔγραψα, μᾶλλον δὲ πρὶν φυσηθῆναι βα-
 ρύτερον ὄντα ἐλαχίστῳ τινί, ὅπερ τῷ Πτολεμαίῳ συμφέροντι.
 καὶ ὁ δὲ ὅτι εἰ μὲν ὡς ἐπειράθην ἐγὼ τὸ ἀληθές, ἀρρεπὴ ἂν ἐν τοῖς
 οἰκείαις τόποις εἴη τὰ στοιχεῖα, μήτε βάρος ἔχον μὴδὲν αὐτῶν μήτε
 κυφότητα... ἀλλὰ ταῦτα μὲν τῷ σοφωτάτῳ Σωκράτει δοκούντα
 εἰρηλῶς. μήποτε δὲ, καὶ ἀληθῶς εἶρηται ταῦτα, ἄλλως μὲν ὁ ἀὴρ
 ἐν τοῖς μετ' αὐτὴν στοιχείαις εἶρηται κῆφος, ἄλλως δὲ ἐν τῇ αὐτῇ
 χώρᾳ. id. f. 173.

προσέθηκε "τοιαῦτα γὰρ ἐστίν," ἀντὶ τῷ ἔτι γὰρ τοιαῦτα σώ- 311 a
 ματα, καὶ ὅτι ὡς περὶ οἱ περὶ Δημόκριτον οἰοῦνται, πάντα μὲν ἔχει βα- 16.
 ρος, τὸ δὲ ἑλαττον ἔχον βάρος, τὸ πῦρ, ἐκβληθέντος ὑπὸ τῶν προ-
 λαμβανόντων ἄνω φέρεται καὶ διὰ τούτο κῆφος δοκεῖ. id. f. 173 b.

πάντα τὰ βάρη πρὸς ἴσας γωνίας καταφέρει, ὥς ἡ λέξις 311 b
 25 ὁμαλὰς καλεῖ, ὅθεν ἴσας. cod. Coisl. 166.

οἷδε καὶ ἄλλῃ γραφὴν ὁ Ἀλέξανδρος, τοιαύτην "τὸ δὲ πέρας 312 a
 μὲν τούτων ἐχούσας," καὶ ἑλληνικῇ ταύτην οἶεσθαι τὴν γραφὴν, καὶ εἶναι τὸ 23.
 πληρες, τούτε τι σῶμα πέρας μὲν τούτων ἐστίν, ἔχει δὲ ὕλην ὅπως
 ἐχούσας πρὸς ἀλλήλας ὡς αὐτὴ ἀπλῶς, καὶ διὰ τούτο καὶ ἄνω καὶ κάτω
 φερομένης, διότι καὶ μὲν κῆφος καὶ δὲ βαρεῖα εἰσὶν (*). Simpl.
 f. 175.

τὸ ὕδωρ καὶ εἰς τὰς σφίφνας μὲν σπᾶται, μάλιστα δὲ εἰς τὸ πν- 312 b
 ρωθὲν ἀργεῖον· ἂν γὰρ ποτῆριον τῶν ζενοσφύμων καὶ τὸ σῶμα καθῶ- 9.
 μεν εἰς ὕδωρ, ἐκ εἰσρεῖν ὕδωρ εἰς αὐτό· ἂν μέντοι τὸ ποτῆριον
 35 θερμανθῇ δι' ὕδατος θερμῷ ἢ προκλύσαντος αὐτὸ ἢ τῷ πυθμένι
 αὐτοῦ ἐπιχεθέντος καθῶμεν ὁμοίως εἰς τὸ ὕδωρ, καὶ τὸ σῶμα σπᾶ
 τὸ ὕδωρ καὶ πληρεῖ (*). id. f. 176.

(*) p. 312 a 31. et inquit Alexander: qui omnino quadrup-
 licem materiam efficit, quae uniuscuiusque elementorum in-
 clinationi accommodatur, difficultates omnes evadet. Themist.
 f. 64 b.

(**) p. 312 b 12. parva illa vasa, quae a medicis extruuntur
 quaeque cucurbitulae dicuntur... Alexander autem in-
 quit, quod si aer attenuetur ac in maiorem mensuram effun-
 datur, repleaturque inanitas quae eodem in vase consistit,
 versus principium occultabitur, secundum quod ex aquae fri-
 gidityte incrassatur, statim ac eam tanget; et hac quidem ra-
 tione attrahit quod ei proximum extiterit. Themist. f. 63.

313. Ελυσε τὴν ἀπορίαν τῶς ὁ Δημόκριτος, λέγων τὰ ἐκ τῷ
 22. ὕδατος ἀναφερόμενα θερμὰ· εἶναι γὰρ πάντων σπέρματα ἐν πᾶσι,
 διὰ καὶ γίνεσθαι πάντα ἐκ πάντων· ταῦτα δὲ τοῖς πλατέσι ἀντι-
 κρύοντα πολλά ὄντα ἐκ πλείονος τῷ ὑπὸ τὰ πλατέα ὕδατος ἀνα-
 κωχεύειν αὐτά, τετέστιν ἀνέχειν, τὰ δὲ ξενὰ ὀλίγων ὄντων τῶν
 ὑπαντῶντων αὐτοῖς θερμῶν διοικισαίνειν αὐτῶν τὴν ἀντέρεισιν.
 ὅτω λύσας Δημόκριτος τὴν ἐξ ἀρχῆς ἀπορίαν ἐνέσχε μὴ καλῶς
 ἑαυτῷ, λέγων ὡς εἰ τὸ αἶτιον ἦν τῷ τὰ πλατέα ἐποχεῖσθαι τοῖς
 ὕδασι, ἔδει μᾶλλον ἐν τῷ ἀέρι τὸ ποιεῖν· πλείονα γὰρ ἐν τῷ ἀέρι
 τὰ θερμὰ ἢ ἐν τῷ ὕδατι. ὅτως ἐνέσχε ὁ Δημόκριτος καλῶς τὴν
 λύσιν ἀδυνῶς καὶ ἀτόνως ἐπήγαγε· διὰ τὸ γὰρ φησιν ἐν τῷ
 ἀέρι μὴ ἀνέχεσθαι τὰ πλατέα ὑπὸ τῶν ἀναδιδομένων θερμῶν, ὅτι
 μὴ πεπύκνωσιν ταῦτα ἐν τῷ ἀέρι λεπτῷ τε ὄντι καὶ κεχυμένῳ, ὥσπερ

ἐν τῷ ὕδατι. διεσπαρμένων ὅν αὐτῶν ὅτι εἰς ἐν ὁρμῇ ἢ κίνησι
 αὐτῶν ὥς ἀνέχειν τὸ ὑπερκαίμενον, καὶ πλατὺ ἦ. ἐν δὲ τῷ ὕδατι
 παχυτέρῳ τε καὶ ξηροτέρῳ ὄντι συγκροτεῖται καὶ πυκνῷ μᾶλλον τὸ
 ἀναφερόμενα θερμὰ. λέγει δὲ ἂν ἴσως καὶ τὸ εὐκίνητον τῷ ἀέρι
 αἶτιον τῷ σκεδασμῷ. ταύτην τὴν λύσιν, καίπερ πιθανῶς ἀποδο-
 θεῖσαν, μαλακῆν ὁ Ἀριστοτέλης εἶπεν ὡς ἐκ εὐτοπίστων τὰς ἐναρ-
 γεῖς αἰτίας ἀπολογίσασθαι, ὅπερ αὐτὸς ποιήσει. id. f. 177 b.

τὸτο δὲ αὐτὸ καὶ Δημόκριτος ἀπορεῖ, διότι ἐν ἀέρι ἀνοχεῖται
 καὶ λύει ἀδυνῶς· φησὶ γὰρ ὅτι ὁ ἀὴρ κεχυμένος ἐστὶ καὶ βευστός καὶ
 ἥττον δύναιτο ἀνοχεῖν. cod. Coisl. 166.

τὸ σὺς Ἀβδηριτικῇ ἐστὶ φωνῇ τὴν κίνησιν καὶ τὴν ὁρμὴν δη-
 λῶσα, ἀπὸ τῷ θέω, ὁ δηλοῖ τὸ ὁρμῶν καὶ σείας γὰρ ὁ θέος παρὰ
 Δωριεῦσι λέγεσθαι. ἢ ἀπὸ τῷ σείω τὸ ὁρμῶν. cod. Reg. 1853.

p. 312 b 17. causamque adiecit cur ad alia loca rever-
 tatur, cum ad huius totius ambitum protrahitur, siquidem,
 inquit, forte et durum ad propriam essentiam sese colligere
 conatur, nec inanitas quippiam relinquit efficitque hincituro-
 sas, ut horum causas praeter eos quippiam assequi non va-

leat. quo autem huius totius ambitus distinguatur, et quo-
 modo isthaec alia separentur et distinguantur, id ex iis quae
 scriptis mandavit, ex sociis eius ac sequacibus perspicui potest.
 modo autem de eo quod haec in oratione dicendum remanet
 disseramus. Theonist. f. 65 b.

ΕΙΣ ΤΑ ΜΕΤΑ ΤΑ ΦΥΣΙΚΑ.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΟ ΜΕΙΖΟΝ ΑΛΦΑ ΤΗΣ ΜΕΤΑ ΤΑ ΦΥΣΙΚΑ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ, ΓΕΝΟΜΕΝΑ ΠΟ-
 ΑΣΚΛΗΠΟΥ ΑΠΟ ΦΩΝΗΣ ΑΜΜΩΝΙΟΥ ΤΟΥ ΕΡΜΕΙΟΥ.

Δεῖ ἡμᾶς ἀρχομένους τῆς παρώσης πραγματείας εἰπεῖν τὴν
 σκοπὸν, τὴν τάξιν, τὴν αἰτίαν τῆς ἐπιγραφῆς. σκοπὸς μὲν ὅν
 ἐστὶ τῆς παρώσης πραγματείας τὸ θεολογεῖσθαι· θεολογεῖ γὰρ ἐν
 αὐτῇ Ἀριστοτέλης. ἡ δὲ τάξις, ὅτι ἐκ τῶν φύσει ὑψέρων ἡμεῖς
 τὰς ἀρχὰς ποιήμεθα, ἐπειδὴ ταῦτα μᾶλλον συντηγασμένα ἡμῶν
 ὑπάρχουσι. διὰ τὸτο τοίνυν ὁ Ἀριστοτέλης πρότερον διελέχθη
 ἡμῶν περὶ τῶν φυσικῶν πραγμάτων· ταῦτα γὰρ τῇ φύσει ὕστερα
 ὑπάρχουσιν, ἡμῶν δὲ πρότερα. ἡ δὲ παρῶσα πραγματεία τῇ μὲν
 φύσει πρότερα ὡς τὸ τέλειον ἔχουσα, ἡμῶν δὲ ὑτέρα· πρότερα
 γὰρ τὰ ἀφθάρτα τῶν φθαρτῶν καὶ τὰ ἀγένητα τῶν γινομένων.
 διὰ τὸτο τοίνυν ὁ Ἀριστοτέλης πρότερον διελέχθη ἡμῶν περὶ τῶν
 ἀτάκτως κινουμένων ἐν τοῖς Μετεώροις, καὶ πάλιν περὶ τῶν τε-
 ταγμένων κινουμένων ἐν τῇ περὶ Οὐρανῶ, φημὶ δὲ περὶ ὑψέρων

καὶ σφαιρῶν· καὶ λοιπὸν ἐν ταύτῃ τῇ πραγματείᾳ διαλέγεσθαι
 περὶ τῶν πάντῃ ἀκινήτων. τὸτο δὲ ἐστὶ θεολογία· τοῖς γὰρ θεοῖς
 ἀρμόττει τὸ τοῦτο. διὰ τοίνυν ταύτην τὴν αἰτίαν καὶ ἐπιγράφει
 Μετὰ τὰ Φυσικά, ἐπειδὴ πρότερον διελέχθη ἡμῶν περὶ τῶν φ-
 σικῶν πραγμάτων, εἰδ' ὅπως περὶ ταύτης. μὴ γὰρ τὰς φ-
 σικὰς πραγματείας δεῖ ταύτην ἀναγινώσκειν, ὡς δηλοῖ καὶ ἡ ἐπι-
 γραφή. καὶ ἐν ταῖς φυσικαῖς δὲ αὐτὴ πραγματεία, καὶ μάλιστα
 πρὸς τοῖς πέρασιν, θεολογεῖ καὶ ἀνάγει ἑαυτὸν· φησὶ γὰρ πρὸς τὴν
 τέλει τῆς περὶ Γενέσεως καὶ Φθορᾶς (c. 10 p. 236 b 31) τὴν
 λειπομένην τῶν ἀνεπλήρωσε τὸ ὅλον ὁ θεὸς ἐνδελαχθὶ καίνας τὴν
 γένεσιν. ὁμοίως δὲ καὶ ἐν τῷ ὀγδόῳ λόγῳ τῆς Φυσικῆς Ἀκρω-
 σεως (c. 5 sqq.) καὶ ἐν τῇ περὶ Ψυχῆς (3 4 sqq.) πραγματείᾳ
 ἐν πάσαις αὐτῇ ταῖς φυσικαῖς πραγματεῖαις τὸτο πεποιήκει.

Alexandri Commentarii in Aristotelis Metaphysicorum quinque libros priores e cod. Reg. Paris. 1876 (A) vel descripti vel
 cum eo collati sunt, adhibitis ad libros A, α, Γ a quarto inde capite, et Δ codice Monacensi (M), ad libros B et priorem partem
 libri Γ codice Coislino 161 (C). ad loca insigniora omnium quinque librorum, praeter cod. Coisl., excussi sunt cod. Vati-
 can. Bibl. Reginae 108 (V), cod. Laurent. 87 12 (L) et Asclepii codices. accedunt scholia partim ex illo L, partim ex Asclepii
 codd. Reg. Par. 1901 (B) Monac. (M) et Laurentiano 81 1 (A), partim e cod. Reg. Par. 1853 excerpta. ex Anonymi brevi ex-
 positione Metaphysicorum, quae sub Ioh. Philoponi nomine a Fr. Patricio Latine Ferrariae a. 1583 edita est et in cod. Vat.
 Urbin. 49 Graece legitur, addidi scholia quaedam ad primum librum (Anon. Urbin.).

α 20. περι] πρὸς M. || 26. τεταγμένη AM.

οὐκ ἡμᾶς ἀρχομένους τῆς παρήκης πραγματείας εἰπεῖν τὴν σκο-
πὴν, τὴν χρῆσιν, τὴν τάξιν, τὴν αἰτίαν τῶν ἐπιγραφῶν (πολλὰ γὰρ
ἐπιγραφὰ φέρον), αἷς δέκνυμεν τὴν τρέπον τῷ συγγραμμάματος
ἴδω, καὶ περὶ τοῦ μεγάλου ἄλφα καὶ τοῦ μικροῦ ἄλφα, καὶ πόθεν ὠρμη-
σιν αἱ ἔκκειναι τῆς πρώτης φιλοσοφίας Ἀριστοτέλους. ὁ μὲν ὅν σκο-
πὸς τῷ παρόντος συγγραμμάματος εἰπεῖν περὶ τῶν ὄντων καὶ ἡ ὄντα ἐστὶ,
καὶ περὶ πάντων ἀπλῶς τῶν ὄντων διαλεχθῆναι καθὼς ὄντα ἐστίν. διὸ
καὶ τὸν ὅρον τῆς φιλοσοφίας ὅπως ἐλέγομεν, γινώσκεις τῶν ὄντων ἡ ὄντα
ἐστίν. ὅτε γὰρ περὶ τῶν μερικῶν διαλέγετο ἐνταῦθα, οἷον περὶ κομη-
τῶν, καθάπερ ἐν τοῖς Μετεώροις, ὅτε περὶ τῶν καθόλου, καθάπερ
ἐν τῇ περὶ Οὐρανοῦ πραγματείᾳ, ἀλλὰ καθόλου περὶ πάντων τῶν
ὄντων θεωρηθῆναι γὰρ αὐτῷ προέκειτο ἐν τῷ παρόντι συγγραμμάματι.
ἐμὲλει τοι καὶ περὶ κοινῶν διαλέγετο καὶ περὶ ἀρχῶν· μόνος γάρ
ἐστιν ἔργον τῆς πρώτης φιλοσοφίας ἀποδείξει τὰς ἀρχὰς πασῶν
τῶν ἐπιστημῶν. αἱ μὲν γὰρ ἄλλαι ἐπιστήμαι ἔκ ἀποδεικνύουσι τὰς
ἀρχὰς ἀρχάς, ἀλλὰ μόνη ἡ πρώτη φιλοσοφία ἀποδεικνύει πασῶν
τῶν ἐπιστημῶν τὰς ἀρχάς. καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν σκοπῶν, ἐφεξῆς
δὲ οὐκ εἰπεῖν περὶ τοῦ μεγάλου ἀγαθῶ, λέγω δὲ τῷ χρησίμῳ. χρή-
σιμος γάρ ἐστιν ἡ παρῶσα πραγματεία· συμβάλλει γὰρ τῷ νῦν,
καὶ τῷ πρακτικῷ ἀλλὰ τῷ θεωρητικῷ, διδάσκουσα αὐτὸν περὶ τῶν
θεῶν, τὴν τε διακρίνειν ἀληθεῖαν ἀπὸ ψεύδους. μέγιστον γὰρ ἀγα-
θὸν ἐστὶ τῶν ἐν ἀνθρώποις ὁ θεωρητικὸς νόος· ἔκαστος γὰρ κατ' ἐκείνο
χαρακτηρίζεται καθ' ὃ τῶν ἄλλων διαφέρει, οἷον ἵππων μὲν καθὼς ἵπ-
πος, καὶ δὲ καθὼς κύων· αἴτιον γάρ, ὡς ἐν κεφαλῇ εἰπεῖν, τὸ
ἐμμελὲς μὲν τὴν οἰκίαν ἐν ἐκάστῳ τελειότητα, καθ' ἣν φύσιν
ἐκαστος ὁ ποτε ἐστίν, οἰκειότατόν τε εἶναι καὶ μέγιστον ἀγαθὸν
ἐκάστῳ· ἡ γὰρ τελειότης τε καὶ ἡ ἀκρότης τῆς φύσεως ἐκάστῳ τὸ τε-
λειότατον τῶν ἀγαθῶν ἐκάστῳ, ἵππων μὲν, ὡς εἴρηκε, καθὼς ἵππος,
καὶ δὲ καθὼς κύων, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως ἐμφύλων τε καὶ
ἐνόντων, καὶ ἀνθρώπων δὲ καθὼς ἄνθρωπος. ἀλλὰ μὴν ὁμολογεῖται
καὶ τὰτα, ἐκάστῳ τῶν ὄντων καὶ τὸ οἰκεῖον εἶδος εἶναι καὶ εἶναι· εἶδος
δὲ οἷον ἐκάστῳ καθὼς τῶν ἄλλων ἀπάντων διαφέρει. ἀρ' ὅν ἐχ
ὁμολογεῖται ὑπὸ πάντων ὁ ἄνθρωπος τῶν ἄλλων διαφέρειν καὶ τὴν
θεωρητικὴν νόον; τὸ μὲν γὰρ πρακτικὸν τε καὶ τεχνικὸν μετέχουσιν πῶς καὶ
τὰ ἄλλα ζῷα, τὰ ἔχουσιν αὐτῷ τῷ πρακτικῷ νόῳ. πολλὰ γὰρ ἔκαστος
τῶν ζῶων μηχανᾶται πρὸς τὴν οἰκίαν σωτηρίαν, οἷον μύρμηξ θη-
σαυρίζει αὐτῷ τροφὰς ἐν χειμῶνι καὶ χειλιδὼν παθεῖ νέστιαν διὰ
τὴν διαδοχὴν· ὁμοίως δὲ καὶ ἡ μέλιττα συναγάγουσα θησαυρίζει τρο-
φάς. τῶτα δὲ τὸ δῶρον ὑπὸ τῆς φύσεως διὰ τὸ θεῶν ἔλαχον, ὅπως
ἀποδείκνυται. πάλιν δὲ ὁπίσθεν ἡ φύσις τὰ ζῷα πρὸς τὰς ἐπιβε-
βαιάς τῶν ἐπερχομένων. ταῦτα δὲ πάντα ἔκ ἐξω λογικῆς συνέ-
σεως ὑπάρχουσιν· ἐπιστήμης δὲ καὶ θεωρίας πρὸς τὴν τῶν ἀληθειῶν
καὶ ψευδῶν διακρίσιν καὶ τῆς λογικῆς δυνάμεως παντάπασιν
ἔμμελα τὰ ἄλλα ζῷα· αἱ τοῖσιν διὰ τῆς παρήκης πραγματείας
ἐκ θεωρητικῆς νόου, ἐνεργεῖ περὶ τὰ θεῶν καὶ κοινῶς ὄντα, εἴη τῆς

πρώτης ἐστὶ φιλοσοφίας τὸ ἀποδεικνύειν καὶ τὰς ἀρχὰς τῶν ἄλλων
ἐπιστημῶν, καὶ ἐξιν αὐτῇ ἡ ἐπιστήμη ἀναπόδεικτος, ὅλον ὅτι πάν-
του χρησιμωτάτη ἐστὶν ἡ παρῶσα πραγματεία. ἐπειδὴ ὅν τὴν πρώτην
ἐπιστήμην παραδίδωσιν ἐν τῇ πραγματείᾳ ταύτῃ, εἴη ἂν οἰκιο-
τάτῃ τῷ ἀνθρώπῳ. τὰ μὲν γὰρ ἄλλα ζῷα ἔλαχον τὴν φρόνησιν
ταύτην πρὸς τὰς βιωτικὰς διαγωγὰς, ἵνα σωζώσιν καὶ τρέφωσιν·
οἱ δὲ ἄνθρωποι καὶ πρὸς τὰς βιωτικὰς διαγωγὰς ἔχον τὰς μαθή-
σεις καὶ πρὸς τὸ νοεῖν αὐτό· ἐάν γὰρ γινώσκον ὅτι τοῖσδε χηῖμα
φυλάττει ὅτος ὁ ἀστὴρ πρὸς τῶτον τὸν ἀστὴρα πῶς, ὅθεν ἡμῶν συμ-
βάλλει πρὸς τὰς βιωτικὰς ἀγωγὰς. ὁμοίως καὶ ἐπὶ ἄλλων πλε-
σίων. καὶ ταῦτα μὲν ὅτι χρῆσιμος ἡ παρῶσα πραγματεία· ἡ δὲ
τάξις προφανὴς ἐκ τῶν τῇ προτεραίᾳ ῥηθέντων. ἐπεὶ γὰρ ἡ μὲν φύ-
σις ἀρχεῖ ἀπὸ τῶν τελειοτέρων, ἡμῶν δὲ διὰ τὴν ἡμετέραν ἀνά-
γκην ἀσύμμετρον ἐστὶ τὸ εὐθέως τοῖς τελειοτέροις προσβάλλειν,
ἀγαπῶμεν πρότερον ἀπὸ τῶν τῇ φύσει ὑψέρον καὶ τῶν ἀτελῶν
ἀρχαῶν, καὶ ὅπως δραμεῖν ἐπὶ τὰ τέλεια. ἐπεὶ ὅν ἐν τοῖς φυσι-
κοῖς περὶ τῶν ἀτελῶν διελέχθη, ἐνταῦθα δὲ περὶ τῶν τελειῶν,
εὐκότως ὡς πρὸς ἡμᾶς τελευταία ἐστὶν ἡ παρῶσα πραγματεία.
ἰσὺν δὲ ὅτι ἐπιγράφετο καὶ Σοφία καὶ Φιλοσοφία καὶ πρώτη Φιλοσο-
φία καὶ Μετὰ τὰ Φυσικά, ἐπειδὴ πρότερον διαλεχθεὶς περὶ τῶν
φυσικῶν ἐν ταύτῃ τῇ πραγματείᾳ διαλέγετο περὶ τῶν θεῶν. διὰ
τὴν τάξιν ὅν ἔλαχε τὴν προσγορίαν. Σοφία δὲ οἰκεῖ σάφειά τις
ἔσται· τὰ γὰρ θεῶν σαφὴ καὶ φανερώτατα· περὶ γὰρ θεῶν διαλέγετο·
τὴν χάριν εἶπε σοφίαν. ἐμὲλει τοι καὶ ἐν τῇ Ἀποδεικτικῇ φησὶν
ὡς εἴρηται μοι ἐν τοῖς περὶ σοφίας λόγοις· ἡ γὰρ ἀναποδείκτος
ἀρχαῖς χρωμένη ἐπιστήμη σοφία ἐστίν. πρώτην δὲ Φιλοσοφίαν,
ἐπεὶ περὶ τῶν πρώτων αἰτιῶν καὶ ἀρχῶν ἀναποδείκτων διαλέγετο.
Φιλοσοφία δὲ, διότι κυριωτάτη καὶ μάλιστα φιλοσοφία ἡ ἐν θεωρίᾳ
τε καὶ τῇ τῶν ὄντων γνώσει, εἴη ἡ μὲν φιλοσοφία κυρίως περὶ τὰ
δι' αὐτὰ αἰρετὰ καὶ δι' ἄλλα, μόνη δὲ ἡ τῶν ἀρίστων θεωρία δι'
αὐτὴν αἰρετή. καὶ Θεολογίαν δὲ καλεῖσθαι αὐτήν, ἐπεὶ αἱ τῶν ὄν-
των ἀρχαὶ καὶ τὰ τῶν ὄντων αἰτία τὰ πρῶτα καὶ τελευτάτα μάλ-
ιστα τὰ ὄντα θεῶν, περὶ ὧν ἐνταῦθα θεωρεῖ. ὁ δὲ τρόπος τῆς
συντάξεως, ὅτι ἐξιν ἡ παρῶσα πραγματεία ἔκ ὁμοίων ταῖς ἄλ-
λαις ταῖς τῷ Ἀριστοτέλει συγκεκροτημένῃ, ὅθεν τὸ εὐτακτὸν τε καὶ
συνεχὲς ἔχειν δοκῶσα, ἀλλὰ τινὰ μὲν λαίπει ὡς πρὸς τὸ συνεχὲς
τῆς λέξεως, τὰ δὲ ἐξ ἄλλων πραγματειῶν ὁλόκληρα μετενήκατο,
καὶ πολλάκις τὰ αὐτὰ λέγει. ἀπολογεῖται δὲ ὑπὲρ τούτου, καὶ καλῶς
ἀπολογεῖται, ὅτι γράψας τὴν παρῶσαν πραγματείαν ἐπεμψεν αὐτήν
Εὐδήμῳ τῷ ἐταίρῳ αὐτοῦ τῷ Ῥοδίῳ· εἴτα ἐκείνος ἐνόμισε μὴ
εἶναι καλὸν ὡς ἔτυχεν ἐκδοθῆναι εἰς πολλὰς τηλεκαύτην πραγμα-
τείας. ἐν τῷ ὅν μέσω χρόνῳ ἐτελεύτησε, καὶ διεφθάρησιν τινὰ
τῶν βιβλίων· μὴ τολμῶντες δὲ προῶναι οἰκοδομεῖν οἱ μεταγενέστεροι
διὰ τὸ πολὺ πρὸν λαίπει τῆς τῷ ἀνδρὶ ἐνοίας, μετήγαγον ἐκ
τῶν ἄλλων αὐτοῦ πραγματειῶν τὰ λείποντα, ἀρμόσαντες ὡς τῇ

23. 24. expectaveris: οἷον ἵππος μὲν et κύων δὲ: tres autem, quos inspexi, codices ἵππων et κυνῶν

3. ἰταλῇ — 4. τῇ πραγματείᾳ om. AM. || 26. πρώτην δὲ Φιλοσοφίαν omnes tres codd. || 37. codd. μεταπράξειν || 38. λόγους M.

δυνατόν. ὃ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐν τούτοις σωζομένην εὖροι ἂν τις τὴν τῶν λεγομένων ἀκολουθίαν. εἴτα λοιπὸν δεῖ εἰπεῖν καὶ περὶ τῶ μεγάλου ἀλφα καὶ περὶ τῶ μικροῦ ἀλφα. εἰδέναι τοίνυν χρὴ ὅτι δεκά- τέσσαρα βιβλία ἔγραψεν ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τῇ παρούσῃ πραγμα- τηίᾳ· μέχρι γὰρ τῶ ν σταχέων ἔγραψε καὶ αὐτῷ. τινὲς δὲ εἰρήκα- σιν ὅτι δεκατρία· τὸ γὰρ μείζον ἀλφα, περὶ ὃ νῦν πρώτως διαλέ- γετο, ὃ φασιν εἶναι αὐτῷ, ἀλλὰ Πασικλέους τῷ υἱῷ Βοήθου τῷ ἀδελφῷ Εὐδήμῳ τῷ ἑταίρῳ αὐτοῦ. ἐκ ἑξὶ δὲ ἀληθές· σωζέτω γὰρ ἢ τῷ Ἀριστοτέλει δεινότης καὶ ἐκ τῆς λέξεως καὶ ἐκ τῆς θεωρίας, καὶ πολλὸν πλέον ὅτι μέμνηται αὐτῷ ἐν τῷ ἐλάττω ἀλφα. ἐν γὰρ 10 τῷ μεζῶνι ἀλφα διαλέγετο περὶ τῆς ἐννοίας τῆς φιλοσοφίας, καὶ δείκνυσιν ὅτι ἐκ εἰς τὰ ὑλικά αἴτια κυρίως ἀρχαί, ὥσπερ καὶ Πλά- τωνα φησὶν· διὸ καὶ ἀποδέχεται τὴν Ἀναξαγόραν· τῶν γὰρ ἄλλων, φησὶ, καθευδόντων ὥσπερ ἀπὸ κάρου ἀναστὰς Ἀναξαγόρας μόνος ἐπέστηκε νῦν βασιλευμένῳ τῷ παντός. ὅτε δὲ τὰς ιδέας φησὶν εἶναι 15 τὰς πρώτας ἀρχάς, καθὼς τινες ἐκλαμβάνουσιν, ἀλλὰ τὸς λόγους. ἐν δὲ τῷ ἐλάττω ἀλφα διαλέγετο περὶ τῶν φανοτάτων, τῷ τῶν πρώτων αἰτίων, αἵτινα φανότατα ὑπάρχει τῇ αὐτῶν φύσει, ἀλλ' ἡμεῖς διὰ τὴν πολλὴν ἀδωσίαν ὃ δυνάμεθα προσβάλλειν αὐτοῖς, ὥσπερ καὶ τὴν ἕλαν φανότατον ὑπάρχοντα ὃ φέρουσιν αἰ 20 νυκτερίδες διὰ τὸ ἀδωγὲς τῆς φύσεως.

Ἐπειδὴ τοίνυν περὶ τῆς ἐννοίας τῆς φιλοσοφίας εἰρήκαμεν, ἄξιον μαθεῖν πόθεν ἦλθεν εἰς ἔννοιαν τῆς φιλοσοφίας ὁ Ἀριστοτέ- λης. ἵνα ὅν τῷτο γινώμεν, δεῖ ἡμᾶς εἰπεῖν ὅπως, ὅτι ἔχουσι τὰ ζῶα τὰς γνωστικὰς δυνάμεις (αἱ γὰρ αἰσθητικὴ δυνάμεις γνωστὴν 25 ἂν ἢ ἄλογον πρᾶγμα.

ὑπάρχουσι· καὶ τούτων τῶν ἐχόντων μνήμη καὶ αἰσθησι τὰ μὴ ὑπάρ- χουσι μαθηματικά τὰ δὲ φρόνημα. καὶ μαθηματικά μὴ λέγει τὰ αἰσθανόμενα τῶν ψόφων καὶ γνωσκόντα ποῦα μὴ φυσικὰ ἀπελευγῶν ὑπάρχουσι ποῦα δ' ὃ· τοιαῦτα δὲ ὑπάρχει κύνων, ἱππῶν, αἴετα 5 τῶν Ἀλεξανδρέων, ὡς φησὶν ὁ φιλόσοφος, καὶ τὰ ἄλλα τὰ τοιαῦτα· ψιττακὸς δὲ αἰσθάνεται καὶ μαθησάται. φρόνημα δὲ ὑπάρ- χει οἷον τὰ περὶ τὰς πράξεις τὰς βιωτικὰς ἐνπερίεργον, χεῖρον μάλιστα μύρμηκα. πάλιν τὰ ἔχοντα μνήμη ζῶα πάντως καὶ αἰσθησι ἔχουσιν, ὃ πάντα δὲ τὰ ἔχοντα αἰσθησι πάντως καὶ μνή- 10 μιν ἔχουσι. καὶ ὅτι ἡ αἰσθησις δεῖται τῶν ἐξωθεν πρὸς τὸ ἐνεργεῖν, ἡ δὲ μνήμη ὃ δεῖται τῶν ἐκτὸς πρὸς τὸ ἐνεργεῖν. καὶ ὅτι ἡ πέρα μερικωτέρα ἐστὶ τῆς μνήμης· ἀπὸ γὰρ τῆς πέρας λαμβάνουσι καὶ ὕψιστον μνημονεύομεν. καὶ ὅτι ἡ ἐμπειρία καθολικωτέρα ὑπάρχει τῆς μνήμης. διὸ φησὶν ὁ Πλάτων "ἐμπειρία μὴ γὰρ πᾶσι τὴν αἰῶνα ἡμῶν πορεύεσθαι καὶ τέχνην, ἀπειρία δὲ καὶ τύχη". πάλ- 15 λαι γὰρ πείραι ὑπάρχει ἡ ἐμπειρία καὶ μνήμη, δύναται δὲ ὃ παρα- θεῖς πολλὰς ἀναδραμεῖν ἐπὶ τὸ καθόλου. καὶ ἡ μὴ μνήμη θεωρεῖται καὶ ἐπὶ τῶν ὕστων καὶ ἐπὶ τῶν πράξεων· λέγομεν γὰρ ὅτι ἔχου μνή- μιν τὸ πατὴρ καὶ τὸ μητρὸς καὶ τὸ φίλου, καὶ ὅτι μέμνηται πρῶτος τοῦ 20 ὃ μέντοι γε πείρα ἐπὶ μόνῃ τῆς πράξεως λέγει· ὅτε γὰρ ἐπὶ τῶν ὕστων· ὃδεῖς γὰρ λέγει ὅτι πείραν ἔχου τὸ πατὴρ, πείραν δὲ ἔχου τὸ πρᾶγμα· ὃ γὰρ τῆς ὕσεως ἀλλὰ τῆς πράξεως τῆς γνησῆς ἐκ τῆς ὕσεως. ἡ δὲ τέχνη κρείττων ἐστὶ τῆς ἐμπειρίας· ἔχει γὰρ καὶ τὸ διότι. διὸ φησὶν ὁ θεοπρόσιτος Πλάτων "τέχνη γὰρ ὃ καλὸν ὃ 25 καὶ ἄλογον πρᾶγμα."

ΑΝΩΝΥΜΟΥ ΕΞΗΓΗΣΙΣ ΕΙΣ ΤΑ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΜΕΤΑ ΤΑ ΦΥΣΙΚΑ.

Μετὰ τὰ Φυσικὰ ἐπιγέγραπτο ἡ πραγματεία ὃ καὶ τὴν ἔξω τῷ πρᾶγματος ἀλλὰ καὶ τὴν τάξιν τῆς ἀναγνώσεως· διαλαμβά- νει γὰρ περὶ ἀρχῶν φυσικῶν. ἐπεὶ δὲ, ὡς αὐτὸς φησὶν, οἱ Πυθα- γόρειοι ἐντραφέντες τοῖς μαθήμασι τὰς τέτων ἀρχὰς πάντων ψήθησαν εἶναι, διὰ τῷτο περὶ πάντων τῶν ἀρχῶν διαλέγετο, καὶ 30 περὶ τῷ ὄντος ἢ ὄν. ἐκλήθη γὰρ καὶ πρώτη φιλοσοφία καὶ θεολογική· ὅ γὰρ τῶν αἰτίων καὶ ἀρχῶν καὶ κυριώτατον τὸ ποιητικόν, ὃ ἐστὶ τὸ θεῖον. ἐν πρώτοις ὅν συνηστὶ ὅτι ἡ γνῶσις τιμιωτέρα τῆς πράξεως, ἢ δὲ φιλοσοφία αὕτη γνῶσις ἐστὶ καὶ ὃ πράξις. ὅτι δὲ τῷτο ἐστὶ,

καὶ αὐτὸς διὰ τῆς τῶν αἰσθήσεων ἀγαπήσεως κατασκευάζει καὶ ἀ- λοθεῖ δὴλόν ἐστιν· ἡ γὰρ γνῶσις καθ' αὐτὴν αἰρετόν, ἡ δὲ πράξις δὲ ἄλλο καὶ ὃ καθ' αὐτὴν. καὶ δὴλον μᾶλλον ἐκ τῶν πράξεων τῶν κατ' ἀρετὴν τῶν δεκτικῶν καθ' αὐτὰς εἶναι· καὶ αὕτη γὰρ διὰ τὴν ἐνέργειαν 35 τῶν παθῶν εἰσὶν. καὶ δὴλον ὅτι ἐκ εἰσὶν αὕτη ἐν τῷ ὄντι, διότι λείπεται τὰ πάθη. πολλὰς δὲ διαφορὰς δὴλῶν ἡ ὅρασις, ὅτι ἐκ τῆς ὁράσεως μαθησάνομεν πολλὰς καὶ τὸ γλυκύ τὸ μέλι καὶ τὸ εὐοσμον τὸ ῥόδον καὶ τὸ βάρος τῆς μῶσας καὶ συμβεβηκός. Διοσκ. cod. Urbini. 49.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΑΦΡΟΔΙΣΙΕΩΣ ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΕΙΣ ΤΑ ΜΕΤΑ ΤΑ ΦΥΣΙΚΑ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ. ΤΩΝ ΕΙΣ ΔΥΟ ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ.

"Ὅτι δὲ ἐστὶ τιμιώτερον γνῶσις πράξεως, δὴλον ὃ μόνον ἐκ τῷ 35 νονταί· ἐν οἷς γὰρ τῶν ζώων ἐκ ἑξὶ πάθη, ὥσπερ ἐν τῷς θεῶς, ὃδὲ τῶν καὶ τὰς ἀρετὰς πράξεων ὅτι δέον· διὰ τὰ πάθη ὅν καὶ διὰ τὴν ἐπὶ ταῦτα ἀναφορὰν καὶ τὴν τούτων παιδαγωγίαν τὴν κα- τασκευὴν καὶ ἡμῶν αἰρετά, ἐπεὶ ἐστὶν ἀμπαθεῖς φύσει. πᾶσι δὲ

13. διὰ ἀποδ. καὶ τὸν Α. cf. Plat. Phaed. p. 96 sqq. § 14. v. Metaphys. A 3.

13. v. Plat. Gorg. p. 448 C. § 23. v. Plat. Gorg. p. 465 A.

ἡμῶν καὶ ἐπιστήμῃ ἢ ἐπ' ἄλλα τι τὴν ἀναφορὰν ἔχουσα φαίνεται· ἢ γὰρ γινώσκῃ τῶν φύσει συνεστώτων, ὡς περ ἔν τῃ ἄλλαι πλείους, δ' αὐτὰ ἐξ αἰρετῆς. ἀλλ' ὁ μόνον, ὡς ἔφην, ἐκ τούτου δεικνύοιτο ὅτι τὸ αὐτὸ ἀλλὰ κακῶς. ἀν γὰρ δύο τινῶν καταγενομένων περὶ ταύτῃ, τῷ μὲν εἰδότες αὐτὸ μόνον, τῷ δὲ ποιῶντός τε καὶ πράττοντος, 5 ὁ μὲν εἰδὼς ὅπως δεῖ πράσσειν τὸ πράσσοντος αὐτὸ καὶ ποιῶντος τιμωτέρως. εἰ δὲ ἀπλῶς γινώσκῃ πράξεως τιμωτέρων (τιμωτέρως δ' ἀρχιτέκτονες τῶν τεχνιτῶν, οἱ εἰδότες τῶν πρασσόντων τε καὶ ποιόντων), καὶ τὸ εἰδέναι ἄρα τὸ πράσσειν ἀπλῶς ἄμεινόν τε καὶ τιμωτέρων. εἰ δὲ καὶ ἐν τοῖς πρακτοῖς αὐτοῖς ἡ γινώσκῃ τῆς πράξεως 10 πλεονέχεια, ὅθεν ὡς τιμωτάτων τὸ μάλιχα εἰδέναι· ὅπερ ἡ τῶν ἀρχῶν γινώσκῃ παρέχεται μάλιχα, ἢ δὴ σοφία καλεῖται· τιμωτάτη ἔρα αὕτη.

(*) "πάντες ἄνθρωποι τὸ εἰδέναι ὀρέγονται." ἐπειδὴ ἡ γινώσκῃ πλείους ἐστὶ τῆς ψυχῆς, καθόλου μὲν τῆς ἀπλῶς γνωσκουσῆς, 15 μέλλων δὲ τῆς λογικῆς, καὶ ταύτης ἐστὶ μάλλον ἢς θεωρία τὸ τέλος, οὗτος δὲ τελειώτης ἐκείνου τὸ ἐκείνου ἀγαθόν ἐστιν, ἐν δὲ τῷ ἀγαθῷ ἡμεῖς ἔχει τὸ εἰδέναι τε καὶ συζῆσαι, διὰ τούτου καθόλου ἐπήγαγεν ἵνα πάντες ἄνθρωποι τὸ εἰδέναι ὀρέγονται φύσει, τατέρας αὐτοφύως ἔχοντες τῆς γνώσεως ὡς ταύτης τελειώτης ὕψους αὐτῶν. σημειῶν 20 δὲ τότε παρέθετο ἀναργέστατον τὴν πρὸς τὰς αἰσθήσεις φύλιν· ἡμεῖς γὰρ ταῖς αἰσθήσεσιν, ἐπειδὴ δι' αὐτῶν τὴν τῶν αἰσθητῶν πραγμάτων λαμβάνομεν γινώσκῃ. ἀλλὰ καὶ χωρὶς τούτου αὐτὰς δι' ἑαυτὰς ἀγαπῶμεν τὰς αἰσθήσεις, καὶ μάλιχα πλέον τῶν ἄλλων τὴν ὁρατικὴν αἰσθησιν· καὶ γὰρ χωρὶς τῆς πράττειν καὶ ἐνεργεῖν τὸ ὁρᾶν 25 αἰσθησὶν ἐπὶ πάντων ὡς εἰπεῖν τῶν ἄλλων. αὕτη ἔν τῃ ὁρατικῇ μάλιχα τῶν ἄλλων αἰσθήσεων ποιεῖ ἡμᾶς γνωρίζειν ὁ μόνον ἀλλήλους ἀλλὰ καὶ τὰ θεῖα καὶ ὑράνια σώματα. καὶ γὰρ ὡς φησι Πλάτων, διὰ ταύτης τῆς αἰσθήσεως τὴν φιλοσοφίαν ἐπορισμέμεθα γίνεσθαι· ἐτερίζοντες γὰρ εἰς τὴν ὑπερῶν καὶ θεωροῦντες τὴν τάξιν καὶ τὸ 30 ἔργον καλλῶς, ἐρχόμεθα εἰς ἵπποισιν τὸ δημιουργήσαντος. ἀλλὰ καὶ οὐδὲν ἄλλῃ αἰσθήσεως ὅταν συμπάσχουμεν τοῖς πράγμασι ὑπερὶ διὰ ταύτης· διὸ καὶ φησιν ὅτι πολλὰς ἀπορίας διαφορὰς αὐτῇ τῶν αἰσθητῶν. πολλὰ γὰρ αἱ τῶν χρωμάτων διαφοραὶ μεταξὺ τῶν ἄκρων λευκῆ καὶ μέλανος τυγχάνουσιν, οἷον φαῖν, ξαν- 35 τόν, πυρρὸν, ἐρυθρόν, ὡχρόν· μεταξὺ δὲ θερμῆ καὶ ψυχρῆ καὶ ξηρῆ καὶ ὑγρῆ, ἐρυθρόν, ὡχρόν· μεταξὺ δὲ θερμῆ καὶ ψυχρῆ καὶ ξηρῆ καὶ ὑγρῆ.

9. εἰδέναι ἄρα τὸ πράσσειν ἀπλῶς ἄμεινόν τε ὅπερ *M* in mg. ἢ τιμωτέρως *CM*. ἢ 10. ἐν τοῖς πρακτοῖς *CM*. ἢ 12. ἢ ἢ *A*. ἢ 14. similia ap. Asclepium. ἢ 28. ἐπειδὴ, ὡς φησιν ἐν τῇ Φαίδρῳ, διὰ ταύτης τῆς αἰσθήσεως τὸ τῆς φιλοσοφίας ἐπορισμέμεθα γίνεσθαι. ἀτ. γὰρ ἐ. τ. ὑρ. κ. θ. τ. τ. κ. τ. α. ἄλλως αὕτη ἔν τῃ ὁρατικῇ μάλιχα τῶν αἰσθήσεων ποιεῖ ἡμᾶς γνωρίζειν, ὡς λέγει ἀλλήλους, ἀλλὰ τὰ θεῖα· ὅτε γὰρ δι' ἄλλης αἰσθήσεως ὅταν συμπάσχουμεν πρὸς τὰ πράγματα ὡς διὰ ταύτης. καὶ πολλὰς, φησὶ, ἀπορίας διαφορὰς, τὰ μεταξὺ τῶν ὁρατῶν αὐτῆς· μεταξὺ γὰρ τῆς λευκῆ καὶ τῆς μέλανος πολλὰ ὑπερῶν πράγματα, οἷον, αἱ τυχῆς, φαῖν, ξαντόν, πυρρὸν, ἐρυθρόν. μεταξὺ δὲ θερμῆ καὶ ψυχρῆ καὶ ξηρῆ καὶ ὑγρῆ. Asclepius: cf. Plat. Timaeus p. 47. 89.

8. post verba in secunda nota allata Asclepius pergit: εἰπον ὅτι κατὰ. ἢ 9. μόνον, ἐπειδὴ καὶ Asclep. ἢ 10. συμβάλλει φησὶν ἐν τῇ ἢ μὴ ἢ αἰσθήσει πρὸς γινώσκῃ αὐτῇ συμβάλλεται, ἀλλὰ καὶ ὁ λόγος ὅτι Asclep. ἢ 13. ἄλλων ἀπλῶν *A*. ἢ 15. βεβαιῶν Asclep. ἢ 16. πρᾶξιν *L*. ἢ 17. ταῖς ψυχαῖς Ascl. ἢ 17. ἢ καὶ — 20. ἐκείνων ἐξ ὧν Ascl. ἢ 18. ταῖς τῶν ζώων *L*. ἢ 20. ταῖς δὲ πάντα συνεστῆσι αὐτῇ εἰς τὴν περὶ τῆς σοφίας λόγῳ *L*. ἢ 21. ὁ σοφὸς ὁ ἀποδεικνύων τὰς ἀρχὰς πασῶν τῶν ἐπιστημῶν, καὶ ὁ διαλεγόμενος περὶ τῶν θεῶν καὶ τῆς θεωρητικῆς τῆς. τούτου ἐστὶ φησὶν ὅτι πάντες αἱ (ἢ αἰσθητικαὶ γίνονται ἐκ φύσεως. ἐκ δὲ τῆς αἰσθήσεως Asclep. ἢ 23. μαθηματικώτερα *A*. ἢ 24. κενώτερα *M*. ἢ 33. καὶ ὡς περὶ *M*. παρὰ *M*. ἢ 34. Alex. legit ταῦτα φρονιμώτερα καὶ μαθητικώτερα: cf. 2 9. Asclepius et commentator Laur. τὰ μὲν φρόνημα. τὰ δὲ μαθητικώτερα. ἢ 36. ἐν] fort. addendum ὁ μόνον.

καὶ ὑγρῆ ὕδαν ἐστὶ πλεονέχεια τῶν διαφορῶν. ἐκ τούτου δεικνύει ὅτι τιμωτέρως ἐστὶ γινώσκῃ πράξεως. ἐστὶ δὲ ἀναργέστατον ἐκ τῆς πάσης μὲν πρᾶξιν ἐπ' ἄλλο τι τέλος τὴν ἀναφορὰν ἔχον· καὶ γὰρ αἱ καὶ τὰς ἀρετὰς πράξεις, αἱ μάλιχα δοκῶσαι τῶν πράξεων δι' ἑαυτὰς εἶναι αἰρεταί, ἐπ' ἄλλο τι τὴν ἀναφορὰν ἔχουσαι φαίνονται· ἐν οἷς γὰρ τῶν ζώων ἢ ἐστὶ πάθος, ὡς περ ἐν τοῖς θεοῖς, ὕδαν τῶν καὶ τὰς ἀρετὰς πράξεων ὅτοι δέον. cod. Laur.

"φύσει... ζῶα" (*). εἰπὼν ὅτι ὁ ἄνθρωπος καὶ τὰς αἰσθη- 980 α-
σεις τὸ εἰδέναι χάριν ἀγαπᾷ, ὅτι τῆς χρῆμας μόνον, διότι καὶ ἡ αἰσθη- 27.
σις εἰς γινώσκῃ αὐτῇ συμβάλλεται τι, ὅτι ὁ μόνον δι' αἰσθήσεως
τὴν γινώσκῃ αὐτῇ, ἀλλ' ἔχει τι πρὸς γινώσκῃ πλέον παρὰ τὰ
ἄλλα ζῶα, τὴν λόγον, ὅτι γινώσκῃ ἴδιον, καὶ ὅτι τελειώτερον διὰ
τούτου τῶν ἄλλων ζώων ὁ ἄνθρωπος, καὶ ὅτι ἡ σοφία γινώσκῃ εἶναι
πᾶσι δοκεῖ ὕψος τιμωτάτης, διὰ τούτων ἡμᾶς διδάσκει, ἅμα καὶ
βεβαιῶν τὸ προειρημένον ὅτι σὺλόγως εἶρη, τὴν τῶν ἀνθρώπων τὰς
αἰσθήσεις καὶ τὸ εἰδέναι χάριν ἀγαπᾷ. ἐκτίθει δὲ καὶ τὴν τάξιν
τῶν ἐπὶ ταῖς αἰσθήσεσιν γινόμενων δυνάμεων τῆς ψυχῆς, ἢ καὶ τὰ
τελειώτερα ζῶα τῶν ἀτελειώτερον διακρίνεται τε καὶ χωρίζεται, καὶ ὅτι
πλέον τι παρὰ τὰ ἄλλα ζῶα ὁ ἄνθρωπος τὴν λόγον ἔχων καὶ τούτου
τελειώτερος ἐκείνων ἐστὶν (*). τῆς δ' αὐτῇ ταῦτα πάντα εἰς τὴν
περὶ σοφίας λόγον καὶ τὸ δεῖξαι τίς ἐστιν ὁ σοφός. λέγει δὲ τῶν μὲν
μόνη αἰσθησιν ἐχόντων τελειώτερα εἶναι τὰ πρὸς τῇ αἰσθησὶ καὶ
μνημονεύειν ὡς αἰσθησὶ δυνάμενα, ὅτι καὶ φρονιμώτερος καὶ μαθη-
τικώτερος εἶναι εἶπε τῶν μὴ δυνάμενων μνημονεύειν, κενώτερον
χρησάμενος τῇ φρονιμώτερος. κυρίως μὲν ἢ ἢ φρόνησις περὶ τὰ
βουλευτὰ καὶ ἐν τῇ βουλευσὶ, καὶ λέγει ἔστι βουλευτική. λέγει
δὲ καθ' ἕτερον φρόνησις καὶ αὐτὴ ἡ λογικὴ δύναμις. παρὰ δὲ τὰ
σημασμένα ταῦτα λέγει φρόνησις καὶ ἡ καὶ τὰς φαντασίας ἀκρί-
βεια καὶ διάρθρωσις, καὶ ἡ περὶ τὰ πρακτὰ φυσικὴ εὐστροφία, ἥτις
ἐν τοῖς μνημονεύειν δυνάμεναι γίγνεται. ἐστὶ δὲ μνήμη ἔστι φαν-
τασματος ὡς εἰκάνος ὅτι φαντασία· ὅτι ἡ ἰκανὸς πρὸς μνή-
μην ὁ τύπος ὁ καὶ τὴν φαντασίαν, ἀλλὰ δεῖ τὴν περὶ αὐτὴν ἐνέρ-
γειαν καὶ περὶ εἰκόνα γίνεσθαι, τατέρας ὡς ἀπ' ἄλλων γεγονότος, ὡς
ἐν τοῖς περὶ Μνήμης (c. 1 p. 450 b 25) δέδεικε (*). πῶς δὲ
εἶπε φρονιμώτερος, ἐξηγήσατο προοίς τὸ μαθητικώτερος· καὶ
γὰρ τούτου μαθητικώτερος εἶπεν, ὅτι διὰ τὸ δύνασθαι μνημονεύειν

ἴδει τὰ αὐτῶν καὶ φωνὰς τῶν μαθητῶν καὶ μιμνήσκῃ· ὡς πολλὰ τῶν ὁρῶν· ἀλλὰ καὶ πράσσει τὰς, ὡς κύνας, ἐλέφαντας, ἄλλα τινά. δύνανται τὰ μαθητικώτερα εἰρηάζει καὶ ἐπὶ τῷ γνωστικώτερον· τὰ δὲ μεμνημένα τῶν ζώων γνωρίζει ὡς καὶ ἰδὼν τε καὶ μύμνηται· ὅτι οὐκ εἶναι τε καὶ ἀλλότριον διαγνωστικόν· ἅμα δὲ τούτων διακινῶν ὅτι ἀνάγκη τῶν ἐπὶ τῇ αἰσθήσει δυνάμεων εἰς γνώσεως περιουσίαν τοῖς ἔχουσιν αὐτὰ ζώοις συντελεῖ, τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τῆς αἰσθήσεως λαμβάνοντα· μαθήσεις μὲν γὰρ τις καὶ ἡ διὰ τῆς αἰσθήσεως ἀντιληψίς, μαθητικώτερα δὲ τὰ καὶ μὴ παρόντων ἐπὶ τῶν αἰσθητῶν φυλάσσειν δυνάμενα τὴν κίνησιν τὴν ἀπ' αὐτῶν. 10 οὐκ εἶναι δὲ ἀντιγράφειν ἢ τε φαντασίαν καὶ ἡ αἰσθητική· ἐν οἷς γὰρ καὶ ἕτερον τούτων, καὶ τὸ ἕτερον, ὡς ἐν τῷ τρίτῳ περὶ Ψυχῆς (c. 2) εἶπεν.

(*) "φύσει — τὰ ζῷα." ἐντεῦθεν ἀπὸ τῶν αἰσθητῶν ἀνέρχεται μέχρι τῆς θεωρητικῆς καὶ διὰ τὴν τούτων τὴν ὁρὴν γιγνόμεν, ὥστε θεῶν λέγει εἶναι τὴν θεωρητικὴν καὶ, εἴγε ἀπλῶς ἐπιβολαῖς δι' αὐτὰ τὰ θεῶν λαμβάνομεν. ὁ δὲ θεωρητικὸς τῷ πρακτικῷ, ὡς φησιν ἐν τῇ περὶ Ψυχῆς πραγματείᾳ (3 9. 10), τῷ τέλει καὶ μόνῳ διαφέρει· τὸ μὲν γὰρ θεωρητικὸν τέλος ἡ γνῶσις τῶν ὄντων καὶ ἡ τῷ θεῷ καταληψίς, τὸ δὲ πρακτικὸν δὲ ἀγαθόν. 20 Asclepius.

(*) φησὶν ὅτι ἡ αἰσθητικὴ κοινὴ ἐστὶ πάντων τῶν ζώων, καὶ ἐν τούτῳ τὰ ζῷα τὸ εἶναι ἔχει. πάντα ὅν αἰσθάνεται τὰ ζῷα, καὶ ἀντιγράφει· εἴ τι ὅν αἰσθάνεται, τούτῳ ζῷον, καὶ εἴ τι ζῷον, τούτῳ αἰσθάνεται ἥτοι αἰσθῆσιν ἔχει. τῶν ὅν αἰσθῆσιν ἔχόντων τὰ μὲν αὖ 25 φαντάζει, ἡ ἀμυδρῶς καὶ ὁ διηρθρωμένως, ὅσον σκυλῆες· τὰ δὲ φαντάζει διηρθρωμένως τε καὶ ὠρισμένως, ὥστε κρίνειν χῆμα καὶ τόπον, ὅσον μέλιττα, μύρμηκες, τὰ δὲ πρὸς τούτοις καὶ κίνησιν καὶ σφοδρότητα ψόφου καὶ ἀνεσθ. καὶ ταύτας μὲν τὰς διαφορὰς τῆς αἰσθήσεως καὶ ἡ τῶν ἀλόγων ζώων ἔχει φύσις, ἀνθρώπος δὲ πρὸς 30 τούτοις καὶ χρόνον μνήμης. ὅσα μὲν ὅν τῶν ζώων φαντάζει διηρθρωμένως, μὴ μέντοι καὶ κίνησιν καὶ σφοδρότητα καὶ ἀνεσθὶν ψόφου, περιποιητικὰ τῷ ἑαυτοῦ βίῳ καὶ εὐεξοφία ὄντα, ταῦτα φρόνιμα ἐστὶν, ὅσον μύρμηκες καὶ μέλιττα· ὅσα δὲ καὶ ταύτην τὴν αἰσθῆσιν ἔχει ὥστε φαντάζει καὶ κίνησιν καὶ σφοδρότητα καὶ ἀνεσθὶν ψόφου, ταῦτα 35 δὲ καὶ μαθητικώτερα τῶν ζώων ἐστὶν· ὡς εἶναι τὰ μὲν μαθηματικὰ καὶ φρόνιμα, ὁ μὴν τὰ φρόνιμα καὶ μαθηματικά. ἀνθρώπος δὲ πρὸς τούτοις καὶ κρείττον τι, τὴν τέχνην, ἔχει· ἡ γὰρ τέχνη τῶν καθόλου, ἀνθρώπος δὲ μόνον τῶν ζώων, ὁ δὲν δὲ ἄλλο, τὸ καθόλου αἰσθάνει· καὶ ταύτην ὅν τὴν αἰσθῆσιν εἶπε τὴν δυνάμεν ψόφου καὶ 40 τῆς διαφορᾶς φαντασίαν· αἰσθῆσιν γὰρ τὴν φαντασίαν εἶπε. λέγει ὅν καὶ ἡ καὶ τὴν φαντασίαν ἀκριβεία καὶ διάρθρωσις καὶ ἡ περὶ

τὰ πρακτικὰ φυσικὰ εὐεξοφία, ἥτις ἐν τοῖς μεμνημένοις δυναμικοῖς γίνεσθαι, φρόνησις· κοινότερον ταύτην φρόνησιν καλεῖται· κυρίως γὰρ φρόνησις ἐστὶν ἡ περὶ τὰ βουλευτὰ ἐξῆς βουλευτική. λέγει δὲ καθ' ἕτερον τρόπον φρόνησις καὶ αὐτὴ ἡ λογικὴ δύναμις τῆς ψυχῆς. cod. Laur.

(*) "ἐκ δὲ τῆς αἰσθήσεως τοῖς μὲν αὐτῶν ὁ γίνεσθαι μνήμη τοῖς δὲ γίνεσθαι." ἐκ ἔχουσι μνήμην σκυλῆες, ἐμπόδες· τὰ δὲ ἄλλα ἔχουσιν, ὅσον κύων ψιττακὸς μύρμηκες χελιδὼν καὶ ὅσα ἄλλα ταιαῦτα. καὶ διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν τὰ μὲν φρόνιμα ὑπάρχουσιν τὰ δὲ μαθηματικώτερα τῶν ζώων τῶν μὴ δυναμένων ἔχειν μνήμην· τῶν γὰρ ἔχόντων μνήμην τὰ μὲν φρόνιμα ὑπάρχει, τὰ δὲ μαθηματικώτερα. φρόνιμα τοῖς ὑπάρχει ἄνευ τῆς μεμνήσεως, ὅσα μὴ δύνανται διακρίνειν τὴν ψόφον, περὶ δὲ τὴν βίαν εἰσὶν εὐεξοφία, ὅσον μέλιττα καὶ χελιδὼν καὶ μύρμηκες· πρωτόν γὰρ τῷ ἑαυτοῦ βίῳ. μαθαίνει δ' ὅσα πρὸς τὴν μνήμην καὶ ταύτην ἔχει τὴν αἰσθῆσιν, ὅσον κύων ψιττακὸς ἵππος ὄνος καὶ ὅσα ἄλλα ταιαῦτα. Ascl.

"τὰ μὲν... μνήμης." πρότερον εἶπεν "φύσει μὲν ὅν αἰσθῆσιν ἔχοντα γίνεσθαι τὰ ζῷα," ἐμπειρίας δὲ μετέχουσιν παρὰ τὴν φύσιν· πον τὰ ἄλλα ζῷα μικρὸν εἶπεν, ἥτοι ὅτι μηδὲν λέγων, ὡς καὶ ἐκεῖνοι τισὶν ἐπ' ὀλίγον ἐγγιγνομένης ἐμπειρίας, ἀνάλογον ὡς εἶπε καὶ περὶ φρονήσεως (*). ὅτι δὲ ὁ ἀνθρώπος πρὸς τὴν μνήμην καὶ ἐμπειρίας μετέχει, δείκνυσθαι διὰ τὸ εἶπεν αὐτὴν τέχνην ἔχει καὶ λογισμὸν· τὴν δὲ τέχνην ἔδειξεν ἐξ ἐμπειρίας τὴν σύστασιν λαμβάνοντα, τὴν δὲ περὶ τὰ πρακτικὰ λόγον, περὶ δὲ καὶ ἡ φρόνησις, ἰδίως λογισμὸν ἔχειν. ὅτι δὲ τῶν ἀνθρώπων ἰδίως ἡ ἐμπειρία ἐδήλωσεν εἰπὼν "γίνεσθαι" δὲ ἐκ τῆς μνήμης ἐμπειρία τοῖς ἀνθρώποις" (v. 28) (*). πῶς δὲ γίνεσθαι ἡ ἐμπειρία ἐκ τῆς μνήμης σαφῶς λέγει. λογικὴ γὰρ τις γνῶσις ἥδη ἡ ἐμπειρία, ταύτη τῆς τέχνης ἐλαττωμένη, ὅτι ἡ μὲν ἐμπειρία γνῶσις τίς ἐστι καθόλου τῷ πολλῶν μνημονεύσας, ὅπερ ἦν καὶ καθ' ἑκάστην, ἡ δὲ τέχνη ὁ μόνον τούτων γνῶσις ἐστὶν, ἀλλὰ καὶ παντὸς τῷ τούτῳ ὁμοῦ ὡς ἀπὸς· καὶ ἔχει ὡς ἐμπειρία πρὸς μνήμην ὅσον ἀπὸς πρὸς ἀπὸ ἀριθμὸν ἢ πράγματος ἢ λόγου, ὥτως τέχνη καὶ ἐπιστήμη πρὸς ἕνα πείριαν. ἡ μὲν γὰρ ἐμπειρία τῶν πολλῶν τε καὶ καθ' ἑκάστην αἰσθητῶν, ὡς ἐστὶν ἡ μνήμη, εἰς μίαν περιληψίαν καὶ γνῶσιν ἐκ συζολῆς, ἡ δὲ τέχνη τῶν πολλῶν ἐμπειριῶν συγκεφαλαιώσις ἐκ ἐξ ἐμπειρίας μὲν γὰρ τὸ εἰδέναι ὅτι τοῖς τῆδε τὴν νόσον νοσοῦσι τῷ

(*) p. 980 b 26. "ἐμπειρίας δὲ μετέχει" ἐκ ἐπὶ τῆς ἐμπειρίας τῆς τέχνης· καὶ τούτῳ γὰρ τῶν λογικῶν ἐστὶν. ὁμοῦ ἐπὶ τῆς φαντασίας (ἡ τὰ ἄλλα, ἐμπειρίας δὲ ἡ φαντασία, διὰ τὴν καὶ τοῖς ἀλόγοις κοινὴ ἐστὶν ἐμπειρία. Anon. Urb.

4. hae lacunae iam in Sepulveda codice Gr. erant; vertit enim cognoscimus et sumus ab alieno dignoscere valent. et per haec simul ostendit. || ἰδὼν τε add M, δυνάμις γὰρ C. || 5. διαγνωστικὸν C.

28. ὡς. καὶ εἶπε A. || 25. φρόν. καὶ ἰδίως A. || 30. ταῖς τέχναις A. || τίς om M. || καθόλου A, καθόλου CEM. || 31. ἑκάστη A. || ἡ καὶ ἐκ. om Sepulv. || 32. ἐμὴν τούτῳ AL. || 33. καὶ ἔχει ὡς om A. || 34. λόγῳ ἢ καὶ (omissis ὅπως τέχνη) A. || 35. ἡ γὰρ om A. || 36. ὁμοῦ A. || γνῶσις A. || συζολῇ om A.

τὸ φάρμακον χρήσιμον, ἐκ τῆς τέχνης δὲ τὸ τοῖς τοιαύτοις νόσον νο-
σοῦσι τοιοῦτον συμφέρει χρῆσθαι. ἐξ ὧν τὰ ὅμοια τοῖς ἐξ ἐμπειρίας
ληφθεὶς συνταγῇ. τέχνης γὰρ ἡ τὸ ὅμοιον μεταβάσις (*), ὡς καὶ
αὐτὸς σαφῶς εἰδείξει διὰ τῶν παραδειγμάτων. "τῆνδε τὴν νόσον"
ἐπὶ τῷ τῇ τοιαύτῃ νόσῳ. ἢ γὰρ ἐπὶ τῶν βοηθημάτων μόνον
ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν νόσων ἢ καὶ τὸ ὅμοιον τῇ τέχνῃ μεταβάσις. ὅτι
ἐπὶ δὲ τέχνῃ ἀδύνατον ἀναλαβεῖν χωρὶς ἐμπειρίας λέγει, ἀλλ'
ἐπὶ τῇ ἀρχῇ ἢ τῆς τέχνης εὐρεσις δι' ἐμπειρίας, ἐπεὶ ὡς ἐρεῖ,
ἐνδεχεται τινας τεχνίτας μὴ εἶναι μὴ ἐμπείρους δέ. ὅτι δὲ οἱ μὴ
μὲν ἐμπειρίας τι ποιῶντες ἀπὸ τύχης ἀκολουθοῦν τὸ τέλος ἔχουσιν,
ἀλλ' ὅτι ἐκ προνοίας καὶ τέχνης, ὡς ἔλεγε Πάλλος, δῆλον (*).
Alex. Aphrod.

(*) μικρὸν λέγει ἢ ὅτε ὀλίγον, ὡς τὸ "ἢ ὀλίγον οἱ παῖδα
ἐκείνα γενέσθαι Τυδεύς" (Π. 5 800) ἀπὸ τῷ ὅδ' ὀλίγον, ἢ μι-
κρὸν φησὶν ὀλίγον. ἔχουσιν γὰρ τὰ ἄλλα ζῶα ὀλίγον ἐμπειρίας ἔχουσιν.
Asclep.

(') τὸ μικρὸν ἢ ἀπὸ τῷ μὲν εἶπεν, ἢ ἐπ' ὀλίγον τῶν
τῶν ζώων τισὶν ἐπιγυγνομένης ἐμπειρίας, ἀναλογικῶς εἰπὼν με-
τῆσεν ἐμπειρίας καθάπερ καὶ φρονήσεως. cod. Laur.

(*) τέχνης γὰρ ἡ τὸ ὅμοιον μεταβάσις. ἢ γὰρ ἐπὶ τῶν βοηθη-
μάτων μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν νόσων ἢ καὶ τὸ ὅμοιον τῇ τέχνῃ
μεταβάσις. τὸ γὰρ τοιοῦτον φάρμακον τοῖς τοιοῦτον κατ' εἶδος ἐν
ἐφορᾷ εἶσι κάμνουσιν. "τῆνδε τὴν νόσον" (p. 981 a 8) ἐν εἰδὸς
ἔργῳ νοσήματος, ὅσον πυρετὸν· πᾶσι γὰρ τοῖς κάμνουσι καὶ οὖτον
πυρετὸν τὸδε τὸ φάρμακον συνήσκειν, ἢ τοῖς κάμνουσιν ἐπὶ φλέ-
γματι ἢ μελαγχολικῷ τῷδε τὸ βοηθῆμα. id.

(*) αἱ γὰρ πολλοὶ ἐμπειρίᾳ ποιοῦσι τὴν τέχνην, ὡς φησὶ
Πάλλος ὁ παρὰ τῷ Πλάτῳ (Gorg. p. 448 c) "ἐμπειρία γὰρ
ἐκείνη τὴν αἰῶνα ἡμῶν πορεύσθαι καὶ τέχνην, ἀπαρία δὲ καὶ τύχη".
Asclep.

"πρὸς μὲν ὅν — ὅθεν διήρκεται." διὰ τῶν τῶν δεικνύσων
ἐπὶ ἡ γνώσις τιμωτέρων τῆς πράξεως, καὶ ὅτι ἡ κυρίως σοφία
ἐκ γνώσεως ἐστίν· ἀλλ' ὅτι ἐν πράξει (*) ἢ γὰρ τέχνη τῆς ἐμπει-
ρίας τιμωτέρα, καὶ οὖν μὲν πρὸς πρᾶξιν ἐλαττωμένης δὲ εἰς
γνώσιν (*). δῆλον καὶ ἐντεῦθεν ὡς τὸ εἰδέναι τὸ πράττειν τοῖς
ἀνθρώποις τιμωτέρων. εἰ γὰρ τὸς τεχνίτας τῶν ἐμπειρῶν καὶ
τὸ εἰδέναι πλεονεκτῶντας σοφωτέρους λέγομεν, δῆλον ὡς τὴν σο-
φίαν ἐπιστήμην καὶ γνώσιν τινα εἶναι συμβέβηκε. διὰ τί δὲ οἱ
ἐμπειροὶ τῶν χωρὶς ἐμπειρίας τεχνιτῶν πρὸς τὰς πράξεις πλέον
ἔχουσιν, σαφῶς εἶπεν. ἀνθρώπων δὲ ὑγιᾶν καὶ συμβεβηκὸς ὁ
Καλλίας ἰατρός, ὅτι συμβέβηκε Καλλίᾳ ἀνθρώπων εἶναι. εἰπὼν
ὅτι οἱ τεχνῖται καὶ οἱ σοφοὶ τῶν ἐμπειρῶν καὶ τὴν γνώσιν διαφέ-
ρουν, καὶ τὸτο συζητῶν ἐκ τῆς κοινῆς προλήψεως (σοφὸς γὰρ τὸς

εἰδὼτας καλεῖν πᾶσιν ἐν χρῆσιν), τί μάλιστα ἐξ ὧν ἴδιον τὸ εἰδὼτος
προσέθῃσιν· ὅτι γὰρ ἡ γνώσις τῆς αἰτίας, συνηθὺς καὶ δευτέρως ὅτι
μάλιστα τῆς σοφίας ἐστὶν ἴδιον τὸ τὰς αἰτίας γινώσκων, περὶ ἧς ἡ
προκειμένη πραγματεία, καὶ μάλιστα σοφία ἡ τῶν πρώτων γνώσις
αἰτίων. σαφῶς δὲ ἐπὶ τῶν ἀρχιτεκτόνων εἰδείξεν ὅτι τὴν σοφίαν
καὶ ἐπὶ πρᾶξιν ἀλλ' ἐπὶ γνώσιν τὴν ἀναφορὰν ἔχον συμβέβηκε, καὶ
ὅτι τιμωτέρων ἢ γνώσις τῆς πράξεως. ἀλλὰ καὶ ὅτι τῆς ἐμπειρίας
ἢ τέχνης τῇ γνώσει καὶ ἐπιστήμῃ τῆς αἰτίας διαφέρει ἀπὸ τῷ τὸς
μὴ δύνανται διδάσκων, τὸς δὲ ἐμπείρους ὅ, τὸ δὲ ἐπιστήμονος ἴδιον
εἶναι τὸ διδάσκειν (*). ὅτι δὲ καὶ ἡ τῆς αἰτίας γνώσις ἐπιστήμη τέ
ἐστὶ καὶ σοφία (*), καὶ ἀπὸ τῶν αἰτιώσεων ἐναργῶς παρήρκεται (*),
ὡς καὶ οἱ τῶν καθ' ἑκάστην γνωσκουσὶν ὅσας ὁ λέγομεν σοφίας,
ὅτι μὴ τῶν αἰτίων εἰσι γνωστικαὶ (*). Alex. Aphrod.

(') ὅθεν ὅν ἀποπνέον εἰδὼτα τὸ καθόλου ἀγνοεῖν τὸ καθ' ἑκάστην, 981 a
14. ὡς φησὶν ἐν τῇ Ἀποδεικτικῇ (1 18). Asclep.

(*) "αἱ δὲ πράξεις καὶ αἱ γενέσεις περὶ τὰ καθ' ἑκάστην." 981 a
16. πράξεις δὲ καὶ γενέσεις εἴρηκε τὰς περὶ τὰ καθ' ἑκάστην ἐνεργείας,
ταυτὸν ἐκ παραλλήλων εἰπὼν πρᾶξιν καὶ γένεσιν. ἢ πρᾶξιν μὲν ἐφ' ὧν
ἐνεργεῖα τὸ τέλος, ὡς ἐπὶ αὐλητικῆς, γένεσιν δὲ ἐφ' ὧν ἕτερον τι
τὸ τέλος τῆς ἐνεργείας, ὡς ἐπὶ οἰκίας. ἕτερον γὰρ οἰκία οἰκοδομή-
σεως, ἢ μὲν τέλος ὅσα ἢ δὲ ἐνεργεῖα. "τὸ δὲ εἰδέναι καὶ τὸ ἐπαῖεν"
(v. 24). ἢ καὶ τὸτο ἐκ παραλλήλων εἴρηκε, ταυτὸν σημαίνοντα, τὴν
ὑπὲρ τὴν αἰτιώσιν γνώσιν. ἢ τὸ μὴ εἰδέναι τὴν ἐξ εὐρέσεως εἰδέναι, τὸ
ἐπαῖεν δὲ τὴν ἐκ μαθήσεως, ὡς ἐξ ἀκοῆς γενομένην. cod. Laur.

(') ἀμέλει τοι καὶ τὸς ἀρχιτέκτονας τιμωτέρους νομίζομεν 981 a
30. καὶ μᾶλλον ἐπιστάτας τῶν χειροτέχνων καὶ σοφωτέρους αὐτοὺς λέγο-
μεν, ἐπειδὴ ἴσασιν τὰς αἰτίας καὶ ἐπιτάττουσιν. ὁμοίως δὲ καὶ τὸς
στρατηγούς, διὰ φησὶν ὅτι γὰρ πῶς σάφα ἴσμεν οἷος νόος Ἀτρείδαο.
ἐοίκασιν ὅν αἱ ἐμπειροὶ τοῖς ἀφύχουσιν. ὥσπερ γὰρ τὸ πῦρ καίει,
30 ὅτι οἷος δὲ διὰ τί καίει, καὶ ἡ χυὸν ψύχει, ὅτι οἷος δὲ διὰ τί
ψύχει, ὥτως καὶ οἱ ἐμπειροὶ ποιοῦσι μὴ ὅτι ἴσασιν δὲ διὰ τί ποιοῦσι.
Asclep.

(*) οἱ μέντοι γε ἐμπειροὶ μὴ λόγῳ πινὸς ποῶσιν ἀ ποῶσιν 981 a
31. σιν, εἰ καὶ μὴ τελείῃ. διὰ φησὶ "τὸς δὲ χειροτέχνους δι' ἑθὺς," ὅτι
ὄντας σοφωτέρους καὶ τὸ εἶναι πρακτικῶς τῶν ἄλλων, ἀλλὰ καὶ τὸ
τινα λόγον ἔχον αὐτοὺς καὶ τὰς αἰτίας γνωρίζων, εἰ καὶ μὴ ὁμοίως
τοῖς ἐπιστήμοσι. id.

(*) ὅτι ὁ μὴ λόγος τὴν αἰτίαν οἶδε καὶ τὸ διὰ τί. ὅσον δὲ διὰ τί 981 a
πῦρ θερμὸν; ὅτι καίει καὶ ξηραίνει. τοῦτον δὲ τὸ θερμὸν. ἢ δὲ
6 αἰτιώσεως ὅτι θερμὸν ἐστὶ μόνον οἶδεν, ὅ μὴν καὶ τὴν αἰτίαν διὰ τί τὸ
πῦρ θερμὸν. cod. Laur.

(*) ἐπειδὴ ἡ μὴ διδάσκει ἢ δὲ ὅτι διδάσκει. διὰ καὶ ἔλεγεν ὁ 981 a
Σωκράτης ἐν τῷ Ἀλκιβιάδῃ (1 p. 118) ὅτι ὅτι ἐξ ἐπιστήμων ὁ 7.

2. τοῖς ἐκ περὶας M: unde rescripti τοῖς ἐξ ἐμπ. quam ob rem ars similia conspicit iis quae ab experientia sumta sunt
Serpul. τοῖς ἐμπείροις οὖν τοῖς τέχνῃ (omisso ληφθ.) A. || 5. βοηθὸν om M. || 8. ἰσὲι om A. || 10. τύχῃ ἐπικαλοῦντι M. || τίς καὶ ἔχου-
σιν M. || 37. λέγομεν M.

12. τῶν] vulgo πᾶν. et si magis singulariter cognoscunt Serpul.

Περικλῆς· ὅτε ᾧ δύναντο διδάσκων· ὁ δὲ ἔπειθε καλόν, ὅτε τὸς παῖδας ὅτε ἄλλον τινά. Asclep.

981 a 13. "τὸ μὲν ὅν πρῶτον εἰκὸς τὸν ὁποιανὸν εὐρίσκοντα τέχνην παρὰ τὰς κοινὰς αἰδησεις." καὶ ταῦτα κατασκευαστικά μὲν ἐστὶ καὶ αὐτὰ καὶ δεκτικά· τὸ ὅτι θαυμάζον τε καὶ τίμιον ἢ γινώσκον (1), εἶγε αὖ τὸς προσεξευρίσκοντάς τι παρὰ τὴν χρησίμωσιν ἐθαύμαζον οἱ ἄνθρωποι ὡς σοφὸς καὶ διαφέροντας τῶν ἄλλων (2). ἅμα δὲ διὰ τούτων δαίμονι τὴν ἐπὶ τὴν σοφίαν καὶ τὴν τελειοτάτην γινώσκον ὁδόν, καὶ πῶς παρήλθεν εἰς ἀνθρώπους ἡ σοφία καὶ ἡ τῶν τιμωμάτων ζήτησις τε καὶ θεωρία, ὅτι μὲν τὴν τῶν ἀναγκαίων καὶ χρεωδῶν εὐρεσιν περιττότερόν τι καὶ ἐλευθέρον ἢ δὴ νοεῖν χολαζόντων τῶν ἀνθρώπων. τὰς δὲ τῶν ἡδέων ποριστικὰς τέχνας καὶ αὐτὰς τοῖς χρεωδουσιν ἐγκατατάττει· ὡς ᾧ δεόμενοι καὶ χρεῖαν ἔχοντες ἡδονῶν τε καὶ ἀναπαύσεως τὰ παιητικά αὐτῶν ἐζήτουν. ἔστι δὲ καὶ τῶν τοιαύτων τεχνῶν πρᾶξις τις τὸ τέλος· αἱ γὰρ ἀπὸ θεωρίας ἡδοναὶ ὁ τέλος τὴν ἡδονὴν ποιῶν, ἀλλ' ἔχουσιν αὐτὴν παρεπομένην (3). ὅτι δὲ καὶ αἱ μαθηταὶ ἐπιστήμαι ἐξ ἐμπειρίας ἤρξαντο, ἐνεδείξατο διὰ τῶν ἱερῶν τῶν ἐν Αἰγύπτῳ, οἱ τῷ χολαζέειν διὰ τῶν τηρήσεων τῶν κατ' ἑρᾶν γιγνομένων ἐμπειρίαν πρῶτον ἔχον, εἰτα τέχνην συναρτάνοντο. ὅπως δὲ καὶ ἡ γεωμετρία καὶ τὴν ἀρχὴν εὐρέθη ἀπὸ τῆς γεωδαισίας (4). ὡς περὶ δὲ ἡ εὐρεσις τῶν τοιαύτων ὑπὸ τῶν χολαζόντων, ὅτω καὶ ἡ περὶ αὐτὰ ἐνέργεια χολῆς δεῖ. Alex. Aphrod.

(1) "τὸ μὲν ὅν πρῶτον εἰκὸς τὸν ὁποιανὸν εὐρόντα τέχνην." πρόκειτο αὐτῷ ἐντεῦθεν εἰπεῖν τὸν χρόνον καθ' ὃν ἐφοίτησεν εἰς ἡμᾶς ἡ σοφία· ὅχι ὅτι, φησὶν, ἐν χρόνῳ ἐφοίτησεν, ἀλλ' ὡς πρὸς τὴν ἡμετέραν περίοδον· ἢ ᾧ τὸ πρῶτον. γινόντων γὰρ κατακλισμοὶ καὶ σεισμοί, καὶ ἀφανίζοντα τὰ πράγματα καὶ πάλιν εὐρίσκοντα, ὡς φησὶ καὶ αὐτὸς Ἀριστοτέλης ἐν τοῖς Μετεώροις (1 14) περὶ τῆς μεγάλης σεισμῶ· τὸ γενομένη ἐν τῇ Ἀχαΐᾳ, καὶ ὅτι ἐπὶ τῷ Δευκαλίωνος φησὶν ἐγένετο μέγας κατακλισμός, καὶ πολλοὶ ἠφανίσθησαν τόποι, καὶ πᾶσαι αἱ πεδιάδες ἀπώλοντο, καὶ μόνοι ἡδυνήθησαν περισώθηναι οἱ ἐν ταῖς ἀκρωρείαις τῶν ὀρέων ὄντες, ὡς δηλοῖ καὶ ὁ ποιητής (Π. 20 216) εἰρηκῶς κτίσει δὲ Δαρδανίην, ἐπεὶ ὕπω "Ἰλιος ἱρή ἐν πεδίῳ πεπλόκειτο πόλις μερόπων ἀνθρώπων, ἀλλ' ἔθ' ὕπωρεϊας ἔτασαν πολυπιδάκην Ἰδης. εἰτα λοιπὸν μὲν τὸ παύσαδ τὸν κατακλισμὸν κατήλθον οἱ περισώθεντες ἐν ταῖς πεδιάσιν, καὶ ἦσαν πατέρες μὲν τῶντων ὡς δεσπόζοντες οὐλοῖς κελευόντες καὶ συμβουλευόντες, καὶ ὅχι ἢ ἐν ἐκείνοις ἀδικία· διὸ καὶ τὸ συμβουλευτικὸν αἶδος πρότερόν ἐστιν. ὕστερον δὲ ἐφρόντιζον τῶν ἀναγκαίων μόνων,

(2) p. 981 b 24. "σχολάζειν." ἐκ τῆς σχολῆς δὲ τῶν εὐρόντων καὶ τῶν διαφορῶν τῶν τόπων τὸ τίμιον τῆς γνώσεως παριστᾷ· ὁ γὰρ δημῶδες αὐτοῖς, ὡς ἂν τις εἴπῃ, καὶ δυνατὴ εὐρίσκεισθαι καὶ τοῖς συγχεομένοις ἐν τοῖς τῷ βίῳ πράγμασιν· ὁ δὲ γὰρ τοῖς τυχεῖσι παριστᾷ ἀλλὰ τοῖς ἱεροῖσιν. Anon. Urbin.

οἷον ἀρτοποιίας καὶ ὑφαντικῆς, ὧν ἄνευ ὁ δύναται εἶναι ἡμᾶς. εἰτα λοιπὸν μὲν τὸ περιγενέσθαι τούτων ἐφρόντιζον καὶ τῶν πρὸς εὐκολίαν τῷ βίῳ, οἷον τῷ νομίσματος, ὡς φησὶ καὶ αὐτὸς ἐν τοῖς Ἠθικοῖς (5 8) ὅτι ἐγγυητὴ τάξιν ἐπέχει τὰ νομίσματα καὶ πολλὰ ἡμετέροις γίνετο ἐντεῦθεν τοῖς ἀνθρώποις. ἐπὶ οὖν ᾧ λόγῳ χάρις ὁ ὑφάντης ἡμάτιον, καὶ ἀπῆρχετο εἰς τὴν ἀγοράν ἄρτον δεόμενος, καὶ περιέμμενός τις ὅτε ἔλθοι ὁ ἀρτοποιὸς ἐδίητος δεόμενος καὶ διπλῆ ἄρτους καὶ λαβὴν ἐδίητα· ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων συναλλαγμάτων. ἐπεὶ οὖν τὸ ἀργύριον ὡς περὶ ἐγγυώμενον ἔκαστος, καὶ διδόντες ἀπαιτῶντο, καὶ ἐκείνῳ ἀναμένει τις ἄλλον, ἐπεὶ δὲ ἔκαστος δέχεται τὰ νομίσματα ἀντὶ ἐγγυητῆ ἀσφαλῆς· βούλετο γὰρ καὶ αὐτὸς ὁ αὐτὸς ὡνεῖσθαι. εἰτα πάλιν ἐπενοήσαντο τὰ λυτρά δυνάμενα ἐπὶ πάλιν σῶζειν τὰ τῶν ἀνθρώπων σώματα. καὶ ἔστι τὰ τοιαῦτα ἐπὶ ἐγγυητῇ ἀναγκαίαν. μὲν τοίνυν τὸ εὐρεῖν τὰ ἀναγκαῖα καὶ τὰ βίων ἔμποντα καὶ εὐκολίαν, ἤρξαντο καὶ ἐπὶ τὰ μεῖζονα ἀπὸ αὐτῶν κρείττονα ὑπάρχει ἢ κατ' αἰδησιν· ὁ δὲ καὶ θαυμάζει ἔχον αἰδησιν· φύσεως γὰρ δῶρόν ἐστι καὶ θεῶν. τὸ ὅν ζῆτον τὸ ὑπὲρ τὴν αἰδησιν τῷ ὄντι λογικῆς ψυχῆς ἐστὶν ἴδιον. καὶ πρῶτον μὲν τὰ ἐπιπολαώτερα ἐζήτησαν, οἷον, εἰ τύχοι, διὰ τί ὁ καὶ αὐτὸς ἢ λαττα τοσούτων ποταμῶν εἰς αὐτὴν ἐμβαλλόντων· καὶ ἡ αἰτία τούτου εἴρη ἐν τοῖς Μετεώροις (2 2), διὰ τὸ ἐξατμίζεσθαι πάλιν ἐξ αὐτῆς τὸ ὕδωρ ὑπὸ τῷ ἥλιῳ καὶ καταφέρεσθαι καὶ ποιεῖν τοὺς ποταμούς. ἔπειτα καὶ βαθύτερα ἐζήτησαν, διὰ τί ἡ σελήνη τοῖς αὐτοῖς αὐτῇ, καὶ διὰ τί ἐκλιμαπνέει συνοδεύουσα τῷ ἥλιῳ, καὶ περὶ τῶν ἄλλων κινήσεων τῷ ὕδατι. καὶ ἦλθον μέχρι τῷ πρῶτῳ αἰτίῳ, καὶ τότε πάλιν ἤρξαντο νοερώς ἐνεργεῖν. ὅπως ὅν καὶ μέρος ἦλθον εἰς ἔκτασιν τῆς σοφίας καὶ καὶ τὸν ἐνέργειαν ἀπλῆς ἐπιβολαῖς ἀντιλαμβανόμενα τῶν νοητῶν καὶ φανερῶν δυνάμεων. "τὸ μὲν ὅν πρῶτον εἰκὸς" (p. 981 b 13). καὶ κοινὸν δὲ ἀκούειν τὸ εἰκὸς· φησὶν ὅν ἐπὶ τὸ πρῶτον μὲν τὸν κατακλισμὸν τὸν εὐρηνότα τέχνην ὁποιᾶν παρὰ τὰς κοινὰς αἰδησεις θαυμάζεσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, ὁ μόνος δὲ τὸν χρησίμωσιν, ἀλλὰ καὶ ὡς σοφὸν καὶ διαφέροντα τῶν ἄλλων τὸν κατ' αἰδησιν τι πραττόντων. τὸ δὲ "παρὰ τὰς κοινὰς αἰδησεις" ὁ λέγει καθὼς εἴρη αὐτῷ ἐν τῇ περὶ Ψυχῆς πραγματείᾳ (3 1), ὅτι ὅχι ἔξω ἐτέρᾳ αἰδησίᾳ παρὰ τὰς πάντας αἰδησεις, ἀλλ' ὅτι εὐρεῖν δύνασθαι ἐνεργεῖν ἐπὶ κρείττονος ἢ κατ' αἰδησιν, οἷον τὸ ζῆτον αἰτίαν δι' ἣν ὁ καὶ αὐτὸς ἢ θάλαττα τοσούτων ποταμῶν εἰς αὐτὴν ἐμβαλλόντων. Asclep.

(3) σοφωτέρως ὅν κρῖνομεν τὸς τοσούτους ἐκείνων, τὴν τὴν εὐκολίαν εὐρηνότας, διὰ τὸ μὴ πρὸς χρῆσιν εἶναι τὰς ἐνέργειας αὐτῶν. ib.

(4) ἐζήτησαν γὰρ διὰ τί ποτὲ μὲν γίνοντο μεγάλας αἱ ἡμέραι ποτὲ δὲ μικραῖ, καὶ διὰ τί ποτὲ μὲν θέρος ποτὲ δὲ χειμὼν, καὶ ἔτι ἄλλα τοιαῦτα. καὶ μάλιστα τὰ τοιαῦτα κατωρθώθησαν ἐν τοῖς τέτοις ἐν οἷς ἐχολαζόν τούτοις οἱ ἄνθρωποι. λέγει δὲ τὸν Αἰγύπτῳ.

12. ποριστικὰς A. || 13. ἐγκατατάττει A. || ἡδονῆς M. || 14. ἀναπαύσεως A. || 16. ὅτι — 525 a 20. ap. Asclep. || 17. ἐπεδείξατο Asclep. CM, om A. || 18. τῶν Αἰγυπτίων A. || οἱ] ἐν γὰρ Asclep. || 21. γεωδαισίας M, γεωδαισίας Asclep. || 22. παρὰ ταῦτα Asclep.

ἐκείνη γὰρ πρῶτον συνέστησαν αἱ μαθηματικὴ ἐπιστήμη, ἐπειδὴ αἱ ἱερᾶς τὰ ἀναγκαῖα εἶχον ἄλλοθεν αὐτοῖς παρεχόμενα, καὶ ἐχθρὰ μόνους τοῖς μαθημασι· διὸ καὶ ἐν τοῖς ἱερογλυφικοῖς γράμμασι ταῦτα εἶχον γραμμένα. ὅτι δὲ καὶ αἱ μαθηματικὴ ἐπιστήμη ἐξ ἐμπειρίας ἤρξαντο. . . ib. (cf. Alex.)

ἡ δὲ ἐν ἐν τοῖς Ἑλλήκοις τίς διαφορὰ τέχνης καὶ ἐπιστήμης; τῇ τῆς τέχνης ὀνόματι χρῆσάμενος καὶ καὶ τῆς ἐπιστήμης, περὶ τῆς διαφορᾶς αὐτῶν ἀνέπεμψεν ἡμᾶς εἰς τὰ Ἑλλήκα· ἐν γὰρ τῷ Z (c. 3) τῶν Νικομαχεῶν ἡ τέχνη διαίρεσις αὐτῷ παραδεδόται, ἐν ᾧ λέγει πάντε εἶναι ὡς ἀληθεύει ἡ ψυχὴ τὴν ἐν λόγῳ καὶ συνέσει ἀλθεύειν, ἐπεὶ καὶ τῷ αἰσθάνεσθαι ἀληθεύειν λέγει, τέχνην φρόνησιν ἐπιστήμην σοφίαν εἶναι. καὶ τέχνην μὲν φησὶ εἶναι εἶναι μετ' ἀληθὺς λόγῳ παικτικῇ, ἐπιστήμην δὲ εἶναι ἀποδεικτικῇ, ἀποδεικτικὴν δὲ τὴν ἐκ προτέρων καὶ ἀμέσων καὶ γνωριμωτέρων τῷ συμπεράσματος συλλογιστικῇ, ἡ ὑπολήψιν περὶ τῶν καθόλου καὶ ἐξ ἀνάγκης ὄντων, ἡ γνῶσιν τῆς αἰτίας δι' ἣν τὸ πρᾶγμα ἐστίν, ὅτι καὶ ἐστίν, καὶ ὅτι οὐκ ἐνδέχεται αὐτὸ ἄλλως εἶναι· φρόνησιν δὲ εἶναι μετ' ἀληθὺς λόγῳ πρακτικῇ περὶ τὰ ἀνθρώπων ἀγαθὰ καὶ κακά, περὶ ὧν ἐστὶ καὶ τὸ βουλευσθαι, ἡ ἀρετὴν τῷ δεξαμένῳ μέρος τῆς ψυχῆς· πῶν δὲ δύναμιν ψυχῆς ἡ τὰς τῶν ἀποδεικτικῶν ἀρχὰς τὰς ἀναποδείκτους γνωρίζομεν· σοφίαν δὲ εἶναι καὶ ἐπιστήμην τῶν νημιωτάτων τῇ φύσει. ἀναπέμψας δὲ εἰς ἐκείνα περὶ τῆς διαφορᾶς ἡμᾶς τῆς τέχνης καὶ τῆς ἐπιστήμης (ἡ μὲν γὰρ αὐτῶν ἐν ποιήσει καὶ πρᾶξει, ἡ δ' ἐπιστήμη ἐν γνῶσει), ὃ χάριν τούτων μνημονεύει, τούτω ἔχει· τῷ γὰρ λαβεῖν τε καὶ δεῖξαι ὅτι τὴν κυριωτάτην τε καὶ μαλιστα ἐπιστήμην, ἣ καὶ ἀπλῶς σοφίαν καλεῖται, περὶ τὰ πρῶτα αἰτία καὶ τὰς πρώτας ἀρχὰς πάντες ὑπολαμβάνουσιν εἶναι, πῶν χάριν τῆς ἐμπειρίας τὴν τέχνην ἔδειξε τῇ τῆς αἰτίας γνῶσιν ἀφέρουσιν, καὶ ὅτι τιμιωτέρας αἱ περὶ τὴν τῆς αἰτίας τῶν ὑπ' αὐτῶν μεταχειριζομένων γνῶσιν καταγωγόμεναι. Alex. Aphr. 30

“ὡς ἔνθα κομῶμεθα ἐν λόγῳ.” αὐτὸς διὰ τούτων σαφῶς τὴν τε πρόθεσιν τῶν λεγομένων καὶ ὡς χάριν αἶρη) τὰ εἰρημένα λέγει· ὑπὲρ γὰρ τῷ δεῖξαι ὅτι πᾶσι δοκεῖ τὰς θεωρητικὰς τέχνας πῶν πρακτικῶν τιμιωτέρας εἶναι, καὶ τὴν σοφίαν τῶν πρώτων ἀρχῶν εἶναι γνωρικῇ· ὃ ἔδειξαμεν δείξαντες αὐτοὺς εἰς μᾶλλον καὶ τῆς σοφίας κατηγοροῦντας ὄνομα καὶ τῶν ἐξότων μᾶλλον. σωφωτέραι γὰρ τῆς μὲν αἰσθήσεως ἡ ἐμπειρία διὰ τὴν ἡδὴ λογικὴν τις εἶναι

γνώσις (λογικὴ γὰρ ἡ τῶν καθόλου περιληψίς), ἡ δὲ τέχνη τῆς ἐμπειρίας, ὅτι αὐτὴ ἡδὴ καὶ τῆς αἰτίας ἐστὶ γνῶσις· ἡ γὰρ τῷ ὁμῶν θεωρία καὶ τῇ τῆς αἰτίας γνῶσιν γίγνεται· χειροτέχνην τε γὰρ ὁ ἀρχιτέκτων, ἀπὸ τῷ τεχνίτῳ τῷ ποιῶντος ὁ ἀρχιτέκτων. αἱ δὲ θεωρητικῶν τῶν ποιητικῶν, ὅτι ὁ πρὸς χρῆσιν ἀλλὰ πρὸς διαγωγὴν αὐτῇ καὶ αὐτῆς χάριν τῆς γνῶσεως, ib.

“ἐπεὶ δὲ ταύτην τὴν ἐπιστήμην ζητοῦμεν.” τούτω ἐπειδὴ ἡ προκειμένη ἡμῶν πραγματεία ζητήσις ἐστὶ ταύτης τῆς ἐπιστήμης, δεῖ ἰδεῖν περὶ ποῖα ἐστὶν ἐπιστήμη ἡ ζητούμενη. ὅτι μὲν γὰρ περὶ τινος ἀρχὰς ἐστὶ καὶ αἰτίας ἐπιστήμη, ὁ δὲ ἄλλος ἐξ ὧν προέρχεται πάντες γὰρ τὴν σοφίαν τῶν ἀρχῶν καὶ τῶν αἰτιῶν φασὶν εἶναι γνῶσιν, καὶ σωφὸς ὁ τούτων ἐπιστήμων. ἐπεὶ ἔνθα ἡ σοφία τῶν ἀρχῶν καὶ αἰτιῶν γνῶσις ἐστὶ καὶ τὴν κοινὴν περὶ αὐτῆς ἔκδοσιν, τὰ δ' αἰτία πολλαχῶς, εἰκότως πρῶτον ζητεῖ ποῖαν αἰτίαν καὶ τίνων ἀρχῶν γνῶσις ἐστὶν ἡ σοφία περὶ ἧς πρόκειται λέγειν ἡμῖν. φθάνει μὲν ἔνθα εἰρητεύει ὅτι τὴν ὀνομαζομένην σοφίαν περὶ τὰ πρῶτα αἰτία καὶ τὰς ἀρχὰς ὑπολαμβάνουσιν πάντες· ἐπεὶ δὲ τίνες αἱ πρώτῃ ἀρχαὶ καὶ τὰ πρῶτα αἰτία εὐδελῶν, λαβὼν τὸ περὶ ἀρχὰς καὶ αἰτίας τὴν σοφίαν εἶναι ὡς ὁμολογούμενον, καὶ περὶ ποίας ζητήσιν, καὶ ὅτι περὶ τὰς πρώτας δεῖξει· ἡ δὲ ἐκείνῃ ἔλαβεν αὐτὸ ὡς ἡδὴ ὁμολογούμενον, ἀλλ' ὡς ἐφείλει, δεχθῆναι· διὸ ἀναγκάτως καὶ τῆς τῶν αἰτιῶν διαμέσεως μνημονεύει, ὅτι τετραχῶς τὰ αἰτία λέγει. καὶ τὴν ἰσορίαν τὴν πρὸ αὐτῶν τι περὶ αἰτιῶν εἰρηκῶν παρατίθει εὐλόγως, ὡς αἱ μὲν ὀρθῶς εὐρεθῇ τι τῶν εἰρημένων ὑπ' ἐκείνων, ἀκολουθοῦμεν αὐτῷ. αἱ δὲ μὴ, πλεον τι ζητοῦμεν αὐτοῦ· χρὴ ἔνθα ἐκ τῆς τῆς πραγματείας ἀπαιτεῖν τὴν γνῶσιν τῶν πρώτων ἀρχῶν καὶ αἰτιῶν· αὐτῇ δ' ἂν εἴεν τῷ ὄντος εἶον ἀρχαί, δι' ἃς τῶν ὄντων ἑκαστὸν ἐστὶν ὡς τὸ εἶναι κατηγοροῦμεν· τοιαυτῇ δὲ αἱ πρώτῃ καὶ κυριωτάτῃ ὄσται· αὐτῇ μὲν γὰρ τῶν ὄστων ἀρχαί, αἱ δὲ ὄσται τῶν ἄλλων ἀπάντων, ὡς δεῖξει. τὴν τε ἔνθα τούτων γνῶσιν ἀπαιτεῖν χρὴ ἐκ τῆς τῆς πραγματείας, καὶ ὅτι ὅσα εἰς τὴν τούτων γνῶσιν συντελεῖ, εἰς ἃ καὶ πλείους αὐτῷ λόγους ἀναλίσκει· ὁ γὰρ ὄντων τε ἣν ἐκείνων γνῶσιν ἄλλως λαβεῖν, μὴ προκαταστήσαντα καὶ προκαταβάραντα τὰ ἐμποδῶν. ib.

“εἰ δὲ λάβοι τις τὰς ὑπολήψεις ἃς ἔχομεν περὶ τὴν σοφίαν.” ἐν πᾶσι ἔδοξεν εἰς Ἀριστοτέλει ταῖς κοιναῖς καὶ φυσικαῖς τῶν ἀνθρώπων προλήψεσιν ἀρχαῖς εἰς τὰ δευτέρωθεν πρὸς αὐτὸν χρῆσθαι

6. ἐπιστήμη. ἐπεὶ οὐδὲν βούλεται ἡμῖν εἰπεῖν ἐκ τίνων ἡ γνῶσις τῆς ψυχῆς κατορθύεται καὶ ἀναχωρεῖται. καὶ φησὶν ὅτι πάντε ταῦτα τὸν ἀριθμὸν ὑπὲρ χρεῖ, τέχνη φρόνησις ἐπιστήμη σοφία ἴσως. τῇ τῆς τέχνης ἐν ὀνόματι χρῆσάμενος. Asclep. || 10. εἶναι λέγει εἰς Asclep. || 11. τῇ τῷ M. Asclep. || 12. πάντε ἐν αἰσθῇ, ὡς ἀφαιρέσει, τέχνη φρόνησις ἐπιστήμη σοφία ἴσως. Asclep. || 13. παικτικῇ· φρόνησιν δὲ εἶναι μετ' ἀληθὺς λόγῳ πρακτικῇ. καὶ διαφέρει ἡ ποιησις τῆς πρᾶξεως· ἐπὶ μὲν γὰρ τῆς ποιήσεως οὐκ εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα, ἐπὶ δὲ τῆς πρᾶξεως ὁ οὐκ εἶναι. Asclep. || 15. συλλογιστικῇ, ὅταν καὶ τὸ συμπίπτειν ἢ ἀναγκαῖον καὶ αἱ προτάσεις· ἡ ὑπολ. Asclep. || 17. ἄλλω A. || 18. τὰ ἂν ἀγ. A. τὰ ἐκείνων A. Asclep. || 20. ὡς — 21. γνωρίζομεν om Asclep. || 25. δεῖξει ὅτι τὰ M. || 28. τῆς τε A. || 30. γνῶσιν καὶ τὸ γνωρίομεν A. || 36. κατηγοροῦντες A. || σοφώτερον M. || 9. — b 6. ap. Asclep.

2. ἐστὶ γνῶσις M, αἰτίας θεωρητικῇ Asclep. || 6. αὐτῇ A. || 8. τούτων εἰς 9. τινος εἰς 11. τὴν σοφίαν in lacuna om A. || 11. καὶ ὁ ὡς ὁ M. sapientia enim confessione omnium est cognitio principiorum et causarum, et sapiens, qui harum rerum scientia praeditus est. Sepulv. || 13. αὐτῇ A. || 15. τῇ — 16. σοφίαν om M. || 16. καὶ — 18. αἰτία om A. || 18. εὐδελῶν. Sepulveda etiam perspicuum est. expectaveris tamen ὡς ἔδοξεν. || 20. ἐστὶ ὡς M. || 23. πρὸς M. || εὐλόγως αἱ codices. rescripei εἰς ὡς αἱ cum Sepulv. qui ut siquid. || 24. ὑπὲρ A. || 36. — p. 526 a 27. ap. Asclep. || 36. πῶς ἐν M. Asclep. || 37. αὐτῇ A.

βαβαινται τ' εἶναι τὴν γνῶσιν καὶ τὴν τῆς ἐπιστήμης ὄρεξιν καὶ φύσιν τοῖς ἀνθρώποις καὶ διὰ τὰ ταύτας τὰς ἀρχὰς φύσει ἡμῶν δεδοχθ'· αὐτὴ γάρ εἰναι αἱ κοιναὶ ἐννοίαι. ὅπως καὶ ἐν τῇ φυσικῇ Ἀποδόσει πεποιήμεν περὶ τῶν ζῴων, ὁμοίως δὲ καὶ περὶ χρόνῳ, σχεδὸν δὲ καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων προβλημάτων τῇ δόξῃ ταύτῃ κέχρηθ'. τὺτο ὅν καὶ νῦν ποιεῖ. ζῴων γὰρ περὶ ποίας ἀρχὰς ἐστὶν ἡ σοφία, καὶ τί ἔργον τὸ σοφόν, καὶ τίς ὅλως ὁ σοφός, τίς κοινὸς καὶ φυσικὸς ἐνοίας ὃς ἔχομεν περὶ τῶν σοφῶν ἐκτίθεσθ' ἵνα ταύταις τὰ ἀκόλουθα ζητῶντες συμφωνῶς λαμβάνωμεν τε καὶ τιθώμεν. ἔστι δὲ ἢ ἡ κοινὴ πρόληψις τῇ σοφίᾳ καὶ τῇ σοφίᾳ ὑπάρχουσα τίθηται, ὡς φησι, τὸ τε πάντα ἐπίστασθαι κοινὴ καὶ καθόλου, καὶ περὶ πάντων δοῦναι διαλαμβάνειν περιληπτικῶς καὶ μὴ ὡς ὁ καθ' ἑκάστην ἐπιστήμην ἢ τέχνην σοφός· τὸς γὰρ ὅπως εἰδέναι ὁ σοφός ἐστὶ ἀλλὰ τεχνίτης καὶ ἐπιστήμονας ἐκείνου περὶ ὃ λέγουσιν ὅπως ὑπολαμβάνουσιν. ἔστι δὲ ὅδ' οἷον τε πάντα τινὰ ἐπίστασθαι ἄλλως ἢ ὡς εἴρηθ'. διὰ προσέθηκεν τ' ὡς ἐνδεχέσθ' (v. 9). ἀλλὰ καὶ τὴν τὰ περιττὰ καὶ χαλεπὰ καὶ μὴ βέλεια γινώσκειν εἰδέναι, τῶτον σοφὸν φασιν· τὸς γὰρ τὰ κοινὰ καὶ βέλεια εἰδέναι ἢ φασὶν σοφός. διὰ ὅδ' τὴν αἰδέωσιν σοφίαν λέγουσιν, ὅτε σοφός τὸς αἰδανόμενους καθὼ αἰδάνονθ'· κοινὴ γὰρ καὶ βέλεια ἢ αἰδέωσιν γινώσκεις. ἔστι τε ἢ ἀκριβὲς καὶ περιττὸν περὶ ἑκάστων τῶν νοημένων καὶ ἀναμάρτητον σοφὸν λέγουσιν. ἀλλὰ καὶ τὴν διδασκαλικώτερον τῶν αἰτίων, ταῦτα γὰρ τὴν διδασκαλίαν διὰ τῆς τῶν αἰτίων παραδόσεως ποιούμενον, μᾶλλον σοφὸν λέγουσι τῶν μὴ ὅπως διδασκόντων. καὶ τῶν ἐπιστημῶν δὲ σοφίαν ταύτην λέγουσι τὴν αὐτῆς τῆς γνώσεως τῆς καὶ τὴν ἐπιστήμην ὅσκα μετῴσαν αὐτὰ καὶ αἰρῶμεν, ἀλλὰ μὴ διὰ τινὰ ἀποβαλλόντα, καὶ σοφός αὐτὸς δηλοῦναι τὸς τὴν τοιαύτην ἐπιστήμην ἔχοντας· τὸς γὰρ διὰ τὴν γνῶσιν αὐτὴν αἰρετὰ εἰδέναι, ἐν ἄλλων τινῶν ἀποβαλλόντων χάριν. 1b.

982. τ' δὲ ἔτι τὸ ἀκριβέστερον καὶ διδασκαλικώτερον τῶν αἰτίων" 30
12. ὅς ὡς ἐνός ἀκρίβειαν δεῖ, ἀλλὰ δύο· διαφέρει γὰρ ταῦτα γε ἀλλήλων· καὶ ὅπως γίνεσθ' τὰ τιθέμενα ἐξ ('). ἔστι τὸς τὰ ἀρχαιότερα καὶ ἐπιστημικώτερά εἰδέναι τῶν τὰ ὑποτεταγμένα εἰδέναι μᾶλλον λέγουσι σοφός, καὶ σοφίαν τῶν ἐπιστημῶν τὴν ἀρχαιωτέραν τε καὶ ἀρχαιότερον καὶ τῆς ὑπηρετήσεως. ταῦτα δὲ λαβὼν ὡς 35 καὶ τὰς κοινὰς ὑπολήψεις δοξαζόμενα περὶ τὸς σοφός, καὶ ταῦτα περὶ ἑκάστων αὐτῶν προσάγειν τῷ τὰς πρώτας καὶ τὰς καθόλου

αἰτίας εἰδέναι, θαυμάσιος δὲ τούτων ὁ φθόσος εἶναι, τ' ὅτι τὴν μαζομένην σοφίαν περὶ τὰ πρώτα αἰτία καὶ τὰς ἀρχὰς ὑπολαμβάνουσιν πάντες ('). καθόλου τε γὰρ μάστις καὶ κοινῶς περὶ πάντων ὅσας ἐπίσταθ' ὁ τὰς πρώτας ἀρχὰς εἰδώς· ὡς γὰρ ὁ τὰς τῶν ἀρχὰς εἰδὼς καθολικὴν τὴν γνῶσιν ἐκείνου ἔχει, ὅπως καὶ τὰς πάντων εἰδὼς ἀρχὰς καθολικὴν αὐτῶν γνῶσιν ἀπάντων ἔχει. Αἰετ. Aphrod.

(') ἀρχαιωτέραν λέγει σοφίαν ἀντὶ τῷ ἀρχαιωτέρῳ, τῶν πάντων τῶν ἐπιστημῶν γινώσκουσιν τὰς ἀρχὰς, τῶν καὶ μέρος δὲ λαβή. καὶ αὐτῶν δὲ τῶν καὶ μέρος ἐπιστημῶν ἄλλη ἄλλης ἀρχαιωτέρα ἐστίν. cod. Laur.

(') καὶ σοφός ὅν δηλοῦναι φησὶ τὸς τὴν τοιαύτην ἐπιστήμην ἔχοντας, καὶ τὴν ἀρχαιωτέραν τῆς ὑπηρετήσεως μᾶλλον σοφίαν· ὡς γὰρ διὰ τὴν ἐπιτάττειν τὸν σοφὸν ἀλλ' ἐπιτάττειν, ὡς ἔχοντα τὰς ἀρχὰς. Asclep.

(') τὰ νῦν δὲ φεῦ πάρεστιν ἔμπροσθεν βλέπων· ἀπορροπῆσαι δὲ τὴν γὰρ ἡδοναμένην σοφίαν καθολικῶς πλοῦσι βίβλιν, καὶ ταῦτα κυλιέσθαι ἡμῶν τὸ χρόνον. cod. Reg.

"τούτων δὲ τ' ἢ ἐπίστασθαι τῷ μάστις ἔχοντι τὴν καὶ πάντων ἐπιστήμην" ('). ἐλλείπει τῷ ἐπίστασθαι τὰ πάντα· τ' γὰρ πάντα ἐπίστασθαι τῷ μάστις ἔχοντι τὴν καθόλου ἐπιστήμην ὑπάρχει· τὴν γὰρ ἢ καίμενον ('). μάστις δὲ καθόλου ἐστὶν ἐπιστήμη ἢ περὶ τῶν ὄντων ἢ ὄντων ('). κοινὸν γὰρ τὸ ὅν πᾶσι τοῖς ὄντι ὑπάρχει ('). ἀλλὰ καὶ χαλεπώταται μάστις τὰ καθόλου τῶν τῷ ἀνθρώπῳ γινώσκων, τῷ πάμπαν τῶν αἰδέωσιν ἀφείσθαι· ὁ γὰρ ὁδὸς τῶν τεθέντων δεξαμένη περὶ τὸ σοφόν· τὰ γὰρ τῶν ὄντων ἀπλῶς καὶ πρῶτα πορρωτέρω τῶν αἰδέωσιν. τ' δὲ "τοῖς ἀνθρώποις" προσέθηκεν πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῆς φύσεως· τῇ φύσει γὰρ ἐκείνη τῷ αἰδέωσιν γινώσκουσα. ἀλλὰ καὶ ἀκριβέστερα τῶν ἐπιστημῶν ἢ τῶν μάστις πρώτων γινώσκεις· καὶ γὰρ τῶν ἄλλων ἐπιστημῶν ἀκριβέστερα αἱ ἐκ τῶν πρώτων εἰσὶν, εἴγε αἱ ἐξ ἐλαττόνων ἀκριβέστερα· ἐξ ἐλαττόνων δὲ αἱ ἐγγυτέρω τῶν ἀρχῶν, ὡς ἐν τοῖς Ἰστέροις Ἀναλυτικαῖς (1 27) εἴρηθ'. διὰ τὺτο γὰρ καὶ κυριωτέρως καὶ μάστις ἀποδείξεις εἶπεν εἶναι τὰς ἐξ ἀμέσων τε καὶ πρώτων τῶν προτάσεων, δευτέρας δὲ τὰς διὰ τούτων δεκνυμένας. εἰ δ' αἱ ἐγγυτέρω τῶν ἀρχῶν διὰ τὴν τῶν ἀρχῶν γνῶσιν ἀκριβέστερα, ὅπως

1. βιβλ. καὶ διὰ τούτων τὸ Asclep. || 2. τὸ τὰς τῆς γνῶσεως ἀρχὰς Asclep. || 4. περὶ τὸ τίνος Asclep. || 5. περὶ ἐπὶ Asclep. || ἀπάντων ὑπὸ πάντων M. || 7. τίς ὁ ὅλως σοφός Asclep., τίς ὅλως M. || 9. συμφωνῶς ζῴωντες Asclep. || τὰ δὲ λαβῶν... γὰρ μᾶλλον" (v. 6) τὴν ληψὶς τῶν σοφῶν καὶ τῇ σοφίᾳ ὑπάρχουσα αὐτὴ τίθηται, ὡς φησι Asclep. || 11. κοινῶς Asclep., om in lacuna M. || 12. ἢ τέχνην σοφός ἐπιστήμην Asclep. || 13. καὶ ἔτι, αἱ ἐν lacuna om M. || ἐν εἶναι Asclep. || 14. καὶ ἐπὶ om Asclep. || λέγουσι καλῶς δὲ προσέθηκεν τὸ "σχολῶν" πάλαι γὰρ γινώσκον ὅδ' ἔχει, αἱ μὴ μέντοι ὁ δίδει. ἀλλὰ καὶ τὸν Asclep. || 17. τῶν καὶ τούτων Asclep. || 19. εἰδὲ Asclep. || 20. ἀκριβέστερα τῶν (om καὶ περιττὸν) Asclep. || 21. σοφός M, σοφὸν εἶναι Asclep. || 22. καὶ τὸν διδασκ. M. || 24. "καὶ τὸν ἐπιστημῶν δὲ" ἀρκεῖται τὸ καὶ τὸν κοινὴν εἶναι ὑπάρχουσα τῇ σοφίᾳ, φησὶν ὅτι καὶ τὸν ἐπὶ Asclep. || 26. εἶπεν M. || καὶ om M. || τῶν M. || 27. αὐτὸν om M, ἐν Asclep. || 3b. ἀκριβέστερα M. || 4. τῶν om M. || 23. ἐπὶ om M. || 23-30. ap. Asclep. || 28. προσέθηκεν Asclep. || 30. γινώσκ. πάλιν δὲ αἱ ἐπὶ τῶν ὄντων ἀκριβέστερα εἰσι τῶν ὄντων αὐτῶν τῶν ὄντων ἄλλ' ὅπως, ὡς φησὶν ἐν τῇ Ἀποδοτικῇ (1 27), ἐκαστὴ τὰς ἀρχὰς αἰνῶν ἀποδοτικῶν διὰ ἀκριβέστερα ἐστὶν ἀκριβέστερα γεωμετρίας κατὰ Asclep. || 32. αἱ ante ἐξ om M. || 34. κυριωτέρα M. || 36. δευτέρας M.

ὡς ἀκριβέστερον ἂν εἶεν αἱ τῶν ἀρχῶν αὐτῶν ἐπισήμαι, δι' αὐτὰς δὲ αἱ ἐγγυτέρως αὐτῶν ἀκριβέστεραι τῶν ἄλλων. ἔτι δὲ αἱ ἐξ ἐλαττόνων καὶ ἐγγυτέρως τῶν ἀρχῶν τῶν διὰ πλείονων καὶ πορωτέρως ἀκριβέστεραι, δοθεὶς μὲν, ὡς ἔφη, καὶ ἐν τοῖς Ἱεραρίοις Ἀναλυτικοῖς (αἱ γὰρ δι' ἐλαττόνων προτάσεων καὶ ἀμύσεων ἀκριβέστεραι), καὶ νῦν δὲ ὁ ἐκδοξάμενος παραθεμένος τὴν ἀριθμητικὴν καὶ τὴν γεωμετρικὴν, ἥς διαφορὰ, ὅτι ἡ γεωμετρία μὲν περὶ τὰ θέσθ' ἔχοντα, τὴν δὲ σημειῶν καὶ ἡ γραμμὴ καὶ τὰ ἄλλα περὶ τὰ ἀγεωμετρικά, θέσθ' ἔχει, ἡ δὲ μόνος καὶ ὁ ἀριθμὸς ἀθέτα. διὸ οἱ μὲν γεωμέτραι προχωρῶν διείδεον ἀριθμητικαῖς ὡς προσδεῖσθαι αὐτῶν εἰς τὴν τῶν οἰκείων σύνταξιν, οἱ δὲ ἀριθμητικοὶ γεωμετρικαῖς ἐκείνῃ. Alex. Aphrod.

(*) ἐν τοῖσι τῶν ἀντιγράφων λαίπει τὸ πάντα, ὡς ἀπὸ κοινῆς λαμβανόμενον. cod. Reg.

(*) "τότων δὲ τὸ μὲν πάντα ἐπισήμαξ": ἁλλοῖται τῇ λέξει τὸ πάντα ἐπισήμαξ, ἢ τῇ τὸ ὅλον ὕψος· τότων δὲ τῶν εἰρημένων ὑπάρχει τὸ πάντα ἐπισήμαξ τῷ μάλιστα ἔχοντι τὴν καθόλου ἐπισήμην. ὅτος γὰρ οἶδε πῶς ἔχει πάντα τὰ ὑποκείμενα, ἥτοι πῶς ἔχει φύσει ἑκάστα, ὅλον ἄνθρωπος καὶ τὴν αὐτὴν τελευτήν, καὶ ἕως καὶ ἐχθρὸς καὶ τὰλλα φυσικά· τὰ τε ἀπλὰ καὶ τὰ σύνθετα, καὶ ἀπλῶς πάντα τὰ ἐν τῷ κόσμῳ, εἰδὼς τὴν πρώτην αὐτῶν αἰτίαν καὶ τὴν ἀρχὴν τὴν πρώτην, εἴτε καθ' αὐτὰ ὅσα εἴτε καὶ συμβεβηκότα. cod. Laur.

(*) "τότων ὅν τὸ μὲν πάντα... ὑπάρχει" καθόλου τε γὰρ μάλιστα καὶ κοινῶς περὶ πάντων ἐπισήμαξ ὁ τὰς πρώτας ἀρχὰς εἰδὼς, ὡς φησι, γινώσκων τῶν ὄντων ὅτι ὄντα εἰσὶν· ὁ γὰρ ὁ τὰς τινος ἀρχὰς εἰδὼς καθολικῶς τινὰ γινώσκων πάντων ἔχει, διὰ φησιν, ὅτος γὰρ οἶδε πάντα τὰ ὑποκείμενα. "χερδόν... ἀνθρώπῳ" τούτῳ τὰ φανότατα εἶδη, ἃ εἰσι τὰ καθόλου, ἐπειδὴ κατ' αἰδίαν ζῶσι, πόρρω δὲ ταῦτα τῶν αἰδιώσεων. Asclep. (vid. Alex.)

(*) φανερόν ἐστι ὅτι σοφώτερος ἐστὶν ὁ ἔχων τὴν κυρίως ἐπισήμην, τούτῳ τὴν πρώτην φιλοσοφίαν, ὅτι καὶ αὐτῷ μᾶλλον γὰρ γινώσκων· ὁ γὰρ ἔχων τὴν καθόλου ἐπισήμην, ὅτος οἶδε καὶ τὰ ἄλλα πάντα, καὶ πάλιν ὅτος καὶ τὰ συχρότερα γινώσκων, φησὶ δὲ τὰ φανότατα εἶδη. ἄτε γὰρ ἔχει τὴν κυρίως ἐπισήμην τὴν ἀναπόδεικτον καὶ κατ' ἐνέργειαν δηλονότι τῶν φανόντων ἀντιλήψας· ταῦτα δὲ τοῖς πολλοῖς ἄβαστα καὶ χαλεπὰ διὰ τὴν ἀδύναμιν. ἀλλὰ καὶ ἀκριβέστερον ὅσοι καὶ ἀρχικώτερον καὶ μᾶλλον διδάσκων. Asclep.

"ἀκριβέστερα τε τῶν ἐπισημῶν αἱ μάλιστα τῶν πρώτων αἰτίαι" ὅχι ὑποληπτόν τινα μάχεται τῷ ἐν τῷ προομίων τῆς Φυσικῆς (11) εἰρημῶν, ἐνθα λέγων ὅθεν οἱ ἀρχαὶ ἀπὸ τῶν ἡμῶν γινώσκων λέγει· τὸ γὰρ ὅλον καὶ τὴν αἰδίαν γινώσκων, τὸ δὲ καθόλου ὅλον τί ἐστιν· ὅτε γὰρ τὸ πρῶτον καὶ τὸ καθόλου ταῦτόν. τὸ γὰρ πρῶτον αἰτίον τὸ κινητικόν, περὶ δ' οὗ αὐτῷ λέγειν πρόκειται,

πρὸ ἀπάντων μὲν ἐστιν, ὁ μὲν ὅτως καθόλου ὡς τὰ γένη. ἀλλ' ὅθεν τὸ ὡς γένος λεγόμενον καθόλου ἐκείνῳ πρὸς τὴν αἰδίαν πρῶτον εἶπον, ἀλλὰ τὸ καινότερον καὶ πλείονι συμβεβηκός, ὡς ἐδήλωσα διὰ τῶν παραδειγμάτων (*). Alex. Aphrod.

(*) "ἀκριβέστερα τε τῶν ἐπισημῶν"· ὅλον ἀκριβέστερα γεωμετρικὰ ὀπτικῆς, γεωμετρίας δὲ ἀριθμητικῆς. αἱ πρῶται γὰρ οἰκείαις ἀρχαῖς χρῶνται μόνον, αἱ δὲ ὑπ' αὐτάς καὶ τοῖς αὐτῶν καὶ ταῖς πρὸ αὐτῶν, ὅλον ἀριθμητικὴ μὲν ἀριθμῶς μόνον, γεωμετρία δὲ καὶ ἀριθμῶς καὶ μεγέθους. καὶ ἡ μὲν ἀριθμητικὴ ἀθέτοις χρῶνται τοῖς ἀριθμοῖς καὶ τῇ μονάδι, ἡ δὲ γεωμετρία τῷ σημείῳ καὶ τῇ γραμμῇ θέσθ' ἔχουσα. cod. Laur.

"αἱ γὰρ ἐξ ἐλαττόνων ἀκριβέστεραι" καὶ γὰρ ἐλαττόνα τὰ συμπεβεβηκότα, δυσγνωστότερον τῶν καὶ πλείονος ἀκρίβειας δοῦναι. καὶ γὰρ καὶ ἐν συμβεβηκότι, ἡ τότε γνώσις χαλεπωτάτη, διὸ καὶ πλείονος ἀκρίβειας δοῦναι, ἄτε καὶ ἀπὸ συμβεβηκότων εἰς τὴν γνώσιν τῆς ὕλης αὐτῶν βοηθούμενη, ἀλλ' ἀπὸ μόνης τῆς ὕλης γιγνομένη. βελτίον τε ἡ τότων ἐπισήμη τῷ μᾶλλον γινώσκων ποιεῖν. ἐπὶ ἡ ἀπόδειξις ἡ κυρίως ἐκ προτέρων· καὶ γὰρ τὰ ἄλλα τότε ἀποδείκνυνται ὅσα διὰ τούτων διὰ τὴν αἰδίαν αὐτῶν πρῶτον ἐξ ἐλαττόνων, ἡ δὲ ἐξ ἐλαττόνων ἀκριβέστερα· ὡς καὶ ἡ ἐκ πρώτων εἶγε τὰ διὰ τούτων διεικνύμενα αἰτία καὶ τοῖς ὑτέροις τῷ ἀποδείκνυνται. ἐπὶ ἡγήσας δ' ἂν τις πῶς ἡ τῶν πρώτων ἀρχῶν τε καὶ αἰτίων γνώσις χαλεπωτάτη εἰ βέλτιον ἔχομεν περὶ αὐτὰς τῆς δι' ἀποδείξεως γνώσεως. ἡ ὅτως ἔχομεν περὶ τὰς εἰς ἀξιώματα ἀρχὰς, δι' ὧν τὰ ἄλλα δύνανται, ἥτοι τὰς ἀποδεικτικὰς ἀρχὰς, ὡς τὰς τῶν ὄντων· πῶς ὅν καὶ ἐπισήμαξ, ἡ καὶ αὐτῇ δι' ἀποδείξεως· ἀρχαὶ γὰρ καὶ τῆς τούτων διείξεως τὰ ἀξιώματα. ἀλλ' ἐπειδὴ πᾶσα ἀπόδειξις ἐκ πρώτων, εἴη ἂν τῶν καὶ τούτων πρώτων. ἡ ὅθεν κωλύει ὡς ἀποδεικτικῶν αὐτῶν πρώτων τινὰ λέγειν εἶναι, ἀλλ' εἰ ἀποδείξεις ἐκ πρώτων, εἴη ἂν τινὰ λέγειν εἶναι. ἀλλ' εἰ ἡ ἀπόδειξις δι' αἰτίων γνώσεως, εἴη ἂν καὶ τῶν αἰτίων, ὅτως δὲ καὶ πρώτων. ἡ ὅ πᾶσα δι' αἰτίων ἀποδείξεις. Alex. Aphrod.

ὁ δὲ δὲ καὶ διδασκαλικώτεροι οἱ τὰ αἰτία εἰδότες· τῶν δὲ διδασκόντων ἴδιον τὸ τὰς αἰτίας λέγειν τῶν διδασκομένων, ὡς πρᾶξις. ἥτοι δὲ μᾶλλον λέγει διδασκαλικὴν τὴν τῶν αἰτίων θεωρητικὴν τῆς μὴ νοητικῆς· διὰ γὰρ τῶν αἰτίων ἡ διδασκαλία, ὡς μόνης ταύτης ὕψους τῶν αἰτίων θεωρητικῆς· τὰ γὰρ κυρίως αἰτία ταῦτα. ἡ τὸ λεγόμενον ἐστὶν ὅτι ἡ τῶν μᾶλλον αἰτίων θεωρητικὴ καὶ διδασκαλικὴ μᾶλλον, ἐπειδὴ διὰ τῶν αἰτίων ἡ διδασκαλία· αἴτιον δὲ ἡ τῶν μᾶλλον αἰτίων θεωρητικὴ καὶ διδασκαλικὴ μᾶλλον. ἀλλὰ καὶ τὸ εἰδέναι καὶ τὸ ἐπισήμαξ αὐτῶν χεῖρον τῶν νοημάτων τε καὶ γνωσκομένων καὶ μὴ ἄλλω τινὸς τῇ τῶν αἰτίων καὶ ἀρχῶν γνώσει

[καὶ] τὴν M. II 8. τὰ om. A. II 39. τὴν πρῶτην λέγειν M. II 41. τὴν om. A. II 42. καθὼς εἶλε τι A. II τούτων τὸ γένος M. II 43. κινητικὴ A.

1. ἡ πρώτη λέγειν M. II τὴν πρῶτην om. A. II 2. ἡ πρώτη A. II 42. ἡ M. II 44. χαλεπότερα M. II 18. ἐν αἰτίῳ M. II 19. πρῶτον A. quae per se praeiora fidei sapientiae accēperunt. Sepulv. II 20. ἡ δὲ ἐκ πρώτων εἰ δὲ M. II 21. διὰ τούτων M. II 30. ἐκ — 31. ἀποδείξεις om. M. et Sepulv. II 39. ταῦτα om. A. II 40. καὶ — 41. μᾶλλον om. A.

μάλισα ὑπάρχει· ταῦτα γὰρ μάλισα ἐπιστητά, δι' ἃ γε καὶ τῶν
ἄλλων ἐπιστητῶν ἔκαστον ἐπιστητόν. ὥστε εἰσι τινες ἐπιστήμαι δι'
αὐτάς αἰρεταί, ὅπερ ἔκκειτο· μάλισα δ' ἂν εἴη ἡ τοιαύτη. id. ib.

962. "ὅ γὰρ τὸ ἐπίστασθαι δι' αὐτὸ αἰρούμενος τὴν μάλισα ἐπιστήμη
32. μάλισα αἰρήσει." ὅ γὰρ ὅλως τὸ ἐπίστασθαι δι' αὐτὸ αἰρετόν, τὴν
μάλισα αἰρετὴν τοῦτον, τὸ μάλισα ἐπιστητόν· τοιαῦτα δὲ τὰ
πρῶτα αἰτία καὶ αἱ ἀρχαί, αἷγε καὶ ἡ τῶν ἄλλων γυνῶσις τῆς τούτων
γνώσεως ἥρηται. τότε γὰρ οἰόμεθα εἰδέναι ἔκαστον, ὡς καὶ αὐτὸς
εἶπεν ἐν Φυσικῇ (1 1), ὅταν τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς αἰτίας τινὸς εἰδῶ-
μεν. ὅτι δὲ μάλισα ἐπιστητά, ἔδειξε παραθέμενος τὸ ὅτι αἱ ἀπο-
10. δείξεις ἐκ τῶν πρώτων, διὰ δὲ ἀποδείξεως ἡ τῶν ἐπιστητῶν γυνῶ-
σις· ὥστε τὰ πρῶτα αἰτία εἴη ἂν καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς ἀποδεικτικαῖς
τε καὶ ἐπιστητοῖς αἰτία τῶ ἐπιστητοῖς εἶναι, ἀλλ' ὃ ταῦτα ἐκείνοις·
ὑστέρων γὰρ ταῦτα, ὑδεμία δὲ ἀπόδειξις δι' ὑστέρων. ἔτι πᾶσιν
αἰτία τοῖς ἐπιστητοῖς τῶ εἶναι ἐπιστητοῖς ταῦτα, αἷγε καὶ αἱ τῶν ἐπι-
15. στημῶν ἀρχαὶ ταύτας ἀρχὰς ἔχουσιν. id. ib.

963. ἀλλὰ καὶ ἀρχικωτάτη τῶν ἐπιστημῶν ἡ τῶν κυρωτώτων αἰτίων
γνωστική. ταῦτα δὲ ἐστὶ τὰ ὧν ἕνεκα τὰ ἄλλα ἔχον. ἀρχικω-
4. τέρα γὰρ ἐν ᾧ πᾶσιν ἡ γνωρίζουσα τίνος ἕνεκα ἔκαστον δεῖ ποιεῖν τῶν
γινομένων τῆς ποιήσεως αὐτὰ καὶ ὑπηρετήσεως, ὡς ὅλως ὑπάρχει
ἐπὶ ἀρχιτεκτονικῆς. εἰπὼν δὲ "ἡ γνωρίζουσα τίνος ἕνεκα πρακτέον
ἔκαστον ἐστὶ," τὸ τοῦτον αἶτιον ὃ ἕνεκεν αἰτίῳ ἔκαστον πρακτέον ἐδή-
λωσεν εἰπὼν "τὸ τοῦτο δὲ ἐστὶ τὰγαθόν." τοῦτο γὰρ τὸ τελικὸν αἶτιον,
ὡς εἶπε καὶ τῶν Νομομαχεῖων Ἑθικῶν ἀρχόμενος "πᾶσα τέχνη καὶ
πᾶσα μέθοδος, ὁμοίως δὲ πράξις τε καὶ πραγαίσεις ἀγαθὸν τινὸς
ἐφίεσθαι δοκεῖ." τοῦτον δὲ καὶ τῶν ὄντων ἀπάντων αἶτιον· πάντα
γὰρ ἐκείνῳ χάριν ἔστι τε καὶ γίνεσθαι. τὰ δὲ φύσει γιγνόμενα καὶ πρὸς
ἐκείνῳ νέονται καὶ τὴν σύμφυτον ὁρεξὶν αὐτῶς· ὥστε ἡ τῶ τοῦτον
ἀγαθὸν γνωστικὴ ἀρχικωτάτη ἂν εἴη. βεληθείς δὲ δηλώσαι πῶς
τὸ πρῶτον αἶτιον τοῖς ὕσιν αἶτιον, ὅτι ὡς τέλος, καὶ ὅτι ἡ τῶ τοῦτον
30. αἰτίῳ γνωστικὴ ἀρχιτεκτονικωτέρα τῶν ποιητικῶν τὰ ἐκείνῳ χάριν,
εἶπε τὸ "μᾶλλον ἀρχικὴ τῆς ὑπηρετήσεως ἡ γνωρίζουσα τίνος ἕνεκεν
ἐστὶ πρακτέον ἔκαστον." ἡ δὲ ἐπιχειρήσις τοιαύτη· εἰ ἐν πᾶσι
τέχναις τε καὶ ἐπιστήμαις ἀρχικωτέρα τε καὶ ἀρχιτεκτονικωτέρα τῆς
ποιήσεως τι ἡ γιγνώσκουσα τὸ ὃ χάριν καὶ τὸ τέλος, καὶ ἡ τὸ πάντων
35. τέλος καὶ ὃ χάριν τὰ πάντα ἐστὶ τε καὶ γίνεσθαι εἰδυῖα ἀρχικωτάτη ἂν
εἴη καὶ πρώτη· τοιαύτη δὲ ἔστιν ἡ σοφία ἡ τῶ πρώτῳ αἰτίῳ θεωρη-

τικὴ· πάντα γὰρ τὰ ἔσται τῶ κυρωτάτου τῶν ἀγαθῶν ἐφίεσθαι καὶ τὰ-
γαθῶν, τὰγαθὸν δὲ τὸ πρῶτον αἶτιον. ἐφ' οἷς δεχθεὶς συγκατα-
λαβῶν τὰ εἰρημένα, δεκτικὸς ὅτι ἐξ ἀπάντων τῶν τοῖς σοφοῖς ἐπι-
μένων δέδεικε σοφία ὅσα ἡ τῶν πρώτων ἀρχῶν τε καὶ αἰτίων θεω-
ρητικῆ· τὸ γὰρ ἀγαθὸν καὶ ὃ ἕνεκα ἐστὶ τε καὶ γίνεσθαι πάντα, ὃ ἐστὶν ἡ
πραγαίμενη ἐπιστήμη θεωρητικὴ, τῶν αἰτίων ἐστὶν· τοῦτον γὰρ τὸ ὡς
τέλος αἶτιον· δεῖ γὰρ αὐτὴν τῶν πρώτων ἀρχῶν καὶ αἰτίων ὡς
θεωρητικὴν. ἐξ ἀπάντων ὅν τῶν εἰρημένων γίνεσθαι ἡ σοφία ἡ τῶ
πρώτων ἀρχῶν τε καὶ αἰτίων θεωρητικὴ. id. ib.

προσέθηκε δὲ "καὶ γὰρ τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ ὃ ἕνεκα τῶν αἰτίων ἐστὶν" καὶ
ἐπεὶ εἶπε δεῖν μὴ τὴν σοφίαν καὶ τὰς κοινὰς προλήψεις ἀρχικῶν εἶναι
ἐπιστήμην καὶ μὴ ὑπηρετικὴν, εἶπε δὲ ἀρχικωτέραν εἶναι τὴν γνω-
ρίζουσαν τὸ τίνος ἕνεκεν ἐστὶ πρακτέον ἔκαστον, τὸτο δ' ἐστὶ τὰγαθόν.
εἰπὼν ὅτι ἀρχικωτέραν εἶναι τὴν γνωστικὴν τῶ τίνος ἕνεκεν ἔκαστον
ἔστιν, ὅπερ ἐστὶ τὰγαθόν, ὅτι ἡ τῶν πρώτων γνωστικὴ καὶ τὴν ἐπὶ γνω-
στικῇ, δι' ὃ καὶ ἔστιν ἀρχικὴ, ἔδειξε διὰ τῆς προλήψεως ταύτης. id. ib.

"ὅτι δ' ὃ ποιητικὴ, ὁλόν ἐκ τῶν πρώτων φιλοσοφησάντων" καὶ
ὅτι μὴ ἐστὶ ποιητικὴ τε καὶ πρακτικὴ ἡ φιλοσοφία τε καὶ ἡ σοφία
ἀλλὰ θεωρητικὴ, δεδεικται καὶ ἐκ τῶ τὴν ἀρχὴν ἐπὶ ζήτησι τὴν π-
30. τῶν καὶ τὴν εὐρεσὶν ἔλθειν τὸς πρώτους φιλοσοφῆσαντας διὰ τὸ θεω-
μάσαι ἔκαστον αὐτῶν πῶς ἔχει· τὸ δὲ θεωμάζειν ἀγνοῖαν
ἐστὶν. ὅταν εἰ διὰ μὴ τὸ ἀγνοεῖν ἐθαύμαζον, διὰ δὲ τὸ θεωμά-
ζειν ἐπὶ τὸ φιλοσοφεῖν ἦλθεν, διὰ τὸ ἀγνοεῖν ἄρα ἐπὶ τὸ φιλο-
σοφεῖν ἦλθεν. ὃ δὲ ἐμελλε τῆς ἀγνοίας παύσειν αὐτὸς, τότε καὶ
μὴ ἦλθεν ἐπὶ τὸ φιλοσοφεῖν· γυνῶσις δὲ ἐμελλεν ἀλλ' ὃ πρῶτος
τῆς ἀγνοίας παύσειν αὐτὸς· γυνῶσις ἄρα ἀλλ' ὃ πρῶτος
χάριν ἦλθεν ἐπὶ τὸ φιλοσοφεῖν. εἰ γὰρ δι' ἀγνοίαν ἦλθεν ἐπὶ τὴν
ζήτησιν αὐτῶν, ὁλόν ὡς γυνῶσεως ἐφίεσθαι· τῆς γὰρ ἀγνοίας ἡ
ποίησις ἀλλ' ἡ γυνῶσις ἴσσις. τὴν αὐτὴν δὲ ἔθος αὐτῷ καλεῖν εν-
φίαν· τε καὶ πρῶτον φιλοσοφίαν. ἡ γὰρ τελειοτάτη φιλοσοφία ἡ
ἀρεταμένη ἀπὸ τῶ θεωμάζειν ἐπὶ τὸ ζητεῖν προελήλυθεν· ἔπειτα
εὐρεσθαι τὰ ζητούμενα ὥτως ἔχει περὶ αὐτά, ὡς θεωμάζειν εἰ
ἐνδύχεσθαι αὐτά· ἄλλως ἔχειν, ὡς προελθὼν ἐρεῖ. λέγει δὲ ὅτι τὸ
μὴ ἀρχὴν ἦλθεν ἐπὶ τὸ ζητεῖν τε καὶ φιλοσοφεῖν τὰ πρόχαρὰ τε καὶ
35. ποσὶ διὰ τὴν φαινομένην ἀτοπίαν θεωμάσαντες, οἷον, εἰ ὅπως τῶ-
χοι, διὰ τί τὸ ἡλεκτρον ἔλκει τὰ ἀχυρώδη, ἡ ἡρακλέα λίθος τὸ
σίδηρον, ἡ τίς ἐστὶν ἡ ἴρις, ἡ ὅλως τὴν τῶν νεφῶν σύστασιν, τὰς

7. αἱ om M. || 8—10. ap. Asclep. || 8. ὃς αὐτὸς φησὶν ἐν τῇ Φυσ. Asclep. || 9. καὶ τὰ αἰτία Asclep. || 14. ὑδεμίαν δὲ ἀπόδειξιν M. ||
18—δ8. ap. Asclep. || 19. τίνος χάριν Asclep. || 20. ὑπάρχει om Asclep. || 21. ἀρχιτεκτονικῆς A. || ἀρχ: "ὅλως... πᾶσα" αὐτὴ ἐπὶ ἐκείνῳ τῷ
αἰ μὴ γὰρ ἄλλαι ἐπὶ τῶν κατὰ μέρος, αὐτὴ δὲ ἐπὶ πάντων. εἰπὼν δὲ ἡ γ. Asclep. || 22. ἔκαστον — πρακτέον om Asclep. || 23. τοῦτον δὲ τὸ Ascl. ||
24. εἶπεν ἐν τοῖς Ἑθικαῖς ἀρχ. Asclep. || 27. δὲ om Asclep. || 28. αὐτοῖς, ὡς ἐπὶ τῶ τοῦτον ἀγαθὸν μὴ γ. ὅσα Asclep. || 32. τὰ καὶ μᾶλλον Ascl. ||
33. ἐπὶ om Asclep. || εἰ] ἐξ ὃ: αἱ Asclep., ἡ A. || 34. τῶν ποιητικῶν A.
1. τὰ γὰρ ὅσα (om πάντα) Asclep. || καὶ — 2. δεχθεὶς] εἰσα Asclep. || 3. διαι. ἐξ ἀπάν. ὅτι τοῖς τοῖσδε σοφοῖς ἔκκειται ἡ σοφία ὅσα τῶ π.
Asclep. || 5. καὶ τὸ γ] εἰσα Asclep. || πάντων M. || 7. αἶτιον. ἐπειδὴ καὶ τὸ ἀγαθὸν τῶν αἰτίων ἐστὶ τῶν τελικῶν, ὃ τίνος ἔστιν εὐρεσθαι ἡ σοφία. "ἵπ
δὲ ὃ ποιητικὴ" (p. 982 & 11). || 14. γ. ὃ τίνος A. || 17. πρῶτον M. || 21. ἀγνοῖαν A. || 22. δὲ om Asclep. ||
23. ἄρα ἦλθεν ἐπὶ τὸ φιλο. Asclep. || 26. ἀγνοίας Asclep. || 28. ὁλόν] φανερά Asclep. || 29—33. τὴν αὐτ. — ἐρεῖ om Asclep. || 35.
διὰ τὴν ἀγνοίαν τε καὶ ἀτοπίαν θεωμ. αὐτά· οἷον Asclep. || 36. τὸ ἀχυρώδες A. || ἡ] ἡ ἡ Asclep. || 37. τί Asclep. || οἷς. ἡ τῶν νεφῶν
Asclep.

βροντῆς, πόνου· ἢ περὶ τῶν ἀερακίων, πῶς γίνονται.· εἴτα κατ' ἰλίην πρῶτοντες ἦλθεν καὶ ἐπὶ τῇ περὶ τῶν μαζίων διαπορῶν τε καὶ θαυμαζόν καὶ φιλοσοφεῖν. id. ib.

καὶ διὰ τὸ τοῦτο παρήθετο τὸ "τινων." σελήνης δὲ παθήματα εἶπε τὰς τε ἐκλείψεις αὐτῆς καὶ τὰς αὐξήσεις καὶ τὰς μεταβάσεις, ὁμοίως δὲ καὶ ἡλίου τὰς τε ἐκλείψεις καὶ τὰς ἀνατολάς τε καὶ δύσεις.· τὸ δὲ ἀεραίων τε καὶ θαυμάζον δι' ὑπόληψιν ἀγαθῶς γίνονται. id. ib.

προσβῆσι δὲ ὅτι καὶ φιλόμυθος ὁ φιλόσοφος πως (")· ταῦτα γὰρ σπουδαῖαι μαθηθεῖν αὐτῷ δι' ἀγνοίαν θαυμάσια· ἐκ γὰρ θαυμάσιον τὸ καὶ παραδόξον οἱ μύθοι σύγκεινται, οἱ δὲ διὰ τὸ θαυμάζον τὸ σπουδαῖοντες μαθηθεῖν φιλόσοφοι. id. ib.

(*) ὁ δὲ ἀπορῶν καὶ θαυμάζων ὡς ἀγνοῶν θαυμάζει· διὸ καὶ Πλάτων περὶ τῷ Ἀλκιβιάδῃ φησὶν οἷμαί σοι θαυμάζον· διὸ καὶ τὸν Ἰων ἐκπερηλὲς Θαυμάγιος θυγατέρα εἶπε. φιλόμυθος δὲ ὁ φιλόσοφος πως εἶπε, ἢ ὅτι κέρηθι μύθοις διὰ τὸ μὴ πρόδηλον τοῖς πολλοῖς ποιῆσαι τὴν αὐτῷ σοφίαν, ὡς περ. ἔπειτα οἱ Πυθαγόρειοι, ἢ ἐπὶ τὸ φιλόμυθος ἀνακαλύπτει, ἔπειτα ἔχει τὰς λόγους πάντων ἐν αὐτῇ ἡ ψυχῇ· ἐκ τῆς φιλοσοφίας οὗ ἐκδιδάσκει ἡ τέφρα καὶ ἀναφαίνεται ὁ σπουδῆς. καὶ ὁ ταῦτος φιλόμυθος, ὡς καὶ ὁ καθεύων ἔχον ἐπάνω αἰσῶς· ὅπως γὰρ καὶ ὁ Πλάτων τὴν φιλοσοφίαν ἐκάλει· ὁ δὲ φιλόμυθος δὲ ἐπὶ τῶν καθ' ἑκάστην ἐκπαυσθεῖς, διότι ἔπειτα ὑπάρχουσιν· ὁ γὰρ μύθος σύγκειται ἐκ θαυμάτων ὁ τῷ φιλοσοφίᾳ. Asclep.

ἔτι δὲ μὴ χρεῖας τινὲς μὴδὲ πράξεις χάριν ἀλλὰ γνώσεως ἦλθεν τὴν ἀρχὴν· ἐπὶ τὸ φιλοσοφῶν, συνάγασκε καὶ ἀπὸ τῆς ἰστορίας (*). μὲν γὰρ τὴν τῶν ἀναγκαίων τε καὶ τῶν πρὸς βεβαιώσιν τὴν τῷ βίῳ παρασκευὴν ἦλθεν ἐπὶ τὴν τῶν καὶ φιλοσοφίαν ζήτησιν καὶ τὴν τῶν ταύτων θεωρίαν (*). εἰ δὲ πάντων ὑπαρχόντων, τῶν ἀναγκαίων καὶ τῶν πρὸς βεβαιώσιν, ἤρξαντο τῆς καὶ φιλοσοφίας ζητήσεως, δῆλον ὡς ἐπ' ὑποθέσει ἀναγκαίων τῶν πρὸς διαγωγὴν τῶν σπουδαίωντων εὐρέσεως τὴν ζήτησιν ἐποιεῖτο. ἀλλὰ μὴν πᾶσι αἱ ποιητικαί· ἢ γὰρ τῶν ἀναγκαίων τινὰ καὶ χρησίμων ζητῶσι καὶ ποιῶσιν, ἢ τῶν πρὸς διαγωγὴν (*). φρόνησιν δὲ εἶπε τὴν ταύτην σοφίαν τε καὶ τὴν θεωρίαν. εἰκάσει δὲ τὴν ταύτην γνῶσιν τε καὶ θεωρίαν τοῖς ἐλευθέροις τῶν ἀνθρώπων, αἱ αὐτῶν ἔνεκεν αὖτε, ἐκ ἄλλων, ὡς περ. οἱ δῶλοι. τὴν γὰρ δῶλον ἐν τοῖς Πολιτικῶς οὖαι εἶπεν ὅς ἀνθρώπος ὢν ἄλλω ἐξῶν· τοῦτος δὲ ὁ μὴ διοικῶν τῶν πρακτικῶν δι' ἀφύειν, ἀλλὰ ὑπερηλικός. καὶ γὰρ ἡ ποιητὴ γνῶσις ὡς μόνη ὕστα ἐλευθέρᾳ τῶν ἄλλων ἐπιστημῶν αὐτῇ αὐτῇ χάριν ἐξῶν. σημειῖται δὲ τῷ δι' αὐτὴν αὐτῇ αἰρετὴν εἶναι καὶ μὴδὲν χρεωδὲς παρεχομένην, ἀλλὰ τῶν πάντων καὶ ἐμποδίζουσαν αὐτοῖς τῷ τοσούτῳ φιλτρον ἐμποιεῖν τοῖς ἀφαιμένοις αὐτῆς ὡς μὴδὲν ἄλλο βούλει ποιῶν, ἀλλὰ πᾶν τὸ ἀπείγον αὐτὸς τῆς

κατ' αὐτὴν ἐνεργείας περιέσσειν τε καὶ ἐνδύχλησιν ἡγεῖσθαι. διὸ καὶ εὐλόγως ἂν φησιν ἐκ ἀνθρωπίνων ἀλλὰ θέλει τὴν γνῶσιν αὐτῆς νομίζεσθαι (*). οἱ μὲν γὰρ ἄνθρωποι ἐν πολλοῖς δῶλοι διὰ τὰς χρεῖας εἰσι· καὶ τῶν χάριν πολλὰ πράττειν ἀναγκάζονται (*). διὰ γὰρ τὸ εἶναι αὐτοὺς τοῦτους, καὶ ἡ ὑγίεια ἀγαθὸν αὐτοῖς καὶ ἡ εὐπορία καὶ ἔκαστον τῶν ταύτων ἀγαθῶν· διὸ καὶ ἀχολάζονται περὶ αὐτὰ (*). τὸ δὲ θεῶν πάσης χρεῖας ἐλευθέρων· ἀκολούθως λέγων τοῖς ἐν τοῖς Νικαμαχείοις (10 7) εἰρημῆτοις αὐτῶν, ἐνθα λέγει "εἰ γὰρ καὶ κατὰ τὸν παραδόντας ἀνθρώπων φρονεῖν ἀνθρωπῶν ὄντα καὶ θνητὰ θνητόν." ταῦτα γὰρ καὶ ταῦτα. διὸ φησιν, εἰ ἦν ἀληθὴ τὰ ὑπὸ τῶν ποιητῶν λεγόμενα περὶ τῶν θεῶν, ὅτι φθονερὸν τοῖς ὑπερέχουσιν, διὸ καὶ δυσχερεῖς πάντας εἶναι τοὺς περὶ τοὺς καὶ ὑπὲρ τοὺς ἄλλους, τότε αὖ καὶ μάστιγα ἐφθόνηι· εἴτοι γὰρ ὡς ἀληθῶς πλέον τι ἔχουσιν ἢ καὶ θνητὴν φύσιν. Alex, Aphrod.

(*) ἔστιν δὲ ὅτι ὡς περ. ἐπὶ τῆς ψυχῆς φέρε εἰπεῖν εἶπεν ὅτι δεῖ λαμβάνειν τὰ συμβεβηκότα καὶ ἐφαρμόζειν καὶ ἔτι ἀποδιδόναι τὴν ὅρον, ἔτι καὶ ἐπὶ τῆς φιλοσοφίας ἐποίησε· φιλόσοφος γὰρ ἐστὶν ὁ φιλοῦν τὸ σάφες, ὁ ἐστὶ τὴν σοφίαν. Asclep.

(*) ἀλλὰ ἀρτίως ἔχοντας ἄλλως τὸ βίβη, τροφῆς τε πόσης καὶ ἐκλυπόμενης· ἀθρόως, καὶ τῶν ἀναγκαίων δὲ παρόντων, μάλιστα ἢ φρονήσεως ἐξέλκεται ἡ μαθημάτων. cod. Reg.

(*) ὁμοῦς μέντοι γε ὁ Πλάτων (RP. 7 p. 520) παρακαλεῖ τὸν φιλόσοφον ἀνάγειν μέχρι τῆς πρώτης θεωρίας· εἴτα φησὶν ὅτι καὶ καὶ καὶ τὸ ἀναγκαῖον αὐτοὺς καταγαγόμεν ἐπὶ τὴν ὕλην καὶ τὴν φροντίδα τῶν ὑλικῶν πραγμάτων. Asclep.

(*) διὸ φησὶ τὴν θεὸν μόνον εἶναι ἐλευθέρων, ἐπειδὴ αὐτὸς μὴ ὑποδὸς προσδεῖται, αὐτῷ δὲ τὰ ἄλλα προσδεῖται. διὰ παγκάλως φησὶν ἐκαίνο· ἐκ σὺ πάντα πέφνηκε, σὺ δ' ὑποδὸς εἶναι μύθος. id.

(*) πανταχῇ γὰρ ἡ φύσις δούλη τῶν ἀνθρώπων, ὅχι ὅτι ἡ φύσις δουλεύει τοῖς ἀνθρώποις, ἀλλ' ὅτι οἱ ἄνθρωποι δουλεύουσιν διὰ τὰς περιεχόμενας αὐτῆς σωματικὰς ἀνάγκας, ἀρχῆσι δουλεύοντες καὶ ἄλλοις μαζίοσι διὰ τὸ τραφῆναι ἢ δι' ἄλλο ταῦτα· ὡς καλῶς ἔλεγε ὁ Σιμωνίδης ὅτι τὸ τοῦτο τὸ γέρας ὁ θεὸς μόνος ἔχει τὴν ἀκραν ἐπιστήμην τὴν καθ' αὐτήν, τὴν σύμμετρον αὐτῷ· ὡς εἰ δὲ δύναται καὶ τὰ καθεύει μόνον γινώσκων, ἐκείνῃ δὲ δύναται αὐτὸς ἐπεκτείνειν καὶ ἐπὶ τὴν ἀπειρίαν τῶν καθ' ἑκάστην. "εἰ δὲ λέγουσιν οἱ ποιηταί." φησὶν ὅτι οἱ ποιηταί φασιν ὅτι φθονερὸν ἐστὶ τὸ θεῶν, καὶ Ἡρόδοτος "φθονερὸν ἔστι τὸ θεῶν." εἰ ταῦν φθονερὸν τὸ θεῶν, δυσχερεῖς ὑπάρχουσιν οἱ περὶ τοὺς ταῦτα οἱ σοφοί, πλέον τι ἔχοντες τῶν ἄλλων, ὡς φησιν ἐκαίνο· "πρὸς γὰρ τὴν ἔχοντ' ὁ φθόνος ἔρπει." id.

(*) λέγει γὰρ ὁ Σιμωνίδης ὅτι θεὸς μόνος ἔχει τὴν ἀκραν ἐπιστήμην. cod. Reg.

1. ἀερακίων] ἀερον Asclep. || 4. καλ — τιων om Asclep. Sepulv. || 5. τὰς ante μεταβάσεις om Asclep. || 6. καὶ τὰς δύσεις Asclep. || 8. ὁ φιλόμ. φιλόμ. Asclep. || 31. εὐρέσει M. || 36. τοῖς om M. || 37. λέγειν εἶναι τὸν ἀνθρώπον τὸν ἄλλω ὅσα καὶ μὴ ἐκείνῃ· τῶν τοῖς δὲ ἔστιν ὁ L. || 42. τῇ om M.

7. ἀκολούθως λέγων τοῖς ἐν τῷ κ' τῶν Νικαμαχείων εἰρ. L. || 11. φθόνος M.

983. "ἀλλ' — εἶναι." φθόνος γὰρ, ὡς φησὶν ὁ θεός. Πλάτων, ἔγωγε θεῖν χροῦ (¹). ἀλλὰ πολλὰ ψεύδοντο αἰδοί, ἐν οἷς καὶ τὸτο. ὅτε τινὰ τῆς τοιαύτης ἐπισήμης ἤγητόν εἶναι τιμωτέραν. ἡ γὰρ θεοτάτη καὶ τὸτο μάλιστ' ἀποτάτη. ἡ δὲ τοιαύτη θεοτάτη κατὰ τὸ τὸ μάλιστ' ὁμοίαν τῇ τῶν θεῶν ἐνεργείᾳ εἶναι. ἐνεργεῖν μὲν γὰρ οὐλοῖον τὸ θεῖον, ἐκ ἄλλῃ δὲ τις ἐνεργεῖα θεῶν ἀξία παρὰ τὴν τοιαύτην. ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ τὰς θεῶν γνῶσιν εἶναι, αἷνε τῶν πρώτων αἰτίων γνῶσις ἐστὶ καὶ τῶν ἀρχῶν, ὁ δὲ θεὸς ἀρχὴ πρώτη καὶ αἰτία τῶν ἄλλων (²). διὰ τούτων δὲ ἔδειξεν ὅτι καὶ εὐλόγως ἦδε ἡ πραγματεία θεολογικὴ καλεῖται. λέγει δὲ ὅτι ἀναγκασιότερος μὲν αὐτῆς πᾶσαι αἱ ἄλλαι ἐπισήμαι (ἔδ' ὅλως γὰρ αὕτη ἀνοσηκαία), ἀμείνων δὲ ὑδεμία. αὕτη γὰρ πᾶσιν ἀμείνων, αἷνε καὶ τιμωτέρα. Alex. Aphrod.

(¹) ἀλλ' ὅτε τὸ θεῖον φθονερόν· πέρι γὰρ ἐξον, ὡς φησὶν ὁ Πλάτων, ὁ φθόνος θεῖν χροῦ. ὁ γὰρ φθόνος γίνεσθαι διὰ τὸ ὁρᾶν πλείους ἡμῶν κρείττονας ἄλλας. πῶς ἔν δυνάτε εἶναι τὸν θεόν φθονερόν, ὅττα πηγὴν ἀγαθότητος, ἐξ ὧ πάντα τοῖς ἄλλοις χαρίζοντο, ὡς φησὶ καὶ ὁ Πλάτων ὅτι διὰ τὴν αὐτοῦ ἀγαθότητα ὁ θεὸς παρὴν γαίᾳ τὰ πάντα. ἀγαθὸς γὰρ ἔν, ἀγαθὸν δὲ ὅποις περὶ ὑδανὸς ἐγγασθὶ φθόνος. πῶς ἔν δυνατὸν τὴν πηγὴν τῆς ἀγαθότητος φθονεῖν; cod. Laur.

983. (¹) δοκεῖ γὰρ θεὸς τῶν αἰτίων πᾶσιν εἶναι καὶ ἀρχή. Asclep.

983. ἐξῆς δὲ λέγει τὴν μέθοδον τῆς κτήσεως αὐτῆς (¹): τὸ γὰρ πρῶτον θάυμαζεν ὡς τὴν ἀρχὴν θαυμάζοντες ἦλθον· ἐπὶ τὴν γνῶσιν αὐτῶν (¹). πρὸ μὲν γὰρ τῷ εἰδέναι ἐθαύμαζον αἱ δυνάμεις ὅπως ἔχον, γνόντες δὲ θαυμάζουσιν αἱ δυνάμεις μὴ ἔχον ὅπως θαύματα δὲ εἶπε τὰ ὑπὸ τῶν θαυματοποιῶν δεκνύμενα παῖγνα, ἃ ἐξ αὐτῶν δοκεῖ καὶ αὐτομάτως κινεῖσθαι. ἦλθον δὲ τροπῆς, καθ' ἃς χερσὶν καὶ ὅπως. Alex. Aphrod.

(¹) τὸτο ἔν φησὶν ὅτι "δεῖ μόντοι πως καταστῆναι τὴν τάξιν αὐτῆς εἰς τὴν γνῶσιν, ὡς περὶ ἐπὶ τῶν μηχανικῶν. Asclep.

983. (¹) πρὸ μὲν γὰρ τῷ εἰδέναι ἐθαύμαζον αἱ δυνάμεις ὅπως ἔχον, γνόντες δὲ θαυμάζουσιν αἱ δυνάμεις μὴ ἔχον ὅπως θαύματα δὲ εἶπε τὰ ὑπὸ τῶν θαυματοποιῶν δεκνύμενα παῖγνα, ὅσον ἀφ' ἑαυτῶν εἰδόμενα δοκῶντα ἐξ αὐτῶν κινεῖσθαι. cod. Laur.

983. θαυμάζον γὰρ αἱ δοκεῖ πᾶσιν εἶναι τῶν ἐλαχίστων μὴ μετρίων. λέγει δὲ ἐπὶ τῆς διαμέτρου (²). ὡς ὅπως δὲ καὶ ἐν γραμμαῖς ἐλαχίστων τινὸς ὡς περὶ καὶ ἐν ταῖς ἀριθμοῖς, θαυμάζον φαίνεται μὴ ἐλαχίστων αὐτῶν μετρίων πᾶσας καὶ εἶναι συμμετρίας ἄλλας, ἔχοντας κοινὸν τι μέτρον. τὸ δὲ ὅπως ἔχει, διότι οἱ μὲν ἀριθμοὶ πάντες μονάδι μετρεῖν, ὡς πᾶσαι δὲ αἱ γραμμαὶ ἐν μετρηταί τινι τῷ μὴ εἶναι ἐλαχίστην γραμμὴν (³). διὰ τὸτο γὰρ ὅδε συμμετροὶ εἰσι πᾶσαι· συμμετρία γὰρ μεγέθη ἐπὶ τὰ τῷ αὐτῷ

μέτρον μετρήμενα. εἰς τὴν γνῶσιν δὲ καὶ τὸ ἀμεινὸν ἀποτελεῖται οἱ ἐκ τῶ ἀρχῶν καὶ διὰ τὸτο θαυμάζον τὰ ἀληθῆ, ὡς καὶ αἱ τι ὅπως ἔχον, εἰς τὸ εἰδέναι μετρίων. θαυμάζει γὰρ αἱ τῶν ἐλαχίστων λαμβάνοντες αὐτῶν αἱ ἐνδεχόμεναι τὴν αὐτῶν ἄλλως ἔχον. Alex. Aphrod.

(²) γὰρ "τῶ ἐλαχίστων" καὶ ταύτην μάλλον τὴν γραμμὴν αἰσθάνεται. Ἀλέξανδρος. cod. Reg.

(³) τῷ ὅτι γὰρ θαυμάζον αἶσα δοκεῖ πᾶσιν αἱ τι τῶν ἐλαχίστων μὴ μετρίων. δεῖ δὲ... ἀποτελεῖται. παραμύνη γὰρ ἐστὶν ἡ λέγουσα, δευτέρων ἀμεινῶν, δεῦρο ἀμεινῶν, ἐπὶ τῶν ἐλαχίστων μὲν ὁρμῶντων καὶ μὴ κατεργασμένων, ὕστερον δὲ κατεργασμένων. ὅπως ἔν καὶ ἐνδεχόμενα ὅπως μετρίων, καὶ τοῖς πρώτοις θαυμάζοντες, εἰς τὸ ἐναντίον παρῆσαν. Asclep.

"καὶ τὴν παραμύνην." ὡς λέγει αἱ τῶν λέγουσιν "δευτέρων ἀμεινῶν" (⁴). "τίς μὲν ἡ φύσις τῆς ἐπισήμης τῆς ζήτησης αἰτίας;" εἶπε θεωρητικὴ ἀλλ' ὡς πρακτικὴ, καὶ ὅτι τῶν πρώτων αἰτίων τὰ καὶ ἀρχῶν γνωστικὴ. "καὶ τίς ὁ σκοπὸς ὃ δὲ τυχεῖται τῆς ζήτησης καὶ τὴν ὅλως μέθοδον," ὅτι ἐκ τῶ θαυμάζον δὲ ὅπως τὰ ἀληθῆ δεῖ μεταστῆναι εἰς τὸ θαυμάζον δι' ἐπισήμης τὰ ἐπὶ τῶν ἀληθῶν, αἱ ἐνδεχόμενα ἄλλως πῶς ἔχον καὶ μὴ ὅπως αἱ ἐλαχίστων. Alex. Aphrod.

(⁴) ἐκ τῶ δὲ ὅπως θάυμαζον δεῖ μεταστῆναι διὰ τῆς ἐπισήμης εἰς τὸ ἐναντίον θαυμάζον. ἐστὶ δὲ ἡ παραμύνη ἡ δευτέρων ἀμεινῶν ἐπὶ τῶν πρώτων μὲν ὁρμῶντων καὶ μὴ κατεργασμένων, ὕστερον δὲ ἐπὶ κατεργασμένων καὶ ἀποτελεσμάτων. παρῆσαν δὲ ἀπὸ τῶν θεωρητικῶν ἐκ δευτέρας, ὅταν αὐτοῖς τὰ πρότερα ἰσχυρὰ καλῶς ἀποβῇ. cod. Reg.

προκαίμεν δὲ καὶ γεγονότος φανερὸν τῶ τῶν πρώτων αἰτίων τὴν σοφίαν θεωρητικὴν, εὐλόγως πρῶτον τὴν τῶν αἰτίων πᾶσιν διαίρεσιν, καθὼς καὶ ἐν τῇ Φυσικῇ Ἀκροάσει (23), εἰς τέσσαρας αἰτίας διαίρεσιν. καὶ τῶν μὲν ἄλλων σαφῶς ἐξηγημένους, περὶ δὲ τῶ εἰδῶς τὰ ἀληθῆ ἀποφαινοῦν τῶ ἔχον. Alex. Aphrod.

"ἐπεὶ — γνωρίζον." τῶν μὲν "ἐξ ἀρχῆς αἰτίων" αἶσα ἐπὶ τῶν πρώτων. ὅτι δὲ ἡ γνῶσις ἡ κατ' ἐπισήμην ἐν ταῖς ἐχόμεναις καὶ αἰτία ἐκ τῆς τῶν ἀρχῶν καὶ αἰτίων τῶν πρώτων γνῶσεως φησὶ, καὶ ἀρχόμενος τῆς Φυσικῆς Ἀκροάσεως εἶπεν· ἀλλὰ καὶ ἐν ταῖς ἑξῆς τοῖς Ἀνακτικαῖς (1:2) ἔδειξεν αὐτῇ, καὶ τῶν ὁμοίως λέγει ὅτι μὴ ἀπὸ τῶν πρώτων αἰτίων εἰδῶς τινα, ἀλλὰ ἀπὸ τῶν προτέρων τῶν ὡς εἶπεν ἄλλαις αἰτίαις πρώτοις, ἐκ ὧν τὰ αἰτία αὐτῇ τὰ ἀρχῆς καὶ αἰτίας, ὅταν τις τὰς ἀρχὰς αὐτῇ εἰδῇ. ὅτι δὲ ἡ γνῶσις τῶ ἀρχῆς ἀπὸ μὴ γνωστοποιήτων πρώτων, ἐκ ὧν ὅπως εἰδῶν ταῦτα πρῶτος λέγεται, αἰσθάνεται ὅτι τῶν πρώτων αἰτίων γνῶσις ἐστὶν αἰσθάνεται τὸ εἰδέναι, συνηθὺς διὰ τούτων καὶ ταῖς ἄλλαις ἐπισήμας

5. ὡς οἱ αἱ. || 23. κατέως Α. || 27. θαυμάζον Μ. || 28. ὅπως Α. || 37. ἐν τῇ ἐλαχίστων Ascl. || 40. συμμετρίας Α. || 43. ὡς οἱ Α.

2. f. 1. τὸτο ἐκ τῶ θαυμάζον. || 3. μετρίων Μ. || 14. δευτέρας Λ. || 17. τυχεῖται Μ. || 28. πρώτων αἰτίων εἶναι Λ. || 33. αἶσα οἱ Α.

ἐκείνη γίγνηται· ὁ ἐδήλωσεν αὐτὸς προῖσαι τὸ τέλος ᾧ γενέσεως
 καὶ κινήσεως πάσης τῆς ἐξουσίας· εἰ γὰρ ἐκεῖνο μὴ ἀρχὴ τῆς οὐ
 τέλος, εὐκότως ἀντίκεινται. ἐπεὶ δὲ τὸ τέλος αἰτίον τῇ ποιητικῇ,
 τῇ μὴ γενέσει ἔχοντος ὅν, τῇ δὲ φύσει καὶ τῇ λόγῳ πρῶτον·
 τὸτο γὰρ τῇ λόγῳ προλαβόντες διὰ τὸ τοῦ πράξεως ἀρχό- 5
 μεθα. ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς φύσει γινόμενοις σκοπὸς τῆς οὐσίας, ὁ δὲ
 σκοπὸς προὑπάρχει. ὅτι δὲ τὸ ἀγαθὸν ἐστὶ τὸ ὡς τέλος αἰτίον καὶ
 ἡ τοιαύτη ἀρχὴ τέλος γενέσεως καὶ κινήσεως πάσης, καὶ τῶν Ἡθι-
 κῶν ἀρχόμενος, ὡς ἡδὴ προεῖπον, ἐδήλωσεν εἰπὼν “πᾶσα τέχνη
 καὶ πᾶσα μέθοδος ἀγαθὸν τινός.” εἰ δὲ πάντα τὰ οὐκ αἰτίον 10
 ὡς ἀγαθὸν ἐφίλει, τὸ κυρίως τέλος καὶ ὅτι πάντα ἐφίλει τὰ ἐν κι-
 νήσει εἴη ἂν τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ τῶν ὄντων ἄριστον· ὁ καὶ αὐτὸς ἐν τοῖς
 Ἡθικαῖς ἐδήλωσεν εἰπὼν “διὰ καλῶς ἀπεφάνησαν τὸ ἀγαθόν, ὅ
 πάντα ἐφίλει.” Alex. Aphrod.

983b (') νῦν ὅν δὲ ἡμᾶς μαθεῖν ποῖον αἰτίον ἐστὶ κυρίως ἡ τοιαύτη 15
 29. ἐπιστήμη· καὶ φησὶν ὅτι τέσσαρα ὑπάρχουσιν τὰ αἰτία, ὑλικόν, εἰδι-
 κόν, ποιητικόν, τελικόν. πολυπραγμονήσαντες ὅν· εἰ δυνατόν καὶ
 τὰς ἰδέας παραλαβεῖν εἰς μίαν τῶν αἰτίων τῶν, καὶ προῦν ἐρεῖ
 περὶ αὐτῶν· φησὶν ὅτι ὁ ἀνὴρ τῶν αἰτίων τῶν οὐκ αἰτίον ἐπιστήμη
 εἶναι αὕτη τῶν ἀνθρώπων, ἀλλ' ἔστιν ἐπιστήμη τῇ ἐξηρημένῃ αἰτίᾳ, 20
 φησὶ δὲ τῇ ποιητικῇ καὶ τελικῇ καὶ εἰδικῇ. συντρέχει γὰρ ἐπὶ τῇ
 πρώτῃ αἰτίᾳ τὰ τρία ταῦτα. ὁ γὰρ θεός, φησὶν, αἰεὶ ποιητής, καὶ
 ὅχι ὥσπερ ἡμεῖς ποτὲ μὴ ποιῶμεν ποτὲ δὲ ὅχι ποιῶμεν, ἔτι καὶ ὁ
 θεός, ἀλλ' αἰεὶ ἐπινοεῖ. ὅτε γὰρ ἐν τινι χρόνῳ περιέλασεν αὐτὸν ἡ
 ἐνεργεία, ὡς φησὶν, ἐν ἐκάστῃ ἡμέρᾳ. ἡμεῖς γὰρ ποτὲ μὴ ποιῶμεν 25
 ποτὲ δὲ ὅχι ποιῶμεν· ὁ δὲ θεός, φησὶν, αὐτῷ τῷ εἶναι πάντα πα-
 ράγει καὶ δημιουργεῖ καὶ ἐπινοεῖ. διὸ φησὶ καὶ ὁ Ἀλέξανδρος ὅτι
 αἰεὶ ὁ Ἀριστοτέλης λέγει συντρέχει τὸ τελικὸν αἰτίον τῇ εἰδικῇ.
 Asclep.

983b ποιησάμενος δὲ τὴν τῶν αἰτίων διαίρεσιν μέλλων ζητεῖν 30
 1. περὶ ποίας αἰτίας μάλιστα τὸ σοφὸν εἶδέναι, ἐπεὶ πλεοναχῶς τὰ
 αἰτία, εὐκότως πρῶτον τὰς τῶν ἄλλων δόξας ἐπισκοπεῖ τῶν πρὸ
 αὐτῶ, ἐπὶ ποῖον αἰτίον ἡ ποῖα κατατρέχουσιν (*). τῶτο δὲ, φη-
 σὶν, ἔστιν χρησίμους ἡμῶν καὶ πρὸς τὴν τῶν αἰτίων τῶν εἰρημένων
 βεβαίωσιν. ἡ γὰρ καὶ ἄλλοις τρόποις εὐρήσασθαι αἰτίων, εἰ μὴ φαί- 35
 νον τὰ ὑπὸ τῶν ἀρχαίων περὶ αἰτίων λεγόμενα ὑπὸ τῶν διαί-
 ρεων πίπτοντα· ἡ εἰ τὰ πρὸς ἐκείνων λεγόμενα μὴ ἐκβαίνει τὰ
 ὑφ' ἡμῶν καταριθμημένα τῶν αἰτίων, ἥδη μάλλον τῇ διαίρεσει
 ὡς ὕγιως ἐχούσης πιστεύομεν. Alex. Aphrod.

983b “τῶν — πλείους” τὴν μὴ αἰτίαν δι' ἣν τὰ ὑπὸ τῶν ἄλλων 40
 6. εἰρημένα ἰσορεῖ νῦν, σαφῶς αὐτὸς εἴρηκε. μηχανομενεῖ δὲ τῶν
 ἀρχαίων ὅχι ὡς τῶν φυσικῶν ὅσων τὰς ἀρχὰς ταύτας οἰομέ-

(*) p. 983 b 2. φιλοσοφώσαντες περὶ τῆς ἀληθείας λέγει τὸς θεω-
 ρητικῶς φιλοσόφους· θεωρητικῶς γὰρ τέλος ἀλήθεια, ὡς πρακτικῶς τὸ ἀγα-
 θόν. πρὸς διαφοράν γὰρ τῶν πρακτικῶν φιλοσόφων τὸς τοῦτους λέγει περὶ 45
 τῆς ἀληθείας φιλοσοφώσαντας. Anon. Urb.

των (ἐκείνη γὰρ οὐκ αἰτία δόξει τοῖς προκαείμενοις ἢ ἰσορῶν), ἀλλ' ὡς
 τῶν ὄντων πάντων, ἐν οἷς ἡν καὶ τὰ προκαείμενα νῦν (*). ἔστι
 μὴ γὰρ τῶν φυσικῶν ἀρχὰς ἐκεῖνοι ταύτας ὡς λέγει· οἰομεθα
 δὲ ταῦτα μόνον εἶναι καὶ ὅθεν παρὰ ταῦτα, τὰς αὐτὰς ἀρχὰς
 τῶν τε φυσικῶν καὶ τῶν ὄντων ἀπάντων ἐξήκον. ἔτι δὲ τῇ καὶ
 τῇ ὕλην μόνον αἰτίαν ὑπετίθεντο, ἐδήλωσε διὰ τὸ δεῖναι λέγε-
 τας αὐτὰς αἰτίαν καὶ ἀρχὴν εἶναι τῶν ὄντων, ἐξ ὧν τὴν γένεσιν
 καὶ εἰς ὁ φθέρειν τελευταῖον, τῆς οὐσίας μετέστροφος, τοῖς δὲ πᾶσι
 μεταβαλλόμενης. τὸ γὰρ τοῦτον ὕλην, ἥτις τὴν μὴ αὐτῆς οὐσίας ἢ
 οἷς ἂν ἡ σωζέει ἀφάρτον καὶ ἀγέννητον, καὶ δὲ τὰ πᾶσι ἢ μετα-
 βολὴ αὐτῆς ἐν τοῖς τῶν ἐξ αὐτῆς γινόμενων γένεσιν (*). τὸ δὲ
 “τὰς ἐν ὕλης εἶδει” ἀπὸ τῆς τῶν ἐν τῷδε τῷ εἶδει τῶν ἀρχῶν
 τῇ καὶ τῇ ὕλην μόνον ὡς ἔχουσιν εἶναι. Alex. Aphrod.

(*) ἐντεῦθεν δὲ καὶ τὸ ἕτερον γένος τῆς αἰτίας εὐρήσασθαι
 λοιπὸν ἀσφαλῶς ταῖς ὕσιν· τέτρασι μόναις πιστεύομεν. αὐτῶν
 ὅν πρῶτοι φιλοσοφώσαντες πάντες ὑλικὰς ἀρχὰς μόναις ὑπέστη.
 Asclep.

(') ἦτοι τὰς ὑλικὰς. τὸ δὲ εἶδει ὁ Ἀλέξανδρος ἀπὸ τῆς
 φύσεως ἐρμηνεύει· ὁ δὲ Σιμπλίκιος τὴν ἀρχὴν φησὶν ὅνομα κα-
 τελικὸν εἶναι καὶ γενικόν, ἔχειν δὲ ὡς ἐν εἶδει τὴν ποιητικὴν τὴν ἐρ-
 χὴν καὶ τὴν εἰδικὴν καὶ τελικὴν καὶ προσέτι τὴν ὑλικήν. ἐν ὕλῃ ὅ
 εἶδει ἀρχὰς τὰς ὑλικὰς λέγει τὰς ὡς εἰς γένος εἶδη ἀναγόμεναι
 εἰς τὴν ἀρχὴν ὄνομα. cod. Reg.

“καὶ διὰ — σωζομένης.” τῆς δὲ ποιῆσαι τὴν μὴ ὕλην σωζομένην
 τὴν ἐνεργείαν, καὶ μὴ ὡς Ἀριστοτέλης λέγει δύναμει, ἀκολουθεῖ τὴν
 μὴ δὲ γίνασθαι καὶ φθέρειν ἀπλῶς τὴν ἀλλ' εἶναι τὴν καλυμμένην
 γένεσιν ἀλλοίωσιν, ὡς ἐν τοῖς περὶ Γενέσεως (1 4) ἔδειξε· τὴν
 γὰρ ὕλην ἐνεργείαν ὅσον καὶ ὑπομένουσιν αἰεὶ τὴν αὐτὴν (ἐφίλει-
 τον γὰρ τὴν ἀρχὴν καὶ κατ' οὐσίαν ἀμεταβλητὸν ὑποτίθενται ὅσον) καὶ
 τῶν ἐξ αὐτῆς γινόμενων οὐσίαν ἀλλοῦσιν τὰ πᾶσι· ἀλλὰ ὡς
 γὰρ ἔστιν ἡ καὶ πᾶσι μεταβολή· τίνες δὲ εἰσιν οἱ τὴν ὕλην
 αἰτίαν μόνον ὑποθέμενοι, καθ' ὅς ἡ κυρίως λεγόμενη γένεσις σῶ-
 ζει; ἐξῆς παρατίθει. ὡν πρῶτον φησὶ Θεαλὴν γένεσιν (ἀρχὴν
 γὰρ ὅσον τῆς φυσικῆς φιλοσοφίας δοκεῖ τῶν μηχανομενεύμενων
 γονέων) καὶ σαφῶς ἐκτίθει τὴν δόξαν αὐτῆς. ἔδειξε δὲ γνωρίως
 διὰ τὴν παραδοξίαν ἐπὶ τῷ Σωκράτει, πῶς ὁ σωζέει γένεσις
 καθ' ὅς τὸ ὑποκαείμενον παντάπασιν ἐνεργεία ἐστὶ, σωζέει δὲ τὴν
 οὐσίαν ὅσον ἐν οἷς ἂν ἡ· ἔκαστος γὰρ τῶν ἐκ τούτων γινόμενων
 πῶς ἔχον τὸ ὑποκαείμενον ἔστιν. Alex. Aphrod.

τὸ δὲ “δεῖ γὰρ εἶναι τινὰ φύσιν ἢ μίαν ἢ πλείους μᾶς, ἐξ ὧν
 γίγνηται τὰ ἄλλα σωζομένης ἐκείνης” εἶπε καθ' ὅς μὴ ἂν τὸ ὑπο-
 καείμενον καὶ ἡ ὕλη ἐνεργεία τὴν ὅν ἥδη καθ' αὐτὸ ἐστὶ, καθ' ὅς δὲ
 πλείω, ὡς καὶ αὐτὸς δι' ὧν ἐπιφέρει δηλοῖ. ὅθεν καθ' ὅς πλείω
 καὶ τούτοις ὅ τὰ αὐτὰ. id.

διὸ εἶπε “τὸ μέντοι πλεονέχον καὶ τὸ εἶδος τῆς τοιαύτης ἀρχῆς
 τὸ αὐτὸ πάντας λέγουσιν, ἀλλὰ Θεαλὴς μὴ ὁ τῆς τοιαύτης ἀρχῆς

984. "Θαλῆς — αἰτίας." εἰκότως τὸ "λέγει" ἕτως ἀποφήραξ·
 2. ὅθεν ἢ προφέρει αὐτὸ σύγγραμμα, ἐξ ὧς τις τὸ βέβαιον ἔξει τὸ
 ταῦτα λέγει τὸν τὸν τρόπον ὑπ' αὐτοῦ. id.

984. "Ἰππωνα ἰσορῶσιν ἀρχὴν ἀπλῶς τὸ ὑγρὸν ἀδιορίζως ὑπο-
 3. θέαξ, ὃ διασαφίσαντα πότερον ὕδωρ, ὡς Θαλῆς, ἢ ἀήρ, ὡς
 'Αναξιμένης καὶ Διογένης. διὸ καὶ παραιτεῖ αὐτὸ τὴν δόξαν ὡς
 ἐπιπόλαιον καὶ ὅθεν διασαφῶσαν. ἢ ὅχι ὡς ἀδιαρρώστον αὐτὸ
 τὴν δόξαν παραιτεῖ ('). ὃ ἢ εἶπε διὰ τὴν εὐτέλειαν αὐτὸ
 τῆς δόξης, ἀλλ' ὡς ὅτι ἐφείλοντα ἐν τοῖς φιλοσόφοις ἐγκατα-
 ριθμειῖ διὰ τὴν τῆς διανοίας εὐτέλειαν (*). διὰ ἣν τὸ
 εἶπε τὸ "μὴ τῶτον," λέγων τῶν φιλοσόφων (*). τὸ δὲ λέγοι
 ὅτι περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἄθεος ἦν· τοῦτο ἢ καὶ τὸ ἐπὶ τῷ τάφῳ αὐτοῦ
 ἐπιγράμμα

"Ἰππωνος τόδε σῆμα, τὸν ἀθανάτοισι θεοῖσιν

ἴσον ἐποίησεν μοῖρα καταφθίμενον. id.

(') "Ἰππων τὴν αὐτὴν ἔχε δόξαν Θαλῆ, ἀρχὴν λέγων καὶ
 αἰτίαν τῶν ὄντων τὸ ὕδωρ. φησὶ δὲ ὅτι ὃ δικαιῶν ἐς συντάττειν
 τῶτον τοῖς φυσικοῖς διὰ τὴν εὐτέλειαν αὐτοῦ τῆς διανοίας. ὅτι
 εἶπε δὲ τῆς δόξης· ὕδωρ ἢ καὶ αὐτὸς ἐδόξαζεν ὡς Θαλῆς· ἀλλὰ
 διὰ τὴν ἀθεότητα· θεὸν ἢ ὃ προσεήσατο τῶν ὄντων δημιουργόν·
 20 διὸ καὶ ἀπέπτυσσε πρὸς αὐτὸν εἰπὼν δ. τ. εὐτ. α. τ. δ. cod. Laur.

(*) ἄθεος γὰρ ἐστὶν (ὁ "Ἰππων")· ὃ λέγει ἢ ἄλλο τι εἶναι
 παρὰ τὰ φαινόμενα φυσικὰ πράγματα. Asclep.

(*) ἔλεγε ἢ (ὁ "Ἰππων") μὴδὲν ἕτερον εἶναι παρὰ τὰ φαι-
 νόμενα φυσικὰ πράγματα· ὅθεν καὶ ὡς μὴδὲν ἄλλο τι παρὰ τὰ
 αἰσθητὰ δοξαζῶν εἶναι ἄθεος ἐπεκλήθη. cod. Reg.

984. ἔξῃς δὲ λέγει περὶ τῶν τὸν ἀέρα ἀρχὴν εἰπόντων καὶ πρὸ τῶ
 5. ὕδατος τῶτον θεμέτων· ὅτοι δὲ ἦσαν 'Αναξιμένης τε ὁ Μιλήσιος
 καὶ Διογένης ὁ 'Απολλωνιάτης. "Ἰππασον δὲ τὸν Μεταποντῖνον καὶ
 'Ἡράκλειτον τὸν 'Εφέσιον λέγει πῦρ εἰπεῖν τὴν ἀρχὴν τῶν ὄλων (*).
 'Εμπεδοκλῆς δὲ τέτταρα, πρὸς τοῖς εἰρημέτοις γῆν προαίει τέ-
 τартон (*). τῶν ἢ πρὸ αὐτῶν οἱ μὲν πῦρ, οἱ δὲ ὕδωρ, οἱ δὲ ἀέρα
 ὑπέθετον· τῶν τοῖς ἢ τοῖς τρισὶ τὴν γῆν 'Εμπεδοκλῆς προσέθηκε
 τέταρτον. Alex. Aphrod.

984. (*) ὁ δὲ 'Εμπεδοκλῆς τέσσαρα στοιχεῖα ὑπετίθετο εἶναι τὰ
 8. πολυθρύλητα. ταῦτα δὲ ἔλεγεν αἰδία διαμένειν καὶ ὁδὸς φησι
 φθίρειν, ἀλλὰ πληθεῖ καὶ ὀλιγόγητι συγκροτούμενα καὶ διακρινόμενα
 συγκρινόμενα μὲν ἔλεγεν ἐν γένεαξ, ὃ ἐστὶν ὅλον, διακρινόμενα δὲ
 πλείονα, ὃ ἐστὶν πλῆθος. Asclep.

(*) 'Εμπεδοκλῆς μὲν ἔξ στοιχείων τίθεμενος, τὰ τέσσαρα στοι-
 χεῖα καὶ προσέτι τὸ νεῖκος καὶ τὴν φιλίαν, ἔλεγεν ὡς ὅταν μὲν τὰ
 τέσσαρα στοιχεῖα τῇ φιλίᾳ συγκριθῶσιν, ὁ σφαῖρος ἀποτελεῖται,
 ὃν νοητὸν ὠνόμαζεν ἐκείνος διάκοσμον, ὅταν δὲ τῷ νεῖκος ἐπι-
 κράτησις γένηται, τότε διάκρισις τε καὶ διάσπασις τῶν ἐν τῷ

σφαίρῳ, καὶ τῶν ἐν τῷ αἰσθητῷ κόσμῳ μεταστροφῶν· ὡς συμ-
 βαίνειν κατ' ἐκεῖνον ἐν μὲν γένεαξ καὶ ὅλον συγκρίσει, πλείονα δὲ καὶ
 πλείονα διακρίσει. cod. Reg.

"ταῦτα... ἐνός." εἶπε πῶς πληθεῖ καὶ ὀλιγόγητι. ἢ μὲν ὅταν
 μῖξις αὐτῶν καὶ ἡ εἰς τὸ ἐν σύνθεσις ὑπὸ τῆς φιλίας γιγνομένη εἰς
 ὀλιγόγητα καὶ ἐστίγητα εἶχε τὴν μεταβολήν, ἢ δὲ ὑπὸ τῷ πάσῃ
 γιγνομένη διακρίσει καὶ χωρισμῷ τῶτον ἐκ τῷ ἐνός πᾶσι
 ὡς δὲ δυναμένης ἐν τῇ τοιαύτῃ μεταβολῇ σωζέσθαι αὐτῆς τὴν
 οἰκίαν φύσιν λέγει. ἢ ὃ περὶ τῆς συγκρίσεως καὶ τῆς διακρίσεως
 ὑπὸ τῷ νεῖκος καὶ τῆς φιλίας γιγνομένης λέγει ταῦτα, ἀλλὰ περὶ
 τῆς δοκίμης αὐτῶν γενέσεως· τε καὶ φθορᾶς· γίγνεαξ μὲν ἢ ἀπὸ
 ἑκάστων αὐτῶν ὅταν πλῆθος τι αὐτῶν ἄμα συγκριθῇ· ὅταν ἢ ἐν
 τινι μίγματι πλείω τὰ τῷ πυρὶ ἢ μέρει, δοκεῖ γένεσις γίγνεαξ
 πυρός, ὅταν δὲ ἐλάττω, φθορά. ἢ τὸ λεγόμενον ἐστὶν ὅτι αὐτὰ μὲν
 15 ὃ γίγνεαξ, τὸ δὲ πλῆθος καὶ ὃ ὀλιγόγητι τῶν ὄντων ἐκ τῆς τῶν στοι-
 χείων συγκρίσεως καὶ συγκρίσεως γίνονται. Alex. Aphrod.

"'Αναξαγόρας — ὕψος (*)." 'Αναξαγόρας 'Εμπεδοκλῆς
 πρότερον γενόμενος τοῖς ἔργοις φησὶ καὶ τῇ περὶ τῶν φυσικῶν δόξῃ
 ὕψος εἶναι, ὃ προκρίνων αὐτὸ πάντως τὴν δόξαν τῆς 'Εμπεδο-
 κλῆς ὡς σωσιωτέραν καὶ πλέον τι ἔχουσαν, ἀλλὰ ὕψος καὶ εὐπε-
 λεστέραν ἡγήμενος. ἐν ἄλλοις ὅν αὐτὸ προκρίνει τὸν 'Εμπεδοκλῆν,
 ὅτι τὰ αὐτὰ σωζέει πεπερασμένως ὑποθέμενος τὰς ἀρχάς· ἔμα-
 νον ἢ τὸ πεπερασμένως τὰς ἀρχὰς ποιεῖν τὸ ἀπείρου, εἰ δὲν ὅτι
 25 τις διὰ τῶν πεπερασμένων ἀποδοθῆναι τὰ αὐτὰ (*). ἔτι μᾶλλον
 ἐν οἷς καὶ τὴν 'Αναξαγόρου δόξαν τῆς 'Εμπεδοκλῆς δόξης προκρί-
 νει μόντοι ἔακεν ὕψος αὐτὸν τοῖς ἔργοις λέγειν διὰ τὴν τῶν στοι-
 χείων ἀπειρίαν· προεπιπὼν ἢ ταῦτα ἐπὶ ἡγήσατο τὸ ἀπείρου εἶναι τὰς
 ἀρχάς. προελθὼν μόντοι τὴν δόξαν αὐτοῦ σύμφωνον δόξαν τῇ
 Πλάτωνος, ὃς ὕψος ἐγένετο. ἐξηγησάμενος ἢ τὴν βέλτε-
 30 αὐτὴ καὶ ὅτι δι' ὧν λέγει λέγει ὅτι τὸ ἐν καὶ τὸ ἀόριστον ἀρχάς, ἐπὶ
 λέγει (c. 8 p. 989 b 19) "βέλτε μόντοι τι παραπλήρησι τῶν
 ὕψος λέγουσι καὶ τοῖς φασματόντων μᾶλλον." χεῖρον ἢ ἄπειρα τὰ
 ὁμοιομερῆ, καθάπερ ὕδωρ πῦρ καὶ ἑκάστων τῶν τεσσάρων στοι-
 χείων, συγκρίσει γίνεσθαι τε καὶ φθίρειν δοκεῖ· τῇ ἢ τῶν πλείων
 ὁμοίων συνόδῳ ἑκάστων τότε γίγνεαξ. ἕτως 'Αναξαγόρας φησὶ
 ταῦτα τὰ ὁμοιομερῆ ἀπειρα ὅσα καὶ αἰδία γίγνεσθαι τε δοκεῖ καὶ
 φθίρειν, γίγνεαξ μὲν τῇ τῶν πλείων ὁμοίων συνόδῳ, φθίρειν
 δὲ τῇ διακρίσει. χεῖρον δὲ πάντα εἶπε τὰ ὁμοιομερῆ· ὃ ἢ πάντα
 ἐν ταῖς ἀρχαῖς ἐτίθετο· τὸ γὰρ ὕδωρ καὶ τὸ πῦρ καὶ τὴν γῆν καὶ τὸν

(*) p. 984 a 12. "πρότερος ὢν." πρότερος ἦν τῇ χρόνῳ, ἀλλ' ἵσταν
 καὶ ἰλλείπον κατὰ τὴν δόξαν, λέγων τὰς ὁμοιομερείας· ἀπείρου γὰρ ὢν
 τὰς ἀρχάς, καὶ συγκρίσει καὶ διακρίσει τὴν γένεσιν καὶ φθοράν, ἐν ἑκαστῇ
 ματα πάντα προεμιαζόμενος. Anon. Urbin.

1. αἰτίας — ἀποφύνασθαι om A.

6. καὶ ἐστίγητα om M. || 8. αὐτὸν τὰς οἰκίας φύσεις M. || 13. ἢ ἐστὶ A. || 16. γένεαξ L. || 20. καὶ πλέον — εὐπελεστέρων om A. || 23. ἀπείρου
 εἰδέναι τί M. || 31. τι om A.

ἀφα ὁμοιομερῇ ὅντα, ὡς ἔστιν ἐκ τῆς ἐναργείας μαθῶν, ὅκ ἔλεγε
 ζητεῖν εἶναι, ἀλλὰ συγκρίματα. id.

(⁴) Ἀναξαγόρας ἀπείρους ὑπετίθετο τὰς ἀρχάς, αὐτὰ τὰ
 ὁμοιομερῇ· ὁ δὲ εἶπεν αὐτὸν Ἐμπεδοκλέους πρεσβύτερον μὴ τῷ
 χρόνῳ, ὕστερον δὲ τοῖς ἔργοις, ἐπειδὴ συντετυτέρον ἐστὶ τὸ αὐτὸ ποιεῖν
 ἐκ τῶν πεπερασμένων παρὰ ἐκ τῶν ἀπείρων, ὁ δὲ Ἐμπεδοκλῆς
 πεπερασμένους ἔλεγε τὰς ἀρχάς, ὡς πολλὰς εἶρη, αὐτὰ τὰ
 τέσσαρα ζητεῖν, Ἀναξαγόρας δὲ ἀπείρους τὰς ὁμοιομερίας. πῶς
 ὅν δυνατόν ἐστι τῶν ἀπείρων ἀρχῶν ἐπιστήμην εἶναι; ἀσύνθετον γὰρ
 τὸ ἀπειρον. φησὶν ὅν ὅτι χεδὸν ἅπαντα τὰ ὁμοιομερῇ, καθάπερ
 ὕδωρ ἢ πῦρ, ὅταν γίνεσθαι καὶ ἀπολλυμέναι φησὶ συγκρίσει καὶ δια-
 κρίσει μένον. ἐτίθει γὰρ τὸ ὕδωρ καὶ τὸ πῦρ τῶν ὁμοιομερῶν, ὡς ἐκ
 τῆς ἐναργείας αὐτῆς ἐστὶ δῆλον· τὰ γὰρ μέρη τῷ ὕδατος ἢ τῷ πυ-
 ρὶ ὕδωρ ἢ πῦρ λέγονται τε καὶ εἰσιν. καὶ ταῦτα ὅν τῶν ὁμοιο-
 μερῶν ὅντα γίνεσθαι τε καὶ φθίρεσθαι ἐδόκει, γίνεσθαι μὴ τῇ τῶν
 ὁμοίων καὶ πλεονῶν συνόδῳ, φθίρεσθαι δὲ τῇ διακρίσει. προσέθηκε
 δὲ τὸ χεδὸν, ὅτι τὸ πῦρ καὶ τὸ ὕδωρ καὶ τὰ σύζυγα τούτοις ὁμοιο-
 μερῇ ὅντα ὅκ ἔλεγε ἀρχαί εἶναι καὶ ζητεῖν, ἀλλὰ συγκρίματι ἢ
 συνθέσει ἐκ τούτων τῶν ὁμοιομερῶν· καὶ τὴν γένεσιν τούτων ἔλεγε σύγ-
 κρισιν τῶν ὁμοίων, φθορὰν δὲ τὴν διακρίσιν γίνεσθαι. cod. Laur. 20

Ἀναξαγόρας δὲ ὁ Κλαζομένιος πρεσβύτερος μὴ ὑπῆρχεν Ἐμ-
 πεδοκλέους, τοῖς δὲ ἔργοις ὕστερος, διότι ὁ μὴ Ἐμπεδοκλῆς πεπερα-
 σμένους ὑπετίθετο εἶναι τὰς ἀρχάς, τέσσαρας λέγων, ὁ δὲ Ἀνα-
 ξαγόρας ἀπείρους. πῶς δὲ δυνατόν ἐστιν εἶναι ἐπιστήμην ἀπείρων
 ἐσῶν τῶν ἀρχῶν; τὸ γὰρ ἀπειρον ἢ γίνεσθαι· πάντα γὰρ τὰ ὁμοιομερῇ
 καθάπερ ὕδωρ καὶ πῦρ φησὶ γίνεσθαι καὶ ἀπολλυμέναι· καὶ τὸ ὕδωρ γὰρ
 καὶ τὸ πῦρ ἐκ τῶν ὁμοιομερῶν ἐγέναν· συγκρίσει δὲ τὴν γένεσιν,
 ὅθεν δὲ ἀπολλυμέναι ἔλεγε, ταῦτα λέγων ὅτε γίνεσθαι ἀλλὰ μένειν
 αἰδία· διακρίσιν γὰρ ἐν ἄλλῃ εὐρίσκον, καὶ πάλιν πρὸ τῆς συγ-
 κρίσεως ἴσα. ἐκ μὴ ὅν τούτων ἀπάντων μόνη αἰτία φαίνεται ἢ ἐν
 ὕλῃ εἶναι. Asclep.

ἐκ — νομίσαν· ἐκ τούτων τῶν εἰρημένων· παρέθετο γὰρ
 τὰς ὕλκας τε καὶ σωματικὰς ἀρχάς, καίτοι ἐμνημόνευσε καὶ Ἐμ-
 πεδοκλέους καὶ Ἀναξαγόρου, οἱ καὶ ποιητικὰ ἔθεντο αἰτία. ἀλλὰ καὶ
 τούτων ἐμνημόνευσε δηλῶν τίσι καὶ ὅτοι παρὰ τὴν πρὸ αὐτῶν ὕλ-
 κας αἰτίας ἐκρήσαντο, ἐπεὶ καὶ τούτοις ἡττώσαντο ὡς μέχρι λόγου
 περὶ τῆς ποιητικῆς αἰτίας, ἐκείνι δὲ αὐτὰ περιλαμβανόντας
 ἐν τῇ γενέσει τούτων ἐκ τῶν ζητούμενων γενῶσι. Alex. Aphrod.

προϊόντων δὲ ὅτως· λέγει πόθεν ἦλθον ἐπὶ τὸ ζητῆσαι μὴ
 τὴν ὕλκην αἰτία τὴν ποιητικὴν· ὅτι γὰρ δεῖ τι αἰτίον εἶναι τῷ ὑπο- 40

κειμένῳ τῆς εἰς αὐτὴν μεταβολῆς· ἢ γὰρ δὴ αὐτὸ τι αὐτὸ μετα-
 βαλλεῖν ποιεῖ χωρὶς αἰτίας ἐξωθέν τινος. id.

οἱ — ἀρχῆς (¹)· λέγει πάλιν περὶ τῶν μόνῃ τῇ ὕλκῃ 984^a
 αἰτία καὶ ἀρχῇ χρησαμένων (²)· δεῖξει δὲ τὸ πᾶμπαν ἐξ ἀρχῆς 27.
 προσεθεῖσθαι ὑπὲρ τῆς δηλωσῆς τὴν περὶ Θαλῆν καὶ Ἀναξαγόρου,
 ἐπεὶ ὅν γε ἐμνημόνευσεν, Ἀναξαγόρας καὶ Ἐμπεδοκλῆς δοκῶσι
 τι εἰρηκεῖν καὶ περὶ τῆς ποιητικῆς ἀρχῆς, ὡς καὶ αὐτὸς τε προῖον
 μνημονεύσει (³), ὅθεν ἐδουχέραναν ἐν αὐτοῖς, οἷον ἐκ ἐπέστησαν
 τῇ τῶν λεγομένων ὑπ' αὐτῶν ἀτοπίᾳ, ὅθεν ἐμέμφαντο τοῖς λεγο-
 μένοις ὡς ἐχὶ καλῶς λεγομένοις, ὅθεν ἐζήτησαν τὰ καὶ ἄλλῃ ἀρ-
 χὴν πρὸς τῇ ὕλκῃ, ὡς ἐκ ἰκανῶς ἐχέσης τε καὶ λεγομένης ὑπ'
 αὐτῶν. id.

(¹) οἱ — ἀρχῆς· πᾶμπαν ἀρχαίως λέγει τὴν περὶ Θαλῆν
 καὶ Ἀναξαγόρου ὡς ἀρχηγὸς τῆς φυσικῆς φιλοσοφίας, καὶ μᾶλλον
 Θαλῆν ἢ Μιλήσιον. λέγει ὅν πάλιν περὶ τῶν μόνῃ τῇ ὕλκῃ τε
 καὶ ἀρχῇ χρησαμένων, ἐπεὶ ὅν ἐμνημόνευσεν ὅτε Ἀναξαγόρας καὶ
 Ἐμπεδοκλῆς δοκῶσι τι καὶ περὶ τῆς ποιητικῆς ἀρχῆς εἰρηκεῖν.
 cod. Laur.

(²) γρ. καὶ ταύτης ἢ τῆς φυσικῆς. cod. Reg. 984^a
 (³) τῶν γὰρ μνημονευμένων φυσικῶν ἀρχαιότατος (ὁ Θα- 28.
 λῆς). καλῶς δὲ εἶπε τὸ "λέγει"· ὅτε γὰρ φέρεται αὐτῷ βιβλίον
 τούτου ἔχον. οἱ ὅν περὶ Θαλῆν καὶ Ἀναξαγόρου ὅθεν ἐδουχέραναν πρὸς
 ἑαυτοὺς κτλ. Asclep.

ἀλλ' — εἶναι· λέγει μὴ περὶ Πανοφάνους καὶ Μελίσσου καὶ 984^a
 Παρμενίδου· ὅτοι γὰρ τὸ ἐν τῷ πᾶν ἀπεφώνησαν. ἡττηθῆναι δὲ αὐτοὺς 29.
 φησὶν ὑπὸ ταύτης τῆς ζητήσεως, ὅτι ὑποθέμενοι ἐν τῷ πᾶν καὶ ζη-
 τῶντες πῶς οἷον τε τούτου τὸ ἐν ἐξ ἑαυτοῦ μεταβαλλεῖν, μὴ δυνατόν
 εἶναι οὕτως ἐπὶ αὐτῷ ἐν εἰ μὴ ἀναίρειν τὰ φανερά, καὶ ταῦτα μ-
 κρὸ δεῖ ἐναργέστατα, κίνησιν τε γὰρ καὶ μεταβολὴν ἐκ τῶν ὄντων
 ἀκίνητον τῷ τούτων ὄντων μικρὸν αὐτοῖς ἐν τῷ ἐν μένειν. εἰπὼν δὲ
 "τὸ ἐν ἀκίνητόν φασι εἶναι," προσέθηκε τὸ "καὶ τὴν φύσιν ὅλην" (¹)·
 ἢ γὰρ φύσιν ὅλην τὸ ἐν αὐτοῖς ἦν. ὡς δὲ φανερωτέρη τῇ ἀτόπῃ ὄν-
 τος τῷ λέγειν τὴν φύσιν ὅλην ἀκίνητον, προσέθηκε τὸ ἀκίνητόν τε
 ἢ καὶ γένεσιν καὶ φθορὰν μόνον (καὶ γὰρ αὐτὸ) αἱ μεταβολαί, εἰ καὶ μὴ
 κινήσεις, ἀλλὰ κινεμένων τινῶν) ἀλλὰ καὶ καὶ τὰς ἄλλας μετα-
 βολὰς πάσας. Alex. Aphrod.

(¹) καὶ ὅλην· φησὶν ὅτι καθόλου τὴν φύσιν ἐν τι ὑπε- 984^a
 τίθεντο, ἢ μόνον καὶ γένεσιν καὶ φθορὰν (τούτοις μὴ γὰρ ἀρχαῖον τε καὶ 31.
 πάντες ὁμολογῶσιν τὸ εἶναι ἀμετάβλητον τὴν ὕλην) ἀλλὰ καὶ καὶ
 τὴν ἄλλην μεταβολὴν πᾶσαν κτλ. Asclep.

34. ὅς ἐστι μόνον αἰτίας εἰσῆγον ἀλλὰ καὶ ποιητικὰς. L. || 38. τούτων τῶν ἐκ τῶν γ. γινόμενων L.

L. τὴν αἰτίαν om M. || 3 — 5. ap. Asclep. || 3. ὕλ. αἰτ. τε καὶ Asclep. || 4. πᾶμπαν πᾶν Asclep. || 6. ὅν γε ἐμνημόνευσεν om Asclep. || 7. τε
 Ἀναξαγόρου L. || αἱ περὶ Ἀναξαγόρου καὶ Ἐμπεδοκλέους ἐμνημόνευσαν τῶν ποιητικῶν ἀρχῶν, ὁ μὴ λέγων πῶς καὶ φύσιν. καὶ προῖον ἐστὶ περὶ αὐτῶν.
 Asclep. || 12. ὅλην καὶ ὅλην M. || 24 — 26. εἶναι — ζητήσεως om M. || 24 — 36. ap. Asclep. || 25. τὸ ante ἐν om Asclep. || 26. πᾶν εἶναι
 ἐκλυπότες τῇ ὑπόθεσιν καὶ Asclep. || 27. τούτοις ἐν ἐν ἐξ αὐτῶν μ. Asclep. || 28. ἐπὶ σῶζειν Asclep. || ἀκίνητον A. || ταῦτα ἀκίνητον ἔστι ἐναργέ-
 στα Asclep. || 29. δεῖν A. || ἐκ τῶν αὐτῶν M. || 30. μικρὸν αὐτοῖς ἐν τῷ ἐν λέγειν. εἰπὼν Asclep. || 31. φασι om Asclep. || 32. ἐν om
 Asclep. || 33. λέγεσθαι Asclep. || τὴν αὐτὴν Asclep. || 35. ἀλλὰ ante καὶ om Asclep. || μεταβολὰς πάσας, ὅς ἐστι φύσιν λέγοντες τὴν ὅλην
 ἔρπον, κίνησιν ἀκίνητον καὶ κατὰ φύσιν ὅλην Asclep.

984b "τὴν τοιαύτην" τὴν ποιητικὴν· ὅθεν ᾧ γίνεται τι κατ'
 1. αὐτὸς. ὅμως ἢ τὸτο ἢ περὶ τῶν ἐν καὶ ἀκίνητον τὸ πᾶν θεμένον
 εἶναι λέγει μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν ἐν τὸ ὑποκείμενον καὶ τὴν
 ὕλην μίαν· καὶ ᾧ αὐτοὶ ἐν ἐποίον τὸ πᾶν. ἐκ δὲ τῶν νῦν λεγο-
 μένων ἴσως καὶ πρὸ ὀλίγου, ὅτε εἶπεν (α 16) "ἐκ μὲν ὅν τέτων μόνον
 τις αἰτίαν νομίσαι," περὶ τῶν ἐν τὸ ζοιχεῖον ὑποθεμένων ἔλεγε.
 Alex. Aphrod.

984b "πλὴν εἰ ἄρα" (*). περὶ Παρμενίδου καὶ τῆς δόξης αὐτοῦ καὶ
 3. Θεόφραστος ἐν τῷ πρώτῳ περὶ τῶν Φυσικῶν ἔτιω λέγει (')
 "τότῳ δὲ ἐπιγενόμενος Παρμενίδης Πύργτος ὁ Ἐλεάτης" (λέγει 10
 δὲ καὶ Ξενοφάνη) "ἐπ' ἀμφοτέρας ἦλθε τὰς δόξας. καὶ ᾧ ὡς αἰδιὸν
 ἐστὶ τὸ πᾶν ἀποφαίνει) καὶ γένεσιν ἀποδιδόναι πειρά) τῶν ὄντων,
 ὅχι ὁμοίως περὶ ἀμφοτέρων δοξάζων, ἀλλὰ κατ' ἀλήθειαν μὲν ἐν τὸ
 πᾶν καὶ ἀκίνητον καὶ σφαιροειδὲς ὑπολαμβάνων, καὶ δόξαν δὲ τῶν
 πολλῶν εἰς τὸ γένεσιν ἀποδοῦναι τῶν φαινομένων δύο ποῖων τὰς 15
 ἀρχάς, πῦρ καὶ γῆν, τὸ μὲν ὡς ὕλην τὸ δὲ ὡς αἴτιον καὶ ποῖον." διὰ
 τούτο εἶπε τὸ "πλὴν εἰ ἄρα Παρμενίδης" καὶ τούτο δὲ καθόσον δύο
 αἰτίας ἔθετο, ἀλλ' ἢ καθὼς ἐν εἶναι τὸ ὄν ἔλεγε. id.

984b (*) "τῶν — φασκόντων." Ξενοφάνη λέγει καὶ Παρμενίδην
 1. καὶ Μελισσον. ἐν λεγόντων εἶναι τὸ πᾶν καὶ ἀκίνητον ὅθεν τέτων 20
 συνέβη, φησὶν, τὴν ποιητικὴν ἰδεῖν αἰτίαν, εἰ μὴ μόνῳ τῷ Παρ-
 μενίδῃ, ἀλλὰ καὶ τούτῳ ἢ καθ' ὅσον ἐν ἔλεγεν εἶναι τὸ ὄν, ὅταν πρὸς
 ἀληθὲς ἔβλεπεν· εἰ ᾧ ὡς ἐν αὐτὸ ἐσκόπει, πῶς ποιητικὸν αὐτὸ
 εἰρήκει; ἢ καθὼς ὅν τὸ ὄν ἐν ἔλεγε, τὴν ποιητικὴν ἐθεώρει αἰτίαν·
 ἀλλὰ καθ' ὅσον ἐν τοῖς πρὸς δόξαν, δυσωπόμενος ὑπὸ τῶν αἰδι- 25
 τῶν, λέγει ἀρχάς τὸ πῦρ καὶ τὴν γῆν, ἥτοι τὸ θερμὸν καὶ ψυχρὸν,
 τὴν μὲν γῆν ὡς ὕλην, τὸ δὲ πῦρ ὡς ποιητικὸν αἴτιον· ὁ δὲ καὶ ὅν πᾶ-
 λον ἐκάλει, μὴ ὄν δὲ τὴν γῆν· καθόλου ᾧ τὸ χεῖρον τῶν ἐναντίων
 μὴ ὄν ἐκάλει. ἔλεγεν ἄρα καὶ Παρμενίδης ἐν τοῖς πρὸς δόξαν τὸ ὄν
 καὶ τὸ μὴ ὄν ἀρχάς εἶναι τῶν ὄντων, ὥσπερ καὶ Δημόκριτος ὁ Δευ- 30
 κίππυ ὁμιλητὴς ἐν μὲν τὰς ἀτόμους, μὴ ὄν δὲ τὸ κενόν. ἀρχάς
 δὲ καὶ ἔτοι δῆλον ὡς τὰ ἐναντία ἐτίθεν· ἀντίκει) ᾧ τῷ θε θερμῷ
 τὸ ψυχρὸν καὶ τὸ κενὸν τῷ πλήρει ἥτοι ταῖς ἀτόμοις, ὥς καὶ σώματα
 Δημόκριτος ἐκάλει, κενὸν δὲ τὴν χώραν ἐν ἣ ταῦτ' ἔκειτο τὰ
 ἀτομα, κινέμενα δι' αἰῶνος. cod. Laur.

984b (') ὅθεν συνέβη συνιδεῖν τὴν τοιαύτην αἰτίαν πλὴν τῷ
 2. Παρμενίδῃ· δύο ᾧ ὑπετίθετο αἰτία, πῦρ καὶ γῆν· καὶ διὰ μὲν τῷ
 πυρὸς λέγει τὸ ποιητικὸν αἴτιον, διὰ δὲ τῆς γῆς τὸ ὕλικόν. εἰδέναι
 μέντοι γε χρὴ ὅτι διὰ τῷ ἑνός, φησὶν, αἰτίῳ τὴν τῶν πάντων
 μίαν ἀρχὴν ἔλεγε, διὸ καὶ ἀκίνητον αὐτὴν ὑπετίθετο· φυσιολογῶν 40
 δὲ ἔλεγε τὸ πῦρ, καὶ διὰ τῷ πυρὸς ἐδήλω τὴν ἀέρα συγγενῆ ὄντα,
 διὰ δὲ τῆς γῆς τὸ ὕδωρ. Asclep.

984b "τοῖς — λέγειν" δηλονότι ὡς καὶ ποιητικὴν αἰτίαν πρὸς τῇ
 5. ὕλικῃ. λέγει δ' ἂν ἢ περὶ τῶν ἀντικρυς καὶ ποιητικὸν αἴτιον ὑπο-
 θεμένων (Ἀναξαγόρας δὲ ἐστὶ καὶ Ἐμπεδοκλῆς), ἀλλὰ περὶ τῶν 45
 καὶ ποιητικόν, ὡς φησὶ καὶ Ἀλξαιδρος. τελειὸν μὲν αὐτῶν ὑπο-

πλαῖω τὰ αἴτια λεγόντων. ἐνδέχε) ᾧ τούτους ποῖον τῶν ὑποκα-
 μένων τέτων τὸ μὲν ποιητικόν τὸ δὲ παθητικόν, ὡς εἶπε καὶ περὶ
 Παρμενίδου. ὁ ᾧ λέγων τὰς ἀρχάς θερμὸν καὶ ψυχρὸν, ἢ πῦρ καὶ
 γῆν, ὡς Παρμενίδης, τὸ θερμὸν καὶ τὸ πῦρ ὡς ποιητικὸν λέγει.
 ὑπολαμβάνουσι ᾧ τὸ μὲν πῦρ ποιητικὸν ἔχειν φύσιν, τὸ δὲ ὕδωρ καὶ
 τὴν γῆν καὶ τὰ τοιαῦτα (λέγει δ' ἂν περὶ τῷ ἀέρος ἢ περὶ τῶν
 ἐξ ἐκείνων μεμιγμένων, ὕδατός τε καὶ γῆς) παθητικὴν. Alex.
 Aphrod.

"τότους" τὸς πάντοτε παλαιάς, "τὰς δὲ τοιαύτας ἀρχάς" καὶ
 τὰς ὕλικας. λέγει δ' ἂν καὶ μὲν τὸς ἐν ταῖς ὕλικαῖς ἀρχαῖς καὶ
 τὴν ποιητικὴν αἰτίαν θεμένους, ὡς ἐκ ὅσων τέτων ἰκασθῶν τῶν ἀρ-
 χῶν πρὸς τὴν τῶν ὄντων γενῆσθαι φύσιν· τὰ μὲν ᾧ τῆς
 μετέχει καὶ κατὰ τινα ἀκολουθίαν ἐρα) γνωμῆνα, ἐκαστὸν δὲ
 ὅθεν τοιαύτης τάξεως ὁόν τε αἰτίαν παρέχειν (*). ἀλλ' ὅθεν τὸ
 αὐτόματον εὐλογον τέτων αἰτιάσας· διὰ τούτο ἐξήγησεν τὴν
 τῆς τοιαύτης γενέσεως αἰτίαν, ὥσπερ ὑπ' αὐτῶν τῶν πραγμά-
 των καὶ τῆς ἐν αὐτοῖς ἀληθείας ὁδηγηθέντες καὶ ἐπαχθέντες καὶ ἀπαρ-
 καθέντες. ἐχομένη δὲ ἀρχὴ γενέσεως μὲν τὴν ὕλην ἢ πᾶν τὸ
 καὶ δὲ καὶ Ἀναξαγόρας ὅταν εἰπὼν τὴν ἀρχὴν τῆς τῶν ὄντων γενέ-
 σεως ἐθαυμάζει ὡς μόνος εἰπὼν καὶ λόγον, τῶν ἄλλων ἐκ) αἰσθ-
 των ἂ εἰπον διὰ τὸ χωρὶς τῆς τοιαύτης εἰπεῖν αἰτίας. id.

(*) ὅτε δὲ δίκαιον ἔστω αὐτομάτῳ καὶ τύχῃ τοούτων ἐπιτρέψαι
 πρᾶγμα, ἀλλὰ θεῶν μόνῳ τῷ διὰ τὴν αὐτὴν ἀγαθότητα πάντα
 παραγαγόντι. Asclep.

τὸ δὲ "καθ' ὅσον ἐν τοῖς ζώοις" προσέθηκε· καὶ ᾧ ἐν τοῖς ζώοις
 τοῖς ἔχουσιν νῦν ἕτος ἀρχὴ καὶ αἰτία τῶν γνωμῶν καλῶς ὡς
 αὐτῶν (*). δοκεῖ μὲν ὅν, φησὶ, φανερώς πρῶτος ἐπὶ τὴν πᾶν
 τὴν αἰτίαν ἐλθεῖν Ἀναξαγόρας, ἢ μὴν ἀλλὰ πρὸ αὐτοῦ Ἑρμάτιμος
 ὁ πολίτης αὐτὸ δόξαν ἂν τῆς τοιαύτης αἰτίας μνημονεύσαι (*).
 30 ἔτοι μὲν ἅμα τῇ ποιητικῇ αἰτίᾳ τὴν τε τὴν καλῶς τὴν τεταγμένην
 γίνεσθαι τὰ γνωμῆνα ἀρχὴν καὶ αἰτίαν τῶν ὄντων ἔθετο (ταῦτα δὲ
 ὁ νῦν), καὶ τὴν τοιαύτην κίνησιν τὴν ἐπὶ τὸ εὖ ἔχουσαν, ἐκ τῆς
 αἰτίας δηλονότι τῆς ποιητικῆς (*). τὴν ᾧ τὴν καλῶς ποιεῖν καὶ
 γίνεσθαι, ἢ τὴν τὴν μόνον γίνεσθαι καὶ κινεῖσθαι αἰτίαν ἀρχὴν ἔθετο
 35 ταῦτος ᾧ ὁ νῦν. Alex. Aphrod.

(*) ὅτι Ἑρμάτιμος ὁ πολίτης Ἀναξαγόρου (Κλαζομένη φησὶ
 ἄμφω ἦσαν) αἰτίος γέγονε καὶ τὸ Ἀναξαγόραν εἰπὼν νῦν εἶναι τὴν
 πάντος αἰτίαν τὴν τε καλῶς καὶ γίνεσθαι καὶ κινεῖσθαι, πρῶτος τούτου εἶπεν.
 cod. Laur.

(*) δοκεῖ ὅν καὶ Ἑρμάτιμος ὁ πολίτης αὐτὸ τῆς τοιαύτης
 αἰτίας μνημονεύσαι. Asclep.

(*) φησὶν ὅτι οἱ λέγοντες καὶ καλῶς τεταγθῆναι τὸ εὖ ἔχον
 πρόδον εἶναι ἐν τοῖς ἔτοι καὶ τελειῶν τι ὑποτίθεν) καὶ πᾶν τὸ
 ὥσπερ καὶ Ἀριστοτέλης. καὶ τελειὸν ᾧ αἴτιον ὑποτίθει) εἶναι τὸ εὖ
 καὶ ποιητικόν, ὡς φησὶ καὶ Ἀλξαιδρος. τελειὸν μὲν αὐτῶν ὑπο-

2. ὅμως] ὅλος M, om Sepulv. || 6. τις] τὴν M. || 18. ἀλλὰ καὶ καθὼς A.

3. καὶ — καὶ] ἢ — ἢ M. || 7. παθητικὰ A. || 17. τούτοις M. || 21. εἰ] μὲν A. || 29. ποιητὴς A. || 34. μέν M.

αὐτοὶ αὖ λέγοντες εὐ τετάχθαι τὸ ἔν· ἔκαστον γὰρ τῶν ὄντων τὸ
καὶν ἀγαθὸν ἐφίεμενον καὶ τὸ οὐκαὶ τέλος σπεύδει ἐξομωθεῖν
ὡς ὅταν τῶ παραγαγόντι· καὶ διὰ τούτο φασι τὸ πᾶν καλῶς τε-
τάχθαι· δὲ φησι "τάγαθον ἔσται πάντα ἐφίεσθαι." πάλιν δὲ οἱ ὑπο-
τιθέμενοι εἶναι πρόδον ἐν τοῖς ὕσιν λέγουσιν εἶναι ποιητικὸν αἴτιον·
ἢ τὰς τῆς προόδου ἐκ ἀπὸ ταυτομάτου, ὡς προῖον ἐρεῖ. id.
ἢ μὴ ἀλλ' ὑποπεύσαι ἂν τις, φησί, καὶ Ἡσίοδον πρὸ τούτων
ὅπως κωθεῖναι, καὶ εἰ τις ἄλλος ἔρωτα ἢ ἐπιθυμίαν ἐν ταῖς ἀρχαῖς
ἔσται, ὡς δοκεῖ καὶ ὁ Παρμενίδης λέγειν (''). καὶ παρέθετο τὰ ἔπη
αὐτῶν δι' ὧν λέγουσι ταῦτα· ὁ γὰρ ἔρω καὶ ἡ ἐφεσις τῷ καλῷ καὶ
ὅς ἔτω λέγοντας ἀρχὴν κινήσεως ἂν εἴη (''). ὅτοι μὲν ἔν τῇ
τῶν ἀγαθῶν αἰτίαν ἐν ταῖς ἀρχαῖς ἔθετο· ἀλλ' Ἀναξαγόρας μὲν
ὡς ποιητικὸν τὸ ἀγαθόν, οἱ δὲ ἔρωτα καὶ ἐπιθυμίαν αἰτιώμενοι
ὥς τὸ ὡς τελειῶν ἀγαθὸν λέγουσιν ἂν· τοῦτον γὰρ τὸ ὀρεκτόν· ἢ
τὸ μὲν ὀρεκτόν τοῦτον, ὁ δὲ ἔρω καὶ ποιητικόν, εἰ τῇ ὀρέξει ἀπόμεινος
ἐπὶ αὐτῷ. Alex.

('') καὶ Παρμενίδης γὰρ φησι τὸν ἔρωτα τὸν θεῖον δημιουργή-
σαι τὸ πᾶν. cod. Reg.

('') ὁ γὰρ ἔρω καὶ τῷ καλῷ ἔχει ἐφεσις, διὸ καὶ ἔρω λέγει, καὶ
τὸ ἐρᾶν τῷ καλῷ καὶ τῷ ἀγαθῷ. ὅθεν καὶ ἡμεῖς λεγόμεθα
ἐρᾶν τῶν ὑπερτέρων καὶ τὰ ὑπέρτερα ἡμῶν, ὡς προνούμενα ἡμῶν·
ἡμεῖς δὲ λεγόμεθα ἐρᾶν τῶν ὑπερτέρων ὡς θαυμάζοντες αὐτά.
Asclep.

"ὡς δὲ ἐν τοῖς ὕσιν." λέγει περὶ τῶν περὶ ἔρωτος ὡς ἀρχῆς
ἀρῶντων, ἢ διανοίᾳ ἐχρήσατο· ἔθετο γὰρ τὸν ἔρωτα ἀρχήν, ὡς
ἐν τοῖς ὕσιν ὑπάρχειν τῷ αἰτίαν κινήσεως καὶ τῷ ποιητικῷ.
τὸ δὲ πρότερον τῆς τοιαύτης αἰτίας ἤρξατο, πρότερον Ἀναξαγό-
ρας, ὡς δοκεῖ, ἢ Ἐρμώτιμος πρὸ αὐτοῦ, καὶ πρὸ τούτου οἱ περὶ Ἡσίο-
δου, ὕστερον, φησὶν, ἔξεσι ζητεῖν. Alex.

"εἶπε — ἀγαθοῖς." εἰπὼν περὶ τῶν ἐν ταῖς ἀρχαῖς τῇ τῷ
αὐτῷ καὶ τῷ καλῷ ποιητικῇ ἀρχῇ θεμένων (ὁ γὰρ νῦν τοῦτος· καὶ
ἐν τοῖς νῦν ἔχουσι τῶν ζώων ταύτην ἔχει τὴν τάξιν), λέγει πᾶ-
σι πᾶσιν κωθεῖναι Ἐμπεδοκλῆς ἐν ταῖς ποιητικαῖς ἀρχαῖς καὶ τὴν
τῶν κακῶν ποιητικῇ ἀρχῇ ἔθετο. ἐπειδὴ γὰρ ἐν ταῖς ὕσιν ἔστι καὶ
τὸ κακόν, Ἐμπεδοκλῆς ἐν τοῖς αἰτίαις ἔθετο καὶ τὴν τῶν ἀγαθῶν
ἀρχὴν μόνον, ἥτις ἐστὶ φιλία, ἀλλὰ καὶ τὴν τῶν κακῶν, ἢ ἐστὶ τὸ
νεῖκος. εἰ γὰρ τις ἐξ ὧν λέγει τὴν διανοίαν ἐκλαμβάνει καὶ μὴ
ἐκλῆναι ἐπακολουθεῖν τοῖς ἔπεσι, τότε ἂν χάριν εὔροι αὐτῷ τὴν
φιλίαν καὶ τὸ νεῖκος ἀρχαῖς καίμενας, ὡς τὴν μὲν τῶν ἀγαθῶν τὴν
τῶν κακῶν ποιητικῇ. id.

"φελλίζεσθαι" δὲ εἶπε τὸ μὴ σαφῶς λέγειν· ἔτω γὰρ οἱ φελλίζεσθαι
λιζόμενοι λαλῶσιν. εἰ δὲ τῶν ἀγαθῶν αἰτίον ἀγαθὸν καὶ τῶν
κακῶν κακόν, ἀρχαῖς ἂν εἴη Ἐμπεδοκλῆς τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακόν
τιθέμενος, ἀγαθὸν μὲν τὴν φιλίαν, τὸ νεῖκος δὲ κακόν. εἰπὼν δὲ
ὅτως περὶ τῷ ἀγαθῷ, περὶ τῷ κακῷ ἡμῶν προῖον καταλείπει.
τούτους μὲν ἔν φησὶν, Ἐμπεδοκλῆς τε καὶ Ἀναξαγόραν, ἐπὶ δὲ Ἐρ-
μώτιμον καὶ τῶν ποιητῶν Ἡσίοδον τε καὶ Παρμενίδην, πρὸς τῇ
ὕλην αἰτίαν ποιητικῆς μνημονεύσαι αἰτίας· ἃ ἐν τοῖς ὕφ' ἡμῶν,
φησὶν, εἰρημένους, ἐν τοῖς περὶ φύσεως, καὶ αὐτὰ ἐστὶ καὶ ἐκ ἔξω
ἐκείνων πίπτει, ἐκ ἐναργῶς μέντοι, ἀλλ' ἀμυδρῶς καὶ ἐπ' ὀλίγον
χρησάσθαι τῷ ποιητικῷ αἰτίῳ. καὶ ὅτι ὅπως ἐποίησιν, παρέθετο τε καὶ
ἔδειξεν εἰπὼν. id.

"χεδόν — μικρόν." μαρτυρεῖ δὲ Ἐμπεδοκλῆς ὡς πρῶτον
τε διελέοντι ποιητικὸν αἴτιον καὶ ταῖς ὕλησις ἀρχαῖς καὶ σοφίαις τοῖς
τέτταροι σώμασι κεχημένῳ· ὁ μὲν ἰσοτιμίαις αὐτοῖς διδόναι
φησὶν αὐτόν, ἀλλὰ τῷ πυρὶ τὰ ἄλλα ἀντιτιθέναι ὡς μίαν τινα
φύσιν ὄντα τὰ τρία, ὡς εἶναι φησι δῆλον ἐκ τῶν ἐπῶν αὐτῶν.
ὅτι δὲ μὴ χεῶν τῷ ποιητικῷ αἰτίῳ Ἀναξαγόρας τε καὶ Ἐμπε-
δοκλῆς ὑπέμνησεν ἡμᾶς, ἐνδεικνύμενος ὅτι καλῶς εἴρηκεν πρὸς ὀλίγον
(p. 984 a 16) τὸ "ἐκ μὲν ἔν τῶν μόνῃ τις αἰτίαν νομίσαι τῇ ἐν
ὕλῃ εἶδει λεγομένην" (''). μηχανῇ δὲ τῷ νῦν Ἀναξαγόραν εἶπε
χρησάσθαι, ὡς ἐν ταῖς τραγωδίαις οἱ θεοὶ παράγονται ἀπὸ μηχανῆς ἐν
τοῖς ἀποροις· ὁ καὶ αὐτὸς ἐξηγήσατο (''). λέγει δὲ τὰ αὐτὰ περὶ
Ἀναξαγόρου καὶ καὶ Πλάτων ἐν Φαίδωνι (p. 98). id.

('') εἶπε δὲ μηχανῇ χρησάσθαι ὡς ἐν ταῖς τραγωδίαις ἐποίησιν αἰτίαις
ἐν τῇ σκηνῇ πρὸς θεοὺς παράγοντες ἐν ταῖς ἀποραις πρὸς ἀντίληψιν
τῶν ἀπορμημένων, οἷον ἐν τῷ Ἰππολύτῳ ἐφάνη ἢ Ἀρτεμὶς ἀπο-
ρῶντι τῷ Θησεῖ· ὅπως ἔν καὶ ὁ Ἀναξαγόρας... ἐν τοῖς καὶ μέρος
πάντα μᾶλλον αἰτιᾷ ἢ περὶ τὸν νῦν. cod. Laur.

('') ἐρχόμενος δὲ εἰς τὰ καὶ μέρος, ὡς φησι καὶ Πλάτων ἐν
Φαίδωνι, αὐτοῖς ὕλησις αἰτία ἀπέδιδεν. Asclep.

"καὶ — χρεῖν." χρησάσθαι μὲν Ἐμπεδοκλῆς ἐπὶ πλέον φησὶν
Ἀναξαγόρου τοῖς ποιητικοῖς αἰτίαις, ὁ μὲν ὅδε αὐτὸν ἰκανῶς, ἀλλ'
ὅδε συνέχεν τὸ ὁμολογούμενον. ἔδει μὲν γὰρ τὴν φιλίαν ἐν πᾶσι
συγκρίσεως αὐτῷ αἰτίαν εἶναι, τὸ δὲ νεῖκος διακρίσεως (''). ὁ
μὲν τούτο ποιεῖ, ἀλλὰ παλλαχὺ αὐτῷ ἢ μὲν φιλία διακρίνει, συγ-
κρίνει δὲ τὸ νεῖκος. καὶ λέγει ἐν τίσιν (''). ὅταν μὲν γὰρ ὑπὸ τῷ νεῖκος
ἐκ τῷ ἐνός εἰς τὰ σοφίαις διέσῃ καὶ χωρὶς καὶ χωρὶς, τότε τὰ
τέως τῶν σοφίαις μέρη ἀνακεκραμένα ἀλλήλους (ὅπως γὰρ ἔν ἐν
40 τὰ πάντα) συγκρίνει καὶ συνάγει εἰς ταῦτον τὰ ὅμοια τὰ τῷ πυ-

10 — 16. apud Asclep. || 10. γὰρ ἐν Asclep. || 12. τὸ ἀγαθὸν L. || ἀλλ' ὁ μὲν Ἀν. L. μὲν om A. || 13. τὸ om Asclep. || εἰ] ὅτοι L. ||
εἰ δὲ τὸν ἔρωτα καὶ τὴν ἐπιθυμίαν ὥς ὡς L. || 14. ὥς et ὡς om Asclep. || 16. α ποιῇ Asclep., ἔπει ἐποίη. λέγει δὲ τίς διανοίᾳ ἐχρήσατο ὅτοι οἱ
ἐπὶ τὸν Παρμενίδην καὶ Ἡσίοδον τὸν ἔρωτα ἢ τὴν ἐπιθυμίαν ἀρχὴν τιθέντες, ὡς δὲ ἐν καὶ πρὸς ἐν τοῖς ὕσιν ὑπάρχειν τῷ αἰτίαν κινήσεως καὶ τῷ ποιη-
τικῷ. L. || 24. λεγόμενος περὶ ἔρωτος A. || 25. ἢ διανοίᾳ A. || 27 — 29. apud Asclep. || 27. ἤφατο Asclep. || Ἐρμώτιμος ἢ Ἡσίοδος ἢ Παρμενίδης
ἢ εἰ πρὸ τούτων, ἔξεσι ὕστερον ζητεῖν Asclep. || 33 — 38. apud Asclep. || 33. κωθεῖναι ἢ Ἐμκ. Asclep. || 34. ἐπὶ ἔν ἐν Asclep. || 35. ἐ μόνον τὴν
τῶν ἀγαθῶν ἀρχὴν Asclep. || 36. ἢ] ὁ Asclep. || 37. φησὶ τὴν διανοίαν αὐτῷ ἐκλαμβάνειν Asclep.

1. σαφῶς] καλῶς L. || 33. ταῖς ποιητικαῖς αἰτίαις A. || 34. συνέχεν] neque constantem sententiam continuisse Sepulv. || 34 — p. 538
a 4. apud Asclep. || 36. διακρίνει τὸ δὲ νεῖκος συγκρίνει Asclep. || 38. τότε τὰ ὡς A. || 39. τοῖς σοφίαις AM. || 40. τὰ τῷ] τὰ μέρη τὰ τῷ Asclep.

ρὸς εἰς πῦρ καὶ τὰ ὅμοια τῷ ἀέρος εἰς ἀέρα, ὡς εἶναι μετ' ἀλλή-
λων τὰ τῷ ἀέρος καὶ τὰ τῷ πυρὸς ὁμοίως. ὡσαύτως καὶ τὰ τῶν
ἄλλων ἐκάστου· ὥτως γὰρ ἡ εἰς τὰ στοιχεῖα τῷ ἐνὸς διαίρεσις. καὶ
ὥτως μὲν αὐτῷ τὸ νεῖκος ὁ διακρίσεως μάλλον ἢ συγκρίσεως αἴτιον.
πάλιν δ' αὖτ' ἡ φιλία, ὅταν τὰ αὐτὰ σώματα τε καὶ στοιχεῖα συγ-
κρίνη τε καὶ εἰς ἓν συνάγῃ, πρῶτον αὐτὰ διαίρει τε καὶ κατακερμα-
τίζει καὶ διακρίνει (*). ὁ γὰρ δὴ ὁλόκληρα ὄντα, καὶ ἰδίᾳ ἕκαστον
αὐτῶν τι ὄν, ὃ ποιητικὴ ἢ φιλία, γίνετο· τὸ γὰρ ἄπειρος ἀλλήλων
καὶ ἐπὶ τῷ νεῖκος εἴη ἂν ἐν ἑνί· ἀλλὰ συνανακρινεῖτο ἀλλήλοις·
τούτω γὰρ ποιητικὴ ἢ φιλία γίνετο· ὁ γὰρ τῷ ἄπειρος ἀλλήλων, ὃ καὶ
ἐπὶ τῷ νεῖκος εἴη ἂν. Alex.

985. (*) λέγουμεν ὅτι ὡς εἰ ὁμολογούμεν ὅτι ὁ Ἐμπεδοκλῆς Πυ-
θαγόρειος ἦν, φανερόν ὅτι καὶ τὴν διάταξιν τῶν Πυθαγορείων ἔλεγε
περικεκαλυμμένως· ὥστε γὰρ ἐβύλοντο τὴν ἐαυτῶν σοφίαν κατὰ-
δὴλον καὶ σκυτεῦσι γενέσθαι. ἔλεγον ὅτι οἱ Πυθαγόρειοι ἀρχὰς τῶν
ἀγαθῶν καὶ τῶν κακῶν, καὶ τῶν μὲν εἰδῶν ἀρχὴν ἀγαθῶν ἔλεγον, τῆς
δὲ ὕλης κακῆς, ἐπειδὴ πρὸς τὴν διαίρεσιν ἡ ὕλη· ὥσπερ καὶ σὺ
αὐτός, ὃ σοφώτατε Ἀριστοτέλες, λέγεις ὅτι ἀπλῶς γενέσεις ἐσιν
ἡ τῶν κρείττωνων, τίς δὲ γενέσεις ἡ τῶν χειρόνων· διὸ τῷ μὲν θερμῷ
ἀπλῶς ἐστὶ γενέσεις, τῷ δὲ ψυχρῷ τις γενέσεις ὡς χειρόνος. ὥτως
ὅτι οἱ Πυθαγόρειοι συμβολικῶς τὰ μὲν κρείττονα ἔλεγον ὑπὸ τῷ
ἀγαθῷ γίνεσθαι, τὰ δὲ χειρόνα ὑπὸ τῷ κακῷ· τῷ ὄντι γάρ, ὡς καὶ
ὁ Πλάτων φησὶν, ἐν παρυσφάσει ὑπάρχει καὶ περὶ τόνδε τὸν
ὄντα τὸν τρόπον περιπαλεῖσιν. ἄλλως τε δὴ ὅτε ἄκρατον ἐστὶ κακόν·
ἡ γὰρ μοιχεία καὶ ὁ φόβος κακὰ μὲν ὡς πρὸς τὰ μερικά, ἀγαθὰ δὲ
ὡς πρὸς τὸ πᾶν, διότι ἡ ψυχὴ τῷ παθόντος ἀξία ἦν παθεῖν καὶ τῷ
ποιήσαντος ποιῆσαι. ἄλλως τε δὴ τῷ σώματι ἐκ ἐξὶ κακῶν ἡ
μοιχεία. ὁμοίως φησὶ καὶ ἐπὶ τῷ βλασφημῶντος ὅτι τοῖς ὄργανοις
ἐκ ἐξὶ φαῦλον· ἡ γὰρ ἐνέργεια κρατύνει, ὡς φασὶν ἰατροὶ "κίνησις
κρατύνει, ἀργίη τήκει." ὥστε ὁδὸν παντελῶς ἐστὶν ἄκρατον κακόν.
ἔπειτα εἰ τὸ νεῖκος φησὶν Ἐμπεδοκλῆς αἴτιον τῷ κόσμῳ τῷ εἶναι,
ὁ δὲ κόσμος ὁ κακόν, ὅλον ὅτι ἐκ ὑποτιθεῖτο ἀρχὰς δύο, μίαν τῷ
ἀγαθῷ καὶ μίαν τῷ κακῷ. ἡ τοίνυν μοιχεία προηγουμένως διὰ τὴν
τῷ σώματος θεραπείαν γίνετο· ὁ γὰρ διὰ τὸ κακόν τὸ ἐξ αὐτῆς συμ-
βαῖνον· ὥστε παρυσφάσει τὸ κακόν, ὡς φησὶ Πλάτων. Asclep.

(*) σημειώτερον ὅτι οἱ παλαιοὶ μὴ βυλόμενοι οἰκέταις ἐαυ-
τῶν τέχνην κατὰδὴλον εἶναι καὶ σκυτεῦσι καὶ τέκτοσι, συμβολικῶς
καὶ περικεκαλυμμένως ἐδίδασκον ἕκαστα. διὰ τούτου καὶ Ἐμπεδο-
κλῆς Πυθαγόρειος ὡς τὸ ἀγαθόν καὶ τὸ κακόν ἔλεγε τῶν ὄντων ἀρ-
χάς, τὸ μὲν τῶν αἰδίων, τὸ δὲ τῶν γενητῶν καὶ φθαρτῶν, τὸ κακόν,
διὰ μὲν τῷ ἀγαθῷ τὸ ἐν τῶν τῷ εἶδος δηλῶν, διὰ δὲ τῷ κακῷ τὸ
διαίρετικόν τῆς ὕλης, ἐπειδὴ ἡ ὕλη πρὸς τὴν διαίρεσιν. cod. Reg.

(*) ὁρῶμεν δὲ τὸ ἐναντίον πολλὰς γινόμενον, τὴν μὲν φιλικήν
διακρίσεως αἰτίαν· αὕτη γὰρ διακρίνει τὰ εἶδη ἐκ τῆς ὕλης κατ'
αὐτὰ καὶ ποιεῖ τὸν σφαῖρον· καὶ πάλιν τὸ νεῖκος συγκρίνει τὰ στοι-
χεῖα· τὸ γὰρ πῦρ τὸ τῆδε κακῆς καὶ διεσπαρμένον ὑπάρχει ἐν τῷ
σφαίρῳ συνάγει εἰς ἓν καὶ τὰ εἶδη ἐπιτίθεται καὶ συνάπτει τῇ ὕλῃ.
cod. Laur.

ἐξῆς δὲ τὴν Δευκίππου τε καὶ Δημόκριτου περὶ στοιχείων δόξαν
ἰσορεῖ, καὶ σαφῶς ἐκτίθει τὴν τε δόξαν αὐτῶν καὶ τὴν πρὸς τοὺς
ἄλλους διαφορὰν τε καὶ κοινωνίαν τὴν καὶ τὴν δόξαν (*). πλήρες
δὲ ἔλεγον τὸ σῶμα τὸ τῶν ἀτόμων διακρίσεως καὶ ἐμμελὲς
τῷ κενῷ. ὀνομαζόμενοι δὲ τὸ μὲν πλήρες ὅτι τὸ κενόν μὴ ὄν (*),
ἐπεὶ ὁμοίως αὐτοῖς ἦν ἐν ὑπάρξει τὸ τε πλήρες καὶ τὸ κενόν, ὥστε
μᾶλλον ἔλεγον εἶναι τὸ πλήρες τῷ κενῷ. λέγει δὲ ὅτι καὶ ἐκ τῆς
καὶ τὴν ὕλην μόνην ἀρχὴν ἔθεντο· ὥτως γὰρ αὐτοῖς ἀρχαὶ αἶτε ἐπι-
μοι καὶ τὸ κενόν, ἐξ ὧν καὶ ἡ τῶν ἄλλων γενέσεις καὶ τὰς διαφορὰς
τῶν χημάτων καὶ τῶν τάξεων καὶ τῶν θέσεων κατ' αὐτούς· ὡς τὸ μὲν
χημα ῥυσμόν ἔλεγον, τὴν δὲ τάξιν διαβιγνῆν, τὴν δὲ θέσιν τροπῇ.
ὁμοίως δὲ καὶ ὅτι τοῖς ἀρχαιοτέροις ἠρκύντο τοῖς πάθεσι τῆς ὕ-
λης αἰτίας πρὸς τὴν γενέσιν τῶν ὄντων, ποιητικὸν δὲ αἶτιον ὄν
ἔλεγον, ὥσπερ καὶ οἱ μανῶσαι καὶ πυκνῶσαι τῆς ὕλης τὰ ἄλλα γι-
νόμενα· πλὴν ὅτι ἐκείνοι μὲν δύο διαφοραῖς ἐχρῶντο πρὸς τὴν γέν-
σιν τῶν ἐκ τῆς ὕλης γινόμενων, τῇ μανῶσει καὶ τῇ πυκνώσει, ὅσα
δὲ τρισὶ ταῖς εἰρημέναις, χημάτι τάξει θέσει (*). φέρεται δὲ
ἐν τισὶ γραφῇ τοιαύτῃ "καὶ ὥσπερ τῶν μαθηματικῶν τὸ αὐτὸ
τρόπον καὶ ἔσται." καὶ ἡ αὕτη ἡ γραφή, λέγει ἂν περὶ Πλά-
τωνος, ὅτι ὡς ἐκεῖνος ἐκ τῶν μαθηματικῶν γενέσιν ποιεῖ τὰ
σώματα καὶ τὴν τῶν τριγώνων διαφορὰν καὶ τὸ πλῆθος τῆς
τῶν σωμάτων γένεσιν διαφορὰς, ὥτως καὶ ἔσται καὶ τὰς διαφορὰς
τῶν ἐν τοῖς πρώτοις σώμασι χημάτων ἐγέννηται τὰ ἐξ αὐτῶν.
Alex.

(*) καὶ ἔλεγον (Δευκίππος καὶ Δημόκριτος) ὅτι ἐκ ἐξὸς ἐστὶ
πλέον τὸ ὄν τῷ μὴ ὄντος, ἐπειδὴ ὅτε τὸ σῶμα, τυχόντι αἰ αἰσθη-
τῶν ὑπάρχει τῷ κενῷ· πανταχῇ γὰρ καὶ κενόν καὶ αἰσθητὸν ὑπάρ-
χει. ὥτως φησὶ καὶ ὁ Πλάτων ἐν τῇ Πολιτείᾳ ὅτι ἐκ ἐξὸς ἐστὶ
ἐλαττον τὸ μὴ ὄν τῷ ὄντος (μὴ ὄν δὲ λέγει τὸ καὶ τὴν ἐπερίτητον)
διὰ πάντων γὰρ τῶν ὄντων πεφοίτηται. πάντα γὰρ τὰ ὄντα ὡς πρὸς
ἄλληλα παραβαλλόμενα μὴ ὄντα ὑπάρχεισιν· ὁ γὰρ ἄνθρωπος μὴ
ὄν ἐστὶν ὡς πρὸς ἵππον· τὸ δὲ μηδὲ μὴ μηδὲ μὴ ὄν ὅτε ἦν ἐν λέ-
γει εἶναι ὅτε δοξάζει· περὶ δὲ ὁ Δημόκριτος φησὶ μὴ εἶναι ἐν
ἐλαττον τῷ ὄντος... καὶ διαφέρειν φασὶ τὸ ὄν ῥυσμῷ καὶ διαβίῃ
καὶ τροπῇ, Ἀβδηρτικαῖς φωναῖς... διὸ καὶ Ἐμπεδοκλῆς αἰδίων
λέγοντα τῷ μὲν σφαίρῳ τὴν φιλίαν, τῷ δὲ αἰδίῳ κόσμῳ τὸ νεῖκος.

1. ἀλλήλων καὶ τὰ τῷ ἀέρος ὡσαύτως· ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἐκάστου Asclep. || 4. ἐ] ἢ Α. || ἢ] ἀλλὰ Asclep. || 5. συγκρίνεται ἐκ Α. συγκρίνεται καὶ εἰς M. || 10. καὶ om A.

1. πολλάκις δὲ τὸ ἐναντίον ὁρῶμεν Asclep. || 2. αἰτίαν om id. || 3. καὶ post σφαῖρον om id. || 4. καὶ διεσπαρμένον om Asclep. || ὑπάρχει Asclep., ὑπάρχει L. || ἐν τῷ σφαίρῳ om Asclep. || 5. εἰς ἐν συνάγει καὶ τὰ εἶδη πάλιν τῇ ὕλῃ ἐπιτίθεται Asclep. || 10. δοξάζει Α. || 12. ἐν M. || 17. ῥυσμόν L.

φῆναι ὅτι πρὸς αὐτὸν ὅτι ἐπειδὴ πάντα τὰ ἐν ὑπερβέβηκεν, εἰπέ μοι πῶς ἐστὶ τὰ ἀπλῶς αἰτίων τούτων. Asclep.

(7) οἱ περὶ Δευκίππου καὶ Δημόκριτον συγχεῖται τῶν ὄντων τὰ πῶς καὶ τὰ πλήρες τιθέμενοι, καὶ πλήρη μὲν λέγοντες τὰς ἀτόμους τὰς διαφερόσας ἀλλήλων τῷ χήματι, ἀς δὲ καὶ ἀτόμους ὡς νασὰς καὶ 5 ἀδιάρτους ὡνόμαζον, κενὸν δὲ τὸ ἐν τῷ παντὶ ἀέρα, ἐν ᾧ αὐτῷ, ὡς ἐκείνῳ ἐδόξαζον, φέρον. cod. Reg.

(*) ὡς Θαλῆς τὸ ὕδωρ, καὶ Ἡράκλειτος τὸ πῦρ, καὶ Ἀναξίμανδρος τὸ μεταξὺ. id.

"περὶ — ἀφείδαν." λέγει ῥ' περὶ Δευκίππου τε καὶ Δημοκρίτου. ὅτι καὶ λέγουσιν ἀλληλοτυπύσας καὶ κρυομέσας πρὸς ἀλλήλους κατέλθ' τὰς ἀτόμους, πῶθεν μέντοι ἡ ἀρχὴ τῆς κινήσεως τοῖς καὶ φύσει, καὶ λέγουσιν. ἡ καὶ τὴν ἀλληλοτυπίαν βίαιος ἐστὶ κίνησις καὶ καὶ φύσει, ὅτε δὲ ἡ βίαιος τῆς καὶ φύσει. ὅτε καὶ τὸ πῶς ἡ βαρύτης ἐν ταῖς ἀτόμοις λέγουσι. τὰ καὶ ἀμερῇ τὰ ἐπιπίπτει ταῖς ἀτόμοις καὶ μέρη ὄντα αὐτῶν ἀβαρῇ φαίνονται. ἐν δὲ ἀβαρῶν συγκεκμημένων πῶς ἂν βάρος γένῃ; εἴρηκε δὲ περὶ τούτων ἐπὶ πλέον ἐν τῷ τρίτῳ περὶ Οὐρανῷ (c. 4). "παραπλησίως δὲ ταῖς ἀλλοῖς" εἶπεν, ὅτι καὶ ἐκείνων τις τὴν τῆς κινήσεως αἰτίαν τὴν ἐν τοῖς φυσικοῖς σύμμασιν ἀποδεδωκεν. ὅτε καὶ γὰρ ὅτε τῶν 20 ἄλλων φυσικῶν περὶ κινήσεως τι εἶπεν, ὡς καὶ ἐν τοῖς Φυσικοῖς ἀποδεδωκεν (δ 1), ὅτε περὶ κινήσεως εἶλεγε. περὶ μὲν ὅτι τούτων τῶν δύο αἰτίων τῆς τε ὕλης καὶ λέγει καὶ τῆς ποιητικῆς. Alex.

"ἐν — τούτων" ὡς "ἐπεὶ δὲ τούτων οἱ ἀριθμοὶ φύσει πρῶτα." λέγει περὶ τῶν Πυθαγορείων, ὅτι οἱ μὲν πρὸ Δημοκρίτου τε καὶ Δευκίππου γεγόνασιν, αἱ δὲ τινες ἦσαν καὶ καὶ τούτους. καὶ τὸ "ἐν δὲ τούτων καὶ πρὸ τούτων" καὶ περὶ Δημοκρίτου τε καὶ Δευκίππου μόνον λέγει, ἀλλὰ περὶ πάντων τῶν φυσικῶν τῶν προειρημένων (*). τῶν μὲν καὶ ἦσαν πρεσβύτεροι, τοῖς δὲ συνήμασιν (*). ἡ μάλιστα ὅτι αὐτὸς μὲν Πυθαγόρας πρὸ Δημοκρίτου τε καὶ Δευκίππου διὰ 30 γὰρ ἐγένετο, πολλοὶ δὲ τῶν Πυθαγορείων ἀκυσάντων συνήμασαν τούτους (*). τούτους δὲ φησὶ ἐντραφέντας τοῖς μαθημασι τὰς τῶν

μαθημάτων ἀρχὰς τῶν ὄντων ἀρχὰς θέας. ἀρχαὶ δὲ τῶν μαθημάτων οἱ ἀριθμοί, καὶ τῇ φύσει πρῶτα κατ' αὐτούς, ὅτι ἐκ προθέσεως τὰ ἄλλα. θέσει γὰρ προσεβλήθη τὰ μεγέθη, ὡς φθάσας ἐμνημόνευσεν ἡδὴ. id.

(*) λέγει δὲ "ἐν τούτοις καὶ πρὸ τούτων οἱ καλέμενοι Πυθαγόρειοι," ὅτι οἱ μὲν πρὸ Δημοκρίτου τε καὶ Δευκίππου γεγόνασιν (αὐτὸς δηλαδὴ ὁ Πυθαγόρας· μικρῷ γὰρ ἀρχαιότερος αὐτῶν γέγονε), πολλοὶ δὲ τῶν Πυθαγορείων ἀκυσάντων συνήμασαν τούτοις. λέγει δὲ καὶ τὰ αἰτία, πῶθεν ὁρμηθέντες τὰς ἀρχὰς τῶν ὄντων τὰς τῶν μαθημάτων ἀρχὰς εἰρήκασι. ἐπεὶ γὰρ τῶν ὄντων οἱ ἀριθμοὶ φύσει πρῶτοι. ἐξ ἀφαιρέσεως γὰρ ὅτι, τὰ δὲ ἄλλα ἐκ προθέσεως, ὡς εἴρη. τῆς μὲν γὰρ δικαιοσύνης ἴδιον ὑπολαμβάνοντες τὸ ἀντιπεπονηθὸς τε καὶ ἴσον ἐν τοῖς ἀριθμοῖς τούτο εὗρισκον. διὰ τούτο τὸν ἴσους ἴσον ἀριθμὸν ἦγον τὸν πρῶτον τετραγώνον (πρῶτος δὲ ἐν τετραγώνοις ὁ τέσσαρα) δικαιοσύνην εἶλεον εἶναι, ἄλλοι δὲ τὸν ἐννέα ὡς πρῶτον τετραγώνον ἀπὸ περιττῶ πρῶτον τρία. καιρὸν δὲ πάλιν εἶλεον τὸν ἑπτά. δοκεῖ γὰρ τὰ φυσικὰ τὴς τελείας καιρὸς ἔχειν καὶ γενέσεως καὶ τελευτήσεως καὶ ἐβδόμηδα, ὡς ἐπ' ἀνθρώπῳ τούτο ὁρά. καὶ γὰρ τίκτεται ἑπταμηνία, καὶ ὁδονταφύει τὰ παῖδια ἐν τῷ ἐβδόμῳ μηνί, καὶ ἰβάζονται περὶ τὴν δευτέραν ἐβδόμηδα ἐν τῷ τεσσαρεσκαίδεκάτῳ ἡμερῶν, καὶ γενεῖται περὶ τὴν τρίτην, τὸν εἰκοστὸν δηλαδὴ πρῶτον. ἀλλὰ καὶ τὸν ἥλιον δὲ, ἐπεὶ αὐτὸς αἰτίως ἐστὶ τῶν καρπῶν καὶ τῇ κινήσει τούτου ἡμερῶν μετρεῖται, τὴν ἐβδόμηδα λαχεῖν τῶν περὶ τὸν ἥλιον φερομένων σφαιρῶν, ἀνωθεν ἀπὸ τῆς ἀπλαντοῦς ἀρχομένην αὐτῶν ἀριθμείας. καὶ παρὰ τὰς τῶν μαθηματικῶν ὑπολήψεις ὑπελάμβανον τούτο. κινεῖται γὰρ μὲν τὴν τῶν ἀπλαντῶν σφαιρῶν καὶ τὰς πέντε τὰς τῶν πλανήτων, μετ' ὧν ἐβδόμην τὴν τῷ ἥλιῳ καὶ ὀγδόην τὴν τῆς σελήνης, καὶ τὴν τῆς γῆς ἐνάτην. κινεῖται γὰρ εἶλεον καὶ τὴν γῆν, καθάπερ τὰς λοιπὰς σφαίρας, περὶ τὸ μέσον καὶ τὴν ἐξῆς, ἢ ἐκάλουν τὸ πῦρ. ἐπεὶ δὲ ὁ ἑπτά ὅτε γενεῖται τῶν ἐν τῇ δεκάτῃ ἀριθμῶν ὅτε γενεῖται ὑπὸ τινος αὐτῶν, διὰ τούτο καὶ Ἀθηναῖον εἶλεον αὐτόν. ὁ μὲν γὰρ δύο τὸν τέσσαρα καὶ ὁ τρία τὸν ἐννέα, ἀμφοτέρω δὲ τὰ ἑξ. ὁ τέσσαρα μὲν τῷ δύο τὰ ὀκτώ, καὶ ὁ δύο μὲν τῷ πέντε τὰ δέκα γενεῖται. γεννῶν δὲ ὁ τέσσαρα καὶ ἑξ καὶ ὀκτώ καὶ ἐννέα καὶ ὁ δέκα γεννῶν δὲ μόνον ὁ δύο καὶ ὁ τρία καὶ ὁ πέντε. γεννῶν δὲ μόνον ὁ ἑξ, ὁ ὀκτώ, ὁ ἐννέα καὶ ὁ δέκα. ὁ δὲ τέσσαρα καὶ γενεῖται καὶ γενεῖται. ὁ ἑπτά δὲ ὅτε τινὰ γενεῖται ὅτε ἐκ τινος γενεῖται. cod. Laur.

ἐν ταύτῃ, ἡ δὲ τὰς σχηματισμὸς τῆς σελήνης) διὰ τούτο τὰ συγχεῖται τῶν ἀριθμῶν τῶν ὄντων συγχεῖται ὑπελάμβαν. Anon. Urbin.

(*) p. 985 b 23. "Πυθαγόρειοι." ὁμοίως τούτοις καὶ Πλάτων, περὶ ἡμερῶν τινος ὡς κατεμαθηματισμένον τὴν φύσιν ὁ Πλάτων. ἐπεὶ δὲ πρῶτα φύσει τῶν μαθημάτων οἱ ἀριθμοί, ἐν δὲ τούτοις ἴδιον θεωρεῖν πολλὰ τοῖς καὶ γενομένοις ὁμοιώματα μέλλον ἢ ἐν πυρὶ καὶ ὕδατι (τὶ γὰρ ὁμοίωμα ἐν πυρὶ τῆς δικαιοσύνης, ὡς ἐν τῷ ἀρτιάκις τυχὸν ἀρτίῳ ἢ ἐν τῷ τελείῳ ἢ τῷ ἡμίονῳ; τὶ δὲ ὁμοίωμα ἐν ὕδατι ψυχῆς τε καὶ πῦρ, ὡς ἐν τῷ πρῶτῳ, τῷ παλῷ; πρέπει γὰρ ἀπρόττος, καὶ ἢ τὸ ἀριθμὸς συμπλακεῖται πάλιν ὁ αὐτὸς ὡς περὶ ὁ πῦρ. ἡ ὡς ἐν τῷ κύκλῳ τῷ ἀριθμῷ τῷ καὶ τῷ λς. ἐν αὐτῷ τῷ καὶ πρῶτον μένει. τὶ δὲ ὁμοίωμα καιρὸς ἐν γῇ, ὡς ἐν τῷ ἑπτά; ἐπειδὴ τὸ ἑπτά καὶ καμὸν ἐκάλουν οἱ Πυθαγόρειοι διὰ τὸ ἑπταμηνεῖν τὸν χρόνον

14. ὡς περὶ — φύσει ὅτι Α. || 19. μὴ δικαίως, το γὰρ Α. || 27. μόνον Μ.

3. προσεβλήθη codd. || 17. καιρὸς ἐν εἶλεον τὸν ἑπτά. πάλιν δοκεῖ Asclep. || 18. καίτοι καιρὸς Asclep. || 19. τούτο ἡμέρας om Asclep. || 21. γένεσις Asclep. || 20. ὁδοφύει τούτων μηνῶν, ἀλλὰ καὶ ἡβάζ περὶ δευτέραν Asclep. || 21. ἐν — ἡμερῶν et 22. τὸν — ἀλλὰ om Asclep. || 23. αἰτίως δοκεῖ τῶν καρπῶν αἰτίως εἶναι Asclep. || 31. ὁ ἑπτά post ἀριθμῶν Asclep. || 33. ἐννέα καὶ τὸν ἑξ Asclep. || 34. μετὰ τῷ δύο om Asclep. || τὴν τὴν Asclep.

985 (°) δαίκνυνσι τὸτο ὁ Πυθαγόρειος Νικόμαχος εὐθὺς ἐν προ-
26. μίοις τῆς ἀριθμητικῆς αὐτὴ εἰσαγωγῆς. cod. Reg.

“ἐπεὶ — πρῶτοι.” εἰπὼν ὅτι οἱ Πυθαγόρειοι διὰ τὰ τοῖς μα-
θήμασιν ἐντριφυῖναι τὰς τῶν ἀρχῶν τῶν ὄντων πάντων ἀρχὰς
ὑψήθησαν εἶναι, λέγει ἐξῆς ὡς λόγῳ χρωμένον ἐπὶ τῷ ἡλθον. εἴη
δ’ ἂν καταλληλότερον ἔχουσα ἢ λέξεις εἰ ἀντὶ τοῦ δέ τ’ γὰρ εἴη·
ἐπεὶ γὰρ τῶν ὄντων οἱ ἀριθμοὶ φύσει πρῶτοι (ἐξ ἀφαιρέσεως γὰρ
ἔστι) καὶ ὅτι ἐδόκυν ἐν αὐτοῖς ὁμοιώματα πολλὰ πρὸς τὰ ὄντα ἔρᾶν
καὶ πρὸς τὰ γινόμενα, καὶ μᾶλλον ἐν τούτοις ἢ ἐν τοῖς ἀπλοῖς σώ-
μασιν ὁρῶντες, ὁρῶντες δὲ καὶ τῶν ἀρμονιῶν τὸς λόγους καὶ τὰ πάθη
ἐν ἀριθμοῖς ὄντα, ἐπεὶ τὰ μὲν ἄλλα πάντα ὁμοιότητα πρὸς τὸς
ἀριθμούς εἶχεν, οἱ δὲ ἀριθμοὶ πάσης τῆς φύσεως, τυχέτι πάντων
τῶν ὄντων τε καὶ κατὰ φύσιν συνεστώτων πρῶτοι, τὰς τῶν ἀριθμῶν
ἀρχὰς ἔθεντο. ὁμοιώματα δὲ μᾶλλον πρὸς τὰ ὄντα καὶ γινόμενα
ἡγῶντο ἐν τούτοις εἶναι, τυχέτι τοῖς ἀριθμοῖς, ἢ ἐν τούτοις τοῖς σώ-
μασιν ἃ χρειαζόμεθα φάμεν, ὡς γῆς καὶ τῶν ἄλλων, ἐπήνεγκε, διὰ
καὶ εἰς τῶν τὰ ὄντα ἀνήγαγον καὶ ταῦτα χρειαζόμενα ἔλεγον αὐτῶν,
ἀλλ’ ὅτι τὰ σώματα. τίνα δὲ τὰ ὁμοιώματα ἐν τοῖς ἀριθμοῖς ἔλε-
γον εἶναι πρὸς τὰ ὄντα τε καὶ γινόμενα; ἐδήλωσε (°). τῆς μὲν γὰρ
δικαιοσύνης ἴδιον ὑπολαμβάνοντες εἶναι τὸ ἀντιπεπονηθὲς τε καὶ ἴσον,
ἐν τοῖς ἀριθμοῖς τὸτο εὐρίσκοντες ὅν, διὰ τὸτο καὶ τὴν ἰσάκειαν ἴσον
ἀριθμῶν πρῶτον ἔλεγον εἶναι δικαιοσύνην· τὸ γὰρ πρῶτον ἐν ἐκάστῳ
τῶν τὴν αὐτὴν λόγον ἔχοντων μάλιστα εἶναι τὸτο ὃ λέγει (°). τῷ-
τον δὲ οἱ μὲν τὴν τέσσαρα ἔλεγον, ἐπεὶ πρῶτος ὢν τετράγωνος εἰς
ἴσα διαμεῖναι καὶ ἔξω ἴσος, δις γὰρ δύο· οἱ δὲ τὴν ἑνέα, ὅς ἐστι
πρῶτος γεγενημένος ἀπὸ περιττῶν τῶν τρία ἐφ’ αὐτὴν γενομένην (°). και-
ρὸν δὲ πάλιν ἔλεγον τὴν ἑπτὰ· δοκεῖ γὰρ τὰ φυσικὰ τὸς τελείους
καιρὸς ἔχειν καὶ γενέσεως καὶ τελειώσεως κατὰ ἑβδομάδας, ὡς ἐπ’
ἀνθρώπων. καὶ γὰρ τῆς ἐπταμηναίας, καὶ ὁδοντοφυεῖ τοσούτων

(°) p. 985 b 32. “ἐπειδὴ — ἄλλα.” οἱ τὰ πράγματα τὸς ἀριθμούς
εἶναι λέγοντες ταύτην τὴν τάξιν αὐτοῖς ἀπένειμαν ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ, ἣν ἔχειν ὅσοντο
καὶ τὸς ἀριθμούς, οἷς ἔλεγον εἶναι ταῦτα· οἷον τὴν τῆς δυάδος τάξιν τὴν τῆς
δωδεκάς τάξιν ἐν τῇ κόσμῳ, ἐπειδὴ ἡ δυὰς δόξα παρ’ αὐτοῖς· ῥίπτε γὰρ ἐν τῇ
δοξῇ εἰς δύο ὃ δοξάζον. καὶ ἐπειδὴ τέλειον ἢ δεκάς, βλέποντες ἐν τῇ
ἑρμηνείᾳ ἑπτὰ μὲν κύκλος τῶν πλασμάτων, καὶ τὴν ἀπλασῆ καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν
ἀντίχθονα προστεθῆναι εἰς τὸ τελειῶσαι τὴν δεκάδα. Anon. Urbina.

ἐτῶν, καὶ ἡβάσκει περὶ τὴν δευτέραν ἑβδομάδα, καὶ γενεῇ περὶ τὴν
τρίτην. καὶ τὴν ἡλίον δὲ, ἐπεὶ αὐτὸς αἴτιος εἶναι τῶν καρπῶν, φησὶ,
δοκεῖ, ἐνταῦθα φασιν ἰδρύσας καθ’ ὃ ὁ ἑβδομος ἀριθμὸς ἔξω, ἐν
καιρὸν λέγουσιν· ἑβδομῆν γὰρ αὐτὴν τάξιν ἔχον τῶν περὶ τὴν μέσιν
καὶ τὴν ἐξίαν κυμαμένων δέκα σωμαμάτων· κατεῖδεν γὰρ μὲν τὴν τῶν
ἀπλανῶν σφαῖραν καὶ τὰς πέντε τὰς τῶν πλανήτων, μετ’ ἧν ὁ γῆν
τὴν σελήνην, καὶ τὴν γῆν ἐννάτην, μετ’ ἧν τὴν ἀντίχθονα. ἐπεὶ δὲ
ἔτε γενεῇ τινὰ τῶν ἐν τῇ δεκάδι ἀριθμῶν ὃ ἑπτὰ ἔτε γενεῇ
ὑπὸ τινος αὐτῶν, διὰ τὸτο καὶ Ἀθηναῖοι ἔλεγον αὐτόν. ὃ μὲν γὰρ δύο
τὴν τέσσαρα καὶ ὃ τρία τὴν ἑνέα καὶ τὴν ἑξ καὶ ὃ τέσσαρα τὴν ἑκάτην καὶ
ὃ πέντε τὴν δέκα γενεῇ, γενεῶν δὲ ὃ τέσσαρα καὶ ὃ ἑξ καὶ ὃ ἑκάτη
καὶ ὃ ἑνέα καὶ ὃ δέκα· ὃ δὲ ἑπτὰ ἔτε τινὰ γενεῇ ἔτε ἔκ τινος γε-
νεῇ· τοιαύτη δὲ καὶ ἡ Ἀθηναῖα ἀμύτηρ καὶ αἰεὶ παρθένος. γάμος δὲ
ἔλεγον τὴν πέντε, ὅτι ὃ μὲν γάμος σύνδοτος ἀρρενὸς ἐστὶ καὶ θῆλει-
ος· ἐξὶ δὲ κατ’ αὐτὸς ἀρρενὸς μὲν τὸ περιττὸν θῆλυ δὲ τὸ ἀρτιον, πρῶτος
δὲ ὅτος ἐξ ἀρτίων τῷ δύο πρώτῳ καὶ πρώτῳ τῷ τρία περιττὸν τὴν
γένεσιν ἔχει· τὸ μὲν γὰρ περιττὸν ἀρρενὸς αὐτοῖς ἐστίν, ὡς εἶπον, τὸ δὲ
ἀρτιον θῆλυ. νῦν δὲ καὶ ὅσας ἔλεγον τὴν ἑν· τὴν γὰρ ψυχὴν ὡς τὴν
νῦν εἶπε. διὰ τὸ μόνιμον δὲ καὶ τὸ ὅμοιον πάντῃ καὶ ἀρχικὸν τὴν νῦν
μονάδα τε καὶ ἐν ἔλεγον· ἀλλὰ καὶ ὅσας, ὅτι πρῶτον ἡ ὕστατα. ὡ-
ξαν δὲ τὰ δύο διὰ τὸ ἐπ’ ἀμφω μεταβλητὴν εἶναι· ἔλεγον δὲ καὶ
κίνησιν αὐτὴν καὶ ἐπίθεσιν. τὰς δὲ τοιαύτας τῶν πραγμάτων πρὸς
τὸς ἀριθμούς ἐκλέγοντες ὁμοιότητος ἀρχὰς αὐτῶν τὸς ἀριθμούς
ὑπέθετον, πάντα τὰ ὄντα ἐξ ἀριθμῶν συγκεισθῆναι λέγοντες. ἀλλὰ
καὶ τὰς ἀρμονίας κατ’ ἀριθμῶν τινὰ ὁρῶντες συγκεκμημένους καὶ τὴν
ἀρχὰς ἔλεγον τὸς ἀριθμούς· ἡ μὲν γὰρ διὰ πασῶν ἐν διπλασίῳ ἐφ’
λόγῳ, ἡ δὲ διὰ πέντε ἐν ἡμιολίῳ, ἡ δὲ διὰ τεσσάρων ἐν ἐπιτρίῳ
Alex.

(°) λέγομεν δὲ ἡμεῖς ὅτι οἱ Πυθαγόρειοι ἐκ ἐβόλων κα-
30 τάδην ποιῆσαι τὴν ἐαυτῶν σοφίαν καὶ σκευεῦσαι. τὴν γὰρ
συμβολικῶς παρεδίδονσαν τὰ μαθήματα, ὥσπερ οἱ ποιηταὶ περὶ
κεκαλυμμένους ἔλεγον, καὶ εἰ ἐμμένοντες τῇ φασμομένῳ, λαβὼν
γενεῇ τὴν ψυχῇ. καὶ ἐκέχρητο τοῖς ἀριθμοῖς, ἐπειδὴ πασῶν τῶν
ἐπιστημῶν πρωτίτης ἐστίν, ὡς μαθητέμαμεν ἐν τῇ ἀπαιδεύσει
πραγματεία καὶ ἐν τῇ ἀριθμητικῇ· κέχρηται γὰρ ὁ γεωμέτρης ἀριθ-
35 μῶς, αὕτη δὲ μεγέθεισιν ἐκέχρηται. ἐπειδὴ τούτων οἱ ἀριθμοὶ

9. πρὸς om M. || 10. dele ὁρῶντες, omissum a Sepulv. || 14. lege ἀρχὰς πάντων τῶν ὄντων ἀρχὰς ἔθεντο. || 15. quoniam enim rebus numeri priores sunt (numeri enim ex abstractione sumuntur) et quoniam cernere videbantur multa in his similia rebus quae sunt vel fiunt, atque in his magis quam in corporibus simplicibus, quia item videbant concentuum rationes affectiones esse in numeris, idcirco numeros principia rerum esse dicebant. nam cum cetera omnia similitudinem habebant cum numeris... numeros principia esse omnium rerum putabant. Sepulv. || 16. ut terrae et similibus. adiecit autem et celo-
rorum, quoniam Sepulv. || 25. ὅς ἄ. || 26 — p. 541 b 99. ap. Asclep. || 28. ἑβδομάδα Asclep.

1. μὴν, ἀλλὰ καὶ ἡβὰς περὶ Asclep. || 2. αὐτὸς δοκεῖ τῶν καιρῶν αἴτιος εἶναι Asclep. || 3. ἰδρύσθαι ἐν τῇ ἑβδομῇ σφαῖρα, καὶ τῆς κατ’ ἐπὶ ἐπὶ
ἀριθμῶς Asclep. || 5. κείσθαι Asclep. || 6. ἐν ὁδοῖν Asclep. || 12. γενεῇ τινὰ τῶν ἐπὶ τὴν δεκάδα· τοιαύτη Asclep. || 13. ἀμύτηρ γὰρ, φασὶ· γάμος
Asclep. || 15. ἐπὶ Asclep. || 16. ἀρτίον πρῶτον τὸ δύο καὶ τὸ πρῶτον περιττὸν τὸ τρία τὴν L ἐπὶ
πρῶτον δύο καὶ περιττὸν πρῶτον τὸ τρία τὴν Asclep. || 17. τὸ μὲν — 18. θῆλυ om L. || 18. τὸ γὰρ ψυχὴν L. || 19. εἶπον Asclep. || 20. αὐτὸν ὅσοντο
καὶ μόνιμον πάντῃ καὶ ἀρχικὸν εἶναι τὸν τὴν Asclep. || 21. εἶναι, καὶ τὸ πόθεν ποῦ ἔχουσι καὶ πρῶτον διακρίνει· ἔλεγον L. || 23. αὐτὸν καὶ ἀριθμῶν
Asclep. || 24. ἐπὶθεντο L. || 25. τὴν ἀρμονίαν L. || ἀριθμῶς τινος L, Asclep. || συγκειμένην L. || 26. ἔλεγον ἐπὶ πρόσθεν L, Asclep.

ἰσχυρὰ καὶ περατικὰ ὑπάρχουσι τῶν ὑπ' αὐτῶν ἀριθμωμένων, ταῦτα δὲ ὑπάρχουσι καὶ τὰ εἶδη ὁριστικὰ καὶ συνεκτικὰ τῆς ὕλης, διὰ τῶν ἀριθμῶν τὰ εἶδη τὰ φυσικὰ ἐβελοντο δηλῶν. ἔνθα δὲ καὶ τῶν ὕλων· πῶς γὰρ οἷον τέ ἐστιν ἐξ ἀριθμῶν συγκεῖσθαι τὰ φυσικὰ πράγματα; ἀμφέλειται καὶ τὸ πᾶντε ἀριθμῶν. ἔλεγον δικαιοσύνην, 5 ἐπειδὴ μέσος ἐστὶ τῷ δέκα, ἥτις δεκάς δεκτικὴ ἐστὶ πάντων τῶν ἀριθμῶν· ἐπεὶ γὰρ τὸ μέσον ἔχει τὸ παντὸς ὁ πάντε ἀριθμός, ἐκάλουν αὐτὴν δικαιοσύνην, οἷον διέχον τὰ ὅσα. καὶ δικαιοσύνην ἐντεῦθεν λέγει· ὁ δὲ διέχων καὶ ὀρίζων τὰ κατ' ἀξίαν ἐκείνη. πάλιν δὲ ἐκάλουν τὴν ἐπὶ ἀριθμῶν καιρὸν, ἐπεὶ ἡ σελήνη, ἥνικα ἐστὶν ἐπὶ τὰ ἡμέ- 10 ρων, τετραγωνίζει τὸν ἥλιον· δύο ἡμισυ γὰρ ἡμέρας ποιεῖ ἐν ἐκείνῃ ζῶντι, καὶ πρὸς μέσος ἐστὶν ἡ ἐβδόμη ἡμέρα καὶ ἡ δις ἐβδόμη. πάλιν δὲ καὶ τὰ ἐπταμηνιαῖα βρέφη ζῶσι, καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς ἀποκυήσεως ἐστὶν ὁ ἐβδόμος μῆν. πρὸς ἐπὶ τούτοις μέχρι τῶν ἐπτα ἐνιαυ- 15 τῶν ἔκτισαν οἱ παῖδες τὸς δόντας, εἴτα μέχρι τῶν δεκατεσσάρων ἀρχόντων μεράκιμα γίνεσθαι, λοιπὸν ἡ τρίτη ἐβδόμας ποιεῖ αὐτὸς σπερμαίνων. ἔλεγον γὰρ τὴν μονάδα τὴν νῦν διὰ τὸ ἑμέρας καὶ τὸ πρῶτον. τῇ δὲ μονάδᾳ ἔλεγον εἶναι τὴν ψυχὴν, ἐπειδὴ ἔχει τὸ πᾶν κατ' ἀρχὴν γὰρ ἀπὸ προτάσεων καὶ τελευτᾶ ἐπὶ συμπέρασμα. τὴν δὲ τρία ἀριθμῶν ἔλεγον τὴν διάνοιαν, ἐπειδὴ ὡρίζεται, ἀλλὰ πρώτη 20 ἐστὶ ἀθάνατος, καὶ ὅτι ἔχει βεβαίως εἴτε ἀθάνατος ἐστὶν ἡ ψυχὴ εἴτε θνητὴ, καὶ εἴτε αἰδώς ὁ κόσμος εἴτε φθαρτός, ὥσπερ ἐνταῦθα καὶ ἐστὶν. τὴν δὲ τέσσαρα ἀριθμῶν ἔλεγον τὸ σῶμα κατ' ἀπλῶς, τὴν δὲ πέντε τὸ φυσικὸν σῶμα, τὴν δὲ ἕξ τὸ ἡμιψυχόν, ἐπειδὴ ὁ ἕξ πρῶτος ἐστὶν ἀπὸ τριάδος καὶ διάδος πολυπλασιαζόμενος, τῶν τε 25 ἀπὸ πρῶτον καὶ ἀπὸ τριῶν. ἐστὶ δὲ ἡ ψυχὴ πρὸς τῷ περιττῷ ὡς ἀδιαίρητος, τὸ δὲ σῶμα πρὸς τῷ ἀρτίῳ ὡς διαμετρετὸν. ἐπεὶ γὰρ ἐστὶν ἐν τῷ ὅτι καὶ ἑνωσις καὶ ὁμοιότης καὶ εἰδοποιία καὶ ταυτότης, ἐστὶ δὲ καὶ ἐκείνης καὶ ἀνομοιότης καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα, τῇ μὲν μονάδᾳ ἔλε- 30 γον ἀρχὴν εἶναι τῆς ἐνώσεως καὶ τῆς ὁμοιότητος καὶ τῆς εἰδοποιίας καὶ τῆς ταυτότητος καὶ πάσης συνεχείας καὶ ἀπλῶς, τῇ δὲ διάδᾳ ἔλεγον ἀρχὴν εἶναι τῆς ἐτερότητος καὶ διαίρεσεως καὶ ἀνομοιότητος· διὰ καὶ τῇ ὕλῃ διάδα ἔλεγον, ἐπειδὴ αἰτία ἐστὶ τῆς διαίρεσεως. πάντων γὰρ τὸ ἀπλῶς αἴτιον, καὶ ἐνώσεως καὶ διαίρεσεως καὶ ὁμοιότη- 35 τος καὶ ἀνομοιότητος καὶ εἰδοποιίας ἀρχὴν καὶ αἰτίαν ἔλεγον τὴν ἐνάδα, καὶ ἐστὶ ἐπὶ τὸ πρῶτον αἴτιον· οὗ γὰρ εἶναι πρῶτον αἴτιον ἐν τοῖς ὄντι. ἂν γὰρ ὑποθέμεθα εἶναι τι ἄλλο σὺν πρῶτῳ, ἔσται ὅπως ἐνωσις καὶ ἐκείνῃ ἐστὶ ἀνάγκη δὲ πάντως ἐν εἶναι αἴτιον τὸ παρακτικὸν κοινῶς πάντων καὶ ὁμοίων καὶ ἀνομοίων. εἰ γὰρ ἀριθμός ἐστὶ τὸ ἐκ μονάδων 40 συγκεῖσθαι πλῆθος, ἐστὶ δὲ δύο, ἀνάγκη εἶναι καὶ ἐν, ἥτις ἐστὶν ἡ καὶ πρῶτον αἴτιον τὸ παρακτικὸν πάντων· ὥστε κρείττων ἐστὶν ἡ καὶ τῆς μονάδος· πολλὰ γὰρ πρῶτα εἶναι ὁ ὀνύμων. πάλιν τῶν δὲ δέκα ἀριθμῶν ἐκάλουν τὸν κόσμον, ἐπεὶ ὥσπερ ὁ δέκα ἀριθ- 45 μὸς δεκτικός ἐστὶ πάντε ἀριθμῶν, ὅτω καὶ ὁ κόσμος δεκτικός ἐστὶ πάντων τῶν εἰδῶν. τινὲς δὲ φασὶν ὅτι οἱ Πυθαγόρειοι βυθόμενοι

ἐνθάδε, καὶ τὴν ἀντίχουσαν· ὅπως γὰρ αὐτὴν ἐκάλουν, ὡς φησὶν Ἀριστο- 5 τέλης· εἰδέναι μέντοι γε χρὴ ὅτι οἱ γνησίοι Πυθαγόρειοι ἀντί- χουσαν ἐκάλουν τὴν σεληνικὴν σφαῖραν, ἐπειδὴ ὥσπερ ἡ γῆ ἀντι- φράττειται αἰτία γίνεσθαι τῆς ἐκλείψεως τῆς σελήνης, ὅτω καὶ ἡ σε- λήνη ἀντιφράττειται τῷ ἡλίῳ ποιεῖ αὐτὴν ἐκλιμπάνειν. Asclep.

(⁴) δικαιοσύνην οἱ Πυθαγόρειοι ἐν τοῖς ἐνεργείᾳ τετρα- 10 γωνίοις πρῶτον, τὴν δ' ἔλεγον, ὅτι περὶ ἰσάκας ἴσας ἐστὶν· τὰς γὰρ ἐπιπεδικὰς πλευρὰς αὐτῶν πάντοθεν ἴσας ἔχει, ἀπὸ τῆς εἰς αὐτὸν τῷ β' πολλαπλασιαστικῶς γινόμενος· ὡς δ' ἐπὶ φασὶν, τὴν θ', ὅτι 15 ὁ δ' ἀπὸ τῶν δις δύο ἐγένετο, ὁ δὲ β' ἄρτιος ὡς ὕλης καὶ ἀπειρίας λόγον παρ' ἐκείναις ἐπέχει. καὶ ἄλλως δὲ ὁ δὲ ἀριθμὸς ὅλος παρὰ τούτοις ὁ β', ὅτι τὴν αὐτὴν ἀριθμῶν τὴν δ' καὶ πολλαπλασιαζόμενος ἀποτελεῖ καὶ διπλασιαζόμενος, ὅπερ ἔκ ἐπὶ τινος ἄλλου τῶν ἑμ- 20 πρὸς αὐτὸν εὐρέθισται. ὁ δὲ θ' αὐτὸ ἀπὸ τῶν γ' γ' ἀποτελεσθεὶς καὶ ἰσάκας ἴσος ὡς καὶ προσέτι τὴν αὐτὴν πλευρὰν τὴν γ' περιττὴν τε ἔχων καὶ εἰδὼς λόγον ἐπέχουσιν, ἕτερον τε καὶ ἕτερον ἀριθμῶν ἀποτε- 25 λουσιν, ἀπὸ τε τῷ διπλασιασμῷ αὐτῆς καὶ τῷ πολλαπλασιασμῷ κυματτέρως μάλλον δικαιοσύνην ἐλέγετο· κατ' ἄλλον δὲ πάλιν λόγον τὴν ε' δικαιοσύνην ἐκάλουν, ὅτι περιστατικῶς ἐστὶ τῶν πρὸ 30 αὐτῶν καὶ μετ' αὐτὴν μέχρι δεκάδος ἀριθμῶν· καὶ γὰρ τὴν αὐτὴν ποσότητα τὰς ἐλλείψεως τε καὶ πλεονεξίας αὐτῶν ἀνταρτοῖσι, τῷ μὲν θ' φέρεται τέτταρα ἀφαιρέμενος καὶ αὐτὰ ταῦτα τῷ ἐνὶ προστεθείς, καὶ ἴσος αὐτοῖς ἀμφοτέρως ποιῶν, τῷ δὲ ἡ γ'· τέτταρες γὰρ αὐτῷ τῷ ε' πλεονεξιών καὶ ταῦτα πάλιν τὰ γ' τῷ ἐλαττωμένῳ τῷ β' προ- 35 σθεῖς ἐπὶ ὅτι καὶ αὐτῶν ἐπίσης τῷ ἡ' τῶν ἐντὸς τῆς μονάδος, καὶ ὅπως οἶα τις δικαιοσύνης καὶ κριτῆς αὐτοῖς καὶ ἀλλήλοις πάντας ἰσά- ζων τὸς ἐντὸς τῆς δεκάδος. ἐννοιοὶ δὲ φασὶν ὅτι ὡς μεταξὺ τῆς δεκάδος ὡς ὁ ε' δικαιοσύνης ἐκαλεῖτο τοῖς Πυθαγόρειοις, οὕτως τις δι- 40 χαρῆς ὡς. νῦν δὲ καὶ ψυχὴν διὰ τὸ μοναδικὸν καὶ ἐννοῖον τὴν μο- νάδα ἔλεγον, μὴ προσδιοριζόμενοι μὴδὲ χωρίζοντες ὅλως τὴν νῦν τῆς ψυχῆς. καιρὸν δὲ τὴν ζ' ἀριθμῶν ἐνόμαζον, ὅτι κατ' αὐτὴν αἱ ἡλικίαι, ὡς δοκεῖ καὶ Ἰσποκράτει, διαμερίζονται· μέχρι μὲν γὰρ τῆς 45 πρῆτης ἐβδόμαδος ἱμῶς καὶ παιδίον λέγει· ὁ ἀνθρώπος, πᾶς δὲ μέχρι τῆς δευτέρας ἦγον τῶν ἰδ' ἐτῶν, μεράκιον μέχρι τῆς τρί- 50 τος ἐβδόμαδος ἦγον καὶ χρόνον, νεανίσκος μέχρι τῶν εἴκοσι ὅκτω, τῆς δ' ὀκταδῆς ἐβδόμαδος, εἴτα τῆς πέμπτης ἀχρι ἀνὴρ· ἐν δὲ τούτῳ φθίνει καὶ τὴν τῆς ἀκμῆς τε καὶ τῆς παρακμῆς καὶ τὴν τῷ ὁμο- γήρως τε καὶ τῷ γήρως χρόνον καὶ πρόβατον πάλιν ἐβδόμαδος λαμ- 55 βάνει, μέχρι πάντε πάλιν ἐπτάδων τὴν πρόβατον λαμβάνων καθ' ἡλικίας ὑφαίρεσιν. ὡς συμβαίνειν εὐλόγως λέγεσθαι τὰ ἐπὶ ἡμῶν ο' εἶναι (δις γὰρ λε' τοσαῦτα), ἐλαττωτικῶς δὲ μέχρις π', ἀχρι μ' χρόνον γενομένης τῆς τελευτήσεως. ἐκ τε γὰρ τούτων καὶ τῶν τοσού- 60 των καιρῶν ἐκάλουν τὴν ζ' ἀριθμῶν· ὁ μὲν ἄλλος καὶ τὴν τῷ ἡλίῳ σφαῖραν, ὅς ἡμέρας τε καὶ νύκτας καὶ χρόνον ἀπλῶς ἐστὶν αἴτιος, ἐν τῇ ἐβδόμῃ τῶν σφαιρῶν ἔταττον χωρὰ, ἐπ' αὐτῇ τῆς σεληνικῆς εὐθὺς προσεχώρῃ. ὁ μὲν γὰρ διὰ τεσσάρων λόγος ἐν ἐπιτρίτῳ θεωρεῖται ὡς ὁ δ' πρὸς τὴν γ', ὁ διὰ ε' ἐν ἡμιολίῳ ὡς ὁ γ' πρὸς 65 τὴν β', ὁ διὰ πᾶσων ἐν διπλασίῳ ὡς ὁ β' πρὸς τὴν δ', ὁ διὰ πα-

σῶν καὶ διὰ ε' ἐν τριπλασίῳ ὡς δ' β' πρὸς τὴν γ', ὁ δὲ διὰ πασῶν
ἐν τετραπλασίῳ ὡς δ' β' πρὸς τὴν δκτωί. cod. Reg. 1853.

986^a ἔλεγον δὲ καὶ τὴν ὅλον ἕρανὸν καὶ ἁρμονίαν συγκειῖσθαι τινα
2 (τότῳ γὰρ δηλωτικὸν αὐτῷ τὸ καὶ τὴν ὅλον ἕρανὸν εἶναι ἁρμονίαν) διότι
ἐξ ἀριθμῶν καὶ κατ' ἀριθμὸν καὶ ἁρμονίαν. τῶν γὰρ σωμάτων τῶν
περὶ τὸ μέσον φερομένων ἐν ἀναλογίᾳ τὰς ἀποστάσεις ἔχοντων, καὶ
τῶν μὲν βᾶττον φερομένων τῶν δὲ βραδύτερον, ποιόντων δὲ καὶ ψό-
φον ἐν τῷ κινεῖσθαι τῶν μὲν βραδύτερων βαρύν τῶν δὲ ταχυτέρων
ὀξεύειν, τὸς ψόφους τούτους καὶ τὴν τῶν ἀποστάσεων ἀναλογίαν γινο-
μένης ἁναρμόνιον τὴν ἐξ αὐτῶν ἵχον ποιεῖν. ἥς ἁρμονίας τὴν ἀριθ-
μὸν ἀρχὴν λέγοντες εἰκότως καὶ τὸ ἕρανὸν καὶ τὸ παντὸς τὴν ἀριθμὸν
ἐτίθεντο ἀρχήν. ἐν διπλασίῳ μὲν γὰρ λόγῳ φέρε εἰπεῖν τὸ διάστημα
τὸ τῷ ἡλίου ἀπὸ τῆς γῆς εἶναι ἢ τὸ τῆς σελήνης, ἐν τριπλασίῳ δὲ τὸ
τῆς Ἀφροδίτης, ἐν τετραπλασίῳ δὲ τὸ τῷ Ἑρμῇ, καὶ ἐπὶ τῶν
ἄλλων ἐκάστῳ εἶναι τινα λόγον ἀριθμητικὸν ἡγνόν, καὶ ἁναρμόνιον
τὴν κίνησιν εἶναι τῷ ἕρανὸν. κινεῖσθαι δὲ τάχιστα μὲν τὰ τὸ μέγιστον
διάστημα κινούμενα, βραδύτατα δὲ τὰ τὸ ἐλάχιστον, τὰ δὲ μεταξὺ
καὶ τὴν ἀναλογίαν τῷ μεγέθει τῆς περιφορᾶς. ἐκ δὲ τούτων τῶν
ὁμοιοτήτων ἐν τοῖς ὕσιν πρὸς τοὺς ἀριθμούς τὰ μὲν πράγματα καὶ τὰ
ὄντα ἐξ ἀριθμῶν τε συγκειῖσθαι καὶ ἀριθμὸς τινας εἶναι ὑπελάμβαν-
20 ρον. τὸς δὲ ἀριθμῶς ἡγόμενοι πάσης τῆς φύσεως καὶ τῶν φύσει
ὄντων πρώτους (μήτε γὰρ δύνασθαι τι τῶν ὄντων χωρὶς ἀριθμῶν εἶναι
μήτε γνωρίζεσθαι ὅλως, τὸς δὲ ἀριθμῶς καὶ χωρὶς τῶν ἄλλων γν-
ωύσκεσθαι) τὰ τῶν ἀριθμῶν στοιχεῖα καὶ τὰς ἀρχὰς πάντων
τῶν ὄντων ἀρχὰς ἔθεντο. ταῦτα δὲ ἦν, ὡς εἴρηξεν, ἄρτιον καὶ πε-
25 ριττὸν, ὧν τὸ μὲν περιττὸν πεπερασμένον τὸ δὲ ἄρτιον ἀπείρον ἡγνόν
εἶναι. τῶν δὲ ἀριθμῶν τὴν μονάδα ἀρχήν, αὐτῆς συγκεκριμένης ἐκ
τε τοῦ ἄρτιου καὶ περιττοῦ. εἶναι γὰρ τὴν μονάδα ἅμα ἀρτισπερίττον,
ὁ δὲ δεικνύει διὰ τοῦ γεννητικῆς αὐτῆς εἶναι καὶ τὸ περιττὸν καὶ τὸ ἄρτιον
ἀριθμῶν. ἀρτίῳ μὲν γὰρ προστιθεμένη περιττὸν γεννᾷ, περιττῷ δὲ 30
ἄρτιον. Alex.

986^a καὶ ὅσα μὲν εἶχον ὁμολογούμενα ἐν τοῖς ἀριθμοῖς καὶ ταῖς καὶ
3 τὰς ἁρμονίας συνθέσει πρὸς τὰ τῷ ἕρανὸν καὶ πάθῃ τε καὶ μέρῃ
ταῦτα μὲν αὐτοὶ ὡς φανερά λαμβάνοντες ὁδείκνυν τὴν ἕρανὸν ἐξ
ἀριθμῶν τε συγκειῖσθαι καὶ κατ' ἁρμονίαν. εἰ δὲ τὰ ἐφαίνοντο δια-
φωεῖν τῇ καὶ τὸς ἀριθμῶς ἀκολουθίᾳ τῶν καὶ τὴν ἕρανὸν φαινομέ-
νων, ταῦτα δὲ προσετίθεντο αὐτοῖς καὶ ἐπειρώοντο ἀναπληρῆν πρὸς
τὸ ὁμολογημένον αὐτοῖς. εἶναι τὴν πραγματείαν πᾶσαν. αὐτὰς
γὰρ τέλειον ἀριθμὸν ἡγόμενοι τὴν δεκάδα, ὁρῶντες δὲ ἐν τοῖς φαι-
νομένοις ἐννέα τὰς κινούμενας σφαίρας, ἑπτά μὲν τὰς τῶν πλανω-
40 ὄντων ὅτι καὶ ἐπὶ μεγάλῳ κύκλῳ καὶ ἐπὶ μικρῷ τὸ αὐτὸ αὐτῶν

μένων, ὁγδόν δὲ τὴν τῶν ἀπλανῶν, ἐνώπτη δὲ τὴν γῆν (καὶ γὰρ καὶ
ταύτην ἡγνόν κινεῖσθαι κύκλῳ περὶ μένυσαν τὴν ἑξίαν, ὁ πῦρ ἐξί-
κατ' αὐτῆς), αὐτοῖς προσέθεσαν ἐν τοῖς δόγμασι καὶ τὴν ἀντίχρῆσ-
τινα, ἣν ἀντικινεῖσθαι ὑπέθεντο τῇ γῇ καὶ διὰ τούτοις ἐπὶ τῆς γῆς
ἀόρατον εἶναι. λέγει δὲ περὶ τούτων καὶ ἐν τοῖς περὶ Οὐρανῶ (31
p. 300 a 14) μὲν καὶ ἐν ταῖς τῶν Πυθαγορικῶν δόξαις ἀκριβέστερον.
κατ' ἁρμονίαν δὲ τὴν τούτων τάξιν ἐποῖον λαβόντες τε τὰ δέκα τὰ
κινούμενα σώματα, ἐξ ὧν ὁ κόσμος, διαστάναι ἀπ' ἀλλήλων καὶ
τὰς ἁρμονικὰς ἀποστάσεις, κινεῖσθαι τε καὶ ἀναλογίαν τῶν διαστ-
μάτων, ὡς προείρηκε, τὰ μὲν βᾶττον αὐτῶν τὰ δὲ βραδύτερον, καὶ
φερόμενα ἡχους ποιεῖν τὰ μὲν βραδύτερον βαρύτερον τὰ δὲ βᾶττον
ὀξεύτερον, ἐξ ὧν γιγνομένων ἀναλογίαις ἁρμονικαῖς ἐναρμόνισ-
ῃ ἵχον γίνεσθαι, ὃ μὴ κατακίεον ἡμᾶς διὰ τὴν ἐκ παιδῶν συνη-
φίαν. εἴρηκε δὲ περὶ τούτων καὶ ἐν τοῖς περὶ Οὐρανῶ (29), ὃ ἐπὶ
μὴ ἀληθὲς ἐστὶν ἐν ἐκεῖνοις ἔδειξεν. ὅτι δὲ καὶ τὸ μὲν ἄρτιον αὐτῶν τὸ
ἀπείρον ἐστὶ τὸ δὲ περιττὸν πεπερασμένον, καὶ ἀρχὴ τῆς τε μονάδος
(ἐκ τούτων γὰρ ἡ μονάδα ὕστα ἀρτισπερίττος ἐστὶν), ἀλλὰ καὶ τὸ παντὸς
ἀριθμῶν, εἴγε αἱ μονάδες πάλιν αἱ ἀρχαὶ τῶν ἀριθμῶν, ἀριθμὸς δὲ
ὁ ὅλος ἕρανός, τυτέστι πάντα τὰ ἐν τῷ ἕρανῳ, ἀπερ ἐστὶ τὰ ὄντα,
20 ταῦτα δὲ λέγει μὲν καὶ νῦν, ἐπὶ πλεόν δὲ ἐν ἐκεῖνοις εἴρηκε ὑπὲρ
αὐτοῦ. id.

“ἀλλ' — ἐπερχόμεθα.” ὑπομνηστικὴ τῷ ἐκ τῆς προσημειώ-
της ἱστορίας πρὸς τὰ προκείμενα χρησίμῳ (·)· χρησίμῳ γὰρ τὸ αὐτῶν
εἰς τί τῶν αἰτίων ἀνήγον καὶ αἱ Πυθαγόρειοι τὰς ἀρχὰς. φανερὸν
δὲ φησιν· ἐξ ὧν λέγουσιν ὅτι ὁ ἀριθμὸς αἰτιῶν ἀρχὴ τῶν ὄντων ὡς
ὡς ὕλη· ἐκ γὰρ τῆς συνθέσεως τούτων ἐγένοντο πάντα τὰ ἄλλα. id.

(·) ἔλεγον γὰρ ὅτι στοιχεῖα τῷ ἀριθμῷ ὑπάρχουσι τὸ περιττὸν
καὶ τὸ ἄρτιον, καὶ διὰ μὲν τὸ ἄρτιον τὴν ὕλην συμβολικῶς ὑπετίθηται,
διὰ δὲ τὸ περιττὸν τὸ εἶδος. ἐπεὶ τοῖσιν ὁ ἄρτιος ἀριθμὸς ἐστὶ δυν-
30 αμὲν, τοιαύτη δὲ καὶ ἡ ὕλη, ἐπ' ἀπείρον διαιρετὴ καὶ αὐτὴ γὰρ
αἰτία τῆς τῶν εἰδῶν διαίρεσεως· ἀδιαίρετον γὰρ ὑπάρχει τὸ εἶδος,
γινόμενον δὲ ἐν τῇ ὕλῃ διαρεῖ καὶ συνάδεται εἰς πόδας καὶ χεῖρας
καὶ κεφαλὰς καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα. διὰ ταύτην οὖν τὴν αἰτίαν καὶ
μὲν τῆς δυνάμεως συμβολικῶς τὴν ὕλην ἔλεγον, διὰ δὲ τὸ περιττὸν
εἶδος. ὥσπερ γὰρ ὁ περιττός ἀριθμὸς ἀδιαίρετος ὑπάρχει, ὅσα καὶ
τὸ εἶδος αὐτὸ κατ' αὐτὸ ἀδιαίρετον ὑπάρχει. ἀμέλει τοι καὶ αὐτὸ
διορίζει καὶ περατοῖ τὴν ὕλην ἀπείρου ὕσαν τῷ αὐτοῦ λόγῳ· ὡς
ἔκαστος μέρος τοῦ σπέρματος τέλειον ἔχει τὴν τοῦ εἶδους δύναμιν. ὡς
λως τε δὲ ὅτι ἀδιαίρετον ὑπάρχει τὸ εἶδος προφανές καὶ ἐπιφανές
40 ὁρῶμεν γὰρ ὅτι καὶ ἐπὶ μεγάλῳ κύκλῳ καὶ ἐπὶ μικρῷ τὸ αὐτὸ αὐτῶν

4. τούτο γὰρ δηλοῖ τὸ L. ἕρανὸν ἁρμονίαν τινα εἶναι· ἐξ ἀριθμῶν γὰρ καὶ κατ' ἀριθμὸν αἱ ἁρμονίαι Asclep. ἥ 5. ἐξ ἀριθμῶν καὶ οἱ L. κατ' ἀριθμὸν καὶ ἁρμονίαν ὁρᾶται συγκεκριμένον· τὸν L. ἥ 6. μέσον ἕρανόν σῶμα Asclep. ἥ 7. τὸν ἀπὸ τῆς ἀποστάσεως ἀναλογίαν ποιούμενον ἁναρμόνιον L. ἥ 17. κινούμενα ὡς τὸ μεῖζον ἐν ἴσῳ χρόνῳ· βραδύτατον δὲ τὸ ἐλάχιστον, ὡς τὸ βᾶττον ἐν ἴσῳ· τὰ δὲ L. ἥ 18. δὴ L. ἥ 21. φύσει φύσει M. ἥ 27. αὐτὴ συγκεκριμένης M., εἶναι συγκεκριμένης L. ἥ 28. καὶ τὸ L. ἥ 29. δ — εἶναι ὡς γνηστικὴν ὕσαν L. ἥ 37. αὐτοῖς A.

1. καὶ post γὰρ οἱ A. ἥ 5. αὐτῶν περὶ φιλοσοφίας καὶ ἐν A. ἥ 6. ταῖς Πυθαγορικαῖς L. ἥ 7. λαμβάνοντες τὰ δέκα M. ἥ 18. αἱ post τὰ L. ἥ 22 — 26. et p. 543 a 26 — 32. apud Asclep. ἥ 23. χρησίμῳ ὡς αὐτῶν τὸ γινώσκειν Asclep. ἥ 25. δὴ ἐξ ὧν ἔλεγον Asclep. ἥ 26. πᾶσι τούτων συνθέσεως τὰ ἄλλα πάντα ἐγένοντο Asclep.

ισον, ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ζώων· αἱ δὲ ὑπὸ ἑξῆς διαιρετοί, ἔδει ἄλλο
αὐτοῖς ἔχειν τὴν μέγαν κύκλον καὶ ἄλλο τὴν μικρόν. ὥστε πάλιν διὰ τὴν
σημεῖον ἀριθμῶ συμβολικῶς τὸ εἶδος ἐδήλυν. αὐτοῖς δὲ αἰσθητικῶς
ὡφάν διὰ μὲν τῆς δυνάμεως τὴν ὕλην, διὰ δὲ τῆς μονάδος τὸ εἶδος,
διὰ δὲ τῆς ἐνότητος τὴν φύσιν τὴν προαγωγὴν. κοινῶς δὲ διὰ τῆς
δυνάμεως τὴν ἀπειρίαν, ἐπειδὴ καὶ ἐν τοῖς νοητοῖς ἀπειρία ἐστὶ καὶ τὴν
ἐνότητάν· καὶ τὴν δύναμιν, διὰ δὲ τῆς μονάδος τὸ πέρασ, ἐπειδὴ
ἡ δυνάμεις ἡ δυνάμεις ἀπὸ ἀλλήλων ὑπάρχουσιν, ἀλλ' ἡνωμένα
ἀφ' ἑαυτῶν φησὶν ἐκείναι. διὰ παγκάλως φησὶν ὁ ποιητὴς τὸ "σει-
ρη χρυσείῃ" (Π. 8 19), καὶ πάλιν ὁ Παρμενίδης "ὅς γ' ἔην, ἐκ
ἑσὶ μὲν πᾶν, ἔστι δὲ μένον." διὰ δὲ τῆς ἐνότητος τὴν πρωτιότητα
καὶ ἐξηγημένην αἰτίαν· "καλοῖτο κύθμιν ἀπόμιν, πατὴρ μακάρων τε καὶ
ἀνθρώπων." τῶν δὲ φησὶν ὅτι τὸ ἀριθμῶ τὸ μὲν πεπερασμένον ἔλε-
γον τὸ δὲ ἀπειρον, πεπερασμένον μὲν τὸ περιττόν, ἐπειδὴ τὸ εἶδος
ὡφάν δι' αὐτὸ, ἔστι δὲ πέρασ τὸ εἶδος, εἶγε καὶ περὶ αὐτὴν ὕλην·
τὸ δὲ ἄρτιον ἀπειρον ἔλεγον εἶναι, ἐπειδὴ τὴν ὕλην ἐδήλυν δι' αὐτὸ,
ἥτις ἐστὶν ἀπείρον ἐστὶ διαιρητὴ. τὸ δὲ ἔν, φησὶν, ἔλεγον ἐξ ἀμφο-
τέρων αὐτῶν, μᾶλλον δὲ ἀμφοτέρων ἐκ τῶ ἐνός· ὅτι· γὰρ τὸ το
λόγῳ, σαφῶς ἐδήλωσεν ἐπαγωγῶν "ἐν δὲ ἀριθμῶν ἐκ τῶ ἐνός."
ἐν δὲ ἀριθμῶ τὸ περιττόν καὶ τὸ ἄρτιον, ὥστε τὸ περιττόν καὶ τὸ ἄρτιον
ἐκ τῶ ἐνός ὑπάρχουσιν· πάντα γὰρ ἐκ τῆς πρωτιότητος αἰτίας ὑπάρ-
χουσιν. ἀριθμῶς δὲ, καθάπερ εἰρηζέ, τὸν ὅλον θρανὸν ὑπετίθεντο·
ὡς γὰρ ὁ κόσμος δεκτικὸς ἐστὶ τῶν εἰδῶν, ὅταν καὶ ὁ δέκα ἀριθμῶς
ἐκ αὐτῶν ἔχει πάντας τοὺς ἀριθμούς, οἷον δεκάς τις ὕσα. χρῆσθαι
αὐτῶν... Asclep.

τὸ δὲ "ὡς πάθη τε καὶ ἔξεις" αἷμα ἂν δηλωτικὸν τῶ τῶν ἀριθμῶς
αὐτοῖς καὶ τῶν παθῶν καὶ τῶν ἔξεων εἶναι γενητικὸς τε καὶ αἰτίας,
ὡς αἷμα ἂν τὸ ὡς ποιητικὸν αἰτίον· καὶ γὰρ τὰς ἐν τούτοις διαφορὰς
αἱ τε πάθη καὶ τὰς ἔξεις ἐγγίνετο τοῖς ἐξ αὐτῶν συγκειμένοις.
αἱ γὰρ πάθη τε καὶ αἱ ἔξεις τῶν ἀριθμῶν τῶν ἐν τοῖς ὅσοι παθῶν τε
καὶ ἔξεων αἰτία, οἷον τὸ διπλάσιον, τὸ ἐπίτριστον, τὸ ἡμιόλιον. ἡ γὰρ
ἀπείρος, ὁ μὲν ἀριθμῶς ὕλη, πάθος δὲ τὸ ἄρτιον, ἔξεις δὲ τὸ πε-
ριττόν. ἡ τῶν ἀριθμῶν ὁ μὲν ἀρτίος ὕλη τε καὶ πάθος, ὁ δὲ περιττός
ἔξεις. σαφὴ δὲ αὐτῶν προσιθίσιν, ὅτι πεπερασμένον τὸ περιττόν
καὶ αὐτὸς, ἀπειρον δὲ τὸ ἄρτιον, τὸ δὲ ἐν ἐξ ἀμφοῖν ('). διὸ καὶ
ἄρτιον καὶ περιττόν ἢ μόνος· καὶ ὅτι ἐκ τῶ ἐνός συγκειμένον ἐκ πε-
ριττοῦ τε καὶ ἀρτίου ἢ γενέσεις τῶ ἀριθμῶ καὶ πῶς· ὡς γὰρ προειρηκά-
μεν (*). ἰσορεῖ δὲ ὅτι τινὲς τῶν Πυθαγορείων τὰς ἀρχὰς δέκα
ὑπετίθεντο ἐναντιώσεως, ὅς καὶ πρῶτος τέλειος ἀριθμῶς αὐτοῖς ἐστὶ,
καὶ συζυγίας τινὰς τιθέντες, εἰς αὐτὴν ἀνήγον καὶ τὰ ὄντα (*). καὶ
τοῖς αὐτοῖς εἰσὶν, ἐκτίθετο· πέρασ γὰρ καὶ ἀπειρον, περιττόν τε καὶ ἄρ-

τιον, ἐν καὶ πλῆθος, δεξιὸν καὶ ἀριστερόν, ἄρρεν θῆλυ, ἡμεῖς καὶ
μασθον, εὐθὺ καμπύλον, φῶς σκότος, ἀγαθὸν κακόν, τετραγώνον
ἐτερόμυχες. ἰσορεῖ δὲ ὡς καὶ Ἀλκμαίωνος τῷ Κροτωνιάτῃ ἐν αὐτῶν
τούτοις τρόποις περὶ τῶν ἀρχῶν ἀποφηνάμενον· εἰς γὰρ ἐναντιώσιν
τινα ἔκαστον τῶν ὄντων ἀνάγειν ἐπειράτο καὶ ὅπως ὡς ἀρχῶν ἐσὶν
τῶν ἐναντιώσεων. διαφέρει δὲ τῶν Πυθαγορείων ὅτι οἱ μὲν δεκά-
δας ποῦντες ταύτας μὲν ἐξετίθεντο ὀρίζοντες, ὁ δὲ τὴν τυχεύσαν
ἐναντιώσιν ἀρχὴν ἔλεγον ἀδιορίζως· ὅπως δὲ πᾶσα ἂν ἐναντιώσις
ἀρχὴ γίνετο αὐτῇ. κοινὸν μὲν ἔν τῶν Πυθαγορείων, ὅτι ταύτης
ἐγένοντο τῆς δόξης, καὶ Ἀλκμαίωνος τὸ ἐναντίας εἶναι τὰς ἀρχὰς
τῶν ὄντων· πόσαι δὲ καὶ τίνες, αὐτῶν τῶν Πυθαγορείων ἴδιον.
προσισορεῖ δὲ ὅτι καὶ ἀρχὴν καὶ αἰτίαν τὴν ἀριθμῶν ἔλεγον ὡς ὕλην,
ὅς ὡς ἀπικρύς μὲν αὐτῶν ἀποφηνάμενον· ὅπως (ὁ δὲ καὶ περὶ τέ-
των, ὡς φησὶν αὐτός, διεσάφηνεν), ὡς δὲ ἐπόμενον καὶ ἐξ ὧν
ἔλεγον· ἐκ γὰρ τούτων συγκεισθῆναι τε καὶ συνεσθῆναι πάντα φασι τὰ
ὄντα ἐνυπαρχόντων. εὐλόγως δὲ ἐχρήσατο ἐπὶ τῆς τοιαύτης γε-
νήσεως τῷ πεπλασμένῳ· πλάσματος γὰρ ὅμοιον ἢ γενέσεως ἢ τοιαύτης
ὁδὸν εὐλόγως ἔχουσα. Alex.

(') αὐτῶν περὶ Φιλοσοφίας (m. 1) καὶ ἐν τοῖς περὶ Οὐρανῶ 986a
(m. 2) οἱ Πυθαγόρειοι ὕλην αἰτίαν ἐτίθεντο τὴν δύναμι καὶ ἀπλῶς
τὸ ἄρτιον, εἰδὼν δὲ τὴν τριῖδα καὶ ἀπλῶς τὸ περιττόν, τὸ δὲ ἐν ἐξ
ἀμφοτέρων τούτων εἶναι. τὸ το δὲ ἐνὶ μὲν φασι ἀντὶ τῶ ἀμφο-
τέρων ταῦτα τὸ περιττόν καὶ ἄρτιον εἶναι ἐκ τῶ ἐνός· πῶς γὰρ ἀριθμῶς
ἔστι πᾶν καὶ ἐν τῶ ἐνός, τῆς πρώτης δηλονότι αἰτίας. ὁ δὲ
Ἀλέξανδρος τὸ ἐν περὶ τῆς μονάδος ἐκλαμβάνει· φησὶν ὅτι τὸ ἐν
τοῖς Πυθαγορείοις· περὶ σάρτιον λέγει· πῶς γὰρ ἀριθμῶς καὶ πε-
ρισσὸς καὶ ἄρτιος τὴν ἀρχὴν ἔχει ἐκ τῶ ἐνός. cod. Reg.

(*) ἅπας ὅν ἀριθμῶς ὕλη, πάθος δὲ τὸ ἄρτιον, ἔξεις δὲ τὸ 986a
περιττόν, ὡς εἶδος· τὸ δὲ ἐν ἐξ ἀμφοῖν, διὸ καὶ ἀρτίοπεριττόν ἢ
μονός· καὶ ὅτι ἐκ τῶ ἐνός συγκειμένον καὶ ἐκ περιττοῦ τε καὶ ἀρτίου ἢ
γενέσεις τῶν ἀριθμῶν. ἐσαφηνίσε δὲ τὴν δόξαν αὐτῶν διὰ τῶ
εἰρηζέ πεπερασμένον καὶ ἀπειρον· καὶ γὰρ ἀπειρον ἢ ὕλη, τὸ δὲ πέρασ
τὸ εἶδος· "ἔτεροι δὲ τῶν αὐτῶν τούτων τὰς ἀρχὰς δέκα λέγουσιν
εἶναι." ἄλλοι τινὲς Πυθαγόρειοι ὑποτίθεντο δέκα ἀρχὰς εἶναι τῶν
ἀγαθῶν καὶ δέκα τῶν κακῶν, ὅς ὅτι τὰ κακὰ ἐν ὑποστάσει εἰσὶν,
ἀλλὰ τὰ ἡττονα κακὰ λέγουσιν, οἷον πέρασ πρὸς τῷ ἀγαθῷ, ἀπειρον
πρὸς τῷ ἐναντίῳ· περιττόν ἀγαθόν, ἀρτίον ἐναντίον· ἐν ἀγαθόν,
πλῆθος ἢ καλόν· δεξιὸν καλόν, ἀριστερόν ἐναντίον· ἄρρεν ἀγαθόν,
θῆλυ ἐναντίον· ἡμεῖς ἀγαθόν, διὸ καὶ τὸ πρῶτον αἰτίον ἀκίνητον,
κινούμενον ἐναντίον, ὅς ὅτι κακόν, ἀλλ' ἡττον ἀγαθόν, εἶγε ἢ φύ-
σις ἐν κινήσει ἐστίν· εὐθὺ ἀγαθόν, καμπύλον ἐναντίον· φῶς ἀγα-

27. καὶ τῶν παθῶν om. L. || γινώσκουσιν Asclep. || 28. κατὰ L. || 29. (ἔξιν αἰτίας γενέσθαι A. || 31. ἡμιόλιον. ἅπας ὅν ἀριθμῶς Asclep. ||
32. ἔξιν Asclep.

4. τρόπον om. M. || 4 — 11. et 12 — p. 544 a 12. apud Asclep. || 12. ἰσορεῖ Asclep. || 13. ἀπικρύς ἀποφηνάμενον αὐτῶν ὅπως Asclep. ||
14. αὐτοῖς Asclep. || 15. ἔλεγε A. || φησὶ A. M., φασι πάντα Asclep. || 16. ὅτα·
δι φησιν, ἰσά. δὲ ὡς... πεπλασθῆναι τὴν ὕλην. εὐλόγως δὲ ἐχρήσατο ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ γένεσι τῷ πεπλασθῆναι Asclep. || 17. πλάσματι ὅμοιον ἢ τοιαύτης
γένεως Asclep.

θόν, σκότος κακόν· τετράγωνον αγαθόν, ἑτερώνυχες ἐναντίον ὡς
μὴ ἰσόπλευρον. δέκα ὃν ὑπετίθεντο, ἐπεὶ τέλειος ὅτος ὑπάρχει ὁ
ἀριθμός. εἰς ταῦτα ὃν ἀνήγον πάντα τὰ ὄντα· ἰσορεῖ δὲ ὅτι καὶ
Ἀλκιμαίων ὁ Κροτωνιάτης τὴν αὐτὴν τρόπον τοῖς ἀπεφώνησε.
Asclep.

986^a 22. (¹) ἄλλοι τινές, φησί, καὶ αὐτοὶ Πυθαγόρειοι, δέκα τῶν ὄν-
των ἀρχὰς εἶναι ὑπέθεντο, δέκα τῶν ἀγαθῶν καὶ δέκα τῶν κακῶν,
ἐκ ὅτι τὰ κακὰ ὅλως ἐν ὑποστάσει εἰσὶν, ἀλλὰ τὰ ἥττονα ἀγαθὰ
κακὰ λέγοντες. καὶ τὴν μὲν μίαν συστοίχῃαν ἔταττον πρὸς τῷ ἀγαθῷ,
τὴν δὲ ἑτέραν πρὸς τῷ κακῷ· ὑπετίθεντο δὲ δέκα τὰς ἀρχὰς καὶ
εἰς ταύτας τὰ ἄλλα ἀνήγον. cod. Reg.

986^b 23. "τῶν — φύσεως." τυτέστι τὰ τῶν φυσικῶς γυνομένων
στοιχεῖα. "πλείω" δὲ λέγει ἦτοι τὰ ὑλικά, ἢ πλείω τὰ στοιχεῖα
ἀντὶ τοῦ τὰ αἰτία· πρὸς γὰρ τῇ ὕλῃ καὶ τῇ ποιητικῇ τινές εἰπον, ὡς
ἰσόρησε. μὲν δὲ τὴν τότε ἰσορίαν μνημονεύει πάλιν τῶν ὄντων ἐν τῷ 15
εἶναι θεμάτων, ἐκ ἀρχῆν μίαν, ὡς τῶν φυσικῶν τινές, ἀλλ' ὡς τῷ
παντὸς μιᾶς φύσεως ὕψης (¹)· ὡς γὰρ Ξενοφάνης τε καὶ Μελισσος
καὶ Παρμενίδης. ἦν καὶ ἰσορίαν ἀχρηστον εἰς τὴν περὶ τῶν ἀρχῶν καὶ
αἰτίων ζήτησιν φησὶν· ὃ γὰρ ἀρχὴν ὑδ' αἰτίων τὸ ἐν ἐτίθεντο ὅτως
ὡς οἱ ὕδωρ ἢ πῦρ ἢ ἀέρα λέγοντες, ἔπειτα ἐκ τούτου κινούμενα τὰ 20
ἄλλα γεννῶντες, ἀλλὰ τὸ ὄν ἐν ἔλεγον καὶ ἀκίνητον. προσιγορεῖ
δὲ καὶ τὴν διαφορὰν τὴν Μελισσον τε καὶ Παρμενίδου περὶ τοῦ ἑνός· ὃ
γὰρ τὴν αὐτὴν τρόπον ἀμφοτέρω ἀπεφώνησαν περὶ τοῦ παντός, ἐν
αὐτῷ λέγοντες εἶναι, ὅτε τῷ καλῶς ὅτε τῷ κακῷ φύσιν, τῷ μὲν κακῷ
φύσιν, ὅτι αὐτῶν ὁ μὲν ἐπὶ τὴν ὕλην, φησὶν, ἔβλεψεν, ὁ δὲ ἐπὶ 25
τὴν ὡς εἶδος· τῷ δὲ καλῶς, ὅτι ὁ μὲν αὐτῶν καλλίων ὁ δὲ χεῖρον
εἶπε καὶ ὁ μὲν εὐλογώτερον ὁ δὲ ἥττον. τὴν μὲν γὰρ Παρμενίδην φησὶν
ἐπὶ τῷ εἶδος βλέψαντα καὶ τὴν λόγον ἀποφηνάσθαι τὸ ὄν ἐν εἶναι, διὰ
τοῦτο καὶ πεπερασμένον (τῷ γὰρ λόγῳ καὶ εἶδος τὸ περατὸν τοῦτο ἐν ὧ
ἐν γένηται), Μελισσον δὲ ἐπὶ τὴν ὕλην ἐνεχθῆναι, διὰ καὶ ἀπειρον 30
αὐτὸ ὑποθέσθαι· ἢ γὰρ ἀπειρία τῆς ὕλης. Alex.

986^b 10. (¹) ἑτέροι δὲ γυγνάσκει (λέγει δὲ Παρμενίδην καὶ Μελισσον
καὶ Ξενοφάνην τὴν διδασκαλον Παρμενίδου) οἱ τινες περὶ τοῦ παντός
ὡς περὶ μιᾶς φύσεως ἀπεφώνησαν. ὁ μὲν γὰρ Παρμενίδης ἔλεγε ἐν
εἶναι τὸ ὄν καὶ ἀκίνητον καὶ πεπερασμένον, ὁ δὲ Μελισσος ἐν καὶ ἀκί- 35
νητον καὶ ἀπειρον, ὁ δὲ Ξενοφάνης ἐν μόνον... ὁ μὲν γὰρ Παρμενί-
δης ἐπὶ τὴν λόγον βλέψας καὶ τὸ εἶδος εἶπε τὸ ὄν ἐν εἶναι καὶ πεπε-
ρασμένον (τῷ γὰρ λόγῳ καὶ τῷ εἶδος τὸ περατὸν τοῦτο ἐν ὧ ἐστίν),
Μελισσος δὲ ἐπὶ τὴν ὕλην ἠνέχθη, ὅθεν ἀπειρον αὐτὸ ὑπετίθετο· ἢ
γὰρ ἀπειρία τῆς ὕλης... ἰσορεῖ δὲ τὴν Ξενοφάνην πρῶτον τῆς δό- 40
ξης ταύτης· ἀφάμενον (ὃ γὰρ Παρμενίδης μαθητὴς τότε ἐγένετο),
διὰ φησιν (γ. 21) "Ξενοφάνης δὲ πρῶτον τῶν ἐν ἐνίσας" (ἀντὶ τοῦ
ἐν εἰρηκεν) ὑδὲν παντελῶς διεσάφησεν, ὑδὲ τῆς φύσεως ὑδετέ-
ρας ἤφατο· ὅτε γὰρ ἀπειρον ὑπέθετο ὅτε πεπερασμένον, ἀλλ' εἰς

τὴν ὅλον ὕμνον ἀποβλέψας, τυτέστι τὴν κόσμον, καὶ ἐν αὐτῇ φησὶ
τὸ θεόν. φησὶ δὲ τὴν κόσμον, ὃ καλῶς· ὃ γὰρ δημιουργὸς τοῦ κόσμου
ἐστὶν ὁ θεός. λέγομεν ὅτι ἕνα ἔλεγε τὸ θεόν τὸ πρῶτον αἶψα·
ὃ γὰρ ὅτως ἡλιθίως εἶχεν, ὡς φησιν ὁ ἡμέτερος φιλόσοφος, ὡς τὴν
5 κόσμον ὅλον καὶ θεόν ὑποτίθεσθαι καὶ ἕνα λέγειν αὐτόν... ὁ μὲν
γὰρ τῷ Παρμενίδῃ λόγος δοκεῖ εὐλογος εἶναι. ἔλεγε γὰρ ὅτι· ὅτι
τὸ παρὰ τὸ ὄν ἐκ ὄν, τὸ ἐκ ὄν ὑδὲν, ἐν ἀρα τὸ ὄν. καὶ ὁ μὲν Πλάτων
δέχεται τὴν πρότασιν ταύτην τὴν λέγουσαν τὸ παρὰ τὸ ὄν ἐκ ὄν·
τῷ ὄντι γὰρ ὄν ἔλεγε τὸ νοητόν· τὸ ὄν μὴ νοητὸν ἐκ ὄν ἐστίν· καὶ
γὰρ ὄντα τὰ νοητὰ ὑπάρχουσιν ὡς καὶ αἰεὶ ὄντα (Plat. Tim. p. 29 e)
"τί τὸ ὄν μὲν αἰεὶ, γένεσιν δὲ ἐκ ἔχον, καὶ τί τὸ γινόμενον, ἐν δὲ ὡς
ποτε;" ὡς τὰ αἰσθητὰ ὡς πρὸς τὰ νοητὰ ἐκ ὄντα ἐστίν. τὴν δὲ
πρότασιν τὴν λέγουσαν τὸ ἐκ ὄν ὑδὲν ἐκ ἀδέχεται· ἐπειδὴ γὰρ τὰ
αἰσθητὰ ἐκ ὄντα ὑπάρχουσιν, ἥδη καὶ παντελῶς ἐκ εἰσίν· αἰεὶ γὰρ τὰ
πᾶσι μὲν ὄντα πᾶσι δὲ ἐκ ὄντα, τὸ δὲ μηδαμῇ μηδαμῶς ὑπάρχει
ὅτε δόξασιν εἶναι ὅτε νοητόν. διὰ καὶ τὸ πρῶτον λέγει ἐν μηδαμῇ
μηδαμῶς εἶναι, καὶ ὑπερβεβηκὸς πᾶν εἶδος καὶ ἐπέκεινα ὑπάρχει τῷ
ὄντος· ὁ μὲντοι γὰρ Ἀριστοτέλης τῶν δύο προτάσεων ἐπιλαμβάνει
καὶ τὴν λέγουσαν τὸ παρὰ τὸ ὄν ἐκ ὄν· τὸ γὰρ ὄν κατὰ τὴν μὴ
ἐστὶν ὄν, κατὰ τὴν δὲ ἐκ ὄν... λέγομεν ὅτι ἐν τοῖς περὶ δόξης
ἐπειδὴ περὶ αἰσθητῶν διελέγετο, ὑπετίθετο δύο εἶναι τὰ στοιχεῖα,
πῦρ καὶ γῆν, καὶ τὰ μεταξὺ συνεπνοεῖν, καὶ ἐκ τούτων τὰ αἰσθητὰ
πάντα ὑπετίθετο· ἥντινα δὲ περὶ νοητῶν διελέγετο, ἐν εἶναι τὴν
ἀκίνητον τὴν μίαν τῶν πάντων ἀρχὴν ἐξ ἧς τὰ πάντα· διὰ φησιν
ὃ γὰρ ἐκ, ἐκ εἶσαι ὁμῶς πάντ', ἐστὶ δὲ μόνον,
ὑλεφύς.

λέγων ὅτι πῦρ καὶ γῆν τὸ μὲν θερμὸν ἔλεγε εἶναι ὄν, τὸ δὲ ψυχρὸν μὴ
ὄν, ὡς χεῖρον καὶ κρείττον. Asclep.

"ὃ — σκέλει." τὰ μὲν ἄλλα ἐκ οἰκείᾳ φησὶν εἶναι τῷ τῷ
αἰτίων λόγῳ, τὴν δὲ ἐκ ἐκτίθεσθαι τῶν ὄντων τὸ πᾶν λεγόντων (¹).

(¹) p. 986 b 18. "Παρμενίδης μὲν γὰρ." πολλοὶ ὁ μὲν Παρμενίδης
πεπερασμένον λέγει τὸ ὄν· μέθοδος γὰρ ἰσοπλάτης φησὶν· ὁ δὲ Μελισσος
ἀπειρον. προσβιβάζον δὲ ὁ φιλόσοφος τὰς δόξας αὐτῶν, ἐπεὶ ὁ μὲν ὅς
ἀπειρος τὸ δὲ εἶδος πεπερασμένον, φησὶν ὅτι ἔσκεν τὸ κατὰ λόγον ὡς ἐπὶ
σβαί Παρμενίδης, Μελισσος δὲ τὸ κατὰ τὴν ὕλην, τὰ δὲ δύο ἦσαν Ξε-
νοφάνης... "τοῦτο λέγεται" ὁ μαθητὴς Παρμενίδης. Ξενοφάνης εἰσὶν τὴν
ὕλην καὶ τὸ εἶδος ὑδὲν διεσάφησεν, ὅτε μὴ ὅλως ἐξέλειπον ἰδιότητες φύσεως
καὶ τῆς ὕλης ὁ τῷ εἶδος· ἀλλ' ἀπέβλεψε μὴ εἰς τὸν ὅλον ὕμνον καὶ ὅσον
τὴν ὕλην καὶ τὸ εἶδος, πάλιν δὲ τὸ συνεχθῆναι ἐξ ἐκείνου ἐν φησὶν αὐτὸν
θεόν. οἱ γὰρ δύο, Μελισσος καὶ Ξενοφάνης, ὡς ἀντιθέτου ὅχι ἀπλῶς ἀλλὰ
πρὸς τὴν νῦν φυσικὴν ὑπόθεσιν ἐστίαι. Παρμενίδης δὲ δοκεῖ τι λέγειν· τὸ
γὰρ παρὰ τὸ ἐκ ὄν λέγει· λέγει γὰρ τὸ παρὰ τὸ ὄν ἐκ ὄν, καὶ τοῦ μὴ
εἶναι ἀξίον συντίθεσθαι ἑτέρω πρότασιν, τὸ μὴ ἐκ ὄν, τὸ ἐκ ἀρα ἐκ, ἐπὶ
ἔπεται τῷ συμπεράσματι τῷ παρὰ τὸ ἐκ ὄν. τῶς δὲ ταῦτα εἶναι καὶ
τὰ πάντα τῷ ἐκ περικλείουσιν, ἡγαγνύζοντο ἀκαλυπτοῦ καὶ τοῖς φασματικῶς

12. φυσικῶν M. || 22. καὶ post δὲ om M. || διαφορὰν τῷ Μελισσον A. || 23. ἀπεφώνησαν om M. || 26. post εἶδος adde ἀρχήν. || αἰεὶ M. ||
31. ἀποτίθεσθαι M.

29. οἰκείαν A.

οὐ γὰρ ὅπως λέγοντες ὅχι ὡς ἀρχὴν τὸν πῦρ (ὅθεν ὡς αὐτοὶ (*)). ἐπὶ τοσούτοις δὲ φησὶ χρῆσται· εἶναι δὲ τὴν τῶν ἰσορίαν, ὅτι δὲ τῶν οὐ μὲν ἐπὶ τὴν ὕλην βλέψας ἀπειρον εἶπε τὸν, ὁ δὲ ἐπὶ τὸ ὅδες πεπερασμένον· ἐν μὲν γὰρ ταῖς αἰτίαις δὲ ἡ ὕλη δὲ τὸ εἶδος, ὡς εἰ δὲ μὴ αἰτίαν τι λέγουσιν, ἀλλὰ ἢ γε λέγουσι καὶ ἀκα-
 5 ῥήντες, ἐν ταῖς καθήρσιμῶν αἰτίας ἐστίν· Ἐποφάνην δὲ αἰτία) ὡς πρῶτον· μὲν γὰρ τῆς δόξης ἀφάμενον (Παρμενίδην γὰρ τὸν μαθητὴν γενέσθαι), ὅθεν μέντοι διαρρηκίσταται, ὅθεν τῆς φύσεως τῶν τῶν, εἴ· ὅν εἶδος ἢ τῆς ὕλης, ἀφάμενον· ἀλλ' εἰς τὸν ὅλον ἕρπον ἀποβλέψαντα δὲ ἀπλῶς ἀποφηνάμενον τὸν εἶναι
 10 τὸν θεόν· (†)· τὸ δὲ "ἐκείνους" ἴσον ἐστὶ τῷ πρώτῳ· εἶ· εἶναι τὸν αὐτὸν· ἐκαστὸν δὲ Παρμενίδην ὡς πῦρ γινώσκον ἐκαστὸν θεόν· εἶ· ὅν· ἐκρήσασθαι γὰρ λόγῳ τῶν· συλλογισμῶν πρὸς τὴν δεῖξιν τῆς οὐδὲ ἀγροικίαν ἀπεφάντα· ὁ δὲ λόγος γὰρ ἐκρήσθαι ὅτος ἐλαμβάνει τὸ παρὰ τὸν μὴ ὅν, ὡς περὶ τὸ παρὰ τὸν θεόν καὶ λαλῶν,
 15 τὸ δὲ μὴ ὅν· μὴ δὲ εἶναι· ὅς καί ποτε ἤγειτο ἐξ ἀνάγκης ἐπεὶ τὸ ὅν ἐν εἶναι· αὐτὴ μὲν γὰρ τὸν λόγον πῶς ἀποφάντα, περὶ δὲ τῶν ἐν τῷ πρώτῳ τῆς φύσεως· Ἀποφάντα (α. 23)· ἐπὶ πᾶσι ἐπελὲς λαμβάνει, ἐπὶ δὲ ἡμῶν καὶ τῶν ἀναπείστων· ὁ μὲν γὰρ τὸν λόγον τὸν καὶ αἰὶς φύσιν δὲ μίαν σημαίνει λαμβάνοντο, ὅθεν ὅπως δὲ δεκτικὸς
 20 ἐν εἶναι κατ' ἀριθμὸν τὸν· ἀπὸ συνάφης) μὲν γὰρ τὸν λόγον τὸν παρὰ τὸν μὴ ὅν εἶναι, ὁ μὴ ὅν ἢ μὴ ὅν· τῶν δὲ ἀντιθέτων εἰς τὸν ὅν ἐν εἶναι· ἰσορῶν δὲ Παρμενίδην καὶ τὴν διττὴν δόξαν, ὅς ἀναγκαζόμενος δὲ τοῖς φαινομένοις ἀκολουθεῖν ἐν μὲν καὶ λόγον καὶ τὴν ἀληθειάν
 25 ἔλεγε τὸν εἶναι, πλείον δὲ καὶ τὴν ἀλήθειαν· καὶ ἢ δόξαν γενεῇ τὸν κόσμον καὶ οὐδὲ ἀρχὰς ὑπέθετο αὐτὸν τε καὶ τῶν ἄλλων ὄντων, πῦρ

καὶ τὸ μὲν ἐν κατὰ τὸν λόγον ἐτίθει τοῖς πράγμασι (ὁριστικὸς γὰρ καὶ ἐναιὸς ὁ λόγος), τὰ δὲ κατὰ τὴν αἰσθησιν πλείον ὑπολαμβάνει πάλιν εἰς δύο συγκεφαλαιῶν τὰς αἰτίας, πῦρ καὶ γῆ, εἴ· ὅν θερμὸν καὶ ψυχρὸν, δηλοῦσι ἐν καὶ μὴ ὅν. Anon. Urbin.

(*) ἕτεροι δὲ γινώσκοντες, λέγει δὲ Παρμενίδην καὶ Μελίσσον καὶ Ἀναξαγόραν (1. Ἐποφάνην) τὸν διδάσκαλον Παρμενίδην, οἵτινες περὶ τὸ παρὸς ὡς μίαν φύσιν ἀπεφάντο. ὁ μὲν γὰρ Παρμενίδης ἔλεγε ἐν εἶναι τὸν καὶ αἰσθησιν καὶ πεπερασμένην, ὁ δὲ Μελίσσος ἐν καὶ ἀκίνητον καὶ ἀπειρον, ὁ δὲ Ἐποφάνης ἐν μόνον. διὸ φησὶ "τρόπον δὲ ἢ τὸν αὐτὸν πάντες ὅτε τὸ καλῶς ὅτε τὸ κατὰ φύσιν." μᾶλλον δὲ κατορθοῖ ὁ Παρμενίδης λέγων πεπερασμένην, ὅτι ἡ φύσις ὅσον τινὰ καὶ εἶδος περιτίθει, ὅχι ἀπειρίαν· ὅθεν ὅτος μᾶλλον καὶ καλῶς εἶπε· κατὰ τὸν γὰρ καὶ τῇ φύσει ἀκολουθεῖν. ὁ δὲ Μελίσσος τὸ ἰσχυρὸν, λέγει ἀπειρίαν· διὸ καὶ ἐν τῇ φύσει ἔλεγε ὅτι φορτικώτερος ὁ τὸ Μελίσσου λόγος ὑπάρχει. ὁ δὲ γὰρ ἐν τῇ φύσει ὅτι αἰτίαν ἀρμόττει περὶ αὐτῶν λέγει· εἰ γὰρ ἐν τῷ ὅν, φανερόν ἐστι ὅθεν ὑπετίθειτο αἰτίαν ὅτε ὕλην ὅτε ἄλλο τι ὅτε γὰρ γενεῇ τὸν καὶ τὸν, καὶ ὅτι οἱ φυσιολόγοι οἱ ὑποτιθέμενοι ἐν εἶναι τὸ ὕλην αἰτίαν καὶ τὰ ἄλλα ἐξ αὐτῇ γενεῇ· διὸ καὶ ἐν τῇ φύσει ἔλεγε ὅτι ἐξ αἰτίας ἐστὶν ὁ περὶ τῶν λέγος. Anon. Urbin.

11. ἐν om A. 16. ὅς — 22. εἶναι om A. 15. praeterea ex ratione colligitur, quod praeter ens est nihil esse, non tamquam ens aut non ens, cum hoc autem convertitur non quidem ens esse ipsum, sed unum esse ens. Sopulv.

1. καὶ post ὅν om M. 14. πεφρονκώτων A. 18. σώμα τὴν M. 25. ὡς οἱ — 27. πλείον om A. 28. ταύτην utrobique M. 36. καὶ μὲν γὰρ Πυθαγόρας L. 37. Τάραντι τῆς Ἰταλίας. εἰπὼν L. 39. ὡς καὶ ἐκεῖν L.

τὸ καὶ γῆν, ὅν τὸ μὲν πῦρ ὅν τὸν δὲ γῆν μὴ ὅν τὸ ψυχρὸν ἔλεγε· ὡς ὁ Δημόκριτος· μόνος δὲ Δευκίππος ἐν ταῖς ἀρχαῖς τὸν καὶ τὸ μὴ ὅν ἐτίθεντο. ἔλεγε δὲ ἴσους Παρμενίδης μὴ ὅν τὸ ψυχρὸν καθὼς ὕλην αἰτία μᾶλλον αὐτὴ, δοκεῖ δὲ ἡ ὕλη μὴ ὅν τι εἶναι. Alex.
 5 (*) ὁ Ἐποφάνης πρότερος Παρμενίδην καὶ Μελίσσον ἐν εἰρη- 986
 κῶς τὸν ὅν ἀδὲν παντελῶς ἐσαφηνίσας περὶ αὐτῶν· ὅτε γὰρ ἀκίνητον 21.
 αὐτὸν εἶπεν ὅτε ἄπειρον ὅτε ἀκαίμενον ὅτε πεπερασμένον, ἀλλ' εἰς τὸν ὅλον ἕρπον ἀποβλέψας, τὸν ἔστι τὸν κόσμον, ἐν εἶναι φησὶ τὸν καὶ τὸν θεόν ἀποκαλεῖ, τὸν κόσμον λέγων τὸν ὅν. εἰ δὲ τὸν, ὁ καλῶς ἔλεγε πάντως· ὁ γὰρ θεὸς δημιουργὸς τὸν κόσμον ἐστὶ, καὶ ὁ καὶ αὐτὸς ὁ κόσμος θεός. ἔκειν ἐν τὸν θεόν λέγειν τὸν· ὁ γὰρ ὅπως ἡλπίσας εἶχεν. || cod. Reg.

"συνηδρευκώτων" ἀπὸ τῆς ἐξηγητικῶν τε καὶ πεφρονκώτων 937
 περὶ ὧν λέγομεν. ἡ συνηδρευκώτων ἦδη τῷ λόγῳ σοφῶν, τὸν 2.
 τῶν ὧν εἰρήκαμεν· ὧν γὰρ ἐμνημόνευσεν ἦδη, τῶν λέγειν ὅν
 10 συνηδρευκῶν ἦδη τῷ τῷ λόγῳ καὶ οἷον παραγεγονέναι. "παρὰ μὲν τῶν πρώτων." ὑπομνηστικὴ τῶν εἰρημένων ἀρχαίων, ὅτι οἱ μὲν ἀρχαιότεροι τε καὶ πρώτοι σωματικὴν ἀρχὴν ἐποίησαν καὶ ὕλην, ὡς ὕδωρ μὲν Θαλῆς πῦρ δὲ Ἰσπασός τε καὶ Ἡράκλειτος, καὶ τὰ
 20 τῶν ὅσων· καὶ ἄρα γὰρ, ὡς ἔφακον, ἐτίθεντο ἀρχὴν Ἀναξίμε-
 νης τε καὶ Διογένης. ἐν ταῖς δ' ἂν καὶ Ἀναξίμανδρος εἴη ὁ τὴν μεταξὺ φύσιν θέμενος, ἧς δόξης ἐμνημόνευσε ἐν τοῖς περὶ Γενέ-
 25 σεως. τοῦτος δὲ καὶ Δευκίππος καὶ Δημόκριτος· καὶ γὰρ εἶποι ὕλην
 τὰς ἀρχὰς ἐθεντο. "καὶ τῶν μὲν μίαν τῶν δὲ πλείους." ἐθεντο μίαν, 987
 30 ὡς Θαλῆς Ἀναξίμενης Ἡράκλειτος, πλείους, ὡς οἱ περὶ Δευ-
 κίππου τε καὶ Δημόκριτον· καὶ γὰρ τῶν πάντας αἰ ὕλην ἀρχαί
 πλείους, καὶ καὶ Παρμενίδην. "παρὰ δὲ τινων ταύτην τε τὴν αἰτίαν
 35 τιθέντων καὶ πρὸς ταύτην τὴν ὅθεν ἡ κίνησις." ταύτην μὲν τὴν ὕλην.
 λέγει δὲ τὸν πρὸς ταύτην τιθεμένους τὴν ὅθεν ἡ κίνησις
 40 Ἀναξαγόραν τε καὶ ὅσοι τὸν νῦν ἐν ταῖς ἀρχαῖς ἐθεντο ὡς ἀρχὴν
 ποιητικὴν, καὶ Ἐμπεδοκλῆα, ὅς τὴν φύσιν καὶ τὸν νεῖκος προσέειπε τοῖς
 τέτταρσι στοιχείοις, ὁ ὕλην ἦν αὐτῷ, ἀρχαῖς ἐκρήσασθαι· διὸ καὶ εἶπε
 τὸν μὲν μίαν θεῶν τὴν ποιητικὴν ἀρχὴν, Ἀναξαγόραν λέγων, τὸν δὲ
 50 δύο, ὅτος γὰρ Ἐμπεδοκλῆς ἦν. Alex.

"μέχρι — εἰρήκασιν." Ἰταλικὸς μὲν τὸν Πυθαγόρεως λέγει· 987
 ἐκεῖ γὰρ αὐτῶν Πυθαγόρας τὸν διδασκαλεῖον συνεστήσασθαι (†)· ἐν γὰρ 9.
 Τάραντι. εἰπὼν δὲ μέχρι τῶν Ἰταλικῶν προσέθηκε τὸν καὶ χωρὶς
 ἐκεῖνων, ἵνα μὴ ἐγκαταριθμῶμεν καὶ τῶν ταῖς λεγομέναις δό-
 40 ξαις, ἐπεὶ τὸ μέχρι τινὸς ἐξὼ ἀκρίβως ὡς ἐκεῖν τὸ μέχρι ἐγκα-
 ταριθμῶμεν τοῖς πρὸ αὐτῶν. τὸ δὲ "μέχρι" ὁ καὶ χρόνον λέγει ἂν·
 ὁ γὰρ πρὸ Πυθαγόρου Ἐμπεδοκλῆς, ὁ τῆς δόξης μνημονεύει ὡς ὅσης
 ἐν τοῖς μέχρι τῶν Ἰταλικῶν· ἀλλὰ τὸ μέχρι ἐπὶ τῆς ἐκαριθμῆ-
 σεως τῶν δόξων ὧν καταριθμῶν καὶ καὶ πρῶτον γὰρ ἐκεῖν

τῶν ἀρχῶν, εἴθ' ὅτως τῶν Πυθαγορείων ἐπισημαίνουσιν (*)· εἰπὼν δὲ μέχρι τῆς τῶν Πυθαγορείων δόξης τὴς πλείους μαλακώτερον περὶ αἰτίας εἰρηκέναι, ταύτας ἐν αἰτίῳ χρῆσθαι, τῷ ᾧ ὑλικῷ, χωρὶς τῶν δύο Ἀναξαγόρου τε καὶ Ἐμπεδοκλέους· ὅτοι ᾧ πρὸς τῇ ὑλικῇ καὶ τῇ πνευματικῇ προσέτατον, ὁ μὲν ἐν ταύταις λέγων ὁ Ἀναξα- 5 γόρας, ὁ δὲ διελὼν εἰς δύο, Ἐμπεδοκλῆς γὰρ· ὁ ἐδῆλυσεν διὰ τὴν εἰπεῖν· πλὴν ὥσπερ ἄπομον δύοιν αἰτίας τυγχάνουσιν κεκορημέ- νοι, καὶ τούτων τὴν ἑτέραν· οἱ μὲν μίαν παῖσιν· οἱ δὲ δύο, τὴν ὅθεν

(*) p. 987 a 12. "καὶ τὴν μὲν μίαν." παρὰ μὲν τῷ Ἀναξαγόρῃ μίαν, παρὰ δὲ τῷ Ἐμπεδοκλέει δύο· ἐκεῖνος γὰρ οὐ λέγει, ὅτος δὲ φίλων καὶ φίλων· περὶ ὧν μαλακώτερον οἱ παλαιὸι εἶπον μέχρι τῶν Ἰταλικῶν καὶ αὐτοὶ δὲ καὶ χωρὶς αὐτῶν οἱ πρὸ αὐτῶν. "τοῖσιν δὲ" Πυθαγορεῖσι δὲ καὶ αὐτοὶ δύο τὰς ἀρχὰς εἰρήκασιν, τὰ πεπερασμένον καὶ τὸ ἄπειρον, τὰ δὲ ἐν ἐκ τούτων ἐκείνῃ καθὼς ἐπητέρῳ λέγομεν. λοιπὸν τὸν αὐτὸν τρόπον λέγον ἐκεῖνος καὶ οἱ Πυθαγορεῖσι κατὰ τὸ διττὸν τῶν ἀρχῶν· διαφέρουσι δὲ οὗτοι πρὸς ἐκεῖνους, ὅτι τὸ ἄπειρον καὶ τὸ πεπερασμένον αὐτὰ ταῦτα φύσει καὶ οὐσίας ἐποιοῦν, καὶ ὁ καθ' ὑποκειμένῳ ἑτέρῳ· διὰ τὸ γὰρ καὶ τὴν οὐσίαν πάντων ἀριθμῶν ἔλεγον, ὅτι τούτων αὐτῶν τὸν ἀριθμὸν καὶ τὸ ἐν καὶ τὸ περιττὸν καὶ ἄρτιον κατηγοροῦν τῶν πραγμάτων, ὥς ὡς πάθῃ τινα, ἀλλ' ὡς εἴ τινα κατη- 10 γορήσοι ζῆσιν καὶ οὐσίαν τῷ ἀνθρώπῳ, ἅπτερ ὅχι ἑτέρα ὄντα εἶδον ἄπτερ αἰσίν.

p. 987 a 23. "ὁ λαμβάνει ὅροι." ἀπεχαιρὼν καὶ περὶ ὁρισμῷ λέγει ὁ 20 τοῦτο, ἀλλ' ἐπιτολῶς ὀρίσσει. ὁ γὰρ ὁρισμὸς ἴδιος θέλει εἶναι τῷ πρά- γματι καὶ μόνῳ τούτῳ εἶναι κακῶς τούτο· οἱ δὲ ὅπερ ἂν πρώτως ὑπάρξειν ὁ ὅρος, τούτω ἔλεγον τὴν οὐσίαν εἶναι τῷ πράγματι ἐκεῖν· τὸ δὲ καὶ ἄλλοις ἢ ὑπάρχει, ὥς τὸ ἐν πολλὰ ἔχει. τίθησι δὲ καὶ περὶ τῷ τοίνυν, ὅτι τὸ δι- πλάσιον πρώτως ὑπάρχει τῇ δυάδι, ἀλλὰ καὶ τετραδί καὶ ἑξάδι καὶ ὀκτώδι καὶ δεκάδι. ἐκεῖνοι δὲ ἐνόμιζον οὐσίαν εἶναι τῆς δυάδος τὸ διπλάσιον, ὥσπερ τὸ ἀσύνητον πρώτῃ τῶν ἐριθμῶν τῇ τριάδι ὑπάρχει, ἀλλὰ καὶ τῇ πεντάδι καὶ ἑπτάδι καὶ ἄλλαις πολλοῖς. καλῶς ἔν ὀρίσσει· ὅδε γὰρ ἐποιοῦτο τὸς ὅρους ἀντιρίφοντας.

p. 987 a 29. "μετὰ τὰς εἰρημάτας φιλ." λοιπὸν λέγει περὶ Πλά- 25 τῶτος ὡς νεότερον, ὥς ἐκείνησε παρὰ τὰ καθ' ἑκαστὰ τινα ἰδίαν· ἐπεὶ γὰρ τῶν βεόντων ἐπιστήμη ἔκ ἐστιν, Ἡράκλειτος δὲ ἔκ ἐστιν ἐπὶ τῷ αὐτῷ διεσθῆναι ἔλεγον, ὁ δὲ Κρατύλος ὕδ' ἀπαξ, ὃ τὴν συστάς ἐ Πλάτων γέγονεν, ὑπέλαβε καὶ ὅτος κατὰ τὴν πρώτης τὰ εἶδη, πλὴν συγκροτηθεὶς καὶ παρὰ Σωκράτους, ὅστις ἠδύκεν γενόμενος καὶ ἐ φυσικὴς τέως δὲ ὀρίσσει, τὸ καθόλου ὡς αἰθῆρ καὶ ὁ τὸ καθ' ἑκαστον αἰεὶ γε μεταβάλλει. ἰδίας ᾧν τιθεὶς κατὰ μέθεξιν τούτων ἔλεγε τὰ πολλὰ, καὶ κατ' ἀνύμμη ἔλεγε ὡς μεταβάλλοντα αἰεὶ. μόνη δὲ τῇ λέξει πρὸς τὴν Πυθαγορείου διήλλαττε τὸ λεγόμενον· τῶν γὰρ Πυθα- 30 γορείων κατὰ μίμησιν λεγόντων τῶν ἰδεῶν τὰ παρόντα, αὐτὸς κατὰ μέθεξιν ἔλεγε. τίς δὲ ἡ μίμησις καὶ τίς ἡ μέθεξις, ἀφῆκεν ἡμῖν Ζητεῖν. Anon. Urbin.

ἢ κινήσις, ὃ λαμβάνει ἂν τὴν ἐξ αὐτῶν (*). γράφει ἐν τῷ ἀπὸ τῷ μοναχώτερον "μοιναχώτερον," ὁ ἐξηγούμενος οἱ μὲν σα- 5 τεωότερον λέγουσιν, οἱ δὲ μαλακώτερον. ὅτε δὲ τὸ ὄνομα γινώ- μων, ὅτε ἀκαλῶν τῶν προεξηγμένων τὸς μέχρι τῶν Πυθαγο- ραίων εἰρηκέναι περὶ ἀρχῶν· οὐλοκώτερον εἰρηκέναι· μᾶλλον γὰρ ἔστιν εὐφραν ἀποκρινόμενον· εἰρηκέναι δὲ ὑπὸ τῶν Πυθαγορείων λε- γόμενα· οἱ δὲ μαλακώτερον εἰπεῖν ἐβόλετο ἐχρήσατο ὡς τῷ ὀνόματι αὐτῷ, ὥσπερ καὶ ἐν αἰσῶνι. προελθὼν μῆται περὶ πό- 10 των τῶν εἰρηκένων πρὸ αὐτῷ περὶ ἀρχῶν λέγει· ἀλλὰ πῶς ἀμυδρῶς μὲν." τὸς δὲ Πυθαγορείους φησι δύο μὲν καὶ αὐτὸς τὰς ἀρχὰς λέγει ὥσπερ καὶ ἄλλοι· τὸ ᾧ καὶ τὸν αὐτὸν εἰρηκέναι τῶν τούτων ἂν εἴη σηματούμενον· ἀλλὰ καὶ πρὸ ἐλέγου ἀρχαί καὶ αὐτὸς μὴ τῇ ὑλικῇ αἰτίᾳ κεκορημένῳ, πῶς ἔν τῇ δύο λέγει· ἡ δύο λέγει ἐν αἰτίᾳ αἰτίων, ἀλλὰ δύο τὰς ἀρχὰς τὰς οὐσιαστικὰς ἐποιοῦν, ὥσπερ καὶ 15 ἄλλοι· οἱ γὰρ γῆν καὶ πῦρ θέμενοι δύο καὶ αὐτοὶ τὰς οὐσιαστικὰς ἀρχὰς ἐποιοῦν. ἡ λέγει ὡς κρείσσον αὐτοῖς, ἡ καὶ ἀπόμενον ἐξ αὐτῶν ἔλεγον, τὸ εἶναι μὲν αὐταῖς ὑπὸν τῶν ἀπείρων ἀριθμῶν (ὅτος δὲ ἦν ὁ ἀρτιος), αἰσῶς δὲ τῶν πεπερασμένων, ὅς ἦν ὁ περιττός· καὶ γὰρ προελθὼν οὗτος περὶ αὐτῶν μηχανοῦμαι· πῶς δὲ δύο ἔστι αἱ ἀρχαὶ καὶ τὴν Πυθα- 20 γορείους, ὅπως καὶ λέγει, τὸ πεπερασμένον καὶ τὸ ἄπειρον καὶ ἐν τῇ τῶν γῆν ὕμῳ γέγονεν. ἡ τὸ ἐκ τῇ ἔξω τούτων· προερχομένη ὅτι ἀρτιοπερίττον ἔλεγον τὴν μονάδα· οἱ δὲ ἀρτιοπερίττον, καὶ πε- 25 περασμένον καὶ ἄπειρον, ἄπειρον δὲ τὸ περιττὸν καὶ πεπερασμένον τὸ ἀρτιον κατ' αὐτὸς· ἀρχαὶ γὰρ κατ' αὐτὸς περιττὸν καὶ ἀρτιον πρῶ- 30 τῆς τῆς μονάδος· καὶ οἱ τὰς ὀκτώ δὲ ἐναντιώσεις ἐν ταῖς ἀρχαῖς θέμενοι τῶν Πυθαγορείων εἶναι καὶ αὐτοὶ· δύοιν ἀρχῶν χροῖσιν· ἀνῆγαγον γὰρ ταύτας εἰς τε τὸ ἀγαθὸν καὶ κακόν, τῇ μὲν ἑτέρῃ τῷ συσχεῖν ἀγαθὸν τὴν δὲ ἑτέραν κακόν λέγοντες. διαφέρει δὲ φησι τῶν ἄλλων τὴν τούτων δόξαν, καθ' ὅσον οἱ μὲν ἄλλοι τῷ ἐπὶ 35 ἐν τῇ ἀρχῇ χρησάμενοι ἢ τῷ πεπερασμένῳ ἄλλο τι καὶ συμμὲν τὸ ἄπειρον καὶ τὸ πεπερασμένον ἐποιοῦν, συμβεβηκὸς ἔχον τὸ ἄπειρον ἢ τὸ πεπερασμένον· οἱ μὲν γὰρ ὕδωρ ἄπειρον εἶναι, οἱ δὲ ἀέρα, οἱ δὲ τινα μεταξὺ φύσιν, ὡς Ἀναξίμανδρος· ὅτοι δὲ αὐτὸ τὸ ἄπειρον καὶ αὐτὸ τὸ πεπερασμένον ὑποκείσθαι λέγουσι· τὸν γὰρ ἀρτιον ἀριθμὸν 35 τῇ αὐτῇ φύσει ἄπειρον ὄντα (τὸ γὰρ ἀρτίῳ εἶναι ἀπείρου εἶναι ἐκ κατ' αὐτὸς) καὶ τὸν περιττὸν ὄντα τὴν πεπερασμένην φύσιν ὑποκεί- 40 θεναι τοῖς ὅσι. τὸ γὰρ ἄπειρον ὅτι ὁ συμβεβηκὸς ἔλεγον αὐτὸν ἐκεῖν δὲ κατηγοροῦν (κατηγοροῦν δὲ αὐτὸ τὸ ἀρτίον ἀριθμῷ), ἀλλ'

2. μαλακώτερον codd. legendum esse μοναχώτερον, patet ex paraphrasi. || 3. γὰρ om L. || 6. ὁ Ἐμπεδοκλῆς L. || 8. καὶ—δ 1. κινήσις add L.

1. ὃ — 10. ἀμυδρῶς om L. || 2. μοναχώτερον] μαλακώτερον AF. || 10. τὸς πυθαγορείους καὶ αὐτὸς φησι δύο τὰς L. || 11. κατὰ om F. || 12. σηματοῦμενον τῷ τὸ δύο καὶ αὐτὸς λέγειν εἶναι τὰς ἀρχὰς. ἀλλὰ μὴ καὶ πρὸ ἐλέγου ἀρχαί L. || 13. κεκορημένον καὶ πῶς ἦν L. || 14. ὡς αἰθῆρ, ὅν ὑλικὸν καὶ πνευματικόν, ἀλλὰ L. || ἀρχὰς τὰς ἀρχαίας ἀρχὰς, ὥσπερ L. || 16. ἡ μᾶλλον λέγει L. || αὐτοῖς τοῖς πυθαγορείοις. ἡ L. || 17. ἡ καὶ ὡς om L. || 18. ὅτος L. || 19. πυθαγορείους L. || 20. λέγει F. || 21. τούτων] τῶν λοιπῶν δύο L. || 23. ἄπειρον δὲ — 25. καὶ] δύο ἄρα ἀλλ' ὁ γὰρ τὰς ἀρχὰς ἔλεγον, εἴγε τὸ ἐν ἐκ τῶν δύο τούτων, καὶ ἀρχαὶ πρώτης τῆς μονάδος τὸ ἀρτιον καὶ τὸ περιττὸν, ἐξ ἧς καὶ οἱ ἄλλοι ἀριθμοὶ ἐγενήσαντο. καὶ L. || 27. γὰρ καὶ ταύτας εἰ καὶ τὸ κακόν L. || 28. συσχεῖν, om L. || κακόν λέγοντες] τῶν κακῶν L. || 29. δόξαν (τούτω γὰρ ἡρώμενον ἐν τῇ ἀπείρῳ "τὴν δὲ προσεπείθεον," ταῖς ἀρχαῖς δηλοῦσι, "δὲ καὶ ἰδίῳ ἐκ μόνου"), κατ' L. || ἄλλοι, φυσικὰ δηλαδή, τῇ L. || 30. ἄλλο — 33. ὅτοι] ὁ καθ' αὐτὸν οὗτος ἐχρήσατο, ἀλλὰ τὸ ἄπειρον ἔλεγον ἢ τὸ πεπερασμένον, τὸ δὲ ἄπειρον ἢ τὸ πεπερασμένον συμβεβηκὸς αὐτῷ, ὡς ὕδωρ ἢ ἀέρα ἢ καὶ τὸ μεταξὺ, ὡς Ἀναξίμανδρος ὁ Μιλήσιος· ὅτοι L.

ἴσταν αὐτῷ. ὃ γὰρ ἐν τῷ τούτῳ εἶναι ὁ ἄριστος ἀριθμὸς ἀπειρος κατ' αὐτὸς, ἀλλ' ἐν τῷ τούτῳ· πᾶν γὰρ ἄριστον καθὼς ἄριστον ἀπειροῦ κατ' αὐτὸς. ὁμοίως δὲ καὶ τὸ ἐν ἰσταν αὐτῷ καθὼς αὐτῷ, ἀλλ' ἐκ ἄλλης τοιούτου ὑπάρχειν τὸ ἐν εἶναι. ἀλλὰ διὰ τὸ ταῦτα εἶναι τὸ ὑποκειμενον, ἔλεγον ἀριθμὸν αὐτῷ τὴν πάντων ἰσταν, ὡς ἐκ 3 τῶν ἀριθμῶν πάντων τῶν ὄντων συγκαταμένων. ὡς γὰρ οἷς πῦρ ὑποκειμενον, πῦρ ἢ ἰσταν πάντων, ἢ τῷ καὶ οἷς ἀριθμὸς, ἀριθμὸς ἢ πάντων ἰσταν. λέγει δὲ περὶ αὐτῶν ὡς ἐπιχειρησάντων μὴ πρῶτων καὶ τί ποτε ἔστιν ἕκαστον τῶν ὄντων ἀποδοδόναι καὶ ὁρίζεσθαι, λίαν μέντοι πραγματευσαμένων τούτο ἀπλῶς καὶ ἀβυσσάντως καὶ χωρὶς 10 ἐπιστάσεως τινος. καὶ ἐπὶ τούτοις ἐκτίθει τὴν δόξαν αὐτῶν, ἣν ἔχον περὶ τούτων. ὃ γὰρ πρῶτον ὑπῆρχεν ὁ λεγόμενος ὅρος ὑπὸ αὐτῶν, ἐκεῖνο ἔλεγον. εἶναι τὸ ὑπὸ τοῦ ὁρισμοῦ φαλῶμενον, καὶ τὴν ἰσταν τὴν πρῶτον καὶ τὴν ὑπὸ τοῦ ὁρισμοῦ δηλωμένην ἐκεῖνο ἔλεγον. οἷον τὴν φιλίαν λέγοντες, εἰ ὅπως ἔτυχεν, ἰσότητι, 15 καὶ διὰ τούτο ὑπολαμβάνοντες λόγον αὐτῆς εἶναι τὸ ἰσάναι ἴσον, ὃ πρῶτον τῶν ἀριθμῶν ὑπῆρχε τούτο, πᾶσι δὲ ἀριθμῶν ἔλεγον φιλίαν, ταῦτ' ὡς πάντες τῷ ἀριθμῷ καὶ τῷ εἶναι διπλάσιον καὶ ἀνάδι, ἐπειδὴ πρῶτον ταύτη τὸ διπλάσιον ὑπάρχει. ἢ πᾶσι δόξαν αὐτῶν πρὸς ἐκείναις ἀλλ' — συνεβάνα (v. 25). id.

(') ἄλλοι δὲ τῶς καὶ πρὸς τὴν ὁλοκλήρᾳ αἰτία καὶ ποιητικῇ εἰρή- κασι, καθάπερ Ἐμπεδοκλῆς καὶ Ἐρμύτιμος καὶ Ἀναξαγόρας, οἱ μὴ 20 ἐν οὗτοι, οἱ δὲ πεῖκος καὶ φιλίαν. καὶ ὁ μὴ Ἐμπεδοκλῆς δύο ὑπετί- θετο εἶναι τὰ ποιητικὰ, καὶ τὸ πεῖκος καὶ τὴν φιλίαν, οἱ δὲ περὶ Ἐρ- μύτιμον μέντοι ἐν τῷ. ἤρξαντο ὅτι οἱ πελάται φυσικοὶ πρὸ τῶν 25 Ἰταλικῶν, φασι δὲ τῶν Πυθαγορείων. καὶ συνήμασαν γὰρ καὶ συ- νεξετάθησαν τοῖς Πυθαγορείαις. μέχρις ἐν τῷ Ἰταλικῶν ἐγί- νηκε καὶ πάλιν χωρὶς ἐκείνων. "μοιμώτερον" εἰρήκασιν, τούτῳ μετρώτερον, ἢ ἢν σκοτεινότερον ἢ μαλακώτερον. ὃ γὰρ διηρθρω- μένως εἰρήκασιν. οἱ Πυθαγόρειοι περὶ τῶν ἀρχῶν. πλὴν οἱ μὴ 30 αὐτῶν μίαν ποῖσι τὴν ἀρχὴν τὴν ὁλοκλήρᾳ, οἱ δὲ δύο. πρὸς γὰρ τὴν ὁλοκλήρᾳ ὑπετίθεντο καὶ ποιητικῇ, ὡς περὶ οἱ περὶ Ἀναξαγόρου. "ἃ δὲ Πυθαγόρειοι δύο μὴ τὰς ἀρχὰς καὶ ἐν αὐτῇ εἰρήκασιν τρέπον" φησὶν ὅτι καὶ οἱ Πυθαγόρειοι δύο ἀρχὰς ὑπετίθεντο ὁμοίως, ὁλοκλήρᾳ καὶ ποιητικῇ. διαφέρουσι δὲ ἐκείνων, ὅτι οἱ μὴ ἐν τῶν φυσικῶν εἰρή- 35 κασι τὴν ἀρχὴν, οἷον πῦρ καὶ ὕδωρ καὶ τὴν ταύτην λέγοντας τὸ πεπε- ρασμένον καὶ τὸ ἀπειρον. αὐτοὶ δὲ οἱ Πυθαγόρειοι ἑτέρας φύσεις ὑπετίθεντο αὐτὸ καθ' αὐτὸ εἶναι τὸ ἀπειρον, καὶ ἐξ αὐτοῦ γίνεσθαι τὴν ἀπειρίαν, καὶ πάλιν αὐτὸ καθ' αὐτὸ πεπερασμένον, καὶ ἐξ αὐτοῦ γί- 40 νεσθαι τὴν πρόοδον τῶν πεπερασμένων, τούτῳ τὸς λόγους τῶν εἰδῶν καὶ τῆς ὕλης. καὶ ἀπλῶς λέγει Ἀριστοτέλης, αὐτὸς ὅτι τὸ ἐν ἰσταν εἶναι τούτων ἔλεγον ὡς κατηγορητῶν. διὸ καὶ τὸν ἀριθμὸν εἶναι τὴν

ἰσταν πάντων ἔλεγον, ἐπειδὴ καὶ τὰ πάντα ἐξ ἀριθμοῦ συνεστάναι ἔλεγον. περὶ τούτων ἐν τούτοις ἐν τῷ τρόπῳ ἀπεφράγτο, ἤρξαντο δὲ λέγειν καὶ περὶ τῷ τί ἐστι, φησὶ δὲ περὶ τῶν ὁρισμῶν. ἔλεγον γὰρ ὅτι τὸ πρῶτον τοῦ ὑπάρχοντος τούτου ἔστιν ὁ ὁρισμὸς αὐτοῦ, εἰς ἐπὶ 5 πρῶτως ὑπάρχει τῇ ἐπιφανείᾳ τὸ χρῶμα, τὸ χρῶμα ὅρα ὁρισμὸς ἐστὶ τῆς ἐπιφανείας, καὶ πάλιν ἐπειδὴ τὸ διπλάσιον ὑπάρχει τῇ δυάδι, ὁρισμὸς τῆς δυάδος τὸ διπλάσιον. εἰ δὲ ὁρισμοὶ θελήσας ἀντιστρέφει πρὸς τὰ ὁρίσθαι, ἐκ ἀντιστρέφει δὲ. ὃ γὰρ εἰ τι διπλάσιον, δυνάς τὰ γὰρ ὅκτω διπλάσια μὲν ἔστιν, ὃ δυνάς δέ. εἰ δὲ τούτο ὑπο- 10 θέμεθα, πολλὰ ἔσαι τὸ ἐν. εἰ γὰρ ἡ δυάς διπλάσιον, πολλὰ δὲ τὰ διπλάσια, πολλὰ ἔσαι καὶ ἡ δυάς ἐκ ὅσων πρῶτα. ἔσαι γὰρ καὶ ἡ καὶ ἡ καὶ ἡ καὶ ὅσα ἄλλα ταυτῶν. καὶ ὅπως μὴ ὁ Ἀριστοτέλης, εἰδὲ- ναι μέντοι χρὴ ὡς οἱ Πυθαγόρειοι, ὡς φησὶν ὁ ἡμέτερος φιλόσο- φος Ἀμμιωνος, τὴν δυάδα ἀπὸ ἀρκτίου ἀριθμοῦ ἐλάμβανον, καὶ ἔλε- 15 γον ὅτι ἡ δυάς διπλάσιον, καὶ ὅπως ἀντιστρέφει πρὸς τὸ ὁρίσθαι. ὃ τι γὰρ διπλάσιον, τούτοις καὶ ἄριστον, εἰ τι ἄριστον, τούτοις καὶ διπλάσιον. καὶ τὸ καὶ γὰρ ἄριον καὶ ὅσα ταυτῶν. ἐπεὶ ἐν πρῶτον ἔστιν ἡ δυάς ἐν τοῖς ἀρκτίοις, πᾶσι γὰρ ἐλάμβανον τὴν δυάδα ἀπὸ πᾶντος ἀρκτίου ἀριθμοῦ, καὶ ὅπως ὁρίζετο ὅλως. Asclep.

(") πλὴν διαφέρουσιν ἐκεῖνον, ὅτι οἱ μὴ πρὸ αὐτῶν φυσικοὶ 20 ἔστιν ἡ πολλὰ ὑπετιθέμενος ἐξ αὐτῶν τὸ πέραν καὶ τὸ ἀπειρον κατη- γόρου, ὅτι αὐτὸ καθ' αὐτὸ εἶναι τὸ ἀπειρον φησὶ καὶ ἐξ αὐτῶν γίνεσθαι τὴν ἀπειρίαν, καὶ πάλιν αὐτὸ καθ' αὐτὸ τὸ πέραν καὶ ἐξ αὐτοῦ γίνεσθαι τὴν πρόοδον τῶν πεπερασμένων. ἤρξαντο δὲ διὰ τούτων 25 τὸς λόγους τῶν εἰδῶν καὶ τῆς ὕλης. cod. Reg.

"ἀλλ' — συνεβάνα." πολλὰ γὰρ αὐτοῖς τὸ ἐν εἶναι. ὡς 967. 25 γὰρ τὰς λέγοντι ταύτην εἶναι δυάδα τε καὶ διπλάσιον πολλὰ καὶ δυάς γινεῖ (πάντα γὰρ οἷς ὁ τὸ διπλάσιον λόγος ἐφαρμόζεται), ὅτω μακρῶς ἕκαστον τῶν πραγμάτων πολλὰ ἐγγίνετο ὅπως λέγουσιν. εἰ γὰρ φιλία κατ' αὐτὸς ὁ ἀριθμὸς ἐξ αὐτοῦ ἐφαρμόζει τὸ ἰσάναι ἴσον. γίνεσθαι μὴ αὐτοῖς ὁ ὁρισμὸς τῆς φιλίας τὸ ἰσάναι ἴσον, τούτοις δὲ ὅντες τὸ ὁρίσθαι αὐτῆς πάντες εἰς ὅσον ὁ ὁρισμὸς ἐφαρμόζει οἱ ἀριθμοὶ φιλία ἔσονται, ὅτω τα. πολλὰ τὸ ἐν ἔσαι. ἐκεῖνοι μὴ γὰρ ὃ πρῶτον ὑπῆρχε τῶν ἀριθμῶν ὁ λόγος, τούτων ἐπὶ μὲν ἐκεῖν 35 εἶναι τὴν ἰσταν τὴν πρῶτον καὶ τὴν ἀρχήν. ὃ καὶ ἐν συμβαίνει. ὃ γὰρ ἐν ἐφαρμόζει ὁ ὁρισμὸς πρῶτον καὶ τῶς τῶς, ἐκεῖν ἔστι τὸ πρῶτον. ὃ ὁ ὁρισμὸς, καὶ ἀντιστρέφει ἀλλήλους. πολλὰ δὲ ἐκ τὰ ἰσάναι ἴσα. καὶ γὰρ τὰ τέτταρα καὶ τὰ ἑνὴ καὶ τὰ ἑκατάδεκα διαφέροντες ὄντες ἀλλήλων ἀριθμοὶ φιλία ἔσονται. ὅπως δὲ ἐν ὅσων καὶ φιλία πολλὰ γίνεσθαι, ἐπεὶ καὶ τὸ ἰσάναι ἴσον τῷ τὸ λόγον ἐν αὐτῇ εἶναι, ἐν ἔσονται φιλίαν, καὶ πολλῶν ἀλλοθύνεσθαι. τὸ δὲ αὐτὸ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων συμ- 40 βαίνει αὐτοῖς. ἢ ἐπὶ τὸ λεγόμενον τούτων. εἰ καθ' αὐτὸν πρῶτον

7. ἢ post πῦρ om M. || ἀριθμὸς om A. || 8. λέγω M. || 15. expectes οἱ τὴν δικαιοσύνην in vulgata vero (ἢ φιλίαν) expectanda conprehendunt et codices et interpretes lat. || 20. προσέβαλεται A. || 30. πλὴν ὅτι A. || 31. συνεβάνα B. || 47. πρῶτον ἐστὶν B. || 30. πρῶτος M. || 34. λόγος ὅπως ἐπὶ μὲν ἐκεῖν M. || 39. διὰ τα A. || 40. τὸν post τὸν om A. || 41. ἀλλοθύνεσθαι codd., Sepulv. vere dicitur. || αὐτὸ τούτο καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων τούτοις συμβαίνει ὅπως λέγουσιν. ἢ ἔσαι τὸ λεγόμενον τὸ ἐν δὲ μὴ πολλὰ τὸ ἐν ἔσαι, ταύτην. εἰ καθ' αὐτὸν πρῶτον ὁ ἀριθμὸς ἀλλοθύνεται, ταῦτα αὐτὰ ἔσαι τοῖς κατ' αὐτὸς λεγομένοις L.

ὁ λόγος ἀληθεύει, ταῦτα ἐστὶ τὰ αὐτὰ τοῖς κατ' αὐτῶν λεγομένοις, πολλοὶ δὲ λόγοι ἐν πρώτῳ ἐφαρμόζουσι (τὴν αὐτὴν γὰρ ἀριθμὸν, εἰ ἔτω τύχει, ἔλεγον καιρὸν καὶ Ἀθηνᾶν), πολλὰ ἄρα ἔστι ὁ αὐτὸς καὶ εἰς ἀριθμὸς, πολλῶν ἐφαρμόζεται αὐτῷ λόγων διαφερόντων. *Alas.*

987. "παρὰ — ἄλλων". τοτέτι καὶ τῶν ἄλλων πάντων τῶν μετ' ἐκείνου. *id.*

987. ἔρχῃ τὴν Πλάτωνος ἐκτίθεσθαι δόξαν, καὶ τὰ μὲν πολλὰ φησι τοῖς Πυθαγορείοις αὐτὴν ἀκολουθεῖν, τὰ δὲ καὶ ἰδίᾳ θέδει. ὡς ἰδίων ἐν τῇ αὐτῇ καὶ τὸ περὶ τῶν ἰδεῶν (*). καὶ λέγει πόθεν ἐκινήθη ἐπὶ τὴν ἰδέαν θέδει, καὶ ἰσχυρεῖται ὅτι παρὰ μὲν Κρατύλῳ ἔλαβε, συνήθη δὲ αὐτῷ γενόμενος ἔκτι. Ἡρακλείτῳ, ὅτι πάντα τὰ αἰδητὰ ἐν ῥύσει ἐστὶ καὶ ὑπόκειται ἴσας, καὶ ταύτην ἐφύλαξε τὴν δόξαν ὡς ἀληθεῖ. Σωκράτης δὲ ἐν τοῖς ἰσοῖς πεπραγματομένῳ καὶ καθόλου ζητήσας (διαλαμβάνων γὰρ περὶ καλῆς ἢ τινος ἄλλης ἐζητεῖ καθόλου τί τὸ καλόν. ἐστίν, ὃ τοῦτο τὸ καλὸν λαμβάνων), καὶ ἐρίκει τὸ προκείμενον ἀπὸ πειρωμένων. λέγει δὲ περὶ Σωκράτους ὡς μὴ πραγματευσαμένῳ περὶ τῶν φυσικῶν. πῶς δὲ λέγει Σωκράτης πρῶτον ἐπιστῆσαι περὶ ὁρισμῶν, εἰγὲ καὶ οἱ Πυθαγόρειοι ταύτην ἐπειρωτὶ ποιεῖν, ὡς προείρηκεν, ὄντας αὐτὸν προσβύττερον ἢ ὅτι ἐκείνοι, ὡς εἶπε, μελαγχρῶς καὶ ἀμερόδους. ἀπρόδεξιόν μιν Σωκράτης τὴν περὶ τῶν ὁρισμῶν τε καὶ τὸ καθόλου πραγματείαν, ὑπέλαβε τύχης ἐκείνων τινῶν γίνεσθαι τε καὶ εἶναι φύσεων καὶ τῶν αἰδητῶν τινός, ὡς τὸ ἐπὶ τούτοις καθόλου, τῶν ταῦτα καὶ τὰ ἐν τούτοις πάντα, ἐν οἷς καὶ τὰ καθόλου, ἀφαιρῶν τε καὶ μεταβαλλὼν καὶ μετέπειτα ἐπὶ τῆς αὐτῆς φύσεως μένει· οὐδὲ καὶ ἀδύνατον εἶναι τὴν κοινὴν καὶ καθόλου ὅρον. (ταῦτα γὰρ οἱ ὁρισμοὶ) τῶν αἰδητῶν τινός εἵναι· διὰ ταῦτα μηδὲ ὁρατὰ εἶναι τῷ μηδὲ εἶναι ταῦτα. καὶ ταύτας δὲ τὰς φύσεις τὰς παρὰ τὰ αἰδητὰ, ὡς οἱ ὁρισμοὶ εἰσιν, ἰδέας προσηγόρευεν, ἀφ' ὧν καὶ τὰ αἰδητὰ εἶναι τε καὶ λέγεσθαι. *id.*

(*) ἐκείνους καὶ τῶν Πυθαγορείων δόξας καὶ τῶν ἄλλων, τῶν φυσικῶν, περὶ τὰ γυναικείας ἀρχαίας τῶν ὄντων ἐκτείνοντα, ἐνταῦθεν ἐκτίθεσθαι καὶ τὴν Πλάτωνος δόξαν, βυλάμενος δεῖξαι ποίας ἀρχαίας τῶν ὄντων καὶ αὐτὸς ἐκτείνοντα, καὶ φησιν ὅτι τὰ πολλὰ τοῖς Πυθαγορείοις ἀκολουθεῖται, ἡμῶς δὲ φαμεν ὅτι καὶ τὰ πολλὰ ἀλλὰ σὺ πάντα. Πυθαγόρειος γὰρ ἦν ὁ φιλόσοφος, εἰ καὶ μὴ πᾶσι

ἐκτείνοντο τοῖς παραπετάσμασιν αὐτῶν. οἱ γὰρ Πυθαγόρειοι μὴ ἔκτείνοντο ἀλλὰ συμβόλοις, ἵνα καὶ μείνωσι οἱ ἐκτείνοντες μέχρι τῶ φαινομένου, μὴ ἀδοκηθῶσιν, ὥστε ἐπὶ τῶν Πυθαγορείων· πρὸς τοῖς δὲ σαφῶς ἔκτείνοντο ἐκτείνοντες διὰ τὴν κα-

ταφανῇ γενεᾷ τῇ αὐτῶν σοφίᾳ καὶ σκευεῇ. *Asclep.*
 "καὶ μέθριον — εἶδον" (*): εἰπόντες τὰ δὲ αἰδητὰ περὶ ταῦτα καὶ καὶ ταῦτα λέγεσθαι πάντα (παρὰ ταῦτα γὰρ ὄντα καὶ ἄλλα τούτων ὄντα), καὶ ταῦτα λέγεσθαι, ὁ ἐξηγήσατο διὰ τὸ καὶ μέθριον γὰρ εἶναι ἔχει τὰ πολλὰ τῶν αἰδητῶν, εἴτα τίνα τὰ πολλὰ ἐξηγούμενος προσέθηκε τὸ "τῶν συνωνύμων τοῖς εἰδῶν," ὅτι ἐν τῇ τοῖς συνωνύμοις αὐταῖς εἰδοῖς τὰ γὰρ συνώνυμα τοῖς εἰδοῖς τοιαῦτα. τοῦτο δὲ ἔστιν ὅτι μὴ πάντων τῶν αἰδητῶν ἔλεγον ὡς ἰδέας τῶν γὰρ καὶ ἔχον τῶν ἐν τοῖς πρὸς τι ἔκτείνοντων εἶναι ἰδέας, ἀλλὰ καὶ τῶν παρὰ φύσιν τινός, ὡς ὁ ἄλλος τῶν κακῶν. ἢ ἐπὶ λέγουσιν "τὰ πολλὰ" ἀντὶ τὸ τὰ αἰδητὰ, ὡς εἶναι τὸ λεγόμενον, καὶ μέθριον τὰ πολλὰ τε καὶ αἰδητὰ ἐστὶ τῶν εἰδῶν τῶν τε καὶ συνωνύμων· οἱ γὰρ ἄνθρωποι καὶ μέθριον ἀνθρώπων καὶ ἵππων ἵππων (*) ὡς εἶναι τὸ λεγόμενον, καὶ μέθριον γὰρ εἶναι ἔχει τὰ αἰδητὰ τῇ συνωνύμῳ τῶς εἰδοῖς, τῇ τῶν εἰδῶν δυνάμει καὶ ἔστιν τις ἰδέα τῆς λέξεως. καὶ μέθριον γὰρ τῶν εἰδῶν εἶναι τὰ καλὰ, καὶ καὶ ταῦτα τὰ συνώνυμα ἀλλήλοις· τὰ γὰρ πολλὰ καὶ συνώνυμα ἀλλήλοις εἶναι. ἔχει καὶ μέθριον ἰδέας μᾶλλον. ὡς γὰρ πάντα μᾶλλον μετέχει, ἀλλὰ ὅσα ὁμοειδῆ τέ ἐστιν ἀλλήλοις καὶ συνώνυμα. ὡς ἂν ταῖς ἰδέαις λόγοι σὺ αἰδητὰ συνώνυμα εἶναι, ἰσορροπὴν τῇ Πλάτωνος δόξῃ, ὁμοειδῆς ἐκείνῳ λεγόντος τὰς ἰδέας τοῖς γυναικείας πρὸς αὐτάς. ἢ καὶ καὶ Πλάτωνος καὶ ἀμύνοντο ἂν εἶναι αἱ ἰδέαις πρὸς αὐτάς, ἀλλὰ συνώνυμα. ἐν οἷς γὰρ καὶ καὶ ὁμοειδῆς ματι, κοινότερον ἀντὶ τὸ συνώνυμον χρῆστο ἂν. εἰ γὰρ μὴ καὶ τὸν λόγον καὶ τὸ εἶδος ὡμοειδῆ τῇ ἰδέᾳ τὰ πρὸς αὐτήν, καὶ τί ἐν ἄλλοις ὡς γὰρ ἐκείναις ἄλλα ὑπάρχει, ὡς ἐν αὐταῖς συμβέβηκε. τὸ δὲ καὶ τῆς εἰδῶς ὁμοειδῆς συνώνυμα. εἰ γὰρ ὁ αὐτοῦ ἀνθρώπου εἶδος ἢ ἔστιν ἀπὸ τοῦ, ὅθεν ὅτι τὸ ὡμοειδῆς ἀπὸ τοῦ καὶ τὸ εἶδος ἀπὸ τοῦ ὡμοειδῆς ἀλλὰ μὴ καὶ οἱ ὁρισμοὶ καὶ τῶν εἰδῶν καὶ τῶν ἐν ὅλῳ. ὡς ἐπὶ καὶ τὸ εἶδος ὁμοειδῆς εἰσιν οἱ ἄνθρωποι τῇ ἰδέᾳ ὡς ἂν ἄλλα ἔσθαι, καὶ ὁ ὁρισμὸς ἂν αὐτῶν ὁ αὐτὸς καὶ τῆς ἰδέας εἴη. ἔτι εἰ καὶ μὴ ὁριστὰ ταῦτα ἀλλὰ τὰ εἰδητὰ, ἀλλὰ γὰρ ὁρισμοὶ ἐκείνων καὶ ἐπὶ τούτων λέγεσθαι (*).

1. ἀληθεύει *V.* || 3. ἔτω τύχει, ἔλεγον *L.* || ἔλεγον καὶ καιρὸν *V.* || 4. καὶ εἰς οἱ *A.* καὶ εἰς ἔστιν αὐτῇ πολλῶν *L.* || 9. αὐτῇ *M.* || 13 — 14. *apud Asclep.* || 14. πραγματευσαμένῳ καὶ ἐν τοῖς τὸ *Asclep.* || 17. πειρωμένοι *M.* || πειρωμένοι, περὶ δὲ τῶν φυσικῶν ἰδῶν, φησὶ πραγματευσαμένῳ. καὶ λέγει περὶ Σωκράτους *Asclep.* || 19. πυθαγόρειον ἐπειρωτὶ τῷ *Asclep.* || 24. καθόλου ταῦτα γὰρ καὶ *Asclep.* || 26. αὐτῇ οἱ *Asclep.* || κοινῇ *A.* || 27. διὰ τὸ *Asclep.* || 28. τῷ μὴ μένει τὰ αὐτὰ *Asclep.*, *haec ineptia esse definiendo, quoniam ne esse quidem separavit.* || 29. αἰδητὰ, φησὶ δὲ τὰ καθόλου, ὡς οἱ ὁρισμοὶ ὑπάρχουσιν, ἰδέας προσηγόρευεν, τὰ δὲ αἰδητὰ ἔφασκον εἶναι *Asclep.* || 32. ἀρχαίς ἐκτείνοντο τῶν ὄντων *A.* || 35. πολλὰ τοῖς πυθαγορείοις ἄλλα *A.*

3. τῶν φαινομένων *A.* || 12 — 14. *apud Asclep.* || 13. σχίσιν τε καὶ τῶν πρὸς τι *Asclep.* || 14. περὶ *Asclep.* || ὅτι δὲ ὅλος *Asclep.* || 16. μέθριον γὰρ τὸ καὶ τὰ *M.* || 16 — 24. μέθριον γὰρ τῶν εἰδῶν ὑπάρχει τὰ πολλὰ, συνώνυμα ὅντα ἀλλήλοις τὰ πολλὰ· ὅτι γὰρ τοῖς εἰδοῖς συνώνυμα τὰ *Asclep.* || 22. κατὰ μέθριον τὸ εἶναι ἔχει *Asclep.* || μᾶλλον post πάντα οἱ *Asclep.* || 23. συνώνυμα ὡς ἀνθρώπων ἵππων, βόων ἀλλήλων· ὡς γὰρ *Asclep.* || 25. ὁμοειδῆς ἐκείνῳ ὁμοειδῆς λεγόντος τὰς ἰδέας ὡς τὰ ἀφ' ὧν καὶ πρὸς *M.* ἢ ὡς κατὰ πλάτωνα ὁμοειδῆς καὶ δὲ τοῖς *Asclep.* || 28. χρῆστο *M.* || 32. φησὶν ὅτι τὸ ὡμοειδῆς *Asclep.* || αὐτὸ *M.* || ὁμοειδῆς *Asclep.*, ὁμοειδῆς *A.* || 34. εἶδος οἱ ἄνθρωποι τὸ εἶναι ἔχοντα ὁμοειδῆς εἶναι τῇ ἰδέᾳ *Asclep.*

τὸ γὰρ ζῶον λογικὸν θνητὸν καὶ τῶν αἰσθητῶν ἀνθρώπων κατηγορεῖται, εἰ καὶ μὴ κυρίως τούτων ἐστὶν ὁ ὅρισμός. Alex.

987^b (') γρ. ἐν τισὶ καὶ ἄλλως· τὰ πολλὰ τῶν συνωνύμων τοῖς
10 αἰσθητῶν. cod. Reg.

987^b (') τὰ καθ' ἑκάστα καὶ κατ' μέρος ταῦτα καὶ αἰσθητὰ τῶν πραγ-
12 μάτων ἐν μεθεξεί, φησὶν, ἔλεγεν ὁ Πλάτων εἶναι τῶν ἰδεῶν αἰδιῶν
ἡσῶν καὶ καθόλου ὄντα, λεγόμενα ὁμωνύμως τοῖς εἰδεσι. τὸ δὲ
"τῶν συνωνύμων" εἰ μὴ ἀπὸ τῶν ὁμωνύμων, ὡς εἴπομεν, ἐξελά-
βοντο, οἱ δὲ ἀπὸ τῶν συνωνύμων· τὰ γὰρ πολλὰ τῶν συνωνύμων,
ὡς αἱ καθ' ἑκάστα πάντες ἄνθρωποι, οἱ εἰσὶν ἀλλήλοις συνώνυμοι,
καὶ οἱ ἑσπεῖοι καὶ τῶν ἄλλων ἑκάστοι, μεθεξεί τῶν ἰδεῶν εἰσὶν. εἴρηκε
δὲ τὸτο "τὰ πολλὰ" διὰ τὸ μὴ πάντων ἰδέας τὴν Πλάτωνα τίθεσθαι·
τῶν γὰρ καὶ χεῖρον, οἷον τῶν πρὸς τι, ἐκ ἐπιθέτου ἰδέας, ἀλλ' ὅδε
πρὸς τῶν παρὰ φύσιν, ὅδε ὅλων τῶν κακῶν. id.

987^b (') ἰστέον δὲ ὅτι εἴπω ὁ Πλάτων ἐν τῷ Παρμενίδῃ περὶ αὐτῶν
2 ἵπτι τὰ ἐφευρέματα τὰ ἀγαθὰ πάντα ὅπως γίνονται· πάντα γὰρ ἐφείναι
τῷ ἀγαθῷ καὶ πτωχὰ καὶ πεζὰ καὶ ἀέρια, ὡς φησὶ καὶ ὁ Ἀριστοτέλης.
καὶ μίμησιν ἔν λεγούσιν οἱ Πυθαγόρειοι γίνεσθαι τὰ ἄλλα τῶν πρῶ-
των ἀριθμῶν, ὅς καὶ λέγουσι κυρίως εἶναι καὶ ἐξ αὐτῶν τὰ ἄλλα γί-
νεσθαι, φησὶ δὲ ἐκ τῆς μονάδος καὶ τῆς δυάδος, ταῦτ' ἐν εἰπεῖν ἐξ
20 ὕλης καὶ εἶδους. Asclep.

987^b "τὴν — μετέβαλε." τῷ τῷ μετέθηκε· τὴν γὰρ ὑπὸ τῶν
Πυθαγορικῶν μίμησιν λεγόμεναι αὐτὰς μεταβαλὼν μεθεξεί εἶπε.
ταῦτ' ἐν τὴν μεθεξεί τὴν καὶ μίμησιν τί τ' ἐστὶ καὶ πῶς γίνεσθαι, ὅτε
τῶν Πυθαγορικῶν τις ἔτε Πλάτων ἀπέδοσαν, ἀλλ' εἶσαν ἐν κοινῷ
25 ζητοῦν πῶς γίνεσθαι καὶ τίνα τρόπον· ἵσκει δὲ τὸτο καὶ ὑπὸ Πλά-
τωνος ἐν τῷ Παρμενίδῃ δηλοῦσθαι. εἰς δ' ἐν οἱ Πυθαγόρειοι λέ-
γοντες καὶ μίμησιν τῶν πρῶτων ἀριθμῶν, ὅς ἔλεγον κυρίως εἶναι
καὶ κατηγορεῖται αὐτῶν, τὸς ἄλλους εἶναι ταύτους. "ἔτι δὲ παρὰ τὰ
αἰσθητὰ καὶ τὰ εἶδη." ἰστέον καὶ τὸτο ὅτι Πλάτων τὰ μαθηματικά
30 μεταξὺ φύσεις τινας καὶ ὅσας τῶν τε ἰδεῶν καὶ τῶν αἰσθητῶν ἔθετο.
μεταξὺ γὰρ ἡν αὐτῶν κατ' ὅσον, διαφέροντα τῶν μὲν αἰσθητῶν τῷ
αἰσθητῷ τε εἶναι καὶ ἐκίνητα παντάπασιν, τῶν δὲ ἰδεῶν τῷ τὰς μὲν
ἰδέας ἐν τι τῷ ἀριθμῷ εἶναι, τὰ δὲ μαθηματικά τὴν ἐν τοῖς πολ-
λοις, τῷ τῷ τοῖς αἰσθητοῖς καὶ τοῖς καθ' ἑκάστα, δὴλ' ὁμοιωτήτα,
35 ἀνυπάρχοντα τοῖς (''). ὁ γὰρ ἔστιν αὐτὰ καθ' αὐτὰ ὑφεζῶντα,
ἀλλ' ἐπινοία· χωριθεὶς γὰρ τῶν ἐνύλων τῆς σε ὕλης καὶ τῆς κινή-
σεως, καθ' ἃ καὶ μεθ' ὧν ἔστιν αὐτοῖς τὸ ὑφεζῶντα, καταλείπει τὰ
μαθηματικά τὴν ἐν τοῖς ἐνύλοις καὶ πολλοῖς καὶ διαφέρουσι καὶ τὰ
ἰδεῶν συμπτώματα ὁμοιωτήτα δὴλ' ὅτι καὶ μὴ ἀλλ' ὅπως ὅπως ἔχει,
40 ὅτι καὶ μὴ ἀλλ' ὅπως ὅπως ἔχει, ὅτι καὶ μὴ ἀλλ' ὅπως ὅπως ἔχει.

ὁ μὲν Πλάτων ὅπως ἔλεγεν, ὅς γε φύσεις αὐτὰς καὶ ὅσας καθ'
αὐτὰς τε καὶ αἰδέας ἐποιεῖ· ἀλλὰ λέγοι ἂν "πολλὰ ὁμοία" εἶναι ἐπὶ
τῶν μαθηματικῶν, ὡς καὶ ἐνός καὶ τὴν ἀριθμὸν ἑκάστου αὐτῶν ὄντος·
πολλὰ γὰρ κατ' ἀριθμὸν τὰ μαθηματικά τρίγωνα καὶ τετράγωνα καὶ
τῶν ἄλλων ἑκάστον εἶναι, ὡς περὶ καὶ τὰ αἰσθητὰ, συζῶντα τῇ
ὁμοιότητι πρὸς ἀλλήλα καὶ τὴν ὁρίσμον· τῶν δὲ ἰδεῶν ἑκάστη κατ'
ἀριθμὸν μία· "εἴπε δὲ αἷτια τὰ εἶδη." ἡγεμόνος, φησὶ, τὰ εἶδη
987^b τῷ τῷ τὰς ἰδέας, ἀρχὰς εἶναι καὶ αἰτίας τοῖς ἄλλοις πᾶσι τῷ εἶναι
18 (καὶ μεθεξεί γὰρ ἐκείνων τὰ ἄλλα, τὰς τῶν ἰδεῶν αὐτῶν πάλιν
ἀρχὰς πάντων ἀρχὰς ἔθετο· ἀρχὰς δὲ τῶν ἰδεῶν ὡς μὲν ὕλην καὶ
τὸ ὑποκείμενον ἔλεγε τὸ μέγα καὶ τὸ μικρόν, δυάδα τινὰ ὄσαν, ὡς
φησὶν, ἀόριστον, ὡς δὲ ὅσας καὶ εἶδος τὸ ἐν. τὸτο δὲ ὅπως ἔλεγεν
ἐξῆς λέγει· "ἔξ. ἐκείνων γὰρ καὶ μεθεξεί τῷ ἐνός τὰ εἶδη εἶναι τὸς
987^b ἀριθμούς." ἔξ ἐκείνων, τῷ τῷ μεγάλῳ καὶ μικρῷ, συνιόντων καὶ
21

εἰδοποιουμένων ὑπὸ τῷ ἐνός. καὶ μεθεξεί, τῷ τῷ μεταλαμβάν-
οντι αὐτῶν, τὰ εἶδη εἶναι, τῷ τῷ τὰς ἰδέας, αἷτινες καὶ αὐτὰ ἀριθμοὶ
εἰσιν· εἰδοποιουμένων γὰρ ἀριθμῶν τὰς ἰδέας λέγουσιν. εἰπὼν δὲ τὰ εἶδη
προσέθηκε "τὸς ἀριθμούς." τὰ γὰρ ὡς ἀριθμοὶ εἶδη αἰδέας, ἐπεὶ
εἶδη καὶ ἄλλα ἐστὶν, ὡς περὶ ἔν καὶ ἀριθμοὶ. Alex.

(') "ἔτι — εἶδη." μεταξὺ λέγει ὁ Πλάτων τὰ μαθήματα
987^b τῶν ἰδεῶν καὶ τῶν αἰσθητῶν· ὅτε γὰρ πάντα αὐτὰ καθ' αὐτὰ ἐν
14 ὑποστάσει ὑπάρχουσιν ἀχώρικτα παντελῶς ὕλης, ὡς περὶ αἱ ἰδέαι.
τὰ γὰρ μαθήματα καὶ ἐν τῇ ὕλῃ θεωρῶν (ἐστὶ γὰρ χαλεκὸν τρίγωνον),
καὶ καὶ ἀφαίρεσιν δὲ θεωρῶν τῇ ἐπινοίᾳ· ὅτε ὅμοια ὑπάρχουσιν τοῖς
αἰσθητοῖς· τὰ γὰρ αἰσθητὰ καὶ ἐν κινήσει ὑπάρχουσιν καὶ φθαρτὰ εἶναι,
τὰ δὲ μαθήματα αἰδέας καὶ ἀκίνητα, εἰδέναι δὲ καὶ χρὴ ἔτι συμβολι-
κῶς ὁ Πλάτων διὰ τῶν μαθημάτων τὴν ψυχὴν δηλοῦν, ἥτις μέση
ἐστὶ τῶν πάντη χωριστῶν τῆς ὕλης καὶ αἰδέων καὶ τῶν πάντη ἀχωρί-
στων, τῷ τῷ ἐνύλων εἰδῶν, ἐπειδὴ, φησὶ, ποτὲ μὴ χωρίζεται
30 σώματος, ποτὲ δ' ἐλλάμπει ἐν αὐτῷ. τὸτο ὅν φησὶν, ὅτι ἐπεὶ
πρὸς τὰ αἰσθητὰ καὶ τὰς ἰδέας τὰ μαθηματικά τῶν πραγμάτων,
μεταξὺ φησὶν εἶναι τῆτων. διαφέρουσι γὰρ τῶν μὲν αἰσθητῶν τὰ μα-
θηματικά τῷ εἶναι αἰδέας καὶ ἀκίνητα· ὅ γὰρ ψυχὴ ἀκίνητος ἐστὶ καὶ
αἰδέας, τὰ δὲ αἰσθητὰ φθαρτὰ ὑπάρχουσιν καὶ ἐν κινήσει· τῶν εἰδῶν
διαφέρουσι τῷ τῷ τὰς μὲν ἰδέας ἐν τι τῶν ἀριθμῶν εἶναι· ἐν γὰρ εἶδος
πάντων τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως. καὶ ἔθος αὐτῷ τῷ
Πλάτῳ ἐν τι καλεῖν τὰ παντελῶς χωριστὰ τῆς ὕλης· τὰ δὲ ποτε
ἐλλάμποντα αὐτῇ παλλὰ καλεῖ. τὰ δὲ μαθηματικά τὰ ἐν τοῖς
πολλοῖς, τῷ τῷ τοῖς αἰσθητοῖς καὶ τοῖς καθ' ἑκάστα, δὴλ' ὁμοιω-
40 τητα· ὁ γὰρ ἐστὶν αὐτὰ καθ' αὐτὰ ὑφεζῶντα, ἀλλ' ἐπινοία, χω-

22. μετέβαλε AF. || 23. μεταβαλὼν Asclep., μεταλαμβάν AF. || 24. δ] μέτοι Asclep. || 25. πυθαγορικῶν A. || ἀπέδοσαν A. || 26. ταῦτα ζητεῖσθαι παρὰ τοῖς βυολομῖνις πῶς L. || ἵσκει — 27. δηλοῦσθαι om L. || 27. οἱ πυθαγόρειοι οἱ λέγοντες L. || 29. τοῖς. οἱ οἱ κυρίως ἐπὶ φιλοῖα ὁ ἰσάκις ἴσος πρῶτος ὁ τίςσασα, οἱ ἄλλοι πάντες ἰσάκις ἴσοι ὁμοίως ἐκείνῃ λοχθήσονται, καὶ ὅσα ἐκ τῶν τοῦτων ἀριθμῶν τὸ εἶναι ἔχει. ἔτι L. 32. ἦ] εἶναι F. || 35. καὶ τοῖς om F. || 40. δηλοῦντα F. || 5. καὶ om A. || 6. κατὰ καὶ L. || ἀριθμῶν F. || 7. φησὶ Πλάτων τὰ L. || 9. τ' ἄλλα ἦτοι τὰ αἰσθητὰ, τὰς L. || αὐτοῖς A. || 12. φασιν L. || 13. κατὰ — 15. μεθεξεί] τῷ μικρῷ καὶ τῷ μεγάλῳ συνιόντων κατὰ μέθεξιν τῷ ἐνός καὶ εἰδοποιουμένων ὑπ' αὐτῶν κατὰ μέθεξιν L. || 19. ἦδη F. || καὶ οἱ ἀριθμοὶ F.

ρωδείσης τῶν ἐνυλίων τῆς τε ὕλης καὶ τῆς κινήσεως, καθ' ἃ καὶ
 987 ¹⁸ μὲθ' ὧν ἐστίν. "ἐπειδὴ αἷτια τὰ εἶδη τοῖς ἄλλοις." ἐπειδὴ, φη-
 σιν, αἰτίας ὑπετίθεντο τῶν τῆδε πραγμάτων τὰς ιδέας (καὶ μὲ-
 θεξιν ᾧ ἔλεγον γίνεσθαι τὰ τῆδε ἐκ τῶν ιδεῶν), τὰ ἐκείνων στοιχεῖα
 καὶ ἀρχὰς τῶν ιδεῶν ἀρχὰς πάντων τῶν ὄντων ὑπέλαβον. τῷ
 ὅτι ᾧ ἐκ τῆς ἐνάδος αἱ ιδέαι, τυτέξιν ἐκ τῆς μᾶς τῶν πάντων
 ἀρχῆς οἱ δημιουργικοὶ λόγοι, ἐκ δὲ τῶν δημιουργικῶν λόγων τὰ
 τῆδε γίνεσθαι πάντα. ὡς μὲν ὅν ὕλην τὸ μέγα καὶ μικρὸν ἀρχὰς ὑπε-
 τίθεντο τῶν ὄντων, τυτέξιν τὴν δυάδα· ἢ ᾧ δυὰς ἀρχεῖ πρώτη
 διαίρεσις, τοιαύτη δὲ ἡ ὕλη ἐπ' ἀπειρον ὅσα διαίρεται. τὰς ὅν
 ιδέας ἀρχὰς καὶ αἰτίας εἶναι τοῖς ἄλλοις ἅπασιν τῷ εἶναι· καὶ μὲ-
 θεξιν ᾧ ἐκείνων τὰ ἄλλα· τὰς δὲ τῶν ιδεῶν ἀρχὰς πάντων ἀρχὰς
 ἔθεντο. ἀρχὰς δὲ τῶν ιδεῶν ὡς μὲν ὕλην καὶ ὑποκείμενον τὸ μέγα
 καὶ τὸ μικρὸν, δυάδα τινὰ ὅσαν ὡς φύσιν ἀρίστον, ὡς δὲ ὕσιν καὶ
 εἶδος τὸ ἓν· τυτέξιν ἐξ ὕλης καὶ εἶδους. τὸτο δὲ ὅπως ἔλεγον ἐξῆς
 987 ²¹ λέγει. "ἐξ ἐκείνων ᾧ καὶ μὲθεξιν τῷ ἐνὸς τὰ εἶδη εἶναι καὶ τὸς
 ἀριθμούς." "ἐξ ἐκείνων," τυτέξιν τῷ μεγάλῳ καὶ τῷ μικρῷ, συνών-
 των καὶ εἰδοποιουμένων ὑπὸ τῷ ἐνός. καὶ μὲθεξιν, τυτέξιν μεταλαμ-
 βάνειν αὐτῷ τὰ εἶδη, φησὶ δὴ τὰς ιδέας, αἷτινες καὶ αὐταὶ εἰσιν
 987 ²² ἀριθμοί· εἰδητικῶς ᾧ ἀριθμὸς τὰς ιδέας λέγουσι. "τὸ μέντοι γε
 ἐν ὕσιν εἶναι, καὶ μὴ ἑτερόν τι τὸ ἐν λέγεσθαι." τὸ ᾧ ἐν τῷτο ὅ
 κατὰ τινος ἄλλου ὄντος κατηγοροῦν, ἀλλ' ὕσιν τινὰ τὸ ἐν ὑπετίθεντο
 εἶναι ἐν τῷ ἐν εἶναι τὸ εἶναι ἔχουσιν. τὸτο δὲ καὶ περὶ Πλάτωνος
 ἱστορεῖ, ὅτι παραπλησίως ἐκείνοις τὸ ἐν ὕσιν ἔλεγον εἶναι, καὶ ὅτι
 ἄλλο τι ἐν καὶ τὸ ὑποκείμενον. τὸτο τε ὅν, φησὶ, παραπλησίως
 ἐκείνοις ὁ Πλάτων λέγει, καὶ τὸ ἀρχὰς καὶ αἰτίας τῶν ὄντων τὸς
 987 ²⁵ ἀριθμὸς τίθεσθαι. "τὸ δὲ ἀντὶ τῷ ἀπειρῷ ὡς ἐνὸς δυάδα ποιῆσαι."
 φησὶν ὅτι οἱ Πυθαγόρειοι τὸ ἐν ἀπειρον ὑπετίθεντο ὡς ἀπειροδύνα-
 μον, ὁ δὲ Πλάτων δυάδα, εἶγε τὸ ἀπειρον ἐκ μεγάλου καὶ μικροῦ,
 τὴν ὕλην αἰνιττόμενος διὰ τὸ ἀρίστον αὐτῆς, καὶ διὰ τὸτο ἐπ' ἀπει-
 ρον εἶναι διαίρετον. ἐκείνοι ὅν τὸ ἀπειρον μίαν τινὰ φύσιν ὑπετί-
 θεντο, τυτέξιν τὸ ὑποκείμενον καὶ τὸ ὑλικόν· Πλάτων δὲ δυάδα ἐποίη-
 σεν τὸ ὑποκείμενον καὶ τὸ ἀπειρον, λέγων ἀπειρον καθὼ μὴ ἐστὶ καθ' αὐτὸ
 εἰδοποιουμένον· μέγα ᾧ καὶ μικρόν, καὶ ὑπεροχὴν καὶ ἑλλείψιν· ἐν
 τούτοις δὲ ἡ τῷ ἀπειρῷ φύσις. ὅ ταῦτα δὲ τῷ εἶδει τὸ μέγα τῷ
 μικρῷ ὑπάρχει, ὅδὲ ὑπεροχὴ καὶ ἑλλείψιν· ἐναντία γὰρ, ὡς ἐχ-
 ῖν. "τὸ δὲ ἀπειρον" εἶπεν ἀντὶ τῷ τὸ ᾧ ἀπειρον κατ' αὐτὸν ἐκ
 μεγάλου καὶ μικροῦ· τὸτο ᾧ τὸ ἐν τῇ λέξει ἀκατάλληλον. τὸτο ἐν
 ἴδιον Πλάτωνος παρὰ τὸς Πυθαγορείους. καὶ ὅτι ὁ μὲν Πλάτων τὸς
 ἀριθμὸς ἐξω τῶν αἰδητικῶν κατέλειπεν, ὅς ὡς ὕλην αὐτὸς τοῖς ὅσιν
 40 ὑποβάλλων, ὅδὲ ὅτως αἷτις τίθει αὐτὸς· οἱ δὲ Πυθαγόρειοι τὰ
 πρόγματα καὶ τὰ ὅντα ἐκ τῶν ἀριθμῶν ἔλεγον συγκεῖσθαι, ἐξ ὧν
 εἶπετο αὐτοῖς τὸ πάντα τὰ ὅντα ἀριθμὸς λέγειν. διαφέρουσι δὲ

ἀλλήλων καὶ ὅτι ὁ μὲν Πλάτων τὰ μαθήματα μεταξὺ τῶν αἰδη-
 τῶν αἰδητικῶν λέγει, οἱ δὲ Πυθαγόρειοι ὕδαμῶς. Asclep.

"τὸ — ἓν." αἰρημα καὶ περὶ τῶν Πυθαγορικῶν ὅτι ὅς ὑπετί-
 θεσαν ἄλλην τινὰ φύσιν τοῖς ἀριθμοῖς, ἀλλ' αὐτὸς τὸς ἀριθμὸς
 ὕσιν ἔλεγον εἶναι, καὶ ὅτι καὶ τὸ ἐν ὕσιν κατὰ τινος ἄλλου ὄντος κατη-
 γόρου, ἀλλ' ὕσιν τινὰ τὸ ἐν ὑπετίθεντο εἶναι ἐν τῷ ἐν εἶναι τὸ εἶναι
 ἔχουσιν. τὸτο δὲ καὶ περὶ Πλάτωνος ἱστορεῖ, ὅτι παραπλησίως
 ἐκείνοις τὸ ἐν ὕσιν ἔλεγον εἶναι, ὅτι ἄλλο τι ἐν καὶ τὸ ὑποκείμενον,
 ἔπειτα τὸ ἐν εἶναι πεπονηθός (*). τὸτο τε ὅν παραπλησίως φησὶ
 10 Πλάτωνος ἐκείνοις λέγειν, καὶ τὸ ἀρχὰς καὶ αἷτια τῶν ὄντων τὸς
 ἀριθμὸς τίθεσθαι, εἰ καὶ μὴ τὴν αὐτὴν τρόπον· οἱ μὲν ᾧ ὡς ἐνυπὲρ-
 χοντας τοῖς πρόγμασι καὶ ὡς ὕλην (ὡς ᾧ ἐξ αὐτῶν πάντων τῶν
 ὄντων συγκειμένων), Πλάτων δὲ ἐκ τῶν αὐτῶν ἐποίησεν τὸς αἷτις
 αἷτια· ὡς παραδείγματα γὰρ. τὸ δὲ "ὡς αὐτῶν" εἶπεν ὅς ὡς
 15 ὁμοίως αἷτις τῆς ὕσιν τὸς ἀριθμὸς Πλάτωνος τοῖς Πυθαγο-
 ρικοῖς λέγοντος, ἀλλ' ὡς καὶ αὐτὸ ὡς περὶ καὶ ἐκείνων αἷτις τῶν ὄντων
 τὸς ἀριθμὸς εἰπόντος. Alex.

"τὸ — ἴδιον." εἰπὼν τινὰ παραπλησίως ὡς Πλάτων τοῖς
 Πυθαγορικοῖς, προσέθησι πάλιν καὶ ἐν τίσιν διηρέθη, ὅτι ἐκείνοι
 ἐν τὸ ἀπειρον καὶ μίαν τινὰ φύσιν ἔθεντο, τὸτο δὲ ὅς ὑποκείμενον καὶ
 ὑλικόν αὐτοῖς (ἐξὶ δὲ τὸτο ὁ ἀρτίος ἀριθμὸς· ἐν ᾧ τῷ εἶδει τὸ
 ἀρτίον, τὸ ᾧ εἰς ἴσα διαίρεται), Πλάτων δὲ δυάδα ἐποίησεν
 ὑποκείμενον καὶ τὸ ἀπειρον λέγων, καθὼ μὴ εἰδοποιεῖ καθ' αὐτὴν
 μέγα ᾧ καὶ μικρόν καὶ ὑπεροχὴν καὶ ἑλλείψιν· ἐν τούτοις ᾧ εἶναι τὴν
 25 τῷ ἀπειρῷ φύσιν, ὅς ὡς αὐτῷ ἡ ὑλικὴ αἷτια. ὅ ταῦτα δὲ τῷ εἶδει
 τὸ μέγα τῷ μικρῷ, ὅδὲ ἡ ὑπεροχὴ τῇ ἑλλείψει· ἐναντία ᾧ εἶναι
 ὅς ὡς. "τὸ δὲ ἀπειρον" εἶπεν ἀντὶ τῷ τὸ ᾧ ἀπειρον, ὁ κατ' αὐτὸν
 ἐκ μεγάλου γίνεσθαι καὶ μικροῦ· τὸτο ᾧ τὸ ἐν τῇ λέξει ἀκατάλληλον.
 ἐπὶ Πλάτων μὲν τὸς ἀριθμὸς ἐξω τῶν αἰδητικῶν ἀπέλειπεν, ὅς ὡς
 ὕλην αὐτὸς τοῖς ὅσιν ὑποβάλλων, ὅδὲ ὅτως αὐτῶν αἷτις τίθει
 αὐτὸς· οἱ δὲ Πυθαγόρειοι τὰ πρόγματα καὶ τὰ ὅντα ἐκ τῶν ἀριθ-
 μῶν ἔλεγον συγκεῖσθαι, ἐξ ὧν εἶπετο αὐτοῖς τὸ πάντα τὰ ὅντα
 ἀριθμὸς λέγειν. διαφέρουσι δὲ ἀλλήλων καὶ ὅτι Πλάτων μὲν τὰ μα-
 30 θηματικά μεταξὺ τῶν αἰδητικῶν καὶ τῶν ιδεῶν ἔθετο, οἱ δὲ Πυθα-
 γορικοὶ ὕδαμῶς. id.

"τὸ μὲν — σκέψιν." εἰπὼν ἐν οἷς διαφωνοῦσι, τὴν λέγειν τὰ
 αἷτια δὲ ὅς ὡς ὁμοίως Πλάτων τὸς ἀριθμὸς τῶν ὄντων ἐποίησεν
 ἔθετο τοῖς Πυθαγορείοις, ἀλλὰ καὶ τούτοις ἐχώρισεν τῶν αἰδητικῶν
 καὶ τὰς ιδέας ἄλλας τινὰς ὕσιν καὶ τὸς φύσεις παρὰ τὰς αἰδη-
 τῶν αἷτις ἐτίθετο· διὰ ᾧ τὴν ἐν τοῖς λόγοις ἐξέτασεν, φησὶ, καὶ τὴν
 40 διαλεκτικὴν, ἥς οἱ πρότεροι ἐπὶ ἤσαν ἄγευσιν· τὸ δὲ ἀκατάλλη-
 λον.

(*) p. 987 b 24. καὶ τῆς ὅλης ὕσιν cod. Reg.

b 3. ὅν Α. || 7. δὲ Α. || 14. παράδειγμα Α. || 19. μὲν οἱ Πυθαγόρειοι ἐν L. || 20. ἔλεγον L. || 21. ἔχει V. || 22. διαφέρει
 om L. || 23. δὲ τὸ ὑποκείμενον δυάδα ἐποίησεν ὁ καὶ ἀπειρον λέγειν L. || 24. ἐν — 25. φύσιν om L. || 25. ταῦτα Α. || 26. τῷ μέγα τὸ μικρὸν L. ||
 28. γίνεσθαι om L. || 29. ἀκατάλληλον L. || 30. ὅς L. || αἷτις V. || 31. καὶ τὰ ὅντα et 33. καὶ om L. || 36 — p. 551 a 13. apud Asclep. ||
 40. ὅτο Asclep.

θεωρηταὶς γινόμενος Πλάτων ἔχει διαίρεσει συνεπιθεῖς ἐκ διαλεκτικῆς χρῆσιν καὶ ὁρισμοῦς (ἀμφω γὰρ ταῦτα τῷ διαλεκτικῷ) ἦλθεν εἰς ἐκείνους διὰ τούτων τῷ χωρίζειν τινὰ τῶν αἰδητῶν καὶ ὑπολαμβάνειν εἶναι τινὰς ἄλλας φύσεις παρὰ τὰ αἰδητά. ἢ τε γὰρ διαίρεσις, ἢ μὲν τῶν γενῶν τε καὶ εἰδῶν ἢ καὶ αἰδητῶν ἢ δὲ τῶν αἰδητῶν, ἀπλῶς ἐστὶ τῶν αἰδητῶν εἰς τὰ στοιχεῖα καὶ τὰς ἀρχάς, ἃ ἔκ αἰδητά. ἢ γὰρ ταῦτ' ἐκ τῶν αἰδητῶν ἔκασον τῷ καθ' ὃ τ' εἶναι ἐστὶ αὐτῷ τοῦτον· ὅτε γὰρ τ' τεχνικὸν τῇ τέχνῃ ὅτε τ' φυσικὸν τῇ φύσει. ὥς ἐστι καὶ οἱ ἀριθμοὶ αἵτιοι τοῖς αἰδητοῖς τῷ τοιοῦτοδε ἢ τοιοῦτοδε εἶναι, ὁμοίως δὲ καὶ αἱ ἰδέαι, εἴη ἂν κεχωρισμένα αὐτῶν. 10 ἀλλὰ καὶ οἱ ὁρισμοὶ ἔκ αἰδητῶν. ἢ γὰρ τῶν καθ' ἕκαστα ἀλλὰ τῶν καθόλου. διὰ τούτων ὅν τῶν διαλεκτικῶν θεωρημάτων συνήθως ἐγένετο τῇ τῶν νοητῶν θεωρίᾳ. τὸ δὲ ἔν ὅσῳ μὲν καὶ φύσει τινὰ καὶ αὐτὸς ἔλεγε καθ' αὐτὴν, ὥσπερ καὶ κεῖνοι· ἀλλὰ ἐκεῖνοι μὲν τὰ πρό- 15 γματα ἐκ τε τούτου καὶ τῶν ἄλλων ἀριθμῶν ἐγένοντο, ὃ δὲ Πλά- τωνα ἴδ.

“τὸ δὲ — ἐκμαγεῖν.” ἀρχὰς μὲν τῶν ὄντων τὰς ἀριθμῶν Πλά- τωνα τε καὶ οἱ Πυθαγόρειοι ὑπετίθεντο, ὅτι ἐδόκει αὐτοῖς τὸ πρῶτον ἀρχὴ εἶναι καὶ τὸ ἀσύνθετον, τῶν δὲ σωμάτων πρῶτα τὰ ἐπίπεδα ὅσα (τὰ γὰρ ἀπλόστα τε καὶ μὴ συναναμειβόμενα πρῶτα τῇ φύσει), 20 ἐπιπεδῶν δὲ γραμμαὶ καὶ τὸν αὐτὸν λόγον, γραμμῶν δὲ στοιχεῖα, ἃς οἱ μαθηματικοὶ σημεία, αὐτοὶ δὲ μονάδας ἔλεγον, ἀσύνθετα παντάπασιν ὄντα καὶ ὅθεν πρὸ αὐτῶν ἔχοντα· αἱ δὲ μονάδες ἀριθ- μοί, οἱ ἀριθμοὶ ἄρα πρῶτοι τῶν ὄντων (·). καὶ ἐπεὶ τὰ εἶδη πρῶτα τε καὶ αἱ ἰδέαι πρῶτ' ἐκ τῶν πρὸς αὐτὰ ὄντων κατ' αὐτὸν καὶ παρ' 25 αὐτῶν τ' εἶναι ἐχόντων (ἃ ὅτι ἐστὶ, διὰ πλεονάζον ἐπειράτο δεκνύναι), τὰ εἶδη ἀριθμῶν ἔλεγον. εἰ γὰρ τὸ μονοειδὲς πρῶτον τῶν πρὸ αὐτῶ ὄντων, μὴδὲν δὲ πρῶτον ἀριθμῶν, τὰ εἶδη ἀριθμοί. διὸ καὶ καὶ τὰς τῶν ἀριθμῶν ἀρχὰς τῶν τε εἰδῶν ἀρχὰς ἔλεγον εἶναι καὶ τὸ ἐκ τῶν πάντων. ἔτι τὰ μὲν εἶδη τῶν ἄλλων ἀρχαί, τῶν δὲ ἰδεῶν 30 ἀριθμῶν ὡσὼν ἀρχαί αἱ τῶν ἀριθμῶν ἀρχαί· ἀρχὰς δὲ ἀριθμῶν ἔλε- γον εἶναι τὴν τε μονάδα καὶ τὴν δυάδα. ἐπεὶ γὰρ ἔστιν ἐν τοῖς ἀριθ- μῶν τὸ ἐκ τε καὶ τὸ παρὰ τὸ ἐκ, ὃ ἐστὶ πολλὰ τε καὶ ὀλίγα, ὃ πρῶτον παρὰ τὸ ἐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς, τούτο ἀρχὴν ἐτίθετο τῶν τε πολλῶν καὶ τῶν ὀλίγων. ἔστι δὲ ἡ δυὰς πρώτη παρὰ τὸ ἐκ, ἔχουσα ἐν αὐτῇ καὶ 35 τὸ πάλιν καὶ τὸ ὀλίγον· τὸ μὲν γὰρ διπλάσιον πολὺ, τὸ δὲ ἡμισυ ὀλίγον, ἃ ἔστιν ἐν τῇ δυάδι· ἔστι δὲ ἐναντία τῷ ἐκ, εἴ γε τὸ μὲν ἀδιαίρετον τὸ δὲ διαιρετόν. ἔτι δὲ τὸ ἴσον καὶ τὸ ἄνισον ἀρχὰς πάντων τῶν τε καθ' αὐτὰ ὄντων καὶ τῶν ἀντικειμένων ἡγούμενος δεκνύναι (πάντα

γὰρ ἐπειράτο ὡς εἰς ἀπλόστα ταῦτα ἀνάγειν), τὸ μὲν ἴσον τῇ μο- ναδί ἀντίκειται, τὸ δὲ ἄνισον τῇ ὑπεροχῇ καὶ τῇ ἐλλείψει· ἐν δυοῖ γὰρ ἡ ἀνισότης, μεγαλὺν τε καὶ μικρῷ, ἃ ἔστιν ὑπερέχον τε καὶ ἐλλείπον. διὸ καὶ ὀρίσκειν αὐτὴν ἐκάλεε δυάδα, ὅτι μὴδὲτερον, μήτε τὸ ὑπερέχον 5 μήτε τὸ ὑπερεχόμενον, καθὼς τοῦτον, ὡρίσμενον, ἀλλ' ὀρίσκειν τε καὶ ἀπειρον· ὁμοειδῆσαν δὲ τῷ ἐκ τὴν ὀρίσκειν δυάδα γίνεσθαι τῇ ἐκ ἐν τοῖς ἀριθμοῖς δυάδα· ἐκ γὰρ τῷ εἶδει ἡ δυὰς ἡ τριακταία. ἔτι πρῶτος μὲν ἀριθμὸς ἡ δυὰς· ταύτης δὲ ἀρχαί τὸ τε ὑπερέχον καὶ τὸ ὑπερεχόμενον, ἐπεὶ ἐν μὲν τῇ δυάδι πρώτη· τὸ μὲν γὰρ διπλάσιον καὶ τὸ ἡμισυ ὑπερέχον τε καὶ ὑπερεχόμενον, ὑκέτι δὲ τὸ ὑπερέχον τε καὶ ὑπερεχόμενον διπλάσιον καὶ ἡμισυ· ὥς τε ταῦτα τῷ διπλασίῳ εἶναι 10 στοιχεῖα. καὶ ἐπεὶ ὁμοειδῆσαν τὸ ὑπερέχον τε καὶ τὸ ὑπερεχόμενον δι- πλάσιον καὶ ἡμισυ γίνεσθαι (ὑκέτι γὰρ ὀρίσκειν ταῦτα, ὥσπερ ὅθεν τὸ τριπλάσιον καὶ τὸ τρίτον ἢ τετραπλάσιον καὶ τέταρτον ἢ τι τῶν ἄλ- 15 λων τῶν ὡρίσμεν ἔχοντων τὴν ὑπεροχὴν ἢ τὴν ἐλλείπον, τούτο δὲ ἡ τῷ ἐκ φύσει ποιεῖ (ἐκ γὰρ ἔκασον, καθὼς τότε τί ἐστι καὶ ὡρίσμενον), εἴη ἂν στοιχεῖον τῆς δυάδος τῆς ἐκ ἐν τοῖς ἀριθμοῖς τὸ τε ἐκ καὶ τὸ μέγα καὶ τὸ μικρόν. ἀλλὰ μὴν πρῶτος ἀριθμὸς ἡ δυὰς· ταῦτα ἄρα τῆς δυάδος στοιχεῖα. καὶ διὰ ταῦτα μὲν τινὰ ἀρχὰς τῶν τε ἀριθμῶν καὶ τῶν ὄντων ἀπάντων ἐτίθετο Πλάτων τὸ τε ἐκ καὶ τὴν δυάδα, ὡς 20 ἐν τοῖς περὶ τ' Ἀγαθῷ Ἀριστοτέλης λέγει. λέγει δὲ νῦν καὶ διὰ τούτου αὐτὸν δυάδα ποιῆσαι τὴν ἐτέραν φύσιν τῶν ἀρχῶν, διὰ τὸ τὰς ἀριθμῶν ἔξω τῶν πρῶτων εὐφυῶς ἐκ αὐτῆς γενεᾷς ὥσπερ ἐκ τινος ἐκμαγεῖν· τούτο δὲ ὅτι δοκεῖ αὐτῷ ἡ δυὰς διαμετρικῇ πα- 25 ρες εἶναι ὡς προσήγετο· διὸ καὶ δυοποιῶν αὐτὴν ἐκάλεε. διὸ γὰρ ἔκα- ζον τῶν οἷς προσάγει ποιῆσαι διαμετρίως αὐτὴν, ἢ καὶ ὡς αὐτὴν μέσων ὁ· ἢ· ἥτις διαίρεσις γένεσις ἐστὶν ἀριθμῶν. ὥσπερ τὰ ἐκμαγεῖα καὶ οἱ τύποι πάντα τὰ ἐναρμοζόμενα αὐτοῖς ἄρτια ποιῶσιν, ἔτω καὶ ἡ δυὰς ὥσπερ τι ὅσα ἐκμαγεῖον τῶν μετ' αὐτὴν γεννητικῇ 30 ἀριθμῶν γίνεσθαι ἐκαστῷ ὡς ἂν προσαχθῇ, δύο τε καὶ διπλῶν ποιῶσαι τῷ μὲν γὰρ ἐκ προσαχθεῖσα τὰ δύο ἐποίησε, διὸ γὰρ ἐκ δύο, τοῖς δὲ δύο τὰ τέσσαρα, διὸ γὰρ δύο τὰ τέσσαρα, τοῖς δὲ τρισὶ τὰ ἕξ, διὸ γὰρ τρία ἕξ. ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων· τὸ δὲ “ἔξω τῶν πρῶ- των” εἶπεν ἀντὶ τῶ ἔξω τῶν περιττῶν. ὑκέτι γὰρ τούτων τὴν τρι- 35 πον ἢ γένεσις τῶν περιττῶν ἀριθμῶν γίνεσθαι· ἢ γὰρ καὶ διπλασιασ- μὸν ἢ τὴν εἰς δύο διαίρεσιν ἢ γένεσις τῶν περιττῶν ἀριθμῶν. νῦν μὲν ὅν πρῶτος ἀριθμὸς ἀπλῶς πάντας εἶπε τὰς περιττῶν· πρῶτα γὰρ ὅτι τῶν ἀρτίων συνήθως. πρῶτοι δὲ ἀριθμοὶ λέγονται ἀπλῶς οἱ μονάδι μόνῃ μετρούμενοι, ὡς ὃ τρία καὶ ὃ πάντα καὶ ὃ ἐπτά· εἴη

1. καὶ διαίρεσει χρησθῆαι συνεπιθεῖς καὶ ὁρισμοῖς ἐκ διαλεκτικῆς Asclep. || 3. ἐκείνους Asclep. || 8. ταῦτα M. || τεχνικὸν Asclep. || 10. ἰδέαι, ἀλλὰ κεχωριστά αὐτῶν. καὶ οἱ ὁρισμοὶ Asclep. || 11. ἐκ] ἢ καὶ M. || ἀλλὰ δὲ ἐκ καθόλου M. || 25. αὐτῶν L. || 26. ὅτι καί μεν ἐστὶ V. || 37. δὲ καὶ κατὰ V.

1. ἀπλόστα πάντα ἀνάγειν A. || 5. ὡρίσμενον om L. || 9. ἐκ — πρώτη om A. || μὲν γὰρ om V. || 11. ὥς — 13. ἡμισυ om A. || 14. εἶναι αὐτὸν post καὶ om L. || 21 — 33. apud Asclep. || 22. αὐτὸν τὴν δυάδα Asclep. || φύσιν τὴν τῶν V. || 24. ἐκ τινος om A. || 25. καὶ εἰδικοῖν αὐτὴν λέγει. διὸ Asclep. || 26. ἰδέαι] ἰδέ Asclep. || 27. ἢ τις om Asclep. || γένεσις om A. || ἀριθμῶν. ὡς γὰρ τὰ Asclep. || 29. ἐκμαγεῖον ἰδέ Asclep. || αὐτῶν L. || 30. ἔκαστῳ om Asclep. || διπλῶν Asclep. || 31. τοῖς δυοῖς δὲ τὰ Asclep. || 32. διὸ γὰρ δύο τὰ τέσσαρα om A. || 36. εἴη] ἐκ L.

δ' ἂν καὶ ἡ δυνάς τοιαύτη. πρὸς ἀλλήλους οἱ κοινὸν μέτρον μονάδα μόνον ἔχοντες, μετρήμενοι μέντοι καθ' ἑαυτοὺς καὶ ὑπ' ἀριθμῷ τινός. ὣτως ἔχουσι πρὸς ἀλλήλους ὁ ὀκτώ καὶ ὁ ἐννέα· κοινὸν γὰρ τούτων μέτρον μόνη μονάς, καίτοι ἐκάτερος αὐτῶν ἔχει τινὰ ἀριθμὸν μέτρον, ὁ μὲν ὀκτώ τὸν τε δύο καὶ τὴν τέσσαρα, ὁ δὲ ἐννέα τὴν τρία. 5 νῦν μέντοι πρώτους λέγοι ἂν πάντας τὰς περιττὰς ὡς πρώτους τῶν ἀρτίων ὄντας· ὅδεῖς γὰρ αὐτοῖς καὶ τὴν προσηγμένην τῶν ἀρτίων ἀριθμῶν οἱ περισσοὶ γίνονται· μονάδος δὲ καὶ τὸ ἐνός ὡς ἀρχῆς· εἰδοποιῶν γὰρ τὸ αὐτὸ ἀλλ' ὅχι ὑλικόν. ἀλλ' ὥσπερ ἦν δυνάς τὸ μέγα καὶ τὸ μικρόν ὁριζήντα τῷ ἐνί, ὣτω καὶ ἐκάτερον ἐκείνων ὁριζόμενον τῷ ἐνί μονάδος αὐτῇ λέγεσθαι. τὸ δὲ ἔξω τῶν πρώτων ἀρῆκεν ἀντὶ τῶν ἀπλῶς πρώτων· ἔτσι δὲ ἦσαν οἱ μονάδι μόνῃ μετρήμενοι, ὡς τρία, πέντε, ἑπτά. τέρας δὲ μόνος μὴ γεννᾶσθαι ὑπὸ τῆς δυνάδος, ὅτι οἱ μὲν ἄλλοι πάντες οἱ παρὰ τὴν πρώτους γεννῶνται ἀριθμῷ 15 ἐπ' ἀριθμῷ γενομένοι· διὰ ἐπειδὴ ἡ γένεσις αὐτῶν ἐκ δύο ἀριθμῶν, ἐκ δυνάδος ἂν εἴεν γενόμενοι· οἱ δὲ ἀπλῶς πρώτοι μὴ γενόμενοι ὥτως ὅδ' ἂν ὑπὸ τῆς δυνάδος γεννᾶσθαι λέγασθαι. id.

(*) ἐπεὶ ὅν πάντα ἐκ τῆς ὕλης γίνονται, διὸ καὶ πανδεχὴ αὐτὴν λέγουσι καὶ τιθῆναι ὡς δεχομένην πάντα τὰ εἶδη, διὰ τὸτο ὅν, φη- 20 σίν, ἐποίησεν ὁ Πλάτων δυνάδα τὴν ἐτέραν φύσιν, τυτέτι τὴν ὑλικήν, διὰ τὸ τὴν ἀριθμὸν πάντας, ὡς εἰδείξαμεν, ἔξω τῶν πρώτων ἔξ αὐτῆς γεννᾶσθαι, ὥσπερ ἐκ τοῦ ἐκμαγεῖν, τυτέτι φαντασίας· καὶ ὁ Πλάτων γὰρ ἐν τῷ Θεαιτήτῳ τὴν φαντασίαν ἐκμαγεῖν ἐκάλειπεν. καὶ ὥτως μὲν ὁ ἡμέτερος φιλόσοφος, ὁ δὲ ἐκ τῆς Ἀφρο- 25 διδάδος ὥτως ἐξηγεῖται τὸ χωρίον· λέγει γάρ, φησὶ, νῦν καὶ διὰ τὸτο αὐτὴν τὴν δυνάδα ποιῆσαι τὴν ἐτέραν φύσιν τῶν ἀρχῶν. . . ταῦτα μὲν ὁ Ἀριστοτέλης, ἡμεῖς δὲ φάμεν ὅτι ὁ Ἀριστοτέλης τὴν προσεχῆ ὕλην λαμβάνει τὴν μίαν κατ' ἀριθμὸν· εἰδέναι γὰρ χρὴ ὅτι ἐκ τῆς πρώτης ὕλης πάντα γίνονται, καὶ ἀνθρωπὶ καὶ κτῆνι καὶ ἵππῳ καὶ πάντα. Ἀριστοτέλης ὅν λαμβάνων τὴν προσεχῆ ὕλην παραλογίζεσθαι, ὡς φησιν ὁ φιλόσοφος. Πλάτων μὲν ὅν, φησὶ, περὶ τῶν ζήτων ὅντων νῦν ὅφ' ἡμῶν ὥτως διώρισε, ζήτων δὲ αἱ ἀρχαὶ καὶ τὰ αἷα τῶν ὄντων. περὶ ὅν τῶν ἀρχῶν ταῦτα εἶρηται Πλάτωνι. Asclep.

983. "καίτοι — ὥτω." εἰπὼν ὡς ὕλην ἀρχὴν εἶναι καὶ Πλάτωνα 1. τὴν ἀόριστον δυνάδα, καὶ ἔτι ὅτι ἡ δυνάς αὐτῇ ἀρχῇ ὑλικῇ δοκεῖ, προσθεῖς ὅτι γὰρ ἀπειρος τῇ αὐτῆς φύσει καὶ γεννητικῇ πλήθους, αἰτιατὴ τῆς ὁδοῦς τῆς ὡς μὴ τοῖς φαινόμενοις τε καὶ γινόμενοις ὁμολογημένως λεγόμενον. οἱ μὲν γὰρ τὴν δυνάδα ὡς ὕλην ἀρχὴν τι- 40 θέμενοι πολλῶν αὐτὴν ποιεῖσι γεννητικὴν· αὕτη γὰρ αὐτοῖς ἡ αὕτη λαμβανομένη τῇ πλήθους καὶ τῶν ἀρτίων ἀριθμῶν πάντων γεννη-

τικῇ, τὴν μὲν συντιθεῖσα τε καὶ ὥτως γενῶσα, τὴν δὲ διαρῖσα δέχα. ἡ δὲ καὶ τὸ εἶδος αὐτοῖς ἀρχὴ ἐνοποιῶς ἐστὶ τῷ ἐν τῇ αἰῶνι πᾶν τὸ εἶδος πεπερασμένον τε καὶ ὠρισμένον καὶ τὸ εἶναι· καὶ γὰρ τῶν ἀριθμῶν ἑκάστος ἐν τῇ ἐνοποιᾷ μὲν γὰρ τὸ ἐν αὐτῷ, διχοποιῶς δὲ ἡ ἀόριστος δυνάς. ὁ μὲν ὥτω ἐπὶ τῶν γενομένων ἔχει, ὁ δὲ ἐκείνους ὡμοῖω καὶ πρὸς ἐκεῖνα τὸ εἶναι ἔχει, ἀλλ' ἐμπαλῶν· ἡ μὲν γὰρ ὕλη μία κατ' ἀριθμὸν ἐνός τοῦ εἶδους ἐστὶ δεκτικὴ τε καὶ γεννητικῇ· ὁ γὰρ αὖτε ἐπὶ τῇ αὐτῇ ὕλῃ καὶ τὴν ἀριθμὸν αἶμα εἶδη πλείω εἶναι, ὡς εἶναι τὸ αὐτὸ ἐξ ὕλων καὶ κλῖνων καὶ τράπεζαν καὶ βάθρον, ἀλλ' ἡ μία ὕλη ἐν τῇ εἰδῶς ἐνεργείᾳ μόνον ἔχει. τὸ μέντοι εἶδος ἐν τῇ ἀριθμῷ πλείονα εἶδη ποιεῖ· ἡ γὰρ τέχνη εἰδὸς τὸ ἐν ὅσῃ καὶ ὁ τεχνίτης τις εἰς ὃν κατ' ἀριθμὸν πλείονων ἐστὶ καὶ διαφερόντων ποιητικῶν· ἡ γὰρ τεκτονικὴ καὶ ὁ ἔχων αὐτὴν καὶ κλῖνων ποιεῖ καὶ βάθρον καὶ τράπεζαν, ὁ αὖτε καὶ αἰς ὃν καὶ ἀριθμῶν. ὁμοίως δὲ ἔχει τῷ ἐν τῇ αὐτῇ ἀρρενος καὶ θήλεος, ὃν τὸ μὲν θῆλυ ὕλην παρέχον τῷ γενομένῳ ὑπὸ μιᾶς πληρῶς ὀχέας, τὸ δὲ ἀρρεν πολλὰ θῆλεα πληρῶ. Αἰε.

"Πλάτων — διώρισε." ὅφ' ἡμῶν δὲ ζήτων αἱ ἀρχαὶ καὶ τὰ αἷα τῶν ὄντων. περὶ μὲν ὅν τῶν ἀρχῶν ταῦτα εἶρηται Πλάτωνι, φανερόν δὲ ἐκ τῶν εἰρημένων ὅτι δυοῖν αἰτίαι ἐστὶ μόνον κεχρη- 5 μένος. τῶν τεσσάρων αἰτίων ὃν ἐξέθετο ὅτος, τοῖς δύο φησὶ κεχρημένῳ Πλάτωνι, τῇ τε ὑλικῇ καὶ τῇ καὶ τὸ εἶδος· τὰ γὰρ εἶδη καὶ αἱ ἰδέαι αὐτῇ τῷ εἶδους εἰσὶ παρεκτικαὶ αἰτίαι, ὥσπερ ὅν καὶ αὐτὰς πάλιν τοῖς εἰδῶσι καὶ ταῖς ἰδέαις τὸ ἐν αἰτίον τῷ εἶδους· ἡ γὰρ δυνάς ὕλης ἐκ αὐταῖς ἐπείχει λόγον. φέρει δὲ τισι γραφαῖς ταύτης τῇ γὰρ εἰδῶς τῇ τῇ εἰς αἰτία τοῖς ἄλλοις, τοῖς δὲ εἰδῶσι τὸ ἐν τῇ ὕλῃ· καὶ αἷα ὅν αὐτῆς λεγόμενον ἐστὶ τοῖς ἐν εἰδῶσι τῇ Πλάτωνος ὁδοῦ τὴν περὶ τῶν ἀρχῶν ὅτι τὸ ἐν τῇ τῇ ἰδέαι αἷων τῇ ἔξω. ἀμείνων μέντοι ἡ πρώτη γραφὴ ἡ δηλῶσα ὅτι τὰ μὲν εἶδη τοῖς ἄλλοις τῇ τῇ εἰς αἰτίον, τοῖς δὲ εἰδῶσι τὸ ἐν. ἰσορεῖ δὲ Ἀσπ- 35 σιος ὡς ἐκείνης μὲν ἀρχαιοτέρας ὕλης τῆς γραφῆς, μεταγενέστερης δὲ ταύτης ὕστερον ὑπὸ Εὐδώρου καὶ Εὐαρμόστου. id.

"καὶ — εἶδη." εἰπὼν δύο αἰτίας αὐτὴν κεχρημένῳ καὶ μνησθῆναι τῆς καὶ τὸ εἶδος αἰτίας, καὶ δείξας πῶς αὕτη ἐστὶν αἷα, προσθεῖς τὴν δευτέραν, καὶ φησὶ ταύτην εἶναι τὴν ὑλικήν. τὸ γὰρ ὅν ἡ ὕλης ἡ ὑποκειμένη, καθ' ἧς τὰ εἶδη ἐν τῇ τοῖς αἰδῶσι καὶ ἐν ταῖς ἰδέαις λέγεσθαι ὑπ' αὐτῇ. εἰπὼν δὲ τὰ γὰρ εἶδη τῇ τῇ αἷα τοῖς ἄλλοις, τοῖς δὲ εἰδῶσι τὸ ἐν," λέγων καὶ περὶ τῆς ὕλης τῆς ὑπὸ τῶν προσηγμένων εἰδοποιουμένης, ἧς ἐν ἀμφοτέρω ἐστὶ μόνον εἰπὼν "καθ' ἧς τὰ εἶδη τὰ μὲν ἐπὶ τῶν αἰδῶσι τὰ δὲ ἐπὶ τοῖς εἰδῶσι λέγεσθαι," ἴσον λέγων τῷ καθ' ἧς τὰ εἶδη λέγεσθαι τὰ ἐπὶ τοῖς αἰδῶσι καὶ τὰ ἐπὶ τοῖς εἰδῶσι, τυτέτι ταῖς ἰδέαις· λέγει γὰρ ὅτι ἐν ἐκείναις καὶ ἐν τοῖς αἰδῶσι εἶναι τις ὕλη ὑποκειμένη, καθ'

40 — δ 16. apud Asclep.

1. συνέσεια M. || 2. αὐτοῖς om Asclep. || ἐν τῇ αἰῶνι πᾶν Asclep. || 5. αἱ ἐκείνους οἱς Asclep. || 6. ὕλη ἡ μία Asclep. || 7. ἐστὶ om A. || 11. τὴν ὁδοῦ M. || 21. καὶ κατὰ εἶδος L. || 22. καὶ om L. || 24. φέρειται — 31. Εὐαρμόστου om L. || 31. ἀμείνων A, ab Eudoro et Harmostio Septu. || 32 — p. 553 a 3. apud Asclep. || 32. δυοῖν Asclep. || 35. γὰρ ἐστὶν ἡ ὕλη; δηλοῖ ὅτι ἡ Asclep. || 36. εἰπὼν καὶ τὰ εἶδη γὰρ Asclep. || 39. τὰ μὲν p. 553 a 1. εἶδη om Asclep. || 40. τὰ τε ἐπὶ τὰ ἐν Asclep. || 41. τυτέτι φησὶ δὲ Asclep. || 42. εἶναι ὑποκειμένη τις ὕλη Asclep.

ἡς τὰ αὐτὰ, τούτῳ ἢ εἰδωκυμένῳ· ὅτι ἡ δύνας ἐστὶ αὐτῇ, δύνας δὲ ποταπῇ, διὰ τῆς προδήκης ἐδήλωσαν· ἢ ἡδ' ἢ ὠρισμένη καὶ ἐν ταῖς ἀριθμοῖς, ἀλλ' ἢ ἀόριστος· τούτῳ ἡδ' ἢ μέγα καὶ ἢ μικρόν· ἡμέτερον καὶ ὅπως· καθ' ἧς τὰ αὐτὰ μὲν ἐπὶ τῶν αἰδιότητων, καὶ δὲ ἐν τοῖς αἰδοῖσι λέγει, καὶ αὖ ἐν τῷ λόγῳ, καθ' ἧς ὕλης τὰ μὲν αὐτὰ ἐστὶ καὶ ἡ λέγει ἐν τοῖς αἰδιότησι· ἐν ἡδ' τῇ ὕλῃ ταύτῃ τὰ αὐτὰ ἐστὶ τῶν αἰδιότητων, καὶ δὲ ἐν ἐπὶ τῶν ἐν τοῖς αἰδοῖσι καὶ ταῖς ὕλῃς· ἢ ἡδ' ἐν αἰδοῖσι ὕλη ὑπὸ τῷ αἰδοῖσι εἰδομένη· ζητήσω δ' ὅπως πῶς λέγοντος Πλάτωνος καὶ ποιητικῶν αἰτίων, ἐν οἷς λέγει· "ἐν μὲν ἐν ποιητῇ καὶ πατέρα τὸ παντὸς εὐρεῖν καὶ ἡδ' εὐρεῖν ἔργον," ἀλλὰ καὶ τὸ ἔκκεν καὶ τέλος, δι' ὧν πάλιν λέγει "περὶ τῶν πάντων βασιλεῖ πάντα ἐστὶ κακῶν ἔκκεν," ὑδέρου τούτων τῶν αἰτίων ἐμνημόνευσεν ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τῇ δόξῃ τῇ τῷ Πλάτωνος, ἢ ὅτι ἐν οἷς περὶ αἰτίων ἔλεγε, ὑδένος τούτων ἐμνημόνευτο, ὡς ἐν τῇς περὶ τ' Ἀγαθῷ δόδεχεν· ἢ ὅτι τῶν ἐν γενέσει καὶ φθορᾷ εἰς τίθεσι ταῦτα αἰτία, ἀλλ' ὑδὲ ἐξεργάσατο τι περὶ αὐτῶν. εἰπὼν δὲ τὴν ὕλην ἀρχὴν τῆς μὲν σωματικῆς τῆς δὲ ἀσώματου ὑποτιθέναι, πρῶτον ἐμνημόνευσεν τῶν ἀσώματων λεγόντων Πλάτωνος, ὅς τ' ἐστὶν καὶ ἢ μικρόν ἔλεγε, καὶ τῶν Πυθαγορικῶν, οἱ δὲ ἀπειρον, τὸτο δ' ἦν τ' ἀρτίον. ἐν ἐμνημόνευσεν δὲ Δευκίππῳ καὶ Δημοκρίτῳ, καθ' ὅς τ' ἐστὶν σῶμα τι καὶ ἀσώματον ἢ ὕλη· τ' ἡδ' ἐκείνους ὅπως φθάνει δὲ καὶ προεργάσασθαι περὶ τούτων. προσέθηκε δὲ τῇ ἰσορίᾳ καὶ τὴν Ἀναξίμανδρου δόξαν, ὅς ἀρχὴν ἔθετο τὴν μεταξὺ φύσιν ἀέρος τε καὶ πυρὸς, ἢ ἀέρος τε καὶ ὕδατος· λέγει ἡδ' ἀμφότερος. id.

24 "ἔτι — ἐκείναι." καὶ τῷτο περὶ Πλάτωνος λέγει, ὅτι τὴν 25 πῶς αὐτὴ καὶ τὴν κακῶς αἰτία, τούτῳ τῇ τῶν ἀγαθῶν καὶ τῇ τῶν κακῶν αἰτία, τοῖς στοιχείοις ἀπέδωκεν ἐκείναις ἐκείναις, τὴν μὲν τῶν εὐ τῶν ἐπὶ (τὸτο ἡδ' ἢ ὁρίζον αὐτὸ καὶ τὸ εἰδοῦν), τὴν δὲ τῶν κακῶν τῇ ἀορίστῳ δυνάδι· αὐτὴ ἡδ' τῇ τῇ πλῆθους καὶ τῇ ἀνισότητος καὶ τῇς ἐν τοῖς ὅσιν ἀορίστῳ αἰτία κατ' αὐτὴν. εἰπὼν δὲ εἰρηκέναι 30 Πλάτωνα περὶ τῆς ποιητικῆς αἰτίας (ἐκείναις ἡδ' τῶν στοιχείων ἀποπελασθέναι αὐτὴν αἰτία ποιητικῇ, τῷ μὲν ἐν τῇ τῇ εὐ τῇ δὲ ἀορίστῳ δυνάδι τὴν τῇ κακῶς), ὑπέμνησεν ἡμᾶς ὡς περὶ τῆς τῇ αἰτίας καὶ πρῶτον τῶν ἐπιζητησάντων καὶ τῇ εἰπόντων, εἰπὼν "ὡς περὶ φαῖ καὶ τῶν προτέρων ἐπιζητησάντων τῶν φιλοσόφων, αἶον 35 ἔμπεδοκλῆα καὶ Ἀναξαγόραν." ὡς ἔμπεδοκλῆς μὲν ὁ μόνον τῷ πῶς αὐτὴ αἰτία ἐχρήσατο ἀλλὰ καὶ τῷ τῇ κακῶς, ἀλλὰ καὶ τῇ ποιη-

κὸν αὐτῶν, ὡς εἴρηκε καὶ περὶ Πλάτωνος· Ἀναξαγόρα δὲ ὁ πῶς τῷ αὐτῷ κακῶς μόνον ἢ ποιητικῶν αὐτῶν, ὡς εἴρηκε. id.

26 "συντόμως — κεφαλαιωδῶς." συντόμως φησὶ καὶ ἐπὶ κε-988 αἰαίων ἐπεληλυθέναι τίνες τὰ περὶ ἀρχῶν εἰπον τῶν πρὸ αὐτῶν 18 καὶ πῶς. "περὶ δὲ τῆς ἀληθείας." ἀληθειαν ἔθος αὐτῶν λέγειν τὴν θεωρητικὴν φιλοσοφίαν. "ὅμως δὲ τοσούτων ἔχομεν ἐξ αὐτῶν." ὁ χάριν ἔλαβεν ἐπὶ τῇ περὶ τῶν ἀρχῶν ἰσορίαν, ὑπέμνησεν ἡμᾶς· τὸ ἡδ' βεβαιώσατο ὅτι μηδεὶς τρόπος αἰτίας ἄλλος ἐστὶ παρὰ τῆς τέσσαρας τῶν δεδογμένων ἐν τῇ Φυσικῇ Ἀκροάσει (23). ὁ δὲ λόγος γέγονε· πάντες ἡδ' οἱ περὶ αἰτίων εἰρηκότες τούτων τῶν αἰτίων μνημονεύσαν· αἱ ἡδ' καὶ μὴ ἀναγκῶς μὴ δὲ δηλωμένως εἰρηκότες ἀλλ' ἀμυδρῶς καὶ ἀδιαφθόρως, ἀλλ' ἐν ἐκείνῳ πῶς ἀπτόμενοι φαίνονται· ὅτι δὲ καὶ περὶ τῶν τέσσαρων αἰτίων λόγος ἐν τῷ πρώτῳ τῆς Φυσικῆς Ἀκροάσεως προηγουμένως πεποιήθη, πρόχειρον εἰδέναι τοῖς ἐντυχάνουσι· δὴ εἶπε "τῶν ἐν τοῖς περὶ φύσεως ἡμῶν διωρισμένων." καὶ ἐπεισὶ καὶ δεῖκνυσσι πῶς ὕδατος τῶν ἐν τοῖς περὶ φύσεως αἰτίων εἰρηκέντων ἦσαν. id.

27 "οἱ — λέγουσι." καταριθμῶν ὅτι τῶν ὡς ὕλην τὴν ἀρχὴν 988 θεμένων οἱ μὲν μίαν οἱ δὲ πλείους ἔθεντο, καὶ οἱ μὲν σῶμα οἱ δὲ ἀσώ- 23 ματον. εἰπὼν δὲ τὴν ὕλην ἀρχὴν τῆς μὲν σωματικῆς τῆς δὲ ἀσώματου ὑποθέσας, πρῶτον ἐμνημόνευσεν τῶν ἀσώματων ὑποθε- μένων Πλάτωνος, ὅς τ' ἐστὶν καὶ ἢ μικρόν ἔλεγε, ἔπειτα καὶ τῶν Πυθαγορικῶν, οἱ δὲ ἀπειρον, τὸτο δὲ ἦν τ' ἀρτίον· ὅπως ἡδ' ἦν ὁ ἀριθμὸς αὐτοῖς ἐν ὕλῃ τῷ μέγεθος· ὁ ἡδ' ἐπίσης ἀπεργασμένος τε καὶ αἶδος ἐπέχων χώραν. id.

28 "Ἀναξαγόρας — ἀπειρίαν." ὅπως τῶν σῶμα τὴν ὕλην 988 ἀρχὴν θεμένων ἦν, ὡς περὶ καὶ ὡς ἐξῆς μνημονεύει· ἐκ ἐμνημό- 23 νουσε δὲ Δευκίππῳ καὶ Δημοκρίτῳ, καθ' ὅς τ' ἐστὶν σῶμα καὶ ἀσώ- ματον ἢ ὕλη· τ' ἡδ' ἐκείνους ὅπως φθάνει δὲ προεργάσασθαι καὶ περὶ τούτων ('). προσέθηκε δὲ τῇ ἰσορίᾳ καὶ τὴν Ἀναξίμανδρου δόξαν, ὅς ἀρχὴν ἔθετο τὴν μεταξὺ φύσιν ἀέρος τε καὶ πυρὸς. id.

(') καὶ ἐστὶ ὅσις ἀέρα, καθάπερ Ἀναξίμανδρος, ἢ ὕδαρ καθάπερ 988 περὶ Θαλήτη, ἢ πῦρ, καθάπερ Ἡράκλειτος, ἢ τὴν μεταξὺ καθάπερ 27 Ἀναξίμανδρος, σωματικῇ ὕλῃ ὑποτίθεντο. Asclep.

29 "ἔτι — μόνον." τὸτο λέγει ἂν περὶ τούτων ὡς ὕδατος (?) 988 ἐμνημόνευσεν, εἰπὼν "καὶ ἐστὶ ὅσις ἀέρα καὶ πῦρ ἢ ὕδαρ ἢ πυρὸς μὲν 32 πρῶτον ἀέρος δὲ λεπτότερον" (v. 29), ἐπεὶ αἱ κατὰ τούτων

2. ὠρισμένη φησὶ καὶ Asclep. || 4. ἢ ὅτι om A. || 7. ἐπὶ τῶν om L. || 8 — 16. apud Asclep. || 8. ζητήσω δὲ ἂν τις L. αἶον δὲ ζητήσω Asclep. || 9. v. Platonis Tim. p. 98. || 10. ὡς τῶν Asclep. || 11. λέγει — 12. ὑδέρου om L. || 12. κακῶν ἔτερα πάντα καὶ ὅμως ὑδέρου Asclep. || τῶν om A. || 13. τῷ om A. Asclep. || 15. ἢ om L. || 16. αἰτία om L. || 17. εἰργασάσθαι Asclep. || 21. τῇ τε A. || 22. τῷτο L. || 25. εἰατ. ἐκείναι om Asclep. || 25 — 26. apud Asclep. || 25. Πλάτωνος ἐν λέγει Asclep. || 26. τούτῳ — 27. ἐκείναις om A. || 27. καὶ τῶν κακῶν καὶ ἀσώματων φιλοσοφίαι, οἱ περὶ ἔμπεδοκλῆα καὶ Ἀναξαγόραν καὶ ὁ μὲν ἔμπεδοκλῆς ἐχρήσατο ὁ μόνον Asclep.

3. καὶ ὡς κεφαλαίως Asclep. || 4. ἐπεληλυθέναι ἢ ὅτι Asclep. || 5. δὲ καὶ Asclep. || λέγουσι κατέστη Asclep. || 7. ἔλαβεν Asclep. || 8. βεβαιώσασθαι om Asclep. || 8 — 10. ὅτι ὑδὲ εἰς ἄλλος τρόπος αἰτίας ἐστὶ παρὰ τῆς τέσσαρας τῶν εἰρηκέντων ἐπὶ αὐτῶν ἐν τῇ Φυσικῇ Ἀκροάσει καὶ τῷτο φαίνεται γέγονε Asclep. || 11. αἰτία ἐστὶ πᾶσι μνημονεύουσι Asclep. || 20. αἶον — 23. ἀρτίον et 27. ἐν — 31. πυρὸς recursunt quae fere ad verbum iam legimus a 16 — 24. || 23 — 26. apud Asclep. || 23. ἐν αὐτοῖς ὁ ἀριθμὸς ἐν Asclep. || 27. καὶ ἐν scriptis pro τῶν et qui deinceps memorantur Sepulv.

ὃ τὴν ὕλην μόνον ἴδοντο αἰτίαν· ὅτε γὰρ Ἀναξαγόρας ὅτε οἱ Πυθαγόρειοι ὅτε Πλάτων· προσέθουσι δὲ ὅτι ἕτεροί τινες ἐμνημόνευσαν καὶ τῶν ὄσων ἡ ἀρχὴ τῆς κινήσεως, ἧτις ποιητικὴ, καὶ λέγει τούτων τὸς φίλιαν καὶ νεῖκος εἰπόντας, ὡς Ἐμπεδοκλέα, καὶ οὗτον, ὡς Ἀναξαγόραν, ἡ ἔρωτα, ὡς Ἡρακλείδην καὶ Ἡσίοδον. Alex.

983. "τὸ — ἀποδέδωκεν." εἰπὼν Ἀναξαγόραν καὶ Ἐμπεδοκλέα καὶ 34 τῆς ποιητικῆς ἀρχῆς μνημονεύουσι πρὸς τὴν ὕλην, τίθησιν ἐν τοῖς τῆς ποιητικῆς ἀρχῆς μνημονεύουσι καὶ τὸς ἔρωτα ἐν ταῖς ἀρχαῖς θεμένους· καίτοι δόξειεν ὡς τούτους μᾶλλον εἶναι τελικὸν αἰτίον· τοῦτον γὰρ τὸ ὁρεκτόν ("·). ἡ εἰ μὲν ἔλεγεν τίνος ὁ ἔρως ἐπιφεύμενος 10 ἐποίει ὃ ἐποίει, ἐμνημόνευεν ὃν καὶ τῆς καὶ τὸ τέλος αἰτίας· μόνον δὲ τῷ ἔρωτι ἐν ταῖς ἀρχαῖς χρωόμενοι ὡς ποῶντι, ὅκετι δὲ λέγοντες καὶ τίνος χάριν, ὅκετι ὃν μνημονεύουσι τῆς ὡς τέλος ἀρχῆς, ὅτι δὲ τῆς καὶ τὸ εἶδος Πλάτων πῶς ἐμνημόνευσεν, δεικνύσιν· αἱ γὰρ ἰδέαι κατ' αὐτὴν αἰτίαι καὶ ἀρχαὶ ὅσαι ὅτε ὡς ἡ ὕλη εἰσὶν αἰτίαι· 15 ὃ γὰρ ἐνυπαρχέσιν τοῖς αἰδητοῖς. "τὰ δὲ ἐν τοῖς εἰδεσσι" λέγουσι ὃν τὰς ἀρχὰς τῶν εἰδῶν· ὅδε γὰρ ταῦτα ὕλη τοῖς αἰδητοῖς, ἀλλὰ αὐτὰ σοιχεῖα τῶν εἰδῶν, ὅτι ἐν ταῖς ἰδέαις εἰσὶν ὡς σοιχεῖα αὐτῶν. ὃ γὰρ τὰ σοιχεῖα ἐπὶ τῆς ὕλης λέγουσι μόνος· τὸ γὰρ νεῖκος καὶ ἡ φίλια σοιχεῖα μὲν κατ' Ἐμπεδοκλέα καὶ ἐν τοῖς σοιχείοις, ἀλλ' ὅχι ὡς 20 ὕλη ὅτε ὡς ποιητικὴ αἱ ἰδέαι· τὸ μὲν γὰρ ποῶντος τὸ κινεῖν, αὐτὸ δὲ ῥάσεως καὶ ἀκινήσεως τοῖς ὅσι μᾶλλον αἰτίαι εἰσὶ κατ' αὐτόν. ἀλλ' εἰσὶ τῷ εἶδους καὶ τῷ τί ἦν εἶναι παρεκτικὸν κατ' αὐτὴν τοῖς γνωμομένοις πρὸς αὐτάς. ὡς περὶ ὅν καὶ αὐτὰς ἐκείνας τὸ ἔν, αἱ δὲ τῷ εἶδους τοῖς ἄλλοις αἰτίαι, καὶ ὅπως ὡς καὶ ὁμοῦσιν τὴν πρὸς ἐκείνας τούτων 25 εἰδοποιουμένων· ὡς ὅν ὁμοειδῆ καὶ ἰδέας τὰ πρὸς αὐτὰς γεγονότα τε καὶ ὄντα. id.

988. ("·) τὸ δὲ τελικὸν αἰτίον κινήσεως ἐστὶν αἰτίον· κινεῖ γὰρ πρὸς 36 ἑαυτὸ τὰ πάντα. ὅτι δὲ μνημονεύει καὶ τὸ τελικὸν, ἐδείξαμεν διὰ τὸ λέγειν αὐτοῖς τὰγαθὸν ὃ πάντα ἐφίλει, καὶ ὅτι πάντα ἀποβλέ- 30 πυσιν εἰς τὸν βασιλεῦσαν τῶν πάντων. "ἡ ἐρώτα ποῶσιν ἀρχήν." δεκθὲν λέγειν τοῦτον αἰτίον οἱ ὑποτιθέμενοι εἶναι ἔρωτα· τοῦτον γὰρ τὸ ὁρεκτόν. λέγομεν γὰρ ὅτι εἰ μὲν ὅπως ἔλεγον, ὅτι ὁ ἔρως τῶς ἐπιφεύμενος ποιεῖ ὃ ποιεῖ, τῷ ὄντι ἔλεγον τελικὸν αἰτίον· μόνον δὲ τῷ ἔρωτι ἐν ταῖς ἀρχαῖς χρωόμενοι ὡς ποῶντι, ὅκετι δὲ λέγοντες 35 τίνος χάριν, ὃ φασὶ τὸ τελικὸν αἰτίον. Asclep.

989. "τὸ — κινήσεις." λέγει μὲν περὶ τῆς καὶ τὸ τέλος αἰτίας (αὐτῇ 6 γὰρ ἐστὶ τὰγαθὸν τε καὶ τὸ ὡς τέλος αἰτίον τοῖς ὅσι), δεικνύσι δὲ ὅτι ὅδε εἰς αἰτίας τῶν πρὸ αὐτῶν περὶ αὐτῆς τῆς αἰτίας ἐποίησαν 40 τὸν λόγον. πρόπαν μὲν γὰρ τινὰ λέγουσι τὸ ἀγαθὸν αἰτίον, ὃ μὲν ὡς 40

τέλος, καὶ ὡς τῷ χάριν γνωμομένων τῶν ἄλλων, ὡς πέφυκεν ὅσα τὸ ἀγαθὸν αἰτίον, ἀλλ' ὡς ποιητικῶν αὐτῶν χροῶν. ὃ γὰρ Ἀναξαγόρας τὸν οὖν εἰσαγωγὴν καὶ ὃ μὲν Ἐμπεδοκλῆς τὴν φίλιαν ἀγαθὴν καὶ ἀγαθοποιὰ αἰτία τίθει] ταῦτα, ὃ μὲν τῷ χάριν τὰ γὰρ 5 μετὰ γίνεσθαι φασιν, ἀλλ' αὐτὰ ταῦτα τὰ ποιητικὰ ἀγαθὰ ἐν αὐτοῖς ("·). τούτων δὲ ὁμοίως καὶ τὸς τὸ καὶ τὴν ἰδέαν ἀρχὰς ἐμνήσκουσιν εἰσακέναι ("·)· τὸς αὐτοὺς δὲ λέγουσι ὃν καὶ τὸν λέγουσι τὸ γὰρ καὶ τὸν Πλάτων ἔλεγεν, ὃν λέγων τὸ τε καὶ τὴν ἰδέαν ταῦτα γὰρ κυρίως ὄντα. ὃ γὰρ τούτων ἔνεκεν γίνεσθαι τὰ γινώμενα, 10 ἀλλ' ἐστὶ ταῦτα αὐτοῖς τὸ εἶναι αἰτία παρεκτικὰ· τὸ γὰρ αἶδος τῶν αἰτίων, ἀλλ' ὃ τούτων χάριν ἐκείνα γίνεσθαι τε καὶ ἐστὶ κατ' αὐτοῖς, καὶ μνημονεύουσιν ὃν τὸ ἀγαθὸν ἐν τοῖς αἰτίαις, καὶ τρόπον τινὰ παραλείπουσιν αὐτὸ τῷ τὴν εἰκόλαν αὐτῶν χώραν μὴ φυλάσσειν. Alex. ("·) ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ὃν λέγοντες εἶναι τὴν τῶν πάντων εἰκόλαν 15 τυτέξιν οἱ περὶ Πλάτωνα, τὴν τοιαύτης φύσιν αἰτίαν φασὶν εἶναι τῆς ὅσας, ὃ μέντοι γε τῷ ἔνεκεν ἡ εἶναι ἡ γίνεσθαι· ὡς λέγουσι καὶ μὴ λέγειν αὐτοῖς περὶ τῆς] τὸ ἀγαθὸν αἰτίον· ὃ γὰρ ἀλλὰ, ἀλλὰ καὶ συμβεβηκός. Asclep.

("·) τὸ γὰρ καὶ τὸν ὃ Πλάτων ἔλεγεν, ὃν λέγων τὸ τε καὶ τὴν ἰδέαν· ταῦτα γὰρ κυρίως ὄντα. ὃ γὰρ τούτων ἔνεκεν γίνεσθαι τὰ γινώμενα, ἀλλ' ἐστὶ ταῦτα αὐτοῖς τὸ εἶναι αἰτία καὶ πρακτικὰ· τὸ γὰρ εἶδος τούτου αἰτίον, ἀλλ' ὃ τούτων χάριν ἐκείνα γίνεσθαι τε καὶ ἐστὶ κατ' αὐτοῖς. id.

"καὶ συμβεβηκός." καὶ λέγει αὐτοῖς τὸ ὡς ἀγαθὸν αἰτίον μνημονεύειν, ὅτι τὸ ἀγαθὸν αὐτῶν αἰτίον εἶναι ἐστὶ τὸ τῷ ἔνεκεν τὸ γινώμενα γίνεσθαι· ὃ ἐν μὴ φυλάσσοντες τῷ ὄντι αὐτῶν ἡμῶν ἀγαθὸν τὴν τάξιν ταύτην ἐν ταῖς αἰτίαις ὅχι ἡ ἀγαθὸν αὐτῶν αἰτίον ποῶσιν, ἀλλ' ὃ συμβεβηκέναι ἀγαθὸν εἶναι, τότε πρακτικὸν αἰτίον τίθει]. ἐπιζητήσαι ἂν τις πῶς Πλάτων ἐν Ἐπιστολῇ (2 p. 312 e) λέγων "περὶ τὸν πάντων βασιλεῦσαν πάντα ἐστὶ καὶ τὴν ἔνεκεν πάντα" καὶ λέγει διὰ τούτων τὸ ἀγαθὸν ὡς τέλος αἰτίον. ἡ δὲ λέγει, πῶς ὃ φησὶν αὐτὸν Ἀριστοτέλης λέγειν, ἡ ἰδίᾳ ἐπὶ τέλει τὸ βιβλίον τούτου αὐτὸς ὅπως λέγει. Alex.

"ὅτι — αἰτίας." ὅτι μὲν ὃν ὅπως δυνάμει, ἐκ τῆς ἰσότητος τῆς τῶν εἰρηκότων περὶ αἰτίων δηλῶν φησὶ γεγονέναι τὸ καλῶς ὡς αὐτῶν περὶ τῶν αἰτίων διωρίσθαι πόσα τε καὶ τίνα· μαρτυρεῖται γὰρ τὰ ταῦτα εἶναι αὐτά, ὃ ὑποθέμενος ἄλλου τινος αἰτίας εἶδος μνημονεύει. "πρὸς δὲ τούτοις, ὅτι ζητητέαι αἱ ἀρχαί, ἡ ὅπως ἀπα- 45 ραι." καὶ τὰς φησὶ δηλῶν ἐκ τῶν προεξηρημένων εἶναι, ὅτι καὶ τὸ γὰρ περὶ τῶν ἀρχῶν καὶ περὶ πρῶτων ὡς ἐξεβέβηκα, τετραχῶς ἀ-

3. ὅχι. καὶ M. || 5. post 'Ἡσίοδον' codd. ἀπαι. || 10. εἰ ἐπὶ ἀκινήσει — videtur possidere sepult. ite. ἔλεγον — ἐμνημόνευσαν. || 14-16. apud Asclep. || 14. εἶδος ἀρχῆς Πλάτων Asclep. || πῶς om Asclep. || 15. ἰδέαι αὐτοαἰτίαι καὶ Asclep. || 16. τὰ — 17. εἰσὶν αἰτίαι om A. || 17. ἀλλὰ — 19. τὰ γὰρ om Asclep. || 25. καὶ || 38. καὶ || 39. ἀπὸ Asclep. || 35. δι] ἐν Asclep. || 39. ἀλλὰ ὅσα om Asclep. || ἀπὸ ἡμῶν ἐποίησαν περὶ τῆς τελικῆς αἰτίας Asclep. || τούτοις τὰς A. || 40. ὅτι — αἰτίας. || 3. εἰσαγωγὴν καὶ Ἡρακλείδην τὸν ἔρωτα, ἀγαθὴν Asclep. || 4. τόν] τόν Asclep. || 6. τόν] Asclep. || 7. δι] ἐν M. || 8. δι] ὃν M. || 10. αἰτία καὶ παρεκτικὰ Asclep. || 13. αὐτὸν διὰ τὸ μὴ Asclep. || αὐτὸν χάριν A. || 24. καὶ λέγει] δι] ὃν λέγει Asclep. || 25. ὃν τῷ ὡς ἀγαθὸν αἰτία εἶναι αὐτῶν ἐστὶ τὸ τῷ Asclep. αἰτία etiam M. || τόν] τὸ A. || 36. τὸ τὰ] ἔστι M.

λόγου τῆς αἰτίας. ἡ δὲ ἡ ἔτιω" σημαίνει ἀπὸ τῆς ἡ ἔτιως
ἀνάσας ζῆτιδς, ἡ ἐκ τῶν τεσσάρων τῶν τῶν. ἡ γὰρ αἰ μὴ ἡ
παῖσα πραγματεία, ἀπαιτεῖ ἐν περὶ λόγων τῶν αἰτίων λόγον,
ἀλλ' ὅ γε ζῆτιδς τῶν αἰτίων τρέφει ἐν τοῖς τέττασι καὶ αὐτὸς
ἐς καὶ ἐκτείνεται καὶ αἰτία τῶν. διὰ τὸ μὴ εἶναι ἐξ ἑαυτοῦ
ἐκ τῶν παρὰ ταῦτος αἰτίων. πρῶτον δὲ ὑποτίθεται εἰσὶν ἡ ἔτιως
τῶν προσημειωμένων ἔτιω. καὶ τῶν ἄλλων ἑκάστη ἀπὸ τῆς ἑκάστης
ἐκ τῶν παρὰ ταῦτος αἰτίων. πῶς ἐν τῇ πᾶν, αὐτὸς ἐξηγήσατο

διὰ τὸ "ὅσοι — ἀμαρτάνουσιν." πῶς ἐν τῇ πᾶν, αὐτὸς ἐξηγήσατο
διὰ τὸ "ὅσοι μίαν τὴν φύσιν ὡς ἕλην τῶν αἰτίων καὶ ταύτην σωματι-
κήν." ἔτιω γὰρ ἐν ἡ ἔτιως. μὴ δὲ τὸ τὰς δόξας τῶν πρὸ αὐτῶν
περὶ τῶν ἀρχῶν καὶ τῶν αἰτίων καταρτισθέντων. ἐξ ἑκαστῶν τῶν
ὅντως αἰτίων. αὐτῶν. καὶ μὴ. πρῶτον ποιεῖ τὸν λόγον περὶ
τῶν μίαν τὴν ἀρχὴν καὶ ταύτην σῶμα θεμελιωμένην. καὶ λέγει ταῦτα
πολλὰ ἀμαρτάνουσιν (*). πρῶτον μὲν ὅτι βυλόμενοι τῶν ἄνθρωπων ἀρχὰς
ἐκαστὴν πάντων, οἱ δὲ τῶν σωμάτων μόνον ἀποδοῦσαν, ὄντων τι-
νῶν καὶ ἀσωμάτων. ὅ γὰρ ὅταν τε ἀρχὴν ἀσωμάτου σῶμα εἶναι
δεύτερον δὲ ὅτι γίνεσθαι εἰσαγγόντες τὴν αἰτίαν τῇ γίνεσθαι τε καὶ
τῇ καὶ ὅπως καὶ ὅπως τὸ ποιητικὸν αἰτίον παρὰ τὸν. ὅ γὰρ δὴ ἡ ἕλη
γε ἐξ αὐτῆς ἔχει τὸ καὶ καὶ. τὸ δὲ "ὅσοι πρὸς γενέσεως" ἀπὸ τῆς
γενέσεως καὶ φθορᾶς. "ἐπιχειροῦντες τὰς αἰτίας λέγειν καὶ περὶ
πάντων φυσιολογούντες," δηλονότι τῶν ὄντων, ὡς ἐν κινήσει τὰ
ἐκαστα, "τὸ τῆς κινήσεως αἰτίον" ἀπὸ τῆς κινήσεως αἰτίον "πα-
ράλειπον." τρίτον δὲ τὸ τὸ εἶδος μηδενὸς αἰτίον θέας, πάντων τῶν
ὄντων παρὰ αὐτὸ εἶδος τὸ εἶναι ἀπὸ ἑκῆς ἔχοντων. καὶ γὰρ τὴν ἕλην
ὡς ἀλλήλων διαφέρουσιν. ἡ αὐτὴ γὰρ ἐν πᾶσι (*). εἰλόγως δὲ
ὅσους εἶπε τὸ εἶδος. τὸ γὰρ εἶναι ἐκαστὴν παρ' αὐτῶν. τέταρτον
ἀμαρτία τὸ τῶν πρώτων σωμάτων λαβόντας προχειρῶς τὸ δόξαν
αὐτοῖς τῷ τῷ ἀρχὴν θέας. τῷ τῷ δὲ ὅτι ἀδύνατον, δαίκαυσι καὶ ἐν
τῷ δευτέρῳ περὶ Γενέσεως (c. 6), καὶ αὐτὸ ἐπισημαίνει εἰρημῶναι
ἐν τοῖς περὶ φύσεως, λέγων ὅπως πᾶσαν τὴν φυσικὴν πραγμα-
τεάν. αἰ γὰρ ἡ τὰ τέσσαρα σώματα ἡ τῶν ἐξ αὐτῶν ἀρχαὶ ἡ
ἐν τῇ τὴν τῶν τεσσάρων, ἡ ἐκ ἑαυτοῦ ἐξ ἀλλήλων, ἡ αἰ
ἀφάρτα, ἡ ὅταν γένῃ ἐξ ἀλλήλων, ὑπομένοντα ἂ ποτε ἔσῃ
ἅμα καὶ τὰντα εἰς ἂ μεταβαλλεῖ ἔσῃ, καὶ ὅπως τῷ ὄντι ἅμα
ἔσῃ τὰ ἐναντία, πῦρ τε καὶ ὕδωρ, ἀνὲν ὅτω τῶν. ἡ εἰ μὴ ὑπο-
μένει, φθαρήσῃ καὶ ὅπως καὶ ἡ ἀρχὴ. ὅπερ ἀποπον. ἐς γὰρ ἀρχὴ
ἐξ ἧς πρώτης γίγνεται καὶ εἰς ἣν ἐκτέλει ἀναλύεται, αὕτη δὲ ἐκ μη-
δενός. ἀλλὰ τότε μὲν ὅ γὰρ τῶν καὶ αὐτῶν ἐπομένῃ αὐτοῖς ἀτόπῃ
μυμηναί. αὐτοῖς δὲ αἰτία, ὅτι ῥαφίως καὶ χωρὶς τῶν ἐπισκ-

φασὶ πῶς τοῖς ἀπλοῖς σωματικῶν ἐγγενέσις ἐξ ἀλλήλων. ἔστιν ἡ
τῶν ἀπλοῦν σωμάτων τῶν τῶν ἐν τῇ αἰτίᾳ τῶν ἀλλων. χωρὶς γὰρ
τῆς γῆς τῶν ἀλλων ἔκαστον ὑπὸ τῶν φυσικῶν εἰρημῶν. ὅ δὲ ἀπὸ
αὐτῶν, ἐκ τῶν αἰτίων. καὶ ἀπὸ τῆς τῶν τῶν ἐξ ἀλλήλων γενέσεως
καὶ αὐτῶν τὸ πρῶτον καὶ τῆς ἀρχῆς λαβεῖν. ἐπὶ τῇ ἐξ ἀλλήλων
καὶ τῆς γῆς καὶ τῶν πᾶσι. καὶ τῶν τῶν αὐτῶν ἄλλο ἄλλῃ πρῶ-
τον ἡ ὑπερῶν. οἱ δὲ ἐκ ἐπαιχσαν τῶν. τῶν δὲ ἡ τῶν ἐξ ἀλλήλων
γενέσεως αὐτοῖς διαφορᾶ, αὐτὸς εἶπε. καὶ μὴ γὰρ διαφέρει γίγνεται
ἐξ ἀλλήλων. ἐξ ὧν ἐς λαβεῖν τὸ πρῶτον τε καὶ ὑπερῶν, τὰ δὲ συγ-
κρίσει (*). εἰπὼν δὲ ταῦτα δαίκαυσι ἅτι καὶ τῶν τῶν γενέσεως
πρῶτος προσημειωμένος καὶ τῇ μὴ. ὅτι πρῶτος εἶναι τῶν σωμάτων,
ἐξ ὧς πρῶτος καὶ συγκρίσει τῶν ἀλλων γενέσεως. ταῦτα δὲ ἐν τῇ
τῶν μακρομερέστερον καὶ λεπτότερον. διὰ οἱ πᾶν τῶν φυσικῶν ὁρίων
καὶ τῶν τῶν λόγων εἶναι ἀνελόγως λέγοντες. καὶ γὰρ τῶν ἀλλὰ τῇ
λεγόντων σῶμα φυσικὸν καὶ μὴ τὸ πῦρ ἕκαστος ὁμολογεῖ τὸ εἶναι
ταῦτον τὸ φυσικὸν εἶναι τῶν σωμάτων. διὰ γὰρ τῷ τῷ αὐτῶν
τῇ γῇ μόνῃ φυσικῶν ἔθετο ὡς μεγαλομερέστερον ἀπὸ τῶν
ἀλλων. id.

(*) φαίμ' ἐν πρῶτῳ ἐν Ἀριστοτέλει ὅτι ὡς φυσικῶν περὶ 988
μῶν τῶν σωματικῶν ἀρχῶν διελέχθησαν. καὶ αὐτὸς γὰρ τῷ τῷ 24
γεί, ὅτι καὶ ὡς ἡ φυσικὴ τῆς θεολογίας καὶ ὅτι τῇ φυ-
σικῶν διαλέγεσθαι περὶ τῆς πρώτης αἰτίας. μετὰ τῶν φιλοσοφίας
τῷ τῷ ἔρχον ἐκείν. εἰ γὰρ τῷ ὄντι περὶ πάντων τῶν ὄντων διαλεχ-
μεναι ὅτι ὑπεκρίθησαν καὶ ἀσωμάτων ἀρχὴν, τῷ ὄντι καλῶς αὐτοῖς
πειρᾶ) ἐλέγχει ὁ Ἀριστοτέλης. τῶν σωμάτων ἀρχὰς μόνον
ὑποτίθενται. ἐκείν. δὲ καὶ τῶν ἀσωμάτων, ὅντων φυσικῶν ἀγγέλων καὶ
πᾶσιν τῶν νοερῶν δυοῦμεν. Asclep.

εἰπὼν δὲ ταῦτα ἀπορεῖ διὰ τί μὴ εἴη ἀνὰ τῶν λόγων καὶ 989
ἡ γῇ τῶν ἀλλων φυσικῶν, ὡς περὶ καὶ πολλοῖς τῶν ἀνθρώπων,
ἀλλὰ καὶ Ἡσιόδῳ. μὴ γὰρ τὸ καὶ τῶν πρώτων γένεσιν, οὐκ ἔστι
καὶ τῇ δόξαν τῇ τῶν πολλῶν μαρτυρία (*). ὡς δὲ ἐν περὶ τῆς
γῆς λέγει τὸ ὅτι εἰ μὴ διὰ τῶν τῶν τῶν γενέσεως ἔλαττον ἐκείνη
φυσικῶν, διὰ τῇ ποτὲ καὶ τῇ γῇ ἔλαττον, τῆς καὶ ταύτην ὁ δόξαν
λογιστής. εἰπὼν δὲ ταῦτα ἀνατρέπει πάλιν ἐπὶ τὰ εἰρημῶν, τὰ
ὅτι δοκεῖ τὸ λεπτομερέστερον φυσικῶν, καὶ φησιν ὅτι καὶ τῇ δόξαν
ταύτην ὁ δόξαν τῶν παρὰ τὸ πῦρ ἄλλα τι σῶμα τὸ φυσικὸν θεμελιω-
ν καὶ τῶν τῶν τεσσάρων ἡ τῶν μεταξὺ σῶμα πῦρ τε καὶ ἕκαστος
ἑρῶς ἀνὲν εἴη λέγων (*). ὁ εἰπὼν προσέθηκε καὶ ὅτι λόγων ὁ δόξαν
ἀνὰ πάλιν ἡ γῇ φυσικῶν λέγει, λέγων "εἰ δὲ ἐς τὸ τῶν γενέσεως 989
15.

(*) p. 988 b 34. γὰρ "τὸ μὴ" καὶ "ὅτι μὴ," ἐκ τῶν καὶ "τὸ μὴ"
cod. Reg.

(*) p. 989 a 5. ὁ Ἡσιόδῳ γῆ καὶ πῦρ ὑπὸ τῷ ὄντι ἀρχὰς τῶν ἀπλοῦν
ἔθετο μόνῃ γῇ. cod. Reg.

1. ὅπως ἀπλοῖς, σημαίνει Asclep. || ὅ γὰρ — 3. παρὰ τῶν om A || 1. ἔστιν τὸ L || 2. πρῶτον om Asclep. || 4. τῇ τῶν L || αὐτὸς εἰπὼν ἐς
Asclep. || 9. ὡς καὶ A. || 16. ἀρχὴν ἀσώματος σῶμα A. || 17 — 22. apud Asclep. || 17. γένεσιν ὅτι ἐπὶ τῶν Asclep. || 19. ἔστιν M. || καὶ post
n om M Asclep. || 21. δηλονότι om Asclep. || 22. αἰτίων, τῶν τῶν τῶν ἀπλοῦν ἀπλοῦν Asclep. || 23. alterum τὸ om A. || 32. ἡ L. || 33.
ἐπομένῃ ταῦτα L. || 36. καὶ post ὅπως om L. || 38. μὴ) μόνον L.

14. καὶ) L. || 16. ἀσωμάτων M.

πρότερον τῇ φύσει ὕπερον. ἔστι γὰρ λέγει τοῦτον· δοκεῖ δὲ τῇ φύσει πρότερον εἶναι τὸ τελειότερον τῶ ἀτελεζέστερον, ἢ ἔστι τὸ ὕπερον μὲν τῇ γενέσει γνωστόμενον τελειότερον, προϋπάρχον τῷ χρόνῳ, ὡς ὁ θεμελιῶς οὐκ αἰς, πᾶσι ἀνθρώποις, καὶ δὴ τὴν λόγον τῶτον φησι πάλιν ἔσσεσθαι καὶ ἀλλοίον εἰρηκτότας τὸς τὰ παχυμερέστερα τῶν σωματικῶν ὑποθεμένου· ἢ ἄλλῳ γὰρ τὰ αὐτὰ πεπείσθαι καὶ τετελειωμένῳ ὑποθέσει τῶν ἀπλοτέρων τε καὶ λεπτοτέρων καὶ πρώτων τῇ γενέσει· τὰ γὰρ λεπτομερέστερα πρώτα τῇ γενέσει· ἐξ ἐκείνων γὰρ εἰς τὰ παχυμερέστερα ἢ μεταβολῇ, ὡς εἰ τὸ πρότερον ἀρχή, τὸ τῇ φύσει τε καὶ ὕψι πρότερον μᾶλλον ἂν εἴη ἀρχὴ τῷ τῇ γενέσει πρότερον. εἰ γὰρ τὸ πρώτων τῇ γενέσει ὕπερον τῇ φύσει, τὸ ὕπερον τῇ γενέσει πρώτων ἂν εἴη τῇ φύσει. ὕπερ δὲ, καθ' ὅς συγκρίσει ἢ γένεσις, ἢ γῆ· αὐτὴ ἄρα μᾶλλον ἀρχή, ἐξ ἧς μᾶλλον διακρίσει ἢ τῶν ἄλλων γένεσις. περὶ μὲν ὅν τῶν μίαν τιθεμένων αἰτίαν ὑπομνήσεις τῶν εἰρημένων, πρὸς τοὺς μίαν τε καὶ σωματικὴν τὴν ἀρχὴν θεμέ-
 989 ους τὰ αὐτὰ φησιν ἀμαρτάνειν "ἢ εἴ τις ταῦτά πλείω τίθῃσι,"
 20. τυτέσι καὶ εἴ τις τὰς σωματικὰς ἀρχὰς πλείως τίθῃσι. ἢ ὕχ ἀπλῶς περὶ τῶν σωματικῶν τε τὰς ἀρχὰς καὶ πλείως θεμένον λέγει, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν μὴ ἐν ἀλλὰ πλείω τῶν σωματικῶν τέτων τῶν τεσσάρων ἐν ταῖς ἀρχαῖς θεμένων, ὧν σωματικῶν ἐν τι ἐν 20 ἀρχῇ ὑπὸ τῶν προειρημένων ἐτίθετο. μνημονεύει γὰρ Ἐμπεδοκλῆς, ὅς τὰ τέσσαρα σώματα ὕλην τῶν ὄντων ἐτίθετο. "ἢ γὰρ τέττω τὰ μὲν τὰ αὐτὰ τὰ δὲ ἴδια συμβαίνειν ἀνάγκη" (*). λέγει μὲν, ὡς εἶπον, πρὸς Ἐμπεδοκλέα (*), φησὶ δὲ ἔπειτα ἄτοπα καὶ καὶ τέττω τὰ μὲν ταῦτά, καίτοι τὰ τέσσαρα σώματα ἀρχὰς λέγονται, 25 τοῖς ἐν αὐτῶν καὶ ἀρχὴν θεμένοις, τὰ δὲ ἄλλα τε καὶ ἴδια· ταῦτά μὲν, ὅτι ταῦτα γίνεσθαι ἐξ ἀλλήλων καὶ ἐκ αἰετὰ αὐτὰ καὶ τὴν ἀριθμὸν ὄντα διαμένει, ὅπερ ἰδὼν ἐστὶ τὸ κοινοῦ. τὸ γὰρ καὶ τοῖς ἐν τι τῶν σωματικῶν κοινοῦ καὶ ὕλην λέγουσιν ἔπειτα, τὸ φθαίρεσθαι ἢ ὑποτίθεσθαι ἀρχὴν ἑκάστος αὐτῶν. ἐπὶ πλέον δὲ εἰρηκεῖ περὶ τέτων 30 καὶ ἐν τῷ τρίτῳ περὶ Οὐρανῶ (c. 7), ὡς ὑπομνησκόντων ἡμᾶς εἶπεν
 989 "εἰρήνη δὲ ἐν τοῖς περὶ φύσεως περὶ αὐτῶν." ἢ γὰρ ἐκ ἑκαὶ ἐξ ἀλλήλων, εἰ αἰτία καὶ ἀριθμὸν, φαίνεσθαι δὲ γινώσκοντα, ἢ ἑκαὶ ἅμα τὰ ἐναντία περὶ τὸ αὐτό. ἐπὶ τὴν φύσιν καὶ τὸ εἶδος μὴ θείων ἐν τοῖς αἰτίαις καὶ γὰρ τὸ τὸ κοινόν. ἰδιὸν δὲ πρὸς τὰς κινητικὰς ἀρχὰς λε-
 24. γόμενον ὡς αὐτὸ, εἴη δὲ αὐτὸ ἢ τε φύσις καὶ τὸ νεῖκος, πρότερον δὴ ἀρχὰς κατ' αὐτὴν θετόν ταύτας ἢ μίαν· φαίνεσθαι γὰρ καὶ ἡ φύσις τὰ τὸ νεῖκος ποιεῖσθαι· διαίρει γὰρ καὶ διακρίνει τὰ κατ' ἰδίαν ὄντα, ἢ καὶ συγκρίνει καὶ ἐν σῶμα ποιῇ. ἀλλὰ καὶ τὸ νεῖκος αὐτῷ ἢ μόνον διακρίνει, ἀλλὰ καὶ συγκρίνει καὶ συνάγει τὰ ὅμοια πρὸς 40 ἀλλήλα, χωρίζον ἐκ τῆς ζωώσεως αὐτὰ ὡς ἐδὲν ὑπερτερον πατέρῳ μᾶλλον τῶν ἀντικειμένων ἐστὶν αὐτῷ ποιητικόν. ἢ ἄμεινον γε-

γράφεται τὸ "ἔτι ἀλλότως," ὅτε καὶ τὸ λεγόμενον ἐπὶ αὐτῇ φύσει, ἔτι ἀλλότως πᾶσι. Alex.

(*) πρὸς τοὺς δὲ τὸ εἰδικὸν αἰτίον ὑπὸ τοῦ αἰτίου τῶν αἰτίων εἶναι, καὶ δὲ τὸ εἶδος χωρητικὸν (ὡς) τὰ πρὸ γινώσκοντα καὶ ὑφίστασθαι. ἢ γὰρ ὅτι αἰτίαις τὸ εἶδος αὐτῶν ἐστὶν, ὡς δὴ αὐτὸ καὶ οἱ εἰρημαῖς· εἰ γὰρ ἀνθρώποις ἔστιν λόγικον ὑπάρχει· εἰ γὰρ διαφέρει ἐκ τῆς φύσεως τὸ εἶδος. ἢ γὰρ μόνον κατὰ αὐτὴν φύσιν ὅτις ὑπάρχει· εἰ γὰρ ἡ ἐκ φύσεως γῆ καὶ πῦρ ὑπερίτερον ἀρχὰς τῶν ὄντων. εἰ μὴ ταῦτα ἀπορεῖ λέγων δὲ ἢ αἰτίαν μὴ καὶ τὴν γῆν ὑπερίτερον εἶναι κοινοῦ, ὡς περὶ δοκεῖ καὶ πολλὰς τῶν ἀνθρώπων. γῆ καὶ σελήνη, ἀλλὰ καὶ ὁ ποιητὴς τὸν λόγον· "ἀλλ' ὅμως μὴ αὐτὸς ἰδὼν καὶ γὰρ γένεσθαι." ἀλλὰ καὶ Ἡσίοδος. διὰ τὰς αἰτίας γὰρ ἔστιν, ὡς εἶρη, φύσις ἐκ τῶν παχυτέρων γένεσθαι τὰ λεπτοτέρα. Asclep.

(*) ὡς Ἀναξαγόρας· καὶ γὰρ τὸν αἰτίον, φησὶ, τὴν λόγον ὅτις ὅτις ὅτις λέγει καλῶς, ὡς μὴ τὸ κοινοῦ λεπτομερές ὑποθέσκει, ἐπαινεῖ δὲ μᾶλλον αὐτὸν ἐν τῇ Φυσικῇ, ὅτι διὰ τὸ ὑποθέσθαι μεταξὺ αἰτίας καὶ ὕλης τὸν ἀρχιμάγειον καὶ ἀνδρῶν ὑπενόησεν ὕλην. τὸ γὰρ μὴ τὸδε μῆτε τὸδε καθαυτὸς, ἀλλὰ μεταξὺ ταῦτόν πῶς ἐστίν. cod. Reg.

(*) εἰς ὡς περὶ ὁ Ἐμπεδοκλῆς· τέσσαρα γὰρ αἰτία ὑποτίθεται ὕλην, καὶ ἔτι ποιητικὸν αἰτίον κυρίως λέγει τῶν καὶ μέρος ἐπὶ αὐτόν. διὸ συμβαίνει καὶ τί μὲν τὰ αὐτὰ λέγειν τοῖς μίαν ὑποθεμένους ἀρχὴν, καὶ τί δὲ διαφέρει. ὅτι γὰρ ἐκ εἰς ἀμετάβλητα (τὰ κοινοῦ). αὐτὴ ἢ ἐν ἀργεῖα ἢ ὑπαγορεύει· γνωστέον τι γὰρ αὐτὰ ἐρῶμεν ἐξ ἀλλήλων (τὰ κοινοῦ). τὸ γὰρ ὕδωρ τὸ ἐν τῇ βῆτι τελείως ἐξατμίζομενον καὶ εἰς ἀέρα μεταβάλλει, ὡς καὶ αἰετὸς διαμένοντος πυρὸς καὶ γῆς τὸ αὐτὸ σώματος, ὡς εἶρη ἢ ἡμῶν αὐτῶν καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ λόγῳ τῆς περὶ Γένεσεως (c. 6) καὶ ἐν τῷ τρίτῳ τῆς περὶ Οὐρανῶ (c. 7) ὅτι, εἰ μὴ μεταβάλλεται, ἔσθαι ἅμα τὰ ἐναντία καὶ ἐκ ἑκαὶ γένεσις ἀλλ' ἀλλοίωσις. καὶ δὲ ὅθεν διαλέχθη (ὁ Ἐμπεδοκλῆς) περὶ τὸ ἀπλῶς αἰτίον, ἐκ αὐτῶν καὶ αὐτῶν. εἶρη γὰρ αὐτὸν εἶπεν καὶ τὸ αἰτίον τῆς ἀπλῶς εἰδητικῆς ἀμα καὶ ἐκείσεως καὶ ἀοριστίας καὶ διακρίσεως καὶ συγκρίσεως. πρὸ γὰρ τῶν δύο τὸ ἐκ, τὰ γὰρ δύο ἐκ τῶν ἐκός· ὡς ἀνάγκη εἶναι μίαν τὴν πάντων ἀρχὴν. διὰ τὸ ὅτι φησὶν ὁ Ἀριστοτέλης ὅτι καὶ περὶ τῶν ποιητικῶν αἰτίων, πρότερον ἐν τῇ φύσει θετόν, ὅτι ὁρθῶς ἐπὶ αὐτῶν, ὡς ἐπεδείξαμεν. ἢ ὅτι ἀμφότεραι καὶ συγκρίσεις καὶ διακρίσεις, ὡς εἶρη ἐν τῇ περὶ Γένεσεως καὶ Φθορᾶς. ἔχον ἐν πλείω τῶν ἄλλων φυσικῶν καὶ τὰ ποιητικὰ αἰτία. ὅπως δὲ οἱ ὅτι λέγοντες καὶ γένεσις καὶ ἀλλοίωσις ἀναρῶσιν· ἢ γὰρ ἀνθρώποις ἀμετάβλητα ὑποτιθέμενα τὰ κοινοῦ λέγουσιν ὡς ἐκ θερμῆς καὶ ψυχρῆς γῆς ἢ γὰρ τὸ ἐναντίον, ἐπεὶ ὅτις ἔστιν τὰ ἐναντία, τῶν κοινοῦ ὅτις

1. ἔστι 3. χρόνῳ om L. 3. 14. ἀρχὴ Asclep. 4. καὶ om M. 7. τὰ 8. γένεσι om M Asclep. 8. παρὸν Asclep. 10. ἐκ ἀρχῆς, ἢ τῇ φύσει. εἰ Asclep. 11. ὕπερ δὲ τῇ φύσει Asclep. 12. ὕπερ δὲ καὶ συγκρίσει ἢ γένεσις Asclep. Verba autem per eos qui conscribunt res pulant generaliter, posteritatis est Sepulv. 13. μᾶλλον καὶ Asclep. 23. ὅτι M. 32. εἰς cod. εἰ κα-
 mero sempiterna sint Sepulv.

7. εἰς ποσὴς γῆ καὶ πῦρ ὑπερίτερον ἀρχὰς τῶν ὄντων· ὅτις μόνον γῆ cod. Reg.

ἀμεταβλήτων κατ' αὐτὸς, καὶ τις ἐξ ἐκείνων μία καὶ τις γίνετο
πῦρ καὶ ὕδωρ. ὅπερ ἐκείνος δ' Ἐμπεδοκλῆς ἐλέγει. ἔκ δ' ἔν τ' ἔ
πῦρ μεταβάλλετο εἰς ὕδωρ καὶ ὕδωρ εἰς πῦρ, εἰ μὴ ὑπῆρχε τις
ὡς ἀειδαίμων ἥτις παρὰ μέρος δέχετο ἀμφοτέρω τὰ ἐναντία.
τὸ δ' ὁ Ἐμπεδοκλῆς σαφῶς ἐλέγει. ὁμοῦς ἐξ ὧν ὑποτίθετο
ἐκείνου (ἐ) λέγειν, ἥτις αὖ φησὶν γίνεσθαι θερμὸν ἐκ ψυχροῦ καὶ
ψυχρὸν. Asclep.

300. (') ταῦτ' δὲ καὶ τὸτο ἐκείνους συνέβαινε λέγειν αὐτῷ, ἴδιον
ἔστι δὴ δύο τὰ ποιητικὰ αἰτία ὑποθέμενος ὅτι δύο ἀλλ' ἐν εἶναι καὶ
ταῦτ' ἀναντία ποιεῖ. τὴν γὰρ φιλίαν ἐνώσεως αἰτίαν εἶναι λέγων, 10
ἀκρίσεως ἐποικὶς μᾶλλον ταύτην αἰτίαν. ὅταν γὰρ τὰ εἶδη ἀπὸ
τῆς ὕλης τῶν στοιχείων διακρίνῃται καὶ ἐν τῇ πρὸς ἄλληλα τέτων
πάντων ἐνώσει εἰς σμικρότατα κεραματίζουσα τὰ τῷ πυρὸς μόρια
καὶ τῶν ἄλλων ἐκαστον ὅπως καταδιαιρῆται. ὅ γὰρ δὴ ὅλα πρὸς ἄλ-
ληλα ἔκειτο. ὅτω γὰρ ἔκ δ' ἔν ἐν εἰς ἐν καὶ ἐνώσει αὐτῆς. εἰ ἔν ταῦτα 15
ἔλεγε ποιεῖν τὴν φιλίαν, πῶς ὅ μᾶλλον διακρίσεως αὐτὴν αἰτίαν
ἢ ἐνώσεως ἐτίθετο; καὶ δὲ τοῦτο ταύτης μᾶλλον αἰτίον ἢ διακρί-
σεως, ὅταν αὐθις τὸτο ἐν τῇ διακρίσει τῶν στοιχείων τῇ ἀπὸ τῆς
σφαίρας εἰς ἐν συνῆπ' πρὸς ἑαυτὰ τὰ διεσπασμένα τῷ πυρὸς μό-
ρια, ὁμοῦς δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἐκείν. τὸτο ἔν ἴδιον αὐτῷ παρὰ 20
τῆς ἄλλης συνέβαινε καὶ ἀδύνατον, καὶ εἶναι καὶ αὐτὸ τῶν ἐναντίων
ποιητικὸν πρὸς τῷ καὶ ὅ μᾶλλον δύο ἢ ἐν αὐτὸ λέγειν. ὅπως γὰρ ἔτ'
ἐρῶς ἔτ' εὐλόγως οἰκτεῖται εἰρήνης αὐτῷ παντελῶς. γραφεῖ δὲ
ἐν ἄλλῃς "ἔτε ὁρθῶς ἔτε ἀλόγως." ὅτω δὲ ἐχέσθης τῆς γραφῆς
λέγει ἂν ὅτε ὁρθῶς πάντῃ ἥτοι εὐλόγως ἔτε ἀλόγως πάντῃ οἰκ- 25
τεῖται αὐτὴν εἰρηνικῶς περὶ τῶν αἰτίων. εὐλόγως μὲν πως δοκεῖ εἰρη-
κῶς τέσσαρα ὑποθέμενος τὰ στοιχεῖα τὰ ὡς ἐν ὕλης εἶδει, ἀλό-
γως δὲ καὶ μὴ λέγειν ἐξ ἀλλήλων αὐτὰ γίνεσθαι, ὅπερ προδήλως ὁρᾷ
γινώσκοντες. ὅταν γὰρ ἐξ ὕδατος ἀὴρ γίνῃ, φθαίρῃ τὸτο πάντῃ καὶ
ἐκ ὑπομένει, ὅθ' εἰ ὅπως τυχῇ. καὶ αὐθις ἐπὶ τῷ ποιητικῷ. καὶ γὰρ 30
τῶν ἐναντίων ἐναντία ποιεῖται τὰ αἰτία εὐλογικῶς πως δοκεῖ, καὶ δὲ
αὐτὸ τῶν ἐναντίων καθ' αὐτὸ καὶ μὴ καὶ συμβεβηκὸς θατέρω ποιη-
τικὸν ἄλογον. cod. Laur.

"Ἀναξαγόραν — λέγειν." ἐξῆς Ἀναξαγόρου μνημονεύει ἐκ-
φαυλίζων μὴ τὰ ἀντικρυς ὑπ' αὐτῷ καὶ φανερώς λέγεσθαι δοκῶντα 35
ὡς ἀποπα, ἐνδεκνύμενος δὲ διὰ τῆς ἀτοπίας τῶν δοκούντων λέγεσθαι
καὶ ἄλλα αὐτὸν δι' αὐτῶν βούλεσθαι λέγειν, προσβोधῶν δὲ τῇ λέξει
αὐτῷ καὶ διαρθρῶν αὐτοῖς καὶ βούλημα, ὡς καὶ αὐτὸς λέγει. συνάγει
γὰρ ἐκ μὴ τῷ λέγειν πάντα αὐτὸν ἐν πᾶσι μεμῖχθαι ὅτι τὴν ὕλην
ὑπερβαλεῖ, ἥτις δύναται μὲν ἐς πάντα, ἐνεργεῖα δὲ ὕδαν ὧν δὴ 40

να. καὶ γὰρ εἰ μὴ εἶπε σαφῶς ταῦτα, ἀλλ' ἐπακολούθησε τοῖς τὴν
δόξαν αὐτῷ ὅπως ἐξηγημένοις, ὡς καὶ αὐτὸς ταῦτα βυλάμενος λέ-
γειν, ὅτι ταῦτα μὴ λόγον ἔχει, ἀ δὲ δοκεῖ λέγεσθαι ὑπ' αὐτῷ ἀποπα
παντάπασι. "ἀτόπου γὰρ ὄντος καὶ ἄλλως," τυτέων ὄντος γὰρ ἀτόπου
τῷ λέγειν πάντα ἐν πᾶσι μεμῖχθαι διὰ τε καὶ δεῖν προϋπαρχειν
πρῶτον πρὸ τῆς μίξεως (ἀμικτα γὰρ δεῖ αὐτὰ τὰ μινύμενα ἀλ-
λήλοις ὄντα πρῶτον κεχωρισμένα μίνυνσθαι, ὅπως δὲ ἐκείνῃ ἢ μίξις
πρῶτη), καὶ διὰ καὶ μὴ δύνασθαι μηδὲ φύσει ἔχειν τῷ τυχόντι καὶ τυ-
χόν μίνυνσθαι. πῶς γὰρ ἂν γραμμὴ καὶ λευκὸν καὶ λευκὸν καὶ μυστικὸν
μυχθεῖ; καὶ δὲ διὰ καὶ ἀκολουθεῖν τῷ ὅπως λέγοντι τὰ πάθη καὶ τὰ
συμβεβηκέντα χωρίζεσθαι τῆς ὕλης καὶ καθ' αὐτὰ ὑφέσθαι. ὧν
γὰρ μίξις, τέτων καὶ χωρισμός. ὡς καὶ εἰ ταῦτα μέμικτα, τῶν
πάντων γὰρ καὶ ταῦτα, χωρίζονται ἂν ('). ὄντος δὲ τῷ ταῦτα λέ-
γειν ἀτόπου (ὅ γὰρ καὶ σύνδεσμος ἐκ περισσῆς δοκεῖ προσκείσθαι),
ὁμοῦς εἰ τις ἐπακολούθησιν τοῖς λεγομένοις ὑπ' αὐτῷ συνδιαρθρῶν καὶ
ἐξηγέμενος ἀ βούλετο λέγειν, φανερὴ ἂν καινοπρεπέστερον λέγων καὶ
ἰδιαιτέρον παρὰ τῆς ἄλλης. εἴη δ' ἂν ταῦτ' αὐτῷ εἰρημένῃ ὑπ'
αὐτῷ καὶ τὴν ἀρχὴν περὶ Ἀναξαγόρου, τῷ "τὴν μὴ ἡλικίαν πρότερος,
τοῖς δὲ ἔργοις ὕστερος" (p. 984 a 12). λέγει δὲ καὶ πῶς ἔξω ἐπα-
κολούθοντα τοῖς λεγομένοις ὑπ' αὐτῷ συνδιαρθρῶν αὐτὰ. Alex.

(') ἰστέον ὅτι ἢ συμβολικῶς ἔλεγε ταῦτα ὁ Ἀναξαγόρας, 989
ὅτι πάντα ἐν πᾶσι, βυλάμενος ἐκδηλῶσαι τὴν ὕλην, ἐπειδὴ πάντα
ἐν τῇ ὕλῃ ὑπάρχουσιν. ἢ τῷ ὄντι περιφανταζόμενος τὴν ὕλην ταῦτα
ἔλεγεν. ἐπεὶ γὰρ ἑώρα πάντα ἐκ πάντων γινώσκοντα, μὴ ἐπιστήσας
τῇ εἰς τὴν ὕλην ἀναλύσει ἀπεφώνητο πάντα ἐν πᾶσιν εἶναι ἐνερ-
γεία, ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον. δύναται μὴ γὰρ ἔξω, ἐνεργεῖα δὲ ἐκ
ἔξω. Asclep.

"ὅτε — ἀποκεκριμένον" τε καὶ καθ' αὐτὸ ἐν ἐνεργείᾳ, δῶλον
ὡς ὕδαν ἐν τῇ καὶ τῆς ὕλης ἐκείνης καὶ τῷ μίγματος τῷ ὑπ' αὐτῷ
λεγομένῃ κατηγορεῖσθαι ἀληθῶς τῶν ὄντων. ὅτε γὰρ λευκὸν ὅτε
μέλαν ὅτε φανὸν ὅτε καὶ χρωμα, ἀλλ' ὕδαν χυμὸν τινα ὕδαν ἄλλο τι
τῶν τοιούτων. ὅτε γὰρ ποῦν λέγοντα αὐτὸ εἶναι ἀληθεύειν ὅτε
ποῦν, ὅτε τινα τῶν ἐνεργείᾳ ὄντων. ἢ γὰρ ἂν τι τέτων ἐν τῷ λε-
γομένῃ μίγματι ἀποκεκριμένον ἦδη καὶ ἐνεργεῖα ὄν, ὁ ἀδύνατον
μεμυγμένων πάντων. ἢ γὰρ ἂν τὸτο ἀμικτον. λέγει γὰρ πλὴν τῷ
νῦ πάντα μεμῖχθαι, τέτων δὲ μόνον ἀμυγῇ καὶ καθαρὸν εἶναι. καὶ
δὲ "ἐξ ἀνάγκης" τῷ ἦδη εἶναι καὶ ἐνεργεῖα δηλωτικὸν παρέσθαι.
Alex.

"ἐκ — ἐν." συγκαταλέγει τὴν Ἀναξαγόρου δόξαν περὶ τῶν 989
ἀρχῶν, ἢ συγκατέθετο ἂν, εἰ τις τοῖς λεγομένοις ὑπ' αὐτῷ ἐπὶ- 16

40. ὡς codd. nihil est eorum quae esse potest Sepulv.

6. ἀμικτα αὐτὰ. δι' γὰρ αὐτὰ M. || 7. δὲ ἐκ ἔξω ἢ μίξις πρότερον Asclep. || 8. μὴ πεφικνῆται τῷ τυχόντι μίνυνσθαι
τὴν τυχόν Asclep. || 9. λευκὸν καὶ οὐκ A. || 10. λευκῆν A. || 12. μίξις γίνεσθαι, τέτων Asclep. || ὡς εἰ καὶ ταῦτα Asclep. || 13. χωρίζοντο
Asclep. || ὅπως — 14. προσκείσθαι οὐκ L. || 16. καινοπρεπέστερον A. || 17. εἰ δ' ἂν αὐτῷ A. || 19 — p. 558 a 1. apud Asclep. || 19. λέγει ἐν καὶ
Asclep. || 21. ἔλεγε δ' Ἀναξαγόρα B. || 22. βυλάμενος ἐπεσθῆναι δηλῶσαι B. || 24. ἔλεγε B. || 28. ὅτι Asclep. || 29. ἴδεν ἢ Asclep. || 30. καινο-
πρεπέστερον A. || 31. ὅτε τι χρωμα ἄλλο, ὕδαν Asclep. || 32. τοιούτω ποῦν ὅτι ἐκ αὐτῶν λέγοντα ἀληθεύειν, ὅτε ποῦν Asclep. || 33. ἂν τι
ἐπὶ AM, ἂν ἐν τὴν Asclep. || 34. ἐ] ὅπερ ἢ Asclep. || 35. γὰρ αὐτῷ τὸ ἀμικτον Asclep. || 36 — 38. μεμῖχθαι. τὸ δὲ ὅπως λέγειν ὕδαν ἢν ἄλλο
λέγειν ἢ ὅτι ἢ ὕλη πάντων ὅσα δύναται, ἐνεργεῖα δὲ ὕδαν ὧν δὴ 40

μανες συνδιώρθευ αὐτά, ὅτι ἦν κατ' αὐτὴν ἀρχὴ τό τε ἐν (ὁ γὰρ πῶς ἀπλῶς ὡς κατ' αὐτὴν καὶ ἀμυγῆς εἰς ἂν ἀνάλογον τῷ ἐν) καὶ θάτερον, τοῦτέστι τ' ἀόριστον· τοῦτον γὰρ ἦν ἡ ὕλη πρὶν ὁριῶσθαι καὶ εἰδοποιεῖσθαι, ἀόριστος καὶ μηδὲν ἐνεργεῖα ἀλλ' ἅπαντα δυνάμει ἔχουσα ἃ δύνανται γενέσθαι, ὅποιον ἐκείνος τ' μῦγμα ὑπέθετο· ὥστε 5 λέγειν μὴ ὅτε ὁρθῶς ὅτε σαφῶς. ἀλλ' ὅδ' εἰ ὅτως λέγει ὡς αὐτὸς αὐτῷ βοηθῶν εἴρηκεν αὐτὸν βούλεσθαι λέγειν, ὁρθῶς ἂν λέγοι πάντη· δύο γὰρ μόνως ἀρχὰς ἂν λέγοι ἀντὶ τεσσάρων. ἔτι ὅδ' ἐπὶ πάντη οἷον τε λέγειν αὐτὸν ὅτως εἰρηκέναι· τὰ γὰρ ὁμοιομερῆ τὰ ἐν τῷ μίγματι φαίνεσθαι ὅ δυνάμει λέγων εἶναι ἀλλ' ἐνεργεῖα, ἀλλ' ὅδ' σαφῶς 10 τι τούτων ὡς λέγει εἰρηκέναι (*). "βούλεσθαι μέντοι παραπλήσιον τοῖς τε ὕψερρον λέγουσι," τοῖς περὶ Πλάτωνα λέγει, τοῖς τ' ἐν καὶ τὴν ἀόριστον δυνάδα ἀρχὰς θεμένους τῶν ὄντων (*). "καὶ τοῖς φαινόμενοις μᾶλλον," ἐλλείπει τ' ἀκόλουθα· ἀκόλουθα γὰρ ταῦτα μᾶλλον τοῖς φαινόμενοις ὡς λέγει δοκεῖ. id.

989 a 30. (*) τ' ἐν καὶ τὴν ἀόριστον δυνάδα, καθάπερ ὁ Πλάτων· τὴν γὰρ νῦν καὶ τὰς ὁμοιομερείας ἀρχὰς τῶν ὄντων ὁ Ἀναξαγόρας ἐτίθετο, καὶ ἀπὸ μὲν τῆς λέγειν νῦν ἔοικε καὶ αὐτὸς ἐν εἶναι ὑποτίθεσθαι τὴν ἀρχήν, ἀπὸ δὲ τῆς τὰς ὁμοιομερείας εἰσαγαγείν, ἐν αἷς τὰ πάντα ἐν πᾶσι εἶναι ἰδούμενα, τ' δὲ τοῦτον ἕκ ξιν ἐνός τινος ὠρισμένον 20 εἶδος, ἀλλὰ τῷ τυχόντος καὶ ἀορίστου, φαίνεσθαι καὶ τούτο καὶ αὐτὸς τὴν ἀόριστον δυνάδα ὑποτίθεσθαι ἀρχήν. συναλαμβάνει δὲ τὴν Ἀναξαγόρου δόξαν εἰς τὴν τῷ Πλάτωνα καὶ τὴν τῶν Πυθαγορείων ἐξῆς τρόπον ἄλλον, τῷ λόγῳ φησικωτικώτερον τε καὶ φρασητικώτερον χρώμενος. κακῶς γὰρ τὸς ἐναντίους ἄλλον ἀλλαχῇ κατασκευασμένον ὁρῶντες ὅ 25 πρότερον τούτοις συνάπτουσι πρὶν ἂν εἰς ἐν αὐτοὺς ὁμαδεύωσιν, ἵνα μὴ καὶ τ' φράτευμα τούτοις συσκευασμένον διαρρήγῃ. καὶ ὁ φιλοσοφώτατος Ἀριστοτέλης εἰς τὴν τῷ Πλάτωνα δόξαν τὴν Ἀναξαγόρου τε καὶ τῶν Πυθαγορείων συναγαγόν, καὶ ταύτας ἀξίως εὐθύνει, καὶ τὰς τῶν ῥηθέντων ἀνδρῶν δόξας ταύτης συνανατρέπει. cod. Reg.

989 b 24. (*) ὁ γὰρ Ἀναξαγόρας αἰ καὶ εἶπε νῦν ἀσώματον, ἀλλ' ὅν γε περὶ τῶν καὶ μέρος ἀσωμάτων ὅ διαλέγεσθαι, ψυχῆς καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα· ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἄλλοι φυσικοί. ὅδ' Πυθαγόραν φασὶ περὶ πάντων. ὅτοι ὅν ὅ περὶ πάντων τῶν ὄντων ποιεῖν τὴν θεωρίαν οἱ Πυθαγόρειοι· τῶν γὰρ ὄντων τὰ μὲν αἰσθητὰ τιθέασιν εἶναι, 35 τὰ δὲ ἕκ αἰσθητὰ ἄλλα νοητὰ· καὶ φανερόν ὅτι περὶ ἀμφοτέρων τῶν γένων ποιεῖν τὴν σκέψιν. Asclep.

"ἀλλὰ — μόνον." ἰσορρήσας τὰς τῶν ἀρχαίων δόξας τὰς περὶ τῶν ἀρχῶν, χωρίζει νῦν τὴν φυσικὴν ἀπὸ τῶν ἀσωμάτων ὑποθεμένων ὕλης, καὶ παρατηρήσας ἐκείνας ὡς ὅ περὶ πάσης τῆς ὕλης πραγματευσαμένους, ὅδ' ὅσα χρήσιμα τὰ ὑπ' αὐτῶν λεγόμενα εἰς τὴν προκειμένην πραγματείαν, ἐπὶ τ' διερευνᾷ τὰς δόξας τῶν τε Πυθαγορείων καὶ Πλάτωνος ὡς οἰκειότερας τῆς προκειμένης πραγματείας μέτεισιν· ὅτοι γὰρ περὶ πάντων τῶν ὄντων λέγοντες ἐτίθεντο τινὰς ὕλης ἑτέρας παρὰ τὰς γενεάς τε καὶ φυσικὰς καὶ ὅλως σωματικὰς τε καὶ αἰσθητὰς, ὥστε χρησιμώτερά ἐς τὴν προκειμένην πραγματείαν ἢ τῆς τούτων δόξης ἐξέτασις, ἐπὶ ἡ 10 ζήτησις ἡμῶν περὶ τούτων αἰτίων ἃ ὅδ' τῶν φύσει ὅδ' τῶν ἐκ νήσει ἐξίστη, ἀλλὰ περὶ νοητῶν τε καὶ ἀσωμάτων. Alex.

"οἱ — χρωῖν." αἰτιάσθαι τὸς Πυθαγορείους, οἱ δοκῶσι καὶ αὐτὰς τῆς ἀσωμάτου φύσεως μηχανομενεῖν, ὅτι ἀρχὰς μὴ ὑπέθετο ἔσθαι 15 κωτέρας καὶ ἀπρητημένας τῶν φυσικῶν καὶ ἐκτοπωτέρας, τοῖς ἐπὶ πλέον ἐκτεταμένους καὶ ἐκβεβηκυίας καὶ δυναμένους καὶ ἄλλας φύσεων ἀρχὰς εἶναι· ἀσωμάτους γὰρ καὶ ἀκωήτους· οἱ γὰρ ἀρῆμα τοῦτοι· ὅ γὰρ προσεχέεις τοῖς φυσικοῖς (*). ὅδ' οἰκείας καὶ ὁμογεμῆνας ταῖς κοιναῖς προλήψεσι καὶ ταῖς τῶν φυσικῶν δόξαις ὑπέθετο τὰς ἀρχὰς· προσεχέεσθαι γὰρ τοῖς φυσικοῖς σώμασιν αἰετ' ἐκείνων ἀρχαί τεθεῖσαι καὶ φανερώτεραι. ὅ τ' αἴτιον ἅμα ἐκείνοις δωσιν, ὅτι ἕκ τῶν αἰσθητῶν ὁρμώμενοι ἔθεντο καὶ ἔλαβον αἰσθῆς (τ' γὰρ "παρέλαβον" ἀντὶ τῶν ἔλαβον εἶπεν), ἀλλὰ ἐκ τῶν μαθημάτων, οἷς ἀντραφέντες ἐκ τούτων καὶ τούτοις ἀκολουθῶντες ἔθεντο 25 τὰς ἀρχὰς. ταῦτα δὲ ἐστὶ τὰ μαθηματικά, ὡς κατ' αὐτοὺς ἀρχαὶ οἱ ἀριθμοί. ταῦτα δὲ ἔξω κινήσεως πάντη καὶ ὅ φυσικὰ, καὶ τῶν ἐν ἀεραλογίᾳ· καὶ γὰρ ἡ ἀεραλογικὴ μαθηματικὴ μὲν, ἀλλὰ περὶ φυσικῶν τε καὶ κινημένων ὁ λόγος αὐτῇ· τὰ γὰρ ἀερα, περὶ ὧν πραγματεύεσθαι, φυσικὰ τε καὶ ἐν κινήσει. θέμενοι μέντοι τιναῖς ἀρχαῖς ὅδ' ἄλλο ἢ περὶ τὰ φυσικὰ πραγματεύεσθαι, καὶ τούτοις γενεῶν ἐξ ἐκείνων· τόν τε γὰρ ὕμνον καὶ τὰ ἐκείνη μέρος γενεῶν ἐκ τῶν ἀρχῶν αἰς ὑποτίθεσθαι· αὐτῷ δὲ εἰσι τ' ἀρτίων τε καὶ περιττῶν, ὡς προείρηται, καὶ τὰ συμβαίνοντα περὶ ταῦτα ἀποδιόδοσι, ταῦτα λέγω τὰ ἐν τῷ ὕμνῳ, ὡς ὁδεὸς ὄντος ἡ γυνομένη ἐξ αὐτῶν 30 ἄλλω παρὰ τὰ αἰσθητὰ καὶ σώματα, ὁμαλογυνοῦντες καὶ τῷ τῆς φυσικοῖς, οἱ ὅδ' ἡγῶντο παρὰ τὰ φυσικὰ τε καὶ ἐκείνη εἶναι καὶ τοιαύτας ἀρχὰς ὑποθέμενοι αἱ ἱκαναὶ ἦσαν καὶ τῶν ὄντων

1. συνδιώρθευ Asclep., συνδιώρθευ A. || ἦν] ἐστὶ Asclep. || 2. ἀπλῶς A. || αἰ ἔρα λόγον τῆς A. || 2 — 10. apud Asclep. || 4. ἀόριστος om A. || 5. ἐκείνη Asclep. || 7. πάντα M. || 8. μόνον Asclep. || 11. τούτων λέγει ὅν ἔρηκε Asclep. || μέντοι, καὶ ὅ σαφῶς λέγειν, παραλείπει L. || 12. λέγουσι λέγειν τοῖς L. || λέγειν τοῖς om L. || 13. τιθεμένους Asclep. || 14. ἐλλείπει τὰ ἀκόλουθα γὰρ μᾶλλον Asclep. || 15. λεγόμενα L. || λέγειν AF.

1. οἱ. τυχρ. μόνον om Asclep. || αἰ περὶ τῶν ἀρχῶν ἔχουσα, χωρίζει Asclep. || 2. τῶν καὶ ἀσωμάτων Asclep. || 3. τὰς τὰς A. || 6. οἰκείας τῆς προκειμένης πραγματείας Asclep. || 8. ἑτέρας] καὶ Asclep. || 9. αἰσθητὰς. χρησιμώτερα γὰρ εἰς Asclep. || 11. ἡμῶν] ἡ μὲν A. || τῶν φύσει ὅδ' om M. || 13 — 29. apud Asclep. || 13. αὐτὰ καὶ τῆς Asclep. || 18. ὅ — 21. φανερώτεροι om Asclep. || 21. τὸ δὲ αἴτιον ὅτι παρέλαβον αὐτὰς ἐκ αἰσθητῶν. τὴν αἰτίαν λέγει, δι' ἣν ἕκ τῶν Asclep. || 22. ὁρμώμενοι ἐκτρέφοντο ταῖς τοιαύταις ἀρχαῖς καὶ ἔλαβον Asclep. || 23. ἔλαβον ἐξ, ἀλλ' ἐκ τῶν μαθημάτων, ἐν εἰς Asclep. || 26. ταῦτα δὲ] ἃ Asclep. || πάντα Asclep. || 30 — p. 559 b 8. apud Asclep. || 30. ταῦτα ὅν γενεῶν Asclep. || 33. εἴρηται Asclep. || καὶ τὰ συμβαίνοντα om L. || περὶ] καὶ περὶ Asclep. || ἀποδιόδοσι τὰς αἰτίας L. || 35. περὶ Asclep. || καὶ σώματα om Asclep. || 36. περὶ Asclep. || 37. καίτοι] καὶ Asclep. || αἰ] μὲν F.

μῶτον καὶ ὑπὲρ τὰ φυσικὰ ὄντων ἀρχαὶ λέγεσθαι. "ὅτι μᾶλλον ἢ τοῖς
ἐκ φύσεως λόγοις ἀρμοττεύσας." αἰτιᾶν δὲ αὐτὸς καὶ τὸτο, ὅτι
ὡς τότε ἰκανῶς ἀπέδωκεν τὰς αἰτίας. ὁ γὰρ φαίνεται ἴδιον τούτων,
ἢ κινήσει, πῶς αὐτὴ γίνεσθαι ἐν αὐτοῖς ἐκ τούτων ἀρχῶν ὅσι τε καὶ
ῥησιμῶν, τὸ πεπερασμένον τε καὶ τὸ ἀπείρου· ὡν τὸ μὲν πεπε-
ρασμένον ἐστὶ τὸ περιττόν, ὁ πέρας εἶπε, τὸ δὲ ἀπείρου, ὁ ἄριστον
λέγουσιν· ἀκίνητοι γὰρ οἱ ἀριθμοὶ καὶ ὁδεμῶς κινήσεως αἰτίαι. ἀλλ'
ὅτι δὲ δυνατόν ἐστιν ἄνευ κινήσεως καὶ μεταβολῆς εἶναι ἐκείνων τῶν
ἀρχῶν γενέσθαι ταῦτα αὐτῶν γενέσθαι, ἢ αὐτὰ τὰ τῶν
ἐξέρων ἔργα, αὐτὰ δὲ τὴν διαφορὰν αὐτῶν καὶ τὴν κίνησιν γίνεσθαι, δι-
δάσκουσιν (ε'). ἔστι γὰρ ἔργα αὐτῶν ἀνατολὰς καὶ δύσεις καὶ τὰ
ταῦτα, αὐτὰ πῶς οἶόν τε γίνεσθαι χωρὶς κινήσεων· πάντων δὲ ἐναρ-
γῶς τῇ τῶν ἐξέρων παραθέσει, ὡν διὰ κινήσεως ἢ ἐνέργειας, εἰδείξε
τὸ ἑλλειπὲς τῆς δόξης. ἀλλ' ὅτι εἰ συγκαταστήσῃ αὐτοῖς δύναμιν
τὰ μεγέθη καὶ τὰ σώματα ἐκ τῶν ἀριθμῶν καὶ τῶν πάντη ἀδιαφά-
των εἶναι συγκαίμενα, ὁ πάντες μᾶλλον ἀδύνατον, ἀλλ' ὅτι ὅτι
τότε τεθέντος ἀποδοθῆναι πρὸς αὐτῶν πόθεν ἐν τοῖς φυσικοῖς σώ-
μασι καὶ καὶ φύσιν αὐτῶν βραχὺ, κυφότητες τε καὶ βαρύτητες·
ὅτι γὰρ δὴ δύναμει ταῦτα τοιαῦτα, ὥσπερ ἐστὶ καθ' ὅς ὅλη τις
ὑπόκειται ἢ σὺν μὲν τι ὅσα ἢ δύναμει σῶμα· αὐτὸ γὰρ λέγουσι
περὶ τῶν σωμάτων, ὅτι μᾶλλον ταῦτα ἀρμόζει τοῖς φυσικοῖς ἢ
τοῖς μαθηματικοῖς σώμασιν· ἰσότητες γὰρ καὶ ἀισότητες καὶ χή-
ματα καὶ τὰ τοιαῦτα κοινὰ τούτων τε καὶ ἐκείνων τῶν σωμάτων.
αὐτὰ δὲ τὰ ἴδια μὲν τοῖς φυσικοῖς σώμασι καθ' ὅτι ἐστὶ φυσικὰ
μὴ ἀποδοθῆναι (ταῦτα δὲ ἐστὶ βαρύτης κυφότης, θερμότης
ψυχρότης, ὑγρότης ξηρότης), ὅθεν ἀνὰ περὶ τῶν φυσικῶν σω-
μάτων εἶναι λέγοντες, περὶ ὧν λέγουσιν ἐβόλοντο τότε καὶ προσέτι-
θεντο. id.

(ε') "ἐκποικιλώτως." τούτοις κοινωτέρως καὶ ξενοικωτέρως, ξε-
κωτέρως μὲν ὅτι ὑποτίθεται ἀρχὰς σωμάτων τὴν ἀριθμὸν καὶ ὅλην
καὶ καὶ ποικιλῶς καὶ εἰδικῶς, ὁμοίως δὲ καὶ τῶν ἀσωμάτων, κοινω-
τέρως δὲ ὅτι τούτους τὴν ἀριθμὸν λέγουσιν εἶναι καὶ τῶν σωμάτων
καὶ τῶν ἀσωμάτων... ἀλλως τε δὲ, φησὶν, ὑποτίθεται τὴν ἀριθ-
μὸν ἐν τοῖς αἰδητοῖς εἶναι καὶ ὁδεμῶς ἄνευ τῶν αἰδητῶν ὑπάρ-
χου· εἰ τοίνυν ἡ ἀρχὴ θέλει εἶναι προτέρα τῇ χρόνῳ, εἰς αὐτῇ
φησὶ καὶ τῇ τάξει, οἱ δ' ἀριθμοὶ κατ' αὐτὸς ἐν τοῖς αἰδητοῖς ὑπάρ-
χουσι, φανερόν ἐστιν ὅτι ἴσον ὁ πρότερος οἱ ἀριθμοὶ τῇ τάξει ἤσαν τῇ
ἐξέτασιν, εἴτε καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς αἰδητοῖς τὸ εἶναι ἔχουσιν. ἀμέ-
λεια καὶ καὶ τὸτο μᾶλλον αὐτῶν κατορθοῖ ὁ Πλάτων· ὑποτίθεται γὰρ

καὶ αὐτὸς πάντα γινώσκων ἐκ τῶν ἀριθμῶν, ἀλλὰ τὰς ἀρχὰς τῶν
αἰδητῶν τῷ ὄντι καὶ αὐτὸς ἐν τοῖς αἰδητοῖς ὑποτίθεται, τῶν δὲ νοη-
τῶν κατωρισμένους ἀριθμῶν καὶ ἐξηρημένους ὑποτίθεται, ὡς προσαγο-
ρεῖται εἰδητοῦς ἀριθμῶν. "ἐπειδὴ ὅν, φησὶν, ἀδύνατόν ἐστιν ἐκ τῆς
τῶν ἀριθμῶν συνθέσεως πῦρ γενέσθαι ἢ ἕτερόν τι τῶν στοιχείων,
παντελῶς ὅθεν εἰρήκασιν περὶ τῶν στοιχείων. ἢ πως ἄνευ κινήσεως
εἶναι ὡν γὰρ ἀρχῶν ὑποτίθεται, μᾶλλον μαθηματικὰ λέγουσι σώματα
ἢ περὶ φυσικὰ. Asclep.

(ε') ὁ δὲ ἡμέτερος φιλόσοφος Ἀμμώνιος, συμβολικῶς, φησὶ, 990 α
πάντα ταῦτα οἱ Πυθαγόρειοι εἶπον. ἐπειδὴ γὰρ ὁ ἀριθμὸς ὁρι-
κός ἐστι τὸ πρόμαχος ὅτι ἐστὶ, τοιαῦτα δὲ καὶ τὰ εἶδη, ὁριστικὰ τῆς
ὕλης καὶ περιεκτικὰ αὐτῆς, διὰ τῶν ἀριθμῶν ἐδήλουν τὰ εἶδη ὑπάρ-
χοντα ἐν τῷ παντί, ἐπεὶ μετὰ ἐστὶν ὁ κόσμος εἰδῶν. διὸ καὶ εἶ-
πον τὴν δύναμιν ὁδεξαν, ἐπειδὴ ἀρχαὶ διαίρειναι ἢ δύναμις· τοιαύτη
δὲ καὶ ἡ δύναμις ἐπαμφοτερίζουσα. πάλιν δὲ τὴν ἑπτά ἀριθμὸν ἐκά-
λουν καιρὸν, ἐπειδὴ τὰ ἑπτά μέρη ταυτοόμενα ζῶσι, καὶ διὰ τὰς δια-
φόρους ἡλικίας, ὅτι μέχρι ἑπτά ἐτῶν ἡ ἐκείθεν ἀρχαὶ ὁδοντοφυεῖν,
εἶτα ἐν τῇ τρίτῃ ἑβδομαδίᾳ πᾶν αὐξάνει καὶ ἀρχαὶ σπερμαίνεσθαι, ὡς
ἀνωτέρω ἐπὶ πολλῷ εἶρηγ' περὶ αὐτῶν, πρὸς τούτοις δὲ ὅτι ἡ ἑβδομάμη
ἡμέρα κρίσιμος ὑπάρχει. πάλιν δὲ τὴν ἐξ ἀριθμῶν ἔλθον κρίσιν,
ὅς καὶ ἐστὶν ἀρτιοπέρσις. ἀρτιότης γὰρ ἀρτιός ἐστιν ἀριθμὸς ὁ ἀνα-
λυόμενος μέχρι μονάδος αὐτῆς, ὥσπερ ὁ λβ', ις', η', θ', β', α',
περισσάρτιος δὲ ὁ διαίρετός ἐστιν ἀρτίως καὶ τὴν πρώτην διαίρεσιν,
ὥσπερ δὲ εἰς περιττός, ὥσπερ ὁ ιβ'· διαίρει γὰρ εἰς ζ', καὶ ζ' πάλιν
εἰς γ' καὶ γ'. ἐκάλουν ὅν τὴν ζ' ἀριθμὸν κρίσιν, ἐπειδὴ πρότερος
διαίρει εἰς δύο περιττοὺς ἀριθμούς· ὁ γὰρ δύο διαίρει εἰς μονάδα,
ἢ δὲ μονάδα ὅτι ἐστὶν ἀριθμὸς. πάλιν τὴν περισσάρτιον, τούτοις τὴν
ιβ', ἐκάλουν μῆξιν, ἐπεὶ καὶ εἰς ἀρτίως διαίρει, εἰς ζ' καὶ ζ', καὶ εἰς
περιττός, εἰς γ' καὶ γ'. πάλιν δὲ τὴν πέντε ἀριθμὸν ἐκάλουν ἰσὸν
δικαιοσύνης καὶ ἀνοκίαν, ἐπειδὴ ὁ πέντε διαίρει ὅλην τὴν τέλειον ἀριθ-
μὸν καὶ ὁδετερον μέρος κατὰ ἐν αὐτῷ, ἀλλὰ τὸ ἴσον ἔχει ἐκάτερον·
διὸ καὶ ἀνοκίαν ἔλθον τὴν τοῦτον καὶ ἰσὸν δικαιοσύνης· αὐτὸς δὲ
φησὶ πρὸς αὐτὸς ὁ Ἀριστοτέλης, ἐγκαλῶν αὐτοῖς, ὅτι πῶς οὐ
λαβεῖν ἀρχὰς τὴν ἀριθμὸν τῶν καὶ νῦν ὄντων καὶ κινημένων καὶ εἶ
ἀρχῆς ὄντων, ἐπειδὴ ἐν τοῖς αἰδητοῖς ἰδρύσθαι τὴν ἀριθμὸν· πῶς
ὅν τὰ ἐν αὐτοῖς ἰδρυμένα ἀρχαὶ αὐτῶν ὑπάρχουσι καὶ τῶν μελλόν-
των γίνεσθαι καὶ τῶν ἔτι γενεσθαι; ἔπειτα ἐκ τῶν μίγματος λαμ-
βάνει αὐτῶν· φάσι γὰρ τὴν ἀριθμὸν ἐγκαταμεμῆσθαι ἐν ἅσασιν
τοῖς ὄντι. καὶ τὸτο δὲ συμβολικῶς λέγουσιν, ἐπειδὴ πανταχοῦ τὰ

α 1. καὶ μᾶλλον ἀρμόττειν τοῖς ὑπὲρ φύσιν ἢ τοῖς περὶ φύσιν· οἱ γὰρ ἀριθμοὶ μᾶλλον ἀρχαὶ τῶν ἀσωμάτων ἢ περὶ τῶν σωμάτων. αἰκίᾳ τὸν αὐτὸς
καὶ κατὰ Asclep. || 3. φαίνεται] μάλα τε Asclep. || 6. ἄριστον ἢ λόγουσιν Asclep. || 9. αὐτὸ οὐκ Asclep. || 11. γὰρ] δὲ Asclep. || 12. οἶόν τε] οἶονται
|| 13. αἱ ἐξέρων Asclep. || 14. ἀλλ' — 16. ὅτι] ὅτι δὲ γίνεσθαι δυνατόν ἐστι γενέσθαι ἢ φθορὰν ἄνευ μεταβολῆς. "ἔτι δὲ εἰσαγγέλλει αὐτοῖς ἐκ τούτων
εἶναι μέγεθος." καὶ ὑποθέμεθα, φησὶ, κατὰ συγχώρησιν ἐκ τῆς τῶν ἀριθμῶν συνθέσεως μέγεθος ἀποδείκνυσθαι καὶ ἐκ τῶν πάντη ἀδιαφάτων εἶναι συγκαίμενα,
ὅτι τῶν μᾶλλον ἀδύνατον, ὅτι Asclep. || 17. πρὸς] παρ' Asclep. || ἐν τῇ] αὐτοῖς || 18. φυσικῶς οὐκ Asclep. || 19. φησὶ] φησιν Asclep. || 20. γὰρ] δὲ L. || 21. ταῦτα οὐκ L. || ἀρμόζοντι L. || 22. καὶ αὐτοῖς τῶν φυσικῶν ἀρμόζοντι
σώμασιν ἀλλὰ κατὰ ταῦτα καὶ τῶν μαθηματικῶν εἰσάγει εἰς L. || 24. καθ' — φυσικῶς οὐκ L. || 25. βαρύτης καὶ κυφότης καὶ θερμότης καὶ ψυχρότης
καὶ ὑγρότης καὶ ξηρότης L. || 26. ὅθεν περὶ L. || 27. εἰς λέγοντες] λέγουσι L.

αἰδη, διὰ δὲ τῶν ἀριθμῶν τὰ αἰδη ἐδήλων· τὴν χάριν ὅτως ἐλε-
γον. id.

990 α "ἔτι — ὑρανόν." καὶ τὸτο δεικνυσιν αὐτοῖς ἄτοπον ἐπόμενον,
18. ὅτι αἷτια τῶν καὶ τὴν ὑρανὸν ὄντων τε καὶ γινομένων ἐξ ἀρχῆς τε καὶ
νῦν τὰ πάθη τῶν ἀριθμῶν καὶ τὰς ἀριθμῶν λέγοντες (ὅδε γὰρ ἄλλο
τι ἡγῶντο εἶναι παρὰ τὰ ἐν τῷ ὑρανῷ) (¹) ἕκ ἄλλης τινὸς ἀριθ-
μῶν λέγουσι καὶ καταλείπουσιν ἔξω τούτων, ἐξ ὧν αὐτοῖς ὁ κόσμος
συνέστηκε (¹). δεῖ μὲν γὰρ ἄλλο τι εἶναι τὸ αἷτιον καὶ τὸ αἷτιατόν, οἱ
δὲ ἀριθμῶν λέγοντες εἶναι τὴν τε κόσμον καὶ ἕκαστον τῶν ἐν τῷ
κόσμῳ, καὶ τούτων ἀρχὰς τὰς ἀριθμῶν ὑποθέμενοι, ἀριθμὸν ἄλλον
παρὰ τούτων ὃν λέγουσιν, ὡς περ Πλάτων ἐποίει, ἄλλον μὲν λέγων τὴν
εἰδητικὸν ἀριθμῶν, ὃν καὶ αἷτιον ἐτίθετο, ἄλλον δὲ τὸν ἐν τοῖς αἰδη-
τοῖς. ὅτως δὲ λέγοντες αὐτὴν αὐτὴν ἂν τὴν ἀριθμῶν αἷτιον λέγουσιν,
εἴγε αἷτιον ἐν ἐστὶ τῶν ἐν τῷ κόσμῳ ὄντων, ταῦτα δὲ αὐτοῖς ἐξιν.

Alex.

990 α (¹) ἀμφότεροι ἐξήγησεν ἐν τῷ δευτέρῳ λόγῳ τῶν Φυσικῶν
15. (c. 2) τὰς διαφορὰς τῶν φυσικῶν καὶ τῶν ἀστρονομικῶν... ὅθεν γὰρ
ἐξιν ἔξω τῷ ὑρανῷ, ὡς ἀρσκει καὶ τῷ Πλάτῳ καὶ τῷ Ἀριστοτέλει.
καὶ πολλὰς λόγους τίθεικεν ἐν τῇ Φυσικῇ Ἀκροάσει (48) κατα-
σκευαστικὰς τῷ τῷ, ὅτι ὅθεν ἐστὶ παντάπασιν ἔξω τῷ ὑρανῷ.
Asclep.

990 α (¹) "ἔτι δὲ πῶς δεῖ." ἐπειδὴ τὰς ἀριθμῶν ἀρχὰς ἔλεγον
18. τῷ τε ὑρανῷ καὶ τῶν κατὰ ὑρανὸν πάντων οἱ Πυθαγόρειοι, καὶ τὰ
πάθη τῶν ἀριθμῶν, ὅσον ἄρτιον καὶ περισσὸν καὶ τὸ πεπερασμένον καὶ
τὸ ἀπειρον, ὡς πολλάκις εἶρηγ, ἄλλως δὲ ἀριθμῶν κεχωρισμένους
τῶν αἰδητικῶν, καθάπερ Πλάτων, ἕκ ἔλεγον εἶναι, ἢ ἢ ὁ μὲν κεχω-
ρισμένος αἷτιος, ὁ δὲ θεωρούμενος ἐν τῷ παντὶ καὶ ἀπ' ἐκείνου, πῶς,
φησὶ, δεῖ λαβεῖν τὴν ἀριθμῶν καὶ τὰ τῷ ἀριθμῷ πάθη αἷτια τῶν ὄν-
των καὶ γινομένων καὶ τῶν ἐξ ἀρχῆς ὄντων καὶ νῦν; εἴπερ ἕτερος ἕκ
ἐξιν ἀριθμῶν, αὐτὸς ἄρα αὐτὸ αἷτιος ἐξιν. τὸ δὲ αἷτιον ἕτερον δεῖ
εἶναι τῷ ὅ ἐξιν αἷτιον, καὶ πρότερον τὸ αἷτιον αὐτῷ. αὐτὸς ἄρα ὁ
ἀριθμῶν πρότερος αὐτὸς αὐτῷ ἐστὶ καὶ ὕστερος, καὶ ὧν καὶ γινόμενος.
τούτο δὲ ἄτοπον. δεικνυσὶ δὲ τὸ ἄτοπον ἐφεξῆς λέγων "ὅταν
γάρ." cod. Laur.

990 α "ὅταν — γάρ." διὰ τούτων δεικνυσὶ πῶς ἐποῖον τὴν κόσμον καὶ
22. τὰς ἐν αὐτῷ ἀριθμῶν. αἱ ἀριθμῶν λέγοντες καὶ αἷτίας αὐτῶν
ἀριθμῶν τίθεμενοι, ἄλλως ἀριθμῶν παρὰ τούτων ἕκ ἔλεγον, αὐτὸς
δὲ αὐτῶν ἔλεγον εἶναι τὰς ἀριθμῶν αἷτίας, καὶ τὸ αὐτὸ αὐτοῖς γί-
νη αἷτιον τε καὶ αἷτιατόν (¹). ἔλεγον γὰρ ἐν τινὶ μὲν μέρει τῷ κόσμῳ

ὄξεαν συνήσαν, ἐν ἄλλῳ δὲ καίρον (¹), πάλιν δ' αὖ ἐν ἄλλῳ
κατάθεν τούτων ἢ ἀκωθεν ἢ ἀδικίαν ἢ κρίσιν ἢ μῆξιν ἢ ἄλλο π
τῶν ἐν τῷ ὑρανῷ. τῆς δὲ τούτων καὶ τὴν τάξιν τὴν τοιαύτην ἐν-
στάσεως ἀπόδειξιν ἔφερον ὅτι τούτων μὲν ἕκαστος τῷ ἀριθμῷ ἐστὶ
ἐκαστῷ δὲ τῷ πῶς ἐν τῷ κόσμῳ οἰκείως τίς ἐξιν ἀριθμῶν. τῷ μὲν
μέσῳ τὸ ἐν, πρῶτον γὰρ ἐξιν ἐνταῦθα. μὲν δὲ τὸ μέσον τὰ δὴ,
αὐτὸ δὲξεν τε ἔλεγον καὶ τὸ δὴ. καὶ ὅτως αἱ ἀφισταμένους ἀπὸ τῶν
μέσων πλείονα τὴν ἀριθμῶν γίνεσθαι τῶν συνισταμένων διὰ τὸ καὶ τῆς
ἀριθμῶν ἐξ ὧν συνήσαν, μᾶλλον δὲ οἷς ἐστὶ ταῦτα, τοῦτον εἶναι.
τὰ γὰρ τῶν ἀριθμῶν πάθη καὶ τὰς ἀριθμῶν τοῖς τόποις ἀκολουθεῖν
τοῖς ἐν τῷ ὑρανῷ καὶ οἰκείως αὐτοῖς εἶναι. διὰ καὶ τὰ μετὰ τὴν
τούτων ἐπισυμβαίνειν (²). δύνει) τὸ "συμβαίνει δὲ καὶ τὸ τῶν
τούτων ἡδὴ πλήθος εἶναι τῶν συνισταμένων μεγεθῶν" εἰρηκεῖται ἢ τῶν
παρ' ἡμῶν καὶ ἐπὶ τῆς γῆς τόπος, ὡς ἐν τούτῳ διὰ τούτο πλήθος με-

15. γεθῶν συνισταμένων, διὰ τὸ καὶ τὴν ἀριθμῶν ἡδὴ ἐν τούτῳ πλεονεῖν
ὡς τὰ πλείον ὄντα τὰς διαφορὰς τε καὶ τὸ πλήθος τῶν μεγεθῶν
ποιεῖν. τὰς γὰρ ἀριθμῶν καὶ τὰ πάθη αὐτῶν ἀκολουθεῖν κατ' οἰκεί-
τητα τοῖς τόποις ἐκαστοῖς. καὶ ἡ ἀπλῶς ἐξιν καὶ κοινότερος τῷ ἐν τῷ
τόπῳ πλείον αὐτὰ συνιστάμενα αἷτια λέγειν τε καὶ ἀριθμῶν ἡ
πλείους εἶναι ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, ὡς τῷ πλήθει τούτων ἀκολουθεῖν
τῷ τῶν πραγμάτων πλήθος. διὰ τὸ τὰ πρόγματα καὶ τὰς ἀριθμῶν
αὐτῶν καὶ αὐτὴν ἐν ἀριθμῷ τὴν κόσμον ποιεῖν. πότερον δὲ ὅτις ἐν
τῷ ὑρανῷ ἀριθμῶν ἐξιν ὃν δεῖ λαβεῖν τὴν αἷτιον τῶν ἐν τῷ ὑρανῷ
γινομένων, ὡς αὐτὴν αὐτῷ εἶναι αἷτιον, ἢ ἄλλως τις τούτων αἷτιος;
εὐλογώτερον γὰρ ἄλλον λέγειν, ὡς καὶ Πλάτων ἐποίησεν. τῆς δὲ τῶν
ἐξιν τῆς ἐν τῷ ὑρανῷ, ἢ ἐποῖον τῶν ἀριθμῶν οἱ Πυθαγόρειοι
μνημονεύει ἐν τῷ δευτέρῳ περὶ τῆς Πυθαγορικῶν δόξης. Alex.

(¹) οἷον ἐν τῷ περὶ τῆς τούτων τόπος, ὅπου πολλὸν τὸ ἀριθμῶν
ἐξιν, διὰ τὸ τῆς γενέσεως βεῦμα παρασυρομένης τῆς ἀδικίας καὶ
μὴ ἐχέσης τὸ καὶ τὴν ἐπιστήμην γένεσιν. cod. Laur.

(¹) οἷον ἐν τοῖς περὶ τὴν σελήνην καὶ τὴν ἥλιον σφαίρας, καὶ
ὅς μᾶλλον οἱ καιροὶ γίνονται, ἐκφανέστεροι μὲν ὑπὸ τῷ ἥλιῳ, ἀφανέ-
στεροι δὲ ὑπὸ τῆς σελήνης. μικρὸν δὲ κατὰ τὴν τῷ καιρῷ, ἀπὸ
δὲ τῆς δόξης, ὁ μεταξὺ πῶς, ἀδικία καὶ κρίσις ἢ μῆξιν. πάλιν
γὰρ ἐν τῷ μεταξὺ γῆς τε καὶ ὑρανῷ τόπος τὸ παρακωλύει καὶ ἄνω,
ἐν τῷ μέσῳ πνευμάτων, φορὰ καὶ διακρίσις αὐτῶν καὶ μῆξιν (ῥῆσις)
γένεσις καὶ μὴρία ἄλλα τὰ περὶ τούτων τὰς τόπους συμβαίνειν
ἐρωτῶμενοι δὲ ἔλεγον ὅτι τούτων ἕκαστος τῶν εἰρηκεῖται ἀριθμῶν
ἐστὶ, καὶ καθάπερ ἐπὶ τῷ ἀριθμῷ θεωρεῖται τῶν τῶν, ὅπως καὶ ἐπὶ τῷ

5. λέγουσιν Asclep. || 7. τούτων τῶν ἐν τοῖς αἰδητοῖς ἐξ ὧν ἐξιν αὐτοῖς Asclep. || 8. αἱ μὲν γὰρ δεῖ ἄλλο εἶναι τὸ αἷτιον καὶ ἄλλο τὸ αἷτιατόν Asclep. || 9. καὶ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ, ταῖς τῶν ἕκαστος Asclep. || 11. περὶ τούτων Asclep. || 14. αἷτιος μὲν ἐστὶ Asclep. || ἐξιν δὲ ἐν τοῖς αἰδητοῖς Asclep. || 37. ἔλεγον ὅτις αὐτοῖς ἐκαστῶν Asclep.

2. ἀδικία Asclep. || 3. κατὰ τὴν τοιαύτην τάξιν Asclep. κατὰ τὴν γένεσιν τὴν τοιαύτην A. || 4. ἕκαστος ἀριθμῶν ἐξιν Asclep. || 6. γὰρ ἐστὶ ἐν τῷ Asclep. || 7. εἰ ἐν τῷ ἔλεγον καὶ τὸ δὴ καὶ οἷον Asclep. || 8. γένεσις τῶν συνισταμένων μεγεθῶν διὰ Asclep. || 12. τὸ συμβαίνειν F. || 14. πλήθος μὴ γένεσις codd. quasi in hoc loco idcirco multitudo magnitudinum consistat Sepulveda. || 16. πλείον ... ἔστι οἷον in lacuna A. || 18. ἐπὶ τῷ Sepulveda: dicere in aliquo loco compluribus ipsas consistentes causas esse. || 21. διὰ τὸ δὲ Sepulveda: quoniam res et me-
meros ipsius et ipsum in numero mundum efficiunt.

κόσμῳ ἀριθμῷ ὅσους καὶ ἐξ ἀριθμῶν τ' εἶναι ἔχοντας· καὶ ἐκείνῳ
πάντ τῷ κόσμῳ οἰκείας ἐξεν ἀριθμῶς, ὅσον τῷ μέσῳ ἦτοι τῷ κέντρῳ
τ' ἐν, μὲν δὲ τ' μέσον τὰ δύο, αὐτὸ δὲ καὶ πάλιν ἔλεγον, καὶ ὅτως
ἐπὶ ἀφαιρέσει ἀπὸ τοῦ μέσου πλείονα τὴν ἀριθμὸν γίνεσθαι τῶν συν-
ισταμένων, ὅσον τριῖνα καὶ τετράδα καὶ πεντάδα· ἐξ ὧν ἀριθμὸν πρῶ-
τον τριῶν ὁρθογώνιον συνίστασθαι ῥητὰς τὰς πλευρὰς περιέχοντα,
τὴν μὲν τριῶν τὴν δὲ τεσσάρων τῶν περιεχουσῶν τὴν ὀρθήν, τὴν δὲ
πενταύγων ταύτην πέντε· τρεῖς γὰρ τρεῖς καὶ τετράδας τέσσαρα ἴσα
εἶσι τῷ πεντάγῳ πέντε. ἐν τούτοις ὅν τοις ἀριθμοῖς καὶ ταῖς ἐξ
αὐτῶν δυνάμεισι τὸ τε ἀκρίστον θεωρεῖν, ὅπερ ἀδικίας ἰδιὸν ἐστίν, καὶ
τὸ ἴσον, ὅπερ ἀρίστων εἶτε δικαιοσύνης. ἀλλὰ καὶ ἡ ῥῆξις ἐν τῇ
ἰσότητι ἥς σύμβολόν ἐστιν ἡ ὀρθὴ γωνία. ἐν τισι δὲ τῶν βιβλίων
γράφει καὶ "ἀνοκίαν." ἀνοκίαν δὲ ἔλεγον οἱ Πυθαγόρειοι τὴν πεν-
τάδα, ἐπεὶ ὑποτείνουσα τὴν ὀρθὴν ἴσον δύναιτο ἀμφοτέραις ἅμα
ταῖς περιεχούσαις τὴν ὀρθήν. ἔλεγον δὲ ταύτην ἀνοκίαν ὡς μὴ νι-
κωμένη ὑπὸ τῶν δύο τῶν περιεχουσῶν τὴν ὀρθήν. εἶτε "ἀνοκίαν"
γράφει τις εἶτε "ἀδικίαν," ὁ νῦν τῶν λεγομένων γνωρίζω. "πό-
την δέ." αἰτιαῖ τὴς Πυθαγορείου, ὅτι τὰ πάθη τῷ ἀριθμῷ καὶ
τῷ ἀριθμῷ ἀρχαίς τῶν ὄντων λέγοντες εἶναι ὅτι ἀποκρίνεται τούτων ἀ-
λλὰ παρὰ τὰ πράγματα τὰ κατὰ τὴν ὑπερβολὴν καὶ γινώσκοντες ἐξ
ἀρχῆς τε καὶ νῦν. ὅθεν γὰρ ἄλλο τι εἶναι ἡγήσαντο παρὰ τὰ ἐν τῷ
ἡμέτερῳ, ἐξ ὧν αὐτὸς ὁ κόσμος συνέστηκε. cod. Laur.

(*) τὴν γὰρ γῆν κέντρον ἔλεγον καὶ ἀναλογεῖν τῇ μονάδι.
ὡς περὶ αἱ ἀπὸ τοῦ κέντρου ἐπὶ τὴν περιφέρειαν ἡμικύκλιον εὐθεῖαι
αἱ μακρότερες, ὅτως καὶ ὁ ἀπὸ τῆς μονάδος ἀρχόμενος ἀριθμὸς ἐπὶ
ἑαυτῷ αὐξάνει. συμβαίνει ὅν κατὰ τὸν τρόπον ἡδὴ πλείους
εἶναι μεγεθῶν. λέγει δὲ περὶ τοῦ ἐν τῇ γῇ τόπου ὡς ἐν τέτῳ διὰ
τοῦτο πλείους μεγεθῶν συνιστάμενα, διὰ τὸ καὶ τῶν ἀριθμῶν εἶδη
εἶναι ἐν τούτῳ εἶναι, ἐπεὶ αἱ ἀπὸ τοῦ κέντρου, ὡς εἰρήκαμεν,
ἐκφέρειται μείζονες εἰσι τῶν μὴ ἀπὸ τοῦ κέντρου. καὶ τὸ ἀπὸ τῆς
μονάδος ὅν ἐπὶ ἀπαιροῦν αὐξάνει. μονάδος δὲ ἡ γῆ ὡς κέντρον. ἡ
εὐθεῖα λέγει τὴν ἀριθμὸν ὡς τῷ πλείους τῶν ἀριθμῶν ἀκολουθούσης
τῷ τῶν πραγμάτων πλείους διὰ τὸ τὰ πράγματα τῆς ἀριθμῶς
εἶναι. Asclep.

"μικρὸν — κρῖσις." οἱ τὰ πράγματα τῆς ἀριθμῶς εἶναι λέ-
γουσιν ταύτην τὴν τάξιν αὐτοῖς ἀπέπειμαι ἐν τῷ ὑπερβολῇ, ἣν ἔχον
ἔστι καὶ τῆς ἀριθμῶς, οἷς ἔλεγον εἶναι ταύτην. ὅσον ἢ ὅσον τὰ
ἔστι ἔχον τὴν δύναμιν, ταύτην ἔλεγον ἔχον τὴν τάξιν ἐν τῷ κόσμῳ
τὴν ὁρμήν, ἐπεὶ αὐτὴ δύναμις ἦν ὁρμήν αὐτῶν. πάλιν ἢ τάξιν ἡ ἐκείνη,
ταύτην ἀπεδίδουσαν ἐν τῷ κόσμῳ τῷ καιρῷ, ἐπεὶ καὶ τὴν ἐκείνη ἀριθ-
μῷ καὶ καιρὸν ἡγήσαντο εἶναι. μικρὸν δὲ ἀνοκίαν τῷ καιρῷ ἢ κατωθεν
εἶναι, εἰ ἔκτεχεν, ἀδικίαν ἢ κρῖσις, ὅτι καὶ ἡ τῶν αὐτῶν τούτοις ἀριθ-
μῶν τάξιν ἢ αὐτὴν ἦν. γράφει δὲ ἐν τισιν ἀντιγράφοις ἀπὸ τοῦ
ἀνοκίαν "ἀνοκίαν." ἀνοκίαν δὲ φασιν ὑπὸ τῶν Πυθαγορείων λέ-
γεσθαι τὴν πεντάδα, τότε δὲ ὅτι τῶν ὁρθογώνων τριγώνων τῶν
ἐχόντων ῥητὰς τὰς πλευρὰς πρῶτον ἐξ τῶν περιεχουσῶν ὀρθὴν γω-
νίαν πλευρῶν, ἢ μὲν τριῶν ἢ δὲ τετάρων, ἢ δὲ ὑποτείνουσα πέντε.
ἐπεὶ τοῖσιν ἡ ὑποτείνουσα ἴσον δύναιτο ἀμφοτέραις ἅμα, διὰ τούτο
ἢ μὲν δυνάμει καλεῖται. αἱ δὲ δυνάμεις ἀνοκίαν, καὶ ἐξ ἑκείνων τὴν
τε πεντάδα ἀνοκίαν ἔλεγον ὡς μὴ νικωμένην ἀλλ' ἀήττητον καὶ
κρατούσαν. εἶτε δὲ "ἀνοκίαν" γράφειν εἶτε "ἀδικίαν," ὁ νῦν
τῶν λεγομένων γνωρίζω. καὶ περὶ μὲν τῶν Πυθαγορείων, φησὶν,
ἀφείδω τὰ νῦν, ἱκανὸν γὰρ αὐτῶν ἔλεγε μόνον, παραιτούμενος
τῶν φυσικῶν κατέλειπον. ἐρεῖ μέντοι τὴν περὶ τῶν ἀρχῶν διέξω
αὐτῶν ἐπὶ πάσῃ τῇδε τῇ πραγματείᾳ ἐπὶ τέλει. Alex.

"οἱ — αἰτίας." αἰτιαῖ τῶν τὰς ἰδέας αἰτίας θεμελίων πρῶ-990

τον μὲν ὅτι ζητῶντες τῶν φύσει συνεστώτων τὰς αἰτίας (τὸτο γὰρ 34

αὐτῶν δύναιτο) δὲ τὸ "τῶν δὲ τῶν ὄντων" ἄλλας ἰσαριθμῶς τούτοις

ὑπὸ προσθέσαν ὡς ἐσομένων μᾶλλον γνωρίζω τῶν πραγμά-

των, εἰ πλείονα τὰ αὐτὰ γένοιτο ("· ὅθεν γὰρ ἡ τῷ αἰδῶν διαφε-

ρήσεις τὰς ἰδέας τῶν πρὸς αὐτὰς ὄντων ἐποίησαν, ὡς ἐπεὶ ταῦτα

ἀγνοῦσα, ὁμοίως ἂν κατέκρινε τούτοις, ὡς εἶναι φασὶν αὐτὰς παρα-

δείγματα, εἰαν ἂν ἀγνοῦσαι. ἰσαριθμῶν ὅν ἄλλα θέμενοι καὶ ὁμοίως

τούτοις ὡς ἐξήκον τὴν γνώσιν τε καὶ ἐπιστήμην, διὰ τούτων ὥσπερ

κατέκρινε καταλαμβάνουσαν δύναιτο αὐτῶν, ὡς ὁλίγον προελθὼν

δείξει. ἢ ὁ αἰτιαῖ ἐξ τῶν τὰ αἰτία τε καὶ ἐπιστήμην καὶ διὰ τούτο

ἐξήκον αὐτῶν τὰ αἰτία· ὥσπερ γὰρ τὰς αἰτίας ταύτας τούτων ἀπο-

διδόναι, ὁμοίως τε ποιῶντες τοῖς ἀριθμῶσι τὰ βελομένους πλήθος,

εἰδ' ὡς μὴ δυναμένων ἐκείνων, εἰ εἴη τοσαῦτα, ἀριθμηθῆναι, ἄλλο

αὐτοῖς ἰσαριθμῶν πλήθος προσθεῖσι, κατέκρινε ὅτως ἀριθμῶσιν. εἴη

δ' ἂν μάλιστα τὸ ἀπορέμενον ἵχυν ἔχον· καὶ τὸ ἰσαριθμῶν τοῖς ζη-

τυμένοις αὐτοῖς τὸ πλήθος τίθεσθαι, ἀλλὰ καὶ τὸ ὅμοιον καὶ διὰ τούτο

ὁμοίως ἀγνοῦσα ("· ὅτι γὰρ μὴδὲν διαφέρει τὰ εἶδη τῶν πρὸς

αὐτὰ τὸ εἶναι ἐχόντων κατ' αὐτὰς, ἢ μὲν τῷ αἰδῶν, ἐρεῖ· τὸ δὲ

εἶναι ὁμοίως ἀγνοῦσα διὰ τῆς τῷ ἀριθμῷ παραθέσεως ἐνδεέστατο.

ὅτι δὲ μὴ αἰτία αὐτῶν προσθέσαν τούτοις περὶ ὧν ἐξήκον, ὁλίγον προελ-

θὼν δείξει. ἢ ὁ αἰτιαῖ. ἔγωγε ὅτι προσθέντες ἰσαριθμῶν χερόν τοῖς

περὶ ὧν ἐξήκον, ὅτως ἀπέναντι ἐξήκον καὶ ἀπεδίδουσαν τὰς αἰτίας

τῶν τε πρῶτων καὶ τῶν προσθεθέντων· τούτῳ γὰρ ὁμοίως καὶ τὸ τῷ

ἀριθμῷ παραδείγματι· χερόν δὲ εἶπεν ὅτι ἐλάττω εἶναι τὰ εἶδη

τούτοις, ὅτι καὶ καθ' ἑκάστη καὶ ἀτόμους λέγων, ἀλλὰ τοῖς ἐπ' αὐτοῖς

εἰδῶσιν. ὅθεν γὰρ Σωκράτης καὶ Πλάτωνος ἐξήκον τὰς αἰτίας, ἀλλ'

ἀνθρώπων καὶ ἵππων. τούτοις γὰρ χερόν ἰσαριθμῶν τὰ εἶδη κατ' αὐτοῖς.

τὸ "χερόν" δὲ προστέθηκεν ἵσως, ἐπεὶ μὴ πάντων τῶν κοινῶν ἰδέας

ἐκείνους· ὅθεν γὰρ τῶν ἐπὶ τοῖς τεχνικοῖς, ὅτε τῶν ἐπὶ τοῖς κοινῶς,

εἰ καὶ εἴτετο αὐτοῖς καὶ τούτων εἶναι λέγειν ἰδέας, δι' ὧν περὶ αὐτῶν

λέγουσιν, ὡς ἐρεῖ μετ' ὁλίγον. τὸ δὲ μὴ ἐλάττω εἶναι τὰς ἰδέας

39. διὰς δὲ αὐτοῖς. πάλιν ἢ Α.

Α. ἀμφοτέρω Α. § 23. vel quod accusat est, quod volentes entium causas cognoscere, per haec quaerebant ipsorum cau-
sas Sepulv. § 27. αὐτῶ Α. § 30. διαφέροντα τὰ Α. § 36. τού Α. § 38. ἀλλὰ γὰρ τοῖς Α. § 40. τὰ εἶδη om Α.

τῶν ὡς ζητῶντες τὰς αἰτίας ἐπ' ἐκείνας προῆλθον, δευτερόν πα-
 990 ρέθετο "καθ' ἕκαστον ἢ ὁμῶνυμὸν τί ἐστιν," ὁμῶνυμον μὲν λέγων τὸ
 "συνώνυμον, ἐπεὶ καὶ Πλάτων ὕτως αὐτὰς εἶπε. δεικνύσι δὲ διὰ
 τὸ ἕκαστον τῶν ζητούμενων αὐτὰς συνώνυμὸν τι εἶδος θέσθαι τὸ
 ἰσάριθμα τὰ εἶδη αὐτοῖς τοῖς αἰδητοῖς λέγειν. ἢ δύνανται τὸ ὁμῶ-
 νυμον ὅτι, ὡς λέγουσιν, ὅταν ἂν συμβαλλομένης πρὸς τὴν γνῶσιν ταῖς
 ἐνταῦθα. εἰπὼν δὲ "καθ' ἕκαστον ἢ ὁμῶνυμὸν τί ἐστιν," πῶς
 "καθ' ἕκαστον," δεικνύσι. τὸ δὲ "καὶ παρὰ τὰς ὑσίας τῶν τε ἄλ-
 λων ἃ ἐστὶν ἐν ἐπὶ πολλῶν, καὶ ἐπὶ τοῖσδε καὶ ἐπὶ τοῖς αἰδίοις" ἴσον
 ἂν εἴη τῷ παρὰ τε ἢ τὰς τῆδε ὑσίας ἐστὶν ὁμῶνυμα αὐτοῖς εἶδη, 10
 ὁμοίως δὲ καὶ παρὰ τὰ ἄλλα ὅντα τὰ παρὰ τὴν ὑσίαν, ἃ ἐστὶ τὰ
 ἄλλα γένη, ἐφ' ὧν ἐστὶν ἐν τι καὶ κοινὸν ἐπὶ πολλῶν τοῖς καθ' ἕκαστα-
 οῖς γὰρ ἐστὶ τὰ κοινὰ τὰ ἐπὶ τοῖς καθ' ἕκαστα, ὧν κοινῶν αἱ ἰδέαι,
 εἴησαν ἂν κατ' αὐτὰς αἰτίαι τῷ εἶναι τε καὶ γίνεσθαι. τὸ δὲ "καὶ ἐπὶ
 τοῖσδε καὶ ἐπὶ τοῖς αἰδίοις" δηλωτικὸν ἂν εἴη τῷ καὶ ἐπὶ τοῖς ἐν γε- 15
 νέσει καὶ φθορᾷ (τῶν ἢ τὸ "ἐπὶ τοῖσδε" δηλωτικόν) καὶ ἐπὶ τοῖς
 αἰδίοις. καὶ ἢ ὁ κόσμος κατ' αὐτὰς καὶ τὰ ἐν αὐτῷ αἰδίου τὸ εἶναι
 ἔχει. διὰ εὐλόγως εἰρηγὶ τὸ ἰσάριθμα τῶν τε ἄλλων "ὡς ἐστὶν ἐν
 ἐπὶ πολλῶν," ὅτι τῷ τῶν τε ἄλλων ἐφ' ὧν ἐστὶν ἐν ἐπὶ πολλῶν
 τῶν. καὶ ἢ ἄλλων βοληθεὶς δηλῶσαι τὸ προσέθετα. τῶν ἢ 20
 κοινῶν τῶν ἐπὶ τοῖς καθ' ἕκαστα αἰτίαι αἱ ἰδέαι κατ' αὐτὰς (*).
 ἢ τὸ "ἐν ἐπὶ πολλῶν" ἐπὶ τῆς ἰδέας εἴρηκε. καὶ ἢ εἰ μὴ τῶν καθ'
 ἕκαστα ἐστὶν ἰδέα, ἀλλὰ τῷ ἐν τοῖς καθ' ἕκαστα κοινῷ (*). ἀνθρώπου
 γάρ, ἀλλ' ὁ Σωκράτης καὶ Πλάτωνος, ὅς ἀνθρώπος ἐν τοῖς τε καὶ
 ἐν πᾶσι τοῖς ὁμοιωτέσι αὐτοῖς κοινὸς εἴη διὰ τὸ ἐνυπαρχεῖν 25
 990 πᾶσι. τῷ δὲ "καθ' ὅς τρόπος δεικνύμεν τὰ εἶδη, κατ' ὅδενα φαί-
 νει τῶν," τὸ "δεικνύμεν" δηλωτικόν ἐστι τῷ ὡς πρὸς οἰκείαν
 ὁδὸν λέγειν αὐτόν, λέγοντα τὰ Πλάτωνος. ὁ ἢ ὡς ἄλλοι τοῖς
 ἀντιλέγων λόγοις καὶ διγμῶσι, ἀλλ' ὡς οἰκείαν ὁδὸν βασιλεύων
 τε καὶ ἔξεταζων, ὕτως ποιεῖ τὴν ἀντιλογίαν τῆς τῷ ἀληθοῦς εὐρέ- 30
 σεως χάριν. περὶ δὲ δεκνύει ὅτι ὁδεῖς τῶν λόγων τῶν εἰς
 κατασκευὴν τῶν ἰδεῶν φερομένων εἶναι δεικνύειν ἰδέας. οἱ μὲν ἢ
 αὐτῶν ὅτε συλλογίζονται ὅτε συνάγουσι τὸ προκείμενον, πρὸς τῷ καὶ
 ὧν μὴ βύλον ἰδέας εἶναι, καὶ τῶν τίθεσθαι. αἱ δὲ καὶ δεκνύντες
 συλλογίζονται τι περὶ ἰδεῶν ὅτι ἐκφεύγει τῶν ὧν ὁ βύλον ἰδέαι 35
 ἰδέας, καὶ τῶν κατασκευάζειν. ὁ ἢ ὡς ἄλλων πάντη ὄντων τῶν
 ἀσυλλογίζων ἐρωτημένον, ἄλλων δὲ τῶν κατασκευάζοντων ἰδέας
 καὶ ὧν ὁ βύλον λέγειν, ἀλλ' ὅτι τῶν αὐτῶν λόγων οἱ μὲν κατ' ἀμφω
 ἡμάρτην, οἱ δὲ πάντως καθ' ἕτερον. ἢ τινος τῶν λεγομένων
 λόγων ὑπ' αὐτῶν ὡς τέλειον ψευδὲς καὶ μηδὲν δεκνύσας αἰτιάσθαι, 40
 οἷος εἴη ἂν ὁ λόγος, εἰ ἔστι τι τάληθές, εἴη ἂν τὰ εἶδη, τῶν ἢ ἐν-
 ταῦθα ὅταν ἀληθές. καὶ εἰ μήτις ἐστὶν, ἔστι τὰ εἶδη, ἢ ἢ μήτις
 τῷ μένοντος. καὶ ὁ ἐν ἀριθμῷ ὄντος εἶναι λέγων, ταῦτα δὲ ὅτι
 ὄντα, εἰ δὲ τῶν εἰδῶν, ἐστὶν ἄρα τὰ εἶδη. ὁμοίως καὶ ὁ τὸς ὁρι-

μῶς τῶν ὄντων εἶναι λέγων, τῶν δὲ μηδὲν εἶναι. αἱ δὲ τῶν
 λόγων ψευδὲς τε καὶ τὸ δὲ ὅταν ὅταν δεκνύντες. διὰ τῶν μὲν τῶν
 ὁδεῖς μνημονεύει νῦν, εὐθύνη δὲ τινος τῶν δεικνύων τι δεκνύ-
 ναι, καὶ πρῶτον γε ἐν ἀπὸ τῶν ἐπιστημῶν τὰς ἰδέας κατασκευά-
 ζοντα. εἰ δὲ αὐτοὶ αἱ λόγαι οἱ ὑπὲρ αὐτῶν λεγόμενοι εἰς κατα-
 σκευὴν τῶν ἰδεῶν εἰσὶ τῶν τοῖς ὡς ἢ μὴ συλλογίζεσθαι τὸ προκεί-
 μενον. ἢ ἄλλων τῶν ἰδεῶν εἰσαγαγεῖν καὶ μὴ ὡς βύλον, ὅταν ἔξω-
 θεν ἄλλων δεῖ λόγων, ἀλλ' αὐτάρκες πρὸς ἀναίρεσιν τῷ ὄντι
 τὸ τὴν ἀξίαν δειξάν τῶν λεγομένων. id.

(*) ἐντεῦθεν δεκνύει πρὸς τὴν Πλάτωνος ἀποτίναξαι περὶ τῶν
 ἰδεῶν. εἰρηάζει δὲ ἐν σκοπῷ τῷ Ἀριστοτέλει περὶ τούτου. αὐτὸς
 γὰρ ἐστὶν ὁ λέγων ἐν τῇ περὶ Ψυχῆς πραγματείᾳ (34) "ὅτι ὅτι
 οἱ τὴν ψυχὴν εἰρηάζονται τῶν εἰδῶν," καὶ ὅτι ὁ ἐνεργεῖς ὡς ἐκ
 τὰ πράγματα, καὶ πάλιν ὅτι ὁ μὲν δυναμὸς ὡς ἐνεργεῖ, ὁ δὲ ἐν-
 γίει ὡς ποιεῖ. ὡς ἀντικρυς καὶ αὐτὸς ἐναποτίθει ἰδέας τῷ ἢ.
 πῶς ἔν, εἰποὶ ἂν τις, καὶ αὐτὸς πρὸς βύλον ἰδέας δεκνύει τῷ Πλάτῳ
 μάχεσθαι. καὶ λέγομεν ὅτι κατ' ἀλλήλους ὁ τῷ Πλάτῳ μάχεται,
 ἀλλὰ τῷ ὅτι ἄλλω καὶ ἄλλω ὄντι Πλάτῳ μάχεται, τοῖς ὑποκί-
 μένοις τὰς ἰδέας ταύτας αὐτὰς καθ' αὐτὰς ὑπαρχούσας καὶ ὅτι
 20 καχυποψήσαντες τῷ νῦν. ὡς φανερά ἡμῖν γέγονεν ἢ ὅτι ἔστιν ὁ
 Ἀριστοτέλης ἢ περὶ τῶν ἰδεῶν. Asclep.

(*) εἰδέναι μέντοι γε χρὴ ὅτι ὁ διαπλασάσθαι ὁ ἀρμόδιος ἐστὶ
 τῶν ἰδεῶν. τὰ μὲν ἢ αἰτία ὑπαρχούσας, τὰ δὲ αἰτιατά. τὰ ἢ
 αἰτία τὰ ἐξηρημένα ὑπαρχούσας, ταῖς αἱ ἰδέαι καὶ οἱ παρὰ τῷ ὄν-
 τει ἢ τῶν ἀντικρυς λόγαι, καὶ ὅταν συγκαταβαλῶν τῶν
 αἰδητοῖς, ἐπειδὴ ὅτε συμφύρονται αὐτοῖς. καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Ἀρι-
 στοτέλης ἐκ τῶν αἰτιατῶν προὖν ἀνέρχεται ἐπὶ τὰ αἰτία. ὅτι ἢ
 αὐτὸς ὑποτίθει αἰτία τῶν πραγμάτων ὁμοιογενεῖ. διαληνόμε-
 νον δὲ περὶ τῶν ὑπερῶν σφαιρῶν φησὶν ὅτι ὅσαι σφαῖραι ὑπάρχου-
 30 τας αὐτὰ καὶ αἰτία κινῶντα τὰς σφαῖρας. καθ' ἕκαστον ἢ σφαῖρα
 ἐφέστηκε δύναμις ἢ κινῶσα. ὅτε ἢ ἀπὸ ταύτομας ἐφέστα ἢ ἀ-
 νησις, ὅτε δὲ πάλιν δεῖ λέγειν, φησὶν, ὅτι ὁ θεὸς κατ' αὐτὴν
 ἐπεὶ τὸ παρὰ πάντων ἐρῶ, ὅτι καὶ τὸς ἀνθρώπους καὶ τὰ ἄλλα ἔχει
 ὁ θεὸς κινεῖ, καὶ ὅτι ἐστὶν αἰτίον εἰδὼν τὸ κινητικὸν τῶν σωμα-
 τῶν καὶ ὁ Ἀριστοτέλης αἰτία ὑποτίθει τῶν πραγμάτων. id.

(*) δεῖ προδεῖναι τὸ πολλῶν ἀντὶ τῷ ὅτι πολλῶν εἰδῶν
 εἶδη ἐστὶ τῶν αἰδητῶν. ἐπεὶ ὅτε τῶν τεχνητῶν ἰδέαι ὑπαρχούσας
 ὅτε τῶν κακῶν κατ' αὐτὰς, ὅτε δὲ τῶν παρὰ φύσιν ἀλλὰ μὴ
 τῶν κατ' φύσιν. ἢ ἢ φύσις ὅταν ἐστὶν ἕτερον ἢ ἄλλα μὴ ἐστὶν
 40 πρᾶν καὶ καταλάμπουσα τὰ τῆδε, καὶ ἔχουσα ἐν αὐτῇ τὸς ὄν-
 τας λόγους, ὁ μὲντοι γε ἐπιστρέφουσα πρὸς αὐτὴν. διὰ το-
 μεν καὶ ἀλόγως κινῶν ποιεῖν, ἐπεὶ καὶ ἐν φύσει ὁρᾷ καὶ ἐν ἀνθρώ-
 ζοῖς. ὡς μὲντοι τῶν κατ' φύσιν φανῆναι ἰδέας, ὁ μὲντοι τῶν
 κακῶν, εἰ γε τὰ κακὰ καὶ ἀνυπαρκτά ὑπαρχουσιν, ὡς δεκνύειν

α 10. ὁμῶνυμα — 11. α om A. || 11. καὶ περὶ τὰ L. || 12. πολλοῖς A. || τοῖς αἰδίοις καθ' F. || 18. διὰ καὶ εὐλόγως εἰρηγὶ τὸ ἰσάριθμα τῶν τε ἄλλων καὶ τῶν ἐν αὐτῷ αἰδίου τὸ εἶναι ἔχει. || 20. δηλῶσαι καὶ τὸ L. || 21. αἱ et 22. α om F. || 24. γὰρ καὶ ἄλλω F. || 25. αὐτὸς καὶ κατ' εἴη F. || 26. τῷ τὸ codd. || 30. τῶν M. || 34. εἶναι om M. || 36. καὶ — 37. ἐρωτημένον om A.

τῇ ἐξηγήσει τὴν θεωρίαν. ὅτε δὲ πάλιν τῶν τεχνικῶν ὑπάρχουσιν ἰδέαι, εἴγε καὶ μίμησις τῶν φυσικῶν γίνουσι τὰ τεχνικὰ πάντα, καὶ ἐστὶ μὴ ἡ φύσις παράδειγμα, εἰκὼν δὲ ἡ τέχνη. ὅτε δὲ πάλιν τῶν παρὰ φύσιν ὑπάρχουσιν ἰδέαι· ἡ γὰρ ἑλλαμψίς ἐκείθεν, ὡς ἀρα, προέρχεται ἐπὶ τῶν καὶ φύσιν, ἢ ἐπὶ τῶν παρὰ φύσιν. διὰ τὴν οὖν πᾶσι ἀσφαλῶς προσέθηκεται τὸ "χερδὸν γὰρ ἴσα" πρὸς τὴν πολλὰ ἐλάττω τε δὴ ἐστὶ τούτοις, ἢ τοῖς καθ' ἑκάστα ἀτόμοις λέγουσι, ἀλλὰ τοῖς ὑπ' αὐτοῖς εἰδέναι. . . συνώνυμον γὰρ ἢ δυνατόν εἶναι, ἐπειδὴ ἐν τοῖς συνωνύμοις τὸ κατηγορούμενον τὸ εἶναι ἔχει ἐν τῷ καθ' ἑκάστα, καὶ μέρος ἐστὶ τὸ ὑποκείμενον τῷ κατηγορούμενῳ. ὅτε δὲ πάλιν ὁ ἀνθρώπος ἢ ἐστὶ μέρος τῷ δημιουργοῦ λόγῳ, ἀλλὰ τὸ εἶναι πρῶτος ὁ λόγος. ὅτε δὲ πάλιν ὁ μὲν ὡς ἡ Αἴας φησὶ· αὐτὴ γὰρ καὶ ἀνυπόστατος ἐστίν, τὰ δὲ εἰδητὴ ἀνυπόστατα ὑπάρχουσιν. καθ' ἑκάστον ὅν εἶδος ἐστὶν ἰδέα. καὶ περὶ τῶν οὐσίας τῶν φυσικῶν πραγμάτων ἐστὶ τὸ ἢ τὸ πρὸ τῶν πολλῶν, ἰδέα ἀνθρώπων πρὸ τῶν πολλῶν ἀνθρώπων, καὶ ἵππων καὶ τῶν ἄλλων ὁμοίων. ὑπάρχουσιν ὅν ἰδέαι καὶ τῶν φυσικῶν καὶ τῶν ἐν γένεσι καὶ τῶν αἰδίων. ἐστὶ γὰρ ἰδέα καὶ ἡλίου καὶ σελήνης καὶ πάντων τῶν αἰδίων παρὰ τῷ δημιουργῷ. "ἔτι δὲ καθ' ὅς τρόπος δεικνύμεν ὅτι ἐστὶ τὰ εἰδη." ἐν ταύτῃ βολῇ εἰπεῖν τὰς αἰτίας ἐξ ὧν ὑπέλαβον εἶναι ἰδέας, καὶ διὰ τὴν αἰτίαν "ἔτι δὲ καθ' ὅς τρόπος δεικνύμεν τὰ εἰδη" συμπεριλάβει καὶ αὐτὴν ὡς τὴν αὐτὴν διδασκαλίαν ὑπάρχοντα, φημὶ δὲ τὴν Πλατωνικὴν. τέσσαρα ὅν αἰτία ὑπάρχουσιν τὰ δευτέρωτα ὅτι αἱ ἰδέαι ὑπάρχουσιν, ἀλήθεια, μονὴ καὶ μνήμη, ἀριθμὸς καὶ ὁρισμός. καὶ ὅν τῆς ἀληθείας ὅτω κατασκευάζον ὅτι ὑπάρχουσιν αἱ ἰδέαι. εἰς οὗτο γὰρ ὅτως ὅτι ἐνταῦθα ἢ ἐστὶ καθαρά ἀλήθεια, ἀλλ' ἔχει μνημονεύον τὸ ψεύδος καὶ ἢ ἐστὶν ἀλήθεια. ὡς μολάγῃ δὲ ὅτι ἐστὶν ἀλήθεια. ἐὰν γὰρ μὴ ἡ ἀλήθεια, ὅδ' ἄλλο τί ἐστίν, εἴ γε ἢ ἐκ τῆς ἀληθείας τὰ ἄλλα προέρχεται. φανερόν ὅτι ὑπάρχουσιν αἱ ἰδέαι. καὶ αὐταῖς γὰρ σωζέται τὸ ἀμυγῆς καὶ καθαρόν πάντων τῶν πραγμάτων, ὡς καὶ ἡ κυρίως ἀλήθεια. πάλιν δὲ φασὶν· ὅτι εἰ μὴ ἐστὶν ἐνταῦθα μονὴ καὶ μνήμη καθαρά, μνήμη δὲ τὸ βεβαιὸν τῆς ὕλης (ἡ γὰρ βεβαιὸς αὕτη ἢ ἐξ μόνιμον εἶναι καὶ ἡσυχίαν τὴν μνήμην), ἐστὶ δὲ ἡμολογούμενως καθαρά. μνήμη καὶ εἰλικρινὴς καὶ ἀδολῶτος καὶ ἀεικνύμενως ἔχουσα, ἐστὶν ἄρα ἰδέα μνήμης παρὰ τῷ δημιουργῷ, ἐπειδὴ καὶ δεῖ εἶναι τὴν ὄντως μνήμην, ἐξ ἧς πᾶσι τοῖς ἄλλοις τὸ εἶναι. ἔπειτα καὶ ἐκ τῶν ἀριθμῶν. εἰ γὰρ τὰ ἐνταῦθα πάντα ἀριθμητὰ ὑπάρχουσιν, εἰσὶ δὲ καὶ ἀριθμοὶ αὐτοὶ καθ' αὐτοὺς μετρώμενοι τὰ ἀριθμητὰ, ἐπεὶ ὁδὸ ἀριθμητὰ ὑπάρχουσιν καὶ ὄντων τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀριθμῶν, φανερόν ὅτι ὑπάρχουσιν ἰδέαι· οἱ γὰρ κυρίως ἀριθμοὶ οἱ μετρητικοὶ παρὰ τῷ δημιουργῷ ὑπάρχουσιν. πάλιν δὲ καὶ ἐκ τῶν ὁρισμῶν. τὰ γὰρ ἐνταῦθα ὁρίζεσθαι ὑπάρχουσιν, οἱ δὲ κυρίως ὁρίζοντες τῶν αἰδίων πραγμάτων ὑπάρχουσιν καὶ τῶν ἀεικνύμενως ἔχοντων καὶ μὴ ποτὲ μὴ ὄντων ποτὲ δὲ μὴ ὄντων, τὰ δὲ ἐνταῦθα ταῦτα· εἰ ὅν ὑπάρχουσιν ὁρισμοί, φανερόν ὅτι καὶ ἰδέαι ὑπάρχουσιν. φησὶν ὅτι πρὸς ταῦτα ὁ Ἀριστοτέλης. . . φησὶ δὲ ἡμεῖς ὅτι ὁ Πλάτων περὶ τῆς ὄντως ἀληθείας διελέγετο τῆς καθαρᾶς καὶ εἰλικρινοῦς καὶ ἀπαρρητοῦ καὶ μὴδὲν θάλλον ἔχουσας· ἡ δὲ ταιαυτὴ ἀλφ-

θεια εἰλικρινὴς ἢ θεωρεῖται ἐν τοῖς τοῖς. ὁ δὲ ἡμέτερος φιλόσοφος ἐφασκεν ὅτι ὁ Πλάτων ἢ περὶ τῆς ταιαυτῆς ἐπιστήμης εἰρηκον, ἀλλὰ περὶ τῆς αἰδίου καὶ καθόλου, ἥτις ἐστὶ τέχνη τεχνικῶν καὶ ἐπιστήμη ἐπιστημῶν, ἥτις καὶ πάντα ἀπλῶς τὰ ὄντα εἶδεν ἢ ὄντα ἐστὶ, καὶ τὰ ἐσόμενα καὶ τὰ μέλλοντα, καὶ τὰ καθόλου καὶ τὰ καθ' ἑκάστα. ταιαυτὴ δὲ ἐπιστήμη ἢ ἐστὶν εἰ μὴ παρὰ μόνῃ τῷ θεῷ. ὡς καὶ ἐνταῦθεν συνάγομεν ὅτι ἐστὶν ἰδέα. "καὶ καὶ τὸ ἐν ἐπὶ πολλῶν." εἰ ἐστὶν ἐν καὶ πολλῶν κατηγορούμενον, τὸτο δὲ ἐν τοῖς καθ' ἑκάστα ἢ θεωρεῖται, φανερόν ὅτι ἐστὶν ἰδέα. εἰ γὰρ ἑκάστος τῶν πολλῶν ἀνθρώπων ἀνθρώπος ἐστὶ καὶ τῶν πολλῶν ζώων ζῷον καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως, καὶ ἢ ἐστὶν ἐφ' ἑκάστῳ αὐτῶν αὐτὸ αὐτὸ κατηγορούμενον, ἀλλ' ἐστὶ τὸ καὶ καὶ πάντων αὐτῶν κατηγορεῖται, ὁδὸν αὐτῶν ἐν ταύτῃ, εἴη ἄν τὸτο παρὰ τὰ καθ' ἑκάστα ὅν, κεχωρισμένον αὐτῶν, αἰδίων, ἐπεὶ καὶ αἰδίων κατηγορεῖται καὶ πάντων τῶν κατ' ἀριθμὸν ἀλλασσομένων. ὁ δὲ ἐν ἐστὶν ἐπὶ πολλοῖς κεχωρισμένον αὐτῶν καὶ αἰδίων, τὸτο ἐστὶν ἰδέα. εἰσὶν ἄρα ἰδέαι. φησὶν ὅτι πρὸς τὸτο ὁ Ἀριστοτέλης ὅτι ὅτος ὁ λόγος κατασκευάζει ἰδέας καὶ τῶν ἀποφάσεων. . . φησὶ ὅτι πρὸς τὸτο ὅτι αἱ ἀποφάσεις καὶ συμβεβηκὸς κατηγοροῦνται, αἱ δὲ ἰδέαι καθ' αὐτὰς, εἴ γε καὶ ἐξ αὐτῶν τὸ εἶναι τῶν πραγμάτων. ὡς καὶ ὑπάρχουσιν ἰδέαι τῶν ἀποφάσεων, ὅτε δὲ ἐκείνοι ὑποτίθενται, ἀλλὰ τὸ ἐν ἐστὶν ἰδέα καὶ καὶ πλείονων καθ' αὐτὸ λεγόμενον. . . λέγομεν τοίνυν πάλιν πρὸς τὸτο ὅτι ὁ Πλάτων ἰδέας ὑπετίθετο τῆς ὄντως νοήσεως καὶ κυρίως, ἐπειδὴ τῶν φθαρμένων ὑπὲρ ἐστὶ νοήσεως ἀλλὰ φαντασίας. ὡς καὶ ἐνταῦθα καλῶς αὐτῷ ἐγκρατεῖ. ἢ ἐστὶ γὰρ φαντασία ἢ κυρία νοήσεως. ἰδ.

(*) καθ' ὅς τρόπος "δεικνύμεν" τὰ εἰδη. ἢ ἐστὶν δεικνύει τὰ εἰδη, ἀλλὰ δεικνύμεν. ἢ γὰρ ὡς ἀλλοτρίοις ἀντιλέγει λόγους ἢ δόγμασι τὴν περὶ τῶν ἰδίων βασανίζων δόξαν, ἀλλ' ὡς οἰκίαν ὑπὸ πληρῇ ἐξετάζων, ὅτω ποιῶ τὰς ἀντιλογίας τῆς τῷ ἀληθὲς εὐρέσεως χάριν. διὰ καὶ κοινοποιῶ τὸ δόγμα. τὴν Πλατωνικὴν γὰρ καὶ αὐτὴς ἀρκετήρη. κατ' ἐξάνα ὅν τρόπον ἀποδείξεων τῶν δευτέρων τὰς ἰδέας δεικνύει ὅτι εἰσὶν αὐτῶν. τὸτο γὰρ λέγει ψευδὲς εἰσὶ καὶ ὁ δεικνύμενος ὅτι εἰσὶν ἰδέαι, ὡς ὁδὸ μνημονεύει. ἐστὶ δὲ πρῶτος μὴ ὁ λέγων, εἰ ἐστὶν ἀληθὲς, εἰσὶν ἰδέαι. τῶν γὰρ ἐνταῦθα ὁδὸν ἀληθὲς. δεύτερος δὲ, εἰ ἐστὶ μνήμη, εἰσὶν ἰδέαι. ἡ γὰρ μνήμη τὴν μόνον, βεῖ δὲ τὰ ἐνταῦθα. τρίτος ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν ὄντων ἐστὶ, τὰ δὲ ἐνταῦθα μὴ ὄντα. ἐστὶν ἄρα ὁ ἀριθμὸς τῶν ἰδίων. τέταρτος ὅτι οἱ ὁρισμοὶ τῶν ὄντων εἰσὶ, τὰ δὲ ἐνταῦθα μὴ ὄντα. εἰσὶν ἄρα ἰδέαι, εἴπερ καὶ ὁρισμοὶ καὶ ἀριθμοὶ εἰσιν. οἱ τοῦτο ὅν λόγοι ψευδεῖς τὰ εἰσὶ καὶ ὁδὸν δεικνύμεντες, ἐξήμαρτον εἰπὼν "ἐξ ἐνίων μὴ γὰρ ἐκ ἀνάγκης γίνεσθαι συλλογισμὸν, ἐξ ἐνίων δὲ καὶ ἢ ὡς οἰόμεθα τούτων ἢ ὅτι γίνεσθαι," τούτῳ καὶ τῶν δὲ λόγων τῶν κατασκευάζοντων τὰς ἰδέας ἢ μόνον ἢ δεικνύει ὅτι εἰσὶν ἰδέαι, ἀλλὰ καὶ κατασκευάζει ἐξ αὐτῶν ἰδέας εἶναι καὶ ὡς πραγμάτων ἐκ ἐλαβόν εἶναι ἰδέας, οἷον τῶν τεχνικῶν. τὸτο γὰρ ἐξήμαρτον εἰπὼν "εἰδη ἐστὶ πάντων ὅσων ἐπιστήμαί εἰσιν, καὶ τῶν ἀποφάσεων καὶ τῶν φθαρτῶν," ὁ ἴσων ἢ εἴη τῶν μὴ ὄντων εἶναι καὶ τῶν πρὸς τὴν τῶν δὲ ἰδέας ἢ ἐλεγον, ἀλλ' ὁδὸ τῶν κακῶν. "κατὰ τὰ γὰρ τὸς 11.

λόγους τὸς τ. ἐπ." οἱ ἀπὸ τῶν ἐπιστημῶν ὀρμώμενοι λόγοι καὶ κατασκευάζοντες εἶναι ἰδέας πλεοναχῶς μὴ λαμβάνοντι, ὡς δὲ νῦν μνημονεύει, εἰσὶν ὅτοι. εἰ πᾶσα ἐπιστήμη πρὸς ἓν τι καὶ τὸ αὐτὸ ἀναφέρουσα ποιεῖ τὸ ἐαυτῆς ἔργον καὶ πρὸς ὅθεν τῶν καθ' ἑκάστα, οἷον ὁ γεωμέτρης πρὸς ἓν τι τρίγωνον καὶ ὁ πρὸς τόδε τι κατὰ γεγραμμένον, καὶ ὁμοίως αἱ ἄλλαι ἐπιστήμαι, ἕτερον τι ἢ εἴη καθ' ἑκάστων αὐτῶν παρὰ τὰ αἰσθητὰ αἰδίων, καὶ παράδειγμα τῶν καθ' ἑκάστων ἐπιστημῶν γινόμενον· τὸτο δ' ἂν εἴη ἡ ἰδέα. πάλιν ὡς ἐστὶν ἐπιστήμη, ταῦτα ἔστιν· ἄλλα δὲ ταῦτα παρὰ τὰ καθ' ἑκάστα· τὰ γὰρ καθ' ἑκάστα ἀπειρα καὶ ἀόριστα, αἱ δὲ ἐπιστήμαι ὠρισμένων εἰσὶν· τῶν ἄρα εἰεν αἱ ἰδέαι. ἔτι εἰ ἡ ἱατρικὴ ἔκ ἐστιν ἐπιστήμη τῆς υγείας ἀλλ' ἀπλῶς υγείας, ἔστι τις αὐτοῦ γίγνεται· καὶ εἰ ὁ γεωμέτρης ὁ τῶδε τὸ συμμετρου καὶ τῶδε τὸ ἴσον ἐπιστήμη ἔχει ἄλλα ἀπλῶς ἴσον καὶ ἀπλῶς συμμετρου, πρὸς ἃ τὰ ἄλλα ἀναφέρων ἀποδείκνυσιν τὰδε τινὰ εἶναι, ἔστιν ἄρα τὸ αὐτότισον καὶ αὐτοσύμμετρον· ταῦτα ἄρα ἰδέαι. τῶν ὅν τῶν τριῶν λόγων οἱ δύο οἱ πρῶτοι ὁ δεικνύουσιν ὅτι εἰσὶν ἰδέαι, ἄλλα ἄλλα τινὰ παρὰ τὰ καθ' ἑκάστα· ἔκ ἐξ ἀνάγκης δέ, εἰ ἄλλα τινὰ παρὰ τὰ καθ' ἑκάστα εἰσὶ, ταῦτα ἰδέας εἶναι· ἐπεὶ γὰρ τὰ καθόλου ὡς φασὶ εἶναι τὰς ἐπιστήμας. πρὸς τούτοις δὲ δεικνύουσιν ὅτι καὶ τῶν τεχνῶν τῶν εἰσὶν ἰδέαι· πᾶσα γὰρ τέχνη πρὸς ἓν τι καὶ κοινὸν ἀναφέρουσα ποιεῖ τὰ καθ' ἑκάστα, καὶ ὡς εἰσὶ τέχναι, ταῦτα ἔστιν, οἷον τέχνη οἰκίας, καὶ ἔστιν οἰκία παρὰ τὰς καθ' ἑκάστα οἰκίας. καὶ ὁ τρίτος δὲ λόγος ὅθεν αὐτὸς δεικνύουσιν εἶναι ἰδέας· ὁ γὰρ διότι ἡ ἱατρικὴ μὴ ἐστὶ τῆς υγείας ἐπιστήμη ἀλλ' ἀπλῶς υγείας ἐστὶν, αὐτοῦ γίγνεται τις ἔστι. ἄλλα καὶ ὡς ὁ βύλων εἶναι ἰδέας κατασκευάζει ἰδέας εἶναι· ἐκείνη γὰρ τῶν τεχνῶν ὁ τὸ καθ' ἑκάστα ὅθεν τῶδε ἐστὶ τέχνη, ἀλλ' ἀπλῶς ἐκεῖνη περὶ ὁ ἐστὶν, οἷον τεκτονικὴ ἀπλῶς βάθρου καὶ ἀπλῶς κλῆρας καὶ βάθρον ἀποίει· νῦν δὲ ποιεῖ πολλὰ διαφέροντα καὶ τοῖς χήμασι καὶ τοῖς μεγέθεσιν· εἰ δὲ ἄρα, οἱ τοῖστοι λόγοι καὶ ὡς καὶ 30 990 ἐβόλοντο εἶναι ἰδέας. "καὶ δὲ τὸ νοῦν." ὁ λόγος ὁ ἀπὸ τῶ νοῦν κατασκευάζων εἶναι τὰς ἰδέας τοῦτο ἐστὶν. ὅταν νοῦμεν ἄνθρωπον ἢ ἵππον ἢ πεζὸν ἢ ζῴον, ὃν τι νοῦμεν καὶ ὅθεν τῶν καθ' ἑκάστα· καὶ γὰρ φθαρέντων τῶν καθ' ἑκάστα ὅθεν ἤττον ἢ ἔνοια μένει τῶν τοῦτων. ὁ γὰρ ἄρα ὡς ἐστὶ τι παρὰ τὰ καθ' ἑκάστα, ὁ καὶ ὅτων καὶ 35 μὴ ὄντων ἐκείνων νοῦμεν· ὁ γὰρ δὲ τὸ μὴ ὄν νοῦμεν τότε. τῶν δὲ ὅθεν ἂν εἴη ἕτερον ἢ ἡ ἰδέα ἀφθαρτος ὅσα. φησὶν ὅν ὁ Ἀριστοτέλης... "ἔτι δὲ οἱ ἀκριβέστεροι τ. λ." ὁ μὲν ἐκ τῶν πρὸς τι λόγος κατασκευάζων τὰς ἰδέας τοῦτο ἐστὶν. ἐφ' ὧν καὶ πλείονων τι κατηγορεῖται, ἢ ὁ μωνύμωτος ἢ συνωνύμωτος κατηγορεῖται. καὶ εἰ συνωνύμωτος, ἢ κυρίως ἐκεῖνο λέγειται εἶναι τὰ καθ' ὧν κατηγορεῖται, οἷον ἄνθρωποι Καλλιᾶς καὶ Θεαλῆτος καθ' ὧν ὁ ἄνθρωπος κατηγορεῖται, ἢ ὁ κυρίως λέγειται εἶναι ἐκεῖνο τὰ καθ' ὧν κατηγορεῖται, ὡς ὅταν τῶν εἰκόνων Σωκράτους καὶ Πλάτωνος τὸ ἄνθρωπος κατηγορεῖται· ὁ κυρίως γὰρ αἱ εἰκόνες Σωκράτους καὶ Πλάτωνος ἄνθρωποι 45 λέγονται· ἢ ὁ μωνύμωτος, ὡς ὅταν τὸ καθ' ὅς κατηγορεῖται, τὸ μὴ κυ-

ρίως λέγειται ἐκεῖνο τὸ κατηγορούμενον τὸ δ' ὁ κυρίως, ὡς ὅταν ὁ Σωκράτης καὶ ὁ Σωκράτης εἰκὼν ἄνθρωπος λέγεται. τὸ γὰρ αὐτὸ ἴσον κατηγορεῖται καὶ τῶν αἰσθητῶν ἴσων, καὶ λέγονται ταῦτα αὐτότητα· ἢ ὁ μωνύμωτος ἢ συνωνύμωτος ἄρα. συνωνύμωτος μὴ καὶ κυρίως αὐτότητα ἔκ ἂν ῥηθεῖεν· τὸ γὰρ αὐτότισον τὸ ἀληθῶς ἴσον εἶναι, ῥεῖ δὲ τὸ πᾶν δὲ τῶν αἰσθητῶν τῶν ἴσων· ἀλλ' ὅθεν ὁ μωνύμωτος αὐτότητα λέγεται, ὡς εἶναι τὸ μὴ κυρίως τὸ δ' ὁ κυρίως, καὶ τὸ μὴ ὡς παρὰ δειγμα θατέρου τῶν ἴσων τὸ δ' ὡς εἰκὼν· τί γὰρ μᾶλλον τῶν καθ' ὅς παρὰ δειγμα, ἐκεῖνο δὲ εἰκὼν, ἐπεὶ καὶ ἀμφὺ τὸ ποσὸν ὁμοίως ῥεῖ· λέγειται ὅν τὸ αὐτότισον κατηγορεῖται αὐτὸ συνωνύμωτος, ὁ κυρίως δὲ τὸ γὰρ αὐτότισον ὁ τῶνδε τῶν ἴσων τῶν αἰσθητῶν κυρίως κατηγορεῖται ἄλλα ἄλλω παρὰ ταῦτα, ὁ εἰκόνος ὡς ὁμοιώματα τὰ τῶν εἰσων ἴσα· τῶν δὲ ἐστὶν ἡ ἰδέα. cod. Laur.

"κατὰ — εἰσὶ." πλεοναχῶς μὴ ταῖς ἐπιστήμας πρὸς τὴν τῶν ἰδεῶν κατασκευὴν προσεχρήσαντο, ὡς ἐν τῷ πρώτῳ περὶ ἰδεῶν λέγει, ὡς δὲ νῦν μνημονεύειν ἔοικε λόγων, εἰσὶ ταῦτα. εἰ πᾶσα ἐπιστήμη πρὸς ἓν τι καὶ τὸ αὐτὸ ἀναφέρουσα ποιεῖ τὴν ἑαυτῆς ἔργον καὶ πρὸς ὅθεν τῶν καθ' ἑκάστα, εἴη ἂν τι ἄλλο καθ' ἑκάστη παρὰ τὰ αἰσθητὰ αἰδίων καὶ παράδειγμα τῶν καθ' ἑκάστη ἐπιστημῶν γινόμενων· τοῦτο δὲ ἡ ἰδέα. ἔτι ὡς ἐπιστήμαι εἰσὶ, ταῦτα ἐστὶν ἄλλων δὲ τινῶν παρὰ τὰ καθ' ἑκάστα εἰσὶν αἱ ἐπιστήμαι, ταῦτα γὰρ ἀπειρά τε καὶ ἀόριστα, αἱ δὲ ἐπιστήμαι ὠρισμένων· ἔστιν ἄρα πᾶν παρὰ τὰ καθ' ἑκάστα, ταῦτα δὲ αἱ ἰδέαι. ἔτι εἰ ἡ ἱατρικὴ ἔκ ἐστιν ἐπιστήμη τῆς υγείας ἀλλ' ἀπλῶς υγείας, ἔστι τις αὐτοῦ γίγνεται· καὶ εἰ ὁ γεωμέτρης μὴ ἐστὶ τῶδε τὸ ἴσον καὶ τῶδε τὸ συμμετρου ἐπιστήμη ἀλλ' ἀπλῶς ἴσον καὶ ἀπλῶς συμμετρου, ἔστι πᾶν αὐτότισον καὶ αὐτοσύμμετρον, ταῦτα δὲ αἱ ἰδέαι. οἱ δὲ τῶν λόγων τὸ μὴ προκείμενον ὁ δεικνύουσιν, ὁ γὰρ τὸ ἰδέας εἶναι, ἀλλὰ δεικνύουσιν τὸ εἶναι τινὰ παρὰ τὰ καθ' ἑκάστα καὶ αἰσθητὰ. ὁ πᾶν δὲ, εἰ τινὰ ἔστιν ἃ εἰσὶ παρὰ τὰ καθ' ἑκάστα, ταῦτα εἰσὶν ἰδέαι· ἔστι γὰρ παρὰ τὰ καθ' ἑκάστα τὰ κοινὰ, ὡς φασὶ καὶ τὰς ἐπιστήμας εἶναι. ἔτι τε τὸ καὶ τῶν ὑπὸ τὰς τέχνας ἰδέας εἶναι· καὶ γὰρ πᾶσα τέχνη πρὸς ἓν τι ἀναφέρει τὰ γινόμενα ὑπ' αὐτῶν, καὶ ὡς αὐτὸ αἱ τέχναι, ταῦτα ἔστι, καὶ ἄλλων τῶν παρὰ τὰ καθ' ἑκάστα εἰσὶν αἱ τέχναι. καὶ ὁ ὕστερος δὲ, πρὸς τῷ μεγέθι ὅτος δεικνύει τὸ εἶναι ἰδέας, καὶ ὡς ὁ βύλων ἰδέας εἶναι κατασκευάζει ἰδέας ὅθεν. ὁ γὰρ διότι ἡ ἱατρικὴ μὴ ἐστὶ τῆς υγείας ἐπιστήμη ἀλλ' ἀπλῶς υγείας ἐστὶν, αὐτὸ τις υγεία ἔστι, καὶ ἐπὶ τῶν τεχνῶν ἐκείνη (ὁ γὰρ τὸ καθ' ἑκάστα ὅθεν τῶδε ἐστὶν, ἀλλ' ἀπλῶς ἐκεῖνη περὶ ὁ ἐστὶν, οἷον ἡ τεκτονικὴ ἀπλῶς βάθρου ἀλλ' ὁ τῶδε, καὶ ἀπλῶς κλῆρας ἀλλ' ὁ τῆς υγείας ὁμοίως καὶ ἡ ἀνδραποιοποιητικὴ καὶ ἡ γραφικὴ καὶ ἡ οἰκοδομικὴ δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἐκείνη τεχνῶν ἔχει πρὸς τὰ ὑπ' αὐτῶν), ἔστι ἄρα καὶ τῶν ὑπὸ τὰς τέχνας ἐκείνων ἰδέαι, ὅπου ὁ βύλων. Alex.

"κατὰ — ἀποφαστικῶς" χρῆσθαι τὸν τῶν λόγων εἰς κατασκευὴν τῶν ἰδεῶν· εἰ ἑκάστη τῶν πολλῶν ἀνθρωπίνων ἀνθρωπίνος ἐστὶ

ἢ τῶν ζῴων ζῴων ἢ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως, ἢ ἕκ ἐξ ἐφ' ἑκάστου αὐτῶν αὐτὸ αὐτῷ τι κατηγοροῦμενον, ἀλλ' ἐστὶ τὸ ἢ πάντων αὐτῶν κατηγορεῖται ὅθεν αὐτῶν ταύτην ὄν, εἴη ἂν τι τῶν παρὰ τὰ καθ' ἑκάστα ὄντα ὄν κεχωρισμένον αὐτῶν αἰδίου· ἀεὶ ἢ ὁμοίως κατηγορεῖται πάντων τῶν κατ' ἀριθμὸν ἀλλασσομένων. ὁ δὲ ἐν 5 ἐστὶ πολλοῖς κεχωρισμένον τῶν αὐτῶν ἢ αἰδίου, τῷτ' ἐστὶν ἰδέα· ὅσων ἄρα ἰδέαι. τῷτ' ὅν φησι τὴν λόγον κατασκευάζειν ἰδέας ἢ τῶν ἀποφάσεων ἢ τῶν μὴ ὄντων· ἢ ἢ ἢ ἀποφάσεις καὶ πολλῶν κατηγορεῖται μία ἢ ἢ αὐτῇ ἢ καὶ μὴ ὄντων, ἢ ὅθεν τῶν καθ' ὧν ἀληθεύεται ἐστὶν ἢ αὐτῇ· τὸ ἢ ἢ ἢ ἄνθρωπος κατηγορεῖται μὴ κατ' 10 ἢ καὶ κατὰ τὴν ἢ πάντων τῶν παρὰ τὴν ἄνθρωπον, ἢ διὰ τῷτ' ἐστὶν ἢ ἐπὶ πολλῶν ἢ ὅθεν τῶν καθ' ὧν κατηγορεῖται ταύτην ἐστὶν. ἐπὶ αὐτῇ καὶ τῶν ὁμοίων ὁμοίως ἀληθεύομενον· τὸ ἢ ἢ μωσικὸν καὶ πολλῶν ἀληθεύεται, πάντων ἢ τῶν μὴ μωσικῶν, ὁμοίως ἢ τῶν ἐκ ἀνθρώπων τὸ ἢ ἢ ἄνθρωπος· ὡς εἰσὶ ἢ τῶν ἀποφάσεων ἰδέαι. 15 ἢ ἐστὶν ἄτοπον· πῶς ἢ ἢ εἴη τῷ μὴ εἶναι ἰδέα; εἰ ἢ τῷτ' τις παραδείξει, τῶν γε ἀνομογενῶν ἢ πάντῃ διαφερόντων μία ἐστὶ ἰδέα, γραμμῆς, ἢ ὅτω τύχη, ἢ ἀνθρώπου· ἢ ἢ ἢ ἢ ταῦτα πάντα. ἐπὶ ἐστὶν ἢ τῶν ἀορίστων τε ἢ τῶν ἀπείρων μία ἰδέα. ἀλλὰ ἢ τῷ πρώτῳ ἢ τῷ δευτέρῳ· ἢ ἐξ ὧν ἢ ὁ τὸ ἢ ἄνθρωπος ἢ τὸ 20 ζῴων, ὡς τὸ μὴ πρῶτον τὸ δὲ δεύτερον, ὡς ὅτε γένῃ ὅτε ἰδέας ἐβύλωτο εἶναι. δῆλον δὲ ὅτι ὅθεν ὅτος ὁ λόγος ἰδέας εἶναι συλλογίζεσθαι, ἀλλὰ δεκνύναι βύλεται ἢ αὐτὸς ἄλλο εἶναι τὸ κοινῶς κατηγοροῦμενον τῶν καθ' ἑκάστα ὧν κατηγορεῖται. ἐπὶ αὐτοὶ οἱ βυλόμενοι δεκνύναι ὅτι ἐν τι τὸ κοινῶς κατηγορούμενον ἐστὶ πλείωνον ἢ τῷτ' 25 ἐστὶν ἰδέα, ἀπὸ τῶν ἀποφάσεων αὐτὴ κατασκευάζουσιν. εἰ ἢ ὁ πλείωνον τὸ ἀποφάσκων πρὸς ἐν τι ἐπαναφέρειν ἀποφάσει (ὁ ἢ λέγων, ἄνθρωπος ἢ ἐστὶ λευκός, ἵππος ἢ ἐστὶν, ἢ καθ' ἑκάστον αὐτῶν ἰδὼν τι ἀποφάσκει, ἀλλὰ πρὸς ἐν τι τὴν ἀναφορὰν ποιόμενος τὸ λευκὸν ἀποφάσκει τὸ αὐτὸ πάντων), ἢ ὁ καταφάσκων ἢ 30 πλείωνον τὸ αὐτὸ ἢ καθ' ἑκάστον ἄλλο, ἀλλὰ ἐν τι ἢ εἴη ὁ καταφάσκει, ὅσων τὴν ἄνθρωπον καὶ τὴν πρὸς ἐν τι καὶ ταύτην ἀναφορὰν· ὁμοίως ἢ ὡς ἢ ἀποφάσεις ἢ ἢ καταφάσεις. ἐστὶν ἄρα τι ὄν ἄλλο παρὰ τὸ ἐν τοῖς αἰδητοῖς, ὁ αἰτιῶν ἐστὶ τῆς ἀληθείας ἐπὶ πλείωνων τε ἢ τῆς καθῆς καταφάσεως, ἢ τῷτ' ἐστὶν ἢ ἰδέα. τῷτ' ὄν τὴν λό- 35 γον φησὶν ἢ μόνον τῶν καταφασκομένων ἀλλὰ ἢ τῶν ἀποφασκομένων ἰδέας ποιεῖν· ὁμοίως ἢ ἐν ἀμφοτέροις τὸ ἐκ. id.

“καὶ — ἐστὶν.” ὁ λόγος ὁ ἀπὸ τῶ νοεῖν κατασκευάζων τὸ εἶναι ἰδέας τοῦτ' ἐστὶν. εἰ ἐπειδὴν νοῶμεν ἄνθρωπον ἢ πεζὸν ἢ ζῴων,

τῶν ὄντων τέ τι νοῶμεν ἢ ὅθεν τῶν καθ' ἑκάστον (ἢ ἢ φθαρέντων τῶντων μένει ἢ αὐτῇ ἐννοία), δῆλον ὡς ἐστὶ παρὰ τὰ καθ' ἑκάστα ἢ αἰδητά, ὁ ἢ ὄντων ἐκείνων ἢ μὴ ὄντων νοῶμεν· ἢ ἢ ὁ μὴ ὄν τι νοῶμεν τότε. τῷτ' ὁ δὲ εἰδὸς τε ἢ ἰδέα ἐστὶν. φησὶ δὲ τῷτ' 5 τὴν λόγον ἢ τῶν φθειρομένων τε ἢ ἐφθαμένων ἢ ὅλων τῶν καθ' ἑκάστα τε ἢ φθαρέτων ἰδέας κατασκευάζειν, ὅσων Σωκράτους, Πλάτωνος· ἢ ἢ τῷτ' νοῶμεν ἢ φαντασίαν αὐτῶν φυλάσσομεν ἢ μικρὲν ὄντων σώζομεν· φάντασμα γάρ τι ἢ τῶν μικρῶν ὄντων. ἀλλὰ ἢ τὰ μὴδ' ὅλων ὄντα νοῶμεν, ὡς Ἰπποκένταυρον, Χίμαιραν· ὡς ἐδὲ ὁ τοῦτος λόγος ἰδέας εἶναι συλλογίζεσθαι. id.

“ἔτι — λέγουσιν.” ὁ μὴ ἐκ τῶν πρὸς τι κατασκευάζων ἰδέας 990 ὁ λόγος τοῦτ' ἐστὶν. ἐφ' ὧν ταῦτ' οὐκ ἐπὶ πλείωνον κατηγορεῖται μὴ 15 ὁμοιότητος, ἀλλ' ὡς μίαν τινὰ δηλῶν φύσιν, ἢτοι τὸ κυρίως τὸ ὑπὸ τῷ κατηγορούμεν σημαζόμενον εἶναι ταῦτα ἀληθεύεται κατ' αὐτῶν, ὡς ὅταν ἄνθρωπον λέγωμεν Σωκράτην ἢ Πλάτωνα, ἢ τῷ εἰκόνας αὐτὰ εἶναι τῶν ἀληθινῶν, ὡς ἐπὶ τῶν γεγραμμένων ὅταν τὴν ἄνθρωπον κατηγοροῦμεν· δηλοῦμεν ἢ ἐπ' ἐκείνων τὰς τῶν ἀνθρώπων εἰκόνας τὴν αὐτὴν τινὰ φύσιν ἐπὶ πάντων σημαίνει· ἢ ὡς τὸ μὴ αὐτῶν ὄν τὸ παράδειγμα, τὰ δὲ εἰκόνας, ὡς εἰ ἀνθρώ- 20 πους Σωκράτη τε ἢ τὰς εἰκόνας αὐτῶν λέγομεν. κατηγοροῦμεν δὲ τῶν ἐνταῦθα τὸ ἴσον αὐτὸ ὁμοιότητος αὐτῶν κατηγορούμενον· ὅτε ἢ ὁ αὐτὸς πᾶσιν αὐτοῖς ἐφαρμόζει λόγος, ὅτε τὰ ἀληθῶς ἴσα σημαίνον· καὶ ἢ ἢ τὸ ποσὸν ἐν τοῖς αἰδητοῖς ἢ μεταβάλλει συνεχῶς ἢ ἢ ἐστὶν ἀφωρισμένον. ἀλλ' ἐδὲ ἀκριβῶς τὴν τῷ ἴσῳ λόγον ἀναδεχόμενον τῶν ἐνταῦθα ἐστὶ τι. ἀλλὰ μὴν ἀλλ' ἐδὲ ὡς 25 τὸ μὴ παράδειγμα αὐτῶν τὸ δὲ εἰκόνα· ὅθεν ἢ μᾶλλον θάτερον θάτερον παράδειγμα ἢ εἰκὼν. εἰ δὲ ἢ δέξαιτο τις μὴ ὁμοιότητος εἶναι τὴν εἰκόνα τῷ παραδείγματι, ἀεὶ ἢ ταῦτα τὰ ἴσα ὡς εἰκόνας εἶναι ἴσα τῷ κυρίως ἢ ἀληθῶς ἴσῳ. εἰ δὲ τῷτ', ἐστὶ τι αὐτοῖσιν ἢ κυρίως, πρὸς ὁ τὰ ἐνθάδε ὡς εἰκόνας γίνεσθαι τε ἢ λέ- 30 γειν ἴσα, τῷτ' ὁ δὲ ἐστὶν ἰδέα, παράδειγμα ἢ εἰκὼν τῶς πρὸς αὐτὸ γινόμενος (·). εἰς μὴ ὅν ὅτος λόγος ὁ ἢ τῶν πρὸς τι κατασκευάζων ἰδέας, δεκνύν ἐπιμελέστερον ἢ ἀκριβέστερον ἢ προσεχέστερον ἀπτεσθαι τῆς δεξιᾶς τῶν ἰδεῶν. ἐδὲ ἢ τὸ κοινὸν εἶναι τι παρὰ τὰ καθ' ἑκάστα ἀπλῶς ὅτος ὁ λόγος δεκνὺν δεκνύναι, ὡς περ οἱ πρὸ αὐτῶ, ἀλλὰ τὸ παράδειγμα τι εἶναι τῶν ἐνταῦθα ὄντων κυρίως ὄν· τῷτ' ἢ χαρακτηριστικὸν εἶναι δεκνὺν τῶν ἰδεῶν μάλιστα. τῷ- 35 τον δὲ τὴν λόγον φησὶ ἢ τῶν πρὸς τι ἰδέας κατασκευάζειν. ἢ γὰρ δεξιᾶς ἢ νῦν ἐπὶ τὰ ἴσα προῆλθεν, ὁ ἐστὶ τῶν πρὸς τι· τῶν δὲ

1. ἐπὶ κατὰ *M.* || 3. εἴη ἢ *M.* || τι τῶντων τῷτ' *Asclep.* || 4. ἑκάστα ὄν καὶ κεχωρισμένον αὐτῶν αἰδίου ἐπὶ καὶ ἄλλων κατηγορεῖται καὶ πάντων *Asclep.* || 5. δὲ ὅτε *M.* || 13. ὁμοίως *om M.* || 20. ἐξ ὧν *M.* || 28. ἐστὶν αὐτῶν, ἢ *M.* || 38 — ὁ 10. *apud Asclep.* || 39. εἰ addidit *Asclep.* || εἴφωτον ἔκτον ζῴων *Asclep.*

2. δῆλον ὡς φανερὸν ὅτι *Asclep.* || 3. καὶ et ὁ *om Asclep.* || ἢ γὰρ τῷ μὴ ὄντος ἐστὶν ἰδέα καὶ αἰδίου. φησὶ δὲ *Asclep.* || 8. σώζομεν *om Asclep.* || φάντασμα — ὅσων *om Asclep.* || 9. Ἰπποκένταυρον καὶ Χίμαιραν *Asclep.* || 10. ἐδὲ ὅτος ὁ λόγος *Asclep.* || 11. πρὸς τι λόγος κατασκευάζων τὰς ἰδέας τοῦτ' *L.* || 12. ὅν κατὰ πλείωνον τι κατηγορεῖται ἢ ὁμοιότητος ἢ συνημότητος κατηγορεῖται. καὶ εἰ συνημότητος, ἢ κυρίως ἐκαστὸν λέγεται εἶναι τὰ καθ' ὧν κατηγορεῖται, ὅσων ἄνθρωποι Καλλίας καὶ Θεόφιλος, καθ' ὧν ὁ ἄνθρωπος κατηγορεῖται, ἢ ἢ κυρίως λέγεται εἶναι ἐκαστὸν τὰ καθ' ὧν κατηγορεῖται *L.* || 30. ἐτίσιν κυρίως *P.* || 39 sqq. *apud Asclep.*

πρός τι ἐκ ἑλεγον ιδέας εἶναι διὰ τὸ τὰς μὲν ιδέας καθ' αὐτὰς ὑφελ-
 γάναι αὐτοῖς ὑσίας τινὰς ὕσας, τὰ δὲ πρὸς τι ἐν τῇ πρὸς ἀλλήλα
 ἡδέσι τὸ εἶναι ἔχειν. ἔτι δὲ εἰ τὸ ἴσον ἴσῳ ἴσον, πλείους ιδέαι τῷ
 ἴσῳ ἂν εἴεν· τὸ γὰρ αὐτοῖσιν αὐτοῖσιν ἴσον· εἰ γὰρ μηδενὶ ἴσον, ὁδὸν
 ἴσον ἂν εἴη. ἔτι δεήσει καὶ τῶν ἀρίστων καὶ τὸν αὐτὸν λόγον ιδέας
 εἶναι· ὁμοίως γὰρ τῶν ἀντικειμένων ἔσσονται γε ἢ ἐκ ἔσσοντι ιδέαι.
 τὸ δὲ ἀρίστον ὁμολογεῖται καὶ κατ' αὐτὸς ἐν πλείστον εἶναι (*). πάλ-
 λων δὲ ἐκνοποιοῖται τὴν δόξαν ὡς πρὸς οὐκείαν ὕσαν αὐτὴν λέγων,
 διὰ τὸ εἰπεῖν "ὦν ὃ φαμεν εἶναι καθ' αὐτὸ γένος," γένος λέγων
 ἀντὶ τῷ ὑπόστασιν καὶ φύσει, εἶγε τὸ πρὸς τι παραφυαδί ἔοικεν, ὡς
 ἐν ἄλλοις εἶπεν (*). ὁ δὲ λόγος δὲ τὸν τρίτον ἄνθρωπον εἰσάγων
 τοῦτος. λέγουσι τὰ κανὼς κατηγορούμενα τῶν ὑσίων κυρίως τε
 εἶναι τοιαῦτα, καὶ ταῦτα εἶναι τὰ ἴσα. ἔτι τὰ ὅμοια ἀλλήλοις τῷ
 αὐτῷ τινὸς μετεσῆα ὅμοια ἀλλήλοις εἶναι, ὁ κυρίως ἐπὶ τούτῳ· καὶ
 τούτῳ εἶναι τὴν ιδέαν. ἀλλ' εἰ τούτῳ, καὶ τὸ κατηγορούμενον τῶν
 κοινῶς, ἂν μὴ ταῦτ' ἢ ἐκείνων τινὶ ὦν κατηγορεῖται, ἄλλο τί ἐστὶ
 παρ' ἐκείνου· διὰ τούτῳ γὰρ γένος ὁ αὐτοῦ ἄνθρωπος, ὅτι κατηγορού-
 μενος τῶν καθ' ἑκάστα ὑδενὶ αὐτῶν ἢ ὁ αὐτός. τρίτος ἄνθρωπος
 ἔστι τις παρὰ τὸν καθ' ἑκάστα, οἷον Σωκράτης καὶ Πλάτων, καὶ
 παρὰ τὴν ιδέαν, ἥτις καὶ αὐτὴ μία κατ' ἀριθμὸν ἐστίν. ἦν δὲ τις
 λόγος ὑπὸ τῶν σοφιστῶν λεγόμενος τρίτον ἄνθρωπον εἰσάγων τοῦ-
 τος. εἰ λέγοντες "ἄνθρωπος περιπατεῖ" ὅτε τὸν ὡς ιδέαν ἄνθρω-
 πον περιπατεῖν λέγομεν (ἀκίνητος γὰρ ἐκείνη) ὅτε τῶν καθ' ἑκάστα
 τινα (πῶς γὰρ ὂν μὴ γνωρίζομεν; τὸ μὲν γὰρ ἄνθρωπον περιπατεῖν
 γνωρίζομεν, τίς δὲ τῶν καθ' ἑκάστα ἐστὶν ἐφ' ᾧ λέγομεν, ὃ γνω-
 ρίζομεν), ἄλλον τινα παρὰ τούτους τρίτον ἄνθρωπον λέγομεν περι-
 πατεῖν· τρίτος ἄρα ἄνθρωπος ἔστι, ὃς τὸ περιπατεῖν κατηγοροῦσα-
 μεν. τούτῳ δὲ τῷ λόγῳ ὅντι σοφιστικῷ ἀφορμὰς ἐνδιδύσασιν οἱ
 χωρίζοντες τὸ κοινὸν τῶν καθ' ἑκάστα, ὃ παύσιν οἱ τὰς ιδέας τιθέ-
 μενοι. λέγει δὲ Φαίλας ἐν τῷ πρὸς Διόδωρον Πολύβιον τὸν σο-
 φιστὴν τὸν τρίτον ἄνθρωπον εἰσάγων λέγοντα "εἰ καὶ ματοχὴν τε καὶ
 μετεσῆα τῆς ιδέας καὶ τῷ αὐτοῦ ἄνθρωπῳ ὁ ἄνθρωπος ἐστὶ, δεῖ τινὰ
 εἶναι ἄνθρωπον ὃ πρὸς τὴν ιδέαν ἔχει τὸ εἶναι. ὅτε δὲ ὁ αὐτοῦ ἄν-
 θρωπος, ὃ ἐστὶν ιδέα, καὶ ματοχὴν ιδέας, ὅτε ὁ τις ἄνθρωπος. λεί-
 πει ἄλλον τινα εἶναι τρίτον ἄνθρωπον τὸν πρὸς τὴν ιδέαν τὸ εἶναι
 ἔχοντα." δεῖσιν γὰρ καὶ ὅτις ἄνθρωπος. εἰ δὲ κατηγορούμε-
 νον τινὸς πλείων ἀληθῶς καὶ ἔστιν ἄλλο παρὰ τὰ ὦν κατηγορεῖται,
 καχωρισμένων αὐτῶν (τούτῳ γὰρ ἡγῶν) δεικνύναι οἱ τὰς ιδέας τιθέ-
 μενα· διὰ τούτῳ γὰρ ἐστὶ τὸ αὐτοῦ ἄνθρωπος κατ' αὐτόν, ὅτι ὁ ἄν-

θρωπος καὶ τῶν καθ' ἑκάστα ἀνθρώπων πλείων ὄντων ἀληθῶς κα-
 τηγορεῖται καὶ ἄλλος τῶν καθ' ἑκάστα ἀνθρώπων ἐστίν — ἀλλ' εἰ τού-
 τῳ ἔστι τις τρίτος ἄνθρωπος. εἰ γὰρ ἄλλος ὁ κατηγορούμενος ὦν κα-
 τηγορεῖται, καὶ κατ' ιδίαν ὑφελγάναι, κατηγορεῖται δὲ κατὰ τὴν
 καθ' ἑκάστα καὶ κατ' τῆς ιδέας ὁ ἄνθρωπος, ἔστιν ὅτις ἄνθρωπος
 παρὰ τὸν καθ' ἑκάστα καὶ τὴν ιδέαν. ὅπως δὲ καὶ τέταρτος ὁ
 κατὰ τὴν τούτῳ καὶ τῆς ιδέας καὶ τῶν καθ' ἑκάστα κατηγορούμενος,
 ὁμοίως δὲ καὶ πέμπτος, καὶ τούτῳ ἐπ' ἀπειρον. ἔστι δὲ ὁ λόγος ἐν
 τῷ πρώτῳ ὁ αὐτός. τούτῳ δὲ συμβαίνει αὐτοῖς, ἐπεὶ ἔστι τὸ
 ὅμοια τῷ αὐτῷ τινὸς μετεσῆα ὅμοια εἶναι· ὅμοιοι γὰρ οἱ τὸ ἀνθρώπου
 καὶ αἱ ιδέαι. ἀμφοτέρους δὲ τὸς δοκῶντας ἀκριβεστέρους εἶναι λόγους
 διήλεγξε, τὸν μὲν ὡς καὶ τῶν πρὸς τι κατασκευάζοντα ιδέας, τὸν δὲ
 ὡς τρίτον ἄνθρωπον εἰσάγοντα, αὐτὰ ἐπ' ἀπειρον αὐξάνοντα τὴν ἀν-
 θρώπου. ὁμοίως δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἑκάστον αὐξήσεται ὡς λέγονται
 ιδέας εἶναι. τῇ μὲν ὅτι πρώτη τῷ τρίτῳ ἀνθρώπῳ ἐξηγήσει ἄλλα π
 κέχρηται καὶ Εὐδόκιμος σαφῶς ἐν τοῖς περὶ Δόξων, τῇ δὲ τελευ-
 ταίᾳ αὐτὸς ἐν τῷ τετάρτῳ περὶ Ἰδεῶν καὶ ἐν τούτῳ μετ' ἑλ-
 γον. id.

(*) ὡς γὰρ εἶρηται ἐν τοῖς Ἠθικοῖς (14), παραφύλασσε ἐκείνου
 τὰ πρὸς τι καὶ ἀντερείδουσι ἐνίοις· ἐν γὰρ ταῖς ἄλλαις κατηγορίαις
 τὸ εἶναι ἔχουσιν. ἐπεὶ δὲ ὦν ὑπάρχει τὰ πρὸς τι, οἷον πατὴρ ὡς
 καὶ τὸ δεξιὸν καὶ ἀριστερόν, τῶν δὲ ὑπαρχόντων φασὶν εἶναι ιδέας, ὅ-
 λον ὅτι καὶ τῶν πρὸς τι ὑπάρχουσιν ιδέαι, εἶγε καὶ αὐτὸς ὑπετίθη
 μέγα καὶ τὸ μικρόν, ὃ τινὰ τῶν πρὸς τι ἐδέχθησαν ἐν Κατηγορίαις
 (c. 6), καὶ ὅτι πρότερα ὑπάρχει τὰ πρὸς τι τῶν ἄλλων, ἐπεὶ τὸ
 μέγα καὶ τὸ μικρόν πρότερα ὑπετίθετο, ἐκ τούτων γὰρ τὰ ἄλλα γὰρ
 ὡς ἔσσοντι καὶ τῶν πρὸς τι ιδέαι, ὃ μόνον τῶν καθ' αὐτὸν ὅτι
 ὡς περὶ ἑλεγον, καὶ πρότερα τῶν καθ' αὐτόν. καὶ ὅπως μὲν ὁ ἄρ-
 τέλης, ἡμεῖς τοίνυν φασὶν πρὸς ταῦτα ὅτι τῷ ὅντι ὑπάρχει
 πρὸς τι ἐν τῇ φύσει τῶν πραγμάτων ὑσιώδη, καὶ τούτῳ ὑπάρχει
 ιδέαι, καὶ διὰ τὰ ὑσιώδη πρὸς τι ὑπάρχει καὶ τὰ μὴ ὑσιώδη. ὡς
 ἔστι δεξιὸν τὸ ἥπαρ, ἀριστερόν δὲ σπλήν, ἢ ἀδύνατον ἐστὶν αὐτὰ με-
 τατεθῆναι· ἢ γὰρ μεταθέσεις αὐτῶν φθορὰν ἐργάζονται. ὁμοίως καὶ ἡ
 γῆ ἔλαττε τὸν μέσον τόπον, ὃ δὲ ὑρανὸς τὸν πέριξ. καὶ τούτων ὑπάρ-
 χουσι λόγοι δημιουργικοὶ ὑσιώδεις, ἐπεὶ καὶ τὰ τοιαῦτα πρὸς τι ἐν
 τῇ φύσει τῶν πραγμάτων θεωρεῖται. καὶ εἰ μὴ δύναται τὸ δεξιὸν καὶ τὸ
 ἀριστερόν ἀνευ τῶν πραγμάτων θεωρεῖσθαι παρὰ τῷ δημιουργῷ ὃ
 διὰ τούτῳ καὶ ὁ λόγος αὐτῷ καὶ συμβεβηκὸς ὑπάρχει· ἀδύνατον γὰρ
 συμβεβηκὸς τι θεωρεῖσθαι παρὰ τῷ δημιουργῷ· τὰ γὰρ τοιαῦτα

1. ιδέας αὐτὰς καθ' Asclep. || 2. αὐτῆς F, om Asclep. || 4. μηδενὶ ἢ, κατὰ (omissis ἴσον — 5. ἀρίστον) Asclep. || 6. ἢ καὶ Asclep. || 7 — 9. εἶναι. τούτῳ ὅτι φασὶν, ὅτι οἱ ἀκριβεστάτοι τῶν λόγων καὶ τῶν πρὸς τι ταύτης ιδέας, ὡς εἰρήκαται ἐν τῇ θεωρίᾳ. ὡς Asclep. || 9. γένος λέγων om Asclep. || 11. vid. Aristot. Ethica Nicom. 14. || 12. τοῦτ' ἐστὶν λέγουσι Asclep. || 13. καὶ ταῦτα om F. || εἶναι ιδέας· ἔτι τε ὅμοια ἀλλήλοις εἶναι ὅμοια. εἰ τοίνυν τὰ ἑταῦθα μετέσθαι ἑκάστον τῶν εἰδῶν καὶ κατὰ μέγεθος αὐτῶν λέγονται, φανερόν ἐστι ὅμοια αὐτοῖς ὑπάρχειν. φασὶ δὲ τὸν ἰσὺν εἶναι ιδέας, ὡς καὶ τούτων ἐστὶν ιδέαι. καὶ ὅπως ἔστιν ὅτις ἄνθρωπος. ἐπεὶ ὅτι ὅτις ἔχει ὁμοιότητα πρὸς τὸν ἑταῦθα, διότι κατηγορεῖται αὐτῷ καὶ τῷ με-
 σῆα αὐτῷ ταῦτα λέγονται, ὅλον ἐστὶν ὅτι ἔστι καὶ τῆς ὁμοιότητος ταύτης ἕτερος ἄνθρωπος, καὶ τούτῳ ἐπ' ἀπειρον. ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἐπείτα. διὰ
 τε ἀπαρ. Asclep. || 16. μὲν A. || 17. ἔτι] ὁ F. || 25. τίς — γνωρίζομεν om F.

3. ἔστι A. || 5. τῆς] τὰς A. || ἔστι τις τρίτος F. || 11. αἱ om F. || 13. αὐξάνουσα A.

συμβεβηκότα ὑσιώδη ὑπάρχουσιν, ὥσπερ λέγομεν λόγον εἶναι τῆς θερμότητος παρὰ τῷ δημιουργῷ διὰ τὸ ὑσιώδες θερμὸν τὸ ἐν τῷ πυρὶ, καὶ τῆς ψυχρότητος διὰ τὸ ἐν ὕδατι· διὰ δὲ ταῦτα καὶ τὰ ἄλλα ὑπάρχουσιν. ὁμοίως δὲ καὶ τῷ λευκῷ διὰ τὴν χιόνα· συμ-
 πλοῖται γὰρ τὸ λευκὸν τὴν ὑσίαν τῆς χιόρος· εἰ γὰρ καὶ δυνατόν ἐστι κατ' ἑαυτοῦ χωρῆσαι τὸ λευκὸν ἐκ τῆς χιόρος, ἀλλ' ὅτι γε συμπληρω-
 τικὸν ἐστὶ τῆς ὑσίας αὐτῇ καὶ ἐγγυὲς τῷ ὑσιώδους. ὅπως ὅτι φημι καὶ τῆς δικαιοσύνης καὶ τῶν ἄλλων ἀρετῶν εἶναι ιδέας· καίτοι ὁ θεω-
 ρῶν τὰ τοιαῦτα ἀνευ ὑσιῶν, ἀλλὰ τελειωτικὰ τῶν ὑσιῶν ὑπάρ-
 χουσι καὶ ὅπως παράγοντι ἐκείθεν ὡς τελειῶν τὰς ὑσίας. καὶ ὁ διὰ
 τῆς φάμεν αὐτὰ εἶναι συμβεβηκότα, καὶ διὰ τὸτο τὰς ιδέας
 εἰπὼν τὰς παρὰ τῷ δημιουργῷ φασὶ μὴ εἶναι ὑσιώδεις· ὑσιώδεις
 γὰρ ὑπάρχουσιν αἱ τελειότητες τῶν πραγμάτων, καὶ ἐν τῇ ὑσίᾳ τὸ
 ὅπου ἔχουσιν ὡς συμπληρωτικὰ τῶν ὑσιῶν· τὰ γὰρ συμπληρωτικὰ
 τῶν ὑσιῶν μέρη τῶν ὑσιῶν ὑπάρχουσιν· ὥστε καὶ αἱ τοιαῦται
 καὶ αὐτὲ ὑπάρχουσι παρὰ τῷ δημιουργῷ. ὁμοίως δὲ φημι καὶ ἐπὶ
 τῶν πρὸς τι· ἐπεὶ δὲ τὰ εἰρημένα ὑσιώδη πρὸς τι ὑπάρχουσι καὶ συν-
 τελεῖσθαι εἰς τὴν τῆς φύσεως δημιουργίαν, ἀδύνατον ἐστὶν αὐτὰ
 καὶ αὐτὰ ὑφίστασθαι διὰ τὸ τὴν ὑσίαν αὐτῶν ὅπως παραχθῆναι
 ὥστε ἐν τοῖς τοιαῖσι θεωρεῖσθαι καὶ διὰ τὴν ὕλην τὴν δεχομένην· εἰ
 δὲ τις εἴποι, τί ἔστιν; καὶ ἔχθρας καὶ φιλίας φασὶ εἶναι ιδέας καὶ τῶν τοιῶ-
 των; ἐρῶμεν πρὸς αὐτὸν ὅτι ιδέα ἀπλῶς ἐκεῖσε ἐστὶ συγκρίσεως καὶ
 διακρίσεως, δεῖ δὲ εἶναι καὶ διδάσασιν ἐν τοῖς πράγμασι μάστιχα τοῖς
 αἰσθητοῖς, κακῶν μάλιστα γὰρ ὅτι φάμεν εἶναι ιδέας· τὰ γὰρ κακὰ τῷ
 ἡπὶ ἀνθρώπῳ ὑπάρχουσι καὶ παρὰ φύσιν, ὡς λέγει ἐν ταῖς Πλα-
 τῶναι συνουσίαις· ἀκρατον γὰρ τὸ κακὸν ὅτι ἔστι ἐν τῷ παντί· εἰ
 γὰρ καὶ τὸ μερικὸν κακὸν ἔστιν, ἀλλ' ὅτι γε πρὸς τὸ πᾶν ὅτι ἔστι κακόν·
 ἔστι γὰρ ἡ ψυχὴ τὸ τελευτήσαντος παθεῖν καὶ τὸ ποιήσαντος
 παθεῖν· εἰ γὰρ ἀρχοντος δραστηρίου ὄντος ὅθεν κακὸν γίνεσθαι, πολλὰ
 μάλιστα θεῷ ὄντος ἐν τῷ παντί. διὰ, φησὶν, ὁ Ἰάμβελχος ἐπι-
 στήτει τῷ λέγοντι ὅτι καὶ συγχώρησεν θεῷ γίνεσθαι τὸ κακόν, ὡς
 φησὶ ὁ Θουκυδίδης· ὁ γὰρ δυνάμενος παύσαι, περιορῶν δὲ, τῷ
 ἄλλῳ αὐτὸ δρᾶν. πῶς ὅτι δυνατόν ἐστι τὸν θεὸν παρῶν κακὰ γί-
 νεσθαι, εἰ μὴ τί γε πρὸς τὸ πᾶν ἀποβλέπομεν; εἰ γὰρ τις εἴποι
 ὅτι διὰ τὸ αὐτοκίνητον τῆς ψυχῆς, ὅθεν ὅπως, φησὶν, ἔστιν. ὁ γὰρ
 θεὸς ἐν συγχωρεῖ τὸ ὄντως κακὸν ὑποσχεῖναι, ἀλλ' ἐν τούτοις κωλύει·
 ὅτι γὰρ θεὸς κακῶν αἰτίας ὅτι θέμις τούτο λέγειν· εἰ δὲ δυνάμενος
 κωλύσαι ὁ κωλύει, αἰτίας ἔστιν· εἰδέναι ὅτι καὶ ἀγαθὸν
 ὑποβέβηκεν τὸ ὅτι, ὑπὲρ τὸ ὅτι γὰρ ἐστὶ, τὸ δὲ ἀγαθὸν τὸ ἀντιδικω-
 μενον τῷ ὄντι ἤττον αὐτῷ ἔστιν. Asclep.

(') τρίτον μὲν ὅτι ἄνθρωπον εἰσάγουσι τούτον τὴν τρόπον. φασὶ
 γὰρ ὅτι τῶν ὁμοιοτήτων ὑπάρχουσιν αἱ ιδέαι· εἰ τοίνυν φασὶν ὁμοίαν
 τὴν ιδέαν εἶναι τῷ αἰσθητῷ, τῷ ἀνθρώπῳ, ἔστι καὶ ἡ γένεσις, φανε-

ρὸν ὅτι ἔστιν ἰδέα τῆς ὁμοιότητος ταύτης, καὶ ὅπως ἔστιν τρίτος ἄν-
 θρωπος. πάλιν τοίνυν, ἐπεὶ δὲ ὁ τρίτος ἄνθρωπος ἰδεῖν ἔχει ὁμοιό-
 τητα πρὸς τὸν αἰσθητὸν ἄνθρωπον, ἔστι καὶ ἡ γένεσις, δηλονότι ἔστι
 καὶ τῆς ὁμοιότητος ταύτης ἰδέα, καὶ τούτο ἐπ' ἀπειρον. καὶ ὅπως μὲν ὁ
 Ἀριστοτέλης ἐλέγχει τοὺς υποτιθεμένους εἶναι ιδέας αὐτὰς καθ'
 αὐτὰς κεχωρισμένας τῷ δημιουργῷ. ἀπολογώμεθα τοίνυν ἡμεῖς
 ὑπὲρ τοῦ Πλάτωνος τούτου τὴν τρόπον, φάσκοντες ὅτι ἡ ὁμοιότης ἐν
 τοῖς χοιραῖς θεωρεῖται, τυτέστιν ἐν τοῖς καθ' ἑκάστην αἰσθητοῖς· ἡ γὰρ
 ἰδέα ὅτι ἔστιν ὁμοία τῷ αἰσθητῷ, εἴη καὶ μὲν αἰσθητὸν ἐστὶ, τὸ δὲ λό-
 γος ἐξηρημένος τῷ αἰσθητῷ, ὥστε ὁ δυνατόν εἶναι ἰδέαν ἰδέας, φημι
 δὴ τὸ λόγον τῷ δημιουργῷ· ὅτι γὰρ ἔστιν ἰδέα ἰδέας. id.

(') "εἰ δὲ τὸν τρίτον ἄνθρωπον λέγ." οἱ τὰς ιδέας διεικνύ-
 ντες λόγοι τρίτον εἰσάγουσιν ἄνθρωπον. ἔστι δὲ ὁ λόγος τῷ τρίτῳ.
 ἐπεὶ δὲ τὰ ὅμοια μετεσθία τινὲς ὅμοια ἀλλήλοις εἰσὶ, τούτο ἔλεγον
 εἶναι τὰς ιδέας. ὁμοίως δὲ ὁ αἰσθητὸς ἄνθρωπος τῷ αὐτοανθρώπῳ
 ἤτοι τῇ ιδέᾳ. ὅτι ὅτι μετεσθία τινὲς παρ' αὐτὸν εἰσὶ ὅμοιοι, καὶ
 ἔστιν ὅπως τρίτος ἄνθρωπος. εἰς ὁ αἰσθητὸς, ἄλλος ἡ ἰδέα, καὶ ἕτε-
 ρος ἤτοι τρίτος πρὸς τὸν ἀναφερόμενον ὅτι ὅμοιοι λέγονται εἶναι
 πάλιν, ἐπεὶ τὸ κατηγορούμενον τινῶν κοινῶς, ἐὰν μὴ ταῦτ' ἢ
 ἐκείνων τινὲς ὡς κατηγορεῖται, ἄλλο τί ἐστι παρ' ἐκείνων. ἐπεὶ ὅτι ὁ
 ἄνθρωπος κατηγορεῖται καὶ Σωκράτης καὶ Πλάτωνος καὶ τῆς ιδέας ἤτοι
 τῷ αὐτοανθρώπῳ, καὶ ὅτι ἔστι τὸ κατηγορούμενον πάντῃ ταῦτ' ἐν τῷ
 Σωκράτει ὅτι τῷ Πλάτῳ ὅτι τῇ ιδέᾳ (εἰ γὰρ ἦν ταῦτ' ἐν τῇ ιδέᾳ
 Σωκράτης ἂν ὑπῆρχεν, ὡσαύτως καὶ ὁ Πλάτων, ἢ πάλιν Πλάτων
 ἢ Σωκράτης ἢ ἡ ιδέα, ἢ ὁ Σωκράτης καὶ ἡ ιδέα Πλάτωνος) — εἰ δὲ
 τούτο ὅτι ἔστιν, ἄλλος τίς ἐστι παρὰ τὸν καθ' ἑκάστην καὶ τὴν ιδέαν ὁ
 κατηγορούμενος, καὶ ὅπως ἔστιν ὁ τρίτος ἄνθρωπος. εἰ δὲ πάλιν καὶ
 καὶ τὸ τρίτον ἀνθρώπῳ καὶ τῆς ιδέας καὶ τὸ καθ' ἑκάστην κατηγορο-
 μένῃ, καὶ τέταρτος ἔστιν ἄνθρωπος, εἴπερ μὴ ἐστὶ τὸ κατηγορούμενον
 ταῦτ' ἐν τῇ ᾗ κατηγορεῖται, καὶ τούτο ἐπ' ἀπειρον. cod. Laur.

"ὅπως — εἶναι." μάλιστα μὲν καὶ μάλιστα βύλον τὰς ἀρχὰς
 εἶναι· αἱ γὰρ ἀρχαὶ αὐτοῖς καὶ αὐτῶν τῶν ἰδεῶν εἰσὶν ἀρχαί· ἀρχαὶ
 δὲ εἰσὶ τὸ τε ἐν καὶ ἡ ἀόριστος δύναμις, ὡς πρὸ ὀλίγου τε εἴρηκα καὶ ἐξέ-
 ρηκα αὐτὸς ἐν τοῖς περὶ τ' Ἀγαθῷ· ἀλλὰ καὶ τὸ ἀριθμὸς ἀρχαὶ αὐτῇ
 κατ' αὐτὸς ("). ταύτας δὲ φησὶ τὰς ἀρχὰς τὴν λόγους τούτους
 τὴν κατασκευάζοντας τὰς ιδέας ἀναρεῖν· ἀναρεῖν δὲ τούτων
 ἀναρεῖσθαι καὶ τὰ μὲν τὰς ἀρχὰς, εἴη ταῦτα ἐκ τῶν ἀρχῶν, ὥστε
 καὶ αἱ ιδέαι. εἰ γὰρ ἐπὶ πάντων ὡς τὸ κακὸν κατηγορεῖται χωριστὸν τε
 καὶ ἰδέα, κατηγορεῖται δὲ καὶ καὶ τῆς ἀόριστος δυνάμεις ἢ δύναμις, εἴη ἂν
 αὐτῆς πρῶτον καὶ ἡ ιδέα· ὅπως δὲ ἂν ἐκείνη ἀρχὴ εἴη ἡ ἀόριστος
 δύναμις. ἀλλ' ὅτι ἡ δύναμις πάλιν εἴη ἂν πρῶτη τε καὶ ἀρχή· πάλιν γὰρ
 καὶ αὐτῆς ὁ ἀριθμὸς κατηγορεῖται ὡς ιδέας, αἱ γὰρ ἰδέαι ἀριθμοὶ αὐτοῖς
 καὶν· ὥστε εἴη ἂν αὐτοῖς πρῶτον ὁ ἀριθμὸς, ἰδέα τις ὡς. εἰ δὲ

b31 — p. 568 a 24. apud Asclep. || 32. ἀρχαὶ αὐτὰ δὲ Asclep. || 33. ἐξήρηκεν ὅπως παρὰ τῷ ἀγαθῷ Asclep. || 35. καὶ κατ' Asclep. ||
 ταῦτα δὲ Asclep. || τούτοις εἰ 37. εἴη — ἀρχῶν εἰ 38. ὅτι om Asclep. || 38. τῇ τῇ codd. || 40. τῇ Asclep. || δὲ ὅτι om Asclep. || ἐκείνη ἔστι
 ἀρχὴ ἢ καὶ ὁ ἀριθμὸς ὁ δυνάμις Asclep. || 41. διὰς πρῶτη ἐστὶ καὶ ἀρχή, πάλιν Asclep. || 42. ὡς — 43. καὶ ταῦτα om Asclep. || 43. αὐτῆς πρῶτος
 Asclep. || ὅτι. ἔστι ἄρα αὐτοῖς ἀριθμὸς πρῶτος τῆς δυνάμεις, ἥτις Asclep.

ταῦτα, ἔχει τῆς ἀόριστου δύαδος, ἥτις ἐστὶν αὐτοῖς ἀρχή, ὁ ἀριθμὸς πρῶτος, ἀλλ' ὃ τῷ ἀριθμῷ ἢ δυάδι· εἰ δὲ τῷτο, ὑπέτι ἂν ἀρχὴ ἐκείνη, εἶγε μετασχέσει τινὸς ἐξι τοιαύτης. ἔτι δὲ ὑπόκει(ν) μὴ εἶναι ἀρχὴ τῷ ἀριθμῷ, γίγνε(ν) δὲ ὁ ἀριθμὸς κτ' ἐν προειρημένον λόγον πρῶτος αὐτῆς· ἀλλ' εἰ ὁ ἀριθμὸς πρὸς τι (πᾶς γ' ἀριθμὸς τινὸς ἐξι), καὶ ἐξι πρῶτος ὁ ἀριθμὸς τῶν ὄντων, εἶγε καὶ τῆς δύαδος ἢ ἀρχὴν ὑπέθεντο, εἴη ἂν κατ' αὐτὸς τὸ πρὸς τι πρῶτον τῷ καθ' αὐτὸ ὄντος. τῷτο δὲ ἀποπον· πᾶν γ' τὸ πρὸς τι δευτερον. χάσιν γ' προϋποκειμένης φύσεως τὸ πρὸς τι σημαίνει, ἥτις πρώτη τῆς συμβεβηκυίας χέσεως αὐτῇ· παραφυσάδι γ' ἔακε τὸ πρὸς τι, ὡς 10 εἶπεν ἐν τοῖς Ἑθικοῖς (1 4). ἀλλ' εἰ καὶ λέγοι τις εἶναι τὸν ἀριθμὸν ποσὸν ἀλλὰ μὴ πρὸς τι, εἴη ἂν ἐπόμενον αὐτοῖς τὸ ποσὸν τῆς ὕστερας πρῶτον εἶναι, αὐτὸ δὲ τὸ μέγα καὶ τὸ μικρὸν τῶν πρὸς τι. ἔτι ἔπει(ν) αὐτοῖς τὸ πρὸς τι τῷ καθ' αὐτὸ ἀρχὴν τε καὶ πρῶτον λέγειν εἶναι, καθ' ὅσον ἀρχὴ μὴ ἢ ἰδέα κατ' αὐτὸς τῶν ὄντων, ἐξι δὲ τῇ ἰδέᾳ 15 τὸ εἶναι ἰδέα ἐν τῷ παραδείγματι εἶναι, τὸ δὲ παράδειγμα πρὸς τι· τινὸς γ' τὸ παράδειγμα παράδειγμα. ἔτι εἰ ταῖς ἰδέαις τὸ εἶναι ἐν τῷ παραδείγματι εἶναι, εἴη ἂν τὰ πρὸς αὐτὸ γινόμενα καὶ ὧν εἰσὶν αἱ ἰδέαι εἰκόνες εἰκόνων, ὥτως τε λέγοι ἂν τις πάντα τὰ κτ' φύσιν συνεχῶτα πρὸς τι γενέσθαι κατ' αὐτὸς· πάντα γ' εἰκόνες καὶ 20 παραδείγματα. ἔτι εἰ τὸ εἶναι ταῖς ἰδέαις ἐν τῷ παραδείγματι εἶναι ἐξι, τὸ δὲ παράδειγμα τῷ πρὸς αὐτὸ γινόμενον χάριν ἐξι, τὸ δὲ δι' ἄλλο ὃν ἀτιμότερον ἐκείνου, ἔσον(ν) αἱ ἰδέαι ἀτιμότεραι τῶν γιγνομένων πρὸς αὐτάς. Alex.

980b (") ἡμεῖς δὲ φάμεν πρὸς τῷτο ὅτι ἕκ ἀριθμὸς ὥτως ἔλε- 25 γον, ἀλλὰ συμβολικῶς, ἐπειδὴ οἱ ἀριθμοὶ περιοριστικοὶ εἰσι τῶν πραγμάτων ὧν εἰσὶν, τοιαῦτα δὲ καὶ τὰ εἶδη, περιοριστικὰ τῆς ὕλης, τῷτο χάριν ἔλεγον ἀριθμὸς τὰς ἰδέας. ἄλλως τε δὲ τὴν μονάδα ἔλεγον αἰτίαν τῆς συνοχῆς καὶ τῆς ἐνώσεως τῆς τῶν πραγμάτων, τὴν δὲ δυάδα τῆς διασάσεως, ἐπειδὴ πρώτη ἀρχὴ(ν) ἢ δυάς τῷ 30 πόθεν ποῦ. τῷτο ὅν ἐστιν ὁ λέγει, ὅτι ἀναιρῶσιν οἱ περὶ τῶν ἰδεῶν λόγοι οἱ λέγοντες εἶδη τὸ τὰς ἰδέας εἶναι, τῷτε(ν) τὰς ἀρχὰς τῶν ἰδεῶν, ἃς μᾶλλον εἶναι βυλόμεθα. ἐπειδὴ τὸν ἀριθμὸν ὑποτίθεν(ν) ἰδέας, συμβαίνει τὴν δυάδα μὴ εἶναι πρῶτην (ἔτε γὰρ ἐξιν ἀριθμὸς, ὡς ἐδείξαμεν), ἀλλὰ τὸν ἀριθμὸν. καὶ πάλιν συμβαίνει κατ' 35 αὐτὸς τὸ πρὸς τι πρότερον εἶναι τῷ καθ' αὐτὸ. ὁ γ' Πλάτων τὸ μέγα καὶ τὸ μικρὸν πρότερον ἔλεγε, καὶ ἐκ τούτου τὰ ἄλλα ἐγένεα, τῷτε(ν) τὴν δυάδα· τὸ δὲ μέγα καὶ τὸ μικρὸν, ὡς εἴρη(ν) ἐν ταῖς Κατηγορίαις (c. 6), τῶν πρὸς τι ὑπάρχουσιν. εἰ τοίνυν τὸ μέγα καὶ

τὸ μικρὸν πρότερον ὑποτίθεν(ν), ταῦτα δὲ πρὸς τι, τὰ πρὸς τι ἄρα πρότερον ἔλεγον τῶν καθ' αὐτὸ, τῶν πρὸς τι ἐν τοῖς καθ' αὐτὸ θεωρουμένων. λέγομεν τοίνυν καὶ πρὸς τῷτο ὅτι τὸ μέγα καὶ τὸ μικρὸν ὁ Πλάτων ἐν τοῖς αἰδητοῖς ὑπετίθετο· τὴν ὕλην γ' διὰ τούτου ἐδήλυν, ὡς εἴρη(ν) ἐν τοῖς Φυσικοῖς (3 4)· τὴν δυάδα δὲ ἔλεγε πρῶτην ὡς ἀρχὴν τῆς διασάσεως. Asclep.

"καὶ — ἀρχαῖς." τοῖτο(ν) τινὲς εἰσι λόγοι οἱ διὰ τῆς τῶν ἰδεῶν θέσεως τὰς ἀρχὰς αὐτῶν ἀναιρῶντες πρὸς τοῖς προειρημένους. 41 τὸ κοινῶς τινῶν κατηγορούμενον ἀρχὴν τε καὶ ἰδέαν ἐκείνων, καὶ δὲ τῶν ἀρχῶν κοινῶς ἢ ἀρχὴν κατηγορεῖ(ν) καὶ καὶ τῶν χοιχίων τὸ χοιχίον, εἴη ἂν τῶν ἀρχῶν πρῶτον τι καὶ ἀρχὴ καὶ τῶν χοιχίων· ὥτως δὲ ἔτε ἀρχὴ ἔτε χοιχίον εἴη. ἔτι ἰδέα ἰδέας ἕκ ἐξι πρότερον· ὁμοῦ γ' αἱ ἰδέαι ἀπασαὶ ἀρχαί· ἐξι δὲ τὸ αὐτοῦ καὶ ἢ αὐτοδυνας ὁμοῦ ἰδέα καὶ αὐτοάνθρωπος καὶ αὐτόϊσπος καὶ ἐκαστὴ τῶν ἄλλων ἰδεῶν· ἕκ ἐξαι ἄρα αὐτῶν ἄλλη ἄλλης πρῶτη, ὡς ἐδὲ ἀρχὴ· ἕκ ἄρα ἀρχὴ τὸ ἐν καὶ ἢ ἀόριστος δύαδ. ἔτι ἰδέαν ὑπὸ ἰδέας εἰδουμένη ἀποπον, πᾶσι γ' εἶδη· εἰ δὲ εἰσιν ἀρχαὶ τὸ ἐν καὶ ἢ ἀόριστος δύαδ, ἔχει ἰδέα ὑπὸ ἰδέας εἰδουμένη· ἢ γ' αὐτοδυνας ὑπὸ τῷ αὐτοῦ· ὥτως γ' αὐτάς ἀρχὰς λέγουσιν εἶναι, ὡς τῷ μὴ ἐνὸς αὐτῶν ὄντος, ὕλης δὲ τῆς δύαδος· ἕκ ἄρα ἀρχὴ ταῦτα. εἰ δὲ μὴ φήσιν τὴν ἀόριστον δυάδα ἰδέαν εἶναι, πρῶτον μὴ ἔχει πρῶτον π αὐτῆς ὕστερας ἀρχῆς· ἢ γ' αὐτοδυνας, ἥς καὶ μετυσίαν καὶ αὐτὴ δύαδ, ἐπεὶ μὴ ἐξιν αὐτῇ ἢ αὐτοδυνας καὶ μετυσίαν· κατηγοροῦσθαι γ' αὐτῆς ἢ δύαδ, ἐπεὶ καὶ τῶν δυάδων. ἔτι εἰ ἀπλᾶ αἱ ἰδέαι, ἕκ ἐν 46 ἐξ ἀρχῶν διαφόρων εἶναι, διάφορα δὲ τὸ ἐν καὶ ἢ ἀόριστος δύαδ. ἐπὶ τὸ πλῆθος τῶν δυάδων θαυμαστὸν ἔχει, εἰ ἔξιν ἄλλη μὴ ἢ αὐτοδυνας, ἄλλη δὲ ἢ ἀόριστος δύαδ, ἄλλη δὲ ἢ μαθηματικὴ, ἢ ἀφ' αὐτῶν χρώμεθα, ὕδαμα ἐκείνων ἢ αὐτῇ ὕστα, καὶ ἔτι παρὰ ταῦτα ἢ ἐν τοῖς ἀριθμητοῖς καὶ αἰδητοῖς. ἀποπα δὲ ταῦτα, ὡς ἐδὲ πρῶτον αὐτοῖς τοῖς τιθεμένοις ὑπ' αὐτῶν περὶ τῶν ἰδεῶν ἐν ἐξιν ἀναιρῶν τὸ ἀναιρῶν τὰς ἀρχὰς, αἱ εἰσιν αὐτοῖς προτιμότεραι τῶν ἰδεῶν. Alex.

"ἔτι — ἰδέας." ἐκ μὴ τῶν κατασκευαζόντων, φησὶ, λέγουσιν τὰς ἰδέας ἔπει(ν) αὐτοῖς τὸ μὴ μόνον τῶν ὄντων λέγειν ἰδέας αὐτῶν ἀλλὰ καὶ ἄλλων πολλῶν, ὡς δέδεικ(ν) διὰ τῶν προειρημένων ('). ὁ τε γ' ἀπὸ τῷ νοεῖναι τι κοινὸν ἐπὶ πλείοσι, νοεῖναι δὲ καὶ μὴ ἐν τῶν τῶν καθ' ἑαυτῶν, τῶν φθαρτῶν μόνων ὕστερας ἰδέας δεικνύσιν. ἀλλὰ καὶ οἱ ἀπὸ τῶν ἐπιστημῶν ὁμοῦς ἕκ ὄντων μόνον ἰδέας δεικνύσιν ἀλλὰ καὶ ἑτέρων πολλῶν· ἔτε γ' ἐπὶ τῶν ὄντων μόνον τὸ

1. αὐτοῖς ἢ ἀρχὴ F. || ὁ ἀριθμὸς πρῶτος Asclep. || 2. ἀλλ' ὑπέτι τῷ πρῶτῳ ἢ δυάδι Asclep. || 3. μετασχέσεως M. || ἔτι — 8. αὐτῶν] αὐτῶν ὑπόκειται εἶναι ἀρχὴς ἀριθμὸς, ἐξι δὲ τῶν πρὸς τι (ὁ γὰρ ἀριθμὸς ἀριθμητὸς ἐστὶν ἀριθμὸς), εἴη ἂν κατ' αὐτὸς τὸ πρὸς τι πρῶτον τῷ καθ' αὐτὸ· τῷτο δὲ ἀποπον Asclep. || 9. ὑποκειμένης Asclep. || 11. λέγει Asclep. || 12. πρὸς — 14. τὸ om A. || 13. μέγα καὶ τὸ μικρὸν ἀρχὴν λέγει, ἔτε ἐν ἀφ' αὐτῶν· τὸ δὲ μέγα καὶ τὸ μικρὸν τῶν ἀρχῶν Asclep. || 14. εἶναι om Asclep. || 16. εἶναι τι· τὸ Asclep. || 18. αὐτάς Asclep. || 19. ἐκείνων Asclep. κατὰ φύσιν] φύσιν Asclep. || 20. γίνεσθαι Asclep.

8. ἀναιρῶντες ὡς εἴρηται ἀνωτέρω Asclep. || 13. ἀπασαὶ αἱ πᾶσι A. || 23. ἢ om M. || 36. illa enim ratio, quiddam commune in pluribus intelligi, quod etiam sublati sensibilibus intelligatur, mortalium tantum rerum ideas esse demonstrat Sepul. I 39 sqq. apud Asclep.

πῶς, ἔτι φθερομένων τούτων ὡς κατηγορεῖται, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ παιῶν
καὶ ἐπὶ ποσῶν καὶ ἐφ' ἑκάστου τούτων τῶν ὄντων. ὅτε ἐπιζητῶμαι ὑσιῶν
εἰσι μόνων, ἀλλὰ καὶ εἰ τῶν ἀρετῶν εἰσὶν ἰδέαι, ὃ μόνον τῶν ὑσιῶν
εἶναι αἰετῶν· αἱ γὰρ ἀρεταὶ ἔκ ὑσιῶν· τὸ δὲ "καὶ ἄλλα μυρία συμβαί-
ναι" εἶπεν, ἐπεὶ καὶ ἄλλοι τινὲς εἰσι λόγοι δεικνύμενοι βυλόμενοι τὰς
ἰδέαι, ἔξ ὧν συμβαίνει μὴ μόνων τῶν ὑσιῶν τὰ εἶδη λέναι. ὁ
τε γὰρ ἀπὸ τῶν κατηγορεῖται ἐν ἐπὶ πολλῶν, ὃ ταύτην πᾶσι διαφέ-
ρουν ἀλλήλων ὑπάρχει καὶ ἄλλο ὃν ἑκάστου αὐτῶν, ἔκ ὑσιῶν μόνον
τὰς ἰδέαις λέγει· τὸ γὰρ ἐν ἐπὶ πολλῶν κατηγορεῖται ἔκ ἑν ὑσιῶν
μόνον ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν συμβεβηκότων. καὶ ὁ τῶν τεταγμένων γι-
γνέσθαι αἰτίαν λέγων τὸ πρὸς ἐξῶς γίνεσθαι τι παραδείγμα, τὸτο
δὲ τὴν ἰδέαν εἶναι, ἔκ ἐπὶ ὑσιῶν μόνων. ἀλλὰ καὶ ὁ ἀπὸ τῶν ὅτι αἱ
ἀληθεύμεν λέγοντες, τὸτο ὑπάρχειν λέγων (συμφωνίας δὲ λέ-
γοντες εἶναι πάντες ἢ τρεῖς καὶ ἄρμονίας τρεῖς ἀληθεύομεν, εἰσὶν ἄρα
καὶ τὸσαῦται· ἀλλὰ μὴν τῶν ἐνταῦθα ὁ ἀριθμὸς ἄπειρος, ἕτερα
ἄρα ἔξω αἰδία καθ' ἃ ἀληθεύομεν), καὶ ὅτος δὴ ἔκ ὑσιῶν
μόνων. εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλοι πλείους τοιοῦτοι λόγοι. καὶ δὲ τὸ ἀναγκαῖον
καὶ ἀποδιδόναι τὰς δόξας τὰς περὶ αὐτῶν, καθ' ἃς μεθεκτὰ λέγουσι
τὸ αἰὶν, μόνων τῶν ὑσιῶν αὐτοῖς ἰδέαι ἔσονται. εἰ γὰρ κατ' αὐτὰς
αἰτίαι τοῖς πρὸς αὐτάς ὅσι τῶν εἶναι, καὶ τῶν μετέχον αὐτῶν τὰ
πρὸς αὐτάς ὅσα τὸ εἶναι ἔχει, ὁμοῦν ὡς καὶ συμβεβηκὸς μετέ-
χον καὶ εἶναι αἰτία τοῖς πρὸς αὐτάς καὶ δι' αὐτάς ὅσων, ἀλλὰ
καθ' αὐτὴν καθὼς εἰσὶν αὐτῶν. καὶ συμβεβηκὸς δὲ λέγεται ἂν μετέ-
χον τῶν τὰ μὴ καθὼς τοῖς μετεχόμενοις τὸ εἶναι ἐστὶν, καὶ τὸτο
μετέχον αὐτῶν. ὁ δὲ αἱ καὶ συμβεβηκὸς μετεχόμενοις τὸ εἶναι
ἂν τῶν πρὸς αὐτάς ὅσι παρέχον· ὃ γὰρ τὸ συμβεβηκὸς τινὸς
τῶ ἀνθρώπῳ μεταχόν ἀνθρώπος, ἀλλὰ τὸ ἀνθρώπῳ καθὼς ἀνθρώ-
πος. εἰσὶ δὲ ὑσιῶν (ὃ γὰρ δὴ τὰς ἀρχὰς ἔκ ὑσιῶν ἐρῶσιν· ἔσται γὰρ
ὅσων μὴ ὑσιῶν ὑσιῶν πρῶτη), καὶ οἷς ἄρα τῇ αὐτῶν μεταχέσει
αἰτία αὐτῶν τῶ εἶναι, καὶ ταῦτα ἀνάγκη ὑσιῶν εἶναι. τῶν ὑσιῶν
ἄρα μόνων ἔσονται ἰδέαι αὐτοῖς. εἰ γὰρ καὶ τῶν ἔκ ὑσιῶν ἰδέαι, οἷον
τῶν συμβεβηκότων, πρῶτον μὴ διὰ τί ὃ πάντων τῶν συμβεβη-
κότων ἀλλὰ τῶν μὴ τῶν δὲ ὅ· ἔτι ἦται ὑσιῶν ἔσονται αὐτῶν αἱ τῶν
συμβεβηκότων ἰδέαι, ἢ ὃ. εἰ μὴ μὴ ὑσιῶν, ἔσονται αἱ ἰδέαι ἔκ ὑσιῶν
ἀρχαὶ ὅσαι· λέγουσι δὲ αὐτάς ὑσιῶν. ἔτι ἀποπον μὴ πάσας τὰς
ἰδέαις τῆς αὐτῆς εἶναι φύσεως μάστιχα. καὶ εἰ τις λέγοι νοήματα
αὐτάς εἶναι ἢ ὑσιῶν, πῶς τῶν μετεχόντων ὑσιῶν καθ' αὐτὴν τὰ μὴ
ὑσιῶν γίνονται καὶ εἰσὶν, τὰ δὲ ἔκ ὑσιῶν; Alex.

(') φησὶ γὰρ ὅτι καὶ τὴν ὑπόληψιν ἣν ἔχομεν περὶ τῶν ἰδεῶν,
ὃ μόνον τῶν ὑσιῶν ἔσονται ἰδέαι ἀλλὰ καὶ τῶν συμβεβηκότων.
πρῶτον γὰρ τῶν ἐνταῦθα ὄντων φασὶν εἶναι ἰδέαις· ὃ μόνον δὲ εἰσὶν
ὑσιῶν ἀλλὰ καὶ συμβεβηκότα, ὅπερ ὃ θέμις. λέγομεν τοίνυν
πρὸς τὸτο ὅτι καὶ συμβεβηκότα ὑσιῶν ὑπάρχουσιν, ὡς περὶ τὸ θερ-

μὸν τὸ ἐν πυρὶ. τὸτο ὅν ἐστὶν ἰδέα, καὶ λοιπὸν καὶ διὰ τὸ ὑσιῶν θερ-
μὸν ὑπάρχουσιν καὶ τὰ ἐπυσωδῶν... τὰ γὰρ πρὸ τῶν πολλῶν διὰ
ταῦτα ὑπάρχουσιν· τὰ μὴ γὰρ ἐστὶ παρὰ τῶν δημιουργῶν, τὰ δὲ ἐν τῇ
ψυχῇ τῇ ἡμετέρᾳ· ἀλλ' ἐκεῖ μὴ τῶν πάντων ποιεῖν, ἐνταῦθα δὲ τῶν
πάντων γίνεσθαι· ὃ γὰρ νῦν αἰετῶν ἔχει τὰ εἶδη ἐνεργείᾳ, ἢ δὲ ψυχῇ δέ-
χεσθαι πάντα ἐκείθεν. τὰ δὲ ἐπὶ τοῖς πολλοῖς καὶ ὑπερογενῇ ἐνταῦθα
φαντασία ἐστὶν· ὅτε γὰρ ἐν τῇ ψυχῇ. τὰ δὲ ἐν τοῖς πολλοῖς τὰ
καθ' ἑκάστην ὑπάρχει. ἔχουσιν ὅν καὶ ὁ θεὸς καὶ ἡ ψυχὴ καὶ ἡ φύσις
τὰς λόγους· ἀλλ' ὁ μὴ θεὸς ἔχει αὐτὰς καὶ γνωστικὰ καὶ δημιουργικὰ,
ἢ δὲ ψυχὴ γνωστικὰ, ἢ δὲ φύσις δημιουργικὰ. εἰ τοίνυν, φησὶν,
ἔχομεν νοήματα καὶ τῶν συμβεβηκότων, δηλοῦντι καὶ αὐτῶν ἰδέαι
ὑπάρχουσιν καὶ ἐπιζητῶμαι. ὃ μόνον ὅν ὑσιῶν ὑπάρχουσιν ἀλλὰ καὶ ἐτέ-
ρων, τὸτέστι τεχνῶν πρᾶγματων καὶ καὶ προαίρεσιν γινομένων·
ὡς καὶ κείνην ἔσονται ἰδέαι, τὸτέστι φιλάς καὶ ἐχθράς, τῶ δὲ οἰκί-
ματος. εἰρήκαμεν δὲ ἐν τῇ θεωρίᾳ ὅτι ἰδέαι ἐστὶ διασείσεως καὶ
ἐκείσεως καὶ ὅτι τῶν φύσει ὑπαρχόντων ἰδέαι· ὅτε γὰρ τῶν τεχνη-
τῶν λέγουσιν εἶναι ἰδέαις. ὡς ὃ μόνον, φησὶ, τῶν ἰδεῶν ὑπάρχου-
σιν ἰδέαι ἀλλὰ καὶ ἄλλων πολλῶν· ὅτε γὰρ ἐπὶ τῶν ὑσιῶν μόνον τὸ
νοεῖσθαι. Asclep.

"ἀλλὰ — λέγει." τὸτέστιν, ἀλλὰ δεῖ ταύτην ἑκάστου τῶν 990
εἰδῶν τὰ πρὸς αὐτὰ τὸ εἶναι ἔχοντα μετέχον, ἢ μὴ ἐν ὑποκει-
μένῳ τι καὶ αὐτὸ ἔχει, τὸτέστιν ἢ μὴ καὶ συμβεβηκὸς καὶ ἀπὸ συμ-
βεβηκὸς τινὸς αὐτῶν λέγει. τῶ γὰρ "καθ' ὑποκειμένῳ" νῦν ἀντὶ
συμβεβηκὸς λέγει. καθ' αὐτὴν ὅν φησὶ τὰ πρὸς τὰς ἰδέαις
ὄντα τε καὶ γινόμενα καὶ δι' αὐτάς ὄντα μετέχον αὐτῶν, ἐκεῖ ἂν
συμβεβηκὸς τινὸς αὐτοῖς. ὅτως δὲ ὑσιῶν τὰ πρὸς τὰς ἰδέαις
ὄντα εἶναι, τῶν ὑσιῶν καθ' αὐτὴν καὶ ὃ καὶ συμβεβηκὸς μετέχοντα.
παρῶντο δὲ τῶ καὶ συμβεβηκὸς παραδειγμα· ἢ γὰρ δυναὶ ἢ καὶ
μετευσίαν τῆς δυναδὸς ὅσα δυναί, εἰ αἰδίων μετέχει, ἀλλὰ καὶ συμ-
βεβηκὸς αἰδίων, ἐπεὶ αἰδίων ἢ δυναὶ μετέχοντα δυναί ἐστὶν· ἐκεῖ δὲ
καὶ συμβεβηκὸς δυναδὸς, ἐπεὶ ὁμοίως ἂν ἦν δυναί ὡς καὶ αἰδίων·
ἔκ ἐκείνη δὲ τῇ δυναδί τὸ εἶναι δυναδί ἐν τῇ αἰδίῳ αὐτῇ εἶναι, ἀλλ'
ἦν τὸτο συμβεβηκὸς αὐτῇ. διὸ εἰ καὶ αἰδίων τι μετέχον δυναδὸς
λέγεται μετέχον, καὶ συμβεβηκὸς ἂν μετέχον δυναδὸς. ἐπεὶ τοί-
νυν δυναδὸς μὴ καθ' αὐτὴν μετέχει, αἰδίων δὲ καὶ συμβεβηκὸς, δυναί
μὴν ἐστὶ καὶ καὶ τὸτο ὁμοία ἐκείνη, αἰδίων δὲ ὃ· ὃ γὰρ ὁμοία τὰ καὶ
συμβεβηκὸς μετέχοντα τῶν ἐκείνων ὡς ὅτω μετέχει. εἰ τοίνυν
τὰ ἐνταῦθα ὁμοία ταῖς ἰδέαις, ὃ καὶ συμβεβηκὸς αὐτῶν ἀλλὰ
καθ' αὐτὴν μετέχει· τὸ δὲ ὑσιῶν καθ' αὐτὴν μετέχον ὑσιῶν. τῶν
ὑσιῶν ἄρα μόνων ἔσονται ἰδέαι καὶ τὰ ἀποδιδόναι αὐτοῖς καὶ τὸ ἀναγκαῖον,
εἴγε ὑσιῶν μὴ ἐκείνη, τὰ δὲ τῶν ὑσιῶν μετέχοντα καθ' αὐτὴν ὑσιῶν·
τὰ γὰρ αὐτὰ ἐνθάδε ὑσιῶν σημαίνει καὶ ἐπὶ τῶν αἰδίων, οἷον ἀνθρώ-
πος ἐνταῦθα ὑσιῶν κακεῖ, τὸ θερμὸν ποῖον καὶ ἐνταῦθα κακεῖ. ὃ

1. ἐκ — κατηγορεῖται οὐκ Asclep. || 4. ἀλλὰ δὲ μυρία M. || 6. λέγειν. ἐκ γὰρ τῶ ἐν ἐπὶ πολλῶν κατηγορεῖσθαι εἰσέφερον τὰς ὑσιῶν. τὸ γὰρ ἐν
ἐπὶ Asclep. || 10. ἐπὶ — καὶ οὐκ A. || συμβεβηκόντων. ὡς εἰ ἄπειρος ὁ τρόπος τῶν ἐνταῦθα, καὶ ἰδέαι ἄπειροι Asclep. || 15. τῶν οὐκ M. || 27. με-
τεχόντες ἀνθρώποι, ἀλλὰ τὸ ἀνθρώπῳ Asclep.

23. αὐτῇ scripsi cum Sepulv. pro codd. αὐτῇ.

ὄντος ὑγιῶς, τῶν παρ' ἡμῶν ὑσιῶν μόνον ἀκολουθήσει λέγειν αὐτοῖς
 950 ἰδέας εἶναι, εἰ αἱ ἰδέαι ὑσίαι. γράφεϊ) ἐν τισιν "ἀλλὰ δὴ ταῦτα
 30. ἐκείνῳ μετέχειν, ἢ καθ' ὑποκειμένον λέγεϊ)." καὶ εἴη ἂν λέγων διὰ
 ταύτης τῆς γραφῆς τὸ εἶναι τὰ μετέχοντα τῆς ιδέας καθ' αὐτὸ με-
 τέχειν αὐτῆς, καὶ κατὰ τὸ καθὸ καθ' ὑποκειμένων αὐτῶν κατηγο-
 ρηθῆσιν. ὥστε εἰ μὴ τῆς δυάδος ὁ λόγος ἐφαρμόζει τῷ μετέχειν
 δυάδος λεγομένην, δυάδος μετέχειν, εἰ δὲ μὴ δυάδος ἀλλ' αἰδῶν
 ὁ λόγος ἐφαρμόζει τῷ μεταχόντι, ἐκεῖνον μετέχειν. τὸ δὲ "ὥστε
 ἔξαι ὑσία τὰ εἶδη" εἶπεν ἀντὶ τοῦ ὥστε εἰ ἔξαι τὰ εἶδη, ὑσία· ἢ
 ὥστε ἔξαι μόνῃ ὑσίᾳ τὰ εἶδη. τὸτο γὰρ κεῖται. "ταῦτα δὲ ἐνταῦθα
 10 ὑσίαν σημαίνει κάκει." καὶ γὰρ δὴ εἰ ἢ παρ' ἡμῶν ποιότης ἐν ἐκείνοις
 ἐστὶν ὑσία, δεήσει τῶν ὑσιῶν τῶν ἐνταῦθα μόνον ιδέας εἶναι λέγειν·
 καὶ γὰρ δὴ οἷον τε ἐκείνων ὑσιῶν ὑσῶν, τῶν πρὸς αὐτάς γιγνομένων
 τὰ μὴ ὑσίας αὐτῶν τὰ δὲ ἄλλα τι. "ταῦτα γὰρ ἐνταῦθα τε ὑσίαν
 990 σημαίνει κάκει. ἢ τί ἔξαι τὸ εἶναι φάναι τι παρὰ ταῦτα, τὸ ἐν
 1. ἐπὶ πολλῶν;" εἰ μὴ καθ' αὐτὸ ἀλλὰ καὶ συμβεβηκὸς μετέχει τὰ
 ἐνταῦθα τῶν ιδεῶν, τί, φησί, σημαίνει αὐτοῖς τὸ λέγειν εἶναι τι
 παρὰ ταῦτα, τετέστι τὰ αἰδιῶτα, τὸτο δὲ ἐν ὧν ἐπὶ πολλῶν λέγεϊ
 καὶ ἔξιν ἐν πολλῶν τῶν ἐνταῦθα παραδειγμα (-); καὶ γὰρ ἔξαι τὸ
 ἐν ἐπὶ πολλῶν ἐπὶ τῶν πρὸς αὐτὸ γεγονότων λεγόμενον καὶ συμ-
 20 βεβηκὸς (ὅτω γὰρ πάντα πάντων μετέχειν δύναται). καὶ ὅτι ἔξαι τὸ
 καὶ συμβεβηκὸς μετέχειν τινός, ὅτε κυρίως ἐκεῖνον μετέχον, ὅτε τὸ
 εἶναι ἔχον ἀπ' ἐκείνου καθὸ ἐκεῖνο ἐστίν, ὅτε ὠμοιωμένον αὐτῷ.
 καὶ δύναται τὸ "ἢ τί ἔξαι τὸ εἶναι φάναι παρὰ ταῦτα τὸ ἐν ἐπὶ πολ-
 λῶν;" εἰρηάζει ὡς ἀπόμεινον τῷ "ταῦτα δὲ ἐνταῦθα ὑσίας ση-
 25 μαίνει κάκει." εἰ γὰρ μὴ τὸτο, τί ἔξαι τὸ λεγόμενον ὑπ' αὐτῶν τὸ
 εἶναι τι παρὰ αὐτὰ τὰ αἰδιῶτα τὸ ἐν ἐπὶ πολλῶν κατηγορούμενον;
 ὡς γὰρ τῆς αὐτῆς φύσεως δηλωμένης ὑπὸ τε τοῦ ἐνὸς ἐπὶ πολλῶν
 καὶ τῶν πολλῶν, καθ' ὧν τὸ ἐν, ὅτω λέγεϊ. δεδεδυμένον δὲ τὸτο
 προαίτια ἂν τις τὴν φύσιν τὰ ἐνθάδε τῶν ιδεῶν
 30 μετέχει, διαφέρει δὲ τὰ ἐνθάδε, ἥτοι καὶ ἐν ταῖς ιδέαις, πρὸς αὐ-
 τὰ διαφέροντά ἐστιν, αἱ αὐταὶ εἰσι διαφοραὶ, ἢ ἀνάλογον ταύταις.
 παρὰ γὰρ ἐκείνων τὰ ἐνταῦθα τὸ εἶναι ἔχοντα, παρ' ἐκείνων ἔχει τὸ
 διαφέρειν, ἐπεὶ κατ' ὑσίαν αὐτοῖς ἢ διαφορὰ, ἢ παρ' ἐκείνων
 ἔχουσι. διὰ τὸτο γὰρ ἄλλη ἰδέα ἄλλαν εἶδος ἐστὶ παρεκτική, ἐπεὶ
 35 ὁδὸν ἐκώλυεν ἂν μίαν αὐτῶν πάντων. ὥστε ἐκείνη ἰδέα ἥτοι καὶ
 τὴν ὑσίαν καὶ τὸ εἶδος ἢ αὐτὴ ἔξαι τοῖς πρὸς αὐτὴν γιγνομένοις, ἢ
 πάντως γε δύναμιν τινα ἔχει τῷ ἢ μὴ τῷδε ἢ δὲ τῷδε τινος ποιη-
 τικῆς εἶναι καὶ παρεκτική, καθὸ καὶ αἱ διαφοραὶ τοῖς πρὸς αὐτάς τ

εἶναι ἔχουσιν. ἔξαι δὲ ἢ ταυτή καὶ ἐν ἐκείναις διαφορὰ, ἥτις καὶ
 τοῖς ἐνθάδε τοῖς διαφέρειν ἀλλήλων, ἢ ἀνάλογον γε. ἐστὶ δὲ τῶν
 ἐνταῦθα τὸ μὴ ζῶον λογικὸν τὸ δὲ ζῶον ἄλογον, καὶ ἔξιν ἐκείνῳ
 τῶν ἰδίων τῶν ἰδέων παρεκτική· καὶ ἐν ἐκείναις ἄρα ἐστὶ τὸ λογικὸν
 5 καὶ τὸ ἄλογον ἢ ἀνάλογον τι τούτοις, καθ' ὃ καὶ μὴ τὸ λογικὸν ἢ δὲ τὸ
 ἀλόγον ἐστὶ παρεκτική. καὶ ὅν λογὸν ἔχει πρὸς ἀλλήλα τὰ πρὸς
 ἐκείνας καὶ ἀπ' ἐκείνων τὸ εἶναι ἔχοντα, τούτων κατέκωα πρὸς αὐτὰ
 γέγονε, τὸ λογικὸν καὶ ἄλογον, ἥτοι ἐναντία, ἢ τὸ μὴ ἔξαι τὸ δὲ ἐ-
 ρησις. ἔξιν ἄρα καὶ ἐν ταῖς ιδέαις θάτερον τούτων. εἰ δὲ τῶν
 πῶς ἀπλαῖ ἐστι; ἐστὶ δὲ, εἰ ἔξιν νοήματα, ὥσπερ φασὶν οἱ, καὶ
 τῶν νοήτων ἰδέας ἢ ὑπόθεσις, πῶς ἄρα ὁ νοῦν αὐτοῖς ποιῶν;
 ἀδύνατον γὰρ ἄρα τὰ ἐναντία νοεῖν ἢ τὰ ἀντικείμενα, ὅπου γε οὐκ
 ἀπλῶς πλείω. εἰ δὲ παρὰ μέρος νοεῖν, ὡκύμοροι, ὅτι αἰδῶν· ἐπὶ
 γὰρ μὴ νοεῖν, ὅτι ἔσονται. εἰ δὲ τὸ αὐτὸ αὐτῶν ἐν τῷ νοεῖν· τὸ
 10 γὰρ αὐτὴ φύσει ἀδύνατα πᾶσιν ἐστὶν ἀδύνατα, ὥσπερ ἀδύνα-
 τον ἢ τὴν διάμετρον σύμμετρον εἶναι τῇ πλευρᾷ, ὁμοίως πε-
 ταχὺ καὶ παρὰ πᾶσιν ἐστὶ τοῦτον· καὶ γὰρ καὶ παρὰ τοῖς θεοῖς. ἐπὶ
 νοήματα, ὅτι ὑσίαι, καὶ ἔσονται αἱ ἀρχαὶ ὅτι ὑσίαι. ἐπὶ πῶς πρὸς μὴ
 ὑσίαν ὑσία γίνεται; ὡς γὰρ ἄπορον τὸ πρὸς ὑσίαν γινώσκον μὴ εἶναι
 20 ὑσίαν, ὅπως ἄπορον καὶ τὸ πρὸς μὴ ὑσίαν ὑσίαν γίνεσθαι. Ἀσκληπ.

(-) ὥστε τῶν ὑσιῶν καὶ μόνον συμβαίνει λέγειν αὐτὸς ἰδέας,
 ἐπειδὴ ὅτι εἰσὶ παρὰ τῷ δημουργῷ συμβεβηκῶτα. λέγοντες ὅτι
 ἡμεῖς πρὸς τὸτο ὅτι καὶ τῶν συμβεβηκῶτων τῶν ὑσιῶν εἰσὶ ἰδέαι
 ὑσίαι γὰρ κάκεινα, καὶ δι' αὐτῶν ὑπάρχουσιν καὶ τῶν ἐπεισοδιῶν συμ-
 25 βεβηκῶτων, ὡς πολλὰς εἰρήκαμεν. "ἢ ἐστὶ ἔξαι τὸ εἶναι φάναι
 παρὰ ταῦτα, ἐν ἐπὶ πολλῶν;" φησὶν ὅτι τὸτο ὁ λέγων τὸ ἐν ἐπὶ
 πρὸ τῶν πολλῶν, πότερον ὁμωπλῶς κατηγορεῖται ἢ συνωπλῶς;
 εἰ μὴ ἐν συνωπλῶς, ταῦτα ὑπάρχουσιν ἀπαρραλλάτως αἰδέα
 ταῖς αἰδιῶταις· εἰ δὲ ὁμωπλῶς, ὁμοίως ὡς εἰ τις εἴποι ἄνθρωπον
 30 τόν τε Καλλιαν καὶ τὸν Ζῦλον· τὰ γὰρ ὁμωπλῶς ὁδὸν δηλοῖ. λέ-
 γομεν ὅτι πρὸς τὸτο... Ασκληπ.

"καὶ — μετεχόντων." ἐκ διαιρέσεως ἢ ἐπιχειρήσεως, καὶ ἐκ διαι-
 ρέσεως ἀντιφάσεως διηρημένης. ἥτοι γὰρ ταῦτα εἶδος καὶ ὁ λόγος
 τῶν τε ιδεῶν καὶ τῶν μετεχόντων αὐτῶν, ἢ ὅτι αὐτό. εἰ μὴ ὅτι
 αὐτό, ὥσπερ ἐπὶ τοῖς μετέχουσιν, ὅπου ὁμοειδέσιν, ἐστὶ τι κοινόν
 35 ὅτω καὶ ἐπὶ τούτοις καὶ τῇ ἰδέᾳ ἀπ' ἧς ταῦτα, κοινόν τι ἔξαι κατὰ
 γορεύμενον· ὁμοειδὲς γὰρ κάκειναι τούτοις. εἰ δὲ τὸτο, ἔξαι αὐτὸ
 τὸ κοινὸν κατὰ γορεύμενον ἰδέα, καὶ ὅτω ἰδέα αὐτὴ ἰδέας εἶναι, καὶ τῶν
 εἰς ἀπειρον ἂν προῖαι. ἐστὶ δὲ τὸ νῦν λεγόμενον ὑπ' αὐτῶν, ὅτι

2. ἀλλὰ δὴ ταῦτα ἐκείνῳ μετέχειν ἢ καθ' ὑποκειμένον *V*, δὴ ταύτη ἐκείνη μετέχειν ἢ καθ' *A*. *sed cuiusque particeps esse oportet, quatenus de subiecto dicitur Sepulv. lege aut dicitur ταῦτα ἐκείνῳ μετέχειν aut dicitur ταύτη ἐκείνη μετέχειν* || 7. *itaque si dualitatis ratio ei congruit quod dualitate dicitur participare, dualitate participat Sepulv.* || 8. *ἐκείνῳ V.* || 13. *ut ipsarum aemula partim substantiae sint partim secus Sepulv.* lege τὰ μὴ ὑσίας εἶναι, τὰ δὲ || 19. *ἔξιν V.* || 31. *ἥτοι ἢ ἐπὶ A.* || 33. *γὰρ ἐκείνους M.* || 36. *αὐτῶν M.* || post πάντα adde εἶναι || 39. τὸ om *A*.

9. *horum utrumque Sepulv.* || 11. *quomodo intelligens simul queat ipsa intelligere? Sepulv.* || 12. τὸ ἐκείνῳ *A.* || 14. *αὐτῶν A.* || 32 — 39. *apud Asclep.* || 32. *ἐξ ἀντιφάσεως ὅτι προέρχεται ἢ διαίρεσις Asclep.* || καὶ ἐκ — 33. *δημοπλῶς om Asclep.* || 33. *καὶ ὁ λόγος A.* || 34. *αὐτῶν om Asclep.* || 34. *αὐτὸ εἶδος. A.* || 35. *ὅπου om V.* || ὁμοειδέσιν καὶ ἐπὶ *Asclep.* || 37. *τὸτο, εἴη ἂν τὸ κοινόν αὐτῶν κατὰ γορεύμενον ἢ ἰδέα Asclep. quod si ita est, cum idea sit quod communiter praedicatur Sepulv.* || 38. *εἴη om Asclep.*

ἡμεῖς τὴν τρίτην ἀνθρωπίνον δευτέραν ἐθέσαμεν. διὰ τὸ ὅτι τὰ μὲν
τῶν ἰδεῶν μετέχοντα ἢ κτ' συμβεβηκὸς αὐτῶν μετέχει, εἴγε τὸ
ἀπὸ τῆς καὶ αὐταῖς ὅλως καὶ τοῖσδε τισὶ διὰ τὸ μετέχειν ἐκείνων,
ἐκείνην τότε ὡς ἴσον ὅν τῷ, εἰ μὴ ὅν, ὡς δὲ δεικνύει, τὸ αὐτὸ εἶδος
τῶν τε ἰδεῶν καὶ τῶν μετεχόντων ἔχει, τί κοινὸν ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ
ἐκείνῃ καὶ τοῖς πρὸς ἐκείνην αὐτῶν ὄντι; ὣτως δὲ ὁμοειδῆ ὄντα τὰ
τῆς ἐκείνης, ἐπεὶ ὅτι αἰ. ἐκείνη, ὅτι αἰ. ἐκείνη καὶ τὰ πρὸς αὐτὰ ἔχει·
ὅτι δὲ μόνον ἂν εἴεν τῶν ὅσων ἰδέαι· εἰ δὲ μή, καὶ ὣτως εἴρη τὸ
ἐκείνην ἀποποιεῖν. τὸ δὲ "τί γὰρ μᾶλλον ἐπὶ τῶν φθαρτῶν δύνασθαι,
καὶ τῶν ἀθάνατων τῶν πολλῶν μὲν αἰδίων δὲ, τὸ δύνασθαι εἶναι ἢ καὶ
αὐτῶν, ἢ ἐπὶ ταύτης καὶ τῆς τῶν;". τὸτο κατασκευαστικὸν τῷ
ἐκείνῃ τι κοινὸν τῶν τε ἰδεῶν καὶ τῶν πρὸς αὐτάς. εἰ γὰρ τῷ ὁμοει-
δὲς εἶναι τὰς ἐν τοῖς αἰδιότησι καὶ φθαρτοῖς δύνασθαι τὰς διὰ τὰς
ἐκείνης, καὶ ὅτι τὰ αἰδιότης ἀριθμῶμεν (αὐτὴ δ' ἂν εἴεν αἱ μα-
θηματικά), ἔλεγον μεταξὺ εἶναι τῶν τε αἰδιότητων καὶ τῶν ἰδεῶν τὰ
μαθηματικὰ αἰδία μένοντα, πλεον δὲ ὁμοία ἀλλήλοις· εἰ δὲ τῶ-
ν ἢ καὶ ταύτην ἢ δύνασθαι κατηγορεῖται, ὅθεν φυλασσομένων ἡμῶν
ἐπὶ τὴν μὴ αἰδίων εἶναι τὴν δὲ μὴ αἰδίων, ἀλλ' ἐπεὶ ὁμοειδὲς
ἐπὶ καθόλου δύνασθαι, τὸ κτ' μετεχέειν τῆς αὐτοδυνάμει ἐκατέρωθεν δύνασθαι
τὸ εἶναι κατηγορουμένων ἡμῶν κοινῶς κτ' πάντων αὐτῶν ὁμοίως τὴν
δύνασθαι, ὅθεν ἔλαττον καὶ ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἰδέας τῆς αὐτοδυνάμει καὶ
τῶν πᾶν δύνασθαι τῶν ἀπ' ἐκείνης τὸ εἶναι ἐχόντων κοινῶς τὸ δύνασθαι
κατηγορηθῆσθαι, διότι εἰσὶν ὁμοειδῆς. εἰ δὲ μὴ εἴεν τὰ πρὸς τὰς
ἰδέας μὴ κτ' τὴν ὅσων αὐταῖς ὁμοιωμένα καὶ τὸ εἶδος, ὁμοίωμα
ἢ εἴ ταῦτα τὰς ἰδέας. εἰ δὲ τὸτο, τί μᾶλλον ἰδέαι τις εἴη
ἢ τῶν ὁμοιωμένων αὐτῇ αἰτία τῷ εἶναι ἢ ἄλλων τῶν, εἴγε μὴ
κτ' τὴν ὅσων καὶ τὸ εἶδος ὁμοῦ ταῦτα αὐτῇ τὰ ὁμοιότητος αὐτῇ
λέγεσθαι. ὁμοίως γὰρ ἔχει ὡς αἱ τις καλὰ ἄνθρωπον τὴν τε Καλ-
λίαν καὶ τὴν Ἐυκλῆαν μὴδὲν ὅμοιον ἔχοντα ἀλλήλοις καθόλου ἀνθρώποι. καὶ
καθόλου πᾶσι ἂν λέγοιτο μετέχειν αὐτὰ ἐκείνων μὴ ἔχοντα μὴδε-
ν κοινῶν κτ' τὴν ὅσων πρὸς αὐτά; καὶ εἴη ἂν τὸτο ἴσον τῷ
πρὸς ὁλίγον εἰρημένῳ τῷ "ἢ τί ἔχει τὸ εἶναι φάναι τι παρὰ ταῦτα
τὸ ἐπὶ πολλῶν;" εἰ γὰρ λέγοιμεν ὡς τὰς εἰκόνας ὁμοιότητος τοῖς
ἐφ' ὧν γεγονόσιν εἶναι, ὣτως καὶ τὰ τῆς αὐτῆς ἰδέας, κτ' τί ἐρῶσιν
ὁμοιωτὰ ταῦτα ἐκείνοις, εἰ μὴ κτ' τὴν ὅσων; πότερον κτ' χῆμα
καὶ χροῖμα εἰκόνας; ἀλλ' ὅθεν ἐκείνοις ταῦτον. ἀλλὰ κτ' τὸ αἰδίων
καὶ τὸ ἀσώματον ἢ τὸ ἀκίνητον ταῦτα ὁμοιωτὰ; ἀλλ' ἀδύνατον.

ὣτως τ' ἐξετάζοντες εὐρήσομεν κατ' ὅσον ἢ κτ' τὴν ὅσων. καὶ γὰρ
αἱ μὴ κατὰ τι τῶν ἄλλων τῶν συμβεβηκότων αὐταῖς μετέχειν
αὐτῶν τὰ μετέχοντα, κατὰ τι τῶν ἂν μετέχειν αὐτὰς κατὰ τὰς
ἰδέας. ἐπεὶ δὲ πρὸς ἀλλήλα, ὅσον τὸ αἰδίων, τὸ ἀσώματον, τὸ ἀκί-
νητον. ἀλλὰ κατὰ τι τῶν κοινῶν εἰ μετέχει, τί δὴποτε τῶν με-
τεχόντων τὸ μὴ ἀνθρώπος ἐστὶ τὸ δὲ ἵππος τὸ δὲ θύρα; μὴ καθό-
λου ταῦτα ἐστὶν ἢ καὶ ἐκείνα μετέχοντα αὐτῶν, ἀλλὰ διὰ τί τῶν κοι-
νῶς αὐτοῖς ὑπαρχόντων; Alex.

"πάντων — αἰδιότητων" ("). διὰ τῶν νῦν λεγομένων δεῖ-991.

κρίνεται ἂν τὸ ἀρχόμενον αὐτὴν τῆς πρὸς τὰς ἰδέας ἀντιλογίας κα-
λῶς εἰπεῖν τὸ "πρῶτον μὲν ζητῶντες τῶνδε τῶν ὄντων λαβεῖν τὰς
αἰτίας ἕτερα τούτοις ἴσα τὴν ἀριθμὸν ἐκόμεσαν" (p. 990 b 1). εἰ
γὰρ μὴδὲν τὰ τῶνδε ὑπ' αὐτῶν τούτοις περὶ ὧν ἐζητῶν συμβαλ-
λεῖ, ὡς νῦν δείκνυται, ὅθεν ἄλλο ἐποίησαν ἢ ἰσάριθμα ἕτερα τοῖς
ζητούμενοις προσέθεσαν, ὡς μᾶλλον ἐπιστήμην ἔχοντες τῶν ὄντων,
εἰ πλεον καὶ διπλάσια εἶναι ὑποτεθείη. ἐπεὶ δὲ τὸ διαπορούμενον ὑπ'
αὐτῶν νῦν, τίνας αἰτίας αἱ ἰδέαι τούτοις ὧν εἶναι ἰδέαι λέγονται. τὸ
δὲ "ἢ τοῖς αἰδιότησι τῶν αἰδιότητων ἢ τοῖς γνωστοῖς καὶ φθαρτοῖς"
εἴρηκεν, ἐπεὶ καὶ τῶν θείων σωμάτων ἦσαν ἰδέαι αὐτοῖς, ὅσον ἡλίου
καὶ σελήνης καὶ τῶν ἄστρον. ἐπειὴ γὰρ καὶ τούτων ἰδέας καὶ τὸ ὕψος
παντός. διὰ τὸτο γὰρ εἶπε καὶ πρὸς ὁλίγον "τῶν τε ἄλλων ἐστὶν ἢ ἐπὶ
πολλῶν καὶ ἐπὶ τοῖσδε καὶ ἐπὶ τοῖς αἰδιότησι." ταῦτα ὅν λέγει αἰδία
μὴ αἰδιότης δὲ, γινώσκοντα δὲ καὶ φθιρόμενα τὰ ἐνταῦθα. τί ὅν αἱ
ἰδέαι συμβαλλόντων τῶν φύσει ὄντων ἢ τοῖς θείοις ἢ τοῖς ἐν γένεσι
καὶ φθορῇ, ἀπορεῖ. καὶ πρῶτον μὲν, ὅ ἐστιν οἰκειότατον τοῖς φυσι-
κοῖς σώμασιν, ἢ κινήσεως. τὰ μὲν γὰρ θεία τὴν ἐγκύκλιον κίνησιν ἀεὶ
καὶ συνεχῶς κινεῖται, τὰ δὲ ἐν γένεσι καὶ κτ' πάσας μεταβάλλει τὰς
μεταβολὰς κτ' τὴν αὐτῶν φύσιν. ὅτι δὲ εἰς πᾶσι ὅθεν συμβαλ-
λόντων τῶν σώμασιν αἱ ἰδέαι, ὅτε εἰς γένεσιν ὅτε εἰς κινήσιν τινα,
ὅλως δείκνυσιν· ὥστε γὰρ μᾶλλον ἂν αἱ ἰδέαι αἰτίαι εἴεν τοῖς ὄν-
τι καὶ κινήσεως, ὅσοι γὰρ ἀκίνητοι κατ' αὐτοὺς. ὥστε ὅθ' ἂν ποιητοῦν
αἰτίαν αἱ ἰδέαι εἴεν. δευτέρον δὲ ὅτι ὅθ' εἰς ἐπιστήμην τῶν ἐνταῦθα
καὶ γινώσκον τῶν παρὰ τὰς ἰδέας αἱ ἰδέαι συντελεσθῇ τι, λέγει. ἢ μὴ
γὰρ γινώσκον ἢ ἐκείνη κτ' τὴν τῷ εἶδους αὐτῷ γινώσκον· καὶ τὸτο
γὰρ καὶ τί ἦν εἶναι ἐκείνη. αἱ ἰδέαι δὲ ὅτε εἶδη εἰσὶ τῶν ἐνταῦθα,
ὅτε τὴν γινώσκον αὐτῶν κτ' τὴν τῶν εἰδῶν γινώσκον εἶναι τῷ τὸ εἶδος
τῶν ἐνταῦθα καθόλου τὸ εἶναι ἐστὶν αὐτοῖς, τοῖς δὲ τισὶ φέρε εἰπεῖν ἂν-

9. *sin autem non eiusdem speciei esse dicantur, nihilominus incommodum sequi declarabitur* Sepulv. || 11. τῇ ἐστὶ τῇ
M. || 16 sqq. *si ergo de his dualitas ut unum et idem praedicatur, cum tamen altera sit sempiterna altera sesus, non alia
ratione nisi quia sunt eiusdem speciei, quatenus utraque dualitas societate ipsius dualitatis habet ut sit, utique pari ra-
tione dualitas nihilominus de dualitate idea et de aliquibus dualitatibus, quibus esse ab illa suppetit, praedicabitur, cum
sint eiusdem speciei* Sepulv. (omissis 19. τὸ — 21. δύνασθαι.) || 18. παρὰ M. || 22. κοινῶν M. || 23 — 31. apud Asclep. || 25. ταῦτα οὐκ
Asclep. || *quod si ita est, cur aliqua erit aequivocorum idea, quae causa est existendi, potius quam aliorum quorumpiam?*
Sepulv. || μᾶλλον μὴ τις ἰδέαι τῶν Asclep. || 27. ταῦτα αὐτὰ τὰ ὁμοιότητος λεγόμενα Asclep. || ὁμοίωμα AF. || 30. πᾶσι ὧν γινώσκοντα ταῦτα
Asclep.

3. *quae sunt ideis communia inter ipsas, ut sempiternum* (omissa δὲ) Sepulv. || 6. μὴ — 8. ὑπαρχόντων om Sepulv. || 11. ἐστὶ
ἐστὶν M. || 20. καὶ post εὐκλείης om M. || 36. ἰδέαι M. || *neque harum cognitio pendet ab idearum cognitione, propterea quod
forma horum, v. gr. hominum equorum canumque, per quam esse obtinent, idea sit* Sepulv. || 37. τῶν codd.

Cccc 2

θρῶπις ἢ ἵππος ἢ κυσί, τὴν ἰδέαν εἶναι. εἰ γὰρ ἦν εἶδη τῶν ἐν-
ταύθα, ἐκεῖνα καὶ ὅσια (ὅσια γὰρ κυρίως ἐκάστω τὸ εἶδος καθὼς ἐστὶν
αὐτῶν τὸ εἶναι). καὶ τούτῳ δὲ καὶ γνωστὸν ἔκαστον ἂν ᾖ ἐν τούτοις.
ἐκάστω γὰρ ἡ ὅσια καὶ τὸ εἶδος ἐν τούτῳ ἐστὶν ὃ ἐστὶν ὅσια. ἔκ
ἐν τοῖς ἐνταύθα, εἶγε εἰσὶ καθ' αὐτὰς κεχωρισμένα. ἀλλ' ὅδ' 5
εἰς τὸ εἶναι αὐτοῖς συντελεῖ τι. δείξας ὅτι μήτε κινήσεως μήτε
μεταβολῆς ὅλως τὰ εἶδη αἰτία τοῖς πρὸς αὐτὰ λεγομένοις ὡς τε
εἶναι, μήτε ἐπισήμης τε καὶ γνώσεως, διὰ τὸ μὴ ἐνυπάρχειν αὐτοῖς,
τότῳ προχωρῶμενος ἐφεξῆς τοῖς προειρημένοις δι' ὧν λέγει δεικνυ-
σθαι ὅτι μηδὲ εἰς τὸ εἶναι τὰ εἶδη αὐτοῖς συντελεῖ τι. τὰ μὲν γὰρ εἰς 10
τὸ εἶναι συντελεῖντα ἐνυπάρχει τοῖς βοηθυμένοις εἰς τούτῳ ὑπ' αὐτῶν
ἢ ὕλη ὄντα ἢ εἶδη αὐτῶν, τὰ δὲ εἶδη ἔκ ἐνυπάρχει τούτοις ἀλλ'
ἐστὶν αὐτῶν κεχωρισμένα. εἰπὼν δὲ μὴ δύνασθαι εἰς τὸ εἶναι συν-
τελεῖν τὰ εἶδη τοῖς συνεστώσι φύσει διὰ τὸ μὴ ἐνυπάρχειν αὐτοῖς,
λέγει δ' ἂν νῦν συντελεῖαν εἰς τὸ εἶναι, ἢν ὡς τὰ στοιχεῖα ἐκάστω, 15
ὧν ἐστὶ στοιχεῖα, συντελεῖν λέγει. ὡς γὰρ ἐνυπάρχοντα ταῦτα συν-
τελεῖ, ὅτῳ καὶ ἡ ὕλη καὶ τὸ εἶδος. ὅτι γὰρ μὴ ὡς ποιητικά, ἔδειξε
διὰ τὸ μὴ δύνασθαι ἐκεῖνα τούτοις αἰτία κινήσεως τινος ἢ μεταβο-
λῆς εἶναι. Alex.

(*) φαμὶ ὅτι τῷ ὄντι ὅτε ποιητικὸν ὅτε ἄλλο τι τῶν τριῶν 20
δυνατὸν ἐστὶ λέγειν τὰς ἰδέας, εἶγε ἐξηρημέναι ὑπάρχουσιν. φαμὶ
δὲ αὐτὰς συμβάλλεσθαι τῷ ποιητικῷ αἰτίῳ, τυτέσι τῇ φύσει. ἢ
γὰρ φύσις ἔχουσα ἐν ἑαυτῇ τὰς ἰδέας τυτέσι τὰς λόγους τὰς δημω-
γικὰς, ποιεῖ ἢ ποιεῖ, καὶ ἢ δυνατὸν ἄνευ αὐτῶν ποιῆσαι εἶδος τι.
πάλιν φησὶν ὅτι ὅτε πρὸς τὴν ἐπισήμην συμβάλλοντι ἡμῖν αἱ ἰδέαι, 25
αἱ γὰρ ἐπισήμαι ὀρισμοὶ ὑπάρχουσιν, οἱ δὲ ὀρισμοὶ τῶν συντεταγμέ-
νων εἰδῶν ὑπάρχουσιν, αὐτῇ δὲ τὰς ἰδέας ἐξαμῶσι τῆς ὕλης. ὡς
ὅδ' ἐπὶ ἐπισήμην συμβάλλοντι ἡμῖν αἱ ἰδέαι. φαμὶ τοῖσιν πρὸς
αὐτὰ ὅτι τῷ μὲν ὄντι οἱ ὀρισμοὶ τῶν συντεταγμένων εἰδῶν ὑπάρ-
χουσιν. αἱ μέντοι γε ἰδέαι τῆς νοεῖας ἂν ἐπισήμης εἴεν αἰτίαι, εἶγε 30
ἀρχαὶ τῶν ὄντων ὑπάρχουσιν αἱ ἰδέαι. ἀδύνατον δὲ ἐστὶ γινῶναι
τὴν ἐπισήμην τὰ τῷ κόσμῳ πράγματα ἀγνοῦντα τὰς ἀρχὰς τοῦ
κόσμου καὶ τὸ πρῶτον. ὡς εἰς τὴν κυρίως ἐπισήμην συμβάλλοντι
ἡμῖν αἱ ἰδέαι. Asclep.

991 α ἐφεξῆς λέγει πῶς τὰ μεμυγμένα ἐν τισιν αἰτία ἐκείνοις ἐστὶ 35
14. τὰ ταῖς αὐτοῖς εἶναι, δεκνὺς ὅτι εὐλόγως καὶ τὸ κεχωρισθῆναι
αὐτὰ τῶν τῆδε. εἰ γὰρ ἦν τῷ μεμύχθαι τούτοις αἰτία αὐτοῖς τὰ
εἶναι, ὅπως ἂν ἦν ὡς εἰ τὸ λευκὸν λέγοιτο αἰτιον εἶναι τῷ λευκῷ
σώματι τὸ λευκῷ εἶναι διὰ τὸ μεμύχθαι αὐτῷ ὡς τις φύσις

καθ' αὐτὴν εἶναι δυναμένη. ὅτῳ γὰρ ἂν ᾖ τὸ λευκὸν τῷ μεμύχθαι
αἰτιον τὸ λευκὸν εἶναι οἷς μεμύχθαι. ὡς καὶ αἱ ἰδέαι, αἱ ὅσαι με-
μυγμέναι τοῖς φύσει ὄντι, αἰτίαι ἂν αὐτοῖς ἡδύνατο εἶναι ἰσά
ἐστὶν, ὡς εἶναι τὸν ἄνθρωπον ἄνθρωπον διὰ τὴν τῆς ἰδέας τὴν αὐτὰς
θρῶπην μίξιν. εἰπὼν δὲ πῶς ἡδύνατο αἰτία τοῖς φύσει συνεστώ-
σιν λέγεισθαι εἶναι αἱ ἰδέαι. τὰ εἶναι ταῖς αὐτοῖς ἰσά ἐστὶ (τῷ γὰρ μεμύχθαι),
ἐξῆς ὅτι μὴ ὄντων τε λέγεται τὰ εἶδη τοῖς πρὸς ταῦτα λεγομένοις τὸ
εἶναι ἔχειν μεμύχθαι, δεκνυσι λέγων λίαν τὴν τούτῳ λέγοντα λόγῳ
εὐκρίτητον εἶναι καὶ σαφὲς. καὶ παρατίθεται γε τῶν τῶν ὅδε καὶ λέ-
γουσα ἔκαστον τῶν ὄντων εἶναι τούτῳ ὃ ἐστὶ τῷ μεμύχθαι τι αὐτῷ
δι' ὃ ἐστὶ τούτῳ ὃ ἐστὶν. Ἀναξαγόρας τε γὰρ ἔκαστον τῶν ὄντων ἔλεγε
μὴ ἐκ πάντων μεμύχθαι. τῶν ὁμοιομερῶν. ὃ δὲ πλάσσει ἐν αὐτῇ
μέμικται, ἐξ αὐτῶν τότε δοκεῖν εἶναι τὴν ὕλην τῷ πρᾶγματι. ὡς
ἔκαστον αὐτῶν ἦν τούτῳ ὃ ἦν τῷ μεμύχθαι αὐτῷ τὰ ἄλλα. καὶ
Εὐδόξος τῶν Πλάτωνος γνωρίμων μίξει τῶν ἰδεῶν ἐν τοῖς πρὸς
αὐτὰς τὸ εἶναι ἔχουσιν ἡγήτο ἔκαστον εἶναι, καὶ ἄλλοι δὲ τινες, ὡς
ἔλεγε (*). τούτῳ δὲ τὸν λόγον λίαν φησὶν εὐελεγκτον εἶναι τὸ
μεθέξει τινος ἔκαστον τῶν ὄντων τὸ εἶναι τούτῳ τι ἔχειν λέγοντα. καὶ
ὅτι μὴ ἔχ' ὅπως ἔχει καθόλου ἢ τῶν ὄντων φύσις, ἔδειξεν ἐν οἷς πρὸς
Ἀναξαγόραν εἶπεν. ὅτε γὰρ πᾶν παντὶ μεμύχθαι πέφυκε. τῶν γὰρ
κεχωρισμένων καὶ καθ' αὐτὸ ὑφίστασθαι δυναμένων ἢ μίξιν, ὃ ταῦτα
δὲ τὰ συμβεβηκότα. εἰ δὲ τὸ μεμυγμένον ὡς τε χωριζόμεναι, χω-
ριστὰ ἂν εἴη τὰ πάθη τῶν ὄντων. ἀναρριπταί τε καὶ γένεσις καὶ φθορά
καὶ τὰς ὅπως λέγοντας, καὶ ὅσα ἄλλα εἶπεν ἐν τῷ πρώτῳ τῆς Φυ-
σικῆς Ἀκροάσεως (c. 4) πρὸς τήνδε τὴν δόξαν. ὅτι δὲ καὶ ὡς
Εὐδόξος ἡγήτο καὶ ἄλλοι τινες, μίξει τῶν ἰδεῶν τὰ ἄλλα, μίξιν
φησὶν εἶναι συναγαγεῖν πολλὰ καὶ ἀδύνατα ἐπόμενα τῇ δόξῃ τῇ
εἴη δ' ἂν τοιαῦτα. εἰ μίγνυντι αἱ ἰδέαι τοῖς ἄλλαις, πρῶτον
σώματα ἂν εἴεν. σωμάτων γὰρ ἢ μίξιν. ἐπὶ ἔχουσιν ἐναπίων
πρὸς ἀλλήλους. ἢ γὰρ μίξιν κατ' ἐναντιώσιν ἐστὶν. ἐπὶ ὅπως μίξιν
σε] ὡς ἢ ἄλλῃ ἐν ἐκάστῳ τῶν οἷς μίγνυντι εἶναι ἢ μέρος. ἀλλ' ἢ
μὴ ὅλη, ἔσται ἐν πλείοσι τὸ ἐν καὶ τὸ ἀριθμὸν. ἐν γὰρ καὶ τὸ ἀριθμὸν
ἢ ἰδέα. εἰ δὲ πρὸς μέρος, τὸ μέρος τῷ αὐτοανθρώπῳ μετέχον, ὃ
αὐτοανθρώπῳ ἔσται ἄνθρωπος. ἐπὶ διαιρεται ἂν εἴεν αἱ ἰδέαι καὶ με-
ριστὰ, ὅσαι ἀπαθείς. ἔπειτα ἔσται μὴ ὁμοιομερῆ, εἶγε πάντα τὰ
ἐχόντα τι μέρος ἐξ αὐτῶ ὁμοῖα ἐστὶν ἀλλήλοις. πῶς δὲ ὅτιν τε τὸ
εἶδη ὁμοιομερῆ εἶναι; ὃ γὰρ ὅτιν τε τὸ μέρος τῷ αὐτοανθρώπῳ
εἶναι, ὡς τὸ χρυσὸν μέρος χρυσόν. ἐπὶ, ὡς καὶ αὐτὸς ἐλόγισεν προελ-
θὼν λέγει, ἐν ἐκάστῳ ἢ μία ἔσται ἰδέα μεμυγμένη ἀλλὰ πολλὰ.

3. αὐτοῖς A. || 4. δ] ε M. || 14. φύσιν, M. || 26. ἀριθμοὶ ὑπάρχουσιν A. || 27. εἰδὲν om A. || 32. τῇ ἐπισήμῃ A. || 39. ὡς] ἐν M.

2. λευκῷ M. || 10. τῇ] τὸ L. || τι et 11. δι' — ἐστι et τε et 12. μὴν om L. || 12. ὁμοιομερῆ. κατὰ δὲ τὴν ἐπικράτειαν ἐνδὲς τῶν ἐν τῇ μίξιν
εἶναι δοκεῖν ἔχειν, καὶ τούτῳ εἶναι τὴν ὕλην τῷ πρᾶγματι, καὶ λέγεσθαι κατ' αὐτὰ εἶναι σάρκα ἢ ἐστὶν ἢ ἄλλο τι τῶν ὁμοιομερῶν. ἀλλὰ καὶ Εὐδόξος οἱ
τῶν τῷ Πλάτῳ γνωρίμων μίξει τῶν ἰδεῶν τὸ εἶναι ἔχειν ἡγήτο ἔκαστον τῶν κατὰ φύσιν, οἷον ἄνθρωπος μίξει τῷ αὐτοανθρώπῳ τούτῳ ὃ λέγεται ἀνθρώπῳ L. ||
20. μέρισθαι A. || 23. μηδὲ ὡς L. || 26. εἶναι μίξιν φησὶν L. || 27. ἐπόμενα ταύτῃ τῇ L. || 29. ἐναπίων L. || 31. ἢ om L. || ἐκάστῳ εἶναι τῶν
μίγνυνται ἢ L. || εἰ] ἢ L. || 32. ἔσται om L. || ἀριθμοὶ ἔσται L. || 33. εἰ] ἢ L. || τὸ μετέχον μέρος τῷ αὐτοανθρώπῳ L. || ὃ τὸ αὐτοανθρώπῳ om L. ||
34. ἄνθρωπος ἀλλ' ὃ μετέχον ὅλην τῷ αὐτοανθρώπῳ. ἐπὶ L. || διαιρεται καὶ μεριστὰ αἱ ἰδέαι ἔσονται, ἀπαθείς ὅσαι L. || 36. μέρος τῆς ἰδέας ὁμοῖα L. ||
δι' ἀδύνατον ἐστὶ τὰ L. || 37. γὰρ εἰσὶν τὰ A. || τῷ om F. || 38. ὡς] καθάπερ L. || μέρος om L. || ὡς] δ L. || 39. ἐκάστῳ τῶν ὄντων ἢ μία ἐστὶ
ἰδέα L.

α ἢ ἄλλη μὴ ζῶν ἰδέα ἄλλη δὲ ἀνθρώπου· ὁ δὲ ἄνθρωπος καὶ ζῶν· ἔστι καὶ ἄνθρωπος, ἀμφοτέρων δὲ μετέχει τῶν ιδεῶν· καὶ ὁ αὐτοάνθρωπος δὲ ἰδέα, ἢ μὴ καὶ ζῶν ἔστι, μετέχει δὲ καὶ αὐτὸ τὸ ζῶν· ὅπως δὲ ἐκείνῳ ἀνὰ πάλαι αἱ ἰδέαι εἴεν, ἀλλ' ἐκ πολλῶν συγκαίμεναι, καὶ αἱ β' αὐτῶν πρῶτῳ αἱ δὲ δευτέραι. αἱ δὲ μὴ εἶσι ζῶν, πῶς ἔκ αὐτοῦ 5 πρὸς ἄνθρωπον λέγειν μὴ εἶναι ζῶντος· ἔτι δὲ, εἰ μίγνυται τῷ πρὸς αὐτὰ ὅτι, πῶς ἂν ἔτι εἰς παραδείγματα, ὡς λέγουσιν; ὅθεν ἢ ὅπως τὰ παραδείγματα ταῖς ἀνάσσει τῆς ἀμφοτέρων τῆς πρὸς αὐτὰ ἀπὸ τῶν μεμύχθαι. ἔτι ταὶ καὶ συμφθέρουσι δὲ τῶν ἐν οἷς εἰσι φθιόντων. ἀλλ' ὅθεν χωρίζεται δὲ εἴεν αὐταὶ καθ' αὐτάς, ἀλλ' 10 ἐν τῷ μετέχουσιν αὐτῶν. πρὸς δὲ τούτοις ὅθεν ἀνάσσει ἔτι ἔστιν, καὶ ὅσα ἄλλα ἐν τῷ δευτέρῳ περὶ ἰδεῶν τῆς ἀνάσσει ταύτης ἐξέτασται ἰδέας ἀποκαθάρσιν. διὰ τὸ τὸ ἔστιν· ἢ ἴσως ἢ συναγαγὼν πολλὰ καὶ ἀδύνατα πρὸς τὴν ἀνάσσει ταύτης· ἔστι ἢ οὐκ ἔστι. Alex.

(') ὁ λέγει ταῦτον ἐστίν, ὅτι οἱ περὶ Ἀναξαγόραν καὶ Εὐδόξου τὸν ἑρρομόνον τὸν Πλάτωνος (ἀκροατὴς ἢ γέγονε Πλάτωνος καὶ πᾶσι τῶν Εὐκλείδου αὐτῶν φασὶν εἶναι), φησὶν ὅτι ὅτι πάντα ἐν πᾶσι ὑπετίθεντο εἶναι, καὶ ἔλεγον ἐκ τῶν ἐπικρατέωντος ἀνομάζουσα ἡ λαοὶ ἢ τὴν ταῦτον ἄλλο. Asclep.

ἄλλα — λέγει. δείξας ὅτι ὅτε κινήσεως καὶ μεταβολῆς τῶν ἐπαύθαι αἰτίαι αἱ ἰδέαι, ὅτε πρὸς τὴν γνῶσιν αὐτῶν καὶ ἐπικινήσει συντείνουσι τι, ὅτε εἰς τὴν ὕψιν καὶ τὴν εἶναι αὐτά, ὡς τὰ μεμύχθαι ἄντα ἐν τῶν εἰς τὴν εἶναι συντείνουσι αὐταῖς, ὅτε ὅλως αἶψα, ἐπὶνεγκεῖ ὅτι ἀλλ' ὅθεν ἔστιν ἐκ τῶν εἰδῶν τὰ ἄλλα· κατ' 25 ὅθεν τρόπον τῶν εἰσθότων λέγει, ἢ ἡ δαμνῶν ὅτι καὶ μὴδὲν τρόπον τῶν ἐκ τῶν λεγομένων γίνεσθαι δύνανται δύνανται ἐκ τῶν ἰδῶν γινόμενα πρὸς αὐτά. εἰσι δὲ οἱ εἰσθότες λέγει τὸ ἐκ τῶν τρόποι οἱ μὴ κυρίως ὅτε ἐκ τῆς ὕλης καὶ τῶν εἰδῶν. ἐκ ἢ τῆς ὕλης λέγουμεν εἶναι τὰ ἔνυλα, ὁμοίως δὲ καὶ ἐκ τῶν εἰδῶν τὸ ἐν 30 αὐτῷ, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἀμφοῖν. ὡν τρόπον κατ' ὅθεν ἐκ τῆς ἰδέας τὰ πρὸς αὐτάς, ὡς δέδεικται· ἐνυπῆρχε ἢ ἂν αὐταῖς. λέγει δὲ ἐκ τῶν καὶ ὡς ἐκ τῶν ποιόντων καὶ ὡς ἐκ τῶν ἀτελειῶν τὸ τέλειον, ὡς λέγουμεν ἐκ παιδὸς ἄνδρα γίνεσθαι, καὶ ὡς ἐκ τῶν μερῶν τὸ ὅλον, καὶ ὡς ἐκ τῶν ἐναντιῶν τὰ ἐναντία. λέγει δὲ ἐκ τῶν καὶ μετα- 35 ματα. εἴτε δὲ διὰ τὸ ἐπὶνεγκεῖ ταῦτα, εἴτε καὶ ἐνδοξάμενος ὅτι καὶ μὴδὲν τῶν τῶν ἐκ τῶν λεγομένων ὅν τε ἐκ τῶν

παντὶ τῷ ἐκ τῶν ἐκ τῶν ἰδεῶν καὶ ἐνταύθα· ὅτε ἢ ὅλη αὐτῶν, ὡς δέδεικται, ὅτε αὐτῶν αἱ ἰδέαι, ἀλλ' ὅθεν μέρη. ἀλλ' ὅθεν ὡς ἐξ ἐναντιῶν ταῦτα ἐκείνων. τὸ ἢ ἐξ ἐναντιῶν γινόμενον ὑπομένοντος τῷ αὐτῷ ὑποκειμένου καὶ μεταβάλλοντος ἐκ τῶν ἐναντιῶν γίνεσθαι· εἰ δὲ ὅπως, εἴη δὲ ταῦτον ὑποκειμένου τῶν τε ἰδεῶν καὶ τῶν πρὸς αὐτάς, ὅπως αἱ ἰδέαι ἐναντία δὲ εἴεν τῶν πρὸς αὐτάς γινόμεναι, ἀλλ' ὅχι ὁμοίαι. ἔτι φθιόντων ἐν τῇ τῶν γένεσι, ὡς ἐξ ἐκείνων ταῦτα καὶ ἐκ τῶν ἐκείνων· ταύτην ἢ ἢ ἐξ ἐκείνων γένεσις. ἀλλ' ὅθεν ὡς ὑπομενουσῶν καὶ τελειότητά τινα πρόσλαμ- 10 βανουσῶν γίνεσθαι τὰ πρὸς αὐτάς, ὡς ἐκ τῶν παρὰ ἀνὰ ἀλγέτο γίνεσθαι. ὅτε ἢ ἐνυπῆρχε τούτοις, ὅτε τελευτῶν ἐκείνων ἐπὶ τῶν τῶν· εἴη ἢ δὲ ἀτελειῶν τε τῶν καὶ ἐν τῶν καὶ φθιόντων· ἢ ἢ τῶν τελειῶν φθιόντων κακίων ἐπὶ φθιόντων (*). ὅθεν ὅθεν ἐπὶνεγκεῖ αὐτῶν ἐνταύθα, ὡς ὁ πατὴρ τῶν τῶν· ἀνάσσει ἢ ἐκείνων· 13 καὶ ἄνθρωπος ἀνθρώπων γένεσθαι ὁ καθ' ἑκάστην τὴν καθ' ἑκάστην· ἀλλ' ὅχι ὁ αὐτοάνθρωπος. ἀλλ' ὅθεν ὅπως ὡς ἐξ Ὀλυμπίων Ἰωμία· ἦτοι ὅν τὸ ἄλλα μὴ ὅθεν ἐκ τῶν εἰδῶν ἐκ τῶν ἄλλα κατ' ἀνάσσει τῶν εἰσθότων λέγει, διὰ τῶν ἐκ τῶν τρόπων εἶναι, ὡς πηλασῶν τὸ ἐκ τῶν· καὶ δέδεικται τὸ τῶν· ἢ λέγει δὲ, ὡς 20 τῶν ἦσαν τὸ κατ' ὅθεν τρόπον τῶν εἰσθότων λέγει, ὡς τῶν τῶν τῶν ἰδεῶν τῶν εἰσθότων. ζητῶντες ἢ τῶν τῶν καὶ κατ' ὅθεν τῶν εἰδῶν, ἢ ὅπως φασὶν ὡς ἐν ἐκείνων τῶν καὶ μέρους ἐνυπῆρχε τὴν ἰδέαν, ὅσον ἐν ἐκείνων τῶν τῶν ἀνθρώπων τὸν αὐτοάνθρωπον, ἢ ἐν ἐκείνων μέρος τῆς ἰδέας, ἢ παραδείγμα· τὸ εἶδος ἐκ τῶν με- 25 τέχουσιν. ὡν οἱ μὴ πρῶτοι δύο τρόποι τῆς μετέχουσιν ἀδύνατοι, ὡς ἡμεῖς τε ἐδοξάμεν πρὸς ὁλίγους, καὶ αὐτὸς εἶπεν· ἐκδοξῶν μεμνημένους· σας, ὅτι ἢ ἴσως συναγαγὼν πολλὰ καὶ ἀδύνατα πρὸς τὴν ταύτην ἀνάσσει, ὅς ἐπὶνεγκεῖ τὸ ἄλλα μὴ ὅθεν ἐκ τῶν εἰδῶν ἐκ τῶν ἄλλα κατ' ὅθεν· τῶν τῶν εἰσθότων λέγει, ὡς ὡς λέγων, τῶν ὅθεν ἐκ τῶν παρὰ τῶν τῶν ἐκ τῶν καταλειπομένων τρόπων αὐτῶν· 30 τε εἶναι ἐκ τῶν εἰδῶν τὰ ἄλλα· τῶν ἢ δέδεικται εἴη δὲ ἐκ τῶν ἐνυπῆρχε καὶ τὸ μὴ κατ' ὅθεν τῶν τῶν εἰσθότων λέγει. ἐκ τῶν δὲ ὅπως ὅς πρὸς παραδείγμα λέγει γίνεσθαι τὰ πᾶσι πρὸς τῶν ἰδεῶν, ὅ καὶ ἐφεξῆς μεμνημένους λέγων· τὸ δὲ λέγειν παραδείγμα 35 ματα. εἴτε δὲ διὰ τὸ ἐπὶνεγκεῖ ταῦτα, εἴτε καὶ ἐνδοξάμενος ὅτι καὶ μὴδὲν τῶν τῶν ἐκ τῶν λεγομένων ὅν τε ἐκ τῶν

1. εἰ — 9. συμφθέρουσι] ἄλλη γὰρ ἰδέα ζῶν καὶ ἄλλη ἀνθρώπου. ἔστι δὲ ὁ ἄνθρωπος καὶ ζῶν καὶ ἄνθρωπος, μετέχει ἄρα ἀμφοτέρων. ἀλλὰ καὶ ὁ αὐτοάνθρωπος μετέχει δὲ τῶν καὶ ἐκείνῳ ἀπὸ πάλαι αἱ ἰδέαι ἔσονται ἀλλὰ σύνθετοι καὶ ἔσται ἢ μὴ αὐτῶν πρῶτῳ ἢ δὲ δευτέρῳ. τὸ δὲ ἐκ ἐξελίσσεται. εἰ δὲ μὴ μετέχει ὁ ἄνθρωπος τῶν ζῶν, ἔσται ἄνθρωπος μὴ ζῶν, ὅπερ ἀδύνατον. ἔτι ὅθεν παραδείγματα αἱ ἰδέαι ἔσονται τοῖς τῶν, εἴτε μὴ γινώσκουσι· τὸ γὰρ παράδειγμα ἢ μὴ γινώσκουσι τοῖς ὡς ἐκ παραδείγμα. ἔτι καὶ συμφθέρουσι L. || 10. φθιόντων. καὶ ὅθεν χωρίζεται δὲ εἴεν αὐταὶ καθ' αὐτάς L. || εἴεν αὐτάς καθ' A. || 11. πρὸς τούτοις δὲ L. || ἀνάσσει ἔσονται, εἴη κινῶνται τὰ μετέχοντα αὐτῶν, καὶ ὅσα ἄλλα ταῦτα ἐκ L. || 13. ἀποκαθάρσιν ἰδέας. διὰ καὶ ἐπὶνεγκεῖ αὐτὰ τὸ ἴσως συναγαγὼν L. || 21. ὅθεν οὐκ ἔστι M. || 24. μεμνημένους καὶ ὅθεν M. || 26. ἦτοι — 28. αὐτὰ οὐκ ἔστι Sepulv. || 28. γ. τὸ πρὸς M. || 29. ὅθεν οὐκ ἔστι A. || 32 — 36. apud Asclep.

2. ἰδέαι, εἴη ταὶ μὴ εἶδη ὑπάρχοντα αἱ δὲ ἰδέαι ὅς ὑπάρχοντα. ἀλλ' Asclep. || 3. ἐπὶνεγκεῖ Asclep. || 6. αὐτάς — πρὸς οὐκ A. cum Asclep. || αὐτὰ γινώσκουσι A. || 7. ὁμοίαι. φθιόντων ἐν τῇ τῶν γένεσι ἔστι ὡς Asclep. || 10. γίνονται Asclep. || 11. τελειῶν ὅπως ἀπὸ τῶν Asclep. || 12. καὶ ὅπως φθιόντων Asclep. || 16. Ἰωμία· γὰρ ἀπὸ αὐτοῦ ἐκ τῶν. Asclep. || 31. δεικνύσας ἐκ τῶν μὴ M. || 33. ἐκ καὶ πρὸς A. || 35. sive ut innueret Sepulv. lego ἰνδοξάμενος.

εἰδῶν λέγειν τὰ ἄλλα γεγενῆσθαι, ἐξῆς ἐπὶ τὸ δεῖξαι τὸ λεγόμενον. ὑπ' αὐτῶν μετελήλυθε, τὸ παραδείγματα λέγειν αὐτάς· καὶ τὸτο, μετέχων τὰ τῆς ἐκείνων, κενολογεῖν ἐξ· καὶ μεταφοραῖς χρῆσθαι ποιητικαῖς· τὸτο δέ, ὅτι τοῖς ποιηταῖς οἰκεῖον τὸ χρῆσθαι μεταφοραῖς. μετενήκεν δὲ ἀπὸ τῶν γραφῶν τὸ παραδείγμα, οἱ γραφεῖς 5 λέγοντι πρὸς παράδειγμα· ὅτι δὲ κενολογῶσιν οἱ τὰς ιδέας παραδείγματα λέγοντες ἔδειξε διὰ τῶ "τί γάρ· ἐστὶ τὸ ἐργαζόμενον πρὸς τὰς ιδέας ἀποβλέπον;" δὲ γάρ, εἰ παραδείγματα ἐκείναι, εἶναι τι τὸ πρὸς αὐτὰ ποῦν, ὡς τὸς γραφεῖς ὁρῶμεν πρὸς τὰ παραδείγματα γραφοντας. τὸ δὲ λέγειν παραδείγματα εἶναι καὶ με- 10 τέχειν αὐτῶν κενολογεῖν ἐστίν. ζητήσας πῶς αἱ ιδέαι αἰτίαι τῶν ἐνταῦθα καὶ τίνος, καὶ δείξας ὅτι ὅτε τῆς κινήσεως οἷον τε αὐτὰς αἰτίας εἶναι ὅσοι τῆς ἐπιστήμης καὶ γνώσεως τῶν ἐνταῦθα ὅτε τῶ εἶναι, ἀλλ' ὅτε κατὰ τινα τῶν ἐκ τίνος λεγομένων τρόπων γίνεσθαι τι τὰ ἐνταῦθα ἔστιν ἐξ ἐκείνων, εὐλόγως ἐπὶ τούτοις δε- 15 δαγμένοις τὸ τῆς μετοχής ὄνομα, ὡς χρῶντι, ὡς κενὸν διαβάλλει· λέγουσι γὰρ αὐτάς παραδείγματα εἶναι καὶ μετέχων αὐτῶν τὰ ἐνταῦθα· τὸ δὲ ὅπως λέγειν, φησὶ, κενολογεῖν ἐξ· καὶ μεταφορὰς λέγειν ὡς οἱ ποιηταί· ὁ δὲ γὰρ τούτων ὡν μετέχει τὸ μετέχων σημαίνουσιν ἐπὶ τῶν ιδεῶν τῶ μετέχων χρωμέναι. ὅτι δὲ κενολο- 20 γεῖν βραχέως ἔδειξε διὰ τῶ "τί γάρ ἐστὶ τὸ ἐργαζόμενον πρὸς τὰς ιδέας ἀποβλέπον;" πάντως μὲν γὰρ τὸ πρὸς τι παράδειγμα γενόμενον ὑπὸ τίνος ὁμοιωστος αὐτὸ ἐκείνῳ καὶ ποῦντος γίνεσθαι· ἐπὶ δὲ τῶν ιδεῶν τί ἐστὶ τὸ ποῦν τὰ ἐνταῦθα πρὸς τὰς ιδέας ἀποβλέπον; ὁρῶμεν γὰρ ἀνθρώπων ὑπὸ ἀνθρώπῳ γινόμενον ἔν καὶ ἕκαστος ὑπὸ τῶ 25 καὶ ἕκαστος καὶ ἵππων ὑπὸ τῶ ἵππου, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως, ὡν ὁδὸν πρὸς τὴν ιδέαν ἀποβλέπον ποιεῖ ὁ ποιεῖ, ἀλλὰ φυσικῆς τῆς ἡ γένεσις καὶ ἡ τάξις ἐκαστοῦ, τῶ μὲν τὴν ἀρχὴν ἀνδρόδοντος, τῶ δὲ ὑπαδοχομένης τε καὶ σωζόντος καὶ προάγοντος ταύτης κατὰ τινα ἀκολουθίαν. ἀλλ' ὁδὸν οἱ ἐπιστήμονες παῖσι τὰ καὶ τὰς ἐπιστήμης πρὸς 30 ιδέαν τινὰ ἀποβλέποντες. Alex.

(*) φασι δὲ ἡμεῖς πρὸς ταῦτα ὅτι τῶ ὅτι καλῶς φησὶν ὁ 19. Ἀριστοτέλης ὅτι κατ' ὁδὸν τρέπον τῶν ἐκωθῶν λέγοντες φασι τὰ τῆς γινόμενα ὑπὸ τῶν ιδεῶν, εἶγε ἐξηρημένα ὑπάρχοντα. ἀλλ' ὅτι φασι γίνεσθαι ἐκ τῶν ιδεῶν ὡς παρακτικὰ καὶ αἰτία τῆς αἰδιότητος· ὅτε γὰρ ὡς τελικὸν ὅτε ὡς ὑλικὸν ἢ αἰδικόν, ἀλλ' ὡς συμβαλλόμενον τῶ ποιητικῷ· πρὸς γὰρ τούτοις τὸς λόγους ἀποβλέπουσα ἡ φύσις δημιουργεῖ, καὶ διὰ τὴν αἰδιότητα τῶν ιδεῶν ὑπάρχει ἡ διαμονὴ καὶ ἡ αἰδιότης τοῖς ἐνταῦθα γινόμενοις. Asclep.

991. "ἐνδέχεται" — εἰκαζόμενον. τὸ λεγόμενον νῦν πρὸς τὸ εἶναι 40 23. παραδείγματα τὰς ιδέας λέγειν (*). καὶ γὰρ εἰ δοθείη εἶδη τε εἶναι

καὶ τὰ ἐνταῦθα ὁμοίως γενέσθαι ἐκείνους. αἱ ιδέαι λέγουσιν ὅτι καὶ παραδείγματα ἐκείνα τέτοιον, εἶγε μὴ εἴη τὸ ποῦν πρὸς αὐτάς ἐνδέχεται γὰρ ὁμοίως τινὰ τινα γενέσθαι καὶ μηδενὸς εἰκαζόντος αὐτὰ καὶ πρὸς ἐκείνα ποῦντος. καὶ τὸτο ἔδειξε ἐναργῶς ἐπὶ Σωκράτους· ἢ γὰρ εἰ Θεαίτητος ἦν ὁμοίως Σωκράτει, ἦν καὶ ἄλλοι αὐτῶ· καὶ γὰρ ὅντος Σωκράτους ὁμοίως τις αὐτῶ δύναται γενέσθαι, καὶ μὴ εἰκαζόμενος, ὡς Θεαίτητος, καὶ μηδέτις ἄλλος· δύνανται γὰρ καὶ νῦν ὡς ἦν Σωκράτης εἶναι τε καὶ γίνεσθαι. εἰ δὲ καὶ μηδέτις ἔντι τῶ ὁμοίως ἦν, ἐναργῶς ἐξω ὅτι μὴ πάντως εἰκαζόντος τινος καὶ πρὸς παράδειγμα ποῦντος ὁμοίως τινὶ τινα γίνεσθαι. ὡς γὰρ ὁ τῶ μηδέτις ὅμοιος ὡς ὁ πρὸς ἐκείνῳ γέγονεν, ὅπως ὁδὸν ἀνδρόδοντος τὸς αἰδῶν καὶ συγχωρηθῆναι εἶναι τις τοιαύτη φύσις, καὶ πρὸς αὐτὴν ὁμοίως ὡς πρὸς παράδειγμα ἔστιν, μηδενὸς γε ὄντος τῶ πρὸς ἐκείνῳ ποῦντος. τὸτο δὲ ἀν λέγεται καὶ πρὸς τὸς λόγους τινὰς λέγοντας εἶναι τὰς 15 ιδέας καὶ νοήματα. καὶ γὰρ εἰ ἔστιν, ὁ δὲ τὸτο ἦν καὶ γίνεσθαι τῶ πρὸς ἐκείνῳ, μηδενὸς τῶ πρὸς αὐτὰ ποῦντος ὄντος. ὅτι γὰρ μὴ πρὸς παράδειγμα τὴν καὶ ιδέαν γίνεσθαι, τὴν γέγονε τῶν φύσει οὐκ αἰδῶν, δείξαι τις ἀν καὶ διὰ τούτου ὁδόν. εἰ αἰδιότης ἐξω ὁ πέρας καὶ μὴ ἐν τῶν νῦν γινόμενων καὶ φύσιν ὡς πρὸς παράδειγμα ἴδω τινὰ γίνεσθαι, ὁ δὲ ἀν πρότερον τὴν ὅπως εἴη γεγενῆσθαι. ἀλλὰ μὴ αἰδιότης τε ὁ κόσμος, ὡς φασι, καὶ ὁδὸν τῶν νῦν καὶ φύσιν γιγνόμενων πρὸς παράδειγμα ἴδω τινὰ γίνεσθαι, ὡς δείξω. ὁδὸν πρότερον ἀρα τὴν φύσει γεγενῆσθαι ὡς πρὸς παράδειγμα ἴδω γίνεσθαι; πάντα γὰρ ὁμοίως εἶναι ἐν αἰδιότητι τῶ κόσμου γίνεσθαι. εἰ δὲ τῶ 25 ὁδὲ ἀν παραδείγματα εἶναι αἱ ιδέαι. ὅτι δὲ μὴ ἐν τῶν φύσει γινόμενων πρὸς παράδειγμα ἴδω τινὰ γίνεσθαι, ὁδὸν ἐπὶ ταῖς πάντα τὰ γινόμενα τῶν καὶ ἕκαστος τινὰ ἔστιν ἔστι, καὶ ὑπὸ τῶ καὶ ἕκαστος τινος γίνεσθαι. ὡς καὶ τὰ φύσει, ὅταν φύσις ὁδὸν ἀνθρώπος ὑπὸ τῶ δὲ ἀνθρώπῳ γίνεσθαι, καὶ ὁδὸν ὁ ἵππος ὑπὸ τῶ τῶ ἵππου, καὶ ἦν δὲ ἡ ἀμπελος ὑπὸ τῶ δὲ τῆς ἀμπελῆος. ἀλλὰ μὴ καὶ ἕκαστος τῶν καὶ φύσιν τὴν ποῦντος καὶ τὴν ἐν αὐτῶ φύσιν, τὴν ἔστι καὶ τὴν ἐν αὐτῶ αἰτίαν τε καὶ ἀρχὴν καὶ δύναμιν τῶ πρὸς καὶ ταῦτα γὰρ φύσει τε ἔστι καὶ ἔχει φύσιν, ὅσα ἀρχὴ καὶ κίνησις ἐν αὐτοῖς ἔχει, καὶ ἔστι τὰδε τινὰ, ἀλλὰ μὴ καὶ συμβαίνει καὶ ὁ ἵππος δὲ τὸν ἵππον ποιεῖ καὶ τὴν ἐν αὐτῶ τοιαύτην ἀρχὴν ἀλλὰ μὴ ὅτε ἀνθρώπος ὅτε ἵππος ὅτε ἄλλο τι τῶν φύσει γινόμενων τε καὶ ποῦντων πρὸς τι παράδειγμα βλέπον ποιεῖ τὴν γιγνόμεν ὑπ' αὐτῶ· ὁδὲ γὰρ τὴν ἀρχὴν νοῦν τι περὶ τῶ ἐσομένου πῶς ἀν γίνεσθαι, ὅπως ἔχει τῶ ποιεῖν ὁ ποιεῖ, ὡς ἐπὶ τῶν τεχνῶν ὁρῶμεν διὰ τῶ γὰρ αἱ μὲν τέχναι ἐν μόνῳ γίνονται τοῖς δυναμένοις ποιεῖν τὴν τοιαύτην πρόνοιαν τῶ καὶ τέχνης ἐσομένου· ἐν γὰρ ἀνθρώποις

— 2. deinde transit ad id quod isti dicebant, ideas esse quasi exemplaria. est autem sensus: putare ideas esse exemplaria, et hoc esse nostratia ideis quasi exemplaribus participare, inane dictu est Sepulcr. I. 2. — 8. apud Asclep. I. 2. in id λέγειν παραδείγματα καὶ εἶναι μετέχων Asclep. I. 20. κενολογεῖν M. I. 21. φησὶν οἱ M. I. 22. πάντως — 24. ἀποβλέπον οἱ M.

1. lege αἱ ιδέαι λέγεται. I. 12. lege συγχωρηθῆναι. I. non tamen similitudo eius fuerit quasi ad exemplar, utique cum sit nullus qui ad illius exemplar operetur Sepulcr. qui legit ὁ πρὸς αὐτὴν. I. αὐτὸ M.

κ' φύσιν δὲ πολλὰ καὶ ὑπὲρ ἀλόγων καὶ ὑπὲρ ἀφύγκων γίνεσθαι. ὁ δὲν
 ἄρα τῶν νῦν καὶ φύσιν τι ποιῶντων πρὸς παραδείγματα ποιεῖ τι· εἰ
 δὲ μὴ νῦν, ὁ δὲ πρότερον· ἀεὶ γὰρ ἡ γένεσις τῶν φύσει γιγνόμενων
 ἁπλῶς. τὸ δὲ λέγειν καὶ ἀριθμὸς τινας ὁρισμένους τε καὶ τεταγμένους
 καὶ τὰ φύσει γιγνόμενα γίγνεσθαι (ὅ γὰρ ἀπὸ τύχης τε καὶ αὐτομά-
 τῶν· διὰ τούτου γὰρ ἄνθρωποι ἀνθρώποι γεννῶνται), καὶ διὰ τούτου ἀξίον
 τῶν φύσιν πρὸς παραδείγματι τι καὶ λόγον τινα ποιεῖν πρὸς εἰκῆν
 ἐμφανῶσαν, τὸ μὴ ἀληθὲς ἔχει τὸ δὲ ψευδὲς τι. γίγνεσθαι μὲν γὰρ πάντα
 τὰ φύσει καὶ τάξιν τινα καὶ ἀριθμὸς τινας ὁρισμένους καὶ ὅτε ἀπὸ
 τύχης ὅτε αὐτομάτῃ, ὅ μὴν διὰ τούτου καὶ πρὸς παραδείγματα. ὁ δὲ
 ὁ ἐπὶ οὐρα. ἡ φύσις ποιεῖ αὐτομάτῃ (ἀλλοιότατος γὰρ αὕτη δύναμις ἐστίν),
 ἀλλ' ἐστὶν αἰτίᾳ τῶν εἰκῶν ἐν τεταγμένῃ κινήσει, καὶ ὥστε τῇ πρώτῃ
 τῇ μετ' αὐτὴν ἀκολουθεῖν τεταγμένως καὶ λογισμῶν τινα, καθεστῆ
 πάλιν τῇ τρίτῃ, ὥστε αὖ ἐπὶ τὸ τέλος αἱ κινήσεις προελθῶσιν, ὅ
 χάριν ἐγγίνοντο. ἢ τὰξιν ἢ τέχνῃ ἐπὶ μιμημένῃ· καὶ τὴν λόγον
 ὅ γὰρ ταῦτα συντίθῃσι καὶ ποιεῖ αὐτομάτῃ. διὸ ἡ μὲν τέχνη δύναμις ἐστὶ
 λογική, ἡ δὲ φύσις ἀλλοιότατος. τὸ δὲ λέγειν θείαν τινα τέχνην ἔσσαν
 τῶν φύσιν μὴδὲν ἀλλόγως ποιεῖν, καὶ τὸ ἀξίον τῶν θείων αὐτὴν εἶναι
 ἔχει τούτου διῶρον παρὰ θεῶν, τὸ πρὸς τεταγμένον τι καὶ ὁρισμένον
 παραδείγματι ποιεῖν αὐτομάτῃ· ὅ καλῶς λέγει· ὅ γὰρ ὅτως λέγει· ἡ
 φύσις θεία τέχνη ὡς τῶν θεῶν ταύτῃ τῇ τέχνῃ χρωμένους, ἀλλὰ
 τῇ ἀπὸ θεῶν ὅσα δύναμις τὸ εὐτακτον τῆς κινήσεως σῶζειν κατ'
 ἐκείνην τινα ἡρμοσμένην, μὴ καὶ λογισμῶν τινα καὶ νόησιν, ἀλλὰ
 τῇ αὐτῇ ἐκείνου εἶναι. διῶρον δὲ ἀπὸ θεῶν ἔχει αὖ ἐπὶ πρὸς πα-
 ραδείγματι ποιεῖν· πῶς γὰρ αὖ ποιῆται τι πρὸς παραδείγματι ὅτε
 λὼν ἔσσαν ἀνεκλήστον; ἀλλ' ἔχειν αὖ τις παρὰ θεῶν αὐτὴν καὶ τὸ
 αὐτομάτερον λέγειν τὸ ὅμοιον τῷ ποιῶντι, ἐν ᾧ ἔστι καὶ ὅθεν τὴν ἀρχὴν
 λαμβάνει τὸ γινόμενον, ποιεῖν καὶ τὴν χωρὶς λόγου τῶν κινήσεων
 εὐταξίαν. ἔστι τὸ εὐτακτον ἔσσαν εὐρεῖν καὶ ἐν τοῖς κακοῖς καὶ παρὰ
 φύσιν γιγνόμεναις, ὅσας ἀπεσπόμενα, τραύματα, φλεγμοναί, νό-
 σαι παρόνται. ἀλλὰ καὶ ζῶων τῶν γινόμενων τεταγμέναις μετ',
 ἀλλ' ἐπὶ πρὸς ἰδέαν, οἷον σκυλῶν ἐμπαίδων τερηδόνας. Alex.

(*) λέγομεν αὖ αὐτὴν πρὸς τούτου ὅτι τὸ καὶ τὴν τῶν σπα-
 ρῶν ἐστὶ καὶ ἐνταῦθα ἔχει χωρὶς, ἐπὶ μέντοι γε τῶν αἰετίνων γιγνόμενων
 ἐστὶν αὐτῇ τὸ καὶ τὴν, ἀλλὰ δὲ πάντως παραδείγματος πρὸς
 τὴν φύσιν τὸ γινόμενον... λέγομεν αὖ ὅτι ἐπὶ τῶν κατὰ ἑκάστην ὑπάρ-
 χον ἰδέαν ἀλλὰ τῶν καθόλου· ὅ γὰρ Σωκράτης ἀλλ' ἀνθρώπων
 διὰ καὶ τὸ πᾶν μένει ἀεὶ διὰ τὴν λόγον ὅτι ἔχει ἡ φύσις καὶ ὅτως ποιεῖν.
 Alex.

"ἔσαι — εἶδη." αὕτη ἡ λέξις ὥς τῷ ἔτι δόξειεν αὖ ἀδύνα-
 τῳ εἶναι ἐν τισιν ὅ φέρει· διὸ ὁ δὲ ὑπερμηματίσαντο αὐτὴν.

ἀλλοιότατος δὲ αὐτῆς καὶ τούτου τὸ αὐτὸν ἐπὶ τῶν ἰδεῶν
 δόξει· εἰ γὰρ παραδείγματα ἐκείνα τέτων, ἔσαι τὸ αὐτὸ πᾶσι
 παραδείγματα, καὶ ἰδέαν πᾶσις ἔσσαν αὐτῇ. εἰ γὰρ ὁ ἄνθρωπος καὶ
 ζῶον ἐστὶ καὶ ὄνιον καὶ ἄνθρωπος, καὶ ταῦτα ἀλλήλων διαφέρει, ἑκάστη
 αὖ αὐτῶν αἰὶν παραδείγματι καὶ ἰδέαν, καὶ μετέχει ὁ ἄνθρωπος τῇ αὐτῇ
 ἀνθρώπου καὶ τῇ αὐτοζῶον καὶ τῇ αὐτοὐδὲς. ἀλλὰ εἰ μὴ ἄρα ἔσσαν
 ἐν τῇ αὐτοανθρώπου διαφέροντα ἀλλήλων, ὅχι ἀπλῶς ἡ ἰδέαν, ἀλλ'
 ἔσαι ἐξ ἰδεῶν συγκομιμένη· εἰ δὲ μὴ ἐστὶν ἰδέαν ἑκάστην αὐτῇ,
 πρῶτα ἔσαι ἰδέαν ἰδέας· τὸ γὰρ αὐτοζῶον πρῶτον καὶ αὐτοανθρώπου
 γένος γὰρ τὸ ζῶον τῇ αὐτοανθρώπου, ἡ ἰδέαν ἔσαι χωρὶς ζῶον. ἀδύ-
 νατον δὲ τούτου, καὶ μετέχειν ὁ αὐτοανθρώπος τῇ αὐτοζῶον, ὅχι
 ζῶον καθεστῆ· ὥστε εἶδη αὖ ὁ αὐτοανθρώπος. ἀλλὰ καὶ ζῶον παρὰ
 παραδείγματι· τὰ ἄρα αὐτοανθρώπου καὶ τὰ ζῶον μία εἶναι· μετέχει γὰρ
 τῇ ζῶον. ὁ μόνον δὲ τῇ αὐτοζῶον. ἀλλὰ καὶ τῇ αὐτοὐδὲς μετέ-
 χει, ὥστε πλεονάζον ἰδεῶν καὶ ἡ μία-ἰδέαν μετέχει· εἰ γὰρ ἔστι τι ὡς
 ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος, ὅ καὶ ἰδέας μιστοχῆν, ὅστις γὰρ ὁ ἄνθρωπος· ὅτε
 καθὼς ζῶον, ἔστι γὰρ τινα τῶν ζῶων ὅ τοιαῦτα· ὅτε καθὼς ἄνθρω-
 πος, ἔστι γὰρ καὶ ἄλλα ὅμοια· ἔστι τε εἰ τὸ ζῶον τὸ εἶναι ὅχι ἔχει
 παρὰ τῇ ἄνθρωπος εἶναι, ὅθεν αὖ τὸ ὄνιον ἔχει παρὰ τῆς τῇ αὐ-
 θρώπου ἰδέας· ὅτι δὲ συγκομιζόμενα αὖ τὸ μὴ πάντως πρὸς ἰδέαν
 εἶναι τοῖς τῇδε τὸ εἶναι. ἔστι ἔσσαν ἐν τοῖς ἰδέαις τὸ μὴ πρότερον τὸ
 δὲ ὕστερον. εἰ δὲ αὐτοανθρώπος μὴ μετέχει τῇ αὐτοζῶον καὶ ὅμως
 ζῶον ἐστὶν, ὅχι ἀνάγκη ὅθεν τὸ ἐνταῦθα ζῶον εἶναι μετέχον τῇ
 αὐτοζῶον· ὅτως δὲ αὖ τῇ αὐτοανθρώπου (*). τὸ γὰρ λέγειν τὴν
 αὐτοανθρώπου μὴ εἶναι ζῶον, ἀνθρώπου ὄντα, ἀποκρίνεται· ἔστι
 ὅ μόνον τῶν αἰσθητῶν παραδείγματα τὰ εἶδη ἀλλὰ καὶ αὐτῶν τῶν
 ἰδεῶν· ἐφθάρκαμεν εἰρηκέναι πᾶσι· τὸ γὰρ αὐτοζῶον παραδείγματι
 τῇ αὐτοανθρώπου· τὸ γὰρ γένος τῶν αὐτῇ εἰδῶν ἔσαι παραδείγματι,
 ἐπεὶ ἕκαστος αὐτῶν ἐστὶ καθεστῆ· ἔσαι τε ὅτως τὰ εἶδη παρα-
 δείγματα ὄντα τῶν αἰσθητῶν αὐτὰ εἰσάγοντες τῶν ἰδεῶν· Alex.

(*) φαμὶ ὅτι πρὸς ταῦτα ἔστι ἡ ψυχὴ τῇ ὄντι καὶ εἰκῶν καὶ
 παραδείγματι ἐστὶν, παραδείγματι-μὲν τῶν τῇδε ὡς ἔχουσα τὸς λόγους
 τῶν εἰδῶν ἐν αὐτῇ, εἰκῶν δὲ τῇ πάντεσσι νῦν τῇ, ἀεὶ ἀνεργεῖ
 ὄντος καὶ ἔχοντος τὴν ἐνέργειαν ὅσταν. ἐπὶ μέντοι γε τῶν ἰδεῶν ὅ
 δυνατὸν ἐστὶ τούτου· οἱ γὰρ λόγοι οἱ δημιουργικοὶ αἰεὶ παραδείγματα
 ὑπάρχουσιν· ὅχι ἔστι δὲ ἰδέαν καὶ ἀνθρώπου καὶ ὄντος καὶ ζῶον, ἀλλὰ
 ἀνθρώπου μόνον· ἐν γὰρ τοῖς καθολικωτέροις ἐμπεριέχεται τὰ μέρη·
 ἐν αὖ τῇ λόγῳ τῇ ἀνθρώπου καθολικῇ ὅθεν ἐμπεριέχεται καὶ τὸ ζῶον
 καὶ τὸ λογικόν καὶ τὸ ὄνιον καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα, ὥστε καὶ ὁ ἰατρός
 ἔχει τὴν λόγον τῆς ἰατρικῆς καὶ ἐμπεριέχεται ἐν τῇ λόγῳ τούτου καὶ τὸ
 χειρουργικόν καὶ διαιτητικόν καὶ τὰ ἄλλα μέρη, καὶ ὅμως ὅ φασιν σύν-

12. καὶ γὰρ αὐτῇ. Alex. 16. lege γὰρ αὐτὴν ἀντίφασιν. ut, quae dicitur ratione opera sua consistit. Sepulch. 18. ἀξίον ὡς αὐτῇ.

8. et si haec singula sunt: id est, ut dicitur prior idea Sepulch. expungenda negatio μὴ. 10. αὐτῇ ἰδέαν sine ἀντιφ. Sepulch.

lege ἡ ἰδέαν. 14. τι ὅτι ἐν Α. nam si homo est aliquod ens, nimirum homo non erit hominis participatio dicitur, cum ani-

malis dicitur sint Sepulch. omittitur: τὸ δὲ τὸ 16. τοιαῦτα. lege ἡ γὰρ ἐστὶν ὅτι ὁ ἄνθρωπος 15. ὅτε — 16. ἄνθρωπος ἐστὶν τὸ post ζῶον et 21. καὶ

23. αὐτοζῶον οὐκ Α. 36. ἐμπεριέχεται Β.

θετον τὴν ἰατροκλήν· ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ πασῶν τῶν ἄλλων ἐπιση-
μῶν. Asclep.

991b "ἔτι — ὅτι." ὁ λέγει ἔγω, ὅτι τὴν ὅτιαν τινὸς ἀδύνατον
1. πεχωρήσας τὸ ὅτι ἐστὶν ὅτι· ἢ ἢ ἐκάστου ὅτι ἐν ἐκείνῳ. εἰ ὅτι αἱ
ιδεαὶ ὅτιαι, ἐκ εἰσὶν αὐτῶν πεχωρισμέναι· εἰ δὲ εἰσι πεχωρισμέ- 5
ναι, ἐκ εἰσὶν αὐτῶν ὅτιαι. ἀλλὰ μὴν οἱ λέγοντες τὸς ὁρισμὸς
τῶν ἐνταῦθα γίνεσθαι καὶ τὰς ιδεὰς ὅτιαι ποῶσι τὰς ιδεὰς
τῶν αἰσθητῶν· οἱ ἢ ὁρισμοὶ ἐκάστου τὴν ὅτιαν δηλοῦσι καὶ καὶ τὰ
οὐκ εἶδη εἰδῆ γίνονται· τὸ ἢ εἶναι ἐκάστου; ὅτι ὁ ὁρισμὸς δηλωτικὸς,
καὶ τὴν οὐκ εἶναι ὅτιαν. ὅτι τὰ εἰσὶν ἂν αἱ ιδεαὶ τὰ εἰδῆ τῶν 10
τῶνδε. Alex.

991b "ἐν — ἐστίν." τὸ μὲν "λέγομεν" ὁμοίως εἴρηξεν τοῖς πρότερον.
3. κοινῇ ἢ τὴν δόξαν ὡς ὅτιαι καὶ αὐτῇ ('). δεικνύσιν δὲ ψευδὲς
ὅτι τὸ εἰρημένον ἐν τῷ Φαίδωνι. εἴρηξεν μὲν ἢ ὅτι καὶ τὸ εἶναι τὰ ἐν-
ταῦθα καὶ τὸ γίνεσθαι αἰτία τὰ εἰδῆ· τὸτο δὲ ἐκ ἀλλήλων, εἴγε 15
ἀδύνατον, ὡς προείρηξεν, χωρὶς τὴν ὅτιαν εἶναι καὶ τὸ ὅτι ἐκείνη ὅτιαι.
εἰρηξεν δὲ καὶ τὸ εἶναι καὶ τὸ γίνεσθαι, ὅτι μὴδὲ τὸ γίνεσθαι ὡς λέ-
γει ('). πῶς ἢ ὅτι τὸ γίνεσθαι; καὶ ἢ εἴη τὰ εἰδῆ, ὅμως ἐκ
αὐτῶν αἰτία τῶν καὶ εἶναι τὰ καὶ γίνεσθαι πρὸς ἐκείνη· ὅτι ἢ ἔγω
πρὸς αὐτὰ ὅτι ἐν μὴ ὄντος τῷ κοινῶν καὶ ποῶντος· ὅτι ἢ ὅτι αἱ ιδεαὶ 20
αὐτοῖς εἰσὶν αἰτίαι ὡς ποῶσαι. ὅτι ἢ τὸ ποῶν τοῖς γιγνομένοις
αἰτίαι καὶ ὅτι τὸ παράδειγμα, εἰδείξει διὰ τῶν πολλὰ καὶ γίνεσθαι καὶ εἶναι
ὡς ὅτι φασιν ιδεὰς εἶναι, ὡς περ τὰ τεχνητὰ· οἰκία ἢ καὶ δακτύ-
λιος ὅτι πρὸς ιδεὰς· εἰ δὲ ταῦτα, καὶ μὴ ὄντων εἰδῶν ὅτι ἐν κοινῇ
καὶ γίνεσθαι καὶ εἶναι τῷ τὸ ποῶν ἔχειν, ὅτι τὰ ὡς φασιν ιδεὰς εἶναι 25
κοινῇ καὶ εἶναι τῷ καὶ γίνεσθαι καὶ μὴ ὄντων τῶν ιδεῶν ('). δι'
ὅτι ἢ αἰτίας γίνεσθαι τὰ ὡς ὅτι φασιν ιδεὰς εἶναι, διὰ τὰς ὁμοίας ἔχει
καὶ τὰ ὡς φασιν· ὡς ἢ ἐκείνη καὶ τέχνην γίνεσθαι ὅτι πρὸς ιδεὰν τινὰ,
ὅτι καὶ τὰ καὶ φύσιν ἔχει καὶ τὴν φύσιν χωρὶς παραδείγματος,
ἀνάλογον ὄντος τῷ μὲν γεννῶντος τῷ τεχνίτῃ, τὸ δὲ θήλειος τὴν τῆς 30
ἡλικίας χύμα· ἐπὶ ὄντος· τὰ μὲν ἢ παραδείγματα ἄχρηστα μὴ ὄντος
τῷ ποῶντος πρὸς αὐτὰ, τὸ δὲ ποῶν τι ὅτι κακῶς ποῶν καὶ χω-
ρὶς παραδείγματος, ὡς αὐτοὶ συγχωρήσων ἔχειν ἐπὶ τῶν τεχνη-
τῶν. id.

(') "ἐν δὲ τῷ Φαίδωνι ὅτιαι λέγομεν." ὅτι τὸ Πλάτωνος 35
ἐκείνου Φαίδων, σαφῶς δὲ Ἀριστοτέλης δηλοῖ· ἀντιλέγων ἢ πρὸς τὸν
Πλάτωνα παρέχει μαρτυρίαν ἐκ τῶν παρ' αὐτῷ εἰρημένων ἐν τῷ
Φαίδωνι. καὶ ἐν τοῖς Μετέωροις δὲ παρήγαγε τὸν Φαίδωνα, ἡλικία
παρ' αὐτῷ Τερτίου λόγον ἐποίησε. Πανταίσι γὰρ τις ἐτόλμησε νο-

θεῖσαι ἐν διαλόγων. ἐπειδὴ ἢ ἔλεγε εἶναι ὁτιαν τὴν φύσιν, ἐβί-
λετο συγκατασπᾶσαι καὶ τὸν Πλάτωνα· ἐπεὶ ὅτι ἐν τῷ Φαίδωνι σα-
φῶς ἀπαθανατίζει τὴν λογικὴν φύσιν, τὴν χάριν ἐπιθεῖναι τὴν δι-
λογον. ἐν δὲ τῷ Φαίδωνι φησιν ὁ Πλάτων ὅτι πᾶσα φύσις ἀβ- 5
ντας, καὶ ὡς ὁ ἡμέτερος διδάσκαλος ἔφασκε, περὶ τῆς τῷ κόσμῳ
φύσεως λέγει. καὶ ἐν τῷ Πολιτεῖα δὲ ἀθανατίζει τὴν φύσιν, ἀλλ'
ὅχι ὁμοίως ὡς ἐν τῷ Φαίδωνι. τὸ ὅτι λέγομεν ὁμοίως εἴρηξεν τῶν
πρότερον· κοινῇ ἢ τὴν δόξαν ὡς ὅτιαι καὶ αὐτῇ, ἐπειδὴ τὸ αὐτῷ
διδάσκαλός ἐστιν. Asclep.

(') καὶ τὸ μὲν εἶναι (αἰτία) λέγει περὶ τῶν θεῶν σωμάτων,
ἐπειδὴ αἱ εἰσὶν ὑπάρχουσιν, τὸ δὲ γίνεσθαι περὶ τῶν τῶνδε. ἢ τὸ εἶναι
φησιν περὶ τῶν τῶνδε καὶ τὸ γίνεσθαι· εἰσὶ μὲν ἢ αἱ τὰ εἰδῆ, ἡρώμεναι
δὲ τὰ καθ' ἑκάστην. id.

(') ὁ δὲ ἡμέτερος φιλόσοφος προσέχων τῷ δόγματι, μὴ 1
λον δὲ τῷ πατρὶ τὸ δόγματος, ἔλεγε ὅτι τῶν φύσεως ὑπάρχουσιν
αἱ ιδεαὶ καὶ τῶν εἰδῶν· ὅτι ἢ τῶν καθ' ἑκάστην, ἐπεὶ ὅτιαι ἔσονται
εἰσὶν αἱ ιδεαὶ. τῶν δὲ τεχνητῶν ὅτι φασιν εἶναι ιδεὰς, ἀλλὰ λόγος
ἐν τῇ φύσιν τῶν κοινῶν· ἐκ ἡδύναται ὅτι φύσεις ποῶν μὴ ἔχουσιν
ἐν αὐτῇ τὸς δημιουργοὺς λόγους, ὡς περ ὅτι ὁ ἱερεὺς ὅτιαι
ὅτιαι μὴ ἔχουσιν ἐν αὐτῇ τὸς λόγους τῆς ὑγιείας. ὁμοίως καὶ 20
ἐπὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων. id.

"ἔτι — ἔστιν;" περὶ καὶ τῶν ταύτην τὴν δόξαν, καὶ ἢ
ἀριθμὸς ἔλεγε τὰς ιδεὰς, εὐθύνας τὴν λόγον· εἰ ἢ ἀριθμὸς ἢ
ἔλεγε αὐτὰς εἶναι, μὴ δύναται δὲ ἀριθμοὶ εἶναι, δηλοῦν ὅτι αἱ
εἰσὶν ἂν κατ' αὐτὸν ('). ἔτι ζητεῖ, εἰ εἰσὶν αἱ ιδεαὶ ἀριθμοί,
πῶς αἰτίαι ἔσονται τοῖς ἐνθάδε; πότερον ὅτι καὶ τὰ ἐνθάδε εἰσὶν ἀριθ-
μοὶ ὡς περ καὶ αἱ ιδεαὶ, ἔτεροι δὲ ἐκείνων τε δηλοῦνται, ἀλλὰ ὅτι
ἀλλήλων ὡς κακῶν ἀλλήλων ἔτεροι, καὶ ἄλλος μὲν ἐστὶν ἀριθμὸς
ἀνθρώπος ἄλλος δὲ ἵππος, ἄλλος Πλάτων καὶ ἄλλος Σωκράτης
καὶ καὶ τὴν διαφορὰν τῶν ἀριθμῶν διαφέρειν ἀλλήλων τὰ ὅτιαι;
ἀλλ' εἰ τῶνδε, πῶς αἰτίαι ἐκείνοι οἱ ἀριθμοὶ οἱ τῶν ιδεῶν τῶν ἐν- 5
θάδε ἀριθμοῖς, ἐν οἷς ἔστι τὰ ὅτιαι, ἔστιν; εἰ ἢ καὶ εἰσὶν ὅτιαι ἐν-
ταῦθα ἐκείνοις, ὡς εἶναι φέρεται εἰπεῖν πεντάδα τὸν τε αὐτῶν ἀριθμὸν
καὶ τὸν αἰσθητῶν, ἀλλὰ τὴν μὲν αἰσθητῶν πεντάδα τὴν δὲ μὴ αἰσθητῶν
ἐκείνη ἢ πεντάς ταύτην τῇ πεντάδι αἰτία ἔχει τὸ εἶναι; ὅτι ὅτι αἱ
ἴσοι ἀριθμοὶ ἀλλήλοις τὰ εἶναι αἰτίαι· πῶς ἢ ὅτιαι ἀριθμὸς ἀριθμῷ
αἰτίας τὸ εἶναι; Alex.

(') ὡς καὶ αὐτοὶ οἱ ἀριθμοὶ λόγοι τῶνδε ἔστιν ἑτέρου ἐπὶ
ἑτερον· οἷον εἰ ἔστι Καλλίας λόγος ἐν ἀριθμοῖς ἐκ πυρὸς καὶ ὕδατος

3 — 11. apud Asclep. || 4. ὅτιαι· ὅτιαι πῶς αἱ ιδεαὶ ὅτιαι τῶν πραγμάτων ὑπάρχουσιν, ὅτιαι χωριστὰ κατ' αὐτούς; εἰ ὅτιαι Asclep. || 5. αἱ δὲ εἰσὶν πεχωρισμέναι] ὅτιαι Asclep. || 9. δηλωτικὸς καὶ κατὰ M. || 10. τὰ ἂν εἶναι αἱ Asclep. || 16. χωριστὴν ὅτιαι A. || 17. dixit, ut est
haec res et ut fiant. nunc docet ideas non esse causas ut res nostrates fiant Sepulv. || 20. ὅτιαι om A. || 20 — 34. apud Asclep. || 24. ἀριθμὸς Asclep., αἰτίας M., αἰτίας A. || 23. φασιν Asclep. || 24. ἔστιν Asclep. || 25. τὰ om M. || 29. καὶ καὶ om A. || τὰ φύσιν ἔστι M. ||
32. ὅτιαι δὲ ποῶντι Asclep.

3. λογικὴν om Asclep. || 5. ἡμέτερος φιλόσοφος Asclep. || 6. ἀπαθανατίζει Asclep. || 19. τὸς ποῶντας λόγους Asclep. || 24. hand dicit
per ipsos nullae sunt ideas Sepulv. || 25. ζητεῖ δὲ ὅτι εἴτε εἰσὶν Asclep. || 26. αἰτίαι Asclep. || τῶν M. || 28. ἄλλος M. || 32. τῇ
δὲ M. || 35. ἔστι A. || 36. τὸ εἶναι αἰτίαι A., αἰτίαι τὸ εἶναι Asclep.

ἢ γῆς, ἢ αὐτοάνθρωπος, τυτέων ἡ ἰδέα, εἴτε ἀριθμὸς τις ἐστὶν εἴτε ἢ μὴ ὅμως ἔχει λόγος ἐν ἀριθμοῖς τινῶν ἡ ἰδέα ἢ ἢ ἀριθμὸς. αὐτοὶ δὲ τὰς ἰδέας ἀριθμῶς βύλον) εἶναι. Asclep.

13 "εἰ — ἐνταῦθα." πρόκει) μὲ αὐτῷ δεῖξαι ὅτι αἱ ἰδέαι, εἰ ἀριθμοὶ εἰσιν, ὃ δὲ δύναμι) εἶναι αἰτιοὶ τοῖς ἐνταῦθα (ε'). ὃ δὲ δεῖξαι 5 βυλόμενος, πρῶτον μὲ ἔλαβε τὸ ἢ τὰ ἐνθάδε, ἃ φασὶ πρὸς ἐκείνα γίνεσθαι, ἀριθμῶς λέγεσθαι εἶναι ὑπ' αὐτῶν ἴσους ἐκείνους αἰδιόους ὅσους, ἐκ ὧν τῶν αἰδιόους, ἢ ἔδειξεν ὅτι ὑδὲ οἱ ἴσοι ἀριθμοὶ τοῖς ἴσοις αἰτοὶ τῷ εἶναι δύναμι) εἶναι, ὑδὲ εἰ οἱ μὲ εἶναι αἰδιόοι οἱ δὲ μὴ (ε').

πῶν δὲ πάλιν λαμβάνει τὰ ἐνταῦθα μὴ ἀριθμῶς εἶναι λέγεσθαι ὑπ' 10 αἰτιῶν τῶς τὸ εἶναι ἔχουσιν ἐν λόγῳ ἀριθμῶν. ὅς τις πρῶτον μὲ ἀναρεῖ τὸ εἶναι ἀριθμῶς τὰς ἰδέας, ἔπειτα ἢ συνθέτως δεῖ- πωσιν αὐτάς, ὃ ἢ ἀπλῶς. εἰ γὰρ εἰσι λόγοι ἀριθμῶν ἐκ πλεί- νων φθόγγων, ἢ ἔχει τι ἐν αὐταῖς ὑποκείμενον, ὅν ἐν λόγῳ ἀριθ- μῶν τὸ εἶναι ἐκ τῶν ἐκείνων ποιήσει. ἀκολουθήσει τε τῆς μὴδ' εἶναι τῶν ἀριθμῶν. εἰ γὰρ μὴ ἐστὶν αὐτοἀριθμῶς, ὑδὲ ἂν ἀριθμῶς εἴη ὑδὲ τὰ ὅντα πρὸς παράδειγμα ἀριθμῶν. ἀλλὰ μὴ μὴ ὅντος ἀριθμῶ ὑδὲ λόγος ἀριθμῶ εἴη ἂν, ὥς ὑδὲ ἐν λόγῳ ἀριθμῶν οἶον τε λέγειν αὐτοῖς τὰ ὅντα εἶναι. τὸ δὲ "ὑδὲ ἔχει τις διὰ ταῦτα ἀριθμῶς" ἴσον ἂν εἴη τῷ ὑδὲ ἔχει διὰ ταῦτα ἡ ἰδέα ἀριθμῶς,

20 ἐπει μὴ τὸ ἐν λόγῳ ἀριθμῶν ὅν ἦδη ἀριθμῶς. Alex. :

(ε') εἰ δὲ πάλιν φῶσι μὴ εἶναι ἀριθμῶς τὰ αἰδιότα πρὸς 9918 ματα, ἀλλὰ λόγους ἐξ ἀριθμῶν συγκειμένους, ὥσπερ ἢ ὁ Ἐμπε- 9. δοκλῆς ἔλεγε περὶ τῷ ὅς ἐστι ὅτι ἐκ τούτωνδε λόγων σύγκει), οἷον πυρὸς μὲ ἔχει τούτωνδε γῆς δὲ τούτωνδε, ἢ ὅπως ῥηθῶν ἐστὶ δια- 25 λόγηται αὐτὸς. Asclep.

(ε') ὃ δὲ ἦρως Ἀμμωνίος ὁ Πράκων μὲ γεγονὼς ἀεροατῆς, 9918 ἐμὴ δὲ Ἀσκληπιὸς διδάσκαλος, ἔλεγον ὅτι συμβολικῶς ἐκείνοι 13. ἔλεγον τὰς ἰδέας ἀριθμῶς. ὅτε γὰρ τῶν ψηφισμῶν, ἐπει τῷ ὅντι εὐλόγως αὐτῶν ἐλαμβάνετο ὁ Ἀριστοτέλης. ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ ἀριθμοὶ περατοῦσι ἢ περιορίζουσι τὰ πράγματα ὧν εἰσὶν ἀριθμοί, τοιαῦτα δὲ ἢ τὰ εἶδη περιοριστικὰ τῆς ὕλης, συμβολι- κῶς ἀριθμῶς προσηγόρευσαν τὰς ἰδέας. ὁ δὲ ἢ τὰ αἰδιότα ἢ τὰ νοητὰ ἀριθμῶς ἔλεγον. ὥσπερ γὰρ λέγει) ἢ τὸ μέτρον ἔξετης ἢ τὸ μετρημένον, ὅπως ἔφασκον ἢ τὰ νοητὰ ἢ τὰ αἰδιότα ἀριθμῶς, 30 ἀλλὰ τὰ μὲ νοητὰ ἀριθμῶς μετρητικῶς, τὰ δὲ αἰδιότα ἀριθμῶς μετρημένους. id.

"ἔτι — πῶς;" ὅτι μὴ οἷον τε ἀριθμῶς τὰς ἰδέας εἶναι δεῖ- 9918 κτυσι ἢ διὰ τῷ ἐκ μὲ πολλῶν ἀριθμῶν συνταθειμένων ἓνα ἀριθμῶν 21.

8. τίνας] αὐτὸς Asclep. || 14. παρέθετο εἶναι τὴν Asclep. || 18. αὐτῇ M. || lege εἶναι ἔχει, καὶ || 22. ὑδὲ ἐκείναι ἀριθμοὶ εἶναι ἴσους Asclep., καὶ ian in illis erunt numeri Sepulv. || 23. εἰ] εἰσι Asclep. || 24. τίνας Asclep. || 25. ἐν om Asclep. || καὶ φησὶ τινὰ Asclep. || 26. ἀριθμῶς Asclep. || 27. εἰ δὲ καὶ τὰ Asclep. || 28. ἔχουσιν λόγῳ Asclep. || 30. ὥσπερ ἢ M. || αἱ συμφωνίαι Asclep. || 31. δὲ ἢ καλῶς ὅτι αἰρεθῆσ- 25 ται Asclep. || 32. ἢ om A.

1. ἀριθμῶς Asclep. || 4. αὐτοῖς ἢ ἄλλαν τινας ἢ τι ποτ' ἂν, ἢ ἐν αὐτοῖς (τῷτο Asclep. || τις — 5. αὐτοἀριθμῶς om Asclep. || 6. εἴη] εἶναι Asclep. || ἀριθμῶ om F. || γίνονται οἱ λόγοι Asclep. || 7. ε'] ε' Asclep. || 8. ἐν ἀριθμῶς A. || 9. ὅ] τις Asclep. || ἢ — 10. εἶναι om Asclep. || 10. ἡ ἰδέα ante ἔχουσιν add Asclep. || 12. ἀπλῶς Asclep. || εἰ γὰρ λόγοι ἀριθμῶν ἐκ πλείων φθόγγων τε ἴσους καὶ ἔχει αὐταῖς ὑποκείμενόν τι ὃ ἐν λόγῳ ἀριθμῶν τὸ εἶναι αὐτῶν ἐκείνων ἀκολουθήσει τὰ τέσσα. Asclep. || 14. quod in proportionem numerorum ipsarum cuique suum esse officiat Sepulv. fortasse legendum εἶναι αὐτῶν ἐκείνων. || 15. αὐτὸ om Asclep. || 16. ὑδὲ ὅτε τῶν ὅντων πρὸς παράδειγμα ἀριθμῶς Asclep. || 19. ἰδέα ὁ ἀριθμῶς A. || 20. ἦδη om Asclep.

Dddd

γίνεσθαι (τὰ γὰρ τρία καὶ τέσσαρα συντεθέντα ἀλλήλοις ἓνα ἀριθμὸν ἐν ἑπτά ποιεῖ), ἐξ εἰδῶν δὲ πλείωνων συντεθέντων μὴ οἷον τε ἐν εἶδος γενέσθαι ('). ὃ γὰρ τὸ ἀνθρώπου εἶδος καὶ τὸ κυνός, ἀν' ὧν τύχη συντεθέντα ἐν εἶδος ποιεῖ (*). ὃ γὰρ ἐπεὶ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τὸ ζῶον περιέχεται, σύνθετον ὁ ἀνθρώπος ἐκ ζῶου τε καὶ ἄλλου εἶδους· ὅτε γὰρ 5 τὸ ζῶον καθ' αὐτὸ ὑφ' ἑαυτοῦ εἶδος ἐστίν, ὅτε ὁ ἀνθρώπος χωρὶς τοῦ ζῶου ἀνθρώπος εἶναι δύναται, ἀλλ' ἐξ ἑκάστου τῶν ἐν ὑπαστάσει ζῶων τὸ ζῶον μόριον. ἑκάστος δὲ τῶν ἀριθμῶν τῶν ἐν τῷ συνθετῷ μέρος τῶ ὅλου γίγνεται σωζόμενος αὐτός· ὥστε ὅτι ἂν εἴεν αἱ ἰδέαι ἀριθμοί. εἰ δὲ τις λέγοι καὶ τῶν ἰδεῶν ἑκάστην ἐκ πλείωνων 10 ἰδεῶν εἶναι, οἷον τὸν ἀνθρώπον ἐκ ζῶου καὶ οἰπιδος φέρε εἰπεῖν, πρῶτον μὲν ἔχον ἀπλῶς ἔτι αἱ ἰδέαι ἔσονται αὐτοῖς ἀλλὰ σύνθετοι, ἔπειτα αἱ μὲν πρῶται αὐτῶν αἱ δὲ δευτέραι· πρῶτον γὰρ τὸ τῶ ζῶου εἶδος, εἶτα τὸ τῶ οἰπιδος ἢ ἵππου. ἔτι ἐπὶ μὲν τῶν ἀριθμῶν ἐκ πάντων τῶν διαφερόντων συντεθέντων εἰς ἀριθμὸν γίνεσθαι, ἐπὶ δὲ τῶν ἰδεῶν 15 ἀδύνατον τῷτο· ὃ γὰρ πάντα τὰ διαφέροντα εἶδη ἐν τι ποιεῖ σύνθετον, οἷον ἵππος καὶ κύων. ἔτι τὰ μὲν συντιθέμενα ἰδέαι προϋπάρχοντα συντιθεν· ὅχι οἷον τε δὲ ἀνθρώπον καὶ ζῶον κεχωρισμένα ποτὲ ἢ λαβεῖν ἢ ἐπινοῆσαι. Alex.

(') ἐκ γὰρ ἡμῶν καὶ ἵππου ὅτι ἂν ποτε γένοιτό τι εἶδος ἕτερον, 20 ὡς φησὶ καὶ Πτολεμαῖος ἐν ταῖς Εἰσαγωγαῖς. Asclep.

991 b. "εἰ — ἀλλήλως." εἰ τις, φησὶ, λέγοι διὰ τῷτο μὴ ἐκ τῶν 22 εἰδῶν αὐτῶν συντεθειμένων ἐν εἶδος γίνεσθαι, ὅτι μὴδὲ ἐπὶ τῶν ἀριθμῶν συμβαίνει τῶν συντιθεμένων ἓνα γίνεσθαι ἀριθμὸν, ἀλλὰ τῶν μονάδων· πᾶς γὰρ ἀριθμὸς ἐκ μονάδων συνθέσεται, ὃ τετράδων καὶ πλείους εἰσὶν ἀριθμοί· καὶ γὰρ ἡ μυριάς ἐκ μονάδων σύγκειται, ὃ χιλιάδων ἢ ἑκατοντάδων (*). εἰ δὲ καὶ τῷτο, ἀλλὰ τὰς γε ἰδέας μὴ καὶ τῷτο ἑακέναι τοῖς ἀριθμοῖς καθ' ὃ γίγνεται ἐξ ἑκάστην εἰς ἀριθμὸν, ἀλλὰ καθ' ὅσον ἐκ μονάδων σύγκειται, ἄξιον παρ' αὐτῶν μαθεῖν πότερον αἱ μονάδες ἐξ ὧν αἱ ἰδέαι συντεθει- 30 μένων ὁμοειδεῖς εἰσὶν ἀλλήλως ἢ ἀνομοειδεῖς. εἴτε γὰρ ὁμοειδεῖς, πολλὰ φησὶ συμβήσεσθαι ἄτοπα, ὃ ὅτι ἐπ' ἡμέτερον ὡς ὅτι γνωρίμα (*). λέγει δὲ περὶ αὐτῶν ἐν τῷ Μ' τῇδε τῆς πραγματείας. συμβήσεσθαι γὰρ τὸ πᾶσαν ἐκείνων τῶν μονάδων σύνθεσιν ἰδέαν ποιεῖν· εἰ γὰρ πᾶσαι αἱ μονάδες ὁμοειδεῖς, τί δήποτε αἶδε 35 ἰδέαν ποιῶσιν αἶδε δὲ ὅ; ὅτω τε πᾶς ἀριθμὸς ἰδέα ἐστίν, ὅχι ὁ τοσούτος καὶ ἐκ τοσούτων μονάδων ἐξ ὧν καὶ τὴν ἰδέαν βέλονται συγκείσθαι, ἢ ἐκ τοσούτων, εἴγε ἐξ ὧν εἰσὶν, ὁμοειδεῖς πᾶσαι. ἔτι πᾶσαι αἱ ἰδέαι ὁμοειδεῖς ἀλλήλως ἔσονται κατ' ὅσον ἀλλήλων ἢ καὶ τὸ πλῆθος μονάδων διαφέρουσιν· ὅτω δὲ καὶ τὰ μετέχοντα αὐτῶν 40

(*) γὰρ "ἀλλὰ ἐκ τῶν ἀριθμῶν." τὸ δὲ ἐπ' ἡμέτερον ἐπὶ τῷ ἐκ τῶν λέγων τῷ ἀριθμῷ. cod. Reg.

ὁμοειδῆ ἔσθαι ἀλλήλως. ἀλλ' ὃ δὲ καὶ τὸ λογικὸν καὶ ἄλογον πλῆθος τινὲ διαφέρειν, ἀλλὰ πρῶτον μὲν ἄλλοι. εἰ γὰρ λέγοιεν ἐν ἑκάστῳ τὸ ἄλογον εἶναι μονάσιν, δηλόν ὅτι ἂν προσεθῶσι μονάδες τῷ ἄλογῳ, αἷς ὑπερέιχε τὸ λογικὸν τῷ ἄλογῳ, τὸ ἄλογον λογικὸν ἔσθαι. ταῦτα μὲν τὰ ἄτοπα, εἰ ὁμοειδεῖς αἱ μονάδες ὑποθεθῶν. εἰ δὲ ἀνομοειδεῖς λέγοιεν αὐτάς, αὐτὰς ἐπιφέρει τὰ ἄτοπα τὰ ἐπόμενα. εἰ γὰρ μήτε αἱ κοινὰ ἀλλήλως ὁμοειδεῖς, μήτε πᾶσαι πᾶσαι ὁμοειδεῖς αἱ μονάδες, μὴδὲ αἱ αὐταὶ καὶ τὸ εἶδος (τῷτο γὰρ δηλοῦται τὸ "μήτε αἱ αὐταὶ"), ἀλλ' ἔσθαι τις ἐν αὐταῖς διαφορὰ ὡς τὰςδε μὲν 10 ἰδεῶν εἶναι ποιητικὰς τὰςδε δὲ μή, ἢ τὰςδε μὲν τῶνδε τὰςδε δὲ τῶνδε, τίς ἐστίν ἢ ἐν αὐταῖς διαφορὰ ἀπαθείς πᾶσαι ὅσας καὶ μηδεμίαν διαφορὰν καὶ μὴδὲν ἐν αὐταῖς ἀναδέσσει διαμεμεῖς; μόνη γὰρ ἐν μονάσιν διαφορὰ, ὡς εἶπεν ἐν τῷ πρώτῳ περὶ Φύσεως (c. 4 p. 409 a 20), θέσις· ἀλλ' αἱ θέσις ἔχουσιν μονάδας ἐκαστὴν 15 μονάδες ἀπλῶς, ἀλλὰ σώματα καὶ συγκείμενα (*). ὅθεν γὰρ τῷτο εὐλογικὸν ὅδε ὁμολογούμενον τῇ περὶ τῶν μονάδων νοήσει. τὸ πρὸς τὴν λέξιν, εἰπὼν πῶς ἔχουσιν αἱ μονάδες, καὶ τὸ τὸ "πῶς ἔχουσιν" εἶπεν, ἐπ' ἡμέτερον· ἢ γὰρ ὁμοειδεῖς ἢ ἀνομοειδεῖς αὐτὰς εἶναι ἀλλήλως. Alex.

(*) "εἰ — αὐτῶν." φησὶν ὅτι εἰ μὴ γίνεσθαι ἢ σύνθεσις ἐκ αὐτῶν, τυτέσθαι ἐκ τῷ ἑπτά καὶ τῷ τρία, διότι ὅτι ἀπλῶς τὰ αἰκία εἶδη, ὡς εἴρηται, ἀλλ' ἐκ τῶν ἀριθμῶν, τυτέσθαι ἐκ τῶν μονάδων, ἐστὶν ἢ σύνθεσις. γράφει δὲ "ἐκ τῶν ἀριθμῶν," ὅτι δηλῶς τὸ ἐκ τῶν λέγων τῷ ἀριθμῷ, "οἷον ἐν τῇ μυριάδι" ὡς φησὶν αὐτὸς "πῶς ἔχουσιν αἱ μονάδες;" Asclep.

(') εἰ μὲν ἐν φασὶν ἀνομοειδεῖς αὐτάς εἶναι, παρὰ τὸ ὅτι καὶ αὐτοῖς λέγουσιν. ἢ γὰρ μονάς πρὸς τὸ σημείον, ὡς εἴρηται τῇ Ἀποδεικτικῇ (Analyt. Post. 1 27), θέσει καὶ μονῇ (?) διαφέρει αὐτοὶ δὲ ταύτας τὰς ἰδέας ὅχι ὑποτιθένται θέσιν ἔχουσιν, εἴγε καὶ κατὰ αὐτάς εἶναι προσβέβυσιν. ὥστε ὃ δύνατον εἶναι τὰς μονάδας κατ' αὐτὰς ἀνομοειδεῖς· ὅθεν γὰρ ἀλλήλως διαφέρουσιν καθὼς νοηταὶ ὑπάρχουσιν. εἰ δὲ πάλιν φῶσιν αὐτάς ὁμοειδεῖς εἶναι, δηλοῦται πλῆθος γίνεσθαι ἐκ τῆς συνθέσεως αὐτῶν, διαφορὰ δὲ εἶδη ὃ γίγνεται, καὶ ἐκ τῆς αὐτῶν ἀνθρωπίνου καὶ ἵππου καὶ τῶ εἶδους· ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον. εἰ δὲ φασὶν ἐκ μὲν τῆς τριάδος γίνεσθαι τὸν ἵππον, ἐκ δὲ τῆς τετράδος τὸν ἀνθρώπον, εἰς προσεθῆ μία μονάδα, γίνεσθαι ἐξ ἵππου ἀνθρώπου· ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον. καὶ ἐνταῦθα μὲν ὃ λέγει τὰ ἄτοπα τὰ ἐκαστὴν βέβαια, ὅπερ ἡμῶς εἴρηκα, ἀλλ' ἐν τῷ Μ'. ἀντιλέγει γὰρ ἐκ τῶν ταῖς ἰδέαις. Asclep.

(*) τίς ἐστὶν αὐταῖς διαφορὰ ἀπαθείς τε ὅσας; ὅτε γὰρ αἱ μὲν λευκαὶ αἱ δὲ μέλανες, θέσιν δὲ ὃ δύνατον εἰπεῖν, ἐπεὶ ὅπως τὸ μῆκος λέγουσι τὰς μονάδας, ἄλλως τε δὲ τὰ νοητὰ θέσιν ἔχουσιν βέβαιον. id.

7. ἐκαστὴν Α. 10. λέγει Α. 11. σύνθεσις Α. 12. δὲ οὐκ Α.

2. τῶν Μ. 7. αἱ κοινὰ ἐκείνων Asclep. 9. μὴδὲ Asclep. 10. ἢ — 11. τὰςδε οὐκ Asclep. 16. declarat pates quid quæritur quomodo se habeant, num scilicet oporteat ipsas inter se eiusdem esse speciei an diversae generis. 26. φῶν Asclep. 13. εἴγε αὐτάς καθ' αὐτάς εἶναι Asclep.

21. "ἔτι — ἀριθμητική." εἰ ἀνομοειδεῖς αἱ μονάδες ἀλλήλαις καὶ μὴ πάσαι πάσαι ὁμοειδεῖς, ὁῖον ὡς ἄλλαι μὴ ἔσονται ἐξ ὧν αἱ ἰδέαι, ἄλλαι δὲ αἷς οἱ ἀριθμητικοὶ χροῶν. ὥστε ἔσται ἕτερον γένος ἀριθμῶν τι περὶ ὃ ἡ ἀριθμητικὴ, καὶ ἕτερόν τι ἐξ ὧν αἱ ἰδέαι. καὶ τὸν αὐτὸν δὲ λόγον καὶ πάντα τὰ μαθηματικά περὶ ἕτερον γένος ἔσται, τυτέστιν ἄλλο εἶδος ἀριθμῶν ἔξουσιν τὰ μαθηματικά. τὰ γὰρ μαθηματικά ἐστὶ τὰ μεταξὺ λεγόμενα τῶν τε πρὸς τὰς ἰδέας καὶ εἶναι ἐχόντων, ὃ ἐστὶν αἰδητὰ τε εἶδη καὶ ἐν τοῖς αἰδητοις, καὶ τῶν ἰδεῶν πρὸς ἃ ταῦτα καὶ εἶναι ἔχει (*). ταῦτα δὲ τὰ παρὰ τούτοις τοῖς μαθηματικοῖς ὑποκείμενα ἕτερά τινα γένη ἔσται καὶ ἕτερον εἶδος, εἰ ἔστιν εἰδητικὴ τῶν ἀριθμῶν διαφορὰ τῶν τε ἐξ ὧν ταῦτα ἔστι περὶ ἃ οἱ μαθηματικοί, καὶ τῶν ἐξ ὧν αἱ ἰδέαι (ἀριθμοὶ γὰρ αὐτοῖς καὶ τῶν μαθηματικῶν αἱ ἀρχαί, εἴγε πάντων τῶν ὄντων ἀπλῶς) ἕτερα γένη ἔσται. ἀπλῶς φησὶ, λέγων περὶ τῶν μαθηματικῶν. ἡ ἐκ τίνων αὐτοῖς ἀρχῶν ἔσται, εἰ μὴ ἐκ τῶν αὐτῶν ἐξ ὧν καὶ αἱ ἰδέαι καὶ ὁ εἰδητικὸς ἀριθμός, ἅτινα πάντων ἀρχὰς ὑπέθετο; πῶς δὲ καὶ ἐπὶ αὐτοῖς μεταξὺ τὰ μαθηματικά ἔσται τῶν τε αἰδητῶν καὶ τῶν ἰδεῶν, ἄλλης ὄντα φύσεως καὶ ἐξ ἄλλων ἀρχῶν; πῶς ἂν ἐπὶ μεταξὺ εἴη τῶν τε ἰδεῶν καὶ τῶν πρὸς αὐτὰ λεγομένων καὶ εἶναι ἔχειν, ὃ τῶνδε καὶ ὃ τῶνδε διαφερουσῶν τύπων τε καὶ ἐκείνου καὶ γὰρ τούτοις ἄλλων ἀρχῶν δεήσει. τὰ γὰρ ὡς ἐξ ἀφαιρέσεως λαμβανόμενα μεταξὺ ἐστὶν, ὅτε καὶ δὲ ἐξ ἀφαιρέσεως τισίν, εἰ ἐκ τῶν αὐτῶν ἀρχῶν εἴη. ἔτι καὶ καὶ τούτο ἄτοπον καὶ μεταξὺ λέγειν τὰ μαθηματικά, καθ' ὅσον ἀνθρώπων μὴ καὶ ἵππων καὶ τῶν ὑσίων τῶν αἰδητῶν καὶ τῶν ἰδεῶν ὅτε ἔλεγον μεταξὺ τινα, ἐπὶ δὲ τῷ ἀριθμῷ καὶ τῶν μαθηματικῶν τούτο ἔλεγον. τί γὰρ καὶ αἴτιον τούτου; αὐτῶν δὲ τῶν ἰδεῶν εἶπεν, ἐπειδὴ μὴ τῆς τῷ αὐτῷ προδικῆς δηλῶν. Alex.

(*) λέγομεν ὅτι ἡμεῖς πρὸς αὐτόν. καίτοι αὐτός, ὡς Ἀριστέλης, ἐγκαλεῖται αὐτοῖς ὡς διατρέψασιν περὶ τὰ μαθηματικά καὶ μὴ φροντίσασιν φυσικῆς θεωρίας, ὡς εἶρηξεν ἐν τῷ πρώτῳ τῶν περὶ Φυσικῆς (c. 3), καὶ προῖων δὲ τούτο ἐγκαλεῖται αὐτοῖς. εἰδέναι γὰρ χρὴ ὅτι ἐπειδὴ μέσην τάξιν ἀνεδέχετο ἡ ψυχὴ, καὶ ποτὲ μὲν ἐστὶν ἐν τοῖς νοητοῖς ποτὲ δὲ ἐν τοῖς αἰδητοις, ἰδεῖσθαι καὶ φαντασίαν, ὅτε δι' αὐτῆς φυλάττει τὴν τύπον τῶν αἰδητῶν. χρειαῖ ὅτι ἐστὶν μαθημάτων πρὸς συνεθισμὸν τῆς ἀσωμάτου φύσεως. ἀπὸ γὰρ τῶν μαθημάτων ἀκμῶν ἐπὶ τὰ νοητά. ὅτε γὰρ ἀμέσως δυνατόν ἐστιν ἀπὸ τῶν φυσικῶν ἐπὶ τὰ νοητά ἀνελθεῖν. ὅτε γὰρ δεῖ καὶ τὴν εἰρημὸν ὑπερβάλλον πῶς ἀποτεινέιν. διὰ τούτου ὅτι καὶ διαφέρει

ἐνέργειας προβάλλει πρὸς τὴν ἀμφίβιον τῆς ζωῆς αὐτῆς, ποτὲ μὴ νοερῶς ποτὲ δὲ μὴ αἰδητικῶς ἐνεργῶσα. ἔχει δὲ καὶ φαντασίαν ἥτις τῶν μερικῶν ἀντιλαμβάνει. τὰ γὰρ καθόλου φανταζομένη τῶν ἀδυνάτων ἐστὶν. ὥσπερ ὅτι ψυχὴ μεταξὺ ἐστὶ τῶν αἰδητῶν καὶ φθαρτῶν, ὅτε καὶ τὰ μαθηματικά μεταξὺ τῶν πάντων χωριστῶν εἰδῶν τῆς ὕλης καὶ τῶν ἀχωρίστων τῇ ἐπινοίᾳ χωρίζομεν. τούτο ὅτι φησὶν ὁ Ἀριστοτέλης, ὅτι ἰδεῖ αὐτὸς καὶ ἕτερον γένος ἀριθμῶν κατασκευάζειν, περὶ ὃ ἡ ἀριθμητικὴ καταγίνεται, τυτέστι τὰ μαθηματικά, καὶ πάντα τὰ μεταξὺ λεγόμενα, τυτέστι τὰ μαθηματικά, ὑπὸ τίνων ἐστὶν ἀρχῶν ἦγον ἐκ τίνων, καὶ ποῖαι ἀρχαὶ τῶν μαθημάτων ὑπάρχουσιν. εἰπεῖν δὲ ἔδει αὐτὸν καὶ δι' ἣν αἰτίαν μεταξὺ ἐστὶν. τὰ μαθηματικά γὰρ μεταξὺ, εἰ μὴ ἐκ τῶν αὐτῶν ἐξ ὧν καὶ αἱ ἰδέαι καὶ ὁ εἰδητικὸς ἀριθμός, ἃ τῶν πάντων ἀρχὰς ὑπέθετο, τίνων καὶ κοινῶν καὶ οἰκεῖν μεταξὺ τί ἐστι; ταῦτα δὲ ἕτερον γένος καὶ ἐτέρας ὄντα φύσεως, πῶς ἂν ἐπὶ μεταξὺ εἴη τῶν ἰδεῶν καὶ τῶν πρὸς αὐτὰς λεγομένων καὶ εἶναι ἔχειν τῶν αἰδητῶν καὶ τῶν νοητῶν; Asclep.

"ἔτι — τινος." ἐπεὶ ἡ δύνας ἐστὶν ἀρχὴ (λέγει δ' ἂν τὴν ἀρίστην 991 ε), πάντα δὲ τὰ ὄντα ἢ ἀρχαὶ ἢ ἐξ ἀρχῶν, εἰσὶ δὲ καὶ ἐν τῇ 31. δύναδι τῇ ἀρχῇ ὑπ' αὐτῶν τιθεμένη μονάδες, ἐπεὶ μὴ εἰσὶν ἀρχαὶ αὐτῇ (ἢ γὰρ δύνας ἀρχὴ αὐτῇ), αἱ μονάδες αἱ ἐν αὐτῇ ἐκ τῶν ἀρχῶν ἔσονται. ἐκ τίνων ὅν; δεήσει γὰρ ἐκατέραν αὐτῶν ἐκ τῆς δυνάδος εἶναι. ἄτοπον δὲ τὰ μόρια τῆς δυνάδος ἐκ τῆς δυνάδος συγκείσθαι λέγειν καὶ τὴν μονάδα ἐκ δυνάδος εἶναι. ὃ γὰρ δὲ ἐκατέρα τῶν ἐν τῇ μονάδι δυνάδων ἀνα εἶ, ἢ εἰδοποιῶς πῶς ἀρχὴ λέγει. πολλὰ γὰρ αὐτῇ ἐκείνῃ ἄντι πρότεροι τῆς δυνάδος. καίτοι ἀδύνατον, αἱ μονάδες αἱ ἐν τῇ δυνάδι πρότεροι μὴ ἔσονται τῆς δυνάδος καὶ λόγον, εἴτε ἐκ τῶν τῇ δυνάδι τὴν εἶναι, ἀρχὴ δὲ τῷ ἐκ τινος τὰ ἐξ ὃ. ἀδύνατον δὲ τούτο λέγειν τοῖς λέγουσιν ἀρχὴν τὴν δυνάδα. ἔσται γὰρ τις ἀρχὴ τῆς ἀρχῆς καὶ πρώτων τι τῆς ἀρχῆς. Alex.

"ἔτι — συλλαμβανόμενος." ἐπεὶ ἐκάστη ἰδέα ἐν τῇ ἐστὶν 992 ο ἀριθμός δὲ ἐκάστη ἰδέα, διὰ τί εἷς; καὶ ὑπὸ τίνος, τῶν ἀριθμῶν 1. τινὸς ἐκ τῶν μονάδων προσελθόντος, ἐν τῇ καὶ ἐξ αὐτῶν γίνεσθαι; καὶ τί καὶ εἰδοποιῶν καὶ ἀνοποιῶν αὐτῶν; καὶ πῶς ἐν τῇ γίνεσθαι; εἰ γὰρ μὴ εἷς, ὅτε ἡ ἰδέα ἀριθμός. ἐν γὰρ ἡ ἰδέα. εἰ δὲ εἷς, διὰ τί εἷς; καὶ ὑπὸ τίνος καὶ εἶναι αὐτῇ; εἰ γὰρ ἐστὶν ἀνοποιῶν τὰς ἀριθμῶν καὶ ποιῶν τὰς ἰδέας, ὅτε καὶ αἱ ἰδέαι ἐν ἀριθμοῖς ἔσονται, ἀλλ' ἐκείνη μᾶλλον ὃ ἔπαυσεν αὐτὰς τῷ πλήθει, ἔνα δὲ ἐποίησεν ἕκαστον αὐτῶν. ἄλλο γὰρ τι ἢ δεκάς παρὰ τὰ δέκα. id.

24. μὴν ἀνθρώπων F.

22. αὐτῶν om M. || 24. neque enim utraque horum dualitatum in unitate contentarum referetur ad unitatem, quas principium informans quodammodo dicitur Sepulv. || 25. ἀνα οὐκ αἱ M. || 26. hae namque multo priores sunt quam illa dualitas; itaque unitates quae sunt in dualitate priores erunt ratione quam ipsa dualitas, siquidem ab his esse dualitati suppetit; est autem principium eius quod ex aliquo fit ad ex quo fit. at hoc fieri non potest, si dualitas principium esse dicatur Sepulv. tanquam legerit πάλιν γὰρ αὐταῖς ἐκείναις αἱ. || 27. lege ἀδύνατον εἰ αἱ. || 32. et cui numero, qua unitate adiuncta, quod ex ipsis conflatur, unum efficitur? aut a quo in species et unitata constituitur? breviter, quomodo unum efficitur? nam si non est unus Sepulv. || 33. καὶ — 34. γίνεσθαι om F.

992^a "ἔτι — διάφοροι." ἂν ἡ ἀδιάφορος γεγραμμένη, τοῦτον ἂν
² εἴη τὸ λεγόμενον. τοῖς τὸ ἐν ἀρχῇ υποτιθεμένοις καὶ τούτῳ ἄτοπον
 ἂν ἔπαιτο τὸ κοινὸν κατηγορούμενον κοινοῦ λέγειν εἶναι τούτων ὧν
 ἐστὶ κοινόν, ὅπερ ἀδύνατον. εἰ γὰρ εἰσιν αἱ μονάδες τῆς αὐτῆς
 φύσεως, ἔξαι κείμενον κατ' αὐτῶν κατηγορούμενον τὸ μονάδες·
 ἀλλὰ μὴν ὕψον τὸ κοινόν, καὶ ἀπὸ τούτων καὶ ἐν τούτοις αὐτῶ τὸ εἶναι.
 ὅτι δὲ τούτῳ ἔπει³ αὐτοῖς, δείκνυσιν διὰ τῶ ὁμοειδῆς μὴ εἶναι τὰς
 μονάδας (τὸ γὰρ "εἴπερ ὁμοειδῆς" ἔθηκεν ὡς ὁμολογούμεν τῷ
 ὁμοειδῆς αὐτὰς εἶναι), ὁμοειδῶν δὲ ὅσων τὴν μονάδα ἀπλῶς λαμ-
 βανομένην τὴν κοινῶς καὶ πασῶν τῶν μονάδων κατηγορουμένην ὡς
 αἰδῶς λαμβάνει. ἐχρῆν γὰρ αὐτὰς μὴ ὕψως τὸ ἐν ἀπλῶς ἀρχὴν
 υποτιθεῖν, ἀλλ' ὥσπερ ποῦσι καθ' ὅς σῶμα τὸ κοινοῦ· ὃ γὰρ
 λέγουσι σῶμα τὸ κοινόν, ἀλλ' ὁρίσαντες τι τῶν ὑπὸ τὸ κοινόν σω-
 μάτων τούδε τι, φέρε εἰπεῖν πῦρ ἢ ἀέρα, τούτῳ λέγουσι τὸ κοινοῦ
 ὃ ἥδη μετὰ τινος διαφορᾶς ἐστίν· τὸ γὰρ σῶμα ἀπλῶς κοινόν πάν-
 των τῶν σωμάτων, ὃ καὶ τὸ εἶναι σώματα ἀδιάφορά ἐστιν ἀλλή-
 λων· ὅτε γὰρ ἐστὶ τι κοινόν σῶμα ὃ κοινοῦ εἶναι δύναται, ὅτε
 μᾶλλον κοινόν ὃ μὴδὲ ἐστὶν αὐτὸ καθ' αὐτὸ κοινόν, ὡς καὶ αὐτὸ τῷ
 εἶναι τὸ ὅλως τὸ κοινόν ἔχοντος ἀμφισβήτησιν. ἐχρῆν μὴ ὅς ὁμοίως
 καὶ τούτως ὁρίσαντας τὸ ἐν τι, ὥσπερ οἱ σῶμα τὸ τὸ κοινοῦ λέγον-
 τες, τούτῳ ἀρχὴν υποτιθεῖν· νῦν δὲ τὸ ἐν ἀπλῶς λέγουσιν ἀρχήν,
 ὥς πολλῶν ὅσων τῶν μονάδων καὶ κεχωρισμένων ἀλλήλων καὶ τῷ
 ἐνὸς κατηγορουμένη κοινῶς κατ' αὐτῶν, ἀλλ' ὅχι ὅλως τινος ὅντος
 τῆς μονάδος καὶ ἐνὸς καὶ ὁμοιομερῆς καὶ μόρια ἔχοντος ὁμοία αὐτῶ
 τὰς μονάδας, ὡς τὸ πῦρ καὶ τὸ ὕδωρ· καὶ γὰρ καὶ τούτων ἑκάτερον ἐν
 τι ὅν καὶ ὁμοιομερῆς ἐστίν. εἰ δὲ ὕψως, ὅχι ἔσονται οἱ ἀριθμοί.
 τυτέστιν, εἰ δὲ ὕψως λέγοιεν τὸ ἐν ὡς ὁμοιομερῆς, ὅτε αὐτοὶ οἱ
 ἀριθμοὶ ὅσους καὶ ἰδέαι ἔσονται ἀλλ' ὑποκείμενα καὶ ὕλην (τοιαῦτα γὰρ
 τὰ ὁμοιομερῆ), καὶ ἔτι τὸ ὅλον ὅχι ἔξαι τῶν αὐτῶ μερῶν ἰδέαι. ἔτι
 τε ὅσους μὴ ὅχι ἔξαι κυρίως τὸ εἶδος, ὅτε οἱ ἀριθμοὶ ὅχι ὕλην ὅχι
 αἰδῶς λέγον ἔξαι. ἡ δὲ δύναται τὸ λεγόμενον τοῦτον εἶναι. εἰ δὲ
 λέγοιεν τὸ ἐν τοῦτον εἶναι ὡς φύσιν τινὰ μίαν, ὡς τὸ πῦρ, ὡς τὸ
 ὕδωρ, καὶ τοῦτον ὅν ἀρχὴν εἶναι, ὅτε αὐτοῖς ἔσονται ὅσους τε καὶ
 ἰδέαι καὶ ἀρχαὶ οἱ ἀριθμοί· ὃ γὰρ ἐκ τῆς τῷ τοῦτον συνθέσεως ὃ
 ἀριθμός (ἐν γὰρ τι γίγνεται) καὶ τὸ αὐτὸ ἐκ τῆς τῷ συνθέσεως, ὡς
 ἐπὶ τῆς τῷ πυρὸς συνθέσεως), ἀλλ' αἱ ἰδέαι καὶ αἱ ἀρχαὶ ἐκ τοῦτον
 δηλονότι ὁμοιομερῆς, ἀλλ' ὅχι ἀριθμῶς τις. ὅτε ὅν ἔσονται αὐτοῖς
 ὅσους καὶ ἰδέαι καὶ ἀριθμοί, ἀλλὰ δηλονότι ἐκείνους, εἴπερ ἐστὶ, τὸ αὐτὸ
 ἐν. ὃ εἰ ἐστὶ τι κατ' αὐτῶ καὶ ἔξαι ἀρχή, πλεοναχῶς ἂν τὸ ἐν
 λέγοιτο· ἀλλως γὰρ ἀδύνατον τὸ ἐν ἀρχὴν λέγειν αὐτοῖς. δύναται
 992^a τὸ "ἀλλὰ δηλονότι, εἴπερ ἐστὶ τὸ ἐν αὐτῷ" ἐπενηροχῆσαι ὡς εὐλο-
 γον ὅν τούτῳ αὐτῶ λέγειν. ὅτε γὰρ ὡς γένος καὶ κοινόν λέγοιεν ἂν,

ὅτε ὡς ὁμοιομερῆς τὸ ἐν, ἀλλ' ὡς ἄλλην τινὰ φύσιν ἔχον ἐκείνους
 ἐν τὸ ὡς ἀρχὴν παρὰ τὰ ἄλλα πάντα. ὅτι ἐπιφέρει τὸ ἔσονται αὐτὰς
 τὸ ἐν τῶν πολλαχῶς λεγόμενων καὶ ὁμῶνυμον. εἴρηκε δὲ ὅτι αἱ
 εἰσιν ὁμῶνυμα ταῦτα ἐκείνους, ὅτε αὐτῶν ἐκείνους παραδῶ-
 ματα ὅτε αἱ δὲ. ἀλλὰ δηλονότι, εἴπερ ἐστὶ τὸ ἐν αὐτῷ, καὶ ἐν
 τούτῳ αὐτοαρχὴ αὐτοῖς ἄλλης ὅν φύσεως παρὰ τὰς ἄλλας ἰδέαις,
 ἀκολουθεῖ τὸ πολλαχῶς λέγειν τὰς μονάδας καὶ μὴ εἶναι ὁμοειδῆς,
 ὅτι δὲ τούτῳ ἄτοπον, πρόδηλον· τίνες γὰρ ἔσονται μονάδων διαφορᾶς
 καὶ τίνες οἱ διαφέροντες λόγοι; καὶ ὅτι ὅχι ἔξαι τούτων ἰδέαι καὶ παρὰ
 δειγμα ἐκείνη ἡ μονάδα. δοκεῖ δὲ μοι ἡ λέξις μὴ ὕψως ἔχειν, ὅτι
 δὲ πρὸς τοῖς εἰρημένοις, εἴπερ εἰσιν αἱ μονάδες ἀδιάφοροι, ἀλλ'
 "διάφοροι." τούτῳ γὰρ ἡν περὶ τὸν λόγον ἐποιεῖτο, καὶ τούτῳ αὐτῶ
 ἐδόκει, διαφέρειν τὰς μονάδας, καὶ ἄλλας μὴ εἶναι τὰς ἐν τῷ
 ἰδέαις ἄλλας δὲ τὰς μαθηματικὰς. ὅτε δὲ ἐχρῆν τῆς λέξεως
 ὃ λέγει τοῦτον ἂν εἴη. εἰ αἱ μονάδες κατ' αὐτῶν διαφορᾶς εἰσι
 καὶ πᾶσαι ὁμοειδῆς, ἐχρῆν αὐτῶ ὁρίσαντας λέγειν κοινοῦ καὶ
 ἀρχὴν εἶναι τῷδε τινὰ τὴν μονάδα, ἀλλ' ὅχι ἀπλῶς μονάδα τὸ
 κοινόν. ὡς γὰρ οἱ περὶ τῶν σωματικῶν κοινοῦ λέγοντες ὅχι ἀπλῶς
 σῶμα τὸ κοινοῦ λέγουσιν, ἀλλ' ἐπεὶ διαφέρει κατ' εἶδος ἀλλήλων
 τὰ σώματα, ὁρίζονται καὶ λέγουσι τί δοκεῖ αὐτοῖς τῶν σωμάτων
 κοινοῦ εἶναι, ὅτι γὰρ ἀὴρ ἢ πῦρ ἢ τούτων τι, ἀλλ' ὅχι τὸ κοινόν
 σῶμα ἀπλῶς. εἴτε γὰρ τι ἐστὶ τὸ κοινόν σῶμα παρὰ τὰ ὅχι κα-
 τηγορεῖται, εἴτε μὴ, ὃ τούτῳ κοινοῦ λέγουσιν· ἐγένετο γὰρ ἂν αὐτῶ
 ὃ μᾶλλον τι τούτων λέγειν κοινοῦ ὡς λέγουσιν, ἢ καὶ ἄλλο τι κατ'
 ὡν τὸ σῶμα κατηγορεῖται. ὕψως ἔδει καὶ τούτως ὁρίσαι πῶς
 κοινοῦ λέγουσι καὶ ποῖαν μονάδα, ἐπεὶ διαφέρουσιν αἱ μονάδες.
 νῦν δὲ ἀπλῶς λέγοντες τὸ ἐν ὅτε λέγουσιν ὡς ὁμοειδῶν καὶ ἀδια-
 ρων ὅσων πασῶν τῶν μονάδων· τούτῳ γὰρ ἐσήμανε διὰ τὸ αὐτῶ
 "ὡς ὅντος τῷ ἐνὸς ὥσπερ πυρὸς ἢ ὕδατος ὁμοιομερῆς." τὸ γὰρ
 ἀδιάφορον τῶν μονάδων καὶ ὁμοειδῆς διὰ τῶ ὁμοιομερῆς εἶπερ ἔστιν
 ἔξαι. ἀλλ' εἰ ὕψως ἔχουσιν αἱ μονάδες, ὅχι ἂν εἴεν ἐπὶ ὅσους οἱ
 ἀριθμοί, τυτέστιν αἱ ἰδέαι· περὶ γὰρ ἐκείνων τῶν ἀριθμῶν λέγει ὃ
 γὰρ ὁμοειδῆς πᾶσαι αἱ μονάδες ὡς ὃ παρ' ἡμῶν ἀριθμός, ἐπὶ
 ὅσους ὅσους, ὅτε ἂν ἐκείνους εἴη ἐξ ὁμοειδῶν τούτων τῶν ἀριθμῶν τῶν
 μονάδων συγκαίμενος. ἀλλὰ δηλονότι ὅχι ὕψως λέγουσιν, ἀλλ' ἐπὶ
 κατ' αὐτῶ ἐν τι ὃ ταῦτον ὅτε ὁμοειδῆς τοῖς ἄλλοις, καὶ τούτῳ ἀρχή
 εἰ δὲ τούτῳ, ὅχι ὁμοειδῆς αἱ μονάδες, ἀλλὰ πλεοναχῶς τὸ ἐν λέ-
 γεται· ἀλλως γὰρ ἀδύνατον τὸ ἐν τὴν ἀρχὴν λέγειν, ὥς ἐχρῆν ἐκείνους
 ποῖον λέγουσιν ἀρχὴν ὑποκείμενα. ἔπειτα δὲ μὴ ὁμοειδῆς λέγουσιν
 τὰς μονάδας αὐτοῖς καὶ τὸ προειρημένον ἄτοπον, τίς γὰρ τῶν μονάδων
 ὅσων ἀπαθῶν διαφορᾶς. "βυλόμενοι δὲ τὰς ὅσους ἀνάγειν εἰς τὰς
 ἀρχὰς μήνη μὴ τίθεμεν ἐκ βραχέος καὶ μακροῦ." τὸ μὴ τίθεμεν ἐκ

1. ἐν ἡ ἀδιάφοροι om M. 13. σῶμα τὸ κοινόν, ἀλλ' ὁρίσαντες τι τῶν ὑπὸ τὸ κοινόν σωμάτων, α M. 20. καὶ κατὰ τούτως M. 25. τὸ ὅτε
 — 26. ἔσονται om A. 29. et cum sit forma proprie substantia, numeri tamen materiae non formae rationem habebant Sepulv. 1
 31. ἔξαι. ὅτε om M. 33. ἐν om M. 42. ὅτι ἐν M.
 5. lege ὅτε. om Sepulv. 13 et 14. ἄλλως M. 15. ἀδιάφοροι A. 18. σωμάτων κοινοῦ A. 21. κοινοῦ A. 1. ἡ τοῖς, ἀλλ' F. 1
 23. ἐγένετο — 24. λέγουσιν om F. 34. ὕψως M.

λῦως τοῖς προειρημένοις καὶ οὖν ἤδη λέγει· ὡς γὰρ οἰκείαν τὴν περὶ
τῶν ἰδεῶν δόξαν εὐθύνει (*). ἐκτίθει δὲ τὸ ἀρέσκον αὐτοῖς, ὃ καὶ
ἐν τοῖς περὶ Φιλοσοφίας εἴρηκε· βυλόμενοι γὰρ τὰ ὄντα (αἰεὶ γὰρ ὕστερας
τὰ ὄντα λέγει) ταῦτα δὴ τὰ ὄντα βυλόμενοι ἀνάγειν εἰς τὰς ἀρχὰς
αἱ ὑπάρχοντες (ἦσαν δὲ αὐτοῖς ἀρχαὶ τῶν ὄντων τὸ μέγα καὶ τὸ μι-
κρόν, ἢ ἔλεγον ἀρίστους δύαδα), εἰς δὲ ταύτην θέλοντες πάντα
ἀναγαγεῖν, τὸ μὴ μήκους ἀρχὰς ἔλεγον τὸ βραχὺ καὶ μικρόν, ὡς ἐκ
μακροῦ τινος καὶ βραχέος τὴν γένεσιν ἔχοντος τὸ μήκους, αἱ ἐξὶ μέγα
καὶ μικρόν, ἢ ὡς πάσης γραμμῆς ἐν τῷ ἐτέρῳ τῶν ὅσων, τὸ δὲ
ἐπιπέδον τὸ στενὸν καὶ πλατύ, αἱ καὶ αὐτὰ ἐξὶ μέγα καὶ μικρόν. εἰπὼν
δὲ ταῦτα καὶ ἐκθέμενος τὴν δόξαν αὐτῶν ἐπὶ τούτῳ ἐπιφέρει τὴν
ἐπὶ δόξῃ ἐπόμενον ἄτοπον, λέγων· καὶ πῶς ἔξει ἡ τὸ ἐπίπεδον γραμ-
μὴν ἢ τὸ στερεὸν γραμμὴν καὶ ἐπίπεδον; ἔστι δὲ ὃ λέγει τοῦτον.
δοκεῖ τὸ μὴ σώματος, ὃ στερεὸν ἐστὶ, πέρας εἶναι ἢ ἐπιφάνεια, ὃ ἐπί-
πεδον λέγει, τῆς δὲ ἐπιφανείας καὶ τὸ ἐπίπεδον πέρας ἢ γραμμῆς,
ὃ μήκος εἶπεν· ὥστε καὶ ἐν τῷ ἐπιπέδῳ τὸ μήκος ἐστὶ, καὶ ἐν τῷ στε-
ρεῷ καὶ τὸ ἐπίπεδον καὶ τὸ μήκος. λέγει γὰρ ἡ μὴ ἐπιφάνεια, ὃ ἐπί-
πεδον λέγει, τὸ μήκος καὶ πλάτος ἔχον, τὸ δὲ στερεὸν ὃ πρὸς τούτοις
καὶ βάθος ἔχει. ὅταν μὲν οὖν ταῦτα φύσεως ἔχει· καὶ δὲ ἐκείνους
ἄλλα λέγοντας καὶ διαφέροντα γένη εἶναι τὸ βραχὺ καὶ μικρόν καὶ τὸ
στενὸν καὶ πλατὺ καὶ βαθύ καὶ ταπεινόν, καὶ εἰ ὡς ὑπὸ διαφέροντα τὰ
γένη καὶ ἕκαστον ὑπὸ ἄλληλα αὐτὰ ὄντα τίθεν, πῶς δυνατόν; ἔτι ἢ τὸ
μήκος ἐν τῷ ἐπιπέδῳ εἶναι ἢ ταῦτα ἐν τῷ στερεῷ; ὡς περὶ γὰρ ὅθεν
ὁ ἀριθμὸς ἐστὶν ἐν τούτων τινί, ὅτι ἄλλαι τὸ ἀριθμὸν ἀρχαὶ κατ'
αὐτὸς ἦσαν (τὸ γὰρ πολλὸν καὶ τὸ ὀλίγον τὸ ἀριθμὸν ἀρχαί, αἱ ἐξὶν ἄλλα
τῶν προειρημένων), ὅπως ὅθεν ἐπὶ τούτων ὅθεν ὑπάρχει τῶν ἄνω ἐν
ταῖς κάτω, τούτοις τῶν πρώτων ἐν τοῖς ὑστέροις. ἔστι γὰρ τούτων
τῶν τριῶν πρώτων καὶ ἄνω ἢ γραμμῆς, δεύτερον δὲ τὸ ἐπίπεδον, τρί-
τον δὲ τὸ στερεόν. ἔστι γὰρ ἀπλῶς ἐκεῖνα τὰ στερεὰ καὶ προσκινού-
μενα· τούτων δὲ πάντων ἐξὶ πρώτων ἀριθμός. ὡς οὖν ὁ ἀριθμὸς
ὅς ἐστιν ἐν τούτοις, καίτοι πρώτος ὢν, διότι ἄλλα γένος τὸ πολλὸν καὶ
τὸ ὀλίγον, ὅς ὁ ἀριθμὸς, τῶν γενῶν τούτων ἐκείνῳ ὅς αὐτὰ,
ὅπως ὅθεν ἐπὶ τούτων αὐτῶν ἔστι κατ' αὐτὸς θάτερον ἐν θατέρῳ.
ὅτε γὰρ τὸ μήκος ἐν τῷ ἐπιπέδῳ ἔστι, ἐπεὶ τὸ μὴ μήκος ἐκ βραχέος
καὶ μακροῦ, τὸ δὲ ἐπίπεδον ἐκ στενοῦ καὶ πλατέος, αἱ ἐξὶν ἕτερα ἄλλη-
λα γένη, ὅτε ταῦτα ἐν τῷ στερεῷ. ὅτε γὰρ τούτοις ἕτεροι λέγειν,

ὅτι ταῦτα διαφέρει μὴ ἀλλήλων τὰ γένη καὶ ἐξων ἕτερα, ὑπὸ ἄλ-
ληλα μέντοι ἐξὶν, ὡς εἶναι ὑπὸ τὸ πλατὺ τὸ βαθύ καὶ ὁμοίως ὑπὸ
τὸ μακρόν τὸ πλατύ, καὶ διὰ τούτου δύνασθαι ἐν τῷ στερεῷ ἐκεῖνα εἶναι,
ὡς ἐξὶν ἐν τῷ ὀρθῷ τό τε πτερῶν καὶ τὸ ζῦον. ταῦτα γὰρ τῶν
διαφερόντων γενῶν κοινωνίαν ἔχει πρὸς ἄλληλα ὅσα ἐξὶν ὑπὸ ἄλ-
ληλα· τὸ γὰρ γένος τινὸς ἐν τῷ τί ἐστι καὶ αὐτὸ κατηγορεῖται, καὶ τὸ
ὑπὸ τι ὡς ὑπὸ τὸ γένος ὃν ὅπερ τὸ γένος ἐξὶν, ὁ ἄνθρωπος ὅπερ τὸ
ζῦον, τὸ λευκὸν ὅπερ χρῶμα. ὥστε εἰ ἐστὶ τὸ βαθύ γένος τὸ
πλατύ, καὶ ἐστὶ τι βαθύ μὴ τὸ στερεόν πλατὺ δὲ τὸ ἐπίπεδον, ἔστι
τὸ στερεόν ὅπερ ἐπίπεδον· καὶ γὰρ τὸ ὀρθον ὅπερ ζῦον. ἄτοπον δὲ τὸ
σῶμα ἐπίπεδον λέγειν, ὁμοίως δὲ καὶ τὸ ἐπίπεδον μήκος. id.

(*) ὃ δὲ ἡμέτερος φιλόσοφος φησὶ πρὸς αὐτὸν ὅτι θεωρεῖται 992.
ταῦτα ἐν ἀλλήλοις ἕκαστος ὡς ὑπὸ ἄλληλα γένη, ἀλλ' ὡς δεκτικὰ ἀλ-
λήλων· δεκτικὴ γὰρ ἢ μὴ ἐπιφάνεια τῶν γραμμῶν, τὰ δὲ σώματα
τῶν ἐπιφανειῶν, ὡς περὶ καὶ αὐτὸς λέγει τὸς ἀριθμούς θεωρεῖται ἐν
ταῖς μεγέθεσι. λέγομεν γὰρ δέκα μεγέθη ἕκαστος ὡς ὑπὸ ἄλληλα γένη,
ἀλλ' ὅτι δεκτικὸν ἐστὶ τὸ μέγεθος τῶν ἀριθμῶν· ἐπὶ μὲν γὰρ τὸ με-
γέθος θεωρεῖται τὸ μέγα καὶ τὸ μικρόν, ἐπὶ δὲ τὸ ἀριθμὸν τὸ πολλὸν καὶ
τὸ ὀλίγον· ταῦτα δὲ ἕκαστος ὁμογενὴ ὑπάρχουσιν, ἀλλὰ τὸ μὲν ἐστὶ τὸ
συνεχές, τὸ δὲ τὸ διωρισμένον... "τίθεμεν" (φησὶν) ὡς τὸ αὐτὸ
διασκαλεῖν ὑπάρχων. Asclep.

"ἔτι — ὑπάρξουσιν." ὃ δὲ λέγει τοῦτόν ἐστιν. δοκεῖ μὲν τὰ 992.
σημεῖα καὶ αἱ ἐν γινώσκῃ ἐνυπάρχουσιν τῷ μήκει καὶ τῇ γραμμῇ, ὡς περὶ 19.
καὶ αὕτη ἐν τῷ ἐπιπέδῳ καὶ τὸ ἐπίπεδον ἐν τῷ στερεῷ, εἶναι δὲ ἄλλης
φύσεως παρ' ἐκεῖνα ὡς ἐκεῖνα ἀλλήλων. τίνος οὖν αἱ τούτων
ἀρχαί; καὶ εἰς τί γένος ταῦτα ὑπαχθῆσεται; καὶ πῶς ἀναχθῆσεται εἰς τὸ
μέγα καὶ τὸ μικρόν; καὶ πῶς ἔσονται ἐν τῷ μήκει; ἀπορήσας δὲ τούτου
ἐξῆς ἰσορεῖ τὴν Πλάτωνος περὶ τῶν ἐν γινώσκῃ δόξαν· φησὶ γὰρ αὐτὸν
μηδὲ τὴν ἀρχὴν παραδέχεσθαι ὡς ὅσον φύσιν τινὰ σημεῖον, ἀλλὰ
λέγειν δόγμα τι τούτου καὶ θέσιν τινὰ γεωμετρικὴν εἶναι, ἕκαστος ἐν τῇ
φύσει τῶν ὄντων ὅσον. τὸ μὲν οὖν σημεῖον ἕκαστος ἔλεγον εἶναι τι ὅθεν
ὠνόμαζεν, ἐκείναι δὲ ἀρχὴν τῆς γραμμῆς πολλαῖς, ἢ ἄτομον
γραμμὴν ἔλεγον. ἰσορεῖ δὲ ὡς καὶ Πλάτωνος, ὃ μόνον ἔκτοκρά-
τους, ἀτόμους γραμμάς τιθεμένους, ἢ δηλονότι ὑπὸ τὸ αὐτὸ γένος
ὑπῆγον τῇ γραμμῇ, τὸ βραχὺ καὶ μακρόν. πρὸς αὐτὰ διαπορῶν λέ-
γει, καίτοι ἀνάγκη καὶ τούτων, τῶν γραμμῶν δηλονότι, πέρας τι

4. διὰ Α. ἢ 7. ἀνάγειν F. ἢ 13 — 6 11. apud Asclep. ἢ 14. ὅπερ ἐπίπεδον et 16. ὅπερ μήκος Asclep. ἢ 17. καὶ post στερεῷ et καὶ τὸ μήκος
— ἐπίπεδον om Asclep. ἢ 18. λέγει ὅν, τὸ μὲν σῶμα βάθος ἔχει καὶ πλάτος καὶ μήκος, ἢ δὲ ἐπιφάνεια πλάτος καὶ μήκος, ἢ δὲ γραμμὴ μήκος. ταῦτα
δὲ ὅπως ἔχει, φησὶ κατὰ Asclep. ἢ 19. ὅν om M. ἢ 20. καὶ ἀφαιρούμενα ἐν εἶναι Asclep. ἢ 21. ὡς om A, εἰ ὡς om Asclep. ἢ 22. πλάτος Asclep. ἢ
24. ἄλλαι ἀρχαὶ τῷ Α, ἄλλαι αἱ τῷ Asclep. ἢ 25. τὸ γὰρ — 26. προειρημένων om Asclep. ἢ 25. αἱ om M. ἢ 26. τίνος ἐπὶ ὑπάρχουσιν τῶν ἀνωτάτων
ἐν ταῖς Asclep. ἢ 30. πάντων ἐν πρώτοις ὁ ἀριθμὸς Asclep. ἢ 32. ἐφ' ᾧ ὁ ἀριθμὸς Asclep. ἢ ἐφ' ἑαυτά· ὅπως Asclep. ἢ 34. ἰταῖα Asclep. ἢ 36.
ἐν ἐστὶ Asclep.

4. ὡς] καὶ Asclep. ἢ 5. γενῶν δὲ κοινωνίαν Asclep. ἢ 22. ἐνυπάρχουσιν M. ἢ διὰ om M. ἢ 23 — 36. apud Asclep. ἢ 23. ἐν γινώσκῃ] γραμμὰς
Asclep. ἢ 24. ἐν utramque om Asclep. ἢ 25. τίνος Asclep. ἢ 28. ἐφ' ᾧ Asclep. ἢ 28—35. cod. Laur. ἢ 28. καὶ φησὶ L. ἢ γὰρ αὐτὸν om L. ἢ
29. παραδέχεσθαι τὸν Πλάτωνα L. ἢ ὅσον τὴν φύσιν A, ὅσον τινὸς φύσιν σημεῖον Asclep. ἢ σημεῖον, μηδὲ ἔχειν αὐτὴν ὑπόστασιν ὅπως ἐν τῇ φύσει τῶν
ὄντων, ἀλλὰ δόγμα τι τούτου καὶ θέσιν τινὰ παραδέχεται γεωμετρικὴν εἶναι L. ἢ 30. ἕκ — 31. ὅσον om L. ἢ 31. ἕκ ἔλεγον ὅν εἶναι τὸ σημεῖον τι ὅθεν ὠνόμαζεν
ἀρχὴν δὲ γραμμῆς ἔλεγον, καὶ ἐκείναι ταύτην ἄτομον γραμμὴν L. ἢ 33. διὰ πάντων ὡς L. ἢ 34. ἢν — 35. λέγει om Asclep. ἢ 34. δηλονότι ἄτομον
γραμμὴν ὑπὸ L. ἢ 35. γραμμὴ ἢ τὸ τὸ βραχὺ L. ἢ μικρόν M.

εἶναι, εἴτε ἄτομοι εἴτε μή· καὶ ὃ ἡ γραμμὴ ἄλλη τις ὅσα φύσις ὥφθη τῷ ἐπιπέδῳ, ἔχ' ὅτι ἔστι καθ' αὐτήν· ὅθεν ὃ τ' ἐπίπεδον, ὅτι ἦν πέρασ τῷ φερεῖ, ἔκ' ἦν παρ' αὐτὸν ἕτερον· ὅτω δὲ καὶ τῆς γραμμῆς ἐστι τι πέρασ, τῷτο δὲ ἐστὶν ἡ ζυγμῆ. ὁμοίως δὲ καὶ κατ' αὐτὸν λόγον ἐστὶ ἡ ζυγμῆ· ὥστε τῷ αὐτῷ λόγῳ δεχθήσετ' ὅσα ἡ ζυγμῆ, ὡς λόγῳ καὶ γραμμῇ ὅσα δαίκεται ('). ἀρχὴν δὲ τ' μέγα καὶ τ' μικρὸν Πλάτων ἐτίθετο τῶν ὄντων τὴν ὕλην, ὡς ἐν τοῖς πρὸ τούτων ἰσόρηι· τ' ὃ ἐν ἡ κατ' αὐτὸν εἶδος ἦν αὐτῷ ἀρχή. Alex.

992. (') ἔλεγε ὃ (ὁ Πλάτων) ὅτι ἔχ' ἀρμόττει τῷ πρώτῳ φι-
20. λασόφῳ περὶ ζυγμῆς διαλέγεσθαι, ἀλλὰ τῷ μαθηματικῷ. καὶ ταῦτα λέγων, φησὶν, ὅθεν ἦγον εἰσέφερε τὰς ζυγμάς· ἐκάλει ὃ ἀρχὴν γραμμῆς, τὴν δὲ ἀρχὴν τῆς γραμμῆς ἔλεγεν τὰς ἀτόμους γραμμάς. εἰ τοῖνυν πέρατα τῶν γραμμῶν ὑπάρχουσιν τὰ σημεῖα, φανερὸν ὅτι εἰσάγων ἄτομον γραμμῆν εἰσῆγε καὶ τὰς ζυγμάς. λέ-
15 γομεν ὅν ἡμεῖς ὅτι συμβολικῶς ταῦτα ἔλεγεν ὁ Πλάτων· διὰ ὃ τῆς ἀτόμης γραμμῆς τὴν ἀμερίστην λόγους τῆς ψυχῆς ἐδήλω· ὥσπερ ὃ ἡ ἄτομος γραμμῆ ἀμερίστη, ὅτω καὶ οἱ λόγοι τῆς ψυχῆς. Asclep.

992. "ὅλως — εἰάκαμεν." καὶ ταύτη αἰτία τῶν περὶ τῶν ἰδεῶν
24. τι πραγματευσαμένων, ὅτι προκειμένης ζητήσεως τοῖς τὴν τῶν ὄντων θεωρίαν ἐπανηρομένους ἰδεῖν τί ποτὲ ἐστὶν αἰτίον ποιητικὸν τούτων τῶν αἰδητῶν καὶ φανεῶν, καὶ πῶς ἔκαστα τούτων γίνετ', τ' μὲν ζητεῖν τίς ποτὲ ἐστὶν ἡ αἰτία αὕτη παρέλιπον ('). (ὅθεν ὃ λέγουσι περὶ τῆς αἰτίας τῷ ὅθεν ἡ ἀρχὴ τῆς κινήσεως, ἡ τις ἐστὶν ἡ 25 ποιητική· ὅθεν ὃ ποιητικὸν ἡ ἰδέα), οἰόμενοι δὲ τὴν ὕλην καὶ τὴν κατ' αὐτὸν εἶδος αἰτίαν αὐτῶν ἀποδιδοῦναι (τετραχῶς ὃ πάντα τὰ αἰτία) ἀλλὰς μὲν τινὰς ὕλης καὶ ἄλλα εἶδη παρὰ τὰ τῶν φανεῶν ὑποτίθεν (τὰς ὃ ἰδέας), πῶς δὲ τούτων ἐκεῖνα ἐστὶν εἶδη ἐκείναι λέγουσιν ('). κετὴν ὃ φωνὴν προφέρουσιν τὴν μετοχήν· ὃ ὃ διασα-
30 φῶσι πῶς ταῦτα τῶν ἰδεῶν μετέχει, ὡς ἡδὴ φθάνει εἰρηκῶς. ὥστε εὐλόγως καὶ κατ' αὐτὴν ἀρχὴν αὐτὴς ἡτάσαστο ὡς τοῖς ζητούμενοις ἰσάριθμα προδέντας ἄλλα, μηδὲν αὐτοῖς εἰς τὰ ζητούμενα συντελούντα. δεῖξας δὲ ὅτι μήτε ποιητικὰ αἰτία αἱ ἰδέαι μήτε ὡς εἶδη (τ' ὃ εἶδος ἐν τούτῳ ὃ ἐστὶν εἶδος, αἱ δὲ ὅτε ἐν τούτοις ὅτε τ' 35 τῆς μετοχῆς ὄνομα σημαίνει τι), λέγει ἐπὶ τούτοις ὅτι μηδὲ ὡς τ'

ὃ ἕνεκα καὶ τ' τέλος αἰτίαι τοῖς ὅσιν αἱ ἰδέαι κατ' αὐτὴν, ἡ αἰτία ἐν πᾶσι τοῖς κατ' αὐτὴν καὶ ἐπιστήμῃ καὶ φύσει γιγνομένης ἐκ κυριωτάτης αἰτίας· πάντα ὃ τὰ τε καὶ φύσει καὶ τὰ κατ' ἐπιστήμην, ἐκ δὲ καὶ τὰ κατ' ἐπιστήμην γιγνομένα ἕνεκα τῆς φύσεως καὶ ἔξω ἐν αὐτοῖς ἡ κυριωτάτη αἰτία. ἔχ' ὅτως δὲ αἱ ἰδέαι αἰτία τοῖς ὅσιν κατ' αὐτὴν· ὃ ὃ τῷ εἶναι τὰ πρὸς τὰς ἰδέας γιγνομένα αἰτίας τὰς ἰδέας λέγουσιν, ἀλλὰ τῷ ὅλως εἶναι· παραδειγματὰ ὃ ἀλλ' ὃ τέλη λέγουσιν αὐτάς. πῶς ὃ ἀν καὶ εἰς ἐκεῖνα τέλη τούτων; ὅτε ὃ προῦφεσθαι τ' τέλος τῷ ὃ ἐκὶ τέλους, ἀλλὰ μόνον προεπιστοῖν ὕστερον ἐπιγιγνομένου τούτου ὃ ἐκὶ τέλους, αἱ δὲ ἰδέαι καὶ προῦφισαν καὶ ὅτε γίνοντο ὅτε εἰσὶν ἐν τοῖς γιγνομένοις, δεῖξας δὲ ὅτι μήτε ποιητικὰ αἰτία αἱ ἰδέαι μήτε εἶδη τῶν γιγνομένων μήτε τέλη, λέγει πῶθεν αὐτοῖς ἡ τῆς περὶ αὐτὰς πλάτης αἰτία· τῷ ὃ σπουδάζει περὶ τὰ μαθήματα καὶ τ' φιλοσοφῶν ὑπολαβεῖν εἶναι ἐν τῇ περὶ ταῦτα θεωρίᾳ, καὶ διὰ τούτου περὶ ταῦτα μόνον διατρίψαι, ἡλθον ἐπὶ τ' ταύτας ἀρχὰς ὑποτίθεσθαι τῶν ὄντων, ὅς ὡντο καὶ τῶν μαθηματικῶν ἀρχὰς εἶναι, καίτοι λέγοντες περὶ τῶν μαθηματικῶν ὅτι μὴ χρὴ ταῦτα ποιεῖν τέλη, ἀλλ' ὅτι δὲ ἄλλων αὐτὰ χάριν μεταδιώκειν. προπαυδαῖαν γὰρ τὴν τούτου θεωρίαν ἔλεγον, καὶ συνερίθους ὁ Πλάτων φιλοσοφίας τὰς μαθηματικὰς ἐπιστήμας ἐκάλει. ὅτι δὲ ταῦτα λέγοντες ὅθεν ἄλλο περὶ τούτων φιλοσοφῶσι τε καὶ πραγματεύουσιν, δηλῶσιν ἔκ τε τῷ ἀρχαῖς τῶν ὄντων ἀπάντων τὴν ἀριθμὸν λέγειν καὶ τὰς ἰδέας ἀριθμῶν πρὸς ὑποτίθεσθαι καὶ τὰ φυσικὰ γενῶν ἐκ τῶν μαθηματικῶν. καὶ ὃ ὃ ὕλη αὕτη ἦν ὡς ὕλην ὑποτίθεν τῶν φύσει γιγνομένων ἀρχὴν (αὕτη δὲ ἐστὶν ἡ ἀόριστος οὐκ ἔχ' ὡς τ' μέγα καὶ τ' μικρὸν), μαθηματικὴ μᾶλλον ἐστὶν ἡ φυσικὴ ('). ἡ ὃ οὐκ ἀριθμῶ μᾶλλον ἢ τῶν φύσει συνεστώτων ἀρχή, μαθηματικωτέρα μᾶλλον καὶ ἔχ' ὑπεκαμένη τις φύσις, ἀλλὰ μᾶλλον κατηγορούμενον τι τῆς ὕλης δόξας ἀν εἶναι καὶ διαφορὰν αὐτῆς δηλῶν ἡ ὑποκαίμενον τι αὐτῇ καὶ ὡς εἰπὼν δὲ καὶ μᾶλλον κατηγορεῖσθαι, πῶς κατηγορεῖται ἐδήλωσεν ἐπενεγκῶν τ' "καὶ διαφορὰν εἶναι τῆς ὕλης καὶ τῆς ὕλης ἢ ὕλην." ὡς ὃ καθ' ὅς ἐν ταῖς ἀρχαῖς εἰσὶ τῶν φυσικῶν τ' μανὴν καὶ πυκνῶν, ἔχ' ὕλη ταῦτα ἀλλὰ διαφορὰ τῆς ὕλης καὶ τῷ ὑποκαίμενον κατ' αὐτὴν, εἴτε ἀπὸ τούτου εἴτε ὕδωρ εἴτε τ' μεταξὺ τούτων, ὅτω καὶ τ' μέγα καὶ τ' μικρὸν καὶ ἡ ὑπεροχὴ καὶ ἡ ἑλλειψὶς διαφοραὶ τῶν ὄντων

2. ὅθεν] ὃ Α. || 4. κατὰ — 5. δεχθήσεται om Α. || 20 — b 20. apud Asclep. || 24. μὲν ὅν ζῆτεν Asclep. || 26. ἰδέα· ὅθεν γὰρ τὴν ἀρχὴν ποιητικὴν, οἰόμενοι Asclep. || 32. καὶ om Asclep.

3. τὰ post καὶ om Α. || 6. εἰ om Asclep. || 8. ἐκεῖνα Asclep. || 10. ὕστερον τε ἐπιγιγνομένου Asclep. || 11. προῦφεσθαι Asclep. || 12. μὲν δὲ εἶδη Asclep. || 16. ὑποτίθεσθαι Asclep. || 18. τέλη ποιεῖσθαι L. || 19. μεταδιώκειν. πρὸς συνθεσὶν τῆς ἀνωμαλίας φύσεως. προπαυδαῖαν Asclep. || γὰρ L. || 20. συνερίθους φιλοσοφίας ὁ Πλάτων τὴν μαθηματικὴν ἐκάλει L. || 21. ἄλλο περὶ] πλὴν L, ἄλλο χωρὶς Asclep. || 22. τι καὶ πραγματεύονται om L. || δηλῶν ἐκ τῷ καὶ τὰς ἀρχὰς τῶν ὄντων πάντων μαθηματικὰς ὑποτίθεσθαι, τὴν τε ἀόριστον οὐκ ἔχ' ὡς τ' μέγα καὶ τ' μικρὸν καὶ τὸ ἐκ τῆς ὕλης αὐτὰς ἀριθμῶν καὶ τὰ φυσικὰ γενῶν ἐκ τῶν μαθηματικῶν. καὶ γὰρ καὶ τὴν ἀρχὴν, ἡν ὡς ὕλην ὑποτίθεσθαι, ἐκ τῶν φύσει γιγνομένων ἀλλὰ καὶ τῶν μαθηματικῶν μᾶλλον ἀρχὴν νομίζεται καὶ ἐστὶν. ταύτην τε μέγα καὶ μικρὸν ὀνομάζοντες ἔχ' ὑποκαίμενον τὴν φύσιν ἐδήλω, ἀλλὰ κατηγορούμενον τι μᾶλλον τῆς ὕλης. || καὶ ἐδήλωσεν ἐπενεγκῶν καὶ διαφορὰν εἶναι τῆς ὕλης καὶ τῆς ὕλης ἢ ὕλην L. || 24. μαθηματικῶν. ἐκ δὲ τῆς ὑποκαίμενης. καὶ ὑποκαίμενον ἐκ τῆς ὕλης πρὸς τὰς ἰδέας Asclep. || 24 — p. 583 a 4. apud Asclep. || 25. ἡ om M. || 26. καὶ post οὐκ om Asclep. || 28. ἀρχή, διὰ μαθηματικωτέρα Asclep. || 30. εἶδη] αὕτη F, αὐτοῖς Α. || αὐτῷ Α. || 31. κατηγορεῖσθαι Α. || εἰσενεγκῶν Asclep. || 32. ὕλης· αἱ γὰρ διαφοραὶ τοῖς εἶδη μᾶλλον ἀρμόττων ἢ τῇ ὕλει Asclep. || 33. τῶν μανῶν καὶ τῶν πυκνῶν M. || 35. αὐτὴν, εἴτε ἀπὸ τούτου εἴτε πῦρ εἴτε ἄλλο τι ὑποκαίμενον· ὅτω Asclep. || 36. ἡ ante ἑλλειψὶς om Asclep.

μᾶλλον δόξειεν εἶναι ὑποκειμένη τινός, καθ' ἃς ἡ μεταβολὴ αὐτοῖς, ἀλλ' ἐπὶ αὐτὰ ὑποκείμενα. τὸ δὲ ταῦτα δὲ ἐστὶν ἡ ὑπεροχὴ τις ἢ ἑλλειψις" εἶπεν ἐπὶ τῷ μανῷ τε καὶ τῷ πυκνῷ, δεικνύς αὐτῶν τὴν πρὸς τὸ μέγα καὶ τὸ μικρὸν καὶ ὅλως ὑπεροχὴν τε καὶ ἑλλειψιν ὁμοίτητα, ἃ διαφοραὶ τῆς ὕλης ἀλλ' ἐν ὕλῃ· ἀνάλογον γὰρ τὸ μὲν μανὸν τῇ ὑπεροχῇ καὶ τῷ πυκνῷ τῇ ἑλλείψει. ἀπορήσας δὲ περὶ τοῦ ἐπὶ, ἥτις αὐτοῖς ἦν καὶ τὸ εἶδος ἀρχή, ἠπόρησε καὶ περὶ τῆς ἀρίστης δυάδος, ἥν ὡς ὕλην ὑπετίθεντο. ἀλλ' ἐδὲ περὶ κινήσεως τι λέγουσι τῶν φύσει γιγνομένων, πόθεν ἡ κίνησις ἐν αὐτοῖς· καί-
τι τῷ περὶ τῶν φυσικῶν λέγοντι καὶ παραδείγματα τὰς ιδέας τι-
θέντι ἀναγκαῖοτάτος ὁ περὶ κινήσεως λόγος. εἰ μὲν γὰρ ἔξαι ταῦτα
κίνησις, ἡ ὑπεροχὴ καὶ ἡ ἑλλειψις, ἔξαι κινούμενα τὰ εἶδη, ἔχοντά
γινε ὡς ἀρχὰς ἐν αὐτοῖς τὴν ὑπεροχὴν ἢ τὴν ἑλλειψιν ὥστας κινή-
σεως ('). ὁ δὲ βέλοντι· ἀκίνητα γὰρ τὰ εἶδη κατ' αὐτούς. εἰ δὲ
μὴ κινήσεις, πόθεν ἡ κίνησις ἐν τοῖς φυσικοῖς τοῖς καὶ τὴν ἐκείνων
μετοχὴν ὥς τούτοις ἃ ἔξαι; τὸ γὰρ πρὸς τι παραδείγματι τὸ εἶναι ἔχον
καὶ σύμφυτον τὴν κίνησιν ἢ παρὰ τῷ παραδείγματι ἔχον δεῖ τῶτα,
ὄντος καὶ αὐτῷ τοῦτον, ἢ παρὰ τινος ἄλλης αἰτίας· ἀναμυμένης δὲ
κινήσεως πᾶσα ἡ περὶ τῆς φύσεως θεωρία ἀναρεῖται. Alex.

(') λέγομεν ὅτι καὶ τελικὸν αἷτιον ὑπετίθετο ὁ Πλάτων, 20
ἐξ ὧν λαβὼν ἔφη ὅτι καλῶς ἀπεφάνητο τάγαθόν, ὅ πάντα ἐφίετο·
καὶ ποιητικὸν δὲ λέγων "θεοὶ θεῶν ὧν ἐγὼ δημιουργός" καὶ ὅτι περὶ τὴν
βασίλειαν πάντων. Asclep.

(') λέγουσιν ὥσπερ λέγει καὶ ἀλλαχθῇ, ὅτι ἐδιπλασίασαν τὰ
ὄντα ὡς ἐντεῦθεν καὶ τὰς αἰτίας τῶν ὄντων ἀποδοῦναι. id.

(') αὐτοὶ δὲ ὁ φιλόσοφος φησὶν ὅτι συμβολικῶς ὁ Πλάτων
διὰ τῷ μεγάλῳ καὶ τῷ μικρῷ τὴν ὕλην ἐδήλω, ἐπειδὴ πρῶτον ἡ ὕλη
ποσὴ καὶ ὅγκον δέχεται καὶ τότε ποσότητα, τὸ δὲ μέγα καὶ τὸ μικρὸν
τῷ ποσῷ ὑπάρχουσιν. id.

(') εἰ μὲν γὰρ ἐν κινήσει ὑπάρχουσιν τὰ εἶδη, φανερόν ὅτι καὶ αἱ 30
ιδεαὶ κινήθουσιν... ἐδὲν δὲ ἥττον καὶ πρὸς τῶτα ἐνίστατο ὁ φιλόσο-
φος, πρὸς αὐτὴν λέγων· ὥσπερ σὺ λέγεις τὴν μίαν τῶν πάντων
ἀρχὴν ἀκίνητον εἶναι, καὶ ἐξ αὐτῆς προαχθῆναι τὴν ψυχὴν, καὶ ὑπὸ
τῆς ψυχῆς κινεῖσθαι τὰ σώματα διὰ τῆς ὀρεκτικῆς δυνάμεως,
ὥστας καὶ αὐτοὶ φασὶν τὴν λόγους τὴν δημιουργικὴν ἀκίνητον εἶναι καὶ 35
γίνεσθαι αἰτίας κινήσεως τοῖς ἐνθάδε. χρὴ δὲ εἰδέναι ὅτι τὸ ἐξωμύ-
νον σῶμα τὸ σύνθετον καθ' αὐτὸ κινεῖται καὶ ἐνεργεῖν καὶ καὶ τόπον.
τῶτα δὲ φημι διὰ τὴν φυσικὴν ψυχὴν, ἐπειδὴ ζωὴ ἐστὶ τῷ σώματι

τος, καὶ ὅχι ὥσπερ ἡ λογικὴ ψυχὴ καὶ συμβεβηκὸς κινεῖται κινούμενη
τῷ σώματι, ὥστας καὶ ἡ φυσικὴ σύνθετος ὅσα. ὥστε, φησὶν, ἐδὲ
περὶ κινήσεως, εἰ λέγουσι τῶν φύσει γινομένων, πόθεν ἡ κίνησις ἐν
αὐτοῖς, καίτοι τῶν φυσικῶν λεγόντων, παραδείγματα τὰς ιδέας
τίθενται, ἀναγκαῖοτάτος ὁ περὶ κινήσεως λόγος. id.

"ὁ — ἀδύνατον." οἱ τὰς ιδέας θέμενοι τὸ ἐν τὴν κυρωτάτην 992
ὥστας ὑπολαμβάνοντες εἶναι, ὥσπερ ὅτι καὶ οἱ Πυθαγόρειοι τὴν καὶ 9.
τὸ εἶδος τῶν ὄντων ἀρχὴν τε καὶ αἰτίαν ταύτην ἐπίσεισαν εἶναι, διὰ
τὸ ὅρῳ τῷ μὲν εἶναι τε καὶ σωζέσθαι ἐκάστη τὴν τῷ ἐνὸς φύσει ὥστας
αἰτίαν (ἐν γὰρ τι ἔκαστον τῶν ὄντων καθὸ ἐστὶ), φθορὰς δὲ αἰτίαν
τὴν εἰς πολλὰ διαλύσιν τῷ ἐνὸς· ἔκαστον γὰρ τῶν ὄντων ἔξαι μὲν ἐπὶ
τῆς αὐτῆς φύσεως, ἢ καὶ ἐν μονῇ σωζέται, διαλυόμενον δὲ φθαίρει·
καὶ τῶτα ἐπιστῆναι τῶτα μὲν ἀπὸ τῶν ζώων, οἷς ἦν ἢ ἐν τῷ ἐνὸς
καὶ ἐν τῷ αὐτῷ εἶδει σωτηρία, φθορὰ δὲ ἢ εἰς πολλὰ διαλύσεις,
τῶτα δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἀνέλκων ἐκάστη. ἀλλὰ καὶ τὸν κόσμον διὰ τὴν
ἐν τῷ ἐνὸς τε καὶ τῷ αὐτῷ μονῇ σωζόμενον, φθαρέντα δ' ἐν εἰς τῆς
ταυτοῦτος καὶ ἐνότητος ἐκασταί. ἐκ τούτου δὲ πεισθέντες τὴν τῷ
ἐνὸς φύσει τῷ τε εἶναι καὶ τῷ εἶναι ἐκάστη τῶν ὄντων αἰτίαν εἶναι, διὰ
τῶτα ἀρχὴν αὐτὴ τὴν κυρωτάτην πάντων τῶν ὄντων ὑπέθετο, καὶ
δὴ τὰς ιδέας αἰτίας ἔλεγον τοῖς ἄλλοις τῷ εἶναι ὥσπερ ἐνάδα τι-
νὰς ὥστας, καὶ καὶ τῶτα τῷ εἶναι τοῖς εἰς αὐτὰς ἀναγομένοις τε καὶ
ὑπαγομένοις δύο δις ὥστας αἰτίας ("). ἐπειρῶντο δὲ καὶ ἐκθέσαι τὴν
χρῶμενοι πάντα εἰς τὸ ἐν τε καὶ τὴν οὐκ εἶναι ὥστας ἀνάγειν, ὁ δὲ
τρόπος αὐτοῖς τῆς ἐκθέσεως ἦν τοῦτος. τὴν καθ' ἑκάστη ἀνθρώ-
που προχειρίζομενοι ἐπεσκόπων τὴν ἐν ἅπασιν αὐτοῖς ὁμοίτητα,
καὶ ταύτην εὐρίσκοντες μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἐν πᾶσιν ὥστας καθὸ ἀν-
θρώπων, ἐς ταύτην τὴν ἐνάδα πάντας ἀνήγον καὶ τὴν τῷ ἐνὸς μετοχῇ
τὴν ἀνθρώπων ἔλεγον εἶναι, καὶ τὸ ἐν τῶτα ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις αὐτοῦ
ἀνθρώπων ἔλεγον· ὁμοίως πάλιν ἐπὶ ἵππων κυνῶν καὶ τῶν ἄλλων
ἐποίων. ἀλλὰ καὶ τὴν ἀνθρώπων πάλιν ἐπὶ τὴν κύνων καὶ τὰ ἄλλα
ζῶα ἐκτιθέμενοι, πάλιν ἐλάμβανον τούτοις τὸ εἶναι ζῶας κατὰ τι
ἐν, ὁ δὲ αὐτῶν τε αὐτοῖς τῷ εἶναι ζῶας ἐτίθεντο, καὶ δὴ καὶ πάλιν
ἐνάδα τινὰ ἐποίων καὶ ιδεῶν, καὶ τῶτα ἔλεγον· τὸ αὐτὸ ζῶον, εἰς ἣν
ἀνήγον τὰ ζῶα. ὁμοίως δὲ πάλιν καὶ τὰ ζῶα λαμβάνοντες καὶ
φυτὰ καὶ τὰ ἄλλα σώματα, ἐνὸς εὐρίσκοντες μετὰ ταῦτα ὥστας
ὄντα, ιδεῶν τινὰ καὶ ἐνάδα ὥστας λαμβάνοντες τὴν αὐτοῦσαν, ὑπὸ
μίαν ταύτην πάλιν ἀνήγαγον πάσας τὰς ὥστας. ὥτα δὲ πάλιν
τὴν ὥστας καὶ τὴν συνότητα ἐν τῇ τῷ ὄντος μεταχέσει λέγοντες ὄντα

1. αὐτῶν M. || 3. τῷ post καὶ om A. || 8 — 19. apud Asclep. || 13. ἐν αὐτοῖς Asclep. || 15. κινήσεις ἐκείναι, πόθεν Asclep. || 16. τούτοις
ἃ ἔξαι ὥς αἱ εἰς; τὸ Asclep. τούτοις ἦ εἰς A. || 28. διὰ τὸ μέγα καὶ τὸ μικρὸν Asclep. || 33. λέγων om Asclep. || 37. ἱταῖα Asclep. || 38.
ἐνεργεῖν κατὰ τόπον Asclep.

9. ἐνάδα A. || 11. διαίρεσις A. || 12. ἢ M. || 23. οὐκ εἶναι] αὐτὴν L. || 24. αὐτὸς F. || ἦν om F. || 26. καθὸ ἀνθρώπων om L. || 27. εἰς ταύτην
τὴν τῆς ὁμοιότητος ἐνάδα πάντων ἀνήγον L. || 28. καὶ τῶτα τὸ ἐν τῷ ἐπὶ L. || 29. ἔκαστον· ὥστας καὶ ἐπὶ ἵππων καὶ κυνῶν καὶ βοῶν καὶ τῶν L. || καὶ om
AM. || 30. ἐπὶ καὶ A Asclep. || κύνων καὶ τῶν ἵππων καὶ τοῖς βόει καὶ τὰ ἄλλα σύμπαρτα ζῶα L. || 31. τούτοις om L. || 32. τῷ τὸ L. || 33. καὶ
αὐτὸ ζῶον τῶτα δὲ ἔλεγον, καὶ ἐνάδα τῶτα ἐποίων, εἰς L. || 34. τὰ post καὶ om M. || 36. καὶ ἐνάδα ὥστας om L. || ἱδὴν τὴν αὐτοῦσαν λαμβάνοντες εἰς
ταύτην πάλιν ἀνήγον τὰς ὥστας πάσας L. || 38. ποιότητα καὶ τὸ ποσὸν μετὰ τῷ ὄντος αὐτοῖς ἐκείναι καὶ πάντα ὄντα καλῶντες εἰς τὸ ἐν τῶτα ἀνήγον καὶ
ἀρχὴν πάντων ἐτίθω αὐτὸ καὶ κυρίως ὥστας τῶτα ἐνὸς μίαν. τῶτα γὰρ L.

εἶναι, αὐτὸ τι ὃν ποῶντες, πάντα τὰ ὄντα εἰς ἃν τὸτο ὑπῆγον. καὶ ὅπως αὐτοῖς ἐφοδεύουσι καὶ τῇ ἐκθέσει χρωμένους πάντα τὰ ὄντα εἰς τὸ ἔν καὶ τὴν ἀρχὴν ἀνάγεωξ ἐδόκει. τὸτο γὰρ καίτοι δοκῶν ὑπ' αὐτῶν λαμβάνεσθαι τε τῇ ἐκθέσει καὶ δείκνυαζ ὡς φανερόν τ' πάντα γίγνεαζ ἔν, ὅ φησιν ὅπως γίγνεαζ ὡς οἶον. ὁ γὰρ ὅταν 5 ἐκθέμενοι τινα πλείω, καὶ κοινωνίαν τῶτων κατὰ τι λαβόντες, τὸτο ἔν τε ποιήσωσι καὶ ἰδέαν, καθὼς ἡ κοινωνία καὶ ἡ ὁμοιότης ἐκείνοις γίγνεσθαι αὐτοῖς, αὐτὰ τὰ ἐκτεθέντα ἔν, οἷον οἱ ἄνθρωποι ἢ ἄνθρωποι· ἀλλ' αὐτὸ μὴ ἄνθρωπος ἔν τι ἔξαι δεικνύμενος ὑπ' αὐτῶν ἐκ τῆς ἐκείνων πρὸς ἄλληλα ὁμοιότητος, ὅτοι δὲ οἱ πολλοὶ ὕχ ἔν. ὡς 10 ὁ τὰ πολλὰ καὶ τὰ πάντα ἔν γίγνεσθαι, καὶ συγχωρήσῃ τις αὐτοῖς πάντα ἃ λαμβάνουσιν, ἀλλὰ πρὸς ἔν τι γεγόνота πολλὰ μέντοι ὄντα καὶ μένοντα. ὁ γὰρ οἱ πολλοὶ καὶ οἱ καθ' ἕκαστα ἄνθρωποι αὐτοῖς ἄνθρωποι ὄντες δεικνύσθαι (ἄλλος γὰρ ἐκείνος τῶτων), ὅδε πάντα τὰ ὄντα αὐτοῖς καὶ αὐτοῖς, ἀλλὰ κοινόν τι ἐπ' αὐτοῖς ὅτι πολλοὶς τ' 15 ἔν τε καὶ τὸ ὄν. ὡς ὅδε δοθέντος αὐτοῖς καὶ συγχωρηθέντος τῷ πρὸς παραδείγματι ταῦτα γίγνεαζ, τὸ αὐτοῖς, καὶ εἶναι τι ἐν ὅ μετασχέσει τὰ πολλὰ ταῦτα ἀλλήλοις ἢ καὶ τὸ εἶδος ἢ καὶ τὸ γένος λέγεσθαι, ὅς ὅπως γίγνεσθαι τὰ πάντα ἔν, ἀλλὰ καθ' ἕκαστην ὁμοιότητα τῶν πολλῶν τῶτων αὐτὸ τι ἐν γίγνεσθαι καὶ ἑνὰς τις, ὁ ταῦτα 20 ἔν. ἀλλ' ὅδε τῶτο, φησὶν, ἐπὶ πασῶν τῶν ὁμοιοτήτων οἷον τε δείκνυαζ καὶ λέγεαζ ὡς καὶ πᾶσαν ὁμοιότητα ὑπὸ τι ἐν εἶναι, ἂν μὴ καὶ τὸ εἶδος ἢ γένος ὁμοιότης ἢ τῶν λαμβανομένων· ἢ γὰρ καὶ τὴν ὕσιν καὶ τὸ γένος τε καὶ τὸ εἶδος ταυτότης τε καὶ ὁμοιότης ἰδέα, ἀλλ' ὕχ ἢ καὶ τὸ συμβεβηκός. πολλὰ γὰρ ἔξιν ἃ διὰ τινα ὁμοιότητα 25 ἀλλήλοις ὁμοίως λέγεσθαι, τῷ μὴ εἶναι ταύτην τὴν ὁμοιότητα γένος ἢ εἶδος αὐτῶν ὅδε αὐτὰ τι ἐν ἔξαι ἐπ' αὐτῶν· τοιαῦτα δὲ ἐξί τὰ ἀποφατικῶς λεγόμενα. τὸ γὰρ ὅ τρέχει κοινόν μὴ καὶ ὁμοιον τῶτοις ὡν ἀληθῶς κατηγορεῖσθαι, ἀλλ' ὅτε γένος τῶτο ἔχει ὅτε εἶδος, ὅτε ἰδέα τις τὸ ὅ τρέχει. πάλιν ἐπὶ καθυμένων ἢ περιπα- 30 τῶτων ἢ τεθνεώτων ἢ φθερομένων, ἐπὶ μυρίων ἄλλων, ἃ κεκοινώνηται μὲν τινος, ὁ μὴ ἐξί λαβεῖν ἐπ' αὐτῶν αὐτὸ τι ἔν. ἀλλὰ καὶ οἱ πατέρες καὶ κοινὴν μὲν τινα ἔχουσιν πατέρες πάντες εἰσὶν, ὅς ἐξί δὲ τι ἐν αὐτοπατῆρ. ἀλλὰ καὶ τῶν τριγώνων τὰς ἐν ταῖς γωνίαις δυοῖν ὁρθαῖς ἴσας εἶναι καθόλου μὲν ἐξί τῶν τριγώνων, ὁ 35 μὴ καὶ γένος. ὡς ὅς ἐπὶ πάντων ἐξί τῇ ἐκθέσει τὸ ἐν λαμβάνον- τας, αὐτὸ τι ἐν ποῶντας, εἰς τὸτο ἀναγαγεῖν τὰ πάντα, μόνων δὲ ἐφ' ὧν τὸ κοινῶς κατηγορούμενον καὶ καθόλου λεγόμενον ἢ γένος ἢ εἶδος ἐξιν. ὅθεν καὶ δῆλον ὅτι ὅς ἄλλο τι αὐτοῖς ἐξιν ἢ ἰδέα ἢ τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη, ἢ κοινῶς τε λέγεσθαι καὶ συνωνύμως κατηγορεῖσθαι ὡν 40 ἔξιν ἢ εἶδη ἢ γένη. τοσούτων ὅν ἀπέχει τῷ εἰς ἔν τι πάντα ἀνά-

γεαζ ὑπ' αὐτῶν, ὡς οἶον, ὡς μὴδὲ καὶ πᾶσαν ὁμοιότητα δύναιτο τὸ ἐν ἐπὶ τῶν πολλῶν λαμβάνεαζ. τὸ δὲ ἐὰν διδῶ τις πάντα καὶ δοκεῖ μοι προῖσθαι ἐνδεικνύμενος ὅτι μὴ συγχωρήσῃ αὐτοῖς, εἰ καὶ κοινωνίαν τινα τὴν πρὸς ἄλληλα ὁμοίως ἀλλήλοις λέγεσθαι τινα, ἢδὲ καὶ ἐν τίθεαζ ἐκείνο, ὡς πάντα τὰ ὑπ' αὐτὸ πρὸς ἐκείν τὸ εἶναι ἔχειν ὡς κεχωρισμένον αὐτῶν. ἢ τὸ "ἐὰν διδῶ τις πάντα" σημαίνει ἂν τὸ, ἂν συγχωρή τις πάντα τὰ ὁμοίως ἀλλήλοις λεγόμενα καὶ ἄνός τις κοινωνίαν ὅπως λέγεαζ, καὶ συγχωρεῖ τὸ ἐπὶ πολλοῖς τοιούτων εἶναι, ὅδε τῶτο ἔξαι ἐπ' ἄλλων τῶν ἢ τῶν ὡς γενῶν καὶ εἰδῶν κοινῶν· τὰ γὰρ ὅ ὅπως κοινὰ τε καὶ καθόλου μὲν ἰδέαν τινα, φησὶ, σημαίνει δοκεῖ. καίτοι τῶτο γε ἐν ἐνίοις ἀδύνατον συμβαίνει γὰρ ἔνια τῶν κοινῶς κατὰ τῶν κατηγορουμένων μὴ δύναιτο γένη εἶναι τῶτων ὡν κοινῶς κατηγορεῖσθαι· τοιαῦτα γὰρ τὰ πολλαχῶς λεγόμενα. λέγει δ' ἂν μάλιστα αὐτὰ διὰ τὸ ὅ, ἐκείνοι μὴ ὡς γένος τι κοινόν τῶν ὅλων λαμβάνοντες ἰδέαν ἐπὶ αὐτοῖς καὶ αὐτοῖς, καὶ εἰς τὸτο πάντα ὑπῆγον. εἰ δὲ μὴ ἐξί γένος τὸ ἔν, ἀλλὰ τῶν πολλαχῶς λεγόμενων, δῆλον ὡς ὅδε ὁμοιότης ὡς τοῖς ὅσιν ὁμοιότης καὶ τῶτο εἶη. Alex.

(*) λέγομεν ὅν ἡμεῖς πρὸς αὐτὸν ὅτι καὶ πᾶσαν ἀκριβῶς λέγουσι περὶ τῆς πρώτης ἀνάδος. φησὶ γὰρ ὅτι πάντα ὁρεόμενα αὐτῷ ἀπέσραπθαι πρὸς αὐτόν. εἰ τοῖνυν ἕτερόν ἐστι τὸ ὁρεκτὸν παρὰ τὸ ὁρεγόμενον (ὅδεῖς γὰρ ὁρεγεῖ) ὅς ἔχει, φανερόν ὅτι ἕτερόν τι ὑπὸ τίθενται τὴν πρώτην ἀνάδα ἢν φασιν ὁρεκτόν, πρὸς ἢν πάντα τὰ ἔντα ἐπεσραμμένα ὑπάρχουσι. διὰ καὶ αὐτὸς ἐπεδέχετο αὐτοῖς λέγουσι τὰ γὰρ ὅν ὅς πάντα ἐφίεσθαι. Asclep.

"ὅθεν — ἀριθμῶς." τίνα μὴ τὰ μὴ τὸς ἀριθμῶς, αὐτὸς ἐκφέρει· μήκη γὰρ καὶ ἐπίπεδα καὶ στερεά. διαίρωντες γὰρ εἰς ταῦτα τὰ ὄντα οἱ τε Πυθαγόρειοι καὶ Πλάτων ἀρχαίς μὴ τῶν ὄντων καὶ πρὸς τὸς ἀριθμῶς ἔλεγον, μὴ δὲ τὸς ἀριθμῶς ἔτασσον μήκη καὶ ἢ ταῦτα ἐπίπεδα, εἴτα τὰ στερεά, ὡς ὅς ὄντα ταῦτα ἀριθμῶς. ὡς δὲ ταῦτα πρὸς ἄλληλα τάξεως ἔχει, δῆλον ὡς καὶ ἀρχαὶ αὐτῶν ἔξουσιν πρὸς ἀλλήλας· εἰσὶ γὰρ κατ' αὐτοῖς ἐκείνων τῶτων οἷα ἀρχαί· ἐτίθεντο γὰρ καὶ τῶτων ἰδέας, αἱ ἢδὲ τῶν μὴ τὸς ἀριθμῶς ἀρχαί. ἀλλ' εἰ ἀρχαὶ μόνες καὶ ἐπίπεδα καὶ στερεά τὸ αὐτόπλευρον καὶ αὐτοσφαιρῶν, τίνος φύσεως καὶ δυνάμεως μὴ τέχνης καὶ τὸς τὰς ἰδέας τιθεμένους, ἔργον εὐρεῖν (*). ὅτι ἢ ἰδέαι ταῦτα, ἐπεὶ αἱ μὴ ἰδέαι ἀριθμοὶ ταῦτα δὲ ὅς ἀριθμοί· τὸ γὰρ μὴ τὸς ἀριθμῶς τάξιν αὐτοῖς εἶχε ταῦτα. ἀλλ' ὅδε τὸ βραχὺ καὶ μακρόν καὶ στενὸν καὶ πλατὺ καὶ βαθὺ καὶ ταπεινόν, αἱ ἀρχαὶ τῶτων ἐκείναι ἀριθμοί. ἀλλ' ὅδε ἐν τοῖς μαθηματικῶς ἔξαι ταῦτα, ὅ μεταξὺ ἐτίθεντο ἐκείνοι τῶν τε ἰδεῶν καὶ τῶν αἰδητῶν· τὰ γὰρ ἢ

6. λαμβάνοντες M. || 12. τι καὶ γεγόνота A. || μὴ τὰ ὄντα A. || 16 — 30. apud Asclep. || 16. τὴν καὶ πρὸς M. || 19. ἀλλὰ — 21. ἢ ὅς A. || 20. ἐν γένεσιν καὶ ἐν τοῖς ἐπονομαστικῶς· ὁ γὰρ ταῦτα ἔν. ἀλλ' Asclep. || 22. γένεσθαι Asclep. || ὁμοιότητα αὐτὸ τι ἐν εἶναι καὶ μὴ Asclep. || 28. γὰρ ὅτε ἔχει κοινόν M. || ὁμοίως A. || 29. ἀληθῶς A. || 34. τὴν κατὰ M. || *trianguli interiores angulos duobus rectis esse aequales* Sepulv. lege τὰς ἐπὶ γωνίαις δυοῖν. || 40. *species, quae communiter dicuntur et univoco Sepulv.* lege εἶδη, ἢ κοινῶς.

9. καὶ συγχωρεῖται ἐν M. || 12. τὴν φύσεως σημαίνει M. || 18. τῶν om M. || 28 — 38. om L. || 30. τὸς μὴ ἀριθμῶς F. || 31. γὰρ καὶ καὶ A. || 40. μακρόν M. || ἀρχαὶ αἱ τῶτων M.

ἁπλῶν μαθηματικά, ὅχι αἱ ἀρχαὶ αὐτῶν. τὰ μὲν γὰρ μαθηματικά
ὑπὲρ ἀρχαί καὶ διαμετὰ καὶ πολλὰ, ἐκείνα δὲ ἀρχαὶ τε καὶ ἀδιαίρετα καὶ
ἀπὸ αὐτῶν ἐκαστα. ἀλλ' ἐδὲ φθαρτὰ ταῦτα· ἀρχαὶ γὰρ καὶ ἀφθαρτα
πάντα. πάλιν ὅν τετάρτη φύσις τῶν ὄντων ἔστι αὐτοῖς αὕτη καὶ
ἡμεῖς τὴν γένος παρὰ τὰ τρία τὰ ὕψ' αὐτῶν πθέμενα, αἱ γὰρ αἱ 5
ἰδέαι, τὰ μαθηματικά, καὶ αἰσθητά. αἱ γὰρ τῶν μαθηματικῶν
ἀρχαὶ πάντων. τούτων διάφοροι· ὅτι· γὰρ ἰδέαι ὅτι μὴ ἀριθμοί, ὅτι
τῶν λαπῶν δύο, πρόσθετον· ταῦτα γὰρ ἐν λέγουσιν εἶναι καὶ τὴν τά-
ξιν αὐτοῖς τὴν προειρημένην ἀποδοῦναι. ὅτι δὲ πῶς ἔστιν ὅτι ἐν
τῇ φύσει τῶν ὄντων ἔστι κατ' αὐτοῖς, οἷον τε εἰπεῖν. τὰ μὲν γὰρ 10
φύσει ἄντα ἐστὶν αὐτοῖς ἢ ἰδέαι ἢ μαθηματικά. ἢ αἰσθητά, τὰ δὲ
αὐτομῆκος καὶ τὰ αὐτοεπίπεδον καὶ αὐτοσφαιρὸν ἰδέαι μὴ ὅτι ἔστιν, ὅτι
αἱ μὲν ἰδέαι ἀριθμοὶ κατ' αὐτοῖς, ταῦτα δὲ ἔλαγον μετ' αὐτοῖς τὸς
ἀριθμῶς εἶναι. ἀλλ' ἐδὲ μεταξὺ· μεταξὺ γὰρ τὰ μαθηματικά
κατ' αὐτοῖς. ἦν δὲ καὶ πολλὰ, καὶ πολλὰ δὲ τὰ αὐτομῆκος ἢ τὰ 15
αὐτοεπίπεδον ἢ τὰ αὐτοσφαιρὸν. ἀλλ' ἐδὲ ἐν τοῖς αἰσθητοῖς ταῦτα
καὶ φθαρτοῖς· ἐδὲ γὰρ τούτων τι κυρίως ὅν. φαίνεται ὅτι τέταρτον τι
γένος τούτων ὄντων γενέσθαι κατ' αὐτοῖς. Alex.

(*) εἰ τοῖνυν τὰ μεγέθη δευτέρα ὑπάρχουσιν τῶν ἀριθμῶν,
αἱ δὲ ἰδέαι ἀριθμοί, δηλονότι ὅχι ὑπάρχουσιν μεγεθῶν ἰδέαι. λέγο- 20
μεν ὅν πρὸς αὐτὸν ὅτι παραλόγιστον ἡμᾶς ἐκ τῆς ὁμωσύμης· αἱ μὲν
γὰρ ἰδέαι τῶν μεγεθῶν ὑπάρχουσιν, ἐπειδὴ ἐκείναι τῶν ἀριθμῶν ὅχι
ἀπὸ δευτέραι· τὰ γὰρ αἰσθητά μεγέθη ὑπάρχουσιν δευτέρα τῶν ἀριθ-
μῶν, ὅχι ἰδέαι τῶν μεγεθῶν. Asclep.

ὅλως — εὐρεῖν. ὁ λόγος τοῦτος. ὡς μὴ εἰσι κοιναὶ ἀρχαί, 25
τῶν ἀδύνατον κοινὰς τινὰς ἀρχὰς εὐρεῖν· τῶν δὲ ὄντων ὅχι εἰσὶν
ἀρχαὶ κοιναί, ὥστε καὶ ἀδύνατον αὐτῶν εὐρεῖν κοινὰς ἀρχὰς. ὅτι
δὲ τῶν ὄντων ὅχι εἰσὶν ἀρχαὶ κοιναί τε καὶ αἱ αὐταί, τὰ δὲ ὄντα
πολλὰ καὶ λέγει, τῶν ὄντων ἄρα ὅχι εἰσὶν ἀρχαὶ αἱ αὐταί. ὅτι
δὲ τὰ ὄντα πολλὰ καὶ λεγόμενα, ἐν πολλοῖς εἶρη. αἰτία δὲ 30
αὐτοῖς ὅτι ἐξήντων ἀρχὰς τῶν ὄντων μὴ πρότερον διαλόμενοι αὐτὰ
καὶ τὰ σηματούμενα ἐκθέμενοι τῷ ὄντος. ἄλλως τε καὶ ἀποπώτερον
τὰς τοιαύτας τῶν ὄντων ἀρχὰς τὰς αὐτὰς ζητεῖν τὰς ἐξ ὧν
εἰσὶν, αὐτὸ δὲ εἰσὶν ἢ τε ὕλη καὶ τὸ εἶδος· τοιαυτὴ γὰρ ἂν ὑποτίθενται
ἀρχὰς, ἢ τε ἀόριστος οὐκ ἔστι καὶ ἡ μονάς. ἔστι γὰρ τῶν ὄντων ἐδὲ 35
ἔχει καὶ τὴν οὐκείαν φύσιν τοιαύτας ἀρχὰς καὶ κοινοῖα, εἰ μὴ καὶ
συμβεβηκός· ἐκ τίνος γὰρ ὕλης τὸ ποιῆν ἢ τὸ πάχειν· καὶ
συμβεβηκός μὲν γὰρ καὶ ταῦτα ὕλην ἔχει (*). ὅτι γὰρ ταῖς ὕσιναις,
ὡς ἔστι τις ὕλη, ταῦτα ὑπάρχει, καὶ τούτῳ ἂν εἴη τις ὕλη καὶ τῶν
πρώτων, καθ' αὐτὰ δὲ ὅχι. ὁμοίως δὲ ἐδὲ τῷ εὐθέως ὕλη τις ἐστὶν, 40
ἰδέ τινος ἄλλου παρὰ τὴν ὕσιναι· διὰ τούτῳ γὰρ εἶπε μὴ εἶναι τούτων
αἰτίαν τοιαύτα κοινοῖα, ὅτι μὴδὲ τὴν ἀρχὴν ἔστιν· τὰς γὰρ τοιαύ-
τας ἀρχὰς τὰς ὡς κοινοῖα καὶ ἐν ὑπάρχοντα καὶ ἐξ ὧν λέγεται τι

εἶναι, μόνος τῆς ὕσιναι εὐρεῖν ἔστιν· μόνος γὰρ αὕτη τῶν ὄντων ὑπο-
κείμενον, τὰ δ' ἄλλα ἐν ταύτῃ καὶ ταύτης τι. τὸ ὅν τῶν ὅχι ἐχόν-
των τοιαύτας ἀρχὰς ἢ ζητεῖν ἢ οἷα καὶ εὐρησέμεν μάταιον. Alex.

(*) λέγομεν ὅν ὅτι τὸ μὲν ποιητικόν καὶ τὸ τελικόν πάντων τῶν
ὄντων ἐστὶν αἰτία· ὁ γὰρ θεὸς πάντων ἐστὶν αἰτίας τῶν ὄντων, ὡς φησι
καὶ αὐτός, καὶ τελικόν, διότι πρὸς αὐτὸν ἐπεσφραμμένα ὑπάρχουσιν.
πάντων μέντοι τῶν ὄντων ὕλη καὶ αἰτία ὑποτίθεται ὅχι ἔστιν ἀλλοῦθός.
καὶ Πλάτων μὲν συμβολοῦσιν ταῦτα ὑποτίθεται· τὴν γὰρ οὐκ αἰτία ἀρχὴν
τῆς προόδου ὑποτίθεται, τὴν δὲ μονάδα τῆς ἐκώσεως, ἐπειδὴ καὶ
ἐκώσεως ἐστὶν ἐν πᾶσι τοῖς ὅσι καὶ πρόδοις. Asclep.

“πῶς — κοινοῖα.” ὅτι εἰ καὶ ἐστὶ κοινὰ πάντων τὰ τῶν ὄντων 9928
κοινοῖα, ἀδύνατον αὐτῶν μάθησιν καὶ ἐπιστήμην εἶναι, δείκνυσιν. δι' 24.
ἦν δὲ αἰτίαν ἀδύνατον τούτῳ μαθεῖν τὰ πάντων κοινοῖα, αὐτὸς ἐπὶ
νεγκαν εἰπὼν “ὅχιλον.” ὅτι ὡς ἐδὲν οὖν τε προὔπαρχαν γνωρίζοντας
πρότερον.” ὁ δὲ λόγος τοῦτος. ἀδύνατον τι τῶν ἐχόντων ἀρχὰς
εἰδέναι μὴ τὰς ἀρχὰς εἰδέναι αὐτὰ· ὡς γὰρ διὰ τῶν ἀρχῶν ἢ
γνωσῖς, ταῦτα ἀδύνατον εἰδέναι πρὸ τῆς τῶν ἀρχῶν γνώσεως.
τῶν δὲ ὄντων πάντων εἰσὶ κατ' αὐτοῖς ἀρχαὶ κοιναί· ἀδύνατον
ἄρα τῶν ὄντων εἰδέναι τι μὴ πρότερον τὰς ἀρχὰς μαθόντας (*).
ἀλλὰ μὴν ὡς ἐχόντων ἀρχὰς ἀδύνατον τὰς ἀρχὰς μαθεῖν, ἀδύ-
νατον τούτων ἐπιστήμην ἔχειν· ἀδύνατον δὲ τὰς τῶν ὄντων ἀρχὰς
μαθεῖν, ἀδύνατον ἄρα τῶν ὄντων ἐπιστήμην ἔχειν. ὅτι δὲ ἀδύνα-
τον τὰς τῶν ὄντων ἀρχὰς μαθεῖν, δείκνυσιν ὅτι. πᾶσα μάθη-
σις ἐκ προγνωσκόμενων γίνεσθαι· ὡς γὰρ καὶ ἀρχόμενος τῶν Ἰστέρων
Ἀναλυτικῶν εἶπε, “πᾶσα διδασκαλία καὶ πᾶσα μάθησις διανοητικὴ
ἐκ προὔπαρχουσιν γίνεσθαι γνώσεως.” αἱ μὲν γὰρ μαθαίνει τις ὅχι
εἰδώς, ταῦτα ὅχι οὖν τε προγνωσκῶν· ἀλλὰ μέντοι τινὰ ἀνω-
καῖον προγνωσκῶν δι' ὧν γνωρίσει τὰ δι' ὧν ἢ μάθησις· ὁ γὰρ
γεωμετρεῖν μαθαίνων, ὡς μὲν ἐστὶν ἢ γεωμετρία ἐπιστήμη, τούτων
ἐδὲν προγνωσκῶν ὅτι τῷ μαθαίνον ἀρχεῖ, ἀλλὰ μέντοι τινὰ
εἰδέναι ἐξ ὧν γνωρίζει τὰ δι' ὧν ἢ διδασκαλία, οἷον μετρίον ἔλαττον
ἴσον, εὐθύ κεκλασμένον, ἀλλὰ καὶ μήκος ἑποικία καὶ πλάτους καὶ σῶ-
ματος. εἰ δὲ πᾶσα μάθησις ἐκ προγνωσκόμενων ἄλλων τινῶν,
ὅχι τῶν μαθανομένων, δεήσει καὶ τὴν τὰς τῶν ὄντων ἀρχὰς μαθη-
σάμενον ἄλλα τινὰ εἰδέναι. ἀλλ' ἦν ἀδύνατον· πᾶν γὰρ ὅτι ἂν
εἰδέναι ληφθῇ, ὅχι τι ἔστι καὶ ὑπὸ τὰς τῷ ὄντος ἀρχὰς, ἀδύνατον
δὲ ἐστὶ τι τῶν ὄντων εἰδέναι πρὸ τῷ τὰς ἀρχὰς μαθεῖν αὐτὰ. ἢ ὅχι
προεὶδώς ἔστι αἱ μαθαίνει, ἢ ὅχι μαθήσεται. ὅτι δὲ πᾶσα μάθησις
ἐκ προγνωσκόμενων, εἰδείξε λαβὼν τὰς μαθήσεις. ἢ γὰρ δι'
ἀποδείξεως τι μαθαίνουσι ἢ δι' ὁρίσμεν ἢ δι' ἐπαγωγῆς. καὶ ἐστὶ
τινὰ καὶ ἐν ταῖς δι' ἀποδείξεως διδασκαλίαις γνωρίζεμενα ὑπὸ τῷ
μαθαίνοντος, ἀλλὰ ὅντα τῶν ἀποδεικνυμένων· τοιαῦτα γὰρ τὰ
ἀξιώματα, φυσικαὶ τινες ὕσιναι ἔννοιαι καὶ προτάσεις ἀμεσαι, οἷον

11. ὡς αὐτὰς M. || 25. — b 6. apud Asclep. || 28. αὐτὰς, τὰ — 30. ὡς M. Asclep., αὐτὰς, ὅχιλον ἐκείνου τῶν A. || 30. ὅχι δὲ A. || 31. αὐτὰς
M., αὐτὰς A. || 43. ὡς M. Asclep., εἰς A.

2. καὶ ταύτης et 11. τὰ om M. || 16. αὐτῶν F. || 28. τὰ] τὸ A. || ὁ γεωμετρεῖς μαθαίνει A.

ὅτι τὰ περὶ αὐτῶν ἴσα καὶ ἀλλήλοις ἴσα, ἢ ὅτι ἐπὶ πάντες ἢ κατάφασις ἢ ἀπόφασις, ἢ ὅτι τὸ ἀγαθὸν ὠφέλιμόν ἐστι τῇ αὐτῇ φύσει καὶ πάντα δὲ ἢ διὰ συλλογισμῶν γινώσκεις διὰ προγινωσκομένων διὰ τῶν πρὸτασεων ἀς ἐμολογεῖσθαι τε καὶ κείῳ δεῖ. καὶ ἢ δὲ ὀρισμῶν δὲ ἐκ προγινωσκομένων γίγνεται· ὁ γὰρ μαθητὴς ἐν τῷ 5 ἀνθρώπῳ ὀρισμὸν, ὅτι ἐστι ζῶον πεζὸν δίπουν, ἢ προγινώσκει μὴ ὅτι ταῦτα ἐστὶν ὁ ἀνθρώπος, ἔκαστος δὲ πύτων γνωρίζει, τὸ ζῶον, τὸ πεζόν, τὸ δίπουν, ἢ ἐκ αὐτῶν μάθει ὅτι σπῆντα ὁ ἀνθρώπος ἐστίν. ὁμοίως δὲ καὶ ἢ δι' ἐπαγωγῆς διδασκαλία· τὸ μὴ καθόλου βέλτε διδάσκειν, δι' ὧν δὲ διδάσκει (ἐστὶ δὲ ταῦτα τὰ καθ' ἕκαστον), ταῦτα 10 δεῖ γνωρίζειν τὸν μαθητὸν. εἰ δὲ ὅπως μὴ πᾶσα διδασκαλία, οἱ δὲ τὰς πάντων τῶν ὄντων ἀρχὰς ζητοῦντες καὶ διδάσκοντες λέγοντες ἀνείρσει τὸ δύνασθαι τι γνωρίζειν καὶ εἰδέναι τὸν μαθητὸν, ἀνείρσει καθόλου διδασκαλίαν τε καὶ μάθησιν. τὸ δὲ ἢ πάντων ἢ τινῶν" εἶπεν, ὅτι ἐν τῇ ἀποδείξει καὶ ἐν τῷ συλλογισμῷ ἐνδέχεται 15 ἀμφοτέρως τινὰ τὰς προτάσεις προγινώσκον τε καὶ γνωρίζειν, ὁμοίως καὶ ἐν τῷ ὀρισμῷ πάντα γνωρίζειν καὶ προγινώσκον τὰ ἐξ ὧν ὁ ὀρισμὸς· καὶ ἢ ἐπαγωγῇ δὲ διὰ πάντων γνωρίμων ἢ προγινωσκομένων· ἢ πάντων, ὡς ἐν τοῖς ὀρισμοῖς καὶ ἐν ταῖς ἐπαγωγαῖς, τῶν, ὡς ἐν ταῖς ἀποδείξεσιν. Alex.

992b (*) καίτοι κοινὰς ἀρχὰς, καθάπερ αὐτὸς λέγει, ἀπαιτεῖται 26. μὴ καὶ διὰ τῶν κοινῶν ἐνοῶν ἢ δι' ἀναλογίας, ἦγον ἐξ ἀποφάσεως. ὅπως τοίνυν καὶ αὐτὸς ἐν τῇ Φυσικῇ Ἀκρόασι (21) πεποιμένος· ἐξ ἀναλογίας γὰρ τῶς ἐνοῶν ἡμῶν τῆς ὕλης δέδωκας, φάσκων ὅτι ὁν τρόπον ὁ χαλκὸς πρὸς ἀνθρώπου καὶ λείψτε καὶ εὐλόγον καὶ πρὸς ναῦν καὶ κλίην, τῆσιν καὶ ἢ ὕλη πρὸς τὰ φύσιν πρᾶγματα. Asclep.

992b "ἀλλὰ — ὅσα." ἀνελὼν τὸ εἶναι μάθησιν εἰ τῶν ὄντων 33. πάντων κοινὰ ἀρχαὶ καὶ αἰτίαι, διδάσκει νῦν ὅτι μὴδὲ χωρὶς διδασκαλίας σύμφυτον τὴν γνῶσιν ἔχειν αὐτῶν ὅλον τε, ὡς μὴ δεῖξαι διδασκαλίας εἰς τὴν ἐπιστήμην αὐτῶν, μὴδὲ προγινωσκομένων τῶν ('). ἢ μὴ γὰρ τῶν κυριωτάτων γνῶσις κρατίστη τῶν ἐπιστημῶν, ἢ δὲ τῶν ἀρχῶν, αἱ τινες ἀπάντων τῶν ὄντων εἰσιν ἀρχαί, γνῶσις τῶν κυριωτάτων ἐστὶ γνῶσις· κυριώτερον γὰρ εἰ τι δεῖ τι ἐστὶ τι τῷ δι' ἐκεῖνο ὄντος, διὰ δὲ τὰς ἀρχὰς τὰ μὴ τὰς ἀρχὰς 35 ἢ τῶν ἀρχῶν ἄρα γνῶσις ἢ τῶν ἐπιστημῶν κρατίστη. τὸ δὲ τὴν κρατίστην τῶν ἐπιστημῶν σύμφυτον ἔχοντας μὴ εἰδέναι, τῷτο παραλογον. ἀλλ' ὅτι μὴ αἰδέσθων ἔχομεν σύμφυτον, ἢ λελήθαμεν

αὐτὸς, ὅθεν ὅτι βαδίζον δύναμεθα· ὅτι δὲ τὴν τῶν ὄντων ἐπιστήμην ἔχομεν ἔχοντες αὐτῶν τὰς ἀρχὰς, ἢ ὅτι γε τὰς τῶν ὄντων πάντων ἀρχὰς ἐπιστάμεθα, λελήθαμεν αὐτὸς, καὶ ὅθεν ἐξεκάλωτες καὶ ἐπιστάσαντες εἶπεν δύναμεθα. πῶς ἂν ὅν ἔχομεν ἐπιστήμην σύμφυτον τῷτο καὶ μὴ ἴσμεν; δύναντο τῷτο καὶ ὡς ἀπόδεικτον αὐτὸς τὸ σύμφυτον ἔχειν ἡμᾶς τὴν τῶν ὄντων ἐπιστήμην εὐδύναν· τῷτο δὲ, ἐπεὶ δεῖσθων αὐτῶν αἱ μαθήσεις ἀνεμνήσεις εἶναι. Alex.

(') λέγομεν ὅν. πρὸς αὐτὸν ὅτι σύμφυτον αὐτῇ ἔχομεν, 38 ἀλλὰ λοιπὸν πίπτουσι ἢ ψυχῇ εἰς τὴν λήθην τῆς γενέσεως καὶ ἐπιστήμης· τῆς ἐντεῦθεν ἀχλύος ἐπιλανθάνει καὶ σκοτίζει. ἢ γὰρ μὴ εἴχομεν, ὡς ἂν ποτα μεμαθήκαμεν, καθάπερ εἶπεν ἐν τῷ Φαιδῳ. Asclep.

ἔτι — ἀπορίαν· εἰ καὶ εἰσὶ πάντων ἀρχαὶ κοινὰ καὶ αἰτίαι αὐταί, πῶς τις ταύτας γνωρίσει, ὅτι αἰδέ· τινὲς εἰσι καὶ ἐν τῷ τῶν. ἐστὶ τὰ ὄντα, εἰ μὴ προειδὴν τινὰ δι' ὧν γνωρίσει καὶ δεικνύται δύνηται ὅτι εἰσὶν αἰδέ; τί γὰρ μᾶλλον ὅτι αἰδέ τῶν ἀλλ' ἐπὶ αἰδέ· εἰσὶν ὁ μὴ ἔχων πρὸς τὸ γνωρίζειν τὸ ζητεῖν ἀνέμνη; ἢ γὰρ δὴ χωρὶς ἀμφισβητήσεως ἐμολογηθήσεται τῶςδε τῶν πρὸς ἀπάντων εἶναι· ἀλλ' ὡς ἀμφισβητεῖται περὶ τῆς ζ' συλλαβῆς 20 πόταρον αὐτῇ δεῖ διὰ τῷ ζ' καὶ α' γράφειν ἢ διὰ τῷ σ' καὶ δ' α' ('); ὅτω δὲ καὶ ἢ· περὶ τῶν ἀρχῶν ἀμφισβητήσεως ἂν ἐκ ἐγγράφου δὲ ταῦτα διὰ δύο πάλαι ἔκαστος αὐτῶν γραμμάτων, διὰ καὶ διπλάσια τῶν στοιχείων ταῦτα ἐκαλεῖτο, καὶ τὸ μὴ ζ' καὶ τὸ σδ', τὸ δὲ ε' διὰ τῶν κσ', τὸ δὲ ψ' διὰ τῶν πσ'. γνωρίσει γὰρ 25 τις αὐτὰ καὶ ζητήσει, εἰ ἀμφισβητοῦντα, ἢ δι' ὀρισμῶν ἢ διὰ συλλογισμῶν ἢ δι' ἐπαγωγῆς, ἀ πάντα διὰ προγινωσκομένων δυνάσιν, ὡς προείρηθ'. ἔοικε δὲ τὴν ἐν τῷ Μένωνι τὴν ὑπὸ Πλάτους ἀπορίαν εἰρημμένην λέγειν ὡς δυναμένη ἀπορῶν πρὸς τὸς ἀπάντων τῶν ὄντων κοινὰς τινὰς καὶ τὰς αὐτὰς ἀρχὰς τῶνδε· πρὸς τοῖς γὰρ ἀνάγκη μὴ λέγειν τὰς ἀρχὰς διδασκὰς. ἢ γὰρ δὴ λελήθαμεν αὐτὸς ἔχοντες τὴν κρατίστην τῶν ἐπιστημῶν, ἦτις ἐστὶν ἢ τῶν ὄντων ἀπάντων. τῷ δὲ ἐν τὰς τῶν ὄντων ἀρχὰς ἀγνοῦντα μὴ δύνασθαι τῶν ὄντων εἰδέναι, οἱ μαθητὸν τὰς ταυτάς ἀρχὰς ὅθεν ἂν εἴεν τῶν ὄντων προειδότες. ἀλλ' εἰ τῷτο, ὅθεν γνωρίσειν αὐτὸς δύνασθαι τὰς τῶν ὄντων ἀρχὰς, ὅτι ἐκεῖναι εἰσιν, εἰ καὶ εἰρηθεῖς, τῷ γινέσθαι μὴ τῷτο διὰ τῶν προὑπαρχουσῶν γνῶσεως, ταῦτα; 35 ἀδύνατον ἔχειν τὴν μὴδὲν τὰς τῶν ὄντων ἀρχὰς ἔχοντα, τῷ καὶ τῶν αὐτὰς ἀρχὰς εἶναι, εἴγε καὶ αὐτὰ τῶν ὄντων. τὸ δὲ ἐκ τῶν

1. πάντες ἢ κατάφασις ἢ ἢ ἀπόφασις M. || 6. ζῶον om M. || 11. διδασκαλία τὸ μὴ καθόλου βέλτε διδάσκειν, δι' ὧν δὲ διδάσκει ἐστὶν M. || 16. τε — 17. προγινώσκειν om A. || 17. τὰς A. || 18. ἢ ἐπαγωγῇ δὲ om A in lacuna. || 19. ἐπαγωγαῖς· ἢ τῶν A. || 23. vid. Arist. Phys. Auscult. 1. || 30. γνῶσιν αὐτῶν ἔχειν M. || 32. τινὲς δύνανται· ἢ A. || 37. ἔχοντα A.

2. ἔχομεν om M. || γε δὲ M. || 3. ἐπιστάμεθα αὐτοῖς λελήθαμεν καὶ M. || 5. et fortasse haec idcirco ab ipso dicta sunt, ut hoc quoque parte ipsorum placita corrigeret, qui Sepulv. || 11. Plat. Phaed. cf. Menon. || 19 — 21. ὡς περὶ ἀμφισβητοῦνται περὶ τῆς ζ' συλλαβῆς πόταρον διὰ τῷ ζ' γράφεται (ἢ ἕτερον φέγγον εἶπεν), ἢ διὰ τῷ σ' καὶ δ'. τὸν γὰρ τῶν βιβλίων ἀπὸ τῷ ζ' α' ἔχει γραμμένην καλλιὰ δὲ ἢ διὰ τῷ ζ' γραφῇ. ὅτω δὲ καὶ ἢ περὶ τῶν ἀρχῶν ἀμφισβητήσεως αἰ εἴη. ἐγγράφοντο γὰρ πάλαι περὶ τῶν παλαιῶν τῶν συλλαβῶν διὰ δύο γραμμάτων, ὡς ἐστὶν δὲ τῶν φέγγων τῶν δύο τῶν εἰς ἐπὶ φέγγον κατέκταντο δὲ ἐνὸς στοιχείου ἔγραφον· ὅθεν καὶ φέγγον ταῦτα ἐκαλεῖτο, αἰὲν τὸ ζ' καὶ τὸ σ' καὶ ε', τὸ δὲ ψ' καὶ τὸ π' καὶ δ'. L. || 19. τὴν ζ' συλλαβὴν A. || 21. δὲ V, δὲ AM. || 24. σδ' σ' καὶ δ' MV. || 27. δὲ om A. || 28. ἀνεμνήσεις AM. || 30. μὴ μὴ V. || 37. τῷ — 38. ὅτων om Sepulv.

ἐκ δὲ δυνάμεως ἐκείνης αὐτῶν τῶν ἀρχῶν, ὅποιας ἐξήσαν ἐκείναι
κατὰ πάντων· τὴν γὰρ ὕλην καὶ τὸ εἶδος ἐξήσαν. Alex.

33. (·) οἱ ἀγνοῦντες τὰ στοιχεῖα ἐξ ὧν σύγκειται ἡ σμᾶ' συλ-
λαβὴν, ὑπέθετο δύνανται γινώσκειν εἴτε ἐκ τῆς σ' σύγκειται· εἴτε ἐκ
τῆς ζ' ἢ δ'. ὥσπερ γὰρ ἡ ἀδύναμις τὸ τί τῶν Ἀλεξανδρῶν, ὡς φη-
σιν ὁ ἡμέτερος φιλόσοφος. Asclep.

33. "ἔτι — αἰσθητὸν ἔχει;" καὶ τὸτο πρὸς τὸ μὴ τὰς αὐτὰς ἀπάν-
των ἀρχὰς εἶναι καὶ στοιχεῖα λέγει. εἰ γὰρ εἴεν πάντων τῶν ὄντων
κοινὰ τινες ἀρχαί, ὁ μαθὼν ταύτας πάντα ἀντὶ αὐτῶν γνωρί-
ζων δύναται τὰ ὄντα. ὡς γὰρ ὁ τὰ γράμματα καὶ τὰ στοιχεῖα εἰδὼς
πάντα γνωρίζει καὶ πάσας τὰς ἐξ αὐτῶν συγκειμένας φωνάς, ὥτως
ἀκατασθένει καὶ τῷ τὰς τῶν ὄντων ἀρχὰς εἰδέντι τὰ ἐξ αὐτῶν ὄντα
γνωρίζων δι' αὐτῶν. εἰ δὲ τὸτο, δυνήσεται ὁ τὰς ἀρχὰς εἰδὼς
ταύτας καὶ τὰ αἰσθητὰ γνωρίζων· ἐξ ἐκείνων γὰρ καὶ ταῦτα, εἴγε
ὄντα (·). πῶς ὅν ὁ μὴ ἔχων τὴν αἰσθησιν γνωρίσει τὰ αἰσθητὰ;
αἰσθήσει γὰρ τὰ αἰσθητὰ καὶ ἐκ ἄλλου τιτὶ γνωρίζεται· ἀκολουθεῖ δὲ τῷ
τὰς ἀρχὰς αὐτῶν εἰδέντι γνωρίζων αὐτὰ δι' ἐκείνων· εἴσεται δὲ τὰς
ἀρχὰς αὐτῶν ὅτι τὰς κοινὰς πάντων τῶν ὄντων ἀρχὰς εἰδὼς, καὶ
μὴ ἔχων τὴν αἰσθησιν (ἐ γὰρ οὐ αἱ τῶν ὄντων ἀρχαὶ αἰσθηταί)· ὡς
γὰρ τὰ μὴ αἰσθητὰ διὰ τῶν ἀρχῶν γνωρίζεται, ὥτω γνωρίσει καὶ τὰ
αἰσθητὰ δι' αὐτῶν, εἰ ὁμοίως καὶ τὸτω καὶ ἐκείνα ἀρχαί. ὡς γὰρ αἱ
σύνθετοι φωναὶ πᾶσαι, ὧν τὰ αὐτὰ στοιχεῖα ἐκ τῶν αὐτῶν σύγ-
κειται στοιχείων, ὥτω καὶ τὰ ὄντα πάντα ἐκ τῶν αὐτῶν στοιχείων ἐξαι-
γνωρίζονται, εἰ τὰ αὐτὰ πάντων αὐτῶν ἐστὶ στοιχεῖα· ὁ μαθη-
ματικὸς δὲ αὐτὰ λέγει ἀνζητῶν μὴ τὰς τὰ ὄντα εἶναι ἀρχὰς τε καὶ
αἰτίας, θεωρεῖ δὲ διὰ τούτων ὅτι ἀγνωστοί εἰσιν· οὐδὲν γὰρ ὅτι
μὲν εἰσι πάντων τῶν ὄντων κοινὰ τινες ἀρχαί, ὡς ἡγήντο οἱ εἰς
τὸ ἐν πάντα πειρώμενοι διὰ τῶν κοινῶν ἀνάγειν ὁμοιοτήτων, ἀλλ'
εἴεν αἱ ζητούμεναι ὑπ' αὐτῶν τῶν ὄντων εἶναι ὅντων ἀρχαὶ κοινὰ πάν-
των ἀρχαὶ αὐτῶν· ἀλλ' αἱ τῆς φύσεως ἐκ φύσεως ὁμοίως καὶ τῶν ἄλλων
τῶν παρὰ τὴν φύσιν ὄντων ἀρχαί, γιγνόμεναι πῶς καθεστῶν ἀρχαί
τῶν καὶ τῶν ἄλλων τῶν ὄντων ἕκαστον παρὰ τῆς φύσεως τὸ εἶναι
ἔχειν. Alex.

(·) ὁ γὰρ ἐκ γενετῆς τυφλὸς ἢ κωφὸς εἰδὼς τὰς κοινὰς
ἀρχὰς εἴσεται καὶ περὶ χρωμάτων καὶ ψήφων. λέγομεν ὅτι πρὸς
τὸτο ὅτι ἐὰν οἶδε τὰς κοινὰς ἀρχὰς, εἰ καὶ μὴ ὡς ψόφους οἶδεν ἢ
ὡς χρώματα, ἀλλ' ὅτι ὡς ὄντα οἶδεν αὐτὰ καὶ ὡς ἔχοντα ὑπαρξιν,
ὥσπερ καὶ αὐτὸς φησὶ ὡς Ἀριστοτέλης, ὅτι ἴσμεν καὶ τὴν ἰδίαν ἀνθρωπίνην
καὶ πάσας ὡς ζῶον λογικὸν θνητὸν ὑπάρχοντας. Asclep.

"ὅτι — πάντες." ἐν τῇ Φυσικῇ Ἀκροάσει (23) εἰς τέσ-
σαρα εἰδη αἰτίων ἀνήχθη ὑπ' αὐτῶν τὰ αἷτια πάντα. ὁ βυολόμενος
καὶ τὸν πειρώμενον ἤλθεν ἐπὶ τὸ τὰς τῶν περὶ αἰτίων εἰπεῖν ὁδὸν,
ἐξετάζων εἰ μὴ τις ἀρα αὐτῶν ἄλλο τι εἶδος ἐξήγησεν αἷτιον· καὶ
εὗρε πάντας τὰς περὶ αἰτίων εἰρηκότας· τούτων τι τῶν εἰρημένων
αἰτίων λέγοντας αἷτιον, τὰς μὲν τῶν ἐν ἐξ αὐτῶν, ὡς οἱ τὸ ὕλη-
κὸν αἷτιον ἀποδιδόντες, τὰς δὲ δύο, τὰς δὲ τρία, ὧν οἱ μὲν τὸ ποιη-
τικὸν πρὸς τῇ ὕλῃ ὑπελάμβανον, ὡς Ἀναξαγόρας τε καὶ Ἐμπε-
δοκλῆς, οἱ δὲ τὸ εἶδος, ὡς οἱ τὰς ἰδέας, οἱ δὲ καὶ ἐμφοτέρων πῶς
ἐφίηγοντο, τὴν τε ποιητικὴν καὶ τὴν καὶ τὸ εἶδος, ὡς ἐρεῖ περὶ Ἐμπε-
δοκλέους. πλὴν ὅσοις γε ἔξω τούτων τῶν εἰδῶν ἄλλο τι εἶδος αἷτιον
ἐξήγησεν ἢ ὑπέθετο, ἀμυδρῶς μέντοι περὶ αὐτῶν εἶπον πάντες καὶ
ὁ διηρθρωμένος· καὶ γὰρ Πλάτων τῶν τεσσάρων μετρημένων αἰτίων
εὐρεθείη ἀντὶ καὶ Ἐμπεδοκλέους τῶν τριῶν, ὡς ἐρεῖ, ὅτι σαφῶς δὲ ὅδ'
διωρισμένως (·). αἷτιαν δὲ φησι τῇ περὶ τῶν αἰτίων ἀδιαρθρω-
τως αὐτὸς εἰρηκέναι, καίτοι τούτοις ἐπιβάλλοντας, τὸ μὲν τῶν
καὶ φιλοσοφίαν ἐπιστήμην τινὰ πρὸ Ἀριστοτέλους ἀκριβῶς εὐρεθῆναι,
ἀλλ' ἐπὶ ἀδιαρθρώτως, ὥσπερ οἱ ψέλλιζοντες τὰς φωνὰς λέγουσιν,
ὥτω δὲ καὶ τὰς πρὸ αὐτῶν περὶ φιλοσοφίας λέγειν. ὅτι δὲ ταῦτα
ἔλαβον ὁ διαρθρῶντες, Ἐμπεδοκλέους μέμνηται λέγοντος τὸ ὅσον καὶ
τὸν λόγον ὅσον εἶναι, ὁ καὶ τὴν ὕλην· ἢ μὲν γὰρ ὕλη κοινὴ καὶ τοῖς ἄλ-
λοις κατ' αὐτὴν (τὰ γὰρ τέσσαρα στοιχεῖα), ὅσον δὲ ἐν τῇ ποιῇ τῶ-
ν καὶ ποσὴ κράσις φησὶ γίνεσθαι, λέγων

ἢ δὲ χθὼν ἐπὶ τοῖς ἐν εὐνύκτοις χρόνοις
τὰς δύο τῶν ὅκτων μερέων λέχε Νήσιδος ἀγλή,
τέσσαρα δ' Ἡφαίστου· τὰ δ' ὀκτὲ λεύκ' ἐγένοντο.
εἰ δὲ τοῖς ὅσοις καὶ τὸν λόγον, τῶν τε καὶ τὸ εἶδος καὶ τὸ τί ἦν εἶναι
(τὸτο γὰρ ἔστιν ὁ λόγος), τὸ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν, δηλον ὡς καὶ
τῇ σαρκὶ καὶ τῷ νουρῷ καὶ ἑκάστῳ τῶν ὄντων, οἷον λίθῳ ξύλῳ, καὶ
τὸν λόγον καὶ τὸ εἶδος· ἢ γὰρ ἐπὶ πάντων τὸ εἶδος καὶ ὁ λόγος αἷτιος τῷ
ἕκαστον εἶναι ὁ ἔστιν, ἢ ἐπ' ὅθεν. διὰ γὰρ τὸν λόγον καὶ διὰ τὸ εἶδος
ἢ διαφανὲς καὶ ἐν τοῖς ὕσιν, καὶ ἔστιν αὐτῶν τὸ μὲν τι σάφες τὸ δὲ τι
ἔσθ' ὅτι δὲ ἄλλο τι, ἐπεὶ ἢ γὰρ ὕλη κατ' αὐτὰς πᾶσι τοῖς ὕσιν· ἢ
αὐτῇ, ὡς ἐφάμεν· τὰ γὰρ τέσσαρα στοιχεῖα ἢ ὕλην ἀρχὴν αὐτῶν. ὅτι
μὲν ταῦτα τῶν ὄντων ἔχει τὸν τρόπον καὶ τὸ εἶδος αἷτιον ἑκάστῳ τῷ τῶν
τινι εἶναι, πάντως ἀν συνέφησεν Ἐμπεδοκλῆς, εἰ τις αὐτὸν ἐπῆγε
τῷ λόγῳ, παραδεικνύς ἕκαστον ὥτως ἔχον· αὐτὸς μέντοι ἐφ' ἑαυτῷ
λέγων ὅδ' ἐν περὶ αὐτῶν σαφῶς διωρίκειν, ὅδ' κατ' ἐπιστήμην εἰρηκεῖ
τινα τῶν μὴ περὶ πάντων ὁμοίως τῶν ὁμοίων εἰρηκέναι. Alex.

1. αὐτῶν M. || 5. ἢ: ἐν Asclep. || 12. ἀποδιδόντες M. || 33. καὶ τὸν πειρώμενον M. || 36. sed principia entis
que ens est: quibus ab ipso indignantur, sunt omnia entia principia, non tamen eorum modo, sed proprie substantiae,
caeterorum vero substantia, cum proprie non sint principia: effugiuntur quodammodo, quoniam ab eis dicitur entium
quodque sunt esse substantia substantiarum. Sopul. || 39. ἀνθρωπίνην M. || 40. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 41. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 42. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 43. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 44. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 45. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 46. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 47. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 48. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 49. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 50. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 51. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 52. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 53. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 54. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 55. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 56. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 57. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 58. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 59. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 60. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 61. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 62. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 63. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 64. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 65. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 66. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 67. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 68. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 69. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 70. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 71. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 72. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 73. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 74. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 75. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 76. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 77. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 78. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 79. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 80. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 81. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 82. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 83. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 84. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 85. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 86. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 87. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 88. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 89. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 90. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 91. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 92. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 93. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 94. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 95. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 96. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 97. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 98. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 99. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M. || 100. ἀντὶ καὶ γὰρ ὅσον εἶναι κατ' αὐτὴν M.

993. (') φησὶ δὲ ὁ ἡμέτερος φιλόσοφος ὅτι καὶ διηρθρωμένως
15. (ἐμνημόνευσε τῶν τεσσάρων) ὁ Πλάτων καὶ πρὸ σὺ, καὶ αὐτὸς ἐξ
αὐτῶν λαβὼν λέγει, ἐπεὶ καὶ Ἑμπ. Asclep.

993. "περὶ — πρότερον." λέγοι ἂν "περὶ τῶν ταύτων" ὡς εἰρη-
24. κῶς ἦδη (c. 7. 4) ὅτι εἶπε καὶ ἐν τούτοις πρὸ τούτου περὶ Ἀναξαγόρου
λέγων καὶ τὴν δόξαν αὐτοῦ ἐπανορθῶν, ὅτι ἄλλω μὲν ἔν λέγονται ταῦτα
ἐπικυρώθησαν, ὃ μὴν αὐτὸς σαφῶς τι περὶ τούτων εἶπεν, ὥσπερ
ὁδὲ Ἑμπεδοκλῆς, περὶ οὗ νῦν εἶπεν. ἐπὶ τούτοις ἀπορίας τινὰς ἀπο-
ρήσειν ἐπαγγέλλει) συντείνοντας εἰς τὴν περὶ τῶν ἀρχῶν λόγον, ἐξ
ᾧ ῥηθειῶν φησὶ καὶ καλῶς ἀπορηθεῖσιν εὐπορωτέρως ἡμᾶς ἔσεσθαι
πρὸς τὰς λύσεις τῶν ἐν τοῖς ὑστέροις ἀπορυσμένων· αἱ γὰρ περὶ τῶν
ἀρχῶν ἀπορίαί τε καὶ λύσεις ἀρχαὶ τῆς τῶν μὲν ταῦτα ἀπορυσμένων
λύσεως γίνονται ('). καὶ λέγει περὶ τῶν ἀπορυσμένων ἐν τῷ Β·
διὸ καὶ δόξαν ἂν ὅσον ἐκ τῶν νῦν εἰρημένων συνῆφθαι τῷ τῷ βι-

βλίω τὸ Β· ὃ μὴν ἀλλὰ λέγει γὰρ περὶ τῶν ἀπορυσμένων καὶ
ἐν τῷ ἐλάττονι α'· εἰπὼν γὰρ "ὅσα δὴ περὶ τῶν αὐτῶν τούτων
ἀπορήσειεν ἂν τις ἐπανέλθωμεν πάλιν," περὶ τῶν ἀρχῶν καὶ τῶν
αἰτίων καὶ ἐν τῷ μὲν τούτῳ ἐλάττονι α' ζητεῖ τε καὶ ἀπορᾷ. Alex.

(') ὥσπερ καὶ περὶ Ἀναξαγόρου εἶπεν τὴν δόξαν αὐτοῦ ἐπα-
νορθῶν, ὅτι ἄλλω μὲν ἂν λέγονται ταῦτα ἐπικυρώθησαν, ὃ μὴν αὐτὸς
διηρθρωσεν. περὶ γὰρ τῶν ἀρχῶν τούτων, φησὶ, καὶ πρότερον ἀρ-
καμην ἐν τοῖς Φυσικοῖς· εἴτα πάλιν ἐπαγγέλλει λέγειν περὶ αὐτῶν
ἐν τῷ ἐλάττονι ἄλλα καὶ ἀπορᾷ περὶ αὐτῶν καὶ ἐπιλύει τὰς ἀπο-
ρίας ἐν τοῖς περὶ Φιλοσοφίας. ἐκ γὰρ τῶν ἀπορῶν εὐπορώτατα
γινόμενα εἰς τὰς λύσεις τῶν ἐν τοῖς ὑστέροις ἀπορυσμένων· αἱ γὰρ
περὶ τῶν ἀρχῶν ἀπορίαί τε καὶ λύσεις ἀρχαὶ τῆς τῶν μὲν ταῦτα
ἀπορυσμένων λύσεως γίνονται. καὶ λέγει περὶ τῶν ἀπορυσμένων ἐν τῷ
ἐλάττονι ἄλλα· διὸ ἐφεξῆς ἀναγινώσκει. Asclep.

ΤΟ ΕΛΑΤΤΟΝ ΑΛΦΑ ΤΩΝ ΜΕΤΑ ΤΑ ΦΥΣΙΚΑ.

Τὸ ἐλάττον ἄλφα τῶν Μετὰ τὰ Φυσικά ἐστὶ μὲν Ἀριστοτέλους
ὅσα καὶ τῇ λέξει καὶ τῇ θεωρίᾳ τεκμήρια, ὃ μὴν ὁλόκληρον ἔακεν
εἶναι, ἀλλ' ἔξω ὡς μέρος βιβλίου, τεκμαιρόμενους τῇ τε ἀρχῇ· καὶ τῇ
τῷ βιβλίῳ μικρότητι. ὅσον μὲν ἔν ἐπὶ τῷ περὶ ἀρχῶν καὶ ἐν τούτῳ
ποιεῖσθαι τινα λόγον, δόξει καὶ ἐκ ἀπάρθεν τούτου τὰ μαζονος Α, ἀλλ'
ἔπειτα ἐκεῖνον περὶ ἀρχῶν καὶ αἰτίων, ἐξ ᾧ ἐν ἐκείνῳ παύομενος καὶ
βιβλίῳ εἶπεν "ὅσα δὲ περὶ τῶν αὐτῶν τούτων ἀπορήσειεν ἂν τις,
ἐπανέλθωμεν πάλιν." τὰχα γὰρ ἂν ἐξ αὐτῶν εὐπαρήσαιμεν πρὸς
τὰς ὑστέρον ἀπορίας· πράξειων δὲ τούτο ἐν ἐκείνῳ, ἐν τούτῳ ζη-
τεῖν ἀκαλύθως δοκεῖ εἰ ἐπ' ἀπειρον αἱ ἀρχαὶ καὶ τὰ αἰτία, καὶ δει-
κνυσιν ὅτι ἔστιν ἀρχὴ τις ἐν αὐτοῖς καὶ ἐκ ἐπ' ἀπειρον ἡ πρόδος.
ὅσον δὲ πάλιν ἐπὶ τῷ τέλει αὐτοῦ, ὃ δόξει τούτο ἐκ ταύτης εἶναι
τῆς συντάξεως, ἀλλὰ τῆς φυσικῆς πραγματείας προοίμιον τι (').
ὡς γὰρ περὶ φύσεως ἐν τοῖς ἐξῆς ἐρῶν, καὶ ζητήσων τί ἔστιν ἡ φύσις,
ἐπαύσατο ('). εἶπε γὰρ "διὸ σκοπεῖον πρῶτον τί ἔστιν ἡ φύσις·
ἔτω γὰρ καὶ περὶ τίνων ἡ φυσικὴ δόξα ἔσται." φυσικὴ δὲ τὸ περὶ
τούτῳ σκέπτεσθαι· διὸ καὶ ἐν τῇ Φυσικῇ Ἀκροάσει (2 1) πεποικῆσθαι τὴν
περὶ φύσεως λόγον. ἔτι δὲ ὅδ' ἡ ἀρχὴ αὐτῷ τῷ Β τὴν περὶ φύ-

σεως περιέχει λόγον, ὡς δοκεῖν ἔπειτα τούτῳ ἐκεῖνα, ἀλλὰ περὶ οὗ
ἀναγκαῖον ἐστὶ προαπορήσαι ἐν τῇδε τῇ πραγματείᾳ, ταῦτα ἐν
αὐτῷ καταλέγει τε καὶ ἐκτίθει. διὸ δόξει τῷ μεζῶν Α τὸ Β
μᾶλλον ἂν ἀκολουθεῖν· συνηδὸς γὰρ ἡ τότε ἀρχὴ τῷ ἐκείνῳ τίλει
ἐκεῖ τε γὰρ προέθετο περὶ τῶν ἀπορήσειεν ἂν τις περὶ τῶν ἐς τὰς
ἀρχὰς καὶ τὴν εὐρεσιν αὐτῶν συντείνοντων εἰπεῖν, ἐν τε τῷ Β φέ-
ρεται τούτο παύων. ὃ μὴν ὁδὲ τὰ ἐν τούτῳ λεγόμενα ἀλλότρια πᾶσι
τῆς προκειμένης πραγματείας εἶναι μοι δοκεῖ· ἀλλ' ἔξω ὥστε
τινὰ προγραφόμενα καὶ προλεγόμενα κοινῶς πάσης τῆς θεωρητικῆς
φιλοσοφίας τὰ ἐν τούτῳ λεγόμενα. πρῶτον μὲν γὰρ ἐν αὐτῷ περὶ
τῆς θεωρητικῆς φιλοσοφίας κοινῶς πάσης λέγει, δευτέρως ὅτι πᾶσι
ἐστὶ χαλεπὴ, τεκμαιρόμενος ἀπὸ τῶ μὴν ἄρα εὐχόμενος περὶ αὐτῆς εὐ-
κταί, πᾶσι δὲ ῥηδία, τεκμαιρόμενος πάλιν ἀπὸ τῶ μὴν ἄρα αὐτῆς
παρτίπασιν ἀποτυγχάνειν. ἀλλὰ καὶ διὰ τὴ δύσχερὸς μᾶλλον πρ-
οβήσεται, δευτέρως τούτῳ τὸ αἰτίον ἐν ἡμῶν ὄν· ὃ γὰρ ἡμέτερος πᾶσι ἀν-
ήνης ἐστὶ πρὸς τὴν τῶν φύσει σαφῶν γνῶσιν. καὶ ἐπὶ τούτῳ ἐπαύ-
σας τὸς ὀπωσὺν ἡμῶν αὐτῆς ὡς ὃ μικρὸν συμβεβλημένον, καὶ
ἡ διαφέρει ἡ θεωρητικὴ τῆς πρακτικῆς εἰσὼν, καὶ ὅτι τὸ κύριον τῆς

4 — 6. τὸ μὲν ἐν "περὶ τούτων" λέγει αἱ ὡς εἰρηκῶς ἦδη ἐν τοῖς πρὸ τούτου λόγοις περὶ Ἀναξαγόρου καὶ τὴν L. ἡ τούτων Α. ἡ 7. ἐπικυρώθησαν Ἀνα-
ξαγόρου γ L. ἡ μὴν Α. ἡ αὐτὸς τι σαφῶς περὶ τούτων εἰρηκεῖ, ὥσπερ L. ἡ 12. τε εἰ τῆς om L. ἡ ἀπορυσμένων τῆς λύσεως L. ἡ 13. γίνονται. λέγει ἡ
περὶ τῶν ἀπορυσμένων ἐν τῷ Β' τῆσδε τῆς πραγματείας L. ἡ 14. δόξειεν F, δόξει M. ἡ ἴσιν F.

1. γο om F. ἡ 2. εἰπόντες γὰρ codd. praefatus enim Sepulv.

15 — 20. Καὶ τούτο τὸ βιβλίον Ἀριστοτέλους ἐστὶν, ὡς ἔστιν ἀπὸ τῆς λέξεως καὶ τῆς θεωρίας τούτου τεκμήρια. ἔστι δὲ μέρος βιβλίου ἀλλ' ὃ βιβλίον
ὁλόκληρον· δηλοῦν δὲ τούτο ἡ ἀρχὴ τούτου τῷ βιβλίῳ, ὅτι καὶ ἐν τούτῳ περὶ ἀρχῶν ποιεῖται τὸν λόγον καὶ ἐκ ἀπάρθεν τὰ ἐν τούτῳ λεγόμενα τῶν ἐν τῷ μεζῶν Α
ὡσπερ δὲ καὶ ἡ μικρότης τούτου τεκμήριον ἐκαστάται· τὰ μέρος εἶναι βιβλίου ἀλλ' ὃ βιβλίον ὅλον· δοκεῖ δὲ ἀπορᾷ τούτῳ τῷ μεζῶν Α. ἐξ ᾧ ὡς L. ἡ 20. τῷ
βιβλίῳ L. ἡ 23. — 26. ταῦτα ἀπὸ πρὸς τὸ τέλος ἐκείνου· ἀκαλύθως ἐν τούτῳ ζητεῖται αἱ ἐπ' ἀπειρον ἡ πρόδος· ἐκ τούτου δὲ φαίνεται ὅτι συντάσσεται
τούτῳ τῷ βιβλίῳ τῇ πραγματείᾳ ταύτῃ, ἔστι μέρος ὃν τὸ μεζῶν Α, εἴτε ἀλλ' ὃ μὲν ἀλλ' ἔστιν ἐπικυρώθησαν. σὺν δὲ ἀπορυσμένων τῶν τούτων αὐτῶν δόξα L. ἡ
29. ἐπαύσατο τούτῳ τῷ βιβλίῳ L. ἡ 31. τούτῳ τούτῳ L. ἡ διὰ — 32. λόγον om L. ἡ 32. αὐτῷ om L. ἡ B τῆσδε τῆς συντάξεως τὸν περὶ τῆς φύσεως L.
15. ἀπορᾷ ἐκεῖνο τῷ τῷ ἐλάττονι ἐκαστάται α' ἀλλὰ L. ἡ 17. αὐτῷ ἀρχὴ τῷ Β L. ἡ διὰ καὶ δόξει μᾶλλον τὸ Β ἀκολουθεῖν τῷ μεζῶν Α· συγ-
γίς L. ἡ 18. ἀρ om Α. ἡ συνῆδου L. ἡ 19. ἐκεῖ — 21. δευτέρως om L. ἡ 21. ἐν τῷ ἐλάττονι λεγόμενα α' ἀλλότρια L. ἡ 22. μοι om L. ἡ 23. τῆς θεω-
ρητικῆς πάσης L. ἡ 24. τὰ ἐν τῷ ἐλάττονι λεγόμενα α'. πρῶτον L. ἡ 25. κοινῶς εἰς ὅσον om L. ἡ 31. αὐτῶν Α.

θεωρίας ἢ γνῶσις, δείκνυσιν ὅτι πλείους εἰς θεωρίαν τε καὶ τὴν τῆς ἀληθείας γνῶσιν ἢ τῶν ἀρχῶν τε καὶ τῶν αἰτίων γνῶσις συντελεῖ· μάλιστα γὰρ ἐστὶ τὰ πρῶτα αἰτία καὶ αἱ ἀρχαί, τὰ δὲ μάλιστα ὄντα καὶ ἀληθῆ μάλιστα καὶ τοῖς ἄλλοις αἰτία τὰ τε εἶναι καὶ τῆς ἐν αὐτοῖς ἀληθείας ταῦτα. δείκνυσιν δὲ ἐν αὐτοῖς καθόλου τε καὶ κοινῶς, καὶ 5 ὅτι εἰσὶν ἀρχαί καὶ αἰτίαι τῶν ὄντων, ἀνελών τ' ἐπ' ἀπειρον τὴν πρὸς τὸν αἰτίων εἶναι. Alex.

(*) "ἡ περὶ — ἀξίως." πληρώσαντες τὸ μεῖζον ἄλφα νῦν ἵσμεν ἐπὶ τὸ ἑλαττον ἄλφα. γνήσιον δὲ ἐστὶ καὶ αὐτὸ τῷ Ἀριστοτέλει τὸ βιβλίον, καὶ τὸτο δῆλον ἐκ τε τῶν δογματικῶν καὶ ἐκ τῆς 10 λέξεως· καὶ τῆς φράσεως γὰρ τὸ ποικίλον πατέρα τῷ Ἀριστοτέλει προσαναγορεύει. τινὲς δὲ ὑπέλαβον ἀλλότριον αὐτῷ εἶναι, ἀποβλέψαντες εἰς τε τὴν ἀρχὴν τῷ βιβλίῳ καὶ εἰς τὸ συμπέρασμα αὐτῷ. ἐν μὲν γὰρ τῇ ἀρχῇ περὶ τῶν αἰτίων τῶν πρώτων διαλέγετο, τότε τῶν πρώτων ἀρχῶν, ἐν δὲ τῷ συμπέρασματι περὶ φύσεως, 15 τῶν π' ἐστὶ φύσις· τὸ δὲ τοῦτον τοῖς φυσικοῖς μᾶλλον ἀρμόττει ἢ περὶ τῆς μὲν τὰ φυσικά. ἄλλως τε δὲ ἐν τῷ τέλει τῷ μεζονος Α λέγει δὲ ἀπορήσει περὶ τῶν ἀρχῶν, ἐνταῦθα δὲ τὸτο ὁ περὶ τῶν ἀρχῶν, ἀλλ' ἐν ἀρχῇ τῷ Β ἀπορεῖ περὶ τῶν ἀρχῶν, ὥςτε μᾶλλον τὸ Β ἐστὶν ἐφεξῆς, τὸτο δὲ παρεμβέβλητο. λέγομεν τοίνυν πρὸς 20 ταῦτα ὅτι ἡ βελήθη πρότερον διαλεχθῆναι περὶ τῶν πρώτων ἀρχῶν· αἱ γὰρ πρώταις ἀρχαί κυρίως ὄντα ὑπάρχουσι, τὰ δὲ κυρίως ὄντα ἀληθείας ἐστὶ δηλωτικά, ἢ δὲ κυρίως ἀλήθεια καὶ τοῖς ἄλλοις αἰτία γὰρ ἀληθείας. διὰ τὸτο τάνυν ἐνταῦθα πρότερον περὶ τῶν πρώτων ἀρχῶν διαλέγετο. ἀμέλει τοι καὶ διὰ τὸτο εἰρήκασιν ἑλαττον 25 αὐτ' ἀπροαναγορεύει, ὡς ἀν ἀρχῆς ὕψους τῷ ὄντος πρώτης μέρης τῷ βιβλίῳ, ἔπειδ' ἐπὶ τῶν πρώτων ἀρχῶν διαλέγετο, εἴτα λαβὼν πρὸς τῷ συμπέρασματι διαλέγετο καὶ περὶ τῶν φυσικῶν ἀρχῶν. ἔδει γὰρ περὶ πασῶν ἀπλῶς τῶν ἀρχῶν διαλεχθῆναι· ἢ γὰρ ἀρχὴ ἐμώτυμός ἐστι φωνὴ ἢ ὡς τὰ ἀφ' ἑνὸς καὶ πρὸς ἑν. ἐφεξῆς 30 τῶν διαλέγετο ἡμῶν περὶ τῆς θεωρητικῆς φιλοσοφίας, καὶ δείκνυσιν ὅτι ἡ θεωρητικὴ φιλοσοφία πρότερον ἐστὶ τῆς πρακτικῆς, καὶ ὅτι ὅχι ὑπάρχουσιν αἱ ἀρχαί ἀπειροί, ὅτε ἐπὶ τὸ ἄνω ὅτε ἐπὶ τὸ κάτω. ὁ δὲ λέγει ἐν προομίοις τοῦτον ἐστὶν, ὅτι ἡ περὶ τ. ἀλ... ὅχι ἐν ὧν, ὡς εἶρητο, ἀλλότριά τὰ νῦν λεγόμενα τῆς προκειμένης 35 πραγματείας, ἀλλ' ἐστὶ προγραφόμενα. τελείως γὰρ ἐνταῦθα διαλέγετο περὶ τῆς θεωρητικῆς φιλοσοφίας, καὶ τί διαφέρει ἡ θεωρητικὴ τῆς πρακτικῆς, καὶ ὅτι ἡ τῆς αἰτίας γνῶσις ἐστὶ κυρίως ἡ θεωρητικὴ φιλοσοφία, καὶ ὅτι εἰς τὴν εὑρεσιν αὐτῆς ἢ τῶν ἀρχῶν καὶ αἰτίων γνῶσις συντελεῖ. Asclep.

(*) τὸτο τὸ βιβλίον ἔστι Πασικλῆος εἶναι φασὶ τῷ Πρόδῳ, ἢ τῷ Ἀποκατῇ Ἀριστοτέλει, υἱὸς δὲ Βοναῖν (Βονῆ?) τῷ Εὐδόκῳ ἰδιωτῇ. Ἀλέξανδρος δὲ ὁ Ἀφροδισιεύς Ἀριστοτέλει αὐτὸ φησιν

5. αὐτῷ Α.

49. ἐν τῇ γράφεται μετὰ τῆς τῷ ὅτι προσθήκης, ὅτι ἡ περὶ τῆς ἀληθείας θεωρία. ἀλλ' ὅπως μὴ ἐκ ἀρχῇ βιβλίῳ ἀλλ' ἐπόμενον προσημειῶνται τὰς ὡς δὲ τὸ ὅτι ἀρχὴν τὸτο ποιεῖ L. || 30 — p. 590 a 6. apud Asclep. || 32. εἶναι οὐκ M. || 33. λέγοντας ἀξίως τι εἰπεῖν Asclep. || 34. ῥάδιον M. || 36. τῶν ταῦτα φιλοσοφησάντων Asclep. || 38. ἀπορίσμεν Asclep.

εἶναι. καὶ ἐνταῦθα αὐτὸ πρὸ τῆς φυσικῆς πραγματείας δεῖν ἔφασαν τάττασθαι, τεκμηριώμενοι τὸτο ἀπὸ τῷ τέλει τῷ προκειμένῳ βιβλίῳ· λέγει γὰρ "διὸ σκεπτέον πρῶτον τί ἐστὶ φύσις." ἕτεροι δὲ πρὸ πάσης ἀπλῶς θεωρίας φυσικῆς τε καὶ μὲν τὰ φυσικά, ἀπὸ τῷ ἐφεξῆς τῷ ἀνωτέρω λεχθέντι τῷ τέλει ῥητῇ καὶ αὐτοὶ τὸτο κατασκευάζοντες, τῷ "ὅτι γὰρ καὶ περὶ τίνος ἢ φυσικῆς δῆλον ἔσται" καὶ τῷ ἐξῆς. ἄλλοι δὲ πρὸ αὐτῷ τῷ μεζονος Α τὸ παρὸν ἡξίωσαν τάττασθαι. φαίνεται γὰρ ἐφεξῆς μετ' ἐκεῖνο τὸ Β· ἐκεῖσε γὰρ τὰς τῶν πρὸ αὐτῷ δόξας ἐκθέμενος, καὶ δείξας ὡς ὁδὸν παρ' ἐκείνοις ἀπασὶ πλείους αἰτίαι τῶν τεττάρων εὐρέθησαν, ὑπέχετο ἐν τῷ τέλει περὶ αὐτῶν ἀπορήσει, καὶ ἀπορεῖ περὶ τούτων ἐν τῷ Β. τὸ δ' ἀληθὲς ὡς ἐκεῖ. τὸ παρὸν βιβλίον τῷ πρὸ αὐτῷ ἐστὶν ἑλαττον· ὑπερῆρας γὰρ ἐκεῖσε περὶ τινων, περὶ τούτων ἐν τῷ προκειμένῳ διεξίστηναι. εὐθύς δὲ ἀρχόμενος τῷ βιβλίῳ προθυμότερος τε καθίστησι τὴν ἀπορίαν, κατασκευάζων μὴ ἀποκνεῖν, ἐπὶ δὲ καὶ προσεκτικωτέρως καὶ ἐπιμελεστέρας προσημειάζει γενεᾶς· διὰ μὲν γὰρ τῷ λέγειν ὅτι ῥάδιον ἢ ἐστὶν ἢ περὶ τῶν ἀρχῶν τῶν αἰτίων θεωρία, καὶ ὡς αὐτῆς ὁ πάντες ἀποτυγχάνουσιν ἀλλ' ἕκαστος λέγει τι... cod. Reg.

"ἡ — σημειῶν δέ." γράφει καὶ χωρὶς τῷ ὅτι, "ἡ περὶ τῆς ἀληθείας θεωρία" καὶ μᾶλλον δοκεῖ ἐκεῖνο ἀρχὴ εἶναι, τὸ δὲ μὲν τῷ "ὅτι" ὅχι ἀρχὴ ἀλλ' ἐπόμενον προσημειῶνται τῇ. περὶ δὲ τὴν τῆς ἀληθείας θεωρίαν λέγει πᾶσαν τὴν θεωρητικὴν φιλοσοφίαν, ὅχι ὡς μόνον περὶ τὴν ἀλήθειαν πραγματευομένην (καὶ γὰρ ἡ πολιτικὴ τε καὶ πρακτικὴ φιλοσοφία περὶ τὴν ἐκείναις ἀληθῆς, ἀλλὰ καὶ αἱ τέχναι περὶ τῆς τῶν ὑπ' αὐτὰς ἀληθείας εἰσὶ θεωρητικά, εἴγε ἐστὶ τέχνη ἐξῆς μετ' ἀληθῆς λόγου ποιητικῆ), ἀλλ' ὅτι ταύτης μόνος τέλος ἡ γνῶσις τῆς ἀληθείας καὶ τῆς κυρίως ἀληθείας· τὸ γὰρ αἰετὶ ἀληθὲς αὕτη θεωρεῖ. συνιστᾷ δὲ τὴν θεωρητικὴν φιλοσοφίαν ὡς μάλιστα οἰκείαν ἡμῖν καὶ κατὰ φύσιν, τῇ μὲν φησὶ χαλεπὴν αὐτὴν δόξαν εἶναι τῇ δὲ αὐτῷ ῥάδιον, χαλεπὴν μὲν καθ' ὅσον πολλῶν ἐπιχειρησάντων αὐτῇ ὁδὸς κατ' ἀξίαν τὴν περὶ αὐτῆς πεποιθῆναι λόγους· τῷ γὰρ δυσχερὲς καὶ χαλεπὴν τὴν περὶ αὐτῆς εἶναι θεωρίαν σημειῶν ἵκανον τὸ μὴ δύνασθαι τὴν περὶ αὐτῆς λέγοντας κατ' ἀξίαν εἰπεῖν περὶ αὐτῆς· τῷ δὲ αὐτῷ ῥάδιον εἶναι σημειῶν πάλιν ποιεῖν τὸ μὴ πάντῃ τὴν περὶ αὐτῆς εἰπόντας ἀποπλανηθῆναι, ἀλλὰ τῶν εἰπόντων ἕκαστον εἰπεῖν ὑγιᾶς τι περὶ αὐτῆς. καθ' ἕκαστον μὲν γὰρ τῶν φιλοσοφησάντων εἰ ἐπισκοποῦμεν, ὀλίγον παντελῶς ἕκαστον αὐτῶν ὑγιᾶς εἰς εὐροῖμεν λέγοντα· εἰ δὲ τὰς ἀπάντων ἀπορίσασμεν εἰς ταῦτ' ὁδὸς, ἀξιόλογος ἦδη καὶ μεγάλη ἡ περὶ αὐτῆς θεωρία φαίνεται. περὶ γὰρ τῶν ἀρχῶν, ὡς ἐν τῷ πρὸ τούτου προείρηκεν, ἕκαστος μὲν τῶν εἰπόντων μέρος τι αὐτῶν εἶπε, καὶ ὁδὸν τὸτο σαφῶς, τρόπον μόνον τινὰ εἶπε πάσας εἰρήσας τῷ ἄλλῳ ἄλλης μνημονεύσαι. Alex.

993^b "μήτε πάντας ἀποτυγχάνειν." τὸτο εἴρηκεν ὡς ἴσον τῷ μήτε
 1. τινὰ τῶν πάντων ἀποτυγχάνειν αὐτῷ πάντῃ. ὅτι δὲ τὸτο λέγει,
 ἐδήλωσεν ἐπενεγκὼν "ἀλλ' ἕκαστον λέγειν τι περὶ τῆς φύσεως."
 τὸτο ᾧ συνωδὸν τῷ μηδὲν ἀποτυγχάνειν. τὸ δὲ "τῆς φύσεως"
 προσκείμενον τὸ πρὸ πάσης τὸτο τῆς θεωρητικῆς εἶναι φιλοσοφίας
 τὸ βιβλίον συνήσῃ καὶ αὐτό ('). δοκεῖ δέ μοι διὰ μὲν τῶ πολλῶς
 τε ἐπιβάλλειν λέγειν περὶ αὐτῆς καὶ μηδὲν αὐτῶν πάντῃ δια-
 μαρτάνειν δείκνυς τὸ κατὰ φύσιν ἡμῖν εἶναι τήνδε τὴν πραγμα-
 τείαν, διὰ δὲ τῷ μηδὲν κατ' ἀξίαν εἰρηνεῖναι περὶ αὐτῆς τὸ με-
 γεθος αὐτῆς ἐνδείκνυς καὶ τὴν χαλεπότητα, καὶ ὅτι μὴ χρὴ παρερ-
 γον ποιῆσαι τὴν ζήτησιν αὐτῆς. ἔχει δὲ μὲν ᾧ αὐτῆς κρίσις, ὅτι ἡμῖν
 ἐστὶ κατὰ φύσιν, μὴ παρέργωγος δέ, ὅτι ἐστὶ χαλεπή. προτρέπει δ'
 ἂν ἡμᾶς δι' ὧν εἴρηκε καὶ ἐπὶ τὸ μήτε καταφρονεῖν αὐτῆς ὡς βεβή-
 αμένη πάντῃ μήτε ἀπογινώσκειν ὡς πάντῃ χαλεπῆς. id.

993^b (') ὅτι περὶ φυσικῶν διαλαμβάνον, ἀλλ' ὅτι περὶ τῶν
 2. διδίων διεξιόντων ὑπὸ τῆς σφῶν ἀπειρίας, καθάπερ Παρμενίδης
 καὶ Μελισσος, εἰς τὴν περὶ φύσεως ἐνέπιπτον λόγους. cod. Reg.

993^b "ὥς — ἀμάρτοι;" ὅτι τὸ πάντας τι ὑγιᾶς εἰρηνεῖναι τὴν περὶ
 4. αὐτῆς λέγοντας σημείον ἂν εἴη τῷ βεβήαν αὐτῇ εἶναι, ἔδειξε τῇ
 παροιμίᾳ προσηγορεύμενος τῇ "τίς ἂν θύρας ἀμάρτοι;" ἢ λέγει μὲν
 ἐπὶ τῶν εὐκόλων καὶ μηδὲν χαλεπὸν καὶ δυσεύρετον ἐχόντων, εἰληπὶ
 δὲ ἀπὸ τῶν τοξευτῶν τῶν ἐπὶ σκοπὸν τοξευόντων ('). ἔτσι γὰρ, ἂν
 μὲν γὰρ ὁ προκείμενος ἢ σκοπός, ὃ βεβήαν αὐτῷ τυγχάνουσιν, ἂν
 δὲ ἢ πλατύς, ὃ χαλεπὸν τὸ τότε τυγχάνειν, διὸ καὶ πάντες αὐτῷ
 τυγχάνουσιν. εἰ ἔν τῷ βεβήαν πάντες ἐπιτυγχάνουσι, καὶ ὅτι πάντες
 ἐπιτυγχάνουσι, βεβήαν τὸτο. "τὸ δὲ ὅλον τε ἔχειν καὶ μέρος μὴ δύ-
 ναται δηλοῖ τὸ χαλεπὸν αὐτῆς." πάλιν τῷ χαλεπῇ καὶ δύσκολον
 τὴν πραγματείαν εἶναι σημείον ποιῶν τὸ ἕτερον τῶν προρηθέντων.
 ἦν δὲ τὸ καθ' ἕνα μὲν ἢ μικρόν ἢ μηδὲν ἐπιβάλλειν αὐτῇ τῷ τὸς
 καθ' ἕνα μήτε περὶ ὅλης λέγειν τῆς πραγματείας μήτε περὶ με-
 30 ρους αὐτῆς ὁλοκλήρως. οἱ ᾧ μηδὲν ἢ μικρόν ἐπιβάλλοντες αὐτῇ
 πρὸς τῷ τῷ παντὸς ἀπολείπειν ἀπολείποντο ἂν καὶ τῶν μερῶν
 αὐτῆς ('). ἔτσι δὲ τὸ χαλεπὸν αὐτῆς δείκνυσιν ('). ἔχει δὲ
 τι ἢ λέγει ἀκατάλληλον ἢ "τὸ δ' ὅλον τε ἔχειν καὶ μέρος μὴ δύναται
 δηλοῖ τὸ χαλεπὸν αὐτῆς." δοκεῖ ᾧ δι' αὐτῆς τὸ ἀντικείμενον λέ-
 35 γειν ὃ προείρηκε. προείρηκε μὲν ᾧ ὅτι κατὰ μέρος μὲν ἕκαστος ἐπιβαλ-
 λει τῇ τῶν ὄντων ἀληθείᾳ, ὅλον δὲ ἀποτυγχάνει. νῦν δὲ δοκεῖ λέ-

γειν τὸ μὲν ὅλον ἔχειν τὸς ἐπιβάλλοντας αὐτῇ, τὸ δὲ μέρος μὴ δύ-
 ναται. ὃ φερόμενος τὴν ἐνηλλάχθαι φασὶ τὴν λέξιν καὶ εἶναι τὸ
 κατὰλληλον αὐτῆς "τὸ δὲ ὅλον μὴ δύναται καὶ μέρος ἔχειν ὅλον
 τὸ χαλεπὸν αὐτῆς." τὸτο ᾧ σύμφωνον εἶναι τοῖς προειρημένους.
 μήποτε δὲ ἄμεινον τῆς λέξεως ἀνάγειν ὡς προειρήκαμεν, τὸ δὲ
 τὸ χαλεπὸν τῆς πραγματείας διὰ τὸ μήτε τὸ ὅλον ἔχειν μήτε με-
 ρος ὁλοκλήρως ἔχειν δύναται. ὡς εἶναι τὸ λεγόμενον ἴσον. τῷ δὲ
 μήτε ὅλον τι ἔχειν ἀλλὰ μηδὲ μέρος δύναται. τὸ ᾧ ἢ μικρόν ἢ
 10 μηδὲν ἐπιβάλλειν αὐτῇ ὅτε τὸ ὅλον ἔχειν ἦν ὅτε μέρος αὐτῆς
 ὅλον. ὃ ᾧ καὶ τὸ μέρος δύσληπτον, χαλεπὸν τὸτο. καὶ εἴη ἂν ὑπερ-
 βατὴν ἐν τῇ λέξει ταύτῃ, τὸ μὴ δύναται ὅλον τι ἔχειν καὶ μέρος,
 ὡς εἰ λέγει, τὸ δὲ μηδὲτερον δύναται δηλοῖ τὸ χαλεπὸν αὐτῆς.
 δύναται τις καὶ ὅπως ἀκούσαι. τὸτο δ' ὅλον τι ἔχειν καὶ μέρος μὴ
 δύναται, τὸ εἰς ἕνα μὲν τὸ ὅλον καὶ ἐπίσταναι πάντας εἰδέναι, μὴ
 15 δὲ μέρος αὐτῆς ἐξακριβώσασθαι δυνήσθαι, δηλοῖ τὸ χαλεπὸν αὐτῆς
 δύναται καὶ λείπειν τῇ λέξει τὸ πάντας ἅμα, ἢ ἢ τὸ δ' ὅλον τι ἔχειν
 πάντας ἅμα, μέρος δὲ ἕκαστον μὴ δύναται, δηλοῖ τὸ χαλεπὸν
 αὐτῆς. καὶ τὸτο γὰρ μᾶλλον ἀκολουθεῖν δοξεῖ τοῖς προειρημένους τὸς
 "καθ' ἕνα μὲν ἢ μικρόν ἢ μηδὲν ἐπιβάλλειν αὐτῇ, ἐκ πάντων δὲ
 τῶν συναβροϊζομένων γίγνεται τι μέγεθος." δύναται ἴσον εἶναι τὸ
 εἰρημένον τῷ τὸ δὲ μὴ δύναται καὶ ὅλον τι ἔχειν καὶ μέρος, ἀλλὰ
 μέρος τι μόνον λαμβάνειν αὐτῆς. τὸ δὲ "τῇ μὲν χαλεπῇ τῇ δὲ με-
 20 ρείᾳ" λέγει ἂν ὅτι ὡς κατὰ ταύτην ὄντων ἀμφοτέρων περὶ αὐτῆς,
 ἀλλ' ὡς φαντασιῶν καὶ δοξῶν ἀμφοτέρων ὅσων περὶ αὐτῆς, καὶ
 μὲν τι ὅτι βεβήαν, καὶ δὲ τι ὅτι χαλεπή. διὰ μὲν ᾧ τὸ καὶ πάντες
 ἐπιβάλλειν αὐτῇ ὃ χαλεπή, διὰ δὲ τὸ μηδὲν κατὰ μέρος μὴ δύ-
 25 ναται ὅλον ὃ βεβήαν. "ἴσως δὲ καὶ τῆς χαλεπότητος ὅσης κατὰ
 τρόπον." δείξας τῇ μὲν βεβήαν τὴν θεωρητικὴν φιλοσοφίαν τῇ δὲ
 χαλεπῇ, διαίρεσιν ποιῶν τὸ χαλεπὸν, δείκνυσιν καὶ τὴν φιλοσοφίαν
 δι' ὃ πάλιν δείκνυσιν τὸ πᾶν μὲν χαλεπῇ αὐτῇ εἶναι πᾶν δὲ βεβήαν.
 οἱ δὲ τρόποι τῆς χαλεπότητος δύο, εἰς μὲν ὃ περὶ τὴν τὴν πράγμῃ
 θεωρημένην φύσιν, ταύτῃ ὄντος ὡς τῇ αὐτῇ φύσει δυαδικῇ
 εἶναι, δεύτερος ὃ διὰ τὴν τὴν θεωρούμενην αὐτῇ ἀδύνατον. διὰ
 30 γὰρ τι τῇ αὐτῇ φύσει ὃν εὐθεώρητον τῷ ἀπλῶν εἶναι, διὰ τὴν
 ἡμετέραν ἀδύνατον ἡμῶν εἶναι χαλεπὸν τε καὶ δυσθεώρητον. ὃ
 τρόπῳ τῆς χαλεπότητος ὑπάρχει καὶ τὴν θεωρητικὴν τέχνην καὶ πᾶν
 τῆς ἀληθείας φιλοσοφίαν. προτρέπει δ' ἂν ἡμᾶς καὶ διὰ τὸτο πρὸς

1. μήτε — ἀποτυγχάνειν om Aesclep. || 2. αὐτῆς A. || 3. ἐδήλωσεν] δηλὸν ἐποίησεν A. || 5. φιλοσοφίας εἶναι Aesclep. || 6. καὶ αὐτὸ om Aesclep. || δοκεῖ — 14. χαλεπῆς] δηλὸν ἦν ὅτι κατὰ φύσιν ἡμῖν ἀμύττει ἡδε ἡ πραγματεία διὰ τὸ μηδὲν ἀποτυγχάνειν ταύτης ποτὶ Aesclep. || 6. καὶ τὸ μὲν A. || 14. πάντας μήτε ὑπογινώσκουσιν M. || 18. ὅτι — 20. ἀμάρτοι om M. || 33. ἔχει — 34. ἀκατάλληλον ἢ om L. || 34 — 37. 27. διὰ τὴν ἔχει τι ἀκατάλληλον. πρότερον μὲν γὰρ εἴρηκεν ὅτι ὅλον μὲν ὕδατος τῶν περὶ αὐτῆς εἰσόντων λαβεῖν ἔδυνάμην, μέρος δὲ τι τῶν εἰσόντων ἕκαστος αὐτῆς ἔχει καὶ ὕδατος ἀκρίβως. νῦν δὲ λέγειν ἔπειτα, ὅτι τὸ ὅλον ἔχειν, τὸ δὲ μέρος μὴ δύνασθαι. ὑπερβατὸς δὲ λαβεῖν ὃ δοξεῖ ἂν ἀκατάλληλος εἶναι, μεταρρυθμίσειν δὲ τὴν λέξιν ὅπως. τὸ δὲ μὴ δύνασθαι ὅπως τι ἔχειν, μηδὲ μέρος αὐτῆς ὁλοκλήρως, δηλοῖ τὸ χαλεπὸν αὐτῆς. τὸ γὰρ μήτε ὅλον μήτε μέρος ἔχειν αὐτῆς ἕκαστος, καὶ εἰ τι δὲ ἔχει μικρόν, τὸτο καὶ ἀμυδρὸς τὸ χαλεπὸν ταύτης δείκνυσιν. τὸ δὲ "τῇ μὲν βεβήαν τῇ δὲ χαλεπῇ" ὅτι κατὰ αὐτὴν ὅσον ἀμφοτέρων περὶ αὐτῆς ὡς εἶναι χαλεπὴν καὶ βεβήαν ἅμα λέγει ἂν, ἀλλ' ὡς ὅσον περὶ αὐτῆς δοξῶν καὶ φαντασιῶν ἀμφοτέρων, κατὰ μὲν τὸ ἐπὶ μέρους ὅσης κατὰ δὲ τὸ ἐπὶ χαλεπῆς. διὰ μὲν γὰρ τὸ πάντας ἐπιβάλλειν αὐτῆς, ὡς εἴρηται, ὃ χαλεπῇ, διὰ δὲ τὸ μηδὲν κατὰ μέρος μὴ δύνασθαι κατὰ μέρος εἶναι ἢ βεβήαν. ἴσως L.

6. τῷ τὸ A. || 14. πάντων F. || 29. διαίρεσις A. || 31. παρὰ M. || 32. δυσθεώρητον M. || 33. τῶν θεωρούντων M. || 37. φιλοσοφίας M.

τῇ θεωρητικῇ φιλοσοφίᾳ· εἰ γὰρ τὰ γινώριμα καὶ πρῶτα τῇ αὐτῶν φύσει ἡμῶν ἐστὶ δυνάμει, οὐδὲ τὴν ἀρχὴν αὐτῶν ἐν δυνάμει, οὐδὲ γινώσκοντες τε καὶ ἐπεγείρειν πρὸς αὐτὰ τὴν ἐν, ὅπως αὐτῶν ἐγνώσκοντες γήγησι τὰ τῇ αὐτῶν φύσει γινώριμα. πῶς δὲ ἐκείναι ἐστὶ χαλεπὰ πρὸς τὴν τῶν μετακινήσεων αὐτὰ ἀδύνατον, καὶ πρὸς τὴν αὐτῶν φύσιν, ἰδίᾳ ἐπὶ τῶν συστημάτων, αἷς τὴν μεθήμερον φύσιν δι' ἀδύνατον τῶν ὀφθαλμῶν πρὸς τὴν ὁρᾶν ἐμποδίζει, ἐν τῇ αὐτῇ φύσει μελίστα ἐρατὴν τε καὶ αἵτιον τῇ ὁρᾶν τὰ ὁρώμενα. ὡς δὲ ἐκείνων οἱ ὀφθαλμοὶ πρὸς τὴν φύσιν ἐχέουσιν, ὅταν καὶ ἐφ' ἡμῶν φησὶ τὴν ἐν τῇ ἡμέτερον ἔχειν πρὸς τὰ τῇ φύσει φανερώτατα· ταῦτα δὲ ἐστὶ τὰ ἀπλότατα, τοιαῦτα δὲ αἱ ἀρχαί (*). ὅταν δὲ ὁ ἡμέτερος πρὸς τὰ φανερώτατα τῶν ὄντων ἔχει διὰ τὴν μὴ ἀπολελυμένον καὶ κεχωρισμένον εἶναι, ἀλλ' εἶναι συναισθησὶ καὶ ταῖς παιδικαῖς δυνάμεισι τῆς ψυχῆς, καὶ πάντα ἐμπόδια τῇ οἰκίᾳ τῇ ἐν ἐπεγείρει· ἢ γὰρ περὶ τὰ αἰσθητὰ συνεχῆς ἡμῶν ἐνέργεια ταῖς κεχωρισμέναις τῆς αἰσθήσεως ἐνεργείας ἐμποδῶν γίνεσθαι. εἰ δὲ διὰ ταῦτα ἐστὶ τῆς ἀληθείας γνώσις χαλεπή, ἀληθὲς τὸ προεξημένον τὸ ἢ περὶ τῆς ἀληθείας γνώσις τῇ μὴ χαλεπῇ τῇ δὲ βραδύᾳ· χαλεπή γὰρ ἡμῶν, τῇ δὲ αὐτῇ φύσει βραδύα. καὶ εἴη ἂν κακῶς ταῦτα χάριν εἰρημένην κατασκευαστικὰ ὄντα τῇ ἀμφω ταῦτα ἔχειν αὐτῇ, ὅς παρ' ἄλλοις πῶς ἐστὶν ἢ παρὰ τὴν μὴ αὐτῆς φύσιν τοιαύτην εἶναι, ἡμῶν δὲ διὰ τῇ ἡμέτεραν ἀδύνατον χαλεπὴν εἶναι γνωσθῆναι. Alex.

(*) εἶναι δὲ εἰς τὸ παρομοιάζομενος διαφέροντι. cod. Reg.

(*) ἀλλ' εἶποι ἂν τις ὅτι πῶς φησὶν ἐνταῦθα ὅτι τὸ μέρος ἐστὶ δυνάμει ἐν γινώσκοντι, ἀνωτέρω δὲ ἔλεγε ὅτι μέρος νοῦσι διαφέρει καὶ ἐκ πάντων συναρπάζομενον ἐκ τῆς γίνεσθαι; πρὸς δὲ ἐρῶμεν ὅτι ἀνωτέρω μέρος ἔλεγε τὸ ὅπως ἐλθεῖν εἰς ἐννοίαν καὶ ἐφάψασθαι αὐτῆς, καὶ τῆς ὑσίας αὐτῆς, ἀλλ' ἐννοῶσαι περὶ αὐτῆς ὅτι ἀσώματός ἐστιν, εἰ τυχόν· ἐνταῦθα δὲ φησὶ περὶ τῆς ὑσίας. ἢ γὰρ ὑπαρξὺς αὐτῆς ἢ ὅλη διαγινώσκου ἢ ἐν γινώσκου. δοκεῖ ἔν τῷ φιλοσόφῳ, ὡς εἶρησι, τὰ ἀνταίμακτα λέγειν· προείρηκε μὲν γὰρ ὅτι καὶ μέρος ἕκαστος ἐπιβάλλει τῇ τῶν ὄντων ἀληθείᾳ, ὅταν δὲ ἀποσπῇται· νῦν δὲ δοκεῖ λέγειν τὸ μὴ ὅλον ἔχειν τὸς ἐπιβάλλοντας αὐτῇ, τὸ δὲ μέρος μὴ δύνασθαι. μήποτε δὲ ὅπως ἀκούειν ἀμεινον τῆς λέξεως, τὸ δεικνύον τὸ χαλεπὸν τῆς πραγματικῆς διὰ τὴν πρὸς τὸ ὅλον ἔχειν, μηδὲ μέρος ὁλοκληρῶς ἔχειν δύνασθαι. Asclep.

(*) τῷτο οἱ μὲν ἐναντίως ἀποδοδῶκασι, τὸ δὲ μέρος ἔχειν καὶ ὅλον μὴ δύνασθαι τῶν φυσικῶν ἕκαστον δηλοῖ τὴν τῆς φιλοσοφίας ταύτης χαλεπὸν. οἱ δὲ ὅπως· τὸ δὲ τὸ ὅλον ἔχειν μὴ δύνασθαι καὶ προσέτι μηδὲ τὸ μέρος· ὅτις γὰρ αὐτῶν ὅτε περὶ ὅλης τῆς θεωρίας ταύτης ὅτε περὶ μέρος αὐτῆς διήρθρωσε καθαρώς. ἢ καὶ ὅπως· τὸ δὲ περὶ ὅλον μὴ δύνασθαι καὶ περὶ μέρος λέγειν τι τῶν ἕκαστον. αἰσθὲς δὲ καὶ ὅπως ἐξηγήσασθαι τῷτο, τὸ δὲ ὁλοκληρῶς μὴ δύνασθαι καὶ ἀπλῶς λέγειν τὸς φυσικούς, καὶ μέρος δὲ μὴ δύνασθαι, δηλοῖ τὸ

δυσχερὲς αὐτῆς. ἔθος γὰρ τῷ φιλοσόφῳ πολλάκις ἀπὸ τῶν ὁλοκληρῶς τὸ ὅλον παραλαμβάνειν. καὶ ἐν τῷ προλαβόντι δὲ βιβλίῳ τῷτ' ἔλεγε, ὡς ἀσυμφανῆς καὶ ἀδιάρθρωτος καὶ οἷον ψευδίζουσα ἡ τῶν προτέρων φυσικῶν φιλοσοφία. cod. Reg.

(*) καὶ ὡς φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος, ὅτι διὰ τῷτο ἐστὶ δύνατον ἡμῶς ἀντιλαβεῖσθαι τῶν νοητῶν, ἐπειδὴ ὁ ἡμέτερος πρὸς ἀδύνατον ἐστὶ πρὸς τὴν τῶν φύσει σαφῶν γνώσιν, ὅτι συμπλέκει αἰσθησὶ καὶ φαντασίᾳ. εἰ δὲ χωριζομένη ποτὲ, φησὶν, ἀντιλήψεται. ὡς οἶδε καὶ αὐτὸς ἄκων τε καὶ ἐκὼν ὅτι χωριστὴ ἐστὶν ἡ ἡμέτερα ψυχὴ τῷ σώματι. Asclep.

“ὅ — δόξαι.” εἰπὼν περὶ τῆς θεωρητικῆς φιλοσοφίας ὅτι πρὸς τῇ μὴ χαλεπῇ τῇ δὲ βραδύᾳ, εἰπὼν δὲ καὶ ὅτι μηδὲς τῶν ἀφαιμένων αὐτῆς ἰκανῶς τι περὶ αὐτῆς εἶπε, λέγει ὅτι μὴ διὰ τῷτο καὶ παραπέμπει αὐτὸς, ἀλλὰ χάριν αὐτοῖς ἐκτέον ὡς ἐμικρὰ ὠφελήσασθαι τὸς ὑτέρους. ἅμα δὲ τὴν θεωρίαν διὰ τῷτο συνίστησιν ὡς πάσης σπουδῆς ἀξίαν. ἀξιῶ γὰρ χάριν ἡμῶς ἔχειν μὴ μόνον τοῖς εἰρηκόσι τοῦτο καὶ ἡμεῖς ὡς καλῶς εἰρημένην χρῆσθαι καὶ κοινωνήσασθαι τῆς δόξης, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀρχαιοτέροις, εἰ καὶ ἐπιπολαώτερον δοκῶσι περὶ τῶν εἰρηκέναι. καὶ λέγει τῷτο τὴν αἰτίαν· καὶ γὰρ ὅταν συνετέλεσάν τι ἡμῶν πρὸς τὴν τῶν ζητούμενων εὔρεσιν. Alex.

“τὴν γὰρ ἔξω.” τῷτο τὴν δύναμιν ἡμῶν, ἢ δυνάμει τῆς ψυχῆς τὰ τοιαῦτα ζητεῖν δυνάμεθα (αὕτη δὲ ἐστὶν ἡ καὶ τὴν ἐν), ταύτην “προήσκησαν” θήξαντες πῶς καὶ κινήσαντες ταῖς ζητήσεσιν, ὅτε ὁδοποιήσαντες καὶ ἐπιστήσαντες εἰς τὴν αὐτὴν ζητεῖν περὶ τῶν, καὶ εἰς ἐννοίαν ἀγαγόντες ὡς ἐξ ἐν οἰκίᾳ ἡμῶν ἢ περὶ ὧν ἐπραγματεύσαντο θεωρία. εἴη δ' ἂν καὶ διὰ τῷτο προτρέπων ἡμῶς ἐπὶ τὴν πάσας ταῖς παρὰ τῶν καταβεβλημένων δόξαις ἐντυγχάνειν· ἢ γὰρ τῶν καταβεβλημένων δοξῶν εὐπορία εὐρετικωτέρως ἡμῶς τῆς ἀληθείας παρασκευάσει. πῶς γὰρ οἷον τε χάριν ἔχειν τῷτο, ὡς ἀξιῶ, μὴ πρῶτον αὐτῶν τὰς δόξαις ἰσορρηκτάς; δόξαι δ' ἂν ἐκ ταύτης τῆς λέξεως τὸ βιβλίον τῷτο ἀκόλουθον εἶναι πῶς τῷ πρὸ αὐτῆς τεταγμένη· ἐν ἐκείνῳ γὰρ ἰσορήσας τὰς τῶν πρὸ αὐτῆς περὶ τῶν πρῶτων ἀρχῶν δόξαις καὶ ἀνταυτῶν τῶν πρὸς αὐτὸς, ἐν τῷτο φησὶν, ἐκ ἐπειδὴ ἀντιλέγομεν ταῖς τινῶν δόξαις διὰ τῷτο ὡς μηδὲν ἡμῶν εἰς τὰ προκαείμενα συντελέσαντας παραπέμπει καὶ καὶ, ἀλλὰ καὶ τοῖς εὐκαταφρονήτως εἰρηκέναι δοκῶσι τῶν χάριν ἐκτέον· καὶ γὰρ παρὰ τῶν ὠνάμεθα τι· προησκήθημεν γὰρ τὴν ἔξω. ὅτι γὰρ χρήσιμοι οἱ ὅπως ἀρξάμενοι πῶς καὶ ἐκ ἐπὶ πλέον ἐργασάμενοι μόνον, ὅλον ἐποίησε παραθέμενος Τιμόθεον τε ὁ ἀριστος δόκει γογγύσαι μελοποιῶς, καὶ Φρύνην δὲ ἀρχαιότερος ἐγένετο Τιμόθεος, καὶ μὴ τοῦτο τὴν τέχνην· τῶν γὰρ παρὰ μὴ Τιμόθεον τὴν μελοποιῶσαν, παρὰ δὲ Φρύνην τὴν Τιμόθεον τοῦτο γενέσθαι· καὶ γὰρ ἂν ἐπὶ τοῦτο ὅπως ἐξεργάσασθαι ταῦτα μὴ πρῶτον ἐκείνῳ

2. ἀρχαί. M. 3. αὐτὰ. M. 5. περὶ — περὶ. A. 11. καὶ om. M. 34. μήτε δὲ. Asclep.

18. κοινωνήσαντες. A. 22 — 27. apud Asclep. 24. ζητήσαντες, ἀς ἐποίησαντες καὶ. Asclep. 28. περὶ. M. 38. ὠνάμεθα τι. om. A. 41. καὶ Φρύνην. in mg. A.

γνωμένον τε καὶ ἀρξαμένον ('). ὡς δὲ ἐπ' ἐκείνων ἔχει, ὅτω δὲ καὶ ἐπὶ τῆς καλῆς καὶ τὴν ἀλήθειαν θεωρίας· παρὰ μὲν γὰρ τινων ἔχομεν ὁδούς τινάς, αἷς ἄξιον χρῆσθαι ὡς ἐχούσαις περιττόν τι, ἀλλοι δὲ τὸ τῶν εἰπεῖν τι καὶ εὐρεῖν τοῦτον ἐγένοντο αἷτιοι. id.

993² (') ἀρχαιότερος ἢ Φρύνης Τιμοθέος, ὅς καὶ τὴν ἀρχὴν εὗρε 5
15. τῆς μελοποιίας. Asclep.

993³ "ἔρῳως — ἀληθείας." χρῆσάμενος τῷ τῆς ἀληθείας ὀνόματι
19. ἐπὶ τῆς θεωρητικῆς φιλοσοφίας, νῦν ὅτι εὐλόγως ὅπως καλεῖται

συνήγησι· φιλοσοφίαν ἢ ἰδίως τὴν θεωρητικὴν λέγει, ὡς δι' ὧν ἐπιφέρει δηλοῖ, λέγων "θεωρητικῆς μὲν ἢ τέλος ἀλήθεια." καὶ 10
ταύτης ἔτι μάλλον ἢ περὶ τῶν πρώτων ἀρχῶν τε καὶ αἰτίων τῶν

παντάσας αἰδησεως καχωρισμένων καὶ τῇ αὐτῶν φύσει ὄντων, ἢ καὶ σοφίαν καλεῖ. συνήγησι δὲ τὸ προειρημένον ὅπως. ἐπεὶ τέλος τῆς θεωρητικῆς φιλοσοφίας ἐστὶν ἡ ἀλήθεια, ἀπὸ δὲ τῷ τέλει καὶ 15
τῷ σκοπῷ ἕκαστης μέθοδος χαρακτηρίζεται τε καὶ τὸ εἶναι ἔχει,

εἰκότως περὶ τῆς ἀληθείας αὕτη καλεῖται. τὸτο ἢ αὐτῆς τέλεος καὶ τῇ τῶν πρακτικῶν ἐπιστημῶν δὲ παραθέσει ἔδειξε τὸ εὐλόγως καλεῖσθαι παρὰ τῆς ἀληθείας τὴν θεωρητικὴν· τέλος ἢ τῇ πρακτικῇ ἢ 20
πρᾶξι, καὶ ὅχι ἡ γνώσις, τέλος τῆς ἐν ταῖς πρακτικαῖς ἀληθείας· καὶ ἢ ἐν οἷς τὸ πῶς ἔχει τὸ ὑποκείμενον ἀληθείας σκοποῦσιν οἱ πρα-

κτικοί, ὃ περὶ αἰδίου τινὸς ἀληθείας σκοποῦσιν. ὡς δὲ τῆς περὶ τὰ αἰδία ἀληθείας κυρίως καὶ μάλιστ' ἀληθείας ὅσης, ὃ τῆς ἐν τοῖς πρακτικοῖς, τὸτο προσέθηκεν. ὃ δὲ περὶ ταύτης οἱ πρακτικοί, ἀλλὰ τῆς τινὲς καὶ ποτέ, καὶ ἐπὶ τὴν πρᾶξιν τὴν ἀναφορὰν τῆς θεω- 25
ρίας ποιούμενοι· τοιαῦτα ἢ τὰ πρακτικὰ ὃ καθόλου, ἀλλὰ μετα-
πίπτοντα καὶ καὶ τὰς ἡλικίας τῶν πραττόντων καὶ καὶ τὰς τύχας καὶ καὶ τὰς πρὸς ὅς πράττει ἡμέτεροι. καὶ ἢ αἱ περὶ τῶν ἀρετῶν καὶ τῶν καὶ ταύτας ἐνεργειῶν ζητήσεις, αἱ μὴ θεωρίας χάριν ἐγένοντο μόνης, ἐν τοῖς πρακτικοῖς εἰσὶ καὶ περὶ τὰ καθ' ἕκαστα· περὶ ἢ 30
993³ ταῦτα ἢ αὐτῶν ἀναφορὰ. διὰ δὲ τὸ εἰπεῖν "ἐκ αἰδίου" ἔδειξε
22. ὅτι μὴ τὸ τέλος τοῖς πρακτικοῖς ἀλήθειά τε καὶ ἐπιστήμη· αἰδίων ἢ αἱ ἐπιστήμαι καὶ θεωρίαι. γράφει δὲ ἐν τισιν ἀντιγράφοις "ὃ τὸ αἷτιον καθ' αὐτὸ ἀλλὰ πρὸς τι καὶ νῦν θεωρῶσιν." ὃ γεγραμμένον εἴη ἂν λέγων ὅτι ὃ τὸ κυρίως καὶ καθ' αὐτὸ αἷτιον, ὃ τὸ ἀπλῶς ἀλη- 35
θῆσιν αὐτοῖς εἶναι αἷτιον ἐστὶ, θεωρῶσιν οἱ πρακτικοί, ἀλλὰ τὸ πρὸς
τόδε καὶ νῦν ἀληθὲς αὐτὸ εἶναι ("). τοῦτον ἢ τὸ τε ἐν τοῖς πρακτι-
κοῖς ἀληθὲς καὶ τὸ ὡς πρακτικῶν αὐτῶν αἷτιον ("). "ἐκ ἴσμεν δὲ τὸ ἀληθὲς ἄνευ αἷτίας." τὸ λεγόμενον ἴσον ἐστὶ τῷ ἀλλὰ μὴ τὸ ἀληθὲς ὅχι οἶον τε ἄνευ αἷτίας εἰδέναι· ὥς εἰ οἱ πρακτικοί μὴ καὶ 40
τὸ κυρίως αἷτιον τὴν γνώσιν περὶ τῶν προκειμένων ποιῶν, ὃ δὲ τὸ

ὄντως ἀληθὲς ἐν αὐτοῖς θεωρῶσι. καὶ εἴη ἂν ὅπως μὲν λεγόμενον ἀκολούθως εἰρημένον τῇ δευτέρᾳ γραφῇ· εἰ δὲ ἀπλῶς λέγεται, ὡς δευτικὸν ἂν λέγοιτο τὸ δεῖν τὸν παρὰ τὸ ἀληθὲς πραγματευ-
μενον τῶν αἷτιων εἶναι θεωρητικόν. ἐνδείξιμος δὲ ὅτι ἐστὶν αὐτῇ ἢ προκειμένη πραγματεία περὶ τῆς ἀληθείας θεωρία, καὶ τὴς ἐν αὐτῇ 5
δείξας, ὅτι ἡ σοφία καὶ ἡ θεωρητικὴ φιλοσοφία, προσήκει τοῖς εἰρημένοις ὅτι ἀδύνατον τὸ ἀληθὲς γινώσκει ἀγνοῦντας τὴν αἷτιαν, διδάσκων ἡμᾶς διὰ τούτου καὶ τῷ ἐπὶ τούτῳ λεγόμενον ὅτι ἀνεγνώ-
σκει ἂν εἴη τῷ περὶ ἀλήθειαν καταγνωμένῳ ἢ τῶν αἷτιων γνώσει, ὡς εἶπε καὶ τῆς Φυσικῆς μὲν ἀρχόμενος· καὶ ἐν τοῖς "Ἰστέροις" Ἀναλυ-
κοῖς (1 2) ἔδειξε ἐπιστήμην ὅσαν τὴν δι' αἷτιαν γινώσκει. ἔδειξε δὲ καὶ ἐν τῷ πρώτῳ τὴν κυρίως γινώσκει τὸς ἐκ τῆς τῶν αἷτιων ἐπὶ 10
γνώσεως ἡρημένην. ὅχι ὅτι δὲ πᾶν ἀληθὲς ἐξ αἷτίας γινώσκει λέγει· ὅπως ἢ ἐπ' ἀπειρόν τε ἂν εἴη τὰ αἷτια, καὶ ὃ δὲν γινώσκει ἂν εἴη, ὡς μετ' ὀλίγον δείξει· ἀλλὰ δηλοῖ ὅτι τούτων τὸ ἀληθὲς ὅχι οἶον τε γινώσκει χωρὶς αἷτίας τῶν ἐχόντων αἷτίας. ἐστὶ δὲ πᾶν γινώσκει χωρὶς αἷτίας· τὰ ἢ ἐκ ἔχοντα αἷτίας τοιαῦτα εἰς τὰ 15
πρῶτα καὶ αἱ ἀρχαί, ὡς ἐκ ἐξιν αἷτια. ἢ ὅτι ἐνδοῦς εἴρηκε· λέγει ἢ τὸ ὡς εἰσιν ἀρχαί καὶ αἷτια, ὃ εἶπεν ἐν τῇ Φυσικῇ "Ἀναμ-
σει, ἢ τὸ "ἐκ ἴσμεν" ἴσον ἐστὶ τῷ ἐκ ἔχοντος ἐπιστήμην· ἢ ἢ ἐπὶ ἐπιστήμην ἐστὶ κυρίως ἢ δι' ἀποδείξεως γνώσεως, τῶν δὲ ἀρχῶν ἐκ ἐξ ἀποδείξεως, ὥς ἐξ ἀπὸς γινώσκει τοιαύτη. ἢ δι' ὡς ἐπιφέρει καὶ περὶ 20
τούτου λέγει· τοῦτον ἢ τὸ "ὥς καὶ ἀληθέστερον τὸ τοῖς ὑψίστοις αἷτιον τῷ ἀληθέσιν εἶναι," καὶ διὰ τὸ "τὰς τῶν αἱ ὄντων ἐξ ἑ-
δὲν αἱ εἶναι ἀληθεστάτας." ὃ ἢ ποτέ ἀληθεῖς, ὃ δὲ ἐκείνων αἷτων τὸ εἶναι ἄλλο, ἀλλ' ἐκεῖνα τοῖς ἄλλοις. Alex.

(") γρ. "ὃ τὸ αἷτιον καθ' αὐτό," καὶ ὃ "τὸ αἷδιον." cod. Reg.

(*) ἢ πρᾶξις ὃ τὸ αἷδιον καθ' αὐτὸ ἔχει ἀλλὰ πρὸς τι. ἢ πρᾶξις πρὸς τινα καιρὸν συμβαλλῶν, καὶ ἐστὶν ἀληθὲς τὸ μετὰ 30
πραγμάτων τὰς πράξεις ὑπάρχειν. Asclep.

"ἕκαστον — συνώνυμον." εἰπὼν ὅτι μὴ οἶον τε τὴν ἀλήθειαν τὴν ἐν τοῖς ἔχουσιν αἷτίας γινώσκει χωρὶς τῆς γνώσεως τῶν αἷτων αὐτῶν, καὶ διὰ τούτου δείξας ἀναγκαίαν τῇ θεωρητικῇ φιλοσοφίᾳ τὴν τῶν αἷτιων γνώσιν, νῦν ὅτι ἀναγκαῖα δέκνεται πᾶν διὰ τὸ 35
δεῖν μὲν τὸν περὶ τῆς ἀληθείας φιλοσοφῶντα τὰ μάλιστ' ἀληθῆ γινώ-
ρίζειν, μάλιστ' ἀληθῆ τὰ αἷδια αἷτια· τοιαῦτα ἢ καὶ τῆς τῶν δὲ αὐτῇ ὄντων ἀληθείας αἷτια (*). ἀληθέστατον μὲν ἢ ὃ καὶ τῶν ἀ-
λοις αἷτιον τῷ ἀληθέσιν εἶναι, αἱ δὲ ἀρχαί αἷτια τῆς ἐν ταῖς δὲ αὐτὰς ὄντων ἀληθείας (*). ἕκαστον ἢ τῶν ὄντων ἐφ' ὅσων τὸ ὅτι 40
μετέχει, ἐπὶ τοσούτον καὶ τῆς ἀληθείας· τὸ γὰρ ψευδὲς μὴ ὅτι. δὲ

1. lege γινόμενον. || 2. καλῆς om M. || 7 sqq. apud Asclep. || 12. αὐτῇ Asclep. || 16. γὰρ αὐτῇ Asclep. || 18. παρὰ M. || 19. καὶ om F. || ἐν τοῖς πρακτικοῖς MF, πρακτικοῖς A. || 21. ἀληθείας F. || 22. ἴδια M. || 23. πρακτικοῖς A. || 24. ἀλλὰ τίς τίς καὶ M. || 25. τὰ γὰρ Asclep. || πρακτικὰ A. || ὃ καὶ AM. || 29 et 31. πρακτικοῖς A. || 32. δὲ om F. || ὃ τὸ αἷτιον ὃ καθ' L. || 33. θεωρῶσιν οἱ πρακτικοί. ὅπως δὲ γεγραμμένον L. || 34. τὸ ἀληθὲς αὐτοῖς εἶναι ἀπλῶς αἷτιον L. || 36. τὸ ἐν L. || πρακτικοῖς A. || 37. πρακτικὸν αὐτὸ L. || ἐκ — b 4. θεωρητικόν om L. || 39. πρακτικὰ A.

1. μὲν om F. || 15. τούτο L. || 18. αἷτια. ὥς ἐνδοῦς ἂν εἴη εἰρημένον τὸ "ἐκ ἴσμεν δὲ τὸ ἀληθὲς ἄνευ αἷτίας." λέπειν L. || 20. ἐκ πρὸς τι om A. || 21. κυρίως ἐστὶν ἢ L. || γνώσις, ἢ δὲ ἀπόδειξις ἐξ ἀρχῆς. τῶν L. || 22. τοιαύτη, ἀλλὰ κρείττων ἢ κατὰ ἀπόδειξιν L. || ἢ — 26. ἄλλοις om L.

τὰ αἰδία μαλιστα ὄντα, καὶ μαλιστα ἡ ἐκείνων γνωστὴ ἀλήθεια, εἴγε ἐπιστήμη. εἰ δὲ τὰ αἰδία μαλιστα ὄντα, ἐπὶ μᾶλλον ὄντα τὰ τῆς αἰτίας τὸ εἶναι αἰεῖ. διὰ ᾧ δὲ εἶναι αἰτία τέτοις ἐκείνα τέτων μᾶλλον ὄντα καὶ μαλιστα ὄντα. ὃ τὴν αἰτίαν παρέθετο εἰπὼν "ἐκασον δὲ μαλιστα αὐτὸ τῶν ἄλλων καθ' ὃ καὶ τοῖς ἄλλοις ὑπάρχει καὶ συνώνυμον." δι' ὃ γὰρ τισιν ὑπάρχει καὶ τοῖσδε τισιν εἶναι καὶ συνώνυμοις καὶ τὸτο ἄλλήλοισι, οἷον θερμοῖς, ἐκεῖνο μαλιστα θερμὸν. δεῖ ᾧ μὴ μόνον ἄλλήλοισι αὐτὰ εἶναι συνώνυμα, ἀλλὰ καὶ τὸ αἰτίον αὐτοῖς τὸ εἶναι τοῖσδε συνώνυμον αὐτοῖς εἶναι. τότε ᾧ ἐξαι μαλιστα τοῦτον αὐτό, ὅταν ᾧ πρῶτον τοῦτον, οἷον μαλιστα 10 θερμὸν ἐξαι καὶ τοῖς θερμοῖς αἰτίον καὶ τὸ αἰτίον αὐτοῖς τὸ εἶναι τοῖσδε συνώνυμον αὐτοῖς εἶναι. τότε ᾧ ἐξαι μαλιστα τοῦτον αὐτό, ὅταν ᾧ πρῶτον, οἷον μᾶλλον τὸ εἶναι θερμοῖς, πρῶτον θερμὸν ὅν αὐτό. ὅτως αἰτίον καὶ πῦρ τοῖς θερμοῖς τὸ εἶναι θερμοῖς. τὸτο ᾧ ἐδήλωσε διὰ τὸ εἰπεῖν καθὼ καὶ τοῖς ἄλλοις, ἐπεὶ δύνανται αἰτίον 15 εἶναι τὸ τοῖσδε εἶναι μὴ ὅν αὐτὸ τοῦτον, οἷον ἡ τριψίαι αἰτία θερμότητος τισιν, ἀλλ' ὃ μαλιστα θερμὴ ὅσα αἰτία τῆς θερμότητος ἐκείνοισι. καὶ δὲ πῦρ, ἐπεὶ τοῖς θερμοῖς αἰτίον τῆς θερμότητος θερμὸν ὅν καὶ αὐτό, διὰ τὸτο μαλιστα καὶ αὐτὸ θερμὸν. καὶ τὰ τῶν ὄντων δὲ μαλιστα αἰτία ὄντα, καὶ αὐτὰ ὄντα μᾶλλον ἐκείνων, τῷ 20 αἰτία αὐτῶν εἶναι, καὶ ἀληθὴ ἐπὶ μᾶλλον. ἦν ᾧ καίμενον τό, ᾧ ἐκασον τὸ ὄντος μετέχει, ὅτω καὶ τῆς ἀληθείας ἔχειν. καθ' ὅσον μὴ ὅν αἰδία καὶ τὰ αἰεῖ ὄντα λέγω καὶ τὰ τέτων αἰτία, καὶ τοῦτον συνωνύμως ἀλλήλοισι τε καὶ τοῖς αἰτίοις αὐτῶν ἀληθῆ. καθ' ὅσον δὲ αἰτία τισι τὸ εἶναι μαλιστα τοιαῦτα, καὶ τοῦτον μᾶλλον ἐν 25 τοῖς αἰδίοις ἀληθῆ τὰ αἰτία αὐτῶν. ὥς μαλιστα ἂν εἴη περὶ ἀληθείας ἡ περὶ τῶν τοῦτων αἰτίων γνωστὴ. καὶ ᾧ εἰ τὰ αἰεῖ ὄντα, περὶ αὐτῆς θεωρία, αἰεῖ ἀληθῆ τῷ αἰεῖ εἶναι, ἀλλ' ὅν καὶ ἐν τέτοις μαλιστα τὰ αἰτία τῶν αἰτιατῶν ἀληθῆ. τὰ μὴ ᾧ πρῶτα τὰ δὲ ὕστερα, ὃ τῷ χρόνῳ (ἀμφότερα ᾧ αἰδία) ἀλλὰ τῇ φύσει. φύσει ᾧ 30 πρῶτον καὶ αἰτίον τῶν οἷς ἐστὶν αἰτίον. ὁδὲν δὲ ἄπορον λέγειν ἀληθείας ἀληθῆ διαφέρειν, εἴγε καὶ μὴ ἀληθείας τὸ εἶναι ἥρηται, διαφέρον δὲ καὶ εἶναι τοῖς γνωστοῖς. τὰ μὴ ᾧ αὐτῶν ἐστὶν ἐπιστητὰ τὰ δὲ δοξαστά. τὴν ᾧ ὕλην, ὡς προελθὼν ἐρεῖ, κινημένην εἶναι ἀνάγκη. ὃ ᾧ ἐπιστητὰ τὰ ὄντα πάντα, ἀληθῆ δὲ τὰ ὄντα, ἀλλὰ καθ' ἑκα- 35 σον ἡ τὸ ὄντος ὡς ἔχει γνωστὴ, ἀλήθεια, ὃ κατ' αὐτὰ (ὃ ᾧ ἐν τοῖς πράγμασι ἡ ἀλήθεια) ἀλλὰ καθ' ὅσον ἡ τὸ ὄντος ἔχει γνωστὴ, ἀλήθεια. εἰ δὲ τὸτο, καὶ ἡ τὸ μαλιστα ὡς ἔχει γνωστὴ, μαλιστα ἀλήθεια, εἴγε καὶ ἐπιστήμη. ὥς ἐπεὶ τῷ ὄντι. ἐπεὶ καὶ ἀληθές, τὸ μαλιστα ὄντι ἐποῖτο ἂν καὶ μαλιστα ἀληθές. Alex.

(*) "ἐκασον — ἄλλων." φησὶν ὅτι καὶ αὐτὸ αἰτίον ἐστὶ τῶν ἄλλων. καὶ ἐχρήσατο Πλατωνικῇ λέξει τῇ αὐτῇ, ὑποεικνύμενος τὰς ιδέας. καὶ ᾧ αὐτὸ αἰτίον τοῖς ἄλλοις τὸ εἶναι, τυτέτι καὶ νοητόν. φησὶ δὲ τὴν ὑπαρξιν τὸ νοητὸν, καθ' ὃ τοῖς ἄλλοις ὑπάρχει συνω-

νήμως, τυτέτιν ὁμωόνυμον ὡς ἀφ' ἐνὸς καὶ πρὸς ἓν, οἷον καὶ πῦρ φησὶ εἶναι θερμότερον, ἐπεὶ καὶ τοῖς ἄλλοις αἰτίον ἐστὶ θερμότητος. Asclep.

(*) διὸ φησὶ καὶ ἐν τῇ Ἀποδεικτικῇ (13) ὅτι ὅτι ἐκ ἐπ' ἀπειρον 993 αἰ ἀρχαί, καὶ ἐν τῇ Φυσικῇ ὅτι ἀναγκαῖα ἐστὶν ἡ περὶ τῶν ἀρχῶν 28. θεωρία. id.

"διὸ — ἀληθεστάτας." τυτέτιν τὴν γνωσιν αὐτῶν εἶναι αἰεῖ ἀληθεστάτην. εἰ ᾧ καὶ ὅν ἀληθές, καὶ αἰεῖ ὅν ἀληθές αἰεῖ. ὃ δὲ τὸ αἰεῖ ἀληθές ἐστὶν ἀληθεζέρον, αἰεῖ ἀληθεζάτερον ἂν εἴη. τοιαῦτα δὲ τὰ αἰτία τῶν ὄντων αἰεῖ, οἷον κόσμος τῶδε καὶ τῶν ἄσρων, ἡ τῶν τεσσάρων σωμάτων, ὡς κατ' εἶδος ἡ αἰδιότης, καὶ τῶν ἐπὶ τοῖς καθ' ἑκαστά τε καὶ ἐν γενέσει αἰδίων. καὶ ᾧ αὐτὰ αἰδία. τὰ ᾧ τῶν τοῦτων αἰδία τῷ μὴ αἰεῖ εἶναι (ὃ ᾧ δὲ τῶν αἰδίων ἐκ αἰδία τὰ αἰτία) αἰεῖ ἐξαι ἀληθῆ. τῷ δὲ αἰτία εἶναι τῶν αἰδίων τε καὶ αἰεῖ ἀληθῶν μᾶλλον αὐτῶν ἀληθῆ ἐξαι, ὥς καὶ ἀληθεστάτα. καὶ ᾧ ὅτι καὶ τὸ εἶναι τισιν αἰτίον, τὸτο καὶ τὸ ἀληθεῖς αὐτοῖς εἶναι ἐξαι αἰτίον, καὶ ὅτι ἀληθεζάτερον τὸτο ὡς αἰεῖ ὅν, καὶ ὅτι μὴδὲν ἐστὶν αἰτίον τὸ εἶναι αὐτῷ, ἀλλ' αὐτὸ τοῖς ἄλλοις. εἰπὼν δὲ "ὥς καὶ ἀληθεζάτερον καὶ τοῖς ὑστέροις αἰτίον τὸ ἀληθεῖς εἶναι," ἐπηγεγχετο καὶ "καὶ ᾧ τὰς τῶν αἰεῖ ὄντων ἀρχὰς ἀναγκαῖον αἰεῖ εἶναι ἀληθεστάτας," ὡς ὁμολογούμενον τὸ ὅτι καὶ τὸ εἶναι τισιν αἰτίον, τὸτο καὶ τὸ ἀληθεῖς αὐτοῖς εἶναι ἐξαι αἰτίον. ὃ ὅτως ἔχοντας ἐπεὶ καὶ τὰς τῶν αἰεῖ ὄντων ἀρχὰς ἀληθεστάτας εἶναι. τὰ ᾧ τῶν αἰεῖ ὄντων ἀληθῶν ἀληθεζέτερα ἀληθεστάτα. διὰ τῶν δὲ δεικνυσθαι ὡς συνηρημένον τὸ ἀληθές τῷ ὄντι. διὸ καὶ ἐπιφέρει "ὥς ἐκασον ὡς ἔχει τὸ εἶναι, ὅτω καὶ τῆς ἀληθείας," ἴσον λέγων τῷ, ὡς ᾧ ἐκασον ἔχει τε καὶ μετέχει τὸ εἶναι, ὅτω καὶ τῆς ἀληθείας. ὃ ᾧ ποτὲ ἀληθείας, τὸτο δὲ διὰ τὸ αἰδία εἶναι, ἀλλὰ κατὰ γε τὸτο κοινωρεῖ αὐτοῖς καὶ τὰ ἄλλα τὰ αἰδία (*). καὶ δὲ "ὁδὲ ἐκείνων αἰτίον τὸ εἶναι, ἀλλ' 993 β 29. ἐκεῖνα τοῖς ἄλλοις" δεικνύον τῆς καὶ ἐν τοῖς αἰδίοις αὐτῶν καὶ τὴν ἀληθειαν ὑπεροχῆς. Alex.

(*) ἐντεῦθεν δεικνυσθαι ὅτι σύνδρομοι ὑπάρχουσιν αἰ ἐνέργειαι 993 γ ταῖς ὑσείας. διὸ φησὶ τέσσαρες εἶναι ἐνεργείας, ἐπεὶ καὶ καὶ τέσσα- 30. ρες ὑσείαι, νοηταὶ καὶ διανοηταί, δοξασταί, αἰδιηταί. φησὶν ὅν, ὡς ἐκασον ἔχει ὑσείας, ὅτω καὶ ἀληθείας. σύνδρομοι ᾧ αἰ ἐνέργειαι ταῖς ὑσείας. εἰ τοίνυν αἰ νοηταὶ ὑσείαι θεῖαι ὑπάρχουσιν καὶ ἀληθείας καὶ αἰεῖ ὡσαύτως ἔχουσιν καὶ ἀνάτιοι, φανερόν ὅτι καὶ αἰ ἐνέργειαι αὐτῶν τοιαῦται. ἐπὶ μέντοι γε ἡμῶν ἡ ὑσεία ὃ τοιαῦτη, ὅθεν ὁδὲ αἰ ἐνέργειαι. ἐκεῖθεν ᾧ ἐπινάον. Asclep.

"ἀλλὰ — δῆλον." εἰπὼν τὴν θεωρητικὴν φιλοσοφίαν περὶ 994 α ἀληθείας ἐπιστήμην εἶναι, ἥτις διὰ τῆς τῶν αἰτίων γνώσεως γίνεται, 1. εἰπὼν δὲ καὶ μαλιστα ἀληθῆ τὰ αἰτία εἶναι, καὶ διὰ τῶν συστήσεως ἀναγκαῖαν ὅσαν τῇ θεωρητικῇ φιλοσοφίᾳ τὴν τῶν αἰτίων γνωσιν, ὅσην ἀληθῆς θεωρητικῇ, ἐπεὶ τὰ αἰτία τῶν εἶναι τοῖς αἰδίοις τῶν

11. καὶ — 13. μᾶλλον om A. || 23. λόγος M. || 34. κινημένη M. || 39. εἰ δὲ τὸτο — ἐπιστήμη iterat A. || ἐπὶ A.

14. καὶ ἀκολουθεῖ μᾶλλον M. || 22. ὅ om M. || τὸ et 26. ἴσον — 27. ἀληθείας om A. || 40 — p. 594 a 3. apud Asclep. || 41. διὰ τὴν τῶν αἰτίων γνωσιν Asclep. || 42. συστήσεως Asclep. || 44. ὅσην ἀληθῆς θεωρητικῇ om Asclep.

ἔστων μαλιζὰ ἐστὶν ἀληθῆ, ἀναγκαῖον ἀπολυσθαι τοῖς προειρημέναις
 δεῖκνυσιν ὅτι ἐστὶν τινὰ αἰτία καὶ ἐστὶν τις ἀρχὴ ἐν αὐτοῖς, τυχόντι
 πρῶτον αἰτίον, καὶ ἔκ ἐπ' ἀπειρον ἢ πρόδος τῶν αἰτίων· ὅτω γὰρ
 ἔκ ἀν εἴη γνωστὰ τὰ αἰτία, ἀλλ' ὅδε εἴη τι τὴν ἀρχὴν αἰτίον, ὡς
 δεῖξει. διὰ δὲ τῷ δεῖκνύναι ὅτι ἔκ ἀπειρα τὰ αἰτία, δεῖκνυσι
 αὐτῷ καὶ ὅτι ἐστὶν τὴν ἀρχὴν καὶ ὅτι γνωστὰ. φησὶ δὲ μήτε κατ'
 εὐθυωρίαν τὰς ἀρχὰς καὶ αἰτίας ἀπείρους εἶναι δυνάμει μήτε κατ'
 εἶδος. ἐστὶ δὲ κατ' εὐθυωρίαν μὴ ἀπειρα, εἴ τις ἐπὶ τῷ ληφθέντος
 αἰτίῳ καθ' ἕκαστον εἶδος αἰτίῳ προαναβεβηκώς ἄλλο τι πάλιν αἰτίον
 λέγοι, ὡς εἶναι ἐπὶ μὴ τῆς ὑλικῆς αἰτίας ἀεὶ τῷδε τινος ὕλην ἄλλην
 τινὰ ὕλην ἔχουσαν, κάκεινῃ πάλιν ἄλλην, καὶ τῷτο ἐπ' ἀπειρον, μη-
 δεμιᾶς ὅσης ἐσχάτης ὕλης, ἢ ἐκείν' ἐξ ὕλης ἔστιν· οἷον, ὡς αὐτὸς
 παρέθετο, εἰ εἴη τῆς μὴ σαρκὸς ὕλη γῆ, τῆς δὲ γῆς ἀήρ, τῷ ἀέρος
 πῦρ, τῷ δὲ πυρὸς ἄλλο τι, καὶ τῷτο ἐπ' ἀπειρον. καὶ ἐπὶ τῆς ποιητι-
 994 α καὶ πάλιν αἰτίας, ἣν αὐτὸς εἶπεν "ὅθεν ἢ ἀρχὴ τῆς κινήσεως,"
 5 ὁμοίως, ὡς τῷδε μὴ τῷδε τινος ποιητικὸν εἶναι καὶ κινήτικόν αἰτίον,
 αὐτῷ δὲ τῷτο πάλιν ἄλλο, κάκεινῃ πάλιν ὁμοίως ἄλλα, καὶ τῷτο
 ἐπ' ἀπειρον· οἷον αὐτὸς πάλιν δεκνὺς παρέθετο, εἰ εἴη τῷ μὴ ἀν-
 θρώπῳ κινήτικόν αἰτίον ὁ ἀήρ, τῷ δὲ ἀέρος ὁ ἥλιος, τῷ δὲ ἡλίου πάλ-
 λιν τὸ νεῖκος καὶ τῷ νεῖκος αὖ πάλιν ἄλλο τι, καὶ τῷτο ἐπ' ἀπειρον.
 20 ὁμοίως δὲ ὁ λόγος καὶ ἐπὶ τῆς καὶ τὸ τέλος καὶ τὸ ἕνεκα αἰτίας, ὡς
 εἶναι τῶν τελῶν τῶν λαμβανομένων ἕκαστον ἄλλῃ χάριν γινώσκον
 καὶ ἐπὶ ἄλλο τι τέλος ἀναφερόμενον, ὡς μὴ εἶναι τι ἔχατον, ὃ χά-
 ριν τὰ ἄλλα, αὐτὸ δὲ μηδενός. ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῷ εἰδικῷ αἰτίῳ καὶ
 ὡς αὐτὸς λέγει τῷ τί ἦν εἶναι, εἰ πάλιν καὶ ἐπὶ τῷτο ἕκαστον τῶν
 25 λαμβανομένων εἰδῶν ἄλλο τι εἶδος εἴη ἄν, ζῷον μὴ εἶδος ψυχῆς,
 ψυχῆς δὲ ἄλλο τι, φέρε εἰπεῖν οἷον νῦς, νῦ δὲ πάλιν ἄλλο τι.
 τοιαύτη μὴ ἢ κατ' εὐθυωρίαν τῶν αἰτίων ἀπειρία, ἢ δὲ κατ' εἶδος,
 εἰ μὴ τέσσαρα εἴη εἶδη τῶν αἰτίων, ὡς αὐτὸς ἐδείξεν, ἢ τις ἄλλος
 ἀριθμὸς ὠρισμένος, ἀλλ' εἴη ἀπειρα, ὡς φέρε εἰπεῖν οἱ ὑποτιθέμενοι
 30 ἐν ταῖς ἀρχαῖς ἀπείρους χημάτων διαφορὰς. ὅτι δὲ καὶ μὴ μᾶλλον
 τῶν τρόπων τῶν οἷον τε ἀπειρα εἶναι αἰτία, δεῖκνυσιν, καὶ πρῶτον
 γε ὅτι ἀδύνατόν ἐστιν εἶναι κατ' εὐθυωρίαν ἀπειρα τὰ αἰτία παρί-
 σσει. δεῖ δὲ τὴν κατ' εὐθυωρίαν τῶν αἰτίων ἀπειρίαν ὅτι μὴ ἐστὶν
 ἐλέγχειν, μὴ τὴν καὶ χρόνον ἀπειρίαν λαμβάνοντα καὶ ὅπως ἀεὶ τῷ
 35 γεγονότος ἔκ τινος τὸ αἰτίον λαμβάνοντα· ὅτω μὴ γὰρ ἀνάγκη ἐπ'
 ἀπειρον τὴν ἀνοδὸν εἶναι, ἀπείρου τε τῷ χρόνῳ ὅπως ὄντος καὶ αἰδῶν
 τῷ κόσμῳ· ἢ γὰρ τοιαύτη λήψις ἔκ αἰτίων δεῖκνυσιν ἀπειρίαν ἄλλα
 χρόνῳ. ἢ δὲ τῶν αἰτίων ἀπειρία δεῖκνύτο ἄν, εἰ ἐπ' ἀπειρον
 ἄλλο πρὸ ἄλλου αἰτίον καὶ τὸ εἶδος διαφέρειν λαμβάνοντο, ἐπεὶ τῆς
 40

γε ἀδιαλείπτῳ γενέσεως τῆς ἐν τῷ ἀπείρῳ χρόνῳ τὰ αὐτὰ αἰτία
 ὄντα δεῖκνυσι. Alex.

"τῶν — μέσων." ὅτι μὴ οἷον τε εἰς εὐθυωρίαν εἶναι ἀνα-
 ρόν τι εἶδος αἰτίων, καθολικῇ δεῖξει χωρῶμενος τοιαύτην παρίσσει.
 5 ἐν οἷς ἐστὶ μέσα τινὰ, ὡς εἶναι τι πρῶτον καὶ εἶναι τι ἔχατον καὶ τῷ-
 τῶν μεταξὺ τινὰ, ἀνάγκη τῶν τῶν πρῶτον αἰτίον εἶναι τῶν μέ-
 σων τε καὶ μετ' αὐτὰ ὄντων, εἰ ὅλῳ ὅτι ὅπως ἔχοντες πρὸς ἄλλα
 ταῦτα ὡς τὸ μὴ αὐτῶν αἰτίον εἶναι τὸ δὲ αἰτιατόν. καὶ διὰ τὸ
 τῷτο, δεῖκνυσιν ἐπὶ τριῶν ποιησάμενος τὸν λόγον. πρῶτον δὲ καὶ
 10 ἔχατον ἐπὶ τῷ χρόνῳ λαμβάνει, ἄλλὰ τὴν κατ' εἶδος διαφέρειν ὁ-
 κνὺς τῶν αἰτίων. τῶν γὰρ ὁμοειδῶν ὅθεν μᾶλλον ἄλλο ἄλλῃ καὶ
 τὴν οἰκείαν φύσιν πρῶτον ἐστὶν. εἰ γὰρ τρία ὅπως ἔχοντες πρὸς
 ἄλλα ληφθεῖν, καὶ δεῖν τινὰ τῶν αἰτίων ἐστὶν τῶν ἄλλων ἀπο-
 ναι, τὸ πρῶτον ἂν εἴποιμεν. ὅτε γὰρ τὸ ἔχατον· ὅθεν γὰρ τὸ
 15 αἰτίον, μὴδὲν γε ἔχον μετ' αὐτό. ἀλλ' ὅδε τὸ μέσον· τὸ γὰρ μετ'
 αὐτὸ τῷτο αἰτίον, εἴπερ ἄρα εἶναι δύνανται, μόνον· ἦν δὲ ζητούμενον
 ἐκ τῶν εἰλημμένων τῶν ἄλλων ἐστὶν αἰτίον, ἐπεὶ ὡς τὸ μέσον πρὸς
 τὸ μετ' αὐτὸ ἔχει, ὅτω τὸ πρῶτον πρὸς τὸ μέσον· ὡς τῷτο ἢ
 αἰτίον τῷ μετ' αὐτὸ τῷ ἄλλο τι αὐτὸ αἰτίον ἔχει· μὴ ὅπως γὰρ
 20 ἐκείνῳ ἔκ ἀν τὸ δεύτερον ἦν, μὴ ὅδε ἔκ ἀν αἰτίον ἦν τὸ τρίτον.
 ὁλῶν ἄρα ὡς αἰτίον τὸ πρῶτον τῶν μετ' αὐτό. ποιησάμενος δὲ
 τὸν λόγον ἐπὶ τριῶν, ὅθεν φησι διαφέρειν, ὡς πρὸς τὴν οὐρανὴν, ἢ
 ἐν μέσῳ λαβεῖν ἢ πλείῳ ἢ ἀπείρῳ· ὁ γὰρ αὐτὸς λόγος ἐπὶ ταῦτα
 ἐν παντί γάρ, ὅσα ἂν ληφθῇ, τὸ πρῶτον αὐτῶν ἐστὶν αἰτίον κατὰ
 25 ἀλλ' ὅδε τὸ μέσον τι καὶ τὸ ἔχατον, τὸ ἔχατον μὲν, ὅτι μετὰ τὴν
 ἀρχὴν τῷτο τινος αἰτίον· ὅδε τῶν μεταξὺ δὲ τι, ὅτι ἄλλῃ τῷτο
 πρὸς τὸ εἶναι δεῖν· τὸ γὰρ πρὸ αὐτῶν, ὃ μὴ ὄντος ὅδε ἂν ἦν. δεῖ
 δὲ τῷτο καὶ λαβῶν τὸ εἶναι τὸ πρῶτον ἐν ἀπασιν αἰτίων τῶν μετ'
 αὐτό, μέτεισιν ἐπὶ τὸ κατ' εὐθυωρίαν λεγόμενον ἀπείρον, καὶ οὐκ
 30 ὅτι ἐν τῷ ὅπως ἀπείρῳ ὅθεν ἐστὶ πρῶτον, λαμβάνει τὸ ἐκείνῳ
 τῷτο, ὅτι μὴδὲν αἰτίον· εἰ γὰρ ἐν παντί αἰτίον τὸ πρῶτον, ἀλλ' ὅδε
 τῶν μέσων τι, ἐφ' ὧν ἢ τοιαῦτα τάξεις, ἐν οἷς μὴδὲν ἐστὶ πρῶτον
 ἀλλὰ μέσα πάντα, ἐν τούτοις ὅθεν αἰτίον τί ἐστιν, ὃ μέσον ὃ πρῶ-
 35 τον, ἀλλ' ὅδε τῶν μεταξὺ τι. τὸ δὲ "τῷτο τὸν τρόπον" προση-
 μενον τοῖς αἰτίοις τῷ κατ' ἐνέργειαν ἀπείρῳ δηλωτικὸν ἐστὶ· ὃ
 γὰρ τοῖς ὅπως ἀπείροις ὅθεν ἐστὶ πρῶτον, καὶ ἐπὶ τῷ ὁμοειδῶς· τῶν
 ἀπείρων μὴ ὁμοειδῶν δὲ πάλιν τὸ ληφθὲν ὁμοίως αἰτίον ('). τὸ δὲ
 μέχρι τῷ ὅπως εἶπεν ἀντὶ τῷ μέχρι τῷ ἔχατον, ἐφ' ὃ ἡμῶν ἢ ἐπὶ
 40 τῆς τῶν αἰτίων ζητήσεως ('). καὶ γὰρ ἐν οἷς μὲν ἐστὶ πρῶτον καὶ
 καὶ δεύτερον λαβεῖν ἐν τῇ τάξει, ἐν τούτοις καὶ ἄλλο ἄλλῃ ὅπως

1. ἀναγκαῖον *M*, ἀναγκάιος καὶ *Asclep*. || 4. τις *M*. || 5. *docet esse principium et causas posse cognosci* Sepulv. || 6. ἢ ἐν παντί
M. || 7. αἰτίος *M*. || 13. εἰ om *M*. || 21. καὶ τῷ *A*. || 22. γινώσκον *M*. || 25. πάλιν *A*. || 29. ὡς om *M*. || 33. γε] δὲ *M*.

5. εἶναι τι πρῶτον καὶ om *M*. || 7. αὐτὸ *M*. || 8. εἶναι αἰτίον *M*. || 11. τί et 11. μᾶλλον om *M*. || 12. ὅπως ἐστὶν ἔχοντα *A*. || 13. τίς καὶ *A* |
 αἰτίον *M*. || 16. ἀδύναται *M*. || 28. εἶναι τὸ om *A*. || εἶναι τὴν ἀρχὴν τὸ πρῶτον *M*. || 31 — 37. apud *Asclep*. || 33. ὃ post μόνον om *Asclep*. |
 34. ὅδε] *A*. || 36. ἐπὶ] *Asclep*. || τῶν γὰρ ἀπείρων *Asclep*. || 37. πάλιν] *Asclep*. || *quemadmodum in difforni. rursus quod*
sumtum fuerit, similiter est causa usque ad hoc praesens, inquit Sepulv.

αἴτιον αὐτῶν ἴσως ἀληθές, εἰ καὶ μὴ ἀπλῶς αἴτιον· τὸ γὰρ πρότερον
τῷ μετ' αὐτό· ἐν οἷς δὲ μηδὲν ἐστὶ τῶν μέσων ἄλλο ἄλλῳ πρότε-
ρον ἐν τῇ τοιαύτῃ τάξει τῷ ὧ αἴτιον· ἐν δὲ τοῖς ἀπείροις ἕκ ἐστιν
ἄλλῳ πρότερον· πάντα γὰρ ὁμοίως ἐστὶ μέσα, ὡς καὶ αὐτὸς εἶπεν·
εἰ γὰρ πρότερά ἐστι τὰ τῆς ἀρχῆς καὶ τῷ πρώτῳ ἐγγυτέρω, ἐν οἷς
μηδὲν ἐστὶν ἀρχὴ μηδὲ πρῶτον, ἐν τέτοις ὅδε ἐγγυτέρω τί ἐστὶ
τῆς ἀρχῆς καὶ πορρωτέρω· διὸ ὅδε τάξιν τινα ἔχει ἐπὶ τὰ μέσα·
εἰ δὲ μὴ τῷτο, ὅδε πρότερόν τι αὐτῶν ἔσται, ὅδε θάτερον θατέρω
αἴτιον. ὁ μόνον δὲ ἐπὶ τῶν κατ' εὐθυωρίαν καὶ τῶν ἐν τῷ τρόπῳ
ἀπείρων πάντα τὰ μόρια μέσα, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐπωσύν ἀπείρων,
οἷον εἰ καὶ μέγεθος τι ἀπείρων ἢ κατ' εἶδος ἢ χρόνον εἴη· πάντων
γὰρ τῶν ἐνεργειᾶν ὄντων ἀπείρων ὁ τι ἀν' ἀφ' οὗ μόνον, μέσον ἐστίν·
εἰ γὰρ μὴ μέσον, πέρας· ἀλλ' εἰ πέρας ἔχει, ἕκ ἀπείρων. τὸ δὲ
994. ὁμοίως μέχρι τῷ νῦν προσέθηκεν ἐπειδὴ τὴν δεξιὴν ἐπαιεῖτο ἐπὶ
15 τῶν αἰτίων τῶν κατ' εὐθυωρίαν ἀπείρων ἐπὶ τὸ ἄνω· ἀπὸ γὰρ τῷ
ἐνεσῶτος καὶ ὄντος νῦν λαμβανόντων ἡμῶν τὰ αἴτια, ἅπαντα τὰ
λαμβανόμενα μέσα, εἰ ἐπ' ἀπείρων ἢ πρόδος. δείκνυσι μὲν γὰρ τῇ
τοιαύτῃ τῶν αἰτίων ἀπειρίᾳ τὸ μηδὲν ἔσσεσθαι τι ἐκ τῶν αἰτίων τῷ
ἀδιαίτητῳ τὰ πρὸ πάντων τῷ ληφθέντος αἴτια ἐπὶ τὸ ἄνω εἶναι,
ἀπειρὰ γε ὄντα· ὅπως δὲ ὅδ' ἂν αἴτια εἴη. αὐτὸς δὲ ὕψ' ὕψω δεξι-
20 κουσιν, ἀλλὰ διὰ τὸ λαβεῖν τι ὡς ἔχοντος καὶ ὁρίσκει καὶ δεῖξαι ὅτι
μὴ οἷον τε τούτῳ αἴτιον εἶναι τι ἐπ' ἀπείρων ὄντων ἐπὶ τὸ ἄνω τῶν
αἰτίων· καὶ γὰρ ἕκ ἄλλως ὄνῃ ἢ ἐπὶ τὸ ἄνω ἢ ἐπὶ τὸ κάτω δεῖξαι
μὴ ὕσαν ἀπειρίαν τῶν αἰτίων, μὴ καί μιν τῶς ἀφ' οὗ δὲ εἴη ἢ
ἐπὶ τὸ ἄνω ἢ ἐπὶ τὸ κάτω λαμβάνειν. ὥστε εἴπερ μὴ ἐστὶ πρῶτον,
25 ὅπως αἴτιον ὅθεν ἔστιν· εἰ γὰρ εἴη, πάντα τὰ ὡς αἴτια λαμβανόμε-
να τῷ παρ' ἄλλῳ τῇ αἰτίᾳ ἔχον τῷ εἶναι τοῦτων αἴτια, ἀλλ'
ὃ τῇ φύσει αὐτῶν· εἰ μηδὲν ἐστὶ πρῶτον, ὅδ' ἂν αἰτίαν τι εἴη τῷ
μηδὲν τῶν ὡς αἰτίων λαμβανομένων τῇ οἰκείᾳ φύσει τοῦτων
εἶναι. id.

(') ὁμοίως αἴτιον. καὶ ταῦτα μὲν ὁ Ἀλέξανδρος, ὁ δὲ ἡμέτε-
ρος φιλόσοφος Ἀμμιωνὸς φησὶν ὅτι τὸ "τῶν ἐν τῷ τρόπῳ" δηλωτι-
κὸν ἐστὶ καὶ ἀντιδιαλεκτικὸν τῆς δυνατόμεως, ὅτι δυνατόν ἐστιν ἀπεί-
ρως δύναμει ὕψος εἶναι τι πρῶτον αἴτιον· τὸ γὰρ πρῶτον αἴτιον ἀπει-
ρὸς δύναμει ἐστὶ καὶ ὁμοίως αἴτιον ἀπάντων. τὸ γὰρ καὶ δύναμιν
35 ἀπείρων ἐνδέχεται, τὸ δὲ καὶ ἀπείρων ἕκ ἐνδέχεται. τυτέτι μέχρι τῷ
πέρατος. Asclep.

(') τὸ "τῶν ἐν τῷ τρόπῳ" εἶπεν ἐμφανίζων τὸ κατ' ἐνέρ-
για ἀπείρων. ὁ δὲ Ἀμμιωνὸς τὸ "τῶν ἐν τῷ τρόπῳ" ἀντιδια-

λεκτικὸν εἶναι φησὶ τῷ ἀνωτέρω ἀπείρῳ· τὸ γὰρ θεῖον ἀπειροδύνα-
μον, ὅπως πρῶτον αἴτιον. cod. Reg.

"ἀλλὰ — ἀρχήν." δείξας ὅτι ἕκ ἐστὶν εἰς ἀπείρων τῶν αἰτίων 994.
κατ' εὐθυωρίαν ἐπὶ τὸ ἄνω ἢ πρόδος, ἀλλ' ἀνάγκη, εἰ ἐστὶ τι 19.
αἴτιον, ὅπως εἶναι τι πρῶτον καὶ ἀρχήν· νῦν πάλιν δείκνυσιν ὅτι ὅδε
ἐπὶ τὸ κάτω οἷον τε κατ' εὐθυωρίαν ἐπ' ἀπείρων εἶναι τὰ αἴτια,
ὕψος ἀρχῆς τῶν αἰτίων καὶ πρῶτον τινὸς αἰτίας, ὡς εἶναι πᾶν τὸ
αἰτιατὸν ἄλλῳ πάλιν αὐτὸ αἴτιον διαφέροντος κατ' εἶδος τῶν ἡδὴ
γεγονότων ('). εἰ γὰρ ὅπως γένετο ὥστε ταύτην πάλιν τι γένος
τῶν ἐφθαρμένων γενέσθαι, ἀνακάμπτοι ἂν ὦν ἕκ ἐπ' ἀπείρων κατ'
εὐθυωρίαν ἐπὶ τὸ κάτω τὰ αἴτια προῖοι· τῶν γὰρ αὐτῶν κατ' εἶδος
τὰ αὐτὰ αἴτια τῷ εἶδει. τῷτο δὲ ἐδήλωσε διὰ τῷ ἐπὶ τῆς ὕλης
παραδείγματός, εἰπὼν "ὥστε ἐκ πυρὸς μὲν ὕδωρ, ἐκ δὲ τούτου γῆν, 994.
καὶ ὅπως αἰεὶ ἄλλο τι γίγνεται γένος," γένος εἰπὼν ἀντὶ τῷ εἶδος. 20.
ἔχει μὲν γὰρ ἡ λέξις δι' ὧν τὸ προαίτιον δείκνυσιν ἀσάφειαν, τὸ
δ' ὅτι λεγόμενον δι' αὐτῆς ὡς συνελόντα εἰπεῖν ταῦτων ἐστὶν (').
λαβὼν δὲ καὶ λέγειν γίγνεται καὶ γεγονέναι τότε ἐκ τούτου· ἢ γὰρ ὡς
ἐκ τῷ γεγενεμένῳ ἡδὴ καὶ ἐπιτελεμένῳ τὸ γεγενός, ὡς καὶ τὸ τελε-
σμένον τῶν καὶ εἰς τὴν οἰκείαν προϊόντων τελεώμενα καὶ τὴν ἐν
αὐτοῖς μεταβολήν· ὅπως γὰρ ἐκ παιδὸς ἀνὴρ γίγνεται, καὶ ἔστιν αὐτῇ μὲν
ἢ γένεσις κατ' αὐξήσιν· ἀλλὰ καὶ ἐκ τῷ μεταβάλλοντος ὁ ἐπιστήμων,
αὐτῇ κατ' ἀλλοίωσιν ('). καὶ ἐκ τῷ μὴ νοῦντος ὁ νοῦν, αὐτῇ κατ'
εἶδος ἢ μεταβολήν· τελεώμενος γὰρ. τοιαύτη καὶ ἢ ἐκ τῷ πρῶτῳ εἰς τὴν
ἡμέραν μεταβολήν· τελεώμενη γὰρ ὁ ὄρθρος πρῶτον ἐπὶ τὴν ἡμέραν, καὶ
τὸ οἰκεῖον εἶδος λαμβάνει. τὴν μὲν γὰρ τοιαύτην γένεσιν ἐκ τῷ γεγε-
μένῳ γίγνεται λέγειν, ὅτι ἐξ ἡδὴ γεγονότος καὶ ὄντος τινὸς εἰς τὸ τέ-
λειον πρόδος. ἢ δὲ τις γένεσις ἐστὶν ἐκ τῷ μηδέπω ὄντος εἰς τὸ
εἶναι τότε τι μεταβολήν, ὡς λέγειν γίγνεται ἐξ ὕδατος ἀήρ, ἢ
λέγειν πάλιν ἐκ τῆς γενέσεως, ὅτι τὸ ὅπως γινόμενον ἐστὶν γεγενός ἢ
30 προϋπάρχον τε καὶ γιγνόμενον γίγνεται καὶ τελεώμενη, ἀλλ' ἔστιν ἐξ αὐτῆς
τῆς γενέσεως γιγνόμενον, ἕκ ὅν πρὸ τούτου· εἰ γὰρ ἐκ τῷ μηδὲ ὄντος
εἶναι εἰς τὸ εἶναι μεταβολήν ἢ κυρίως γένεσις, ἥτις γίγνεται ἐκ τῆς
τῷ προϋπάρχοντος φθορᾶς· γίγνεται γὰρ ὁ ἀήρ ἐκ τῷ ὕδατος, ὃ τῷ
ὕδατος γεγενεμένῳ ἀέρος, ἀλλ' ἐκ φθορᾶς ὕδατος καὶ μεταβολῆς
τοιαύτης. εἰς δύο τέτοις τῶς τρόπους εὐρὺν διαρρέμενον τὸ ἐκ
τινὸς εἰς τι μεταβάλλον καὶ γιγνόμενον, ὡς ἐξ αἰτίου τινὸς καὶ ὑπε-
καίμενον — παρητήσατο γὰρ τὸ σημαίνεσθαι καὶ αὐτὸ δύναμει ἐκ τῆς
λέξεως τῆς ἐκ τούτου γίγνεται λεγούσης· ἐστὶ δὲ τῷτο τὸ τότε μὲν
τόδε· λέγειν γὰρ ἐξ ἰαμίων Ὀλύμπια ἢ ἀσάφειαν, ὅτι γίγνεται

3. ἐν τῇ — 4. πρότερον om A. || in quibus vero nullum medium alterum altero prius est per huiusmodi ordinem, in his ne
causa quidem sumi potest. in infinitis autem non est aliud alio prius, nam omnia Sepulv. f. τάξει, ὅδε τι αἴτιον· ἐν δὲ τοῖς ἀπεί-
ροις ἕκ ἐστὶν ἄλλο ἄλλῳ πρότερον || 7. τάξιν τινὰ ἔχειν ἐπὶ τὰ μέ. || 8. αὐτὸν ἐστὶ μέ. || 14. ἐπὶ μέ. || 17. μέσα μέ. || 20. καὶ ἐκ μέ. ||
24. ἀπειρίας μέ. || εἴη om μέ. || 27. τὸ παρ' ἄλλῳ τῇ ἐπαιεῖται ἔχει μέ. || 28. τῇ εἴη μέ. || το om μέ.

9. πᾶσι μέ. || 14 — 17. αἶμα· εἰ γὰρ ἀνακρίνεται, ἕκ ἐστὶν ἀπείρων ἢ τῇ αἰτίᾳ πρόδος· τῶν γὰρ αὐτῶν κατ' εἶδος τὰ αὐτὰ αἴτια τῇ εἰδει. "δι-
χῶς γὰρ γίγνεται" διὰ τὴν ἀσάφειαν μὴ εἶναι δυνατόν ἐπ' ἀπείρων ἐπὶ τὸ κάτω τῇ τῶν αἰτίων πρόδῳ γίνεσθαι. ἔχει δὲ τι ἀσάφειαν ἢ λέγει αὐτῇ, ἔστι δὲ τὸ
ληγόμενον ταῦτον. λαβὼν μέ. || 18. τὸ τελεώμενον τῶν μέ. || 19. τὸ καὶ εἰς μέ. || 21. ἀλλὰ — 22. ἀλλοίωσιν bis μέ. || 28. καὶ — 30. καὶ
om μέ. || 30. γίγνεται μέ. || 38. τῷτο μέ. ||

μὲν Ἰδιωμα Ὀλύμπια ἢ μὲν Ὀλύμπια Ἰδιωμα, ὅχ' ὡς ἐξ αἰτίων
 γιγνομένων τῷ ἑτέρῳ λέγει ἐπὶ τῶν ὕτων γιγνομένων ἐκ τούτου τότε
 γίνεσθαι. διὰ τὸ σημαίνοντο παρητήσατο τούτο· περὶ ᾧ αἰτίων
 καὶ τῶν ἐξ αἰτίων γιγνομένων ὁ λόγος ἐστὶν αὐτῷ, ταῦτα δὲ μόνον
 χρόνος τῶν σημαινέται· ὅς γ' ἄπειρον αὐτῶν εἰς ἄπειρον με-
 ταβάλλει ἢ συντελεῖ τι. λαβὼν δὲ τὸν δύο τρόπος τὸν προρη-
 θέντας, καθ' ὅς τις μεταβολὴν τινος ὑποκειμένου τότε τι γίγνεται,
 δείκνυσιν ὅτι μὴδ' αὐτῶν ἐπ' ἄπειρον δυνάμεν γενέσθαι τὴν
 πρόδοσιν. τὰ μὲν γ' ὅτι φθορὰν τινος ἐξ αὐτῶν λεγόμενα γίνεσθαι
 λέγει, ὅτι ἐκ τῶν γιγνομένων ἡδὴ καὶ ὄντος, ὃ καὶ ἀνακάμπτει εἰς ἄλ-
 ληλα· ὡς γ' ἐξ ὕδατος ἀήρ, ὕτω καὶ ἐξ ἀέρος ὕδωρ γίγνεται, καὶ
 τούτο ἐναργές· διὸ καὶ ταῦτ' αὐτοῖς τὸ ὑποκειμένον τε καὶ ἡ ὕλη. τὰ
 δὲ ἀνακάμπτοντα δῆλον ὅτι μὴ ἐπ' ἄπειρον πρόεισιν· ἐπὶ γ' ὅτι
 ταῦτ' αὐτοῖς ἐπ' ἀπείρου. τὰ δὲ ἐκ τῶν γεγενῆσθαι ἡδὴ καὶ ὑπομέ-
 νοντος αὐτῶν καὶ γιγνομένων μεταβάλλοντα, εἴτε κατ' αὐξήσιν εἴτε
 κατ' ἀλλοίωσιν εἴτε τὴν κατ' εἶδος τελεωτήτα, ὅτι ἀνακάμπτει μὲν
 εἰς ἄλληλα, ἐπὶ δὲ τὸ τελεωθῆναι ἢ πρόδοσιν αὐτοῖς ἀπὸ τῶν με-
 ταβύ. τῶν μὲν ὅτι ὕτως ὡς τῶν μεταβύ ὑπομενόντων καὶ τελεω-
 μένων ἐρωμεν ὅτι πάντων τέλος τι ἐστὶν ὁ γίγνεται, καὶ ὅτι ἐξ εἰς
 ἄπειρον ἢ εἰς τὴν τελεωτήτα τὴν οὐκείαν γιγνομένην πρόδοσιν αὐτῶν
 διαδύ. τῶν δὲ καὶ φθορὰν γιγνομένων βατέρω ἐρωμεν ἀνακάμ-
 πτυσαν τὴν γένεσιν· ἢ γ' τῷ ἑτέρῳ φθορὰ τῷ ἑτέρῳ γένεσις ἐστίν.
 εἰ δὲ ἀνακάμπτει, ὅτι ἐπ' ἄπειρον πρόεισιν κατ' εὐθυωρίαν ἐπὶ τὸ
 κατὰ τὸ ὕτως αἰτία. εἰ δὲ μήτε ἐπὶ τῶν ὅτι γιγνομένων μήτε
 ἐπὶ τῶν ἐκείνων ἐπ' ἄπειρον γίγνεται ἄλλο ἄλλω αἰτίων κατ' εὐθυω-
 ρίαν, μόνως δὲ ὕτως ἄλλο ἐξ ἄλλου γίγνεται, ὅτι ὅλως ἂν εἴη ἐπ'
 ἄπειρον κατ' εὐθυωρίαν ἄλλο ἐξ ἄλλου γιγνόμενον. Alex.

994. (') ἐντεῦθεν δεικνύσιν πάλιν ὅτι τῆς ἀρχῆς ὠρισμένης ὑπαρ-
 19. χύσεως ἀδύνατον ἐστὶ τὰ ἐξ αὐτῆς προσερχόμενα ἄπειρα εἶναι. καὶ
 μή τις οἰσθῆναι ὅτι τὰ ἐνταῦθα λεγόμενα ὁμοίως ἐστὶ τοῖς ἐν τῇ
 Ἀποδοκτικῇ εἰρημέτοις· ἐκείσε γ' περὶ τῶν κατηγοριῶν τὸν λόγον
 ἀποκρίνεται, φανερὸν ὅτι ὅχι ὑπάρχουσιν ἄπειροι καὶ κατηγορίαι ὅτε ἐπὶ
 τὸ ἄνω ὅτε ἐπὶ τὸ κατώ. ἐνταῦθα μέντοι γὰρ περὶ τῶν πραγμάτων
 αὐτῶν ἀποδείκνυσιν, ὅτι ὅχι ὑπάρχουσιν τὰ πράγματα ἄπειρα ὅτε
 ἐπὶ τὸ ἄνω ὅτε ἐπὶ τὸ κατώ, ὡς πᾶσα ἐστὶν ἀνάγκη εἶναι τὸ τελε-
 35. ων αἰτίων· διὸ φησὶν ἐκεῖνος "ἐκ αὐτῶν πάντα πέφικα, σὺ δ' ὕδενος
 ἀνεκα μένος." Asclep.

994. 22. (') "ὅτι ὅχι — τούδε." ὁμοίως καὶ πραγματικῶς. ὅτι γ' ὅτι
 κυρίως λέγει τούδε ἐπὶ τῷ χρόνῳ, ὅσον ἐξ Ἰδιωμάτων
 Ὀλύμπια. καὶ διὰ τὸ εἰπεῖν "μὴ ὡς τότε" ἐδήλωσεν ὅτι ὅχι κυρίως
 40. λέγει ἐπὶ αὐτῶν τότε ἐκ τούδε... ἀλλὰ κυρίως τότε ἐκ τούδε

γίνεσθαι λέγει καὶ πραγματικῶς ἡμεῖς ἐκ τῶν αἰτίων ἐπὶ τὸ τε-
 λειον ἢ πρόδοσιν γίνεσθαι... καὶ ἐξ ὕλης... καὶ κατ' αἶδος. id.

(') γρ. καὶ ὕτως, "μὴ ὡς τότε λέγει μὲν τότε" καὶ ἐξ
 "ἀλλ' ὡς ἢ ἐκ παιδός." ἐπὶ γ' τῷ χρόνῳ ὅτι λέγει τὸ ἐξ ὅτι κυρίως,
 ἀλλὰ τὸ μὲν τότε. αἱ δὲ γράφοντες "ἢ ὡς τότε" δύο παρα-
 δείγματα φασὶν ἐπεπλήσθαι ἐπὶ τῷ κατ' ἄπειρον καὶ προκειμένῳ ση-
 μαινομένῳ τῷ ἐκ τούδε, τὸ τε ἐξ Ἰδιωμάτων καὶ τὸ ἐκ παιδός· πλὴν
 διατήρησε τὸ πρότερον τὸ δεύτερον, ὅτι ἐπὶ μὲν τῷ πρότερον φθορὰν
 15. καὶ παραρρομένην τῶν Ἰδιωμάτων ἐπέρχεται τὰ Ὀλύμπια, ἐπὶ δὲ
 γὰρ τῷ παιδός τῷ ὑποκειμένῳ μένοντος καὶ κατ' ἄπειρον αὐξήσιν
 ἐπέρχεται τὸ ἀνὴρ. τὸ δὲ κυρίως δεύτερον σημαίνοντο τῷ ἐκ τούδε
 φθορὰν καὶ τῆς φύσεως ἐξιστάμενον γίνεσθαι τὸ ὑποκειμένον· ὅτι
 ἀνὴρ κατ' ἀπείρου μὲν μεταβαλλόμενος πῦρ ἀποτελεῖ, λεπτωμένον
 15. μάλλον. cod. Reg.

"ὡς — φανερὸν." δηλώσας τὸ διττὸν τῷ ἐκ τινος αἰτίας πᾶσι με-
 ταβάλλειν λεγόμενον καὶ διὰ παραδειγμάτων, ἐκάτερον λαβὼν τῷ
 παραδειγματῶν, πῶς γίγνεται δεικνύσιν, καὶ τίς αὐτῶν ἢ πρὸς ἄλ-
 ληλα διαφορά. τὰ μὲν δὲ ὕτως λεγόμενα γίνεσθαι ἐκ παιδός
 ἀνὴρ καὶ ἐκ τῷ μαθητόντος ὁ ἐπιστήμων, ἴδιον ἔχει τὸ ἐκ τῆς γη-
 μένης τε καὶ ὄντος ἡδὴ καὶ τελεωμένης καὶ μεταβύ ὄντος μεταβαλλο-
 κέναι εἰς τὸ γεγενῆσθαι καὶ τελεῖν. ὅτι γ' ἀνὴρ ἐκ παιδός γίγνεται
 ὄντος τὸ ἡδὴ καὶ ὑπομείνοντος τῷ ἐξ ὅτι γίγνεται, καὶ αὐτῷ γιγνόμενῳ
 μεταβαλλόντος εἰς τὸ τελεῖν αὐτὸς τὸ ἀνδρὸς ἐκ τῶν αἰτίων.
 ὁμοίως δὲ καὶ ὁ μαθητὴς ἐκ τῷ μαθητόντος καὶ μεταβαλλόντος
 εἰς τελεωτήτα. ὁμοίως τῷ καὶ ὁ νοῦν· γένεσις γ' ἢ κατὰ τὴν πε-
 λεύχη καὶ ἢ εἰς τὸ νοεῖν μεταβολή. καὶ εἴη ἂν ὕτως τὸ νοῦν
 εἶδος τε καὶ τελεωτήτης τῷ νοῦντος, τῷ νοῦ· πάντα γ' τὰ ὕτως ἐκ
 τινος γιγνόμενα ὑπομείνοντος, τῷ ἐξ ὅτι γίγνεται σωζόμενῳ εἰς πε-
 λεύχη καὶ μεταβαλλόντος γίγνεται. εἰπὼν δὲ "ὡς ἐκ τῶν γιγνομένων
 τὸ γεγενῆσθαι, προσέθηκε τὸ "ἢ τῷ ἐπιτελεσμένῳ τὸ τελεωμένῳ" ὅτι
 ὡς ἄλλο τι σημαίνοντο, ἀλλ' ὅτι τὸ αὐτὸ ἀμφοτέρως εἰπὼν ἐστὶ
 τὸ γ' ὕτως γεγενῆσθαι ἐκ τῶν γιγνομένων καὶ ὄντος ἡδὴ γίγνεται, καὶ ἐπὶ
 ἐπιτελεσμένῳ τελεωμένῳ. τὸ γ' γιγνόμενον τὸ ἐπιτελεσμένον ἐστὶν
 εἰπὼν δὲ ὕτως γίγνεται τὰ ταῦτα ὡς ἐκ τῶν γιγνομένων, δεικνύσιν
 καὶ ὅτι ἐστὶ τὸ γιγνόμενον μεταβύ τῷ τῷ ὄντος καὶ τῷ μὴ ὄντος. ὡς
 γ' τῷ εἶναι καὶ τῷ μὴ εἶναι μεταβύ γένεσις ἐστὶν ὅτι ἐκ τῶν μὴ
 ὄντος εἰς τὸ εἶναι μεταβολή· ἡ δὲ ὅτι ἐστὶν ὅτι ἐκ τῶν ὄντων (ὅτι γ'
 γένεσις ἐκ τῶν μὴ εἶναι τὸ εἶναι μεταβολή), ὕτως ἐκ
 40. λόγως ἔχει καὶ τῷ γιγνόμενῳ, ὅτι ἐστὶν ἢ γένεσις, πρὸς τὸ τὸ ἀπλῶς
 ὄν καὶ τὸ ἀπλῶς μὴ ὄν, μεταβύ ὄν αὐτῶν. καὶ δεικνύει δ' ὅτι τῷ

1. 2. τῶν τῶν Α. || 4. δὲ om Α. || 6. 10. δὲ Α. || 8. δυνάμεν Α. || 17. μεταβύ. τῶν μὲν ὅτι ὕτως γιγνόμενον εἰς τὸ μεταβύ. τῶν μὲν Α. || 19. ἐκ τῶν ὅτι γίγνεται καὶ ἐκ τῶν ἐκ τῶν Α. || 24. εἰ δὲ Α. || 25. ἐκείσε ἐκ τῶν ἀπείρου δυνάμεν Α. || 26. ἀλλὰ ἄλλω Α. || 27. 17. καὶ ἐπὶ 19. ὅτι om Α. || 19. ὅτις ἀπὸ φθωρῆς καὶ τῷ μαθητόντος καὶ μεταβαλλόντος εἰς τελεωτήτα Α. in ms. || 22. καὶ τὰ τελεω Α. Asclep. || 23. καὶ μὴ ὑπομείνοντος Asclep. || 24. εἶδος Α. Asclep. || 25. ὅτι — καὶ et 26. ὁμοίως — τελεωτήτα om Α. || 25. δὲ καὶ τῷ μαθητὴς καὶ ὁ φθορὰν ἀπὸ ὑπομείνοντος καὶ μεταβαλλόντος Asclep. || 32. ἀμφοτέρως ὡς εἰπὼν Α. || 36. ὅτι — 39. μεταβύ om Α. || 40. ὅτι om Α. || sic quod fit, cuius est generatio, sese habet ad simpliciter ens. Bergk.

διὰ τὸ δοκεῖν πᾶν τὸ γινώμενον διὰ τὸς μεταξὺ γίνεσθαι καὶ ἐκ τὸς μεταξὺ. ὡς ἂν ἐκ τῆς γενέσεως μεταξὺ ὅσης τὴν τε εἶναι καὶ τὴν μὴ εἶναι γίνεσθαι τὰ ὅπως γινώμενα, ὅπως καὶ τὸ ἐκ τῶν γινωμένων γινώμενον ἐκ μεταξὺ τὸς καὶ αὐτὸ γίνεσθαι· μεταξὺ ἂν τὸ γινώμενον τῶν τε ὄντος καὶ τῶν μὴ ὄντος. καὶ ἂν ὅν τὸ γινώμενον ἦδη καὶ πῇ μὴ ὄν, ὅτε δὲ ἀπλῶς ὄν, ὅτι μὴ τέλειον (τὸ ἂν τέλειον τι ἦδη), ὅτε ἀπλῶς μὴ ὄν, διὰ ὅδε μεταξὺ τῆς ἀντιφάσεως· τὸ ἂν πῇ ὄν καὶ αὐτὸ ὄν. πῶς δὲ τὰ ὅπως ἐκ τὸς γινωμένων ἐκ τῶν γινωμένων ἐπιτελεῖται, ἐπεδήλωσε παραθέμενος τὴν μαθητότητα. ὁ γὰρ μαθητὴς ἐστὶν ὁ γινώμενος ἐπιστήμων, ὅς ἐκ 10 τῶν μαθητόντος ὅπως γίνεσθαι, ὅτι ὁ μαθητὴς γίνεσθαι καὶ ὑπερμένων πρῶτον ἐπὶ τὸ ἐπίστασθαι, ἥτις ἐστὶν τελευτῆς τῶν μαθητόντος· ὁ γὰρ ἀπλῶς ὁ μαθητὴς γίνεσθαι, ἀλλὰ ἐπιστήμων (*). καὶ αὐτὸ τὸ μαθητὴς μεταξὺ ἐστὶ τῶν ἐπίστασθαι, ὁ κυρίως ὄν, καὶ τῆς τελείας ἀμαθίας, ὁ εἰς ἂν ἀπλῶς μὴ ὄν. τὰ δὲ τῶν τὸν τρόπον ἐκ 15 τὸς γινώμενα ἐκ τῶν μεταξὺ τῶν τε ὄντος ἦδη καὶ τῶν μὴ ὄντος γίνεσθαι. Alex.

(*) διὰ φησιν "ἔστι δὲ ὁ μαθητὴς γινώμενος ἐπιστήμων." καὶ τῶν ἐστὶν ὅπως λέγουσιν ὅτι γίνεσθαι ἐπιστήμων ἐκ μαθητόντος, καὶ μεταβολὴ καὶ ἀπὸ ἀγνοίας ἐπὶ γνῶσιν. Asclep.

τὸ — θατέρω. ἐπὶ τὸ ἕτερον σημαίνονμενον τῶν ἐκ τῆς ἀμαθίης μετεληλυθεν, αὐτὸ τιθεὶς καὶ αὐτὸ παράδειγμα τὸ ὡς ἐξ ἀέρος ὕδωρ γίνεσθαι. καὶ ὅτι μὴ ὁμοίως ὡς ἐκ μαθητόντος ὁ ἐπιστήμων, μηδὲ ἐκ τῶν μεταξὺ, δέκνυται· φθειρομένη γὰρ τῶν ἐτέρων λέγει γίνεσθαι καὶ γένεσις τῶν γινωμένων, ἀλλὰ ἔχῃ ὑπομένοντος καὶ 25 τελευτῆς. "διὸ ἐκείνα μὴ ἐκ ἀνακάμπτει εἰς ἄλληλα," τὰ καὶ τὸ πρῶτον σημαίνονμενον γινώμενα, ἦν δὲ τὰ καὶ τὸ τελευτῆς· ὁ γὰρ ἀνακάμπτει ταῦτα ὡς γίνεσθαι ἐκ παιδὸς ἀνδρα καὶ παλιν ἐξ ἀνδρὸς παῖδα, ὅτι τὸ τέλειον ἐκ ἐπείνεσιν ἐπὶ τὸ ἀτελές. ὁ τὴν αἰτίαν ἀποδοῦναι εἶπεν "ὁ γὰρ γίνεσθαι ἐκ τῆς γενέσεως τὸ γινώμε- 30 νον, ἀλλὰ μὴ τὴν γένεσιν," τῶν ἐστὶν, ὁ γὰρ ἐκ τῆς ἄλλης φθορᾶς καὶ τῆς γενέσεως αὐτῆς τὸ ὅπως γινώμενον γίνεσθαι, ἀλλὰ ἐκ τῶν ἦδη γινωμένων· μὴ γὰρ τὴν γένεσιν τὸ γεγενῆσθαι. τὰ μὴ γὰρ καὶ φθορὰν τῶν ἐξωθεν γινώμενα ἀρχὴν τῶν εἶναι τὴν γένεσιν ἔχει· καὶ ὁ ἐκεί- 35 νων μεταβολὴ καὶ φθορὰ τῶν γένεσις, ἀλλὰ ἐκ ἐκείνα ὑπομέ- 35 νοντα καὶ γινώμενα. τὰ δὲ τελευτῆς καὶ ὅπως ἐκ τῶν λεγόμε- 35 νων γίνεσθαι ἐκ τῆς γενέσεως καὶ τῆς πρώτης μεταβολῆς γίνεσθαι, ἀλλὰ μὴ τὴν γένεσιν· τὸ μὴ γὰρ γινώμενον ἐστὶ τὸ ἐκ τῆς γενέσεως γεγενῆσθαι, οἷον τὸ βρέφος ὁ προῖον παῖς καὶ ἀνὴρ γίνεσθαι, ὁ δὲ ἀνὴρ ἐκ τῆς γενέσεως ἀλλὰ ἐκ τῶν γινωμένων ἐκ τῆς γενέ- 40 σεως καὶ τελευτῆς γίνεσθαι (*). ὡς ἐκ τῆς γενέσεως ἀλλὰ μὴ τῶν γένεσιν γίνεσθαι. τὰ ὅπως γινώμενα. εἰπὼν δὲ ὅτι μὴ τὴν γέ- 40

νεσιν, ἐκ ἐκ τῆς γενέσεως τὰ τελευτῆς γίνεσθαι, παρέθετο ὅπως γίνεσθαι ὡς καὶ ἡμέραν ἐκ τῶν πρώτῃ, διὸ ἐκ μὴ τῶν πρώτῃ ἡμέρα γίνεσθαι, ἐκείνη δ' ἐξ ἡμέρας πρώτῃ, πρώτῃ τὴν ὄρθρον λέγων. ἀτελὲς γὰρ τὸ πρώτῃ· ἔχῃ ὁμοίως ἂν ἐκ τῶν πρώτῃ ἡμέρα καὶ ἐξ Ὀλυμπίων 5 Ἰωμια. ἐπὶ μὴ γὰρ ἐκείνων μόνον τότε μὴ τότε καὶ χρόνους τάξεις, ἐκείνη δὲ ὑποκείμενον θατέρω θατέρον· τὸ δὲ πρώτῃ ἡμέρα γίνεσθαι μεταβάλλον καὶ ὑπομένον καὶ τελευτῆς· ἀτελὲς γὰρ ἡμέρα τὸ πρώτῃ τῶν μηδέπω διηρθρωσὶ ἐν αὐτῇ τὴν ἡμερήσιον φῶς, ἀλλὰ ἐτι ἀμυ- 10 δρὸν εἶναι. τὸ δὲ ὅτι μὴ τῶν εἶπεν, ὅτι γενόμενος ὁ ὄρθρος μὴ ταῦτα αὐτὸς τελευτῆς ἡμέρα γίνεσθαι. εἰπὼν δὲ τὰ ὅπως γινώμενα μὴ ἀνακάμπτει εἰς ἄλληλα, ὡς καὶ ἐκ τῶν παρα- 15 δειγμάτων ὁδῶν καὶ ἐκ τῆς βηθείσης αἰτίας, λέγει περὶ τῶν καὶ φθορὰν τινῶν ἐξ αὐτῶν λεγομένων γίνεσθαι, καὶ εἶπεν ἐκ τῆς γενέ- 20 σεως γίνεσθαι, ὅτι ταῦτα ἀνακάμπτει εἰς ἄλληλα. ὡς γὰρ ἐξ ὕδατος ἀήρ, ὅπως ἐξ ἀέρος ὕδωρ· ὁ γὰρ ἐκ θατέρω θατέρον τέ- 25 λος, ἀλλὰ ἐστὶ πάντα τὰ τοιαῦτα, ὅσα ἐκ τῆς γενέσεως γίνεσθαι, οἰκείαν μὲν τινα ἔχοντα τελευτῆς, κοινὴν δὲ ὕλην ἐπ' ἴσης αὐτῶν δεκτικὴν. ὅτι δὲ τὰ ὅπως γινώμενα ἀνακάμπτει εἰς ἄλληλα, ὁ- 30 λον καὶ ἐκ τῆς ἐναργείας καὶ ἐκ τῶν μὴ εἶναι ἐπ' ἀπειρον τὴν κατ' εἶδος τῶν σωμάτων διαφορὰν, ἥτις ἦν ἂν εἰ ἐπ' ἀπειρον τῶν τὸν τρόπον ἄλλο ἐξ ἄλλων ἐγίνετο. Alex.

(*) ὡς γὰρ εἴρηται ἐν τῇ Φυσικῇ (17), ἐκ ἐκ τῆς γενέσεως γέ- 994^a 32^a νεσις ὅτε κινήσεως κινήσεις. Asclep.

"τῶν — εἶναι." τῶν ἐκ τῶν μεταξὺ γινωμένων καὶ ἐκ ἐκ 994^b τῆς γενέσεως, καὶ μὴ ἦδη ἐστὶν ὄντα, λέγει ὡς ἐγίνετο τὰ τελευτῆ- 4^a 32^a μενα· τῶν γὰρ τέλος τι ἐστὶν ἂν ὄντα ἦδη τῶν ἐκ μεταξὺ. ταῦτα μὴ διὰ τῶν ἐκ εἰς ἀπειρον ἔχει τὴν ἐπὶ τὸ κάτω γένεσιν, ὅτι ἔχει τι τέλος ἐφ' ὃ διὰ τῶν μεταξὺ πρόεισι, τὰ δὲ διὰ τὸ εἰς ἄλληλα ἀνακάμπτει. καὶ προσέθηκε τὸ "καὶ γὰρ θατέρω φθορὰ 30 ἐτέρω γένεσις ἐστὶν." δέδεικεν δὲ τῶν ἐν τῇ Φυσικῇ Ἀκροάσει (17). οὕτως καὶ τὸ "τῶν μὴ γὰρ ὄντων μεταξὺ." εἰρηκέναι ὡς ἴσον τῶν ἐφ' ὧν μὴ γὰρ ὄντων τινῶν μεταξὺ, τῶν μεταξὺ τέλος 35 τί ἐστιν. Alex.

"ἄμα — εἶναι." δείξας κοινῶς πρῶτον μὴ ὅτι μὴ ἐπὶ τὸ ἄνω 994^b 6^a οἷον τε ἀπειρα τὰ αἰτία εἶναι, δεῦτερον δὲ ὅτι μηδὲ ἐπὶ τὸ κάτω, 6^a 32^a νῦν καὶ περὶ ἐκάστη τῶν αἰτίων ἰδίᾳ δείκνυσιν ὅτι μὴ ἐπ' ἀπειρόν τι αὐτῶν εἶναι οἷον τε, καὶ πρῶτον γε ὅτι μὴ ἡ ὕλη καὶ αἰτία ἐπ' ἀπει- 35 ρον ἐστὶν. συγχρησάμενος δὲ εἰς τὴν δεῖξιν τῶν μὴ εἶναι εἰς τὸ ἄνω ἐπ' ἀπειρον προϊόντα τὰ αἰτία τῶν τὸ πρῶτον ὑποκείμενον αἰδίων εἶναι· 40 εἰ γὰρ ἐγένετο, ἦν ἂν τι πρῶτον αὐτὸ ἐξ ὃ ὑποκείμενον ἐγίνετο, ὅπως δὲ ἐκείν' ἂν πρῶτον ἦν· ἐπεὶ δὲ μὴ τῶν, αἰδίων καὶ ἀγήνητον γίνεσθαι τὸ πρῶτον ὑποκείμενον. ἐξ ὃ ἀρα φθειρομένη γίνεσθαι τι,

7. ἰδιὸς ἐκ *M.* || 9. ἰδιὸς ἐκ *M.* || 23. ὁ οὐκ *M.* || 26. ἀνακάμπτει *A.* || 32. αὐτῶν *M.* || 34. τῶν ἐξ ὧν λέγεται γένεσιν γινώμενα Asclep. per *caeteropium interitum Sepulv.* || 35. ἐκ οὐκ *M.* || ἐκείνα τὰ δὲ τελευτῆς μένοντα καὶ γινώμενα καὶ ὅπως Asclep. || 38. κινήσεις Asclep.

2. ἡμέρα — 4. πρῶτ' οὐκ *A.* πρῶτ' ἡμέρας, ἐκ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνη πρῶτ', ἐπειδὴ τὸ χρόν' ἐκ ἐστὶν ἡ τοιαύτη ἀναλογία. "ἀμφοτέρως δὲ" Asclep. || 10. ὅμαι ἐκείνης λέγει περὶ ἧς εἶπεν ὅτι τὸ τέλος ἐκ ἐκ ἀτελὲς ἐκ ἀνακάμπτει *A* in *mg.* || 17. ἐπίσης *A.* || 25. ἂν οὐκ *A.* || μὴ et 28. τι οὐκ *M.* || 29. καὶ ὅ *M.* || 38. δέξας Asclep. || 40. ἐγένετο *A.* || αὐτῶν οὐκ Asclep.

ὅτι ἐξί τούτο τὸ πρῶτον ὑποκείμενον· ὃ γὰρ αἰδιον τὸ φθειρόμενον, τὸ δὲ πρῶτον ὑποκείμενον αἰδιον. ὅτι ἄρα ἡ ὕλη φθαίρει· ἀλλ' ἡ αὐτὴ μένει. πρῶτον δὲ φθαρέντος εἶπεν ὡς ἴσον τῷ ἐξ ὃ καθ' αὐτὸ τι καὶ ὃ συμβεβηκὸς φθαρέντος ἐγένετο τι, τούτο μὴ αἰδιον εἶναι· καὶ συμβεβηκὸς μὲν γὰρ ἡ ὕλη φθαίρει· ὅτι γὰρ τὸ συμβεβη- 5 κὸς αὐτῇ ἡ ζέφυσις, φθαίρει· ἐν τῇ γένεσει τῶν ἐκ τῆς ὕλης γιγνομένων (τούτο γὰρ τὸ καθ' αὐτὸ φθειρόμενον), καθ' αὐτὴν δὲ ἀφθαρτος. φθαίρειτο δ' ἂν καθ' αὐτήν, εἰ ἐπ' ἀπειρον ἄλλο ἐξ ἄλλων γίγνοιτο καὶ μὴ πᾶσιν ἡ αὐτὴ μένοι τοῖς γιγνομένοις. καὶ εἴη ἂν τὸ λεγόμενον ἴσον τῷ, ὃ λέγων ἀπειρον ἐπὶ τὸ ἄνω ἄλλο ἄλλω ὕλην 10 γίγνεσθαι, ὅτος φθαίρεσθαι λέγοι ἂν τὸ πρῶτον ὑποκείμενον, ὃ ἀνάγκη αἰδιον εἶναι, εἴγε τούτῳ μὴκέτι ἄλλο ὑπόκειτο. ὃ γὰρ ἐπ' ἀπειρον εἰς τὸ ἄνω τὰ αἷτια. τούτο δὲ λέγοι ἂν φθαίρεσθαι, εἰ μὴ πᾶσιν αὐτὸ ὑποκείσθαι λέγοι τοῖς γιγνομένοις, ταύτην μένον, ἀλλὰ λέγοι καὶ φθορὰν τῷ ὑποκειμένῳ τὸ μετ' αὐτὸ ὑποκείμενον φθαρέντος 15 αὐτὸ τὸ ἐξ αὐτῷ ἐγένετο ὅτι αἰδιον. εἰ γὰρ ἴσατο· ἐπὶ τὸ ἄνω τὰ αἷτια, δεῖ τι ἄρξασθαι καὶ πρῶτον γε ἐκ τῆς ὕλης τῆς πρώτης γενέσθαι. εἰ δὲ φθειρομένης αὐτῆς γίγνετο, ὅτε αἰδιος ἡ κίνησις εἴη, ὅτε ἐτι πρώτη καὶ αἰδιος αὐτὴ ἂν εἴη ἡ πᾶσιν ὑποκειμένη πρώτη. καὶ ὅτι ἐπ' ἀπειρον ἄρα ἡ ὕλη αἷτια εἰς τὸ ἄνω πρόεισιν. ἐξί γὰρ 20 σφόδρα συντόνως τὸ εἰρημένον. εἰπὼν γὰρ "ἄμα δὲ καὶ ἀδύνατον τὸ πρῶτον αἰδιον ὅν φθαίρειναι," τὸ δεικτικὸν τῷ εἶναι τὸ πρῶτον αἰδιον παρεθέτο "ἐπεὶ γὰρ ὅτι ἀπειρος ἡ γένεσις ἐπὶ τὸ ἄνω," ὅκετι προαίρει τὸ διὰ τούτο τὸ πρῶτον ὑποκείμενον αἰδιον. ἡ εἰπὼν "τὰ δὲ εἰς ἄλλα ἀνακάμπτει· ἡ γὰρ θατέρω φθορὰ θατέρω γένεσις 25 ἐστίν," ἐπισώσατο τούτο διὰ τῷ τὸ πρῶτον ὑποκείμενον, ὃ ἐστίν ἡ κυρίως ὕλη, δεῖξαι αἰδιον ὅν· φθαίρει γὰρ ἂν, εἰ μὴ ὑπομένει καὶ σωζέσθαι ἐν πᾶσι τοῖς γιγνομένοις, ἀλλὰ τὰ γιγνόμενα ἐξ αὐτῷ φθειρομένη αὐτῷ γίγνοιτο, καὶ πάλιν ὅτω τὰ ἐκ τούτων, καὶ ἐπ' ἀπειρον τούτων τὴν τρόπον ἡ ὕλη αἷτια ἐπὶ τὸ κάτω προίει. εἰ δὲ 30 τούτο, ἄπορον· δεῖ γὰρ εἶναι τι τὸ πρῶτον ὑποκείμενον, ὡς δόδειξαι, καὶ τούτο ἐν πᾶσι τοῖς γιγνομένοις ἀφθαρτον μένον ἐνυπάρχειν. ὅτως ὅν ἔχοντος εἰς ἄλλα ἂν τὰ ἐξ αὐτῷ γιγνόμενα ἀνακάμπτει, ὡς τὴν θατέρω φθορὰν θατέρω γένεσιν εἶναι. ἐν ᾧ γὰρ ἂν ἐνυπάρχοι τῶν ἐξ αὐτῆς γιγνομένων, φυλάξει καὶ τὴν τῷ δύνανθαι 35 πάλιν ἐν τούτῳ γενέσθαι τῷ εἶδει ἐξ ὃ μεταβάλλει. καὶ αὕτη ἔχει εἰς τὰ γιγνόμενα μεταβάλλουσα, ἀλλ' ὅτι δὲ ἀλλοθὺς ἐπ' ἀπειρον ἄλλο ἄλλω ὑποκείμενον γίγνετο, αὕτη δὲ μεταβάλλουσα εἰς τὰ ἐναντία μεταβάλλει, εἰς ἃ μεταβαλλούσης αὐτῆς ἀνακάμπτει ἂν

ἡ γένεσις. ὃ γὰρ αὐτὴ ἐστὶν ἡ ἐν τῇ μεταβολῇ τῇ εἰς τὴν γένεσιν φθειρομένη (ὅκετι γὰρ ἂν αἰδιος εἴη), ἀλλὰ ἄλλο τί ἐστιν ἐξ ὃ καθ' αὐτὸ καὶ πρῶτως φθειρομένη γίγνετο· τούτο δὲ ἐδόχθη ἐν τῷ ἄ τῆς Φυσικῆς (c. 8) ἡ ζέφυσις. δείξας δὲ ἐπὶ τῆς ὕλης ὅτι μὴ ὡς τι ἐπ' ἀπειρον εἰς τὸ κάτω τὰ ὕλη αἷτια προίει, ἐξί δὲ ἀπειρον πάλιν τὸ αὐτὸ ἐπὶ τῷ τελειῷ αἷτιῳ. λέγει δὲ "ἐπεὶ δὲ τὸ ὅτι ἐστὶν τέλος, τοῦτον δὲ ὃ μὴ ἄλλω ἔνεκα." ἐξί δὲ ὃ λέγει τοῦτον. εἰ ἔστι τι ὃ ἔνεκα καὶ τὸ τελειὸν αἷτιον, ὅτι ἐπ' ἀπειρον ἡ πρόοδος τῷ ὅτως αἷτιον. ἐξί γὰρ τὸ τελειὸν αἷτιον ὃ χάριν τὰ ἄλλα, αὐτὸ δὲ 10 μηδεὶς, τὸ δὲ τοῦτον ἔχοντος. ὡς εἰ μὴ ἐστὶν ἔχοντος αἷτιον ἐν τοῖς φύσει γιγνομένοις, τούτο δὲ ἐξί τὸ τελειὸν, ὅτι ἐπ' ἀπειρον ἡ πρόοδος ἐπὶ τὸ κάτω· εἰ δὲ ἐστὶν ἐπ' ἀπειρον, ὅτι ἐξί τὸ τελειὸν αἷτιον ὅδε τὸ ὃ ἔνεκα ἐν τοῖς γιγνομένοις φύσει. ἀλλὰ τὸ λέγειν μὴ εἶναι τὴν τοιαύτην ἐν τοῖς φύσει γιγνομένοις αἷτιαν ἐξαμῶς ἐπὶ τὴν τῷ ἀγαθῷ φύσιν ἐκ τῶν γιγνομένων· τὸ γὰρ ὃ ἔνεκα τὰ ἄλλα γίγνετο, τὸ ἀγαθόν. τούτο δὲ δῆλον ἐκ τῆς ἐπαγωγῆς· "πᾶσα γὰρ τέχνη καὶ πᾶσα μέθοδος ὁμοίως πράξις τε καὶ προαίρεσις ἀγαθὸν τὸν ἐφίεσθαι δοκεῖ," ὡς εἶπεν ἀρχόμενος τῶν Νικομαχείων. καὶ ἐξί τὸ κυριώτατον ἀγαθόν, ὃ πάντα ἐφίει· ὡς ἐν πᾶσι τοῖς καὶ λόγον ἡ φύσιν γιγνομένοις τὸ ἀγαθόν τέλος ἐστίν· ὅτε γὰρ τῇ ἐργῇ ἐγγχεῖται τις πράττειν τι καὶ ποιεῖν, εἰ μὴ μέλλοι ἐπὶ τὸ τέλος ἔξω αὐτῷ. ὡς εἰ σκοπὸς τῶν πραττομένων τὸ τέλος καὶ τὸ τοῦτον αἷτιον, εἰ τούτο μὴ εἴη, ὅτι ἂν τὴν ἀρχὴν εἴη τι γιγνόμενον. ἐπὶ ἀναρρεθῆσθαι τὸ εἶναι καὶ φύσιν ποιητικὰ ἐν τοῖς ὅσι· πᾶσι γὰρ 15 γὰρ τὰ καὶ φύσιν καὶ καὶ νῦν γιγνόμενα ἔνεκα τῶν γίγνετο, μὴ ὅτι δὲ τῷ ὃ ἔνεκα καὶ φύσιν καὶ καὶ νῦν γίγνετο, ὅτι ἂν καὶ νῦν τι ἡ φύσιν γίγνοιτο. ἐτι, ὡς εἶπεν ἐν τοῖς Ἑθικαῖς (1 1), μέγα ὅτι ὁρεῖται εἴη, εἰ μὴ εἴη τέλος τι πάντων τῶν πρακτικῶν, ἀλλ' ὅτι ἀπειρον ἄλλο ἄλλω χάριν γίγνοιτο. id.

"καίτοι — ἐγγχεῖται." διὰ τῆς ἐναργείας ἔδειξεν ὅτι ἀνάγκη νατον τὴν τοιαύτην αἷτιαν ἐκ τῶν ὄντων ἀναρρεθῆσθαι. ἐτι δὲ εἰς τὸ ἐφ' ἑκάστῳ τῶν γιγνομένων τέλος ὁρισμένον, ὅτι ἂν ἐπ' ἀπειρον ἡ καὶ τὸ τέλος αἷτια προίει. συστήσας δὲ τὸ εἶναι καὶ τὸ τέλος αἷτιαν, μεταλαβὼν τὸ τέλος εἰς τὸ πέραν, ἔδειξε καὶ ὅτως ὅτι καὶ ἐπ' ἀπειρον τὰ αἷτια· ὡν γὰρ πέραν ἐστὶ, ταῦτα ὅτι ἀπειρα. id. "ἀλλὰ — λόγῳ." δείκνυσιν καὶ ἐπὶ τῆς καὶ τὸ εἶδος αἷτιας (τούτο γὰρ ἐξί τὸ τί ἦν εἶναι) μὴ γιγνομένην ἐπ' ἀπειρον τὴν πρόοδον ὡς εἰ τῷ ληφθέντος εἶδους καὶ ὁρισμῷ ἄλλο παλιν ὁρισμῷ ἡ ἄλλο τι εἶδος εἶναι (?). τούτο δὲ ἐδόχασε προαίρει τὸ "πᾶσι"

3. πρῶτον Asclep. || 7. A. || 8. ἄλλω Asclep. || 10. ἄνω Asclep. || 12. τούτο M. || 13. αἷτια· ὅτε γὰρ ἄνω ὅτε κάτω τὰ εἶδη Asclep. || 14. sed subiecti interitum asseverat: nam si quod est ipso posterius, ex ipso abolito generatur, profecto ipsum non est sempiternum Sepulv. lege τὸ μετ' αὐτὸ ὑποκείμενον· φθαρέντος δὲ αὐτῷ ὃ ἐξ αὐτῷ ἐγένετο ὅτι αἰδιον. || 18. ὅτε ὅτι αἰδιος A. || 19. 20. ἄρα ἂν M. || 25. γένεσις ἐπισώσατο M. || 27. φθαίρει M. || 35. ὑπάρχει M. || φυλάξει M. in quocunque enim efficiendorum fuerit, potentiam retinet, ut iterum in eodem specie possit esse ex quo mutatur. et haec est quae in efficiendo mutatur, non autem semper vere in infinitum aliud alii subiectum fit, sed ipsa mutando in oppositam mutatur, in quae diu ipsa tenet, generatio recipitur. neque enim haec est, quae interit in generationem Sepulv.

1. γένεσις καὶ γὰρ M. || 7. ὃ om M. || 10. ἐπὶ τὸ ἔχοντος Asclep. || 12. ἐστὶν ἐπ' ἀπειρον Asclep. || 20. ὅδε Asclep. || 21. αἷτιον A. || 22. τοῦτον Asclep. || 25. γιγνόμενα — 26. κατὰ τὸν om A Asclep. || 26. ὅτι ὅδε Asclep. || 28. πρακτικῶν M. || 33. συστήσας ὅτι τὸ Asclep.

ἔσται τῷ λόγῳ. ὁκεῖ γὰρ ὁ ὁρισμὸς τῷ ὁριστῇ τῷ λόγῳ πλεονάζει (·)· ὁ γὰρ ἐστὶ τῇ λέξει ἴσον ἀνθρώπος καὶ ζῷον λογικὸν θνητὸν· ἕκαστος δὲ ὁριστὴν ὀνόματος χωρὶς πρὸς τὸν ἀποδοδύμενον αὐτῷ ὁρισμὸν ἔχει. ὁκεῖ δὲ μοι καὶ αὐτὸ τὸτο ὡς ἄτοπον προαίτιον· εἰ γὰρ ὁ μὴ πλεονάζει τῷ ὁριστῇ τῷ λόγῳ, ἐπ' ἀπειρον ἂν οἱ λόγοι 5 αὐτῷ δι' ὧν οἱ ὁρισμοὶ· τὸτο δὲ ἄτοπον. ὁ δὲ οἷόν τε αἰετὶ τῷ ἀποδοθέντος ὁρισμῷ ὁρισμὸν τινα εἶναι, ὡς εἶναι τῷ μὴ ζῷῳ τὸ ὑπότιον ἐμφυχον αἰσθητικὸν ὁρισμὸν, τῷ δὲ ὁρισμῷ τῷτο πάλιν ἄλλον πρὸς ὁρισμὸν, ἢ καὶ ἕκαστος τῶν ἐν τῷ ὁρισμῷ. ὅσων γὰρ ἂν πορρωτέρω προέλθοι τῷ προσεχῶς λόγῳ τῷ ἀνθρώπῳ ὧν ὡρίετο, ἔλατ- 10 τω ἀποδώσει τὸ εἶδος τῷ ἀνθρώπῳ καὶ ἔλαττον αὐτὸν ὁρίει· αἰετὶ γὰρ ὁ πρῶτος καὶ προσεχὴς λόγος ἀποδοθεὶς ὁρισμὸς ἐστὶ τῷ πράγματι, ὁ δὲ ὑστερος ὑπὲρ ἐκείνου ἄλλω τῷ περὶ ἐκείνου ἀποδοθέντος. ἐφ' ὧν ὅτι ὁ πρῶτος ἀποδοθεὶς μὴ ἐστὶν ὁρισμὸς, ὅτι ἂν ὁ δεύτερος ἢ ὁ τρίτος ἢ ἄλλος τις εἴη· ἕκαστος γὰρ τῶν ὁρισμῶν γίνετ' τῷ πρὸ 15 αὐτοῦ ἀποδοθέντος ὁρισμῷ, ἀλλ' ὁ τῷ πράγματι. ὁ γὰρ μὴ ἐστὶν ὁρισμὸς τὸ πρῶτον ἀποδοθέν, τῷτο πολὺ ἤττον ἂν εἴη ὁρισμὸς τὸ μὴ τὸ πρῶτον ἀποδοθέν. εἰ γὰρ ὁ μὴ πρῶτος ἀποδοθεὶς ὡς τῷ πράγματι ἀποδοθέν, ὁ δὲ δεύτερος ὡς τῷ λόγῳ τῷ περὶ τῷ πράγματι ἀποδοθέν, εἰ ὁ πρῶτος μὴ ἐστὶ τῷ πράγματι, 20 ὡς ἂν ὁ δεύτερος αὐτῷ εἴη· ἦν γὰρ ὁ ὅτις δυνάμενος αὐτῷ εἶναι, εἰ ὁ πρῶτος ἀποδοδόμενος, ὁ δὲ δεύτερος ἀποδοθέν, ἦν αὐτῷ. καὶ οὕτως γὰρ ἐν οἷς τὸ πρῶτον μὴ ἐστὶν, ὅτι δὲ δεύτερον· τὸ γὰρ δεύτερον πρῶτον τῶς δούτερον· ὡς τε ὧν μὴ ἐστὶν ὁρισμὸς τις πρῶτος, ὅτι ἂν οὐτερος εἴη. δύνει καὶ τὸ πρῶτον τὸν ἔχοντα εἰρηκεῖναι· ὁ γὰρ 25 ἔχων λόγος καὶ ὁ ἔχων αἰτία καὶ ὁ ἔχων εἶδος, μεθ' ὁ ὑπὲρ τὸ ἀπὸ τὴν ἀπαιτῶμεν, ὅτις ἂν ὁ κυρίως ὁρισμὸς εἴη, ὁ μὴ ὅτις τῷ ἐπ' ἀπειρον εἶναι τὴν πρόοδον, ὅτι ἂν τῶν πρὸ αὐτοῦ καὶ τὸν λόγον τῷ προστιθεῖναι τι αὐτῷ, οἷον τῷ ἀνθρώπῳ τις εἴη. τινὲς ἤκουσαν αὐτὸ πλεονάζοντα τῷ λόγῳ, ὡς λέγοντος αὐτοῦ, εἴη τῷ πρῶτῳ 30 ἀποδοθέντι ὁρισμῷ προστιθεῖναι τι ὡς πλεονάζειν τὸν δεύτερον πρὸ αὐτοῦ καὶ τὸν λόγον τῷ προστιθεῖναι τι αὐτῷ· οἷον τῷ ἀνθρώπῳ, εἰ ὁ μὴ πρῶτος εἴη ζῷον παῖδ' ὀπίπῃ, ἄλλον δὲ πάλιν ἄλλο μὴ τῷτο ἔχοντα ἄλλην τινα τῶν προειρημένων διαφορὰν προσκειμέ- νῃ, οἷον τὸ λεγόμενον, καὶ πάλιν τῷτο ἄλλην, ὡς εἶναι ἐπ' ἀπειρον 35 αὐξανόμενον τὸν πρῶτον ἀποδοθέντα ὅρον. id.

(·) ἀνταυθὲν δεικνυσιν ὅτι ὅτι δὲ εἰδικὸν αἰτῶν ἐστὶν ἐπ' ἀπειρον· τὸ γὰρ εἰδικὸν αἰτῶν ὅτις ἐστὶν ἄλλο ἢ ὁρισμὸς, οἱ δὲ ὁρισμοὶ κρατύνουσι ἐκ τῶν ἀμέσων προτάσεων· εἰ ὅτι ἐπ' ἀπειρον ὑποθώ-

μεθα εἶναι τῶς ὁρισμῶς, ὅτι ἔσται ἀμέσος πρότασις· εἰ δὲ μὴ ὑπάρχουσιν ἀμέσοι προτάσεις, ἀναίρεθ' ὅτι γινώσκεις. ὡς γὰρ εἴρηται ἐν τῇ Ἀποδεικτικῇ (1 2), μὴ ὅτις προτάσεως ἀναποδείκτου καὶ ἀμέσων ὅτις ἔσται ἀποδεικτικῶν· δεήσει γὰρ πασῶν τῶν προτάσεων ζητεῖν ἡμᾶς ἀποδείξεις ἐπ' ἀπειρον, τὸ δὲ ἀπειρον ἀδιεξίτητον. Asclep.

(·) τὸ δὲ πλεονάζοντα τῷ λόγῳ πάντῃ καλῶς προσέθηκε, 994 ὅτι οἱ ὁρισμοὶ αἰετὶ πλεονάζουσι τῶν πραγμάτων, οἷον ζῷον λογι- 15 κὸν θνητὸν πλεονάζει τῷ ἀνθρώπῳ. id.

ἔτι — ἐλθεῖν. ἄτομα λόγοι νῦν τὰ ἀμέσως ὑπάρχοντα. 994 ὅτι καὶ τῶν προσεχῶς καὶ ἀμέσως ὑπαρχόντων αἱ ἐπισήμαι, ὡς εἴρηται ἐν τοῖς Ἰστέροις Ἀναλυτικαῖς (·)· ὁ ἀδύνατον ἐστὶν εἶναι, εἰ τῶν ἐν τῷ ὁρισμῷ παραλαμβανόμενων πάντων εἶεν ὁρισμοὶ καὶ ἐκ τῶν τῶν ὁρισμῶν ὁ ὁρισμὸς εἴη τῷ προκειμένῳ συμπληρώμε- 20 νος. νῦν μὴ γὰρ τὸ διὰ τὸν ὁρισμὸν τινι ὑπάρχειν δεχθῆναι ἀμέσως ὑπάρχειν αὐτῷ ὁκεῖ· ἂν δὲ ἢ παντὸς ὁρισμῷ ὁρισμὸς ἐπ' ἀπειρον, αἰετὶ τις μέσος ὅρος ἔσται τῷ τε αἰτῶν δι' ὃ δεικνύει ὑπάρχον τί τι καὶ τῷ ὑποκειμένῳ ὡς ὑπάρχειν τι δεικνύει. ὅθεν οὐ δύνηται ἀμέσως τι ὑπάρχειν τῷ ληφθέντι, εἰ αἰετὶ τῷ εἰλημμένῳ παντὸς ὁρισμῶς εἴη· ὁ γὰρ ἀμέσως τὸ ζῷον τῷ ἀνθρώπῳ ὑπάρχει, ἀλλὰ διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ὑπότιον ἐμφυχον αἰσθητικόν. πάλιν δὲ αὐτὸ τὸ ὑπότιον ἐμφυχον αἰσθητικὸν ὑπάρχει αὐτῷ διὰ τὸν ἴδιον ὁρισμὸν, πάλιν καὶ ἐκείνα ὁμοίως διὰ τὸν ἴδιον, καὶ τῷτο ἐπ' ἀπειρον· αἰετὶ γὰρ οἱ λαμ- 25 βανόμενοι ὁρισμοὶ τῶν ὁρισμῶν μέσοι ὅροι ἐσονται, δι' ὧν ὑπάρχει τὰ ὧν οἱ ὁρισμοὶ τοῖς ὁριστοῖς. ἀναίρεθ' ὅτις ἀρα αἱ ἄτομα καὶ ἀμέσοι προτάσεις, ὧν ἀναίρεθ' ὅτις ἀναίρεται ἐπισήμῃ τε καὶ ἀπο- δεικτικῇ. τινὲς δὲ ἄτομα ἤκουσαν τὰ καθ' ἕκαστα, καὶ φασὶ τὰς μὴ ἐπισήμῃς τότε τὸ ἐπισήμῃν ἔχειν, ὅταν περὶ ὧν εἰσὶν, εὐρίσκουσι ταῦτα τοῖς ἀτόμοις τοῖς οἰκείοις ἐφαρμόζοντα. τότε γὰρ τις ἐπι- 30 σήμῃν ἔχει τῶν τῷ ἀνθρώπῳ ὑπαρχόντων ὅταν τοῖς καθ' ἕκαστα ἀνθρώποις ἐφαρμόζῃ τὰ λεγόμενα. ὅχι οἷόν τε δὲ ἐπὶ τὰ ἄτομα ἐλθεῖν ἐπ' ἀπειρον τῶν αἰτίων ἐπὶ τὸ κάτω τὴν πρόοδον λαμβανόν- των· ἔχοντα μὴ γὰρ τὸ ἄτομον, ὅχι οἷόν τε δὲ ἐπὶ τῷτο ἐλθεῖν ἀπει- ρων ὄντων τῶν μεταξὺ αἰτίων. ὡς εἶναι τὸ λεγόμενον κοινῶς περὶ πάντων τῶν αἰτίων λεγόμενον, ἀλλ' ὁ περὶ τῷ εἶδους τε καὶ ὁρισμῷ μόνον. Alex.

(·) ἐν — ἀνάγκη. ταῦτα ἐστὶν ἐν αἰσθητῷ πράγματι· ὅτι γὰρ, 994 ὡς εἴρηται, αὐτὴν καθ' αὐτὴν γινώσκωμεν τὴν ὕλην, ἀλλὰ μετὰ τι- 26 νος εἶδους ἢ ἀνθρωπείας ἢ ἰσπεῖας ἢ φυτῶν ἢ λίθων ἢ τῶς ἄλλων τοῦτων.

1. ὁρισμὸς ἀπὸ τῷ Asclep. || 2. γὰρ ὅτις τῇ Asclep. || ἴσον F, om Asclep. || ἀνθρώπος ὅπερ ἐστὶν ὁρίετο, καὶ ζῷον λογικὸν θνητόν. τὸ μὴ πρὸ ὁρίετο μία λέξις, ὁ δὲ ὁρισμὸς τρεῖς, εἰ τύχῃ, ἢ ἄλλος τις ἀριθμὸς παρὰ τὸ δ. ἕκαστος L. || 4. ἔχει — τῷτο om L. || ὡς ἄτοπον δὲ τῷτο ἐπὶ γινώσκωμεν ἢ πλεονάζοντα τῷ λόγῳ· εἰ γὰρ πλεονάζει ὁ ὁρισμὸς τῷ ὁριστῇ τῷ λόγῳ, ὡς εἴρηται, ἦτοι τῇ λέξει, ἐπ' ἀπειρον ἂν οἱ λόγοι αὐξανόμενοι δι' ὧν οἱ ὁρισμοὶ L. || 6. ὁ δὲ || ὅχι L. || 13. ὅχι ἐστὶ A. || 16. ὅχι || Asclep. || 17. τὸ μετὰ τὸ πρῶτον Asclep. || τῷτο — 18. ἀποδοθέν om Asclep. || 27. ὅτις M. || 18. re priores quidem ipsa fuerint Sepulv. || κατὰ — 29. ἀνθρώπῳ om M Sepulv. || 29. τις εἴη om A. || τινὲς — 36. ὅροι om L Asclep.

10. λόγῳ F. || ὅτι τὰς ἀμέσων προτάσεις· ἐκ L. || 11. τῶν ἀμέσων αἱ ἐπισήμαι L. || 12. τοῖς om AF. || ὅχι ὅπερ L Asclep. || εἶναι, εἰ om L. || 13. αἰετὶ L. || 14. εἴη om L. || συμπληρῶνται L. || 15. ὑπάρχειν AM. || 16. ἢ M. || 17. ὑπάρχειν — 18. δεικνύεται om A. || 19. ἀμέσως ὑπάρ- χον τῷ τι ληφθέντι Asclep. || ὑπάρχειν M. || 20. ὁρισμῷ M. || 21. αὐτὸ τὸ M. || 23. καὶ οὕτως Asclep. || 27. τινὲς — 36. μόνον om L Asclep. || 18. εὐρίσκουσαι A. || 31. δὲ — 33. δὲ om F.

καὶ ἀπειρῶν, φησὶν, ὁδὸν ἔχει εἶναι, ἐπειδὴ ἔκ ἀπειρὸν γε ἔστι τῷ ἀπειρῶ εἶναι τὸ λέγειν, ὅτι οὐδὲν τὸ ἀπειρον, πέρασ αὐτῷ παρεχομένη· ὡς ᾧ μεμαθήκαμεν ἐν Κατηγορίαις, ἄλλο ἐστὶ τὸ ζῶον εἶναι καὶ ἄλλο τὸ ζῶον εἶναι, καὶ ζῶον μὲν ἐστὶ τὸ σύνθετον, ζῶον δὲ εἶναι αὐτὸ τὸ εἶδος. εἰ ὅν υποθώμεθα λέγοντες ὅτι συνυσίω) τὸ ἀπειρῶ εἶναι, εἶδος αὐτῷ προσάφομεν· εἰ δὲ εἶδος, καὶ πέρασ, καὶ ὅπως ὁδὸν ἔχει κατ' ὅσιν ἀπειρον τῶν ἐνταῦθα. "ἔτι τὸ ἐπ. ἀν. οἱ ὕτ. λέγ." ἐστὶ καὶ ὅπως ἐξηγήσαδ) τὸ χωρίον. ἄτομα, φησὶ, λέγει τὰ ἀμέσως ὑπάρχοντα· ἐκ ᾧ τῶν προσεχῶς ἀμέσων ὑπαρχόντων αἱ ἐπισήμαι, ὡς εἴρη) ἐν τῇ Ἀποδεικτικῇ, ὅπερ ἀδύ-
νατόν ἐστιν εἶναι. Asclep.

994b "καὶ — ἐστιν." τὸ λεγόμενον τοῦτόν ἐστιν. εἰπὼν τῶν ἐνεργείᾳ ἀπειρῶν ἀδύνατον γινώσκειν εἶναι, καὶ ὅτι οἱ ὅπως αὐξάνοντες ἢ τὸς ὁρισμὸς ἢ τὰ αἰτία (κοινὸς ᾧ δὲ περὶ πάντων λόγος) ἀναρῶσι γινώσκον, εἴγε ἐκ τῆς τῶν αἰτίων γνώσεως ἢ ἐπιστημονικῇ τῶν 15 πραγμάτων γνώσει, — εἰπὼν δὲ τὰ ἀπειρα ἀγνοῦσα εἶναι, ἐπεὶ δοκεῖ καὶ τὰ συνεχῆ ἀπειρά πως εἶναι διὰ τὴν ἐπ' ἀπειρον τομὴν καὶ μὴ εἶναι ἀγνοῦσα (ἐστὶ ᾧ τῶν τῆς ἐπ' ἀπειρον τομῆς νόησις), ὅτι μὴ ὁμοίως ἐνεστὶν ἐν ἐκείνοις τε ἢ ἀπειρία καὶ ἐν τοῖς αἰτίοις ἢ ἐπ' ἀπειρον κατ' εὐθυωρίαν πρόοδος, δέκνυνται ἐξῆς 20 εἰπὼν "τὰ — νοεῖν;" λέγων τὰ ἐνεργεία· ἐπ' ἀπειρον μὲν ᾧ ᾧ ἢ γραμμῇ διαιρεῖ) ὁμολογούμενως τῷ μὴ ἴσαδ) τὴν τομὴν, ἀλλ' ἡμεῖς γε ὁδὸποτε νοῦμεν αὐτὴν εἰς ἀπειρα διηρημένην, ἀλλ' ὅταν νοῦμεν, τὰς τομὰς ἰσῶμεν καὶ πανόμεθα τῷ τέμνειν καὶ λαμβάνομεν πεπερασμένους· πῶς ᾧ ἐπ' ἀπειρον ἢ τομὴ γί- 25 νε) τῆς γραμμῆς καὶ ὅπως τῶν συνεχῶν, νοῦμεν, ὅ μὴν καὶ τὰς ἀπείρους αὐτῆς ἔτι διαιρέσεις· αἰετὶ ᾧ αἰετὶ νοῦμεν πεπερασμένους νοῦμεν. τὸτο γὰρ ἐστὶ τὸ "νοῦσαι δὲ ἔκ ἐκ μὴ γήσαντα." τὰς ᾧ πεπερασμένους νοῦμεν. διὰ ὁδὲ διεξιὼν τὴν συνεχῆ γραμμὴν τὴν ἐπ' ἀπειρον διαιρετὴν, ἀριθμῶν τὰς τομὰς καὶ ἐνε- 30 γεία λαμβάνων καθόσον οἷον τε τμηθῆναι αὐτὰς ἦν, ὅτω δέισιν· ὁδὸποτε ᾧ ἂν διεξέλθοι ὁ ὅπως αὐτὴν διεξιὼν. εἶπε δὲ "ὁ τὴν ἀπειρον διεξιὼν" ἀντὶ τῷ ὁ τὴν ἐπ' ἀπειρον διαιρετὴν. ἀλλὰ κατ' ἀθρόα μόρια δέισιν διὰ τὸ μὴ εἶναι ἐν αὐτῇ ἐνεργεία τὴν ἀπειρίαν ἀλλὰ δυνάμει. ἐπὶ δὲ γε τῶν αἰτίων, εἰ ἐπ' ἀπειρον 35 εἰς τὸ κάτω ἐστὶν ἄλλο ἄλλω αἰτίον, ἀδύνατον ἔχει γινώσκειν τῶν αἰτίων γενέσθαι πάντων, ἀπειρία δὲ γίγνε) τὰ πάντα ἐνεργεία. εἰ δὲ ἡρετῇ) μὲν ἢ τῶν ὄντων γνώσει ἐκ τῆς τῶν αἰτίων γνώσεως, ὡς προσείρη), ἀγνοῦσα δὲ τὰ αἰτία δι' ἀπειρίαν, ἀγνοῦσα καὶ τὰ ὡς αἰτία ταῦτα. Alex.

"ἀλλὰ — ἀνάγκη." τῷ τὸ ἀπειρον ἀγνοῦσαν εἶναι τὴν αὐτῇ φῶσει παρατιθεῖ) σημείον τὴν ὕλην, ἐπεὶ δοκεῖ καὶ τὴν αὐτῇ λέγειν ἀπειρος εἶναι, ἀχρημάτιστος ὅσα καὶ τὴν ἰδίαν φύσιν καὶ οὐκ εἶναι πέρασ ὅχ ἔχουσα. τῷ δὲ τοιαύτην αὐτὴν εἶναι ὁδὲ ἐπιστήμη αὐτῆς ἔχομεν· κινημένην γὰρ τινι γινώσκουμεν αὐτὴν· δοξαστὴ γὰρ ἐστὶ καὶ ἔκ ἐπιστημῆς, καὶ ὡς μὲν ὁ Πλάτων φησὶ, νόθον λογισμῷ γνωστὴν ὡς δὲ Ἀριστοτέλης, ἀναλογία γνωστὴ καὶ δοξαστὴ, ὡς καὶ τὸτο ἀρ-
κεν ἐν τοῖς Φυσικοῖς (17). τὸ αὐτὸ δὲ σημαίνει ἂν καὶ εἰ ἡ γραμμένη "ἀλλὰ καὶ τὴν ὕλην ἐν κινημένῳ νοεῖν ἀνάγκη." τὸς δὲ "κινημένην" γράφουσι, καὶ ἐξηγῶν) τὴν λέξιν ὅτι ἔκ ἐκ ἀπείρας ὡς τὰ ἐνεργεία ἀπειρα. διὰ ἐκείνα μὲν ἀγνοῦσα, αὐτὴ δὲ ἀπείρος ὅσα καὶ λεγομένη καὶ τὸ αἰετὶ ἐν κινήσει καὶ μεταβολῇ τοῦ νοῦσαι· τὴν ᾧ μὴ ἔχειν οὐκ εἶναι ὁχῆμα ἢ τινα ποιότητα ἄλλοτε ἄλλο εἶδος ἀμείβεσθαι καὶ μεταβάλλειν. ὅτω δὲ ὅσα ἀπείρος ὡς διὰ τὸ καὶ 15 συνεχῶς λέγεσθαι τοιαύτην νοητὴν τέ ἐστὶ καὶ ἐπιστημῆς· ὅ ᾧ ὁμοίως τοῖς ἀγνώστοις ἀπείρος. ἵνα ἴσον ἢ τὸ εἰρημένον τῷ ἄλλῳ καὶ τῇ ὕλην κινημένην αἰετὶ καὶ ἐν ῥύσει ὅσαν καὶ διὰ τὸτο ἀπείρος εἶναι λεγομένην, ὡς περὶ καὶ τὴν γραμμὴν διὰ τὰς τομὰς τοῦ νοῦσαι ἀνάγκη, ἐπεὶ μὴ ἐκείνως ἐστὶν ἀπείρος. ἢ "κινημένην νοεῖν" ἀντὶ τῷ ὡς κινημένην καὶ ἐν ῥύσει καὶ τῇ τοιαύτῃ ἀπειρίᾳ ὅσαν· διὰ τὸτο ᾧ ὡς ἢ ἢ ὕλη ἐπιστημῆς. εἰπὼν δὲ ταῦτα ἐπιφέρει καθολικόν τὸ "καὶ ἀπείρος ὁδὸν ἐστὶν εἶναι." id.

"εἰ — εἶναι." ὁ δὲ λέγει τοῦτόν ἐστιν. ὡς περὶ τὸ ἀπείρος καὶ τὸ ἀνθρώπων εἶναι διαφέρει, καὶ ἐπὶ πάντων ἐφ' ὧν τὸ πρῶτον σύνθετον· τὸ ᾧ εἶναι ἐκείνου καὶ τὴν λόγον καὶ καὶ τὸ εἶδος· εἰ μὲν ἢ ἀνθρώπος ἐξ ὕλης καὶ εἶδους, τὸ δὲ ἀνθρώπων εἶναι ἀπλῶν· καὶ ᾧ τὸ εἶδος ἐστὶν αὐτῷ τὸ εἶναι ἀνθρώπων. ἐπὶ μὲν ᾧ τῶν ἀσωμάτων ταῦτων τὸ πρῶτον καὶ τὸ εἶναι αὐτῷ (ταῦτων ᾧ ψυχῇ καὶ τὸ πρῶτον ψυχῇ), ἐπὶ δὲ τῶν ἐν ὕλῃ τὸ εἶναι ἐχόντων διαφέρει. εἰ καὶ τὸ ἀπείρον ὅν τὸ ἐνεργεία ἀγνοῦσιν ἐστὶν, ἀλλὰ τὸ ἀπείρῳ αὐτῷ ὅτι ἀπείρον ὅτε ἀγνοῦσιν· ὁ ᾧ λόγος ὁ δηλῶν αὐτῷ τὴν φύσιν καὶ τὸ εἶδος ἔκ ἀπείρος ὁδὲ ἀγνοῦσιν. εἰπὼν δὲ καὶ "ἀπείρῳ ὁδὸν ἐστὶν εἶναι," ὁ ἴσον ἐστὶ τῷ τὸ ἀπείρον ὅχ οἷον τε ἐνεργεία εἶναι, ἐπείγει τὸ "εἰ δὲ μὴ, ἔκ ἀπείρῳ γὰρ ἐστὶ τὸ ἀπείρῳ εἶναι," τὸτε καὶ 30 γινώσκον ἐστὶ τὸ ἀπείρον (γινώσκον δὲ ἐστὶ καὶ τὴν λόγον), τὸτο ἔκ ἀπείρου· ὁδὲ ᾧ τὸ ἀπείρον ἀγνοῦσιν καθὼ ἀπείρον. τὸ δὲ "καὶ ἀπείρος ὁδὸν ἐστὶν εἶναι" ἡτοι εἶπεν ἀντὶ τῷ ἀπείρῳ ὁδὸν ἐστὶν ἐνεργεία, ὅτι ὁδὸν ἐστὶ πρῶτον ὅ ὁ τὸ ἀπείρῳ λόγος ἐφαρμόζει, τὸ δηλῶν ὅτι μὴδὲν εἶναι ἀπείρον. εἰ δὲ καὶ τοθεῖα ἐφαρμόζειν τὰ, ἀλλ' 40 αὐτός γε ὁ λόγος καθ' ὃν ἢ γινώσκειν ἢ τῷ ἀπείρῳ, ἔκ ἀπείρου.

17. τομὴν — 18. ἀπείρον om Asclep. || 18. ταῦτόν Α, ceteri ταῦτόν || 23. διαιρεμένην Asclep. || 24. ἰσάμεθα Asclep. || f. l. καὶ τὰς τομὰς ἰσῶμεν, πανόμεθα || 28. τὸτο — 29. νοῦμεν om Α. || 29. ἰδὲ ὁ ἐξῶν Μ. || 32. διὰ δὲ Μ. || 33. caeterum ille partes universas li-
neas transit Sepulv.

5. κινημένη — αὐτὴν om Asclep. || 6. Plat. Tim. p. 52. || 8 — 21. τοῖς ἡθικοῖς. γράφεται δὲ καὶ κινημένη νοεῖν ἀνάγκη. καὶ γραμμένη ὅτι σημαίνει ἂν ὅτι καὶ τὴν ὕλην ὡς κινημένην αἰετὶ καὶ ἐν ῥύσει καὶ τῇ τοιαύτῃ ἀπειρίᾳ ὅσαν, ἰδὲ ἔχομεν αὐτῆς ἐπιστήμην. εἰπὼν L. || 13. ἄλλα τε Α. || 19. ἐπὶ — νοῦν om Α. || 25. εἶδος ἐστὶν· ὁ Asclep. || 26. κατὰ] καὶ Μ. || 29. εἰ om Asclep. f. l. εἰ ὅν καὶ τὸ ἀπείρον τὸ ἐνεργεία || 32. ἀπείρον — 36. ἀπείρον om Asclep. || 33. τε τι ἐνεργεία Μ. || 38. ὁ om Μ. || 40. λόγος τῷ ἀπείρῳ καθ' Asclep.

ἐκείνῃ οὐδ' ὅτι μὴδὲ τὰ ποιητικὰ αἰτία ἀπειρά ἴδια ἔδειξεν ὡς φη-
 σιν· αἱ γὰρ μὴδὲ τὰ γινόμενα ἀπειρά γὰρ τ' εἶδος, ἀλλ' ἀνακάμ-
 νται, ὁλον ὡς πολλὸν μᾶλλον ἢ ἂν εἴη αὐτὰ τὰ ποιητικὰ αἰτία
 941 ἀπειρά. "ἀλλὰ μὴν καὶ εἰ ἀπειρά γε ἦσαν πληθεῖ τὰ εἶδη τῶν
 αἰτίων." προθέμενος δεῖξαι ὅτι μὴ ἐστὶν ἀπειρά τὰ αἰτία μήτε εἰς
 εὐθυρίαν μήτε ἐπὶ τ' ἄνω μήτε εἰς τ' κάτω, ὅτι μὴδὲ κατ'
 εἶδος οὐδ' τε ἀπειρά εἶναι τὰ αἰτία νῦν λέγει, συγχωρούμενος τῷ
 προσημένῳ τῷ τὰ ἀπειρά τὰ κατ' ἐνέργειαν ἀγνοῦσα εἶναι, τὰ
 δὲ κατ' εἶδος ἀπειρά, ἀπειρά δηλονότι ἐνεργεία, ὥςτε ἀγνοῦσα.
 εἰ δὲ τὰ αἰτία καὶ αἱ ἀρχαί, δηλονότι ἀγνοῦσα καὶ τὰ ἐκ τούτων·
 τότε γὰρ εἰδέναι τι οἰόμεθα ὅταν τὰ αἰτία αὐτῷ γνωρίσωμεν.
 ὥς καὶ τοιαύτης ὕψους τῆς τῶν αἰτίων ἀπειρίας ἀναρεῖται ἐπιστήμη,
 ἀκρυβήτης τῆς τῶν ἀρχῶν γνῶσεως, τὸ δὲ ἐξῆς εἰρημένον τ'
 942 τ' δ' ἀπειρον γὰρ τὴν πρόθεσιν ἢ ἔστι ἐν πεπερασμένῳ διεξελ-
 λῶν τούτων ἐστίν. πᾶσα νόσις περιληφίς τις ὅσα τῷ νομμένῳ ἐν
 πεπερασμένῳ γίγνεται χρόνῳ· τὸ δὲ ἀπειρον τὴν πρόθεσιν, τότε τὴν
 κατ' ἐνέργειαν — ἔστι γὰρ τὸ κατ' ἐνέργειαν ἀπειρον, ἢ λαμβανόντων
 ἐὰν τι ἐστὶν ἔξω, καὶ ἐφ' ᾧ πάντες τὸ λαμβανόμενον ἔστι τι ἐκτός (').
 τὸ δὲ ὅτι τῶν ἀπειρον ἢ οὐδ' οὐδ' ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ διεξελθῶν·
 τὸ μὲν γὰρ δύναται καὶ ἀχτορομία οἷον τε ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ δια-
 20 ξελθῶν, τὸ δὲ ἐνεργεία καὶ τῇ πρόθεσιν ἀδύνατον τῷ αὐτῷ περι-
 ληφέντι καὶ νοηθέντι ἄλλο τι ὑπολειπόμενον προσέθεσθαι. εἰ δὲ ὁ μὲν
 οὐδ' ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ νοεῖ τε καὶ διεξίσι, τὰ δὲ ἀπειρά
 ἀδύνατον ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ διεξελθῶν τε καὶ νοῆσαι τῷ αὐτῷ
 πῶς περιληφθέντος καὶ νοηθέντος προσέθεσθαι, ἢ ἂν ὁ νῦν νοοίη
 25 τὸ ἀπειρά. αὐτὸς μὲν ὅμως ἐφοδεύσας ἔδειξεν ὅτι μὴ οἷον τε
 ἀπειρά εἶναι τὰ αἰτία· εἰ δὲ ἡμέτερος Ἀριστοτέλης καὶ αὐτὸς ἐπι-
 χειρὸν ὁδεύουσιν· ἐπεὶ ἐστὶν αἰτία τῶν ὄντων, ἥτοι πλεοναυτῶν
 ἐστὶν ἢ ἐν. ἀλλ' ἐν μὲν ὅτι οὐδ' οὐδ' ἐν μόνον αἰτίων εἶναι τῶν ὄντων τε καὶ
 γινόμενων, ὡς ἐν ἄλλοις δέδεικεν· καὶ γὰρ ὑποκειμένης τινος χρεῖα
 30 τῶν γινόμενων καὶ τῶν ποιόντων· ἀλλὰ καὶ γὰρ εἶδος δεικνύται τι γί-
 νεται· ὥςτε ἢ ἐν τῷ αἰτίῳ. πλεοναυτῶν. εἰ δὲ πλεοναυτῶν, ἥτοι
 πάντα ἀπειρά ἢ τινὰ ἢ ἐν. πλεοναυτῶν μὲν ἢ τινὰ ἀπειρά εἶναι ἀδύ-
 νατον· ἢ γὰρ οἷον τε πολλὰ ἀπειρά εἶναι. ἀλλ' οὐδ' ἐν μὲν ἀπειρῶν
 τὰ ἄλλα δὲ πεπερασμένα λέγουσιν οἷον τε· τὸ γὰρ ἀπειρον πανταχῇ
 35 ἢ ἄλλοι παραέδωκεν ὁ δίδωσκον, ὥςτε ἀπειρῶν ἢ πεπερασμένων.
 ἀλλὰ μὴν οὐδ' εἰ ἐν μόνον αἰτίων εἴη, οἷον τε τὸ ἀπειρον εἶναι·
 ὅπως γὰρ ἔστι αἰτίων· εἰ γὰρ ἔστι χηρῶν καὶ ἢ ἐστὶν αἰτίων, τὰ αἰτίων
 ὅπως πανταχῇ. ὁλον γὰρ ὡς ἀπειρον ἐν ποσὸν τι ἔστι κατ' αὐτό,
 καὶ τὸ αὐτὸ καὶ ποσὸν ἢ πανταχῇ αὐτὸ καὶ χρόνον. δοκεῖ δὲ ἢ
 40 ἐπιχειρήσει, ἔχει μὲν τε διαλεκτικόν, καὶ εἶναι λογικόν, ἢ μὴν καὶ
 ὁμοίως οἰκία τοῖς προσημένους εἶναι. id.

(') τὸ μὲν γὰρ δύναται καὶ τῇ ἀχτορομίᾳ οἷον τε διαλεθῶν ἐν πε-
 περασμένῳ χρόνῳ, τὸ δὲ ἐνεργεία καὶ τῇ πρόθεσιν ἀδύνατον, τῷ
 αὐτῷ περιληφθέντι καὶ νοηθέντι ἄλλο τι ὑπολειπόμενον προσέθεσθαι.
 ἄλλως τε δὲ εἰ τὸ ὑποβώμεθα, τετραπλασιασθήσεται τὸ ἀπειρον
 πρὸς τὰ τέσσαρα αἰτία· εἰ δὲ τις ὑπόβῃ τὸ μὲν ποιητικὸν ἀπειρον
 εἶναι τὰ δ' ἄλλα πεπερασμένα, πρῶτον μὲν ἀποκλειστικῶς ἔσται ὁ
 λόγος, ἔπειτα πάλιν ταῦτα προσεθέμενα τῷ ἀπειρῳ ἐπαύξεται τὸ
 ἀπειρον, ὅπερ ἀδύνατον. Asclep.

"αἱ — συμβαίνουσιν." διὰ τούτων ἡμεῖς διδάσκει τίνες τῶν 994
 τούτων ἀκροαταὶ λόγων εἶναι δύναται, καὶ ὅτι πεπερασμένον δὲ καὶ 32
 ἡσκήσας ἀκρως τὸς ἀκροαμένους τῶν λόγων. αἱ γὰρ ἀκροάσεις
 γίγνεται γὰρ τὴν ἰδίαν τῶν ἐθῶν οἰκειότητα· οἷον γὰρ συνεισόμεθα,
 τούτοις ἐξωμῶν καὶ τὰ λεγόμενα συμφωνεῖν, τὰ δὲ παρὰ τὰ συ-
 νηθῇ ἡμῶν τῶν λεγομένων ἀγνωστότερα φαίνεται τῷ ἔξω εἶναι. ὁ
 εἶπε δὲ τὸ "ἐπὶ τὸ λέγεσθαι, καὶ τὰ παρὰ ταῦτα ἢ ὅμοια φαίνεται." 995
 δοκεῖ δὲ τὸ ἐπὶ περιττὸν εἶναι. εἰ δὲ εἴη γεγραμμένον, λοιπὸν ἂν
 τῷ ἐπὶ τὸ λέγεσθαι ἄλλως· τὸ γὰρ ἄλλως λέγεσθαι τινὰ καὶ ὡς μὴ
 εἰδόμεθα, καὶ ἄλλα, ἀλλὰ μὴ ὡς εἰδόμεθα ἀκούει, ἢ εἶπε δὲ τῷ
 καὶ παρὰ ταῦτα, ἀγνωστότερα ποιεῖ τὰ λεγόμενα. τῷτο εἰπὼν
 ἐφεξῆς δεικνύσι πόσῃ ἰσχύν ἔχει τὰ συνήθη. πολλὰ γὰρ οἱ νομο-
 θῆναι μυθώδη νομοθετούντες διὰ τὸ χρήσιμα εἶναι πεισυνάξαι ὅπως
 ἔχουσιν, ἔχουσιν πεισυνάξαι τὸς χρωμένους τῷ νόμῳ διὰ τὴν τῶν λε-
 γομένων συντροφίαν ('). οἷον ὅτι αὐτόχρονος ὅπως ἐγένοντο ἐκ τῆς
 γῆς φύντες, καὶ ἄλλαι ὅτι ἐξ ἀδόντων σπαράντων ἐφυσαν, καὶ διὰ
 25 τούτο καὶ ὑπερμαχεῖν ὡς μητρός τῆς γῆς, ἢ ὅτι θεοὶ περὶ αὐτῆς
 ἔχουσιν· ὅπως ἐξασπασάσθαι ἐστὶν ('). τὸ δὲ "μαίζον ἰσχύν τὸ γι- 995
 γνώσκον περὶ αὐτῶν διὰ τὸ ἔθος" ἴσον ἐστὶ τῷ μαίζον ἰσχύν τῆς
 περὶ αὐτὰ ἀληθείας τὸ ἔθος· καὶ γὰρ τὴν ἀλήθειαν ἢ γνῶσιν. εἰπὼν
 δὲ ταῦτα καὶ ἐνδειξάμενος δι' αὐτῶν τὴν τῶν ἐθῶν ἰσχύν, ἐπὶ τῷ
 30 τοῖς λέγει τὰς διαφορὰς τῶν ἀκροατικῶν ἀς διὰ τὰ ἔθη ἔχουσιν πρὸς
 ἀλλήλους. οἱ μὲν τοῖς μαθηματικῶν εἰδησμέναις μαθηματικῶν τῶν λε-
 γομένων πάντων καὶ ἀκριβεῖς ἀποδείξεις ἀπαυτῶσι καὶ τῶν ἄλλως
 λεγόντων ἢ ἀποδέχονται, οἱ δὲ διὰ παραδειγμάτων ἐθισθέντες
 μαθηματικῶν τοῖς ὅτι λέγουσιν ὅσον, οἱ δὲ τοῖς ποιήμασι χαίροντες
 καὶ τούτοις συντροφοὶ ἢ ἀποδέχονται τὸς λέγοντας ἢ μὴ καὶ ποιητῶν
 τῶν λεγομένων παραδέχονται μάρτυρα ('). καὶ οἱ μὲν πάντα ἀκρι-
 βῶς ἐξετάζουσιν, εἰσὶ δὲ οἱ τῇ ἀκριβολογίᾳ ἄχθονται, ἢ διὰ τὸ μὴ
 δύνασθαι ἐπακολουθεῖν (τῷτο γὰρ τὸ "συνεῖρην") ἀλλὰ κάμνουν, ἢ διὰ
 τὸ προσηλφέναι ὅτι τὸ ἀκρως ἀκριβολογεῖσθαι μικρολογία ('). τῷτο
 40 γὰρ ἐστὶ τὸ "διὰ τὴν μικρολογίαν." τοιαύτην γὰρ τινὰ φαντασίαν
 ἀποτελεῖ ἢ ἄγαν περὶ τὰ λεγόμενα ἀκριβεῖα, ἀπὸ τῶν συναλ-
 λωμάτων καὶ τῆς περὶ τὰ ἐν χρήσει ἀκριβεῖας σπάσασα τῷτο

1. ἴδου — Α. ἀπειράτοις. Α. 10. ἀγνοῦσα. Α. 14. πρόθεσιν. Μ. 1. 26. noster ilaque Aristoteles ad hunc modum causas insignitas esse non potest. deinde ostendit. ostendit potest idem alia via demonstrari ad hunc modum. rerum causas Sepulcr. 1. 31. αἰός αἱ γὰρ αἰτίαι, omisso δυνάμει. Μ. 1. 39. πανταχῇ. Μ.

14. ἔστιν Α. 1. 17. ἔστι Α. 1. τὸ οὐκ. Μ. 1. 19. περὶ Α. 1. 21. χρήσιμα Μ. 1. 27. αὐτῶν — 28. ἀληθείας οὐκ Α. 1. 28. αὐτὴ ἀλήθειαν τὸ ἔθος Α. 1. 37. τὴν ἀκριβολογίαν. Μ. 1. 42. σπάσασα Α.

τὴν δόξαν (†)· ἀναλείθεον γὰρ τίσιν ἤδη δοκεῖ ὅτι ἐν τοῖς λό-
γοις ἄγαν ἀκριβὲς καὶ περὶ τῶν μικρῶν ἐξεταστικόν, ὥσπερ καὶ ἐν
τοῖς συναλλάγμασι· προσιπὼν δὲ ταῦτα καὶ δείξας τὴν τῶν ἐθῶν
ἰσότητα, καὶ διὰ τὴν κατ' αἰσιότητα τὴν κατ' ἐθῶν καὶ τὰ λεγόμενα ἀπο-
995· δόξαν, ἐπιφέρει· διὸ δὲ πεπαιδευτὸς πῶς ἔκαστα ἀποδεχέσθαι
12. ἴσον λόγων· τῶν καὶ αὐτῶν ἐν τοῖς Ἠθικοῖς (1 1) εἰρημένῳ τῶν πε-
παιδευμένων γὰρ ἔστιν ἐπὶ τοσούτων τακτικῶν ἐπιζητεῖν καθ' ἑκά-
στον γένος, ἐφ' ὅσον ἡ τῶν πραγμάτων φύσις ἐπιδέχεται, ὃ διὰ τῶν
Ἰσχυρῶν· Ἀναλυτικῶν (1 13. 24) δεικνύον (†), ἐνδεικνύμενος
ἡμῖν ὅτι καθόλου μὲν δὲ πεπαιδευτὸς καὶ εἰδέναι πῶς χρὴ τῶν λε-
γομένων ἀκρίβως ἔκαστον (ὅτι καὶ πάντα ὅμοια, ὅθεν ἴσως τὴν ἀκρι-
βειαν ἐκπεριτρέψας), ἐξαίρετως δὲ τὸς τέτων τῶν ῥητορικῶν
ἀκούσαντας (ὅτι γὰρ ἐστὶν αἰσθητὰ καὶ περὶ αἰσθητῶν, ὅτε συνήθως
καὶ ἐν ποσὶ). ταῦτα δὲ λόγων ἐνδείκνυν (†) ἡμῖν ὅτι δὲ πρῶτον ἐν
τοῖς ἀναλυτικαῖς ἐγγυμναστικαῖς καὶ τοῖς λεγικοῖς ὅλως, καὶ εἰδέναι
13· τὸς τρόπους τῶν ἀποδείξεων καὶ τὰς τῶν λόγων συναγωγὰς·
ἀτοκον γὰρ αἶμα ζητεῖν ἐπιστήμης τινός, καὶ περὶ αὐτῆς τῆς ἐπιστή-
μης ζητεῖν τίνα τρόπον γίνεσθαι καὶ ἀναλαμβάνειν· ὅθεν γὰρ ὅτι ἔτερον
ἢ τὸν εὐρίσκειν· ῥητορικῶν· ὅπερ δὲ εἶπε καὶ αὐτὸς ἐν τῇ πρώτῃ
τῶν Νικομαχεῶν Ἠθικῶν (α. 1. 1094 b 25)· λόγων πῶς ἐκεί-
20· νος τὸς λόγους ἀποδέχεται· δὲ (εἶπε γὰρ “παραπλήσιον γὰρ μαθη-
ματικῇ πειρατολογίᾳ ἐπιδέχεται καὶ ῥητορικῇ ἀποδείξει ἀπα-
τεῖν”), τὸτο καὶ νῦν λέγει· τὴν ἀκριβολογίαν γὰρ φησὶ τὴν μαθη-
ματικὴν ὅτι ἐν ἀπασιν ἀπειρημένη, ἀλλ' ἐν τοῖς αὐτοῖς, ὅποια ἐστὶ
τὰ ἐξ ἀφαιρέσεως καὶ μαθηματικῇ (†), ἴσως ἐνδεικνύμενος
ἡμῖν ὅτι τοιαύτης ἀκριβολογίας χρῆσθαι καὶ πρὸς τὰ παρόντα· περὶ
αὐτῶν γὰρ ὅτι περὶ τῶν πρώτων ἀρχῶν λόγος καὶ ὁ συνήθως· καὶ δὲ
“διόπερ ὁ φυσικὸς ὁ λόγος” ἦτοι λέγει ὅτι ἀκριβὲς· προσέθηκε γὰρ
τὸτο· γράφει δὲ καὶ “ὁ τρόπος” καὶ εἴη ἂν ὁ λόγος ὡς ὁ φυσικὸς
ἢ καὶ λεγόμενον τοιοῦτον εἶναι· τὰ φυσικὰ δοκεῖ πάντα σὺν ὕλη
εἶναι, αὐτὰ δὲ τὰ μαθηματικὰ, διὰ καὶ ἀκριβολογίαν ἐπιδέχεται,
τὰ δὲ φυσικὰ ὅχι· ὁμοίως· οἱ δὲ περὶ τῶν μαθηματικῶν λόγοι
περὶ τῶν αὐτῶν ὄντες εἰς αὐτοὺς φυσικοὺς· καὶ γὰρ τοσαύτην ἀκριβολο-
γίαν τὰ φυσικὰ ὄντα γε σὺν ὕλῃ χωρεῖ· εἰ δὲ καὶ περὶ τῶν
προκειμένων λόγων λέγειν, ὅτι ὅχι αὐτοὺς φυσικοὺς· αὐτὰ γὰρ περὶ τῶν
λέγειν ἡμῖν πρόκεινται· καὶ ἀκριβεστέρων λόγων ἢ καὶ φυσικῶν ἀπομέναι·
καὶ δὲ ἴσως τῶν “ἀπασα γὰρ ἡ φύσις ἔχει ὕλην” προσέθηκεν, ἐπεὶ
καὶ τὸ κυκλοφορικὸν σῶμα φυσικὸν μὲν, ὃ μὴ ὕλη καὶ τὸτο ὅτι

καίμενον· καὶ δὲ ἐξῆς εἰρημένον ὅτι αὐτὸ “διὰ συνεπὲς πρῶτον
τί ἐστιν ἡ φύσις· ὅτω γὰρ καὶ περὶ τίνων ἡ φυσικὴ, ὅλως ἔστι” 11.
εἰ μὴ ἀπλῶς ὅτω εἴη εἰρημένον ὡς δοκεῖ, δεκτικὸν ἂν εἴη τὸ τοῦτο
καὶ βιβλίον καὶ τῆς Μετὰ τὰ Φυσικὰ εἶναι πραγματικῶς, ὡς καὶ ἀρ-
χόμενοι αὐτῶν ἐπεσχεμασμένα, ἀλλὰ προγραφόμενα π. π. π.
τῆς θεωρητικῆς φιλοσοφίας, ἥς ὡς πρὸς ἡμᾶς πρώτη ἡ φυσικὴ
ἦν (†)· ὅποια τις ἐστὶ καὶ περὶ τίνων, εἰρημένον ἂν εἴη πρῶτον
καὶ ἐστὶν ἡ φύσις ἐπιτελεστέα (†). εἰ δὲ τις αὐτοῦ τὸ λέγει
ὅτω εἰρημένον πρὸς διακρίσιν τῶν τε φυσικῶν λόγων καὶ τῶν κατ'
τὴν τὴν πραγματικῶν (ὅτι γὰρ ἐπεσχεμασμένον πρῶτον τὸ ἐστὶ φύσις
καὶ εἰδὼς περὶ τίνων ἡ φυσικὴ, οἶδεν ὅτω ὅτι οἶδεν αἱ λόγοι ἡ φυσικὴ
καὶ ἀλλ' ἀκριβεστέρως τε καὶ περὶ αὐτῶν), ὅχι ὅτι καὶ κατ' ἐθῶν
ὁκλήσει· τί ἐστὶ φύσις λέγειν ἂν, ἀλλ' ὅτι πρὸ τῆς τῆς πραγμα-
τικῆς δὲ περὶ τῶν φυσικῶν πεπραγμένων· αὐτὴ γὰρ ἡ τῆς
τῶν πραγματικῶν, καὶ ἂν ἐν τῇ περὶ ἐκείνων θεωρίᾳ γεγενησμένης
ἦτος ἂν καὶ τοῖς εἰς τὴν συντακτικὴν παρακολοῦσθαι δύναται· “αἱ δὲ
ἀποδείξεις καὶ τὰ ἐθῶν συμβαίνουσιν” (p. 994 b 32). ἐστὶ μὲν ἡ φύσις
ἐξ ὧν ἐπεσχεμασμένα, δύναται δὲ καὶ ὅτω εἰρημένον, πρῶτον
ὅτι ἡ γνώσις καὶ αἱ μαθήσεις ἐκ προγνωστικῶν (ὡς γὰρ τὰ αὐτὰ
ἀγνοῦσιν, καὶ αὐτὰ τοιαῦτα), εἰς τίς τε καὶ τῶν προγνωστικῶν
γίνεσθαι τὰς γνώσεις· παρόμοιον καὶ κατ' ἐθῶν καὶ τὰς ἀποδείξεις γί-
νεσθαι, καὶ ὅτω ἔκαστον τῶν λεγομένων ἀκρίβως βιάσθαι ὡς πρὸς
βίαν, ὡς κατ' αἰσιότητα καὶ πρὸς ἀκρίβειαν διὰ τὰ ἐθῶν ἀποδεχόμε-
νων τὰ λεγόμενα τῶν ἀκούων. Ἀλεξ.

(*) ὁμοίως δὲ τὸτο ἐκ τῶν τῶν μαθημάτων περὶ τοῖς παλαιῶν
ἐκείνων μεγάλῃ δυνάμει· οἱ Σπαρτιάται γὰρ τὴν γῆν ματὴρ εἶναι
λέγοντες εἶναι καὶ τὰ ταύτης προκινδυνεύειν· ἔχοντες νόμον, ἐπὶ
σπαρτίῳ καὶ ταύτης ἀναφυόντες, μέχρη καὶ προείσεως ψυχῆς αὐτῆς
υπερίσταντο· καὶ Ἀθηναῖοι δὲ ὁμοίως Ἐρεχθίδαι τε καὶ γῆς ἐκεί-
30· νης καὶ λεγόμενοι· cod. Reg.

(†) δὲ φησὶ καὶ ὁ Πλάτων ὅτι δὲ ἡμεῖς ψεύσας πρὸς τὴν
πολίταν ἡμῶν τὸ φυσικὸν ψεύσμα· ἵνα νηλεῆς ὦν τῇ
ἀρχῇ ἐκ τῆς γῆς ἐχρησάται, μᾶλλον ἀγαπήσεται τὴν πατρίδα
Asclep.

(*) “παραδειγματικῶς” καθάπερ καὶ ὁ Πλάτων ἐκείνῃ· διὰ τὴν
παραδειγματικὴν φησὶ φῶς ἀνάπτει τοῖς λεγομένοις ὑπ' αὐτῶν· id.

(†) οἱ γὰρ τοῖς ποιηταῖς ὑποκρίντες· καὶ τοῖς μύθοις ὡς χεῖρ
σὺν ἀκρίβειᾳ, ἀλλὰ καθάπερ φησὶ ὁ Πλάτων, εἰκότως αἱ ποίαι

6. Ἠθικοῖς om M. || 8. ἀποδέχεται M. || 11. ἐκείνῃ M. || 12. neque enim sunt omnia similia; nec similiter exacte doctrina
postulatur omnium; praesertim qui de rebus audituri sunt de quibus susceptus est sermo; quae Sepulv. || 13. ἀκριβὲς A. ||
22. ἀποδείξεις M. || 27. γὰρ deest: quaestio enim Sepulv. || 29. sed in quibusdam exemplaribus Sepulv. δὲ καὶ ὁ L. καὶ om
A. || 30. εἰ καὶ L. || 10. παραδειγματικῶς τὸ διὰ συνεπὲς πρῶτον· τί ἐστὶν ἡ φύσις· ὅτω γὰρ καὶ περὶ τίνων ἡ φυσικὴ, ὅλως ἔστι· καὶ
σικὴν λόγων καὶ τῶν κατὰ τὴν τὴν πραγματικῶν· L. || 11. φησὶ A. || 12. ὅτω F. || 13. αἱ δὲ ὅτω γὰρ καὶ περὶ τίνων ἡ φυσικὴ, ὅλως ἔστι· καὶ
ἡ L. || πρὸς L. || 14. πεπραγμένων· καὶ ἐν τῇ περὶ ἐκείνων θεωρίᾳ γεγενησμένης, καὶ ὅτω ἦδη εἰς τὴν περὶ τῶν θεωρίᾳ ἔρχεται· αὐτὴ L. || 15.
πραγματικῶν τῶν L. || 16. — γεγενησμένης om L. || 16. ὅτω F. || 17. ἀνὰ τὴν γῆν καὶ τοῖς ἐκείνῃς λεγομένοις παρακολοῦσθαι L. || δύναται — 24. ἀκού-
ων om L. || 18. at dictio quidem illa, auscultationes autem ect., ex iis quae memoravimus est apertā Sepulv.

ἀν. αὐτῆς· ἡ εἰς τὴν ἀποκατάστασιν συντελόντα. διὰ τισὶν ἔδοξε τῆς Μετὰ τὰ Φυσικὰ πραγματείας τὸ εἶναι τὸ πρῶτον. Alex.

(*) "ἀνάγκη — δεῖν" ἐν τῷ μείζονι ἄλφα διελέχθη ἡμῶν περὶ τῆς πρώτης φιλοσοφίας, ἥτις καταγίνεσθαι περὶ τῶν ὄντων ἔστι· αἷτα πρὸς τούτοις ἐξήγησε περὶ τῶν ἀρχῶν καὶ ἐξέθετο τὰς τῶν παλαιότερων δοξὰς περὶ αὐτῶν, καὶ τὰς μὲν ἡλεγε· τὰς δὲ ἀπεδέχαστο καὶ ὑπερον ἐπήγαγε τὴν αὐτὴν δοξάν, ἀεκνὺς ὅτι τέσσαρες ὑπάρχουσιν ἀρχαί, ὑλικὸν εἰδικὸν παικτικὸν καὶ τελικόν, καὶ ἐπισώματο το λόγον καὶ ἐκ τῶν παλαιότερων καὶ ἐκ τῷ λόγῳ. ἐφεξῆς ἐν τῷ ἐλάττονι ἄλφα ἔδειξε ὅτι πεπερασμένα ὑπάρχουσιν αἱ ἀρχαί καὶ ἐπὶ τῷ ἄνω καὶ ἐπὶ τῷ κάτω καὶ κατ' εἶδος. ἐνταῦθα σκοπὸς ἐστὶ τῷ προκαείμενῳ βιβλίῳ, τὸ ἐκ τῆς βήτης ἀπορῆσαι πρὸς τὴν πρῶτην φιλοσοφίαν, καὶ ἐκτίθεσθαι πλείους ὁσας ἀπορίας, φασικὸν ὅτι ὡς περ οἱ δεδεμένοι εἰς δυνάμιν προελθεῖν, εἰ μὴ πρότερον τὴν δεσμὸν διαρρήξωσι, διαρρῆξαι δὲ εἰς δυνάμιν τὴν δεσμὸν, εἰ μὴ γνώσι τὴν τρόπον τῆς λύσεως τῷ δεσμῷ, ὅπως φησὶ καὶ ἐπὶ τῶν ἀπαρτῶν ὅτι εἰ δυνάμει αὐτὸς γινώσκαι τὸ πρᾶγμα καὶ τὴν ἀλήθειαν εἰς ἣν ἐπέγοντο, εἰ μὴ πρότερον μάθωσι τὰς ἀπορίας τὰς φερομένας κατ' αὐτῆς τῆς ἐπισήμης καὶ ἐπιλύσων αὐτάς· ἐπιλύσας δὲ αὐτάς τῶν ἀδυνάτων ἐστὶν, εἰ μὴ πρότερον γινώσκαι αὐτὴν τὴν ἀπορίαν καὶ τὸ πρᾶγμα καθ' ὃ φέρεται ἡ ἀπορία. ἐκτίθεσθαι ὅν, ὡς εἶρη, πῶσας τὰς ἀπορίας καὶ ἐπιχειρεῖ ἐφ' ἑκάτερα καὶ τὰς λύσεις τῶν ἀποριῶν ἐπάγειν ἐν τῷ γράμματι. ἡμεῖς δὲ ἀπορίας ἐξ αὐτῶν καὶ ἐνταῦθα ἐπιλύομεθα. Asclep.

995. "λύειν — δεσμὸν." εἰ ἡ εὐρεσις καὶ κατασκευὴ τῶν ζητημένων ἡρηγῇ τῆς τῶν ἀπορῶν λύσεως, λύειν δὲ ἔχουσιν τε δεσμὸν τῶν μὴ πρότερον εἰδόντας αὐτόν, τὸ ἐκτὶ καθὼς δέδεσθαι (πῶς ἂν λύσαι τις κατ' ἐπισήμην τὴν ἀγνοούμενον δεσμὸν), δεσμὸς δὲ ἐν τοῖς ζητούμενοις ἡ τῆς διανοίας ἀπορία (αὕτη ἂν τὴν δεσμὸν δεκνύει τῷ πρᾶγματι), ἀναγκαῖον πρῶτον τὸ περὶ τῶν ζητούμενων καὶ μελλόντων δαίνεσθαι ἀπορίαν, εἶγε τὸ μὲν εὐρεῖν ἐκ τῷ λύσει τὰ ἀπορῶμενα, λύειν δὲ τὰ ἀπορῶμενα ἔχουσιν τε μὴ εἰδόντας πῶς ἡρῆσθαι. "ἀλλ' ἡ τῆς διανοίας ἀπορία δηλοῖ τὸ περὶ τῷ πρᾶγματι." ἴσον ἐστὶ τὸ εἰρημένον τῷ ἀλλ' ἡ τῆς διανοίας ἀπορία δηλοῖ τὴν δεσμὸν τὴν ἐν τῷ πρᾶγματι. εἰπὼν δὲ δεσμὸν τὴν ἀπορίαν, καὶ τί ὅμοιον ἐστὶ δεσμῷ ἐπήνεγκε· κωλυτικὸς ἂν ὁ δεσμὸς τῆς εἰς τὸ πρότερον καὶ εἰς τὸ προκαείμενον προῶν τε καὶ προχωρήσεως, τῷ δὲ καὶ ἡ ἀπορία ποιεῖ· ἡ ἂν διάνοια εἰς τὸ πρότερον προῖναι κωλύει διὰ τὴν περὶ τῷ πρᾶγματι ἀπορίαν. Alex.

995. "ἀδύνατον — προῖναι." ὅτε ἂν ὁ δεδεμένος ὅτε ὁ ἀπορῶν δύναιτο εἰς τὸ πρότερον καὶ τὸ προκαείμενον αὐτοῖς προῖναι. καὶ διὰ τὸ

δεῖν ὅν γινώσκον τὴν ἀπορίαν, ἀμελλεῖ τις λύειν αὐτόν, ἀναγκαῖον φησὶν εἶναι προαπορῆναι, καὶ διὰ τὸ τὴν χάριν τῷ διαπορῆναι ζητῶν περὶ τινος εὐκέναι τυφλῶ πορείας· εἰ γὰρ ἔχουσιν σκοπὸν οἱ χωρὶς τῷ ἐπεσκέσθαι τὰ ἀπορῶμενα περὶ τῶν ζητούμενων λέγοντες περὶ αὐτῶν, πρὸς ὅν καὶ τὰ λεγόμενα συνείρουν τε καὶ συντεύουσιν. ἰδὲ γὰρ τὰ προειρημένα τῶν ἀπαρτῶν πρὸς τὸ τὰς ζητῶν ποιεῖν καὶ λόγον· οἱ γὰρ χωρὶς τῷ ἀπαρτῶν καὶ ζητῶν περὶ τῶν, ἐκ αὐτῶν περὶ ὧν δεῖ ζητεῖν ζητῶν. προστίθεσθαι δὲ τούτοις χωρὶς τὸ τὴν ζητῶν περὶ τινος μηδέποτε εἰ εὐρήσθαι τε καὶ τέλος ἔχει τὴν ζητῶν γινώσκον δυνάμει· εἰ αἰτίαν ἀποδέδωκε τὸ τῶς μὴ τῷ ζητῶν περὶ τινος μὴ εἶναι γινώσκον τὸ τέλος τῷ ζητῶν. διὰ τῷτο γὰρ εὐρήσθαι. εἰπὼν αὐτὸς καὶ ὅμοιος αὐτῶν τοῖς ποῖ βαδίζον ἀγνοῶν, οἱς ἀγνοεῖ τὸ τέλος· τούτοις δὲ ἂν ἔδοξε εὐρήσθαι γινώσκον τὸ τέλος καὶ ὁ σκοπὸς· ἡ γὰρ τῶν ἀπορῶν δυναμὴν περὶ τινος λύσει τὸ τέλος τε καὶ εὐρεσις αὐτῶν (*). προστίθεσθαι δὲ τῶν προειρημένων καὶ ἄλλην αἰτίαν τῷ τὸ προαπορῆναι ἀναγκαῖον εἶναι· ἐστὶ δὲ αὕτη ὅτι ὡς περ ἐν ταῖς κρίσεσιν ἀμεινον κρατεῖν οἱ ἀμεινότερων τῶν ἀντιδικούντων ἀλλήλοις ἀκούσαντες καὶ μὴ μόνον βατρεῖν, ὅπως καὶ ἐπὶ τῶν ζητούμενων ὑγιερέα· ἡ κρίσις ἡ περὶ αὐτῶν ἡγήνηται, εἰ πάντες τῶν ἀπορῶν δυναμὴν καὶ λέγειν πρὸς τὴν κατασκευὴν αὐτῶν καὶ θέσθαι προεπέλθαι τὰ καὶ λύσαι. διὰ δὲ τῶν προειρημένων περὶ τῷ δεῖν διαπορῆναι πρῶτον εἶναι αὐτῷ δυνάμει ἀμεινον καὶ τὸ χρησίμον τῆς διαλεκτικῆς πρὸς φιλοσοφίαν καὶ τὴν τῆς ἀληθείας εὐρεσιν· τῆς γὰρ διαλεκτικῆς τὸ διαπορῆναι καὶ ἐκτερεῖν εἰς ἑκάτερα· ἀληθὲς ἀρα τὸ ἐν τοῖς Ταπτικαῖς (1-2) εἰρημένον τὸ χρησίμον εἶναι τὴν διαλεκτικὴν πρὸς τὰς καὶ φιλοσοφίαν ζητήσεις. id.

(*) ἡ γὰρ ἀπορία συμβάλλει ἡμῶν καὶ πρὸς τὴν κατέληξιν τῶν πραγμάτων· ὡς γὰρ φησὶν ὁ Πλάτων, καθάπερ τὰ πυρὰ παρατραβόμενα ἀλλήλοις φῶς ἐκπέμπουσιν, ὅτω καὶ αἱ ἀπορία γινώσκον εὐπορίας. συμβάλλει δὲ ἡμῶν καὶ πρὸς ἕξιν ἀσφαλερέαν γὰρ ἔξιν λαμβάνει ὁ ἀπορῶν διὰ τὴν συνεχὴ κίνησιν τῶν θεωρημάτων. συμβάλλει δὲ ἡμῶν, φησὶ, καὶ πρὸς τὸ μὴ εὐρίσθαι ὡς ἔτυχεν τοῖς λεγομένοις· δεῖ γὰρ ἑκατέρως λέγειν τὴν λόγον καὶ ὑπερον κρατύνειν τὸ ἀληθὲς ἀδεκάτως κρίνοντας, πάντων προμύνας τὴν ἀλήθειαν. διὰ καὶ ὁ Πλάτων συνάγει πρῶτον τὸ συνηγορῶντα τῇ ἀδικίᾳ, τῇ ἀκολασίᾳ, τῷ εἶναι θνητὸν τὴν ψυχὴν, καὶ τότε ἐπιρραπίζει αὐτὰ συναγορεύσας αὐτοῖς πρότερον καὶ τὰ κατερόν. Asclep.

40 "ἔξι — διηπορήσαμεν." εἰ τὴν ἀπορίαν, ἣν τίθησι, φησὶν ἡπορῆσθαι ἐν τοῖς πεφραμιασμένοις· ἐστὶ γὰρ ἡ ἀπορία ἡ πρώτη, καὶ λέγει, ἐφείλουσα ἀπορῆσθαι περὶ τῷ πότερον μᾶλλον ἐπισήμης ἢ

1. αὐτῆς F. || 2. τὸ om ACP. || 42. δύναται C.

1. διὰ Asclep. || μὲλλαι τις λύειν Asclep. || αὐτὴν — 3. ἐ] αὐτὴν· ὅτι ἐὰν γὰρ προελθεῖν εἰς τὸ ἔμπροσθεν. οἱ δὲ ἀπορῶντες ἐκείναι τυφλῶ πορεύονται Asclep. || 4. περὶ τῶν — 5. συντείνον om Asclep. || 6. προειρημένα Asclep. f. l. προηγορημένα. || 8. χωρὶς — 12. καὶ om Asclep. || 13. εἰ δὲ ἀγνοεῖται Asclep. || τούτοις ἔδοξε γίνεσθαι γινώσκον· τοῖς δὲ προηγορημένοις γινώσκον Asclep. || 16. τῷ — 17. αὐτῇ om Asclep. || 19. αὐτὸ A. || 21. λύσει Asclep. || 41. ἡ post ἀπορία om F.

ῥῆσαι τὰς πάντων αἰτίας ἢ πλεόντων, ὡς ἄλλην ἐπιστήμην ἄλλων ἀρχῶν καὶ αἰτίων εἶναι θεωρητικήν. ταύτην δὲ τὴν ἀπορίαν ἐδόκει καταρῆναι ἐν τοῖς πρὸ τούτου βιβλίοις· ἐν γὰρ τῇ πρώτῃ περὶ Φυσικῆς (11) δεκεῖ αὐτῆς μεμνημονευέσθαι· διὸ εἴη ἂν τὸ εἰρημένον περὶ ὧν ἠπορήσαμεν ἐν τοῖς πεφρομισμασμένοις ἡμῖν. πρώτη ἔστιν ἀπορία, ἢ καὶ πρώτην τίθησιν· ἠπορήσας γὰρ ἐν ἐκείνοις περὶ αἰτίων· περὶ δὲ τῶν αἰτίων δὴ πρώτην φησὶν ἀπορίαν εἶναι ἥς μεμνημένους ἀπαρήσας δὲ τριῶν. ἐν μὲν τῇ μείζονι Α ζητῶν πόσα τὰ εἶδη τῶν αἰτίων, καὶ τὰς τῶν ἄλλων διέξας ἐκθέμενος περὶ αἰτίων καὶ πρὸς αὐτὰς εἰπὼν, ἐπικωλύσατο εἶναι τέσσαρα αἰτίων εἶδη· ἐν δὲ τῇ ἑλκτιστῇ ζητήσας εἰ ἐπ' ἀπειρόν ἐστι τὰ αἰτίων ἢ κατ' εὐθυμερίαν ἢ κατ' εἶδος, ἢ ἔξας καὶ ἔστι πεπερασμένον. πρώτη δὲ ἀπορία ἢ περὶ τούτων εἴη ἂν ἢ νῦν λεγομένη. ἢ γὰρ τὸν ἔξας ὁ λέγει, ἢ ὅτι ἢ πρώτη ἀπορία ἐστὶ περὶ τούτων περὶ ὧν ἐν τοῖς πεφρομισμασμένοις ἀπαρήσας, ὡς ὁ πασῶν περὶ τούτων ὡσὼν περὶ ὧν ἐν ἐκείνοις ἠπορήσαμεν, ζητῶντες εἰ ἐστὶ καὶ πόσα ἐξίν· περὶ τούτων νῦν ἀπορήσαμεν. πρώτη δ' ἀπορία ἔξας· περὶ γὰρ αἰτίων καὶ αὐτῶν. τινὲς μάλιστα διὰ τὸ νῦν εἰρημένον ὑπ' αὐτῷ ἐπὶ τέλει τῶν α' α' ἐλκτιστος ταύτην τὴν ἀπορίαν προσγράφουσι, κατ' ὁδὸν λόγον ἐκείνου καμμένον. τῇ δὲ "πότερον μᾶς ἢ πολλῶν ἐπιστημῶν θεωρησάμεν," 20 σχηματῶν ἂν ἴσων τῷ, εἰ ὧν ἐθέμεθα αἰτίων τεσσάρων μία ἐστὶ θεωρητικὴ πάντων ἐπιστήμη, ἢ ἄλλων αἰτίων ἄλλη ἐπιστήμη, ὡς ὕστερον ἀπορῶν ἐπιχειρήσει (*). καὶ εἴη ἂν εὐλόγως λέγων τὸ περὶ ὧν ἐν τοῖς πεφρομισμασμένοις διηγορήσαμεν· ἐν γὰρ τῇ α' τῇ μείζονι εἰ τέσσαρα τὰ τῶν αἰτίων εἶδη ἐζήτησε, περὶ ὧν τεσσάρων ζη- 25 τήσας νῦν, εἰ μᾶς ἐπιστήμης ἐξίν ἢ γινώσκεις αὐτῶν. Alex.

(*) ἡμεῖς δὲ φάμεν ὅτι μία καὶ μόνη ἐπιστήμη γινώσκει τὰ τέσσαρα αἰτία καθόλου· ὁ γὰρ διαφόρους δύναται ἐπιστήμης εἰδέναι αὐτά, ἐπεὶ ὕτως ὅκ εἴσας κυρίως τὴν πρώτην φιλοσοφίαν ἢ εἰδυῖα ἐν μόνον αἰτίον, ὡς ἐδὲ ἐπιστήμη ἐξίν ἢ ἀγνοῦσα τὰς ἀρχάς· 30 νῦν δὲ καὶ ὑπέκειν ἐπιστήμην εἶναι. καὶ ὡς μὲν τῆς πρώτης φιλοσοφίας τὰς ἀπλῶς ἀρχάς εἰδέναι, ὡς δὲ τῶν μερικῶν τὰ καὶ μέρος, ὡς ἐπὶ ἱατρικῆς τὸ ὑλικὸν τὰ ἀνθρώπινα σώματα. ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων τεχνῶν καὶ αἰτίων. "ἔστιν" ὅν φησὶν "ἀπορία πρώτη μ... διηγεῖται" ἠπορήσας πρὸς τῇ τέλει τῇ ἐλκτιστῇ ἄλφα, ἡνίκα 35 ἔλεγε "ἢ μᾶς ἐπιστήμης ἐξίν ἢ πλεόντων τὰ αἰτία καὶ τὰς ἀρχάς θεωρησάμεν." τὸτο ὅν καὶ ἐνταῦθα λέγει. Asclep.

"καὶ — μόνον." ἢ δευτέρα ἀπορία ἐστὶ περὶ ἥς φησὶ δειν ἀπορήσαι, εἰ τὸ σοφὸν καὶ τὸ πρῶτον φιλοσόφον καὶ τῆς πρώτης ἐπιστήμης ἐστὶ μόνον τὸ τὰς τῆς φύσεως ἀρχάς εἰδέναι τὰς πρώτας, ἢ οἰκείων ἐξίν 40 αὐτῇ καὶ τὰς ἀποδεικτικὰς ἀρχάς εἰδέναι, ἐξ ὧν αἱ ἀποδείξεις κοινῶν ἀρχῶν ὡσὼν γίνονται, ἀ ἀξιωματικά καλεῖται (*)· ἀρχαὶ γὰρ ταῦτα πείρας ἐπιστήμης. ὅτι δὴ τὸτο λέγει, ἐδήλωσε διὰ τὸ προαῖναι τὸ "μόνον." λαίπευ δὲ τῇ λέξει δόξει τὸ ἀκάλυτον γὰρ τῇ προειρη-

μένῃ τῇ καὶ περὶ τῶν ἀρχῶν. ἀξιωματὰ δὲ τὸ μὴ ἐνδέχεσθαι ἅμα τὴν ἀντίφασιν ἀληθῆ καὶ ψευδῆ εἶναι, ὡς περὶ καὶ τὰ τῷ αὐτῷ ἴσα καὶ ἀλλήλοις εἶναι ἴσα, καὶ τὸ ἂν ἀπὸ ἴσων ἴσα ἀφαιρεθῇ, καὶ τὰ καταλειπόμενα ἴσα εἶναι, καὶ τὸ πᾶσαν ἔφεσιν ἢ ἀγαθὸν ἢ φαινομένον ἀγαθὸν εἶναι, καὶ τὰ τούτοις ὅμοια. καὶ κοινώτατον γὰρ τὸ τῆς ἀντιφάσεως ἀπάντων τῶν ἀξιωμαμάτων· ἀληθὲς γὰρ ἐπὶ πάντων. Alex.

(*) καὶ φάμεν ἡμεῖς ἐπιθυμῶμεν ὅτι καὶ μία καὶ πλείους, καὶ 995 καὶ τὸ εἶναι μία φύσις εἰσι πᾶσαι, καὶ δὲ τὴν ὑπόφασιν πολλὰ 10. ὑπάρχουσιν. ὡς ὅν μίαν φύσιν ὕσαν μία ἐπιστήμη λαμβάνει αὐτήν, ὡς δὲ πλείους φύσεις, πολλὰ ἐπιστήμαι. Asclep.

"εἴτε — πλείους." τὸ τρίτον τῶν προτιθεμένων ἐξίν, εἰ ἔστι τῆς προκειμένης ἐπιστήμης περὶ τῆς φύσεως καὶ τῶν αἰτίων τῆς φύσεως θεωρεῖν, πλείους δὲ φύσεις, αἱ μὲν γὰρ νοηταὶ αἱ δὲ αἰσθηταί, ὡς καὶ αἱ ἀρχαὶ διάφοροι· πότερον ὅν περὶ πασῶν τῶν ἀρχῶν, αἱ φύσεων εἰσὶν ἀρχαί, τῆς προκειμένης ἐπιστήμης τὸ θεωρεῖν, ὡς μίαν εἶναι τὴν πασῶν τῶν ἀρχῶν γνωστικήν, αἱ τῶν φύσεων εἰσὶν (*). ἢ πλείους εἰσὶ καὶ διαφέρουσαι τῶν ἀρχῶν, αἱ τῶν διαφερομένων εἰσὶν φύσεων ἀρχαί, ἀλλὰ καὶ εἰ πλείους, ἀξίον φησὶν εἶναι ἐπὶ τούτῳ ἀπορηθῆναι, πότερον αὐτῷ αἱ πλείους ἐπιστήμαι συγγενεῖς εἰσὶν ἀλλήλαις καὶ πᾶσας αὐτὰς εὐλογον εἶναι σοφίας καλεῖν, ἢ ὅκ εἰσι σοφίαι πᾶσαι, ἀλλ' αἱ μὲν τινες σοφίαι, αἱ δὲ ἄλλο τι γένος ἔχουσιν. εἰπὼν δὲ ταῦτα φησὶ καὶ αὐτὸ δὴ τὸτο ζητῆσαι, πότερον αὐτῷ μόνον αἱ αἰσθηταὶ εἰσὶν φύσεις ἢ καὶ παρὰ ταύτας εἰσὶν ἄλλαι 20 πλείους· ὅδε γὰρ αὐτὸ γινώσκον ὅδε ἀναμφίλεκτον. διαφέρει δ' ἂν αὐτὴ ἢ ἀπορία τῆς πρώτης καὶ τῇ ἐν ἐκείνῃ μὲν ἀπλῶς περὶ τῶν αἰτίων εἰρηκέναι, ὁ τῶν τῆς φύσεως, ἐν ταύτῃ δὲ, εἰ τῶν τῆς φύσεως αἰτίων μία ἐπιστήμη ἢ πλείους εἰεν, πότερον πᾶσαι συγγενεῖς καὶ σοφίαι, ἢ αἱ μὲν σοφίαι αἱ δὲ ἄλλο τι ἐπιστημῶν εἶδος. ἔξῃς τοῖς προειρημένοις προσέθηκεν ὡς ἀξίον ἀπορεῖσθαι καὶ περὶ τῷ πότερον μοναχῶς, τῷ τέτι καθ' ἑν εἶδος καὶ καθ' ἓνα λόγον, φύσις πᾶσαι ἢ πλείω τῶν φύσεων εἶδη καὶ πλείους λόγοι, ὁ πῶς εἴρηκε, δηλοῖ δὲ ὅν ἐπιφέρει εἰπὼν "οἷον οἱ ποιῶντες τὰ τε εἶδη καὶ τὰ μαθηματικὰ με- 995 ταξὺ τούτων τε καὶ τῶν αἰσθητῶν." οἱ γὰρ τὰς ἰδέας θέμενοι φύσεις 16. ἔλεγον τὰ μαθηματικὰ, φύσεις δὲ καὶ αὐτὰ ὅντα ὅτε ταῖς ἰδέαις ὅτε ταῖς αἰσθηταῖς φύσεως ὁμοιοειδῆς εἶναι, ἀλλὰ ταύτην φύσεων φύσιν ἔλεγον εἶναι μεταξὺ ἐκείνων, ὡς εἶναι τρία κατ' φύσιν, ὡς περὶ Πλάτωνος εἴρηκεν ἐν τῇ μείζονι Α (c. 6). καὶ εἴη ἂν πλείον τι ἔχουσα τῆς πρὸ αὐτῆς ἢ ζητήσεως αὐτῆς. ὁ γὰρ ζητεῖ ἐν αὐτῇ εἰ πλείω φύσεων εἶδη (τὸτο γὰρ ἐκεῖτο), ἀλλ' εἰ τὰ αὐτὰ καὶ ταῦτα ἄ τινες εἴρηκασιν. καὶ εἴη ἂν τὸ "πότερον μοναχῶς" ὡς ἀκάλυτον εἴρηκως τῇ προειρημένῃ. προειπὼν γὰρ πότερον τὰς αἰσθητάς εἶναι μόνον φατέον ἢ καὶ παρὰ ταύτας ἄλλας, ἐπήνεγκε τὸ καὶ πότερον μοναχῶς τὰς αἰσθητάς φύσεις· οἱ γὰρ ποιῶντες μεταξὺ τῶν τε

13. αἱ τῶν ἔξας Α. | 15. β) οὐκ Α. | 16. ἀπορήσας Α. | τούτων ἢ νῦν Α: f. l. τούτων δὲ νῦν ἢ ἀπορήσας Α. | 33. τῷ ὅτι Α. | 42. α) μὲν Α. | 43. δὲ Α.

3. ἀφ' ὧν Α. | 17. γνωστικῇ γινώσκον Α. | 42. πότερον Α. Α. | 43. μόνον ἀπὸ Α. Α. | 44. τῆς αἰσθητῆς Α.

οὐα ζῆτων πάτερον τὰ ἀνωτάτω γένη ἢ τὰ πρῶτον τοῖς ἀτό-
μοις, ἀ ἥδη ὄντα ἄτομα κοινώτερον γένη ὠνόμασε καὶ αὐτά, τῷ
τῷ γένει ὀνόματι ἀντὶ τῷ κοινῷ-χρωμένους. Alex.

31. "μάλας — αὐτό." ὁ λέγει τῶν αὐτῶν ἐστιν. τῶν ἀρχαίων
φυσικῶν πρὸς τὴν ὕλην αἰτίαν ὑποθέμενοι μόνον καθ' αὐτήν, τὰ
αὐτῆς πάθη καὶ συμβεβηκός αἰτίας ἔλεγον, καὶ αὐτά. καθ'
αὐτὴν μὲν ἡ αἰτία τῶν αὐτῶν ἐστὶν ἡ ὕλη· ἡ δὲ μεταξὺ, ἡ τι
ἄλλο ὁ ἀρχὴ καὶ συγκρίσειν ὑποθέμενοι, ἐπεὶ καὶ μόνον καθ' αὐτά
ὅσα τούτων ἕκαστα κατ' αὐτὸς, καὶ συμβεβηκός δὲ ἡ μανότης καὶ
συνκρίτης, ἡ σύγκρισις καὶ διακρίσις. οὗτοι μὲν ὅν τὴν ὕλην καθ'
αὐτὴν αἰτίαν λέγοντες, καὶ τὸ ὑποκείμενον ἐτίθεντο τὴν αἰτίαν καὶ ἄλλο,
ἀλλὰ καὶ συμβεβηκός· συμβεβηκός τὰ ταῦτα τῇ ὕλει. αὐτὸς
δὲ πῦρ καὶ εἰ παρὰ τὴν ὕλην ἐστὶν καὶ συμβεβηκός αἰτίαν ζῆτειν
φασὶν δέειν, ἀλλ' εἰ καθ' αὐτό, ὡς εἰδείξεν ἐν τῇ Φυσικῇ. Ἀκροά-
ται (17). ὁ δὲ ἡ διακρίσειν ἀλλὰ καὶ μάλλον ἂν φαίνοιτο αἰτία τὰ
ἄλλα τῆς ὕλης, ἀλλ' εἰ καὶ ἐστὶν καὶ αὐτὴ αἰτίαν παρὰ τὴν ὕλην.
καὶ ἄλλο τί φησι δέειν ἐπισκέψασθαι, πότερον τούτῳ ἐστὶν κεχωρισμένον
ἢ καὶ αὐτὸ καθ' αὐτὸ ὕφεσις, ἢ ἐν τῇ ὕλει, ὅπως ἐστὶν τὸ ἐνυλον
εἶδος, καὶ ὡς τοῖς ἀπὸ τῆς Στωϊκῆς ἔδοξε ὁ θεὸς καὶ τὸ ποιητικὸν αἰτίαν
ἐν τῇ ὕλει εἶναι. καὶ εἰ ἐστὶν αἰτίαν χωριστὴν καὶ αὐτὸν, πότερον
τούτῳ κατ' ἀριθμὸν ἐν ἐστὶν ἢ πλείω, περὶ ὧν αὐτὸς ἐν τῷ Δ τῆσδε
τῆς πραγματικῆς λέγει. id.

32. "καὶ — ὕλης." σύνολον ἦτοι τὸ κοινὸν λέγει, καὶ καὶ τῶν καθ'
ἕκαστα καὶ τὸ ἐν ὕλει εἰρηκώς· καὶ εἰ τούτῳ λέγει τὸ σύνολον, λέγει
ἂν, εἰ ἐστὶν παρὰ τὸ κοινὸν καὶ τὸ σύνολον, ὅ· τὸ ἐνυλον κατηγορεῖται, 25
ἢ ἄλλο τι εἶδος κεχωρισμένον, ἢ ὅθεν ἐστὶν παρὰ τὸ κοινὸν εἶδος τι καὶ
ἄλλο, ἢ τῶν μὲν τῶν δὲ ἕκαστα, ὡς δοκῶσι λέγειν οἱ λέγοντες· μήτε τῶν
παρὰ φύσιν· μήτε τῶν τεχνητῶν ἰδέας εἶναι. ἡ σύνολον λέγει τὸ
συνεμφότερον. εἰπὼν δὲ σύνολον, πῶς σύνολον τί ἐστιν ἐδήλωσε,
πρῶτως ὅταν κατηγορηθῇ τι τῆς ὕλης, τετέστιν ὅταν ἡ ὕλη μετὰ 30
τοῦ εἶδους ληφθῇ. ἡ σύνολον τὸ ἐνυλον· καὶ εἴη ἂν ζῆτων πότερον
ἐστὶν αἶδος κεχωρισμένον παρὰ τὸ ἐνυλον (τούτῳ ἡ τῆς ὕλης κα-
τηγορεῖται), καὶ ἐστὶν τὸ σύνολον ἢ ὕλη σὺν τῷ ἐν αὐτῇ εἶδει· ἢ ὅθεν
ἐστὶν τῶν, ἢ τὰ μὲν τινα εἶδη ἐστὶν κεχωρισμένα ὕλης, τὰ δὲ ὅ·
τούτῳ μὲν λέγουσι· ἂν διὰ τὸ "ἡ τῶν μὲν τῶν δὲ ὅ·" καὶ εἰ ἐστὶν ὅλως 35
ὅλως τινα εἶδη, ἐπὶ ταῦτα ἐστὶν, περὶ ὧν, ὡς προείπον, ποιη-
τικῶν λόγων ἐν τῇ περὶ τῶν ἀπελευθερωτικῶν θεωρίᾳ. εἴη δ' ἂν διὰ μὲν
τῆς πρὸ ταύτης ἀπορίας ζῆτων εἰ ἐστὶν παρὰ τὴν ὕλην καὶ ἄλλο
ἕκαστα καθ' αὐτό, καὶ εἰ ἐστὶν, πότερον κεχωρισμένον ὕλης ἢ σὺν ὕλει
καὶ αὐτῇ, ὅθεν δὲ τῆς δευτέρας ἀπλῶς εἰ ἐστὶν αἶδος αὐτόν. id. 40
"ἐπὶ — ὠρισμέναι." ζητήσαι, φησί, δεῖ καὶ περὶ τῶν ἀρχῶν
καὶ αἰτίων, εἰ εἰσὶν πεπερασμένα, πότερον κατ' αὐτὸ εἶδος μόνον εἰσὶν

πεπερασμένα ὡς εἶναι ἐν καὶ ἀριθμὸν τὸ ποιητικὸν καὶ μίαν ἀριθμῷ
ὕλην, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως· ἢ εἰ καὶ μὴ ἐν ἀριθμῷ τὸ αἰτίαν
καθ' ἕκαστον εἶδος αἰτίαν, ἀλλὰ πεπερασμένον γε ("). τὸ ἡ κατ'
εἶδος ἀπείρους ὑποθέμενοι τὰς ἀρχὰς ὡς ἀποπνίγειν τε παρητήσαντο καὶ
ὡς δεδειγμένον ἐν τῷ πρὸ τούτου. εἰδείξαι δὲ ἐν τῷ πρὸ τούτου καὶ
ὅτι καθ' ἕκαστον εἶδος αἰτίαν πεπερασμένα τὰ αἰτία. ζητήσαι δὲ
φησιν ὁμοίως δεῖν τούτῳ περὶ τῶν εἰδικῶν αἰτίων (ταῦτα γὰρ
ἐστὶν τὰ ἐν τῷ λόγῳ· ταῦτα ἡ καὶ ἂν ὁ λόγος ἕκαστα καὶ ὁ ὁρισμός)
καὶ περὶ τῶν ὕλικῶν· ταῦτα ἡ τὰ ὑποκείμενα. εἰ δὲ καὶ τὸ ποιη-
τικὸν καὶ τὸ τελικὸν αἰτίαν εἶδη καὶ αὐτά, ὡς εἶπεν ἐν Φυσικῇ. Ἀκροά-
ται (23), περὶ πάντων ἂν εἴη τῶν αἰτίων εἰρηκώς. οὐνά καὶ τὰ
μὲν ἐν τοῖς λόγοις αἰτία εἰρηκέναι περὶ τῶν ἐν ταῖς ἀποδείξεσιν ἀρ-
χῶν (αὐτῇ) δὲ εἰσὶν τὰ ἀξιόματα· καὶ ἡ ἥδη τούτων ἐμνημόνευσε),
τὰ δὲ ἐν τῷ ὑποκειμένῳ τὰς τῶν ὕστων ἀρχὰς· ὑποκείμενα ἡ
αἰ ὕσται ("). προσθήσει δὲ ταύτῃ τῇ ἀπορίᾳ ὡς εἴπω προσπο-
ρεῖσθαι, πότερον αἰ αὐταὶ ἀρχαὶ εἰσὶν τῶν φθαρτῶν καὶ τῶν ἀφθάρ-
των ἢ ἕτεραι· καὶ εἰ ἄλλαι, πότερον εἰσὶν πᾶσαι ἀφθαρτοὶ ἢ τῶν μὲν
φθαρτῶν φθαρταί, ἀφθαρτοὶ δὲ τῶν ἀφθάρτων. id.

(*) "καὶ εἰ — ὑποκείμενα." διπλὴ ἐξηγήσις φέρει τὸ ῥησι-996
δὴν τούτῳ· μία μὲν ταύτη. ἢ ἐν τοῖς λόγοις, τετέστι τὸ ποιητικὸν 2
αἰτίαν καὶ τὸ τελικὸν καὶ τὸ εἰδικόν, ὑποκείμενον δὲ τὸ ὕλικόν. ἢ ἐν
τοῖς λόγοις ταῖς τῶν παλαιῶν δόξαις, ὅτι καὶ οἱ παλαιότεροι πεπε-
ρασμένας ὑπέθετο τὰς ἀρχὰς καὶ τὸ ὑποκείμενον. καὶ ἀπλῶς ὥτως
ἔχει, ὅτι ὅχι ὑπάρχουσιν ἀπειροὶ αἱ ἀρχαί. Asclep.

(*) διὰ φησὶ καὶ ὁ Τίμαιος ὅτι ἀναγκαζομένη ἐκ τῆς ὁλότητος 996
τῶν συγκρίσεων καὶ πάλιν εὐγνωμόνως ἀπορρίθωσιν ἢ φύσις. id. 4

"ἐπὶ — ἐστὶν." ἢ ἀπορία, ἢ πλείω παρὰ τὴν φησὶν ἀπο-
ρίαν, ἔξαις αὐτῇ, πότερον τὸ ἐν καὶ τὸ ἐν αὐτῇ ὕσται εἰσὶν καὶ τῶν ὄν-
των ἀρχαί. τούτῳ ἡ εἶπε διὰ τὸ "ἀλλ' ὕσται τῶν ὄντων," ὡς δε-
κεῖ τοῖς Πυθαγόρειοις καὶ Πλάτωνι λέγοντι αὐτοῦτων καὶ αὐτοῦτων
ἐμνημόνευσε δὲ τῆς δόξης ταύτης καὶ ἐν τῷ περὶ τῶν ἀπείρων λόγῳ
ἐν τῷ Γ τῆς Φυσικῆς Ἀκροάσεως (c. 4) καὶ ἐν τῷ Δ τῆσδε τῆς
πραγματικῆς τῷ μετὰ (c. 5. 6. 8 sq.). ἢ ἄλλαι τινὲς φύσεις
ὑπόκεινται, ταῦτα δὲ τό τε ἐν καὶ τὸ ἐν ἐκείναις συμβέβηκεν, ὡς
ἔλεγον οἱ φυσικοὶ, ἢ ὕδωρ ἢ ἀέρα ἢ φλόγα ἢ πῦρ ἢ τι τῶντων
ὑποκείμενοι τῶν ὄντων ἀρχῇ· ἐκείνοις ἡ εἶπον ταῦτα συμβε-
βηκέναι τό τε ἐν καὶ τὸ ἐν ("). ἐπὶ πότερον αἱ ἀρχαὶ ἐν οἰκείᾳ
ὑπόκεινται εἰσὶ καὶ καθ' αὐτὰς ὡς τὰ καθ' ἕκαστα τῶν ὄντων, ἢ ὅ·
ἀλλ' ὡς τὰ καθ' ἕκαστα καὶ τὰ καθόλου καὶ κοινά, οἷς ἐν τῷ πατη-
γορεῖσθαι τῶν καθ' ἕκαστα τὸ εἶναι. εἴη δ' ἂν αὐτῇ ἢ ἀπορία δια-
φύρουσα τῆς ἀπορητικῆς πρὸ ὁλόγου τῆς "καὶ πότερον αἱ ἀρχαὶ καὶ 996
τὰ συγκρίσειν τὰ γένη ἐστὶν ἢ εἰς ἂν διαιρεῖται ἐνυπάρχοντα ἕκαστα," 27.

2. αὐτὴ Asclep. ἢ ἄτομα om C. ἢ 19. εἰδείξαι A. ἢ εἰδείξαι δέειν F. ἢ 24. αἰ om F. ἢ 26. ἀλλ' ἐπὶ F. ἢ 27. εἶδεν A. ἢ ἡ τῶν τῶν δὲ, ὡς
AL. ἢ 29. πῶς σύνολον om A. ἢ 31. ἢ om A. ἢ 33. λέγει AC. ἢ 37. εἴη δ' ἂν om AC. ἢ 38. τῆς αἰ τι om
B. ἢ 39. καὶ τί ἐστι L. ἢ καὶ — 40. αὐτὸ F.

8. αἰ om F. ἢ 10. τὸ om F. ἢ εἴη F. ἢ 13. αὐτὰ C. ἢ 15. αἰ om C. ἢ 16. αὐτὰ om A. ἢ 20. ἢ εἰ B. ἢ 23. ὑποκείμενον δὲ καὶ B. ἢ
24. αἰ om A. ἢ 39. καθ' ἕκαστα γένος L. ἢ 41. εἰλέγει τε καὶ AC.

τῇ ἐπ' ἐκείνης μὲν ζητεῖται εἰ τὰ ἐνυπάρχοντα τοῖς καθ' ἑκάστα εἰς
 α' διαμετρεῖται ἀρχαὶ αὐτῶν, μὴ τὰ κοινὰ τὰ κατηγορούμενα αὐτῶν,
 ἐνταῦθα δὲ καὶ κοινῶς καὶ καθόλου ζητεῖται περὶ τῶν ἀρχῶν, πότερον
 ὅπως εἰσὶν ὡς τὰ κοινὰ, α' ὅχι ἔχει κατ' ἰδίαν ὑπόστασιν, ἢ ὅπως
 ὡς καθ' ἑκάστα (*). καὶ εἰ ὅπως, ἔτι πότερον δύναμει εἰσὶν αἱ
 ἀρχαί, ὡς ἡ ὕλη δοκεῖ, ἢ κατ' ἐνέργειαν ὑφ' ἑσθ' ἔχον, ὡς καθ' ὅς
 πῦρ ἢ τῶν σωματικῶν στοιχείων ἔστιν. Alex.

996. (*) ἡ ἀπορία ἢν πλείστην παρέχειν φησὶν ἀπορίαν ἐστὶν αὕτη,
 4. πότερον ἐστὶν καὶ τὸ ὄν αὐτὰ ὅσῃ εἰσὶ καὶ τῶν ὄντων ἀρχαί (τὸτο γὰρ
 εἶπεν, ἀλλ' ὅσῃ εἰσὶ τῶν ὄντων), ὡς δοκεῖ τοῖς Πυθαγόρειοις καὶ Πλά-
 τῶνι λέγοντι αὐτοῖσι καὶ αὐτοῖσι (ἐμνημόνευσεν δὲ τῆς δόξης
 ταύτης καὶ ἐν τῇ περὶ τοῦ ἀπείρου λόγῳ ἐν τῇ τρίτῃ τῆς Φυσικῆς
 Ἀκροάσεως (c. 4) καὶ ἐν τῇ Α τῇδε τῆς πραγματείας τῇ μεί-
 ζονι) ἢ ἄλλαι. cod. Laur.

996. (*) ἐφεξῆς φησὶ καὶ περὶ Ἐμπεδοκλέους, ὅτι ὑπετίθετο
 8. τοῖς καὶ τὴν φιλίαν, τὸτο δὲ ὡς Πυθαγόρειος· διὰ μὲν γὰρ τῆς φι-
 λίας τὴν ἑνωσιν ἐδείκνυε, διὰ δὲ τοῦ νεύους τὴν διάστασιν, ἐπειδὴ
 ἐκείθεν προέρχεται καὶ ἡ ἑνωσις καὶ τὸ πλεῖθος. Asclep.

996. "ἔτι — πολλήν." ὁ ζητεῖ ἔξω, ὅτι πότερον αἱ ἀρχαὶ ἀρχαί
 11. εἰσὶ τῇ κινήσει καὶ ποιεῖν τὰ ὦν εἰσὶν ἀρχαὶ ἢ ἄλλως· δοκεῖ γὰρ ἡ μὲν
 τις εἶναι κινητικὴ ἀρχή, ὡς ἡ ποιητικὴ, ἢ δὲ ἐκείνη, ὡς ἡ ὕλη.
 δύναμις λέγουσιν καὶ τοῦτων τι, πότερον κινεῖσθαι αὐτῇ αἱ ἀρχαὶ
 αἰτίαι τοῖς ἐξ αὐτῶν ἢ αὐταὶ ἀκίνητοι ὅσῃ, ὥσπερ τὰς ἰδέας ἔλε-
 γον οἱ λέγοντες· τοῦτον δὲ καὶ τὸν πρῶτον αἴτιον. ἢ δύναμις ἐκ τοῦ
 προειρημένου ἀκινεῖσθαι, πότερον αἱ ἀρχαὶ κινεῖσθαι καὶ μεταβάλλεσθαι
 25 εἰς ἄλλα ἢ εἰσὶν ἀμεταβάλλητοι. πρὸς δὲ τούτοις ἄξιον φησὶν
 ἀπορῆσαι καὶ περὶ τῶν μαθηματικῶν· μαθηματικὰ γὰρ οἱ τε ἀριθμοὶ
 καὶ τὰ μέτρα καὶ τὰ σχήματα (λέγει δ' ἂν τὰ ἐπίπεδα, τρίγωνον, τε-
 τράγωνον, κύκλον, τὰ τοιαῦτα), ἔτι αἱ στερεαί· περὶ δὲ τούτων
 πότερον ὅσῃ καὶ ταῦτα, ὡς δοκεῖ τισὶν, ἢ ὅχι, καὶ εἰ ὅσῃ, πότερον
 30 κωχισμέναι τῶν αἰσθητῶν καὶ αὐταὶ καθ' αὐτὰς ἢ ἐν τούτοις
 εἶναι τοῖς μαθηματικοῖς. προειπὼν δὲ περὶ ὧν φησὶ δεῖν προσα-
 πορῆσαι, φησὶν ὅτι περὶ τούτων ὁ μόνον χαλεπὸν εὑρεῖν τὴν ἀλή-
 θειαν, πῶς ἔχει (ἔστι γὰρ ἡ εὐρεσις τῆς ἐν τοῖς προειρημένοις ἀλη-
 θείας τὸ κεφάλαιον τῆς προκειμένης ἐπιστήμης), ἀλλὰ καὶ τὸ διαπο-
 35 ρῆσαι αὐτῶν χαλεπόν. Alex.

996. καὶ ἐπάγεισι γὰρ ἐπὶ τὸ περὶ τοῦ πρῶτου ἀπορίαν προέθετο, ἢν δὲ
 18. τὸτο, πότερον μᾶλλον ἐπιστήμης περὶ πασῶν τῶν ἀρχῶν καὶ πάντων
 τῶν αἰτίων εἰπεῖν ἢ πλείονων. καθ' ἑκάστον εἶδος αἰτίας ἄλλης. καὶ
 πρῶτον εἰς τὸ μὴ εἶναι τῆς αὐτῆς ἐπιστήμης τὸ περὶ πάντων εἰπεῖν
 τῶν αἰτίων ἐπιχειρεῖ (*). πρὸς δὲ πρῶτον μὲν τοῦτω τινὲ δύναμει
 λόγῳ χρῆται. ὡς διαφερόντων κατ' εἶδος ἢ αὐτῇ ἐπιστήμῃ, ταῦτα

ἐναντία ἀλλήλοις, τὰ δὲ αἰτία ὅχι ἔξω ἐναντία ἀλλήλοις, ὅχι ἄρα
 ἢ αὐτῇ ἐπιστήμῃ τῶν διαφερόντων κατ' εἶδος αἰτίων. ἔτι μὲν ὁ
 λόγος ἐν δευτέρῳ σχήματι, ὅσον ἐπὶ τῇ τῷ τρόπῳ ὕλης τε καὶ συλλο-
 γιστικῆς, ἔχει δὲ τὴν πρώτην εὐλογημένην πρότασιν ὅχι ἀληθῆ· ὅχι
 ἀληθὲς τὸ ὡς διαφερόντων κατ' εἶδος ἢ αὐτῇ ἐπιστήμῃ τοῦτο
 ἐναντία ἀλλήλοις, ἀλλ' ἔξω ὕλης τὸ τῶν ἐναντίων τῶν αὐτῶν ἐπι-
 στήμῃ· ὁ δὲ καὶ τὸ τῷ ἀντιγράφῳ τὸ ὡς μὴ ἔξω ἢ αὐτῇ ἐπιστήμῃ,
 ταῦτα μὴ εἶναι ἐναντία, ὅχι ἐξὶ τῷ προειρημένῳ τῷ, ὡς ἢ αὐτῇ
 ἐπιστήμῃ, ταῦτα ἀλλήλοις ἐναντία, ταῦτόν. ἐκείνους μὲν γὰρ ἐξ
 10 μόνων τῶν διαφερόντων κατ' εἶδος, εἰ ἐναντία εἶεν, τὴν αὐτῇ ἐπι-
 στήμῃ εἶναι (τὸτο γὰρ λέγει ὁ λέγων "μᾶλλον μὲν γὰρ ἐπιστήμης πῶς ὡς
 εἴη μὴ ἐναντίας ὅσῃ τὰς ἀρχὰς γνωρίζει"), ἐνταῦθα δὲ εἰρη-
 μὲν τὸ τῶν ἐναντίων εἶναι τὴν αὐτῇ ἐπιστήμῃ, ὅχι μὴ καὶ μόνον (*).
 ὅχι γὰρ κεκώλυται εἶναι τῶν ἢ αὐτῇ ἐπιστήμῃ καὶ μὴ ἐναντίων· ὅχι
 15 ἐξὶ τὰς καὶ γεωμετρίας ἐναντία ἀλλήλοις. ἀλλὰ καὶ ἡ φυσικὴ καὶ ἡ
 πρακτικὴ φιλοσοφία διαφέρουσιν κατ' εἶδος, ὅχι μὴ ὅσῃ ἐπιστήμῃ
 ὑπὸ μίαν ἐπιστήμην εἰσὶν. ἔτι ἐρεῖ τις δύναμις καὶ τὰς ἀρχὰς ἐπι-
 γεῖς εἰς ἀντικείμενα τό τε ποιητικόν καὶ τὸ παθητικόν, ὅχι ὅχι
 ὕλη παθητικὴ, τὰ δὲ παρὰ τὴν ὕλην τρία αἰτία εἰς τὸ εἶναι ἐπι-
 γεῖ, τὸτο δὲ ποιητικόν· πᾶν γὰρ τὸ ποιεῖν καὶ τὸ εἶδος καὶ τὴν ταύ-
 τηα ἢν ἔχει ποιεῖ. id.

(*) ἐκθέμενος τὰς ἀπορίας διὰ τῶν προλαβόντων τὰς περὶ τῆς
 πρώτης φιλοσοφίας, ἐνταῦθεν πειρᾶται ἐφ' ἑκάτερα ἐπιχειρεῖν, ὅχι
 ἀνασκευάζει αὐτὰς καὶ κατασκευάζει, διὰ τὸ γυμνάσαι τὴν διάνοιαν.
 25 δεῖ δὲ ἡμᾶς τὰ μὲν ἀληθῶς λεγόμενα ὑπ' αὐτῶν κρατεῖν
 τὰ δὲ γυμνασίας χάριν λεγόμενα διελέγξαι. χρῆται δὲ καὶ τῇ ἐπι-
 στήμῃ, ὅτι ὅχι τὴν αὐτῇ τάξιν καθ' ἣν ἔξεσθαι τὰς ἀρχὰς,
 καὶ τὴν ἐπιχειρήσειν ποιεῖν τὴν ἐφ' ἑκάτερα, ἀλλὰ πάλιν
 τὴν τρίτην ἀπορίαν τετάρτην τάττει καὶ τὴν τετάρτην, εἰ τύχοι
 30 δευτέρα, καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν ὡσαύτως. Asclep.

(*) φαίνεται δὲ ἡμῶς συνηγοροῦντες τῇ ἀληθείᾳ καὶ τῇ ἐπιστήμῃ
 γεγνημένη, ὅτι ὁ παραλογισμὸς γέγονε παρὰ τὴν μαζὴν πρῶ-
 σιν. τῶν μὲν γὰρ ἐναντίων ὁμολογημένως μία ἐστὶν ἐπιστήμη, ἐπὶ
 δὲ τῶν μὴ ἐναντίων ὅχι ἐξὶ μία ἐπιστήμη· ἐπὶ τῶν γὰρ καὶ τῶν
 35 ἐναντίων μία ἐστὶν ἐπιστήμη. εἶδε γὰρ ὁ γεωμέτρης ἐπιστήμης
 ὅτι αἱ τρεῖς γωνίαι τοῦ τριγώνου δυσὶν ὁρθαῖς ἴσαι ὑπάρχουσιν, ὅχι
 ὁμοῦς τῷ τοῦτω ὅθεν ἔξω ἐναντίον. ὁμοῦς δὲ καὶ ἐπὶ ἄλλων
 πολλῶν. id.

"ἔτι — πᾶσαι." καὶ αὕτη ἡ ἐπιχειρήσις πρὸς τὸ μὴ εἶναι πᾶ-
 40 των τῶν αἰτίων μίαν ἐπιστήμην γνωστικὴν. ἀπὸ δὲ τῶν ἐπιστημῶν
 ποιεῖ τὴν ἐπιχειρήσειν· εἰ γὰρ μὴ φαίνετο πάντα τὰ ἐπιστημῶν
 ἔχοντα τὰς αἰτίας, αἱ δὲ ἐπιστήμαι τῶν οὐκ αἰτίων ἐπιστημῶν εἰ

1. τῇ τὸ AC. || 3. καὶ ante κοινῶς om L. || 5. καθ' ἑκάστα] τὰ φύσει A. || 16. γὰρ om A. || 20. ἢ A. || 37. ἀπορίαν C. || 41. — b 7. apud Asclep.

2. ὁ συλλογισμὸς Asclep. || 4. τὴν μαζὴν πρῶτασιν Asclep. || 22. τὰς ante τοῦ om A. || 25. ὅχι A. || 26. λεγόμενα om BM. || 27. εἶναι A. || 27. ὅχι αὐτῇ et 33. ἐκείνη — 35. ἐπιστήμη om A. || 36. ὑπάρχουσιν] εἰς A. || 37. ἐπὶ τῶν ἄλλων πάντων A.

γνωστικῇ, δηλονότι καὶ τὰ αἰτία ταῦτα ἂν εἰδείη, ἃ ἔστιν ἐν τοῖς
 οὐκ αἰσθητοῖς αὐτῇ. ὅτω τε ἂν ἄλλη ἄλλων εἴη γνωστικῇ
 ἐπιστήμη αἰτίων τοῦ ἡδ' ἐν τοῖς οὐκ αἰσθητοῖς δεικνυσιν ἐπὶ
 τῶν ἀκινήτων· τὰ ἡδ' ἀκίνητα ἂν εἴη λέγων τὰ ἀγένητά τε καὶ
 ἀφάρτα, κινήσεως δὲ ἀρχὴν λέγει τὸ ποιητικὸν αἶτιον. ἐν δὲ 5
 τοῖς ἀκινήτοις τίθησι καὶ τὰ μαθηματικά· ἐν ἡδ' ὅτοις ὅτε τ' ὅθεν
 ἢ ἀρχὴ τῆς κινήσεως ἔστιν αἶτιον, τὸτο δὲ ἐστὶ τὸ ποιητικόν· πῶς
 ἡδ' ἂν εἴη ἐν τοῖς ἀγενητοῖς καὶ ἀκινήτοις αἶτιον ποιητικόν καὶ κινήτι-
 κόν; ἀλλ' ὅθεν ἢ τὸ ἀγαθὸ φύσις (αὕτη δὲ ἐστὶ τὸ τέλος καὶ τὸ
 ὄντα) ἐν τούτοις ἐστίν· τὸ ἡδ' ὡς ἀγαθὸν αἰτίον ἐστὶ τὸ ἔχειν χάριν 10
 ἄλλα, αὐτὸ δὲ ὁδόν, τὸ δὲ τούτων τέλος. ἀλλὰ μὴν τὸ τέλος
 καὶ τὸ τέλος χάριν τὰ πρὸ τοῦ τέλους ποιεῖν ἐν πράξεσιν ἐστὶ καὶ ἐν ταῖς
 θεωρητικαῖς καὶ πρακτικαῖς τῶν ἐπιστημῶν· ἐν οἷς δὲ ποίησις καὶ πρά-
 ξις, καὶ κίνησις ἐν τούτοις, ὡς ἐν τοῖς ἀκινήτοις ὅτι ἂν εἴη ὅθεν αὕτη
 ἢ αἰτία ἢ τέλος, ἥτις ἐστὶ τὸ ἀγαθὸν τὸ τῇ αὐτῇ φύσει καὶ ἀπλῶς· 15
 τῷτο ἡδ' λέγοι ἂν διὰ τοῦ καθ' αὐτὸ καὶ διὰ τὴν αὐτὴν φύσιν, ὃ καὶ
 αὐτοαγαθὸν εἶπε. βυλάμενος δὲ δεῖξαι ὅτι ὅθεν ἢ καὶ τὸ τέλος
 αἰτία ἐν πᾶσι ἐστίν, ὥσπερ ὅτι ὅθεν ἢ ποιητικῇ (ἐν ἡδ' τοῖς ἀκινή-
 τοις ὁδόν), ὅτι αὐτοῦθεν εἶπε τὴν καὶ τὸ τέλος αἰτίαν μὴ εἶναι ἐν
 αὐτοῖς, ἀλλὰ τὴν τὸ ἀγαθὸ φύσιν ἢ συμβέβηκε τέλει εἶναι· διὸ καὶ 20
 προβέβηκε ἀπὸ τοῦ ἀγαθοῦ ἀρχαίμενος, ὅτι μὴδὲ ὡς τέλος αἰτία
 ἐστὶ ἐν τοῖς ἀκινήτοις, δεικνύς τὸ ἀγαθὸν τέλος ἐν πᾶσι ὄν. ἐπεὶ
 δὲ ἐστὶ τὸ ἀγαθὸ καὶ ποιητικόν, ποῖα ἀγαθὰ τελικά ἐστιν ἐδήλωσεν
 κοινῶν· εἴπερ ἅπαν, ὃ ἂν ἢ ἀγαθὸν καθ' αὐτὸ καὶ διὰ τὴν αὐτὴν 25
 φύσιν, τέλος ἐστίν· λαβὼν δὲ τὸ ἀγαθὸν τὸ καθ' αὐτὸ ὡς τέλος
 αἶτιον εἶναι, δεῖξας ὅτι τὸ ὡς τέλος αἶτιον πράξεώς τινος ἐστὶ τέ-
 λος, αἱ δὲ πράξεις πᾶσαι μὴ κινήσεως (αἱ τε ἡδ' καὶ τὰς ἀρετὰς
 ἐπὶ τῇ σκεπῇ ἔχουσαι τὸ καλὸν μὴ κινήσεως γίνονται), ἀλλὰ καὶ
 τῶν τεχνῶν ἐκάστη ἀγαθὸ τινὸς ἐπιμενῆς δι' ἐνεργείας τε καὶ κινή-
 σεως αὐτῇ τυγχάνει, διὰ τούτων ἐδείκνυεν ὅτι ἐν τοῖς ἀκινήτοις ὅτι 30
 καὶ ἢ καὶ τὸ ἀγαθὸν τε καὶ τὸ τέλος αἰτία. τὸ δὲ ὅθεν εἶναι τι
 αὐτοαγαθόν καὶ τῇ αὐτῇ φύσει· τὸ δὲ ὅπως ἀγαθὸν εἶπεν εἶναι
 τέλος, ὅτι δὲ τῷτο ὅπως ἔχει, παρέθετο τὰ μαθηματικά (·)· ἐν
 ἡδ' ὅτοις ὅτι ἔστιν αἶτιον αἰτία, ὅθεν ἔστιν αἰτία, ὅθεν ἔστιν
 αἰτία, τις ἐν γεωμετρίας τῶν προχωρημένων τῷ βέλτιον ἡδ' 35
 ὅπως, οἷον τῷ πᾶσι τῶν γεωμετρίας τῶν ὁδόν ὁδόν ὅπως εἶναι, διότι
 τῷτο ἄμενον, ὡς περ ἐπὶ τῶν φάσει γινόμενων καὶ τῶν καὶ τῶν
 ποιεῖν τὸ ὅτι ὄντα· ὅθεν τὴν ἀρχὴν μαθηματικῆς γεωμετρίας
 καὶ ὡς τέλος αἰτία τῶν ὅτι ὅπως ἔχοντες ἀλλὰ ἄλλων ἂν εἶναι
 ἐπιστήμη αἰτίων· γνωστικῇ· τὸ ἡδ' ὅτο λαβὼν χάριν ἐκείνων 40
 ἐπιμενέουσιν· εἰδὼν δὲ περὶ τῶν μαθηματικῶν ὅτι μὴ ἔστιν ἐν
 αὐτοῖς τὸ τελικὸν αἶτιον, ὅπερ ἐστὶ τὸ ἀγαθόν, ὅς βαβαίωσι τῷτο
 ὅτι τὸ ἀγαθὸν αἶτιον αἰτία, ὅθεν ἔστι τὸ ἀγαθόν, ὅς βαβαίωσι τῷτο

παρατίθεσθαι τὴν καὶ τὸς σοφίας ἱστορίαν, καὶ Ἀριστοτέλῃ μνημονεύει,
 ὅς καὶ αὐτὸς ὁμοίως ἄλλοις τοῖς τῶν σοφιστῶν ἔλεγε τὰς μαθημα-
 τικὰς ἐπιστήμας ὡς καὶ τῶν ἐτελεσμάτων τεχνῶν καταδεικτέρας·
 ἐκείνων μὴ ἡδ' ἐκάστη εἶναι τι τέλος καὶ ἀγαθὸν προσκειμένον καὶ με-
 μνησθῆναι αὐτὸς ἐν τοῖς γινόμενοις ὑπ' αὐτῶν τῷ ὅτι βέλτιον ἡδ'
 ὅπως (·), τὰς δὲ μαθηματικὰς μὴδὲ ἔχειν αἶτιον τούτων μὴδὲ
 ποιεῖν τινα λόγον περὶ ἀγαθῶν καὶ κακῶν. δοκεῖ δὲ ἐν τῷ λόγῳ
 τῷτο παραγωγή τις πάλιν εἶναι· ὅτι ἡδ' εἰ ἐν τοῖς τῶν ἐπιστημῶν
 μὴ πάντα ἐστὶ τὰ αἰτία, διὰ τούτο ὅτι ἔστι μὴδὲ τὸ περὶ πάντων
 εἶδέναι· τῷ ἡδ' αὐτῷ λόγῳ προχωρημένους ἔνεστι δεῖξαι ὅτι ἐπεὶ ἐν
 τισιν ἐπιστητοῖς πάντα ἐστὶ τὰ αἰτία μὴδὲ ἐπιστήμης εἴη τὸ εἶδέναι
 αὐτά· ὅτι ἡδ' εἰ μὴ πᾶσαι πάντα, ἀλλ' εἰσὶ τινες ἐν αἷς τινὰ ἐξ
 αὐτῶν, ἥδη διὰ τούτο ὁδόν ἔστι ἢ πάντα εἰσομένη, ὡς μετ'
 ὁδόν καὶ αὐτὸς ἐνδείκνυει ζητῶν, ἐν αἷς πάντα τὰ αἰτία τῷ ἔχειν
 τὸ ὑποκείμενον αὐταῖς τὰ τέσσαρα αἰτία, καὶ ποῖα αἰτία γνῶσιν
 μαλιστα ἢ τὸ προκειμένον ἐπιστήμη γίνεσθαι. ἐπὶ δὲ καὶ ὅτι πᾶν ἀγα-
 θὸν τῇ αὐτῇ φύσει πρακτέον ἐστίν, ἀλλ' ἐστὶ τὸ μὴ πρακτέον ἀγαθόν,
 τὸ δὲ θεωρητικόν καὶ ὁ πρακτέον, ὅ ἐστι καὶ ἐν ταῖς μαθηματικαῖς· ἢ
 ἡδ' ἀλήθεια ἢ περὶ ἐκείνα ἀγαθὸν ὅσα ἐκείνοις τέλος. τούτων ἡδ' καὶ
 τῆς σοφίας τέλος· ἢ ἡδ' τὸ κυριωτάτω τε καὶ ἀρίστῳ τῶν ὄντων καὶ
 μαλιστα ὄντος γνῶσις μέγιστος ὅσα ἀγαθὸν ἐκείνῳ τέλος. Alex.

(·) διὸ καὶ ὁ Πλάτων ἐν τῇ Πολιτείᾳ ὅ φησι τὰ μαθήματα 96·
 κυρίως εἶναι ἐπιστήμας, ἐπειδὴ καὶ τὰς ἀρχὰς ἀποδεικτέας ὅσας 31·
 ὁμολογημένως λαμβάνουσιν, οἷον ὅτι τὸ σημειῖν ἀμερὲς καὶ τὰ
 ἄλλα ὅσα προλαμβάνουσιν ὡς ὁμολογούμενα. ὡς ὅτι ὁρᾷ πρὸς
 τέλος τι ὁ μαθηματικὸς καθὼ μαθηματικός. καὶ διὰ ταῦτα Ἀρί-
 στωπος ὁ σοφιστὴς προσηλάκει τὰ μαθήματα. Asclep.

(·) ἡμεῖς δὲ φάμεν ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν μαθημάτων θεωρεῖσθαι τὸ
 τελικὸν αἶτιον· τῷ ἡδ' ὅτι ὁ μαθηματικὸς καθὼ μαθηματικός
 ὑπάρχει καὶ ὅτι ἐπισκοπεῖ τὸ τελικὸν αἶτιον, ἀλλ' ὡς εἴρηκα τὰ καθ'
 αὐτὸ ὑπάρχοντα, ὁ μέντοι γε πρῶτος φιλόσοφος καὶ τούτο ἐπισκο-
 πεῖ. διὸ φησιν ὁ Πλωτῖνος δοτέον τοῖς νέοις τὰ μαθήματα πρὸς
 συνθεσμον τῆς αἰσθητικῆς φύσεως· ὡς πᾶσι ἡμῶν συμβαλλόντ'
 πρὸς τὸ ἐθελῆσαι ἀφαντασίως ἐνεργεῖν, ὅπερ ἐστὶ κεφάλαιον τῶν
 ἀγαθῶν. ἄλλως τε δὲ, ὡς φησι καὶ ὁ Πλάτων (Tim. p. 34),
 ὅτι ὁ κύκλος συμβολικῶς λαμβάνεσθαι εἰς τὸν νῦν. διὰ τί γὰρ, φησί,
 κύκλος καλεῖσθαι ὁ κύκλος; ὅτι νῦν μμμεῖ. ὡς περ ὅτι ὁ κύκλος πρὸς
 αὐτὸν ἐπέστραπ', ὅτω καὶ ὁ νῦν πρὸς αὐτὸν καὶ τὰ νοητὰ ἐπαρρω-
 μένα πρὸς αὐτόν. id.

ἄλλὰ — ἐπιστήμη· εἰς τὸ ἐναντίον μέτρεσθαι· ὁποῦ γὰρ, εἰ 96·
 πλεῖς εἰσὶν αἱ τῶν αἰτίων καὶ τῶν ἀρχῶν γνωστῆς ἐπιστήμη καὶ μὴ 1·
 μία τις, ὡς περ δοκεῖ διὰ τῶν προηγουμένων δεδεικθῆναι τῷ μὴδὲ

H h h h

χρήσιν ἔκαστον τῶν ἐπιστητῶν πᾶσι τοῖς αἰτίαις, τίνος τῶν αἰτίων γνωστικὴν εἶναι δεῖ τὴν ζητούμενην ἐπιστήμην (αὕτη δὲ ἐστὶν ἡ σοφία, ὡς ἐπιφέρει), ἢ τίνα μάστιχα τῷ πράγματι τῷ ζητούμενῳ ἐπιστήμονα τῶν ἔχοντων πάντα τὰ αἰτία λέγεσθαι χρή (*). ἐνδέχεται γὰρ τῷ αὐτῷ πάντας τοὺς τρόπους τῶν αἰτίων ὑπάρχειν. καὶ ποῖον ἔστιν αἰτίαν γινώσκον καὶ ὁ ποῖον εἰδὼς τῶν αἰτίων τῶν ἐξαι τῷ πράγματι τῷ ὑποκειμένῳ ἐπιστήμων; εἰ γὰρ ἄλλης αἰτίας ἄλλη ἐπιστήμη γνωστικὴ, ἐν οἷς πράγμασι τὰ δ' ἐστὶν αἰτία, τῶν τῶν πραγμάτων ὁ ποῖον τῶν τεσσάρων αἰτίων εἰδὼς ἐπιστήμων ἔσται; διὰ δὲ τῶν ὄντων ἅμα καὶ τὸ μὴ εἶναι δεκνύσαν ἀπορίαν ἄλλην ἄλλων αἰτίων ἐπιστήμην εἶναι γνωστικὴν καὶ μὴ πάντων μίαν, ὁπότε μὴ ἐν πάσαις τὰ αἰτία, ἐλέγχεται, παρατιθέμενος ὅτι εἰ ἐν τισὶ πάντα ἐστὶ τὰ αἰτία, ὧν αἱ ἐπιστήμαι, ὅλην ὡς πάντων ἔσονται, ὡς ἔχει ἐφ' ἧς παρεθέτο. αὕτη δὲ ἐστὶν ἡ οἰκοδομική, ἐφ' ἧς εἶπε τὸ εἶδος εἶναι τὸν λόγον, ὅτι καὶ τὸ εἶδος ὁ ἐκάστη ὁρισμός (*). "Ὅ δὲ ἔνεκα, τὸ ἔργον" εἶπεν ἥτοι λέγων τὸ ὅτι ἔνεκα εἶναι ἐν αὐτῇ, ὅτι ἔργον γίνεσθαι (γίνεσθαι δὲ σκέπης), ἢ τὸ ἔργον τὸ γινώσκον λέγων ἐν αὐτῇ τὸ ὅτι ἔνεκα εἶναι, ὅπερ ἐστὶ τὸ εἶδος· ὡς τὴν αὐτὴν εἶναι τὴν τε καὶ τὸ τέλος καὶ τὴν καὶ τὸ εἶδος αἰτίαν, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν φύσει γιγνομένων ἐξω εὐρίσκειν. ἢ τὸ ἔργον ὃ τὸ εἶδος ἐστὶν ἄλλο τὸ συναμ- φότερον, ὃ ὅτι ἐν εἰρήνῃ ταύτην τῇ καὶ τὸν λόγον αἰτία. δυνάμις καὶ ταύ- τόν τι λέγεσθαι. ἐν οἷς τὰ τέσσαρα αἰτία, καὶ ποῖον αἰτίαν γινώσκον τὸ ἐπίστασθαι μάστιχα γίνεσθαι τῷ πάντα τὰ αἰτία αὐτῷ εἰδέναι; εἴη γὰρ ἂν τῆς σοφίας ἢ τῷ τοῦτο αἰτίαν γινώσκον οἰκέα. δείξας δὲ ἄπο- κριν ἐν τῷ τὰ αἰτία τῷ αὐτῷ τῶν ὑπὸ πλείονων γνωρίζεσθαι ἐπιστή- 25 μων, ἄλλης ἄλλο γνωρίζουσας, διὰ τὸ εἰπεῖν "ἢ τίνα μάστιχα τῷ πράγματι τῷ ζητούμενῳ ἐπιστήμονα τῶν ἔχοντων αὐτάς;" τὸτο μὲν καταλείπει, ἀπαντᾷ δὲ πρὸς τὸ τίνα τῶν φατέων εἶναι τὴν ζητούμενην. Alex.

(*) ἐντεῦθεν τῷ ὄντι μαρτυρεῖ καὶ συνηγορεῖ τὴν ἀλήθειαν, ὅτι μίαν καὶ μόνην ἐπιστήμην ἐστὶ τῶν ἀρχῶν καὶ ὃ πολλὰ. Asclep.

(*) ἄλλως τε δὲ ἀδύνατόν ἐστι συντρέχειν ἅμα πάντα τὰ αἰτία, ὡς ἐξ ἀνάγκης γινώσκον ἐν αὐτῇ πάντα τὰ αἰτία, ὅσον ὡς ἐπὶ οὐκ... διότι ἐπὶ τῶν ἀδύνατον, μᾶλλον δὲ ἐπὶ πάν- 35 των, εἶναι ἐπιστήμονα τὸν μὴ γινώσκοντα τὰ τέσσαρα αἰτία. ἄλ- λως τε δὲ ὡς ὁ λόγος εἰδείξει, συντρέχει τὸ εἰδικὸν τῷ τελειῷ καὶ ταύτῃ ἐστὶ τῷ ἀριθμῷ, καὶ μάστιχα ἐπὶ τῶν πρώτων καὶ τῶν φυσικῶν, ὡς ὁ εἰδὼς τὸ εἰδικὸν ἐξ ἀνάγκης εἶσθαι καὶ τὸ τελειὸν καὶ τὸ ποιητικόν. εἰ τοῖνυν ὑπάρχει εἰδὼς σοφίας τὸ εἰδικόν, ἐξ ἀνάγκης εἶσθαι καὶ πᾶς ἄλλας. ἀδύνατον γὰρ εἶναι ἐπιστήμονα ἀνεὶ πάντων αἰτίων, ὡς καὶ τῷ οὐκ ἐδίδχθη τῷ λόγῳ. μάστιχα δὲ ταῦτα συντρέχει ἐπὶ τῷ πρώτῳ. id.

"ἐκ — λόγον." εἰπὼν τίνα τῶν φατέων τὴν ζητούμενην, ὅτι πάσας ἐνδέχεται λέγειν δείκνυσθαι, χρωμένους τοῖς ἐν τῷ Α παρὰ τῆς σοφίας εἰρημένους. εἶπε γὰρ ἐν τῷ πρὸ τούτου τῷ μαζῇ τις κοινὴ περὶ τοῦ σοφοῦ προλήψεις, ἐν οἷς ἦν τὸ δὲν ἀρχικωτέρη καὶ ἀρχικτεκτονικωτέρη αὐτὴν εἶναι, ἀλλὰ καὶ ἀκριβεστέρη καὶ μάστιχα εἰδύναι, ἀλλὰ καὶ τῶν χαλεπῶν γνωστικῶν, ἀλλὰ καὶ πάντα εἰδύναι ὡς ἐνδέχεται, ἀλλὰ καὶ διδασκαλικῶν. τούτοις ὅν φησι προχρῶμε- νος ὡς ἔνεον ἴσως καθ' ἕνασον αἰτίων ἐπὶ οὐκ ἀποκρίναι τὴν γνω- κὴν αὐτῷ σοφίαν ὕσαν (*). καθ' ὅσον μὲν γὰρ ἡ σοφία ἡγεμ- κωτάτη τέ ἐστι καὶ ἀρχικτεκτονικωτάτη ἐπιστήμη, καὶ καθάπερ δὲ σκοποῦν τῶν ἄλλων ἐπιστημῶν, ἢ τὸ τέλος αὐτῶν γινώσκον εἶναι· τῷ γὰρ τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακὸν τὰ ἅλλα· πρὸς γὰρ τὸ τέλος ὁρῶντες ἐπὶ τὰς αἰτίας αὐτῶν οἱ οἰκιστοὶ. ἀρχικωτάτη ὅν καὶ τελειωτάτη καὶ ἀκρὶ καὶ τῷ ἄριστον τῶν αἰτίων γινώσκον, ταῦτον δὲ ὁ ἄριστον τὰ ἅλλα. καὶ μὲν ὅν τούτο δόξει ἡ σοφία εἶναι τὸ τέλος γνωστικῆς. Alex.

(*) ὁπότε τὴν ὑγίαν τελειὴν φάμεν αἰτίαν, καὶ πάντα τὰ ἅλλα δι' αὐτὴν γίνεσθαι, ὅσον ποιμαντάρη, ἐφεσθαι βοτάνων διάφορα, ὅργανα, τῶν ἅλων καὶ ὅσα ἅλλα τοιαῦτα ἔνεκα τῷ ἱατρῷ συμ- λαμβάνειν. Asclep.

"ἢ — τοιαύτη." καθ' ὅσον, φησὶ, πάλιν ἡ σοφία ἐρρήθη τῶν πρώτων αἰτίων εἶναι γνωστικὴ καὶ τῶν μάστιχα ἐπιστημῶν, καὶ τῷ πάλιν δόξει ἡ τῷ εἰδὼς τῆς τοιαύτης αἰτίας γινώσκον σοφία εἶναι εἰπὼν τε πρῶτον περὶ τοῦ ὡς τέλος αἰτίαν τῷ ἐν πρακτικῇ, δυνά- 15 μων εἶπε περὶ τοῦ ὡς τέλος αἰτίαν τῷ ἐν τοῖς θεωρητικαῖς. ἐπὶ δὲ τὸ εἶδος μάστιχα γνωσκόν, δείκνυσθαι διὰ τὸ ἐπὶ πάντων τότε λέγεσθαι ἐπιστήμην, ὅταν τὸ εἶδος εἰδῇ τίς τίνος καὶ τὴν τοιαύτην αἰτία. "πολλαχῶς γὰρ ἐπιστημῶν τὸ αὐτὸ μᾶλλον μὲν εἰδέναι φαβὴν τὴν εἶναι γνωρίζοντα τί τὸ πρᾶγμα ἢ τῷ μὴ εἶναι." δεκνύς ὅτι τὸ καὶ τὸ εἶδος αἰτίαν τῷ ἐπιστήμῃ γνωρίζων μάστιχα οἶδον αὐτῇ, λαμ- βάνει πρῶτον μὲν ὅτι μᾶλλον ἴσμεν τὸ προκαίμενον, ὅταν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ εἰδῶμεν ἢ ὅταν ἐκ τῶν μὴ ὑπαρχόντων· πῶ γὰρ ἐστὶ τὸ μὴ εἶναι γίνεσθαι γὰρ τίνος καὶ διδασκαλίας καὶ λόγῳ τῶν ἐξ ἀποφάσεως, ἥτις γινώσκον ἐκ τῷ μὴ εἶναι εἰναι. ὁ γὰρ τὸ σημεῖον ὁρίζεσθαι τῷ μὴ ἔχειν μέρος, τῷ μὴ εἶναι γνωσκόν αὐτῷ, καὶ ἐκ τῷ μὴ ὑπάρχοντος αὐτῷ τὴν ἀπόδοσιν τῷ λόγῳ καὶ ὁμοίως δὲ καὶ ὁ λόγος συμβεβηκός εἶναι ὁ μήτε πρὸς ἐπὶ μήτε ἡ- 30 ρος μήτε ἰδίον, ὑπάρχει δὲ τῷ πράγματι, ἐκ τῷ μὴ εἶναι ὁρίζεσθαι αὐτῷ δὲ ὁ λόγος. ὁ γὰρ τὸ ὑπάρχειν τῷ αὐτῷ καὶ μὴ ὑπάρχειν ἔσται τῷ εἶναι ὑπάρχειν καὶ συμβεβηκός. ἐκ τῷ τῷ ὑπάρχοντος αὐτῷ τῶν δὲ τῷ εἶναι γνωσκόντων μάστιχα εἰδέναι λέγεσθαι τὸ τί ἐστὶ τὸ πρᾶγμα εἰδέναι ἢ τὸν ὅτι αὐτῷ συμβεβηκέναι. ἔπειτα δὲ ἐστὶ τούτο ὁ γὰρ καὶ τὸ εἶδος, ὡς ὁ τὸ εἶδος εἰδὼς μάστιχα οἶδον αὐτό. εἰ δὲ ἢ μὲν τῷ εἶδος καὶ ταύτης τῆς αἰτίας γινώσκον μάστιχα

1. καὶ τῷ εἶδον τῶν αἰτίων τῶν ὑπὸ πλείονων γνωρίζεσθαι ἐπιστήμων, ὅτι μίαν καὶ μόνην ἐπιστήμην ἐστὶ τῶν ἀρχῶν καὶ ὃ πολλὰ. Asclep.

16. ὁ ποῖον αἰτία. 17. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 18. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 19. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 20. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 21. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 22. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 23. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 24. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 25. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 26. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 27. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 28. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 29. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 30. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 31. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 32. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 33. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 34. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 35. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 36. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 37. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 38. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 39. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 40. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 41. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 42. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 43. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 44. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 45. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 46. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 47. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 48. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 49. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 50. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 51. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 52. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 53. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 54. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 55. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 56. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 57. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 58. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 59. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 60. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 61. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 62. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 63. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 64. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 65. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 66. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 67. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 68. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 69. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 70. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 71. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 72. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 73. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 74. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 75. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 76. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 77. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 78. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 79. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 80. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 81. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 82. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 83. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 84. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 85. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 86. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 87. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 88. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 89. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 90. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 91. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 92. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 93. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 94. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 95. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 96. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 97. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 98. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 99. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία. 100. ὁ δὲ ὅτι τῷ αἰτία.

16. 20 et 22. κάλει πάντα Α. 28. ὁ δὲ τῷ αἰτία. 37. ὁ δὲ τῷ αἰτία. 38. αὐτῷ αὐτῷ καὶ Β. 41. συμβεβηκέναι τὸν γὰρ ἀπὸ τῆς οὐσίας γνωρίζον αὐτὸ εἰ δὲ ἀπὸ τίνος συμβεβηκότες ἔκαστον C.

ἐκ ἐπισήμῃ τῷ πρόγνατος, ἡ δὲ μάστις ἐπισήμῃ σοφία, εἴη
 ὡς καὶ τὸν πάλιν τὸν λόγον σοφία ἡ τῆς καὶ τὸ εἶδος αἰτίας ἐπι-
 σήμῃ. Alex.

ἔτι — ἔκαστον. τὸ κατάλληλον ἐστὶ τῆς λέξεως. ἔτι δὲ καὶ
 ἐν τῇ ἄλλῃ τὸ εἶδέναι ἔκαστον τότε εἰσάγεσθαι ὑπάρχειν ὡν ἀπο-
 δέξας εἰσὶν, ὅταν εἰδῶμεν τὸ τί ἐστίν. τὸ δὲ ἐν τοῖς ἄλλοις εἶπον
 ὡς ἴσον τῷ ἐν πᾶσι ὡν εἰσὶν ἀποδείξεις. ὅτι δὲ ἡ τῷ εἶδους γνῶ-
 σις μάστις γνῶσις ἐστὶ τῷ πρόγνατος, δέκνυνται διὰ τὸ καὶ ἐν ταῖς
 ἀποδείξεσι τότε ἡμᾶς αἰεὶ ἀποδείξει ἔχειν τὸ προκειμένον, ὅταν
 εἰδῶμεν τὸν λόγον καὶ τὸν ὅρισμόν τῷ προκειμένον, καὶ διὰ τὸ ὅρισμῷ
 τὸ θεωρημένον τῷ ὑπάρχειν δέξωμεν ὑπάρχειν αὐτῷ, τότε ἡγε-
 μέθα τὴν κυρωτέραν ἀποδείξει ἔχειν αὐτῷ. οἶον τί ἐστὶ σελήνης
 ἑλπίς τότε ἴσμεν, ὅταν μάθωμεν ὅτι ἀντίφραξις γῆς ἐστὶν ὁ
 ὁρισμὸς τῆς ἐκλείψεως. ὁμοίως καὶ τί ἐστὶ τετραγωνισμὸς εὐθυ-
 γράμμῳ τότε ἴσμεν, ὅταν μάθωμεν ὅτι μέσης εὐρέσις. ἀπὸ γὰρ
 τῆς μέσης τὸ ἀναγραφόμενον τετραγώνον ἴσον τῷ εὐθυγράμμῳ.
 μὴν δὲ οὐκ ἐν μαζῶν μὲν τῆς ἐλάττωσος ἐστὶ τῶν τῷ εὐθυγράμμῳ
 πλεονῶν, ἐλάττωσος δὲ τῆς μαζῶν, ἀπὸ γὰρ τὸ ἀναγραφόμενον τε-
 τράγωνον ἴσον ἐστὶ τῷ δοθέντι εὐθυγράμμῳ. ὁ γὰρ μὲν τῆς αἰτίας
 ὁρισμὸς ἀποδείξεις θέσει διαφέρουσα, ὡς ἐν τοῖς Ἑστέροις Ἀναλυτι-
 κῶς (2 10) ἰδεῖται. id.

περί — πράξεις. δειξάς ὅτι δύναμις σοφία εἶναι καὶ τὴν τῷ
 αὐτῷ αἰτίᾳ γνῶσιν, νῦν ὅτι καὶ καὶ τὴν τῷ ποιητικῷ αἰτίᾳ γνῶσιν
 δύναμις ἡ σοφία εἶναι δέοντος. ἐν γὰρ πᾶσι τοῖς γεγενομένοις καὶ
 περὶ τοῖς καὶ ὅπως μεταβαλλῶσιν αἰτίαν τῆς γνώσεως αὐτῶν ἡ
 τῷ ποιητικῷ γνῶσις αἰτία, ὅπερ ἐστὶν ὅταν ἡ ἀρχὴ τῆς καὶ
 τότε γὰρ ἴσμεν τὴν αἰτίαν τῆς μάχης, ὅταν τὴν λαοδωρίαν γνῶμεν
 ἥτις ἤρξατο τῆς μάχης. εἰπὼν δὲ περὶ τῷ ποιητικῷ αἰτίᾳ ἐπὶ
 πρὸς "τὸ ἐτερον καὶ ἀντικείμενον τῷ τέλει," καὶ τὸ τῷ λό-
 γῳ ἀντικείμενόν ταῦτα τὰ αἰτία... ἀντικείμενα εἶναι, ἐπὶ
 τὸ ὥστε ἄλλῃς ἀν δέξαι ἐπισήμῃς εἶναι τὸ θεωρησάμεν τῶν αἰτίων
 τῶν ἔκαστον," ὅπερ ὁδομαῶς κατάλληλον εἶναι δέξει τῷ προκει-
 μένῳ. πρῶτον γὰρ αὐτῷ ζητήσαι, εἰ μὴ τῆς αὐτῆς ἐπισήμῃς
 ἐστὶν ἡ γνῶσις πάντων τῶν αἰτίων, τὴν τίνος τῶν αἰτίων γνῶσιν
 καὶ σοφίαν καλεῖται. εἴτα ἰδεῖται ὅτι ἐστὶ πως καὶ τὰς περὶ τῆς
 σοφίας προλήψεις σοφίαν λέγειν τὴν τε τῷ καὶ τὸ τέλος αἰτίᾳ γνῶ-
 σιν καὶ τὴν τῷ καὶ τὸ εἶδος καὶ τὴν τῷ καὶ τὸ ποιητικόν. οἷς δειχθεῖσιν
 ἀντιθέτον ἦν ἐπενοχῶν τὸ πλεονεξία τῆς σοφίας ἰσοδύναμις. οὐδὲν γὰρ
 ἐκείνου ἀκούειν ὡς ἴσον δυναμὲν τῷ ὥστε ἄλλῃς ἀν σοφίας καὶ

ἄλλῃς εἴη τὸ θεωρησάμεν τῶν αἰτίων ἔκαστον καὶ ὡς μᾶλλον ἡ σο-
 φία, εἴγε μὴ μᾶλλον μὲν ἐπισήμῃς τὸ τὰς αἰτίας θεωρησάμεν, ἡ δὲ ἐκείνου
 τῶν τριῶν θεωρητικῇ σοφία. δύναμις τὸ ὥστε ἄλλῃς ἀν δέξαι
 ἐπισήμῃς εἶναι τὸ θεωρησάμεν τῶν αἰτίων τῶν ἔκαστον" μὴ ὡς
 τοῖς νῦν εἰρημένοις ἀδελφῶν ἐπενοχῶνται ἀλλ' ὡς τοῖς πρῶτοις
 προειρημένους συνάπτων τὸ ἄλλῃς ἄλλῃ αἰτίᾳ ἐπισήμῃς γνῶσιν
 εἶναι. ἡ προειπὼν περὶ τῷ ποιητικῷ αἰτίᾳ ὅτι ἕτερον τὸ καὶ
 ἀντικείμενον τῷ τέλει, περὶ τῶν ἐπὶ τῶν ἐπὶ τῶν ἐπὶ τῶν ἐπὶ τῶν ἐπὶ τῶν
 τῶν αἰτίων γνῶσις ('). ἡ ἄμερον γεγράφθαι ὥστε ἐκ ἄλ-
 λῃς ἀν δέξαι ἐπισήμῃς εἶναι τὸ θεωρησάμεν τῶν αἰτίων τῶν
 προειρημένων. διὰ τὸ γὰρ ἐκ ἐκείνου αὐτῇ τῶν αἰτίων πάντων
 γνῶσιν εἶναι, ὅτι μὴ ἐκείνου, εἴγε δὲ ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου
 τῷ τελευτῇ καὶ τῷ ποιητικῷ. ἔτι δὲ καὶ διὰ τὰ ἄλλα τὰ εἰρημένα
 πρὸς τὸ μὴ εὐλογον εἶναι πλείους ἐπισήμῃς εἶναι περὶ τὴν γνῶσιν
 τῶν αἰτίων, ἐπιφέρει ἀν ὅτι καὶ τὰ προειρημένα ἐκ ἄλλῃς καὶ ἄλλῃς
 ἐπισήμῃς ἡ τῶν αἰτίων τῶν γνῶσις. εἴγε δ' ἀν ἄμα δεδειγμέ-
 νον καὶ ὅτι τῆς σοφίας οἰκείος ὁ περὶ τῶν αἰτίων πάντων λόγος.
 σημειώσας δὲ ὅτι δι' ὡν νῦν εἴρηκε πάλιν ἐμνημόνευσε τὸ Α. τὸ
 μαζῶν. ἐν ἐκείνῳ γὰρ ἐξέθετο τὰς περὶ τῷ σοφῷ κοινὰς προλή-
 ψεις. μνημονεύσας δὲ τῶν τριῶν αἰτίων καὶ δειξάς καὶ τί δύναμις
 ἡ ἐκείνου τῶν γνῶσιν ἐπισήμῃς σοφία εἶναι ἡ ζητούμενη νῦν,
 ἐκείνη τῆς καὶ τὴν ὕλην αἰτίας ἐμνημόνευσε ὡς τῆς ἐκείνου τῶν
 αἰτίων γνώσεως κυρωτέρας καὶ μᾶλλον ἐπισήμῃς ὕψους τῆς ὕλης.
 κυρωτέρον γὰρ ἐκείνου καὶ μᾶλλον αἰτίον. ἡ γὰρ ὕλη ἐν τοῖς ἐξ αὐτῆς
 γινομένοις ἐν τῷ ὅτι ἀνευ λόγου ἔχειν δοκεῖ. id.

(') καταντήσαντες ὅν ἐστιν ὁρισμὸν παυόμεθα τῆς ζητή-
 σεως. τὸ δὲ τὸ εἰδέναι ἕτερον ἐστὶ καὶ ἀντικείμενον τῷ τέλει, ἐπεὶ
 τὸ τέλος πράξεων ἐστὶ τὸ δὲ εἶδος θεωρίας, ὡς πολλὰς μεμαθή-
 καμεν. ἡ ἀρχὴ τῆς θεωρίας γινώσκου τέλος τῆς πράξεως, καὶ τὸ
 τέλος τῆς πράξεως ἀρχὴ τῆς θεωρίας. ὥστε ἄλλῃς ἀν δέξαι ἐπι-
 σήμῃς εἶναι. ὁ Ἀλέξανδρος "ἐκ ἄλλῃς" γράφει. φησὶ γὰρ ὅτι
 εἰ ταῦτα ὅπως ἔχει, ἐκ ἄλλῃς ἀν δέξαι εἶναι ἐπισήμῃς τὸ θεω-
 ρῆσαι τῶν αἰτίων τῶν ἔκαστον, ἀλλὰ μᾶλλον καὶ τῆς αὐτῆς, ἐπειδὴ
 ἔκαστον αὐτῶν ἀναγκαῖον ἐστὶ καὶ πρὸς τοῖς καὶ συνεζυγμέναις ἀλ-
 λήλαις ὑπάρχουσι. καὶ μὴ γράφει δὲ "ἐκ ἄλλῃς" δυνατὸν ἐστὶν
 ἰσοδύναμις. ὥστε ἄλλῃς ἀν δέξαι ἐπισήμῃς εἶναι τὸ θεωρησάμεν τῶν
 αἰτίων τῶν ἔκαστον, ὅπερ ἐστὶν ἀποπεν. ἵνα ἔξωθεν ὑπακού-
 σωμεν τὸ ὅπερ ἐστὶν ἀποπεν διὰ τὰ εἰρημένα, ὅτι ὁ δυνατὸν πλεί-
 ονος εἶναι ἐπισήμῃς τῶν ἀρχῶν, ἀλλὰ μᾶλλον, ὡς ὁ λόγος ἰδεῖται.
 Asclep.

2. πάλιν Α. || 10. ὁρισμὸν εἰδέναι τὸ C. || 17. καὶ πρὸς διὰ C. || 23. τὸν om C Asclep. || 38. τὰ om F. || inter v. αἰτία et ἀντικείμενα
 lacunam 20 litterarum Α. καὶ Α in mg. ταῦτα τὰ αἰτία ἔτι τὸ μὴ προὑπάρχει, ταῦτα γὰρ τὸ ποιητικὸν αἰτίαι, τὰ δὲ ἕτερον ἐπὶ τῶν αἰτίων. ὡς ἐκ
 ἐκ ἄλλῃς ἐπισήμῃς Asclep. || 33. εἶναι τῷ θεωρησάμεν F. || 38. λέγει ACF. || αἰτίας F. || 39. τὸ prius om F. || 40. ἰσοδύναμις Α. || 41. τὸ
 om F.

1. τῶν αἰτίων τῶν C. || 8. δυνατὸν ἐν Α. || 8. ἐπενοχῶν Α. || 9. τῶν Α. || 11. τοῖς προειρημένοις ἔκαστον Α. || 13. αἰτίαν
 ACL. || 15. παρὰ C. || 18. ἐστὶ καὶ F. || 22. εἶναι καὶ ζητούμενη C. || 26. τὸν τῶν ὡς ἐκ C.

H h h h 2

996^a 26. "ἀλλὰ — ἐξω." ἦν δεύτερον τὸτο ἐν οἷς ἐξηριθμήσατο ὡς ἀπορηθισμένοις, ἃ περὶ τῶν ἀξιωματικῶν, ἃ εἰσιν ἀποδείξεων ἀρχαί, ἃ καὶ κοινὰς δόξας λέγει τῷ πάντας ἀποδεικνύοντι προ- 5 χροῦν αὐτοῖς. εἶπε δὲ αὐτά, ὅτε ἐμμένητο τῆς ἀπορίας (c. 1 p. 995 b 8), ἀρχὰς [ἐξ ὧν περὶ τούτων] "ἐξ ὧν δεικνύσι πά- 5 ρες." ζητεῖ δὴ πότερον περὶ τούτων τῆς αὐτῆς ἐστὶν εἰδέναι ἢς καὶ περὶ τῶν τῆς ὑσίας καὶ τῷ ὄντος ἀρχῶν, ἢ ἄλλης, ὡς εἶναι πλείους ἐπιστήμης περὶ τῶν ἀρχῶν, ἄλλην μὲν τούτων ἄλλην δὲ τῶν τῆς ὑσίας· καὶ εἰ διαφερουσὶν ἐπιστημῶν ἢ τῶν ἀρχῶν γνωστὸς τῶν τε τῆς ὑσίας καὶ τῶν τῆς ἀποδείξεως, ποτέραν χρὴ καὶ τὴν περὶ ποῖα 10 αἰτία καὶ ἀρχὰς ποίας καταγομμένην σοφίαν καλεῖν. ἀπορεῖ δὲ περὶ τούτου, καὶ πρὸς γε τὸ μὴ εἶναι τῆς αὐτῆς ἐπιστήμης περὶ τε τούτων καὶ περὶ ἐκείνων διαλαμβάνειν πρώτην ἐπιχειρήσει τοιαύτην χρᾶν. εἰ πᾶσαι ὁμοίως αἱ ἀποδεικτικαὶ ἐπιστήμαι χρῶνται τοῖς ἀξι- 15 μασιν καὶ τὰ οἰκεῖα ἀποδεικτικά, καὶ μὴ πᾶσαι περὶ αὐτῶν λέγουσιν, ὅθεν αὐτῶν ὁμοίως αὐτοῖς χρωμένων ἐρεῖ περὶ αὐτῶν (*). ἀλλὰ μὴν τὸ πρῶτον· πᾶσαι τε καὶ αὐτοῖς χρῶνται, ὥστε καὶ ἡ περὶ τὰς τῆς ὑσίας ἀρχὰς ὕστα, καὶ ὅς λέγουσι πᾶσαι περὶ αὐτῶν· ὅτε καὶ γεωμετρία περὶ αὐτῶν ὅτε μουσική λέγει, καίτοι χρωμέναι αὐτοῖς. τὸ ἄρα δεύτερον. ἢ ὅπως. εἰ ὁμοίως πᾶσαι ἐπιστήμαι περὶ τὰ 20 ἀξιώματα ἔχουσι ὡς καὶ ἡ περὶ τὴν ὑσίαν, ἢ πᾶσαι περὶ αὐτῶν ἐρῶσιν ἢ ὅδε αὐτή. ἀλλὰ μὴν ὁμοίως πᾶσαι ἔχουσι περὶ αὐτῶν ὡς αὐτή, καὶ ὅς πᾶσαι περὶ αὐτῶν λέγουσιν, ὥστε ὅδ' ἂν ἡ περὶ τῆς ὑσίας λέγοι. εἰ δὲ τούτο, ὅχι ἡ αὐτὴ περὶ τε τῆς ὑσίας καὶ τῶν ἀξιωματικῶν· ὡς καὶ τῶν ἄλλων τῶν χρωμένων αὐτοῖς ὁμοίως 25 ταύτῃ καὶ ἔξω οἰκεῖον τὸ περὶ αὐτῶν λέγειν, ὅπως ὅδε ταύτης ἂν εἴη, ἐπεὶ τῶν ὁμοίως μὲν ὁποιασὺν ἐστὶν, ἀπασῶν δὲ μὴ ἐνδέχεται (*). διὰ τί μὴ ἐνδέχεται ἀπασῶν; ἢ ὅτι καὶ ἡ ἐπιστήμη τῶν καθ' αὐτὴν ὑπαρχόντων τῷ ὑποκειμένῳ ἐστὶν ἀποδεικτική, ὧν δὲ τὰ ὑποκει- 30 μένα ἕτερα, τούτων καὶ τὰ δεικνύμενα· ὅς καὶ οἷον τε τὰ αὐτὰ καθ' αὐτὰ ὑπάρχειν τοῖς διαφέρουσιν, διὰ ὅδε τὰ ἀξιώματα καθ' αὐτὰ ὑπάρχειν τοῖς πᾶσαι ταῖς ἐπιστήμαις ὑποκειμένοις. εἰ δὲ μὴ τούτο, ὅδ' ἂν οἶαί τε εἶεν πᾶσαι ἀποδεικνύειν αὐτά. ἐπιχειρήσας δὲ πρῶτον τὸ μὴ εἶναι μίαν ἐπιστήμης περὶ τε τῶν τῆς ὑσίας ἀρχῶν εἰπεῖν καὶ περὶ τῶν ἀξιωματικῶν, αἱ εἰσιν ἀποδείξεως ἀρχαί, ἐξῆς 35 ὅτι μὴδὲ ἐστὶ τῶν ἀξιωματικῶν ἐπιστήμη τις ἐπιχειρεῖ, λέγων "ἀμα 2. δὲ καὶ τίνα τρόπον ἔχει αὐτοῖς ἡ γνωστὸς; τί μὲν καὶ ἔκαστον τούτων τυγχάνει ὅν καὶ ἡν γνωρίζομεν." ἐστὶ δὲ ὅς λέγει τοιοῦτον. ἦτοι δι' ὁρισμὸν τι ἐπιστάμεθα ἢ δι' ἀποδείξεως· καὶ τῶν ἀξιωματικῶν δὴ εἰ ἔστιν ἐπιστήμη, ἀποδεικτικὴ περὶ τίνος ἂν εἴη τῶν ὑπαρχόντων 40 αὐτοῖς. ἀλλὰ τὸ μὲν τί ἐστὶν ἔκαστον αὐτῶν γνωρίμων πᾶσαν αὐτό-

θεν· χωρὶς καὶ ἐπιστήμης γνωρίμων τι σημαίνει· τὸ ἐπὶ παντός, ἢ κατὰ φασιν ἢ ἡ ἀπόφασιν, καὶ τί σημαίνει τὸ τὰ τῷ αὐτῷ ἴσα καὶ ἀλλήλοις εἶναι ἴσα· ὡς καὶ γνωρίμοις αὐτοῖς πᾶσαι αἱ ἐπιστήμαι χρῶνται, ὅθεν δεῖται τῆς διδασκαλίας ἐπιστήμης. ὥστε τὸ μὲν τί ἐξ ἑκάστων τούτων καὶ ἔχει τις ἐπιστήμη μὴ ἀφωρισμένη. εἰ δὲ ἐξ ἀποδείξεων περὶ αὐτῶν καὶ ἐπιστήμη τις ἀποδεικτικὴ, δεῖται τὰ ἀξι- 5 ωματα εἶναι τε αὐτῶν τὰ μὲν πάθη, τούτοις τὰ ἀποδεικνύμενα αὐτοῖς ὑπάρχειν (τὰ καὶ καθ' αὐτὰ ὑπαρχόντα, ἅπερ ἐστὶ τὰ ἀπόδεικτικά, πάθη εἶπε), τὰ δὲ τινὰ ἀξιώματα, δι' ὧν τὰ ὑπαρχόντα αὐτοῖς καθ' αὐτὰ ἀποδεικνύονται, ἀξιώματα λέγων τὰς ἀποδει- 10 κτικὰς καὶ ἀμείους προτάσεις. τὸ δὲ "περὶ πάντων καὶ ἀδύνατον ἐπὶ- 1. δεῖν εἶναι" εἶπεν ὡς ἀκόλουθον τῷ "δεῖται τι γένος εἶναι ὑποκει- 2. μένον, καὶ τὰ μὲν πάθη τὰ δὲ ἀξιώματα αὐτῶν." τούτῳ καὶ ἀκόλου- 3. θον τὸ "περὶ πάντων καὶ ἀδύνατον ἀποδείξαι εἶναι." περὶ καὶ τῶν καθ' αὐτὰ ὑπαρχόντων τῷ ὑποκειμένῳ τῇ ἐπιστήμῃ, ἢ πάθη εἶπεν, αἱ ἀποδείξεις, ἀλλ' ὅς περὶ πάντων, ὅδε τῶν τυγχάνει, ἀλλ' ὅδε τῶν λαμβανομένων πρὸς τὴν τῶν δεικνύοντων τὸν πᾶσι ἀποδείξαι εἶναι. τὸ δὲ ἐξῆς τὸ "ἀνάγκη καὶ ἐκ τῶν εἶναι καὶ περὶ 4. τι καὶ τῶν τῶν ἀποδείξαι" συνάπτει τῷ "δεῖται τι γένος εἶναι τὸ 5. ὑποκειμένον, καὶ τὰ μὲν πάθη τὰ δὲ ἀξιώματα αὐτῶν." διὰ μὲν δὲ εἶρη] διὰ τὰ ἀξιώματα τὸ "περὶ πάντων καὶ ἀδύνατον ἀποδεί- 6. ξαι εἶναι." καὶ ἐστὶ τὸ μὲν "ἐκ τῶν" τῶν ἀξιωματικῶν ἢ δεῖται δε- 7. λωτική, τὸ δὲ "περὶ τι" τῷ ὑποκειμένῳ γένος, ὅς δεικνύει τὸ ὑπάρχον ἢ μὴ ὑπάρχον, τὸ δὲ "τῶν" τῶν ἀποδεικνύμενων ὑπάρ- 8. χειν ἢ μὴ ὑπάρχειν τῷ ὑποκειμένῳ, ἢ εἶπε πάθη. τὸ δὲ "ἐκ 9. συμβαίνει πάντων εἶναι γένος ἐκ τι τῶν δεικνύμενων" ἴσον ἐστὶ τῷ ὅπως τε συμβήσεται, εἰ ἔστιν ἀπόδειξις περὶ τῶν ἀξιωμα- 10. τῶν καὶ ἔξω ἐκ τι γένος καὶ μία τις φύσις ὑποκειμένη, τὰ ἀξιώματα 11. πάντα τὰ ἀποδεικνύμενα διὰ τῶν ἀξιωματικῶν μίαν φύσιν εἶναι 12. διότι πᾶσαι μὲν αἱ ἐπιστήμαι καὶ ἀποδείξεις διὰ τῶν ἀξιωματικῶν δε- 13. κνύουσι τὰ προκειμένα, τὰ δὲ ἀξιώματα μίαν καὶ τῆς αὐτῆς φύ- 14. σεως, τὰ δὲ τῆς αὐτῆς φύσεως ἀλλήλοις ὄντα μίαν τὴν φύσιν 15. ἐστὶ δεικτικά· εἴτε ἐκ τῶν καθ' αὐτὰ ὑπαρχόντων αἱ ἀποδείξεις, 16. μίαν φύσιν καθ' αὐτὰ ὑπάρχειν ἀνάγκη τὰ μίαν καὶ τῆς αὐτῆς 17. φύσεως ὄντα ἀλλήλους. ἐν δὲ γένος εἶπεν ἀπὸ τῶν μίαν φύσιν 18. ἢ τὸ λεγόμενον ἐξω, εἰ ἔστιν ἐπιστήμη τις καὶ ἀπόδειξις τῶν ἀξι- 19. ωματικῶν, δεῖται τι εἶναι γένος ὑποκειμένον αὐτοῖς· πᾶσα καὶ ἀπο- 20. δείξις καὶ πᾶσα ἐπιστήμη ἀποδεικτικὴ περὶ τι γένος ὡρισμένον καὶ 21. πᾶν τὸ ἀποδεικτὸν γένος τινὶ ὡρισμένῳ ὑπάρχει. καὶ τοῖς ἀξιωμα- 22. τῶν ἄρα, εἰ ἔστιν ἀποδεικτὰ καὶ ἔστιν ἐπιστήμη τις αὐτῶν ἀπο- 23. δεικτικὴ, ὡρισμένον τι γένος ὑπόκειται ὅς δεικνύει ὑπάρχοντα.

5. ἔξ — τούτων dele. || ἔξ ὧν om C. || 9. καὶ — 10. ὑσίας om C. || 17. ἢ] αἱ C. || 18. εἶναι C. || 21. ἢ] αἱ C. || 38 — b 3. apud Asclep. || 40. ἐπιστήμη; ἦτοι τὸ τί ἐστιν αὐτῶν ἔχει δεικτικὴ ἢ ἀποδεικτικὴ, ἢ περὶ τίνος Asclep.

1. ἐπὶ] κατά Asclep. || ἢ κατὰ φασιν ἢ om Asclep. || 5 — 14. apud Asclep. || 7. εἶναι τὰ κατὰ ἐκ τι γένος καὶ μίαν τὴν φύσιν ὑποκειμένον εἶναι τε Asclep. || 9. τινὰ ἄλλα ἀξιώματα Asclep. || 11. δὲ om P. || 17 — 37. apud Asclep. || 18. ἀποδείξεις C. || 20. διὰ — 22. εἶναι om Asclep. || 22. δηλωτικὴν Asclep. || 27. εἶπε Asclep. || 33. αἱ δὲ ἐκ Asclep. || ὑπαρχόντων Asclep. || 34. ὑπάρχει Asclep. || 36. ἢ — ἐκ om Asclep. || 37. εἶναι τι γένος Asclep. || 39. ὡρισμένον Asclep.

πάντα ἢ ἀποδείξεις γίνεσθαι καὶ φύσει ὑποκειμένη μὴ δαίκνυσιν
 ὑπάρχοντα ἢ ἀποδεικνύουσιν, ἢ εἴπωσιν αὐτὸς πάθος, διὰ τινων ἀξιο-
 μάτων, δι' ὧν αἱ ἀποδείξεις, τούτων ἀμείους προτάσεις καὶ ἀνα-
 πλάτους. εἰ ἢ δὲ μὴ δι' ἀξιωματικῶν δαίκνυσθαι τὰ δεικνύμενα,
 ὁποῦντο δὲ καὶ τὰ ἀξιώματα, ἐπ' ἀπειρον ἂν προῖαι, ὥστε δὲ ὅθεν
 ἀποδεικτικὸν ἂν εἴη· ἢ ἢ πάντα ἐξὶν ἀποδεικτικά. ὡς ἐντὶν καὶ
 αὐτὸν χρῆσθαι ἀποδείξει ὅτι μὴ ἐξὶν ἀποδείξεις τῶν ἀξιωμα-
 τικῶν. ὅτι δὲ ταῦτα δὲ τὰ εἰρημένα ὑπάρχον ἐν πάσῃ ἀποδείξει,
 ἰδὼν καὶ καὶ διὰ τῶ ἐπενογενεῖν "ἀνάγκη ἢ ἐκ τινων εἶναι," δι' ὧν
 δαίκνυσι καὶ περὶ τι εἶναι, ὅς ἢ ἀποδείξεις, καὶ τινῶν τὴν ἀπόδειξιν, 10
 αὐτῶν τῶν ἀποδεικνυμένων. ἀλλὰ εἰ τοῖς ἀξιωματικῶν ἐν τι γένος
 ὑπάρχει, πᾶσι τοῖς ἀποδεικνυμένοις καὶ πάσαις ταῖς ἐπιστήμαις ἐν καὶ
 ταῦτ' ὅθεν ὑποκειμένου ἔσται. ὁ ἢ χρωμένους τινι πρὸς ἀπόδειξιν,
 ὁ γένει τινι καὶ φύσει μὴ καθ' αὐτὸ ὑπάρχει, ὃ περὶ ἄλλο αὐτῷ
 χρῆσι ἢ περὶ ἐκεῖνο ὡς ὑπάρχει καθ' αὐτό. ἢ ἢ διὰ τῶ τυχόντος 15
 τ' τυχόν δαίκνυσι. ὅτε ἢ ὁ τοῖς ἐν γεωμετρικῇ δεικνυμένοις χρω-
 μένους τισι πρὸς ἄλλο τι αὐτοῖς χρῆσι ἢ πρὸς τὰ γεωμετρικά
 ὑποκείμενα, ὅτι τούτοις ὑπάρχει καθ' αὐτά. ὅτε ὁ ἐν τοῖς μουσι-
 κῶν τινι πρὸς τι ἄλλο ἢ πρὸς τὰ τοῖς μουσικοῖς ὑποκείμενα. διὰ
 ἢ τῶν καθ' αὐτὰ ὑπαρχόντων αἱ τῶν καθ' αὐτὰ ὑπαρχόντων 20
 ἀποδείξεις. καὶ οἱ τοῖς ἀξιωματικῶν δὲ χρωμένοι πρὸς τ' ὅθεν ἂν
 ἐκεῖνο ἐχρῶντο αὐτοῖς, ὡς ὑπάρχει τὰ ἀξιώματα τὰ καθ' αὐτά.
 ὑπάρχει δὲ ἐν τινι, εἴγε ἐξὶν αὐτῶν ἐπιστήμη τις ἀποδεικτική.
 πᾶσαι δὲ αἱ ἐπιστήμαι πρὸς τὰ ἀποδεικνύμενα ὑπ' αὐτῶν χρῶνσι
 τοῖς ἀξιωματικῶν. πάσαις ἄρα ἔσται τ' αὐτὸ γένος ὑποκειμένου ταῖς 25
 ἐπιστήμαις τῷ πάσαις αὐτοῖς χρῆσι. ταῦτα δὲ ἐν γένει τινι
 ὑπάρχει, καὶ μὴ ὅθεν τε εἶναι πρὸς ἄλλο τι χρῆσι τοῖς τινι καθ'
 αὐτὸ ὑπάρχουσιν ἀποδεικτικοῖς ἢ πρὸς ἐκεῖνο μόνον, ὡς καθ' αὐτὸ
 ἐκεῖνο ὑπάρχει. εἰ δὲ πάσαις ταῖς ἐπιστήμαις τ' αὐτὸ γένος ὑπό-
 κεισι, καὶ πᾶσαι διὰ τῶν αὐτῶν δεικνύουσι. διὰ ἢ τῶν ἀξιωματικῶν 30
 πᾶσαι ἂν αἱ αὐταὶ εἴναι. Alex.

(*) καὶ φησιν ὅτι ἀδύνατόν ἐστι τὴν ἀντίφασιν ποτε συνα-
 ληθεύειν ἢ συμψευθεῖν. ὡς ἢ πολλὰς εἶρησι, ἐπὶ πάντων τῶν
 ὅτων διαίρει τ' ἀληθὲς καὶ τ' ψεῦδος, καὶ ὡς φησιν ὁ Πλάτων ὡς
 ὅτι ὅθεν τῶν ὄντων καυχῆσθαι ἐκφυγεῖν τὴν ἀντίφασιν. καὶ ταῦτα 35
 μὴ αἱ περὶ τῶν Ἀριστοτέλους, εἰδέναι μέντοι χρῆσι ὅτι τῶν ἀδύνα-
 των ἐστὶ ποτε ἀληθεύσαι τὴν ἀντίφασιν, συμψεύσεσθαι μέντοι γε
 αὐτὰν ἐκ ἔξω ἀδύνατον. ἐπὶ ἢ τῶ πρώτῃ ὅτε ἢ κατάφασις
 ἔχει χώραν ὅτε δὲ ἢ ἀπόφασις, εἴγε ὑπερβέβηκε καὶ τ' ὅν καὶ πᾶσαν
 ἔνοιαν ἀνθρωπίνην καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν νοεῖν ἐνέργειαν. καὶ ἢ λέγει ὁ 40
 Πλάτων "ὅτι μὲν ἐξω, ἐκ οὐδα, τί δὲ ἐξω οὐδα." Asclep.

(*) φασι δὲ ἡμεῖς πρὸς αὐτὸν λέγοντες ὅτι τ' μὴ συνημμέ-
 νον τῶ συλλογισμῷ ἔρρωσι, ἢ δὲ πρόληψις ὁδωμῶς ὕγιως ἔχει.

τ' ἢ λέγειν ὅτι αἱ ἀποδείξεις, καθὼ ἀποδείξεις ὑπάρχουσιν, ὅθεν
 ἀλλήλων διαφέρουσιν, καὶ ὅτι ἀποδείξεις κέρησι καὶ αἱ καὶ μέρος καὶ
 αἱ πρῶσι, ἐκ ἀποπον. τ' δὲ λέγειν ἀλλὰ μὴ ὅμοιαι, διὰ τῶτο
 πάντ' ἐξὶν ἀποπον. ἢ μὴ ἢ πρώτη ἐπιστήμη οἶδε καὶ τὰς ὕσας τῶν
 πραγμάτων καὶ τὰς ἀρχὰς τῶν ἀποδείξεων, τὰς μὴ ὕσας διὰ τῶν
 ἀρισμῶν τὰς δὲ ἀποδείξεις διὰ τῶν ἀρχῶν, διὰ τὰς εἰρημένας
 αἰτίας ἐν τῇ θεωρίᾳ. αἱ μέντοι γε καὶ μέρος ἐπιστήμῃ τὰς μὴ
 ἀποδείξεις ἴσασιν, τὰς δὲ ἀρχὰς ἐκ ἴσασιν. ἀρκῶνσι ἢ τῇ οὐδὲν
 τῆς πρώτης φιλοσοφίας. id.

"ἀλλὰ — τῶν." ἐπιχειρήσας πρὸς τ' μὴ εἶναι τῆς αὐτῆς 997
 περὶ τε τῶν τῆς ὕσας ἀρχῶν καὶ περὶ τῶν ἀποδεικτικῶν εἰπεῖν ἀλλὰ 11.
 ἐτέρας, ἔξωθεν δὲ προσεπιχειρήσας ὅτι μὴδὲ ἐξὶν ἀποδεικτικά,
 ἐφεξῆς ταύτῃ συνεχῇ ἀπορίαν ἀπορεῖ. ζητεῖ γὰρ, ποτέρα αὐτῶν
 ἐστὶ σοφία καὶ ποτέρα κυριωτάτη καὶ ποτέρα πρότερον, ἢ περὶ τὰς τῆς
 ὕσας ἀρχὰς ἢ ἢ περὶ τὰς τῆς ἀποδείξεως. καὶ ὅτι δὲ εὐλογον
 εἶναι λέγειν τοιαύτην τὴν περὶ τὰ ἀξιώματα, ὥστε ἐπιχειρεῖ. εἰ
 ἢ περὶ τὰ πρώτα πρώτη, τὰ δὲ ἀξιώματα πρώτα, ὁ ἐδειξε διὰ
 τῶ εἰπεῖν ὅτι καθόλου. τὰ ἢ καθόλου πρώτα τῶν ὑφ' αὐτὰ δέδεικται
 τῇ φύσει ὄντα, τοιαῦτα δὲ τὰ ἀξιώματα, κοινὰ πάντων καὶ καθόλου,
 ἐπεὶ πάντα τὰ δεικνύμενα διὰ τῶν δεικνύοντι καὶ πάντων ἀρχαί
 ταῦτα. αἱ δὲ ἀρχαὶ πρῶσι ὅς εἰσιν ἀρχαί. ὥστε καὶ ταύτῃ καθόλου
 ἢ παραγωγῇ παρὰ τ' ληφθῆναι ἀπλῶς πρώτα εἶναι καὶ καθόλου τὰ
 ἀξιώματα. ὅτε ἢ τὰ κοινὰ τινων ἢ καὶ καθόλου ἐξὶν αὐτῶν, ὅτε
 τὰ καθόλου ἀπλῶς καὶ κυρίως πρώτα. ὥστε ὅδ' ἢ περὶ τὰ καθόλου
 ἀπλῶς πρώτη καὶ τιμωτέρα. ἔτι δὲ ὅθεν δεικνύοντι αἱ ἀρχαὶ διὰ
 τῶν ἀξιωματικῶν. ὅθεν ἢ ἀποδεικτικά. Alex.

"εἴτε — φιλοσόφου." ὅπερ ἡγόρησε πρὸς τ' τινὸς εἶναι, ἢ ἢ 997
 πασι τῶν χρωμένων αὐτοῖς ἢ ὅθεν μᾶς, νῦν δεικνύουσιν ὅτι εὐλο- 14.
 γον τὴν φιλοσοφον περὶ τῶν ἀξιωματικῶν, αἱ εἰσιν ἀποδείξεως ἀρχαί,
 δι' ὧν τ' ἐν πᾶσι τοῖς ζητούμενοις ἀληθὲς πρώτα δεικνύοντι, πραγμα-
 τεύεσθαι, ὁ ἐνοδείξατο διὰ τῶ δειξαι ὅτι ἀποπον τ' ἄλλον τινὰ λέ-
 γων περὶ τάλῃθους καὶ ψευδῶς πραγματεύεσθαι. τ' δὲ "περὶ αὐτῶν"
 λέγοιτ' ἂν περὶ τῶν προτάσεων, ἐν αἷς καὶ τὰ ἀξιώματα. τίνος
 ἢ ἄλλῃ τ' περὶ τῶ ἐν προτάσεων ἀληθὲς τε καὶ ψευδῶς διαλαμ-
 βάειν παρὰ τὴν φιλοσοφον; δεικνύοντι δὲ διὰ τῶν ὅτι εἰ καὶ μὴ τῶ
 πρώτῃ φιλοσόφῃ ἐστὶ τ' περὶ ἀποδείξεως καὶ τῶν ταύτης ἀρχῶν
 διαλαμβάνειν, ἀλλὰ τῶ φιλοσόφῃ γε. εἴη δ' ἂν πως διὰ τῶν
 καὶ τ' μέρος φιλοσοφίας εἶναι τὴν ἀποδεικτικὴν πραγματείαν τίθε-
 μεν. id.

"ὅλως — ἐπιστήμῃ." ἐπεὶ τῶν ὕσων αἱ μὲν εἰσι νοηταὶ καὶ 997
 αἰσθηταὶ αἱ δὲ ἐν κῶσει τε καὶ αἰσθηταί, ζητεῖ πότερον περὶ πασι 15.
 τῶν ὕσων μᾶς ἐστὶ τ' θεωρεῖν ἐπιστήμῃ, ἢ πλειόνων καὶ διαφόρων,
 καὶ εἰ μὴ μᾶς, ποίας ὕσας ἐπιστήμῃ ἡγήτεον τὴν προκειμένην νῦν

2. ἀμείους et 27. καὶ — 29. ὑπάρχει om C. || 31. ἂν om A.

13 — 20. apud Asclep. || 14. ἢ || A. || τὰς] τῶν A. || 16. εἰ om Asclep. || 30. δεικνύουσι C. || 31. τὸ om AC. || 32 — 37. apud Asclep. || 34. διαλέγουσιν Asclep. || 37. τῷ ἀπλῶς Asclep. || 40 — p. 614 a 2. apud Asclep. || 43. μὴ om Asclep.

ἡμῶν· ἔστι δὲ αὐτὴ ἡ σοφία. ἡ δὲ μίαν πασῶν υπολαμβάνοντων ὅτι ἐπιστήμη ἐστὶν ἡ φύσις εὐλογον εἶναι, καὶ δι' ὃ ἐπιφέρει· εἰ ἡ μίαν, μία ἂν εἴη καὶ ἡ ἀποδεικτικὴ πάντων τῶν ταῖς ὕσας καθ' αὐτὰ συμβεβηκότων. πᾶσα ἡ ἀποδεικτικὴ ἐπιστήμη τῶν τῷ γένει ἐκείνῳ, περὶ ὃ καταγίνεται, καθ' αὐτὰ ὑπαρχόντων ἐστὶν ἀποδεικτικὴ· ὥστε εἰ καὶ περὶ τῆς ὕσας μία τις ἐπιστήμη, ἐν αὐτῇ γένος εἴη καὶ ἡ ὕσας. εἰ ἡ δὲ ἐπὶ γένος μία ἐπιστήμη, καὶ ἡ ἐπιστήμη μία, ἐν γένος τῷτο· εἰ δὲ ἐν γένος καὶ ἡ ὕσας, ἐν δὲ γένει τὰ καθ' αὐτὸ συμβεβηκότα μιᾶς ἀποδεικνύει, μία ἂν εἴη καὶ ἡ τὰ ταῖς ὕσας πᾶσαι καθ' αὐτὰ ὑπαρχόντα ἀποδεικνύουσα. ἀποδεικτικῆς 10 ἡ δὲ ἰδίαν τὴν περὶ τὴν ὑποκειμένην θεωρεῖν τὰ καθ' αὐτὰ συμβεβηκότα 997. ἀπὸ τῶν ἀξιοματῶν τε καὶ κοινῶν δοξῶν. “περὶ ὧν τὸ αὐτὸ γένος” 21. ἀντὶ τῷ περὶ ὧν ἐν γένος, τὰ καθ' αὐτὰ συμβεβηκότα διὰ τῶν κοινῶν δοξῶν, τυτέτι μιᾶς ἐστὶ τὸ θεωρεῖν τὰ καθ' αὐτὸ συμβεβηκότα ταῖς μεγέθεσι, καὶ πάλιν ἐτέρας ταῖς ἀριθμῶς, ὥστε καὶ τῶν 15 ὕσων διάφοροι ἐπιστήμαι, ἐπεὶ καὶ τῶν καθ' αὐτὰ ὑπαρχουσῶν ταῖς ὕσας. δοκεῖ δὲ ἀπὸ τῷ συμβεβηκότος τὸ ἄτοπον ἐπάγειν· λαβὼν ἡ δὲ ὅτι τῆς ἐπιστήμης καὶ τὸ τὰ συμβεβηκότα τῷ γένει τῷ ὑποκειμένῳ αὐτῇ ἀποδεικνύει, ἐπεὶ τῇ ὕσας πάντα τὰ ἄλλα συμβεβηκε καὶ τὴν λέγοντας μίαν εἶναι τὴν περὶ τὰς ὕσας ἐπιστήμην, 20 καὶ τῶν γίνεσθαι μιᾶς περὶ πάντων τῶν ὄντων λέγειν· πᾶσα ἡ δὲ τὰ περὶ τὴν ὕσας ὄντα τῇ ὕσας συμβεβηκε. διὰ τῷτο ἡ δὲ ὅτις εἶπε, “καὶ ἡ δὲ ἀποδεικτικὴ μία περὶ πάντων εἴη τῶν συμβεβηκότων,” ὑπέκει τὸ ἐξῆς προσθεῖς αὐτῷ. “περὶ τε ἡ δὲ μιᾶς καὶ ἐξ ὧν μιᾶς, εἴτε τῆς αὐτῆς εἴτε ἄλλης.” τῷτο μοι δοκεῖ τοῦτον εἶναι. 25 εἰπὼν ὅτι εἰ ἐν γένος ἐστὶν ἡ ὕσας ὑποκειμένη, ἔσται μία καὶ ἡ ἀπάντων τῶν καθ' αὐτὰ ὑπαρχόντων τῇ ὕσας ἀποδεικτικὴ ἐπιστήμη, ἐπήνεγκε καθόλου “περὶ τε ἡ δὲ μιᾶς καὶ ἐξ ὧν μιᾶς, εἴτε τῆς αὐτῆς εἴτε ἄλλης· ὥστε καὶ τὰ συμβεβηκότα, εἴτε αὐτὰ θεωρεῖσιν εἴτε ἐκ τῶν μία.” εἴη τὸ λεγόμενον τοῦτον. τῆς αὐτῆς ἐστὶν ἐπιστήμη 30 καὶ τὸ ὑποκειμένην θεωρεῖν τί ποτε ἔστι, καὶ τὰ τῷτο καθ' αὐτὸ ὑπαρχόντα· ἐκ ἡ δὲ τῶν καὶ ἐν τῷτοις ἐκείνῳ τὸ εἶναι. ἀλλὰ μὴ καὶ τὸ τὰ καθ' αὐτὰ τινι ὑπαρχόντα εἶδέναι, ταύτης καὶ τὸ ἀποδεικνύειν τὰ καθ' αὐτὰ συμβεβηκότα ἐκείνῳ. δύνανται δὲ καὶ τὰ “ἐξ ὧν μιᾶς” εἰρηκεῖν ἀντὶ τῷ καὶ ἐξ ὧν αἱ περὶ ἐκείνῳ τῷ ὑποκειμένῳ 35 ἀποδείξεις γιγνόμεναι· διὰ ἡ δὲ τῶν καθ' αὐτὰ ὑπαρχόντων αἱ ἀποδείξεις, αἱ δὲ εἶδέναι τὴν περὶ ἐκεῖνο καταγινόμενον· ὥστε ὅτι εἶδέναι τὴν ὑποκειμένην φύσιν, τῷτο καὶ τὰ ταύτη ὑπαρχόντα εἶδέναι καθ' αὐτὰ· διὰ ἡ δὲ τῶν καὶ γινώσκεις τῆς ὕσας τῷ προκειμένῳ, δι' ὧν καὶ αἱ περὶ τῶν ὑπαρχόντων αὐτῇ ἀποδείξεις. καὶ δὲ 40 τὰ ταῦτα εἶδέναι, ταύτης καὶ τὰ καθ' αὐτὰ συμβεβηκότα συμβεβηκότα τῷ γένει τῷτο δεικνύει, τυτέτι τὰ δι' ἀποδείξεως ὑπαρ-

χων δεικνύμενα αὐτῷ. ὅτι ἡ δὲ τὸ εἶδέναι τὸ τε ὑποκειμένην γένος καὶ δι' ὧν τὰ τῷτο ὑπαρχόντα δεικνύει, τῷτο καὶ τὸ ἀποδεικνύειν τὰ ὑπαρχόντα αὐτῷ· ὅτι δὲ τὸ ἀποδεικνύειν τὰ, τῷτο καὶ τὸ εἶδέναι εἰ γὰρ μία ἐστὶν ἡ περὶ τὸ ὑποκειμένην γένος καὶ τὴν ὕσας πραγματευομένη τῷ ἐν αὐτῷ εἶναι καὶ μίαν τὴν φύσιν, ἔσται καὶ τῷτο τῷτο τὰ καθ' αὐτὸ συμβεβηκότα ἀποδεικνύειν, εἴτε πλεονάζῃ ἄλλης ἢ περὶ τὸ λαμβανόμενον γένος καὶ τὴν ὕσας πραγματευομένη τῷ μὴ εἶναι τινι μίαν φύσιν αὐτῷ· ὅτι εἰ τινι ὅτι τὸ ὑποκειμένου γένος ἐστὶν, ἡ δὲ περὶ τῶν μιᾶς τὸ θεωρεῖν ἐπιστήμη, ἀλλὰ 45 δι' ὁμοειδὲς εἶναι καὶ μιᾶς φύσεως τὸ ἐκείνη ἐπιστήμη ὑποκειμένη, περὶ ὃ πραγματευομένη· πλεονάζων δὲ καὶ τῶν αὐτῶν ἔσται τὸ καὶ τὸ ὑπαρχόντα αὐτῷ ἀποδεικνύειν· ὅσα ἡ περὶ τὸ ὑποκειμένην, τῶν αὐτῶν καὶ περὶ τὰ καθ' αὐτὰ τῷτο ὑπαρχόντα καὶ συμβεβηκότα τὸ δὲ ὥστε καὶ τὰ συμβεβηκότα, εἴτε αὐτῷ θεωρεῖσιν εἴτε ἐκ τῶν 50 τῶν μία ὅσον ἐν σημαίνει τῷ τῶν αὐτῶν ἔσται, ὧν ἡ τὴν περὶ τὸ ὑποκειμένην γένος θεωρεῖν καὶ ἡ περὶ τὰ δι' ὧν τὰ τῷτο ὑπαρχόντα ἀποδεικνύει, καὶ ἡ τῶν καθ' αὐτὰ συμβεβηκότων καὶ ἐκτεκνυμένων ὑπαρχόντων αὐτῷ γινώσκεις. εἴτε ἐν πλείους ἐκείνῳ ὡς χωρίῳ ἀπ' ἄλλῃων, πλείους καὶ αἱ ταῦτα ἀποδεικνύουσαι, εἴτε ἐκ 55 ναι μία ἐκ πλείωνων ἐπιστημῶν ὡς μερῶν ὅσα, ὥστε ἔσται καὶ τὸ καθ' αὐτὰ ὑπαρχόντα δεικνύουσα τῷτο τῷ γένει· μία μὲν ἡ καὶ ἐκ πλείωνων μέντοι ἐπιστημῶν ὡς μερῶν ἡδύραυστος. τῷτο δὲ προσεθήκεν, ἐπεὶ δοκεῖ ἡ περὶ τὴν ὕσας πραγματεία ἀπασί φιλσοφία εἶναι, καὶ μὴ πᾶσα πᾶσης τῆς ὕσας ἐστὶν, ἀλλὰ καὶ μὲν μέρος αὐτῆς τῆς αἰδιότητος τε καὶ φυσικῆς, κατ' ἄλλα δὲ τῆς κατ' αὐτῆς. ὡς δὲ ἐπ' ἄτοπον τι ἐκπαγωγῶν τὸ μίαν ἐστὶν τῶν αὐτῶν αὐτὸ ὑπαρχόντων τῆς ὕσας ἀποδεικτικῆς, ἐκπαύεται μὲν ἐκ 60 νεγκῶν· ἄλογον ἡ δὲ δοξῇ τὴν αὐτῇ ἐπιστήμην εἶναι θεωρεῖν περὶ τε τῶν τῇ αἰδιότητι ὕσας συμβεβηκότων καὶ περὶ τῶν τῇ φυσικῇ πῶς ὧν ὅτι ἐν γένος ἡ ὕσας· ἐπιστημῆς δ' ὅτι τις εἰ περὶ ἐν γένος ὅτι καὶ κοινόν, ὡς εἶπε, νῦν λέγει, ἀλλὰ καὶ περὶ ἐν εἶδος καὶ μίαν τὴν ὁμοειδῆ φύσιν. ὥστε ἡ δὲ ἐπιστήμη περὶ ἐν γένος, καὶ ὅτι μία πᾶσι πάντα τὰ ἐκ τῷ αὐτῷ τῷ ἀνωτάτω καὶ κοινοτάτω γένος, ἀλλ' ὅτι περὶ τὰ τῷ αὐτῷ εἶδος καὶ λόγῳ κοινωσιμῶντα. δύνανται καὶ ὅτις τις 65 ἀποδοῖ τὸ “περὶ τε ἡ δὲ μιᾶς καὶ ἐξ ὧν μιᾶς,” ὅτι γένος μία, καὶ τὸ ἐστὶν ἐκείνῳ τῶν ὑπ' αὐτὸ καὶ τὴν ὁρισμὸν ζητῶσα, τῷτο μία καὶ τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ, καὶ ἐξ ὧν ἐστὶν αὐτῇ τὸ εἶναι γνωστὴν τὴν ἀποδεικτικὴν· διὰ ἡ δὲ τῶν καθ' αὐτὰ ὑπαρχόντων ἐκείνῳ καὶ τῶν συμβεβηκότων αὐτῷ καθ' αὐτὸ αἱ ἀποδείξεις. μιᾶς δὲ ἐπιστήμης τὸ 70 τὰ καθ' αὐτὰ ὑπαρχόντα ἐκείνῳ τινι γένει εἶδέναι· ὅτι ἡ δὲ ὅτις μία, καὶ ἡ ἀποδεικτικὴ. τὸ μὲν ἡ δὲ τὴν ὕσας καὶ τὸ τί ἡ εἶναι εἶναι, τὸ δὲ “εἴτε τῆς αὐτῆς” τὸ τε ὁρίσασθαι τὸ αὐτὸ καὶ ἀποδεί-

12 — 14. apud Asclep. || 14. τὰ — 17. ὕσας add Asclep. || 30 — 42. apud Asclep. || 31. τῶν Α, om C. || 35. καὶ om C. || 36. γινόμεναι om Α in lacuna. || 41. τὰ om Α. || alterum συμβεβηκότα om Α Asclep.

16. τῶν C, τῶν Α. || 17. τῶν τῷ τῶν F. || 22. ὅτι ἡ AC. || 23. πᾶσα C. || 29. τῶν post τε om F. || 30. ἐν Α, γ' Α C. || 31. εἶδος γένος C. || 34. περ C. || 35. ὁμοίως F. || 42 — p. 615 a 12. apud Asclep.

τὰ καθ' αὐτὸ ὑπάρχοντα τῷ αὐτῷ τύτῳ, τυτέον εἰ ἡ αὐτὴ ἐπι-
 ρήμη ἐστὶν ὁριστικὴ τε καὶ ἀποδεικτικὴ, εἴτε ἑτέρα ἐστὶ καὶ μὴ μιᾶς
 ἀμφω μόρια. ἀκολουθήσει ὅν τὰ καθ' αὐτὸ συμβεβηκότα τῷ
 αὐτῷ γίνεαι μιαν ἀποδεικνύουσαν· λείπει γὰρ τὸ τοῦ τῇ λέξει τῇ ὥστε
 καὶ τὰ συμβεβηκότα· ἐνδεὶς γὰρ αὐτῷ τὸ μιᾶς ἔχει θεωρεῖν τε καὶ
 ἀποδεικνύειν· ἢ γὰρ τὸ εἰδέναι τὰ ἐξ ὧν ταύτης τε καὶ τὰ συμβε-
 βηκότα τῷ ὑποκειμένῳ δεκνύουσαν· εἴτε ἑκατέρα τούτων ἐτέρω
 ἔχει τὰ καθ' αὐτὸ ὑπάρχοντα· τῷ ὑποκειμένῳ θεωρεῖν, ἢ μὲν λαμβάνουσα
 ὁριστικὴ, ἢ δὲ ἀποδεικνύουσα ἀποδεικτικὴ, εἴτε καὶ μία τις
 ἐστὶν ἐπισημὴ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν τε ὀρίξεως καὶ τῷ ἀποδεικνύουσαν
 συγκαταμένη· ὡς γὰρ μία ἡ ὁριστικὴ τε καὶ δευτικὴ τῷ τί ἦν εἶναι, τῷ
 ὅτις, ὅτι μία καὶ ἡ ἀποδεικτικὴ. γραφεῖν ὅτι τισιν ἀντὶ τῷ εἶναι
 αὐτῷ αὐτῷ αὐτῷ· καὶ αὐτὸν ἀντὶ τούτου τὸ λογόμενον, εἴτε αἱ
 εἰσὶν ἀλλήλαις εἰσιν, εἴτε ἡ ὁριστικὴ περὶ τῷ αὐτῷ γένους καὶ ἡ ἀπο-
 δεικτικὴ, εἴτε ἕκαστος μὲν αἱ αὐταί, μόρια δὲ ἐστὶ μιᾶς, ὥστε ἐξ
 ἀμφοτέρων συγκαταμένη τὴν τῷ ὑποκειμένῳ γένους ἐπισημὴν. id.

ἔτι — ὑπόστασις. καὶ αὐτὴ ἡ ἀπορία προεῖρη ὑπ' αὐτῷ ἐν τῇ
 τῶν ἀποριῶν ἐκθέσει. ὁ δὲ ἀπορεῖ διὰ τούτων, δόξει τῷ προεῖρη-
 μένῳ ἀκολουθόν εἶναι τῷ περὶ τὸ γὰρ ὁ μιᾶς καὶ ἐξ ὧν μιᾶς, εἴτε
 τῆς αὐτῆς εἴτε ἄλλης. εἰπὼν γὰρ δι' ἐκείνων τὸ μιᾶς εἶναι ὡς περὶ
 τὸ ὅρισμα καὶ ὑποκείμενον γένους, ὅτι καὶ τὸ ἀποδείξει τὰ καθ'
 αὐτὰ συμβεβηκότα αὐτῷ, εἴτα ἀπορήσας τὸ εἴτε τῆς αὐτῆς
 ἀμφω ἐστὶν, εἴτε ἄλλης μὲν τὸ ὅρισμα καὶ ἄλλης δὲ τὸ ἀποδείξει, νῦν
 περὶ τούτου καθ' αὐτὸ ἀπορεῖ καὶ ζητεῖ πότερον ἡ ἐπισημὴ ἢ προκει-
 μένη ἡμῶν (αὐτῇ δὲ ἐστὶν ἡ σοφία). τῶν ὑπῶν μόνον ἐστὶ θεωρη-
 τικὴ, τί ἐστὶ τὸ εἶναι ἐξετάζουσα καὶ τίς ἡ φύσις αὐτῆς ὀρίζομενη, ἢ
 τὰ συμβεβηκότα καθ' αὐτὰ τῇ ὑπόστασις ἢ αὐτῇ θεωρεῖν, ὡς εἶναι
 ἑκαὶ καὶ ἀποδεικτικὴ. ἢ μὲν γὰρ τῆς αὐτῆς τὴν ὑπόστασιν θεωρεῖν καὶ τὰ
 καθ' αὐτὰ συμβεβηκότα, αὐτῇ δὲ εἶναι ἀποδεικτικὴ· ἀποδεικτι-
 κὴς γὰρ τὸ ἀποδεικνύουσαν τὰ καθ' αὐτὰ ὑπάρχοντα τῇ ὑπόστασις. ὅθεν
 ἀπορήσκει ὡς ἄτοπον τὸ ἀποδεικτικὴν ἀντὶ καὶ τῆς ὑπόστασις, ὡς
 ὁρίσκει τῇ ἀποδεικτικῇ λαμβάνουσαν τὸ περὶ ὧν τὴν ὁρίσκει καὶ τὴν
 θεωρεῖν ποιῶν· ταῦτα ἀποδεικνύουσαν. ὁ δὲ ἀπορεῖ διὰ τούτου, φησὶ, τὸ
 τί ἐστιν ἀποδείξει· εἶναι, τὸ μὲν τὸ ὅρισμα καὶ τὸ τί ἐστὶ μὴ εἶναι ἀπο-
 δείξει γένους λαμβάνουσαν (ἐξ ὧν γὰρ τὸ τοῦ ἐν τοῖς Ἱστέροις Ἀναλυτι-
 κῶς 23 sq.). ὁ δὲ μὴ πᾶσι τῶν ἐστὶν, εἰ ἡ αὐτὴ εἶναι τῆς τε ὑπόστασις
 καὶ τὸ τί ἐστὶν ἢ ὑπόστασις θεωρητικὴ, καὶ τῶν καθ' αὐτὰ τῇ ὑπόστασις ὑπαρ-
 χόντων· ὅθεν τὸ τί ἐστὶν ἀποδεικτικὴν αὐτῇ εἶναι· ὁ γὰρ εἰς τῆς
 ὑπόστασις θεωρητικὴ καὶ ἀποδεικτικὴ ἢ ὅθεν καὶ τῆς ὑπόστασις ἀποδεικτικὴ· τὸ
 μὲν γὰρ τί ἐστὶν ὁρίσκει· ἀποδείξει δὲ τὰ καθ' αὐτὰ ὑπάρ-
 χοντα, ταῦτα γὰρ ἐστὶν ἀποδεικτικὴ. ὁ γὰρ εἰς αὐτῇ περὶ ἀμ-
 φῶν, ὅθεν καὶ ὁμοίως περὶ ἀμφοῖν. ὁ γὰρ γίνε· ταύτην ὁότερον θα-
 πέρη· τὸ ὅρισμα καὶ τῷ ἀποδείξει, εἰ ἀμφοῖν ὅθεν εἶναι. ὁ δὲ λαβὼν
 τὸ ἀποδεικτικὴν ὅθεν τῆς ὑπόστασις ἐπισημὴν· μεταφράσει τὸ καὶ
 τὸ ἀποδεικτικὴν ὅθεν τῆς ὑπόστασις ἐπισημὴν· μεταφράσει τὸ καὶ

τὴν ὑπόστασιν τῆς ἀποδείξεως ὅθεν τῆς ἀποδεικτικῆς τὸ δι' ἀπο-
 δείξεως τὸ προκειμένον αὐτῇ θεωρεῖν οἰκείον. βολόμενος δὲ ἡμῶν
 ἐνδεῖξαι πῶς ἐστὶ τὸ πότερον περὶ τῆς ὑπόστασις ἢ θεωρίας μόνον ἐστὶν
 ἢ περὶ τὰ συμβεβηκότα ταύταις, παρόμοιο τὰ τῇ γεωμετρικῇ
 ὑποκείμενα γεωμετρικά, ἐπίπεδα καὶ γραμμικά, εἴγε ταῦτα τῆς ὑπόστασις
 λέγειν, ἐπεὶ τούτοις ἐστὶ τὰ καθ' αὐτὰ ὑπάρχοντα, περὶ ὧν ἡ
 ἀποδείξει τῷ γεωμέτρῳ λέγει, εἰ τὸ αὐτῷ ἔχει τί ἔχειον τούτων
 ἐστὶ θεωρεῖν, καὶ ὀρίξεως τί γεωμετρικὴν ἢ ἐπίπεδον, τί γραμμικὴ καὶ τίνα
 ἐστὶν ἐκείνων τούτων τὰ καθ' αὐτὰ ὑπάρχοντα· ὁρισμὸς μὲν γὰρ
 γραμμικῆς μήκος ἀπλάτης, καθ' αὐτὸ δὲ αὐτῇ ὑπάρχει, ἀντὶ τῷ
 τύτῳ, τὸ εἶναι ἡ εὐθεία ἢ περιφερὴς, καὶ τὸ εὐθεῖα ἐπ' εὐθείαν γε-
 ομετρικῶς ἐφεξῆς γωνίας ἴσας ἀλλήλαις ποιῇ ὁρθὴν ἑκατέραν εἶναι
 τῶν ἴσων γωνιῶν καὶ τὴν ἐφεσχηκτικὴν κἀκεῖνον εἶναι ἐφ' ἣν ἐφεσχηκε,
 καὶ ὅσα τοιαῦτα. χεδὸν δὲ καὶ διὰ τὸ παραδείγματος ἔλυσεν τὴν
 ἀπορίαν, ἢ ἐπιφέρει. οἱ γὰρ γεωμέτραι περὶ ἀμφοτέρων λέγον-
 τες ἕκαστον ἀποδεικνύουσι τὸς ὁρισμὸς, ἀλλὰ τὸ μὲν εἶναι ἐπίπεδον τὸ
 μήκος καὶ πλάτος μόνον ἔχον λαμβάνοντες χωρὶς ἀποδείξεως
 αὐτῷ χρών, τὸ δὲ τίνα μὲν τοῖς εὐθυγράμμους ὑπάρχειν τῶν ἐπι-
 πέδων τινὰ δὲ τοῖς περιφερὲς γράμμους καθ' αὐτὸ ἀποδεικνύουσι, καὶ
 διὰ τούτου γίνε· τὸ τί ἐστὶν ἀποδείξει. οἱ μὲν γὰρ γεωμέτραι ἕκαστον
 ὑπόστασιν τὰ ὑποκείμενα αὐτοῖς ὀρίζον, ἢ δὲ φυσικὴ ὑπόστασις τε
 ἔχει τὰ ὑποκείμενα καὶ ὅθεν ἔλαττον αὐτὰς τε ὀρίξει, καὶ τίνα ἐστὶν
 αὐταῖς τὰ καθ' αὐτὰ ὑπάρχοντα ἀποδεικνύουσαν· ὁ γὰρ δὴ τί μὲν
 ἐστὶ κόσμος ἢ ἥλιος ἢ τις ἄλλη τῶν φυσικῶν ὑπῶν ἀποδεικνύουσαν,
 ὁ δὲ περὶ τῶν χημικῶν ἢ κινήσεως ἢ τόπων, ἢ ὅσα ἄλλα
 καθ' αὐτὰ ὑπάρχει τοῖς φυσικοῖς, λέγει τε καὶ ἀποδεικνύουσαν.
 ὁμοίως δὲ εἰ καὶ ταῖς πρώταις ὑπόστασις ἐστὶ τὴν συμβεβηκότος, ὁ περὶ
 τῆς ὑπόστασις αὐτῶν θεωρῶν καὶ περὶ ἐκείνων ἐρεῖ τε καὶ ἀποδείξει.
 ἐπενεγκνὺν δὲ τῷ εἰ τῆς αὐτῆς ἐπισημῆς περὶ ἀμφοτέρων ἐπι-
 σκαπῶν, ὡς ἄτοπον τὸ ὅθεν ὁρίσκει καὶ τὸ τί ἦν εἶναι ἀποδείξει,
 εἰ μὴ ὅπως ἔχει, ὡς τῆς αὐτῆς εἶναι τὸ περὶ ἀμφοτέρων θεωρεῖν, ὡς
 πάλιν τί ἐρε· ἄτοπον λέγει· τίς γὰρ ἔχει ἐπισημὴν περὶ τὴν τῆς
 ὑπόστασις θεωρητικὴν ἢ τῶν καθ' αὐτὰ ὑπάρχόντων τῇ ὑπόστασις θεωρη-
 τικῇ τε καὶ ἀποδεικτικῇ, διαφέρουσα ἐκείνης, εὐρεῖν χαλεπὸν· τὸ
 ὅθεν ἐπενεγκνὺν, ὅτι ὁ ὁρίσκει εὐρεῖν ἄλλην μὲν τὴν περὶ τὸ τί ἐστὶ
 τὸ ὑποκείμενον πραγματευομένην, ἄλλην δὲ περὶ τὸ τὰ ὑπάρ-
 χοντα αὐτῷ καθ' αὐτὰ, ὅθεν ἐπ' ἄλλῃ τινος γένους ὅθεν ἐπὶ τῆς
 ὑπόστασις· ὁ γὰρ οἶδεν τε ἀποδεικτικὴν τινος τὴν ὑπόστασιν τὰ καθ' αὐτὸ αὐτῷ
 ὑπάρχοντα δεκνύουσαν. ἐπὶ τούτοις ἀπορεῖ ὁ καὶ αὐτὸς ἀρχαῖος
 προέβαλε (τέταρτον γὰρ τούτου ὡν προέβαλε), πότερον οὐδὲ τὰς αἰσθη-
 τὰς ὑπόστασις μόνως ἡγεῖσθαι εἶναι, ἢ εἰσὶ τινες καὶ ἄλλαι παρὰ ταύτας
 ὑπόστασις καθ' αὐτὰς. προσέθησι δὲ τούτῳ τῷ εἶναι τινος παρὰ τὰς
 αἰσθητὰς, ὁ καὶ ἐν τῇ ἐκθέσει τῶν ἀποριῶν προσέθηκε, πότερον μο-
 ναχῶς εἰσιν αὐτῇ ἢ πλείων γένῃ τῶν τούτων εἰσιν ὑπῶν, ὡς εἶναι

1. τῶν om Asclep. || 2. εἴτε καὶ ἑκατέρα αὐτῶν ἑτέρα Asclep. || 5. ἐνδεῖς ὅ· δι' Asclep. || 7. ἦτε AC. || 8. θεωρεῖν AC. || 12. εἰ αὐταί
 F. || 13. εἰ αὐταί F. || εἴ αὐταί F. || 14. ἦτε ἢ A, ἢ om F.
 9. αὐτὸ C. || 12. πᾶσι AC.

τάς μὲν τινὰς ιδέας τε καὶ παραδείγματα, τὰς δὲ τινὰς μεταξὺ τῶν τε ιδεῶν καὶ τῶν αἰδητῶν, ὡς τὰς μαθηματικὰς (¹). ταύτην γὰρ τὴν χώραν τοῖς μαθηματικοῖς ἔταττον οἱ περὶ Πλάτωνα, ὅσας καθ' αὐτὰς λέγοντες εἶναι, ἐξ ὧν τὰ κεχωρισμένα τῶν τε αἰδητῶν καὶ τῶν ιδεῶν. καὶ περὶ γε τούτου τὰ ἐξῆς λέγει, ζητῶν εἰ πλείω γένη τῶν ὁσίων. καὶ ὅτι μὴ δοξεῖ πλείω εἶναι, δείξει διὰ τῶ ἀνελπεῖν τὰ λεγόμενα. id.

997^a (¹) καὶ πότερον αἱ ἄλλαι ὁσίοι αἱ παρὰ τὰς αἰδητὰς μονα-
35. χῶς ὑπάρχουσιν ἢ πλείονα γένη τετύχηκεν ὄντα τῶν ὁσίων, οἷον λέγοντες τὰ τε εἶδη, τετέστι τὰ νοητά, καὶ τὰ μεταξὺ, τετέστι τὰ 10 διανοητικά. Asclep.

997^b "ὡς — λόγους" (²). ἐλθὼν ἐπὶ τὸ ἀπορεῖν πότερον αἱ
3. αἰδηταὶ μόναι εἰσὶν ὁσίοι ἢ καὶ ἄλλαι παρὰ ταύτας, καὶ εἰ πλείω γένη τῶν παρὰ τὰς αἰδητὰς ὁσίων, ὡς ἐδοκεῖ τοῖς παλαιοῖς τοῖς περὶ Πλάτωνα τιθεμένοις καὶ τὰς ιδέας καὶ τὰς μαθηματικὰς, περὶ 15 τούτων ζητεῖ εἰ εἶναι δύναντι τοιαύτῃ ὁσίοι τινές. μέλλων δὲ πρὸς αὐτὰς λέγειν, πρῶτον ὑπομνηστικὴ ἡμᾶς ὁποῖας τινὰς ἔλεγον αὐτὰς εἶναι, ἀναπέμπων εἰς τὰ εἰρημένα ἐν τῷ πρώτῳ. ὅθεν καὶ δῆλον ἐκ πλείονων ἤδη ὅτι κακῶς Ἀριστοτέλης τὴν ἐξὶ καὶ ἐκ ταύτης τῆς πραγματείας. καὶ γὰρ ἐν τῷ ἦθει ὁμοίως ἐκεῖ τε περὶ 20 αὐτῶν εἴρηκε καὶ ἐναυῖθα ἐμνημόνευσεν· ὡς γὰρ περὶ οὐκείας τῆς δοξῆς τῆς περὶ ιδεῶν ὕψους τὴν λόγους ἐν ἀμφοτέροις πεποιθῆ. τὸ δὲ "ὡς μὲν ὅν" ἴσον ἐστὶ τῷ πῶς μὲν ὅν. εἴρηκεν ἐν τῷ πρώτῳ ὅτι ὁσίων ὁριστικὰς αὐτὰς καθ' αὐτὰς ἔλεγον εἶναι τὰς ιδέας, κεχωρισμένας τῶν αἰδητῶν, πρὸς παραδείγματα δὲ τὰς αἰδητὰς τὸ 25 εἶναι ἔχειν, καὶ ὑπὲρ αὐτὰς αἰτίῳ τῷ κατ' εἶδος καὶ τὸ τί ἦν εἶναι. Alex.

(²) ὡς τὸ αὐτὸ διδασκαλῶν ὑπάρχων ὁ Ἀριστοτέλης φησὶ τὸ "λέγονται." ἰκανῶς ὅν ἀντίπομεν ἐν τῷ μετὰ ζωνι Α πρὸς τὰς ιδέας, ἐλέγχοντες ὅτι ὅτε ἀριθμὸς δύναται λέγειν αὐτὸς ὅτε ἐτε- 30 ρόν τι τοῦτον, καὶ ὅσα ἄλλα εἴρηκεν ἐν ἐκείνοις. καὶ πρὸς πάντα δὲ ἀπελογησάμεθα, ὡς φησὶν ὁ ἡμέτερος φιλόσοφος, δεικνύντες ὡς ὅτι αἷτια ὑπάρχουσι τῶν τῆδε· οἱ γὰρ λόγοι οἱ δημιουργικοὶ πρακτικοὶ ὑπάρχουσι τῶν τῆδε καὶ ὁσίοι ὅσοι ἐν τῷ δημιουργῷ. ὅτε γὰρ αὐτὰ καθ' αὐτὰς ὑπάρχουσιν, ὡς περὶ τὰ αἰδητὰ. ὅ γὰρ τούτο ἔλε- 35 γεν ὁ Πλάτων ὅτι ἀνθρώπος τις ἐστὶν αὐτὸς καθ' αὐτὸν ὑπάρχων, ὁ ἔχων ὀνυχας καὶ τρίχας, καὶ ἱσπὸς καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα· ἀλλὰ λόγους δημιουργικὸς ὑπετίθετο ὄντας ἐν τῷ δημιουργῷ, καθ' ὅς λόγους παράγει πάντα ἅπερ παράγει· ὅ γὰρ ἀλόγως ποιεῖ καθάπερ τὰ ἀψυχα. ὁ ὅν Ἀριστοτέλης διαμαρτυρεῖ τοῖς κακῶς ἐκλαμβάνουσιν 40 τὰ τῷ Πλάτῳ. Asclep.

997^b "πολλὰς — ὕφαντες." τίνες μὲν αἱ πολλὰς δυσκολαί, εἴρηκεν
5. ἐν τῷ πρώτῳ. τὸ δὲ "παρὰ τὰς ἐν τῷ ὕφαντι" λέγει ἀπὸ τῆς παρὰ τὰς αἰδητὰς τε καὶ ἐν τῷ κόσμῳ (ὕφαντος γὰρ τὸν κόσμον λέγει) ὡς καὶ ἐν τόπῳ ὕφαντος καὶ φύσει συνεσώσας· ταῦτα γὰρ λέγουσι ἂν κυ- 45

ρίως ἐν ὕφαντι. φησὶ δὲ πολλῶν ὄντων ἀπόρων τῶν ἐπιμέλειαν τῇ περὶ τῶν ιδεῶν δόγματι, καὶ τίς ἡ ὑπόστασις αὐτῶν ἀπορεῖ, πότερον ἡ ὁσία ἢ ὅ, καὶ τίς ὁ τῆς μεθέξεως τρόπος, καὶ ὅσα ἐν τῷ πρώτῳ προσηπόρησε τῇ δοξῇ, ὁ δὲ αὐτὸς ἔπαινον αὐτοῖς καὶ ὅτι τὴν αὐτὴν ὡς ἐπέμενον αὐτοῖς. λέγουσι μὲν γὰρ εἶναι τινὰς φύσεις παρὰ τὰς αἰδητὰς καὶ φύσεις συνεσώσας ταύτας, αἷς δὲ καὶ ιδέας λέγουσι, ταύτας δὲ τὰς φύσεις τὰς αὐτὰς τίθεντι τοῖς αἰδητοῖς καὶ ἐν τῷ ὕφαντι ὅσοι, μόνῳ τῷ αἰδῶντι εἶναι τῶν αἰδητῶν διαφερόντας. ὅ 5 ὅτι ἐπεὶ τῷ δόγματι, ἐπισυνάσσει ἐκ τῶ ὕπ' αὐτῶν λεγόμενον αὐτὸ γὰρ ἀνθρωπῶν φασιν εἶναι καὶ αὐτοῖσιν καὶ αὐτοῦ γένους, ἀλλὰ δὲ ὅθεν λέγουσι περὶ αὐτῶν. εἰ δὲ ἐπὶ κακῶς ἀνθρώπων καὶ ἱσπῶν, μόνῳ τῷ αὐτὸ διαφερόντος τῶν αἰδητῶν, τὰ μὲν ἄλλα τοῖς αἰδητοῖς ἔξωσι ταῦτά (τὸς γὰρ ἀριθμὸς ἐκείνων λέγοντες εἶναι ἐφα- 10 μῶξιν φασὶν αὐτὸς καὶ τούτους), διοίσουσιν δὲ μόνῳ τῷ αἰδῶντι αὐτῷ τούτῳ γὰρ μηχανικὸν εἶναι δοκεῖ τὸ προσκείμενον, ὅπερ ἐστὶ τὸ αἰσθητὸς ὡς ἐξαι κακῶς αἰδητὰ. ὡς γὰρ οἱ θεοὶ λέγοντες καὶ τούτους ἀνθρωπομορφῶς ποιοῦντες ἀνθρώπους αἰδῶντι αὐτὸς ἐκείνους, διὰ τὸ θεὸν ὁνόματος τὸ αἰδῶντι αὐτῶν κατηγοροῦντες, ὅτω καὶ οἱ τὰ αὐτὰ τοῖς αἰδητοῖς τὰ εἶδη ποιοῦντες πλεονεκτοῦντα τῇ τῷ αὐτῷ προλήπῃ 20 αἰδητῇ ἐποιοῦν αἰδῶντι τὰς ιδέας· ἀδύνατον γὰρ ἀνθρωπῶν τι ἢ ἱσπῶν, καὶ ἐν τούτων λόγον ἀναδεξάμενον, μὴ αἰδητῇ καὶ αἰδητῶν εἶναι. εἰ δὲ τούτο, ὅτι ἂν εἴη διὰ τῆς τῶν ιδεῶν θέσεως ἀναρρίπτειν τὸ μὴ μόνον εἶναι τὰς αἰδητὰς ὁσίων. ὁ δὲ ἐν τῷ Α τῷ μετὰ (c. 9) λέγων πρὸς τὰς ιδέας πρῶτον ἔθηκε, τὸ ὅτι βυλόμενα ἐπὶ 25 ζῆμιν τινὰ τῶν ὄντων λαβεῖν ἤλθον ἐπὶ τὸ τὰς αἰτίας αὐτῶν ζητεῖν, ἰσαριθμῶν δὲ ποιήσαντες ταῖς προὑπαρχούσαις ἡμῖν τὴν ἐπιστήμην αὐτῶν ὅπως ἔξω, καὶ νῦν ἐξηγήσατο πῶς ἀπὸ διὰ τῶ ὅθεν γὰρ ἄλλο ἢ ἴσας καὶ τὰς αὐτὰς ταῖς ζητούμεναις ὁσίοις ὁσίων αἰδῶντι ἔλαβον οἱ τὰς ιδέας θέμενοι, εἴγε μή τι 30 τῷ αὐτῷ προλήπῃ διαφέρει τῶν αἰδητῶν, ὅ τῷ αἰδῶντι ἂν εἴη ὁ λωτικόν. Alex.

"ἔτι — ἔξει." ἀπορήσας πρὸς τὰς ιδέας μεταβὰς ἐπὶ τὰ μεταξὺ λεγόμενα εἶναι αὐτῶν τῶν ιδεῶν καὶ τῶν αἰδητῶν, ταῦτα δὲ ἐστὶ τὰ μαθηματικά, ὅ ὁσίων ἔλεγον καὶ αὐτὰς καθ' αὐτὰς ὑφασώσας, καὶ φησὶ πολλὰς ἀπορίας ἔσσεσθαι τῇ δοξῇ ταύτῃ. διὰ δὲ τούτων δείκνυσιν ὅτι ἡ τῶν ὁσίων παρὰ τὰς αἰδητῶν φύσις ἀνολήπτως. τίθησι δὲ καὶ τὰς ἀπορίας, ὡς τὸ ἐπὶ γραμμῆς ἔχει (ἐστὶ γὰρ πᾶς γραμμὴ κατ' αὐτὸς παρὰ τὴν αἰδητῇ καὶ τῇ ιδέᾳ ἢ μαθηματικῇ· περὶ ἧς ἡ γεωμετρία πραγμα- 35 τολοῖ), ὅτω ἔξει καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων, δῆλον ὅτι τῶν μαθηματικῶν· πάντες γὰρ οἱ μαθηματικοὶ ἔξωσι τινὰς μεταξὺ φύσεις, καὶ ὡς θεωρῶσιν. ἐπεὶ ὅν ἐστιν ἐν ταῖς μαθηματικαῖς καὶ ἡ ἀσφαλὴς ὅσα περὶ τῶ ὕφαντος καὶ περὶ ἡλίου καὶ σελήνης καὶ τῶν ἄλλων ἔξωσι ἔξω καὶ τούτων ἐκαστον μεταξὺ τῶν αἰδητῶν, ὕφαντος καὶ ἡλίου καὶ σελήνης καὶ τῶν ἄλλων ἔξωσι καὶ τῶν ιδεῶν, περὶ ὧν ὁ μαθηματικός

26. τὴν τῇ C. || 43. τὸ — 44. κόσμῳ om F. || δὲ περὶ τὰς L.

11. ἃ ἐστὶ A. || 16. ὡς τὸ ἔχει A. || 17. αὐτὸς om C. || 37. ἀσφαλὴς A. || ὡς] εἰ Asclep. || 41. λέγουσι Asclep. || 45. ἰσπῶν Asclep.

[illegible][illegible]

1. τὰ et 3. ἢ om C. || 3 — 5. et 22 — 26. apud Asclep. || 23. τινῶν Asclep. || 25. ὑποστάς om Asclep. || 34. *postquam eis redarguit, qui mathematica substantias quasdam per se ab ideis et sensibilibus separatas esse tradebant, ad eorum sententiam refellendam transit Sepulv.*

[illegible]

ἡσυχίας αὐτῆς τὰ λήθεις ἐπιστρέφει, καὶ ἐπὶ τῷ ὧν προεβόησι καὶ
 21. περὶ τῶν ἀρχῶν πρότερον δεῖ τὰ γένη συζητῆσαι καὶ ἀρχὰς ὑπολαμβάνειν
 καὶ ἡ μάλλον ἐξ ὧν ἐνυπαρχόντων ἐστὶν ἕκαστα πρῶτων. καὶ περὶ
 ταύτης τῆς ἀπορίας προεβόη: μὲν ἐν τῇ τῶν ἀποριῶν ἐκδοσὶ, ἐστὶ
 δὲ πρότερον δεῖ ἀρχὰς καὶ πρῶτα τῶν ὄντων τὰ γένη καὶ τὰ κοινὰ
 εἶναι, καὶ τὰ συζητῆσαι ἐξ ὧν συνέστηκε τὸ ὄντα πρῶτων καὶ ἐξ αὐτῶν
 ἕκαστα ἀνάγειν ('). αὐτὸ βυλόμενος σημειῖται ἔδωκεν ἐπὶ τῶν
 φωτῶν· αἱ γὰρ φωταὶ ἐκ τῶν συζητῶν συζητῶν, ἀλλὰ ἐκ τῆς κοινῆς
 τῆς φωτῆς, δὲ αὐτὴν γένος τῶν φωτῶν. ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν δια-
 γραμμάτων αὐτῶν κοινὴν συζητῶν, ἀλλὰ τὰ ἐνυπαρχόντα ἐν ταῖς
 10. ἀποδείξεσι χρωμάτων· εἰς παντὸς ἀποδείξεως θεωρημάτων, ὡς λέγου-
 μεν τὰ ἐνυπαρχόντα συζητῶν. δεῖ τὸτο γὰρ τὰ κοινὰ καὶ συζητῶν λέγειν
 ἐπὶ αὐτῶν ταύτων ἀποδείξεσιν πρὸς τὰς πᾶντων φύσιν θεωρημάτων
 δεῖξαι ἐστὶν ἡμῶν χρήσιμα ἐνυπαρχόντα ἐν πᾶσι καὶ ἐν αὐτοῖς δὲ
 πᾶσι τὰ πρῶτα τῶν δευτέρων συζητῶν, ἐπὶ ταῖς ταύτων ἀποδεί-
 14. ξει πρὸς τὰ δευτέρα χρωμάτα. παρατίθει δὲ καὶ τῶν φυσικῶν
 πρὸς τὰ πᾶσι τὰ πρῶτα σώματα ὑποθεμένους ἢ ἐν, καὶ δείκνυσιν ὅτι
 καὶ ἐν, ἐξ ἀρχῆς καὶ τῶν ὄντων ἔλαττον, ἐνυπαρχόντων ταύτων τοῖς
 ἄλλοις ὡς καὶ ἐξ αὐτῶν ἐκείνα εἶναι. Ἐμμετρώμεν τε γὰρ τὰ
 πᾶσι σώματα συζητῶν τῶν ὄντων ὑποθεμένους ὅχι ὡς γένη
 20. αὐτὰ ἔλαττον ἀρχῆς, ἀλλὰ ὡς ἐνυπαρχόντα τοῖς ἐξ αὐτῶν τῶν γέ-
 νων ἔλαττον· ὁμοίως καὶ τῶν ἄλλων φυσικῶν ἕκαστος τῶν σωμα-
 τῶν τῶν ἀρχῶν ὑποθεμένων. πρὸς τούτους δείκνυσιν ὅτι τὰ ὡς
 ἐνυπαρχόντα καὶ συζητῶν καὶ ὅχι τὰ γένος ἐστὶν ἀρχὴ καὶ ἀπὸ τῶν συζη-
 τῶν καὶ γὰρ ἀλλήλων καὶ ἐκείνων τῶν ταύτων τοῖς βυλόμενοις τίς ἢ
 25. φύσις ἕκαστος αὐτῶν ἰδεῖν, ἢ γινώσκεις ἐξ ὧν συνέστηκε μορίων γί-
 νησι. ἀρχαὶ γὰρ ἐκείνων αὐτῶν τὰ ἐξ ὧν συνέστηκεν· ἐν μὲν γὰρ τῷ
 γινώσκαι τὰς ἀρχὰς γινώσκον καὶ τὰ ἐκ τῶν ἀρχῶν γίγνησι, τούτων
 δὲ ἕκαστος γινώσκον ἔστιν τὰ ἐξ ὧν σύγκειται καὶ ὁ τρόπος τῆς συν-
 θέσεως φανερός γένησι, ὡς καὶ αἱ τούτων ἀρχαί. ἐπιχειρήσας δὲ
 30. καὶ δεῖξαι τῇ ἐπαγωγῇ τὰ ἐνυπαρχόντα ἀρχὰς ὄντα, καὶ τὰ κοινὰ
 καὶ τὰ γένη, ἐξῆς ὅτι δεῖται εὐλογον εἶναι τὰ γένη λέγειν πᾶσι
 ἀρχὰς ἐπιχειρεῖν. Alex.

(') φησὶν ὅτι ἡ γεωμετρία περὶ τὰ αἰσθητὰ καταγινέσθαι.
 1. δεῖ τὸτο γὰρ καὶ γεωμετρία λέγειν παρὰ τὴν δασμὸς τῆς γῆς. ἢ
 μᾶλλον γεωμετρία περὶ αἰσθητῶν διαλέγειν, ἀλλὰ περὶ τῶν ἐξ
 ἀφανέσεως... λέγουμεν τοῖσιν ἡμεῖς ὅτι εἰ μὲν περὶ τῶν αἰσθητῶν
 αἱ γεωμετρία καὶ ὡς ἐν ὑποκειμένῳ θεωρεῖτο ἡ γεωμετρία, οὐ
 2. εἴχον· ἐπειδὴ δὲ οὐκ ἔχει περὶ ἐν, ἀλλὰ καὶ τὸτο φθαρτὸν τὸ
 αἰσθητὸν, φανερόν ὡς ὅτι συζῆσθαι τὸ ἔτερον, καὶ δεῖ λέγειν ὅτι συμ-
 40. μετρεῖται ἢ ἐπιζητῆσαι. Asclep.

(') φησὶ δὲ πρὸς αὐτὸν ὅτι ἐστὶ καὶ διανοητὴ ἰατρικὴ, αὐτὸς δὲ λό-
 γος ὁ τῆς ἰατρικῆς ὑπαρχόντων ἐν τῇ ἡμετέρῃ ψυχῇ, ἐστὶ δὲ καὶ νοητὴ

ἰατρικὴ, ὁ λόγος αὐτὸς παρὰ τῷ δὴμαργῷ φησὶ, καὶ ὅτι λέγον ἐστὶν
 ὁ κόσμος, ὡς φησιν, ἀποσῶν καὶ ἀγῶν (Plat. Tim.). id.
 (') ἔφερε δὲ κανόνα (ὁ Πρωταγόρας) καὶ προσέειπε τῷ καὶ 998
 αὐτῶν καὶ ἐπέειπεν ὅτι καὶ καὶ ἐν σημείῳ γίγνησι καὶ ἀφῶν. id.
 (') ἔσαν ὅν τῶν προβλεπόμενων τῶν ἀποδείξεων καὶ αὐτῶν 998
 καὶ ἡ περὶ ταύτων συζητῶν καὶ ὁμοίως καὶ ἀντιμετρεῖται· παρὰ τῷ δὲ καὶ 25
 περὶ αὐτῶν λέγειν ἐνταῦθα, λέγει δὲ ἀκριβῶς περὶ αὐτῶν ἐν τῷ
 I. συζητῶν καὶ ἐν τῷ I. πρόκειται τούτων αὐτῶν ἐνταῦθα συζητῶν
 περὶ τῶν ἀρχῶν. id.

(') ἐστὶν· ἡ ἐπιχειρήσας δύναται τοιαύτη ἐστὶν ἐξ ὧν 998
 ἕκαστος γινώσκον· ταῦτα ἐκείνων ἀρχαί (καὶ γὰρ ὅτι τὰ καὶ 4
 αὐτῶν καὶ τὰ συζητῶν τῶν αὐτῶν καὶ τὰς ἀρχὰς γίγνησι καὶ αὐτὰ
 εἰδέναι), ἐκ δὲ τῶν ὁρισμῶν γινώσκον· ἕκαστος αὐτῶν ὄντων, αἱ
 ὁρισμοὶ ἀπὸ ἀρχῶν· ἀρχὴ δὲ τῶν ὁρισμῶν ἢ τὰ γένος λέγεται, ὡς
 τὰ γένος ἀρχή· δύναται δὲ γένος καὶ αἱ διαφοραὶ λέγεται, ὡς ἐν
 τοῖς Τετακτοῖς (1.4) εἶπεν, ὡς εἶναι τὰ λεγόμενα, ὅτι αἱ τῶν ὁρι-
 10. σμῶν ἀρχὴ ἢ τὰ γένος λέγεται, δύναται τὰ γένος ἀρχαὶ εἶναι, ὡς
 ἐστὶ τὰ γένος καὶ αἱ διαφοραὶ· ἐν γὰρ αὐτοῖς οἱ ὁρισμοὶ σύγκειται· ὡς
 τὰ γένος ἀρχαί· αἱ μὲν γὰρ ὁρισμοὶ τῶν ὁρισμῶν, τούτων δὲ τὰ γένος
 20. καὶ αἱ ἐστὶ τῶν ὄντων λαβὼν ἐπιζητῆσαι καὶ τῶν αὐτῶν λαβὼν· ἢ
 ἐπιχειρήσας τοιαύτη. καὶ τὰ εἶδη ἢ ἐπιζητῆσαι καὶ ἢ γινώσκεις τῶν ὄντων
 γίγνησι· καὶ γὰρ ἐστὶ τῶν καὶ ἕκαστος ἐπιζητῆσαι καὶ γὰρ οἱ ὁρισμοὶ
 αὐτῶν καὶ τὰ εἶδη· αἱ δὲ ἐκ τῆς τούτων γινώσκεις ἢ τῶν ὄντων
 γινώσκεις ἢ τῶν, τὰ εἶδη αὐτῶν ἀρχαί τῶν καὶ ἕκαστος, καὶ αἱ
 25. εἶδη ἐστὶν ἕκαστος τοῖσδε τῶν αὐτῶν· ἀλλὰ μὲν τῶν αὐτῶν ἀρχαί
 τὰ γένος· ἐν γὰρ τῆς τούτων διαφύσεως τὰ εἶδη καὶ οἱ τῶν αὐτῶν
 ὁρισμοὶ διὰ τῶν γινώσκων καὶ τῶν ὄντων ἀπὸ ἀρχῶν πᾶντων τὰ γένος
 ἢ καὶ τὰ εἶδη μὲν ἢ γινώσκεις ἕκαστος καὶ γὰρ ταῦτα ἐστὶν ἕκαστος (')·
 καὶ μὴν καὶ τὰ εἶδος καὶ ὡς ἐκ γένος διαφύμενον, ἀλλὰ τὰ εἶδος τὸ ἀν-
 30. τιδιαφύμενον τῇ ὕλῃ· ἐστὶ δὲ λαβὼν τὰ εἶδος τούτο ἐπὶ τὰ γένος
 μεταλλάσθαι. Alex.

(') τῶν γὰρ καὶ ἕκαστος ἐκ ἐστὶ κυρίως ὁρισμῶν, ἀλλὰ ὑπο-998
 γραφῶν... ὅτι γένος ὑπαρχόντων ἀρχαί τῶν ὄντων, μαρτυρεῖται παρὰ-
 8. γει Πλάτωνα καὶ τὴν Πυθαγόρειον· φησὶ γὰρ ὅτι ἀρχὰς τῶν ὄντων
 ἔλαττον ἐκείνων τὰ ἐν τῷ ὄν καὶ τῶν δυάδων, καὶ γένος ταῦτα ὑπὸ τῶν
 δηλονότι συμβαλόντων, τὰ μὲν ὡς παρακτανῶν τῶν πάντων, τὰ δὲ ὄν
 ὡς αἴτιον τῆς τῶν πάντων ὑποστάσεως, τῇ δὲ δυάδων ὡς αἴτιον τῆς
 10. πρὸς τὰ. τούτων ἐστὶν ὁ λόγος ὅτι φ. δ. τ. κ. τ. λ. γ. τ. α. τ. ἐν τῇ τῷ ὄν,
 ἢ τ. μ. κ. τ. μ. ὡς γ. α. χρ. καὶ πάντων γὰρ τῶν ὄντων καταγορεῖ ὁ
 Πλάτων τὰ ἐν καὶ τῇ δυάδων καὶ τῷ ὄν· καθόσον μὲν γὰρ τούτοις τῇ ἐκ
 20. ἕκαστος τῶν ὄντων, ταῦτον δὲ καὶ τὰ εἶδος, τὰ ἐν αὐτῷ καὶ τὸν καταγορεῖ
 καθόσον δὲ ἐν φύσει συνεχεῖ καὶ μεταβολῇ παρὰ τῷ ὑποκειμένῳ ἐστὶ,
 παρὰ τούτοις τὰ μέγα καὶ τὸ μικρὸν αὐτῷ καταγορεῖ. Asclep.

3. πρῶτον ἢ ἀπορία καὶ C. || 4. τῆς ἀπορίας om C. || 6. πρῶτον C. || 7. διαλύεται C. || 8. τὴν κοινὴν φύσιν C. || 19. καὶ et 24. ἐστὶν ἀρχὴ om C. || 26. ἐκείνων C. || γινώσκον om C. || 29. δὲ] γὰρ C. || 30. φανερόν] γινώσκον C.

14. δὲ] γὰρ C. || 15. ἀρχὴ om C. || 15. δὲ et 16. αἱ om C. || 17. ἀρχαί C. || ἢ — δύναται et ἀρχαί εἶναι om C.

998b 13 φανέντι. — χρῆσθαι. πρὸς τὴν εὐλόγησιν αὐτῶν δόξαι τὰ γένη
 9. τὰς τῶν ὄντων ἀρχὰς εἶναι, νῦν συζητήσιν τὴν δόξαν καὶ ἐκ τῶν
 χρησασμένων ταῖς αὐταῖς ἀρχαῖς. οἱ γὰρ τὸ ἐν καὶ τὸ ὄν καὶ τὸ μέγα
 καὶ τὸ μικρὸν ἀρχαίς ὑποθέμενοι τῶν ὄντων ὡς γένη ταῦτα τῶν ὄν-
 των ἀρχὰς ὑπέθεσαν. εἴη δ' αὖ ἐν δόξῃ Πλάτωνος ὅτι οὗτος γὰρ τὸ ἐν, 5
 ὁ κυρίως ὄν λέγει, καὶ τὴν ἀρίστην δύναδα, ἢ μέγα καὶ μικρὸν ὡνό-
 μαζεν, ἀρχὰς ὑπέθεσαν. ὡς γένη δὲ ταῦτα ὑπαλάμβανεν τῶν ὄν-
 των, ὅτι καθ' ἑκάστην τῶν ὄντων καὶ τὸ ἐν ἑώρα κατηγορούμενον καὶ
 τὴν ἀπὸστίτητα. καθ' ὅσον μὲν γὰρ τὸδε τι ἐστὶν ἑκάστην τῶν ὄντων,
 τοιοῦτον δὲ καὶ τὸ εἶδος, τὸ ἐν αὐτῷ καὶ τὸ ὄν κατηγορεῖται. καθ' ὅσον 10
 δὲ ἐν ἑκάστῃ συνεχεῖ καὶ μεταβολῇ εἶναι τὸ ὑποκαίμενον, καὶ τούτο τὸ
 μέγα καὶ τὸ μικρὸν. κοινὰ ἄρα καὶ τὰ γένη ταῦτα, καὶ ὡς γένη τὰ
 ἀνωτάτω ἀρχαί κατ' αὐτόν. Αἰσχ.

998b 14 "ἀλλὰ — ἀρχαίς." ἐπιχειρήσας καὶ πρὸς τὰ φυσικὰ εὐλο-
 γώτερον αὐτὰς ἀρχὰς εἶναι τῷ γένει, καὶ πάλιν πρὸς τὸ γένος καὶ 15
 μάλλον ἢ τὰ φυσικὰ, νῦν ὅτι μακρὰ ἀμφότερα οἷον τε λέγειν ἀρχὰς
 τῶν ὄντων καὶ τὰ γένη καὶ τὰ φυσικὰ ἐπιχειρεῖ. ἡ δὲ ἐπιχειρήσις
 ταυτὴν λαμβάνει τὴν ὁρίσμεν. τὴν τῆς φύσεως ἐκάστης ἀπὸστίτητος
 εἶναι δεδεδωγμένην ἐν τοῖς Ἰστέροις Ἀναλυτικαῖς (29 et 10):
 ἐκάστη γὰρ τῶν ὄντων τὸ εἶναι ἐστὶν ὁ ἔστιν, ὃ ὁ κυρίως ὁρίσμος δι-
 20 λωτικός. ἀλλὰ καὶ τὸ ἐκ τῶν ἀρχῶν δὲ ὁ ὁρίσμος. τῶντων κει-
 μένων λαμβάνει τὸ εἶναι ἀρχὰς τῶν ὄντων καὶ τὰ γένη καὶ τὰ φυσικὰ,
 καὶ φησιν, εἰ ἐκ τῶν ἀρχῶν ἐκάστη ὁ ὁρίσμος, ἄλλος ἔστιν ὁ ὁρίσ-
 μος ὁ διὰ τῶν γενῶν (γένη δὲ, ὡς ἔφαμεν, καὶ τὰς διαφορὰς λέγει)
 καὶ ἄλλος ὁ διὰ τῶν φυσικῶν. ὥστε εἰ ἐκ μὲν τῶν ἀρχῶν ὁ ὁρίσμος, 25
 ἄλλος δὲ ὁ ἐξ ἐκάστης καὶ ἄλλος ὁ ἐκ τῶντων, πλείους ὁρίσμοι τῷ
 αὐτῷ ἔσονται. ἀλλὰ μὴν ὁ πλείους, εἰς γὰρ ἐκάστην ὁρίσμος. ἔκ ἄρα
 ἀμφότερα φυσικὰ. id.

998b 14 "πρὸς — ἀρχαίς." ἀπορία καὶ αὕτη τῶν προειρημένων. ἔστι
 14. δὲ ταυτὴν. εἰ δοθέν καὶ συγχωρηθεὶς τὰ γένη ἀρχὰς εἶναι, ζη- 30
 τῆσαι, φησὶν, ἀξιον πότερον τὰ ἀνωτάτω γένη καὶ τῷδε ἀρχὰς
 τὰ κοινάτατα, ἢ τὰ ἔκτατα καὶ προσεχῆ τοῖς καθ' ἑκάστην, ἃ ἄτομα
 εἶδη καλεῖται. γένη γὰρ καὶ τὰ εἶδη νῦν λέγει. εἰ μὲν γὰρ αἱ τὰ κα-
 θόλου τῶν μὴ ὁμοίως καθόλου μᾶλλον ἀρχαί, διὰ τὴν ἀρχὴν
 καὶ τὸ καθόλου εἶναι, τὰ ἀνωτάτω αὐτῶν γένη καὶ τὰ κοινάτατα εἰναι 35
 ἀρχαί. ὥστε τε τὰ ἀνωτάτω γένη τῶν ὄντων ἀρχαί αὐτῶν εἶναι, καὶ
 τοσαῦτα αἱ ἀρχαί ἔσονται ὅσα ἐστὶ τὰ γένη τὰ πρῶτα. λαβὼν δὲ
 τούτο ἐπιφέρει. "ὥστε ἔστιν τό τε ἐν καὶ τὸ ὄν ἀρχαί καὶ φύσις. ταῦτα
 γὰρ μακρὰ λέγει καὶ πάντων." εἰ γὰρ εἴη ταῦτα καὶ πάντων τῶν
 ὄντων κατηγορούμενα ὡς γένη, ταῦτα αὖ ἀρχαί καὶ αἰτία τῶν ὄντων 40
 εἴη. τούτο γὰρ σημαίνει τὸ φύσις. εἰπὼν δὲ ταῦτα καὶ ἀναγκαζόντων ἐπὶ
 τούτων τὴν λόγον τό, εἰ τὰ γεννηώτατα καὶ κοινάτα ἀρχαί, τὸ
 ὄν καὶ ἐν ἔσονται ἀνάγκη τῶν ὄντων ἀρχαί. ἐκείνα κοινάτατα ταῦτα,

ἔστις ἐπιχειρεῖ καὶ δεικνύειν ὅτι τὸ ἐν καὶ τὸ ὄν ἐστὶν ἐν τῷ ὄντι γένη,
 εἰ δὲ μὴ γένη, ὁῖον ὡς ὑπὸ ἀρχαί. ὥστε καὶ ὑπὸ αὐτῶν καὶ αὐτῶν
 ἀρχαί τῶν πάντων, εἰ μὴ εἴη τι κοινὸν γένος αὐτῶν, εἰ τὸ γένος
 ἀρχή. καὶ γὰρ γὰρ ἀρχαί τὰ γένη εἶναι, καὶ τῶντων τὰ κοινάτατα. ὡς
 δὲ δοθέν τις οὗτος ὥστε ἀπὸστίτητος πρὸς τὴν δόξαν, καὶ ἐπιφέρει ἐπὶ
 ἑλόντι περὶ αὐτῆς. ὅτι ἐν μὴ γένη τὸ ἐν καὶ τὸ ὄν, ὡς δὲ αὐτῶν
 πᾶσι διαφορὰ γένος διακριτικῆ καὶ ἐν καὶ ἐν ἑστίν, ὡς καὶ αἱ τὰς
 καὶ τὸ ὄντος διαφοραί, εἰ γένη ταῦτα, καὶ ἐν ἐκάστῃ αὐτῶν καὶ ἐν
 ἔστι. ἀλλὰ εἰ τὸ ἐν καὶ ἐν ἐκάστῃ τῷ ὄντος διαφορᾷ, γένος ὅτις
 τῷ ὄντος καὶ τῷ ὄντος κατηγοροῦτο αὐτῶν οἰκείων διαφορῶν τὰ γένη.
 τούτοις δὲ ἀδύνατον φησὶν εἶναι. καθόλου γὰρ ὥστε εἶναι τι τὸ ὡς γέ-
 νος ἐν εἶδος πολυαχῶς γὰρ τὸ εἶδος, ὡς εἴρηται πρὸς ἑλόντι, τῆς οἰκείας
 κατηγορεῖται διαφορᾷ, εἰ καθ' αὐτὴν ἡ διαφορὰ λαμβάνεται. ἡ
 γὰρ διαφορὰ ἐπὶ πλείον κατηγορεῖται τῷ εἶδος, ὡς τὸ λογικὸν τῷ ὄν-
 15 τῶν καὶ ὁ θητόν. ἐπὶ ἑκατὸν λαμβάνεται τῷ ἐπὶ πλείον λα-
 μένῳ ὅτι οἷον τε ἀλλοθῶς κατηγορεῖται ('). καὶ διὰ τούτου γὰρ
 τῶν οἰκείων διαφορῶν, ὡς λέγων τῷ ἐφ' ὃν εἶδη ποιεῖται. ἐπὶ
 τῷ εἶδος συναμφότερόν τι, ἡ δὲ διαφορὰ μέρους τῷ συναμφ-
 20 τέρῳ. εἰ μέρους ἐστὶν ἡ διαφορὰ τῷ εἶδος, καθ' ὅσον τῶν ὄντων
 ὁριστικῶς λέγειν παραλαμβάνομένων ἑκάστην μέρους ἐστὶν ἐκάσ-
 συμπληροῖ τὴν φύσιν, καὶ μέρους ἀπομοιομερές. εἰ γὰρ ταῦτα τὸ γέ-
 νος σημαίνει ἐν τῷ ὁρισμῷ ἐκάστη τῶν διαφορῶν, τὸ δὲ πᾶσι
 ὅλον εἰ κατηγορεῖται τῶν αὐτῶν μερῶν. ὥστε ὑπερτέρως τὸ εἶδος τῆς
 οἰκείας κατηγορεῖται διαφορᾷ. τὸ γὰρ γένος ὅτις ὥστε ἔχει μέρη τὰ
 25 εἶδη. εἰ γὰρ ἐν τῷ τῶν γενῶν ὁρισμῷ τὰ εἶδη. ἀλλ' ὑπὸ τὰ γένη
 κατηγορεῖται τῶν οἰκείων διαφορῶν, ὅταν αἱ διαφοραὶ χωρὶς τῶν
 εἰδῶν λαμβάνονται καὶ μὴ ἐν αὐταῖς τὰ εἶδη περιέχονται. τὸ γὰρ ζῆν
 ὅταν λογικῶς κατηγορεῖται τῷ ζῴντι λογικῶς (τούτοις γὰρ ἐξαιρέσει) πᾶσι
 εἰ τῷ λογικῶς κατηγορεῖται, ἐπεὶ αὐτῆς τε καθ' αὐτῆς τῆς διαφορᾷς
 30 ἀνευ τῶν εἰδῶν λαμβανομένης εἰ κατηγορεῖται, οἷον τῆς λογικῆς
 ποιότητος γὰρ τῶν αἱ διαφοραί, καθ' ὃν πᾶσι οἷον τε τὸ ζῆν
 φύσιν συναμφότερον σημαίνειν κατηγορεῖται, ὅτε γὰρ τὰ εἶδη ὅτις
 γένη τῶν διαφορῶν κατηγορεῖται. εἰ δὲ τούτοις, αἱ τῷ ὄντος καὶ τῆς
 διαφοραί, εἰ γένη ταῦτα, ὅτε ὄντα ὅτε ἐκάστη αὐτῶν ἐν ἐκ
 35 τούτων ὑδεμία διαφορὰ ὅτε ἐν ὅτε ὄν ἔστι. πᾶσι γὰρ τῷ ὄντι
 ἔσονται, ὅπερ ἀποσπέν. ὥστε ὑπὸ γένη ταῦτα. εἰ δὲ μὴ γένη, καὶ
 ἀρχαί, εἰ τὰ γένη ἀρχαί. σημαίνει δὲ τὸ μὲν "ἀδύνατον διὰ κα-
 40 τηγορεῖται καὶ τὰ εἶδη τῷ γένει ἐπὶ τῶν οἰκείων διαφορῶν, τῶν
 τῶν ἰδίων διαφορῶν. τὸ δὲ "ἡ τὸ γένος ἀνευ τῶν εἰδῶν" ἦτοι ὅτι
 ἐπὶ τῷ ἡ τὸ γένος ἄλλω τῶν χωρὶς τῶν αὐτῶν εἰδῶν κατηγορεῖται
 ἡ τὸ γένος τῶν διαφορῶν κατηγορεῖται, μὴ λαμβανομένης τῶν
 διαφορῶν ὡς εἰδῶν ἢ διὰ τῶν συναμφότερων. δοκεῖ δὲ μοι ἡ ἐπι-
 χεῖρις λογικώτερα εἶναι, ὥστε ὅτι καὶ αἱ πλείους τῶν λογικῶν

8. ἑκάστη L. || 11. ἐν om L. || 15. alterum τὸ om C. || 20. item sumit definitionem ex ipsius principiis confici Sepul. || j || 24. ὁ et 26. ὁ ante ἐκ om C. || 35. εἶναι ἀρχὴν τὰ C.

8. καὶ ἐν ἐκάστῃ A. || καὶ ἐν om A. || 9. ἔστι om L. || 11. ὅτις A. || τὸ om A. || 28. τότε ἐκ τῷ C. || 29. κατηγορεῖται C. || 30. τὸ αὐτὸ C. || 37. εἶναι A. || 41. κατηγορεῖται — 42. διαφορῶν om C.

πον ὑπ' αὐτῶν· τὰς γὰρ διαφορὰς ὑπὸ τί ἂν τελέμεται γένος; δεῖ
 γὰρ ἐκ τῶν γένους αὐτὰς εἶναι, εἴγε τῶν ὄντων καὶ αὐτὰ καὶ τῶν
 ἐκείνων τῷ γένους διαφορῶν τὸ οἰκεῖον γένος κατηγορεῖται ἀνάγκη. ἢ
 γὰρ ἔχει γένος αἰ. διαφορὰ. ἢ ἔσονται ὑπὸ τὸ γένος ὃ διαμερίζεται.
 αἱ γὰρ αἰ. διαφορὰς ὑπὸ τῇ ποιότητι· πᾶσαι αἱ τῆς ποιότητος
 αὐτῆς διαφορὰς ὅθλον ὅτι ὑπὸ τῇ ποιότητι ἂν εἴεν. ὥτως τε ἂν
 κατηγορεῖτο τὸ γένος τῶν οἰκεῖων διαφορῶν· τὸ γὰρ τὰς μὲν ἄλλας
 διαφορὰς ποιότητος λέγειν, τὰς δὲ τῆς ποιότητος μικροῖ, ἀλλὰ
 ὑπὸ ἄλλο τι γένος αὐτὰς τιθέναι, πλάσμα τιθεῖν τε καὶ ἄτοπον.
 μή ποτε δὲ αἱ ἐν ἐκάστῳ γένει διαφορὰς ἐν τῷ αὐτῷ γένει εἰσὶ, 10
 τῶν δὲ ἐν τῇ αὐτῇ κατηγορίᾳ· καὶ γὰρ εἰ καὶ μὴ τὸ προσεχές τῶν
 γένους κατηγορεῖτο τῆς διαφορᾶς τῷ ἤδη συναμφοτέρων τι τῶτο
 εἶναι, ὃ ἐπὶ τῶν ὁσίων μόνων γένει (ἐκ γὰρ ταύτης ἐστὶ τις καὶ ἡ
 συναμφοτέρας ὅσια, ἢ ἔχ' ὅσον τε ἀπλῶς κατηγορεῖται τῷ γένους),
 ἀλλὰ τό γε ἀνωτέρω ὅτι κατηγορεῖτο τὸ ὅτι κοινότερον τε καὶ ἀπλῶς
 εἴη· ἢ γὰρ ὅσια κοινῶν καὶ ἀπλῶν καὶ συνθέτων ὁσίων. ὥς τε εἰ καὶ
 τὸ ζῶον σύνθετός τις καὶ καὶ συναμφοτέρας ὅσια, καὶ διὰ τῶτο τῆς
 διαφορᾶς καθ' αὐτὴν λαμβανόμενης· ὃ κατηγορεῖται, ἀλλ' ἡ ὅσια
 αὐτῆς κατηγορηθῆσεται· ἢ εἰ καὶ ἡ ὅσια αὐτῆς τῆς τὸ ζῶον διαμερί-
 ρει διαφορᾶς κατηγορεῖται, ἢ δὲ δέδοται τὸ διαμεριζόμενον γένος ὑπὸ 20
 τῆς διαφορᾶς κατηγορούμενον αὐτῆς· ταύτων δὲ ἢ καὶ τὸ λεγόμε-
 νον. ἀλλ' εἰ καὶ τῶτο ἐπὶ τῶν ἀλλοθῶς, ἀλλ' ἐκ ἀδύνατον γένος τι
 τῆς διαμερίσεως αὐτῆς κατηγορεῖται διαφορᾶς· ἥτις γὰρ ἂν ληφθῇ τῆς
 ὁσίας διαμερικτῆς διαφορᾶς, ἀνάγκη ταύτην ὅσια εἶναι. ὃ δὲ δοκεῖ δὲ
 τὸ γένος ἰδίᾳ· τῶν διαφορῶν κατηγορεῖται διὰ τὰς ἐμμενίας· τὸ 25
 γὰρ διαμερικτὸν καὶ ἐν χρωμασὶ καὶ ἐν χυμοῖς· ποῖον ὅτι αὐτῷ κατηγο-
 ρηθῆσεται; συνεστάντος δὲ αὐτῷ τῷ οἰκεῖν γένος εἶδος ἦδη. δεῖ-
 γμα δὲ ὅτι τὸ ὅτι καὶ τὸ ὅτι ἐν ὅτι γένει, ἀκαλύπτως ἐπὶ τῆς καὶ "ἀλλὰ
 μὴ εἰ μὴ γένει, ἐκ ἀρχαῖ ἔσονται, εἴπερ ἀρχαὶ τὰ γένει. ἔτι καὶ
 τὰ μεταξὺ συλλαμβανόμενα μὴ τῶν διαφορῶν ἔσονται γένει." ὃ 30
 λέγειν νῦν, ὃ πρὸς τὸ τὰ πρῶτα γένει ἀρχαῖ εἶναι ἢ μὴ εἶναι λέγειν
 ὅτι μόνον, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸ μὴ εἶναι τὰ γένει ἀρχαῖς· ἀπειροὶ γὰρ
 καὶ πολλὰ ἔσονται αἱ ἀρχαὶ τῶν ὄντων ἐκάστω. ἐκάστω γὰρ διαφορὰ
 τῶν ἐν τῷ ἀτόμῳ εἶδει τῷ γένει συντιθέμενη, ὃ ἐστὶ διαφορὰ, γέ-
 νος ποιεῖ. ἔκαστος γὰρ τῶν μεταξὺ γενῶν τῶν τε πρῶτων καὶ τῶν ἀτόμων 35
 αὐτὸς συντιθέμενος τῇ οἰκείᾳ διαφορᾷ γένος ποιεῖ, εἰ καὶ ἐπὶ τῶν
 μὴ δοκεῖ τῷ μὴ ὡνομάζεσθαι οἰκεῖν ὁνομασθῆναι τὸ γένος ἐκείνου· τῶτο γὰρ
 σημαίνει τὸ "τὰ μὴ δοκεῖ τὰ δὲ ὃ δοκεῖ." τὸ γὰρ ζῶον πτηνὸν γένος
 ἐστὶν, ὡς περὶ τὸ ζῶον, εἰ καὶ μὴ δοκεῖ ὡνομάζεσθαι. ἢ "τὰ μὴ δοκεῖ"
 εἶναι, "τὰ δὲ ὃ δοκεῖ," ὅτι, ὡς εἶπεν ἐν τῷ πρώτῳ περὶ Ζωῶν (de 40
 Part. An. 1 2 et 3), μόνον αἱ ζερηντικὴ διαφορὰς συντιθέμεναι τοῖς
 γένους ὃ ποιῶσιν εἶδος ὃ δὲ γένει, ὅτι ὃ δὲ ὡρισμένον δηλοῦσι. καὶ εἴ
 καὶ τῶτο ὡς ἄτοπον ἐπόμενον τοῖς τὸ ἐν καὶ τὸ ὅτι γένος λέγεσθαι,

ἐπειτα τῇ τῷ γένους εἰς δύο διαμερίσει τὰ εἶδη καὶ τὴν ὁρισμὸς ποιῶσιν
 δεῖ μὲν γὰρ καὶ μεταξὺ, ὃ γένει συντιθέμενων τῶν διαφορῶν τοῖς γέ-
 νεσι, γένει καὶ τὰ αὐτὰ εἶδη γένει· ἐκείνοις δὲ τοῖς εἰς δύο δια-
 μερίσει τὰ γένει ἐκ ἀκολουθεῖ τῶτο. ἔτι ζερηντικὴ ἀναγκαζόντι διαμερί-
 σι ποιεῖ δὲ ἡ ζερηντικὴ διαφορὰ συντιθέμενη τῷ γένει εἶδος. πολλὰ
 ἐν τῶν αὐτῶν ἀτόμων ἐστὶ καὶ πολλὰ ἀρχαί, εἰ τὸ ἐν καὶ τὸ ἐν γένει τε
 καὶ ἀρχαὶ τῶν ὄντων. τὸ δὲ "μέχρι τῶν ἀτόμων" λέγειν ἐν τῶν
 ἐκείνων εἰδῶν· ταῦτα γὰρ ὑπὲρ διαφορᾶς διαμερίσεται. ἔτι δὲ ὃ δὲ
 ἥττον κατὰ γε τῶτον τὸν λόγον αἱ διαφορὰς ἀρχαὶ ἢ τὰ γένει· κοι-
 νὰ γὰρ καὶ αὐτῇ καὶ καὶ πλεονῶν κατηγορεῖται. εἰ δὲ καὶ αἱ διαφορὰς
 ἀρχαὶ (κοινὰ γὰρ καὶ τὰ γένει τὰ ταῖς διαφορᾶς συλλαμβανόμενα),
 πολλὰ καὶ χερόν ἀπειροὶ ἔσονται αἱ ἀρχαί, ἀλλως τε καὶ εἰ τὸ ἀνωτάτω
 τις γένος ὡς ἀρχὴ λαμβάνει· πλείους γὰρ τῷ ταύτῳ γένους διαφο-
 ραί. ὃ δοκεῖ ἀναλόγον εἶναι· καὶ γὰρ οἱ τὰ γένει τιθέμενοι ἀρχαί,
 ἐκφυγεῖν οἴμενοι τὸ πλῆθος τῶν τὸ κοινὸν λαμβάνειν, ἀρχὴν ἐτί-
 θετο τῶτο. ὡς δὲ ἀκολουθεῖ τῷ τὸ πρῶτον γένος ἀρχὴν τιθεμένην
 καὶ καὶ τὰ γένει τὰ μὴ τὸ πρῶτον ἀρχαίς λέγειν, ὥς τε εἶπεν· αἱ
 γὰρ διαφορὰς εἰ καὶ ἐπὶ πλεονῶν λέγουσιν τῶν εἰδῶν τῶν γινωσκόμενων
 ὑπ' αὐτῶν, ἀλλ' ὃ κατηγορεῖται αὐτῶν ἐν τῷ τί εἰσιν, ὃ δὲ ὡς
 γένει. id.

(*) τί ἐν φησὶν ὅτι ὃ δὲ ποτε ὅτι τὰ εἶδη διαφορῶν κατηγο- 585
 ρεῖται ὅτι τὰ γένει αὐτῶν καθ' αὐτῶν τῶν διαφορῶν, ὅθλον. 24.
 ὃ δὲ γὰρ κατηγορεῖ τὸν ἄνθρωπον τῷ λογικῷ, ὅτι τὸ τὸ ζῶον κατη-
 γορεῖται τῆς λογικότητος, ἀλλ' εἰ ἄρα, τῷ λογικῷ τῷ ἐν ὑποκειμένῳ
 θεωρουμένῳ. εἰ τοίνυν τὸ ἐν καὶ τὸ ἐν κατηγορεῖται καὶ τῶν διαφορῶν
 αὐτῶν καθ' αὐτῶν, τῶν τῆς λογικότητος, φανερόν ὅτι ἔχ' ὑπάρ-
 χουσι γένει. καὶ ταῦτα μὲν ὃ Ἀριστοτέλης· ὃ δὲ ἡμέτερος φιλόσο-
 φος φησὶ πρὸς αὐτὸν ὅτι ἡ λογικότης αὐτῇ καθ' αὐτὴν ἀνυπόστα-
 τος ὑπάρχει. ἀμείλει τοι καὶ ὃ λόγος ὃ παρὰ τῷ δημιουργῷ ὡς ἐστὶ
 τῆς λογικότητος, ἀλλὰ τῷ λογικῷ· αὐτὰ γὰρ καθ' αὐτὰς αἱ δια-
 φορὰς ἀνυπαρκτοὶ καὶ ἀνυπόστατοι ὑπάρχουσιν, ὡς ὃ δὲ τὸ ἐν ὃ δὲ
 ἐν τῆς λογικότητος κατηγορεῖται τῆς μὴ ὅσων ἀλλὰ σὺν τῷ με-
 τοχομένῳ, τῶν τῆς λογικῷ, ὡς περὶ καὶ τὸ ζῶον, ὡς γένει ὑπάρχουσι
 καὶ τὸ ἐν καὶ τὸ ἐν, καὶ διὰ τῶτο καὶ ἀρχαί. πάλιν τοίνυν φησὶν ὃ Ἀρι-
 στοτέλης ὅτι ἐστὶν τὸ πρότερον καὶ τὸ ὕστερον ἐστὶ, τὸ κοινῶς κατηγορεῖ-
 μενον ἐκ ἐξ γένος· διὰ τῶτο καὶ φάμεν τὴν ψυχὴν μὴ εἶναι γέ-
 νος τῶν καὶ μέρος ψυχῶν, ἐπειδὴ ἡ φυσικὴ προτέρα ἐστὶν ὡς συνα-
 ναιρέσει μὴ συναναίρεται δὲ· τὸ γὰρ συναναίρετον μὴ μὴ συναναί-
 ρετον δὲ φύσει πρότερον ὑπάρχει. εἰ τοίνυν καὶ ἐπὶ τῶν ὄντων
 φύσει πρότερον ὑπάρχει ἡ ὅσια ὡς συναναίρεται μὴ συναναί-
 ρετον δὲ τοῖς συμβεβηκόσι, ὅθλον ὡς ὅτι τὸ ἐν καὶ τὸ ἐν ἐκ γέ-
 νος, ἐπειδὴ θεωρεῖται ἐπ' αὐτῶν τὸ πρότερον καὶ τὸ ὕστερον (δινατὸν
 γὰρ εἶναι ὅσια καὶ ποσὸν ἄνθρωπων τῶν ἄλλων συμβεβηκότων) καὶ

1. ὑπὸ τί] ὑπὸ ὃ C. | 2. καὶ post αὐτὰ om C. | 4. ἔχει γένος ἐν διαφορᾷ C. | 5. γὰρ αἱ διαφορὰς C. | 10. αἱ ἐν om C. | 12. ὅτι C. | 13. ἡ om C. | 14. τὴν ἀπλῶς C. | 25. nam discretivum differentia et in coloribus et in saporibus habetur, de ipso
 genus quale praedicatur Sepulch. | 32. διζέται AC.

9. ἢ — 11. ἀρχαὶ om C. | 13. λαμβάνει C. | 16. καὶ C. | 17. τὴν τῇ C. | 36. καὶ γὰρ B.

ἔτι ἐν τῇ ὑσίοι ἔχουσι τὸ εἶναι τὰ συμβεβηκότα. εἰ ὅν· μή ἐστι γέ-
 νος, ὁ ἄλλος ὡς ὅτι ὑδὲ ἀρχαί. ἴσον ὅν ὅτι οἱ ἐκ τῷ Περιπλάτῳ ὁ
 πάντι διήρθρωσαν τὴν περὶ τῶν διαφορῶν θεωρίαν· δύναται ἢ λέ-
 γουσιν εἶναι τὰς διαφορὰς ἐν τοῖς γένεσι. διὰ τὸ τοῦτο ἢ καὶ ὁ Πορ-
 φύριος φησὶν ἄλλως εἰρησῶν, ὡς μὴ δεχόμενος τὰ παρ' αὐτῶν·
 ἐπεργασίᾳ ἢ ὑπάρχουσιν αἱ διαφοραί. καὶ ὑδὲν ἄτοπον· ἔτε ἢ τόπος
 ἐστὶν ἐκαστε ἕτε μύριον, ἕτε δὲ ἐναντία ὑπάρχουσι. τί ὅν ἄτοπον
 τὸ θεωρεῖσθαι τὰς διαφορὰς ἐν τοῖς γένεσι; ὡς ἢ εἴρηξί, ὅτι εἰσὶν
 αὐταὶ καθ' αὐτὰς αἱ διαφοραί. φασὶ ὅν ἡμεῖς πρὸς αὐτὸν ὅτι
 τῷ ὄντι ἐπὶ τῶν κατατεταγμένων γενῶν εἴρηξί ὁ λόγος, καὶ ἔνθα τὸ
 πρότερον καὶ τὸ ὕστερον θεωρεῖται, τὸ κοινῶς κατηγορούμενον ὅτι
 γένος, ἐπειδὴ ἐν τῇ ὕλῃ θεωρεῖται καὶ ὑπάρχουσιν ἐννοηματικῶς. διὰ
 ἐπὶ τῶν ὑπερογενῶν καὶ ἐννοηματικῶν κρείττονα τὰ αἰδιώτα καὶ τὰ
 ἄτομα τῶν γενῶν, ὡς ἐν Κατηγορίαις (c. 5) ἐλέγετο. ἐπὶ μέν-
 τοι γε τῶν ἐξηρημένων ὑδὲν ἐστὶν ἄτοπον τὸ ὄν καὶ τὸ ἐν γένῃ ὑποτί-
 θεσθαι. τὰ ἢ ἐξηρημένα γένη ὑπὸ περιουσίας δυνάμεως προϊῶσιν
 ἅμα πάσας τὰς διαφορὰς· αὐτῶς διαφοραὶ παρακτινὸν γίνονται τῶν
 τῆδε, καὶ τῷ ὄντι γένος ἐστὶ τό τε ὄν καὶ τὸ ἐκ ὡς παρακτινὸν πάντων
 ὑπάρχον ἀθρόως. Asclep.

999a "ἀλλὰ — ἐξιν." ἐπιχειρήσας πρῶτον ὅτι τὰ ἀνωτέρω γένη
 1. μᾶλλον ἀρχαί. τῶν ὄντων, νῦν ὅτι τὰ εἶδη μᾶλλον ἀρχὴ τῶν γε-
 νῶν ἐπιχειρεῖ δεκνύναι. εἰ ἢ τὸ ἐν ἀρχῇς ἐπέχει χώραν, τὸ
 μᾶλλον ἐν μᾶλλον ἀν ἀρχῇ εἴη. ἀλλὰ μὴν τὸ ἐν ἀδιαίρετόν ἐστιν·
 τὸ ἢ μὴ διηρημένον ἢ ἀδιαίρετον μᾶλλον ἀρχή· ἐστὶ δὲ μᾶλλον
 ἀδιαίρετον τὸ εἶδος τῷ γένεσι, ὡς καὶ μᾶλλον ἀρχή· ὅτι δὲ μᾶλλον
 ἀδιαίρετον, ὅπως εἰδείξε. τὸ ἀδιαίρετον ἢ κατ' εἶδος ἢ κατ' ἐξιν
 ποσὺν κατ' εἶδος μὴ ἀδιαίρετον τὸ μηκέτι εἰς εἶδος διαμενόμενον,
 ὅποια ἐστὶ τὰ ἄτομα εἶδη, καὶ δὲ τὸ ποσὺν ἀδιαίρετον τὸ μὴ τῷ
 ἀριθμῷ διαμενόμενον, οἷον ἐστὶ τὸ ἐν τῷ ἀριθμῷ καὶ καθ' ἑκάστην
 ἑκάστην ἢ τῶν ἐν ὄν τῷ ἀριθμῷ ὑκτέτι εἰς ποσὰ παλλα κατ'
 ἀριθμὸν ὅμοια αὐτῷ διαμενέτω. τὸ ἢ κατ' εἶδος ποσὺν διαμενέτω κατ'
 ἀριθμὸν νῦν λέγει. πρῶτον δὲ τῇ τάξει καὶ τῇ φύσει τῶν ἀδιαί-
 ρετων τῶν τῷ εἶδει ἀδιαίρετον τῷ κατ' εἶδος ποσὺν διαμενόμενον. τὸ
 δὲ τῷ ποσῷ ἀδιαίρετον τὸ τοῦτο ἔξωθεν ἰσορήσας, καὶ ταῦτα δεικνύ-
 σιν ὅτι τὰ μὴ γένη εἰς εἶδη διαμενέτω, τὰ δὲ ἔχοντα εἶδη ἀδιαίρετα
 κατ' εἶδος, διὸ καὶ μᾶλλον ἀρχαί εἰναι τὰ ἔχοντα εἶδη μᾶλλον ὄντα
 ἐν. εἰπὼν δὲ τὰ γένη διαμενέτω εἰς εἶδη, ὅτι μὴ τις ἡγήσεται καὶ τὰ
 ἄτομα εἶδη αὐτὸν λέγειν, ὁ μέγας νῦν ἔλεγον, ἐπήνεγκεν τὸ "ὅτι ἢ
 γένος ἀνθρώπος τῶν τινῶν," ὡς κατηγορεῖται ἀνθρώπων, καὶ εἰς ὅς
 διαμενέτω· διαμενέτω μὴ ἢ ὁ ἀνθρώπος, ἀλλ' ὅτι εἰς εἶδη (ὅτι γὰρ ἐστὶ
 γένος) ἀλλ' εἰς ἄτομον μόνον, τὸ δὲ γένος κατ' εἶδη καὶ κατ' εἶδη
 ἄτομα διαμενέτω. Alex.

"ἔτι — ταῦτα." καὶ τὸ τοῦτο ἐπιχειρεῖ πρὸς τὸ ὅτι δὲ τὰ ἔχοντα
 γένη, τυτέτι τὰ ἄτομα, ἢ μᾶλλον ἀρχαί λέγειν τῶν ἀνωτέρω
 καὶ κοινωτέρων γενῶν. τὰ ἢ γένη τὰ κατ' εἶδη ὡς κατηγορούμενα
 ὑδὲ τὴν ἀρχὴν ἐστὶ τι παρὰ τὰ εἶδη ὡς κατηγορούμενα. δεκνύναι δ'
 αὐτὸ ὅπως. ἐν οἷς τὸ πρότερον καὶ ὕστερον ἐστὶ, τὸ ἐπὶ τούτοις κοινῶς
 κατηγορούμενον ὡς γένος ὑδὲν ἐστὶ παρὰ ταῦτα ὡς κατηγορούμενα·
 οἷον εἰ ἐπ' ἀριθμῶν πρῶτῃ τῶν ἀριθμῶν δυάς ἢ τριάς, καὶ ἐξ
 ἀριθμῷ τις ἄλλη φύσις παρὰ τούτοις τὸς ἀριθμούς, δύναται καὶ τριάς
 καὶ τὰ ἔξῃς, ὡς ὡς γένος κατηγορεῖται. ὁμοίως καὶ περὶ τῶν χημέ-
 των ὑδὲν ἐστὶ τὸ κοινῶς κατηγορούμενον τῶν χημάτων ὡς χημά-
 τος παρὰ τρίγωνον καὶ τετράγωνον καὶ τὰ ἄλλα ἀκολουθῶν τούτοις κατ'
 τάξιν. τὸ τοῦτο δὲ λαμβάνει ὡς ἀκατακτάς δεκνύναι. ὅτι ἢ ἀρχὴ τῶν
 ὄντων τὰ ἀνωτέρω εἴθετο γένη, ὡς ἰσορήσας, τὸ ἐν καὶ τὸ ἐκ καὶ
 μέγα καὶ μικρόν (εἰσὶ δὲ ὅτι οἱ περὶ Πλάτωνα). ἐν οἷς ἢ τὸ πρό-
 τερον καὶ ὕστερον ἐστὶν, ἐν τούτοις ἔλεγον μὴ εἶναι τι τὸ κοινὸν κατ'
 τὰ ὡς κατηγορεῖται. διὰ τὸ τοῦτο γὰρ ὑδὲ ἰδέαν ἔλεγον εἶναι τῆς
 ὡς ἰσορήσας ἐν τε ἄλλοις καὶ ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Νοεμασχεῖων Ἠρώτων
 (c. 4). λαβὼν ὅν τὸ ἐν τούτοις κατ' αὐτοὺς ἐκαστος μὴ εἶναι τὸ
 κοινὸν παρὰ τὰ ὡς κατηγορεῖται (μήτε ἢ ἐν ἀριθμοῖς μήτε ἐν χη-
 μάσι), προσέθηκεν αὐτοῖς τὸ εἰ μὴ ἐπὶ τούτοις ἐστὶ κοινὸν παρὰ τὰ
 ὡς κατηγορεῖται. τὸ τοῦτο δὲ ἦτο ὡς πᾶσι τοῖς γένεσι ὄντος τῆς
 προτέρου καὶ ὕστερου καὶ μέσης τῶν διαφορῶν ἐν τε τοῖς αὐτοῖς κατ'
 γορούμενοις καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις γένεσι, ἀλλ' ὁμοίως τούτων τι καὶ
 ἐκείνων ὄντων γενῶν. εἰ ὅν ἐν τοῖς μάλας δεκνύναι γένεσι εἶναι
 καὶ ἐστὶ τι τὸ κοινὸν παρὰ τὰ ὡς κατηγορεῖται, ὑδὲ ἐν τοῖς ἄλλοις
 εἴη, καὶ εἰ μὴ ἐστὶν ἐν αὐτοῖς τὸ πρότερον καὶ ὕστερον. διὰ τῆς δὲ
 μάλας δεκνύναι γένη τε καὶ ἀρχαί εἶναι, ὅτι μάλας ὅσα ἔχοντα
 αὐτοῖς εἶναι οἱ ἀριθμοὶ καὶ τὰ χήματα, ὡς τὰ γένη μάλας ὅσα
 ἔτι δεκνύναι ἀναργῶς τὸ μὴ χήματα τῶν χημάτων ὁ δὲ ἀριθμὸς τῶν
 ἀριθμῶν ὡς γένος κατηγορεῖται. εἰ ὅν τὸ ἐν τούτοις κοινὸν κατ'
 ἀρχήν, ὑδὲ ἂν τὸ ἐν τοῖς ἄλλοις. εἰ ἢ μὴδὲν ἐστὶ τὸ κοινὸν καὶ γένος
 παρὰ τὰ εἶδη ὡς κατηγορεῖται, ὑδὲ ἂν ἀρχὴ εἴη, ἀλλὰ μᾶλλον τὰ
 εἶδη τὰ κατ' εἶδη τῶν ἀτόμων κατηγορούμενα. ἐν ἢ τοῖς ἀτόμοις
 ἐστὶ τὸ μὴ πρότερον τὸ δ' ὕστερον. ὡς τὸ κατ' εἶδη τῶν κατηγορούμενων
 εἶδος μὴδὲν εἶναι δεκνύναι παρὰ τὰ ἄτομα. εἰ δὲ ἐπὶ τῶν χημέ-
 των καὶ τῶν ἀριθμῶν μὴ ἐστὶ τὸ χήμα, ὁ ἀριθμὸς, τὰ κοινὰ ἀρχαί,
 ἀλλὰ τὸ τρίγωνον καὶ ἡ δυάς τῶν καθ' ἑκάστην δυάδων, ὅπως ἐν καὶ
 ἐπὶ τῶν ἄλλων ἔχει, καὶ εἴη ἂν τὰ ἄτομα εἶδη ἀρχαί, ὅτι τὰ κοινὰ
 γένη. τοῖς δὲ προσηρημένοις προσέθηκεν, δεκνύναι ὅτι ἐν πᾶσι τοῖς
 γένεσι ἐστὶ τὸ μὴ πρότερον τὸ δ' ὕστερον. ἐστὶ ἢ εἰς τὸ πρότερον πρῶ-
 τος καὶ τὸ βέλτερον, ὡς ἐν τῇ τῷ προτέρῳ διαίρεσει ἐν Κατηγορίαις
 (c. 12) εἰδείξας, ἐν πᾶσι δὲ τοῖς γένεσι ἐστὶ τὸ μὴ βέλτερον τὸ δ'

21. ὅπου, ἐπιχειρεῖ δεκνύναι νῦν C. | 23. διαμενέτω C. | 24. ἐστὶ C. | 31. διαμενέτω C. | 32. f. l. πρότερον. | 33. ἀδιαίρετον εἶναι C. |
 διαμενέτω C. | 34. f. δὲ τὸ τῷ. | f. l. ἰσορήσας. | 41. ἄτομα C.

1. διὰ] εἶδη C. | 4. ἐστὶ om C. | περὶ C. | δ' αὐτὸ om C. | 8. ἀριθμῷ] ἀριθμοῖς C. | 9. περὶ] ἐπὶ L. | 11. καὶ τετράγωνον om F. | 14. καὶ
 τὸ μικρόν F. | 15. καὶ ὕστερον ἐστὶ om F. | 18. ἐν et 19. μήτε γὰρ — 21. κατηγορεῖται om C. | 24. κατεῖχον C. | 34. ὅτι C.

623

χάρων τῶν εἰδῶν· ὥς τε ὕδεν τῶν γενῶν ἀρχή, ἀλλὰ μάλλον ἔστι
τὸ ἄτομα εἶδη ἀρχαί· ὅτι τῶν ὑπ' αὐτὰ ἀτόμων ὕ· ἔστι τ'· μέν τι
πρῶτον· τὸ δὲ ὕςτερον. συνεκλήροτο δὲ πρὸς τὴν ἀπορίαν τῇ τῷ
πρῶτῳ ὁμωνυμίᾳ· τῇ δὲ τῷ πρῶτῳ ὁμωνυμίᾳ χρῆσι πρὸς τὸ διαι-
κνήσει μὴδὲν εἶναι τὸ γένος παρὰ τὰ ὦν κατηγορεῖται. ἐπὶ γὰρ τῶν
ζῶων τὸ μὴ βέλτιον· τὸ δὲ χείρον. ὁ θεὸς βέλτερον· διὰ τούτου καὶ πρῶ-
τον τῶν ἄλλων πάντων ζῶων ἐξ ἡμετέρων ζῶων βέλτερον τε καὶ πρῶ-
τον. ἀλλὰ καὶ ἐν χροῦμασι· τὸ λευκὸν βέλτερον τῶν ἄλλων, καὶ ἐν
χυμαῖς ὁ γλυκύς· εἰπὼν δὲ ταῦτα ὑπὲρ τοῦ δεῖξαι τὰ εἶδη μάλ-
λον καὶ τὰ ἔχματα γένη ἀρχαῖς τῶν κοινῶν καὶ γενικωτάτων ἐπιφέρει
"ὅτι μὴ ἐν τούτων μάλλον φαίνεται" τὰ ἐπὶ τῶν ἀτόμων κατηγορού-
μενα ἀρχαῖς εἶναι τῶν γενῶν." ἔξης δὲ πάλιν ἐπιχειρεῖ πρὸς τὸ
μὴ δύνασθαι τὰ ἄτομα εἶδη ἀρχαῖς εἶναι ('). ἡ δὲ ἐπιχείρησις
ταυτή, διότι τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν αἰτίαν πρὸς εἶναι παρὰ τὸ πρᾶγμα
τούτο ὃ ἀρχὴ καὶ αἰτία ἐστίν, καὶ δύνασθαι χωρὶς ἐκεῖνου εἶναι ὃ ἐστὶν
αἰτία. ὕδεν δὲ δύνασθαι εἶναι καθ' αὐτὸ πεχωρισμένον, εἰ μὴ ὁ μὴ
ἐστὶ καθ' ἑκάστων. εἰ γὰρ τις τὰ εἶδη λέγει εἶναι, ὅτι καθόλου πάν-
των τῶν ὑφ' ἑαυτὰ καὶ τῶν καθ' ἑκάστων ἐκαστα ὃ κατηγορεῖται, καὶ ἔστιν
ἅλα ἐκαστος αὐτῶν, καὶ διὰ τούτου ἀρχαῖς αὐτὰ λέγει, τότε τῷ
λέγει τὰ ἐπαναβεβηκότα γένη. μάλλον ἀρχαὶ τῶν εἰδῶν ἐσονται·
μάλλον γὰρ ἐκείνα κοινὰ καὶ ἀλείωνον κατηγορεῖται. πάντων δὲ καὶ τὸ
πρῶτον καὶ λογικῶς ἐπιχειρήσει ταῦτα. id.

(') ἐντεῦθεν αὐτοφυνῶς καὶ τῇ φύσει τῶν πραγμάτων ἀπό-
 μος δακνυσιν ὅτι μᾶλλον τὰ γὰρ ἀρχαὶ τῶν ὄντων ὑπάρχουσι,
 τὰ ἐξηρημμένα δηλονότι. καὶ τὺτο σαφῶς ἐνδείκνυται. Asclep.
 "ἔστι — οὐκ." χαλεπωτάτην τέ φησιν ἀπορίαν καὶ ἀναγκαιο-
 τάτην εἶναι τὸ διορισθῆναι πρὸς τὴν γνώσιν τῶν ἀρχῶν καὶ ὅλως πρὸς
 τὴν προκειμένην πραγματείαν, ἣ ἤρτη) μὲ τῶν ἐξηρημένων πρὸ
 ὧν περὶ τε τῶν γενῶν καὶ τῶν εἰδῶν, ἐχομένη δὲ ἐστὶ τῆς προει-
 ρημένης, ὅτι ἐν ἐκείνῃ μὲ ἐξηγούμεν πῶς μᾶλλον ἀρχὴ τῶν κοινῶν,
 τὸ κατώτερον ἢ τὸ προσεχέστερον· ἔπειτα ὅτι δεῖ τὴν ἀρχὴν χωρὶς ἦν
 εἶναι καὶ αὐτὴν καθ' αὐτὴν ὑφίστασθαι, ἀπειλομένη τε τὸ εἶναι τι ἐκεί-
 νων ἀρχήν. ἐνταῦθα δὲ ζητεῖται εἰ ἔστι τι παρὰ τὰ καθ' ἑκάστα
 καὶ τὰ άτομα τὸ κοινὸν τῦτο, δ' λέγομεν γένος καὶ εἶδος, ὅτε καὶ μὴ·
 τίνα τε άτομα ἔπει) τοῦτοντος μὴ εἶναι δαίτυσι, καὶ λέγοι. τὰς
 εἶναι, πάλιν τὰ τῇ ὑποθέσει ταύτῃ χαλεπὰ ἐπόμενα ἐρεῖ. εἰ μὲν
 μὴτερ εἴη παρὰ τὰ καθ' ἑκάστα, ἀναρρέθησε) ἐπιστήμη· τὰ μὲν
 καθ' ἑκάστα ἄπειρα, τῶν δὲ ἀπείρων ἀδύνατον γνώσιν καὶ ἐπι-
 στήμην καὶ περιλήψιν γενέσθαι· ἢ ἂν γνώσις καὶ ἡ ἐπιστήμη τῶν καθ'

ἐκταρα γίνεσθαι δοκεῖ, καθὼς ἐν τοῖς ὑποκείμετοις ἐστὶν ἐν πᾶσιν αὐτοῖς, ὡς ὅτι τὸ καθόλου κοινῶς αὐτῶν κατηγορούμενον. ὥστε εἰ μὴ εἴη, ὅτι οὐ γινώσκουσιν αὐτῶν δύναμις γίνεσθαι. εἰ δὲ ἐστὶν ἐπιστήμη καὶ γινώσκουσιν, ὅπως ἀκολουθήσει τὸ κατὰ τὰ καθ' ἑκάστα εἶναι τι κοινόν, καθ' ὃ ἡ γινώσκουσα καὶ ἡ ἐπιστήμη συζητήσει, τὸτο δὲ ἔστι τὸ γένος ἢ τὸ ἔκλεκτον, ὃ κοινῶς εἶδος καλεῖται, ἢ τὸ πρῶτον, ὃ γένος ἐστίν ("). καὶ ὅτι μὴ οὐκ ἐστὶν ἐστίν, ἀρετή, φησὶ, διηγουμένη, ἀναπείκων ἡμῶς ἐφ' ὃ εἴρηκε ζητῶν εἰ τὸ εἶδος ἀρχή· εἴπερ ὅτι τὴν μὲν ἀρχὴν δεῖ καὶ τὴν αἰτίαν εἶναι παρὰ τὰ πρότερα ὡς ἀρχή, καὶ δύναμις εἶναι χωρίζομένη αὐτῶν (1. 17). τοῦτο δὲ τι παρὰ τὰ καθ' ἑκάστον εἶναι ὅτι τις ὑπολάβει. ἀλλὰ καὶ πρὸ ὧν δοκεῖ δεδιχθῆναι ὅτι τὸ κοινῶς κατηγορούμενον τινὼς ὅθεν ἐστὶ παρὰ τὰ ὡς κατηγορεῖ ('). διὰ τὸ ὅτι ἐπὶ τῶν χημάτων καὶ τῶν ἀριθμῶν τὸτο ὁμοιογενές, ὅτι ἐν αὐτοῖς ἐστὶ τὸ πρῶτον καὶ τὸ ὕστερον, ἐπὶ φησὶν ὅτι εἰ μὴ ἐπὶ τούτων, ὅθεν ἐπὶ τῶν ἄλλων ἔχει τι τὸ κοινόν παρὰ τὰ καθ' ἑκάστα· εἰ ὅτι πᾶσι μαθήσει ἐπὶ τούτων ἦν. Alex.

(*) εἰ ὅν τὸτο ἀναγκαῖον ἐστὶ καὶ δεῖ τι εἶναι παρὰ τὰ καθ' ἑαυτά. 999.
 ἑαυτά, ἀναγκαῖον ἂν εἴη τὰ γένη εἶναι παρὰ τὰ καθ' ἑαυτά. 30.
 ταῦτα γὰρ ἐστὶ τὰ καθόλου· καὶ φανερόν ὡς ὅτι ἤτοι τὰ ἔχοντα ἢ
 τὰ πρῶτα. Asclep.

(.) καλῶς ἐθίμεν. τ' "διηπόρησάμεν." τῷ ὄντι γ' ἡπόρησε 999.
 μὲν ἔκ ἡλεγχε δέ. τ' γ' ἀλλοθὺς ἐδόποτε ἐλέγχθη. id. 31.

“ἔτι — ὕλης.” τὸ μὲν σύνολον λέγει τὸ καθ’ ἑαυτον καὶ αὐτὸν 999·
καὶ συναμφοτέρον. ἐξ ὕλης καὶ εἶδους· τὸτο γὰρ μάλλον ἔθος αὐτῷ 32.
λέγειν τὸ καθ’ ἑαυτα καὶ συγκαχυμένον. τὸ δὲ “ὅταν κατηγο-
ρηθῇ τι τῆς ὕλης” ἥτοι δηλωτικόν ἐστι τῷ ὅλῳ καὶ συνόλῳ· τότε
γὰρ ὅλον τί ἐστιν, ὅταν κατηγορηθῇ τι τῆς ὕλης, τυχέτω ὅταν ἐν τῇ
ὕλῃ ἐπιγένῃ. τὸτο δὲ ἐστὶ τὸ εἶδος· εἶδος γὰρ ἡ ὕλη λαβύσα
γίγνεται τὸ σῶμα. ἡ “τῆς ὕλης” τὴν υποκειμένην νῦν λέγει, ὁ σύν-
ολον εἶπεν, ὅταν κατηγορησώμεν αὐτῶν. ὁ δὲ λέγει, τοῦτόν
ἐστίν. εἰ καὶ δοθείη εἶναι τὸ καθόλου, τυχέτω τὰ γέννη καὶ εἶδη (ταῦτα
γὰρ τὰ κατηγορούμενα τῆς ὕλης ὡς ὕλης, ὡς αἰτίας, ἥτις ἐστὶν ἡ αἰτία παρὰ
τὰ ὧν ἐστὶ γέννη καὶ εἶδη αὐτοῦ), πότερον παρὰ πάντα τὰ αἰτιατά
ἐστὶ ταῦτα τὰ καθόλου καὶ ἐπὶ πάσῃ αἰτίᾳ, εἴτε φυσικᾷ εἴτε
τεχνικᾷ, εἶναι τι τὸ κοινὸν παρ’ ἑκείνα, ἢ παρὰ μὲν ἑκείνα αἰτιατά ἐστὶ
τι τὸ κοινόν, παρὰ δὲ ἑκείνα ὁδὸν ἐστὶ κοινόν. εἰπὼν δὲ ταῦτα, ὁ
εἰπετο τῇ υποθέσει, ἐξῆς ὑπὸντο καὶ τὴν παρ’ ὁδὸν ἐστὶν, ἀνω-
ρετικὸν ὅτι τῆς ὑποθέσεως. εἰ γὰρ περὶ μηδὲν εὐρίσκοντο τῶν καθ’
ἑαυτα δύναμενον κοινὸν εἶναι, χωριστῶς· προαίρει δὲ ταῦτα, ἀρχή

i. ἵνα C. || 8. πρῶτον A. || 10. γνησιωτάτων διαβε δ' ὅτι επιφέρει C. || 16. ἴδελ C. || εἰ μὴ om C. || 16. nam si quis hoc tribuat sp^{ec}iebus, quoniam universaliter de omnibus sibi subiectis individuis praedicatur, cum praedicatur diversum ab ipsorum singulis sit, ac ideo haec principia esse dicat, nimirum eadem ratione suprema genera potius quam species principia esse reperientur. Sepulv. || 18. ἕκαστα ἰ γὰρ ὁ C. || 19. ἄλλο C. || αὐτῶ C. || 32. ὑφίστασθαι λαμβάνοντες· ἀπαιρουμένη τὸ C.

3. δι' ἐνς) δι' ἑ. C. || 9. περί C. || 10. χωρίζομεν C. || 25. ὅταν) ὅ τις ἀν L. || 26. ἤτοι — 27. τῆς ὕλης om A. || 26. τε om AF. || 29. ἡ L. || 30. αὐτῶν om AC. || 30. ὅταν καταγορευθῇ μετὰ τὴν ἀσθησίν, ὅ ἐστι δὴ καὶ ὁ δόξαι ὑπακούειν αὐτῇ τῇ κατὰγορευμένην καὶ τὸ αὐτὸ δ L. || δι' ἑνός) τὸ δι' ἐκχωρίσματος A. || quod totum appellavit, cum aliquid de ipsis prædicatur.¹ est autem sensus ecc. Sepult. || 32. 133. περί C. || 33. τὸ om A. || 35. τίνας) ἱερ. A. || περί C. || 36. περί C. || 38. ὃ om C. || γὰρ) δι' A. || si enim nihil commune reperitur, quod a singulis seiunctum esse possit, ne fuerit quidem aliquid præfer singularia. Sepult.

ἀπὸ τῷ τελευταίῳ τῷ εἰ-παρὰ μὴδὲν, καὶ δείκνυσιν τίνα ἔπει-
 ἄτοπα, εἰ μὴδ' ὅλως εἴη παρὰ μὴδὲν τῶν καθ' ἑαυτὰ τ' κοινόν.
 ἔδὸν γὰρ ἔσαι τ' νοητόν, ἀλλὰ πάντα τὰ ὄντα αἰδιωτά ("). τοῦτον
 γὰρ τὰ ὅλα καὶ συναμφοτέρω, παρ' ἃ καί γ' μὴδὲν ἄλλο. εἰ δὲ μὴ
 ἐστὶ νοητόν τι, ὑδὲ ἐπισημὴ ὑδὸνός ἔσαι. καὶ γὰρ τὰ κοινά, ἃ ἐστὶ
 νοητά, αἰ ἐπισημαί, εἰ μὴ βυλοῖτό τις λέγειν τὴν αἰδιωχὴν ἐπιση-
 μῶν. ἐπισημαί γὰρ πάντα ἔσαι καὶ ὅτω γνωστὰ ὅ καὶ τὴν κυρίως ἐπι-
 σημῶν λεγόμενα. προσέθῃσι δὲ τούτοις ὅτι ὑδὲ αἰδιον ὑδὲ ἀκίνητον.
 399 "τὰ γὰρ αἰδιωτά πάντα φθαίρει" καὶ ἐν κινήσει ἐστίν," τούτοις ἐν ῥύ-
 4 σαι. καὶ τ' ἐνδοξον ἐπιχειρῶν, καὶ καθ' ὅς ἐδοκεῖ πάντα τὰ αἰδιωτά
 γεννητά εἶναι καὶ φθαίρει. μαλιστα δὲ τούτο ἐδοκεῖ Πλάτωνι. καὶ
 γὰρ εἰ ὑπετίθετο τὴν νόσον μὴ φθαίρει, ἀλλὰ τῇ γε αὐτῷ φύσει
 φθαίρει αὐτὸν ἔλεγε εἶναι. ἄλλως δὲ καὶ εἶπετο φθαίρει αὐτὸν
 εἶναι, γεννητόν τε ὄντα, ἐπεὶ αὐτῷ γε κινεῖσθαι μὴ πάντα δοκεῖ τὰ
 αἰδιωτά, ὅ μὴν καὶ φθαίρει εἶναι. τ' γὰρ κυκλοφορητικὸν σῶμα πᾶν
 ἀγέννητόν τε καὶ ἀφθαρτόν ἔχει. ἀλλὰ νῦν, ὡς ἔφακον, καὶ τ' ἐν-
 δοξον ἐπιχειρεῖ. οἷς γὰρ δοκεῖ πάντα τὰ αἰδιωτά ἐνυλὰ εἶναι καὶ ἐν
 ῥύσει συνεχεῖ, τούτοις καὶ φθαίρει αὐτὰ εἶναι δοκεῖ. λαβὼν δὲ τ'
 μὴδὲν ἔσεσθαι αἰδιον, εἰ μὴ τι εἴη παρὰ τὰ αἰδιωτά, ἐπιφέρει τούτῳ
 399 "ὡς ἀκίνητον τ' ἀλλὰ μὴν εἴη αἰδιον ὑδὸν ἐστίν, ὑδὲ γένεσιν
 5 εἶναι δυνατόν. ἀνάγκη γὰρ εἶναι τι τ' γιγνόμενον καὶ ἐξ ὃ γίγνεται, καὶ
 τούτων τ' ἔχοντος ἀγέννητον, εἴπερ ἔσται τε καὶ ἐκ μὴ ὄντος γί-
 γνέσθαι ἀδύνατον," δεικνύς ὅτι εἰ μὴ ἐστὶ τι αἰδιον, ὑδὲ γένεσις
 ἔσαι, εἰ δὲ μὴ γένεσις, ὑδὲ τὰ γεννητά, εἰ δὲ μὴ τὰ γεννητά, ὑδὲ
 τὰ αἰδιωτά. ὡς ἀκολουθεῖ τό, εἰ μόνον τὰ αἰδιωτά ἐστὶ, μὴδὲ τὰ
 αἰδιωτά ἔσεσθαι. ὅτι δὲ εἰ μὴ ἐστὶ τι αἰδιον, ὑδὲ γένεσις, ἔσαι,
 ὅτω ἔδειξεν. εἰ γίγνεται τι, ἀνάγκη εἶναι τ' γιγνόμενον καὶ ἄλλο
 τούτῳ τ' ἐξ ὃ γίγνεται. ὅλον εἰ ἀνθρώπος γίγνεται, δεῖ εἶναι καὶ δύναν-
 τόν καὶ τούτῳ ὃ γίγνεται ἀνθρώπος. ἀνυπόκρυπτον γὰρ ὄντος τῷ ἀνθρώπῳ
 ὑδὲ ἂν γέναιτο ἀνθρώπος. δεῖ ὅν εἶναι τι τὸν ἀνθρώπον ὃ λέγει
 γίγνεται, καὶ ἐστὶ τ' ἐξ ὃ γίγνεται ὅτος. πᾶν γὰρ τ' γιγνόμενον ἐξ ὃ
 τούτῳ. εἰ γὰρ ἦν τούτο, ὅ καὶ ἔγινετο. τούτῳ δὲ ἐστὶ τ' ὑποκείμενον
 καὶ ὕλη, τούτων ὑποκειμένων ἐξ ὧν γίγνεται τὰ γινόμενα. ἐν αἰδίῳ
 γὰρ τὰ προσεχῆ ὑποκείμενα, ἄλλο γὰρ ἄλλῳ τῶν ὑποκειμένων τ'
 προσεχῶς ὑποκείμενον. τούτων δὲ τῶν ὑποκειμένων, φησὶν, ἀνάγκη
 35 τ' ἔχοντος ὑποκείμενον αἰδιον εἶναι. ἔχοντος δὲ ὑποκείμενον ἔστω ἡ
 πρώτη ὕλη. ἀναλύοντες γὰρ τὰς προσεχῆς ὕλας τῶν γιγνόμενων
 ἐν ἐκείνῃ ἐχάτη παύμεθα. ἦν ἐχάτην ὅτι ἀναγκαῖον ἐστὶν αἰδιον
 εἶναι, δεικνύσων ἐκ τῷ, εἰ μὴ ἐστὶ τι ἔχοντος ὑποκείμενον, ἐξ ὃ ἡ
 γένεσις, ἀκολουθεῖ ἡ ἐπ' ἀπειρον γίγνεται ἄλλο ἐξ ἄλλου ἢ ἐκ τῷ
 μὴ ὄντος γίγνεται. ἀμφοτέρω δὲ ἀδύνατα. εἰ γὰρ πᾶν τ' ληφθὲν
 ὑποκείμενον γένεσις, δεῖται αὐτὴ ἡ ἐξ ἄλλου ὑποκειμένου γεγενῆσθαι
 ἢ ἐκ τῷ μὴ ὄντος, εἰ γέγονα μὲν, ὅ καὶ ἐξ ὑποκειμένου δὲ. ἀλλὰ

μὴν ἀμφοτέρω ἀδύνατον. ὅτε γὰρ ἐκ μὴ ὄντος ὄν τι γίγνεται.
 κοινὴ γὰρ αὕτη δόξα τῶν περὶ φύσεως εἰπόντων τι, τ' μὴδὲ ἐκ τῷ
 μὴ ὄντος γίγνεται, καὶ φανερώς ἄτοπον καὶ ἀδύνατον τ' ὅτω π' λέγεται
 γίγνεται. ἀλλὰ μὴ ὑδὲ ἐπ' ἀπειρον ὄν τε ἄλλο ἄλλῳ αὐτῶν ὡς
 καὶ ἄλλο ἄλλῳ ὑποκείσθαι κατ' εὐθυμῶν, ὡς ἔδειξεν ἐν τῷ ἑλ-
 5 τοι τῶν Α (c. 2) ὄντι πρὸ τούτου. εἰ τοῦτον μὴδὲν, ἢ ἐκ ἔστω
 γένεσις, ἢ τ' πρῶτον ὑποκείμενον αἰδιον καὶ ἀγέννητον ἔσαι. ἔπει-
 ἄρα τῷ μὴδὲν αἰδιον εἶναι τ' μὴδὲ γένεσιν εἶναι. δύνανται δὲ τ' καὶ
 "τούτων εἰρηάζει μὴ μόνον ἐπὶ τῆς ὕλης, ἥτις ἐστὶ τ' ἐξ ὃ γίγνεται,
 ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῷ γιγνόμενῳ. δοκεῖ γὰρ ἐν τοῖς καὶ φύσει γιγνόμενῳ
 τ' ὁμοίον ὑπὸ τῷ ὁμοίῳ γίγνεται. ἀνθρώπος γὰρ ἀνθρώπου γένε-
 ὡς εἰ γίγνεται ἀνθρώπος τις, δεῖ ἀνθρώπου εἶναι, τὸ γὰρ πᾶσι τῷ
 γινόμενῳ. ἀναγκαῖον δὲ καὶ ἐπὶ τούτων εἶναι ποιητικὸν αἰδιον, καὶ
 αὐτὸς μὴ τ' περὶ ὕλης εἰπεῖν ἐπιχειρεῖ δεικνύειν ὅτι καὶ τ' γινόμενον
 αἰδιον εἶναι δεῖ ("). Alex.

(") εἰ μὴ τις καὶ τὴν Πρωταγόραν εἰς τ' αὐτὴν περὶ τῆς
 αἰδιωχὴν καὶ τὴν ἐπισημῶν. Asclep.

(") ἐμνησθῆναι καὶ ταύτης τῆς ἀπορίας ἀνωτέρω, ὅτι ἐφεξῆς δεικνύ-
 αὐτῶν μνησθεὶς εἰκότως ἐνταῦθα συντάξεν αὐτὰς ὡς ἔχοντα
 ἀλλήλων, ὡς φησὶν αὐτός. μὴ γὰρ τ' διαπορῆσαι περὶ τῶν γινόμε-
 νῶν πόρρω καὶ τῶν ἐχάτων, ἐφεξῆς ἀπαρεῖ καὶ περὶ τῶν αἰδι-
 τῶν. id.

"ἔτι — εἶναι" ἡ ἐπιχάρσις καὶ αὕτη γίγνεται εἰς τ' εἰναι τῶν
 ἀρχῶν γενέσεως, ὃ ἐστὶ πρῶτον ὑποκείμενον ἀγέννητον, καὶ μὴ ἐκ
 ἀπειρον γίγνεται ἄλλο ἐξ ἄλλου. ἔστι δὲ δύναμις ταυτοῦ. ἀπεί-
 σης κινήσεως καὶ πάσης γενέσεως ἐστὶ πέρας, ἐστὶν αὐτῶν ἀρχὴ ἡ
 γὰρ ἐστὶ πέρας, τούτῳ ἀνάγκη καὶ ἀρχὴν εἶναι. μὴ ὅσως γὰρ ἀρχὴ
 ἀλλ' ἐπ' ἀπειρον ἀνάσσει τῆς γενέσεως ἢ τῆς κινήσεως, ὅ καὶ ἂν
 τέλος τι αὐτῶν. ἀλλὰ μὴ πάσης γενέσεως καὶ κινήσεως τίς
 30 ἐστίν, ὃ ἔλαβε διὰ τῷ "ὅτε γὰρ ἀπείρος ἐστὶν ὑδεμία κίνησις," ὃ
 ἄλλως δόδεκε, διὰ τ' πᾶσαν κίνησιν εἶναι πᾶν πᾶν. τίτι γὰρ
 αὐξανόμενον πέρας ἔχει τῆς αὐξήσεως τι, ὁμοίως δὲ καὶ τ' ἀλλο-
 μένον, ὁμοίως δὲ καὶ τ' φθειρόμενον. ὡς περὶ δὲ πάσης κινήσεως
 ἐστὶ πέρας, ὅτω καὶ γενέσεως. ὅθεν γὰρ ἀδύνατον γενέσθαι γίγνεται.
 καὶ γὰρ τῷ τούτῳ δόδεκε. ὃ γὰρ ὅτι καὶ γενέσθαι ὑδὲ γίγνεται. ὃ γὰρ
 γίγνεται σύμμετρος ἢ διάμετρος, ὅτι ὃ δύνανται γενέσθαι τὸ καὶ ἐπιπλε-
 ᾶναι. ἀδύνατον δὲ γενέσθαι τ' πέρας καὶ ἔχον τῆς γενέσεως
 ἀλλὰ γιγνόμενον ἐπ' ἀπειρον, ὡς ὑδὲ τὴν ἀρχὴν γίγνεται. πᾶν
 ἄρα τ' γιγνόμενον γενέσθαι δύνανται, τ' δὲ δύναμις γενέσθαι καὶ γί-
 ναιτο. ἀλλὰ μὴ τ' γεγονός ἀνάγκη εἶναι ὅτε πρῶτον γέγονον ἢ
 γὰρ πρῶτον ἔστι, πέπαυτο γινόμενον ('). δόδεκε γὰρ τούτῳ ἐν τῷ 2
 τῆς Φυσικῆς Ἀποδείξεως (c. 5). εἰ δὲ ἔστω ὅτε πρῶτον γέγονον,
 ἔστι πέρας πᾶν τῷ γιγνόμενῳ. τῷ γὰρ τούτῳ λαβὼν χάριν ἔχει

113. αὐτὸν ἀπὸ ἐλαττον om C. || 14. τὰ γὰρ Α. || 15. καὶ om F. || 17. εἰ δὲ μὴ τὰ γινόμενα om A. || 27. τὸ τε γινόμενον τούτῳ
 γέγοναι τὸ γινόμενον C. || 29. ἀνυπόκρυπτον — 30. ἀνθρώπος om A. || 34. τὰ τῶν Α C.

4. γίγνεται om A. || ὑδὲ C. || 6. τὰ om C. || μὴδὲν ἢ παρὰ τὰ καθ' ἑαυτὰ ἢ ἐκ Α. || 13. αἰδιον — 15. δεῖ τούτῳ δὲ αἰδιον δεῖ ὡς Α. ||
 36. τε om A. || 40. γίγνεται τὸ γὰρ ὅτι ἐστὶ πέπαυται γιγνόμενον C. || ἐστὶ περὶ ταῦτα γινόμενον Α.

σκοτῶν τῶν "τὸ δὲ γεγονός ἀνάγκη εἶναι ὅτε πρῶτον γένηται." ἔστιν ἄρα καὶ ἀρχὴ παρὰ τοῦ γινόμενου τε καὶ κινουμένου. εἰ δὲ τὸτο, ὅτι ἐπ' ἄπαρ ἄλλο ἐξ ἄλλου γίγνεται. εἰ μὴ τὸτο, ἔστι τι αἰδίων ἔχον ὑποκειμένον. ἀσαφὴς δὲ ἡ ἐπιχειρήσις δοκεῖ τῶν παραλειπῶν αὐτὸν τὸ ἀκαλοῦσθαι τῶν εἶναι πάσης κινήσεως καὶ γενέσεως πέρας. ἦν δὲ τὸ εἶναι ἐξ ἡμέρας, καὶ ἀρχὴν τῶντων εἶναι. τὸτο γὰρ ὡς γνωρίμως ἐπὶ μὲν παραλειπῶν, μέντοι δεδεικνύει ὅτι πάσης κινήσεως καὶ γενέσεως ἐστὶν πέρας. καὶ ἡ κυκλοφορητικὴ δὲ κίνησις πέρας ἔχει. ἀπὸ γὰρ τῶ αὐτῶ ἐπὶ τὸ αὐτὸ γίγνεται. καὶ ἡ ἀπειρία ταύτης τῶ πάλιν τὴν αὐτὴν γίγνεται κίνησιν, ὡς τῶ ἄλλοτε ἄλλην. Alex.

(?) ἐπειδὴ ἡ γένεσις ἐκ ἀνευ κινήσεως, ὡς δέδεικται ἐν τοῖς τελευταίοις λόγοις τῆς Φυσικῆς Ἀκροάσεως, καὶ ἔστι δὲ ἀπειρος ἰδιαιτέρα κίνησις. Asclep.

"ἔτι — ὅτι." δεῖξας ὅτι ἔστι τι ἔχον αἰδίων ὑποκειμένον (τὸτο γὰρ ἐδήλωσε διὰ τὸ "ἔτι δὲ εἴπερ ἡ ὕλη ἐστὶ διὰ τὸ ἀγέννητος εἶναι." ἀδύνατον γάρ, εἰ μὴ εἴη τι τοῦτον, γένεσιν εἶναι. καὶ γὰρ εἰ ἐπ' ἀπειρον ἡ ὕλη προίει, ὅθεν ἂν ἐκ τῆς ὕλης γίνοιτο τῶν μάλιστα ἄλλην ἐξ ἄλλης γινόμενῃ ὕλῃ παλαιᾷ, ἐκλυύσης (?) τῆς ὕλης τὰ ἐκ τῆς ἄλλης ἀλλ' ἐκ ἐγγινόμενης) δεῖξας ὅτι τὸ πρῶτον ὑποκειμένον δεῖ ἀγέννητον εἶναι καὶ ἐκ ἐπ' ἀπειρον γίγνεται ἄλλο ἐξ ἄλλου, τὴν δεῖκνυσιν ὅτι καὶ τὸ εἶδος, ὃ γίγνεται ἐν τῇ ὕλῃ, εἶναι δεῖ αἰδίων, δεκνύς διὰ τῶντων καὶ κατασκευάζων ὅτι ἔστι τις ὕλη μοναδικὴ αἰδίου. εἰ ἔστι γὰρ φύσις τῆς ὕλης, εὐλογώτερον καὶ τῶ ὅτιον εἶναι ταύτην, ἢ ἡ ὕλη δέχεσθαι. τὸτο γὰρ ἐδήλωσε διὰ τὸ εἶπε "ὅ ποτε ἐκείνη γίγνεται." ὅτιον δὲ τὸ εἶδος λέγει. καθ' ὃ δὲ γὰρ ἐκείνη τὸ εἶναι, τὸτο ὅτιον. ἡ γὰρ ὕλη δεξαμένη εἶδος παρέχει τὸ γινόμενον ἐξ αὐτῆς γεγονότος, τὴν τῶν δὲ δέχεται καὶ γίγνεται. ἐπὶ τὴν εὐλογον καὶ τὸ εἶδος προὔπαρχειν αἰδίων ὅν, ὃ ἡ ὕλη δέχεται, ἔπειτα δεκνύσιν. ὡς περὶ μὴ ὅντος τῶ ὑποκειμένου ἀδύνατον ἢ γενέσθαι τι, ὅτι καὶ μὴ ὅντος τῶ δὲ δέχεται τὸ ὑποκειμένου, ἀδύνατον γένεσιν εἶναι. ὃ εἶπε διὰ τὸ "εἰ γὰρ μήτε τὸτο ἔστι μήτε ἐκεῖνο, ὅθεν ἔστι τὸ παρὰ πᾶσι, ὃ ἔστι ἐπὶ τῶ, εἰ γὰρ μὴ ἀμφοτέρω εἴη ἡ τε ὕλη καὶ τὸ εἶδος αἰδίου, ὅθεν ἂν τὸ παρὰ πᾶσι γένετο. ὅτι γὰρ τὸτο λέγει, ἐδήλωσεν εἰπὼν "ἀνάγκη τι εἶναι παρὰ τὸ σύνολον τὴν μορφήν καὶ τὸ εἶδος," τὸ μὲν σύνολον λέγων τὸ γεγονός, τὸ συναμφο- περὶ καὶ αἰδίου, δεῖν δὲ ἐκείτερον εἶναι λέγων, ἐξ ὧν εἶναι τὸ σύνολον, τὴν τε ὕλην καὶ τὴν μορφήν καὶ τὸ εἶδος. εἰπὼν γάρ, εἰ μήτε τὸτο ἔστι μήτε ἐκεῖνο, λέγων τὸ εἶδος καὶ τὴν ὕλην, "ὅθεν ἔστι τὸ παρὰ πᾶσι," ἐπαρρησιάζει, "εἰ δὲ τὸτο ἀδύνατον," λέγων ἀδύνατον τὸ μὴ εἶναι, "ἀνάγκη εἶναι παρὰ σύνολον," τὴν τῶν τὸ συναμφο-

περὶ, ὃ ἔστιν εἶδος ἐν ὕλῃ, "τὴν μορφήν καὶ τὸ εἶδος," ὅτι μὲν λαμβάνων τὸ δεῖν, ὡς ἡ ὕλη, ὅπως εἶναι τι καὶ εἶδος αἰδίου, ὃ μὴν τὸ ἐν τῇ ὕλῃ γινόμενον εἶναι δεῖ τὸτο, ἀλλὰ τὸ ποιητικόν, ὃ εἰ εἴη τῶν ποιημένων ὅμοιον, εἴη ἂν προὔπαρχον πως. λαβὼν δὲ ἐκ τῆς ἐπιχειρήσεως τὸ δεῖν καὶ τὸ εἶδος προὔπαρχειν ὡς περὶ καὶ τὴν ὕλην, ἵνα ἐξ αὐτῶν προὔπαρχόντων τὸ σύνολον καὶ συναμφοτέρον γένηται, ἐπὶ τούτοις ἀπορεῖ, ὃ καὶ αὐτὸ ἀρχόμενος τῆς τῆς ἀπορίας ἀπορήσειν προέθετο, εἰπὼν "πότερον εἰ ἔστι παρὰ πάντα εἶναι δεῖ" (p. 999 a 33). εἰ γὰρ καὶ τὸ εἶδος τῆς θήσεως προὔπαρχειν καὶ αἰδίων εἶναι τὸ γινόμενον ἐν τῇ ὕλῃ, ἐπὶ τῶντων τῶν ὄντων τε καὶ γινόμενων ἐρεῖ προὔπαρχειν τὸ εἶδος αἰδίων ὅν, καὶ ἐπὶ τῶντων ὅ; ὃ γὰρ ἐπὶ πάντων τῶν γινόμενων ὅν τε τὸτο λέγειν. καὶ παρατίθει τὸ καὶ τὴν γινόμενον, ἐφ' ὧν ἀποκρίνεται λέγειν τὸ ὑπὸ τῶ τεχνίτη εἶδος ἐγγινόμενον τῇ ὕλῃ προὔπαρχειν τε καὶ αἰδίων εἶναι. ταῦτα δὲ δύνανται μὲν καὶ περὶ τῶν ἰδεῶν λέγεσθαι τε καὶ ἀπορεῖσθαι, δύνανται δὲ καὶ ἀπλῶς περὶ τῶ ἐν ὕλῃ εἶδος κατ' ἀκολουθίαν τῆς ἀπορίας λέγεσθαι. Alex.

"πρὸς — μία." καὶ τὸτο πρὸς τοῖς εἰρημένους ἀπορεῖ, εἰ ἔστι 999b καὶ τὰ εἶδη προὔπαρχοντα ὡς περὶ καὶ ἡ ὕλη, πότερον ἂν εἶδος κατ' ἀριθμὸν ἐστὶ καὶ μία ὅτιον καὶ τὴν ἀριθμὸν πάντων τῶν ἀνθρώπων, ἢ πολλὰ καὶ τοσαῦτα ὅσα οἱ ἄνθρωποι οἱ καθ' ἑκάστα (*). εἰ μὲν γὰρ ἐν τῆς θήσεως καὶ τὴν ἀριθμὸν, εἰς ἀνθρώπος γενήσεως ἐκ τῆς ὕλης ἐκείνου δεξαμένης τὸ εἶδος (*). εἰ δὲ τοσαῦτα ὅσα καὶ ἀνθρώποι καθ' ἑκάστα, ἀλλογον. τίνοι γὰρ ἐκεῖνα τὰ χωρὶς ὕλης εἶδη τῶ ἀνθρώπου λαμβανόμενα ἀλλήλων διόσει; ὅτι γὰρ αἱ τῶν καθ' ἑκάστα ἀνθρώπων πρὸς ἀλλήλους διαφοραὶ. ἐπὶ τούτοις ἀπορεῖ καὶ πῶς ἡ ὕλη δέχεται ταῦτα τὰ προὔπαρχοντα εἶδη ἢ ὅπως τὰ εἶδη, καὶ πῶς γίγνεται καὶ ἔστιν ἐκείνων τῶν αἰδίων, ὃ ὅλα ἐστὶν ἐξ ἀμφοτέρων τῶντων, πότερον συντεθέντων ἢ κρᾶθέντων τῶντων ἢ μίχθέντων; καὶ τίς ὁ τρόπος καθ' ὃν ἡ ὕλη δεξαμένη τὰ εἶδη γίγνεται ὃ γίγνεται; ταῦτα δὲ καὶ ἐν ἄλλοις ἀπέρρηκε, ζητῶν τί τὸ ἐν καὶ συντέχον τὸ εἶδος ἐν ὕλῃ, ἐν οἷς τὸ δύναται τῆς ὕλης αἰδίων φησι γίγνεται τὸ λαμβάνειν αὐτὸ καὶ μένειν ἐν αὐτῇ εἰς τὸτο μεταβαλλόμενον, ὅτι ὡς ἐδύναται δηλοῦναι ποιητικῶς πῶς προὔπαρχοντος αἰτίου. ἔστι δὲ

(*) πᾶσι δριμυτάτη ἀπορία κατὰ ἐνταῦθα δ' Ἀριστοτέλης ἤρτα ἐξήγησε καὶ ὁ Πλάτων ἐν τῶ Φαίδρῳ καὶ ἐν τῶ Παρμενίδῳ, καὶ φησιν ὅτι πῶς τὸ εἶδος θεωρεῖται ἐν τῇ ὕλῃ; πῶς λέγει ἑκάστην τέλειον εἶδος ἔχειν, ὅλον δὲ πᾶσι ὃ δύναται [ὅλον εἶναι τὸ ὑπάρχον], ὅτι ἐκ διαφορῶν ὑποκειμένων ὑπάρχει; πῶς δὲ ἐν ἐπὶ δο- τῶντων ὅλον εἶναι τὸ ὑπάρχον ἐν διαφορῶν ὑποκειμένους; φησὶ δὲ

1. de om. A. 2. ἄρα om. C. 3. ἦ — 8. ἐπὶ πᾶσι om. A. 9. πᾶσι F. 10. ἐν F. 11. τὸ A. 12. ὅτιον — 19. ἡγεμονίας om. A. 20. excludente materia. quae ex alia nondum genita generari debent Sepaly. 21. τῶν F. 22. τῶν F. 23. τῶν F. 24. τῶν F. 25. τῶν F. 26. τῶν F. 27. τῶν F. 28. τῶν F. 29. τῶν F. 30. τῶν F. 31. τῶν F. 32. τῶν F. 33. τῶν F. 34. τῶν F. 35. τῶν F. 36. τῶν F. 37. τῶν F. 38. τῶν F. 39. τῶν F. 40. τῶν F. 41. τῶν F. 42. τῶν F. 43. τῶν F. 44. τῶν F. 45. τῶν F. 46. τῶν F. 47. τῶν F. 48. τῶν F. 49. τῶν F. 50. τῶν F. 51. τῶν F. 52. τῶν F. 53. τῶν F. 54. τῶν F. 55. τῶν F. 56. τῶν F. 57. τῶν F. 58. τῶν F. 59. τῶν F. 60. τῶν F. 61. τῶν F. 62. τῶν F. 63. τῶν F. 64. τῶν F. 65. τῶν F. 66. τῶν F. 67. τῶν F. 68. τῶν F. 69. τῶν F. 70. τῶν F. 71. τῶν F. 72. τῶν F. 73. τῶν F. 74. τῶν F. 75. τῶν F. 76. τῶν F. 77. τῶν F. 78. τῶν F. 79. τῶν F. 80. τῶν F. 81. τῶν F. 82. τῶν F. 83. τῶν F. 84. τῶν F. 85. τῶν F. 86. τῶν F. 87. τῶν F. 88. τῶν F. 89. τῶν F. 90. τῶν F. 91. τῶν F. 92. τῶν F. 93. τῶν F. 94. τῶν F. 95. τῶν F. 96. τῶν F. 97. τῶν F. 98. τῶν F. 99. τῶν F. 100. τῶν F.

1. de om. A. 2. ἄρα om. C. 3. ἦ — 8. ἐπὶ πᾶσι om. A. 9. πᾶσι F. 10. ἐν F. 11. τὸ A. 12. ὅτιον — 19. ἡγεμονίας om. A. 20. excludente materia. quae ex alia nondum genita generari debent Sepaly. 21. τῶν F. 22. τῶν F. 23. τῶν F. 24. τῶν F. 25. τῶν F. 26. τῶν F. 27. τῶν F. 28. τῶν F. 29. τῶν F. 30. τῶν F. 31. τῶν F. 32. τῶν F. 33. τῶν F. 34. τῶν F. 35. τῶν F. 36. τῶν F. 37. τῶν F. 38. τῶν F. 39. τῶν F. 40. τῶν F. 41. τῶν F. 42. τῶν F. 43. τῶν F. 44. τῶν F. 45. τῶν F. 46. τῶν F. 47. τῶν F. 48. τῶν F. 49. τῶν F. 50. τῶν F. 51. τῶν F. 52. τῶν F. 53. τῶν F. 54. τῶν F. 55. τῶν F. 56. τῶν F. 57. τῶν F. 58. τῶν F. 59. τῶν F. 60. τῶν F. 61. τῶν F. 62. τῶν F. 63. τῶν F. 64. τῶν F. 65. τῶν F. 66. τῶν F. 67. τῶν F. 68. τῶν F. 69. τῶν F. 70. τῶν F. 71. τῶν F. 72. τῶν F. 73. τῶν F. 74. τῶν F. 75. τῶν F. 76. τῶν F. 77. τῶν F. 78. τῶν F. 79. τῶν F. 80. τῶν F. 81. τῶν F. 82. τῶν F. 83. τῶν F. 84. τῶν F. 85. τῶν F. 86. τῶν F. 87. τῶν F. 88. τῶν F. 89. τῶν F. 90. τῶν F. 91. τῶν F. 92. τῶν F. 93. τῶν F. 94. τῶν F. 95. τῶν F. 96. τῶν F. 97. τῶν F. 98. τῶν F. 99. τῶν F. 100. τῶν F.

οὐ φανόμενα. τὸτο δὲ ἐξιν εἶδος τε καὶ γένος. εἰπὼν δὲ ὡς περ ἐν
 1- εἰ τὰ τῆς φωνῆς ἀριθμῶ ἢ ζοιχεῖα ὠρισμένα, εἴη δὲ καὶ τὰ
 γράμματα τοσαῦτα γραφόμενα ὅσα αὐτῶν καὶ τὰ ζοιχεῖα, ἕκαστον
 ἀπαιτῶμεν τὸ ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν ὄντων καὶ τῶ ἀριθμῶ τούτων
 ἔξω. ὅθεν ἢ ἄλλο παρὰ τὰ ζοιχεῖα ἔξω, ταῦτάς τινες ἢ πλείω καὶ
 ἴσα τῶν ζοιχείων ἔξω. ἀλλ' ὡς γνωρίζω τῆς ἀκολοθίας ὅσης
 παραλειπὼν αὐτῆς, ἀπέρωκεν, εἰ γὰρ ἐστὶ μία τῶ ἀριθμῶ γῆ καὶ
 ἑκαστὴ τῶν τεσσάρων, ταῦτα δὲ ἢ ἐν τῷδε τῇ τῷ σώματι,
 ἀδύνατον ἐξ αὐτῶν ὁλόν· ὅτι ἄλλα τι σῶμα εἶναι. σφόδρα δὲ
 λογικῶς καὶ διαλεκτικῶς ἡ ἐπεχείρησις ἔχει. id.

(*) φασὶ δὲ ἡμῖς ὅτι τῷ ὄντι ὅτε ἀριθμῶ ἐξιν ὅτε εἶδει.
 11- ὑπὲρ ἢ ἀριθμῶν ἐστὶ καὶ ὑπὲρ εἶδος ἢ πρώτη ἀρχή. Asclep.

"ὅθεν — πρῶτον." ἢ ἀναγκαίαν ἔσαν ἀπορίαν κατε-
 5- λυθῆναι φησι πᾶσι τοῖς πρὸ αὐτοῦ παραλελειφθαι, εἰρησὶ μὲ καὶ
 αὐτῇ ὡς περ καὶ αὐτὸς πρὸ ταύτης κατ' ἀρχαίς τῶ βιβλίου ἐν τῇ ἐκθέσει
 τῶν ἀποριῶν (*), ἐστὶ δὲ αὐτῇ. ζητεῖ πότερον αἱ αὐταὶ τῶν τε
 φθαρτῶν καὶ τῶν ἀφθαρτῶν ἀρχαί. εἰ μὲν ἢ αἱ αὐταί, τί τὸ αἴτιον
 τῶ ἐκ τῶν αὐτῶν ἀρχῶν πάντων ὄντων τὰ μὲ αὐτῶν φθαρτὰ εἶναι
 τὰ δὲ ἀφθαρτά; ἔσθαι Ἡσιόδου τε καὶ τῶν ἀρχαίων μνημονεύει
 θεολόγων, αἱ ἐκ τῶν αὐτῶν ἀρχῶν ὑποτιθέμενοι πάντα αἰδίων
 ὄντων καὶ ἀφθαρτῶν τὸ αὐτοῖς ὁξείαν πιθανὸν εἶναι τὸ τὰ μὲ ἀφθαρτά
 τὰ δὲ φθαρτὰ εἶναι ἔφασαν μόνον, ἡμῶν δὲ καὶ τῶ ἡμῶς διδάσκει
 τε καὶ πείσκει ὠλεργώρησαν. ὑπαθέμενοι ἢ τὰς ἀρχαίς αἰδίων τε καὶ
 θείας εἶναι καὶ πάντα ἐξ ἐκείνων τὰ ὄντα εἶναι καὶ γεγενῆσθαι, τὰ μὲ
 γεγενῆσθαι πᾶσι ἀμβροσίας καὶ τῶ νέκταρος φασὶ θεοὺς γενέσθαι, ὅσα
 25 δὲ μὴ ἐγγύστατο, ταῦτα φθαρτά, πρῶτον μὲ τὴν ἀμβροσίαν καὶ τὸ
 νέκταρ τὰ θεοποιὰ νάματα αὐτοῖς ἴσως γνωρίμα λέγοντες. ὃ ἢ
 δὲ ἡμῖν ἢ τῶν ἄλλων τῶν. δευτέρον δὲ καὶ περὶ αὐτῆς τῆς προσ-
 φερῆς τούτων ἀπλῶς εἶπον καὶ ὁδομῶς γνωρίμας. τίς ἢ ἡμῶν
 ἦλθεν ἐπὶ τὸ γεγενῆσθαι τούτων αἰτία αὐτοῖς τῆς ἀθανασίας; εἰ
 30 μὲν ἢ ἡδονῆς χάριν αὐτῶν γεγενῆσθαι, ὅθεν αὐτοῖς εἰς τὸ εἶναι συντε-
 λῆναι τὸ νέκταρ καὶ τὴν ἀμβροσίαν, ὥστε ὃ διὰ τὸ γεγενῆσθαι ἀθάνατα. εἰ
 δὲ εἰς τὸ εἶναι ἢ τούτων αὐτοῖς γεγενησὶς συντελεῖ, ὅλως ὡς τροφή
 ἐστὶν αὐτοῖς, τὰ δὲ τρεφόμενα καὶ μὴ ἂν ὄντα εἰ μὴ τρέφοιτο, πῶς
 αὖτε τε λέγειν αἰδία εἶναι; τοσαῦτα δὲ Ἡσιόδου τε καὶ τῶν ἄλλων
 35 θεολόγων ἐπιμνησθεὶς τὸ μὲ τὰς τούτων ὁξείας μὲ σπουδῆς ἐξετάζων
 μύθος λεγόμενος καὶ διὰ μύθων τὰ ψευδῆ συναγόντων τε καὶ συ-
 νώτων παρατεῖναι (τὸ ἢ "μυθικῶς σοφισμένων" ἴσον τῷ διὰ
 μύθων παρακρουμένων τὰληθές), ἐπὶ δὲ τὸς μετ' ἀποδείξεως δε-
 40 πύκτους λέγειν παρὰ τούτων μέγιστοι, καὶ φησι δὲν περὶ τούτων ἔξω-
 τάζων τὴν αἰτίαν τῶ, πάντων ἐκ τῶν αὐτῶν ἀρχῶν καὶ ζοιχείων
 γεγενῆσθαι, τὰ μὲν τῶν ἐξ ἐκείνων αἰδίων τε εἶναι καὶ ἀφθαρτά

καὶ ἀφθαρτά. εἰ γὰρ, φησί, μήτε αἰτίαν τῶν τούτων λέγουσι, μήτε
 ἄλλως εὐλογον τι ἔχει ἢ ὁξεία, ὁλόν ὡς ἔκ ἂν εἴεν αἱ αὐταὶ πᾶ-
 των ἀρχαί. φησὶ δὲ μηδὲ Ἐμπεδοκλέα, ὃς δοκεῖ μάλιστα τῶν
 ἄλλων φυσιολόγων ὁμολογῆσαν λέγειν. ἄλλο μὲν ἢ ζοιχεῖον γε-
 5- γένεσθαι τε καὶ τῶ εἶναι αἴτιον εἰσάγει. τοῦτο δὲ ἢ φίλια αὐτῶν,
 πάλιν δὲ φθορᾶς, τὸ ἢ νέκος τοῦτον. ὃ μὲν ἄλλῃ φαίνεται καὶ γε-
 γένεσθαι τὸ νέκος αὐτῶν ἐν πολλαῖς τῇ αἰτίαν ἔχειν καὶ φίλια φθορᾶς.
 καὶ δεικνύσι γε πῶς μὲ δοκεῖ λέγειν ὁμολογῆσαν, πῶς δὲ ἔκ ἐκ-
 φεύγει τὴν ἀπορίαν. τίθησι μὲν ἢ ἐν ταῖς ἀρχαῖς Ἐμπεδοκλέης καὶ
 10 τὸ νέκος, ὃ ἐστὶν αἴτιον αὐτῶν τῆς φθορᾶς. διὰ πάντα κατ' αὐτὸν
 τὰ γνωσμένα φθαίρει, καὶ ὃ τὰ μὲ τὰ δ' ὃ. τὸτο ἢ ὁμολογῆσαν
 δοκεῖ λέγειν ὅτι αὐτὸ τὸ πάντα τὰ γνωσμένα ἐκ τῶν αὐτῶν ἀρ-
 χῶν ὄντα ὁμοίως καὶ φθαίρει. πάντα, ἀλλ' ὃ τὰ μὲ φθαίρει τὰ
 δὲ μένειν αἰδία. μόνον δὲ ἀφθαρτά τὰ ζοιχεῖα ὑποτιθεῖν, ταῦτα
 15 δὲ ἐστὶ τὰ δ' σώματα καὶ τὸ νέκος καὶ ἢ φίλια. καὶ ταύτη μὲ δοκεῖ
 τῶ φθαίρει τὰ φθειρόμενα αἰτία τῶ ἀπολείπειν καὶ ὁμολογῆσαν
 λέγειν αὐτῶν, ἄλλην μὲ γενέσεως ἄλλην δὲ φθορᾶς ἀποδιδόναι αἰτίας.
 ἢ δὲ λέγει καὶ τὸ νέκος αὐτὸ τὸτο γεγενῆσθαι, ταῦτάς γε γενέσεως αἰτίαν
 ὃ φθορᾶς γίγνεται μόνον, ὡς περ ἐν καὶ τῇ φίλια φθορᾶς, ὃ ἢ
 20 γενέσεως (ἐκ ἢ τῶ ἐνός, ὃν θεὸν ἐκείνος καὶ σφαῖρον λέγει, τὸ ὑπὸ
 τῆς φίλιας γενομένη, πάντα τὰ ὄντα ὑπὸ τῶ νέκος κατ' αὐτὸν
 γίγνεται) πλὴν τῶ θεοῦ, λέγων τῶ σφαίρου, ὃν καὶ ἐν λέγει, ὡς δι' ὡν
 παρέθετο ἐπὶ δὲ ὁλόν, ταύτη δ' ὃ ἐκείνῳ ὁμολογῆσαν λέγει
 ἂν αὐτῶν. ὃ ἢ ἂν ἐκ τῶν τοῦ ἄλλο μὲ εἶναι τῆς φθορᾶς γενέ-
 25 σεως δὲ ἄλλο αἴτιον εἶναι, δι' ὃ ἐδόκει ἢ ὁξεία αὐτῶν τὸ εὐλογον
 λέγειν. Alex.

(*) ἰσθὼν δὲ ὅτι ὡς τὸ διδασκαλεῖν ὡν τῶ Πλατωνικῷ φη-
 σὶν ὅτι ὅθεν εἴη περὶ τῆς τοιαύτης ἀπορίας. ἀντικρὺς ἢ
 φαίνεται ὃ Πλάτων διαλεγόμενος περὶ αὐτῆς ἐν Τιμαίῳ. . . ἀλλὰ
 ἢ ἐνταῦθα ἀκολουθεῖ τοῖς εἰρημένους ἐν τῷ Τιμαίῳ. κατ' ὅσον μὲ
 ἢ φθαρτὸς ἐστὶν ὃ ὕφανος. διὸ φησὶ ἐν ἐκείνοισι ὃ Πλάτων ὡς
 ἀπὸ τῶ θεοῦ λέγοντος πρὸς τὰ ὕφανα ὅτι ἀθάνατα μὲ ἔκ ἔξω, ἐπεὶ
 ὅλως ἐγένετο, ἔστω δὲ ἀφθαρτά καὶ ἀγήρω ἐμὲ ἐθέλοντος.
 Asclep.

"ὁξεία — γενεᾶν," ταῦτάς γε γεννητικὸν εἶναι καὶ ποιητικόν. 1000 α
 τῶ δὲ ἐκ ἢ τῶ ἐνός ἀπαντα καὶ ἐκ τούτων τὰ ἄλλα ἐστὶ πλὴν θεός, 27.
 δεῖ προστιθέναι τὰ γνωσμένα ὑπὸ τῶ νέκος. παραθέμενος δὲ τὰ
 ὅλη δι' ὡν τὸ νέκος γενέσεως κατ' αὐτὸν πάντων αἰτίαν, "ὅσα τ'
 ἢ ὅσα τ' ἔξω," ὃ καὶ ὡς φθορᾶς ποιητικὸν ἐν ταῖς ἀρχαῖς ὑπέθετο,
 καὶ αὐτοῦ τῶν ἐπὶ τῶν, φησὶ, τούτων ὁλόν ἐστιν ὅτι κατ' αὐτὸν τὸ νέ-
 40 κός ἐστι γεννητικόν (*). εἰ ἢ μὴ ἐν τοῖς ὅσι τὸ νέκος ἦν, ἐν ἂν,
 φησὶ, πάντα ἦν, καὶ ἔκ ἂν διεκρίνετο ὅθεν ἐγένετο. τὸ ἢ μὴ μένειν

2. εἴη ἐν Α. 1. 17. καὶ om Α. 24. τῶ f. τὸ. 23. γὰρ αὐτὰς αἰδίων Α. 28. δὲ om Α. 31. ἡμῶν τῶν ἐστὶν ὃ C. 40. παρὰ Α. 42. ἐξορίζων
 παρὰ τῶν Α.

1. τὰ λέγουσι τίνα, μήτε Α. 2. εὐλογον ἔχει τι ἢ Α. 3. τῶν ἄλλων μάλιστα C. 8. ὁμολογῆσαν Α. 10. αὐτῶν αὐτὸ Α. 12. πάντων
 F. 16. αἰτίαν Α. 17. τῶν ὑπολείπειν F. 18. ἢ δὲ] ἢ Α. αὐτῶν Α. 21. γνωρίμα C. 23. ὃ ἐκείνῳ] δὲ ἐκ Α. 24. ἂν post γὰρ om C. 26.
 λέγειν] ἔξω Α. 39. καὶ om Α. 41. ὑπετίθετο C. 42. καὶ om Α.

τὸ ἐν τοῖς ὕδατι· τὸ τῆς φιλίας ἔργον, τὸ νεῖκος μαγαίρετον αἰτίον. ὅταν γὰρ συνήκῃ πάντα καὶ ἐν γίγνεσθαι, τότε τελευταίων χωρίζεται φησιν αὐτῶν τὸ νεῖκος ὡς αἰτίον τῆς τῶν διαφορῶν ὕψις, ἐν τῷ τότε χωρισμῷ ἐνδύσθαι δυναμένων αὐτῶν. διὰ δὲ τῆς, φησί, καὶ ἐν μὲν τοῖς ἄλλοις πᾶσιν ἐστὶ τὸ νεῖκος κατ' αὐτόν, ὥσπερ καὶ τῶν ἄλλων στοιχείων ἑκάστων· ὅτω μὲν γὰρ εἰς διακεκριμένα καὶ ἐπὶ τῆς οἰκείας φύσεως· μόνον δὲ ὅτε ἔστι ἐν τῷ ἐπὶ τῷ θεῷ, ὡς ἐν μόνῳ τῷ ἐκ ἐστὶ τὸ νεῖκος αἰτίον τῶ εἶναι, τοῖς δὲ ἄλλοις πᾶσιν. εἰπὼν δὲ πῶς ἔχει ὁ μολογούμενα ἀλλήλοις τὰ ὑπὸ Ἐμπεδοκλέους εἰρημένα, καὶ μνημονεύσας ὅτι κατ' αὐτὸν μόνον ὅτε ἔστι τὸ νεῖκος ἐν τῷ θεῷ, 10 διὰ δὲ πειρητικὸν καὶ ἐστὶν αἰτία· αὐτὸν ὡς καὶ τῶ τῶν ἄλλων ἀφρονέστερον ποῶντα τὸν θεόν· τὰ μὲν γὰρ ἄλλα πάντα κατ' Ἐμπεδοκλέα νοήσει τῷ πᾶσας μὲν τὰς ἀρχὰς ἔχειν ἐν αὐτοῖς, γίγνεσθαι δὲ τὴν νόησιν τῷ ὁμοίῳ τῷ ὁμοίῳ, ὁ δὲ θεὸς τὰ μὲν ἄλλα νοήσει τῷ ἔχειν καὶ αὐτὸς τὰ τῶν ἄλλων ἐν αὐτῷ στοιχεῖα, μόνον δὲ τὸ νεῖκος 15 ὅτε ἔστι νοῦν, ἐπεὶ μὴδὲ τὴν ἀρχὴν ἐστὶν ἐν αὐτῷ. ἀπαρήσας δ' ἂν τις πῶς ἀφρονέστερον λέγει γίγνεσθαι τὸν θεόν κατ' Ἐμπεδοκλέα, ἐπεὶ μὴ πάντα νοεῖ· ὅτω γὰρ καὶ Ἀριστοτέλης αὐτὸν ἀφρων ἂν εἴη. ἀλλὰ καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ ὅτι ἔστι ἀμεινον μὴ νοεῖν, ὥσπερ τὰ κακά (*). ἡ καὶ τῶ κατ' Ἐμπεδοκλέα ἀφρονέστερος, ὅτι μὴ 20 πλεονεκτῶν τῶν ἄλλων· ἐκ γὰρ τῶν στοιχείων καὶ αὐτός, παρὰ τὸ νεῖκος, καὶ γινώσκων καὶ φθειρόμενος, καὶ μὴδὲν ἄλλα τιμωτέρον νοῦν ἢ ταῦτα ἐξ ὧν ἐστὶν, αὐτός τε καὶ τὰ ἄλλα τῶν στοιχείων ὅτι νοεῖ· ἀλλὰ τὰ μὲν πάντα τὰ στοιχεῖα νοεῖ, ὁ δὲ θεὸς μόνος ἐξ αὐτῶν ὅχι οἷός τε ἐστὶ νοεῖν. ἔτι τὰ μὲν ὕλιναι στοιχεῖα ἔστιν πάντα νοῦν, ὅτι 25 δὲ καὶ τὰ ποιητικὰ πάντα, ἃ τιμωτέρα τῶν ὕλιναι. λέγει δὲ ἐν ἄλλοις ὅτι καὶ μόνον ἀφθαρτον τὸ νεῖκος κατ' αὐτόν. ἔξωθεν δὲ τῶ ἀπαρήσας πρὸς Ἐμπεδοκλέα, ἐπείκειν ἐπὶ τὸν ἀνομολογίαν αὐτῷ δεικνύσαι μὴ φυλάττοντος μήτε τὴν φιλίαν γενέσεως αἰτίον μήτε τὸ νεῖκος φθορᾶς, ἀλλὰ μὴδὲν μᾶλλον ὁύτερον θατέρου 30 αἰτίον ποῶντος, τὸ μὲν νεῖκος γενέσεως τὴν δὲ φιλίαν φθορᾶς. ὅτι δὲ ἡ φιλία φθείρει καὶ ὡς παρέθετο· συναγύσα γὰρ πάντα εἰς τὸ ἐν δῆλον ὅτι φθείρει ταῦτα ἃ πρὸ τῆς συνόδου ταύτης ἦν. εἰ δὲ μὴδὲν μᾶλλον τὸ νεῖκος τῆς φιλίας φθορᾶς αἰτίον, καὶ καὶ τῶ ἂν εὐλογον· εἴη ἀφρονέστερον εἶναι τῶν ἄλλων τὸν θεόν κατ' Ἐμπεδο- 35 κλέα· μὴδὲ γὰρ κακία τις ἐξαίρετος κατ' αὐτόν ἐστιν ἐν τῷ οἰκείῳ εὐλόγῳ· αὐτὸ τὸν θεόν μὴ νοεῖν· μόνον γὰρ διὰ τῶ αὐτὸ συνθεσὶς τις ἐστέρη· αὐτῷ, ὡς εἰ καὶ τὴν φιλίαν ἢ ἄλλο τι ὑπέθετο μὴ εἶναι ἐν αὐτῷ· ὅχι ὡς εὐλογον γὰρ μὴ νοεῖν αὐτὸν τὸ νεῖκος ὅτι νοήσει, ἀλλ' ὡς μὴ δυνάμενος τῷ μὴ εἶναι ἐξ αὐτοῦ. αἰτία δὲ αὐτὸν καὶ 40

ὡς τὸ αἰτίον μὴ λέγοντες τὸ ποτὲ μὲν τῶν φιλίας ἐπαρκεῖν τὸ θεόν, ποτὲ δὲ τὸ νεῖκος τῶν ὕλων· ὅ γὰρ ἑκάστων τὸ εἶναι, ὡς ἐκ φύσεως καὶ ὅτι ὅπως ἀνάγκη· δύναμις γὰρ τις τῶ ἐπὶ πάντων τῶν γνωσμένων καὶ ὄντων λέγειν, ἀλλ' ὅτι ἔστιν αἰτίας ἀπόδοσις τὸ παρὰ καὶ ὡς εἰπὼν. εἰπὼν δὲ ταῦτα πρὸς αὐτόν, φησὶ τῶ μὴ αὐτὸν μέχρι γε τοσούτου ὁμολογούμενον ἀρκεῖν, τὸ τὰ ἐκ τῶ αὐτῶν ἀρχῶν φθαρτὰ εἶναι πάντα ὁμοίως, ἀλλὰ μὴ τὰ μὲν ὅτι ὅτι οὐκ οὐκ τὴν ἀνομολογίαν ἔχειν, πῶς ἐκ τῶν αὐτῶν τὰ μὲν ἐκ ἀφθαρτῶν τὰ δὲ φθαρτῶν, καθ' ὅτι πάντα ἐστὶν ἐκ τῶν αὐτῶν. ἀπαρήσας δὲ πρὸς τὸς πάντων τῶν ὄντων τὰς αὐτὰς ἀρχὰς ὑποθεμένους, ἐφεξῆς ἀπαρτὶ πρὸς τῶν ἄλλων μὲν ἀρχὰς τῶν ἀφθαρτῶν ἄλλας, δὲ τῶν φθαρτῶν ὑποθεμένους. πρῶτον μὲν ὅτι ἀπὸ τῶν παλαιῶν ἀπαρτῶν, πότερον τῶν φθαρτῶν καὶ αἱ ἀρχαὶ φθαρταὶ ἢ ἀφθαρταί. εἰ μὲν ὅτι φθαρταί, δῆλον ὡς ἔστιν ἐξ ἐκείνων εἰς ὅ φθαίροντο. ὅ γὰρ δὴ εἰς τὸ μὴ ὅτι φθαίροντο· εἰς ὅ γὰρ φθαίροντο καὶ ἑκάστων καὶ συνένεγκαν· ὡς ἔστιν τῶν ἀρχῶν ἀρχαί. ἀλλ' εἰ πάντα, ὅτι αὐτὰ ἀρχαὶ ἀλλ' ἐκείνων ἐξ ὧν αὐτῶν· ἀδύνατον δὲ τῶν ἀρχῶν ἀρχὰς εἶναι· ὅ γὰρ γίγνεται ἐκ τῶν ἀρχῶν ἀρχαί, ὡς ἔστιν ἐπὶ τῶν αὐτῶν εἰς ἀπειρον προχωροῦσιν. εἰ μὲν γὰρ ἔστιν ἐκείνων τε ὅτι αὐτῶν ἀρχαὶ τῶν ὑποθεθεισῶν ἀρχῶν, ἐκ ἐκείνων εἰς ἔστιν ἀρχαί, καὶ ἐπὶ αἰδῶν ὅτι εἶναι, ὡς δέδοται, ἡ ἐκ τῶ μὴ ὄντος ὅτι γένεσις εἴη, εἰ εἰς τὸ μὴ ὅτι ἔστιν ἢ φθορά· εἰ δὲ εἰς ἀπειρον προῖται, αἰετὶ τῆς φθορομένης ἀρχῆς ἐκείνης εἰς τὸ φθαίρειν ἔστι ἀρχή· πρὸς δὲ τῷ ὅτι τὴν ἀρχὴν ἀρχή τις ἔστι· δέδοται γὰρ τῶ ἐν τῷ πρὸ τῶ βιβλίου. ἡ τῷ ὡς συμβαίνει τῶν ἀρχῶν ἑτέρας εἶναι πρῶτας. ἀκολουθεῖ τὸ καὶ ἐκ ἐκείνων καὶ ἐκ βιβλίου ἀπειρον· ἀκατέρω γὰρ αὐτῶν ἔπειτα τῶν ἀρχῶν ἀρχὰς εἶναι μὲν ὅτι λέγειν ὅτι τῶ δὲ ἀδύνατον, ὅτι ἐν μέσῳ τῶν ἀρχῶν γένεσις πεποιμένη τὴν λέγειν. ἔτι δὲ πῶς ἔστι τὰ φθαρτὰ, εἰ ἀρχαὶ ἀναρκεῖσιν; τὸ λεγόμενον ἐστὶν, εἰ τὰ φθαρτὰ ἐκ φθαρτῶν ἀρχῶν γίγνεται, πῶς ἂν γένοιτο τῶν ἀρχῶν φθοραῖς; φθοραῖς γὰρ τῶν ἀρχῶν ὅτι ἐκείνων ὅτι εἴη γίγνεσθαι τὰ ἐκ αὐτῶν καὶ εἴη ὅτι λεγόμενον ἔτι δὲ πῶς ἔστι τὰ φθαρτὰ; πῶς γὰρ ἔστι τὰ φθαρτὰ φθειρόμενα καὶ γινώσκοντα, εἰ μὴ εἰν αὐτῶν ἀρχαί; ὅτι εἰδείχθη ἀκολουθεῖν, εἰ φθαρταὶ εἶναι αἱ ἀρχαί. τὰ γὰρ γινώσκοντα καὶ φθειρόμενα καὶ γίγνεται καὶ φθαίρειν τῷ ἔχειν ἀρχὰς ἐκ ὧν καὶ ὅτι γίγνεται καὶ φθαίρειν· τῷ γὰρ εἰς ἐκείνων ἀκολουθεῖ φθορά· πῶς ὅτι φθαίροντο μὴ ὄντων τῶν εἰς ὅ φθειρόμενα διὰ τὸ θάνατον; εἰ δὲ τις λέγει τῶν ἀφθαρτῶν ἀφθαρτὸς τὰς ἀρχὰς εἶναι, 40

3. αἰτίον] ἐπὶ ἐν C. || 4. τύπος C. || 5. ὥσπερ ἐν καὶ A. || 18. ἰπὰ — 19. λέγει om A. || 20. ἐπὶ πλείον ἐκ τῶν τῶν C. || 21. ἐκ F. || 22. καὶ et καὶ φθειρόμενος om F. || 23 et 24. νοῦν F. || 25. ἐκ C. || 26. ἀ om F. || 29. μὴδὲ C. || 32. φιλία τοῦτο, φασί. συνήγησεν A. || 35. ἐκείνων C. || neque enim per ipsum discordia est vitium quoddam egregium, ut merito deus ipsum non intelligat: ipse enim solus cum sit, compositio quaedam discordia vocat Sepulv. || 37. αὐτὸν τὸν C. || 38. ἡ καὶ ἄλλο A.

5. τῶ et 6. τὸ et 7. εἶναι πάντα et μὴ et 9. ἀφθαρτα τὰ δὲ om C. || 9. καθ' — αὐτῶν et 13. αἰ om A. || 15. ἐκ φθαίροντο A. || 18. ἡ C. || 22. ἔστιν A. || 25. ἡ τὸ ὡς A. C. συμβαίνει A. || 26. ἀκολουθεῖ τῷ εἶναι καὶ ἔστιν εἶναι καὶ βιβλίου A. || 28. ἀφθαρτὸς F. || 29. ἰπὰ C. || et — 33. φθαρτὰ et 35. ἡ — ἀρχαὶ om A. || 38. τῶν om C.

ὡς ἐκεῖνα φθάρτα· ἡ δὲ αὐτὴ τῇ πράξει ἀπορία μένει
 καὶ πρὸς τούτοις δὲ φησὶ μηδὲ τὴν ἀρχὴν εἰρηκεῖναι τίνα ἄλλαν ἀρ-
 χὴ τῶν φθαρτῶν καὶ ἄλλας τῶν ἀφθάρτων εἶναι· πᾶς γὰρ αὐτὰς
 πάντες ὑποτίθει· ὑποθέμενοι δὲ τὸ πρῶτον ἀπορηθέν, πῶς ἐν
 αὐτῇ ἀρχῇ τὰ μὴ φθάρτα τὰ δὲ ἀφθάρτα γίνεσθαι, παράδοξον·
 καὶ ἀπορίῃσι· τὴν γὰρ σημάσει· τὸ "ἐκπερὶ γένεσθαι," ὡς δὴ λέγει καὶ ἐξ
 ὧν ἐκπερὶ τὰ ὡς περὶ τὸ μικρὸν τα λαμβανόντες, ὡς μικρὸν
 καὶ ἐν ἔχον ἀπορίαν ὑποτιθέμενοι· τὸ πρὸς αὐτὰς ἀρχὰς πᾶσι
 εἶναι, ὡς λέγειν ἐποικνέο τῆς ἀπορίας (1), ἢ τὸ "ἀποτρύνου-
 σθαι" εἰρηκεῖν ἀντὶ τῶ διὰ τῶν πιθανῶν αὐτοῖς δοκούντων παραμυ-
 νῶν, ὡς εἶπε περὶ Ἡσίοδου καὶ τῶν ἀρχαίων θεολόγων,
 ἐπὶ δὲ περὶ Ἑμπεδοκλέους, ὅς ἐκ τῶν αὐτῶν ποιῶν πάντα τὰ μέν
 καὶ αὐτῶν γενέσθαι ἐφίση· τὸ δὲ φθάρτα, ὡς ἡ μέγας καὶ ὁ δολιχόν
 καὶ ὑποθέμενοι, ὡς μέγας αὐτὸν ὅτε αἱ αὐταὶ ἀρχαὶ τῶν αἰδίων
 καὶ τῶν φθαρτῶν, ἐν τε τοῖς φθαρτοῖς ὅτε πᾶσαι αἱ ἀρχαὶ
 αἰδίων (τὸ γὰρ εἶδος ἐκ αἰδίων) ἢ τε ὅλη αἰδίων μὴ ἀλλ' ἐκ ἀπαθῆς
 ἀλλὰ παθητῆς καὶ ἀλλοιωτῆς Alex.

(1) τὸ γὰρ εἶδος φθάρτα μὴ ἐν σφαίρῳ, γὰρ δὲ ἐν αἰδίων
 τὸν κόσμον· καὶ πάλιν ἡ φύσις φθάρτα μὴ ἐν αἰδίων κόσμον,
 γὰρ δὲ ἐν σφαίρῳ. ἄλλως τε δὲ, φησὶν· ἐπεὶ δὲ πρὸς τῆς δυα-
 δος εἶναι τὴν μονάδα ὁ Ἑμπεδοκλής, τί ἐξον αἰτίον τῆς
 αἰδίων καὶ ἡσέως; ὡς γὰρ δεῖ λέγειν ἀπλῶς ὅτι ὅπως πέφυκεν, ἐπεὶ
 ὅπως πάντα βέβαια ἐπικλύει· λέγεται γὰρ ὅτι πολλοὶ αἰρήθη, ὅτι
 πάντα ταῦτα συμβολικῶς ἔλεγεν ὁ Ἑμπεδοκλής· ὅτε γὰρ ἐν
 σφαίρῳ ὑπετίθετο φθάρτα, ὡς φησὶν, ὅτε δὲ ἐν αἰδίων κόσ-
 μῳ, ἀλλὰ διὰ τῶν ἐδῶν τὴν ἀνδρῶν καὶ τῶν καθῶν τῆς ψυ-
 χῆς διὰ ἔλεγεν· ὡς καὶ ἐγὼ δεῦρ' εἰμι φυγὰς θεῶν καὶ ἀλήτης
 καὶ αἰδομένη (μαυνομένη;) πένοντα· ἔστι γὰρ ἐν τῷ σφαίρῳ
 διακρίσις, εἴη πολλὰ νοητά· ἀλλὰ καλίστη ὑπὲρ τῆς ἀφράσι
 ἡσέως, καὶ ἐν τῷ αἰδίων δὲ ἐξον ἡσέως, ἀλλὰ μάλλον ἐπικυ-
 τὰ ἢ διακρίσις. . . ἔστιν ὅτι ἡ μονὰς αἰτία ἐστὶ τῆς ἐνώσεως καὶ
 συνεκτικῆς τῶν πραγμάτων, ἢ δὲ δυὰς τῆς προόδου· τὸ ἐν ἀπλῶς
 αἰτίον τῆς ἐνώσεως τῆς προόδου τὸ ἔχον ἀμφότερα, Πυθαγόρας καὶ
 Παρμενίδης καὶ Ἑμπεδοκλής, ὡς Πυθαγόρειοι, χρόνον ἐκάλουν,
 ἐπεὶ ὡς περὶ ὁ χρόνος μετρητικὸς καὶ περιοριστικὸς ὑπάρχει τῶν
 ὑπὸ τὸν χρόνον, ὅπως καὶ τὸ πρῶτον μετρητικὸν καὶ περιοριστικὸν τῶν
 πάντων ὑπάρχει· ἔλεγον δὲ αὐτὸν καὶ ὅσον ὡς παρατείντα καὶ συνε-
 χοντα πάντα· σὺν τε ἐν φησὶν ὁ Ἑμπεδοκλής ὅτι ἦν ἡ καὶ τὸ νῦν
 ἐκράτησε καὶ ὥρμησεν εἰς τιμὰς προελθὼν ἐκ τῶ χρόνου, ὅς σφον
 ἀμοιβῆς πλατέος παρελθὼν τὸ ὅρον· καὶ πλατύν αὐτὸν ἐκάλουν
 ὡς πάλιν χωρηγόντα τὰ πρόγματα.

"ἀμοιβῆς" δὲ
 φησὶν ὅτι ἐκ διαδοχῆς μὴ τὴν φύσιν τὸ νῦν, ἀλλ' ὡς περ
 λέγομεν ἐν τῇ συνθέσει ὅτι ἀμοιβῆς αὐτὸν βύλομαι, τῷ τῶν

ἐκπερὶ γένεσθαι ὡς ἐκπερὶ γένεσθαι, καὶ ἀμοιβῆς λέγει τὴν μεταβολή-
 την ἢ ἔχει ἢ δυὰς πρὸς τὸ δέξασθαι τὴν ἐκπερὶ γένεσθαι τὸν χρόνον,
 φησὶ δὲ τῆς ἀνδρῶν, καὶ παραπέμψαι τοῖς τῶν. ταῦτα ἐν φησὶ
 ὁ Ἑμπεδοκλής ὡς δὲ ἐν ἐξ ἀνάγκης μεταβολῆς ἐκ τῆς σφαίρας
 εἰς τὴν αἰδίων κόσμον· αἰτία δὲ τῆς ἀνάγκης ἐκπερὶ γένεσθαι, ἀλλ'
 ὁμοίως καὶ τῶν ἀνδρῶν ἐκπερὶ γένεσθαι· καὶ γὰρ τὰ μὴ φθάρτα ποιεῖ
 καὶ δὲ ἀφθάρτα τῶν ὄντων, ἀλλὰ πάντα φθάρτα πάλιν τῶν φθαρ-
 τῶν.

Asclep.
 (1) φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος ὅτι καὶ Ἀριστοτέλης ὁ πρῶτος πρὸς 1000
 αὐτὸν μόνον νοεῖ, καὶ φησὶν ὅτι ἀμείνων καὶ μὴ νοεῖν, ὅταν τὰ

(1) ἐπερὶ γένεσθαι, ὡς περὶ οἱ κινῆσι οἱ ἐκπερὶ γένεσθαι, καὶ φθάρτα 1001
 ροσὶ δὲ ἐν τῷ αἰδίων πρὸς τὸ δέξασθαι ἀναφώνησιν· ὡς ἐν τῷ αἰδίων
 ἡμῶν ἀδιαφθαρτῶν, φησὶν, εἰρηκεῖν περὶ αὐτῶν καὶ ἀπλῶς, ὡς περ
 τῶν μικρῶν τα λαμβανόντες τὸ διαφθάρτα παραδόντα, id.

"πάντων — ἀναγκασιότατον." ὅν ἀπορίαν χαλεπωτάτην φη- 1001
 σὶν αἰνῶν καὶ πρὸς τὴν τῆς ἀληθείας γνώσιν ἀναγκασιότατην, ἐστὶ πρὸς
 τὸν ὅτι ἐν τῇ ἐκείνῃ τῶν ὄντων εἰσί, τῶν τῶν ἀρχαὶ αὐτῶν τῶν
 ἐν καὶ τὸ ἐν εἶναι, ἐκ ἀλλῶν τῶν ὄντων ὑπάρχοντα, καὶ ταῦτα τῶν φύ-
 σιν δηλῶσαι καὶ ἐν ἐκείνῃς ὑφιστάμεναι ὡν κατηγόρηται ἢ ἐστὶ τις
 ἄλλη φύσις ὑποκειμένη τούτοις, ἢ ἐστὶ ἀρχὴ καὶ ὁρμή τῶν ὄντων,
 ἢ δὲ ζήτην τί ἐστὶ, πότερον πῦρ ἢ ἀήρ ἢ ἄλλο τι ἢ καὶ πλείον, τὸ
 δὲ ἐν καὶ τὸ ἐν ἐκείνῃς ὑποκειμένοις ὑπάρχει· αὐτὸ δὲ ἀναγ-
 καλὴ ἢ ζήτησις, ὅλον καὶ ἐκ τῶ τῶν ἐκείνῃς τῶν δὲ ὅπως ἀπὸ
 φησὶν περὶ αὐτῶν, καὶ ἐξ ὧν δὲ ἀπορήσει προῶν, καὶ ὅτι ἐν τῇ
 περὶ τῆς ἀληθείας θεωρίᾳ ἢ περὶ τῶν ὄντων ζήτησις κυριωτέρα, καὶ
 ὅτι ἐκ τούτου ἡρτη· τὸ τῶν ἀρβύλων δύναμις τῶν ὄντων ἀρχὴς καὶ
 συνεκτικῆς ἐστὶν, ἀναγκασιότατη γὰρ πρὸς τὴν τῆς ἀληθείας γνώσιν
 ἢ περὶ τούτου ζήτησις, ἀλλὰ καὶ χαλεπωτάτη ἢ περὶ αὐτῶν διακρι-
 σης· ἢ γὰρ τῶν νοητῶν καὶ τῶν πρῶτων αἰτίων, καὶ ὅπως γινώσκεις
 χαλεπωτάτην, ἐξηγήσεται δὲ αὐτὸς τὸ πότερον τὸ ἐν καὶ τὸ ἐκ ἐκείνῃς
 τῶν ὄντων εἰσί, διὰ τὸ καὶ ἐκότερον αὐτῶν καὶ ἐκότερον τι ἐκ τῶ
 ἐν καὶ τὸ ἐν ἐστὶν· ἴσον γὰρ τὸ εἰρηκεῖν τῶν, ἐπεὶ τὸ ἐν καὶ τὸ ἐκ
 ὄντων ἐστὶ, πότερον ὡς ὅσαι ὄντα ἐστὶν ἢ ὡς συμβεβηκότα τῶ
 εἰσὶν, εἰπὼν δὲ τῶν μὴ ὅτι περὶ τῶ ὄντος καὶ τῶ ὄντος διανοηθῆναι
 ὡς ὅσων φύσεων τῶν καθ' αὐτάς, τῶν δὲ ὡς ἄλλως τισὶ φύ-
 σεσι συμβεβηκότων, ὡς περ ἀμείων καὶ περὶ ἀμείων ἐκείνῃς διαφα-
 ρεμένους τῶν εἰρηκεῖας περὶ αὐτῶν ἐν τῷ αἰδίων (34) τῆς Φυσικῆς
 ἀμείων (οἱ μὴ γὰρ φύσιν τινὰ αὐτῶν τῶ ἀμείων ἐπὶ αὐτῶν, ὡς περ καὶ
 οἱ Πυθαγόρειοι, ταῦτος γὰρ αὐτοῖς ὁ ἀμείων ἀρβύλος· οἱ δὲ συμ-
 βεβηκέναι τῶν τὸ ἀμείων ἔλεγον), εἰπὼν δὲ ταῦτα παρατίθει καὶ
 ἰσορροπίας μὴ ὅπως τίνες δὲ ἐκείνῃς περὶ αὐτῶν ὑπέλαβον. τὸ δὲ
 ἢ δὲ ζήτην τί ποτ' ἐστὶ τὸ ἐν καὶ τὸ ἐκ ὡς ὑποκειμένης ἄλλης φύ- 1001
 7.

1. προστίθει Α. || 2. καὶ οἱ Α. || 3. ἐν αἰδίων ἀρχὴν Α. || 4. παραπέμψαι φησὶ τὸν καὶ Α. || 13. ὅτι καὶ Α. || 20. ἀμείων Α. || 21. ἴσον ἐστὶ Α. || 24.
 λογο παρατίθει ὅρον Α. || 41. αἱ πάντα. f. l. πάντα τὰ πρόγματα.

13. f. αἱ πάντα Α. || 15. ἀδιαφθαρτῶν Asclep. || 17. ἢ δὲ πότερον Α. || 18. ὅσαι Α. || 20. ὑφιστάμεναι Α. || 21. ἴσον ἐστὶ Α. || 24.
 καὶ οἱ Α. || 28. τὴν περὶ τῆς Α. || 29. τῶν τῶν Α. || 32. καὶ οἱ Α. || 34. πότερον — ἐστὶν Α. || 39. αὐτὸ Α. || 43. ἢ Α.

σώας· ἴσμεν ὅτι τῷ ἡ δὲ ζήτησις ἐστὶν ὑποκειμένη· τῷ τε ἐπὶ
 καὶ τῷ ὅτι, ὡς τούτων συμβεβηκότων ὄντων αὐτοῖς, ἀλλ' ἐπὶ τῇ
 ὁρίαν τὴν αὐτῶν δηλοῦναι. Πλάτων μὲν δὲ καὶ οἱ Πυθαγόρειοι οὐχ
 ἐτέρω τῇ ὑποκειμένῳ ταῦτα ὑπόρχεν· ἔλεγον, ἀλλ' εἶναι τὴν
 φύσιν αὐτῶν ὑποκειμένην καὶ τὴν ὑπόκεινται αὐτῷ τῷ ἐν καὶ τὸ ἐν (ε).
 1001. τὸ δὲ ὡς ὅτις τῆς ὁρίας ὑπὸ τῇ φωνῇ καὶ δὲ τὴν ἴσμεν ἐπὶ τῷ ὡς
 11. τῆς αὐτῆς ὁρίας ὅτις ὡς ὅτις τῆς καὶ ὄντος, καὶ ταῦτα ὄντος ἐπὶ
 εἶναι καὶ ὄντι. ὅτι δὲ Πλάτων ὅτις τινὰ τό τε ἐν καὶ τὸ ἐν ἔλεγε
 ἄλλο ἐκ τῷ καὶ ἰδέας αὐτῶν λέγειν αὐτοῖς καὶ αὐτοῖς. οἱ δὲ κρυσι-
 κοί, ὡν καὶ Ἐμπεδοκλῆς, ἄλλο τι ὑπετίθεσαν τῷ ὄντι καὶ τῷ ἐπὶ
 καὶ κείνοις ἔλεγον ὑπάρχειν ταῦτα. Ἐμπεδοκλῆς μὲν καὶ ὡς καὶ
 γνωριμώτερον τι ἀνέγνω· τὸ ἐν· τὴν φύσιν ὑποτίθει· ταύτης κα-
 τηγόρει· τὸ ἐν, ἐπεὶ αὐτὸν κατ' αὐτὴν αὐτὴ πᾶσι τῷ ἑκάστῳ αὐτῶν
 ἐν εἶναι, συνάγετα καὶ συγχεῖται αὐτὰ. ἄλλοι δὲ τῶν φυσικῶν
 πῦρ ὑπέβαλον τῷ ἐπὶ καὶ τῷ ὄντι, ὡς Ἡράκλειτος, οἱ δὲ ἄερα, ὡς
 Ἀναξίμανης, οἱ δὲ ἄλλοι· οἱ δὲ ἑκάστῳ αὐτῶν ἀρχὴν τῶν ὄν-
 των καὶ αἰτίαν ὑπετίθετο, ταύτης καὶ τὸ ἐν καὶ τὸ ἐν κατηγόρει. ἀλλὰ
 καὶ καθ' ὅς πλείονα τῶν ὄντων ἦν· καὶ καὶ τούτων τούτων
 ἑκάστῳ ἐν τι ἦν καὶ ὄν· ἰσαριθμῶν δὲ καὶ ἐκθέμενος τὰς καὶ τὰς ὁρίας
 τῶν ἀρχῶν διαφωτίζει, ἐξῆς τῆς ἀπορίας ἀρχῇ, καὶ πρῶτον μὲν
 ἀπορεῖ εἰ μὴ λέγοι τις τὸ ἐν καὶ τὸ ἐν ὁρίας εἶναι· τούτῳ ἡ λέξις
 1001. ἀλλὰ ἡ ὡς μὲν τις μὴ θῆσεν εἶναι τινὰ ὁρίαν τὸ ἐν καὶ τὸ ἐν.
 11. αὐτὸ δὲ σημαίνει καὶ ἡ γεγραμμένον· τινὸς ὁρίαν λέγει· μὴ-
 λις αὖ πάντων κατηγόρει· τὸ ἐν· ἀνθρώπος μὲν κατ' ἀνθρώπων
 μόνον, ὁμοίως καὶ ζῶον κατ' ἀφωρισμένῳ τινὶ, τὸ δὲ ἐν καὶ τὸ ἐν
 καὶ πάντων τῶν ὄντων κατηγόρει. ὥστε εἰ τὰ μέγιστα καθόλου
 μὴ ὁρία μὴδὲ ὄντα, ὅθεν δὲ τῶν ἄλλων τι τῶν καθόλου εἴη. "εἰ
 δὲ μὴ ἐπὶ τι αὐτῶν μὴδ' αὐτοῖς," εἶπεν ἀπὸ τῷ εἰ ἡ μὴ ἐπὶ
 λαμβάνειν ὡς γένη τό τε ἐν καὶ τὸ ἐν τῶν ὄντων καὶ ὅπως αὐτῶν
 κατηγόρηται, ἀλλ' οὐχ ὡς ὁμοῦ, ὡς αὐτὸς ἐν ἄλλοις εἰδείξει
 30. εἶπε δὲ "τινὸς ὁρίαν" ἀπὸ τῷ ὁρίαν τινὸς εἶναι καὶ ἐν τῇ ὁρίᾳ κα-
 τηγόρηται, ὡν τι κατηγόρει· μέγα δὲ τὰ καθ' ἑκάστα ἔχει, ὅ
 τὰ καθόλου. τούτῳ δὲ ὅτι ἀποτοῖν εἰδείξει· ὅτε ἡ αἰ ἐπιστῆμαι
 ἔσονται ὅτε τι νοητόν, ἀλλὰ πάντα ἀναιδήγητα. ἀλλ' ὅθεν αἰδίων.
 προσέθησι δὲ τὸν τούτοις καὶ τὸ μὴ ἔσεσθαι ὁρίαν τὴν ἀριθμῶν ὡς κα-
 35. χωρισμένον καὶ καθ' αὐτὴν ὄντα, ὡς δοκεῖ τοῖς Πυθαγόρειοις τε καὶ
 Πλάτωνι· εἰ μὴ εἴη τὸ ἐν ὁρίᾳ τῆς καὶ λέγει τὴν αἰτίαν. ὁ ἡ
 ἀριθμὸς μονάδων ἐπὶ σύνθεσις, ἡ δὲ μονὰς ταύτην καὶ τὸ ἐν· ὥστε
 εἰ μὴ τὸ ἐν ὁρία, ὅθεν αἰ μονάδες· εἰ μὴ αἰ μονάδες, ὅθεν ὁ ἀριθμὸς·
 ὥστε συμβεβηκὸς ὁ ἀριθμὸς ἔχει ἀλλ' οὐκ ὁρία, εἴη καὶ τὸ ἐν μὴ
 40

ὁρία· τις ἀλλὰ ἀλλή· πῶς· συμβεβηκός (τὸ δὲ ὅτις ὅτις ἴσμεν ἐπὶ
 τῷ κυρίως ἐν), καὶ ὑπὸ τὸ ἐν καὶ γένος· κατηγόρει τὸ ἐν καὶ αὐτῆς
 τούτῳ δὲ εἶπεν ὡς ἀποτοῖν ἀναιδήγη τῶν ἀριθμῶν ὁρίαν τὰς κα-
 τηγόρει χωρισμένον· ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν. ἡ γὰρ, ὡς εἶπεν, οἱς τῶν
 5. εἰδέναι· ὁ ἡ τὰ μαθηματικὰ ὁρίαν τῶν μεταξὺ λέγοντες αὐτοῖς
 ἐπὶ τῇ καὶ τὴν ἀριθμῶν· ἐξῆς δὲ ἐπεκαρτεῖ μὲν οἱς τὸ καὶ εἶναι τὸ ἐν καὶ
 καὶ τὸ ἐν ὁρίας καθ' αὐτῶν, πρῶτον δὲ εἰδέναι καὶ εἰδέναι ὅτι κα-
 λυπὸς τοῖς αὐτοῖς καὶ αὐτοῖς λέγουσι, τινὸς μὴ συμβεβηκὸς κα-
 τηγόρει ἀλλοις τὸ ἐν εἶναι καὶ τὸ ἐν ἀλλὰ κυρίως ὄντα καὶ ὁρίας, αὐτὰ
 10. λέγειν καὶ τὸ εἶναι αὐτοῖς εἶναι· ἐν τῷ ἐπὶ εἶναι καὶ ὄντι· τὸ ἡ ὁρίας
 αὐτῶν εἶναι· καὶ καὶ τὸ ἐν· δηλωτικὸν ἐπὶ τῷ ὄντι καὶ τῷ ὄντι ὁρίας
 ταύτη· εἶναι· ἀλλὰ μὴ ἐν ἀλλοις τῶν ὄντων, ὅ· τὸ ἐπὶ εἶναι ἡ τὸ ἐπὶ
 εἶναι, ὅ· ὁ ἀριθμὸς παρεθέτο· ὅ· ὁ ἡ ἑτερόν τι καθόλου κατηγόρει·
 ὅ ἴσμεν ἐπὶ τῷ ὅ· ἡ ἡ ἑτερόν τινα ὄντα καὶ τὸ ἐν καὶ τὸ ἐν τῶν ὑποκει-
 15. των αὐτοῖς καθ' ὡν κατηγόρει αὐτῶν καθόλου, ἀλλ' αὐτὰ ταῦτα
 ὄντα ἐν τε καὶ ἐν κατηγόρει αὐτῶν. ἡ ὅπως, ὅ· ἡ ἡ ἑτερόν τι τῆς
 ὁρίας κατηγόρησεν, ἀλλὰ ταῦτα τὰ ὄντα καὶ τὸ ἐν, ὡς εἶπεν
 καὶ ἡ ὁρία ἐν τε καὶ ἐν εἶναι, οὐκ ἀλλὰ τὸ ἐν, ἀλλ' αὐτὰ τῶν ὡς
 ἡ τῶν ἀνθρώπων, ἐπὶ τὸ κατηγόρηται τὸν ἀνθρώπου, ἀνθρώπου
 20. τὰ ὡν κατηγόρει, οὐκ ἀλλο τι, ὅπως καὶ ὡν τὸ ἐν καὶ τὸ ἐν κατη-
 γόρει· ἐν τῇ ὁρίᾳ, ἐν καὶ ἐν ἔχει ἡ τούτων ὁρία, εἰ τὸ ἐν καὶ τὸ ἐν
 ὁρία τινὲς εἶσιν· ὅ· ἡ τὸ ὕδωρ ἡ πῦρ τῶν ὄντων κατηγόρει, καὶ
 αὐτῶν τὴν ὁρίαν τούτῳ εἰπωμεν, ἀλλὰ τὸ ἐν τε καὶ τὸ ἐν. εἰ δὲ
 ταῦτα ὅντα ὄντα κατηγόρει τῶν ὄντων καθόλου, εἴη δὲ καὶ ἡ ὁρία
 τούτων ὡν κατηγόρει ταῦτα τε ἐν καὶ τὸ ἐν. ὅθεν δὲ τὸ ἐν
 ἐπὶ τι αὐτοῖς καὶ ἐν, ἀναγκαῖον αὐτῶν ὁρίας εἶναι τὸ ἐν καὶ τὸ ἐν
 εἰρηδὲς πρὸς τὴν ἰδέαν αὐτὰ λέγοντας· καθ' ὅς γὰρ ἐπὶ ἡ
 αὐτοῖς καὶ αὐτοῖς, καὶ τούτοις ἀναγκαῖον ὁρίαν τούτων εἶναι τὸ ἐν καὶ
 καὶ τὸ ἐν· τὸ ἡ αὐτοῖς τε καὶ ἐν οὐχ ἑτερόν τινα ὄντα καθόλου τῶν
 ὄντων κατηγόρει· ὅ· ἡ δὲ ἐπὶ τὴν αὐτοῖς καὶ αὐτῶν, ἀλλ' ἐπὶ ταῦτα
 καθόλου ἐν καὶ ἐν κατηγόρηται τῶν ἄλλων καθόλου. ἡ ὅπως. ὅ· ἡ
 ἑτερόν τι καθόλου κατηγόρει ἀλλ' αὐτὰ ταῦτα, τινὸς εἰ δὲ
 ἑτερόν τι τὸ αὐτοῖς καὶ αὐτοῖς καθόλου κατηγόρει, ὡς εἶπεν
 ἐκείνης αὐτὰ τῆς φύσεως, ἡς σημαίνει τὸ κατηγόρηται αὐτῶν
 καθόλου, ἀλλ' ἐπὶ αὐτὰ ταῦτα τὸ ἐν καὶ τὸ ἐν κατηγόρηται
 αὐτῶν. Alex.

(*) οἱ τοίνυν Πυθαγόρειοι καὶ οἱ Πλάτων αὐτὸ ἔλεγον εἶναι τὸ
 ἐν καὶ αὐτοῖς, καὶ οὐχ ἑτερόν τι ἐν· ὅτε ἡ ἐν ὑποκειμένη ἔλεγον
 εἶναι τὸ ἐν ἡ γένος τὸ ἐν, ἀλλ' αὐτὰ καθ' αὐτὰ ὄντα ἐν οἰκίᾳ σφ-
 40 γραφῇ καὶ ὄντος. καὶ τὸ ἐν ἐν κατηγόρει τὸ ὄντος, τὸ δὲ καὶ ἐν

1. ἴσμεν ἐπὶ τῷ om A. || 3. ἐπὶ γὰρ C. || 8. ὅτι τῷ δὲ ἐπὶ καὶ τῷ ὄντι. ὅτι C. || 9. αὐτῶν αὐτῶν C. || 13. αὐτῶν C. || 14. καὶ συγχεῖται om AV. || 17. καὶ αἰτίαν om C. || 23. λέγει C. || 27. ἀν om A. || 28. αὐτοῖς, καὶ εἶπεν A. || 34. εἰδέναι ἀν ἡ A. || 35. τὸν om C.

7. ὁρίας αὐτοῖς καθ' C. || 11. αὐτῶν C. || τὸ om C. || 12. ἡ τῷ ἐπὶ ἡ τῷ ὄντι A. || 13. διακεῖται C. || 18. ἐν om A. || 20. τὸ ἐν καὶ τὸ ἐν C. || 31. εἰ C. || 23. εἰπωμεν τούτῳ A. || 26. αὐτῶν C. || 28 om C. || 28 et 29. τε et 30. ἐ. — 31. ὅπως om A. || 30. postquam docuit, si ens et unum de his ut substantia praedicantur, fore ut ens et unum substantiae quaedam sint, non accidentia, difficile quomodo factu esse aut demonstrare quia aliud supersit praeter ens et unum Sepulv. || 33. καθόλου om A. || 34. αὐτῶν αὐτῶν C. || 35. τὸν καὶ τὸ ἐν C.

σο μείζον ἢ ἑλαττον ποιεῖ, τὸτο ἔκ· ἔστιν· αἰ· τοῖνυν· τὸ σημεῖον
τοῦτον, δῆλον ὡς· ὅτι ἔκ· ἔστιν, καὶ ἔτι πᾶν ἀδιαίρετον. πάλιν τῇ
γραμμῇ καὶ τῇ ἐπιφάνειαν πῇ μὴ ὄντα ἔλεγε πῇ δὲ ἔκ· ὄντα. ἡ
μὴ γὰρ γραμμὴ καὶ μήκος προστιθέμενη ποιεῖ αὐξήσιν καὶ μείωσιν,
καὶ δὲ πλάτος· ἐκεί· ὁμοίως δὲ καὶ ἡ ἐπιφάνεια καὶ πλάτος προσ-
τιθέμενη καὶ ἀφαιρούμενη ποιεῖ αὐξήσιν καὶ μείωσιν, καὶ δὲ τὸ βάθος
ἐκεί· τὸ μέντοι γὰρ σῶμα καὶ πάσης διαστάσεως καὶ αὐξήσιν καὶ
μείωσιν ὑπομένει. διὰ ταῦτα τοῖνυν τῇ μὴ ἐπιφάνειαν καὶ τῇ
γραμμῇ ἔλεγε πῇ μὴ εἶναι ὄντα πῇ δὲ ἔκ· ὄντα. ὁ τοῖνυν Ἀρι-
στοτέλης φορτικῇ ἀποκαλεῖ τὴν ἀπορίαν αὐτῶ· ὅσον γὰρ ἐπὶ τέτρω, 10
ἀναρῶν) πάντα τὰ ἀσώματα, ἐπειδὴ ὅτε μείζον ποῖσιν ὡς προ-
ς(θόν). ὅτε δὲ ἑλαττον ἀφαιρούμενα. τὸ ὅν σημεῖον αὐτὸ καθ'
αὐτὸ ἔκ· ὑφέστηκεν, ἀλλ' ἐν τῇ γραμμῇ τὸ εἶναι ἔχει. ἄλλως τε
δὴ, φησὶν, ἡ ὁρὰς μέγεθος μὴ ἔχει ποιεῖ προστιθέμενον, αὐξήσει δὲ τὸ
πλῆθος. τὸτο ὅν ἐστὶν ὁ λέγει. . . ἐπειδὴ, φησὶν, ὅπως φορτικῶς 15
διαλέγεται) ὁ Ζήνων, καὶ ἐνόχεται) εἶναι ἀδιαίρετον τι, ὥσπερ τὸ ἀσώ-
ματον, ὅμως καὶ εἰ ὑποθίμεθα ἀληθῆ τὰ παρ' αὐτοῦ, καὶ ὅπως δυ-
νατὸν ἐστὶν ἀπολογίας εὐπορήσαι· ἡ γὰρ μονὰς προστιθέμενη μείζον
μὴ ἔχει, πλέον δὲ ποιεῖ. ἀλλὰ πῶς γίνετο) μέγεθος ἐκ μᾶς μο-
νάδος, ἦγεον πλέον, τῆς ἐξ ἀπορον· ὁμοίον γὰρ τὸτο λέγειν καὶ 20
τῇ γραμμῇ λέγειν συντιθέσθαι ἐκ σημείων, ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον.
δεδείκνυ) γὰρ ὅτι ἀδύνατον. πῶς ὅν ἐκ τῆς μονάδος καὶ τῷ αὐτοσῶς
παράγον) τὰ μεγέθη; . . . ἀλλὰ εἰ καὶ ὑποθίμεθα γίνεσθαι τὸν
ἀριθμὸν ἐκ τῆς μονάδος καὶ τῆς δυάδος, ὅθεν ἦττον ἄξιόν ἐστιν ἀπο-
ρήσαι. . . ταῦτα δὲ λέγει πρὸς τοὺς ἀρχαίους καὶ σοφιστὰς πάντων τοὺς 25
ἀριθμῶς· ὑποτιθέμενους· ἐγίνοντο γὰρ καὶ τῶν μεγεθῶν ἀρχαί. ὅτοι
δὲ ἦσαν αἱ Πυθαγόρειοι. ἐξῆς δὲ προσπαρεῖ τῇ Πλάτωνος διέξῃ.
Asclep.

10018 "τὸτο — ὅν." διὰ καὶ πάντῃ προστιθέμενον τὸ τοῦτον μέγεθος
11. αὐξήσει· τὰ δὲ ἄλλα μεγέθη ἔκ· ἀπλῶς συντιθέμενα αὐξήσει τὸ ὅλον, 30
πῶς δὲ, ὡς ἔχει κυρίως ὄντα μεγέθη· ὅθεν ὁλοκλήρως. μόνον γὰρ
αὐξήσει ἡ γραμμὴ καὶ τὸ ἐπιπλέον καὶ τὰ πέρατα ἀλλήλοισιν συντιθέ-
μενα· ἡ γὰρ ἐπιφάνεια καὶ μὴ γραμμῇ συντιθέμενη, ἥτις αὐτὴ ἐστὶ
πέρας τῇ ἐπιφανείᾳ, αὐξήσει αὐτήν, καὶ δὲ ἐπιφάνειαν καὶ καὶ πλάτος
ἐκ αὐξήσει· ἐφαρμόζει γὰρ διὰ τὸ μὴ δύνασθαι βάθος ἐξ ἐπιφανείων 35
συντιθέμενων γενέσθαι. ὁμοίως καὶ ἡ γραμμὴ μέγεθος ὅσα καὶ μὴ
σημεῖον γραμμῇ συντιθέμενη, ὅ ἐστιν αὐτῆς πέρας, μείζων τῇ
ὅσῃ ποιεῖ, καὶ δὲ γραμμῇ ἐφαρμόζει καὶ ὅν αὐξήσει, διὰ τὸ μὴ
συμπληροῦσθαι πλάτος ὑπὸ γραμμῆς· τῶν δὲ ἐκείνους, εἰ καὶ μὴ
κυρίως ὅν, ἀλλὰ ὅν πῶς, καθόσον καὶ αὐξήσει τὰ ὄντα· ἡ δὲ ἐν γὰρ 40
καὶ ἡ μονὰς ὅθεν ὅλος ἔτι ὄντα κατ' αὐτόν, ἐπεὶ πάντῃ ἀμεγέθη·
ὁ γὰρ εἰσιν αὐξήσιμα. μνημονεύσας δὲ τῆς Ζήνωνος διέξῃς ὡς
παντάπασις ἀναρῶν τὸ ὅν, ἐπὶ ταύτης φησὶν, ὅτι ἀλλ' εἰ καὶ ὁ

τῷ Ζήνωνος λόγος φορτικός, μὴδὲν ἄλλο εἶναι λόγον ἢ μὴ καὶ
μέγεθος· ἐνδέχεται) γὰρ εἶναι τι καὶ ἀδιαίρετον καὶ ὅμως αὐξήσει, ἡ γὰρ
πάντῃ τὸ ἀδιαίρετον ἐξέρχεται) τῷ αὐξήσει, ἀλλ' ἐστὶ πρὸς αὐτὸν λόγος,
μείζον μὴ γὰρ ἔχει ποιεῖ, πλέον δὲ, καὶ καὶ τὸ αὐξήσει καὶ τὸ ἔκ·
ἀδιαίρετον. ὥστε καὶ τὸτο μὴ ἔκ· ἐκπίπτει τῷ εἶναι τι τὸ αὐτὸ
συναρῶν γὰρ αὐτό. ἐκείνο δὲ, φησὶν, ἄξιον ἀπορήσαι, πῶς ἐκ τῷ
τοῦτον ἐνὸς ἢ πλείωνων τοῦτων γίνετο) μέγεθος· ὁμοίον γὰρ τῷ
τῷ τῇ γραμμῇ ἐκ ἐν γὰρ λέγειν συγκεῖσθαι. ταῦτα δὲ λέγει
πρὸς τοὺς ἀρχαίους καὶ σοφιστὰς πάντων τοὺς ἀριθμῶς ὑποτιθέ-
μενους· γίνοντο) γὰρ τῶν μεγεθῶν ἀρχαί. ὅτοι δὲ ἦσαν αἱ Πυθαγό-
ρειοι. ἐξῆς δὲ προσπαρεῖ τῇ Πλάτωνος διέξῃ, ὅς ἀρχὴν ὑποτί-
θετο τῷ ἀριθμῷ τε καὶ τῶν ἄλλων τὸ εἶναι καὶ ἄλλο τι ἔκ· ὅν, τοτέ-
ρον ἀριθμὸν τινα· τότε γὰρ δηλωτικὸν τὸ καὶ "ἄλλο μὴ ἐνός." τῷ δ' 10
ἦν ἡ ἀνισότης καὶ ἡ ἀρίστος δυάς, ὁ μέγας καὶ μικρὸν ἔλεγε, πρὸς
15 τὸ μὴ τὸν ἀριθμὸν γενέσθαι ὁρίζομενος ἐκ τῆς ἀρίστης δυάδος· ὅτι
τῷ ἐνός καὶ γινομένου δυάδος, ἔπειτα τὰ ἄλλα. ἀπορεῖ δὲ πῶς
ἐκ τῷ ἐνός καὶ τῆς ἀρίστης δυάδος συνελθόντων τὸ μὴ ἀριθμὸς γί-
νεται) δὲ μέγεθος· ἡ γὰρ αἱ ἀριθμοὶ μόνον ἀλλὰ καὶ τὰ μεγέθη ἐξ ἐκεί-
νων κατ' αὐτόν. εἰ γὰρ ἡ ἀνισότης καὶ ἡ ἀρίστος δυάς ἡ αὐτὴ φέ-
σει ὅσα ἀρχὴ καὶ ἀριθμῶν καὶ μεγεθῶν ἐστὶ, πῶς ἐξ ἐνός καὶ ταύτης
συντεθειμένων οἶον τε μέγεθος τι γενέσθαι; ἀριθμῷ γὰρ ταῦτα γε-
νητικά. ἡ εἰ πρῶτον τις λόγος τὸν ἀριθμὸν ἐκ τῶν γίνεσθαι, ὅτι
ὅπως ἐκ τῷ ἀριθμῷ τὰ μεγέθη, πῶς ἡ ἐξ ἀριθμῶν ἡ ἐξ ἀριθμῶν
καὶ τῆς ἀνισότητος οἶον τε μέγεθος συντεθέντων γενέσθαι, ὅπως 25
ἀπαρτεῖν· ἀπορον γὰρ πῶς τὰ ἀμερῆ μεγέθη οἶον τε εἶναι πα-
ρτεῖν. τὸ δὲ "εἴπερ τὸ μὴ ἐκ ἀνισότητος, καὶ ἡ αὐτὴ φύσις ἦ" ὅπως
ἐστὶ τῷ εἴπερ τὸ μὴ ἐκ ἦν κατ' αὐτὴν ἡ ἀνισότης καὶ αὐτὴ ἡ φύσις
ὅσα καὶ ἀριθμῶν καὶ μεγεθῶν ἡ αὐτὴ κατ' αὐτόν· πῶς γὰρ ἐκ τῶν
αὐτῶν ἀρχῶν οἶον τε καὶ ἀριθμῶς καὶ μεγέθη γενέσθαι; Αλεξ.

"τῶν — ὅν." διέξῃς δι' ὧν ἠπόρησεν, ὅτι αἱ ἀριθμοὶ ἐκ
ἐνός ἔσονται), ἐφεξῆς ἀπορεῖ τοῖς προειρημένους, πότερον αἱ ἀριθμοὶ
καὶ τὰ σώματα καὶ αἱ ἐν γὰρ, δηλωτικὸν καὶ αἱ ἐπιφάνειαι καὶ αἱ γραμ-
μαί, ὅσαι εἰσιν ἡ· εἰ γὰρ μὴ ταῦτα ὅσαι, ὅθεν ὅλος ὅπως ἐκ
ἐνός· πῶς γὰρ ἔσονται) ὅσαι; ἐστὶ δὲ ἐκ ἐνός, οἶον αἱ τε πᾶντες
(ταύτας γὰρ εἶπε παθητικὰς κινήσεις) καὶ τὰ πρὸς τι καὶ αἱ ἀνι-
σεις, καὶ καὶ αὐτὰ πᾶντες. καὶ αἱ λέγει δὲ, ὅς ἀριθμῶς λέγει, καὶ
ἐνός ὅσαι, ἀλλ' ἐκ αὐτῶν γὰρ ὅσαι. τὸ δὲ "ἐξ ἐνός· δυάδος ὅπως
σημαίνει;" εἶπερ ὡς ἴσον τῷ ἐκ εἰσιν ὅσαι. ὁμοίως δὲ τῶν
καὶ τὰ ἄλλα τὰ ὑπὸ τοῦ δέκα κατηγορίας ἐκ αὐτοῦ· ἀπᾶντα γὰρ
καθ' ὑποκειμένη τῶς λέγει, τῶν δὲ ἐκ ὑποκειμένης τῆς ἐκ, ἡ
ὑποκειμένης τι ἄλλο ἔχει καὶ ἐκ αὐτῶν ὑπόκειται), ὅθεν ἐκ αὐτῶν
ὑπὸ ἀποδείξεως πίπτει ὡς ὑποκειμένου καθ' αὐτό. ὅν δὲ τῶν ἐνός
ἐκ λέγει· εἰπὼν δὲ ταῦτα καὶ ταῦτα· τίμα μὴ ὡς ἀναρῶν τὸ

30. δι' L, om C. || 31. ὅπως τὰ μεγέθη F. || μὴ α C. || 33. αὐτὸ F. h 34. τῆς ἐπιφανείας AC. || κατὰ post. αὐτὸν om AF. l. 40. αὐτὸν ὄντα A. || 43. εἰ om A.

2. καὶ ὅμως αὐξήσει om C. || 4. δὲ ποιεῖ καὶ C. || 11. ὑπόθετο C. || 12. τε — 13. τὸ om A. || 13. μὴδὲ L. || 14. εἰ post. ἦν om A. || 15. ὑπὸ — 16. δυάδος om AC. || 23. ἡ ἐξ ἀριθμῶν om C. || 32. καὶ αἱ ἐν γὰρ om C. || αἱ et 35. ταύτας. — 36. πᾶντες om A.

ἐκλῶς σώματα ὅσας εἶναι μάλιχα, χωρίσας δὲ τούτων τὰς
 καίτητας καὶ τὰλλα πάθη ὡς συμβεβηκότα τοῖς σώμασι, λαμ-
 βάνει τὸ ὑποκειμενόν τούτοις σώμα, λέγω δὲ τοῖς πάθεσιν, εἶναι
 τὴν ὅσιν, ὃ ἐστὶ τὴν τριχὴν διαίρεσιν. τούτῳ δὲ λαβὼν μὲν ταῦτα
 δαίκευσεν ὅτι τὸ σῶμα τούτο ἥττον ἐστὶν ὅσιν τῶν ποιότητων καὶ τῶν
 ἄλλων παθῶν καὶ διαθέσεων· μάλλον γὰρ ὅσιν ἐπιφάνεια μὲν σώμα-
 τος, ἐπιφανείας δὲ γραμμῆς, καὶ ταύτης ἐγγυμῆς. εἴτα μάλλον ἐπὶ
 τούτοις τῇ ταῦτα ὅσιν εἶναι συναναίρησεν καὶ τὸ σῶμα ὅσιν
 εἶναι, τῷ ἀπὸ τοῦ μάλλον καὶ ἥττον χρῆσθαι τῶν. εἰ γὰρ ἂν
 μάλλον ὅσιν, ταῦτα μὴ ὅσιν, ὅθεν ἂν αἱ ἥττον ἐκείνων ὅσιν
 ὅσιν ἂν εἶεν. ὅτι δὲ ἥττον ὅσιν τὸ σῶμα τούτων, δαίκευσι πρῶ-
 τος μὲν τοιαύτη ἐπιχειρήσει. οἷς ἐρίζεται τι καὶ εἰδοποιεῖ, ἐκείνα
 τῷ ἐρίζομένῳ ὑπὲρ αὐτῶν μάλλον ὅσιν· τὰ γὰρ ἐρίζονται τι μάλ-
 λον ὅσιν καὶ μάλλον ὅσιν τῷ ἐρίζομένῳ καὶ εἰδοποιεῖ· διὰ
 τούτῳ γὰρ καὶ αὐτὸς τὸ εἶδος μάλλον τῆς ὕλης εἶναι φησιν. ὑπὸ δὲ
 ἐπιφανείας καὶ γραμμῆς καὶ ἐγγυμῆς ἐρίζεται τὸ σῶμα· ταῦτα ἄρα
 μάλλον ὅσιν τῷ σώματι. δεύτερον δὲ τοιαύτη. ὡς τὸ μὲν καθ'
 αὐτὸ δύνανται εἶναι χωρὶς βατέρε καὶ δ' ὅτι δύνανται, τὸ καθ' αὐτὸ δυνά-
 μενος εἶναι μάλλον ὅσιν· τῶν δὲ περάτων τῷ σώματι καὶ τῷ
 σώματι τὰ μὲν πέρατα χωρὶς εἶναι δύνανται τῷ σώματι, καὶ δὲ
 σῶμα χωρὶς τῶν περάτων ὅτι· ἄρα τὰ πέρατα τῷ σώματι μάλ-
 λον ὅσιν τῷ σώματι. καὶ δὲ ἐνδεχόμενον δοκεῖ εἶναι πᾶσι καλῶς
 προσέθεσθαι· τῇ μὲν γὰρ ὑποσέσται ὅθεν τούτων χωρὶς σώματος οἶον τε
 εἶναι, ὡς περὶ ὅθεν τὸ σῶμα ἄνεν τούτων, τῇ δὲ ἐπινοεῖ καὶ τῷ λόγῳ
 αὐτὸ τε· σῶμα μὲν γὰρ ἄνεν ἐπιφανείας ὅχι οἶον τε νοηθῆναι, ὅθεν ἂν
 ἐπιφάνειαν ἄνεν γραμμῆς, ὅθεν ταύτην χωρὶς σημείου· ἐν γὰρ τοῖς
 ἐρμῶσι αὐτῶν συμπαράλαμβανονταί· καὶ εἶναι· σῶμα μὲν γὰρ λέγει
 εἶναι ὃ μῆκος καὶ πλάτος ἔχει, γραμμὴ δὲ μῆκος ἀπλάτεις, ἥς
 πέρατα σημεία· σημείον δὲ νοεῖ καὶ χωρὶς γραμμῆς, καὶ αὐτὴ
 χωρὶς ἐπιπέδου, καὶ ἐπιπέδον ἄνεν σώματος. προσέθεσι δὲ τούτοις
 ὡς πῶς τῷ ταῦτα μάλλον ὅσιν εἶναι τῷ σώματι καὶ τὰς τῶν
 πρὸ αὐτῶν δόξας, ὡς οἱ μὲν ἀρχαιότεροι καὶ μὴδὲν μετ' ἐπιστοίας
 περὶ τῶν ὄντων λέγοντες τὰς ὅσιν τῶν ὄντων καὶ τὰς ἀρχὰς σω-
 ματικὰς ὑπετίθεντο, οἱ δὲ μετ' ἐκείνους γενόμενοι καὶ σοφώτεροι
 δακνόντες ἥδη εἶναι ἀριθμὸς τὰς ἀρχὰς ἐφήσαν, ὡς οἱ Πυθαγόρειοι
 καὶ Πλάτων, ὡς τούτων μάλλον ὅσιν ὄντων τῶν σωμάτων. καὶ
 ὅθεν ὡς καὶ τὰς ἀρχὰς τὰς τῶν σωμάτων τῶν ὄντων εἶναι ἀρ-
 χὰς ὡς ἴσμεν εἶπε τῷ ὡς καὶ τὰς ἀρχὰς τῶν σωμάτων κυρίως
 ὅσα εἶναι ἔλεγον, ὅτι ὄντων καὶ σωμάτων ἦσαν ἀρχαί. τούτῳ

λαβὼν μὲν ταῦτα φησιν ὅτι αἱ μὴδὲν τούτων ὅσιν, ὅθεν ἂν ἄλλο τι
 ὅσιν εἴη· ὅτε γὰρ τὰ σώματα, ἥττον γὰρ ταῦτα ὅσιν, ὅτε ἔτι
 μάλλον τὰ τῷ σώματι συμβεβηκότα. ὅτι δ' αὖ μὴ ἐστὶ ταῦτα
 ὄντα, τούτῳ ὅσιν, δαίκευσεν ὅτι· εἰ ἔστι σημείον καὶ γραμμὴ
 καὶ ἐπίπεδον ὄντα τε καὶ ὅσιν, ὅθεν ὅτι καὶ ἐν σώματι αὐτῶν ἡ
 ὑπόστασις, καὶ εἰ ἐν σώματι, ἐν τοῖς αἰσθητοῖς· ἀλλὰ μὴν ὅθεν
 τούτων ἐστὶν ἐν τοῖς αἰσθητοῖς· ὅτε γὰρ οἶον ἐρίζομεθα καὶ σημείον ἔξω
 εἶρῃν τὸ ταῦτον ἐν τοῖς αἰσθητοῖς, ὅτε ὅσιν τὴν γραμμὴν· ὅθεν
 γὰρ ἔστι λαβεῖν ἐν αἰσθητῷ σώματι μῆκος παντάπασιν πεχωρισμένον
 πλάτους, ὁμοίως δὲ ὅθεν ἐπιφάνειαν χωρὶς βάθους. εἰ δὲ ὄντα μὲν
 ἦσαν καὶ ὅσιν, ἥν ἂν ἐν τοῖς σώμασι τοῖς αἰσθητοῖς, ταῦτα γὰρ ἐν
 ὑπόστασει μόνον· εἰ δὲ μὴ ἐστὶ, μὴδ' ὅσιν εἶναι ἂν. δαίκευσι δὲ
 μὴ ὄντα ταῦτα ἐν ὑπόστασει καὶ ἐν τῷ πάθῳ ταῦτα εἶναι καὶ διαίρε-
 σεις τῶν σωμάτων γίνεσθαι· αἱ δὲ διαίρεσεις αἱ τῷ σώματι ὅχι
 ὑποκειμένα ὅθεν ὄντα τινὰ ἐπ' οἰκείας φύσεως· πάθη γάρ, τὰ δὲ
 πάθη ὅχι ὅσιν. καὶ μόνον τὸ πλάτος ὑπὸ γραμμῆς τέμνεται καὶ
 σῶμα, καὶ δὲ τὸ βάθος ὑπὸ ἐπιφανείας, καὶ δὲ τὸ μῆκος ὑπὸ ἐγγυ-
 μῆς. ἐπὶ τούτοις ὅτι μὴ ἔξω ἐν τοῖς σώμασι ταῦτα, ἡ τε ἐπιφάνεια
 καὶ ἡ γραμμὴ καὶ τὸ σημείον, ὅθεν δαίκευσεν. ἐπινοεῖ ταῦτα ἐν
 τοῖς σώμασι λέγει εἶναι· ὅ γὰρ δὲ τῇ ὑπόστασει καὶ τῷ χωρίῳ
 δύνανται. τούτῳ προχωρῶντος λέγει ὅτι ἐν τῷ σώματι ἔξω ὅποιον
 ὅχι καὶ ὅποιον ἐπιφάνειαν ὁμοίως ὄντα λαβεῖν. τῇ γὰρ ἐπι-
 νοεῖ ἐν τῷ λίθῳ τῷ ἀργυρῷ καὶ τῷ Ἑρμῇ καὶ τῷ Ἀπὸλλωνος καὶ
 ἄλλων τῶν ὁμοίως ἐστὶ λαβεῖν ὅτιον καὶ ὅχι· ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ κύβῳ
 τὸ ἥμισυ τῷ κύβῳ τῇ ἐπινοεῖ ἔστι, καὶ ἡ ἐπιφάνεια ἡ διαίρεσις αὐτῶν
 εἰς δύο ἐν τῷ βάθει ληφθῆναι δυναμένη, ὁμοίως καὶ ἡ τῶν. εἰ ὅχι
 πάντα μὲν ὁμοίως τὰ σχήματα καὶ αἱ ἐπιφάνειαι ἐν τῷ σώματι, τῇ
 γὰρ ἐπινοεῖ, μὴ ἐστὶ δὲ ἐν αὐτῇ ὑπόστασις λαμβανόμενα, ὅθεν ἂν
 ἄλλο τι εἴη· ὡς εἰ μὴ τὸ Ἑρμῆ καὶ ὅχι ἐν τῷ λίθῳ, ὅθεν ὅχι
 δοκεῖ ἔχειν, καὶ εἰ μὴ ἐν τῷ κύβῳ ἡ διαίρεσις δίχα ἐπιφάνειαν, ὅθεν
 ἥν δοκεῖ ἔχειν. ἡ δὲ τῷ λόγῳ παραγωγὴ τὸ ὁμοίως λαβεῖν πάντα
 εἶναι τὰ σχήματα ἐν τῷ ὑποκειμένῳ τὰ τε δύνανται καὶ τὰ ἐνεργεῖα.
 τούτῳ δὲ τὸ πιθανὸν ἐκ τῷ ἐπινοεῖ καὶ τὰ ἐνεργεῖα ὄντα δοκεῖν
 εἶναι ἐν τῷ ὑποκειμένῳ, ὡς καὶ τὰ δύνανται· τούτῳ δὲ ἐπεὶ μὴ ἐστὶ
 χωριστά (1). ὡς δὲ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας, ὅθεν καὶ ἐπὶ τῆς γραμ-
 μῆς καὶ ἐπὶ ἐγγυμῆς καὶ μονάδας· καὶ γὰρ ἡ μονὰς ἐγγυμῆς τις ἐστὶν·
 ὅθεν γὰρ ἐπὶ τούτων ὁμοίως τῇ ἐπινοεῖ ἐν τῷ ὑποκειμένῳ σώματι
 λέγειν ὅποιον εἶναι, καὶ λαμβάνοντάς τινὰ τῶν δύνανται καὶ δακνόν-
 ται ὅτι μὴ ἔξω ἐν αὐτῷ· καὶ γὰρ δύνανται ὅχι ἐν τῷ ὅθεν ἐστὶν ἐν

1. χωρὶς Α. || 5. ὅσιν — 6. ὅσιν] ὅσιν κατὰ τὴν οἰκείαν παρὰ τὸν μάλλον ὅσιν C. || 8. ταῦτα Α. || 10. ἂν om Α. || 13. μάλλον post αὐτῶν et 15. εἶναι φησιν et 16. ἄρα om C. || 18. χωρὶς] ἄνεν C. || 19. εἶναι om Α. || 21. ὅχι ἂν Α. || 27. συλλαμβάνονται Α. || λέγει Α. || 38. τῷ om Α. || 39. ὅθεν om F.

3. τὰ ἐν τῷ Α. || αὐτῷ ἐν C. || 6. ἐν τούτοις· ἀλλὰ C. || 11. ἔξω καὶ om C. || 12. μόνον· ὅθεν ὡς εἰ μὴ Α. || 13. ὄντα αὐτὰ C. || διαίρεσις αὐτῶν C. || 15. γάρ, τὰ δὲ πάθη et 17. τὰ ante βάθος et 18. ταῦτα om Α. || 19. καὶ τὸ κατὰ τὸ C. || 21. συγχρωμένος Α. || 22. ὅποιον ἐπιφάνειαν Α. || 23. τὸ — τὸ] τῇ — τῇ Α. || 24. ὅθεν om C. || 25. αὐτῷ C. || 26. ἐξω C. || 27. αὐτῷ Α. || 28. ὑπόστασις] ἐπινοεῖ C. || 31. τὸ] καὶ Α. || 33. τούτῳ Α. || δοκεῖ C. || 35. nam unitas punctus quidam est atque in superficie Sepulv. || 38. et ostendere, quae po-
 tentia sunt in subiecto, ea non esse in ipso Sepulv.

αὐτῷ, ὅτι μὴδὲ τὰ ἐνεργεῖα δοκῶντα εἶναι ἐν αὐτῷ ἔστιν ἐν αὐτῷ
 δεικνύναι. δείξας δὲ διὰ τούτων ὅτι μὴ ὕψια ἢ ἐπιφάνεια καὶ
 γραμμὴ καὶ σφίγγη καὶ ἡ μονάς, ὡς ἀκόλουθον τοῖς δεδεδυμένοις
 λαμβάνει τὴν μὴδὲ τὸ σῶμα ἔσχατος ὕψιον τὸ ὑπὸ τούτων ὀριζόμενον.
 ἔδειξε δὲ ταῦτα ὅ μόνον ἐκ ὕψιας ὄντα, ἀλλὰ τὴν ἀρχὴν ὅδε
 1002 οὐκ ὄντα. τὸ δὲ "μὴ ἔστι δὲ ταῦτα μὴδὲ ὕψια τινές" ἴσον ἐστὶ τῷ
 27. μῆτε ἐστὶν ὄντα ταῦτα μῆτε ὕψια τινές. "πρὸς γὰρ τοῖς εἰρημένους
 καὶ τὰ περὶ τὴν γένεσιν καὶ τὴν φθορὰν συμβαίνει ἄλογα." καὶ αὕτη
 ἡ ἐπιχείρησις αὐτῷ δεικνυσιν ὅτι μὴ ὕψια τὰ πέρατα τοῦ σώμα-
 τος, ἀ μᾶλλον ὕψια ἔδειξε τῷ σώματος. αἱ μὲν γὰρ ὕψια, πρό-
 10 τερον μὴ ὕψια, διὰ γενέσεως εἰς τὸ εἶναι προϊάσιν, ὁμοίως δὲ καὶ
 αἱ πρότερον ὕψια εἰς τὸ μὴ εἶναι διὰ φθορᾶς, ὡς τῶν μὲν ὕψιων τῶν
 εἶναι καὶ μὴ εἶναι γένεσις καὶ φθορὰ προηγείη, ταῦτα δὲ ἄνευ γε-
 νέσεως καὶ φθορᾶς ὅτε μὲν ἔστιν ὅτε δὲ οὐκ ἔστιν, ὡς ἐκ ὕψια. τὸ
 1002 οὐ γὰρ "ἅμα ὅτε μὲν μία ἀπομένει, ὅτε δὲ δύο διαμενέων γίνεσθαι" 15
 1. τὸ χωρὶς γενέσεως ἐστὶ δηλωτικόν· ἀπομένει μὲν γὰρ εὐθύς καὶ
 ἅμα μία, διαμενέων δὲ πάλιν καὶ κεχωρισμένων εὐθύς καὶ ἅμα
 δύο, ὡς ἐκ γενέσεως προηγουμένης. ὅτι δὲ ὅτε μὲν εἰσὶν ὅτε
 δὲ οὐκ εἰσὶ χωρὶς γενέσεως καὶ φθορᾶς, δεικνυσιν ὕψως. ὅταν
 ἀπτηθῇ τὰ σώματα ἀλλήλων καὶ πάλιν ὅταν διζῇ, ποτὲ μὲν μία 20
 ἢ ἐπιφάνεια καὶ ἡ γραμμὴ καὶ τὸ σημειῖον ἐστὶν ἀθρόως· ὅταν γὰρ
 ἀπτηθῇ, ἐν τὰ ἀμφοτέρων πέρατα τῷ ἐφαρμόζειν, ὅταν δὲ αὐ-
 χωρισθῇ, δύο πάλιν ἀθρόως· ὡς ποτὲ μὲν ἔστιν ἡ ἐπιφάνεια καὶ
 τὰ ἄλλα, ὅταν μὴ ἀπτηθῇ τὰ σώματα ἀλλήλων, ποτὲ δὲ οὐκ ἔστιν,
 ὅταν ἀπτηθῇ, καὶ ταῦτα χωρὶς γενέσεως καὶ φθορᾶς. ὅ γὰρ δὴ ἡ 25
 σφίγγη ἢ ἀδιαίρετος τῇ αὐτῇ φύσει διηρέθη εἰς δύο, ὡς εἶναι
 ταύτην τὴν διαίρεσιν γένεσιν τῆς ἐτέρας σφίγγης, ἀλλ' ἢ πρότερον
 οὐκ ὕψια ὕψιον ἐστὶ χωρὶς γενέσεως. ὁ δ' αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ
 γραμμῆς καὶ ἐπιφανείας· ὅτε γὰρ τὴν γραμμὴν οἶον τε διηρέθῃ καὶ
 πλάτος, ὡς ὕψως γίνεσθαι τὴν μίαν δύο, ἀπολυομένης τῆς ἀφῆς, 30
 ὅτε τὴν ἐπιφάνειαν καὶ βάθος. προσέτι δὲ τούτοις ὅτι εἰ πάν μὲν
 τὸ γινώμενον ἐξ ὑποκειμένου τινὸς γίνεσθαι καὶ ὕψως, τούτοις δὲ ὅδε
 ὑπόκεινται, ὅ γίνεσθαι ταῦτα· εἰ γὰρ χωρὶς τοῦ γίνεσθαι ποτὲ μὲν ἔστι
 ποτὲ δὲ οὐκ ἔστιν, οὐκ ἔστι τὰ προειρημένα. ἔτι ὡς ἐπὶ τῷ νῦν πέ-
 35 ρατος ὄντος τοῦ χρόνου ἔχει, ὕψως ἔχει καὶ ἐπὶ τῆς σφίγγης καὶ γραμ-
 μῆς καὶ ἐπιφανείας· ὅπαντα γὰρ ὁμοίως ταῦτα πέρατα ἐστὶ τὸ μὲν
 σώματος τὸ δὲ ἐπιφανείας τὸ δὲ γραμμῆς τὸ δὲ χρόνος ἡ διαίρεσις·
 καὶ γὰρ ταῦτα αἱ διαίρεσεις τῶν προκειμένων. εἰ τοίνυν ὁμοίως
 ἔχον ἀνάγκη ἐν πᾶσιν αὐτοῖς τὸ ποτὲ μὲν εἶναι ποτὲ δὲ μὴ εἶναι;
 τῆς αὐτῆς γε ὕψως φύσεως, τὸ δὲ νῦν ποτὲ μὲν ἔστι ποτὲ δὲ οὐκ ἔστι, 40
 καὶ ἄλλοτε ἄλλο ἐστὶ χωρὶς γενέσεως καὶ φθορᾶς (πᾶσα γὰρ γένεσις

ἐν χρόνῳ, ὁμοίως δὲ καὶ φθορά). ὡς καὶ τὸ νῦν εἰ ἐγένετο, ἐν χρόνῳ
 πρῶτον ἐγένετο, γινώμενον δὲ ἐν χρόνῳ ἢ ἐν καὶ μετὰ καὶ ἐν
 διαστήματι τινί· τῷ γὰρ ἐν χρόνῳ γινώμενον τὸ μὲν τι γίνεσθαι τὸ δὲ
 γίνεσθαι· καὶ γὰρ τὰ τοῦ χρόνου μέρη καὶ τὸ γινώμενον τὰ μέρη γίνεσθαι,
 ἐπεὶ πάν τὸ γινώμενον ὑποκείμενον τι ἔχει, ὡς προείρηκε· τῷ δὲ
 νῦν ὅδε ὑπόκεινται. ὡς εἰ τούτο χωρὶς γενέσεως ποτὲ μὲν ἔστι
 ποτὲ δὲ οὐκ ἔστιν, ὕψως ἔχει καὶ τὰ προειρημένα· εἰ δὲ τούτοις, ἐκ
 ὕψια. id.

(1). δύναμις γὰρ ἐστὶν ὁ χαλκὸς ἀνδρείας καὶ πρόβατον καὶ ἡ-
 1003 1004 πος μέγχις ὅτε γένῃ. ἡνίκά δὲ γένῃ, τότε λοιπὸν ἐνεργεῖα ἐστὶν.
 ὕψως ἔστιν, φησί, καὶ ἐπιφάνεια δύναμις ἐστὶν ἐν τῷ κύλῳ, ἡνίκά
 τρυφῇ δῖχα ὁ κύβλος· εἰ μὴ γὰρ ἦν δύναμις, ἔδει αὐτὴν φαίνειν
 καὶ πρὸ τῆς τομῆς. Asclep.

"ὅλως — εἶδη." ἡ μὲν ἀπορία· πῶς εὐλογον παρὰ τὰς αἰ-
 1005 1006 τὰς ὕψιας καὶ τὰ μεταξὺ (ταῦτα δὲ ἐστὶ τὰ μαθηματικά) ἄλλαι
 τινὰς αἰτίας ζητεῖν τε καὶ τίθεσθαι· ὥσπερ οἱ τὰς ἰδέας εἶναι λέγου-
 τε. εἴτα δι' αὐτὸν εὐλογον παριστάμενος τῇ δόξῃ τίθησιν. εἰ γὰρ
 διὰ τούτου ὅτι τὰ μαθηματικά εἰ καὶ καὶ τὰ ἄλλα διαφέρει τῶν
 αἰσθητῶν (τῷ γὰρ αἰσθητῶν εἶναι καὶ τῷ ἀσύνετον, ὥσπερ πρότερον εἶπε),
 20 ἀλλὰ κατὰ γε τὸ πολλὰ ὁμοιοῦν ἐν εὐτοῖς εἶναι ὅτι διαφέρει τῶν
 αἰσθητῶν· ὅ γὰρ ἐν κατ' ἀριθμὸν ὅδε τούτων ἔκαστον, ὡς εἶπε καὶ
 ἐν τοῖς ἐπάνω, ἀλλ' ἔστιν ἔκαστον αὐτῶν εἶναι μὲν ἔστιν, ἀριθμῷ
 πάντα τὰ τοιαῦτα κατ' ἔκαστον ὁμοία ἀλλήλοις, ὅδε ἐν αὐτοῖς
 ὕψια καὶ σφίγγα τῶν ἄλλων εἶναι· ὡς εἰ μῆτε τούτων μῆτε τῶν
 αἰσθητῶν ἀριθμῷ αἱ ἀρχαὶ ἀφωρισμέναι, οὐκ ἔστιν τῶν ἰσῶν
 ἀρχαὶ ἀριθμῷ ἀφωρισμέναι· ὅδε ἔστιν τῶν ἀριθμῶν ὕψια μὲν
 ταῖς ἀρχαῖς καὶ ὠρισμένη, εἰ μὴ ἄλλαι τινὲς εἶναι ὕψια παρὰ
 τὰς αἰσθητάς καὶ τὰς μαθηματικάς, ὅποιαι τὰς ἰδέας λέγουσιν
 ὅδε μὲν γὰρ ἔστι τῶν ἀρχῶν ἀριθμῷ ὕψια, εἰ αἱ μὲν αἰσθητῶν καὶ αἱ
 25 μαθηματῶν τῷ εἶδει μία, ἀλλὰ δὲ μὴ ἐστὶ παρὰ ταῦτα ὕψια. ἐπὶ
 ὅδε ὕψια ἔστιν αἱ ἀρχαὶ τῶν ὄντων, εἰ μὴ ἀπὸ τῆς αὐτῶν ἀριθμῷ
 μία· τοῖς γὰρ καθόλου συμβεβηκός τὸ εἶναι, ὡς προσέειπεν ἔστιν.
 εἰπὼν δὲ "ὅτι ἔστι μία ἀριθμῷ ὡς ἀρχὴ ὕψια," προσέειπεν τὸ
 τῷ εἶδει, ἥτοι λέγων τῇ φύσει καὶ τῇ ὑποστάσει, ἢ ὅτι οὐκ ἔστι
 ἀρχὴ ἢ μὲν τῷ ἀριθμῷ μία ἢ δὲ τῷ εἶδει· μόνον γὰρ ἔστιν ἡ τῇ
 εἶδει, ἥτις ὅδε ἀρχὴ κυρίως, ἐκ τούτου ἔχουσα τὸ εἶναι καὶ ἀπὸ τούτου
 νομένη ὡς αἱ ἀρχαὶ εἶναι λέγουσιν). ἀμενοῦ δὲ γεγράφει "ὅτι
 30 ἔστι μία ἀριθμῷ ἀλλ' εἶδει" τούτου γὰρ συνάγει τὰ τε προειρημένα
 καὶ τὴν ἐπιφερόμενον τὸ "ὅτι αἱ ἀρχαὶ τῶν ὄντων ἀριθμῷ ἔστιν" ποτὲ
 τινες ἀλλ' εἶδει." εἰ δὲ μὴ ὕψως ὕψιας τῶν παρὰ τὰς μαθημα-
 40 τικάς τε καὶ αἰσθητάς οὐκ ἔστιν τινες ὠρισμέναι ὕψια. ὅτι δὲ οὐκ

6. ἐστὶν C. || 10. ὕψια μὴ ὕψια πρότερον ὕψια C. || 15. ἐγίνοντο C. || 26. αὐτῇ A. || διαμενέων C. || 29. διαμενέων AF. || 31. αὐτοῖς CF. ||
 32. ἐκ τῶν ὑποκειμένων C. || ὕψως ταῦτα δὲ ἐκ τῶν ὑποκειμένων ἔστιν τῶν γινώσκων, οὐκ ἔστιν· ὡς εἰ πάν τὸ γινώσκον ἐξ ὑποκειμένου τῶν γινώσκων καὶ οὐκ
 τῶν C. || 39. εἶναι post μὴ om C.

1. διαφθορά A. || αἰ et 14. μὴ om A. || 17. deinde opinionioni favens, probabilitatem subiungit Soranus. || 18. κατὰ om A. || 26.
 ὅδε τις ἔστιν A. || 33. ἀριθμῷ om L. || 34. τῷ F. || 35. γὰρ καὶ ἔστιν F. || 38. ἀριθμῷ ἀλλ' εἶδει· τούτου L. || 39. ἐκ L. || αἰ om AC. || 40. αἰ
 δὲ F. τὸ AC. || 41. ὕψια ἐπὶ δὲ εἶναι ὕψια ὠρισμένα ἀναγκαῖον A.

ἀρχῶν ὅσων ὁσάκις κυρίως ταῖς ἐξ ὑποκειμένων ἀναγκαῖον, ἔδοξε τε
 ἄλλας τινὰς. ὁσάκις θεῶν ὡς ἐκείνη κυρίως ὁσία ἔξαι, ἢ καὶ μετα-
 σταν τινὰς ὅδ' αὖ συμπεριβαλλόμεναι τὴν αὐτὴν τε καὶ ἐκείνην. καὶ συμ-
 βεβηκότες γὰρ ἐν τῇ αὐτῇ ἐν, ἀλλ' ἐκ κυρίως. ἀλλ' αἱ τούτοις
 ἡμεῖς εἶπα τινὰς τοιαύτας ὁσάκις. ὑπομνηστικῶς ἡμεῖς αὖ ἐδειξάν
 ἐκείνην διὰ τὴν τῇ τῶν ἰδεῶν ὑποθέσει. οἱ δὲ τὸν λεγόμενον
 πῶς τοῦτο. παρῆλθε τὰ φυσικὰ τῶν συλλαβῶν, δοκῶν ἐπὶ τῷ
 πῶς αἱ ἀρχαὶ καὶ τὰ κατηγορούμενα κοινῶς τῶς ἐκ ἐξ ἀριθμῶ
 ὡρισμένα ἀλλ' εἶδει. τῶν γὰρ καθ' ἑκάστη α' καὶ κοινῇ α' ἀρχῇ, εἶδει
 ἐν, ὅτι ἐν ἀριθμῶ. ὁμοίως καὶ τῶν ἄλλων φυσικῶν. ὡς δὲ ἐπὶ τῶν
 φυσικῶν, ἔγωγε καὶ ἐπὶ τῶν καθ' ἑκάστη ἀνθρώπων ὁ ἀνθρώπος, καὶ
 τῶν ἄλλων αἰσθητῶν ὁμοίως. εἰπὼν δὲ τὴν ἐνταύθα γραμμῶ-
 17 τιν αἱ ἀρχαὶ ἀριθμῶ μὴ ἐκ εἶναι ὡρισμένα, εἶπει δὲ, ἐπὶ τῇ
 ἀφωρισμένῃ ἑκάστη, ὅταν τῇσδε τῇσ βα συλλαβῇ τῷδε τὸ β καὶ
 τῷδε τὸ α ἀρχαί, φησὶ, καὶ φυσικῶν ἀφωρισμένα εἶναι κατ' ἀριθμὸν.
 15 παρῆλθε ὅτι καὶ τῷδε, καὶ ἐδειξάν ὅτι αἱ καὶ ἐπὶ τῶν ἔτι λαμβανο-
 μένων συλλαβῶν καὶ ἐπὶ πάντων ἀρχῶν τῶν συνθέτων ὡρισμένας
 ἀριθμῶ τὰς ἀρχὰς ἐξ ἑκάστη, ἀλλ' αὐτῶν πάλιν τῶν τῶν τὰ κοινὰ
 ἀρχαί. τὰ γὰρ ἐν τῇδε τῇ συλλαβῇ α καὶ ἐν τῇδε τὸ κοινῶς κατη-
 γορούμενον α ἀρχὴν ἔχουσι. δείξας δὲ ἐπὶ τῶν φυσικῶν τὸ κοινὸν καὶ
 20 ἐν κατ' εἶδος ἀρχὴν γενόμενον, ὁμοίως, φησὶν, ἔχει καὶ ἐπὶ τῶν με-
 ταφύ, λέγων τῶν μαθηματικῶν (*). καὶ γὰρ ἐκείναις, ὥσπερ καὶ ἐν
 τῇσ φυσικῇσ, πάλιν καὶ ἐπ' ἀπειρα τὰ καθ' ἑκάστη λαμβάνομεν,
 α καὶ ὁμοιωτὴ ἀλλήλων. αἱ δὲ τὰ παρὰ τὰ καθ' ἑκάστη ταῦτα
 ἡμεῖς ἐξείναι ἀλλήλων (λέγει δὲ ὁμοίως ἐπὶ τῇσ φυσικῇσ καὶ
 25 τῶν μαθηματικῶν ὅτι γὰρ αὐτῇσ ἐπ' ἀμφοτέρων λόγος), καὶ ἔξαι τὰς
 ἄλλας ὁσάκις ἀριθμῶ μία καὶ ὅσας βολῶν πείθεσθαι οἱ τὰς ἰδέας δι-
 ξέοντες. Αἰσθ.

(*) εἶτα λαβὼν ἀναστρέφει πρὸς αὐτὸς ὁ Ἀριστοτέλης, φέ-
 30 ρων ὅτι καὶ αὐτὴ ταῦτα ἢ ἀριθμῶ ἔχουσι. τὸ εἶναι ἢ εἶδει
 ἀλλ' αἱ μὴ οὐκ εἶδει. τὰ αὐτὰ ὑπομνηστικῶς αὐτὰ εἶναι, συμβεβηκότες
 πάντα τὰ ἀναγκαῖα ὁμοιωτὴ αἰτίας. εἰγε καὶ τὰ παρὰ τῶν αὐτῶν
 αἰδῶς ἔχουσιν, ὥσπερ ἐξ ἑκάστη τῇ ἐνεργείᾳ. ἀλλὰ γὰρ εἶδος ἀν-
 θρώπου καὶ ἄλλο. ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων. αἱ
 δὲ πάλιν ἀριθμῶ αὐτὰ ὑπομνηστικῶς, ἔσονται ἀτομα. ὅπως δὲ ἐνυλῶ
 35 ἔσονται. τὸ γὰρ ἀτομὸν τῶν αἰσθητῶν καὶ μερὶς ἐστὶ τῇσ ὕλης. ἔπειτα
 δὲ ἀναστρέφει καὶ ἐπ' ἀριθμῶ αὐτὰ πάντα τὰ αὐτὰ. τὰ γὰρ ὑπὸ ἐκείνῃ
 ἀριθμῶ παραγόμενα ἐν ἐξ καὶ αὐτὰ. καὶ ταῦτα μὴ ὁ Ἀριστοτέλης,
 φησὶ δὲ ἡμεῖς πρὸς αὐτόν. Αἰσθ.

22 αὐτὰ — ὁσάκις, ὡς ἐξείναι αἱ εἰδικαὶ ὁσάκις καὶ ἐν ἀριθμῶν φησὶ
 24 μία, ὅδ' αἱ ἀρχαὶ ἀρα τῶν ὄντων ὡρισμένων καὶ ἐν ἀριθμῶν καὶ

ποσὰ ἄλλα ὄντα τῷ εἶδει. αἱ δὲ ἐξ ἀναγκαῖον τούτο, ἀριθμῶ
 ὡρίαν τὰς τῶν ὄντων ἀρχὰς (ἔγωγε γὰρ ὁσάκις ἔσονται). τὸ γὰρ κοινὸν ἢ
 κυρίως ὁσάκις, διὰ ὅδ' ἀρχὴν τε καὶ φυσικῶν, ἀναγκαῖως ὁρίζουσι κα-
 νηθέντες οἱ τὰς ἰδέας ὑποθέμενοι ἐπὶ τούτῳ εἶδεν. καὶ γὰρ αἱ μὴ
 ἀντικρυς τούτο λέγουσι τῷ μὴ διαφθερῶν πάντι τὴν αὐτῶν ὁρίζαν,
 ἀλλὰ τούτῳ γε φαίνεται εἶναι τὸ ἀγαθὸν αὐτὰς ἐπὶ τὰς ἰδέας τῶν
 ὄντων ἀρχὰς ὑποτίθεσθαι, τὸ δὲ τὰς ἀρχὰς ὁσάκις τε εἶναι καὶ ὡρί-
 σμένας. ἔγωγε γὰρ ὁσάκις αὐτοῖς αἱ ἀρχαὶ γίνονται, καὶ καθ' αὐτὰς
 ὁσάκις, καὶ διαφέρουσιν τῶν ἄλλων, οἷς τὸ ἐν καὶ τὸ εἶδος καὶ ἢ καὶ
 40 συμβεβηκός, ὡς δοκεῖ τὰ κοινὰ. ἢ γὰρ καθ' αὐτὴν ἢ τῶν κοινῶν
 ὑπόθεσιν, ἀλλὰ καὶ συμβεβηκός. εἰπὼν δὲ ταῦτα καὶ προσαγα-
 γῶν τὸ ὅτι εὐλόγον εἶναι τοιαύτας τῶν ὄντων ἀρχὰς, ἐπὶ τῇσ
 ὑπομνηστικῶν ἡμεῖς τῶν πρὸς ταύτην τὴν ὁρίζαν ἡπορημένων καὶ
 ὅλως πρὸς τὴν μίαν ἀριθμῶ τῶν ἀρχῶν ἐκείνην εἶναι. ἐρρήθη γὰρ
 45 ὅτι ὅδ' ἄλλο παρὰ τὰς ἀρχὰς ἔξαι. ὡς γὰρ αἱ ἀρχαὶ ἀριθμῶ
 ὡρισμένα, ταῦτα ἰσάριθμα ταῖς ἀρχαῖς ἐδείχθη ὄντα, ὡς ἐκ
 ἔξαι ἄλλα παρὰ τὰς ἀρχὰς. ἀλλὰ καὶ ὅσα πρὸς τὰς ἰδέας ἡπο-
 ρήθη ἐν τῷ πρώτῳ (c. 9), καὶ μάλλον ἐκείνων αὐτῶν ἡμεῖς ὑπομνησ-
 σκαί. Αἰσθ.

“σύνεργος — τρόπος.” ἢ ἀπορία πάντι λογικῇ (*), ζητεῖ 1002
 32 δὲ πότερον τὰ φυσικὰ καὶ αἱ τῶν ὄντων ἀρχαὶ δυνάμει εἰσὶν ἢ ἐνε-
 γεία. τούτο γὰρ σημαίνει διὰ τὸ ἢ τινὰ ἕτερον τρόπον. αἱ μὴ γὰρ
 ἐνεργεία (τούτο γὰρ σημαίνει τὸ “εἰ μὴ γὰρ ἄλλως πως”), ἔσονται τῶν
 ἀρχῶν ἀρχαί. ὡς φησὶ, καὶ πρότερον τι ἔξαι τῶν ἀρχῶν. τούτο δὲ
 25 ἀτομον. τί δὲ ἔξαι πρότερον ἢ τὸ δυνάμει; δοκεῖ γὰρ ἐπὶ τῷ αὐτῷ
 πρώτον εἶναι τὸ δυνάμει τῇσ ἐνεργείας, ὡς ἐκ τῇσ κατ' ἐνεργείαν
 αἰτίας καὶ ἀρχῇσ δυνάμει πρότερον ἔξαι τῇσ ἀρχῇσ ὕλης γε κατ'
 ἐνεργείαν. τὸ γὰρ δυνατὸν ἐκ ἀναγκαῖον ἦδη καὶ ἐνεργεία εἶναι. ὡς
 αἱ μὴ ἀντιστρέφει ἀλλὰ τὸ μὴ ἐνεργεία ὄντος προηγμένη ἢ δυνάμει,
 30 καὶ παρὰ γε τῷ δυνατῷ ἐπὶ ἐνεργεία, πρὸ τῆς ἢ δυνάμει ἔξαι.
 πάντι δὲ βραχυῶς ἡμεῖς συνάψας τῷ “πρότερον γὰρ ἢ δυνάμει 1003
 ἐκείνης τῇσ αἰτίας. τὸ δὲ δυνατὸν ἐκ ἀναγκαῖον ἐκείνης πάντι ἔχον,”
 35 ταύτης ἐνεργεία εἶναι. τὸ δὲ “ἐκείνης τῇσ αἰτίας” εἰπὼν ἀπὸ τῷ
 ἐκείνης τῇσ ἀρχῇσ, ἦτις ἢ κατ' ἐνεργείαν. λαβὼν δὲ τὸ “πρό-
 40 τερον μὴ γὰρ ἢ δυνάμει ἐκείνης τῇσ αἰτίας” τὸ αἱ τινὰ ἐνεργεία ἐξ
 πρότερον τὸ δυνάμει ἐκείνης, ἐπὶ γε, αἱ δὲ τινὰ ὁρίζαν τὰ φυσικὰ
 ἀναγκαῖα εἶναι καὶ μὴ ἐνεργεία, τούτῳ ἀκαταλόγητον τὸ ἐκείνης μὴ
 ὅλως εἶναι. δυνάμει γὰρ εἶναι τὸ μὴ ὄν, ὡς καὶ ἀρχαὶ αἱ δυνάμει
 εἰσὶν. δυνάμει καὶ μὴ εἶναι. αἱ δὲ αὐτῇ μὴ εἶναι, ὅδ' αὐτῶν.
 45 τούτο γὰρ εἶπε διὰ τὸ “γίγνεται μὴ γὰρ τὸ μὴ ὄν.” τὸ δὲ δυνατὸν ἐκ

18 καὶ — ὑπομνηστικῶς) Berol. || 22. τῷ τῶν Α. || 23. τούτο εἶπε διὰ τὸ C. || 29. ἀλλὰ καὶ τὸ μὴ ἐνεργεία Α. || 30. ἐκείνης ἦδη C. || 31. ἢ C. ||
 34. ἢ Α. || 35. γὰρ οὐκ Α. || 36. ἐκείνης οὐκ C. || 39. δυνάμει C.

1. καὶ om L. || nec principia proprie sunt substantiae, cum non sint substantiae definitae, necessarium esse videtur
 Berol. || 4. ἀλλ' — 7. τοῦτο om L. || 12. εἶπε C. || 14. ὁμοίως, οἷον εἶναι C. || 15. φησὶ et εἶπε om C. || 17. et in omnibus principiiis
 compositionis Berol. πάντι καὶ μὴ αὐτῶν αἰσθητῶν C. deinde ἀρχῇσ C. deinde ἀρχῇσ C. || 20. ἔχουσι πάντι δὲ καὶ C. || 23. λαμβάνομεν Α. || 24. τὰ
 αὐτὰ παρὰ τῶν Α. || 26. μὴ ἐκ τῶν Α. || 27. τῶν Α. || 28. τῶν Α. || 29. ἀλλὰ καὶ τὸ μὴ ἐνεργεία Α. || 30. ἐκείνης ἦδη C. || 31. ἢ C. ||
 34. ἢ Α. || 35. γὰρ οὐκ Α. || 36. ἐκείνης οὐκ C. || 39. δυνάμει C.

ἔστιν· εἰ γὰρ τὸ γινόμενον ἔκ ἐστι, τὸ δυνατὸν ἔκ ἐστιν. ἔλαβε δὲ τὴν δευτέραν πρότασιν διὰ τὸ "ἔθεν δὲ γίνεσθαι" τῶν εἶναι ἀδυνατῶν. τὸτο γὰρ ἴσον τῷ τὸ δυνατόν καὶ τὸ δυνατόν τὸ γινόμενον εἶναι. ἐπὶ ταύτοις πάλιν μέμνηται τῆς πρότερον ἡδὴ ῥηθείσης ἀπορίας· ἔστι δὲ αὐτῇ, πότερον τὰ στοιχεῖα καὶ αἱ ἀρχαὶ τῶν ὄντων καθόλου εἰσὶ καὶ 5 κοινὰ τῶν ἢ καθ' ἑκάστα· καὶ προσέθηκεν ἄλλην ἀπορίαν παρὰ τὴν ῥηθεῖσαν τότε. ἡ μὲν γὰρ ὑπόστασις ὑποκείμενον καὶ τότε ἀλλ' ἢ τοῦτον· ἢ γὰρ τὰ τῶν ὄντων γέννη καὶ εἶδος τότε τι σημαίνει, ἀλλὰ περὶ ὅσων τὸ ποῖον ἀφορίζεται, ὡς εἶπεν ἐν Κατηγορίαις (c. 5). ὅτι δὲ μὴ ἔστι τὸ κοινόν, ὅπως δείκνυσιν. εἰ τις λέγει τὸ κοινόν τότε τι εἶναι καὶ 10 ὑπὸ ἐκθεσιν καὶ δεῖξιν πίπτειν, ὡς ὁ Σωκράτης καὶ ἡ ἀτομος ὕστα, πολλὰ ἔχει ζῶν κατ' ἀριθμὸν· καὶ γὰρ αὐτὸς ὁ Σωκράτης καὶ ζῶν καὶ ἀνθρώπος, εἶνε καὶ ἀνθρώπος ζῶν καὶ τότε τι καὶ καθ' αὐτὸ καὶ ὑπὸ ἀπόδειξιν καὶ ἐκθεσιν πίπτειν· ἔστι γὰρ ὁ Σωκράτης ἀνθρώπος, καὶ ὁ αὐτὸν ἐστὶ τῷ Σωκράτει καὶ τῷ ἀνθρώπῳ εἶναι· ἀλλὰ καὶ ζῶν, 15 γὰρ ζῶν ὁ Σωκράτης, ὁ καὶ αὐτὸς ὑπέκειτο καὶ εἶναι καὶ καθ' αὐτὸ ὑπερ-ζῶν· καθόλου γὰρ καὶ τῶτο. ἀλλὰ τὸτο ἀποπον. "εἰ δὲ μὴ καθόλου." ἐπεκεκλήθη γὰρ πρὸς τῶτο, ὡς εἶρηται, τὸ "πολλὰ ἔχει ζῶν ὁ Σωκράτης." ἡ τῶτο ἐστὶ τὸ εἰρημένον. ἀλλ' εἰ τις τὸ καθόλου

ἀξιῶσαι ταῦτον εἶναι ὡς μὴ τῶτον σημαίνει ἀλλὰ τότε τι καὶ ὅσων καὶ εἶναι τοῦτον ὡς τὰ τῇ ἐκθέσει δηλωμένα. εἶπεν ὅτι καὶ ἐκθέσει τὸ κοινὸν κατηγορούμενον, τοῦτον δὲ τὸ καθόλου· διὸ αὐτὸς νῦν ἐπὶ τὸ ἕτερον μέρος τῆς ἀπορίας μεταβαίνειν ὅπως εἶπεν "ὁ δὲ μὴ καθόλου." ἔστι δὲ τὸ λεγόμενον, εἰ δὲ τις μὴ λέγει τὰς ἀρχὰς καθόλου εἶναι ἀλλὰ καθ' ἑκάστα καὶ ἀτόμους, πάλιν φησὶ μὴ ἔσεσθαι αὐτῶν ἐπιστήμην· ἡ γὰρ ἐπιστήμη τῶν καθόλου, ὥστε ἡ τῶν ἀρχῶν. ἀλλὰ τὴν ἀρχαὶ πάλιν ἔσονται καθόλου, εἰ ἔστι αὐτῶν ἐπιστήμη, καὶ ὅπως πάλιν τὰ καθόλου ἀρχαί, ἡ καὶ ἔσονται ἀρχαὶ ἐπιστήμῃ ("). ταῦτα γὰρ ἐν τῷ Β ἡπορημένα, ἐξ ἐνδείξεως τὰς ἐπιχειρήσεις ἔχοντα καὶ κατ' ἐκείνους· καὶ γὰρ ὁ δὲ ὅτι ἐκ τῶν ἀντικειμένων ἐπιχειρήσεων μὴ λογικαῖς ἐπιχειρήσεσι χρῆσθαι· ὅτι γὰρ ἂν λυεῖσθαι δύναντο, εἰ μὴ εἶχεν ὅπως. id.

(') εἶτα πάλιν ἐπιφέρει ἕτεραν ἀπορίαν τοιαύτην περὶ τῶν ἀρχῶν, φάσκων ὅτι πότερον δυνατόν ἐπάρχυσεν αἱ ἀρχαὶ ἐνεργεῖν. καὶ βυλόμενος κρῖναι τὴν παραλογισμὸν, ἐστύπηναι τὴν ἐνεργεῖν. Ascl. (cf. Syrian.)

(") ἰστέον ὅτι τὰ πλεῖστα ἐξ ἐνδείξεως ἔχουσι τὰς ἐπιχειρήσεις καὶ κατ' ἐκείνους. id.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΕΙΣ ΤΟ Γ ΤΩΝ ΜΕΤΑ ΤΑ ΦΥΣΙΚΑ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΤΙΤΟΜΝΗΜΑ ΤΩΝ ΕΙΣ ΑΥΤΟ ΤΟ Β.

Προθέμενος ἐν τῇ Μετὰ τὰ Φυσικὰ πραγματείᾳ, ἥν καὶ 20 φιλαν καὶ πρώτην φιλοσοφίαν, ἔστι δὲ ὅτι καὶ θεολογικὴν ἔθος αὐτῷ καλεῖν, περὶ τῶ ὄντος ἢ ὅν θεωρῆσαι, καὶ δεῖξαι ὅτι ἡ προκειμένη πραγματεία μήτε τῶν περὶ τὴν τῶν ἀναγκαίων γνῶσιν καταγνωμένων ἐστὶ τεχνῶν ἢ ἐπιστημῶν μήτε τῶν περὶ τὰ χρήσιμα, ἀλλ' ἔστι αὐτῆς χάριν τῆς γνῶσεώς τε καὶ ἐπιστήμης τε καὶ αἰτίων (ταῦτα 25 γὰρ μάλα εἶναι), πρὸ τῶ ζητεῖν τίνας αἱ πρῶται ἀρχαί, καὶ ὅσας καθόλου τὴν περὶ τῶν αἰτίων λόγον καὶ τὰς δόξας τῶν πρὸ αὐτῶ τὰς περὶ τῶν ἀρχῶν ἐκθεμένους τε καὶ ἰσότησας καὶ ἀντιπῶν πρὸς αὐτάς, δεῖξας δὲ ὅτι εἰσὶ πῶς ἀρχαὶ πρῶται καὶ ἐκ ἐπ' ἀπειρον ἢ τῶν ἀρχῶν ἀνοδος, καὶ ἐπὶ ταύτοις ὡς χρῆσιμον καὶ ἀναγκαῖον πρὸς τὴν εὐρεσιν 30 τῶν τῇ σοφίᾳ προκειμένων, ἀπορήσας τινὰς ἀπορίας περὶ τε τῶ ὄντος καὶ τῶν ἀρχῶν καὶ τῶν ταύτοις παρακειμένων, μὴ τὰς ἀπορίας ἀρχῶν λοιπὸν τῶ παρακειμένων τῶ βιβλίῳ, ἐν τούτῳ λόγων τε

καὶ κατασκευάζων τὰ αὐτῶ δοκῶντα καὶ λύνων τὰ ἡπορημένα δεικνύσι δὲ ἐν τῷδε τῷ βιβλίῳ περὶ τίνα ἐστὶν ἡ σοφία, καὶ ἡ φιλοσοφία ὀνομαζέται καὶ πρώτην φιλοσοφίαν. καὶ πρῶτον μὲν συνήκει ὅτι περὶ τὸ ὄν καθόλου, καὶ ἐπεὶ τῷ ὄντι τὸ ὄν κατ' ἐπὶ ὑποκειμένον τὸ αὐτό, ὅτι καὶ περὶ τῶτο. ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν ὑπὸ τὸ ὄν, ὡς ἐστὶ τὰ ταῦτα δὲ ἐστὶ τὰ πολλὰ· τῆς γὰρ αὐτῆς ἡ γνῶσις τῶν ἀντικειμένων. καὶ ὁ περὶ τῶν τοῖς εἰρημένους μένον ἀντικειμένων, ἀλλὰ καὶ περὶ πάντων τῶν ἐναντίων· πάντα γὰρ τὰ ἐναντία ὑπὸ τῇ ἐνέργειᾳ, ἡ δὲ ἐνέργεια ὑπὸ τὰ πολλὰ, τὰ δὲ πολλὰ καὶ ὡς ἀντικειμένα. εἰ δὲ περὶ πάντων τῶν ἐναντίων τε καὶ ἀντικειμένων, ὅπως καὶ ἐκ τούτου ὅτι καὶ περὶ πάντες τῶ ὄντος· πάντα γὰρ τὰ ὄντα ἐν τούτῳ· ἡ γὰρ ἐναντία ἢ ἐξ ἐναντίων. ἀλλ' εἰ περὶ πάντα τὰ ὄντα, καὶ περὶ πάντα τὰ καθ' αὐτά τε καὶ κοινῶς τῷ ὄντι ἢ ὅν ὑπερχεῖται.

2. διὰ γὰρ C. || 7. τότε] διατὶ C. || 8. ἢ καὶ A. || εἶδη ἢ τότε A. || 9. ἔστι] τότε C. || 12. καὶ ante ζῶν om C. || 13. καὶ ὑπὸ δὲ C. || 16. et per se subsistens. at hoc non universalis est, sed individui. si vero non sint universalia Sepulv. || 18. ἐπεκεκλήθη C. || καὶ om C. || τὸ om A.

1. ἀλλὰ καὶ τότε τι καὶ ἐκ ὅσων A. || 2. τοῦτον A. || 6. quoniam scientia est universalium quare principiorum erunt alia principia Sepulv. || 7. f. l. ὡς τῶν. || 8. ἔσονται A. || 13. ὅπως ἔχον C. || im titulo τῶν ἐκ δὲ τὸ β' om CL.

25. ἐπιστήμης μετὰ αὐτά, μέτεσι, δεῖξας δὲ αὐτῇ θεωρητικῇ εἶναι τὴν πρῶτην ἀρχὴν τε καὶ C. f. l. ἐπιστήμης θεωρητικῇ εἶναι τὴν πρῶτην ἀρχὴν τε καὶ. eandemque primorum principiorum causarumque Sepulv. || 27. τὰς δόξας — 28. ἀρχῶν om C. || 31. περὶ τὴν om A. || 33. προκειμένων A. || βιβλίῳ om A.

22. συνήκειν — p. 637 a 5. apud Asclep. || 24. ἀλλὰ — 25. ὅμοιον om Asclep. || 27. καὶ — ἀντικειμένων om Asclep. || ἢ om C. || ὅπως ἔχον ἀρα μένον C. || 28. πάντα — 30. ἐναντίων om Asclep. || 31. καὶ post ἔστι om A. || 32. τὰ — 33. τὰ om C. || 33. κοινῶς C.

ταῦτα δὲ καὶ τὰ ἀξιώματα. ἐφ' οἷς δεικνύσιν ὅτι κοινάτατον καὶ γνωριμώτατον τῶν ἀξιωμάτων ἐστὶ τὸ μὴ δύνασθαι συνυπάρχειν τῇ ἀντίφασιν. πρῶτον δὲ ἐν αὐτῷ δεικνύσι λαβὼν ὅτι ἡ σοφία περὶ τὸ ὄν, καὶ ὅτι τὸ ὄν ἔτω λέγειν πολλοῖς ὡς τὰ ἀφ' ἑνὸς τε καὶ πρὸς ἑν· ὡς δὲ λέγειν τὸ ὄν ἔν, ἔτω μία ἐπιστήμη δεῖναι τῷ ὄντος ὅτι ὄν· διὸ καὶ περὶ τὴν τούτω θεωρίαν ἐστὶν ἡ προκειμένη ἐπιστήμη, πρώτη τε ὕψα ἀπασῶν ἐπιστημῶν καὶ κυριωτάτη. ἐρεῖ δὲ ὅτι καὶ περὶ ταῦτα τῷ σοφῷ ἢ τε διαλεκτικῷ καὶ ὁ σοφιστής· περὶ γὰρ τῶν κοινῶν τῷ ὄντι ἢ ὃν ὑπαρχόντων καὶ ὅτι τὸς λόγους ποιεῖν· ὃ γὰρ περὶ τὸ γένος ἢ πραγματεία αὐτοῖς ὡς ἐκείνη τῶν ἄλλων τεχνῶν τε καὶ ἐπιστημῶν, ἀλλ' ὁ μὲν αὐτῶν ψευδὴς καὶ διὰ ψευδῶν ἐπιχαριτεῖς, ὁ δὲ διὰ πιθανῶν τε καὶ ἐνδόξων (*). ἡ δὲ σοφία ἐπιστημονικῶς τούτων ἐστὶ τῶν κοινῶν τῷ ὄντι ἢ ὃν ὑπαρχόντων θεωρητική. δεικνύς δὲ τὸ μὴ δύνασθαι ἕμᾳ τὴν ἀντίφασιν εἶναι ἀληθῆ ἢ ψευδῆ, ἀλλὰ καὶ παντὸς δεῖν ὁύτερον μέρος τῆς ἀντιφάσεως ἀληθὲς τὸ δὲ ψεῦδος εἶναι, ἀντρεῖ καὶ πρὸς Ἡράκλειτον καὶ Πρωταγόραν, οἱ ὧντο εἶναι τὴν ἀντιφάσεως μεταξύ. ἥδη δὲ αὐτῶν τῶν προκειμένων ἀρχόμεθα. Alex.

(*) τὸ προκειμένον βιβλίον, ὡς εἴρηξεν, ὑφ' ἡγηγεῖται ὑπάρχει, καὶ δὲ πρὸ αὐτῷ ἀπορητικόν· διὰ τὸ τοῖνον τὰς ἀπορίας τὰς εἰρημίας ἐν τῷ παρόντι βιβλίῳ ἐπιλέγειν καὶ ζητεῖν περὶ τῶν ἀρχῶν πόσης τέχνης. εἴτα ὕστερον ζητεῖ καὶ περὶ τῆς ἀντιφάσεως, καὶ πολλὰ πραγματεύεται αὐτὴν ζήτησιν εἴτε αὐτοπικρὸς ἐστιν εἴτε καὶ ἀποδείξει ὑποβλήσει, καὶ πειράζῃ ἀποδείξει αὐτῷ. καὶ ἔτι ἀπλῶς εἰπὼν ἡ περὶ αὐτὴν θεωρία λογικωτάτη. Asclep.

"Ἔστιν — αὐτὰ." λαμβάνει πρῶτον μὲν τὸ εἶναι τινὰ ἐπιστήμην περὶ τὸ ὄν καὶ ὄν. ταῦτά τ' ὄντος ἢ ὃν θεωρητικὴν τε καὶ ἀποδεικτικὴν τῶν τούτων καθ' αὐτὰ ὑπαρχόντων. πᾶσα γὰρ ἡ ὕψιστος ἐπιστήμη τῶν ἐκείνων καθ' αὐτὰ ὑπαρχόντων ἐστὶν ἀποδεικτικὴ. καὶ τὸ μὴ εἶναι τινὰ περὶ τὸ ὄν ἐπιστήμην ἢ ὄν, προὖν δεῖναι, πῦν δὲ πρὸς τὴν εἰρημῶν καὶ καὶ ἄλλαν εἶναι ταύτην τὴν ἐπιστήμην τῶν ἄλλων ἀπασῶν ἐπιστημῶν. ἔπειτα δεικνύσιν ὅτι αὕτη ἡ ἐπιστήμη σοφία, περὶ ἧς ἦν ὁ ἐπεὶ λόγος· τούτῳ δὲ δεικνύσι διὰ τὸ δεῖναι τὰς ἀπορροτάτας ἀρχὰς τε καὶ αἰτίας, περὶ αἷς ὁ σοφὸς καταγιγνώσκει, πρῶτον μὲν ὅσας φύσεως τινος ἀρχὰς καθ' αὐτάς, ἔπειτα ὅτι τῶν τῆς φύσεως· τὸ γὰρ ὄντος ἢ ὄν αἱ τοιαῦται ἀρχαί· ὅτι μὴ ὡς ἡ περὶ τὸ ὄν καὶ ὄν ἐπιστήμη ἄλλη τῶν λοιπῶν ἐπιστημῶν, ὅθεν καὶ τὸ ἐκείνην περὶ τὸ ὄν καὶ μέρος τῆς ὄντος πραγματεύεται· ἡ μὲν γὰρ ἀριθμητικὴ περὶ ἀριθμῶν, οἱ τινὲς τὸ ὄν εἰσὶν, ἡ δὲ γεωμετρία περὶ γραμμῶν καὶ ἐπιπέδων καὶ στερεῶν, καὶ αὐτὰ τὰ ὄντα. ἐν αὐτῶν δὲ τῶν καὶ τῶν ἄλλων ἐκείνη περὶ μέρος τὴν τῷ ὄντος καταγιγνώσκει

καὶ τὰ τούτω ὑπάρχοντα καθ' αὐτὰ θεωρεῖ· τὰ γὰρ συμβεβηκότα τούτω σημαίνει· τούτῳ γὰρ τῆς περὶ ἑκαστὴν ἐπιστήμης ἴδιον. ἡ δὲ μὴ περὶ ὅν τι καταγιγνώσκει μὴδὲ περὶ μέρος τῷ ὄντος, ἀλλ' ἀπλῶς περὶ τὸ ὄν καθὼς ὄν ἐστιν (*). διὸ καὶ τὰ τινὰ ὄντα καὶ τούτῳ ὑποκειμένων ἔχουσα ἄλλη ἐκείνων εἴη ἄν. λαβὼν δὲ τὸ εἶναι τινὰ ἐπιστήμην περὶ τὸ ὄν ἢ ὄν, καὶ δεῖναι αὐτῆς τὴν πρὸς τὰς ἄλλας ἐπιστήμους διαφορὰν, καὶ ταῦτα δεικνύσιν ὅτι αἱ ἀρχαί αἱ πρῶται καὶ αἶναι τὰ ἀπορροτάτα, περὶ ὧν τὴν ζήτησιν ἡ σοφία ποιεῖ καὶ ἡμεῖς νῦν ζητῶμεν διὰ τὸ περὶ τῆς σοφίας ἡμῶν εἶναι τὸν ἐπεὶ λόγον, ὅτι ἄλλαν τινὸς εἰσὶν ἀρχαί καθ' αὐτό, ἀλλὰ τὸ ὄντος ἢ ὄν. αἱ δὲ τούτω, εἴη ἄν ἢν περὶ τῷ ὄντος εἰρημάμεν ἢ ὄν ἐπιστήμην, αὕτη ὕψα ἢ σοφία· ἧς γὰρ τὸ θεωρεῖν τὰς καθ' αὐτὰ ἀρχὰς τε καὶ αἰτίας φύσεως τινος, εἴη ἄν ταύτης καὶ τῆς φύσεως ταύτης, ἧς αἱ ἀρχαί, θεωρητικὴν εἶναι. τούτῳ δὲ δεικνύσιν ὅπως λαμβάνει τὸ δεῖν τὰς ἀρχὰς τὰς πρώτας καὶ τὰς ἀπορροτάτας αἰτίας, αἷς νῦν φησὶν εἶναι τὰς ζητούμενας ὑπ' αὐτῶν, ταῦτάς ὑπὸ τῷ σοφῷ τε καὶ πρῶτον φιλοσόφῳ, φύσεως τινος ἀρχὰς εἶναι καθ' αὐτὰ καὶ μὴ καὶ συμβεβηκότος· πᾶσα γὰρ ἀρχὴ καὶ πᾶν αἶτιον τινὸς ἐστὶ, καὶ αὕτη γὰρ κυρίως ἀρχὴ καὶ αἰτία ἢ καθ' αὐτὰ ὕψα τινος καὶ μὴ καὶ συμβεβηκότος· ὡς καὶ αἱ πρῶται ἀρχαί, μάλιστα ὕψα ἀρχαί, φύσεως τινος ἄν εἶεν ἀρχαί καθ' αὐτὰ καὶ καὶ συμβεβηκότος. τῶν μὲν ὄν καθ' ἑκαστὰ ἐπιστημῶν ὕψα αἱ τοιαῦται ἀρχαί· ὕψα γὰρ τούτων αἱ ἀρχαί πρῶται εἰσιν ἀρχαί· ἄλλαι γὰρ ἐκείνων τούτων ἀρχαί. σημαῖον δὲ τὸ τὰς περὶ αὐτῶν ἐπιστήμους ἔχειν μὴ αὐτῶν τὰς ἀρχὰς, ἀλλὰς δὲ καὶ μὴ ταύτας ἔχειν. ἄλλαν τινὸς ἄρα ἀρχαί αἱ πρῶται ἀρχαί καὶ ἀπορροτά. τινὰ δὲ τὰ καὶ συμβεβηκότος αἰτία καὶ τινὰ τὰ καθ' αὐτὰ, ἔδειξεν ἐν τῇ Φυσικῇ Ἀκροάσει (23). τὰ τε γὰρ μὴ καθ' αὐτὰ τινος ὄντα μὴδὲ πρῶτως, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐπ' ἄλλο ἀναφορά. ὅπως τῷ ἰσοσκελεῖς τρεγῶν καὶ φαμεν καθ' αὐτὰ αἶτιον εἶναι τὸ δύσιν ἐρῶναι ἴσας ἔχειν τὰς τρεῖς γωνίας, ἀλλὰ καὶ συμβεβηκότος, ὅτι ἄλλαν τούτω καθ' αὐτὰ αἶτιον προαναβεβηκότος καὶ πρῶτον· τὸ γὰρ τρεγῶν. ἀλλὰ καὶ τὰ τῶν καθ' αὐτὰ καὶ τῶν αἰτίας συμβεβηκότος, ὡς ὁ Πολύκελετος τῷ ἀνδρομέδῳ, κάκεῖνα λέγει καὶ συμβεβηκότος αἰτία· ὡς τὰ μὲν τελευταῖα ὕψα ὅπως ἐστὶν αἰτία, τὰ δὲ πρῶτα εἰρημῶν ἐστὶ μὲν τῶν αἰτίων ἀλλ' ὃ τούτων. τὰ δὲ πρῶτα αἰτία ὅτι καὶ τὸ δεύτερον τρόπον τὸ καὶ συμβεβηκότος αἰτία ὅθεν τε τὸ ὄντος λέγειν (ὃ γὰρ ὅθεν τε πρῶτα αὐτὰ αἰτία ὄντα μὴ αἰτία εἶναι) ἥτα καὶ τὸν πρῶτον τρόπον· εἰ γὰρ καὶ συμβεβηκότος τὸ ὄντος ἢ ὄν, ἄλλαν τινὸς ἐπαναβεβηκότος ἐστὶν καθ' αὐτὰ· ἀλλ' ὅθεν ὑπὲρ τὰ ὄντα. τὰ πρῶτα ἄρα αἰτία καθ' αὐτὰ αἰτία τὰ ἐστὶ τῷ ὄντος ἢ ὄν. αὐτὸς δὲ πρῶτον μὲν λαμβάνει ὅτι τῶν ἐστὶν αἰτία

Α. ὅτι πᾶσι λέγεται τὰς ἀρχὰς καὶ Asclep. II. 6. — 18. ἀπὸ Asclep. II. 15. καὶ Asclep. II. 16. ἀπὸ Asclep. II. 26. αὐτὸ Asclep. II. 31. εἰρημῶν C. II. 33. ἦν ἔστιν C. II. 37. ἦν ὅν om. A. II. 38. τῶν αἰτίων. et. 39. ὅθεν om. C. II. 2. τῶν A. II. 7. τὸ A. II. 8. quoniam si ueneramus in particularibus ostendimus, non esset ab illis diversa Sepult. II. 5. f. l. ὅθεν. II. 8. om. A. II. 8. f. l. ὅθεν ἄλλο. II. 11. ἐπεὶ γὰρ C. II. 18. αὐτὰ γὰρ A. II. 19. τῶν om. A. II. 23. ἄλλο C. II. ἐκείνη A. C. II. ἀπὸ C. II. 24. τὴν γὰρ C. II. 25. ἄρα ἄν εἶεν C. II. 31. τούτῳ τὸ A. II. 35. ἀλλ' ὅθεν om. A. II. 38. τῶν om. C. II. 39. ἐστὶν C.

καθ' αὐτά· εἰ γὰρ αἷτια, καὶ τινων, καὶ ἡ ὡς ἀληθῶς αἷτια καθ' αὐτά. καὶ τὸτο λαβὼν μὲν ταῦτα προσάγει ὅτι ἡ φύσις αὐτῆς, ἥς αἱ ἀκρόταται τε καὶ πρῶτῃ ἀρχαὶ εἰσιν, ἣν ζητοῦμεν, ἐν ᾗ ὅν ἐστιν. ὁ συνέστησε ταύτῃ χρησάμενος λόγῳ. ὥσπερ οἱ τὰ φυσικὰ τῶν ὄντων ζητοῦντες τὰς τοιαύτας ἀρχὰς ἐζήτουν καὶ τὰ τοιαῦτα αὐτῶν φυσικὰ αὐτὰ καθ' αὐτὰ ἢ αὐτῶν φυσικὰ ἀλλ' ὅτι συμβεβηκός, ὅτῳ καὶ ἡμῶν ζητοῦσι τὰς τῶ ὄντος πρώτας ἀρχὰς καὶ τὰ αἷτια δεῖ τοιαῦτα ζητεῖν αὐτοὺς καὶ καθ' αὐτὸ εἰσιν αὐτὰ ἀρχαί. ἡ δὲ λέξις ἀσαφῶς ἔχει διὰ τὴν συντομίαν. Alex.

1003^a (°) ἀλλ' αὐτὸ κυρίως ἐστὶν ὃν καὶ διὰ τὴν γένεσιν αὐτῶν δὲ
34. ναμιν πᾶσι τὸ εἶναι χαρίζομενον, καὶ νῦν καὶ ἀγγέλοις καὶ ἀρχαῖς καὶ
πᾶσι τοῖς ὅσιν. Asclep.

1003^a "ἐ — φύσιν." εἰπὼν εἶναι τινὰ ἐπιστήμην περὶ ἐν ᾗ ὅν καὶ
33. τὰς τότε ἀρχὰς τε καὶ αἰτίας, καὶ αὐτὴν ὅσαν τὴν σοφίαν· συστήσας, ἐφεξῆς δεικνύσι πῶς οἶόν τε εἶναι περὶ ἐν ἐπιστήμῃ μίαν, ἐπεὶ
δοκεῖ ὁμωνύμων εἶναι ἐν, τῶν δὲ ὁμωνύμων ὅτε μία φύσις ὅτε
μία τέχνη ἢ ἐπιστήμη ὅτε αἱ ἀρχαὶ αἱ αὐταί. διαίρεσιν δὲ ποιεῖ
τῶν ὑπὸ τι κοινὸν τεταγμένων, ὡς ἔχει τὰ τε ὁμωνύμα καὶ τὰ
συνώνυμα καὶ τὰ ἀπ' ἐνὸς πρὸς ἄλλο λεγόμενα. ἡ διαίρεσις
προσχερσάμενος δείξει ἐν μέρτε γένεσιν ὃν τῶν καθ' ὅν κατὰ γένος
ρεῖ (ἔχει γὰρ τινὰς ἀπορίας ἐν ὅτῳ λέγειν, ὡς δεικνύσιν ἐν πολ-
λοῖς) μήτε ὁμωνύμων (καὶ γὰρ καὶ τὸτο λέγειν ἀπορίας τινὰς ἔχει),
μεταξὺ δὲ εἶναι τῶν τε ὁμωνύμων καὶ τῶν συνωνύμων· εἶναι γὰρ
μεταξὺ αὐτῶν τὰ ἀπ' ἐνὸς καὶ πρὸς ἄλλο λεγόμενα, ὡς ἐστὶ καὶ ἐν.
διαφέρει δὲ τὰ ὅτῳ λεγόμενα ἐκείνων ἑκατέρω, ὅτι τὰ μὲν συνώνυ-
μα καὶ ὑπὸ τι κοινὸν γένος καὶ ἰσοτιμίως καὶ ὁμοίως πάντα τῆς ὑπὸ
τῷ κατηγορούμεν γένους αὐτῶν δηλωμένης ὁσίας κοινωρεῖ· τε καὶ
μετέχει, τὰ δὲ γὰρ ὁμωνύμα ὁμοῦ κοινωρεῖ ἀλλήλοις ἄλλῃ καὶ ἐν
κοινῷ κατηγορούμενον αὐτῶν ὄνομα ἢ τῷ ὀνόματος μόνον, εἴγε
ὁμωνύμα. ἐστὶν ὅν ὄνομα μόνον κοινόν, ἀπὸ καὶ τὸνομα λόγος τῆς
ὁσίας ἑτέρας (Categor. 1). τὰ δὲ ἀπ' ἐνὸς καὶ πρὸς ἄλλο λεγόμε-
να ὅτε τὴν τῶν συνωνύμων ἰσοτιμίαν πρὸς τὸν κατηγορούμενον
σῶζει πρὸς ἀλλήλα, ὅτε πάλιν ἔχει τὴν τῶν ὁμωνύμων ἀκρατίαν
τε καὶ ἀμικτον ἑτερότητα, ἀλλ' ἐστὶ τις αὐτοῖς κοινότης καὶ εἶναι
ταῦτα αὐτὰ λέγει τῷ εἶναι τινὰ φύσιν ἐκείνῃ τῷ πράγματι, καὶ
ταύτην ἐν ταῖς πρὸς ἐνὸς καὶ πρὸς ἄλλο λεγόμενα, αὐτὰ ὅντα ἢ πρὸς ὁ λόγον
ἔχοντα τινὰ διὰ τῶν καὶ τῶ ὀνόματος κοινωρῶν αὐτῶν. τὴν
δὲ τοιαύτην φύσιν ἐν ἄλλοις μὲν ὑπὸ τῶ ὀνόματος κοινώτερον ἐπι-
θεῖ· ἐνταῦθα δὲ ἐπιμελεστέραν ποιημένος τὴν διαίρεσιν διαφέρειν
τε αὐτὴν φησι τῶν ὁμωνύμων, καὶ τίτι διαφέρει λέγει. ὅ γὰρ μὲν
νον ὀνόματος κοινωρῶν τὰ τοιαῦτα καὶ ὅπως ἔχοντα πρὸς ἀλ-
λήλα ὡς τὰ κυρίως ὁμωνύμα λεγόμενα, ἀ ἐστὶ τὰ ἀπὸ τύχης,

ἀλλὰ καὶ αὐτῶν τῶν ἔχει τὸ ὁμοίως ἀλλήλοις ὀνομαζέσθαι. καὶ κα-
τὰ γὰρ τινὰ φύσιν τοιαῦτα φησὶν εἶναι τὰ τε ὀνομαζέσθαι καὶ τὰ
ἰατρικά. τὰ μὲν γὰρ ὀνομαζέσθαι τῷ πρὸς ὀνομαζέσθαι ἔχειν πῶς ὅπως ὀνο-
μαζέσθαι· τὰ μὲν γὰρ τὸ ὀνομαζέσθαι λέγει τῷ φυλάσσειν ὀνομα-
ζέσθαι τοιαῦτα, γυμνάσιον, περίπατος, τὰ δὲ τὸ τῷ καὶ ὡς τὰ
φάρμακα καὶ πάντα τὰ βοηθήματα, τὰ δὲ τῷ σημείῳ εἶναι τῆς
ὀνομαζέσθαι, ὡς ἡ εὐχρηστική· εὐχρηστική, τὰ δὲ τῷ δεκτικῷ ὀνομαζέσθαι
ὡς τὸ σῶμα τὸ ἐπιτήθειον πρὸς τὸ ὀνομαζέσθαι. ὡς τὸ γὰρ μαθη-
ὀνομαζέσθαι συντελόν, εἰ ὀνομαζέσθαι λέγοιτο, ὁμωνύμως ἐν αὐτῇ
τοῖς ἄλλοις ὀνομαζέσθαι λεγόμενον ὁμοίως. καὶ τὸ ἰατρικὸν τὸ μὲν λέγει
ὅπως τῷ ἔχειν ἰατρικὴν, ὡς ὁ ἰατρός, ὁ καὶ κυρίως καὶ μάλιστα
ἰατρικόν, τὰ δὲ τῷ εὐφρυνεῖν εἶναι πρὸς τὸ ἀναλαβεῖν ἰατρικὴν, τὰ
δὲ ὡς ἔργον καὶ ἀποτελεσματικὴν ἰατρικῆς, ὡς λέγομεν ἰατρικὴν τε-
κμηρία, τὰ δὲ ὡς ὄργανον πρὸς ἰατρικὴν συντελόν τὸ φάρμα-
κον. λέγει δὲ καὶ βιβλίον ἰατρικόν τὸ περὶ ἰατρικῆς συντεταγμέ-
νον. τὰ δὲ "ὁμοιοτρόπως δὲ καὶ ἄλλα λεγόμενα" ἔστι εἰρηστικὴ ἐκ
τῶν τῶ ἰατρικῶν παραδειγμάτων, ἡ ὅτι καὶ ἄλλα ἐστὶν ὁμοίως τῶν
πρὸς ἐν καὶ μίαν φύσιν λεγόμενα λαβεῖν· ὁμοίως γὰρ καὶ τὸ ἀπὸ
τύχης εἶναι καὶ τὸ κατὰ φύσιν καὶ ὁ ἀριθμός. ὁμοίως δὲ τῶν φύ-
σεων καὶ τῶν κατὰ φύσιν· λέγει δὲ καὶ αὐτὸ πολλοῦ καὶ μὴ ὅπως
εἶναι, ὡς καὶ τὰ προειρημένα, ὅ μὴ ὅπως καὶ ὁμοιότητος· ὅ μὴ
μόνον τὰ ὁμωνύμα τῶν πολλοῦ καὶ λεγόμενων ἐστὶν, ἀλλὰ καὶ τὰ
ἀπ' ἐνὸς καὶ πρὸς ἄλλο. καὶ ὡς ἔχει τὰ γὰρ προειρημένα, ὅπως ἔχει
τὰ ὅντα ἐν ᾗ λέγει κυρίως μὲν ἡ ὁσία, λέγει δὲ γὰρ ὅντα καὶ τὴν
ὁσία συμβεβηκότα, ἀ ἐστὶ τὰ ἐνὸς γένος. ὅ μὴ αὐτὸς ὅπως
καὶ τῶν παρεμβημάτων, ἐκαστὸν γένος ἐν τοῖς, ἀλλὰ δι' αὐτῶν
ἐπαρθεῖν τινὰ τῶν ὑπαρχόντων τῇ ὁσίᾳ καὶ δι' αὐτῶν ὅπως
δι' αὐτῶν λεγόμενων ποιεῖ, ὡς πολλὰ καὶ ὅπως ἐν ὁσίᾳ καὶ τῇ
αὐτῇ ἐστὶ κατηγορίαν. καὶ εἴη ἐν τῇ πρώτῃ διαίρεσιν τῶν ἐν τῇ
κατηγορίᾳ (C. 2) τῶ ὅπως γένωνται μάλλον χρησάμενος, καὶ
ἢ διὰ τὰ ὅντα εἰς ὁσίαν καὶ συμβεβηκότα. λέγει δὲ τὰ συμ-
βεβηκότα τῇ ὁσίᾳ ὅντα λέγει τὰ μὲν ὅτι ὁσίας πᾶσι, ὡς ἡμε-
τέρας καὶ ψυχρότητας, ὑγρότητας, θερμότητας, καὶ ὅπως αἱ πᾶσι
ποιότητες· τὰ δὲ ὡς ἀπὸ εἰς ὁσίαν· ὅτῳ καὶ τῇ γένεσιν τῶν ὅπως
λέγομεν καὶ τὴν αὐξήσιν. καὶ τὰς φύσεις δὲ τῆς ὁσίας καὶ μετα-
βολας ὅντα λέγομεν, ὅτι καὶ ταῦτα ὁσίας τὶ ὅπως, ὡς ἡ μεταβολὴ καὶ
τὸ ἡμετέρας. ὁμοίως καὶ αἱ θερμότητες· ἡ γὰρ θερμότης ἐν τῇ ὁσίᾳ
καὶ ἡ ψυχρότης γὰρ· τὰ δὲ ὡς πᾶσι, ὡς ἔχεις διακρίσεις καὶ
μακρὰ, καὶ τὰ πᾶσι δὲ τῶν πρώτων ἐμνησθέντων, τῶν πᾶσι
ποιητικῶν δὲ καὶ γεννητικῶν ὁσίας ἔστι ὡς ἐν ἀρχῇ, καὶ εἰς ἐν ταῖς
αἱ ἐπὶ γένεσιν τῶν ὅπως (τὸ γὰρ σπέρμα καθ' αὐτὸ
ὁσία), ἡ τὸ ποιητικὸν ὡς ἄλλο τῷ γεννητικῷ, καὶ εἴη ἐν ταῖς

1. αἰ — 2. αἰσθησι καὶ Α. 3. ἐπὶ καὶ Α. 4. 17. ὁμοίως — 18. ὁμοίως — 19. ὁμοίως — 20. καὶ
τηροῦται ἐν ἔχει C. 22. καὶ τὸ om C. 34. καὶ γὰρ C. 40. τε om A.

1. κοινὴ om A. 2. καὶ αὐτῇ C. 3. γὰρ C. 4. 14. τῇ ὁσίᾳ A. 14. πρὸς αὐτὴν A. 16. ἐν τῇ A. 19. καὶ 23. καὶ post 1 om
C. 23. γὰρ C. 24. ὅπως ἔχει om C. 25. συν om A. 26. παρεμβημάτων καὶ A. 28. δ' om C. 29. καὶ om A. 30. καὶ om C.
33. καὶ ante ψυχρότητας om A. 39. καὶ A. 40. om A. 41. πρὸς αὐτὴν C.

ὄντα μετέχουσιν ὡς τὰ ἀφ' ἐνὸς καὶ πρὸς ἓν, δῆλον ὅτι περὶ πάντων τῶν ὄντων διαλέξε¹⁾ ὁ πρῶτος φιλόσοφος. . . περὶ μέντοι γε τὸ τρίτον ἐλέγχθη ἡμῶν ἐν τῇ φυσικῇ πραγματείᾳ· ἀρχόμενος γὰρ ἐκείνης τῆς πραγματείας ἔλεγεν ὅτι ἐπειδὴ τὸ εἰδέναι καὶ ἐπίστασθαι συμβαίνει περὶ πάσας τὰς μεθόδους, ὅταν τὰ αἰτία γνωρίσωμεν καὶ τὰ συμπτώματα, ὅπως καὶ αἱ ὑποτάξεις γνωρίζον²⁾ τῶν ἀρχῶν γνωστικῶν, τὰς δὲ ἀρχὰς πασῶν δείκνυσιν ὁ πρῶτος φιλόσοφος, φανερὸν ὅτι καὶ τὰς ὑποτάξεις τῶν ὄντων γνωσκαί. . . τὸ μέντοι γε δεύτερον διὰ τῶν νῦν λεγομένων ἀπ' αὐτοῦ κατασκευάζει, ὅτι καὶ τὰ καθ' αὐτὸ ὑπάρχοντα τοῖς πράγμασιν οἶδεν ὁ πρῶτος φιλόσοφος. 10 Asclep.

“ἀπαντες — ἐπιστήμη.” εἰπὼν δὲ ὅτι τὸ φιλόσοφον ἐστὶ τὸ τῶν ὑποτάξεων εἰδέναι τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς αἰτίας, ὅτι μὴ μόνον περὶ τῆς ὑποτάξεως αὐτῇ ἢ πραγματείας ἀλλὰ καὶ καθόλου περὶ παντὸς τοῦ ὄντος ἢ ὄν, ὡς ἔφθη εἰρημέται, δείκνυσιν καὶ διὰ τούτων. παντὸς γὰρ φησὶ 15 γένους ἑνὸς καὶ ἐν τοῖς αἰσθητοῖς αἰσθῆσιν μίαν εἶναι καὶ ἐν τοῖς ἐπιστητοῖς ἐπιστήμην μίαν, γένους μὲν κοινότερον λαμβάνων ἀντὶ τῆ φύσεως μᾶς· γένῃ γὰρ κοινότερον πάντα ὅσα κατὰ τινα μίαν φύσιν κοκοινώμεν ἀλλήλοις· τοιαῦτα δὲ καὶ τὰ ἀφ' ἐνὸς τινος τὸ εἶναι ἔχοντα. καὶ γὰρ ἐν τοῖς αἰσθητοῖς πάντων τῶν τῆς αὐτῆς φύσεως 20 τῶνδε τινι, ὅς ἐστιν ἡδὲ ἢ αἰσθητικῆς ἀντιληπτικῆς, κοκοινωμένων ἢ αὐτῇ αἰσθητικῆς ἀντιληπτικῆς· οἷον τῶν τῶν λευκῶν ὁμογενῶν πάντων (ταῦτα δὲ ἐστὶ τὰ χρώματα) ὅψις ἐστὶν ἀντιληπτικῆς, ὁμοίως καὶ ψόφων μία καὶ χυμῶν μία καὶ καθ' ἑκάστην γένος τῶν αἰσθητῶν. ὁμοίως πάλιν ἡ γραμματικὴ καὶ τῆσδε τῆς φωνῆς, φέρει εἰπεῖν τῆς 25 ἑξέως, ἐστὶ θεωρητικῆς μόνης, ἀλλὰ καὶ πάσης φωνῆς καθὼ φωνῆς. ἐπεὶ τοίνυν καὶ τὸ ὅν μᾶς φύσεως κοκοινώμεν καθὼ ὄν (τοιαῦτον γὰρ ἐδείχθη), ὅς τὸ θεωρεῖν περὶ τῆς ὑποτάξεως, τούτου καὶ περὶ παντὸς τοῦ ὄντος ἢ ὄν ἔχειν τὸ θεωρεῖν. ὥς ἐστι ἡ σοφία περὶ τὴν ὑπόταξιν καὶ τὰς τῆς ὑποτάξεως ἀρχὰς, καὶ περὶ πάντα τὰ ὄντα καὶ τὰς πάντων ἀρχὰς ἀν εἶναι. ἥς δὲ περὶ πάντων τὸ ὄν ἢ πραγματεία, ταύτης καὶ τὸ εἰδέναι πάσα εἰδὴ τοῦ ὄντος, τούτῃ πάσα γένῃ· τὸ γὰρ εἰδέναι τινὰ τὸ καὶ τὴν διαφορὰν αὐτῶν εἰδέναι τὴν πρὸς ἀλλήλα· ὁ γὰρ μὴ ταῦτα τὰ αὐτὰ ἀλλήλοισι ἡγύμενος, ὅδ' ἂν τὴν ἀρχὴν εἰδείη 30 τι αὐτῶν. Alex.

1003b “διὰ — εἰδέναι.” δείξας ὅτι μᾶς ἐστὶν ἐπιστήμης ἢ περὶ παντὸς τοῦ ὄντος ἢ ὄν θεωρία, ἥτις ἐστὶ σοφία καὶ φιλοσοφία (εἴρη³⁾ δὲ ὅτι μᾶς ἐστὶ τῇ γένει, τούτῃ μᾶς καὶ τὸ γένος ἐπιστήμης, ὅσα εἰδὴ καὶ ὅσαι διαφοραὶ τοῦ ὄντος ἢ ὄν θεωρητικῆς, ἐπὶ τῇ τῇ τῇ εἰδέναι τῶν εἰδῶν.” ὡς γὰρ ἔχει τὸ γένος τὸ ἐπιστητὴν πρὸς τὰ ὄντα αὐτῶν 40 εἰδὴ, ὅτω καὶ τὸ γένος τῆς τούτου ἐπιστήμης πρὸς τὰ εἰδὴ τὰ αὐτῆς· καὶ ἐναλλάξ ἀρα, ὡς τὸ γένος τὸ ἐπιστητὴν πρὸς τὸ γένος τῆς οὐκείας

ἐπιστήμης, ὅτω καὶ τὰ εἰδὴ τῇ ἐπιστητῇ πρὸς τὰ εἰδὴ τῆς ἐπιστήμης. ἔστι δὲ τὸ γένος καὶ ἡ τῇ ὄντος κοινή φύσις ἐπιστητῇ τῇ κοινῇ καὶ γνησίᾳ φιλοσοφίᾳ, καὶ τὰ μέρη ἀρα τῇ ὄντος ἐπιστητῇ τοῖς τῆς φιλοσοφίας μέρεσιν· ὡς ἐκείνου τῶν τῇ ὄντος εἰδῶν ἐπιστήμη καὶ ἐκείνη τούτων, ὅσαι ὑπὸ φιλοσοφίας ὡς γνησίᾳ τῇ ἐπιστημῇ παραγόμεναι εἰσὶν ἐπιστήμαι. διὰ δὲ τῶν νῦν εἰρημέτων δέδεικται ὅτι τῆς πρώτης φιλοσοφίας ἢ εἰς τὰ γένῃ τῇ ὄντος διαίρεσις, ὁ ποιεῖται αὐτὸς ἐν ταῖς κατηγορίαις. ἅμα δὲ καὶ ἐνεδείχεται ἡμῶν διὰ τούτων καὶ πῶς ἐστὶ μία ἐπιστήμη ἢ φιλοσοφία· τῇ γὰρ καθόλου. εἰδὴ δὲ αὐτῆς ὅσα τὰ τῇ ὄντος· εἰδὴ γὰρ αὐτῆς ἢ τε πρώτη φιλοσοφία, ἥτις καὶ κυρίως σοφία καλεῖται, ὅσα ἐπιστήμη τῶν εἰδῶν καὶ ἀκρότης καὶ θέλων. ἢ μὲν γὰρ σοφία ἐστὶν ἡ καθόλου καὶ πρώτη, εἴγε αὐτῇ ἐστὶν ἢ περὶ τὸ ὄν ἢ ὄν ἀλλ' ὅτι ὄν. ἔστι δὲ ὑπὸ ταύτῃ ἢ μὲν τις πρώτη φιλοσοφία ἢ περὶ τὰς πρώτας ὑποτάξεις, ἢ δὲ τις 15 ὅσα περὶ τὰ φυσικὰ, ἐν οἷς ἡδὴ κινήσεις καὶ μεταβολαί, ἢ δὲ τις ἐστὶ τῶν πρακτικῶν θεωρητικῇ· τοιαῦτα γὰρ καὶ τῶν ὄντων τινι. ὅτι δὲ μία τῇ γένει ἢ περὶ τὸ ὄν ἢ ὄν πραγματευομένη φιλοσοφία, ἐδήλωσε καὶ ἐξ ὧν εὐθὺς ἀρχόμενος τῇ βιβλίῳ εἶπεν· αὐτῇ δὲ ἐκ ὅδε μὲν τῶν ἐν μέρει λεγομένων ἢ αὐτῇ· ἢ περὶ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰ 20 πρῶτα αἰτία καὶ τὴν ὑπόταξιν πραγματευομένη, ἀλλ' ἅμα τίς πρώτη καὶ καθόλου· ἐν γὰρ τοῖς ἀφ' ἐνὸς καὶ πρὸς ὅν λεγομένους τὴν πρώτην καὶ καθόλου τῇ καὶ τοῖς ἄλλοις αὐτὸ αἴτιον τῷ εἶναι, ὡς ἢ αὐτὸς ἐν τῇ Ε' τῇσδε τῆς πραγματείας ἐρεῖ. δι' ὧν δὲ εἴρηται καὶ κατασκευάσας, λείπεται ἀπορίας τῶν ἐν τῇ Β' βιβλίῳ ῥηθέντων, 25 τῇ τε αἰ τῆς αὐτῆς ἐπιστήμης ἐστὶ περὶ τῶν ὑποτάξεων πασῶν τῇ θεωρίαν ποιῶν καὶ ἄλλη ἀλλῆς ὑποτάξεως ἐστὶν ἐπιστήμη, ἐπὶ καὶ αἰ τῆς αὐτῆς ἐστὶ περὶ τῆς ὑποτάξεως θεωρεῖν καὶ τῶν συμβεβηκότων αὐτῇ. ἀλλ' εἰ δέδεικται ὅτι τῆς αὐτῆς τῇ γένει περὶ τὰς πασῶν τῶν ὑποτάξεων καὶ ἐπὶ περὶ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῖς, διὰ τὴν τῇ αὐτῆς ἐστὶ καὶ ἡ τῇ τῇ ἐξ ὧν ἀποδείξεις· ὅθεν γὰρ καλεῖται ὑπὸ τῇ αὐτῇ τῇ γένει ἐπιστήμην εἶναι καὶ τὴν ὁριστικήν, ἥτις τῇ τῇ ἐστὶ θεωρητικῇ, καὶ τὴν ἀποδοτικὴν, ἢ τῶν καθ' αὐτὰ ὑπαρχόντων ἡδὲ γένει ἐστὶν ἀποδοτικῆς· καὶ τὸ ἐφεξῆς δὲ τούτῃ ἀπορηθὲν ἐξῆς λόγῳ, πρὸς δὲ τούτοις περὶ ταῦτα καὶ ἑτέρου καὶ ὁμοῦ καὶ ἀπομείν καὶ περὶ 35 ἐναντιότητος ('). δείκνυσιν γὰρ ὅτι καὶ ἢ περὶ τούτων θεωρία καὶ τῇ περὶ τῇ ὄντος. id.

(') καὶ ὁ μὲν Ἀριστοτέλης ἐνταῦθα φησὶν ὅτι ἐνακαλεῖται ἀλλήλους τὸ ὄν καὶ τὸ ὄν (πάντα γὰρ μετέχουσιν καὶ τῇ ὄντος καὶ τῇ ἐστὶ) οἱ μέντοι γε ἄλλοι φιλόσοφοι διακρίνουν αὐτὰ ἐξ ἀλλήλων, καὶ αὐτὸς δὲ, ὡς φησὶν ὁ ἡμέτερος φιλόσοφος, ἐν ἄλλοις. Asclep. “εἰ — δηλούμενα.” δείξας ὅτι μᾶς ἐστὶν ἐπιστήμης ἢ τε περὶ τῇ ὄντος ἢ ὄν θεωρία καὶ ἢ περὶ τὰς πᾶσας καὶ τῇ τῇ ὄντος εἰδὴ ἐστὶ

16. καὶ ἐπὶ τοῖς ἐπιστητοῖς. 18. μᾶς om C. 27. ἐπὶ — ἐν om A. 28. ὅτι A. 29. θεωρεῖν om A. 33. καὶ τῇ A. 39. δὲ C.

5. εἰς τεταγμένα C. 12. γὰρ om C. 16. cum si qua est quae agenda contempletur Sepalv. 17. ἐστὶ πρακτικῇ· τοιαῦτα δὲ τῇ C. 18. βιβλίῳ δὲ ἐν εἶπεν C. 20. ἀλλ' om C. 22. τῇ et αὐτῇ om A. 26. καὶ τῇ om C. 29. ἐπὶ C. 31. αὐτοῖς καὶ ὅτι C. 32. τῇ αὐτῇ om C. 42. ὄντος ἢ — p. 641 a 1. ὄντος, πρώτης] ὄντος. σκέψας πρώτης A.

δύνασιν ὅσα καὶ τίνα εἶδη τῷ ὄντος, πρῶτον δειξας ὅτι τὸ ἐν καὶ τὸ
ἐν ταῦτα ἀλλήλοις ἐστὶ καὶ τὸ ὑποκείμενον· τότε γὰρ δευθέντος, ὅσα
αὐτῷ ἐνὸς εἶδη ἦ, τοσαῦτα αὐτῷ εἶδη καὶ τῷ ὄντος, ἐπειδὴ ταῦτον καὶ
τὸ ὑποκείμενον τό τε ἐν καὶ τὸ ἐν, εἰ καὶ μὴ ὁ λόγος αὐτῶν ὁ αὐτός,
ὡς ἔδειξε. διὰ ὅσα αὐτῷ εἶδη τῷ ἐνὸς, τοσαῦτα καὶ τῷ ὄντος
ἔστι· πρὸς γὰρ τὴν εὑρεσιν τῶν εἰδῶν, ὡς ἔφαρ, τῷ ὄντος τὸ ἐν
παράλαμβάνει. λέγει δὲ καὶ ὅτι ἐπὶ ἐναντίον τῷ ἐν τὸ πλῆθος,
τῶν δὲ ἐναντίων· ἡ αὐτὴ ἐπισήμη, τῆς αὐτῆς εἶναι καὶ τὴν περὶ τῷ
πλῆθος θεωρίαν καὶ ὅσα ὑπὸ τὸ πλῆθος ὡς γένος τέταται· ὥστε ὁ
φιλόσοφος ἢ φιλόσοφος καὶ περὶ ἐνὸς καὶ πλῆθος διαλήψει καὶ τῶν
ὑπὸ ταῦτα, καὶ περὶ μὴ τῷ ἐνὸς καὶ τῶν ὑπὸ τῷ ἐν, ἃ ἐστὶ τὸ ταῦτον,
τὸ ἴσον, τὸ ὁμοίον καὶ ὅσα ταυτῶν, ὅτι τὸ ἐν τῷ ὄντι ὁμοίως τε καὶ
καὶ τῶν αὐτῶν λέγει, περὶ δὲ τῷ ὄντος τῶν τὸ θεωρεῖν, περὶ δὲ
πλῆθος καὶ τῶν ὑπὸ τῷ ἐν, ὅτι τῆς αὐτῆς ἐπισήμης ἢ τῶν ἐναντίων
γνώσεως, ἐναντίον δὲ τὸ μὴ πλῆθος τῷ ἐν, τὰ δὲ ὑπὸ τὸ πλῆθος εἶδη
ταῖς τῷ ἐνὸς εἶδеси. λέγει δὲ τὸ ἐν τῷ ὄντι ὅτι ταῦτον εἶναι ὡς
ἐστὶ ταῦτα ἀρχὴ τε καὶ αἴτιον. ὡς γὰρ ταῦτα ἀμφοτέρω μὴ ἀκολου-
θεῖν τε ἀλλήλοις καὶ καὶ τῷ αὐτῷ κατηγορεῖται (ὁ γὰρ ἀρχὴ, τῷ ἐν καὶ
αἴτιον, καὶ ὁ αἴτιον, τῷ ἐν καὶ ἀρχὴ), ἄλλος μὲντοι λόγος αὐτῷ καὶ
ἄλλῃ ἐπιβολῇ, τῆς διανόας καθὼ ἀρχὴ λέγει καὶ ἄλλος καθὼ αἴτιον
(ἡ μὴ γὰρ ἀρχὴ καθὼ πρῶτον ἐστὶ τῷ ἐν ἐστὶν ἀρχὴ, καὶ καθὼ ἐξ αὐτῷ
τὸ ἐν ἐστὶν ἀρχὴ, τὸ δὲ αἴτιον καθὼ ἐστὶν δι' αὐτὸ τὸ αἴτιον· ἄλλο
δὲ τὸ ἐξ ἐστὶ καὶ ἄλλο τὸ δι' ὅ), ὅτω δὲ φησιν ἔχειν πρὸς ἀλλήλα
τό τε ἐν καὶ τὸ ἐν· καθ' ὅν μὴ γὰρ θάτερον, πάντως καὶ θάτερον, διὰ
καὶ ἀμφοτέρω τῶν πολλὰ καὶ λεγομένων ἐστὶ τῶν, ὡς εἴρηκε, πρὸς
ἐν καὶ πρὸς μίαν φύσιν λεγομένων. καὶ διάφορον δὲ ἐπὶ ταῖς τὸ τε
ἐν καὶ τὸ ἐν κατηγορούμεν, διὰ μὴ τῷ ἐν εἰπεῖν τι τὴν ὑπαρξιν σημα-
ντικῶς αὐτῷ, διὰ δὲ τῷ ἐν τὴν ἀπὸ τῶν ἄλλων χωρισμὸν καὶ τὴν ἀπὸ
τῷ πλῆθος· ἅμα δὲ ἐν τῷ ἐν καὶ διαφέρων τῶν ἄλλων καὶ ἐστὶν ἐν καὶ
ὁ πλῆθος. ὅπως ἔχει πρὸς ἀλλήλα καὶ τὸ ἀμερές καὶ τὸ ἐλάχιον, καὶ
σπέρμα καὶ καρπός, καὶ ἀνάβασις καὶ καταβάσις, καὶ παντ' ὅσα
κυρίως ἐτερώνημα καλεῖται. εἰπὼν δὲ τὸ ἐν καὶ τὸ ἐν ταῦτα εἶναι καὶ
μίαν τινὰ φύσιν, ὃ μὲντοι ὡς ἐν λόγῳ δηλούμενα, ἐπήνεγκεν ὅτι
“διαφέρει δὲ ὑδὲν” ὅδ' ἂν καὶ τὴν λόγον αὐτὰ ταῦτα ὑπολάβωμεν
εἶναι, μὴ μόνον καὶ τὴν ὑποκείμενην φύσιν, ὡς εἶναι τῶν πολυ-
σύμμετον τὸ ὑποκείμενον αὐτοῖς, ὡν πλείω μὴ ὀνόματα καθ' ἑκάστην δὲ
τῶν ὀνομάτων ὁ αὐτὸς λόγος, ὡς φασγάνον καὶ μαχαίρας, καὶ λω-
πὴν καὶ ἱματίν· τὸ γὰρ λαβεῖν αὐτὰ καὶ τὴν λόγον εἶναι ταῦτα πρὸ
ἑργῶν μᾶλλον ἢ μὴ πρὸς τὸ προκείμενον. ἐπὶ γὰρ μᾶλλον τῆς αὐτῆς
ἐπισήμης ἔστι ὁ περὶ ἑκάτερον αὐτῶν λόγος, εἰ μόνον καὶ τὸ ὄνομα

διαφέρειεν. ὅτι δὲ ταῦτον τό τε ἐν καὶ τὸ ἐν, ὡς προείρηκε, δευτέρως
ἐπήνεγκεν “ταῦτον γὰρ εἰς ἄνθρωπον καὶ ἄνθρωπον,” καὶ τὸ ἐν ἄνθρωπος 1003
ταῦτον τῷ ἄνθρωπον εἰς ἄν, ὡς καὶ ἀλλήλοις ταῦτα. ὁ τε γὰρ 26
ἄνθρωπον σημαίνων ἔνα ἄνθρωπον σημαίνει καὶ ὄντα ἄνθρωπον·
ἀλλὰ καὶ τὸ εἰς προσεθῆ καὶ ὅτι ὡς ἐστὶ σημαίνων, καὶ τὸ ἐν ὅτι εἰς.
εἰπὼν δὲ ὅτι τὸ εἰς ἄνθρωπος καὶ τὸ ἐν ἄνθρωπος ταῦτον ἑκάτερον
αὐτῶν ἐστὶ τῷ ἄνθρωπον, καὶ διὰ τῷ καὶ ἀλλήλοις, καὶ ὅτι τὸ ἐν καὶ
τὸ εἰς ἐπὶ τῷ ἄνθρωπον τὸ ὡς ὑσίαν ἐν σημαίνει, δείκνυσιν διὰ τῷ
λαβεῖν ὅτι τὸ εἰς ἐστὶν ἄνθρωπος ἔχ' ἑτερόν τι σημαίνει τῷ ἔξω ἄν-
θρωπος ἀπλῶν. τὸ δὲ ἔξω ἄνθρωπος τὸ ὡς ὑσίαν εἶναι τὸν ἄνθρω-
πον δηλοῖ, καὶ τὸ ἔξω ἄρα εἰς ἄνθρωπος τὸ ὡς ὑσίαν σημαίνει, ὡς
καὶ τὰ τῷ ἴσον δυνάμενα τό τε ἐν ἄνθρωπος καὶ εἰς ἄνθρωπος.
τὸ δὲ ὡς ὑσίαν ἐν καὶ ὡς ὑσίαν ἐν σημαίνει. ἡ δὲ λέγει ἐστὶν· ἐπὶ
τὸ ἐν καὶ τὸ ἐν ταῦτα, καὶ ὁ τὸ ἐστὶν τινὸς κατηγορῶν τὸ ἐν αὐτῷ κατη-
γορεῖ, ὁ λέγων “ὡς ἐστὶν ἄνθρωπος” ἢ πάλιν “ἐν ἐστὶν ἄνθρωπος”
ἐπαναδιπλῶσιν τινὰ ποιῶν τῷ ἔξω, διὰ ἑκάτερον τῶν ἴσον ἐστὶ
τῷ ἔξω ἄνθρωπος· ὁ γὰρ θάτερον τι καὶ τὴν λέγειν δηλοῖ τὸ ἐπανα-
διπλῶμενον τῷ ἀπλῶς λεγομένῳ, ὡς ἔδειξε διὰ τῷ παραδείγμα-
τος, ἐπαναδιπλῶσιν ποιησάμενος τῷ ἄνθρωπος. ἐπὶ γὰρ τὸ ἐν τῷ
ὄντι ταῦτον, ὁ λέγων “εἰς ἐστὶν ἄνθρωπος” ἐπαναδιπλῶν καὶ δις λέγει
τὸ ἐστὶ καὶ τὸ ἐν, ὡς καὶ ὁ λέγων “ἐστὶν ἄνθρωπος ἄνθρωπος” ἐπαναδι-
πλῶν τὸν ἄνθρωπον. δειξας δὲ ἐπὶ τῷ ἄνθρωπον ταῦτον δυνάμενα
τό τε ἐν καὶ τὸ ἐν καὶ μὴ χωρίζομενα ἀλλήλων (ὡς γὰρ τῷ αὐτῷ ἡ
τε ὑσία καὶ τὸ ἐν σημαίνει) τὸ ἐν αὐτῷ, φησὶν ὅτι “ὡς χωρίζεται” 1003
ἀλλήλων ἕτερον ἐπὶ γενέσεως ἕτερον ἐπὶ φθορᾷ· τὸ ἐν καὶ τὸ ἐν· ὡς γὰρ 29
ἕκαστον αὐτῶν ἐν ἐστὶν, ἕτερον καὶ ἐν. ἅμα γὰρ τό τε ἐν καὶ τὸ ἐν ἑκάστη
κατηγορεῖται· καὶ γὰρ τῶν ἑκαστον ὡς ἐν ἕτερον καὶ ἐν. τῷ δὲ “ὁμοίως
δὲ καὶ ἐπὶ τῷ ἐνὸς” προδετέον τὸ ἔχει· ὡς γὰρ ἐπὶ τῷ ὄντος ἔχει ἡ
κατηγορία, ὅτω καὶ ἐπὶ τῷ ἐνὸς. ἡ δὲ δειξας ὅτι μὴδὲν διαφέρει·
ἐστὶν ἄνθρωπος τῷ εἰς ἐστὶν ἄνθρωπος, προσέθηκεν ὅτι μὴδὲ εἰ τὸ
γίνεσθαι ἄνθρωπον λέγομεν ἢ φθεῖρεσθαι, ἢ ἐπαναδιπλῶσιν τῷ ἄν-
θρώπῳ ἄλλο τι ποιῆσαι τὸ λεγόμενον· ὡς ὡς τῷ ἔξω ἢ τῷ γίνεσθαι
ἢ τῷ φθεῖρεσθαι προσασσομένη ὁ γίνεσθαι τὰ σημαίνοντα διαφέ-
ροντα ἐπαναδιπλῶμενα τῷ ἄνθρωπον, ὅτω ὅδ' ἂν τὸ ἐν τῷ ἄνθρωπον
προσαχθῇ ἄλλο τι ἔσαι σημαίνοντα ἢ ἐπαναδιπλῶσιν τῷ κατηγο-
ρούμενον καὶ ἄλλο εἰ. ἀπαξ βῆθαι. ὡς δὲ τὸ κατηγορούμενον ὁ ἄν-
θρωπος δις λαμβανόμενον ὁ ποιεῖ διαφορὰν, ὅπως ὅδ' ἂν τὸ ὑπο-
κείμενον χωρὶν ἔχον· τῷ δὲ ἐστὶ τὸ “ἐν ἐστὶν,” ὁ γὰρ ἐπὶ τῷ αὐτῷ
λέγειται, εἰ ἀμφοτέρω λαμβάνοντο, ἔσαι ἐπαναδιπλῶμενον ἢ τὸ
ἐστὶν ἢ τὸ ἐν· διὰ ὅδ' ἂν ἐπαναδιπλῶν διαφορὰν τινὰ ποιῆσαι

6. ἔφη Α. | 8. τὸ om C. | 13. ad hunc igitur pertinet de ente contemplari, item de multitudine et quae huic subiiciuntur
Sapient. | f. l. καὶ περὶ τῷ πλῆθος. | 16. ἡ γὰρ Α. | 28. αὐτῶν Α. | alterum ἀπὸ om C. | 34. ἐν καὶ κατὰ ΑC. | ταῦτα ταῦτα ὑπολάβω-
μεν C. | 36. αὐτῶν F. | 38. πρῶτον F.

5. προσεθῆ ἅμα καὶ Α. | 9. εἰς om Α. | ἄνθρωπος ἐν καὶ εἰς ἄνθρωπος ἔχ Α. | 10. ὑσίαν ἢ εἶναι Α. | 11. ὅς om C. | ὅς ἢ ὅς Α. | 12. καὶ κατὰ ΑC. | 13. ἐν om C. | 14. ἐν ἢ τινός C. | 16. ἐν om C. | 18. ἀπλῶς C. | 22. ἐν καὶ ἐν C. | 26.
ἐστὶν ΑC. | ἅμα — 27. ἐν et 30. τὸ — ἄνθρωπος om Α. | 31. ἄνθρωπος om C. | ἐπὶ ἀναδιπλῶσιν F. | 35. προσαχθῇ C. | 36. ἀναδιπλῶσιν C. |
ὁ — 37. λαμβανόμενον om F. | 37. τὸ om F. | ὑποκείμενον ΑC.

1003³⁰ τῶν σημειωμένων. διὰ δὲ τὸ ἐπενεγκεῖν τὸ ὥς φανερόν ἐστι ἡ
 πρόβασις ἐν τούτοις ταύτῃ δηλοῖ, καὶ ὑδὲν ἕτερον τὸ ἐν παρὰ τὸ ἐν,
 εἰδείξεν ὅτι ὑπὲρ τῷ δεῖξαι τὴν τούτων σύνθεσιν καὶ ἐπαναδιπλώσασιν
 μὴ σημειώσαντες ἄλλο τι παρὰ τὴν ἐκατέρω αὐτῶν κατ' ἰδίαν λή-
 ψιν ἐποιήσατο περὶ τῆς τῷ ἀνθρώπῳ ἐπαναδιπλώσεως τὴν λόγον.
 "ὅτι δὲ ἡ ἐκάστω ὅσῃ ἐστι, καὶ ὡς συμβεβηκός," ἐστὶ ταύτην
 τό τε ἐν καὶ τὸ ἐν. καὶ ὅτῳ δείκνυσιν εἰ τὸ καθὼτ' αὐτὸ εἶναι ἐκάστω
 ἐστὶν ἐν, τούτῳ ἐστὶ καὶ κυρίως καὶ ὡς συμβεβηκός· ὡς γὰρ συμβεβη-
 κός ἐστι τῇ ἐκάστω ὅσῃ ἐν, ἀλλὰ κυρίως καὶ καθ' αὐτὸ ἐν ἡ ἐκάστω
 ὅσῃ ἐστι. διὸ καὶ ἐν τῷ τί ἐστι τὸ ἐν τῆς ἐκάστω ὅσῃς κατηγορεῖται.
 ὁμοίως δὲ καὶ τὸ ἐν τῇ ἐκάστω ὅσῃς καὶ ὡς συμβεβηκός· ὅπερ γὰρ ἐν
 τῇ καὶ ὅπερ ἐν ὁμοίως ἡ ἐκάστω ὅσῃς, καὶ ὡς συμβεβηκός. καὶ ὅτῳ
 ἀν δεικνύοιτο ταύτην τό τε ἐν καὶ τὸ ἐν. ἡ ὅτῳ. εἰ ἡ ἐκάστω ὅσῃς
 ὁμοίως ἐν τὴν ἐστὶ καὶ ὅν (ἐκατέρω γὰρ αὐτῶν καθ' αὐτὸ ἐκάστω κατη-
 γορεῖται), ὁμοίως ἐν τὴν ἐστὶ καὶ ὅν ἐκαστὸν ἐστὶ, ταύτην ἐστὶ τό τε ἐν καὶ
 ἐν· ὡς γὰρ ἐν, καὶ ἐν, καὶ ἄμα τὸ ἕτερον καὶ τὸ ἕτερον. δύνανται δὲ τὸ
 εἰρημένον καὶ τοῦτον εἶναι. ὥσπερ ἡ ὅσῃς ὅπερ ἐν ἐστὶ καὶ κυρίως ἐν,
 ὅτῳ καὶ τὸ ἐν ὅπερ ἐν καὶ κυρίως ἐν, ἀλλ' ὡς συμβεβηκός· ὥς
 εἴη ἀν καὶ τὸ ἐν ὁμοίως τῷ ὄντι, τὸ μὲν κυρίως τὸ δὲ ὡς κυρίως, καὶ τὸ
 μὲν πρώτως τὸ δὲ δευτέρως· κυρίως μὲν γὰρ ἐν καὶ ἡ ὅσῃς, καὶ
 συμβεβηκός δὲ ἐν καὶ ἐν ἐκαστῶν τῶν καὶ τὴν ὅσῃς ὄντων. δείξας
 δὲ διὰ τούτων ὅτι ταύτην τό τε ἐν καὶ τὸ ἐν, ὡς χάριν εἰδείξε τούτο,

1003³³ ἐπιφέρει λέγων "ὥς ὅσα περὶ τῷ ἐν εἶδη, τούτῳ καὶ τῷ ὄντι,"
 εἰπὼν τῆς αὐτῆς ἐπισήμης εἶναι τῷ γένει τὰ τῷ ὄντι εἶδη θεωρη-
 σαι· αἱ γὰρ τὰ τῷ ὄντι εἶδη τίνα τέ ἐστι καὶ πόσα θεωρεῖσθαι αἱ
 αὐταὶ ἀλλήλαις τῷ γένει. δείξας ὅτι ταύτην ἐστὶ καὶ τὸ ὑποκει-
 μένον τό τε ἐν καὶ τὸ ἐν, εὐλόγως ἐπήνεγκε τὸ ὅσα τῷ ἐν εἶδη
 τούτῳ καὶ τῷ ὄντι εἶναι, περὶ ὧν εἰδῶν τὸ τί ἐστὶν ἐκαστῶν αὐτῶν
 καὶ τὸ γένος τῆς αὐτῆς ἐπισήμης θεωρεῖσθαι· γένει γὰρ αἱ αὐταὶ ἀλ-
 λήλαις αἱ τὸ τί ἐστὶν ἐκάστω τούτων θεωρεῖσθαι. ἡ γὰρ φιλοσοφία μία
 τῷ γένει ἐπισήμη ἐκεῖτο εἶναι, ἥτις ὥσπερ περὶ τὸ ἐν ἡ ἐν καὶ τὰ
 τούτῳ εἶδη, ὡς εἶπεν, ὅτῳ δὲ καὶ περὶ τῷ ἐν ἡ ἐν καὶ τὰ εἶδη αὐτῶν
 πραγματεῖται, ἐπεὶ ταύτῃ τό τε ἐν καὶ τὸ ἐν. κοινότερον δὲ εἶδη
 λέγει τῷ τε ὄντι καὶ τῷ ἐν· ὅτε γὰρ τὸ ἐν ἡ τὸ ἐν κυρίως γένος
 ὅτε τὰ ὑπ' αὐτὰ εἶδη. ἐν γὰρ τοῖς πολλαχῶς λεγομένοις τὸ κοινόν
 κατ' αὐτῶν ὡς γένος, τοιαῦτα δὲ τὸ ἐν καὶ τὸ ἐν· οἷον γὰρ πῶς γέ-
 νος ἐστὶ τὸ κατηγορεύμενον τῶν ἐν οἷς ἐστὶ τὸ πρῶτον καὶ τὸ ὕστερον,
 σωζον μὲν τινὰ πρὸς γένος ὁμοιωτήτα, ὡς μὴν ἐν κυρίως γένος.
 τίνα δὲ εἶδη τῷ ἐν ἐστὶ, τίθεται ἐφεξῆς, ἀ δὲ ὅλον ὅτι καὶ τῷ ὄντι ἡ
 ἐν λέγει. "λέγω δὲ οἷον περὶ ταύτῃ καὶ ὁμοίως καὶ τῶν ἄλλων τῶν
 τοῦτων." ἐν γὰρ καὶ τὸ ταύτην καθὼτ' αὐτόν, ἐνότης γὰρ κατ' ὅσῃς

τὸ ταύτῃ· καὶ τὸ ὁμοίον καθὼτ' ὁμοίον, ἐνότης γὰρ ἐν ποιότητι ὁμοίως
 καὶ τὸ ἴσον, ἐνότης γὰρ καὶ τούτῳ ἐν ποσῷ. διὰ δὲ τούτων δείκνυσθαι
 ὅτι τῷ φιλοσόφῳ ἰδίαν ἐστὶ τῷ τῆς ὅσῃς θεωρητικῇ καὶ καὶ τὴν ἐκ
 ἐκαστῶν τούτων θεωρεῖσθαι, ὡς καὶ αὐτὸ ἐξηγεῖτο καὶ ἡ ἡρακλείτου ἐν τῇ
 πρὸ τούτων. δείξας δὲ ὅτι τῷ φιλοσόφῳ τὸ περὶ τῶν τῷ ὄντι εἰδῶν
 θεωρεῖσθαι, ὁμοίως δὲ καὶ περὶ τῷ ἐν ὅς καὶ τῶν εἰδῶν τῶν τούτων, ἐπὶ
 τε τῶν προειρημένων τῷ τε ταύτῃ καὶ τῷ ὁμοίῳ καὶ τῷ ἴσῳ καὶ ἴσα
 τοιαῦτα ὡς ὑπὸ γένος τι τὸ ἐν ἐστὶν, λέγει καὶ ὅτι καὶ περὶ τῶν τῷ
 τοῖς ἀντικειμένων ὁμοίως τὸ διαλαβεῖν τῷ φιλοσόφῳ. ἀντικεινὸν δὲ
 τῷ μὲν ταύτῃ τὸ ἕτερον, τῷ δὲ ὁμοίῳ τὸ ἀνόμοιον, τῷ δὲ ἴσῳ τὸ
 ἀνίσον. ὅτι μὲν ὅν ἀνωτέρω τὸ ἐν τῷ τε ταύτῃ καὶ ὁμοίῳ καὶ τῷ ἴσῳ
 καὶ τῶν τοῦτων, δηλοῖ δι' ὧν λέγει· "χερδὸν δὲ πάντα ἀνάγει
 τὰναντία εἰς τὴν ἀρχὴν ταύτην." λέγει δὲ ἀρχὴν τὴν ἐναντίον
 τό τε ἐν καὶ τῷ ἐν ἀντικείμενον, τούτῳ δὲ ἐστὶ τὰ πολλὰ· τὸ μὲν
 ταύτην ἐν τι, τὸ δὲ ἕτερον πληθὺς τε καὶ ἐν πληθει. ὁμοίως δὲ καὶ τὸ
 μὲν ὁμοίον καὶ τὸ ἴσον ὑπὸ τὸ ἐν, τὸ δὲ ἀνόμοιον καὶ τὸ ἀνίσον ὑπὸ τὸ
 πληθὺς. ἀναπέμπει δὲ ἡμᾶς περὶ τῶν γινώσκαι ὅτι χερδὸν πάντα
 τὰ ἐναντία ὡς εἰς ἀρχὴν ἀνάγει τὰ τε ἐν καὶ τὸ πληθὺς ἐς τὴν
 ἑκλογὴν τῶν ἑναντίων, ὡς ἰδίᾳ περὶ τούτων πραγματευόμε-
 νος. εἴρηκε δὲ περὶ τῆς τοιαύτης ἐκλογῆς καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ περὶ
 τ' Ἀγαθῷ. Alex.

"καὶ — ὅσῃς." ἐπεὶ τῷ ὄντι τὸ μὲν καὶ κυρίως καὶ καθ' αὐτὸ ἐν
 ἡ ὅσῃς, καὶ συμβεβηκός δὲ τὰ τε τῇ ὅσῃς ὑπάρχοντα καὶ τὰ ὅσῃς
 ἐπὶ ταύτην ἔχοντα τὴν ἀναφοράν, πανταχῶς δὲ, ὡς εἶπεν, ἐς
 τὰς αὐτῆς αὐτῆς, ἡ περὶ αὐτὰ ἐπισήμη κυρίως τῷ πρῶτον, ἐξ ὧν
 ἄλλα ἤρτη καὶ δι' ὅ καὶ τὰ ἄλλα ὄντα λέγει, ἡ δὲ φιλοσοφία ἐπὶ
 τῇ περὶ ὅσῃς (αὐτῇ γὰρ κυρίως ἐν)· καὶ ἐπεὶ πλείους αἱ ὅσῃς
 ἐστὶ καὶ τῆς ἐπισήμης τῆς περὶ τὴν ὅσῃς (αὐτῇ δὲ ἡ ἡ φιλοσο-
 φία), μᾶλλον ὅσῃς τῷ γένει, τούτῳ καὶ μέρη τε καὶ εἶδη ὅσα καὶ ὅσῃς
 καὶ ὡς τῶν ὅσῃς αἱ μὲν πρῶται αἱ δὲ δευτέραι, ὅσῃς ἡ φιλοσοφία
 μὲν τις ἐστὶ πρῶτη ἡ δὲ τις δευτέρα καὶ μετ' ἐκείνην, ὡς ἡ τῆς
 ἡ ἐν αὐταῖς ('). καὶ εἴη ἀν ἀκόλουθος ἡ λέξις αὐτῇ τῇ πρὸ εἰρη-
 κλείτου, τῇ "εἰ ὅν τῷ ἐστὶν ἡ ὅσῃς, τῶν ὅσῃς ἀν δὲ αὐτὰς ἀρχὰς
 καὶ τὰς αἰτίας ἔχειν τὴν φιλοσοφίαν." ταύτην γὰρ ἀκόλουθα τὸ καὶ
 ταῦτα μέρη φιλοσοφίας ὅσα περὶ αἱ ὅσῃς. διὸ καὶ ἡ ἀντικει-
 νῶν τὰ λεγόμενα, εἰ ἡ ἡ λέξις αὐτῇ καίμην πρὸ τῆς "εἰ δὲ τῷ
 καὶ ἐν ταύτῃ," συνάπτουσα τῇ "διὸ καὶ τῷ ὄντι τὰ εἶδη θεωρεῖται
 μᾶλλον ἐστὶν ἐπισήμης τῷ γένει, τὰ δὲ εἶδη τῶν εἰδῶν." ἀκόλουθα
 γὰρ τούτῳ τὸ "καὶ τούτῳ μέρη φιλοσοφίας ἐστὶν ὅσα περὶ αἱ ὅσῃς"
 ἡ δὲ ἐν τοῖς ἡρακλείτου καὶ τούτῳ, ὡς προείπον ἡδὲ, πότερον μὲν
 περὶ πάσας ὅσῃς εἴη ἡ πλείονες εἰσι, καὶ αἱ πλείονες, πότερον

1. ὑποκειμένῃ A. || φανερόν ἐστι om C. || 7. αὐτὸ om A. || 10. τὸ ἐν 12. ὡς κατὰ συμβεβηκός om C. || 12. συμβεβηκός ὅπερ γὰρ ἐν καὶ ὄν
 ἐν ὁμοίως ἡ ἐκάστω ὅσῃς. καὶ A. || 16. δὲ om C. || 18. τὸ ἐν om CF. || 22. τι om A. || 31. ἐπισήμη om C. || καὶ τὰ κατὰ A. || 34. τι om
 A. || ἡ τῇ καὶ C. || γένος C. || 40. ταύτῃ τῇ τῷ A.

2. ἐν τῷ ποσῷ A. || 6. θεωρεῖσθαι om C. || 7. τῷ ante ὁμοίον om AF. || 8. τὸ ἐν τὸ τί ἐστι F. || τῶν om A. || 11. ἀνωτέρω A. || 17. ἀντικει-
 νῶν A, ἀντικεινὸν Asclep. || περὶ τῶν ἡρακλείτου Asclep. || 19. πραγματευόμενος Asclep. || 20. εἴρηκε L. || τὰς τοιαύτας ἐκλογὰς Asclep. || 22. καὶ
 om A. || 24. τὸ δὲ κατὰ συμβεβηκός κυρίως μὲν καὶ καθ' αὐτὸ ἐν C. || 26. καὶ post δ et 28. τῆς om C. || 33. δὴ C. || 39. αἱ om A.

συγγενῆς. δάδεικε γὰρ ὅτι πλείονες, ἀλλ' ὡς ὑπὸ μίαν πᾶσαι τῷ
 ὄντι τῇ φιλοσοφίᾳ. τὸ δὲ ὑπάρχει γὰρ εὐθὺς γένη ἔχοντα τὸ ἐν
 ἡμῶν ἐστὶ τῷ ἔστι γὰρ τὸ ἐν ὅς ἐστι τὸ ὅςτος γένη τινά,
 τυτέτι καὶ γενῶν τινῶν τὸ τε ἐν καὶ τὸ ἐν κατηγορεῖται. ὅν δὲ τὸ
 κυρίως ἐν λαμβάνει, ὁμοίως ἐν. τὸτο δὲ ἐστὶν ἡ ὅσια. εἶναι ὅν
 φησὶ ταῖς ὅσιας γένη τινὰ καὶ διαφοράς, αἷς ὅσιας γένεσιν ὅσαις
 ἄλλω γένους τινὸς καὶ εἰδῶν ἐκείνης ὑπάρχει καθ' αὐτὸ καὶ τὸ ἐν καὶ τὸ
 ἐν ταῖς μὲν γὰρ συμβεβηκόσιν ὁ καθ' αὐτὸ ὅτε τὸ ἐν ὅτε τὸ ἐν ὑπάρ-
 χει, ταῖς δὲ ὅσιας. ὥστε εἰ ὁ μὲν φιλόσοφος περὶ τὸ κυρίως ἐν καὶ
 κυρίως ἐν πραγματεύεται, πλείω δὲ ἐστὶ τὰ οἷς τὸ κυρίως ἐν τε καὶ
 ἐν ὑπάρχει, διαφέροντα τῷ γένει, πλείω ὅν καὶ μέρη ἔχει φιλοσο-
 φίας. καὶ γὰρ τὰς τῶν ὅσιων διαφορὰς διαφορὰς τις ἔχει καὶ φιλο-
 σοφία τῷ ἐκείνης αὐτῶν περὶ τι ἐν γένος ἀφωρισμένον πραγμα-
 τεύεται. γράφεται καὶ ἡ γένη ἔχον. εἰ δὲ τὸτο, ἐκ αὐτῆς ἐν γένος
 λέγων τὴν ὅσιαν, ἀλλὰ καὶ αὐτὴν ἔχειν τὸ πρότερον καὶ ὕστερον. ἡ
 γένη λέγει ἀντὶ τῷ φύσει διαφερούσας ἀλλήλων. εἰσὶ γὰρ τῶν
 ὅσιων διαφοραί. εἰπὼν δὲ ἵσταται τὴν μὲν πρώτην φιλοσοφίαν τὴν
 δευτέραν καὶ τὴν τῶν ὅσιων τάξιν πρὸς ἀλλήλας περὶ αὐτὰς κα-
 τήκων, ὅπως φησὶν εἶναι τὴν φιλόσοφον ὡς τὴν μαθηματικὴν.
 ὡς γὰρ μιᾶς ὅσης τῷ γένει τῆς μαθηματικῆς, καὶ τὰς διαφορὰς καὶ
 τὰς τῶν περὶ αὐτὴν ἐστὶν ἡ μαθηματικὴ, τὰς τις ἐστὶ καὶ διαφορὰ
 καὶ τῶν τῆς μαθηματικῆς μερῶν (τῷ γὰρ εἶναι τὰ μὲν τινὰ πρῶτα ἐν
 ταῖς μαθήμασι τὰ δὲ δευτέρα καὶ τῆς μαθηματικῆς ἡ μὲν τις ἐστὶ
 πρώτη ἡ δὲ δευτέρα ἡ δὲ τρίτη, πρώτη μὲν, ἀν' ὅτω τύχη, ἡ περὶ
 τὰ ἐπίπεδα καταγωγμένη, καὶ μετὰ ταῦτα ἡ περὶ τὰ στερεά, εἴτα
 ἡ περὶ ἀριθμολογική, ὅσα ἡ εἰς τὰ στερεά κινέμενα, καὶ μετὰ ταῦτα ἡ
 μηχανική, ἡ δὲ περὶ γιγνόμενά τε καὶ φθειρόμενα πραγματευομένη),
 ὅτω καὶ περὶ τῶν ὅσιων πρῶτον μὲν αἰ ἀγνόνηται τε καὶ ἀφθαρτοί,
 αἰώματοι τε καὶ ἀκίνητοι, περὶ αὐτὰς ἀν' εἴη ἡ πρώτη φιλοσοφία. ἡ
 δὲ περὶ τὰς αἰδήτους μὲν ἐν κινήσει δὲ δευτέρα, τρίτη δὲ ἡ περὶ τὰς
 ὅσιας τὰς ἐν γενέσει καὶ φθορᾷ, ἐπειδὴ καὶ αὐτὴ τῶν ὅσιων τελευ-
 τῶναι. id.

(') ἐπεὶ πλείω αἱ ὅσια, ἔχει καὶ τῆς ἐπιστήμης τῆς περὶ τὴν
 ὅσιαν (αὕτη δὲ ἢ ἡ φιλοσοφία) μιᾶς ὅσης τῷ γένει τοσαῦτα
 μέρη τε καὶ εἶδη ὅσαι αἱ ὅσια. καὶ ὡς τῶν ὅσιων αἱ μὲν πρῶται αἱ
 δὲ δευτέραι, ὅπως ἡ φιλοσοφία ἡ μὲν τις ἔχει πρῶτη ἡ δὲ τις
 δευτέρα. καὶ μετὰ ἐκείνας δὲ ἡ τὰς τις ἐν αὐταῖς. καὶ εἴη ἀν' ἀπό-
 λυτος ἡ λέξις αὕτη τῇ πρὸ ἀλλήλων εἰρημένη, τῇ (p. 1003 b 17)
 τοῦ ὅν τῷ ἐστὶν ἡ ὅσια. τῶν ὅσιων ἀν' οὗτοι τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς
 αἰτίας ἔχειν τὸ φιλόσοφον. ταύτη γὰρ ἀκολουθεῖ τὸ καὶ τοσαῦτα
 μέρη φιλοσοφίας ὅσαι περὶ αἱ ὅσια. διὰ καὶ ἢ ἀν' ἀσφαίερα τὰ
 λεγόμενα, εἰ ἢ ἡ λέξις αὕτη καίμην πρὸ τῆς (p. 1003 b 22)
 "αὐτὸ τὸ ἐν καὶ τὸ ἐν τῷ ὅν", συνάπτουσα τῇ "διὰ καὶ τὸ ὅντος τὰ
 αἰτία θεωρεῖται μιᾶς ἐστὶ ἐπιστήμης τῷ γένει, τὰ δὲ εἶδη τῶν

αἰδῶν." ἀκολουθεῖ γὰρ τῷ τῷ τὸ καὶ τοσαῦτα μέρη φιλοσοφίας ἐστὶν
 ὅσαι περὶ αἱ ὅσια. ἢ δὲ ἐν ταῖς ἡπορημένοις καὶ τῷτο, ὡς προῖ-
 πεν ἡ δὲ πότερον, μία περὶ πάσας ὅσιας εἴη ἡ πλείωνες εἰσὶν, καὶ
 εἰ πλείωνες, πότερον συγγενεῖς. δάδεικε γὰρ ὅτι πλείωνες, ἀλλ' ὡς
 ὑπὸ μίαν πᾶσαι τῷ γένει τὴν φιλοσοφίαν. τὸ δὲ ὑπάρχει γὰρ
 εὐθὺς γένη ἔχοντα τὸ ἐν καὶ τὸ ἐν ἴσον ἐστὶ τῷ ἔστι γὰρ καὶ τὸ ἐν
 καὶ τὸ ὅντος γένη τινά, τυτέτι καὶ γενῶν τινῶν τὸ τε ἐν καὶ τὸ ἐν
 κατηγορεῖται. ὅν δὲ τὸ κυρίως ἐν λαμβάνει, ὁμοίως ὡς ἐν. τὸτο
 δὲ ἐστὶν ἡ ὅσια. εἶναι ὅν φησὶ ταῖς ὅσιας γένη τινὰ καὶ διαφορὰς,
 αἷς ὅσιας γένεσιν ὅσαις ἄλλω γένους τινὸς καὶ εἰδῶν ἐκείνης ὑπάρχει
 καθ' αὐτὸ καὶ τὸ ἐν καὶ τὸ ἐν. ταῖς μὲν γὰρ συμβεβηκόσιν ὁ καθ' αὐτὸ ὅτε
 τὸ ἐν ὅτε τὸ ἐν ὑπάρχει, ταῖς δὲ ὅσιας. ὥστε εἰ ὁ μὲν φιλόσοφος
 περὶ τὸ κυρίως ἐν καὶ κυρίως ἐν πραγματεύεται, πλείω δὲ ἐστὶ τὰ οἷς
 τὸ κυρίως ἐν τε καὶ ἐν ὑπάρχει, διαφέροντα τῷ γένει, πλείω καὶ μέρη
 ἔχει φιλοσοφίας. καὶ γὰρ τὰς τῶν ὅσιων διαφορὰς διαφορὰς τις
 ἔχει καὶ φιλοσοφία τῷ ἐκείνης αὐτῶν περὶ τι ἐν γένος ἀφωρισμένον
 πραγματεύεται. γράφεται καὶ κτλ. (vid. Alex. a 14.) cod. Laur.

"ἐπεὶ — πληθὺς." εἴη ἀν' αὕτη ἡ λέξις πᾶσα συνάπτουσα
 τῇ "θεωρεῖται" δὲ τὸτο ἡμῶν ἐν τῇ "Ἐκλογῇ τῶν ἐναντίων." δειξας
 γὰρ τῆς περὶ τὸ ἐν ἢ ὅν ἐπιστήμης ὅν τὸ καὶ περὶ τῶν ὑπὸ τὸ ἐν δια-
 λαμβάνειν, νῦν δείκνυσιν ὅτι καὶ περὶ τῶν ὑπὸ τὰ πολλὰ. εἰπὼν
 γὰρ ἀν' ἀποφάσεις πᾶσας τὰς ἐναντιώσεις ὡς ἐπὶ ἀρχὴν τὸ ἐν καὶ τὸ
 ἀντικείμενον, ὅφ' ὃ ἡ ἐτέρα τῶν ἐναντίων ἀν' ἀρχὴν συζυγία, λέγει
 καὶ δείκνυσιν ὅτι ἅμα τῷ λέγοντος περὶ τὸ ἐν καὶ τὸ αὐτὸ τῷτο ἐστὶ
 τὸ λέγειν καὶ περὶ τὸ τῷ ἐν ἀντικείμενον. μιᾶς γὰρ ἐπιστήμης ἡ περὶ
 τῶν ἀντικείμενων θεωρία. εἰ δὲ περὶ τῶν μιᾶς, πάντα δὲ τὰ
 ἐναντία ὑπὸ ταῦτα, περὶ πάντων τῶν ἐναντίων μιᾶς εἶναι τὸ θεω-
 ρεῖν, ἐπειδὴ ἢς περὶ τὸ καθόλου, ταύτης καὶ περὶ τῶν ὑπ' αὐτό.
 αὕτη δὲ ἐστὶν ἡ περὶ τὸ ὅντος ἢ ὅν. ἢς γὰρ περὶ τὸ ὅντος, ταύτης
 περὶ τὸ ἐν καὶ ἢς δὲ περὶ τὸ ἐν καὶ, ταύτης καὶ περὶ τῶν τῷτο ἀντι-
 κειμένων. ἢς δὲ τὸ περὶ τῶν, ταύτης καὶ περὶ τῶν ὑπὸ ταῦτα.
 πάντα δὲ τὰ ἐναντία ὑπὸ ταῦτα. Alex.

"ἀπόφασιν — θεωρεῖται." εἰπὼν ἀντικείμενα τῷ ἐν τὸ πληθὺς, 1004
 μιᾶς δὲ τὰ ἀντικείμενα, ἐπεὶ τὰ ἀντικείμενα πλεοναχῶς λέγειται
 (καὶ γὰρ ὡς εἴς τις καὶ ἐξήκοντες καὶ ὡς ἀποφάσεις καὶ ἀπόφασιν καὶ ὡς
 τὰ ἐναντία καὶ τὰ πρὸς τι), ἐπεὶ τὰ πολλὰ ἐξήκοντες εἶναι δοκεῖ, ἐστὶ
 δὲ καὶ ἀποφάσεις πως ἡ ἐξήκοντες ἀποφάσεις, διαφορὰν ἔχουσα ἢ ἐρεῖ,
 δείκνυσιν καὶ τῆς αὐτῆς ἐστὶ περὶ τὸ ἐν καὶ τῶν πολλῶν θεω-
 ρεῖν. τῆς γὰρ αὐτῆς ἐστὶ τὸ τε ἐξήκοντες πᾶσι εἰδέναι καὶ τὸ ἐξ ἐξήκοντες,
 καὶ τὴν ἀπόφασιν τε καὶ τὸ ἀπόφασιν διὰ γὰρ τῶν ἀμφοτέρων,
 καὶ διὰ τῆς ἀποφάσεως καὶ διὰ τῆς ἐξήκοντες, εἶναι γένεσιν τὴν
 θεωρίαν ὅ ἐστιν ἡ ἀπόφασιν καὶ ἡ ἐξήκοντες. διὰ τὸτο τῆς αὐτῆς
 ἐπιστήμης ἐστὶν ἡ ἀμφοτέρων γνώσις. ὅτε γὰρ τὴν ἐξήκοντες πᾶσι οἶον
 τὰ εἰδέναι ἀγνοῦντα τὸ ἐξ ἐξήκοντες, ὅτε τὴν ἀπόφασιν. ἀρρίστους

5. λαμβάνειν A. 3. 14. γένος F. 15. om. A. 16. λέγεται C. 17. ἀλλήλων A. 20. μιᾶς] μιᾶς C. 22. αὐτὸ τὸ C. 23. τὰ om. A. 24. τῶν περὶ F. 26. τὰ om. C. 28. δὲ καὶ F.

19. θεωρεῖται C. 20. λαμβάνειν C. 30. τῶν om. A. 32. ἀντικείμενον A. 33. ἀντικείμενον C. 43. ἐπιστήμης] φύσεως C. 44. πᾶσι om. C.

γὰρ τις ἐξ ἀναιρέσεων ἐξ ἀπουσία ἀμφότερα ἐκείνῃ· ἥς γὰρ τὸ τόδε τι θεωρησάι, ταύτης ἐξ τὴν ἀπουσίαν τὴν ἐκείνῃ. εἰπὼν δὲ κοινῶς ἀπόφασιν ἐξ ἐρήσεων μιᾶς εἶναι θεωρησάι, ἐξ δι' αὐτῶν προαίεσι τῷ ἐπὶ ἐξ τοῖς πολλοῖς, προσάγει τὴν λόγον περὶ ὧν αὐτῷ πρόκειτο λέγειν· ἀμφότερως γὰρ φησὶ τὸ ἐν θεωρῶντος, τὸ αὐτὸ ἐξ τὰ πολλὰ 5 θεωρησάι, ἄντε τὰ πολλὰ ὡς ἀπόφασιν τις λέγοι τῷ ἐπὶ ἀντικεινόμενα ὑπὸ τῷ ἐχέειν, ἄντε ὡς ἐρήσεις· ἐξ γὰρ ἐν τῷ ἐχέειν περιέχεται τὸ ἐν, ὃ ἢ ἀπόφασις, ἐξ ἢ τινός δὲ ἐρήσεις ἔχει ἐν αὐτῇ περιεχόμενον ἐξ τὸ ἐξ ἐρήσεις. ἐξ ἧς δὲ ὡς διαφέρει ἐξ 1004^a ρησις ἀποφάσεως προσέθηκεν· ἢ γὰρ ἀπλῶς, φησὶ, λέγομεν ὅτι 10 ἐξ ὑπάρχει ἐκείνῃ ἢ τινι γένει. ἐξ τῆς τῶν ἐκάτερον σημαίνει θεοῦ ἐπιφέρει· ἢ μὲν γὰρ ἀπλῶς λέγουσα ὅτι ἐξ ὑπάρχει ἐκείνῃ ἀπόφασις ἐστίν· ἢ γὰρ ἀπλῶς τῷ ἐπὶ τὴν διαφορὰν ἔχουσα προσκα- μένην τὴν ἀναιρετικὴν ἀπόφασιν ἐστίν αὐτῇ ἐξ πάντων ἀπλῶς λεγομένη τε ἐξ ἀληθευομένη ἄνευ τῷ ὡς πρόκειτο τὸ ἀποφατικόν· 15 τὸ γὰρ ἐξ ἐν ἐξ πάντων (·) ἀληθὲς χωρὶς τῷ ἐνός τῷ ἐν τῇ ἀποφάσει, ὡς πρόκειτο τὸ ἀποφατικόν· ὁμοίως ἐξ τὸ ἐκ ἀνθρωπίνῃ χω- ρὶς τῷ ἀνθρώπῳ, ὡς πρόκειτο ἢ ἀπόφασις, ἐξ πάντων τῶν ἄλλων 1004^a ἀληθεύει). βραχέως δὲ ἐξ ἑλλειπῶς εἶπε· διὸ ἐξ ἀσαφῶς τὸ ἔνθα 13. μὲν ἐν τῷ ἐπὶ ἢ διαφορὰ πρόσεσι παρὰ τὸ ἐν τῇ ἀποφάσει· ἐπεὶ 20 γὰρ περὶ τὸ ἐν τῇ ἀποφάσει ἀληθεύει ἐξ πάντων (παρὰ μόνον γὰρ ἐκείνῃ ὡς ἢ διαφορὰ ἢ ἀποφατικὴ ἐν τῇ ἀποφάσει πρόκειτο), ἐξ πάντων τῶν ἄλλων ἀληθεύει ἢ ἀπόφασις (·), ἐξ τὴν αἰτίαν τῷ ἐξ πάντων αὐτῇ τῶν ἄλλων ἀληθεύει παρὰ τὸ ἐξ ἐστίν ἀπόφασις προσέθηκεν εἰπὼν· ἀπουσία γὰρ ἢ ἀπόφασις ἐκείνῃ ἐστίν· ἢ τὸ ἔνθα 25 μὲν ἐν τῷ ἐπὶ ἢ διαφορὰ πρόσεσι παρὰ τὸ ἐν τῇ ἀποφάσει ἴσον ἐστὶ τῷ ἔνθα μὲν ἢ διαφορὰ, τυτέστιν ἢ ἀπόφασις, τῷ ἐπὶ ὅπερ ἐστὶ τὸ ἀποφασκόμενον, πρόκειτο, τὰ ἄλλα πάντα δηλοῦν. παρὰ τὸ ἀποφασκόμενον εἶπεν, ἐπεὶ διαφορὰν δηλοῦν τὸ ἀποφασκομένον τὸτο προσκαίμενον τῷ ἀποφασκομένῳ. ἐπὶ δὲ τῆς ἐρήσεως 30 ἐκείνῃ ἀποφάσεως ὅσῃς ἐδὲ ἀποφατικῶς λεγομένης ἐξ ἀπλῶς ἀληθὲς τὸ ἀναιρετικὸν ἐξ ἐρήσεων· μὲν τῷ ὡς πρόκειτο ἐξ πάντων χωρὶς τῷ ὡς πρόκειτο, ἀλλὰ ἐξ ὑποκαίμενον τι γένος ἐστὶ καὶ ὡς ἀληθεύει μόνον· τὸτο δὲ ἐστὶ τὸ δεκτικὸν τὸ ἀποφασκομένον τε ἐξ ἀναιρεμένου· ἢ γὰρ ἐρήσεις ἐξ ἀπλῶς ἀπουσία τινός ἐστίν, ὡς ἢ 35 ἀπόφασις, ἀλλ' ἀπουσία τῷ πεφυκότος ὑπάρχειν ὅτε πέφυκε. δείξας δὲ τῇ ἀπόφασιν ἐξ ἐρήσεων διαφέρουσιν, ἐπάνεισιν ἐπὶ 1004^a τὸτο ὅ ἡρῶν πάντων τῶν ἐμνημόνευσεν, καὶ φησὶ τῷ δ' ἐπὶ 16. πλῆθος ἀντικεινόμενῳ, ὡς ἐξ τὰ ἀντικείμενα τοῖς εἰρημένῳ, ὧν ἕκαστον ἦν ὑπὸ τὸ ἐν (ἐστὶ δὲ ταῦτα τό τε ἕτερον ἐξ τὸ ἀνόμιον ἐξ τὸ 40

11. καὶ ὅτι F. || 18. ἀλλήλων F. || 25. τῶν C. || 27. μὲν οὐ C. || *illud autem "praeter id autem quod negatur" dixit, quoniam discrimen negati ad alia significat, hoc addito ei quod negatur Sepulv.* || 28. φησὶται — 29. ἀποφασκομένη om. A. || 32. μὲν C. || 40. ἕκαστον ἐν τῇ C, quorum quodque unum esse diximus Sepulv. || ὑπὸ τὸ ἐν om. C. || ἕτερον καὶ ἀνόμιον A.

2. de quibus supra mentionem fecimus, quo planum fit eiusdem munus esse non solum illa, idem scilicet, simile et aequale (haec enim exhibentur unum; sed haec etiam quae modo memoravi, discere Sepulv. || 3. καὶ post ταῦτα om. C. || τὸ ἀπὸ A. || γὰρ δὲ C. || 9. ἐπὶ γινώσκοντι A. || 15. ταῦτα C. || 18. τὸ post ὑπὸ et 34. καὶ ante τὰ om. A. || 37. ἐπὶ — 39. ἐπὶ om. A. Sepulv.

ύσας ἔχειν ἐπισήμην. ἦν δὲ περὶ ύσας ἡ πραγματεία τῷ φιλο-
σόφῳ, καὶ περὶ τούτων ἄρα τῷ φιλοσόφῳ διαλαμβάνειν. εἰπὼν δὲ
ταῦτα καὶ δείξας ὅτι τῷ φιλοσόφῳ τὸ περὶ πάντων ὄντων γνωστικὴν
ἔχειν, ἐπισημαίνει) ὅτι διὰ τῶν δεδουλευμένων λόγῳ τῶν ἀπορώων
μία τῶν ἀπορηθεῶν ἐν τῷ δευτέρῳ, περὶ ἧς ἠπόρει, πότερον
μᾶλλον ἢ πλεονόντων ἐστὶν ἐπισημῶν τὸ θεωρεῖσθαι περὶ τῆς ύσας καὶ
τῶν τῇ ύσῃ συμβεβηκότων, καὶ τῶν οἷς εἶπε χρῆσθαι τὴν διαλεκτι-
κὴν καὶ τὸ ἐνδοξον, ἃ ἦν ἐναντία, ταύτην ἕτερον καὶ τὰ ἄλλα ἃ φθά-
νομεν εἰρηκότες. id.

1004b "εἰ — καθήμενος." ὅτι τῷ φιλοσόφῳ ἡ τε περὶ τῆς ύσας 10

1. θεωρία καὶ περὶ τῶν τῇ ύσῃ συμβεβηκότων, ὁμοίως δὲ καὶ περὶ
ταύτῃ καὶ ἕτερον καὶ ὅσα καθόλου περὶ ἐναντίων ζητεῖ, δακτυλοῖ καὶ
ἐκ τῷ μηδεμίᾳ ἄλλῃ ἐπισήμῃ οἰκεῖν εἶναι ἐν περὶ τούτων λό-
γον· ὅδε γὰρ γεωμετρῶν ὅτε μισοῦσιν ὅτ' ἄλλῃ τινος ἐπισήμῃ ἔχον-
τός τινα ἄλλην παρὰ τὴν τῷ ὄντος ἢ ὄν, τὸ διαλαβεῖν καὶ ἰδεῖν πό-
τερον ταύτην ἐστὶν ἢ ὅσα ἁπλῶς λαμβανομένη καὶ μετὰ τινος συμ-
βεβηκότος ἢ ἕτερον, οἷον ὁ Σωκράτης αὐτός τε καθ' αὐτὴν λη-
φθεὶς καὶ μετὰ τινος τῶν συμβεβηκότων, οἷον τῷ καθήκῃ. ὃ γὰρ
ἁπλῶς ταύτην, ἀλλὰ καὶ τὸ ὑποκαίμενον, καὶ δὲ τὴν λόγον ἐκ ταύτης.
ἀλλ' ὅδε τὸ εἰδέναι ὅτι ἐν ἐκ ἐξ ἐναντίων ἄλλῃ ἐπισήμῃ ἐστὶν 20
ἴδιον. ἀλλ' ὅδε τί ποτέ ἐστι τὸ ἐναντίον, καὶ πότερον ἐν ποσότητι μόνῃ
ἢ καὶ ἐν ύσῃ ἐστὶν ἢ ἐναντιότητος καὶ ἐν ἐκείνῃ τῶν ἄλλων γενῶν· ἀλλ'
ὅδε τίνες τῶ ἐναντίῳ διαφοραὶ, ὅτι φέρεται εἰπεῖν τὰ μὲν ἄμεσα τὰ δὲ
ἔμμεσα, καὶ ὅτι τὸ μεταξὺ μίξει τῶν ἄκρων, καὶ ὅτι τῶν μεταξὺ
τὰ μὲν ὠνέμασαι τὰ δὲ τῇ τῶν ἄκρων ἀποφάσει δηλοῦν, καὶ τίνες
διαφέρει τῶν ἄλλων ἀντικειμένων τὰ ἐναντία. ὁμοίως δὲ ὅδε τὰ
ἀντικείμενα ποσότητος λέγει, τὸ διελείξαι ἄλλῃ τινος ἐστὶ παρὰ τὴν
φιλοσόφον. δείξας δὲ ὅτι τῷ φιλοσόφῳ ἐστὶ τὸ περὶ τῆς τούτων

1004b καὶ τῶν τούτων θεωρεῖν, ἐξῆς ἐπήνεγκε λόγων "εἰπεῖν ὅν τὸ ἔνός ἢ 30
5. ἐν καὶ τῷ ὄντος ἢ ὄν ταῦτα καθ' αὐτὰ ἐστὶ πάθη, ἀλλ' ὅχι ἢ ἀριθμὸς
ἢ γραμμὰ ἢ πῦρ, δηλὸν ὡς ἐκείνης τῆς ἐπισήμῃ καὶ τί ἐστὶ γνω-
ρίσαι καὶ τὰ συμβεβηκότα αὐτοῖς," δεικνύς διὰ τούτων ὅτι ἐκ ἄλ-
λης μὲν ἢ περὶ τῷ ἔνός τε καὶ ὄντος καὶ τῶν ὑπ' αὐτὰ θεωρία, τί ποτέ
ἐστὶν αὐτῶν ἕκαστον, ἄλλῃ δὲ περὶ τῶν τούτων καθ' αὐτὰ ὑπαρ-
χόντων ἀποδεικνύναι περὶ ὧν προειρήκαμεν· τῆς γὰρ αὐτῆς ὥσπερ 35
ἐπὶ τῶν ἄλλων ἐπισημῶν τό τε ὑποκαίμενον γνωρίζειν καὶ τίνα ἐστὶν.
αὐτῷ τὰ καθ' αὐτὰ ὑπάρχοντα ἀποδεικνύναι, ὅτε καὶ ἐπὶ τῆς τῇ
ὄντος. καί) γὰρ ὅτι τῷ φιλοσόφῳ ἐστὶν ἡ περὶ τῷ ὄντος ἢ ὄν γνωσις
καὶ τῶν τούτων ὑπαρχόντων καθ' αὐτό, ἐδείχθη δὲ καὶ τὸ ἐν ταύτῃ
ὄν τῷ ὄντι· καὶ ἡ περὶ τῷ ἔνός ὄν θεωρία καὶ τῶν τούτων καθ' αὐτὰ 40
ὑπαρχόντων ὁμοίως τῷ φιλοσόφῳ ὡς καὶ ἡ περὶ τῷ ὄντος. τὰ δὲ
προειρημένα ὅτι καθ' αὐτὰ τῷ ὄντος ἢ ὄν ἐστὶ πάθη, ἔδειξε διὰ τῶν

εἰπεῖν "ἀλλ' ὅχι ἢ ἀριθμὸς ἢ γραμμὰ ἢ πῦρ." εἰ γὰρ τὰ τούτων
καθ' αὐτὸ ὑπάρχει τὰ τούτων, καὶ συμβεβηκός τε ἂν ᾖ τῷ ὄντι
ὑπάρχον, καὶ ἐκ αὐτῶν ἄλλῃ τῇ ὑπάρχειν ὅδε καὶ καὶ) ὅτι
τῷ φιλοσόφῳ οἰκεῖα ἡ περὶ αὐτῶν θεωρία, ἀλλ' εἰ μὲν τῷ ἀριθμῷ
ὑπάρχει, τῆς ἀριθμητικῆς, εἰ δὲ γραμματῆς, γεωμετρίας, εἰ δὲ
πυρὶ, τῆς φυσικῆς. ἐπεὶ δὲ μηδεὶ ἀφωρισμένως τῶν ὄντων, τῇ
ὄντι ἂν ἢ ὄν ὑπάρχει καὶ καθ' αὐτό, ὥστε τῆς περὶ τὸ ὄν πραγμα-
τευομένης ἐπισήμῃς καὶ ἡ τούτων γνωσις οἰκεῖα καὶ τῶν τούτων συμ-
βεβηκότων, ὡς τοῖς ἐναντίοις τὸ ἔμμεσον τὸ ἄμεσον. ἐστὶ δὲ αὕτη
ἡ καθόλου τε καὶ κοινὴ φιλοσοφία. id.

"καὶ — σκοπούμενοι." λέγει δὲ περὶ τῶν σοφιστῶν, ἃ ὑπὸ
δυνάμει τὸ φιλοσόφῳ ὄνομα περὶ τῆς ύσας, περὶ ἧς οἰκεῖται
καὶ προηγούμενος ὁ λόγος τῷ φιλοσόφῳ, ὅδε καὶ ποσότης) λόγον, περὶ
δὲ ἐναντίων καὶ ἀντικειμένων καὶ τῶν πλεοναχῶς λεγομένων καὶ τῶν
συμβεβηκότων καὶ τῶν τούτων ἢ πάνσα αὐτοῖς πραγματεία, ὡς
πρὸς τὰ σοφίσματα καὶ τὴν ἀγῶνισαν χροῖν) παρακαρσέμενα τῆς
προσδιαλεγόμενης. αἰτία) δὲ αὐτῶν ὃ τὸ περὶ τούτων λέγειν ὡς
ἐκ ὄν φιλοσόφῳ οἰκεῖον (οἰκεῖος γὰρ καὶ ὃ περὶ τούτων λόγος τῆς φι-
λοσοφίας, ὡς ὑποδύον), ἀλλ' ὅτι περὶ μόνων τούτων καὶ προηγμέ-
τως ὁ λόγος αὐτοῖς γίγνεται, περὶ δὲ τῆς ύσας, ἧτις ἐστὶ πρώτη
παρ' ἧς ἀκαίνοις τὸ εἶναι καὶ οὐκ ἦν ὁ φιλόσοφος καὶ περὶ ἐκείνης λέ-
γει τῷ ταύτης τι αὐτὰ εἶναι, ὅδε καὶ λόγον ποσότης) ὅδε ἰσχυρὴ
περὶ αὐτῆς. διὸ ὅδε φιλόσοφοι ἐτι, σοφιστὰς δέ. καὶ γὰρ ὅδε ὡς π
μᾶλλον ἐπαύοντας περὶ τῆς ύσας περὶ τῶν τῇ ύσῃ ὑπαρχόντων
ἐπισημοποιῶν τε καὶ πρὸς ἀλλήλους λέγειν· διὸ ὅτως λέγουσιν. id.

"εἰπεῖ — πάθη." ἐτι τὸ αὐτὸ ἐπεξεργάζετο, δευτέρως ἐπὶ τῇ
φιλοσοφῇ τὸ περὶ τῶν προειρημένων λέγειν οἰκεῖον· οἰκεῖα γὰρ πάθη
καὶ καθ' αὐτὰ ὑπάρχοντα τῷ ὄντι ταῦτα ἢ ὄν, ἐκείνης δὲ ἐπισήμῃ
ἴδιον τὸ τὰ οἰκεῖα καὶ καθ' αὐτὰ ὑπάρχοντα τῷ ὑποκαίμενῳ γένει
περὶ ὃ ἡ ἐπισήμη, σκοπεῖν. ὅτως γὰρ ἀριθμητικῆς τὸ τὰ ὡς τῶν
ἀριθμῶν πάθη καὶ οἰκεῖα αὐτῶν περὶ ὃ καταγίνετο, θεωρεῖν· ταῦτα
δὲ ἐστὶ τὸ περιττὸν τὸ ἄρτιον, συμμετρία ἢ ἐν ἀριθμοῖς καὶ ἰσότης
ὑπεροχὴ καὶ ἰσότης, ὡς τὰ μὲν καθ' αὐτὸς ὑπάρχει τοῖς ἀριθμοῖς
ὡς τὸ περιττὸν καὶ ἄρτιον, τὰ δὲ πρὸς ἀλλήλους, ὡς τὸ ἕτερον (τούτῃ
γὰρ διαφέρουσιν οἱ ἄρτιοι ἀριθμοὶ τῶν περιττῶν), ἐτι καὶ τὸ σύμμε-
τρον καὶ τὸ ἴσον, ὑπεροχὴ καὶ ἰσότης. ὁμοίως καὶ γεωμετρίας τὸ
τὰ ταῖς γραμματῆς ὑπάρχοντα εἰδέναι καὶ τὰ τοῖς ἐπιπέδοις καὶ τῇ
χρήματι· ἐστὶ γὰρ τινα καὶ τούτων οἰκεῖα, καὶ πάλιν ἄλλα τοῖς φυσ-
ικοῖς, καὶ τούτων ἄλλα μὲν τοῖς ἀκαίνοις, περὶ ὃ ἡ γεωμετρία, ἀλλὰ
καὶ τῶν κινουμένων ἄλλα μὲν τοῖς βάρους ἔχουσιν, ὡς γὰρ ὕδατι, ἄλλα
δὲ καὶ τοῖς βάρους ἐκ ἔχουσιν, ὥσπερ τοῖς κέφοις, πυρὶ τε καὶ ἀέρι.

1. ἐπισήμη] λόγον C. || περὶ τὴν ύσιν C. || 3. τὸ om A. || 4. ἐπὶ σημαίνεται A. || 6. θεωρεῖν C. || 8. ὡς φθάνομεν C. || 12. καὶ post ἐκείνη
om A. || 13. τίντι A. || 15. ἐν, ἐστὶ λαβεῖν A. || 17. οἷον] ἢ C. || 20. ἄλλῃ A. || 23. ἢ τίς. || 26. ὅδε τὰ τὰ A. || 27. τὰ ἐστὶ 28. τὴν αὐτὴν
om A. || 28. τὸ post τούτων et 29. ἐξῆς om C. || 30. ταῦτα A. || 34. δὲ] ἐστὶν A. || τούτων A. || 35. ὥσπερ γὰρ ἐστὶ C. || 39. αὐτὰ C.

2. ὑπάρχει C. || 7. καὶ om A. C. || 12. ὄνομα] αἶμα A. || 17. δὲ A. || 18. φιλοσόφῳ C. || 19. οἷον C. || 21. καὶ ante δ' om A. || 23. τῇ-
29. ὑπάρχοντα om C. || 30. γὰρ ἐπὶ ἀριθμητικῆς καὶ μὴ τῷ C. || 33. τὸς ἀριθμοῖς A. || 34. ὅτε A. || 35. καὶ] δὲ C. || 36. καὶ et τε καὶ om C.

λέγει· εἰ γὰρ τὰ ὄντα καὶ αἱ ὑποτάξεις ἐξ ἐναντίων, ὡς ἔδωκεν τοῖς πλεόν-
 ροις, εἴην ἂν αἱ μὲν ἀρχαὶ τῶν ὄντων ἐναντία, τὰ δὲ ἐκ τούτων ἐξ
 ἐναντίων· πάντα ἄρα τὰ ὄντα καὶ ἐναντία καὶ ἐξ ἐναντίων. ἀλλὰ
 μὴν μᾶλλον ἐπιστήμης τὰ τε ἐναντία καὶ τὰ ἐκ τούτων εἶναι· μᾶλλον
 ἄρα ἐπιστήμης καὶ ἡ τῶν ὄντων καθόλου θεωρία. καὶ τούτο μὲν τῆς ἐπι-
 χειρήσεως κεφάλαιον. τὰ δὲ περὶ τὴν λέξιν, “τὰ δ’ ὄντα καὶ τὴν
 ὑπόταξιν ὁμολογεῖται σχεδὸν ἅπαντες ἐξ ἐναντίων συγκειῶς,” δευτι-
 κὸν καὶ τούτο ἐστὶ τὸ τῷ φιλοσόφῳ ἀνακείων τὴν περὶ τῶν ἐναντίων
 θεωρίαν, ἢ μὴ ταυτὸν ἐστὶ τοῖς εἰρημένους πρὸ αὐτοῦ πάντῃ, ἀλλ’
 εἴη ἂν τὸ λεγόμενον νῦν ἥτοι ὅτι ἐπεὶ τὸ φιλοσόφον ἡ περὶ τῆς
 ὑπόταξης θεωρία, ἥτις περιέχει καὶ τὴν περὶ τῶν ἀρχῶν λόγον, ἀρχαὶ
 δὲ τῆς ὑπόταξης καὶ συγκείων ὑπὸ πάντων ὁμολογεῖται τὰ ἐναντία, εἴη
 ἂν καὶ διὰ τούτο ἀναγκαῖος ὁ περὶ τῶν ἐναντίων λόγος τῷ φιλο-
 σοφῷ· εἰ γὰρ τὰ ὄντα ἐξ ἐναντίων συγκείων, τὰ δὲ ἐναντία ἀνά-
 γειται εἰς τὰ ἐν καὶ τὸ πλῆθος, τὸ περὶ ἑνὸς καὶ πλῆθους λέγοντος. εἴη
 ἂν καὶ τὸ περὶ τῶν ἐναντίων λέγειν· λέγων γὰρ περὶ ἐναντίων λέγει
 ἂν περὶ τῶν τῷ ὄντος ἀρχῶν, εἰ δὲ περὶ τούτων, καὶ τὸ ὄντος. ἡ
 δευτικὸν τὸ λεγόμενον τὸ περὶ τῷ ὄντος θεωρεῖν καὶ περὶ τῶν
 ἐναντίων θεωρεῖν, εἴη δὲ μὲν τὸ περὶ τῷ ὄντος διαλαμβάνοντα
 περὶ τῶν συγκειῶν τῷ ὄντος διαλαμβάνειν, ἐστὶ δὲ αὐτῷ συγκείων
 τὰ ἐναντία. κατασκευάζων δὲ τούτο παρατίθετο τὰς τέτων δι-
 ξας οἱ τὰς ἀρχὰς ἐναντίας ἔθεντο· οἱ μὲν γὰρ περιττὸν καὶ ἄρτιον, ὡς
 οἱ Πυθαγόρειοι, οἱ δὲ θερμὸν καὶ ψυχρὸν, ὡς οἱ μαυώσαι καὶ πυκνω-
 σαι τὰλλα γεννῶντες, ἡ ὡς Παρμενίδης πῦρ καὶ γῆν συγκείων ποιῶν,
 οἱ δὲ πέρασ καὶ ἄπειρον. (εἴην δ’ ἂν εἴη οἱ τὸ ἐν καὶ τὴν ἀάριστον
 δυάδα ἐν ταῖς ἀρχαῖς θέμενοι), οἱ δὲ φιλικὸν καὶ νεῖκος, ὡς Ἐμπε-
 δακλῆς. διὰ τε οὖν τὰς ἀρχὰς τῆς ὑπόταξης εἶναι ἀναντία καὶ διὰ
 τὸ πάντα μὲν τὰ ἐναντία ἀνάγειν ὑπὸ τὸ ἐν καὶ τὸ πλῆθος, φανερώ-
 τατα δὲ ταῦτα ἐν ταῖς ἀρχαῖς τίθεσθαι, προσήκει ἂν τῷ φιλοσοφῷ
 ἢ περὶ αὐτῶν λόγος· τὸ μὲν γὰρ περιττὸν καὶ θερμὸν καὶ τὸ πέρασ καὶ ἡ
 φιλικὴ ὑπὸ τὸ ἐν, ὑπὸ δὲ τὸ πλῆθος τὰ τέτοις ἐναντία. δύναται δὲ
 τὸ “τὰ δ’ ὄντα καὶ τὴν ὑπόταξιν ὁμολογεῖται ἐξ ἐναντίων σχεδὸν ἅπαν-
 τες” ὡς ἐπόμενον ἐν τῷ “καὶ πάντα ἀνάγει” εἰς τὸ ἐν καὶ μὴ ἐν καὶ
 ἐν καὶ πλῆθος” εἰρηκέναι· δευτικὸν γὰρ τούτῳ τὸ καὶ πάντα τὰς
 τὰ ὄντα καὶ τὴν ὑπόταξιν ἐξ ἐναντίων συγκειῶς λέγοντας φανερώσ
 τοιαῦτα λαβεῖν ἐναντία αὐτῶν ὑπὸ τὸ ἐν καὶ τὸ πλῆθος ἐστίν. (“).
 1004 διὰ δὲ τὸ “εἰλήθην γὰρ ἡ ἀναγωγὴ ἡμῶν” ἀναπέμπει πάλιν ἡμᾶς
 34 εἰς τὰ ἐν καὶ B περὶ τ’ Ἀγαθὸν δεδειγμένον, “φανερόν ἐστιν καὶ ἐκ τῶ-
 1005 2 κων ὅτι μᾶλλον ἐπιστήμης τὸ ἐν ἢ ὁ θεωρεῖται.” εἰπὼν ὅτι πῶς τὰ
 ἐναντία πάντα εἰς τὸ ἐν καὶ πλῆθος ἀνάγει, καὶ τούτο δι’ ἧς περὶ αὐτῶν
 ἀναγωγῆς τῶν ἐναντίων ἐν τῷ B περὶ τ’ Ἀγαθὸν εἰς ταῦτα πι-
 ρωσάμενος, λαβὼν δὲ ὅτι καὶ τῶν ὄντων καὶ τῆς ὑπόταξης συγκείων τὰ

ἐναντία, δηλόν φησι καὶ ἐκ τούτων εἶναι ὅτι μᾶλλον ἐπιστήμης ἢ
 περὶ τῷ ὄντος ἢ ἐν θεωρία. ἐπεὶ γὰρ πάντα τὰ ὄντα καὶ ἐναντία ἐκ
 καὶ ἐξ ἐναντίων συνεστάναι, ὡς περὶ ἔλεγον οἱ φυσικοὶ, (ἡ γὰρ ἀρχαὶ
 ἐκ τῶν ἀρχῶν, ὡς αἱ μὲν ἀρχαὶ ἐναντία, τὰ δὲ ἄλλα ἐκ τῶν ἀρ-
 χῶν), πάντα δὲ τὰ ἐναντία ἀνάγει ὑπὸ τὸ ἐν καὶ τὰ πλῆθος, μᾶλλον
 δὲ τὸ περὶ τούτων θεωρεῖν (ἡ γὰρ αὐτῇ τῶν ἀντικειμένων), μᾶλλον
 εἴη καὶ περὶ πάντων τῶν ὄντων ἢ θεωρία· καὶ γὰρ μὴ ἔχει τὸ ἐνα-
 ντία, ὡς περὶ δοκεῖ ἡ ὅσια, καὶ δὲ ἐξ ἐναντίων τῷ τῇ γνῶσι καὶ
 ἡρτῆσθαι ἐκ τῆς γνώσεως τῶν ἐξ ὧν ἔστιν, ἐν τῇ τῶν ἐναντίων ἐξ ὧν
 ἐστὶ γνῶσις εἴη ἂν ἡ γνῶσις τούτων. τῶν δὲ ἐναντίων ἀρχαὶ τὸ
 τε ἐν καὶ τὸ πλῆθος· ὡς εἰ περὶ τῷ ἑνὸς καὶ πλῆθους θεωρεῖν, τού-
 τῳ καὶ περὶ τῶν ὑπὲρ αὐτῶν. ταῦτα δ’ ἐστὶ πάντα τὰ ὄντα· πάντα μὲν
 γὰρ τὰ ὄντα καὶ ἐναντία ἐστὶν καὶ ἐξ ἐναντίων, πάντα δὲ τὰ ἐναντία
 ὑπὸ τὸ ἐν καὶ τὸ πλῆθος· μᾶλλον δὲ φησὶν ἐπιστήμης εἶναι τὴν περὶ
 ἑνὸς καὶ πλῆθους θεωρίαν, ἅντα καὶ ταῦτα καθ’ ἐν λεγόμενον ἐνα-
 ντίον αὐτῶν, ταῦτα ἕνα λόγον ἔχοντα καὶ μίαν φύσιν καὶ ὡς γὰρ
 τῶν ἄλλων τῶν ὑπὲρ αὐτὰ κατηγορούμενα, ἅντα καὶ μὴ ὡς ἐστὶν
 ἀλλ’ ἡ τῶν πολλαχῶς λεγομένων, ὡς περὶ προείρηται. τε καὶ ἀλλὰ
 ἐστίν. καὶ γὰρ εἰ πολλαχῶς τὸ ἐν λέγει καὶ καὶ μίαν φύσιν, ὁμοίως
 δὲ καὶ τὸ πλῆθος, ἀλλ’ οὖν πρὸς τὸ πρῶτον καὶ κυρίως ἐν λεγόμενον
 τὰ ἄλλα ἀναφέρει. πρῶτον δὲ ὡς περὶ καὶ ὅν ἡ ὑπόταξιν, καὶ ἀλλὰ
 δὲ πρῶτον ἐν ὑπόταξιν. εἰπὼν δὲ περὶ τῷ ἑνὸς, ὅτι εἰ καὶ πολλαχῶς
 λέγει, ὁμοίως φησὶ καὶ τὰ τῷ ἐν πολλοῦ λεγομένη ἐναντία
 εἶναι· καὶ γὰρ ἐν τούτοις πρὸς τὸ πρῶτον τὰ ἄλλα ῥηθήσεται. διὰ γὰρ
 πρὸς μίαν φύσιν τὴν ἀναφορὰν αὐτῶν εἶναι. καὶ ἀφ’ ἑνὸς λέγει
 καὶ πρὸς ἐν τι συνεστάναι, ἡ μία ἐστὶν αὐτῶν ἐπιστήμη τὸ τε ἑνὸς
 τῷ ἑνὸς, εἰ καὶ μὴ ἐστὶ γέννη τε καὶ καθόλου ὁμοίως καὶ πάντων τῶν
 ὄντων κατηγορούμενα, ἀλλὰ μὴ φύσεις τινες κεχωρισμέναι τῷ
 τῷ, ὅχι ὡς περὶ τὰ γέννη ἐν τοῖς ὧν κατηγορεῖται τὸ εἶναι ἔχει
 ἀχώριστον γὰρ τὰ γέννη τούτων ὡς ἐστὶ γέννη, ἀλλὰ ταῦτα καθ’ αὐτὰ
 τὴν ὑπόταξιν ἔχοντα, ὡς δοκεῖ τοῖς ἰδέαις εἰσαγάγεσθαι. ἢ γὰρ μὴ
 τῶν ταύτων τῶν καθ’ ἐν ὅτι λεγομένων μία ἐπιστήμη, ἀλλὰ καὶ
 τῶν πολλαχῶς λεγομένων, ὅν εἰρηκέναι τρόπον. ἴσως δὲ ἐν
 εἶναι εἴπερ χωριστὴν τινα φύσιν τὸ τε ἐν καὶ τὸ ἐν, τὸ ἴσως πρῶτον
 35 εἶς, ἐπεὶ μὴ νῦν αὐτῷ πρόκειται τούτο δευτικόν, μὴδὲ τι πρὸς τὸ
 τὸ προκαείμενον κατασκευῆν συντελεῖ αὐτῷ τὸ μὲν διασέσωσεν λα-
 βάναι ὅτι ἐστὶ χωριστὴ. δύναται δὲ τὸ “ὡς περὶ ἴσως ἐκ ἐστὶν” ἐν
 ἐπὶ τῷ χωριστῷ μόνον εἰρηκέναι, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῷ καθόλου τε καὶ γέννη
 ὅθεν γὰρ ταῦτα τὸ ἐν καὶ ἐν, ἀλλὰ ὡς ἐπιφέρει, “τὰ μὲν πρὸς
 τὰ δὲ ὡς ἐφεξῆς.” διαφέρει δὲ τὰ ἐξῆς τῶν πρὸς ἐν, ἀμφότερα
 τῶν πολλαχῶς λεγομένων ὄντα, ὅτι τὰ μὲν πρὸς ἐν τῷ ἑνὸς π
 εἶναι τὸ ἐνὸς ὅτι λεγεται, τὰ δὲ πρὸς τῶν ἑχοντα πρὸς ἄλλα, ὡς

5. ὄντων] ἔστιν C. || 6. περὶ] πρὸς C. || 15. τε om A. || 24. γὰρ καὶ συγκείων L. || 25. αὐτὰ F. || 27. τὰς om A. || τὰ ἐναντία A. || 28. τὰ ἐναντία C. || 33. τῷ ἀγαθῷ C. || 34. γὰρ om A. || 36. λαμβάνειν C. || τὸ post καὶ om C. || 38. καὶ om L. || 39. πως] τε L, om C. || 40. ἀνίστασθαι F. || 41. πικρῶταί A. || 42. ὅτι] ὅτι CL.

2. ἡ om A. || 8. τῇ] τὴ C. || 11. ὅ] ὅ A. || 13. ἐν et 15. et 18. τε om A. || 28. sed neque sint naturae quaedam ab eis, quae nobis notae sunt, separatae, nec ut genera in iis esse habent, de quibus praedicantur Sepulv. || 34. εἰ om C.

ἰσχύει τὰ ὑγιανὰ τὰ ἱατρικὰ τὰ ὄντα· τὰ δὲ τῷ ἐφεξῆς κτ' οὕτως ἐστὶ τῶν πολλαχῶς λεγομένων μόνον, ὅτι τὸ μὲν πρῶτον ἐστὶν αὐτῶν τὸ δὲ δευτέρον· ὃ γὰρ τῷ τῇ δυάδι ὑπάρχειν ἢ συντελεῖν τι εἰς δυάδα τὰ τρία καὶ τέσσαρα καὶ οἱ ἐφεξῆς εἰσὶν ἀριθμοί· τὴν ἀνά-
 τιν γὰρ τὸ ὅπως πρῶτον τοῖς μετ' αὐτὸ συντελεῖ. διὰ ἐπὶ μὲν τῶν 5
 ὅπως πολλαχῶς λεγομένων τὰ ὕστερα τελειότερα, ἐπὶ δὲ τῶν πρὸς
 τὸ ἐν πρὸς τὸ ἐν τὰ ἄλλα ἀναφέρει. δύνανται δὲ τὸ "τὸ δὲ ἐφεξῆς"
 δηλωτικὸν εἶναι τῷ ἀφ' ἑνός. διείλετο γὰρ τὰ ὅπως λεγόμενα πολλα-
 χῶς εἰς τε τὰ ἀφ' ἑνός καὶ πρὸς ἑν· εἰπὼν δὲ ὅτι τῶν ἀφ' ἑνός καὶ
 πρὸς ἑν λεγομένων ἐστὶ ταῦτα καὶ τῶν ἔχοντων τὸ πρᾶτερον καὶ ὕστε- 10
 ρον (ταῦτα γὰρ ἐστὶ τὰ ἐφεξῆς, περὶ ὧν ἡ θεωρία τῷ φιλοσόφῳ,
 διὰ τὸ πρὸς τὸ πρῶτον καὶ κυρίως λεγόμενον τὰ ἄλλα τὴν ἀναφορὰν
 ἔχει, περὶ δὲ τῷ φιλοσόφῳ τὸ θεωρεῖν, διὰ καὶ περὶ τούτων· ἐστὶ γὰρ
 τὸ πρῶτον ἢ ὕψος), ὅτε γεωμέτρῳ φησὶν εἶναι τὸ θεωρεῖσθαι περὶ
 αὐτῶν ὅτε ἄλλῃ τινός, ἀλλὰ τῷ φιλοσόφῳ· τῶν γὰρ ἄλλων ἐπι- 15
 στημῶν ἐκείνη περὶ τι μῶριον τῷ ὄντος πραγματεύεται. πρὸς δὲ
 τοῖς ἐναντίαις καὶ οἷς ἐφάσθαι εἰρηκέναι, προσέθηκεν τὰ νῦν, περὶ ὧν
 καὶ αὐτῶν τῷ φιλοσόφῳ διαλαμβάνειν, φησὶν, ἀλλ' ἔκ ἄλλῃ τινός,
 ὅπου καὶ αὐτὰ τῷ ὄντος ἢ ὅν ἐστι πάθος. εἰπὼν δὲ μὴ εἶναι τῷ γεω-
 μέτρῳ τὸ περὶ τούτων θεωρεῖσθαι προσέθηκεν "ἀλλ' ἐξ ὑποθέσεως" 20
 τὸτο δὲ ἐστὶν ὅτι χρῆναι μὲν αὐτοῖς καὶ ὁ γεωμέτρης, ὃ μὴν δεῖξαι τί
 ποτὲ ἐστὶν αὐτῶν ἕκαστον, ἀλλ' ὑποθέμενος καὶ λαβὼν παρὰ τῷ φι-
 λосоφῳ· οἷον ὑποθέμενος ὅμοια εἶναι μεγέθη ὧν αἱ πλευραὶ ἀνά-
 λογον, τούτῳ ὑποθεθέντι ὑπ' αὐτοῦ, ὃ δεικνύει, χρῆναι τῷ ὁμοίῳ
 καὶ ἴσῳ καὶ ταυτοῦ καὶ τοῖς ἄλλοις. ἀλλὰ καὶ ὁ ἀριθμητικὸς ὑποθέμε- 25
 νος τέλειον ἀριθμὸν εἶναι τὸν πᾶσιν ἴσον τοῖς αὐτοῦ μέρεσι, θεωρεῖ
 τίνες ἀριθμοὶ πεπότησιν τὸτο, ἀπλῶς δὲ περὶ τελείῳ ἔκ οἷδε·
 μόνον γὰρ τῷ φιλοσόφῳ ἢ τούτων ἐπιστήμη τί ποτὲ ἐστὶν αὐτῶν ἕκα-
 στον. λαίπει δὲ τῇ λέξει τῇ "καὶ ὅτι ὃ μόνον τῶν ὕψων ἀλλὰ καὶ
 τῶν ὑπαρχόντων" τῇ ὕψει καὶ τῷ ὄντι. πρὸς δὲ τοῖς φθάνουσιν 30
 εἰρηκέναι λαμβάνει, ὡς εἶπον, καὶ ἄλλα τινὰ, εἰπὼν ταῦτα περὶ ὧν
 φησὶν εἶναι θεωρεῖν καὶ αὐτῶν τῷ φιλοσόφῳ· ἐστὶ δὲ ταῦτα πρό-
 τερον ὕστερον, γένος εἶδος, ὅλον μέρος, καὶ τὰ τέτοις ὅμοια· καὶ γὰρ
 καὶ ταῦτα καὶ τὰ τῷ ὄντος ἢ ὄν πάθος· ἢ γὰρ ἐν ὕψει ἕκαστον αὐτῶν
 ἢ ἐν τῷ τῶν τῇ ὕψει συμβεβηκότων, ἀλλ' ἔκ ἀφωρισμένου τινός 35
 γένους. ἐκ δὲ τούτων δῆλον ὅτι εἰ περὶ πάντων τῶν ὄντων τῷ φι-
 λосоφῳ θεωρεῖν, καὶ ὁ περὶ τῶν αἰτίων πάντων καθόλου λόγος οἰκείος
 τῷ φιλοσόφῳ, καὶ ὁ πλεονόντων ἐπιστημῶν ἐστὶ τὰ αἶτια θεωρεῖσθαι· καὶ
 γὰρ ταῦτα ἢ ἐναντία ἢ ἐξ ἐναντίων. ἦν δὲ ἐν τῷ πρότερον πρῶ-
 τερον τούτων ἀπορηθέντων. Alex.

(*) ἀναπέμπει πάλιν ἡμᾶς εἰς τὰ ἐν τῷ δευτέρῳ περὶ
 τῷ Ἀγαθῷ δεδειγμένα· πολλὰ γὰρ εἰσι τὰ ἐναντία, ὡς εἶπεν ἀνω-
 τέρω, ὡς εἴρηται ἡμῶν ἐν τῇ περὶ τῶν ἐναντίων ἐκλογῇ· ἐκείσε γὰρ

τὸτο δεικνύσι διαδερχόμενος περὶ πάντων τῶν ἐναντίων. φησὶν
 ὅτι αἱ ἀρχαὶ αἱ π. τ. α. κτλ. . . "φαρὶς ὅν καὶ ἐκ τούτων ὅτι
 μαῶς." εἰπὼν ὅτι τὰ ἐναντία πάντα εἰς τὸ ἐν καὶ τὸ πλῆθος ἀνα-
 φέρονται, καὶ τὸτο δι' ἧς ποιεῖται ἀναγωγῆς τῶν ἐναντίων ἐν τῷ
 δευτέρῳ περὶ τῷ Ἀγαθῷ. . . Asclep.

"λεκτέον — αὐτῆς." τῶν ἐν τῷ δευτέρῳ καμμένων ἀπορῶν 1005 α

μέμνηται νῦν· ἐστὶ δὲ αὕτη, πότερον τὰς τῆς ὕψος ἀρχὰς τὰς πρῶ- 19.
 τας ἐστὶ τῆς ἐπιστήμης τῆς προκειμένης ἰδὼν μόνον, ἢ καὶ περὶ τῶν
 ἀρχῶν ἐξ ὧν διακινύσονται πάντες, ὃ ἀξιωματὰ εἰσιν· περὶ ὧν νῦν
 ζητεῖ εἰ τῆς αὐτῆς ἐπιστήμης ἐστὶ περὶ τῆς ὕψος θεωρεῖν καὶ περὶ
 ἐκείνων. ἐστὶ δὲ τὰ ἀξιώματα ἀρχαὶ καναὶ καὶ ἀναπόδεκτοι πρὸς
 τὰ καὶ πάσας τὰς ἐπιστήμας δεικνύμενα χρήσιμοι, οἷον τὸ ἐπὶ
 πάντες τὴν κατάφασιν ἢ τὴν ἀπόφασιν, καὶ τὸ τὰ τῷ αὐτῷ ἴσα καὶ
 ἀλλήλοις ἴσα, καὶ ἐὰν ἀπὸ ἴσων ἴσα ἀφαιρεθῇ, καὶ τὰ καταλειπόμε- 25
 νὰ ἐστὶν ἴσα, καὶ τὰ τέτοις ὅμοια. εἶπε δὲ "περὶ τῶν ἐν τοῖς
 μαθημασὶ καλυμμένων ἀξιωμάτων," ὡς τῶν μαθηματικῶν, οἱ καὶ
 μάλιστα αὐτοῖς προχρῶνται τῷ καὶ ἀποδείξει χρῆναι μάλιστα, ὅπως
 καλόντων αὐτά. λέγει δὲ μαῶς καὶ τῆς αὐτῆς εἶναι ἐπιστήμης τὴν
 τε περὶ ὕψος τε καὶ τῷ ὄντος θεωρίαν καὶ τὴν περὶ τῶν ἀξιωμάτων·
 αὕτη δὲ ἐστὶν ἡ πρώτη φιλοσοφία. καὶ ὅτι τῆς αὐτῆς ἐστὶ δεικνύσι
 διὰ τὸ πᾶσιν αὐτὰ τοῖς ὕψιν ὑπάρχειν, ἀλλ' ἔκ ἀφωρισμένου τῶν
 τῷ ὄντος γένει. διὰ τὸτο γὰρ καὶ πᾶσαι αἱ ἐπιστήμαι αὐτοῖς χρῶνται·
 ὅτι γὰρ πᾶσιν ἐνυπάρχει, δῆλον. τῷ γὰρ τῷ ὄντι αὐτὰ ὑπάρχειν ἢ
 ὄν, ἐκείνη δὲ ἐπιστήμη περὶ τι καταγίνεσθαι γένος, ὃ ἐστὶν ὄν,
 ταύτη καὶ τέτοις ὑπάρχει, καὶ χρῶνται αὐτοῖς οἱ καθ' ἑκάστην ἐπιστή- 30
 μῃν προσοικεῖντες αὐτὰ καὶ προσάγοντες τῷ ὑποκειμένῳ αὐταῖς
 γένει· ἕκαστον γὰρ τῶν γενητῶν, περὶ αἱ αἱ ἐπιστήμαι, ὄν, καὶ τὸτο
 αὐτοὶ ἀπὸ τῶν κοινῶν ἀποτεμνόμενοι, εἰς ὅσον αὐτοῖς ἐστὶ καὶ χρήσι-
 μον, χρῶνται αὐτοῖς· ὃ μὲν γὰρ γεωμέτρης ἐπὶ τὰ μεγέθη αὐτὰ
 ἄγων καὶ ἐπὶ τοσούτων αὐτοῖς χρωμένοιο, ὃ δὲ ἀριθμητικὸς ἐπὶ
 ἀριθμοῖς. τὸτο δὲ διὰ τὸ πᾶσιν ὑπάρχειν αὐτὰ καὶ μὴ πρὸς ἰδίαν
 εἶναι. ὃ μὲν γὰρ γεωμέτρης λαβὼν ἀξιωματὰ τὸ "τὰ τῷ αὐτῷ ἴσα καὶ
 ἀλλήλοις ἴσα ἐστὶν" προσέθηκεν τῷ μεγέθει, περὶ γὰρ μεγέθους ἢ
 πραγματεία τούτοις· ὃ δὲ ἀριθμητικὸς ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν αὐτὰ με- 35
 ταφέρει πάλιν. τὸτο γὰρ λέγει διὰ τὸ "ἐπὶ τοσούτων δὲ χρῶνται" 1005 α

ἐφ' ὅσον αὐτοῖς ἱκανόν, τυτέστιν ὅσον ἐπείχει τὸ γένος περὶ δὲ φέ- 25.
 ρουσι τὰς ἀποδείξεις." πάντες ὅν διὰ τὸτο αὐτοῖς χρῶνται, ὅτι
 καθὼ ὄντα ἐστὶ περὶ αἱ πραγματεύονται, καὶ τὸτο αὐτοῖς ὑπάρχει·
 πᾶσι γὰρ αὐτοῖς τὸ ὄν κοινόν, καὶ ὅδε μὲν τῶν καὶ μέρος ἐπιστημῶν
 40 ἐπιχειρεῖ περὶ αὐτῶν λέγειν ὅτι ἀληθὴ ἢ ἔκ ἀληθῆ· ὅτε γὰρ γεω-
 μέτρης, καὶ τοῖς χρωμένοιο αὐτοῖς, ὅτε ἀριθμητικὸς ὅτε τῶν ἄλ-
 λων τις, ἱατρός ἢ ἀερολόγος ἢ μουσικός. "ἀλλὰ τῶν φυσικῶν 1005 α
 ἔνιοι." καὶ διὰ τούτου συνήσῃ τὸ εἶναι ταῦτα τῷ ὄντι ἢ ὄν ὑπάρ- 31.

28. ἢ om C. || 32. αὐτὴ A. || 36. τῶν ὄντων om C. || 39. τῷ β' πρώτῳ τίντι A. || 41. τῷ om Asclep.

9. περὶ ταύτης A in marg. || 10. ζητεῖν A. || 12. χρήσιμα A. || 14. ἀλλήλοις ἐστὶ ἴσα C. || 15. ἐστὶν om A. || 22. χρῶνται·
 καὶ ἀποδείξει χρῆσθαι μάλιστα. ὅτι C. || 23. ὅλων om AC. || 25. ἕκαστα A. || 27. α] δ A. || 28. ἀποτεμνόμενοι A. || 29. γὰρ om A. || ἄγων
 αὐτὰ A. || 33. τῷ μεγέθει A. || μεγέθει A. || 35. πάλιν om A. || 40. ἵτι ἐστὶν ἀληθὴ C.

χοιται. τῶν μὲν γὰρ περὶ τῶς μέρους τῷ ὄντος λεγόντων ὑδεὶς περὶ αὐτῶν ἐγγχειρεῖ λέγειν· τῶν δὲ φυσικῶν τινές, αἱ ὧντο πάντα τὰ ὄντα ἐν ταῖς φυσικαῖς εἶναι καὶ μηδὲν τούτων ἔξω, καὶ περὶ τούτων ἀνεχέμεν λέγειν ὡς τῷ ὄντι ἢ ὄν ὑπαρχόντων. τῶν γὰρ φυσικῶν τινὲς ἐπεχείρησαν περὶ αὐτῶν λέγειν, ὅτι καὶ περὶ πάντες τῷ ὄντος ὧντο λέγειν αὐτοὶ· ὑδὲ γὰρ ἔξω τῶν φυσικῶν ὧντο εἶναι. καθόλου μὲν ὅν οἰκεῖον ὑπελάμβανον εἶναι τὸν περὶ τούτων λόγον τῷ περὶ πάντες τῷ ὄντος καθόλου θεωρῶντι, δεόντως ἐποίουν, διημάρταναν δὲ τῷ μηδὲν ἄλλο ἔξω τῶν φυσικῶν ὑπολαμβάνειν εἶναι περὶ ὧν ἐπραγματεύοντο· ἐπὶ πλεον γὰρ τῶν φυσικῶν τὸ ὄν, καὶ ἔστι τινὰ ὄντα καὶ παρὰ τὰ φυσικά· ἢ γὰρ ἀσώματός τε καὶ ἀκίνητος ὅσια ἢ φυσική. Alex.

1005 α. "ἐν — φύσις" ἀρχὴ καὶ αἰτία κωητικῆς ὅσα καθ' αὐτὸς τοῖς ἐν οἷς ἐστίν. διὰ δὲ τῶ φυσικῆς ἢ περὶ τῶν τῷ ὄντι ἢ ὄν ὑπαρχόντων θεωρία, ἀλλὰ τῷ φιλοσόφῳ ὅς ἐστι ἀνωτέρω, ἔτι τῷ φιλο- 15 σόφῳ περὶ πάντες τῷ ὄντος ἢ ὄν τὴν θεωρίαν ποιούμεν, καὶ μάλιστα καὶ πρώτως περὶ τῷ μάλιστα καὶ πρώτῳ τῶν ὄντων, ὃ ὅσια μὲν ἐστίν, ἢ μὴν φυσικῶν. ἔστι μὲν γὰρ καὶ ἡ φυσικὴ σοφία τις καὶ φιλοσοφία, ἀλλ' οὐχ ἡ πρώτη. πρώτη δ' ἂν εἴη ἡ τε περὶ τῶν πρώτων ὅσιων θεωρῶσα καὶ ἡ καθόλου περὶ πάσης ὁσίας καὶ τῶν τῷ αὐτῆς εἶναι 20 τι ὄντων καὶ αὐτῶν. ἀμφοτέρως δὲ ἡ αὐτὴ ἐστὶ πρώτη· ἢ τε γὰρ περὶ τῶν πρώτων ὅσιων θεωρῶσα καὶ περὶ τῶν ἄλλων πάντων θεωρεῖ, οἷς ἐκ τούτων ἤρτη) τὸ εἶναι· ἢ τε κοινῶς περὶ τῷ ὄντος ἢ ὄν θεωρῶσα, ἐπεὶ τὸ ὄν τῶν ἀφ' ἑνός τε καὶ πρὸς ἑν λεγόμενον, μάλιστα ἂν περὶ ταύτης τῆς φύσεως θεωροῖ, πρὸς ἣν καὶ τὰ ἄλλα 25 περὶ ὧν ποιεῖ) τὸν λόγον ἀναφέρει), καὶ ἀφ' οὗ τὸ εἶναι ἔχει. ὅτι δὲ ἦν ἐν τῷ πρώτῳ σοφίαν ἔλεγε, ταύτην νῦν φιλοσοφίαν κοινήν τε καὶ πρώτην λέγει, ὁῖον καὶ ἐκ τῶ εἰπεῖν "ἔστι δὲ σοφία τις καὶ ἡ 1005 β. 1. φυσικὴ, ἀλλ' ἢ πρώτη." ἦν γὰρ τῆς πρώτης σοφίας ἢ περὶ τούτων θεωρία, λέγει δὲ νῦν ταύτην εἶναι τὴν φιλοσοφίαν, τὴν αὐτὴν τε 30 φιλοσοφίαν λέγει πρώτην καὶ σοφίαν τὴν πρώτην τε καὶ κυριωτάτην. λέγει δὲ τὸν πρῶτον φιλόσοφον περὶ τῶν ἀξιωματικῶν εἶναι ὅς ὡς ἀποδείξοντά τι αὐτῶν (ἀναπόδεικτοι γὰρ αἱ ἀρχαὶ τῶν ἀποδείξεων, ὡς λέγει), ἀλλὰ τίς ἡ φύσις αὐτῶν καὶ πῶς ἡμῖν ἐγγίγνον) καὶ πῶς αὐτοῖς χρῆσθαι καὶ ὅσα ἄλλα περὶ αὐτῶν ἐν τοῖς περὶ ἀποδεί- 35 ξεως πραγματεύει). ὥσπερ γὰρ ὁ περὶ τῶν ἀξιωματικῶν λόγος τῷ φιλοσόφῳ, ὅτω καὶ ὁ περὶ ἀποδείξεως, ἢ περὶ τῆς τῆς δὲ ἢ τῆς δὲ, ἀλλὰ καθόλου τί τέ ἐστιν ἀποδείξεις καὶ πῶς γίνεσθαι. ὑδὲ γὰρ ἡ ἀπο- δειξίς ἐπὶ τῇ γένει τῶν ὑπὸ τὰς ἐπιστήμας ὑπάρχει, ἀλλ' ἔστι καθ' ἑκάστην ἐπιστήμην ἀποδείξεις παρὰ τὰ οἰκεῖα τῆς ἐπιστήμης, καὶ χρῆ) 40 ἑκάστος ἐξ ὑποθέσεως, παρὰ φιλοσοφίας τὸ πῶς ἀποδεικνύειν χρῆ λαμβάνων. id.

"ὅσα — δρῶσιν." ὅτι περὶ τὰ ἀξιώματα λέγων εἶναι τὸν πρῶτον φιλόσοφον, ὅς ὡς ἀποδεικνύοντα αὐτὸν λέγει ἀλλ' ὡς δε- 2 κνύοντα· ὅτι ἀρχαὶ ἀποδείξεως αἱ ἀρχαὶ ἀναπόδεικτοι, ὁλοῦ δι' ὅ ἀρτι λέγει πρὸς τὴν οἰομένην πάντων ἀποδείξαι εἶναι, καὶ μὴ ἀποδέχασθαι. ἀξιώματα ἀληθῆς εἶναι ἀνευ ἀποδείξεως λεγόμενα, περὶ ὧν εἴρηκε καὶ ἐν τοῖς "Τετάρτοις Ἀναλυτικοῖς (1 β)"· τῆς γὰρ φησὶ δι' ἀπαίδευσιαν τῶν ἀναλυτικῶν ταῦτα λέγειν. διὰ ταῦτ) γὰρ ἐν ἐκείναις ὅτι δεῖ ἀρχὴν ἀποδείξεως εἶναι, καὶ ταύτην ἀναπόδεικτον. ὑδὲ γὰρ ἂν ὅλως ἀποδείξεις εἴη, εἰ περὶ πάντων ζητοῖται τις. πῶς γὰρ διδασκαλία, ὡς ἐν ἐκείναις εἴρηκε), καὶ πᾶσα μάθησις διατηρεῖται ἐκ προὑπαρχούσης γίνεσθαι γνώσεως, καὶ ἔστι ταῦτα τὰ ἀξιώματα καλέμενα. τὸ δὲ "δεῖ γὰρ περὶ τούτων ἵσκει ἐπιστημῆς" ἔστι περὶ τῶν ἀξιωματικῶν λέγειν, ὡς ταῦτα δεῖ προεπιστάσθαι τε καὶ 5 γινώσκειν, καὶ μὴ ἐν τῷ ἀκύνειν αὐτὰ ζητεῖν περὶ αὐτῶν εἶναι ὅτις ἔχει εἴτε μὴ ὅπως· ἢ ὅτι δεῖ καθόλου προεπιστάσθαι τε καὶ γινώσκειν ὅτι μὴ πάντα ἐστὶν ἀποδεικτά, ἀλλὰ μὴ ἀποδεικνύοντες ἑμὰ καὶ περὶ τούτων ζητεῖν. δύνασθαι δὲ τὸ εἰρημένον τείνειν καὶ πρὸς τὸ ὑπὸ Πλάτωνος ἐν τῷ "Ἀλκιβιάδῳ" λεγόμενον, ὅτι ὁ τις οἶδεν, ἢ μάθῃ ἢ εὖρων οἶδεν, εὐρίσκει δὲ ὃ ζητήσας πρῶτον· ἐπὶ γὰρ ἵσκειν ὅτι μαθόντες ὅτε ζητήσαντες. δοκεῖ δὲ μοι αὕτη ἡ λέξις ἀπὸ τῆς λέ- 10 γει "ὅσα δὲ ἐγγχειρῶσι τινες περὶ τῆς ἀληθείας," ὡς τὸ "ἀλλὰ μὴ ἀκύνοντας ζητεῖν," τὴν τάξιν ἔχων μὲν τὴν ἐφεξῆς καμῶν τὴν "ὅτι μὲν τῷ φιλοσόφῳ καὶ τῷ περὶ πάσης τῆς ὁσίας θεωρῶντις ἢ πέφυκε, καὶ περὶ τῶν συλλογιστικῶν ἀρχῶν ἐστὶν ἐπιστήμης, 15 ὁῖον." αὕτη τε γὰρ μᾶλλον τοῖς προειρημένους ἀκολουθεῖ, καὶ ἡ "ὅσα δὲ ἐγγχειρῶσι τινες περὶ τῆς ἀληθείας," περὶ τῆς προειρημέ- νων, οἰκειῶς ἂν προτάσσουσι τῆς "προσέρχεται δὲ τὸν μάλιστα γινώ- ζοντα." "ὅτι μὲν τῷ φιλοσόφῳ καὶ τῷ περὶ πάσης τῆς ὁσίας θεωρῶντος ἢ πέφυκεν" ἥτοι "περὶ πάσης ὁσίας" εἶπεν ἀπὸ τῆς 20 περὶ πάντες τῷ ὄντος ἢ ὄν· ἢ τὸ "περὶ πάσης ὁσίας," ὅτι καὶ ἐπὶ τῷ ὄντος ἐπιστήμη περὶ ὁσίας ἐστὶ μάλιστα· κυριωτάτην γὰρ τὴν ἐν τοῖς ὅσιων, ὡς ἐρρήθη, καὶ πρὸς τούτῳ τάλλα. τὸ δὲ "περὶ πάσης ὁσίας" ἴσον ἐστὶ τῷ καθόλου περὶ ὁσίας ἀλλ' ἢ τῆς δὲ ἢ τῆς δὲ. τὸ δὲ "ἢ πέφυκε" σημαίνει ἂν ἦτοι θεωρῶντος τίς καθόλου φύσις 25 ὁσίας, ἢ τίς ἡ φύσις ἐκάστης ὁσίας· ἢ γὰρ τῆς αὐτῆς πάσης, ἢ γε αἱ μὲν ἀσώματοι αἱ δὲ γε σωματικαί, καὶ αἱ μὲν ἀκίνητοι αἱ δὲ κινῆσαι, καὶ αἱ μὲν ἀγένητοι αἱ δὲ ἐν γένεσει, καὶ αἱ μὲν ἐμφυτικαὶ αἱ δὲ ἀφυλκτοὶ, καὶ τούτων ἑκατέρων πλείους διαφοραί. διὰ δὲ τῆς λέξεως διόκεσθαι ὅτι τῷ φιλοσόφῳ ἐστὶ τὸ καὶ περὶ τῶν συλλογιστικῶν ἀρχῶν ἐπιστήμης. συλλογιστικῆς δὲ ἀρχῆς λέγει τὰς ἀποδεικτικὰς· ἀποδείξεων γὰρ καθόλου ἀρχαὶ τὰ ἀξιώματα. αἱ γὰρ καθ' ἑκάστην ἐπιστήμην οἰκεῖαι τοῖς ἀποδεικνύμενοις ἀρχαὶ τε καὶ προτάσεις τῶ

3. ἔξω ἐπὶ εἶναι καὶ C. || 6. ὅδεν A. || 10. τὸ ὄν om A. || 13. φυσικὴ A. || ἀρχὴ om C. || κωητικῆς A. || 15. τῷ φυσικῷ περὶ A. || 16. ποιούμεν A. || 18. φυσικὴ C. || 20. θεωρῶσα om A. || αὐτῆς τι εἶναι ὄντος A. || 21. ἐστὶ γίνεσθαι A. || 27. ταύτην om A. || 31. λέγων A. || 34. ἐγγίγνον A. || 36. τῶν om C. || 37. ἢ τῆς δὲ om A. || 38. καὶ — ἀποδείξεις om A. || 39. ἐστὶ B. C.

1. δῖν) ἐπὶ C. || 4. ἀποδείξεις A. || 8. ἐν ἐκείναις) ἐκείναι A. || 9. ὑδὲ) ὡς C. || 16. ἀποδεικτικὰ A. || 17. πρὸς τῷ ὑπὸ C. || 19. ὅσιων C. || 20. μαθόντας ὅτε ζητήσαντας C. || 25. αὐτὸς F. || 29. θεωρῶντος — ὁσίας om A. || τῷ om C. || 30. τῷ καὶ A. || 31. γὰρ) δὲ C. || 32. τῶν A. || 33. δείκνυται A. || καὶ om C.

καθ' ἑκάστην ἐπιστήμην ἀποδεικνύει, καὶ τούτων τὸ ταύτας εἶδέναι·
ὁ ποιῇσι ἕκαστος αὐτῶν λαβὼν παρὰ τῷ ἀποδεικτικῷ τε καὶ φιλο-
σόφῳ τό τε πῶς ἐκ τῶν ὑπαρχόντων τῷ ἀποδεικνυμένῳ χρῆται τὰς
ἀποδεικτικὰς λαμβάνειν προτάσεις, καὶ πῶς ταύτας ἀλλήλαις
συμπλέκει, καὶ τὰ ἄλλα ὅσα ἐν τοῖς περὶ ἀποδείξεως ἀρχαί. id.

151 "προσέρπει — πράγματος." δεικνύει ζητῶν τίνα τῶν ἀξιω-
μάτων ἐπὶ γνωριμωτάτα τε καὶ κοινότατα· ταῦτα γὰρ δεῖ πρῶτα
ἔχειν τὸν τῶν καθ' αὐτὰ ὑπαρχόντων τῷ ὄντι ἀποδεικτικόν. καὶ ὅτι
ἀναγκαῖον τῷτο συνήσῃ. καθόλου γὰρ τὸν καθ' ἑκάστον γένος καὶ
καθ' ἑκάστην φύσιν ἐπιστήμονα (ὅτος γὰρ ὁ μάστις γνωρίζων) δεῖ
ἔχειν τὰς βεβαιωτάτας ἀρχὰς τῶν ἐν ἐκείνῃ τῇ φύσει καὶ εἶδέναι.
βεβαιώτα) δὲ ἀρχαὶ καθ' ἑκάστον γένος αἱ γνωριμωτά) καὶ σαφέ-
στεραι τῶν ἄλλων καὶ ἀναμφισβητητότεραι τοῖς περὶ ἐκείνους τὸ γένος
διαλαμβάνουσιν· πρὸς γὰρ τὸ σημεῖον εἶναι ὁ μέρος ὅθεν, καὶ γραμ-
μὴν τὸ μέτρος ἀπλάτεις καὶ ἐπιφάνειαν τὸ πλάτος καὶ μήκος μόνον
ἔχον, εἰ καὶ ἄλλος τις ἀντίποι, ἀλλὰ τῶν γε περὶ ταῦτα πραγμα-
τευομένων ὁδοί. ὥσπερ ὅν τιν περὶ ἑκάστον γένος ἐπιστήμονα
ἀναγκαῖον εἶναι εἶδέναι τὰς ἐκείνῃ τῷ γένει βεβαιωτάτας ἀρχὰς,
τυτέστι τὰς πρῶτας καὶ κυριωτάτας, δι' ὧς καὶ τῶν ἄλλων ἑκάστον
τῶν ἐν ἐκείνῳ τῷ γένει τὸ εἶναι ἔχει (εἰ γὰρ ἀγνοοῖ τὰς ἀρχὰς τὰς
καὶ τὴν οἰκίαν ἐπιστήμην, ὅδ' ἂν ἐπιστήμην ἔχοι τῷ πράγματος),
ὅτω, φησὶ, καὶ τὴν τὴν τῷ ὄντος ἢ ὅν καθόλου ἐπιστήμην ἔχοντα ἀνάγκη
τὰς πάντων βεβαιωτάτας ἀρχὰς εἶδέναι. ἔστι δὲ ὅτος ὁ φιλόσοφος
τε καὶ ὁ σοφός· τῷ φιλοσόφῳ ἄρα ἀνάγκη τὰς πάντων τῶν ὄντων
βεβαιωτάτας τε καὶ κυριωτάτας ἀρχὰς εἶδέναι. εἰ γὰρ τῷ περὶ τινος
καταγνωμένου τὴν ἐκείνῃ τῷ γένει καὶ ἐν ἐκείνῳ τῷ γένει βεβαιο-
τάτην ἀρχὴν ἀναγκαῖον εἶδέναι, τῷ μὴ περὶ τι ὄν μὴδὲ περὶ τι
γένος ἀλλὰ καθόλου περὶ τὸ ὄν καὶ τὸ κοινότατον καὶ γενικώτατον
ἔχοντι τὴν πραγματείαν ἀνάγκη τὰς πάντων τῶν ὄντων βεβαιο-
τάτας ἀρχὰς εἶδέναι. εἰ γὰρ εἴη τις αὐτῶν βεβαιωτέρα, ἔσται μὴ καὶ
αὕτη ὄντος· ὅτω δὲ ὑκάτι ἂν ἐκείναι εἴην αἱ τῷ ὄντος βεβαιώτα)·
αἱ ἄρα τῷ ὄντος ἀρχαὶ βεβαιώτα)· ἐξῆς δὲ τίς ἐστιν ἡ βεβαιωτάτη
ἀρχὴ λέγει· περὶ ἣν γὰρ ἀδύνατον διαψευσθῆναι, αὕτη πασι
ἀρχὴν βεβαιωτάτην. τὸ γὰρ βέβαιον ἀσάλευτον· ὅτι ἀσάλευτον δὲ
ὁ δύνα) καὶ ὅτω καὶ μὴ ὅτως ἔχειν ὑποληφθῆναι· καὶ δι' αὐτὴν ἐπὶ
βεβαιωτάτην καὶ ἀρχὴν τῶν ὄντων, περὶ ἣν ὅτι ἀδύνατον διαψευσθῆναι,
λέγει. ἀνάγκη τὴν τοιαύτην, περὶ ἣν ἀδύνατον διαψευσθῆναι,
γνωριμὴν τε εἶναι καὶ ἀσάλευτον. ταῦτα δὲ δεῖ τῇ τῶν
ὄντων ἀρχῇ ὑπάρχειν τῇ βεβαιωτάτῃ· γνωριμὴν γὰρ αὐτὴν δεῖ εἶναι,
διότι ἡ ἀπάτη περὶ τὰ ἀγνώμενα, ἀσάλευτον δὲ καὶ ἐξ αὐτῆς
ἐπιστήμη, ὅτι ἡ δεῖ ἔχειν τὸν ὅτι τῶν ὄντων γνωρίζοντα ὡς ἀρ-
χὴν ὅσαν ἀπάντων τῶν ὄντων, ὅχι ὑπόθεσιν αὐτῇ. εἰ γὰρ ὑπό-

θεσίς ἐστιν ὁ ἂν ἀποδεικτὸν ὄν χωρὶς ἀποδείξεως λαμβάνη), ὅτι ἂν
εἴη τοιαύτη ἢ ἀναγκαῖον ἔχειν τὸν ὅτι τῶν ἐκινέοντα τῶν ὄντων· ὅ
γὰρ οἷόν τε τὸ δι' ὑποθέσεως λαμβανόμενον ἀρχὴν εἶναι τῆς τῶν
δεικτικῶν αὐτῷ γνώσεως. δείξας δὲ ὅτι μὴ ἐξ ὑποθέσεως ἡ βε-
βαιωτάτη ἀρχὴ, προσέθῃσι τῷτο, ὅτι ὁ γνωρίζων ἀναγκαῖον τῷ
ὅτι τῶν γνωρίζοντι τε καὶ γνωσκοντι τῶν ὄντων, τῷτο ὅτι δι' ἄλλῃ
μαθεῖν οἷόν τε, εἴγε πᾶσα μάθησις· ἐκ προγνωσκαιμένης τινός,
ὥς τε εἰ καὶ ταύτης εἴη μάθησις, προγνωσκαιτο ἂν ταύτης ἑτέρα
τινα. ὅτω δὲ ὑκάτι ἂν εἴη ἀρχὴ τῶν ὄντων, ἢ ἀναγκαῖον γνω-
ρίζειν τὸν ὅτι τῶν ἐκινέοντα τῶν ὄντων. ἦκειν ἄρα ἐξ αὐτῷ εἰδέναι
ἀνάγκη τὴν τοιαύτην ἀρχὴν (*)· ἢ δὲ ἦκειν τις ἐξ αὐτῷ εἰδὼς ὅ
δοῦμένος δείξας περὶ αὐτῆς, ὅχι ὑπόθεσις. id.

(*) δείξας δὲ ὅτι μὴ ἐξ ὑποθέσεως ἡ βεβαιωτάτη ἀρχὴ, 1005
προσέθῃσιν ὅτι ἀνάγκη γνωρίζειν αὐτὴν τὸν ὅτι τῶν μαθησάντων, 16.
ἐπειδὴ πᾶσα μάθησις καὶ πᾶσα διδασκαλία διανοητικὴ ἐκ προ-
παρχύσεως γίνε) γνώσεως. Asclep.

"ὅτι — ἀρχή." ἡ τοιαύτη περὶ ἣν ὅτι ἐπὶ διαψευσθῆναι, 1005
τοιαύτη δὲ ἡ τε γνωριμωτάτη καὶ ἀσάλευτος. εἰπὼν δὲ οἷον εἶναι 17.
δεῖ τὴν βεβαιωτάτην ἀρχὴν, ἐξῆς λέγει. τίς ἐστιν ἡ τοιαύτη, δηλονότι
γνωριμωτάτη τε καὶ ἀσάλευτος, καὶ φησὶν εἶναι ταύτην τὴν τῆς
ἀντιφάσεως. "τὸ γὰρ αὐτὸ ἅμα ὑπάρχειν τε καὶ μὴ ὑπάρχειν τῷ 1005
αὐτῷ καὶ τὸ αὐτὸ ἀδύνατον· καὶ ὅσα ἄλλα" φησὶ "προσδιωρισμέ- 19.
μεθα, ἔξω προσδιωρισμένα πρὸς τὰς λογικὰς δυσχερείας." ἔστι
δὲ ταῦτα ἐξ ὧν ἡ ἀντίφασις εἰσποιεῖ), αἱ εἰπεν ἐν Σοφιστικαῖς
Ἐλέγχοις (c. 5 p. 163 a 23). λέγει δὲ ἐν ἐκείνοις ἀντίφασιν
εἶναι τὴν τῷ αὐτῷ καὶ ἐνός, καὶ ὁνόματος ἀλλὰ πράγματος, ἡ εἰ καὶ
ὁνόματος, μήτε ὁμωνύμου μήτε συνωνύμου, ἀλλὰ τῷ αὐτῷ καὶ
αὐτῷ καὶ πρὸς τὸ αὐτὸ καὶ ὡσαύτως καὶ ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ. ὁ δὲ εἶπεν
ἐν τῷ περὶ Ἑρμηνείας (c. 6) λέγων περὶ ἀντιφάσεως, "καὶ ὅσα
ἄλλα προσδιορίζομεθα πρὸς τὰς σοφιστικὰς ἐποχλήσεις," τῷτο τῶν
ἔρηκε πρὸς τὰς λογικὰς δυσχερείας. ταύτην δὲ φησὶ βεβαιωτά-
την πασι εἶναι τῶν ἀρχῶν, καὶ δι' αὐτὴν λέγει. "ἔχει γὰρ" φησὶ 1005
τὸν εἰρημένον διαρισμόν." τίς δὲ ἦν ὅτος; ἐκεῖτο εἶναι βεβαιωτάτη 23.
ἀρχὴ περὶ ἣν διαψευσθῆναι ἀδύνατον ὄντων, αὐτὴν δὲ τοιαύτην
δεικνύουσιν. "ἀδύνατον γὰρ ὄντων," τυτέστιν ἀδύνατον γὰρ ὅπως τινὰ
ταύτην ὑπολαμβάνειν εἶναι καὶ μὴ εἶναι καὶ περὶ τῷτο διαψευσθῆναι·
ὡς γὰρ ἀδύνατον τὸ αὐτὸ ἅμα ὑπάρχειν τε καὶ μὴ ὑπάρχειν, ὅτως
ἀδύνατον καὶ διαψευσθῆναι περὶ τῷτο, ὥς τε ταύτην ὑπολαμβάνειν
εἶναι καὶ μὴ εἶναι (τῷτο γὰρ ἐπὶ τὸ "ὄντων ὑπολαμβάνειν εἶναι
τε καὶ μὴ εἶναι"), ἀδύνατον ἂν εἴη διαψευσθῆναι περὶ τῷτο. ὅτι
δὲ ἀδύνατον ὑπολαμβάνειν τινὰ ἅμα τὸ αὐτὸ εἶναι τε καὶ μὴ εἶναι,
"καθόπερ τινὲς οἴον) λέγειν Ἑράκλειτον," περὶ τὸ διὰ τῶν ἐξῆς 1005
δεικνύειν (?). ὅ γὰρ ἐξ ἀναγκαῖον πάντως αὐτὴν λέγειν τὰς ταῦτα 24.

6. κατὰ πόλιν Α. 11. 9. ἀσάλευτος Α. 11. 19. τὴ γένος om Α. 11. 22. ἔχει om C. 11. 25. ὁ om Α. 11. 32. αὕτη Α. 11. 33. αἱ — βεβαιώταται et
36. καὶ ante ὅτος om C. 11. 36. αὕτη Α. 11. 38. λέγει — διαψευσθῆναι om C. 11. 40. αὐτὸν C. 11. 41. ἐξ om C.

1. λαμβάνειν C. 11. 2. τῷτο et 7. τινὲς om Α. 11. 19. ἡ et 20. τε et 22. αὐτὸ om C. 11. 22. προσδιωρισμένα F. 11. 23. προσδιωρισμένα AC. 11
35. τινὰ τὸν αὐτὸν C. 11. 43. πάντως om C.

καὶ ὑπολαμβάνειν αὐτόν, ὥςτε καὶ τὸτο ἢ ὑπὸ Ἡρακλείτου λεγόμενον, ὡς οἴονται τινες, ἐκ ἀναγκαῖον, εἰ λέγει τὸτο, ἤδη καὶ ὑπολαμβάνειν αὐτόν. ὃ ἥδ' πάντα ἀ λέγομεν, καὶ δοξάζομεν ὅτως ἔχειν· τὴν γὰρ ἀντίφασιν ὑπάρχειν μὴ εἰπεῖν τῷ αὐτῷ ῥῥῶδιον καὶ παντός, ὃ μὴ καὶ δοξάζει δύνασθαι ὅτως ἔχειν, ὥσπερ καὶ ἡμέρας ὅσας ἐρῶντα εἰπεῖν ὅτι νῦν ἐστὶ ῥῥῶδιον, ὃ μὴ καὶ δοξάζειν ὅτως οἶόν τε. ὅτι δὲ ἀδύνατον ἐ αὐτὸ ὑπολαμβάνειν εἶναι τε καὶ μὴ εἶναι, ὃ ἐστὶ κατασκευαστικὸν τῷ φανερωτάτῃ ἀρχῇ εἶναι ἐ μὴ συναληθεύειν τὴν ἀντίφασιν, διὰ τὸ μὴ δύνασθαι περὶ αὐτὴν διαψεύσασθαι, ὅτω συλλογίζετο. Alex.

(7) καὶ ἀδύνατον ἐστὶν αὐτὸ συναληθεύειν, καθάπερ, φησὶν, ἀπαιδευτῶς τινὲς τὸτο ὑπελάμβανεν, μάρτυρα παράγοντες τὴν Ἡρακλείτου, ἐπειδὴ ἔλεγεν ἐκείνος ἕνα ὅρισμόν εἶναι πάντων τῶν πραγμάτων· εἰ ἥδ' οὐκ ὄντι πάντων τῶν πραγμάτων εἰς ὅρισμός ὑπάρχει, τὰ δὲ κοινωθέντα καὶ τὴν ὅρισμόν τὰ αὐτὰ ἀλλήλοις ὑπάρχουσι, συνδραμεῖν ἢ ἀντίφασιν· εἰς ἥδ' καὶ ὁ αὐτὸς ὅρισμός ἀγαθὸς τε καὶ ἐκ ἀγαθῶ... φησὶν ὅν ὁ Ἀριστοτέλης ἢ ὅτι ἐκ ἔλεγε τὸτο ὁ Ἡρακλείτης, ἢ εἴπερ ἔλεγε, συμβολικῶς ἔλεγεν, ὡς εἰρησὶ ἐν τῇ φυσικῇ πραγματείᾳ... ἰσέον ὅν ὅτι ὃ πάντα ἀ τις λέγει, ταῦτα καὶ ὑπολαμβάνει. ἐκ ἀληθῶς ὅν ὅτως διέκειτο Ἡρακλεί- 20 τος· εἰρησὶ ἥδ' ἐν τῇ θεωρίᾳ ὅτι συμβολικῶς ταῦτα ἔλεγεν, ἢ ὅτι γυμναστικῶς, καθάπερ, φησὶν, ὁ Ζήνων ὁ Ἐλεάτης ἐπειράτο ἀνα- ρεῖν τὴν κίνησιν. Asclep.

1005 εἰ — αὐτῷ. ὁ δὲ ἐκ περισσὺ δοκεῖ προσκεῖσθαι. ἔστι ἥδ' εἰ 26. μὴ ἐνδέχεσθαι ἅμα τῷ αὐτῷ ὑπάρχειν τὰναντία. ἔστι δὲ τὸ λεγόμενον τοῦτον. λαβὼν ὅτι ἀδύνατον τῷ αὐτῷ ἅμα ὑπάρχειν τὰναντία, ὡς ἐναργεῖ τῷ χρώμενος, δείκνυσεν ὅτι μὴ οἷον τέ τινα ὑπολαβεῖν ἅμα συναληθεύειν τὴν ἀντίφασιν· αἱ ἥδ' ὁδοὶ καὶ αἱ ὑπολήψεις, ἣ τε περὶ τῷ τούδε ὑπάρχειν καὶ περὶ τῷ ἐ αὐτὸ τὸτο μὴ ὑπάρχειν, ἐναντία, τὰ ἐναντία δὲ ἀδύνατον ἅμα τῷ αὐτῷ 30 ὑπάρχειν· ὡς ἥδ' ἐναργεῖ καὶ ὁμολογημένῃ τῷ προκλήτῳ· ἀδύνατον ἄρα τὰς ὁδοὺς τὰς περὶ τῷ ἐ αὐτὸ ὑπάρχειν τε καὶ μὴ ὑπάρχειν ἅμα τῷ αὐτῷ συνυπάρχειν. ὅτι δὲ ἐναντία αἱ ὁδοὶ τῆς ἀντιφάσεως, δέδεικται διὰ πλεονῶν ἐπὶ τέλει τῷ περὶ Ἑρμηνείας (c. 14). εἰπὼν δὲ μὴ ἐνδέχεσθαι ἅμα τὰ ἐναντία τῷ αὐτῷ ὑπάρ- 35 χειν, προσέθηκε τὸ "προσδιωρίσθαι δὲ ἡμῖν καὶ ταύτῃ τῇ προτάσει τὰ εἰωθότα." ὥσπερ περὶ τῆς ἀντιφάσεως εἰπὼν ἀδύνατον ἅμα τῷ αὐτῷ ἐ αὐτὸ καὶ ἐ αὐτὸ ὑπάρχειν ἅμα καὶ μὴ ὑπάρχειν, εἶπε δὲ καὶ τὰ ἄλλα προσθέναι τῷ καὶ ἐ αὐτὸ, ἀ προσέθεμεν φυλασσόμενοι τὰς ἐπιπλοκάς τε καὶ ἐνοχλήσεις τὰς σοφιστικὰς, οἱ ὑπο- 40 δυσμένοι τοῖς τοῖς πειρῶν ἐπὶ ἀξίωμα διαβάλλειν, δεικνύντες ἐ αὐτὸ ὑπάρχειν καὶ μὴ ὑπάρχειν τῷ αὐτῷ ἢ κατ' ἄλλο καὶ ἄλλο μέρος ἢ ἐν ἄλλῳ καὶ ἄλλῳ χρόνῳ ἢ πρὸς ἄλλο καὶ ἄλλο ἢ ἄλλως

1005 εἰ, προσέθηκε τὸ "προσδιωρίσθαι δὲ ἡμῖν καὶ ταύτῃ τῇ προτάσει 27. τὰ εἰωθότα." ὥσπερ περὶ τῆς ἀντιφάσεως εἰπὼν ἀδύνατον ἅμα τῷ αὐτῷ ἐ αὐτὸ καὶ ἐ αὐτὸ ὑπάρχειν ἅμα καὶ μὴ ὑπάρχειν, εἶπε δὲ καὶ τὰ ἄλλα προσθέναι τῷ καὶ ἐ αὐτὸ, ἀ προσέθεμεν φυλασσόμενοι τὰς ἐπιπλοκάς τε καὶ ἐνοχλήσεις τὰς σοφιστικὰς, οἱ ὑπο- 40 δυσμένοι τοῖς τοῖς πειρῶν ἐπὶ ἀξίωμα διαβάλλειν, δεικνύντες ἐ αὐτὸ ὑπάρχειν καὶ μὴ ὑπάρχειν τῷ αὐτῷ ἢ κατ' ἄλλο καὶ ἄλλο μέρος ἢ ἐν ἄλλῳ καὶ ἄλλῳ χρόνῳ ἢ πρὸς ἄλλο καὶ ἄλλο ἢ ἄλλως

καὶ ἄλλως, ὅτω φησὶ καὶ ἐπὶ τῷ τῶν ἐναντίων ὁρισμῷ πάντα δεῖν προσκινεῖν· τὰ ἥδ' ἐναντία τῷ αὐτῷ ἀδύνατον ὑπάρχειν ἅμα καὶ καὶ ἐ αὐτὸ καὶ ὡσαύτως. εἰ δὲ μὴδὲν οἶόν τε δοξάζειν ἅμα ἐ αὐτὸ ὑπάρχειν καὶ μὴ ὑπάρχειν, φανερωτάτον ἀξίωμα ἐστὶ τὸ ἀδύνατον συνυπάρχειν τὴν ἀντίφασιν. ἐ δὲ "ἅμα ἥδ' ἐν ἔχει τὰς 5 ἐναντίας ὁδοὺς ὁ διεψευσμένος περὶ τούτου" ἴσον ἐστὶ τῷ ἐ ἥδ' ὑπολαμβάνων ἐ αὐτὸ εἶναι τε καὶ μὴ εἶναι καὶ περὶ τούτου διεψευσμένος, ὡς τὰ μὴ συνυπάρχοντα συνυπάρχειν ἡγεῖσθαι, ἅμα ἐν ἔχει τὰ ἐναντία· ἐναντία ἥδ' ἀλλήλοις αἱ ἐναντία ὁδοὶ· τούτο δὲ ἀδύ- 10 νατον ἔκειτο. συλλογισάμενος δὲ καὶ δεῖξας ἐ αὐτό, ἐπιφέρει "διὸ πάντες οἱ ἀποδεικνύοντες εἰς ταύτην ἀνάγκην ἐχάτην δεῖξαι· φῦσει ἥδ' ἀρχῇ καὶ τῶν ἄλλων ἀξιωματικῶν αὐτῇ πάντων," λέγει πάντας τοὺς ἀποδεικνύοντας ἐπὶ ἐχάτῃ ταύτῃ ἀρχῇ ὡς αὐτῶν γινώσκον καὶ ἐναργεῖ καὶ ἀναμφισβήτητον τὴν λόγον ἀνάγκην· ἡγεῖσθαι 15 ἥδ' ἐκείνῃ δεῖν αὐτοῖς λόγον οἱ περὶ τινος συλλογίζόμενοι πρὸς ἐκεί- ρων τῷ προκειμένῳ, ἀν δεῖξωσιν ἐπόμενον τῷ πρὸς αὐτῶν ἐνα- ρημένῳ ἐ συναληθεύειν τὴν ἀντίφασιν. τῶν δὲ ἀξιωματικῶν ταύτην εἶπεν ἀρχὴν εἶναι ἐκ ἀποδεικτικῆς (ἐδὲ ἥδ' ἐστὶ ἀποδεικτικῆς τὰ ἀξιώματα· ἐ ἥδ' ἐν ἔτι ἀξιώματα εἰσιν ἐδὲ ἀρχαί), ἀλλ' ὅτι 20 πολλάκις εἰς σύζασιν αὐτῶν καὶ πῶς τῷ προκλήτῳ ἐναργεῖ. οὐκ ἐστὶν ἥδ' ὅτι τὰ τῷ αὐτῷ ὅμοια καὶ ἀλλήλοις ἐστὶν ὅμοια, λαμβάνομεν, εἰ ἥδ' μὴ τούτο, ἐκ ὅμοια ἀλλήλοις ἔχει· εἰ δὲ μὴ ἀλλήλοις ὅμοια, ἐδ' ἐν ἐνί τινι τῷ αὐτῷ ὅμοια εἶναι, ἀλλὰ παρὰ- λάσσοι ἐν αὐτῷ, καθὰ καὶ ἀλλήλων· ἔκειτο δὲ ὅμοια εἶναι. τὰ 25 αὐτὰ ἄρα ἅμα τῷ αὐτῷ ὅμοια τε καὶ ἐκ ὅμοια· ἐφ' ὃ ὡς ἐς ἀδύνατον φανερόν ἀγαγόντες τὴν λόγον ἡγεῖσθαι βεβαιώματα εἰς σύζασιν τῷ ἀξίωματι τῷ λέγοντι τὰ τῷ αὐτῷ ὅμοια καὶ ἀ- λήλοις εἶναι ὅμοια. Alex.

"εἰσι — ὅπως." εἰπὼν βεβαιώτατον ἀξίωμα εἶναι τὸ τῆς ἀντιφάσεως, ἐπεὶ ἦσαν τινες οἱ ἐκ ὅπως ἔχειν ἔλεγον (λέγοντες μὴ ὅπως, ἐκ ὑπολαμβάνοντες δὲ ὅπως, ὅτι μὴδὲ δύνασθαι τῷ, ὡς δέδεικται), ἐπὶ πλεονῶν διὰ τῶν ἐξῆς τὴν πρὸς αὐτοὺς ποιῆσαι λή- 30 ῃσαν γὰρ τινες οἱ ἐκ ἀδύνατον ἔλεγον εἶναι ἐ αὐτὸ εἶναι τε καὶ μὴ εἶναι· εἰ δὲ ἐνδέχεσθαι ἐ αὐτὸ ἅμα εἶναι τε καὶ μὴ εἶναι, ὅπως καὶ ὑπολαμβάνειν οἶόν τε ἔχειν ἅμα ἐ αὐτὸ εἶναι τε καὶ μὴ εἶναι· ὃ δοκεῖ δεδειχθαι ἐκ ἀδύνατον. εἰ ἥδ' διὰ τῷ μὴ δύνασθαι τὰναντία ἅμα ὑπάρχειν ἀναρῶν τὸ καὶ ὑπολαμβάνειν δύνασθαι, εἰ δύνασθαι ἅμα ὑπάρχειν τὰναντία, καὶ ὑπολαμβάνειν τις τούτο ὅπως ἔχειν δύναται ὅν γε ἀληθές. τῆς δὲ ὁδοὺς ταύτης φασὶ καὶ Ἡρακλείτου 35 τινες γεγονέναι, τὰναντία ταῦτα ἀλλήλοις εἶναι λέγοντα. λέγειν ἥδ' ἐν ὅτω λέγοντα καὶ πρὸς τὸ καίμενον ἐπὶ τὰναντία ἀδύνατον ἅμα τῷ αὐτῷ ὑπάρχειν, δι' ὃ δοκεῖ δεδειχθαι μὴ οἶόν τε ἐν αὐτῷ ἐ αὐτὸ ὑπολαμβάνειν εἶναι τε καὶ μὴ εἶναι. id.

5. καὶ post μὴ om C. || 32. ὑπάρχειν συναληθεύειν A in mg. || 33. ἅμα — συνυπάρχειν et 38. ἐδ' αὐτῷ ante καὶ om A. || 42. ὑπάρχειν — ὑπάρχειν C. || 43. καὶ ἄλλῳ om A.

1. καὶ post φησὶ om A. || 3. βαδίζον A1, νομίζον A2. || 13. ὡς om A. || 17. ἀξιωματικῶν πάντων ταύτην C. || 20. ὅτω A. || 23. παραλέ- σαι αὐτῷ C. || 25. ἅμα om C. || 26. ἢ C. || 32. ποιῆσαι A. || 36. τῷ τὸ C.

κα. χρόνῳ) — φύσεως." ὡς περ Ἡράκλειτον οἶον) τινός. ἐπεὶ
 2 διὰ τὸ τοῦ τοῖς λόγουσιν ἐκείνῳ τὸ φανόμενον εἶναι τοῦτον, ὡς
 εἶναι ἂν οἱ τε περὶ Δημόκριτον καὶ Πρωταγόραν. φαίνεται) γὰρ τισι
 περὶ τὸ αὐτὸ τὰ ἀντικείμενα· εἰ δὲ καὶ ἐξιν ὡς φαίνεται, εἴη ἂν
 περὶ τὸ αὐτὸ ἅμα τὰ ἀναγνῶντα τε καὶ τὰ ἀντικείμενα. "ἡμεῖς δὲ νῦν
 ἀλφάμεν ὡς ἀδύνατον ὄντος ἅμα εἶναι καὶ μὴ εἶναι." διὰ τὸ λα-
 βεῖν ὅτι ἀδύνατον τὸ αὐτὸ ἅμα εἶναι καὶ μὴ εἶναι ὡς ἐναργὲς συνέ-
 5 ρησε βεβαιωτάτην καὶ γνωριμωτάτην ἀρχὴν τὴν τῆς ἀντιφάσεως.
 εἰπετο γὰρ ἀδύνατον ἅμα ἀναγνῶντα τῷ αὐτῷ ὑπάρχειν τε καὶ ὑπο-
 λαμβάνειν ἅμα τὸ τῷ αὐτῷ εἶναι τε καὶ μὴ εἶναι ἀδύνατον εἶναι·
 10 ἵνα τῷ ὑπολήψῃς αὐτῷ. ἐπεὶ τοίνυν ἡμεῖς μὲν ἐδείξαμεν διὰ
 τὸ τὸτο λαβεῖν τὸ ἀξίωμα τῆς ἀντιφάσεως ὅτι βεβαιωτάτον τε καὶ
 γνωριμωτάτον, εἰσι δὲ οἷς δοκεῖ δύνασθαι ἅμα εἶναι τε καὶ μὴ εἶναι,
 οἷς ἐπεὶ τὸ καὶ τὴν ἀντίφασιν συναληθεύει, καὶ ἀξίως καὶ αὐτὸ τὸτο
 ἀποδεικνύει ἡμᾶς τὸ μὴ δύνασθαι τὸ αὐτὸ εἶναι καὶ μὴ εἶναι, καὶ μὴ
 15 ὡς γνωρίμων ἥδη αὐτόθεν καὶ ἐναργὲς λαμβάνειν, μέλλων λέγειν
 πρὸς αὐτούς, πρῶτόν φησι τὸς καὶ τὸτο ἀξιώσας αὐτὸ δεικνύσθαι
 δι' ἀπαυδουσίαν τῶν ἀναλυτικῶν, ὡς εἴρηκεν ἥδη, τὸτο ἀξίον.
 δίδεικε γὰρ ἐν τοῖς Ἀναλυτικοῖς (Τ' σέξ. 13) τίνα τέ εἰσιν ἀπο-
 δεκτικά καὶ τίνα οὐ, καὶ ὅτι ἀναρρεῖ τὰ ἀναπόδεκτα καὶ αὐτόθεν
 20 γνωρίμα, ἂν εἰς ἀπειρον προῖοι. εἰ δὲ δώσουσιν ἀπόδειξιν εἶναι
 καὶ εἶναι τινα ἀναπόδεκτα, τίνα πρὸς τὸ τὸτο ἀξιώματος εἶναι
 μᾶλλον ἀρχὴν ἐρῶσιν ὃ δεομένην ἀποδείξεως, ἀπαυγνέον αὐτούς·
 25 ἵνα γὰρ ἐξουσιν εἰπεῖν. τὸ δὲ "ὥς καὶ μὴδ' ὅτως εἶναι ἀπόδειξιν" εἶπεν
 ἵνα ὅτι ἀναρρεῖ μὲν ἀποδείξεις καὶ διὰ τὸ μὴ συγχωρεῖν εἶναι τινα
 ἐξ αὐτῶν ἀληθῆ τε καὶ πιστά, ἀναρρεῖ δὲ καὶ διὰ τῆς εἰς ἀπειρον
 προῖου· ὃ γὰρ μόνον ἀναρρεῖ ἀπόδειξιν ὃ ἀναρρῶν αὐτῆς τὰς ἀρχάς,
 ἀλλὰ καὶ ὃ λέγων πάντα ἀποδεκτὰ εἶναι ἀναρρεῖ ὁμοίως ἀπόδειξιν.
 30 ἢ τὸ "ὥς καὶ μὴδ' ὅτως" εἶπεν ἀντὶ τὸ ὥς καὶ ὅτως μὴ εἶναι ἀπόδει-
 ξιν. id.
 "ἔτι — ἀδύνατον." αἰτιασάμενος τὸς ἀξιώσας ἀποδείκνυσθαι
 ὅτι μὴ οἶόν τε τὸ αὐτὸ ἅμα εἶναι τε καὶ μὴ εἶναι, ὡς καὶ διὰ τὸ τὰ
 ταυτὰ ἀποδείκνυσθαι ἀξίον ἀναρρῶντας ἀπόδειξιν, ὅμως, φησὶν, ἔτι
 καὶ τὸτο ἐλεγκτικῶς ἀποδείξει, ὅχι ἀπλῶς, ἀλλ' ἂν λέγη τι καὶ ὀνο-
 35 μάξῃ μῶσον καὶ χρῆσθαι λόγῳ ὃ ἀμφισβητῶν καὶ σημαίνει τι δι' ὧν
 λέγει καὶ ἀποκρίνηται πρὸς τὰ ἡρωτημένα· ἂν γὰρ μήτε ἀποκρίνηται
 μήτε λέγη, γελῶσιν τὸ λόγῳ χρῆσθαι πρὸς τὸν τοῦτον καὶ διὰ λόγου
 περὶ αὐτοῦ δεικνύειν τι τῷ μὴ ἔχοντι λόγον, καὶ διὰ λόγου περὶ αὐτοῦ
 40 ποιεῖσθαι συνησίου πρὸς τὸν ἐξετημένον τῷ. τὸτο γὰρ ὅτι τὸ
 "ἢ μὴ ἔχει" λόγον, τὸ καθὼ μὴ ἔχει, καὶ τὸτο σημαίνει αὐτῷ.
 45 τὸ δὲ "ὅμοιος γὰρ φυτῷ ὃ τοῦτος ἢ τοῦτος ἥδη" ἴσον τῷ ἥδη
 γὰρ ὅμοιος φυτῷ ὃ τοῦτος ἢ τοῦτος. τί δὲ διαφέρει ἢ ἐλεγκ-
 τικῇ ἀπόδειξις τῆς ἀπλῶς ἀποδείξεως, ἐξῆς λέγει (*). ὃ μὲν

γὰρ ἀπλῶς ἀποδεικνύς λαβὼν πρῶτά τινα καὶ γνωριμωτέρα ὄντα
 τῷ δεικνυμένῳ, ὅτω τὸ προκειμένον ἀποδεικνύειν πειράσθαι. ὅχι οἶόν
 τε δὲ πρῶτόν τι καὶ γνωριμωτέρον τῷ λαβεῖν, ὡς προείρηται,
 ὡς ἐν δὲ ἀποδείξει αὐτὸ οἶόν τε, ὅτι ἀφ' αὐτοῦ λαμβάνων τε καὶ
 5 τιθεὶς πᾶν εἶναι τὸτο ὃ λέγει ἢ μὴ εἶναι δόξει τὸ ἐν ἀρχῇ αἰτεῖσθαι
 καὶ τὸ ζητούμενον προλαμβάνειν, ἐπεὶ περὶ τῷ ἢ ζήτησις ἦν. ὃ
 μέντοι ἐλεγχος ἐπεὶ πρὸς ἄλλον γίνεσθαι καὶ ἐξ ὧν ὃ προσδιαλεγό-
 μενος τίθησιν (ἔτι γὰρ ἐλεγχος συλλογισμὸς δι' ἐρωτήσεως εἰς ἀν-
 τίφασιν ἄγων), δύναται γίνεσθαι καὶ διὰ τῶν τοῦτων. ἐκείνῳ γὰρ ὅτε
 10 διὰ πρῶτων ὃ τοῦτος συλλογισμὸς, ὅτε τὸ ἐν ἀρχῇ λαμβάνειν
 τις παρ' αὐτοῦ δόξει, ἂν ὃ προσδιαλεγόμενος συγχωρήσῃ πᾶν ἢ
 εἶναι τι ὃ λέγει ἢ μὴ εἶναι. ἐκείνος γὰρ αἷσιος τῷ τοῦτον ὃ ἀξίον
 δεικνύσθαι τε τὰ αὐτόθεν γνωρίμα, καὶ διδοῖναι ταῦτα ἀναγκαζόμε-
 νός τε καὶ δυσωπόμενος, ὃ εἰ ὃ ἀποδεικνύς ἐτίθει ἀφ' αὐτοῦ, ἐδόκει
 15 ἂν τὸ ἐν ἀρχῇ αἰτεῖσθαι· ὡς γὰρ εἶπε Θεόφραστος ἐν τῷ περὶ Καταφά-
 σεως, βίαιος καὶ παρὰ φύσιν ἡ τῷ τῷ ἀξιώματος ἀπόδειξις. id.
 (*) ἂν γὰρ τις τῇ Σύρων διαλέκτῳ χρῆσται πρὸς Λιγύ- 1006
 πτιον, ὃ διαλέγεσθαι αὐτῷ. ὡς πᾶσα ἐξιν ἀνάγκη καὶ σημαντικοῖς 12
 ὀνόμασι χρῆσθαι ὡς καὶ γνωρίμοις. Asclep.
 "ἀρχὴ — εἶναι." τὸ ἐλεγκτικὸν συλλογισμὸν καὶ τὸ πρὸς ἄλ- 1006
 13 λον γνωμένον περὶ τῆς τῷ προκειμένου ἀξιώματος δειξεως ἀρχὴν
 φησιν εἶναι τὸ ἀξίον τὸν προσδιαλεγόμενον ἢ εἶναι τι λέγειν ἢ μὴ
 εἶναι, τατέξιν ἐρωτητέον αὐτὸν εἰ μὴ δοκεῖ αὐτῷ πᾶν ἢ εἶναι τὸτο
 ὃ λέγει ἢ μὴ εἶναι, οἷον ἄνθρωπον ἢ εἶναι ἄνθρωπον ἢ μὴ εἶναι,
 20 ὁμοίως ἵππον κύναι, τὰ ἄλλα. εἰπὼν δὲ ταῦτα ἀρχὴν εἶναι, καὶ
 ταύτην δεῖν τὴν πρότασιν ἐρωτᾶν τὸν προσδιαλεγόμενον ὡς παρ'
 αὐτοῦ λαμβανόμενῃ, φησὶ δόξειν τὸν τὸτο ἐξετάζοντα τὸ ἐν ἀρχῇ
 καὶ τὸ ζητούμενον ἀξίον λαβεῖν. ὃ γὰρ ἀμφισβητῶν πρὸς τὸ μὴ δύ-
 30 νασθαι ταῦτ' ἅμα εἶναι τε καὶ μὴ εἶναι, ὃ συγχωρήσει πᾶν ὃ λέγει
 ἢ εἶναι ἢ μὴ εἶναι, ἀλλὰ καὶ εἶναι καὶ μὴ εἶναι. τὸτο γὰρ τῷ αὐτῷ
 ὑποκείμενον διὰ τὴν ταυτίαν ἐρώτησιν· καὶ προείπεν ὅτι δόξει τὸ ἐν
 ἀρχῇ αἰτεῖσθαι ὃ τὸτο λαμβάνων. διὸ ταύτης ἀφ' αὐτοῦ τῆς ἐρω-
 35 τήσεως ἐπ' ἄλλῃν μέτεις. καταλληλότερον δὲ ἢ λέξις ἔχει ἂν,
 εἰ ἀντὶ τὸ "τὸτο μὲν γὰρ ἂν τις ὑπολάβοι τὸ ἐξ ἀρχῆς αἰτεῖν" 1006
 40 εἴη γεγραμμένον "τὸ τὸτο μὲν γὰρ ἂν τις," ὡς καὶ φέρεται ἐν τισιν.
 φέρεται τις καὶ ταυτίαν γραφὴν "ἀρχὴ δὲ πρὸς ἅπαντα τὰ ταυτὰ
 ὃ τὸ ἀξίον λέγειν τι εἶναι ἢ μὴ εἶναι." καὶ ἔτι γνωριμωτέρον τὸ
 λεγόμενον ὅτως. ἀξιοῖ δὲ ἐρωτᾶν τὸν προσδιαλεγόμενον εἰ λέγων
 τι σημαίνει δι' ὧν λέγει τε καὶ ὀνομάζει καὶ αὐτοῦ καὶ ἄλλῳ, καὶ
 45 ἔτι τι καθ' ὃ φέρων τὸ ὄνομα καὶ ὃ σημαίνειν βυλάμενος λέγει τε
 καὶ προφέρει αὐτό. ὃ γὰρ λέγων μὴδὲν σημαίνειν δι' ὧν λέγει τε
 καὶ ἀποκρίνηται, ὅτος ἔτ' ἂν πρὸς αὐτὸν λέγοι τι ὅτε πρὸς ἄλλον.
 ὅτε γὰρ τὰ νοήματα ἔσται σημαίνοντά τι, οἷς ἀντὶ τῶν ὀνομάτων καὶ

2. διὰ P. || 4. αἰ — 5. ἀντικείμενα et 8. τὴν om C. || 10. τῷ τὸ αὐτὸ A. || 12. τὸτο et 14. καὶ ante τὴν om C. || 17. αὐτό C. || 20. αὐτὸ A.

21. τῆς om A. || 25. ταύτην τὴν ἀρχὴν A. || 27. λαμβανόμενον A. || 35. τί, τὸτο P. || 38. δι C. || 41. μὴδὲ δὲ σημαίνον δι' A.

τῷ λόγῳ χρῆσι πρὸς αὐτόν. εἰ γὰρ ἦν τι ταῦτα σημαίνοντα, ἦν ἂν τοῖς σηματοδοτούμενοις ὑπ' αὐτῶν καὶ ὀνόματα τίθεαι, καὶ ὅπως ἂν ἦν καὶ ἡ φωνὴ σημαίνουσα. ὅμως δὲ αὐτὸς ἂν ὁμολογήσῃ μὴ χρῆσθαι λόγῳ· ὁ γὰρ λόγος φωνὴ σημαντική. ὁμοίως δὲ καὶ ἀναιρεῖ λόγον καὶ λέγει μὴδὲν μᾶλλον σημαίνειν αὐτὸν ἢ μὴ σημαίνειν. εἰ ὅταν μὴ σημαίνει, ὅταν λέγει τι, ἔτι ἂν διαλέγεσθαι εἴη· πάλιν γὰρ ὅπως ὁμοίως γίνεσθαι φυσιῶν. ἂν δὲ διδῶν καὶ συγχωρῇ σημαίνειν δι' ὧν λέγει, τὸ το λαβόντας δύνασθαι ἔξαι ἑλεγχον τὸ προκειμένον ποιήσασθαι· ἀντὶ γὰρ τῷ ἐλέγχῳ τῇ ἀποδείξει ἐχρήσατο. ὁ γὰρ τὸ το δὲς ἦδη τι ὀρίσκει· δίδωσι γὰρ ὁρίσμενον τι εἶναι τὸ ὑπὸ ἐκάστου λόγου σημαίνον· ἀόριστον γὰρ τὸ ὅθεν μᾶλλον τὸ το ἢ τὸ το. ἡ δὲ "ἔξαι δὴ τι ὁρίσμενον" αὐτὸ τὸ το δεδομένον τὸ σημαίνειν τι· τὸ το δὲ δεδομένου ἔξαι ἀποδείξεις, τατέστιν ἑλεγχος, ὃ ἐλέγχῳ αἴτιος ἔχῃ ὁ ἐλέγχων ἀλλ' ὁ ἐλεγχόμενος· ἐκ γὰρ ὧν δίδωσιν ἐλέγχουσι. εἰ μὲν γὰρ ἀφ' αὐτῶν δεκτικὸς τὸ μὴ δύνασθαι ἐπὶ τῷ αὐτῷ ἅμα εἶναι τε καὶ μὴ εἶναι ἀληθεύειν, ἐλάμβανε τὸ τὸν λόγον σημαίνειν τι καὶ ὥριζε τὸ το, ἐδόκει ἂν τὸ ἐν ἀρχῇ λαμβάνειν (*). ἐπεὶ δὲ ὁ τῇ θέσει παριστάμενος ἐκείνῳ αὐτὸς ἐστὶν ὁ ἀναγκαζόμενος συγχωρῆσαι τὸ το, ἐκείνους τῷ ἐλέγχῳ αἴτιος, ἀναιρῶν λόγον. ὁ γὰρ λέγων πᾶν ὅθεν μᾶλλον ὅπως ἢ ἔχῃ ὅπως ἔχειν (τὸ το γὰρ ἦν τὸ ἀναιρεῖν τὴν ἀντίφασιν) ἀναιρεῖ λόγον. ἀναιρῶν δὲ λόγον χρῆσι λόγῳ· τὸ το γὰρ τὸ ὑπομένειν λόγον. ἔδειξε δὲ δι' ὧν εἶπεν ὅτι ἀνερῶν λέγει λόγον ὁ μὴδὲν σημαίνειν αὐτὸν λέγων. ἡ εἰ ἔστι λόγος, ἔστι τι καὶ ὁρίσμενον τιθέμενον, καὶ ἔκ ἐπὶ παντὸς ἀληθὲς τὸ ὅθεν μᾶλλον τὸ το ἢ τὸ το. ἐφυλάξατο δὲ τὸ δοκεῖν κυρίως αὐτῷ ἀποδείξει πεποιοῦν, ὅτι ἐκεῖτο αὐτὸ εἶναι ἀναπόδεικτόν τε καὶ ἀπάντων τῶν ἐξιωματῶν ἀρχή. Alex.

1006^a 26. (*) "ὑπομένειν λόγον," τατέστι πειρώμενος ἀνατρέψαι τὴν ἀντίφασιν τίθων αὐτήν, ἐκ τῶν παρ' αὐτῷ λεγομένων ἐλεγχόμενος ὑπὸ τῆς ἀληθείας. πρῶτον μὲν ὅθεν ἀληθὲς ὑπάρχει ὅτι σημαίνει τὸ ὄνομα τὸ εἶναι ἢ γὰρ μὴ εἶναι τότε. Asclep.

1006^a 23. "ἔτι — ἔχει." τὸ λεγόμενον τοῦτόν ἐστιν. ἂν τις διῶ σημαίνειν τι τὸν λόγον χρωμένον δι' ὧν λέγει, ἦδη ἑλεγχος ἔξαι· δηλώσει γὰρ τι καὶ ὀρίσει ὁ τὸ το δὲς. καὶ ὅ φησιν ὁ τὸ το μᾶλλον ἢ τὸ ἀντικείμενον· ὁ γὰρ λέγει ὁ τὸ το συγχωρῶν, ὁ μᾶλλον σημαίνει τι ὁ λόγος ἢ ὁ σημαίνει, ἀλλὰ συγχωρεῖ σημαίνειν, ὁ καὶ αὐτὸς ἐδήλωσε διὰ τῷ "πρῶτον μὲν ὅθεν" καὶ τῶν ἐξῆς. ἀναιρῶν γὰρ ἔστι λόγον, ὥσπερ διὰ τῷ λέγειν ὅτι μὴδὲν μᾶλλον σημαίνει ἢ μὴ σημαίνει, ὅπως καὶ διὰ τῷ μὴδὲν μᾶλλον εἶναι τότε τι ἢ μὴ εἶναι. ὅτι δ' ἔστιν ἐλέγχον τὸν ἅπαρ συγχωρήσαντα τὸ το, διὰ τῶν ἐξῆς δεκτικῶν τε καὶ ἐπέξεσιν. ὅπως δὲ τῷ ἐλέγχῳ αἴτιος, ἔχῃ ὁ ἐρωτῶν. εἰ γὰρ αὐτὸς ἀφ' ἑαυτοῦ ἔλαβε τὸ το ὁ λαμ-

βάνων τὸ το, ὡς εἶπεν, ἔδοξεν αὐτῷ τὸ ἐν ἀρχῇ λαμβάνειν· ἀλλ' ὁ ἀποκρινόμενος, ἀναγκαζόμενος ἢ ἀναιρεῖν λόγον ἢ μαρτυρεῖν ἀποκρίσθαι τῇ θέσει τῇ αὐτῷ. καὶ προσθήσεται τὴν αἰτίαν. ἀναιρῶν γὰρ ὅπως λέγον διὰ τῆς θέσεως. ὁ γὰρ λέγων ἐπὶ παντὸς ὅθεν μᾶλλον τὸ το ἢ τὸ ἀντικείμενον αὐτῷ λόγον ἀναιρεῖ. ἀναιρεῖ γὰρ ὁμοίως τοῖς ἄλλοις καὶ τὸν λόγον μὴδὲν μᾶλλον εἶναι ἢ μὴ εἶναι. τὸ το δὲ ἀναιρῶντος ἐστὶ λόγον, ὅτι ὁ μὲν λόγος φωνὴ σημαντική, ὁ δὲ μὴδὲν μᾶλλον σημαίνειν ἢ μὴ σημαίνειν αὐτὸν λέγων ἀναιρῶν ὁ καὶ ὅπως λόγον. λέγει δ' ἂν τὸ το ὁ λέγων ἅμα τὴν ἀντίφασιν ἀναιρῶν ἐπὶ παντὸς δύνασθαι. ἀναιρῶν δὲ λόγον διὰ τῆς θέσεως, δι' ὧν ἀποκρίνεται συγχωρεῖ· λέγων γὰρ τὸν λόγον σημαίνειν, τὴν εἶναι λόγον, ὃ τι διὰ τῆς θέσεως ἀνερῇ, τὸ το διὰ τῷ ἀποκρινεῖσθαι τῷ Alex.

"πρῶτον — μὴ εἶναι." τὸ πρῶτον, φησὶ, δεδομένου τῷ τὰ λέγοντα σημαίνειν τι, ἀληθὲς ἐστὶ τὸ σημαίνειν τι τὸν εἶναι τι λέγοντα καὶ μὴ εἶναι τι ὁμοίως, ἀλλ' ἔχῃ καὶ σημαίνειν καὶ μὴ σημαίνειν. ὀνόματα δὲ εἶπε καὶ τὸ εἶναι καὶ τὸ μὴ εἶναι. εἰ δ' ἀληθὲς ἐστὶ αὐτῶν τὸ σημαίνειν, ἔκ ἀληθὲς δὲ τὸ μὴ σημαίνειν, ἐκείνῳ ἐπὶ παντὸς καὶ ἡ κατάφασις καὶ ἡ ἀπόφασις ἀληθὲς ἂν εἴη· τὸ γὰρ σημαίνειν τὸ μὴδὲν σημαίνειν ἀπόφασις ὅν ἔκ ἐστιν ἀληθὲς ἐπὶ τῷ σημαίνειν τι συγχωρηθέντων· εἰ γὰρ καὶ μὴ σημαίνει, ἐκείνῳ ἐπὶ τῷ σημαίνειν συγχωρηθέντων, ὅπως δὲ ἐκείνῳ ἂν ὅθεν ὁ λόγος ἐστὶν εἰπὼν δὲ "πρῶτον μὲν ὅθεν" ὡς τὸ το γὰρ αὐτὸ ἀληθὲς, ὅτι σημαίνει τὸ ὄνομα τὸ εἶναι," τὸ το εἰπὼν προσέθηκε τὸ δι' ὁ σημαίνειν ἐστὶ τὸ ὁρίσμενον τινὰ φύσιν σημαίνειν τὸ σημαίνειν. πάντως γὰρ σημαίνειν τι ἢ αὐτῷ ἢ ἄλλῳ καὶ τότε ἢ τότε σημαίνει· τῶν ὄντων τι σημαίνει καὶ διαφέρειν τῶν ἄλλων ἢ μὴ ὑπ' αὐτῷ σημαίνει· ὁ γὰρ πάντα τῶν αὐτῶν σημαντικά, ὅθεν ὑπὸ ἐκείνῳ πάντα σημαίνει. id.

"ἔτι — δίδωσι." λαβὼν ὅτι σημαίνει τὰ ὀνόματα καὶ ἐκαστὸν αὐτῶν τοῦ, καὶ δείξας διὰ τῷ ὅτι μαρτυρεῖ δύνασθαι λέγειν ὁ τὸ το συγχωρήσας τὸ ὅθεν μᾶλλον τὸ το ἢ τὸ ἀντικείμενον αὐτῷ, τὸ τῷ προχωρῶντος δείκνυσιν ὅτι ἐπὶ μὴδενὸς αὐτῶν τὸ τῷ ἀντίφασιν συναληθεύειν. διὰ πλείονων δὲ λέγει τε καὶ δείκνυσιν τὸ πρῶτον. αἴτιον δὲ τούτου ὅτι μεταλαμβάνει τὰ δι' ὧν δεικνύσθαι βούλεται, καὶ κατασκευάζει αὐτὰ ὡς δεόντως λαμβανόμενα· καὶ ὅθεν ἀσαφεστέρα ἢ λεγέμενα. ἐκλαβόντι δὲ ὁ τὸς τῆς ἐπιχειρήσεως τούτου. εἰ ἔκαστον ὄνομα σημαίνει, καὶ ἔν τι σημαίνει· τὸ γὰρ σημαίνει τι σημαίνει, τὸ δὲ τι καὶ ἔν· καὶ γὰρ εἰ καὶ πλείονων τὰ ὀνόματα ἀλλ' ἔχῃ ἅμα γὰρ πάντα σημαίνει ὁ χρωμένους αὐταῖς ὡς σημαίνει τι δι' αὐτῶν. τὰ διαφέροντα δὲ ὀνόματα καὶ μὴ ταῦτα σημαίνοντα τῷ καίμηνον ἐν σημαίνειν δὴλον ὡς ὁ βεβαιῶν κατ' ἐκείνους.

2. αὐτὸ C. || 4. καὶ om A. || 6. λέγει A. || 15. ἀπ' αὐτοῦ C. || 18. συγχωρεῖ A. || 20. ἔχει AC. || 21. χρῆται — 22. λέγει λόγον om A. || 32. ἔχει C. || 37. ὅν et 39. τότε om C.

1. f. ἀλλὰ ὅν. || 5: prius ἀναιρεῖ om A. || ἀναιρῶν. ἔπειτα γὰρ C. || 7. ἔστι om AC. || quod quid aliud est quam sermone tollere? est enim sermo vox significativa Sepulv. || 12. τι om A. || 15. ἀληθὲς — σημαίνειν τι om C. || 16. καὶ τὸ μὴ εἶναι A. || 19. εἰν A. || 25. ὁρίσμενον A. || 27. εἰ μὲν A. || 31. δεῖται C. || 35. δὴ A. || 37. ἀσαφές τε F. || 40. αὐτῷ C. || ὡς καὶ A.

αἱ ᾧ ἂν ἕκτι μία φύσις ἐκάστω, εἰ τὰ διαφέροντα πραγμάτων
σημαστικά ὀνόματα ἀληθεύοιτο καὶ τῷ αὐτῷ. διαφέροντα δὲ ὀνό-
ματα τό τε ἄνθρωπος καὶ τὸ ἕκ ἄνθρωπος, καὶ ἕκ ἑξιν ἐνὸς ὀνόμα-
τος πράγματα. ὃ ᾧ ἐπὶ ταύτῃ κατηγορηθῆσεται, ὅδε ἔξαι ἀλη-
θεύμενον καὶ τῷ σημασμένῳ ὑπὸ τῷ ἀνθρώπῳ τὸ σημαίνονμενον
ὑπὸ τῷ ἕκ ἀνθρώπῳ, εἰ γὰρ διαφέρει τε αὐτὰ τὰ ὀνόματα ἀλλή-
λων, καὶ τὰ διαφέροντα διαφερόντων ἐς ὁμηλικὰ, καὶ ἐνὸς ἑκάστων
καὶ φύσεως μιᾶς. ὃ ᾧ ἂν ἔτι εἴη τὸ ὑπ' ἀνθρώπῳ σημαίνονμενον
ἔν, ὡς ἐρρέθη, εἰ ἀληθεύοιτο ἐπ' αὐτῷ καὶ τὸ ἕκ ἀνθρώπου, ἄλλῃ
πράγματος ὅν σημαντικόν. ὃ δὲ αὐτὸς λόγος ὅς ἐπ' ἀνθρώπῳ καὶ
ἕκ ἀνθρώπου, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων πάντων. εἰ δὲ μὴ τὰ ὑπὸ τῶν
ὀνομάτων τούτων δηλούμενα συνυπάρχει, ἕκ ἂν τῇ καταφάσει τῇ
λεξιᾷ εἶναι ἄνθρωπον τότε, ἅμα ἂν συναληθεύοιτο ἡ ἀπόφασις
λέγουσα μὴ εἶναι ἄνθρωπον τότε. ὃ μὴ νῦν τῆς ἐπιχειρήσεως ἔτος,
τὰ δὲ πρὸς τὴν λέξιν ἔτι. εἰ τὸ ἄνθρωπος, φησὶν, ὄνομα σημαί-
νει ἔν τι, εἰλήφθω ὃ σημαίνει, καὶ ἔξω τούτῳ τὸ ζῶον ὀππεν. ἐξῆς
δὲ ἐξηγεῖται τί ἐστὶ τὸ ἐν σημαίνειν τὸ ὄνομα. id.

16 α "λέγω — εἶναι." τὸ ᾧ ἐν σημαίνειν τούτο εἶναι φησὶ τὸ εἰ
17 τῷ ἔστι τὸ ἄνθρωπος σημαίνει (τούτῳ ᾧ δὲ προσπαύεται τῷ "εἰ
τῷ ἔστι"), πᾶν ὃ ἂν ἡ ἄνθρωπος ὄν, τούτῳ ἔξαι αὐτῷ τὸ ἀνθρώπῳ
εἶναι, τὸ εἶναι τούτῳ ὃ ὃ ἄνθρωπος ἐσημαίνειν. ὃ ᾧ δὲ τὸ ἀνθρώπῳ
σημαίνοντος ἔν, τὸ ζῶον πεζὸν ὀππεν, ἔξαι τις ἄνθρωπος ὅς ἕκ
ἔξαι ζῶον πεζὸν ὀππεν. τί δὲ ἐστὶ τὸ σημαίνονμενον, ἐρῖ(ε) καὶ
γινώσκον ποιῇ ὑπὲρ τῷ δεῖξαι ὅτι μὴ; εἰ τι κατὰ τὴν λέξιν,
ἥδη τούτῳ καὶ ἐν σημαίνει, ὡς καὶ προῦν ἐρεῖ. ὃ ᾧ εἰ τὸ λευκὸν καὶ
τῷ Σωκράτους λέγοιτο, ὃ Σωκράτης καὶ τὸ εἶναι Σωκράτης ὑπὸ τῷ
λευκῷ σημανθήσεται. ὅσα δὲ ἔτι κατηγορεῖται ὡς φύσιν τε καὶ
ὑσίαν σημαίνειν, ὡς ἔχει τὰ ἐν τῷ τί ἐστὶ κατηγορούμενα, ταῦτα
ὡς ἐν σημαίνοντα λαμβάνεται. καὶ ἔτις ἐφ' ἐκάστων τῶν ὀνομάτων
ἔν τι σημαίνει. ἐξηγήσατο δὲ πῶς εἴπε τὸ ἐν σημαίνειν, ὡς μὴ
ἐν καὶ τὴν ἀριθμὸν τις αὐτὴν ἡγήσεται λέγειν, μὴδὲ ἐν τὸ καθ' ἑνὸς τῷ
ἀριθμῷ λέγεσθαι, ὡς ἐρεῖ, ἀλλὰ μίαν τινὰ φύσιν. εἰ ᾧ ὃ ἄν-
θρωπος ζῶον ὀππεν σημαίνει, καὶ τὸ ἀνθρώπῳ εἶναι ἐν τούτῳ ἔξαι ἐν
τῷ ζῷῳ ὀππιδι εἶναι. λαβὼν δὲ, εἰ ἐν σημαίνει ἑκάστων ὄνομα, ἐν
ἑστέῳ καὶ τὸ σημαίνονμενον, διαφέρειν φησὶ μὴδὲν πρὸς τὴν λόγον
καὶ πλείω τις λέγει ὑφ' ἐκάστων ὀνομάτων σημασμένα, μόνον δὲ
ὠρισμένα, ἐπεὶ ἔστι τινὰ ὁμῶνυμα. ἐνέσαι ᾧ ἐκάστων τῶν σημαί-
νοντων ἰδίον τι ὀνόματος σημειῖον θέσθαι, ὡς εἴωθε γίνεσθαι ἐν τῇ
τῶν ὁμῶνύμων διαιρέσει. εἰ ᾧ ἀόριστα καὶ ἄπειρα λέγει τις ση-
μαίνεσθαι, ὁρῶν τὸ ἐπόμενον ἄτοπον. ὃ ᾧ τούτῳ λέγων ἀναιρήσει

τὸ σημαίνειν τι τὰ ὀνόματα καὶ ὅλως τὴν λόγον. εἰ ᾧ ἑκάστων τῶν
ὀνομάτων μὴδὲν μᾶλλον τούτο καθ' ὧν κατηγορεῖται σημαίνειν λέ-
γοιτο ἢ ἄλλο ὁτιῦν καὶ τὸ τυχόν, ὅθεν ἂν σημαίνειν λέγοιτο. τί ᾧ
μᾶλλον τότε τι ἢ τὸ τυχόν; καὶ τί μᾶλλον τότε ὑπὸ τούτῳ ἢ τῷ
τυχόντος σημανθήσεται πάντων ἄπειρα σημαίνοντων; εἰ δὲ πλείω
μὴ ὠρισμένα δὲ τις λέγει σημαίνειν ἑκάστων ὄνομα τῶν ὑπὸ τῷ
καινῷ ὀνόματος δηλωμένων, ἰδὸς ἐκάστων λόγος ἔξαι. οἷον εἰ ὃ ἄν-
θρωπος λέγοιτο καὶ καὶ τῷ ζῷῳ καὶ καὶ τῆς εἰκόνος, εἴη ἂν, ὅταν μὴ τὸ
ὡς ζῶον σημαίνει ἄνθρωπος, ὃ λόγος τῷ σημαίνονμένῳ ζῶον πεζὸν
ὀππεν, ὅταν δὲ τὸ ὡς εἰκόνα, μίμημα τῆς τοιαύτης ὑσίας. ὁμοίως
δὲ καὶ ἄλλο τι σημαίνει, ἔξαι καθεῖναι λόγος ἰδὸς. ὡς ὅτων
ὠρισμένων τῶν πλείων τῶν ὑπὸ τῷ αὐτῷ σημασμένων ὀνομά-
τος, ὧν διαφοροὶ οἱ λόγοι, ἔξαι ἐκάστων τῶν σημαίνοντων ἰδίον τι
σημεῖον καὶ ἰδίον τι ὄνομα θέσθαι, ὃ σημαντικὸν ἔξαι ἐνὸς μόνου τῶν
τῶν διαφόρων λόγους ἐχόντων. πεπερασμένων ᾧ ὅτων οἷον τε
ἔξαι περιλαβεῖν τε αὐτὰ τῇ διανοίᾳ, καὶ ἐκάστων αὐτῶν ἰδίον ὄνομα
καὶ σημειῖον ἐν τάξει, ὃ μὴδὲν ἄλλο ἢ τούτῳ σημαίνει. ἰδὸν δὲ
ἐκάστων ὀνόματος ἐπιτεταγμένον, ἔξαι πάλιν τῶν ἔτιω διαφόρων
ὀνομάτων διάφορα καὶ τὰ σημασμένα, ὡς καὶ τὸ τότε εἶναι καὶ τὸ
αὐτὸ τούτῳ μὴ εἶναι ὑπ' ἄλλων σημανθήσεται, εἴη μὴ ταῦτα ἔξιν
ἀλλήλοις. εἰπὼν δὲ, ἂν ὠρισμένα τις συγχωρήσῃ εἶναι τῶν ἐφ'
ἐκάστων ὀνόματος πολλὰ σημαίνεσθαι λεγόντων, εἰς ταῦτα ἐλευσεσθαι
τὴν λόγον εἰς ὃ καὶ εἰ τὴν ἀρχὴν ὑπέκειτο ἐν ὄνομα ἐνὸς τινος εἶναι
πράγματος ὁμηλικόν (τῷ ᾧ ἐκάστων τῶν πολλῶν οἰκεῖν τι καθεῖναι
ὄνομα, ἐνὸς μόνου τῷ καταλειπομένῳ ἔξαι σημαντικόν τὸ ἐξ ἀρχῆς
ὄνομα κείμενον, οἷον ὃ ἄνθρωπος), ἐξῆς λέγει πρὸς τὴν φήσαντας
ἂν ἄπειρα ὑφ' ἐκάστων ὀνόματος εἶναι τὰ σημασμένα. εἰ ᾧ μὴ
τεθείη, φησὶ, ταῦτα συγχωρηθεῖ πεπερασμένα εἶναι τὰ ὑφ'
ἐκάστων ὀνόματος σημασμένα, ἀλλ' ἄπειρα, ἀναιροῖτο ἂν πάλιν
ἔτις ὃ λόγος. ὃ μὴ ᾧ λόγος καὶ ἡμῶν, ὡς περ καὶ τὸ ὄνομα, φωνή
εἶναι σημαντική, ἕκτι δὲ γίνεσθαι σημαντικὸς καὶ τὸς λεγόντας
ἄπειρα ὑφ' ἐκάστων σημαίνεσθαι. ὃ ᾧ μὴ ἔν τε καὶ τι σημαίνει
ὠρισμένον, ὅδ' ἂν σημαίνει τὴν ἀρχήν. πᾶς ᾧ ὃ σημαίνειν τι
σημαίνει. μὴδὲν δὲ σημαίνοντων τῶν ὀνομάτων ἀναιρεῖται πάλιν
τὸ σημαίνειν αὐτά. ἔτιω δὲ ἀναιρεῖται πάλιν ὃ λόγος καὶ τὸ πρὸς ἄλ-
λον διαλέγεσθαι. καθὼ μὴ ᾧ πλείω μὴ ἑκάστων ὄνομα σημαίνει,
ὠρισμένα δὲ, καὶ τούτῳ δὲ ἕκ ἄνθρωπος τὸ ἐν τι ὑπὸ τῷ ὀνόματος
σημαίνεσθαι. ἑκάστων ᾧ τῶν σημασμένων ὑπὸ τῷ ὀνόματος
ἀριθμῷ ἐν ἡν, καὶ ἡσαν τοσαῦτα ἐνάδες σημασμένα. ὃ ἐπὶ τῷ
ἀπείρῳ ἕκτι οἷον τε τῷ μὴδὲ ἀριθμὸν τῶν σημασμένων

1. ἐκάστων om C. || 4. πράγματος A. || 9. ἀλλὰ C. || 13. ἄνθρωποι τότε om C. || 14. ἔτος] ταῦτος A. || 18. τῷ A. || 20. ἐν om F. || 25. τὸ καὶ τούτῳ ἐν AF. || σημαίνει C. || ὃ γὰρ εἰ om A. || 27. μαρτάνεται F. || 28. ταῦτα] τῷ τὰ F. || 29. λαμβάνονται AF. || ὑφ' C. || 30. τὸ om F. || 31. τὸ om CF. || 33. τῷ] τῷ A. || 34. σημαίνει A. || 35. διαφέρει F. || 40. λέγων] λαβὼν A.

3. ὅθεν ἂν om C. || 5. καὶ A. || 7. cum homo animal significaverit, ratio significati erit animal pedestre bipes Sepulv. || 9. σημαίνειν ζῶον C. || 10. εἰκόνος C. || τῆς om CF. || 11. σημαίνει F, I. σημαίνει. || 17. ἐνάδες C. || 21. συγχωρήσει A. || ἐφ' ὑπὲρ C. || 28. ταῦτα εἰ μὴ συγχωρηθεῖ A. || 29. πάλιν A. || 30. λόγος εἶναι. ὃ C. || 31. σημαντικὴ C. || 34. ἀναιρεῖται — 35. καὶ om A. || 37. ἀναιροῖτο C. || 40. τῷ] τὸ C.

1006 ε είναι δύναμις. εἰπὼν δὲ τὸτο προσέθηκε "καὶ δὲ τὴν ἀλήθειαν καὶ
 9 πρὸς αὐτόν," λέγων ἀληθῶς καὶ ἐπ' αὐτὸ τὸ νοεῖν τι· ὅδ' ἂν νοεῖν
 ἐνδέχῃ μὴ ἐν νοῦντα. εἰ γὰρ εἴη οἷον τε ἐν τι νοεῖν, οἷον τε ἂν
 εἴη τῷ ἐν τῷ νόμῳ καὶ ὄνομα τι καὶ σημειῖον οἰκείον θεῶς· ὅτω
 δ' ἂν εἴη δύνατον τὸ ὑφ' ἐκάστου ὀνόματος ἐν τι δηλῶσαι. δείξας δὲ
 πρῶτον ἀναιρῶντας λόγον τὸς τῆς δόξης, δείξας ὅτι καὶ τὸ
 νοεῖν, ἐπιτείνων τὸ ἄτοπον. τί δὴ ποτ' ὅν, ἂν μὴ ἢ πλείω τὰ σημα-
 νόμενα ὑφ' ἐκάστου, ὠρισμένα δέ, ἐκ ἀναιρεῖν λόγος, καίτοι μὴ
 ὄντος ἐνός τῶ σημαινομένου, ἂν δὲ ἀπειρα, ἀναιρεῖν; ἢ πρῶτον μὴ
 ὅτι πᾶν τὸ ὠρισμένον καὶ περιληπτόν ἐν πως ἐστίν, ὥς ἐν πως ση-
 10 μαίνει καὶ τὸ πλείω μὴ πεπερασμένα δὲ σημαῖνον. ἔστι δὲ αὐτὰ πε-
 ριορίσαι καὶ τῶν σημαινομένων χωρίσαι καὶ εἰπεῖν ταῦτα εἶναι τὰ
 σημαινόμενα, ἐπὶ δὲ τῶν ἀπειρῶν ἀδύνατον τῶτο. ἢ τῷ πλείω
 σημαίνειν, ὠρισμένα δέ, τῷ δύναμις πάντα τὰ σημαινόμενα λη-
 φθέντα διακριθῆναι τε ἀπ' ἀλλήλων καὶ ἰδίοις ὀνόμασιν ὀριζήναι,
 15 τῷ ἂν εἴη σημαίνοντά τι. εἰ δὲ ἔκαστον τῶν ὀνομάτων ἀπειρα
 εἴη σημαῖνον, ὅδ' ἂν τῶν ὑπὸ τῷ ὀνόματος σημαινομένων ἰδίων
 ὄνομα καὶ σημειῖον ἔχειν δύναται· ὅτω δὲ ὅδ' ἂν τὰ τιθέμενα
 αὐτοῖς ὀνόματα εἴη τινὸς σημαντικά, ὅδ' ἂν μᾶλλον δυνάμενα κα-
 τηγορεῖν τῶν οἷς ὁ καὶ τῶν οἷς ἐτέθη. ἔτι εἰ ἔκαστον τῶν
 20 ὀνομάτων ἀπειρα σημαίνει, ἔκαστον ἂν τῶν ὀνομάτων ταῦτα ση-
 μαίνοι. ἀλλ' εἰ πάντα εἴη τῶν αὐτῶν σημαντικά, ἀναιρεῖν τὸ
 διαλέγεσθαι καὶ τὸ σημαίνειν. ὅδ' ἂν σημαίνει ἐν, κειμένη τῷ
 πάντα ταῦτα ἀλλήλοις σημαίνειν· ἴσον γὰρ τὸ μὴδὲν σημαίνειν τῷ
 πάντα ἔκαστον σημαίνειν λέγειν. ἔνεστι καὶ ὅτω ἐφοδεύσαντα δυνά-
 25 ξαι ὅτι μὴ ἀπειρα τὰ ὑφ' ἐκάστου ὀνόματος δηλούμενα, διαλεκτι-
 κωτέρα δὲ ἢ δεῖξις. εἰ δὲ ἄνθρωπος ἀπειρα σημαίνει, ἦτοι καὶ ἐν
 ἐκ ἄνθρωπον ὁ ἄνθρωπος σημαίνει (ἐν γὰρ τοῖς ἀπείροις καὶ τῷτο),
 ὥς ἐστι ὁ ἄνθρωπος εἰπὼν καὶ μὴ ἄνθρωπον σεσημακώς· ἢ εἰ
 τῷτο ἄτοπον, ἔστι τῶν ἀπειρῶν τι πλεον. τοῖς γὰρ ἀπείροις
 30 ἐσόμενον ὁ ἄνθρωπος προσέθεν τὸ ἐκ ἄνθρωπος πλείω αὐτὰ ποιή-
 σει· ὅτω τε ἔστι καὶ τὰ ἀπειρα τινῶν ἐλάττω. καὶ ἔτι τὸ ἀπειρα
 ὀνόματα ἦτοι σημαίνει καὶ τὸ ἐκ ἀπειρα, ὅτω δὲ ὁ μᾶλλον ἀπειρα
 σημαίνει ἔκαστον ὄνομα ἢ ἐκ ἀπειρα· ἢ εἰ μὴ σημαίνει καὶ τῷτο,
 πρῶτον μὴ ἐκ ἔστι, ἐφ' οὗ ἢ κατάφασις ἀληθής, ἐπὶ τῷτο καὶ ἢ
 35 ἀπόφασις, πρὸς δὲ τῷτο ἔστι τὸ σημαινόμενον ὑπὸ τῷ ἐκ ἀπειρα
 ἔξω τῶν ἀπειρῶν· πλείω δὲ τὰ ἀπειρα σὺν τῷτο ἢ αὐτὰ ἐφ'
 αὐτῶν. id.

1006 ε "ἔστι — ἐν." οἷς ἔλαβε, τῷτο καὶ γὰρ. ἔλαβε δὲ πρῶτον
 11. μὴ ὅτι σημαίνει τι τὸ ὄνομα, δεύτερον δὲ ὅτι ἐν, ὃ καὶ εἰδείξε διὰ τῷ
 40 δεῖξαι ὅτι καὶ πλείω σημαίνει τὸ αὐτὸ ὄνομα, ὠρισμένα δέ, οἷον
 τε καὶ ἰδίων ἐκάστου τῶν πλειόνων ὄνομα θεῶς, ὃ ἐκάτερον αὐτῷ πρὸς

ἀλλήν τινὰ φύσιν κοινὴν ἔχει. τῷτο δὲ καὶ γὰρ, καὶ τῷτο τὸ
 θρώπου τὸ ὄνομα σημαίνειν τι καὶ ἐν σημαίνειν. εἰ ὅν ὁ ἄνθρωπος
 ἐν τι σημαίνει, καὶ ἐστὶ τῷτο τὸ ζῦον περὶ ὅσον ὄν, ἐκ ἔστι καὶ
 μὴ ἀνθρώπου εἶναι σημαίνειν ὁ ἄνθρωπος, εἴγε τὸ ἀνθρώπου εἶναι
 5 ἄλλο καὶ ἄλλο τὸ μὴ ἀνθρώπου, ἐνός δὲ ὁ ἄνθρωπος δηλωτικός (').
 ὅτε γὰρ ταῦτον ὁ ἄνθρωπος καὶ ἐκ ἀνθρώπου, ὅτε τῷ αὐτῷ δηλω-
 κόν, ὅτε οἷον τε τὸ ἐν ἐν τε εἶναι καὶ μὴ εἶναι. id.

(') εἴπερ τὸ ἀνθρώπου ὄνομα μὴ μόνον δηλοῖ τὸ καθ' ἐνός
 ἀλλὰ καὶ ἐν, καὶ τὸ μὴ καθ' ἐνός πλείωνον ἐστὶ δηλωτικός (λέγει) γὰρ
 10 καθ' ἐνός τῷ Σωκράτους καὶ τὸ λευκόν καὶ τὸ μέλαν καὶ τὸ μυστικόν,
 τὸ δὲ ἐν μίαν φύσιν ὠρισμένην δηλοῖ, τὴν τῷ ἀνθρώπου καθ' ἐ-
 θρωπός ἐστι, μὴ συνεπινούων ἐν τῷ τῶς τὰ συμβεβηκότα τῷ ἐ-
 θρώπου... συνώνυμα γὰρ ταῦτα ὑπάρχουσιν, ἀντὶ τῷ ὁμώνυμο
 ἐκ ἄρα δύναται τὸ αὐτὸ εἶναι καὶ μὴ εἶναι, εἰ μὴ τοῖς γὰρ ὁμώνυμοις
 15 τύχοι. Asclep.

"εἰ — ἐν." εἰπὼν "ὅ δὲ ἐνδέχῃ" τὸ ἀνθρώπου εἶναι σημά-
 νειν ὅπερ μὴ εἶναι ἀνθρώπου" προσέθηκε τὸ "εἰ τὸ ἀνθρώπου ση-
 μαίνει μὴ μόνον καθ' ἐνός ἀλλὰ καὶ ἐν· ὅ γὰρ τῷτο ἐξῶμεν τὸ
 20 σημαίνειν τὸ καθ' ἐνός." πῶς τὸ ἐν σημαίνειν ἀκέραιον χρῆ, δεῖξαι
 ἡμᾶς· ὅ γὰρ ἄνθρωπος ἐν τῷ φύσιν τινὰ μίαν σημαίνει, ὅτε
 καθ' ἐνός λέγεσθαι. μίαν δὲ φύσιν σημαίνειν ἐκ ἂν εἶναι καὶ ἐ-
 λπὴν τινὰ σημαίνει. ὅτι δὲ τὸ καθ' ἐνός λεγόμενον ἐπὶ πᾶν ἐν, ἀ-
 κρυσι· καθ' ἐνός γὰρ καὶ τὸ ἀνθρώπου καὶ τὸ λευκόν καὶ τὸ μυστικόν ἐ-
 25 νά) κατηγορεῖται ἀληθῶς, ἀλλ' ἐπὶ τῷτο καὶ ἐν ταῦτα. ἡμᾶς
 ἐπὶ τὸ δεκνῆναι τῷτο διὰ τὸ δοκεῖν δύναμις καθ' ἐνός καὶ τὸ αὐτὸ
 καθ' ἐνός ὁ ἄνθρωπος, οἷον καὶ Σωκράτης, καὶ τῷτο καὶ τὸ διαλέγε-
 τὸ δὲ διαλέγεσθαι ἐκ ἀνθρώπου· εἴη γὰρ ἂν καθ' ἐνός ὁ ἄνθρωπος, καὶ
 ἐκ ἀνθρώπου κατηγορεύμενος καὶ συμβεβηκός· ἀλλ' ἐπὶ τῷτο
 30 ἡδὴ καὶ ταῦτόν ἐστι τὸ τε ὑπὸ τῷ ἀνθρώπου καὶ τῷ ἐκ ἀνθρώπου ση-
 μαίνον. ὅ γὰρ τῷτο ὠρισται τὸ ἐν σημαίνειν τῷ καθ' ἐνός κα-
 τηγορεῖται. ὅτι γὰρ μὴ τὰ καὶ τῷ αὐτῷ κατηγορεύμενα ἦν καὶ
 σημαίνει, δι' ὅνπερ παρέθετο εἰδείξε. καθ' ἐνός γὰρ πλείω κατη-
 35 γορεῖται διαφέροντα ἀλλήλων· τὰ γὰρ συμβεβηκότα τῷ ἔστι
 ὄντα καὶ τῷτο συμβεβηκε, καὶ ἀλλήλων ὁμοίως κατηγορεῖται καί
 ἐκείνους ἐνός ὄντος, ὅς συμβεβηκεν, ἐπὶ μὴν διὰ τῷτο πάντα τὰ αὐτὸ
 καὶ ἐν σημαίνει. ὅ γὰρ ἐπὶ καθ' ἐνός τὸ μυστικόν καὶ τὸ λευκόν καὶ
 40 ἄνθρωπος κατηγορεῖται, ἡδὴ καὶ ταῦτόν ἐστι τὸ σημαινόμενον ἐν
 αὐτῶν. εἰ γὰρ ταῦτόν εἴη τὸ σημαινόμενον ὡς μὴ διαφέρει τὸ καθ'
 ἐνός κατηγορεῖται τῷ ἐν σημαίνειν, ἔστι συνώνυμα, τῷτο καὶ
 λυώνυμα, καθ' ὅν πλείω κατηγορεῖται· τῷ γὰρ συνώνυμα ἦν ἐπὶ
 τῷ πελυνύμα καὶ γὰρ. ὅτω γὰρ ἔστι ταῦτόν σημαίνοντα, ὅ γὰρ
 μόνον τῇ λέξει διαφέροντα τὰ πλείω ταῦτα ὀνόματα, μὴ δὲ

5. δ'] τι C. || 14. σημαίνει, ὠρισμένα C. || 21. ἀπειρα — ὀνομάτων om A. || σημαίνει C. || 24. τῷ C. || 26. ὀνόματα A. || 27. καὶ τὸν
 ἄνθρωπος ὁ C. || 29. ὁ et 32. καὶ ante ἔτι om A. || 33. ὄνομα A. || 36. τῷτο A. || 37. ἔξωθεν A.

1. τὸν ἄνθρωπον A. || 16. τῷ AC. || 22. σημαίνει C. || πᾶν] πᾶ C. || 26. τῷτο C. || 27. γὰρ om C. || 30. τῷ C. || 32. σημαίνοντα C. ||
 γὰρ τὰ πλείω A. || 36. καὶ post λευκόν om A.

φύσιν σημαίνοντα. ἔξαι δὲ τῷτο, ἂν ἢ κείμενον ταύτην εἶναι τὸ καθ' ἑνὸς κατηγορεῖσθαι καὶ τὸ ἐν σημαίνειν. εἰ δὲ ὕτως, εἴη ἂν σημαίνοντα τὰ καὶ τὴν αὐτὴν κατηγορούμενα, ὡς σημαίνει καὶ τὰ πολυώνυμα, καὶ τὸ εἶναι καὶ μὴ εἶναι. εἰ τῷ καὶ τὴν αὐτὴν δύνασθαι κατηγορεῖσθαι λέγει τις αὐτὰ ἐν σημαίνειν ὕτως, ἂν τῷ αὐτῷ κατηγορεῖται ὡς μίαν δηλῶντα φύσιν, ὡς εἶναι τῷ αὐτῷ ἀμφω ὀνόματα ταύτην δηλῶντα, ὡς τὸ αὐτὸ ἔξαι τε καὶ ἔκ ἔξαι πράγμα, ἀλλ' ἔξαι ὀνόματα τὸ αὐτὸ πλείω ἔχον· τό τε γὰρ εἶναι καὶ τὸ μὴ εἶναι ὀνόματα αὐτῷ. ὁδὸν γὰρ κωλύει καὶ τὸτο γενεῖσθαι ὄνομα, ὅντων καὶ συνθήκην τῶν ὀνομάτων. ὥστε καὶ τὸ εἶναι καὶ τὸ μὴ εἶναι 10 ταύτην ἔξαι δηλῶντα, ὡς τὰ πολυώνυμα. πάλιν δὲ τὴν πολυωνυμίαν ὁμωνυμίαν εἶπε, πρότερον αὐτὴν εἰπὼν συνωνυμίαν. ὅτι γὰρ τὸ καθ' ὁμωνυμίαν τὸ καὶ πολυωνυμίαν εἶναι λέγει, νῦν ἐδήλωσε δι' ὧν ἐπὶ ἑκαστῇ εἰπὼν

15 "ὥσπερ — καλοῖεν." γίνεσθαι γὰρ ὕτως ἔχῃ ἢ ἀναιρέσεις τῷ ἀνθρώπῳ καὶ ἀπόφασιν ὑπὸ τῷ μὴ ἀνθρώπῳ ὀνόματος σημαίνοντα, ἀλλὰ τὸτο ὃ καὶ ἀνθρώπος ἐσημαίνετο. ἔκ ἦν δὲ τὸτο ἡμῶν τὸ ζήτημα, πότερον δύνασθαι τῷ αὐτῷ πράγματι καὶ ἀνθρώπος ὄνομα καὶ μὴ ἀνθρώπος τεθῆναι, ὡς εἶναι τὴν διαφορὰν αὐτῶν καὶ τὴν λέξιν μόνην, μικρὴν δὲ καὶ καὶ τὸ σημαίνοντα, ἀλλ' εἰ ἐντὼν τῶν 20 σημαίνοντων ὑφ' ἑκατέρου διαφερόντων, καὶ τῷ μὴ ἀνθρώπῳ τὸ ταύτην σημαίνοντος εἶδος ὃ λόγος ζῶον πεζὸν δίπουν, τῷ δὲ ἔκ ἀνθρώπου τὴν ἀναίρεσιν τῷ ταύτῃ εἶδος, οἷον τε ἅμα ταῦτα καὶ καὶ τῷ αὐτῷ κατηγορεῖσθαι ὕτως ὡς εἶναι ταύτην τὸ εἶναι τε ταύτην τὴν ταύτην ὅστις καὶ μὴ εἶναι· τῷ ταύτῃ γὰρ δηλωτικὴ ἢ ἀντιφατικὴ 25 ἐπίθεσις· ἔκ ἀντιφατικῆς δὲ ἢ ἀντίθεσις ἢ καὶ συμβεβηκός. ὃ γὰρ καθ' ὃ ἀνθρώπος δεικνύει ἀληθεύμενον καὶ τὸ ἔκ ἀνθρώπου, ὃ καὶ τὸ σημαίνοντα ὑπὸ τῷ ἀνθρώπῳ ἔδειξε καὶ τὸ ἔκ ἀνθρώπου ἀληθεύμενον κατ' αὐτῷ, ἀλλ' ὅτι καὶ ἄλλο τι τῷ αὐτῷ συμβεβηκέναι, ἐφ' ὃ τὸ ἔκ ἀνθρώπου ἀληθεύει. εἰ ὅν ἕτερον σημαίνει τό τε ἀνθρώπος καὶ τὸ μὴ ἀνθρώπος, ὡς δέδεικται, καὶ μὴ ἐστὶ τῷ αὐτῷ πλείω ὄντα ταῦτα τὰ ὀνόματα, δηλονότι καὶ οἱ λόγοι ὃ τε λέγων εἶναι ἀνθρώπον καὶ μὴ εἶναι ἀνθρώπον ἄλλο τι σημαίνει, καὶ ἔκτετι ταύτην τὸ εἶναι ἀνθρώπου καὶ μὴ εἶναι ἀνθρώπου. δεικνύει δὲ ὅτι ἄλλο τὸ εἶναι ἀνθρώπου καὶ τὸ μὴ εἶναι ἀνθρώπου τῷ ἄλλο τὸν ἔκ ἀνθρώπου 30 σημαίνοντα τῷ ἀνθρώπῳ, ἐπιφέρει

35 "ὥστε — ἔξαι," ὃ ἀσαφῶς μὴ εἶρησεν, ἴσον δὲ ἂν εἴη τῷ, εἰ γὰρ τις λέγων ἐν σημαίνοντα τὸ ἀνθρώπου εἶναι, ἀληθὲς ἐπ' αὐτῷ τό τε εἶναι ἀνθρώπου καὶ τὸ μὴ εἶναι ἀνθρώπου, ταῦτα σημαίνειν αὐτὰ ἐπὶ καὶ ἑνὸς ἔξαι ἀμφοτέρωτα δηλωτικὰ, ὡς τὰ πολυώνυμα, ὡς 40 λῶπρον καὶ ἱμάτιον. ἀλλ' εἰ ἐν ἢ κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν, ἂν ἔξαι σημαίνοντα καὶ τὸ ἀνθρώπος καὶ τὸ ἔκ ἀνθρώπου, καὶ τὸ αὐτὸ δὲ ἔξαι

καὶ τὸ εἶναι ἀνθρώπου καὶ τὸ μὴ εἶναι ἀνθρώπου. ἀλλὰ καὶ τῷ καὶ δέδεικται ὅτι ἕτερον σημαίνει ἑκάτερον αὐτῶν τῷ ἑκαστῶν τῶν σημαίνοντων ἰδίῳ τι σημαίνειν δύνασθαι. διὰ μέσου δὲ εἰπὼν τὸ "εἰ δὲ μὴ σημαίνει ἕτερον τὸ ἀνθρώπος καὶ τὸ μὴ ἀνθρώπος, δηλονότι καὶ τὸ μὴ ἀνθρώπου τῷ εἶναι ἀνθρώπου," ταῦτα εἰπὼν διὰ μέσου, τὸ "ὥστε ἔξαι τὸ ἀνθρώπου τε εἶναι" καὶ τὰ ἐπὶ τούτῳ λέγει, ὡς συνάπτειν αὐτὰ τοῖς εἰρημένους τοῖς (ν. 20) "τὸ δὲ ἀπορέμενον ὡς τὸτο ἐστίν, εἰ ἐνδέχεται" τὸ αὐτὸ ἅμα εἶναι καὶ μὴ εἶναι ἀνθρώπου τὸ ὄνομα, ἀλλὰ τὸ πράγμα." τούτοις γὰρ ἀκολουθεῖν δοκεῖ τὸ "ὥστε ἔξαι τὸ ἀνθρώπου εἶναι" ἢ καὶ τῷ ἐπὶ πρὸ τούτου εἰρημένῳ τῷ "ὥσπερ ἂν εἰ ὅν ἡμεῖς ἀνθρώπον καλοῦμεν, ἄλλοι μὴ ἀνθρώπον καλοῖεν." δεικνύει δὲ ταῦτα ἐπιφέρει τοῖς δεδειγμένοις "ἀνάγκη τοίνυν, εἴ τι ἔξαι ἀληθὲς εἰπεῖν 1006b ὅτι ἀνθρώπος, ζῶον εἶναι δίπουν· τὸτο γὰρ ἦν ὃ ἐσημαίνετο ὁ ἀνθρώπος." λαβὼν διὰ τῶν πρὸ τούτων καὶ δεικνύει ὅτι ὄνομα ἔξαι ἑνὸς 15 τινος δηλωτικόν, καὶ ὅτι ἄλλο μὴ τὸ ἔξαι ἀνθρώπος ἐστὶ σημαντικόν, ἄλλο δὲ τὸ ἔκ ἔξαι ἀνθρώπος, διαφέροντα ὄντα, καὶ ὅτι ἄλλο μὴ ἢ κατάφασιν ἄλλο δὲ ἢ ἀπόφασιν, νῦν συμπεραίνει διὰ τῶν δεδειγμένων τὸ προκείμενον· τὸτο δὲ ἦν τὸ δεικνύει ὅτι μὴ οἷον τὸ ἐστίν ἐπὶ τῷ αὐτῷ τὴν ἀντίφασιν ἀληθεύεισθαι. εἰ γὰρ ὁ ἀνθρώπος τὸ ὄνομα φύσεως μιᾶς ἐστὶ σημαντικόν, αὐτὴ δὲ ἐστὶ τὸ ζῶον πεζὸν 20 δίπουν, ἀνάγκη ἀληθὲς ὄντος τῷ λόγῳ τῷ ἔξαι ἀνθρώπος (τὸτο γὰρ ἐστὶ τὸ εἰρημένον διὰ τῷ, εἴ τις ἔξαι ἀληθὲς εἰπεῖν ὅτι ἀνθρώπος, εἶναι τὸ σημαίνοντα ὑπ' αὐτῷ τὸ ζῶον πεζὸν δίπουν)· ὃ δὲ ἀνάγκη εἶναι ζῶον πεζὸν δίπουν, τὸτο τε ἔκ ἐνδέχεται μὴ εἶναι ταύτῃ τὸτο· 25 τὸ γὰρ ἀνάγκη εἶναι σημαντικόν ἐστὶ τῷ ἀδύνατον μὴ εἶναι. ἀλλὰ μὴν ὃ ἀδύνατον μὴ εἶναι, τὸτο ἔκ ἀληθὲς ἔξαι εἰπεῖν μὴ εἶναι τότε. καθ' ὃ ἄρα ἀληθὲς ἔξαι εἰπεῖν τὸ ἔξαι ἀνθρώπος τότε, κατ' ἐκείνῃ ἀδύνατον ἔξαι ἀληθὲς εἶναι τὸ μὴ εἶναι ἀνθρώπου. ὡς δὲ ἐπὶ τούτῳ, καὶ ἐπὶ πάντων ὁμοίως ἔχει. εἰ δὲ τὸτο, ἀδύνατον, ἐφ' ὃ ἀληθὲς ἢ τινὸς κατάφασιν, ἐπὶ τούτῳ ἀληθὲς εἶναι τότε τὴν αὐτὴν τούτῳ ἀπόφασιν. ὃ δὲ πᾶς λόγος τοῦτο ἂν εἴη. εἰ τὸ ἀνθρώπος ὄνομα ἄλλο σημαντικόν ἐστὶ καὶ τὸ ἔκ ἀνθρώπου ἄλλο, καὶ μὴ ἐστὶ πολυώνυμα, καὶ ἐστὶ τὸ μὴ ἀνθρώπος σημαίνον ζῶον πεζὸν δίπουν, εἴη ἂν καὶ ὁ λόγος ὃ λέγων εἶναι ἀνθρώπον ἄλλο σημαίνον καὶ ἄλλο 35 ὃ λέγων μὴ εἶναι ἀνθρώπον (ὁδὸν γὰρ νῦν διαφέρει), καὶ ἔξαι ὃ μὴ εἶναι ἀνθρώπον λέγων σημαίνον εἶναι ζῶον πεζὸν δίπουν, ὃ δὲ μὴ εἶναι ἀνθρώπου, μὴ εἶναι ζῶον πεζὸν δίπουν. εἰ δὲ ταῦτα σημαίνοντα ὑπ' αὐτῶν, καθ' ὃ ἀληθὲς ἔξαι ὃ λέγων λόγος εἶναι ἀνθρώπου, ἀνάγκη τὸτο εἶναι ζῶον πεζὸν δίπουν. μὴ γὰρ ὄντος ἔκ οἷον τὸ ἀληθὲς εἶναι τὸν σημαίνοντα αὐτὸν λόγον. ἀλλὰ μὴν ὃ ἀνάγκη εἶναι ζῶον πεζὸν δίπουν, τὸτο ἀδύνατον μὴ εἶναι τότε ζῶον πεζὸν 40 δίπουν. id.

2. αὐτὸν C. || 6. ὀνόματος A. || 9. γίνεσθαι A. || 10. post ὥστε om C. || 13. κατὰ om A. || 15. ἐκ ἢ] ἐκ A. || τῷ ἀνθρώπῳ om A. || 17. ἐπὶ φασιν A. || 24. πε τὴν et 25. τὸ om C. || 29. συμβεβηκέναι A. || 34. τῷ A. || καὶ τῷ μὴ A. || 37. σαφῶς C. || 38. λέγει F. || σημαίνοντα A, σημαίνοντα F. || τῷ ἀνθρώπῳ, ἀληθὲς AF, || ὑπ' C. || ὡς τὰ] ὥστε C. || 42. δὲ om A.

1. prius καὶ om A. || 2. τὸν σημαίνοντα A. || 3. σημαίνειν. δύναται A. || δὲ ante εἰπὼν et 8. τὸ post ἀνθρώπου om A. || 10. πρὸς τούτοις C. || 14. τῷ A. || 21. ἀνάγκη — 24. δίπουν om C. || 25. ἀλλὰ — 26. εἶναι ante τῷ et 30. τότε om A.

1006b "τὸ — εἶναι." εἰ δὲ ἀδύνατον αὐτὸ μὴ εἶναι ζῶον πεζὸν
 31. δίπυν, ἀδύνατον αὐτὸ μὴ ἄνθρωπον εἶναι. ὁ δὲ ἀδύνατον εἶναι
 μὴ ἄνθρωπον, τὸτο ὅδε ἀληθεύσει τις λέγων εἶναι μὴ ἄνθρωπον.
 ἀδύνατον ἄρα ἀληθεύοντος τῷ ἔξιν ἄνθρωπος, ἀληθὲς εἶναι τὸ ἔξιν
 ἢ ἄνθρωπος ἢ τὸ ἔκ ἔξιν ἄνθρωπος. καὶ ἥδ' αὖ τὸτο ἀληθὲς ἐπὶ μὴ ὄν-
 τος ἀνθρώπου. ὥστε ἀδύνατον ἀληθὺς ὕψους τῆς καταφάσεως ἀληθῆ
 τὴν ἀπόφασιν εἶναι τὴν ἀντιφατικῶς ἀντικειμένην αὐτῇ. id.
 1006b "ὁ — ἄνθρωπον." δείξας, ἐφ' ὃ ἀληθὲς ἐστὶ τὸ ἔξιν ἄνθρωπος,
 34. ἐπὶ τούτῳ ἀδύνατον ἅμα ἀληθὲς εἶναι καὶ τὸ μὴ εἶναι ἄνθρωπον, τῷ
 αὐτῷ λόγῳ χωρμένους φησὶν ἐνεστὶ δεκνύναι πάλιν, ἐφ' ὃ ἀληθὲς
 ἐστὶ τὸ μὴ εἶναι ἄνθρωπον, μὴ δυνάμενον ἀληθὲς εἶναι τὸ εἶναι ἄν-
 θρωπον. ἐφ' ὃ ἥδ' ἀληθὲς ἐστὶ τὸ μὴ εἶναι ἄνθρωπον, ἀνάγκη τὸτο
 μὴ εἶναι ζῶον πεζὸν δίπυν. ὁ δὲ ἀνάγκη μὴ εἶναι, τὸτο ἀδύνα-
 τον εἶναι τότε. ὁ δὲ ἀδύνατον εἶναι ζῶον πεζὸν δίπυν, τὸτο ἢ
 ἀληθὲς ἐστὶν εἰπεῖν εἶναι ζῶον πεζὸν δίπυν. ἐφ' ὃ ἄρα ἀληθὲς τὸ
 μὴ εἶναι ἄνθρωπον, ἐπὶ τούτῳ τότε ἢ οἶόν τε ἀληθὲς εἶναι τὸ εἶναι
 ἄνθρωπον. καὶ ἔστι τὸ μὴ εἶναι ἄνθρωπον ἀπόφασις, τὸ δὲ εἶναι
 ἄνθρωπον κατάφασις. ἀδύνατον ἄρα ἐπὶ τῷ αὐτῷ τὴν τε κατά-
 φασιν ἀληθῆ καὶ τὴν αὐτῇ ἀπόφασιν εἶναι. ἔδειξε δὲ ὁ λόγος ὅτος,
 κειμένων τῷ ἄλλο σημαίνειν τὸ εἶναι καὶ μὴ εἶναι, ἐφ' ὃ ἀληθὲς ἐστὶ
 τὸ εἰπεῖν νῦν ὅτι λευκόν, ἀνάγκη τὸτο νῦν εἶναι λευκόν, καὶ ἀδύνα-
 τον νῦν μὴ εἶναι λευκόν, ἐφ' ὃ ἀληθὲς εἰπεῖν νῦν ὅτι ἐστὶ λευκόν.
 ὁ δὲ ἥδ' ὅτι καὶ τούτων ἕκαστον, τό τε ἀνάγκη εἶναι καὶ ἀδύνατον μὴ
 εἶναι, ἔν τι σημαίνει. τὴν δὲ δεῖξιν φησὶ τὴν ἀρχὴν ἔχειν ἀπὸ
 τῷ εἰληφθῆαι ἄλλο σημαίνειν τὸ ἀνθρώπῳ εἶναι καὶ τὸ μὴ ἀνθρώπῳ
 εἶναι, ὁ ἦν ἀναγκαῖον ὁμολογεῖν τῷ τὴν τε ἀντίφασιν συναλη-
 θεύειν λέγοντι καὶ σωζεῖν βυλομένῳ τὸ διαλέγεσθαι. πῶς δὲ ἕτερον,
 δεικνύσι παραθέμενος τὸ λευκόν. ὥς ἥδ' ὁ λέγων λευκόν εἶναι τῷ
 λέγοντος ἀνθρώπου εἶναι διάφορόν τι σημαίνει. ὁ μὲν ἥδ' λευκόν εἶναι
 λέγων διάφορον μὲν καὶ ἄλλο τι λέγει τῷ ἀνθρώπου λέγοντος εἶναι,
 30 ὃ μὴ καὶ ἀντικείμενον αὐτῷ. ὁ δὲ μὴ εἶναι ἄνθρωπον λέγων, πρὸς
 τῷ μὴ εἶναι ἄνθρωπον λέγειν τι, καὶ ἀντικείμενον λέγει τῷ λέγοντι
 ἄνθρωπον εἶναι. ὥστε εἰ τὸ ἦττον τῷ ἀνθρώπῳ διαφέρειν μὴ ἀλη-
 θεύειν κατ' αὐτῷ, ὅδ' ἂν τὸ μᾶλλον αὐτῷ διαφέρειν ἀληθεύοιτο.
 εἰ δὲ τις λέγει καὶ τὸ λευκόν εἶναι τῷ ἀνθρώπῳ εἶναι ταῦτ' ἐν σημαί-
 νει τῷ δύνανθαι καὶ τῷ αὐτῷ ἄμφω κατηγορεῖσθαι, ἐρῶμεν πάλιν
 τὸ αὐτὸ ὃ καὶ πρότερον, ὅτι ὅπως ἐν πάντα ἔχει πολλὰ ὀνόματα
 ἔχον, ὃ μόνον τὰ ἀντικείμενα, εἰ ἔν ἐστι τὰ ἐνὸς κατηγορούμενα καὶ
 μὴ τῷ μίαν σημαίνειν φύσιν τὸ ἐν ὀρίζον. εἰ δὲ μὴ ἐνδέχεσθαι
 πάντα τὰ σημαίνόμενα ὑπὸ τῶν καθ' ἑνὸς τινος κατηγορουμένων
 40 τὰ αὐτὰ εἶναι, ὅδ' ἂν τὰ σημαίνοντα αὐτὰ τὰ αὐτὰ εἴη, ἀλλ'
 ἕκαστον τῶν διαφερόντων ὑπὸ τῷ διαφερόντος ἂν σημαίνοιο. εἰ
 δὲ τὸτο, τὸ δεδειγμένον ἀνάγκη συμπεραίνεσθαι, τὸ μὴ οἶόν τε

ἅμα τὸ αὐτὸ εἶναι τε καὶ μὴ εἶναι, ἂν μόνον ἀπαρνεῖται πρὸς τὸ
 ἡρωτημένον ὁ προσδιαλεγόμενος βούληται. id.

"εἰ — ἀποφάσεις." εἰ δὲ ἀπλῶς ἐρωτώμενός τις εἴη,
 Σωκράτης ἀνθρωπός ἐστι, μὴ ἀποκρίνηται ἀπλῶς ἢ εἶναι ἢ μὴ εἶναι
 5 αὐτὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ προσέθῃ καὶ τὴν ἀπόφασιν, λέγων ἴτι καὶ
 ἀνθρωπός ἐστι καὶ ἢ ἔξιν ἄνθρωπος, ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων,
 εὐλαβούμενος μὴ ἂν δῶ μόνον τὸν ἄνθρωπον εἶναι, περιαχθῇ καὶ τὴν
 προειρημένον λόγον εἰς τὸ μὴ δύνανθαι τὸ αὐτὸ τὸτο λέγειν ἴτι
 εἶναι καὶ μὴ εἶναι ἄνθρωπον, τῷ ἔπεσθαι μὲν δοθέντι τῷ εἶναι ἄνθρω-
 10 πον, εἰ ἀληθὲς εἴη τὸ ἐξ ἀνάγκης τότε εἶναι ἄνθρωπον, καὶ ἀδύνα-
 τον εἶναι τὸ μὴ εἶναι ἄνθρωπον, ἀδυνάτου δὲ ὄντος τῷ μὴ εἶναι
 τότε ἄνθρωπον, μὴ δύνανθαι ἀληθῆ εἶναι τὴν ἀπόφασιν τὴν λέγον-
 σαν μὴ εἶναι ἄνθρωπον. ἂν δὲ τις τὸτο προσορώμενος τὴν κατα-
 φάσει καὶ τὴν ἀπόφασιν λέγει ὑπάρχειν, ἢ ἀπαρνεῖται τὸ ἐρωτά-
 15 μενον. τό τε ἥδ' ἐζητούμενον προλαμβάνει. ζητεῖν ἥδ' αὖ τὸ
 οἶόν τε, ὃ ὑπάρχει ἄνθρωπος, τὸτο καὶ μὴ ἄνθρωπον εἶναι. ὁ δὲ
 χωρὶςδείξεως αὐτὸ λαμβάνει, ὅτε γνωρίζον ὅτε ἐναργὲς ἢ
 ἀεζῶν καὶ τὰ φανερά καὶ τὰ πᾶσιν ἐναργῆ ἀποδείκνυται, καὶ διὰ τὴν
 μὴδὲ τὸ ἐπὶ τῆς ἀντιφάσεως συγχωρῶν. ὅτι δὲ πρὸς τὸ ἐρωτά-
 20 μενον ἢ ἀποκρίνηται, δείκνυσιν ἐκ τῷ, εἰ καὶ ἀληθεύσει, μὴ ἐφάσθαι
 αὐτὸν μὴ ἐξεταζέμενα περὶ αὐτοῦ λέγειν. καὶ ἥδ' ἄλλα μυρία ὁμο-
 γυμνῶς τῷ Σωκράτει ὑπάρχει, ἀλλ' ὅμως ὁ ἐρωτηθεὶς ὁ Σω-
 κράτης ἀνθρωπός ἐστιν ἢ ἐξαριθμεῖται πάντα, καὶ λέγει καὶ φιλό-
 σοφος καὶ Ἀθηναῖος καὶ σιμὸς καὶ προγόνος καὶ λευκός καὶ μυρτιάς καὶ
 25 Πλάτωνος διδάσκαλος. ἔτι εἰ ἐν τῷ πάντα τὰ ἐνυπάρχοντα
 εἰπεῖν τὸ ἀποκρίνεσθαι τὸ ἐρωτώμενον ἐστίν, εἰ ἀδύνατον πᾶσι
 εἰπεῖν, ἀδύνατος καὶ ἢ ἀποκρισὶς ἔξαι. ἀδύνατον δὲ πᾶσι ἐκ-
 ριθμῶσιν ποιήσασθαι τῶν ὑπαρχόντων τιν. εἰ δὲ ἐνὸς ἐξεταζέμενος
 μὴ πάντα τὰ ὑπάρχοντα λέγοιμεν αὐτῷ, ὅδε ἔν τι ἐξ αὐτῶν
 30 παρὰ τὸ ἐν τῇ ἐρωτῇ δέοντως ἐρῶμεν. ἢ ἥδ' πάντα ἢ ἢ ἐν τῇ
 παρὰ τὸ ἡρωτημένον. ὥστε εἰ καὶ ὅτι μάλιστα ὁ ἀνθρωπός ἐστιν ἢ
 ἀνθρωπός ἐστιν, ὃ δὲ καὶ τὸτο προσέθεναι. εἰ μὲν ἥδ' αὐτὸν ἐστὶν ἢ
 ὅπως καὶ τὸτο διὰ τῷ δύνανθαι ἄνθρωπον εἶναι. εἰ δὲ ἕτερον, ἐπ' ὃ
 ἐρωτήτης περὶ τούτου. ἢ ἥδ' πάντα χρὴ τὰ προσόντα ἢ μὴδὲν παρὰ
 35 τὸ ἡρωτημένον λέγειν. ἔτι καὶ αἱ τῶν ἄλλων ἀποφάσεις ἀληθεῖς
 κατ' αὐτῷ, ἀλλ' ὃ διότι ἀληθεῖς ἐρωτηθεὶς τις εἰ ὁ Σωκράτης ἄν-
 θρωπός ἐστιν, ἀποκρίνοιο ὅτι καὶ ὅχι ἵππος καὶ ὃ ὡλών. μάταιός ἢ
 ἂν εἴη. ὅπως ὅν καὶ ὁ λέγων καὶ μὴ ἄνθρωπον αὐτὸν εἶναι. ἄλλο
 ἥδ' ὃ ἢ ἔξιν ἄνθρωπος τῷ εἶναι ἄνθρωπος ἀποδέχεται. id.
 "ὅπως — εἶναι." ὅτι μὴ οἶόν τε λέγειν ἐπὶ πάντων τὸ ἡρωτῶ-
 40 μᾶλλον ἕκαστον τῶν ὄντων εἶναι ἢ μὴ εἶναι, καὶ διὰ τούτων ἐκ-
 κνυσι ('). δοκεῖ δὲ μοι ἢ ἐπιχειρήσεις αὐτῇ λέγεσθαι πρὸς τὸ
 διὰ τὸτο λέγοντας ἐπὶ πάντων ὃ μᾶλλον τὴν κατάφασιν ἢ τὴν

2. αὐτὸ ἄνθρωπον μὴ εἶναι C. || 3. ἀληθεύσει A. || 12. ἐστὶ δεκνύναι τὸ A. || 23. τῷ ἢ AC. || 25. μὴ εἶναι ἀνθρώπῳ C. || 32. λέγων om A. || 35. σημαίνει A. || 37. ὁ om C. || 39. τὸ ἐν om A.

3. ἀπὸ ἀντιφάσεως A. || 13. δὲ ἢ A. || προσορώμενος ἅμα τῇ A. || 17. λαμβάνει C. || 20. ἀληθεύει A. || μὴ ἢ μὴ C. || 22. ὑπάρχει A. || εἰ et 26. om C. || 28. δὲ περὶ ἐνός A. || 30. ἐν τῇ om C.

ἀπόφασις, ὅτι ὁ νῦν ἔστι δύνανται καὶ μὴ εἶναι, καὶ ὁ μὴ ἔστιν εἶναι, ἐπὶ ἅμα γε τὸ ὑπὸ τῆς ἀντιφάσεως σημαίνοντο ὑδὲ ἐπὶ τῶν συμβεβηκότων ὁδῶν τε συνυπάρχειν, ὡς δέδοικεν. ἀλλ' εἰ τις λέγει τῷ αὐτῷ ἀληθεύειν τὴν ἀντίφασιν τῷ καὶ μὴ εἶναι δύνανται τὸτο ὁ κατηγορεῖται, ἔτι ὅν μὴδὲ τὸτο ὁδῶν τε δεκνύει ἐπὶ τῶν ἐν τῇ ὁσίᾳ πρὸς κατηγορουμένον. εἰπὼν γὰρ ἀναιρῶν ὅτιαν, ποῖαν ὅτιαν ἐδήλωσε προαίεῖς "καὶ τὸ τί ἦν εἶναι." τὸ γὰρ ἐν τῇ ὁσίᾳ πρὸς κατηγορεῖσθαι τὸ ἀναιρῶσι. τὰ γὰρ ἐν τῇ ὁσίᾳ κατηγορούμενα ἔχουσιν ὅτι ὑπάρχειν καὶ μὴ ὑπάρχειν ἐκείνῳ· ἐξ ἀνάγκης γὰρ, ἔς' ἂν ἦ τὸ πρᾶγμα, ὑπάρχει αὐτῷ καὶ ἔστιν ἀχώριστα αὐτῷ. εἰ γὰρ καὶ πρὸς τὴν τῶν συμβεβηκότων ὑπαρξὴν τις ἐνίσταται τῶν ὡς ἔκ ἐξ ἀνάγκης ὑπαρχόντων τότε ὅτε ἀληθὴς ἡ περὶ αὐτῶν κατάφασις, ἀλλ' ἐπὶ γε τῶν ἐν τῇ ὁσίᾳ ὑδαὶς ἀντίφασιν· ὥστε οἱ διὰ τὸτο τὴν ἀντίφασιν ἅμα ἐπὶ τῷ αὐτῷ λέγοντες εἶναι ἀληθῆ, ὅτι ὁδῶν τε ταῦτ' καὶ ὑπάρχειν καὶ μὴ ὑπάρχειν τοῖς αὐτοῖς, ἀναιρῶσι τὸ εἶναι τι ἐν τῇ ὁσίᾳ τινος καὶ τὸ ὑπάρχειν ὅτιαν τί τινι. οἱ γὰρ ταῦτ' εἶναι καὶ μὴ εἶναι λέγοντες, καὶ μὴδὲν μᾶλλον τὴν κατάφασιν ἢ τὴν ἀπόφασιν ἐκείνῳ κατηγορεῖσθαι διὰ τὸ καὶ ὑπάρχειν καὶ μὴ ὑπάρχειν τὸ κατηγορούμενον αὐτῷ δύνανται, ἀναιρῶσι τὸ εἶναι τι ἐκείνῳ τῶν ὅτων εἶδος καὶ ὁσίαν, καθ' ἣν ἔστιν ἐκείνῳ τὸ εἶναι καὶ τὸ κατηγορεῖσθαι ὅπως ἄλλως τί τινος καθ' αὐτὸ τε καὶ ἐν τῇ ὁσίᾳ· ὑδὲ γὰρ ἔστι τῶν κατηγορουμένων τινος ὡς γένος καὶ ἐν τῷ ὅπερ, τυχέειν ἐν τῇ ὁσίᾳ, κατηγορούμενον, ὑδὲ ὅπως ὡς ὁσίαν καὶ εἶδος καὶ ὡς ὁρισμὸς καὶ τί ἦν εἶναι, εἰ πάντα τὰ κατηγορούμενα αὐτῷ καὶ μὴ ὑπάρχειν ὁδῶν τε· ἀλλ' ἔστι συμβεβηκότα πάντα, καὶ ὅτε ὅπερ ἀνθρώπῳ εἶναι ἔστιν ὅπερ ζῶντι, τυχέειν ὑδὲ ὅπως ἐν τῇ ὁσίᾳ ἡ ὡς εἶδος ἢ γένος ὅτε ὁ ἄνθρωπος ὅτε τὸ ζῶντι κατηγορηθῆσθαι, ἀλλ' ὡς συμβεβηκότα. εἰπὼν δὲ "καὶ τὸ ὅπερ ἀνθρώπῳ εἶναι ἢ ζῶντι" ἐκείνῳ προσέθηκε τὸ ἀναιρῶσιν· ἦν γὰρ προειρημένον καὶ κείμενον· προσέειπε γὰρ ὅπως δὲ ἀναιρῶσιν οἱ τὸτο λέγοντες" τὸ δὲ "τί ἦν εἶναι μὴ εἶναι" ἐνδεέστερον ἔχειν ὁδῶν (4)· λαίπει γὰρ αὐτῷ ὁ καὶ σύνδεσμος, ὅτι καὶ τὸ τί ἦν εἶναι μὴ εἶναι, τυχέει τὸν ὁρισμὸν μὴ εἶναι. ἀναιρῶν γὰρ πᾶσι ἐν τῇ ὁσίᾳ εἶναι τινα κατηγορούμενα, ἀναιρεῖται καθόλου καὶ τὸ εἶναι τινος ὁρισμὸν· ὁ γὰρ ὁρισμὸς ἐκ τῶν καθ' αὐτὰ ὑπαρχόντων. δύνανται "καὶ τὸ ὅπερ ἀνθρώπῳ ἢ ζῶντι εἶναι" τί ἦν ἔστιν ὅπως, τυχέει μὴ ἐν τῇ ὁσίᾳ μὴδὲ ἐν τῷ τί ἐστιν κατηγορεῖσθαι, ὡς εἰρηάζει τὸ τί ἦν εἶναι ἀντὶ τῷ τί ἐστιν. εἰ γὰρ ἔστιν ὅπερ ἀνθρώπῳ εἶναι, δείκνυσιν διὰ τούτων ὅτι ἀναιρεῖται τὸ ὅπερ ἀνθρώπῳ εἶναι, καὶ ὅπως τὸ ἐν τῇ ὁσίᾳ πρὸς ὡς γένος ἢ εἶδος κατηγορεῖσθαι, εἰ ἐπὶ παντὸς ἢ ἀντίφασιν συναληθεύουσι. τεθέντος γὰρ ἐν τῇ ὁσίᾳ τινος κατηγορεῖσθαι, ἀδύνατον ἐπ' ἐκείνῳ τὴν ἀντίφασιν εἶναι λέγειν ἀληθῆ. εἰ γὰρ εἴη τι τῶν ὄντων ὅπερ ἄνθρωπος, ὡς ἐν τῷ τί ἐστιν

αὐτῷ τὸν ἄνθρωπον κατηγορεῖσθαι, ἔχουσιν τε τὸτο μὴ ἄνθρωπον εἶναι. ὁμοίως δὲ ὑδὲ ἄλλο τι ὁδῶν τε μὴ εἶναι τὸτο ὁ ἐν τῷ ὁρισμῷ καὶ ἐν τῇ ὁσίᾳ αὐτῷ κατηγορεῖται. εἰ γὰρ ἔστιν ὁ γένος τῷ ἄνθρωπῳ, ἢ ὅπως τί ἦν εἶναι εἴη τινός, ἔχουσιν τε τὸτο μὴ ὑπάρχειν αὐτῷ· ὁ γὰρ ἔστιν ὅπερ ἄνθρωπος, τὸτο ἔχουσιν τε ἅμα καὶ μὴ ἄνθρωπον εἶναι ἢ εἶναι μὴ ἄνθρωπον. εἰ δὲ μὴ τὸ πρᾶγμα, ὑδὲ αἱ ἀποφάσεις αἱ σημαίνουσιν τὸτο τὸ μὴ εἶναι ἄνθρωπον αὐτῷ· τούτων γὰρ τις ἀπόφασις τῆς τούδε τι ὅπερ ἄνθρωπον εἶναι λεγέσθαι. προσέθηκε δὲ τὸ "ἐν γὰρ ἦν ὁ ἐσήμασε, καὶ ἦν τὸτο τινος 1007 α ὁσίαν" ὑπομνηστικῶν ἡμᾶς τῶν δεδειγμένων, ὅτι ὁ σημαίνων ἐν τι σημαίνει καὶ ὁρισμένον, ὥστε καὶ ὁ λέγων τούδε ὅπερ ἄνθρωπον εἶναι ἐν τι σημαίνει, καὶ ἔστι τὸτο ὁσίαν αὐτῷ, τυχέειν ἐν τῇ ὁσίᾳ ἐστὶν αὐτῷ, καὶ ἔχουσιν τε αὐτὸ μὴ ὑπάρχειν αὐτῷ· ἐν γὰρ τούτῳ ἔστιν αὐτό. id.

(5) εἰ τὸτο ὑποτιθέμενοι καὶ λέγοντες συναληθεύειν τὴν ἀν- 1007 α τίφασιν ἀναιρῶσι τὴν ὁσίαν καὶ τὸς ὁρισμὸς, καθάπερ ἐν τῇ θεω- 20. ρίᾳ εἰρηκαμεν· πάντα γὰρ ἀνάγκη λέγειν αὐτοὺς συμβεβηκότα, ἐπειδὴ ὅπως ἐπὶ τῶν συμβεβηκότων χωραὶ ἔχουσιν τὸ συναληθεύειν τὴν ἀντίφασιν, καὶ ἐν αὐτοῖς δὲ κατ' ἄλλον καὶ ἄλλον χρόνον, "καὶ τὸ ὅπερ ἀνθρώπῳ εἶναι ἢ ζῶντι εἶναι μὴ εἶναι," εἴγε συντρέχει αὐτῷ ἢ ἀπόφασις αὐτῷ ἀναιρετική αὐτῷ ὑπάρχουσα. εἰ γὰρ ὅπως ἔστιν ἐν ὑποτάσει ἢ κατάφασιν ἢ λέγουσα ἀνθρώπῳ εἶναι τὸτο, ἔκ ἔστι μὴ ἀνθρώπῳ εἶναι, ἵνα εἴπῃ τὴν ἀόριστον κατάφασιν, ἥγουν μὴ εἶναι ἀνθρώπῳ, τυχέειν ὅπερ συντρέχει αὐτῷ ἢ ἀπόφασις αὐτῷ. Asclep.

(6) εἰ δὲ ὑποθεώμεθα ταῦτ' εἶναι καὶ ταῦτ' ἀληθῆ τὸ ὅπερ 1007 α ἀνθρώπῳ εἶναι ἢ ὅπερ μὴ ἀνθρώπῳ εἶναι ἢ ὅπερ εἶναι ἀνθρώπῳ, 23. τότε ἐκείνῳ τὸ αὐτὸ δηλοῖ ἄλλα ἄλλο. id.

"εἰ — εἶναι." τυχέειν εἰ ὁδῶν εἴη τὸ ὑποκείμενον ὅπερ ἀνθρω- 1007 α πος, τυχέειν εἰ ἐν τῷ ὅπερ καὶ ἐν τῇ ὁσίᾳ αὐτῷ εἴη ὁ ἄνθρωπος 27. κατηγορούμενος, ἔκ ἂν αὐτῷ ἐφαρμόζοι ἔτι ἢ τὸ μὴ εἶναι ὅπερ ἀνθρώπῳ ἢ τὸ εἶναι ὅπερ μὴ ἀνθρώπῳ. ἄλλο γὰρ ἔστι, εἰ ταῦτα ἀληθεύουσι κατ' αὐτῷ, καὶ ὁ τούτῳ ἐν τῷ ὅπερ ὁ ἄνθρωπος κατηγορεῖται· ὅτῳ δὲ ἐκείνῳ ἢ ἀντίφασιν ἐπὶ τῷ αὐτῷ μένοντος. διὸ ἔχουσιν τε ἔστιν αὐτῶν ἐν τῇ ὁσίᾳ τινος κατηγορουμένων δύνανται ποτε καὶ τὰς ἀποφάσεις ἀληθῶς κατηγορεῖσθαι· εἰ γὰρ μὴ ὑπάρχει αὐτῷ τὸ ἐν τῇ ὁσίᾳ ὄν αὐτῷ, ὅδ' ἂν εἴη καὶ αὐτὸ ἔστι. ὁ γὰρ ὁδῶν τε τῆς ὁσίαν τινος ἀναιρῶμένης αὐτὸ σωζέσθαι καὶ ὑπομένειν. ἐπὶ γὰρ τῶν συμβεβηκότων ὁδῶν τε τὸτο μόνον τὸ ὑπομένειν τὸ ὑποκείμενον καὶ ὑπάρχειν αὐτῷ τιθεμένων τῶν συμβεβηκότων καὶ μὴ ὑπάρχειν τῷ μὴ εἶναι ἐν τούτοις αὐτῷ τὸ εἶναι. δύνανται καὶ ταῦτ' εἶναι τὸ "εἰ δὲ ἔστι αὐτῷ τὸ ὅπερ ἀνθρώπῳ εἶναι ἅμα καὶ ὅπερ μὴ ἀνθρώπῳ

2. ἅμα γε om Sepulv. || 4. λέγειν A. || τῇ τὸ C. || 5. ἐπὶ τῇ δύναν C. || 8. τινος — 9. τε] τινος κατηγορούμενος, ἔχουσιν τε C. || 11. τῶν ante ὡς om A. || 16. ὅπως· εἰ A. || 29. καὶ κείμενον om F. || 34. ὁρισμῷ ὁρισμένον F. || 35. ἀνθρώπῳ om C. || 37. ὡς εἰρησθαι] ὁρισθαι C. || 41. δι-
κατὴ C. || ἀπόφασιν A.

7. τὸ om A. || 11. ὅπερ om C. || 19. post b f. add τοῖς. || 36. εἰ om A. || 32. ἀνθρώπῳ εἶναι. ἄλλο C. || 33. εἰ om A. || τούτῳ ὅπερ ἐν τῇ τῇ ἐστιν ὁ ἄνθρωπος κατηγορεῖται C, τούτῳ ὅπερ ἐν τῇ ὅπερ ὁ ἄνθρωπος κατηγορεῖται F. || 34. ἢ ἀντίφασιν om C. || 40. αὐτὸ θεμένον C.

εἶναι ἢ ὅπερ μὴ εἶναι ἀνθρώπῳ" (ὅθεν ἢ διαφέρει ὁπότερον ἂν ληφθῇ), "ἄλλο τι ἔστι," τυχόντων ἔν ἐτι ἔστι, ἀλλὰ πλείων καὶ διαφέροντα εἶδη· εἰ γὰρ τις πάντα ὕτω τισὶν ὑπάρχοντα λέγοι εἶναι ὡς τὰ αὐτὰ καὶ μὴ ὑπάρχειν δύνασθαι, ὅτος ὅθεν εἶδος ἔρεϊ τῷ πράγματος εἶναι ὅδε ὑσιώδη λόγον καὶ ὠρισμένον, ἀλλὰ πάντα τὰ 5 κατηγορούμενά τινος καὶ συμβεβηκός κατηγορηθῇ καὶ ὡς συμβεβηκότα. τὸ μὲν ἢ συμβεβηκός τιτι ἄλλο ἐν ἄλλῳ ὑπάρχει, ὡς τὸ λευκὸν τῷ ἀνθρώπῳ, διὸ δύνασθαι καὶ μὴ ὑπάρχειν αὐτῷ σωζομένῳ· τὸ δὲ εἶδος καὶ ἡ ὕσια ἢ ἐκάστῳ ὕτως αὐτῷ κατηγορεῖται, ὅς ὡς ἄλλῳ τινὶ ὄντι αὐτῷ ὑπάρχουσα, ἀλλ' ὡς τῷ ὄντι αὐτῷ 10 καὶ ἐν τῷ αὐτῷ τὸ εἶναι ἔχοντι. τὸ δὲ εἶναι ὅπερ μὴ ἀνθρώπων ἢ μὴ εἶναι ὅπερ ἀνθρώπων κοινότερον ἔλαβεν ὡς ἀπόφασιν τῷ εἶναι ὅπερ ἀνθρώπων τῷ τὸ αὐτὸ ἄτοπον ἔπεσθαι ὁπότερον ἂν τις λέγοι ἀπόφασιν αὐτῷ εἶναι· καθ' ἑκάτερον ἢ αὐτῶν ἀναιρεῖται τὸ ὅπερ εἶναι καὶ ἡ ὕσια. φανερώτατον δὲ τὸ ἄτοπον ἐπὶ τῷ εἶναι ὅπερ μὴ 15 ἀνθρώπων, ὃ δοκεῖ κατάφασιν ἐκ μεταθέσεως, εἴγε ὁ τῷ λέγων φυλάσσει τὸ ὑποκείμενον, ὃ φησὶν αὐτὸ ὅπερ τῷ εἶναι ὃ ἐστιν· ὃ καὶ ἀρῶμεν ἂν οἱ τὴν ἀντίφασιν καὶ τῷ αὐτῷ ἅμα ἀληθῆ λέγοντες. καίτοι ὅδε τὴν ἀρχὴν ἐτι εἶναι δύνασθαι, εἰ μὴ εἴη τὸ ἐν τῷ αὐτῷ τὸ εἶναι. Alex.

1007. "εἰ — καθόλου." δείξας ὅτι ἀναιρέσθαι ἐκ τῶν ὄντων τὸ εἶδος 33. καὶ τὴν ὁρισμὸν καὶ τὸ ὅλως καθ' αὐτό τι κατηγορεῖσθαι τινος οἱ καὶ εἶναι καὶ μὴ εἶναι τὸ αὐτὸ λέγοντες καὶ διὰ τῷ τὴν ἀντίφασιν συναληθεύειν φάσκοντες (πάντα ἢ ποῶσιν ὕτω κατηγορούμενα τῶν ὑποκειμένων ὡς συμβεβηκότα), δείκνυσιν ἐπόμενον καὶ ἄλλο τι ἀτό- 25 πον εἰ πάντα τις λέγοι τὰ ὄντα συμβεβηκότα· φησὶ ἢ μὴδὲν ἔσεσθαι πρῶτον τὸ καθόλου. τῷ δὲ ἦτοι εἰρήκε σημαίνων ὅτι μὴ ἔστι τὸ πρῶτον τὸ γένος, τυτέστιν ἔκ ἐστι τῶν γενῶν τὸ πρῶτον ἢ ὕσια· πάντα μὲν ἢ τὰ γένη καθόλου, πρῶτον δὲ τῶν ἄλλων ἢ ὕσια, ἀναιρεθῇ δὲ τὸ γένος τῷ ὅτι ὅθεν συμβεβηκεν, ὅδε 30 τινος ὡς συμβεβηκός ἢ ὕσια κατηγορεῖται, ἀλλ' ὃ ἂν κατηγορεῖται τις ὕσια, συνωνύμως τε καὶ ἐν τῇ ὕσια κατηγορεῖται. εἰ ἢ ὕσος τῆς ὕσας ἀναγκαῖον εἶναι καὶ τὴν τοιαύτην κατηγορίαν, μὴ ὕσος τῆς τοιαύτης κατηγορίας ὅδε ἂν ἢ ὕσια εἴη· ἢς κατηγορίας ἀναι- 35 ρυμένης ἀναιρέσει ἂν καὶ τῆς ὕσας γένος ἐκ τῶν ὄντων. ἀλλὰ μὴ ὕσος τῆς ὡς γένος ὕσας ὅδε ἂν ἢ ἄτομος εἴη· ἀναιρέσει ἢ καθόλου τῷ γένος αὐτῆς ὅδε ἂν αὐτῇ εἴη. ὕτω δὲ ὅδε ἂν κα- 40 τηγοροῖτο τι κατ' ὕσας, ἀλλ' ἐν πάσῃ κατηγορίᾳ καὶ τὸ ὑποκείμε- νον ἂν συμβεβηκός εἴη. μὴ ὕσος δὲ ὕσας τῷ ὑποκειμένῳ ἀλλὰ συμβεβηκός, ἐπ' ἀπειρον ἂν ἄλλῳ ἄλλο ὑποκείμενον λαμβά- 40 νοιτο τῷ τὸ συμβεβηκός ἀεὶ καθ' ὑποκείμενον τινος σημαίνει τὴν κατηγορίαν, τυτέστιν ἐν ἄλλῳ εἶναι, καὶ ὑποκείμενον τι ἔχειν, καὶ μὴ δύνασθαι ἢ αὐτὸ ὑποκείμενον εἶναι ἢ εἶναι χωρὶς ὑποκειμένου. εἰ

ἢ εἴη ἐν τῇ Σωκράτης λευκός ἐστι προτάσει καὶ τὸ Σωκράτης συμ- 45 βεβηκός ἄλλῳ ὑποκειμένῳ, δέσσει) κάκεινο πάλιν ἄλλῳ, καὶ τῷ ἐπ' ἀπειρον. τῷ δ' ἀδύνατον δεικνύσι. δύνασθαι γεγράφει "ὅθεν ἔστι πρῶτον τὸ καθ' ὅ," τυτέστι τὸ πρῶτον καὶ ὑποκείμενον, καθ' ὅ τὰ συμβεβηκότα ἀναιρεῖται). ἀναιρέσει ἢ τὴν τοιαύτην 50 κατηγορίαν ἀναιρέσει καὶ τῷ ὅδε ἐν τῷ ὕτω κατηγορεῖται μόνος· εἶναι· τοῦτον ἢ ἡ ὕσια. ἀναιρέσει δὲ τῆς ὕσας ὅθεν ἂν εἴη τὸ ἔχοντο ὑποκείμενον, πάντων τῶν ὄντων συμβεβηκότων ὄντων ὕτω δ' ἂν ἐπ' ἀπειρον αἱ κατηγορίαι γίνοντο. τὴν δὲ αἰτίαν τὴν 55 μὴδὲν ἔσεσθαι πρῶτον ὑποκείμενον καὶ ὅθεν, εἰ πάντα εἴη συμβεβη- κός, ἀπέδωκεν ὕτως. id.

"εἰ — κατηγορίαν." εἰ ἢ πᾶν συμβεβηκός ὑποκείμενον πᾶσι 60 ἔχει ἐν τῷ ἔστι καὶ καθ' ὅ κατηγορεῖται, καὶ μὴδὲν ἐστὶ συμβεβηκός ὑποκείμενον, ὅτος ἔρεϊ εἶναι ὅδε ὕσας ('). εἰ δὲ εἴη πάντα συμ- 65 βεβηκότα καὶ μὴδὲν ἔχοντο ὑποκείμενον καθ' ὅ τὰ ἄλλα, αὐτὸ οἱ κατ' ὅθεν, πρῶτον μὲν ὅδε ἂν συμβεβηκός τι εἴη ἐπὶ μὴ ἢ ὕσος ὕσας ὕτε συμβεβηκός τι οἷον τε εἶναι. ἀλλ' ὃ καὶ τῷ τῶν εὐλό- 70 νει τὴν δέξαι, ἀλλὰ φησιν ὅτι εἰς ἀπειρον αἱ κατηγορίαι προσέ- σονται, ἀεὶ τῷ ληφθέντος ὡς ὑποκείμενον τινὶ κατ' ἄλλῳ πάλιν 75 γομένῳ, τῷ καὶ αὐτὸ ὁμοίως τῷ πρὸ αὐτῷ συμβεβηκός εἶναι καὶ μὴ ὕσας τινά. ἀδύνατον δὲ ὅτι τὴν ἀρχὴν ὅδε οἷον τε συμβεβη- 80 κός τι συμβεβηκός· εἰ δὲ μὴ τῷ, πῶς ἂν οἷον τε εἴη ἐπ' ἀπει- ρόν γίνεσθαι τὰς κατηγορίας τῷ συμβεβηκός; ὅθεν ἢ γίνεσθαι ὅλως ἐκ 85 τῶν πλείωνων συμβεβηκῶν ἐν τι συνταχθέντων. μόνος ἢ ὃ ταῖς καὶ συμβεβηκός προτάσει λεγομέναις δύο συμπληρεῖ συμ- 90 βεβηκότα, ὅς ὡς τῷ ἑτέρῳ αὐτῶν τῷ ἑτέρῳ συμβεβηκός, ἀλλ' ὅτι ἅμφω τῷ αὐτῷ συμβεβηκός· τῷ ἢ σημαίνει ἢ πρῶτος ἢ λέγουσα τὸ λευκὸν μουσικόν ἢ τὸ μουσικὸν λευκόν· ὃ ἢ διαφέρει 95 ὅπερ ἂν ῥηθῇ. ἀντέγραψε δὲ αὐτά, ἵνα δείξῃ ὅτι ὁ ἑτέρῳ αὐτῷ ὅδε ὅδε τῷ ἑτέρῳ, ἀλλ' ἔστι τὸ σημαίνον τὸ ἅμφω τῷ αὐτῷ τινὶ συμβεβηκόν· καὶ ἢ μὲν ἑτέρα τῶν καὶ συμβεβηκός προτάσει ἢ 100 ἔχουσα συμβεβηκός συμβεβηκός ἐπιφερόμενον, ἢ καὶ κυρίως καὶ συμβεβηκός ἐστὶ, τοιαύτη ὡς μέχρι φωνῆς ὑποτιθέναι τὰ ἑτέρα τῷ ἑτέρῳ, καὶ μέχρι δύο συμβεβηκῶν τὴν κατηγορίαν πᾶσι 105 μὲν τῷ μὴδὲ γίνεσθαι τὴν τοιαύτην πρότασιν μίαν κυρίως, ἢ ἢ ἑτέρα, ἐν ἢ συμβεβηκός ὕσας κατηγορεῖται, ὅς ἔστι τοιαύτη. τὸ ἢ Σωκράτης μουσικός ἐστι, ὃ τοῦτον ἐστιν οἷον τὸ μουσικὸν λευκόν ἐστι. ὃ ἢ λέγων Σωκράτης μουσικός ἐστι, ὃ τῷ λέγει ὡς ἑ- 110 φότερα. καὶ ὃ Σωκράτης καὶ ὃ μουσικός, ἅμφω τῷ αὐτῷ συμβε- 115 βηκεν, οἷον τῷ ἀνθρώπῳ· ὅδε ἢ τὴν ἀρχὴν ἐν αὐτῇ δύο ἐστὶ συμ- 120 βεβηκότα. λαβὼν δὲ ἅμφοτέρους τὴν τρόπον τῆς καὶ συμβεβη- 125 κός κατηγορίας, ἐξῆς ὅτι μὴδὲ καθ' ἑτερον τῶν τρόπων ἐπ' ἀπει- 130 ρον οἷον τε γίνεσθαι τὴν κατηγορίαν ὑπομνησθεῖ, καὶ πρῶτον ἐπὶ

2. ἀλλ' ἐπὶ Α. || 3. γὰρ om C. || λέγει Α. || 5. τὰ om C. || 22. ἀριθμὸν C. || 24. ὑποκείμενον καὶ συμβεβηκόν Α. || 28. τὸ αὐτὸ φησὶ om Α. || 29. δὲ αὐτῶν ἢ Α. || 31. συμβεβηκεν C.

6. μόνος F. || 12. συμβεβηκός ὑποκείμενον, ὅδε ὅλως ὑποκείμενον τι ὅτος ἔρεϊ Α. || 22. τι συμβεβηκός συμβεβηκός Α. || 24. τῶν om Α. || 26. συμβεβηκός C. || 29. ὅπως Α. || 31. πρῶτος C. || 33. τὸ ἑτερον Α. || 39. συμβεβηκός Α. || 43. πρῶτος Α.

τῆς ἐχούσης τὴν ὕσταν τῷ συμβεβηκότι ὑποκειμένην. ὃ ἥδ' ἰσχυρὸν
 ἢ οἷον ἐπ' ἀπειρον συντιθέναι τὰ συμβεβηκότα οἷον Σωκράτη
 κατηγοροῦντας αὐτά, ἀλλὰ τὴν ἀρχὴν ὑδὲ δύο οἷον τὴν ἐξ ἑαυτοῦ
 ἢ τῇ Σωκράτους μυστικῇ ἐξ ἑαυτοῦ ἢ τὴν λευκὸν ἢ τι ἄλλο
 συμβεβηκός, ἐκείνῳ γίνεσθαι ἐν τῇ λευκῇ, ὑδὲ ἢ πρῶτασις μία.
 ἀλλ' ὑδὲ ἢ τῇ συμβεβηκῇ ὑποτιθέμενον συμβεβηκότι, ὑδὲ ἐκεῖ
 ἐπ' ἀπειρον ἐξ τῆς συνθέσεως τῶν συμβεβηκότων λαμβάνειν, ὅτι
 μὴδὲ τὴν ἀρχὴν κυρίως τὰ συμβεβηκότα τὸ συμβεβηκός κατη-
 γορεύει. ὑδὲ ἡδ' ἰσχυρὸν τὸ τοιοῦτον ἐκείνῳ ἢ ἐκείνῳ τῶν ἐξ ἑαυτοῦ
 ἢ πλείω συμβεβηκότα ἢ δύο ἐν τῇ τοιαύτῃ προτάσει ὡς συντιθεῖ.
 αἱ δὲ διττὲς μὲν οὗ τρόπος τῶν κατὰ συμβεβηκός κατηγορουμένων,
 κατ' ὑδὲτερον δὲ αὐτῶν οἷον τε τὰς κατηγορίας ἐπ' ἀπειρον
 παύει τῶν συμβεβηκότων, ὑδὲ οἷον τε συμπλέκει, ἢ ἢ εἴη
 ἐπ' ἀπειρον ἐν τοῖς συμβεβηκόσιν ἢ κατηγορία. εἰ δὲ τῶτα, ὃ
 πάντα κατὰ συμβεβηκός λεχθήσεσθαι. εἰ ἡδ' οὐ μὲν, εἰ μόναι εἴεν
 αἱ κατὰ συμβεβηκός κατηγορίαι, ἐπ' ἀπειρον γίνεσθαι τε καὶ λαμβά-
 νειν ἄλλο ἄλλῃ κατηγορούμενον, μόναι δὲ ἔσοντο, εἰ μὴ εἴη ἐν τῇ
 ὕσταν κατηγορούμενά τινα (ἀναρεῖ) ἡδ' ὅπως ἢ ὕσταν, ἢ οἷον τε δὲ
 τῶτα, δηλονότι μὴ μόναι τὰ ὡς συμβεβηκότα κατηγορούμενα.
 ἢ δὲ οἷον τῷ Σωκράτει τῷ λευκῷ ὁμοίως ἕτερον τι συμβεβη-
 κός δεικτικόν ἐστι τῷ μὴ δύνασθαι τὸ ὑποκειμένῳ τῷ συμβε-
 βηκόσιν ὑποτιθέμενον πάλιν συμβεβηκός τι κατηγορεῖν ('). ὃ
 αἰτίαν ἀπέδωκεν ὅτι μὴ γίνεσθαι τι ἐξ ἀπάντων, τῷ τε Σωκρά-
 τει καὶ τῶν δύο συμβεβηκότων. τὸ δὲ ὅτι τῷ λευκῷ ἕτερον
 τι συμβεβηκός δεικτικόν ἐστι τῷ ὅτι μὴδὲ τῷ ἄλλῳ ἄλλῃ συμβε-
 βηκός συμβεβηκότος κατηγορεῖν οἷον τε αὐξάνει τὰς τῶν συμβε-
 βηκότων κατηγορίας ἐπ' ἀπειρον, ὃ τὰς αἰτίας ὅσας τε σαφῶς
 παρέθετο καὶ ἐμείς προειρήκαμεν. μήποτε δὲ ἀμείνον ὅπως ἀκούει
 τῆς λέξεως τῆς (p. 1007 a 35) "εἰ δὲ πάντα κατὰ συμβεβηκός
 λέγεσθαι, ὑδὲν ἔσται πρῶτον τὸ καθόλου." εἰ πάν, φησί, κατὰ συμβε-
 βηκός κατηγορεῖσθαι, ὑδὲν ἔσται πρῶτον καθόλου, ὃ ἴσον ἢ εἴη τῷ
 ὑδεμία ἔσται κατηγορία πρώτη τε καὶ καθόλου, τῷ τε ὑδεμία ἔσται
 πρῶτασις ἄμεσος. τῶν ἡδ' προτάσεων τῶν ἐχουσῶν τι τῶν ἐν τῇ
 ὕσταν τὸ ὑποκειμένῳ ὄντων κατηγορούμενον αὐτῷ πρώτῃ ἢ ἄμεσος.
 τὰ ἡδ' καθ' αὐτὰ καὶ ἐν τῇ ὕσταν τινος κατηγορούμενον ἔπειτα τὸ πᾶσαν
 κατηγορίαν γίνεσθαι κατὰ συμβεβηκός, τῷ δὲ μὴδὲ εἶναι ἄμεσον
 πρῶτασιν τὸ ἐπ' ἀπειρον γίνεσθαι τὰς κατηγορίας, ἄλλῃ πρὸ ἄλλῃ
 λαμβάνεσθαι δύναμένῳ. δέδεικται ἡδ' ἐν τοῖς Ἰστέροις Ἀναλυτικαῖς
 (13) ὅτι εἰ μὴ εἴη ἄμεσος πρῶτασις, ἐπ' ἀπειρον αἱ κατηγορίαι

προελεύσονται. ἀλλὰ μὴν ἀδύνατον ἐν τοῖς κατὰ συμβεβηκός κατη-
 γορουμένοις τῶτα γίνεσθαι, ὅτι μὴδὲ τὴν ἀρχὴν οἷον τε συμβεβηκός
 τι συμβεβηκέναι συμβεβηκότι. καὶ δοκεῖ μοι μᾶλλον αὕτη ἢ
 ἐξηγήσεις τοῖς λεγομένοις ἐφαρμόζειν. εἴη δ' ἢ συνελόντι ὁ λό-
 γος ὅπως ἄπας ἔχων. εἰ ἐπὶ τῷ αὐτῷ ἢ ἀντιφάσεις ἄμα ἀληθῆς,
 ὑδὲν ὡς ἐν τῇ ὕσταν ὅν τῷ ὑποκειμένῳ κατηγορηθήσεσθαι, ἀλλὰ
 πάντα κατὰ συμβεβηκός, ὑδὲ ἀμέσως, ἀλλ' ἐπ' ἀπειρον αἱ κατη-
 γορίαι τῶν συμβεβηκότων, τῷ μὴδὲ τὴν ἀρχὴν συμβεβηκέναι τι
 συμβεβηκότι. ὑδὲ συλλογισαμέναι τι οἷον τε συμβεβηκός δι' ὅσον
 μέσῳ συμβεβηκότος, εἰ μὴ τὸ δεικνύμενον ἐν τῷ συμπεράσματι
 συμβεβηκός τῶν καθ' αὐτὰ ὑπαρχόντων εἴη τῷ συμβεβηκότι
 μέσῳ ὅπως τοιοῦτον ἡδ' ὁ Σωκράτης περιπατεῖ, πᾶν τὸ περιπατεῖν
 κανεῖ. τὸ ἡδ' κινεῖσθαι ἐν τῇ ὕσταν τῷ περιπατεῖν. ὑδὲ ἄρα ἢ ἀντι-
 φάσεις ἐπὶ τῷ αὐτῷ. id.

(') καὶ ὁ μὲν Ἀλέξανδρος τὸ "ὑδὲ ἡδ' πλείω συμπλέκει" δυοῦ 1007
 ὑπολαμβάνει τῶτο λέγειν τὴν Ἀριστοτέλην, ὑδέποτε πλείονα τῶν
 δύο συμβεβηκότων ἄμα κατηγορεῖσθαι, οἷον φάμεν ὅτι ὁ Ἰπποκρά-
 τῆς ἄριστος ἰατρός. . . ὁ μόντοι γε ἡμέτερος φιλόσοφος Ἀμμώ-
 νιος φησιν ὅτι ὁ καλῶς λέγει ὁ Ἀλέξανδρος ἐξηγούμενος τὸ "ὑδὲ
 ἡδ' πλείω συμπλέκει" δυοῖ, τῶτο λέγειν τὴν Ἀριστοτέλην, ὅτι
 ἀδύνατον πλείονα τῶν δύο συμβεβηκότων κατηγορεῖσθαι τὸ ὑπο-
 κειμένῳ. δυνατὸν γὰρ ἐστὶ πλείονα τῶν δύο κατηγορεῖσθαι τὸ ὑπο-
 κειμένῳ, οἷον ἐὰν εἴπω ὅπως, ὁ Ἰπποκράτης ἰατρός χειρουργὸς ἄρι-
 στός ἐστιν, ἢ γυνὴ ἰατρός διαιτητικὸς ἄριστος ἐστιν, ἢ γυνὴ κληνικός καὶ
 ἄλλῃ μυσία. ἄλλως τε δὲ ἡ ἡλικία τὸ μὲν ἐστὶ γένος τὸ δὲ εἶδος, τὸ ἐν
 κατηγορεῖσθαι. . . τὸ "ὑδὲ ἡδ' πλείω συμπλέκει" δυοῖν" φησὶν ἀντὶ
 τῷ ἀδύνατον ἐν τῇ προτάσει πλείονα εἶναι τῶν δύο ὅρων, ὑποκει-
 μένῳ καὶ κατηγορουμένῳ. διὸ φησιν (Anal. Pr. 1 1) "ὅσον δὲ καλῶ
 εἰς ὃν ἢ πρῶτασις ἀναλύει." Asclep.

(') ὅσα ἔν, φησὶν, ὅπως λέγει ὡς τὸ λευκὸν τῷ Σωκράτει, 1007
 ἢ ἐνδοξέει εἰς ἀπειρον εἶναι, ὡς τῷ ἀνθρώπῳ τῷ λευκῷ, οἷον τῷ
 Σωκράτει, ἢ ὑπάρχει ἕτερον τι συμβεβηκός. ὃ ἡδ' γίνεσθαι τι ἐξ
 ἀπάντων, ὡς αὐτῷ εἴρηται ἐν τῷ περὶ Ἑρμηνείας (c. 11). id.

"ἔτι — πᾶσαι." πιθανῇ ἐπιχειρήσει χρῆται. λέγει ἡδ' ἔπειτα 1007
 τῷ λέγοντι ἄμα ἀληθεῖς εἶναι τὰς ἀντιφάσεις τὸ ἕκαστον τῶν ὄντων
 πάντα εἶναι ('). εἰ ἡδ' ἀληθεῖς ἐπὶ τῷ αὐτῷ πᾶσαι αἱ ἀντιφάσεις,
 πάντα ἔσται τὰ αὐτὰ ἀλλήλοις καὶ πάντα ἔν. ὅτι μὲν ἔν ὃ πᾶσαι
 ἐπὶ τῷ αὐτῷ αἱ ἀντιφάσεις, ὕστερον δεῖξει. πρῶτον δὲ δεῖκνυσθαι
 πῶς πάντα ἐν εἶναι ἔπειτα ἐκείνῳ τῷ κειμένῳ. εἰ ἡδ' ἀληθεῖς ἐπὶ
 τῷ ἀνθρώπῳ τὸ μὴ εἶναι ἵππον αὐτὸν μὴδὲ τοῖχον μὴδὲ λίθον

14. ἐπ' ἀπειρον om C. || b om A. || si enim necesse est aliud de alio in infinitum praedicatum affici accipique, si solae fuerint praedicationes ex accidenti, erunt autem solae, nisi quidquam in substantia praedicetur (sic enim substantia tollitur), hoc vero effici non potest, satis intelligitur non ea tantum esse praedicata quae ut accidentia praedicantur Sepulv. || 18. i om C. || 19. δηλονότι ὅτι πάντα ὡς συμβεβηκότα κατηγοροῦνται A. || 25. τὸ ὅτι μὴδὲ τὸ F. || ἄλλῃ ἄλλῃ C. || 28. ἢ F. || 30. εἰ — 31. καθόλου et 32. κατηγορία et καὶ om C. || 38. πρὸς ἄλλο A.

6. ἐν] ὡς F. || 8. μὴδὲ] μὴ A. || τι om F. || 9. ὑδὲ γὰρ συγχωρεῖσθαι M. || 11. καθ' αὐτὰ] κάτω M. || συμβεβηκότι ἐλημμένη μέσῳ M. || 13. ὕσταν τῷ τε τῶν] ὑδ' M. || 25. δι] δὲ A. || 35. τὰς] πάσας M. || 36. τῆς] τῷ M. || 37. πᾶσαι] ἀληθεῖς suprascr. A. || 39. ἐν om AM. || τῷ om A. || 40. μὴ] μὲν M.

μηδὲ τριήρη καὶ πάντα ὅσα ἐκ ἑξιν, συναληθεύουσι δὲ αἱ ἀντι-
φάσεις, ἔστι ἅμα ὁ ἄνθρωπος καὶ ἵππος καὶ λίθος καὶ τοῖχος καὶ τριή-
ρης καὶ πάντα ὅσα ἐκ ἑξιν, δοθέντος μόνον τῷ δυνάμει, καθ' ὃ
τὸ ἕτερον μῆριον τῆς ἀντιφάσεως, καὶ τὸ ἕτερον κατηγορεῖται. τὸ δὲ
1007 ὁ "καθάπερ ἀνάγκη τοῖς τὴν Πρωταγόρου λόγον λέγουσιν" εἰρηκεν, ὅτι 5
22. ἀνάγκη καὶ τὴν ἐκείνους δόξαν, λέγοντος πάν τὸ φανόμενον ὡς φαίνεται
ἀληθὲς εἶναι, τὴν ἀντίφασιν ἅμα ἐπὶ τῷ αὐτῷ ἀληθὲς εἶναι (').
περὶ γὰρ τῶν αὐτῶν ἀντικείμενα φαντασάσι γίνονται τισιν, αἱ εἰ ἀλη-
θεῖς εἰσὶ κατ' αὐτῶν, εἴη δὲ κατ' ἐκείνων ἅμα ἡ ἀντίφασιν ἀληθὲς
ἐπὶ τῷ αὐτῷ, ὡς καὶ αὐτὸς δείξει ἐλίγον προελθόν. τὸ δὲ "εἰ γὰρ 10
τῷ δοκεῖ μὴ εἶναι τριήρης ὁ ἄνθρωπος, δῆλον ὡς ἐκ ἑξιν τριήρης"
δεικτικὸν μὲν ἐστὶ τῷ πᾶσαν ἀντίφασιν ἀληθὲς ἐπὶ παντὸς γίνεσθαι,
ἥτοι δὲ ἐστὶ Πρωταγόρου μνημονεύων τὸ "δοκεῖ" εἶπεν, ἐπεὶ ἐκείνος
πᾶσαν δόξαν καὶ πᾶσαν φαντασίαν ἔλεγεν ἀληθὴ, ἡ ὑκέτι τῷ το
ὡς περὶ τῆς Πρωταγόρου δόξης λέγει. ὅθεν γὰρ ἔπει, ὁ λέγει Πρω- 15
ταγόρας. ἡ ὅς πρὸς ἄλλο τι ἐχρήσατο τῷ "δοκεῖ" ἡ πρὸς τὸ δείξαι
ἀληθὲς γινόμενόν τὴν ἀπόφασιν. ὁ δὲ δείξας λοιπὸν ὡς ἐκείνους ἐπὶ-
μενον προσέτι καὶ λαμβάνει ὅτι ἐφ' ὃ ἡ ἀπόφασιν ἀκολουθήσει,
ἐπὶ τούτῳ καὶ τὴν κατάφασιν αὐτῷ ἐκείνους ἀληθὲς εἶναι, καθ' ὃ ἅμα
ἡ ἀντίφασιν ἀληθὲς. ὁ γὰρ μὴ ἐστὶ τριήρης, καὶ τριήρης ἔστι, εἴη 20
ἀντίφασιν. ὅτω δὲ ἔκαστος ἅν τῶν ὄντων γίγνωται πάντα (').
ἔσεσθαι γὰρ φησὶν ὅτω τὸ τῷ Ἀναξαγόρου ἀληθὲς τὸ "ὅμῳ πάντα
χρήματα." ἀλλὰ κατ' ἐκείνους μὴ ὡς εἰλικρινῶς μὴδὲν εἶναι, καὶ τότε
τι δὲ λέγει τῶν πραγμάτων τὰ πάντα λέγει ἐν πᾶσι. καὶ δὲ
τὸς ὅτω λέγοντας ἔπει αὐτοὺς τὸ πάντα τὰ αὐτὰ ἀλλήλοις εἶναι 25
1007 ὁ λέγειν. "τὸ ἀόριστον ὅν ἐοικασί λέγειν, καὶ οἰόμενοι τὸ ὄν λέγειν
26. περὶ τῷ μὴ ὄντος λέγουσιν." εἰπὼν ὅτι ἔπει τοῖς τὴν ἀντίφασιν
συναληθεύειν λέγουσι τὸ ἔκαστος τῶν ὄντων πάντα εἶναι χρήματα,
φησὶ τὸς τούτω λέγοντας εὐκταί περὶ τῆς ὕλης τὴν λόγον ποιῶν.
αὕτη γὰρ ἀόριστος τῷ δυνάμει πάντα εἶναι, ἐνεργεία δὲ μὴδὲν. ὅθεν 30
γὰρ οὐδὲν τε ἐνεργεία πάντα εἶναι. ὡς περὶ τῷ ὄντος λέγειν βυλ-
μεναι περὶ τῷ μὴ ὄντος τὴν λόγον ποιῶν. μὴ ὅν γὰρ ὁ δυνάμει μὴ
ἔστιν, ἐνεργεία δὲ μὴ. ὅτε γὰρ ἄνθρωπος ἤδη ὁ δυνάμει τις ἄν-
θρωπος, ὅτε ἵππος, ὅτε τῶν ἄλλων τι. τοῦτον δὲ ἡ ὕλη. δυνά-
μει γὰρ ἔκαστος ἐστὶ τῶν ἐξ αὐτῆς γιγνομένων. ὅ γὰρ δὴ δυνάται τι 35
ἐνεργεία εἶναι πάντα. εἶπε δὲ καὶ περὶ τῆς Ἀναξαγόρου δόξης ἐν
τοῖς πρώτοις (Α 8) λέγων, ὡς δι' ὧν ἔλεγε πάντα ἐν πᾶσι με-
μῆχθαι τὴν ὕλην ὁνειροπολῶντας, ἐνεργεία πάντα τὰ ὄντα εἶναι.
Alex.

(') πάντῃ δριμυτάτη ἐπιχάρησιν ἐπιτίθησι καὶ γήμισσιν
ἀγγυλοῖς, δεικνύς ὅτι ἀδύνατον συναληθεύειν τὴν ἀντίφασιν. α'
γὰρ, φησὶν, ὑποθώμεθα αὐτὴν συναληθεύειν, πάντα ἐν ἑσθί.
Asclep.

(') ἔλεγε γὰρ ἐκείνους (ὁ Πρωταγόρας) ὅτι τὸ δοκῶν ἐκείνους
τὸ αὐτὸ ἐστὶ καὶ ἀληθές. id.

(') ἐοίκασιν ὅν, καθάπερ καὶ ὁ Ἀναξαγόρας ἔπαυε τὴν
ὕλην περιφανταζόμενος, ταῦτα λέγειν, ἐπειδὴ ἡ ὕλη πάντων ἐστὶ
δοκτική. id.

"ἀλλὰ — ἀπόφασιν." δείξας ἐπόμενον τῷ τὴν ἀντίφασιν
συναληθεύειν λέγοντι τό, ὃ ἡ ἀπόφασιν ἐπὶ τῷ ἀληθὲς ἐστὶ
ἐκείνους καὶ τὴν κατάφασιν αὐτῷ ἐκείνους ἀληθὲς γίγνεσθαι, τὸ δὲ
συνὸν ὅτι ἀνάγκη αὐτοῖς λέγειν ἐπὶ παντὸς πᾶσαν ἀντίφασιν κατ-
γορεῖται. τούτω δὲ δεικνύσιν, ἐπεὶ ἐν τῇ λέγειν αὐτοῖς, ἐφ' ὃ μὴ
ἕτερον ἀληθὲς μῆριον τῆς ἀντιφάσεως, καὶ ἄλλοτερον δυνάμει ἐπὶ
τῶν μὴδὲτερον ἀληθὲς εἶναι. ὅτι ὅν ἐξ ἀνάγκης πάσης ἄλλοτε
λεκτέον αὐτοῖς ἀληθὲς ὅτω ἀναγκάζει, λαβὼν ἄτοπον καὶ ἀληθ-
εῖναι τὴν μὴ αὐτῷ τῷ πράγματι ἀπόφασιν, τὴν ἀναρῶν αὐτῷ
ἔστιν, ἀληθὲς λέγειν εἶναι κατ' αὐτῷ, ἐπεὶ καὶ ἡ κατάφασιν, τὸς
τῶν ἄλλων πραγμάτων ἀποφάσεις αὐτῷ ἔστιν αὐτῷ, μὴτέτι
λέγειν ἀληθὲς εἶναι. μᾶλλον γὰρ ἡ ἄλλη ἀπόφασιν ἀληθὲς κατ-
τινος ἡ ἡ αὐτῷ ('). εἰ γὰρ ἀληθὲς καὶ τῷ ἀνθρώπῳ τὸ ὅτι ἐκ
ἄνθρωπος, πολὺ εὐλογώτερον ἐπ' αὐτῷ ἀληθὲς λέγειν τὸ ὅτι ἐκ
ἔστιν ἵππος καὶ τὸ ἐκ ἔστι τοῖχος καὶ τὸ ἐκ ἔστι τριήρης, καὶ τὰ ἅλα
ὅσα μὴ ἔστιν. ἀλλ' εἰ αἱ ἀποφάσεις ἀληθεῖς ἐπ' αὐτῷ, δῆλον ὡς
καὶ αἱ κατάφασιν. πάντα ὅν ἔστι καὶ αὐτό. εἴτε γὰρ τὰς κα-
τάφασιν ἀντιτίθῃ τις ἀληθεῖς εἶναι, ἀκολουθήσει αὐτῷ τὸ καὶ
ἀποφάσεις, εἴτε μὴ ἐκείνας, ἀλλὰ τὰς γε ἀποφάσεις ἀναρῶν
διὰ τὰ προειρημένα. εἰ δὲ τὰς ἀποφάσεις, δῆλον ὡς καὶ τὰς κα-
τάφασιν, ἡ τὰς ἀντιφάσεις ἐπὶ τῶν αὐτῶν. Alex.

(') εἰ μὴ ὅν ἡ κατάφασιν ἡ περὶ τριήρης ὑπάρχει μᾶλλον
τῇ κατάφασιν τῇ λεγούσῃ ἀνθρώπος ἔστιν, ἡ οἰκία ἀντίφασιν
λέγουσα ἀνθρώπος ἐκ ἔστι, καὶ συντρέχει τῇ οἰκίᾳ κατάφασιν, ὑπάρ-
χει καὶ συνδραμεῖ αὐτῇ καὶ ἡ ἀπόφασιν τῆς τριήρης ἡ ὅτι τριήρης
ὡς ἐστὶ ὁ ἀνθρώπος ἔστι καὶ ἐκ ἀνθρώπου, καὶ τριήρης καὶ ὅτι τριήρης
Asclep.

"ταῦτα — ἀποφάναι." δείξας διὰ τῆς προειρημένης ἐπι-
χειρήσεως τὸ πάντα τὰ ὄντα ἐν ἑσθί τοῖς προειρημένους, καὶ τῷ
προσέτι ὡς ἐπόμενον τοῖς ἅμα τῷ αὐτῷ καὶ τὸ εἶναι καὶ τὸ μὴ εἶναι

8. quae si vera sint, efficitur per ipsum ut contradictio simul vera sit, ut ipse paulo post ostendet Sepulv. | 9. l. αὐτόν. | 10. καὶ αὐτὸν Α. | 13. sed utrum illud "videtur" dixit insectans etiamnum Protagorae sententiam? Sepulv. | 14. in M. | 16. nec illud "videtur" aliorum pertinet Sepulv. | 1. δείξαι. | 17. γινόμενον Α. | 20. εἴη] ἅμα ἀληθὲς a 2. m. suprascr. Α. | 21. αὐτῷ αὐτῷ Μ. | 22. ἔστιν Α. Μ. | 23. nihilque pure unum sit, et ea res quae dicitur esse, cum omnia sint in omniibus Sepulv. | 24. τὰ] τὸ Μ. | 29. τὸν οὐ Α. | 33. ἔστι Μ. | 34. ἔστι, ὅτε ἄλλο τι Α.

16. μὴ ἕτερον Μ. | 17. ἀνάγκη ζῆν Μ. | 20. ἅμα ἔστι Μ. | 26. nam si quis affirmationes ipsorum veras esse opposuerit, nihilominus negationes veras esse sequetur; aut vicissim affirmationes, si negationes esse veras obiecerit, ac proinde contradictionis in eisdem veritas constabit Sepulv. | 27. ἐπιτίθησι — 28. ἀποφάσεις ante εἴη οὐ Α. | 29. προειρημένα καὶ τὰς κατάφασιν. α Α.

κατηγορεῖται καὶ διὰ τὸτο φάσκουσι συναληθεύειν τὴν ἀντίφασιν, τὴν συμβαίνειν μῆτε τὴν ἀπόφασιν μῆτε τὴν κατάφασιν ἀληθῆ γίνεσθαι, καθ' ὧν ἄμφω τὰ ἀντικείμενα. εἰ γὰρ πᾶσα ἀντίφασις ἐφ' ἑκάστου ἅμα συναληθεύει, ὡς φασί, καὶ ἅμα ἐπὶ τῷ αὐτῷ ἀληθὲς καὶ τὸ ἔστιν ἄνθρωπος καὶ τὸ ἔστιν ἕκ ἄνθρωπος· διὰ τὸτο γὰρ καὶ 5 ἡ ἀπόφασις ἀληθὲς καθ' ὅτι ἡ κατάφασις, διὰ τὸ εἶναι ἐπ' αὐτῷ ἀληθῆ καὶ τὴν ἐκ μεταθέσεως κατάφασιν· ἐπὶ γὰρ τῷ ὄντος ἕκ ἄνθρωπον ἀληθὲς ἡ ἀπόφασις ἡ λέγουσα ἕκ ἔστιν ἄνθρωπος, ἐπεὶ καὶ τὸ ἔστιν ἕκ ἄνθρωπος· ἐπὶ γὰρ τῶν ὄντων ὁμοίως ἀληθῆ ἑκάτερα. ἅμα δὲ καὶ τὸ λεγόμενον ὑπ' αὐτῶν ἢ ὑ μᾶλλον ἄνθρωπος ἢ ἕκ 10 ἄνθρωπος, καὶ ὁμοίως ἐπὶ πάντων τὸ ἕκ ἄνθρωπος τῷ αὐτῷ ἀποφατικῶν ἐλαμβάνον. δοκεῖ δὲ ἡ ἐπιχείρησις αὕτη δεικνύσαι ὅτι τὰ λεγόμενα ὑπ' αὐτῶν ἅμα ἐφ' ἑκάστου εἶναι ἀληθῆ ὡς ἀντιφάσεις, ἕκ ἀποφάσεις εἰσὶν, ἀλλ' ἄμφοτέραι καταφάσεις. ὡν καταφάσεις εἰ ἀποφάσεις ληφθεῖεν ἀληθεῖς εἶναι, ὡς ἀξιῶσιν, ἀναι- 15 ρητοὶ δὲ τὸ ἐκεῖνα ἔτι ἀληθῆ εἶναι, ὡς ἀξιῶσιν, αὐτὸς ὡς ἀντικείμενα ἀλλήλους ἔλεγον ἀληθῆ ἐπὶ τῷ αὐτῷ γίνεσθαι. εἰ γὰρ καὶ τὸ ἔστιν ἄνθρωπος καὶ τὸ ἔστιν ἕκ ἄνθρωπος, ὃ τὴν ἀντίφασιν συναληθεύειν ἐκλυθεῖται αὐτοῖς, ἀλλὰ τὸ μῆτε τὴν κατάφασιν μῆτε τὴν ἀπόφασιν ἀληθῆ εἶναι, ἀλλ' ἀναρρίπτει τὴν ἑκατέρω αὐτῶν φύσιν. εἰ 20 γὰρ ταῦτα ἀληθῆ, ἐφ' ὧν δὲ αἱ καταφάσεις καὶ αἱ ἀντιφάσεις, εἰεν ἂν καὶ αἱ ἀποφάσεις τούτων ἀληθεῖς πάλιν ἅμα, αἱ εἰσὶν ἀναρρητοὶ τούτων, τῆς μὲν ἔστιν ἄνθρωπος ἡ ἕκ ἔστιν ἄνθρωπος, τῆς δὲ ἔστιν ἕκ ἄνθρωπος, ὅσης καὶ αὐτῆς καταφάσεώς πως (ἐκ μεταθέσεως γὰρ φ), ἡ ἕκ ἔστιν ἕκ ἄνθρωπος. εἰ δὲ τὰ ἀντικείμενα ἅμα ἐπὶ τῷ 25 αὐτῷ ἀληθῆ, ὅπως καὶ τὰ ἑκατέρω ἐκείνων ἀντικείμενα καὶ ἀναρρητοὶ αὐτά, τὸ τε ἕκ ἔστιν ἄνθρωπος καὶ ἕκ ἔστιν ἕκ ἄνθρωπος, ἅμα ἔσαι ἐπὶ τῷ αὐτῷ ἀληθῆ. εἰ μὲν ὅν ὡς δύο ἐκεῖνα ἐλέγετο, καὶ ταῦτα ὡς δύο κατηγορούμενα ἑκατέρω ἐκείνων ὄντα ἀποφάσεις· εἰ δὲ ὅς ἐν τι ἐξ ἁμφοῖν ἐκείνων ἐγένετο, ὡς ἐβύλοντο, καὶ ταῦτα 30 ὡς ἓν. ἀλλὰ μὴν εἰ ταῦτα ἀληθῆ, ἀναρρητικά δὲ ἐστὶ ταῦτα τῆς τε καταφάσεως καὶ τῆς ἀποφάσεως λαμβανόμενης, ἀληθὲς ἂν γένοιτο τὸ μᾶλλον τῆς ἀντιφάσεως μέρος ἀληθὲς εἶναι, ἀλλ' ὃ τὸ ἄμφοτέρα. δυνάμει δὲ τὸ ἕκ ἄνθρωπος ὃ τῆς ἐκ μεταθέσεως καταφάσεως εἶναι δηλωτικόν, ἀλλὰ τῆς ἕκ ἔστιν ἄνθρωπος ἀπο- 35 φάσεως· ἥς εἴη ἂν ἀπόφασις ἡ ἕκ ἔστιν ἄνθρωπος. ἅμα ἀληθῆ καὶ τὰ τούτων ἑκατέρω ἀντικείμενα ἔσαι καὶ αὐτὰ ἅμα ἀληθῆ καὶ τῷ αὐτῷ. ἀλλὰ μὴν ἑκατέρω τῶν ἐκείνους ἀντικειμένων ἀναρρητικῶν ἢ ἐκάστου ὧς ἀντέκειτο. ἀληθὲς ἄρα ἔσαι τὸ μᾶλλον,

μῆτε τὴν ἀντίφασιν μῆτε μέρος τῆς ἀντιφάσεως, ἀληθὲς ἐπὶ τῷ αὐτῷ εἶναι. Alex.

ἔτι — ὅν. ἐκ διαιρέσεως πρόεισις ὁ λόγος αὐτῷ, δεῖ- 1008 α κνυσι δὲ πᾶσας τὰς ἐνδεχομένας λαμβάνων διαιρέσεις, αἷς τ' ἀκολουθεῖν τὸ εἶναι τινα ὠρισμένα καὶ καταληπτά δηλονότι, καὶ ἕκ ὡς βέβαιον λέγειν ἐπὶ πάντων ὕδεν μᾶλλον τὴν κατάφασιν ἢ τὴν ἀπόφασιν. φησὶ γὰρ ἡτοὶ περὶ πάντων λέγειν αὐτὰς τὸ ὕδεν μᾶλλον τὴν κατάφασιν ἢ τὴν ἀπόφασιν ἢ περὶ ὁνίων. τὸτο δὲ εὐλόγως ὁρᾷεν ἂν λέγεσθαι ὑπ' αὐτῶν, ἐπεὶ ἐπὶ τῆς ὑσίας καὶ τῷ οὐκ εἶδους καὶ τῶν ἐν τῷ τί ἐστὶ κατηγορουμένων ἔδειξε φανερώς ἄτοπον ὃν τὸ μὴ εἶναι τὸτο λέγειν, ἐν ᾧ ἦν αὐτῷ τὸ εἶναι καὶ καθὼ ἔστιν ἐκ τῶν ὄντων ὃ ἔστιν· διὰ τὸτο γὰρ εἶπετο αὐτοῖς καὶ τὸ πάντα τὰ κατηγορούμενα συμβεβηκότα λέγειν. ἔτι δὲ καὶ ὡς τῇ διαιρέσει ἐπόμενον τίθει ἐπὶ πάντων ἐφ' ὧν ἡ κατάφασις καὶ ἡ ἀπόφασις 15 ὁμοίως, ὅθεν ἂν ἄρξῃται τις, ἀκολουθεῖν καὶ ἡ ἀντίφασις. ἀλλ' εἰ μὴ ἐπὶ πάντων ἡ ἀντίφασις, ἀλλ' ἔστιν ἐφ' ὧν μόνῃ ἡ κατάφασις, ἔσαι τινα ὠρισμένα τε καὶ καταληπτά, ἕκ ἕκ ἔστιν ἐπὶ πάντων ὕδεν μᾶλλον ὅπως ἢ ἕκ ὅπως· εἰ γὰρ ἐπὶ τούτων. εἰ δὲ ἐπὶ πάντων μὲν ἐφ' ὧν ἡ κατάφασις καὶ ἡ ἀπόφασις, ὃ μὴ ἐφ' ὧν ἡ ἀπόφασις καὶ ἡ κατάφασις, ἔτι ὁμοίως μὴδ' ἀντιτρέψει, εἴη ἂν τι τῶν μὴ ὄντων καταληπτόν, ὅτι μὴ ἐστὶ καὶ βεβαίως ἕκ ὃν καὶ ἕκ ὕδεν μᾶλλον ὃν ἢ μὴ ὄν, εἴγε ἢ μὲν ἀπόφασις ἀληθὲς ἐπ' αὐτῷ, ἢ δὲ κατάφασις ὑκέτι. ὡς γὰρ τῆς καταφάσεως μόνῃς ὕσης ἀληθὲς ἐγένετο 20 τινα ὁμολογούμενα καὶ καταληπτά, ὅπως καὶ εἰ ἡ ἀπόφασις πάλιν ἐπὶ τῶν μόνῃ ἀληθὲς εἴη. id.

καὶ — γνωρίζον. ὁ λέγει ἐστὶν· εἰ τὸ μὴ εἶναι καὶ ἡ ἀπόφα- 1008 α σις βεβαίαν τι καὶ γνωρίζον καὶ καταληπτόν, γνωρίζοντα ἂν εἴη ἡ ἀντικειμένη φάσις τῇ ἀποφάσει, τούτων ἢ κατάφασις. ὃ τῇ καταληπτῇ δὲ καὶ ὁμολογούμενῃ εἶναι ἀποφάσει λέγει ἂν τὴν ἀντικειμένην κατάφασιν γνωρίζοντα, ἀλλ' ὅτι καθόλου ἐν ἀντιφάσει κατάληψις μᾶλλον ἂν ἐν καταφάσει εἴη· γνωρίζοντα γὰρ καθόλου τὸ εἶναι τῷ μὴ εἶναι. γνωρίζοντα δὲ ἡ κατάφασις τῆς ἀντιφάσεως εἴη ἂν, διότι καὶ πρώτη· πρώτη γὰρ ἡ κατάφασις τῆς ἀποφάσεως, ὡς εἴρηκεν ἐν τῷ περὶ Ἑρμηνείας (c. 5), ἐπεὶ τὸ ὃν τῷ μὴ ὄντος γνωρίζοντα, ὅτι ἐφ' ὅτι ἡ ἀπόφασις ἀληθὲς, διὰ τὸ γνωρίζον αὐτὴν εἶναι ἄλλο τι ὃν καὶ μὴ τὸτο, ταύτη ἀληθὲς· διὰ τὸτο γὰρ καὶ ἡ κατάφασις ἡ αὐτῆς ταύτης τῆς ἀποφάσεως, ὥστε καὶ 25 κατάφασις ἂν εἴη τις ἐπ' αὐτῷ γνωρίζον καὶ ἀληθὲς. εἰ δὲ ὁμοίως ἐπὶ πάντων ἡ ἀντίφασις ἀληθὲς, καὶ ὅσα ἀποφῆσαι ταῦτα κα-

3. ὅν ἢ ἂν Α. || 4. συναληθεύουσαι Μ. || 6. ὅν Μ. || διὰ δὲ τὸ Μ. || 13. ὡς αἱ ἀντιφάσεις Α. || 14. ἀντιφάσεις Μ. || 16. ἔτι ἢ Μ. || 18. ἕκ ἔστι Μ. || ἄνθρωπος ἀληθῆς, ὃ Α. || 26. ἀληθὲς Μ. || 29. ἐκάστου Μ. || 30. ἐγένετο Μ. || 34. δὲ om ΑΜ. || cuius negatio erit haec, non non est homo; ut sit intellectus huiusmodi: si est homo et non est homo simul vera sunt, opposita quoque utrisque horum de eodem simul vera fuerint. utrumque autem Sepulv. || 36. ἢ I. ἢ || 39. φ] μὲν Α.

8. ἢ τὴν περὶ Μ. || 9. Μ. || 12. ἀναρρητὸν Μ. || 17. καὶ τὰ λεγόμενα Μ. || 18. μὲν Μ. || 18. μὲν Μ. || sed non item, de quibus negatio, de his etiam affirmatio, nec licet retrahere. profecto aliquid ex iis, quae non sunt, non esse definitur, et erit haud dubie non ens, nec erit verum dictu non magis esse ens quam non ens Sepulv. || 20. ἀντιτρέψει Μ. || 22. εἰ I. ἢ || 24. si om Μ. || 29. λέγει — 30. ἀποφάσει iterant ΑΜ. || 34. ἐπὶ ἢ Μ. || 36. ἀλλ' ὅτι Μ. || ideo enim affirmatio eadem huius negationis non est vera Sepulv. || 38. εἰ — 39. ἀληθὲς] διὰ τὸ γνωρίζον αὐτὸ εἶναι ΑΜ.

ταφῆσαι ἀνάγκη καὶ ἀντιτρέφειν. ἤτοι διηρημέναι ἀπ' ἀλλήλων αἱ ἀποφάσεις καὶ ἰδίᾳ κατηγορημέναι ἀληθεῖς ὁμοίως εἰσὶν ἀλλήλαις, ὡς ἰδίᾳ μὲν κατηγορούμεναι καὶ κεχωρισμέναι ἀπ' ἀλλήλων ἐκ ἀληθείας, συντιθέμεναι δὲ ἅμα ἢ τε κατάφασιν καὶ ἢ ἀπόφασιν ἀληθεῖς ('). τὺτο γὰρ καὶ τότε ἔξιν ἐρωτῶντός τινος εἰ ἄνθρωπος ὁ Σωκράτης ἐστίν, πρὸς ὃ ἀποκρινόμενος, ἔστι καὶ ἐκ ἄνθρωπος, ὡς τὸ μὲν ὅλον ἀληθὺς ὄντος, ἰδίᾳ δὲ ἐκατέρῳ ἐκ ἀληθείας. ἀλλ' εἰ μὴ μήτε ἢ κατάφασιν μήτε ἢ ἀπόφασιν ἀληθὺς ἰδίᾳ λεγόμενη, ἐκ ἀληθείας οὐ ταῦτα λέγων. τὺτο γὰρ σημαίνει τὸ "ὅτι λέγει τε ταῦτα." εἰ γὰρ ἐκ ἀληθείας οὐ λέγων ταῦτα, ὅθεν ἔστιν. τῷ γὰρ 10 μὴ εἶναι αὐτὰ ἐκ ἀληθείας. ὅπως δὲ ὅθεν ἔστιν, εἰ ἐπὶ παντὸς μήτε ἢ κατάφασιν τινος ἀληθὺς μήτε ἢ ἀπόφασιν ἀληθὺς. μηδενὸς δὲ ὄντος ὅδ' ἂν ἄνθρωπος εἴη, μὴ ὄντος δὲ ἀνθρώπου ὅδ' ἂν φθέγγαι τις ὅθεν λέγει. μὴ γὰρ ὄντων τῶν ἐνεργούντων ὅδ' ἂν αἱ ἐνέργειαι εἶεν. ἐκ ἔστιν δὲ τὰ ἐνεργούντα, ὅτι μὴ εἰσιν ἀληθεῖς 15 αἱ καταφάσεις αἱ εἶναι αὐτὰ λέγουσαι. ἔτι ὡς αἱ τῶν ἐνεργούντων καταφάσεις ἐκ ἀληθείας, ὅθεν αἱ τῶν ἐνεργούντων, οἷον τὸ βαδίζειν, τὸ φθέγγεσθαι ("). ὥστε καὶ καὶ τὸ ὅθεν ταῦτα ἔστιν. ἀλλὰ μὴν ὅθεν αὐτὸ ἐπὶ ὧν τε ἀληθεῖς εἶναι τὸ ἐπὶ πάντων ἀληθὴ τὴν ἀντίφασιν εἶναι. κατάφασιν γὰρ καὶ τὺτο, καὶ ἔστιν αὐτὴ ἀπόφασιν. 20 καὶ πάντα ἂν εἴη ἐν τοῖς λέγουσιν ἅμα πᾶσαν ἀντίφασιν ἀληθὴ ἐφ' ἑκάστῃ συγκειμένῃ. ὡς ἀκολουθοῖ ἂν καὶ τὸ πάντα τὰ ὄντα ἐν εἶναι εἰ γὰρ ἐπὶ παντὸς πᾶσα ἀντίφασιν ἅμα λεγόμενη ἀληθὴς, πάντα ταῦτα ἔστιν ἀλλήλοις, ὡς ἡδὴ προείπον. ὡς γὰρ πάντα ταῦτα ὑπάρχει τούτοις, καθ' ὧν ἀπάντων ἢ ἀντιφάσεις ὁμοίως ἀληθὴς. 25 πῶς δὲ ἐκ αὐτοῦ ταῦτα λέγειν ἄνθρωπον, θεόν, τριήρη, λίθον, καὶ μὴ ἄνθρωπον, μὴ θεόν, μὴ τριήρη καὶ λίθον; ἔπειτα δὲ ταύτην τὴν δόξαν τὸ διωριμέναι τι. τὸ γὰρ ἰδίᾳ μὲν μήτε τὴν κατάφασιν μήτε τὴν ἀπόφασιν ἀληθὴ λέγειν, ἅμα δὲ ἅμφω ἀληθὴ, ὀρίζοντός τινος ἦν. id.

1008. (') διό φησι γνωριμωτέρα γὰρ ὑπάρχει ἢ κατάφασιν τῆς 30 ἀποφάσεως. εἰ δὲ ὁμοίως καὶ ὅσα ἀποφῆσαι φάναι ἀνάγκη. πάλιν ἄλλο ἐπιχείρημα τὸ αὐτὸ κατασκευαστικόν. φησι δὲ τῶτα. εἰ ὁμοίως ἐπὶ πάσῃ συντρέχει ἢ ἀπόφασιν τῇ κατάφασιν, ἤτοι ἀληθὴς ἐστὶ διακρινόμενα λέγειν ὅτι τὸδε λευκόν ἐστὶ καὶ πάλιν ὅτι ὁ λευκόν, ἢ ἅμα λέγειν ὅτι τὸ αὐτὸ λευκόν καὶ ὁ λευκόν. καὶ εἰ μὴ εἴη 35 ἀληθὴς διακρινόμενα λέγειν, ἀλλὰ ἅμα λέγειν ὅτι λευκόν καὶ ὁ λευκόν, ὁ τοῦτος ὅθεν λέγει. Asclep.

1008. (") τὰ — βαδίζειν; ὥστε ὁ τοῦτος ὁ διαλέγειν ἄλλ' 22. ἀφωτος ἐστίν, ὅθεν δὲ βαδίζειν. id.

"εἰ — ἐκάστῃ." ὁ δὲ σύνδεσμος ἀντὶ τῷ γὰρ καὶ. ἐστὶ 1008. γὰρ τὸ ἀκολουθόν. εἰ γὰρ ὁμοίως καθ' ἑκάστῃ πᾶσα ἀντίφασιν ἀληθὴς, ὅθεν ἄλλο ἄλλω διοίσει, ὅθεν ἔχον ἴδιον. κατ' ἰδιότητα γὰρ τὰ τοῖς πράγμασιν ἢ πρὸς ἀλλήλα διαφορά. ἢ ἔχον καὶ διαφέρει ἄλλο ἄλλω, τὺτο ἐφ' ἑκάστῃ αὐτῶν ἀληθὴς καὶ ἴδιον ἔστιν, καὶ ἐπὶ ἢ ἀπόφασιν αὐτῶν. καὶ διακρινόμενα καὶ ἰδίᾳ κατηγορούμενα τὰ κατάφασιν καὶ τὴν ἀπόφασιν ἀμφοτέρω ὁμοίως ἀληθὴς λέγουσιν, ἐπὶ πάντων καὶ ὅπως ἀκολουθήσει τὸ πάντα ταῦτα ἀλλήλοις τὰ ὅσα εἶναι καὶ διάφορα. Alex.

"πρὸς — ἀληθεύσαιεν." ἐξαριθμεῖται καὶ τὰ ἄλλα τὰ ἐπίμνηται 1009. τῇ δόξῃ ταύτῃ τῇ διηρημένως τὰς προτάσεις καθ' ἑκάστῃ τῶν ἀληθεύειν λέγουσιν. τότε γὰρ πάντας ἀληθεύειν ἔπειτα, ὅτι πάντες καὶ οἱ καταφάσκοντες τι τὸ αὐτὸ καὶ οἱ ἀποφάσκοντες ἀληθεύουσιν. ἀλλὰ καὶ πάντες ἂν ψεύδονται, εἰ δὲ αἱ μὴ καταφάσεις τῶν ἀποφάσεων εἰσιν ἀναιρετικά, αἱ δὲ ἀποφάσεις τῶν καταφάσεων. τῷ μὲν ὅν ἀληθεύειν τὸς καταφάσκοντας ψεύδειν τὴν ἀποφάσκοντας ἀνάγκη, τῷ δὲ πάλιν τὸς ἀποφάσκοντας ἀληθεύειν ψεύδονται ἂν οἱ καταφάσκοντες. ψεύδονται καὶ πάντες ἀληθεύουσιν. ἔτι εἰ οἱ ψεύδονται τὴν λέγοντες ἀληθεύουσιν τὴν καὶ ἰδίᾳ ἑκάτερον μέρει τῆς ἀντιφάσεως λεγόμενον ἀληθὴς εἶναι, ἔστι καὶ ἢ πάντας ψεύδεται λέγουσα κατάφασιν ἀληθὴς. ψεύδει ἄρα πάντες. καὶ αὐτὸς δὲ αὐτὴν ὁμολογεῖ ψεύδεται. εἰ γὰρ ἐφ' ἢ κατάφασιν, ἐπ' ἐκείνῃ καὶ ἢ ἀπόφασιν, ὁμολογοῖ ἂν ἀληθὴ εἶναι καὶ τὴν ἀπόφασιν τῆς καταφάσεως τῆς λέγουσας ἅμα τὴν ἀντίφασιν συναληθεύειν, ἥτις ἐστὶν ἐκ ἅμα τὴν ἀντίφασιν συναληθεύειν. ἀλλ' ἐν τῷ αὐτῇ ὁμολογεῖν ἀληθὴ εἶναι τὴν ἀντιφάσιν ὅσα ἢ αὐτὸς ἐτίθετο καταφάσεως, τῆς λέγουσας τὴν ἀντίφασιν ἅμα εἶναι ἀληθὴ, αὐτὴν ὁμολογεῖ ψεύδεται. id.

"ἅμα — σκέψιν." τὴν ἐστὶν κοινολογία καὶ καὶ ζήτησις. 1010. γὰρ λέγει. πρὸς δὲ τὴν μηδὲν λέγοντα ὅτε κοινολογία τις ὅτε ζήτησις περὶ τινος δύναται γίνεσθαι. ὅτι δὲ μηδὲν ὁ τὸδε λέγων λέγει δὴλον. πᾶς γὰρ ὁ λέγων σι καὶ σημαίνει ὡρισμένον τι σημαίνει, ὡς περ εἴρηται, ὥστε ὁ μὴ ὡρισμένον τι σημαίνει ὅδ' ἂν λέγειν. ὁ δὲ τὴν ἀντίφασιν ἐπὶ παντὸς λέγων ἅμα ἀληθὴ εἶναι ὅθεν ὡρισμένον σημαίνει. ὁ ἄρα τὴν ἀντίφασιν ἐπὶ παντὸς ἅμα ἀληθὴ λέγων εἶναι ὅθεν λέγει. ὅτι γὰρ ὅθεν λέγει, δεκνὺς φησιν. ὅτι φησὶ ὅπως ἔχειν λέγει τὰ πράγματα ὅτε ὅπως ὅπως, δεῖ δὲ ὅπως ἔχειν ἢ μὴ ὅπως ἔχειν. εἰπὼν δὲ λέγειν τὸς τὴν ἀντίφασιν ἅμα ἀληθὴ λέγοντας ἕκαστον τῶν ὄντων ὅπως τε ἔχειν καὶ ὅπως ὅπως, ἐπ'

1. ἀντιτρέφειν *M.* || 9. τε] δὲ *M.* || 10. ἀληθεύειν λέγων *M.* || 11. εἰ om *M.* || 15. τὰ] τῶν *M.* || 18. ἀλλὰ καὶ μὴν *M.* || 19. ἐπὶ] ἐπὶ *M.* || ἀληθὴ] ἀληθὴς *A.* || 24. ταῦτα] ταῦτα *M.* || 26. τριήρη καὶ λίθον *M.* || 27. καὶ μὴ — λίθον om *A.* || 28. διωριμέναι *M.* || τὴν ante κατάφασιν om *M.* || 29. τινος *A.*

3. ἄλλο] ἄλλη *M.* || ὅθεν ἔχον εἰσὶν. κατ' *M.* || 4. ἢ] ἢ *M.* || 6. αὐτῶν. καὶ] αὐτῶν. καὶ *M.* || 7. λέγουσιν *M.* || 12. λέγουσιν *M.* || 13. τὴν *M.* || 14. f. δὲ. || 15. ἀναιρετικά *M.* || 16. ψεύδονται τὸς ἀποφάσκοντας om *M.* || 17. quo fiet ut omnes et vera et falsa loquantur Sepulv. || 18. post καταφάσκοντες f. add. ὡς κέπειται. || 19. praeterea si qui omnes mentiri ait, is verum dicit propter quod contradiccionis utraque pars vera est, affirmatio quam omnes mentiri dicuntur vera fuerit Sepulv. || 27. ἀντίφασιν συναληθεύειν ἅμα *A.* || 29. κοινολογία *M.* || 30. μηδὲ *M.* || 34. ὡρισμένα *M.*

πρὸς τὴν πάλιν γε ταῦτα ἀποφῆσιν ἀμφω, ἔτι μᾶλλον δευτέρως
 ὅτι οὐδὲν λέγει ὁ τὸτο λέγων· ἀκόλουθα γὰρ τοῖς λέγουσι καὶ μήτε
 ὕτως μήτε μὴ ὕτως· εἰ γὰρ μὴ τὸτο λέγοιεν, ὀρίζοιεν ἂν τι ἥδη,
 καὶ οὐκ ἂν λέγοιεν ἐπὶ πάντων τὴν ἀντίφασιν, καὶ οὐδὲν μᾶλλον ἢ
 τὸτο ἢ τὸ ἀντικείμενον· ἀντίκειναι γὰρ τῷ ὕτω τε καὶ ὕχ ὕτως τ
 μήτε ὕτω μήτε ὕχ ὕτως. ὥστε εἰ μὴ τὸτο λέγοιεν, συγχωροῖεν
 ἂν ταύτῃ τῇ καταφάσει καθ' αὐτὴν ἀληθεῖ εἶναι, τῇ ὕτω τε καὶ
 ὕχ ὕτως ἔχειν ἕκαστον τῶν ὄντων λεγόμενον, καὶ ψευδῆ λέγειν ἂν
 εἶναι τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς. εἰ δὲ τὸτο, ὠρισμένως λέγοιεν ἂν ἥδη
 π καὶ καταλήψιν διώσουσιν. id.

ἔτι — ψευδὴς· ἢ ἐπιχειρήσεις ἢ χρησθῆναι, φυσικὴ μὲν ἐστὶ
 ἢ ἀληθής, ἀλλ' ὡς πρὸς τὴν θέσιν ἐκείνην τιθεμένης τὴν ἐν
 ἀρχῇ αἰτεῖσθαι δόξαν· ὁ γὰρ τίθησιν ὡς ὁμολογούμενον, τὸτο λαμ-
 βάνει πρὸς ὃ ἢ παρ' ἐκείνων ἀμφισβήτησις. δύναμαι δὲ αὐτῇ
 κέρχῃ ἥδη δι' ὧν εἶπε πάντας ψευδεῖς. ἐστὶ δὲ τὸ λεγόμενον
 ταῦτον· εἰ τῆς καταφάσεως ὕσης ἀληθὺς ἢ ἀπόφασιν ψευδὴς
 ἐστὶν (ἀλλήλων γὰρ εἰσὶν ἀναρρετικαὶ αἱ καταφάσεις καὶ ἀποφάσεις),
 ὅτε ἂν ἐνδέχοιτο ἐπὶ τῷ αὐτῷ ἅμα λέγειν τὴν τε κατάφασιν ἀλη-
 θῆς καὶ τὴν ἀπόφασιν περὶ ταύτῃ. ἐχρήσατο δὲ τῷ ὕτω ὡς ἐξ αὐτοῦ
 γνωρίμῳ καὶ ἐναργεῖ καὶ ἐν τῷ περὶ Ἑρμηνείας (c. 9 p. 18 ὁ 18),
 ὅτε ἐξέειπε περὶ τῆς εἰς τὸ μᾶλλον ἀντιφάσεως, δι' ὧν εἶπεν· πρῶ-
 τον μὲν γὰρ ὕσης τῆς καταφάσεως ψευδὴς ἢ ἀπόφασιν ἐκ ἀληθὺς,
 καὶ ταύτης ψευδὴς ὕσης τὴν κατάφασιν συμβαίνει μὴ ἀληθῆ εἶναι.
 ὡς γὰρ ὄντως ἐναργῶς ἀτόπῳ τῷ ταῦτα λέγειν ἐχρήσατο αὐτοῖς.
 ἄπαν δὲ ταῦτα ἐπεσημάνατο καὶ αὐτὸς ὅτι δόξει ὁ τὸτο λαμβάνων,
 τὸ ἀναρρετικὸν ἀλλήλων εἶναι τὴν τε κατάφασιν καὶ τὴν ἀπόφασιν,
 τὸ ἐν ἀρχῇ λαμβάνειν. ἔθρεν ὅν τὴν ἐπιχειρήσιν καὶ ἐφύλαξεν,
 ὅτι ἐστὶ φυσικωτάτη τε καὶ φανερωτάτη. ἐπεσημάνατο δὲ ὅτι τὸ
 ἐν ἀρχῇ δοκῶ αἰτεῖσθαι, δευτέρως δι' ἐκείνων καὶ διὰ τῶν τὴν ἀτο-
 πίας τῆς θέσεως καὶ τὴν πρὸς τὰ ἐναργῆ μάχην. id.

ἔτι — ἀληθεύσεις; ὁ λέγει, ταῦτόν ἐστιν. πότερον δοκεῖ
 αὐτοῖς ὁ μὲ εἶναι καὶ ἔχειν ὕτως τὸ πᾶν ὑπολαμβάνων ὡς ἢ κα-
 τάφασιν λέγει, καὶ ὁ μὴ εἶναι καὶ μὴ ἔχειν ὕτως ὡς ἢ ἀπόφασιν, καὶ
 αὐτὸς διεψεύσας, ὡς ἑκατέραν τὴν τε κατάφασιν καὶ τὴν ἀπόφα-
 σιν ἰδίᾳ λεγομένης ψευδεῖς εἶναι, ὁ δὲ ἅμα καὶ ἔχειν αὐτὸ ὕτως
 μὴ ἔχειν ὕτως ὑπολαμβάνων ἀληθεύει, ἢ καὶ ὁ τὸτο ὑπολαμβάνων
 διεψεύσας; εἰ μὲν γὰρ ὕτως, ὁ γὰρ ὡς ὀρίζει ἂν τι ("). εἰ δὲ
 τὸν ἰδίᾳ ἑκάτερον ὑπολαμβάνοντα καὶ τὸν ἅμφω ἅμα περὶ τῷ...

λέγειν διεψεύσας... τί ἂν ἔτι εἴη τὸ λεγόμενον ὑπ' αὐτῶν; ἢ ὅτι
 τοιαυτὴ ἢ τῶν ὄντων φύσις ὅποια τίς ἐστιν, ἐξηγούμενοι, περὶ
 αὐτῆς λέγουσιν, ὡς εἰώθασιν Ἑρακλείτειοι λέγειν; εἰ γὰρ μὴδὲν
 τῶν ἀληθῆς, ὕχ ἔξουσιν εἰπεῖν τίς ἢ τῶν ὄντων φύσις, καὶ ὁ ποῖον
 περὶ αὐτῶν ὑπέληψιν ἔχων ἀληθεύει· οὐδὲν γὰρ ὃν ἔχει· καθ' ὃ γὰρ
 μὴδὲν οἶδον τε κατηγορήσαντας ἀληθεύσαι, τὸτο ὅδ' ἂν εἴη. εἰ δὲ
 ὁ μὲν τὸ συναμφοτέρων λέγων ἀληθεύει, ὁ δὲ ἑκάτερον διεψεύδει,
 ὠρισμένον ἂν τι εἴη καθ' ἑκάστου· τὸ γὰρ τότε μὲν ἀληθὲς τότε δὲ
 ψευδὸς ὀρίζοντός ἐστι καὶ καταληπτὰ εἶναι τὰ λεγόντος. ἀλλ' εἰ
 καὶ λέγοιεν φυλασσόμενοι τὸτο, μὴδέτερον μὲ ἀληθεύειν, μὴδ' ὁ
 ἑκάτερον ἰδίᾳ ὑπολαμβάνοντα τῶν ἀντικειμένων μήτε τῶν ἅμα
 ἅμφω περὶ τῷ αὐτῷ, μᾶλλον μὲ ἀληθεύειν τὸν ἅμα ἅμφω ὑπο-
 λαμβάνοντα τῷ ἐκείνῳ ὑπολαμβάνοντος, ἥδη ἂν τι πάλιν κατα-
 λαμβάνοντι τε καὶ ὀρίζοι· τὸ γὰρ μᾶλλον τὸτο τῷ ἀληθὲς εἶναι ὀρί-
 ζοντός ἐστι καὶ ὁμολογούντος ἥδη τινὰ διαφορὰν ἐν τοῖς ὕσιν εἶναι, καὶ
 ὕτω πως αὐτὰ ἔχειν· τὸτο γὰρ δίδωσιν ὁ λέγων ἄλλο ἄλλῃ ἀλη-
 θέτερον εἶναι. ὁ γὰρ δὴ καὶ ἢ ἀπόφασιν αὐτῷ ἅμα ἀληθὲς ἢ λέ-
 γουσα ὁ μᾶλλον αὐτὸ ἀληθὲς εἶναι· πάλιν γὰρ ἐπὶ τὸ πρῶτον εἰρη-
 μένον ἐπάνεισιν ὁ λόγος. τὸτο γὰρ λέγει διὰ τῷ "εἰ δὲ ὁμοίως
 πάντες καὶ ψεύδονται καὶ ἀληθεύουσιν" τὸτο γὰρ ἔπειτα τῷ ἐπὶ παν-
 τος τὴν ἀντίφασιν, διὰ τε τὸ λέγειν αὐτὰ οὐδὲν μᾶλλον ἀληθεύειν
 τὸν ὁτῶν λέγοντα ἢ ἐκ ἀληθεύειν, καὶ ψευδεῖς ἢ ψευδεῖς· καὶ ὅτι
 διὰ τὸ εἶναι μὲν τὰ ἀντικείμενα ἀλλήλων ἀναρρετικά, λέγειν δὲ
 αὐτὸς ἀμφοτέρω ἀληθῆ εἶναι. τὸ δὲ "εἰ δὲ μὴδὲν ὑπολαμβάνον
 ἀλλ' ὁμοίως" ἐπὶ ἔργον ὡς ἴσον τῷ ἀλλὰ μὴν εἰ μὴδὲν ὑπολαμ-
 βάνει, ἀλλ' ὁμοίως οἷον καὶ ἐκ οἷον· εἰ γὰρ μὴ οἱ μὲ ἀληθεύουσιν οἱ δὲ
 ψεύδονται, ἢ οἱ μὲ ἀληθεύουσιν οἱ δὲ ἤττον, ἀλλ' ὁμοίως
 πάντες καὶ ἐκ ἀληθεύουσιν καὶ ἀληθεύουσιν· ἀντίφασιν γὰρ τὸτο ὅτε
 εἶπεν ὅτι τῷ τὸτο λέγοντι ὅτε σημῆναι ἐνέσται· ὁ γὰρ λέγει ἅμα καὶ
 ὁ λέγει καὶ τὴν αὐτὴν θέσιν, οὐδὲ ὡς λέγει, ὕτως καὶ ὑπολαμβάνοντι.
 εἰ γὰρ μὴδὲν τῶν ἔντων ἔχειν πως ὑπολαμβάνει, ἀλλ' ὁμοίως
 οἷον τε καὶ ἐκ οἷον καὶ ὑπολαμβάνει καὶ ὕχ ὑπολαμβάνει περὶ
 ἑκάστου, ὁ ταῦτος οὐδὲν ἂν διαφέρει φυνεῖ, ἄπειρ οὐδὲ ὅλως ἔχει τὴν
 ὑποληπτικὴν δύναμιν τῆς ψυχῆς. μετήνεγκε δὲ ἐπὶ τὰς ὑπολή-
 ψεις τὰς ἀντικειμένας ἀπὸ τῶν ἀποφάσεων τὴν λόγον· φανερώ-
 τερος γὰρ ἐπὶ τῷ τῷ ὁ ἐλεγχος καὶ τὸ ἀτοπὸν ἐναργέστερον· πολλὰ γὰρ
 λέγειν μὲν οἶδον τε, ὁ μὴ καὶ ὑπολαμβάνειν, ὡς εἶπεν ἀρχόμενος τῆς
 πρὸς τὴν θέσιν ταύτης προεισαγμένης ἀντιλογίας (p. 1005 ὁ

3. καὶ ante ὕτως om M. || 4. παρὸς τὴν κατάφασιν M. || 5. ἢ ἢ M. || 13. ὁμολογούμενος M. || 14. ὁ ἢ περ M. || 16. ψεύδεις M. || 20. ἐναργεῖ
 C. || 21. C. M. || 22. ψευδὴς M. || 23. σημαίνει M. || 24. ὅτως M. || 25. et 28. ἐπεσημασμένο M. || 27. ἐφύλασσαν M. || 29. ἀρχῇ δοκεῖσθαι,
 πρὸς M. || 34. διεψεύσας M. || 36. καὶ μὴ ἔχειν ὕτως om M. || 37. sin autem non solum qui utrumque separatim, sed etiam qui
 pbo simul putat, in errore istis versari videtur, quae tandem istorum esse potest sententia? Sepulv.

1. διεψεύσας A. || 2. ὁμοίον τι M. || 3. αὐτῷ M. || 7. μὴ τὸ et 8. καθ' om M. || 10. ἀληθεύει M. || 11. τῶν ἀντικειμένων — 12. ὑπολαμ-
 βάνοντα om A. || 13. ἐκείνῳ M. || 17. f. δὴ. || 19. εἰ δὴ ἐπ' A. || nam hoc consequitur, si contradictio cunctis in rebus asseratur,
 ne quia isti dicunt, quidquid dixeris, te non magis verum quam non verum dicere, nec magis falli quam non falli,
 ne quia contrariorum altero alterum intercipitur, ipsi tamen utrumque verum esse contendunt Sepulv. || 21. f. i. ἀντίφασιν
 u, δαδ. || 22. f. om ὅτι. || 25. μὴ εἰ A, μὴ οἱ M. || 28. nam et haec contradictio est, et hoc est quod dixit Sepulv. || 30. λέγει
 M. || ὑπολαμβάνει M. || 31. ἔχει M.

Pppp

25). δείξας δὲ ὅτι ἔχ' οὖν τε ἄνθρωπον ὄντα περὶ τὰς ὑπολήψεις ὅπως ἔχειν (φυτὰ γὰρ καὶ τὸ τοῦτο, καὶ ἕκ' ἀνθρώπου ἢ ζῴων λογικῶς) ἐπιφέρει τὸ ὅλον εἶναι ὅτι μὴδεὶς ὅτω διακρίνεται ἄνθρωπος ὢν, μὴδὲ τῶν λεγόντων ταῦτα, ἀλλὰ μέχρι λόγου αὐτοῖς ἡ πρόοδος. εἶπετο γὰρ τοῖς ὅτω διακειμένοις καὶ ταύτην τὴν ὑπόληψιν περὶ τῶν πραγμάτων ἔχουσι τὸ μὴδὲ πράσσειν τι, ἀλλ' ὡς φυτοῖς ζῇ. τί γὰρ μᾶλλον περιπατητέον τῷ οἰομένῳ δεῖν περιπατεῖν τῷ μὴ περιπατητέον, εἰ ἴσαι εἰσὶν αἱ περὶ ἑκάστου ὑπολήψεις, καὶ ἴσον τὸ οἶδ' οὖν ἢ οἶδ' μὴ δεῖν; διὰ τί δὲ ἐκκλίνει τινὰ καὶ ἕκ' αἵττει ἢ εἰς τὸ φρέαρ ἢ εἰς τὸ βάραθρον, εἰ μὴ ὑπόληψιν ἔχει τὸ μὴ φρέαρ εἶναι τὸ δὲ βάραθρον, ἀλλ' ἔχ' ὅδ' ἄν μᾶλλον καὶ φρέαρ καὶ μὴ φρέαρ ἡγούμενος ἐμπίπτει καὶ βάραθρον καὶ μὴ βάραθρον, καὶ πάλιν τὸ μὴ ἐμπεσεῖν ἀγαθὸν εἶναι, τὸ δὲ ἐμπεσεῖν κακόν, καὶ ἔχ' ὅμοια οἶδ' εἶναι, ἀλλὰ τὸ μὴ βέλτιον αὐτῶν τὸ δὲ χεῖρον. ἢ τις ὑπόληψις ἀναίρει τὸ ὅδ' ἄν μᾶλλον ὅπως ἢ ἔχ' ὅπως ἔχειν τὸ πρᾶγμα. εἰ δὲ ὅπως ἐπὶ τῶν αἰρετῶν τε καὶ φευκτῶν ἐλέγχον, δι' ὧν πράσσουν, ὠρισμένας ἔχοντες ὑπολήψεις, ἀνάγκη καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὅπως ὁμολογεῖν αὐτοὺς ἔχειν, καὶ τότε μὲν τι ὑπολαμβάνειν ἄνθρωπον εἶναι, τότε δ' ἄλλο τι καὶ ἕκ' ἀνθρώπου, καὶ τότε μὴ γλυκὺ τότε δὲ ἕκ' γλυκὺ. ὅδ' ἄν ἐπὶ τούτων φαίνον, ἐξ ἴσου ἔχοντες. ὅδ' ἄν ὑπολαμβάνοντες 20 τὰς χρήσιμον αὐτοῖς εἶναι ἐντυχεῖν ἀνθρώπῳ τινὶ ἢ πᾶσιν ὕδωρ, ὡς ἕκ' μᾶλλον τῷ ἀνθρώπῳ ὄντος ἀνθρώπῳ ἢ ἕκ' ἀνθρώπῳ ἢ τῷ ὕδατος ὕδατος ἢ ἔχ' ὕδατος, ἐπὶ τι ἄλλο, οἷον ἐπὶ λίθον, ἰόν, ἀλλ' ἐπὶ μὴ τὸ ὕδωρ διψῶντες καὶ πᾶσιν δεόμενοι, ἐπὶ δὲ τὸν ἀνθρώπον, ὅταν ἀνθρώπῳ δέων, καὶ ἕκ' ἐξ ἴσου ἀνθρώπῳ ἢ ὕδατος δεόμενοι ἐν πᾶσι τοῖς ὅσιν ταῦτα ζητῶσιν, ἀλλ' ἐξ ἴσου ἀληθές τε καὶ πρόδηλον ὅτι ἕκαστος τὰ μὲν τινα εὐλαβεῖται τὰ δὲ ὅ. κρημνὸν μὴ γὰρ εὐλαβεῖται καὶ φρέαρ καὶ ὅσα λυμαντικά, ἕκ' εὐλαβεῖται δὲ τὰ μὴ 1003 25. ταῦτα. ὥς, ὡς ἔοικε, πάντες ὑπολαμβάνουσιν ἔχειν ἀπλῶς, εἰ μὴ περὶ ἅπαντα, ἀλλὰ περὶ τὸ ἄμεινον καὶ χεῖρον. πάντα φησὶ καὶ τὰς λέγοντας ἐπὶ παντὶ τὸ ὅδ' ἄν μᾶλλον καὶ συναληθεύειν τιθεμένων τὴν ἀντίφασιν ἐν ταῖς ὑπολήψεσιν ἔχειν ἀπλῶς, εἰ καὶ μὴ περὶ πάντα, ἀλλὰ περὶ τὰ βελτίω καὶ χεῖρω καὶ συμφέροντα καὶ ἀσύμφορα καὶ ὅπως τὰ πρακτά. τὸ δὲ ἀπλῶς ἐστίν, ὅτι μὴ ἄμφω τὰ ἀντικείμενα ἡγῶν) ἀσύμφορον ἀλλ' ἀπλῶς θάτερον καὶ ὠρισμένως, ὅδ' ὁμοίως συμφέρειν τὸ αὐτό, ἀλλὰ θάτερον αὐτῶν ἀπλῶς. ἢ γὰρ συμφέρειν, ὃ αἰρῶν, ἢ μὴ συμφέρειν, ὃ φεύγων. ἀγαθῶν δὲ τὸν λόγον ἐπὶ τὰ πράγματα καὶ τὴν περὶ ταῦτα ὑπόληψιν, διὰ τῶν ἐναργῶν ἔδειξε τὰς ἐκείνα τιθεμένους, ὅτι εἰ καὶ μὴ περὶ παντὸς ἐστὶν καταλήψις, ἀλλ' ἐν τοῖς αἰρετοῖς καὶ φευκτοῖς ὁμολογεῖν αὐτοῖς ἀνάγκη. ἀπραξία γὰρ ἂν ᾖ αὐτοῖς περὶ αὐτά,

εἰ μὴ ὠρίζοντο τι περὶ αὐτὰ καὶ συγκατετίθεντο τῷ ἑτέρῳ μέλει id.

(*) εἰ γὰρ μὴ ἀληθεύει ἡ ἀντίφασις κατ' αὐτὸ ὡς μήτε ἔμμεται λεγόμεναί μήτε χωρίς, τί ἐστὶ τὸ λεγόμενον ὑπ' αὐτῶν, ὡς ἐπὶ τοιαύτῃ ἐστὶν ἡ φύσις τῶν ὄντων, ὡς συντρέχον τὴν κατάφασιν τῇ ἀποφάσει, καθάπερ φασὶν οἱ θεοχόλωτοι Μανιχαῖοι. τότε γὰρ τῷ ὀνόματι προσηγόρευσεν αὐτὸς ὁ ἡμέτερος φιλόσοφος Ἀμμώνιος. ἡνίκα γὰρ λέγομεν πρὸς αὐτὸς ὅτι ἐχθρὸν παρέχετε τῷ θεῷ καὶ ἀσπονδον καὶ αἰώνιον. σπουδαῖος ἀνθρώπος ἕκ' ἔχει ἐχθρὸν φασὶν ὅτι πόθεν ἔν τὰ κακά; τοιαύτη γὰρ, φησὶν, ἐστὶν ἡ φύσις τῶν πραγμάτων, καὶ ἐστὶν πλατὺν γέλωτα καταχεῖν τῶν ὅτω παρωμένων τὰς ἀπορίας ἀπολύει. Asclep.

“εἰ — δοξάζοντες.” εἰ δὲ λέγοιεν ἔχειν μὲν τινα συγκατετίθεντο καὶ ὑπόληψιν περὶ ταῦτα, ὡς οἱ λέγοντες τῷ φαινομένῳ, ὃ δὲ φαίνεται τοῦτον, συγκατατίθεσθαι, ὡς ἕκ' ἀληθῆς ὄντα (ἀδῶν γὰρ τὴν ὑπόληψιν εἶναι καὶ ἕκ' βεβαίαν ὅδ' ἐπισημαστικῇ), ἢ τὴν τῶν πραγμάτων φύσιν αἰτιατέον αὐτοῖς, ἀλλ' ἐπιμελητέον αὐτῶν καὶ τῷ γνῶναι τὰ ἀληθῆ καὶ ἐπιστήμην ἔχειν προσηγόν. ἐνθα γὰρ ἡ ἀληθὴς καταλήψις, ἐνταῦθα γίνεσθαι καὶ ἡ ἰχυρά τε καὶ μετ' ἐπιστήμης ὃ δὲ ἀπαξ ἄλλα ἄλλων ἡγούμενος εἶναι μᾶλλον αἰρετὰ τε καὶ πρακτά, τὸ μὴ ἐν διαφορὰν ἐν τοῖς ὅσιν καὶ ταύτην καταλήψιν τὴν γνῶσιν συγκεχωρηκώς, τῷ δὲ μικρὸν βεβαίαν τὴν καταλήψιν ἔχειν αὐτὸν αἰτῶν τὸ μὴ ἐπιμελεῖσθαι αὐτῷ, ὅπως ἔχει ἐπισημαστικῇ κρίσιν, ἢ μέτρω καὶ κανόνι χρωόμενος εἴσεσθαι τὴν τῶν πραγμάτων φύσιν καὶ πρῶτον ἦν αὐτοῖς (?) διαφορὰν. ὡς γὰρ τῷ νοῦντι πᾶσι πράγματα αἰτιατέον ὡς ὅδ' ἄν ὑγίαινον ἔχοντα, ἀλλ' ὑγείας ἐπιμελητέον, ὅπως τοιαῦτα ἢ αὐτῶν, ὅπως καὶ τοῖς ὑγιαίνουσιν. ἢ γὰρ ἐξάξω πρὸς τὸν ἐπιστάμενον ἕκ' ὑγίαινῶς πρὸς τὴν γνῶσιν τῆς ἀληθείας διάκει. ὅτι δὲ οἱ λέγοντες τῇ φαντασίᾳ ἀκολουθῶντες τῷ αὐτοῦ ποιεῖν ψεύδον, ὅλον ἐκ τῷ μὴ τὴν φαντασίαν ζητῶν καὶ βυλεῖσθαι αὐτόν, εἴτε χρεὶ ἐπεσθαι τῷ φαντασῶν εἴτε καὶ μὴ Alex.

“ἔτι — ὅπως.” εἰ καὶ συγχωρήσῃ τις, φησὶν, αὐτοῖς πάντως καὶ ὅπως καὶ ἕκ' ὅπως ἔχειν, ἀνάγκη γὰρ διδόναι αὐτοῖς τὸ μὴ ἑμῶς ἕκαστον αὐτῶν καὶ ἐπ' ἴσης ὅτω τε ἔχειν καὶ ἕκ' ὅπως, ἀλλ' εἰ μὴ τῇ φύσει τῶν ὄντων τὸ μᾶλλον τε καὶ ἧττον, ὡς εἶναι θάτερον. ὅλον μὴ ἔν καὶ ἐξ ὧν πράσσουν. ἢ μὴν ἀλλὰ καὶ παράφασιν αὐτὸν διὰ τῶν ἐναργῶν. καὶ γὰρ εἰ εἴη συγκεχωρημένον τὸ εἶναι τὰ δύο ἄρτια τε καὶ ἕκ' ἄρτια, τῷ ἐξ καὶ περιττά, ἀλλ' ἕκ' ὁμοίως γὰρ εἴη ἐπ' ἴσης τὸ ἄρτιον αὐτοῖς ὑπάρχει καὶ τὸ περιττόν, ὅδ' ὁμοίως ἐστὶ τὰ δύο ἄρτια καὶ τὰ τρία, ἀλλὰ μᾶλλον μὴ τὰ τρία τῶν δύο τε

2. καὶ post τὸτο et 5. περὶ om A. || 6. μὴδὲ] μὴ M. || 7. τῷ — περιπατητέον om A. || 8. et perinde putat opus esse aliquem putat esse opus, vel putat non opus esse Sepulv. || 9. ἕκ' ἀπῶν M. || 17. ὅπως om A. || 18. μὴ τ] μὴτοι M. || 20. ὡς M. || 21. ποιεῖν M. || 23. ὕδατος ante ἢ om M. || ἑπὶ ἄλλον M. || 24. ἐν — 25. διόμενοι om M. || 27. κρημνὸν] ἀφῆμῳ M. || 35. συμφέρειν M.

19. ἢ et 20. ἄλλον om M. || 22. συγχωρήσας M. || 23. μὴ] μὴν M. || ἔχῃ M. || 24. naturam rerum ipsarumque primum discernat cognoscat Sepulv. || 34. ἀνάγκη τε M. || 37. περιττήν M. || 38. συγκεχωρημένον M. || 39. ἕκ' ὡς ὁμοίως M.

μῆτι, μᾶλλον δὲ τὰ δύο τῶν τριῶν ἄρτια· εἰ γὰρ μὴ ὁμοίως, ψευδὲς ὁ τὰ τέσσαρα πέντε ὑπολαμβάνων καὶ ὁ χίλια, ἀλλὰ μᾶλλον μὲν ὁ χίλια, ἦττον δὲ ὁ πέντε. διὰ τούτων συνέζησεν ὅτι ἐστὶ ψευδὴς ἡ ἦττον ψευδὴς ἄλλη ἄλλης. εἰ δὲ ἡ ἑτέρα μᾶλλον ψευδὴς ἢ ἦττον ψευδὴς, ἐγγυτέρω τῆς ἀληθείας ἂν εἴη. εἰ δὲ τὸ μᾶλλον ἀληθὲς ἐστὶν ἐγγυτέρω τῆς ἀληθείας, εἴη ἂν κακείνου, λέγω δὲ τὸ ἀληθές, τυτέστι τὸ αὐτὸ ἀληθές, ὅ ἐστιν ἐγγύς τὸ μᾶλλον ἀληθές· τὸ γὰρ ἐγγύς πως ὅν δῆλον ὡς ὅν ταύτων ἐγγύς, εἰ καὶ μὴ εἴη γνωστόν, ἀλλὰ τό γε εἰδέναι ὅτι μᾶλλον τί ἐστὶν ἀληθές καὶ ἦττον ἄλλο ἄλλου καταλαμβάνοντος καὶ ὀρίζοντός τι τῇ διανοίᾳ, καὶ ὁ μᾶλλον 10 πῶς ἢ τῶς λέγοντος ἐπὶ πάντων ἀκράτως καὶ ἀδιαφόρως φερόμενον. καὶ γὰρ εἰ μὴ εἴη τι ἀληθές, μηδὲ συγχωρεῖεν τέτω, ἀλλ' ἐπειδὴ γε ἀληθές καὶ ὁμολογούμενον τὸ εἶναι ἐν τοῖς ὅσιν ἀληθινώτερον τι· τὸ γὰρ μᾶλλον τι εἶναι ἄλλο ἄλλου καὶ ἦττον ἄλλο ἄλλου καί, ὡς ἐκείν' ἀληθές εἴη τὸ ὑδὲν μᾶλλον ἐπὶ πάντων (*). ἀκρατον 15 δὲ τὸν ταύτων λόγον εἶπε καὶ τὸ μὴ ἔχειν μεμιγμένον αὐτῷ τὸ μᾶλλον, ἀλλ' ἐπ' ἰσῆς πρὸς πάντα συζεῖν βύλεσθαι τὴν ὁμοιότητα. ὁ αὐτὸς ἐδήλωσε προειπὼν τὸ "καὶ κωλύοντός τι τῇ διανοίᾳ ὀρίσαι." τὸ δὲ μὴ ἡγήσασθαι μᾶλλον ἄλλο ἄλλου διαψεύδοντος, ὁ δοκεῖ τοῖς ἀπὸ τῆς Στωικῆς, ψευδὴς τε καὶ παρὰ τὰ φαινόμενα· καὶ γὰρ αἱ μοχθηραὶ 20 καὶ διεφυσμέναι κρίσεις ἔκκειναι, ἀλλ' ὑδὲ ἀπὸ ἔξωθεν ὁμοίαι· ὡς γὰρ ὁ τὰ μέγιστα καὶ σφόδρα ὁρατὰ μὴ ὁρῶν τῷ τὰ μικρότατα καὶ ἦττον ὁρατὰ μὴ διορῶντι τὸ μὴ μὴ ὑγιαίνειν τὴν ὁρατικὴν δύναμιν κοινὴν ἔχει, μᾶλλον μέντοι ἀπὸ τῆς ἐξουσίας, ἀφ' ἧς ὑδὲ τὰ μέγιστα τις ὁρᾷ δύναμις, τῆς ταῦτα μὴ ὁρώσης ἐν δὲ τοῖς μικροῖς 25 σφαλλομένης, ὅπως ἔχει καὶ ἐπὶ τῆς δόξης τε καὶ ὑπολήψεως. ὁ γὰρ ὁμοίαι καὶ ἴσαι αἱ τῆς ψυχῆς ἐξέως ἀφ' ὧν τὰ μείζω, ταῖς ἀφ' ὧν τὰ ἐλάττω ἀμαρτάνει. id.

(*) "ἀκράτου" τυτέστι τὸ μηδὲν ἔχοντος κεκραμένον καὶ ὠρισμένον, τὸ μὴ λέγοντος ὅτι μηδὲν ἐστὶν ὠρισμένον ἐν τῷ παντί. 30 Asclep.

"ἔστι — λόγος." καὶ ὁμοίως ἀνάγκη αὐτὸς εἶναι ἢ μὴ εἶναι τῷ λόγῳ τῷ λέγοντι τὸ αὐτὸ καὶ εἶναι καὶ μὴ εἶναι καὶ διὰ τούτο ἐπὶ παντὸς τὴν ἀντίφασιν συναληθεύειν τιθεμένων. τὸν αὐτόν φησιν εἶναι ἢ τὴν Πρωταγόρου λόγον, ὅς ἐστιν ὅτι ἐκάστῳ τὸ φαινόμενον ὅπως καὶ 35 ἔστι καὶ ἔχει· πᾶσα γὰρ φαντασία ἀληθής· διὸ καὶ ἀνάγκη ἀμφοτέρως τὸς λόγους ἢ ἅμα ἀληθεῖς ἢ ἅμα ψευδεῖς εἶναι. ὅτι δὲ οἱ αὐτοὶ εἰσι καὶ ἕκαστος τῷ ἑτέρῳ ὁ ἕτερος, δέκνυνται. εἴτε γὰρ τὰ δο-

κῶντα πάσῃ δόξῃ καὶ πάσῃ φαντασίᾳ ἀληθῆ, ὡς ἐδόκει Πρωταγόρῃ, ἀνάγκη εἶναι πάντα ἅμα ἀληθῆ καὶ ψευδῆ, τυτέστιν ἀνάγκη καὶ τὴν ἀντίφασιν εἶναι ἅμα ἀληθῆ. τέτω γὰρ ἴσον τὸ ἅμα πάντα εἶναι ἀληθῆ· περὶ γὰρ τῶν αὐτῶν ἀλλήλοις τὰ ἀντικείμενα δοξάζουσιν, αἱ εἰ ἀληθῆ, εἴη ἂν ἅμα ἢ ἀντίφασιν ἀληθῆς. ὅτι δὲ πάσης φαντασίας ὅσης ἀληθὺς πάντα ἀληθῆ γίγνεται, δῆλον ἐκ τῆς καὶ τὸς ὑπολαμβάνοντος τὸ εἶναι τι καὶ τὸς τὸ αὐτὸ τούτο ὑπολαμβάνοντος μὴ εἶναι ἀληθεύειν. εἰ δὲ τὰς ἀντικείμενας ὑπολήψεις περὶ αὐτῶν ἔχοντες ἅμα ἀληθεύουσι, πάντα ἂν εἴη ἅμα ἀληθῆ· τῶν γὰρ δοξαζόντων οἱ μὴ ὅπως ἔχειν, οἱ δὲ τὸ αὐτὸ τούτο ὅπως ἔχειν δοξάζουσιν. ὅπως δὲ καὶ ἡ ἀντίφασιν ἅμα ἀληθῆς. εἰπὼν δὲ "πάνθ' 1009 α ἅμα ἀνάγκη εἶναι ἀληθῆ" καὶ προειπὼν τὸ "καὶ ψευδῆ," τὸ πῶς ψευδῆ ἐδόξαζε διὰ τὸ "πολλοὶ γὰρ ἀναντία ὑπολαμβάνουσιν ἀλλήλοις, καὶ τὸς μὴ ταῦτα δοξάζοντας ἑαυτοῖς ψευδεῖς νομίζουσιν." εἰ γὰρ οἱ περὶ τῶν τὰ ἀντικείμενα ὑπολαμβάνοντων δοξάζοντες ὡς περὶ ψευδομένων ἀληθεύουσι, ψεύδονται ἂν ἐκεῖνοι· ὅπως δὲ πάντες ἂν ψεύδονται, εἰ ἐκάστῳ τῶν δοξαζόντων περὶ τινος ἐξ ὧν οἱ τάναντία δοξάζων, ὅς τὴν μὴ ταύτην ἔχοντα τὴν δόξαν ψεύδεσθαι δοξάζει. ὡς ἀνάγκη τὴν ἀντίφασιν ἅμα εἶναι ἀληθῆ, εἰ οἱ τὰ ἐναντία ἀλλήλοις δοξάζοντες ἀληθεύουσιν. ἀλλὰ καὶ εἰ τούτο ὅπως ἔχει, τὸ ἕκαστον τῶν ὄντων εἶναι τε καὶ μὴ εἶναι, τυτέστιν ἡ ἀντίφασιν ἐφ' ἐκάστῳ ἀληθῆς, ἀκολουθεῖ πάλιν τὸ πάντα τὰ δοκῶντα εἶναι ἀληθῆ καὶ πᾶσαν φαντασίαν ἀληθεύειν, ὡς Πρωταγόρῃ ἐδόκει καὶ ὅτι γε ἀκολουθεῖ τῷ τὴν ἀντίφασιν ἐφ' ἐκάστῳ ἀληθῆ εἶναι τὸ πᾶσαν φαντασίαν ἀληθῆ εἶναι, δέκνυνται πάλιν ὅπως. τὸ ψεύδεσθαι καὶ ἀληθεύειν ἐστὶν ἐν τοῖς τὰ ἀντικείμενα ἀλλήλοις δοξάζουσιν τε καὶ λέγουσιν· τὸ γὰρ τῆς καταφάσεως ἀληθὺς ὅσης δοξάζειν τινα περὶ αὐτῶν τὴν... κατάφασιν... ἐν γὰρ τῷ τὰ ἀντικείμενα δοξάζειν τινὰς περὶ τῶν αὐτῶν... τὸ τὸς μὴ ἀληθεύειν τὸς δὲ ψεύδεσθαι [ἐστὶν] ἀναίρεσις· εἴη περὶ παντὸς ἡ ἀντίφασιν ἅμα ἀληθῆς· ὅσης πάσης ἀντιφάσεως ἅμα ἀληθὺς ὑδεμία ἂν εἴη δόξα ψευδῆς· εἰ γὰρ πᾶσα ἀντίφασιν ἅμα ἀληθῆς, καὶ αἱ ἀντικείμεναι περὶ τῶ αὐτῶ δόξαι ἅμα ἂν εἴεν ἀληθεῖς· εἰ δὲ αἱ ἀντικείμεναι περὶ τῶ αὐτῶ δόξαι ἅμα ἀληθεῖς, καὶ πᾶσα ἄρα δόξα περὶ τῶ ὅπως ἔχειν ἢ περὶ τῶ μὴ ὅπως ἔχειν. δείξας δὲ ὅτι ταῦτα λέγουσι καὶ ἀντακολουθεῖ ἀλλήλοις τὰ ὑπ' αὐτῶν λεγόμενα, καὶ τῆς αὐτῆς εἰσι διανοίας ἡρημένοι αἱ τε πᾶσαν φαντασίαν ἀληθῆ τιθέμενοι καὶ οἱ τὴν ἀντίφασιν συνυπάρχειν λέγοντες, μέλλων πάλιν λέγειν πρὸς τὴν ὑποκει-

2. ἀλλὰ — 3. χίλια om A. || 3. συνέζησαν A. || 4. ἡ om M. || 9. τό γε] τέδε M. || ἄλλη M. || 18. καὶ post τὸ om M. || 20. περὶ A. || 1. ὁμοίαι A. || 22. τῷ τῶ] ταῦτα M. || 23. διορῶντα M. || 24. κοινῇ] καὶ νόμον M. || 25. μέντοι et 27. αἱ om M. || 28. ἐλάττω M. || 32. αὐτοῖς M. || 35. ἕκαστον AM.

1. Πρωταγόρας A. || 2. ἅμα om A. || 3. ἅμα εἶναι M. || 13. εἰδείξει A. || 14. αὐτοῖς M. || 15. οἱ om M. || 17. ἐκάστῳ M. || 18. ἔχετε αὐτὴν M. || 19. εἰ] καὶ εἰ A. || 22. ἀφ' M. || ἀκολουθεῖ M. || 24. ἀκολουθεῖ M. || τῷ] τὸ A. || 27. nam illud demum est falsum dicere, affirmatione existente vera de aliquo, putare quempiam negationem de eodem veram esse, et vicissim affirmationem in veritate negationis. eo enim quod quidam opposita de eodem opinantur, si cunctis in rebus esset contradictio vera, hoc ipsum videretur, quosdam scilicet verum dicere, alios falsum. nam si omnis contradictio simul vera est, utique nulla opinio veri falsa Sepulv. || δοξάζει M. || 28. ἐ] εἰ A. || 29. τινος M. || 30. ἀλήθεια A. || ὅσης γὰρ πάσης M. || 33. ἅμα — 34. δόξαι et 34. ἡ — 5. ἔχειν om M. || 35. δείξας M. || ἀντακολουθεῖ M. || 36. εἰσι] εἰς M.

1009^a μένην δόξαν ἐν τῷ λέγοντας, φησὶ μὴ δεῖν τῶν αὐτῶν λέ-
 16. γων πρὸς πάντας τὸς ταῦτα λέγοντας· εἶναι γὰρ αὐτῶν διαφορὰν·
 τὸς μὲν γὰρ ἐν ὑπολαμβάνειν ὅπως ἐν πεπεῖδξ ἐκ τῆ ἀπορήσει περὶ
 τῶν ὄντων εἰς τὸ δοξάζειν ὅπως περὶ πάντων προελθόντας, ὡς ἐν
 τῷ μεταπειθῆναι δόξαι ἐν διδασκαλίᾳ, ὡς φησὶν· εὐαίως γὰρ
 αὐτῶν ἡ ἀγνοία, ἀλλ' ὃ βίᾳ ἐν τοῖς λόγοις ἐν ἀγῶνι ἐλέγχου
 δεομένη. ἐν δὲ ἡν αἰτίαν, λέγει· ὃ γὰρ πρὸς τὴν λόγον ἡ ἀπάντησις
 πρὸς τῆς, ἀλλὰ πρὸς τὴν διάνοιαν, καθ' ἣν ἀπατηθέντες ἐν πα-
 ρακρουθέντες ἀληθῶς λέγουσι ταῦτα. διὸ ἐν δυνάμει μεταπειθῆναι
 αὐτοὺς· ὃ γένοιτο· ἀν γινώσκον τῷ ἀληθῶς αὐτοὺς γενομένον (').
 10 τὸς δὲ λόγῳ χάριν λέγει ὃ πεπεισμένους μὲν ὅπως ἔχουν τὰ πρῶτα
 ματα, περὶ αὐτῶν δὲ τῇ θέσει ταύτῃ φιλονεικῶς προαιρουμένους,
 πρὸς ὅς ἐλέγχου φησὶ τῷ κ' τὴν λόγον δεῖν ἐν τῇ φωνῇ ἐν
 τοῖς ὀνόμασι, ἐπεὶ μὴ ἐν τοῖς πεπεισμένοι εἰσὶν, ὡς λέγουσιν. ὃ ἐν
 ἐν τῇ φωνῇ ἐλεγχος ἴσους μόνον τῶν, τυτέσι τῷ ἐν τῇ φωνῇ
 15 1009^a ἐλέγχου ὅτοι δέον μόνον· μέλει γὰρ φωνῆς πρόσειν αὐτοῖς τὰ λε-
 22. γόμενα ἐν ὀνόματος ἐν λόγῳ. ἐξῆς δὲ λέγει πῶθεν αὐτῇ ἡ ὑπό-
 ληψις ἐν δόξᾳ ἐλήλυθε τοῖς ὅπως ἡγεμονίους ἔχουν τὰ ὄντα, ἐν
 φιλονεικῶς λέγουσιν ἀλλὰ διὰ τὸ πεισύν ὅπως ἔχουν. εἶπε δὲ
 αὐτοὺς διαπορῶντας, ὅτι ἐκίνησεν αὐτοὺς πρὸς τῆς τὴν δόξαν ἐν
 20 τὴν ἀπορίαν εὐλογόν τι φαινόμενον. ὅπως ἐν ἰατρῶς εἶπεν εἶναι·
 ἀπὸ γὰρ αἰσθητῶν φησὶν ὀρμυμένους παρακρουθῆναι τῶν τε τὴν ἀν-
 τίφασιν ἅμα ἀληθῆ λεγόντων ἐν τῶν πᾶσαν δόξαν ἀληθῆ τιθεμέ-
 νων τὸς διὰ τὸ πεπεῖδξ ταῦτα ὅπως ἔχουν ἐν λέγοντας. ἐν πρῶτα
 μὲν λέγει ὑπὸ τίνος παρακρουθῆσαν οἱ ἐπὶ παντὸς τὴν ἀντίφασιν
 25 συναληθεύειν λέγοντες· ὁρῶντες γὰρ ἐκ τῶ αὐτῷ γινόμενα τὰ ἐναν-
 τία, προειληφότες δὲ ἐν ὅτι ἀδύνατον γίνεσθαι τι ὅπως ἐκ τῶ μὴ
 ὄντος (κοινὴ γὰρ αὐτῇ ἡ δόξα τῶν περὶ φύσεως ἐξὶν τι ἀποφρα-
 μένων), ὑπέλαβον ἀμφοτέρω τὰ ἐναντία τὸ πρῶτα εἶναι. ὃ γὰρ
 ἀν ἄλλως ἐξ αὐτῶ δύνανται αὐτὰ γίνεσθαι, εἰ μὴ προϋπάρχοντα ἐν
 30 1009^a αὐτῇ εἴη. ἐν διὰ τὸ Ἄναξαγόρας μὲν πάντα ἐν πᾶσι μεμύχθαι
 26. λέγει, ἐπεὶ πάντα ἐκ πάντων ἐθεώρει γινόμενα, ἐν Δημόκριτος
 τὸ κενὸν ἐν τῷ πλῆρες μόνον εἶναι λέγει· ἐτίθει γάρ, φησὶν, ἄτομα
 ἐν κενὸν ἐν καθ' ὅτι μέρους ἐκείνου τῶν αἰσθητῶν ὁμοίως ἀμφο-
 ἑνυπάρχειν φησὶν, ὡς ἐν τὴν γένεσιν αὐτῶν ἐκκρίσειν ἐκ προϋ-
 35 πάρχοντος γίνεσθαι. προσιστορεῖ δὲ ὅτι ἐν μὲν εἶλεγε Δημόκριτος
 τὸ πλῆρες, μὴ ὃν δὲ τὸ κενόν, ὅπως ἐν ἀτοπίαν τινὰ αὐτῷ δεικνύς
 τῆς δόξης δι' ὧν εἶλεγεν, εἶγε τιθέμενος μὴδὲν εἶναι τὸ κενόν, ἡγε-
 μένος δὲ ἐν μὴδὲν γίνεσθαι ἐκ τῶ μὴ ὄντος, ἐκ τῶ κενῷ εἶλεγε πάντα
 τὰ γινόμενα ὃδὲν ἔλαττον ἢ ἐκ τῶ πλῆρες εἶναι τε ἐν γίνεσθαι,
 40 λέγων τὸ κενόν μὴ ὄν· συνεχῶς γὰρ τὴν γένεσιν ἐκ τῶ μὴ ὄντος

γίνεσθαι, ὃ φυλασσόμενος μῆξει τὴν γένεσιν ὑπελάμβανε γίνεσθαι.
 λέγει δ' ἐν τῷ πῶς αὐτὸν μὲν λέγοντι τὸ πλῆρες, μὴ ὃν δὲ τὸ κενόν,
 ταῦτα δὲ ἐν πᾶσιν ὁμοίως εἶναι ἐξ ὧν γένεσις, εἶπετο ἀπὸ ἐκείνου
 λέγειν ἀληθῆ τὴν ἀντίφασιν τὸ εἶναι τε ἐν μὴ εἶναι, καὶ ταῦτα ἐν
 τίφασιν τῶτο, εἶγε κατ' ἄλλο μὲν ἔκαστον ὃν (κ' γὰρ τὸ πλῆρες τῶ
 ἐν αὐτῷ), κατ' ἄλλο δὲ μὴ ὄν· κ' γὰρ τὸ κενόν. ἡ τῷ ταῦτα ἐν
 πᾶσιν ὁμοίως μεταγόμενα ὄντα ἀντικείμενά τε εἶναι ἐν ἰσότητι
 μνηστικά τὰ ὀνόματα ὄντα, τό τε ἐν ἐν μὴ ὃν παρῆται. πρὸς
 μὲν ὃν τὸς διὰ ταῦτα ὑπολαμβάνοντάς τε ἐν ἡγεμονίους τὴν ἐπί-
 10 φασιν ἐπὶ παντὸς ἅμα εἶναι ἀληθῆ, μεταπειθόντες αὐτοὺς, ἀλλ' ὃ
 φιλονεικῶντες ὃδὲ ἐλέγχοντες ἐρῶμεν, φησὶν, ὅτι τρόπον μὲν ταῦτα
 ἀληθῆ λέγουσι ἐν ὁρθῶς·δοξάζουσι, τρόπον δὲ τινα ἀγνοοῦσι. τὸ γὰρ
 ὃν λέγειν ὁρθῶς, ὁμοίως δὲ ἐν τῷ μὴ ὄν· τῷ γὰρ ὄντος τὸ μὲν ὄνμα
 ἐξί, τὸ δὲ ἐνεργείᾳ, ὁμοίως δὲ ἐν τῷ μὴ ὄντος τὸ μὲν ὄνμα ὄν-
 15 μῶς ἐξί, τὸ δὲ τῷ μὴ ὄντος ἐνεργείᾳ εἶναι μὴ ὄν λέγειν. ἐξὶ δὲ ταῦ-
 τος τὸ δυνάμει ὄν· τῷ γὰρ δυνάμει ὄντος ἐν μεθορίῳ ὄντος ἐν
 πῶς ἐξί ἐν μὴ ὄν· ἐν ὅπως ἐκ μὴ ὄντος ἡ γένεσις, ἐκ ἐκ τῶ πῶς
 ἐν ἀπλῶς μὴ ὄντος, ὃδὲν τε κωλύει τὸ αὐτὸ ἐν εἶναι τε ἐν μὴ εἶναι,
 ὅπερ ἐκείνοι λέγουσιν. ἀλλ' ὃ κ' τὸ αὐτὸ ὅπως τε αὐτὸ εἶναι τε ἐν μὴ
 20 εἶναι· κατ' ἄλλο μὲν γὰρ εἶναι, κατ' ἄλλο δὲ μὴ εἶναι. τὸ γὰρ δυν-
 νάμει ὄν ἐξί μὲν ἀλλὰ δυνάμει, ἐκ ἐξί δὲ, ὅτι μὴ ἐνεργείᾳ. ὅτι
 ἐν ἡ ἀντίφασιν ἐπὶ τῷ αὐτῷ· δυνάμει μὲν γὰρ λέγοντες τὸ αὐτὸ τῶ
 εἶναι ὃδὲν ἀποπον, ἐνεργείᾳ δὲ ἀδύνατον. ἐν τῷ μὴ εἶναι
 25 τῷ εἶναι· τὸ αὐτὸ τι ἐναντίας· ὅπως ὃδὲ ταῦτα ὄντος τε ἅμα ἐν-
 γείᾳ εἶναι. ἡ γὰρ αὐτῇ ὅλη δυνάμει μὲν τὰναντία ἐξί, ἅμα δὲ
 ἐνεργείᾳ γινόμενὰ ταῦτα ἐν δύναν, παρὰ μέρος μέντοι σωζόμενα ἐν-
 30 τερον ἐν ὅταν ὁύτερον ἐνεργείᾳ ἢ, τῷ δυνάμει εἶναι τὰναντία· ὅτι
 γὰρ ὅτε ἐνεργείᾳ ἢ, ἡδὴ τὴν δύναν ἀποβέβληκα. πρὸς δὲ τῶς
 ἀξίωσμον, φησὶν, αὐτοὺς μὴ μόνον ἡγεῖσθαι ὄντα τὰ ἐν γένεσιν
 35 φθορᾷ, ἀλλ' εἶναι τινα ἐν ἀγένητα ἐν ἀφάρτα ἐν ἀκίνητα ἐν τῶ
 ὄντι, οἷς ἐκείν' ἀν ὑπάρχει τὰναντία, εἶγε μὴδὲ τὴν ἀρχὴν μετα-
 βάλλει μὴδὲ γίνεσθαι· ἐξ αὐτῶν· ταῦτα δ' ἀν εἴη τὰ ἐκ
 Alex.

(') "ἐν τῇ φωνῇ λόγῳ" λέγει τὴν ἀποφαντικὴν, διὰ ἐπὶ τῇ
 "ἐν τῷ ἐν τοῖς ὀνόμασι," ἐπεὶ ἐξ ὀνόματος ἐν ῥήματος σύμφωνον
 ἀποφαντικὸς λόγος. εἰώθασιν δὲ ἐν τὰ ῥήματα ὀνόματα καλεῖν.
 Asclep.

"ὁμοίως — ἐλήλυθεν." λέγει ὅτι ὡς περ τῶν λεγόντων ταῦτα
 εἶναι ἐν μὴ εἶναι, τυτέσι ἅμα τὴν ἀντίφασιν ἀληθῆ τιθεμένους, τῶς
 40 εὐγνωμονεσέρας, οἱ διὰ τὸ ζητήσαντας ἀπορῆσαι τῷ ὄντι
 αἰτίον τῆς ἀπάτης τὰ αἰσθητὰ τε ἐν γένεσιν ἐν φθορᾷ (ἐπὶ

9. τὰληθῆ M. || μὴ ταπεινῆσαι M. || 17. ὀνόματα καὶ χρόν M. || λῆξιν A. || 18. ἡγεμονίους ἔχον M. || 21. quapropter eosdem sensu
 opportunus esse dixerat Sepulv. || 23. τὴν πᾶσαν M. || 28. καὶ M. || 33. τὸ post καὶ om M. || λέγον A. || ἐτίθει M. || 35. ὡς
 M. || ἐκκρίσειν καὶ καὶ προϋπάρχοντος M. || 36. δὲ καὶ ὃ μὲν εἶλεγε M. || 37. ἐν δὲ τὸ M. || 40. ἐκ τῷ αὐτῷ M. || 41. συνεχῶς M.

2. πῶς πάντα M. || 6. ἡ γὰρ M. || 10. μεταπειθόντες M. || 14. μὲν δυνάμει ὄντος M. || 15. ἐνεργείᾳ εἰ καὶ μὴ λέγεται M. || 17. quod isti aiunt, quidquam prohibet aliquid esse ut idem non esse Sepulv. || 23. ἐνεργείᾳ ἰσότητι M. || 26. ταῦτα λέγεται ἐν M. ||
 M. || παρὰ M. || 28. βίβληται M. || 29. ἐν ἰσότητι M. || 31. ὑπάρχειν M. || 39. ἀντίφασιν M. || τιθεμένους M.

ἡρώων τάναντία ἐκ τῷ αὐτῷ γιγνόμενα), ἔγω, φησί, καὶ ἡ περὶ
τὰ φαινόμενα ἀληθεία, τυτάρων τὴν πᾶσαν φαντασίαν ἀληθῆ λέγειν,
τῶς καὶ αὐτοῖς διὰ τὴν ζητῆσά τε καὶ ἀπορῆσαι τὸ τοιοῦτον θεμέλιον ἀπὸ
τῶν αἰδητῶν ἔχει τὴν αἰτίαν. τὸ μὲν γὰρ ἀληθὲς κρινέσθαι δεῖν ὥσπερ
ἐκλήθει καὶ ἐλγύσθαι τῶν ἔργων δοξαζόντων, ὡς εἶναι τὸ μὲν ὑπὸ τῶν
πλατῶν δοξαζόμενον καὶ τὸ τοῖς πλείοσι φανόμενον ἀληθές, ψευ-
δὲς δὲ τὸ ὑπὸ τῶν ἐλαττόνων καὶ τοῖς ἐλαττοῖσι φαινόμενον ταῦτων.
ὅθεν γὰρ ὅθεν ἐκ πλείους μὲν οἱ νοσῶντες ὀλίγοι δὲ ὑγιαίνοντες, καὶ ταῦτ'
τοῖς μὲν νοσῶσι πικρὸν ἐδόκει εἶναι ὅσι πολλοῖς, τοῖς δὲ ὑγιαίνουσιν
γλυκὺ ὥσπερ ὀλίγοις, τὸ τοῖς νοσῶσι φαινόμενον, ἐπεὶ πλείους ἦσαν,
ἐλγόμενον ἂν ἀληθὲς εἶναι, καὶ νοσῶν μὲν τὸς ὀλίγους, ὑγιαίνειν δὲ
τὸς πολλούς. Alex.

“ὥς — παραφρόνουν.” ἐπεὶ οἱ ἀξιώσαντες πλῆθει καὶ ἐλγύσθαι
τὴν ἀληθὲς ἐπικρινέσθαι καὶ τὸ τοῖς πολλοῖς δοκῶν τὸ τοιοῦτον ἀληθὲς εἶναι
(ὅτι γὰρ οἱ ὑγιαίνοντες καὶ καὶ φύσιν ἔχοντες), πιθανῶς περιέτρεψε
πρὸς τοὺς πολλοὺς ὑγιαίνουσιν καὶ καὶ φύσιν ἔχουσιν, εἰ συμβαίη τὸς
πλείους νοσῶν ὀλίγους δὲ ὑγιαίνειν, εἴην ἂν οἱ μὲν νοσῶντες ὑγιαίνον-
τες, οἱ δὲ ὑγιαίνοντες νοσῶντες. εἰ δὲ τὸ τοιοῦτον ἄτοπον, ἐκ πλῆθους καὶ
ἐλγύσθαι τῶν δοξαζόντων χρὴ κρίνεσθαι λέγειν ἀληθές. ἐπεὶ τοί-
ων ἐκλήθει καὶ ἐλγύσθαι δεῖ τῆς καὶ τὰς φαντασίας ἀληθείας κρί-
νω, φαίνει δὲ ταῦτα τοῖς μὲν γλυκῆα τοῖς δὲ πικρά, ὅποια ἐκάστω
φαίνει, τοιαῦτα ἐκάστω καὶ εἶναι. id.

“ἔτι — φαίνεται.” τοῖς μὲν γὰρ γλυκῆα τινα δοκεῖ καὶ ἐδωδύμα,
τοῖς δὲ πικρά καὶ ἀβρωτα, ὡς καὶ τῆς ἐλαίας ἔστι θαλλὸς γλυκύς
μὲν τοῖς νεομενέοις ζῴοις αὐτῶν, ἡμῖν δὲ τοῖς ἀνθρώποις πικρός (').
ἀλλ' ὅθεν ἡμῖν αὐτοῖς καὶ τὴν αἰδησιν αἰεὶ ταῦτα φαίνεται, ἀλλὰ
ἄλλοτε ἄλλοις, ὡς ἀδελφὸν πᾶσι δεῖ λέγειν ἀληθῆ. ὅθεν γὰρ μάλλον
ταῦτα ἢ ταῦτα, ἀλλ' ὁμοίως. δι' ἣν αἰτίαν φησὶ καὶ Δημόκριτον
εἰς τὰς διαφωνίας βλέποντα ταύτας λέγειν ἢ μὴθὲν ἀληθὲς εἶναι,
ἢ εἰ καὶ ἔστι τι, ἡμῖν ἀδελφὸν αὐτὸ εἶναι, τῷ ὁμοίως περὶ τὰ ἀντικεί-
μενα ἔχειν τὸς φανταζομένους αὐτὰ καὶ δοξαζόντας. id.

(') “ἔτι — φαίνεται.” διὰ οἱ μὲν ὀργυγες πέττυσαν τὴν ἐλλεί-
βαρον καὶ οἱ ψῆρες τὴν κωνίον, ἀνθρώποι δὲ ἀναμῶν ἐξ αὐτῶν.
Asclep.

“ὅλως — αἰδησιν.” καίτοι, φησὶν, τῶν αὐτῶν ἔχῃ ὁμοίως
ὅτε πᾶσιν ἔτε τοῖς αὐτοῖς καὶ αἰεὶ δοκῶντων, ἀλλὰ ἄλλων ἄλλαις καὶ
ἄλλοτε ἄλλοις τοῖς αὐτοῖς, ἡγῶντο τὸ φαινόμενον ἐκάστω ἀληθὲς
εἶναι ἐκείνῳ, διὰ τὸ ὑπολαμβάνειν τὴν μὲν φρόνησιν, ἥτις ἐστὶ τῆς
ἀληθείας κριτική, τῇ αἰδησίᾳ τὴν αὐτὴν εἶναι, τὴν δ' αἰδησιν

ἀλλοίωσιν εἶναι. τὴν γὰρ διὰ ταύτης ἀντιληφὴν γίγνεσθαι ἀλλοιωμέ-
νοις ὑπὸ τῶν αἰδητῶν. ὅπως γὰρ ἂν ἡ αἰδησις πάχοι, ἔτις ἔχειν
καὶ τὰ αἰδητὰ τὰ διατιθέμενα φασὶν αὐτῇ. διὰ τούτου τὸ φαινόμενον
ἐκάστω καὶ τὴν αἰδησιν ἀληθὲς ἐξ ἀνάγκης εἶναι ἐθεντό τε καὶ ἀπε-
φήναντο ἀληθὲς μὲν εἶναι τὴν φρονήσιν δοκῶν, τὴν δὲ φρόνησιν τὴν
τῇ αἰδησίᾳ φαινόμενον. καὶ ὅτι γὰρ τὴν αἰδησιν φρόνησιν ἐνόμιζόν
τε καὶ ἔλεγον εἶναι, δείκνυσιν ἐξῆς. διὰ γὰρ ταύτην τὴν ὑπόληψιν
καὶ Ἐμπεδοκλέα καὶ Δημόκριτον, καὶ ὅσοι ἄλλοι τούτου αὐτὸ λέγουσιν,
ἐπὶ τούτῳ φησὶν ἐλθεῖν, ὅτι ὥσπερ τὸ φρονεῖν τῷ αἰδιάνεσθαι ταῦτ'
εἶναι, τὴν δὲ φρόνησιν ἀληθὲς εἶναι γνωστικήν. ὁ δὲ δείκνυσιν ὥτως
αὐτὸς ὑπολαμβάνοντας, Ἐμπεδοκλέα μὲν δὲ ὡς ἔλεγε πρὸς
παρόν γὰρ μήτις ἐναύξετο ἀνθρώποις, τυτάρων πρὸς τὸ παρόν γὰρ
καὶ τὸ φανόμενον ἢ φρόνησις γίνετο καὶ τὸ ἀληθὲς καταληφθεὶς τοῖς
ἀνθρώποις. μήτις γὰρ ἢ φρόνησις. τούτου γὰρ ἴδιον αἰδιήσεως. ἐξη-
γήσατο δὲ αὐτὸς τὰ εἰρημένα διὰ τῶν ἐπῶν προσιπῶν “καὶ γὰρ Ἐμ-
πεδοκλῆς μεταβαλλόντας τὴν ἔξιν μεταβάλλειν φησὶ τὴν φρόνη-
σιν.” τὸ δὲ αὐτὸ τούτου σημαίνει καὶ ὁ ἐξῆς παρατίθετο, τὸ “ὅσον ἄλ-
λοῖσι μετέφυν, τύσον ἂν σφισιν αἰεὶ καὶ τὸ φρονεῖν ἄλλοις παρίστατο.”
ὁ γὰρ λέγει ἐξῆς, ἥτοι ὅτι ὡς ἂν ἀλλοιωθῶσιν, ὁ γίνετο ὑπὸ τῶν αἰδη-
τῶν, ὥτως καὶ φρονεῖν τε καὶ δοξαζέσθαι, ἢ ὅτι ὡς ἂν ἔξωθεν ἔχῃσι
καθ' ἣν ἔξιν καὶ τὸ αἰδιάνεσθαι αὐτοῖς ὥτως ἢ ὥτως ἔπει, ὥτως καὶ
φρονεῖν περὶ τὸ πρᾶγμα. καὶ Παρμενίδην δὲ ταῦτα δείκνυσιν
δοξαζόντα δὲ ὡς φησὶν “ὡς γὰρ ἔκαστος ἔχει κράσιν μελέων πο-
λυκάμπων, ὡς νῦν ἀνθρώποις παρίστατο.” καὶ γὰρ ὅπως διὰ τούτων
λέγει ὅτι ὡς ἂν ἔχῃ κράσεως τὸ σῶμα καὶ ἔξωθεν ἐκάστω, ὥτως καὶ
τὸ φρονεῖν ἀκολουθεῖ, ὡς ἀκολουθῆσθαι τῆς φρονήσεως τῇ τῷ σώμα-
τος κράσει τε καὶ ἀλλοιωσέει, ἥτις ὑπὸ τῶν αἰδητῶν γίνετο, ὡς
ταῦτό φησιν εἶναι τὸ εἰρημένον καὶ αὐτὸ ὑπὸ Παρμενίδους. τῷ γὰρ
προσηρημένῳ τῷ “ὡς γὰρ ἔκαστος ἔχει κράσεως μελέων πολυ-
κάμπων,” ὁ αὐτὸς εἶπε, τὸ αὐτὸ εἶναι καὶ ὁ πάλιν λέγει διὰ τὸ
“ὁ περ φρονεῖ μελέων φύσις καὶ πᾶσι καὶ παντί.” τὸ γὰρ πλέον λέγει
νόημα ('). ὡς γὰρ τὸ φρονεῖν ἡρημένον τῆς σωματικῆς κράσεως
καὶ αἰεὶ καὶ τὸ πλεονάζον καὶ ἐπικρατῶν ἐν τῇ σωματικῇ διαθέσει αὐτῷ
γενομένου ('). ὅτι δὲ καὶ Ἀναξαγόρας ἦν ἐπὶ ταύτης τῆς δόξης, 1009
δηλοῖ δὲ ὡς παρατίθετο ὡς ἀποφθέρματος αὐτῷ τινὸς σωζομένου, 25.
ὁ πρὸς τὸς ἑταίρους ἔλεγε. τὸ γὰρ λέγειν ἐκάστω τοιαῦτ' ἔσεσθαι
ὁποῖα ἂν ὑπολάβοι, τιθέντος ἦν τὸ πᾶσαν δόξαν ἀληθῆ εἶναι, καὶ
ὁποῖα φαίνει εἶναι, τοιαῦτα καὶ εἶναι. προσάγει δὲ καὶ τὸν Ὀμηρον
ταύτῃ τῇ δόξῃ τῇ ταύτῃ ἡγουμένη τὸ τε φρονεῖν καὶ τὸ αἰδιάνεσθαι καὶ

2. ἀληθῆ *M.* || 4. γὰρ *om M.* || 8. εἰ *οἱ A.* || 13. *quoniam qui putant multitudine et paucitate verum diiudicari, id quod multis videtur verum esse dicunt (hi namque sunt recte valentes et habentes secundum naturam), probabilius convertit illud Sepulch.* || 20. διὰ τὴν τῆς *A.* || 36. καὶ ἄλλοτε ἄλλοις *om M.* || 39. κριτική *M.* || τὴν ἐκείνην ἄλλοι-
om M.

1. ἀλλοιωμένη *ut vid. A.* || 10. τὰς *M.* || 12. ἐκείνη *M.* || παρόν *F.* || 14. μήτις *M.* || τούτῳ *τῷ M.* || ἐξήγησις ὑπὸ δὲ *M.* || 16. με-
ταβαλλὼν *φασὶ τὴν. τὸ M.* || 18. μετέφυν *Asclep.* || 20. τῇ *τῷ M.* || 21. ὡς *om M.* || 23. πολυκάμπων *A.* || 24. νῦν *τοῖς M.* || ὥτως *F.* ||
28. τῇ *τῷ M.* || 29. πολυκάμπων *A.* || 31. δὲ *παραφροσὶ AM.* || 34. δὲ *om M.* || 35. δῆλον *M.* || περιτίθεται *A.* || 36. ἑτέρως *M.* || λέγειν *λόγον*
M. || 38. Ὀμηρον] ὁμηρον *M.* || 39. δόξῃ, καὶ φησὶ τῇ *AM.*

πᾶσαν δόξαν ἀληθῆ εἶναι. ὁ γὰρ τὸν Ἑκτορα λέγων ἄλλο φρονεῖν
 ὑπὸ τῆς πληγῆς ἐξεσῶτα, φρονεῖν μὲν λέγει, ἀλλοῖα δέ, ὡς ἐδὲν
 ἤττον φρονήσεως καὶ τῆς ἔσσης καὶ τῆς τῷ ἐξεσῶτος. εἰ δὲ φρονῶσι
 καὶ οἱ παραφρονῶντες, τὸ δὲ φρονεῖν τὴν ἀληθῆ γινώσκοντος ἄλλος
 ἐστὶ τῶν μὴ παραφρονῶντων. ὡς γὰρ τὰ ὄντα ἂν ἅμα ἔτῳ τε καὶ ἔχ-
 1009 οῦτος ἔχοι. ἀπορήσας δὲ ταῦτα καὶ ἐκθέμενος τῶν ἀρχαίων τὰς
 33 δόξας, αἳ εἶχον περὶ τῆς τῶν ὄντων κρίσεως καὶ τῆς ἀληθείας κατα-
 λήψεως, ἐπιφέρει ὅτι ἐκ ταύτης τῆς τῶν ἀνδρῶν διαφωνίας χα-
 λεπώτατόν τι καὶ ἄτοπον συμβαίνει. εἰ γὰρ ὅς μάλισα ἐνδέχεται
 ἀληθὲς ἑωρακεῖναι (ἔτσι δὲ εἰσιν οἱ περὶ τὴν εὔρεσιν τούτου μάλισα
 καταγινώσκοντες καὶ τῶτον τὸ βίον τῶν αὐτῶν σκοποῦν καὶ τέλος πεποιθ-
 μένοι), ἔτσι ταύτας περὶ αὐτῶν τὰς δόξας ἔχουσι καὶ ταῦτα ἀπο-
 φαίνονται τε καὶ δοξάζουσι περὶ τῆς ἀληθείας καὶ τῆς γνώσεως ἀλη-
 θῆς, πῶς ἔκ ἄξιον ἀθυμεῖν τὸς προσιώντας φιλοσόφους; εὐκασίαι δὲ
 προσιέναι πράγματι τούτῳ ὁποῦν ἐστὶ τὸ τὰ πετόμενα διώκειν
 15 βύλας. ὡς γὰρ ἐκεῖνοι ἔκ ἂν ἔλοιεν ἐκ ποδῶν διώκοντες τὰ πετό-
 μενα, διὰ καὶ ἀδυνάτοις ἐπιχειροῦσιν, ἔτσι καὶ οἱ φιλόσοφοι προσιόν-
 τες ἀδυνάτω καὶ ἀκαταλήπτῳ δοκῶσι προσιέναι πράγματι. εἰ γὰρ
 φιλοσοφία μὲν ἐπαγγέλλεται τὴν τῶν ὄντων γνῶσιν καὶ τὴν τῆς ἐν
 τοῖς ὄντι ἀληθείας κατάληψιν, ἡ τῶν ὄντων γνῶσις τε καὶ κατά-
 20 ληψις ἔτῳ ἀπορος, ὡς δηλώσω οἱ μάλισα πραγματευσάμενοι
 περὶ αὐτῶν. εἰπὼν δὲ ταῦτα αὐτὰ καὶ ἐπισήσας ἡμᾶς ὡς ἔτσι
 τυγχόντι προσιώντας πράγματι, ἐξῆς πειράζω τὴν αἰτίαν λέγειν τῆς
 πλάνης τῶν αὐτῶν μὲν τὸ φρονεῖν καὶ τὸ αἰσθάνεσθαι δοξαζόντων, ἡγε-
 μένων δὲ πᾶσαν δόξαν καὶ φαντασίαν ἀληθῆ, ἥς δόξης ἦν Πρωτα-
 25 γόρας· ἐδειξε δὲ καὶ Ἑμπεδοκλέα καὶ Παρμενίδην καὶ Δημόκριτον καὶ
 Ἀναξαγόραν ἐλθόντας ἐπὶ τούτοις. ἦν μὲν γὰρ πρόθεσις αὐτοῖς τὴν
 ἐν τοῖς ὄντι ἀληθειαν θεωρῆσαι, ὑπέλαβον δὲ εἶναι μόνον τὰ
 1010 αἰσθητά, ἐν οἷς ἡ τῷ ἀόριστον φύσιν πολλή, τῶν τῶν ἡ τῆς ὕλης
 3 ἀόριστον γὰρ τὴν ὕλην λέγει) καὶ ἡ τῷ ἔτῳ ὄντος ὡς προείπομεν,
 τῶν τῶν δυνάμει, ὁ τρόπον μὲν τινα ἔστι, τρόπον δὲ τινα ἔκ ἔστι,
 τῷ ἐν μεθεορίῳ τῷ τε κυρίως ὄντος εἶναι (τῷ τῷ δὲ ἐστὶ τὸ ἐνεργεῖν)
 καὶ τῷ μὴ ὄντος ὄντος. διὰ εἰκότα μὲν λέγουσι· τὸς γὰρ περὶ τῶν
 ὄντων ὄντων λέγοντας εἰκός ἐστι τοιαῦτα λέγειν ὡς μὴδὲν αὐτῶν
 ὠρισμένον τότε τι εἶναι λέγειν· ὁ μὴν ἀληθῆ περὶ τῶν ὄντων λέ-
 35 γουσιν· ὁ γὰρ πάντα τὰ ὄντα τοιαῦτα, ἔτσι τὰ αἰσθητά καὶ πάντα
 αἰεὶ βεῖ καὶ μεταπίπτει συνεχῶς, ἀλλ' ἐν τούτοις τὸ εἶδος μένει τε καὶ
 ἡρεμεῖ τῆς ὑποκειμένης ὕλης ῥεσσης. ἔτσι γὰρ, φησὶν, ἀρμό-
 ζει μᾶλλον περὶ αὐτῶν λέγειν, ὅτι εἰκότα μὲν λέγουσιν, ἔκ ἀληθῆ

δέ. ἡ ὡς περὶ Ἐπίχαρμος εἰς Ξενοφάνην, ὡς Ἐπιχάρμῳ τῷ 1009
 τῆς κωμῳδίας ποιητῇ εἰς Ξενοφάνην βλασφημώμετά τῳ καὶ ἐπὶ
 ρεαστικά εἰρηκότος, δι' ὧν εἰς ἀμαθίαν τινὰ καὶ ἀγνωσίαν τῶν ὄντων
 σκώπτων διέβαλεν αὐτόν ('). ταύτην δὲ τήνδε τὴν φύσιν τὴν
 αἰσθητὴν τε καὶ ἔνυλον αἰτίαν φησὶ γίνεσθαι τῷ φῆσθαι τῶν ἀκα-
 10 ταλήπτων ἀληθῆς εἶναι, καὶ παρατίθεται διὰ μέσου τῆν τε δόξαν
 αὐτῶν ('), καὶ ἀντιλέγει πρὸς αὐτήν· ἐπεὶ γὰρ ὡς ὡς κωμῳδία
 τε καὶ μεταβάλλουσιν τὴν τοιαύτην φύσιν καὶ τὴν ὕλην συνεχῶς,
 καὶ δὲ τὴν μεταβάλλοντος καὶ μεταπίπτοντος ἐδὲν δυναμένου ἀκα-
 15 θεύεσθαι ὅτε μεταβάλλει, τῷ μεταπίπτειν αὐτὸ καὶ μὴ μένειν ἐπὶ
 τῆς αὐτῆς φύσεως, ὑπέλαβον, εἴγε τοῦτο εἴη οἷον αἰεὶ μετα-
 βάλλειν καὶ μὴδέποτε μένειν, μὴδέποτε δύνασθαι περὶ αὐτοῦ πᾶσι
 ἀληθῆ εἰπεῖν ὠρισμένως· τοιαῦτα δὲ εἶναι τὰ αἰσθητά τε καὶ ἔνυλα·
 βεῖν γὰρ συνεχῶς καὶ μὴδέποτε ταῦτα ὑπομένειν, αἰεὶ καὶ μόνον ὡς
 20 ἡγῶντο. ἀπὸ γὰρ τῆς τῶν ὄντων τοιαύτης ὑπολήψεως προῆλθε
 καὶ ἐξηγήθησεν ἡ Ἑρακλείτου δόξα καὶ ἡ Κρατύλου, ὅς ἐταῖρος μὲν ἡγή-
 νεν Ἑρακλείτου, προσεπέτευσεν δὲ τῇ ἐκείνου δόξῃ, αἰσθῶν καὶ ἀκα-
 λειπτον τὴν ἐν ταῖς ὅσιν ὄντων τε καὶ μεταβολῇ ἡγούμενος εἶναι, ὡς
 καὶ τῷ διδασκάλῳ Ἑρακλείτῳ εἰπόντι ἐπιτιμαῖν μὴ εἶναι τὸς δις τῇ
 αὐτῇ ποταμῷ ἐμβῆναι διὰ τὴν ὄντων, εἰκάσονται πάντα ἔσονται πο-
 25 ταμῷ· ὁ γὰρ μόνον αὐτὸς ἔλεγεν ὁ δὲς, ἀλλ' ἐδὲ ἀπαξ οὖν τι
 εἶναι τῷ αὐτῷ ποταμῷ ἐμβῆναι. ὅτος ἐδὲ λέγειν τι φερεῖν
 ὡς μὴδὲν ὑπομένον τὴν τῷ λέγοντος κατηγορίαν· φερεῖν γὰρ τὴν
 ὑποκειμένην φύσιν, περὶ ἥς ὁ λόγος, διὰ τὴν συνεχῆ ὄντων
 30 περὶ αὐτῆς λεγόμενον λόγον ἀλλοιούμενην καὶ ἄλλην γινόμενην, ὡς
 μὴ εἶναι συμφωνῶν ποτὲ αὐτῇ τὸ λεγόμενον περὶ αὐτῆς. ἡ γὰρ
 τῷ δακτύλῳ δεικνύμεναι τὸ ὑποκείμενον μόνον, μὴ λέγοντά τι λέγειν
 ἢ εἶναι ἢ χρυσὸν ἢ ἄλλο· ταῦτα μὲν γὰρ ὡς ὑποκείμενον διὰ τὴν ἀ-
 λείωσιν καὶ τὴν κατ' ὅσιν μεταβολήν, τὸ μέντοι δεκνύμενον τὸ
 35 δακτύλῳ εἶναι τῷ τῷ τὸ ποτὲ καὶ τὸ ποτὲ καὶ τὸ ποτὲ δεκνύμενον. ἐπεὶ
 δὲ καὶ πρὸς τούτους, φησὶ, τὸς διὰ τούτων τὴν ἀκαταλήψιν αἰσθ-
 1011 γοντας, ὅτι τὸ μὲν μεταβάλλον ὅτε μεταβάλλει εὐλογητὸς πῶς ἔστι
 ἀληθὲς ἔστιν ὑπολαμβάνειν αὐτὸς μὴ εἶναι καθὼς μεταβάλλει, ἐπὶ
 μήτε ἔστι τῷ τῷ ὅτι ἦν, μήτε πῶς τῷ τῷ εἰς ὁ μεταβάλλει ἦν
 καίτοι καὶ αὐτὸ, εἰς ὁ μεταβάλλει, ἀμφισβήτησιν ἔχει τῷ τῷ καὶ γὰρ
 τὸ ἀποβάλλον τι ἔχει τὸ ἀποβαλλόμενον τι ἔστι· ἀποβεβλήκει γὰρ
 40 αὐτὸ καὶ ἔκ ἀποβάλλον ἔστι ἦν. ὡς εἴη ἂν ὁμοίως καὶ τὸ γιν-
 μένον δὲ ἀνάγκη τι εἶναι· ἐθέλω γὰρ ἂν ἦν γινόμενον τῷ τῷ
 νεῶς λέγειν. καὶ γὰρ εἰ μὴτε πῶς τῷ τῷ ὅτε ἔστι γινόμενον, αἰεὶ

1. Ἑκτορα] ἰκτέρα *AM*. || 3. ἤττον ὅσης φρονήσεως *A*. || *quod si etiam insani sapienti, sapere autem est verum cognoscere, etiam insani verum cognoscent. ita cum sani quoque prudentiam habeant verumque cognoscant, efficitur ut res simul sit et non sic se habeant* Sepulv. || 6. ἔχει *M*. || ἀρχαίον *M*. || 8. ταύτης *om M*. || 10. ἀληθῆς *M*. || 11. βεῖ τὸν αὐτὸν *M*. || 19. ἐπαγγέλλεται *om M*. || τῆς *om A*. || 20. ἡ δὲ τῶν *A*. || 23. τυγχόντας *M*. || αἰτίαν] ὕλην *M*. || 24. τὸ post μὴν *om M*. || 27. πρόθεσις αὐτοῖς τῶν *in M*. || 29. πολλῶν *M*. || 30. ὄντος· ὅπως ὡς *AM*. || 38. ἡρεμῇ *A*.

2. βλασφημώμετα *M*, βλασφημώμετα *F*. || 4. σκεπῶν *M*, σκεπῶν *F*. || τῆς αἰσθητῆς *M*. || 5. ἔνυλον *M*. || φύσιν *M*. || 7. ἀποβάλλον *AM*. || 14. ὑπόκειται ταῦτα *M*. || 15. τε *om M*. || 17. ἀδύνατον *M*. || 18. φύσιν *M*. || 20. εἰκάσονται] εἰ βαλόντι *M*. || 21. ὁ δὲς *om F*. || 22. φερεῖν] ὡς τὸ *M*. || 23. ὑπομένον *M*, ὑπομένειν *F*. || 26. αὐτῇ ποτὲ *MF*. || 27. λέγοντι *M*. || 31. δὲ] δὲ *M*. || 32. πῶς *M*. || 34. πῶς] ἦν *AM*. || 35. αἰσθ-] αἰσθ- *M*. || 39. ὁ ἐστὶ *om M*.

τι καθόλου τε, εἴτε φθαίρεται τι, ἀνάγκη τι ὄν εἶναι· εἴτε γὰρ ἡ φθορά ἐκ τῶ ὄντος εἰς τὸ μὴ ὄν ἐξί μεταβολή, τὸ φθειρόμενον καὶ μὲν ἐφθαρμένον ἀνάγκη τι εἶναι· εἰ γὰρ μηκέτι ἦν, ὅκ ἂν ἐφθείρεται. ἀλλὰ καὶ γίνεσθαι τι, ἐπεὶ πᾶν τὸ γινόμενον ἐκ τινος ὑποκειμένου γίνεσθαι· ὃ γὰρ δὴ ἐκ τῶ μηδενός. ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τινος· ὃ γὰρ δὴ ἀσπαιτως δεῖ ταῦτα δηλονότι εἶναι· ὃ γὰρ ἄλλως γένοιτό τι καὶ τὸτο μὴ εἶναι ἐπ' ἀπειρον, μήτε πάλιν καὶ τὸ ἐξ ὃ γίνεσθαι τὸ γινόμενον καὶ ὑφ' ὃ, ταῦτα γίνεσθαι, καὶ διὰ τὸτο λέγειν μήτε ταῦτα εἶναι· ὃ γὰρ γίνεσθαι τι καὶ τὴν ἀρχὴν, εἰ ἐπ' ἀπειρον εἴη γένεσις ἀσπαιτος ὅσα, ὡς καὶ ἐν τῷ Α τῷ ἐλάττω (c. 2) ἐδείχθη. ὃ γὰρ ὅκ ἔχει ὑποκείμενον, ὅκ ἂν γένοιτο· ὅκ ἔχει δὲ ὑποκείμενον ὃ τι ἐστὶ γίνεσθαι τὸ ὑποκείμενον· γίνεσθαι δὲ ἐπὶ πᾶν, ὅταν ἐπισυνῇ ἐπ' ἀπειρον ἢ γένεσις τῷ ὑποκειμένῳ. εἰ γὰρ δεῖ μὴ ὑποκείμενον τινός, ἐξ ὃ τὸ γινόμενον ἐξαι, τὸτο δὲ μὴ ἐξιν ἀλλ' ἐστὶ γίνεσθαι, ὅκ ἂν τὸτο γίνωτο ὃ πρὸς τὸ γενέσθαι ὑποκείμενον ἐκείνου δεῖ. τὸ γὰρ ὑποκείμενον ὅν τι. ἀλλ' ὅδε ἐκείνο γίνωτο ἂν, εἰ δεῖ μὴ καὶ ἐκείνῳ ὑποκείμενον τινός, μήπω δὲ ἐκείνῳ ἐξὶ διὰ τὸ γίνεσθαι ἐστὶ. ὅτως δὲ ὅδε ἐξαι γινώμενον, εἰ μὴ εἴη· μεταβάλλοντα γὰρ καὶ ἡ φύσις καὶ ἡ μεταβολή. ὃ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τῷ γεννώμενός τε καὶ ποιῶντος. εἰ γὰρ δεῖ μὴ τὸ γεννώμενον ὑπὸ τινος γεννᾶσθαι, ἐκείνο δὲ μὴ εἴη ἀλλ' ἄρτι γεννώτο, ὅκ ἂν ἦδη τὸτο γεννώτο ὃ τὸ ὑποκείμενον δεῖ γεννηθῆναι ὄντος ἦδη· εἰ γὰρ γεννᾶσθαι, ὅδεπω ἐξιν. ὅτως δὲ εἰς ἀπειρον προϊόντων ὅδε ἂν ὅλων εἴη γεννώμενον. δεῖξας δὲ ὅτι εἴτε φθαίρετό τι εἴτε γίνετο, ἀνάγκη καὶ τὴν ἦδη εἶναι, ὃ μήτε φθείρεται ἄμα ἐκείνῳ μήτε γίνεσθαι· ὡς καὶ τοῖς τὴν συνεχῆ μεταβολῇ καὶ φύσιν τε καὶ φθορὰν αἰτιωμένοις ἀναγκαῖον, εἰ ταῦτα ἐμελλον αὐτοῖς ἔσεσθαι ἀληθῆ, καταλείπειν τινὰ καὶ ὄντος φύσιν. Alex.

(') τὸ γὰρ πλέον νόημα προσγίγει ἐκ τῆς πλεονος αἰωήσεως καὶ ἀκριβεστέρας. Asclep.

(') καὶ Ἀναξαγόρας δὲ ἐκ τῶ μνημονευομένου αὐτοῦ ἀποφθίγματος φαίνει τὸτο δοξαζων, λέγων ὡς τοιαῦτά ἐξὶ τὰ ὄντα ἅα ἂν αὐτὰ ὑπολάβωσιν. ἐπεὶ γὰρ τῇ μὴ ὑπολήψει τὰ ὄντα νοεῖν ἵκετο, ἢ δ' ὑπολήψιν διὰ τὰς αἰωήσεις ἐξὶ καὶ ἐκ τῶν αἰωήσεων, ἢ αἰωήσεις ἄρα ἢ αὐτὴ ἐξὶ τῇ φρονήσει. cod. Reg.

(') ὅτω γὰρ εἰπεῖν πρὸς αὐτὸς, ὡς περ' Ἐπίχαρμος ὁ κωμικός ὅς ὑβριστικῶς προῆλθεν εἰς τὸν Πανοφάνην. Asclep.

(') τυχέσιν ὅτως ἐπιεικῶς σκώπτειν, ἢ μάλλον εἰπεῖν ἐπιμαῖν ἢ ἐλέγχων, καὶ μὴ ἀναιδῶς τε καὶ ὑβριστικῶς καταλοιδορεῖν, ἵς ὁ κωμικὸς Ἐπίχαρμος καὶ Πανοφάνης ἐποίησε. cod. Reg.

“ἀλλὰ — λέγωμεν.” τὸτο δὲ ποιεῖ, ἐπεὶ εἶπεν ὅτι τὸ μετὰ τὸν ἀφαιρῶν, ὅτε μεταβάλλει, ἔχει τινὰ αὐτοῖς ἀληθῆ λόγον μὴ οἰεσθαι. προκεῖται δὲ αὐτῷ τὸς διὰ τὰς προειρημένους αἰτίας τε καὶ

ἀπορίας ἐπὶ τὴν δόξαν ταύτην ἐλθόντας ὃ βιάσας ἀλλὰ πείθειν· διὰ γὰρ τὸτο τὸς μὴ ἀγωνιστικώτερος τῶν λόγων καὶ πρὸς τρόπον ἔχοντας παρατεῖται ἐπὶ τῶν (ἐφθακε δὲ πρότερον ἐκείνους κεκνημέναι), ἐπὶ δὲ τὸς πιθανωτέρους καὶ πείθειν τε καὶ διδάσκειν δυναμένους μέτεσι. ῥητέον ὅν, φησί, πρὸς αὐτὸς ἀφαιμένους ἐκείνων, ὅτι ὃ ταῦτόν ἐξὶ τὸ μεταβάλλειν κατὰ τε τὸ ποσὸν καὶ τὸ ποιῶν. λέγει δὲ νῦν τὴν καὶ τὸ ποιῶν μεταβολὴν τὴν καὶ τὸ εἶδος, καθ' ἣν καὶ γένεσις καὶ φθορά. ὡς ὅδε αἱ καὶ ταῦτα μεταβολαὶ αἱ αὐταί, καθ' ὅτι μάλισα δοθῇ τὸ καὶ τὸ ποσὸν εἶναι τοῖς ὅσι συνεχῆ μεταβολὴν, ἐπεὶ αὐξανόμενα καὶ φθίνοντα ὁρᾷ καὶ προσκρίσεις καὶ ἀποκρίσεις λαμβάνοντα, ἀλλ' ἔκασον, ὃ ἐξιν, ὅκ ἀπὸ τῶ ποσὸ ἀλλ' ὑπὸ τῶ εἶδους γνωρίζεται, ὃ μένει ἐκάσῳ ἐξ' ἂν ἡ σωζόμενον τὸ πρᾶγμα τὸ ὑποκείμενον καὶ μὴ φθειρόμενον. ὅτι δὲ μὴ συνεχῆς ἢ καὶ τὸ εἶδος μεταβολή, ἐν τοῖς περὶ Γενέσεως καὶ Φθορᾶς (15) ἱκανῶς δέδειχεν, ἐν οἷς ἔλεγε περὶ τροφῆς· τὸτο γὰρ ἔδειξεν ὅν τὸ ὑποκείμενον τε καὶ τρεφόμενον. τὸ γὰρ εἶδος τῷ Σωκράτους μένει ἐξ' ἂν μὴ ἡ Σωκράτης ἐφθαρμένος, διαμένων καὶ ὁ νέος καὶ ὁ αὐξανόμενος καὶ ὁ μειώμενος καὶ ὁ γεγηρακὸς καὶ τὴν ὕλην, καὶ Σωκράτης ὁμοίως ἐξιν. ὁμοίως καὶ λίθος καὶ χρυσὸς καὶ τὸ ξύλον καὶ τῶν ἄλλων ἔκασον. ὡς εἰ διὰ τὴν συνεχῆ φύσιν ὃ φασιν ὅτε εἶναι τι ὅτε γνωσθῶν, καθὸ μὴ συνεχῆς ἐξὶ φύσιν, καὶ τὸτο καὶ εἴη ἂν ὄντα καὶ γινώσκοντο. ἐστὶ δὲ, φησὶν, ἄξιον ἐπιτιμῆσαι τοῖς ὑπολαμβάνουσιν ἐν συνεχῇ φύσει καὶ μεταβολῇ τὰ ὄντα εἶναι, ὅτι ἐν ὀλίγοις τῶν αἰωήτων τοιούτων ὁρῶντες γινώμενον (') (ἐν γὰρ τοῖς περὶ ἡμᾶς καὶ τοῖς ἐν γενέσει καὶ φθορᾷ ἢ τοιαύτῃ φύσιν, ἃ ἐξιν ὀλίγον τῷ παντὸς μέρος) ἀπὸ τῶν ὀλίγων περὶ πάντων ὅτως ἀπεφάνησαν τῶν ὄντων καὶ περὶ τῶ ὅραν καὶ περὶ παντὸς τῷ θεῷ τε καὶ αἰδῶν σώματος. εὐλογώτερον γὰρ ἂν ἦν τὸ ἀπὸ τῶν πλείωνων καὶ μειζόνων ἐπὶ τὰ ἐλάττω μεταφέρειν τὴν δόξαν ἢ ἀπὸ τῶν τοσούτῳ ἐλαττόνων ὁρμωμένους καὶ περὶ τῶν τοσούτῳ μειζόνων τε καὶ κυριωτέρων ἀποφαίνεσθαι· ὡς ὅδε εἰ μόνον τὰ αἰωήτα ὄντα ὑπελάμβανον, ὅδε ὅτως εὐλογος ἦν ἢ δόξα ἢ τὴν συνεχῇ φύσιν αἰτιωμένη τὸ μὴ ὄν εἶναι. Alex.

(') ἀλλ' ὅτος ὁ τόπος ὅδε μόριον ἐξὶ τῷ παντός. δείκνυται 1010 α 30.

γὰρ ὅτι τὸ ἀπὸ τῆς γῆς μέχρι τῆς ἡλιακῆς σφαίρας τὸ ἀπὸ τῆς γῆς μέχρι τῆς σεληνιακῆς σφαίρας εἰκοσαπλάσιον ὑπάρχει. δείκνυται δὲ ἐν γεωμετρικῇ ὅτι τὰ μῆκει διπλάσια δυνάμει τετραπλάσια ὑπάρχουσιν, τὰ δὲ σερεὰ ὅκταπλάσια ὑπάρχουσιν, ὡς τὸ ἐμβαδὸν τῷ ἐμβαδῷ τετρακοσίουπλάσιον ὑπάρχει· ἐὰν γὰρ τὸ ἐμβαδὸν τέμνω εἰς ὅκτα, τετρακόσια χωρία ποιῶ· τὸ δὲ σερεὸν ὅκτακιχλιοσπλάσιον ὑπάρχει τῆς ἡλιακῆς σφαίρας ὅση κινεῖται ὁ ἥλιος τὸ ἀπὸ τῆς γῆς μέχρι τῆς σεληνιακῆς, τυτέσι τῶν τεσσάρων σει-

1. ἀνάγκη] ἀνάγκησι M. || εἴτα] ἢ τε A. || 2. ὅν τοι' ἐστὶ M. || 8. γίνεσθαι M. || 16. ὅν τι] ὅτε M. || καὶ ἐκείνῳ om M. || 17. μὴ ποτε δὲ M. || γεννᾶτο — γεννᾶτο M.

4. δυναμένους μετέσι τε αὐ, φησὶ M. || 6. καὶ κατὰ τὸ 8. αἰ — μεταβολαὶ om M ib. lacuna. || 10. ἐπὶ καὶ αὐξανόμενα M. || φθίνοντα M. || γνωρίζεται, ὃ μένει om M. || lacuna inter v. ἐκάσῳ et ἐξ' M. || 11. εἰ M. || 15. γὰρ οὐδε ξύλον τὸ M. || 19. λίθος, καὶ χρυσός om M. ib. lacuna. || 22. δὲ om M. || ἐπιτιμῆς M. || 23. ἐν αὐτῇ συνεχῇ et 25. ἃ om M. || 26. ὅτω φήματα M. || 31. ὅδε εἰ] ὃ δεῖ M.

χείων. τὸ δὲ ἀπὸ τῆς σεληνιακῆς μέχρη τῆς ἀπλανοῦς ἔτε λόγον δέχεσθαι ἔτε τρόπον τινά. Asclep.

1010. "ἔτι — ἐρῶμεν." λέγων πρὸς τοὺς πάντα ἐν πᾶσιν οἰομένους
32. εἶναι διὰ τὸ πάντα ἐκ πάντων γινόμενα ὁρᾶν, προσέθηκε καὶ τῷτο, ὅτι ἀξιώμεν αὐτοὺς ὑπολαμβάνειν καὶ ἄλλην ὑπόθεσιν τῶν ὄντων εἶναι, ὅτι ἢ ἔτε κινήσεις ὑπάρχει ἔτε φθορὰ ἔτε γένεσις τὸ παράπαν· δι' αὐτὸν ὅντο ἅμα τὴν ἀντίφασιν ἐκαστὸν τῶν ὄντων ἀληθῆ γίνεσθαι. τὸ αὐτὸ δὲ τῷτο καὶ πρὸς τὴν ῥητέον, φησί, καὶ δεκτικόν αὐτοῖς καὶ πεισθέν αὐτοὺς τῷ λόγῳ ὅτι ἔστι τις ἐν τοῖς ὄνσι καὶ ἀκίνητος παντάπασιν καὶ ἀμετάβλητος φύσις· ὅθεν καὶ τῶν ἐν κινήσει καὶ μεταβολῇ ὄντων τὴν ἀρχὴν τι ἦν, εἰ μὴ τις ἦν ἀκίνητος καὶ ἀσώματος φύσις, αἰτία τῆς τῶν ἄλλων κινήσεως. εἰπὼν δὲ ταῦτα δέκνυσιν ἐξῆς, ἐξ ὧν αὐτοὶ λέγουσιν οἱ πάντα εἶναι τε καὶ μὴ εἶναι λέγοντες (ἔτσι δὲ εἰσιν οἱ τὴν ἀντίφασιν ἐπὶ παντὶ ὁμοίως ἀληθῆ λέγοντες), ὅτι μᾶλλον ἂν κατ' αὐτοὺς πάντα εἴη ἡρεμῶντα ἢ μεταβαλλόντα τε καὶ κινούμενα. εἰ καὶ τὰ μεταβαλλόντα εἰς αὐτὸ μὴ ἔστι μεταβάλλει, καθ' ὅς ἐκαστον τῶν ὄντων πάντα ἐστίν, ὡς μὴδὲν αὐτῷ ἐκτός εἶναι, καὶ τῷτο πάντα ἂν ἡρεμῶν. πάντα δὲ ἐν ἐκαστῷ τῶν ὄντων ἐστίν, καθ' ὅς ἐπὶ πάντα πᾶσα ἀντίφασις ἀληθής· εἰ καὶ ἐκαστον τῶν ὄντων ὁμοίως ἔστι τε καὶ ὅς ἐστιν, καὶ πάντα ἐν πᾶσιν ἔστι καὶ ὅς ποτὲ μὴ ἔστιν ποτὲ δὲ ὅς ἐστιν, ὅθεν ποτὲ μὴ μᾶλλον ἔστιν ποτὲ δὲ ἦσαν ἔστιν ἢ ὅς ἐστι, ἡρεμῶν ἂν τὸ πᾶν εἰς ὅδὲν μεταβαλλόν τῷ τὴν αὐτὴν ὁμοιότητα μένειν τῷ εἶναι τε καὶ μὴ εἶναι καὶ τῷ πάντα ἔχοντα ἐκαστον ἐν ἑαυτῷ μὴ ἔχειν ἐκτός τι αὐτῷ, εἰς δὲ μεταβάλλει. εἰπὼν δὲ ταῦτα πρὸς τοὺς πάντα κινεῖσθαι δεῖ συνε-
25 χῶς λέγοντας καὶ διὰ τῷτο μὴδὲ καταληπτὸν εἶναι τι ἡγεμένους, δείξας δὲ ἐκ περιουσίας ἐπόμενον τοῖς τὴν ἀντίφασιν ἐπὶ παντὶ ἀληθῆ λέγουσι τὸ ἐπεὶ αὐτοῖς τὸ πάντα ἡρεμῶν λέγειν, ἐξῆς λέγει πρὸς τοὺς πᾶσαν φαντασίαν ἀληθῆ τιθεμένους. Alex.

1010. "περὶ — ἐστίν." διαλέγεσθαι πρὸς τοὺς πᾶν τὸ φαινόμενον ἀλη-
30 θὲς λέγοντας (τῷτο καὶ σημαίνει τὸ περὶ τῆς ἀληθείας ῥητόν), δεῖκνυς ὅτι μὴ πᾶν ἐστίν ἀληθές, πρῶτον μὲν ὅτι ὅθεν ἢ αἰσθησις ἐν τοῖς ἰδίοις αἰσθητοῖς μὴ διαψεύδεται ἤδη, ὅθεν ἢ φαντασία. λέγουσι δ' ἂν καὶ ὡς αὐτῷ δοκοίη, λέγουσι δ' ἂν ὡς ἐκείνοις, διὰ τῷτο καὶ τὴν φαντασίαν ἀληθῆ εἶναι κατασκευάζοντες. ὁ δὲ λέγει ἐστίν, ὅτι
35 μὴδὲ ἢ αἰσθησις ἐν πᾶσιν ἀληθής, ἀλλ' ἐν τοῖς ἰδίοις μόνοις· τῷ καὶ ἰδίῳ ὅς ἐστιν ψευδής, ὡς εἰ καὶ ταῦτον ἦν αἰσθησις τε καὶ φαντασία, ὅς πᾶσα φαντασία γινεῖται ἀληθής, ἀλλὰ ἢ τῶν ἰδίων καὶ οἰκείων ἐκαστῇ αἰσθήσει. ἔπειτα ὅτι ὅθεν ἢ φαντασία ταῦτον τῇ αἰσθήσει· ὡς ὅς ἂν εἰ ἢ αἰσθησις ἀληθής, ἤδη καὶ ἢ φαντασία· ὅς καὶ ὁμοίως
40 καὶ ἐκ τῶν περὶ τῷ μᾶλλοντος δεξαζομένων τε καὶ φαινομένων

τῇ αἰσθήσει ἀληθεύει· ὅς γὰρ ἐστὶ ταῦτον αἰσθησις τε καὶ φαντασία· ἢ μὲν καὶ αἰσθησις ἀντιληφίς ἐστι τῶν αἰσθητῶν παρόντων καὶ ἐκπὶ ὄντων τῶν αἰσθητῶν, ἢ δὲ φαντασία κινήσις τῆς κατ' ἐνέργειαν αἰσθήσεως, ἢ κίνησιν τὴν ἀπὸ τῶν αἰσθητῶν τύπων ἐργασίαν ἄλλοτε ἄλλως γίνεσθαι συμβαίνει, ὡς ἐν τε τοῖς περὶ Φυχῆς (3 β) δέδοικται καὶ ἐν τῷ περὶ Μνήμης (c. 1) καὶ Ἐνθυ. ἔτι καὶ μὴ ταῦτα, ὅθεν ἐκ τῷ φαντασιώδους μὲν καὶ ἐφ' ἡμῖν εἶναι, αἰσθάνεσθαι δὲ μὴ ἐφ' ἡμῖν, καὶ φαντασιώδους μὲν καὶ ὅτε μὴ αἰσθάνομεθα (καὶ καμύμενοι φαντασιώμεθα), αἰσθάνεσθαι δὲ μὴ αἰσθάνομεθα ἰδόν-
τον. καὶ ἢ μὲν αἰσθησις παρόντων, ὡς εἶπεν, ἢ δὲ φαντασία καὶ μὴ παρόντων τῶν πραγμάτων. id.

"εἴτ' — τοιαῦτα." διὰ τῶν καὶ τῶν ἐξῆς ἐπὶ τὰ ἐπαρηγορη-
35 ῶν δέκνυσιν τὴν δόξαν τὴν προκειμένην, ἢ ἀρχὴν μὲν ἐφ' ἧς αὐτοὺς διὰ τῶν ἐναργῶν, ὅτι μὴ ἀληθὴς ἢ δόξα αὐτῶν. ἔτι καὶ περὶ μεγεθῶν ἀπορήσαι ἂν τις, πηλίκαι ἐστὶ τὰ μεγέθη, ὅτερον ἡλικία τοῖς πόρρωθεν ὁρῶσι φαίνεται ἢ ἡλικία τοῖς ἐγγύθεν, ὅτε πηλίκαι χρωμάτων, ὅτε ἀπορήσας καὶ λαβὼν διὰ τὴν ἀπορίαν τὸ ἐπὶ ὅθεν μᾶλλον τὰ τοῖς ἐγγύθεν ὁρῶσιν ἢ τὰ τοῖς πόρρω εὐλογησιν ἀληθῆ, ὅπως τιθεῖς ἐκαστῷ τὸ φαινόμενον ἀληθὲς εἶναι ("). ἀλλ' ὅθεν περὶ τῷ πότερον τοῖς ὑγαινοῦσιν ἢ τοῖς κάμνουσι τὰ φαινόμενα ἀληθέστερα, οἷον τὰ τοῖς ὑγαινοῦσιν ἔχομενοις ἢ φρενίτιδι. ἀλλ' ὅθεν περὶ βαρυτέρων, εἰ τὰ τοῖς κάμνουσι βαρυτέρα ἐστὶν ἢ τὰ τοῖς ὑγαινοῦσιν. ἀλλ' ὅθεν πότερον ἀληθῆ ἐστὶ τὰ τοῖς ἐργηγοροῦσι φαινόμενα ἢ τὰ τοῖς κοιμωμένοις· καὶ πᾶσι καὶ πρόδηλον τῷτο, ὅτι τὰ τοῖς ἐγγύθεν ὁρῶσι φαινόμενα μᾶλλον ἐστὶ τοιαῦτα καὶ τὰ τοῖς ὑγαινοῦσιν καὶ τὰ τοῖς ὑγαινοῦσιν καὶ τὰ τοῖς ἐργηγοροῦσιν. εἰ δὲ τῷτο ὅς πᾶσα φαντασία ἀληθής. ὅθεν καὶ οἱ ἀπὸ τῶν κρῖνους τῷ πληθεὶ κρῖνους, ὡς πρὸ ὀλίγου ἐμέμενητο, ὡς λέγουσιν αὐτῷ πᾶσαν φαντασίαν ἀληθῆ τιθεμένων, ἀλλὰ τῷ καὶ φῶς ἔχει λαμβανόμενων. τοῦτο καὶ ἐγγύθεν καὶ ἀπὸ τῷ συμμέτρῳ ἰσχυρῶς, ὅς ὅς ἐφύκεν ὁρᾶσθαι τὰ φαινόμενα. τοῦτο ὅς ὑγαινοῦσιν, τοῦτο ὅς ἰσχυρῶν, τοῦτο ὅς ἐργηγορῶν πρὸς ἀντιληφίαν· ὅθεν καὶ αὐτοὶ οἱ ταῦτα τιθέμενοι περὶ τῶν ζῴων παρ' αὐτοῖς, ὡς οὐκ ἐστὶν ἄλλως ἔχειν. καὶ σημαίνει τῷτο τὸ τὰς πράξεις αὐτῷ καὶ ὁρᾶσθαι αὐτῷ ποιῶσθαι· ὅθεν καὶ τῶν ταῦτα λεγόντων ἐν Διόφωτῳ, ὅς αὐτῷ εἰ δηλώσει ἐν Ἀθήναις εἶναι, ἐπὶ τῷ Ἀθήνησιν ὡς οὐκ ἐστὶν ἐπὶ τῷ ("), ἀλλ' εἰσὶ πεπεισμένοι ὅτι ὁ μὲν εἶδεν ὄναρ ψευδὲς ἦν, τὸ δὲ ἐργηγοροῦσι φαινόμενον αὐτοῖς ἀληθὲς τίθενται ("). ὡς οὐκ ἐστὶν ὅθεν αὐτοὺς μὴ ὑγῶς λέγοντας τὸ πᾶσαν φαντασίαν ἀληθῆ εἶναι καὶ ἐκ τῶν περὶ τῷ μᾶλλοντος δεξαζομένων τε καὶ φαινομένων

3. πάντας M. || 8. καὶ αὐτὸ πρὸς οὐκ M. || 9. πάντα γένεσιν καὶ M. || 10. ὅθεν M. || 11. ἀκίνητος οὐκ M. || 13. ἔτσι — 14. λέγοντες οὐκ A. || 18. ἡρεμῶν M. || 19. παντὶς M. || 22. ἡρεμῶν ὅν τὸ M. || ὅθεν M. || 24. ἔστι M. || 27. τοῖς τῆς M. || 28. ἐξῆς λέγει οὐκ M. || 30. ἀληθῆ M. || 31. δεκτικῶν AM. || 33. μὴδὲ ψεύδεται M. || 34. αὐτῷ ἐν τῇ M. || τῷτο M. || 37. εἰ εἰ 38. ὅς πᾶσα φαντασία οὐκ M. || 39. ἰν οὐκ A. || 40. εἰ ἢ A.

5. τοῖς τῆς M. || 8. καὶ γὰρ — 9. φαντασιώμεθα οὐκ A. || 11. παρόντων] περιόντων bis M. || 12. ἐπαρηγῶν M. || refellit propositam illorum opinionem, quos perperam sentire manifestarum rerum argumentis convincit Sepulv. || 16. ut per hanc dubitationem accipiat non esse probabilius Sepulv. || 19. τιθεῖς τὸ ἐκαστὸν φαινόμενον M. || 21. φρενίτιδι M. || 29. τῇ τῷ M. || 36. αὐτῷ M. || ἰδίῳ M. || 39. ὑγῶς] ἰδίως M.

καθὼ καὶ Πλάτων ἡλεγξε τὴν δόξαν ἐν τῷ Πρωταγόρᾳ. εἰ γὰρ ἦν
πάντα δόξα ἀληθής, ἴδιαι καὶ περὶ τῶν εἰς τὸ μέλλον γιγνομένων
δοξῶν περὶ ὑγείας ὑπὸ ἱατρῶν καὶ ἰδιωτῶν μηδὲν μᾶλλον τὴν ἐτέραν
τῆς ἐτέρας ἀληθὴ εἶναι. νῦν δὲ κυριωτέρα ἢ τῷ ἱατρῷ· προσιπόν-
τος γὰρ καὶ προδοξάσαντος τῷ μὴ ὑγιαίνειν τὴν νοσούντα τῷ δὲ τεθνή-
ξαι, ἐνθάδε τῷ κατὰ τῆς ἐκβάσεως ὑδὲ τῷ ἰδιωτῇ προδοξά-
σκει τὸ τεθνήξαι τὴν κάμνοντα τεθνάναι δοκεῖ, ἀλλ' ὑγιαίνειν
αὐτὸν δοξάζει, ὃ ἦν ὑπὸ ἱατρῷ προδοξασμένον. ἀλλὰ καὶ ὁ μὴ
ἱατρὸς νοσεῖν τινὰ προδοξάζει, ὃ δὲ ἰδιώτης μακρὸν ἢ ἀνάπαυαν, ἢ
ὑπὸ τῷ ἱατρῷ δόξα πρὸς ἀλήθειαν κυριωτέρα. ὥστε καὶ αὐτοὶ ὁμο-
λογῶσιν οἱ ἰδιῶται μὴ εἶναι τὰς ἰδίαις δόξαις τὰς περὶ τῶν μελλόν-
των ἀληθεῖς. εἰ δὲ τῷτο, ὃ πᾶσα φαντασία ἀληθής. id.

(*) πάλιν φησὶ πότερον, ὅποια τοῖς ὑγιαίνουσιν, τοιαῦτα καὶ
τοῖς κάμνουσι φαίνεται. πάλιν οἷα τοῖς ἀδυνάτοις, τοιαῦτα καὶ τοῖς
κάμνουσι. . . καὶ ὅτι φασὶν ἐν Ἀσίᾳ εἶναι λίθος ἐκαστὸς πικρακίους
καὶ ψόεις καὶ βροαῖς, καὶ ἡμεῖς τῷτο θεασάμεθα. ὥστε καὶ οἱ λίθοι πι-
κρακία καὶ ψὰ καὶ βροαὶ ὑπάρχουσιν. Asclep.

(*) ὑποθεῖν δὲ λέγει τὸ μέρος τῷ θεάτρῳ ὅπου αἱ ψοαὶ λέ-
γυνται. id.

(*) τύπος Ἀθήνησιν, ἐν ᾧ οἱ καθαυτοὶ ἔγνωσαν. cod. 20
Reg. 1 man. ἐν Ἀθήναις διατριβὴ τὸ ὑποθεῖν, ἐν ᾧ αὐτοῖς καὶ κι-
θαρίζον ἤσκητο. cod. Reg. 2 man.

"ἔτι — αὐτῷ." ὃ εἶπεν ὅτι ἡ αἰσθησις ἐν τοῖς ἰδίαις ἐστὶν ἀλη-
θὴς μόνως ἀλλ' ἔτι ἐν πᾶσι, τῷτο νῦν δείκνυσιν. πρῶτον μὲν γὰρ
ἀπαρτίζοντες οἱ εἰ καὶ ἡ αἰσθησις, ὃ πάντως ἦδη καὶ αἱ φαντασίαι. ὃ γὰρ
ταῦτα αἰσθησις καὶ φαντασία. νῦν δὲ ὅτι μηδὲ αἱ αἰσθησεις
ὁμοίως περὶ πάντων ἀληθεύουσιν, ὡς προεῖπεν, παρίστησιν. ὃ γὰρ
ὁμοίως ἔχουσιν περὶ τὰ ἴδια καὶ ἀλλότρια, ἀλλ' ἢ μὴ γεύσιν περὶ τὰ
γευστά, τυτέστι περὶ τὴν χυμὴν, ὡς ἐκ ἔσσης ὄψης, ἢ δὲ ὄψιν περὶ
τὰ χρώματα, ὡς ἐκ ἔσσης γεύσεως. δὴ ὅταν τῇ ὄψει ὥρῃσι τι θεω-
ρῶσι φατῇ εἶναι τῷτο γλυκύ, ἐκ ἀξιώσεως αὐτῇ ἡγεύμεθα, ὃ δὲ
ἀληθὴ τὴν τοιαύτην φαντασίαν εἶναι φάμεν, ἀλλὰ τὴν γεύσιν εἰς
κρίσιν αὐτῇ, εἴτε γλυκύ εἴτε μὴ γλυκύ, παραλαμβάνομεν. λέ-
γει δ' ἂν ἀλλότρια πῶς ἐκάστη τῶν αἰσθησεων καὶ τὰ κοινά. ἀλλὰ
ἐκείνη σφαιροειδὴς περὶ τὰ κοινά. ἀλλ' ὃ δὲ περὶ τὰ ἴδια αἱ αἰσθη-
σεις ὁμοίως ἔχουσιν ἐγγύς τε ὅσα καὶ πόρρωθεν, ὡς προεῖπεν ἦδη.
περὶ γὰρ χρῶμα καὶ ἢ ὄψιν ὅσα ἀληθεύει περὶ αὐτό, ἂν ἢ ἀπὸ συμ-
μετρίας διασκέδατος καὶ μὴ πόρρω. ὁμοίως καὶ ἀκοὴ περὶ ψόφον καὶ
σφῆρην περὶ ὁσμὴν. ὃ δὲ γὰρ τῶν ἰδίων ὁπωσὺν ἐχόντων ἢ ὁπω-
σὺν κειμένων αἱ αἰσθησεις εἰσὶ κριτικαί. τὸ δὲ ἢ τῷ πλησίον

ἢ τῷ αὐτῷ ἴσον ἂν εἴη καὶ τῷ αὐτῷ ἢ τῷ πλησίον ἢ τῷ πόρρω.
αὐτὸ γὰρ δεῖ προσυπακύνει τῇ λέξει. "ὡς ἐκάστη ἐν τῷ αὐτῷ
χρόνῳ περὶ τὸ αὐτὸ ὃ δὲ ποτὲ φησὶν ἅμα ὅπως καὶ ὅπως ἔχουσιν."
ταῦτα καὶ τὰ ἐξῆς πάλιν δόξει μὴ λέγειν πρὸς τοὺς περὶ Δημόκριτον
καὶ Ἡράκλειτον τοὺς ταῦτα καὶ εἶναι καὶ μὴ εἶναι λέγοντας ἅμα καὶ διὰ
τῷτο τὴν ἀντίφασιν ἀληθεύειν τιθεμένους, διὰ δὲ τῶν αἰσθησεων
τε καὶ αἰσθητῶν ἀμφοτέρους ἐλέγχειν δοκεῖ τὴν τε πᾶσαν φαντα-
σίαν ἀληθὴ λέγοντας καὶ τὴν ἐπὶ πάντες τὴν ἀντίφασιν ἅμα ἀληθὴ
τιθεμένους, οἷς προσηρσάμενοι ταῦτα ἐτίθεντο, διὰ τῶν ἐλέγχων
αὐτῶν ὡς ὃ δὲ ὁσόντως λέγοντας. τὸ μὲν γὰρ πᾶσαν φαντασίαν ἀληθὴ
τιθεμένους διὰ τὸ τὰς αἰσθησεις πᾶσας ἀληθεύειν ὑπολαμβάνειν,
ἡλεγξε δὲ τὴν μὴ πᾶσαν αἰσθησιν ἀληθὴς. ὅτε γὰρ αἱ τῶν ἀλ-
λοτριῶν ὅτε αἱ τῶν οἰκείων μὲν, μὴ ἀπὸ συμμετρίας δὲ διασκέδα-
τος ἀληθεῖς, ἀλλ' ὃ δὲ αἱ τῶν νοσούντων. τὸ δὲ διὰ τὴν συνεχή
ῥύσιν καὶ διὰ τὸ ἐκ τῶν αὐτῶν τάναντία γίνεσθαι καὶ διὰ τὸ μὴ ἀλη-
θεύειν μηδὲ καταλαμβάνεσθαι τὰς αἰσθησεις τῷ ἄλλοτε ἄλλως
ὑπὸ τῶν αἰσθητῶν κινεῖσθαι τε καὶ πάχειν. ἀναρτῶντας καταλήψιν
καὶ τὴν ἀντίφασιν ἀληθὴ λέγοντας, ἐλέγχει αὐτοὺς (?) δεκνὺς
ἀληθεύσας ἐν τισὶ τὰς αἰσθησεις, ἐν οἷς ὅχι οἷον τε ἐπὶ λέγειν τὴν
ἀντίφασιν ἅμα εἶναι ἀληθὴ. ὃ δὲ μὲν γὰρ αἰσθησις ἐν τῷ αὐτῷ
χρόνῳ τὸ αὐτὸ εἶναι τὸ τοῦτον καὶ μὴ εἶναι μνησιν, οἷον ἅμα λευκὸν
καὶ μέλαν τὸ αὐτό, ἢ ἅμα γλυκύ καὶ πικρὸν τὸ αὐτό. ὥστε εἰ δεῖ
ταῖς αἰσθησεσιν ἐπανακολουθεῖν, ὅχι ἅμα ἂν εἴη τάναντία, ὃ δὲ ἢ
ἀντίφασιν ἅμα ἀληθὴς. καὶ ταῦτα δ' ἂν ἀρμυζοῖ τοῖς τὰς φαν-
τασίας εἶναι ἀληθεῖς λέγουσιν, ὅτι καὶ αἱ αἰσθησεις, εἴ γε δεῖ ταῖς
αἰσθησεσιν ἐπανακολουθεῖν, ὃ δὲ μὲν γὰρ αἰσθησις ἅμα ὅπως τε καὶ
ὅχι ὅπως ἔχουσιν ὃ αἰσθάνει μνησιν. ὥστε εἰ ὅπως αἱ αἰσθησεις, ὅπως
ἂν καὶ αἱ φαντασίαι ἔχουσιν. ὅπως δὲ ἐκ ἀληθείας ἔσται ἐπὶ τὰς
ἀντικειμένους φαντασίας ἅμα ἀληθεῖς εἶναι. "ἀλλ' ὃ δὲ ἐν ἐτέρῳ
χρόνῳ περὶ γὰρ τὸ πάθος." δεικνύει ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ ὃ δὲ μὲν
αἰσθησις τάναντία περὶ ταῦτα εἶναι κρίνει, νῦν ὅτι μὴ ἐν ἄλλῳ
χρόνῳ ποτὲ περὶ τὸ πάθος τὸ γινόμενον αὐτῇ μάχεσθαι ἢ αὐτῇ πρὸς
αὐτὴν ἢ πρὸς ἄλλην τὴν ὁμοειδῆ. ὃ δὲ γὰρ ἢ γεύσεως τὸ γλυκάειν
νῦν μὲν τοῦτον ἡγεῖται νῦν δὲ ὃ τοῦτον, ἀλλὰ αἰεὶ τε καὶ πᾶσαις
ὁμοίως φαίνεται καὶ προσορμῆς, ἀλλ' ὃ ποτὲ μὲν διακριτικὸν ποτὲ δὲ
συγκριτικόν, ἀλλὰ πᾶσαις ὁμοίως. ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων
τῶν γιγνομένων παθῶν αὐταῖς καὶ τῶν αἰσθητῶν ἀντιληφθῶν
αἰεὶ τε καὶ πᾶσαι συνοδεύουσιν ἀλλήλαις, ἢ δὲ ἀμφοσβήτησις
αὐταῖς γίνεσθαι περὶ τὸ ὑποκείμενον τὸ αἰσθητόν, ἀφ' οὗ τὸ πάθος
αὐταῖς ἐγγίνεται. ὃ γὰρ αὐτὸς οἷος γλυκύς τε καὶ ὃ γλυκύς ἐν μέρει

1. ἔλεγε M. || Πρωταγόρῃ M. || 3. μηδὲ M. || 5. θνήσκειν A. || 6. ἐκαστὸς — 7. τεθνήσκειν om M. || 8. καὶ M. || μὴ om M. || 9. προδοξάζει M. || 10. τὴν om M. || αὐτῷ M. || 23. ἐπὶ M. || ἢ καὶ M. || ἐν — 26. αἰσθησεις om M. || 27. παρίστη M. || 28. περὶ αὐτὰ ἴδαν V. || 31. φατῇ εἶναι φάμεν M. || ἐκ om M. || 33. λαμβάνομεν M. || 34. ἀλλὰ — 35. κοινὰ et 37. καὶ om M. || 37. ἢ M. || 39. ὁπωσὺν M. || 4. λέγει M. || 8. τὴν M. || 9. προσορμῆς M. || τῷτο M. || 10. ὃ δὲ ὅπως M. || φαντασίαν — 11. πᾶσαι om A. || 14. ἀληθὴ καὶ ὃ δὲ τῶν M. || 15. διὰ τῶν M. || 17. πάχειν M. || 24. ἀρμυζοῖ M. || 25. αἱ et 26. τε et 27. αἱ αἰσθησεις, ὅπως et 28. αἱ om M. || 33. πρὸς ἢ περ M. || γλυκύνει M. || 35. μὴ διακριτικὴ ἀλλ' ὃ πάθος ὁμοίως M. || 36. τῶν M. || 37. πᾶσαι αὐταῖς M, f. l. τῶν ἄλλων παθῶν ὃ γιγνομένων αὐτοῖς. || 38. αἰεὶ αἱ M. || 40. αὐταῖς M.

δοῦναι ἂν τῇ αὐτῇ γένει, ἢ αὐτὸς μεταβαλλών, ἢ τῆς γλωτ-
της τῆς γενομένης χυμῶς τινας τοιάτους περιποιμένους ἐχέσας.
ὁμοίως καὶ τὸ αὐτὸ λευκὸν τε καὶ ὁ λευκὸν καὶ εὐωδὸς καὶ δυσωδὸς τὸ
αὐτὸ φανταίῃ ἂν τῇ αὐτῇ αἰσθήσει. ὃ μὴν ἢ εὐωδία αὐτῇ ἢ τὸ γε-
γνημένον ἐν αὐτῷ πάθος, ἀλλ' οἷον αὐτῇ φαίνεται ποτε ἄλλο τι
ὅν, καὶ ἀφ' οὗ ἂν ἐγγιγνῇ, καθ' ὅμοιον τό γε ὁμοίον ἐστὶν αὐτῇ.
καθόλου ᾧ ἀνάγκη τὸ μέλλον ἀπὸ γλυκεῖος ἢ πύωδος ἔσεσθαι πάθος
τοῦτον εἶναι, καὶ ἕνα τινὰ λόγον ἔχειν δεῖ τὴν αἰσθήσιν. δεῖξας δὲ
περὶ τὰ πάθη αἰετὶ καὶ πᾶσας τὰς αἰσθήσεις ὁμοδόξους, καὶ ἀναγ-
καῖον ἕκαστον τῶν ἐγγινομένων ἐν αὐταῖς παθῶν ὁμοίον αἰετὶ καὶ
ταύτην εἶναι, ἐπιφέρει καὶ παρίσχησιν ὡς τῶτο ἀναιρετικόν ἐστι τῆς
δοξῆς τῶν πάντων καὶ εἶναι καὶ μὴ εἶναι λεγόντων. ὡς ᾧ λέγουσι
μηδενὸς ὕσταν εἶναι, τυτέτι μηδὲν ἐν τῇ ὕσταν κατηγορεῖσθαι, ἀλλὰ
πάντα συμβεβηκότα εἶναι τὰ κατηγορούμενα, τῷ μηδὲν μᾶλλον
αὐτὸ εἶναι ἢ μὴ εἶναι, τῶτο οὐδ' ὁ λέγει ἢ ὕσταν μὴ εἶναι μηδενὸς
λέγουσι, τῷ ἕκαστον μηδὲν μᾶλλον εἶναι λέγειν τυτέτι ἢ τὸ ἀντικει-
μενον αὐτῷ. ὡς δὲ τὴν ὕσταν τὴν τῶν ὄντων ἀναιρέσιν, ὅτω καὶ
τὸ ἐξ ἀνάγκης τι εἶναι ἐκ τῆς τῶν ὄντων φύσεως ἀναιρέσιν. διὰ
τῶτο ᾧ καὶ τὸ ὕσταν τινὲς εἶναι καὶ τὸ ἐν τῇ ὕσταν κατηγορεῖσθαι τινος
ἀναιρέσιν, ὅτι κακῶς ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχει τῷ ὕσταν κατηγορεῖσθαι. τὸ
ᾧ ἐξ ἀνάγκης ὅν ἐκ ἐνδέχου καὶ ὅτω καὶ μὴ ὅτω ἔχειν, ὁ τίθει.
εἰ δὲ ὁμοδοξοῦσιν ἐν τοῖς πάθεσιν αἱ αἰσθήσεις καὶ ἐξ ἀνάγκης τὸ
γλυκαῖον πάθος τοῦτον τί ἐστιν καὶ ὅτω διατίθεται, ἐκ ἂν ἐνδέ-
χεται καὶ μὴ ὅτω διατίθεται. εἰ δὲ τῶτο, ἐκ ἀληθείας τὸ ἐνδὲν μᾶλ-
λον ὅτω καὶ ὅτω ἔχειν. ὅπως δὲ εἰ πᾶρ ἐστὶ τὸ αἰσθητὴν μόνον,
ὅθεν ἂν εἴη μὴ ὄντων τῶν ἐμφυλῶν. ὁ δὲ λέγει, τοῦτον ἐστὶν.
εἰ τὸ φανόμενον τῇ αἰσθήσει ἀληθὲς ἐστὶ, πάντως καὶ γίνεσθαι τῶτο
τότε. ὃ ᾧ προὑπαρχόντων τινῶν αἱ αἰσθήσεις κατ' αὐτὸς, ἀλλ'
ἐστὶ κατ' αὐτὸς τοῖς αἰσθητοῖς τὸ εἶναι ἐν τῇ τῶν αἰσθητῶν ἐνερ-
γείᾳ. εἰ ὅν μηδὲν ἄλλο κατ' αὐτὸς ἐστὶν ἢ μόνον τὰ αἰσθητά, εἰ
ἀναιρεθείη ἢ αἰσθήσεις, ὅθεν ἂν εἴη. ἀναιρεθείη δ' ἂν, εἰ ἀναιρε-
θείη καὶ τὰ ζῶα. ἐν ᾧ τούτοις ἢ αἰσθήσεις. τὰ ᾧ ζῶα ἐμφυλῶ
εἴπεν. εἰπὼν δὲ τῶτο ἔπειτα αὐτοῖς, ἐξῆς προσέθησιν ὅτι τὰ μὴ
πάθη τῶν αἰσθητῶν, τυτέτι τὰ αἰσθητά καὶ τὰς ἐνεργείας
αὐτῶν, μὴ ἔσεσθαι ἀναιρεθειῶν τῶν αἰσθήσεων, ἀληθὲς, τὸ δὲ μὴ
τὰ ὑποκείμενα, περὶ ὧ αἱ τῶν αἰσθήσεων ἐνεργείαι, ἐκείτι ἀληθὲς.

ψευδὲς ᾧ τὸ μηδὲ τὰ ὑποκείμενα εἶναι λέγειν, ἀφ' ὧν ταῖς αἰσθ-
σεσι τὰ πάθη ἐγγιγνῇ, καὶ ἀδύνατον. εἰ ᾧ ἢ αἰσθήσεις μὴ αὐτῆς
ἐστὶν αἰσθήσεις τε καὶ ἀντιληψίς, ἄλλω δὲ πως ἐκτὸς ὄντος, εἰ τὸ
ποιῶσιν τὴν αἰσθήσιν καὶ τὸ ἐν τῇ αἰσθήσει πάθος δεῖ πρῶτον τῆς ἐν-
τιληφομένης αὐτῇ αἰσθήσεως εἶναι. καὶ ᾧ εἰ πρὸς ἄλληλα λέγει
τὸ κινῶν καὶ τὸ κινούμενον καὶ τὸ πῶς καὶ τὸ πάθος, καὶ συσπάρχει καθ'
τοιαῦτα, ἀλλὰ τῇ γε φύσει πρότερον τὸ κινῶν καὶ τὸ πῶς τὸ κιν-
όμενον τε καὶ πάθος. προὑπάρχει δὲ τῆς αἰσθήσεως, καὶ εἴη ὃ
ἔστω, ἐκ αἰσθητῶ ἐστὶ, ὡς ἐκ ἐστὶν αἰσθητά. τοῖς ὅν ἐστι τὸ εἶναι
ἐκ ἐν τῷ αἰσθητοῖς εἶναι. καὶ εἴη ἂν τὸ λεγόμενον πρὸς τὴν Πρω-
ταγόρην δεῖξαι εἰρημένον, ὅς μόνον ἡγήμενος εἶναι τὰ αἰσθητά, ἐλ-
γεν ἐν χέσει τῆς αἰσθήσεως ποιᾶ πρὸς τὰ ἐκτὸς ἀπογενεῖσθαι τὰ
αἰσθητά. διὰ καὶ ὅποιον ἐκείνῳ φαίνεται, τοῦτον καὶ εἶναι ἐκείνῳ ἐλ-
γεσθαι. εἰ δὲ τὰ αἰσθητά τῆς αὐτῆς φύσεως ἐστὶ καὶ ταῦτ' αὐτῶν
τό τε εἶναι καὶ τὸ αἰσθητοῖς εἶναι, εἴγε ἐν τῇ τῆς αἰσθήσεως ἀντιλ-
ψει τὸ εἶναι αὐτοῖς, ὅθλον ὡς ἂν μὴ αἰσθήσεις ᾖ, ὅθεν τῶν αἰσθητῶν
τι ἔσται. ἐκ ἔσται δὲ αἰσθήσεις μὴ ὄντων ζῴων. ἢ ᾧ αἰσθήσεις ἐκ
τούτοις. ὅτι ὅν μὴ ἀληθὲς τῶτο, δεῖξεν. ἢ μὴ ᾧ ἐνεργεῖα ἢ ἐκ
τὴν αἰσθήσιν ἐκ ἔσται μὴ ὅσης αἰσθήσεως, ὅθεν κατ' ἐνεργείαν π
αἰσθητόν. ὃ μὴ διὰ τῶτο καὶ τὰ ὑποκείμενα καὶ τῇ αἰσθήσει αἰσθη-
τοῦ ἀναιρεθείη δὲ τὴν αἰσθήσιν ποιᾶ. ὃ ᾧ δὲ αἱ αἰσθ-
σεις αὐτῶν γίνονται, ἀλλ' ὑποκειμένων τινῶν, οἷς τῷ ὑποκειμένῳ ἐκ
ἐστὶν αὐτῇ αἰτία, ἀλλὰ καθ' αὐτὰ ὄντα ταῦτα καὶ ὑποκείμενα δὲ
προὑπάρχειν, ἵνα αὐτῶν ἢ αἰσθήσεις ἀντιλαμβάνεσθαι δύνηται. ὅθλον
ὅτι ἔσται καὶ τότε ἐπὶ τινος φύσεως, καίτοι ἐκ ὅσης ὅτε αἰσθήσεις
αὐτῶν ὅτε φαντασίας τότε. ὡς ἐκ τὸ φανόμενον ἀληθὲς. ὅ
δ' ἂν τὸ "ἀλλως εἴπερ ἐστὶ τὸ αἰσθητὸν μόνον" ἴσον τῷ ἄλλως π
εἴπερ ἐπὶ τὸ αἰσθητὸν ὅν ἐν τῇ τῆς αἰσθήσεως αὐτῇ ἀντιληψίᾳ μ-
νον. Alex.

"εἰσὶ — λεγόντων." εἴπε τῶν ἐκείνῳ λεγόντων πρὸς ἐν τῇ
ποιεῖ τὸς λόγους τὸς μὴ διὰ τὸ ἀπορῆσαι περὶ τῶν αἰσθητῶν πα-
δόντας ὅτω ἔχειν τὰ ὄντα ἐπὶ τῆς δοξῆς ταύτης γίνεσθαι. ὅ
καὶ ἱατρὸς ἐκείνῳ εἶναι ὑπομνήσεως λογικῆς δεομένης, πρὸς ὅς καὶ π
ποιῇ τὸς μέχρι νῦν λόγους, μεταπέθειν καὶ λύειν αὐτῶν τὰς ἀπ-
ρίας, δι' ὧς ἐπὶ τῶτο κατηγορήθησαν, πειρωμένος. τὸς δὲ μὴ π
ποιῶν μὴ ὅτω ἔχειν τὰ ὄντα, λέγειν δὲ ὅτω καὶ ταύτῃ τῇ ἐκ τῶ

2. λεγομένης M. || παρακειμένης M. || 3. αὐτῶν || 4. vel affectio quae efficitur in ipso, aliud ipsi videtur, cum sit aliud, sed quidquid id sit a quo proficiscitur, affectio ipsa similis semper sensui videtur Sepulv. || 5. αὐτῇ || αὐτὸ M. || ἀλλ' ἐν M. || 8. ἵνα M. || 9. πάθος || 11. περίσχησιν M. || 14. μηδὲ M. || 15. αὐτὸ ἢ εἶναι A. || id autem quod substantia non esse dicitur, id isti de nullo dicunt Sepulv. || 17. ἀναιρέσιν M. || 22. ὁμοδοξοῦσιν M. || 23. ἐκείνῳ ἀληθὲς A. || 29. ἐν M. || 30. αὐτῶν || αὐτὸ M. || εἰ — εἰ || ἢ — ἢ M. || 34. αἰσθητῶν || αἰσθήσεων M. || 35. ἔσεσθαι || ἔσται M. || 36. ἀληθὲς AM.

4. πάθη πρῶτον δεῖ ἀντιληφομένης M. || 8. sensibilia igitur sensum praecedunt, et possent esse licet non sentirentur et sic non essent sensibilia Sepulv. || εἴη τ' ἂν καὶ ἐκ AM. || 11. ἐκ || ὡς M. || 12. ποῖα MF. || in habitudine quadam Sepulv. || 13. τῶν ὅντων V. || 14. δὲ V. || ταῦτον || τῶν M. || 15. εἴτε M. || 16. ἢ — 17. γὰρ αἰσθήσεις om MF. || 20. non statim tamen subiecta pereunt a quae sensui fiunt sensibilia et quae sensationem efficiunt. ipsorum igitur non efficiuntur sensus. at ut sensus munere suo fieri possit, aliqua subiecta praexistant oportet Sepulv. || 21. ἀ om M. || post ποιῇ add εἰ μὴ εἴη αἰσθήσεις A. || 22. τὸ || τῷ M. || 31. πᾶσι om M. || 33. quibus in hunc errorem inciderant, partim non propter indutam de rebus persuasionem, sed pertinaciam quodam hanc opinionem tueri. nunc ab utrisque ambigi quaeque ait, quisnam sit cuius iudicio de veritate standum sit Sepulv.

λόγῳ θέσει παρίσταται. τούτων δὲ τινὰς τῶν μέχρι λόγου τῇ δόξει παρεμμένων, ὃ πεπεισμένων δὲ ὅτως ἔχον τὰ ὄντα ὡς ἡμῖν ἀρέσκον, ἢ καὶ τῶν πεπεισμένων ὅτως καὶ τῶν ὃ πεπεισμένων μέχρι δὲ λόγου λεγόντων, ταῦτα δὲ φησὶν ἀπορεῖν, τίς δὲ κρίνων τὴν ἐν τούτοις ἀλήθειαν καὶ τίνι χρὴ ἔπειθε ὡς εἰδοῖται ἐν ὑγιαίνοντι 5 ἐν τούτοις ἢ μή, καὶ ὅλως τίνος χρὴ ταῖς φαντασίαις καὶ ταῖς δόξαις ἔπειθε καὶ ταῖς κρίσεσι, καὶ τίς δὲ φρονίμιος. ἄπορον γὰρ εἶναι τῷ πάντας πρὸς πάντας ἀντιλέγειν. αὐτοὶ γὰρ αὐτοὺς ὑγιαίνειν πάντες ὁμολογοῦσι καὶ κρίνουν ὑγιῶς. ὅτε ταῦτις τὸ τοιοῦτον ὅλον εἶναι τῷ λέγοντι, εἰ δὲ ταῖς τῶν ὑγιαίνοντων φαντασίαις ἔπειθε μᾶλλον. 10 ὃ γὰρ διότι ἐλάττωσι εἰσὶν οἱ νοσούντες, διὰ τούτου ὡς εἰσὶν ἀξιώματα· γίνωστο γὰρ ἂν καὶ πλείους. ἄλλως δὲ ὃ πλείους καὶ ὁλότητι δὲ τῶν οὗς φαίνεται ταλῆθες ὡρίσθαι, ἐπεὶ ὅτως ἂν καὶ οἱ τεχνῖται ἀναξιοπιστότεροι τῶν πολλῶν εἴεν, λέγοντες περὶ τῶν καὶ τὰς οἰκίας τέχνας φανομένων αὐτοῖς. ἐλάττωσι γὰρ εἰσὶ τῶν πολλῶν. φησὶ δὲ τὰ 15 ταῦτα ἀπορήματα ὅμοια εἶναι τῷ ἀπορεῖν πότερον καθυλόμενον ἢ ἢ ἀρηγόραμεν. ὃ γὰρ ἐπὶ τούτῳ ἂν ἀφαιμένους τις τῷ ἐναργῶς ζητεῖ τὰ λόγον, ῥηδίων εἶναι τεκμήριον τι λαβεῖν ὅτι τούτοις διακρίθῃ. πάντα γὰρ, ἄπερ ὕπαρ ποῦμεν, ποῦμεν καὶ καὶ τὸς ὕπαι, ὅπου γε καὶ ὁναίρους ὄναρ ἐξηγούμεθα. τὰς γὰρ τοιαύτας ἀπο- 20 ρας πᾶσας τὸ αὐτὸ φησὶ δύνανται καὶ ἐκ τῷ αὐτῷ ἡρηγῶν. ἐκ γὰρ τῷ πάντων λόγον τινὰ καὶ αἰτίαν καὶ ἀρχὴν ζητεῖν, καὶ μηδεμίαν ἀρχὴν ἀναποδείκτον τίθεσθαι, μηδὲ τι αὐτόθεν καὶ ἐξ αὐτῷ πιστὸν καὶ ἐναργῶς λέγειν, ἡρηγῶ. ὅτι γὰρ οἱ ταῦτα λέγοντες μὴ πεπεισμέ- 25 να τούτοις λέγουσιν, ἐν ταῖς πράξεσιν φανεροὶ γίνονται, ἐν μὲν ταῖς ὑγιαινοῖς τῷ ἱατρῷ πιστεύοντες καὶ τῇ τούτῳ κρίσει, ἐν δὲ ταῖς τεκτονικοῖς τῷ τέκτονι, καὶ καθ' ἕκαστον τῷ εἰδοῖται πρὸ τῷ μὴ εἰδο- 30 τος, ἀλλὰ καὶ ἐν ταῖς αἰσθητοῖς τῇ ὑγιαίνοντι αἰσθήσει, καὶ ἐν ταῖς αἰσθητοῖς ἀκρίβει αἰσθητοῖς. ἢ ὅν ἀπορία, ἢ ἀπορῶν, ὡς ἀλλοθεν

ἡρηγῶ, ὡς ἐκ διαθέσεώς τινος καὶ ὑπολήψεως, ἀλλ' ἐκ τῷ λόγῳ καὶ ἀποδείξει ζητεῖν ὡς μὴ ἔστι λόγος τε καὶ ἀποδείξις. ἢ γὰρ τῆς ἀποδείξεως ἀρχὴ ὡς ἀποδεικτὴ. ἔστι γὰρ πρὸς αὐτὴν φύσεως βέλτιον ἔχομεν ἢ ὡς δὲ τῆς περὶ αὐτῶν ἀποδείξεως. ἔστι δὲ ταῦτα 35 αἱ τε αἰσθητοῖς καὶ τὰ ἀξιώματα καὶ αἱ φυσικαὶ τε καὶ κοινὰ ἔννοιαι. εἰπὼν δὲ πρὸς τὸν λέγοντα ὅτως διὰ τὸ πεπειθεῖν, ἐπιφέρει τὸ "ὅτοι μὲν ὅν ῥηδίων ἂν τούτοις πεισθῇ." οἱ γὰρ διὰ τὸ πιστεῖν ὅτως 1011 α ἔχον ταῦτα λέγοντες ῥηδίων ἂν πεισθῇ εἶναι τινὰς ἀρχὰς ἀνα- 13 ποδείκτους τε καὶ αὐτόθεν γνωρίμους ἐκ τῆς ἰδίας συναγωγῆς καὶ ἐκ τῶν ἄλλων τῶν ἐναργῶν. οἱ γὰρ διὰ τὸ ἀπορεῖν τίς δὲ κρίνων περὶ τῆς ἀληθείας καὶ τίνι χρὴ ἔπειθε ἐπὶ τὴν θέσιν ἐκείνην τίθεσθαι προσελθόντες ῥηδίων ἂν μεταπεισθῇ, ὅτι μὴ χρὴ πάντων ἀπο- 40 δείξει ζητεῖν (ἔστι γὰρ τινὰ ἀναποδείκτα αὐτόθεν ἐναργῶν) ὅτι εἰσὶ τινες ἀποδείξεως ἀρχαί. ὡς καὶ τὸ δεῖν ἔπειθε τοῖς περὶ ἐνα- 45 ρων ἐπισήμοις καὶ ταῖς κρίσεσι ταῖς τούτων. id.

"οἱ — λέγοντες." λέγει ταῦτα περὶ τῶν ὃ πεπεισμένων 1011 α ὅτως ἔχον, ὡς διὰ τὸ ἀπορεῖν εἰδόντων ἐπὶ τὰ ταῦτα θέσθαι, 15 ἀλλὰ λόγῳ χεῖρον μόνον, καὶ ὃ μεταπεισθῇ ἀξύντων (ὡς γὰρ τὴν ἀρχὴν εἰσὶ περὶ ὡν λέγουσι πεπεισμένοι) ἀλλὰ βιασθῇ καὶ ἐλεγ- 20 χθῇ τῷ λόγῳ περιμένοντων. φησὶ δὲ τούτοις ἀδύνατον ζητεῖν. οἱ μὲν γὰρ ἀξύντες ἐλεγχοῦνται ἀξύντων εἰς ἀντίφασιν περιεχθῇ, εἴθε ὃ ἐλεγχὸς ἐστὶ συλλογισμὸς ἀντιφάσεως, ὅτι δ' ἐν ἀρχῇ, τούτῳ δὲ τίθεν. τὰ γὰρ ἐναντία συνπαρῇ καὶ τὴν ἀντίφασιν συναλα- 25 θῇ ἐξ ἐν ἢ θέσις αὐτῶν, εἰς δὲ δὲ ἐν ἐλέγχοντα περιελαγῇ ἐν ἐλεγχόμενον. ἔστι γὰρ τούτοις ἀντικείμενα καὶ τὰ ἐναντία λέ- 30 γειν. τούτοις δ' εὐθύς καὶ ἀπ' ἀρχῆς αὐτοὶ ἀληθῆς εἶναι τίθεν. ὡς εἰς ἢ ἀντιλογίαν περιελαγῇ τις αὐτὸς δόξει, αὐτῇ θέσις αὐτῶν ἐξ ἀρχῆς, καὶ τούτοις φασὶν ἀρέσκων αὐτοῖς. ὅμως δὲ πεισθῇ λέγειν πρὸς αὐτοὺς καὶ ἐπεχειρήσει χρῆναι. . . μὴ ἀπλῶς ἀληθῆς λέ-

6. ἢ] καὶ *AM.* || 7. ἄπορος *M.* || 9. ταῦτις τὴν δὴλον εἶναι τὸ λέγοντι *M.* || 10. τῶν] μὲν *M.* || 11. διότι] δὲ ὅτι *M.* || 12. ἀλλὰ δὲ ὅτως ὃ *M.* || 13. ῥηδίων *M.* || 17. τὴν ἀναφορὴν *M.* || 18. ὅ] τῷ *A.* || 19. ποῦμεν, τοῦτοις ποῦμεν *M.* || 21. ἐκτῆσθαι *M.*

1. λόγῳ *M.* || 3. ἀποδεικτικὸς *M.* || 8. πιστεῖν *M.* || ἀποδεικτικὸς *M.* || 9. συναρῆσεν *M.* || 16. μὲν ὅτως] ὅτι *M.* || 18. μόνον *M.* || 19 et 21. ἐλεγχθῇ *M.* || 22. ὃ ἐλέγχος] ἐστὶ *A.* || ἐστὶ καὶ συλλογισμὸς *M.* || at isti hoc ipsum initio statuunt, opposita simul consistere Sepulch. || 24. διὰ] δὲ *A.* || 25. ἀντικείμενα *M.* || 28. et argumentatione utitur huiusmodi. sumit, si omne visum verum sit, consequens esse ut omnia entia sint ad aliquid et coniunctum converti. si enim per istos sit verum hoc, si omne visum est verum, omnia entia sunt ad aliquid, reliquum coniunctum erit verum, cui hoc convertitur. hoc autem ostendit etiam paulo ante, cum diceret fore ut omnia entia e medio tollantur per eos qui omne visum verum esse aiunt, si sensus fuerit sublatum. quod enim videtur, alicui videtur et est ad aliquid. qui ergo dicit omne visum esse verum, et hoc tantum verum esse statuit, praeter visum nihil aliud esse putans, hic omnia entia facit ad aliquid. in hoc enim quod videantur, cunctis entibus efficitur esse. hoc autem est ad aliquid: quod enim videtur, alicui videtur. estque illud "omne quod videtur, est verum" par huic "solum est verum." ita qui omnia visa dicit esse vera, is cuncta entia statuit esse ad aliquid: quia enim qui omnia visa esse vera dicit, is solum visum verum esse ait, quod autem non est verum, id ne ens quidem est, efficitur ut sola visa sint entia. si ergo huius, omne visum esse verum, consequens est omnia entia esse ad aliquid, profecto nisi omnia fuerint ad aliquid, ne fuerit quidem omne visum verum: oppositum namque antecedentis convertitur, et consequens est oppositi consequentis. sed quia cum dixisset et per confirmationem sumsisset illud copulatum, nisi omnia entia sint ad aliquid, ne omne quidem visum esse verum, sequi sumsit omnia entia esse ad aliquid, hoc confirmat et sic se habere docet, simulque pertinacium positionem determinans corrigensque addit ea quae hos dicere oportet, ne facile convincantur. neque enim simpliciter, inquit, hi dicere debent omne visum esse verum; neque enim quod cuique videtur, id cuius verum esse dicere volunt; sic enim nihilo magis omnia vera fuerint quam falsa, propterea quod omnes putant eos decipi qui

γινεῖ τὸ φαινόμενον πᾶν εἶναι. ἀλλ' ὅθεν τὸτο μόνον προστιθέμενον αὐταρκὲς πρὸς τὸ μὴ περιτρέπεσθαι τὸν λόγον αὐτὸν ὑφ' ἑαυτοῦ. εἰ γὰρ μὴ εἴη προσκείμενον τὸ ὅτι φαίνεται, ἀλλ' ἀπλῶς εἴη κείμενον τὸ "ἀληθὲς τὸ φαινόμενον εἶναι ὡς φαίνεται," εἰ τὸ αὐτὸ τῷ αὐτῷ ἄλλοτε μὲν φαίνεται τοιοῦτο ἄλλοτε δὲ ἐναντία τῷ, εἴη ἂν τῷ αὐτῷ ἅμα ἀληθὴς τὰναντία. ἀμφότερα γὰρ τῷ αὐτῷ φαντάσματος. δεῖ δὲ καὶ ταύτης τῆς προδήκης τῆς ὅτι φαίνεται. ἔκτετι γὰρ τὰ πρότερον φανέντα τῷ αὐτῷ ἂν ἀληθὴς εἴη, ὅτε μικροῖς αὐτῷ τοιαῦτα φαίνεται, ὅτι περὶ ὧν πρότερον ἐδοξάζον ὡς ἀληθῶν, ὕστερον δοξάζουσιν ὡς διευφυσμένοι τότε. γίγνεται ὅν παλιν τὰ αὐτὰ ὃ μᾶλλον ἀληθὴς ἢ ψευδῆ. ἀλλ' εἰ καὶ τῷ ὅτι φαίνεται μὴ εἴη τὸ κατὰ τὴν αὐτὴν αἰωθισμὸν προσκείμενον, ἐλέγχεται ἂν ὁ λόγος αὐτῶν παλιν καὶ ὕτως. δύναται γὰρ τῷ αὐτῷ καὶ ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ περὶ τῷ αὐτῷ διαφόρος τε ἅμα καὶ ἐναντία φαντασία γίνεσθαι, εἴ τι καὶ ἡ χολὴ καὶ μὴ τὴν ὅψιν διὰ τὸ χρωμα γλυκεῖα φαίνεται, καὶ δὲ τὴν γεῦσιν πικρά. εἴη γὰρ ἂν ὕτως παλιν τῷ αὐτῷ τὰ αὐτὰ ἅμα ἀληθὴς εἶναι καὶ ψευδῆ, ὅπερ ἄτοπον ἔπαιτο ἂν μὴ προσκείμενον τῷ κατὰ τὴν αὐτὴν αἰωθισμὸν. καθ' ἑκάστην γὰρ τὴν αἰωθισμὸν ἀληθὲς ἔσται ἢ φαντασία, ὃ ἐδήλωσε τῇ τῷ ἢ προδήκη, ἀλλ' ὅχι ἀπλῶς ἀληθὲς τε καὶ ψευδῆ. ἀλλ' ἐπεὶ δύναται ποτε καὶ τὴν αὐτὴν αἰωθισμὸν διαφέρειν τι ἅμα τὸ αὐτὸ φαίνεσθαι καὶ ἀνόμοιον, ὅσον καὶ τὴν ὅψιν τὸ αὐτὸ λευκὸν τε καὶ ὃ λευκόν, εἰ τῷ μὲν ἐτέρῳ τῶν ὀφθαλμῶν ὑγιαίνει τῷ δὲ ἐτέρῳ κάμνει, δεήσει πάλιν καὶ τῆς ὡς προδήκης, ὡς χωρὶς ταύτης τῆς προδήκης ἅμα ποτὲ τῷ αὐτῷ τὸ αὐτὸ ἀληθὲς τε καὶ ψευδὲς. ψευδὲς γὰρ τῇ νοσῶσιν τὸ φαινόμενον τῇ ὑγιαίνουσιν. διὰ δὲ προσκείσθαι καὶ τὸ ὡς σημαντικὸν ὃν τῷ κατὰ τὸ αὐτὸ μῆριον. ὡς εἶγε ταῦτα μὴ προστιθέμεντες ὑπέχουν λόγον, καίτοι οἷοιμεν δυσέλεγκτοι καὶ τὸν λόγον εἶναι, συνέλεγκτοι ἂν εἴεν, καὶ ῥαδίως ἂν εἰς τὸ τὰναντία λέγειν αὐτοῖς περιπίπτειν. ἅμα γὰρ ἂν εἴη τὸ αὐτὸ τῷ αὐτῷ ἀληθὲς καὶ ψευδὲς, καὶ ὃν καὶ μὴ ὃν, καὶ ἐν τε καὶ πλῆθος, ὅπερ ἄτοπον, εἰ μὴ ταῦτα εἴη προσκείμενα. ἔκτετι γὰρ ἔσται τῷ αὐτῷ ἅμα ἀληθὴς τὰ διαφέροντα ἀλλήλοις, διαφέρουσι καὶ ἐτέροις, ἢ τῷ αὐτῷ, ἀλλ' ἐν ἄλλῳ χρόνῳ, ἢ εἰ καὶ ἐν τῷ αὐτῷ, ἀλλ' ὃ καὶ τὸ αὐτό. ὅτι δὲ ἀναγκαῖα αὐτοῖς ἢ τῶν προδήκη, εἰ μὴ μέλλουσιν ἐλέγχεσθαι ταχὺ καὶ τὰναντία λέγειν αὐτοῖς, τιθέμενοι μὲν πᾶσαν εἶναι φαντασίαν ἀληθὴς, συγχωρῶντες δὲ μὴ μᾶλλον ἐκείνην ἀληθὴς ἢ ψευδῆ εἶναι, ὃ ἀναμετρεῖται ἐξ ὧν τίθενται, καὶ αὐτὲς δι' ὧν παρατίθεται δέκνυσιν.

ἃ ἐξ ὧν καὶ ὡς διακρίνεται. δύναται τὸ καὶ ὡς ἐπὶ τῶν αὐτῶν λεγέσθαι, καὶ μὴ ὡς ἐκότερον ἰδίῳ δηλωτικόν. ἢ δὲ τούτων παρελθόντες καὶ ἢ περὶ ταῦτα ἀκριβολογία ἐνδοκίμου τῇ τε ἀναγκητικῇ αὐτῶν τῆς ἐξέσεως. ὡς γὰρ ὅχι ἄτοπον τὸ αὐτὸ τῷ αὐτῷ χρόνῳ καὶ τῷ γλυκεῖ εἶναι ἀληθὲς, ἐπεὶ ἀλλή μὲν ὕτως ἀλλή δὲ ὕτως αἰσθῆται φαίνεται, καὶ λευκὸν τε καὶ φαιόν, εἰ μὲν ὑγιαίνει τῶν ὀφθαλμῶν ἢ δὲ νοσῶν (*). ἀνομοία γὰρ αὐτοῖς ἔσται. ἢ διότι ἅμα γίγνεται πάντα τὰ ὅσα πρὸς τι, δέκνυσιν. id.

(*) παλιν δὲ καὶ τῶν ὀφθαλμῶν δυοῖν ὄντων μὴ τὰ αὐτὰ φαίνεσθαι ἐκότερα τῇ ὅψει, ἐὰν ὑπάρχουσιν ἀνόμοιοι, καὶ ὃ μὲν ὕψος ὃ δὲ ὑγίης. τούτο δὲ ὑπομένει, ὡς φησὶ καὶ ὁ ἡμέτερος φιλόσοφος. τὸν γὰρ ἀριστερόν ὕψος ἔχει καὶ φησὶν ὅτι ἐν τῷ λυχνῷ ἢ μὲν τῷ ἀριστερῷ ὀρῶ ἱκανῶς, ἐν δὲ τῷ δεξιῷ ὅχι ὀρῶ διὰ τὸ ἀσφαλῆσθαι αὐτὸν ὑγρότητος. Asclep.

"ἐπεὶ — ἀληθὴς." λέγει περὶ τῶν διὰ τὸ ἀπορῆσαι ἐπὶ τῷ τούτο θέλει ἐλθόντων, ὅς καὶ εἶπε μετρωτέρως τε εἶναι καὶ ὑπομνήσεως καὶ διδασκαλίας, ὅχι ἐλέγχῃ δεινῶς. ἐνδοῖ δὲ τῇ λέξει τὸ ῥαδίᾳ ἢ ἀπάντησις (*). ἔσται γὰρ τὸ λεγόμενον ἴσον τῷ ἐπὶ πρὸς γε τὸς διὰ τὰς παλαιὰς εἰρημένους αἰτίας τὸ φαινόμενον φαινομένου ἀληθὲς εἶναι ῥαδίᾳ ἢ ἀπάντησις. ἐπεὶ γὰρ αὐτοῖς τὸ εἶναι ἀπὸ ὁμοίως ἀληθὴς τε καὶ ψευδῆ. καὶ διὰ τί τούτο, ἐπιφέρει. "ὅτε γὰρ ἀπανσι ταῦτα φαίνεται." διὰ γὰρ τούτο ἔστιν προστιθέμενος τὸς ὀφθαλμοὺς τὸ πᾶν τὸ φαινόμενον ἀληθὲς εἶναι ὡς φαίνεται. ὅτε δὲ τῷ αὐτῷ τὰ αὐτὰ περὶ τῷ αὐτῷ, διὰ πάλιν ἔστιν προστιθέμενος τὸ ὅτι καὶ ἢ καὶ ὡς πῶς δὲ ἐναντία καὶ τὸν αὐτὸν χρόνον φαίνεται τινα, διακρίνεται παρὰ θεο. Alex.

(*) λέπει ῥαδίαν ἀπαντῶν. cod. Reg. "ἢ — λέγει." τῷ γὰρ μῆτε τὰ αὐτὰ πᾶσι φαίνεσθαι κατὰ τοῖς αὐτοῖς δὲ τὰ αὐτὰ, μὴ μᾶλλον τε ἡγεῖσθαι τῶν φαινομένων ὁμοίως τὰδε μὲν ἀληθὴς τὰδε δὲ ψευδῆ, ἐπεὶ τὸ πάντα ὁμοίως γίνεσθαι τὰ φαντάσματα ἀληθὴς τε καὶ ψευδῆ, τῶν αὐτῶν καὶ τῶν καὶ ὃ τοιούτων φαινομένων (*). εἰπὼν δὲ αὐτὲς καὶ δεῖν πῶς ἀκολουθεῖ αὐτοῖς πάντα ὁμοίως λέγειν ψευδῆ τε καὶ ἀληθῆ ἀπλῶς λέγουσι πᾶν τὸ φαινόμενον ἀληθὲς. ὅτε γὰρ, φησὶ, ταῦτα πᾶσι φαίνεται, ἀλλὰ τὰ τοιοῦτα φαινόμενα ἀληθὴς τοιοῦτα ψευδῆ φαίνονται. ὅτε τῷ αὐτῷ δὲ αὐτὰ ἀλλὰ καὶ τὰναντία πᾶσι φαίνονται. ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ. ὃ σημεία παρέθετο τὸ ἐπὶ τῆς ἀφῆς καὶ

sibi contraria opinantur, sed oportet ut illi "omne visum est verum" adiciant hoc, ei cui videtur et quando videtur et quatenus et quomodo: his enim praetermissis sermo eorum facilis est ad redarguendum. nam si omne visum simpliciter sit verum et non ei cui videtur, eadem erunt vera et falsa simpliciter. sententia enim qua propria tollitur opinio et falsae esse dicitur nihilo minus quam ipsa simpliciter erit vera. nam quaelibet opinio per sibi oppositam tollitur, si haec vera sit perinde atque illa, ut certe est, quemadmodum dixi, putantibus omnibus falli ceteros qui opposita ipsis existimant. itaque dicentes omne visum esse verum, dicere item debent omne visum perinde simul esse falsum. addendum est igitur, cui videtur, et non simpliciter dicendum omne visum esse verum. sed ne hoc quidem adiciere satis est, ne istorum oratio a se ipsa labefactetur Sepulv. || 29. λέπει ἐνδοῖ δὲ τῇ λέξει A in mg.

1. τὸ om M. || 6. δι' εἰ M. || 13. καὶ ἐν τῷ αὐτῷ et 18. τὴν om M. || τῇ τὸ M. || 31. ἐπὶ γὰρ om M. || 33. αἰ εἰ M.

1. ὡς δὲ ἐξ ὧν διακρίνεται M. || διακρίνεται A. || ὡς, καὶ ἐπὶ M. || 15. τὸ post ἐπὶ om F. || 22. τούτο τῷ M. || 31. γινέσθαι M. || 36. αἰσθῆται M. || 37. σημεία M.

τῆς ἰψέως. ὁ γὰρ ἡ ὄψις ἐν φαντασίᾳ, τὸτο τῇ ἀφῇ πλείω φαί-
 νει καὶ τῶν δακτύλων τῶν διαφερόντων ἐπιβολὴν ἐπ' αὐτοῖς· ὅσοι
 γὰρ οἱ ἀπτόμενοι δακτύλοι καὶ ὁσάκις ἄπτοντο, τοσαῦτα φαίνονται
 εἶναι κακῆνα ὡς ἄπτοντο, ἐν φαινόμενα τῇ ὄψει. δύνανται καὶ ἐνός
 πως συνεχῆς ὅντος τῇ ἀφῇ τὸτο δοκεῖν πολλὰ ἐν τῇ παρὰ μέρος
 ἐπιβολῇ τῶν δακτύλων. καὶ τὸ μὲν αὐτὸ μελακόν ἦ· τὸ δὲ σκληρόν
 τε καὶ πυκνόν, καὶ τὸ μὲν τραχὺ καὶ δὲ λείον, ἄπτηται δὲ τις μὴ ὀρίων,
 ἀλλοτε ἄλλη μεταφέρων τὸς δακτύλους δύνανται τὴν δακτύλων
 ἐπιλλαγὴν λέγειν εἶναι τὴν πρὸς ἀλλήλους συμπλοκὴν. οἱ γὰρ πε-
 ριπελεγμένοι ἀλλήλοις δακτύλοι τῇ μὲν ὄψει εἰς φαίνονται, τῇ δὲ
 καὶ τῇ ἀφῇ αὐτῶν τὴν πρὸς ἀλλήλους συνασπῶσιν πλείως αὐτὸς
 λέγουσιν. ἔτι δὲ τὸ αὐτὸ δεῖξαι φανερώτερον καὶ ἐπὶ γεύσεως τε καὶ
 ἴψους, εἰ τῇ μὲν ὄψει φαίνονται τι μελὶ διὰ τὸ χρώμα, τῇ δὲ γεύ-
 σει χολὴ διὰ τὸ τοῦτον ἔχειν τὸν χυμόν, ὡς καὶ αὐτὸς παρέθετο.
 δεῖξαι δὲ ταῦτα ἐπόμενα τοῖς ὅτις λέγουσιν, ἐξῆς προστίθεται τὸς
 διορισμῶς, ὡς εἶπεν αὐτὸς πρὸ ὁρίων, λέγων δεῖν τύτους προσθε-
 ναι τῇ λεγούσῃ δόξῃ πᾶν τὸ φαινόμενον ἀληθὲς τὸς βυλομένους
 διαφεύγειν τὸν ἐν τοῖς λόγοις ἔλεγχον· ὅκετι γάρ, εἰ ταῦτα εἴη
 προσκαίμενα τῇ ἀληθείᾳ φαντασίᾳ, συμβαίνει τὰ προειρημένα
 ἰατρικῶς. τὸτο γὰρ λέγει διὰ τὸ "ἀλλ' ὅτε τῇ αὐτῇ αἰσθῆσει καὶ καὶ
 καὶ αὐτὸ καὶ ὡσαύτως καὶ ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ." εἰ γὰρ μὴ τούτων τῶν
 διορισμῶν ἡ φαντασία ἀληθὲς λέγοιτο, ὅκετι ἂν ἔποιτο τὸ πᾶσαν
 φαντασίαν ὁμοίως ἀληθὴς τε καὶ ψευδὴ εἶναι· ἡ γὰρ μὴ τῶν εἰρημέ-
 των διορισμῶν ἀληθὲς ἂν εἴη δεικνυμένη. ὁ εἰπὼν ἐπιφέρει "ἀλλ'
 ὡς διὰ τὸτο ἀνάγκη λέγειν τοῖς μὴ δι' ἀπορίαν." ἔτι δὲ ὁ λέ-
 γει, ὅτι τοῖς μὲν διὰ τὸ ἀπορεῖν, πῶς χρὴ τὰς ἀληθείας τῶν φαντα-
 σίων λέγειν ὁμοίως πασῶν φαινομένων, θεμενίους πᾶσαν φαντα-
 σίαν εἶναι ὁμοίως ἀληθῆ, προφανὴ τὰ ἐπόμενα ἄτοπα, ἃ μετα-
 πείσαι ἂν αὐτοὺς τῇσδε τῆς δόξης· τοῖς δὲ μὴ δι' ἀπορίαν ἀλλὰ
 λόγῳ χάριν λέγουσι ταῦτα διὰ τὸτο χρὴ προστεῖναι τοῖς λεγομέ-
 νους ὑπ' αὐτῶν τὸς προειρημένους ὑφ' ἡμῶν διορισμῶς, εἰ μὴ μέ-
 λων ῥηδίων περιτρέπεται. τούτω γὰρ χάριν τῇσδε τῆς δόξης προτί-
 ρων· ὁ γὰρ ὡς ὑπολαμβάνοντες ὅτι· ὅδε γὰρ ὑπολάβοι τὰ
 ταῦτα. ἔπειτα δὲ, φησὶν, ὡς περὶ καὶ πρότερον εἰρήκαμεν, τοῖς
 ταῦτα λέγουσιν τὸ μὴ ἀπλῶς λέγειν πᾶσαν φαντασίαν ἀληθῆ,
 ἀλλὰ τούτω, τυτέρας ἐκάστω τὴν οἰκίαν. ὅπως δὲ λέγουσιν αὐτοῖς
 ἔπειτα, ὡς καὶ πρότερον εἶρηται, πάντα ποιεῖν πρὸς τι· τὸτο γὰρ ἔπειτα
 τῷ πρὸς τὴν δόξαν τὴν τῷ δοξαζόντος καὶ τὴν αἰσθῆσιν τῷ αἰσθάνο-
 μένῳ τὴν ὅσιν τῶν ὄντων ἀναφέροντι καὶ ἐκάστω τὸ φαινόμενον
 ἀληθὲς εἶναι λέγουσι. εἰ δὲ ἡ ὅσιν τῶν ὄντων ἀπάντων πρὸς τι καὶ
 τοῖς δόξαις τῶν δοξαζόντων καὶ φαντασίαις καὶ αἰσθήσεσιν [ἡ ὑπαρ-
 ξ] αὐτῶν ἔπειτα, ὅτε ἔσται τί τινι ὁ μὴ δοξαζέει τις εἶναι, ὅτε
 ἔσται τι, εἰ μὴ προδοξάσαι τις περὶ αὐτῷ. οἷς γὰρ τὸ εἶναι ἐν τῷ
 φαίνεσθαι καὶ δοξαζέσθαι εἶναι, τούτοις καὶ τὸ γίνεσθαι ἐν τῷ δοξαζέσθαι.
 εἰ δὲ τὸ γίνεσθαι, καὶ τὸ γεγενῆσθαι· ὡς περὶ μὴ δοξαζόντι γίνεσθαι
 τι ὅδε γίνεσθαι. ἀλλ' ὅδε ὅλως γένονται τι, ὁ μὴ γίνεσθαι δοξαζέσθαι,
 καὶ εἴη γ' ἂν ἔκαστον ὡς ἂν δοξαζέσθαι· ἡ γὰρ δόξα καὶ ἡ φαντασία
 ποιεῖσι τὰ φαινόμενα τε καὶ δοξαζόμενα μὴ ὑπάρχοντα πρότερον.
 ἀγαθὸν δὲ ἐπὶ τούτω καὶ δεῖξαι ὅτι ἀναγκαῖον αὐτοῖς πάντα πρὸς
 τι λέγειν, περὶ τούτω καὶ τὴν πρόσληψιν κατασκευάζειν τῷ
 λόγῳ, δεικνύς ὅτι μὴ πάντα τὰ ὄντα πρὸς τι, λέγων ὅτι εἰ δὲ τι
 ἦν γεγονὸς ἢ ἐσόμενον ἄνευ τῷ προδοξαζέσθαι, ὅκ ἂν εἴη πάντα
 πρὸς τι, ὅδε τὸ φαινόμενον ἐκάστω ἀληθὲς ἔστι. ἐπὶ τούτω δὲ ἀγα-
 θὸν τὸν λόγον, ὡς ῥηδίων ὅν δεῖξαι ὅτι μὴ ἐκ τῷ προδοξάσαι
 τινὰ ἔκαστον τῶν γινόμενων γίνεσθαι τε καὶ γέγονεν, ἐπαύσατο·
 ἐναργὲς γὰρ τὸ πολλὰ καὶ ἀπροσδοκήτως καὶ ἀνελπίζως γίνεσθαι· ἄτο-
 πον γὰρ τὸ λέγειν ὅτι ὅτε πόλεμος ἐγένετο ἄν, εἰ μὴ προδοξάσαι
 τις ὅτι ἔσται, ὅδε ὁ κατακλυσμὸς ἢ ὁ σεισμὸς. ἔδει γάρ, εἰ τούτω,
 μόνους τοῖς περὶ τούτων προδοξάσαι γίνεσθαι αὐτὰ, καὶ τοῖς δοξα-
 ζουσι μὴ ἔσται αὐτὰ μὴ γίνεσθαι, ὅκ ὅτε δὲ ἔχει· ὅτε γὰρ ὁ πό-
 λεμος τοῖς μὴ δοξαζάσαι ἔσται αὐτὸν γίνεσθαι, ὅτε προσπατεῖν, εἰ
 τις δοξαζέει, ἢ αὐτὸς ἢ ἄλλος τις, τούτω. εἰ δὲ καὶ χωρὶς τῷ δοξα-
 ζέσθαι γίνεσθαι τινα, ὁ γίνεσθαι τὰ ὄντα πάντα πρὸς τι· τὸ μὴ πάντα
 εἶναι πρὸς τι, τὸ μὴ πᾶν εἶναι τὸ φαινόμενον ἀληθὲς. ῥηδίων δὲ,
 ὅτι μὴ ἔξω ἐν τῷ φαίνεσθαι τοῖς ὅσι τὸ εἶναι, καταμαθεῖν καὶ ἐκ τῷ
 τὰ μὲν πρὸς τι ἅμα εἶναι τὰς φύσεις, μὴ συναυρεῖσθαι δὲ τῷ δο-
 ξάζοντι τὴν τῶν δοξαζομένων ὅσιν τε καὶ ὑπαρξῶν. Alex.
 (') ἡ μὲν ἀφῇ δύο λέγει εἶναι τὸς δακτύλους, ἡνίκα τὸν ἔτα-1011a
 ρον τῷ ἑτέρῳ ἐπιπλέεσθαι. . . τὴν ἐπ' ἀλλὰ τῶν δακτύλων λέ-33
 γει τὴν πρὸς ἀλλήλους συμπλοκὴν. Asclep.
 "ἔτι — ἴσον." δεῖξαι ὅτι οἱ τὸ φαινόμενον πᾶν ἀληθὲς εἶναι 1011b
 λέγοντες πρὸς τι ποιεῖσι πάντα, περὶ τῶν πρὸς τι τὸν λόγον ποιε-7
 μανος δεικνύσι τι καὶ τοῦτον ἄτοπον ἐπόμενον τῇ δόξῃ ('), λα-
 βὼν καὶ τοῖς πρῶτον πῶς λέγομεν καὶ ἔτι τὰ πρὸς τι· εἰ γὰρ μὴ
 ὅπως ἔχει τὰ ὄντα πάντα, δεδειγμένον ἂν εἴη ὅτι μὴ πρὸς τί
 ἔστιν. τῶν δὲ πρὸς τι ἔκαστον πρὸς τὸν λέγει, ἢ εἰ καὶ πρὸς πλείω
 τὸ αὐτό, καθ' ἕκαστον τῶν πρὸς ὁ λέγει ὠρισμένον, καὶ ὁ τὸ τυχερόν·
 ἔκαστον γὰρ τῶν πρὸς τι πρὸς ὠρισμένον τι λέγει. καὶ γὰρ εἰ πλείως
 τις χέσεις ἔχει καὶ πρὸς πλείω διὰ τούτω λέγει, ἀλλὰ καθ' ἕκα-
 στεν γὰρ χέσιν πρὸς ὠρισμένον τι λέγει ἢ εἶδει ἢ γένει. εἰ ὅν τὸ
 αὐτὸ ἴσον τε εἴη καὶ διπλάσιον καὶ ἡμισυ, πρὸς πλείω μὲν ῥηθήσεται (καὶ
 γὰρ πρὸς ἴσον καὶ πρὸς ἡμισυ καὶ διπλάσιον) ἀλλὰ καθ' ἕκαστον πρὸς
 ὠρισμένον· ὅτε γὰρ ἴσον πρὸς ἄλλο τι ἢ πρὸς ἴσον, ὅτε διπλάσιον
 πρὸς τι ἄλλο ἢ πρὸς ἡμισυ, ὅτε ἡμισυ πρὸς ἄλλο ἢ διπλάσιον.

9. περιπελεγμένοι M. || 15. ὅτω M. || 16. διτ M. || 20. ἔτα] ἔτοι M. || 29. αὐτοῖς M. || 30. τούτω] τὸ A. || 38. τῷ] τὸ M. || 40. εἰ δὲ
 ἰατρικῶς M, ἢ δὲ ὅσιν A. || 41. ἢ ὑπαρξῆς om Sepulv. || 42. τί om M.

5. τ' M. || 10. γεγονὸς καὶ ἐσόμενον ἄνευ τῷ δοξαζέσθαι M. || 11. ἰτι] ἐτι M. || 19. nec refert quis id opinatus fuerit Sepulv. || 20.
 ἃ om A. || δοξαζέσθαι τινα ὁ γίνεσθαι M. || 21. quodsi non omnia sunt ad aliquid, consequens est ut ne omne quidem visum sit
 verum Sepulv. || 30. πῶς μόνος M. || 36. ὠρισμένον M.

ἀλλ' ὁδὲ ὁρατὴν πρὸς ἄλλο τι ἢ πρὸς ὅψιν· ὥς ἐι καὶ πρὸς πλείω
 τὸ αὐτό, ἀλλὰ καθ' ἕκαστον αἰεὶ πρὸς ὠρισμένον τι. εἰπὼν δὲ τὸ
 πρὸς τι ἢ καὶ πρὸς ἕν, ἢ ἐὶ καὶ πρὸς πλείω ἀλλ' ὅν πρὸς ὠρισμένον
 τι καὶ ἐν καθ' ἕκαστην γε χέσιν λέγει, τὸ μὲν ἐν τῷ πρὸς ἐν ἕκαστον
 λέγει καθ' ἕκαστην γε χέσιν ἐπόμενον ἀποπον καὶ ὁμολογούμενον
 τῇ δόξῃ ὕστερον ἐπιφέρει, πρῶτον δὲ ἄλλο δείκνυσιν ἐπόμενον
 αὐτῇ. ἐπεὶ γὰρ τὸ δοξαζόν καὶ δοξαζόμενον πρὸς ἀλλήλα λέγει,
 ἐὶ ἕκαστην ἕκαστην τῶν ὄντων τὸ εἶναι ἐν τῷ δοξαζέει, ἐπεὶ καὶ ἕτερον
 τὸ δοξαζέει καὶ τὸ δοξαζέει (πρὸς τι γὰρ καὶ ἀντικείμενον), ἐὶ ἀνθρω-
 πός ἐστι τὸ δοξαζόμενον καὶ τὸ ἀνθρώπων εἶναι, εἴγε ἐν τῷ δοξαζέει
 τὸ εἶναι ἔχει, τὸ δοξαζόν ἐκ ἕκαστου ἀνθρώπου· ἕτερον γὰρ ἔστι τὸ δο-
 ξαζόμενον. καὶ μὲν γὰρ τὸς μὴ λέγοντας εἶναι πάντα τὰ ὄντα πρὸς
 τι, ἀλλὰ καταλείποντας ὅσιν τινὰ ὑποκειμένην καὶ συμβεβηκός
 αὐτῇ ποιῶντας τὸ πρὸς τι, πρόχειρός τε καὶ βραδία ἡ λύσις τῷ προη-
 πορημένῳ. ὅτι γὰρ τὸ δοξαζόν καθὸ δοξαζέει τὸ δοξαζόμενον καθὸ
 δοξαζέει ἕτερον ἐστίν, λέγοιεν ἄν· ἕτερον γὰρ τὸ δοξαζέει τὸ δοξα-
 ζέει. ὁ μὲντοι ποτὲ ὅν τῶν δοξαζόντων τε ἕκαστον καὶ δοξαζο-
 μένων συμβεβηκός ἔχει, ἢ τὸ δοξαζέει ἢ τὸ δοξαζέει, ὅθεν κω-
 λυεῖ ταῦτα εἶναι ταῦτά· ὁ δὲ γὰρ ὁ ἀνθρώπος καθ' αὐτὸν ἢ ἀνθρω-
 πος ἔστιν ἐπὶ πρὸς τι, ἀλλὰ καθὸ δοξαζόν καὶ δοξαζόμενος. καὶ
 ὅτω γε ὁδὲν κωλυεῖ καὶ ἵαυτὴν δοξαζέει τινά· συμβέβηκε γὰρ τῷ
 αὐτῷ τῷ ἀνθρώπῳ ὄντι ὅσιν πλείω ἅμα, ὥς ὁδὲν κωλυθήσεται
 κατ' ἄλλο μὲν δοξαζόν εἶναι, κατ' ἄλλο δὲ δοξαζόμενος· κατ'
 ἄλλο γὰρ καὶ ἄλλο· καὶ δὲ τὸ ὑποκείμενον, ὅ ποτε ἐν ἔχει ταῦτα
 συμβεβηκέντα, ὁ αὐτός. τοῖς δὲ πρὸς τι πάντα ποιῶσιν ὅσιν οἷον
 λέγειν τὸτο ἐπὶ· ἐὶ γὰρ ἔστι κατ' αὐτὸς ὅσιν τις, ἢ συμβέβηκε
 δοξαζέει, ὅ ἐστι πρὸς τι, ἀλλ' ἕκαστην τῶν ὄντων τὸ εἶναι ἐστὶν ἐν
 τῷ δοξαζέει. ἐὶ ὅταν δοξαζέει ἀνθρώπος, τότε ἐστίν, καὶ ταυτόν
 ἐστὶν αὐτῷ ἀνθρώπῳ τε καὶ δοξαζόμενον (διότι γὰρ δοξαζέει) ὁ ἀνθρω-
 πος εἶναι, ἐστίν, καὶ ἐν τῷ δοξαζέει ἐστὶν αὐτῷ τὸ εἶναι καὶ δοξαζό-
 μενον), ὡς τὸ δοξαζέει τὸ δοξαζέει τὸ ἐστὶν ἕτερον καὶ ὅσιν τε
 καθὸ δοξαζέει καὶ δοξαζέει ἅμα, ὅτω καὶ τὸ δοξαζόμενον τὸ δο-
 ξαζόντος ἕτερον ἔστι (ταῦτ' ἐν γὰρ ἢν δοξαζέει τε καὶ εἶναι), καὶ ὁ
 ἀνθρώπος ἅρα τὸ δοξαζόντος ἕτερον ἔστι, ὅταν τὸ δοξαζόμενον
 ἀνθρώπος ἦ. καὶ τὸτο ἐὶ καὶ συμβεβηκός, ἐπεὶ μὴ ἕτερον τὸ ἀν-
 θρώπων εἶναι τὸ δοξαζόμενον εἶναι. καθὸ ὅν ἐστὶν αὐτῷ τὸ εἶναι τι
 τὸτο, καὶ τὸτο αὐτὸ ἕτερον ἐστίν. τὸ δοξαζόν ἅρα ἀνθρωποδοξα-
 ζόν ἐκ ἕκαστου ἀνθρώπου τότε. ἐὶ γὰρ ὥσπερ ἐπὶ τῷ ἴσῳ ὁ αὐτὸς λό-

γος ἐπ' ἀμφοτέρων καθὸ ἴσα, ὅτω καὶ ἐπὶ τῷ δοξαζόντος καὶ δοξα-
 ζόμενου. ἐὶ γὰρ τῶν ὅτω πρὸς τι ὄντων τὸ δοξαζόν τε καὶ δοξαζό-
 μενον· ἢν γὰρ ἄν, ἐὶ τὸτο ἢν, πᾶν τὸ δοξαζόν ταῦτ' ἐν δοξαζο-
 μένῳ, ὡς τὸ ἴσον ἴσῳ ἴσον καὶ τὸ ὅμοιον ὁμοίῳ ὅμοιον. ἀλλ' ἐὶ τῶν
 κατ' ἰσότητα πρὸς τί ἐστι τὸ δοξαζέει τε καὶ τὸ δοξαζέει, ἀλλὰ
 μᾶλλον τῶν καὶ τὸ κρῖνον τε καὶ κρυσόμενον· ὡν καὶ τὰ τελευτωτά
 ἐπιγῆμαί τε καὶ αἰωήσεις, ἐν οἷς πᾶσιν ἕτερα τὰ κρῖνοντα τῶν κρ-
 νομένων· ἄλλο γὰρ ἕκατερον αὐτῶν, καθὸ τοῦτον, καὶ ἄλλοι οἱ λόγοι
 αὐτῶν. διὸ ἐπὶ μὲν τῶν ἴσων τῷ ἑτέρῳ ὄντος ἴσου καὶ θάτερον ἴσον
 ἐστὶ καὶ τὸν αὐτὸν ἔχει λόγον, ἐκείνι δὲ ἐπὶ αἰωήσεως καὶ αἰωήτῃ,
 ὥσπερ ὁδὲ ἐπὶ διπλάσι· ἐὶ γὰρ ἐὶ θάτερον τῶν πρὸς ἀλλήλα λε-
 γομένων διπλάσιον, καὶ θάτερον διπλάσιον· ἡμισυ γὰρ ἐκείνῳ γε,
 ἀλλ' ἐὶ διπλάσιον, ἐπὶ δὲ διαφέροντες οἱ λόγοι διπλάσιον τε καὶ
 ἡμίσεος. ὅτω δὲ καὶ ἐπὶ τῷ δοξαζόντος, ἐὶ θάτερον δοξαζόν, θά-
 τερον ἐκείνι δοξαζόν ἀλλὰ δοξαζόμενον ἔστι, καὶ ἕτερον ἐκείνῳ τῷ
 λόγῳ. ὥς ἐι τὸ δοξαζόμενον ἔστι, καὶ ἕτερον ἐκείνῳ τὸν τῷ ἀν-
 θρώπῳ λόγον ἔχει, καθὸ δοξαζέει τὸ δοξαζόν, ἐκ ἔχον τὸν τῷ ἀν-
 θρώπῳ λόγον, ὁδὲ ἀνθρώπος εἶναι. διὸ καὶ δὲ καὶ αὐτῇ ἢ ἐπιγῆσεως
 συνήθηται τῷ τὰ πρὸς τι ἐν πρὸς ἐν καὶ πρὸς ὠρισμένον λέγει· ἐὶ
 γὰρ πρὸς ἐν ἕκαστον τῶν πρὸς τι λέγει, καὶ τὸ δοξαζέει πρὸς ἐν τὸ
 δοξαζέει ἂν λέγοιτο, ὥς ἐι ταῦτ' ἐκαστῇ τῶν ὄντων τὸ εἶναι τε
 καὶ δοξαζέει, τὸ δοξαζόν ὥσπερ πρὸς τὸ δοξαζόμενον λέγει, ὅτω
 βηθήσεται καὶ πρὸς τὸτο, ὅ ἐστι τὸ δοξαζόμενον, εἴγε ταῦτ' αὐτῷ τὸ
 εἶναι καὶ τὸ δοξαζόμενον. ἀλλ' ἐστὶ τὸ δοξαζόμενον τῷ δοξαζέει
 ταυτόν, καὶ τὸ δοξαζέει αὐτῷ τῷ δοξαζόντι ταυτόν· ὅτω γὰρ ἔστι
 πρὸς ἕν. ἐὶ δὲ τὸτο, ὡς ἄλλο τὸ δοξαζέει τὸ δοξαζέει, ὅτω
 ἄλλο ἔστι καὶ τὸ δοξαζόν τὸ δοξαζόμενον, καὶ ἀνάπαυ, ὥς ἐι
 ἀνθρώπος τὸ δοξαζόμενον, ἐκ ἔστι τὸ δοξαζόν ἀνθρώπος· καὶ ὅτω
 καθ' ἕκαστον τῶν δοξαζόμενων ἄλλο ἔστι τὸ δοξαζέει, ἀνθρώπος
 μὲν, ὅταν ἀνθρώπων, κυνός δὲ, ὅταν κύνα. ἐὶ δὲ καθ' ἕκαστον
 ἔστι πρὸς τὸ δοξαζόν, πρὸς ἀπειρα ἔστι τῷ αἰετῇ τὸ δοξαζόν. ἢ
 δὲ καίμενον τὸ τὰ πρὸς τι ἢ πρὸς ἐν λέγει, ἢ ἐὶ πρὸς πλείω λέ-
 γοιτο πρὸς τι τὸ αὐτό, ἀλλ' ὅν πρὸς ὠρισμένα· ὁ ἀναρῶνται οἱ
 πάντα πρὸς τι λέγοντες· ἔστι γὰρ πρὸς ἀπειρα τὸ δοξαζόν ἐν καὶ
 ταῦτ' ἐν, εἴγε μὴ ἔστιν ὑποκειμένη τις φύσις ἢ συμβεβηκεῖ τὸ
 δοξαζέει, διάφορος μὲν ὅσα καὶ τὴν ὅσιν καὶ καὶ τὸ εἶδος (ἀλλὰ ἢ
 εἶδος ἵππου καὶ ἄλλο κυνός, καὶ τῶν ἄλλων ὅμοια, ὅσα ἐστὶν δοξαζέει),
 ἐν δὲ τι καὶ ταῦτ' συμβεβηκός ἔχουσα τὸ εἶναι δοξαζέει καὶ δύναιται

1. ἢ πρὸς ἴσον, ὅτε διπλάσιον πρὸς τι ἄλλο ἢ πρὸς ἡμισυ, ὅτε ἡμισυ πρὸς τι ἄλλο ἢ διπλάσιον· ἀλλ' ὁδὲ ὁρατὴν πρὸς ἄλλο τι ἢ ὅψιν *M.* || 2. *sed ubi dixit relativum ad unum dici, vel si ad plura, certe per singulas habitudines ad aliquid definitum referri, antequam incommodum inferat quod ex eo sequitur, quod unumquodque per singulas habitudines ad unum refertur, aliud absurdum, quod eandem consequitur opinionem, demonstrat Sepulv.* || 4. γα] τὴν *M.* || 8. καὶ om *M.* || 10. καὶ τῷ ἀνθρώπῳ εἶναι, ἐστὶν ἐν *A.* || 12. μὴ om *AM.* || 13. τινός *M.* || 14. προσημένν *M.* || 17. ἐ] ἐν *M.* || 22. ὁδὲν καὶ λυθήσεται *M.* || 26. λέγειν ἐστὶ· ἐ *M.* || 27. ἐ- || 28. δοξαζέει om *M.* || 32. καθὸ δοξαζέει καὶ *M.* || 35. ἐ κατὰ] ἐκ αὐτά *M.* || τὸ] τῷ *M.* || 37. αὐτῷ] αὐτῷ *M.*

2. *aliouquin omne existimans hoc esset quod existimatum, quemadmodum Sepulv.* || 3. ἢν παύ (?) *A.* ἂν παύ, ἐ *M.* || 4. ἴσῳ ἴσον om *A.* || 5. ἐστὶ] ἐπὶ *M.* || 6. τῶν om *M.* || τελευτωτά om *Sepulv.* || 7. πᾶσιν] πᾶσι *M.* || 9. ἴσῳ, καθάπερ ἴσῳ *M.* || 11. ἀναρῶνται *M.* || 12. καὶ θάτερον διπλάσιον om *M.* || τὸ *M.* || 14. ἡμίσεος *M.* || 15. ἐκείνῳ *M.* || 21. ταῦτα *A.* || 32. λέγει τὸ πρὸς *M.*

αὐτῆς δοξᾶν γενέσθαι· ἀλλ' ἐκείνη τὸ εἶναι τὸ δοξαζέσθαι ἐστίν, καὶ ἐν
 τούτῳ ἢ γενεσίς τε καὶ ἢ ὑσία αὐτῶν, καὶ ὅτι ἐξ αὐτῶν ἄλλο τῷ ἴσῳ καὶ
 τὸ ἴσος εἶναι, ἀλλ' ἐν τῷ δοξαζέσθαι (ἐν τούτῳ γὰρ αὐτῷ τὸ εἶναι),
 ὁμοίως δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις πᾶσι τοῖς ὄντι· ὅθεν γὰρ διαφέρει κύνα
 εἶναι ἢ δοξαζόν. ἀπειρα δὲ καὶ τὸ εἶδος ἐστὶ τὰ ὄντα· ἀπειρα ἔσται 5
 καὶ τὸ εἶδος τὰ δοξαζόμενα καὶ τὰ δοξαζόμενα, καθὼς ἐστὶ δοξαζόμενα.
 ὥστε ὅτι ἐὰν τὰ δοξαζόμενα πρὸς τὰ δοξαζόμενα λέγῃ, πρὸς ἀπειρα
 τῷ εἶδει τὸ δοξαζόν βῆθησιν, εἴγε ἀπειρα κατ' εἶδος τὰ δοξαζόμενα
 ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ, οἷς ἐν τῷ δοξαζέσθαι τὸ εἶναι. τὸτο δὲ ἄτοπον.
 ἰσχυρὸς δὲ ὁ λόγος πρὸς ἀναιρέσιν τοῦ πάντα πρὸς τι εἶναι, ὅτε δεῖ- 10
 κνυσθαι ὅτι ὁ δόξας προδοξάσαντος ὅτε εἶναι ὅτε ἔσται, καὶ ὁ ἀντι-
 γράφων αὐτῷ ὁ λέγων πάντα, ὁ δοξαζέτω τις, ἢ εἶναι ἢ ἔσται·
 πολλὰ τε γὰρ τῶν γινομένων μὴ προδοξάσαντα γινόμενα καὶ λεγόμενα
 προσδοκῆται, καὶ πολλὰ, ὁ πάλιν δοξαζόμενα ἢ γίνεσθαι, ὡς
 θεαυρῶν εὐρεσις, ἐν πολέμοις καὶ ἐν ἀγῶσι νῆκαι καὶ ἡτῇ, καὶ μὴ 15
 ὅσα ἄλλα. καὶ ἐπὶ ὁ λέγων, εἰ ἐν τῷ δοξαζέσθαι ἐκείνῳ τῶν
 ὄντων ἐστὶ τὸ εἶναι, μὴ ὄντος γε τοῦ δοξαζάντος ὅθεν ἔσται· ὥστε
 ἀναρθεῖντος ζῶντος ὅθεν ἄλλο εἶναι, καὶ συμπεθεῖροτο ἂν τῷ δοξα-
 ζόντι φθορομένῳ ἢ ὑπαρξί τῶνδε ὡς ἐδοξαζέσθαι, ὡς εἰπομεν ἡδη.
 ἀλλ' εἰ καὶ εἶναι μὲν, μακρὸν δὲ δοξαζοῖτο αὐτό, ὅθεν τότε ἂν εἶναι. 20
 ἐπὶ αὐτῷ δὲ δοξαζόν ὅτε δοξαζέτω, εἰ μὴ ὑπὸ τινος δοξαζοῖτο, ὅτι
 ἔσται ὡν· καὶ ὅτω συμβῆσθαι αὐτῷ μὴ εἶναι τε ἅμα καὶ δοξαζέσθαι.
 ἐπὶ ἐν τῇ τῆς δοξῆς ἀπαλλαγῇ καὶ τῶν πραγμάτων ἔσται μετα-
 λαγή, περὶ ὡν μεταπίπτουσα δοξᾶς τὸ ὁδοξαζόν, εἰ μὴ τις αὐτὸν
 δοξαζοῖ ὡς δοξαζόμενα. ἐπὶ εἰ ὁ μὴ αὐτὸν δοξαζέτω εἶναι, ὁ δὲ μὴ, 25
 εἰ ἂν ἅμα καὶ ὅτι εἶναι. ἀλλὰ καὶ εἰ πολλὰ δοξαζοῖεν εἶναι, ἔσται
 πολλὰ ὁ αὐτός. καὶ εἰ ἐν διαφόροις ἅμα τόποις τὸ αὐτό τινος τὸν
 ἐρωτῶν δοξαζοῖεν εἶναι, ἔσται ἅμα τὸ αὐτὸ ἐν διαφόροις τόποις· καὶ
 εἰ ἂν καὶ εἰ διαφόρον, οἷον οἱ μὴ ἡρεμῶντα οἱ δὲ κινούμενα, ἅμα τὰ
 αὐτὰ ἔσται. καὶ μυρία ἂν τις εὖροι τῆς δόξης ἄτοπα ἐπόμενα. 30
 Alex.

(*) ἴσθον ὅτι τῶν πρὸς τι ἔκαστον ἦτοι πρὸς ἂν λέγῃ, ἢ εἰ
 καὶ πλείων, καὶ αὐτὸ καθ' ἑκάστην τῶν πρὸς ὁ λέγῃ ὠρισμένον καὶ ὅτι
 τυχόν· ἔκαστον γὰρ τῶν πρὸς τι πρὸς ὠρισμένον τι λέγῃ· καὶ γὰρ εἰ
 πλείους τις ὁρίσκει ἔχει καὶ πρὸς πλείων διὰ τούτο λέγῃ, ἀλλὰ καθ' 35
 ἑκάστην ὁρίσκει πρὸς ὠρισμένον τι λέγῃ καὶ ταύτην ἢ εἶδει ἢ γένει.
 εἰ γὰρ τὸ αὐτὸ ἴσον τ' εἶναι καὶ διπλάσιον καὶ ἡμισυ, πρὸς πλείων μὴ
 ἰσότητι. Asclep.

ὅτι — φάσεις. τούτο ἦν τὸ προκείμενον αὐτῷ δεῖξαι, ὅτι
 γνωμώτατον καὶ ἐναργέστατον ἀξίωμα τὸ μὴ συναληθεύειν τὰς 40
 ἀντιφάσεις· ὁ δὲ διείχε διὰ πλείωνων. καὶ τίνα ἄτοπα ἔπει τοῖς

τούτο φάσκουσιν, εἰρη, καὶ τί τὸ κινῆσαν τοὺς ὅπως ὑπολαμβάνοντάς
 τε καὶ θεμένους, ὅτι τό τε τάναντία ἐκ τοῦ αὐτοῦ ὁρᾶν γινόμενα καὶ τὸ
 μὴ πᾶσι τὰ αὐτὰ φαίνεσθαι περὶ τῶν δοκάντων εἶναι τῶν αὐτῶν.
 Alex.

ἔπει — αὐτῷ. δείξας ἐναργέστατον ὅν ἀξίωμα τὸ μὴ δύ- 1011
 ναζέσθαι τὴν ἀντίφασιν ἀληθῆ εἶναι, φησὶν ἔπειτα τούτῳ τὸ μὴ δὲ 15
 τάναντία ἅμα δύνασθαι ὑπάρχειν τῷ αὐτῷ, καὶ πῶς ἔπειτα δεικνύσθαι
 "τῶν μὴ γὰρ ἐναντίων θάτερον γένος ἐστὶν ὅτι ἦν τῶν," τῷ τῷ 1011
 ἑτέρου τῶν ἐναντίων ὅτι ἦν τῶν γένος ἐστὶν ὅτι ἦν τῶν. κέρρη) δὲ 18
 τῷ ἐπιχειρήματι τούτῳ μάστις ἐν τοῖς περὶ Γενέσεως καὶ Φθορᾶς
 (13). δύνασθαι τὸ "ὅτι ἦν τῶν" σημαντικὸν εἶναι τῷ ὅτι ἦν τῶν τὸ
 ἑτέρου τῷ ἑτέρου γένος· εἰρηκε μὴ γὰρ ἐν ἐκείνοις τὸ χεῖρον ἐν τῇ
 τῶν ἐναντίων συζοχίᾳ γένος εἶναι, κυρίως τὸ ἀμείνωντος εἶδος
 ὄντος. ὅπως τὸ μέλαν γένος τὸ λευκὸν καὶ τὸ αἰχρὸν τὸ καλὸν καὶ 15
 τὸ πικρὸν τὸ γλυκύον· ἡδη μὲντοι ἐκάτερον ἐκάτερον γένος· καὶ
 ταύτη τάναντία τῶν κυρίως γένος διαφέρει, ἢ ἐκεί μὴ τὸ ἑτε-
 ρον μόνον τὸ ἑτέρου γένος, ἐπὶ δὲ τῶν ἐναντίων ἐκάτερον ἐκα-
 τέρον. λαβὼν δὲ τὸ ἑτερον τῶν ἐναντίων γένος εἶναι τὸ ἑτέρου,
 καὶ ταῦτα προσέθηκε τὸ "ὅτι ἦν τῶν γένος," ἴσον λέγων τῷ ὅτι 1011
 γένος ὅτι ἦν τῶν γένος, τῷ τῷ ὄντος καὶ ὠρισμένον. ὁ ἐξηγούμενος 19
 προσέθηκεν "ἢ δὲ γένος ἀπόφασίς ἐστιν ἀπὸ τινος ὠρισμένου γέ-
 νος." ὅτω γὰρ γίνεσθαι σωζόν τὸ λεγόμενον τὴν πρὸς τὰ εἰρημένα
 συνέχειαν. τίνι δὲ διαφέρει τῆς ἀπλῶς ἀποφάσεως ἢ γερνητικῇ
 ἀπόφασι, ἐδήλωσε διὰ τοῦ προειρημένου "ἀπὸ τινος ὠρισμένου γέ-
 νος." τούτῳ δὲ σημαντικὸν ἦν καὶ τὸ "ὅτι ἦν τῶν γένος." ἢ τὸ 25
 "ὅτι ἦν τῶν γένος" ἴσον ἐστὶ τῷ ὅτι δὲ γένος γένος ὅτι ἦν τῶν
 ὄντος τινος· ὅτι γὰρ τὸ τὸ γερνημένον ἐξέρχεται τινος· εἰ γὰρ ὡς περ
 ἀπόφασις, ἢ τινος ἀληθεύει καὶ καὶ τῶν πεφυκότων ἐκείνο δόξας
 μὴ ἔχοντων δέ, καὶ καὶ τῶν μὴ δ' ὅπως πεφυκότων· τὸ γὰρ ὅτι ὅτι
 καὶ ἐπὶ τῷ τυφλῷ ἀληθές καὶ ἐπὶ τῷ τοίχῳ, ὅς ἐστι ὅπως ὅπως δε-
 κτικός. καὶ ἀορίστων γὰρ ἢ ἀπόφασις. ὅτι ὅτω καὶ ἢ τυφλότης· 30
 ἐπὶ γὰρ τῶν ἀφρημένων τὴν ὅτι μόνον ἀληθεύει. ὁμοίως καὶ
 τὸ ἐναντίον, εἴγε ἢ αὐτῇ φύσει τῶν ἐναντίων δεκτικῇ. τούτῳ γὰρ
 γένος ἀποφάσεως, φησὶ, διαφέρει, ὅτι ἢ μὴ ἀπόφασις κατὰ τε
 ὄντων καὶ μὴ ὄντων κατηγορεῖται, ἢ δὲ γένος κατὰ τινος ὑποκει-
 μένης φύσεως, ἢ τις καὶ τὸ εἶδος καὶ τῆς ἕξεως ἐστὶ δεκτικῇ. ἅμα
 δὲ καὶ τί ἐστὶ γένος καὶ τί δύνασθαι ἐξέθετο, εἰπὼν ἀπόφασις γὰρ
 ἐστὶν ἀπὸ τινος ὠρισμένου· τούτο δὲ ἐν τοῖς πρώτοις ἡδη περὶ γερ-
 σεως εἶπεν. εἰ δὲ τῶν μὴ ἐναντίων θάτερον γένος γένος, ἢ δὲ
 γένος ἀπόφασις τις, ὅθεν μὴ δὲ ἀπόφασις συναληθεύει τῇ ἀν-
 τικειμένη φάσει, ὅθεν ἂν τὰ ἐναντία συνυπάρχοι ἀλλήλοις. ὁ γὰρ

11. προδοξάσαντος M. 14. δοξαζόμενος M. 22. συμβεβησται M. 23. praeterea si opinio mutetur, res quoque de quibus habetur mutabuntur, nisi si quis se ipsum existimet ut existimantem Sepulv. 28. ἔσται om M. idem simul erit in diversis locis: denique idem res oppositae fuerit, ut si quod quiescere quidam putat, hoc alius moveri opinetur; et alia innumera incommoda ex hac opinione sequi reperias Sepulv. 30. μύρια αὐτῶν τῆς M. 40. τῷ A. 41. διείχεσθαι M.

7. ἔσται M. 13. γένος M. 14. esse privationem, cum praestantius proprie species seu forma esse intelligatur Sepulv. 27. ὅτι] ὅτι M. ἐξηγούμενος σημαντικὸν ἦν ἐξέρχεται M. 34. ἀπόφασις] ἀπόφασις A. 41. γὰρ om AM.

λόγος τούτων· τ' ἕτερον τῶν ἐναντίων τῷ ἑτέρῳ τῶν ἐναντίων ἑ-
ρησις· ἡ ἑρήσις ἀπόφασις ὃ ἐστὶ ἑρήσις· τ' ἕτερον ἄρα τῶν
ἐναντίων ἀπόφασις ἐστὶ τῷ ὃ ἐστὶν ἐναντίον. εἰ δὲ ἡ ἀπόφασις μὴ
συναληθεύει τῇ καταφάσει, ὅθ' ἂν τάναντία. ἀλλ' εἰ μὴ οὕτω τε
ἅμα τάναντία τῷ αὐτῷ κατηγορησάμενοι ἀληθῶς, προσκειώμενοι δὲ
οἱ διορισμοὶ οἱ ἐν τοῖς ἐναντίοις ὑποτιθέμενοι, ὅθ' ἂν συνπαρῇ
ἀλλήλοις δύναται, ἀλλ' ἡ πῇ ἄμφω ἢ θάτερον πῇ θάτερον δὲ
ἀπλῶς, πῇ μὲν ἄμφω, εἰ κ' ἄλλο καὶ ἄλλο μέρος αὐτῷ ἔχει τι
τάναντία, θάτερον δὲ πῇ θατέρῳ ἀπλῶς ὄντος, ὡς εἶπεν ἐν τοῖς
Ἠθικοῖς (3 1), τὴν ἐκβολὴν τῶν φορτίων ἐν θαλάσῃ ἀπλῶς μὲν
καθ' αὐτὴν ἐξεταζομένην ἀκρίσιον εἶναι, τότε δὲ ὅτε πρόσσε)
ἀκρίσιον, καὶ τὴν Λιθίον ἀπλῶς μὲν καὶ ὅλον ὁρώμενον μέλας, πῇ δὲ
λευκόν (κ' γὰρ τὸς ὀδόντας), καὶ τὸ γὰρ ψεύδομαι, ἀπλῶς ψευδὲς
ὄν, πῇ ἀληθὲς ἐστίν, ὡς ἐν ἄλλοις δέδεκε). id.

1011 23. "ἀλλὰ — ὅθεν." δεῖξας ὅτι μὴ οὕτω τε ἅμα τάναντία ὑπάρ-
χειν, ἐφεξῆς δεικνύσι διὰ πλείονων ὅτι μὴδὲν ἐστὶ μεταξὺ τῆς ἀν-
τιφάσεως. προσκατασκευάζοιτο δ' ἂν διὰ τούτου τ' μὴδὲ ψεύ-
δεσθαι ἅμα τὴν ἀντίφασιν· ὅς ἐποιετο ἂν τ' διαρεῖν ἐπὶ παντὸς
αὐτῇ τ' ἀληθὲς τε καὶ τ' ψεῦδος. εἰ γὰρ μήτε ἀληθὲς ἅμα, ὡς
δέδεκε), μήτε ἅμα ψευδὲς (δύναται γὰρ ἂν τὸτο εἰρηδῆς μεταξὺ
τῆς ἀντιφάσεως), λείπει) τ' ἐπὶ παντὸς τ' ἕτερον αὐτῆς μέρος
ἀληθὲς εἶναι, τ' δὲ ἕτερον ψεῦδος. ὅτι ὅν μὴδὲν τῆς ἀντιφάσεως
μεταξὺ, δεικνύει). δεῖ δὲ μίαν λαμβάνειν ἀντίφασιν· τὸτο δὲ
εἴη ἂν, εἰ ἂν καθ' ἑνὸς εἴη καὶ τ' καταφασκόμενον καὶ τ' ἀποφασκώ-
μενον· εἰ γὰρ μὴ ἂν καθ' ἑνὸς εἴη, ὃ μία ἔστι καὶ ἡ αὐτῇ ἀντίφασις,
ἀλλὰ πλείους ἔσονται) αἵ τε καταφάσεις καὶ ἀποφάσεις. εἰρηδῆς δὲ περὶ
τούτων ἐπὶ πλείον ἐν τε τῷ περὶ Ἑρμηνείας (c. 7 sq.) καὶ ἐν τῷ περὶ
Καταφάσεως. διὰ καὶ αὐτὸς προσέθηκε τ' "ἐν καθ' ἑνὸς." πρὸς δὲ
τὴν δεῖξιν τῷ μὴδὲν εἶναι τῆς ἀντιφάσεως μεταξὺ πρώτῃ ἐπιχει-
ρήσει χρῆσθαι τοιαύτη. ὀρίξει) τί ἐστὶ τ' ἀληθὲς καὶ τί τ' ψεῦδος, καὶ
λαμβάνει ἀληθὲς μὲν εἶναι τ' ὅν λέγειν εἶναι καὶ τ' μὴ ὅν μὴ εἶναι,
ψεῦδος δὲ τ' ὅν λέγειν μὴ εἶναι καὶ τ' μὴ ὅν εἶναι· ὡν τὰ μὲν κα-
ταφάσεις εἰσὶ, τὰ δὲ ἀποφάσεις. ὁ δὲ τ' μεταξὺ καὶ τὸτο λέγων
εἶναι ἢ μὴ εἶναι, εἰ ὅλως ἐστὶ τι (διὰ γὰρ ταῦτα "ὡς καὶ ὁ λέγων
τὸτο εἶναι ἢ μὴ" περὶ τῷ μεταξὺ εἴρηκε), δὴλον μὲν ὅτι ἀληθεύει
μὲν ἂν ἢ ψεύδοιτο. πᾶς γὰρ ὁ περὶ τίνος ἀποφαινόμενος καὶ ἢ εἶναι
αὐτὸ λέγων ἢ μὴ εἶναι ἀληθεύει ἢ ψεύδεσθαι. ἀδύνατον δὲ τὸτο
ἐπὶ τούτῳ· οἱ γὰρ τ' ὅν ἢ τ' μὴ ὅν ἢ εἶναι ἢ μὴ εἶναι λέγοντες ἦσαν
οἱ ἀληθεύοντες, τυτέτω οἱ καταφάσιν ἢ ἀποφάσιν λέγοντες, τ'
δὲ μεταξὺ τῆς ἀντιφάσεως ὅθεν τ' ἕτερον τούτων. ὁ λέγει, τοῦ-
40

τόν ἐστιν, ὅτι ἀληθεύει μὲν καὶ ψεύδοιτο) οἱ τ' ὅν καὶ μὴ ὅν εἶναι λέ-
γοντες ἢ μὴ εἶναι, ὡς ὠρίσθη, ὁ δὲ τ' μεταξὺ τῆς ἀντιφάσεως
λέγων εἶναι ἢ μὴ εἶναι ὅτε τ' ὅν εἶναι ἢ μὴ εἶναι λέγει ὅτε τ' μὴ
ὅν, τῷ τ' μεταξὺ τῷ τε ὄντος καὶ τῷ μὴ ὄντος μήτε ὅν εἶναι μήτε
μὴ ὄν· ὡς ἔτ' ἂν ἀληθεύοιτο ὅτε ψεύδοιτο ὁ τ' εἶναι αὐτῷ ἢ τ'
μὴ εἶναι κατηγορῶν. ὁμοίως δὲ καὶ εἰ μὴ τ' εἶναι καὶ μὴ εἶναι αὐτῷ
κατηγορεῖ τις, ἄλλο δὲ τι· ὅθεν γὰρ ἄλλο τι κατηγορῶν αὐτῷ ἢ
ἀληθεύσει ἢ ψεύσει, τῷ δὲ μὲν αὐτὸ εἶναι ἢ μὴ εἶναι, εἰ μέλλει
ὁ κατηγορῶν τι αὐτῷ ἢ ἀληθεύειν ἢ ψεύδεσθαι. τ' δὲ μεταξὺ τῷ
ὄντος καὶ μὴ ὄντος καὶ τῆς ἀντιφάσεως ὅτε ὅν ἐστιν ὅτε μὴ ὄν. id.

"ἔτι — λευκόν." ἡ ἐπιχειρήσις τοιαύτη. ὁ λέγων μεταξὺ
τι εἶναι τῆς ἀντιφάσεως ἥτοι ὅπως ἐρεῖ τι μεταξὺ ὡς λευκὸν καὶ
μέλανος, ἀντικειμένων τε καὶ ἐναντίων ὄντων, τ' φαῖν ἢ τι ἄλλο
τῶν μεταξὺ χρωμάτων καὶ ὅλως τῶν ἀντικειμένων ἀλλήλοις, ἢ ὡς
τῶν τυχόντων τινῶν εἴθε λέγει μεταξὺ τ' μὴδὲτερον αὐτῶν
ὄν, ὅσον ἵππου καὶ ἀνθρώπου, εἰ λέγει τις μεταξὺ τ' μήτε ἀνθρώπου
μήτε ἵππου εἶναι. ἀλλ' εἰ μὲν ὅπως λέγει τις εἶναι μεταξὺ τῆς
ἀντιφάσεως τι ὡς τῶν τυχόντων μεταξὺ καλεῖν ἔθος τ' μὴδὲτε-
ρον, ἢ καὶ εἴη τὸτο κυρίως μεταξὺ· ὃ γὰρ οὕτω τε ἐκ τῷ ὅπως
λεγομένου μεταξὺ μεταβολῇ εἰς τὰ ἄκρα γίνεσθαι, ἐκ δὲ τῶν με-
ταξὺ αἰετῶν γίνεσθαι εἰς τὰ ὡν ἐστὶ μεταξὺ μεταβολή. ἀλλ' ὅθεν τὸ
ὡν τούτων τ' μεταξὺ ἢ ἀντικείμενα ἂν εἴη ἀλλήλοις ἢ μεταβαλ-
λοι ἂν εἰς ἀλλήλα, εἰ τὰ τυχόντα εἴη· ὃ γὰρ μεταβάλλει τ' τυχόν
εἰς τ' τυχόν, ὁρᾷ) δὲ αἰετῶν τὴν ἀντίφασιν γνωσμένη μεταβολή·
ἐκ γὰρ ἀγαθὸν εἰς ἕκ ἀγαθόν, καὶ ἐκ ἕκ ἀγαθὸν εἰς ἀγαθόν ἢ μετο-
βολή, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως. εἰ δὲ πᾶσα μὲν μεταβαλὴ εἰς
τὰ ἀντικείμενα ἢ τὰ μεταξὺ, τοῦτω δὲ τῷ μεταξὺ λαμβανώ-
μενον ὅτε εἰς τ' μεταξὺ ὅτε ἐκ τῷ μεταξὺ ἢ μεταβολή, ἀλλ'
ὅθεν ὀρίσαι ἀλλήλα, ὡν τ' τούτων μεταξὺ (δ')· ὅτε ἂν ἐκείνη
ἀντικείμενα ἀλλήλοις ἦ, ὅθεν ἀντίφασιν ποιῶντα, ὅτε τ' λαμβάνει
αὐτῶν ὡς μεταξὺ μεταξὺ. "ἐκ μὴ ἀγαθὸν γὰρ εἰς ἀγαθόν μετα-
βάλλει, ἢ ἐκ τούτου εἰς μὴ ἀγαθόν. οὐκ δὲ αἰετῶν φαίνεται." εἰ
φησὶ, τ' τῆς ἀντιφάσεως μεταξὺ τούτων, καὶ ὅπως αὐτῶν μεταξὺ
ὡς τὰ τυχόντων τινῶν μεταξὺ λαμβανόμενα, καθὼς μὴδὲτερον
αὐτῶν ἐστὶ τὰ αὐτά, ἢ καὶ εἰς αὐτὰ γίνετο μεταβολή ἢ ἐπὶ
τῆς καταφάσεως ἢ ἀπὸ τῆς ἀποφάσεως· τῷ μὲν γὰρ ἀγαθὸν εἰς ἕκ
ἀγαθόν ἢ μεταβολή, καὶ τῷ ἕκ ἀγαθὸν, ὅταν κ' τὸτο μεταβάλλῃ
εἰς ἀγαθόν ἢ μεταβολή. ἀλλὰ μὴν αἰετῶν φαίνεται) ἐν οἷς τί ἐστὶ με-
ταξὺ, εἰς τὸτο γνωσμένη ἐκατέρω τῶν ἄκρων τε καὶ ἀντικειμένων
ἢ μεταβολή. λέπει) ἄρα ὡς ἀντικειμένων εἶναι αὐτῶν μεταξὺ

3. ἐναντίον M. || 4. ἀληθεύει M. || 6. διορισμένοι M. || 7. τῇ θατέρῳ δὲ ἀπλῶς· τῇ M. || 8. καὶ κατ' ἄλλο A. || 9. θατέρῳ δὲ ἀπλῶς A. || 10. μὲν κατὰ αὐτὸ ἐξεταζομένην M. || 12. καὶ τῷ Λιθίονος M. || 15. ὅθεν — 16. ἀντιφάσεως om M. || 17. μὴδὲ συνπαρῇται εἶναι ὅθεν· δεῖξας ὅτι μὴ οὕτω τε ἅμα τάναντία ὑπάρχει, ἔτι φησὶ· ὃ M. || 31. ὅν μὲν λέγειν M. || 32. τὸ prius om M. || 34. εἶναι καὶ ἢ M. || 38. at non est horum alterum medium contradictionis Sepulv.

1. οἱ) οἷον M. || εἶναι ἢ μὴ εἶναι λέγοντες, ὡς A. || 5. ἔτ' ὅθεν M. || ὅτε) ἄτε M. || 6. εἶναι εἰ μὴ M. || 15. αὐτῷ M. || 19. μεταξὺ κυρίως M. || 22. μεταβάλλῃ M. || 24. γνωσμένη μεταβολή M. || 25. ἐκ — μεταβολή om A. || 26. μὲν om A. || 32. δὲ ἐκφαίνεται A, δὲ ἐ φαίνεται MF. || 35. αὐτά) αὐτῶν M. || 40. superest igitur ut contradictionis medium si quod est, sit quasi contrariorum medium, ut fuscum Sepulv.

τι, εἰ ἔξω, ὡς τὸ λευκὸν καὶ μέλανος τὸ φαῖον, ὃ καὶ κυρίως ἐστὶ μεταξύ. διὸ καὶ ὅπως εἶπεν "εἰ δὲ ἐστὶ μεταξύ," τούτων εἰ δὲ ἐστὶ κυρίως αὐτῶν μεταξύ, καὶ ὅπως ἔχει ἡ ἀντίφασις ὡς ἀντικειμένη τε καὶ μεταξύ τι ἔχει αὐτῆς· τὺτο γὰρ σημαίνει τὸ καὶ ὅπως ἡ ἀντίφασις, λείποντος τῇ λέξει τὸ ἔχει. καὶ "καὶ ὅπως ἡ ἀντίφασις," τούτων καὶ ὅπως ἐστὶ τὸ εἶναι τῇ ἀντιφάσει. συμβήσεται, φησὶ, τὴν γένεσιν καὶ τὴν μεταβολὴν τὴν εἰς λευκὸν γίνεσθαι ἐξ ὑπὸ λευκοῦ, ἀλλ' ἐκ τῶ ὑ λευκοῦ· τὺτο δὲ, ἐπεὶ διὰ τῶν μεταξύ γίνεσθαι εἰς τὰ ἄκρα ἡ μεταβολή. τὸ δὲ ἐκ τῶ μεταξύ τῶ τε λευκοῦ καὶ τῶ ὑ λευκοῦ μεταβάλλειν εἰς λευκὸν ἐξ ὑπὸ λευκοῦ μεταβάλλειν ἂν εἰς λευκόν, καὶ γίνετο ἂν τι λευκὸν ἐξ ὑπὸ λευκοῦ. ἡ γὰρ ἐκτέλεσις τῶν ἄκρων ἀποφάσις ἀληθὴς καὶ τὸ μεταξύ. τὸ γὰρ φαῖον ὅτε λευκὸν ὅτε μέλαν. εἰ δὲ καὶ τὸ λευκὸν καὶ τὸ ὑ λευκοῦ μεταξύ τί ἔξω, ἔξω ἐπὶ τούτῳ ἀληθὴς τὸ ὑπὸ λευκοῦ. τὸ γὰρ ὑ λευκοῦ ἡ ἀπόφασις ἢ καὶ τὸ ἀντικείμενον, ὡς καὶ ἡ εἰς τὸ λευκὸν ἐκ τούτου μεταβολὴ ἐξ ὑπὸ λευκοῦ γένετο ἂν. ἐκ γὰρ τῶν ὅπως μεταξύ γίνεσθαι εἰς τὰ ἄκρα μεταβολή. ἀλλὰ μὴν τὸ ὑπὸ λευκὸν λευκὸν ἔξω· ὅθεν δὲ εἰς ὃ ἐστὶ μεταβάλλει· γίνεσθαι γὰρ εἰς λευκὸν μεταβολὴ ἐξ ὑ λευκοῦ, ἀλλ' ὅτε ἐξ ὑπὸ λευκοῦ. ὅτε ἄρα ἔξω τι τῆς ἀποφάσεως μεταξύ. id.

(*) νῦν δὲ ὑ φαίνει) ἐξ ἀλλοτρίων μεταβολή· ὑ γὰρ δυνατὸν ἐκ τῶν ἀμέσως ἀνθρωπινῶν γενέσθαι. διὸ φησιν, ὑ γὰρ ἐστὶ μεταβολή ἢ μὴ εἰς τὰ ἀντικείμενα καὶ τὰ μεταξύ... ὅτε ἄρα δυνατὸν ἐπὶ τῆς ἀποφάσεως θεωρεῖσθαι τι μεταξύ ὡς ἀλλότριον, ἀλλ' ὅτε ὡς συγγενές· διὸ φησιν εἰ δὲ. ε. κ. μ. ὅτε. εἴη ἔν τι εἰς λευκόν. Asclep.

"ἔτι — ἀπόφασιν." συντιθέντι τὴν πάντα νῦν ἡ ἐπιχειρήσις τοιαύτη. εἰ περὶ τὸ ὁπωσὺν ὄν, εἴτε ὡς νοητὸν ὄν εἴτε ὡς διανοητὸν, ἡ διάνοια ἀποφαίνει) καὶ ἀληθεύει ἢ ψεύδεται) περὶ αὐτὴν καταφάσκει ἢ ἀποφάσκει (ἐν γὰρ τῇ καταφάσει ἢ ἀποφάσει τὸ ἀληθεύειν ἢ ψεύδεται, ὡς δέδεικται) ἐκ τῶ ὅρισμῳ τῶ τε ἀληθὸς καὶ τῶ ψεύδους, περὶ ὃ μὴ οἶον τέ ἐστι τὴν διάνοιαν ἀποφαίνει) καὶ ἀληθεύει ἢ ψεύδεται) καταφάσκει ἢ ἀποφάσκει, τὺτο ὅτε ἂν εἴη τι τὴν ἀρχήν. περὶ δὲ τὸ λεγόμενον μεταξύ τῆς ἀντιφάσεως εἶναι ὅτε οἶον τε τὴν διάνοιαν ἀποφαίνει) καὶ ἀληθεύει ἢ ψεύδεται, ὅτε μὴ καταφάσκει ἢ ἀποφάσκει, ὡς ὅτε ἂν εἴη τι τῆς ἀντιφάσεως μεταξύ. αὐτὸς μέντοι ἐπιτόμως τὴν ἐπιχειρήσιν εἶπεν· ὅτε γὰρ εἶπεν ὅτε τὸ συνημμένον πᾶν, τὸ εἰ περὶ νοητὸν καὶ διανοητὸν ἡ διάνοια ἀποφαίνει) ἢ ἀποφάσκει ἢ ἀπόφασιν, ὅθεν τῆς ἀντιφάσεως ἐστὶ μεταξύ, ἀλλὰ μόνον τὸ ἡγούμενον ἔθικε καὶ κατασκευάζειν τὸ συνημμένον, προσηρησάμενος τῷ ὅρισμῳ ὃν ἀπέδωκε πρὸ τῶν μεταβολῶν τις ἔξω" τὸ κατ' ὅριον, ἢ μεταξύ ὅσα γενέσονται καὶ ψεύδεται. εἴη δ' ἂν λέγων διὰ τὸ "πᾶν

τὸ διανοητὸν καὶ νοητὸν ἢ διάνοια κατὰφασιν καὶ ἀπόφασιν" ὅτι περὶ πάντες ὅτε ἀποφαίνει) ἢ διάνοια, ἢ κατὰφασιν ἢ ἀπόφασιν περὶ αὐτῶν· πᾶν μὲν γὰρ ὅτε ὡς ἀποφαίνεσθαι λέγει, ἢ ἀληθεύει ἢ ψεύδεται, ἢ καταφάσκει ἢ ἀποφάσκει, ὡς ἐκ τῶ ὅρισμῳ τῶ ἀληθεύειν καὶ τῶ ψεύδεται ὁ λόγος ἐξιν. "διανοητὸν τε καὶ νοητὸν" ἦτοι ἐκ παραλλήλων εἴρηκεν, ἢ διανοητὸν μὲν λέγει τὸ πρακτὸν, ἢ ὁ διεξέρχεται) ἢ διάνοια ἐκ πλεονῶν συλλογιζομένη ἢ δι' ἐπαγωγῆς λαμβάνουσα, νοητὸν δὲ τὸ θεωρητὸν ἢ τὸ ἀπλὸν νόημα· περὶ ἀμφοτέρω γὰρ ἡ συγκατάθεσις καὶ ἡ φάσις τε καὶ ἡ ἀπόφασις. πᾶν δὲ συντόμως καὶ ἐπιτεταγμένως ἡ λέξις ἔχει· μόνον γὰρ, ὡς εἶπεν, ἐν αὐτῇ τὸ ἡγούμενον ἐν τῷ λόγῳ ἔθικεν. Alex.

"ἔτι — λέγει." ἡ ἐπιχειρήσις βράχως μὲν εἴρη) καὶ αὐτῇ, 1012. εἰ δὲ ὅτε αὐτῆς τοιαύτος. εἴη τῆς ἀντιφάσεως ἐστὶ τι μεταξύ. ὅτε τῶσδε μὲν τῆς περὶ τόδε τι ἀντιφάσεως ἔξω μεταξύ τῶσδε δὲ ὅτε ἔξω, ἀλλὰ πάσης ἔξω τι μεταξύ, εἰ μὴ λόγῳ χάριν τὺτο λέγει) ὅτε ὅπως ὅπως ἔχον. ὡς ἐπὶ ἀντιφάσις καὶ τὸ ἀληθεύειν καὶ τὸ μὴ ἀληθεύειν, ἔξω τι καὶ ταύτης μεταξύ. ἀλλὰ μὴν ἐπὶ τῷ μεταξύ ἢ ἀπόφασιν τῶν ἄκρων ἀληθὴς. ἔξω ἄρα τις μεταξύ πρότασις τῆς τε ἀληθὸς τῆς λεγόμενης Δίων περιπατεῖ, καὶ ψεύδεται τῆς Δίων ὅτε περιπατεῖ. ἢ ὅτε ἀληθὴς ἔξω ὅτε ὅτε ἀληθὴς· τὺτο δὲ ἄτοπον. "καὶ παρὰ τὸ ὄν καὶ παρὰ τὸ μὴ ὄν ἔξω." καὶ αὐτῇ βράχως μὲν εἴρη) ἢ ἐπιχειρήσις, ὃ δὲ λέγει, τοιαύτος ἔξω. εἰ τῆς ἀντιφάσεως ἐστὶ τι μεταξύ, ἔξω τι μεταξύ τῷ τε ὄντος καὶ τῷ μὴ ὄντος, ἐφ' ὃ καὶ πρὸ ὀλίγου εἶπεν ὅτι ἐστὶ τι τοιαύτον ὃ δὲ λέγων αὐτὸ εἶναι τε καὶ μὴ εἶναι ἢ ἀληθεύει ἢ ψεύδεται, εἴτε κατὰφασιν ἢ ἀπόφασιν. ὅτε οἶον τε δὲ τὺτο, τὸ μεταξύ τὺτο μήτε ὄν εἶναι μήτε μὴ ὄν, τὸ δὲ ἀληθὸς καὶ ψεύδους ὡς τῶν τούτων καταφάσεις καὶ ἀποφάσεις. περὶ δὲ τούτων καὶ νῦν λέγων τὸ μεταξύ τῷ τε ὄντος καὶ τῷ μὴ ὄντος, φησὶν ὅτι εἰ τὸ ὄντος καὶ τὸ μὴ ὄντος ἔξω τι μεταξύ, ἔξω τις μεταξύ καὶ μεταβολὴ γενέσεως καὶ φθορᾶς (*). εἰ γὰρ ἔξω ἢ μὲν γένεσις εἰς τὸ ὄν ἐκ τῶ μὴ ὄντος μεταβολή, ἢ δὲ φθορὰ εἰς τὸ μὴ ὄν ἐκ τῶ ὄντος ἢ εἰς τὸ μεταξύ ἐκείνων, ὅτε γένεσις ἔξω ὅτε φθορὰ, ὅσα κατ' ὅριον μεταβολή· ὅτε γὰρ εἰς ὄν ἔξω ὅτε εἰς μὴ ὄν, ὅτε ἐξ ὄντος ὅτε ἐκ μὴ ὄντος. ἐν δὲ τούτοις ἢ ἡ γένεσις καὶ ἡ φθορὰ· ἢ γὰρ κίνησις ἢ καὶ τόπον ἢ ἢ καὶ ποιότητα ἢ ἢ καὶ ποσότητα ὅτε κατ' ὅριον μεταβολή ὅτε μεταξύ γενέσεως καὶ φθορᾶς· τὸ γὰρ μεταξύ τῶν κυρίως τοιαύτων ὡς εἰς ἐκότερον τῶν ἄκρων ἐξ αὐτῶ γίνεσθαι μεταβολήν, ὃ ἐπ' ὕδατος ἐστὶ τούτων. δεῖ δὲ προσυπακύναι τῷ "παρὰ γένεσιν καὶ φθορὰν μεταβολή τις ἔξω" τὸ κατ' ὅριον, ἢ μεταξύ ὅσα γενέσονται καὶ φθορᾶς. id.

1. τι ἔξω A1, τις A2. || 4. τι om AM. || 5. ἡ ἀντίφασις, τούτων καὶ ὅπως om MF. || 8. et 10. ὅτε post ὑπὸ et 9. τι om F. || 10. μεταβάλλει — 11. λευκὸν om A. || 16. γίνετο MF. || 19. ὅτε post ὑπὸ om F. || 27. ἀπόφασιν M, ἀπόφασιν A. || 28. ὅν om M. || 33. id minime in rebus est Sepulv. || 36. μὴ] μὴδὲ M. || τι om M. || 37. αὐτῆς] αὐτῇ M. || 41. δ' om M.

2. ἀπόφασιν προς περὶ M. || 4. ἡ ἀποφάσκει om A. || 6. πρακτικὸν M, τὸ πράττειν F. || 8. ceterum dictio admodum succincta et coacta est Sepulv. || 10. ἐπιτεταγμένη ὡς ἡ M. || 14. ἀντίφασιν M. || 19. καὶ — 20. περιπατεῖ om A. || 20. ἐκ ἀληθὸς M. || 23. ἐστὶ] ἔξω M. || 24. ὅτε om M. || 28. καὶ ἀποφάσεις om M. || 39. τῇ] τὸ A.

1012^a (·) δὲ δὲ προῤῥῶμαι ἤγουν προσυπακούειν τοῦ "παρὰ γένεσιν
 ἃ. καὶ φθορὰν μεταβολή τις ἔχει" καὶ ὑπόστασις ἢ καὶ μεταξὺ γενέσεως.
 Asclep.

1012^a "ἔτι — τότε." ὁ λέγει, τοῦτόν ἐστιν. εἰ ἔστι τῆς ἀντιφά-
 9. σεως τι μεταξὺ, καὶ ἐν οἷς γένεσι τε καὶ ὑπακειμένοις ἢ ἀποφάσι 5
 ὕδεν ἄλλο σημαίνει ἢ θέσιν τῷ ἐναντίῳ, καὶ ἐν τότες ἔχει τι με-
 ταξὺ τῆς ἀντιφάσεως. ἢ δὲ ἀποφάσις τὸ ἐναντίον τίθησιν ἐν τοῖς
 ἀμείστοις ἐναντίοις, ὅταν καὶ τῷ πεφυκότος αὐτὰ δέχεσθαι κατηγο-
 ρῇ. καὶ ἢ μὴ νοσῶν ζῶον ὑγιαίνειν ἀνάγκη, καὶ τὸ μὴ κοιμώμε-
 νον ἐγρηγορεῖν, καὶ τὸ μὴ ἄρτιον ἀριθμὸν περιττὸν εἶναι. εἰ ὅν 10
 ἔχει τι καὶ ἐπὶ τούτων καὶ μεταξὺ, ἔχει τι ζῶον ὃ ὅτε ὑγιαίνει ὅτε
 ὕχ ὑγιαίνει, ὃ ἴσον ἐστὶ τῷ ὃ νοσεῖν, καὶ ἀριθμὸς τις ὃς ὅτε ἄρτιός
 ἐστιν ὅτε περιττός, ὃ ἴσον ἐστὶ τῷ ὅτε ὕχ ἄρτιος. καὶ ἢ ἐπὶ τῷ με-
 ταξὺ ἀληθείας αἱ τῶν ἀκρων ἀποφάσεις. τὸτο δὲ ἀδύνατον, ὡς
 δῆλον ἐκ τῷ ὁρισμῷ. ὃν ἢ λάβωμεν καὶ προχειρισώμεθα ἀριθμὸν, 15
 ὅτος ἢ ἄρτιός ἐστιν ἢ περιττός. πᾶς ἢ ἀριθμὸς ἢ ἄρτιός ἐστιν ἢ
 περιττός, καὶ ἀριθμὸς ἐστιν ὃς ἢ ἄρτιός ἐστιν ἢ περιττός. Alex.

1012^a "ἔτι — πλεῖον." ἢ ἐπιχειρήσεις αὐτῆς ἐστίν. εἰ ἔστι μεταξὺ τι 12
 τῆς ἀντιφάσεως, ὃ μόνον ἡμιόλια τὰ ὄντα ἔχει, ὡς δοκεῖ, τρίτην
 τινὲς προστιθεμένη τῇ τε καταφάσει καὶ τῇ ἀποφάσει τῷ μεταξὺ, 20
 ἀλλὰ καὶ ἐπ' ἀπειρον ἂν προέλθοι. ἡμιόλιον μὲν ἢ ἔχει τῷ παρὰ τὸ
 ὑπὸ τῆς καταφάσεως καὶ τῆς ἀποφάσεως ἐφ' ἑκάστου σημασιόμε-
 νόν τε καὶ δηλούμενον εἶναι τρίτον καὶ μεταξὺ, καθ' ὃ ὅτε ἢ κατα-
 φάσις ὅτε ἢ ἀπόφασις. ὥσπερ ἢ εἴ ἦν τι τῷ ὑγιαίνειν καὶ τῷ νο-
 σεῖν μεταξὺ, ὅτι ἂν ἦν δύο μόνον τὰ τε ὑγιαίνειν καὶ τὸ νοσεῖν, ἀλλὰ 25
 σὺν τότες τρίτον καὶ μεταξὺ, τὰ δὲ τρία τῶν δύο ἡμιόλια (ὅλα
 τε ἢ αὐτὰ ἔχει καὶ προσέτι καὶ ἡμισυ αὐτῶν), ὥτως εἰ καὶ τῆς
 καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως εἴη τι μεταξὺ, ἡμιόλια ἂν γίνοντο
 τὰ σημασιόμενα ὑπὸ τῷ ἀποφαντικῷ λόγῳ. ὃ ἢ δύο ἀλλὰ τρία.
 ὃ μόνον δὲ ἡμιόλια φησι τὰ ὄντα ἔσεσθαι, ὡς φαίνεται, ἀλλὰ ἢ καὶ 30
 εἰς ἀπειρον ἂν ἢ αὐξήσεις καὶ ἢ προῤῥῶμαι τοῖς ὅσι γίνονται διὰ τὴν
 μεταξὺ ταύτην φύσιν. εἰ ἢ ἔχει τις φύσις μεταξὺ σημασιό-
 μένη ὑπὸ τῆς ἐκατέρου ἀποφάσεως, δῆλον ὡς ἔχει καταφῆσαι,
 εἴη περὶ πάντων οἷον τε καὶ καταφάσκειν καὶ ἀποφάσκειν, ὡς
 ἐδείχθη ἐν τῷ περὶ Ἑρμηνείας (c. 6). εἰ δὲ καταφῆσαι καὶ ἀπο- 35
 φῆσαι, ἔχει τι πάλιν καὶ τούτων τῆς τε καταφάσεως τῆς τῷ με-
 ταξὺ τούτων καὶ τῆς ἀποφάσεως αὐτῷ μεταξὺ τι, καθ' ὃ ἀληθὲς ἢ
 ἀμφοτέρων ἀπόφασις, τῆς τε καταφάσεως καὶ τῆς ἀποφάσεως,
 εἴη πάσης ἀντιφάσεως ἐστὶ μεταξὺ, ὃ δηλονότι καὶ αὐτὸ πάλιν
 ἔχει τις φύσις, εἴη ἐπ' αὐτῷ ἀληθὲς ἢ ἐκατέρου ἐκείνων ἀπόφα- 40

σις. εἰ δὲ ἔστι τι τοῦτο, πάλιν καὶ ἐπὶ τούτῳ κατάφασις ἔχει καὶ
 ἀπόφασις καὶ ἄλλο τι μεταξὺ, καθ' ὃ ἢ ἐκατέρου τούτων ἀποφάσις.
 καὶ τὸτο ἐπ' ἀπειρον. καὶ δὲ πάλιν ἢ ἔχει ἀποφῆσαι τὸτο πρὸς
 τὴν φάσιν καὶ τὴν ἀπόφασιν ἴσον ἐστὶ τῷ πάλιν ἢ εὐρεθήσεται
 τι ὃ ἔστιν ἀποφῆσαι καὶ τὴν φάσιν καὶ τὴν ἀπόφασιν, τὰ ἐπὶ τῷ
 μεταξὺ τῆς πρώτης ἀντιφάσεως. ὃ ἴσον ἂν εἴη τῷ πάλιν ἢ ἔχει
 καὶ τῆς ἐπὶ τῷ μεταξὺ λεγομένης ἀντιφάσεως μεταξὺ τι. δῆλον
 ἢ ὡς ἔχει τι πάλιν καὶ ταύτης τῆς ἀντιφάσεως μεταξὺ, ἐφ' ὃ
 πάλιν ὅτος μεταξὺ καὶ αὐτῷ ἄλλῃ ὁμοίως ἀντιφάσις ἔχει, ἢς
 πάλιν ἄλλο τι ἔχει μεταξὺ, ἐφ' ὃ πάλιν καὶ αὐτῷ ὅτος τινὲς ἔχει
 κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν, ὡν καὶ μεταξὺ πάλιν ἄλλη εἰσαῖε φύσιν.
 ἄλλο ἢ τὸ σημασιόμενον ὑπὸ τῆς ἀμφοτέρων ἀποφάσεως τὸ σημα-
 νομένη ὑπὸ τῆς καταφάσεως ἢ τῆς ἀποφάσεως. τὸτο ἢ σημασιό-
 μενον καὶ ἢ ἢ ὅτι ἐστὶ τις αὐτῷ ἄλλη, καὶ τὸτο ἐπ' ἀπειρον. id.

"ἔτι — ἐστίν." ὁ νῦν τῷ λεγομένῳ τοῦτο. εἰ πρὸς τὸν ἐπὶ- 1012^a
 μενον περὶ τινος εἰ ἔστιν ἢ μή, ὃ ἀποκρίσμενος ἢ εἶναι ἀποκρίνῃ
 ἢ μὴ εἶναι, καὶ ὃ μὲν εἶναι εἰπὼν καταφάσκει, ὃ δὲ ἀρνησάμενος καὶ
 εἰπὼν μὴ εἶναι ὕδεν ἄλλο ἢ τὸ εἶναι ἀποφάσκει, ὕδεν ἂν εἴη με-
 ταξὺ τῆς ἀντιφάσεως. εἰ ἢ δύο μὲν ἀποκρίσεις μόνον περὶ ἐκάστου,
 τῶν δὲ δύο ἀποκρίσεων ἢ μὲν κατάφασιν ἔστιν ἢ δὲ ἀπόφασιν, καὶ
 ὕδεν ἄλλο ἐκ τῶν ἀποκρίσεων σημαίνει ἢ ὑφ' ἢς μὲν τὸ εἶναι ὑφ' ἢς
 δὲ τὸ μὴ εἶναι, ὕδεν ἂν εἴη μεταξὺ τῆς ἀντιφάσεως. εἰ ἢ τρεῖς, καὶ
 ἢ παρὰ τὸ ὅτι τὸ ἀρνητικὸν ἄλλῃ τινα ἀποκρίσιν ἔδει εἶναι τρίτην
 τῷ μὴ τούτῳ μὲν φάσκειν εἶναι περὶ ὃ ἢ ἐρώτησις, καὶ δὲ μεταξὺ
 τινόντι, ἢ τὸ ὃ τὸ ἀρνητικὸν μὴ μόνον ἀναρνητικὸν εἶναι τῷ περὶ ὃ
 ἢ ἐρώτησις, ἀλλὰ καὶ ἄλλο τι δηλῶν ἔν. εἰ δὲ μήτε ἄλλη τις
 ἀποκρίσις ἐστὶ μήτε τὸ ὃ τὸ ἀποφαντικὸν ἄλλο τι ἢ ἀναίρεσιν ἐκείνου
 δηλοῖ περὶ ὃ ἢ ἐρώτησις, τὸτο δὲ ἐστὶν ἢ ἀπόφασιν, ὕδεν ἂν εἴη
 μεταξὺ τῆς ἀντιφάσεως. εἰ γὰρ τι ἦν, ἦν ἂν τις καὶ ἀπὸ τῆς
 περὶ αὐτοῦ. αὐτὸς μὲντοι ἐπιτομώτερον ἐχρήσατο τῇ ἐπιχειρήσει.
 εἰ ἢ ὃ ἐρομένη τινὲς περὶ τινος εἰ λευκὸν ἀρνήμενος αὐτὸ εἶναι καὶ
 λέγων ὃ ὕδεν ἄλλο ἀποφάσκει ἢ τὸ εἶναι αὐτὸ λευκόν, ὃ ἴσον ἐστὶ
 τῷ μὴ εἶναι αὐτὸ λευκόν, ἀπόφασιν δὲ τούτο, ὕδεν ἂν εἴη μεταξὺ
 τῆς ἀντιφάσεως. ἢ ἢ τὸ ναί ἔδει ἀποκρίνεσθαι ἢ τὸ ὃ, ὡν καὶ μὲν αὐτῷ
 κατάφασιν, καὶ δὲ μὴ εἶναι ἀπόφασιν. τότε ἢ ἂν ἦν μεταξὺ τι
 τῆς ἀντιφάσεως, εἰ καὶ ὃ ἢ ἀποκρίσις μὴ μόνον τὴν ἀπόφασιν
 σημαίνειν ἢ δύνατο τούτῳ περὶ ὃ ἢ ἐρώτησις, ἀλλὰ τι καὶ ἄλλα, ὃ
 ἦν μεταξὺ. id.

"ἐλήλυθε — δόξα." λέγει τὴν αἰτίαν δι' ἣν ἐπὶ ταύτης 1012^a
 ἐγένοντο τῆς διζήσεως οἱ γενόμενοι, τῆς μεταξὺ τι εἶναι τῆς ἀντιφά-
 12.

4. in iis quoque generibus ac subiectis medium erit contradictionis, in quibus negatio nihil aliud quam positionem contrarii significat Sepulv. || 7. τὸ ἐναντίον ἐν M. || 8. αὐτῷ M. || κατηγορεῖται M. || 11. et 12. ὑγιαίνειν M. || 11. ὅτε ὑγιαίνει om A. || 12. νοσεῖ A. || 15. καὶ προχειρῶσιν τὸν ἀριθμὸν M. || 16. πᾶς — 17. ἢ περιττός et 24. et et 34. καὶ post te et 35. ἐδείχθη om M.

1. δι A. || 5. ἔχει A. || 7. quod cum sit quoddam ens, de eo quoque erit affirmatio et negatio Sepulv. || 10. αὐτῷ ἀφ' ὃ M. || 11. καὶ ἀπόφασιν om M. || 16. ἐστὶν εἰ μὴ M. || 22. si enim esset, oportet ut praefer negationem non alia tertia responsio habe-
 retur Sepulv. || 24. μὴ] ἦν M. || 27. ἀναίρεσις ἐκείνου δῆλον M. || 30. ἐπὶ τῷ μέτερον M. || 31. ἀρνήμενος M. || 36. ὃ ἢ] ὃν M. || 40. γὰρ
 μου M.

σεως λογίσης. τὴν δὲ αὐτὴν εἶναι λόγει αἰτίαν, ἥπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων παραδόξων τίθενται τινες· τὸς μὲν γὰρ τῷ μὴ δύνασθαι λύσαι πᾶσι ἐριστικὸν καὶ σοφιστικὸν λόγον ἐρωτώμενον περὶ τοῦ ἐνδόντος αὐτῷ θέλει τὸτο ὅτως ἔχειν, ὥσπερ ἥδη καὶ ἄλλοις τισὶν ἐνδόντες λόγους τινὲς παραδόξους καὶ ἀτόπους θέσεις ἔθεντο. ἅμα δὲ διὰ τῶν ἐνδοκίμων ἡμῶν καὶ τὸ χρησίμων πρὸς φιλοσοφίαν τῶν ἐλέγχων τῶν σοφιστικῶν, εἶγε παρὰ τὴν ἐκείνων ἀγνοίαν ἀτίπως συμβαίνει τοῖς φύσεως παραδέχεσθαι. οἱ γὰρ περὶ τῆς κινήσεως ὑπὸ Ζήνωνος ἐρωτημένοι λόγοι πολλὰς καὶ δυναμένους τὸ ἐν τοῖς λαμβανομένοις ψεύδους συστοῶν ταρασσούσι τε καὶ ἀπορεῖν ποῦσι, μήποτε ἔκ ἐστι 10 κινήσεις, ὅπως ἐναργὲς τε καὶ ἐν πᾶσιν πρᾶγμα. εἶπε δὲ καὶ ἐν τῷ Α. τῆς Φυσικῆς Ἀκροάσεως (13 ext.) ἐνδόντας τινὰς λόγους, τῷ τε ἐκ τῆς διχοτομίας δεκνύντι ὅτι μὴδὲν ἐστὶν ἔν, καὶ τῷ ὅτι παρὰ τὸ ὄν ὕδωρ ἐστὶ, τὸς μὲν ὑποθέλει ἀτομά τινα εἶναι μέγεθος, τὸς δὲ εἶναι καὶ τὸ μὴ ὄν. τοῦτων δὲ καὶ οἱ μεταξὺ τῆς ἀντιφά- 15 σεως εἶναι τιθέμενοι ἔπαυον· ὃ γὰρ συνηθόντες τὸς περὶ τούτων, ὅτι ὅτως ἔχει, ἐπερωτωμένους λόγους ὄντας σοφιστικὰς λύειν συνεχώρησαν αὐτοῖς. ἐστὶ δὲ ἡ ἀπορία, δι' ἣν ἔθεντο τινες εἶναι τι μεταξὺ τῆς ἀντιφάσεως, ἥ τε λέγουσα μὴδὲν μὲν ἐκ τῷ μὴ ὄντος γίνεσθαι, ἐκ δὲ τῷ αὐτῷ ὄντι ἀναντία γινώμενα, καὶ διὰ τούτου ἐνυπάρχειν 20 αὐτὰ ἐν ἐκείνῳ καὶ μεμῶχθαι ἐνεργεῖα ὄντα, τὸ δὲ μεμυγμένον ἐκ τῶν μὴδὲν τῶν ἐξ ὧν μέμικεν αὐτὸν εἶναι ἀπλῶς, ἀλλὰ μεταξὺ αὐτῶν καὶ τὸ κρᾶμα, ὃ ὅτε ὕδωρ εἶναι ἀντικρυς ὅτε ὕχ ὕδωρ· ὃ καὶ ἡ Ἀναξαγόρας ἐπεκαλύθησεν. ὅτι δὲ ψευδὴς ὅτος ὁ λόγος καὶ σοφιστικὸς, ὁ δὴλον. πρῶτον μὲν γὰρ ἡ ὑπόθεσις αὐτῷ ψευ- 25 δὴς, τὸ ἐξ ὃ γίνεταί τινα ἀντικείμενα ἀλλήλοις, τούτο ἐκ τῶν ἀποσιμμένων μεμῶχθαι. ἔπειτα ὅτι ἀκείνῳ ψεύδους τὸ ἐπὶ τῷ μεμυγμένῳ μὴδὲν μέρει τῆς ἀντιφάσεως ἀληθὲς εἶναι, μήτε τὴν κατάφασιν μήτε τὴν ἀπόφασιν· ὕδτερον μὲν γὰρ τῶν ἐξ ὧν μέμικεν ἀληθὲς· τὸ γὰρ μελέκρaton ὅτε μελὶ ὅτε ὕδωρ. σοφισ- 30 τικὸς δὲ ὁ λόγος καὶ ὁ λαμβάνων ὅτι τὸ ὅτε ἐστὶν ὅτε ἔκ ἐστιν ὕδωρ αὐτὸν ἐστὶν, ὅτε τῷ ἐστὶν ὅτε τῷ ἔκ ἐστιν, τὸ δὲ ὕδτερον μεταξὺ ἐκείνων ὧν ὕδτερον ἐστὶν· ὥστε εἰ τὸ ἐστὶν καὶ ἔκ ἐστὶ τὸ αὐτὸ ἀντίφασιν, εἴη ἂν τι μεταξὺ τῆς ἀντιφάσεως· πᾶσα γὰρ ἀν- 35 τίφασιν διὰ τῷ εἶναι καὶ μὴ εἶναι. εἰ μὲν γὰρ ὅτε ἐστὶν ὅτε ἔκ ἐστὶ 35 φωνὴ ἡδύνατο κατὰ τινος κατηγορεῖσθαι τε καὶ ἀληθεύεσθαι, ἢ ἂν τι ἴσως ὅτω τῆς ἀντιφάσεως μεταξὺ δεκνύμενον· εἰ δὲ μὴδὲν τοῦτων ἐστὶν, ἔκ ἂν εἴη ἀληθὲς τὸ εἶναι τι μεταξὺ τῆς ἀντιφά- 40 σεως, μὴδὲν ὄντος τῷ ἐφ' ὃ ἡ ἐκατέρων ἀπόφασιν ἐστὶν. ἀλλ' ὅδε πάντως, εἴ τι ἐστὶν ὕδτερον, ἐκεῖνο μεταξὺ ἐστὶν ἐκείνων· καὶ 40

γὰρ ὁ τοῖχος ὅτε ἀπόφασιν ἐστὶν ὅτε κατάφασιν, ἀλλ' ὃ διὰ τούτο μεταξὺ ἐστὶν κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν· τὸ γὰρ μεταξὺ τινων τοῦτων ἐστὶν ὥστε μὴ μόνον εἰς ἀλλήλα γίνεσθαι τοῖς ἄλλοις τὴν μεταβολήν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ μεταξὺ, καὶ τῷ μεταξὺ πάλιν εἰς ἐκά- 5 τερον τῶν ἄλλων. ὅτε ἔν ἐκ τῷ εἶναι εἰς τὸ μὴ εἶναι μήτε μὴ εἶναι μεταβάλλει τι, ὅτε ἐκ τῷ μὴ εἶναι ὁμοίως εἰς τὸ μήτε εἶναι μήτε μὴ εἶναι. ἀλλ' ὅδε ἐκ τῷ μήτε εἶναι μήτε μὴ εἶναι, ὃ ἐστὶ τούτων μεταξὺ· τὴν ἀρχὴν γὰρ ὅδε ἐστὶν τι ἐν τῷ μήτε εἶναι μήτε μὴ εἶναι. οἱ μὲν ἔν διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν ὅτως ἀπεφώνησαν, οἱ δὲ διὰ τὸ πάντων ἀποδείξεις ζητεῖν· τῷ γὰρ τούτων μὴ εἶναι ἀπό- 10 δεῖν, τῷ ἀρχὰς αὐτὰ εἶναι ὄντα ἐναργῆ, ὑποτιθένται τε τὰ ἀν- τικείμενα αὐτοῖς ἅμα ἀληθὴ εἶναι, καὶ προέειπε πειρῶν αὐτῷ, ὃ πεπεισμένοι μὲν ὅτως ἔχουν, ὡς ἡλυσεν αὐτὸς ἐπὶ τῶν πράξεων μάστιγα, θέσων δὲ φυλάττειν πειρώμενοι. id.

“ἀρχὴ — ὁρισμῶν.” ἀρχὴν φησὶν εἶναι τῆςδείξεως πρὸς τε 1012^a τὸς διὰ τὸ ἐνδύναμι τοῖς σοφίσμασι τοῖς περὶ τῷ ταῦτα ὅτως ἔχουν 21. ἐρωτωμένοις θεμένους τὸ μεταξὺ εἶναι τι τῆς ἀντιφάσεως, καὶ πρὸς τὸς πάντων ἀποδείξεις ἀπαιτῶντας, καὶ διὰ τούτο ὡς μὴ δυναμέ- 15 νων ἀποδεχθῆναι τὸ τε μὴδὲν εἶναι τῆς ἀντιφάσεως μεταξὺ καὶ τὸ μὴ συμφεύδεσθαι τὴν ἀντίφασιν λέγοντας ταῦτα. πρὸς δὲ πάντας τούτους ἀρχὴν φησὶν εἶναι τὴν ἀπὸ τῶν ὁρισμῶν, τὴν αὐτὴν λόγον λέγων ὃν εἶπε καὶ κατ' ἀρχὴν τῆς πρὸς τὸς τὴν ἀντίφασιν ἅμα ἀληθὴ εἶναι λέγοντας ἀντιλογίας. ἂν γὰρ συγχωρῶσι τὰ 20 ὀνόματα σημαίνειν τι, ὃ ἀναγκαῖον ἐστὶν αὐτοῖς διδόναι, εἰ μελ- 25 λειον ὅλως χρηστὴς λόγῳ, καὶ τὴν λόγον τῷ σημαίμενον ὑπὸ τε τῷ ἀληθὲς καὶ τῷ ψεύδους τῶν ὀνομάτων, οἷς χρῶνται, λαμβάνειν· οἷτι- 30 νες λόγοι ὁρισμοὶ ἂν εἴεν, ὃ μὲν τῷ ἀληθὲς ὃ δὲ τῷ ψεύδους· ὅτε καὶ διὰ τῷ διδόναι σημαίνειν τι δι' ὧν λέγουσι συγχωρῶσι καὶ τὸ ὁρισμὸν εἶναι. ἂν δὲ τὸ μὲν ἀληθὲς σημαίνειν τὸ ὄν εἶναι λέγειν καὶ τὸ μὴ ὄν μὴ εἶναι, ψεύδους δὲ τὸ ὄν μὴ εἶναι λέγειν ἢ τὸ μὴ ὄν εἶναι, καὶ 35 παρὰ ταῦτα μὴδὲν εἶναι ἄλλο ἀληθὲς ἢ ψεύδους, εἴη παρὰ κατά- φασιν καὶ ἀπόφασιν· εἰ δὲ μὴδὲν ἀληθὲς παρὰ ταῦτα, τούτων δὲ τὰ μὲν κατάφασιν τὰ δὲ ἀπόφασιν, τὰ δὲ ὅδε ἀληθὲς παρὰ ταῦτα, ὅδε ἂν μεταξὺ τι αὐτῶν εἴη· ἢ γὰρ ἂν ἀκείνῳ πρὸς τούτοις ἀλη- 40 θὲς ἢ ψεύδους, ἐλέγετο τε καὶ αὐτὸς λόγος ἀποφατικὸς. ἢ εἴπεν ἀρχὴν εἶναι πρὸς ἅπαντας τούτους ἐξ ὁρισμῶν τῷ σημαίνειν, διότι συγχωρήσαντες σημαίνειν διὰ τῶν ὀνομάτων τι, δηλονότι καὶ λόγον 45 τινα εἶναι τῶν ὑπὸ τῶν ὀνομάτων σημαίμενων συγχωρῶσιν. εἰ δὲ τούτο, ἔκείν' ἂν ὑπὸ τῷ αὐτῷ ὀνόματος καὶ ὁ ἀντικείμενος ση- 50 μαίνετο· ὅτως δὲ ὅτε ἂν πάντα ἐπὶ τῷ αὐτῷ ἀληθὴ εἴη, ὅτε

1. ἥπερ *M.* || 2. τῷ *M.* || 7. ἀτόπους *M.* || 10. συστοῶν *M.* || 13. καὶ τὸ ὅτι *M.* || 15. οἱ *M.* || 17. σοφιστικὰς *M.* || 20. τούτοις *M.* || 21. ἐπερωτῇ *M.* || 23. καὶ ὡς *M.* || 31. ὕδτερον — 32. ἔκ ἐστιν *om A.* || 33. ἐστὶ καὶ αὐτὸ *M.* || 38. εἴη *om M.*

8. μήτε εἶναι *om M.* || 9. οἱ μὲν *M.* || 11. ὅσα *om M.* || 12. αὐτῷ αὐτῆς *M.* || 15. *qui victi rationibus commenticiis me- dium contradictionis esse statuunt Sepulv.* || 16. τῷ *om A.* || 22. ἀρχὰς *A.* || 29. ἂν — 30. εἶναι ante ψεύδους *om M.* || 30. *et prae- terea nihil aliud verum est aut falsum, horum autem quaedam sunt affirmatio quaedam negatio, profecto praeter affir- mationem et negationem nihil erit verum. quodsi praeter haec nihil sit verum, ne ipsorum quidem medium ullum habe- bitur Sepulv.* || 31. εἴη — 32. ταῦτα *om M.* || 36. ὁρισμῶν ἀριθμῶ *M.* || 38. τινὲς *M.* || σημαίων *M.* || 40. ἀληθὲς *M.*

ὕδεν μᾶλλον τὺτο ἢ τὺτο. εἰπὼν δὲ τὴν ἀρχὴν ἔσεαξ τῆς πρὸς αὐτὸς ἀντιλογίας ἀπὸ τοῦ ὀρισμῶ, ἐφεξῆς ἰσορεῖ τίς μὲ τῶν ἀρχαίων τὴν ἀντίφασιν ἔλεγεν ἀληθῆ εἶναι, τίς δὲ τὴ μεταξὺ τι εἶναι τῆς ἀντιφάσεως. ἔτι δὲ γε δεικνυσιν ἅμα καὶ ὅτι καὶ τῷ ἀληθεῖ καὶ τῷ ψευδεῖ τοῖς ὀνόμασιν ἐκρῶντο, ὡς ἡμεῖς νῦν ἀξιοῦμεν τὴν ὀρισμὸς λαμβάνεαξ καὶ ἀπ' αὐτῶν ἀρχεαξ τῆς πρὸς αὐτὸς ἀντιλογίας ('). Ἡρακλείτος μὲ λέγων πᾶν εἶναι τε καὶ μὴ εἶναι καὶ ἅμα τὰ ἀντικείμενα εἶναι, τὴν ἀντίφασιν ἅμα ἀληθῆ τίθεσθαι καὶ πάντα εἶναι ἀληθῆ ἀποφαίνει, Ἀναξαγόρας δὲ εἶναι τι μεταξὺ τῆς ἀντιφάσεως λέγει. τὸ γὰρ μῦγμα εἰ ἐξ ἀγαθῶ καὶ κακῶ εἴη, ὅτε ἀγαθὸν ὅτε πάλιν ὅκ ἀγαθόν, ὁμοίως δὲ καὶ ὅτε κακόν ὅτε ὅ κακόν. διὸ μεταξὺ τι εἶναι λέγει τῆς ἀντιφάσεως καὶ πάντα ψευδῆ τὰ ἀντικείμενα, τούτοις καὶ τὴν καταφασιν καὶ τὴν ἀπόφασιν. ὅταν γὰρ ἡ μεμιγμένα τὸ ἀγαθόν καὶ τὸ κακόν, τὸ ἐξ αὐτῶν φησὶ μῦγμα ὅτε ἀγαθόν ὅτε ὅκ ἀγαθόν καὶ ὅτε κακόν ὅτε ὅ κακόν, ἀλλ' εἶναι 15 τὸ τοῦτον μῦγμα. πάντα δὲ ἡγεῖτο ἐν πᾶσι μεμιγχαί, ὥς περὶ ἐκάστου τῶν ὄντων πᾶσαι αἱ ἀντιφάσεις ψευδεῖς κατ' αὐτόν. id.

1012. (') καθάπερ ὁ μέγας ἡμῶν φιλόσοφος φησιν, οἱ ἀτυχεῖς 26. Μανιχαῖοι, ἐπειδὴ ἡπύρουν πόθεν τὰ κακὰ, μὴ ἰχρυσάντες ἐπιλύσααξ ταύτην τὴν ἀπορίαν, εἰρήκασιν ὅτι ἔστιν ἀρχὴ τῶν κακῶν ὥσπερ καὶ τῶν ἀγαθῶν. ὅπως ὦν καὶ ὁ Ἀναξαγόρας, ἐπεὶ εἴωρα πᾶν ἐκ παντὸς γίνεαξ, μὴ ἐπιστήσας τῇ εἰς τὴν ὕλην ἀναλύσει, ἔλεγε πάντα ἐν πᾶσι μεμιγχαί, καὶ διὰ τὸ τοῦ κατ' αὐτὸν ἀπαντας ψευδεαξ τὴν λέγοντας, καὶ ἐν τῷ λευκῷ εἶναι καὶ τὸ μέλαν καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα. ὁ μὲντοι γε πάλιν Ἡρακλείτος ἔλεγε πάντας 25 ἀληθεύειν. Asclep.

1012. "διωρισμένων δὲ τῶν" ὁηλονότι ὡς ἐφθάκαμεν εἰρηκέναι 26. "φανερὸν ὅτι καὶ τὰ μοναχῶς λεγόμενα καὶ κατ' πάντων." δειξας ὅτι κατ' μὲ Ἡρακλείτου συναληθεύουσιν αἱ ἀντιφάσεις, κατ' δὲ Ἀναξαγόραν συμψευδόν, φησὶν ὅτι διωρισμένων τῶν, ὁηλονότι ὡς 30 ἐφθάκαμεν εἰρηκέναι, φανερὸν γέγονε καὶ ὅτι μήτε ἅμα συμψευδόν μήτε ἅμα συναληθεύουσιν αἱ ἀντιφάσεις, ἐπεὶ μὴδὲ ἔστι τι μεταξὺ τῆς ἀντιφάσεως. φανερὸν γάρ, φησὶν, ἐκ τῶν ὅτι ἀδύνατόν ἐστι καὶ τὰ μοναχῶς λεγόμενα, ὁ ἐξηγούμενος προσέθηκε τὸ "καὶ τὰ κατ' πάντων." τὰ γὰρ κατ' πάντων ὁμοίως λεγόμενα μοναχῶς 35 λέγει. τίνα δὲ λέγει ὅπως, αὐτὸς δι' ὧν ἐπήνεγκεν ἔδειξεν, εἰπὼν ὥσπερ τινὲς λέγουσιν, οἱ μὲ ὕδεν φάσκοντες εἶναι ἀληθῆς, ὡς Ἀναξαγόρας. τὸ γὰρ μὴδὲν ἀληθῆς εἶναι λέγειν τῶν ὄντων μοναχῶς κατ' πάντων ἐστὶ λέγειν. ὁμοίως καὶ τὸ πάντα ἀληθεύειν, ὡς Ἡρακλείτος, καὶ τὸ τοῦ μοναχῶς λέγειν κατ' πάντων ἐστὶν. τῶν 40 δὲ ὅτι μὴδὲτερον ἐνδέχεσθαι ἀληθῆς εἶναι, γνώριμον ἐκ τῶν δεδειχθαι

ἐπὶ παντὸς πάσης ἀντιφάσεως τὸ μὲ ἕτερον μῆριον ἀληθῆς εἶναι τὸ δὲ ἕτερον ψεῦδος. ἐκείνι γὰρ τῷ ὅπως ἔχοντος οἷον τε ἡ μὴδὲν ἀληθῆς εἶναι ἢ πάντα ἀληθῆ εἶναι. κατ' γὰρ τὸς μὴδὲν ἀληθῆς εἶναι λέγοντας ὅτε ἡ καταφασιν ὅτε ἡ ἀντικείμενη αὐτῇ ἀπόφασιν ἀληθῆς ποτε ἐπὶ τῶς, κατ' δὲ τὸς πάντα ἀληθῆ ἢ ἀντίφασιν ἅμα ἀληθῆς. λέγων δὲ περὶ τῶν πάντα τὰ ὄντα ψευδῆ λεγόντων εἶπεν ὅδεν γὰρ κωλύειν φασὶν ὅπως ἅπαντα εἶναι ὡς τὴν διάμετρον εἶναι σύμμετρον, τούτοις ὁμοίως πάντα ψευδῆ εἶναι τῷ τὴν διάμετρον σύμμετρον εἶναι. εἰπὼν δὲ τὸ ἕτερον, τὸ πάντα ψευδῆ λέγειν, τῶν μοναχῶς λεγομένων λέγει καὶ τὸ ἕτερον τὸ "αἱ δὲ πάντα ἀληθῆ." ὁ εἰπὼν προσέθηκεν "χεδὸν γὰρ οἱ τοιαῦτα λέγει οἱ αὐτοὶ τῷ τῷ Ἡρακλείτῳ," λέγων τὸν Ἡρακλείτῳ εἶναι λέγοντα τὸν λέγοντα πάντα ἀληθῆ καὶ πάντα ψευδῆ εἶναι. καίτοι πρὸ εἰλήν ἔδειξεν ἐπόμενον τῇ Ἡρακλείτῳ δόξῃ, λέγοντος πάντα εἶναι καὶ μὴ εἶναι, τὸ πάντα ἀληθῆ λέγειν. ἡ τῶτο ἔπειθ' αὐτῷ λέγοντι πάλιν εἶναι καὶ μὴ εἶναι τὴν ἀντίφασιν ἐπὶ παντὸς ἅμα ἀληθῆ, τὸ πάντα καὶ ἀληθῆ ἅμα καὶ ψευδῆ λέγειν εἶναι. εἰ γὰρ ἅμα τὰ ἀντικείμενα ἐκαστὸν ἐστὶ καὶ ἔστιν τε καὶ ὅκ ἐστὶν, ἔστι μὲ καὶ τὸ εἶναι ἢ καταφασιν καὶ τὸ μὴ εἶναι ἢ ἀπόφασιν ἀληθῆ κατ' αὐτόν. ὅ μὴν ἄλλα καὶ ἐκάτερον αὐτῶν πάλιν ψεῦδος. καθόσον μὲ γὰρ ὅκ ἐστὶ τὸ εἶναι, ἢ καταφασιν ψευδῆς, καθόσον δὲ πάλιν τὸ μὴ εἶναι, καὶ ἢ ἀπόφασιν ψευδῆς. ὥς πάντα κατ' αὐτὸν ἅμα καὶ ἀληθῆ καὶ ψευδῆ. αἱ μὲ γὰρ ἀληθεῖς καταφάσεις τὰς ἀποφάσεις ψευδεῖς ποῶσιν, αἱ δὲ ἀποφάσεις τὰς καταφάσεις. τῷ τῷ δὲ τῷ λόγῳ τῷ κατ' πάντων ἅμφω κατηγοροῦντι χεδὸν φησὶ τὴν αὐτὴν ἐκείνης ἀμφότερας εἶναι τὴν μοναχῶς ἐκάτερον κατηγοροῦντας, καὶ δεικνυσιν ὡς εἰς οἱ αὐτοί. ὅτι ὁ λέγων καὶ ἀληθῆ πάντα καὶ ψευδῆ πάντα καὶ ἰδὲ ἐκάτερον κατηγορεῖ πάντων, τὸ τε ἀληθῆ αὐτὰ εἶναι καὶ πάλιν τὸ ψευδῆ, διὰ τὸ τοῦ αὐτοῦ αἱ δόξαι αἱ μοναχῶς λέγεσθαι ἐκάτερον αἱ αὐταὶ εἰσιν τῇ κατ' πάντων ἀμφότερα κατηγοροῦσθαι. ἐὰν δὲ αἱ αὐταὶ, ἀδύνατος δὲ ἐκείνων ἐκατέρα, ἀδύνατος ἂν εἴη καὶ ἡ ἅμφω κατ' πάντων κατηγοροῦσα. ὅτι δὲ ἐκείνων ἐκατέρα ψευδῆς, ἐδείχθη διὰ τὸ πάσης ἀντιφάσεως ἐπὶ παντὸς θάτερον μὲ ἀληθῆς θάτερον δὲ ψεῦδος εἶναι. δύνασθαι καὶ τὸ "ὥς εἶπερ ἀδύνατα ἐκείνα" εἰρηκέναι ἐπὶ τῷ ἅμφω λέγοντος, καὶ πάντα ἀληθῆ καὶ πάντα ψευδῆ. ἐδείχθη γὰρ διὰ πλειόνων ὅτι ἀδύνατον τὴν ἀντίφασιν ἅμα εἶναι τὸ τοῦ ἅμα γὰρ ταῦτα ἀληθῆ τε καὶ ψευδῆ γίνεσθαι, ἐπεὶ τὸ "ὥς" εἶπερ ἀδύνατα ἐκείνα" περὶ τῶν προειρημένων τε καὶ προδεσπευγμένων λέγει τῶν πᾶσαν ἀντίφασιν ἀληθῆ ἢ πᾶσαν ἀντίφασιν ψευδῆ τινόντων (ἐδείχθη γὰρ ὅτι μὴδὲτερον ἀληθῆς), ὄντων δὲ ἐκάστω ἀδύνατον, ὡς ἐδείκθη, ἀδύνατα ἂν εἴη καὶ τὰ μοναχῶς ἐπὶ πάν-

2. ἀπὸ] ὅν M. || protinus commemorat, quis veterum contradictionem veram esse tradidit et quis medium esse contradictionis; simulque docet illos vero ac falso nominibus fuisse usos Sepulv. || 4. δι' γὰρ] δι' λέγει A. || 14. τὸ ἐξ] τὸ ἀγαθὸν ἐξ M. || 15. ὅτε ἀγαθόν — 16. μῦγμα om M. V., habet Sepulv. et F in mg. || 27. ὁηλονότι — εἰρηκέναι qm A Sepulv. || 36. λέγονται. τίς M. || 39. μοναχῶς καὶ τὰ πάντα ἐστὶ M. || 41. δι' M.

3. ἢ — ἀληθῆς εἶναι om M. || 5. ἀληθῆς M. || 9. τὸ πάντα ψευδῆ λέγειν om M. || 10. οἱ] εἰ M. || 12. τὸν τῷ Ἡρακλείτῳ M. || 17. εἶναι om M. || 26. εἶναι ἀμφὶ τὸς M. || 28. κατηγορεῖν M. || 30. κατηγοροῦσθαι M. || 32. ἐκατέρα om M. || 35. λέγοντες M. || 38. ἀδύνατον M.

των τῶν ὄντων λεγόμενα ὅτι ἀληθὴ ἢ ὅτι ψευδῆ. δύναμις δὲ καὶ αὐτὸν Ἡράκλειτον λέγειν πάντα ἀληθῆ καὶ πάντα ψευδῆ εἰρηκέναι, καθόσον ἔλεγε τὰ ἐναντία συνυπάρχειν, ἐναντία δὲ καὶ τὰ πάντα ἀληθῆ καὶ τὰ πάντα ψευδῆ. προσέθηκε δὲ τοῖς φθάνουσιν δεδειχθαι, ὡς ἐπὶ ἡρώδῃ· ἐνίων ὅσων ἀντιφάσεων τοιούτων περὶ ὧν ὑδεῖς ἂν ἐκινῶσαιεν, ὡς ἡ ἀμφοτέρων τῶν μορίων ἀληθῶν εἶναι δυναμέ-
 νων ἡ ἀμφοτέρων ψευδῶν· ὁ δεικτικὸν ἂν εἴη τῷ μὴ καὶ πάντων
 μωραῶς ἐκάτερον. εἰεν δ' ἂν τοιαῦται ἀντιφάσεις τὴν διάμε-
 τρον σύμμετρον εἶναι ἢ μὴ σύμμετρον, καὶ καθόλου ὧν θάτερον μὴ
 ἀναγκαῖον θάτερον δὲ ἀδύνατον, ὅποια ἐστὶ τὰ ἐν τῇ ὕσσει τῶν
 καὶ ἐν τῇ τί ἐστι κατηγορούμενα. εἰπὼν δὲ προδήλως μήτε ἀληθεῖς
 ἅμα ἐκ' ἐνίων ἀντιφάσεων δύνασθαι λέγεσθαι τὴν τε κατάφασιν καὶ
 τὴν ἀπόφασιν μὴδ' ἅμα ψευδεῖς, ἐπήνεγκε τὸ καίτοι δόξειεν ἂν
 μᾶλλον ἐνδέχεσθαι ἐκ τῶν εἰρημένων τὸ ψευδεῖς ἀμφοτέρας εἶναι·
 τὸτο γὰρ λέπει. ἀποτεινόμενος δὲ ταῦτα πρὸς Ἡράκλειτον λέγει
 καὶ ὅσοι διὰ τὸ συνεχῆ τὴν φύσιν εἶναι ἐν τοῖς ὅσων ἔλεγον ἅμα καὶ
 ταῦτα ἀληθῆ καὶ τὸ εἶναι καὶ τὸ μὴ εἶναι. ὅσον γὰρ ἐπὶ τοῖς λεγομέ-
 νους ὑπ' αὐτῶν, μᾶλλον ἂν ὕγιας εἴη τὸ ψευδεῖς πάσας εἶναι· εἰ
 γὰρ συνεχῆς ἡ φύσις καὶ μηδὲν ὑπομένει, ὅθεν ἂν ὕγιας καὶ ἀληθῶς
 εἴη κατηγορησάμενα κατὰ τινος, ὡς ἀποκλίνον τὰ πάντα εἶναι ψευδῆ·
 ἀνάγκη γὰρ τὸν ὅτῳ ἐρίζοντα καὶ τὸ συνεχῶς ῥέοντος καὶ εἰς μὴδὲν
 ὁρισμένον μεταβαλλόντος ψευδεῖς. ὥστε καθ' Ἡράκλειτον πάντα
 ἀληθῆ λέγοντα τὸναντίον ἂν μᾶλλον ἀρμόττει πάντα λέγειν ψευδῆ
 εἶναι, εἴγε συνεχῶς ὑπελάμβανε πάντα ῥεῖν τε καὶ μεταβάλλειν.
 ὡς δὲ τὸ αὐτὸ τὸτο καὶ Ἀναξαγόρας ἐπόμενον ἄποπον διὰ τὰ πάντα
 μεμῆχθαι, τὸ δὲ μεμυγμένον μήτε εἶναι τι ἀπλῶς τούτων ἐξ ὧν
 ἐστὶ μήτε ἀπλῶς μὴ εἶναι. Alex.

ἢ "ἀλλὰ — ἐλέγχθη." εἰπὼν τίσι μὴ ἐπεὶ τὸ συναληθεύειν
 τὴν ἀντίφασιν, τίσι δὲ τὸ συμπυκνῶν, τίσι δὲ ἀμφω, καὶ δεῖξας
 αὐτὸς μὴ δυνάμει χρωμένους τῷ ἀληθεύειν καὶ τῷ ψευδεῖς ὁνό-
 ματι, ἐπείνευσεν ἐπὶ τὴν λόγον ὅ ἤρξατο. ἔφη δὲ δεῖν ἐξ ὁρισμοῦ
 τὴν πρὸς αὐτὸς ἐνστασίαν τε καὶ ζήτησιν ποιῶν· τὸτο δὲ καὶ νῦν λέ-
 γει, καὶ διδάσκει πῶς χρῆται ποιῶν. χρῆ γάρ, φησὶν, παρ' αὐτῶν,
 ἔπειτα καὶ ἐν τοῖς ἐμπροσθεν ἡξιώσαμεν, αἰτεῖσθαι καὶ ἐξετάζειν, ὅχι
 εἴ τι καὶ μὴ εἶναι λέγοντας, καὶ ἐφ' οὗ τὸ εἶναι, ἐπὶ τούτοις οὖν τε καὶ
 τὸ μὴ εἶναι λέγειν (ταῦτα μὴ γὰρ ἐξῶντες δόξομεν τὸ ἐν ἀρχῇ λαμ-
 βάνειν), ἀλλὰ εἰ σημαίνουσιν δι' ὧν λέγουσι, αἰτητέον παρ' αὐτῶν·
 εἰ μὴ γὰρ μὴ σημαίνουσιν, ὅθεν ἂν διαλεγόιντο· εἰ δὲ σημαίνουσιν, τὴν
 λόγον καὶ τὴν ὁρισμὸν ἐκαστε τῶν ὑπὸ τῶν λεγομένων ὑπ' αὐτῶν
 σημασιολογῶντων ληπτέον, καὶ δὴ καὶ τί τὸ ψευδὸς καὶ ἀληθὲς αὐτὸ ση-
 μαίνει, οἷς χρῶντο καὶ αὐτοὶ, καὶ λόγους τὸς ὑπὸ τῶν ὀνομάτων ση-
 μασιολογῶντες, αἰτίας ὁρισμοὶ ἂν εἴεν, ὁ μὴ τῷ ἀληθὲς ὁ δὲ τῷ ψευ-
 δῆς.

ἢ "εἰ δὲ μηδὲν ἄλλο ἢ τὸ ἀληθὲς φάναι ἢ ἀποφάναι ψευδὸς
 ἐστιν." τὸ λεγόμενον ἀσαφῶς μὴ εἴρηται, εἴη δ' ἂν τοιούτων. εἰ μη-
 δὲν ἄλλο τὸ ἀληθὲς ἐστιν ἢ ὅπως ἔχον φάναι ὅπως ἔχον, καὶ πάλιν
 τὸ ὅπως ἔχον ἀποφάναι ψευδὸς, ὅλον ὡς ἄλλο μὴ ὑπὸ τῷ ἀληθὲς
 σημαίνει· ἄλλο δὲ ὑπὸ τῷ ψευδῆ, καὶ ἀδύνατον τῶν μὴ κατα-
 φασκόντων περὶ τῷ αὐτῷ τῶν δὲ ἀποφασκόντων ἢ πάντας λέ-
 γειν ψευδεῖς ἢ πάντας ἀληθεύειν. ἂν μὴ γὰρ οἱ καταφασκόντες
 ἀληθεύουσιν, ὡς ἔχει τὸ πρᾶγμα λέγοντες αὐτὸ ἔχον, οἱ αὐτὸ τὸτο
 ἀποφασκόντες αὐτὸ ψεύσονται· τὸτο γὰρ ὑπὸ τῷ ψευδεῖς ση-
 μαίνει, τὸ ἀποφάσκειν τινὸς ὃ ὑπάρχει αὐτῷ. εἰ δὲ ἡ ἀπόφασις
 ἀληθὴς, ὅλον ὡς ἀνάγκη τὴν κατάφασιν εἶναι ψευδῆ· εἰ γὰρ ἐν
 μηδενὶ ἄλλῳ τὸ ἀληθὲς τε καὶ ψευδὸς ἢ ἐν τῇ τῷ αὐτῷ κατάφασιν
 καὶ ἀποφάσει, ἀδύνατον πάντα ψευδῆ εἶναι, ὁμοίως δὲ καὶ ἀληθῆ·
 ἢ γὰρ περὶ τούτου ἀντίφασιν ἀμφοτέρω ἔχει. εἰπὼν δὲ καίτοι δό-
 ξειεν ἂν μᾶλλον ἐνδέχεσθαι ἐκ τῶν εἰρημένων πάντα ψευδῆ εἶναι,
 καθ' Ἡράκλειτον κατὰ πάντα λέγοντα, ἢ πάντα ἀληθῆ, ὡς
 Ἀναξαγόρας ἔλεγε τε καὶ ᾤετο, ὅτι μὴ οἶόν τε πάντα ψευδῆ
 εἶναι δεδειγμένης τῆς ἀντιφάσεως ὅπως ἔχει, καὶ τὰ ἄλλα τε καὶ
 ψευδῆ ὡρισμένον, ἐπήνεγκε. φέρει δὲ καὶ ὅπως ἡ λέξις "εἰ δὲ
 μηδὲν ἄλλο τὸ ἀληθὲς ἢ φάναι ἢ ἀποφάναι καὶ τὸ ψευδὸς ἐστιν," καὶ
 εἴη ἂν τὸ λεγόμενον, εἰ μηδὲν ἄλλο τὸ ἀληθὲς σημαίνει ἢ τὸ κατα-
 φῆσαι τι ἢ ἀποφῆσαι, καὶ τὸ ψευδὸς ὁμοίως. βραχέως δὲ τῇ λέξει
 κέχρηται, ἐπεὶ φθάνει διὰ τῶν προῶν εἰρηκέναι ἀληθῆς μὴ εἶναι τὸ
 τὸν εἶναι λέγειν ἢ τὸ μὴ ὅν μὴ εἶναι (ὧν τὸ μὴ κατάφασιν τὸ δὲ
 ἀπόφασιν ἐστὶν, κατάφασιν μὴ περὶ τῷ ὄντος, ἀπόφασιν δὲ περὶ τῷ
 μὴ ὄντος), ψευδὸς δὲ τὸν μὴ εἶναι λέγειν, ὃ ἐστιν ἀπόφασιν τῷ
 ὄντος, ἢ τὸ μὴ ὄν εἶναι, ὃ ἐστὶν κατάφασιν ἐπὶ τῷ μὴ ὄντος. ἄνωγα
 σαφῶς προειρημένα ἐνταῦθα μετενεκτέον· εἰ γὰρ μηδὲν ἄλλο ἀλη-
 θὲς ἐστιν ἢ τὸν φάναι εἶναι καὶ τὸ μὴ ὄν μὴ εἶναι, καὶ ψευδὸς τὸ το
 ὄν μὴ εἶναι, ὃ ἐστὶ τῆς ἀληθῆς περὶ τῷ ὄντος κατάφασιν ἢ ἀπό-
 φασιν, καὶ πάλιν τὸ αὐτὸ εἶναι, ὃ καὶ αὐτὸ κατάφασιν ἐστὶ τῆς ἀλη-
 θῆς περὶ τῷ μὴ ὄντος ἀποφάσει, ὅλον ὡς ἀδύνατόν ἐστιν ἢ
 ἀληθεύειν ἀμφοτέρω τῶν τε τὰς κατάφασιν τὰς περὶ τῷ αὐτῷ
 καὶ τὰς τὰς ἀποφάσεις λέγοντας, ἢ πάλιν ἀμφοτέρω ψευδεῖς.
 ὅθεν γὰρ ἢ κατὰφασιν ἀληθῆς, τούτοις ἢ ἀπόφασιν ψευδῆς·
 ὥστε ἀνάγκη θάτερον μόριον τῆς ἀντιφάσεως ἀληθὲς θάτερον δὲ
 ψευδὸς λέγειν, ἀλλ' οὐ πάντα ἀληθῆ ἢ πάντα ψευδῆ. δύναμις
 καὶ τοιούτων εἶναι τὸ λεγόμενον διὰ τῆς λέξεως· εἰ δὲ μηδὲν
 ἄλλο τὸ ἀληθῆ φάναι ἢ ὅτι τὸ ἀποφάναι ψευδὸς, τούτοις εἰ
 δὲ μηδὲν ἄλλο σημαίνει ὑπὸ τῷ ἀληθῇ εἶναι τὴν κατάφασιν
 ἢ ὅτι ἡ ἀπόφασις ἐστὶ ψευδῆς· ὁ γὰρ λέγων ἀληθῆς εἶναι τὸ
 ἡμέραν εἶναι, τὸ μὴ εἶναι ἡμέραν διὰ τῆς κατάφασιν ψευ-
 δῆς.

6. ἐκινῶσαι. A. || 10. ἐπεὶ || ἢ τρία M. || 16. κατ' αὐτὸν F. || 19. συνεχῶς M. || 23. ἀρμόττει M. || 33. παρ' || περὶ M. || 36. δοξάζομεν
 M. || 37. παρ' || περὶ M. || 40. καὶ post δὲ om M. || ψευδὸς κατ' ἀληθῆς M. || 41. σημαίνουσιν M.

1. ἢ ante τὸ om AM. || φάναι ὅπως ἔχον ἢ τὸ ἀποφάναι M. || 2. ἀσαφῶς ἀληθῆς M. || 8. ἔχον A. || 14. εἰ A. || 15. ἐν τῷ αὐτῷ
 M. || 17. fieri non posse subiunxit ut omnia falsa sint Sepulv. || 18. τ' om M. || 20. ἢ ἀποφάναι om MF. || 28. γὰρ τὸ μηδὲν M. ||
 29. καὶ ψευδὸς — 30. εἶναι om A. || 31. εἰ A. || 39. τὸ om M.

δος εἶναι λέγει· εἰ δὲ τῷτο, ἀδύνατον τὴν ἀντίφασιν ἅμα εἶναι ἀληθῆ. id.

1012b "ἔτι — ἀναγκαῖον." ἔδειξε πρὸ ὀλίγου ὅτι μὴδὲν ἐστὶν ἀντι-
11. φάσεως μεταξὺ, ἀλλὰ καὶ παντὲς ἡ κατάφασις ἢ ἡ ἀπόφασις.
εἰ δὲ τῷτο ὕγιες καὶ εὐδὲν ἄλλο παρὰ τὴν ἀντίφασιν ἐστὶν, ἀδύνατον
ἀμφότερα ψευδῆ εἶναι· ἡδύνατο γὰρ ψευδῆ μόνως ὅπως ἀμφό-
τερα γίνεσθαι, εἰ ἦν τι μεταξὺ αὐτῶν. μὴδὲν δὲ ὅντος μεταξὺ,
ἀνάγκη θάτερον μὲν αὐτῶν ἐπὶ παντὲς ἀληθὲς εἶναι, θάτερον δὲ
ψευδὲς μόνον, ἀλλ' ἔκ ἀμφω ἀληθῆ ἢ ἀμφω ψευδῆ. πάλιν δὲ
τὸ ἀδύνατον ἀμφω ψευδῆ εἶναι εἶπεν, ἐπεὶ προείρηκεν μᾶλλον ἐν-
10 δέχεσθαι ἐκ τῶν εἰρημένων πάντα ψευδῆ εἶναι. τοῖς τε γὰρ τὴν
ῥύσιν αἰτιωμένους τῷτο λέγειν μᾶλλον ἔπει, ἀλλὰ καὶ Ἀναξαγόρα
τῷ πάντα ἐν πᾶσι μεμῆχθαι λέγοντι καὶ μὴδὲν διὰ τῷτο τῶν ὄντων
εὐκρινὲς εἶναι ὁ λέγειν εἶναι. id.

1012b "συμβέβηκε — θρυλλόμενον." θρυλλόμενον μὲν εἶπεν, ἐπεὶ 15
13. καὶ ἄλλοι τῷτο πρὸς τὴν ταῦτα λέγοντας ἐχρήσαντο ὡς ὄντι ἐναρ-
γῆ, φανερώτατα δὲ Πλάτων κακίηνκεν αὐτὸ ἐν τῷ Θεαιτήτῳ·
πῶς δὲ αὐτοὶ αὐτὸς ἀναιρεῖσιν, ἔδειξεν. ὁ μὲν γὰρ πάντα ἀληθῆ λέ-
γων ἀναιρεῖ αὐτὸν τῷ καὶ τὴν ἐναντία αὐτῷ λέγοντα ὅτι μὴδὲν
ἀληθὲς ἐστὶν ἢ μὴ πάντα ἀληθεύειν λέγειν, ὃ ἐστὶν ἀναιρετικὸν τῆς
20 δόξης τῆς πάντα ἀληθεύειν λεγούσης· ὥστε καὶ τὴν τιθέμενον πάντα
εἶναι ἀληθῆ, ἀληθὲς καὶ τὸ μὴ πάντα εἶναι ἀληθῆ. ὁ δὲ πάντα
ψευδῆ εἶναι λέγων λόγος αὐτὸν ἀναιρεῖ, ὅτι εἰ πάντα εἴη ψευδῆ,
καὶ αὐτὸς ὅτος ἂν εἴη ψευδὴς ὁ πάντα ψευδῆ λέγων, ἀληθὲς ἄρα
ὁ ἀναιρετικὸς αὐτοῦ, ὁ μὴ πάντα ψευδῆ λέγων. id.

1012b "ἐὰν — μόνος." εἰ φυλασσόμενοι, φησί, τὸ ἐπόμενον αὐτοῖς
18. ἄποπον, τὸ δι' ὧν τίθενται ἀναιρεῖν τὰ ὑπ' αὐτῶν τιθέμενα, ὑπεξαί-
ρων καὶ λέγουσιν ὁ μὲν πάντα ἀληθῆ λέγων χωρὶς τῷ λέγοντος ὅτι
μὴ πάντα ἀληθῆ, ὅς ἐστιν ἀναιρετικὸς τῷ πάντα ἀληθῆ, ὁ δὲ λέ-
γων πάντα ψευδῆ χωρὶς τῷ ὑπ' αὐτοῦ (τῷτο γὰρ εἶναι μόνον ἀλη-
30 θές), ἀκολουθεῖ αὐτῶν ἑκατέρῳ ἂν τῷ ἑνα ὑπεξαίρου καὶ ἀπεί-
ρους τοιούτους συγχωρεῖν εἶναι· ὃ γὰρ μόνος ἔσται ψευδὴς ὁ λέγων
μὴ πάντα εἶναι ἀληθῆ, ὡς βύλεται ὁ πάντα ἀληθῆ λέγων, ἀλλὰ καὶ
ὁ λέγων ἀληθὲς εἶναι τὸ μὴ πάντα ἀληθῆ εἶναι, ἄλλος ὢν τῷ λέ-
γοντος μὴ πάντα εἶναι ἀληθῆ. ἀλλὰ καὶ ὁ λέγων ἀληθὲς εἶναι τὸ
35 ἀληθῆ εἶναι τὴν λέγοντα λόγον μὴ πάντα εἶναι ἀληθῆ, ἄλλος ὢν
ἐκείνων, καὶ αὐτὸς ἔσται ψευδὴς. ἀλλὰ καὶ ὁ τῷτο λέγων τὴν λόγον,
ἀληθὲς ἐστὶ τὸ λέγειν τὴν λόγον τὴν λέγοντα ἀληθὲς εἶναι τὸ μὴ
πάντα εἶναι ἀληθῆ ἀληθῆ εἶναι. καὶ ὅπως ἐπ' ἀπείρον τις αὐτῶν

τῇ τῷ ἀληθὲς προδήκη δαίξει καὶ τὸν ἑνα μόνον φάσαντα ψευδῆ
εἶναι λόγον ἀπείρους τὴν ψευδεῖς λεγομένους. καὶ εἴη ἂν ἡ οὐσίαις
ἢ ἐπ' ἀπείρον τῶν ἀληθῶν τοιαύτη· ψευδὲς ἐστὶ τὸ ὅτι πᾶς λόγος
ἀληθὲς ἐστὶν τῷ ἀληθὲς εἶναι τὸ πάντα εἶναι ἀληθῆ· ψευδὲς ἐστὶ
τὸ ἀληθὲς ἐστὶν ἀληθὲς εἶναι τὸ πάντα εἶναι ἀληθῆ· ψευδὲς ἐστὶ
τὸ ἀληθὲς ἐστὶ τὸ λέγειν ἀληθεύειν τὸν λέγοντα ἀληθὲς εἶναι τὸ λέ-
γειν μὴ πάντα εἶναι ἀληθῆ. καὶ τῷτο ἐπ' ἀπείρον. ὁμοίως δὲ καὶ
ἀληθεῖς ἀπείροι καὶ τὴν λέγοντα πάντων ψευδῶν ὄντων μόνον ἀληθῆ
εἶναι τὴν λέγοντα πάντας ψευδεῖς· ὃ γὰρ μόνον ἀληθὲς ἔσται κατ'
10 αὐτὸς ὁ λέγων πάντα ψευδῆ εἶναι, ἀλλὰ καὶ ὁ λέγων, ἀληθὲς ἐστὶ
τὸ πάντας ψευδεῖς εἶναι· εἰ γὰρ μὴ ὅτος, ὅς ὁ πρὸ αὐτοῦ. ἀλλὰ
καὶ ὁ λέγων ἀληθὲς ἐστὶ λόγος ὁ λέγων ἀληθὲς εἶναι τὸ πάντα ψευδῆ
εἶναι. καὶ τῷτο ἐπ' ἀπείρον. βραχέως δὲ τῷτο ἐδήλωσεν εἶναι
"ὃ γὰρ λέγων τὴν ἀληθῆ λόγον ἀληθῆ ἀληθὲς ἐστὶν." ὁμοίως δὲ καὶ
15 καὶ ψευδὴς ὁ λέγων ἀληθῆ τὴν ψευδῆ λόγον, ἄλλως τε καὶ πλάσμα-
τῶδες τὸ αἰτεῖσθαι ταῦτα καὶ ὑποτιθεῖσθαι. id.

"φανερόν — κινεῖσθαι." αὕτη ἡ λέξις ὃ φέρεται ἐν τῷτο ὡς
ἔσα οικεία τῆς φυσικῆς· ὃ μὴν ἀλλ' ἐπεὶ συγχωρῶμεν τὴν πρὸ
22 δαδειγμένους περὶ αὐτῶν λέγειν δοκεῖ, ἔκ ἂν εἴη παντάπασιν ἀλ-
λοτριὰ τῶν προειρημένων. κειμένη γὰρ τῷ μήτε ἀληθῆ πάντα εἶναι
μήτε ψευδῆ, ἀκολουθεῖ ἂν τὸ μήτε τὴν ἡρεμῶν πάντα λέγοντας
ἀληθεύειν μήτε τὴν κινεῖσθαι· ἐπεὶ γὰρ τοῖς μὲν ἡρεμῶν πάντα λέ-
γουσι τὸ μὴδὲν μεταπίπτειν, ἀλλ' αἰετὰ αὐτὰ ἀληθῆ τε καὶ ψευδῆ
μένειν, ὁρῶμεν δὲ ὅτι μὴ αἰετὰ ἐπὶ τῷ αὐτοῦ ἢ κατάφασιν μὲν ἀλ-
25 θῆς ἢ ἀπόφασιν δὲ ψευδῆς, ἢ ἔμπαλιν, ἀλλὰ μεταπίπτει, καὶ ἐπ'
ὃ πρότερον ἦν ἢ κατάφασιν ἀληθὲς, ἢ ἀπόφασιν πάλιν ἀληθὲς
γίνεσθαι, εἴγε ἀληθὲς ἐστὶ τό τε ὅν εἶναι λέγειν καὶ τὸ μὴ ὄν μὴ εἶναι
αὐτὸς γὰρ ὁ λέγων πάντα ἡρεμῶν πρότερον τε ἔκ ἂν καὶ ὕστερον
ἔσται· ὁ ἀδύνατον ἄνευ μεταβολῆς γίνεσθαι. τοῖς δ' αὖ τῶν
30 πάντα συνεχῶς κινεῖσθαι λέγουσι τὸ μὴδὲν ἀληθὲς εἶναι· ὅθεν καὶ
ὑπομένει τὴν τῷ τῷτε τι εἶναι κατηγορίαν, ἀλλὰ μεταπίπτει,
ἀληθὲς δὲ ἦν τὸ τὸ ὄν εἶναι λέγειν. πάντα ἔν ψευδῆ κατ' αὐτὴν
ἔσται· τῷτο γὰρ καὶ ἐν τοῖς πρὸ ὀλίγου εἰρημένους εἶπεν ἔπειθ' αὐτὴν
πάντα συνεχῶς βεῖν τε καὶ κινεῖσθαι λέγουσιν. ἀλλὰ δὲ καὶ ἐπὶ τῇ
35 ὁδῷ τε πάντα ψευδῆ εἶναι. λέγοι δ' ἂν μὴδότερον τῶν εἰρημένων
ἀληθὲς εἶναι, μήτε τὸ πάντα ἡρεμῶν μήτε τὸ πάντα κινεῖσθαι, ἵνα
καὶ τῷτο ἐκότερον μοναχῶς λέγειν καὶ πάντων. εἶπε δὲ τῷτο
ἀδύνατον εἶναι· ἔπειθ' γὰρ καὶ τῷ μὲν πάντα ἡρεμῶν τὸ αἰετὰ αὐτὴν
ἀληθῆ τε καὶ ψευδῆ μένειν καὶ μὴ μεταπίπτειν εἰς ἄλλα, ὅτι

4. ἢ post ἢ om M. || 5. ἐστὶν καὶ M. || 12. ῥύσιν ἴσταν M. || 15. μὲν] δὲ M. || 16. τίτῳ] τῷτο A. || λέγοντας ταῦτα M. || ἐχρήσαντο A. ||
18. αὐτὸς] αὐτοῖς M. || 21. τῇ] ταῦτον M. || 23. εἴη] ἢ M. || 27. ὃφ' αὐτῶν corr. 2 m. A. || 29. ὡς M. || 30. ὃφ' αὐτῶν corr. 2 m. A. || τῷτο
A. || ἀληθῆ A. || 34. τὸ — 35. ἀληθὲς εἶναι om M.

1. τῇ] τῇ M. || 3. quoniam vera est quae verum esse ait omnia esse vera, et haec, verum est, verum esse dictu non
omnia esse vera; et haec, verum est, verum esse dictu non omnia esse vera. item haec est falsa, verum esse dictu, vero-
cem esse qui ait verum esse dictu non omnia esse vera, et hoc in infinitum Sepulv. || 5. ἀληθῆ — ἀληθῆ om A. || 8. ἔμπαλιν
M. || μόνον M. || 13. καὶ τὸ ἐκ' M. || 19. ἀλλοτριᾶν M, ἀλλοτριᾶν V. || 21. ἀκολουθεῖ M. || λέγοντας — 22. πάντα εἰ 24. καὶ αὐτὸ om M. ||
24. τῷ] τὰ M. || 25. ἢ] καὶ M. || 27. ἐστὶ ποτε ὄν M. || μὴ post ὄν om M. || 29. πάλιν om A. || 31. ὑπομένειν M. || 36. πρὸ τῇ prius τῇ M. ||
37. καὶ om A. || κατὰ] καὶ τὰ M.

ἀδύνατον, ἔδειξε δι' ὃ παρήθετο. ὁ γὰρ λόγων αὐτὸς τήνδε τὴν
 δόξαν καὶ πρότερον γε ἔκ τῃ καὶ ὕστερον ἔκ τῃ, ὥστε ὅτε τὰ πάντα
 ἡρεμῇ ὅτε ταῦτα αἰεὶ μένει ἀληθὲς καὶ ψευδῆ. τὸ γὰρ ὅντος αὐτοῦ,
 ὅτε ἔστιν, εἶναι αὐτὸν λέγειν ἀληθὲς ὅν ἔστιν ἀληθὲς λεγόμενον,
 ὅτε μὴ ἔστι. πάλιν δὲ τῷ πάντα κινεῖσθαι τε καὶ ῥεῖν ἐπεὶ τὸ μὴδὲν
 ὡρίσθη μὴδὲ ἀληθὲς εἶναι. τὸτο δὲ ὅτι μὴ ἀληθὲς, τὸ μὴδὲν εἶναι
 ἀληθὲς, δέδεικεν πρότερον. id.

21 ἀνάγκη. — μεταβάλλειν. καὶ τὸτο δεκτικὸν παρήθετο τὸ
 μὴ πάντα κινεῖσθαι. ἔχει δὲ ἡ λέξις ἐγκαταλληλότερον. εἰ γὰρ ἔστι
 κίνησις, ἀνάγκη τι ἐν μεταβάλλειν, εἴγε ἡ κίνησις ἐκ τίνος ἐστίν
 εἰς τι μεταβολή, ἀδύνατον δὲ ἐκ τίνος εἰς τι μεταβάλλειν μὴ
 ἴσως τινὸς τῷ μεταβάλλοντος. τὸτο δὲ τὸ ἐν μεταβάλλον τε καὶ
 κινούμενον, ὅτε κινεῖται, ἀνάγκη ἐν τῷ εἶναι μένουν τε καὶ καὶ τὸτο
 ἡρεμῆς. εἰ γὰρ εἴη καὶ τῷ Σωκράτους κινούμενος, δεῖ τὴν Σω-
 κράτην μένουν, ὅτε κινεῖται Σωκράτης. ὅτω γὰρ ἔστι καὶ καὶ τῷ
 κινούμενος Σωκράτης. καὶ καθόλου δὲ ἐπὶ πάσης κινήσεως, εἰ ἡ κί-
 νησις μεταβολή ἐστίν ἐκ τίνος εἰς τι, σωζομένῃ τῷ κινούμενῃ καὶ

τὴν ὕλην, δεῖ εἶναι τι τὸ μεταβάλλον ἄλλο ὅν παρὰ τὰ καθ' ὃ
 μεταβολή, καὶ καὶ τὸτο ἐξάναι. εἰ ἄρα ἔστι μεταβολή, δεῖ τι καὶ
 ἐξάναι. καὶ γὰρ ἡ καὶ γένεσις καὶ φθορὰν μεταβολή ὑποκειμένη τινὸς
 καὶ σωζομένη καὶ μεταβάλλοντος εἰς ταῦτα γίνεσθαι. τοῦτον γὰρ ἡ
 ὕλη. ἀλλὰ μὴν ὅτε πάντα ἡρεμῇ ἢ κινεῖται ποτε, αἰεὶ δὲ ὕδεν.
 ὁ λέγει, τοῦτον ἐστίν. ἀλλὰ μὴν ὅτε πάντα τὰ ὅτα ποτὲ μὴ ἡρε-
 μεῖ ἢ κινεῖται ποτε, ὅθεν δὲ ἔστιν ὁ αἰεὶ κινεῖται, ἢ ἄλλο ὁ αἰεὶ ἡρε-
 μεῖ. τὸτο γὰρ εἶπε διὰ τὸ "αἰεὶ δ' ὕδεν." τὸτο δὲ διὰ πλεόντων
 ἔδειξεν ὅτως ἔχον ἐν τῷ τελευταίῳ τῆς Φυσικῆς Ἀκροάσεως.
 ὑπομνηστικὸν δὲ καὶ νῦν αὐτῷ ὅτι ἔστι τι ἐν τοῖς ὕστερον ἀκίνητον καὶ
 ἄλλο ἀκίνητον, εἰπὼν ἔστι γὰρ ὁ αἰεὶ κινεῖται τὰ κινούμενα. τὸ γὰρ ὑπὸ
 τῷ αἰεὶ κινεῖται κινούμενον ἐδείχθη συνεχῶς τε καὶ αἰεὶ προσεχῶς κιν-
 οῦν τῇ οἰκείᾳ κινήσει αἰδίῳ ὕσῃ τὰ κινούμενα. τὸτο δὲ τῷ ὁ αἰεὶ
 καὶ κυκλοφορικὸν καλεῖται σῶμα. διὰ γὰρ τούτου καὶ τὰ ἄλλα κινεῖται
 αἰεὶ κινεῖται. ἀλλὰ καὶ ὅτι τὸ πρῶτον κινεῖται ἀκίνητον ἀνάγκη εἶναι καὶ
 ἡρεμῆς, δέδεικεν καὶ αὐτό. id.

ΕΙΣ ΤΟ ΤΕΤΑΡΤΟΝ ΤΩΝ ΜΕΤΑ ΤΑ ΦΥΣΙΚΑ.

Ὅτι μὴ Ἀριστοτέλης ἐστὶ τὸ ἐπιγραφόμενον Δ τῶν Μετὰ τὰ
 φυσικά βιβλίων, ἐν ᾧ διαίρεσις τῶν πολλαχῶς λεγομένων ποιεῖται,
 καὶ ἀπὸ τῆς λέξεως καὶ ἀπὸ τῶν ἐν αὐτῷ λεγομένων γνωρίζον. ὅτι
 δὲ καὶ ταύτης τῆς πραγματείας, ὅλον ἐξ ὧν προσήκει. δέδεικε
 μὴ ὅτι τὸ πρῶτον φιλοσόφῳ ἢ περὶ τῷ ὄντος καθόλου πραγματεία
 καὶ τῶν τούτω κοινῶς ὑπαρχόντων, κοινὰ δὲ τῷ ὄντος εἰσὶν, οἷς ἐπι-
 στήμῃ πᾶσαι χρώμεται. περὶ τούτων γὰρ ἡ θεωρία τῷ πρῶτῳ φιλο-
 σοφῷ ὕδατος γὰρ ἐκείνων ἰδίας ἢ περὶ αὐτῶν πραγματεία. ὅθεν
 γὰρ τῶν ὄντων, ἢ τούδε τί ἐστιν, ὑπάρχει τι αὐτῶν, ἀλλὰ τῷ
 ἴππῳ ἢ ὄν, περὶ ὃ ἢ τῷ πρῶτῳ φιλοσόφῳ πραγματεία. τὸ μὴ γὰρ
 ἀναγκαῖον τῆς περὶ αὐτῶν διαλήψεως ἢ χρήσις δεικνύσιν. πᾶσαι
 γὰρ αἱ ἐπιστήμαι τούτοις χρώμεται τὰ προκειμένα αὐτῶν δεκνύσιν.
 ὅτι δὲ μὴδὲ μὴδὲ ἰδίας ἐστὶ τῶν καθ' ἑκάστα ἐπιστημῶν, ἢ κοινὴ
 χρήσις αὐτῶν παρίσχηται. πρὸς δὲ τούτοις καὶ, περὶ ὧν ὁ δια-
 λεκτικὸς καὶ τὸ ἔνδοξον ποιεῖται τὸς λόγους, περὶ τούτων τὴν πρώτην
 φιλοσοφίαν ἐπιστημονικῶς λέγειν. καὶ γὰρ τῷ διαλεκτικῷ περὶ τὰ
 κοινὰ πᾶσιν ἢ τοῖς πλείστοις ἢ πραγματεία, καὶ περὶ τῶν πολλα-
 χῶς δὲ λεγομένων ὁ διαλεκτικὸς διαλαμβάνει. ἔστι τοίνυν καὶ
 35 δὲ ἐστὶν ὑπάρχει, καὶ αὐτῷ λεγομένῳ πολλαχῶς. δὲ ἔχῃ μαθημα-
 τικὸν ἢ τι τῶν τοιούτων λαμβάνει, αὐτὸ καὶ πολλαχῶς λέγειται,

ποιεῖται μὴ αὐτὸν τὴν διαίρεσιν τῶν πολλαχῶς λεγομένων τούτων,
 οἷς αἱ ἐπιστήμαι χρώμεται, αὐτῶς τῷ ὄντι παρακαλοῦσθαι. περὶ ὧν
 εἶπε καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ δεῖν τὴν φιλόσοφον πραγματεία καὶ διελ-
 μενον ποσυχῶς ἔκαστον αὐτῶν λέγειν. ἀκόλουθον δὲ ἐστὶ μὴ
 διειχθῆναι περὶ τίνων ἐστὶ τῆς πρώτης φιλοσοφίας ἢ θεωρίας, ὁ ἐν
 τῷ τρίτῳ δέδεικεν, ἐφεξῆς περὶ τούτων πρώτων θεωρεῖν οἷς ἀναγ-
 καῖον χρῆσθαι πρὸς τὴν τῶν ἄλλων τῶν μελλόντων δεικνύσθαι θεω-
 ρίαν τε καὶ δεῖξιν. δὲ καὶ πρῶτον περὶ ἀξιώματος εἶπε τὸ ἐπὶ παν-
 τος δεῖν τὴν κατάφασιν ἢ τὴν ἀπόφασιν, ὅντος πρὸς τὰς διέξεις
 χρησίμῃ. μετ' αὐτὸ ἐν τούτῳ τὴν διαίρεσιν ποιεῖται τῶν ὅτως πολλα-
 χῶς λεγομένων. ὅτι δὲ μὴ ἀτελὲς τὸ βιβλίον, ὡς οἰονταί τις
 τεκμαίρομενος τῷ μὴ πάντων αὐτῶν τῶν πολλαχῶς λεγομένων
 τὴν διαίρεσιν ποιεῖται, δὴλον ἐκ τῷ μὴ ἀπλῶς ἐν αὐτῷ προκείσθαι
 τὸτο ποιεῖν, ἀλλὰ τούτων μόνων οἷς ὡς κοιναῖς αἱ ἐπιστήμαι πᾶσαι
 χρώμεται τὰ προκειμένα αὐταῖς δεκνύσιν. ὅτε γὰρ περὶ τῶν
 δμωσύνων λέγειν ἡμῶν πρόκειται, ὅτε περὶ πάντων τῶν ἀφ' ὧν
 καὶ πρὸς ἐν, ἀλλὰ περὶ τῶν πολλαχῶς ἐχόντων, διότι τῷ ὄντι καθὸ
 35 ἐστὶν ὑπάρχει, καὶ αὐτῷ λεγομένῳ πολλαχῶς. δὲ ἔχῃ μαθημα-
 τικὸν ἢ τι τῶν τοιούτων λαμβάνει, αὐτὸ καὶ πολλαχῶς λέγειται,

6. καὶ om M. 8. quatenus dictio parum apposite sese habet Sepulv. 11. εἰς τι μία μεταβάλλειν M.

6. τὰ ὅτα ποτὲ μὴν om A. 7. κινεῖται, καὶ ἄλλο M. 8. δ' om M. 9. inter v. ὅτως et ἔχον iterat v. ποτὲ μὴν ἡρ. — ὁ αἰεὶ
 ἡρεμῇ, linea tamen subducta, M. 10. αὐτῷ τῷ M. 11. τὸ M. 12. τὸ καὶ αἰεὶ προσεχῶς om F. 13.
 αἰεὶ F. 15. πρῶτον αἰεὶ κινεῖται M.

25. ἢ om M. 29. πραγματεία M in mg. 29. αὐτῷ A1, αὐτοῖς A2. 31. εἰς ἢ M. 32. κατέ] καὶ AMF. 33. om M. 34.
 illaque dialectica similis est primae philosophiae, propterea quod de eisdem rebus edisserit, probabiliter tamen, non
 scienter Sepulv.

19. αἰς F. 20. αἰς καὶ κοινῶς F. 20. εἶπε om MF. 21. ἀκόλουθον A. 22. ἢ om M. 32. προκείμενα M. 33. γὰρ ἢ περὶ MF. 33. τῶν
 om M. 35. μαθηματικὸν MF.

ὅτι μὴ τότες προχωρῶμεν αἱ ἐπιστῆμαι δεικνύσιν τι τῶν ὑφ' αὐτάς, ἀλλὰ ἀρχὴ καὶ αἰτία καὶ φύσει καὶ συγχέω καὶ αὐτοὺς τότες, ὡς πάντων κοινῶν ὄντων πεποιθὴ τὴν διαίρεσιν ἐν αὐτῷ ὡς ὄντων οἰκείων τῇσδε τῆς πραγματείας. ὅθεν καὶ μάλλον δῆλον γίνετο τὸ βιβλίον ὅτι ἐκ ταύτης ἐστὶ τῆς συντάξεως· αἱ γὰρ τινεσὶ τότες 5 παρακείμενα παραλείπει, διαίρειτο ἂν κακῶς καὶ τὴν τῶν οἷς ἐστὶ παραπλήσια διαίρεσιν. ποιόμενος δὲ τὴν διαίρεσιν ἐν τούτῳ τῷ βιβλίῳ τούτων ὅσα κοινῶς τῷ ὄντι ὑπάρχοντά τε καὶ παρακολουθῶντα δοκεῖ πλεοναχῶς λέγεσθαι, πρῶτον περὶ ἀρχῆς λέγει. ὅτι δὲ ἡ ἀρχὴ ἢ μὴ τινὶ φύσει τῷ ὄντος παρακολουθεῖ, γνωρίζον· 10 πᾶσαι γὰρ αἱ ἐπιστῆμαι ἀρχαῖς τισὶ χρωμέναι. τὴν ἀρχὴν δὲ ἐπταχῶς ἀποδιώσιν λέγεσθαι. καθ' ἓνα μὲν τρόπον ἀρχή, ὅθεν ἂν τις τῷ πράγματι, ὃ ἀρχὴ λέγετο, κινήσει πρῶτον· ἀρχὴ γὰρ μήκους καὶ ὁδῶ, ὅθεν ἀρξάμενοι ὁμῶς αὐτῇ. ὕτως ἀρχὴ καὶ τὰ ἐναντία πέρατα τῷ αὐτῷ τοῖς ἢ ἐντεῦθεν ἢ ἐκτεῦθεν ἀρχομένοις· διὸ καὶ 15 τοιαύτη ἀρχὴ καὶ πέρασ ποτὲ γίνετο. ἀρχὴ λέγετο καὶ ὅθεν ἀρξαμένων καλλίς ἂν τὸ προκείμενον γένοιτο, ὡς ἐπὶ τῶν μαθήσεων· ἐν ταύταις γὰρ πολλάκις ἐκ ἀπὸ τῶν πρώτων ἀρχόμεθα, ἀλλ' ἀφ' ὧν ῥᾶς ἂν ὁ μανθάνων παρακολουθήσῃ, ὡς ἀρίστως ἐν ταῖς Κατηγορίαις (c. 8) ἐν τῷ περὶ ποιότητος λόγῳ πεποιθκεν· εἰπὼν γὰρ 20 τὴν ποιότητα εἶναι καθ' ἣν ποιοὶ τινες λεγόμεθα, διὰ τῷ ποιῶ, ὡς ἐν μὲν ὄντος τῆς ποιότητος γνωριμωτέρου δέ, τὴν διδασκαλίαν τῆς ποιότητος πεποιθκεν. καὶ ἡ φυσικὴ ἀπὸ τῶν αἰδητῶν, ὅτι ἡμῶν γνωριμωτέρα, ἀλλ' ἐκ ἀπὸ τῶν πρώτων ἀρχῶν, καὶ οἱ τεχνῶν δὲ ἀρχὴν ποιῶν ἐν τοῖς γνωμένοις ὑπ' αὐτῶν, ὅθεν ἀρξαμένοις 25 αὐτοῖς ῥᾶς ἂν τὸ γνωόμενον γίνετο. ἀρχὴ λέγετο καὶ ὅθεν ἀρχεταί τι γίγνεσθαι ἐνυπάρχοντος τῷ γιγνομένῳ. ὕτως ἡ καρδία ἀρχή· ἀπὸ ταύτης γὰρ ἡ τῷ ζῶνι σύστασις, καὶ ὁ θεμέλιος τῆς οἰκίας, καὶ ἡ τῷ τῶν δὲ τῆς νεῶς ὕτως ἂν εἴη ἀρχή. τὸ δὲ ἐνυπάρχοντος 30 τῆς ὅθεν ἡ ἀρχὴ τῆς κινήσεως, περὶ ἧς ἐξῆς λέγει. διαφέρει δ' ἂν αὕτη ἡ ἀρχὴ τῆς πρὸ αὐτῆς, ὅτι ἐκείνη μὲν τῷ ῥάδιον γενέσθαι ἢ ἀρχή, αὕτη δὲ τῷ ὅλῳ γενέσθαι· διὸ καὶ αὕτη μὲν ὠρισμένη, ἐκείνη δὲ ἄλλῃ ἄλλῃ καὶ τῷ αὐτῷ ἄλλοτε ἄλλῃ. εἴη δ' ἂν καὶ ἡ ὕλη ὕτως ἀρχή. ἀρχὴ λέγετο καὶ ἀφ' ὧν πρῶτον γίνεται τι μὴ ἐνυπάρχοντος, τούτῳ ὅθεν ἡ ἀρχὴ τῆς κινήσεως· τοιαύτη δὲ ἔστιν ἡ 35 ποιητικὴ ἀρχή, ὡς καὶ αὐτὸς ἐδήλωσεν ἐπενεγκὼν "καὶ ὅθεν πρῶτον ἡ κίνησις πέφυκεν ἀρχεῖσθαι καὶ ἡ μεταβολή." ἡ δὲ οὖν ἐστὶ τὰ εἰρημένα καὶ ὅχι ἐν διὰ τῶν λέξεων, καὶ "ὅθεν γίνετο" πρῶτον μὴ ἐνυπάρχοντος καὶ "ὅθεν πρῶτον ἡ κίνησις πέφυκε καὶ ἡ μεταβολή." καὶ 40 ὕλην, ἥτις ἦδη ἐνεργεῖα τί ἐστι σῶμα. τὰ δὲ ἐξῆς, ἡ δὲ αὐτῇ

1. τι om AM. || 3. περιπεποιθται A. || πεποιθται ἐνδιαίρεσιν M. || 6. κακῶς F. || 7. παραπλήσια A. || 8. τίτων om M. || 12. λέγει M. || 14. καὶ om M. || 16. ἀρξαμένοι M. || 17. γίνετο M. || 19. quo in loco qualitate esse dixit, per quam quales esse dicimus, de qualitate docens per quale, quod quidem posterius est qualitate, notius tamen Sepulv. || 20. εἴη AM. || 22. καὶ τῆς ποιότητος ἐν διδασκαλίᾳ M. || 23. πεποιθκεν ποιησάμεν AM. || 26. ῥᾶς M. || 27. γίγνεσθαι ἐνυπάρχοντα M. || 35. μὴ et 36. δι om M. || 39. λέγει, ἢ ὅθεν A. || μὴ μὲν M. || 40. ἢ post καὶ om M.

2. πρακτικὸς M. || πρακτικὸν A. || 5. αὐτῶν AM. || 8. ἦ] ὡν M. || 10. ἢ om A. || 13. ὑποθέσεις λέγων om M. || 15. ἄλλως M. || 17. ὡ] αὐτῇ A. || 31. ἥτις] ὅτι M. || 40. ἐξῆς καὶ ἡ M.

ἡ προαίρεσις καὶ τὰ ὅμοια τῶν ὡς τελῶν καὶ τῶν ποιητικῶν ἀρχῶν
 παραδείγματα, αἱ ἔκ ἐνυπάρχουσι τοῖς γνωμένοις, ἐν οἷς ἦσαν καὶ
 αἱ ἀρχαί. προσέθηκε δὲ καὶ τὴν ὕσταν καὶ τὸ ἔνεκα, ὕσταν μὲν
 λέγων τὴν κατὰ τὸ εἶδος ἀρχήν· τὸτο γὰρ ἡ ἐκείνη ὕσταν, τὸ δ' ἔ-
 νεκα τὸ τέλος. αὐτὸ συνέθηκεν, ἐπεὶ ἐν τοῖς φύσει γιγνομένοις δοκεῖ
 τὸ εἶδος καὶ τελειότης καὶ τέλος εἶναι· καὶ εἴη ἂν καὶ ταῦτα ἐν τοῖς
 προϋπάρχουσιν μὴ ἐνυπάρχουσιν δέ. προσέθηκε δὲ καὶ ὑπὸ τίνα τῶν
 30 εἰρημένων ταῦτα ὑπάγει, εἰπὼν "πολλῶν γὰρ καὶ τῶν γυνῶναι καὶ τῆς
 κατὰ φύσιν ἀρχῆς τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ καλόν." τῆς γνώσεως μὲν τὸ εἶδος
 (ἀρχὴ γὰρ καὶ αἰτία τῆς τῶν πράγματων γνώσεως ἡ τῶν εἰδῶν αὐτῶν
 γνώσις), τῆς δὲ κινήσεως ἀρχὴν τὸ τέλος εἶπεν, ὅπερ ἐστὶ τὸ ἀγαθόν
 καὶ τὸ καλόν· ἐκείνη γὰρ τὸ οἰκεῖον τέλος ἀγαθόν τε ἐκείνῳ καὶ καλόν,
 ἐκ ἐνυπάρχον μὲν, ὅτι αἰτία αὐτῷ τῷ γενέσθαι γίνεσθαι, ἐπιγιγνώ-
 μων δὲ ἐκείνῳ τελειωμένῳ. ὁμοίως δὲ καὶ τὸ εἶδος, ὅτε ἐστὶν ὡς
 προϋπάρχον τε καὶ προεπινοούμενον ἀρχή, ἐκ ἐνυπάρχει. αἱ δὲ
 15 ὅπως λεγόμενα ἀρχαὶ περιέχονται διὰ τῆς λέξεως τῆς "ἡ δὲ ὅθεν
 γίνεσθαι" πρῶτον μὴ ἐνυπάρχοντος." ἡ δὲ διὰ ταύτης μὲν εἴη ἂν τὸ τέλος
 ἀρχὴ λεγόμενον, τῆς δὲ κατὰ τὸ εἶδος ἀρχῆς δηλωτικῆς αἱ τέχναι, καὶ
 τῶν μάλιστα αἱ ἀρχιτεκτονικαί· αὐτὴ γὰρ τὸ εἶδος πῶς εἰσι τὰ
 γιγνομένα. κοινὸν μὲν ἔστι πάσης ἀρχῆς φησὶν εἶναι τὸ πρῶτον εἶναι
 20 ὃ ἐστὶν ἀρχή· ὡς μὲν ὅντος τῷ πράγματι ὃ ἐστὶν ἀρχή, ἡ τῆς οὐδὲ
 ἀρχῆς, ὡς δὲ γιγνομένου, ὡς θεμελίον οἰκίας καὶ καρδίαν ζῶντος (ταῦτα
 γὰρ τῶν πρῶτα ὡς γιγνομένων), ὡς δὲ γινωσκομένου ἀρχαὶ τὰ
 ἐξώματα τῶν ἀποδείξεων, ὅτι ἐντεῦθεν τὸ γνωσκέον αὐταῖς· καὶ
 γὰρ τῶν ἡδὴ ὄντων ἐστὶ τις ἀρχὴ καὶ τῶν ἐτι γιγνομένων, πολλὰ δὲ
 25 καὶ τῶν γινωσκομένων ἀρχαὶ ἔχει τῆς γνώσεως. τὸ μὲν ἔστι προϋ-
 πάρχον κοινὸν ταῖς ἀρχαῖς, τῶν δὲ ἀρχῶν αἱ μὲν ἐνυπάρχουσι τέ-
 τως ὡς εἰσὶν ἀρχαί, ὡς ἡ φύσις τοῖς φύσει γιγνομένοις καὶ ἡ ὕλη·
 ἀλλὰ καὶ ὁ θεμελίος ὅπως ἀρχὴ τῆς οἰκίας καὶ ἡ καρδίαν τῷ ζῶντι, καὶ
 ὅθεν ἂν τις τῷ πράγματι ἀρξάτο. ἡ δὲ διάνοια καὶ ἡ προαίρεσις
 30 ἀνδριάντος, καὶ σῶμα εἰκόνος· τῷ γὰρ ἀνδριάντι ταῦτα ὕλη καὶ αἰτία.
 ἄλλον δὲ τρόπον αἰτίον λέγει τὸ εἶδος, "τὸτο δὲ ἐστὶν ὁ λόγος τῷ
 τί ἦν εἶναι καὶ τὰ μέρη τὰ ἐν τῷ λόγῳ." λέγει μὲν περὶ τῆς κατὰ
 27. εἶδος αἰτίας, ἐλλείπει δ' ἂν τῷ "τὸτο δὲ ἐστὶν ὁ λόγος τῷ τί ἦν
 εἶναι" τὸ δηλωτικόν· ὁ γὰρ δηλωτικὸς τῷ τί ἦν εἶναι λόγος ἐστὶν
 ὁρισμός. παράδειγμα δὲ τὸ εἶδος εἶπεν ὅτι ὡς οἱ τὰς ιδέας λέ-
 35 γοντες· ὅτε γὰρ δοκεῖ τὴν ἀρχὴν αὐτῶν τῶν φύσει τι γιγνομένων
 γίνεσθαι πρὸς τὸν ἔξω παράδειγμα· ὅθεν γὰρ τὰ ποιεῖν φύσει
 νοήσαντα πρῶτον ὁ ποιεῖ ὅτι ποιεῖ, ὡς γίνεσθαι τὰ κατὰ τέχνας,
 εἰ μὴ τις εἴπῃ τὸ νόημα παράδειγμα τῶν γιγνομένων κατ' αὐτό.
 40 ἀλλ' αὐτὸ τὸ γιγνόμενον ἐν τῇ ὕλῃ εἶδος παράδειγμα λέγει τῷ τῇ
 φύσιν τῶν ἐφείεσθαι. πᾶν γὰρ τὸ ἐνεκά τινος ποιεῖν ὁ ποιεῖ, ἐφείκει τῇ
 ἐκείνῳ ποιεῖ· διὸ καὶ παύει τὸ ποιεῖν ἐτι ὡς πεποιμένον τὸτο ὃ χάρων

εἰπὼν δὲ τὴν ἀρχὴν ἰσαχῶς καὶ τὰ αἰτία λέγει, ἐφεξῆς τὴν
 τῶν αἰτίων ποιούμενος διαίρεσιν τέσσαρα σημαίνοντα καὶ τὸ αἰτίον
 παραδίδωσιν, αὐτὸ καὶ ἐν Φυσικῇ Ἀκροάσει ἐξέθετο αὐταῖς λέξεσιν,
 ὡς ἰσαχῶς μὲν καὶ τὸ αἰτίον τῇ ἀρχῇ λεγόμενον καθόλου, ἢ μὴν ἀλλὰ
 κυριώτερον (1). ἔτι μὲν ἔστι τὰ σημαίνοντα ταῦτα καὶ ἐν τῇ ἀρχῇ,
 πλὴν ἢ τῇ διαίρεσει ταύτης· ἡ μὲν γὰρ ὕλη ἦν ἐν τῷ ὅθεν γίνεσθαι
 πρῶτον ἐνυπάρχοντος, καὶ ὅθεν πρῶτον ἡ κίνησις πέφυκεν ἀρχαῖς,
 καὶ ἡ μεταβολὴ διὰ μὲν τῷ ὅθεν γίνεσθαι πρῶτον μὴ ἐνυπάρχοντος τῷ
 τελείῳ τιθεμένῳ, διὰ δὲ τῷ ὅθεν πρῶτον ἡ κίνησις πέφυκεν ἀρχαῖς
 10 τῷ ποιητικῷ, τῷ δὲ εἶδος διὰ τῶν τεχνῶν· ἡ γὰρ τέχνη τὸ εἶδος τῷ
 γιγνομένῳ. καὶ κατὰ τὸν τρόπον μὲν καθ' ὅς καὶ ἡ ἀρχὴ λέγει καὶ τὸ αἰτίον
 λέγεσθαι τε καὶ διαίρεσθαι, ἢ μὴν ἀλλ' ἡδη διηρησθῆναι, καὶ κατ' ἐκείνα
 μὲν τὰ σημαίνοντα τὴν ἀρχήν, καὶ ταῦτα δὲ τὸ αἰτίον. πάντα δὲ
 τὰ εἰρημένα περὶ αὐτῶν νῦν αὐταῖς λέξεσιν ταῦτά ἐστι τοῖς ἐν τῷ
 15 B (c. 3) τῆς Φυσικῆς Ἀκροάσεως εἰρημένοις. διὸ καὶ ἐξ ἐκείνων
 τὴν ἐξήγησιν μετενεκτέον. Alex.

(1) τὰ ῥητὰ ταῦτα μετενήνεκεν ἐνταῦθα ἐκ τῆς Φυσικῆς 1013a
 Ἀκροάσεως. ἔλεγον γὰρ ὅτι τινὰ παραπώλοντο, καὶ μὴ δυνάμενες
 24. μιμήσασθαι ἐκ τῶν αὐτῶν ἐφύρμισαν. ἀμέλει καὶ τὸ Κ χοιρεῖον
 ὅλον ἐκ τῶν ἄλλων αὐτῷ ἐστὶν ἀκροάσεων. Asclep.

"αἰτίον — ἐνυπάρχοντος." λέγει μὲν τὴν ὕλην, τὸ δὲ ἐν-
 25 πάρχοντος προσέθηκε χωρίζων δι' αὐτὴν τὴν τε φέρησιν τῆς ὕλης
 καὶ τὸ ἐναντίον· καὶ γὰρ ἐκ τῆς φέρησεως τὸ γινόμενον γίνεσθαι, ὡς
 ἐδείξετο ἐν τῷ Α τῆς Φυσικῆς Ἀκροάσεως (c. 8), καὶ ἐκ τῶν ἐναν-
 30 τῶν, αὐτὸ ἐκ ἐνυπάρχει τῷ γιγνομένῳ. καὶ τῷ ποιητικῷ δὲ αἰτίον ἡ ὕλη
 ὡς ἐνυπάρχουσα χωρίζεται· εἶπε γὰρ πρὸ ὀλίγου περὶ τῆς τοιαύτης
 ἀρχῆς "ὅθεν γίνεσθαι" πρῶτον μὴ ἐνυπάρχοντος" (v. 7). ἢ μόνον δὲ
 τὴν προσεχῆ ὕλην ἐκείνην αἰτίαν ὕλην λέγει, ἀλλὰ καὶ τὰ εἶδη
 αὐτῆς καὶ γένη, οἷον ὅδε ὁ χαλκὸς τῷδε τῷ ἀνδριάντι, καὶ χαλκὸς
 35 ἀνδριάντος, καὶ σῶμα εἰκόνος· τῷ γὰρ ἀνδριάντι ταῦτα ὕλη καὶ αἰτία.
 ἄλλον δὲ τρόπον αἰτίον λέγει τὸ εἶδος, "τὸτο δὲ ἐστὶν ὁ λόγος τῷ
 1013a τί ἦν εἶναι καὶ τὰ μέρη τὰ ἐν τῷ λόγῳ." λέγει μὲν περὶ τῆς κατὰ
 27. εἶδος αἰτίας, ἐλλείπει δ' ἂν τῷ "τὸτο δὲ ἐστὶν ὁ λόγος τῷ τί ἦν
 εἶναι" τὸ δηλωτικόν· ὁ γὰρ δηλωτικὸς τῷ τί ἦν εἶναι λόγος ἐστὶν
 ὁρισμός. παράδειγμα δὲ τὸ εἶδος εἶπεν ὅτι ὡς οἱ τὰς ιδέας λέ-
 35 γοντες· ὅτε γὰρ δοκεῖ τὴν ἀρχὴν αὐτῶν τῶν φύσει τι γιγνομένων
 γίνεσθαι πρὸς τὸν ἔξω παράδειγμα· ὅθεν γὰρ τὰ ποιεῖν φύσει
 νοήσαντα πρῶτον ὁ ποιεῖ ὅτι ποιεῖ, ὡς γίνεσθαι τὰ κατὰ τέχνας,
 εἰ μὴ τις εἴπῃ τὸ νόημα παράδειγμα τῶν γιγνομένων κατ' αὐτό.
 40 ἀλλ' αὐτὸ τὸ γιγνόμενον ἐν τῇ ὕλῃ εἶδος παράδειγμα λέγει τῷ τῇ
 φύσιν τῶν ἐφείεσθαι. πᾶν γὰρ τὸ ἐνεκά τινος ποιεῖν ὁ ποιεῖ, ἐφείκει τῇ
 ἐκείνῳ ποιεῖ· διὸ καὶ παύει τὸ ποιεῖν ἐτι ὡς πεποιμένον τὸτο ὃ χάρων

1. καὶ τὰ κατὰ M. || 2. αὐτὸ δ M. || 6. εἴη γ M. || 12. inter v. καλὸν et ἐκείνῳ vv. τῆς γνώσεως. μ. τ. εἶδ. — αἰτία literal M. || ἐκείνο M. ||
 13. ἐτι A. || 15. ἀρχῇ M. || 17. μὲν M. || 19. ἀρχιτεκτονικὰ M. || 21. ὅντος ὅπως M. || 22. καρδίαν M. || 29. ὅπως M. || 34. πρακτικῶς M.
 2. καὶ om M. || 4. τῇ τῷ A. || λέγοντες A. || μὴν ἀλλὰ M. || 8. μὲν δὲ A. || 11. καὶ post ἡ om M. || 14. τὰ εἰρημένα σημαίνοντα M. ||
 ταῦτα ἐπὶ τοῖς M. || 25. τὸ γινόμενον M. || αἰτίον A. || 28. αἰτίας M. || 29. καὶ χαλκὸς ἀνδριάντος om A. || 35. εἰπὼν A. || 38. ὅτι ποιεῖ bis le-
 guntur A. || τὰ om M. || 41. ἐνεκά M. || 42. τῷ ὅ A.

ἐπαίει. καὶ τὰ φύσει δὲ γινόμενα πάντα ἕνεκα τῆς γήνης καὶ ὠρισ-
μένου πρὸς εἶδος καὶ τελευτήτος, ἐν ᾗ γενόμενον αὐτῶν ἕκαστον τῷ
γίνασθαι παύει. τὸτο ἄρα ἐξίν αὐτοῖς τὸ παράδειγμα καὶ τὰ τῶν
γένη. ὥσπερ ἐπὶ τῷ ὑλικῷ αἰτίῳ τὴν προσεχῆ λαβὼν ὕλην εἶπε
καὶ τὰ γένη τῆς προσεχῆς ὕλης τῷ αὐτῷ αἰτίῳ ὑπάγαγας, ὅτω καὶ
ἐπὶ τῷ εἶδος. τὸ τε γὰρ εἶδος τὸ ἕκαστον καὶ ὁ λόγος ὁ σημαίνων τὸ τί
ἦν εἶναι καὶ τὰ τῷ εἶδος τῷ γένει ὁμοίως αἰτία. οἷον ὡς αὐτὸς
ἔφη, τῷ διὰ πασῶν προσεχῆς μὲν εἶδος τὰ δύο πρὸς ἓν (ἐν διπλα-
σίῳ γὰρ λόγῳ ἢ διὰ πασῶν) γενικὸν δὲ ὁ ἀριθμὸς. ἐν γὰρ ἀριθμῷ
τὰ τε δύο καὶ τὸ ἓν. ἀλλὰ καὶ τὰ ἐν τῷ λόγῳ μέρη. ἦν δὲ τὸ ὅλον
δύο πρὸς ἓν. ἐξί δὲ τὸ λεγόμενον ὅτι τὰ μέρη τῷ λόγῳ τῷ τὸ τί
ἦν εἶναι σημαίνοντος καὶ αὐτὰ αἰτιά ἐστιν, εἴ γε ἐκ τούτων τὸ ὅλον.
εἴη δ' ἂν τῷδε τῷ εἶδος καὶ τῷδε τῷ ὀρισμῷ, ὃ ἐξίν ἢ καὶ τὸ εἶδος
αἰτία, εἶδος μὲν ὁ ὀρισμὸς, γένος δὲ ὁ λόγος, μέρη δὲ τὰ ἐξ ὧν ὁ
1013 ὀρισμὸς ὡς μερῶν σύγκειται. ἔτι αἰτίον λέγει ὅθεν ἢ ἀρχὴ τῆς
29 μεταβολῆς ἢ πρώτης. περὶ τῷ ποιητικῷ αἰτίῳ λέγει. γίνασθαι δὲ
τινα ὃ μόνον κινούμενα ἀλλὰ καὶ ἡρεμῶντα. καὶ γὰρ ἱσταί τινα ὑπ'
ἄλλων ὥσπερ καὶ κινεῖται. τὸ δὲ ἱστᾶν αὐτὰ εἴη ἂν τῆς ἐξέσεως
αὐτῶν ποιητικὸν αἰτίον, διὸ καὶ ἡρεμήσεως πρόσκειται. "μεταβο-
λῆς" δὲ εἶπεν, ὃ κινήσεως, ἵνα καὶ τὴν γένεσιν καὶ τὴν φθορὰν περι-
λάβῃ. τὸ δὲ πρῶτον πρόσκειται, ὅτι τὸτο μάστις ποιητικὸν αἰτίον.
τὸ γὰρ ἐνυπάρχον τῷ γινόμενῳ καὶ ὅπως ποῖν τὰ ἐφεξῆς παρὰ τῷ
ποιήσαντος αὐτὸ τὴν αἰτίαν ἔχει. καὶ τὰ ὄργανα δὲ ἐκ ἐξ αὐτῶν τὸ
κινεῖν ἔχει. τὸ δὲ πρῶτον καὶ τούτοις αἰτίον καὶ ἐκτὸς τῷ γινόμενῳ. τὸ
δὲ "καὶ ὅλως" τὸ ποῖν τῷ ποιμένῳ καὶ τὸ μεταβλητικὸν τῷ μετα-
βαλλομένῳ τῶν γενικῶν ποιητικῶν ἐστὶ δηλωτικόν. ὁ μὲν γὰρ πατήρ
καὶ τὸ τέκνον ὑπὸ τὸ ποῖν καὶ τὸ ποιόμενον, ταῦτα δὲ πάλιν ὑπὸ τὸ
μεταβαλλόν τε καὶ μεταβαλλόμενον. Alex.

1013 "ἔτι — ἕνεκα." τετάρτην αἰτίαν λέγει τὴν τελικὴν. αὕτη
23 δὲ ἐξίν ὃ χάριν τὰ ἄλλα, οἷον τῷ περιπατεῖν ἢ ὑγίεια. διὰ τί
γὰρ περιπατεῖ; φαρμέν, ἵνα ὑγιαίνῃ, καὶ ὅσα δὴ κινήσαντος ἄλλου
μεταξὺ γίνασθαι τῷ τέλει. εἰπὼν παράδειγμα τῷ τελευτῷ αἰτίῳ τὴν
ὑγίειαν (τῷ γὰρ περιπατεῖν αἰτίον ὡς τέλος ἢ ὑγεία), λέγει καὶ
πάντα ὅσα τῷ τέλει χάριν μεταξὺ γίνασθαι ὑπὸ τῷ ποιήσαντος τὸ τέ-
λος τῷ τέλει γίνασθαι χάριν. ὥστε καὶ τούτων πάντων τελικὸν αἰτίον
τὸ τέλος ἐστίν. ὃ γὰρ μόνον τὸ περιπατεῖν τῆς ὑγείας χάριν, ἀλλὰ
καὶ ἡ ἰχθυασία, εἰ ὑπὸ τῷ περιπατεῖν αὕτη γίνοιστο, καὶ ἡ κάθαρσις
τῆς ὑγείας χάριν. ἀλλὰ καὶ τὰ καθαίροντα φάρμακα, καὶ δι' ὧν
ὀργάνων ἢ θεραπεία, καὶ ταῦτα τῷ τέλει χάριν. πρὸς γὰρ τὸτο
αὐτοῖς ὁ ἰατρὸς χρῆται. πάντων δὲ τούτων τῷ τέλει χάριν ὄντων
διαφορὰ τίς ἐξίν αὐτῶν πρὸς τὰ ἄλλα, καθὼς τὰ μὲν ἐξίν αὐτῶν

ἔργα τινά, ὡς ἡ ἰχθυασία, ὁ περίπατος, ἡ κάθαρσις, τὰ δὲ ἔρ-
γανα δι' ὧν τὰ ἔργα, ὡς φάρμακα, σμιλόν. Alex.

"τὰ — λέγει." τὸ σχεδὸν προσέθηκεν, ἐπεὶ ἐξί τῶν ἐν
κυρίως ἀλλὰ καὶ συμβεβηκός, ὧν καὶ αὐτῶν μνημονεύει. ὅτι δι'
πολλὰ τῷ αὐτῷ αἰτία καθ' αὐτό ἐστὶ καὶ ὃ καὶ συμβεβηκός μόνον,
ὃ μὴν καὶ τὸν αὐτὸν λόγον, ἀλλὰ ἄλλως καὶ ἄλλως, σαφῶς ἔφη
διὰ τῷ "συμβαίνει δὲ πολλαχῶς λεγομένων τῶν αἰτίων καὶ πολλὰ
τῷ αὐτῷ αἰτία εἶναι καθ' αὐτὸ καὶ ὃ καὶ συμβεβηκός, οἷον τῷ ἀ-
δριάντος καὶ ἡ ἀνδριαντοποιητικῆς καὶ ὁ χαλκός," καὶ ὃ καὶ συμβεβηκός
ἀλλ' ἢ ἀνδρίας, ἀλλὰ τὸ μὲν ὡς ὕλη, τὸ δὲ ὡς ὅθεν ἢ κίνησις. τὸ
δὲ "ὃ καθ' ἑτερον" ἴσον ἐστὶ πάλιν τῷ ὃ καὶ συμβεβηκός. ἐξί δὲ
καὶ ἀλλήλων τινὰ αἰτία, ἀλλ' ὃ τὸν αὐτὸν τρόπον, ἀλλὰ τῷ μὲν
ἐκείνῳ ὡς ποιητικόν, ἐκείνῳ δὲ τότε ὡς τέλος γνωρίζον. ὅτω γὰρ
τὸ ποιεῖν ποιητικὸν εὐεξίας, ἢ δὲ εὐεξία τέλος τῷ ποιεῖν. εἰτε δὲ
15 πῶς τὸ αὐτὸ αἰτίον τῶν ἐναντίων δοκεῖ, ὅχι ὡσαύτως ἔχον,
ἀλλὰ τῷ μὲν τῇ παρουσίᾳ τῷ δὲ τῇ ἀπουσίᾳ, ἢ γέρησιν εἶπεν. εἰτε
δὲ καὶ ὅτι ἀμφοτέρω ταῦτα αἰτία ὡς ποῖντα. id.

"ἅπαντα — φανερωτάτους." ταύτη τῇ λέξει ἀκόλουθος μόνον
ἐξίν ἢ λέγουσα "τούτων δὲ τὰ μὲν ὡς τὸ ὑποκείμενον," ἐν μέντοι
εἴρη) ἢ λέγει περὶ τῶν ὑποκειμένων διαίρεσιν ἔχουσα τῶν ὑλικῶν
αἰτίων, ἧς ἢ ἀρχὴ "τὰ μὲν γὰρ στοιχεῖα τῶν συλλαβῶν." ἦτοι πρῶτον
ἐξαριθμημένον καὶ διδάσκοντος ἡμᾶς τὰς καὶ τὸ ὑποκείμενον διαφέρει
ἄλλως γὰρ ἢ κυρίως ὕλη τοῖς ἐξ αὐτῆς ὑπόκειται, καὶ ἄλλως τὰ στοι-
χεῖα τῇ συλλαβῇ καὶ αἱ προτάσεις τῷ συμπεράσματι. ἢ μὲν
ὕλη καὶ τὴν ἀλλοίωσιν δέχεται τὸ εἶδος. σκευαστά δὲ εἶπε τὸ μὲν
διὰ συνθέσεως τῆσδε καὶ τὸ εἶδος μεταβολῇ γινόμενα. τὰ δὲ στοι-
χεῖα καὶ σύνθεσιν τῶν συλλαβῶν γίνασθαι, τὰ δὲ ἀπλῶς σύματα
καὶ σύνθεσιν καὶ ἀλλοίωσιν. αἱ δὲ προτάσεις καὶ αὐταὶ καὶ σύνθεσιν
αἰτίαι τῷ ὅλῳ συλλογισμῷ. τῷ γὰρ συμπεράσματος ὅχι ὡς ὕλη
ἐξίν αἰτία, ἀλλ' ὡς ποιητικὸν εἶεν ἂν αἰτίον. καὶ ἐξίν ἐν τῇ συν-
λογισμῷ τὸ ὅλον, ὡς ὕλη μὲν αἱ προτάσεις, ὡς δὲ εἶδος τὸ συμπε-
ρασμα. τὸ ἓν πρῶτον τὸν ἀριθμὸν ἐκτίθεσθαι τῶν αἰτίων ἐκδοῦν
ἡμᾶς διὰ τῆς λέξεως, ἧς ἡρξάτο μὲν ὡς ἀποδώσων ἕκαστον τῶν
αἰτίων τὸ οἰκεῖον παράδειγμα, πλείοσι δὲ χρησάμενος ἐπὶ τῷ
ὕλικῷ παραδείγμασιν, ἐπεὶ καὶ πλείων ἐν τούτοις ἡ διαφορὰ, ἐπὶ
νεγκεν ἀναλαβὼν τὸ "τούτων δέ." καὶ ὅπως πάλιν ἀρξάμενος ἐκ' αὐτῶν
ἀρχῆς διὰ συντόμων τὸ οἰκεῖον ἀποδώσων ἕκαστον, μνημονεύων
διὰ τῶν τῆς ὕλης παραδειγμάτων ἅμα καὶ τῶν εἰδῶν, οἷς ἢ ὕλη
ὑπόκειται, καὶ καὶ αὐτὰ ἐξίν αἰτία. διὰ γὰρ τῷ "τὰ μὲν στοιχεῖα τῶν
συλλαβῶν" ἀμφοτέρων ἐμνημόνευσε. "τούτων δέ" φησὶ τῶν
εἰρημένων, "τὰ μὲν ὡς τὸ ὑποκείμενον," αὐτῶν τῶν προσημειω-

1. καὶ τὰ) κατὰ M. || πάντα ἐν ἕκαστον γίνονται καὶ ὀρισμὸς M. || 4. ἐπὶ et 5. αἰτίῳ om M. || 5. ὑπάγεται M. || 6. τὸ τε γὰρ εἶδος om M. ||
7. αὐτὸς φησι, τῷ A. || 8. τὰ ἕκαστα δύο M. || 10. τὰ om A. || 11. τί om M. || 17. ἱσταί M. || 18. ἱστᾶν M. || 22. ἐνυπάρχον AM. || τῷ πᾶ-
σαντι AM. || 21. αὐτὸ αὐτῷ M. || 26. ἐστὶ δηλωτικὸν ἐστὶ δηλωτικόν M. || 28. μεταβαλλοῦται καὶ M. || 35. πάντων om M. || 40. ἰατρικὴ M.

1. περίπατος καὶ ἢ M. || 2. σμιλόν et 3. ὃ et 4. ὧν — 5. συμβεβηκός om M. || 11. τῷ τὸ A. || 15. ὅχι ὡς ὅπως ἔχον M. || 19. τίτι M. ||
21. qua interiecta dictione vel connumerat primum docetque nos subiectorum discrimina Sepulv. || 24. συλλαβῶν M. || 26.
μεταβολῆς M. || 30. ποιητικὴ M. || αἰτία M. || 35. πλείων M.

τῇ διάρκεισιν ποιούμενος. τῶν γὰρ προειρημένων τὰ μὲν αἰτία ἐστὶν
ὡς ὕλη, τὰ δὲ ὡς εἶδος, τὰ δὲ ὡς τὸ τί ἦν εἶναι ('). "τὸ τε
ὅλον καὶ ἡ σύνθεσις καὶ τὸ εἶδος." ὅλον δὲ ἐστὶν τὸν τοῖς μέρεσι λέγει
ἔσθ' (ὅπως γὰρ εἶδος λέγεται τὸ συναμφοτέρον), ἀλλὰ τὸ ἐπὶ τοῖς
μέρεσιν ἐπιγυγνόμενον, τὴν δόλητά τε καὶ τελευτήτα. ὁμοίον
τῷ καὶ ἡ σύνθεσις. καὶ γὰρ αὕτη ἄλλη ὅσα παρὰ τὰ συντιθέμενα
ἐπὶ τοῖς συγκατεμένοις ἐστὶ καὶ ἐν ἐκείνοις. εἰπὼν δὲ "τὰ δὲ ὡς τὸ τί
ἦν εἶναι," τί ἐφ' ἑκάστου τῶν εἰρημένων ἐστὶ τὸ τί ἦν εἶναι προσέθηκε
"τὸ τε γὰρ ὅλον," ὃ ἐπὶ τοῖς μέρεσιν ὡς ὕλη ὅσον εἶδος ἐστὶ, "καὶ ἡ
σύνθεσις" ἢ ἐπὶ τοῖς στοιχείοις. ἢ γὰρ συλλαβῇ τοῦτων. τὸ δὲ
εἶδος καὶ πᾶσι μὲν ἐφαρμύζει, οἰκείως δ' ἂν ἐπὶ τῶν τὴν κυρίως λε-
γομένην ὕλην ὑποκατεμένην ἐχόντων λέγεται. "τὸ δὲ σπέρμα καὶ ὁ
ἰατρὸς καὶ ὁ βουλευσας." διὰ τούτων τὸ ποιητικὸν δεικνύσιν αἰτίαν. καὶ
ὁ βουλευσάμενος δὲ περὶ τῆς ὡς ὀφειλόντος γενέσεως συντελεῖ πρὸς
τὴν γένεσιν αὐτῆς. "τὰ δὲ ὡς τὸ τέλος καὶ τὰ γὰρ τῶν ἄλλων." τὸ
ἐκτελεσθὲν ἐστὶν, τὰ δὲ ὡς τὸ τέλος τῶν ἄλλων καὶ τὰ γὰρ τῶν. τῶν
ἄλλων δὲ ὅλως ὅτι ὡν ἐστὶ τέλος. προῶν δὲ τῷ τέλει τὸ ἀγα-
θόν, διὰ τί τοῦτων τὸ τέλος καὶ τὸ ἔσθ' ἐκείνου, ἔδειξεν ἐπεσεγνων "τὸ
γὰρ ἔσθ' ἐκείνου βέλτερον." διαφερέτω δὲ μὴδὲν αὐτὸ εἰπὼν ἀγαθὸν ἢ
φαινομένον ἀγαθόν. ἐκάζων γὰρ τὸ τέλος ἢ ὅπως ἀγαθὸν ἢ φαινό-
μενον ἀγαθόν. καὶ γὰρ εἰ μὴ ἀληθῶς ἀγαθόν, ἀλλ' ὡς περὶ ἀγαθόν
αὐτὸ ἢ σπουδῇ. "πᾶσα γὰρ τέχνη καὶ πᾶσα μέθοδος, ὁμοίως δὲ πρῶ-
ξις τε καὶ προαίρεσις ἀγαθὸν τινὲς ἐφίεσθαι δοκεῖ," ὡς εἶπεν ἀρχόμε-
νος τῶν Νικομαχείων. id.

(') γ. περὶ τῶ ὅλου. ὅτι τὸ μὲν ἐστὶ τὸν τοῖς μέρεσιν, ὃ
ἐστὶ τὸ συναμφοτέρον, τὸ δὲ τὸ ἐπὶ τοῖς μέρεσιν, ὃ τὴν δόλητά καὶ
τελευτήτα δηλοῖ. ταῦτα δὲ καὶ Θεμίστιος ἐν τῷ πρώτῳ τῆς Φυσι-
κῆς Ἀκροάσεως λέγει, ἐντυθὲν λαβὼν. cod. Coisl. (C) in marg.
"τρόποι — πολλοί." τρόποι τῶν αἰτίων λέγει τὰς καὶ τὴν
ἀπόδοσιν αὐτῶν διαφορὰς, ὡς καὶ αὐτὸς ἐδήλωσεν ἐπεσεγνων
"λέγει γὰρ τὰ αἰτία πολλαχῶς." καὶ μὲν ἐν τῇ ἀριθμῶν πλάει φη-
σὶν εἶναι τὴν τῶν τρόπων, ἀναγομένους μέντοι εἰς τὰ κοινὰ καὶ καθόλου
ἐκείτους γίνεσθαι, ὥστε καὶ εἰς ἐξ ἀνάγκης γένῃ αἰτίων πάντας τὴν
τρόπους, ὡν ἕκαστος διχῶς λέγεσθαι, ἢ κατ' ἐνέργειαν ἢ κατ' ἐνέ-
μην, ὡς δειξέτω. πρῶτον δὲ, τίνες οἱ τρόποι τῶν αἰτίων, καὶ ὅτι
πλείους, δεικνύσιν. διαφέρει γὰρ ἡ τῶν αἰτίων ἀπόδοσις ἢ τῷ προ-
σεχῶς ἀποδοδῶς καὶ πρότερον, ἢ τῷ μὴ προσεχῶς ἀλλ' ὑστέρως.
ὑστέρως γὰρ τὰ εἶδη καὶ γένῃ τῶν προσεχῶς αἰτίων αἰτία ἐκείνων. τὸ
γὰρ περιέχον τὸ προσεχὲς καὶ ἐπὶ πλέον αὐτῷ ὅν ὑστέρως ἀεὶ ἐκείνου.
καὶ τὸτο ὁμοίως καθ' ἕκαστον εἶδος αἰτίαν, ἐπὶ τῷ ὑλικῷ, ἐπὶ τῷ κατ'
τὸ εἶδος, ὁμοίως ἐπὶ τῶν ἄλλων. καὶ ἐστὶ τὸτο καὶ ἐπὶ τῶν ὁμοειδῶν
αὐτῶν, τὸ προτέρως καὶ ὑστέρως ἄλλο ἄλλω λέγεσθαι αἰτίαν. ὁμοειδῆ

γὰρ τὰ τε ὑλικά ἀλλήλοις τὰ πρότερα τοῖς ὑστέρως, ὁμοίως πάλιν
τὰ εἰδικὰ ἀλλήλοις, ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων. ὁμοίως ἐστὶν ὁ 1014
τρόπος τῷ αἰτίῳ καὶ τῷ κατ' ἐκείνου συμβεβηκός. τὰ γὰρ τοῖς κυρίως αἰτία
συμβεβηκός, ἢ οἷς τὰ κυρίως αἰτία συμβεβηκε, ταῦτα κατ'
συμβεβηκός αἰτία λέγεται. καὶ ἐστὶ τὰ αὐτῶν τούτων γένῃ. ἐστὶ μὲν
γὰρ τῷ ἀνδριάντος κυρίως αἰτίας ὁ ἀνδριαντοποιός. ἀλλ' ἐπεὶ καὶ
συμβεβηκε τῷ ἀνδριαντοποιῷ Πολυκλείτῳ εἶναι, ὁ δὲ Πολυκλεί-
τος ἀνθρωπός ἐστι κατ' ἐκείνου συμβεβηκός, καὶ ὁ Πολυκλείτος αἰτίας τῷ
ἀνδριάντος καὶ ἀνθρωπος καὶ ζῷον. καὶ ἐν τοῖς κατ' ἐκείνου συμβεβηκός δὲ
αἰτίαις ἄλλα ἄλλων ἐστὶν ἐγγύτερα. ἐγγύτερον γὰρ ὁ Πολυκλείτος
τῷ ἀνδριάντος ἢ ὁ ἀνθρωπος. ἐστὶ δὲ μᾶλλον τῶν ἐγγυτέρω καὶ
πορρωτέρω κατ' ἐκείνου συμβεβηκός αἰτίων τὴν διαφορὰν αὐτὸς ἔδειξεν δι'
ὧν παρέθετο παραδειγμάτων. ὁ γὰρ Πολυκλείτος καίτοι κατ' ἐκείνου
συμβεβηκός ὡν αἰτίας ἔχῃ ὁμοίως αἰτίας τῷ ἀνδριάντος καὶ τὰ Πολυ-
κλείτῳ συμβεβηκός, ὅσον τὸ λευκὸν ἢ μουσικόν. ῥηθῆσθαι μὲν γὰρ
κατ' ἐκείνου συμβεβηκός αἰτία καὶ ταῦτα, ἀλλὰ πορρωτέρω τῷ Πολυκλείτῳ.
ἐκτίθεσθαι δὲ τρόπον διαφορὰν ἐν τοῖς αἰτίαις καθολικῇ, καὶ τὴν κατ'
δύναμιν καὶ ἐνέργειαν. ἄλλως γὰρ ὁ δυνάμενος αἰτίας καὶ ἄλλως ὁ
ἐνεργῶν ἦδη. καὶ ἀεὶ τὰ περιέχοντα πρὸς τὸ καθ' ἕκαστον λέγει τὸ
προσεχὲς αἰτίαν. τὸτο γὰρ ἐστὶ κοινόν, ὥσπερ τὰ περιέχοντα αὐτό.
Alex.

"ὁμοίως — εἰρημένους." ὁμοίως, φησὶ, τοῖς ἐπὶ τῶν αἰτίων
εἰρημένους λεχθῆσθαι καὶ τὰ ἐφ' ὧν αἰτία τὰ αἰτία, ταῦτά τε
αἰτιατὰ. τούτοις γὰρ αἰτία τὰ αἰτία. ὁμοίως δὲ διὰ τὸ καὶ ἐπὶ τῶ-
ν τὰ μὲν τῶν προσεχῶς τὰ δὲ κοινότερον τε καὶ πορρωτέρω ῥη-
θῆσθαι. αἰτιατὸν γὰρ προσεχέστερον μὲν ὁ ἀνδριάντος. τούτω γὰρ ἦν αἰτία
καὶ ὡς ὕλη τι καὶ ὡς ποιητικόν τι καὶ ὡς τέλος. ὁ δὲ δὴ ἀνδριάντος
προσεχέστερον αἰτιατὸν τῷ ἀπλῶς καὶ κοινῶς ἀνδριάντος, καὶ πάλιν
ἀνδριάντος εἰκότος. καὶ γὰρ ἡ εἰκὼν τῷ ἀνδριάντος κοινότερον. τὸ δὲ
καὶ χαλκῷ τούτω ἢ χαλκῷ ἢ ὅπως ὕλης δύναμις μὲν καὶ ἐπὶ τῷ αἰτίῳ
λέγεσθαι. ὅδε γὰρ ὁ χαλκός ὡς ὕλη αἰτία προσεχέστερον τῷ ἀν-
δριάντι, χαλκός δὲ καὶ ὕλη πορρωτέρω, ὥστε ὁμοίως τὸ αἰτίαν καὶ τὸ
αἰτιατὸν ἔχει τὸ προσεχὲς καὶ τὸ πορρωτέρω. δύναμις δὲ καὶ νῦν τὴν
χαλκὸν μὴ ὡς αἰτίαν ἀλλ' ὡς αἰτιατὸν λαμβάνειν, καὶ εἴη ἂν ἢ μὲν
μεταλλικῇ αἰτία ποιητικῇ τῷ χαλκῷ. ὁμοίως καὶ τὸ ὑποκαίμενον
τῷ χαλκῷ ὑλικὸν αὐτῷ αἰτίαν, αἰτιατὸν δὲ ὁ χαλκός, ὃ ἐστὶν ἄλλω
τε ὕλη καὶ αἰτία, ἀλλ' ἐστὶν ποίημα. προσεχῶς ὅν ποίημα καὶ αἰτιατὸν
τῷ μεταλλεύῳ ὅδε ὁ χαλκός, πορρωτέρω δὲ χαλκός. καὶ ἐστὶ πορ-
ρωτέρω ὕλη ὅλος. ὁμοίως δὲ φησὶν ἔχειν καὶ ἐπὶ τῶν συμβεβη-
κῶν τοῖς αἰτιατοῖς. τὰ γὰρ τοῖς αἰτιατοῖς συμβεβηκός καὶ αὐτὰ
κατ' ἐκείνου συμβεβηκός αἰτιατὰ τε καὶ γινόμενα. καὶ γὰρ τούτων τὰ μὲν ἐγγυ-
τέρω τὰ δὲ πορρωτέρω εἶναι, ἐγγυτέρω μὲν τὰ τοῖς αἰτιατοῖς τοῖς

6. τούτω *M.* || 8. ἐστὶ ἐπὶ *M.* || 10. τοῖς *om M.* || 13. ἰατρικὸς *M.* || 19. βέλτερον — 20. τέλος *om A.* || 20. ὅπως *M.* || 21. ἀληθῶς *M.* ||
ὡς ἢ *M.* || 22. καὶ *A.* || 23. ἐφίεσθαι *M.* || 31. φασὶν *M.* || 38. προσεχῶς *M.*

4. κατὰ] καὶ τὰ *M.* || 5. ἐστὶ αἰτία *M.* || 11. ἐστὶ ἀνὲρ *M.* || 13. δειγμάτων *A.* || 14. αἰτία bis, prius *corr.* 2 m. αἰτίας *A.* || καὶ τὰ] κατὰ
M. || 19. τὰ] τὸ *M.* || 24. αἰτία καὶ τὰ *M.* || 34. ἀλλ' ὡς αἰτιατὸν et ἂν et 35. ποιητικῇ *om M.* || 36. αὐτῷ *A.* || 39. ἔξω *M.*

πρωτοῖς συμβεβηκότα, ὅσον τὰ τῷδε τῷ ἀνδριάντι ἢ τῷδε τῷ χαλακῷ, πορρωτέρω δὲ τὰ εἶδη ἢ τὰ τέτυκον γένη· τότε μὲν γὰρ τὸ ἐρυθρόν ἐγγυτέρω καὶ συμβεβηκός αἰτιατόν, εἰ εἴη τὸτο ἀνδριάντι, πορρωτέρω δὲ ἀπλῶς τὸ ἐρυθρόν, καὶ ἐτι μάλλον τὸ χροῖμα. id.

1014. "ἐτι — λεχθήσεϊ." τὴν μὲν τὸν τρόπον τῆς συμπλοκῆς αὐτὴς 6

13. ἐδήλωσε συμπλέξας τὸ καὶ συμβεβηκός αἴτιον τῷ καθ' αὐτά, τὴν Πολύκλειτον τῷ ἀνδριαντοποιῷ· ἐστὶ δὲ συμπλέκειν καὶ τὰ προσεχῆ τῶν καθ' αὐτὰ τοῖς προσεχέσι τῶν καὶ συμβεβηκός καὶ τὰ κοινώτερα τοῖς κοινωτέροις καὶ ἐναλλάξ. "ἀλλ' ὅμως πάντα ταῦτα ἐστὶ τὸ μὲν πληθὸς ἐξ." τὰς κοινὰς καὶ καθολικὰς τῶν διαφορῶν 10 τῶν καὶ τὸς τρόπους τῶν αἰτίων ἐξέφηνον εἶναι, ὡς ἐξέκασον διχῶς λέγεσθαι. εἰσὶ δὲ αἱ μὲν ἐξ διαφορᾶς, αἷς ἐκτίθεσθαι, δὴ μὲν ἐπὶ τῶν κυρίως λεγομένων αἰτίων· ἐφ' ἑκάστω γὰρ αὐτῶν ἢ ὡς τὸ καθ' ἑκάστω καὶ προσεχές, ἢ ὡς τὸ γένος αὐτῶν. δύο δὲ πάλιν ἐπὶ τῶν συμβεβηκῶν· καὶ γὰρ ἐπὶ τῶν ἢ τὰ καθ' ἑκάστω ἢ τὰ γένη 15 τῶν. καὶ ἄλλα δύο· ἢ γὰρ ὡς συμπλεκόμενα ἀλλήλοις τὰ καθ' αὐτὰ τοῖς καὶ συμβεβηκός, ὡς εἶπεν, ἢ ἀπλῶς καὶ ἰδίᾳ καθ' αὐτὸ ἑκάστω. ἑκάστω δὲ τῶν τῶν ἐξ διχῶς ῥηθήσεϊ· ἢ γὰρ ὡς ἐνεργῶν ἢ ὡς δυνάμενον ἐνεργεῖν. προτίθησι δὲ καὶ τὴν διαφορὰν τῶν

1014. τε καὶ δύναμιν καὶ κατ' ἐνέργειαν αὐτῶν, λέγων "διαφέρει δὲ το-

20. σῶτον, ὅτι τὰ μὲν ἐνεργῶντα καὶ τὰ καθ' ἑκάστω ἄμα ἐστὶ καὶ ἐκ ἐστὶ, καὶ ὡς αἷτια." λέγει διαφορὰν εἶναι τῶν ἐνεργῶντων αἰτίων πρὸς τὰ καὶ δύναμιν, ὅτι τὰ μὲν ἐνεργῶντα ἄμα τοῖς αἰτιατοῖς, περὶ αὐτὴν ἐνέργειαν αὐτῶν, καὶ ἐστὶ καὶ ἐκ ἐστὶν, ἐκείνῃ δὲ ὡσαύτως ἔχει τὰ καὶ δύναμιν· ὡς γὰρ ἀνάγκη συνυπάρχειν τὰ ὅτω λεγόμενα ἀλλή- 25 λους. εἰπὼν δὲ "ἐνεργῶντα," προσέθηκε "καὶ τὰ καθ' ἑκάστω" ὡς δηλωτικά ἐστὶ τὰ ἐνεργῶντα τε καὶ ἐνεργύμενα· τὰ γὰρ καθ' ἑκάστω ἐστὶ καὶ τὰ ἐνεργῶντα τε καὶ ἐνεργύμενα· ὅδε γὰρ ὁ οἰκοδόμος οἰκοδομεῖ καὶ ἢ ὅδε ἢ οἰκία οἰκοδομεῖσθαι, καὶ εἰ οἰκοδομεῖ ὁ οἰκοδόμος, δεῖ εἶναι καὶ τὴν οἰκοδομυμένην οἰκίαν. ἐκείνῃ δὲ ἂν ἢ ὁ δυνάμενος 30 οἰκοδομεῖν, ἢ δὴ δεῖ εἶναι καὶ οἰκοδομυμένην τινα οἰκίαν. ἀλλ' ἐν δὲ φθαρέντος τῆς οἰκοδόμου τῆς καὶ δύναμιν αἰτίαν τῇ οἰκίᾳ, ἀνάγκη φθεῖρεσθαι καὶ τὴν ὑπ' αὐτῇ γεγυῖαν οἰκίαν. ὥστε ὅτε ἐστὶν ἄμα ἀλλήλοις ἐξ ἀνάγκης τὰ ὅτως αἷτια ὅτε φθεῖρεσθαι. id.

1014. "χοιχεῖον — ἐνυπάρχοντος." ὅτι τὸ χοιχεῖον πολλαχῶς λέ-

26. γεῖσθαι, ἔδειξε, τὸ μὲν κυρίως λεγομένης χοιχεῖον ἀποδιόχως, ἐξ ὧς σύγκειται πρῶτον ἐνυπάρχοντος, ἀδιαίρετον τῷ εἶδει· ὡς γὰρ καὶ τὸ ποσὸν ἀδιαίρετον τὸ χοιχεῖον, ἀλλὰ καὶ τὸ εἶδος ἐστὶν (*). γράφεσθαι δὲ καὶ "ἀδιαίρετον τῷ εἶδει εἰς ἕτερον εἶδος" καὶ "ἀδιαίρετον εἰς τὸ αὐτὸ εἶδος." ἂν μὲν ὅν ἢ ἡ γραφή ἢ πρῶτη, γνωρίζον τὸ λεγόμενον ('). 40 ἀδιαίρετον γὰρ τὸ χοιχεῖον εἰς ἕτερα καὶ διαφέροντα εἶδη· ὅτε γὰρ τὸ

πῦρ εἰς ἀνομοειδῆ διαίρεται ὅτε τι τῶν ἄλλων τῶν ἀπλῶν· ἢ δὲ συλλαβὴ ὡς χοιχεῖον τῷ λόγῳ, ἐπεὶ διαίρεται εἰς τὰ γράμματα ἀνομοειδῆ ὄντα, τῷ δὲ ἀδιαίρετα εἶναι ὅδε εἰς ἕτερον τῷ εἶδει διαίρεται. καὶ χωρὶς δὲ τῷ προσκεῖσθαι "εἰς ἕτερον εἶδος" ταῦτα ἐσημαίνετο καὶ ὑπὸ τῷ ἀδιαίρετον τῷ εἶδει· τὸ γὰρ ἀδιαίρετον κατ' εἶδος ὅσον τὸ εἰς ἕτερον εἶδος διαίρεσθαι. ἂν δὲ "ἀδιαίρετον τὸ αὐτὸ εἶδος," λέγοι ἂν εἰς χοιχεῖον. δεῖ γὰρ τὸ χοιχεῖον ἀδιαίρετον εἶναι εἰς χοιχεῖον· ὡς γὰρ ἂν ἐτι χοιχεῖον εἴη διαίρετον. τὸ δὲ "ἀλλὰ καὶ καὶ διαίρεται," τὰ μόρια ὁμοειδῆ παρελκοι ἂν· δεδήλωται γὰρ τῷ διὰ τῷ εἰρησθαι τὸ χοιχεῖον ἀδιαίρετον εἶναι τῷ εἶδει· τὸ γὰρ ὅτις ἀδιαίρετον δῆλον ὅτι, ἂν διαίρεται, εἰς ὁμοειδῆ καὶ ὁμομερῆ διαίρεται. τὸ δὲ "ὁμοίως δὲ καὶ τὰ τῶν σωμάτων χοιχεῖα λέγουσι" λέγοι ἂν περὶ τῶν τὰς ἀτόμους χοιχεῖα τῶν συνθέτων σωμάτων ποιόντων, καὶ περὶ Ἐμπεδοκλέους ἐκ τῶν τεσσάρων τὰλλα γινώσκοντες, καὶ περὶ τῶν ὅν τι σῶμα χοιχεῖον ποιόντων, ἢ τῶν τεσσάρων τι ἢ τὸ μεταξὺ. καὶ πάντας γὰρ τῶν τῶν τὰ χοιχεῖα ἀδιαίρετα κατ' εἶδος, καὶ δὲ τὸς ταῖς ἀτόμους χοιχεῖας χρωμένους καὶ καὶ μέγας ἀδιαίρετα τὰ χοιχεῖα, ὡς κατ' εἶδος μόνον. φωνῆς δὲ χοιχεῖα ἢ τὰ μέρη τῶν συλλαβῶν ἔοικε λέγειν· ἐκεῖνα μὲν γὰρ τῶν ὁματίων καὶ τῷ λόγῳ μέρη, τῆς δὲ φωνῆς ἰδίως οἱ φθόγγοντες καὶ οἱ ἄλλοι μέρη τε καὶ χοιχεῖα οἱ ἀπλοὶ καὶ μικροὶ εἰς διαφέροντας διαίρεσθαι ὁμοίως δὲ τοῖς προειρημένους φησὶ καὶ τὰ τῶν διαγραμμάτων χοιχεῖα λέγεσθαι καὶ καθόλου τὰ τῶν ἀποδείξεων· τῷ γὰρ πρῶτον εἶναι καὶ ἀπλᾶ καὶ ἐνυπάρχοντα τοῖς μετ' αὐτά. καὶ τὸτο καὶ τὸ ἐν γεωμετρίας χοιχεῖα λέγεσθαι, ὅτι ἐκ συνθέσεως ἄλλων ὄντων, ὡς διαίρεται εἰς ἕτερα τῷ εἶδει ἐν ταῖς ἀποδείξεσιν· αἱ γὰρ πρῶται καὶ ὡς ἀρχαὶ ἀποδείξεις ἐκείναι εἰς ἀποδείξεις διαίρεται. προστίθησι δὲ καὶ ὅτι καὶ μεταφέροντες ἀπὸ τῶν προειρημένων χοιχεῖων λέγουσι καὶ τὴν πρὸς τῷτο ὁμοιότητα χοιχεῖα "ὅτι ἂν ἐν ὅν καὶ μικρόν ἐπὶ πολλὰ ἢ χρησίμων." ὡς γὰρ ἐτι τὸ ταῦτον κυρίως χοιχεῖον, εἴ γε τὸ μὲν χοιχεῖον ἐξ ὧς σύγκειται ἐνυπάρχοντος πρῶτον, τὰ δὲ τῶν λεγόμενων ἢ τοιαῦτα. ὅτω τὸ μικρόν καὶ ἀπλῶν καὶ ἀδιαίρετον χοιχεῖον λέγει καὶ τίνα ἐστὶ τὰ καὶ μεταφορὰν λεγόμενα, ἐξῆς λέγει, "ὅτε ἀπλῶς τὰ μάλα καθόλου χοιχεῖα εἶναι." λέγει δ' ἂν τὰ ἀπλῶν γένη, ἐπεὶ ἑκάστω αὐτῶν ἐν ὅν καὶ ἀπλῶν ἐν πολλοῖς ἐστὶν, ἐκείνῃ δὲ ἀδιαίρετον κατ' εἶδος, ὅσον τὸ κυρίως χοιχεῖον, ἀλλ' ὅτι ἐν πᾶσι τοῖς ὑπ' αὐτά. ἀπλῶν δὲ, ὅτι μὴδὲ ὁρισμὸς ἐστὶ τῶν πρῶτων γενῶν, ἀλλ' ὅσον ὡς ἀδιαίρετον. τὸ δὲ "τὸ πᾶσιν ἢ τοῖς πλείους" εἶπεν, ἐπεὶ πᾶσι καὶ τὸ ἐν γένος ἐξῆς εἶναι· ὁ εἰ ὅτως ἔχει, ὡς πᾶσιν ἂν εἴη ὁμοίως. "καὶ τὸ ἐν καὶ τὴν ἐγγυτέρω ἀρχὰς καὶ χοιχεῖα τοῖς δοκεῖ εἶναι," ἐπεὶ ἐλάττω καὶ ἀδιαίρετα πάντα· ἐν γὰρ λέγει

3. τῶν Μ. ἢ ἀνδριάντες Α. ἢ 8. προσέχουσι Μ. ἢ 11. τῶν Μ. ἢ 16. ἄλλαι Μ. ἢ ἀλλήλων τῶν καθ' Α. ἢ 22. λέγει δὲ διαφορὰ Μ. ἢ 36 et 40. μὲν μὴ Α.

2. χοιχεῖα Α. ἢ 3. ἀδιαίρετον Μ. ἢ 6. ἀδιαίρετον om ΑΜ. ἢ 7 et 8. χοιχεῖα] χοιχεῖον Μ. ἢ 9. δῆλον ὅτι ὅταν διαίρεται, εἰ ὁμοειδῆ Μ. ἢ 16 et 17. τοῖς Μ. ἢ 19. συλλαβῶν] συλλογισμῶν Μ. ἢ 21. τε καὶ] τὰ Μ. ἢ 24. μετ' αὐτά τὰ τῶν καὶ Α, μετὰ ταῦτα τῶν καὶ Α, quia enim prima et simplicia sunt et consequentibus insunt, idcirco in geometria vocantur elementa Sepulv. ἢ 29. ἐν] ἂν Μ. ἢ 30. ἐτι] ἐτι Μ. ἢ 33. ἐλάττω ἐλάττω τὴν μάλα Μ. ἢ 35. ἐν] ἂν Μ.

τὸ ὡς μονάδα. ἐκ μὲν ὅν τούτων τὴν ἀρχὴν ὑδὲν συντίθεμεν· φοι-
 χῶν δὲ λέγουσιν αὐτὴν τῶν μεγεθῶν, διότι ἐν παντὶ μεγέθει ἐνυ-
 παρχει. ἐκ δὲ τῶν μονάδων εἰς τὴν συντιθεμένην οἱ ἀριθμοί, ἀλλὰ
 ἄλλον τρόπον· ὃ ἢ συνεχές τι ἐξ αὐτῶν γίνετο. δύναμις τὸ ἐν
 λέγειν τὸ κοινόν, ὃ καὶ πάντων τῶν ὄντων κατηγορεῖται. διὸ καὶ γὰρ
 αὐτὸ τῶν ὄντων γινεσθαι φαίνεται, εἴπερ καὶ τὸ ὄν· καὶ ἢ τὸ ὑπο-
 κείμενον ταύτῃ τὸ τε ἐν καὶ τὸ ὄν, ὡς ἐν τῷ πρὸς τούτῳ δέδεικαται.
 πῶς δὲ τὰ γένη ἀπλᾶ καὶ ἀδιαίρετα, αὐτὸς ἐδήλωσεν εἰπὼν· ὃ
 γὰρ ἐστὶ λόγος αὐτῶν. διὰ τούτου δὲ φησὶ πῶς ἡγεῖσθαι μᾶλλον
 τὰ γένη τῶν διαφορῶν φοιχεῖα ἐκείνη, ὅτι καὶ κοινότερα· ἐν πλείοσι
 ἢ καὶ ἀπλῆστερα, καὶ πρῶτον τῷ ὁρισμῷ· πᾶσι δὲ φησὶ τοῖς φοι-
 χείοις κοινόν εἶναι τὸ πρῶτον ἐνυπαρχεῖν ἐκείνῳ. ὅτι δὲ μὴ ὁμοίως
 τὸ πρῶτον ἐνυπαρχόν λαμβάνει ἐν αὐτοῖς, φανερόν· τὸ μὲν ἢ ὡς
 ὑποκείμενόν τι καὶ μέρος τι πρῶτου γινώσκοντος, ὃ δηλοῖται διὰ
 τῷ ὁρισμῷ τῷ λέγοντος “φοιχεῖα λέγει” ἐξ ὅς σύγκειται πρῶτον ἐνυ-
 παρχόντος ἀδιαίρετον τῷ αἰδέει, ὃν αὐτὸς ἀποδείκνυται ὡς ὄντα τῷ
 κυρίως φοιχεῖν· τὸ δὲ ὡς κατηγορούμενον καὶ τῷ μὲν ὁρισμῷ γινώσκον-
 τος μέρος, ὃ μὴ καὶ τῷ ὑποκείμενῳ ὡς ὑποκείμενῳ· τοιαῦτα δὲ
 τὰ γένη. πῶς δὲ ἐστὶ τὸ πολλαχῶς λεγόμενον τὸ φοιχεῖον, εἰ κοι-
 νὸν ἄσπερον αὐτοῖς τὸ πρῶτον ἐνυπαρχόν τῷ ἀδιαίρετον· ἢ ὅτι τὸ μὲν
 κυρίως τὸ δὲ καὶ τὴν πρὸς τὸ κυρίως λεγόμενον ὁμοιότητα. εἰπὼν
 δὲ, ὡς ἐπὶ τῶν ἄλλων ἔχει τὰ φοιχεῖα, ὅπως ἔχει καὶ ἐν ταῖς
 ἀποδείξεσι τὰς πρώτας ἀποδείξεις, πῶς τούτου εἶπεν ἐδήλωσεν·
 ἐπεπεφυκῶν· εἰσὶ δὲ ταῦτα συλλογισμοὶ οἱ πρῶτοι τῶν τριῶν δι’
 ὧς μέν, λέγων πρώτος τῶν τριῶν τὸς ἐν τῷ πρώτῳ χήματι
 τῶν τριῶν χήματων, οἷοι οἱ ἐν τῷ πρώτῳ πρώτοι· καὶ ἢ τὴν ἐπὶ
 τῶς ἐν τούτῳ τῷ χήματι συλλογισμὸς ἀναγωγὴν καὶ οἱ ἐν τοῖς
 ἄλλοις χήμασι συλλογισμοὶ τὸ εἶναι ἔχουσι. δι’ ἑνὸς δὲ μέσου
 εἶπεν, ἵνα τὸς ἀπλῆς ἐν τῷ πρώτῳ χήματι μνησθῇ· δύναμις ἢ
 ἐν τῷ πρώτῳ χήματι καὶ συνθετοὶ πῶς γίνεσθαι συλλογισμοί, ἀλλ’
 οὗτοι ὑκέτι δι’ ἑνὸς μέσου, πλείους τὰ εἰσι δυνάμει συλλογισμοί, καὶ
 ὃ πρῶτοι ἀλλὰ συνθετοί. ἢ τὸ “οἱ πρῶτοι τῶν τριῶν δι’ ἑνὸς
 μέσου” ἵσον ἐστὶ τῷ οἱ πρῶτοι συλλογισμοὶ τῶν τριῶν γινωσκόντων
 ὄντων, ὧν εἰς μέσους γίνετο· πρώτη ἢ ἀπόδειξις ἢ ἐκ τῶν ἀμέσων
 προτάσεων καὶ ὄρων σύγκειται τριῶν, ἑνὸς ἐξ αὐτῶν μέσου λαμβαν-
 ούμενον, οἷτως τῷ πρῶτῳ εἶναι ἐν ταῖς μὲν ταῦτα ἀποδείξεσιν
 ἐνυπαρχούσι· τὰ ἢ τῶν πρῶτων συλλογισμῶν συμπεράσματα
 εἰς δεῖξιν λαμβάνει τῶν δεικνυμένων ὑπερῶν. φέρεται δὲ ἐν τισιν
 ἀπτηγράφοις καὶ τοιαύτη γραφὴ, “οἱ πρῶτοι τῶν τριῶν μέσων” καὶ

εἴη ἀντὶ αὐτῆς λεγόμενον τὸ εἶναι φοιχεῖον τῶν ἀποδείξεων τε καὶ
 τῶν συλλογισμῶν τὸς πρώτους τῶν τριῶν χήματων, οἱ γίνονται διὰ
 τριῶν μέσων· καθ’ ἑκάστον ἢ χήμα ἄλλος ὁ μέσος, πρῶτοι δὲ
 ἐν ἐκείνῳ χήματι οἱ ἐν ἐκείνῳ ἀπλοί· οὗτοι δὲ εἰσιν οἱ δι’ ἑνὸς
 μέσου. id.

(*) καὶ ἐν τῷ τρίτῳ τῆς περὶ Οὐρανῶ (c. 3) ὅπως ὠρίσατο
 τὸ φοιχεῖον. ἰστέον ἢ ὅτι καὶ ὁ Ἐμπεδοκλῆς πρῶτος λέγων τὰ τέσ-
 σαρα φοιχεῖα τὰ πολυθρύλλητα προσηγόρευεν αὐτὰ φοιχεῖα.
 Asclep.

(') τὴν μέντοι πρώτην ἀπήχησιν τῆς φωνῆς, ἢ καὶ ὁμοίως
 λέγει, φοιχεῖον φάμεν τῆς φωνῆς. cod. Reg.

“φύσις — γένεσις.” τὴν φύσιν πενταχῶς ἀποδίδου λέ-
 γει. τῆς ἢ φύσεως τὴν μὲν ὡς φύσιν τε καὶ βλάστησιν λέγει.

λέγομεν ἢ φύσεως τὸ γινώσκον, καὶ τὸ εἰς γένεσιν εἰς φύσιν ἄγει.
 τὴν τοιαύτην φύσιν ὠρίσατο ἐν τῇ Φυσικῇ Ἀκροάσει (2 1).
 συνήθως μὲν ἐν ἐπὶ τῶν φυτῶν φύσεως κατηγορεῖται, καὶ ἐπὶ τῶν
 ζώων δὲ λέγει· γένεσις ἢ πᾶσα ἢ εἰς τὸ τέλειον εἶδος πρόδοδος.
 τὸ δὲ ὅλον ἐπεκτείνοντες τὸ ὑπὲρ τὴν φύσιν λέγει τῇ καὶ τούτῳ
 σημαίνοντες. τὴν δὲ ὡς τὸ ὑποκείμενον καὶ τὴν ὕλην· φύσις ἢ
 καὶ ἡ ὕλη, ἐξ ἧς πρώτης ἐνυπαρχέσεως τῷ γινωσκόντι ἢ γένεσις· ὃ
 ἢ ὅπως ἐκ τῆς ὕλης τὰ γινώσκοντα γίνετο ὡς ἐκ τῆς ἐσθλῆς ἢ
 ἐκ τῶν ἐναντίων γίνεσθαι λέγει· ὃ ἢ ἐξ ἐνυπαρχόντων ἐκείνων.
 τῷ δὲ πρῶτον τὸ ἐνυπαρχόν προσκείμενον τὴν πρώτην ὕλην δηλοῖ,
 ὃ τὴν ἐκείνην προσεχῇ. τὴν δὲ ὕλην φύσιν εἶπεν ἀποδειχθῆναι
 Ἀντιφῶν, ὡς εἶρηκεν ἐν τῷ α’ (β 1) τῆς Φυσικῆς, διὰ τῷ τὴν
 κλίνην, εἰ καταχωρεῖσθαι δύναμιν λάβοι τῷ βλαστῆσαι, εὐλὸν ἐξ
 αὐτῆς ἀναβλαστῆσαι, ὅπερ ἦν τὸ ὑποκείμενον, ἀλλ’ ὃ τὴν κλίνην, ὃ
 ἦν τὸ εἶδος. φύσις δὲ εἶπεν ἀντὶ τῷ γίνετο. λέγει πάλιν φύσις καὶ
 τὸ φυσικὸν εἶδος· τούτου ἢ δηλωτικὸν τὸ “ὅθεν ἢ κινήσεως ἢ πρώτη ἐν
 ἐκείνῳ τῶν φύσει ὄντων ἐν αὐτῷ, ἢ αὐτῷ ὑπάρχει.” εἴη δ’ ἀντὶ
 εἰρημένον σαφές, εἰ εἴη προσκείμενον τὸ ἦν· καὶ ἢ τὸ εἶδος ἐκείνῳ
 ἢ τῆς καὶ φύσιν κινήσεως ἀρχὴ τῶν φύσει συνεστώτων, καὶ αἵτιον
 τούτου τῆς καὶ φύσιν ἐκείνῳ τῶν φυσικῶν σωματικῶν κινήσεως, εἴγε
 καὶ τὸ εἶδος ἐστὶν ἢ τε γῆ καὶ τὸ πῦρ πῦρ καὶ ὁ ἀνθρώπος ἀνθρώπος,
 ὁμοίως καὶ τῶν ἄλλων ζώων ἔκαστον· εἶδος δὲ τούτων μὲν ἢ ψυχὴ
 ἐκείνων δὲ ἢ βροτή· καθὼς ἢ ὕδωρ ἐστὶ καὶ καθὼς γῆ τε καὶ πῦρ, ἀρχὴ
 ἐν αὐτοῖς ἔχει τῆς καὶ φύσιν κινήσεως. τὸ δὲ “ἢ αὐτῷ” προσέθη-
 κεν, ἐπεὶ δύναται τι καὶ καὶ τέχνην κινούμενον, ἢ τις ἐκ ἐκ φύσεως
 ἐν αὐτῷ, τὴν ἀρχὴν τῆς κινήσεως ἔχειν, ὡς ὁ αὐτὸν ἰώμενος,

1. ex his igitur nihil omnino componimus, sed punctus magnitudinum elementum idcirco vocatur, quia in omni magni-
 tudine inest. ex unitatibus vero coniunctis licet numerus constituatur Sepulv. || 4. δυνατὸν M. || 6. εἴπερ M. || 7. τὸ om M. || 10.
 φοιχεῖον M. || 11. πρῶτα M. || 12. εἶναι καὶ τὸ M. || 15. ἐνυπαρχόντα A. || 16. ἀδιαίρετον M. || 17. ἐν M. || 18. ἀπιδόκειν A. || 19. τὰ om A. || τὰ συ-
 γμα M. || 21. τὴν πρώτην κυρίως M. || 22. ἄλλον εἴη τῷ φοιχεῖον M. || 23. ὑποδείξεσιν M. || 24. αἱ πρῶται M. || 26. quales sunt primi pri-
 mas Sepulv. || πρῶτος σχήματι τῶν τριῶν σχηματῶν πρῶτοι M. || 28. συλλογισμοὶ οἱ πρῶτοι τῶν τριῶν τῷ εἶναι M. || 29. ἵνα ἄρα M. || 32. πρῶτοι
 εἰσὶν ἀλλὰ M. || 35. αὐτῶν μεταλαμβάνοντες M.

1. φοιχεῖα F. || 18. τὸ ὕ τὸ M. || τὸ post τούτου om M. || 19. φύσιν γὰρ καὶ ὕλην M. || 21. ὡς αὐτῆς ἐσθλῆς M. || 23. τῷ τὸ M. || 28.
 ἵστέον M. || 29. τὸ ante “ὅθεν om F. || 30. αὐτῇ ἢ αὐτῷ M, αὐτῇ ἢ αὐτῷ F. || 31. προσκείμενον τὸ εἶναι M. || 38. τι τις AM. || κινούμενος AM. ||
 19. αὐτῷ αὐτῶς M.

ἀλλ' ἔχῃ νοσῶν τὴν ἀρχὴν τῆς κινήσεως ἐν αὐτῷ ἔχει, ἀλλὰ
 κτ' συμβεβηκός. ἀλλ' ὅδ' ἡ ἀνθρωπος· ὃ γὰρ ἡ ἀνθρωπος ἐκεί-
 νος ἐστὶν εἰς ὑγίειαν μεταβάλλει, ἐπεὶ τὰς γε κινήσεις ὥς ἡ ἀν-
 θρωπος κινεῖ, κτ' τὸ εἶδος καὶ τὴν ἐν αὐτῷ κινεῖται φύσιν, ἥτις ἐστὶν
 ἡ τοιαύτη ψυχὴ. καὶ ἐστὶν ἴσον τὸ ἐνταῦθα εἰρημένον τὸ "ἡ αὐτὴ"
 τῷ εἰρημένῳ ἐν Φυσικῇ Ἀκροάσει (2 1 p. 292 b 22) ἐπὶ τῆς
 φύσεως "καθ' αὐτὸ καὶ μὴ κτ' συμβεβηκός." εἰπὼν γὰρ αὐτὴν
 ἀρχὴν κινήσεως, ἐν ᾧ ὑπάρχει πρῶτον, προσέθηκε τὸ "καθ' αὐτὸ καὶ
 μὴ κτ' συμβεβηκός," τῷτο λέγων διὰ τῆς προδιόριστος ταύτης ὅ
 νῦν εἴρηκε διὰ τῷ "ἡ αὐτὴ." τὸ δὲ "ἡ κινήσεις ἡ πρῶτη" ἥτοι
 δηλωτικὸν ἐστὶ τῆς κτ' τόπον κινήσεως· πρῶτη γὰρ ἡ φορὰ τῶν κι-
 νήσεων, ὡς δέδεικται, καὶ πᾶν φυσικὸν σῶμα κτ' φορὰν κινήτον,
 ὅκετι δὲ πᾶν αὐξητόν, ὅδ' πᾶν ἀλλοιωτόν. ἡ ἡ πρῶτη ἡ ὡς φυ-
 σικοῖς αὐτοῖς ὑπάρχουσα, τῇ γῇ ὡς γῇ, τῷ ζῳίῳ ὡς ζῳίῳ· δύναι
 γὰρ τις αὐτοῖς καὶ κτ' τέχνην κινήσεις ἐγγίνεαι, ἀλλ' αὕτη ὑτέρα.
 ὅτω δὲ εἴη ἂν τὸ ἡ ἐξηγητικὸν τῷ πρῶτῳ. ἐξῆς δὲ τὸ πρῶτον ση-
 μασιόμενον τῆς φύσεως ἐξηγεῖται, τί ἐστὶ καὶ ἐπὶ τίνων λέγεται τὸ
 φύσει, καὶ λέγει ταῦτα φύσει λέγει, ὅσα δι' ἑτέρου καὶ παρ'
 ἑτέρου τρέφεται τε καὶ αὖξεται, ἀπτόμενα αὐτῷ ἡ προσπεφυκῶτα
 αὐτῷ ἡ συμπεφυκῶτα αὐτῷ. ἥτοι δὲ ὡς ταῦτ' εἶπε τὸ ἄπτεαι
 καὶ συμπεφυκῶτα, ἡ ὡς ἔχοντα τινὰ διαφορὰν, καὶ ὡς συμπεφυ-
 κῶτα μὴ εἶναι τὰ φυτὰ τῇ γῇ, διὸ ὅδ' ἔχ' χωριζόμενα αὐτῆς οἶα
 τε· προσπέφυκα δὲ τὰ ἐμβρυα· ταῦτα γὰρ καὶ χωριζόμενα ζῇ. τί
 δὲ διαφέρει σύμφυσις ἀφῆς, ἔδειξε· ταῦτα γὰρ συμπεφυκῶτα,
 ἃ ἐστὶ συνεχῇ ἐκείνῳ ᾧ συμπεφύκεν, ἔχοντα κοινὸν ὅρον τὸν αὐτὸν
 ἐν ἀμφοτέροις ὄντα, τὰ δὲ ἀπτόμενα ὅδ' ἐν κοινὸν ἄλλο παρὰ τὴν
 ἀφῆν ἔχει. ἐπιζητήσαι δ' ἂν τις ἐπὶ τῶν φυτῶν, πῶς ταῦτα
 ἦναι τῇ γῇ, ἡ εἰ μὴ ἦναι, πῶς αὖξεται τε καὶ τρέφεται δι' αὐτῆς.
 ἡ διὰ τῷτο εἶπεν ὅτως, "φύσει δὲ λέγει ὅσα αὖξησην ἔχει δι'
 ἑτέρου τῷ ἄπτεαι καὶ συμπεφυκῶτα ἡ προσπεφυκῶτα," ὡς καὶ
 ἀπτομένων τινῶν καὶ αὖξανόμενων δι' αὐτῶ. προεῖπὼν δὲ τῷτο,
 ἐξῆς τίνι διαφέρει τὰ ἀπτόμενα καὶ τὰ συμπεφυκῶτα τε καὶ προσ-
 πεφυκῶτα λέγει. δύναι λέγει καὶ ἐπὶ τῶν ἀπτομένων τὸ προσ-
 πεφυκῶτα· τὰ γὰρ ὅτως ἀπτόμενα ὡς προσπεφυκῶτα ἐκείνῳ
 ἄπτεαι, δι' ἐκείνῳ αὖξεται. πῶς δὲ ἐν τὰ συμπεφυκῶτα, ἐδή-
 λωσε· κτ' γὰρ τὸ ποσόν, ὃ κτ' τὸ ποιόν· ὃ γὰρ ταῦτ' κτ' τὸ ποιόν τῶν
 σπλάγγων ἔκασον τῷ ἄλλῳ σώματι, ᾧ προσπέφυκεν, ὅδ' τὸ
 σῶμα τῇ συκῇ ἡ ὁ βότρυς τῷ ἐϋλῳ τῆς ἀμπέλου. καὶ δένδρα δὲ
 πολλὰς διαφέροντα κτ' τὸ εἶδος, πλησίον δ' ἀλλήλων ὄντα, συμ-
 φέεται τε καὶ ἐντὶ καὶ σῶζει τὸ οἰκεῖον εἶδος. τέταρτον σημασιό-
 μενον τῷ φύσει προσέθηκε τὴν προσεχῇ ἐκείνῳ ὕλην, ἥτις ὅσα τι

σῶμα ἐνεργεῖα, φυλάσσουσα τὸ οἰκεῖον εἶδος καὶ τὴν ἰδίαν φύσιν, ὅ-
 χεται καὶ τὸ εἶδος ὃ ὑπόκειται. ὅτω τὸ ἐϋλῶν τῆς κλήσεως ὕλη (μέ-
 νει γὰρ ἐϋλῶν καὶ κλήση γενόμενον) καὶ ὁ χαλκὸς τὸ ἀνθρώπου. καὶ ἐν
 τῶν κτ' τέχνην γινόμενον ἡ ὕλη τοιαύτη. προαίεσι δὲ τῶν φύ-
 σεων ὄντων, διὰ τί προσέθηκε τῷτο, ἐξηγήσατο εἰπὼν "τῶν φύ-
 σεων τὸν τρόπον καὶ τῶν φύσει ὄντων τὰ κοιναῖα φάσιν εἶναι φύσει."
 ὅτω καὶ Ἐμπεδοκλῆς τὰ τέσσαρα κοιναῖα ὕλην τῶν φύσεων γι-
 νόμενων ἐτίθετο, ἀμετάβλητα αὐτὰ θεωρῶν. καὶ οἱ δὲ πρὸς τὰ
 τέσσαρων κοιναῖων τῶν ὄντων ποιῶντες, ἡ δύο ἡ τρία, ὅτως
 ἐποίησαν, καὶ Δημόκριτος τὰς ἀτόμους ὅτως. ἡ δὲ πρῶτη ὕλη ἡ
 ὅτως· καὶ γὰρ εἰ σῶζει τὴν αὐτὴν φύσιν, ἀλλ' ὅδ' ἐν καθ' αὐτὴν ὕλη
 ἐνεργεῖα ὡς τόδε τι. πέμπτον σημασιόμενον τῆς φύσεως ἐπι-
 θέτο τὴν τῷ συναμφοτέρου τῶν φύσει γινόμενων τελειότητα
 καὶ ὕλην, ἡ γίνεαι καὶ κτ' τὴν τῆς ὕλης καὶ τῷ αἶδος ἔκτισιν (")· καὶ
 γὰρ ἡ τέτων ἔκτισιν φύσις. ὅτω καὶ οἱ συνθέσει τινῶν τὰ ὅσα γι-
 νόμεναι τὸ μὴ ἐκ τῆς συνθέσεως ἐκόμενον φύσιν λέγουσι (")· καὶ
 ὅς δὲ μὴ γίνεαι τῶν συντιθεμένων ἔκτισιν, ὅτοι ὅδ' ἐκ τῶν
 λέγουσιν εἶναι τὸ συγκειμένον. Ἐμπεδοκλῆς ὅν ἔχ' ἡγεμονίαν
 οἰν τινὰ αὐτῶν γίνεαι ἔλεγε φύσιν ὅδ' εἶναι, τῷτο ὅτως
 ὡς ἐν τὸ ἐκ τῆς συνθέσεως γίνεαι καὶ εἰδοποιεῖσθαι, ἀλλὰ μόνον
 εἶναι τε διαλλαξίαν τε μιγνόντων, λέγει καὶ μέντοι καὶ τῷτο φύσιν
 τῶν ἀνθρώπων ἡγεμονίαν αὐτὰ καὶ ἐν τῇ μίξει ὅδ' εἶναι. δευτὸν δὲ
 ὅτι φύσις ἡ τοιαύτη ὕλη τε καὶ τελειότης καλεῖται, διὰ τὴν
 φησί, καὶ τῶν φύσει ὄντων τε καὶ γινόμενων, καὶ τὰ πολλὰς ἡ
 ὑπαρχόντων ἐξ ὧν ἐπιτελεῖται τε καὶ γίνεαι, ὅδ' ἐν πῶ φάσιν τὴν
 φύσιν ἔχειν ταῦτα, ἂν μὴ τὸ οἰκεῖον εἶδος καὶ τὴν τελειότητα προ-
 λαβῇ. εἰπὼν δὲ φύσιν καὶ τὸ συναμφοτέρον, ἐπὶ τῇ φύσει
 ταῦτα μᾶλλον ἂν λέγοιτο, φύσις δὲ ἡ ὕλη ἡ τε πρῶτη, ἡ πε-
 ραδεγμὰ τὸ ὕδωρ. εἰ τῷτο εἴη τῷ χαλκῷ ὕλη, καὶ ἡ προσεχῇ
 ἡ πᾶν ὁ χαλκὸς περαδεγμὰ, καὶ τὸ εἶδος τε καὶ ἡ ὕλη, καὶ ἡ
 ἐκείνῳ τὸ εἶναι ἔκτισιν, ὡς πρῶτως ἐμνημόνευσεν. καὶ εἴη ἂν ἡ φύς
 τριχῶς λεγομένη, ὡς περ ἡ κενὴ προσέθηκε. τέλος δὲ εἶπε τῆς
 γένεσεως τὸ εἶδος, ἐπεὶ ἐν τοῖς φύσει γινόμενοις τὸ εἶδος καὶ τὸ
 κτ' τὸ τέλος ὕλην ἔχει. καὶ μεταφορὰν δὲ λέγει καὶ πᾶσι ὅδ' εἶναι
 φύσιν λέγει ἀπὸ τῷ αἶδος· ἐπεὶ γὰρ τὸ εἶδος ὕλη ἐν τῷ φάσιν
 συνεστῶτων (καὶ γὰρ τῷτο αὐτῶν τὸ εἶναι φύσις ἐστὶν), ἥτις καὶ
 πᾶσι τὴν ὕλην τὴν ἐκείνῳ, καθ' ἡν τὸ εἶναι αὐτῷ ὃ ἔκτισιν, φάσιν
 λέγουσι. διὸ καὶ τὸ κτ' τέχνην γινόμενον εἶδος ὕλη ἐν τῷ φάσιν
 τῶν φυσικῶν ὅτω καλεῖται. ἔκασον γὰρ τέτων οἰκεῖαν τὴν ὕλην
 καὶ ὑπαρξὴν ἔχει, ἡ καὶ αὐτὴ φύσις καλεῖται εἶδος ὅν αὐτῶν, ὅδ' ἡ
 λέγει οἰκεῖαν ἔχει ὕλην. εἰπὼν δὲ ταῦτα περὶ φύσεως ἐπὶ

1. αὐτῇ *M.* 2. ὃ γὰρ ἡ ἀνθρωπος *om A.* 3. ἐπὶ *et ἐπὶ M.* 4. ἐν αὐτῇ *M.* 5. ἐκείνῳ *A.* 10. τὸ *om M.* 13. αὐτῇ
 ὅδ' πᾶν *et ἡ post ἡ et* 14. αὐτοῖς *et ὡς γῇ om M.* 15. αὐτοῖς αὐτῆς *M.* 16. πρῶτη πρῶτα *M.* 28. τε *om M.* 30. ὡς *om A.* 33. λέ-
 γουσι λέγουσιν *A.* 34. ὡς πεφυκῶτα *M.* 41. τῷ *om AM.*

2. ὃ *q M.* 3. τῆς κινήσεως ὕλης *M.* 4 *et* 6. φύσει φύσει *AM.* 6. φάσιν εἶναι φάσεις *M.* 7. ὕλης *M.* 10. τὰς τὰς *M.* 11. αὐτῇ
M. 20. τι αὐτῆς *M.* 25. τε *om A.* 32. *ut nunc adiecit Sepulv.* 33. λεγομένης *M.* 31. αὐτῆς *M.* 38. ὕλην *M.* 39. τῶν φυσικῶν
suprastr. τῶν φυσικῶν A.

5. πηγυν "ἐκ δὲ τῶν εἰρημάνων ἡ πρώτη φύσις καὶ κυρίως λεγομένη
 13 ἐστὶν ὁσία ἡ τῶν ἐχόντων ἀρχὴν κινήσεως ἐν αὐτοῖς ἢ αὐτὰ," διὰ
 τούτων λέγων, ὡς περ εἶπεν καὶ ἐν τῇ Φυσικῇ Ἀκροάσει (2 1),
 φύσιν κυρίως εἶναι τὸ ἐνυλον εἶδος, ἀφ' οὗ ἡ ἀρχὴ τῆς κινήσεως τῷ
 συμφοτέρῳ, τὴν δὲ ὕλην καὶ τὰ ἄλλα, καθ' ὧν καὶ αὐτῶν ἡ
 φύσις λέγεται, ἀπὸ ταύτης λέγεσθαι φύσιν, τὴν μὲν ὕλην ὅτι δεκτικὴ
 αὐτῇ ἐστὶ, τὰς δὲ γενέσεις τε καὶ φύσεις ἀπὸ ταύτης κινήσεις εἶναι.
 διὰ τὸ τὸ εἶδος τε καὶ τὴν δύναμιν τὴν ἐν αὐτοῖς φύεται τὰ φύ-
 μασι. προσέτι δὲ ὅτι καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς κινήσεως τῶν φύσει ὄντων
 αὐτῇ ἐστὶν ἐνυπάρχουσα πῶς. ἐξηγούμενος δὲ τὸ πῶς, προσέθηκε
 10 τὸ "δυνάμει ἢ ἐνεργείᾳ," δυνάμει μὲν, ὡς ἐν τῷ σπέρματι τῷ
 καταβληθέντι ἡ ψυχῇ, ἐνεργείᾳ δὲ, ὅτι ἡδὴ ζῶν ἐστιν, γενέσεις
 δὲ ἀρχὴ τῆς κινήσεως παρὰ τοῖς φυσικοῖς τὸ ἐνυλον εἶδος, εἰκότως
 τούτο κυρίως φύσις. ἢ καὶ φύσις ἡ τῆς κινήσεως ἀρχή. σημειω-
 τέον δὲ ὅτι ὡς ἔκαστον διαμεῖναι ὡς λεγόμενον πολλαχῶς, ὅχι
 15 ὁμῶς, ἀλλ' ὡς τὸ ἀφ' ἑνὸς καὶ πρὸς ἕν ἐχον. Alex.

16 (") ὁ Ἀλέξανδρος αὖτε περὶ τῶ συνθέτου λέγειν αὐτὸν ἐν-
 ταῦθα. ὅσον δὲ ἐκ τῶν λεγομένων ὑπ' αὐτῷ, περὶ τῶ εἶδους λέ-
 γει· τί γὰρ φησιν ὅτι κατ' ἄλλον τρόπον λέγει φύσις ἡ ὁσία,
 ταῦτά τ' εἶδος; καὶ ὅτι ἐκαστος εἶδος ὁσία αὐτῷ ἐστίν. Asclep.

17 (") ὡς περ καὶ ὁ Ἐμπεδοκλῆς. τὸ καὶ εἶδος ἔλεγεν ἐπὶ γινέσθαι
 18 ἐκ τῆς τῶν στοιχείων μίξεως, καὶ ἔλεγεν ὅτι φύσις δὲ ἐπὶ τούτοις
 τοῖς στοιχείοις ὀνομάζεται τοῖς ἀνθρώποις. ὁ δ' Ἀριστοτέλης ἀνα-
 τρέπει τὴν ὁδὸν ταύτην, φάσκων ὅτι "διὰ κατὰ. id.

19 "ἀναγκαῖον — συναιτίον." τὸ δὲ ἀναγκαῖον τὴν διαίρεσιν εἰς
 20 πάντες σηματούμενα καὶ αὐτὸ ποιεῖν, ὡς ἐν λέγει, ὅτι ἀνευ ἀδύνατον
 εἶναι, ὡς ὄντος συναιτίον εἰς τὸ εἶναι. ὅπως ἡ τροφή τοῖς ζῴοις
 ἀναγκαῖα καὶ τὸ ἀναπνεῖν. ἢ μὲν καὶ ψυχῇ τὸ αἶτιον τῷ ζῆν, ταῦτα
 δὲ συναιτία (*). δεύτερον σηματούμενον ἐκτίθετο τὸ ἀναγκαῖον,
 ὅτι χωρὶς ἀδύνατον τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ εὖ περὶ τι γενέσθαι ἢ τὸ κακὸν
 30 ἀποβλεπῆναι, ὡς λέγει ἀναγκαῖα ἡ πόσις τῷ φαρμάκῳ, ὅχι
 ἀπλῶς ἀλλὰ πρὸς τὴν ἀποβολὴν τῆς νόσου καὶ τὴν γένησιν. ὅπως
 ἀναγκαῖον τὸ μακθάνειν πρὸς τὸ ἐπιστήμην ἔχειν, καὶ ἔθεσι χρῆσθαι
 σπουδαίως πρὸς τὸ ἀγαθὸν γενέσθαι, καὶ τὸ πλεῖσται εἰς Αἴγιον, ὡς
 ἀπαλάβη τὰ χρήματα, εἰ ἄλλως μὴ δύνατο. τρίτον τὸ ἀναγ-
 35 καῖον τὸ βιαιόν τε καὶ τὸ ἀκύνειον (*). λέγει καὶ τὸ βιαιόν τε καὶ
 παρὰ τὴν προαίρεσιν ἀναγκαῖον. ὅπως ἐξ ἀνάγκης ἔλθειν πρὸς
 λέγει ὁ βιασθεὶς ἢ ὑπὸ δεισμῶν ἢ ὑπὸ τινος τοιαύτης περι-
 σσεως ἢ ὑπὸ πνευμάτων (*). ὅσα καὶ βιαζόμενοι ποῶμεν,
 ταῦτα ἀναγκαῖα καὶ δι' ἀνάγκην ποῶμεν. διὸ καὶ λυπηρὰ τὰ
 40 ὅπως ἀναγκαῖα. "πάντα καὶ ἀναγκαῖον πρᾶγμα ἀνιάρῳ ἔφην," ὡς
 Εὐθύφρων λέγει. καὶ ἡ βία ἀνάγκη τίς ἐστιν, ὡς λέγει Σοφοκλῆς

(Electra v. 248). "ἀλλ' ἡ βία με ταύτ' ἀναγκάζει ποιεῖν."
 καὶ τὸ τὸ βιαιὸν ἀναγκαῖον λέγεσθαι μάρτυρον ἐχρήσατο Εὐθύφρων
 καὶ Σοφοκλῆς. ὅτι δὲ ἀμετάπειστον ἡ ἀνάγκη καὶ ἡ βία, δὴλον.
 1015 ὅτι καὶ ἐφ' ἡμῶν τὴν ἀρχήν. διὸ καὶ εἶπεν ἐνόντιον αὐτὴν τῇ κατ'
 31 τὴν προαίρεσιν κινήσει καὶ τῇ κατὰ λογισμόν. τὰ μὲν καὶ ἐφ' ἡμῶν,
 αὐτὴ δὲ ἀναιρετικὴ τὸ ἐφ' ἡμῶν. ἐκτὸς καὶ ἐπ' ἄλλοις. ἐπὶ
 ἀναγκαῖον τὸ αἰδίον καὶ ἀμετάβλητον καὶ μὴ ἐνδεχόμενον καὶ ἄλ-
 λως ἔχειν. ἀφ' οὗ φησι καὶ τὰ ἄλλα ἀναγκαῖα λέγεσθαι. τὸ καὶ
 μὴ ἐνδεχόμενον ἄλλως ἔχειν κυρίως ἀναγκαῖον. ἀπλῶς μὲν εἶπεν
 10 ἐπὶ τῶν αἰδίων, ἡδὴ δὲ καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ἀναγκαῖοις λεγόμενοις
 εἶναι δοκεῖ τι τοῦτο. καὶ καὶ τὸ βίᾳ γινόμενον ἀναγκαῖον τότε ὅτε
 μὴ ἐνδέχεται κατὰ τὴν αὐτὴν ὁρμήν τε καὶ προαίρεσιν κινεῖσθαι διὰ
 βιαζόμενον, καὶ ἀμετάπειστον, ὅτι τὸ πείθεσθαι καὶ μεταπεισθῆναι, ὅχι
 ἐνδέχεται δὲ τὸ βιαζόμενον ἄλλως ποιεῖν. καὶ τὸ συναιτίον τὸ εἶναι
 15 καὶ τὸ ἀγαθὸν ἀναγκαῖον διὰ τὸ μὴ ἐνδέχεσθαι χωρὶς αὐτῷ εἶναι ἢ
 ἀγαθὸν εἶναι. οἵτινες ἦσαν οἱ τρόποι τρεῖς τῷ ἀναγκαῖον οἱ πρῶτοι
 εἰρημένοι. προσέτι δὲ τοῖς προειρημένοις τέταρτοι τῷ ἀναγκαῖον
 1015 β τρόποις ἦν καὶ τὰς ἀποδείξεις. αἱ καὶ ἀποδείξεις ἀναγκαῖαι, ὅτι
 ἀποδεδογμένον ὅχι ἐνδέχεται ἄλλως ἔχειν, εἰ κυρίως καὶ ἀπλῶς
 20 ἀποδέδεικται. τὸ δὲ τὸ ἀποδεδογμένον ἀναγκαῖον εἶναι αἰτῶν φα-
 σιν εἶναι τὰ πρῶτα, ταῦτά τ' εἰς προτάσεις, εἰ ἀδύνατον ταύτας
 ἄλλως ἔχειν, δι' ὧν ὁ συλλογισμὸς τε καὶ ἡ ἀπόδειξις. δείξας δὲ
 πάντα τὰ ἀναγκαῖα ὑπαγόμενα σηματούμενον τῷ ἀναγκαῖον τῷ
 ἀδύνατον ἄλλως ἔχειν, διαμεῖναι αὐτὰ, καὶ λέγει τῶν ἀναγκαῖων τὰ
 μὲν τινα ἕτερον αἶτιον ἔχειν τὸ εἶναι ἀναγκαῖα, ὡς ἐπὶ τῶν
 βιαιῶν ἔχει καὶ τῶν ἀποδείξεων. τῶν δὲ ὅχι ἐξ ἄλλου αἰτίου τῆς
 ἀνάγκης, ἀλλ' αὐτὸ αἶτιον ἄλλοις ἐστὶ τῆς ἀνάγκης, ὡς αἱ πρῶται
 τε καὶ ἄμεσοι προτάσεις. ἀλλὰ καὶ τὰ αἰδία καὶ ὅπως ἀναγκαῖα.
 30 ὅτε καὶ ἐξωθεν ἔχει τὸ αἶτιον καὶ ἄλλοις ἐξ ἀνάγκης τὸ εἶναι ἐστὶν
 αἶτια. πάντα καὶ τὰ φύσει συνεσῶτα παρὰ τῶν θεῶν, οἱ εἰσιν
 αἰδίοι, τὴν τὸ εἶναι ἔχει αἰτίαν. ἀλλὰ καὶ τὸ μὴ δυνάμενον χωρὶς
 τινος ἢ εἶναι ἢ εὖ εἶναι ἐξ ἀνάγκης παρ' ἐκείνου τὴν αἰτίαν τὸ μὲν
 εἶναι τὸ δὲ τὸ εὖ εἶναι ἔχει. τῶν ἄλλων φησὶν ἀναγκαῖων ἕτερον
 35 τι τῆς ἀνάγκης εἶναι αἶτιον. ἐπὶ τε καὶ τῶν μὴ ἐνδεχομένων χω-
 ρὶς τινος εἶναι ἕτερον τι τὸ αἶτιον (ἢ καὶ τροφή ἕτερον τι τὸ τροφ-
 μένον), καὶ ἐπὶ τούτων δὲ ὡς χωρὶς ἀδύνατον τὸ ἀγαθὸν ἢ εἶναι ἢ γε-
 νέσθαι ἕτερον τὸ αἶτιον. ἀλλὰ καὶ τῶν βίᾳ γινόμενων προδήλως ἕτε-
 ρον τὸ αἶτιον, καὶ τῆς τῷ συμπεράσματος ἀνάγκης ἕτερον τὸ αἶτιον.
 μόνον δὲ τὰ ἀεὶ ὄντα, ἅπερ ἐστὶ τὰ θεῖα, ὅχι ἕτερον τι τὸ ἀεὶ εἶναι
 40 αἶτιον ἔχει, καὶ δι' αὐτὰ ἐξ ἀνάγκης ἐστὶ τε καὶ γίνεσθαι καὶ τὰ φύσει
 συνεσῶτα. λαβὼν δὲ ὁποῖόν τι ἐστὶ τὸ ἀναγκαῖον (ὅ καὶ μὴ ἐνδέ-
 χεται ἄλλως ἔχειν), πρῶτον καὶ κυρίως ἀναγκαῖον φησὶν εἶναι τὸ

4. τὸ συμφοτέρον *M.* || 26. ὅτι *M.* || 31. συμβληθῆναι *M.* || 33. *honestis moribus assuescas, ut bonus fias* Sepulv. || 36. μέν-
 16] μέναι *M.*

3. ἀμετάπειστον *M.* || 5. αὐτῆς *M.* || 6. τὸ ἀφ' *M.* || 8. γὰρ] ἄρα *M.* || 10. τὴν αἰδίαν *M.* || 11. τὸ om *M.* || 13. πείθεσθαι *A.* *persuasio enim dissuaderi potest* Sepulv. || 15. ἢ ἀγαθὸν εἶναι et 16. οἱ πρῶτοι om *M.* || 18. ὅτι] ὅτι τι *A.* || 19. ἄλλην *M.* || et om *M.* || 22. τὴν] τὴν *M.* ||
 25. ἀναγκαῖον *M.* || 27. ἄλλως ἐστὶ *M.* || 29. ὅτε γὰρ om *AM.* || 30. αἶτιον *M.* || 32. ἐκείνους *M.* || 33. ἀναγκαῖας *A.* || 37. καὶ τῶν] καὶ καὶ *M.*

ἀπλῶν, ὃ αἷτιον ἀποδέδωκε τὸ τὸ ἀπλῶν μὴ ἐνδέχεσθαι ἄλλως ἔχειν·
τὸ γὰρ μὴ ἀπλῶν πλεοναχῶς ἔχει, τὸ δὲ πλεοναχῶς ἔχον ἐνδέχεται
καὶ ἄλλως ἔχειν. τὴν δὲ λαβὼν ἐπιφέρει ὅτι εἴ τινα ἔστιν ἐν τοῖς
ἔστιν ἀπλῶς καὶ αἰδία καὶ ἀκίνητα, ὅτε βίαιον τι ἐκείνοις ἔστιν ὅτε
παρὰ φύσιν (ἐνδέχοιτο γὰρ ἂν αὐτὰ καὶ ἄλλως ἔχειν), ἀλλὰ κυρίως
ἐκεῖνα ἐξ ἀνάγκης ὄντα. τοιαῦτα δὲ κατ' αὐτὴν τὰ πρῶτα αἷτια.
παρέθετο δὲ τὸτο, ἵνα ἐπειδὴν τὸ ἀναγκαῖον κατ' αὐτῶν κατηγο-
ρῶμεν, μὴ ὡς τὸ βίαιον καὶ παρὰ φύσιν κατηγορούντων ἡμῶν ἀκού-
σις. Alex.

1015^a (°) διό φαμεν ὅτι ἐξ ἀνάγκης ἔστιν ὁ θεὸς ἀγαθός· ἐν τούτῳ
22. γὰρ ἔστιν ἡ τῷ θεῷ ὁσία· ὅτε γὰρ ἔχει ἐξωθεν τι συμβεβηκός ὑπάρ-
χον ἀπλῶν, ἵνα ἐν ἐκείνῳ θεωρηθῇ τὸ ἀναγκαῖον· διό καὶ τοῖς ἄλλοις
ἀναγκαίοις ἐντεῦθεν τὸ ἀναγκαῖον ἐπιπηγαζέται ἐκ τῆς πρώτης
ὁσίας. ὅθεν καὶ ὁ Πλωτῖνος παγκάλως ἔλεγεν ὅτι δεῖ τὰς πολλὰς
ἱλιγγας εἰς ἓν τι συνάγειν καὶ ὅπως νοεῖν τὸ θεῖον καὶ ἀντιλαμβανέσθαι
αὐτὸ μύσαντας, ἐπειδὴ καὶ ὑπὲρ ὧν ἐστὶ καὶ ἀπλῶν καὶ πάντα παρ-
γόν. Asclep.

1015^a (°) τὸ βίαιον δὲ ἀναγκαῖον, ὅταν τις ἐπιθῇ τινὶ βίαν ποιῆσαι
23. τὸδε τὸ πρῶγμα, ὥσπερ ὁ Εὐρυπιδεὺς ἐπέταττε τῷ Ἡρακλεῖ· διό
φησι κάκεινος “ἀναγκαῖον γὰρ ἐπείγει.” id.

1015^a (°) ὥσπερ ἔλεγεν Εὐθύνης ὁ σοφιστής. id.

29. “τὸ — συμβεβηκός.” τὸ ἐνός τὸ μὴ καὶ συμβεβηκός φησι
1015^b 16. λέγεσθαι τὸ δὲ καθ' αὐτό, καὶ τὸ μὴ καὶ συμβεβηκός τριχῶς· ἡ γὰρ
τὸ συμβεβηκός καὶ τὸ ὡ συμβεβηκέν ἐν λέγει, ὡς Κορίσκος καὶ
τὸ μουσικόν, εἰ εἴη Κορίσκῳ συμβεβηκός τὸ εἶναι μουσικῷ· ταύτην
γὰρ τὸ εἰπεῖν Κορίσκος καὶ μουσικόν ἓν, καὶ Κορίσκῳ τὸ μουσικόν συμ-
βεβηκέν. καὶ Κορίσκος μουσικός ἔστιν, ἓν φησι καὶ συμβεβηκός
εἶναι, καὶ τὸ μουσικόν καὶ τὸ δίκαιον, ἓτι ἐν καὶ συμβεβηκός μουσικός
Κορίσκος καὶ δίκαιος Κορίσκος. ἃ εἰπὼν ἐξῆς, καὶ τί ἔκαστον τούτων
ἐν ἐστὶ καὶ συμβεβηκός, προσέθηκε. τὸ μὴ γὰρ δίκαιον καὶ τὸ μουσικόν
ἐν, ὅτι μὴ ὁσία συμβεβηκός· καὶ συμβεβηκός γὰρ ἐν τὸ μουσικόν
καὶ τὸ δίκαιον τῷ ἐν τινὶ ἀμφω συμβεβηκέναι. τὸ δὲ μουσικόν καὶ
Κορίσκος ἐν τῷ θάτερον μόνον τῷ συναμφοτέρῳ τῷ ἑτέρῳ μόνον
συμβεβηκέναι· τὸ γὰρ μουσικόν τῷ Κορίσκῳ. ὁμοίως δὲ φησι
τρόπον τινὰ τούτου ἓν, τὸ ὅτι Κορίσκος μουσικός ἐστὶ καὶ ὁ Κορίσκος, καὶ
μία πρότασις καὶ συμβεβηκός. καὶ ἐν τούτῳ τῷ λόγῳ τὸ ἕτερον
μέρος τῷ ὅλῳ λόγῳ τῷ ἑτέρῳ ὑπάρχει· τῷ γὰρ Κορίσκῳ ὑπάρχει
τὸ μουσικῷ Κορίσκῳ εἶναι. αὐτὸς δὲ εἰπὼν θάτερον μόνον θατέρῳ
συμβεβηκέναι τῶν ἐν τῷ λόγῳ, τὸ μουσικόν εἶναι τῷ Κορίσκῳ

συμβεβηκέναι λέγει, ἀφελὼν ἐκ τῆς κατηγορουμένης τὸ Κορίσκος,
τῷ γὰρ τὸ μουσικόν Κορίσκῳ συμβεβηκέναι τούτῳ καὶ τὸ ὅλον Κορίσκος
Κορίσκος μουσικός ἔστιν. τρόπον δὲ τινὰ ὁμοίως εἶπεν, ὅτι διαφέρει
τίς ἐστὶ καὶ τὴν λέξιν τε καὶ ἐκφορὰν· ἐκεῖ γὰρ ἔλεγε τὸ ἐν, ὁ μουσικός
Κορίσκος, ἐνταῦθα δὲ τὸ μουσικόν Κορίσκῳ. τὸ δὲ μουσικόν Κορίσκῳ
τῷ δικαίῳ Κορίσκῳ ἐν φησιν εἶναι, ὅτι ἐκατέρῳ ἐν μέρος τῷ αὐτῷ
ὁ ἐν ἀμφοτέροις ταυτῶν ἐστὶ, συμβεβηκός· τὸ γὰρ μουσικόν καὶ τὸ δι-
καιον ἐκατέρῳ αὐτῶν μέρος ἐν ἐκατέρας προτάσεως, τῷ Κορίσκῳ
συμβεβηκός ταύτην ἢ ἐν ἀμφοτέροις ταῖς προτάσεσιν. ὁμοίως
δέ φησιν ἐν γίνεσθαι καὶ συμβεβηκός, καὶ μὴ ἐπὶ Κορίσκῳ μὴ
ἀτόμῳ τινός τὸ συμβεβηκός κατηγορηθῆναι, ἀλλὰ ἐπὶ τῷ γένει ἢ
εἶδους καὶ ὅλῳ τῶν καθόλου, ὅλον ἂν λέγῃ ταύτην εἶναι ἀνθρώπος καὶ
μουσικός ἀνθρώπος· ἐν γὰρ καὶ ταῦτα, ἡ ὅτι τῷ ἀνθρώπῳ μὴ ὁσία
ἔστιν συμβεβηκέναι, ἡ ὅτι καὶ τὸ μουσικόν καὶ ὁ ἀνθρώπος μὴ τῷ ἀνθρώπῳ
15 ὁσία συμβεβηκέναι, ὅλον Κορίσκῳ, ὡς ἐλέγετο ἐν καὶ τὸ μουσικόν ὁ-
καιον. πλὴν ὅτι ὁμοίως τῷ Κορίσκῳ ἀμφοτέρῳ ὑπάρχει, ὅτι ἀνθρώ-
πος καὶ τὸ μουσικόν, ἀλλὰ ὁ μὴ ὡς εἶδος αὐτῷ καὶ ἐν τῇ ὁσίᾳ αὐτῷ
(ὁ γὰρ ἀνθρώπος ὅπως), τὸ δὲ ὡς ἐξίς τις, ὡς τὸ μουσικόν, ἡ πάθος
ἢ ὅλῳ τῷ συμβεβηκός, ὡς τὸ λευκὸν ἢ σιμὸν καὶ τὰ τούτοις ὅμοια.
20 διό μᾶλλον τούτου ὅμοιον τῷ Κορίσκῳ, τῷ Κορίσκῳ μουσικός κατη-
γορηθέντος. καὶ τὰ μὴ καὶ συμβεβηκός ἐν λεγόμενα τοσαυτῶς
φησὶ λέγεσθαι, τῶν δὲ καθ' αὐτά ἐν λεγόμενων τὰ μὴ λέγεσθαι τῷ
συνεχῇ εἶναι. συνεχῇ δὲ λέγει κοινότερον καὶ τὰ ἐπωσὴν ὑπὸ τῆς
συνεχόμενα, ὡς τὴν φάκελλον, ὅτι ὑπὸ δεσμῷ συνέχεται. ὁμοίως
καὶ τὰ ὑπὸ κόλλης ἐνόμενα συνεχῇ λέγει, ὡς τὰ βιβλία. τὰ δὲ
ὡς κοινότερον ὅρον ἔχοντα, ὡς τὰ κυρίως συνεχῇ. ὅπως ἡ γραμμὴ
μία· συνεχῆς γὰρ ἔστιν, καὶ μὴ ἐπ' εὐθείας ἢ ἄλλῃ ἢ τι μέρει
αὐτῆς κακαμμένον. ὅπως δὲ συνεχῇ τὰ τῷ σώματος μέρει, ὡς
σκελὸς καὶ βραχίον. καὶ αὐτῶν τῶν συνεχῶν ἐν φησιν εἶναι μὴ-
λον τὰ φύσει συνεχῇ ἢ τὰ τέχνῃ, ὅλον τὴν τῷ ἀνθρώπῳ βραχίονα ἢ
τὴν τῷ ἀνδριάντος· μᾶλλον γὰρ ταῦτα ἡκωὶ καὶ συμπεφύκεν ἐν
ναυαγίῳ ἀλλήλων ἔχει. εἰπὼν δὲ μᾶλλον ἐν εἶναι τῶν συνεχῶν
τὰ φύσει τῶν τεχνητῶν λόγον τινὰ ἀποδέδωκε τῷ συνεχῇ, ἢ
ἐχρήσατο πρὸς τὴν τῷ ἐνός ἀπόδοσιν· ὁ γὰρ καθ' αὐτὴν κίνησις μία
καὶ μὴ ὅλον τε ἄλλως. τίς δὲ ἡ μία, προσέθηκεν εἰπὼν “μία ἡ
ὁ ἀδιαίρετος, ἀδιαίρετος δὲ καὶ τὴν χρόνον.” λέγων ταῦτα κυρίως
καὶ πρώτως εἶναι συνεχῇ, ὡς ἡ κίνησις μία ἢ καθ' αὐτὴν καὶ
καὶ ἐξ ἀνάγκης μία, τοτέστιν ἢ πάντα κινεῖται καὶ μὴ εἶναι τὴν αὐτὴν
τὴν μὴ κινεῖσθαι τὸ δὲ ἡρεμεῖν. τοιαῦτα δὲ ἐστὶ τῶν συνεχῶν τὰ μὴ

1. ἐνδέχεται M. || 3. δι] δι M. || 4. τι ἐν ἐκείνοις M. || 6. αὐτὸ M. || 25. Κορίσκος M. || τὸ] τῷ M. || 26. γὰρ τῷ εἰπεῖν A. || 29. κατὰ om M. || 31. κατὰ — 32. συμβεβηκέναι om Sepulv. || 33. τὸ M. || θάτερον A. || 34. συμβεβηκός εἶναι· τὸ M. || 35. τούτῳ A. || καὶ ὁ Κορίσκος om AM. || 37. τὸ γὰρ Κορίσκος ὑπάρχει τῷ μουσικῷ M.

5. hic autem musicus Coriscus et Coriscus. porro musicum Coriscum Sepulv. || 8. μέρος om M. || 9. ἢ] εἶναι M. || 11. κατηγορηται M. || τινος εἶδος ἢ γένους, καὶ A. || 17. ἀλλ' ὁ μὴ] ἀγ' ἢ M. || 18. ὁ — ὅπως om Sepulv. || ἔξίς τις αὐτὸν μουσικόν M. || 21. λεγόμενα τὴν συνεχῆς φησὶ M. || 22. τὰ] τὸ M. || λέγεσθαι φησὶ τῷ M. || 24. σφάκελλον A. || 25. τὰ ὑποβάλλας ἐνόμενα M. || βιβλία] βίαια M, βί A. || 27. ἐν om A. || μὴ ὑπ' εὐθείᾳ ἄλλῃ τι μέρος αὐτῆς κακαμμένον M. || 28. ὡς om M. || 31. συνέχῃ M. || 33. συνεχῶς A. || ἐν M. || 34. αὐτὴν M. || 37. ἡ συνεχῆς μία ἢ καθ' M. || 39. μὴ] μὴ M. || τοιαῦτα] τὰ αὐτὰ M.

ἔχοντα κάμψιν· τῶν γὰρ τοσούτων ἡ κίνησις ἀδιαίρετος καὶ χρόνος. αἰὼν δὲ συνεχῆ λέγεαζ ὡς ἡ κίνησις μία, ἐφεξῆς λέγει τίνα τὰ ὡς ἐστὶν ἡ κίνησις μία, καὶ ἐν τίνι τῷ συνεχεῖ, τῷ εἶναι τοσούτω. καθόλου φησὶ καὶ καθ' αὐτά καὶ κυρίως συνεχῆ εἶναι τὰ μὴ τῇ ἀφῇ τὸ ἔχοντα, ὡς τὰ θεομῶν ἡ κόλλη, ἀλλὰ ὑπὸ καὶ ὅρου συναπ- 5 τύματα· τὰ γὰρ ἀπτόμενα ἀλλήλων ἐβύλα ἢ λέγειν ὅτε ἐβύλον ὅτε σῶμα ἐν κυρίως ὅτε ὅλως ἐν τι. καθόλου μὲν ὅν φησὶν ἐν λέγεαζ κυρίως τὸ συνεχές, καὶ ἡ μὴ εὐθύ ἀλλὰ κακαμμένην. ἔτι δὲ μάλλον ἐν τῶν συνεχῶν τὰ εὐθέα καὶ μὴ κάμψιν ἔχοντα· μάλλον γὰρ ἐν κνήμῃ καθ' αὐτὴν καὶ μικρὸς σκέλος ὅλου· τὸ γὰρ σκέλος ἐκ 10 ἀκαμπείας, διὸ ἐνδύχει καὶ μὴ μίαν αὐτὴ τὴν κίνησιν εἶναι. ἐκείνι δὲ τούτο εἶναι τε ἐπὶ τῷ μικρῷ καὶ τῇ κνήμῃ· ἢ γὰρ εἶναι τε τῶν τοσούτων μέρος μὲν τι καὶ εἰς μέρος δὲ μὴ· κάμψιν γὰρ ἂν γέ- νηται. καὶ ταῦτα δὲ καὶ τὴν εὐθείαν γραμμὴν τῆς κακαμμένης μάλλον εἶναι μίαν λέγει, τὴν δὲ κακαμμένην ὅπως ὡς καὶ γυνῆαν 15 ἔχει καὶ μίαν καὶ ἢ μίαν εἶναι· ἢ γὰρ τῷ κύκλῳ μία· ἐπὶ γὰρ ταύ- τη ὅν τε καὶ μέρος κινεῖς φυλάσσειν καὶ ἡμῶν τὰ αὐτὰ. διὰ τί δὲ τὴν γυνῆαν ἔχουσαν ἐκ ἀπλῶς μίαν εἶπεν; ὅτι γὰρ ἐνδύχει καὶ μὴ ἅμα πᾶσαν αὐτὴν κινεῖς, τῶν δὲ εὐθειῶν ἀδύνατον τὸ μέρος χωρὶς τοῦ ὅλου κινηθῆναι· κάμποιτο γὰρ ἂν, ἐπὶ δὲ μέρος μὲν 20 γένος ἔχον τῆς εὐθείας δύναμις ἢ καθ' αὐτὴν χωρὶς τῆς ὅλης κινη- θῆναι ἢ καθ' αὐτὴν ἡρεμῆσαι. προσέθηκε δὲ τῷ μορίῳ τὸ ἔχον μέ- γος, ὡς δυναμένη καὶ τῷ πέρας τῆς εὐθείας ὑπὸ τῶν μορίων λέγειν, ὃ δύναμις μένει τῆς ὅλης κινεμένης. εἰπὼν δὲ περὶ τοῦ ὡς συνεχῆς ἐστίν, ἄλλον τρόπον φησὶν ἐν λέγεαζ καὶ τὰ ὡς τὸ ὑπο- 25 ὑκαίμενον τῷ εἶδει ἐστὶν ἀδιαίρετον· ὃ ἐξηγήσατο εἰπὼν "ὡς ἀδιαί- ρετον τὸ εἶδος καὶ τὴν αἰδησιν," λέγων ἀδιαίρετον τὸ μὴ εἰς διαφέ- ροντα αἰδητὰ διαιρέμενον· ἢ γὰρ καὶ τὸ ποσὸν ἀδιαίρετον οἷον τὸ ὑποκαίμενον αὐτοῖς εἶναι. διαφέροντα δὲ αἰδητὰ τὸ γλυκεῖ φέρε εἶπεν καὶ ἐρυφόν καὶ τὸ λευκὸν καὶ τὸ φαῖν. εἰς δ' ἂν ὅπως ἐν τῶν 30 αἰδητῶν τὰ ὁμοειδῆ ἀλλήλοις. λέγει δὲ μὴ μόνον ὡς τὸ πρῶτον ὑποκαίμενον ἀδιαίρετον ἔχειν, ταῦτα ἐν εἶναι, ἀλλὰ καὶ ὡς τὸ ἔχα- τω, πρῶτον μὲν ὑποκαίμενον λέγων τὸ προσεχῶς ὑποκαίμενον, οἷον εἰ οἷος ἔχειν· ὑποκαίμενον γὰρ τὴν αἰδητὴν εἶναι λέγει. εἰ δὲ οἷος εἴη, καὶ τούτο ἐν ταῦτα· ἐν γὰρ τῷ εἶδει. ὁμοίως καὶ ὡς ὕδωρ. 35 ὡς δὲ τὸ ἔχον ὑποκαίμενον, ταῦτα ἐν, ἢ τῷ αὐτῷ μὴ εἶναι ἀδιαίρετα αἰδητὰ ἀλλήλων, ἀλλὰ τῷ ἐξ ὁμοῦ πινος ἐχάτου αἰδητῶ καὶ ἀδιαίρετα κατ' εἶδος σώματος γεγενῆσθαι αὐτά· ταῦτα γὰρ ἐν ἐκ ὡς ὁμοειδῆ, ἀλλὰ τῷ τὸ ὑποκαίμενον ἔχον αὐτοῖς ὁμοειδὲς εἶναι. ὅπως οἱ χυμοὶ πάντες ἐν ἀλλήλοις λέγονται εἶναι, ὅτι ἐξ 40 ὁμοῦ πινος σώματος ἐχάτου ὑποκαίμενον τὸ εἶναι αὐτοῖς, ἢ ὕδατος ἢ αἵματος. προσέθηκε δὲ τῷ "ἢ τὸ τελευταῖον" τὸ "πρὸς τὸ τέλος,"

ἥτοι ἴσον λέγων τῷ ἢ τὸ τελευταῖον ἀπὸ τοῦ τέλους, τούτῳ τὸν πλεῖστον ἀφαιρώς, ἢ τὸ τελευταῖον πρὸς τὸ τέλος, τὸ ἔχον καὶ τέλος, ὃ μικρόν τι ἄλλω ὑποκαίει. ἔτι δὲ τελευταῖον μὲν οἷος καὶ τὸ εἶναι, πρῶτον δὲ τὸ ἐξ ὃ ἡ τέτων γένεσις ὑποκαίμενον αἰδητῶ ὅπως ἐν τὰ ἐκ τῆς αὐτῆς ὕλης καὶ τῷ αὐτῷ ὑποκαίμενον, ἐν αἰδη- 5 τῇ ἐκείνῃ. ἔτι ἐν φησὶ λέγεαζ ἀλλήλοις καὶ ὡς ταῦτα καὶ ἐν γένος· τὰ γὰρ διαφέροντα καὶ ἀντιδιηρημένα ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους ταῖς ἀντι- καίμεναις διαφοραῖς ὅμως διὰ τὸ γένος ὅν ταῦτα ἐν κατ' ἐκείνο λέγειν, καὶ ἐστὶν ὅπως ἐν τὰ τῷ γένει ἐν λεγόμενα. τρόπον δὲ τῶν φησὶν ὁμοίως ταῦτα ἐν λέγεαζ τοῖς προσηρημένοις, ὡς τὸ ἔχον ὑποκαίμενον καὶ ἡ ὕλη ὅσα αἰδητὴν τι σῶμα ἢ ἡ αὐτή· καὶ γὰρ ἐκείνα διαφέροντα ἀλλήλων καὶ τὴν ἐπὶ τὸ ὑποκαίμενον αὐτοῖς ἀναφορὰν ἐν ὅν καὶ ἀδιαίρετον ἐν ἡ. δύναμις καὶ ἀπλῶς τὰ ἐκ τῆς αὐτῆς ὕλης λέγειν ὁμοίως ἐν λέγεαζ τοῖς τῷ γένει τὸ ἐν ἔχουσι. 10 τρόπον δὲ τίνα ὁμοίως εἶπεν· ἢ γὰρ πάντῃ, ἀλλὰ καὶ τοσούτον καθὸ καὶ ἐν τούτοις καὶ ἐν ἐκείνοις τὸ ἐκ τῆς ἐπ' ἄλλο τι ἀναφορὰν, ἐπεὶ ἐκείνα μὲν τὸ ὑποκαίμενον αὐτοῖς ταῦτα εἶχε, ταῦτα δὲ τὸ κατηγο- ρούμενον· καὶ ἐκείνο ἀδιαίρετον μὲν κατ' εἶδος, καὶ δὲ τὸ ποσὸν ἐκ ἀδιαίρετον, τὸ δὲ γένος ἑμπαλὸν καὶ μὲν τὸ ποσὸν ἀδιαίρετον, κατ' 20 εἶδος δὲ διαίρετον. ὅτε μὲν ὅν, φησὶ, λέγειν ταῦτα ἀλλήλοις τὰ ὑπὸ ταῦτα προσεχῆς γένος, καὶ γένος, καίτοι ταῖς ἀντακαίμεναις ἐν αὐτῷ διαφοραῖς ἀντιδιηρημένον, ὅτε δὲ τὰ ὑπὸ ἐν γένος ταῦτα ἀλλήλοις λέγεαζ ἢ καὶ τὸ προσεχῆς γένος, ὡς τὰ προσηρημένα, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀνωτέρω. καὶ λέγει ἐφ' ὧν τούτο· ὅτε γὰρ ἡ γένη τῶν 25 ὑπ' ἀλλήλοις καὶ ληφθῇ τὰ εἶδη τὰ τῷ ὑποκαίμενον γένος, ἢ ἐκείνι εἶδη προσεχῇ τῷ πρῶτῳ γένει ἐστὶν, ἀλλὰ τῷ ὑπ' ἐκείνῳ τελευ- ταῖα ὄντα καὶ ἔχοντα, ἀλλήλοις ἐν ἢ καὶ τὸ προσεχῆς αὐτοῖς λέγειν γένος, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀνωτέρω· τὸ γὰρ ἂν τῷ δηλωτικῶν ἔχειν, ὃ καὶ τὸ ἀνωτέρω τέτων. οἷον ζῷον ἐστὶ γένος, καὶ ὄρνειον ὑπὸ τούτο, καὶ 30 τούτω εἶδη ἀπὸς καὶ ἰέραξ· ταῦτα δὲ ἢ καθὸ ὄρνειον ταῦτα ἀλλήλοις λέγειν (καθὸ γὰρ ὄρνειον, διαφέρει ἀλλήλων), ἀλλ' ἢ ζῷον, ταῦτα καὶ ἐν καὶ τὴν εἰς τὸ ἀνωτέρω γένος μεταστέλλειν. ὅπως ἐπὶ τὸ σκα- ληρὸν καὶ ἰσοσκελὲς ἐν ἀλλήλοις ὡς τρίγωνον, ἀλλ' ὡς ἡμῶν· τὸ γὰρ τοι ἀνωτέρω τούτων δηλωτικῶν ἂν εἴη τὸ καὶ τὸ ἀνωτέρω τῶν 35 προσεχῶν γενῶν, καὶ εἴη ἂν τὰ ὅτω τῷ γένει ταῦτά, ὡς καὶ τὸ ἀνωτέρω γένος, ἢ καὶ τὸ προσεχῆς, ἀναλόγως τὸ ἐν ἔχοντα τοῖς ἀπὸ τῆς ὕλης καὶ τῷ ὑποκαίμενον τὸ ἐν ἔχουσαν, ἐκ ἀπὸ τῆς προσε- χῆς ἀλλ' ἀπὸ τῆς ἐχάτης· ὡς γὰρ ἐκείνη καὶ τὴν ἐχάτην αὐτοῖς ὑποκαίμενην ὕλην, ἢ καὶ τὴν προσεχῇ, τὸ ἐν ἔχον, ὅτω καὶ τὸ νῦν 40 εἰρημένα τῷ γένει ταῦτά ἐστιν ἢ τῷ προσεχῶς κατηγορουμένῳ ἀλλὰ τῷ ἀνωτέρω. τὸ δὲ καὶ μὲν τὸ ἀνωτέρω γένος τὰ αὐτά λέ- γεαζ ταῦτα, καὶ δὲ τὸ προσεχῆς μικρόν τι ἐν ἀλλήλοις, τὴν αἰτίαν

Tttt

1. καμπήν Α. || 2. συνεχῆς Μ. || λέγειν τῶν Μ. || 4. φησὶ δὲ κατ' αὐτά Μ. || 5. εὐθεί, ἀλλὰ κακαμμένη Μ. || 9. ἐν Μ. || 10. μέρος Μ. || 11. λίαν Μ. || 13. μέντοι κινεῖσθαι Μ. || 15. κακαμμένην Μ. || 17. κατὰ καὶ τὰ Μ. || 18. τί οὐ Μ. || 20. κάμποιτο Μ. || 21. ἔχειν Μ. || 22. ἐκ οὐ Μ. || 35. ἐν γὰρ — 36. αὐτὰ οὐ Α. || 36. μὲν εἶναι διάφορα Μ. || 41. αὐτῶν Μ. || 3. καὶ δὲ Μ. || 4. τὸ τελευταῖον Μ. || 5. ὑποκαίμενον, ἀντιστοιχῶν ἐκείνῃ. ἔτι Μ. || 15. καθὸ καὶ ἐν τούτοις οὐ Μ. || 25. ὑπ' ἀλλήλων Μ. || 26. αὐτὰ Μ. || 32. τὸ σκελὴ γὰρ καὶ ἰσοσκελὲς Μ. || 38. τὸ ἐχάτου Μ. || 39. καὶ τὰ οὐ Μ.

ἀποδεδωκεν· ὅ· ἢ γένος διαφοραῖς ὃ διαφέρει ἀλλήλων τὰ αὐτὰ
 ὑπ' αὐτὰ, κατ' ἐκεῖνο ταῦτα ἀλλήλοις ταῦτά, ὃ δὲ διαφοραῖς
 διαφέρει γένος, κατ' ἐκεῖνο δὲ ὃ ταῦτά. ἔχ' ὅτως ἦν τὰ τῷ γέ-
 νει τὰ αὐτὰ, ὡν πρῶτων ἐμνημόνευε. τὰ δὲ τρίγωνα, τί τε
 ἰσοπλευρὸν καὶ τὸ σκαληνὸν καὶ τὸ ἰσοσκελές, ἐπὶ χήματος μὲ διαφο-
 ραῖς ὃ διαφέρει (ὑπὸ ἢ τὴν τῶν εὐθυγράμμων διαφορὰν πάντα
 τὰ τρίγωνα κατὰ ἀλλήλους ἐστὶ χήματα), τριγώνων δὲ διαφοραῖς
 διαφέροντα ἕκτι τρίγωνα ταῦτα ὁμοίως. καὶ ὁ ἀεὶς καὶ ὁ κώρας
 τῷ ζῳι μὲ διαφοραῖς ὃ διαφέρει· ὑπὸ ἢ τὴν πτηνὸν ἐν τῷ ζῳι δια-
 φορὰν τὰ ὄρεα πάντα, διὸ καὶ ζῳα ταῦτά· ὁρνεῖ δὲ διαφέροντα
 διαφοραῖς ἕκτι τὰ αὐτὰ ὄρεα. διὰ τὸτο ἢ καὶ ὁ ἀνὴρ καὶ ἡ γυνή
 ἀνθρώπος ὁμοίως, ὅτι μὴ ἀνθρώπου διαφοραῖς ἀλλήλων διαφέρουσι.
 1016^a δαίμων δὲ τίνα ἐν ἐστὶ καὶ γένος, προστίθῃσι τί σηματοῦμενον ἐνός
 32 καὶ τὸν ὁρισμὸν καὶ τὸν λόγον τὸν τί ἦν εἶναι λέγοντα· ὡν ἢ ἑτέρων
 ὄντων καὶ κεχωρισμένων ὑπ' ἀλλήλων ὁ λόγος καὶ ὁρισμὸς ὁ αὐτὸς
 ἐστὶ, ταῦτα ἐν ἐστὶ ἀλλήλοις. εἰπὼν δὲ ὡν ὁ λόγος ὁ τὸ τί ἦν
 εἶναι λέγων ἀδιαίρετος πρὸς ἄλλον, προσέθηκε τὸ "αὐτὸς ἢ καθ'
 αὐτὸν πᾶς λόγος διαίρετός." τὸτο δὲ, ἐπεὶ πᾶς λόγος σύγκειται
 ἐκ πλείωνων τινῶν, εἰς ἃ καὶ διαίρεται. ὅταν δὲ κεχωρισμένων τ-
 νῶν ἅπ' ἀλλήλων καὶ συμβεβηκόσι τισὶ διαφερόντων οἱ λόγοι οἱ
 τὴν ὕσιν δηλοῦντες αὐτῶν ὡς οἱ αὐτοί, καὶ ταῦτα ἐν. καὶ εἴη ἂν
 διὰ τούτων εἰρηκῶς τίνα ἐστὶ τὰ τῷ εἶδει ἐν τε καὶ ταῦτά. τὸ δὲ
 "ὡς περ ἐπὶ τῶν ἐπιπέδων ὁ τῷ εἶδους" δηλωτικὸν ἐστὶ τῷ ὅτι τῶν
 τούτων τῶν κεχωρισμένων ἀλλήλων καὶ κατὰ τινα συμβεβηκότα
 διαφερόντων ἕνα εἶναι λόγον· τοιαῦτα ἢ τὰ καὶ τὸ μέγεθος μόνον
 ἀλλήλων διαφέροντα, ἐφ' ὧν εἶπεν "ἡγεμένον καὶ φθίνον." ἢ ὡς καὶ
 ἐπὶ τῶν ἐπιπέδων ὁ αὐτὸς λόγος ἐκάστῳ καὶ τὸ εἶδος μένει, ἂν τε ἡ
 μεῖζον ἂν τε ἐλαττον· ὁμοίον ἢ τρίγωνον καὶ ἐν καὶ τὸ μεῖζον καὶ τὸ
 1016^b ἐλαττον, ἂν ἡ ὁμοειδῆ. τούτοις προστίθῃσι καὶ λέγει καθόλου καὶ κυ-
 1^a ρίως ἐν ταῦτα εἶναι, ὡν ἡ νόσις ἀδιαίρετος ἡ νοῦσα τὸ τί ἦν εἶναι
 αὐτῶν καὶ τὴν ὕσιν· ἢ ἢ καὶ πάντα ἐστὶν ἀχώριστα καὶ μήτε χρόνῳ
 μήτε τόπῳ μήτε λόγῳ χωρισμὸν τινα ἐπιδέχεται, ταῦτα μάλιστα
 ἐν, καὶ τῶν τούτων μάλιστα ὅσα ὕσιν εἰσὶν. λόγοι δ' ἂν τὸ ἐκ
 κατ' ἀριθμὸν καὶ τότε τι καὶ ὑποκείμενον κυρίως ἐν· τῶν μὲ ἢ
 ὁμογενῶν καὶ ὁμοειδῶν χωρίζεται τινα ἀλλήλων καὶ τόπῳ καὶ χρόνῳ.
 35 ἀλλὰ καὶ τῶν ἑτέρων τῷ γένει, εἰ καὶ μὴ τόπῳ ἢ χρόνῳ ὁ χωρι-
 σμός, ἀλλὰ λόγῳ γε· ἄλλος ἢ λόγος ἀναβάσεως καὶ ἄλλος κα-
 ταβάσεως, εἰ καὶ ἐν τὸ ὑποκείμενον καὶ ἀχώριστον. τὸ δὲ κατ' ἀριθ-
 μὸν ἐν πάντῃ ἀχώριστον, καὶ μάλιστα τὸ ἐν τῇ ὕσιν· καὶ ἢ τῶν ἄλ-

λων τῶν κατ' ἀριθμὸν τὸ ἐν ἐχόντων ἕκαστον παρὰ τῆς ὕσιν ἐκ-
 τὸτο. ἢ τὰ μὲ ὑπὸ τὸ γένος διαφέροντα ἀλλήλων τῷ εἶδει καὶ τῷ
 ἀντικειμένῳ διαφοραῖς τῷ γένει τὸ ἐν ἔχει, καὶ τὰ ὑπὸ τὸ εἶδος
 κεχωρισμένα ἀλλήλων καὶ διαφέροντα, εἰ καὶ μὴ κατ' ὕσιν, ἀλλὰ
 καὶ συμβεβηκότα τινά, τῷ εἶδει ταῦτά τε καὶ ἐν. τὸ δὲ γένος
 αὐτὸ τὸ καθόλου λαμβανόμενον, ὅσον τὸ ζῷον, ἐν ὃν καὶ ταῦτ' αὐτῷ
 καὶ ἐκ ἀλλῶν, εἴη ἂν τῷ ἀριθμῷ αὐτὸ αὐτῷ ταῦτ' αὐτὸν τε καὶ ἐν ὁμοίως,
 τετέστιν ὁ μὴ ἀνθρώπου διαφοραῖς διαίρετος· καὶ ἐστὶ λεγόμενον
 διὰ τούτων ὑπ' αὐτῷ ὁ πρὸ ὀλίγου πρότερον εἶπεν. ἐπιφέρει δὲ τούτως
 καὶ τὸ καθόλου ἐν ἕκαστον λέγοντος καὶ τὸτο, καθὸ μὴ ἔχει διαίρετον
 μήτε διαφέρειν τι πρὸς τι· τὰ ἢ μὴ διαφέροντα ἀλλήλων πάντα,
 καθὸ μὴ διαφέρει, ταῦτά ἐστιν ἀλλήλους. ὅτε ἢ ἀνθρώπου καὶ
 τὸ ἀνθρώπου ἀδιαίρετος εἰς (ὃ ἢ μὴ εἰς ἀνθρώπου διαίρετος ἐστὶ)
 καὶ ἐν ζῷον ὁμοίως ὁ μὴ καθὸ ζῷον διαίρεται· καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων
 ὁ αὐτὸς λόγος. ταῦτα δὲ εἰπὼν διὰ μέσου πάλιν ἐπάνασσι, καὶ λέ-
 15 κουσιν ὅτι κυρίως ἐν τὸ καὶ τὴν ὕσιν ἐν ἐστὶν· τῶν μὲ ἢ ἄλλων
 ἕκαστον ἐν λέγει κατὰ τι συμβεβηκός· ἢ ἢ τῷ ἑτέρῳ τὸ πᾶν
 ὡς τὰ ὁμοίως διατιθέμενα τινά ἐν ἀλλήλοις λέγει, ὅσον μετὰ μίαν
 ἢ ὅλως γλυκερὸν γλυκερὸν καὶ θερμὸν θερμῷ, ἢ τῷ ἔχειν τὸ ταῦτ', ὡς
 ὁ μουσικὸς τῷ μουσικῷ ἢ ὁ λευκὸς τῷ λευκῷ· τῷ ἢ ταῦτ' ὅτι
 ἔχειν ταῦτά· τὰ δὲ τῷ πάχυν ταῦτ' διαθερμαίνοντα ἢ ψυχ-
 μενα ἢ ὅλως πάχυνται τὸ αὐτὸ πάθος, τὰ δὲ τῷ πρὸς τὸ πᾶν
 ὡς λέγομεν τὸς μὲ πρὸς τῷ οἰκόντας πάντας δεξιῶς τὸ κέρως καὶ
 ἐν τοῖς δεξιῶς εἶναι καὶ καὶ τὸτο ἐνός τινος κοινῶν, πάλιν δὲ ἐκ-
 25 τέρως τὸς πρὸς δύσιν, ἢ τὸς ἐνός τινος δεξιῶς ἢ διαίρετος ἢ
 ἐνός ὕδρος· ταῦτα μὲ ἐν τὸ ἐν ἔχει κατὰ τι τῶν συμβεβηκόντων
 καὶ ἢ τὸ ἐκείνων τινὸς ὁμοίως ἀλλήλοις κοινῶν τινά τὸ
 συμβεβηκὸν ἐκεῖνο τὸ ἐν ἔχει. κυρίως δὲ ἐν, ὡν ἡ ὕσιν μὲ
 μία δὲ, ὡς φησιν, ἡ ὕσιν τῶν ἢ συνεχεία (ἐν ἢ τὸ συνεχές
 καθὸ ταῦτον· ὅτω γραμμῇ μία καὶ ἐπίπεδον ἐν καὶ σῶμα ἢ ἢ
 εἶδος (ὅτω τρίγωνον ἐν καὶ ἀνθρώπου εἰς λέγονται εἶναι· ὅν ἢ ἢ
 εἶδος, ἐν ταῦτα τῇ ὕσιν, ὡς οἱ ἀνθρώποι· ὁμοειδῆς ἢ ὁμοίως καὶ
 πάντα τὰ ὁμοειδῆ ἀλλήλους). ἢ λόγῳ φησὶν· λόγῳ ἢ λέγει
 ἢ τὰ πολυώνυμα· καὶ ἢ ταῦτα κατ' ὕσιν ἐν· εἰς ἢ ἢ λόγῳ
 35 αὐτῶν ὁ τὴν ὕσιν σημαίνων. ἢ ἐκ παραλλήλων εἶπε τὸ "ἢ εἶδος ἢ
 λόγῳ" καὶ τὸ ὅτως εἰρηάζει σημαῖον τὸ καὶ τὰ πλείω τίνα ἐστὶν ἐκ-
 διδόντα τῶν τοῖς συνεχέσιν ἀντικειμένον μεμνημονεύοντα καὶ τῷ
 τῷ εἶδει· εἶπε ἢ "ὡς πλείω" ἢ τὰ μὴ συνεχῆ ἢ ὡν καὶ ἐν τὸ
 εἶδος. ὅτι δὲ τούτων ἕκαστον ἐν, δεικνυσιν ἐκ τῷ καὶ μὴ τὸ συνεχῆ

4. ὡς πρότερον *M.* || 5. ἐπὶ *A.* || 9. τὸ om *A.* || διαφέρει | διαφέρουσιν *M.* || 12. ἀνθρώπος | ἀνθρώπου *M.* || 20. ἀπ' ἀλλήλων ei τὰ om *M.* ||
 23. δηλωτικὸς *M.* || 26. ἐφ' ὧν om *M.* || 33. λέγει *M.* || 35. χωρίζεσθαι *M.* || ἀλλήλων ἐν τόπῳ *M.* || 36. item quae diversis nominibus
 appellantur, i. e. ἐπερώνυμα, licet neque loco neque tempore dividantur, ratione tamen dividuntur Sepulv. || ὁρισμὸς *A.* || 37.
 καὶ ἄλλως *M.* || 39. πάντι *M.* || τὸ | τῷ *M.*

10. ἐκείν *M.* || 15. μέσον παρίσχει ἀπάντησι *M.* || 24. τινος | τι *M.* || 25. eadem est ratio, si quos dextram alicuius unius tenere
 dicamus, vel duplos esse, vel unius filios Sepulv. || 28. συμβεβηκέναι *M.* || 29. ἢ om *M.* || 36. cuius indicium est, quod cum
 exponeret quae plura esse intelligantur, tum de iis quae continentibus opponuntur, tum de iis quae opponuntur similibus
 specie, meminit Sepulv. || 38. ἢ ὧν — 39. συνεχῆ om *M.*

ἀλλήλους ὡς πλείω ἢ μᾶλλον ἀριθμῶν· πολλὰς γὰρ ἀνθρώπους λέγομεν, ὅτι διήρηται· ἀπ' ἀλλήλων, καίτοι ταύτην ἔχουσιν εἶδος· ἀλλὰ καὶ τὰ μὴ ὁμοειδή ἀλλήλοις, ὡς πολλὰ λέγομεν, ὡς ἵππον, κύνες, ἀνθρώπων. ὑκείτι παρεθέτο πῶς καὶ ὡς εἰ λόγους πλείους, καὶ ταῦτα οὐκ ἔστιν ἀποδείξαι. προστίθεται δὲ τοῖς προσηρημένοις τῷ κυρίως ἐνός τρόποις καὶ 5 τῷ ὅλῳ ἢ καὶ τῷ εἶδος ἀπειλῶμεν· ὅτι γὰρ τὸ ὅλον συνεισφέρειται ἐν τῷ μέρει καὶ τὸ μέρος ἐν τῷ ὅλῳ, ἀλλὰ καὶ ὅπως ἔχει ὡς τὸ εἶδος ἔχει, ὡς ἐδείξεν ἐναργῶς ἐπὶ τῷ ὑποδείγματι. λέγει δὲ καὶ τὴν τῷ κύκλῳ γραμμὴν διὰ τοῦτο μάλιστα εἶναι, ὅτι πρὸς 10 τῷ συνεχῇ καὶ τὸ τελευτῶν τε καὶ ὅλον ἔχει· ὅτι γὰρ διέχεται προδήκην κατ' ὅσον, ὡς τὸ τελευτῶν ἔχουσα ('). δοκεῖ δὲ ἡ λέξις αὕτη ἀλλοῦς εἰρηάζει· προδήκην γὰρ ἔπειτα δ' ἔστι μὴ ὡς ὅτιον φαμὶ εἶναι, ἀντὶ τοῦτο, ὅτι καὶ ὅσον πρὸς τοῦτο ἀπέδωκε· λαίπει γὰρ τὸ εἶναι αὐτοῦ καὶ ὅπως ἐνός τρόπος, ἢ τι τοῦτον. καὶ γὰρ εἰ δύναται τὸ ἐπὶ τῷ 15 κύκλῳ εἰρημένον ὡς ὅπως εἰρημένον ἀκέραιον, διὰ τοῦτο καὶ τῷ κύκλῳ μάλιστα μία τῶν γραμμῶν, ἀλλ' οὐκ ὅπως αὐτὸς εἰρηκε τῇ λέξει. εἰ δ' ἐν σαφῆς ἡ λέξις καὶ τὸ ἀκέραιον συνίσταται, εἰ εἴη γεγραμμένον ἀντὶ τῷ. ἔπειτα δ' ἔστι μὴ ὡς ὅτιον τὸ ἐπὶ δὲ ἔστι μὴ ὡς ὅτιον. προστίθεται τοῖς εἰρημένοις καὶ ὅτι τὸ ἐπὶ εἶναι. τὸ ἀρχὴ ἀριθμῶν εἶναι 20 ἔστι· τὸ γὰρ ἐν ἐκάστῳ πρῶτον μέτρον, ὅ καὶ ἐν ἐκαστῷ ἀρχή· τούτων δὲ ἐν μὴ τῷ ἀριθμῷ ἢ μονάδι, ἐν ἄλλῳ δὲ ἄλλο ὅ τι ποιεῖ. καὶ ἔστιν ἐν αὐτῷ τὸ πρῶτον μέτρον· ὅ γὰρ ταῦτα ἐν πᾶσι τὸ ἐν. καὶ δὲ ἔστι τὸ ἐν ἐκάστῳ πρῶτον μέτρον, ἐδήλωσεν εἰπὼν ὅτι γὰρ πρῶτον γνωρίζομεν τί, τοῦτο πρῶτον μέτρον ἐκάστῳ γένους. διὰ καὶ 25 εἰδείξεν ὅτι ἀρχὴ ὡς γνωρίζομεν· διὸ δὲ γὰρ πρῶτον γνωρίζεται τί, τοῦτο ἀρχὴ ἐπεικῶν, ὡς γνωρίζομεν καὶ τῷ γνωρίζομεν τὸ ἐν ἀρχῇ· ἐν τῷ γὰρ ἀριθμῷ πρῶτως οἱ ἀνθρώποι γνωρίζονται καὶ ἐν ἵππῳ οἱ ἵπποι, καὶ κατ' ἑκάστον γένος οὐκ αἰὶν τινὶ τῷ γένους ἐκείνῳ· ὅπως ἐν μέλει 30 ἢ δόξαι· τῷ γὰρ ἐλαχίστῳ αἰσθητῷ διακρίνεται δοκεῖ πάντα τὰ διακρίματα ἐν τοῖς μέλεσι μετρεῖσθαι· καὶ ἐν φωνῇ δὲ τὸ φωνῆν ἢ ἀφῶνεν φωνεῖον· ἐν τοῖς γὰρ ἐλαχίστοις πᾶσι ἐγγράμματος φωνῇ μετρεῖται. πάλιν ἐν βάρει ἄλλο τι τὸ πρῶτον τε καὶ ἐν, ὅτι τῷ εἰσθῆναι τε καὶ τῇ συνθέσει τὸ πᾶν βάρος γνωρίζεται. ὁμοίως καὶ ἐν καθεστῇ ἔστι τι πρῶτον γνωρίζομεν τε καὶ λαμβανόμενον, ὅτι ἢ 35 πᾶσα κίνησις γνωρίζεται· καὶ γὰρ εἰ μὴ φύσει τίς ἐστι πρώτη κίνησις, ἀλλ' ἡμεῖς γε οὐκ οἶσμεν τὴν φυσικὴν ἢ τινά· ἀλλὰ, ἢ τὴν ὅλην μετρεῖται. ἐν πᾶσι δὲ, φησὶ, καὶ πανταχῶς τὸ ἐν ἢ τῷ ποσῷ ἢ τῷ εἶδει ἀδιαίρετον... καὶ ἐπὶ ἀθῶν, μονάς τοῦτο· ἐν δὲ θέσει ἔχει πάντῃ ἐν ἀδιαίρετον, συνεχῆ· τὸ δὲ μοναχῇ διαίρεται γραμμῇ 40 τοῖς ὡς εἰς λόγους καὶ ὅρος. ἔστι δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων τῷ ἐνός ἀπο-

2. ὅτι — 3. λέγομεν om A. || 15. δύναται M. || 17. μία et 18. ἡ λέξις om M. || 19. ὡς κατὰ F. || τό — ἐντὶ om AM. || 22. ἄλλο ὅτι ποῖ om MF, ib. latina. || 31. μέλει || μέτρον M. || 34. πᾶν om M. || 36. φῶν M. || 38. καὶ πᾶν τὸ M. || 39. aut. formae. quod igitur est quantitate individuum, id si omnino est individuum et praeterea positione caret, unitas est Sepulv.

1. διαίρετον διὰ τὴν A. || 3. ἐν om A. || 10. α om M. || 14. τῇ τὸ M. || γένος A. || 18. ἔχει M. || 19. ἀναλογίαν M. || 23. an sic dicitur, quatenus unum numero, idem sibi est specie. nam quoniam genere unum sunt, proportionis quoque unitatem habent, quia in eodem genere contenta proportionem habent inter se Sepulv. || 24. γένος M. || 26. ὅπως ὡς M. utrumque 27. πρὸς om AM. || 28. καὶ om M. || 30. πηγῇ M. || ποταμῷ M. || 34. πρῶτον μὲν M. || 36. δὲ om M. || 37. ἢ M. || 38. ἐν γένει αὐτοῦ M.

ὑπερὸν σημαίνει· ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῷ βαδίζων τὴν τῆς βαδίσσεως, καὶ ἐπὶ τῷ τέμνων τὴν τῆς τομῆς, καὶ ἐπὶ πάντων ὁμοίως. ὡς γὰρ ἔστιν ἐν τῷ περὶ Ἑρμηνείας (c. 3), αὐτὸ μὲν ὕδωρ ἐστὶ τι, προσσημαίνει δὲ σύνθεσιν τινα, ἢ ἀπὸ τῶν συγκατεμένων ἔχει οὖν τε καὶ οὐκ. ἔτι, φησὶ, σημαίνει τὸ ἔστι καὶ τὸ εἶναι καὶ τὸ ὄν τὸ ἀληθές, καὶ δὲ μὴ εἶναι καὶ τὸ μὴ ὄν ψεῦδος· τὸ μὲν γὰρ ἀληθές εἶναι τε καὶ ὄν φανερὸν, τὸ δὲ ψεῦδος μὴ εἶναι τε καὶ μὴ ὄν, ὁμοίως ἐν τε καταφάσει καὶ ἀποφάσει, τυτέστιν ἐάν τε καταφατικῶς τινὸς κατηγορηθῇ ἂν τε ἀποφατικῶς. ὁ μὲν γὰρ λέγων "ἔστι Σωκράτης μουσικός" ἀληθές φησιν εἶναι τὸ λεγόμενον, τῷ ἔστιν ἐπὶ τῷ ἀληθῶς χρωμένον, ὁμοίως καὶ ὁ λέγων "ἔστι Σωκράτης ὁ λευκός," ἀποφατικῶς κατηγοροῦν τὸ ὁ λευκός, ἀληθῶς λέγει πάλιν τὸ εἶναι μὴ λευκὸν Σωκράτην. καὶ ὅτω μὲν ἐν τῇ καταφάσει τάλῃθές, τὸ δὲ ψεῦδος ἐν τῇ ἀποφάσει, ὡς ὅταν εἴπῃ τις μὴ εἶναι τὴν διάμετρον τῇ πλευρῇ ἀσύμμετρον. συντάξας γὰρ τὴν διάμετρον ἀσύμμετρον τῇ πλευρῇ τῷ μὴ εἶναι, ψεῦδος λέγει τὸ εἶναι τῷτο. ὁ μὲν γὰρ τὴν κατάφασιν λέγων ἀληθές φησιν εἶναι τὸ εἶναι, ὁ δὲ τὴν ἀποφασιν ἀναιρεῖ τὸ εἶναι ὡς ψεῦδος ὄν. λέγει δὲ τὸ εἶναι τε καὶ τὸ ὄν σημαίνειν πρὸς τοῖς εἰρημένους καὶ τὸ δυνάμει τε καὶ ἐντελεχείᾳ. ὡς δὲ ἡ γεγραμμένη ἀντὶ τῷ "δυνάμει" τὸ "ῥητόν," λέγει ἂν ῥητὴν τὸ δυνάμει, ὅτι ῥηθῆναι μὲν ἀληθές ἐστιν, ὁ μὴν καὶ ἔστιν ἡδὴ ("). "τὸ δὲ ἐντελεχείᾳ τῶν εἰρημένων τύπων," τυτέστι τῶν ῥητῶν τε καὶ δυνάμει. ὁρῶν γὰρ εἶναι λέγει καὶ τὸ ἡδὴ ὁρῶν καὶ τὸ δυνάμενον, ὡς τὸ καμύμενον, τῷ εἶναι καὶ ἐπ' ἐκείνου καὶ ἐπὶ τούτῳ κατηγορουμένου ἡμῶς, καὶ ἐπὶσκάδῃ καὶ τὸ ἐνεργῶν κατ' ἐπιστήμην καὶ τὸ δυνάμενον. ἔστι δὲ ἴσον τὸ ἐπὶσκάδῃ τῷ ἐπισκόμενον εἶναι. ὁ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τῷ ἡμεῖν. καὶ ἐπὶ τῶν ὁσίων δὲ ὁμοίως σημαίνεσθαι φησιν ὑπὸ τῷ εἶναι καὶ τὸ δυνάμει καὶ τὸ ἐνεργείᾳ, ὁσίας εἰπὼν αὐτὰ τὰ πράγματα τὰ ὑποκειμένα πρὸς ἀντιδιαίρεσιν τῶν προειρημένων πραγμάτων ἐπὶ ἐνεργειῶν εἰρημένα καὶ ἔξωθεν καὶ ἡραμῶν, ἅπερ ἦν ταῖς ὁσίας συμβεβηκότα. ὅταν γὰρ, φησὶν, ἐν τῷ ἀρχῇ λίθον Ἑρμῆν τις λέγει εἶναι, ὅτι δύνει γενέσθαι Ἑρμῆς ἐξ αὐτοῦ λέγει. ἀλλὰ καὶ τὸ σημαῖον τῆς γραμμῆς δυνάμει ἐστὶν ἐν τῇ μὴ διηρημένῃ, καὶ τὴν γραμμὴν ἐν ταῖς ὁσίας θεῖς, ἐπὶ τισιν ὅπως ἐδοκεῖ. ὁμοίως καὶ εἰς τὸς ἐξιν ὁ μηδένων ἀδρός δυνάμει. εἰπὼν δὲ ταῦτα προσέθηκεν "ποτέ δὲ δυνατὸν καὶ ποτέ ἔκω, ἐν ἄλλοις διορίζον." ὁ γὰρ ἐφ' ἵππων τῶν ὄντων τὸ δυνατὸν κατηγορητέον, ἀλλ' ἐπὶ τῷ ἡδὴ ὄντος ὁ δυνατὸν εἰς ἐκείνο προσεχῶς μεταβάλλειν, ὁ λέγει δὲ δυνάμει ὁ δέξασθαι αὐτό· τὸν μὲν γὰρ ἡδὴ ὄντα λίθον ἐρεῖ τις Ἑρμῆν εὐλόγως ἡνάμει, ἐκείνῳ μέντοι καὶ τὴν γῆν καὶ τὸ ὕδωρ, ἐξ ὧν ὁ λίθος, Ἑρμῆν ἐρεῖ τις δυνάμει καὶ τὸ μὲν παιδίον δυνάμει ἐπιστήμην, ὁ μὴν καὶ

τὸ ἡμῆρον· καὶ τὸ σκυλάκιον δυνάμει ὁρῶν, ὁ μὴν καὶ τὸ ἔτι καὶ γαστρός ὄν. ποιήσει δὲ τὸν λόγον περὶ μὲν τῷ συμβεβηκότος ὄντος καὶ περὶ τῷ ὡς ἀληθῶς ἐν τῷ μὲν τῷτο, περὶ δὲ τῷ καθ' αὐτὸ ὄντος ἐν τῷ Ζ καὶ Η, περὶ δὲ τῷ δυνάμει τε καὶ ἐντελεχείᾳ ἐν τῷ Θ. Alex.

(') γρ. "τὸ μὲν ῥητόν, τὸ δ' ἐντελεχείᾳ" καὶ ὅτω, "τὸ μὲν δυνάμει, τὸ δ' ἐντελεχείᾳ." cod. Reg. ἐπὶ τούτοις σημαίνει τὸ ὄν τὸ μὲν δυνάμει τὸ δὲ ἐντελεχείᾳ. ἔνια γὰρ τῶν ἀντιγράφων τὸ δυνάμει ἔχουσιν, ἀλλὰ δὲ τὸ πρῶτον ὡς περὶ καὶ τὰ ἐνταῦθα. τὸ αὐτὸ δὲ δηλοῖ· ῥητὴν γὰρ ἐστὶ τὸ δυνάμενον λέγειν· ὁρῶν γὰρ λέγομεν καὶ τὸ σκυλάκιον τὸ δυνάμενον ὁρᾶν καὶ τὸν ἡδὴ κατ' ἐνεργείαν ὁρῶντα Asclep.

"ὁσία — σώματα." διελὼν τὸ κυρίως ὄν καὶ τὰς κατηγορίας, καὶ τῶν ἐκείνη ποσυχῶς λέγει δεικνύσι, καὶ πρῶτον περὶ τῆς ὁσίας διαλαμβάνει καὶ διαίρει αὐτὴν εἰς τε σώματα· τὰ γὰρ σώματα ὁσία, καὶ ὅπως ὅσα ἐκ σώματος εἰσιν ἡ σῶμα ἔχει, πάντα ὁσία, ὡς περὶ τὰ ζῶα. λέγει δὲ καὶ δαιμόνια ὅπως ὁσίας, ἡτὰ καθ' ὅς δαιμόνες εἰσὶ, λέγων καὶ καὶ τὰς ὁσίας εἶναι, εἴ γε καὶ ἐκείνοι ἐκ ψυχῆς τε καὶ σώματος. ἡ δαιμόνια τὰ θεῖα λέγει· τοιαῦτα γὰρ τὰ ἄσπρα καὶ τὰ τέτων μέρη. ὅχι ὡς ψυχὴν δὲ καὶ σῶμα λέγει ἂν νῦν τὰ μέρη ἐπὶ τῶν ζῶων, ἀλλ' ὡς τὰ σωματικά μέρη, οἷον ἐστὶ χεὶρ ἢ πύξ· περὶ γὰρ τῆς καὶ τὸ εἶδος ὁσίας ἐπιφέρει. τῷ δὲ πάντα τὰ τοιαῦτα ὁσίας εἶναι αἰτίαν ἀποδοῦναι ὅτι μὴ καθ' ὑποκειμένη τινὸς λέγει, τυτέστιν ὅτι μὴ ἐστὶ τοιαῦτα ὡς ἐν τινι ὑποκειμένῳ αὐτοῖς τὸ εἶναι ἔχον, ἀλλὰ τὸναντίον αὐτὰ ἄλλοις ὑποκείνῳ· ἡ γὰρ τῶν συμβεβηκότων φύσις ἐν τούτοις τὸ εἶναι ἔχει, αἱ δὲ ἄτομα ὁσία ὡς τοιαῦτα· ἐν γὰρ ταύταις τὰ συμβεβηκότα. διὸ αὐτὸν ὅτε καθ' ὑποκειμένη ὅτε ἐν ὑποκειμένῳ, ἀλλὰ καὶ τῶν τὰ ἄλλα καὶ ἐν τούτοις. ἄλλον δὲ φησὶ τὸν τρόπον ὁσίαν λέγειν, ὁ ἂν ἡ αἰτίαν τῷ εἶναι ἐνυπάρχον ἐν τοῖς ταύτοις ὅσα μὴ λέγει καθ' ὑποκειμένη. λέγει δὲ διὰ τῶν ὅσα ἐνυπάρχει ταῖς προειρημέναις ὁσίας· ταῦτα γὰρ μὴ καθ' ὑποκειμένη νῦν λέγει· τὰ γὰρ συμβεβηκότα καθ' ὑποκειμένη· ὅσα δὲ ἐνυπάρχοντα ταῖς ὁσίας αἰτία ἐστιν αὐταῖς τῷ εἶναι αἰετοῖς, ταῦτα καὶ αὐτὰ ὁσίας λέγειν. εἴη δ' ἂν λέγων τὰ τῶν φύσεων συνεστώτα αἰδη, ταῦτα δὲ ἐστὶ τὰ φυσικά καὶ ἐνυλὰ αἰδη, ἐποῖον ἐστὶν ἐν τοῖς ζῴοις ἡ ψυχὴ· διὰ γὰρ ταύτην ζῶα. καὶ ἐπὶ τῶν φυσικῶν δὲ σωματικῶν τὸ εἶδος ἐκείνου αἰτίαν τῷ εἶναι, ὁ ἐστὶν ὁσίας, φησὶ, λέγειν· καὶ ὅσα μόρια ἐνυπάρχοντα τισιν ὁρίζεται τε αὐτὰ καὶ τότε τι εἶναι αὐτὰ σημαίνει, ὡς ἀναφανέντων ἀναρεῖ καὶ τὸ ὅλον. λέγει δὲ ὅτω τὰ πέρατα τῶν σωματικῶν ὁσίας καὶ αὐτὰ

8. τῶς — ἀποφατικῶς om M. || 10. ἀληθῶς ἀληθῆς M. || 15. σύμμετρον — σύμμετρον AM. || 16. τῷ τὸ M. || τὸ δὲ M. || 19. τε om L. || 20. λέγει M. || 21. καὶ om A. || 31. Ἑρμῆ M. || 33. μὴ om M. || 34. θέσει M. || 35. ἀδρός ἀδρος A, ἀδρός M. || 36. δὲ ὁ M. || 39. ἀποφάσει λέγει M.

1. ἡμῆρον M. || 2. σκυλάκι M. || 3. ἀληθῶς F. || τῷ τὸ M. || 14. περὶ ἐπὶ M. || 21. λέγει M. || 22. ἡ om AM. || 23. αὐτὰ M. || 27. τοιαῦτα M. || 30. ἂν γ] ἢ A. || 31. λέγει — 33. ὑποκειμένη ante ὡν om A. || 40. εἶναι om M in lacuna, εἶναι A in lacunam.

λέγεσθαι μέρη καὶ μέρια, κοινότερον εἰπὼν αὐτά, ὡς ὄντων τῶν τῷ σώματος διασημάτων, μέρη· ὃ γὰρ ἐστὶν ἡ ἐπιφάνεια μέρος τῷ σώματος ὅπως ὡς διαιρεῖσθαι εἰς αὐτὴν· τῷ μέντοι λόγῳ αὐτὸ μέρη ἐστὶ, καὶ ταύτῃ ὀρίζεσθαι τὸ σῶμα. ὁμοίως καὶ ἡ γραμμὴ πρὸς τὴν ἐπιφάνειαν ἔχει· ὀρίζει γὰρ αὐτὴν πέρασ ἀντὶ τῆς· ἡ δὲ μὴ ὠρίσασθαι τὸ πέρασ, ἀπειροσ ἀντὶ καὶ τούτου· τὸ γὰρ ἐκαστὸν σώματος ἡ μεγέθους πέρασ, χωρίζον ἀπὸ τῶν ἄλλων αὐτό, αἴτιον αὐτῷ τῷ τούτῳ εἶναι καὶ περιγραφὴν οἰκείαν ὃ ἐστίν. τὸ δὲ ἐν τοῖς τοῦτοις τοῖς σώμασιν ἀντὶ λέγει, ὃ δὲ δύνασθαι καθ' αὐτά τε εἶναι καὶ πέρατα ἔχειν· καὶ γὰρ ἡ γραμμὴ εἰ καὶ προσεχέστερον τῆς ἐπιφανείας, ἀλλὰ καὶ τῷ σώματος· ὅθεν γὰρ ἡ ἐπιφάνεια χωρὶς ἐκείνου. ἡ "τοῖς τοῦτοις" τοῖς πεφυκόσι πέρατα ἔχειν καὶ ὀρίζεσθαι ὑπὸ αὐτῶν. ἡ "τοῖς τοῦτοις" ταῖς ὑστάσις· δοκεῖ γὰρ τισὶ καὶ τὰ μαθηματικὰ ὑσταί εἶναι. τότε δὲ τι σημαίνειν εἶπε τὰ πέρατα, ὅτι καὶ ταῦτα αἱ μορφαὶ τῶν σωμάτων, ἀπὸ ὧν τότε τινὰ εἶναι λέγει, ὅλον κύβου, σφαῖ- 15 ραι. ἡ καὶ ταῦτα ὃ τότε ἀλλὰ τοιαῦτα λέγει. λέγει· διὸ σημαίνειν τὴν ἐπιφάνειαν τὴν γραμμὴν· πρὸς γὰρ τὸ περὶ αὐτὴν εἶναι, καὶ φύσιν τινὰ οἰκείαν σημαίνειν δοκεῖ καὶ ὑστία. ἡ τότε μὲν ὠρισμένον, τούτῳ δὲ παρὰ τῶν περὶ αὐτοῖς. προσέθηκε δὲ καὶ τὸ "ὡς ἀναιρεμένων ἀναιρεῖσθαι" καὶ τὸ ὅλον, ἐν ᾧ τῶν ὅλων ἕκαστον ἐστίν, ἐπειδὴ 20 ἀναιρεμένων τῶν πρώτων ἀναιρεῖσθαι καὶ τὰ μὲν ταῦτα. ὅτε γὰρ μὴ ὅπως ἐπιπέδου σῶμα ἀντὶ εἶναι καὶ μὴ ὅπως γραμμῆς ἐπιπέδου, εἰ γὰρ πᾶν σῶμα καὶ πᾶν ἐπίπεδον πεπερασμένον, πέρατα δὲ αὐτῆς ταῦτα· αἰεὶ γὰρ τὸ πέρασ τὸ ἐν τοῖς μεγέθεσι πρῶτον τῷ ὃ πέρασ ἐστίν, ἐλαττωμένον αὐτῷ διασάσει μᾶλλον. τὸ δὲ "ὡς λόγουσιν ὅτι" 25 προσέθηκεν ἥτοι ὅτι καθ' ὅς πεπερασμένα ταῦτα, τὸ τε σῶμα καὶ ἡ ἐπιφάνεια, ἀναιρεμένων τῶν περὶ αὐτὴν ἀναιρεῖσθαι καὶ αὐτά, ὅτε μὲντοι καὶ καθ' ὅς ἀπειρόν τι ἐστὶ σῶμα. ἡ καὶ καθ' ἐκείνους ἀναιρεμένης γραμμῆς τε καὶ ἐπιφανείας ἀναιρεῖσθαι τὸ ἐπίπεδον καὶ τὸ σῶμα, καθ' ὅς ὑσταί τε ταῦτα καὶ ἀρχαὶ καὶ χοιρεῖα· καθ' ὅς γὰρ ἡ 30 τῶν σωμάτων γένεσις ἐκ τῆς τῶν ἐπιπέδων ποιᾶς συνθέσεως, ὡς ἐν τῷ Τιμαίῳ λέγει Πλάτων, καὶ τούτους ἀναιρεμένων τῶν ἀναιρεῖσθαι καὶ τὸ σῶμα. καὶ τὴν αὐτὴν δὲ λόγον καὶ ἡ ἐπιφάνεια γραμμῶν ἀναιρεμένων καὶ ἡ γραμμὴ χοιρῶν· ἐν γὰρ τῇ αὐτῇ ἀναλογίᾳ πρὸς ἄλληλα ταῦτα πάντα. ὅτε μὲντοι καθ' ὅς ὅτι ἐν τῇ 35 ὑστία τὰ πέρατα ἐστὶν ἐκείνων ὧν ἐστὶ πέρατα, συναρῶσθαι τοῖς περὶ αὐτὰ πεπερασμένα ὑπὸ αὐτῶν· ὃ γὰρ ἐστὶν ἐν τῷ τῷ σώματι 1017 ὁ τὸς λόγῳ ἡ τῆς ἐπιφανείας τὸ πεπερασμένον. δοκεῖ δὲ, φησὶ, τισὶν 20.

4. ἐστὶ· εἰ *M*. ὁμοίως δὲ καὶ *M*. ὥς 8. περιγραφῶν *M*. ὥς *causa est ut ipsum sit hoc quod est secundum propriam circumscriptionem. (inestque in talibus) id est in corporibus, quae et per se esse et terminos habere possunt* Sepulv. ὥς 9. ὡς *M*. ὥς 15. ὡς *M*. ὥς 16. *ceterum et lineam et superficiem hoc aliquid significare dicit, quia non solum terminus est, sed propriam quandam naturam et substantiam significare videtur* Sepulv. ὥς 17. τὴν γραμμὴν — 18. οἰκείαν *om M*. ὥς 22. αὐτῇ δὲ *M*. ὥς 26. ὅτι *om M*. ὥς 27. αὐτῇ *M*. ὥς 28. καὶ post ἡ *om A*. ὥς 34. ὡς *om A*. ὥς γὰρ τῇ αὐτῇ ἀναλογίᾳ *M*. ὥς 37. συναρῶσθαι *M*. ὥς ὑπὸ — 38. πεπερασμένον bis *M*. ὥς 38. δοκεῖ εἰ δὲ *M*.

2. ὑπὸ] ἀπὸ *M*. ὥς 3. χοιρεῖον *M*. ὥς 4. δ' αὖ] δὲ *M*. ὥς 5. κατὰ τὸν Πλάτωνα *M*. ὥς 9. τί post τὸ *om M*. ὥς ἀπαιτούμεναι *M*. ὥς 10. ὡς *M*. ὥς κοινότητος *M*. ὥς 11. ὡς *M*. ὥς 12. ὡς ποῦ *AM*. ὥς καὶ ποῦ καὶ *M*. ὥς διὰ φέρει *M*. ὥς 14. ταύτας *M*. ὥς 21. αὐτῆς *M*. ὥς *alia sit ipsum esse cuius causa* Sepulv. ὥς 22. δ] ἡ *M*. ὥς 25. αὐτῇ] αὐτὸ *A*. ὥς 26. ὀρίζονται αὐτῆς *M*. ὥς 29. σημαίνοντα *M*. ὥς 30. αὖ δὲ] ἡ δὲ *A*. ὥς 36. σημαίνοντα *M*. ὥς σημαίνοντα ὡς ἡ ψυχὴ *A*. ὥς 37. ὑπὸ γὰρ τ' αὖ, ἐλέγοντο *M*.

ἢ ἡ πῶν σωμάτων μορφῇ, ἢ τε καὶ τὰ χήματα καὶ ἡ καὶ τὸ τί ἦν
εἶναι. τὸ δὲ "χωριστὸν," εἰ εἴη προσκειμένον, δηλωτικὸν ἂν εἴη
ἔτι τῇ ἐπινόῃ χωριστὸν αὐτὸ εἶναι τῷ υποκειμένῳ. τὸ ἢ εἰδὸς
τῆς ὕλης ἕτερον καὶ χωριστὸν, εἰ καὶ μὴ υποτάσσεται, ἀλλὰ τῷ γε
λόγῳ. ἢ χωριστὸν, ὅτι καὶ αἰδιον. καὶ δὲ αὐτὸν μόνον ἐν τῇ ὕλῃ,
ἀλλὰ χωριζόμενον τε καὶ φθοιρῶμενον. τοῦτον ἢ τὸ ἐνυλον εἶδος
πᾶν, ὃ μνημονεύεται διὰ τὸ δευτέρῳ σημασιωμένῳ τῆς ὕλης. ἢ
χωριστὸν τῷ ἄλλῳ εἶναι τῷ υποκειμένῳ αὐτό, καὶ μὴ ἐκ τῆς ὕλης
αὐτῆς. ὅτω ἢ πρὸς τὴν ὕλην ἔχει καὶ τὸ εἶδος. ἐπιζητῆσαι τις ἂν
πρὸς τὸτο περὶ τῶν εἰδῶν τῶν ἐν τοῖς θείοις σώμασι. ταῦτα ἢ
ἔτε ἐνυλα ἔτε φθορὰ καὶ χωριστὰ τῇ ἐπινόῃ τῷ υποκειμένῳ αὐτοῖς
σώματος. τὰ μὲν ἢ κατὰ αὐτῶν εἶδη εἴη ἂν ἐν τῇ πρώτῃ μοίρᾳ
τῆς ὕλης. ἄτομοι ἢ καὶ αὐτῷ ὕσται καὶ ἔχονται καὶ ἐν μηδενὶ ὄναι.
ὅτε ἔσται δὲ τὰς δευτέρας ὕσται ἐν ἄλλοις εἰρημέναις αὐτῷ νῦν ἐν
πῶς σημασιωμένοις τῆς ὕλης καταρθευμένοι. δύναται δὲ καὶ ὁ ἂν
τοῦτε τι ὂν καὶ χωριστὸν" εἰρηκέναι ἐπὶ τῶν εἰδῶν τῶν ἐν τῇ ὕλῃ,
λέγων ἀντὶ τῷ ἐν χωριστῷ. μόνον ἢ τῶν ὄντων χωριστὸν καὶ καθ'
αὐτὸ ὂν ἡ ὕσται, ὡς λέγειν αὐτὸν μὴ περὶ πάντες σημασιωμένῳ τῆς
ὕλης, ἀλλὰ τῆς κυρίως, ἥτις εἴη ἂν ἐν τοῖς δυοῖν τοῖς προειρημέ-
ται, τῷ τε ἐχάτῳ υποκειμένῳ, ὃ ἐστὶν ἡ ὕλη, καὶ τῷ ἐν ταύτῃ
ᾧ. τοῦτον ἢ τοῦτε τι ὂν καὶ χωριστὸν ἢ. ὃ ἢ αἰτίον τῷ τοῦτε τι
ᾧ τῷ χωριστῷ, τὸτο ἢ καὶ τὸ εἶδος ὕσται. Alex.

(') εἰ τὸ μετὰ Ἀ. Ἀλεξάνδρου εἴη, καὶ τὸτο ἐκείνου. cod.
Reg. in marg.

"ταῦτα δὲ λέγει." καὶ τὰ ταῦτα διαιρεῖ εἰς τε τὸ καὶ συμ-
βεβηκὸς καὶ εἰς τὸ καθ' αὐτό, καὶ τὸ καὶ συμβεβηκὸς ταῦτον δεικνύσι
λεγόμενον ἄλλο. ἄλλῳ τριχῶς, ὅσα καὶ καὶ καὶ συμβεβηκὸς ἐν
τε καὶ ὂν διεῖλεν. ἢ ἢ τὰ τῷ αὐτῷ συμβεβηκὸς ταῦτα καὶ
συμβεβηκὸς ἀλλήλοις, ἢ τὸ συμβεβηκὸς τῷ υποκειμένῳ, ἢ ἀνά-
παλιν τῷ συμβεβηκῷ τὸ υποκειμένον, ὡς ἐν ταῖς παρὰ φύσιν
κατηγορίαις ἔχει. ὅταν ἢ εἰπωμεν τὸ μουσικὸν ἄνθρωπον εἶναι,
ταῦτον λέγομεν τὸ μουσικόν, ὃ υποτίθεται ἐν τῇ προτάσει ὂν συμ-
βεβηκὸς τῷ ἀνθρώπῳ, ὂν κατηγοροῦμεν αὐτῷ, ὄντα υποκειμένον
αὐτῷ, καὶ ἔχοντα ἐκεῖνο εἰ κατηγορηθὲν συμβεβηκὸς. εἰπὼν δὲ
τὸ καὶ συμβεβηκὸς παρὰ φύσιν κατηγορίαν, προσέθηκεν "ἐκα-
τέρῳ δὲ τὸτο καὶ τῷ ἑκάτερον ἐκείνων," ὃ αὐτὸς ἐξηγήσατο πῶς
ἔπει. ἑκατέρῳ ἢ τῷ τε ἀνθρώπῳ καὶ τῷ μουσικῷ, ἰδίᾳ λαμβανόμε-
νοις, τῷτε τὸ συναμφοτέρῳ, ὃ μουσικὸς ἄνθρωπος, ταῦτον.
ἰσότης καὶ τῷ μουσικῷ πάλιν ὃ μουσικὸς ἄνθρωπος ταῦτον καὶ συμ-

βεβηκὸς. ἀλλὰ καὶ τῷ συναμφοτέρῳ τῷ μουσικῷ ἄνθρω-
πος ἑκάτερον πάλιν ἰδίᾳ λαμβανόμενον τῶν ἐν τῷ συναμφοτέρῳ
ταῦτον καὶ συμβεβηκὸς. ἡ διαφορὰ δὲ τῶν εἰρημένων τῷ ποτὲ μὲν
τὴν ἀρχὴν ποιῶν τῆς συγκρίσεως ἀπὸ τῷ ἑτέρῳ τῶν ἐν τῷ συ-
ναμφοτέρῳ, ποτὲ δὲ ἀπὸ τῷ συναμφοτέρῳ. καὶ συμβεβηκὸς ἢ
ταῦτα ἀλλήλοις λέγει. διὰ δὲ τὰ ὅτω, φησί, λεγόμενα ταῦτα,
λέγων τὰ καὶ συμβεβηκὸς, ὃ λέγει ταῦτα πάντα καθόλου. τὸτο
ἢ λέγει διὰ τὸ "ὅτι καὶ ταῦτα πάντα καθόλου ὃ λέγει." ἴσον ἢ
τῷτε τὸ διὰ τὰ καὶ συμβεβηκὸς ταῦτα λεγόμενα ὃ ταῦτα πάντα
καθόλου λέγει. ὅθεν ἢ τῶν καὶ συμβεβηκὸς τινι τῶν αὐτῷ λεγο-
μένων καθόλου. ἔτε ἢ πᾶν μουσικὸν παντὶ λευκῷ ταῦτόν, καίτοι
τὸ μουσικὸν τῷ λευκῷ ταῦτόν, ὅταν καὶ συμβεβηκὸς ἀμφὶ τῷ
αὐτῷ ὑπάρχῃ, ἀλλὰ λέγεται τινι ταῦτόν (τὰ ἢ τῷ αὐτῷ ὑπάρ-
χοντα ταῦτα), ὅτε παντὶ ἀνθρώπῳ τὸ μουσικὸν ταῦτόν. καίτοι
ἢ ἀνθρώπῳ λέγει τὸ μουσικὸν ταῦτόν, ὅταν ἢ μουσικὸς. ὅτε παντὶ
μουσικῷ ἄνθρωπος, καίτοι λεγόμενός τινι ὃ αὐτός. τὴν δὲ
αἰτίαν τῷ μὴ καθόλου τὰ καὶ συμβεβηκὸς λέγει διὰ συλλο-
γισμῷ ἔδειξε. τὰ μὲν ἢ καθόλου καθ' αὐτὰ ὑπάρχει, τὰ δὲ
συμβεβηκὸς ἐκείνῳ καθ' αὐτὰ μὲν ὂν ὃ λέγει ἐπὶ τῶν κα-
θόλου, ἀλλ' ἐν μέρει καὶ διὰ τῶν τῷ ὁρισμῷ. ἐπὶ δὲ τῶν καθ' 1018
ἑκάστα ἀπλῶς λέγεσθαι φησι ταῦτα τὸ συμβεβηκὸς καὶ τὸ ὃ συμ-
βεβηκε, ταῦτα χωρὶς ὁρισμῷ, ὅτι καὶ τὴν ἀρχὴν δέχεται τινὰ
διᾶρισμόν τὰ καθ' ἑκάστα. ταῦτε ἢ λέγει Σωκράτης καὶ Σωκρά-
της μουσικὸς χωρὶς ὁρισμῷ. τὸτο δὲ ὅπως ἔχει τῷ μὴ κατηγο-
ρουμένῳ ἐπὶ πλείονων τὰ καθ' ἑκάστα. ὃ ἢ λέγει πᾶς Σωκράτης ἢ
τις ὡς περὶ ἐπὶ τῷ ἀνθρώπῳ. πᾶς ἢ ἄνθρωπος λέγει καὶ πᾶν
τίς καθόλου ἢ ὃ ἄνθρωπος, τὰ δὲ καθόλου τὸς ὁρισμῷ δέχεται.
τὰ δὲ καθ' αὐτὰ ταῦτα ἀλλήλοις λεγόμενα τοσαυταχῶς φησί
λέγει ὅσα καὶ καὶ καθ' αὐτὸ ἐν. ἔλεγε μὲν ὂν πλείον σημασιω-
μένα τὰ καθ' αὐτὸ ἐνός, νῦν δὲ ὃ πάντων μνημονεύει, ἥτοι τῷτοις
τῶν σημασιωμένων τὰ καθ' αὐτὸ ἐνός τὸ καθ' αὐτὸ ταῦτον ὁμοίως
λέγει λέγων, ἢ ὡς πάντων τῶν σημασιωμένων ἀπὸ τῷ καθ' αὐτὸ
ἐνός εἰς τῷτοις ἀνάγει δύναμιν τὸς τρόπους. λέγει δὲ ταῦτα
καθ' αὐτὰ λέγει τὰ αὐτά, καὶ ὡς τὴν ὕλην μία εἶδος ἢ ἀριθμῷ,
ταῦτα ὡς τὸ υποκειμένον ἐν ἀριθμῷ, ἐν τῇ ἐστὶ κατ' ἀριθμὸν τὸ
λαμβάνον. ὅτω ἢ εἰς αὐτὸς αὐτῷ τις ὃ αὐτός. δύναται καὶ
τῶν ἑταρυνύμων μία ἢ ὕλη εἶναι. ἐν ἢ κατ' ἀριθμὸν τὸ υποκει-
μενον, ἀναβάσει τε καὶ καταβάσει, καὶ καὶ τὸτο ταῦτα. αὐτὸς
μᾶντοι ἐπὶ τῷ ἐνός κατ' ἀριθμὸν τὴν κατ' ἀριθμὸν ὕλην εἶπεν. ὡς

3. αὐτὸν M. || 5. μὴ ἴσον M. || μέν M. || 9. τὸ γὰρ M. || 10. ταῦτα] τὸ ὑπὲρ M. || 15. δὲ om A, δὲ — αὐτὸ om M, ib. lacuna. || 26. κατὰ τὸ συμβεβηκὸς M. || 27. ὅσα om A. || 28. ταῦτα] αὐτὰ M. || 30. τῷ] τὸ M. || 31. nam cum musicum hominem esse dicimus, musicum, quod licet sit accidens, subiectum facimus in propositione, idem esse dicimus atque hominem, quem de ipso predicamus, cum subiectum eius sit et pro accidente habeat id de quo predicatur Sepulch. || 33. εἰ κατηγοροῦμεν αὐτὸν A. || 35. κατὰ φύσιν] φησὶν M. || 36. ἐκατέρῳ ἐπὶ τῶν M. || 37. καὶ et 38. τὸ om M. || 39. μουσικῷ] μουσικὸς M. || 1. τῷ μουσικῷ] τὸ μουσικὸς M. || 2. τῶν] τῶς M. || 6. ταῦτον λέγειν A. || 9. τὰ] τὸ M. || 13. ὑπάρχει] ὑπάρχοντα M. || 1. τὰ] τὸν M. || 17. διὰ] κατὰ M. || 18. ὑπάρχοντα M. || 20. τὸ ὁρισμῷ M. || ἐπὶ AM. || 23. καὶ ὃ Σωκράτης M. || 28. δὲ om A. || 31. — 33. ἐνός om M. || 33. ἀνάγειν M. || 35. ἐν τῇ] ἐν ὅτῳ M.

μὴ γὰρ μία κατ' ἀριθμὸν ὕλη, ταῦτα ταῦτα αὐτοῖς· αὐτὸ γὰρ αὐτῷ
 1018 αὐτόν. ὅτι γὰρ ὅπως εἶπεν, ἐδήλωσε διὰ τῶ εἰπεῖν "ὅταν χρῆ-
 8. ὡς πλείουσιν." εἶδει δὲ ἐν τῷ ὑποκείμενον καὶ ἡ ὕλη, ἐφ' ὧν τῷ
 αὐτῷ εἶδους τῷ ὑποκείμενον τισιν εἶη, εἰ καὶ μὴ ἀριθμῷ, ὅσον εἰ
 χαλκῶς εἶη πλείοσι τισιν ὑποκείμενος ἀνδριάσιν ἢ λίθος, εἶδει
 5 ταῦτ' ἐχὼν ὑποκείμενον, καὶ ὅσα κατ' εἶδος διαφέροντα τῷ ἔχα-
 τον ὑποκείμενον ἐν εἶχεν, ὡς τηκτὰ πάντα ταῦτα ἀλλήλοις καὶ ἐν
 διὰ τῷ ἔχειν ἐξ ὧν πάντα πρῶτον ὑποκειμένου σώματος ἐν τῷ εἶδει.
 ταῦτα λέγεσθαι φησὶ καὶ ὧν ἡ ὕλη μία, ὅσας τῷ εἶδος λέγων. εἶη
 δ' ἂν ἐν τούτῳ περιειλημμένα καὶ τὰ ὁμοειδῆ ἀλλήλοις καὶ τὰ ὁμο-
 10 γενῆ καὶ κατ' ἀναλογίαν· καὶ γὰρ κοινωνία τις ἐστὶν εἶδους τε καὶ λέγων.
 ὁρίζεσθαι δὲ ταῦτα, εἰπὼν τὴν ταυτότητα πλείονων ἐνότητά. καὶ
 τῷ εἶναι τε καὶ τὴν ὅσας, καὶ συμβεβηκὸς ἐδείχθη ὅσα τὰ αὐτά·
 κατ' ὅσας γὰρ τὰ αὐτά, καὶ ὧν ἡ ὕλη μία καὶ ὧν ἡ ὕλη τε καὶ
 τῷ εἶδος. ἐπεὶ δὲ καὶ αὐτὸ τὸ αὐτῷ λέγειν ταυτόν, προσέθηκε τῷ
 15 "ἢ ὅταν χρῆται" ὡς πλείουσιν· καὶ γὰρ ὁ αὐτὸ τὸ ταῦτ' ἐχὼν ὡς δύο
 1018 ὅσας τῷ ἐν χρῆται. καὶ τὰ ἕτερα δὲ, φησὶ, λέγειν ἀντιστρόφως τοῖς
 9. ταῦτοῖς· ὧν τε γὰρ εἶδη πλείω, ταῦτα ἕτερα, ὡς ἵππους ἀνθρώπων.
 λέγοιτο δ' ἂν καὶ τὰ ἐκ μὲν τῆς αὐτῆς ὕλης μὴ ὁμοειδῆ ἀλλήλοις,
 ὅσον εἰ ζῦλνα ὄντα ἀνομοειδῆ ἀλλήλοις ἢ, καὶ ὧν ἡ ὕλη ἕτερα, εἰ
 20 μὴ κατ' ἀριθμὸν, ἀριθμῷ ἕτερα, εἰ δὲ εἶδει, εἶδει. ἕτερα ἀλλή-
 λων λέγοιτο· ἂν καὶ τὰ ὁμοειδῆ, ἂν εἶη ἐκ διαφορῆς ὕλης, τῷ χρυ-
 σῶν ἔκπωμα καὶ τῷ ἀργυρῶν καὶ ὁ λίθινος ἀνδριάς καὶ ὁ χαλκῶς. ἀλλὰ
 καὶ ὧν ὁ λόγος ὁ τῆς ὕλης δηλωτικὸς ἕτερος, ἕτερα καὶ ταῦτα, ὡς
 τὰ ἑτερώνυμα· καὶ τισιν ἂν εἶη καὶ τὰ ἑτερώνυμα καὶ ὅπως ἕτερα
 25 ἀντικείμενα τῶν ὑπὸ ταυτὸν, εἰ τοῖς ὧν ἡ ὕλη μία κατ' ἀριθμὸν,
 καὶ ὅπως τοῖς αὐτοῖς λεγομένοις καὶ τὰ ἑτερώνυμα εἶη ταῦτά· καὶ γὰρ
 τὴν ὕλην μίαν ὅσαν κατ' ἀριθμὸν καὶ ταῦτα ταῦτά. ἢ διὰ μὲν τῷ
 εἰπεῖν "ἕτερα δὲ λέγειν" ὧν τὰ εἶδη πλείω ἢ ἡ ὕλη" δύνανται λέ-
 30 γειν ἀμφοτέρω ἐπὶ τῆς ὕλης· ἐπεὶ γὰρ ἦν ταῦτά ὧν ἡ ὕλη μία ἢ
 εἶδει ἢ ἀριθμῷ, εἶη ἂν καὶ ἕτερα ὧν ἢ τῷ εἶδει πλείους αἱ ὕλαι ἢ
 τῷ ἀριθμῷ. εἰ δὲ τῷ μὲν ἀργυρὸς εἶη τῷ δὲ χρυσοῦς ὕλη, ἀριθμῷ·
 εἰ δὲ εἶη ὁμοειδῆς μὲν διηρημένη δὲ, εἶη ἂν "ὧν ἢ τὰ εἶδη" τῆς
 ὕλης λέγων. εἰ δὲ ταῦτα ὅπως διαιροῖτο, ὁ λόγος τῆς ὕλης ὅπως
 ἐπὶ τῷ εἶδους ἂν λέγοιτο· ὧν γὰρ τὰ εἶδη πλείω τε καὶ διαφέροντα,
 35 ταῦτα ἕτερα. καὶ ἄλλως φησὶν ἀντικειμένως λέγεσθαι τῷ ταῦτ' ὅτι
 ἕτερον· καθ' ἕκαστον ὅν τῷ ἰσόρροπον τῷ ταῦτ' λαμβάνοντα χρῆ-
 καὶ τὴν ἀντίθεσιν τὴν ἐν τῷ ταῦτ' ὅτι ἕτερον λέγειν, ὡς καὶ αὐτὸς
 πεποιήκει. λέγει δὲ καὶ διάφορα λέγεσθαι ἀλλήλων καθ' ἕνα μὲν τῷ

πον ταῦτα ὅσα μὴ μόνον ἕτερα ἐστὶν ἀλλήλων, ἀλλ' ὅσα κατὰ π
 ἐν ὄντα ταῦτα τὴν πρὸς ἄλλο ἑτερότητα ἔχει. τὸ δὲ καὶ "μὴ μόνον
 ἀριθμῷ" προσέθηκε τῷ "ταῦτά τι ὄντα" ὡς ἴσον τῷ μόνον μὴ
 ἀριθμῷ ὄντα ταῦτά ("·)· τὰ γὰρ ὅπως ταῦτα ἐκείναι διαφέρειν δύ-
 5 ναται· τὸ γὰρ ταῦτ' ἐκ διαφέροντα ἀλλήλων ἔχειν δεῖ μὴ κατ'
 ἀριθμὸν· τὰ γὰρ ὅπως ταῦτά ἐκ διαφορῆς, ἀλλ' ἢ εἶδος ἢ γένος ἢ
 ἀναλογία δεῖ ταῦτα εἶναι· καὶ γὰρ τὰ τῷ εἶδει ταῦτα διαφέρειν κατ'
 ἀριθμὸν. δύνανται δὲ καὶ κατὰ τινος μορφῆς καὶ τὰ γένος· δύνανται γὰρ
 καὶ ἀριθμῷ καὶ εἶδει ταῦτα διαφέρειν εἶναι, εἰ τῷ γένει μόνον ἢ
 10 ταῦτά. ὁμοίως καὶ τὰ κατ' ἀναλογίαν ταῦτα καὶ ἀριθμῷ καὶ εἶδει
 καὶ γένει δύνανται διαφέρειν ἀλλήλων. Ἀσπασίους δὲ ἴκοντες τὸ ὅτι
 ἕτερα ἐστὶ τὸ αὐτὸ τι ὄντα, μὴ μόνον ἀριθμῷ ἀλλ' εἶδος ἢ γένος ἢ
 ἀναλογία, ὡς εἰρημένον ὅτι δεῖ τὰ διαφέρειν μὴ μόνον ἕτερα ὅσον
 ἀριθμῷ, ἀλλὰ καὶ κατὰ τι τὰ αὐτά ἀλλήλοις εἶναι, εἰ μάλιστα μὴ
 μόνον ἕτερα εἶναι ἀλλὰ καὶ διαφορὰ· τὰ γὰρ ἀριθμῷ ἕτερα ὅσον
 15 τῶς διαφορῆς, ἂν μὴ καὶ κατὰ τι τῶν εἰρημένων τὰ αὐτά ἢ. δεῖ
 τερὸν σημαίνοντες τῶν διαφερόντων ἐκτίθεσθαι, ὧν τὰ γένος ἕτερα.
 ταῦτα δ' ἔστιν ὅτι πάντα ἀλλήλων ἐστὶν ἕτερα. ὅπως διαφορῆς
 καὶ χρωμῆς. καὶ τρίτον σημαίνοντες διαφερόντων τὰ ἐναντία· ταῦτα
 20 δὲ ἐστὶν ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ γένει ἀλλήλοις ὄντα πλείονος ἀλλήλων ἀν-
 τικειν. ὅσον καὶ τούτῳ τῷ σημαίνοντες τὰ πρῶτα διαφορὰ ἐλέγχει
 ἀπλῶς· τὰ γὰρ ἐν τῷ αὐτῷ γένει μὴ ὁμοειδῆ ἐκείναι ἐλέγχει, τὰ
 διαφέροντα δὲ ὡς ἐναντία προσετέθη καὶ τὸ πλείονος διεκείναι
 λέγει διαφορὰ εἶναι καὶ ὅσα ἐν τῇ ὕλει ἔχει τὴν ἑτερότητα, ἢ
 25 ἐπὶ τῶν ἐναντίων καὶ τούτῳ εἰρημένως, ἢ λέγειν ὅτι ἑτερότητα τὴν ἐκ-
 τίθεσθαι· καὶ γὰρ τὰ μὴ ἐναντία ἀλλήλοις ἔχοντα μέντοι ἐν τῇ ὕλει
 τῇ αὐτῇ ἐναντίωσιν τινος πρὸς ἄλληλα διαφέροντα. ὅπως γὰρ
 ὕδωρ διαφέρει· ἐν γὰρ τῇ ὕλει τῆς μὲν γῆς τῷ ξηρόν, τὸ δὲ ὕδωρ
 τῷ ὑγρόν. δύνανται διαφέροντα λέγειν καὶ ὅσα καὶ τὸ ὑποκείμενον
 30 ὄντα ταῦτά, καὶ τὴν ὅσας καὶ τὴν ὁρίσμεν ἔχει τὴν ἑτερότητα, ὡς
 ἔχει τὰ ἑτερώνυμα. δύνανται ἐν τῇ ὕλει ἔχειν τὴν ἑτερότητα καὶ
 ἐναντίωσιν τῷ κίβδηλον καὶ δραχμῇ, καὶ πάλιν ὁ νεκρὸς καὶ ὁ ζῶν
 πῶς, ὡς ἐν τῷ περὶ Ἑρμηνείας (c. 11) εἶπεν. ὁμοίως φησὶ
 λέγειν τὰ τε πάντα ταῦτα πεπονημένα, ταῦτάς τε πάντα ἐκείναι
 35 λέγειν καὶ τὸ εἶδος τε καὶ τὴν μορφὴν (ταῦτα γὰρ λέγειν πάθος, ὡς
 οἱ Διόσκουροι, ὁ Ζῆθος καὶ Ἀμφίων, καὶ ἐπὶ τῷ πλείονος τὰ διδύμα
 καὶ εἶη ἂν μάστιγας ταῦτα ὁμοία. δευτέρως δὲ καὶ ὅσα πλείω ταῦτά
 πέπονθεν ἢ ἕτερα, καὶ ταῦτα ὁμοία· ἀπὸ γὰρ τῷ πλεονάζοντος ὅπως
 λέγειν. πλείω γὰρ ὅπως ταῦτα πάθος ἔχουσιν ὡς ἐπὶ τῷ πλείονος

6. ἔχει *M.* || 7. τηκτὰ] τὰ κατὰ *M.* || 8. πρῶτα *M.* || 9. ἐν] ἐν *M.* || 11. κατὰ] τὰ *M.* || εἶδος *M.* || 12. δὲ τὰ ταῦτά *M.* || *unilatam. de-*
monstratum est autem eadem partem secundum esse ac substantiam eadem esse, partim secundum accidens Sepulv. || 14.
 καὶ post αὐτά, om *M.* || 15. αὐτόντι αὐτῷ *M.* || 18. εἶδει *M.* || ταῦτά *A.* || 19. καὶ τὰ] κατὰ *M.* || 21. alterum εἶδει ἐν 22. ὅσον om *M.* ||
 25. ut heteronyma. et omnino diversa sunt, quae significatis eiusdem opponuntur. caeterum si quorum materia una
 numero est, haec eadem nuncupantur, profecto heteronyma eadem fuerint Sepulv. || καὶ τί δὲ ἂν *M.* || 27. τὰ om *M.* || 29. τὰ] τὰ
M. || ἢ ἐν 30. ἐπὶ om *M.* || 31. ἢ post εἶδει om *AM.* || 34. διαιροῖτο *M.* || 36. ταῦτ'] ταῦτά *M.* || 37. ταῦτ' *A.*

1. μία *A.* || 3. μόνον *M.* || 10. καὶ γένος καὶ εἶδος *M.* || 13. ὅτι δὲ τὰ *M.* || διαφέρειν ἂν μὴ καὶ κατὰ τι μὴ *MF.* || 14. τῶν *M.* || 18. ταῦτα
 δὲ τῶν πάντων *M.* || 20. πλείονος *AF.* || 24. διαφορῶν *M.* || 26. ἔχοντα καὶ τὰ μέντοι τῇ *M.* || 30. ὄντα αὐτά *M.* || 31. ἔχουσιν] ἔχει *M.* || 36. καὶ ἐν
 ἐπὶ *M.* || 37. ταῦτά] ταῦτα *M.*

τῶν καθ' α' διαφέρουσιν ἀλλήλων, ὡς Γερμανὸς Γερμανῶ· καὶ Ἰνδὸς Ἰνδοῦ. ἀλλὰ καὶ τὰ ἐπόμενα τοῖς γενήσεσιν ὅπως ὅμοια λέγει. καὶ καὶ τὸ τρίτον σημαίνουσιν ὅμοια λέγει, ὡς ἡ ποιότης μία, ὡς τὰ θερμὰ καὶ τὴν ποσότητα ταύτην ὅμοια, καὶ τὰ ἄλλα ἀνόμοια καὶ τὸ σημαίνουσιν τούτο. καὶ τὰ ὁμοίως τῆς αὐτῆς κοινωνούντα ποσότητος καὶ τὰ ἐν τῇ αὐτῇ πάντα ποσότητι, καὶ μὴ ὁμοίως αὐτὴν ἔχει, ὡς θερμὰ, ἀλλὰ τὸ μὴ μᾶλλον τὸ δ' ἔστι. τέταρτον σημαίνουσιν ὁμοίως ἐκτίθεσθαι, ὅταν τινὰ τῶν καθ' α' ἀλλοιωθῇ καὶ μεταβάλλειν πέφυκεν ἐναντιώσεων, τὰς πλείους τὰς αὐτὰς ἔχει. ὡς ὅπως ἀλλοιωθῇ πέφυκε καὶ καὶ 10 χρῶμα καὶ καὶ χυμῶν διαφορὰς καὶ καὶ ὁσμάς· ὅταν ὅν τινος οἶνου τὰς πλείους ποσότητας, καθ' α' οἷα τὰ εἰσι μεταβάλλειν τε καὶ ἀλλοιωθῇ, τὰς αὐτὰς ἔχουσιν, καὶ τὰς κυριώτερας (κυριώτερον δὲ ἐν αὐτῷ χυμῶς καὶ εὐκλῆα χρώματος), ὅτι ὅμοιοι οἶνοι λέγονται. καὶ καὶ τὸ ὅταν τὸ σημαίνουσιν ὅμοια ἦν τὰ καὶ τὸν δευτέρον τρόπον εἰρη- 15 μένα· ἐνθάδε ἡ πρόσκειται τὸ "καθ' ὅσα ἀλλοιωθῇ ἐνδέχεται." τὰ ἡ τῶν πλείων ἢ ἀπλῶς πλείω. λέγει δὲ φησι καὶ τὰ ἀνόμοια ἀντικειμένους τοῖς ὁμοίοις· ἀνόμοια ἡ τὰ τε κατ' εἶδος διαφέροντα καὶ τὰ ἐλάττω ταῦτα πάθη ἔχοντα, καὶ τὰ ἐπὶ διαφορᾷ ποσότητων ὅσα κατ' αὐτὰς ἀνόμοια, καὶ τὰ τῶν καθ' α' πέφυκεν 20 ἀλλοιωθῇ τὰ πλείω καὶ τὰ κυριώτερα διαφέροντα ἔχοντα. Alex.

(*) "διαφορὰ δὲ λέγει" ὅσα ἕτερα· ἐστὶ τὸ αὐτὸ τι ὄντα, καὶ τὴν κατὰ τι κοινωνούντα. "μὴ μόνον ἀριθμῶν" ἀπὸ τῶν καὶ μὴ μόνον ἀριθμῶν, ὥσπερ ὁ Ἀλέξανδρος καὶ ὁ Πάρις· ταῦτα ἡ δοκῶσι πολλὰν ἔχειν κοινωνίαν ὀνόματι καὶ ἐν τούτοις ἔστι τις διαφορὰ 25 κατ' αὐτὸ τὸ ὄνομα. ὁμοίως δὲ λέγει διαφορὰ καὶ τὰ εἶδει καὶ γένει καὶ ἀναλογία κτλ. Asclep.

λέγει δὲ καὶ περὶ τῶν ἀντικειμένων, ποσάχως ἀντίκεινται, καὶ προσέθῃσι τῇ εἰς τέσσαρα διαιρέσει τῶν ἀντικειμένων τῇ καθωμολημῇ, ἥτις ἐστὶ τὰναντία, ἐρήσεις καὶ ἕξεις, τὰ πρὸς τι, καὶ 30 φάσεις καὶ ἀπόφασιν, καὶ τὰ ἐξ ὧν αἱ γενήσεις καὶ φθοραί. εἴη δ' ἂν ταῦτα ἦτοι τὸ ὄν τε καὶ μὴ ὄν· καὶ μὴ ὄν ἐκ μὴ ὄντος· εἰς δὲ μεταβολὴ γενέσεις, καὶ δὲ ἐξ ὄντος εἰς μὴ ὄν φθοραί. ὅτε δὲ τὸ ὄν κατὰ φασιν ὅτε τὸ μὴ ὄν ἀπόφασιν· ὀνόματι ἡ τὸ μὴ ὀρισμένον τὸ δὲ ὀρίσων. ἀλλ' ὅδ' ἐναντία, ἀλλ' ὅδ' πρὸς τι, ἀλλ' ὅδ' τὸ μὴ ἕξεις 35 τὸ δὲ ἐρήσεις εἶναι δοκεῖ. λέγει δ' ἂν μᾶλλον τὰ ἐξ ὧν αἱ γενέσεις καὶ αἱ φθοραί. τὴν ὕλην καὶ τὸ εἶδος καὶ τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἐνέργειαν. ἐκ τῶν δυνάμει ἡ γενέσεις, καὶ ἐκ τῆς ὕλης εἰς τὸ ἐνεργεῖν καὶ τὸ εἶδος καὶ ἡ φθοραί ἐκ τῶν ἐνεργειῶν καὶ τῶν εἶδους εἰς τὸ δυνάμει καὶ τὴν ὕλην· καὶ ἡ ὕλη ἐρήσεις, ὅδ' ἐναντία τῷ εἶδει, εἰ 40 καὶ συμβέβηκεν αὐτῇ ἡ ἐρήσεις. δύναμις καὶ αὐτὴν τὴν γένεσιν καὶ τὴν φθοράν ἀντικείμενα λέγει. καὶ ταῦτα ὡς ἐναντία ἀντίκεινται.

ὅτι φησὶν ἀντικείμενα καὶ ταῦτα α' μὴ ἐνδέχεται ἅμα παρῆναι τῷ ἀμφοῖν δεκτικῷ, καὶ αὐτὰ καὶ ἐξ ὧν ἐστὶν· ἐπεὶ ἡ ὅδ' ἐξ ὧν μεταβῇ τῶν ἐναντίων ἅμα παρῆναι τῷ αὐτῷ ὡς τε, καὶ ὡς λέγει ἀντικείμενα, διὰ τούτο εἶπεν καὶ αὐτὰ, εἰ ὡς ἐναντία εἴη, καὶ τὰ ἐξ ὧν ἐστὶν· τὰ ἡ μεταβῇ τῷ τὰ ἐξ ὧν ἐστὶ καὶ αὐτὰ ἀντικείμενα εἶναι, τούτῳ ὡς δύναμις ἅμα τῷ αὐτῷ ὑπάρχειν, ὡς τὸ ἕτερον τῶν ἀμικτων. δύναμις τὸ καὶ αὐτὰ καὶ ἐξ ὧν ἐστὶν· εἰρηκέναι ἀπὸ τῶν καὶ αὐτὰ καὶ ἐξ ὧν ἐστὶν· καὶ ἡ καὶ ἐξ ὧν ἐστὶ τὰ μεταβῇ ἀντίκεινται ἐκείνῳ ἀλλήλοισι, καὶ τὰ μεταβῇ ἐξ ἐκείνων. δύναμις τὸ καὶ αὐτὰ καὶ ἐξ ὧν ἐστὶν· δηλωτικῶν εἶναι τῷ καὶ αὐτὰ ἀλλήλοισι ἀντικείμενα τὰ μὴ δυνάμενα ἅμα παρῆναι τῷ ἀμφοτέρων δεκτικῷ, καὶ τούτως ἐξ ὧν ἐστὶν. λευκὸν καὶ ἡ καὶ μέλαν αὐτὰ ἀλλήλοισι ἀντίκεινται (ἐκαστὸν γὰρ, ἀντίκεινται) δὲ καὶ τὸ ἐξ ἀμφοῖν ἐκατέρῳ αὐτῶν, τῷ μὴ δύνασθαι μὴδὲ αὐτὸ ἅμα τῷ ἐκείνῳ ὑπάρχειν. καὶ ἅμα ὡς τὸ πρῶτον ἐρρήθη· καὶ ἡ καὶ λέγει ἐκείνῳ δηλοῖ. ὅχι ὡς μὴ πᾶσι δὲ τοῖς ἀντικειμένους τούτῳ παρακολοῦντος λέγει, ἀλλ' ὡς καὶ ἀλλοῖς τοῖς παρὰ τὰ ἰδίως ἀντικείμενα λεγόμενα· καὶ ἡ τοῖς μεταβῇ τοῖς ἐξ ὧν ἐστὶ καὶ τὸ σημαίνουσιν τούτῳ ἀντίκεινται. καὶ εἴη ἂν τὸ καὶ ὅσα μὴ ἐνδέχεται· ὡς ἴσον τῷ καὶ καθάλου ὅσα μὴ ἐνδέχεται εἰρηκέναι. τὰ δὲ "ὅδ' ἐξ ὧν ἐστὶν ἀντίκεινται" ἐλλειπῶς εἰρηκέναι ἴσον ἂν εἴη τῷ ὅδ' ἐξ ὧν ἐστὶ τὰ μεταβῇ ἐκείνους ἀντίκεινται. ἐξῆς δὲ λέγει περὶ ἐναντίων. λέγει 1018 α δὲ ἐναντία εἶναι τὰ τε μὴ δυνάμενα τῷ αὐτῷ παρῆναι τῶν καὶ 25 γένος διαφερόντων, τῶν καὶ καὶ γένος ἀλλήλων διαφερόντων ἀδύνατον ἅμα τῷ αὐτῷ παρῆναι. τοιαῦτα δ' ἂν εἴη τὰ ἕτερα τε καὶ μὴ ὑπ' ἀλλήλοισι γένει, ὡς ζῶν πρὸς καὶ ζῶν πτηνὸν καὶ καὶ ποιῆν καὶ τὸ πάσχειν. καὶ ἡ ἀρετὴ δὲ καὶ ἡ κακία ὅπως ἐναντία· γένει ἡ καὶ αὐτὰ, εἰ καὶ μὴ ὑπὸ κανὸν ἐστὶ γένος. καὶ ὅπως τὰ ἐναντία γένει, εἰ καὶ ἀγαθὸν καὶ κακόν· ἐναντία ἡ γένει τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακόν, ὡς αὐτὸς ἐν ταῖς Κατηγορίαις (c. 11) εἶρηκε καὶ ἐν τῷ τέταρτῳ τῶν Τοπικῶν (c. 8) καὶ Θεοφραστος ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Τοπικῶν, α' ὅχι οἷα τε τῶν ὑπ' αὐτὰ ἅμα τῷ ὑπάρχειν. τοιαῦτα καὶ τὰ ὑπὸ τῆν κίτησιν καὶ ἐρώσῳ, καὶ ὅσα πλείους διαφέρει τῶν ἐν τῷ αὐτῷ γένει ἐναντία, ὡς καὶ τὸν ὀρισμὸν ἀποδιδοῦναι τῶν ἐναντίων συνήθες. ὅτι λευκὸν καὶ μέλαν ἐναντία, γλυκὺ καὶ πικρόν. ἀλλως φησὶ λέγει καὶ ἐναντία τὰ πλείους ἀλλήλων διαφερόντα τῶν ἐν τῷ αὐτῷ δεκτικῷ. ὅπως πάλιν λευκὸν καὶ μέλαν ἐναντία· πλείους ἡ διέσκει τῶν ἐν τῷ σώματι πεφυκότων γίνεσθαι. ἦτοι δὲ ἄλλα σημαίνουσιν τούτῳ τῶν ἐν τῷ αὐτῷ γένει πλείους διεσώτων, ὅτι μὴ πάντα τὰ ἐναντία ἐν τῷ αὐτῷ ὑποκειμένῳ πέφυκε γίνεσθαι (ὡς ἡ περὶ ταῦτα ὅδ' αὐτῷ αὐτῷ δεκτικῷ τὸ λογικόν τε καὶ ἀλογον), καὶ διαφέρουσα καὶ ἀπόδοσις δεικνύσι δυνάμενους τῷ αὐτῷ καὶ λόγους ἐτέρους λέγειν. ἀλλως ἐναντία λέγεσθαι φησὶ τὰ πλείους διαφερόντα τῶν ὑπὸ τῆν

3. τὸ τὴν M. || 17. ὅχι ἀπλῶς πλείω om M. || 19. ταῦτα A. || 31. τὰ τὸ M. || 36. τὰ om M. || 38. ἐρρήθῃ αὐτῷ· δυνάμει M. || ἐκ τῆς M.

5. καὶ τὰ ἀντικείμενα καὶ τούτῳ ἐ M. || 7. εἰρηκέναι — 9. ἐστὶ om M. || 13. αὐτῇ τῷ M. || 18. ἴσα] ἴσαν M. || 21. ἐκείνους M. || 25. πτηνόν M. || 28. τὸ post καὶ om M. || ὡς καὶ MP. || 31. ταῦτο M. || 32. αὐτῇ om M. || 38. πλείους A. || 40. vel expositio diversa docet viresdem diversas rationes, quae reddi possunt, dicere Sepulv. || 41. ἐτέρως] ἐτέρως M. || 42. ἄλλως M.

αὐτὴν δύναμιν, λέγων ἥτοι τὴν πρὸς ἀντικείμενα ὁμοίως ἔχουσαν
 μέθοδον, ὡς ῥητορικὴν καὶ διαλεκτικὴν. ἐναντία γὰρ ὑπὸ μὲν τῆς ῥη-
 τορικῆς ἐγκώμιον καὶ ψόγος, κατηγορία καὶ ἀπολογία, προτροπὴ καὶ
 ἀποτροπὴ, καὶ δὲ διαλεκτικῆς τὸ ψεῦδος τε καὶ τὰ ἀληθές. ἀμφω
 γὰρ συμπεραίνει. ἡ "δύναμις" λέγουσι δὲ τὴν φυσικὴν ἔξω, ὅφ' ἢ
 ἐναντία, περὶ μὲν ἀκοὴν εὐνοοῖα καὶ δυσνοοῖα, περὶ δὲ τὴν ὁρατικὴν
 ὁξυωπία καὶ ἀμβλυωπία. ἡ δύναμις τὴν φύσιν λέγει, ἥτις ἐστὶν
 ἀρχὴ τῆς κινήσεως. πλείους δὲ καὶ δύναμις ταύτην διαφέρει τὰ
 αὐτὴ φύσει κινούμενα τῶν κάτω. ἡ δύναμις λέγει πᾶσαν ἐπιστή-
 μην τε καὶ τέχνην. αἱ γὰρ ἐπιστήμαι δυνάμεις τε καὶ ἔξεις, τῶν δὲ
 ἐναντίων αἱ αὐταὶ ἐπιστήμαι. ὅπως ὑγεία καὶ νόσος ἐναντία. ὑπὸ
 γὰρ τὴν ἰατρικὴν ταῦτα ὄντα πλείους ἀλλήλων διέσκει, καὶ εὐεξία
 1018 καὶ καχεξία ὄντα ὑπὸ τὴν γυμναστικὴν. ἄλλως ἐναντία φησὶ λέ-
 30. γέως καὶ ὡς ἡ διαφορὰ μεγίστη ἢ ἀπλῶς ἢ κατ' ἔνός ἢ κατ' εἶδος.
 ὅπως δὲ ὁ τρόπος τῶν τε προειρημένων πάντων ἐναντίων ἐστὶ πε-
 ριακτικὸς, προσέτι δὲ καὶ τῶν κατ' ἀντίφασιν ἀνταρτικῶν καὶ τῶν
 καθ' ἑξῆς ἐξῆς. πάντα γὰρ ταῦτα μεγίστην διαφορὰν ἔχει πρὸς
 ἀλλήλα. καὶ τούτο τὸ σημαίνον τῶν ἐναντίων πολλαπλῆς καὶ τὴν
 κατάφασιν τῇ ἀποφάσει ἐναντία λέγουσι καὶ τὴν ἑξῆς τῇ ἐξῆς.
 τὸ δὲ "ἢ ἀπλῶς ἢ κατ' ἔνός ἢ κατ' εἶδος" εἶναι δὲ τούτων. ἥτοι ὡς
 ἡ διαφορὰ ἀπλῶς· μεγίστη ἐστὶν, ἐναντία, οἷον εἰ λέγει τις τὸ ὄν καὶ
 τὸ μὴ ὄν ἢ τὸ πλήρες καὶ κενόν, ἢ κατὰ τι γένος ἢ εἶδος ἀφωρισ-
 μένον, οἷον ἐν ζώοις τὰ πλείους διαφέροντα, ὡς λογικὸν καὶ ἄλο-
 γον καὶ ὑπόπουν καὶ ἄπουν, ἢ ἐν χρώματι τὸ λευκὸν καὶ μέλαν. καὶ
 μὲν γένος ὅπως, κατ' εἶδος δὲ ἐν ἀνθρώποις τὰ πλείους διαφέροντα
 25 ἐναντία, οἷον τὸ ἐπιστάς καὶ τὸ μὴ ἐπιστάς, γυνὴ καὶ ἀνὴρ, ἢ
 τὸ ἀρετὴν καὶ κακίαν ἔχον. εἰ γὰρ ἡ ἕξις εἶδος τῆς ὑπολήψεως ἢ
 ἐν εἰδει τῷ αὐτῷ, εἶναι δὲ ἐναντία ἀρετὴ καὶ κακία. ἔξεις γὰρ ἀμφο-
 τέρα. ταῦτα γὰρ ἐν τούτῳ τῷ γένει πλείους διαφέροντα ἢ ἐν τούτῳ
 τῷ εἶδει ἐναντία λέγει καὶ τὰ ἀπλῶς πλείους διαφέροντα. καὶ κατ'
 30 πᾶσιν λέγει τῷ τρόπῳ, καὶ ταῦτα τὰ ἐναντία ἔδη λέγεσθαι φησὶ καὶ
 τὰ ἄλλα τὰ μετέχοντα τούτων. ἢ γὰρ τῷ ἔχειν πᾶσι τῶν εἰρημέ-
 νων, ὡς τὸ πῦρ καὶ ἡ χυμὸν. τῷ γὰρ τὴν μὲν ψυχρότητα ἔχον τὸ δὲ
 θερμότητα ἐναντία, καὶ ὅπως ἐν τῷ αὐτῷ γένει πλείους ἀλλήλων
 διαφέρουσι. τὰ δὲ τῷ δεκτικῷ τῶν ἐναντίων, οἷον εἰ λέγει τις τὸ
 35 λογικὸν καὶ ἄλογον ἐναντία εἶναι τῷ τὸ μὲν ἐπιστήμης τὸ δὲ ἀνεπιστή-
 μους εἶναι δεκτικόν. ἡ δύναμις ἢ τῆς ἀρετῆς δεκτικὴ τῆς δυ-
 νάμεως τῆς κακίας δεκτικῆς, ἢ ἡ δύναμις καθ' ἣν βαρύνετός
 ἐστιν ἢ ὕλη δεκτικὴ, τῆς δυνάμεως καθ' ἣν κυφότητος, ὡς εἶπεν
 ἐν τῷ Δ περὶ Οὐρανῷ (c. 1). τὰ δὲ λέγει ἐναντία τῷ ποιητικῷ
 ἐναντίων εἶναι (ὅτι τὸ θερμαντικὸν τῷ ψυχτικῷ ἐναντίον), τὰ δὲ
 τῷ παθητικῷ τῶν ἐναντίων εἶναι, ὡς τὸ δυνάμενον ψύχεσθαι τῷ
 θερμαίνεσθαι δυνάμενον, τὰ δὲ τῷ τὰ μὲν ποιητικὰ εἶναι τὰ δὲ πα-

θητικά, ὡς τὸ θερμαίνειν δυνάμενον τῷ θερμαίνεσθαι, ἢ τὰ θερμα-
 νόμενα τῷ ψύχοντι καὶ τὰ θερμανόμενα τοῖς ψυχόμενοις. ἐπι-
 βολαὶ δὲ ἢ λήψεις, τὸ θερμὸν γινόμενον τῷ γινόμενῳ ψυχρῷ, τὸ
 ἀποβάλλον τὴν θερμότητα τῷ τὴν ψυχρότητα. ἔξω δὲ καὶ ἐξῆς
 5 οὖν τῶν τούτων τὸ ἔχον θερμότητα ἢ τὸ δυνάμενον ἔχει μὴ ἔχον
 δὲ, ἢ ἡ ὕλη καὶ ἡ τυφλότης ἐκ τῶν οὖν εἰρημένων. ὅπως ἐπὶ καὶ
 ὡς ἡ διαφορὰ μεγίστη ἢ κατ' ἔνός ἢ κατ' εἶδος, καθ' ἣν οὐκ ἔστι
 παρεσθῆναι παραδείγματα, ταῦτα κατ' ἔνός καὶ κατ' εἶδος λέγει.
 λέγοντι ἐναντία καὶ κατ' εἶδος τῶν ἐναντίων ἀποβολάς, οἷον τὸ ὕψος
 10 ἀποβάλλον τῷ πλάτος ἀποβάλλοντι. ἀλλὰ καὶ κατ' ἑξῆς τὴν αὐτὴν ἀπο-
 βολὴν τε καὶ λήψιν. τὸ γὰρ λαμβάνον τῷ ἀποβάλλοντι ὕψος. καὶ
 κατ' εἶδος δὲ τῶν ἐναντίων λέγει, οἷον τὸ ἔχον ὕψος τῷ ἔχοντι
 πλάτος. καὶ κατ' εἶδος ἐξῆς ὁμοίως. τὸ γὰρ ἐξερρημένον ὕψος τῷ
 ἐξερρημένῳ πλάτος ἐναντίον, καὶ αὐτὸ ἢ ἐπὶ τῷ αὐτῷ, τὸ ἔχον αὐτὸ τῷ
 15 ἐξερρημένῳ αὐτῷ, τὸ ἔχον ὕψος τῷ αὐτῷ ἐξερρημένῳ. ἐπὶ δὲ
 φησὶ, τὸ ἐν καὶ τὸ ἐν πολλαπλῶς λέγει (δεκαπλῶς γὰρ), ἰσχυρῶς
 φησὶ, λεχθήσεσθαι καὶ τὰ κατ' αὐτὰ λεγόμενα, τυτέρι καθ' ἑκάστην
 αὐτῶν λεγόμενα καὶ ἐν ἐκάστῳ ὄντα. ταῦτα δὲ ἐστὶ τὰ αὐτὰ, τὸ
 ἕτερον, τὸ ἐναντίον, τὸ ὅμοιον, τὰ ἄλλα ὅσα κοινὰ πάντων τῶν
 20 ὄντων γενῶν. καὶ γὰρ ἐν ὅσῳ ταῦτα τὸ ὅμοιον καὶ ἕτερον καὶ ἐναντίον
 καὶ ἐν ποιότητι καὶ ἐν ποσότητι καὶ ἐν ἐκαστῷ τῶν ἄλλων γενῶν. ὡς
 καὶ τούτων ἑκάστης δεκαπλῶς ῥηθήσεσθαι. καὶ γὰρ ἐν ὅσῳ ἐναντίως καὶ
 τὰ ἔχοντα ἐναντία ἢ τὰ πάχοντα ἢ τὰ ποῦντα ἢ ἀποβάλλοντα
 ἢ λαμβάνοντα, ἐναντία καὶ αὐτὰ ἀλλήλοις λέγεσθαι. ὡς ἐκαστὸν
 25 τὰς κατηγορίας ἢ διαίρεσις τῶν τε ταῦτα καὶ ἕτερον καὶ ὅμοιον καὶ ἐναν-
 τίον. τότε γὰρ χάριν ἐμνημόνευσε τούτων. ἐξ ὧν καὶ ὅλων πάλιν
 ὅτι τὸ πρῶτον φιλοσόφῳ ἢ περὶ τούτων θεωρία. ἐξῆς δὲ ἐπὶ τῇ
 ποσότητι ἕτερα τῷ εἶδει λέγει. πρότερον γὰρ εἶπε ποσότης τὸ
 ἐναντία λέγει, καὶ ἦν ἐν αὐτοῖς καὶ τὰ τῷ εἶδει διαφέροντα. πο-
 30 σότης ὅν καὶ τὰ τῷ εἶδει διαφέροντα, λέγει. ἕτερα δὲ φησὶ τῷ
 εἶδει εἶναι τὰ τε ἐκ τῶν αὐτῶν γένους διαφέροντα εἶδη καὶ ὑπ' ἄλ-
 ληλα, τυτέρι τὰ ἐκ τῶν αὐτῶν γένους ἀντιδιωκόμενα ἀλλήλων
 δευτέρον σημαίνον ἐκτίθεσθαι τῶν ἑτέρων τῷ εἶδει, ὅσα ἐκ τῶν
 αὐτῶν γένους ὄντα διαφορὰν τῶν ἑτέρων ἔχει πρὸς ἀλλήλα ('). ὅπως
 35 εἰναι ἕτερα ἀλλήλων καὶ τὰ ὑπ' ἄλληλα εἶδη. καὶ γὰρ ταῦτα διαφορὰς
 ἔχει πρὸς ἀλλήλα. ἕτερα φησὶ εἶναι καὶ ὅσα ἐν τῇ αὐτῇ ὕψει
 καὶ τῶν ὁμοίων ἐναντίως ἔχει. ὅπως λέγειν δὲ ὡς ὅμοιον πρὸς
 ἕτερον. ἐν γὰρ τῇ ὕψει ἐστὶν αὐτῶν ἐναντίως. τὸ μὲν γὰρ θερμὸν
 τε καὶ ἕτερον τὴν ὕψος, τὸ δὲ ὕψος ψυχρὸν τε καὶ ὕψος, καὶ ἢ
 γένος αὐτῶν ἢ τὸ φυσικόν. σῶμα ἢ τὸ φυσικόν. οὗ γὰρ τὰ ἑκά-
 40 τῳ εἶδει ὑπὸ ἑνὶ γένει εἶναι. λέγει καὶ τὰ ἐναντία ἕτερα τῷ εἶδει
 "ἢ πάντα" φησὶν "ἢ τὰ λεγόμενα πρῶτως." πρῶτως δὲ ἐστὶν
 ἐναντία ἥτοι τὰ ἐν τῷ αὐτῷ γένει πλείους ἀλλήλων διαφέροντα.

4. καὶ ἀληθὲς A. || 8. διάφορα M. || 12. ὄντα om M. || 21 et 34. ἐναντίον A. || 36. ἐναντία] ἐν τῷ A. || 37. δεκτικὰ. ἢ M. || 38. ἀνεπιστή-
 μους. || 41. ἐναντίον] ἐναντία A.

3. γινόμενον] γινόμενον A. || 6. ἢ post ἢ om A. || 14. τῶν αὐτῶν M. || 16. ἐν] ἐν AM. || 17. λεχθήσεσθαι M. || ἑκάστη M. || 19. τῶν
 AM. || 30. ὅπως M. || 38. αὐτῶν ἐκ M. || 41. τῶν] τε M.

ἐπαθὴ καὶ ὁ τῶν ἐναντίων ὁρισμὸς ἐν τούτοις. ἡ πρώτη λέγει τὰ κυρίως ἐναντία, μὴ τῷ μετέχειν τινῶν ἢ τῷ δεκτικῷ αὐτῶν εἶναι, τὰ δὲ τῷ ποιητικῷ εἶναι τῶν τοῦτων ἢ παθητικῷ, ἢ κατὰ τινα τρόπον τῶν πρὸ ὀλίγου εἰρημένων· ἐναντία γὰρ καὶ αὐτὰ καλεῖται. ὁ γὰρ ἀνάγκη ἕτερα τῷ εἶδει εἶναι τὰ ἐναντίων τινῶν δεκτικά· καὶ γὰρ αὐτὸ τῶν ἐναντίων εἶναι δεκτικά ἕτερα λέγει τῷ εἶδει εἶναι καὶ τῶν ἀτόμων εἰδῶν, ὡς ἐν τῷ αὐτῷ γένει ὄντων οἱ λόγοι καὶ οἱ ὁρίσμοι εἰσιν ἕτεροι, ὡς ἴππου καὶ βοός· τὰ γὰρ ἄτομα εἶδη τελευταῖα. ἔτι λέγει ἕτερα τῷ εἶδει καὶ ὅσα ἐν τῇ αὐτῇ ὑσίᾳ ὄντα, τούτων ὁρισμῷ τῷ αὐτῷ καὶ λόγῳ, ἔχει τινα πρὸς ἀλλήλα διαφοράν, ὡς τὰ ἄτομα τὰ ἐν τῷ αὐτῷ εἶδει, ὁ Σίμων καὶ Σωκράτης· τὸ γὰρ εἰσεῖον ἐκείνῳ εἶδος ἕτερον. δύνανται δὲ τὰ καὶ ὅσα ἐν τῇ αὐτῇ ὑσίᾳ ὄντα ἔχει διαφοράν· λέγειν περὶ τῶν σωματικῶν, ἀ ἐναντίωσιν μὴ ἔχει πρὸς ἀλλήλα ἐν τῇ ὑσίᾳ, ὡς εἶχε τὸ πῦρ καὶ τὸ ὕδωρ, διαφορὰν δὲ τῶν. ὅπως ἀν εἴη ἕτερα γῆ καὶ ὕδωρ· ἐν γὰρ ὁμοίως ἡ γῆ ὕδατος ἕτερον καὶ ἀέρος· ἀέρος γὰρ καὶ ἐναντίωσιν, ὅθεν ὁμοίως τὸ ὕδωρ ἕτερον ἀέρος τε καὶ πυρός. ἥδη δὲ περὶ τούτων προέφηκε. τῷ δὲ εἶδει φησὶ ταῦτα λέγειν τὰ ἀποκείμενα λεγόμενα τούτοις, καὶ ὁ χαλεπὸν ἔκαστον λαμβάνοντα τῶν σημασιμῶν ὑπὸ τῶν τῷ εἶδει ἑτέρων λαμβάνειν τὰ τῷ εἶδει ταῦτά· ἔχει δὲ ταῦτα ὅπως ταῦτα τὰ ὄντα καὶ μὲν τὰ ἕτερα τῷ εἶδει, καὶ δὲ τὰ ταῦτά, ὥσπερ καὶ τὰ ὑπάλληλα γένη καὶ ταῦτα τῷ εἶδει καὶ ὁ ταῦτά, ταῦτά μὴ ὅτι ἦν ἕτερα τῷ εἶδει τὰ ἐκ τῶ αὐτοῦ γένους μὴ ὑπάλληλα· ταῦτά δὲ καὶ τούτο ἔχει ἢ ὅχι ὑπάλληλα. ἔχει δὲ ἕτερα πάλιν, ὅτι ἦν τινα ἕτερα τῷ εἶδει καὶ καὶ τὸ σημασιμῶν τῶν ταῦτά· ἦν γὰρ ἕτερα καὶ ὅσα ἐν τῇ αὐτῇ γένει ὄντα διαφορὰν τῶν εἶχον, οἷα ἔστι καὶ τὰ ὑπ' ἀλλήλα. τὰ μὴ ὅν ἔχει ταῦτά τῷ εἶδει, ὅτι ὑπ' ἀλλήλα, τὰ δὲ ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ γένει ὄντα ἔχει διαφοράν, ὡς ἄνθρωπος ἀνθρώπων, καὶ τὰ μὴ ἔχοντα ἐν τῇ ὑσίᾳ ἐναντίωσιν, ὡς πῦρ πρὸς ἀέρα. ὁ γὰρ πάντα τὰ εἶδη αὐτῶν ἐναντία· ἐπεὶ γὰρ τὸ πῦρ τὸ ὕδατος ἕτερον ἦν τῷ ἔχον ἐναντίωσιν, ἐκείνῳ ταῦτόν, ἢ ὅν τῷ ἀέρι, ἢ εἰ καὶ τὸν αἶρα· λέγεται ἔχειν ἐναντίωσιν, ἀλλ' ὡς πυρὶ ἔχει ταῦτόν· ἐκείνῳ γὰρ ὅθεν ἐναντίον ἐν τῇ ὑσίᾳ ἔχει. εἴη ἀν καὶ τὰ μὴ ἐναντία ἐν τῷ αὐτῷ εἶδει, ὡς ἴππος κυνὶ ἢ τὸ μέλαν τῷ φαιῷ. ἀλλὰ καὶ τῶν ἐν τῷ τελευταίῳ τῷ γένει αὐτοῖς οἱ λόγοι μὴ εἰσιν ἕτεροι, ὅτι ἄνθρωπος ἀνθρώπων καὶ ἴππος

ἴππου ταῦτά τῷ εἶδει, καὶ ὅσα ἐν τῇ αὐτῇ ὑσίᾳ ὄντα μὴ ἔχει μηδεμίαν διαφοράν. ὅπως ἀν ταῦτα εἴη τὰ κατ' ἀριθμὸν ταῦτα αὐτῷ αὐτῷ, καὶ τὰ πολυώνυμα ἀλλήλοις. ἔκ ἄλλο δὲ καθ' ἐκείνῳ ἀποδοῦναι οὐ κατὰ τὴν αὐτὰ καὶ διαφορὰς ἐπιβολὰς τὰ αὐτὰ ἀλλήλοις γίνεσθαι πλεοναχῶς. ἐφεξῆς ἐκτίθεσθαι τὰ σημασιμῶν τῶν 1018⁹ προτέρῳ τε καὶ ὕστερον. ἐποιήσατο δὲ καὶ ἐν ταῖς κατηγορίαις (c. 12)⁹ διαίρεσιν αὐτῶν, ἀλλ' ἐκεῖ μὴ ἔλαβε τὸ τῷ χρόνῳ, τὸ τῇ φύσει, τὸ τῇ τάξει, τὸ τῇ δυνάμει, τὸ τῶν ἀντιστροφόντων πρὸς ἀλλήλα αἰτίον τῷ ἐτέρῳ τῷ εἶναι, ἐνταῦθα δὲ τὰ μὲν φησι πρότερα λέγειν τῷ ἀρχῆς τινὸς ὁρισμένης ἐγγυτέρῳ εἶναι ἢ ἀπλῶς καὶ τῇ φύσει ὁρισμένης καὶ πλείονων ὕψους ἀρχῆς, ἢ πρὸς τὴν ἀρχῆς, ἢ ὑπὸ τινῶν γε νομιζομένης. εἰπὼν δὲ ὡς ὅπως τινὸς πρῶτον καὶ ἀρχῆς ἐν ἐκείνῳ γένει, ἐξῆς τὰ γένη προχειρίζεται ἐν οἷς τὸ πρότερον τε καὶ ἡ ἀρχὴ ἢ ὕψος λεγομένη. ἔστι δὲ καὶ πέντε, καὶ τόπον, καὶ χρόνον, καὶ κίνησιν, καὶ δυνάμιν καὶ καὶ τάξιν. καὶ πρῶτον περὶ τῶν καὶ τόπον λέγει· καὶ γὰρ τόπον πρότερα μὴ τὰ ἐγγυτέρῳ τούτου τινός, ὥστε δὲ τὰ πορρωτέρῳ τῷ αὐτῷ τούτου, ἦτοι ὁρισμένης τῇ φύσει, ὡς ἔχει τὸ μέσον τῷ παντὶ ἢ τὸ ἐχάτην τε καὶ πέραν, ἢ τὸ τυχεύοντος, ἀλλ' ὁ τῇ φύσει ὁρισμένης, ἀν αὐτῷ τῷ ὅτι ὅτις ἐστὶ τὸ πρότερον καὶ τὸ ὕστερον τὸ καὶ τόπον λαμβάνει· πρότερον γὰρ τὸ ἐγγυτέρῳ τῷ ἐν ὧ ἐστὶ τόπος ὅν, ὕστερον δὲ τὸ πορρωτέρῳ καὶ πλείον ἀφεξῶς. τὸ δὲ προειρημένον τὸ ἀρχῆς τινὸς διωρισμένης, ἢ ἀπλῶς καὶ τῇ φύσει, ἢ πρὸς τι ἢ πρὸς ἢ ὑπὸ τινῶν, ἐπὶ τόπου σημαίνει ὅτι τὸ τῇ φύσει, ὅ ἐστιν αὐτόν, εἰ τὸ μέσον τὸ τῷ παντὶ ἢ τὸ ἐχάτην λαμβάνεται. τὸ δὲ πρὸς τι, εἰ μὴ φύσει τις ὡς πρῶτος πρὸς ἄλλους τινὰς τόπους ὡς πρῶτος ὡς ἐκείνων λαμβάνεται, οἷον πρῶτος τῶν μέχρι Ἐλευσίνος ὁ πλησίον τῷ ἄερος· τῶν γὰρ ἐφεξῆς αὐτὸς πρῶτος. τὸ δὲ πρὸς, εἰ τις ἀφ' ὧ ἐν ὧ ἐστὶ τὸ πρότερον λαμβάνεται. τὸ δὲ ὑπὸ τινῶν, ὡς ἀν ἐκείνῳ τῶν τὸ πρότερον λαμβανόντων θήσει τὸν τόπον πρὸς ὃν τὸ πρότερον. Alex.

() καὶ ὅσων ἐν τῷ τελευταίῳ τῷ γένει εἶδη οἱ λόγοι ἕτεροι 1018⁹ καὶ ὑπάρχουσιν. Asclep.

τὰ — χρόνον· εἰπὼν περὶ τῷ καὶ τόπον πρότερον, λέγει καὶ 1018⁹ περὶ τῷ καὶ χρόνον, ὁ πάντῃ ὁμοίως λεγόμενος τῷ καὶ τόπον· ἐπὶ μὴ γὰρ ἐκείνῳ τὸ ἐγγύτερον τῷ ὁρισμένῳ τόπον πρῶτον, ἐπὶ δὲ τῷ χρόνῳ ὅχι ὅπως, ἀλλ' ἐπὶ μὴ τῶν γεγονότων τὸ πορρωτέρῳ, ἐπὶ δὲ τῶν

1. ὁρισμὸς] ἀριθμὸς A. || 2. μὴ] μὴ ἢ M. || 3. sed quod contrariis participant, aut contraria exoriantur Sepulv. || τούτων] ὅτων M. || 7. ὅτων] ὅ M. || 8. τελευταῖος M. || 10. τινὸς A. || 12. εἶδη τελευταῖα — τῷ εἶδει iterantur in cod. M subducta lineola. || 13. λέγει M. || 14, 15 et 16. τὰ] τῷ M. || 18. eadem vero specie diverso his modo dici ait, quibus specie diversorum intellectibus sigillatim sumptis in promptu est specie eadem accipere Sepulv. || 20. τῶν et 21. ἔχει om M. || 22. γένει M. || 23. ἔτι ἢ om AM, ib. lacuna. || 24. μὴ] μὴ M. || ἢ] ἢ M. || 25. σημασιμῶν om M. || 28. ἔτι ἐν τῷ αὐτῷ om M, ib. lacuna. || 31. γὰρ τὸ πῦρ τῷ om M. || 32. ἢ] εἰ ἐν M. || 33. ὡς πυρὶ] ὡς πυρὶ A. || ἐναντίον ἐν τῇ ὑσίᾳ] ἐναντίον ἐν τῇ ὑσίᾳ A. || 36. ὅτι om M, ib. lacuna.

3. αὐτῶν M. || A. ἐπιβολὰς A. || 7. et eorum quae inter se convertuntur, quod alteri est existendi causa Sepulv. || 13. ἐκείνῳ M. || γένει M. || ἀν καὶ τῷ M. || 16. τῶν κατὰ τόπον om M, ib. lacuna. || 17. τρέπον M. || 18. ἢ τὸ ἐχάτην τι om M, ib. lacuna. || 20. ἐγγύτερον τῷ τόπῳ ἐν κα. || 20. ἐν κα. om M, ib. lacuna. || ἐπὶ τούτῳ σημασιμῶν A. || "aut ab aliquibus iam desinito," de loco potest ad hunc modum explicari. natura; ut ipse dixit Sepulv. || 24. εἰ] ἢ M. || εἰ] εἰ M. || τὸ ante τῷ om M. || 28. ubi vero seu loco, ut si quis a loco, ubi est, computet prius. ab aliquibus, ut si quisquam eorum qui prius accipiunt, locum statuat ad quem dicatur prius Sepulv. || 29. ἀν] ἐν A. || λαμβάνεται τι ὅσον τῷ τόπον M.

μελλόντων τὸ ἐγγύτερον· τὰ μὲν γὰρ πορρωτέρω τῷ νῦν ἀφεστώτα ἐπὶ τῶν παρεληλυθότων πρότερα, ὕστερα δὲ τὰ ἐγγυτέρω. ἐπὶ δὲ τῶν μελλόντων ἐμπαινον πρότερα μὲν τὰ ἐγγυτάτω τῷ νῦν, ὕστερα δὲ τὰ πορρωτέρω· ὡς γὰρ ἀρχὴ χρόνου χρωμένων ἡμῶν τῷ νῦν τὰ μὲν ἐγγυτέρω τῶν ἐσομένων τάχα πρότερον λέγει· ἔσται, 5 τὰ δὲ πορρωτέρω τῶν γεγονότων πρότερα γεγονέναι. πρότερα γὰρ καὶ χρόνον ταῦτα ὧν ἐν πατέρω νῦν ἡ ὑπαρξίς, πρότερον δὲ νῦν· ἐπὶ γὰρ τῷ παρεληλυθότος τὸ πορρωτέρω τῷ νῦν, ἐπὶ δὲ τῷ μελλόντος τὸ ἐγγυτέρω ὄν. ἔστι μὲν ἔν τῷ νῦν ἀρχὴ χρόνου φύσει· τῷ δὲ ἄλλο καὶ ἄλλο λαμβάνει· ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῷ χρόνῳ εἶναι τὸ μὴ αἰεὶ 10 ὡρίσθαι φύσει τὴν ἀρχήν. πάλιν καὶ κίνησιν πρότερα τὰ ἐγγύτερα τῷ πρώτῳ κινήσαντος. ὥτως πρότερος παῖς ἀνδρός· ἐγγυτέρω γὰρ τῷ γεννησάντι. ἀρχὴ γὰρ καὶ αὐτὴ τις, φησὶν, ἀπλῶς, τυτέτι καὶ φύσιν, τὸ πρότερον κινήσαν ἐπὶ τῆς καὶ φύσιν κινήσεως. ὥτω πρώτη ἡ τῶν ἀπλανῶν κινήσις καὶ ἡ τῷ Κρόνῳ τῶν ἄλλων, ὅτι ἐγγυτέρω 15 ἐκείνῳ. διὰ δὲ τῷ προῖεναι τὸ ἀρχὴ δὲ καὶ αὐτὴ τις ἀπλῶς καὶ αὐτὴ τῇ δὲ ἀρχῇ. ταῦτα γὰρ τὸ νῦν. καὶ καὶ δύναμιν δὲ λέγει πρότερα· τὸ γὰρ 21. ἀρχὴν καὶ δυνατώτερον τῇ δυνάμει πρότερον, ἔστι δὲ δυνατώτερον τε καὶ ἀρχὴν καὶ τὴν προαίρεσιν. ἀνάγκη τὸ ὕστερον ἀκολουθεῖν τε καὶ κινεῖσθαι ἢ μὴ κινεῖσθαι, ὡς ἂν ἐκείνῳ δοκῇ· ἢ γὰρ ἐκείνῳ προαίρεσις ἀρχὴ τῆς τῶν ὑπ' αὐτὸ κινήσεως· καὶ γὰρ καθόλου ἡ προαίρεσις ἀρχὴ τις ἐν ἀνθρώπῳ. καὶ εἴη ἂν καὶ δύναμιν πρῶτον μὲν τὸ ἀρχὴν, ὕστερον δὲ τὸ ὑποταταγμένον· ἐκείνῳ· ἀρχὴ δὲ ἡ τῷ κινῆντος προαίρεσις, ἥς ἐγγυτέρω μὲν ἐστὶν ὁ ἔχων αὐτήν, πορρωτέρω δὲ ὁ 25 1013 ὑπὸ τούτῳ κινούμενος. λέγεται τίνα καὶ τῇ τάξει πρῶτα. τίνα δὲ 26. ἐστὶ τὰ τῇ τάξει πρότερα καὶ ὕστερα λέγει· ὅσα γὰρ πρὸς τὴν ὥρισ- μένον ἀφεστώσαν ἐν τῇ λόγῳ, τὸ πρῶτον ἔχει ταῦτα τῇ τάξει καὶ τὸ ὕστερον, ὡς ὁ ἐν χορῷ πρωτοστάτης τῷ τριτοστάτῳ πρότερος· καὶ γὰρ τὴν πρὸς τὴν κορυφαίαν ἀπόστασιν τῇ τάξει τὸ πρότερον πρῶτος καὶ 30 τὸ ὕστερον· ἀρχὴ γὰρ ὁ κορυφαῖος τῷ χορῷ. ὁμοίως καὶ παρανήτη νήτης πρότερον τῇ τάξει καὶ τὴν πρὸς τὸ μέσον ἀπόστασιν, ἥτις ἐν τῷ ἡρμοσμένῳ ἀρχὴ λαμβάνει· (·). τὰ μὲν ἔν πρότερα τούτων λέγει τὴν τρόπον, πάντας δὲ τὸς προειρημένους τῷ προτέρῳ τρόπῳ ὄντας πάντες ὑφ' ἐν τὴν κοινὴν ὑπάγει, τὸ ὄντος τινὸς πρῶτον καὶ ἀρχῆς ἐν 35 ἐκείνῳ γένει καὶ τὴν πρὸς τούτῳ ἀπόστασιν τε καὶ γειτνίασιν τὸ πρότερον λαμβάνει· καὶ γὰρ εἰ διάφορα τὰ λαμβανόμενα, ὅπου μὲν τόπος, ὅπου δὲ χρόνος, ὅπου δὲ κίνησις, ὅπου δὲ δύναμις, ὅπου δὲ 1013 τὰξις, ἀλλὰ ὁ τρόπος τῆς λήψεως ὁ αὐτός. ἄλλον δὲ φησὶ τρό- 30.

πον πρότερα λέγει· παρὰ τὴν προειρημένον τὰ τῇ γνώσει· διὰ γὰρ ὧν ἡ γνώσις πρῶτον, ταῦτα καὶ ἀπλῶς τε καὶ τῇ φύσει πρῶτα εἶναι, ὧν δὲ ὕστερον, ὕστερα. ὅτι δὲ μὴ ἀπλῶς τὴν γνώσιν πρῶτον καὶ τῇ φύσει πρῶτον ἐστίν, ἐξῆς δείκνυσιν διὰ τῆς τῶν γνωστῶν διαφορᾶς (·)· εἶναι γὰρ φησὶν ἄλλα μὲν τὰ καὶ τὴν λόγον πρῶτα, ἄλλα δὲ τὰ τῇ αἰσθήσει· καὶ μὲν γὰρ τὴν λόγον τὰ καθόλου πρῶτα, καὶ ἀπλῶς τὰ φύσει πρῶτα· διὰ τούτων γὰρ αἱ κατ' ἐπιστήμην γνώσεις, καὶ δὲ τὴν αἰσθήσιν τὰ καθ' ἑκάστα, ἀπὸς ἡμᾶς διὰ τὸ πρῶτον ἔχειν. ἀλλ' ὅχι ἀπλῶς· διὰ καὶ τούτῳ τὸ σημαίνοντες τὸ πρῶτον εἶναι καὶ τὰ καθόλου καὶ τὰ αἰσθητά. λέγει καὶ τὸ λόγον πρῶτον εἶναι καὶ τὸ συμβεβηκὸς τῷ συμφορῶτερον, ὅ ἐστιν ἐν τῷ ὑποκειμένῳ καὶ τῷ συμβεβηκτότερον· καὶ εἴη ἂν τούτῳ καὶ τὸ πρῶτον ἐν τῇ γνώσει τῇ καὶ τὴν λόγον, ἀλλὰ τῷ μέρος ὅπου τὸ λόγον· τὸ γὰρ ἀπλῶς πρῶτον, ἀπλῶς πρῶτον δὲ τὸ μέρος τὸ ἴδιον καὶ ἐστὶν ὅλον μὲν ὁ μωσκόδης ἄνθρωπος, μέρος δὲ τὸ μωσκόδης, καὶ τὰ ἀδύνατον μωσκόδης ὅλως εἶναι μὴ ὄντος ὑποκειμένου τινός. ἀλλ' ὁμοίως ὕστερον ὅν τῇ ὅσῃα πρῶτον ἐστὶ τῷ λόγῳ, τῷ μέρος ὅπου τὸ λόγον τῷ μωσκόδης ἄνθρωπος. πρότερον φησὶ λέγει· καὶ ἐν πάσῃ 1000 τὰ τῶν πρώτων πᾶσι τὰ δὲ τῶν ὕστερων ἐστίν. ὥτως ἡ εὐθύτης πᾶσι 11. 1000 θος ἐστὶ γραμμῆς καθ' αὐτό, ἡ δὲ τελευτήτης ἐπιφανείας· πρῶτον δὲ γραμμῇ ἐπιφανείας. μὴ εἰπὼν δὲ καὶ τὴν σημαίνοντες τὸ πρῶτον ἡ γραμμῇ τῆς ἐπιφανείας πρῶτον ἐστίν, δι' ὃ τρέπον πρῶτον θησιν, ὅν καὶ φύσιν τε καὶ ὅσῃα λέγει, δείκνυσιν καὶ τὴν πρότερον ἡ γραμμῇ τῆς ἐπιφανείας· λέγει· γὰρ φησὶ καὶ φύσει τε καὶ ὅσῃα πρῶτα, ὡς τὰ συναναφύοντα μὲν μὴ συναναφύοντα δὲ, ὡς φησὶ σημαίνοντες πρῶτον Πλάτωνος χρησάσης· ὥτω πρῶτη καὶ ἡ γραμμῇ τῆς ἐπιφανείας ἐστίν. φησὶ δὲ, ἐπεὶ τὸ εἶναι πλεοναχῶς (δεικνύσιν 1000 γὰρ) τὸ καὶ τὸ εἶναι πρῶτον καὶ καὶ τὴν ὑπαρξιν φησὶν εἶναι πᾶσι ὑποκειμένοις τοῖς ἄλλοις, τούτων δὲ τὴν ὅσῃα εἶναι· καθὼ γὰρ συναναφύοντα μὲν μὴ συναναφύοντα δὲ, πρῶτη τῶν ἄλλων. ἀλλὰ καὶ κατὰ ὑπόκει· καὶ καθὼ τὰ ἄλλα ἐστὶ τῷ ἐν ταύτῃ ὑποκειμένῳ εἶναι μᾶλλον καὶ πρῶτον ὄν. κατ' ἄλλο πάλιν σημαίνοντες τὸ ὄντος τε καὶ τὸ εἶναι πρότερον εἶναι φησὶ τὸ πρῶτον δυνάμει ἢ ἐνεργείᾳ ὄν. ὥτω δείκνυσιν τὸ ὅλον τῶν αὐτῶν μαρῶν πρῶτον ὄν καὶ ὕστερον· τὸ μὲν μέρος πρῶτον τῷ ὅλῳ δυνάμει, τὸ δὲ ὅλον ἐνεργείᾳ πρῶτον τῷ μαρῶν, ὡς δείξει. πῶς δὲ τὸ δυνάμει καὶ ἐντελεχείᾳ λέγει, διὰ παραδείγματος ἰδεῖτε· καὶ δύναμιν γὰρ ἡ ἡμίσεια τῆς ὅλης πρῶτη καὶ τὸ μέρος τῷ ὅλῳ καὶ ὅλως ἡ ὅλη τῷ αἰδῶς τε καὶ συμφορῶτερον δυνάμει γὰρ τούτων ἑκάστων ἐν τῷ ὅλῳ ὄν πρῶτον ἐστὶ τῷ ὅλῳ, ἐπὶ

5. ἐσομένων τὸ τε τούτῳ πρότερον *M.* || 6. πορρωτέρω γεγονότα πρότερα *M.* || 7. ἐν προτέρῳ νῦν *M.* || 8. τῶν μελλόντων *M.* || 9. *itaque nec seu temporis momentum natura principium est motus. sed quoniam aliud aliudque sumitur, non semper in tempore principium videtur natura determinari* Sepulch. || 10. πᾶσι μὲν ἐν ἄρχῃ *A.* || 10. ὁμοίως *om M.* || 11. φύσιν *M.* || 14. πρῶτη *M.* || 15. χρόνος *M.* || 17. λαμβάνονται *M.* || 19. τῇ — δυνατώτερον *om A.* || 21. ἐκείνῳ δοκῇ *M.* || 27. τῇ *om M.* || 28. ὅσα *M.* || 29. ὡς *M.* || 30. τὴν τάξιν *M.* || 34. τὴν τὸ *A.* || τὸ *om M.* || 35. τε *M.* || τὸ τὰ *M.* || πρῶτα *M.*

2. πρῶτα — 4. φύσει *om A.* || 4. ἐξῆς δὲ ἡ ὅσῃα, δείκνυσιν *M.* || 10. πρῶτα πρῶτον *A.* || 13. τὸ μέρος *A.* || τὸ μέρος *M.* || 16. ὄντος ὄντος *M.* || 19. πρῶτον πρῶτον *A.* || 21. γραμμῇ *A.* || μὴ *om M.* || 22. δὲ *om M.* || 27. ἐντὶ *M.* || 28. ὑποκειμένου *M.* || 29. γὰρ *om A.* || 34. ἐν *M.* || 35. ὅλῳ ἄλλῳ *M.*

γὰρ ὅτις τῷ μέρος αὐτῷ εἶναι· ἐκ γὰρ τῆς συνθέσεως τούτων τὸ
 ὅλον, καὶ ὅδ' ἐν μέρος ἕξ' ἂν μέρος ἦ, ἐστὶ καθ' αὐτὸ καὶ ἐνεργεία·
 ὅταν δὲ μικρὸν δυνάμει ἦ, ὡς ἦν ὅτα ἐν τῷ ὅλῳ, ἀλλ' ἐντελεχεία
 λαμβάνει, καὶ καθ' αὐτὰ καὶ μὴ τῷ ὅλῳ μέρη. ὅταν δὲ ὅτως ἔχη,
 εἰς ὕψος τῷ ὅλῳ, ὡς δυνάμει μὴ ὅτα πρῶτα, ἐντελεχεία
 δὲ ὕψος· διαλυομένη γὰρ τῷ ὅλῳ ἐντελεχεία τούτων ἕκαστον γίνε-
 ται ὕψος χωρῶν ὡς ἐν τῷ ὅλῳ ἐν ᾧ ὅν δυνάμει πρῶτον ἦν, ὡς εἰ
 κυρίως ὅν τὸ ἐντελεχεία, ἐντελεχεία δὲ τὸ ὅλον, πρῶτον κυρίως ἂν
 εἴη τὸ ὅλον τῷ μέρος· ὁ γὰρ ἐντελεχεία πρῶτον τὸ μέρος τῷ ὅλῳ·
 ἐκ γὰρ τῆς τῷ ὅλῳ διαλύσεως τὸ μέρος αὐτῷ ἐντελεχεία γίνε-
 ται ὅν· χωρῶν γὰρ τῷ ὅλῳ τοῦτον, ὡς δυνάμει δὲ ὅν λαμβανόμενον, ὅτε
 καὶ μέρη ἐκ πρῶτον τῷ ὅλῳ τῷ ἐνυπάρχον αὐτῷ. διὸ ἐντελεχεία
 μὴ πρῶτον τὸ ὅλον, δυνάμει δὲ τὸ μέρος καὶ τὸ ἐνυπάρχον. τῷ
 δὲ πρῶτον φησι πάντα τὰ πρότερα καὶ ὕψος λεγόμενα καὶ ταῦτα
 λέγει. καὶ δι' ὅ, προσέθηκε· τὰ μὴ γὰρ γένεσιν ἐνδέχεται ἄνευ
 τῶν ἐτέρων εἶναι, οἷον τὸ ὅλον τῶν μορίων, καὶ δὲ καὶ φθορὰν, οἷον
 τὸ μέρος τῷ ὅλῳ· ὁμοίως δὲ καὶ ἄλλα. λέγει δὲ διὰ τούτων ὅτι
 πάντα τρόπον τινὰ τὰ λεγόμενα πρότερα καὶ ὕψος εἶναι καὶ τῷ
 τρόπῳ τούτῳ λέγει· τῷ δυνάμει καὶ ἐνεργεία· τῶν γὰρ ὅσων, ὡς αἱ
 γενέσεις (καὶ γὰρ ἐπὶ τούτων ἡ γένεσις κυρίως), αἱ μὴ δυνάμει πρῶ-
 ται δὲ ἐνεργεία· τὰ μὴ γὰρ μέρη δυνάμει ὅτα πρῶτα τῶν ὅλων,
 τὰ δὲ ὅλα ἐνεργεία πρῶτα τῶν μερῶν, ἃ διὰ τῶν ἐφεξῆς δει-
 κνυσιν. καὶ δὲ τὰ μὴ γὰρ καὶ γένεσιν ἐνδέχεται ἄνευ τῶν ἐτέρων εἶναι
 ἴσον ἐπὶ τῷ τῷ μὴ γὰρ καὶ γένεσιν καὶ ἐνεργεία ὅτα· ἐπὶ τούτῳ γὰρ ἡ
 γενέσις ὁδὸς πρῶτα· τοιαῦτα δὲ τὰ ὅλα. τῷ δὲ πρῶτῳ εἶναι δει-
 κνύει ἐχρήσατο τῷ ἐνδέχεται ἄνευ τῶν ἐτέρων εἶναι. ἃ γὰρ ἐπὶ
 μὴ ὅντων ἐκείνων μηδὲν πρὸς ἃ συγκρίνει καὶ τὸ πρότερον, δη-
 λον ἐστὶ πρότερα. ὅντος δὲ τῷ ὅλῳ ἐνεργεία, ὅχι οἷον τε εἶναι αὐτῷ
 τὰ μέρη ἐνεργεία. ὡς ἐν μὴ τῇ γένεσι τῷ ὅλῳ ὑπάρχοντος,
 πρῶτον τὸ ὅλον τῶν μερῶν, εἶγε τὸ μὴ ἔστι καὶ μὴ ἔστι, ἐν δὲ τῇ
 φθορᾷ τῷ ὅλῳ πάλιν τὸ μὴ μέρη ἔστι, καὶ δὲ ὅλον ὅχι ἔστι. εἰ δὲ τὸ
 μὴ ὅλον ἐν τῇ γένεσι ἐστὶ, καὶ δὲ μέρος ἐν τῇ φθορᾷ, καὶ τὸ ἐνεργεία
 εἶναι καὶ τὸ δυνάμει συγκρίνεται. ὁμοίως δὲ καὶ ἄλλα προσέ-
 θεκε λέγων καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων τῶν ὅντων, ὡς ὅχι ἔστι ἡ κυρίως γέ-
 νεσις· ὁ γὰρ πάντα τὰ ὅτα διὰ γένεσεως τὸ εἶναι ἔχουσιν, εἶγε τῶν
 φθορῶν ὅσων ἡ κυρίως γένεσις μόνων. καὶ ἐπὶ ἐκείνων, ὡς ὅχι
 ἔστι μὴ γένεσις, ὅλα δὲ πρὸς ἐπὶ καὶ αὐτὰ καὶ μέρη ἔχει, ὁμοίως ἔχει·
 δυνάμει γὰρ καὶ ἐπὶ ἐκείνων τὰ μέρη τῷ ὅλῳ πρῶτα ὅτα ἔστι ἐνε-
 ργεία ὕψος. ὅτως ἐπὶ γραμμῆς καὶ ἐπιφανείας, τῶν συμβεβηκό-
 των ἀπάντων τῇ ὕψει, πρὸς, ποῦ, τῶν ἄλλων. τὰ δὲ τῶν αἰθέρων
 καὶ θείων σωματικῶν μέρη ταῦτα ἃ οἷον τέ ποτε καὶ ἐνεργεία γενέ-
 σθαι καὶ φθορὰν τῷ ὅλῳ· τὰ δὲ ἐκείνων μέρη ἀχώριστα τῷ ὅλῳ. ὅντος

ἐκείναι αἱ ἐνεργεία. τῶν δὲ γε συμβεβηκότων τῇ ὕψει, εἰ καὶ μὴ
 κυρίως ἡ γένεσις κατηγορεῖται, ἀλλ' ἔστι γὰρ τις καὶ τούτων γένεσις, ἡ
 καὶ προσηύχθη λεγομένη. ἀλλ' ὅχι ἀπλῶς, καὶ ἔστι καθ' ἕκαστον καὶ
 τούτων γένεσις, καὶ τὸ μὴ ἐνεργεία πρότερον, καὶ δὲ δυνάμει ὕψος.
 ἐνεργεία μὴ γὰρ πρῶτον καὶ εἰς ὃ ἡ μεταβολὴ καθ' ἕκαστον γένος
 γίνεσθαι, δυνάμει δὲ ὅχι μεταβάλλοντος πάλιν, ἐκ τούτων δυνάμει
 μὴ πάλιν τούτῳ τὸ πρῶτον, ἐκείνῳ δὲ εἰς ὃ μεταβάλλει, ὃ καὶ τὴν
 πρῶτην μεταβολὴν δυνάμει πρῶτον ἦν, ὅχι ἐνεργεία. δι' ἣν με-
 ταβολὴν γίνεσθαι καὶ τὰ μέρη δυνάμει τῷ ὅλῳ πρῶτα, καὶ τὸ ὅλον πάλιν
 καὶ αὐτὸ τῶν μερῶν δυνάμει πρῶτον. τῷ γὰρ δυνάμει τὸ ὅλον
 φθορᾶν εἰς τὰ μέρη, ὅταν ἡ ἐνεργεία ὅλον, ἔστι δυνάμει τὰ
 μέρη. ὅτω μὴ ὅχι συγκρινόμενων τῶν μερῶν καὶ τὸ δυνάμει,
 πρῶτα τὰ μέρη τῷ ὅλῳ δυνάμει, καὶ δὲ τὸ ἐνεργεία πρῶτον τὸ
 ὅλον τῶν μερῶν, ὡς δέδεικται· ὁ μὴ γὰρ πρῶτον ἐνεργεία ἐστὶ τινων,
 τούτῳ πρῶτον ἐκείνων ἀπλῶς, ὃ δὲ πρῶτον τινων δυνάμει ἐστὶ,
 τούτῳ ἐκείνων δυνάμει πρῶτον ὅχι ἀπλῶς. Alex.

(*) ὡς ἐπὶ τῷ χορῷ τῶν ἐδόντων· τῷ γὰρ κορυφαίᾳ προεστῶ-
 τος ὁ δευτεροστατῶν παραστάτης τῶν ἐφεξῆς, καὶ μετ' αὐτὸν ἐστὶ
 πρότερος. ὡς περὶ δὲ καὶ ἐπὶ τῶν μουσικῶν χορδῶν πρώτη μὴ καὶ
 ἀρχὴ ἡ μέση, πρότερα δὲ ὡς πρὸς τὴν πάντη νεώτερη ἢ παλαιότερη
 κατὰ γὰρ τὴν τάξιν ἐστὶν. cod. Reg.

(*) γὰρ ἡ ἀπλῶς πρότερον. id. 1018 b
 ἐξῆς δὲ τὰ τῆς δυνάμεως σημαίνοντα ἐκτίθει, καὶ δυνάμει 31.
 λέγει λέγει ὅτι μὴ τρόπον τινὰ ἀρχὴν τῆς κινήσεως ἢ μεταβολῆς 1019 a
 ἐν ἐτέρῳ ὅταν ἡ ἕτερον ἀρχὴν, τὴν αἰτίαν λέγων. αὐτὴ δὲ ἐστὶ
 ἢ ποιητικὴ. καθ' ἣν γὰρ τὸ ἐνεργεῖν καὶ τὸ ποιῶν ποιεῖ, τούτῳ δυνάμει.
 καὶ δὲ ἡ μεταβολῆς εἶπεν ὅτι ὁ μόνον κινήσεως ποιητικὴ ἢ δυνά-
 μεις, ἀλλὰ καὶ ἡρεμίας, καθ' ἣς τὸ μὴ τῆς μεταβολῆς ὄνομα κατη-
 γορεῖν ὀρθόν, καὶ δὲ τῆς κινήσεως ὁκέτι, ὡς καὶ αὐτὸς ἐλέγξεν προελ-
 θὼν ἐρεῖ. ὅτω δυνάμει αἱ τέχναι ἂν εἴεν· καὶ γὰρ αὐτὰς ἐνεργεῖ
 τε καὶ ποιῶσιν αἱ τέχναι. τοιαύτη δυνάμει ἢ ποιητικὴ, ἢ ὅχι ἐν τῷ
 κινουμένῳ τε καὶ γνωμένῳ ἐστὶν (ὅδ' ἐν γὰρ αὐτῷ ποιεῖ), ἀλλ' ἐν ἐτέρῳ·
 ἐν γὰρ τῷ οἰκοδόμῳ, ὅχι ἐν τῷ οἰκοδομωμένῳ ἢ ποιητικῇ δυνάμει
 τῆς οἰκίας. ἐπεὶ ὅχι κενώριστα τὸ ποιῶν τῷ ποιωμένῳ καὶ ἔστι ἢ
 ποιητικὴ δυνάμει ἐν τῷ ποιῶντι, ἀνάγκη ἐν ἐτέρῳ αὐτῷ εἶναι καὶ
 ὅχι ἐν τῷ ποιωμένῳ. ἐπεὶ δὲ ἐνδέχεται τινα καὶ αὐτῷ αἴτιον μετα-
 βολῆς γενέσθαι τῆς κατὰ τι ἔχοντα τὴν ἀρχὴν, καθ' ἣν ἡ μεταβολὴ
 καὶ ὅχι ἔστι, ὡς ὅταν ἰατρός αὐτὸν ὑγιαίνει, διὰ τούτῳ προσέθηκε τῷ
 ἐν ἐτέρῳ τὸ ἕτερον· ὁ γὰρ ἡ νοσεῖ, ταύτην τὴν δυνάμει τῷ αὐτῷ
 ἰατρῷ ἔχει· ὁ γὰρ ταύτην ἰατρῷ τε εἶναι καὶ ἰατρῷ ὅλῳς προ-
 σῆναι. τὴν μὴ ὅχι ὅχι ὅχι ὅχι, ὡς εἶναι τὸ εἰρημένον ἢ μὴ ὅχι

1. τῷ τὸ M. || 9. πρῶτον τῷ μέρος τὸ ὅλον A. || 10. αὐτὸς M. || 11. τὸ ὅλον M. || δι' et 21. ὅτα om M. || 21. ὅλον] ἄλλων M. || 22. με-
 ταβολῆς A. || 24. huc enim via per generationem patet; huiusmodi autem sunt tota Sepulv. || 41. α om M. || 42.
 μεταβολῆς M.

5. τὸ om M. || 6. ὅχι] ὅχι M. || 7. μὴ] μὴ M. || 15. τούτῳ τῶν ἐκείνων M. || 30. εἰς om M. || 32. αὐτὴ M. || 35. ἀνάγκη om M, ib. lacuna. ||
 18. ὅταν] δεκῶσαι M. || 39. αὐτὸ M. || 40. ἰατρῷ τε δι' ὅχι ib. lacuna M. || 41. λέγεσθαι δυνάμει M.

καθόλου ἀρχὴ μεταβολῆς, ἢ τῷ κυρίως, ἐπεὶ καὶ αὐτῷ δοκεῖ ἡ ποιη-
τικὴ δύναμις κυριωτάτῃ δύναμις λέγεσθαι, ὡς προῦν ἐρεῖ καὶ ἐν
τούτῳ καὶ ἐν τῷ Θ ταύτης τῆς πραγματείας, ἐν ᾧ προηγουμένως
περὶ δυνάμεως ποιεῖν τὸν λόγον. ἐξῆς δὲ σημαίνοντα δύναμει
ἐκτίθετο, καθ' ἣν λέγειν δύναμιν ἔχειν τινα τὸ πάχειν τε καὶ κινεῖσθαι
ὑπὸ τῶν. ἐπεὶ μὲν ὅν ἐκατέρω τῶν εἰρημένων δυνάμεων ἐν τοῖς
ἐχουσιν· ἀλλ' ἡ μὲν ποιητικὴ ἄλλω καὶ ἐκτός τινος ἐστὶ ποιητικὴ, ἡ δὲ
παθητικὴ ὑπ' ἄλλω τινος καὶ ἐκτός ὄντος παθητικὴ ὅσα ἐν τῷ πά-
χοντι καὶ μεταβάλλοντι ἐστίν· τὸ γὰρ "ὑφ' ἑτέρου" τὴν παθητικὴν ση-
μαίνει. τὸ δὲ "ἢ ἕτερον" προσέθηκε πάλιν διὰ τὸν ἱατρὸν τὸν αὐτὸν
ἰωμένον· νοσῶν γὰρ καὶ δύναμιν ἔχων τὸ πάχειν τε καὶ ἀλλοιοῦσθαι καὶ
θεραπεύεσθαι, εἰ καὶ ὅτος τὴν ποιητικὴν ταύτην τῆς μεταβολῆς δύ-
ναμιν ἔχει, ἀλλ' ὅτι ἡ νοσῶν, ἀλλὰ καθὼς ἕτερον τί ἐστιν· καθὼς γὰρ
ἱατρός, ἄλλος ἐστὶ τῷ νοσούντι. ὁ γὰρ τῷ νοσούντι τὸ νοσεῖν ἐν τῷ
ἱατρῷ εἶναι (ὡς γὰρ τὸ ποιεῖν δύναμις ἐστίν, ὅτω καὶ τὸ πάχειν), καὶ
1019 ταύτην τὴν παθητικὴν αἰτίαν τὴν φύσει εἶναι. ὅτε μὲν ὅν, φησὶ, καὶ
21. τῶν ὅλως παθεῖν τι δυνάμεων τὸ δύνασθαι κατηγορεῖται, ὅτε δὲ ὁ
καὶ πάντων παθῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν βελτιόνων καὶ ἀντικειμένων, τὴν
καθὼς εἰς τὸ βέλτιον δύνασθαι μεταβάλλειν τινα λεγόντων ἡμῶν δύ-
ναμιν, οἷον τὴν εἰς ὑγίαν, ἀλλ' ὁ γὰρ εἰς νόσον ('). ἀδυναμίαν
γὰρ ἐκείνην μᾶλλον ἔθος ἢ δύναμιν λέγειν ('). καὶ ἐπὶ τῆς ποιητι-
κῆς δὲ δυνάμεως δείκνυσσι τὴν τοιαύτην ὅσαν διαφορὰν ('). λέ-
γεσθαι γὰρ ὁ μόνον τὴν ποιητικὴν τινος ἀπλῶς, ἀλλ' ὅταν καὶ καλῶς
τὸτο ἐπιτελεῖν οἶον τε, ἢ καὶ τὴν αὐτὴν προαίρεσιν. οἷον ἂν καλῶς
τις λέγῃ, δύναμιν τὸ λέγειν φαμί ἔχειν, ἀλλ' ὅτι εἰ ἀπλῶς λέγει
καὶ τὸν μὲν ἔλθοντα πῦρ καὶ τὴν αὐτὴν προαίρεσιν ἀπὸ δυνάμεως τὸτο
οὐκ αἰσθάνεται πεποικηκέναι, ἐκείνῳ δ' ἂν ὑπ' ἄλλων ἀγόμενος μὴ
βίαις ἔλθῃ. εἶπε δὲ καὶ ἐπὶ τῷ πάχειν τὸ ῥῆτὸν τὸτο, ὅτι πάλιν διὰ
βραχέων ἡμᾶς ὑπέμνησεν εἰπὼν "ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῷ πάχειν."
δυνατὲς γὰρ ὁρᾶν ὁ ὅπως ὁρῶν καὶ ὁ καλῶς αἰσθάνεται καὶ ὁ ὅπως
ἐπιζητήσαι δ' ἂν τις, εἰ ἡ ποιητικὴ δύναμις ἀρχὴ κινήσεως ἢ με-
ταβολῆς ἐν ἑτέρῳ ἢ ἑτερον, πῶς ὑπάγοντο ἂν ταύτῃ τῇ δυνάμει
οἱ καὶ τὴν ἐν αὐτοῖς δύναμιν βαδίζοντες καὶ καὶ τὴν ἐν αὐτοῖς προαί-
ρεσιν λέγοντες· δοκεῖ γὰρ ὅτι κινεῖσθαι καὶ τὴν ἐν αὐτοῖς ἀρχὴν τῆς
κινήσεως. καὶ γὰρ ἡ τέχνη καὶ ἡ προαίρεσις ἀρχαὶ ὅσαι ἐν αὐτοῖς εἰσὶ
τοῖς καὶ ταύτας κινουμένοις. μήποτε ὅν ὡς ἄλλης ὕψους ταύτης
τῆς δυνάμεως παρὰ τὴν ποιητικὴν μνημονεύει· καὶ ἐστὶν αὕτη, καθ'
ἣν αἱ ἀπὸ τῶν ἔξω ἐνέργειαι γίνονται τοῖς καὶ ἔξω ἔχουσιν. τὸ
δὲ "ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῷ πάχειν" ἀντὶ τῷ ὁμοίως ὡς καὶ ἐπὶ τῷ πά-
χειν προαίρεσις γὰρ τὸτο καὶ ἐπὶ τῶν παχόντων. ἐπὶ τούτοις δυ-

νάμειος σημαίνοντα ἐκτίθετο τὸ καὶ τὰς ἔξω, καθ' ὅς ἀπαθῆς ἢ
δυσπαθεῖς λεγόμενα τινος τῷ χείρονος· δοκεῖ γὰρ καὶ ἀδυναμίαν
εὐπάθεια τῶν χειρόνων εἶναι ('). καὶ δύναμιν δὲ τῶν αὐτῶν
τούτων δυσπάθεια ἢ ἀπάθεια. ἀπλῶς μὲν ὅν ἀπαθῆς τὰ θεῶν, π-
νὼν δὲ ἀπαθῆς ἐστὶ τινα καὶ τῶν ἐν γενέσει, ὡς ἡ σαλαμάνδρα μὲν τὸ
καίεσθαι δοκεῖ, ὁ δὲ ἀδάμας τὸ διαρρεῖσθαι. ταῦτα μὲν ὅν τῆς δυνά-
μεως τὰ σημαίνοντα παρατίθετο· ἐπιζητήσαι δ' ἂν τις, ἐπεὶ καὶ
ἡ φύσις δύναμις τίς ἐστιν, εἰς τίνα τῶν εἰρημένων τρόπων ὑπά-
γεται ἂν. ἢ εἰ ἐστὶν ἡ φύσις ἀρχὴ κινήσεως ἐν αὐτῷ, εἴη ὡς ὑπὸ
τῆς παθητικῆς δύναμιν· τὰ γὰρ φύσιν ἔχοντα τὸ κινεῖσθαι ὑπ'
ἄλλω δύναμιν ἔχει, ὡς ἔδειξεν ἐν Φυσικῇ Ἀκροάσει. ἢ δὲ φύσιν
ὑπάγεται ἂν τῇ ποιητικῇ δυνάμει· ἐν ἑτέρῳ γὰρ ἢ ἢ ἑτερον· ὁ γὰρ
κινούμενος καὶ ψυχὴν ἔχει πῶς τῷ αὐτῷ ἰωμένῳ· ἑτέρω γὰρ ἢ
ψυχῇ, καθ' ἣν κινεῖται ὁ περιπατῶν, τὸ κινουμένον σώματος. ἢ ἢ
μὲν ψυχῇ ἀρχὴ τῆς κινήσεως ἀναλόγως τῇ φύσει, αἱ δὲ καὶ τὰς ἐν
τῇ ψυχῇ τέχνας κινούμενοι εἰσὶν οἱ καὶ τὰς ἐν αὐτοῖς ἔξω ἐν-
εργίαι. λεγομένης δὲ τῆς δυνάμεως τοσαυταχῶς (τετραχῶς φησὶ)
ἢ ποιητικῇ, ἢ παθητικῇ, ἢ ἔξω καὶ ἢ καὶ τὴν ἀπάθειαν, ἐπεὶ τὸ δυ-
νατὸν ἀπὸ τῆς δυνάμεως καὶ τῷ ταύτῃ ἔχειν παραινόμενα, εἰπὼν
περὶ τῶν δυνάμεων τῶν σημαίνοντων, ἐφεξῆς περὶ τῶν τῷ δυ-
νατῷ λέγει. καὶ πρῶτον δυνατὸν φησὶ λέγεσθαι τὸ ἔχον κινήσεως
ἀρχὴν ἢ μεταβολῆς, τὸτ' ἔστι τὸ ἔχον ἀρχὴν τῆς κινήσεως. προ-
αίρεσις δὲ τὸ "καὶ μεταβολῆς" ἐξηγήσατο διὰ τὸ τὸτο προσέθηκε· καὶ
γὰρ τὸ φυσικὸν τῶν δυνατῶν, ὁ μόνον τὸ κινήσεως· μεταβολὴ δὲ καὶ
ἢ ἐκ κινήσεως εἰς ἡρεμίαν. προαίρεσις δὲ "ἑτέρω ἢ ἑτερον" ἐλάτ-
ρωσε τὸν λόγον τῷ ὅπως δυνατῷ. τὸ γὰρ ἔχον ἀρχὴν κινήσεως ἢ
μεταβολῆς τῆς ἐν ἑτέρῳ ἢ ἑτερον, δυνατὸν, ὅπως ἐστὶ τὸ παθη-
κόν· τὸ δὲ "ἢ ἑτερον" πάλιν προσέθηκε διὰ τῶς καὶ αὐτὴν ἰωμέ-
νοτε. καὶ τὸτο μὲν τὸ σημαίνοντα τῷ δυνατῷ τῇ τῆς πρώτης δυ-
νάμειος παραινόμενα τῆς ποιητικῆς δυνατὸν λέγει. δεύτερον προ-
αίρεσις τῷ δυνατῷ τρόπον, ἂν ὑπ' ἄλλω πάχειν τι δύναται· ὁ γὰρ ὅν
τε πάχειν ὑπὸ τῶς, καὶ ὁ ἐστὶ κινήσεως, τὸτο δυνατὸν, καὶ αὐτὸ
πάχειν ὑπ' ἐκείνου δύναται· ἦν γὰρ καὶ δύναμις τις παθητικὴ ἢ
ἔχον εἰκότως ἂν δυνατὸν λέγοιτο. βραχέως δὲ ἡμῶν εἰσεῖν τὸν
πῶς τῶτον τῷ δυνατῷ εἰπὼν "ἔνα δὲ ἂν ἔχῃ τι αὐτὸ ἄλλο δύνα-
μιν τοιαύτην." ἄλλω τρόπον δυνατὸν φησὶν εἶναι τὸ ἔχον δύνα-
μιν, καθ' ἣν ὅτων οἷον τὸ ἐστὶ καὶ τὴν ἐν αὐτῷ δύναμιν μεταβα-
λεῖν, αἴτε ἐπὶ τὸ χείρον αἴτε ἐπὶ τὸ βέλτιον. καὶ εἴη ἂν τὸτο τὸ δυ-
νατὸν λεγόμενον καὶ τὴν δύναμιν ἐκείνην, καθ' ἣν, ὡς ἔλεγε, τὸ

1. αὐτὸ ἀλλ' ἢ σηματικὴ δύναμις *M.* || 4. ἐξῆς δυνάμειος *M.* || 7. ἀλλ' ἢ μὴν *om M.* *ib. lacuna.* ||
καὶ *om M.* || ἢ δὲ παθητικὴ *om A.* || 9. *illud enim (ab alio) passivam potentiam significat* Sepulv. || 11. *ἢ ἢ M.* || τὴν παθη-
M. || 13. *ἔχει M.* || τὸ γὰρ *M.* || 16. ποιητικὴν *M.* || φύσει *M.* || 17. *τι M.* || 22. *οἷον A.* || 27. *ὅν M.* || 28. *ἐπὶ om M.* *ib. la-*
cuna. || 30. *αἰσθάνεται ὁ ὅπως M.* || 33. *αὐτοῖς εἰσὶ τὰς δυνάμεις M.* || καὶ *om M.* *ib. lacuna.* || 36. *ταῖς* αὐτὰς κινουμένοις *M.* || 38. *τὰς*
αἰς ἔχουσιν M.

1. *ταῖς τῶς M.* || 9. *ἐν om M.* || 14. *ἢ M.* || 22. *μεταβολῇ A.* || 23. *δὲ καὶ τὸ M.* || 25. *ἐν om A.* || 25 et 27. *ἢ A.* || 31. *πάχειν*
δυνατὸν M. || 33. *δυνατὸν M.* || 36. *ἔχον δύναμιν M.* || 37. *αὐτὸ M.* || 39. *ἔλεγε, τὸ om M.* *ib. lacuna.*

τε ἡ τὰς ἐπιτήμιας, ἀφ' ὧν αἱ κατ' αὐτάς ἐπέρχονται, αἷς ἡ
 παραδείγμασιν ἐχρήσατο τῆς δυνάμεως. δοκεῖ δὲ ἡ ἀναθεῖς
 ταύτῃ τῇ δυνάμει τὸ συνῆναι αὐτῷ, κακῶς ποιητικόν· τὰ γὰρ
 δυνάμει ἔχοντα τῷ ὁπωσὺν κινεῖσθαι καὶ τὴν ἐν αὐτοῖς ἀρχὴν δυνά-
 μιν εἶπεν, ἐκτείναν τὴν δυνάμειν ἡ ἐπὶ τὰ χεῖρω. ἔτι παρα-
 5 δαγμασιν ἐπ' αὐτοῖς κέκληται ὅτι, ὅτι ὡς τότε, ἐπεργαίαν τιςιν
 ἀπὸ ἔξωθεν γνομένης, ἀλλὰ τῶν παθητικῶν δυνάμεων, εἰπὼν
 "ἡ γὰρ τὸ φθειρόμενον." εἰπὼν δὲ τὰ ὅλως πάχειν τι δυνάμει ἂν
 τε χεῖρον ἂν τε βέλτιον δυνατὰ λέγεσθαι, διαζολῇ τῷ ἐχρήσατο
 ἐπὶ τε τῶν τὰ βέλτιον ἡ τῶν τὰ χεῖρω δυνάμεων· τὸ μὲν γὰρ αὐτὸ
 μόνον τε ἡ γινώσκον τε ὅλως εἰς τὸ βέλτιον μεταβάλλον τῷ
 ἔχον ἔξιν ἐν αὐτῷ τινὰ τοιαύτην μεταβάλλει εἰς ταῦτα, τὸ δὲ
 μωμένον τε ἡ φθειρόμενον τῷ ἐπερῶν τῆς τοιαύτης ἔξεως.
 πῶς ὅν ἡ ταῦτα δυνατὰ ἡ δυνάμει ἔχειν λέγεται· ἂν ἡ καὶ τί,
 10 οἰδοῦναι εἰπὼν "εἰ δ' ἡ ἐρήσεις ἐξιν ἔξιν πως, πάντα τὰ ἐπερῶν
 τῷ ἔχον ἂν εἴη." δοκεῖ γὰρ ἡ ἐρήσεις διαθεσὶς τις εἶναι ἡ αὐτῇ·
 ἡ γὰρ ἀπυσία ψυχῆς ἡ ἐρήσεις σημαίνει, ἐπεὶ ὅπως ἴσον ἂν ἐδύ-
 νηται τῇ ἀποφάσει, ἀλλὰ μετὰ τινος διαθέσεως· διὰ τὸτο γὰρ ἡ
 ταύτην τὸ εἰ βλέπειν τῷ τυφλὸν εἶναι· τὸ γὰρ πεφυκότος ἡ ὅτε πέ-
 20 φυκεν ἀπυσία ἡ ἐρήσεις ἦν, ἡ ὁμῶς γίνετο· διαθεσὶς ὅν ἐστὶ τινος
 περὶ τὸ ὑποκαίμενον τε ἡ πεφυκὸς τὴν ἔξιν ἔχειν γνομένην. ἔξιν
 ὅν πως ἡ ἡ ἐρήσεις· ὅτι ἀπλῶς γὰρ ἔξιν, εἴγε ἐξιν ἔξεως ἐρήσεις,
 ἀλλ' ὅπως ἔξιν, ὡς εἶπεν, τῷ ποῦα τις διαθεσὶς εἶναι τῷ ὑποκαί-
 25 μένῳ (·)· εἶναι γὰρ τι δεῖ πάθος περὶ τὸ ὑποκαίμενον, ὃ εἴη ἂν
 τις ἔξιν. διὰ τὸτο ἡ ἐν τῇ φυσικῇ Ἀκροάσει (1 7) τὴν ἐρήσειν
 ὁδὸς πως εἶπεν. εἰ ὅν ἔξιν τις ἡ ἡ ἐρήσεις, ἡ τὰ εἰς τὰ χεῖρω
 μεταβάλλοντα τῷ ἔξιν τινὰ ἡ δυνάμει ἔχειν μεταβάλλει ἂν· δύ-
 νημις γὰρ τις ἡ ἡ ἐρήσεις, εἴγε ἡ ἔξιν. ὥστε τῷ μὲν τὸ ἀρχὴν ἡ
 δυνάμει ἔχειν, καθ' ὅτι ὅθεν τῶν χειρόνων ὁδὸν τὴν πάχειν, δυνα-
 30 τὸν λέγεται ἂν, τῷ δὲ τὴν τῆς τοιαύτης δυνάμεως ἐρήσειν. εἰπὼν
 δὲ τὸτο ἐπιφέρει, ἡ εἰ μὴ εἴη ἔξιν τις ἡ ἐρήσεις, ὁμωμένως ἂν
 εἴη δυνατὰ τὰ τε πρὸς τὸ βέλτιον μεταβάλλοντα ἡ τὰ εἰς τὸ χεῖ-
 ρων· τὰ μὲν γὰρ τῷ ἔξιν ἔχειν, τὰ δὲ τῷ ἐπερῶν ταύτης τῆς ἔξεως.
 εἰπὼν δὲ ἔχειν ἐρήσειν, προσέθηκεν "εἰ ἐνέχετο" ἔχειν ἐρήσειν.
 εἰ μὴ γὰρ εἴη ἔξιν τις ἡ ἐρήσεις, λέγεται ἂν τὸ ἐπερῶν ἔχειν ἐρή-
 35 σεϊν· εἰ δὲ ἀπυσία τις εἴη, μόνον ὅτι ἂν κυρίως τὸ ἔχειν ἐπ' αὐτῆς
 λέγεται. ἄλλοι δὲ φησι τρόπον δυνατὸν λέγεσθαι τὸ ἀπαθείς, ὃ μὴ
 ὅτι ἔχει δυνάμει φθαρτικὴν μέγετε ὅτις ἐν αὐτῷ μέγετε ἐν αὐτῷ·
 οὕτω γὰρ ἀπλωτικὸν τὸ προσκαίμενον τὸ "ἡ ἄλλο." εἰ γὰρ ἡ ἔχει τι
 ἐν αὐτῷ τὸ δυνάμενον αὐτὸ φθείρειν, ἀλλ' ὡς ἄλλο τι ἔχον ἐν

αὐτῷ ἔχει· ὅθεν γὰρ αὐτὸ αὐτὸ φθαρτικόν. προσέθηκεν δὲ ἡ ὅτι
 πάντα ταῦτα (λέγει δ' ἂν τὰ τε καὶ τὸ ποιεῖν δυνατὰ λεγόμενα ἡ
 καὶ τὸ πάχειν ἡ καὶ τὰς ἔξιν ἡ καὶ τὰς ἀπαθείας) δυνατὰ λέγεσθαι
 ἡ τῷ ἀπλῶς δυνατὰ γενεῖσθαι ἡ τῷ καλῶς· καθ' ἕκαστον γὰρ τῶν
 5 εἰρημένων δυνατῶν ἑκάτερον τούτων χωρὰν ἔχει, ἡ τὸ καλῶς ἡ τὸ
 κακῶς. ἔδειξε δὲ τὸ διττὸν τὸτο ὅτι ἐπὶ τῶν ἀπλῶν· τὴν γὰρ
 λύραν ὅ φασιν δυνάμει φθέρειν τὴν μὴ εὐφωσον, ὡς τὸ δυνάμει
 συνῆναι ἐπὶ τῶν τὸ εὐ δυνάμενων κατηγορουμένων. εἰπὼν δὲ περὶ
 10 δυνάμεως ἡ τὸ δυνατὸν, ὅτι τῆς δυνάμεως παρουσία λέγει· ταῦ-
 τόν, ἀκολούθως ἡ περὶ ἀδυναμίας λέγει· ἀντίκειναι γὰρ τῇ δυνάμει.
 καθ' ἕκαστον δὲ τῶν τῆς δυνάμεως τρόπων ἀδυναμία τις οἰκεία
 ἀντίκειναι. ἦν δὲ τῆς δυνάμεως ἡ μὲν ποιητικὴ ἡ δὲ παθητικὴ,
 ἑκάτερα δὲ διττῇ· ἡ μὲν γὰρ ἀπλῶς ποιητικὴ, ἡ δὲ τὸ εὐ ἡ τὸ κα-
 λῶς. ὁμοίως ἡ παθητικὴ ἡ μὲν τὸ πάχειν ἀπλῶς ὅσα δυνάμει,
 ἡ δὲ τὸ καλῶς, ἡ παρὰ ταύτας ἡ τε καὶ τὰς ἔξιν, ἡ ἔτι ἡ καὶ
 τὰς ἀπαθείας, ὃ δὲ ἡ αὐτὰ τὸ προειρημένον διττὸν ἔξει. ἡ ἀδυ-
 15 ναμία δὲ πολλαχῶς· λέγει δὲ κοινῶς ἀδυναμία εἶναι ἐρήσειν
 δυνάμεως ἡ τῆς τοιαύτης ἀρχῆς. τετραχῶς ὅν λεγομένης τῆς
 δυνάμεως, καθ' ἕκαστον ἂν αὐτῶν εἴη ἐρήσεις τις ἡ ἀδυναμία. ἡ
 ταύτην φησὶ καθ' ἕκαστον δυνάμει τῶν δύο τῶν πρώτων ῥηθισῶν
 τριχῶς λέγεσθαι. ἐπὶ τε γὰρ τῆς ποιητικῆς, ἥτις εἴρηται δυνάμει
 εἶναι ἀρχὴ κινήσεως ἡ μεταβολῆς ἐν ἄλλῳ ἡ ἄλλο, τριχῶς ἡ
 ἀδυναμία λέγει· ἡ γὰρ τὸ ὅλως μὴ ἔχοντος τοιαύτην ἀρχὴν ἡ
 ἀδυναμία κατηγορεῖται, ὡς εἰ τὸ λίθον τις ἀδυναμία τῷ οἰκεδομῶν
 20 ἡ τὸ γεννᾶν κατηγορεῖται, ἡ τὸ πεφυκότος ἔχειν, ἡ τὸ ἀπλῶς
 ὅτε μὴ ἔχει, ὡς εἰ τὸ παιδὸς τις μὴπω πεφυκότος γεννᾶν κα-
 τηγορεῖται ὡς ἀδυναμία. αὐτὸ μὲν ὅτι ἀδυναμία κοινῶς ἡ ἐκυ-
 ρίως ἐρήσεις· κυρίως δὲ ὅτε πέφυκεν ἥδη ἔχειν, ὡς ἐπὶ τῷ ἥδη
 τελείῳ ἡ τὸ εὐνέχον· ὃ μὲν γὰρ εὐνέχος ἀδύνατος γεννᾶν τῷ ἀπλῶς
 ἐπερῶν τῆς τοιαύτης δυνάμεως, ὃ δὲ παῖς τῷ μωρότερον δυνάμει
 25 ἔχειν, ὃ δὲ λίθον τῷ ἡ ἀρχὴν ἀνεπίδεκτος εἶναι. αὐτὸς δὲ παρα-
 δείγμασι κέκληται τῶν προειρημένων παιδὶ ἡ ἀνδρὶ ἡ εὐνέχῳ, τῷ
 μὲν εὐνέχῳ ἐπὶ τῷ ὅλως ἐπερῶν, ἐφ' ὃ καὶ ὁ λίθος ἔκειτο, τῷ δὲ
 παιδὶ ἐπὶ τῷ ἔχοντος μὲν τὴν δυνάμει μὴπω δὲ δι' ἡλικίαν πεφυ-
 30 κός, τῷ δὲ ἀνδρὶ ἐπὶ τῷ πεφυκότος ἡ ὅτε πέφυκε μὴ ἔχοντος.
 ὡς δὲ ἐπὶ τῆς ποιητικῆς δυνάμεως τριχῶς ἡ ἀντικειμένη ἀδυ-
 ναμία λεγομένη ἐλέγχθη ὑπ' αὐτῷ, ὅτω βούλεται ἡ ἐπὶ τῆς παθη-
 τικῆς δυνάμεως τριχῶς τὴν ἀδυναμίαν λέγεσθαι. ἡ λέγεται ἂν ἡ
 μωρὸ ὅλως πάχειν τι δυνάμενον ἀδύνατον, ἡ ἐπερῶν τῆς τοιαύ-
 40 τῆς παθητικῆς ποιότητος, κοινότερον ἡμῶν χρωμένον τῇ ἐρήσει·

1. αἷς et 2. δοκεῖ δὲ ei om M. || 2. videtur autem huic potentiae insuper adiciere, quod simul cum ipsa illic est officiens
 sepulv. || 4. αὐτῷ A. || 5. παραδείγματα A. || 6. αὐτῆς M. || 7. ἀπὸ om M. || 8. καὶ A. || 10. τε τῷ βελτίον M. || τὸ δὲ γὰρ αὐτὸ φθειρὸν τε M. ||
 13. τῆς] ὃ M. || 15. ἡ δ' ἐρήσεις A; εἰ δ' ἐρήσεις M. || 16. αὐτῷ M. || 19. τῷ] τῷ M. || τυφλὸν M. || 21. περὶ om M. || γνομένη M. || 22.
 [εἴγε] ἡ M. || 23. ὅπως] ὅτι M. || ὅν ἐστὶ — διαθεσὶς iterat M. || 28. εἴγε om M. || τὸ μὲν τῷ M. || 29. χειρόνων τὴν τε τι M. || δυνατὸν — 31. εἰ
 κα A. || 32. τὰ] τῷ M. || καὶ τὰ] κατὰ M. || 35. λέγει M. || 37. [ἡ] ὃ M.

1. αὐτῷ] αὐτῷ M. || 4. ἡ τὸ καλῶς M. || 16. quae istidem utraque dupliciter intelligitur: idcirco impotentia quoque multis
 modis nuncupatur Sepulv. || διττῇ] ῥητὴν A. || 25. πεφυκός M. || 37. ἐλέγχθη A. || καὶ om A. || 39. ἐπερῶν] ἡ τρέφεται τὸ δὲ πεφυκός τῆς M.

ἔτις οὗτος λέγοιτο ἂν ἀδύνατος μαθεῖν τὰ γραμματικά ἢ ὅλως αἰδιότατος ἢ τρέφεται ('). τὸ δὲ τὸ πεφυκὸς μὴδὲν ἔχειν ὡς τὸ παιδίον· ὁ δὲ τὸ τὸ δύνανται γεωμετρεῖν ἢ μαθαίνειν, ὡς καὶ τὸ εὐθύς γεννηθὲν σκυλάκιον ἐν ἀδυναμία ἐστὶ καὶ ἐρησσει. τὸ δὲ ὅτε πέφυκεν ὁρᾷ μὴ ὁρᾷ ἀδύνατον τῷ κυρίως ἐρησῆς τῆς 5 1019 τοιαύτης δυνάμεως. λέγει καὶ καθ' ἑκάστην δύναμιν τὴν τε καλῶς 19. καὶ τὴν ἀπλῶς κινητικὴν ἀδυναμίαν τινὰ ἀντικεινῶς. τῇ μὲν ὅν ἀπλῶς κινητικῇ εἰρηῇ ἢ ἀντικειμένη ἀδυναμία, καὶ δέδεικται τριχῶς λεγομένη· εἴη δ' ἂν καὶ τῇ καλῶς κινητικῇ ἀντικειμένη ἀδυναμία, καθ' ἣν πεφυκός τι καὶ ἐπιδεκτικὸν ὅν τῷ καλῶς γενᾶν ἢ ποιεῖν 10 ἐρησῆς αὐτῷ, ὡς οἱ διὰ μοχθηρίαν ἔξεως κατ' ἀρετὴν κινήσας τινὰ μὴ δυνάμενοι. ἐμοῖα καὶ ἡ τῇ δυνάμει τῇ καὶ τὸ δύνανται πάχων λεγομένη ἀντικεινῶς ἀδυναμία εἴη ἂν ἀντικειμένη· τὸ καὶ καθ' ἑκατέραν τούτων τῷ τε ποιεῖν καὶ πάχων τρίτην ζήτησιν ἀντίθεσιν περιεργόν τε καὶ πολλὰς ταῦτα λέγειν θελόντων ἀχρεῖως. καὶ ἐκεῖνο 15 δ' ἂν τις ἐπισημάναιτο, πῶς ἔκ ἐμνημόνευσε τῶν ἄλλων δυνάμεων, τῆς τε καὶ τὰς ἔξεις καὶ τῆς καὶ τὰς ἀπαθείας. ἢ διὰ τὴν κοινῶς εἰπεῖν "ἐρησῆς δυνάμεως" εἴη ἂν καὶ περὶ τούτων κοινῶς εἰρηκῶς· καὶ ἢ ταύταις εἶεν ἀδυναμία ἀντικεινόμεναι αἱ τε τῶν ἔξεων καὶ τῶν καὶ τὰς ἀπαθείας δυνάμεων ἐρησῆς, δι' ἣν ἐρησῆς εὐπαθῆς 20 καὶ ἀφθαρτὰ τινὰ εἶεν. τὸ καὶ ἐρησῆς σῶμα τῆς ἔξεως, δι' ἣν δυσπαθῆς ἦν, ἀεινὸς εἶναι καὶ ἀδυναμίαν ἔχειν λέγει· καὶ γὰρ εἰς ἡ μὲν καὶ τὰς ἔξεις δύναμις ὁμοία τῇ καὶ τὰς ποιητικὰς, διαφέρειν αὐτῷ μὴ ἄλλῃ εἶναι κινητικῇ ἀλλ' αὐτῷ τῷ ἔχοντος, ἢ δὲ καὶ τὴν ἀπαθείαν τῇ παθητικῇ δυνάμει, διαφέρειν αὐτῇ τῷ ἐκείνων 25 τῷ ὑπ' ἄλλῃ πάχων δύναμιν εἶναι, ταύτην δὲ τῷ μὴ πάχων ὑπ' ἄλλῃ. εἰπὼν δὲ περὶ ἀδυναμίας καὶ ἀδυνατὰς φησιν, ἃ καὶ αὐτὰ δοκεῖ παρωνομαζῆς τῇ ἀδυναμία, τὰ μὲν καὶ τὴν προσηρμένην ἀδυναμίαν λέγει, ὡς ἐκάστης ἀδυναμίας παρυσία ἀδυνατὸν τι λέγει, τὰ δὲ ἄλλῃ τρόπον παρὰ τὴν εἰρημένην· καὶ ἢ δυνατὸν τι 30 καὶ ἀδυνατὸν ἢ καὶ δυνάμεως παρυσίαν μόνον ἢ ἀπυσίαν λέγει, ἀλλὰ καὶ ἄλλως. καὶ λέγει γε περὶ ἑκατέρω αὐτῶν· ἀδυνατὸν τε καὶ λέγει ἢ τὸ ἐναντίον ἐξ ἀνάγκης ἀληθές (ἀδυνατὸν καὶ τὴν διαμετρον σύμμετρον εἶναι), ἢ δὲ τὸ ἐναντίον ἐξ ἀνάγκης ἀληθές, ἐξ ἀνάγκης ψεύδους αὐτό· τὸ καὶ ἐξ ἀνάγκης τῷ αἰεὶ σημαντικόν 35 ἐστίν· ὁ δὲ αἰεὶ ἐστὶ ψεύδους, ἢ τὸ ἀντικείμενον αἰεὶ ἐστὶν ἀληθές, τὸτο ἀδυνατὸν· τὸ δὲ ἐναντίον, φησὶ, τούτῳ τῷ ὅπως λεγομένῳ ἀδυνατῷ δυνατὸν ἐστίν, ἢ τὸ ἐναντίον μὴ ἐξ ἀνάγκης ψεύδους ἐστίν, λέγων ἐναντίον νῦν τὸ ἀντικείμενον αὐτῷ· τὸ καὶ καθ' ἑκάστην ἀνθρωπινὴν δυνατὸν, ὅτι τὸ ἐναντίον αὐτῷ τὸ μὴ καθ' ἑκάστην ἔκ ἐξ ἀνάγκης ψεύ- 40 δος. ὁ δὲ μὴτε αὐτὸ ἐξ ἀνάγκης ἀληθές ἐστίν ἢ ψεύδους μὴτε τ

ἀντικείμενον αὐτῷ, τὸτο καὶ τὸ νῦν σημασόμενον τῷ δυνατῷ δυνατὸν ἐστίν· μεταξὺ ἢ τὸ δυνατὸν τῷ ἀναγκαίῳ καὶ τῷ ἀδυνατῷ ὡς τὸ μὲν αἰεὶ ἀληθές ἐστὶ τὸ δὲ αἰεὶ ψεύδους. ἔνα μὲν ὅν τρόπον δυνατὸν λέγει, ὁ μὴ ἐστὶν ἐξ ἀνάγκης ψεύδους· ἢ καὶ τὸ ἐναντίον μὴ ἐστὶ ψεύδους ἐξ ἀνάγκης, τὸτο ἔκ ἐξ ἀνάγκης ὅτε ἀληθές ὅτι ψεύδους εἶναι. Alex.

(') γρ. "δυνατὸν φάμεν," ὡς καὶ αὐτὸ τὸ δυνατὸν ὅς. cod. Reg. 2.

(') κυρίως γὰρ, ὡς φησι Πλάτων, δύναμις σοφία, τὸ δὲ δυνατὸν φθείρεται ἀδυναμία μᾶλλον ὑπάρχει. Asclep.

(') ἐτι δυνάμει λέγοντι, ὡς αἱ ἔξεις, καθ' ἃς δυνάμεις τὰ πάντα ὅλως γίνονται τὰ γινόμενα ἢ ἀμετάβλητα ἢ μὴ ῥαδίως φερόμενα ἐπὶ τὸ χεῖρον. id.

(') ἀπαθὴ δὲ τῶν τοσούτων ὑπάρχουσιν ἅπαντα μόνος καὶ ἡμεῖς 31 πάχων. id.

(') διὸ φησιν, εἰ δὲ ἢ ἐρησῆς ἔξως πως, πάντα λέγει τὴν δύναμιν, καὶ ἢ ἐρησῆς καὶ ἢ ἔξως ὁμωπλῆως λεγομένη τῷ ὅντος, ὡς τὸ τε ἔχειν ἔξω τινὰ, τὴν κυρίως ἔξω, δυνατὸν λέγει, καὶ τὸ ἔχειν ἐρησῆς, εἰ ὅλως ἐνδεχέσθαι ἔχειν ἐρησῆς· τρίτον δὲ τὸ μὴ ἔχειν δύναμιν φθαρτικὴν ὑπὸ ἄλλῃ καθὼς ἄλλο ἐστίν. id.

(') γράφει, "καὶ ἀνδρα εὐνοχίαν." cod. Reg.

"ἔνα — εἶναι" τούτῳ τὸ ἦδη ὑπάρχον, ὁ ἀληθές ἐστὶν αὐτῷ εἶναι. εἴη δ' ἂν τὸτο μέσον τῷ μὴτε ἀναγκαίῳ εἶναι μὴτε ἀναγκαίῳ μὴ εἶναι· καὶ εἴη ἂν τὸ κυρίως καὶ ἰδίως ὑπάρχον λεγόμενον. "ἔνα δὲ τὸ ἐνδεχόμενον ἀληθές εἶναι," ὁ εἴη ἂν τὸ ὅν τε γινέσθαι ὁ καὶ ἰδίως ἐνδεχόμενον καλεῖται ('). τὸ ἀδύνατον δὲ καὶ τὸ δυνατὸν τὸ ἐν τῇ προτάσει διὰ τούτων εἰδείξεται καὶ διαιτελεῖται. εἰπεὶ δὲ λέγειται καὶ ἐν γεωμετρίας δύναμις (τὰ καὶ τετραγώνῳ δυνάμεις καλεῖται)· ὁ καὶ ἢ δύναμις ἢ πλευρά, τὸτο δύναμις, ἐκάστη δὲ δύναμις τὸ ἀπ' αὐτῆς τετραγώνῳ), καὶ μεταφορὰν δὲ φησι καὶ ἢ κύβος λέγει δύναμις τὸ ἐν γεωμετρίας. ταῦτα μὲν ὅν τὰ δυνατὰ ἐξ ἑαυτοῦ ἢ δὲ ἢ τε τὸ ἀντικείμενον μὴ ἐξ ἀνάγκης ψεύδους, καὶ τὸ ἀληθές τῷ ὑπάρχειν, καὶ τὸ ἐνδεχόμενον ἀληθές εἶναι. ταῦτα δὲ ἢ τῇ δυνάμει ἔχειν πρὸς λέγεσθαι φησι δυνατὰ· ἐν καὶ προτάσει τὰ δυνατὰ· ταῦτα δὲ ὅσα λέγει δυνατὰ, καὶ τὸ δύναμις ἔχειν ἢ τὸ ποιεῖν ἢ τὸ πάχων, ἢ τὸ ἐκότερον τούτων καλῶς τὸ μὲν ποιεῖν δὲ πάχων ἢ ἀπαθῆς εἶναι. πάντα δὲ ταῦτα λέγει πρὸς τὴν πρώτην δύναμιν τὴν ἀναφορὰν ἔχειν· ἐστὶ δὲ πρώτη, ἢ πρώτη ἐμνημόνευσε λέγων περὶ δυνάμεως. ἢ καὶ ὡς κυριωτάτη λεγόμενη δύναμις, τὸ ὅλως ἐκεῖ προστίθεται. ἐστὶ δὲ αὐτῇ ἢ παθητικῇ ἢ ὁρος ἀρχὴ μεταβολῆς ἐν ἄλλῳ ἢ ἄλλο. τὰ καὶ ἄλλα φησὶ δν-

1. ὅς οὗτος ὁ M. || 5. τῇ τὸ A. || 12. ἢ οἱ M. || 15. ταῦτα M. || 16. ἐπισημάναιτο A. || 19. ἀδυναμίαν M. || 20. ἀπαθῆς ἀπαθῆς M. || 21. quae privatione quadam facile et perpetiuntur et intereunt Sepulv. || 23. διαφέρειν M. || 30. τὰς εἰρημίας M. || 32. γρ. om M. || 33. ἀδυνατὸν — 34. ἀληθές om A. || 36. ἢ — b 1. αὐτῷ om M. || 39. τὸ γὰρ — b 1. αὐτῷ om A.

4. ἢ ἢ M. || 33. ἢ τὸ A. || 35. τὸ om A. || 36. ἔχει M. || 37. δὲ πᾶσι ἢ M. || 38. refertur aīl. quae quidem ut propriissime dicitur ante omnes est explicata. ea vero est potentia efficiendi, quae mutationis in alio qua aliud, principium esse definitur Sepulv. || 39. ἐμνημόνευσε M. || 40. δυνάμει A. || 41. ἄλλῃ ἢ ἄλλῃ M.

κατὰ τῶν κτ' δύναμιν λεγομένων ἀπὸ ταύτης εἰρήδης· τὰ μὲν γὰρ
τῷ ἄλλο τι ἔχειν αὐτῶν δύναμιν τοιαύτην, δηλονότι μεταβαλλέω
αὐτὰ καὶ κινῶν τε καὶ ποιεῖν (τοιαῦτά ἐστι τὰ τὴν παθητικὴν δύνα-
μιν ἔχοντα· τῷ γὰρ εἶναι αὐτῶν δύναμιν τινα ποιητικὴν), τὰ δὲ
τῷ μὴ ἔχειν ἄλλο τι δύναμιν τῷ μεταβαλλέειν αὐτά (δυνατὰ γὰρ
καὶ τὰ μὴ μεταβαλλόμενα ὑπὸ τινος ὡς ἀπαθῆ· ὅθεν γὰρ ἔχει τῶν
ποιητικῶν δύναμιν, καὶ διὰ τὸ δύναται ὁμοίως καὶ τὰ εὐπαθῆ),
τὰ δὲ τῷ ὡδὲ ἔχειν, ὅσον τῷ καλῶς τε καὶ ἐπὶ τὸ βέλτιον μεταβαλ-
λεῖν καὶ τῷ καλῶς πάχειν τε καὶ μεταβαλλέειν. ἔκκει δὲ διὰ
τῶν μνημονεύειν τῆς δυνάμεως τῆς κτ' τὰς ἔξεις, ἥς ἐδόκει
μνημονεύειν δι' ὧν ἔλεγε λέγων περὶ τῆς δυνάμεως "ἔτι ἢ τῷ
καλῶς τὸ ἐπιτελεῖν ἢ κτ' προαίρεσθαι· ἐνόησε γὰρ τὸς μόνον ἂν
εὐρεσθῆναι ἢ εἰπόντας, μὴ καλῶς δὲ ἢ μὴ ὡς προείλοντο, ἢ
φαμεν δύνασθαι λέγειν ἢ βαδίζειν" (p. 1019 a 23). ἢ καὶ ἐνόησε
διὰ τῷ "τὰ δὲ ὡδὲ ἔχειν" ἔκ ἄλλης πινός ἀλλ' ἐκείνης μνημονεύει.
ὁμοίως δὲ φησι καὶ τὰ ἀδύνατα τῷ ὅπως δυνατῷ ἀντικείμενα τῷ
κτ' δυνάμεως παρουσίαν λεγομένην, ἀλλὰ μὴ τὰ ὡς προτάσεις ἀπ'
ἐκείνης τῆς δυνάμεως λέγουσιν. ἢ γὰρ τῷ μὴ ἔχειν αὐτὰ δύναμιν
ποιητικὴν, ἢ τῷ μὴ ἔχειν ἄλλα αὐτῶν δύναμιν, ἢ τῷ εὐπαθῆ
δι' ἀδύναται εἶναι, ἢ τῷ μὴ τῷ καλῶς ποιεῖν ἢ πάχειν ἔχειν δύνα-
μιν. διὸ καὶ ὁ προειρημένος, φησὶν, ὅρος τῆς πρώτης δυνάμεως ὁ
κύριος ἅμα λόγος εἶναι ἂν τῆς δυνάμεως· ὅτος δὲ ἦν ἀρχὴ μετα-
βαλτικὴ ἐν ἄλλῳ ἢ ἄλλο. Alex.

(*) ἄλλως λέγει δύναμις κτ' μεταφορὰν ἐν γωμετρίας,
ὡς περ ἐν τῷ δεκάτῳ λόγῳ τῶν Εὐκλείδου. Asclep.

(†) τὰ μέντοι γε πράγματα τὰ λεγόμενα κτ' δύναμιν
πάντα λέγουσι πρὸς "τὴν πρώτην" ἀρχήν, ἢ "τὴν μίαν," ἀντὶ τῆς
πρώτης· διττῇ γὰρ φέρεται ἡ γραφή. "αὕτη δὲ ἐστὶν ἀρχὴ μετα-
βαλῆς ἐν ἄλλῳ καθ' ἄλλο," ἵνα εἴπῃ τὸ ποιητικὸν αἴτιον· τὰ γὰρ
ἄλλα λέγουσι δυνατὰ τῷ ἔχειν ἄλλο τι τοιαύτην δύναμιν, τὰ δὲ
τῷ μὴ ἔχειν. ὁμοίως δὲ καὶ τὰ ἀδύνατα. ὥς ὁ κύριος ὅρος τῆς
πρώτης δυνάμεως εἶναι ἂν τὸ μεταβαλτικὸν ἐν ἄλλῳ, τυτέστι τὸ
ποιητικόν· κυρίως γὰρ τὸ ποῦν λέγει δύναμιν ἔχειν. id.

ἐπὶ ταύτοις διαίρεσιν ποιεῖ τὸ ποσὸν· τῆς γὰρ ὅσας ἐν ταῖς
πρώταις ἐμνημόνευσε. λέγει δὲ ποσὸν εἶναι τὸ διαίρετον εἰς ἂν
ὑπάρχοντα, ὧν ἕκασον ἢ ἑκάτερον ἐν τῇ καὶ τὸδε πέφυκεν εἶναι.
τὸτο δὲ προσέθηκεν, ἐπεὶ δεκάτι καὶ εἰς τὰ συμβεβηκότα διαίρεσις
γίνεσθαι τῶν οἷς συμβεβηκεν, ἵνα μή τις ἡγήσῃ καὶ ταῦτα μέρη
εἶναι τῷ ποσῷ· ὅθεν γὰρ τῶν συμβεβηκότων ὅπως ἐν τῇ ὡς τὸδε τι
καὶ τῆς αὐτῆς φύσεως τῷ ὑποκειμένῳ εἶναι. καὶ τὸ ἀριθμὸν δὲ ἕκα-
στον τῶν μορίων ἐν τῇ καὶ τὸδε τι, ὡς καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτὸς ὁ διαίρε-
τος πρὸ τῷ διαίρεθῆναι. ὁμοίως καὶ τῆς γραμμῆς καὶ ἐπιφανείας.
ἐκείνι δὲ ἡ λευκότης ὁμοίως τῷ ὑποκειμένῳ αὐτῇ τὸδε τι καὶ ἐν.
εἴ δ' ἂν διὰ τῷ ὧν ἑκάτερον ἢ ἕκασον ἐν τῇ καὶ τὸδε πέφυκεν

εἶναι· χωρίζων τῶν ποσῶν τὰ μὴ ἐκ θέσε. ἐχόντων τῶν μορίων
συγκείμενα, ἃ ἦν ὁ τε χρόνος καὶ ὁ λόγος. ἐν ταύτοις δ' αὖ εἴη καὶ
ἡ κίνησις· τὰ γὰρ τοιαῦτα ἢ κυρίως ποσὰ εἶναι. ὁ μέντοι ἀριθμὸς ἐν
μὲν Κατηγορίαις ἐλέγεται καὶ αὐτὸς ἐκ μὴ θέσε ἐχόντων συγκείμεναι,
νῦν μέντοι ἔοικε καὶ τότε. τὰ μόρια λέγειν ὑπομένειν πως. τὸ δὲ
γένος ὅχι ὅπως εἰς τὰ εἶδη διαίρεται ὡς εἰς ἐνυπάρχοντα· ἢ γὰρ ἐν
τῷ γένει οἱ τῶν εἰδῶν ἐνυπάρχονσι λόγοι, εἰς ὧς διαίρεται· προει-
ρεται γὰρ ἡ ἐκείνων διαίρεσις· διὸ γένος μὲν ὅθεν ἦν ἐν εἴς, καὶ ἀφαι-
ρεσθῇ τι εἶδος ἀπ' αὐτοῦ, τὸ δὲ ποσὸν ἐκείνι ταύτῃ ἀφαιρεθέντος
τινὸς τῶν μορίων αὐτοῦ (*). ἐπεὶ δὲ ποσὸν τὸ μὲν συνεχὲς τὸ δὲ
διωρισμένον, λέγει τὸ μὲν διωρισμένον ποσὸν ἀριθμητὸν εἶναι, τὸ δὲ
συνεχὲς, ὃ ἐστὶ μέγεθος, μετρητόν. εἴη δ' ἂν διὰ τῶν τῷ ἀπειρον
ἢ ποσὸν λέγων· ὅτε γὰρ ἀριθμητὸν τὸ ἀπειρον ὅτε μετρητόν. ἢ εἰ
μὴ τὸ καταμετρεμένον πᾶν μετρητόν, ἀλλ' ὅπως τὰ λαμβανό-
μενα μόρια μετρητά, εἴη ἂν καὶ τὸ ἀπειρον ὑπὸ τὸ ποσόν· καὶ γὰρ λέ-
γει ποσὸν ἀδιεξίτητον. ἀλλ' ἐπὶ δὲ καὶ τὸ πλῆθος καὶ τὸ μέγεθος·
πλῆθος μὲν γὰρ εἰς τὸ διαίρετον δύναται εἰς μὴ συνεχῆ (τὸ δὲ "δυ-
νάται" προσέθηκεν ἀντὶ τῷ διαίρεσθαι δύναμεν εἰς μὴ συνεχῆ·
μονάδες γὰρ τὰ τῷ πλῆθους μέρος), μέγεθος δὲ τὸ εἰς συνεχῆ διαί-
ρετόν· πᾶν γὰρ τὸ τῷ μεγέθους μέρος συνεχές. λέγει δὲ καὶ τὰς τῷ
μεγέθους διαφορὰς, ὅτι τὸ μὲν ἐφ' ἐν συνεχὲς μήκος ἐστὶ, τὸ δὲ ἐπὶ
δύο πλάτος, τὸ δὲ ἐπὶ τρία βάθος, τυτέστι σῶμα. λέγει δὲ καὶ ὅτι
ὁ ἀριθμὸς ἐστὶ πλῆθος πεπερασμένον· ἀριθμητὸν γὰρ ὁ ἀριθμὸς, τὸ
δὲ ἀριθμητὸν πεπερασμένον· ὥς ἐστὶ τὸ πλῆθος ἀπειρον λέγοιτο τι,
τὸτο ἔκ ἀριθμῶς. κυρίως μὲν ἔν τῷ ἀριθμῶς αὐτὸς εἰς μὴ συνεχῆ
διαίρετος· ἡ δὲ καὶ τὰ ἀριθμητά, εἰ καὶ συνεχὲς ἕκασον αὐτῶν,
ἀλλ' ὅταν ὡς ἀριθμητὰ διαίρεται, ὅχι ὡς εἰς συνεχῆ διαίρεται. εἶπε
δὲ πλῆθος μὲν εἶναι τὸ διαίρετον εἰς μὴ συνεχῆ· τῶν μεγεθῶν δὲ τὸ
μὲν ἐφ' ἐν συνεχὲς μήκος, πλάτος δὲ τὸ ἐπὶ δύο, τὸ δὲ ἐπὶ τρία
βάθος, τί ἕκασον τῶν ἐστὶ λέγων πρώτων. εἰπὼν τί ἐστὶ τὸ πλῆ-
θος, ἐφεξῆς καὶ τί τὸ μήκος καὶ τί τὸ πλάτος καὶ τί τὸ βάθος εἶπεν, ὅτι
τὸ μὲν γραμμῆ, τὸ δὲ ἐπιφανείας, τὸ δὲ σῶμα. εἰπὼν δὲ ταῦτα,
πάλιν τὸ ποσὸν λέγει τὰ μὲν καθ' ἑαυτὰ ποσὰ εἶναι, τὰ δὲ κτ' συμ-
βεβηκός· ἢ μὲν γὰρ γραμμῆ καὶ τὸ πλάτος, τυτέστιν ἢ ἐπιφανείας, καὶ τὸ
σῶμα, ἔτι δὲ ὁ ἀριθμὸς, καθ' ἑαυτὰ καὶ κυρίως ποσὰ· ὅσα δὲ τῷ
ποσῷ πινὲ συμβεβηκέναι ποσὰ καὶ αὐτὰ λέγει, ὅχι ὅσα τοιαῦτα
τῇ αὐτῶν φύσει, ταῦτα κτ' συμβεβηκός λέγει ποσὰ, ὡς εἰ λέ-
γοι τις τὸ λευκὸν τρίπην εἶναι· τῷ γὰρ τὴν ἐπιφανείαν, ἐν ἣ ἐστὶ τὸ
λευκόν, τοσαύτην εἶναι, τὸτο ἀρεῖ. ὁμοίως καὶ τὸ μυσηκόν, ὡς αὐτὸς
εἴρηκε. ποιεῖ δὲ ἑκατέρων τῶν πάλιν διαίρεσιν, καὶ τὸ καθ'
αὐτὸ καὶ τὸ κτ' συμβεβηκός, καὶ πρώτων γε τῷ καθ' αὐτό. τῶν γὰρ
καθ' αὐτὸ καὶ κυρίως ποσῶν τὰ μὲν κτ' τὴν οὐσίαν ὅσας ἐστὶ ποσὰ·
ταῦτα δὲ ἐστὼν ὅσων ἐν τῷ ὅρισμῳ τὸ ποσὸν ἐνυπάρχει. ὅπως ἢ
γραμμῆ ποσόν, εἰ γε μέγεθος ἐφ' ἐν διαίρετον, καὶ ἢ ἐπιφανείας δὲ

6. καὶ om M. || 7. τὰ ἀπὸ M. || 16. quae possibili a praesenti potentia dicto opponuntur Sepulv. || τῇ κατὰ δυνάμιν παρουσίᾳ
λεγομένη A (ut videtur). || 17. παρουσίᾳ om M. || 19. ἢ τὸ μὴ M. || 21. προειρημένος M. || 22. κυρίως M. || 43. ἐκείνι ἢ AM.

7. ὅς αὖται διαίρεται M. || 21. ὅς ἐν A. || 27. διαίρεται] διαίρεται M. || 31. βάθος] μέγεθος M. || 39. αὐτὴν M.

ἢ τὸ σῶμα· ἕκαστον γὰρ αὐτῶν ποσόν, τὸ μὲν ἐπὶ δύο, τὸ δὲ ἐπὶ τρία
 διεσπῶν. ἢ τὴν ἀριθμὸν δὲ ἐρίζόμεθα ποσὸν διωρισμένον. ἢ κατ'
 ὑσίαν ποσὰ ἐστὶν ὡς ὑποκείμενά τινα, ἐφ' ἃ ἀναφέρει⁷ ἢ τὰ ἄλλα
 ποσὰ λεγόμενα. τὰ δὲ τινὰ ἐστὶ καθ' αὐτὰ ποσὰ τῷ τῆς φύσεως
 τῆς τοιαύτης εἶναι πάθη τε ἢ ἔξεις, τὰ δὲ τῷ εἶναι ποσὸν καθὸ
 ποσὸν πάθη. ταῦτα δὲ ἐστὶ τὰ καθ' αὐτὰ αὐτῷ κατηγορούμενα ἢ
 αὐτὰ ποσὰ. τοιαῦτά ἐστὶ ἢ τὸ πολὺ ἢ τὸ ὀλίγον (πάθη γὰρ ἀριθμῷ),
 ἢ τὸ μακρὸν ἢ τὸ βραχὺ (μήκος γὰρ πάθη), ἢ τὸ πλατὺ ἢ τὸ στενόν
 (ἐπιπέδων γὰρ πάθη), ἢ τὸ βαθὺ ἢ ταπεινόν (σώματος γὰρ ταῦτα
 πάθη πάλιν). ἢ γὰρ εἰ τῶν τις λέγοι ἐν τῷ λόγῳ τὸ ποσὸν περι-
 χεῖν, ἀλλ' ἔτι πρῶτως ἐδὲ καθ' αὐτὰ, ἀλλὰ τῷ ἐν ἐκείνοις εἶναι
 οἷς ταῦτα ὑπάρχει. λέγει⁸ γὰρ τὸ μὲν πολὺ ποσὸν ὑπερέχον κατ'
 ἀριθμὸν, ὡς διὰ τὴν ἀριθμὸν ὅλως ποσὸν ὄν. ὁμοίως ἢ ὀλίγον ποσὸν
 ὑπεραχόμενον κατ' ἀριθμὸν. ἢ ἐπὶ τῶν μεγεθῶν δὲ ἕκαστον ἐνση-
 μαίνει⁹ τὸ διὰ τὰ ὑποκείμενα αὐτὰ ποσὰ λέγεσθαι. βραχὺ γὰρ λέ-
 γει¹⁰ τὸ ποσὸν ὑπερέχον κατ' μήκος. ὁ αὐτὸς λόγος ἢ ἐπὶ τῶν
 ἄλλων. ἀλλὰ ἢ τὸ βαρὺ ἢ κῆφον ἐν τοῖς καθ' αὐτὸ ποσοῖς νῦν·
 καταρβήμει δὲ αὐτὸ μετ' ὀλίγον ἢ ἐν τοῖς ποιῶσι. ἢ ἴσως εἴη
 ἂν ποσὰ μὲν, καθὸ ὑπεροχὴν ῥοπῆς ἢ ἐλαττωσιν σημαίνουσι, ποιά
 1020 δὲ, καθὸ ἢν τὸ κάτω φέρεσθαι τὰ ἔχοντα αὐτὰ αἷτια. πάθη δὲ ἢν
 19. ἔξεις τῆς τοιαύτης ὑσίας εἶπε ταῦτα, κοινότερον τῷ τῆς ὑσίας
 ὀνόματι χρώμενος· ὅτι γὰρ ἢ ταῦτα ὑσία πως λέγονται, εἶπεν ἐν
 τῇ τῆς ὑσίας διαίρεσει. πάθη δὲ ἢ ἔξεις ἐκ παραλλήλων εἶπεν,
 ἔξεις μὲν ἀπὸ τῷ ἔχειν, πάθη δὲ ὡς συμβεβηκότα ἢ ὑπάρχοντα.
 εἰπὼν δὲ "ἢ τὰ ἄλλα τὰ τοιαῦτα" προσέθηκε τινα εἰπὼν "ἐστὶ δὲ 25
 ἢ τὸ μέγα ἢ τὸ μικρὸν ἢ τὸ μεῖζον ἢ τὸ ἐλαττον," τὰ τε καθ'
 αὐτὰ λεγόμενα τὰ τε ἐν τῇ πρὸς ἄλληλα χέσει, ὅπως ποσὰ¹¹.
 ὅτι μὲν ἢν τὸ μεῖζον ἢ τὸ ἐλαττον τῶν πρὸς τι, γνωρίμων, ἔδειξε δὲ
 ἢ ἐν Κατηγορίας (c. 6) ὅτι ὅτω λέγει¹² τὸ μέγα ἢ τὸ μικρὸν,
 νῦν δὲ λέγεσθαι φησὶν αὐτὰ ἢ καθ' αὐτὰ. ἢ γὰρ ἀπλῶς μέγα τι 30
 λέγει¹³. τὸ μόνον μέγα ἢ μεῖζον ἢ τὰ τῷ τοῖς ἀντικείμενα μετα-
 φέρεσθαι φησὶν ἀπὸ τῶν ποσῶν ἢ ἐπ' ἄλλα τινα, ἃ ἔκκει ποσὰ
 [ἢ δὴλον ὅτι ὅταν ἐπὶ τοιούτων λέγηται, ἔκκει ποσὰ]. μέγα γὰρ
 τὸ πάθος, ὅσον ἢ λύπη μεῖζον λέγει¹⁴ ἢ μεγάλη νόσος ἢ μεγάλη
 1020 αὐθιγία ἢ μικρὸν λευκόν, ὡν ἕδεν ἐστὶ ποσόν. ἐξῆς δὲ ποιεῖ¹⁵
 26. διαίρεσιν τινα ἢ τῶν κατ' ἀριθμὸν λεγομένων ποσῶν, ἢ δει-
 κνυσθαι αὐτῶν τὴν διαφορὰν. ἄλλως γὰρ λέγει¹⁶ τὸ μουσικὸν ποσόν
 ἢ τὸ λευκόν, ἢ ἕκαστον ποσὸν τῶν συμβεβηκότων τῷ ποσῷ (τῷ
 γὰρ μόνον τὸ ὑποκείμενον αὐτοῖς ποσὸν εἶναι), ἢ ἄλλως κίνησις ἢ
 χρόνος· ἢ γὰρ ταῦτα λέγει¹⁷ μὲν κατ' ἀριθμὸν ἐπὶ τὰ ποσὰ τὰ καθ' αὐτὰ 40
 ἀναφορὰν, ἢ διὰ τὸ τοῦτο ἢ αὐτὰ κατ' ἀριθμὸν, ἢ μὴν ἀπλῶς,
 ὡς ἢ τὰ πρῶτα εἰρημένα, τῷ μὲν γὰρ τὴν ἐπίνοιαν αὐτῶν ἔχειν ἡμᾶς
 ὅλως ἀπὸ τῶν μεγεθῶν, ἢ ταῦτα ποσὰ τε ἢ συνεχῆ λέγει¹⁸ κατ'
 συμβεβηκός (διὰ γὰρ τὸ ἐκείνα εἶναι συνεχῆ ἢ διακετὰ ὡν ἐστὶ

ταῦτα πάθη). τῷ μόνον συνδιακετὰς ἐκείνοις καθὸ διακετὰ ἐστὶ
 ἢ ποσὰ, κατ' ἀριθμὸν ὑπάρχοντα αὐτοῖς κυριώτερα ταῦτα εἶναι,
 ἢ ἔκκει ὁμοίως κατ' ἀριθμὸν. εἰπὼν δὲ "ἢ γὰρ ταῦτα ποσὰ εἶναι 10
 λέγει¹⁹ ἢ συνεχῆ τῷ ἐκείνα διακετὰ εἶναι ὡν ἐστὶ ταῦτα πάθη"²⁰
 τῶν πάθη δὴλῶν προσέθηκε ('). λέγων δὲ, φησὶν, ἢ τῷ τὸ
 νύμενον εἶναι διακετὸν, ἀλλὰ τῷ δὲ ἐκινήθῃ τὸ τοῦτο, λέγων τὴν κί-
 σιν ποσόν τε ἢ συνεχῆς λέγεσθαι ἢ ἀπὸ τῷ τὸ κινούμενον εὐμαρ-
 εῖναι ἢ ποσόν (ὅτω γὰρ ἂν ἢν τέλει κατ' ἀριθμὸν λεγομένη, ἢ
 ὁμοίως τῷ λευκῷ τε ἢ μουσικῷ), ἀλλὰ τῷ δὲ ἐκινήθῃ ἢ ἐφ' ἢ ἐκ-
 κινήθῃ ἢ δὲ διήλθε τὸ κινούμενον ποσὸν εἶναι. ἀδύνατον γὰρ μὴ ἐπὶ
 συνεχῆς κίνησιν γίνεσθαι. τῷ δὲ διακετὸν ἢ ποσὸν εἶναι τὸ ἐφ' ἢ
 ἢ κίνησις, τῷ τε ἢ κίνησις ποσῇ συμπαρατεταμένη τῷ ἐφ' ἢ
 γίνεσθαι ἢ ὥσπερ καταμετρεῖσθαι αὐτῷ τὸ ποσόν ἢ συνδιακετὴν
 αὐτῷ. διὸ δοκεῖ ἢ κυρίως ποσὸν εἶναι. ἀλλ' ἢ γε ἐπὶ ταῖς αὐτῶν
 15 ἀπὸ τῷ ὑποκειμένῳ μεγέθει. διὸ ἢ κατ' ἀριθμὸν. ἢ γὰρ μέ-
 θος, ἀλλ' ἐπὶ μεγέθει ἢ αὐτῇ, εἰ ἢ μὴ ὁμοίως τοῖς ἄλλοις συμ-
 βηκῶσι. ἢ τὸ μὲν ὑποκείμενον ἢ διακετὸν καθ' αὐτό, ἢ δὲ ἢ ὑπο-
 κείμενα. πάλιν δὲ, φησὶν, ὁ χρόνος ποσὸς τε ἢ συνεχῆς τῷ τῇ
 κίνησιν ταύτην εἶναι διακετὴν, λέγων διὰ τὸ ταύτην τὴν κίνη-
 20 ἢς ἀριθμὸς ὁ χρόνος. σημειωτέον δὲ ἢ τὸ τοῦτο, ὅτι τὸν χρόνον
 Κατηγορίας (c. 6) καθ' αὐτὸ ποσὸν εἰπὼν ἐνταῦθα ἢ αὐτὸν κατ'
 συμβεβηκός φησὶν εἶναι ποσόν, ἢ πρὸ αὐτῷ γε τὴν κίνησιν. κατ'
 γὰρ ταύτην ἢ τὸν χρόνον. ζητητέον δὲ ἢ τὸ τοῦτο, διὰ τί τὴν κίνη-
 σιν τὸν χρόνον ἢ ἐν τοῖς καθ' αὐτὸ ποσοῖς ἐθίκεν, ἢ πάθη ἢ ἔξεις
 εἶπεν εἶναι τῶν ποσῶν, ἀλλ' ἐν τοῖς κατ' ἀριθμὸν. εἰ γὰρ πάθη
 ἐστὶν ἢ κίνησις συνεχῆς τινός (ἢ γὰρ οἷον τε ἄλλως ἢ ἐπ' ἄλλῃ κί-
 σιν γίνεσθαι), καὶ ἢ ἐν τοῖς ὅτω ποσοῖς ἢ τὰ πάθη. ἢ ἐπὶ
 αὐτὰ εἶπεν εἶναι ποσὰ, κατ' ἀριθμὸν λέγει, ἢ μὴ ὁμοίως τῷ
 ἢ μὴ ἐστὶν ὡς ποσῶν ἢ καθὸ ποσὰ πάθη. ἢ ἐκείνῳ μὲν ποσὰ κατ'
 30 αὐτὰ, ὅτι ὑποκείμενα ὡς ἢ τὰ ὡν ἐστὶ πάθη, τῶν δὲ ὅτερον
 ὑποκείμενα. ἢ ὅτι τὰ μὲν ἐν τῇ φύσει ἐστὶν αὐτῶν, ἢ ὅντως ἐστὶ
 αὐτὰ πάντως, ἢ δὲ κίνησις ἢ τὸ μεγέθει τί ἐστὶν, ἀλλ' ἐπὶ μετ'
 θος γίνεσθαι. Alex.

(') φησὶν ὅτι τὸ ποσὸν διακετὸν ἐστὶ κατ' ἐνέργειαν, ἢ ἢ
 35 ὥσπερ τὸ γένος· διακετὰ μὲν γὰρ ὑπάρχουσι ἢ τὰ γένη, ἀλλ' ἢ κατ'
 κατ' ἐνέργειαν· αἱ γὰρ διαφοραὶ, καθ' ἃς διακετῶν, δύναμις ὑπερ-
 χουσιν ἐν τοῖς γένεσιν, ὡς φασὶν οἱ περιπατητικοί, καθάπερ μεμ-
 θήκαμεν ἐν τῇ Εἰσαγωγῇ Πορφύριον. Asclep.

(') ὡς κυρίως τὸ ποσὸν ταῦτα βελέει εἶναι, εἴγε οἷον ἢ
 καθ' αὐτὰ λεγόμενα τῷ ποσῷ ὑπάρχουσι ἢ πρὸς ἄλληλα. ἢ ὅ-
 40 ταῦθεν λαβόντες οἱ ἐξηγηταὶ αὐτῷ ἀπεφώνησαν αὐτὰ εἶναι τὸ
 ποσόν. ἢ ἢ ἔστιν ἀνάπλοστον αὐτῶν· ὅμως μέντοι γε δύναμις
 αὐτὰ τῶν πρὸς τι εἶναι, καθὸ πρὸς ἕτερον λέγουσιν, ἢ κυρίως μέντοι
 γε, ὡς ἔδειξεν ἐνταῦθα ὁ λόγος. id.

7. καὶ τὸ αὐτὸ πολλὰ om M. | πάθος M. | 8 et 9. πάθος A. | 18. εἴ om A. | 21. ἐξ M. | 24. μὲν] δὲ M. | 33. καὶ — ποσὸν om A & Sepulv. | 42. καὶ om M.

4. ὡν — 6. εἶναι om A. | 12. ποσὸς M. | 14. ἀλλὰ γε A. | αὐτοῖς A. | 17. ὑποκείμενον M. | καθ' αὐτὸς δὲ M.

100. (') ὡς κινήσεις καὶ χρόνος καὶ ὅσα ἄλλα λέγονται εἶναι συνεχῆ
20. διὰ τὸ εἶναι τὸ μέγεθος διαμετέον. ἐκ δὲ μεγέθους ἔχουσι τὴν συνέ-
χου καὶ τὴν διαίρεσιν, καθάπερ εἴρηται καὶ ἐν τῇ Φυσικῇ καὶ ἐν Κατη-
γορίαις. id.

20. ποιῶν δὲ καὶ τὸ ποῦ διαίρεσιν, ὡς καὶ αὐτὸ πολλαχῶς λεγο- 5
33. μέν, καὶ λέγει ἕνα μὲν τρόπον ποῦν λέγεσθαι τὴν τῆς ὑσίας διαφορὰν.
ἐρωτώμενοι γὰρ ποῦν τι καὶ ποταπὸν ὁ ἄνθρωπος ζῶν, λέγουμέν-
πως τῶν διαφορῶν τῶν ὑπαρχουσῶν αὐτῷ, ὡς τῆς διαφορᾶς ἐκ
ἐν τῷ τί ἐστιν ἄλλ' ἐν τῷ ποῦν τι κατηγορουμένης, ἢ μὴ ὁμοίως
τῇ ποιότητι· ἢ ἂν διαφορὰ ἢ τῆς ὑσίας εἴη ἢ ἐν ὑσίᾳ ποιότητος. 10
ἐκζητήσας δ' ἂν τις, τίτι διεγίνωχεν ἢ ὡς διαφορὰ ποιότητος τῆς ὡς
γένους καὶ εἶδους (εἶπε γὰρ καὶ περὶ τούτων ἐν Κατηγορίαις, c. 5. ὅτι
περὶ ὑσίας τὸ ποῦν ἀφορίζουσι)· καὶ εἰ καὶ ταῦτα ποιότητες ὁμοίως
τῇ διαφορᾷ, διὰ τί αὐτῶν ἐκ ἐμνημόνευσε νῦν; ἔτι εἰ περὶ ὑσίας
τὸ ποῦν ἀφορίζουσι, πῶς ἂν ἔτι ἐν τῷ τί ἐστι κατηγοροῦντο, ὃ ἐν 15
τῷ ὁρισμῷ αὐτῶν περιέχεται. ἢ ἢ διαφορὰ ἐκ ἐν τῷ τί ἐστιν ἄλλ'
ἐν τῷ ποῦν κατηγορεῖται. καὶ τὸ κύκλον δὲ ὡς ὑσίας ἐμνημόνευσεν,
ἥτοι ἀπὸ τῆς σφαίρας λαβὼν τὸν κύκλον, ἢ ὅτι ἐδόκει τισὶ καὶ τὰ
χρῆματα ὑσίας εἶναι. ἢ ὑσίας ἢ τὴν κυρίως λεγομένην εἶπε νῦν,
ἀλλὰ τὴν ἐκάστου τῶν ὄντων ὑπαρξιν· ἢ ἂν ἐκάστου οὐκ αὖτε ὑπαρξιν 20
ὑσία ἐκείνου, ὡς εἶπε καὶ ἐν τῇ τῆς ὑσίας διαίρεσει· ἐν γὰρ τῶν ση-
μαινομένων ὑπὸ τῆς ὑσίας ἦν καὶ ἢ ἐκάστου τῶν ὄντων φύσις· ὑσία
ἂν ἐκείνου. τὰς διαφορὰς ὅν ἢ τὰς ἐν τῇ κυρίως ὑσίᾳ μόνας,
ἀλλὰ τὰς καθ' ἑκάστου γένους οὐκ αὖτε ποιότητας λέγοι ἂν. ὅτω τῇ
κύκλου διαφορὰ τὸ ἀγώγιον· ἡχῆμα γὰρ ἀγώγιον ὁ κύκλος. ἕνα μὲν 25
ἐν τῷ ποῦν φησὶ ποιότητα λέγεσθαι τὴν τῆς ὑσίας, ὡς εἰρηκα-
μεν, διαφορὰν, δευτέρον δὲ ἐπὶ τῶν ἀκινήτων, ἢ τίνα ἐστὶν ἐδὴ-
λωσε· τὰ γὰρ μαθηματικά· καὶ γὰρ ἐπ' ἀριθμῶν ποῦς ἀριθμὸς ὁ
σύνθετος λέγεται, ἀλλ' ὅχι ἀπλῶς ἀριθμὸς καὶ μόνον ἐφ' ἐν ὧν· ὁ
μὲν γὰρ τις ἐστὶν ἀπλῶς ἀριθμὸς, ὁ δὲ τετραγώνιος ἢ ἑτερομήκης ἢ 30
κύβος. τίς δὲ ἐστὶν ὁ μὴ ἐφ' ἐν ὧν ἀριθμὸς, ἐδὴλωσεν εἰπὼν ὅτι
μνήμημα τὸ ἐπίπεδον καὶ τὸ σφαιρῶν. ὡς δὲ τὸ ἐπίπεδον ἐκ ἐφ' ἐν ἐστὶ
συνεχὲς μόνον, ἀλλ' ἐν συνθέσει συνεχῶν δύο, καὶ τὸ σφαιρῶν τριῶν,
ὅπως εἰσὶ καὶ ἀριθμοὶ τινες ὅχι ἀπλοὶ ἀλλὰ σύνθετοι, ὅς, τινες
εἰσιν, ἐδὴλωσε φανερώς εἰπὼν ὅτι "ποσάκις ποσὸν." τοῦτοι γὰρ οἱ 35
ἐπίπεδοι τε καὶ ἑτερομήκεις ἢ τετραγώνιοι καλεῖσθαι, ὡς ὁ δὲ δις δύο
ἢ δις τρία ἢ ὁ τρίς τρία. τοῦτοι μὲν οἱ ποσάκις ποσὸν, ἄλλοι
δὲ οἱ ποσάκις ποσὸν ποσάκις, οἵοι εἰσιν οἱ κύβοι, ὡς ὁ δις δύο τέσ-
σαρα, δις τέσσερα ὀκτώ· ὁ γὰρ ὀκτὼ τοῦτος, δις γὰρ δύο τέσ-
σαρα καὶ δις τέσσερα ὀκτὼ, καὶ πάλιν ὁ τρίς τρία ἑννέα, τρίς ὅτι καὶ 40
σφαιρῶν γὰρ καὶ κύβος ὁ καὶ τρίς γὰρ ὅτι, καὶ τρίς ὅτι καὶ, πάλιν
ἀπλοῦσιν τῶν σφαιρῶν. τὰ δὲ μεγέθη μνήμηματα εἶπε τῶν ἀριθμῶν
ὡς ὄντων πρώτων. καὶ ὅπως πᾶν ὁ παρὰ τὸ ποῦν καὶ τὴν ὑσίαν καὶ

τὴν φύσιν τῷ ἀριθμῷ ἐν τῷ ἀριθμῷ ὑπαρχει, τὸ ποῦς ἀριθμῷ
ἐκάστου γὰρ ἀριθμῷ ἢ ὑσία καὶ ἢ ποσότης ἐν τῷ ἀπλῶς λαμβάνεσθαι
ἐστίν· τὸ μὲν γὰρ ἐξ ἢ ὑσία καὶ τὸ ποῦν ἀπλῶς ἐν τῷ ἀπλῶς λαμβάνεσθαι
ἂν δὲ δις τρία ἢ ἢ, ἐκείν' ἀπλῶς τὸ ποῦν καὶ ἢ ὑσία αὐτῷ ἐλκόμεν,
ἀλλὰ μετὰ τινος πάθους καὶ ποιότητος· ὅσα γὰρ μὲν προῖχας λέγει, 5
μὲν ποιότητος τινος λέγει, ὡς καὶ οἱ ἀριθμοὶ οἱ τοῦτοι. λέγει δ'
ἂν καὶ τὰς ἐν ἀριθμῷ διαφορὰς, ὡς περὶ καὶ τὰς ἐν ὑσίᾳ ποιότητας·
ἂν μὲν γὰρ ἀπλῶς ἐξ ἀριθμῶν, ἀριθμὸς τούτου, ἂν δὲ ὡς δις τὰ τρία
τὰ ἐξ ἀριθμῶν, ἢ δὲ μὲν ποιότητος. ἀλλ' εἰ αἱ τῶν ἀκινήτων διαφο-
ραὶ ἄλλα σημαίνουσιν ποιότητες, πῶς ἐν τῷ πρώτῳ καὶ τῷ κύκλῳ
ἐμνημόνευσεν; ἐν γὰρ τοῖς ἀκινήτοις καὶ μαθηματικοῖς ὁ κύκλος· μὴ
ποτε ὅν ἀκίνητα ἐνταῦθα τὴν ἀριθμῶν λέγει καὶ ὅτι πάντα τὰ μαθη-
ματικά. ἢ εἰ περὶ πάντων λέγει, ἐκεῖ δὲ ἐξῆς εἴη τὸ κύκλου
ὡς ἐν παραδείγματι τῆς διαφορᾶς ἐμνημόνευσεν. εἰ δὲ τούτου, καὶ
τὰς διαφορὰς ἂν ἐκεῖ λέγοι τῆς κυρίως ὑσίας. εἴη ἂν ὅν τὸ μὲν
μήκος ἐφ' ἐν διαστάσεις τῶν ἀριθμῶν, τούτου δὲ ἐστὶν ἂν ἀπλῶς
λαμβάνεται· τὸ δὲ ἐπίπεδον τοῖς ποσάκις ποσῶν, τὸ δὲ σφαιρῶν τοῖς
ποσάκις ποσῶν· ποσάκις, ὧν τὸ μὲν τετραγώνιος τὸς δὲ κύβους
καλεῖται. τρίτον σημαίνον τῆς ποιότητος ἐκείνου τὰ πάθη τῶν 1020
φυσικῶν τε καὶ κινητῶν ὄντων· αὐτῶν γὰρ αἱ κινήσεις ὑσίας αἱ
φυσικαὶ τε καὶ ἐνυλῶν. ἀντιθέτως δὲ τὰς κινήσεις πρὸς τὰς
μαθηματικάς· ἀκίνητοι γὰρ ἐκείνου. ἐδὴλωσε δὲ τίνα λέγει πάθη
τῶν ἐν κινήσει ὄντων διὰ παραδειγμάτων, καὶ καθόλου ταῦτα πάθη
φησὶ καὶ ποιότητας εἶναι τῶν φυσικῶν σωμάτων, καθ' ὅς καὶ ἐν
λοιπῷ λέγει τὰ σώματα, διαφορὰς· σημαίνοντες δὲ ὅτι ἐν τού-
τοις πάλιν ἔθηκε καὶ τὴν βαρύτεν καὶ τὴν κενεότεν, πρὸ ὅλων
μνημονεύσας αὐτῶν ἐν τοῖς ποσῶν τοῖς διὰ τὸ πάθος εἶναι τὸ ποῦν
καθὸ ποσὰ ποιῶν ὄντων. εἰπὼν ποιότητα εἶναι τὰ πάθη τῶν κινη-
τῶν ὄντων, προσέθηκε τούτοις τὰς τε ἀρετὰς καὶ τὰς κακίας καὶ ὅπως
τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακόν, ἢ ἐκείν' ἀπλῶς σωμάτων ἐστίν, ἐδὴ τούτου 1020
ποιότητες καθ' ὅς ἀλλοίωσις γίνεσθαι. ἐκθέμενος δὲ τὰ προειρη-
μένα σημαίνοντα τῆς ποιότητος, χεῖρον, φησὶ, καὶ δύο τρόπους 13.
λέγοιτο ἂν τὸ ποῦν, καὶ τούτων ἕνα τὸν κυριώτατον. λέγει δὲ τούτων
τὸν καὶ τὰς τῆς ὑσίας διαφορὰς· πρώτην γὰρ ταύτην ποιότητα λέ-
γει, ἐπεὶ ἢ ὑσία τῶν ἄλλων γενῶν πρώτη, ὡς διὰ τούτου καὶ τὰ τῇ
ὑσίᾳ καθ' αὐτὴν ὑπαρχόντων πρώτα τῶν ἄλλων· τοιαῦτα δὲ αἱ
διαφοραὶ, αἱ ποιότητες καὶ αὐτὰς εἶπεν εἶναι, τῆς δὲ καὶ τὰς διαφο-
ρὰς ποιότητος εἶναι φησὶ καὶ τὴν ἐν τοῖς ἀριθμοῖς ποιότητα μέρος·
καὶ γὰρ ἐν ἐκείναις ποιότητος διαφορὰ τις ὄντων, ἀλλὰ ἥτοι ὁ κινη-
τῶν ἢ ὅχι ἢ κινητῶν· καὶ γὰρ εἰ ὁ ἀριθμὸς εἴη φύσεως τῶν καὶ
ὄντων ἐν κινήσει ὄντων ἐν τοῖς ἀριθμητοῖς, ἀριθμητὰ δὲ ταῦτα,
ἀλλ' ὅχι καθὸ κινητῶν τινος ὑσίας, καὶ τούτου αὐταῖς ὑπαρχουσιν
αἱ διαφοραὶ, ἀλλὰ καθὸ ἀριθμῶν ἐστίν, οἷον ἂν λέγοι τις τῶν

11. ὁ om M. || 14. ἐν M. || 15. ἐν M. || 16. ἐν M. || καὶ om differentia non in quid, sed in qualis predicatur?
Seydl. || 17. δὲ τῶν M. || 32. ἐν M. || 33. σφαιρῶν A. || 38. οἷον M. || 40. τέσσαρες M. || 41. τρίς γὰρ M. || 42. ἀπλοῦσιν A.
3. μὲν et ἢ om M. || 4. αὐτῶν M. || 5. δὲ — 6. ποιότητες om A. || 6. λέγει M. || 23. πάθη om M. || 26. βαρύτεν καὶ τὴν κενεότεν A. ||
35. ἄλλων om M.

ἀριθμητικῶν καὶ μὴ ἐκ ἐπιστάσεως ἀριθμῶν εἶναι, τὰ δὲ ἐν ἑρεσὶ· ὥστε εἰς μὴ ἐν εἴῃ τρόπος ποιότητος ὁ καὶ τὰς διαφορὰς τῶν ὕστων τῶν τε ἐν κινήσει καὶ τῶν ἀκινήτων (1). ὕστας γὰρ καὶ τὰ μαθηματικὰ λέγειν αὐτῷ ἔθος. δύναμις καὶ πάντων τῶν κινουμένων, ὅ τῶν ὕστων μόνον, τὰς διαφορὰς λαμβάνειν καὶ τὴν πρῶτον σημαίνον, μέρη δὲ πῶς ἐκείνων λέγει τὰς τῶν μαθηματικῶν τε καὶ ἀκινήτων, καθόσον καὶ ἡ τούτων πρὸς ἀλλήλα διαφορὰ ἐν τούτοις ἐστίν. δεύτερος τρόπος ποιότητος τὰ πάθη τῶν ἐν κινήσει ὕστων καθ' ἃ κινούμεναί τε εἰσι καὶ φυσικαί. προστίθῃσι δὲ τοῖς πάθεσι τούτοις, καθ' ἃ αἱ ἀλλοιώσεις γίνονται, καὶ τὰς τῶν κινήσεων διαφορὰς, κινήσεων λέγων διαφορὰς ἡτοὶ ἀλλοιώσεων αὐξήσεων μείω- 10 σιν φερόν, ὡς καὶ τούτων ὕστων ποιότητων, ἡ τὰς δυνάμεις καθ' ἃς τῆς καὶ τόπον κινήσεως ἡ διαφορὰ τοῖς φυσικοῖς σώμασι (αὐτῶν) δὲ εἰσι βαρύτης καὶ κυφότης, ἡ καὶ πάσης κινήσεως. ὅτω δ' ἂν καὶ ἔξω εἴπε ποιότητας· ἀπὸ γὰρ τῆς ἐν ταύταις διαφορὰς αἱ τῶν κινήσεων διαφοραί. ὅτι δὲ ὅτως λέγει, ἐδήλωσεν ἐπὶ τῶν ἀρετῶν 1020 εἰπὼν "ἀρετὴ δὲ καὶ κακία τῶν μαθημάτων μέρος τι· διαφορὰς γὰρ δηλοῖ τῆς κινήσεως καὶ τῆς ἐνεργείας," διὰ τούτων δεκτικὸς ὅτι καὶ αἱ ἔξω ὑπὸ τὰς ποιότητας τὰς ὡς πάθη λεγόμενας. διαφορὰς δὲ λέγει κινήσεων καὶ ἐνεργειῶν τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν κακίαν δηλῶν· 20 καὶ γὰρ τὰς οἰκείας ἀρετάς τε καὶ κακίας τὰ ἐν κινήσει ὄντα ποιεῖ τε καὶ πάχει· ἡ γὰρ καλῶς ἡ φαύλως· ἀγαθὸν μὲν γὰρ τὸ ὅτω κινεῖται δυνάμεων, κακὸν δὲ αὐτὸ ὅτως· τῆς γὰρ κινήσεως τῆς καὶ τὸ καλῶς τε καὶ μὴ τοῖς ἔχουσι τὰς ἔξω ταύτας αἱ ἔξω αὐτῶν. μάλιστα δὲ φησι ποιότητα σημαίνει ἐπὶ τῶν ἐμφύλων τὸ ἀγαθὸν τε καὶ 25 κακόν· ὅ γὰρ πᾶν ἀγαθὸν ποιότητος, εἶγε τὸ ἀγαθὸν ἐν τοῖς δέκα γένεσι καὶ τούτων μάλιστα τῶν ἐμφύλων, λέγων τοῖς προαίρεσιν ἔχουσι, ταύτας ἐν ἀνθρώποις· ἐστὶ δὲ τὸ ἀγαθὸν καὶ κακὸν ὡς ἐμφύλων τε καὶ προαίρεσιν ἔχόντων ἀρετὴν τε καὶ κακίαν ἡ μάλιστα τῶν ἀγαθῶν ἐν ποιότητι. εἶκοι δὲ πάντα τὰ εἶδη τῆς ποιότητος, ἃ ἔθετο ἐν 30 ταῖς Κατηγορίαις, ὑπὸ τὰ πάθη καὶ τὸ σημαίνονμενον τούτῳ τῆς ποιότητος τάσσειν, χωρὶς τοῦ κατ' ἐπιτηδεωτικὰ τε καὶ δυνάμει λεγομένου· τούτῳ γὰρ ὅτι ἐμνημόνευσεν, ἐκτός ἐστι μὴ κακῶς τις ὑποτάσσει ταῖς τῶν κινήσεων διαφοραῖς, ταύτας ἀφ' ὧν καὶ αἱ διαφοραὶ τῶν κινήσεων. ὡς γὰρ καὶ τὰς ἔξω διαφοραὶ γίνονται κινή- 35 σεις, ὅτω καὶ καὶ τὰς δυνάμεις τε καὶ ἐπιτηδεωτικὰς καὶ τὰς ἐν ταύταις διαφορὰς· ὥστε εἶναι τὰς τε ἔξω καὶ τὰς δυνάμεις, ἐπὶ δὲ τὰς παθητικὰς ποιότητας καὶ τὰ χήματα, ὑπὸ τὴν ποιότητα τῶν καὶ τὰ πάθη τῶν ὕστων τῶν ἐν κινήσει. ἡ τὰ χήματα ὑπὸ τὸ πρότερον· ὅ γὰρ κινήσει οἷον ἐνέργειαν ἡ ποιῶν τὸ ἰσοπλευρὸν τρι- 40 γώνῳ δηλοῖ τὸ αὐτό, ἀλλὰ διαφορὰν πρὸς τὸ σκαληνὸν καὶ ἰσοσκελές, ὡς καὶ αὐτὸς ἐδείξεν ἐπὶ τῷ ἀνθρώπῳ, ἂν ἐπερωτηθῶμεν

ὅποιον ζῷον ἐστω, εἰπεῖν ὅτι πεζόν, ὅτω καὶ ἐπὶ τούτῳ τῷ τριγώνῳ, ἂν ἐπερωτηθῶμεν ὅποιον τρίγωνόν ἐστω, εἰπεῖν ὅτι ἰσοσκελές. διαφαίνεται καὶ τὴν πρὸς τι. λέγει γὰρ τῶν πρὸς τι τὰ μὴ ὡς διπλάσιον πρὸς ἡμισυ λέγεσθαι, καὶ ὅπως πολλαπλάσιον πρὸς πολλαπλάσιον. καὶ τούτῳ μὲν τὸ πρὸς τι σημαίνονμενον καθ' ὑπεροχὴν καὶ ἑλλειψίν ἐστω, ὃ καὶ ἀριθμὸν λέγει (1). ἄλλως δὲ λέγει πρὸς τι τὸ θερμαντικὸν πρὸς τὸ θερμαντὴν καὶ τὸ τμητικὸν πρὸς τὸ τμητήν, ἢ σημαίνονμενον τὸ πρὸς τι καὶ τὸ ποιητικὸν καὶ παθητικὸν ἐστω. τῷ σημαίνονμενον ἐκτίθει, ὡς τὸ μετρητὴν πρὸς τὸ μέτρον καὶ ἐπιστῇ πρὸς ἐπιστήμην καὶ αἰσθητὴν πρὸς αἰσθησιν· καὶ εἴη ἂν τὸ σημαίνονμενον τούτῳ τὸ πρὸς τι ὑπὸ τὸ κριτικόν τε καὶ κρισίμον· τό τε γὰρ μέτρον τὸ μετρώμενον κρίνει, ἡ τὸ αἰσθητὴς καὶ ἐπιστήμη κριτήρια καὶ κρίσεις, ἡ μὲν τῶν αἰσθητῶν, ἡ δὲ τῶν ἐπιστητῶν. διελών δὲ τὰ πρὸς τι εἰς ταῦτα, ἀναλαβὼν περὶ ἑκάστου αὐτῶν τὴν λόγον ποιῶν, καὶ 15 δείκνυσιν πῶς τε αὐτῶν ἕκαστον λέγει καὶ τίνες αὐτῶν αἱ πρὸς ἀλλήλα διαφοραί. τὰ μὲν ὅν πρῶτα (ἣν δὲ ταῦτα καθ' ὑπεροχὴν καὶ ἑλλειψίν) φησι κατ' ἀριθμὸν λέγεσθαι, "ἡ ἀπλῶς," ταύτας ἀφ' ἑκάστου, ὃ ἐδήλωσεν ἐπενεγκὼν τὸ "ἡ ὠρισμένως." ἡ γὰρ ἀφ' ἑκάστου ὠρισμένως τὰ κατ' ἀριθμὸν λεγόμενα πρὸς τι πρὸς ἀλλήλα λέγεσθαι, ὁ δὲτερον ὅτε τὸ ὑπερέχοντος ὠρισμένως ὑπεροχὴν σημαίνοντος ὅτε τὸ ὑπερεχόμενον ὠρισμένην ἑλλειψίν, ἡ ὠρισμένη πρὸς ἀλλήλους ἀμφοτέρων, ἡ καὶ καὶ ἕνα τινὰ ἀριθμὸν ὠρισμένην λεγόμενων αὐτῶν πρὸς ἀλλήλους. τί δὲ ἕκαστον τούτων σημαίνει, διὰ τῶν παραδείγματων ποιεῖ γνωρίμων· τὸ μὲν γὰρ διπλάσιον πρὸς ἡμισυ λεγόμενον, καὶ ἔχον τὴν ἀντίθεσιν κατ' ἀριθμὸν, πρὸς ἐν τι ὠρισμένον τὸ διπλάσιον λέγει· πᾶν γὰρ διπλάσιον πρὸς ἡμισυ, ὡς καὶ πρὸς ἐν τι καὶ τούτῳ ὠρισμένον, τὸ διπλάσιον λέγει· αἱ γὰρ πρὸς τὸ ἡμισυ, καὶ ὠρισται αὐτὸ ἡ ὑπεροχή. ὁμοίως καὶ τὸ ἡμισυ· καὶ γὰρ αὐτὸ πρὸς ὠρισμένον τε καὶ ἐν· τὸ γὰρ διπλάσιον ὠρισμένην τε ὑπεροχὴν καὶ μίαν σημαίνει, καὶ τοῦτον μὲν τὸ πρῶτον ὅν τῶν κατ' ἀριθμὸν ἐν τοῖς καθ' ὑπεροχὴν λεγομένοις πρὸς τι τὸ πρὸς ἐν ὠρισμένον καὶ τὸ ἐν λεγόμενον. τὸ δὲ πολλαπλάσιον λέγει μὲν καὶ αὐτὸ κατ' ἀριθμὸν καθ' ὑπεροχὴν ὠρισμένην (πρὸς γὰρ ἐν τὸ πολλαπλάσιον λέγει) ἢ μὴ πρὸς ὠρισμένον τι ἐν, ὡς ἐπὶ τῷ διπλάσιον τε καὶ ἡμισυ, ἀλλὰ πρὸς ἀλλήλα μὲν ὠρισμένην τὴν ἀντίθεσιν ἔχει· ἐπὶ τε γὰρ πρὸς ἐν τὸ πολλαπλάσιον τε καὶ πολλαπλάσιον ὅπως καὶ πρὸς ἐν ἢ μὴν τὸ ἐν τούτῳ ὠριζαί· καὶ γὰρ τρίτον τι ὅν καὶ τέταρτον καὶ πέμπτον καὶ τὰ ἐφεξῆς πολλαπλάσια εἶναι ταῦτα δύναμις τῷ πολλαπλάσιον ὁμοίως καὶ πολλαπλάσιον, ἂν τε τριπλάσιον ἂν τε τετραπλάσιον ἂν τε ὅπως πλεονάξῃ ἐν αὐτῷ ἔχῃ, πρὸς ὅν λέγει καὶ τὸ ἀριθμὸν. διὸ τὸ ὠρισμένον ὅτι καὶ καὶ τὸ ἐν ἔχουσιν ἀλλὰ πρὸς ἀλλήλους, τὸ δὲ γε ἡμίσιον πρὸς τὸ ὑψημίστιον, λεγόμενον καὶ αὐτὸ

5. μόνον A. || 9. καθὼ κινούμενα τέ M. || 11. αὐξήσιν σημαίνουσιν M. || 21. ἐν τῇ κινήσει M. || 23. κακὸν M. || 29. ἡ ἢ A. || 40. neque enim triangulus aequilaterus motum quasi actionem quandam aut opus huiusmodi trianguli significat, sed discrimen inter se, et scalenum atque isoscelem, ut ipse hōminis exempla docuit Sepulv.

5. τι τὸ σημαίνονμενον M. || 7. δ] τὸ M. || 12. καὶ ἡ ἐπιστήμη κριτήρια καὶ κρίσεις M. || 14. ποιεῖ τε καὶ M. || 15. τίνες M. || 16. δ] ἢ M. || 26. το διπλάσιον et 30. τῶν om M. || 32. μὴ — 33. λέγεται om A. || 38. πολλαπλάσιον M. || 40. αὐτῇ ἔχον M. || 41. δὲ] διὰ M.

ὡς περ τὸ διπλάσιον πρὸς τὸ ἥμισυ, καὶ τὴν ἐν ἀριθμοῖς ὑπεροχὴν
 τε καὶ ἑλλειψιν ἐκότερον τῶν ἀριθμῶν ὀρισμένον ἔχει· ὅ τε γὰρ ἡμί-
 λιος ὀρισμένος· ὁ γὰρ ἔχων τινὰ ἀριθμὸν ἐν αὐτῷ καὶ τὸ ἥμισυ αὐτοῦ,
 ὁμοῦς καὶ ὁ ὑψημώτερος· ὁ γὰρ ὅλος μὲν τῷ ἥμισυ αὐτοῦ ἐστὶν ὁ
 ὑψημώτερος· ἐκείνους τε γὰρ ἀμφοτέρους ὀρισμένους οἱ καὶ τὴν τοιαύ-
 την ὑπεροχὴν· καὶ γὰρ πρὸς ἐν καὶ ὀρισμένον, καὶ τὸ πρῶτον δὲ παρὰ-
 δεγματοῦ, τὸ διπλάσιον καὶ ἡμίλιον, ὁμοῦς τοῖς νῦν εἰρημένους ἀμ-
 φοτέρους ἔχει τὸς ἀριθμὸς ὀρισμένους, καὶ ὅλως ἐν οἷς ἀριθμοῖς πρὸς
 ἐν τι ὀρισμένον ἢ καὶ τὸ πρὸς τι ἀπόδοσις, ἀνάγκη ἀμφοτέρους
 ὀρίσσει κατ' ἀμφοῦ· ὡς γὰρ ἐν πᾶν ἥμισυ, ὅτω καὶ τὸ διπλάσιον
 καὶ διπλάσιον ἐν, ὡς ἔχει καὶ ἐπὶ τῷ ἡμίλῳ τε καὶ ὑψημώλῳ· ὥς τε
 ἐν ἄλλῃς πινὸς ἀντιθέσεως τὸ παρὰ δεγματοῦ τῷτο δηλωτικὸν ἂν εἴη
 καὶ ἄλλ' ἧς καὶ πρῶτον ῥηθὲν τὸ διπλάσιον. εἰπὼν δὲ τὸ πολλαπλάσιον
 πρὸς ἓνα μὴ καὶ μὴν ὀρισμένον λέγεσθαι, τὴν διαφορὰν ταύτης τῆς
 ἀντιθέσεως πρὸς τὴν πρῶτην εἰρημένην βυληθεὶς δεῖξαι πάλιν πα-
 ρέθετο τῷ αὐτῷ τρόπῳ τῆς ἀντιθέσεως παραδείγματα, τὸ ἡμίλιον
 καὶ τὸ ὑψημώλιον, καὶ εἶπε ταῦτα κατ' ἀριθμὸν πρὸς ἀριθμὸν ὀρι-
 σμένον ἀντικείμενα, ἴσον λέγων τῷ "πρὸς ἐν ἀριθμὸς ὀρισμένος·"
 ἐκότερον γὰρ αὐτῶν πρὸς ἐν ὀρισμένον λέγει, ὡς ἴσον ἐστὶ τὸ "κατ'
 ἀριθμὸν πρὸς ἀριθμὸν ὀρισμένον." ἔκ ἧτις λέγει τὸ πολλαπλά-
 σιον πρὸς τὸ πολλοσημῶριον· λέγει μὴ γὰρ καὶ τῶν ἐκότερον πρὸς
 ἐν, ἀλλ' ἔκ ὀρισμένον. λέγει δὲ ὅτι καὶ ὁ ἐπιμέριος πρὸς τὸν ὑπε-
 επιμέριον πρὸς ἐν μὴ ἐκότερος αὐτῶν λέγει, ἀρίστων δὲ ὑπεροχὴν·
 ἐν γὰρ σημαίνει καὶ ἐνός τινας, ἐκείνῳ μέντοι καὶ τὴν λέγον τῆς ὑπερο-
 χῆς δηλοῖ ὡς τὸ διπλάσιον καὶ τὸ ἡμίλιον, ὥς τε δὲ εἶχε καὶ τὸ πολ-
 λαπλάσιον πρὸς τὸ πολλοσημῶριον, ἥπερ ἐν μὴ ἐπὶ γε τὸ ὀρισμένον.
 εἰπὼν δὲ ἐπιμέριον πρὸς τὸν ὑπεπιμέριον κατ' ἀριθμὸν ἀρίστων, ὅτι
 ὅτως ὡς πρὸς ἐν μὴ λέγει ἔκ ὀρισμένον δὲ, ἐδήλωσεν ἐν τῇ τῷ
 πολλαπλασίῳ παραθέσει· τὸν γὰρ καὶ ἐνός τὸ πολλαπλάσιον πολλα-
 πλάσιον, ἐ μὴν ὀρίζεται ἐν τῷτο πρὸς ἐν μέρῳ τῷ πολλαπλα-
 σίῳ. διὸ καὶ τὸ πολλαπλάσιον πρὸς ἐν ὁμοῦς λέγει ὡς λέγει
 καὶ τὸ ἐπιμέριον, ὡς περ πάλιν ὁμοῦς ἀλλήλους ἐλέγετο τὸ διπλά-
 σιον καὶ τὸ ἡμίλιον. ἔκ ὅτως ἔχει τὸ ὑπερέχον πρὸς τὸ ὑπερεχό-
 μων. πρὸς ὀρισμένον γὰρ τι λέγει καὶ τὸ πολλαπλάσιον καὶ τὸ ἐπι-
 μέριον· ὅλως γὰρ ἢ τοιαύτη χέσις ἐν ἀρίστων ἀντιθέσει· τὸ μὴ γὰρ
 πολλαπλάσιον ἔχει τι ὀρισμένον, τὸ πολλοσημῶριον ἔχει ἐκείνους καὶ τὸ
 ἐπιμέριον· αὐτὸ γὰρ αὐτὸ καὶ ἔχον καὶ πλείων μέρη αὐτοῦ. τὸ δὲ
 ὑπερέχον ὑδὲν ἔχον τῆς ὑπεροχῆς τι σημαίνει· διὸ καὶ ἀρίστων
 ὑπερέχον λέγει, εἰπὼν δὲ τὸ μὴ ὀρίστων τὴν ὑπεροχὴν κατ' ἀριθ-
 μὸν ἀρίστων τὴν ὑπεροχὴν ἔχειν, προσέθηκεν "ὁ γὰρ ἀριθμὸς σύμ-
 μετρος," ἴσον λέγων τῷ πάντες οἱ ὀρισμένοι ἀριθμοὶ σύμμετροι.
 καὶ μὴ σύμμετρον δὲ ἀριθμὸν λέγει, ὁ ἐξηγητικὸς ἐστὶ τῷ πῶς
 λέγει ἀρίστων κατ' ἀριθμὸν· πάντες γὰρ ἀριθμοὶ ὀρισμένοι συμμέ-
 τροι ὄντες (σύμμετροι μὴ γὰρ οἱ τῷ αὐτῷ μέτρῳ μετρώμενοι, πάν-
 των δὲ ἀριθμῶν μέτρον κοινὸν ἢ μονάς), οἱ καὶ τὴν τοιαύτην ὑπερο-
 χὴν ὑπερέχον λεγόμενοι τῷ μὴ ὀρίστων τὴν ὑπεροχὴν καὶ τῷτο λέ-
 γον καὶ μὴ σύμμετρον ἀριθμὸν λέγει πρὸς ἀλλήλους, ἔκ ὅτι
 μὴ καὶ ὅτως ἔχειν ληφθέντες πρὸς ἀλλήλους ἂν ληφθῶσιν, εἰσι
 σύμμετροι, ἀλλ' ὅταν μὴ ὀρίστων ἐν τῇ πρὸς ἀλλήλους ἀντιθέσει
 τὴν ὑπεροχὴν. ἐξηγούμενος δὲ αὐτὸς τὸ "καὶ μὴ σύμμετρον δὲ
 ἀριθμὸν λέγει," προσέθηκε πῶς καὶ μὴ σύμμετρον· "τὸ γὰρ
 ὑπερέχον πρὸς τὸ ὑπερεχόμενον τοιαύτῳ ἐστὶ καὶ ἐπὶ τῷτο δὲ ἐστὶ
 ἀρίστων." καὶ γὰρ πλείων καὶ ἑλαττω γινόμενον τὴν αὐτὴν χέσιν σώ-
 ζει· τῷτο γὰρ ἐστὶ τὸ "ἢ ἴσον ἢ ἐκ ἴσον." ἢ γὰρ ἴσον τῷ φθάνοντι
 εἰληφθῆναι δύναι· τὸ πάλιν λαμβανόμενον ὑπερέχει εἶναι, ἴσον δὲ
 καὶ λέγον, ὡς εἶναι ἐν ἀμφοτέροις τριπλάσιον τὸ ὑπερεχόμενον, ἢ
 ἐκ ἴσον· τῷτο δὲ ὁ ἀρίστων. δύναι· τὸ ὅλως ἀρίστων κατ' ἀριθ-
 μὸν· εἰρηκέναι ὡς δηλῶν δι' αὐτὸ ὅτι ἐκ κατ' ἀριθμὸν τε
 ὅλως ἐστὶν ὀρίζεται ἐν δεικτικὸν τὸ πο μὴ ἀριθμὸν ἢ ἀντι
 σύμμετρον, ἐπὶ δὲ τῆς τοιαύτης ὑπεροχῆς τῷ ἀρίστων λέγει μὴ
 εἶναι σύμμετρον τινὰ τῶν ὅτως ἐχόντων πρὸς ἀλλήλους ἀριθμῶν.
 ἢ τὸ "ὁ γὰρ ἀριθμὸς σύμμετρος" δηλωτικὸν ἐστὶ τῷ ὅτι ὁ μὴ ὀρι-
 σμένῳ τινὶ ὑπερέχον ἀριθμὸς ἀριθμῷ συμμέτρῳ ὑπερέχει (καὶ γὰρ
 ὁ ἐπιμέριος τῷ ἐπιμέριον· μέρος γὰρ), ἐπὶ δὲ τῷ ὑπερέχοντος ἔκ
 ὀρίζεται. ἐστὶ μὴ γὰρ τὸ ὑπερέχον τοιαύτῳ τε ὅσον τὸ ὑπερεχόμενον
 "καὶ ἐπὶ," ἀρίστων δὲ τὸ "καὶ ἐπὶ." δύναι γὰρ τὸ ἐπὶ τῷτο ὁ ὑπερέχει

4. καὶ ἢ ἐπιμέριος *M.* || 5. ἐκείνους *M.* || 6. τὸ — 9. ὀρισμένον *bis M.* || 19. ἢ δὲ *M.* || 23. δὲ καὶ vel κατ' ὑπεροχὴν *M.* || 25. ὥς τε ὅτως
M. || 26. ut ad unum quidem, sed non determinatum Sepulv. || 31. multiplex enim cuiusdam atque unius multiplex est: sed
 hoc unum quota pars multiplicis sit, non definitur. itaque multiplex aequae ac superparticularis ad unum dicitur, ac vi-
 cissim duplum et sesquialterum similiter inter se. at excedens ad excessum non perinde sese habet Sepulv. || ὡς λέγεται
 om *M.*

2. multiplex enim hoc habet determinatum, quod saepe continet numerum illum, ad quem refertur: superparticulare
 vero quod illum continet et partem praeterea quampiam eius. at excedens, quia nullum excessum terminum significat, id-
 circo per indeterminatum excessum dicitur Sepulv. || 9 et 14. κατὰ καὶ τὰ *M.* || 15. καὶ om *M.* || 16. ὅτι *M.* || 18. μὴ μὴ *M.* ||
 24. sed illud (indefinitum omnino est numero) dixisse potest, ut per ipsum significaret nullum excedens, quatenus secu-
 dum numerum omnino est aliquid, determinatum esse; quod demonstratur illis verbis (per non commensurabilem autem
 numerum dicuntur). de huiusmodi enim excessu indeterminatum dicitur, propterea quod ex numeris, qui sic habent inter
 se, nullus est commensurabilis. vel illud (numerus enim commensurabilis est) significat Sepulv. || 25. κατ' ib. lacuna
A. || 26. πο. μὴ *AM.* || ἐν σύμμετροι *M.* || 28. ἀριθμὸν *M.* || 31. τὸ ὑπεπιμέριον *M.* || 32. quantum id quod exceditur et amplius,
 ipsum autem amplius indefinitum est. nam excessus ille, quo excedens excedit, par esse potest ei, quod exceditur, ut ex-
 cessus dupli Sepulv. || 33. ὁ γὰρ *M.*

τὸ ὑπερέχον καὶ ἴσον εἶναι τῷ ὑπερεχομένῳ· καὶ ἥ δὲ διπλάσιον
 ὑπερέχει· τοσοῦτον γὰρ ἐστὶ καὶ ὁ ἴσον ἐστὶ τῷ ὑπερεχομένῳ·
 δύναμις καὶ ἔλαττον, ὥστε ἔκ ἐξιν εἰπεῖν ὀρίσαντα τίνι ὑπερέχει, πό-
 τερον ἴσῳ ἢ ἐλάττω, ὡς περ ἐπὶ τῷ ἐπιμορίῳ· ἐλάττω ἥ δὲ μέ-
 1021· ρει. δείξας δὲ πῶς λέγει κατ' ἀριθμὸν τὰ καθ' ὑπεροχὴν καὶ ἐλ-
 8· λειψιν λεγόμενα, ταῦτα δὲ φησι τὰ πρὸς τι κατ' ἀριθμὸν λέ-
 γεσθαι πάντα καὶ κατ' ἀρχὴν τινὰ ἀριθμῷ· τὸ ἥ δὲ διπλάσιον καὶ ἡμισυ καὶ
 πολλαπλασίον καὶ πολλοσημόριον καὶ τὰ τοιαῦτα τῶν ἀριθμῶν πάθῃ,
 καὶ ταύτη ποσά, ὡς εἶπε πρὸ ὀλίγου ἐν τῇ τῷ ποσῷ διαιρέσει. καὶ ἐστὶ
 φησὶ κατ' ἄλλον τρόπον κατ' ἀριθμὸν πρὸς τι λέγεσθαι καὶ ἐκείνῃ
 καθ' ὑπεροχὴν καὶ ἑλλειψιν, ἀλλὰ κατ' ὁμοιότητα καὶ ἰσότητα. ὅτι
 δὲ καὶ τὰ ἕτως πρὸς ἀλλήλα λεγόμενα κατ' ἀριθμὸν λέγει, δε-
 κνυσι λαβὼν ὅτι κατ' ἐν λέγει. καὶ ἥ δὲ ἴσον καὶ τὸ ὅμοιον καὶ τὸ
 ταῦτ' ἐν λέγει· τῷ ἥ δὲ ἐν ἀλλήλοις εἶναι. “κατ' ἥ δὲ ἐν λέγει
 πάντα” εἶπον, ὅτι τῷ ἀμφω τὰ ἕτως ἀντιτιθέμενα ἐν εἶναι ἀλ-
 15· λήλοις ἢ τοιαύτῃ ἀντίθεσις τε καὶ χέσις. καὶ πῶς γε ἐν λέγει ἀμφω;
 “ταῦτα μὲν ἥ δὲ ὡς μία ὅσῃα.” ταῦτα ἥ δὲ κατ' ὅσῃα ὅμοια. καὶ ἥ δὲ
 ὅταν τι αὐτὸ αὐτῷ ταῦτ' ἐν λέγει, ὡς δύο λαμβάνει τὸ ὄν· ὡς
 ἢ ταυτότης ἐνόησεν τις κατ' ὅσῃα. ὅμοια δὲ ὡς ἢ ποιότης μία·
 ὅμοια ἥ δὲ ἐν μόνῃ ποιότητι, ὡς εἶπεν ἐν Κατηγορίαις (c. 8)· ὡς
 καὶ ἢ ὁμοιότης ἐνόησεν ἐν ποιότητι. ἴσα δὲ ὡς ἐν τὸ ποσόν. πάντα
 δὲ κατ' ἐν τε εἶναι τὰ ἕτως ἀντιτιθέμενα ἀντίκειναι, ὁ λαβὼν δε-
 κνυσιν ὅτι ἢ τοιαύτῃ χέσις τε καὶ ἀντίθεσις κατ' ἀριθμὸν ἐστὶ,
 προσλαβὼν ὅτι τὸ ἐν ἀρχῇ ἀριθμῷ καὶ μέτρῳ· ὥστε καὶ τὰ κατ' ἐν
 ἀντικείμενα, κατ' ἀρχὴν ἀριθμῷ καὶ μέτρῳ ἀντικείμενα, εἴη
 25· ἂν κατ' ἀριθμὸν ἀντικείμενα, ὃ μὴ ὁμοίως κατ' ἀριθμὸν τοῖς
 ῥηθεῖσι πρῶτως· ἐκεῖνα μὲν ἥ δὲ κατ' ἐν ἀριθμῷ ὑπεροχὴν, ταῦτα
 1021· δὲ κατ' ἐν ἰσότητά τε καὶ ἐνόησεν. εἰπὼν δὲ περὶ τῶν κατ' ἀριθ-
 14· μῶν ἀντικειμένων πρὸς τι, ἐφεξῆς λέγει περὶ τῶν κατ' ἐν ποιητικῶν
 τε καὶ παθητικῶν καὶ τὸ ποιεῖν τε καὶ πάχειν ἀντικειμένων. ποιητικὰ
 μὲν ἐν καὶ παθητικὰ κατ' ἐν δύναμιν λέγει, κατ' ἐν τὰς ἀπὸ τῶν δυνά-
 μειων ἐνεργείας ποιοῦντα καὶ πάχοντα. δείξας δὲ διὰ τῶν παρα-
 δειγμάτων τινὰ μὲν ἐστὶ κατ' ἐν δύναμιν λεγόμενα πρὸς τι, τινὰ δὲ
 κατ' ἐνέργειαν, προσέθησιν ὅτι μηκέτι τὴν κατ' ἐν τῷ διαίρειν ἢ
 κατ' ἐν ἀριθμῷ ἀντίθεσις ἔχει τῷ μηδὲ εἶναι τινὰς ἀριθμῶν ἐνε-
 35· γείας· ἀκίνητα ἥ δὲ τὰ μαθηματικὰ πάντα. τὸ δὲ “ἀλλ' ἢ ὄν
 τρόπον ἐν ἐτέροις εἴρη” λέγει ἂν, ὅτι καθὸ νοῦν ἐνεργεῖαι αὐτῶν
 λέγοντο εἶναι, αἱ τινες ἐνεργεῖαι κατ' ἐν κίνησιν εἰσιν, ἐπεὶ μήτε τὸ
 νοῦν καθὸ νοεῖ κινεῖται μήτε τὸ νοούμενον· καὶ ἐστὶν ἐνεργεῖα ἢ τὸ
 νοούμενον, ὃ μὴ κατ' ἐν κίνησιν, ὡς ἐστὶν ἐν τοῖς κατ' ἐν κίνησιν ἐνεργείαις
 40· τὸ πάχοντος, ὃ τὸ ποιοῦντος μόνον (“). ἢ ὅτι αὐτῶν μὲν ἐκ εἰσὶ
 τῶν ἀριθμῶν ἐνεργεῖαι· ὅτε ἥ δὲ ποιεῖ ὅτε πάχει ὁ ἀριθμός, καθὸ

ἀριθμός, ὡς περ ὤντο οἱ Πυθαγόρειοι· τὰ πάντα πάντα καὶ πά-
 χοντα, κατ' ἐν ἀριθμῷ, καὶ ἥ δὲ ἐκυσσῶν ὑπεροχὴν πρὸς ἀλλήλα ἢ ἰσώ-
 τητα ἀναλογία ποιεῖ τε καὶ πάχει· ὃ ἥ δὲ ὅπως ἐκυσσῶν ἐκυσσῶν
 ἢ ὅπως ἐκυσσῶν ἐν ποιεῖ, ἀλλὰ δεῖ αὐτῷ καὶ συμμετρίας τῆς πρὸς τὸ
 πάχον, ἥτις κατ' ἀριθμὸν τῶν γίνεσθαι· ἐν ἥ δὲ ποιεῖ ὑπεροχὴ καὶ ποιεῖ
 τὰ τε ἱατρικὰ φάρμακα τὸ ποιεῖν ἔχει· ὃ ἥ δὲ τὰ τυχεῖα δὲ τὴν
 ποιότητα μόνον ποιεῖ, ἀλλὰ δεῖ αὐτοῖς καὶ ποσότητος εἰς τὴν. ἢ
 δὲ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων σωματίων τῶν ποσῶν ἢ πο-
 χόντων. τῶν δὲ κατ' ἐν δύναμιν, φησὶν, λεγόμενων πρὸς ἀλλήλα
 τὴν ποιητικὴν τε καὶ παθητικὴν, τῷ κατ' ἐν δύναμιν ποιεῖν τι
 καὶ πάχειν, καὶ κατ' ἐν χρόνῳ φησὶν λέγεσθαι τῶν πρὸς τι· τὸ ἥ δὲ πεποι-
 κὸς πρὸς τὸ πεποιημένον λέγει (τὸ ἥ δὲ θερμαῖον πρὸς τὸ θερμαθῆναι,
 καὶ τὸ οἰκοδομηθῆναι ὁμοίως) καὶ τὸ ποιεῖν πρὸς τὸ ποιηθῆναι· καὶ
 ἥ δὲ παθεῖν κατ' ἐν χρόνῳ, φησὶν, λέγει· τῷ ἥ δὲ μὲν γεγεννηκὸς εἶναι
 τὸ δὲ γεγεννημένον, τὸ δὲ γεγεννηκέναι καὶ γεγεννηθῆναι τὸ μὲν πεποι-
 κέναι τὸ δὲ πεπονηκέναι ἐστίν. κατ' ἐν δύναμιν δὲ λέγει καὶ τὰ γεγεννη-
 ὅτι μηδὲ ταῦτα ὡς ἐνεργεῖν· ἐστὶ λαμβάνειν. ἢ “κατ' ἐν δύναμιν”
 κοινῶς λέγει ἀντικείμενα τὰ κατ' ἐν ποιεῖν τε καὶ πάχειν ἀντικείμενα,
 καθ' ὅν ἂν χρόνον ἢ ἀντίθεσις αὐτῶν λαμβάνειν. λέγεσθαι φησὶν
 ἐν πρὸς τι καὶ κατ' ἐν ἐνέργειαν δυνάμει, ὡς περ καὶ κατ' ἐν δύναμιν. τὸ
 ἥ δὲ θερμαντικὸν πρὸς τὸ θερμανθῆναι κατ' ἐν δύναμιν, τὸ δὲ ὁρατὸν καὶ ἀε-
 ρον κατ' ἐν ἐνέργειᾳ· τὸ ἥ δὲ ἀδύνατον ὁραθῆναι πρὸς τὸ ἀδύνατον ἰδεῖν,
 καὶ τὸ ἀδύνατον διαρρηθῆναι πρὸς τὸ ἀδύνατον διελεῖν· ἀερα-
 γὰρ, ὃ ἐκ ἐξιν ὁρασις, καὶ ὁρασις ἐκ ἐξιν τῷ ἀοράτῳ. ὡς τε
 ἕτως λεγόμενα πρὸς ἀλλήλα πάντα κατ' ἐν ἐνέργειαν ἂν δυνάμει λέ-
 γοιτο· τὸ ἥ δὲ ἀδύνατον ἀδυναμία ἀδύνατον, καὶ ἀδυναμία ἀδυνα-
 ἀδυναμία. εἰπὼν δὲ ταῦτα, προσέθησιν τοῖς εἰρημάνους ὅτι τὰ
 κατ' ἀριθμὸν λεγόμενα πρὸς τι, ὅποια ἦν περὶ τῶν πρῶτων εἶπε, καὶ
 κατ' ἐν δύναμιν (ταῦτα δ' ἦν κατ' ἐν ποιητικὰ καὶ παθητικὰ ἀλλήλα
 εἶναι ἀντικείμενα), ταῦτα δὲ πάντα ἕτως πρὸς τι λέγεσθαι φησὶν
 τῷ ἔκαστον αὐτῶν ὅπερ ἐστὶν ἄλλῃ λέγεσθαι, ἀλλὰ μὴ τῷ ἄλλῳ
 πρὸς αὐτό. βάλει δὲ ἡμῶν διαφορὰν τῶν δεῖξαι τῶν κατ' ἐν
 προειρημένους δύο τρόπους πρὸς τι λεγόμενων πρὸς τὸ ῥηθέντα λέ-
 γον τῶν πρὸς τι κατ' ἐν κρῖνόν τε καὶ κρινόμενον, ὡς ἐλέγετο ἢ ἐπὶ
 ἐκείνῃ τε καὶ ἢ ἀντίθεσις καὶ τὸ μέτρον καὶ ἢ διάνοια καὶ ἢ ὁρὰ καὶ ἢ
 ὑπόληψις. ἐστὶ δὲ ἡ δὲ ἡν λέγει ἂν διαφορὰν, ὅτι ἐπὶ μὲν ἐκείνῃ
 ἐκάτερον τῶν ἀντικειμένων αὐτὸ ὅπερ ἦν ἐκεῖνος ἐλέγετο εἶναι πρὸς
 ὃ εἶχε τὴν ἀντίθεσιν. ὃ κατ' ἐν πτωσὶν δὲ τὸ ἐκεῖνος λαμβάνειν, ἐπὶ
 καὶ τὸ ὅμοιον κατ' ἀριθμὸν λεγόμενον καὶ τὸ ἴσον καὶ τὸ ταῦτ' ἐν ὅμοι-
 ὃ δὲ ἴσον ὃ δὲ ταῦτ' ἐν λέγει, ἀλλὰ ὁμοῖον καὶ ἴσον καὶ ταῦτ' ἐν. ἀλλ'
 ἐστὶν ὃ λέγει, ὅτι αὐτὸ ὃ ἐστὶν ἢ ἄλλῃ λέγει ἢ ἄλλῳ ἢ ἄλλῳ
 πρὸς ἄλλο· τὰ δὲ κρινόμενα καὶ τὰ κρινόντα ἐκείνῃ ὥτως. τὸ

9. ταύτης Α. || 11. ὁμοιότητα ὁμοιότητα. ὅτι Μ. || 18. αὐτὸ om Μ. || 24. παραβαθ ΑΜ. || μέτρον — 25. καὶ om Μ. || 27. πρῶτον τοῖς ἐκεῖνα ΑΜ. || 30. καὶ ante παθητικὴν et 31. τῶν om Μ. || 38. τὸν ὡς Μ.

1. *efficientia tamen et patientia per excessum secundum numerum, et quem habent inter se, vel per aequalitatem proportionem quadam efficiunt perpetuanturque* Sepulv. || 2. κατὰ τὴν κατὰ καὶ ἢ Α, κατὰ τὴν τὴν ἀριθμῷ, καὶ ἢ Μ. || 5. πᾶν Μ. || 17. μόνον Α. || 14. γεγεννηκὸς Α. || 18. κοινῶς τινος Α. || 21. τὸ δὲ — 22. ἰδὲν om Α. || 24. ἐκ post ὁρασις om Μ. || 29. ἦν καὶ κατὰ Μ.

ἢ κρινόντα. ταῦτα ἢ ἔσονται ἄλλων λέγει· τινὲς ἢ κρινόμενα· ἢ τε ἢ αἰσθησις αἰσθητῶν, ἢ τε ἐπιστήμη ἐπιστητῶν, καὶ τὸ μέτρον μετρημένων, καὶ ἡ διάνοια διανοητῶν, καὶ ὁ νόμος νοητῶν. τὰ δὲ κρινόμενα ὑπὸ αὐτὰ ἃ ἐπιστητῶν κρινόντων λέγει, ὅθεν καὶ τὸτο πρὸς τι, καθὼ αὐτὰ ἄλλων ἐστίν, ἀλλ' ὅτι ἄλλο τι τούτων ἐστίν· ὅτι ἢ αἰσθησις ἐστὶν αὐτῶν, ταύτη αἰσθησις, καὶ ἐπιστήμη, ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἄλλο· ὅτι ἢ ἐπιστήμη. τὸ ἢ ὁμοιον, εἰ καὶ ὁμοίῳ ὁμοιον λέγει. καὶ τὴν πτωσιν, ὁμοίως ὡς καὶ τὸ ἐπιστητῶν ἐπιστήμη καὶ αἰσθητῶν αἰσθησις· πρὸς ἢ δοτικῇ πτωσιν ὁμοίως καὶ ταῦτα καὶ ἐκεῖνα, ἀλλ' ὅχι ὡσαύτως λέγει· τὴν ἢ αὐτὸ ἐκεῖνον ὁμοιον εἶναι ὁμοιον αὐτῷ λέγει, ἀλλ' ὅχι τὴν ἐκεῖνον τούτω, εἰ καὶ ὅτι μάλα καὶ ἀπὸ πρὸς τούτω ὁμοίως λέγει. ὁμοίως καὶ τὸ ἴσον καὶ τὸ ταῦτον. τὸ δὲ αἰσθητῶν αἰσθησις αἰσθητῶν λέγει, ὅτι τὴν αὐτὴν ὁμοίως τῆς αἰσθησεως εἶναι, ἀλλὰ τὴν ἐκεῖνον, πρὸς ὃ λέγει, τούτω εἶναι. τὴν ἢ αἰσθησιν αὐτῷ εἶναι λέγει τὸ αἰσθητῶν αἰσθησις αἰσθητῶν. τὸ ἢ ὁρατῶν σημαίνει ὅτι ἐστὶν αὐτῷ ὅφιν. ὁμοίως τούτους λέγοι· ὅτι καὶ ἡ ἀρμονία πρὸς τὰ ἡρμωμένα· ἢ ἢ ἀρμονία τῶν ἡρμωμένων, τὰ δὲ ἡρμωμένα τῇ ἀρμονίᾳ ἡρμωμένα, ὅτι ἡ ἀρμονία τούτων ἐστίν, ὡς ἐπὶ τῶν ἐπιστητῶν ἐπιστήμη. Alex.

(¹) ὡς εἶναι ὑπὸ καὶ παρὰ τῷ φιλοσόφῳ, ὡς τοῖς Πυθαγόροις, τὰ μαθηματικά... τούτοις καὶ ὁδῶν λέγει τὴν τῶν Πυθαγορείων, ὡς ἐνίοι εἶπον. cod. Reg.

(¹) καὶ φησιν ὅτι τῶν καὶ λέγοντι τὰ πρὸς τι, τὰ μὲν καθ' ὑπεροχὴν καὶ ἑλλειψιν, τὰ δὲ ὡς τὸ ποιητικὸν καὶ τὸ παθητικόν, τὰ δὲ ὡς τὸ κρῖνον καὶ τὸ κρινόμενον. καὶ εἰκότως ταῦτα εἶπε τῶν πρὸς τι, καὶ ἡ ἐπταχῶς διακρινόμενα ἐν Κατηγορίαις, ἐπειδὴ κυρίως ταῦτα ὑπάρχουσιν. Asclep.

(²) ἄλλον δὲ τρόπον λέγει ὡς τὰ ἀκίνητα καὶ τὰ μαθηματικά· περὶ ἢ τούτων ἔλεγον οἱ Πυθαγόρειοι ὅτι ὅχι ἀφαίρεσιν θεωροῦν, ἀλλ' ὅτι ἔχουσιν οὐκ ἔχον ὑπαρξιν. id.

ὅχι — διάνοια. εἰπὼν ἐν τοῖς πρὸς ἄλλα λεγομένοις ὡς τὸ κρῖνον τε καὶ κρινόμενον, τὸ κρινόμενον πρὸς τὸ κρῖνον ὥτως λέγει, ὅτι ἐκεῖνο τούτω, τούτω τὸ κρῖνον τῷ κρινόμενῳ, δυναμένῳ πρὸς τὸ κρῖνον ὥτω λέγει ὡς τὸ κρῖνον γὰρ πρὸς τὸ κρινόμενον, νυνὶ δὲκνυσιν ὅτι ὥτω λέγει ταῦτα πρὸς τι, ἢ τε ἐπιστήμη καὶ ἡ αἰσθησις καὶ τὸ μέτρον καὶ ὅσα τούτοις ὁμοία, ὡς πρὸς τὰ ὧν ἐστίν, ἢ μὲν ἐπιστήμη πρὸς τὰ ἐπιστητά, ἢ δὲ αἰσθησις πρὸς τὰ αἰσθητά, ἢ δὲ νόμος πρὸς τὰ νομοθετά, ἀλλ' ὅχι πρὸς ἐκεῖνα ἐν οἷς ἐστίν, ἢ μὲν ἐπιστήμη πρὸς τὸ ἔχον τὴν ἐπιστήμην, ἢ δὲ αἰσθησις πρὸς τὸ τὴν αἰσθησιν, καὶ τὰ ἄλλα ὁμοίως, διὰ τὸ τούτω δεικνύειν πρὸς ποιῶν ἐκείνους, τὸ ἐν τοῖς πρὸς τι εἶναι τινα καὶ ὥτως πρὸς τι λεγόμενα τῷ πρὸς ἃ λέγει τούτων εἶναι τῶν πρὸς αὐτὸ λεγομένων· ταῦτα ἢ τὰ κρινόμενα καὶ ὥτως λεγόμενα πρὸς τὰ κρινόντα.

ἔστι δὲ ἡ ἐπιστήμη πρὸς τὰ ἐπιστητά λέγει ἄλλον πρὸς τὸ ἔχοντα τὴν ἐπιστήμην, δεικνύει διὰ τὸ δεῖξαι ὅτι δις ἔχει τὸ αὐτὸ λεγόμενον. πῶς δὲ γίνετο δις τὸ αὐτὸ λεγόμενον, ὁ λόγος προελθὼν δεικνύει αὐτὸς εἰπὼν ὁμοίως δὲ καὶ τινὸς ἐστὶν ἡ ὅφιν, ὅχι ὅφιν ἢ ὅφιν (καὶ οἱ ἀληθεῖς τούτοις εἰπὼν) ἀλλὰ πρὸς χρώμα ἢ πρὸς ἄλλο τι ταῦτόν· ἐκείνως δὲ δις τὸ αὐτὸ λεγόμενον, ὅτι ἐστὶν ὅφιν ἢ ἐστὶν ὅφιν. ἔστι δὲ τὸ διὰ τούτων λεγόμενον ὑπὸ αὐτῷ, ὅτι αὐτὸ τὴν ὅφιν καὶ τὴν ἐπιστήμην καὶ τὰ τοιαῦτα ἄλλων τῶν λεγόμενων εἶναι, ὅλον ἐπιστήμην τῶν ἐπιστητῶν, τὴν ὅφιν τῶν ὁρατῶν, ὅθεν ἀποκρίσας ἀπαντήσας· πρὸς ἢ τὴν ἐρώμενον, τί ἐστὶν ὅφιν ἐστὶν ἐπιστήμη, ἀποκρίσας εὐλόγως ὅτι τὸ ἐπιστητῶν· εἰ δὲ τις τὴν ἐπιστήμην ὅφιν πρὸς τὸ ἐπιστητῶν λέγει λαμβάνει, ἀλλὰ πρὸς τὴν ὅφιν καὶ τὴν ὅφιν ἐστὶν ἐπὶ πρὸς τὴν ἐπιστήμην ἔχοντα, ἔχει ἡ ἀποκρίσας πρὸς τὴν ἐρώμενον, τί ἐστὶν ὅφιν ἐπιστήμη, ὅφιν ἐπιστήμη, ἀπὸ ἐκείνου, ὅφιν ἐστὶ πρὸς ἐκεῖνον λέγει. ὅτω δὲ ἔχει ἀποκρίσας ἡ ἀποκρίσας καὶ δις τὸ αὐτὸ λεγόμενον. πρὸς δὲ τούτω ἀποκρίσας τις ὅφιν, ὅτι εἰ διὰ τούτω τὰ τοιαῦτα ὅφιν λέγει πρὸς τὰ ἐν οἷς ἐστὶ, διότι συμβαίνει δις ταῦτα λέγει, ὅθεν ἄλλο τι ἔχει τῶν ἐν τινι ὄντων πρὸς ἐκεῖνον λέγει ἐν ὅφιν ἐστὶν. ἀπὸ δὲ πολλὰ τῶν πρὸς τι λέγει πρὸς τὰ ἐν οἷς ἐστὶν. ἢ τε ἢ ἀρμονία λέγει ἡρμωμένων εἶναι, καὶ ὅχι ἐν ἄλλοις τινὲς ἔχει ἡ ἀρμονία ἢ ἐν τοῖς συγκειμένοις ὧν ἐστὶ, καὶ πρὸς ἐκεῖνα λέγει. ἀλλὰ καὶ ἡ ἔξω ἔχοντος ἔξω λέγει εἶναι, ἐν ὅφιν καὶ ἐστὶν. ἐφ' ὧν εἰ τις βούλετο ὁμοίως ἐρωτᾶν, ἔχει δις ταῦτα λεγόμενα· πρὸς ἢ τὴν ἐρώμενον, τί ἐστὶν ὅφιν ἀρμονία, ἀποκρίσας ὅφιν ἢ λέγουσα. ὅφιν ἀρμονία, ἢ τε ἀρμονία πρὸς τὸ ὅφιν ἀρμονία λέγει· πρὸς ἢ τὰ ἡρμωμένα λέγει, ὧν ἐστὶν ἀρμονία. ὅτι δὲ λέγει πρὸς ταῦτα ἐν οἷς ἐστὶν, ὑπὸ μὲν Θεοφράστου ἐν τῷ Β τῶν Τοπικῶν ὥτως εἶρη· ὡς μὲν ἢ ἔκαστος λέγει, καὶ ὑπάρχει τούτοις, ὡς περὶ ἡ συμμετρία καὶ ἡ ἔξω καὶ ἡ σύνθεσις· μὴ μὴ δὲ καὶ ὅφιν καὶ ὑπὸ Ληφίς ὅφιν τῶν ἀφύχων, ὅφιν ἡ ἐτέρω κλησις ἄλλω. ὅφιν δὲ καθ' ἑκάστην διορίσας. καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Ἀριστοτέλης περὶ τῶν αὐτῶν τούτων ὥτως εἶρηκεν ἐν τῷ Δ τῶν Τοπικῶν (c. 4 p. 125 a 33)· ἔπειτα δὲ πῶν πρὸς τι λεγομένων τὰ μὲν ἐξ ἀνάγκης ἐν ἐκείνοις ἢ περὶ ἐκεῖνα ἐστὶ πρὸς ἃ ποτε τυγχάνει λεγόμενα, ὅλον αἱ διαδόσεις καὶ αἱ ἔξω καὶ ἡ συμμετρία (ἐν ἄλλω ἢ ὅφιν δύναται ὑπάρχειν τὰ εἰρημένα ἢ ἐν ἐκείνοις πρὸς ἃ λέγει), τὰ δὲ ἐκ ἀνάγκης μὲν ἐν ἐκείνοις ὑπάρχειν πρὸς ἃ ποτε λέγει, ἐνδεχέει δὲ (ὅλον εἰ ἐπιστητῶν εἴη ἢ ψυχῇ· ὅφιν ἢ κυλῶν τὴν αὐτῆς ἐπιστήμην ἔχον τὴν ψυχῇ, ὅχι ἀναγκαῖον δὲ δύναται ἢ καὶ ἐν ἄλλω ὑπάρχειν τὴν αὐτὴν ταύτην), τὰ δὲ ἀπλῶς ἐκ ἐνδεχέει ἐν ἐκείνοις ὑπάρχειν πρὸς ἃ ποτε τυγχάνει λεγόμενα, ὅλον τὸ ἐναντίον ἐν τῷ ἐναντίῳ, ὅφιν τὴν ἐπιστήμην ἐν τῷ ἐπιστητῷ, ὅχι μὴ τυγχάνει τὸ ἐπιστητῶν ψυχῇ ἢ ἀνθρώπῳ. διὰ ἢ τούτων καὶ ἀναγκαῖον εἶναι

5. ἄλλον ἐστὶν om M. || 7. ἄλλα M. || 8. τὸ ante ἐπιστητῶν om M. || 15. αἰσθητῶν τὸν αἰσθητῶν M. || 16. πρὸς — 17. ἀρμονία om A. || 39. τὸ ante τὴν om M. || 40. καὶ τὴν ἄλλο M. || 42. τῷ τὸ A.

1. τὸν om M. || 5. πρὸς τὸ χρώμα A. || 10. ἀπαντήσας M. || τὴν τὸ M. || 12. τὸ om M. || καὶ ἐν ὅφιν M. || 20. ἐν ἢ ἄλλω τινὲς ἐστὶν ἢ M. || 15. ἢ τε ἢ εἴτε M. || ἐστὶν ἢ ἀρμονία M. || 30. ἄλλον A. || 32. εἰρήκαμεν A. || 33. ἐν om M. || 43. ἀποκρίσας M.

ἀποφαίνονται τούτων εἶναι· ὁ ὅτι ἀνὴρ ὅπως ἔχει, εἰ ἡ ἐπιστήμη καὶ ἡ ἡλικία
 τῶν τοιούτων πρὸς τὰ ἔχοντα αὐτὰ ἐλέγγοτο. τῶν δὲ καθ' αὐτά· αὐτὰ
 πρὸς τι λεγόμενα τὰ μὲν ὅταν φησὶ λέγειας, δηλοῦντι ἡ τῶ αὐτῶν
 ἀπερ ἐστὶν ἑτέρων λέγειας ἡ τῶ ἄλλα αὐτῶν εἶναι, τὰ δὲ φησι,
 ἀνὰ τὰ γένη αὐτῶν πρὸς τι ἤ· ἡ ᾧ ἰατρικῇ πρὸς τι τῶ τῆν ἐπιστή-
 μην γένος ὕσαν αὐτῆς πρὸς τι εἶναι. τούτο δὲ καὶ ἐν Κατηγορίαις
 (c. 7) εἰρηκεν· ὁ ᾧ τὸ γένος πρὸς τι, τούτο ὃ καὶ συμβεβηκὸς ἀν-
 ἔτι πρὸς τι λέγοιτο, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ καθ' αὐτό, εἰ καὶ μὴ ὁμοίως τῇ
 γένει· τῶ ᾧ τὸ γένος ἐν τῷ εἶδει εἶναι γίνεσθαι καὶ τὸ εἶδος ἐν τῷ εἴδει
 ἔχον τὸ πρὸς τι, εἶχε μέρος αὐτῷ τῆς ὕλης τὸ γένος. ἐπὶ λέγει,
 ὡς τὰ ἔχοντα τὰ πρὸς τι ἐστὶν, ὅταν καὶ τὰ ἐχόμενα καὶ αὐτὰ
 ἡ ᾧ ἰσότης πρὸς τι, ὅτι τὸ ἴσον τὸ ἔχον τὴν ἰσότητα πρὸς τι, καὶ ἡ
 ὁμοιότης τῶν τὸ ὅμοιον· καὶ ᾧ τούτο καλεῖται πρὸς τι· τῶ ᾧ
 ταῦτα ἔχειν. τὰ δὲ καὶ συμβεβηκὸς πρὸς τι λέγει, ὅπως συμ-
 βεβηκέναι τι τῶν πρὸς τι ὅτι ὅσον αὐτοῖς πρὸς τι· ἀνθρώπος ᾧ λέ-
 γεσθαι πρὸς τι, ὅταν ἡ τὸ συμβεβηκὸς αὐτῷ τὸ διπλάσιον τῶν πρὸς
 τι ὅν. πάλιν εἴη ἀνὰ τὸ λευκὸν λεγόμενον καὶ συμβεβηκὸς καὶ αὐτὸ
 πρὸς τι, ἀνὰ ᾧ συμβεβηκεν διπλάσιον εἶναι, τούτω καὶ τὸ λευκὸν καὶ
 συμβεβηκὸς. διαφέρει δὲ ὅπως ὁ τῶν πρὸς τι τρόπος τῶν πρὸς
 0 θάνατος· ἐκά μὲν ᾧ τὸ ὑποκαίμενον πρὸς τι λέγει διὰ τὸ συμβεβη-
 κὸς αὐτοῦ, ἐκταῦθα δὲ τῶν συμβεβηκόντων αὐτῷ τὸ ἕτερον διὰ τὸ
 ἕτερον. Alex.

λέγει δὲ καὶ περὶ τῷ τελείῳ, διαιρῶν αὐτό, ὅτι ἐν μὲν αὐτῷ
 σηματομενόν ἐστιν ὃ μὴδὲν μόνιον ἄπεισι· τέλειον γὰρ ἐστιν ἑκα-
 5 στον, ὃ λέγει, ὅταν αὐτῷ μὴδὲν τῶν εἰς τὴν τελείωσιν ἀπὸ μα-
 ρίων. ὅτω χρόνος τέλειος ἑκάστῳ ὅτος ὃ χρόνος, ὃς τότε λέγεται
 εἶναι, μὴδὲν μόνιον ἄπεισι, μὴδὲ ἔξω τις αὐτῷ· πάντες μὲν γὰρ
 λαμβανομένους χρόνος ἐστὶν τις ἔξω χρόνος· ἀλλ' ὅταν ὁ τότε πᾶς
 ἀφωρισμένος χρόνος λαμβάνῃ, τότε ὁ τέλειος ἐστὶν τότε χρόνος
 0 ὅταν ἀπὸ μὴδὲν μόνιον τῷ χρόνῳ αὐτῷ ἐν ᾧ ἐκείνῳ ἐστίν, οὗ ἐν
 τῷ χρόνῳ τῆς ὑπάρξεως ἑκάστῳ ἐστὶν, εἰ ἀνθρώπος φέρεται
 ἔχει τῷτον ὅρον τῆς ζωῆς, ὅλον τέλειος ἀνθρώπου χρόνος, εἰ
 μὴδὲν ἀπὸ τῶν ἑκατὼν ἐτῶν. ὅτω καὶ τέλειος ἀνθρώπος καὶ τέλειος
 ἵππος, ὃ μὴδὲν μόνιον ἄπεισι, καὶ τέλειος ἀνδρὺς καὶ τῶν ἄλλων
 5 ἑκάστων, ὧν μὴδὲν μόνιον ἄπεισι. ὁμοίως δὲ λέγει τέλειος καὶ ὁ
 κατ' ἀρετὴν τὴν οἰκίαν καὶ τὸ εὖ τὸ οἰκεῖον καὶ ἐν τῷ γένει τότε μὲν
 ἐστὶν ὑπερβαλὴ. κοινότερον δὲ τῷ τῆς ἀρετῆς νόματι χρῆσι. ἑκα-
 στον γὰρ τέλειον λέγει, ὅταν ἔχη τὴν οἰκίαν ἀρετῆς, οὗτον τέλειος
 ἀνθρώπος, ὃ μὴδὲν ἐνδοῖ τῶν κατὰ τὸν ἀνθρώπου ἀρετῆς, μὴδὲ ἐν

5. *bis hoc in singulis dicitur* Sepulv. || 6. ἡμῶν καὶ ἐπὶ συμμετρίας om Sepulv. ¶ 8. ταῦτα] αὐτὰ *M.* || 9. ταῦτ' ἀγνοῦν om *A.* || 9. *etenim si bis idem ita diceretur ut idem ad se dicitur. incommodum sequeretur. tunc enim quidpiam sibi contrarium esset, cum relativa dicantur ad contraria. at si quis rogatus, quid est id cuius est scientia? respondet scientiam eius esse cuius est scientia, non tamen ad hoc dicit* Sepulv. || 20. *sed potius ut confirmaret, quae cum in quibuspiam sint, possunt ad alia praeterquam ad ea in quibus habentur dici, eorum ad illa fieri relationem* Sepulv. || 27. *θεωρημάτων δὲ τὰ τῶν* *A.* || 29. ἐπισταθούμενοι *M.* || 37. ἐπὶ τούτοις ἀληθὲς τὰ αὐτὰ *M.*

4. ἔτερα *M.* || 7. ὅ *M.* || 9. τὸ ante γένος om *M.* || 12. ἐ γάρ *M.* || 13. *idcirco enim ad aliquid illa dicuntur, quoniam ab his habentur Sepulv.* || 17. λογόμενον καὶ κατὰ *M.* || αὐτῶ *M.* || 26. δε; *M.* || 39. μὴδὲ *M.* || 39. μὴδὲ *A.*

ὑπερβολὴ αὐτῷ κῆ' τ' εὖ τ' ἐν τῷ ἀνθρώπῳ. ὅτω καὶ ἱατρὸν τέ-
λειον λέγομεν, ὃ κῆ' τ' εὖ τ' ἐν ἀνθρώπῳ ἱατρικῇ μὴ ἔξω ὑπερ-
βολῇ. τ' δὲ "πρὸς τ' γένος" αὐτὸς ἐξηγήσατο διὰ τῷ εἰπεῖν
ὅταν κῆ' τ' εἶδος τῆς οἰκείας ἀρετῆς μὴδὲν ἑλλείπωσι." τῷ γ' δ'
τὰς ἀρετὰς πλείους καὶ διαφόρους εἶναι, ὅτος τέλειος καθ' ἃν ἔχει
ἀρετὴν ἔξω, ὅταν μὴδὲν κατ' αὐτὴν τὴν ἀρετὴν ἑλλείπω. τῷ γ' δ'
γίνει ἀντὶ τῷ εἶδους ἐχρήτο. καὶ αὐλητῆς τέλειος ὁ κῆ' αὐλητικὴν
τοῦτος, καὶ ἀπλῶς ὁ κατὰ τινὰ τέχνην ἢ ἐπιστήμην ἢ ἀρετὴν μὴ
ἑλλειπόμενος τέλειος κατ' αὐτὴν. ἀπὸ τῶν ὅτως τελείων καὶ κῆ' τ'
εὖ τ' οἰκῆον μὴ ὑπερεχομένων καὶ ἐπὶ τὰ κακὰ μεταφερόμεν τ' δὲ
λασιν. συκοφαντήν γ' λέγομεν καὶ κλέπτην τέλειον ὡς ἔκ ἔχοντα
ἐν τούτοις ὑπεροχὴν. τῷτο δὲ ποῦμεν ἐπεὶ καὶ ἀγαθὸς λέγομεν
αὐτὸς, κλέπτας ἀγαθὸς καὶ τελείος. ὡς γ' τὴν κῆ' ταῦτα ἀρετὴν
ἔχοντας καὶ τελείους κατ' αὐτὰ. τελειώτης γ' ἑκάς ἢ οἰκεία ἀρετὴ.
ὅταν γάρ, φησί, κῆ' τ' εἶδος τῆς οἰκείας ἀρετῆς μὴδὲν ἑλλείπω μὴ-
15 ρα τῷ μεγέθους ὁ κῆ' φύσιν ἔξω αὐτῷ, τὸ τε ἐξὶ τέλειον ἔκασον
κῆ' τ' εἶδος τῆς οἰκείας ἀρετῆς, εἰπὼν ἀντὶ τῷ ὅταν ταύτης τῆς
τῷ εἶδους ἐν ᾧ ἔξω οἰκείας ἀρετῆς μὴδὲν ἑλλείπω μόνον, "τῷ κῆ'
φύσιν μεγέθους." ἀνθρώπος γ' τέλειος, ἂν τῆς τῷ ἀνθρώπῳ ἀρετῆς
μὴδὲν αὐτῷ ἐνδὲν. ὅτος γ' ἀνθρώπος τέλειος, ὅχι ὁ τὰ μέρη ἀρ-
20 πος, ἀλλ' ὅταν τῆς ἀνθρώπου ἀρετῆς καὶ τῷ ταύτης μεγέθους τῷ κῆ'
φύσιν μὴδὲν μόνον ἐνδὲν αὐτῷ. ὁμοίως καὶ ἵππος καὶ κύνων καὶ τῶν
ὄντων ἕκασον. καὶ εἴη ἂν τῷ ὄντως τελείῳ ὁρισμὸν ἀποδοῦναι, ὡς
εἶναι τέλειον ὃ κῆ' τ' εἶδος τῆς οἰκείας ἀρετῆς μὴδὲν ἑλλείπω
μόνον τῷ κῆ' φύσιν μεγέθους. πρὸς γ' δὲ τῷ κῆ' φύσιν μεγέθους οἱ
25 μὴδὲν μόνον ἑλλείπειν τῷ τέλει. ἔστι δὲ τὰ μὲν πρῶτα εἰρημένα
τελεία κῆ' τ' ποσόν, τὰ δὲ δευτέρω κῆ' τ' εὖ τε καὶ τ' ποιόν. ἔτι
τελεία φησὶν εἶναι ἃ τ' οἰκῆον τέλος σπουδαῖον ἔχει (*). τέλειον
γ' τ' τέλος ἔχον, τ' δὲ κυρίως τέλος ἀγαθόν τι. ὅτως ἀνθρώπος
ἀγαθὸς τέλειος, ὅτι τ' οἰκῆον τέλος ἀγαθὸν ὃν ἔχει. καὶ εἴη ἂν ἢ
30 διαφορὰ τοῖς ὅτω λεγομένοις τελείοις πρὸς τὰ πρὸ τούτων εἰρη-
μένα, ὅτι ἐκείνα μὲν ἑλέγετο τελεία τῷ ἐν τελείῳ εἶναι (τοῦτον
γ' ἢ ἀρετὴν) ἀλλὰ ὃ τῷ ἐν τέλει, τὰ δὲ εὖν λεγόμενα τῷ ἐν τέ-
λει. ἢ ὅχι ὡς ἄλλο τι σημαίνων εἶδος τελείῳ τῷ προσέθηκεν
ἀναλαμβάνων ὅτι ἐν περὶ αὐτῶν λόγον ἔκτετι τότε ὡς ὅτος παρ'
35 ἐκείνῳ μνημονεύει. ἐπεὶ δὲ τέλειον τ' τέλος ἔχον, τ' δὲ τέλος ἔχα-
τον, ἥδη καὶ τὰ ἐν τῷ ἐχάτῳ ὄντα ἐν τῷ τέλει φαμὶ εἶναι. διὸ καὶ
ἐπὶ τὰ φαῦλα χρωμέθα τῷ σημασμένῳ τῷ τῷ τέλει, λέ-
γοντες τελείως τινὰ ἀπολωλέναι καὶ τελείως ἐφθάρθαι, ὅταν ἐπὶ
τῷ ἐχάτῳ ἢ τῷ κακῷ καὶ μὴδὲν αὐτῷ ἑλλείπω τῆς φθορᾶς. ὅτως
40 καὶ ἡ τελευταῖα τέλος λέγει, ἐπεὶ καὶ τ' τέλος ἔχατον. τῷτο δὲ ἐστὶ
τ' ἀγαθὸν καὶ τ' ὁ χάρις, τ' ἔχατον τέλος λεγόντων ἡμῶν. διὸ καὶ τ'
ἔχειν τελευταῖαν ἥσπερ ἕνεκ' ἐγένετο. ὃ μὴ ἀλλὰ παρὰ τ' ἐπό-

μενον ἢ ἀπάτη, ἐπεὶ κυρίως γε τέλος τ' ὅτως ἔχατον τ' ὡς ὃ ἔνε-
καν. τ' δὲ τέλος καὶ τ' ὃ ἔνεκα ἔχατον ὡς ἴσον εἶπε, τ' κυρίως
1021 δ
δὲ τέλος τ' ὡς ὃ ἔνεκα ἔχατον (*). ἢ εἰπὼν ἀμφω ἔχατα εἶναι
29 (καὶ γ' ἡ τελευταῖα ἔχατον) προσέθηκεν ὅτι καὶ τ' τέλος δὲ καὶ ὃ ἔνεκα
καὶ αὐτὸ ἔχατον. πάντα δὲ τὰ προειρημένα τε καὶ καθ' αὐτὰ λε-
γόμενα τέλεια εἰς δύο φησὶν ἀνάγεσθαι σημανόμενα, εἰς τε τὰ κῆ'
τ' εὖ μὴδὲν ἑλλείποντα μὴδὲ ἔχοντα ὑπερβολὴν, ὡς δυνάμει ἔξω
τι αὐτῶν ληφθῆναι, ὁ παρὸν ὑψήσεν ἂν τ' ἐν αὐτοῖς εὖ. καὶ γ' οἷς
ὑπερέχει τ' τέλος ὃν σπουδαῖον, καὶ ταῦτα ὑπὸ τῷτο τ' σημανόμε-
νον τῷ τέλει. καὶ τῷτο μὲν τ' σημανόμενον τῷ τέλει καὶ τὴν ἀρε-
τὴν καὶ τὴν τῷ ἀγαθῷ ὁλόκληρον παρουσίαν λέγει, τ' δὲ ἀπλῶς μὴ
ἔχειν ὑπερβολὴν ἐν τῷ οἰκείῳ γένει, μὴδὲ εἶναι ἔξω αὐτῷ μὴδὲ
ἀπειναι, ὁ σημανόμενον πρῶτον ἐξέθετο, ὃ εἰς δὴλωσιν παρέθετο
ἐν τέλειον χρόνον. ὅτω τέλειος ἀνθρώπος ὃ μὴδὲν ἀπεισι μέρος,
35 καὶ ἵππος ὁμοίως καὶ οἰκία καὶ βάθρον καὶ θρόνος, ὡς προεῖπε. ταῦτα
μὲν ἐν τὰ σημανόμενα καθ' αὐτὰ τῷ τέλει, τὰ δὲ ἄλλα τέλεια
λεγόμενα ἀπ' αὐτῶν φησὶ καὶ ταῦτα λέγεσθαι. ἢ γ' τῷ ποιῶν τι
τοῦτον. ἢ γ' παιδεία τέλειον, ὅτι ποιητικὸν τελείον τῷ. τῷ γ'
τὴν ἀρετὴν ἔχοντος. καὶ τὰ γυμνάσια, ὅτι εὐεξίας καὶ αὐτὰ παιη-
τικὰ τελειώτητος ὅσης. λέγεται τινὰ τέλεια καὶ τῷ ἔχειν τι τοῦ-
τον, ὡς βιβλίον λέγομεν τέλειον, ὃ μὴδὲν ἐνδὲ τῶν ὀφειλόντων
γραφῆναι, καὶ πραγματεῖαν τελείαν, ἢ μὴδὲν ἐνδὲ. λέγεται τινὰ
τέλεια καὶ τῷ ἀρμόττειν τοῖς τελείοις. ὅτως ἐαδὴς λέγει τέλεια
καὶ ὑπόδημα καὶ πανοπλία, καὶ ἡ Πηλιάς τέλειον ὄφρυ, ὅτι ὁ Ἀχιλλεύς
αὐτῇ μόνος ἠδύνετο χρῆσθαι τέλειος ὦν (*). καὶ τὰ ἀρμόττοντα
δὲ τοῖς κῆ' τ' εὖ τελείοις τέλεια. ὅτω πράξις τέλεια ἢ τῷ σπου-
δαίῳ ἀρμόζουσα, οἷα ἢ τῷ φιλοσόφῳ. ἢ ὅπως φησὶ λέγεσθαι
πρὸς τὰ πρῶτως λεγόμενα τέλεια. ὅτως γυμνάσιον λέγει τέ-
λειον, ὃ τ' τέλειος ἀθλητῆς γυμνάσαιτ' ἂν. id.

(*) τέλειος γ' λέγει ἀνθρώπος ὁ εἰς ἄκρον ἐλλειπτικῶς ἀρε-
1021 δ
τῆς, ὅσον Παρμενίδης ἢ εἰ τις ἄλλος φησὶ τοῦτος. Asclep.

(*) γρ. μὴδ' ἔχειν ὑπερβολὴν ἐν ἑκάστῳ γένει μὴδ' εἶναι τι
33 ἔξω, τὰ δὲ μεταξὺ ἔξω. cod. Reg.

(*) οἷον τελείαν φαμὶ τὴν μελίαν τῷ Ἀχιλλεύς, ἐπειδὴ τῷ 1022 α
1. μεγίστῳ τῶν ἡρώων ἤρμοττεν. Asclep.

καὶ πέρας δὲ λέγει τ' μὲν ὡς ἔχατον ἑκάστῳ λέγεσθαι, καθ' ὃ 1022 α
σημανόμενον εἴη ἂν καὶ ὁ θάνατος πέρας λεγόμενος (*). τ' γ' δ'
ἑκάστῳ ἐπιγινόμενον ἔχατον πέρας ἐκείνου. ὅτως καὶ κοινήσεως τι καὶ
πράξεως πέρας λέγει. τοῦτον γ' ὃ ἔξω μὴδὲν ἔστι λαβὼν πρῶ-
τον. εἰ γάρ τις ληφθέντος ἐχάτῳ ἔτι ἔστι τι τ' τῷτο ἐκτός, τῷτο
ὃ πέρας. τ' δὲ "πρῶτον" προσέθηκεν ἐνδεικνύμενος τ' κυρίως πέρας,
ὁ ὅχι ὡς μέρος ἐστὶ πέρας ἀλλ' ὡς τ' κυρίως ἔχατον, ὁποῖον
ἔστιν ἐπὶ τῶν σωμάτων ἢ ἐπιφάνειαι. ὁ δὲ μὲν γ' καὶ μέρους τινὸς

Yyyy

2. ἀνθρώπου *M.* || 3. γένος] γένεσθαι *M.* || 7. κατὰ αὐλητικὰ *A.* || 20. γὰρ ὁ ἀνθρώπος *M.* || 23. ὅτος] ὅτος *M.* || 27. ἐπὶ] ἐπὶ *M.* || 43. ἔχει *A.*

3. τὸ οὐκ *M.* || 8. ὁ παρὸν] ὅπου ἐν *M.* || 10. τῷ — σημανόμενον οὐκ *A.* || 26. ἢ] ἢ *M.* || 38. ἐκείνου *M.* || 40. ληφθέντος ὡς ἐχάτῳ ἔτι ἐπὶ τι *M.* || τῷτο] τῷτο *M.* || 43. μέρος *M.*

ληφθέντος μηδὲν εἶναι ἔξω, ἀλλ' ὅτι πρῶτον· πρὸ τούτου ὅτι τὸ μέρος αὐτό. ὁ δὲ εἶπεν δ' αὐτὸ σημαίνει καὶ διὰ τούτου τὸ λόγον πέρας ὁ καὶ διὰ τὸ πρότερον, ὁ εἶπεν "ἔχατον ἐκάστου," ὡς εἶναι τὸ αὐτὸ σημαίνον διαφόρους λόγους. ὁ μὴν ὅμως ἔχει· τὸ μὲν γὰρ πρῶτον ῥηθὲν ὁ μόνον ἔκ αὐτῶ τὸ πράγματος ὅν τι ἔχατον ἦν αὐτῷ, ἀλλὰ καὶ τὸ τελευταῖον ἐπιγινώσκον ἐκάστου, τὸ δὲ νῦν αὐτῷ τι τὸ πράγματος ὅν πέρας λέγει ('). ἔτι τὸ μὲν ἔχατον δύναμις καὶ ἐπὶ μέρος λέγεσθαι, τὸ δὲ ὅτι λεγόμενον, ὡς ἀπέδωκε δευτέρον, ἔκ ἐπὶ μέρος ἀρμόζειν δύναμις ἀλλ' ἐπὶ τῷ κυρίως πέρατος, ὡς ἦδη εἶπον. καὶ τὸ μὲν ἔχατον καὶ ἐπὶ μὴ μεγεθῶν ἀρμόζον ἄν· καὶ ὅτι λόγος 10 τι ἔχατον καὶ πράξεως εἴη ἂν καὶ διανοίας· ὅπως γάρ, ὡς εἶπον, πέρας καὶ ὁ θάνατος λέγει· ἔχατον γὰρ τῆς τῷ ζῴῳ ζωῆς. τὸτο δὲ τὸ μὴδὲν ἔξω ἔξω λαβεῖν πρῶτον δοκᾷ ἐπὶ μεγεθῶν μόνον ἀρμόζειν· τὸ γὰρ μεγέθους ἐξί τι λαβεῖν ὅτι πρῶτον ὅθεν ἔξω ἔξω· ταῦτον γὰρ ἐν μὲν σώματι ἢ ἐπιφανείᾳ, ἐν δ' ἐπιφανείᾳ ἢ γραμμῇ, 15 ἐν δὲ γραμμῇ ἢ ἐν γῆ. ἀλλως δὲ ἐλέγετο ἐπὶ τῷ τελείῳ τὸ μὴδὲν ἔξω ἔξω λαβεῖν καὶ ἄλλως ἐπὶ τῷ πέρατος· ἐπὶ μὲν γὰρ τῷ τελείῳ ἐσημαίνετο, ὡς μὴδὲν ἐλλείπει τῶν μορίων (τὸ γὰρ πᾶν λαμβανόμενον ἦν τέλειον), ἐπὶ δὲ τῷ πέρατος τὸ μὴδὲν ἔξω ἔξω-τέρω, περατῶν τούτου ὅτι ἐξί πέρας, καὶ τέλειον μὲν τὸ ὡς ὅλον μὴδὲν 20 ἐκτὸς ἔχειν. ἡ διαφορὰν σημαίνει, εἰ καὶ τὸ πρῶτον τῷ πέρατι προσκειμένον τι πέρας ἔχει καὶ τὸ μὴ τέλειον. πέρας δὲ φησιν εἶναι "καὶ ὅτι ἔξω πάντα πρῶτον," τὸ αὐτὸ σημαίνει ὁ φθάσας εἶπε, κατ' ἄλλον δὲ τρόπον καὶ ἀντεστραμμένως (τότε μὲν γάρ, ὅτι μὴδὲν ἐκτὸς πρῶτον, νῦν δὲ, ὅτι ἐκτὸς πάντα πρῶτον), τὸ "πρῶτον" πάλιν 25 προαίρει, ἵνα τὸ μέρος τὸ κυρίως πέρας χωρίσῃ· ἐντὸς μὲν γὰρ καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις καὶ τῶν μερῶν τῶν πρὸς τοῖς ἐχάτοις τὰ ἄλλα μέρη, ἀλλ' ὅτι πρῶτον· ἐπὶ γὰρ τῷ σώματι καὶ αὐτὸ ληφθὲν μέρος ἔχα-τον ἐντὸς ἐξί τῆς ἐπιφανείας, ἐκείνη δὲ ἐκτὸς ὅθεν ἐντὸς. ταύ-την δὲ, ὡς εἶπον, ὅτε πρῶτον ὅθεν ἐξί λαβεῖν ἔξω, καὶ ὅτι ἔξω πάντα 30 πρῶτον. ἔτι πέρας φησὶ "καὶ ὅτι ἂν ἢ εἶδος μεγέθους ἢ ἔχοντος μέ-γεθος," εἶδος μὲν τὸ σχῆμα λέγων καὶ τὴν μορφήν· καὶ γὰρ ταῦτα τὰ σώματα εἰδοποιεῖ· τὸ γὰρ "μεγέθους" ἀντὶ τῷ σώματι εἶπε· πᾶν γὰρ σχῆμα ἐν σώματι. τὸ δὲ "ἢ ἔχοντος μέγεθος" προσέθηκε διὰ τὰ ζῴα, ὅτι ἐκτὸς μὲν ἀπλῶς σώματα καὶ μεγέθη, ἔχει μέντοι 35 σώμα καὶ μέγεθος, καὶ ἐξί τούτων μὲν ὅπως εἶδος καὶ πέρας ἢ οὐκ εἶδος μορφή, τῶν δὲ σωμάτων τὰ σχήματα. καὶ εἴη ἂν διὰ μὲν τῷ πρῶτον τὴν ἐπιφανείαν εἰρηκῶς πέρας τῷ σώματι, διὰ δὲ τῷ νῦν τὸ σχῆμα λέγει πέρας, καὶ τὸ ἐκάστου τέλος τὸ ὅτι χάριν· τούτου γὰρ

ἐφ' ὃ ἡ κίνησις καὶ ἡ πράξις· ὅ γὰρ ἔνεκεν ἡ κίνησις τε καὶ ἡ πράξις καὶ εἰς ὃ ἐπαύσατο, τούτου πέρας. ἐκείνῳ ὅμως ὁ θάνατος πέρας, ἐπεὶ μὴ τούτου χάριν γίνεσθαι τὰ γινόμενα· καίτοι ἔχατος ἐξί. εἰπὼν δὲ "ἐφ' ὃ ἡ κίνησις καὶ ἡ πράξις" πέρας, προσέθηκεν "ἀλλ' ὅτι ἀφ' ὃ"· ἀφ' ὃ γὰρ ἡ κίνησις, ἀρχὴ τούτου. ὅτε δὲ, φησὶ, πέρας ἀμφοῖν λέγει, καὶ τὸ ἀφ' ὃ καὶ τὸ ἐφ' ὃ· καὶ γὰρ ἡ τοιαύτη ἀρχὴ λέγε- 5 ται ποτε πέρας καὶ αὐτή. καὶ εἴη ἂν τῷ διαλογισμῷ τῷ περὶ τὸ πραχθησομένον τούτου πέρας· ἀπὸ γὰρ τῷ τέλει ἀρξάμενοι ἐπὶ ἔχα-τον παυόμεθα, τούτου ὁ ἀρχὴ τῆς πράξεως γίνεσθαι· ὡς ἔξω ἢ τῶν ἀρχῇ τῆς πράξεως πέρας τῷ διαλογισμῷ. καὶ εἴη ἂν διὰ τούτου καὶ τὸ τέλος ἀρχὴν τε καὶ πέρας δεδεικῶς, καὶ τὸ ποιητικὸν τῷ μὲν διαλο-γισμῷ πέρας, ἀρχὴ δὲ τῆς πράξεως. εἰπὼν δὲ ἐκείνῳ τὴν ἀρχὴν πέρας λέγεσθαι, ὁ ἐδήλωσε διὰ τῶν εἰπεῖν "καὶ ἀφ' ὃ," ὡς προαίρει καὶ "ἐφ' ὃ" (ἐκεῖνο γὰρ καὶ τούτου), ἐξηγησάμενος τὸ "ἐφ' ὃ" διὰ τὸ πρῶ- 10 τόν εἶναι "καὶ τὸ ὅτι ἔνεκα" (τούτου γὰρ ἐξί ἐφ' ὃ), ἐφεξῆς δὲ συστῆσαι πάντα τὰ τῆς ἀρχῆς σημαίνοντα τὸ πέρας λεγόμενον. λέγει γὰρ πέρας εἶναι καὶ τὸ εἶδος, καὶ ὅτι ἐξί ὅτι καὶ τὸ σχῆμα καὶ τὴν μορφήν. καὶ πῶς τούτου πέρας, προσέθηκεν· ὅ γὰρ ἀπλῶς ἀνθρώπῳ πέρας τὸ ζῶον λογικὸν θνητὸν αὐτὸν εἶναι, ἀλλὰ τῆς γνώσεως τὸ ἀνθρώπῳ. ὁμοίως δὲ καὶ τῆς ἐκάστου πράγματος γνώσεως τούτου πέρας· ὅτι γὰρ γὰρ τούτου γινώσκον, παυόμεθα τῷ ζητεῖν τί ἐξί τὸ πρῶτον. εἰ δὲ τῆς γνώσεως, καὶ τῷ πράγματι αὐτῷ· ὡς γὰρ ἔχει τὸ πρῶτον, ὅπως αὐτὸ ἢ γινώσκον γίνεσθαι. φανερόν δὲ, φησὶ, ὅτι ὅσαυτος ἔστι 15 ἀρχὴ λέγει, τοσαυταχῶς καὶ τὸ πέρας. ὁ εἰπὼν ἐπὶ τῇ ἀρχῇ "καὶ ἐπὶ πλεοναχῶς." ὅτι μὲν ὅτι καὶ τὸ ὡς τέλος ἀρχὴ λεγόμενον καὶ τὸ εἶδος καὶ τὸ ὅθεν ἢ ἀρχὴ τῆς κινήσεως πέρας λέγει, αἰρηκεν· εἴη δ' ὅτι καὶ ὡς ὅλη ἀρχὴ λεγόμενη πέρας τῷ ἔχατον ὑποκείμενον εἶναι, τὸ δὲ ἔχατον καὶ πέρας λέγεσθαι. ὅτι δὲ μὴ τετραχῶς μόνον τὸ πέ-ρας, ἀλλὰ ἐξί καὶ ἄλλα σημαίνοντα πέρας, ὅτι ὅτι οἷον τε ἐφα- 20 μόσαι τῇ ἀρχῇ, ἐξ ὧν προείρηκε περὶ τῷ πέρατος λέγων ὅτι καὶ γὰρ καὶ τὸ ἔχατον ἐκάστου, ὡς ὁ θάνατος, καὶ ὅτι πρῶτον μὴδὲν ἔξω ἔξω λαβεῖν, ὡς τῷ σώματι ἢ ἐπιφανείᾳ, ἀλλὰ καὶ τὸ σχῆμα, ὡς ὅθεν-τερον ταῦτον τινι τῶν ὡς αἰτίων περατῶν λεγομένων. διὸ καὶ εὐλόγως εἶπεν ὅτι "ἢ μὲν γὰρ ἀρχὴ πέρας τι, τὸ δὲ πέρας ὅτι πᾶν ἀρχή," τὴν αἰτίαν λέγων. ἐκτίθεσθαι δὲ καὶ τὰ τῷ καθὼ σημαίνοντα, ὅτι λεγόμενά ἐξί τὸ καθὼ λέγει εἶναι τι, καὶ δι' ὃ τῶν ὑπερ- 25 χόντων τινι τὸ καθὼ κατηγορούμενον ἐξί, καὶ δι' ὃ τὸ καθὼ τὸ εἶδος ἐκάστου. λέγομεν γὰρ τούτοις εἶναι, ὅτι ἐξί τούτοις. λέγει δὲ καὶ μὲν τρόπον λέγεσθαι καθὼ τὴν ὕσιν καὶ τὸ εἶδος· ἐκάστου γὰρ λέγει

2. αὐτὸ αὐτὸ σημαίνει *A.* || 4. *primo enim modo non solum terminus id dicitur, quod cum sit aliquid rei, ultimum eius est, sed etiam quod cuique ultimum advenit* Sepulv. || 10. ἀρμόζον *M.* || 13. πρῶτον *M.* || 18. ἡλικίᾳ *M.* || 19. *in termino autem, quo nihil exterius est, terminans id cuius est terminus, et perfectum est, quod sit quasi totum nihil habens extra. vel illud (primum) additum termino discrimen significat, propterea quod etiam quod non est perfectum, habet terminum* Sepulv. || 28. μέρος] μετὰ *M.* || 31. ἢ καὶ μέγεθος ἔχοντος *M.* || 32. ταῦτα] κατ' αὐτὰ *M.* || 36. καὶ ἐπὶ τούτοις *M.* || 39. σχῆμα τὸ σχῆμα πέρας *M.* || καὶ τὸ ἐκάστου *A.*

5. inter v. ὁ et δὲ insertum ἐ, praecedente littera erasa *M.* || 11. τὸ ποιητικὸν om *Sepulv.* || 15. τὸ] τὸ *M.* || 19. ζῶον τὸ λογικόν *M.* || 30. λέγων περὶ τῷ πέρατος *A.* || 33. περατῶν] πραγμάτων *M.* || 35. τὰ om *M.* || 36. τι om *A.*

κῆ' τὸ εἶδος τῦτο ὃ ἐστιν, ὃ καὶ ὅτι ἐστὶν εἶπεν· ὃ τε ἡ ἀνδρῶς κῆ' τὸ
 εἶδος ἀνδρῶς, ὁμοίως καὶ ὁ ἀνθρωπος ἀνθρωπος κῆ' τὸ εἶδος ἐστὶ, καὶ
 ὁ ἴσως. καὶ ὃ ἐν τῇ φύσει τὸ ἀγαθόν, τῦτον εἶδος τὸ κυρίως ἀγαθόν·
 ἀγαθὸν δὲ καθὸ ὁ ἀγαθὸς ἀγαθός. τὸ δὲ "αὐτὸ ἀγαθόν" εἶπεν
 ἀπὸ τῷ, καθὸ ὁ ἀγαθὸς ἀγαθός ἐστιν, ἀγαθὸν αὐτό· ὃ καὶ
 ἄλλο τι ἀγαθὸς ὁ ἀγαθὸς ἢ κῆ' τὸ ἀγαθόν καὶ τὴν τῷ ἀγαθῷ φύσιν.
 ἄλλω δὲ τρόπον τὸ καθὸ λέγεσθαι φησιν, ἐν ᾧ πρώτῳ πέφυκε τι
 γίνεσθαι· κῆ' ἡ ἐκεῖνο λέγει ὑπάρχειν, ὅλον τὸ σῶμα λέγει κα-
 χρωσθῆναι καὶ τὴν ἐπιφάνειαν, ὅτι πρώτη ἡ ἐπιφάνεια χρωματός ἐστι
 δεκτική. εἰπὼν δὲ καθὸ τὸ κῆ' τὸ εἶδος καὶ τὴν φύσιν λέγει, προ-
 10 δὲ δὲ καὶ τὸ πρῶτως δεκτικόν, τὸ μὲν κυρίως καὶ πρῶτως λεγόμενον
 καθὸ τὸ εἶδος λέγει εἶναι (ἐκείνου ἡ τῶν ὄντων κῆ' τῦτο τὸ εἶναι
 ἐστίν), δευτέρως δὲ καὶ κῆ' τὴν ὕλην καὶ τὸ πρῶτον ὑποκείμενον, ὃ
 εἶπε πρῶτον δεκτικόν· ὡς ἡ ἐν ὕλῃ πρώτη τῇ ἐπιφανείᾳ τὸ
 χρωμα. ἔκαστον ἡ τῶν φύσει ὄντων, ἀλλὰ καὶ τῶν τέχνη, ὃ καὶ
 15 τὸ εἶδος μόνον ἐστὶν καὶ εἶναι λέγει, ἀλλὰ καὶ κῆ' τὴν ὕλην· ὃ τε
 ἡ ἀνθρωπος ὃ καὶ τὸ εἶδος μόνον ἀλλὰ καὶ κῆ' τὴν ὑποκειμένην
 αὐτῷ ὕλην εἶναι λέγει ἀνθρωπος, ὃ τε ἀνδρῶς ὃ καὶ τὸ εἶδος μόνον
 ἀλλὰ καὶ κῆ' τὴν χαλκὸν ἐστὶν ἀνδρῶς. ὁμοίως καὶ πάντα συναμφο-
 20 τερος φύσις. ἔοικε δὲ καὶ τὸ πρῶτον δεκτικόν τῇ ὕλῃ ἐπάγειν· κα-
 θὸν ἡ ὕλην εἶπεν, ὡς πρῶτον τι ὑπάρχει ὡς ὑποκείμενον. καὶ τῇ
 ἐπιφανείᾳ δὲ πρῶτη τὸ χρωμα ὑπάρχει, καὶ εἴη ἂν ὕλη μὴ ἀναλογον
 ἢ ἐπιφάνεια, εἶδει δὲ τὸ χρωμα. ταῦτα εἰπὼν ὅτι τὸ καθὸ καὶ κῆ' τὸ
 εἶδος καὶ κῆ' τὴν ὕλην λέγει, καθόλου δέ, φησιν, ἰσαχῶς τὸ τε καθὸ
 25 καὶ τὸ αἴτιον ὑπάρχει καὶ καὶ λέγει· καθ' ἕκαστον ἡ λέγει αἴτιον τῷ
 αἰτίῳ καθ' ὃ τι ὑπάρχει. καὶ πρῶτον μὲν ὅτι τῷ τελειῷ αἰτίῳ
 ὁμοίως λέγει ταῦτα δεικνύσι· λέγει ἡ καὶ τὸ κῆ' τὸ ἐλήλυθεν ἀπὸ
 τῷ τίνος χάριν ἐλήλυθε· πρὸς ἡ τὸν ἐρόμενον περὶ τίνος κῆ' τὸ ἐλή-
 λυθεν, ὃ εἰπὼν ὃ ἐκεῖνον ἐλήλυθεν, ὅλον ὅτι διὰ τὴν εἰσπραξίν τῶν
 χρημάτων, θεόντως ἀποκρίνεται. ὃ δὲ εἰπὼν τὸ κῆ' τὸ ἐλήλυθε, τὸ
 30 καθὸ ἐξήτει. ἀλλὰ καὶ ὁ ἐρόμενος κῆ' τὸ Ἰλιακὸς πόλεμος σινέση,
 πόθεν ἢ ἀρχὴ τῷ πολέμῳ τῷ Ἰλιακῷ ἐξετάζει, ὃ ἐστὶν πάλιν αἴτιον
 τὸ ὅθεν ἢ ἀρχὴ τῆς κινήσεως· ὅτε ἡ διὰ τὴν τῆς Ἑλένης ἀρπαγὴν
 εἶπε, τὸ καθὸ δεδιώκεν. ὅτι δὲ καὶ κῆ' τῆς κῆ' τὸ εἶδος αἰτίας καὶ
 τῆς κῆ' τὴν ὕλην λέγει τὸ καθὸ, εἴρηκεν. ἀλλὰ καὶ ὁ αὐτὸς παρα-
 35 τίθει παράδειγμα τῷ ποιητικῷ αἰτίῳ δεκτικόν ἐστιν· ὃ ἡ ἐξετά-
 ζων καὶ τὸ παραλελόγισαι, τὴν ποιητικὴν αἰτίαν μαθεῖν βούλεται·
 τί ἡ τὸ ποιῆσαν τὸν παραλογισμὸν ἢ τί τὸν συλλογισμὸν μαθεῖν
 εἴη. ἔτι πρὸς τοῖς εἰρημένους τρόποις τὸ καθὸ σημαίνει φησὶ
 θέσιν τῶν καὶ τύπον, τυτῆς τὸ πᾶ· ὃ ἡ ἐξετάζων καθὸ ἐζηρεν 40

Ἀθήνησιν ὅδε ὁ ἀνδρῶς, ὅλον ὃ Ἀριστοτέλης, πῦ καὶ καὶ ἐν πάλῳ
 μέρει τῆς πόλεως μαθεῖν βούλεται. ὁμοίως καὶ ὁ ἐξετάζων καθὸ πε-
 ριπατεῖς ἐν ποίῳ μέρει τῆς πόλεως καὶ ἐν ποίῳ χωρίῳ περιπατεῖς
 μαθησάμενος εἴη· ὅτι ἡ ἐν Δουκίῳ ἢ ἐν τῷ Κεραμεικῷ. εἰπὼν 1022
 5 δὲ καὶ εἰδῆς τὸ καθὸ πολλαχῶς λεγόμενον, λέγει ἂν ὅτι ἀνάγκη
 διὰ τῦτο καὶ τὸ καθ' αὐτὸ πολλαχῶς λέγεσθαι· καθὸ ἡ τὸ καθ' αὐτὸ
 ὑπάρχει, καὶ ὡς πρῶτον ὑπάρχει τι, τῦτον καὶ καθ' αὐτὸ ὑπάρχει·
 καὶ γὰρ τι τῶν καθ' αὐτὰ ὑπαρχόντων τὰ καθὸ κατηγορεῖται. ἔσται
 δὲ καὶ τῷ καθ' αὐτὸ ἐν μὲν σημαίνον· τὸ τί ἦν εἶναι ἐκείνου καὶ τὸ
 εἶδος· καθ' αὐτὸ ἡ ἐκείνου τὸ οἰκεῖον εἶδος καὶ ὁ τῆς φύσεως αὐτῆς
 δηλωτικὸς λόγος ὑπάρχει· ὃ ἡ Καλλιὰς καθ' αὐτὸ Καλλιὰς, καὶ
 ὅσα ἐν τῷ τί ἦν εἶναι εἴληπται, καθ' αὐτὸ ὑπάρχει ἐκεῖνου ὃ ἐστὶν ὁ
 ὀρισμός. ἔστι δὲ ταῦτα τὸ γένος καὶ αἱ διαφοραὶ· καὶ τῶν ὅντων ἕκα-
 20 ρον καθ' αὐτὸ ὑπάρχει Καλλιὰς ὄντα τῷ εἶδος μέρη. ἔτι δὲ φησὶ
 τῷ καθ' αὐτὸ σημαίνον· εἶναι τὸ ἐν αὐτῷ δέχεται πρῶτον ἢ τῶν
 αὐτῶν τινῶν· καθ' αὐτὴν ἡ ἐπιφάνεια κέχρωται, ὅτι πρῶτη τὸ
 χρωμα δέδεσται, ὡς εἶπε λέγων καὶ περὶ τῷ καθὸ· καὶ εἴη ἂν τὸ
 ὅπως καθὸ καὶ τὴν ὕλην. καὶ τὸ σῶμα δὲ αὐτὸ μὲν καὶ τὴν ἐπιφάνειαν
 ἐστὶ κεχρωσμένον, ἢ δὲ ἐπιφάνεια καθ' αὐτὴν· τῷ δὲ τὴν ἐπιφά-
 25 νειαν τὴν πρῶτην καὶ καὶ καὶ τὴν τὸ χρωμα δεδεγμένην εἶναι τι
 τῷ σώματος, τῦτον καὶ τὸ σῶμα καθ' αὐτὸ ἐστὶ κεχρωσμένον· ἦν
 ἡ ὃ μόνον τὸ ἐν αὐτῷ τι δεδεγμένον πρῶτον καθ' αὐτὸ τοῦτον,
 ἀλλὰ καὶ τῶν αὐτῶν τι εἴη πρῶτον τὸ δεδεγμένον· πέρας δὲ τῷ
 σώματος ἢ ἐπιφάνεια. διὰ ἡ τῷ τῷ καθ' αὐτὸ ζῆν τὸ ζῶν, ὅτι ἢ
 30 ψυχῇ ὅσα τι τῷ ζῶν πρῶτη τὸ ζῆν ἔχει· ζῆν ἡ ὃ ἀνθρωπος καθ'
 αὐτόν, ὅτι ἐν μέρει ἐστὶν ἢ ζῶν πρῶτον· ἐν ἡ τῇ ψυχῇ πρῶτη τὸ
 ζῆν, ἢ τις μέρος ἐστὶ τῷ ἀνθρώπῳ. εἴη δ' ἂν τὸ σημαίνον τῦτο
 καὶ ἐπὶ τῆς ὕλης ἀρμόζον· τὸ ἡ μέρος ὅν ἐν τινὶ ὕλης λόγον ἐπέχει,
 καὶ ἐν ὕλῃ τὸ ἐν ἔχει τι τὸ ἐν μέρει αὐτῷ. ἐν ἄλλοις μέντοι τὸ μὲν
 35 πρῶτως τι δεχόμενον καθ' αὐτὸ λέγει, τὸ δὲ καὶ μέρος καὶ συμ-
 βεβηκός. ἔτι φησὶ καθ' αὐτὸ λέγεσθαι καὶ μὴ ἐστὶν ἄλλο αἴτιον. 1023
 ὃ τί ποτέ ἐστιν, ἐδήλωσε τῇ τῷ παραδείγματος παραθέσει· τὸ μὲν
 ἡ τὸν ἀνθρωπον εἶναι πολλὰ αἴτια (καὶ ἡ τὸ εἶδος καὶ ἢ ὕλη καὶ ἕκα-
 ρον τῶν ἐν τῷ ὀρισμῷ ἐνυπαρχόντων, ἀλλὰ καὶ τὸ ποιῆσαν), τῷ
 μέντοι τὸν ἀνθρωπον ἀνθρωπον εἶναι ὅδὲν ἐξωθέν ἐστιν αἴτιον· ὃ ἡ
 ἐρωτηθεὶς διὰ τί ὁ ἀνθρωπος ἐστίν, ὅδὲν ἄλλο εἰπεῖν ἔχει ἢ ὅτι
 ἐστὶν ἀνθρωπος. ἔτι, φησὶ, καθ' αὐτὸ ὑπάρχει καὶ ὅσα μόνον ὑπάρχει
 τινὶ καὶ ἢ μόνον. λέγει δ' ἂν διὰ τῶν καὶ τὰ ἴδια τῶν καθ' αὐτὰ
 ὑπαρχόντα ἐκείνοις. ἐδήλωσε δὲ τὸν λόγον τῶν ἰδίων διὰ τῷ εἰπεῖν
 40 μόνον ὑπάρχειν καὶ ἢ μόνον· τὸ ἡ ἢ μόνον· δηλωτικόν ἐστὶ τῷ πᾶν

4. αὐτὸ τὸ ἀγαθόν M. || 9. πρώτη et 10. τὸ ante κατὰ om M. || 14. color namque in superficie tanquam in materia prima inest, et rerum tum naturalium tum etiam artificiosarum, quaeque non modo per formam ut est sic esse dicitur, sed etiam per materiam primumque subiectum; ut homo non per formam solum, sed etiam per subiectam formae materiam homo esse dicitur Sepulv. || 21. τῇ om M. || 23. κατὰ om A. || 38. ἢ — συλλογισμὸν om M.

1. καὶ et 2. μαθεῖν — 3. πόλεως om A. || 4. λυκίας M. || 5. διέξας A. || 9. δὲ om A. || ἐκείνου A. || 15. διδύχου M. || 19. αὐτὰ A. || 20. διδωμένον M. || 21. τῦτο M. || 22 et 23. διδωμένον M. || 28. καὶ om A. || 29. ἔχει τι A, del. alterum τὸ ἐν ἔχει τι. || 31. εἰ μὴ A. || 35. alterum ἀνθρωπον om M. || 40. τὸ γὰρ ἢ μόνον bis M.

- ὁ τοῦ ὑπάρχει, ὁ τῶδε μὲν τῶν ἐν αὐτῷ ὑπάρχειν τῶδε δὲ ὅ· ὁ δὲ μόνον καὶ παντὶ ὑπάρχει, τὸτο ἴδιον καὶ ἡ αὐτό, εἰ καὶ μὴ τίς ἦν εἶναι αὐτὸ ἐξίν. διότι ἥ ὥρισται καὶ ὠρισμένως ὑπάρχει, καὶ ὁ τῶδε μὲν τῶδε δὲ ὅ, ὅδε ποτὲ μὲν ποτὲ δὲ μή, ὅδε πρὸς τῷ καὶ ἄλλῳ τοῦ ὑπάρχει, καὶ τὸτο τὸ ὅτως ὑπάρχον καθ' αὐτό. ὅτως καὶ 5 ἡ μονότης τῷ καθ' αὐτὸ ὑπάρχοντος δηλωτική· ὁ ἥ μόνον ὑπάρχει, καὶ καθ' αὐτὸ ὑπάρχειν ἐκείνῳ δοκεῖ. τὸ δὲ "διὸ τὸ κεχωρισμένον καθ' αὐτό" (') δηλωτικὸν ἂν εἴη τῷ διὰ τῶτο ἥ τοιαῦτα τὰ καθ' αὐτά, ὅτι ὠρισμένως τῷ τοῖς μόνους ὑπάρχει. γράφεῖ καὶ "διὸ τὸ κεχωρισμένον καθ' αὐτό," καὶ εἴη ἂν λείπον τὸ τῇ ἐπιφανεῖα· καθ' αὐτὸ ἥ λέγει τῇ ἐπιφανείᾳ. Alex.
- 1022^a (') διὸ καὶ ὁ σοφώτατος Δημοκρίτης φησὶ "πέρας μὲν ἥ πάντων ὁ θάνατος, καὶ ἐν οἰκίσκῳ τις αὐτὸν καθείρξας τηρῇ." Asclep.
- 1022^a (') "ἡ ἔχοντος μέγεθος," ἵνα εἴη περὶ τῆς μορφῆς καὶ τῷ 6 τέλει ἐκείνου. id.
- 1022^a (') γρ. διότι ὠρισμένον. cod. Reg.
35. λέγει δὲ καὶ τὴν διάθεσιν πολλαχῶς λέγεσθαι· τῷ ἥ ἔχοντος 1022^b 1. μέρη ἡ διαθεσις τάξιν τινα σημαίνει τῶν μερῶν, ἥτοι τὴν καὶ τόπον καὶ θέσιν, ἥτις ἐπὶ τῶν συνηγμένων ἂν εἴη, ὡς τῶν ὄντων ἐν τόπῳ, ὅταν λέγωμεν τὸ φρατόπεδον διακεῖσθαι καλῶς τῷ καὶ μὲν τόνδε 20 τὸν τόπον τὸ ἱππικὸν μέρος αὐτὸ τετάχθαι καὶ δὲ τόνδε τὸ πεζόν, καὶ διαθεσιν οἰκίας τὴν τεταγμένην καὶ τρόπον τὴν τῶν μερῶν θέσιν. ἡ καὶ δύναμις, ὡς ἔχει ἐπὶ τῶν τῆς ψυχῆς μερῶν· ἐπὶ ἥ μὲν πρώτη δύναμις αὐτῶν ἡ δὲ δευτέρα, πρώτη μὲν ἡ θρεπτική, δευτέρα δὲ ἡ αἰσθητική. ἡ τὴν καὶ τὸ εἶδος τε καὶ τὴν μορφήν, ὡς ὅταν 25 λέγωμεν τὴν τῷ ἀνδριάντος διάθεσιν ἡ τῆς εἰκόνος. ὁ δὲ ἐπιλέγει, "θέσιν ἥ δὲ τινα εἶναι, ὥσπερ καὶ τὸνομα δηλοῖ ἡ διαθεσις," ἐπὶ τῆς καὶ τόπον τάξεως τῶν μερῶν καὶ τῆς καὶ τὸ εἶδος κυρίως δόξει λέγεσθαι, ἐκείνῳ δὲ ἐπὶ τῆς καὶ τὰς δυνάμεις τάξεως. ἀλλὰ καὶ κοινῶς ἂν λέγοιτο ἐπὶ τῶν δυνάμεων ἡ θέσις. ἡ καὶ συμβεβηκός· τῷ ἥ τὰ ὡς αἱ δυνάμεις θέσιν ἔχουν, διὰ τῶτο. καὶ συμβεβηκός δὲ καὶ ἡ κατ' εἶδος διαθεσις ἐν θέσει ἦν. θέσις δὲ ἐστίν, ὡς εἰρήκαμεν ἐν Κατηγορίαις (c. 8), ἐν τοῖς ὑπομένουσιν ἀλλήλα μορίοις. ὅτω δὲ ἔχει καὶ ἐπὶ τῆς διαθέσεως τῆς καὶ τὰς δυνάμεις τε καὶ τὰ εἶδη. Alex.
- 1022^b καὶ τῆς ἔξεως δὲ τὴν μὲν τινα εἶναι φασιν ἐνέργειαν τῷ ἔχον- 4 τός τε καὶ ἔχομένῳ· ἡ ἥ ἀμφοῖν ἐνέργεια τῷ τε ἔχοντος καὶ τῷ ἔχο- μένῳ, ὅταν τὸ τε ἔχον ἐνέργεια ἔχῃ ὁ ἔχει καὶ μὴ δύναμις, καὶ τὸ ἔχομενον ὁμοίως ἐνέργεια ἔχῃ, ἔστι ἐξίν ἔχοντος καὶ ἔχομένῳ ὅσα ἐνέργεια. ὅτως ἔστι ἰματίῳ καὶ ἔστι χιτῶνος ἀπὸ τῷ ἔχον ὡς 40 μαρμαίῳ, ὅσον ἔχοντις τις ὅσα· ὡς ἥ τῷ ποιῶντος καὶ τῷ ποιουμένου μεταξὺ ἡ ἐνέργεια ποιήσεως, ὅτω καὶ ἡ τῷ ἔχοντός τε καὶ ἔχομένῳ ἔστι μεταξὺ ὅσα καὶ ἐν τῇ ἀμφοτέρων ἐνέργεια· τὸ εἶναι ἔχοντος αὐτῇ μεταξὺ τῆς ἔξιν εἶναι, ὅχ ὥσπερ τῆς αἰσθητικῆς ἔστι ἐξίν, ὅτω δὲ, φησὶ καὶ τῆς αἰσθητικῆς ἔξεως ἔστι. προσέθηκε δὲ τὸ "ταύτην," ὅτι τῆς τοιαύτης καὶ ὅτω λεγομένης ἔξεως ἔστι ὅχ ἔστιν, ὅδε ἐστὶ πάλιν ταύτην ἔστι ἔχειν ὡς τὸ ἰματίῳ· εἰς ἀπειρον ἥ ἂν προίῃ, εἰ εἴη καὶ τῆς ἔξεως τῆς τοιαύτης ἔστι πάλιν, ὡς ἦν ἡ τῷ ἰματίῳ. τῆς ἥ κατ' ἄλλο σημαίνονμενον ἔξεως ἔστι ἔστι, ὡς τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς ἐπιστήμης τε καὶ τέχνης. τὸ δὲ "εἰ τῷ ἔχομένῳ ἔστι ἔχειν τὴν ἔξιν" δηλω- 1 λωτικὸν ἐστὶ τῷ εἰ ἐπὶ τῆς ἔξεως τῷ ἔχομένῳ λεγομένης ἔστι πάλιν εἴη, ὡς εἶναι πάλιν ἐκείνην τὴν ἔξιν ἔχειν· ὡς ἥ τῆς πρώτης τε καὶ τῆς δευτέρας καὶ τρίτης, εἴη ἂν καὶ τῆς εἰς ἀπειρον· αὐτῇ ἥ ἡ ἔστι ἄλλῳ λέγεται τις καὶ ἔχομενον ἐξίν, ἀλλ' ὅχ ἔξεως. ἄλλο 15 δὲ σημαίνονμενον ἔξεως ἐκτίθεσθαι τὸ καὶ τῶν διαθέσεων λεγόμενον· ἔστι ἥ καὶ ἡ διάθεσις, ὡς λέγει ὕγιεν ἔστι ἡ νοσήσας. ἡ μὲν ὕγιεν καὶ νοσήσας διάθεσις τε καὶ ἔστι κατ' αὐτὸν τὸν ἔχοντα εἶναι, αἱ δὲ καὶ τὰς ἀρετὰς τε καὶ κακίας καὶ πρὸς ἄλλους· ἡ ἥ δικαιοσύνη ἔστι ἐπὶ καθ' ἡν τὸ διακείμενον εὖ διακείσθαι καὶ πρὸς αὐτὸ καὶ ἄλλο. ὅτως ἔστι καὶ αἱ τέχναι πᾶσαι λέγοντο ἂν καὶ αἱ κακοτεχνίαι, καὶ εἴη ἂν ὁ λόγος τῆς τοιαύτης ἔξεως ποιότητος ἐκείνης, καθ' ἡν αἱ καὶ μέρος ἐνέργειαι ἐνεργῶν· ἡ εὖ ἡ κακῶς τῶν τοιαύτων ἔξεων. ἔστι λέγει καὶ τὸ μόνον τῆς τοιαύτης διαθέσεως, ὅσον εἰ τις ὕγιεν ἔχει τὸ σῶμα ἡ πάλιν ἐπινούσας· καὶ ἥ τὰ μέρη τὰ ὅτω ἔχοντα ἔστι ἔχειν λέγει, καὶ τῶν φυσικῶν δὲ ἀρετῶν ἡ νομαί τινες καθ' αὐτάς τε καὶ περὶ μέρη, καὶ τῆς τέχνης τὸ μόνον ἔστι. id.
- καὶ αὐτὸ τὸ πάθος τὸ μὲν τι λέγει ποιότητα λέγεσθαι, καθ' ἡν αἱ 20 λουῶν τὰ σώματα· ταῦτα δὲ ἐστὶν αἵτινα παθητικὰς ποιότητας καὶ πάθη εἶπεν ἐν Κατηγορίαις (c. 8). καὶ καὶ βαρύνεσθαι δὲ καὶ καφεύεσθαι, ὅς καὶ αὐτάς ποιότητας πάλιν λέγει, ἀλλοιώσεις ἂν γίνωνται τότε, ὅταν μένοντα τὰ σώματα ἐν τῷ οἰκίῳ εἶδει ἐπίτασιν ἡ ἀνεσιν κατὰ τι τῶν λαμβάνῃ· εἰ ἥ μὴ ὅτω, γενέσεως γένεσθαι καὶ φθορῶν αἱ καὶ ταῦτα μεταβολαί. πάθος φησὶ καὶ τὰς καὶ τὰ 35 προειρημένα πάθη κινήσεις τε καὶ ἀλλοιώσεις ἥδη γιγνομένας· τὰ ἥ πρῶτα ἦν καθ' ἡν ἐνεδέχετο ἀλλοιωθῆναι, τὰ δὲ καὶ ταῦτα ἀλλοιώσεις, ὅσον τὸ λευκαίνεσθαι ἡ μελαίνεσθαι ἡ ψύχεσθαι ἡ θερμαίνεσθαι καὶ ἔστι ὅτω τῷ λεγόμενον πάθος κινήσεις τις ἡ καὶ σῶμα ἡ καὶ ψυχὴν πρόσκαιρος. ἐπὶ δὲ μᾶλλον τῶν προειρημένων παθῶν εἴη φησὶ λέγει τὰς βλαβεράς ἀλλοιώσεις, αἵτε καὶ ψυχῇ εἰς ἐπὶ καὶ σῶμα, καὶ μάλιστα τὰς πρὸς τῷ βλαβερῷ καὶ τὸ λυγρὸν ἔχον

2. ἡ αὐτὴ A. § 3. per quod enim aliquid determinatur ac determinate adest, non huic adest, illi vero secus, neque modo adest modo secus, neque praeterea alteri cuiquam per id quod sic adest, per se adest, et sic solitudo per se adesse significat Sepulv. § 9. in quibusdam exemplaribus legitur (quamobrem coloratum per se) Sepulv. § 18. σημαίνει om. M. § 19. σημαίνει M. § 20. λέγουσι M. § 21. τρέπει A. § 40. ὑπομαρμένη A.

2. τῇ τῶν ἀμφοτέρων M. § 9. ἄλλα M. § καὶ τῆς om. A. § 12. πάλιν εἰ πρὸς τὴν M. § 14. ἔξεως a καὶ M. § 17. νοσήσας om. M. § 25. ἀρετῶν] ἀρετῶν M. § 28. μέντοι λέγει A. § 38. πάθος ἡ κινήσεις M.

τας, ὡς τὰς νοσώδεις ἐνοχλήσεις καὶ τὰς λυπηρὰς τὰς ἡμαρτημέ-
 νας. ἔτι καὶ τὰ μεγέθη τῶν συμφορῶν πάθη λέγει, ὡς τὴν πάθος
 ὅπως ἐν μεγέθει λυπηρῶ κακῷ. ὣτως ἐν πάθει λέγει ὁ τέκνων
 φερθεὶς ἢ πατρίδος ἢ τὴν ἐξάσινον λυπηρὸν παθῶν. id.
 καὶ τὴν φέρησιν δὲ πλεοναχῶς φησὶ λέγεσθαι· λέγει ἡ δὲ ἐν 5
 2^η φησὶ εἶναι τὰ τε μὴ ἔχοντά τι τῶν πεφυκότων ἔχειν, ἀνὰ αὐτὰ
 μὴ ἢ πεφυκότα ἔχειν αὐτὰ. ὣτως ὁ τοῖχος ὄψεως ἐσερῆαζ λέ-
 γει καὶ τὰ φυτὰ. καὶ εἴη ἂν ἡ τοιαύτη φέρησις ἀποφάσει ἴση,
 ὅταν τῶν ὑπάρχειν ὅπως τισὶ πεφυκότων λέγῃ τῶν τὰ οἷς ὅ
 πέφυκεν ὑπάρχειν ἐσερῆαζ (''). λέγει ἐσερῆαζ καὶ τὸ πεφυ- 10
 κὸς τι ἔχειν ἢ αὐτὸ ἢ τὸ γένος ἐν ᾧ ἐστίν, ὅταν μὴ ἔχη, οἷον ἄν-
 θρωπος μὴ ἐσερῆαζ ὄψεως λέγοιτ' ἂν τῷ αὐτὸς πεφυκὼς ἔχειν
 μὴ ἔχειν, ἀσπάλαιξ δὲ ἐσερῆαζ λέγει ὄψεως ὅτι αὐτὸς ἔχειν
 πεφυκέναι, ἀλλὰ τῷ τὸ γένος ἐν ᾧ καὶ αὐτὸς ἐστὶ πεφυκέναι
 ὅπως ἔχειν· τοιούτων ἡ δὲ περὶ καὶ τὴν τετραπύλιν. ὅταν καὶ τὰ σκυ- 15
 λάκια λέγουσι ἂν ἐσερῆαζ ὄψεως ὡς πεφυκότα αὐτὴν ἔχειν καὶ
 μήπω ἔχοντα. ἄλλως ἐσερῆαζ λέγει τὸ μὴ ἔχον τι τότε ὅτε
 πέφυκεν ἔχειν· ὅτι ἡ καὶ πᾶσαν ἡλικίαν τυφλὸν λέγει, ἀλλ' ὅτε
 πεφυκὸς ἔχειν μὴ ἔχει (''). ἢ δὲ τυφλότης φέρησις ἐστὶ, καὶ τὸ
 τυφλὸν τότε ἐσερῆαζ, ἐν ᾧ ἂν ἢ καὶ καθ' ὅ καὶ πρὸς ὅ καὶ ὡς ἂν μὴ 20
 ἔχη πεφυκός. τὸ δὲ "ἐν ᾧ καὶ καθ' ὅ καὶ πρὸς ὅ καὶ ὡς ἂν" προσκει-
 μένον, τὸ μὴ καθ' ὅ δηλωτικὸν ἐστὶ τῷ μὴ ἔχειν ὅ πέφυκεν ἔχειν ἐν
 φ'· τὸ ἡ καθ' ὅ τὸ μορίον δηλωτικὸν ἐστίν. καθ' ὅ ἡ μορίον πέ-
 φυκεν ἔχειν, ἂν μὴ ἔχη, ἐσερῆαζ· ὅτι ἡ μὴ βλέπων τοῖς ὡσὶν
 ἐσερῆαζ, ἀλλ' ὁ τοῖς ὀφθαλμοῖς. "πρὸς ὅ" δὲ, ἂν ὅπερ πέφυκεν ἢ 25
 ὅπως ὁρᾶν μὴ βλέπει· ὅτι ἡ δὲ τὴν φωνὴν μὴ βλέπων τυφλός. τὸ
 δὲ "καὶ ὡς" δηλωτικὸν ἐστὶ τῷ τυφλὸν τότε καὶ ἐσερῆαζ εἶναι, ἂν
 ὡς πέφυκεν τι ὁρᾶν μὴ βλέπει· ὅτι ἡ δὲ τὴν ἀνθρωπὸν τυφλὸν ἐρεῖ,
 ὅτι τὰ ὅπως ἂν βλέπει ἢ τὰ ἐκ πολλῶν διαστήματος. καὶ τὸ "ἐν ᾧ"
 δὲ ἂν ἢ προσκειμένον εἴη ἂν τῷ δι' ὅ δηλωτικόν· ὅτι ἡ τυφλὸς ὅ 30
 ἐν νυκτὶ μὴ ὁρᾶν ἀλλ' ὅ ἐν φωτὶ. λέγεσθαι φησὶ φέρησιν καὶ τὴν
 βίαν τινος ἀφαίρεσιν, οἷον ἱματίον ἐσερῆαζ ὁ μὲν βίαν ὑπὸ τινος
 ἀφαιρέθη, καὶ τῶν ἰδίων ἐσερῆαζ τις λέγει, ὅτι ὁ τύραννος αὐτὰ
 μὲν βίαν ἀφείλετο. καὶ ὅσα καὶ δὲ, φησὶν, αἱ ἀποφάσεις αἱ ἀπὸ τῷ
 ἔλφα λέγων, τοσαυταχῶς καὶ αἱ φέρησεις. ἀποφάσεις δὲ ἀπὸ 35
 τῷ ἔλφα λέγει τὰς φερητικὰς ἀναίρεσεις· κυρίως ἡ ἀπόφασις ἢ
 ἡ τῷ ὅ. ὅσα καὶ δὲ, φησὶν, αἱ διὰ τῷ ἀναίρεσεις τε καὶ ἀπο-
 φάσεις τινῶν γίνονται, τοσαυταχῶς λέγεσθαι καὶ τὰς φέρησεις· φε-
 ρήσεως ἡ δὲ διὰ τῷ ἀπόφασις δηλωτικὴ. καὶ παρατίθει καὶ διὰ
 τῶν παραδειγμάτων δείκνυσιν αὐτῶν τὴν διαφορὰν. ἀνίσον μὲν ἡ 40
 1^η πεφυκὸς ἰσότητά ἔχειν καὶ μὴ ἔχον λέγει, ὡς ἢ φέρησις καὶ
 ὅτι σημαίνει· ἀόρατον δὲ λέγει μὴ καὶ τὸ πεφυκὸς ὁρᾶσθαι καὶ μὴ
 ὁρῶμενον, ὃ ἐδήλωσε διὰ τῷ ὡς προειρημένῳ τῷ ἐπὶ τῷ ἀνίσον
 προειρῆναι "καὶ τῷ ὅπως μὴ ἔχειν χρῶμα·" λέγει ἡ δὲ καὶ τὴν ἀρ-
 χὴν μήπω πεφυκὸς ὁρᾶσθαι μήτε ἔχον χρῶμα, ὡς ὅταν λέγωμεν
 τὴν φωνὴν ἀόρατον εἶναι· ὡς καὶ καὶ τῷ ἢ φέρησις τῷ σημαίνο-
 μένῳ, ὃ ἐστὶ τὸ ἀδύνατον. πάλιν ἄνισον λέγει τὸ τε μὴδὲ ὅπως
 πεφυκὸς πᾶσα ἔχειν, ὡς τὰ ἐρπετά, καὶ τὸ φαύλως ἔχον, ὡς καὶ
 καὶ φαύλως τι ἔχοντος ἢ φέρησις λέγει. λέγεται τι φερητικῶς
 διὰ τῷ α καὶ τῷ μικρόν τι ἔχειν, ὡς τὸ ἀπύρηνον· τὸ ἡ μικρόν καὶ
 φαύλον τὴν πυρῆνα ἔχον. ὅταν καὶ ἀτράχηλοι λέγονται. καὶ καὶ τῷ
 ὅ ἢ φέρησις. ἔτι λέγει διὰ τῷ α καὶ τὸ μὴ βραδίως ἢ μὴ καλῶς
 παθεῖν τι δυνάμενον, ὡς τὸ ἄτμητον· ὅτι ἡ μόνον τὸ μὴ τεμνόμε-
 νον ἄτμητον λέγει, ἀλλὰ καὶ τὸ μὴ βραδίως τεμνόμενον ἢ μὴ κα-
 λῶς μὴδὲ ὡς ὁ τέμνων βύλας. εἰπὼν δὲ τὰς καὶ τὸ α διαφορὰς 1023^α
 τῶν φερήσεων σημαίνοντάς, αἱ τινες ἦσαν ὡς λεγόμενα ἢ ἐπὶ 4
 τῶν πεφυκότων τι ἔχειν καὶ μὴ ἔχοντων, ἢ ἐπὶ τῶν ἀδυνάτων.
 ἔχειν καὶ διὰ τῷ μὴ ἔχοντων, ἢ ἐπὶ τῶν φαύλως καὶ μικρὸν ἔχον-
 των, ἢ ἐπὶ τῶν μὴ βραδίως ἢ μὴ καλῶς δυναμένων, προστίθησι καὶ
 ἄλλο σημαίνοντα φερήσεως· τὸ ἡ πάντῃ μὴ ἔχον τι, ὅτι καὶ καὶ
 μὲν τι ἔχον καὶ δὲ τι μὴ, ἐσερῆαζ· τυφλὸς ἡ δὲ ἀμφοτέρως τὸς
 ὀφθαλμῶς πεπηρωμένος, καὶ κωφὸς ὁ τὰ ὡς ἀμφοτέρως ἀλλ' ὅτι
 ἕτερον. διὰ δὲ τῷ τῷ φησὶ τὸ τὸς μὴ ὅπως τι ἔχοντας λέγεσθαι μὴ
 ἔχειν αὐτό, καὶ τὸς ὀλοκλήρως ἔχοντας τι ἔχειν ἐκεῖνο λέγεσθαι ὅτι
 πᾶς ἢ δικαίος ἢ ἀδικος· ὅτι τὸ κακὸς εἰσὶ τῷ παντελῶς ἐσερῆ-
 μένῳ ἀρετῆς καὶ ὁ ἀδικος τῷ δικαιοσύνης, ἀλλὰ καὶ ὁ ἀγαθὸς καὶ δι-
 καίος τοῖς ὀλοκλήρως τοιούτοις. ὡς περὶ τῷ ἀπλῶς βλέποντος καὶ
 τῷ ἀπλῶς τυφλῷ μεταξὺ ἐστὶν ὁ ἐτερόφθαλμος, ὅταν ἂν εἶεν καὶ τῷ
 ἀγαθῷ καὶ τῷ κακῷ καὶ τῷ δικαίῳ τε καὶ τῷ ἀδίκῳ μεταξὺ οἱ μὴδέπω
 μὴ πάντῃ κατορθύντες μὴδὲ ἔξεις ἔχοντες ἐν τοῖς βελτίοις, φαν-
 τασίας μέντοι ὑγιεῖς καὶ δόξας ὀρθὰς παρέχοντες καὶ ἐνὰ πρᾶσσον-
 τες ὡς ἂν ὁ ἀγαθὸς πράξει καὶ προαιρέσεις τοῖς ἀγαθοῖς ἐν
 πολλοῖς σωζόντες ὁμοίως. id.
 ('') ὥτως γὰρ φάμεν φέρησιν ἔχειν τὸ φυτὸν ὀφθαλμῷ, καὶ- 1022^α
 τοι ὅ πέφυκεν ἔχειν ὀφθαλμὸς τὸ φυτόν· ἀλλὰ καθὸ τὰ ἐν γενέ- 26^α
 σει καὶ φθορᾷ πεφυκάσιν ἔχειν, καὶ τῷ τῷ λέγει καὶ τῷ ἐσερῆαζ ὡς
 ὑπάρχον ἐν γενέσει. Asclep.
 (*) Ἀσκληπιῷ. ὡς ἐπὶ τῷ σκυλακίῳ. ὁμοίως δὲ καὶ ἐν φ'· 1022^α
 ὅ ἡ πεφυκάσιν ἔχειν ὀφθαλμῶς ἐν ταῖς χερσὶ. καὶ καθ' ὅν χρόνον, 30^α
 διὰ τὸ σκυλακίον. καὶ πρὸς ὅ· ὅ ἡ πεφυκάμεν τὰ ἐν ὕραν ὁρᾶν
 ἢ γινὼν τὰ ὑπὸ γῆν. cod. Reg.
 τὸ ἔχειν ἐνὰ μὴ λέγεσθαι τρόπον καὶ αὐτὸς φησὶ πᾶσιν ὡς, 1023^α
 "ἐνὰ μὴ τρόπον τὸ ἀγεῖν καὶ τὴν ἑαυτοῦ φύσιν." ὁ πυρετὸς ἡ δὲ ἀγεῖ 8^α
 τὸς ἐχομένους ὑπ' αὐτῷ· ὡς ἡ αὐτὸς διατίθηται ὡς τὴν αὐτῷ

4. πατρίδος ὅ ἢ M. || 8. καὶ εἴη — 10. ἐσερῆαζ bis M. || 12. αὐτῆς M. || 16. αὐτῆς M. || 20. μὴ — 21. ἂν et 22. ἂν — 24. ἔχει om A. ||
 2. βίαν τὴν γένος ἀφαίρεσιν M. || 39. καὶ παρατίθεται om Sepulv.
 3. μήπω] μήτε M. || 6. ἔχειν] ἔχον M. || 7. λέγεται λέγεσθαι A. || 8. τῷ] τὸ A. || 11. μὴ om A. || 15. ἔχει καὶ μὴ ἔχοντα M. || 16. φαύλως
 καὶ μικρόν A. || 18. cum scilicet aliquid non partim habet partim secus, sed prorsus non habet, ut caecus dicitur Sepulv. ||
 20. τὴν κατὰ μὲν τι ἔχον M. || 27. τὴν ante ἀδίκον om M. || 30. ὁ ἀδίκος πράξει καὶ προαιρέσεις M.

φύσιν διαλαμβάνειν καὶ πυρρύνειν. καὶ δὲ τὴν αὐτῶν ὁρμὴν δια-
τιθέασιν τὰς ἐχομένους καὶ τὰς πόλεις οἱ τύραννοι· ἀγνοοῦσι γὰρ αὐτὰς
ἐφ' ἃ ἂν ὁρμήσῃσι, καὶ χρῶνται αὐτοῖς ὡς θέλωσι. καὶ τὴν χιτῶνα
δὲ ὕτως ἔχειν λεγόμεθα· ὅτι γὰρ χρώμεθα αὐτῷ ὡς ἂν θέλωμεν.
λέγει· τὸ ἔχειν καὶ ἀντιγράφει τῷ ἄγειν καὶ τὴν αὐτὴν ὁρμὴν· καὶ
γὰρ τὸ ἀγόμενον ὑπὸ τινος ὕτως ὡς ἔπειδ' ἐπὶ τῇ ὁρμῇ ἐκείνῃ, ἔχειν
ἐκεῖνο λέγει· πόλις τύραννον ἔχειν, ὅταν ἄγῃ ὑπ' αὐτῷ. τὸτο
τὸ σημαίνονμενον ἢ παρέθετο ἴσως δεδηλωμένον καὶ αὐτὸ διὰ τὸ ὡς
ἀντιγράφει. ἔχειν λέγει καὶ τὸ δεκτικὸν τινος, ὅταν αὐτὸ δέξῃ·
ὕτως ὁ χαλκὸς τὸ εἶδος τοῦ ἀνδριάντος ἔχει (ὡν γὰρ αὐτὸ δεκτικὸς
ἐδέξατο αὐτό), καὶ τὴν νόσον τὸ σῶμα καὶ καθόλου ἡ ὕλη τὸ εἶδος
1023^a ἔχειν λέγει. ἔχειν λέγει καὶ τὰ περιέχοντα τὰ περιεχόμενα.
13. ἔχει γὰρ ὑπὸ τοῦ περιέχοντος λέγει τὰ περιεχόμενα. ὕτως ἀγ-
νοῖα ἔχειν λέγει τὰ ἐν αὐτοῖς ὑγρά, καὶ ὁ τόπος τὰ ἐν τῷ τόπῳ,
καὶ ἡ πόλις τὰς πολίτας, καὶ ἡ ναὺς τὰς ἐπιβάτας, καὶ τὸ ὅλον δὲ τὰ
μέρη ὕτω φησὶν ἔχειν περιέχον αὐτά. ἔχειν λέγει καὶ τὰ κω-
λύοντά τινα καὶ τὴν αὐτῶν ὁρμὴν ἢ φύσιν πράττειν τι ἢ κινεῖν.
ὕτως οἱ κίονες ἔχειν λέγουσι τὰ ἐπικείμενα αὐτοῖς ἀνέχοντες αὐτά
καὶ κωλύοντες καὶ τὴν αὐτῶν φύσιν φέρεον κάτω (*). ὕτως καὶ
τὴν Ἀτλαντα οἱ ποιεῖται τὴν ὑπερῶν ἔχειν λέγουσιν· Ἀτλας δ'
20 ὑπερῶν εὐρὺν ἔχει κρατερῆς ὑπ' ἀνάγκης· ὡς γὰρ συμπεσυσμένον
ὑπὸ τὴν γῆν καὶ τὴν αὐτὴν φύσιν, εἰ μὴ ἔχοιτο καὶ ἀνέχοιτο ὑπ'
αὐτῷ. ὕτω καὶ τῶν φυσικῶν ὅσοι διὰ τὴν δίνην μένειν τὴν κόσμον
λέγουσι καὶ μὴ συμπίπτειν, λέγουσιν ἂν αὐτὸν ὑπὸ τῆς δίνης ἔχειν.
καὶ τὸτο τὸ σημαίνονμενον, φησί, τὸ ἔχειν καὶ τὰ συνεχόντά τινα καὶ
25 κωλύοντα τὸ σκιδνάειν ἔχειν λέγει· ἔχειν γὰρ ἡ θέα, ὡς ὁ δεσ-
μὸς τὰ ξύλα καὶ ἡ κόλλα τὰ κεκολλημένα. ἔχ' ὁμοίως ὁ τύραννος
ἔχειν ἐλέγεται τὴν πόλιν· ὁ μὲν γὰρ τύραννος τῷ ἄγειν καὶ τὴν αὐτὴν
ὁρμὴν, ταῦτα δὲ τῷ κωλύειν κινεῖν καὶ τὴν αὐτῶν ὁρμὴν τε καὶ
1023^a ὁρμὴν τὰ ἐχόμενα ὑπ' αὐτῶν. ὁμοίως δέ, φησί, τῷ ἔχειν καὶ τὸ ἐν
23. τινι εἶναι ῥηθῆσθαι· καθ' ἕκαστον γὰρ σημαίνονμενον τὸ ἔχειν εἶναι καὶ
ἐχόμενον τι ἐν αὐτῷ· τό τε γὰρ ἀγόμενον καὶ τὴν τῷ ἄλλῃ φύσιν
ἢ ὁρμὴν ἔχειν ὑπ' ἐκείνου λέγει, ὡς ἡ πόλις ὑπὸ τοῦ τυράννου,
ὥστε καὶ ἔστιν ἐν ἐκείνῳ. καὶ τὸ δὲ ἐν τῷ δεκτικῷ αὐτῷ ἔχει ὑπ'
ἐκείνου καὶ ἔστιν ἐν αὐτῷ· τὸ γὰρ εἶδος ὑπὸ τῆς ὕλης ἔχει, ἢ ἐκείνη
35 ἔχει αὐτό. ἔχει καὶ τὰ περιεχόμενα ὑπὸ τῶν περιεχόντων· τὰ γὰρ
ἐν ἀγγείῳ ἔχει, καὶ τὸ κωλύονμενον καὶ τὴν αὐτὴν ὁρμὴν κινεῖν ὑπὸ
τοῦ κωλύοντος. ὕτω καὶ τὰ συνεχόμενα ὑπὸ τινος ἔχει ὑπ' ἐκείνου,
καὶ ἔστιν ἐν τῷ ἔχοντι αὐτά. Alex.

1023^a (*) ὥσπερ οἱ ποιεῖται, φησί, ποιῶσι τὴν Ἀτλαντα βαρύνειν
20. τὴν ὑπερῶν, καὶ οἱ φυσικοὶ τὴν δίνην αὐτὴν, ὥσπερ Ἀναξαγόρας.
Asclep.

λέγει καὶ τὸ ἐκ τινος εἶναι μὲν τρόπον ὡς ἐξ ὕλης, καὶ ταύτης καὶ
δοχῆς· ἢ γὰρ ἐκ τοῦ προσεχῆς, ἢ εἶπεν ὕψατον εἶδος, ἢ ἐκ τῆς
πρώτης, ἢ εἶπε πρῶτον γένος. ἢ γὰρ πρώτη ὕλη τῶν ὑπ' αὐτῇ
εἴη ἂν πως γένος· τῷ γὰρ ἀνδριάντι προσεχῆς μὲν ὁ χαλκός, ἐχέη
δὲ τὸ ὕδωρ, εἰ εἴη τὸτο καὶ τὸ χαλκὸν καὶ πάντων τῶν τρεῖν ὕλη.
ἢ ἔτι πορρωτέρω ἢ πρώτη ὕλη, ἥτις γένος ἂν εἴη πάλιν τῆς τε ὡς
ὑδατος ὕλης καὶ τῆς ὡς χαλκοῦ. ἄλλον δὲ τρόπον ἐκ τινος λέγεται
τι ἐκ τοῦ πρῶτως κινήσαντος· ἐκ γὰρ τῆς λουδορίας ἡ μάχη λέγει,
ὅτι ἐντεῦθεν ἡ ἀρχὴ τῆς μάχης καὶ ἐντεῦθεν ἐπολέσθη τὴν μάχην.
ζητήσεται ἂν τις εἰ ἐπὶ παντὶ ποιητικῷ ἀρμολογεῖται ἐκ τινος ἢ
μόνον τοῦ ὡς ἡ λουδορία τῆς μάχης· ἢ γὰρ δόξει ἐκ τοῦ ἀνθρωπι-
νοῦ ὁ ἀνδριάνς λέγεσθαι. ἢ καὶ ἐπὶ τῶν τοῦτων ὁ αὐτὸς λόγος· ἐκ
τέττο γὰρ ὁ ἀνδριάνς ἐξ ὧν τὴν ἀρχὴν τὸ εἶναι ἔχει, ὥστε ἐκ τινος καὶ
ὡς ποιητικόν. ἄλλον δὲ τρόπον ἐκ τινος λέγεσθαι φησι, ὡς ἐκ τῆς
25 τοῦ συγκειμένου τὸ μέρος, τοῦ συγκειμένου ἐξ εἶδους τε καὶ ὕλης ὅπου,
καὶ ὄντος ὅλον τινὸς ἐκ γένους τὰ μέρη· ἐκ γὰρ τοῦ συμμαφοῦτος ἢ
χεῖρ· ἐκ τοῦ σώματος γάρ, ὅτι τέττο μέρος. λέγει δὲ καὶ τὸτο
τὸν τρόπον καὶ τὸ ἐπος ἐκ τῆς Ἰλιάδος λέγεσθαι· σύνθετον γὰρ ἡ ὕλη
ἐκ τῶν ἐπῶν, ὡν ἕκαστον ἐκ τῆς Ἰλιάδος ἐστὶν ὡς ἐκ τοῦ ὅλου τὸ
μέρος· ὅλον γάρ τι καὶ ἡ Ἰλιάς. εἰπὼν δὲ ἐκ τοῦ ὅλου τὰ μέρη πα-
ράδειγμα τοῦ λεγομένου παρέθετο. ὁμοίως φησὶ λέγεσθαι καὶ τῆς
οἰκίας τὰς λίθους· ὅλον γάρ τι καὶ τέλειον καὶ συναμφοτέρον ἐξ αὐτῆς
καὶ ὕλης καὶ ἡ οἰκία· ὅτι γὰρ καὶ ταῦτα ὅλα τε καὶ τέλεια, καὶ ἢ μόνον
τὰ φυσικά τε καὶ συνεχῆ, δείκνυσιν δι' ὧν προσέβησι λέγων· τέ-
30 λος μὲν γάρ ἐστιν ἡ μορφή, τέλειον δὲ τὸ ἔχον τέλος· ἐστὶ γὰρ
λέγει, τέλειον ἐστὶ τὸ ἔχον τέλος, τέλος δὲ ἡ μορφή, ὥστε τέλειον
τὸ ἔχον μορφήν, τὸτο δὲ καὶ ὅλον. τοῦτων δὲ τὸ ἐξ ὕλης τε καὶ αὐτῆς
τὸτο γὰρ ὅλον τε καὶ τέλειον. καὶ οἰκία δὲ μορφήν ἔχει, ὥστε καὶ αὐτὴ
ὅλον τε καὶ τέλειον, καὶ εἴεν ἂν οἱ λίθοι ἐκ τῆς οἰκίας ὕτως ἐκ τινος
ὡς ἐξ ὅλου. ἄλλον δὲ τρόπον τὸ ἐκ τινος φησὶν εἶναι, ὡς ἐκ τῆς
μέρους τὸ εἶδος, τὸ ὅλον καὶ τέλειον λέγων. εἶδος δὲ εἶπε τὸ πᾶν
εἶναι ἔχ' ὡς τὸ ὅλον καὶ συναμφοτέρον· ἐκείνο γὰρ εἶπεν ἐκ τῆς ὕλης
λέγεσθαι εἶναι· ὁ γὰρ ὁρισμὸς ὁ τοῦ εἶδους δηλωτικὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ
τοῦ διποδοῦς λέγει εἶναι, ὅτε ἐνυπαρχει αὐτῷ ὡς μέρος τὸ δίκαιον
35 πάλιν ἢ συλλαβὴ ἐκ τοῦ στοιχείου· ἐκ γὰρ τῶν στοιχείων ἢ συλλαβῆς
καὶ ὁ λόγος τῆς συλλαβῆς τὴν τῶν στοιχείων σύνθεσιν περιέχει· καὶ
εἴη ἂν ἐμπαλιν ἔχον τὸ σημαίνονμενον τὸτο τὸ ἐκ τινος τῷ ἐπὶ
μένῳ πρὸ αὐτοῦ· τότε μὲν γὰρ ἐκ τοῦ ὅλου τὸ μέρος ἐλέγεται ἐκ τινος,
ὡς οἱ λίθοι ἐκ τῆς οἰκίας, νῦν δὲ τὸ ὅλον ἐκ τοῦ μέρους. ἔχ' ὁμοίως
δέ φησι τὸ εἶδος ἐκ τοῦ μέρους λέγεσθαι καὶ τὸ ὅλον ἐκ τῆς ὕλης. τὸτο
δὲ λέγει καὶ δείκνυσιν, ὅτι ἄλλος ὁ τρόπος ἔστος τοῦ ἐκ τινος τὸ
πρῶτον εἰρημένον τὸ ἐξ ὧν ἔστιν ὡς ὕλης· τὸ γὰρ ἄλλως γὰρ τὸτο

3. ἀν om M. || 5. λέγεται τὸ ἔχειν M. || 17. τι] τε M. || 21. εὐρὺν om M. || 30. τῷ] τὸ M. || 33. ἢ ὁρμὴν M.

2. προσεχῶς M. || 5. εἴη τὸ τοῖς τῷ χαλκῷ A, εἴη ἡ τὸτο καὶ τῷ χαλκῷ M. || si aeris et omnium quae liquescere possunt, aqua materia est Sepulv. || 11. δέξῃ M. || ἀνδριάντος A. || 14. ut pars ex composito ex materia et forma constituto, et partes ex genere, quod totum quoddam est Sepulv. || 16. τινος ἀγίους M. || 17. ἐκ τῷ] αὐτῷ M. || 21. ἐκ τῆς] αὐτῆς M. 4. 28. αὐτὰ A. || 30. ἐκ τῷ] αὐτῷ M. || 39. ὡς — 41. τινος om M.

ἔπειτα ἀντὶ τῷ ἄλλως δὲ τῷτο. καὶ ἀνδριάς ἐκ χαλκῷ· ὁ μὲν γὰρ ἀνδριάς ἐξ αἰωιότητος ὕλης καὶ μέρος αἰωιότητος. πᾶσα γὰρ σύνθετος ὕστα, τυττίον ἢ συναμφοτέρω, ἐκ τινος αἰωιότητος ὕλης καὶ μέρος αἰωιότητος· καὶ τὸ εἶδος δὲ καὶ ἡ συλλαβὴ ἐκ τῆς οἰκείας ὕλης· ὕλη γὰρ ἑκατέρω αὐτὴ τὰ οἰκεία μέρη. ἀλλ' ἐκείνη τῷτο ἐξ αἰωιότητος ὕλης· τὸ γὰρ ὅσον ἢ τὰ στοιχεῖα ἐκ αἰωιότητος. καὶ ἔστιν ὁ λέγει, ὅτι μὴ ὁμοίως τὸ εἶδος καὶ τὸ τί ἦν εἶναι ἐκ τῶν μερῶν καὶ τὸ ὅλον ἐκ τῆς οἰκείας ὕλης, καίτοι ἀμφοτέρω ὡς ἐξ ὕλης· τὸ μὲν γὰρ ὅλον καὶ ἡ σύνθετος ὕστα, τυττίον ἢ συναμφοτέροισι, ἐξ αἰωιότητος ὕλης, τὸ δὲ εἶδος ἐκ ἐξ αἰωιότητος ὕλης ἀλλ' ἐκ τῆς τῷ εἶδους ὕλης, ἥτις ἐκ ἔστιν αἰωιότητος· ὁ γὰρ αἰωιότης τὰ τῷ ὁρισμῷ μέρη ἢ τὰ τῷ εἶδους ὅλως· ὕλη γὰρ τῷ εἶδους καὶ τῷ τί ἦν εἶναι τὰ μέρη αὐτῶν τὰ τῷ λόγῳ συμπληρωτικά, καὶ καὶ αὐτὰ λόγῳ λαμβάνει· ὥσπερ γὰρ τὸ εἶδος αὐτὸ ἐκ τινος φησι λέγειν, καὶ καὶ μέρος τι τῶν τινος ὑπάρχοντων τῶν τρόπων, οἷον καὶ μέρος τὸ εἶδος ἢ καὶ μέρος ἡ ὕλη· ἐκ γὰρ πατρὸς καὶ μητρὸς τέκνον καὶ ἐκ γῆς τὰ φυτὰ, ὡς ἐκ τινος μερὸς αὐτῶν· ἐκ γῆς μὲν γὰρ τὰ φυτὰ ὡς ἐξ ὕλης· τρέφεϊ γὰρ καὶ φύει ἐκ ταύτης, ἀλλ' οὐχ ὅπως ὡς ἐκ πάσης τῆς γῆς, ἀλλ' ὡς ἐκ μερὸς αὐτῆς. ὁ δὲ ἀνδριάς ἐλγιστος ἐκ τινος, ὡς ἐξ ὕλης τῷ χαλκῷ, ὅτι πᾶς ὁ λαμβανόμενος ὡς ὕλη αὐτῷ χαλκῷ ὑπέκειτο αὐτῷ· ὁ γὰρ ὅπως ὕλη λέγει τῷ ἀνδριάτος ὁ χαλκός, ὅτι μέρος χαλκῷ ὑπέκειτο αὐτῷ, ἀλλ' ὅτι πᾶς ὅτος ὁ χαλκός ὁ λαμβανόμενος ὕλη ἐστὶν αὐτῷ. πάλιν ἐκ μητρὸς καὶ πατρὸς τὸ τέκνον, τῷ μὲν ὡς ποιητικῷ τῆς δὲ ὡς ὕλης, ὡς ἑκατέρω ἐκ μορίων τινος τὸ τέκνον· μόριον γὰρ τῷ πατρὸς τό τε σπέρμα καὶ τὸ ἐξ ὧ τὸ σπέρμα ἀφίει καὶ αὐτὸ τὸ σπέρμα, καὶ τῆς μητρὸς μόριον τό τε ὑποδεχόμενον τὸ σπέρμα καὶ τὸ ἐμμύον, ὃ ἐστὶν ὕλη τῷ γεννημένῳ. ἄλλον τρόπον ἐκ τινος λέγει ὡς μετ' αὐτὸ γινόμενον τῷ χρόνῳ· τὸ γὰρ μετὰ τι γινόμενον καὶ τὸν χρόνον ἐξ ἐκείνου γίνεσθαι λέγει. ὅπως ἐξ ἡμέρας νύξ, ὅτι μετ' τὴν ἡμέραν, καὶ ἐξ εὐδίας χειμῶν, ὅτι μετ' τὴν εὐδίαν. τῶν δὲ ὅπως ἐκ τινος γίνεσθαι λεγομένων τὰ μὲν τῷ εἰς ἀλλήλα αὐτῶν τὴν μεταβολὴν γίνεσθαι λέγει ἐξ ἀλλήλων, ὥσπερ ἐπὶ τῶν εἰρημένων (νύξ γὰρ εἰς ἡμέραν καὶ ἡμέρα εἰς νύκτα μεταβάλλει, καὶ εὐδία εἰς ἐμμύον καὶ ἐμμύον ἐκ γὰρ τῶν ἐναντίων αἱ μεταβολαί, ἐναντία δὲ ταῦτα), τὰ δὲ μόνῳ τῷ ἐξῆς εἶναι καὶ τὸν χρόνον, ὡς ὅταν λέγῃ ἐξ ἰσημερίας ὁ πλῆθς· ὅτι γὰρ μετ' τὴν ἰσημερίαν· ὁ γὰρ τῆς ἡμερίας εἰς πλῆθς γίνεσθαι ἢ μεταβολή· ὁμοίως καὶ ἐκ Διονυσίων ἐστὶ Θαργήλια (·), καὶ ἐκ Πυθίων Ὀλύμπια. Alex.

(·) “καὶ ἐκ Διονυσίων Θαργήλια.” ἡ ἑορτὴ γίνεσθαι τῷ Θαργήλιον μηνί· Μάιος. Asclep.

καὶ τῷ μερὸς δὲ τὸ μὲν τι φησὶν ὅπως λέγει εἰς τὸ διαμεθεῖν καὶ τὸ ποσὸν ἢ ποσὸν διαμεθεῖν· πᾶν γὰρ τὸ ἀφαιρούμενον τῷ ποσῷ ποσὸν μέρος ἐκείνου λέγει ἀφ' ὧ ἀφ' ἧς, ἂν τε καταμετρήσῃ ἢ ἂν τε μή· καὶ γὰρ τὰ δύο τῶν τριῶν μέρος λέγει. τὸ δὲ “ἢ

ποσὸν” προσέθηκεν, ὅτι δύναται τις καὶ ποσῶς ἀφαιρεθῆναι τὸ ποσὸν, οἷον θερμότης ἢ λευκότης ἢ γλυκύτης, ἀλλ' ὁ μέρος ταῦτα, ὅτι μὴ ποσὸν αὐτῷ ἀφαιρεῖ· ὁ γὰρ τῇ τῶν ἀφαιρέσει ἐλαττωθῇ καὶ ποσόν. ἄλλον δὲ τρόπον εἰς τὸ διαμεθεῖν ἂν τὸ ὅλον τὰ καταμετρήσῃ αὐτὸ μόνον φησὶ μέρος λέγειν· εἶναι γὰρ τὰ δύο τῶν τριῶν καὶ τῶν ἐξ καὶ ὅλως τῶν ἀρτίων μέρη· καταμετρεῖ γὰρ αὐτό. ἐκείνη καὶ τὸ σημαίνονμενον τῷτο ὅτε τὰ τρία τῶν τριῶν μέρος ὅτε τὰ δ' τῶν ἐξ, καίτοι καὶ τὸ πρῶτον σημαίνονμενον ὅντα καὶ αὐτὰ μέρη, ὥσπερ καὶ τὰ δύο τῶν τριῶν ἐκείνη ὅντα αὐτῶν μέρη καὶ τὴν δευτέραν ἀπόδοσιν. ἐπὶ μέρος φησὶ λέγειν καὶ εἰς τὸ εἶδος διαμεθεῖν χωρὶς τῷ ποσῷ, τετέστι μὴ ὡς ποσὸν διαμεθεῖν. εἶδος δὲ ἥτοι λέγει τὸ τί ἦν εἶναι, μέρος δὲ τὰ ὑπὸ τούτῳ περιεχόμενα τῷ εἶδους τε καὶ τῷ λόγῳ, ὃ καὶ πρὸ ὀλίγου μέρος καὶ ὕλην τῷ εἶδους εἶπεν, εἰ μὴ καὶ τὸν λόγον διαίσεις τῷ εἶδους χωρὶς τῷ ποσῷ γίνεσθαι, ἢ δὲ εἰς τὰ ἄτομα τῶν εἰδῶν διαίσεις μὲν ποσῷ. ἀλλ' ὅπως ἔσται ἐκείνη τῷ γένους τὸ εἶδος μέρος, ἀλλ' ἀνάπαλιν τὸ γένος τῷ εἶδους· μέρος γὰρ καὶ τῷτο τῷ ὁρισμῷ, ὡς καὶ αὐτὸς ἐρεῖ μετ' ὀλίγον. μήποτε ἔν τῷ εἶδους ἀντὶ τῷ γένους ἀκῶσαι χρῆ, καὶ λέγει ἂν διὰ τῷ “εἰς τὸ εἶδος διαμεθεῖν ἄνευ τῷ ποσῷ” ὡς ἴσον τῷ εἰς τὸ γένος διαμεθεῖν ἂν. τὸ δὲ “ἄνευ τῷ ποσῷ” σημαντικὸν ἂν εἴη τῷ τὴν διαίρεσιν αὐτῷ ὡς γένους γίνεσθαι· τὸ γὰρ ζῶον δύναται μὲν καὶ ὡς ποσὸν διαμεθεῖν, ὅταν εἰς τὰ μέρη διαμεθεῖν, κεφαλὴν θώρακα καὶ τὰ ἄλλα, ὡς διαμεθεῖν, ἐκείνη ἂν ὡς γένος. δύναται καὶ ὡς γένος διαμεθεῖν, ὅχι ὡς σῶμα καὶ ποσόν, ἥτις διαίσεις αὐτῷ καὶ τὰς διαφορὰς γινόμεναι εἰς τὰ εἶδη διαμεθεῖ αὐτό. τῷτο δ' ἦν καὶ ὁ εἶπε τὸ ὅλον ἢ τὸ εἶδος ἢ τὸ ἔχον εἶδος· ὡς γὰρ εἶδος βέβαιον τὴν διαίρεσιν καὶ καὶ τὸ εἶδος γίνεσθαι· τοιαύτη δὲ ἡ τῶν γενῶν ὡς γενῶν διαίσεις· ὁ γὰρ ὡς ὅλως ἐδὲ ὡς πλῆθος, ἀλλ' ὡς γενῶν. καὶ τῷτο τὸ σημαίνονμενον λέγει καὶ τὰ εἶδη μέρη τῶν γενῶν εἶναι. ἐπὶ φησὶ μέρος λέγειν τινος εἰς τὸ διαμεθεῖν ἢ ἐξ ὧ σύγκειται. τὸ δὲ “τὸ ὅλον ἢ τὸ εἶδος ἢ τὸ ἔχον εἶδος” σημαίνει ἂν ὅλον μὲν τὸ ὡς σῶμα ὅλον, ὃ ἢ διαίσεις ἐστὶν εἰς τὰ μέρη τὰ συμπληρῶντα τὸ ὅλον σῶμα. τὸ δὲ “ἢ τὸ εἶδος” πάλιν δηλοῖ τὴν ὡς εἶδος διαίρεσιν· ἐστὶ γὰρ τῷ εἶδους ὡς εἶδος μέρος, οἷον τῆς ψυχῆς εἶδος ὅσας αἱ δυνάμεις μέρος, εἰς αὐτὸ καὶ ἡ διαίσεις αὐτῆς. τὸ δὲ “ἔχον εἶδος” τὸ ὅπως ὅλον ὡς συναμφοτέρον, ὃ ὡς συναμφοτέρον πάλιν μέρος τό τε ὑποκείμενον σῶμα, ὃ πρῶτον τὴν διαίρεσιν ἐποίησεν (τοῦτο γὰρ ἦν τὸ ὡς ὅλον) καὶ τὸ εἶδος, ὃ δευτέρω ἐμνημόνευσε. καὶ ἔστιν ὁ παρατίθειν παραδείγματα τῷ ὅπως τῷ ἔχοντος εἶδος καὶ ὡς συναμφοτέρον διαμεθεῖν· ὁ γὰρ χαλκὸς κύβος διαμεθεῖν εἰς χαλκὸν καὶ γωνίαν εἰς ὕλην καὶ εἶδος διηγεῖτο· ἢ γὰρ γωνία τῷ εἶδους δηλωτική. ἐπὶ φησὶ 1023 τὰ ἐν τῷ λόγῳ τῷ δηλοῦντι ἑκάστων καὶ ταῦτα μέρη τῷ ὅλῳ μέρη 22. φησὶν εἶναι ἐκάστων, καὶ τὰ τῷ λόγῳ τῷ δηλοῦντος αὐτῷ τὸ τί ἦν εἶναι μέρη· τὰ γὰρ μέρη τῷ ὁρισμῷ μέρη τῷ ὁρισμῷ εἴη ἂν, ἀλλὰ παρὰ

2. σύνθεσις M. || 8. ὡς om AM. || 15. τὸ = μέρος om M. || 30. μετὰ om M.

14. εἰ μὴ || ἢ μὴ γὰρ M. || 19. εἶδος M. || ὡς — 20. ποσὸν om A. || 22. διαμεθεῖν || διαμεθεῖται M. || 28. ὅλον A. || 31. σημαίνει M. || 34. ὡς om M.

τῷ εἶδους μέρη, ὅτι ὁ τῷ συναμφοτέρῳ ὁρισμὸς κτ' μὴ τὸ εἶδος γίνεσθαι, προσσημαίνει μέντοι καὶ τὴν ὕλην, ὡς δῆλον εὐθύς ἐκ τῷ γένους. ἔτω φησὶ γίνεσθαι μέρος τὸ γένος τῷ εἶδους, ἐπεὶ μέρος ἐστὶ τῷ ὁρισμῷ αὐτῷ. Alex.

1023b παρατίθεσθαι δὲ καὶ τὰ τῷ ὅλῳ σημαίνοντα. ὅλον γὰρ φησὶ 5
26. λέγεσθαι ὅ τε μὴδὲν ἄπεισι μέρος ἐξ ὧν λέγεσθαι τῶν φύσει τὸ ὅλον συνεσθάναι. ὧν ἂν φύσει συνεσθῶτων μὴδὲν ἄπεισι μέρος, ὅλα ταῦτα κυρίως. ἄλλο δὲ σημαίνοντα ἐκτίθεσθαι ὅλον, ἐν ᾧ καὶ τὰ καθόλου. ἀλλὰ καὶ τὰ τεχνητά, ἃ μόνον τὰ φύσει συνεσθῶτα περιλαμβάνει. τὸ ἂν περιέχον τινα ὥστε ἐν τῷ εἶναι, ἐκεῖνα δηλονότι τὰ 10 περιεχόμενα. διχῶς δὲ φησιν ἐν γίνεσθαι τὰ περιεχόμενα. ἢ ἂν ὡς ἕκαστον τῶν περιεχομένων ἐν τῷ εἶναι ἢ ἅπαντα ἐν. καὶ πρῶτον λέγει πῶς οἷόν τε ἐστὶ τὸ ἕκαστον τῶν ὑπ' αὐτῷ περιεχομένων ἐν τῷ εἶναι καὶ ταῦτόν. τὸ ἂν καθόλου λεγόμενον καὶ κτ' παντὸς δηλωτικόν. τὸ ἂν κτ' παντὸς λεγόμενον ὅλον τι δοκεῖ εἶναι. τῷτο δέ, φησὶ, τὸ 15 ἕτως ὅλον τε καὶ καθόλου, ἕτως ἐστὶ καθόλου τε καὶ ὅλον ὡς ἐν αὐτῷ πολλὰ περιέχον τῷ κατηγορεῖσθαι καὶ καθ' ἑκάστου αὐτῶν συνωνύμως καὶ ἐν ἅπαντα εἶναι κτ' τὸ κατηγορούμενον, καὶ ἕκαστον αὐτῶν ὅπερ τὸ κατηγορούμενον εἶναι, τῷ πάντα ὁμοίως ἐν τῷ κοινῷ καὶ περιέχοντος αὐτὰ λόγον ἐπιδέχεσθαι. τὸ ἂν ἐν ἅπαντα εἶναι ὡς 20 ἕκαστον" δηλωτικὸν ἐστὶ τῷ τὴν ἐνότητά ἔχειν αὐτὰ μὴ κτ' συνέχειαν, ἀλλὰ τῷ ἐν αὐτὴν λόγον ἕκαστον αὐτῶν ἐπιδέχεσθαι. ἵππος ἂν καὶ ἄνθρωπος καὶ κύων καὶ βῦς ἐν πάντα διὰ τὸ ἕκαστον αὐτῶν ζῶον εἶναι (*). ἕτως ἐν ὅλον τὸ ζῶον τῷ ὧν περιεκτικὸν ἐστὶ διηρημένα ταῦτα ἀπ' ἀλλήλων καὶ κεχωρισμένα κτ' τῷτο εἶναι ἐν. 25 καὶ τῷτο μὴ σημαίνοντα τῷ ὡς περιέχοντος τινα ὅλον. τὸ δὲ τι ἕτως φησὶν εἶναι ἐν ἐκ τῶν ὑπ' αὐτῷ περιεχομένων, ὡς συνεχὲς εἶναι καὶ ἐν τῷ κατ' ἀριθμόν. τὸ ἂν ἐν τῷ καὶ συνεχὲς καὶ ἐκ μερῶν καὶ πεπερασμένον ὅλον ἢ τῷ ἐν τῷ ὅλῳ λόγον τὰ μόρια ἀναδέχεσθαι,

1023b ἀλλὰ τῇ συνεχείᾳ. τί δὲ ἐστὶ τὸ κυρίως συνεχές, ἐδήλωσε διὰ 30
34. τὸ "μάλιστα μὴ δυνάμει" κυρίως ἂν συνεχῇ ταῦτα ἐν οἷς τὰ μέρη δυνάμει ἐνυπάρχει. ἥδη δὲ καὶ ἐνεργείᾳ τὰ μόρια ἐν αὐτῷ, ἔτω μέντοι ὡς ἐν τῷ ἐκ τῆς ποιᾶς συνθέσεως αὐτῶν γίνεσθαι κτ' τὸ εἶδος, ὡς ἐπὶ τῶν συνθέσει γιγνομένων κτ' τὰς τέχνας. ἕτως οἰκία ἐν τῷ καὶ πλοῖον. τῶν δὲ ἕτω τὸ ἐν ἐχόντων κτ' συνέχειαν καὶ 35 ὡς δυνάμει τὰ μέρη ἐν αὐτοῖς εἶναι μᾶλλον φησιν ὅλα τὰ φύσει συνεσθῶτα τῶν κτ' τέχνην εἶναι. μᾶλλον ἂν ἄνθρωπος ὅλος ἢ ἀνδριάς. ὡς ἂν ἐν μᾶλλον λέγεσθαι τὸ φύσει τῷ τέχνῃ ὅτος ἐνός, ὡς εἶπεν ἐν τῇ τῷ ἐνός διαίρεσει, ἥς καὶ ὑπομνήσκει ἡμᾶς καὶ αὐτός, καὶ λόγον καὶ αἰτίαν ἀποδίδωσιν, ὅτι ἡ ὁλότης ἐνότης ἐστίν, ὡς ὡς 40 ἐν, ἔτω ὅλον. παρατίθεται τὸ καὶ ἄλλο σημαίνοντα τῷ ὅλῳ. τὸ ἂν ποσὴ καὶ ἐχόντος ἀρχὴν τε καὶ μέσον καὶ ἔχατον, ὃ εἴη ἂν τῷ πεπερασμένῳ δηλωτικόν, ὅσων μὴ παρὰ τὴν ποιὰν θέσιν τῶν μορίων

μηδεμίᾳ γίνεσθαι διαφορὰ, τῷτο πᾶν λέγεσθαι φησιν (ταυτὴ ἐκ τὰ ὁμοιομερῇ τε καὶ ἀχρημάτιστα οἰκίᾳ ὅρη τε καὶ χήματι, ὡς ὕδωρ, ἀήρ), ὅσων δὲ ἡ ποιὰ θέσις τῶν μερῶν διαφορὰν παρὰ ἐπὶ τούτων τὸ ὅλον λέγεσθαι, ὅταν τὴν οἰκίαν τάξῃ ἕξαι τὰ μέρη δηλονότι καθ' ἣν τόδε τι εἶναι τὸ ἐξ αὐτῶν λέγεσθαι. ταυτὴ ἐκ τὰ ἁνομοιομερῇ, πρόσωπον, χεῖρ, τὸ ἐκάστου ζῆν σῶμα. ἢ ἢ τῶν μερῶν θέσις ἐν τούτοις τὴν διαφορὰν τῶν ὑποκειμένων παρὰ τοῦτον καὶ οἰκία καὶ ναῦς. ὅσα δὲ ὁμοιομερῇ ὅσα μορφῇ παρὰ καὶ χήμα προσεληφθε, τούτων φησὶ τὸ πᾶν καὶ τὸ ὅλον κατηγορεῖσθαι διὰ μὴ τὸ ὑποκείμενον τὸ πᾶν, διὰ δὲ τὴν μορφῇ, ἥτις συνέχῃ αὐτῇ ἐν τῇ τῶν μερῶν ὑπαλλαγῇ, μένειν ὅλον. ἕτως ἀνθρώπος ἐκ μιᾶς ὕλης σχηματισμένος, κηρὸς τὸ ἰμάτιον. καὶ ἂν τῷτο καὶ χήματός τινός ἐστιν. ἐκάτερον ἂν τούτων καὶ πᾶν ἐστὶ καὶ ὅλον. καὶ ἐπὶ τῶν ὑγρῶν τε καὶ ἀχρηματίστων ἀπλῶς φησὶ τὸ πᾶν καὶ ὅλον καὶ 5 κατηγορεῖσθαι, ἀλλὰ μόνον τὸ πᾶν. μὴ ἂν κατηγορεῖσθαι τὸ ἀπλῶς καθ' ὅ τὸ πᾶν τε καὶ ὅλον, εἰ μὴ τις μεταφορικῶς λέγει ἐπ' αὐτῷ τὸ ὅλον. λέγει δὲ καὶ τὰ πάντα λέγεσθαι ἐπὶ τούτοις ὡς τὸ πᾶν ἐν τῷ κατηγορεῖσθαι. ἐπὶ ἂν τῶν ἐξ ὧν τὸ πᾶν ὡς διηρημένον λαμβανόμενον τὸ πάντα λέγεσθαι. πᾶς ἀριθμὸς, ὅταν ὡς ἐν λαμβάνῃ τὸ ἐκ μονάδων ἀριθμοῦμα. πᾶσαι αἱ μονάδες, ἐξ ὧν ἢ πᾶς ἀριθμὸς, ὅταν ὡς διηρημέναι πάλιν λαμβάνωνται, ἕτως μέντοι ὡς τὸ πάντα ποιεῖν. ὡς τὸ μὴ πάντα κτ' μορίων κατηγορεῖσθαι ὡς ἀπλῶς μένων, τὸ δὲ πᾶν ὡς ἡνωμένων. ἔτω καὶ πάντες ἄνθρωποι, ἢ ὡς ὑπὸ ἐν τὸ πᾶς ἄνθρωπος. id.

(*) ἐπειδὴ ὁ ἀριθμὸς καθὼ ἀριθμὸς εἰς ἐστίν, αἱ μέρη γὰρ μονάδες πᾶσαι, ἐπειδὴ διαφέρουσιν ἀλλήλων. ὡς ἐνταῦθα φησὶν ἐπόμενος τοῖς Πυθαγορείοις καὶ τῷ Πλάτῳ. κατένευεν γὰρ φησιν ὅτι ἕτερός ἐστιν ὁ ἀριθμὸς παρὰ τὰς μονάδας. τῇ ἂν φησὶ τῶν μονάδων ἕτερός τις ἐπιγίνεσθαι ἔξωθεν ἀριθμὸς, ὡς ἐπὶ 60 ἐστὶν ἀριθμὸς παρὰ τὴν τῶν μονάδων σωρείαν. Asclep.

κολοβὸν δὲ λέγεσθαι φησιν ἢ κτ' παντὸς ποσῶ. ἐστὶ μὴ ὅσον τῷ ποσῷ τὸ κολοβόν, ἢ μὴ πᾶν ποσὸν ἀναδέχεσθαι τὴν κατηγορίαν ταύτην ἢ τὸ πάθος, ὃ σημειῖον τῆς φύσεως τῷτο, ἀλλὰ δεῖ τὸ κολοβόν μέλλον λέγεσθαι πρὸς τῷ μεριστὸν εἶναι καὶ ὅλον. τὸ δὲ ὅλον δυνάμει μὴ καὶ συνεχείας αὐτῷ δηλωτικὸν εἶναι, δυνάμει καὶ τῷ ἁνομοιομερῇ δεῖν εἶναι. τῷτο ἂν εἴρηκε πρὸ ὀλίγου περὶ τῷ ὅλῳ, λέγων καὶ ταύτῃ διαφέρειν τὸ ὅλον τῷ παντός. ἐπὶ δὲ πρὸς τῷ ἁνομοιομερῇ εἶναι καὶ ὅλον δεῖν φησὶν αὐτὸ καὶ θέσιν ἔχειν, ταῦτα τῷ θέσιν ἐχόντων εἶναι ποσῶν. τὰ δὲ δύο εἶπε μὴ γίνεσθαι παρὰ ἀφαιρέμενον τῷ ἐνός, δεικνύς ἡμῶν ὅτι ὑδὲ ἔτω κολοβόν π λήξαι, ἂν ἀφαιρεθῇ αὐτῷ τὸ ἡμισυ (*). ἐδέκτοτε ἂν ἴσων τὸ κολοβόν μένον καὶ τὸ λείπον αὐτῷ. ἐφ' ᾧ δαίτυσιν ὅτι μὴ μόνον ἐν ἀπλῇ ἐκ ἐστὶ κολοβὸς ἀριθμὸς ὅτος ἢ τὸ ἡμισυ ἀφαιρεθῇ, ἀλλ' ὡς ἢ

7. φύσει A. || 13. αὐτῷ M. || 14. λεγόμενον καθόλου M. || 15. πάντα M. || 17. τὸ A. || καὶ om M. || 20. ἔχειν εἶναι M. || ὡς om A. || 22. τοῦ et 40. ἐνότης om M.

2. τὰ ἁνομοιομερῇ A. || 3. ποιὰ om M. || 5. ταυτὴν] πρῶτα M. || 12. ὕλης σχηματισμός M. || 13. ἕκαστον M. || 14. σχηματίστων M. || 15. τῶν] τῷ M. || 32. ἢ μὴ] τῷ μὴ M. || 33. δεῖ] διὰ A. || 43. ἀφαιρέθῃ M.

ἄλλα τι μέρος ἀφαιρεθῇ· ὃ γίνετο ἢ ἀριθμὸς κολοβός, ὡς ἐξῆς
 λέγει· ὅδ' ὅλως γὰρ, φησὶν, ἀριθμὸς κολοβός ὅδε γίνετο, ὅτι
 οὐκ ἐκ κολοβόν τι τὴν αὐτὴν ὕσιν καὶ ταύτην εἶδος φυλάσσειν.
 ὅτι δὲ μὴ τὴν ἀφαιρέσειν τὴν μορίν τινας ἄλλο τι εἶδος μεταλαμ-
 βάνει, ἐπὶ τούτων ἐ λέγει· ἐκ κολοβόν, ὃ γίνετο ἐπὶ τῶν ἀριθμῶν.
 πρὸς τούτοις δὲ ὅτι ὅδε ἐπὶ πάντων τῶν ἀνομοιομερῶν ἐκ κολοβόν λέ-
 γει, ὡς προειρηκώς ὅτι δεῖ ἀνομοιομερῆ εἶναι διὰ τὸ εἰπεῖν ὅλα.
 ἐπὶ δὲ ἐπὶ πάντων τῶν ἀνομοιομερῶν ἐκ κολοβόν λέγει, ἀλλὰ ἐπὶ
 τῶν θέσιν ἐχόντων, ἃ φθάσαντες εἰρήκαμεν· ἐπὶ δὲ ἐπὶ τῷ ἀριθμῷ
 ἐκ τῶν ὡς διηρημένῃ ἀνέμοια τὰ μέρη, οἷον τὸ πέντε· ἄρτια γὰρ καὶ
 περιττὰ τὰ δύο καὶ τρία μέρη ὅντα αὐτῷ, ἀλλ' ἐπὶ διὰ τὸ τοῦτο ἢ ὁ
 ἀριθμὸς κολοβός τις λέγει· δεῖ γὰρ ὅπως ἔχειν τὰ μέρη τῷ ἐσο-
 μένῃ κολοβῷ ὡς ποιεῖν τὴν θέσιν αὐτῶν τὴν τῶν μορίων διαφορὰν
 τῷ εἶδος, ὃ ἐ γίνετο ἐπὶ τῷ ἀριθμῷ, ὅτι μὴδὲ τὴν ἀρχὴν θέσιν ἔχει
 τὰ μέρη αὐτῷ, ὡς εἰρηγὶ ἐν Κατηγορίαις. διὰ τούτο γὰρ ὅδε τὰ
 ὁμοιομερῆ κολοβά, ὅτι ἡ μεταθέσις αὐτῶν τῶν μορίων ἐ ποιεῖ
 διαφορὰν. ἔτι δὲ εἶναι φησὶ συνεχῆ τὰ ἐσόμενα τῇ ἀφαιρέσει
 τῶς μορίων κολοβά. ἡ γὰρ ἀρμονία σύγκειται μὴ ἐξ ἀνομοιομερῶν
 (μέσης γὰρ καὶ παρανήτης καὶ περυπάτης καὶ ὑπάτης), ἀλλὰ καὶ θέσιν
 καὶ τάξιν ἔχει ἕκαστον τούτων· ἐν γὰρ τῇ ποιᾷ θέσει τούτων πρὸς ἄλ-
 ληλα ἡ ἀρμονία, καὶ μετατιθεμένων ἀλλάσσειτο. ἀλλ' ἐ λέγει κολο-
 βός ἀρμονία, ὅτι μὴ συνεχῆς ἐστὶ μὴδὲ ὅλη, ἀλλ' ἐκ διωρισμέ-
 νων καὶ κεχωρισμένων μερῶν. καὶ ὁ ἀριθμὸς δὲ ταῦτον. δείξας
 δὲ δι' ὧν πεποιήθη διωρισμῶν ὅτι ἐκ κολοβόν ἐν τοῖς ὅλοις λεγομέ-
 νους ποσοῖς, ἐξῆς δεικνύει ἡ ὁμοίως καὶ ἡ τῆς καὶ ἐν τῶν ἀφαι-
 ρεῖς ἐκ ὅλων κολοβόν ποιεῖ· λέγει γὰρ ὅτι μὴδὲ ἐπὶ τῶν συνεχῶν
 τε καὶ ὅλων παντὶς ἀφαιρῶν μέρους ἐ καταλειπόμενον γίνετο κολο-
 βόν· ἔτι γὰρ ἀνὰ τὰ κύρια τῷ εἶδος τε καὶ τῆς ὕσιν τῷ ὅλῳ τε
 καὶ συνεχῶς ἀφαιρεθῇ, ἔτι ἐκ καταλειπόμενον κολοβόν· ἐπὶ δὲ λέγει
 κολοβόν ζῶον τῆς κεφαλῆς ἀφαιρεθείσης αὐτῷ, ὅπερ ὅδε ζῶον
 ἐπὶ μένει. ἀλλ' ὅδ' ἀνὰ ὅπου τι τῆς συνεχείας ἢ ὅπου ἀφαιρεθῇ
 τε καὶ διαρῆθῃ, κολοβόν εὐθὺς· ἡ γὰρ κυλινδρὸς ἐ λέγει κολοβόν ἀνὰ
 τρυπήθῃ· ἀλλ' ἀνὰ τὸ ὅς αὐτῆς ἀφαιρεθῇ ἢ τι ἄλλο ἀκρωτήριον,
 οὕτως κολοβός. ὁμοίως καὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἢ ἄλλῳ τινος ζῶον ἀνὰ μὴ
 γάρφα ἀφελῆς ἢ σπλήνα ἐκτέμης, ἐκ κολοβός, ἀνὰ δὲ ῥίνα ἢ ὦτα
 ἐκτεκνύον, τότε κολοβός. καὶ τῶν ἀκρωτηρίων ταῦτά φησὶν
 ἀφαιρεθέντα κολοβὸς ποιεῖν, ὅσα ἀφαιρεθέντα ὅλα ἐκείνῃ φῦναι ἢ
 ἐξηγεῖται δύναμις· δι' ἣν αἰτίαν λέγει τὸς φαλακροὺς μὴ λέγεσθαι
 κολοβός, ὅτι αἱ τρίχες φύσιν ἔχουσιν ἀφαιρέμεναι τὸ ὅλον πάλιν
 ἰσχυρῶς τε καὶ φύσει· καὶ αἱ ἀνὰ ἴσον ἐκ ἄλλ' ὃ μὴ ἔχει γένεσιν
 ἀφαιρεθὲν ὅλον τῷ ἄλλ' ὃ καθόλου ἀφαιρεθὲν μικρὸν γένεσιν
 ἔχει· αἱ γὰρ τρίχες, αἱ καὶ ἐπὶ τῷ φαλακρῷ ἐκείνῃ ἔχουσι γένεσιν,
 ἀλλ' ἐν γὰρ φύσει ἐστὶν αὐτῶν ἐκ ἀφαιρῶν γίνεσθαι πάλιν. ἡ ἐ

ὅλον προσέθηκεν, ὅτι δύναμις τινος ἀφαιρεθέντος μορίων ἀπὸ τινος
 ἀκρωτηρίου, οἷον ἐλέγης σαρκός, αὐτὴ πάλιν αὐξηθεῖται· αἱ μὲν ὅν
 τρίχες, αἱ καὶ μὴ ἐπὶ πάντων, ἀλλ' ἐπὶ τινῶν γὰρ φύσιν πάλιν
 ἀφαιρεθείσῃ δύναμις, ἡ καὶ ἐπὶ πάντων, ἀφ' ὧν ἀφαιρῶν· ὅς δὲ
 ἡ μὴ ἀφαιρεθέντα ὅδε ποτε ἐπ' ὅθεν πάλιν γίνετο. σημειωτέον
 ὅτι μὴ διαρῆσιν τῷ κολοβῷ πολλαχῶς λεγομένῃ πεποιήθη, ἀλλὰ
 μήνυσιν τε καὶ διδασκαλίαν. Alex.

(γ) γρ. καὶ ἀνομοιομερῆ ἢ ὅδε ταῦτα. cod. Reg. 1024a

λέγει δὲ καὶ ἐ γένος πολλαχῶς λέγει· γένος γὰρ λέγει καὶ 16.
 ἐπὶ τῶν τῇ γένεσιν συνεχῇ ἐχόντων ὁμοειδῶν ἀλλήλοις· καὶ γὰρ ἐ 29.

σημαίνοντες τούτο λέγει· ἐ γένος ἀνὰ ἀνθρώπων γένος ἢ· σημα-
 νει γὰρ ἐ γένος ἀνὰ γένεσιν συνεχῆς ἢ τε καὶ μένῃ τῶν ἀνθρώπων. ἐ
 δὲ τῶν ἐ εἶδος ἐχόντων ἐ αὐτῷ προσέθηκεν, ὅτι μὴ λέγει
 ἀνθρώπων γένος εἶναι, ἀνὰ ἴππων ὥσων, ἀλλ' ἀνὰ συνεχεῖς ἀνθρώπων
 ἐξ ἀνθρώπων γινόμενοι μένους. ἐ δὲ τι γένος λέγει, ἀφ' ὅθεν
 ὡς τινες πρώτῃ τῷ κωστήσαντος καὶ ἀρχηγῷ γενομένου τῷ εἶναι
 αὐτοῖς. ὅτω δ' Ἑλλήνες ἐ γένος λέγοντι τῷ ἀφ' Ἑλλήνων εἶναι
 πρώτῃ συσχησάμεναι τὸ γένος αὐτῶν καὶ τῷ εἶναι αὐτοῖς αἰτίαν·
 ὁμοίως καὶ Ἰωνες οἱ ἀπὸ Ἰωνος, καὶ Ἑρακλείδαι ὧν Ἑρακλῆς πρῶ-
 τος καὶ ἡγεμὼν τῷ γένους. ὅτω καὶ Πελοπίδαι λέγοντι. λέγει καὶ 1024a
 ὅν γένος τῶν καὶ ἀπὸ τῷ θήλειος φησὶν, ὡς λέγονται τινες ἀπὸ 35.

Πύρρας, ὡς ταύτης τῷ γένους ἀρξαμένης τῷ τεκεῖν, ὅλον τὸν
 μῦθον, μᾶλλον μὲν ἐπὶ τῷ γεννήσαντος, ὅτι τῷ εἶδος ὅπως παρεκτι-
 κός, ἡ δὲ μητὴρ τῆς ὕλης, καὶ δὲ ἐ εἶδος ἐ εἶναι ἕκαστῃ μᾶλλον.
 ἐκείνῃ ἐμνημόνευσε τῶν γενῶν τῶν ἀπὸ τῶν τόπων λεγομένων,
 καθ' ὃ σημαίνοντες Ἀσιανός τις ἐ γένος ἢ Αἰγύπτιος καλεῖται·
 ἐ γὰρ δὲ οἱ ὅτω λεγόμενοι ἀπὸ τῷ πρώτῃ κινήσαντος ὅτω λέγοντι.
 ἐξῆς δὲ ἐκτίθει δὴ ἀποδόσεις τῷ αὐτῷ σημαίνοντι· τῷ γὰρ 1024a
 νος, ὃ καὶ πλεονῶν καὶ διαφερόντων τῷ εἶδει καὶ τὰ ἐξῆς, δύο ἀπο- 36.

δόσεις δίδωσιν, ὡς ὑποκαίμενον ταῖς διαφοραῖς· αὐτὸ γὰρ φησὶ
 ἐπιπέδον καὶ ὅλον· ἐ γὰρ καὶ δεῖ προστιθέναι τῷ ἐπιπέδῳ· τούτο γὰρ
 γένος ἕκαστῃ τῶν ἐπιπέδων καὶ ὅλων. λαμβάνει γὰρ γένος ἐ ἐπι-
 πέδον καὶ ὅλον τριγώνῳ καὶ τετραγώνῳ καὶ πάντων τῶν ἐπιπέδων·
 ὁμοίως καὶ ἐ σφαιρῶν τῶν σφαιρῶν καὶ ὅλων· ἕκαστον γὰρ τῶν καὶ ὅλων
 τῶν ἐ μὲν ἐπιπέδον ἐστὶ ἐ καὶ ὅλον τῶν σφαιρῶν, οἷον τετραγώνῳ, ἐ δὲ
 σφαιρῶν καὶ ὅλων τῶν σφαιρῶν μὲν σφαιρῶν καὶ ὅλων τῶν σφαιρῶν, κύβος δὲ
 ταῦτον καὶ πυράμις ταῦτον. εἰπὼν δὲ τούτο προσέθηκεν ἐ τούτο
 δὲ ἐστὶ ἐ ὑποκαίμενον ταῖς διαφοραῖς, ὡς ὑπὸ τῶν διαφορῶν τῷ
 γένους εἰδοποιούμεν καὶ ὑποκαίμεν καὶ τούτο αὐταῖς. εἰπὼν δὲ ἐ
 ὅτω λεγόμενον γένος ὑποκαίμενον εἶναι ταῖς διαφοραῖς, καὶ τὸ
 ὑποκαίμεν αὐτὸ ταῖς διαφοραῖς, καὶ ὅλον αὐτὸ προστιθέναι ἐπεί· ὅλον
 δὲ λέγει ἐ γένος καὶ ἐν τῷ ζῆτα τῆςδε τῆς πραγματείας. δευ-
 τέραν ἀπόδοσιν τῷ ὅτω λεγομένῃ γένους ἀποδίδωσι ἐ πρώτων

1. γὰρ οὐκ ἐστὶν. ἡ 7. δὲ] ἐ. M. 16. κολοβός, ὅπου M. 17. ἐπὶ δὲ] ἐπὶ τὴν δὲ M. 20. πρὸς et 21. καὶ — 22. ἀρμονία om M. 25. δεικνύει
 ἐ ὁμοίως καὶ αἱ τῆς καὶ ἐν A. 28. κυρία M. 39. ἀφαιρῶν M.

16. τῷ om M. ἀρχηγῷ] ἀρχὴ τῷ A. 22. ὡς] καὶ A. quasi ab hac, ut est in fabulis, procreati. sed a genitore potius ge-
 nus appellari ait Sepulv. 33. ὅλον M. 35. καὶ ὅλον τριγώνῳ καὶ τετραγώνῳ, τὸ M. 41. αὐτῷ ταῖς A. 43. τῷ om A.

ἀνυπόκρινον ἐκάστῳ ἐν τῷ ὁριστικῷ καὶ τὸ τί ἦν εἶναι σημαίνοντι λόγῳ, ὁ κατηγορεῖται ἐν τῷ τί ἐστι τῷ ὑποκειμένῳ. τὴν γὰρ δηλωτικὴν καὶ ὁ λέγειται ἐν τῷ τί ἐστιν· καὶ γὰρ τὸ ὅπως λεγόμενον γένος σημαίνει καὶ πλείονων καὶ διαφορόντων τῷ εἶδει ἐν τῷ τί ἐστι κατηγορούμενον· τῷ γὰρ πρώτῳ ἐν τῷ ὁρισμῷ ἀποδιδόμενα διαφοραὶ λέγονται εἶναι αἱ ποσότητες, καθ' ὥς διαφέρει ἀλλήλων τὰ ὧν ἐν τῷ ὁρισμῷ τὸ αὐτὸ ἐστι γένος (*). τότε μὲν αὐτὸ ἐδήλωσεν ἀπὸ τῷ ὡς ὑποκειμένου ἀπὸ τῶν διαφορῶν εἰδοποιεῖσθαι, νῦν δὲ ἀπὸ τῷ ἐν τοῖς ὁρισμοῖς εἶναι τὸ πρῶτον παραλαμβανόμενον καὶ ἐν τῷ τί ἐστι κατηγορεῖσθαι. διαφοραὶ δὲ ὅσαι αἱ ἀποδόσεις τῷ αὐτῷ εἰσι δηλωτικαί. καὶ ποσότητας δὲ τὰς διαφοράς εἶπεν, ὅτι καὶ πρὸ ὀλίγου ἐν ταῖς δια-
 5 ρέσεσι τῆς ποιότητος πρώτας ταύτας ἐτίθετο. εἰπὼν δὲ τὰ σημαίνοντα ταῦτα εἶναι τὸ γένος, ἀνακεφαλαιῶν αὐτὰ δι' ὧν δείκνυσιν ὅτι τὰ δύο τὰ ὕψος ῥηθέντα διαφοραὶ εἰσιν ἀποδόσεις τῷ αὐτῷ σημαίνοντι· τὰ μὲν γὰρ γένεσιν συνεχῆ τῷ αὐτῷ εἶδους γένη λέγει, ὡς ἀνθρώπων γένος καὶ ἵππων, τὰ δὲ καὶ τὸ πρῶτον κλητικὸν καὶ αἴτιον τοῖς μετ' αὐτὸ ὁμοειδέσιν, ὡς λέγει τὸ Ἡρα-
 1024 κλειδίων γένος καὶ τὸ Ἑλλήνων καὶ τὸ Ἰωάνων. ἔκ ἀργῶς δὲ ὁμοει-
 8 δὲς προσέθηκεν· ὃ γὰρ ἀπὸ τῷ ὅπως πρῶτον κινήσαντος τὸ γένος εἶναι λέγει, ἀλλ' ἂν ὁμοειδὲς αὐτοῖς ἦ τὸτο· ὅταν γὰρ ἄνθρωπος καὶ ἦ ὁ τῷ γένει ἄρξας, τότε τὸ γένος μετ' αὐτὸν ἀπ' ἐκείνου. τὸ δὲ ὡς ἡ ὕλη φησὶ λέγων ὡς ὕλην γένος εἶναι τὸ κοινὸν καὶ καὶ πλείονων καὶ διαφορόντων τῷ εἶδει κατηγορούμενον. καὶ καὶ τί ἐστιν ὕλη, τὸτο ἐδήλωσεν εἰπὼν ὅτι ἡ διαφορὰ καὶ ἡ ποσότης ἐστὶ, τὸτ' ἐστὶ τὸ ὑποκείμενον, ὁ λεγόμενος ὕλην· τῷ γὰρ τὰς διαφοράς τέττε εἶναι
 25 ὡς ὑποκείμενον, καὶ τῷ ταύταις εἰδοποιεῖσθαι, ὡς καὶ ἡ ὕλη τῷ εἶδει, καὶ εἴη ἂν τὸ γένος ὕλη· τῷ γὰρ ποσότητας μὲν εἶναι τὰς διαφοράς, ὑποκείσθαι δὲ αὐταῖς τὸ γένος· ὃ γὰρ ἐστὶν ἡ διαφορὰ. τὸτο τῇ διαφορᾷ ὑποκείσθαι, ὥσπερ καὶ τὸ ὃ ἡ ποσότης τῇ ποσότητι, ἐπεὶ τὸ ταῖς ποσότησιν ὑποκείμενον ὕλη λέγει, καὶ τὸ γένος ὕλη γίνεσθαι τῶν
 30 ὡς διαφορῶν ποιότητων. εἰπὼν δὲ περὶ γενῶν ἐξῆς λέγει τίνα ἐστὶν ἕτερα τῷ γένει. λέγει δὲ ὧν τε ἕτερον τὸ πρῶτον ὑποκείμενον, ταῦτα ἕτερα τῷ εἶδει, λέγων πρῶτον ὑποκείμενον τὴν ὕλην· ἥτις γὰρ μὴ ἐστὶν ἡ αὐτὴ ὕλη ὑποκείμενη, μήτε ἀναλύει ἡ τῷ ἑτέρῳ ὕλη εἰς τὴν τῷ ἑτέρῳ, μήτε ἡ ἀμφοτέρων εἰς τὴν αὐτὴν τῷ εἶδει, ταῦτα ἕτερα τῷ γένει. ὕλην δὲ ἔοικε λέγειν τὴν ἐνέργειαν ὑπο-
 35 κειμένην, ἣν καὶ πρώτην εἶπε, λέγων πρώτην τὴν προσεχῆ πρὸς ἀντιδιαστολήν τῆς ἐχάτης καὶ ἀναλύειν, ἣ καὶ κυρίως ἐστὶ πρώτη οἶον τῷ ἀνδριάντι χαλκὸς ὑποκείσθαι, τῷ δὲ κρυσαλλίνῳ ἐκπώματι ὕδωρ, καὶ εἰσὶν αὐτῷ διαφέρουσαι, ἀλλ' ἡ τῷ ἀνδριάντος ὕλη εἰς τὴν τῷ κρυσαλλίνῳ ἀναλύει, εἴγε τρεῖς μὲν ὁ χαλκός, πάντα δὲ τὰ τρεῖς ἐξ ὕδατος. ἔκ ἕτερα δὲ τῷ γένει τὰ εἰλημμένα καὶ τὸ

σημαίνοντα τὸτο πάλιν, εἰ τῷ μὲν εἴη χρυσὸς ὑποκείμενος τῷ δὲ ἄργυρος. διαφοραὶ μὲν πάλιν ὕλαι αὐτῷ, καὶ ἐκ ἀναλύει αὐτῷ ἡ ἑτέρα εἰς τὴν ἑτέραν· διὰ δὲ τὸ ἀμφοτέρα εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἀναλύει (εἰς γὰρ τὸ ὕδωρ) ἔκ ἕτερα τῷ γένει τὰ ληθέντα. ὡς δὴ τὰ ὑποκείμενα ὁδὸν πάχει τῶτον, ταῦτα ἕτερα λέγει τῷ γένει, ὡς λίθος καὶ χαλκός· τῷ μὲν γὰρ τῷ δὲ ὕδωρ τὰ ὑποκείμενα, ὃ ὅτε εἰς ἀλλήλα ὅτε εἰς ἄλλο τι ἀναλύει αἰσθητὸν ὑποκείμενον ταῦτόν. εἰπὼν δὲ τὰ ὑποκείμενα ὁδὸν πάχει τῶτον, τίνα ἐστὶ τοιαῦτα αὐτὸς παρέθετο· τὸ γὰρ εἶδος φησὶ καὶ τὴν ὕλην ὅπως εἶναι ἕτερα τῷ γένει, ὕλην λέγων τὸ σῶμα. ὡς ὅτε τῷ τῷ σώματι ὑποκείμενων ὅτε τῶν τῷ εἶδει ἡ εἰς ἀλλήλα ἡ εἰς κοινὸν ἀναλύει λεγομένων, ἕτερα αὐτὰ εἶναι λέγει τῷ γένει· εἴη δ' ἂν τῷ εἶδει ὡς ὕλην ὑποκείσθαι λέγων τὰ μέρη τῷ ὅπως λόγῳ· προσέθηκε γὰρ τὸτο. ἐπεὶ ὅτε τὰ ὑποκείμενα τῷ τε σώματι καὶ τῷ εἶδει ταῦτά, ὅτε ἡ ἀνάλυσις αὐτῶν ἡ τῷ ἑτέρῳ εἰς τὸ ἕτερον ἡ εἰς ταῦτόν, εἴη ἂν ἕτερα τῷ γένει ταῦτα καὶ τὸ σημαίνοντα τὸτο. ἐπὶ ὅταν τὸ εἶδος καὶ ἡ ὕλη ἕτερα εἶναι, ὅτι μὴ ἀναλύει τὸ ἕτερον αὐτῶν εἰς τὸ ἕτερον, τῷ μήτε τὰ αὐτὰ ἐκ ἀλλή-
 40 λους εἶναι μήτε ὑποκείσθαι αὐτοῖς ἕτερον· ὅτε γὰρ ἐν τῷ ἀμφοτέρῳ ὑποκείσθαι ὅτε τῷ ἑτέρῳ ὑποκείμενον εἰς τὸ ἑτέρῳ ὑποκείμενον ἀναλύει τῷ μὴδὲ ὑποκείσθαι τὸ αὐτοῖς· ὅτε γὰρ τὸ εἶδος ἐκ ὑποκείμενων τινος καὶ ὕλης ἐστὶν, ὅτε τῇ κυρίως λεγομένη ὕλη ὑποκείσθαι τῷ ὕλη· πάλιν ἄλλη ἕτερα τῷ γένει λέγει καὶ ὧν ἕτερα αἱ τρεῖς κατηγορίαι, καὶ τὰ πρῶτα γένη ἕτερα· τῶν γὰρ πρῶτον γενῶν τὸ μὲν τί ἐστι σημαίνει, τετέστιν ὕλην, τὰ δὲ ποῖόν τι, τὰ δὲ ποῖόν τι, τὰ δὲ τῶν ἄλλων τι τῶν ἐν ταῖς κατηγορίαις καταλαμβανόμενα προσέθηκε δὲ καὶ τὴν αἰτίαν αὐτῶν τῆς ἐτερότητας· ἐπὶ γὰρ μὴ εἰς ἀλλήλα μήτε εἰς ἄν τι ἀναλύει, ταύτη καὶ ταῦτα ἕτερα τῷ γένει. ὅπως ἔκ εἶναι ἕτερα γένη ζῶον καὶ ὄρνειον. ὑπέτι καὶ τὸ μακρόν τὸτο δοκεῖ εἶναι ἕτερα τῷ γένει τὸ εἶδος καὶ ἡ ὕλη· ὡς γὰρ τὴν ὕλην ἀμφω. Alex.

(*) τὸτο τὸ σημαίνοντα ἐν τῇ ἑαυτῇ Εἰσαγωγῇ ὁ Παρμενίδης ἐκ ἀκηριβήσαστο· πολλαχῶς δὲ τούτω κέχρηται τῷ σηματομένῳ ὅτε Γαλιλῆος καὶ Ἰπποκράτους καὶ πολλοὶ τῶν παλαιῶν καὶ αὐτὸς ὁ φιλόσοφος. cod. Reg.

ποιεῖ καὶ τὸ ψεύδος διαίρειν· τὸ μὲν γὰρ ἐν τοῖς πράγμασι ψεύδος εἶναι λέγει, τὸ δὲ ἐν τοῖς λόγοις. προσέθηκε δὲ τὸ τοῖς πράγμασι ψεύδει τὸ ἄλλον μὲν τρόπον, ἥτις ὅτι μὴ καθόλου· ἐπὶ τούτῳ τὸ ψεύδος λέγειν (δοκεῖ γὰρ τὸ ψεύδος ἐν λόγῳ καὶ ἐν πράγματι, ἡ ἄλλον τρόπον εἶπεν ἀντι τῷ ὅτι μὲν τρόπον). τὸ ὅτι τῷ πράγματι ψεύδος διχα διαίρει, τὸ τε μὴδ' ὅπως ὑπάρχει καὶ τὸ ψευδῆ τὴν ὑπὸ αὐτῷ φαντασίαν γίνεσθαι· τὸ γὰρ μὴ ὑπάρχειν φα-

2. τὴν δὲ γὰρ M. || 18. ὁμοειδὲς A. || 20. ἦ M. || 21. ἦ M. || 24. quia enim differentiae huius veluti subiecti sunt, et per ipsas in species constituitur, ut materia per formam, genus materia potest nominari: id est quia differentiae sunt qualitates et genus subicitur ipsis Sepulv. || 26. ὕλη τὰ εἶδη M. || 28. τῇ δὲ M. || 37. τὴν οὖν M.

5. πόσων M. || 29. γένει M. || 30. λέγει M. || haec enarratio in Graeco tota ferme scilicet librorum erroribus. Sepulv. adnotat. || 39. ἐπὶ τούτῳ ψεύδος A. || 41. τὸ τε M. || τὸ τῷ M.

δος ἐν πράγμασιν ὅχι ὁμοίως τῷ περὶ αὐτὸ λόγῳ· ὁ γὰρ λόγος
 ψευδὴς μὴ περὶ αὐτὸ εἶναι αὐτὸ λέγων, ἀληθὴς δὲ περὶ αὐτὸ
 τὸν ὁ μὴ εἶναι ἐν τῇ ποιᾷ συνθέσει περὶ αὐτὸ τὸ ἀληθὲς καὶ ψευ-
 δὴς λαμβάνεται· διὸ ὁμοίως καὶ περὶ ὄντων καὶ μὴ ὄντων ἀληθὴς τε
 καὶ ψευδὴς ὁ λόγος γίνεσθαι. τὸ δὲ καὶ τὸ πρᾶγμα ψευδὸς ὅτι ἐν τῇ
 τῶν συνθέσει τοῦτον, ἀλλ' ἔστιν ἐν πράγμασι ψευδὸς τὸ μὴ εἶναι
 μὴ ἐπὶ ὑπάρχειν αὐτό, ὡς περὶ καὶ ἀληθὲς ἂν εἴη πάλιν ἐν πράγμασι
 τὸ ὑπάρχειν αὐτὰ καὶ τὸ εἶναι, ὅχι ὁμοίως τῷ λέγειν αὐτὰ εἶναι.
 διὸ τὸ μὴ ἐν λόγῳ ἀληθὲς τε καὶ ψευδὲς δύναται περὶ τὸ αὐτὸ πρᾶγ-
 ματος ἔχειν ἀμφοτέρω, τὸ δὲ ἐν τῷ πράγματι ψευδὸς ἀδύνατον,
 ἔσθ' ἂν εἴη ἀληθὲς γενέσθαι. ἔστιν δὲ ἀμφοτέρω μὴ τὰ ψευδῆ λέγειν
 ἐν λόγῳ εἶναι καὶ προτάσει· εἶναι δὲ τούτων τὸ μὴ ἀπὸ τῶ πρᾶγμα-
 τος ἐν τῷ λόγῳ, τὸ δὲ ἐν τῷ πράγματι ψευδὸς ἀδύνατον ἀπ'
 αὐτῷ τῷ λόγῳ· ὁ μὴ γὰρ τὸ μὴ ὑπάρχον ὑπάρχειν λέγων λόγος τὸ
 ψευδὸς ἀπὸ τῶ πρᾶγματος ἔχει τὸ μὴ ὑπάρχοντος, ὁ δὲ τὸ ἄλλω
 ὑπάρχον ἄλλω ὑπάρχειν λέγων τὸ ψευδὸς τὸτο ἀπὸ τῶ πρᾶγμα-
 τος ἔχει· ψευδὸς γὰρ τὸτο τὸ τῷ ἄλλω ὑπάρχον ἐπ' ἄλλον μεταφέ-
 ρειν. ὅτι γὰρ καὶ τὸ ὡς πρᾶγμα ψευδὸς ἐν λόγῳ δοκεῖ, δεικνύει
 διὰ τὸ προδεικνύειν τὸ "τῷ μὴ συγκείσθαι ἢ ἀδύνατον εἶναι συντεθῆ-
 ναι" ὅτι ἔστι τῷ πράγματι ψευδὸς, ἔδειξε· περὶ ὧν γὰρ ὅχι οἷον τε
 ἀληθεύειν τὸν συντιθέντα αὐτὰ καὶ εἶναι λέγοντα, ταῦτα ὡς πρᾶγ-
 ματι ψευδῆ. τὸ δὲ περὶ τούτων ἐν τῷ λόγῳ ψευδὸς ἐν συνθέσει
 ἔσθ'. τὸ μὴ γὰρ ἐν τῷ μὴ συγκείσθαι ἢ ἀδύνατον εἶναι συντεθῆναι, τὸ
 μὴ ὑπάρχοντος ἢ καὶ ἀδύνατον ὑπάρχειν εἰσι δηλωτικὰ. σύνθεσιν
 γὰρ τῶν πραγμάτων ταῖνα σύνθεσιν ἔστιν ἢ ὑπάρχεις
 πῶν γνωσμένων. ἢ μὴ ὅν διαμέτρος σύμμετρος τῇ πλευρᾷ ὅτε
 ἔστιν ὅτε δύναται γενέσθαι. τὸ δὲ οὐ καθόλου ὅτε ἔστιν, τῷ μὴ
 ὑπάρχειν τότε ψευδὸς ἔστιν, ὅτι καὶ τῷ ἀδύνατον γενέσθαι. καὶ
 ἔστι ἐν τοῖς πράγμασι ψευδῆ καὶ τὰ ὅλως ἀνυπαρκτὰ τε καὶ ἀδύ-
 νατα καὶ ἀεὶ ψευδῆ, καὶ τὰ νῦν μὴ ὑπάρχοντα· ταῦτα γὰρ νῦν
 ψευδῆ ὅτε μὴ ἔστιν. τὰ δὲ τὰ ἔστιν ἐν τοῖς πράγμασιν ἢ μὴ οὐκ
 ἔστι ἢ ἀ μὴ ἔστιν. ἄλλως δὲ ἔστι ψευδῆ ταῦτα, ὅσα ἔστιν ὄντα
 ψευδῆ, ἔστι δὲ ψευδὴς ἢ ἀπ' αὐτῶν φαντασία τῷ φαίνεσθαι ταῦτα
 ἢ μὴ οὐκ ἔστιν ἢ ἀ μὴ ἔστιν. ἄλλως δὲ ἔστι ψευδῆ ταῦτα παρὰ τὴν
 προσημασμένην τρόπον· ὧν γὰρ ψευδὴς ἔστιν ἢ φαντασία, ταῦτα ὅχι
 ἐστὶ ψευδῆ, ὡς ἦν τὰ προσημασμένα. ἔστι μὴ γὰρ ταῦτά τινα, ὅ μὴ
 φαίνονται. τοιαῦτά ἐστι τὰ τε ἐν ταῖς γραφαῖς καὶ ἐν ταῖς σκια-
 γραφαῖς, ἀ ἔστι μὴ τινα, ὅ μὴ ἀ φαίνονται ἔστιν· φαίνονται γὰρ ζῶα
 καὶ ὄντα ζῶα, καὶ τὰ ἀλλὰ ὧν ἂν καὶ ἢ σκιαγραφία ἦ. ὁμοίως καὶ

τὰ ἐν τοῖς ὕπνοις φαντάσματα ἔστι μὴ τινα (κηρήματα γὰρ τινα
 γίνονται τοῖς ὀρεῶσι τὰ ἐνύπνια), ὅ μὴν τοιαῦτά ἐστιν οὐ φαίνονται.
 φαίνονται γὰρ βαδίζοντες τε καὶ διαλέγοντες, ὅ μὴν οὕτως ἔχει. τοιαῦτα
 καὶ ὅτι ψευδῆ καὶ τὰ ἐμφανόμενα τοῖς κατόπτοις. ἔστι μὴ γὰρ τι
 καὶ αὐτά, ἀλλ' ὅχι ὅ φαίνονται. εἶπε δὲ καὶ τὸ αὐτὸν ψευδὸς ἐν τοῖς
 πράγμασιν, ὅτι αὐτὴ ἢ φύσις αὐτῶν ψευδὴς καὶν τύποις, ἀλλ' ὅχι
 ἐν τῇ ποιᾷ συνθέσει τῷ περὶ αὐτῶν λόγῳ τὸ ὅτις ἡμᾶς ἀπατάσκει.
 τὰ μὴ ὅν πρᾶγματα ὅτι φησὶν εἶναι ψευδῆ καὶ τῷ μὴ εἶναι αὐτά,
 καὶ τῷ τὴν ἀπ' αὐτῶν φαντασίαν ὡς μὴ ὅτις εἶναι· ὅ γὰρ ὅτις
 ἔστιν ἢ τοιαύτη ἀπ' αὐτῶν φαντασία· διὸ ὡς ἀπὸ μύθεον ὡς ἀπὸ
 μὴ ὄντος· τὸ γὰρ περιπατεῖν τὸ φάντασμα ὅπερ φαίνεται ὅχι ὅν, καὶ
 διαλέγεσθαι καὶ τὸ ὅλως ἐνεργεῖν, καὶ τοιαῦτα τὰ φαντάσματα ἐστὶ
 τὰ ὄντα γε, εἰ γε κινήσεις τινὲς εἰσιν ἀπὸ τῶν κατ' ἐνέργειαν
 αἰσθητῶν, καὶ γίνονται ἐν τοῖς αἰσθητηρίοις ἀπὸ τῶν αἰσθητῶν ἐγκα-
 ταλείμματα. ἀνέθηκε δὲ καὶ ἐν τῇ φαντασίᾳ ψευδὸς τοῖς
 πράγμασιν. τὸ δὲ "ἢ μὴ οὐκ ἔστιν ἢ ἀ μὴ ἔστι," τὸ μὴ "οὐκ ἔστι"
 λέγειν ἂν ἐπὶ τῆς σκιαγραφίας, τὸ δὲ "ἀ μὴ ἔστι" ἐπὶ τῶν ἐνυπνίων.
 ψευδὴς δὲ ἔστιν ὁ λόγος ὁ τῶν μὴ ὄντων, ὅχι ἀπλῶς δὲ ὁ τῶν μὴ
 ὄντων ψευδὴς, ἀλλὰ τῶν μὴ ὄντων καθὼ ψευδὴς (·)· ψευδὴς
 γὰρ ὁ ὡς ὅχι ἔχει τὰ πρᾶγματα ἔχειν λόγων αὐτά, ἔστι δὲ τις καὶ
 περὶ τῶν μὴ ὄντων λόγος ἀληθὴς· ὁ γὰρ μὴ εἶναι αὐτὰ λέγων· ὁ
 δὲ τὰ μὴ ὄντα λέγων ὡς ὄντα καὶ τὰ ὄντα ὡς μὴ ὄντα, ὅτις ἔστιν
 ὁ ψευδὴς. πῶς ὅν τὸ τὰ μὴ ὄντα λέγων ψευδὴς ἔστιν ὁ ὡς μὴ
 ἔχει τὰ σηματούμενα ὑπ' αὐτῶν, ὅτις αὐτὰ λέγων ἔχειν. ἔστι
 καὶ ψιλῶς ἀναγνωῖναι τὸ "ἢ ψευδὴς," ὅτι καὶ τὸ λεγόμενον· ψευδὴς
 λόγος ἔστιν ὁ τῶν μὴ ὄντων καὶ τὰ μὴ ὄντα εἶναι λέγων, ὡς ὁ λέ-
 γων ἡποκρίνεται εἶναι, καὶ ὅλως ψευδὴς. ἀλλὰ καὶ πᾶς καὶ ὁ περὶ
 ὄντων λόγος λέγων δύναται ψευδὴς εἶναι, ἂν τὸν κύκλον λόγου καὶ
 ἐπέκεινται ὑπὸ τριῶν εὐθειῶν περιεχόμενον. καὶ εἴη ἂν ἀκρίβητος
 ἐπιφερόμενον τῇ τοιαύτῃ ἀναγνωσέει· ὅ γὰρ μόνος ὁ τὰ μὴ ὄντα
 μὴ ὄντα εἶναι λέγων ψευδὴς, ἀλλὰ καὶ πᾶς λόγος ἐστὶ ψευδὴς,
 ὅταν περὶ ἑτέρου λέγη καὶ μὴ περὶ ὅ ἔστιν ἀληθὴς. ἔστι δὲ τὸ "ἢ
 ψευδὴς" δασύως ἀναγνωσέειν, εἴη ἂν τὸ λεγόμενον· λόγος ψευ-
 δὴς ἔστιν ὁ τῶν μὴ ὄντων· τὸ γὰρ "ἢ ψευδὴς" δηλωτικὸν ἐστὶ τῷ
 καθὼ ψευδὴς ἐστὶ μὴ ὄντων αὐτὸν εἶναι. τούτων γὰρ δηλωτικὸν τὸ
 ἐπιφερόμενον τὸ "διὸ πᾶς λόγος ψευδὴς ἑτέρου καὶ ὅ ἔστιν ἀληθὴς."
 εἰ γὰρ πᾶς λόγος ἑτέρου ἐστὶ ψευδὴς καὶ ὅ ἔστιν ἀληθὴς, ἀληθὴς δὲ
 ἐκείνου ὃ ἐφαρμόζει, ψευδὴς δὲ εἴη ἐκείνου ὃ ὅχι ἐφαρμόζει, καὶ
 ὅτι μὴ ὄντος· ὁ γὰρ τὸ κύκλον λόγος ἀληθὴς ψευδὴς λόγος ἐστὶ

2. ὁ — 3. αὐτὸ om A. || 6. τῶν θέσει A. || 7. ἐν πράγμασι πάλιν M. || 8. τῷ τὸ A. || 9. ψευδὸς M. || 11. εἴη ἢ M. || τὰ τὸν M. || 13.
 τῷ πράγματι ψευδὸς ἀδύνατον om A. || 14. γὰρ καὶ μὴ M. || 16. ὑπάρχον ἄλλω om A. || 17. ἄλλω ἄλλω M. || 21. πρᾶγματα M. || 24.
 δύναται M. || σύνθεσις M. || 25. nam compositionem vocat rerum identitatem rerumque conventum: harum enim huiusmodi
 existentia compositio est. dimetiens igitur commensurabilis Sepulv. || 28. ὑπάρχειν — 30. μὴ om M. || 31. sunt vero in rebus
 istae vel quae omnino existere nequeunt et impossibiles et semper falsae, vel quae nunc non sunt: hae namque falsae
 sunt, cum non sunt. aliae falsae sunt, quodcumque visum ab ipsis procedens est falsum Sepulv.

2. οὐκ A. || 3. φαίνονται om M. || τὴ τὴ A. || 8. αὐτῶν M. || 10. itaque ut a longinquo quasi a non ente Sepulv. || 16. inter v.
 ἡμᾶς et τὸ δὲ lacuna M. || μὴ A. || 22. ὅτις M. || 23. utrumque ὁ om M. || 24. ἔχει M. || 28. τὸ κύκλον M. || λέγειν A. || 31.
 ὅτι et 34. ἢ om A. || 36. ἢ ἢ M. || 38. ὃ ἐφαρμόζει M.

Z z z z 2

τραγῶν, ὅτι μὴ ἐστὶν ἢ ἐστὶ τῷ· καὶ ἢ εἰ ὅντος τινός ἐστιν ὁ λε-
 γόμενος λόγος, ἀλλὰ καθὼς ψευδής ἐστι, μὴ ὄντος ἐστὶν· μόνος ἢ
 ὅτος δηλωτικός ἐστιν ὁ τὸ τρίγωνον λέγων χῆμα εἶναι ὑπὸ μιᾶς
 γραμμῆς περιεχόμενον. ἐκάστου δὲ φησι λόγον εἶναι ἐστὶ μὴ ὡς ἕνα
 (εἰς ἢ ὁ τῆς ἐκάστου ὑσίας δηλωτικός λόγος ἐστὶν) ἐστὶ δὲ ὡς πολ-
 λός, καὶ λέγει πῶς πολλοὶ αὐτῷ λόγοι γίνονται· ἐπεὶ ἢ δοκεῖ
 ταυτὸν πως εἶναι αὐτό τε καὶ αὐτὸ πεπονηθός, οἷον Καλλιᾶς καὶ Καλ-
 λίας μουσικός (ἐν ἢ καὶ τὸ ὑποκείμενον), εἴη ἂν Καλλίῳ ὁ μὲν τις
 λόγος ἀπλῶς ὡς Καλλίῳ, ὁ δὲ τις ὡς μουσικῷ Καλλίῳ, ὁ δὲ ὡς
 λευκῷ, καὶ καθ' ἕκαστον συμβεβηκός τῷ Καλλίῳ συντιθέμενον τῷ
 Καλλίῳ διαφόρων λόγος ἔσται, ὥστε πλείους τῷ αὐτῷ λόγοι ὅτως
 εἰσὶν, εἴ τις περὶ αὐτῷ ἀληθής. λόγον δὲ ὃ τὴν κυρίως ὀρισμῶν
 ἐπὶ Καλλίῳ καὶ Σωκράτους καὶ τῶν καθ' ἕκαστον ἀκύνει δεῖ. ὅτως
 μὴ ἔν πλείους τῷ αὐτῷ λόγοι. "ὁ δὲ ψευδής λόγος ὑδενός ἐστι
 ἀπλῶς" ἀντὶ τῷ κυρίως· κυρίως ἢ ἐκάστου λόγος ὁ ἀληθής· ὅτος
 ἢ καὶ οἰκεῖος· ὁ δὲ ψευδής καθὼς ψευδής μὲν προαίτης ἐκείνου λό-
 γος γίνετο ὃ ἐστὶ ψευδής. ἑτέρου γὰρ τινος, ὡς εἶπεν, ὁ ψευδής
 λόγος καὶ ὅς ὃ ἐστὶν ἀληθής· ψευδής ἢ λόγος περὶ ἵππου ὁ λέγων
 αὐτὸν ζῶν λογικὸν θνητόν, ὅτι μὴ ἐστὶ τῷ ὃ ἐστὶν ἀληθής· ἀληθής
 ἢ ἀνθρώπου, ἀλλ' ὅς ἀπλῶς ἵππου λόγος, ζῶν λογικὸν θνητόν· καὶ
 καθ' ὧν ἂν ψευδῶς ὁμοίως, ὑδενός ἐκείνου ἔσται ἀπλῶς· ὑδενός
 ἢ ἀπλῶς καὶ κυρίως ἐστὶν ὁ ψευδής λόγος. εἰπὼν δὲ ὅτι ὁ ψευδής
 λόγος τῷ μὴ ὄντος ἐστὶ, καὶ ὅτι ἀπλῶς μὴ ὅς ἐστιν ὁ ψευδής λόγος
 ἐκείνου λόγος ὃ ψευδής ἐστὶ, μὲν προαίτης δὲ ἐστὶν, ἐστὶ δὲ καὶ ὁ
 ψευδής λόγος περὶ τινος (ὁ ἢ ἄλλος μὴ ὧν, ἐπ' ἄλλου δὲ ἢ ὃ ἐστὶ
 1024 λεγόμενος) — εἰπὼν δὲ ταῦτα αἰτιατῶν Ἀντιθέτην εὐθὺς λέγοντα
 32. περὶ μηδενός ἄλλου λέγεσθαι τινὰ λόγον ἢ περὶ ἐκείνου ὃ οἰκεῖός
 ἐστὶ, παρακρωδέντα ὑπὸ τῷ τὴν ψευδῆ λόγον μηδενός ἀπλῶς εἶναι
 λόγον (·)· ὃ ἢ εἰ μὴ ἀπλῶς ἐστὶ μηδὲ κυρίως, ἥδη καὶ ὅς ἐστιν.
 ὥστε δὲ ὁ Ἀντιθέτης ἔκαστον τῶν ὄντων λέγεσθαι τῷ οἰκεῖῳ λόγῳ
 μόνῃ καὶ ἕνα ἐκάστου λόγον εἶναι· τὴν ἢ οἰκεῖον τότε τι σημαίνοντα
 καὶ μὴ ὄντα τῷ περὶ ὃ λέγει εἶναι, ἀλλοτρίον γε ὄντα αὐτῷ. ἐξ
 ὧν καὶ συνάγειν ἐπειράτο ὅτι μὴ ἐστὶν ἀντιλέγειν· τὸς μὴ ἢ ἀντι-
 λέγοντας περὶ τινος διάφορα λέγειν ὀφείλουν, μὴ δύνασθαι δὲ περὶ
 αὐτῷ διαφόρους τὸς λόγους φέρεσθαι τῷ ἕνα τὴν οἰκεῖον ἐκάστου εἶναι·
 ἕνα ἢ ἑνός εἶναι καὶ τὴν λέγοντα περὶ αὐτῷ λέγειν μόνον, ὥστε εἰ μὴ
 περὶ τῷ πράγματι τῷ αὐτῷ λέγοιεν, τὰ αὐτὰ ἂν λέγοιεν ἀλλή-
 λους (εἰς ἢ ὁ περὶ ἑνός λόγος), λέγοντες δὲ ταῦτα ὅς ἂν ἀντιλέ-
 γοιεν ἀλλήλους. εἰ δὲ διαφέροντα λέγοιεν, ὅκετι λῆξιν αὐτὸς
 περὶ αὐτῷ τῷ εἶναι ἕνα τὴν λόγον τὴν περὶ αὐτῷ τῷ πράγματος,
 40 τὸς δὲ ἀντιλέγοντας ὀφείλουν περὶ τῷ αὐτῷ λέγειν. καὶ ὅτως συ-

νῆγε τὸ μὴ εἶναι ἀντιλέγειν. σχεδὸν δὲ μὴδὲ ψεύδεσθαι διὰ τὸ μὴ
 οἶον τε εἶναι περὶ τινος ἄλλον πλὴν τὴν ἰδίαν τε καὶ οἰκεῖον εἶπεν ἁ-
 γον. ὅτι δὲ εὐθὺς ὁ λόγος ὅτος, δείκνυσιν ἐκ τῷ λέγειν ἕκαστον
 ὃ μόνον τῷ αὐτῷ καὶ οἰκεῖῳ λόγῳ ἀλλὰ καὶ τῷ ἑτέρῳ, ψευδῶς
 5 μὴ καὶ ῥᾶστα καὶ πολλαχῶς καὶ ἐκ τῷ προσχεῖν, οἷον ἂν τῷ τῷ κύκλῳ
 τις λόγῳ καὶ τῷ τρίγωνον χρήσῃ ἢ τῷ τῷ ἵππῳ καὶ τῷ ἀνθρώπῳ.
 ὁ ἢ λόγος ὁ λέγων τὴν ἵππον εἶναι ζῶν πεζὸν οἶον ἐστὶ μὴ λόγος,
 ἐπ' ὑδενός δὲ ἀληθής· ὅτε ἢ ἐπὶ τῷ ἀνθρώπῳ, ἐπεὶ μὴ τότε τὴν
 ἀρχὴν ἔχει τὴν ἀνθρωπὸν ὑποκείμενον, ὅδε περὶ τῷ ἵππῳ περὶ ὃ
 λέγει· εἰ δὲ λεγόμενος περὶ τῷ τῷ μὴ ἐστὶν ἀληθής, ὅλος ὡς
 ψευδής ἂν εἴη περὶ τῷ ἵππῳ. ἐστὶ δὲ πως, φησὶ, καὶ ἀληθῶς χῆμα
 κατὰ τινος ἀλλοτρίῳ λόγῳ, ὅταν τὴν πρώτως τινός καὶ προτε-
 οἰκεῖον λόγον ἐπὶ τὰ δευτέρως καὶ ἄπ' ἐκείνου τὸ εἶναι ἔχοντα μετα-
 φέρωμεν, οἷον ἐπ' ἀριθμῷ πρώτως διπλάσιος ἀριθμῶς ἐστὶ ὁ δὲ
 15 τὸν διπλάσιον ὄνομα παρὰ τὰ δύο γεγονέναι, ὃ καὶ ἐφ' ἑκάστῳ
 τῶν ἄλλων διπλασίων λέγωμεν, ὅτι ἐστὶ διπλάσια τάδε τῶν
 ὅτι ἔχει ὡς δύο πρὸς ἕν· διὸ καὶ κυρίως ὅτος διπλάσιος, λέγειν δὲ
 διπλάσιος καὶ οἱ μετ' αὐτὸν ἀρτίοι, οἷον ὁ τέσσαρας καὶ ὅκτω καὶ ἑκα-
 ξῆς, τῷ τῆς δυάδος κυρίῳ καὶ οἰκεῖῳ λόγῳ χωρῶμεν ἡμῶν καὶ τῶν
 20 τῶν καὶ ἀληθεύοντων. εἰ δὲ καὶ ψευδῶς ἐστὶ λέγειν τινὰ τῷ ἵππῳ
 λόγῳ καὶ ἀληθῶς, ὅς ἂν ἐκάστου τῶν ὄντων εἴη λόγος, ὃ λέγει
 ὅδ' ἂν μοναχῶς εἴη περὶ ἐκάστου αὐτῶν λέγειν· προείρηται ἢ ἵπ-
 πος λόγος ἐστὶ μὴ ὡς εἰς ἐστὶ δὲ ὡς πολλοί. εἴη δ' ἂν καὶ τὸ τῇ
 διανοίᾳ ψευδὸς ὑπαγομένον τῷ ἐν τῷ λόγῳ ψεύδει· λόγος γὰρ
 25 τις καὶ ἡ διάνοια. εἰπὼν δὲ πῶς μὴ ψευδῆ τὰ πράγματα πῶς ἂν
 οἱ λόγοι, καὶ ἄλλο σημαίνοντες ψεύδους παρατίθετο· λέγει ἢ ἄν-
 θρωπος ψευδής κατ' ὑδέναν τῶν προειρημένων τῷ ψεύδει,
 ἀλλ' ἢ εὐχερῆς πρὸς τὸ ψεύδεσθαι καὶ τότε προαιρετικῶς καὶ χεῖρ
 τῷ ψεύδεσθαι, διὰ τῷ καὶ μὴ δι' ἄλλο τι, οἷον κέρδους ἢ μὴ
 30 τινος· ὅτος ἢ ὅς ἐστι ψευδής ὑδὲ φιλοψευδής, ἀλλὰ φιλοπράγης
 ἢ εἴ τι τοῦτόν ἐστιν. ἐστὶ δὲ καὶ ὁ ἄλλος ἀναπειθὼν ψεύδεσθαι ψευ-
 δῆς λέγει, ὃ τῷ ποιεῖν αὐτὸς χαίρειν τῷ ψεύδεσθαι, ἀλλὰ τῷ πεί-
 θειν πιεῖν ὡς ἀληθῆς οἷς ψευδόμενος λέγει ὡς ὅσον ἀληθῆς.
 ὅτω δὲ ψευδῆς ἀνθρώποι οἱ ἀναπειθόντες ἄλλους ψεύδεσθαι λέγει.
 35 καὶ καὶ τὰ πράγματα ψευδῆ λέγονται, ὅσα φαντασίας ψευδῆς καὶ
 ὡς περὶ τὰ χολοβάφια ψευδῆ λέγει, ὅταν χρυσῶν φαντασί-
 ποιῇ, καὶ οἱ φυλετικῶς φουρήσαντες αὐτὸς, ὅταν εὐεκτόντων φαν-
 τασίαν ἀποτελῶσι, καὶ περὶ ὧν εἶπε πραγμάτων ψευδῶν τῷ ἄν-
 θρωπῳ φαντασίαν ἢ οἷα ἐστὶν ἐμποιεῖν, ὡς αἱ γραφαὶ εἶχον καὶ τὰ
 40 ἐνύπνια. εἰπὼν δὲ τίς ἐστι ὁ ἀνθρώπος ὁ ψευδής, ὅτι ὁ χεῖρ
 τῷ ψεύδεσθαι, τὴν ἐν τῷ ἵππῳ Πλάτωνος λέγει λόγον παρακρω-

3. ἐστὶ om A. || 18. λόγος ὁ περὶ M. || 19. ὅτι — 20. θνητὸς om A. || 21. ὁμοίως om Sepulv. || 23. ὁ ψευδής] ἀψευδής M. || 24. λόγος M. || 27. οἰκεῖος A. || 28. μὴδὲ M. || 31. nam quae aliquid significat, nec est eius, eam eius de quo dicitur esse dici, cum ipsi sit aliena de quo dicitur, ab ipso esse alienam Sepulv. || 35. λόγος λέγεσθαι M., καὶ λέγεσθαι A marg. || τῷ] τὴ M. || 36. ὅς] ὅς A.

1. διὰ τὸ τὸ μὴ M. || 12. τὸν] τὴν A. || 19. καὶ οἰκεῖος om M. || τῷ M. || 22. ἂν] ἐν M. || 35. ὅς om A. || ψεύδης A. || 28. ἢ] ἐν M. || 31. τις M. || 37. φαντασίας M.

ὃ παραλογίζεσθαι συνάγειν βυλόμενον ὡς ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος ψευ-
 δὲς τε καὶ ἀληθὲς τῷ τῇ αὐτῇ δυνάμει ἔχειν τῶν ἐναντίων·
 ψευδὴ γὰρ λαμβάνει τὴν δυνάμειον ψευδέας, ἔστι δὲ τοιοῦτος ὁ τὸ
 ἀληθὲς εἰδὼς μάλιχα καὶ ὁ φρόνιμος. ἀλλ' ὡς ἔχεται ὁ ψευδὲς λέ-
 γει, ἀλλ' ὁ προαιρετικῶς τὴν καὶ εὐχερῆς καὶ χωρὶς ἐπιστάσεως λέ-
 γων καὶ χαίρων τῷ τοῦτῳ, οἷος ἐκείνῳ ὁ φρόνιμος καὶ ὁ τὸς
 ἄλλους ψευδέας πείθων καὶ προαιρετικῶς τῷ τῷτῳ, ὅς καὶ φαῦλος
 εὐθὺς. ἔτι δὲ φησι μὴδὲ τὸτο ὁρθῶς ἐν τῷ Ἰνπία εἰρηάζει, ὁ δὲ ἅλον
 ὅτι τὸ ἐν ἐκόντα φαῦλα πρόσσονται βελτίονα εἶναι τῷ ἄκοντος, ὁ
 δὲ ἐπαγωγῆς ψευδὲς λαμβάνει, λέγων, ὥσπερ ὁ ἐκὼν χωλαίνων
 βελτίων καὶ ὑγιεινότερος τῷ ἄκοντος καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων
 προσπαύσεων, ὅτω καὶ τὸν ἐκόντα πρόσσονται τὰ φαῦλα βελτίω
 εἶναι τῷ ἄκοντος· τὸν γὰρ ἐκόντα χωλαίνοντα ἔλαβε τὸν μὴ μένον
 χωλόν, ὅτι ὁ ὅτως χωλαίνων ἀμείνων τῷ ἄκοντος· ὁ μὲν γὰρ χωλὸς
 ὁ δὲ ὁ ὡς ἡ σύγκρισις χωλῶ καὶ φαυνομένῳ χωλῷ, ἐπεὶ ἂν γε
 τὸν ἐκόντα λαμβάνει, ἴσως χείρων ὅτος τῷ ἄκοντος χωλῷ ὄντος,
 ὥσπερ καὶ ὁ τὸ ἥθος μοχθηρὸς ἐκὼν χείρων τῷ ἄκοντος· ὁ γὰρ ἀκό-
 λαστος τῷ ἀκρατὲς χείρων. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ ἐκὼν τε ψευδόμενος
 καὶ χαίρων τῷ ψευδέας χείρων τῷ ἄκοντος. Alex.

(*) ἐὰν μέντοι γε εἰπωμεν ὅτι ζῶν λογικὸν ἀθάνατον, ἐπὶ
 μὲν ἀνθρώπῳ ψευδὲς, φησὶν, ὑπάρχει, ἐπὶ δὲ ἀγγέλου καὶ ἔστι ψευ-
 δὲς. Asclep.

(*) διὰ Ἀντιφῶντος ὁ καλῶς ἐπειράτο δεκνῆναι ὅτι ὁ δι-
 νατὸν ἐξιν ἀντιλέγειν, λέγων ὅτως, ὅτι ἡ σύμφωνα αὐτοῖς δια-
 λέγοντι ἡ ὁ σύμφωνα. ἀλλ' εἰ μὲν σύμφωνα, καὶ ἔξω ἀντιλέγειν·
 εἰ δὲ μὴ σύμφωνα λέγουσι, καὶ διαφέρων πραγμάτων διαφέρουν· ὡς ἐδ' ὅτως ἀντιλέγουσιν,
 ὅγε μὴδὲ περὶ τῷ αὐτῷ πράγματι τὸν λόγον ποῶν. id.

λέγει δὲ καὶ περὶ συμβεβηκότων τὸ πῶς ὑπάρχον συμβεβη-
 κὸς ἔξαι· ὁ γὰρ ὑπάρχει μὲν τῷ καὶ ἀληθὲς εἰπεῖν περὶ αὐτῷ ὅτι
 ὑπάρχει, ὅτε δὲ ὡς ἐξ ἀνάγκης ὅτε ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, ἐκεῖνο συμ-
 βεβηκὸς λέγει καὶ ἔξαι. ὅτω συμβεβηκὸς τὸ θησαυρὸν εὐρεῖν
 τῷ ὀρύσσοντι βόθρον εἰς τὸ φυτεύσαι τι, ἐπεὶ μήτε ἐξ ἀνάγκης
 ἔπει τῷ ὀρύσσοντι τὸ εὐρίσκειν θησαυρὸς μήτε ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ,
 ἀλλὰ σπανίως φυτεύων τις ἡ ὀρύσσων εὐρεῖ θησαυρὸν, ὡς μὴ ἐκ
 τῷ ὀρύσσειν γίγνεται τὴν εὐρεσιν· ὅτε γὰρ τὸ ὀρύσσειν ἢ αὐτῷ ἐξ
 ἀνάγκης τῆς εὐρέσεως τῷ θησαυρῷ, ὅτε ἔπει πάντως τῷ ὀρύ-
 ζαντι ὡς μετ' αὐτὸ τὴν εὐρεσιν εἶναι τῷ θησαυρῷ· διὰ καὶ ἔστι τὸ
 εὐρεῖν ὅτω θησαυρὸν, ἀπὸ τύχης δὲ καὶ καὶ συμβεβηκὸς αἰτίαν
 ποιητικὴν τῆς εὐρέσεως τῷ θησαυρῷ τὸ ὀρύζειν. καὶ τὰ μὲν ἀπὸ τυ-
 χῆς ὅτω συμβεβηκὸς, καὶ ὁ φυσικὸς δὲ ἂν λευκὸς ἢ καὶ συμβε-
 βηκὸς ἔξαι· ὅτε γὰρ ἐξ ἀνάγκης ὅτε ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἔπει τῷ μω-

σικῷ τὸ εἶναι λευκόν. ἐξῆς δὲ καὶ πῶς κρινόμεν τὸ συμβεβηκὸς
 λέγει· ἐπεὶ γὰρ ἔστι τι ὑπάρχον, ἔστι καὶ ὃ ὑπάρχει τὸ ὑπάρχον, καὶ
 ἐκείνῳ γε τῶν ὑπαρχόντων ἡ πῶ ὑπάρχει, οἷον ἐν μορίῳ τῷτῳ ὃ
 ὑπάρχει, ἡ ποτὲ· ὅδὲ γὰρ κεκώλυτο τῶν ὑπαρχόντων τινὰ τισὶ καὶ
 ὅτως ὑπάρχειν ὡς ἐν μέρει ὑπάρχειν, ἡ ποτὲ ἐν χρόνῳ τινὶ ὑπάρ-
 χειν· πῶ δὲ καὶ ποτὲ καὶ τῶν ἐξ ἀνάγκης γνωσμένων τινὰ, ὡς ἀνα-
 τολαί τῶν ἄστρον καὶ δύσεις· πῶ τε γὰρ, ἐπεὶ καὶ τῷτῳ μὲν τὸ μέρος
 τῷ κόσμῳ αἱ ἀνατολαὶ καὶ τῷτῳ δὲ αἱ δύσεις, καὶ ποτὲ· ὁ γὰρ αἰ
 τοῖς αὐτοῖς ἀνατολαὶ καὶ δύσεις, ἀλλ' ἐν μέρει. ὅτω ἂν ὑπάρχει
 μὲν τινὶ ἢ ἀπλῶν ἢ πῶ καὶ χρόνον, οἷον νῦν ἐνταῦθα, ὅτι ἐν τῷτῳ
 τῷ μέρει, μὴ διὰ προηγουμένην τέ τινα καὶ ὠρισμένην αἰτίαν· τῷτῳ
 γὰρ δηλωτικὸν τὸ “διότι τοῦτῳ ἢ νῦν ἢ ἐνταῦθα,” δεκνῆναι ὅτι ἐδὲ τὰ
 αἰτία τῶν αἰ ὑπάρχοντα, ἀλλὰ ποτὲ, ὅδὲ τὰ ἐν μορίῳ τινὶ
 ἀπλῶς συμβεβηκὸς ἐξαι, ἀλλὰ τότε καὶ ταῦτα γίνετο συμβεβη-
 κὸς, ὅταν μὴ ὑπάρχει τὸ δι' ὃ ὑπάρχει ὠρισμένον αἰτίαν· ὁ γὰρ
 ἀπὸ τύχης ἐφλέγμενον ὁ δάκτυλος, εἰ εἴη αἰτία αὐτῷ τῆς φλεγ-
 μονῆς, ὅδὲ ἀπὸ τύχης ἢ ἐν τῷ θέρει θέρμη· αἰτία γὰρ αὐτῇ ἢ τῷ
 ἡλίου πρόσδος. ὅδὲ δὲ, φησὶν, αἰτίαν ὠρισμένον ἐστὶ τῷ συμβεβη-
 κὸς, ἀλλὰ τὸ τυχόν· τῷτῳ δὲ ἀόριστον. δύνανται τὸ “ἐδὲ δὲ” καὶ
 ἀντὶ τῷ ὅδὲν εἰρηκέναι· ἡ δὲ γὰρ εἶπεν ὅτι μὴ ἐξιν αἰτίαν τῷ συμ-
 βεβηκὸς διὰ τῷ “ἀλλὰ μὴ διότι τοῦτῳ ἢ.” ὅτω γὰρ συμβεβη-
 κὸς τῷ τὸ εἰς Αἰγίαν ἐλθεῖν, εἰ μὴ διὰ τῷτῳ ἐπλεῖ ὡς Αἰγίαν
 προσέξω. “γέγονε μὲν δὲ ἢ ἐστὶ τὸ συμβεβηκὸς,” ἀλλ' ὁ καθ' 1025
 αὐτὸ γέγονε ὅδὲ προσηγμένως, ἀλλὰ τῷ ἔτερον γενέσθαι τῷτῳ
 συνέβη. τῷ γὰρ πλεῖν προηγουμένως γεγονότος γέγονε τὸ ἐν Αἰγίαν
 γενέσθαι, ὁ τῷτῳ χάριν πλεόντος· τῷ γὰρ εἰς Αἰγίαν ἐλθεῖν ὁ χει-
 μῶν αἰτίος κωλύσας ἐλθεῖν ἐκεῖ ὁ χάριν ἐπλεῖ· ὁ καθ' αὐτὸ ὅν
 γέγονε ὅδὲ αὐτὸ ἢ τὸ γινώσκον, ἀλλ' ἐτέρω γνωσμένῳ ἐπιγέ-
 γονε. τῷτῳ γὰρ τὸ γινώσκον μὴ γενέσθαι ὁ χειμῶν αἰτίος καὶ ὁ τὸ
 πλεῖν· ἄλλω γὰρ χάριν ἐγένετο τῷτῳ. εἰπὼν δὲ καὶ ταῦτα περὶ τῷ 1025
 συμβεβηκὸς λέγει καὶ ἄλλο τι τῷ συμβεβηκὸς σημασόμενον·
 ὅσα γὰρ ὑπάρχει μὲν τισὶ καθ' αὐτά, μὴ ἐν τῇ ὑσίᾳ δὲ αὐτῷ
 μὴδὲ ἐν τῷ ὀρισμῷ ἐστὶ, καὶ αὐτὰ συμβεβηκὸς ἐστὶ, περὶ ὧν καὶ αἱ
 ἀποδόσεις γίνονται. ὅτω ὑπάρχει τῷ τριγώνῳ τὸ τὰς τρεῖς γωνίας
 ὅσιν ὁρθαῖς ἴσας ἔχειν· ἐστὶ μὲν γὰρ καθ' αὐτὸ ὑπάρχον αὐτῷ, ὁ
 μὴ ἐν τῷ ὀρισμῷ λόγῳ αὐτῷ τῷ τῇ ὑσίᾳ δηλῶντι τῷ τριγώνῳ
 περιέχει, εἴγε τριγώνῳ λόγος ἐστὶ χῆμα τὸ ὑπὸ τριῶν εὐθεῶν πε-
 ριεχόμενον. καὶ τὰ μὲν ὅτω συμβεβηκὸς, φησὶν, ἐνδέχεται αἰτία
 εἶναι, τῶν δὲ καὶ τὸ πρῶτον σημασόμενον ὅδὲν. τὸ δὲ “ἐνδέχεται”
 εἶπεν ἡτοι ἐπεὶ μὴ περὶ τῷτῳ νῦν προηγουμένως λέγων ἐποιεῖτο τὸν
 λόγον, ἐπεὶ γε δεκαὶ τὰ ὅτω ὑπάρχοντα αἰτία εἶναι· ἢ εἰ ἐνδέ-
 χεται ὅλον εἶδος ζῶν μὴ αἰτίαν εἶναι, φέρε εἰπεῖν τὸς τέττιγας, ὅδ'

8. ἔτι] ὅτι M. || 16. λαμβάνει M.

1. καὶ] ὁ A. || 2. ἐστὶ — 3. ὑπάρχει om A. || 4. ὑπάρχει τὸ ὑπάρχον, καὶ ἐκείνῳ γε τῶν ὑπαρχόντων ἡ πῶ ὑπάρχει, εἶναι ἐν μορίῳ τῷτῳ ὃ ὑπάρχει ἢ
 σὶ A. || fieri enim potest ut quae aliis adsunt, in parte adsint vel in aliquo tempore, quanquam et alicubi et aliquando
 et necessaria quoque possint accommodari, ut ad ortus occasusque astrorum Sepulv. || 5. ποτὲ καὶ ἐν M. || 10. νῦν] ἐν M. || 11.
 τῷτῳ] δὲ τῷτῳ M. || 13. τὰ] τὴν M. || 17. αὐτῷ M. || 23. μὴ δὲ] μὴδὲ A. || 24. τῷ] τὸ M. || 29. καὶ] ἐστὶν M. || 41. ὑπερέχοντα A.

ἀν τὰ τούτοις καθ' αὐτὰ ὑπάρχοντα καὶ ὅτω συμβεβηκότα αἰδία εἴη. τῶν δὲ πρώτων εἰρημένων ὑδὲν οἷον τε αἰδίων εἶναι· ὁ γὰρ μήτε ἐξ ἀνάγκης μήθ' ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἢ γίνεσθαι ἢ ἔχει, πῶς ἂν αἰδίων εἴη; γράφεσθαι δὲ καὶ ἐν τισὶ "καὶ ἂν τε αἰδία αἰτία," καὶ εἴη ἂν ἢ γραφὴ αὕτη δηλῶσα ὅτι πρὸς ἀποδείξιν χρήσιμα τὰ ὅτως 5 συμβεβηκότα· δι' αὐτῶν γὰρ αἱ ἀποδείξεις. ταύτη δὲ τῇ γραφῇ εἴη ἂν καὶ τὸ ἐπιφερόμενον ἀκόλουθον τὸ "λόγος δὲ τούτῳ ἐν ἑτέροις."

περὶ γὰρ τῶν καθ' αὐτὰ ὅτως ὑπαρχόντων καὶ τῶν αἰτίων ἐν ταῖς Ἱστέροις Ἀναλυτικαῖς εἴρηκε· τίνα γὰρ αἰτία ἀποδείξουν, ἐν ἐκείνοις εἴρηκε· ὁ γὰρ τὰ ὅπως οὖν συμβεβηκότα, ἀλλὰ τὰ καθ' αὐτὰ ἐν οἷς ἐστὶ καὶ ὅτω συμβεβηκότα. καὶ τὸ "ὅσα ὑπάρχει ἐκείνῳ καθ' αὐτὰ καὶ μὴ ἐν τῇ ὑπόστασιν ὄντα" εἴρηκεν ὡς ἴσον τῷ ὅσα ὑπάρχει ἐκείνῳ καὶ αἰτίαν τινὰ ὡρισμένην, μὴ μόνον ὅτως ὡς εἶναι αὐτὴ ἐν τῇ ὑπόστασι. Alex.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΟ Ε ΤΩΝ ΜΕΤΑ ΤΑ ΦΥΣΙΚΑ (*).

1025 b Πολλὰκις τὴν προκειμένην ἐπιστήμην τὸν ὅν ἐν εἰδέναι ἀποφηνάμενος (αἱ γὰρ ἄλλαι μέρος τι τοῦ ὄντος ἀποτεμνόμεναι περὶ 3 ἐκεῖνο πραγματεύονται), ὅχι τὴν φύσιν ἐκεῖνον ζητῆσαι, ὑδὲ θεω- 10 ρῆσαι αὐτὸ ὡς ὄν, ἀλλ' ὁ συνέβη αὐτῷ· ἢ γὰρ ἀστρονομία καὶ τὴν φύσιν τῶν ἀστέρων ζητεῖ καὶ θεωρεῖ, ἀλλὰ κινήσεις αὐτῶν καὶ προπο- 15 δισμῶς καὶ ἀναποδισμῶς) — πολλαχῇ δὲ, ὡς εἴρηκε, τὴν προκειμένην ἐπιστήμην τὸν ὅν ἐν γινώσκωσιν εἰπών, ἐξ ὧν ἐν τῷ παρόντι βιβλίῳ σκιωδῶς ἐμφαίνει καὶ ἐν τοῖς ἐφεξῆς λαμπρότερον, ἐκείνην 15 λέγει τὴν ἐπιστήμην εἰδέναι τὸν ὅν ἐν τὴν ἐκείνῳ ἔν ὅρισμῳ εἰδύναι καὶ ὅπως ἐκαστον ὀρίσας προσήκει διορίζουσιν, εἴτε νοητὸν εἴτε ἄλλο τι, καὶ τίνων μὲν εἰσιν ὅρισμοι τίνων δὲ οὐκ εἰσιν. εἰ δὲ ἢ προκειμένη πραγματεία τοιαύτη τις ἀναφανείη, αὕτη ἂν εἴη ἢ τὸν ὅν ἐν γινώσκωσα. καὶ εἴπερ ἔστιν ὅποιαν αὐτὴν φάμεν εἶναι, εἴτε 20 μὴ, ἐν τοῖς ἐξῆς ἀπασὶ βιβλίοις εἰσόμεθα. ἐπὶ δὲ τὴν τῶν λεγομένων ἐξήγησιν ἰτέον. id.

1025 b καὶ ὅλως πᾶσα ἐπιστήμη διανοητικὴ ἢ πρακτικὴ (ταύτην γὰρ 6 ἐδήλωσε διὰ τοῦ "ἢ μετέχουσά τι διανοίας." καὶ γὰρ ἀνευ διανοίας τὰ πρακτὰ πράττειν) περὶ αἰτίας καὶ ἀρχῶς ἔστιν. id.

1025 b ἀκριβέστεραι μὲν γὰρ ἀρχαὶ γεωμετρίας τῶν τῆς ἀστρονομίας 7 ἀρχῶν, καὶ τὸ ὑποκείμενον αὐτῆς τοῦ τῆς γεωμετρίας τιμωτέρον, ὡς ἐν τῇ περὶ Φυσικῆς ἡμῶν εἴρηκε. ἀκριβέστεραι μὲν αἱ τῆς γεω- 10 μετρίας, ὅτι ἐξ ὧν αἱ ἀποδείξεις αὐτῆς, ἀναντίρρητοι· πᾶσαι δέ, ὡς περὶ λεγόμεναι, περὶ ἀρχῶς καὶ αἰτίας. ἀλλὰ πᾶσαι αὐτὴν περὶ ὅν 15 τι, ἀλλ' ὅχι τὸ ὄντος ἢ ὄν, ἀλλὰ τὸ ὄντος γένος τι καὶ ὑποκείμενον περιγραφάμεναι τε καὶ ἀποτεμνόμεναι πραγματεύονται. id.

(*) Ad libros seqq. Metaphysicorum non integros dedi Alexandri, qui feruntur, commentarios, sed scholia tantum ex iis excerpta, cum mihi dubium non sit falso eos Aphrodisiensis 35 nomen prae se ferre, sive Michaelis Ephesii sunt, quemadmodum cod. Reg. Par. 1876 autumat (Μιχαὴλ τῷ Ἐφεσίου σχόλια εἰς τὰ εἰς τὰν Μετὰ τὰ Φυσικά τῷ Ἀριστοτέλει), sive alius cuiusdam similis notae scholiastae. ad Scholia, quae nihilominus Alexandri nomine more solito insigniuntur, codd. Reg. 1876 et Monac. excussi, codd. Vat. Bibl. Reg. Christ. 109 et Coislin 161 inspexi 40 scholia reliqua, Asclepii al., e codd. petivi ad calcem libri primi laudatis.

5. χρήσιμος Α.

τὰς ἀρχὰς ὅν αἱ μὲν τῶν ἐπιστημῶν ἐξ αἰδιότητος ποιεῖται 1025 b λας, ὡς περὶ ὁ ἀστρονόμος ὅτι σφαιρικόν ἐστι καὶ χῆμα τὸ ὕψος 10 τὸ ὅραν τὴν ἀστέρα ἐκ τῶν αὐτῶν τόπων αἰεὶ ἀνατέλλουσαι καὶ δύνονταί, καὶ ὅσα εἴρηκε ἐν τῷ πρώτῳ βιβλίῳ τῆς Μεγάλῃς Ση- 15 τάξεως· ἄλλαι δὲ ὑπόθεσιν λαβεῖναι τὸ τί ἐστιν, ὡς περὶ γεωμε- 15 τρία ὅτι ἀμάρης τὸ σημεῖον, ὅτω τὸ λοιπὸν τῶν καθ' αὐτὰ ὑπα- 15 χόντων τῷ γένει, τυτέτι τῷ ὑποκειμένῳ περὶ ὅ διαλέγεται, τὴν ἀποδείξιν ποιεῖν. Asclep.

ἀλλ' εἰ ἢ ἐκ τῆς αἰδιότητος καὶ τῆς ἐπαγωγῆς πῶς ἐκ ἐκείνων ἀποδείξεις, ὡς ἐν τῇ Ἀποδεικτικῇ δόδεκεν (πρὸς πᾶσαν γὰρ ἐπα- 10 γωγὴν δύναται τις ἐνίστασθαι καὶ μὴ εἶναι τὸ καθόλου συμπέρασμα), φανερόν ὅτι ἀποδείξεις ὑπόστασις καὶ τὸ τί ἐστὶ καὶ τὸ ὅρισμῳ ἐκ ἐκείνων 15 τῆς τοιαύτης ἐπαγωγῆς, ἀλλ' ἔστιν ἄλλος τις τρόπος, ὅς ἐστι τῷ μὲν τούτῳ βιβλίῳ παραδίδωται. ὁ μόνον δὲ τὸ τί ἐστὶ τὸ πῶς ἢ 20 ἰατρικῇ (φέρει γὰρ ἐπὶ ταύτης τὴν λόγον ποιήσωμεν) ἐκ ἀποδείξε- 20 σιν, ἀλλ' ὅδ' εἰ ἔστιν ἢ μὴ ἔστιν ἄνθρωπος πραγματεύεται ὅδ' ἔστι καὶ τὸ εὐκρίτως· ἐπειδὴ γὰρ ἐκ ἄλλως ἢ δύναται δεχθῆναι ὅτι ἐστὶ 25 ἄνθρωπος, εἰ μὴ ἐδείχθη ὅτι ἐστὶ ζῷον περὶ ὃν οἶον, ἀδύνατον ἢ τούτῳ δεχθῆναι (τὸ γὰρ ὅρισμῳ ἀποδείξεις μὲν ἐκ ἐκείνων, δι' ἀποδείξε- 30 δὲ δηλῶσθαι), ὡς αὐτὸς αὐτοῖς ῥήμασιν ἐν τῷ Β τῶν Ἱστέρων Ἀνα- 30 λυτικῶν εἴρηκεν), φανερόν ὅτι ὅδ' ὡς ἔστιν ἄνθρωπος δεχθῆναι ἐπεὶ δὲ, ὡς εἴρηκε, τῆς αὐτῆς ἐστὶ διανοίας τὸ τί ἐστὶ ὅλον πᾶσι καὶ 35 τὸ εἰ ἐστὶ, τὸ δὲ τί ἐστὶ ὅλον καὶ ποιῶν ὅδ' ἀποδείκνυσθαι, ὅλον ἐστὶ ὅδ' εἰ ἔστιν ἀποδείξει. Alex.

μήποτε δὲ τὸ "τῶν μὲν γὰρ ποιητικῶν" ἐκ ἐνεργητικῶν ἀκέραιον, ἵνα ἐπὶ τῶν αἰτίων ἐξακέραιον, ἀλλὰ παθητικῶς, ὅς ἢ τῶν 40 μὲν γὰρ ποιητικῶν" ἀπὸ τῶν ποιημένων. καὶ ὅτι τούτῳ ἀρχὴ ὅπως αὐτῷ εἴληκε, τεκμαίρομαι ἐκ τῶν ἐπαγομένων τῷ "τῶν δὲ πρα- 45 τῶν ἐν τῷ πράττειν ἢ προαίρεσις," καὶ εἴπερ ὅτως ἀκέραιον αὐτὴν χρῆ, σαφὲς ἂν εἴη τὸ λεγόμενον καὶ μὴ τῷ "τὸ ἐν τῷ ποιῶντι" ὅτι τῷ ἐν αὐτοῖς ἐξελεάζομεν. δεῖ ὅν, ὅτι τὴν χρῆ τῇ ἐμῇ μετὰ 50 προσέχων, ὅτως ἀκέραιον τὸ ῥητὸν. ὡς περὶ γὰρ ἢ ἀρχὴ τῶν ποιη- 50 νων, εἴτε νῦν ἐστὶν εἴτε τέχνη εἴτε δύναμις τις, ἐν τῷ ποιῶντι ἐστὶ ἀλλ' ἐκ ἐν τοῖς ποιημένοις, ὅτως καὶ τῶν πρακτικῶν ἀρχὴ ὅπως ἢ 55 προαίρεσις ἐκ ἐν τῷ πρακτικῷ ἀλλ' ἐν τῷ πράττοντι. εἰ γὰρ τῶν

τὴν πρακτὴν καὶ τὴν προαιρετὴν, ἢ καὶ ἐστὶ δὲ ἐν τῷ προαιρετῷ ἡ προαιρε-
σις, ὁ δὲ ὡς ἐδ' ἐν τῷ πρακτῷ. ἔστι δὲ ποιητικὴ μὲν ἐπιστήμη,
ὡς ἐν τοῖς Νικομαχείους ἐπιγραφόμενοις Ἠθικοῖς (6 4) εἴρηκε
πλεονέστερον, ἢς τὸ ἔργον καὶ μὴ τὴν ἐνέργειαν μένει. id.

συμπεραίνει) δὴ καὶ φησιν, "ὥς εἰ πᾶσα διάνοια ἡ πρακ-
τικὴ ἢ ποιητικὴ ἢ θεωρητικὴ" ἢ φυσικὴ, εἰ μήτε πρακτικὴ μήτε
ποιητικὴ ἐστὶ (τὸτο γὰρ δεῖ προσυποκείμεναι), θεωρητικὴ τις ἂν εἴη,
ἀλλὰ θεωρητικὴ περὶ φυσικῶν πρῶγμα. τὸτο γὰρ ἐδήλωσε διὰ τῷ
"περὶ τοῦτων ὅν, ὃ ἐστὶ δυνατὸν κινεῖσθαι." id.

εἰπὼν δὲ ὅτι θεωρητικὴ ἐστὶ περὶ τοῦτων ὅν ὃ ἐστὶ δυνατὸν κιν-
εῖσθαι, ἐπήγαγε "καὶ περὶ ἐστίαν τὴν κατὰ τὸν λόγον ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ,"
ἵνα λέγων, ὅτι ἐστὶ μὲν ἡ φυσικὴ καὶ περὶ τὴν ὑλικὴν αἰτίαν, ἀλλ'
ἐπ' ἑλκυσσόν, ἐπὶ πλέον δὲ καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐστὶ περὶ ἐστίαν τὴν
κατὰ τὸν λόγον καὶ τὸ εἶδος. εἰπὼν δὲ ὅτι περὶ ἐστίαν τὴν κατὰ τὸν λόγον
ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, προσέθηκεν τὸ "ὢ χωριστὴν μόνον." δοκεῖ δὲ λέγειν
ὅτι περὶ εἶδος ἐστὶν ὢ χωριστὸν μόνον ἀλλὰ καὶ ἀχωρίστου. ὢ τὸτο δὲ
λέγει ὅτι καὶ περὶ χωριστὸν ἐστὶ καὶ περὶ ἀχωρίστου, ἀλλὰ τὸ ὢ χωριστὸν
μόνον ἀπὸ τῷ μόνον ὢ χωριστὸν εἶπεν, ἥτοι περὶ ἐστίαν μόνον ἀχω-
ριστὴν καὶ μὴ δυναμένην χωρῖσθαι τῆς ὕλης. id.

ταῦτα δὲ πάντα προαπλῆζει τε καὶ προκατασκευάζει, ἵνα ἐκ
τῶτων δείξῃ ὅτι τὸ φυσικὸν εἶδος χωριστὸν αὐτὸ κατὰ αὐτὸ ἄνευ ὕλης
ἢ δύναμις εἶναι, ὡς οἱ τὰς ιδέας τιθέμενοι ἔλεγον. ποιεῖ δὲ διαίρε-
σιν λέγων "τῶν δὲ ὁριζομένων καὶ τῶν τί ἐστι," τὴν ἐστὶ τῶν ὁριζομέ-
νων καὶ ὧν τὸ τί ἐστὶν ἀποδίδουмен, τὰ μὲν ἐστὶν ὡς τὸ σιμόν κτλ. id.

εἰ δὲ πάντα τὰ φυσικὰ ὁμοίως τῷ σιμῷ λέγονται, τὴν ἐστὶν
ὡς περὶ ἐκείνο, ὥτως καὶ ταῦτα ἄνευ ὑποκειμένου καὶ ὕλης ἢ δύναμις
ποῖσθαι (τὸτο γὰρ ἐδήλωσε διὰ τῷ "ἐδενόσθαι γὰρ ἄνευ κινήσεως αὐτῶν
ἢ λόγος," κίνησιν εἰπὼν τὴν ὕλην), δηλονότι ἐν τοῖς φυσικοῖς τὸ τί
ἐστὶ καὶ τὸ ὁριζοῦσθαι μὴ τῆς ὕλης δεῖ ζητεῖν. τοσούτον δὲ χρεῖα τῷ
φυσικῷ τῆς ὕλης εἰς τὸ ὁριζοῦσθαι, ὥς καὶ τὰς ἀλόγους ψυχὰς θεω-
ρεῖ καὶ ὁριζοῦσθαι ὁ φυσικὸς διὰ τὸ μὴ ἄνευ ὕλης εἶναι, μηδὲ ἀχωρίστου
τῷ ὑποκειμένῳ αὐταῖς. εἰ δὲ καὶ τὰς λογικὰς θεωρεῖ, ἐν τῇ περὶ
Ψυχῆς ἢ αἰτία ἡμῶν εἴρηται). id.

ὁ γὰρ ὁρισμὸς αὐτῶν ὢ δύναμις ἀποδοθῆναι ἄνευ κινήσεως,
τὴν ἐστὶν ἐνεργείας, ὡς ἐλέγομεν. τὰ μὲν γὰρ τεχνικὰ δυνατὸν ὁρι-
σεῖσθαι ἄνευ τῆς αὐτῶν ἐνεργείας (ἐκίνητα γὰρ ὑπάρχουσι), τὰ μέ-
νει γὰρ φυσικὰ ὢ δυνατόν. ὥς ἐντεῦθεν μεμαθήκαμεν πῶς δεῖ
ἰσχυρῶς τὰ φυσικὰ πρῶγματα, ὅτι μὴ τῷ χημάτος, μνημονεύειν
ἢ καὶ τῆς ἐνεργείας αὐτῶν. διὰ καὶ ἐνίας τῶν ψυχῶν δεῖ ὁριζοῦσθαι,
ὅτι μὴ δύναμις ἄνευ ὕλης εἶναι, ὡς περὶ τῆς φυσικῆς. ἀναγκη-
ν ἵκται τοῦτον τὴν αὐτὴν διάνοιαν καὶ ἐντεῦθεν ὁ Ἀριστοτέλης περὶ
τῆς ἀθανασίας τῆς λογικῆς ψυχῆς, ὅτι αὐτὴ ψυχὴ καὶ χωριστὴν
ἔχει, εἴγε φησὶν ἐντεῦθεν ὅτι ὅση μὴ ἄνευ τῆς ὕλης ἐστὶν ὡς
ἐστὶ καὶ χωριστὴν ψυχὴ. Asclep.

τὸ δ' ὅτι ἡ μαθηματικὴ περὶ ἀκίνητα ἐστὶ καὶ χωριστὰ, ὡς ἐκ
λέγειν, ἀλλὰ δεῖξει ἐν τοῖς ἐφεξῆς βιβλίοις ὅπως ἔχει. Alex.

τὸ δὲ "ἐνία" πρόσκειται διὰ τὰ ὁπτικά καὶ ἀρμονικά καὶ ἀκρονο-
μικά. ὁ γὰρ ὁπτικὸς ὢ περὶ χωριστὰς γραμμὰς κατωτέρω) ἀλλὰ

περὶ ἐνύλη. ὁμοίως καὶ ὁ μουσικὸς καὶ οἱ τοῦτοι. καὶ τὸ "ἴσως"
κεῖ) διὰ τὸ μήπω δειχθῆναι καθόλου ὅτι ἐδὲν τῶν μαθηματικῶν
χωριστὸν ἐστὶ καὶ κατὰ αὐτό. id.

ἐπειδὴ μέλλει προῖων διελέγξαι ταύτην τὴν δόξαν, ἐνίσταται
δὲ πρὸς Πλάτωνα λέγοντα εἶναι αὐτογραμμὴν ἐν ὑποστάσει καὶ
κύκλον καὶ αὐτοζῶον αὐτὰ κατὰ αὐτὰ ὑπάρχοντα, πρὸς ἃ ἀφορῶν
ὁ δημιουργὸς παράγει ἃ παράγει, εἰ μὴ τί γε διὰ τούτων λόγον
τινὰ ἐδήλων καὶ ὡς ἐστὶς αὐτὰς κατὰ αὐτὰς ὑπαρχούσας, εἰς ἃς
ἀποβλέπων ὁ δημιουργὸς παράγει ἃ ποιεῖ, ὅτι μέντοι ἐνία μαθή-
ματα φησὶν, ὅτι περὶ τὰ εἶδη ἢ μαθηματικὴ θεωρία, καθὼς ἀκίνητα
ὑπάρχουσι καὶ χωριστὰ, ὡς περὶ γεωμετρία καὶ ἀριθμητικὴ. αὐτὸ γὰρ
τὸ εἶδος ἐπισκοπεῖ τῷ κύκλῳ ὡς χωριστὸν, ὅπερ ἐστὶν ἀκίνητον, καὶ τὸ
εἶδος τῷ ἀριθμῷ ὢ ἀριθμητικὸς. ὁπτικὴ μέντοι καὶ μηχανικὴ ἐκείνῃ
ὁμοίως. περὶ ἀκίνητα γὰρ καταγίγνοντα) καὶ ἐνύλη. τὸ γὰρ διαλεχθῆ-
ναι περὶ αἰθίων καὶ ἀκινήτων, πρόσκειται) ἐν τισι, θεωρητικῆς φιλοσο-
φίας ἐστὶ τῆς πρώτης, ὢ μέντοι φυσιολογίας. αὐτὴ γὰρ περὶ κινή-
των πραγμάτων διαλέγει, τὴν ἐστὶν ἐν κινήσει τὸ εἶναι ἐχόντων.
ἔτε δὲ ἡ μαθηματικὴ περὶ τῶν παντάπαστι χωριστῶν διαλέγει) καὶ
ἀκινήτων, τῶν ἐχόντων τὴν ἐστίαν αὐτῶν κατὰ αὐτῶν ἄνευ ὕλης,
ἀλλ' ἢ προτέρα τούτων, τὴν ἐστὶν ἢ θεολογική, διαλέγει) περὶ τούτων.
ἢ μὲν γὰρ φυσιολογία διαλέγει) περὶ ἀχωρίστου εἰδῶν ἀλλ' ὡς ἀκί-
νητων, τῆς δὲ μαθηματικῆς ἐνία περὶ ἀκίνητα, ὡς περὶ γεωμετρία.
καλῶς δὲ εἶπεν "ἐνία" διὰ τὴν ὁπτικήν. "ὢ χωριστὰ δὲ ἴσως."
παῖον δὲ τὸ "ἴσως" προσέθηκε διὰ τὴν Πλατωνικὴν, ὡς μέλλων
δεικνύειν ὅτι ὡς ἐστὶν αὐτογραμμὴ ἐνυπόστατος ἢ ὑπάρχουσα αὐτῇ
κατὰ αὐτὴν, ἔτε δὲ αὐτοζῶον. ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων τῶν
τοσούτων. ἐν ὕλῃ γὰρ τὸ εἶναι ἔχουσι ταῦτα, οἱ δὲ μαθηματικοὶ τῇ
ἐκινεῖσθαι αὐτὰ χωρίζουσιν. Asclep.

εἰ γὰρ ὑποθώμεθα τὴν ἀρχὴν φθεῖρα, εἰς ἄλλην ἀρχὴν φθα-
ρήσει, καὶ τὸτο ἐπ' ἀπειρον. ὥς πᾶσα ἀνάγκη, φησὶν, τὰ αἰτία
αἰτία εἶναι, μάλας δὲ τὰ πρῶτα καὶ αἰτία τῶν ὑρανίων, τὴν ἐστὶ
τὰς ἀρχὰς τῶν ἀρχῶν, φησὶ δὲ τὰς νοητὰς δυνάμεις. ὡς
καὶ τὴν τιμωτάτην ἐπιστήμην, τὴν ἐστὶ τὴν πρώτην φιλοσοφίαν, δεῖ
καταγίνεσθαι περὶ τὸ τιμωτέρον γένος, τὴν ἐστὶ περὶ τὸ αἰθίον καὶ ἀκί-
νητον καὶ νοητόν. id.

καὶ τὴν αἰτίαν τῷ ταῦτα αἰτία εἶναι ἐπήγαγε, "ταῦτα γὰρ
αἰτία τοῖς φανεροῖς τῶν θείων." ὁ δὲ διὰ τὴν βραχυλογίαν ἀσα-
φές φέρειν εἴρηται). ἔστι δὲ, οἶμαι, τὸ λεγόμενον τοῦτων. ταῦτα γὰρ τὰ
ἀκίνητα καὶ χωριστὰ αἰτία τῶν θείων ἦναι τῶν σφαιρῶν καὶ θείων
σωμάτων, αἵτινες σφαῖραι αἰτία τοῖς φανεροῖς, τὴν ἐστὶ τοῖς ὑπὸ
γένεσιν, τῷ γίνεσθαι καὶ φθεῖρα εἶναι εἰσιν. ἢ γὰρ τούτων κινήσεις τὴν γέ-
νεσιν καὶ φθορὰν ἀπεργάζεσθαι. ἀλλ' εἰ τὸ κυκλοφορητικὸν αἰθίον δέ-
δεικται) ἐν τῇ περὶ Οὐρανῶ, τὸ αἰθίον τῷ κυκλοφορητικῷ σώματι
πολλῷ μάλλον ἔχει αἰθίον. ἢ τὸ "ταῦτα γὰρ αἰτία τοῖς φ. τ. θ."
τὸ "ταῦτα" ἀπὸ τῷ τὸτο εἴρηται), καὶ εἴη ἂν λέγων, ἐπειδὴ καὶ ἐν τοῖς
αἰθιητοῖς εἰσὶ θεῖα (τὸ γὰρ κυκλοφορητικὸν πᾶν σῶμα αἰθίον ἐστὶ),
τὸ πρῶτον αἰθίον τῶν τοσούτων αἰθιητῶν καὶ θείων, ἴσον λέγων, ὅτι
εἰ καὶ τισι τῶν νοητῶν καὶ θείων αἰθίων ἢ τὸ πρῶτον καὶ ἀκίνητον

αἴτιον, ὁ δὲ ἄλλος· τῶς δ' ὅτι τοῖς αἰδιότησι καὶ θεοῖς καὶ κυκλοφορητικοῖς σώμασιν αἰτῶν ἐστὶ, δῆλον τυγχάνει. γράφεῖ δὲ καὶ "ταῦτα γ. αἴτ. τ. φ. τῶν αἰδιότητων τυγχάνει." καὶ εἴη ἂν ὁ λέγει τοῦτον, ὅτι ταῦτα τὰ ἀκίνητα καὶ χωριστὰ αἰτία ἐστὶ τοῖς φανεροῖς τῶν αἰδιότητων, ἀντὶ τῷ τοῖς φανεροῖς τῇ αἰδιότησει αἰτίαι. αἰτίον ἦν καὶ ἡ ὕλη καὶ τὸ εἶδος, ἀλλ' ὅτι ἐστὶ τῇ αἰδιότησει φανερά· τὰ δὲ κυκλοφορητικὰ σώματα τῇ αἰδιότησει ἐστὶ φανερά, ὅτι γενέσεως εἰσι καὶ φθορᾶς αἰτία· βορειώτερος ἦν γινώμενος ὁ ἥλιος γενέσεως ἐστὶν αἴτιος, νοτιώτερος δὲ φθορᾶς. Alex.

1026^a ἀπορήσειε ἥν ἂν τις πότερον ποθ' ἢ πρώτη φιλοσοφία καθόλου
23. ἐστὶν, ὥς περὶ περιέχειν ἀπάσας καὶ ὑπ' αὐτὴν εἶναι ὡς τὰ μέρη
ὑπὸ τὰ καθόλου, ἢ ὅτι ἐστὶ καθόλου, ἀλλ' ὥσπερ ἢ ἰατρικὴ καὶ ἡ
ἀστρονομία καὶ αἱ λοιπαὶ μέρη τὴν φύσιν τινὰ μίαν ἀπο-
τεμνόμεναι τῷ θεωρῶσιν, ὥτως καὶ αὕτη. ὥσπερ ἦν καὶ ἐν τοῖς
μαθηματικοῖς τῷτο εὐρίσκετο, καὶ ἢ μὴ γεωμετρία περὶ μεγέθη, ἢ
δὲ ἀστρονομία περὶ ἀστέρας, ἀλλὰ δὲ περὶ ἄλλο, ἢ δὲ ἀπλῶς μα-
θηματικὴ κοινὴ ἐστὶ πασῶν, ὥτως τί κωλύει καὶ τὴν φυσικὴν μὴ περὶ
τὴν φύσιν εἶναι καὶ τὴν μαθηματικὴν περὶ ἄλλο, καὶ τὴν θεολογι-
κὴν εἶναι κοινὴν ἀπασῶν; id.

τὴν ἀπορίαν, δι' ἣν τὴν θεωρίαν ἐκίνησε, ταύτην λέγει.
20. φησὶ γὰρ, ἄρα γε ἢ πρώτη φιλοσοφία περὶ πάντα τὰ ὄντα κατα-
1026^a γίνετο ἢ περὶ τὴν φύσιν καὶ φύσιν μίαν; ὅτε ἦν ἐν ταῖς μαθηματι-
26. καῖς ἐπισήμαις ὁ αὐτὸς τρόπος ἐστὶν· ἢ μὴ ἦν καθόλου μαθηματικὴ,
ἢ δὲ μερικὴ περὶ μίαν φύσιν, ὅσον, ὥς φησιν αὐτός, γεωμετρία καὶ
ἀστρολογία περὶ τινὰ φύσιν μερικὴν ὑπάρχει, ἢ μὴ περὶ μεγέθη ἢ
δὲ περὶ ἀστέρα, ἢ δὲ καθόλου κοινὴ ἐστὶ πασῶν, ὡς εἴρηται. Asclep.

1026^a καὶ ἢ περὶ ταύτην ἐπισήμη ἐστὶ φιλοσοφία, καὶ πρώτη πάντων
31. καὶ καθόλου ὡς πρὸς τὰς ἄλλας, ὅτε περιέχουσα ἐκείνας ἀλλ' ὡς
πρώτη. Alex.

1026^b καὶ τῷ Πλάτῳ ὑγιεινῇ, ἢ Θεοφράστῳ μὴ ἡδέϊα Ἀλεξάνδρῳ
7. δὲ λυπηρῇ. ὁμοίως δὲ ὅτι σκοπεῖ εἴπερ ἢ γινώσκουσα οἰκία ἑτέρα
ἐστὶν ἢ ἢ αὐτὴ τῷ ἀνθρώπῳ ἀπλῶς ὑπάρχει· καὶ εἰ ἑτέρα ἀπάντων
τῶν αἰδιότητων καὶ νοητῶν, ὅθεν ἐνοεῖ. id.

1026^b ὅθεν ἦν εἰς, φησὶν, ἕτερον τὸ τρίγωνον καὶ τρίγωνον δύο ὁρθῶς
11. ἔχον, σκοπεῖ. τῷτο δὲ ἐλλειπῶς εἴρηται, δεῖ δὲ προσυπακεῖν τὸ
ξύλινον ἢ ἄλλο τι τοῦτον, ἵνα τὸ πᾶν ἢ τοῦτον· ὅθεν εἰ ἕτερον
ἐστὶ τὸ ξύλινον τρίγωνον καὶ ἕτερον αὐτὸ τὸ τρίγωνον καὶ ἢ φύσις
αὐτῶν, ἀντὶ τῷ τὸ ἔχον τὰς τρεῖς ὁρθῶς ἴσας, θεωρεῖ, ἀλλὰ
τῷτο μόνον ζητεῖ, εἰ παντὸς τριγώνου αἱ τρεῖς γωνίαι δυσὶν ὁρθαῖς
ἴσαι εἰσὶν· εἴτε δὲ ξύλινά εἰσιν εἴτε λίθινα, ὅθεν αὐτῶς θεωρεῖ. id.

1026^b εἴτα λοιπὸν καὶ τρεῖς παραλογισμοὶ τίθησι, καθ' ὅς ἐκ τῷ
15. συμβεβηκότος πειρῶν οἱ σοφισταὶ παραλογίζεσθαι, ἵνα μὴ ἐξ ἀμ-
φοτέρων τῶν συμβεβηκότων· λέγουσι ἦν ὥτως, πότερον ταῦτόν
ἐστὶ· μουσικὸν καὶ γραμματικόν, ἢ ἕτερον; εἰ μὴ ὅτι ἕτερον
ἐστὶ τὸ μουσικὸν τῷ γραμματικῷ, ἐπὶ αὐτοῖς καὶ θεωρῶσιν αὐτὰ ἐν
ὑποκειμένῳ, ὅσον ἐν τῷ Κορίσκῳ τὸ μουσικὸν καὶ τὸ γραμματικόν.
ἐπεὶ ὅτι ταῦτα ἕτερα ἀλλήλων, καὶ ὁ Κορίσκος ὁ μουσικὸς καὶ γραμ-
ματικὸς αὐτὸς αὐτῷ ἕτερος· ὅπερ ἀδύνατον. εἰ δὲ πάλιν φῶμεν

ταῦτα εἶναι τὸ μουσικὸν καὶ τὸ γραμματικόν, αὐτοῖς ἐπὶ αὐτοῖς καὶ θεω-
ρῶσιν αὐτὰ ἐν διαφόροις ὑποκειμένοις, ὅσον τὸ μὴ μουσικὸν ἐν τῷ
Ἀριστοτέλει καὶ τὸ γραμματικόν ἐν τῷ Κορίσκῳ, καὶ ὥτως φασί,
ἐπεὶ φασὶ τὰ αὐτὰ εἶναι τὸ μουσικὸν καὶ τὸ γραμματικόν, συμ-
βήσετο καὶ τὸν Κορίσκον καὶ τὸν Ἀριστοτέλην τὸ αὐτὸ εἶναι· ὅπερ ἀδύ-
νατον... πάλιν τὸν δεύτερον παραλογισμόν προάγουσι τὴν τὴν
τρόπον ἐξ ὑποκειμένου καὶ συμβεβηκότος, λέγοντες ὥτως· τὸ μου-
σικὸν καὶ ὁ Κορίσκος ταῦτα ὑπάρχουσιν ἀλλήλοις ἢ ἕτερα; εἰ μὴ
φῶμεν ὅτι ἕτερον ἐστὶ τὸ μουσικὸν παρὰ τὸν Κορίσκον, ἐρῶσιν ὅτι
ἐκείνῳ αὐτὸς αὐτῷ διαφέρει Κορίσκος γε ὡς καὶ μουσικὸς Κορίσκος·
εἰ δὲ φῶμεν ὅτι ταῦτόν ἐστιν, ἐρῶσιν ὅτι καὶ ἄμα τῷ τεχνῶνι μου-
σικὸς ὑπῆρχε Κορίσκος· ὅπερ ἀδύνατον... πάλιν τρίτον παραλο-
γισμόν προάγουσι τὴν τὴν τρόπον. ἥρκα, φασί, μουσικὸς Κο-
ρίσκος, ἄρα καὶ γραμματικὸς ὑπάρχει ἢ γέγονεν; εἰ μὴ ἀπὸ
μουσικοῦ καὶ γραμματικοῦ ὑπῆρχεν, ὅ γέγονεν· τὸ ἦν αἰδιότης ἢ γέ-
γονεν, ἀλλὰ τὸ ποτὲ μὴ ὄν, οὐκ ὄν, τῷτο φάμεν γενησέμεν.
εἰ ὅτι αἰεὶ ἦν μουσικὸς, ἦν καὶ γραμματικὸς· πᾶς ἦν μουσικὸς ἐκ
καὶ γραμματικὸς. εἰ δὲ μὴ αἰεὶ γραμματικὸς ἐστὶν, ὅτερον δ' ἐπὶ
νετο, δῆλον ὅτι γέγονεν ἐκ μουσικοῦ γραμματικὸς, πᾶν δὲ τὸ γη-
μενον ἐκ μὴ ὄντος γίνετο, ὥς καὶ μὴ ὄν ἐστιν ὁ μουσικὸς· ὅπερ ἀδύ-
νατον. Asclep.

ὅτι δὲ οἱ τῶν σοφιστῶν λόγοι πάντες περὶ τὸ συμβεβηκός ἐστι
τὸ μὴ ὄν εἰσι, δῆλον. ἐρωτῶσι γὰρ, πότερον ταῦτόν ἐστὶ τὸ γραμ-
ματικὸν τῷ μουσικῷ ἢ ὅτι; εἰ μὴ ὅτι ἐρεῖς ὅτι ὄν, ἀποκρίνηται λέ-
γουσ· ὁ Σωκράτης γραμματικὸς ἐστὶν· ἐστὶ δὲ ὁ γραμματικὸς
Σωκράτης ὁ αὐτὸς τῷ Σωκράτει· ὁ μουσικὸς ἄρα Σωκράτης
αὐτός ἐστι τῷ γραμματικῷ Σωκράτει· εἰ δὲ τῷτο, καὶ τὸ μουσικὸν
ταῦτόν ἐστι τῷ γραμματικῷ. ψεύδους ἄρα ὅτι τὸ μουσικὸν ἢ
ταῦτόν ἐστι τῷ γραμματικῷ· ταῦτόν ἄρα. καὶ πάλιν, εἰ τὸ μου-
σικὸν ἕτερον ἐστὶ τῷ γραμματικῷ, καὶ ὁ γραμματικὸς Σωκράτης
ἕτερος ἐστὶ τῷ μουσικῷ Σωκράτει· ὁ Σωκράτης ἄρα ἕτερος ἐστὶ
αὐτὸς αὐτοῦ. ἐγγίνετο δὲ ὁ παραλογισμὸς ἐκ τῶν αὐτῶν ταῦτον τὸ
μουσικὸν Σωκράτη τῷ γραμματικῷ Σωκράτει, καὶ μὴ εἶναι τῷ
ὑποκειμένῳ ταῦτόν, τῷ λόγῳ δὲ ἕτερον. εἰ μὴ ὅτι ἕτερον ἐρεῖς τὸ
γραμματικὸν τῷ μουσικῷ, ὥς παραλογίζεσθαι· εἰ δὲ ταῦτόν
ἀποκρίνηται ὡς ταῦτόν ἐστι τὸ γραμματικὸν τῷ μουσικῷ, ὥς ἐστὶ
γραμματικὸς, ἐκεῖ ἐστὶ καὶ μουσικὸς, ὥσπερ καὶ ὅσον βροτὴς, ἐκεῖ
καὶ ἀνθρώπος. ἀλλ' ὅτι ἢ Ἀρίσταρχος, γραμματικὸς δὲ ἐκ ἐστὶ
ὅτι ἄρα ταῦτόν τὸ μουσικὸν τῷ γραμματικῷ. πάλιν πᾶσι πᾶ-
των δοξαζόντων ὅτι πᾶν τὸ ὄν ἦτοι αἰδιότης ἐστὶν ἢ γέγονεν, εἰ γὰρ
φαί τῷτο ἀναιρεῖν πειρῶν διὰ λόγου τῶν παραχρημάτων τῶν
ἐστὶν ὅτε αἰεὶ ὄντα ὅτε γηγενήματα. λαμβάνοντες ἦν τὸ τῶν ὄντων
εἶναι τὸ μουσικὸν ὄντα γραμματικὸν εἶναι, δεκτικὸν ἐπὶ τῷ ὄντι
αἰδιότης ἐστὶν· ὅτι ἦν αἰεὶ ὅτι ὁ γραμματικὸς μουσικὸς, ἀλλ' ὅτι
ὅτε ἐκ τῶν· ἀλλ' ὅθεν γινώμενον· ὅτι ἦν γίνετο ὁ μουσικὸς γραμμα-
τικὸς· εἰ ἦν γίνετο, ἦτοι ὡς ἐξ ὕλης τῷ μουσικῷ γίνετο ὁ γραμ-
ματικὸς, ὡς ἐκ τῷ χαλκῷ ὁ ἀνδράς· ἀλλ' ὅτι ἐξ ὕλης τὸ μου-
σικὸν τῷ γραμματικῷ· ὅτι ὡς ἐξ ἀναστῆς, ὡς ἐκ τῷ λευκῷ τὸ μέλαν

ἐκ ἐστὶ δὲ ἐναντίον τῷ γραμματικῷ, ὅτε καὶ συνυπό-
 χη αὐτῷ. ὅκ ἄρα τὸ μουσικὸν γραμματικὸν γίνετο. ἐξ ὧν συνά-
 γησι τὸ ὅτι πᾶν ἄρα τὸ ἐν τῇ γενόμενον ἐστὶ τῇ αἰδίῳ. ἐπὶ αὖ μῆτε
 ὁ γραμματικὸς γενόμενος μουσικὸς μουσικὸς ἐγένετο μῆτε ὁ μου-
 σικὸς γενόμενος γραμματικὸς γραμματικὸς ἐγένετο, ἐπὶ δὲ μου-
 σικὸς γραμματικὸς, ὁ μὴ γέγονεν ἐστίν. ἐπὶ ὁμοίᾳ τέχνῃ ἐστὶν
 ἡ ἐπιστήμη ἢ διδάσκει τὸν μουσικὸν γραμματικόν· ὅθεν γὰρ καθὼς
 μουσικὸς ἐστὶ γραμματικὸς γίνετο· ὁ γὰρ ἀπὸ τούτου εἰς ἐκείνα ἡ με-
 ταβολή, ἀλλ' ἀμφοτέρω καθὼς ἄνθρωπος. δύνανται τὸ λεγόμενον
 ὑπὸ τῶν σοφιστῶν καὶ ὅτω λέγεσθαι. ἀντὶ γογονίας τις γραμματι-
 κὸς πρῶτον, εἴτα μουσικὸς, ὅτος ὁ γέγονεν μὴ μουσικὸς ὡς γραμ-
 ματικὸς, ἐπὶ δὲ μουσικὸς ὡς γραμματικὸς. ὁ δὲ λέγων, μουσικὸς
 ὡς γραμματικὸς ἐστίν, λέγει καὶ μουσικὸς ἐστὶ γραμματικὸς. περὶ
 δὲ τῶν καθ' αὐτὰ ὄντων τῶν λεγόμενων τὸ αἰδῖον αὐτὰ ἡ γινόμενα
 εἶναι. ἐπὶ ὡς ἐστὶ καὶ συμβεβηκὸς δὲ ἐστίν, ὅτω καὶ ἐγένετο· ὁ γὰρ
 μουσικὸς γενόμενος, εἰ προὔπῃρχεν ὡς γραμματικὸς· ὁ γὰρ δὴ
 ἀμφὺ ἅμα ἐγένετο· ὁ γὰρ μουσικὸς γενόμενος, εἰ προὔπῃρχεν καὶ
 γραμματικὸς καὶ μουσικὸς, καὶ συμβεβηκὸς ὁ γραμματικὸς μουσι-
 κὸς ἐγένετο. ὡς ὅν ταυτοῦτα ἐστὶν, ὅτω καὶ γίνετο, τὰ μὲν ὅν
 ὑπὸ τῶν σοφιστῶν ταυτοῦτα. Alex.

καλῶς δὲ προσέθηκε τὸ "ἐγγύς," ἐπεὶ, ὡς εἶρη, ἔχει ἀμυ-
 δρῶν τινα ὑπαρξιν τὸ καὶ συμβεβηκὸς. Asclep.

καὶ φησιν ὅτως, ὅτι ἐν τοῖς ὅσι τὰ μὲν αἰεὶ ὡσαύτως ἔχουσιν,
 αἷον τὰ θεῖα, καὶ ἐξ ἀνάγκης, ὁ τῆς καὶ τὸ βίαιον λεγόμενης· ὁ γὰρ
 θεὸς ἐξ ἀνάγκης ἀγαθὸς ὁ τῆς βίαιας, καθάπερ ἐπὶ προαιρέσεως
 θεωρεῖτο, ἥνικα λέγομεν τὸν αἰχμαλώτην ἐξ ἀνάγκης δουλεύειν,
 ἀλλὰ θεῖας ὑσίας· διὰ φησιν ἄλλ' ἢ λεγόμεν τὸ μὴ ἐνδέχεσθαι ἄλ-
 λως ἔχειν, ἢ ὅτι ὁ ἄνθρωπος ζῶν ἐστίν. τὰ δὲ τῶν πραγμάτων
 ἐκ ἐξ ἀνάγκης, ἀλλ' ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, σπανιάς δέ. id.

ἐπειδὴ δὲ ἀναγκάειον λέγει καὶ τὸ βίαιον, ὡς ἐν τῷ πρὸ τούτου
 εἶρη βιβλίῳ, προσέθηκεν ὁ τῆς καὶ τὸ βίαιον ἀνάγκης. αἰεὶ γὰρ
 ὁ ἄνθρωπος καὶ ἐξ ἀνάγκης ζῶν ἐστίν· ἀλλ' ὅχι, ὅτι βίαιος ζῶν ἐστίν,
 τὸ φασί, ἀλλ' ὅτι ἐκ ἐνδέχετο μὴ εἶναι ζῶν. ἐπειδὴ ὅν τὰ
 μὲν αἰεὶ καὶ ἐξ ἀνάγκης ἐστὶ, τὰ δὲ ἐξ ἀνάγκης μὴ ἐκ ἐστὶν ὁ δὲ αἰεὶ,
 ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ· ὅτε γὰρ ἐξ ἀνάγκης εἰσὶν οἱ ἄνθρωποι πεντα-
 δάκτυλοι ὅτε αἰεὶ, ἀλλ' ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ· τὸτο δὲ ἀρχὴ ἐστὶ καὶ
 αἴτιον τῷ εἶναι τὸ συμβεβηκὸς. Alex.

ἀλλὰ καὶ τὸ ὑμᾶς τὸν οἰκονόμον συμβεβηκὸς λέγει. id.
 καὶ πάλιν ἥνικα ὁ οἰκονόμος ὑγιεινὰ ποιῶν, καὶ συμβεβηκὸς
 φασί, εἶναι τὸ τοῦτον, ἐπειδὴ τῶν σπασίων· ὁ γὰρ ἰατρός πείθει καὶ
 ὑγιάν ποιῶν, ἐκ ὁ οἰκονόμος· συνεβη ὅν ἰατρὸν εἶναι τὸν οἰκονό-
 μον. καὶ πάλιν ἥνικα ὁ φοροποιὸς τέλος ἔχων τὴν ἡδονὴν ποιῶν τὴν
 ὑγιάν. Asclep.

ποιῶν δὲ τὴν τὸ τοῦτον βροῦμα ὑγιάν. Alex.
 καὶ τῶν μὲν ἄλλων ἡμῶν τῶν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ ἐξ ἀνάγκης εἰσὶν
 ἡμῶν καὶ δυνάμεις ποιητῶν, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, τῶν δὲ καὶ συμβεβηκὸς
 γενομένων ὁμοίᾳ τέχνῃ ἢ δυνάμει ἐστὶν ὡρισμένη, ἀλλ' αἴτια
 κυρία αὐτῶν. Asclep.

τῶν μὲν γὰρ ἄλλων τῶν καθ' αὐτὴν δυνάμεις εἰσὶ ποιητικαί.
 Asclep.

οἷον ἐπὶ τῶν ἡματέρων σωμάτων δυνάμεις φυσικῶς ὑπάρχουσιν 1027
 ὡρισμέναι τέσσαρες αἱ πολυβιβάλλητοι, ἐκτικαί, ἀποκρετική, κα-
 θεκτική, ἀλλοιοτική. id.

ἀλλὰ τὸ αἴτιον τῷ εἶναι τὸ συμβεβηκὸς ἢ ἡ ὕλη ἢ ἐνδεχομένη 1027
 ἄλλως ἔχειν παρὰ τὸ εἰς ἐπὶ τὸ πολὺ. Alex.

εἰπὼν δὲ τί ποτὲ ἐστὶ τὸ συμβεβηκὸς, δίδωσιν ἡμῶν μέθοδον 1027
 ἢ κανόνα, πῶς ἂν ἀποδεικνύοιμεν ὅτι ποτὲ ἐστὶ τὸ συμβεβηκὸς. 15.

καὶ φησιν ὅτι εἰ μέλλοι τις δεικνύναι ὅτι ἐστὶ τὸ συμβεβηκὸς, ὡς
 ἀρχὴν λαμβανέντω τὸ εἶναι τι παρὰ τὸ αἰεὶ καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ. τὸτο
 δὲ λάβοι αὖ, εἴπερ ἐρωτᾷ τὸν προσδιαλεγόμενον, ἄρα γε ἐστὶ τι
 παρὰ τὰ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ αἰεὶ, ἢ ὅχι; ἐκείνους δὲ ὑπὸ τῆς ἀναργείας
 πεπόμενος πάντως δώσει τὸ εἶναι τι παρὰ ταῦτα· τὰτα δὲ ἐστὶ τὸ
 15 ἀπότερον εὐτυχὲς ἢ τὸ συμβεβηκὸς. τὸτο εἰπὼν ἐρωτᾷ πότε-
 ρον τὸ μὲν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐστὶν ἐν τοῖς ὅσι, τὸ δὲ αἰεὶ καὶ ἐξ ἀνάγκης
 ὅχι ἐστίν, ἢ ἐστὶν ἅττα αἰδῖα, ὡς περ καὶ ἐπὶ τὸ πολὺ; καὶ ἐρωτήσας
 ἀποκρίνετο ὅτι περὶ τούτων ὕστερον ἔσται ἐπισκόφασθαι. καὶ εἰρήν
 τῷ K μὲν ἀμυδρότερον τῆσδε τῆς πραγματείας, τελείως δὲ ἐν
 20 τῷ Λ. id.

γρ. καὶ ὅτως· "ἀλλὰ πότερον τὸ μὲν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τὸ δ' αἰεὶ."

ἐστὶ δὲ τὸ λεγόμενον, ἄρα τὸ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ὑπάρχει ἐν τοῖς ὅσι,
 ἀναγκάειον δὲ τι καὶ αἰδῖον ὅχι ἐστίν. διαλήψεται δὲ περὶ τούτου ἐν τῷ
 KΔ ταύτης τῆς πραγματείας. cod. Reg.

φησὶν ὅτι δεῖ ἡμᾶς λαβεῖν τοιαύτην ἀρχήν. ἄρα γε ἐκ ἐστὶν
 ἐν τῇ φύσει τῶν ὄντων ὅτε τὸ αἰεὶ ὅτε τὸ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, ἢ τὸτο
 ἀδύνατον τῆς ἀναργείας ὑπαγορευμένης ὅτι αἰεὶ ἐστὶν ὁ θεὸς ἀγαθὸς
 καὶ ὅτι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ὑγιάνει ὁ ἰατρός. εἰ ὅν ἐστὶ τὸ ὡς ἐπὶ τὸ
 πολὺ, τὸτο δὲ μόνον τὸ καὶ συμβεβηκὸς ποιῶν, ἐστὶν ἄρα καὶ τὸ
 συμβεβηκὸς ἐν τοῖς ὅσι. πότερον ὅχι, φησὶ, τὸ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ,
 τὸ δὲ αἰδῖον ὅθεν ὑπάρχει, ἢ ἐστὶ καὶ τὰ αἰδῖα; καὶ ἀναβέβηται
 τὴν τέτων θεωρίαν εἰς τὴν φυσικὴν Ἀκρόασιον· ἐν ἐκείνους γὰρ
 ἀποδείκνυνται, φησὶν, ὅτι ἐστὶν ἡ ὕλη αἰδῖος. Asclep.

πῶς γὰρ δύνανται μαθεῖν ἢ διδάξαι ἄλλον; δεῖ γὰρ ὁρίσασθαι ἢ τὸ 1027
 αἰεὶ ἢ τὸ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, καὶ ὅτως διδάξαι· τὸ δὲ ὁρίσασθαι ὁ διδάσκειν, 22

οἷον ὅτι ὠφέλιμον τὸ μελέκρατον τῷ πυρεττοντι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ. τὸ
 δὲ παρὰ τὸτο ὅχι ἔχει λέγειν ὁ ἰατρός πότε ὅχι ὠφέλει, οἷον νε-
 μηρία· τὸτο γὰρ ὁρίσασθαι ἐστὶ καὶ ἀναίτιον· ὅτε γὰρ ὁ λόγος τὸτο δει-
 κνυσιν, ἀλλὰ τὴν ὕλην πλείονα γενομένην. id.

ἤτοι ὡς προσεσχεθὼν τὸ μελέκρατον ὅχι ὠφέλησεν, ἐπὶ
 ὅσον ἐπὶ τῇ τῷ πυρετῷ φύσει ἔδει ὠφελεῖσθαι. ἢ γὰρ πτωσθέν,
 ὡς φησὶ τῶν Ἀσκληπιαδῶν ἡγεμῶν, ὑγρὰ διαίτη ὠφέλιμος
 καὶ τοῖς πυρεττοῖς. ἢ περὶ τὸ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ ἐπὶ τῆς νεμη-
 ρίας. id.

τὸ δὲ παρὰ τὸ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ὅχι ἔχει διδάξαι, ὅτι τῇ νεμῇ-1027
 ἢ φέρει ἔχει ὠφέλιμον· τὸτο γὰρ ἐπὶ διαττον γίνετο. ὁ γὰρ ὡς 25
 ἐπὶ τὸ πολὺ ὠφέλει ὁ ἐν τῇ νεμῇ τὸ μελέκρατον πίνων· διὰ
 δὲ τὸ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ὠφέλει καὶ συμβαίνει εἶναι καὶ ἐν τῇ νεμῇ

Λ α α α α α

ωφέλιμον, ὥς τε καὶ ἔμπαινον ἐν τῇ νεμηρίᾳ ὠφέλιμον ἢ ἀεὶ ἐστὶν ὠφέλιμον ἢ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ. Alex.

τὸ δὲ παρὰ τῷτο ὅχ' ἔχει λόγειν ὁ ἱατρός, πότε ἔκ ὠφελει, οἷον νεμηρία· τῷτο γὰρ ἀόριστον ἐστὶ καὶ ἀσάτιον· ἔτε γὰρ ὁ λόγος τῷτο δεικνυσιν, ἀλλὰ τὴν ὕλην πλείονα γενομένην κτλ. Asclep.

τὸ οἰνόμει λεγόμενον, ὥς τινες εἰπον. cod. Reg.

1027^a γρ. "ἢ γὰρ ἀεὶ" διότι γὰρ ἀεὶ καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ὠφέλιμον καὶ
27. μελέων, διὰ τῷτο καὶ ἐν τῇ νεμηρίᾳ. id.

1027^a ἐνταῦθεν φησιν ὅτι τὰ καὶ συμβεβηκός αἰτία γίνονται καὶ φθει-
29. ρον καὶ ὡς ὄντα, καὶ μάλιστα γὰρ ὡς γινόμενα, ἐπειδὴ μὴ εἰσὶν αἰτία
κύρια καὶ ὠρισμένα, ὥς τε γίνονται ἔτε φθίρονται ὡς ἔχοντα
αἰτία, ἀλλ' ὡς ὄντα, καθάπερ εἰρηκαμεν. Asclep.

1027^b καὶ πάλιν ὡς ἐπὶ τῷ ἵππῳ· τὸ διψήσαντος ἐν πολέμῳ καὶ φυγέ-
2. πος καὶ ἐνταῦθεν σθένος· ἔτε γὰρ διὰ τὴν σωτηρίαν ἐφυγεν, ἀλλὰ
διὰ τὴν δίψαν· ὥς τε ἔχουσιν αἰτία ὠρισμένα τὰ καὶ συμβεβη-
15 κός· διὰ ἔτε γίνονται ἔτε φθίρονται ὡς τελευτῶντα ὑπὸ αἰτία, ἀλλ'
ὡς ὄντα... εἰ ἄρα τῷ γινόμενῳ καὶ φθειρομένῳ μὴ εἴη τὸ αἰτίον
καὶ συμβεβηκός, ἔξ ἀνάγκης ἔσαι. id.

1027^a πρόκειν αὐτῷ δεῖξαι ὅτι τῶν καὶ συμβεβηκός ὄντων καὶ
29. πρόκειν αὐτῷ δεῖξαι ἄρτια καὶ συμβεβηκός εἰσι, καὶ ἄνευ γενέ-
σεως καὶ φθορᾶς εἰσὶ καὶ ἔκ εἰσιν· ὥς περ γὰρ αἱ ἀφαί καὶ τὰ νῦν τὰ
τῶν χρόνων πέρατα ἀνευ γενέσεως εἰσι καὶ πάλιν ἀνευ φθορᾶς ἔκ
εἰσιν... καὶ περὶ τῶν ἐρεῖ πάλιν ἐν τῷ κώππῳ ταύτης τῆς
πραγματείας, ὥς περ δὲ αἰτίας ὡς καθ' αὐτὸ ὁ οἰκοδόμος τῆς
οἰκίας διὰ γενέσεως εἰς τῷτο ἐγένετο, ἔτι καὶ πάλιν ὡς αἰτίας
25 τῆς οἰκίας διὰ φθορᾶς φθαρήσκει, καὶ ὡς ἀχρόνως αἰτίας γέγονε τῷ
λυπηρᾷ αὐτῇ εἶναι, ἔτι καὶ πάλιν καὶ ἀχρόνως φθίρειν. αὐτὸς δὲ
δείκνυσιν τῷτο πρότερον μὴ ὡς ἐμολογόμενον λαβὼν ὅτι ὡς τὰ
αἰτία καὶ αἱ ἀρχαὶ διὰ γενέσεως γέγονε, ταῦτα ἔξ ἀνάγκης ἐστὶν
εἰ ἔν ὧν τὰ αἰτία, ὥς περ ἐπὶ τῆς οἰκίας, διὰ γενέσεως (γένεσις 30
γὰρ ἢ μάθησις τῷ οἰκοδομῆν), ταῦτα ἔξ ἀνάγκης εἰσιν· ἄπερ ἄρα
ἔξ ἀνάγκης εἰσὶ, τῶν τὰ αἰτία ἀνευ γενέσεως εἰσι καὶ ἀνευ
φθορᾶς ἔκ εἰσιν. Alex.

1027^a πάντα δὲ, φησὶν, ἔξ ἀνάγκης ἔσαι, εἰ τὸ γινόμενόν καὶ φθει-
31. ρομένον μὴ καὶ συμβεβηκός αἰτίων τι ἀνάγκη εἶναι. δεῖ δὲ προ-
35 σπακνῆναι τὸ παντός, ἵνα καὶ, εἰ πάντες τὸ γινόμενόν καὶ τὸ φθειρο-
μένον μὴ καὶ συμβεβηκός αἰτίων τι ἀνάγκη εἶναι. id.

1027^a εἰπὼν ἔν ὅτι "ἐάν γε τοῦτο γένηται" εἰ δὲ μὴ, ἄλλο, ἐπ' ἡγάγε
33. "καὶ ἔτι δὴλον" κτλ. id.

γρ. "τῷτο δὲ ἄλλο, καὶ ἔτι τῷτο δὲ ἄλλο." cod. Reg.

1027^a δὴλον ὅτι ἀεὶ χρόνῳ ἀφαιρμένον ἀπὸ πεπερασμένου ἔχει ἐπὶ
34. τὸ ὄν, τῷτε εἰς ὁ νῦν ὑπάρχει. πῶ δὲ ὑπάρχει ὁ διψῶν; δὴλον
ὅτι εἰς τὸ διψῶν. εἴτω καὶ παράδειγμα τῷ ἀποθανεῖν βίᾳ τίθησι τὸ
"ἀν' ἐξέλθῃ" τῷ δὲ ἀποθανεῖν νόσῳ καὶ τίθησιν, ἡμεῖς δ' ἐρῶμεν
μετ' ὀλίγον, ὅταν πάλιν αὐτῷ μνηστῇ. Alex.

1027^b τῷτο εἰπὼν προστίθησι τὸ "ἢ εἰς τῶν γενομένων τι" δοκεῖ δὲ
3. τὸ ἐπόμενον παράδειγμα, τὸ "οἷον ἐάν διψήσῃ" τῷτο δὲ εἰ δόξει
δρῦμα, τῷτο εἰς τῶν γενομένων τι εἶναι, ἔκ ἐστὶ δὲ αὐτῷ, ἀλλὰ

τὸ πρότερον ἐστὶ καὶ τῷτο. ὁ δὲ καὶ συνωνυμῶς ἐπαυλαμβάνει ἐπὶ
λα μετ' ὀλίγον τὸν λόγον, ἵνα καὶ αὐτῷ θῇ παράδειγμα, ὅταν λέγῃ
"ὁμοίως δὲ καὶ ὑπερπληθὺς τις εἰς τὰ γενομένα" καὶ γὰρ "γε-
"μενα" καὶ τὸ "γενομένων" παρεκληυθῶν εἰς ὀλίγον. τῶς
ἔν εἰπὼν "οἷον ἐάν διψήσῃ, τῷτο δ' εἰ δόξει δρῦμα," ἐτήρησε
τῷτο δὲ τὸ δόξει δρῦμα ἢ ὑπάρχει ἢ ὑπάρχει. τὸ δὲ "ὥς τε
ἀνάγκης ἀποθανεῖν" ἢ ἔκ ἀποθανεῖν. συμπέρασμα ἐστὶ τῶν ἀρ-
μένων. ἴσον λόγον ἐστὶ τῷ ὥς τε τῷτο ὥς τε ἔχοντων, εἰ μὴ ἐξέλθῃ
πῶν, ἔξ ἀνάγκης ἀποθανεῖν, εἰ δὲ μὴ ἐξέλθῃ, ἔκ ἀποθανεῖν.
ἔτι ταῦτα εἰπὼν ἐπαυλαμβάνει, ὥς περ εἴρηκεν, τὸν λόγον, καὶ ἡ-
θησι καὶ τῶν γενομένων παραδείγματα. ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῷ
παρεκληυθῶν ἀρρηταί τις καὶ πρὸς τὰ μέλλοντα καταστήσῃ
ἀλλὰ μὴ ἀπὸ τῶν μελλόντων, ὥς περ καὶ πρότερον, ἐπὶ τῇ ἐκ-
εῖντα, τὸ αὐτὸ γένεσθαι. id.

ὁμοίως δὲ ὁ αὐτὸς λόγος ἐστὶ καὶ ἐπὶ τῶν παρελόντων. ἔτι
ἀνάγκης ἔν ἔσονται πάντα τὰ ἐσόμενα. Asclep.

ἀλλὰ τί ποτε ἐστὶ τὸ ἦδη γὰρ γενομένον ὑπάρχει ἐν τῷ; ἢ τὸ πᾶσι
σοχεῖα εἶναι ἐν τῷ ζῶντι· ἐπειδὴ γὰρ ἦδη ζῇ, ὑπάρχει ἐν αὐτῷ
τὰ σοχεῖα. ὡς ἐν ζῇ, ὅτι τὰ ἐναντία πῶρ καὶ γὰρ τὰ μεταρ-
ἐν αὐτῷ γέγονεν· καὶ εἰ τῷτο, ἀποθανεῖν. ἔξ ἀνάγκης ἄρα τὸ
ἐναντίων γενομένον ἀποθανεῖν. Alex.

λέγει δὲ τὸ καὶ συμβεβηκός, πότερον ὕλην καὶ καὶ λέγει ἢ τε-
λαῖον ἢ κινητικὸν ἢ ποιητικόν. καὶ ἐρωτήσας ἔκ ἐπαυλαμβάνει δὲ τὸ
δὴλον εἶναι ὅτι τοῖς ποιητικαῖς αἰτίαις συναρθεῖν αὐτὸ καὶ ἔτι
τῶν ἄλλων. id.

εἴτα λοιπὸν ζητεῖν εἰς ποῖαν ἀρχὴν τῶν τεσσάρων δεῖ μὴ
τάξει τὰ καὶ συμβεβηκός αἰτία, καὶ φησιν ὅτι εἰ δυνατὸν εἰς τὴν
εἰδικήν· ἢ γὰρ εἰδικὴ ἀρχὴ ὠρισμένη καὶ μεμετρημένη, τὰ δὲ
συμβεβηκός αἰτία ἀόριστα ὑπάρχουσιν. ἀλλ' ὅτι εἰς τὴν τελειήν
τὸ γὰρ τέλος ὠρισμένον καὶ κυρίως, καὶ πάντες αὐτῷ συζητῶντες
παραλαμβάνουσιν τὰ εἰς αὐτὸ ἀγόντα. ὅτι δὲ ὅτι εἰς τὸ ὕλην,
ἀδείκνυσιν διὰ τῶν προλαβόντων, ὅτι παρεπὼν καὶ παρακαλῶν
τὰ καὶ συμβεβηκός τοῖς καθ' αὐτὸ. εἰ ἔν ὑποθέμεθα τὸ ὕλην
αἰτίον εἶναι τῶν καὶ συμβεβηκός, ἐπειδὴ ἐν τοῖς καθ' αὐτὸ αὐτὸ
ρεῖν, ἔσαι καὶ ἢ ὕλη τῶν καθ' αὐτὸ, ὅπερ ἀδύνατον. ὥς τε
λονεῖ ὑπὸ τὸ ποιητικὸν αἰτίον αὐτὰ τακτεῖν. καὶ ἐπὶ μὴ τῶν φυσ-
κῶν τὸ αὐτόματον, ἐπὶ δὲ τῶν πρακτικῶν τὴν προαίρεσιν, ἀλλ' ὁ
πᾶσαν προαίρεσιν· οἷον ἢ προαίρεσις ἐκίνησεν εἰς τὸ λυτῆν καὶ
συνεῖν ἀπαντῆσαι τῷ ὀφειλόντι, καὶ πάλιν ἢ φύσις ἤγαγε τὸ
40 θον ἀνῶθεν κάτω καὶ ἐκ ταῦτομάτου γέγονεν ἐπιτήδευσις εἰς καλὸν
δρῶν... καὶ ἐρεῖ ἐν ἄλλαις ὅτι εἰς τὴν ποιητικὴν (ἀρχὴν δὲ αὐτὴν
ἀγαγεῖν). Asclep.

τὸ ἔν ἀληθὲς καὶ ψεῦδος περὶ σύνθεσιν καὶ διαίρεσιν θεωρεῖν, καὶ
δὲ σύνθεσιν, τῷτε καὶ τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος, περὶ μερισμὸν ἀπὸ
45 φάσεως· ἀληθὲς γὰρ ἐστὶ κατὰ φύσιν, ὅταν συνδυάσῃ τὰ ἐκ
τοιαύτης φύσιν, δηλονότι ἀντικατὰ ψευδοῦ κατὰ φύσιν. ὁμοίως δὲ
καὶ ἐπὶ τῆς ἀποφάσεως. πῶς δὲ νοῦν τὸ ἀμα καὶ τὸ χωρὶς συμβε-
νει, ἄλλος λόγος, λέγω δὲ τὸ ἀμα καὶ τὸ χωρὶς, ὥς τε καὶ λέγω

ἡμᾶς, ἄνθρωπος, ἵππος, κύων ἄμα ἢ χωρὶς· ἔδην γὰρ ἐντεῦθεν ἀληθὲς ἢ ψεῦδος· ἀλλὰ δεῖ λέγειν ὅτι ὁ ἄνθρωπος ζῶν ἐστιν, ἢ ὅτι ἄνθρωπος ζῶν ἐστι ἢ ἔκ ἐστιν, ὥστε τὸ ψεῦδος καὶ τὸ ἀληθὲς ἐκ ἐν τοῖς πράγμασι ἀλλ' ἐν τοῖς λόγοις· οἷον ὅτι τὸ ἀληθὲς ἀγαθὸν τὸ δὲ ψεῦδος κακόν· ἐν διανοίᾳ γὰρ εἰσι, περὶ δὲ τὰ ἀπλά καὶ τὰ 5 τὰ ἐξ ὑπάρχεις ἢ διαίρεσι· ὁ γὰρ νῦν αἰρεῖται ἀπλά, τυτέστι τὰ νοητὰ ἀπλάς ἐπιβολαῖς· id.

ἐπειδὴ ὅν περὶ σύνθεσιν καὶ διαίρεσιν ἐστὶ τὸ ὡς ἀληθῶς ἐν καὶ τὸ ὡς ψεῦδος μὴ ὄν, τὸ συνολόν ἐστι περὶ μερισμὸν ἀντιφάσεως, τυτέστι ὡς ἀπλάς εἰπεῖν τὸ ὡς ἀληθὲς ἐν ἔχει τὴν κατάφασιν ἐπὶ τῷ συγκαίμεν, ἥτοι τὸ ἀληθὲς ἐν συνίσταται, ὅταν τὸ κατηγορούμενον ἀληθῶς συνθῶμεν, καθ' ὃ κατήγορεται· τὸ δὲ ὡς ψεῦδος μὴ ὄν ἐστιν, ὅταν ψευδῶς ἀπὸ τοῦ ὑποκειμένου διαμεῶμεν, καὶ ὅλως τὸ ψεῦδος τῷ τῷ μερισμῷ τὴν ἀντίφασιν εἰσάγει, τυτέστι θάτερον μῦθον τῆς ἀντιφάσεως ἐστιν. ἀλλὰ τὸ μὴ ὡς ἀληθῶς ἐν ἐστίν, 10 ὅταν ἀληθῶς συνάπτωμεν τὸ κατηγορούμενον τῷ ὑποκειμένῳ, τὸ δὲ ψεῦδος τὸναντίον. εἰ δ' ἔστιν ἅπαντα ἄσπερ χωρὶς λεγόμενα δύνανται καὶ ἄμα νοεῖσθαι, ὡς τὸ ζῶν καὶ τὸ πεζόν καὶ τὸ δύναν (ταῦτα γὰρ καὶ χωρὶς λεγόμενα δύνανται) καὶ ὡς ἐν νοεῖσθαι, περὶ τούτων, φησὶν, "ἄλλος λόγος·" ἐρεῖ γὰρ ἐν τῷ μὴ τῷ βιβλίῳ· Alex.

γρ. "τὸ ὡς ἀληθῶς ὄν," καὶ εἴη ἂν αὐτὸ ἀπόδοσις ἐν τῷ "ὅσα μὴ ὄν." cod. Reg.

ὁ μόνον δ' ἐν τοῖς πράγμασι ἐκ ἐστὶ τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος, ἀλλ' ἔδ' ἐν τοῖς ἀπλοῖς τοῖς ἐν τῇ διανοίᾳ, ἀπλά λέγων τὰ πράγματα τὰ καθ' αὐτὰ νοούμενα ἄνευ συνθέσεως καὶ διαμερέσεως. 25 Alex.

τυτέστιν ἄμα μὴ λέγω μὴ τὰ ἐφεξῆς, ὥσπερ δὴ ἡ Ἰλιάς, 1027· ἐφεξῆς γὰρ τῷ α' τὸ β' καὶ τὰ λοιπὰ ὁμοίως. μὴ ἄμα δὲ τὰ μὴ 24 ἐφεξῆς· ἀλλὰ τὰ μὴ δυνάμενα ἐν γίνεσθαι λέγω ἄμα, τὰ δὲ μὴ δυνάμενα μὴ ἄμα. id.

τῷ μὴ ἀγαθὸν εἰπεῖν, εὐθὺς ἔδει λέγειν ἀληθές, καὶ ἦν ἂν τὸ 1027· ἀγαθὸν ἀληθές· τῷ δὲ κακὸν ψεῦδος· καὶ ἔμπροσθεν, τῷ μὴ κακὸν 27 εἰπεῖν, εὐθὺς ἀληθὲς ἔδει λέγειν, τῷ δὲ ἀγαθόν, ψεῦδος. ἀλλὰ μὴ ὅτε ἀγαθὸν εἰπόντες ἀληθὲς λέγομεν ἢ ψεῦδος, ὅτε κακόν. ἔκ ἄρα ἐν τοῖς πράγμασι τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος ἐστίν, ἀλλ' ἐν τῇ 10 διανοίᾳ. id.

τὸ ὡς ἀληθές, τὸ παρὰ σύνθεσιν καὶ διαίρεσιν ἕτερον· ὅν ἐστι 1027· τῶν κυρίως ὄντων, κυρίως ὄντα λέγων τὰς ἀτάκας ὑσίας, ὡς ἐν 31 τῷ μὴ τῷ βιβλίῳ ἐρεῖ· περὶ γὰρ τῶν νοητῶν ἄλλος λόγος. εἴτα καὶ πῶς ἕτερον ἐστὶ τὸ ὡς ἀληθὲς ἐν τῶν κυρίως ὄντων λέγει· ἢ γὰρ, 20 φησὶν, ἡ διανοία τὸ τί ἐστὶ καὶ ὑσίας μὴ ὑσίας συνάπτει ἢ διαμερεῖ, ἢ πᾶν ποῖον μὴ ὑσίας κτλ. id.

δεῖ ὅν ἀφεῖναι τὸ καὶ συμβεβηκός ἐν καὶ τὸ ὡς ἀληθῶς· τὸ μὴ 1027· γὰρ ἐστὶ τὸ αἰτιον ἀόριστον, τὸ δὲ τῆς διανοίας ἢ ἀλήθειά τι ἐστίν· καὶ 33 ἀμφοτέρω δὲ ταῦτα περὶ τὸ λαπὸν γένος τῷ ὄντος καταγίνεσθαι, τυτέστι τὸ καθ' αὐτὸ ὄν, τὰ μὴ καὶ συμβεβηκός καὶ τὸ ἀληθὲς περὶ αὐτὰ ἐρε- 20 φων· διὸ δεῖ ἡμᾶς τὰ αἴτια τῷ κυρίως ὄντος τῷ καθ' αὐτὸ ἐπι- σκέψασθαι, ἐπειδὴ καὶ τὰ ἄλλα ἐν αὐτῷ θεωρεῖται. Asclep.

ἄλλως τε καὶ ἀμφοτέρω περὶ ταῦτον γένος ὄντα τῷ ὄντος. 1028· λέγει δ' ἐν λοιπὸν τῷ ὄντος γένος τὸ κυρίως, ἀλλ' ὅ τὸ καὶ συμβε- 1 βηκός. Alex.

τῷτο (τὸ βιβλίον) δοκεῖ ἀτελὲς εἶναι. cod. Reg. 1028· 6.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΟ Ζ.

Ἐνταῦθα ἐν τῷ Ζ περὶ τὸ καθ' αὐτὸ ὄντος διαλέγεσθαι· περὶ γὰρ τὸ ὡς δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ διαλέγεσθαι ἐν τῷ Η καὶ ἐν τῷ Θ. Asclep.

σημαίνει γὰρ τὸ μὴ τί ἐστὶ καὶ τὸδε τι, καὶ δι' ἀμφοτέρων τῶν 30 ὑσίων ἐδήλωσεν. id.

ὅτε δὲ λέγομεν συμβεβηκός μόνον ποῖον λέγοντες, ἀλλὰ ὑσίων πεπονημένων, οἷον ὅτι ἀγαθὸν ἢ κακόν. id.

τὰ γὰρ ἄλλα ὄντα τὰ παρὰ τὴν ὑσίων λέγονται εἶναι τῷ μετέ- 35 χον τῷ κυρίως ὄντος, φησὶ δὲ τῆς ὑσίας· τὰ μὴ γὰρ εἰσι ποσά- 35 γητες τῆς ὑσίας, ὥσπερ τὸ ποσόν, τὰ δὲ πᾶσι, ὥσπερ τὸ ποῖον. καὶ καὶ ἀποκρίσθαι περὶ τῆς ὑσίας αὐτῆς καθ' αὐτὴν καὶ τῆς βαθέσεως καὶ τῶν ἄλλων τῶν ταύτων, πότερον ὄντα ὑπάρχουσιν αὐτὰ καθ' αὐτὰ ἢ ὡς ὅλως, εἰ μήτε γὰρ ἄρα ἐν ψυχῇ ἐπινοεῖται, ἀλλὰ 40 ὅτε ἔχουσιν ὑπέκτασιν, ὅταν καὶ τῇ ὑσίων θεωρεῖται. id.

τὰ δ' ἄλλα λέγονται τῷ τῷ ὄντος ὄντος τὰ μὴ εἶναι ποσότητες, καὶ ἔστιν ἢ συσχεῖς τῷ λόγῳ ἀκολουθεῖται ταύτη· φανερόν ὅτι τῷ 45 ὄντος ἐν τῷ τί ἐστίν, ὅπερ σημαίνει τὴν ὑσίων, τὰ δ' ἄλλα λέγονται ὅτε τῷ τῷ ὄντος ὄντος τὰ μὴ ποσότητες εἶναι, καθὼς λέγει τὸ δὲ

πηχυ ὅν ὅτι ἐστὶ ποσότης τις τῷ κυρίως ὄντος. . . ὁμοίως καὶ τὰ ἄλλα λέγονται ὄντα τῷ εἶναι τι τῷ κυρίως ὄντος. Alex.

καὶ ἀπορήσειεν ἂν τίς, φησὶ, πότῃρον τὸ βαθεῖον καὶ τὸ ὑγιαι- 1028· νειν καὶ ἔκαστον αὐτῶν ἐν λέγει ἢ ὅ. καὶ τὴν αἰτίαν τῷ πῶς ἂν τις 20 ἀπορήσειεν ἐπαίγει. id.

ἔδ' ἐν γὰρ, φησὶν, αὐτῶν ἐστὶ καθ' αὐτὸ, ὥσπερ ἡ ὑσία, ὅτε 1028· πέφυκε χωρὶς ἐκ αὐτῆς. id.

ἀλλ' εἴπερ τὸ βαθεῖον καὶ τὸ καθύμεινον ἐστὶ τὸδε γὰρ τι καὶ ὑσία 1028· ἐστὶ, καὶ ἔστιν ὡρισμένον ὑποκειμένου τῇ ὑσίων καὶ τῇ βαθεῖα καὶ 23 ὑσία, τὸ δὲ βαθεῖον ἢ ὑγιαινεῖν ἐκ εἰσὶν ὄντα. id.

"τῇ ταυτῇ," τυτέστι τῇ κυρίως λεγομένη, ἥτοι τῇ ὑσίων. id. 1028· εἰπὼν ὅτι ἡ ὑσία ἐστὶ τὸ πρῶτον ἐν καὶ τὸ κυρίως ὄν, ἐπειδὴ τὸ 23 πρῶτον λέγει πολλοῖς, ὡς εἰρηκὴ πότερον (λέγει) γὰρ πρῶτον καὶ 32

τῇ γινώσκει καὶ τῷ λόγῳ καὶ τῷ χρώμῳ), δεικνυσιν ὅτι καὶ τῶν 40 τῶν τῶν ἐστὶ πρῶτον τῶν ἄλλων ἡ ὑσία. id.

εἴτα λοιπὸν δεικνυσιν ὅτι καὶ πάντα τὰ σημανόμενα τῷ προ- 45 τέρον κρείττων ἐστὶν ἡ ὑσία τῶν συμβεβηκόντων, φύσει, χρώμῳ, λόγῳ, γινώσκει, φύσει μὴ ὅτι συνακμαρεῖ καὶ ὅ. συνακμαρεῖ. . .

Α α α α α 2

πρώτη ὅν πάντων ἐστὶν ἡ ὕστα καὶ φύσει καὶ χρόνῳ καὶ γυνώσκει. Asclep.

γρ. "πάντως" ἀντὶ τῷ καὶ πάντα τὰ τῷ πρώτῳ σημασθέντα, αὐτὸν ἀπηριθμήθη. cod. Reg.

καὶ φησιν ὅτι καὶ παλαιοὶ περὶ τῷ ὄντος διαλεχθῆναι βεβη- 5
 2. νοι περὶ τῆς ὕστερας εἰρήκασιν, καὶ οἱ μὴ ἐν εἰρήκασιν εἶναι τὸ ὄν, ὥσπερ
 Παρμενίδης καὶ Μελισσός, οἱ δὲ πολλοί, ὥσπερ Ἐμπεδοκλῆς
 λέγων τὰ τέσσαρα στοιχεῖα καὶ τὸ νεῖκος καὶ τὴν φιλίαν, καὶ Παρμε-
 νίδης μὴ πῦρ καὶ γῆν, οἱ δὲ ἄπειρα, ὥσπερ Δευκλῆπος καὶ Δημόκρι-
 τος καὶ Ἀναξαγόρας. καὶ πάλιν οἱ μὴ μίαν ὕσταν εἶναι εἰρήκασιν, 10
 οἷον τὴν αἰδητήν, ὥσπερ οἱ φυσικοὶ καὶ οἱ Στωϊκοί, οἱ δὲ τρεῖς
 εἰρήκασιν εἶναι ὕστερας, ὥσπερ Πλάτων τὰς ἰδέας καὶ τὰ μαθήματα,
 τυχέτι τὰ διανοήματα καὶ τὰς αἰδητάς ὕστερας, καὶ κυρίως μὴ ὕστερας
 ἔλεγε τὰς ἰδέας, καὶ κυρίως δὲ τὰ αἰδητά. "τί τὸ ὄν μὴ αἰεὶ, γένε-
 σιν δὲ καὶ ἔχον, καὶ τί τὸ γενόμενον μὲν, ὃν δὲ ἐδέποτε" (Tim. 15
 p. 28). ὁμοίως καὶ οἱ περὶ Σπεύσιππον καὶ Πεκονράτη. καὶ ὁ μὴ
 Σπεύσιππος πολλὰς ἔλεγεν εἶναι ὕστερας. ἄλλην γὰρ ἔλεγεν εἶναι
 μεγεθῶν καὶ ἄλλην ἀριθμῶν καὶ ἐπὶ πάντων τῶν ὁμοίων, καὶ πάλιν
 ἄλλην ὕσταν καὶ ἄλλην ψυχῆς, καὶ ἄλλην σημείων καὶ ἄλλην γραμμῶν
 καὶ ἄλλην ἐπιφανείας. Asclep.

φανερὸν ἐστὶ φησὶν, ὅτι καὶ τὸ παλαιὸν μὴ αἰεὶ ὑπὸ τοῦ Πλάτωνος
 καὶ τῶν ἄλλων, νῦν δὲ ὑφ' ἡμῶν ζητούμενον καὶ ἀπορέμενον, τί τὸ
 ὄν, τυχέτι τίς ἡ ὕστα. ἐπειδὴ γὰρ κυρίως ὃν καὶ πρῶτον ὃν καὶ τῷ
 λόγῳ καὶ τῷ χρόνῳ καὶ γυνώσκει ἐστὶν ἡ ὕστα, τὸ ζητῶν τί τὸ αἰεὶ, τὸ
 ζητῶν ἐστὶ τίς ἡ ὕστα. τὸτο δὲ τὸ ὄν, λέγω τὴν ὕσταν, αἱ μὴ ἐν 25
 εἶναι φασιν. ὅσοι γὰρ μίαν ἔλεγον τὴν ἀρχήν, ὥσπερ Θαλῆς καὶ οἱ
 λοιποί, ὅς ἴσμεν, καὶ τὸ ὄν ἐν ἔλεγον. ὅσοι δ' ἀπείρους, ὥσπερ
 Ἀναξαγόρας καὶ Δημόκριτος, καὶ τὰ ὄντα ἄπειρα ἀπεφάναντο εἶναι.
 διόπερ καὶ ἡμῶν φησὶ πρῶτον καὶ μάλιστα καὶ μόνως ὡς εἰπεῖν περὶ
 τῷ ὄντος ὄντος καὶ κυρίως θεωρητέον τί ἐστίν. Alex.

διὰ τὸτο ὅν καὶ ἡμῶν μάλιστα καὶ πρῶτον καὶ μόνως ὡς εἰπεῖν 1028
 6. περὶ τῷ ὄντος ὄντος, τυχέτι τῷ καὶ τὴν ὕσταν, δεῖ θεωρηθῆναι, τίς
 ἐστὶν ἡ κυρίως ὕστα. Asclep.

ὅχι ὡς ἐνδοιάζων τὸ "δοκεῖ" εἶπεν, ἀλλ' ὡς ἀποφαινόμενος. 1028
 8. καὶ τὸ "δοκεῖ" εἶπεν, ὅτι δείξει τὸτο διὰ πάντων παλιν. ὡς μήπω 35
 δὴ δαδωχῶς τὸτο εἴρηκεν. ὁμοίως πρὸς τὰ ἐπαγόμενα συμφωνῶν
 ἐστὶ μάλιστα ἡ προτέρα ἐπιβολή. Alex.

τὸ δὲ "ἡ μορίων ἡ πάντων" ὅτι ἐκ μὴ τῶν μορίων τῶν ἀπλῶν 1028
 12. σωμάτων ἐστὶ τὰ ζῶα, ἐκ πάντων δὲ τῶν σωμάτων ἐστὶν ὁ ὕστα-
 νος καὶ τὰ μόρια αὐτῶν, ἄσπρα καὶ σελήνη. τὸτο δ' ἑλλειπῶς εἴρηκεν 40
 καὶ ἀσαφῶς. δοκεῖ γὰρ λέγειν ὅτι καὶ ὁ ὕστερος καὶ οἱ ἄσπερος ἐκ τῶν
 τεσσάρων στοιχείων ἐστίν. καὶ τὸτο δὲ φησιν. id.

"ἡ μορίων ἡ πάντων" καὶ μορίων μὴ λέγει τὰ ζῶα. ἐκ γὰρ
 τῶν μορίων τῶν στοιχείων συνεστῆκασιν. ἐκ πάντων δὲ τὸν πάντα
 κόσμον. καὶ σημειωτέον ὅτι ἐνταῦθα ἐκ τῶν τεσσάρων στοι- 45
 χείων φησὶ εἶναι τὸν ὕστατον. Asclep.

εἰπὼν ὅτι φανερώτατα μὴ ὕστερας εἶναι τὰ τε σώματα καὶ τὰ 1028
 13. λοιπά, ὅσα κατέλεξε, ἀνωτὰ πότερον αὐτῷ μόνον αἰετὸς εἶναι

ὕστερας εἶναι, ἢ ἄλλαι παρὰ ταύτας. καὶ ἀνωτὰς λέγειν τὸν τε 5
 Πλάτωνα καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν λέγειν ὅτι τὰ τε σώματα πέρατα
 μᾶλλον εἶναι ὕστερας, ἀλλ' ἢ τὰ σώματα, καὶ τὴν τε πέρατα τὸ
 σώματος, ἐπὶ αὐτοῖς, οἷον ἐπιφάνεια καὶ μόνως καὶ γραμμῶν. ταῦτα
 γὰρ μᾶλλον εἶναι ὕστερας λέγει ὅτι ἐκείνων ἢ τὸ σῶμα καὶ τὸ στοιχεῖον.
 τινὲς μὴ ἐν ὅτῳ φασιν, ὅτι τὰ ἐπίπεδα μᾶλλον εἶναι ὕστερας. Alex.

τινὲς δὲ τὰ αἰδητά μᾶλλον ὕστερας λέγοντες ὡς αὐτῷ ἀνωτὰ 10
 παρὰ τὰ αἰδητά, ὥσπερ Ἰππων μὴ πρῶτερον ὁ ἄθεος ἐπικληθεὶς
 (ὅθεν γὰρ ὅτος παρὰ τὰ αἰδητά εἶναι ἀπεφάνητο), ὕστερον οἱ τὸν
 Ἐπίκυρον. οἱ δὲ πλείους εἶναι λέγουσι τὰς ὕστερας, ὥσπερ Πλάτων,
 μίαν μὴ τὰ διανοητά μαθήματα, ἄλλην δὲ τὰ νοητά τὰς ἰδέας,
 καὶ τρίτην τὴν τῶν αἰδητῶν σωμάτων ὕσταν, τυχέτι αὐτὰ τὰ
 σώματα. Σπεύσιππος δὲ ὁ τῷ μαθητῆς καὶ πλείων τῶν πρὸ
 ἔλεγον εἶναι τὰς ὕστερας τὰς νοητάς, πρῶτον μὴ τὸ αὐτῶν, ἄλλ'
 δὲ τὴν τῶν ἀριθμῶν ἀρχήν, ἄλλην τὴν τῶν μεγεθῶν, καὶ ἄλλ'
 τὴν τῆς ψυχῆς. καὶ ὅπως ἐπεκτείνει εἰς πλείους τὰ γὰρ τῶν
 ὕστων. ἔσοι δὲ καὶ ἄλλην μὴ ἀρχήν τῶν ἀριθμῶν ἄλλην δὲ τῶν
 μεγεθῶν. ἔλεγον, ὅτι ἄλλης μὴ φύσεως τῶν ἀριθμῶν ἄλλης δὲ τῶν
 μεγεθῶν, ἀλλὰ τῆς αὐτῆς τε ἀρχῆς καὶ τῆς αὐτῆς φύσεως. τὰ δὲ 20
 ἄλλα, οἷον ἐπίπεδα, γραμμῶν, ὕστερον καὶ ἀπλῶς τὰ αἰδητά ἐπὶ
 μετὰ τοῖς ἀριθμοῖς ἔλεγον. καὶ μὴ γὰρ αὐτομέγεθος καὶ τὸ αὐτῶν
 μὴ πρῶτας ὕστερας φάσκοντες καὶ τῆς αὐτῆς φύσεως, τὰς δὲ
 γραμμῶν καὶ τὰ ἐπίπεδα καὶ τὸν ὕστερον καὶ ὅλως τὰ αἰδητά ἀνω-
 τας, εἴτε δὴ καὶ ταῦτα τῆς αὐτῆς φύσεως ἔλεγον εἴτε μὴ ἐν 25
 ἐδῶκεσαν. id.

ὥσπερ Ἰππων τε ὁ ἐπικληθεὶς ἄθεος καὶ μετ' αὐτὸν αἱ ἑσ-
 κέραιοι. cod. Reg.

"Σπεύσιππος." ἀνεψιὸς ὅτος ὡς λέγει καὶ φαίνεται τὸ
 Πλάτωνος γέγονεν. id.

φησὶν ὅτι δεῖ ἡμᾶς ζητῆσαι πότερον αὐτῷ καὶ μόνον εἶναι 30
 ὑπάρχειν αἰδητῶν ἢ καὶ ἄλλαι, τυχέτι αὐτῶν σωμάτων. ἢ τῶν τῶν
 σωμάτων τινὲς ἢ καὶ ἄλλαι, τυχέτι τῶν αἰδητῶν τινὲς, καὶ ἢ
 πάσαι. ἢ αὐτῷ μὴ καὶ εἶναι ὕστερας, ὅτε αἱ νοηταὶ ὅτε αἱ αἰδητά,
 ἀλλὰ ἄλλαι. φησὶν ὅτι τοῖς μὴ Πυθαγορείοις δοκῶν εἶναι
 ὕστερας τὰ τε σώματος πέρατα, οἷον ἐπιφάνεια, γραμμῶν, στοι-
 χείων, καὶ μόνως. ὅλως δὲ, φησὶν, ὅτι ταῦτα συμβολικῶς ἔλεγον ἐπὶ
 τὴν γὰρ στοιχειῶν ἐκμετρίων ἀναλόγως τῷ νῦν διὰ τὸ ἀμεί-
 νην δὲ γραμμῶν τῇ ψυχῇ διὰ τὸ ἔχον τὸ πάθος πῶς, τυχέτι ἐπὶ
 πρῶτασιν ἐπὶ συμπερασμάτα, τὴν δὲ ἐπιφάνειαν τῇ φύσει, τὸ
 δὲ σώματα τοῖς στοιχείοις, διὰ τὸ πλείους καὶ μήκος καὶ βάθος. ἄλλ'
 δὲ, ὥσπερ οἱ φυσικοὶ, καὶ οἱ οἷον. εἶναι ἑτέραν ὕσταν παρὰ τὴν
 αἰδητά, οἱ δὲ πλείους τίνων ὕστερας, ὥσπερ Πλάτων καὶ τὸς
 αἰδητάς καὶ τὰ μαθήματα καὶ τὰς νοητάς. καὶ μᾶλλον φησὶ τὰς
 ὕστερας εἶναι, τυχέτι τὰς νοητάς. Σπεύσιππος δὲ ὁ αὐτῶν
 ὕστερας ὑποτίθει ἀπὸ τοῦ ὅτι ἀρετῆς καὶ ἀρχῆς καὶ ὕστερας. ἄλλ'
 γὰρ ὕστερας λέγει εἶναι τῶν ἀριθμῶν καὶ ἄλλην τῶν μεγεθῶν, καὶ ἄλλ'
 ψυχῆς, καὶ τῶν ἐπεκτείνει τὰς ὕστερας. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ Σπ-
 εύσιππον καὶ Πεκονράτην. καὶ ὁ μὴ Σπεύσιππος πολλὰς ἔλεγε 45

αὐα ὕψος· ἄλλην γὰρ ὕψος ἔλεγον εἶναι μεγεθὺν καὶ ἄλλην ἀριθμῶν καὶ ἐπὶ πάντων τῶν ὁμοίων, καὶ πάλιν ἄλλην ὕψος νῦν, καὶ ἄλλαν ψυχῆς, καὶ ἄλλαν σημείων, καὶ ἄλλαν γραμμῆς καὶ ἄλλαν ἐπιφανείας. Asclep.

ἔτι δὲ τὰ μὲν εἶδη καὶ τὰς ἀριθμῶν· ἐντεῦθεν εἰς τὴν ἔκθεσιν ἀποτείνετο, καὶ φησιν· ὅτι τὰ εἶδη τῶν πραγμάτων τοῖς ἀριθμοῖς προσηγόρευσαν, ἐπεὶ δὲ ὡς περ οἱ ἀριθμοὶ περιοριστικοὶ εἰσιν ὡς εἰσὶν ἀριθμοὶ, ὅτω δὲ καὶ τὰ εἶδη περιοριστικὰ τῆς ὕλης ὑπάρχουσιν. εἴτα μὲν τὰς ἰδέας δευτέρας ὕψος ὑποτίθει τὰς διασητούς, τυχέτι τὰ μαθημάτα γραμμῆς καὶ ἐπίπεδα, τελευταῖα δὲ τὰ φυσικά. id.

σκεπτέον τί μὲν ὑπὸ τούτων λέγει καλῶς καὶ τί μή. Alex. καὶ φησιν ὡς εἰ μή τις ταύτην (τὴν ὕψος) πλεοναχῶς λέγει βλάπτει, ἀλλ' ὅν τετραχῶς αὐτὴν λέγει δῶσει. id.

λέγει "καθόλου" ἢ τὰς ἰδέας, ὁ καὶ μάλλον οἶμαι, ἢ τὴν παρὰ τὰ πολλὰ ὡς τὰ πολλὰ, λέγω δὲ ὅτι ἐκ τῆς ἀφαιρέσεως τῶν καθ' ἑκάστη ἀποσυληθῶν. ἄλλω δὲ πάλιν ὕψος λέγει τὴν ἐκαστὴν γένος. id.

λέγει γὰρ ὕψος τὸ εἶδος αὐτὸ καθ' αὐτό, καὶ τὸ καθόλου, τυχέτι ἡ ἰδέα. Asclep.

τοῖς γὰρ πολλοῖς ἀνθρώποις μάλιχα δοκεῖ εἶναι ὕψος τὸ προκαίμενον πρῶτον, τὸ δὲ ὑποκαίμενον φαίνει εἶναι καὶ ἡ ὕλη ὡς ὑπομένον καὶ δεχομένη. φαίνει εἶναι καὶ τὸ εἶδος ὡς τελειῶν τὴν ὕλην καὶ ὁρίζον καὶ τρόπον τινα εἰς τὸ εἶναι παρόντων. τρίτον δὲ τὸ σύνθετον τὸ ἐκ τούτων. ὕλη ὅν ἐστι καὶ ἀναλογίαν, ὡς περ ὁ χαλκός, τὸ δὲ εἶδος τὸ ποιόνον οὐχ ἡμεῖς, οἷον τὸ ἀνδράντης ἐκ τούτου συγκαίμενος αὐτὸς ὁ ἀνδράς· ὡς εἰ τὸ εἶδος τῆς ὕλης πρότερον ὡς τελειῶν, τὸ δὲ τελειῶν τὸ τελεσμένον πρότερον τῇ φύσει ὑπάρχει, καὶ τὸ συνθετὸν αὐτὸ πρότερον ἐστὶ τὸ εἶδος. Alex.

διὸ φησι περὶ τοῦ ὑποκαίμενου πᾶσι καὶ καθ' ὅτι τὰ ἅλλα λέγει, τοῦτο δὲ μὴ κατ' ἄλλω, διορίζον τί ἐστιν. τοῦτο γὰρ μάλιχα δοκεῖ εἶναι ὕψος. τοῦτο δὲ τὸ πᾶσαν ὑποκαίμενον καὶ μὴ κατ' ἄλλω λεγόμενον τρόπον μὲν τινα ἡ ὕλη λέγει, ἄλλον δὲ τὸ εἶδος, τρίτον δὲ τὸ ἐκ τῆς ὕλης καὶ τοῦ εἶδους. id.

διὸ εἰ πρότερον τὸ εἶδος τῆς ὕλης καὶ μάλλον ὅν, καὶ τὸ ἐκ τούτου εἶδος καὶ τῆς ὕλης πρότερον ἐστὶ τῆς ὕλης. πρότερον δὲ τὸ εἶδος τῆς ὕλης τῇ φύσει, ἀλλὰ μὴ καὶ τῷ χρόνῳ· δευθῆσεν γὰρ τι εἶδος ὅν, ὁ πολυμήτης φησὶ νῦν, ἡ αὐτοαγαθότης, ὁ βίος, πρότερον πάντων τῷ χρόνῳ, ὅτι ποιητὴς καὶ ὅτι παροχέως. id.

ὡς ἐν σκιαγραφίᾳ τῶς εἰρηῖ ἡμῖν τί ἐστὶν ὕψος, ὅτι τὸ μὴ καθ' ὑποκαίμενον ἀλλὰ καθ' ὅτι τὰ ἅλλα λέγοντο. ὅμως καὶ ὅτως ἄλλω ἐστὶν· ἀνὰ γὰρ καὶ ἡ ὕλη ὑποκαίμενον εἶναι, καὶ διὰ τοῦτο καὶ σκία· μόνον γὰρ αὕτη ὑπομένει τῆς ἄλλης διαφενεσίης. Asclep.

ἄλλω γὰρ τί ποτε ἐστὶ τὸ ὑποκαίμενον πᾶσι καὶ ὁ μὴ κατ' ἄλλω λέγει· ποτε μὲν γὰρ φαίνει ὅτι ὕλη ἐστὶ τὸ ὑποκαίμενον αὐτῷ. Alex.

ἡ ὕλη αὖτε εἶναι ὕψος· τὸ μὲν γὰρ λευκὸν καὶ αἰ κινήσεις καὶ τὰ λοιπὰ καὶ ποσότητες καὶ δυνάμεις εἰσὶ τῶν σωμάτων. id.

τὰ μὲν γὰρ ἄλλα τῶν σωμάτων πάθη, τυχέτι μεταβολαὶ καὶ ποιήματα, ἐνέργειαι ὑπάρχουσι καὶ δυνάμεις. Asclep.

"λέγω — λέγει." τυχέτι ἦτις αὕτη καθ' αὐτὴν θεωρεῖται μὲν καὶ ἀπόφασιν καὶ ἀπογύμνωσιν τῶν εἰδῶν ὅθεν τῶν δέκα κατηγοριῶν ἐστὶν, ἐν αἷς πᾶν ὅν ὁρίζεται· πᾶν γὰρ ὅν εἰς ταύτας ἀνάγει καὶ ἐν ταύταις ἔστω. ἀλλὰ μὴν, φησὶν, ὅθεν τῶν ποσοτήτων ἢ ποιητῶν ἀπόφασιν, οἷον τὸ μὴ ποσόν, τὸ μὴ ποῖον, ἢ ἄλλω ἡ ἡγεῖται χρηρὴ λέγειν ὕψος· καὶ συμβεβηκός γὰρ ὄντα εἰσὶν αἱ ἀποφάσεις, ἀλλ' ὅτι καθ' αὐτό· τὸ δὲ καὶ συμβεβηκός ἐστὶν ὕψος. ἐκ μὲν ὅν τούτων θεωρεῖται συμβαίνει ὕψος εἶναι τὴν ὕλην. Alex.

"ὅτι εἶναι ἕτερον." τὸ γὰρ ὑποκαίμενον τούτων ἕτερον ἐστὶ καὶ τὸν ὁρισμὸν, τυχέτι ἡ ὕλη. Asclep.

ὡς τὸ ἔχον καθ' αὐτὸ ὑδέμια ἐστὶ τῶν κατηγοριῶν, ὅτε αἱ ἐρήσεις ταυτὸν εἰσὶ τῇ ὕλῃ, εἴη ἢ μὴ ὑπομένει ἐπὶ τὸ εἶδος, ἢ δὲ ὕλη ὑπομένει, ἢ δὲ ἐρήσεις ὑχ ὑπομένει, ὡς εἰρηῖ, ὑπαρξὶν ἔχουσα καὶ συμβεβηκός. id.

κυρίως γὰρ ὕψος ἐστὶ τὸ χωριστόν, τυχέτι τὸ καθ' αὐτὸ ὑπάρχον καὶ τὸδε τι, τυχέτι τὸ ἐνεργεῖα, καθάπερ εἰρήκαμεν. διὸ τὸ εἶδος τὸ χωριστόν, τυχέτι τὸ νοητόν, ὁρίζον αὖν εἶναι ὕψος... ὑδέμα γὰρ ἐστὶ καὶ δῆλη (ἢ ὕλη) ὡς αἰδιότης. φανερά δὲ πως καὶ ἡ ὕλη ἐξ ἀναλογίας. id.

ἀλλὰ καὶ τὴν ὕλην παραλείπει· καὶ αὕτη γὰρ φανερά πως· τῇ ἀναλογίᾳ ἐστὶ φανερά· καὶ ὅτι αὐτὸς εἶδος ὑδέποτε ἐστὶ, καὶ τούτο δῆλον. καὶ τί δὲ ἀφανής, καὶ τὸ νόησιν· νόησιν γὰρ λογισμῷ ληπτὴ· καὶ ἀπόφασιν γὰρ νοεῖ καὶ ἀπογύμνωσιν τῶν εἰδῶν, ἀλλ' ὅτι ὅπερ εἰσὶν, ὡς τὰ εἶδη. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἀφετέον, περὶ δὲ τῆς τρίτης, τυχέτι τὸ εἶδος, σκεπτέον (αὕτη γὰρ ἀπορωτάτη) πότερον ἐστὶν αὕτη καθ' αὐτὴν, ὡς περ ὁ Πλάτων λέγει, ἢ ὅτι. Alex.

καὶ τότε δεῖ ἡμᾶς ὑδέρον εἰπεῖν περὶ τῆς νοητῆς ὕψος· δεῖ γὰρ ἡμᾶς ἀρχεῖν ἀπὸ τῶν ἡμῶν σαφεσέων καὶ συγκαίμενων, ὡς εἰρηῖ ἐν τῇ φυσικῇ Ἀποδοσει (1 1). Asclep.

βυλάμενος ἐπὶ τῇ τῶν εἰδῶν ἐξέτασιν χωρεῖν καὶ ζητεῖν εἰ ἐνδέχεται χωρεῖν εἶναι καὶ καθ' αὐτὰ χωρὶς ὕλης ἢ μή, λέγει ὅτι θεωρητέον πρῶτον τὰ ἐνυλὰ εἶδη καὶ γνωρίμα ἡμῶν, ὅπως ἔχει. ἐκ τούτων γὰρ γνωσόμεθα καὶ περὶ ἐκείνων, εἴτε εἰσὶν, ὡς ὁ Πλάτων λέγει, εἴτε ὅτι εἰσὶν. Alex.

ἐπεὶ δὲ ὑπὸ πάντων ὁμολογῶν ὕψος εἶναι αἰδιότητα, δεῖ ἡμᾶς περὶ αὐτῶν πρῶτον εἰπεῖν, καὶ ἀρχεῖν ἐκ τῶν ἡμῶν σαφεσέων λαμβανομένης, τυχέτι περὶ τοῦ ἐνυλῆς εἶδους. δεῖ γὰρ ἐκ τῶν σαφεσέων προεῖναι ἐπὶ τὰ ἀσαφέστερα, ἐπεὶ καὶ αἱ μαθησίης ὅτω γίνονται. Asclep.

ὡς περ γὰρ ἐν ταῖς πράξεσι σπουδαζουσιν οἱ νομοθεῖς, ἵνα ἐκ τῶν ἐκείνων ἀγαθῶν ἀπεργάζωνται τὰ ὅλως καὶ καθ' αὐτὰ ἀγαθὰ πᾶσι τοῖς πολιταῖς ἀγαθὰ, ὅτως ἐκ τῶν ἐκείνων γνωρίμων τὰ τῇ φύσει μὲν γνωρίμα, ἐκείνων δὲ ἀγνωστα σπεύδει ὁ διδάσκων παῖσαι αὐτῷ, λέγω δὲ τῷ ἀγνωστῷ γνωρίμα· ὁ γὰρ Σωκράτης ἐκ τῶν

Ἄλεξανδρῳ γνωρίμων ἐποίησεν. αὐτῷ γνώριμα τὰ τῇ φύσει γνώριμα. Alex.

1029 b ἐκείθεν γὰρ καὶ τοῖς αἰδητοῖς τὸ εἶναι ὑπάρχει. δεῖ ὅν ἡμᾶς ἐκ
10. τῶν φανύλων μὲν γνωσῶν, τυτέστιν ἐκ τῶν αἰδητῶν, ἡμῶν δὲ μάλ-
λον γνωρίμων τὰ κυρίως γνωστὰ θηρῆσαι καὶ μὴ ὑπερβάθμιον πόδα
τεῖναι. δεῖ ὅν πρότερον εἰπεῖν ἡμᾶς περὶ τῷ ἐνύμῳ εἶδος ἔνα λο-
γικῶς, τυτέστιν ἐκ ἀκριβῶς· εἶπε γὰρ ἐκ ἀκριβῶς, ἐπειδὴ δακτυ-
σιν ὅτι μόνων τῶν ὄσων ὑπάρχουσιν ὀρισμοί, καὶ ὕστερον ἀποδείκνυ-
σιν ἀληθῶς ὅτι καὶ τῶν συμβεβηκότων ὑπάρχουσιν ὀρισμοί. ἡ "λο-
γικῶς" εἶπεν, ἐπειδὴ ἐκ τῷ ὕστερον τὸ πρότερον βύλετο κατασκευά-
σαι, τυτέστιν ἐκ τῷ ὀρισμῷ τὸ εἶδος· πρότερον γὰρ ἐστὶ τὸ εἶδος τοῦ
ὀρισμῷ. Asclep.

1029 b ἀλλὰ πρὸ τῆς τῶν λεγομένων σαφηνείας τοῦτων καὶ τοσούτων
12. διοριστόν, ὅτι ἄλλο μὲν φησι τὸ τί ἦν εἶναι καὶ ἄλλο τὸν λόγον ἵτοι-
τὸν ὀρισμόν. τί ἦν εἶναι μὲν λέγει αὐτὸ τὸ πρᾶγμα καὶ τὴν φύσιν
αὐτοῦ, συνημμένως καὶ συνεπτυγμένως καὶ ἅμα ὡς ἐν νομένῃ. . .
ὀρισμὸν δὲ λέγει τὴν κατ' ἀνάπλωσιν καὶ ἀναρίθμωσιν τῶν ἐξ ὧν
σύνκειται· τὸ εἶδος μερῶν νόησιν. καὶ τῷ διαφέρει τὸ τί ἦν εἶναι
τῷ ὀρισμῷ, ὅτι ἐκεῖνο μὲν ἐστὶ νόησις συγκεχυμένη, καὶ ὡς φησὶν
ὡς ἐν τῷ πρᾶγμα θεωρεῖται, ὁ δὲ ὀρισμὸς ἀνάπτυξις τις τοῦ πρᾶγ-
ματος καὶ ἀναρίθμωσις τῶν αὐτοῦ μερῶν. Alex.

1029 b ὁ γὰρ ἐστὶ τό σοι εἶναι τὸ μουσικῶν εἶναι, τυτέστιν λέγει ὁ Σω-
14. κράτης μουσικός, ἀλλ' ἐκ ἐξ τὸ Σωκράτει εἶναι τὸ μουσικῶν εἶναι·
ὅδ' ἐστὶν ἡ φύσις αὐτοῦ τὸ μουσικῶν εἶναι· ὁ γὰρ καθ' αὐτό ἐστὶ μουσι-
κός, ὅδ' ἐστὶ τὸ τί ἦν εἶναι τῷ Σωκράτει καὶ τῶν κατ' μέρος ἀνθρώπων.
αἰπῶν δὲ τῷτο. . . ἐπήγαγε τὸ "ὅδ' ἐστὶ τῷτο πᾶν." id.

1029 b καὶ φησιν ὅτι ἐκεῖνος ἐστὶν ὀρισμὸς ὁ δηλῶν τὴν φύσιν τοῦ
15. ὑποκειμένου πράγματος καθ' αὐτὸν οἷον Σωκράτης. Asclep.

1029 b ἐκ ἐστὶν ὅν τὸ λευκὸν τῇ ἐπιφανείᾳ καθ' αὐτὸ ὡς τὸ τί ἦν εἶναι
16. τοῖς μέρεσιν αὐτοῦ, διότι τὸ μὲν Σωκράτει εἶναι τὸ ἀνθρώπῳ εἶναι
ἐστὶν, ἀνθρώπῳ εἶναι λέγων κατ' τὴν δοτικὴν πτωσιν τὸ τί ἦν εἶναι τὸ
ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου ὀνόματος δηλούμενον· τὸ δ' ἐπιφανείᾳ εἶναι ἐκ
ἐξ τὸ λευκῷ εἶναι· ἄλλη γὰρ φύσις ἐπιφανείας καὶ ἄλλη λευκῷ.
Σωκράτης δὲ καὶ τῷ τί ἦν εἶναι τῷ ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου ὀνόματος δη-
λουμένη ἐκ ἄλλῃ ἄλλ' ἡ αὐτή. ἀλλὰ μὴν ὅδ' ἐπιφανείᾳ εἶναι
ἐστὶ τὸ ἐπιφανείᾳ εἶναι λευκῷ· ὁ γὰρ ἐστὶ ταυτὲν τὸ ἐπιφανείᾳ εἶναι
τῷ ἐπιφανείᾳ λευκῷ. καὶ τῷ πῶς ὁ ταυτὲν ἄλλ' ἕτερον ἐστὶ τὸ ἐπι-
φανείᾳ εἶναι τῷ λευκῷ ἐπιφανείᾳ, πάνυ συντόμως καὶ διὰ τῷτο
ἀσαφῶς τὴν αἰτίαν ἐπήγαγε εἰπὼν "ὅτι πρόσθεν αὐτό," αὐτὸ λέ-
γων τὸ ὀριστὸν ἵτοι τὴν ἐπιφάνειαν· ἐκ ἐστὶν ὅν τὸ ἐπιφανείᾳ εἶναι,
ὅπερ τὸ ἐπιφανείᾳ λευκῷ, ὅτι ἐν τῷ ὀρισμῷ τῆς λευκῆς ἐπιφα-
νείας λαμβάνει ἡ ἐπιφάνεια· τὸν μὲν γὰρ Σωκράτη ταυτὸν φάμεν
εἶναι τῷ ἀνθρώπῳ, ὅτι ὅταν ὀρίζωμεθα τὸν ἀνθρώπον, ὁ λαμβά-
νομεν εἰς τὸν τῷ ἀνθρώπῳ ὀρισμὸν τὸν ἀνθρώπον· ὁ γὰρ ὀρίζομενοι
τὸν ἀνθρώπον φάμεν ὅτι ἀνθρωπός ἐστιν ἀνθρώπος ζῶν περὶ ὀλίγον.
τὴν δὲ λευκὴν ἐπιφάνειαν ὀρίζομενοι λαμβάνομεν εἰς τὸν ὀρισμὸν
αὐτῆς αὐτῇ τὴν ἐπιφάνειαν· λέγομεν γὰρ ὅτι λευκὴ ἐπιφάνεια
ἔχουσα χροῖμα διακριτικὸν ὅψεως· ὡς εἴλητο ἐν τῷ ὀρισμῷ τῆς

λευκῆς ἐπιφανείας ἡ ἐπιφάνεια. εἰ δὲ τὸ Σωκράτη φάμεν
τὸν ἀνθρώπον, ὅτι ἐν τῷ ὀρισμῷ τοῦ ἀνθρώπου ὁ λαμβάνει ὁ ἀ-
νθρωπος, δηλὸν ὡς ἐπειδὴ ἐν τῷ ὀρισμῷ τῆς λευκῆς ἐπιφανείας
λαμβάνει ἡ ἐπιφάνεια, ἐκ ἐστὶν ἡ ἐπιφάνεια ὅπερ ἡ λευκὴ ἐπι-
φάνεια. . . φέρει δὲ καὶ ἄλλη γραφή ἔχουσα ὅτως "ἐξ ὅδ' ἐστὶ
ὅτι πρόσθεν αὐτῇ." καὶ ἐστὶν αὐτῇ σαφές τε καὶ γράφη. Alex.

καὶ διὰ τί, φησὶν, ἐκ ἐστὶν ἡ ἐπιφάνεια ὅπερ ἡ λευκὴ ἐπιφα-
νεια; ὅτι πρόσθεν αὐτῇ ἡ ἐπιφάνεια ἐν τῷ τῆς λευκῆς ἐπιφανείας
ὀρισμῷ. ταῦτα εἰπὼν συμπεραίνει λέγων, ἐν ᾧ ἄρα μὴ ἐστὶ λόγος
αὐτὸ λέγοντι αὐτό, ὅτος ὁ λόγος τοῦ τί ἦν εἶναι ἐκείνου, τυτέστι
ὀριστόν. ἐν γὰρ τῷ τοῦ ἀνθρώπου λόγῳ λέγοντι, τί ἐστὶν ἀνθρώπος, ἐκ
ἐνυπάρχει ὁ ἀνθρώπος. ταῦτα εἰπὼν ἐπάγει "ὡς εἰ τὸ ἐπιφα-
νείᾳ λευκῇ εἶναι ἐστὶ τὸ ἐπιφανείᾳ εἶναι λεῖον, τὸ λευκῷ καὶ λεῖον εἶναι
τὸ αὐτὸ καὶ ἐν." καὶ ἐστὶν οἷμαι λύσις πρὸς τινὰ λόγον δυσέμωτον
15 φέρει πρὸς τὰ λεγόμενα· ὁ δὲ δύναμτος λόγος τοῦτος εἰς ὅ
εἰ γὰρ ὅτι ἡ ἐπιφάνεια ἐν τῷ ὀρισμῷ τῆς λευκῆς ἐπιφανείας λαμ-
βάνει, ἐπὶ τῷτο λέγας, ὡς Ἀριστοτέλης, τὴν ἐπιφάνειαν μὴ αὐτὴν
ὅπερ λευκὴ ἐπιφάνεια ἐν τῷ ὀρισμῷ τῆς λευκῆς ἐπιφανείας, τὴν
μὲν ἐπιφάνειαν ἐκ ἐάσομεν ἀλλὰ λαμβάνομεθα, τὸ δὲ λευκὸν περ-
20 λαίψομεν. καὶ τῷτο ποιησάντων πάντως οὐκ ἐστὶ τὴν ἐπιφάνειαν
εἶναι ὅπερ ἡ λευκὴ ἐπιφάνεια· εἰπομεν γὰρ ὅτι ὅτως, ὅτι λευκὴ
ἐπιφάνεια ἐστὶν ἐπιφάνεια λεῖον. πρὸς δὲ τῷτο τὸν λόγον ἅμα
ἐπάγει τὸ "ὡς εἰ τὸ ἐπιφανείᾳ λευκῇ εἶναι ἐστὶ τὸ ἐπιφανείᾳ λεῖον"
καὶ τὰ ἐξῆς, ἵσον λέγων, ὡς εἰ τὴν λευκὴν ἐπιφάνειαν ἐρίζομεν
25 τις ἐρεῖ ὅτι τὸ ἐπιφανείᾳ λευκῇ εἶναι ἐστὶ τὸ ἐπιφανείᾳ εἶναι λεῖον·
τὸ δὲ λευκὸν καὶ τὸ λεῖον ταυτὸν, καὶ ἐν τῷ μὲν λευκῷ ὁρίσασθαι (τῷτο
γὰρ καὶ παρέλειπον), τὴν δὲ λευκὴν ἐπιφάνειαν λεῖον ὁρίσασθαι
ὡς ὅταν λέγῃ ὅτι λευκὴ ἐπιφάνεια ἐστὶν ἐπιφάνεια λεῖον, ὅδ'
ἄλλο λέγει ἡ ὅτι τὸ λευκὸν λεῖον ἐστὶν καὶ ἐστὶ τὸ λευκῷ εἶναι καὶ λεῖον
ταυτὲν καὶ ἐν. id.

οἷον ὁ Σωκράτης ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ἔχει τὸ εἶναι, ἐκ ἐν τῷ μου-
σικῷ· ὁ γὰρ κατ' αὐτὸν ὑπῆρχε μουσικός, τυτέστι καθ' αὐτὸν ἄλλος
ἀνθρώπος ὑπάρχει καθ' αὐτό. καὶ ἐκ ἀρκεί μόνον τὸ καθ' αὐτό
εἶναι εἰς ὀρισμόν. ὁ γὰρ τὸ ὅτως καθ' αὐτό, ὡς περὶ τῇ ἐπιφάνειᾳ
ὑπάρχει τὸ λευκόν· ἐκ ἐστὶ γὰρ τὸ ἐπιφανείᾳ εἶναι τὸ λευκῷ εἶναι·
ὁ γὰρ πᾶν λευκὸν ἐπιφάνεια, εἰ καὶ πρῶτως αὐτῷ μετέχῃ, ἐπὶ
ἐκ ἐξιστάει, ὡς περὶ τὸ ζῶν λογικὸν θηρὸν ἐξιστάει τῷ ἀνθρώπῳ
ἀλλὰ μὴν ὅδ' εἰ ὑποθεῖτο τις ἅμα λέγει τὴν ἐπιφάνειαν καὶ τὸ
λευκόν, ἵνα τήνδε τὴν ἐπιφάνειαν λαβώμεν τὴν λευκὴν· ὅτι γὰρ
ὀριστὸν ποτε περιλαμβάνει μὲν τὸν ὀρισμῷ· ὅδ' ἐστὶ γὰρ λέγει ὅτι ὁ
ἀνθρώπος ἀνθρωπός ἐστι ζῶν λογικόν. ἐν ᾧ ὅν ὀρισμῷ μὴ πρῶτον
αὐτὸ τὸ ὀριστὸν λέγοντι καὶ περιελόντι τὸ ὀριστόν, τὸ ταυτὸν ἐστὶν ὁ
μὸς τοῦ πράγματος. ὡς εἰ ταυτὲν λαβώμεν καὶ ὀρισμὸν τὸ λεῖον
τὸ λεῖον, ἀντὶ τῷ τῆς ὁφείας διακριτικῷ, ἵνα ταυτὲν ὑποθέμεθα
45 ἐπιφάνειαν λευκὴν καὶ λεῖον, τὸ αὐτὸ ἐστὶν τὸ λευκὸν τῷ λεῖον· ὡς
ἐντεῦθεν συνάγει ὅτι δεῖ ἐξιστάειν τὸ ὀριστὸν τῷ ὀρισμῷ. εἰ γὰρ
συν μὴ ἐξιστάει ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τὸ λευκόν (ὁ γὰρ πᾶσα ἐπιφα-
νεια λευκὴ), δηλὸν ὅτι ἐκ αὐτοῦ κυρίως καθ' αὐτὸ ὑπάρχει τὸ λευκόν

τῇ ἐπιφανείᾳ, ὥς τε ὁ ὁρισμὸς αὐτῆς γίνετο. "ἐπειδὴ — σύν-
θετα." ἐντεῦθεν ζητεῖ εἰ ἄρα ὑπάρχουσιν ὁρισμοὶ τῶν συμβε-
βηκότων, ... καὶ πιθανῶς ἀνατρέπει ὅτι ἐκ εἰσῆς, λέγων ὅτως, ὅτι
ἐπειδὴ ἐστὶ καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις κατηγορίαις, φησὶ δὴ ταῖς λοιπαῖς
ἐνταῦθα, τῷ συμβεβηκότος σύνθετα. ., δεῖ σκοπεῖν εἰ ἄρα ὑπάρ- 5
χαι ὁρισμὸς καὶ τούτων τῶν συμβεβηκότων. ἀλλὰ μὴν ὕδὲ ἐπι-
φάνεια φησὶν ἐπιφάνεια λευκὴ ἐστίν, ὅδ' ἔστιν φύσις ἐπιφανείας καὶ
τὶ εἶναι ἢ λευκὴ ἐπιφάνεια· ἐπὶ πλέον ἢ ἐπιφάνεια τῆς λευκῆς
ἐπιφανείας καὶ πιθανῶς. Asclep.

τί ἦν εἶναι καὶ ὁρισμὸς διαφορὰν ὁ μὲν Ἐφέσιος τούτῳ φησιν, ὅτι 10
τὸ μὴ τί ἦν εἶναι αὐτὸ τὸ πρᾶγμα καὶ τὴν φύσιν αὐτῷ συνηγμένως καὶ
συνεπτυγμένως καὶ ἅμα ὡς ἐν καὶ φύσιν νοημένην δηλῶν ἐστίν, ὁρι-
σμὸς δ' ἐστὶν ἢ καὶ ἀναπλῶσιν καὶ ἀπαρίθμησην τῶν ἐξ ὧν σύγκειται
τὸ ὅδ' οὐ μερῶν νόησις. ὁ δὲ διδάσκαλος, ὡς καὶ ἔπειθεν ἔφαμεν, τὸ
μὴ τί ἦν εἶναι ἐπὶ τῶν αὐτῶν φησὶ καὶ ἀσωμάτων λέγεσθαι, ὧν ἢ 15
ὑπαρξίς ἀμερῆς τε καὶ ὁ μᾶλλον ἔστιν ἢ ἦν, τὴν δὲ ὁρισμὸν ἐπὶ τῶν
ὕλων τε καὶ σωματικῶν, ὧν καὶ ἢ ὕστα καταμεμερισμένη τοῖς
συμβεβηκόσι καὶ ὅχι δλοχρήσι. cod. Reg.

γρ. "ἐπιφάνεια λευκόν." id.

16 "ἐν — αὐτό." τούτῳ ὅτος ἐστὶ λόγος καὶ ὁρισμὸς ὁ δηλωτι- 20
κῶς τὸ τί ἦν εἶναι καὶ τῆς φύσεως ἐκείνης, ἐν ᾧ λόγῳ λέγουσι καὶ
ἀναπτύσσονται αὐτό, τὸ ὁριστὸν, μὴ ἐνυπάρχει ἐν τῷ λόγῳ αὐτό,
ἦτοι τὸ ὁριστὸν. Alex.

17 "ἔστι — ἐκείνη." οἷον τῷ ποιῷ καὶ τῷ ποσῷ καὶ τῷ ποσῷ καὶ 25
ταῖς κατηγορίαις δεῖ σκοπεῖσθαι, εἰ ἄρα ὑπάρχει ὁρισμὸς καὶ τούτων
τῶν συμβεβηκότων· οἷον τίς ἐστιν ὁρισμὸς τοῦ λευκοῦ ἀνθρώπου·
ἔστι δὴ ἐν ὄνομα· τῷ λευκῷ ἀνθρώπῳ τὸ ἰμάτιον· ἔστιν ὅν ὁρισμὸς
ἰματίου, ὃν δεῖ ζητῆσαι. Asclep.

18 "ἄρ — αὐτῶν." τούτῳ, δύναται τις μία φύσις εἶναι ὁ ἀν-
θρώπος καὶ τὸ λευκόν, καὶ ὑπάρχειν τὸ τί ἦν εἶναι τῷ λευκῷ ἀνθρώπῳ 30
καὶ εἶναι ὁρισμὸν τοῦ λευκοῦ ἀνθρώπου, ἐπεὶ δὲ οἱ ὁρισμοὶ ὀνομάτων
εἰσὶν ἄλλ' ὅχι λόγων, ἡμεῖς δὲ τις λέγειν ὅτι τῷ ἀνθρώπῳ λευκῷ
λέγειν ὅτος ἄλλ' ὅχι ὀνόματος, πῶς ἔστιν αὐτῷ ὁ ὁρισμὸς, λέγει
ἦτοι ἔστι δὴ ὄνομα τῷ λευκῷ ἀνθρώπῳ ἰμάτιον. ἔστιν ὅν ὁρισμὸς
τοῦ ἰματίου ἦτοι τῷ λευκῷ ἀνθρώπῳ ἢ ὅ; καὶ ἐρωτήσας ἐπιφέρει λέ- 35
γον "ἀλλὰ μ. ὕδὲ τ. κ. α. λ. ὕδὲ τούτο," τούτῳ ἐκείνων τῶν
φύσεων τῶν καθ' αὐτὸ ὕδων καὶ ἐνυπάρχει ὁρισμὸς εἶναι φημεν·
ὅδ' ὁ λευκὸς ἀνθρώπος καθ' αὐτὸ μὴ ὧν μὴδὲ δυναμένος εἶναι καθ'
αὐτό, ἀλλ' ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ὡς, ὥσπερ καὶ ὁ μουσικὸς Σωκράτης ἐν
τῷ Σωκράτει, πῶς ἔστιν τῷ λευκῷ ἀνθρώπῳ ὁρισμὸς; εἰ ἂν ἦν 40
ὕδ' ὁρισμὸς, ἦν ἂν καὶ τί ἦν εἶναι, ἦτοι φύσις αὐτῇ καθ' αὐτὴν
σχηματική καὶ ὑπὸ τοῦ ὁρισμοῦ ἀναπτυσσόμενη· ἀλλ' ὁ μὲν ἀνθρώ-
πῳ ἐστίν, ὁ δὲ λευκὸς ἀνθρώπος ἐκ ἔστιν, ἀλλὰ συνθήκη τῷ ἀν-
θρώπῳ. εἰπὼν δὲ ὅτι ὁ λευκὸς ἀνθρώπος ἐκ ἔστι τῶν καθ' αὐτό,
παραφέρει διὰ τῶν τῷ μὴ καθ' αὐτὸ σημασινομένων δεῖξαι ὅτι ὁ λευ- 45
κὸς ἀνθρώπος τῶν καθ' αὐτό ἐστὶν λέγων "ἢ τὸ καὶ αὐτὸ λέγειν
(ὡς," καὶ τούτῳ ἐστὶ τὸ μὴ ἐκ προᾶσεως, τὸ δὲ ἐκ ἐκ προᾶσεως.
τὸ μὲν ἐκ προᾶσεως ὁ καθ' αὐτὸ τούτῳ ὑποδείγματι τὸ "τὸ μὲν ἢ

τῷ αὐτῷ ἄλλῳ προσκειῖσθαι λέγειν," καὶ ἔστι τὸ λεγόμενον τούτῳ·
εἰ τις ὀρίζομενος τὸ λευκὸν προσλάβει καὶ τὴν τῷ ἀνθρώπῳ ὁρισμὸν,
προσθήσεται τὸ πρᾶγμα καὶ τὴν ὁρισμὸν αὐτῷ ἐν ἄλλῳ πρᾶγματι καὶ
ὁρισμῷ. εἰ γὰρ τις ὀρίζομενος τὸ λευκὸν λέγοι ὅτι λευκὸν ἐστὶ
χρῶμα διακριτικὸν ὅπως ζῶον πεζὸν δίπουν, ὅχι λευκῷ ὁρισμὸν
ἀπαύκων ἀλλὰ λευκῷ ἀνθρώπῳ. καὶ διὰ τούτο ὁ καθ' αὐτὸ ὡρί-
στατο τὸ λευκὸν διὰ τὸ τὸ λευκὸν ἐν ἄλλῳ ἦτοι τῷ ἀνθρώπῳ προ-
ᾶσθαι. τὸ μὲν ὅτι λέγειν καὶ καθ' αὐτό, "τὸ δὲ τῷ ἄλλῳ αὐτῷ."
ἐλλειπῶς δὲ ἔρμηνευθὲν δεῖ προᾶσθαι τὸ δεῖν προσκειῖσθαι, ὁ ὁ προσ-
κειῖν, ἵνα ἦ τὸ πᾶν τούτῳ. τὸ δὲ λέγειν ὁ καθ' αὐτὸ ἐν τῷ δεῖν
ἄλλῳ προσκειῖσθαι αὐτῷ, ὁ ὁ προσκειῖν. οἷον εἰ τὸ ἰμάτιον σημαίνει
τὸν λευκὸν ἀνθρώπον, ὁ δὲ ὀρίζομενος τὸ ἰμάτιον λέγει ὅτι ἰματίον
ἐστὶ χρῶμα διακριτικὸν ὅπως· δεῖν ἢ προσκειῖσθαι τῷ ὁρισμῷ τῷ
ἰματίῳ καὶ ἄλλῳ τι, οἷον τὸ ζῶον πεζὸν δίπουν, ὁ προσκειῖν, ὡς ἐκ
καθ' αὐτὸ ὀρίζεσθαι τὸ ἰμάτιον. εἰ δὲ τὸ λευκὸν ὀρίζομενος προσλαμ-
βάνοιμεν τὸν ἀνθρώπον, ὁ καθ' αὐτὸ λέγειν, εἴπερ τὸ ἰμάτιον ὀρίζο-
μενοι προσλάβοιμεν καὶ τὸ λευκὸν καὶ τὸν ἀνθρώπον, ἔστι τὸ ἰμάτιον,
ἦτοι ὁ λευκὸς ἀνθρώπος τῶν καθ' αὐτό· εἰ δ' ἐστὶ τῶν καθ' αὐτό,
ἔστιν ἄρα ὁρισμὸς αὐτῷ, εἴπερ τῶν καθ' αὐτό οἱ ὁρισμοί. ὅτι ἄρα
καλῶς εἴρηται ὡς λευκὸς ἀνθρώπος ἐκ ἔστι τῶν καθ' αὐτὸ λεγομέ-
νων, καὶ ἐπὶ τούτῳ ὕδὲ ὁρισμὸς ἔστιν αὐτῷ. ταῦτα εἰπὼν τῷ μὲν
ἀκριβῆς λύσιν μετ' ὀλίγον ἐρεῖ (p. 1030 α 17), ὅταν λέγη "ἢ καὶ
ὁρισμὸς ὥσπερ καὶ τὸ τί ἐστὶ πλεοναχῶς λέγειν." καὶ ἢ τὸ τί ἐστὶν ἵνα
μὲν τρόπον σημαίνει τὴν ὕσιν." τὴν δὲ δὴ ἀκριβῆς λύσιν καὶ τὴν τῷ
λόγῳ διὰ τῶν μετ' ὀλίγον ἐρεῖ, αὐτὸς δὲ τὰ προσεχῶς εἰρημέναι
εἰπὼν ἐπιφέρει. "ὁ δὴ λευκὸς ἀνθρ. εἶναι λευκῷ, ἀλλὰ εἶναι" τούτῳ
τὸ δὴ λέγειν ἀνθρώπος λευκός, ἐστὶ τούτο ἀληθές· ἔστι ἢ τὸ λευκὸν
ἐν ἀνθρώπῳ, καὶ ἐπὶ τούτῳ ἀληθές λέγειν ὅτι ἀνθρώπος λευκός, ὁ
μέντοι ἐστὶν ἀνθρώπῳ τὸ τί ἦν εἶναι τὸ ἀνθρώπῳ εἶναι, ἦτοι ἐκ ἔστι
ὁ ἀνθρώπος ὅπερ τὸ λευκῷ ἀνθρώπῳ εἶναι. τὸ δὲ τί ἦν εἶναι λευκῷ
ἀνθρώπῳ ὅπερ τὸ ἰμάτιον εἶναι ἐστὶν· ὅτι ἔστι δὴ ὄνομα
τῷ λευκῷ ἀνθρώπῳ τὸ ἰμάτιον. Alex.

φησὶν ὅτι ἐκ ἔστιν ὁρισμὸς τῶν τούτων; ἐπειδὴ ὅχι ὑπάρ- 1029
χουσι τῶν καθ' αὐτὸ λεγομένων, τούτοις δὲ θέλωσιν εἶναι οἱ ὁρισμοί 29.
καθ' αὐτό· τὸ ἢ ὁ καθ' αὐτὸ διχῶς λέγειν· ἢ ἢ ἐκ προᾶσεως
ἢ ἐκ διαζεύξεως· ἐκ μὲν ὅτι προᾶσεως, ἐπειδὴ λευκὸν βυλάμενοι
ὀρίσασθαι ἀποδεσφάμενοι λόγον ἀνθρώπῳ λευκῷ, τὸ δὲ τούτῳ ἐκ
ἔστι καθ' αὐτό· ἐπὶ δὲ πρᾶγματός ἐστιν ὁ κυρίως ὁρισμὸς. πᾶ-
ν δὲ εἰ σημαίνει τὸ ἰμάτιον λευκὸν ἀνθρώπον, ὁ δὲ ὀρίζομενος τὸ
ἰμάτιον ὀρίζεται ὡς λευκόν· τούτῳ ἢ ἐκ ἔστι καθ' αὐτὸ ὅτι ἐκ
τὸ ζητούμενον ὁ ὁρισμὸς περιέλαβε, τὸ δὲ λευκὸν ἀνθρώπος. ὁ ὅν
ἀνθρώπος ἐστὶ λευκός· ὁ μέντοι ὁ ὁρισμὸς αὐτῷ λευκῷ εἶναι ὑπάρ-
χει, ἀλλὰ τὸ ἰμάτιον εἶναι. ἐντεῦθεν ζητεῖ εἰ ἄρα τὸ συνθετὸν
ἐστὶν ὁρισμὸς, καὶ φησὶν ὅτως. ἄρα τὸ ἰμάτιον, τούτῳ τὸ συν-
θετὸν, ἐστὶν ὁρισμὸς ἢ ἐκ ἔστι; τῆς ἢ ὕσιν ἐστὶ κυρίως ὁρισμὸς,
ἐπειδὴ καὶ τῶν καθ' αὐτὸ ὑπαρχόντων ἐστὶ καὶ ἐπὶ πρᾶγματός· ὅταν
δὲ ἄλλο κατ' ἄλλῳ λέγηται, ἐκ ἔστι τὸ τούτῳ ὁρισμὸς, ἐπεὶ μήτε
μία φύσιν δηλῶ. Asclep.

1030^a ἄρ' ὅν ἐστι τὸ τί ἦν εἶναι τι ἢ ὅλως ἢ ὅ; πολλαχῶς μενηϊεῖς
 2. τὸ τί ἦν εἶναι (τὸτο δ' ἐστὶν ἡ ἐκείνου φύσις) καὶ ἐνδεχόμενος τὴν
 διαφορὰν αὐτῷ, ἥτις ἐστὶ πρὸς τὸν ὁρισμὸν, καὶ εἰπὼν τί ἐστι τὸ τί ἦν
 εἶναι, ὅτι ἡ φύσις πάντων τῶν κατὰ μέρος ἀνθρώπων συνηρημένων
 καὶ ἅμα νοούμενη, — ἐπεὶ δὴ, ὡς ἐν τῇ Ἀποδεικτικῇ αἰρήσει, προη-
 γαίῃ) τὸ εἰ ἐστὶ τὸ τί ἐστι, ζητεῖ εἰ ἄρα ἐστὶ τὸ τῶν ὄντων τὸ τί ἦν
 εἶναι, τυτέστιν ἡ ἐκείνου ὕψια; εἰ ὅν τὸ τί ἦν εἶναι ἡ ἐκείνου ὕψια,
 τὰ δὲ καθ' ἑκάστην ἐστὶ, δῆλον ἄρα ὅτι καὶ τὸ τί ἦν εἶναι τῶν ὄντων
 ἐστὶν. καὶ ἐπεὶ τὸ τί ἦν εἶναι ἐπὶ τῶν ὕψιων ἐστὶν, τυτέστι τὸ τί ἦν
 εἶναι ὅδεν ἄλλο ἐστὶν ἢ πᾶσαι αἱ ἄτομοι ἐν ἐκείνῳ ὕψιαι, αὐτὴ μὲν
 καθ' αὐτάς εἰσιν. ὅταν δ' ἄλλο κατ' ἄλλω λέγῃ, ὅτι ἐστὶν ὅπερ
 τόδε τι καὶ καθ' αὐτό· ὁ γὰρ λευκὸς ἀνθρώπος ὅτι ἐστὶ καθ' αὐτό,
 ἀλλ' ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τὸ γὰρ τόδε τι ταῖς ὕψιας μόνως ἀφωρίζαι
 τε καὶ ὑπάρχει. Alex.

γρ. "ὅπερ γὰρ τί ἐστι τὸ τί ἦν εἶναι," ἥγουν ὕψια τις καὶ φύσις 15
 ἐστὶ τὸ τί ἦν εἶναι ἐκείνου. cod. Reg.

1030^a "οἷον ὁ λευκὸς ἀνθρώπος ὅτι ἐστὶν ὅπερ τόδε τι," ἐπεὶ μὴ
 4. καὶ ταῖς ὕψιας ὑπάρχει τὸ ὅπερ τόδε τι, τυτέστιν ὁρισμὸς. εἰ
 τοίνυν τὸτο ἐστὶ τὸ τί ἦν εἶναι, τυτέστιν ὕψια, ὅσων ὁ λόγος ἐστὶν
 ὁρισμὸς καὶ ὅτι ὄνομα, ἥγουν ὑπογραφή. . . ἑκάστην γὰρ πρᾶγμα 20
 ἔχει καὶ ὄνομα τι καὶ ὑπογραφήν. συμβῆσει γὰρ καὶ τῆς Ἰλιάδος εἶναι
 ὁρισμὸν. Asclep.

1030^a "τοιαῦτα — λέγεσθαι." ὅταν γὰρ λέγωμεν ὅτι λευκόν, ὃ τὴν
 10. λευκότητά αὐτὴν κατ' αὐτὴν φάμεν, ἀλλὰ τὴν λελευκασμένην
 ὕψιαν, οἷον χιόνα Σωκράτην ἢ ἄλλο τι τοιούτων. ὅταν δὲ λέγω-
 μεν ὅτι ἀνθρώπος, ὅτι ἄλλο τί φάμεν, ὅδ' ἄλλο τι προσλογιζό-
 μεθα, ἀλλ' αὐτὴν τὴν τοιαύτην ὕψιαν τὴν δύναμιν τὴν καθ' αὐτὴν
 εἶναι. ἐκ δὲ τῶν εἰρημένων φανερόν ὅτι ὅτι ἐστὶ τὸ τί ἦν εἶναι ὅδεν
 τῶν μὴ γενομένων εἰδῶν, ἀλλ' ἐκείνων ἐστὶ τὸ τί ἦν εἶναι, ἐστὶ τῶν
 ἀπτόμενων, ἐξ ὧν τὰ εἶδη κεραιώμεθα. ταῦτα δὲ τὰ εἶδη, ἐπεὶ 30
 ὅδεν ἄλλο ἐστὶν ἢ τὰ καθ' ἑκάστην (ἐν γὰρ τοῖς καθ' ἑκάστην αὐτοῖς τὸ
 εἶναι· περὶ τούτων καὶ γὰρ ὁ λόγος, ἀλλ' ὅχι περὶ τῶν αἰετῶν διαφόρων
 χωρίσασα παρ' ἑαυτῇ ἔχει), ταῦτα ὅν τὰ εἶδη ὃ καὶ μετοχὴν
 λέγουσιν, ἥτοι ὅτι ὡς συμβεβηκότα κατηγοροῦσιν καὶ πάθη εἰσὶν ὧν
 κατηγοροῦσιν, ὡς τὸ λευκόν καὶ τὸ μέλαν ἢ τὸ θερμόν, ἀλλ' ὡς ὕψια 35
 καὶ φύσει μὴδὲν διαφέροντα τῶν μερικῶν, ἀλλὰ μόνῳ τῷ καθ'
 ὅλον δύναμι. Alex.

ὥστε ὃ δύναμι εἶναι ὁρισμὸν τὸ αὐτὸ καὶ λόγον καὶ ὄνομα καὶ τῶν
 μὴ ὑπαρχόντων καθ' αὐτό, ἀλλ' ἐὰν πρώτῃ τινός, ἢ τὸ τοιούτον
 ἐστὶν ὁρισμὸς. τοιαῦτα — ἄλλο κατ' ἄλλω λέγ., ἀλλ' ἐνὸς πρᾶγ- 40
 ματος καὶ μόνου. ὥστε ὅτι ἐστὶ ὁρισμὸς τῶν μὴ διαιρουμένων εἰδῶν
 ἐκ γένους, ὥστε τοῖς καθ' ἑκάστην. ὅτε γὰρ πρώτῃς ὑπάρχουσιν
 αὐτοῖς αἱ διαφοραί, ἀλλὰ διὰ μέσων τῶν εἰδῶν. τῶν ὅντων εἰδῶν
 εἰσὶν οἱ ὁρισμοί· ταῦτα γὰρ ὃ καὶ μετοχὴν ὑπάρχουσιν τῶν διαφορῶν
 καὶ παθῶν, ὥστε τὰ συμβεβηκότα ἢ τὰ ἄτομα, ἀλλ' ὕψιων. 45
 τοῖς ὅντων ἄλλαι ὑπάρχουσιν ὑπογραφαὶ ἥγουν ὀνόματα. Asclep.

1030^a δύνανται τὸ "ὃ καὶ μετοχὴν" νεῖδεσθαι ἀπὸ τῶν κεραιωμένων ἐστὶ
 13. τὰ εἶδη, καὶ ὃ καθάπερ φησὶ Πλάτων, καὶ μετοχὴν αὐτῶν τὰ καθ'

ἑκάστη ἐστὶν, ἀλλ' ὕψια εἰσὶν ἐν τοῖς καθ' ἑκάστη μεμερισμένοι
 πως καὶ ἀμέριστοι. Alex.

"ἢ — λέγεσθαι." δεῖξας διὰ τῶν προλαβόντων λογικῶς ὅτι
 ὅτι ἐστὶν ὁρισμὸς τῶν συμβεβηκότων, ἐπεὶ οἱ ὁρισμοὶ ἀπὸ
 5 πρᾶγματων ὑπάρχουσιν καὶ τῶν καθ' αὐτό, τὰ δὲ συμβεβηκότα
 ὅτε καθ' αὐτὸ ὑπάρχουσιν· αὐτὸ γὰρ τὸτο λέγει καὶ συμβεβηκότα
 ὅτε γὰρ ἀπλὰ πρᾶγματα ὑπάρχουσιν, ἐπεὶ συνεισφέρουσιν καὶ ἑκά-
 μεθ' ἑαυτῶν λεγόμενα. ὅτε γὰρ αὐτὰ καθ' αὐτὰ ὑπάρχουσιν ὅ-
 ναν, — ἐντεῦθεν ἀνατρέπει τὰ εἰρημένα ὑπ' αὐτῶν λογικῶς, καὶ
 δεικνυσθαι ὅτι καὶ τῶν κατὰ συμβεβηκότα ὑπαρχόντων εἰσὶν ὁρισμοί,
 κεραιωμένοις τοῖσι περὶ ἑκάστην, ὅτι ὥστε τὸ ὅν καὶ ὃ ὕψια
 τῶν πρᾶγματων πλεοναχῶς λέγει, ὅτι καὶ οἱ ὁρισμοί. Asclep.
 ὥστε καὶ τὸ ὅν ὑπάρχει πᾶσι, ἀλλ' ὅχι ὁμοίως. id. 130
 "τοῖς ἄλλοις" τυτέστι τοῖς συμβεβηκόσι. id. 131
 "ἀλλ' ὥστε ἐπὶ τῷ μὴ ὄντι λογικῶς." φασὶν αἱ σοφισταί 132
 εἶναι τὸ μὴ ὄν, ὅτι ἀπλῶς δὲ εἶναι αὐτὸ ἐρῶμεν, ἀλλ' ὅτι ὡς
 ὡς μὴ ὄν, ὅτι καὶ τὸ πᾶσι. id.

ἀλλ' ὥστε φασὶν οἱ σοφισταί περὶ τῷ μὴ ὄντι. ἐρῶμεν
 γὰρ ὅτι καὶ μὴ ὄν ἐστὶν ὃ καὶ ἐστὶν; εἰ μὴ ὅν ἐστὶν, αὐτῶν ἐστὶν
 τὸ λέγειν ὅτι ἐστὶ τὸ μὴ ὄν· εἰ δὲ μὴ ἐστὶ τὸ μὴ ὄν, αἱ δύο ἐρῶμεν
 20 μίαν κατὰθεσιν ποῦσιν, ὥστε πᾶσι ἐστὶ τὸ μὴ ὄν. λέγουσιν ὅτι
 φάμεν ὅτι ἐστὶ τὸ μὴ ὄν ὡς μὴ ὑπάρχον. ὅτι ὅν φημι καὶ ἐπὶ
 τῶν συμβεβηκότων ὅτι ὑπάρχουσιν αὐτῶν ὁρισμοί, ὅτι ὡς ἀπὸ
 ὄντων ἀλλ' ὡς πᾶσι ὄντων. εἰτα ταῦτα εἰρηκῶς ζητεῖ, ἀπὸ γ
 συναντήσεως κατηγορεῖ τὸ ὅν τῶν δέκα κατηγοριῶν ἢ ὁμοιότητος
 καὶ δεικνυσθαι ὅτι ὅτε συναντήσεως ὅτε ὁμοιότητος, ὅτι ὁμοιότητος
 μέν, ἐπεὶ ὅλως κοινῶς τῇ ὕψιαι καὶ πρᾶγμα, τὰ δὲ ὁμοιότητος
 ὃ κοινῶς ἐν ἀλλήλοις καὶ πρᾶγμα· ταῦτα δὲ καθὸ καὶ αὐτὰ λέγει
 ὄντα, μετέχουσιν τῷ ὄντι. ὃ συναντήσεως δὲ, ἐπεὶ ὅτι ἐστὶν ὅτι
 30 ὁρισμὸς τῆς ὕψιας καὶ τῶν συμβεβηκότων, ἐπεὶ καὶ μὴ μὴ ὕψια
 χουσιν ὕψιας, ἀλλ' ὡς τὰ ἀφ' ἑαυτῶν καὶ πρὸς ἑαυτὸν, τυτέστι τῶν πᾶσι
 καὶ ὡς λεγόμενων. id.

φησὶν ὅτι πρότερον δεῖ γνωρίσκειν τὸ πρᾶγμα αὐτὸ ἐστὶ καὶ τὸ
 τὸτο τὸ ὄνομα αὐτῷ, εἰδ' ὅτι καὶ ἀκριβῆς λόγος δίδωται περὶ αὐτοῦ
 τὸτο ὅν φησὶν ὅτι δεῖ μὴ σκοπεῖν περὶ ἐκείνου πῶς δεῖ λέγειν. πρό-
 35 τερον δὲ δεῖ σκοπεῖν τὴν φύσιν τῶν πρᾶγματος καὶ ὡς ἔχει φύσιν
 καὶ τότε τὸ ὄνομα αὐτῷ πολυπρωγμῶν. ἀπὸ καὶ νῦν, ἐπεὶ τὸ λέ-
 μεν φανερόν ἐστι, ὅτι περὶ ὅντος ἐστὶν ὁ λόγος, καὶ ὃ ὁρισμὸς
 ὁμοίως ὑπάρχει πρώτῃς καὶ κατωτέρῃς τῇ ὕψιαι, ἐπεὶ καὶ αὐτὴ κα-
 40 ρίως ὄν, καὶ δὲ ταῦτα καὶ τοῖς συμβεβηκόσι, ὥστε καὶ ὃ ὁρισμὸς
 τῶν συμβεβηκότων ὅτι ἀπλῶς ἐστὶν ὁρισμὸς, ἀλλὰ πᾶσι ἐπὶ
 ὁρισμὸς καὶ πᾶσι. δεῖ γὰρ λέγειν τὰ συμβεβηκότα ἢ ὁμοιότητος
 εἶναι ὄντα, ἢ προσθέντα καὶ ἀφαιρόμενα, ὅτι πᾶσι ἐν ὕψιαι καὶ πᾶσι
 ὁμοίως· καὶ τὸ μὴ προσθέντα περὶ τῶν συμβεβηκότων λέγειν, τὸ δὲ
 ἀφαιρόμενα περὶ τῶν ὕψιων. οἷον λέγει τὸ ὁρισμὸς πᾶσι καὶ πᾶσι
 ἐπεὶ τῆς ὕψιας διαφέρειν τὴν τῆς ὕψιας ὄνομα καὶ λέγειν ὁρισμὸς
 τῷ ὄντι, ἐπεὶ καὶ τὸ ἀπλῶς ὄντος λέγει ἢ ὕψια, ὥστε καὶ τὸ
 μὴ ἐπιστητὴν λέγομεν ἐπιστητὴν, ὅτι καὶ τὰ συμβεβηκότα ἐπὶ

μν. ὁ μόντοι γε ὁρθὸς ἔχει λόγος μῆτε ὁμωνύμους λέγεσθαι τὰ συμβεβηκότα, ἐπειδὴ κοινωνοῦσι κτ' ἐπὶ πρᾶγμα, καθάπερ ἐν τῇ θεωρίᾳ εἶρη, μῆτε ὡσαύτως, τυτέξι συνωνύμους, ἐπειδὴ ἔχ ὁμῶς αὐτῶν κατηγορεῖται) τὸ ὅν, ἀλλ' ὥσπερ ἐπὶ ἱατρικῶν σμιλίων λέγει, ὡς τὰ ἀφ' ἑνὸς καὶ πρὸς ἕν, καὶ ἐπὶ ἱατρικῶν σιτίων. "ὅ" τὸ αὐτὸ δὲ καὶ ἕν," τυτέξι ὁ συνωνύμους. ὁ μόντοι γε καὶ ὁμωνύμους. ὅθεν ἢ ὅτε ἱατρικῶν σῶμα ὅτε ἐπὶ σκευῶν λέγει, ὅτε ὁμωνύμους. ὅτε δὲ καθ' ἕν, τυτέξι συνωνύμους, ἀλλὰ πρὸς ἕν. Asclep.

αἰπὼν ὅν ὅτι τὸ τί ἐστὶ λέγει ἀπλῶς μὴ ἐπὶ τῆς ὑσίας, πῶς δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων, λέγει ὅτι δεῖ μὴ ὅν σκοπεῖν ἢ πῶς δεῖ λέγειν περὶ ἑκάστα, τυτέξι δεῖ μὴ ὅν σκοπεῖν εἴτε ὅπως χρὴ λέγειν ὅτι τί ἐστὶ ποῖον, εἴτε ἀπλῶς τί ἐστίν. ἢ ὅτι τυτέξι ἐπὶ τὸ λεγόμενον, ἀλλ' ὅτι δεῖ μὴ ὅν ζητεῖν καὶ φροντίζειν καὶ τῆς τῷ λόγῳ καλλιπερίας καὶ χάριτος, ἵνα μὴ ξηρὸς ᾖ, τοσούτον δὲ ὅσον γε πῶς ἔχει φύσεως τὰ πρᾶγματα καὶ πῶς ὀφείλει λέγεσθαι τὰ καὶ νοεῖσθαι. τυτέξι 15 ὅς μεταξὺ λέγει "διὸ καὶ ὅν, ἐπειδὴ τὸ λεγόμενον φανερόν," ὅτι κυρίως ἐπὶ τῆς ὑσίας λέγει, καὶ τὸ τί ἦν εἶναι ὑπάρξει πρώτως μὴ καὶ ἀπλῶς τῇ ὑσίᾳ, εἴτα καὶ τοῖς ἄλλοις ὑπάρξει, οἷον τὸ τί ἦν εἶναι ποσῶ. ὥσπερ ἢ καὶ τὸ τί ἐστίν ἔχ ἀπλῶς ὑπάρχει αὐτοῖς, ἀλλὰ τῇ μὴ ὑσίᾳ ἀπλῶς, αὐτοῖς δὲ ἐπὶ μὴ προδιήκης τί ἐστὶ ποῖον, 20 ὅπως καὶ τὸ τί ἦν εἶναι μὴ προδιήκης, οἷον τί ἦν εἶναι ποῖον ἢ τί ἦν εἶναι ποσῶ καὶ ἄλλα, ὥσπερ ἐπὶ μὴ ἐπιστητὸν λέγει) ἐπιστητόν, ἔχ ἀπλῶς ὅτι ἐπιστήμη αὐτῷ ἐστίν, ἀλλ' ὅτι ἐπιστήμη αὐτῷ ἐστίν ὅτι ὅτω. καὶ ἐπὶ τούτων ἔχ ἀπλῶς τὸ τί ἦν εἶναι ἐπ' αὐτῶν λεχθήσε, ἀλλὰ μὴ προδιήκης. καὶ ἐστίν ὅν ἢ τῷ λόγῳ σύνταξις τοιαύτη τις, 25 καὶ τὸ τί ἦν εἶναι ὁμοίως ὑπάρξει πρώτως μὴ καὶ ἀπλῶς τῇ ὑσίᾳ, εἴτα καὶ τοῖς ἄλλοις, ἔχ ἀπλῶς τὸ τί ἦν εἶναι, ἀλλὰ ποῖον καὶ ποσῶ, ὥσπερ καὶ τὸ τί ἐστίν. καὶ ἢ τὸ τί ἐστίν ἔχ ἀπλῶς αὐτοῖς ὑπάρξει, ἀλλὰ μὴ προδιήκης. εἴτα ἀπ' ἄλλης ἀρχῆς τὸ "ὥσπερ καὶ ἐπὶ μὴ ἐπιστητὸν, εἴτα ἀπ' ἄλλης ἀρχῆς τὸ "ὥσπερ καὶ ἐπὶ μὴ ἐπιστητὸν," εἴτα τὸ "ἢ προστιθέντας καὶ ἀφαιρῶντας" καὶ ὅτω. "δεῖ 30 ἢ ὁμωνύμους ταῦτα φάναι ὅντα," καὶ δεῖ προσπαθεῖν τὸ ἢ συνωνύμους, καὶ ὅπως ἐπιφάναι καὶ τὰ ἐξῆς. τὸ ἢ "δεῖ ἢ ὁμωνύμους ταῦτα φάναι" ἑλλειπῶς τεθέν (ἔδει ἢ προσκεῖσθαι καὶ τὸ ἢ συνωνύμους) ἀσάφειαν ἐποίησε πολλήν. τὸ ἢ "ἢ προστιθέντας ἢ ἀφαιρῶντας ὥσπερ καὶ ἐπὶ μὴ ἐπιστητὸν ἐπιστητόν," μεταξὺ τεθέν. καὶ 35 ἔστι ὡς ὁ λόγος τοῦτος. καὶ τὸ τί ἦν εἶναι ὑπάρξει πρώτως μὴ καὶ ἀπλῶς τῇ ὑσίᾳ, εἴτα τὸ τί ἦν εἶναι καὶ τοῖς ἄλλοις ὑπάρχει, ἀλλ' ἔχ ἀπλῶς, ἀλλ' ὥσπερ καὶ τὸ τί ἐστίν ἔχ ἀπλῶς αὐτοῖς ὑπάρχει, ὅπως καὶ τὸ τί ἦν εἶναι, καὶ ὥσπερ ἐπὶ μὴ ἐπιστητὸν ἐπιστητὸν λέγει) ἔχ ἀπλῶς, ὅπως καὶ ταῦτα δεῖ λέγειν. "ἢ προστιθέντας ἢ ἀφαιρῶν- 40 τας," προστιθέντας μὴ ἐπὶ τῷ ποσῶ ἢ τῷ ποῖον ἢ τῶν ἄλλων τί ἦν εἶναι λεγόντας ποσῶ ἢ ποῖον, ἀφαιρῶντας δὲ ἢ αὐτῶν ἀπλῶς δὲ καὶ πῶς προδιήκης λέγοντας ἐπὶ τῆς ὑσίας. εἴτα δεῖ ἢ τῷ συνδέσμῳ ἢ δὲ ἀκρίτως ὡς ἄλλο τι λέγοντος. δεῖ δὲ ἢ ὁμωνύμους ταῦτα φάναι ὅντα ἢ συνωνύμους. "ἐπεὶ — ὡσαύτως," ὡς ἂν εἰ λέγει, 45 ἢ τὴν ὑσίαν καὶ τὸ ποσὸν καὶ τὸ ποῖον καὶ τὰς λοιπὰς κατηγορίας ἢ ὁμωνύμους ὅντα λέγειν ἢ συνωνύμους. εἴτα ἐπικριτικὸν ἐπήγαγε, γε ὁρθὸν καὶ ἀληθὲς ἐστὶ μῆτε ὁμωνύμους αὐτὰ φάναι "μῆτε

ὡσαύτως," ἀντὶ τῷ συνωνύμους, ἀλλὰ τῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ πρὸς ἕν, ὥσπερ καὶ ἐπὶ ἱατρικῶν λέγει) πρὸς τὸ αὐτὸ καὶ ἕν, ἀντὶ τῷ τῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ πρὸς ἕν. "ὅ" τὸ αὐτὸ δὲ καὶ ἕν" ἦτοι ὁ συνωνύμους δέ. Alex.

ὁ δὲ γὰρ σύνδεσμος τεθεὶς ἔμφασις δίδωσι τῷ τὰ λεγόμενα 1030 μὲνα εἶναι κατασκευαστικά τινος τῶν προσεχῶς ῥηθέντων. ἔκ ἐστι 2 δὲ τούτο, ἀλλὰ δεῖ τὴν γὰρ ἀντὶ τῷ δὲ σύνδεσμον ἐκλαβεῖν. πολυλαχὺ ἢ τούτο σύνθετος αὐτῷ, ὡς καὶ ἐν τῷ Β τῶν Ἑρμῶν Ἀναλυτικῶν ἀπεσημασμένα καὶ ἐν ἄλλοις πολλοῖς. δεῖ ὅν τῷ γὰρ ἀντὶ τῷ δὲ σύνδεσμον ἀκρίτως. καὶ εἴη ἂν ὁ λέγει τοῦτον. ὁ δὲ, φησὶν, ἀνάγκη, τυτέξι ἔκ ἀναγκαῖον δὲ τι συμβαίνει, ἂν τούτο θῶμεν, ὅτι ὁ ἂν ὄνομα λόγῳ ταῦτ' ἐν σημαίνει, ἐκείνου τὴν λόγον, ὡς ταῦτ' ἐπὶ ὄνομα σημαίνει, ὁρισμὸν τινα τῷ πρᾶγματός εἶναι. ἀλλὰ τούτο χρὴ λέγειν ὅτι εἰ τι ὄνομα λόγῳ τῷ ταῦτ' ἐν σημαίνει, ἐκείνου ὁ λόγος ὁρισμὸς ἐστὶ τῷ πρᾶγματός. ἔστι δὲ ὁ λόγος ὁ ὑπὸ τῷ ὀνόματος δηλούμενος ὁρισμὸς, ἂν τὸ ὄνομα δηλωτικὸν ἢ ἑνὸς λόγου, ἑνὸς δὲ μὴ τῷ συνεχῆ, ὥσπερ ἢ Ἰλιάς ἢ ὅσα συνδέσμων ἔν. τὸ "ὅσα συνδέσμων" ἔχ ὡς ἑτερόν τι δηλῶν τῷ "μὴ τῷ συνεχῆ" ἐπὶ καὶ, ἀλλὰ ὥσπερ εἰ λέγει τῷ συνεχῆ συνδέσμων, ὥσπερ ἢ Ἰλιάς. ἐπειδὴ δὲ ἢ Ἰλιάς τῷ συνδέσμῳ ἐστὶ συνεχῆς, ἐπὶ ἡγήσθαι "ἢ ὅσα συνδέσμων". . . δέδεικε) ἢ ἐν τῷ γράμματι τῆς τῆς πραγματικῆς ὅτι ἀκολουθεῖσιν ἀλλήλοις τὸ ἐν καὶ τὸ ὅν. id.

"ἀλλὰ πρὸς ἕν," τυτέξι ὡς τὸ ἀφ' ἑνὸς καὶ πρὸς ἕν. φησὶν 1030 ὅν. ὅπως ἂν βυλαιοί τις, ταῦτα λεγέτω, ἢ ὁμωνύμους ἢ συνωνύμους. μόνον δεῖ τὴν ἐννοίαν αὐτὴν γινώσκων τῷ πρᾶγματός. ὅτε 3 καὶ περὶ ὀνομάτων ἐστὶν ἡμῖν ὁ λόγος. Asclep.

ὅτε ἢ καὶ συνέχων ἐχόντων τὸ ἐν ἔστιν ὁρισμὸς, ὅτε τῶν 1030 συνδέσμων. διὸ ὅ φημεν ὁρισμὸν εἶναι τῆς Ἰλιάδος, ἐπειδὴ μία ἐστὶ τῇ συνεχείᾳ ἢ Ἰλιάς, ἅτε δὴ ἐν ἔχουσα τέλος, εἴη ἢ πᾶσα ποιήσις, φησὶ, πρὸς τέλος ὁρᾷ τὴν ἀρπαγὴν τῆς Ἑλένης. ὅτε δὲ τῶν συνδέσμων ἔν, ὥσπερ ὁ οἶκος. ἐκ ἢ τῆς συνθέσεως τῶν λίθων καὶ τῶν ξύλων ἔχει τὸ ἐν ἐπικτητόν. φησὶν ὅν ὅτι ἔκ ἀνάγκης, ἂν τούτο τιθῶμεν καὶ ὑποθῶμεθα ὁρισμὸν εἶναι τῷδε τῷ πρᾶγματός, ὁ δὲ ὁρισμὸς τὸ αὐτὸ δηλοῖ ὄνομα, τυτέξι ὁ ἂν ὄνομα λόγῳ τὸ αὐτὸ σημαίνει, ἢ δὲ ὁρισμὸν εἶναι τῷτον, ὥσπερ ἐπὶ τῆς Ἰλιάδος εἰρήκαμεν καὶ τῷ οἴκῳ, ἀλλὰ τῷ λόγῳ, τυτέξι τῷ μὴ δηλῶντι τὸ ἐν καὶ συνέχων ἢ καὶ σύνδεσμον. τούτο δέ, ἂν ὁρισμὸς ἑνὸς πρᾶγματός ὑπάρχει μὴ ἔχοντος τὸ ἐν τῇ συνεχείᾳ, ὥσπερ ἢ Ἰλιάς ἢ ὅσα συνδέσμων ἔχουσι τὸ ἐν, ἀλλ' ὡσαύτως λέγει) τὸ ὅν. τὸ δὲ ἐν λέγει) ὥσπερ καὶ τὸ ὅν, τὸ δὲ ὅν τὸ μὲν ἐστὶν ὑσία, τὸ δὲ ποσόν, τὸ δὲ ποῖον. διὸ ὅδε λευκὸ ἀνθρώπου ἔστιν λόγος, τυτέξι τῷ συνθέτω, ἐπειδὴ ἀμφοτέρω ὄντα. ἄλλον δὲ τρόπον τῷ λευκῷ καὶ ἄλλον ὑσίας, ἐπειδὴ, ὡς εἶρη, κυρίως ὅν ἐστὶν ἢ ὑσία. id.

τὴν αἰτίαν τίθησι δι' ἣν δοκεῖ λόγος εἶναι καὶ ὁρισμὸς τῶν 1030 συνθέτων. ἐκ προθέσεως ἢ τὰ ἐξ ὑποκειμένου καὶ κατηγορουμένου. 14. συγκείμενον φησὶν ὡς τὸν λευκὸν ἀνθρώπον, ἴσον λόγων ὡς εἰ τις μὴ δι' ὅσον εἶναι καὶ ὁρισμὸν τῷ λευκῷ ἀνθρώπῳ τὸ ζῶον περὶ ὅσον ὅσον ἔχον χρώμα διακριτικὸν ὅψους. τίς ὅν ἔστιν ὅτος ὁ ὁρισμὸς, καὶ ἀπλῶς πάντων τῶν ἐκ προθέσεως οἱ λόγοι τίνος ἔσονται,

Bbbbb

εἴπερ μὴ αὐτῶν εἰσίν· ὅχ ἀπλᾶ δὲ ἀλλὰ συνδεδασμένα τὰ ἐκ προᾶσεως εἴρηκε. τῷ δὲ εἶναι τῶν συνδεδασμένων λόγους ἐπὶ γαγε τὸ "ἐκ προᾶσεως ἢ ἀνάγκη δηλῶν," τυτέστιν ἀνάγκη ἢ λέγοντας ἡμᾶς περὶ τῶν ἐκ προᾶσεως ἐκ προᾶσεως δηλῶν τὸς ὅρισμὸς αὐτῶν. Alex.

φησὶν, εἰ μὴ ὑπάρχουσιν ὅρισμοι τῶν ἐκ προᾶσεως, τυτέστι τῶν παραλαμβανόντων τὰ ὑποκείμενα ἐν τοῖς ὅρισμοῖς ἑαυτῶν, ὥσπερ ἐπὶ τῷ λευκῷ εἰρήκαμεν ὀρίζόμενοι χιόνα διακριτικὸν ὄψους ἐν σώματι θεωρημένη· φησὶν ἔν ὅτι εἰ ὁ λόγος ὅτος ἀληθής, ἀδύνατον εἶναι ὅρισμὸν τῶν συμβεβηκότων καθ' αὐτό. τῷτο ἢ 10 ἐδήλωσεν εἰπὼν συνδεδασμένων τὰ καθ' αὐτὰ συμβεβηκότα· ἐκ προᾶσεως ἢ ἀνάγκη δηλῶν τὸν ὅρισμὸν αὐτῶν. Asclep.

1030 b εἰ δέ, ὥσπερ εἴρηξ, οἱ ὅρισμοι τῶν καθ' αὐτό εἰσι, τὸ δὲ σι-
26. μὸν καὶ τὰ τοιαῦτα τῶν καθ' αὐτό, ἔσαι ἄρα καὶ τῶν τοιούτων ὅρι-
μὸς. αὐτὸς δὲ ὁ τῷτο ἐπὶ γαγεν, ἀλλ' ἐπειδὴ εἴρηκε πρότερον ὅτι 15
καθ' αὐτὰ ἐξιν ὧν καὶ τὸς ὅρισμὸς εἶναι φάμεν ἀδύνατα εἶναι
αὐτὰ καθ' αὐτὰ, ἡ δὲ σιμότης αὐτῇ καθ' αὐτὴν ὁ δύνα) εἶναι
ἀνευ τῆς βινός, θαρρύντως ἐπὶ γαγεν "ὥς — ὑδενός." πῶς γὰρ;
ὑδὲ γὰρ εἰσι καθ' αὐτὰ, οἱ δὲ ὅρισμοί, ὡς ἔδεικται, τῶν καθ'
αὐτὰ. ἡ ἐξ καὶ τῶν ὅρισμὸς, ἀλλὰ καθάπερ εἰρήκαμεν· εἴρηξ) 20
δὲ ὅτι πρῶτως μὲ καὶ ἀπλῶς τῇ ὑσίᾳ, εἴτα καὶ τοῖς ἄλλοις. Alex.

1030 b ὥς ἐκ ἐξιν τῶν ὅρισμὸς, ἡ εἴπερ ἔξιν, ἀνάγκη ἐκ προ-
27. ᾶσεως εἶναι, ὥσπερ εἰρήκαμεν. Asclep.

1030 b δειξας ἡτοῖ ἀπορήσας διὰ τῶν προλαβόντων ὅτι ὁ δύνατόν
28. ἐξιν τῶν καθ' αὐτὸ ὑπαρχόντων συμβεβηκότων εἶναι ὅρισμὸς, 25
ἐπειδὴ ἐκ προᾶσεως ὑπάρχουσιν, ἄτε δὴ συμπααραλαμβανόντων
αὐτοῖς καὶ τὰ ὑποκείμενα, ὡς ἐπὶ τῷ ἀριθμῷ εἰρήκαμεν καὶ τῆς σι-
μότητος (ἐρωτῶμενοι ἢ τί ἐξιν περιττόν, φάμ' ἀριθμὸς εἰς ἀνισα
διαμενόμενος, καὶ παρελάβομεν τὸ ὑποκείμενον αὐτὸ εἰς τὸν ὅρισμὸν,
φημὶ δὴ τὸν ἀριθμὸν), — ἐντεῦθεν ἀπορίαν τῶν κινεῖ ἀναιρῶσαν 30
τῶν τοιούτων συμβεβηκότων τὸς ὅρισμὸς. τί γὰρ φησιν ὅτι ἀδύ-
νατόν ἐξιν εἶναι ὅρισμὸν τῶν τοιούτων; καὶ ἐν αὐτῇ ἢ τῇ προφορᾷ
τῷ λόγῳ ἡ δολικῶς μὲ δις τὰ αὐτὰ λέγοντες... ἡνίκα γὰρ
φάμεν ὅτι σιμότης ἐστὶ κοίλανσις ἐν βινί, ὑδὲν ἕτερον λέγομεν ἢ
ὅτι βίς βίς ἐξιν, καὶ διπλασιαζόμεν τὴν βίνα, ὅπερ ἐξιν ἀδολεσχία· 35
ἡ ἢ κοιλότης λαμβάνει) ἀντὶ τῆς σιμότητος, ἡ δὲ σιμότης πάν-
τως συνεισφέρει ἑαυτῇ τὴν βίνα· ὥς ὁ λέγων, σιμότης ἐστὶ κοί-
λανσις ἐν βινί, ὑδὲν ἕτερον λέγει ἢ ὅτι βίς βίς, καὶ ὡς εἴρηξ, ἀδο-
λεσχί. εἰ τοῖνυν ἔτε προελέγκαζ δυνάτον ἐξιν τὰ τοιαῦτα, πολλῶ
μᾶλλον ἔτε ὀρίσαζ... εἰ δὲ μὴ ἐξιν ταῦτ' ἐν κοίλῳ τῷ σιμῷ, 40
ἐπειδὴ τὸ μὲ σιμὸν ἐπὶ βινός καὶ μόνος φέρε), τὸ δὲ κοῖλον καὶ ἐπὶ
βινός λέγει) καὶ ἐπὶ ἐπιφανείας καὶ ἄλλων· εἰ ἔν τ' σιμὸν ὑδὲν ἐξιν
ἕτερον ἢ κοιλότης ἐν βινί, ἡ ὁ δύνατ' ἐπὶ βίνα σιμῆν, ἡ ὁ λέγων
τῷτο ἀδολεσχί, δις τὸ αὐτὸ λέγων, βίς βίς κοίλη, καὶ διὰ τῆς σιμώ-
τητος καὶ διὰ τῆς βινός βίνα δηλῶν· ἡ ἢ σιμῇ βίς βίς ἐξιν κοίλη, 45
ὥς ὁ λέγων κοίλανσιν βινός, ἀντὶ σιμότητος παραλαμβάνων τὴν
κοίλανσιν, δις λέγει τὴν βίνα. ὥς ὁ δύνατ' ἐν, φησὶν, εἶναι τῶν
τοιούτων ὅρισμὸν· εἰς ἀπειρον ἢ πρόεισιν· ὑδὲν ἢ ἕτερον λέγει ἢ

ὅτι ἡ βίς βίς ἐξιν σιμῇ, καὶ ὁ αὐτὸς λόγος ἔσαι· ὁ ἢ λέγων ὅτι σι-
μότης ἐστὶ κοίλανσις ἐν βινί, ὑδὲν ἕτερον λέγει ἢ ὅτι τῇ βινί βίς
σιμῇ ἐνεσι. id.

εἰ τις ἔν τῶν ἄλλων κατηγοριῶν, ὅσον τῷ ποσῷ καὶ τῷ λευκῷ 10
5 καὶ τῷ περιττῷ καὶ τῷ θήλειος καὶ τῶν τοιούτων, ὅρισμὸς εἶναι λέγει·
ἀνάγκη δις τὸ ὑποκείμενον λαμβάνειν, ὥσπερ εἴρηξ) ἐπὶ τῷ σιμῷ.
εἰ γὰρ τις τὸ θήλυ ὀρίσαζ βυληθείη, ἀνάγκη τὸ ζῶον δις παρα-
λαβεῖν· εἰ ἢ θήλυ λέγων ζῶον λέγω, εἴπερ ὀρίσομαι τὸ θήλυ,
ἀνάγκη λέγειν ὅτι θήλυ ἐστὶ ζῶον, ζῶον ἐν ᾧ πέφυκεν ἄλλο γο-
10 νῶν. ὁμοίως καὶ περιττὸν λέγων ἀριθμὸν λέγω, ὥς εἴπερ ὀρί-
σομαι τὸ περιττόν, ἀνάγκη λέγειν ὅτι περιττόν ἐξιν ἀριθμὸς, ἀρ-
μὸς μὴ δυνάμενος εἰς δύο ἴσα διαιρεθῆναι. ὥς εἴπερ τῷ περὶ
ἡ τῷ θήλειος ἔκ ἐξιν ὅρισμὸς, ὑδὲ τῶν συνδυαζομένων ἔσαι, ὡ
ἀριθμῷ περιττῷ ἢ θήλειος ζῶον. ἐπειδὴ δ' ἐμελλέ τις λέγειν ὅτι
πῶς σὺ λέγεις, Ἀριστοτέλες, ὅτι τὰ πάθη ἀνευ τῶν πραγμάτων
ὁ λέγει), καὶ ἐπὶ τῷτο ἀναγκαζόμεθα ταῦτα ὀρίζόμενοι δις λέγω
τὸ ὑποκείμενον αὐτοῖς; τὸ ἢ περιττὸν ὀρίσομαι ἂν ἀνευ τῷ ὑποκ-
15 μένου· εἰποίμι ἢ ἂν ὅτι περιττόν ἐστι τὸ μὴ δυνάμενον εἰς δύο ἴσα
διαιρεθῆναι, μὴ προσλαβὼν τὸν ἀριθμὸν. ἐκδηλότερον γο μὲ καὶ
τῷ λευκῷ τῷτο ἐξιν· λέγομεν ἢ ὅτι λευκὸν ἐστὶ χροῦμα διακρι-
κὸν ὄψους, ὅλως ὑποκείμενον μνείαν μὴ ποιησάμενοι. πρὶς δὲ
ταύτην τὴν ἔνστασιν ἀπαντῶν λέγει. Alex.

ἐπεὶ δὲ τινες τὸ ἀνθρώπῳ εἶναι καὶ τὸ λευκῷ ἀνθρώπῳ εἶναι 20
ταῦτ' εἶναι βυλόμενοι, τῷτο κατασκευάζοντες φασὶν ὅτι ὁ ἄ-
21 θρωπος καὶ ὁ λευκὸς ἀνθρωπος τὸ αὐτό, ὅσον ὁ Σωκράτης καὶ ὁ λευ-
κὸς Σωκράτης ὁ αὐτός· εἰ δὲ ὁ ἀνθρωπος καὶ ὁ λευκὸς ἀνθρωπος
ὁ αὐτός, καὶ τὸ ἀνθρώπῳ εἶναι καὶ τὸ λευκῷ ἀνθρώπῳ εἶναι ταῦτ'
ἐξιν. ἐξιν δ' ὁ συλλογισμὸς, δι' ὃ τῷτο συνήγον ἐν τῷτο χί-
ματι ἔτως· ὁ ἀνθρωπος καὶ ὁ λευκὸς ἀνθρωπος τὸ αὐτό, καὶ ὁ ἄ-
25 θρωπος καὶ τὸ ἀνθρώπῳ εἶναι τὸ αὐτό· ὁ λευκὸς ἄρα καὶ τὸ ἀνθρω-
εἶναι τὸ αὐτό. ἔτω θεῖς τὸν λόγον τῶν τῷτο βυλόμενων ὡς
αὐτὸν λέγων, ἡ ἔκ ἀνάγκη, ὅσα καὶ συμβεβηκὸς εἰσιν, εἴτα
αὐτὰ. id.

"ὁ — ταῦτά." ἑλλειπῶς δὲ ἐρμηνεύει) τὸ λεγόμενον· δὲ ὅτι 25
προσυπακύνει τὸ τοῖς καθ' αὐτὸ ἔστιν, ἴσα ἢ τὸ πᾶν τοιούτων· ὁ ἢ
ἀνάγκη, ὅσα καὶ συμβεβηκὸς εἰσι, τὰ αὐτὰ εἶναι τοῖς καθ' αὐτὸ
ἔστι. καὶ εἴη ἂν διὰ τῷτο λέγων ὅτι ὁ μὲ ἀνθρωπος καθ' αὐτὸ ἐστὶ
ταῦτ' ἐν τῷ ἀνθρώπῳ εἶναι, τῷ δὲ λευκῷ ἀνθρώπῳ καὶ συμβεβη-
30 κός. τὸ δὲ καὶ συμβεβηκὸς ἔκ ἂν εἴη ταῦτ' ἐν τῷ καθ' αὐτὸ ὅτι
ἢ ἢ καὶ πάντα τρόπον τὰ ἄκρα (ἄκρα λέγων τὸς κατηγορημένους
ὄρους) γίνε) ταῦτά, ἀλλ' ὅταν μὲ καθ' αὐτὸ ἀμφοτέρωτα ἢ ἄρα
κατηγοριῶν) τῷ ὑποκειμένῳ, τότε γίνον) οἱ αὐτὰ, ὅταν δ' ἢ
καθ' αὐτὸ ὁ δὲ καὶ συμβεβηκός, ὁ γίνον). ἔτω ἢ συμβεβηκὸς τὸ
35 χροῦμα εἶναι ἀνθρωπον, ὅσον ὁ Σωκράτης λευκός, ὁ Σωκράτης
ἀνθρωπος, τὸ λευκὸν ἄρα ἀνθρωπος· ὅπερ ἀδύνατον, ἀλλὰ τὸ
ἀνθρώπῳ εἶναι καὶ λευκῷ ἀνθρώπῳ εἶναι ἔκ ἐξιν τὸ αὐτό, δι' ὃ
εἴπομεν αἰτίας. ἴσως δέ, φησὶν, ἐκεῖνα τὰ ἄκρα ὀρίζεσθαι ὡς
τὰ αὐτὰ, ὅσον τὸ λευκῷ ἀνθρώπῳ εἶναι καὶ τὸ μυσσάτ'· καὶ συμβε-

βραδὺς ἢ ἀμφω τῷ ἀνθρώπῳ ὑπάρχει. ἀλλ' ὅδ' ἐν τῷ τῷ, φησὶ, δικαί. εἰ δὲ τὸ λευκὸν εἶναι καὶ τὸ μουσικὸν εἶναι ὃ δοκεῖ τὸ αὐτὸ εἶναι (ἀλλὰς ἢ φύσεως τὸ μουσικὸν καὶ ἀλλὰς τὸ λευκόν), πολλῶν μάλ-
λον ἢ ἔξαι τὸ ἀνθρώπῳ εἶναι καὶ τὸ λευκῷ ἀνθρώπῳ τὸ αὐτό. εἰπὼν δὲ ὅτι ἐπὶ τῶν καὶ συμβεβηκὸς τὸ τί ἦν εἶναι ἕτερον, καὶ δεῖξας
τῆτο διὰ τὸ δεῖξαι ὅτι ἕτερον ἐστὶν ὁ ἀνθρώπος καὶ τὸ λευκὸν ἀν-
θρώπῳ εἶναι, λέγει ὅτι ἐπὶ τῶν καθ' αὐτὸ λεγομένων ἄρα τὸ αὐτό
ἔστω ἕκαστον καὶ τὸ τί ἦν εἶναι, ἢ ὅ; καὶ ἐρωτήσας καὶ δεῖκναι τῷτο
μέλλων, λέγω δὴ τὸ ταῦτ' εἶναι ἕκαστον καὶ τὸ τί ἦν εἶναι, λέγει
ὅτι γινώσκω ὃ λόγος ἐπὶ τῶν ιδεῶν. id.

εἴτα ἐπιλυμένως φησιν ὅτι ἢ ἀνάγκη, ὅσα καὶ συμβεβηκὸς
τὰ αὐτὰ ὑπάρχουσιν, ἢ καὶ καὶ πάντα τὰ αὐτὰ εἶναι. . . ὅτε ἢ
τὰ ἄρα, τῷτε τὰ καὶ συμβεβηκὸς. ὥς αὐτῶν γίνετο τὰ αὐτά, ὡς
ἔστω καὶ τὰ καθ' αὐτὰ ὑπάρχοντα ἐν γίνετο τὰ αὐτά, ὡς εἴρηται
ἐν τῇ θεωρίᾳ, ὁ περὶ τῷ ἀνθρώπῳ καὶ τῷ ζῴῳ λόγος ὅτι ὑπάρχουσιν
τῷ Σωκράτει καὶ εἰσι τὰ αὐτὰ ἀλλήλοις. τὰ ἢ ἄρα καὶ συμ-
βεβηκὸς ὑπάρχουσιν τὰ αὐτά, ὅσον τῷ λευκῷ εἶναι καὶ τῷ μουσικῷ,
ὅθ' ἄλλος ὁρισμὸς λευκῷ καὶ ἄλλος μουσικῷ. καὶ δὲ τὸ ὑποκειμένον
τὰ αὐτὰ ὑπάρχουσιν. δοκεῖ δὲ τῷ ὄντι τοῖς πολλοῖς μὴ καὶ συμ-
βεβηκὸς ὑπάρχειν. Asclep.

γρ. καὶ χωρὶς τῷ "ὡς." cod. Reg.

εἰ δὲ εἰσιν ὅσας καθ' αὐτάς, οἷας φασὶ τὰς ιδέας τῶν
εἶναι, ἄρα ἕτερον ἐστὶν αὐτὸ τὸ ἀγαθόν, τῷτε τὸ αὐτοαγαθόν, καὶ τὸ
ἀγαθὸν εἶναι ἦτοι τὸ αὐτοαγαθὸν εἶναι, ἢ ὅ; καὶ φησιν ὅτι εἰ ἕτε-
ρον ἐστὶ τὸ αὐτὸ ζῴῳ καὶ τὸ αὐτὸ ζῴῳ εἶναι, καὶ αὐτὸ τὸ αὐτοαγαθόν καὶ
τὸ αὐτοαγαθὸν εἶναι, καὶ τὸ αὐτόν καὶ τὸ αὐτόντι εἶναι, ἔσονται καὶ
φύσεις ἄλλαι καὶ ὅσας καὶ ιδέαι παρὰ τὰς λεγομένας καὶ προτέρας,
καὶ μέλλουσιν ἐκείναι ὅσας. ἢ ἢ ὅσας μέλλουσιν ἐστὶ τὸ τί ἦν εἶναι.
Alex.

ἢ ἢ ἢ ἐπιστήμη ἐκείνη καὶ ἢ γινώσκεις αὐτὴ διὰ τὸ ἐρισμῷ θηράει
καὶ ἐπὶ τῷ ἀγαθῷ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων πάντων. ὥς εἰ μὴ τῷ ἀγαθῷ
εἶναι ἐστὶ ταῦτ' ὅτι ἀγαθόν, ὅτε τῷ ὄντι εἶναι ἐστὶ τὸ ὄν, ὅδ' ἐπὶ ἐν
ἐν. ὥς εἰ μὴδὲ τῷ ὄντι εἶναι τὸ ὄν ἐστίν, ἢ ἔξαι ὑπαρξίς τῶν
τί ἦν εἶναι. Asclep.

ἐπεὶ δὲ ἐμελλέ τις λέγειν ὅτι τὸ μὴ τί ἦν εἶναι τὸ αὐτόντος
ἕτερον ὅν αὐτὸ δικαίως ἀνάγει μὴ εἶναι ὅν (τὸ ἢ ὄντος ἕτερον
μὴ ὅν ἐστίν, τὸ δὲ τί ἦν εἶναι τὸ αὐτοανθρώπῳ καὶ αὐτοῖσι καὶ τῶν
λοιπῶν ἢ ἐλλογον δοκεῖ εἶναι), ἐπειδὴ ταῦτα ἐμελλέ τις λέγειν,
ἐπήγαγεν "ὁμοίως δὲ πάντα ἐστὶν ἢ ὅδ' ἐν τὰ τί ἦν εἶναι," τῷτε
ἢ πάντα τὰ τί ἦν εἶναι τῶν ιδεῶν χρὴ λέγειν ὡς εἰσὶν ἢ ὅδ' ἐν. τίς
ἢ ἢ ἀποκλήρωσις τὸ τῶν μὴ λέγειν εἶναι τῶν δὲ μὴ; ὥς εἴπερ
ἢ ἐστὶ τὸ τί ἦν εἶναι τὸ αὐτόντος, ὅδ' ἐν τῶν λοιπῶν ἔσονται. ὡς
ἢ ἔχει τὸ τί ἦν εἶναι τὸ αὐτόντος πρὸς αὐτὸ τὸ αὐτόν, ὅτ' αὐτὸ καὶ
τῶν ἄλλων ιδεῶν τὸ τί ἦν εἶναι πρὸς αὐτάς. τὸ δὲ "ἔτι, ὅ μὴ
ὑπάρχει ἀγαθὸν εἶναι, ἢ ἀγαθόν" κατασκευαστικὸν ἐστὶ τὸ μὴ
εἶναι τὸ τί ἦν εἶναι τὸ αὐτοαγαθὸν ἀγαθόν. ὁ δὲ λέγει, τοιοῦτόν
ἔστω. ὅ τ' αὐτὸ πρῶτα μὴ ὑπάρχει ἀγαθὸν εἶναι, ἢ ἀγαθόν ἐστίν.
τὸ δὲ τί ἦν εἶναι τὸ αὐτοαγαθὸν ἕτερον ἢ αὐτὸ. τὸ δὲ τὸ ἀγαθὸν

ἕτερον ἢ ἀγαθόν. τὸ τί ἦν εἶναι ἄρα τὸ ἀγαθὸν ἢ ἀγαθόν. δεῖ-
ξας ὅν ἐπὶ τῶν ιδεῶν ὅτι ταῦτόν ἐστι ἐκείνη καὶ τὸ τί ἦν εἶναι
αὐτῶν, συμπεραίνει καθόλου ἐπὶ πάντων λέγων "ἀνάγκη ἄρα ὅν
εἶναι τὸ ἀγαθόν καὶ ἀγαθὸν εἶναι, καὶ καλὸν καὶ καλὸν εἶναι." Alex.

φησὶν ὅτι πάντῃ καὶ πάντως, ἐὰν ὡς ἀπλῶς εἶδῃ, τῷτε
ἐὰν ὑπάρχουσιν, ἀνάγκη ἐστὶ τὸ αὐτὸ εἶναι τὸ τῷδε εἶναι καὶ τῷδε
εἶναι ἐπὶ τῶν ἀπλῶν εἰδῶν, καὶ ὑπάρχουσιν ιδέαι καὶ μὴ ὑπάρ-
χουσι. . . φησὶν ὅν ὅτι εἴπερ εἰσὶν αἱ ιδέαι οἷας τῶν φασιν,
τῷτε εἰσὶν ὅσας καὶ μὴ λόγοι, ἢ ἔξαι τὸ ὑποκειμένον, τῷτε τὸ σύν-
θετον. ταῦτας ἢ τὰς ιδέας ὅσας μὴ ἀναγκαῖον εἶναι, εἴγε καὶ
πρότεροι ὑπάρχουσιν, ὃ θεωρεῖται δὲ ἐν ὑποκειμένῳ ταῖς συνθέταις
ὅσας, ἐπεὶ ὅτως ἔσονται αἱ καὶ μέθεξιν. αὐτὰς δὲ αὐτάς βύλων, ὅτι
ἐπὶ τὰ ἐνταῦθα ἢ ἔσονται ὅσας. Asclep.

ἐπειδὴ οἱ τὰς ιδέας εἰσαγόντες αὐτάς καθ' αὐτάς ἔλεγον
εἶναι, ὡς εἴρηται, καὶ κυρίως ὄντα καὶ ὅσας καὶ τῶν τῷδε ἐτέρας ἔλε-
γον, ὅτι ὁ μὴ καθόλου ἀνθρώπος, ὅν ὁ νῦν ὁ ἡμέτερος ἀπὸ τῶν καθ'
ἕκαστα ἀπεσύνθη καὶ τὸ εἶναι αὐτῷ ἀπεχαρίσαστο, ὁμοίωμα τῶν
καὶ μέρος ἀνθρώπων ἐστὶ καὶ ὁ αὐτός ἐστι τοῖς καθ' ἕκαστα καὶ ἐπὶ
μόνη τὸ εἶναι ἔχει, ὁ δὲ αὐτοανθρώπος ἢ ἰδέα, ἦτις καθ' ἕκαστα
ἐστὶ καὶ ἐνυπάρχει, καὶ ἐστὶν ὁ αὐτὸς τοῖς καθ' ἕκαστα ἀνθρώποις, —
ἐπειδὴ ταῦτα ἔλεγον, λέγει ὅτι εἴπερ εἰσὶν ιδέαι, ἢ ἐστὶ τὸ ὑπο-
κειμένον ὅσας, τῷτε εἰσὶν αἱ μερὲς καὶ ἄτομοι ὅσας ἢ ἔσονται ὑποκει-
μένα αὐταῖς. ἐτέρα ἢ ὅσας ἄλλοτρία αὐτῆς ἢ ὑπόκειτο. ἐπεὶ
ὅν αἱ ιδέαι, ὡς φασιν, καθ' αὐτάς εἰσι, τὰ δὲ καθ' αὐτά ἐξ
ἀνάγκης ὅσας εἰσὶ, καὶ αἱ ιδέαι ἐξ ἀνάγκης ἔσονται ὅσας καὶ ἕτεροι
καθ' αὐτάς τῶν τῷδε. ἀλλ' εἴπερ εἰσὶν ὅσας καὶ ἕτεροι τῶν τῷδε,
ἢ ἔξαι ταῦτα ὑποκείμενα, ὅδ' ἐκ καθ' ὑποκειμένων αὐτῶν λεχθή-
σονται. εἰ ἢ καθ' ὑποκειμένων αὐτῶν λεχθήσονται, ἔσονται καὶ μέ-
θεξιν. ἀλλὰ μὴν τὰ καὶ μέθεξιν ὃ τὰ ἐν τοῖς μετέχουσιν αὐτῶν
εἰσὶν, ὡς περὶ τὸ ζῴον ἐν τῷ Σωκράτει καὶ ἐν ἐμοί. ἐφασκον δὲ
ὅτοι μὴ εἶναι τὸν αὐτοανθρώπον ἐν ἡμῖν, ὥς ἢ εἰσι καὶ μέθεξιν.
εἰ δὲ μὴ εἰσιν, ὅδ' ἐκ καθ' ὑποκειμένων τῶν τῷδε λεχθήσονται, ὅδ'
ὅλως τὰ τῷδε ὑποκείσονται αὐταῖς. καὶ τίς ἢ χρεία τῶν ιδεῶν, εἴπερ
καὶ ἕτεροι τῶν τῷδε καὶ ὅδ' ἐκ κατηγορητῶν κατ' αὐτῶν, ὅδ' αἰτία τῷ
εἶναι τοῖς τῷδε εἰσὶ; δέδεικται καὶ τῷτο πολλὰ καὶ. Alex.

ὥς καὶ ἐκ τῷ λόγῳ καὶ ἐκ τῆς ἐπαγωγῆς (ταύτην ἢ ἐκθεσιν
εἴπερ) ἕκαστον καὶ τὸ τί ἦν εἶναι αὐτῷ ὅν ἐστω. λέγει δὲ περὶ τῶν
καὶ συμβεβηκὸς ὅτι διὰ τὸ διττὸν σημαίνει (τὸ ἢ μουσικὸν εὐθύς
δηλοῖ τό τε πάθος, αὐτὴν λέγω τὴν ἐν τῇ ψυχῇ τῷ Σωκράτει
μουσικήν, καὶ αὐτὴν τὴν Σωκράτην) ἢ ἀληθὲς εἰπεῖν ὡς ταῦτόν ἐστι
τό τε μουσικὸν καὶ τὸ μουσικῷ εἶναι. συμβαίνει γάρ, εἴ τις τῷτο
λέγει, τὸ μουσικὸν ἦτοι τὸ πάθος ταῦτ' εἶναι τῷ ἀνθρώπῳ ὃ συμ-
βεβηκεν. id.

καθ' αὐτὰ μὴ ἢ τὸ ἀνθρώπῳ εἶναι καὶ τὸ λευκῷ ἀνθρώπῳ ἢ
ἔξαι τὸ αὐτό. ἢ δ' ἐπαθεῖ τὸ ὑπὸ τῷ λευκῷ, λέγω δὴ τὸ λευκα-
θῆναι, ἔξαι τὸ αὐτό. "ἄτοπον εἶναι." καὶ τῷτο δευτικόν ἐστι διὰ
τῆς εἰς ἀδύνατον ἐπαγωγῆς τῷ ταῦτ' εἶναι ἕκαστον καὶ τὸ τί ἦν
εἶναι ἐκείνη. ἢ δὲ δεῖξαι πάλιν ἐπὶ τῶν ιδεῶν προερχέτω. λέγει

Bbbbb2

γὰρ, ὥσπερ ὁ αὐτοῖππος καὶ τὸ τί ἦν εἶναι αὐτῷ ἔκ τινος ταύτης, ἀλλ' ἕτερα, εἴ τις καὶ τὸ αὐτοῖππον τί ἦν εἶναι ὄνομα θεῖτο, ἔγω δὲ ἰματίον, ἐπειδὴ πᾶν ὄνομα δηλωτικὸν ἐστὶ τινος τί ἦν εἶναι, καὶ τὸ ἰματίον τὸ τί ἦν εἶναι ἐστὶν ἕτερον αὐτοῦ. εἴ τις δὲ πάλιν τῷ τῷ ἰματίῳ τί ἦν εἶναι ὄνομα θεῖτο, ἔγω δὲ φυτὸν, ἔστι καὶ τὸ τί ἦν εἶναι τῷ φυτῷ ἕτερον τῷ φυτῷ. εἴ τις δὲ καὶ τῷ φυτῷ τί ἦν εἶναι θεῖτο ὄνομα, ἔστι καὶ ἐπὶ τούτῳ τὸ αὐτό· καὶ τὸτο εἰς ἄπειρον. id.

1031 a φησὶν ὅτι καὶ ὑποθώμεθα τὸ τί ἦν εἶναι ὄνομα ἔχειν τι, οἷον 23. λῶσον ἢ τί ἄλλο ταῦτον, ἄτοπον ἐστὶ τὸ χωρίζειν ἐπὶ τῶν ἀπλῶν ὡσὺν τὸ τὸδε εἶναι τῷ τῷδε εἶναι. εἰ γὰρ κερχίριαι καὶ ἔστιν αὐτῷ 10 ἀλλότριον, ἐπειδὴ ὕσας ἐστὶ δηλωτικόν, καθάπερ ἐν τῇ θεωρίᾳ εἰρήκαμεν, ἔστι καὶ παρ' ἐκείνῳ ἄλλο τὸ τί ἦν εἶναι, τυτέστιν ἕτερος ὁρισμὸς τῷ τί ἦν ἄλλο τί ἦν εἶναι, ἐπειδὴ ὕσας ἐστὶ δηλωτικόν, τῶν δὲ ὡσὺν ὑπάρχοντων ὁρισμοί. διὸ φησὶ "τί ἦν εἶναι ἵππου ἕτερον," τυτέστι διάφορον παρὰ τὸ ἐξ ἀρχῆς τί ἦν εἶναι. καίτοι, φησί, 15 τί κωλύει καὶ νῦν ἐπὶ εἶναι εὐθύς τί ἦν εἶναι, τυτέστιν ἀνευ ὀνόματος (διὰ γὰρ τὸ "εὐθύς" τὸ ἀνευ ὀνόματος ἐδήλωσε), τυτέστι τί κωλύει, καὶ μὴ ὑποθώμεθα ὀνόμαζ· τὸ τί ἦν εἶναι, ἀλλότριον δὲ ἐστὶ τούτῳ τῷ τῷδε εἶναι καὶ ἔστιν ὕσας δηλωτικόν, εἶναι καὶ αὐτῷ ὁρισμὸν; καὶ περὶ ἐκείνῳ ἐρωτήσομεν πάλιν τὸ τί ἦν εἶναι, ταυτόν 20 ἐστὶ τῇ ὕσας ἢ ἔκ τινος ταύτης; εἰ μὲν οὖν ταύτην ἔγω, ἔχω τὸ ζητούμενον· εἰ δὲ διάφορον, πάλιν καὶ περὶ ἐκείνῳ τὰ αὐτὰ ἐρωτήσω, καὶ ὕτως ὁ λόγος ἐπ' ἄπειρον ἐλεύσεται. δύναται δὲ τὸ "καίτοι τί κωλύει καὶ νῦν εἶναι ἐπὶ εὐθύς τί ἦν εἶναι;" ὅτω νοεῖται, ὅτι εἴπερ μὴ ταυτόν ἐστὶ τὸ τῷδε εἶναι καὶ τὸ τῷδε εἶναι, τί κωλύει τῆς ὕσας ἐκείνης 25 τῆς εὐθύς γίνεσθαι ὁρισμὸν, εἴγε πάσης ὕσας ἐστὶν ὁρισμός. διὰ ἐπήγαγεν "εἴπερ ὕσας τὸ τί ἦν εἶναι." ἐκείνης δὲ ὕσας ἐστὶν ὁρισμός, ἔστι καὶ τῷ τί ἦν εἶναι ὁρισμός, καὶ ὅτος ἢ ὁ αὐτός ἐστὶ τῷ τῷδε εἶναι ἢ διάφορος. εἰ μὲν οὖν ὁ αὐτός, ἔχω τὸ ζητούμενον· εἰ δὲ μὴ ἐστὶν ὁ αὐτός, πάλιν ἐπὶ ἕτερον ἐλευσόμεθα καὶ ὕτως ἐπ' ἄπειρον 30 ὁδεύομεν. ὥστε ὁ μόνον ἐν ἐστὶ τὸ τῷδε εἶναι καὶ τὸ τῷδε εἶναι, ἀλλὰ καὶ ὁ λόγος αὐτῶν ὁ αὐτός, ὡς δῆλον ἐκ τῶν εἰρημένων· πολλὰ γὰρ ἄτοπα ἐδείξαμεν ἀπόμεινα τῷ λόγῳ τῷ ὑποτιθεμένῳ αὐτὰ κοχωρία ἀπ' ἀλλήλων. Asclep.

ἐπειδὴ καὶ τὸ τί ἦν εἶναι ὕσας ἐστὶ δηλωτικόν, ἔστι αὐτῷ ὁρισμός· καὶ εἰ μὲν ὁ αὐτός, ἔχω τὸ ζητούμενον, εἰ δὲ διάφορος, καὶ ἐπ' ἐκείνῳ ἐρωτῶ καὶ ἐπ' ἄπειρον ὁ λόγος προέρχεται. καὶ πάλιν τὸ ἐν ἐπειδὴ ὕσας ἐστὶν, ἔστι αὐτῷ ὁρισμός, καὶ ὅτος ἢ ἀλλότριος ἢ ὁ αὐτός· εἰ μὲν οὖν ὁ αὐτός, ἔχω τὸ ζητούμενον, εἰ δὲ ἀλλότριος, πάλιν ἔστι καὶ ἐκείνῳ ὁρισμός, καὶ ὕτως ἐπ' ἄπειρον προερχόμεθα. διὸ 40 φησιν "ὥς καὶ" κτλ. id.

1031 b εἴ τις δὲ ἐκάσῳ τί ἦν εἶναι ὄνομα θεῖτο, ἐπειδὴ παντὸς ὀνό- 31. ματος δηλωτικὸν ὕσας ἐστὶ τί ἦν εἶναι, ἔστι καὶ παρ' ἐκείνῳ τὸ ὄνομα ἄλλο τί ἦν εἶναι ἵππου. ἀλλὰ μὴν τὸ τί ἦν εἶναι ἢ φύσις τῷ ἵππῳ ἐστὶν, ὥστε εἴπερ ἐστὶ καὶ τούτῳ τί ἦν εἶναι ἵππου, ἔστιν τῷ ἵππῳ δύο 45 ὕσας καὶ φύσεις, καὶ ὁ μόνον δύο ἀλλὰ καὶ ἄπειροι. ἐπεὶ δὲ τις λέγειν ἔμελλεν, ἀλλ' ὅτι εἰς ἄπειρον προΐεται ἀνάγκη, ἀλλὰ κατα- τήσομεν εἰς τι ὅτ' ἐστὶν εἶναι ἔκ τινος ἕτερον ἀλλὰ ταυτό· εἰ γὰρ

ἔστι ταυτόν, ὅτι ἀνάγκη εἶναι ἐκείνῳ τί ἦν εἶναι, ὅτι ἔστι ἕτερον· εἰ γὰρ ἐκ τῷ λέγειν ὅτι ἔστιν καὶ τὸ τί ἦν εἶναι ἐκάσῳ ἕτερον ἐκ, συμβαίνει καὶ ἐκείνῳ εἶναι τί ἦν εἶναι, — εἴπερ εἰς τι κατατήσομεν ταυτόν ὅτ' ἐστὶν εἶναι αὐτῷ, ὅτι ἔστι ἐκείνῳ πάλιν ἄλλο τί ἦν εἶναι. ἐπεὶ οὖν δυνατόν ἦν ὕτω τινὰ ἐνέστασθαι, πρὸς τούτῳ ἀπαυ- ἐπάγει "καίτοι τί κωλύει καὶ νῦν εὐθύς εἶναι τινὰ τί ἦν εἶναι;" τυτέστι τί κωλύει μὴ εὐθύς ἔστιν καὶ ταυτόν εἶναι καὶ τὸ τί ἦν εἶναι αὐτῷ, ἀλλὰ μὴ πολλὰ τῷ εὐρίσκειν; ὁ μόνον δὲ ἔστιν καὶ τὸ τί ἦν εἶναι ἐκάσῳ ταυτόν ἐστὶν, ἀλλὰ καὶ ὁ λόγος αὐτῶν ὁ αὐτός καὶ εἰς. ὁ γὰρ ἕτερος ἐστὶν ὁ λόγος τῷ ἀνθρώπῳ καὶ τῷ τί ἦν εἶναι... εἰ μὲν γὰρ καὶ συμβεβηκός ἐστὶν καὶ τὸ τί ἦν εἶναι αὐτῷ ἢ τὸ αὐτό, ὅτι ὅτι ὁ λόγος αὐτῶν ὁ αὐτός. ἐπεὶ δὲ ἐκ πάντων τῶν δεχ- θέντων ἀνεφαίνῃ ὅτι καθ' αὐτό εἰσιν ἔν, καὶ ὁ λόγος αὐτῶν εἰς ἐστὶν. ὁ δὲ ἀνωθεν μὴ ἤρξατο ἄτοπον, νῦν ἐπαναλαμβάνει καὶ σαφέστερον τίθησι λόγον "εἰ — εἰσιν." τυτέστιν, εἰ τὸ τῷ ἐνός τί ἦν εἶναι ὄνομα τεθείη, ἔστι ἄλλο τῷ τεθέντος ὀνόματος τί ἦν εἶναι. ἀλλ' εἰ τούτῳ, εἰς ἄπειρον ἵεται ἀνάγκη· τὸ γὰρ ἐπὶ εἶναι ἔστι τὸ τί ἦν εἶναι τῷ ἐνός, τὸ δὲ ἐν ἐστὶν ὅ ἐστὶ τὸ τί ἦν εἶναι τὸ ἐπὶ εἶναι· τὸ δ' ἐπὶ εἶναι ἔστι πάλιν ἄλλο τί ἦν εἶναι, καὶ πάλιν ἐπὶ τούτῳ ὁ αὐτός λόγος. Alex.

τὸ γὰρ θερμὸν τὸ ἐκ τῆς τρίψεως γενόμενον μέρος ἐστὶ τὸ παρ' ἐκείνου μέρος καὶ ποιεῖ μέρος τι θερμασίας ἐν τῷ σώματι ὅμοιον ἐαυτῷ, αὐτὸν αὐτὸν ἢ καὶ γενῶν διαφορομένης τῆς ὑγρότητος. τὸ γὰρ μέρος, τυτέστιν ἢ γενόμενον θερμότητος, μέρος τι ὁμοῦνυμῳ ἐπὶ αὐτῷ, τυτέστιν θερμότητος ἢ ὑγείας, ἢς ὑγείας μέρος γίνεσθαι καλῶς δὲ εἶπεν, ἐὰν μὴ καὶ συμβεβηκός γένῃ. ἐκ γὰρ τῆς τρίψεως πολλάκις γίνεσθαι ἐρυθρὰ ἐκ τῆς θερμότητος, ὁ μόνον ἢ ὑγείας· τὸ δὲ ἐρυθρὰ καὶ συμβεβηκός· διὰ τούτῳ γὰρ γένεσθαι τριψίς· τὸ γὰρ αἷτον τῷ ποιεῖν πρῶτον καθ' αὐτό. Asclep.

εἴτα ἐπειδὴ ἀνωτέρω ἄλλοις ἐχρήσατο παραδείγμασιν, αὐτῷ λαμβάνειν ἀνθρώπῳ εἶναι καὶ λευκὸς ἀνθρώπος, ἐπὶ αὐτῷ φησὶ Σωκράτης καὶ Σωκράτης εἶναι. φησὶν οὖν ὅτι ὕδαν διαφέρει τὸ παρὰ τῶν διαφορῶν παραδείγμασιν· ὅτε γὰρ τὰ παραδείγματα. διὸ φησὶ "ὕδαν γὰρ διαφέρει ὅτε ἐξ — ἐπιτ.", τυτέστιν ὅτε τὸ ἐρωτῶν, ἐπὶ χρησάται τις διαφορῶν παραδείγμασιν ἐρωτῶμενος, ὕδαν βλάπτει τὸν λόγον, μόνον ἵνα συμφωνῶσι τῇ φύσει τῶν παραδειγμάτων. εἴτα φησιν ὅτι "πῶς μὲν ὕδαν" κτλ. id.

ἐξ ὧν γὰρ ἐρωτῶσιν (ἐκ γὰρ τῶν καὶ συμβεβηκός τὰς φύσεις ποιεῖν), ἐκ τούτων καὶ τῶν λύσεων ταύτων. Alex.

φησὶν οὖν ὅτι ἐπὶ τῶν φυσικῶν πραγμάτων καὶ τὸ ὑλὸν αἰσθάνεσθαι καὶ τὸ ποιητικὸν καὶ τὸ εἰδικὸν φύσει ἐστὶν. τὸ γὰρ γνωστέον ἔχει φύσιν τὴν φρονιτικὴν αὐτῷ, οἷον τὸ φυτὸν καὶ τὸ ζῷον· καὶ ὅτι εἰ καὶ τὸ εἶδος λεγομένη φύσις ἢ ὁμοειδὴς τῷ ποιεῖν. αὐτὴ δὲ ἐστὶν ἄλλω, οἷον εἰ τύχοι ἐν τῷ πατέρᾳ· ἀνθρώπος γὰρ ἀνθρώπου γένεσθαι ὕτως μὲν οὖν, φησὶ, γίνεσθαι τὰ γνωστέα διὰ τὴν φύσιν. Asclep.

καὶ πάλιν τὸ σῶμα μέγα γίνεσθαι. τούτῳ δὲ πλεονεκτεῖ ἢ ὅτι ἀνάγκη προϋπάρχειν ἑτέραν ὕσιν ἐνεργεῖν, εἰ μὴ ἄλλω γένεσθαι ὁμοῖον αὐτῷ· ἀνθρώπος γὰρ ἀνθρώπου γένεσθαι. ποῦν δὲ ἢ ποῦν ἐστὶν

ἀνάγκη προϋπάρχειν ἐνεργεία, ἀλλὰ μόνον δυνάμει ἐστὶ καὶ ποσὸν καὶ πῶς. id.

16. ἀλλὰ πῶς ἐν τῇ Φυσικῇ δείξας ὅτι γενέσεως γένεσις ἔκ ἐστιν ὅτι μεταβολὴ μεταβολῆς, ὡς φησὶν ὅτι γενέσεις εἰσὶ φυσικαί, ὡς γενέσεων ἢ γένεσις ἐκ φύσεως ἐστιν; ὥς τὸτο δοκεῖ λέγειν ἐπὶ τῶν γενέσεων εἰσὶ γενέσεις. ἢ τὸ "ὡς γένεσις" ἢ πρὸς τὰς γενέσεις, αἵμα, ἀπέδωκεν ἀλλὰ πρὸς τὰ τέλη αὐτῶν, οἷον τὰ φυτὰ καὶ τὰ ζῷα καὶ τὰ τοιαῦτα. καὶ εἰ τὸτο ἐστίν, εἴη ἂν λέγων ἐπὶ αὐτῷ αἱ φυσικαὶ γενέσεις εἰσὶ τῶν φυτῶν καὶ τῶν ζῴων, ὡς καὶ φυτῶν καὶ ζῴων ἢ γένεσις ἔκ ἀπὸ τέχνης ἐστὶν ἀλλ' ἀπὸ φύσεως. 10 ἢ τὸ "ὡς ἢ γένεσις ἐκ φύσεως ἐστὶ" τὸτ' ἂν εἴη ὅτι ὡς γενέσεων ἢ ὑπαρξέως καὶ τὸ εἶναι αὐτοῖς ἔκ ἀπὸ τέχνης ἢ ἀπὸ ταυτομάτου ἐστὶν ἀλλ' ἐκ φύσεως. ἢ συγκαταβληθεῖσα ἢ τῷ πράγματι δυνάμεις τε καὶ φύσις ἐστὶν αἰτία τῶν γενέσεων ποιητικῇ. καὶ αἱ μὲν φυσικαὶ γενέσεις αὐτῷ, ἐξ ὧς γίνεσθαι τὸ διὰ γενέσεως γινόμενον, ἐστὶν ἡ ὕλη, 15 ὑφ' ὧς δέ, οἷον τῷ ποιητικῷ τῶν φύσει τι ὄντων, οἷον ἄνθρωπος ἱππος· ἐπειδὴ ἢ τὸ σπέρμα ἐκ τῶν, ὅσοι εἰσὶ ποιητικὰ αἷτια. τὸ δὲ "τῶν φύσει τι ὄντων" πρόσκειται, ἐπεὶ ἐν τῇ Φυσικῇ ἔλεγεν ὅτι φύσις μὲν ἐστὶ τὸ εἶδος· φύσις δὲ καὶ ἡ ὕλη, τὸ δ' ἐκ τῶν συγκαίμενον ἢ φύσις ἀλλὰ φύσει, ὥς τὸ ἐν ἄνθρωπον γενῶν ἢ 20 φύσις ἀλλὰ τῶν φύσει τι ὄντων. καὶ ἐστὶν ἡ μὲν ὕλη, ἐξ ὧς γίνεσθαι τὸ γινόμενον, ὑφ' ὧς δὲ τῶν φύσει τι ὄντων. αὐτὸ δὲ καὶ μάστιξ, λέγω δὴ τὰ ἐξ ὕλης καὶ εἶδος, ὡς καὶ ἐν ταῖς Κατηγορίαις καὶ ἐν τῇ Φυσικῇ καὶ ἐν ταύτῃ τῇ πραγματείᾳ, μάστιξ ὅσους εἶναι λέγομεν, εἶπεν. εἰπὼν δὲ ὅτι πάντα τὰ ἀπὸ φύσεως καὶ τὰ ἀπὸ τέχ- 25 νης γινόμενα ὕλην ἔχει, τὸ τὸτο ὅτως ἔχειν τὴν αἰτίαν συντόμως ἐπήγαγεν εἰπὼν "δύναμις" ἢ καὶ εἶναι καὶ μὴ εἶναι ἔκαστον αὐτῶν, ταύτης ἐπειδὴ ἔκαστον καὶ τῶν ἀπὸ φύσεως καὶ τῶν ἀπὸ τέχνης δύναμις εἶναι καὶ μὴ εἶναι, δῆλον ὡς ἀπὸ τῆς ὕλης τὸτο ἔχει· αὐτὴ γὰρ ἐστὶν ἡ τρεπτικὴ καὶ ἀλλοιωτικῇ, ἢ ποτὲ μὲν τὸτο τὸ εἶδος δέχεσθαι 30 ποτὲ δὲ ἄλλο, διὰ τὸ μὴ τὸ αὐτὸ καὶ ἐν αὐτῇ δύναμις ἑστῆναι καὶ διὰ τὸ εὐφυῶς ἔχειν πρὸς τὸ τὰ εἶδη δέχεσθαι. ἐστὶν ὅν ἐκαστὴ τῶν φύσει καὶ ἀπὸ τέχνης τῷ εἶναι καὶ μὴ εἶναι ἡ ὕλη αἰτία. ταῦτα εἰπὼν ἐπήγαγεν "καθόλου δὲ καὶ ἐξ ὧς φύσις καὶ καθὼς φύσις·" ὡς πολ- λάκις ἢ εἶπομεν ὅτι καὶ τὴν ὕλην ἢ γίνεσθαι τὸ εἶδος ἢ καθὼς εἶδος, 35 αὐτὴ λέγει φύσει. "τόδε ἢ γίνεσθαι ἔχει φύσιν" αἵμα ὡς αἷτιον ἐπὶ τῷ τὸ εἶδος φύσιν εἶναι, ταύτης τὸ γινόμενον διὰ φύσεως γίνεσθαι, φύσιν λέγων τὴν ἀπὸ τῆς ὕλης εἰς τὸ εἶδος ὁδόν — καὶ ἢ τὸ ἐν αὐτῷ ὅν εἶδος γίνεσθαι, ὁ γενεῖ· τὸτο ἢ ἐδήλωσε διὰ τὸ "καὶ ὑφ' ὧς — ὁμοειδής." Alex.

ἢ δὲ ὁδὸς αὐτῇ, ὡς ἂν ἐπεκτείνας λέγοι τις τὸ ὕ, ὡς αὐτὸς ἄρκεε, φύσις λέγει. φανερόν ὡς καὶ τὸ εἶδος, πρὸς ὃ αὐτὴ ἡ ὁδὸς ἐστὶ, φύσις ἐστίν. ὅτι δὲ τὸ εἶδος φύσις λέγει, δείκνυσιν καὶ ἄλλως. λέγει, φησὶ, τὸ σύνθετον φύσις, οἷον ὁ Σωφρονίσκος. καὶ δῆλον ὡς ἢ καὶ τὸ συναμφοτέρον ὁ Σωφρονίσκος φύσις λέγει (τὸτο ἢ φύ- 40 σιν λέγει), ἀλλὰ καὶ τὸ εἶδος, καθὼς καὶ γίνεσθαι τὸ γινόμενον ὑπ' αὐτῷ· καὶ ἢ τὸ ἐν αὐτῷ ὅν εἶδος γίνεσθαι, ὁ γενεῖ· τὸτο ἢ ἐδήλωσε διὰ τὸ "καὶ ὑφ' ὧς, ἢ καὶ τὸ εἶδος λεγομένη φύσις ὁμοειδής."

πῶς δὲ τὸ γινόμενον τῷ ὑφ' ὧς γίνεσθαι ὁμοειδὲς ἐστίν, ἐπήγαγεν "ἄνθρωπος ἢ ἄνθρωπον γενεῖ," πάντες δὲ οἱ ἄνθρωποι ὁμοειδῆς εἰσὶν. "αἱ δὲ ἄλλαι γενέσεις λέγονται ποιήσεις," εἰπὼν περὶ τῶν φυσικῶν γενέσεων, τῶν εἰσὶ, καὶ συμπεριαινόμενος καὶ εἰπὼν ὅτι ὅτω μὲν γίνεσθαι τὰ γινόμενα τὴν φύσιν, λέγει ὅτι "αἱ δὲ ἄλλαι γενέσεις" (ἄλλας λέγων τὰς ἀπὸ τέχνης) ἀπὸ δυνάμεως ἢ ἀπὸ διανοίας λέγονται ποιήσεις. id.

ἀπὸ τέχνης μὲν ὅν γίνεσθαι λέγει τὰ τεχνητὰ καὶ ὅλως ὅσα καὶ 1032 α τεχνὴν γίνεσθαι, ἀπὸ διανοίας δὲ τὰς ἀρετάς· εἶδη γὰρ τῶν καὶ αἱ 23 ἀρεταῖ· τελεῶσι ἢ τὴν ψυχὴν. εἰ δὲ καὶ πολλὰ τῶν τεχνητῶν (γίνεσθαι) ἢ τεχνητὰ τινὰ καὶ ἀπὸ ταυτομάτου, ὡς ἐρεῖ) ἀπὸ διανοίας γίνεσθαι, ἀλλ' ὅν ἢ τέχνη ἢ πάντως διάνοια. ἀπὸ δυνάμεως δὲ εἰσιν ὁπότ' ἔτυχεν, οἷον λύσσα καὶ μὴ λύσσα. id.

"τῶν — τύχης," ὥσπερ καὶ ἀπὸ φύσεως· γίνεσθαι ἢ καὶ ἐκεῖ, λέγω δὴ ἐν τοῖς ἀπὸ φύσεως γινομένοις, ἔνια ἐκ ταυτομάτου· γίνεσθαι ἢ βοτάναι καὶ ἐκ σπέρματος καὶ ἄνευ σπέρματος· πολλὰ ἢ τῶν βοτανῶν ἄνευ σπέρματος φύσιν) ἐκ ταυτομάτου. id.

καὶ ἐπὶ τῆς φύσεως ὅν γίνεσθαι, φησὶν, ἔνια καὶ ἐκ σπέρματος, 1032 α ὥσπερ ἄνθρωποι καὶ ἵπποι, καὶ ἄνευ σπέρματος, ὥσπερ σκυλῆες καὶ 30 πάντα τὰ ὑπὸ σήψεως γινόμενα, καὶ πόαι ὑπὸ τῆς καθόλου φύσεως, ὥσπερ αἱ βοτάναι. Asclep.

εἰπὼν δὲ ὅτι τὸ εἶδος καὶ τὸ τί ἦν εἶναι πρώτη ἐστὶν ὅσος, τὸ τὸ 1032 α εἶδος πρώτην ὅσος εἶναι αἷτιον ἐπήγαγε τὸ "καὶ ἢ ἐναντίων τρόπον 2 τινὰ τὸ αὐτὸ εἶδος." ἐπεὶ ἢ ἡ ἐρήσεις τῇ ὕλῃ ὑπάρχει, τῇ δὲ ἐρήσει τὸ εἶδος τὸ εἶναι παρέχει (τῇ ἢ αὐτὸ ἀπυσία ἢ ἐρήσεις ἐστίν), εἰ δὲ καὶ τῇ ἐρήσει τῇ ἐν τῇ ὕλῃ ὅσος τὸ εἶναι καὶ ὅλως τὴν ὑπαρξὴν τὸ διδόν τὸ εἶδος ἐστίν, αὐτὸ δὲ ἐστὶ καὶ τὰ τῶν καὶ ἐρήσει τὴν ὕλην καὶ κοσμῶν, πρώτη καὶ κυρίως ὅσος τὸτ' ἂν εἴη· τῶν ἢ ἐναντίων, φησὶν, ἢτοι τῶν ἐρήσεων τρόπον τινὰ τὸ αὐτὸ ἢτοι τὸ εἶδος ἐστὶ, ταύτης εἰδοποιῶν καὶ ὑπαρξέως χορηγόν· εἶδος ὅν καὶ ὑπαρξέως αἷτιον. καὶ ὅλως τῶν ὄντων εἶναι καὶ μὲν τῶν ὄντων συγκαταριθμειῶς τὰς ἐρήσεις τὸ εἶδος καὶ τὸ τί ἦν εἶναι ἐστίν· ἀπῶντος ἢ τῷ εἶδος εὐθύς ἢ ἐρήσεις τὸ εἶδος εἶναι ἔχει· ὥς ποιητικὸν αἷτιον τῆς ἐρήσεως τὸ εἶδος ἐστίν. Alex.

"εἶδος δὲ λέγω τὸ τί ἦν εἶναι ἐκάστω," ταύτης αὐτὸ τὸ αὐλον εἶδος, ἐξ ὧς καὶ τὸ ἐνυλον χαρακτηρίζεσθαι· καὶ οἱ ὅρισμοι ἢ καὶ εἶδη λαμβάνοντι. εἶτα ἵνα μή τις εἴποι πρὸς αὐτὸν ὅτι τί ὅν καὶ τὸ ἐναντίον ἔκ ἐστιν ἱατρός, οἷον τῆς νόσου, φησὶν ὅτι καὶ τῶν ἐναντίων τρόπον τινὰ τὸ αὐτὸ ἐστὶν εἶδος· τῆς ἢ ἐρήσεως ἐστὶν ὅσος ἢ ἀ- 40 τικειμένη ὅσος, οἷον ὕγεια νόσου. καὶ ἢ τὴν ἀπυσίαν τῆς ὕγειας δηλῶν) ἢ νόσου, ἢ δὲ ὕγεια ἐστὶν ὁ λόγος αὐτὸς ὁ ἐν τῇ ψυχῇ τῷ ἱατρῷ. γίνεσθαι δὲ ὕγεια ἐκ νόσου τῶν τὸν τρόπον. ἐπειδὴ τὸδε ἐστὶν ἡ ὕγεια, ἢ ὁμαλότης τῷ σώματος ἐν τύχῃ, ἀνάγκη ἐστίν, εἰ μέλλοι ὕγιαζεσθαι τὸ ζῶν, τοδὶ ὑπάρξει. Asclep.

ὅτι δὲ τὸ αὐτὸ ἀντὶ τῷ εἶδος ἔλαβε, τὸ δὲ εἶδος ἀντὶ τῷ αἷτιον 1032 α τῆς ὑπαρξέως τῆς ἐρήσεως, δῆλον ἐποίησεν εἰπὼν "τῆς ἢ ἐρή- 3 σεως ὅσος ἢ ὅσος ἢ ἀντικ.", ταύτης ἢ καὶ τὸ εἶδος ὅσος τῆς ἐρήσεως ἐστὶν ὅσος καὶ ὑπαρξέως, καὶ τὸ εἶναι αὐτῇ αὐτῇ χαρίζεσθαι. Alex.

τὸ δὲ "τρόπον τινά" πρόσκειναι, ὅτι ὁ καθ' αὐτό ἐστιν αἷτιον
τὸ εἶδος τῆς ζήτησεως, ἀλλὰ καὶ συμβεβηκός· συμβαίνει γὰρ ὑπο-
χωρήτως τῷ εἶδους γίνεσθαι αὐτήν· ἔστιν ὅν ἡ ὑγίεια, εἴπερ ἀναλο-
γεῖται αἰτία καὶ εἶδος τῆς νόσου, ἥπερ ἐστὶ ζήτησις. id.

1032^b 7. ἔπειτα αὐτῇ τι τοῦτον, ὃ ἐστὶ μέρος τῆς ὑγείας· καὶ μέρος ἐστὶ
τῆς ὑγείας θερμότης αὐτὴ τὸ διαπεφοιτηκός διὰ τὸ βάθος ἐκμοχ-
λεῦον ἀνευ τῶν μηχανῶν τὰ νοσοποιᾷ αἰτία, λέγει δὲ τὸ ἐκφυτον
θερμόν. ἡ ἔσχατος αὐτῇ τι τοῦτον, ὃ μέρος ἐστὶ τῆς ὑγείας, τῇ
θερμότητι ἢ τῇ τέχνῃ, οἷον οἷς χρῶνται ἰατροὶ ἀλείμμασιν, οἷον
μαρκιάτω ἢ τινι ἄλλῳ τοίωτῳ. λοιπὸν συνεπιλαμβάνει καὶ τὸ φυ-
σικὸν θερμόν, καὶ ὅταν καλᾷ (εἰ) τὸ ἀτακτὸν ἢ διὰ πλεόνων γινόμε-
νον τῷτο, οἷον τῆς τέχνης τῆς χρωμένης ἀλείμμασι καὶ ἑτέροις
βοηθήμασι διὰ τὴν κακοθήειαν τῷ νοσήματι, καὶ λοιπὸν τῆς φύ-
σεως συνεπιλαμβανομένης γίνεσθαι βοήθεια. τῷτο δέ, φησὶν, ἐστὶν
ἔχατον τὸ ποῦν, ὅπερ ἐστὶ μέρος τῆς ὑγείας, καὶ τῆς οἰκίας λίθου. 15
ὥστε ἀδύνατον τι γενέσθαι, εἰ μὴ προὔπαρχει τι ἕτερον, οἷον οἰκίαν
εἰ μὴ εἰσι λίθοι, καὶ ἐπὶ τῆς ὑγείας· ὡς γὰρ φασιν οἱ φυσικοί,
ὅθεν γίνεσθαι ἐκ τῷ μηδαμῇ μηδαμῶς· δεῖ γὰρ προὔπαρχειν τὴν
ὑλὴν ἐπὶ τῶν γινόμενων. εἴτα λοιπὸν ζητεῖ ὅτι ὥσπερ ἡ ὑλὴ μέρ-
ος γίνεσθαι τῷ συνθέτῳ, ἀρὰ γε ὅπως καὶ τὸ εἶδος; καὶ αὐτὸς μὲν ὅπως 20
ἐκείνου τὴν ἀπορίαν ἀπαλλάττει. Asclep.

1032^b 8. ἀλλ' εἰ δεῖ θερμότητα γενέσθαι, δεῖ τρίψεως· ἀρχεῖ ὅν ἀπὸ
τῆς τρίψεως, ἢ καὶ δύναμις ποιῆσαι, ἥτις τρίψις ἔχατον ἐστὶ καὶ τῆς
ὑγείας καὶ τῆς ὁμοιότητος καὶ τῆς θερμότητος. Alex.

1032^b 17. τὸ δὲ "ὁμοίως καὶ τῶν ἄλλων τ. μ. ἐκ. γ." οἶμαι τῷ "ὥστε σ.
τρ. τ. — ἐκ. ὑλὴν" συντάττεσθαι· καὶ εἴη ἂν λέγων ὅτι ὥσπερ
ὑγίεια ἐξ ὑγείας γίνεσθαι, ὅπως καὶ ἡ ὁμαλότης ἐκ τῆς ὁμαλότητος
τῆς ἐν τῇ φύσει τῷ ἰατρῷ ὅσης καὶ ἡ θερμότης ἐκ τῆς θερμότητος.
ὑπάρχει ὅν, ὥσπερ εἴρηται, ἡ τρίψις δυνάμει. ἡ δὲ τῷτο λέγει ὅτι
ὑπάρχει ἡ τρίψις δυνάμει τῷ ἰατρῷ, ἀλλ' ὅτι ἡ τρίψις δυνάμει 30
ὑγίεια ἐστὶν. εἰ γὰρ ἡ τρίψις ἀρχὴ τῆς ὑγείας ἐστὶ καὶ πρῶτον αἷτιον,
δῆλον ὅτι ἡ τρίψις δυνάμει ἐστὶν ὑγίεια. καὶ οἶμαι ὅτι τὸ "ὑπάρχει
δὲ τοδὶ δυνάμει" περὶ τρίψεως εἴρηται, ὅτι ἡ τρίψις δυνάμει ἐστὶν
ὑγίεια. τὸ δὲ "τῷτο δὲ ἡδὴ ἐπ' αὐτῷ" περὶ τῷ ἰατρῷ εἴρηται,
τυτέστιν ἡ τρίψις δὲ ἐπὶ τῷ ἰατρῷ ἐστὶ καὶ δύναμις αὐτῇ 35
σαι. id.

1032^b 20. "ὑπάρχει δὲ τῷτο δυνάμει," τυτέστι τῷ φαρμάκῳ ὑπάρχει
δυνάμει ἢ θερμότης· ἐρχόμενον γὰρ θερμαίνει· τῷτο ὅν ἐπ' αὐτῷ
ἐστὶ τῷ βοηθήματι. Asclep.

1032^b 23. ἐὰν δὲ ἀπὸ ταυτομάτου, φησὶ, γένεσθαι ἡ ὑγίεια, ἀπὸ τῷτο γε-
νήσεσθαι ἥτοι ἀπὸ τῆς τρίψεως, ὅπερ ἐγένετο τῷ ποιεῖν ἀρχὴ τῷ
ποιεῖν ἀπὸ τέχνης. Alex.

ἐὰν δὲ ἀπὸ ταυτομάτου γένεσθαι ἡ ὑγίεια, ἀπὸ τῷ λόγῳ γίνεσθαι,
ἀφ' οὗ καὶ ὁ τεχνίτης ἀρχεῖ ποιῆναι, τυτέστιν ἀπὸ θερμότητος. Asclep.

1032^b 26. ἥτοι ἀπὸ τῆς τρίψεως. ὅπερ ὅν τῷ ποιεῖν τῷ ἀπὸ τέχνης
ποιεῖν τὴν ὑγίειαν ἀρχὴ γέγονεν αὐτῷ καὶ αἷτιον τῷ τὴν ὑγίειαν
ποιῆσαι, αὐτῇ γενήσεσθαι καὶ ἐκ ταυτομάτου· τὴν γὰρ θερμότητα τὴν
ἐν τῷ σώματι ποιῆσαι ἢ τρίψις. Alex.

αὐτὴ δὲ ἢ ἐν τῷ σώματι ὑπὸ τῆς τρίψεως γιγνόμενη θερμότης
ἢ μέρος ἐστὶ τῆς γιγνόμενης ὑγείας, ἢ εἰ μὴ ἐστὶ ἡ θερμότης
μέρος τῆς ὑγείας, ἀλλ' ὅν ἔπειτα αὐτῇ τοῦτον τι οἷον ἡ ὁμαλότης,
ἥτις μέρος ἐστὶ τῆς ὑγείας. αὐτὸ δὲ τὸ ἐπόμενον τῇ θερμότητι καὶ
μέρος ἐστὶ τῆς ὑγείας ἢ εὐθὺς ἔπειτα αὐτῇ, ἢ εἰ μὴ εὐθὺς ἀλλ' ὅν
διὰ πλεόνων. τὸ δὲ "τῷτο δ' ἔχατον τὸ ποῦν" τοῦτον ἂν εἴη
ὅτι ἡ τρίψις ἢ ποῦσα τὸ μέρος τῆς ὑγείας ἔχατη ἐστὶ καὶ τῆς θερ-
μότητος καὶ τῆς ὁμαλότητος καὶ τῶν λοιπῶν· καὶ ὥσπερ ἡ θερμότης
ἢ τὸ ἐπόμενον αὐτῇ (τῷτο γὰρ δεῖ προσπακύνειν) μέρος ἐστὶ τῆς
ὑγείας, ὅπως καὶ οἱ λίθοι τῆς οἰκίας καὶ ὁ χαλκός τῷ ἀνθρώπῳ
ὥστε φανερόν ἐστιν ἐκ τῶν εἰρημένων ὅτι ὅθεν γίνεσθαι μὴ προὔπαρ-
χόντος τινος, ἀλλὰ πᾶν τὸ γινόμενον ἐκ τινος γίνεσθαι. καὶ ὅτι μὲν
μέρος τι ἀναλογεῖται ὑλῇ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχει τοῖς γνωστέοις, φε-
νερόν, ὅτι καὶ τῶν τῷ ὁρισμῷ μερῶν τι λόγον ὕλης ἐπέχει, ἐκ
ἀφανές· τὰ γὰρ γένεσθαι ὑλῇ ἀναλογεῖται, καὶ τῷτο δῆλον ἐκ τῷ τὴν χαλ-
κῶν κύκλον δύο λέγεσθαι ἔχον ὕλην, τὸν τε χαλκὸν καὶ τὸ χῆμα,
τὸν μὲν χαλκὸν ὡς τὸ συναμφότερον, τὸ δὲ χῆμα ὡς τὸ εἶδος. ἔχει
δὲ ὁ χαλκὸς κύκλος ὁ μόνον καὶ τὸ συναμφότερον τὴν ὕλην, ἀλλὰ
καὶ ἐν τῷ λόγῳ. id.

τῷτο δέ, φησὶν, ἐστὶν ἔχατον τὸ ποῦν, ὅπερ ἐστὶ μέρος τῆς
ὑγείας, καὶ τῆς οἰκίας λίθου. ὥστε ἀδύνατον κτλ. Asclep.

φησὶν ὅτι πᾶσα ἀνάγκη μέρος τι ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχει ἡ
τῷ ἐπομένῳ ὡς μέρος αὐτῷ λαμβανόμενον· ἢ γὰρ ὕλη μέρος ἐστὶ
ὑπάρχει γὰρ αὐτῇ καὶ φύσει προσδέεσθαι τὸ εἶδος. ἀρὰ ὅν, φησὶ,
καὶ τὸ εἶδος γίνεσθαι· τὰ γὰρ σύνθετα καὶ τὴν ὕλην προαπορεῖ, καὶ ἐπὶ
εἶδος, οἷον, ὡς φησὶν αὐτός, τὸς χαλκοῦς κύκλους λέγομεν καὶ τὴν
ὕλην, ὅτι χαλκός ἐστι τοῦτοδε ἔχων χῆμα· καὶ τῷτο ἐστὶ τὸ γένος
τῷ χαλκῷ κύκλῳ, εἰς ὃ πρῶτον τίθεσθαι, τυτέστι τὸ εἶδος τῷ χῆμα-
τος τῷ κύκλῳ εἶδος αὐτῷ ἐστὶν· ὁ δὲ χαλκὸς κύκλος ἔχει ἐν τῷ
ὁρισμῷ καὶ τὴν ὕλην, καθάπερ εἰρήκαμεν. id.

ὁ λέγων ἐκεῖνο ἀλλ' ἐξ ἐκεῖνου, τυτέστι παραγωγῶς, ὁ φησὶ
ἀνδρίας ἦν καὶ γένεσθαι ἐκ λίθου λίθινος λέγει· πρὸ γὰρ τῆς γένεσθαι
λίθος ὑπῆρχε. πῶς ὅν δύναμις καὶ προσλαβὼν ἕτερον χῆμα ὁμοίως
λέγεσθαι, ὥστε ἀνείδεος πρὸ τῷ χήματος ὑπῆρχεν; ὁ μέντοι γε ὁ
ἄνθρωπος ὑγιαίνων ὁ λέγει ἐκεῖνος ἐξ οὗ γέγονε παραγωγῶς, ὁ
κάμνων, ἀλλὰ κακῶς· αἷτιον δὲ ὅτι τὰ γνωστέα πάντα γί-
νεσθαι ἐκ τῆς οἰκίας ζήτησεως καὶ ἐξ ὑποκειμένου, καθάπερ ἐν τῇ
θεωρίᾳ. ἔσται καὶ ὁ ἄνθρωπος καὶ ὁ κάμνων. μᾶλλον δὲ λέ-
γει ἐκ κάμνοντος ὑγιῆς γενέσθαι ἥπερ ἐξ ἀνθρώπου, διὸ ὑγιῆς
κάμνων ὁ λέγει· μετέβαλεν γὰρ κατ' ἐκεῖνο· ἄνθρωπος δὲ λέγει
καὶ ἄνθρωπος ὑγιῆς. ὡς δὲ ἐστὶν ἡ ζήτησις ἀδύνατος καὶ ἀνύμνητος
(ἐπὶ γὰρ τῆς ὑγείας ἔχει ὄνομα τὴν νόσον, ἐπὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκ
ἔχοντος ὁμοίως ὄνομα, ὥσπερ ἐν χαλκῷ χῆμα ὁμοίως). ἀρὰ
γὰρ ὁ ἐκ ἀνδρίας τί ἐστὶ, πότερον τρίγωνον ἢ σφαῖρα ἢ τι ἄλλο
τοῦτον. ὁμοίως καὶ ἡ φησὶν φαμέν ὅτι ἐξ ἐκ οἰκίας γένεσθαι
ἀδύνατον γὰρ ἡ ζήτησις πότερον πλῆθος ἢ εὐλὰ ἢ τι τοῦτον ἄλλο
ἐπὶ γὰρ τῶν ἀδύνατων τὴν ζήτησιν ἐξ ὕλης δεκτικῶς γίνεσθαι τὰ γνῶ-
μενα, ὥσπερ ἐπὶ τῶν ἐχόντων οὐκισμῶν τὴν ζήτησιν ἐξ αὐτῆς

τῆς φέρσεως. διὸ φησιν, ὥς ἐκεῖ ἐκ κάμνοντος. ἀμφαι τοι ὡς ἐπὶ τῶν ἐχόντων ὠρισμένην τὴν φέρσιν ὃ λέγομεν τὴν ὀνομασίαν τῆς ὕλης (ὃ γὰρ λέγει) ὃ ὑγιὴς ἀνθρώπος νόσος), ὥτως καὶ ἐπὶ τῶν ἐξ ὕλης λεγομένων γίνεσθαι καλῶν μὴ τὴν γένεσιν αὐτῆς ὕλης ὀνόματι· ὃ γὰρ λέγει) ὃ ἀνδρίας, ἐξ ὕλης, ἀλλ' εἰ ἄρα, ἐξ ὕλης καὶ 5 χαλκῶς, ἀλλ' ὃ χαλκός. ὁμοίως καὶ λίθως ἀλλ' ὃ λίθος· τὴν γὰρ ὅτι, φησὶν, ὃ δὲ ὡς ἐκ ἐξ ὕλης γίνεσθαι ἀνδρίας ἢ ἐκ πλῦθνος οἰκίας, ἐάν τις ἀκριβῶς σκοπῇ, ὃ καὶ ἀν εἴποι· τὸ γὰρ γινόμενον ἐν μεταβολῇ θεωρεῖ, ὥς ἐκ ὑπομένει τὸ αὐτὸ ὑπάρχον καὶ πρὸ τῆς γενέσεως καὶ μὴ τὴν γένεσιν. ὥς ἐκ δεῖ λέγειν ὅτι ὃ χαλκός γέγονεν ἀν- 10 δρίας· ὃ δὲ γὰρ ἦσαν καὶ μὴ τὴν γένεσιν ἔμεινε χαλκός· ὃ μέντοι γὰρ ἐκ ἀνδρίας. id.

330 καὶ τότε δεῖ προδεῖναι ὅτι καὶ πάλιν τὰ μὲν τῶν ὄντων λέγει) ἐκ τῆς φέρσεως, τινὰ δὲ ὃ λέγει) ἐξ ἐκείνης γίνεσθαι ἀλλ' ἐκ τῆς ὕλης. καὶ εἰ τὸτο προσθεῖναι, ἔσται τὸ ἐπαγόμενον σαφές, τὸ "αἷτιον 15 ὃ ὅτι γίνεσθαι ἐκ τῆς φέρσεως καὶ τὸ ὑποκειμένου." καὶ εἴη ἂν τὸ λεγόμενον τοῦτον· αἷτιον δὲ τὸ τινὰ μὲν λέγεισθαι ἐξ ὃ γίνεσθαι τινὰ δὲ μὴ, ὅτι γίνοντο) ἐκ τῆς φέρσεως, ἥτις συνελήθη τῇ ὕλῃ. καὶ ὅταν μὲν ὀνομασμένη ἢ ἡ φέρσις, τότε λέγομεν ὅτι γέγονεν ἐκ τούτου... ἐπ' ἐκείνους δέ, ὡς ἐπὶ τῷ ἀνδριάντος καὶ τῆς οἰκίας, διὰ 20 τὸ μὴ κεῖσθαι ὄνομα τῇ φέρσει, ὥς περ ἐνταῦθα ὃ ὑγιὴς ἐκ κάμνοντος λέγει) γενέσθαι, ὥτως καὶ ὃ ἀνδρίας καὶ ἡ οἰκία ἐκ τῆς τῷ ἀνδριάντος καὶ τῆς οἰκίας φέρσεως γίνοντο), ἀλλὰ διὰ τὸ μὴ κεῖσθαι ὄνομα ταῖς φέρσεσι δοκεῖ ὅτι ὥς περ ὃ ὑγιὴς ἐκ κάμνοντος γίνεσθαι, ὥτως καὶ ὃ ἀνδρίας ἐκ χαλκῶ καὶ τῆς ὕλης. ὃ λέγει) δὲ ὃ ὑγιὴς ἐκεῖνο 25 ἐξ ὃ γέγονεν, ὡς ἐκ λέγει) ὃ ὑγιὴς νοσῶν. ὥτω καὶ ὃ ἀνδρίας ὃ λέγει) χαλκός ἢ λίθος, ἀλλὰ λίθως ἢ χαλκῶς. ὅτι δὲ ἀνώνυμος ἢ ἐν τῷ χαλκῷ φέρσις, φανερόν... ἀλλὰ τὰ μὲν λεγόμενα, οἶμαι, τοιαῦτα. ἐν δὲ τῇ λέξει τῇ "ὦν δ. ἢ γ. ἀδ. κ. ἀν. ο. ἐν χ. χήματος ὀνομασθῆναι" τοῦτον ἐστίν· ὦν δ' ἢ φέρσις ἀδελγὸς καὶ ἀνώνυ- 30 μος, ἐπὶ τούτων ὃ δοκεῖ ἐκ τῆς φέρσεως γίνεσθαι, ὥς περ ἐκ κάμνοντος· ἐν γὰρ τῷ χαλκῷ ὃ καὶ ἐστὶν ὄντος ποῖον χήματος φέρσιν ἔχει. ἢ μὲν δὲ τῶν λεγομένων ἔννοια τοιαύτη τις ἂν εἴη καὶ ὥτω δὲ κατ' ἐμὴν δύναμιν σεσαφηνίσαι· ἐπιζητήσεται δ' ἂν τις ποῖαν τινὰ χρῆσαν τοῖς προσεχῶς δεχθεῖσι παρέχει). . . ἀλλ' ἐπειδὴ ἔδειξε 35 ὅτι πᾶν τὸ γινόμενον ἐκ τινος γίνεσθαι, διαβρωσάμενος ἠθέλησε καὶ τὸ πῶς λέγει) τὰ γινόμενα· προβέμενος δὲ δεῖξαι ὅτι τὸ εἶδος καὶ τὸ τί ἦν αὖται ὃ γίνεσθαι, καὶ συνιδὼν ὅτι ὃ δὲ αὐτῷ πρᾶγμα ὃ δὲ δυσχερὲς εἰς τὸ τοῦτο δεῖξαι γενήσεσθαι, εἰ πρότερον δεῖξει ὅτι πᾶν τὸ γινόμενον ἐκ τινος γίνεσθαι, καὶ τὸτο δεῖξαι νῦν τρέπεσθαι εἰς τὴν δεῖξιν τῷ ὅτι τὸ 40 εἶδος καὶ τὸ τί ἦν εἶναι ὃ γίνεσθαι. Alex.

ὅτι δὲ ἀνώνυμος ἢ ἐν τῷ χαλκῷ φέρσις, φανερόν· εἰ γὰρ ἡναικὸν ὀρίσασθαι καὶ εἰπεῖν ὅτι τούτου τὸ χήματος ἔχει φέρσιν, ὡς περ τῷ ἀνδριάντος, ὡς λέγωμεν ὅτι ὃ χαλκός φέρσιν ἔχων ἀνδριάντος γέγονεν ἐκ τῆς τοιαύτης φέρσεως, λέγω δὲ ἐκ μὴ ἀν- 45 δριάντος. εἰ γὰρ τὸτο λέγοι τις ὅτι χαλκός φέρσιν ἔχει τὸ χήματος τῷ ἀνδριάντος, πρόχειρον ἐμοὶ λέγειν ὅτι ὃ τῷ ἀνδριάντος ἀλλὰ φησὶς ἢ τριπόδος ἢ κιβωτίου ἢ ἵππου ἢ ἄλλου τινός, ὥς περ διὰ τὴν

ἀοριζίαν τῷ ποῦ χήματος ἔχει φέρσιν ὃ χαλκός, καὶ διὰ τούτου καὶ ἀνώνυμον· τὰ γὰρ ἀορίζα ἀνώνυμα. ὃ φημεν τὴν φέρσιν, ἀλλὰ τὴν ὕλην· ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῶν λίθων. ὃ δὲ τούτου γὰρ ἡ φέρσις ὀνομασμένη τυγχάνει, ὡς λέγωμεν ὅτι ἐκ μὴ οἰκίας γέγονεν οἰκία. καὶ ὃ τούτου φημεν ὅτι ἡ οἰκία ἐξ ὃ καὶ οἰκίας ὃ γίνεσθαι (μαχρό- 5 μενα γὰρ ἂν λέγοιμεν τοῖς ἐν τοῖς περὶ φύσεως διορισμοῖς· φανερόν γὰρ ὅτι ἐκ μὴ οἰκίας γέγονεν) ἀλλ' ὅτι ὃ δυνατὸν λέγειν ὡς ἐκ τῆς ἐνέσεως ἐν τῷ λίθῳ φέρσεως τῆς οἰκίας· ὃ μόνον γὰρ ἐν τῷ λίθῳ φέρσις οἰκίας ἐστίν, ἀλλὰ καὶ ἀνδριάντος καὶ ἄλλων μορίων. εἰπὼν δὲ ὅτι διὰ τὸ μὴ κεῖσθαι ὄνομα τῇ φέρσει ἐκεῖνο μὲν ὅλως ἐξ ὃ γέγονεν ὃ λέγει), ὡς ἐκ λέγει) λίθος ὃ ἀνδρίας, ἐξ ἐκείνου δὲ καὶ τούτου διὰ τὸ μὴ κεῖσθαι ὄνομα τῇ φέρσει. εἰ γὰρ ἔκειτο, ὃ καὶ τούτου ἐλέγομεν, ὥς περ ὃ δὲ ἐπὶ τῷ ἀνθρώπῳ· ὃ γὰρ λέγομεν ὅτι ἐξ ἀνθρώπου γέγονεν ὃ ὑγιὴς. καὶ ἄλλην αἰτίαν τίθησι τῷ διὰ τί ὃ λέ- 10 γει) ἐκ λίθου γίνεσθαι τὸν ἀνδριάντα λέγων "ἐπεὶ ὃ δὲ ὡς ἐκ ἐξ ὕλης γίνεσθαι ὃ ἀνδρίας" καὶ τὰ ἐξ ἧς. τὸ δὲ λεγόμενον τούτου ἐστίν· ἐάν τις σφάδρα καὶ ἀκριβῶς ἐπιβλέψῃ καὶ ἐπιστήσῃ τῇ τῶν πραγμάτων φύσει, ὃ καὶ ἀν εἴποι ὅτι ἐκ ἐξ ὕλης γίνεσθαι ὃ ἀνδρίας ἢ ἐκ χαλκῶ, ὅτι τὸ μὲν ἐκ τινος γινόμενον ἐκεῖθεν ἐξ ὃ γίνεσθαι μεταβάλλει καὶ ἐξ ἑαυτοῦ τῆς 20 ἐν ἧ ἦν φύσεως καὶ γέγονεν ἄλλο τι, ὃ δὲ χαλκός ἀνδρίας γεγενῆσθαι πάλιν μένει χαλκός, ὃ ὃ καὶ ἀν εἴποις γεγενῆσθαι. ὃ καὶ ἄρα γίνεσθαι ἐκ χαλκῶ ἀνδρίας, ὥς περ λεχθήσεσθαι τούτου ἐπὶ τῷ ἀνδριάντος, λέγω δὲ ὅτι ἐκ χαλκῶ γέγονεν. id.

ἐπειδὴ ὅν τὸ γινόμενον ὑπὸ τε ποιητικῷ γίνεσθαι καὶ ἐκ τῆς φέρ- 10330 σεως ἢ καὶ ἐκ τῆς ὕλης, καὶ τι γίνεσθαι, ὡς ἀνθρώπος ἢ ἵππος ἢ σφαῖρα ἢ κύκλος ἢ ἄλλο τι, ὥς περ ὃ δὲ τὸν χαλκόν (λεγεῖσθαι γὰρ ἐπὶ τούτου) ποιεῖ, ὥς περ ὃ δὲ τὴν σφαῖραν. id.

ὡς ὃ χαλκεὺς ὃ ποιεῖ τὸν χαλκόν ὥς περ ὃ δὲ τὴν σφαῖραν, 10330 τούτοις τὸ εἶδος αὐτὸ καθ' αὐτό, εἰ μὴ καὶ συμβεβηκός, ἐπειδὴ 29 συνελθὼν τὴν σφαῖραν χαλκῇ εἶναι, ἐκείνην δὲ ποιεῖ, τούτοις τὸ σύνθετον... ὃ δὲ δὲ, φησὶ, γίνοντο) τὰ εἶδη αὐτὰ καθ' αὐτά, ὥς περ ὃ δὲ ἡ ὕλη γίνεσθαι. ὡς δὲ τούτου δεῖξαι, λαμβάνει τρία δεξιώματα, ὅτι ὃ δὲ γίνεσθαι ἐκ τῷ μηδαμῇ μηδαμῶς ὄντος, καὶ ὅτι πᾶν τὸ γινόμενον ἔχει καὶ ποιητικὸν αἷτιον καὶ ὕλην καὶ σύνθετον ἐστίν· ὥς γὰρ ἡ φύσις ὥς τε ἡ τέχνη ποιεῖ τὴν ὕλην, ἐπεὶ, φησὶ, δεχθήσεσθαι ἑτέρας ὕλης καὶ τούτου ἐπ' ἀπειρον. εἰ ὅν αὐτὸ καθ' αὐτό, ἐπειδὴ πᾶν τὸ γινόμενον ἐξ ὕλης γίνεσθαι (τούτου γὰρ ἐν τοῖς δεξιώμασι λαμ- 30 βάνει), εἰ γίνεσθαι τὸ εἶδος, δῆλον ὅτι ἐξ ὑποκειμένου τινος γίνεσθαι. τούτου δὲ τὸ ὑποκείμενον ἢ ἀνεῖδον ἐστίν ἢ εἰδοπεποιημένον. ἀλλ' εἰ μὲν ὑποθέμεθα αὐτὸ ἀνεῖδον εἶναι, ἔσται τὸ εἶδος σύνθετον καὶ ὃ καὶ ἀπλῶν, καὶ τὸ μὲν τι αὐτῷ ὕλῃ τὸ δὲ εἶδος, ὥς περ ἀποπον· τὰ γὰρ εἶδη αὐτὰ καθ' αὐτὰ ὑπάρχουσιν. εἰ δὲ ὑποθέμεθα ἐκεῖνο τὸ ὑπο- 35 κείμενον εἰδοπεποιημένον εἶναι, ἐρωτῶ περὶ αὐτοῦ, ἄρα αἰετὶ ὑπάρχει εἰδοπεποιημένον ἢ ὃ; εἰ μὲν αἰετὶ, ἔχω τὸ ζητούμενον ὅτι ὃ γίνεσθαι τὸ εἶδος· εἰ δὲ μὴ αἰετὶ ἀλλὰ γέγονε, δῆλον ὅτι ἐκ τινος ὑποκει- μένου γέγονε, καὶ πάλιν περὶ τούτου ἐρωτῶ, εἰδοπεποιημένον ἐστίν ἢ ἀνεῖδον; καὶ ὥς περ εἰς ἀπειρον ὃ λόγος προελύσει, ὥς περ ὃ γίνεσθαι τὸ εἶδος αὐτὸ καθ' αὐτό, ἀλλὰ τὸ σύνθετον ἐστὶ τὸ γινόμενον τῆς

ὑλης τοιῶσδε μορφωμένης καὶ δεχομένης ἀχρόνως τὸ τέλος εἶδος.
Asclep.

εἰ δὲ καὶ λέγει σφαῖραν ποιεῖν, καὶ συμβεβηκός τὸτο λέγει·
διὰ τοῦτο τὴν χαλκὴν σφαῖραν ποιεῖν, ἀλλ' ὅχι διὰ τὸ εἶδος τῆς
σφαίρας καὶ τὸ τί ἦν εἶναι, ὁ περὶ τὴν χαλκὸν τίθησιν· αὐτὸ γὰρ ὅτι
γίνεται· τὸ γὰρ τότε τι ποιεῖν τὸτ' ἔστιν· τὸ γὰρ τὴν μερικὴν σφαῖραν
ποιεῖν ἐστὶ τὸ ἐξ ὑποκειμένου τῷ χαλκῷ καὶ τῷ εἶδος ποιεῖν τότε τι
ἥτοι σύνθετον. ποιεῖ γὰρ τὸ εὐρογυλὸν ἐν τῷ χαλκῷ, τὸ δὲ εὐρο-
γυλὸν (αὐτὴν λέγω τὴν εὐρογυλότητά τὴν αὐτοῖς καθ' ἑκάστα τὸ
εἶναι ἔχουσαν) ὅ ποιεῖ ὅδ' εἶδος τῆς σφαίρας. Alex.

1033^a εἰ γὰρ ποιεῖ τὸ εἶδος, ἐπειδὴ πᾶν τὸ γινώμενον ἐκ τινος ὑποκει-
12 μένου γίνεται, ὁ ἄλλος ὅτι καὶ τὸ εἶδος ἐκ τινος ὑποκειμένου ποιήσει τὴν
χαλκὸν ποιῆσαι εὐρογυλὸν, τυτέστι τὸ σύνθετον. ὁ μάλιστα δύνα-
τόν ἐστιν αὐτὸ ποιῆσαι τὸ εὐρογυλὸν ἢ τὴν σφαῖραν, ἀλλ' ἕτερόν
τι, οἷον τὸ εἶδος ἐν ἄλλῳ, φησὶ δὲ τὸ σύνθετον. εἰ γὰρ ποιεῖ 15
εἶδος αὐτὸ καθ' αὐτό, ἐκ τινος ὑποκειμένου ποιήσει αὐτὸ ὡς γινώ-
μενον, καθάπερ ἐν τῇ θεωρίᾳ εἰρήκαμεν, οἷον τὴν χαλκὴν σφαῖ-
ραν· τὸτο δὲ ἐξ ὑποκειμένου, ὅπερ ἐστὶ χαλκός. "τοῦτο ποιεῖ,"
τυτέστι τὸ εἶδος, ὃ ἐστὶν ἡ σφαῖρα· εἰ γὰρ γίνεται τι, ἐξ ὑποκειμένου
γίνεται, καὶ ὅπως εἰς ἅπειρον αἱ γενέσεις βαδίζον, καθάπερ ἐν τῇ 20
θεωρίᾳ εἰρήκαμεν. ὥστε ὁ ἄλλος ἡμῖν ἐντεῦθεν γέγονεν ὅτι ὁ γίνεται
τὸ εἶδος, ὅτε δὲ ἔστιν αὐτὸ γένεσις ὅτε ὁρίσματος αὐτοῦ, ὡς γινέσθαι
αὐτὸ καθ' αὐτό. Asclep.

1033^b ὥστε καὶ ἐκ τούτων φανερόν ἐστιν ὅτι ὅδ' εἶδος, ἢ ὅτι χρὴ κα-
5 λῆν τὴν μορφήν τὴν ἐν τοῖς αἰδιότησι, γίνεται, ὅδ' ἐκ γενέσεως εἰς
τὸ εἶναι ἄγει, ἀλλὰ τῆς ὑλης ὑπὸ τῆς ἐν αὐτῇ φύσεως ἀλλοιωμέ-
νης καὶ γινωμένης ἀχρόνως ἐπιγίνεται αὐτῇ καὶ ἐν ἀτόμῳ νῦν. Alex.

1033^b ὁ μόνον δέ, φησὶ, φανερόν ἐστιν ὅτι τὸ ἐν τῷ αἰδιότητι εἶδος ὁ
12 γίνεται, ἀλλ' ὅδ' ἐστὶ τὸτο, λέγω δὲ τὸ ἐν τῷ αἰδιότητι εἶδος, τὸ τί
ἦν εἶναι· τὸ γὰρ τί ἦν εἶναι καθόλου καὶ νοητόν, τὸτο δὲ αἰδιότης καὶ 30
μερικόν, ὃ καὶ γίνεται ἐν τῇ ὑλῇ ὑπὸ φύσεως. id.

1033^b τὸ ὅν σύνθετον ποιεῖ· ποιεῖ γὰρ ἐκ χαλκῷ καὶ σφαίρας· εἰ γὰρ
15 πάλιν ποιεῖ τὸ εἶδος καὶ τὸτό ἐστὶ χαλκὴ σφαῖρα, χαλκός δὲ τοιῶσδε
χηματιζέσθαι ὑπὸ τεχνίτου· εἰ ὅν ἐστιν ὅλως, φησὶ, τὸ εἶδος τῆς
σφαίρας ἢ γενέσεις, ἐξ ὑποκειμένου τινος γίνεται, καὶ εἰ μὴ τὸ ὑποκει- 35
μενον εἰδοπεποιημένον ἐστίν, εἰσαχθήσεται τὸ ἅπειρον, ὡς ἀνωτέρω
ἔδειξεν, εἰ δὲ ἀνείδεον, διαίρετόν ἐστι τὸ εἶδος καὶ ἐστὶ ὅπερ ἐστὶ τὸ
μὴ αὐτὸ ὑλὴ τὸ δὲ εἶδος, καὶ ἐστὶ ὅτω σύνθετον τὸ ἀπλὸν εἶδος,
ὅπερ ἐστὶν ἄτοπον. εἰ τοίνυν τὸτό ἐστὶ σφαῖρα, ὅταν αἱ ἀπὸ τῶ
κέντρου αὐτῆς πρὸς τὴν ἐπιφάνειαν προσπίπτουσαι ἴσαι ὑπάρχουσι, 40
τὸ δὲ εἶδος ἐντιθέμενον ἐν τῇ ὑλῇ τοιῶσδε χηματίζει αὐτήν, καὶ
ἐστὶ τὸ σύνθετον τὸ γινώμενον. φανερόν ὅν ἡμῖν γέγονεν ὅτι τὸ μὴ
ὡς εἶδος ἢ ὅςτις λεγόμενη ὁ γίνεται, ἢ δὲ σύνθεσις ἐστὶν ἢ γινωμένη.
Asclep.

πρόσκει) ἐν τισιν "τὸτο δὲ σφαῖρα εἶναι ὅλως, τὸ δὲ σφαῖρα 45
εἶναι ὅλως." cod. Reg.

1033^b καὶ ἅπερ ἐστὶ σφαῖρα χῆμα τὸ πάντῃ ἴσον ἀπέχον τῷ κέντρῳ,
16 τότε τὸ χῆματος τὸ μὴ ἐστὶ ὑποκείμενον, ἐν ᾧ τὸ εἶδος ἐστὶ, ὁ

ποιεῖ ὁ ποιῶν περὶ αὐτό, τὸ δὲ ἐστὶ εἶδος ἐν τῷ ὑποκειμένῳ ὅ, τὸ
δ' ἐκ τούτων ἐστὶ ἢ γεγονυῖα χαλκὴ σφαῖρα. καὶ λατὴν συμπε-
ραίνει). Alex.

καὶ ὅτι, φησὶν, ἐν ἅπαντι τῷ γινωμένῳ ὑλὴ ἐστὶ καὶ ἐστὶ τὸ μὴ
ὑλὴ τὸ δὲ εἶδος. πότερον ὅν ἐστὶ τις σφαῖρα παρὰ τὰςδε ἢ οὐκ 12
παρὰ τὰς πλύνους; Asclep.

δείξας ὅτι ὁ γίνεται τὸ εἶδος αὐτὸ καθ' αὐτό, ἐντεῦθεν φησὶ
ὅτι ὁ δυνατόν ἐστιν αὐτὰ καθ' αὐτὰ ὑπάρχειν ἐνεργεῖα τὰ εἶδη·
εἰ γὰρ τὸτο, φησὶν, ὑποθώμεθα, ἀναρεθῆσεται ἢ γένεσις... "ἐπι-
10 ρον — πλύνους;" φησὶν, ἀρὰ γε αὐτὰ καθ' αὐτὰ ὑπάρχουσιν ἐνε-
ργεῖα τὰ εἶδη, οἷον τὸ τῆς σφαίρας εἶδος παρὰ τὰς σφαίρας τῆς
ἐνταυθὰ ἢ τὸ τῆς οἰκίας εἶδος παρὰ τὰς καθ' ἑκάστην οἰκίας; ἢ
ὅδεποτε γίνεται γένεσις, καθάπερ ἐν τῇ θεωρίᾳ εἶρη; ἢ ὅτι τὸ
εἶδος χωριστὸν κατ' ἐνεργεῖαν καὶ μὴ τῶνδε τι εἶδῳ, καθάπερ
ἐν Κατηγορίαις εἶρητο, τὸ περὶ ὅσων δὲ τὸ πῶν ἀφορίζει; τὸ ὅν
εἶδος ὅκ ἐστιν αὐτὸ καθ' αὐτὸ ὡς μισμμένον ὑπάρχον, ἀλλὰ ποιεῖ καὶ
τεχνίτης καὶ ἡ φύσις. id.

δείξας ὅτι τὸ εἶδος καὶ τὸ τί ἦν εἶναι ὁ γίνεται ἀλλ' ἐστὶ μὴ, ἡ
νε) δὲ περὶ τὸ ὑποκείμενον, εἰπὼν δὲ καὶ ὅτι τὸ εἶδος ἢ ἡ μορφή
ἐν τῷ αἰδιότητι ὁ διὰ γενέσεως γίνεται ἀλλ' ἀχρόνως καὶ ἐν ἀτόμῳ
νῦν (λέγει δὲ εἶναι τὸ εἶδος ὅκ ἐνεργεῖα καὶ καθ' αὐτό, ὡς περὶ
ἐργῶν, ἀλλὰ τῇ ἐπινοίᾳ) — ταῦτα δὲ δείξας ἔρωτᾷ πότερον ἐκ
τις σφαῖρα παρὰ τὰςδε ἢ οἰκία παρὰ τὰς πλύνους αὐτῇ καθ' 1
αὐτὴν καὶ ἀπλῶς ἀνθρώπος παρὰ τὸς ἀνθρώπους. καὶ ἐρωτᾷ
ἐπικρίνει λέγων ἢ ὅκ ἂν ποτε ἐγένετο τότε καὶ αἰδιότης· σύνθεσις
γὰρ αὐτῷ τὸ τότε τι ἐπὶ τῶν αἰδιότητων καὶ εἰς δεῖξιν πιστεύειν ἢ
ὅλως ἐπὶ τῶν καθ' αὐτὰ δυναμένων εἶναι λαμβάνειν. καὶ ἐν ταῖς
Κατηγορίαις γὰρ εἶπεν ὅτι ἐπὶ μὴ τῶν πρώτων ὅσων, πρώτης λέ-
γων Σωκράτης καὶ ἀπλῶς τὰ άτομα, ἀναμφισβητήτως τότε π 1
σημαίνει ἐκάστη. ὅκ ἂν ὅν, φησὶν, εἰ καθ' αὐτὰ καὶ χωριστὰ
εἶδη, ἐγένετο τότε τι, ὥστε καὶ ἄλλων τινος ἀλλοιωμένου ἐπὶ γένε- 2
σεως ἀχρόνως τῷ ἀλλοιωμένῳ. ἀλλ' εἴπερ ἀρὰ ἐμελλε γένεσθαι
τῇ ὑλῇ, καὶ σύνθεσιν ἂν τὸτο ἐγένετο· ὡς γὰρ οἱ λίθοι αὐτὰ καθ' 3
αὐτοὺς ὄντες συνθέσει ἀλλ' ὁ διὰ γενέσεως καὶ ὅλως συναλλασσόμενος
τῆς οἰκίας μέρη γίνοντι καὶ ταύτην ἀπεργάζονται, ὥπως ἅπερ ἦν
καὶ τὰ εἶδη καθ' αὐτὰ, συντιθέμενα μὴ τῆς ὑλης τὰ άτομα ὅ
ἐποίει, ἀλλ' ὁ διὰ γενέσεως καὶ ἀλλοιώσεως. καὶ ἄλλως, ὡς περὶ ἐπὶ 4
ὁ οἶκος καὶ τοῦτο τὸ μέλι καθ' αὐτὰ ὄντα τὸ οἰόμῃ μελι πεποιημένον
δύναμι καὶ ἐν ἄλλοις εὐρίσκειται, ὥπως εἴπερ καὶ ὁ ἀνθρώπος καθ' 5
αὐτὸν ἦν συντιθείς τῇ τῇ ὑλῇ καὶ ποιήσας τὸν Σωκράτην, ἐν τῇ
ὑλῇ ὅκ ἂν ἡδυνήθη γενέσθαι, ὥστε καὶ ἕτερον ἀνθρώπου ποιεῖν, μὴ
χρὺς ὁ ἐχρησάμενος τῆς ὑλης μεθ' ἧς τὸν Σωκράτην ἐποίησε. ὁ ὅ
συμβαίνει τοῖς μὴ χωριστὰ τὰ εἶδη λένυσθαι· εἰ γὰρ καθ' αὐτὸν 6
φασιν εἶναι τὸν ἀνθρώπου καὶ τὸ εἶδος τῷ ἀνθρώπῳ, ἀλλὰ τῇ ἐπινοίᾳ
τῷ χωρίζουσιν ἐκ τῶν πολλῶν, ἐν τοῖς μερικοῖς δὲ τὸν τῶνδε
φύσιν διδάσκειν. εἰ μὴ ὅν, φησὶ, τὰ εἶδη καθ' αὐτὰ ὅκ ἂν ἐγένετο
τότε τι, ἀλλὰ τὸ μὴ εἶδος τῶνδε τι σημαίνει, τυτέστι πᾶν π 7
μαίνει, ὅκ ἀπλῶς δὲ πᾶν, ἀλλὰ περὶ ὅσων δὲ πᾶν ἀφορίζει 8

ἔτι ὅτι τὰ πῶτα ἔχουσιν, καὶ τὸ τοῦ διαφέρει τῆς ὕλης ὅτι ἐκείνη ἀπὸς ἐστίν, ἀλλὰ τοῦτον μὲν τὸ εἶδος σημαίνει τότε τι καὶ ὁρισμένον καὶ καθ' αὐτὸ δυνάμενον εἶναι ὅτι ἐστίν, ἀλλ' ὁ ποιῶν καὶ γινώσκων ἐκ τούτου τὸ εἶδος ποιεῖ καὶ γινώσκων τοῦτον, ἔτι καὶ ἐξ ὕλης καὶ αἰσῶς. "ὅταν γινώσκῃ, ἐστὶ τότε τοῦτον," τούτοις συνθέτως ὅτι ἐξ ὕλης καὶ αἰσῶς. τὸ δὲ ἐν τοῦτον ἐστὶν ὁ Καλλίας ἢ ὁ Σωκράτης. ὡς περὶ ἢ ὁ σφαῖρα ἢ ἡ χαλκὴ ἢ ὁ ἐξ ὕλης καὶ αἰσῶς ἐστίν, ὅταν καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐδὲ καὶ ὁ δῶς τὸ ζῶον ἐξ ὕλης καὶ αἰσῶς. ὅταν μὲν ὅν τὸ αἶος τὸ ἔνυλον ποιεῖ περὶ τὴν ὕλην, καὶ ὅταν ποιῇ καὶ γινώσκῃ, ἐστίν. αἶος δὲ αὐτὸ καθ' αὐτὸ καὶ χωρισθὲν ὅτι ἐστίν. Alex.

καὶ γινώσκῃ ἐκ τῆς ὕλης τὴν χαλκὴν τὴν σφαῖραν, καὶ ἐκ τῆ σφαιρ-
ματος ἢ τῶν τεσσάρων στοιχείων τὸ ἐμβρυον. Asclep.

καὶ ἡμεῖς γινώσκῃ, ἐστὶ δὴλον τοῦτον, τούτοις ἔνυλον εἶδος ὡς
ἐν ὕλῃ θεωρούμενον. ὡς γὰρ ἐν τοῖς καθ' ἑκάστα ὅπερ λέγειν ἄπαν, τὸ δὲ Καλλίας ἢ Σωκράτης τὰ καθ' ἑκάστα. . . ἐντεῦθεν, ὡς 15
ἀρετὴ ἐν τῇ θεωρίᾳ, πρὸς τὴν τὰς ιδέας προσβαλόντας ἀποκρίνεται. φησὶ γὰρ ὅτι εἴπερ εἰσὶν αἱ ιδέαι, καθάπερ τινὲς λόγους, ἕτεροι ὅσοι καὶ ἀνομοειδῆς παρὰ τὰ καθ' ἑκάστα εἶδη, ὅθεν ἡμῶν συμβαλόντι πρὸς τὰς γενέσεις καὶ τὰς ὁμοίας, ὡς ἐν τῇ θεωρίᾳ ἐκείνῃ. καὶ διὰ τούτου αἶτε δὴ μὴδὲν συμβαλλόμενα ὑδὲ ὑπάρ- 20
χουσιν ὁμοίᾳ καθ' αὐτάς. δὲ γὰρ τὰ γενῶντα ὁμοειδῆ ὑπάρ-
χουσιν. id.

φανερὸν ἄρα ἐκ τῶν εἰρημένων ὅτι τὸ αἰτιᾶς τὰ εἶδη ὡς
ποιῶν τῶν τῶν καὶ διδόναι αὐτοῖς ὑπαρξὸν διὰ τούτου, ὅθεν εἶναι
χρήσιμα πρὸς τὰς γενέσεις καὶ τὸ ποιῶν τὰς ἀτόμους ὁμοίας. ὡς δὲ 25
εἰς ἐν καθ' αὐτάς ὁμοίᾳ διὰ τὸ ὡς εἶναι τὰ τῶν ποιῶν. . . εἰ δὲ
ἔσαν τὰ εἶδη αἰτία γενέσεως, ἔδει τὸ πατρὸς μου μὴ ἔστος γε-
νέσθαι ἐμὲ. Alex.

ὡς δὴ δὴ δὴ ἡμῶν ἐντεῦθεν ὅτι τὸ δὲ ἡμῶν παραδείγματα καὶ
ιδέας ὑποτίθεσθαι. μαλιστα δὲ συνεβαλόντα αὐτὸ εἰς τὰς συνθέτους 30
ὁμοίας. εἰ τοῖνυν ἐπὶ τούτων ἀρχῆς ἐκείνης, δὴ δὴ δὴ ὅτι ἐκ-
μῶς ἡμῶν συμβαλόντι. Asclep.

καὶ καὶ μὲν τὴν ὕλην διαφέρουσιν τὸ τε γινώσκων καὶ τὸ γινώσκωμενον
(ἀλλ' ἢ καὶ ἄλλῃ), καὶ δὲ τὸ εἶδος ὁ διαφέρουσιν, ἐπειδὴ, ὡς αὐτὸς
φησιν, ἀτομὸν ἐστὶ τὸ εἶδος, τούτοις ἐν καὶ καθ' αὐτόν. ὅταν γὰρ ἐστὶ 35
τὸ εἶδος καὶ τὸ Σωκράτης καὶ τὸ Σωφροσύνη. καὶ βυλάμενος δηλώσει
τὸ ἐν, ἐπὶ γὰρ τὸ ἀτομὸν, τὴν ταυτότητα τῆς αἰσῶς ἐκείνης ὁμοί-
ας. id.

ἐπειδὴ δὲ πάντα φυσικὰ τὰ κίνησις ἔχει (φέρει) ἢ ὁ λίθος
ἐκείνῃ καὶ τὸ πῦρ αὐτῷ, λέγει ὅτι ὡς περὶ καὶ τῶν ζῶων πολλὰ τὴν 40
ἐκ τούτου κίνησιν καὶ τὸν, ὡς δὲ καὶ κινῆσθαι, ὅταν φέρεται εἰς τὴν ὁρχή-
μας, ὁ δὲ δύνανται, ὅταν καὶ οἱ λίθοι καὶ τὰ ζῶα κινῶνται μὲν δύνανται
φυσικῶς, ὡς δὲ ὡς ἀποτελεσάμενοι οἰκίαν ὑδαμῶς, εἰ μὴ ὑπὸ τῷ
ἐκείνῃ, καὶ τὸ πῦρ αὐτῷ μὲν κινῶνται ὑφ' αὐτῶν δύνανται, ὡς δὲ ὡς
ἐν χαλκῷ ἐκπαρῶσαι ὑδαμῶς, εἰ μὴ ὑπὸ τῷ χαλκῶς. Alex. 45

διὰ ταύτας ὅν τὰς αἰτίας τὰ μὲν, ὅταν οἰκία καὶ πλοῖον καὶ τὰ
καὶ ταῦτα, ὅταν ἔσται αὐτοῦ τῶν ἐχόντων τὴν τέχνην, τὰ δὲ, ὡς περὶ
ὕλην, ἔσται. id.

ὑπὸ ἢ τούτων καὶ τὰ φυσικὰ σώματα τῶν ὅτι ἐχόντων 1034
τέχνην, ὅταν ὑπὸ πόσεως εἶναι, ὑπὸ περιπέτου. γίνονται ἢ καὶ ἐντε- 19
θεν καὶ συμβεβηκὸς ὑγίαι. δύνανται ὅν καὶ τὰ φυσικὰ καὶ
ὑπὸ ἄλλων μὴ ἐχόντων τέχνην, ὅταν ὑπὸ ἀνιέρου πολλοὶ γεγονό-
σαν ὑγίαι. ἢ ὑπὸ μέρους, τούτοις τὸ ἐμφύτῳ θερμῷ πλεονέσαντος
καὶ κατασβέσαντος τὴν ψυχρὰν θερμασίαν. Asclep.

εἰτα διαβρῶν τὴν λόγον λέγει ὅτι τὰ καὶ ὑφ' αὐτῶν δυνά- 1034
ματα καὶ τὰς ὁ μόνον ὑπὸ τῶν ἐχόντων τὴν τέχνην κινῶνται, 20
ἀλλὰ καὶ κινῶνται ὑπὸ τῶν τοῦτων τῶν ὅτι ἐχόντων τὴν τέχνην.

10 Alex.

"ἢ ἐκ μέρους," τούτοις ὑφ' αὐτῶν. ἐπειδὴ γὰρ δύνανται καὶ τὰς 1034
καὶ ὑφ' αὐτῶν, ποτὲ μὲν ὑπὸ τῇ τεχνίτῃ κινῶνται, ποτὲ δὲ καὶ ὑπὸ 21
τῇ τῇ τέχνῃ μὴ ἐχόντος, ποτὲ δὲ καὶ ὑφ' αὐτῶν. id.

τὸ δὲ "τρόπον τινά" καὶ μετ' ὀλίγον τὸ "ἢ ἐκ μέρους ὁμοιότη- 1034
μων" πρόσκειται διὰ τὰ ἀπὸ τέχνης. ὅπως ἐξ οἰκίας ἐπαργεῖα 22

ὅσας οἰκία γίνονται, ὡς περὶ ὁ ἄνθρωπος ἐξ ἀνθρώπου. ἔσται ὅν ἡ οἰκία
τρόπον τινά ἐκ συνωνύμων. ὁ γὰρ λόγος τῆς οἰκίας κατηγορεῖται καὶ
καὶ τῇσδε τῆς οἰκίας. τρόπον δὲ τινά ὅτι ἐκ συνωνύμων. ὁ γὰρ ὑφ' αὐ-
τῆς ἡ οἰκία ἐξ ἧς γίνονται. διὰ τρόπον τινά αὐτὸς ὅτι ἐκ συνω-
νύμων. εἰπὼν δὲ ὅτι ἡ οἰκία ἐξ οἰκίας, ἐπειδὴ ὑπὸ τέχνης ἀλλ' ὅτι
ἐξ οἰκίας ἡ οἰκία γίνονται, τὴν αἰτίαν τῇ πῶς τούτου λέγει ἐπὶ γὰρ
εἰπὼν "ἢ γὰρ τέχνη τὸ εἶδος," τούτοις ἢ τέχνη τὸ εἶδος, τούτοις ἢ
τέχνη, ἀφ' ἧς ἡ οἰκία γίνονται, ὅτι ἐστὶν ἄλλο τι ἢ οἰκία. τὸ γὰρ εἶδος
τῆς οἰκίας τὸ ἐν τῇ ψυχῇ αὐτῶς ἐν τῇ οἰκίᾳ ὅτι ἐστὶν ἢ τέχνη,
ὡς ἐν τῇ γ' (c. 5) τῶν περὶ τῆς ψυχῆς δόξαν. τὸ δὲ "ἢ ἐκ μέρ-
ους συνωνύμων ἢ ἐχόντος τι μέρος" τοιαύτην ἔχει τὴν ἔννοιαν. τὸ
γὰρ θερμὸν, ἐξ ὅ γίνονται ἢ ὑγίαι, μέρος τι τῆς ὑγίαιας ἐστὶν ἢ
ἔχει μέρος αὐτῆς. id.

καλῶς ὅν εἶπε καὶ τὸ "ἐκ μέρους." ὅταν γὰρ ἡ οἰκία ἢ αὐτὴ ἐστὶ 1034
τῇ τέκτονι, ὡς περὶ ὁ ἔκτωρ τῇ Πριάμῳ, ἀλλὰ καὶ μέρος, καὶ 21
τὴν φαντασίαν, ἢ ἔχει ἐν αὐτῇ τὸ τέκτον τῷ ἀβακίῳ. ἢ ἐκ μέρ-
ους γινώμενος ὁμοιότητος ἐχόντος τι μέρος, ἐὰν μὴ καὶ συμβεβη-
κὸς γένῃ. . . δὴ δὴ ἐκ τῶν εἰρημένων δεικνύει ὅτι ὁμοειδῆς ἐστὶ τὸ
γινώσκων τῷ γινώσκωμενῳ, φησὶν ὅτι δὴ δὴ ἡμῶν γένοντες ἐκ τῶν εἰρη-
μένων καὶ ὅτι τρόπον τινά ἅπαντα γίνονται ἐξ ὁμοιότητος, τούτοις ἐκ
τῶν συνωνύμων. ἄνθρωπος γὰρ ἄνθρωπον γινώσκῃ. ταῦτα δὲ συνω-
νυμα. καλῶς δὲ προσέθηκε τὸ "τρόπον τινά." ὁ γὰρ ἐπὶ πάστων
εὐδοκίᾳ αὐτῷ ὁ λόγος, καὶ μαλιστα ἐπὶ τῶν τεχνικῶν καὶ τῶν ἐκ σφ-
ψείας. ὁ γὰρ τὸ εἶδος τῷ ἀβακίῳ τὸ ἐν τῇ τέκτονι συνωνύμων ἐστὶ
τῷ γινώσκωμενῳ ἀβακίῳ. διὰ καὶ αὐτὸς ἐπὶ γὰρ ὡς περὶ τὰ φύσει
ἢ ἐκ μέρους" φησὶν ὁμοιότητος, ὅταν ἡ οἰκία γίνονται ἐξ οἰκίας, ἢ ὑπὸ
τῷ. ἢ γὰρ τέχνη τὸ εἶδος ποιεῖ τῆς οἰκίας, τὸ καὶ ἐχόντος ἐν αὐτῇ
τὸ εἶδος τῷ ἀβακίῳ. Asclep.

ὁ λέγει τούτοις ἐστὶν. τὸ ὑπὸ τῷ καθ' αὐτὸ πῶς πρῶτον ἐγ- 1034
γινώμενον τῷ πῶς κινῶν μέρος γίνονται τῆς ὑγίαιας. . . τὸ γὰρ θερ- 25
μὸν τὸ ἐκ τῆς τριψείας γινώμενον μέρος ἐστὶ τῷ ποιῶντος, καὶ
ποιεῖ μέρος τι θερμασίας ἐν τῷ σώματι ὁμοιον αὐτῷ, αὐτῶς
αὐτῇ ἢ καὶ γινώσκων διαφορμένης τῆς ὑγρότητας. τὸ γὰρ μέρος,

CCCC

αἰών δὲ περὶ τῶν ἀπὸ τέχνης ἐκ ταυτομάτου γνωμένων λέ-
γει καὶ περὶ τῶν ἀπὸ φύσεως, καὶ φησιν "ὅσα ἀπὸ ταυτομάτου
ὡς περὶ ἐκεῖ γίνετο," τὸ "ὅσα" ἀντὶ τοῦ ἐκεῖνα εἰπὺν. καὶ εἴη ἂν ὁ λέ-
γει ταῦτον· ἐκεῖνα τῶν ἀπὸ φύσεως λέγομεν ἐκ ταυτομάτου γί-
νεσθαι, ὅταν ἡ ὕλη ὁ μόνον ὑπὸ τοῦ πωύτος σπέρματος ἀλλὰ καὶ
ὑφ' ἑαυτῆς δύναται κινεῖσθαι τὴν κίνησιν ἢ τὸ σπέρμα κινεῖ. γίνετο
ἢ βλάστη καὶ ἐκ σπέρματος καὶ χωρὶς σπέρματος διὰ τὸ δύνασθαι κιν-
εῖσθαι τὴν τῆς βλάστης ὕλην τὴν κίνησιν ἢ τὸ σπέρμα κινεῖ. ὅσων
δὲ μὴ δύναται ἡ ὕλη καὶ ὑφ' ἑαυτῆς κινεῖσθαι ὡς περὶ ἐπὶ ἀνθρώπῳ,
ταῦτα ἀδύνατον γενέσθαι ἄλλως πως, ἀλλὰ γίνετο ἐξ ἑαυτῶν τῶν
γενώτων αὐτὰ καὶ ἐκ ἐκ ταυτομάτου. ἐν τῇ λέξει δὲ τῇ "ὅσα
δὲ ἀπὸ ταυτομάτου ὡς περὶ ἐκεῖ," τὸ "ὡς περὶ ἐκεῖ" ἀντὶ τοῦ ὡς περὶ
ἐν ταῖς ἀπὸ τέχνης. Alex.

ὡς περὶ γὰρ ἡ χαλκὴ σφαῖρα γίνετο, ἀλλ' ὅτι τὸ εἶδος τῆς σφαί-
ρας οὐδὲ ὁ χαλκός (αἶε γὰρ δεῖ προϋπάρχειν τὴν ὕλην καὶ τὸ εἶδος), 15
ὅτω φημι καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων κατηγοριῶν. Asclep.

ὡς περὶ γὰρ ἡ χαλκὴ σφαῖρα γίνετο ἀλλ' ὅτι τὸ εἶδος τῆς σφαί-
ρας, ὅτω καὶ λευκὸν ξύλον ἢ ἀσπιδίου γίνετο, ἀλλ' ὅτι λευκότης, πο-
σότης. καὶ οὐδὲ μὲν ὁ χαλκός γίνετο ἐξ υποκειμένης τῆς, οἷον ὕδατος,
τὸ δὲ εἶδος καὶ τὸ τί ἦν εἶναι χαλκός ὁ γίνετο. ἀλλ' εἰ μήτε ἡ ὕλη 20
μήτε τὸ ποῖον μήτε τὸ ποσὸν γίνετο, τί ἂν διαφέρει τῶν ἡ ὕλη,
ἢ ὅτι ἐπὶ μὲν τῆς ὕλης ἀναγκαῖον προϋπάρχειν ἐτέραν ὕλην;
Alex.

τὸτο δὲ πλεονεκτεῖ ἡ ὕλη, ὅτι ἀνάγκη προϋπάρχειν ἐτέραν
ὕλην ἐνεργεῖα, εἰ μέλλοι γίνεσθαι ὁμοῖον αὐτῇ. ἀνθρώπος γὰρ ἀν- 25
θρώπου γενεῖ. ποῖον δὲ ἡ ποσὸν ὅτι ἀνάγκη προϋπάρχειν ἐνεργεῖα,
ἀλλὰ μόνον δύναμαι ἐξ καὶ ποσὸν καὶ ποῖον. Asclep.

καὶ φησιν ὅτι ἐπειδὴ ὁ ὁρισμὸς τοῦ πράγματος λόγος ἐστίν,
ἅπας δὲ λόγος ἐκ μερῶν συντίθεται, ὡς δὲ ὁ καθόλου λόγος πρὸς
τὸ τέλειον πρᾶγμα, τοτέστι τὸ ἀπλῶς ὁριστὸν, καὶ τὸ μέρος τοῦ λόγου 30
πρὸς τὸ μέρος τοῦ πράγματος ὁμοίως ἔχει, τοτέστι πρὸς τὸ μέρος
τοῦ ὁριστοῦ, ἀπορεῖτο ἄρα δεῖ τὴν λόγον τῶν μερῶν ὑπάρχειν ἐν τῷ
ἵπῳ λόγῳ ἢ ὅτι. ἐνὼν μὲν γὰρ ὁριστῶν φαίνεται ἐνόντα καὶ τὰ μέρη τῶν
ἱερῶν ἐν τῷ ὅλῳ ὁρισμῷ. id.

καὶ τὴν αἰτίαν τοῦ πῶς ἂν τὸτο ἀπορήσει τις ἢ ζητήσιν 35
ἀγγαγεν, εἰπὼν ἐπ' ἐνὼν μὲν γὰρ φαίνεται ἐνόντες, ἐπ' ἐκὼν δὲ ὅτι.
ἰ δὲ τὸτο, ἀξιῶς τὴν περὶ τοῦτο ζητήσιν ποιῶν καὶ λέγει ἐπὶ τίνων
ἔστι, ἐπὶ τίνων δ' ὅτι. Alex.

εἰ δὲ τὰ μέρη τοῦ ὅλου πρότερόν ἐστι, λυεῖ τὴν προσοχῆς ῥη-
μασάν ἀπορίαν, λέγων, ὅτι οὐδεὶς δὲ τὸ μέρος πρότερον τοῦ ὅλου. καὶ 40
τὴν αἰτίαν συντόμως εἰρηκεν εἰπὼν "τοῦ λόγου γὰρ λέγοντο" ἐξ ἐκεί-
νων, τοτέστι ἐν τῷ ὁρισμῷ τῶν μερῶν λαμβάνοντο τὰ ὅλα, τὰ
δὲ ἐν ὁρισμῷ τῶν λαμβανόμενα πρότερόν ἐστι. τοῦ ὁριστοῦ· εἰ δὲ
ὅτο, πρότερον ἄρα τὸ ὅλον τοῦ μέρους. ἔτι δὲ τοῖς τὴν τῶν μερῶν
ἱερῶν. τὰ ὅλα παραλαμβάνονται, ὁ δὲ φησὶ γὰρ ἀπορήσκει τὴν 45
ῥησιν γνωρίαν ὅτι ὁρῶν γινώσκει ἐπὶ ἡ ἐκείσων ὁρῶν, ὡς εἰρηκεν
ὁρῶν ἐν τῷ τῆς ὁρῶν λόγῳ. καὶ πάλιν διακρινόμενος ἐστὶ μέρος ἀν-
τικῶν τοιοῦτο. id.

λυεῖ δὲ ταύτην τὴν ἀπορίαν καὶ ἄλλως, λέγων "καὶ τῷ εἶναι 1034
ἀντι ἀλλήλων πρότερα." τὸ δὲ λεγόμενον ἐξ ὧς εἰ ἔλεγε, καὶ ἐκ 31.
τούτω πάλιν πιεστέον ἂν τις ὅτι πρότερόν ἐστι τὰ ὅλα τῶν μερῶν,
ὡς συνακαρῶντα αὐτά. τοῦ μέρους γὰρ μὴ ὄντος τὸ ὅλον ἐστίν, εἰ
καὶ καλοῦσθαι, τοῦ ὅλου δὲ μὴ ὄντος τὸ μέρος εἶναι ὁ δύναται. ὅτως
ἐν τῇ δευτέρᾳ ἀπορίᾳ θεὸς καὶ συντόμως αὐτὴν λύσας (λυεῖ δ'
αὐτὴν μετ' ὀλίγον καὶ δι' ἄλλων πολλῶν) ἐπανατρέχει ἐπὶ τὴν προ-
τέραν τὴν λέγουσαν, διὰ τὴν ἐπὶ τινῶν μὲν οἱ τῶν μερῶν λόγοι ἦναι
τὰ μέρη ἐνυπάρχουσι τῷ τοῦ ὅλου λόγῳ, ὡς περὶ ἐπὶ τῆς συλλαβῆς
ἐλέγετο, ἐπὶ τινῶν δὲ ὅτι, ὡς ἐπὶ τοῦ κύκλου; ὁ γὰρ ἐστὶν ἐν τῷ
λόγῳ αὐτῷ τὰ τμήματα. καὶ λυεῖ αὐτὴν πολυειδῶς. ἀλλὰ καὶ
πρὸ τῆς τῶν λεγόμενων καὶ μέρος σαφηνείας καλῶς ἂν ἔχοι ἡμᾶς
διὰ βραχέων ὑπομνησαι τὴν ὅλον σκοπὸν τῆς λύσεως, δι' ἧς ἂν
τὴν ἀπορίαν λύσειας διεξοδικώτερον. id.

δοκῶσι δὲ τὰ καθόλου καὶ ὅλων εἶναι πρότερα· δέοντο γὰρ τῶν 1034
οἱ ὁρισμοὶ τῶν μερῶν, ὡς ἐν τῇ θεωρίᾳ ἐδείξαμεν καὶ ὅτι δύναται καὶ 29.
ὁ ἀνθρώπος εἶναι ἀνευ τοῦ δακτύλου καὶ ἡ ὀρθὴ ἀνευ τῆς ὀφθαλμοῦ.
Asclep.

ταῦτα δὲ λέγω τὰ τοῦ εἶδους μέρη ἐν τῷ τοῦ ὅλου λόγῳ, ὡς 1034
ἀπὸ τῆς ὁμοιότητος τοῦ μέρους ἢ ἀπορία ἐνεφύη· μέρος γὰρ τὸ μὲν 34.
ἐστὶν ὡς ὕλη, τὸ δ' ὡς εἶδος. Alex.

εἰ τοῖνυν ἐστὶ τὸ μὲν ὕλη καὶ τὸ εἶδος, δῆλον ὅτι καὶ ἡ ὕλη ἐκ τῆς 1035
τῶν συμπλοκῆς. ἡ ὅτι ὕλη τοῦ μὲν συνθέτου λέγειτο μέρος, τοῦ δὲ 1.
εἶδους αὐτῷ καθ' αὐτὸ ὁ λέγειτο εἶναι μέρος, οἷον τῆς μὲν κοιλότητος
ὅτι ἐστὶν μέρος ἢ σάρξ. Asclep.

ἐπειδὴ τις ἴσως ἐμελλε λέγειν ὅτι τὸ μὲν τοῦ ἀνδριάντος εἶδος 1035
λέγειν ἀνδριάντα ἔστω, τὸ δὲ σύνθετον καὶ μερικὸν διὰ τὴν ἀνδριάντα 7.
φαμέν ἀλλ' ὁ χαλκός; πρὸς ταῦτα ἀπαντῶν λέγει ὅτι "λεκτέον
γὰρ τὸ εἶδος καὶ ἡ εἶδος ἔχει ἕκαστον, τὸ δὲ ὕλην οὐδέποτε καθ' ἑαυτὴν
λεκτέον." καὶ εἴη ἂν τὸ λεγόμενον ἴσον τῷ, ἐπειδὴ τὰ πράγματα
ἀπὸ τοῦ εἶδους χαρακτηρίζονται ἀλλ' ὅτι ἀπὸ τῆς ὕλης, λεκτέον ἐπὶ
πάντων τὸ εἶδος καὶ ἡ εἶδος, ταῦτα λεγέτω. Alex.

"λεκτέον γὰρ τὸ εἶδος" ἀντὶ τοῦ ὁριστοῦ. καὶ καθὼς εἶδος ἔχει
ἕκαστον, ὅταν δύνηται χωρὶς τοῦ τῆς ὕλης. . . τὰ δὲ τμήματα τοῦ 1035
κύκλου ὅτε μέρη ὑπάρχουσιν ὅτε ὡς ὕλη, ἐπειδὴ δύναται χωρὶς τοῦ 12.
ἐφ' οἷς τμήμασιν ἐπὶ γίνετο τὸ τοῦ κύκλου εἶδος. τὰ γὰρ τμήματα
πλησιάζουσι μᾶλλον τῷ εἶδει τοῦ κύκλου ἢ πρὸς ὁ χαλκός, ἐπειδὴ δι-
κῶς καὶ ἐν χρυσῷ εἶναι ὁ αἰσθητὴς κύκλος, ἀνευ δὲ τμημάτων εἶναι
ὁ δύναται, ὅταν ἐν χαλκῷ κύκλῳ γένηται. ἴσμεν δὲ ὅτι οὐδὲ τὰ χρυ-
σῶς πάντα τῆς συλλαβῆς ἐμπεριέχεται ἐν τῷ ὁρισμῷ αὐτῆς. . .
τὰ γὰρ τμήματα πλησιάζουσι μᾶλλον τῷ εἶδει τοῦ κύκλου ἢ πρὸς ὁ
χαλκός, ἐπειδὴ δύναται καὶ ἐν χρυσῷ εἶναι ὁ αἰσθητὴς κύκλος, ἀνευ
δὲ τμημάτων εἶναι ὁ δύναται, ὅταν ἐν χαλκῷ κύκλῳ γένηται.
Asclep.

ὁμοῦ, φησὶν, εἰ καὶ μέρη ὡς ὕλη τὰ τμήματα ἐστὶ τοῦ κύκλου,
ἀλλ' ἐγγυτέρω εἰσι τοῦ εἶδους καὶ μᾶλλον ἐν αὐτῷ πλησιάζει ἢ πρὸς
ὁ χαλκός, ὅταν ἡ συλλαβὴ τῶν τμημάτων ἢ καὶ τοῦ κύκλου ἐν
χαλκῷ γένηται; τὸ γὰρ διακρίνεται ἐν τῷ χαλκῷ κτήματι ἐν ὅτι ταῦτα
Ccccc2

ἐστὶ τῷ ἐν τῷ χωριζόντι νομμένῳ, ὥς τ' χωριζόν κτῆμα μᾶλλον ἐγγίζει τῷ εἶδει ἢ περὶ ἀχωρίζον καὶ ἐν ὕλῃ τοῖς ὑποκειμένοις ὄν. Alex.

1035. ὃ γὰρ καὶ τὰ κίρνα στοιχεῖα ἢ τὰ ἐν τῇ χάρτῃ διὰ τὸ μέλατος
15. ἐγγραφέντα (μέρη εἰσὶ τῆς κτ' ἐν λόγον καὶ τ' εἶδος συλλαβῆς),
διὰ τὸ καὶ ταῦτα διαφασσιν ἔχειν. id.

1035. ἰστέον δὲ ὅτι ἡ γραμμὴ διαιρουμένη διχα καὶ ὁ ἄνθρωπος διαι-
17. ρώμενος εἰς σάρκα καὶ νεῦρα καὶ ὁ δὲ φθαίρον) ὡς σύνθετα, τὸ δὲ
αὐτὸν εἶδος τῷ ἀνθρώπῳ ὃ φθαίρει), οἷον ἡ λογικὴ ψυχὴ· ὅτε γὰρ
ἡ αὐτὴ γραμμὴ. τὰ ὅν ἐνύλα εἶδη ἐκ τούτων ὑπάρχουσι τῶν
συνθέτων· τὸ μὲν γὰρ συνῶν μέρη ὑπάρχουσι, τὸ δὲ εἶδος τῷ χω-
ριστῷ ὑκτέτι· διὸ ὡς ἀλλότρια λαμβάνον) ἐν τῷ ὁρισμῷ τῷ εἶδους.
διὰ τὸτο ὅν ἐπὶ μὲν τῶν αὐτῶν εἰδῶν ὃ συμπεριλαμβανέον) ἡ ὕλη,
ἐπειδὴ κεχωρισμένα ὑπάρχουσιν, ἐπὶ δὲ τῶν ἐνύλων λαμβανέον),
ἐπειδὴ ἀχώριστα ὑπάρχουσι· διὰ τὸτο γὰρ ἔνια μὲν ἐκ τούτων, τυτέστι
15 τὰ σύνθετα, ὡς ἀρχαὶ εἰσιν· διὸ καὶ εἰς αὐτὰ φθαίρον). τὸ ὅν σι-
μὸν κτλ. Asclep.

ὃ γὰρ εἰ διαιρεῖ) ὁ ἄνθρωπος καὶ ἡ γραμμὴ, ἡ μὲν εἰς τὰ ἡμίση
ὃ δὲ εἰς σάρκα καὶ ὁσά, καὶ φθαίρει), ἡ δὲ καὶ ἐκ τούτων εἰσὶν ὅπως
ὄντων τῆς ὕλης καὶ τῷ εἶδους μερῶν, ἀλλ' ὡς ἐξ ὕλης, τυτέστι
20 ὕλη καὶ μέρη ἐστὶ καὶ τῷ εἶδους. καὶ τὸ μὲν συνθέτω τῷ ἐξ ὕλης καὶ
εἶδους εἰσὶ μέρη, τὸ δ' εἶδους, ὃ ἐστὶν ὁ λόγος καὶ ὁ ὁρισμός, ὃν
εἰσὶν. Alex.

ἀλλὰ περὶ μὲν τῷ ὅπως ὁ ἀνὴρ συζηματιζέ) τοῖς λογομένοις,
εἰρη) ἀκριβέστερον ἐν τῷ β' λόγῳ τῆς περὶ ψυχῆς πραγμα-
25 τείας. id.

1035. τοῖς δὲ, ἡτοι ἐν τοῖς λόγοις τῶν μὴ συνθέτων ἡτοι τῶν εἰδῶν,
23. ὅχ ὑπάρξει τὰ τοιαῦτα μέρη, ἐὰν μὴ ἢ ὁ λόγος, ἐν ᾧ ταῦτα
μέλλει ἐνέσθαι, τὸ συνθέτω. id.

γρ. διόπερ τοῖς μὲν ἐνέσθαι ὁ τῶν ταύτων μερῶν λόγος, τοῖς
30 δ' ὃ δὲ ἐνέσθαι. cod. Reg.

1035. ὅσα δὲ εἶδη μὴ ἐξ ἀνάγκης τῇ ὕλῃ συνδυάζει), ἀλλ' ἄνθου
28. τῆς ὕλης ὑπάρχουσιν οἱ λόγοι τῷ εἶδους, ταῦτα ἢ ὅλως ὃ φθαίρον),
ὡς περὶ ἡ κοιλότης, ἢ ὅχ ὁμοίως ἄλλο μέρος σύνθετον
ὅχ ὡς ἡ σιμότης τῆς ῥινὸς φθειρομένης πάντως φθαίρει). ὡς
35 ἐκείνων μὲν τῶν ἀχωρίζων μέρη καὶ ἀρχαὶ ὑπάρχουσι τὰ ὑφ' αὐτῶν,
τυτέστιν ἡ ὕλη καὶ τὸ εἶδος, τὸ δὲ εἶδος τῷ δυναμένῳ αὐτῷ καθ' αὐτὸ
αὐτὸ εἶναι καὶ μέρος ὑπάρχει ἡ ὕλη καὶ ἀρχὴ ὕλης. . . τούτ' ἐστὶ τὰ
σύνθετα ὡς ἀρχαὶ εἰσιν, διὸ καὶ εἰς αὐτὰ φθαίρον). τὸ ὅν σιμὸν ἢ
ὁ χαλεπὸς κύκλος εἰς ταῦτα φθαίρον), ἐξ ὧν καὶ συνετέθησαν καὶ
40 μέρος αὐτῶν ἡ ὕλη ὑπάρχει. Asclep.

ὅσα δὲ ὃ συνειληπ) τῇ ὕλῃ, ἄνθου δὲ ὕλης ἐστὶν, ὡς τὰ εἶδη,
ὧν καὶ μόνων οἱ λόγοι εἰσὶ (τῶν γὰρ συνθέτων, ὡς δαίρει, λόγοι ἐκ
εἰσὶ), τούτων δὲ τῶν εἰδῶν ὅτι μέρη εἰσὶ ταῦτα, τὰ ὁσά διακρίνεται
καὶ αἱ σάρκες ὅτε φθαίρει) εἰς αὐτὰ, ἢ ὅλως ἢ ὅτε ὅτε γὰρ ὅλως
45 μὲν ὅν ὃ φθαίρει) ὁ ἄνθρωπος ἐμὴ φθειρομένη, ὅτι καὶ τῇ ἐμῇ
φθορᾷ ἐκείνως πάλιν ἐστὶν· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐγὼ ὑπ' ἐκείνῳ εἰμι καὶ μέ-
ρος ὧν αὐτὸ τυγχάνω, ἐμὴ φθειρομένη φθαίρει) καὶ συμβεβαρῶς

ἐκείνως. ὡς τῶν συνθέτων ταῦτα τὰ ὡς ὕλη εἰς μέρη καὶ ἀ-
ρχαί, τῶν δὲ εἰδῶν ὅτε μέρη ὅτε ἀρχαί. Alex.

ἐντεῦθεν τὴν δευτέραν ἀπορίαν ἐπιλύει) τὴν περὶ τῶν μερῶν
ἡνίκα ἐξήτει αἶτε πρότερον τὰ μέρη τῷ ὅλῳ εἰσὶν αἶτε τὸ ὅλῳ τῷ
μερῶν. καὶ φησιν ὅτι διττόν ἐστι τὸ εἶδος, τὸ μὲν ἔνυλον καὶ ὃ
αὐτὸν, οἷον ὡς ἐπὶ ἀνθρώπῳ ἔστω αὐτὸν εἶδος ἡ ψυχὴ, ἔνυλον δὲ
εἶδος τὸ ζῶον λογικὸν θνητόν. τὰ μέρη ὅν τῷ αὐτῷ εἶδους πρότερον
ὑπάρχουσι τῷ ὅλῳ. . . ἡ δὲ, φησὶν, εἰρη) τὸ ἀληθὲς περὶ τῶν μερῶν,
ὅτι τὰ συσταταῖς μὴ συνσταταῖς μέρη δὲ πρότερον ὑπάρχοντα,
ὅμως δὲ δεῖ ἡμᾶς εἶτι σαφέστερον περὶ τούτων εἰπεῖν· ὅσα μὲν
μέρη ὑπάρχουσι τῷ ὅλῳ, ὡς δαίρειν ἢ θεωρία, ἢ πάντα ἢ ἕνα
καλῶς δὲ προσέθηκεν τὸ "ἕνα," ἐπειδὴ πολλαῖς ὁρίζομεναι τὸ αὐτὸ
συμπεριλαμβανόμενον καὶ μέρη τῷ συνθέτω, αἶτω ὕστερα ὑπάρχοντα,
οἷον ζῶον ἄλογον χρηματιστικόν. Asclep.

ἐπειδὴ ὅν τὰ μέρη ὁρίζον) ὑπὸ τῶν ὅλων, ταῦτα δὲ ὃ ἐκ
τῶν μερικῶν ἐστὶν, ἀρα τὰ ὅλα πρότερον τῶν μερικῶν· τὸ γὰρ ὅν
ὕστερον τῶν δι' ὧν ὁρίζεται). ἐπὶ γὰρ τῶν εἰδῶν ἐμπαλὼν ἔχει· ἐπὶ
γὰρ αὐτὰ διὰ τῶν εἰδῶν ὁρίζεται), τὰ μέρη δὲ δι' ἐκείνων, ὅπως
ὕστερα τὰ ὅλα ἡτοι τὰ εἶδη τῶν οἰκείων μερικῶν. ὡς ὅσα τῷ
μερικῶν ὡς ὕλη, ταῦτα ὕστερα τῶν ὅλων· ὅσα δὲ ὡς τῷ λόγῳ
τῆς ὕλης τῆς κτ' ἐν λόγον, τυτέστι τῷ εἶδους, ταῦτα πρότερον τῷ
ὅλῳ. Alex.

ἐπειδὴ τῶν ζῶων πρότερον ἐστὶν ἡ ψυχὴ (τὸτο γὰρ ἐστὶ
αὐτὸν εἶδος τῷ ἐμφύλῳ· τὸ γὰρ εἶδος τῷ ἐμφύλῳ σώματος ἡ ψυχὴ
ἐστὶν), ἀμείλει τοι ἕκαστον μέρος τῷ σώματι, ἐὰν δὲ ὅπως ἔ-
ζη), ὅν αὐτῷ τῷ οἰκείῳ ἔργῳ καὶ τῆς οἰκείας ἀναργείας ἐρᾷται
αὐτῇ δὲ ἡ ἐνέργεια ὅχ ὑπάρχει τῷ μορίῳ αὐτοῦ ψυχῆς. ὡς τὸ
τῆς ψυχῆς μέρη, ἐπειδὴ αὐτὸν εἶδος ἐστὶ, πρότερον ὑπάρχει τῷ
ὅλῳ ζῶον ἢ πάντα ἢ ἕνα. καὶ καθ' ἕκαστον δὲ ζῶον ὁμοίως ἐστὶ
λόγος ὑπάρχει. Asclep.

ἔτι τὰ περὶ τῷ ὅλῳ καὶ μέρος διακρίσει, καὶ φησιν, ἐπὶ τῇ
τῶν ζῶων ψυχῇ ἐστὶ τὸ εἶδος αὐτῶν (ἐντελέχεια γὰρ ἐστὶ φυσικὴ
ὀργανικῇ σώματος δυναμεία ζῶον ἔχοντος, ὡς ἐν τῷ β' (c1)
τῶν περὶ Ψυχῆς εἰρη)), καὶ καὶ τὴν ψυχὴν αἰδομένη) τὰ ζῶα καὶ
αὐτῇ ἐστὶν ἡ κτ' ἐν λόγον ὕλη καὶ τὸ εἶδος τῷ ταῦτα σώματι· ὡς
γὰρ τὸ χτῆμα τῷ ἀνθρώπῳ ἐν ὕλῃ ἐστὶ τῷ χαλεπῷ, ὅτω καὶ ἡ ψυχὴ
τῶν ζῶων ἐν τῷ ταῦτα σώματι ὡς εἶδος ἐν ὕλῃ ἐστὶν. ἐπὶ δὲ
ὅτι ἡ ψυχὴ τὸ εἶδος ἐστὶ τῶν ζῶων, κατασκευάζει τούτω καὶ τῷ
μερικῶν τῶν ζῶων, λέγων· ἕκαστον γὰρ τῶν μερικῶν, ἐὰν ὁρίζεται)
ἡμῶς τὸ μέρος, ὅν αὐτοῦ τῷ ἔργῳ ἐμείνῃ, τὸ δὲ ἔργον αὐτὸ αὐτῷ
αἰδιόσεως τῆς ψυχῆς ὅχ ὑπάρχει αὐτῷ. εἰ δ' ἡ χερὶ ἐστὶ τὸ
αἰετοῦ ἔργον ἀποτελεῖν αἰδομένη), τούτω δ' αὐτοῦ αἰδιόσεως καὶ ψυ-
χῆς ἀδύνατον ἐστὶ αὐτῷ ὑπάρχειν, καὶ φανερόν ἐστι εἶδος τῆς χερὶ
ἢ αἰδιόσεως. ἢ ἡ ἀπὸ τῆς ψυχῆς χορηγούμενη αὐτῇ δύναμις πρὸς
τὸ οἰκεῖον ἔργον ἀποτελεῖν, φανερόν ἐστι καὶ τῶν ζῶων ἡ κτ' ἐν λόγον
ὕλη καὶ τὸ εἶδος ἡ ψυχὴ ἐστὶν· ἐπειδὴ ὅν, ὡς αἶρη), ἡ τῶν ζῶων
ψυχὴ τὸ εἶδος ἐστὶν αὐτῶν, τὰ ταύτης μέρη ἢ πάντα ἢ ὅσα ἢ
ἀληθῆς, εἰ μὴ πάντα ἀλλ' ὅν ἕνα πρότερον τῷ συνῶν ἐστὶ ζῶον τὸ

μὴ ῥ' ὁρεκτικὸν καὶ ὁρεκτὴν τῷ συναμφοτέρῳ, τὸ θεωρεῖν δὲ ὃ τῷ
 συναμφοτέρῳ. ἀκριβέστερον δὲ περὶ τούτων εἰρηζέτω· ἐν τῇ περὶ Ψυ-
 χῆς. ἥ τ' ἐστὶν "ἐνια" πρόσκεινται διὰ τὰ ἐξιστάζοντα. τὸ μὲν γὰρ λογικὸν
 ἦν δὴλον ὡς πρότερον ἐστὶ τῷ ἀνθρώπῳ (ἐπὶ πλείον γὰρ εἶσιν
 αὐτῷ), τὸ δὲ νῦν καὶ ἐπιστήμης δεκτικὸν ὑπέκει, ἀλλ' ἐξιστάζει, καὶ
 ἐπὶ τούτῳ ὃ πρότερον· εἴ τι γὰρ ἀνθρώπος, νῦν καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν,
 καὶ εἴ τι νῦν καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν, τούτῳ ἀνθρώπος. ὡς δὲ ἐπὶ τῶν
 ζώων ἔχει, ὅτῳ τούτῳ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων· τούτῳ γὰρ δηλωτικὸν ἐστὶ
 τὸ "καὶ καθ' ἑκάστων δὲ ὁμοίως." καὶ τὰ μὲν τῷ εἶδους τῶν ζώων μό-
 ρα πρότερα, τὸ δὲ σῶμα καὶ τὰ μέρη αὐτῷ ὑστερα αὐτῆς τῆς
 ὁσίας, τυτέτι τῷ εἶδους. καὶ διαμερίζεται εἰς τὸ σῶμα καὶ τὰ μέρη
 αὐτῷ ὡς εἰς ὕλην τὸ σύνολον, ἀλλ' ὅχι ἡ ὁσία καὶ τὸ εἶδος διαμερίζεται
 εἰς τὰ τῷ σώματος μέρη. καὶ ὅτι τὰ τοιαῦτα μέρη τῷ συνθέτῳ
 ἐστὶν· τούτῳ γὰρ λέγει τὸ σύνολον. τὸ γὰρ σύνθετον τρόπον μὲν τῶν
 πρῶτον ἐστὶ τῶν μερῶν, τρόπον δὲ τῶν ὑστερον. ἡ μὲν γὰρ τὰ μέρη
 χωριζόμενα ὃ δύνανται εἶναι, τὸ δὲ μορίων τινῶν ἄνευ, εἰ καὶ μὴ πάν-
 των, δύνανται εἶναι, ἔστι πρότερον τὸ ὅλον τῶν μερῶν. ἡ δὲ πάλιν ἐκ
 των συγκείμενον ὑστερον ἐστὶ τῶν συντιθέμενων αὐτῶν, σύνκεινται δὲ
 τὸ ὅλον ἐκ τῶν μερῶν, ὑστερον ἐστὶ τῶν μερῶν. Alex.

καὶ διαμερίζεται εἰς ταῦτα τὰ μέρη τὸ σύνθετον ὡς ὕλην, ὃ
 Σωκράτης εἰς χεῖρας καὶ πόδας καὶ κεφαλὴν, ὅχι αὐτὸ τὸ εἶδος δηλῶν
 ἀλλὰ τὸ σύνθετον. ὥστε τῷ συνθέτῳ τὰ μέρη καὶ τί μὲν πρότερον
 ὑπάρχουσιν, καὶ τί δὲ ὕ. τὰ γὰρ μέρη τῷ σώματος ὃ δύνανται
 ὑπάρξαι αὐτὰ καθ' αὐτὰ ἄνευ τῷ ὅλῳ. ὃ γὰρ παντοίως ἔχον
 δακτύλος δακτυλον ζῶον ἔχει. Asclep.

εἰπὼν δὲ ὅτι τὰ μέρη χωριζόμενα ὃ δύνανται εἶναι, τὴν αἰτίαν
 τῷ πῶς ὃ δύνανται εἶναι ἐπήγαγεν, εἰπὼν "ὅτι γὰρ ὃ πάντως ἔχον
 δακτύλος ζῶον," ἴσον λέγων τῷ χωριζέμεν τὸ δακτύλος τῷ ζῶον ὡς
 μὲν σῶμα δύνανται εἶναι, ὡς δὲ δακτύλος ὁμοίως. Alex.

καὶ ἐνια μὲν τῶν τῷ ὅλῳ μορίων χωριζόμενα δύνανται τὸ ὅλον ἄνευ
 εἶναι, ἐνια δὲ χωριζόμενα εὐθὺς συναναμρεῖ τὸ ὅλον, ὅσα
 ἐστὶ κύρια καὶ ἐν οἷς πρῶτως ἔσιν ὁ λόγος καὶ ἡ ὁσία, τυτέτις ἡ
 ψυχὴ· ἡ ψυχὴ γὰρ τῶν ζώων ἐστὶ τὸ εἶδος. αἵτε ὅν ἐστὶν ἡ καρδία
 ἀρχὴ τῶν ζώων καὶ ἐν ταύτῃ πρῶτως ἐστὶν ἡ ψυχὴ, ὡς τούτῳ δοκεῖ,
 αἵτε ὁ ἐγκέφαλος, ὡς Ἰσποκράτης καὶ Πλάτωνι, ἅμα τῷ χωριζέ-
 μεν αὐτῷ ταῦτα, φθαίρουν τὸ ὅλον. id.

ἀλλ' ὅτι μὲν ἡ ἐμὴ ὁλότης ἐν ἐμοὶ τυγχάνει ὅσα καὶ ὅχι ἔστιν
 ἐκτὸς καὶ χωρὶς τῶν ἐμῶν μορίων, δηλόν. ἐπεὶ δ' ἐγὼ καὶ Πλάτων
 καὶ Κρίτωνος καὶ ἀπλῶς οἱ καὶ μέρος μέρος ἐστὶ τῷ καθόλου ἀν-
 θρώπῳ, ἐκείνους δὲ ὅλον τί ἔσιν, ἀρὰ γε ἡμῖν ἔσιν ὡς ἡ ἐμὴ ὁλότης
 ἐν τοῖς ἐμοῖς μέρεσιν, ἡ χωριζόμενα καὶ αὐτόν; id.

ἡ φησὶν ὅτι "ὃ δὲ καθόλου ἀνθρώπος καὶ ἴσπος καὶ τὰ ὅτις,"
 τυτέτις καὶ ἀπλῶς τὰ καθόλου, ἐπὶ τῶν καθ' ἑκάστων ἡτοι ἐν τοῖς καθ'
 ἑκάστῳ εἰσὶ, καθόλου δὲ ὁσία καὶ εἶδος αὐτὸ καθ' αὐτὸ καὶ χωρὶς τῶν
 καὶ μέρος. ὅχι ἔστιν, ἀλλ' ὡς περὶ ὁ Σωκράτης ἐκ τούτῳ τῷ εἶδους καὶ
 τῆς ὕλης ἐστὶν, ὅτῳ καὶ καθόλου ἀνθρώπος ἐκ τῆς ὕλης ἡτοι
 ὃ γένος αὐτῷ καὶ τῷ εἶδους ἡτοι τῶν διαφορῶν ἀν εἴη, ὅχι ἀν ὑπάρ-
 ξαι δὲ ἀλλ' ἐπινοεῖται. εἶδος δὲ αὐτὸ καθ' αὐτὸ χωρὶς ὕλης ὅτι ἐπι-

νοεῖται δύνανται εἶναι· ἐπειδὴ γὰρ ἀπὸ τῶν καὶ μέρος ἀνθρώπων αὐτῶν
 ἀποσσεύονται ἡ διάνοια, ταῦτα δ' ἐξ ὕλης ἐστὶ καὶ εἶδος, φανερόν
 ὅτι καὶ ὁ καθόλου ἀνθρώπος, ὡς ἀνέχει τὸ εἶναι, ἐξ εἶδους αὐτὸ καὶ ὕλης
 ἔχει, ἡτοι ἐκ γένους καὶ διαφορῶν. ταῦτα μεταξὺ παρσθενεῖς πάλιν
 ἐπανατρέχει ἐπὶ τὴν τῶν μερῶν καὶ τὴν τῶν ὅλων λόγον. id.

μέρος μὲν ὅν ἐστὶ καὶ τῷ εἶδους. φησὶν ὅτι ἔστι μέρος καὶ τῷ εἶδους
 τῷ αὐτῷ. διὸ φησὶ "τὸ τί ἦν εἶναι." τῶν γὰρ εἰδῶν οἱ ὁρίσμοι ὑπάρ-
 χουσιν. εἰσὶ δὲ μέρη καὶ τῷ εἶδους τῷ συνθέτῳ καὶ τῆς ὕλης. ἐπὶ δὲ
 τῷ αὐτῷ εἶδους τὰ τῷ λόγῳ μέρος τῷ εἶδους μέρος ἐστὶν· ὃ γὰρ τῷ συν-
 θέτῳ αὐτῷ γὰρ ὑπέθετο τὸ εἶδος. οἱ δὲ ὁρίσμοι, ὡς μεταβληταί-
 μεν ἐν τῇ Ἀποδεικτικῇ (2 13), τῶν καθόλου εἰσὶ καὶ τῶν εἰδῶν.
 ταῦτα γὰρ ἐστὶ τὸ κύκλω εἶναι καὶ κύκλος καὶ ψυχὴ εἶναι καὶ ψυχὴ·
 ἀπλᾶ γὰρ εἰσὶ τὰ αὐτὰ εἶδη, καὶ συντρέχει ὁ ὁρισμὸς τῷ εἶδει, ὡς
 ἀνωτέρω ἐμαθόμεν. Asclep.

οἱ μὲν λόγοι, ὡς περὶ εἰρηζέτω, τῷ καθόλου εἰσὶ, τῷ δὲ συνόλῳ,
 οἷον τῷ καθ' ἑκάστων, αἵτε αἰδιότης ἐστὶ τὸ καθ' ἑκάστων αἵτε νοητόν
 (ἀντὶ τῷ διανοητῷ τὸ νοητόν εἰπὼν, ταῦτα δ' ἐστὶ τὰ μαθηματικά),
 τούτων ὅχι ἔστιν ὁρισμὸς. καὶ δευχθήσεται καὶ τούτῳ μετ' ὀλίγον ἐν τῷ
 μετ' ἡμεῶν βιβλίῳ. Alex.

τῷ τοίνυν συνθέτῳ κύκλω τῷ χαλεκῷ καὶ τῶν καθ' ἑκάστων
 αἰδιότης ἡ μαθηματικῶν, πάντων φησὶ τῶν τοιούτων ὅχι ἔστιν ὁρί-
 σμός, ἀλλὰ μετ' αἰδιότητος γνωρίζεται. φθαίρουν δὲ ὑπέκεινται δὴλον ἐστὶ
 πρότερον ἔστιν ἡ ὕ. Asclep.

εἰπὼν δὲ ὅτι καὶ γνωρίζεται τῷ καθόλου λόγῳ, ἐπειδὴ καὶ ἡ ὕλη
 καθόλου ἐστὶν, ἵνα μή τις λέγῃ ὅτι εἰ τῷ καθόλου γνωρίζεται, ἔστι δὲ
 καὶ ἡ ὕλη καθόλου, διὰ τί ὃ καὶ ταύτῃ γνωρίζεται αὐτῇ; ἐπήγαγεν
 "ἡ δὲ ὕλη ἀγνωστος καθ' αὐτήν." εἰ δ' αὐτὴ ἀγνωστος ἐστὶ, πῶς
 ἄλλοις αἰτία γνωσεως γενήσεται; ἡ δὲ ὕλη, φησὶν, ἡ μὲν ἐστὶ νοητὴ
 ἡ δὲ αἰδιότης. id.

οἱ δὲ ὁρίσμοι τῶν αἰεὶ ὄντων ὑπάρχουσιν· ὡς διὰ τῷ καθόλου
 λόγῳ καὶ ταῦτα γνωρίζεται, διὰ τὴν ἀπλῆν κύκλον καὶ τὴν ἀπλῶς τρι-
 γωνον· καὶ γὰρ τὰ μαθηματικά τὰ ἐν τῇ ὕλῃ φθαίρουν αἵτε δὲ ἐν τῇ
 ὕλῃ ὑπάρχοντα, ἡ δὲ ὕλη ἀγνωστος ἐστὶν αἰτία. τῆς δὲ ὕλης, φη-
 σὶν, ἡ μὲν ἐστὶν αἰδιότης ἡ δὲ νοητὴ, αἰδιότης μὲν, οἷον χαλεκός
 ἐστὶν καὶ πᾶσα ἡ κινητὴ ὕλη, ἡ δὲ νοητὴ ἡ ἐν τοῖς αἰδιότησι ὑπάρ-
 χουσα καθὼ αἰδιότης, οἷον τὰ μαθηματικά. κύκλον γὰρ νοῦ ἐν τῷ
 σώματι καὶ ἐξ ἀναιρέσεως αὐτῶν λαμβάνω· τοιαῦτα δὲ τὰ μαθη-
 ματικά. Asclep.

ἔτι τὴν περὶ τῷ ὅλῳ καὶ μέρος λόγον γυμνάσει, καὶ φησιν, ὅταν
 τις ἐρηζέτω πρότερον τὸ ζῶον καὶ ἡ ὁρθὴ γωνία καὶ ὁ κύκλος πρότερον
 εἰς ἃ διαμερίζεται, τυτέτις ἡ τὰ μέρη αὐτῶν (εἰς γὰρ τὰ μέρη αὐτῶν
 τὸ ζῶον καὶ ὁ κύκλος καὶ ἡ ὁρθὴ γωνία διαμερίζεται) — ὅταν ὅν τις ἐρηζέτω
 πρότερον τὰ ὅλα ἐστὶ πρότερα ἡ τὰ μέρη εἰς ἃ διαμερίζεται καὶ ἐξ ὧν
 εἰσὶν, ἀνάγκη ἀπαντᾶν καὶ ἀποκρίνεσθαι "ὅτι ὅχι ἀπλῶς," τυτέτις
 ἀνάγκη πρὸς τὴν τοιαύτην ἐρώτησιν ἀποκρίνεσθαι ὅτι τὸ μέρος ὅχι
 ἀπλῶς καὶ μοναχῶς λέγεται ἀλλὰ πολλοῦ. εἰ γὰρ τὸ μέρος τῷ εἶδους
 λέγεται, ὅτι πρότερον ἐστὶ τῷ ὅλῳ, ὡς πολλοῦ εἰρηζέτω. εἰ δὲ τῷ
 συνθέτῳ τῷ ἐξ ὕλης καὶ εἶδους, ὑστερον. ἀλλὰ ταῦτα μὲν τῷ σαφῶς

χάριν προείρη). αὐτὸς δὲ πάλιν τὴν τρόπον καθ' ὃν δεῖ ἀποκρίνεσθαι ὑφ' ἡγεῖν, λέγων "εἰ μὴ γὰρ ἐστὶ καὶ ψυχὴ τὸ ζῶον," τυχόντων, εἰ μὴ γὰρ ἐστὶν ἡ ψυχὴ τὸ κῆρ τὸ εἶδος ζῶον, ἥτοι εἰ μὲν ἐστὶν ἡ ψυχὴ τὸ τῷ ζῳῳ εἶδος, καὶ τὸ τί ἦν εἶναι ζῶον εἶναι· εἰ δὲ μὴ ἐστὶν ἡ ψυχὴ τὸ ζῶον εἶναι, ἀλλὰ ἐστὶ τὸ ζῶον εἶναι τὸ ἐμφυλον. Alex.

ὡς φησὶν ὁ ἡμέτερος διδάσκαλος, ὅτι ἐνταῦθα τὰ αὐτὰ λέγει, ἔτι ἀσαφέστερον ποιῶν τὴν λόγον. καὶ φησὶν ὅτι ἐάν τις ἡμᾶς ἔρη) πότερον ἡ ὁρθὴ καὶ ὁ κύκλος καὶ τὸ ζῶον καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν τὰ ὅλα πρότερα ὑπάρχουσιν ἢ τὰ μέρη αὐτῶν, ὃ δεῖ ἀπλῶς καὶ ἀβυσσάντως ἀποκρίνεσθαι. εἰ μὴ γὰρ ἐστὶ καὶ ἡ ψυχὴ ζῶον, καὶ μέρος τῷ 10 ἐμφύλῳ τὸ ζῶον· ἡ ἐκάστω ἢ ψυχῇ ἡ ἐκάστων ἐστὶν· καὶ πάλιν μέρος τῷ κύκλῳ ἐστὶ τὸ εἶναι κύκλῳ καὶ ὁρθῇ τὸ ὁρθῇ εἶναι, τυχόντων τὸ πῦλον εἶδος τῆς ὁρθῆς. ἐάν ὅν, φησὶν, ἔρηται τις ἡμᾶς, φατέον ὕστερα εἶναι ἐκεῖνα ὧν ἐν τῷ ὁρισμῷ τὰ μέρη παραλαμβάνονται· αἷς ἢ τὴν ὅρον τῆς τινὸς ὁρθῆς, οἷον τῆς χαλκῆς, περιλαμβανέει)· 15 ἀπλῶς ὁρθῇ, ὡς προτέρα ὑπάρχει καὶ ἐν ταῖς γραμματαῖς ταῖς καθ' ἑκάστω ἡ ἀπλῶς γραμμῇ. ἡ τοῖνον ἀνευ ὕλης, τυχόντων ἡ καθόλου, ὕστερα ἐστὶν ἐκεῖνων τῶν παραλαμβανομένων. Asclep.

1036^a εἰ δὲ μὴ ἐστὶν ἡ ψυχὴ τὸ ζῶον εἶναι, ἀλλὰ ἐστὶ τὸ ζῶον εἶναι τὸ 16 ἐμφυλον, ἡ εἰ μὴ ἐστὶ τὸ ἐμφυλον τὸ ζῶον εἶναι, ἀλλὰ ἐστὶν ἑκά- 20 ρον ἡ ἐκάστω ψυχῇ, καὶ κῆρ ταύτην εἰδοποιεῖ), οἷον ὁ ἀνθρώπος κῆρ τὴν ἑαυτοῦ, καὶ ὁ ἵππος ὁμοίως κῆρ τὴν ὅσιαν, καὶ ὅλως ἐκάστω κῆρ τὴν ἰδίαν· ὡσαύτως καὶ εἰ ἐστὶν ὁ κύκλος τὸ κύκλῳ εἶναι καὶ ἡ ὁρθὴ τὸ ὁρθῇ εἶναι. εἰ δὲ τῷ ὅτῳ ἔχει, τί μὴ καὶ τίνος φατέον ὕστερον, αἷον τῶν ἐν τῷ λόγῳ, τυχόντων τί μὴ μέρος καὶ τίνος χρὴ λέγειν ὕστε- 25 ρον, τί δὲ ὅτῳ ὕστερον ἀλλὰ πρότερον τῷ ὅλῳ; τί μὴ ὅν, φησὶν, τῶν ἐν τῷ λόγῳ. λόγον δὲ ἐνταῦθα ὃ τὸ εἶδος λέγει, ἀλλὰ παραδόξως τὸ ἐξ ὕλης καὶ εἶδους. τῶν ὅν τῶν ἐν τῷ λόγῳ τί φατέον ὕστερον τῷ ὅλῳ; καὶ τῷ ὅλῳ δὲ ὅτῳ ἀπλῶς· ὃ ἢ καὶ τῷ κῆρ τὸ εἶδος, ἀλλὰ τῷ τινὸς καὶ συνθέτου, οἷον τῆς τινὸς ὁρθῆς τῆς μῆρ τῆς ὕλης. Alex.

1036^a γρ. ἡ ἐκάστω. cod. Reg.

17. ἡ μὴ ὅν μῆρ τῆς ὕλης γωνία ἡ σφαῖρα ἡ ὅτι ἂν εἴη, τῶν με- 1036^a 20. ρῶν αὐτῆς προτέρα ἐστὶν, ἡ δὲ ἀνευ ὕλης τῶν μὴ ἐν τῷ λόγῳ ὕστερα. Alex.

εἰς ὥσπερ ἀρχὴ τῷ ζῳῳ, εἰ παραλαμβάνοιτο τὸ 35 ζῶον εἰς τὴν ὁρισμὸν τῆς ψυχῆς. τῶν δὲ καθ' ἑκάστω μερῶν προτέρα, αἷτε δὴ καὶ εἰς τὴν ὁρισμὸν αὐτῶν παραλαμβανομένη, ὡς ἀνωτέρω εἴρη). εἰ δὲ ὕστερα ἐστὶν ἡ ψυχὴ παρὰ τὸ ζῶον, ὃ δεῖ λέγειν τὸ πρότερον τὸ ζῶον. ὡς ἐντεῦθεν κρίνον), ὅπως δεῖ λέ- γειν τὰ μὴ πρότερα εἶναι τὰ δὲ ὅτῳ. ἰστέον ὅτι ὁ πυρετός, ἡνίκα ἐπι- 40 πόλαιός ἐστι, τότε συμβεβηκός, ὅπως φθαρτικός ἐστὶ τῆς ὅσιος· τὰ ἢ πράγματα ἐκ τῶν τελῶν χαρακτηρίζον), οἷον ποσὸν λέγο- μεν τὸ εἰς μέγεθος τελευτήσαν καὶ ποιὸν τὸ εἰς τὸ χροῖμα· ὅπως ὅν καὶ συμβεβηκός ἐστι τὸ φθίρειν τὸ ὑποκείμενον. εἰ τοῖνον ὁ πυ- ρετός φθίρει τὴν ὅσιαν, ὅτῳ ἀρα συμβεβηκός ἐστιν. Asclep.

1036^a 23. ὅτῳ μὴ δεῖ πρὸς τὴν ἔρωτησιν ἀπαντᾶν· ἀπλῶς δὲ καὶ διορί- 23. στως λέγουσι ὅτι τὸ μέρος πρότερον ἢ τὸ ὅλον, ὅτῳ μὴ ἀποκρίτεον. αἷπων δὲ ὅτι εἰ μὲν ἐστὶν ἡ ψυχὴ ζῶον, τὰ μέρη αὐτῆς φατέον

πρότερα τῷ ζῳῳ, καὶ τὰ λοιπὰ ὅσα εἴρη), τὴν ἀπόδοσιν τῷ μὲν συ- 5 δέσμῳ ποιεῖ) λέγων, εἰ δὲ μὴ ἐστὶν ἡ ψυχὴ ζῶον· ὡς εἶναι τῇ τῷ λόγῳ συνέχειαν τοιαύτην· εἰ μὲν ἐστὶν ἡ ψυχὴ ζῶον, τὰ μέρη αὐτῆς φατέον πρότερα τῷ ὅλῳ· εἰ δὲ μὴ ἐστὶν ἡ ψυχὴ ζῶον, ἥτοι 5 κῆρ τὸ εἶδος ζῶον, καὶ ὅτῳ τὰ μὴ φατέον τῶν μερῶν πρότερα τὰ δ' ὃ φατέον· ὅποιον ἢ ἂν εἴη τὸ τῶν ζῳῳ εἶδος, τὰ μέρη αὐτῆς πρότερα ἔσονται τῆς αὐτῆς ὁλότητος. Alex.

δεῖξας ἀνωτέρω ὅτι τὰ μέρη τῷ αὐτῷ εἶδους πρότερα ὑπάρ- 10 χουσι τῷ ὅλῳ, ὡς εἰς τὴν ὁρισμὸν αὐτῷ παραλαμβανόμενα, τὰ μέρη γὰρ εἰς τὸν ὁρισμὸν δευτέρα τῷ ὅλῳ, ἐντεῦθεν ἀπορεῖ, καὶ εἰκότως ἀπορεῖ, ὅτι ὅλως ἀγνοῦμεν ποῖα μέρη εἰσὶ τῷ αὐτῷ εἶδους καὶ ποῖα τῷ συνθέτῳ. πῶς ὅν ἔχομεν διαγινώσκειν τὸ πρᾶγμα ἀγνοούμεν; τῶν γὰρ, φησὶν, μὴ ὅλῳ ὅντος ὅτῳ ἐξ ὁρίσας ἑκά- 15 ρον, εἴγε οἱ μὴ ὁρισμοὶ τῶν εἰδῶν ὑπάρχουσιν, ἡμεῖς δὲ ἀγνοῦμεν τὰ εἶδη τὰ αὐτὰ καὶ χωριστά. εἴτα φησὶν ὅτι ἐπ' ἐκείνων τῶν θεω- ρημένων ἐν πλείοσιν ὑποκειμένοις δυνατόν ἐστι γινώσκειν τὰ μέρη τῷ εἶδους. . . φησὶν ὅτι ἀπορεῖ) ποῖα ἀρα ὑπάρχουσιν τῷ εἶδους αὐτῇ καθ' αὐτὴν λαμβανόμενα μέρη καὶ ποῖα τῷ συνθέτῳ· τῶν ἢ μὴ 20 γινωσκόντων ὅτῳ ἐξ ὁρίσας. . . ἀμείβεται οἱ Πυθαγόρειοι καὶ αἱ τὰς ἰδέας πρεσβεύοντες καὶ πρὸς τὰ μαθηματικά ἐπιστρέφοντες ὅπως ὅτῳ, ὅτι ὅτῳ ταῦτα δυνατόν ἐξ ὁρίσας. ἔχουσι ἢ καὶ αὐτὸ τὸ εἶναι ἐν ταῖς γραμματαῖς, οἷον ὁ κύκλος καὶ τὸ τρίγωνον, καὶ ὃ δύ- 25 νατόν εἶναι ἀνευ αὐτῶν· ὥσπερ ἢ τὰ ζῳα ὃ δύνα) εἶναι ἀνευ σαρκῶν καὶ ὅσων, ὅπως ὅτῳ ταῦτα δύνα) εἶναι ἀνευ γραμμῶν καὶ ἐντεῦθεν ἀνάγειν πάντα εἰς τὸς ἀριθμούς καὶ τὰς ἰδέας, λέγοντες ὅπως, οἷον τὴν γραμμὴν δυάδα, τὴν ἐπιφάνειαν τετράδα, τὸ δὲ 30 ἔσπεον τετράδα. καὶ τῶν παραδειγμάτων τῶν φησὶν εἶναι τὸς ὁρισμούς, ἐπειδὴ εἰ δὴ αὐτὰ ὑποτίθεν), καὶ οἱ μὴ αὐτῶν φαῖ γραμμῶν εἶναι τὴν δυάδα, καὶ παραδειγμα τῆς γραμμῆς τὴν δυάδα οἷον), οἱ δὲ αὐτὸ τὸ εἶδος τῆς γραμμῆς φαῖν εἶναι πρὸς 35 δεῖγμα τῆς γραμμῆς αὐτοῖς ὁ Ἀριστοτέλης λέγειν ἐπ' αὐτῇ τὴν δυάδα φαῖ εἶδος καὶ παραδειγμα εἶναι καὶ τῆς δυάδος τῆς γραμμῆς, διὰ τί μὴ καὶ πλείονων; Asclep.

τῶν ἢ καθόλου καὶ τῶν εἰδῶν ὑπάρχουσιν οἱ ὁρισμοί· πρὸς ἡμᾶς 40 τὸς ὁρισμούς τῶν εἰδῶν δεόμεθα τῶν μερῶν αὐτῶν, ὡς ἀπορεῖ εἴρη). ἀγνοούμενων ὅν τῶν μερῶν ἀγνοῦν) καὶ οἱ ὁρισμοί, ὅτῳ καὶ τὰ εἶδη, καὶ φησὶν φησὶ πάντα κατ' αὐτούς. id.

τὸ συνειλημμένον τῷ συνθέτῳ ἐστὶ δηλωτικόν. Alex. 45 τῶν ὅτῳ ἐστὶ τὰ ὡς ἐν ὕλῃ μέρη. ὅσα δὲ μὴ χωρίζονται ἀλλὰ αἱ ἐν αὐτοῖς γίνονται, ὥσπερ ὁ ἀνθρώπος αἱ ὅσους καὶ σαρξ καὶ 50 νεῦροι, καὶ ὁ ἵππος παραπλησίως, καὶ ἀπλῶς τὰ ζῳα, τῶν ὅτῳ ἐστὶ προφανὴ τίνα τὰ ὡς ἐν ὕλῃ μέρη. καὶ ἐπὶ τῶν ὅν, φησὶν, ὅτῳ κωλύει ὁμοίως ἔχειν τῷ κύκλῳ· ὥσπερ ἢ ὁ χαλκός καὶ τὸ χρῶμα ὅτῳ εἰς τῆς τῷ κῆρ τὸ εἶδος κύκλου ὅσιος, ὅπως ὅτῳ αἱ ἐκ- 55 κες καὶ τὰ νεῦρα τῆς κῆρ τὸ εἶδος τῷ ἀνθρώπῳ ἢ τῷ ἵππῳ ὅσιος αἷος ὥσπερ ἢ καὶ οἱ κύκλοι πάντες ἦσαν χαλκοὶ καὶ μὴ ἐκτέλειτο 60 ἀλλὰ ὑποκειμένων τὸ τῷ κύκλῳ εἶδος γίνεσθαι, ἀλλὰ αἱ ἐν χαλκῷ ἦσαν, ἐφαίνετο ὅτῳ χαλκός ὅτι τῆς ὅσιος αὐτῷ ἐστὶ διὰ τὸ μὴ ἐν ὅλῳ

γίνεσθαι, ὅμως ἔκ ἂν ἦν ὑδὲ τότε χαλκὸς τῆς ὑσίας αὐτῆς, εἴπερ
ὑδὲ νῦν ἐστὶ, καὶ χαλεπὸν ἐστὶ καὶ ὁ ῥαδιον τὸ χωρῖσαι τῶτον ἀπὸ τῆς
χαλκῆς· νῦν γὰρ τὸ τοιοῦτον ἐστίν, λέγω δὴ τὸ χωρῖσαι αὐτὴν ἀπὸ
τῆς χαλκῆς. ἔγωγε καὶ τὸ ἀνθρώπου εἶδος, εἰ καὶ αἱ ἐν τοῖς αὐτοῖς
γίνεσθαι, ὅμως ὑδὲν ἐστὶ τῆς ὑσίας αὐτῆς τὰ ὁσαῦτα καὶ αἱ σάρκες. καὶ ὁ
μὲν εἰπεῖν βούλεται τὸ τοιοῦτον ἐστίν, αὐτὸς δὲ ὡς καὶ ἀπόφασιν τὴν λόγον προή-
γεσκεν, ἀλλὰ κατ' ἐρωτήσιν λέγων, οἷον τὸ τῷ ἀνθρώπῳ εἶδος αἰεὶ
ἐν σαρκὶ γίνεσθαι καὶ ὁσαῦτα· ἀρ' ἔστι ἐν ταῦτα μέρη τῶ εἶδος καὶ τῷ
λόγῳ; καὶ ἐρωτήσας ἀποκρίνεσθαι λέγων "ἡ ὅ, τῷ τῷ ἔστιν ἡ ἔκ ἐστὶ
μέρη αὐτῶ ὑδαμῶς, ἀλλ' ὅλη ἐστίν· ἀλλὰ διὰ τὸ μὴ καὶ ἐπ' ἄλ-
λων ἐπιγίνεσθαι τὸ τῷ ἀνθρώπῳ εἶδος, ὡς περ τῷ κύκλῳ, ἀδυνατῶ-
μεν χωρῖσαι. id.

καὶ ἔτιως γὰρ ὑδὲν ἦν ὁ χαλκὸς τῆς τῷ κύκλῳ ὑσίας. Asclep.
ἐπεὶ δὲ τὸ τοιοῦτον μὲν, λέγω δὲ τὸ εἶδος τῷ ἀνθρώπῳ, χωρῖσαι
τῇ ἐκινούσῃ τῶν σαρκῶν καὶ ὁσῶν ἐνδέχεται, ἀλλοῦ δὲ ἐστὶ πότε χω-
ριζήσεται· ὡς γὰρ ἐστὶ δῆλον· ὡς περ ἐπὶ τῷ κύκλῳ ἀπορροῖς τινες,
λέγων τινὰς τὰς Πυθαγορείους, καὶ ἐπὶ τῷ κύκλῳ καὶ τῷ τριγώνῳ καὶ
τῆς γραμμῆς λέγοντες ὡς ὅτι καὶ ταῦτα γραμμαῖς ὀρίζεσθαι καὶ
λέγειν, κύκλος ἐστὶ γῆμα ἐκτετακένον ὑπὸ μιᾶς γραμμῆς περιεχό-
μενον, ἡ τριγώνον τὸ ὑπὸ τριῶν γραμμῶν, ἡ πάλιν γραμμὴ ἐστὶ
μῆκος συνεχὲς ἐφ' ἑν διασπῶν· ἡ γὰρ γραμμὴ τῷ τε κύκλῳ καὶ τῷ
τριγώνῳ ὡς ὅλη ὑπόκειται, ὁμοίως δὲ καὶ τὸ συνεχὲς τῇ γραμμῇ,
ὡς περ καὶ αἱ σάρκες καὶ τὰ ὁσαῦτα τῷ ἀνθρώπῳ καὶ ὁ χαλκὸς τῷ ἀν-
θρώπῳ· εἰ ἔστιν ὁ ἀνθρώπου διὰ τῶν ὁσῶν καὶ σαρκῶν μὴ ὀριζόμεθα
διὰ τὸ εἶναι μέρη ὅληα, ὅθεν ἀρα τὸν κύκλον καὶ τὸ τριγώνον διὰ τῆς
γραμμῆς ὀρίζεσθαι χρή, ἔτε τὴν γραμμὴν διὰ τῆς συνεχῆς, καὶ διὰ
τῆς ὅλης, λέγω δὴ τὸ λέγειν ὅτι ἡ γραμμὴ καὶ τὸ συνεχὲς ὡς ὅλη ἐν
τῷ τριγώνῳ καὶ τοῖς λοιποῖς εἰσὶν, ἀνάγκη ταῦτα πάντα εἰς τὰς
ἀριθμῶς, διὰ τὸ αὐτὴν αὐτὴν εἶναι καὶ μὴ ἔχειν ὑποκειμένον τι ὡς
ὅλην, ἀλλ' αὐτὴν καθ' αὐτὴν εἶναι, καὶ φασιν ὅτι ὁ λόγος τῆς
γραμμῆς ἐστὶν ὁ τῆς δυάδος· ἐπειδὴ γὰρ δυὰς ἐστὶ τὸ πρῶτον δια-
σπῶν (εἰς πρώτην γὰρ τὴν δυάδα ἡ μονὰς διάσπῃ, καὶ ἔτιως εἰς τὴν
τετράδα καὶ τὰς ἑξῆς ἀριθμῶς), εἴπερ ὀριζόμεθα φασὶ τὴν γραμμὴν,
ὅτι καὶ λέγειν αὐτὴν ποσὸν ἐφ' ἑν διασπῶν, ἀλλὰ γραμμὴ ἐστὶ τὸ
πρῶτον διασπῶν· τὸ γὰρ πρῶτον ὅχι ὡς ὅλη ἐστὶ καὶ ὑπόκειται τῇ
γραμμῇ, ὡς περ τὸ συνεχὲς. καὶ τῶν τὰς ιδέας λεγόντων οἱ μὲν
φασιν ὅτι ἡ αὐτογραμμὴ ἡτοῖα τὸ εἶδος τῆς γραμμῆς, ὅπερ ἐστὶν
ἕτερον παρὰ τὰς καθ' ἑαυτὴν γραμμῶς, ἡ δυὰς ἐστίν, οἱ δὲ λέ-
γουσιν ὅτι ἔστι ἡ αὐτογραμμὴ ἡ δυὰς, ἀλλ' αὐτογραμμὴ ἐστὶ
τὸ εἶδος τῆς γραμμῆς. καὶ φασιν οἱ ἔγωγε λέγοντες ὅτι κοινὰ μὲν
τὸ τε εἶδος καὶ τὸ ὅτι ἐστὶν εἶδος, ταῦτά ἐστιν, οἷον ὁ ἀνθρώπος καὶ ὁ
ζωοκράτης, ὅτι ἐστὶν εἶδος ὁ ἀνθρώπος, ταῦτόν ἐστι, καὶ ἡ αὐτοδυὰς
ἡ ἡτοῖα ἡ δυὰς, ἡς ἐστὶν εἶδος ἡ αὐτοδυὰς, ταῦτά ἐστιν. ἐπὶ δὲ
τῆς γραμμῆς τὸ τοιοῦτον ὁ συγχωρεῖται, ἀλλὰ τὴν μὲν γραμμὴν τῇδε
ἡ μερικὴν εἶναι γραμμὴν λέγουσιν, τὸ δὲ εἶδος αὐτῆς μὴ εἶναι
γραμμὴν ἀλλὰ δυάδα. καὶ ἐπεὶ αὐτὴ εὐθὺς πρὸς τὴν λέγοντα λόγον
εἰ εἶναι γραμμὴν τὴν ὡς εἶδος γραμμὴν, ἀλλὰ δυάδα, λέγων
συμβαίνει δὴ κατὰ.

ἀπορροῖς τινες καὶ ἐπὶ τῷ κύκλῳ καὶ τῷ τριγώνῳ, ὅτι ὑδὲ τῶν 1036
γραμμῶν ὑπάρχουσιν ὁρισμοὶ ὑδὲ τῶν συνεχῶν, ταῦτά τινος 8
γεθῶν· καὶ ταῦτα γὰρ πάντα, φησὶν, ὁμοίως λέγειν ὡς περ αἱ σάρ-
κες καὶ ὁσαῦτα· ὡς δυνατὸν γὰρ χωρῖσαι αὐτὰ τῶν γραμμῶν, ὡς περ
ὑδὲποτε ἐκεῖνα τῶν σαρκῶν. καὶ ἐντεῦθεν λοιπὸν ἀνάγκη πάντα
εἰς τὰς ἀριθμῶς, παράδειγμα λέγοντες αὐτοῦς, καὶ τῶν φασὶν
εἶναι τὰς ὁρισμῶς· αὐτὰ γὰρ ὑπάρχουσιν τὰ χωριστὰ ὅλη. καὶ μὴ
συνεπιφέρων τὴν ὅλην τὴν ἐξ αὐτῆς καὶ τὸ παράδειγμα τῆς γραμ-
μῆς τὴν δυάδα φησὶν, ἐπειδὴ ἔχει δῆλον πρώτην τὸ πᾶν ποῖ. καὶ
πάλιν οἱ τὰς ιδέας πρεσβύοντες οἱ μὲν τὸ παράδειγμα τῆς γραμ-
μῆς τὴν δυάδα λέγουσιν ἰδέαν τῆς γραμμῆς· ἔνια γὰρ
ὑπάρχουσιν εἶδος καὶ κατὰ τὸ πρᾶγμα· τὸ γὰρ πρᾶγμα ἐδή-
λωσεν εἰπὼν "ὡς ὅτι τὸ εἶδος," τὰ ἀπλά, ταῦτά ἐστιν ἡ δυὰς· ὅχι
ἀνάγκη γὰρ τὴν λόγον τῆς δυάδος θεωρεῖσθαι ἐν τῇ, ὡς περ τὴν
γραμμὴν ἡ τὴν κύκλον. διὸ φασιν οἷον δυάδα καὶ τὸ εἶδος τῆς δυά-
δος· ἐπὶ δὲ τῆς γραμμῆς ὑκτέ· ἐνυλὸς γὰρ ἐστὶν ἡ γραμμὴ
τοῖς ἑν ταῦτα λέγουσι συμβαίνει ἐν πρᾶγμα, ταῦτά τινος τὴν δυάδα,
πολλῶν εἶναι ἰδέαν διαφόρων κατ' εἶδος, ὅπερ καὶ τὴν Πυθαγόραν
συνέβαινε λέγειν τὴν τετράδα ἰδέαν εἶναι καὶ φιλικῆς καὶ δικαιοσύνης
καὶ ἄλλων πολλῶν. ἐνδέχεται ἔνι πάντων ἐν εἶδος ποιεῖν· εἰ γὰρ δύο
τὸ αὐτὸ εἶδος, διὰ τί μὴ καὶ πλειόνων; καὶ ἔτιως ἔσονται πάντα ἐν, ὡς
ἐδείκνυν ἡ θεωρία. Asclep.

γρ. ἡ ἀνδριάντος. cod. Reg.

1036

γρ. πάντως. id.

11. 12.

γρ. καὶ αὐτογραμμῆς. id.

συμβαίνει δὴ ἐν τῶν πολλῶν εἶδος εἶναι, ταῦτά τινος ἐν τῷ 1036

τῷ λόγῳ συμβαίνει ἐν εἶδος εἰδικωτάτων πολλῶν καὶ διαφερόντων
τῷ εἶδει εἶναι· τὸ τοιοῦτον γὰρ ἐδήλωσε διὰ τῶν "ὡς τὸ εἶδος φαίνεται" ἔτε-
ρον· ἡ γὰρ αὐτὴ ἐστὶ δυὰς τῶν κατὰ μέρος γραμμῶν, ἐστὶ δὲ ἡ αὐτὴ
εἶδος καὶ τῶν κατὰ μέρος δυάδων, αἱ δὲ μερικὴ γραμμῶν καὶ δυάδες
διαφέρουσιν τῷ εἶδει· ἐστὶν ἀρα ἐν εἶδος δύο διαφερόντων τῷ εἶδει.
εἰ δὲ τὸ τοιοῦτον, διὰ τί ὅχι ἐστὶ ἡ αὐτὴ δυὰς εἶδος καὶ τῶν μερικῶν ἀν-
θρώπων καὶ ἵππων καὶ βοῶν καὶ ἀπλῶς ἀπάντων; τίς γὰρ ἡ ἀποκλήρω-
σις δυοῖν μὲν εἶδος διαφερόντων τὸ εἶδος, τῶν δὲ ἄλλων μὴ
εἶναι; ὡς συμβαίνει ἐκ τῶν ἐν πάντων εἶναι εἶδος καὶ μὴ εἶναι
πολλὰς ιδέας, καὶ ἔσονται πάντα ἐν καὶ μιᾶς φύσεως οἱ τε ἄνθρωποι
καὶ οἱ ἵπποι καὶ τὰ ἄλλα πάντα· ὡς γὰρ τὸ εἶδος ἐν, καὶ ἡ φύσις αὐτῶν
μία. Alex.

οἱ γὰρ Πυθαγόρειοι, ὡς καὶ τοῖς ὅποιον εἴρηται, τὴν αὐτὴν καὶ ἔνια 1036
ἀριθμῶν, οἷον τὴν ε', καὶ δικαίον ἐκάλεσαν ὡς ἐξιστάσθαι τὰς ἐντὸς τῆς
δεκάδος ἀπαντας ἀριθμῶς, καὶ ἀδικον, ὅτι δὲ ἐξ αὐτῶν τετραγώνως
μόνος δύναται ἴσον τοῖς δυοῖν τετραγώνους, τῷ τε ἀπὸ τῶν δ' καὶ τῷ
ἐκ τῶν γ'· τὸ γὰρ πεντάκις ε' ἴσον τῷ τετρακίς δ' καὶ τρίς γ'. ὡς
συμβαίνει καὶ τέτοις τὴν αὐτὴν καὶ ἔνια ἀριθμῶν δύο τινα εἰπεῖν τῷ
εἶδει διαφερόντων. cod. Reg.

φησὶν ὅτι ἀπορροῖς ὁ περὶ ἀριθμῶν λόγος, αἶψα τῶν εἰδῶν 1036
ὑπάρχουσιν οἱ ὁρισμοί, αὐτὰ δὲ καθ' αὐτὰ τὰ εἶδη ὡς ῥαδιον ἐστὶν
ἔστιν, ἐπειδὴ μῆτε ἴσμεν ποῖα μέρη ὑπάρχουσιν τῶν εἰδῶν καὶ ποῖα

τῶν συνθέτων. καὶ πάλιν τὸ ποιεῖν πάντων ιδέας καὶ πάντα χωρίζειν τὰ εἶδη ἐκ ἀλλήθες· πῶς γὰρ δυνατόν ἐστι χωρίσαι τὴν σιμότητα, ἥτις ἐστὶ δύναμις ὑποσχεῖναι ἄνθρωπον ἑνός; τὸτο γὰρ ἐδήλωσεν εἰπὼν "τόδε ἐν τῷδε ἐστίν, ἢ ὡς τὰδε ἔχοντα," ὥσπερ ἐπὶ τῷ ἀνθρώπῳ καὶ τῶν σαρκῶν. εἴτα λοιπὸν μέμφει τῷ Σωκράτει τῷ νεωτέρῳ, ὃς μὲν Πλάτων ἐν τῷ Πολιτικῷ· σύγχρονος δὲ ἔτος γεγονώς Θεαιτήτῳ· ἔξω γὰρ, φησί, τῆς ἀληθείας ὁ παρ' αὐτῷ λόγος ἀπάγει ἡμᾶς· φησὶ γὰρ ὅτι δυνατόν εἶναι τὸν ἀνθρώπον ἄνθρωπον τῶν μερῶν, ὥσπερ τὸν κύκλον ἄνθρωπον τῷ χαλκῷ. Asclep.

1036b τὸ δὲ πάντα ἀνάγειν καὶ ιδέας ποιεῖν, χωρίζοντας τὴν ὕλην, 10
23. περιεργον. ἐπ' ἐνὶν γὰρ φανερόν ὅτι τότε ἐν τῷδε ἐστίν, οἷον τὸ αἶδος ἐν τῇ ὕλῃ· τὸ γὰρ τῆς οἰκίας εἶδος ἐν λίθοις καὶ ξύλοις ἐστὶ καὶ τὸ τῷ ἀνδριάντῳ ἐν χαλκῷ, ἀλλ' ἐκ χωρίσας αὐτὰ καθ' αὐτά. καὶ τὸτο ὁμολογεῖσθαι καὶ οἱ τὰς ιδέας τιθέμενοι. εἰ δὲ τὸτο, τίνας ἐνεκα αὐτῶν μὴ ιδέαι ἐκ εἰσίν; τὸ δ' "ἴσως" πρόσκειται διὰ φιλόσοφον 15
εὐλαβεῖν, ἢ ὅτι τὸτο δεῖξει μετ' ὀλίγον, λέγω δὲ τὸ μὴ εἶναι ιδέας, ἢ καὶ διὰ τὰ προοιδιασμένα ἐν τῷ μετῴντι ἀλφα καὶ τοῖς ἐφεξῆς. Alex.

εἰπὼν δὲ ὅτι ἐνία τὰδε ἐν τῷδε ἔστω, ἐπήγαγεν "ἢ ὡς ἔχοντα." ἢ γὰρ τοιαυτὰ σύνθεσις τῶν λίθων καὶ τὸ ὡς πῶς ἔχων 20
ἀλλὰ μὴ ὡς ἐστίν ἢ οἰκία. ταῦτα εἰπὼν αἰτιάται τὸν νεώτερον Σωκράτην ὡς ἐκ καλῶς ἐκ τῆς ἐπαγωγῆς κατασκευάζοντα τὸ ἄνθρωπον ιδέας. νεώτερον δὲ Σωκράτην ἢ τὸν Πλάτωνα λέγει, ἢ, ὃ καὶ μάλλον, τὸν ὁμῶνυμον τῷ τῷ Πλάτωνος διδασκαλῷ Σωκράτην. ποιεῖ γὰρ τινὰ Σωκράτην ὁ Πλάτων προσδιαλεγόμενον μὲν τῷ 25
γῆραι Σωκράτους. ἔτος δὲ ὁ Σωκράτης ἀπὸ τινος ἀληθῆς κατασκευάζειν ἐπειράτο ὅτι ἔστιν ἀνθρώπος ἄνθρωπος μερῶν ὕλων· ἔλεγε γὰρ ὅτι ὥσπερ ἄνθρωπος χαλκῷ καὶ ἄνθρωπος λίθῳ καὶ ξύλῳ δύναται εἶναι κύκλος, ὥτως καὶ ἀνθρώπος χωρὶς σαρκῶν καὶ ὀστέων. id.

1036b Σωκράτην νεώτερον οἱ μὴ ἔφασαν ὁμῶνυμόν τινὰ τῷ παλαιῷ 30
25. Σωκράτει εἶναι ὁμῶνυμον τῷ Θεαιτήτῳ καὶ ἀδελφόν, ἐν τῷ παλαιῷ Σωκράτει προσδιαλεγόμενον ὁ Πλάτων ἐν τῷ Θεαιτήτῳ εἰσάγει. ἢ Σωκράτην νεώτερον αὐτὸν ἂν λέγοι τὸν Πλάτωνα καὶ μαθητὴν ὄντα Σωκράτους. cod. Reg.

1036b ἐπὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκ ἀλλήθες· ὥσπερ γὰρ ἐκ ἐστὶν εὐρεῖν κύ- 35
28. κλον ὅλως ἄνθρωπον σώματος, καὶ εἰ ἐν παντὶ γερεῖ καὶ ἐκ ὡρισμένῳ πέφυκε γίνεσθαι σῶματι, ὥτως ἐκ ἀνθρώπου ἄνθρωπος σαρκῶν καὶ ὀστέων ἐν ὑποστάσει δύναται τις εὐρεῖν, ἀλλὰ χωρίζει μὴ αὐτὴν ἐκ ἐπινόια ἀπὸ τῶν κατὰ μέρος ἀνθρώπων, ὥσπερ καὶ τὸν κύκλον, ἐν ὑποστάσει δὲ ὡς ὁ Ἀλέξανδρος ἐκ δύναται εἶναι, ἀλλ' εἰ καὶ τῶν καθ' ἑκάστην 40
αὐτῶν ἀποσπασθῇ, ἀλλ' ὅτι πάλιν μὲν σαρκὸς καὶ ὀστέων περιφαντάζει αὐτόν. ἐκ ἔξω ὅν, φησὶν, ὁμοῖον τὸ ἐπὶ τῷ κύκλῳ παρὰ τῷ νεωτέρῳ Σωκράτους λεγόμενον καὶ τὸ ἐπὶ τῷ ζῴῳ· αἰσθητὸν γὰρ τι τὸ ζῶον καὶ ἄνθρωπος καὶ ἄνθρωπος (λέγει δὲ κίνησιν τὴν ὕλην), καὶ ὑποκείμενον ἐκ ἔξω ὁρίσας, ἥτοι ἐκ ἐστὶ τὸ αἰσθητὸν ζῶον οἷον ἂν καὶ εἴη ἄνθρωπος 45
τῷ ὑποκειμένῳ ὁρίσας, εἴπερ τις ἀκριβῶς ὁρίζοιτο. ἐπεὶ ὅν ἐκ ἔξω αὐτοζῶον. ὡς δὲ δεῖται καὶ δεχθῆσθαι, ἀλλὰ πᾶν ζῶον ὑπάρχειν ἔχον αἰσθητὸν ἔξω (τὸ γὰρ καθόλου ζῶον ἐκ ἐν ὑπάρχει, ἀλλ' ἐπι-

νοίει), πῶς ἂν ζῶον αἰσθητὸν ἄνθρωπος ὕλης ὁρίσας; ἀλλὰ τὰ μὴ καθόλου χωρὶς ὕλης ὁρίζεται ὅτε ἐπινοία ὄντα, τὰ δὲ καθ' ἑκάστην ὁρίσας δύναται. διὰ δὲ τῷ "αἰσθητὸν γὰρ τὸ ζῶον καὶ ἄνθρωπος καὶ ἄνθρωπος ἐκ ἔξω ὁρίσας" δηλοῖ τὸ πᾶν ζῶον αἰσθητὸν ἐστίν, πᾶν δὲ ζῶον αἰσθητὸν ἐκ δύναται ὁρίσασθαι ἥτοι ὑπάρχειν ἔχον ἄνθρωπον σαρκῶν καὶ ὀστέων· ἐκ δὲ καὶ ὅν ζῶον αἰσθητὸν ἄνθρωπος τῶν μερῶν αὐτοῦ ἔχοντος πῶς ἢ ὅλως ἢ ὁρίσας. Alex.

ἐνταῦθεν περὶ τῶν ἡμικύκλων ζητεῖ, καὶ φησὶ διὰ τί μὴ λέγεσθαι γομεν μέρη τῷ κύκλῳ τὰ ἡμικύκλια; ὅτε γὰρ αἰσθητὰ ταῦτα 2
ὥσπερ σάρκα καὶ νεῦρα. Asclep.

εἰπὼν πρότερον ὅτι ἐπὶ μὴ τῇ συλλαβῇ λόγῳ λαμβάνεται τὰ ζοιχία διὰ τὸ μὴ εἶναι ὕλης μέρη ἀλλ' αἶδος, ἐπὶ δὲ τῷ κύκλῳ ἐκ λαμβάνεται τὰ ἡμικύκλια, ὅτι ἐνὶν εἰσὶ καὶ μέρη ὕλης, συνεῖδεν ἔκαστον τινὰ δυναμένῳ πρὸς τὸν λόγον φέρεσθαι, ἢ παρατίθῃ καὶ λύει. ἐφθίμεν δὲ ἡμῶς εἰπόντες ὅτι περὶ τῆς συλλαβῆς ἔλεγον, ὅπως τὰ μὴ ἡμικύκλια ὕλης εἰσὶ μέρη, τὰ δὲ ζοιχία ἐκ εἰσίν· καὶ οἶμαι καὶ ταῦτα ἐκείνοις εἶδει συντάττεσθαι, καὶ ἴσως καὶ μὴ Ἀριστοτέλους συντάττει (ἐν ὁμοίᾳ γὰρ τῶν ἄλλων αὐτὸ πρῶτον ματεῖν εὐρίσκει) τοιούτον τι πεποικισμένον ὅποιον ἐνταῦθα φάσκει, ὅτι ὡς εἰσὶν οἱ λόγοι τῶν ἡμικύκλων ἥτοι τὰ ἡμικύκλια μέρη τῷ λόγῳ τῷ κύκλῳ; ἐκ γὰρ ἔξω αἰσθητὰ, ὡς ὁ χαλκὸς καὶ τὸ ἐκ ἐκ αἰ σάρκα, ἵνα ὡς ὕλης μέρη ταῦτα λέγηται. εἰ δ' ἐκ εἰσὶν ὡς αἰσθητὰ τὰ ἐκ ἐν τῷ τῷ κύκλῳ λόγῳ ἐλφθῇ; καὶ λύει ταῦτα λέγει "ἢ ὅτε διαφέρει;" καὶ τε γὰρ αἰσθητὰ ἐστὶ τὰ ἡμικύκλια καὶ πᾶν αἰσθητὰ, ὕλης εἰσὶ μέρη καὶ ὕλη· ἐκ γὰρ πᾶσα ὕλη αἰσθητὴ ὅτε πάλιν μόνον τῶν αἰσθητῶν ἐστὶν ὕλη, ἀλλ' ἐστὶ καὶ ὕλη μὴ αἰσθητὴ ἐστὶ καὶ ὕλη μὴ αἰσθητῶν, καὶ ὅτε καὶ αὐτὴ μὴ αἰσθητῶν ὄντων τῶν τμημάτων εἶναι αὐτῶν ὕλην ἐκ αἰσθητῶν. καὶ ἀπὸ τῆς περὶ τὴν μὴ ἐστὶ τί ἦν εἶναι καὶ αἶδος αὐτὸ καθ' αὐτό, ἐστὶ τὸν ὕλην· ὅτε δηλοῦν ἐκ τούτου ὅτι καὶ ὁ καθόλου ἀνθρώπος, ἐπειδὴ μὴ ἐκ ἐκ αὐτόν, ἐστὶ καὶ αὐτὸ ὕλην, ἀλλὰ νοητὴ· ἢ μὴ γὰρ τῶν ὕλων αἰσθητὴ ἐστὶν ἢ δὲ νοητὴ· ὡς δηλοῦν ὅτι τῷ μὴ καθόλου κύκλῳ τὰ ἡμικύκλια ἐκ ἔξω μέρη ταῦτα, ὥσπερ εἴρηται. ὁ μὴ γὰρ καθόλου κύκλος ἐστὶ τὸ εἶδος τῷ κύκλῳ τὸ νοητὸν ἀμέρως καὶ ἀδιαστάτον, ὁ δὲ καθ' ἑκάστην κύκλος μέρη ἔχει καὶ διαστάτον ἐστίν. πῶς δὲ τὰ ἡμικύκλια, καὶ νοητὰ εἶη, ὕλη εἰσίν, εἰπομεν ἑκατέρωθεν, ὅτι ἢ διαστάτως, ἢ ὅτι ἔξω νοῦμεν, ὕλης ἐστίν· τὸ γὰρ εἶδος ἀδιαστάτον καὶ ἀμέρως, τὸ δὲ διαστάτον ἔχει διὰ τὴν ἐν ἢ ἐστὶν ὕλην. ἐκ πάντων δὲ δηλοῦν ἐστὶν ἢ μὴ ψυχὴ ὅσα ἐστὶν ἢ πρώτη, ταῦτα τὸ εἶδος, τὸ δὲ σῶμα ὡς περὶ δὲ τούτων ἀκριβῶς ἐρεῖται ἐν τῷ β' τῶν περὶ Φυσικῆς, ὅτι τὸ σῶμα ἐστὶν ὕλη, ἢ δὲ ψυχὴ αἶδος, ὁ δὲ καθόλου ἀνθρώπος ἐκ τὸ ζῶον ἐκ ἀμφοῖν, τὸ τε καθόλου σῶμα καὶ τῆς καθόλου ψυχῆς Alex.

ἰστέον ὅτι ὅτε δὲ διαφέρει τὰ λέγειν σάρκα καὶ ἡμικύκλιον· ἐστὶ γὰρ ἢ ὕλη ἐπ' ἐνὶν καὶ μὴ ὄντων αἰσθητῶν καὶ παντὸς πράγματος, μὴ ὄντος αἶδος χωρισθῇ· ὡς τὸ καθόλου κύκλου τὸ διαστάτον ἢ ὑπάρχει μέρη ταῦτα τὰ ἡμικύκλια, εἴη καὶ διαστάτον αὐτὰ ὡς

θίμωτα, τῶν δὲ καθ' ἑκάστη μέρη ταῦτα ὑπάρχουσιν, ὥσπερ εἴρηξεν·
πρῶτον γὰρ τὸ λόγον τὸ κύκλον· ἐν τούτοις γὰρ θεωρεῖται οἱ καθ'
ἑκάστη καὶ κλοι· ἔστι γὰρ ὕλη ἢ μὲν αἰσθητὴ, ὡς χαλκῆς, ξυλίνης, ἢ δὲ
πυρρῆς, ἢ τῶν ἡμικυκλίων. Asclep.

Σωκράτης δὲ καὶ ὁ Κορίσκος εἰ μὴ καὶ τὴν ψυχὴν μόνον χα-
ρακτηρίζοντι, διττόν ἐστι, συγκαίμενον ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος· οἱ
μὲν γὰρ τὴν ψυχὴν φασὶν ἐν ἀνθρώπῳ, οἱ δὲ τὸ σύνθετον. εἰ δὲ
ἀπλῶς λέγοντι, τότε μόνον αἰσθητὴς ἢ ψυχῆς καὶ τὸ σῶμα ὡς ἐν, ὥσπερ
ἢ βα συλλαβῇ, καὶ ἀπλῶς καθ' ἑκάστην, ἥτοι συνταχθῇ ἐν λέξει
ἐν τῇ βάρῳ· ὅπως ἔστι ἐν ἐστὶ καὶ ἀπλῶς ἀνθρώπος καὶ ὁ καθ' ἑκάστη 10
θεωρεῖται· ὅπως δὲ ἐστὶν ὁ λόγος ὁ δημιουργικός. id.

Σωκράτης δὲ καὶ Κορίσκος, φησὶν, εἰ μὲν ἐστὶ καὶ ἡ ψυχὴ αὐτῷ
αἶδος αὐτῷ καὶ εἰδοποιεῖται κατ' αὐτήν, ἔστι διττὸν ζῶον ἐκ ψυχῆς
καὶ σώματος ἥτοι ἐξ εἶδους καὶ ὕλης· καὶ οἱ μὲν τῶν ἀνθρώπων ἐρῶσι
ἐν Σωκράτῃ ὡς ψυχῇ, τότε ὡς εἶδος, ἀφορῶντες εἰς τὴν 15
ψυχὴν αὐτῷ μόνον, οἱ δὲ ἐρῶσιν αὐτὸν ὡς τὸ σύνολον, ἥτοι ἐκ
ψυχῆς καὶ σώματος, ἀποβλέποντες εἰς ἀμφοτέρωθεν. "εἰ δὲ ἀπλῶς ἢ
ψυχῇ ἥτοι καὶ σῶμα τότε," τότε ἔστιν εἰ δὲ τις τὴν τῷ Σωκράτῃ
ψυχῇ ὡς εἶδος τῷ Σωκράτῃ λέγει ἀπλῶς, ἀλλὰ ἀπλῶς λέγει
Σωκράτῃ ὁ Κορίσκος, ὡς ἔχει ἢ καθόλου ἀνθρώπου ψυχῇ πρὸς 20
τὸ καθόλου ἀνθρώπου σῶμα, ἔχει καὶ ἢ καθ' ἑκάστη πρὸς τὴν καθ'
ἑκάστην. εἰ μὲν ἔστιν εἶδος τῷ καθόλου ἀνθρώπου σώματος ἢ κα-
θόλου ἀνθρώπου ψυχῇ, ἔστι καὶ ἢ τῷ Σωκράτῃ ψυχῇ πρὸς τὸ τῷ
Σωκράτῃ σῶμα· εἶδος. εἰ δὲ μὴ ἐστὶν ἢ καθόλου ἀνθρώπου
ψυχῇ τῷ καθόλου ἀνθρώπου σώματος εἶδος, ὅθεν ἢ καθ' ἑκάστη τῷ 25
καθ' ἑκάστη. ἐπεὶ δὲ τῆς φυσικῆς ἐστὶ τὸ περὶ τῶν ἐνύλων εἰδῶν
θεωρεῖν, ἀλλ' ὅτι τῆς προκαίμενης πραγματείας, αὐτὸς δὲ δι' ὅλην
τὴν βιβλίον περὶ τῶν ἐνύλων εἰδῶν τὴν σκέψιν ἐποιήσατο, ὥσπερ
αὐτῷ ἀπολογίαν πορίζμενός φησι "πότερον ἐστὶ" κτλ. (p. 1037
α 10). Alex.

λέγει δὲ ἀραβικῶς τὰς ιδέας ἢ τι τοῦτον, καὶ φησιν ὅτι ὅτε-
ρον ἐπισκεψόμεθα περὶ τούτου· καὶ ζητήσει καὶ ἐν τῷ παρόντι βιβλίῳ,
ζητήσει δὲ μετὰ καὶ ἐν τῷ M. id.

διὰ τούτου γὰρ καὶ θεωροῦντες περὶ τῶν αἰσθητῶν διαλογόμεθα,
ἐπεὶ φιλοσοφίας ἐστὶ τῆς δευτέρας, φησὶ δὲ τῆς φυσικῆς, περὶ 35
τῶν αἰσθητῶν ἐσῶν διαλέγεσθαι, ἐπεὶ τὰς ιδέας τούτων τῶν
αἰσθητῶν λέγουσιν εἶναι. Asclep.

ὁ μόνον γὰρ τὸ φυσικὸν ἐστὶ τὸ περὶ τῆς ὕλης θεωρεῖν, ἀλλὰ καὶ
περὶ τῶν ἐνύλων εἰδῶν, καὶ μετὰ καὶ ὡς ἐν τῷ B τῆς φυσικῆς
ἀποδείξεως (c. 1. 2) ἐγνωμεν. ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν ὁρισμῶν φησὶ, 40
ὡς ἐστὶ μέρη τὰ ἐν τῷ ὁρισμῷ τῷ ὁριστῇ, καὶ πῶς εἰς ἐστὶν ὁρισμὸς
ἐκ πλείονων ὑπάρχων· ἐν γὰρ γένος καὶ διαφορῶν· δηλον γὰρ ὅτι
ἐπεὶ τὸ πρῶτον, ὡς ὁ ὁριστὴς, ἐν ἐστὶ, καὶ αὐτὸς εἰς ἐστὶν. πῶς
τὸ πρῶτον ἔχει μέρη; δηλον ὡς ἐν τῷ αὐτῷ ἐστὶν ἐν. περὶ τού-
των δὲ σκεπτόμενος ὕστερον, καὶ εἰρήναι περὶ τούτου. πρὸ πάντων ὅσον ἔπαι 45
αὐτῷ εἰπὼν ἀνακεφαλαιῶν τὰ διὰ πλείονων λεχθέντα. Alex.

παναπορίδης ἐστὶν ὁ λόγος, πῶς μέρη ὑπάρχουσιν ἐπὶ τῶν ὁρι-
σμῶν τὰ ἐν τῷ λόγῳ, καὶ διότι εἰς λόγος γίνετο ὁρισμὸς; δηλον ὅτι

τὸ πρῶτον ἐν ἐστὶν, εἰς ὁρισμὸς, ἐπεὶ ἐκ ἐκείνων εἰς. πῶς δὲ
ἐν γίνετο τὸ πρῶτον μέρη ἔχον, ὕστερον ἐρῶμεν. καὶ μετ' ὀλίγον
περὶ τῶν δύο ἀποριῶν ἐρεῖ. Asclep.

ὁ δὲ γὰρ εἰσὶν ἐκείνης τῆς ὕλης καὶ τῷ εἶδους αἱ σάρκες καὶ τὰ 1037
ἐστὶ μέρη, ἀλλὰ τῆς συνόδου, λέγω δὲ τῆς συνόδου τῆς ἐξ ὕλης 25
καὶ εἶδους. τῆς δὲ συνόδου ὕλης τρόπον μὲν τῶν ἐξ ὁρισμῶν, τῶν
ποῦν δὲ τῶν ἐκ ἐστὶν· καὶ μὲν γὰρ τὴν ὕλην τὴν ἐν αὐτῇ, ὡς σαρκῶν
καὶ ὅσων καὶ νούρων, ἐκ ἐστὶ κτλ. Alex.

ἐξ ὅ εἶδους καὶ τῆς ὕλης τὸ σύνολον γίνετο τῇ ὕλει. Asclep. 1037
εἰπὼν δὲ ὅτι καὶ τὴν πρώτην ὕλην ἐστὶν, τί δὲ ἐστὶν ἢ ὕλη 29.

ἐπὶ γὰρ· "ἢ ὕλη γὰρ ἐστὶ τὸ εἶδος τὸ ἐνόν," ἴσον λέγων, ὅθεν
ἀλλο. ἐστὶν ἢ πρώτη ὕλη καὶ τὸ εἶδος τὸ ἐνυπάρχον τῇ ὕλει. τὸ δὲ
μεταξὺ τῶν, "ὅσον ἀνθρώπου ὁ τῆς ψυχῆς λόγος," τοῦτον δὲ εἶναι
τὸ εἶδος τῷ ἀνθρώπῳ ὁ λόγος τῆς ψυχῆς ἥτοι αὐτῇ ἢ ψυχῇ ἐστὶν· 15
ἐξ ἧς ψυχῆς καὶ τῆς ὕλης ἢ σύνολος καὶ συνθετός ἐστιν ὕλη. id.

"ὅς γὰρ ἐν τούτοις ὑπάρχει ἢ ῥίς," τότε ἔστιν εἴρηξεν ἡμῶν καὶ περὶ 1037
τῶν συνθετῶν ὅτι εἰ ἐστὶν τούτων ὁρισμὸς, συμβαίνει δις τὸ αὐτὸ λέ- 31
γειν· ἐν γὰρ τῇ ῥίσι τῇ σιμῇ ἢ τῇ Καλλιᾷ ἐστὶν καὶ ὕλη καὶ εἶδος·
ἀλλ' εἰ τούτοις, ἐκ ἐν εἰς ὁρισμὸς αὐτῶν· συμβήσεται γὰρ ὅς ἐστι τὸ αὐτὸ
λέγειν. ὁ μόνον δὲ περὶ τούτων εἴρηξεν, ἀλλ' ὅτι καὶ ἑκάστη καὶ τὸ τί
ἐν εἶναι αὐτῷ ἐπὶ τῶν ταυτῶν ἐστὶν, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν πρώτων
ὕλων ἐξηγεῖται τίς ποτὲ ἐστὶν ἢ πρώτη ὕλη, φάσκων "λέγω δὲ
πρώτην ἢ μὴ λέγει τῷ" κτλ. Alex.

ὅσα δὲ ὡς ἐν ὕλει θεωρεῖται, ταῦτα ἐν τῷ ὑπάρχουσιν ἀμφο- 1037
τερά, τὸ εἶδος καὶ ἢ ὕλη. τὸ δὲ ἐν τούτοις ἐστὶν καὶ ὅς συμ- 4
βεβηκός, ὥσπερ ὁ Σωκράτης καὶ ὁ μουσικός Σωκράτης καὶ συμβε-
βηκός ἐστὶν ἐν. Asclep.

ὡς ἐν ὕλει δὲ ἢ ὡς ἐν συνειλημμένῃ τῇ ὕλει τῷ Σωκράτῃ 1037
ἐστὶ τὸ μουσικόν· ὡς ὕλη γὰρ ὑπάρχει τῷ Σωκράτῃ τῷ μουσικῷ. καὶ 6
30 ἐπὶ τούτῳ ὁ Σωκράτης καὶ τὸ μουσικόν καθ' αὐτὸν μὲν ἐκ εἰς ταυτῶν,
καὶ συμβεβηκός δὲ. Alex.

ἐπεὶ δὲ ἐν τῷ δευτέρῳ βιβλίῳ τῶν δευτέρων Ἀναλυτικῶν 1037
ἐκίνησε τὴν περὶ ὁρισμῶν λόγον, φησὶν ἐνταῦθα ὅτι εἴ τι ἡμῶν ἐκεί- 8
παρὰ λείπει περὶ ὁρισμῶν, ἐνταῦθα ἀναπληρῶμεν. Asclep.

νῦν περὶ τούτου τὴν ζήτησιν ποιῶν, λέγων ὅτι ἐπεὶ ἐν τοῖς
ἀναλυτικαῖς (λέγει δ' ἐν ἀναλυτικῇ τὸ B τῶν Ὑσέρων Ἀναλυτι-
κῶν), ἐπεὶ ἔστι ἐν ἐκείνοις τὴν περὶ ὁρισμῶν ζήτησιν ὁ τελείων
πεποιήκαμεν, ὅπερ ἐν ἐκείνοις μὴ εἴρηξεν, νῦν λέγωμεν· ἢ γὰρ ἐν
ἐκείνοις εἴδη ζητηθῆναι ἀπορία καὶ μὴ ζητηθῆναι, εἰ νῦν λεχθείη,
πρῶτον καὶ μετὰ συντελεστέα τοῖς περὶ τῆς ὕλης καὶ τῷ εἶδους λό-
γοις. ἢ δὲ ἀπορία, φησὶν, ἐστὶ, διὰ τί ποτε τὸ ὁριστῶν, ὅτι τὸν λόγον
φαρὲν εἶναι ὁρισμὸν, ἐκ πλείονων ἐν ἐστὶν ἀλλ' ὅτι πολλὰ. Alex.

ἐστὶ δὲ ἢ ἀπορία τοιαύτη, δι' ἣν αἰτίαν τὸν λόγον, τότε τὸν 1037
ὁρισμὸν, ἔνα φαρὲν εἶναι, ὥσπερ τῷ ἀνθρώπῳ τὸ ζῶον εἶναι (ἔστι 10.
γὰρ νῦν καθ' ὑπόθεσιν καὶ ὅπως αὐτῷ ὁ ὁρισμὸς)· διὰ τί γὰρ τούτοις ἐν
λέγομεν καὶ μὴ πολλὰ, φησὶ δὲ τὸ ζῶον εἶναι; ἐπὶ μὲν γὰρ ἀνθρώ-
πος καὶ λευκὸς πολλὰ τὰ αὐτὰ ὑπάρχει, ὅταν μὴ συνυπάρχουσιν
ἀλλήλοις, ἀλλὰ πεχωρισμένα εἰσὶν ἀπ' ἀλλήλων· ἐν δὲ γίνετο ὅταν

D d d d d

ἕμια ὑπάρχουσι καὶ παῶν τὸ ὑποκαίμενον δέξιν τὸ λευκόν· ἐν δὲ καὶ συμβεβηκός, ὁ δὲ λευκός, ἐπειδὴ συνέβη τὴν ἀνθρωπον λευκὸν εἶναι, ἐνταῦθα μὲν ἐπὶ τῷ ὅρισμῳ, τυχόντι τῷ γένους καὶ τῆς διαφορᾶς, ὃ μετέχει βατέρι βατέρον· τὸ γένος ὃ δοκεῖ μετέχειν τῶν διαφορῶν· ἕμλλη γὰρ λέγει τῶν ἐναντίων μετέχειν· ἐκείναι γὰρ αἱ διαφοραί, αἷς διαφέρει τὸ γένος, τυχόντι τὸ λογικὸν καὶ ἀλογον. Asclep.

1037¹⁶ ὅταν δὲ μετέχη τῷ λευκῷ καὶ ὑπάρχη ἐν αὐτῷ τὸ λευκόν καὶ πάθῃ τι καὶ ποιωθῇ ὑπὸ αὐτοῦ, τότε ἐν τῷ γένει καὶ εἶναι ὁ λευκός ἀνθρώπος, ὃ καθ' αὐτὸ δὲ ἀλλ' ἢ πεποιθῶν. Alex.

1037²⁰ αἷς τὸ γένος διαφέρει, τυχόντι αἷς διαφέρει τὸ γένος· ἢ γένος ἐνταῦθα λέγει ἂν τὸ εἶδος, καὶ εἴη ἂν λέγων ὅτι αἱ διαφοραί, αἷς καὶ εἶδη διαφέρει, ἐναντίαι εἰσιν. πολλὰ γὰρ δὲ αὐτῷ σύνθετος τὸ καὶ εἶδη γένει λέγειν. id.

1037²³ ὃ γὰρ ἐπειδὴ συνυπάρχουσιν αὐτῷ, δεῖ λέγειν αὐτὰ ἐν τῶν διαφορῶν ἐν γένει πρᾶγμα, εἴπερ ὁ ὅρισμός ἐνός πρᾶγματος ἐστὶ δηλωτικός, ταῦτα δὲ πάντα ἐμπεριέχει ἐν τῷ ὅρισμῳ, ὅπερ ἐστὶ περὶ τὴν ἐνέργειαν· ὅτω γὰρ εὐρεθῇ ὅτι ὁ ἀνθρώπος πλείεστα ὅσα καίπερ αὐτὸν καὶ ἐνδορον καὶ ἄλλα μύρια, ἐπειδὴ τὸ ζῶον τὸ ἐν αὐτῷ μετέχει τούτων. δεῖ δὲ ἐν εἶναι πάντα τὰ ἐν τῷ ὅρισμῳ, ἐπειδὴ ὁ ὅρισμός μιᾶς φύσεως ἐστὶ δηλωτικός. Asclep.

ἐνθάδε ὅτι τῶν διαφορῶν ἐναντίων ὅσων ὃ μετέχει τὰ γένει, λυεῖ τὸτο καὶ ἀντιπαράστασιν, λέγων "εἰ δὲ καὶ μετέχει," ὃ δὲ ἀλλοπῶς λίσαν εἶρη· ἐξ ὧν δὲ ἐπαγεί τὸτο οἶμαι βύλε· λέγειν. εἰ δὲ τις φῇ, ἀλλ' ὃ μετέχει τὸ γένος τῶν ἐναντίων διαφορῶν, ἀλλὰ τὸ πεζὺ καὶ τὸ θίποδος καὶ τὸ ἀπτερόν, ἅπερ ἂν εἰσιν ἐναντία, εἰ δὲ τούτων μετέχει, ὁ αὐτὸς πάλιν λόγος, εἴπερ αἱ διαφοραὶ πλείους, διὰ τί ταῦθ' ἐν ἀλλ' ὃ πολλὰ; εἰ γὰρ εἰκός ἐστι λέγειν ὅτι διὰ τὸ ἐνυπάρχειν τῷ γένει εἰσιν ἐν, συμβήσεται τῷ λόγῳ τούτῳ πᾶν τὸ ἐν ᾧ ὑπάρχει τινὰ μὲν τῶν ἐνυπαρχόντων αὐτῷ εἶναι ἐν, καὶ ἔσαι ὁ οἶνος καὶ ὁ ἀμφορεύς ἐν, καὶ ὁ μέδιμνος καὶ οἱ πυροί. ὃ μόνον δὲ τὸτο, ἀλλ' εἴπερ ἐν ἐστὶ τὸ ζῶον καὶ τὸ πεζόν καὶ τὸ δίπνον καὶ τὸ ἀπτερόν, διὰ τὸ ἐνυπάρχειν αὐτὰ τῷ ζῳῷ, ἔσαι τὸ ζῶον ἐν καὶ μὲν πάντων τῶν ἄλλων διαφορῶν, καὶ ὅπως ἔσαι πάντα ἐν. ἵνα δὲ μή τις εἴπῃ ὅτι ἀλλ' ὃ καὶ ζῶον καὶ πεζόν καὶ δίπνον ἐν, ἐπὶ γὰρ τὸ "δεῖ λέγειν ἐν εἶναι ὅσα ἐν τῷ ὅρισμῳ." ὃ γὰρ ὅρισμός λόγος τίς ἐστιν εἰς καὶ μιᾶς φύσεως. εἰ δὲ εἰς ὅρισμός ἐστι, καὶ ἐν τί ἐστι καὶ τούδε τι σημαίνει, ὥσπερ λέγομεν· τὸ γὰρ τί ἦν εἶναι καὶ ἢ συγκατατεταγαμένη φύσις· ἐκάστοις, ἢ ἐστὶν ὅρισμός, τούδε τί ἐστι καὶ ἐν· εἰ δὲ τὸτο, καὶ ὁ λόγος αὐτῆς εἰς ἐστὶν. ἀλλ' εἰ τὸτο, δεῖ

1037²⁷ καὶ τὰ ἐν τῷ λόγῳ ἐν εἶναι. ἀλλὰ δεῖ πάλιν μικρόν τι παρεκβάντας ὑπομνησάμεν ἡμᾶς περὶ τῷ τί ἦν εἶναι καὶ τῷ καθόλου εἶδος. ἴσμεν δὲ ὅτι τὸ τί ἦν εἶναι καὶ τὸ εἶδος ταυτὸν ἐστὶ, πλὴν ὅχι ὡς νοεῖ καὶ ἔστιν, ἀλλὰ νοεῖ μὲν ἄλλο τι παρὰ τὰ ὑπὸ αὐτῷ ἄτομα, ἐν αὐτοῖς δὲ ἐστὶ κατὰ τεταγαμένον καὶ ὁδὸς χωρὶς αὐτῶν ἐστὶν, ἢ ὅπως χωρὶς ὕλης· ὃ δὲ ὅρισμός ἐστιν ὁ λόγος τῷ τί ἦν εἶναι καὶ τῷ εἶδος, καὶ περὶ μὲν τούτων ταῦτα προϋπομνησάμεν ἡμᾶς χρὴ· αὐτὸς δὲ ὅπως τὴν ἀπορίαν οὖτος καὶ τὴν λύσιν ἀσαφῶς καὶ λίσαν μεμαλαιν-

μένους ἐπαγαγόν, διὰ τὸ καὶ τῷ δευτέρῳ τῶν περὶ Φύσεως (c. 2) ταύτην λεληυκέναι, μὲν πολλὰ σαφῶς λύσεις ὃ δοκεῖ λαλῶνται ὁμοῦς ὅπως καὶ ἐνταῦθα ταύτην λύει, καὶ μὴ δοκῇ, τὴν λέξιν ἐπερχόμενοι λέγομεν. ὁ δὲν δὲ ἴσως χεῖρόν ἐστι καὶ νῦν δεῖ βραχέως ὑπομνησάμεν τὴν ταύτης λύσιν· ἴσμεν γὰρ ὡς ὁδοὶ εὐχῶς ζῳῶν διὰ τί ἐν ἐστὶν ὃ τε χαλκός καὶ ἢ περὶ αὐτὸν σφαῖρα· ἢ γὰρ ἐν τῇ χαλκῷ σφαῖρα· ὁ δὲν ἄλλο ἐστὶν ἄλλ' ἢ σφαιρικός χαλκός, καὶ ἔστιν ὃ μὲν χαλκός ὡς ὕλη, τὸ δὲ σφαιρικός ὡς εἶδος, πέφυκε δὲ τὸ εἶδος καὶ ἢ ὕλη ἐν εἶναι μεθυστὸς συνεχίζοντος αὐτά· τὸτο γὰρ ἐστὶν ὅτι ὕλη τὸ ὕλη εἶναι καὶ τῷ εἶδει τὸ εἶδει, ἵνα ὅταν ἢ ἢ ὕλη καὶ τὸ εἶδος, ὃ πέφυκε δέχεσθαι, εἰσὶν ἐνθάδε τὰ καὶ ἐν εἶναι. ὡς ὅτι ἐπὶ τῶν ἔχει, ὅτω καὶ ἐπὶ τῶν φυσικῶν, λέγω δὲ γένος καὶ διαφορᾶν· ἔφαρκε γὰρ ἐν τῇ Ἀποδοκτικῇ (2 13), εἴ τι μέμνημαι, ὅτι πᾶσι αἱ πρὸ τῆς τελευταίας διαφορᾶς διαφοραὶ μὲν γένος ὕλη ἀντιπᾶσι γένος, εἶδος δὲ ἐστὶν ἢ τελευταία διαφορὰ, ὅταν τὸ ζῶον λογικὸν ὕλη ἐστὶ τῷ ἀνθρώπῳ εἶδος, ὁμοῦς καὶ τὸ ζῶον λογικὸν θηρὶν καὶ ἐπιστήμης δεκτικὸν εἶδος, τὰ δὲ πρὸ αὐτῶν ὕλη, ὡς καὶ αὐτὸς μετ' ὁλόγον ἐρεῖ, παραπλησίως δὲ τούτοις καὶ τὸ μὲν ζῶον πεζόν καὶ δίπνον, τὸ δὲ δίπνον εἶδος. ἀλλ' ἢ μὲν λύσεις; ἦν, ὡς ἀπομνηστέον, ἐπεὶ μέν, ὃ δοκεῖ δὲ, αὐτὴ ἐστὶν. Alex.

διὰ τὸτο γὰρ καὶ ὁρισμός λέγει· ὡς διαίρων καὶ χωρίζων τὸ ἐν τῶν ἄλλων εἰδῶν. Asclep.

ἐνταῦθα ἐνίσταται πρὸς τοὺς Πλατωνικούς, ἐγκαλοῦν αὐτοὺς ὅτι ἀμεθόδως τῇ διαίρεσιν ἀχρηστῶς, καὶ φησὶν ὅτι δεῖ ἡμᾶς σκοπεῖν περὶ τῶν καὶ τὰς διαίρεσεις ὁρισμῶν· ὁ δὲν γὰρ δεῖ λαμβάνειν ἐν τῷ ὅρισμῳ πλὴν τὸ πρῶτον γένος καὶ τὴν τελευταίαν διαφορὰν, τὰ δὲ ἄλλα πάντα γένει ὑπάρχουσιν, ὡς ἔδειξεν ἡ θεωρία, τυχόντι τὸ πρῶτον καὶ αἱ σὺν αὐτῷ λαμβανόμεναι διαφοραί. id.

"πλὴν τὸ πρ. λ. γένος καὶ ἢ διαφορὰ." δεῖ δὲ προσυπομνησάμεν τὸ τῇ τελευταίᾳ... ὁ δὲν γὰρ, φησὶν, ἐν τῷ ὅρισμῳ πλὴν τὸ πρῶτον λαμβάνειν γένος καὶ ἢ τελευταία διαφορὰ. οὗτος ἐστὶν ἀνθρώπος τὸ ζῶον· ἐστὶ καὶ τὸ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν, τὰ δ' ἄλλα τῷ ζῳῷ ἐχόμενα (ἐστὶ δὲ ταῦτα τὸ λογικὸν ζῶον καὶ τὸ θηρὶν) ὅσα εἰσιν. εἰ δὲ γένει ὕλη εἰσιν ἢ ἀλόγονος γὰρ ὕλη, τὸ μὲν ζῶον λογικὸν θηρὶν εἰσιν ὕλη καὶ γένος, τὸ δὲ καὶ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν εἶδος καὶ ὅρα ὅπως διὰ τούτων ἀκινεματωδῶς τὴν τῆς ἀπορίας εἴρηκα ἴσμεν. εἰ γὰρ ἢ ὕλη καὶ τὸ εἶδος, ὅτε εἰσιν ὑφ' αὐτῶν, πεφύκασι ἑνὸς καὶ ἐν γένει, ἔστι δὲ ὕλη μὲν τὸ ζῶον λογικὸν θηρὶν, εἶδος δὲ τὸ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν, καὶ τὸ ζῶον πεζόν δίπνον, ἐν αὐτοῖς ταῦτα ἀλλ' ὃ πολλὰ· καὶ ὅρα τὴν τῷ Ἀριστοτέλει ἀρχήν, ὅτι ἐν ταύτῃ καὶ τὴν λύσιν ἡμῶν τῆς ἀπορίας σκαυοδῶς ἐμφάνει τὴν διαίρεσιν τῶν γενῶν καὶ διαφορῶν, ὅπως χρὴ ποιῆσαι ἐπὶ τῇ θεωρίᾳ θαυμαστῶς ἀνεκαλύπτει. Alex.

ὁμοῦς δὲ καὶ διὰ τὴν λύσιν καὶ δι' ἐλαττότητα λέγει, ἢ ὅπως διὰ τοῦτο· ἔστιν ὅτι ἐπὶ τῇ θεωρίᾳ ὁμοῦς δὲ καὶ πλείους λόγους· ὁμοῦς δὲ ὁδὸς διαφορᾶς ἐλάττων λέγει, πλὴν τῶν δύο. τοῖς δύο ἐν δὲ καὶ καὶ ἐπὶ γένει, τῷ δὲ διαφορᾷ. Asclep.

ταῦτα εἰσὼν ἐπαναλαμβάνει τὸν λόγον· καὶ φησὶν "εἰ ἔν· τὸ
 γένος ἀπλῶς μὴ ἐστὶ παρὰ τὰ ὡς γένος εἶδη," τὴν ἐξέωσιν εἰς τὸ ζῶον
 μὴ ἐστὶ παρὰ τὰ εἶδη αὐτῶ αὐτὸ καθ' αὐτὸ καὶ χωριστόν, ὡς οἱ τὰς
 ἰδέας τὸν ἐκείνου ἔλεγον, ἀλλ' ἐν αὐτοῖς ἐστίν, ὡς ὅτις καὶ ἐν ἀλλοθίᾳ
 βλάττει· ἢ καὶ ἐν χωριστόν ἐστιν, ὅμως ὡς ὕλη ἐστίν. καὶ σαφηνίζει
 αὐτὸ ἐπὶ παραδείγματος, ὅπως ὡς ὕλη τὸ γένος ἐστίν. ἢ μὴ γὰρ
 φωνὴ γένος ἐστὶ καὶ ὕλη, αἱ δὲ διαφοραὶ μετ' αὐτῆς εἰσὶ τὰ εἶδη,
 αἷμα δὲ φωνῆς τὰ ὀνόματα καὶ τὰ ῥήματα καὶ τὰ ἐργεῖα, τὰ τε
 αἷμα καὶ βῆτα καὶ τὰ ἐξῆς· καὶ γὰρ αὐτὰ εἶδη τῆς φωνῆς ὡς ἐξ ὕλης
 αὐτῆς καὶ διαφορᾶς ὄντα· καὶ διαφορᾶς γὰρ τινος καὶ αὐτὰ ἐκφω-
 10 ραῖται. εἰ δὲ τὸ γένος ὡς ὕλη ἐστίν, εἶδος δὲ ἡ διαφορὰ, φανερόν
 ἔστι ὅτι ὁ ὁρισμὸς ἐστὶν ὁ ἐκ τῶν διαφορῶν λόγος. εἰ δὲ ἡ ὕλη καὶ
 τὸ εἶδος αὐταυτῶς ἴσως, ἔστι δ' ὁ λόγος καὶ ὁ ὁρισμὸς γένος καὶ
 διαφορὰ ἴσως ὕλη καὶ εἶδος, ὅθλα ἄρα ἡμῶν ἐστίν· ὅπως τὸ ζῶον
 πεζὸν δίπουν ἔν ἐστι καὶ ὡς πολλὰ. ὅπως δὲ τὴν ἀπορίαν λύσας, καὶ
 20 ὡς συμπέρασμα, ὡς οἶμαι, τῆς λύσεως ἐπαγαγὼν τὸ "φανερόν ἐστι
 ὁ ὁρισμὸς ἐστὶν ὁ ἐκ τῶν διαφορῶν λόγος," ὡς αἱ ἔλεγον ὅτι φανε-
 ρόν ἐστιν ὅπως τὸ ζῶον πεζὸν δίπουν ἔν ἐστιν, ἔτι γένος ἐστὶ καὶ δια-
 φορὰ ἴσως ὕλη καὶ εἶδος, τρέπει καὶ ἐπὶ τὴν διδασκαλίαν τῷ ὅπως
 οὗ τὰς τῶν γενῶν καὶ διαφορῶν ποιῶν διαίρεσεις, λέγων "καὶ οὗ
 30 διαίρεσις τὴν τῆς διαφορᾶς διαφορὰν," ἴσον λέγων τῷ ὅτι εἰ μέλ-
 λαιμεν μὴ τῷ πρώτῳ γένος καὶ τῆς τελευταίας διαφορᾶς τὸς ὅρους
 ποιῶν, δεῖ διαίρειν τὰς διαφορὰς εἰς τὰς οὐκείας αὐτῶν διαφο-
 ράς, ἢ διαφορὰ εἰσιν· οἷον εἰ τὸ ζῶον διαίρειν εἰς ὑπόπουν καὶ ἀπτε-
 ρον, τὸ ζῶον ὑπόπουν δεῖ διαίρειν εἰς τὴν οὐκείαν διαφορὰν, ἢ ὑπόπουν
 40 ἐστὶ καὶ μὴ λέγειν ὡς τὸ ὑπόπουν τὸ μὴ πτερωτὸν ἐστὶ τὸ δὲ ἀπτε-
 ρον, εἰ μέλλομεν καλῶς διαίρειν. . . ὅμως διὰ τὸ ἀδυνατεῖν ἡμῶν
 καὶ μὴ δυναμένους συνορᾶν τὰς ἐκείναις διαφορὰς, ποιῶσι τὸτο, λέγων
 ὅτι τὸ διαίρειν αὐτὰ εἰς τὰς μὴ οὐκείας. δεῖ δὲ τὸ ὑπόπουν, καὶ εἰ τι
 ἄλλο ἐστὶ, διαίρειν εἰς τὰς οὐκείας, μέχρις ἂν ἴδῃ τις τινα ἀδιά-
 50 φορα, ἅπερ μικροῦ δύναται τέμνειν εἰς ἑτέρας διαφορὰς. Alex.
 πάλιν τῷ ζῶον τῷ ὑπόπουν δεῖ ἡμῶς τὴν διαφορὰν εἰδέναι
 καθ' ὑπόπουν, τὴν ἐξέωσιν αὐτὴν τὸ ὑπόπουν διαίρειν. Asclep.
 ἐάν δὲ καὶ συμβεβηκὸς ποιῇ τὴν διαίρεσιν λέγων τῷ δίπο-
 δος τὸ μὴ εἶναι λευκὸν τὸ δὲ μέλαν, τὸ αὐτὸ ἔσονται διαφοραὶ ὅσαι
 60 καὶ αἱ τομαὶ τῷ πράγματι ὑπάρχουσιν· ὡς φανερόν ἐστι ὁρισμὸς
 ἰδὲν ἐστὶν ἕτερον ἢ λόγος ἐκ τῶν διαφορῶν συγκείμενος, καὶ τούτων
 πάλιν κατὰ τὰ τὸ ὄρθον τῆς τελευταίας διαφορᾶς. . . ὡς ὁ
 καὶ μετατάττειν τὸς τούτους ὁρισμὸς, οἷον ὡς ἐπὶ τῷ ἀνθρώπῳ
 στυγὲν λέγοντες ὅπως, ζῶον δίπουν ὑπόπουν, μετατάττοντες τὸ δι-
 70 πουν περιττὸν γὰρ ἐστὶ τὸ ὑπόπουν· τὸτο γὰρ δηλοῖ διὰ τῆς περιέργου
 ἡμῶν τῷ δίποδος. Alex.
 καὶ τούτων μάλιστ' ἀπὸ τοῦ τὸ ὄρθον τῆς τελευταίας διαφο-
 ρᾶς. Asclep.
 "τὴν πρώτῃν" ἐρεῖ γὰρ πάλιν περὶ αὐτῶν ἐποῖα τινὲς εἰπον·
 80 Alex.
 ὡς τὸ αὐτὸ δεῖ ἡμῶς λέγειν περὶ τῶν καὶ τὰς διαίρεσεις
 καμῶν, ποιῶν τινὲς εἰπον. ἐπειδὴ ἂν ὁ στυγὲν ἡμῶν ἐνταῦθα περὶ

ὑσίας ἐστὶ διὰ τοῦτο γὰρ, φησὶ καὶ τὸ περὶ ὁρισμῶν λόγον
 ἐκνήσασκεν, πάλιν ἐπανελθεῖν ἐπὶ τὸ προκείμενον, καὶ ζητεῖν εἴτε
 ὑπάρχει χωριστὰ ὑσία προαγωγῶν τῶν ἐνταῦθα, αἷς καλῶς
 ἰδέας, εἴτε ὅ. ὡς ὡς ἐστὶν εἶδος πρὸς ὕλην, ὅπως λέγει ὡς περ
 τὸ ὑποκείμενον ὑσία εἶναι, καὶ ταῦτα ἢ εἶναι καὶ τὸ ἐκ τούτων καὶ τὸ
 καθόλου. οὗτο ἀπορία. δεῖτο ἐξ ἀρχῆς ἐκείνης καὶ ἐκείνης
 σαφῶς, μίαν μὲν τὴν ζῆτον πῶς διαφόρων ὄντων τῶν μερῶν τῷ
 ὁρισμῷ εἶνα λέγαμεν τὴν ἐξ αὐτῶν συγκείμενον. εἴτα ἐπελυσάτα
 τὸτο, φάσκων ὅτι τὴν παρὰ τὴν τελευταίαν διαφορὰν πάντων
 ὕλης ἐπεχόντων τάξιν καὶ τῆς τελευταίας διαφορᾶς εἶδος, καὶ ὅπως
 λοιπόν, ὡς περ ἐξ ὕλης καὶ εἶδος ἐν τι πρῶγμα γίνετο, ὅπως καὶ ὁ
 ὁρισμὸς εἰς γίνετο, ὅχι ὅτι ὕλης ἐστὶ τὸ γένος, ἀλλ' ὅτι ἀναλογεῖ
 ὕλη, ἐπειδὴ εἰδοποιεῖ αὐτὴν ἢ διαφορὰ προερχομένη καὶ ποιῶν δη-
 10 λεῖται τὸ ἀτομον εἶδος, ὡς περ καὶ τὸ εἶδος τὸ ἀόριστον τῆς ὕλης ὁρίζε-
 ται περατοῖ. δευτέρα ὅτι ἀπορία ὑπάρχει ζητῶσα εἰ ἐστὶ καθόλου
 ὑσία αὐτὴ καθ' αὐτὴν ὑπάρχουσα, οἷον αὐτοῦ ἀνθρώπου καὶ αὐτοῦ ἰσ-
 πος, ἐπειδὴ δοκεῖ τισὶ μάλιστ' αὐτὰ καθόλου εἶναι ὑσίας καὶ τρεῖς
 τρεῖς, πρῶτον μὲν ὅτι ἀρχαὶ γίνονται ἀποδείξεων, ἐκ δὲ τῶν ἀπο-
 δείξεων γινώσκον τὰ πράγματα· τῶν γὰρ καθόλου πραγμάτων
 20 ὑπάρχουσιν οἱ ὁρισμοί, οἱ δὲ ὁρισμοί, ὡς μεμαθήκαμεν ἐν τῇ
 Ἀποδεικτικῇ (27 sqq.), ἀρχαὶ ὑπάρχουσιν τῶν ἀποδείξεων· δευ-
 τερον, ὅτι φύσει πρότερα ὑπάρχουσιν τὰ καθόλου τῶν μερικῶν, εἴγε
 συναυαυρεῖ καὶ ὁ συναυαυρεῖν· τῷ γὰρ ἀτόμῳ ἀναυαυρεῖν καὶ τὸ
 ἀτομον, εἴγε, φησὶν, ἐξ αὐτῶ ἔχει τὴν ὑπαρξιν. ὁμοίως καὶ ὅτι
 πρακτικὰ καὶ ποιητικὰ ὑπάρχουσιν ἐκείνα τὸ καθόλου. καὶ
 ἐπιχειρήσιν τίθωσιν·
 τὰς καθόλου ὑσίας καὶ τὰ ἐνομα-
 τικὰ καὶ ὅπως πάλιν τὰς ἰδέας· ὡς γὰρ φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος,
 ἐπειδὴ ὡς αὐτοὶ κατ' ἀρχὰς τῷ βιβλίῳ ἐλέγομεν, ὅτι πραγματεία
 αὐτὴ ἐστὶ περὶ τῆς ὑσίας (περὶ γὰρ τῷ ὄντος βιβλίῳ διαλεχθῆναι),
 30 τὸ δὲ κυρίως ἐν ἡ ὑσία ἐστὶ, διατελλοῦ ποσῶς ὡς λέγει ἡ ὑσία,
 καὶ ἐδείξεν ὅτι τετραχῶς, καὶ τὸ ὑποκείμενον, καὶ τὸ εἶδος, καὶ τὸ
 συναυαυρεῖ καὶ τὸ καθόλου, εἰπὼν ὅτι περὶ τῷ ὡς εἶδος, τὴν ἐξ
 τῷ ἀριθμῷ τῷ ὑποκείμενου καὶ τῷ ἐξ ἀμφοτέρων, ἐνταῦθα λέγει ἡμῶν
 περὶ τῆς καθόλου, δευτέρως ὅτι ὅτι ἐστίν. καὶ πρῶτον μὲν ἐπιχειρήματι
 40 κέρητι τοῦτω, λέγων ὅτι ἡ ὑσία ὅτι ἐστίν ἡ αὐτὴ τῇ ἐν Πλάτῳ
 ὑσία, τὸ δὲ καθόλου κοινὸν ὑπάρχει. Asclep.
 τὸ προκείμενον ἐστὶ δεῖξαι ὡς ὅτι τῶν καθόλου ὑσία ἐστίν· 1038
 εἴτε γὰρ τὸ καθόλου ἀνθρώπος ἢ ὁ καθόλου ἴσπος, εἴτε ἄλλο ὅτι·
 ἀλλ' ἔκαστος αὐτῶν διανοίας ἀπόμαξις ἐστὶν ἀπὸ τῶν καθ' ἑκάστην
 50 πρῶτως καὶ μάλιστ' ἀπομακρυνῶν ὑσιῶν καὶ ὁμοίωμα. Alex.
 "ὅτι διχῶς ὑπόκειται, ἢ τὸδε τι ἐστίν," τὴν ἐξέωσιν τὴν γένος τῶν δια-
 φορᾶς· διὰ καὶ εἰπον αὐτὸ τὸδε τι ἐστίν. ὁ γὰρ ὅπως ἐστὶ τὸ ζῶον ἀνα-
 60 δεον ὡς ἡ ὕλη, ἥτις ἐξ ἀποφάσεως γίνετο, ἀλλὰ καὶ ἀναλογίαν
 τῆς πρὸς τὸ περιεργεῖται ὑπὸ τῆς τελευταίας διαφορᾶς, ὡς περ
 εἶδος περιεργεῖται τὴν ὕλην, ὡς ἡ κυρίως ὕλη ὑπόκειται τῇ ἐντελεχείᾳ,
 τὴν ἐξέωσιν τῶν εἰδῶν. δυνατὸν δὲ λέγειν τὸ ζῶον ὑποκείναι τοῖς πάθεσι
 περὶ τῷ ἀπλῶς ζῶον ὅθλον, ἢ ὡς ὕλη ἐντελεχεία, περὶ τῷ καθ'
 ἑκάστην ζῶον. Asclep.

ἀρχὴν δὲ καὶ ὅτι τὸ ὑποκειμένον διττόν, ἢ τὸ τόδε τι ὄν, ὥσπερ
ζῶον, Σωκράτης, Πλάτων, ἔτιωσιν ὁ ἵππος ὑπόκειται τοῖς πάθεσι
τῷ τε λευκῷ καὶ τῷ θερμῷ καὶ τοῖς ὁμοίοις· ἢ ἡ ὕλη, ἥπερ ὑπό-
κειται τῇ ἐντελεχείᾳ καὶ τῷ εἶδει. τὸ δὲ καθόλου, φησὶν, ὅπερ τινὲς
χωρὶς ὕλης λέγουσι, δοκεῖ τισὶν αἰτίον εἶναι μάστιγα καὶ ἀρχή· διὰ
ἐπελθόμεν καὶ περὶ τούτου. Alex.

1038⁸ εἶτα λοιπὸν τίθησι τὸ πρῶτον ἐπιχείρημα, λέγων ὅτι εἰ ὕσσια
10. ἢ ἐκείνου ἰδίου ἐκείνου ὑπάρχειν, ὅτι ἂν ποτε θεωρηθῇσιν ἐν ἄλλω.
Asclep.

καὶ συλλογίζεσθαι λέγων, ἢ ἐκείνου ὕσσια ἰδίως ἐστὶν ἐκείνου, καὶ
ἄλλω ἔχῃ ὑπάρχειν. Alex.

1038⁸ ἔτι ὕσσια λέγει ὁ μὴ καθ' ὑποκειμένον τινὲς λέγει, ὡς ἐν
15. ταῖς Κατηγορίαις (c. 5) δέδεικεν. id.

1038⁸ ἀλλ' ἄρα, φησὶν, ἔτι μὴ τὸν καθόλου ἄνθρωπον ὅτι ἐνδέχεται ὡς
17. τὸ τί ἦν εἶναι, ἐνυπάρχειν δὲ ἐν τούτοις τὸ καθόλου, οἷον ἐν τῷ ἀν-
θρώπῳ καὶ ἵππῳ ὕσσια τις, οἷον τὸ ζῶον. ὅταν δὲ ὅλην ὡς ἐστὶ τις λό-
γος τῷ ζῴῳ, διαφέρει δ' ὅθεν, καὶ μὴ πάντων ἢ λόγος τῶν εἰς
ὁρισμὸν τινος παραλαμβάνομένων· ὅθεν ἂν ἦτο· τὸ ζῶον ὕσσια
ἔχει τινός, οἷον τῷ ἀνθρώπῳ καὶ τῷ ἵππῳ, ἐν οἷς ὑπάρχει· εἰ δὲ
ἐστὶν ὁ καθόλου ἄνθρωπος ὕσσια, διὰ τί ἔχει καὶ τὸ ζῶον ὕσσια; εἰ δ'
ἔστι τὸ ζῶον ὕσσια καὶ ἐνυπάρχει τῷ ἀνθρώπῳ, ἢ δὲ ὕσσια ἐν ᾧ ἐστὶν
ὅτι ἄλλω ἐστὶν ἢ ὕσσια ἀλλὰ τῷ ἐν ᾧ ἐστὶν, ἔστιν ἄρα ὕσσια τὸ ζῶον
τῷ ἐν ᾧ ἔστιν, οἷον τῷ ἀνθρώπῳ, ἐν ᾧ ὡς ἰδίῳ ὑπάρχει τὸ ζῶον·
ὥστε ἔχει ὕσσια ὕσσιας· ἔχει μὲν τὸ Σωκράτους ὕσσια ὁ ἄνθρωπος,
καὶ τούτου τὸ ζῶον. εἰ δ' ἔστιν ἐν τῷ ζῴῳ τὸ ἐμφύλον καὶ τὸ αἰσθη-
τικόν, ἔστιν ὁ πάλιν αὐτὰ τῷ ζῴῳ ἦτοι ὕσσιας ὕσσια, καὶ πάλιν τὰ ἐν
τῷ ἐμφύλῳ ὄντα καὶ αἰσθητικῷ ἔστιν ὕσσια τῷ ἐμφύλῳ καὶ τῷ
αἰσθητικῷ, ἦτοι τῶν ὕσσιων· ὥστε συμβαίνει σμῆνος ὕσσιων εἶναι ἐν
τῷ Σωκράτει. ὅπερ ἀδύνατον· ἐν ἐκείνῳ ἂν μία ὕσσια ἐστὶν ἢ
ἀνῶσα αὐτῷ· εἰ γὰρ ἡ ὕσσια τῷ Ἀλεξανδρῷ ὁ Ἀλεξανδρὸς ἐστὶν, ὁ
δὲ Ἀλεξανδρὸς πολλοὶ εἶναι ὁ δύνανται, ὅθεν ἄρα ὕσσια ἐν αὐτῷ
πολλοὶ ἔστιν. εἰπὼν δὲ ὅτι ἔστιν ἐν τῷ καθόλου ἀνθρώπῳ τὸ ζῶον,
ἔστι δ' ὁ καθόλου ἄνθρωπος ὕσσια, ἔχει ἄρα καὶ τὸ ζῶον ὕσσια, κατα-
σκευάζει αὐτό. id.

γρ. "ἐν αὐτοῖς" ἦτοι τοῖς ὑποκειμένοις. cod. Reg.

1038⁸ τρίτον ἐπιχείρημα ὅτι ἡ εἰδὸς ἐστὶ τὸ καθόλου τῆς ἀτόμου ὕσσιας
19. ἢ μέρος ἢ ἐνυπάρχον ἀπλῶς. ἀλλ' εἰ μὴ ὑποβλήμεθα εἰδὸς αὐτὸ
εἶναι, ἀτοπὸν τι ἔσται· τὸ γὰρ εἶδος ἐκείνου ἰδίον τί ἐστὶν ἐκείνου τε
καὶ ἔτιωσιν πάλιν τὸ καθόλου ἔχει μερικόν. εἰ δὲ ὡς μέρος αὐτὸ ὑπο-
βλήμεθα, ἔχει τὸ μέρος κατηγορούμενον τῷ ὅλῳ· ὅπερ ἐστὶν ἀτοπὸν.
εἰ δὲ ἐν ἐνυπάρχον ἔστιν οἱ πρότεροι λόγοι τῷ πρῶτῳ ἐπι-
χειρήματος, ὅτι ἢ γὰρ πάντων ἢ ὁδεός· ἀπάντων δὲ ὅτι οἷον τε,
ἐπεὶ διαφέρουσιν ἀλλήλων τὰ πράγματα, ἔτιωσιν δὲ ὅθεν διόσου-
σιν. εἰ δὲ ἐνός, ἔχει πάντα ἐν. Asclepius in θεωρίᾳ.

ἐντεῦθεν τὸ τρίτον ἐπιχείρημα. φησὶν ὅτι εἰ καὶ μὴ ἐνδέχεται
ἔτιωσιν εἶναι τὸ καθόλου ὡς τὸ εἶδος τῷ πράγματι, ἵνα μὴ γένῃ
μερικόν, ἐν δὲ τῷ μερικῷ ἐνυπάρχει μὴ δὲ αὐτῷ εἶδος, ὥσπερ τὸ
ζῶον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ καὶ τῷ ἵππῳ. εἶτα φησὶν ὁ Ἀριστοτέλης, εἰ

ταῦθ' ὅπως ἔχει, ἐξ ἀνάγκης τούτου ὅτος ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ἔστι
ὁρισμός. ἐπεὶ δὲ τῶν γενικωτέρων γενῶν ἔχῃ ὑπάρχον ἑα-
μοί, φησὶν, ὅτι διαφέρει δὲ ὅθεν ὅθεν εἰ μὴ πάντων ἐστὶν ὁρισμός
τῶν ἐν τῇ ὕσσιᾳ ὑπαρχόντων· ὅθεν ἂν ἦτο· τὸ ἐνυπάρχον
ὕσσια ἐστὶ τινος, ὡς ἄνθρωπος τῷ ἀνθρώπῳ, ἐν ᾧ ὑπάρχει ἄνθρωπος
ὥστε τὸ αὐτὸ συμβῇσιν πάλιν τὸ εἰρημένον καὶ τῷ πρῶτῳ ἐπι-
ρήματι· ἢ πάντων ἐστὶν ἢ ὁδεός, καὶ τὰ αὐτὰ ἔστιν αὐτοῦ· ἔστι
γὰρ ἐκεῖνος ὕσσια, οἷον τὸ ζῶον, ἐν ᾧ ἰδίως ἰδίῳ ὑπάρχει καὶ ὅτι ἐν
ἐν ἔχει μερικόν. id.

ἔτι δὲ καὶ ἀδύνατον καὶ ἀτοπὸν τὸ τόδε καὶ τὸν ὕσσια, ὡς
λέγουσιν οἱ λέγοντες τὸν καθόλου ἄνθρωπον, εἰ ἔστι ἐν ζῴῳ, μὴ
τὸ ζῶον ὕσσια καὶ τόδε τι, ἀλλὰ ποιόν. Alex.

ἀλλ' εἴπερ ἐστὶν ὕσσια τὸ ζῶον, ἔχει πάλιν ὕσσιας ὕσσια, καὶ
ἀπλῶς, ὥσπερ ἐρρήθη. ἢ τὸ "ἔτι δὲ ἀδύνατον καὶ ἀτοπὸν τὸ τόδε
τι καὶ ὕσσια" ὅτι ἐπὶ τῷ καθόλου ἀνθρώπῳ εἴρηται ἀλλ' ἐπὶ τῷ μερικῷ
καὶ εἴη ἂν τὸ λεγόμενον ὅτι ἐπεὶ ὁ καθόλου ἄνθρωπος δίδωται μὴ
ὡς ὕσσια ἀλλὰ ποιόν, ἀδύνατον τὸν Σωκράτην ἐκ τῷ καθόλου ὅτι
ἀνθρώπῳ, τυτέτι τὴν ὕσσιαν ἐκ μὴ ὕσσιας. οἶμαι δὲ ἔμπροσθεν
πρότερον· ἔτι γὰρ περὶ τῷ μὴ εἶναι τὸν καθόλου ἄνθρωπον ὕσσια
λόγος ἐστὶν. ἔτι τῷ Σωκράτει ὕσσια ὅτι ἐνυπάρχει ὕσσια, ὡς
διδῶν ἔχει ὁ Σωκράτης ὕσσια ἦτοι δύο ἔστιν ἐν τῷ Σωκράτει
ὕσσια, ὅπερ ἀτοπὸν· ἔκαστος γὰρ μία ἐστὶν ὕσσια ἀλλ' ὁ δὲ ἑκάστος
ὅλως δὲ, φησὶν, συμβαίνει, εἰ ἔστιν ὕσσια ἄνθρωπος, ἄνθρωπος ἐ-
ταῦθα λέγων τὸν μερικόν καὶ ἀτομὸν, ὅλως δὲ, εἰ ἔστιν ὕσσια αὐτὸ
καθ' αὐτὸ τὸ ζῶον, ἦτοι ὁ ἀτομὸς ἄνθρωπος, "καθ' ὅσα ὅσα ἰσχύει"
τυτέτιν ἀτομὸν μὴδὲν τῶν ἐν τῷ λόγῳ αὐτῷ εἶναι ὕσσια, μὴ
χωρὶς ὑπάρχειν αὐτῶν τῶν ἀτόμων. id.

γρ. ἐνυπάρχει ὕσσια ὕσσια. cod. Reg.

ἔτι ἐπιχείρησις ὅτι ὅσα ἐν τῇ ὕσσιᾳ τῷ πράγματι λαμ-
βάνεσθαι ὁδεότα χωρίζον τῷ πράγματι, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ αὐτὸ
πράγμα διλίσσιν, ὥσπερ τὰ ἐν τῷ ὁρισμῷ τῷ ἀνθρώπῳ πάντες
παραλαμβάνομεθα. εἰ ὅν ὑποβλήμεθα καὶ τὸ καθόλου συμπερι-
κόν εἶναι τῆς μερικῆς ὕσσιας, ἔχει ἀχώριτος αὐτῷ καὶ ἐπὶ καὶ
ὅπερ ὁ βέβαιον. Asclep.

35 ἔκτον ἐπιχείρημα. καὶ φησὶν ὅτι εἰ ἔστιν ὕσσια ὁ ἄνθρωπος
καὶ ὅσα ἔτιωσιν λέγει ἐν, μὴδὲν ἐν τῷ ὁρισμῷ τῷ ἀνθρώπῳ συμ-
λαμβάνομενον εἶναι ἄλλω πράγματι ὕσσιας, μὴδὲ χωρίζεσθαι
ἀνθρώπῳ ὡς συμβαίνει καὶ ἄλλω ὑπάρχειν παρὰ τὸν ἄνθρωπον,
οἷον ὅτι ἔστιν ἔστιν αὐτῷ ζῶον καθ' αὐτὰ παρὰ τὰ τινὰ ζῶα, ὡς ἄλλο
τῶν ἐν τοῖς λογικοῖς ὅθεν. id.

εἰ γὰρ μὴ ἔστιν ὕσσια αὐτὸ καθ' αὐτὸ τὸ ζῶον, μὴδὲ τὸ πρῶτον
μὴδὲ τὸ δεύτερον, δηλοῦσι ὅτι εἰσὶ χωρὶς τῶν ἀτόμων, ὅτι μὴ
ἄλλω ἦτοι τῇ ἰδέᾳ, ἀλλ' ἐν τοῖς ἀτόμοις. ἐξηγούμενος δὲ τὸ μὴ
χωρὶς ὑπάρχειν αὐτῶν ἐπήγαγε "λέγω δὲ ὅτι ἐκ αὐτῶν τῶν ζῴων
τὰ τινὰ" ὡς ἂν εἴη ἔστιν, ὅθεν λέγω τὸ μὴδὲ χωρὶς ὑπάρχειν
αὐτῶν τὸ μὴ εἶναι τὸ ζῶον παρὰ τὰ τινὰ καὶ καθ' ἑκάστην ζῴαν
διπλῶν παρὰ τὰ τινὰ, ὅθεν ἄλλο τῶν ἐν τοῖς λόγοις εἰλημμένον ὅθεν
δεδεικνύει γὰρ ὡς ὅθεν τῶν καθόλου ὑπαρχόντων ὕσσια ἐστὶν. Alex.

ἴδ' ἄλλο τῶν ἐν τοῖς λογικοῖς ὑδέν. Asclep.
 10. ἰσθμὴ ἐπιχειρήσεις ὅτι εἰ μὴ δηλαῖ πωύτητα τ καθόλου ἄλλαι
 2 τὸτε τι, τυτέτι μερικὴν ὑσίαν, ἔσονται τρεῖς ἄνθρωποι, οἱ δύο ἄτο-
 μοι καὶ ἄλλος ὁ ἐξηρημένος καὶ συνδέων αὐτούς. id.
 εἰ γὰρ ἐξιν ὑσία τις ὁ ἄνθρωπος, ἔστι δὲ καὶ ὁ Σωκράτης ὑσία 5
 καὶ οἱ καθ' ἑκάστον, ἐπὶ τῶν πολλῶν δὲ ἐστὶ τ' κοινῶς κατ' αὐτῶν
 λογόμενον, ἔστι αἶρα τρίτος τις πάλιν ἄνθρωπος, ὃς κατηγορηθή-
 σαι τῷ καθόλου ἀνθρώπῳ ὑσίας ὄντος καὶ τῶν λοιπῶν. ἔτι δέ,
 φησί, καὶ ὡς δὴλον ὡς ἀδύνατόν ἐστιν ὑσίαν ἐξ ὑσίων εἶναι ἐνε-
 γειᾶ ὑπαρχουσῶν καὶ τόδε τι. Alex.
 10. ὁ γόδοι ἐπιχειρήματα. καὶ φησιν ὅτι ἀδύνατον ὑσίαν εἶναι ἐξ
 3 ὑσίων ὑπαρχουσῶν, ὅπως κοχωρισμένην ἐνεργεῖαν· ὑδέποτε γὰρ
 λέγομεν, τὰ δύο ἐντελέχειαν δύνατον ἐστὶ λέγειν ἐν ἀλλὰ δύο.
 Asclep.
 10. ὡς εἰ ἡ ὑσία ἔν, ἡ ὕσα ἐν δηλονότι. cod. Reg.
 1. ἐπεὶ καὶ ἡ διπλοσία γραμμὴ ἐκ δύο ἡμίσεων ἐστὶ δύναμις.
 2. εἰ γὰρ γένοιτο τὰ ἡμίση ἐντελέχεια, χωρεῖ καὶ ἐκ αὐτῆν εἶναι.
 3. ἔμα γὰρ ταῦτα ἡμίση ἐνεργεία γινέσθαι ἡμίση, εὐθύς διήρηται τ' δι-
 πλοσῶν καὶ ὑκάτι μένει ἐν. Alex.
 10. ὡς γὰρ ὁ Δημόκριτος ἔλεγεν ὅτι ἀδύνατον ἐκ δύο ἀτόμων 20
 2. μίαν γινέσθαι (ἀπαθείς γὰρ αὐτὰς ὑπετίθετο) καὶ ἐκ μᾶς δύο (ἀτμή-
 τος γὰρ αὐτὰς ἔλεγεν), ὅπως καὶ ἡμῶς φαμὶ ὡς ἀδύνατον ἐκ δύο
 ἐνεργείᾳ ὑσίων ὑσίων μίαν γινέσθαι, ἀλλ' ἐκ δύναμις μόνον. id.
 καὶ καὶ τὸτο τὴν ἀριθμὸν φησιν ὁρθῶς λέγειν Δημόκριτον·
 ἀδύνατον γὰρ φησιν ἐκ δύο ἐν γινέσθαι καὶ ἐξ ἑνὸς δύο· τὰ γὰρ με-
 25 γέθη τὰ ἄτομα, τυτέτι τὰς ἀτόμους, ὑσίας ποιῶν, καὶ ὑδέποτε, φη-
 σίν, ἡ μία ἄτομος δύο· διὰ τὸτο γὰρ καὶ ἀτόμους αὐτὰς φησιν. ὅτε
 γὰρ δύο μία γίνεσθαι· ἐστὶ διαιρούμενα ὑπὸ τῷ κοινῷ. Asclep.
 10. ἐπειδὴ ἐνέπιπτον ἡ τῶν ἀριθμῶν ἐκδοσεις, λυεῖ καὶ ταύτην.
 30 ἔστιν γὰρ αὐτὸς ὅτι ὡς περὶ ὁ ἐξ ἀριθμῶν ἐκ τῷ τρία καὶ τρία ἐστὶν ἡ
 ἐκ τῷ δύο καὶ τέσσαρα ἐνεργείᾳ ὄντων ἀριθμῶν, τί κωλύει καὶ μίαν
 ὑσίαν ἐκ δύο ὑσίων εἶναι ἐνεργείᾳ ὑσίων; λυεῖ ὅτι λέγων ὅτι καὶ ἡ
 δύναμις ἐκ ἐξιν ἐνεργείᾳ ἀριθμῶς ἐν τῷ ἐξ ὅσα ὑδαμῶς. ἀλλ' αὐτὸς
 ἐκ ἐπὶ τῷ ἐξ ποιῶν τὴν λόγον, ἀλλ' ἐπὶ τῆς δυάδος, λέγων, αἱ
 μονάδες ἐν τῇ δυάδι ἐκ εἰσὶν ἐνεργείᾳ μονάδες ἀλλὰ δύναμις, ὥς 35
 δὴ ὑπέκεινται ἡ δυάς, ἀριθμῶς τις εἰς· καὶ εἴπερ ἐξιν ὅπως ἀριθμῶς,
 ἐκ εἰσὶν ἐν αὐτῷ αἱ μονάδες ἐνεργείᾳ ἀλλὰ δύναμις. Alex.
 ἔστιν ἐπιχειρήματα. καὶ φησιν ὅτι ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῷ ἀριθμῷ
 ἔστι, εἴπερ ἐξιν ὁ ἀριθμῶς συνθεσὶς μονάδων, ὡς περὶ λέγουσιν ἄνθρωποι·
 ὅπως γὰρ ἔστιν ὁ ἀριθμῶς εἰς διακεκριμένους ἐντελέχειας ὁ πάντα ἐκ 40
 τῷ δύο, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως. ὅπερ ἐξιν ἄτοπον· καὶ γὰρ ὁ δύ-
 νατον εἰπεῖν μίαν ἀδύνατον τὴν μονάδα εἶναι κοχωρισμένην κατ'
 ἐνεργείαν ἐν αὐτῇ. "ἔχει δὲ τὸ συμβαίνειν ἀτομίαν." ἐνταῦθα τὸ
 δέκατον ἐπιχειρήματα, καὶ φησιν ὅτι ἔχει ὁ λόγος ἀτομίαν· εἰ γὰρ
 μήτε ἐκ τῶν καθόλου ὁλόν τε εἶναι μηδεμίαν εἶναι, ὡς εἰρήκαμεν, 45
 διὰ τὸ ὑσιώδη πωύτητα δηλαῖ καὶ μὴ ὑσίαν, μήτε δὲ ἐξ ὑσίων
 προὑπαρχουσῶν κατ' ἐνεργείαν δύνασθαι εἶναι, ἀσύνητος καὶ ἀπλη-
 γήστους πᾶσα ὑσία· τῶν δὲ ἀπλῶν ἐκ ἐξιν ὁρισμῶς, ὡς ἐκ ἐκ

ἔστιν μόνος ὑσίας εἶναι τὸς ὁρισμῶς, καὶ καὶ ὡς ἀνω-
 τέρω εἶρηται. νῦν δὲ ὑδέποτε ταύτης ἐδέχθη· ὑδενὸς αἶρα ἔστι
 ὁρισμῶς, καὶ τρόπον μὲν τῶν ἔστι ὁρισμῶς, τρόπον δὲ τῶν, ὡς
 εἶρηται ἐν τῇ θεωρίᾳ. δηλον δὲ μάλιστα γίνεσθαι τὸ λογόμενον ἐκ τῶν
 ἐφεξῆς λεχθησομένων. Συριατός. Asclep.

εἰ γὰρ μήτε, φησίν, ἐκ τῶν καθόλου ὁλόν τε μηδεμίαν εἶναι 1039
 ὑσίαν. . . μήτε πάλιν ἐξ ὑσίων ἐνεργείᾳ αὐτῶν καθ' αὐτὰς ὑσίων, 14
 ὡς περὶ ὁ μερικὸς ἄνθρωπος, δυνατὸν ἐξιν ὑσίαν σύνθετον εἶναι (δέ-
 δεικται γὰρ καὶ τὸτο), συμβαίνειν μηδεμίαν ὑσίαν σύνθετον εἶναι. εἰ
 10 ὅτι τὴν σύνθετον ὑσίαν ἀνάγκη καὶ ἐξ ὑσίων εἶναι ἐνεργείᾳ ὑσίων καὶ
 ἐκ συμβεβηκέντων, κατ' ὑδέκα δὲ τρόπον τῷτο εἶναι δύνασθαι, ἀσύ-
 νητος ἀν εἶναι πᾶσα ὑσία. ἀλλ' εἰ τὸτο, ὑδαμῶς ὑσίας ἀν εἶναι λό-
 γος· οἱ γὰρ ὁρισμοὶ τῶν ἐκ τῶν εἰσὶν ἀλλ' ὁ τῶν ἀπλῶν, ὡς περ
 ὁ τῷ ἀνθρώπῳ ὄντος αὐτῷ ἐκ τῷ ζῴν καὶ περὶ καὶ ὁποδοῖ. ἀλλὰ
 15 μὴν δοκεῖ γὰρ ὅτι οἱ ὁρισμοὶ καὶ μόνων τῶν ὑσίων εἰσὶν, καὶ εἴπερ εἰσὶ
 καὶ τῶν ἄλλων, ἀλλὰ μάλιστα τῶν ὑσίων εἰσὶν. νῦν δὲ συμβαίνει
 μὴδὲ τῶν ὑσίων εἶναι· ἐκ αἶρα ἐξιν ὑδαμῶς ὁρισμῶς. καὶ εἰπὼν ὁ
 λυεῖ τὴν ἀπορίαν νῦν, ἐπαγγέλλεται δὲ εἶπεῖν, λέγων ὅτι τρόπον μὲν
 τῶν ἐξιν τῶν ὑσίων ὁρισμῶς, τρόπον δὲ τῶν ἐκ ἐξιν. καὶ πῶς τὸτο
 συμβαίνει, εἶπε καὶ ἐν τῷ παρόντι βιβλίῳ καὶ ἐν τῷ μὲν τῷτο. Alex.

δείξας ὅτι μὴ ὁλόν τε ἐξ ὑσίων ἐνεργείᾳ ὑσίων συγκαταστήσῃ τὴν 1039
 ὑσίαν, καὶ ὅτι τῆς ἀτόμης ἀνάγκη καὶ τὰ μέρη ἄτομα εἶναι, ἐκ τῶν 14
 εἰρημένων φησὶ φανερόν καὶ τὸ συμβαίνειν ἄτοπον τοῖς τὰς ἰδέας
 ὑποτιθέμενοις καὶ λέγουσιν αὐτὰς ὑσίας τε εἶναι καὶ χωριστὰς αὐτὰς
 καθ' αὐτὰς καὶ ἀτόμους καὶ ὁρισμῶς· ἐκείνων γὰρ τῶν ἰδεῶν ἔλεγον
 εἶναι τὸς ὁρισμῶς, βυλόμενοι τὸς ὁρισμῶς εἶναι τῶν καθόλου. καὶ
 ταῦτα ἔλεγον ὡς τὰ ἀφ' ἑνὸς μετέχον αὐτὰ τῇδε ἐκείνων, ὡς
 ἐκ ἀρμόσυσσιν οἱ ὁρισμοὶ τοῖς ἐνταῦθα, ὑδὲ ἔσονται αὐτῶν ὁρισμοὶ.
 φησὶν ὅτι πρὸς αὐτὰς ὅτι ἡ ἰδέα αὐτῇ μία ἐστὶ πάντων ἡ ἐκείνη
 χωρὶς· εἰ μὲν ὅτι μία ἐστὶ τῷ ἀριθμῷ πάντων, διασπαζήσεται ἡ
 ἰδέα μία ὅσα καὶ θεωρημένη ἐν πλείστοι διαφοραῖς· εἰ δὲ πολλὰ
 ἀπείρων ἔσονται ἰδέαι, ἐκείνη εἶδος μίαν ἔχουσα ἰδέαν, τῷ ζῴν τῷ
 ἐν ἀνθρώπῳ καὶ τῷ ἐν ἵππῳ καὶ ταῖς ἄλλαις πάλιν τῷ λογικῷ καὶ τῷ
 γελαστικῷ καὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως, ὅπερ ὁ βούλονται· μίαν γὰρ ἰδέαν λέ-
 35 γουσι τῷ ζῴν τῶν ἄλλων. φανερόν δὲ
 τί νῦν φησὶν
 ὅτι ἐκ τῶν καὶ εἰρημένων γίνεσθαι, καὶ τὸ συμβαίνειν ἄτοπον
 τοῖς τὰς ἰδέας λέγουσιν, εἰ αὐτὰς ὑσίας καθ' αὐτὰς καὶ χωριστὰς
 ἀτόμους, ὅσον αὐτοῖς ἀνθρώπων, αὐτοῖς ζῴων, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως,
 καὶ ἔμα καὶ τὸ εἶδος ποῶσιν ἐκ γένους καὶ διαφορῶν· φησὶ γὰρ τὰς τῷ
 γένους ἰδέας καὶ τὰς τῶν διαφορῶν συνηχομένους ποιεῖν τὴν τῷ εἶδος
 ἰδέαν. εἰ ὅτι ὑπάρχει τὰ εἶδη, τυτέτιν ἡ ἰδέα τῷ εἶδος καὶ τῷ ζῴν,
 καὶ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ καὶ ἐν τῷ ἵππῳ, ἥτοι καὶ ταῦτόν ἐστι τῷ ἀριθμῷ
 καὶ ἰδέα τῷ ζῴν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ καὶ ἐν τῷ ἵππῳ, καὶ ἔτερον· τῷ μὲν γὰρ
 λόγῳ δηλονότι μία ἐστὶν ἡ ἰδέα τῷ ζῴν καὶ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ καὶ ἐν
 τῷ ἵππῳ. εἴτε γὰρ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ζῴων ὁρισμῶς, ὅπως
 φησὶν, ὑσία ἐμφαντος αἰσθητικῆς· εἴτε καὶ ἐν τῷ ἵππῳ. εἰ ὅτι
 ἔστι τις ἄνθρωπος, τυτέτιν ἰδέα ἀνθρώπου αὐτῇ καθ' αὐτὴν κοχω-
 ρισμένη, ἀνάγκη εἶναι καὶ τὴν ἰδέαν, ἐξ ὧν ἐξιν ἡ ἰδέα τῷ ἀνθρώπῳ,

τοτέστιν ἰδέαν ζῶν καὶ λογικῶν, καὶ εἶναι τούτων χωριστὰς ὑσίας· ὥστε καὶ τὸ ζῶον χωριστὸν ἐστὶν ἀπὸ καθ' αὐτὸ ὑπάρχον. εἰ μὲν οὖν τὸ αὐτὸ ἐστὶ ζῶον τὸ ἐν τῷ ἵππῳ καὶ τὸ ἐν τῷ Σωκράτει, ὥσπερ Σωκράτης ἐστὶν αὐτὸς ἐν αὐτῷ, πῶς δυνατόν ἐστι εἶναι τὸ ζῶον, κεχωρισμένων τούτων ἀπ' ἀλλήλων. φησὶ δὲ τὸ Σωκράτους καὶ τὸ ἵππου; ἡ διὰ τὸ 5 ὅτι χωρίζεται τὸ ζῶον τούτο καὶ διασπᾶται ἐν ὑπάρχον τῷ ἀριθμῷ, διαφύρων ὄντων ἐκείνων ἐν οἷς θεωρεῖται; Asclep.

1039^a γρ. χωριστὰς εἶναι ἄμα. cod. Reg.

25. "ὑσίας τε καὶ χ." ἐκ τούτων, φησὶ, φανερόν ἐστι τὸ συμβαῖνον τοῖς τὰς ἰδέας λέγουσι χωριστὰς τε ὑσίας εἶναι καὶ ἄμα ποῦσι 10 εἶδος, λέγων εἶδος τὴν ἰδέαν, ἐκ τῷ γένος καὶ τῶν διαφορῶν. Alex. εἰ οὖν ὑπάρχει τὰ εἶδη, τοτέστιν ἡ ἰδέα τοῦ εἶδους καὶ τὸ ζῶον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ καὶ ἐν τῷ ἵππῳ κτλ. Asclep.

1039^a πρὸ τῆ ἀπαντήσεως πρὸς τὴν ἐρωτηθεῖσαν ἀντίφασιν λέγει ὅτι 25 εἰ τῷ ἀριθμῷ τις μὴ λέγει ἔν, ἀλλ' οὖν τῷ μὲν λόγῳ δηλονότι ἐστὶ τὸ ἐν ταῖς ἰδέαις ζῶον· ὁ γὰρ ὁρίζομενος τὸν αὐτὸν ἐν πᾶσι ἐρεῖ λόγον, ἀλλ' ἔν. ἄλλον μὲν τὸν ἐν τῷ αὐτοῦ ἵππῳ ζῶον ἀποδώσει, ἕτερον δὲ τὸ ἐν τῷ αὐτοανθρώπῳ. τούτο δὲ εἰπὼν πάλιν ἀνατρέχει ἐπὶ τὸ πρότερον, λέγων, εἰ οὖν ἐστὶ τις ἀνθρώπος αὐτὸς καθ' αὐτὸν καὶ τούτο τι κεχωρισμένον, ὥσπερ ὁ Σωκράτης καὶ ὁ Καλλίας, ἀνάγκη 20 καὶ τὸ ζῶον καὶ τὸ πεζὸν καὶ δίπνον, ἐξ ὧν ἐστὶν ὁ αὐτοανθρώπος, εἶναι χωριστὰ καὶ ὑσίας αὐτὰς καθ' αὐτάς· τίς γὰρ ἡ ἀποκλήρωσις αὐτοανθρώπου μὴ εἶναι, αὐτοζῶον δὲ καὶ αὐτοδίπνον μὴ εἶναι; Alex.

1039^a εἰ δὲ τούτο, ἔστιν ὑσία τις ἐξ ὑσιῶν ἐνεργεῖα καὶ καθ' αὐτάς 33 ὑσιῶν, ὅπερ δέδεικεν ἀδύνατον. καὶ ὁ τούτο μόνον ἀλλ' ἔστι καὶ ἰδέα ἐξ ἰδεῶν, καὶ ἔστιν ἰδέαι τὸ τε αὐτοπεζὸν καὶ αὐτοζῶον καὶ αὐτοδίπνον πρότερον τῷ αὐτοανθρώπῳ, τοτέστιν ἔστιν ἰδέαι ἄλλων πρότερον· ὅπερ ὅ φασιν οἱ ταύτας τιθέμενοι. ὥτως οὖν τὸ ἀδύνατον τούτο αἰνεῖσθαι ἐπανατρέχει εἰς τὴν τῆς ἀντιφράσεως ἐρώτησιν, καὶ λέγει· εἰ μὲν τὸ ἐν τῷ αὐτοῦ ἵππῳ καὶ ἐν τῷ αὐτοανθρώπῳ 30 ζῶον τὸ αὐτὸ καὶ ἐν ἐστὶ τῷ ἀριθμῷ, ὥσπερ αὐτὸς αὐτῷ εἰς εἰ τῷ ἀριθμῷ, πῶς τὸ ἐν ἐν τοῖς ὑσὶ χωρὶς ἀπ' ἀλλήλων ἐν ἔστι τῷ ἀριθμῷ; καὶ διὰ τί, εἰ τὰ χωρὶς ὄντα ἐν εἰσι τῷ ἀριθμῷ, ἔστι ἔστι αὐτὸ τὸ ζῶον καὶ χωρὶς αὐτῷ; εἰ γὰρ ἐν εἰσι τῷ ἀριθμῷ τὰ ἐν ἄλλῳ καὶ ἄλλῳ ὄντα ζῶα, δηλονότι δύνησται τὸ ζῶον καὶ χωρὶς αὐτῷ 35 εἶναι. id.

1039^b εἰ δ' ὁ μετέχει, τίς ὁ τρόπος καὶ πῶς ἐν αὐτῷ εὐρίσκειται 5 ταῦτα, ὅταν λέγωμεν ζῶον δίπνον ἢ ζῶον πεζόν ἢ ζῶον ἄπνον; ἀλλ' ἴσως ἐρεῖ τις ὅτι ἐν τῷ αὐτοανθρώπῳ ὄντα σύγκειται καὶ μέμικται ὥσπερ σωρὸς τὸ ζῶον καὶ αἱ διαφοραί. ἀλλὰ πάντα ταῦτα 40 ἄποπα· ὁρῶμεν γὰρ ἐνταῦθα ὅτι τὰ ζῶα καὶ καὶ συνθεσιν καὶ ἀφῆν εἰσιν, ἀλλὰ συνεχῆ καὶ ὡς εἰπεῖν καὶ ἀνάσσω. id.

εἰ δὲ μὴ ὑπάρχουσιν ἐν τῷ ζῳῳ τὸ δίπνον καὶ τὸ πολύπνον, πῶς φησὶ τὸ ζῶον δίπνον λέγοντες ζῶον δίπνον ἢ γυν ζῶον πεζόν; εἰ δὲ 45 τις εἴπῃ ὅτι ταῦτα σύγκειται ἀλλήλοις ἢ γυν μέμικται ἢ καὶ παραθεσιν, ἄποπα μὲν ἔφονται πολλά· τὰ γὰρ τοιαῦτα δύναται καὶ χωρῆσθαι ἀπ' ἀλλήλων, καὶ ἐκείνῳ κυρίως ἔστι καὶ ζῶον δίπνον ἐν ἀλλὰ πολλὰ, ὥστε ὅδε ὁρίσμος αὐτῷ εἰς, ὅπερ ἐστὶ παρὰ τὴν ἐνάρ-

γίαν. ἡμεῖς δὲ, ὅτι ἐλέγεται τὸ γένος ὕλης τέσσα ἐπείναι, εἰς δὲ τὴν τελευταίαν διαφορὰν, ὅθεν ἐλέγμεν ἄποπα· τὸ γὰρ εἶδος τῆ ὕλης ὅτε καὶ θεσιν ὑπάρχει ὅτε καὶ παραθεσιν, ἀλλ' ἔστιν ὅτι καὶ μία ὑσία. εἰ δὲ πάλιν εἴπωμεν ὅτι διάφορα τὰ ζῶα ὑπάρχουσιν ἐν ἐκάστῳ, καὶ ἄλλη ἰδέα τῷ ἀνθρώπῳ ζῶον καὶ ἄλλη τῷ ἵππῳ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως, ἔστιν ὅτι ὅπως ἀπειροὶ ἰδέαι· δὲ φησὶ ὅτι ἡ ὑσία ζῶον· ὁ γὰρ καὶ συμβεβηκὸς ἐκ ζῶου ἐστὶν ὁ ἀνθρώπος, ἐπειδὴ πᾶς ἀνθρώπος ζῶον ἐστὶ, καὶ συμπληρωτικὸν ἐστὶ τῆς ἀνθρώπου ὑσίας τὸ ζῶον, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως. εἴπερ δὲ τὸ καὶ συμβεβηκὸς, ἐπειδὴ ὁ βούλονται τῶν καὶ συμβεβηκὸς ὡς ἰδέας. ἔτι πολλὰ ἔστιν αὐτὸ τὸ ζῶον. φησὶν ὅτι εἰ διέφευγε ὑπάρχουσι τὰ ζῶα ἐν τοῖς ἰδέαις τῷ ζῳῳ· τὸ γὰρ ἐν ἐκάστῳ ἡ δὲ ὑσία ἐκάστῳ, ἡ ἰδέα ὅτι τε πολλὰ ἔστιν ἰδέαι.

ἡ γὰρ κατ' ἄλλο λέγειται, τοτέστιν ἐκ ἐξ ἄλλων ἔστιν 5 εἶναι παρὰ τὴν ἰδέαν τῷ ζῳῳ, τοτέστι τῆς ὑσίας αὐτῷ· εἰ μὲν τούτο ὑποθώμεθα εἶναι τὸ ζῶον τὴν ὑσίαν τῷ ἀνθρώπῳ, ἐξ ἐκείνου ἔστι ὁ ἀνθρώπος, τοτέστιν ἡ ποιότης ὑπάρχει. ἔτι ἰδέαι ἄποπα ὑπάρχουσιν, ἐξ ὧν ὁ ἀνθρώπος συνέστηκε, τὸ ζῶον, τὸ δίπνον. ἐπὶ ταῦτα ἰδέαι ὑπάρχει, ἀλλ' ὅδε ὑσία· ἡ γὰρ ἰδέα ἐστὶν ἡ συμπληρωτικὴ τῆς ἐκάστης ὑσίας, ἐπειδὴ ὅπως ἡ ἄλλη ὑσία ἐν ἄλλῳ θεωρεῖται· ὅπερ ἐστὶν ἄποπα. ὥστε αὐτὴ ἡ ἰδέα τῷ ζῳῳ ἔστι ἐκάστῳ τῷ ζῳῳ. τὸ γὰρ ζῶον τὸ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ καὶ τὸ ἐν τῷ ἵππῳ, ὅτι ἰδέα ἐστὶν, ἐκ τούτου γέγονε καὶ πῶς ἐξ αὐτῷ τῷ ζῳῳ ζῶον γήυναι, εἴγε ἀμφοτέρω ἰδέαι ἐστὶν; καὶ πῶς δυνατόν ἐστι τὸ ζῶον, ὅπερ ἰδέα ἐστὶ, τούτο παρ' αὐτὸ τὸ ζῶον ὑπάρχειν, εἴγε ἀμφοτέρω ὑσὶ ἐστὶ καὶ ἐπ' ἀπειρον δὲ ὁ λόγος προέρχεται; ἀντιπεῖν δὲ ὁ Ἀριστοτέλης πρὸς τὰ καθόλου ἐντεῦθεν ἀποτείνει καὶ πρὸς τὰς ἰδέας ὡς καθόλου καὶ αὐτάς ὑσίας· καθόλου δ' ὑπάρχουσιν ὡς ποικίλα καὶ παρακατα τῶν τῆδε. ἀντιλέγει οὖν καὶ πρῶτον ἐπιχείρημα τούτων τὴν τῆδε, ὅτι ἡ ἰδέα ἡ μία ἐστὶ τῷ ἀριθμῷ ἢ πολλὰ... ἔτι δὲ ἐπὶ τῷ αἰσθητῶν. ἔτι πρὸς τὴν τὰς ἰδέας προσβιβύοντος ἐπὶ τῇ, καὶ φησὶ ὅτι τὸ εἶδος αὐτὸ καθ' αὐτὸ ὅτε γινώσκῃ ὅτε φθαίρει· ὁ γὰρ γινώσκῃ τὸ εἶδος τῆς οὐκίας αὐτὸ καθ' αὐτὸ ὅτε φθαίρει, ἀλλὰ τὸ σύνθετον ἐστὶ τὸ γινώσκον καὶ φθαρόμενον, τὸ ἔνυλον εἶδος· διὰ γὰρ ταῦτα τὸ αἰτίαν τῶν καθ' ἑκάστη καὶ φθαρτῶν ἔχει ὑπάρχουσιν ἐμμελ... Σωκράτης ὁ φιλόσοφος βοηθῶν τῷ Πλάτῳ ἀντιλέγει τῷ ὅτι ὁ Ἀριστοτέλης λεγόμενος ὅτι ἐπιχειρήματα, καὶ φησὶ ὅτι εἰ τὰ καθόλου ἀναρεῖ ὁ Ἀριστοτέλης, τὰ συγκεχυμένα καὶ ὑπερβολὰ τὰ ἐν τῇ φαντασίᾳ τῇ ἡμετέρᾳ τὸ εἶναι ἔχοντα κατὰ τὴν ὅσον τὴν περὶ τῷ ἀπλῶς ἀνθρώπῳ· ταῦτα γὰρ τῷ ὅτι ἔχει ὑπάρχουσιν ὑσὶ, ἀλλ' ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ἔχει τὸ εἶναι ἔχοντα. εἰ δὲ φησὶ, τὰ καθόλου ἀναρεῖ τὰ ἐπὶ τοῖς πολλοῖς, ὁ πᾶν τι δόκον λέγει· ὅτε γὰρ αὐτὰ ἀναρεῖ ὁ Ἀριστοτέλης, ἀλλὰ καὶ τῇδε ὡς φησὶν οὖν ὅτι. τὸ πρῶτον τῶν προβλημάτων ἔλεγον ὅτι ἡ ὑσία ἐκάστῳ ἰδέᾳ ἐστὶν ἐκάστῳ καὶ χωριστῇ αὐτῷ ἐστὶν... εἴπερ πᾶν τὸ δεύτερον πρόβλημα ἔλεγον ὅτι ὅτι ἡ ὑσία καθ' ὑποκαταστή, τὸ καθόλου καθ' ὑποκαταστή, τὸ καθόλου ἀρα ἐκ ὑσίας. ἐνταῦθα φησὶν, ὁ παραλογισμὸς ἐγένετο παρὰ τὴν ὁμοθυμίαν. Asclep.

εἰ μὴ ὅν ἐν τῷ ταύτῳ τις ἐρεῖ τῷ ἀριθμῷ τὸ ἐν τῷ χωριστῷ
 1 ἀνθρώπῳ καὶ ἵππῳ καὶ τοῖς λοιποῖς ζῴων, ταῦτα συμβαίνει καὶ πλείων
 τῶν· εἰ δὲ ἕτερον τὸ ἐν ἐκείνῳ, ὅθλον ὡς ἐχέῃ τῷ ἀριθμῷ ἕτερα
 ταῦτα ἐρεῖσι, τῷ εἶδει δὲ τὰ αὐτά (ἔσται γὰρ παλιν τῶν ιδεῶν ιδέα),
 ἀλλὰ καὶ τῷ ἀριθμῷ καὶ τῷ εἶδει ἕτερα. καὶ πρῶτον μὲν, ὡς ἡ ὕψια
 ζῶν, ἀπειρα ἔσονται καὶ ἕτερα, ὡς περὶ ὁ μύρμηξ τῷ ἵππῳ καὶ ὕτος
 λάντος καὶ ὕτος βοῶς καὶ ὕτος ἄλλος· καὶ πῶς οἴοντο τῷτο; ἔπειτα
 ἀπάτωσαν τίς ἡ φύσις τῷ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ζῶν καὶ τῷ ἐν ἵππῳ,
 ἐπειδὴ καὶ τῷ ἀριθμῷ καὶ τῷ εἶδει εἰσὶν ἕτερα. εἰπὼν δὲ ὅτι “ὅκυν
 ἀπειρα ὡς εἰπεῖν ἔσται ὡς ἡ ὕψια ζῶν,” πῶς τὸ ζῶν ὕψια εἴρη-
 10 κεν ἐπήγαγεν· “ὅ γὰρ καὶ συμβεβηκός ἐστι ζῶν ὁ ἀνθρώπος,” ἀλλὰ
 ὅθλον ὡς ἐξ ὕψιας, ὡς ἐστὶ τὸ ζῶν ὕψια. ἐπειδὴ δὲ αἱ τὰς ιδέας
 πιδέμεται καὶ αὐτοῦσιαν ἔλγον αὐτὴν καθ’ αὐτήν. ἔστι δὲ καὶ τὸ
 αὐτοζῶν ὕψια, πολλὰ ἔσται τὸ ζῶν· ὕψια τε γὰρ τὸ ἐν ἐκείνῳ
 ζῶν ἐστίν· ὅ γὰρ ὡς περὶ λευκὸν εἰπόντες ἄλλο τι λέγομεν, ἐυλον
 15 φέρε ἢ ἀνθρώπον, ὅτω καὶ τὸ ζῶν ὕψια λέγοντες ἄλλο τι φάμεν
 καὶ καθ’ ἐκεῖνο τὸ ἄλλο τῷτο ὕψια λέγομεν, ἀλλὰ καθ’ αὐτὸ ἐστὶν
 ὕψια, ὡς ἐστὶ τὸ ζῶν πολλὰ ἐκ τε ὕψιας αὐτῆς καθ’ αὐτήν ὕψιας
 καὶ ἐκ ζῶν. εἰ δὲ τις λέγει ὅτι ὅ καθ’ αὐτὸ ἐστὶ τὸ ζῶν ὕψια,
 ἀλλὰ καθ’ ἄλλο ἐξ ἐκείνου, καθὸ τὸ ζῶν ὕψια λέγει, ἔσται ὁ ἀν-
 20 θρώπος, καὶ ἐκεῖνο ἔσται γένος τῷ ἀνθρώπῳ, ἀλλ’ ὅ τὸ ζῶν. ἔτι
 ἐπειδὴ ὁ ἀνθρώπος χωριστός καὶ καθ’ αὐτόν ἐστι, καὶ τὸ διπλὸν δηλονότι
 καὶ τὸ περὶ καθ’ αὐτὸ εἰσὶ καὶ ιδέα. ὅκυν ἐκ ἄλλου μὲν εἰσὶν ιδέαι
 τὴν τε ζῶν καὶ τὸ περὶ, ἄλλου δὲ ὕψια, ἀλλ’ αὐτοῖς εἰσὶ καὶ ιδέαι
 καὶ ὕψια, ὡς περὶ ἐγὼ καὶ ἄλλου μὲν εἰμι ἄτομος, ἀλλ’ ὅδε ἀνθρώ-
 25 πος· ἀδύνατον γὰρ τὸ ἄλλο εἶναι ἐμὰ ἀνθρώπον, ἀλλὰ μὴ ἐμαυτῷ.
 ὅτω καὶ τὸ ζῶν αὐτὸ ἐμαυτῷ ἐστὶ καὶ ὕψια καὶ ιδέα, εἰ καὶ ἐν τῷ αὐτοαν-
 θρώπῳ ἐστίν, ὡς περὶ ἐγὼ αὐτὸς ἐμαυτῷ ἀνθρώπος εἰμι καὶ ἄτομος,
 εἰ καὶ ἐν τῷ πῶς τυγχάνω. ὡς ἐστὶ αὐτὸ ἐμαυτῷ τὸ ζῶν καὶ ὕψια ἐστὶ
 καὶ ιδέα, ὁθλον ὅτι ἔκαστος τῶν ἐν τοῖς ζῴοις ἦται ἐν τῷ αὐτοαν-
 30 θρώπῳ καὶ τοῖς λοιποῖς αὐτοζῶν ἐστὶ καὶ ιδέα. τὰ δὲ εἶδη ἐτέρων
 εἰσὶ φύσεων, ὡς περὶ καὶ ὁ ἀνθρώπος καὶ ὁ ἵππος· καὶ τὰ αὐτοζῶν
 ἔρα τὰ ἐν τοῖς εἶδεσιν ἐτέρων εἰσὶ φύσεων· ὅπερ ἄτοπον. ἔτι εἰ
 τῶν πολλῶν καὶ διαφερόντων τῷ ἀριθμῷ ἐστὶν ιδέα, τῷ δ’ ἀριθμῷ
 διαφέρει, ὡς δέδεικται, τὸ ἐν τῷ αὐτοζῶν ζῶν καὶ αὐτοανθρώπῳ
 35 καὶ τοῖς λοιποῖς· πᾶσα γὰρ ιδέα μία· τῷ ἀριθμῷ ἔσται καὶ ἐκείνων
 ιδέα· ὡς περὶ ὡς περὶ ἄλλος ἀνθρώπος καθ’ αὐτὴν παρὰ τὴν καθ’
 ἑαυτὴν καὶ αἰδιότης, ὅτω καὶ τῶν αὐτοζῶν καὶ τῶν ιδεῶν
 ὅθλον τις ιδέα καὶ ἄλλο αὐτοζῶν. καὶ πῶς ἐκ τῷ ταύτῳ αὐτοζῶν
 ἔσται τὸ ἐν τῷ αὐτοανθρώπῳ αὐτοζῶν; ἔτι εἴπερ τῶν αἰδιότητων
 40 εἰσὶν αἱ ιδέαι ταῦτα ἄπερ εἴρηται, συμβαίνει καὶ τῶν αὐτοζῶν.
 ἐπειδὴ γὰρ ἀνάγκη ἐστὶν ἐξ ὧν λέγουσιν εἶναι καὶ αὐτοζῶν καὶ αὐτὸ
 καθ’ αὐτὸ, ὡς περὶ ὁ αὐτοανθρώπος ἕτερος· ἐστὶ παρὰ τὴν καθ’
 ἑαυτὴν, ὅτω καὶ τὸ αὐτοζῶν ἕτερον· ὁφείλει εἶναι παρὰ τὴν ζῶν τὰ
 45 αὐτοζῶν· εἰ δὲ μὴ εἰσὶ τῶν ζῴων ἄπερ τῷτο αὐτὸ εἰσὶ, ζῶν,
 ὡς περὶ οἱ ἀνθρώποι τῷτο, αὐτοανθρώποι (τὴν γὰρ καὶ θεοσάτε ζῶν
 μήτε ἀνθρώπος· ἐστὶ μήτε μύρμηξ μήτε ἄλλο τι), ὅδε αὐτὸ

ζῶν ἐστὶν· ἢ γὰρ ιδέα τῶν αὐτοζῶν ἐστὶν ιδέα. εἰ δὲ μὴ ἐστὶν αὐτοζῶν,
 φανερόν ὡς ὅδε αὐτοανθρώπος ὅδε ὅθλος ιδέα... εἰ δὲ λέγει τις ὡς
 ἐστὶ μὴ αὐτοζῶν, ἀλλ’ ἐκ ἐστὶν ιδέα ζῶν τῷτο αὐτοζῶν ὄντως,
 ἀλλὰ τῷ ἐν τοῖς ἀνθρώποις. ζῶν καὶ ἵπποις καὶ βοῶσι, ψεύδους ἐρεῖ·
 τῷ γὰρ ἐν τοῖς ἀνθρώποις ζῶν καὶ ἀπλῶς τῶν ἀνθρώπων ὅθλος ὡς
 ὅθλος ὁ αὐτοανθρώπος ἐστὶν ιδέα ὅθλος ὡς ὅθλος· ὡσαύτως καὶ ὁ
 αὐτοζῶν ὅθλος ὡς ὅθλος ἐστὶν ιδέα τῶν καὶ μέγας ἵππων ὅθλος ὡς
 ὅθλος· ὡς εἴπερ ἐστὶν αὐτοζῶν καὶ ιδέα, ζῶν ἔσται, καὶ τινα φύ-
 5 σαι ζῶν μὴδὲν ἄλλο ὄντα ἢ τῷτο, αὐτοζῶν. Alex.

εἰπὼν πρότερον ὅτι οἱ λόγοι τῷ τί ἦν εἶναι εἰσὶ καὶ τῶν εἰδῶν, 1039 b
 τῶν δὲ καθ’ ἑαυτὰ ὁ ὅρισμός ἐκ ἐστὶ, καὶ ἐπαγγελλόμενος τῷτο 20
 δεῖξαι, νῦν τὴν ὑπόθεσιν ἐκπληροῖ. πρότερον δὲ πειθεῖ διαίρεσιν
 τῆς ὕψιας πᾶσι καὶ λέγει, ἵνα δεῖξῃ ποίας ὕψιας ἐκ ἐστὶν ὅρισμός.
 λέγει δὲ ὅτι ἐπειδὴ ἡ ὕψια ἕτερα ἐστὶ, τὸ τε σύνολον καὶ ὁ λόγος· ὁ
 15 διασαφῶν ἐπιφέρει, λέγω δὲ ὅτι ἡ μὴ ὕψια ἐστὶν ὕψια ὁ λόγος
 συνειλημμένος τῇ ὕλῃ, ἡ δὲ λόγος ὅθλος καὶ τί ἦν εἶναι. ὅσαι μὴ
 ὅν εἰσὶν ὕψια συνειλημμένοι τῇ ὕλῃ καὶ ὅθλος σύνθετοι, τῶν ἐστὶ
 φθορά καὶ γένεσις. id.

εἰτα φησιν ὅτι ἐπεὶ διαφέρει ἡ σύνθετος ὕψια τῆς καὶ τὸ εἶδος
 20 ὕψιας· ἢ γὰρ σύνθετος ὕψια σὺν τῇ ὕλῃ, ἢ δὲ καὶ τὸ εἶδος αὐτῇ
 καθ’ αὐτὴν ὑπάρχει. Asclep.

δέδεικται γὰρ ὅτι ὅδε ταῦτα γενεῇ ὅδε ποιεῖ τὴν τελευταίαν 1039 b
 λόγον τῆς φύσεως. id. 26.

τοῖς γὰρ ἐπιστήμοσιν ἄδηλα ὑπάρχουσι τὰ φθειρόμενα ἡνίκα ἐκ 1040 a
 τῆς αἰδιότητος ἀπέλθωσι φθαρέντα, καὶ σωζόμενα τῶν λόγων
 αὐτῶν ἐν τῇ ψυχῇ, εἰον τῷ Σωκράτους μὴ θάνατον αὐτῷ ἐκ ἐστὶν
 ὅρισμός· πῶς γὰρ τὸ μὴ ὄν δυνατόν ἐστὶν ὅρισμάς; ὡς διὰ πλείων
 ἐδείξαμεν, ὅτε δὲ ιδέαν ὕψιας δυνατόν ἐστὶν ὅρισμάς· ἀτόμος
 γὰρ ὑποτίθεται τὰς ιδέας καὶ χωριστάς, τὴν δὲ ὅρισμόν πᾶσα ἐστὶν
 30 ἀνάγκη ἐξ ὀνόματος εἶναι, ὡς εἴρηται ἐν τῇ περὶ Ἑρμηνείας (c. 4)
 τί ἐστὶν λόγος. λόγος δὲ ἐκ ἀποδοῦναι ὁ ὀριζόμενος πρᾶγμα ἀγνω-
 ρον, τὰ δὲ γνώριμα καὶ εἰσὶν, ὡς εἴρηται ἐν τῇ θεωρίᾳ, ὡς καὶ
 καὶ ἄλλοις ὑπάρχοντα ταῦτα, οἷον ὡς φησιν αὐτός, εἰ τις ὀρίσασατο
 ζῶν ἵχθον λευκόν, ταῦτα δὲ καὶ ἄλλοις ὑπάρχουσιν. id.

ὡς ἐστὶν ἀποδείξεις καὶ ὅρισμός, τῶν καὶ ἀποδείξεις ἀποδιδόναι
 εἴτε τῷ ἔχοντος τὴν ἀποδοῦναι φθαρέντος, εἴτε τῷ ὅδε ἐστὶν ἀποδείξεις,
 εἴτε καὶ ἀμφοτέρων, καὶ τῷ ἔχοντος τὴν ἀποδοῦναι καὶ τῷ ἀποδοῦναι
 ὡς ἐν τῷ Α τῶν Ἑτέρων Ἀναλυτικῶν (c. 13) εἴρηται· ἐπὶ δὲ
 τῶν καθ’ ἑαυτὰ συμβαίνει σωζόμενα καὶ τῷ ἀποδοῦναι καὶ τῷ
 40 ἔχοντος τὴν λόγον καὶ τὴν ἀποδοῦναι καὶ τῷ λόγῳ τῷ ἐν τῇ ψυχῇ καὶ
 μὴ λήθης γενομένης μὴ εἶναι μήτε ὅρισμόν μήτε ἀποδοῦναι· ὅταν
 γὰρ ἐκ τῆς αἰδιότητος ἀπέλθῃ ὅδε τὸν λόγον ἔχοντες, σωζόμενα ἐμὰ
 καὶ τῷ πρᾶγματός ὅδε τὸν λόγον ἔχον καὶ αὐτὸ τῷ λόγῳ καὶ λήθης μὴ
 μεσολαβήσεως, ἀγνωστοῖς ὅθλος ἐστὶν. Alex.

ὅδε δὲ τῶν πρὸς ἄλλους, ταῖς τῶν πρὸς ὅρον τῶν ἀτόμων 1040 a
 πρᾶγματος σκοπεύοντων καὶ ζῴων ἀποδοῦναι αὐτῷ τὸ τί ἐστὶ, μὴ
 5 ἀγνοεῖν ὅτι ἀεὶ ἀναίρεται ἐστὶν ἡτοι ἀναιρέσειν αἰεὶ ὁ ταῦτος ὅρι-
 σμός· πάντες γὰρ ἀναίρεται ἐστὶ τὸν ὅρισμόν τῷ καθ’ ἑαυτὰ· id.

1040^a ἐπὶ τῶν ἰδεῶν, ὡς εἴπομεν, γυμναζει τὴν λόγον, δεικνύς ὅτι
 8 τῶν ἰδεῶν ἕκαστος εἰσὶν ὁρισμοὶ διὰ τὸ τῶν καθ' ἑκάστα εἶναι αὐτάς.
 εἰ δὲ τούτων μὴ εἰσι, ὅλη γ' αὖ τῶν αἰδητῶν εἴη. ἅμα δεικνύ-
 σιν ὅτι εἰδὴ αὐτὰ καθ' αὐτὰ καὶ χωριστὰ ἕκαστος εἰσὶν. λέγει γὰρ ὅτι
 εἴπερ ἐστὶν ὁ ὁρισμὸς αὐτοανθρώπου (ἔγω γὰρ ἐπὶ τούτῳ ὁ λόγος),
 ἀναγκαῖον ἐστὶν ὀνόμασι χρῆσθαι. ἢ ὅταν συνήθου καὶ γνωρίμους ὀνό-
 μασι χρῆσθαι, λέγω δὲ Ἑλληνικοῖς, ἢ ὀνόματα ἕτερα θῆσθαι καὶ
 ἀγνοῦσα. id.

1040^a οἷον, ὡς φησὶν αὐτός, εἴ τις ὀρίσαιο ζῶον ἰχθὺν λευκόν,
 12 ταῦτα δὲ καὶ ἄλλοις ὑπάρξουσιν. Asclep.

οἷον εἰ τις ὀρίσαιο τὸν Ἀλεξάνδρον λέγει Ἀλεξάνδρος ἐστὶ
 ζῶον ἰχθὺν λευκόν. . . ἔστι δὲ τὸ λεγόμενον ἐκδηλότερον ἐπὶ τῷ
 Ἀλεξάνδρῳ. ἐπειδὴ γὰρ ὁ Ἀλεξάνδρος ἐστὶν ἰχθὺς φιλόσοφος λευ-
 κός Ἀφροδισιεύς, τὸ ἰχθὺν καὶ φιλόσοφον καὶ λευκὸν ἕτερα ὄντα τῷ
 Ἀφροδισιεύς, ἅπαντα γὰρ εἰσιν ὁ Ἀλεξάνδρος, ὃ μὴν τὰ τρία
 μόνον ὑπάρξουσιν τῷ Ἀφροδισιεύϊ Ἀλεξάνδρῳ. Alex.

1040^a πάλιν ἐπειδὴ ὁ Ἀφροδισιεύς καὶ τὸ ἰχθὺν καὶ τὸ φιλόσοφον ἕτερα
 14 εἰσι τῷ λευκῷ Ἀλεξάνδρῳ, ὑπάρξουσιν τῷ λευκῷ Ἀλεξάνδρῳ.
 πάλιν ἐπειδὴ τὸ φιλόσοφον καὶ ὁ λευκός καὶ ὁ Ἀφροδισιεύς ἕτερα
 εἰσι τῷ ἰχθὺ Ἀλεξάνδρῳ, ὑπάρξουσιν τῷ ἰχθὺ Ἀλεξάνδρῳ. ὥς ἐ
 20 ὁρισμὸς ὁ λέγων ὅτι Ἀλεξάνδρος ἐστὶν ἰχθὺς φιλόσοφος λευκός
 Ἀφροδισιεύς, ὅς ἐστιν ἕως, ἀλλὰ τῷ ἰχθὺ Ἀλεξάνδρῳ καὶ τῷ λευκῷ
 Ἀλεξάνδρῳ καὶ τῷ φιλόσοφῳ Ἀλεξάνδρῳ καὶ τῷ Ἀφροδισιεύς Ἀλε-
 ξάνδρῳ, οἵπερ εἰσιν ἕτεροι. ὁ γὰρ ἰχθὺς Ἀλεξάνδρος, ἢ ἰχθὺς, ἕτε-
 ρός ἐστι τῷ λευκῷ Ἀλεξάνδρῳ. ὅς ἐστι τῶν καθ' ἑκάστα ὁρι-
 25 μός. αὐτὴ δὲ ἡ ἐπιχειρήσις ἐνδοξὸς ἐστὶ καὶ ὁ πραγματικῶς, ὡς
 αἱ λοιπαί. ἐκείναι γὰρ ἀναγκαῖαι καὶ ἀληθεῖς. εἰπὼν δ' ὅτι τὸ ζῶον
 δίσκον ὑπάρχει καὶ ἀμφὸν, τῷ τε ζῳῳ καὶ τῷ δίσκῳ, ἐπὶ γὰρ καὶ
 τούτῳ, "ἐπὶ μ. τ. αἰδ. κ. ἀν. εἶν. — συνθ.", τούτῳ ἀναγκαῖον
 ἐστὶν ὑπάρχειν τὸ ζῶον δίσκον ἐν τῷ δίσκῳ χωρὶς καὶ ἐν τῷ ζῳῳ
 πάλιν ἰδίως. ἐπειδὴ γὰρ καθ' αὐτὰ εἰσι τὰ τε αὐτοζῶον καὶ τὸ αὐτο-
 30 δίσκον, εἴτα συνελθόντα γέγονασι μέρη τῷ συνθέτῳ, οἷον τῷ ἀν-
 θρώπῳ, ἀνάγκη καὶ τὸ ζῶον δίσκον κατηγορεῖν τῷ δίσκῳ τῷ καθ'
 αὐτὸ ὄντος καὶ πάλιν τὸ ζῶον. καὶ αὐτὸ γὰρ καθ' αὐτό ἐστιν. δύνανται
 καὶ τούτῳ — αἰδ. ἀν. γε εἶν. — συνθέτῳ συντάττεσθαι τῷ ἀνάγκῃ
 35 ἄρα ὑπάρχειν καὶ ἄλλῳ ταῦτα, τούτῳ ἀνάγκῃ τὸ ζῶον καὶ τὸ δί-
 σκον αἰδῖα ὄντα καὶ κοινὰ καὶ ἄλλοις ὑπάρχειν. ὃ μόνον δὲ τὸ ζῶον
 καὶ τὸ δίσκον πρότερον ἐστὶ τῷ αὐτοανθρώπῳ, ἀλλὰ καὶ χωριστὰ αὐτὰ
 καθ' αὐτά, εἴπερ καὶ ὁ αὐτοάνθρωπος. ἢ γὰρ ὅταν ἔσται χωριστός, ἢ
 εἴπερ ἔστιν ὁ αὐτοάνθρωπος, ἀνάγκη εἶναι καὶ τὸ ζῶον χωριστὸν καὶ
 40 καθ' αὐτό. εἰπὼν δὲ "ἢ γὰρ ὅταν ἢ ἀμφω," πάλιν ἐπανέλαβε τὴν
 λόγον, καὶ φησὶν. εἰ μὴ ὅταν μὴ ἐν χωριστόν, ὅς ἐστι καὶ τὸ ζῶον
 παρὰ τὰ εἶδη, ἀλλ' ἐν αὐτοῖς. εἰ δὲ ἐστὶ καὶ τὸ εἶδος καὶ τὸ γένος χω-
 ριστόν, ὁ ἄλλος ὡς καὶ ἡ διαφορὰ, καὶ ἔστιν πρότερον τῷ αὐτοανθρώπῳ
 καὶ συναναρτήσων. ἀλλ' ἐκ αὐτῶν συναναρτήσων τῷ αὐτοανθρώπῳ
 45 τούτῳ γὰρ ἐστὶ δηλωτικόν τὸ "ταῦτα δ' ἕκαστον ἀναρτῶν." ἔστιν
 ἄρα πρότερον τῶν ἰδεῶν ἰδέαι. εἰπὼν δὲ ἀνωτέρω ὅτι εἰ δὲ τις
 λέγει ὅτι χωρὶς μὴ πολλοῖς ὑπάρξει, ἅμα δὲ μόνῳ τούτῳ, καὶ εἰπὼν

"λεπτότερον πρῶτον μὲν ὅτι καὶ ἀμφὸν," ὅς ἐπαρήσατο τὴν ἀπόδειξιν τῇ
 μὲν συνθέσει, εἰπὼν ὅτι ἔπειτα δὲ, ἀλλ' εἰπὼν ὅτι ἐξ ἰδεῶν ἰδέαι
 συνθετώτερον γὰρ. ὡς εἶναι τὸ "ἐστὶ" ἀπὸ τῶν ἔπειτα. εἰ γὰρ ἐστὶ
 ἰδέαι ὁ ἀνθρώπος, πολλὰ μᾶλλον ἔστι τὸ ζῶον καὶ τὸ δίσκον, ὅταν καὶ
 5 ἀσυνθετώτερον ἐστὶ τὸ ζῶον καὶ τὸ δίσκον. ἢ ὅτι ἀπὸ ἄλλου εἴη ἔπει-
 ληφθῆσθαι εἰς τὴν τῆς ἰδεῶς ὁρισμὸν, δεῖσθαι ἐπὶ πολλῶν κατηγο-
 ρεῖσθαι. εἰ γὰρ μή, πῶς γνωρίζησθαι; εἰ γὰρ αἱ ἰδέαι ἐκ τῶν τῆς
 εἰσι γνωρίμοι, εἰ μὴ κατηγορεῖσθαι, ἀπερ, ὡς εἴρηξεν, παραληφθῆ-
 σθαι εἰς τὴν τῆς ἰδεῶς ὁρισμὸν ἐπὶ πολλῶν, πῶς γνωρίζησθαι; εἰ
 10 δὲ λέγονται ἐπὶ πολλῶν, ὁ ἄλλος ὡς ἕκαστος εἰσὶν ἐνὶ ἄλλῳ πολλῶν. ὅς
 ἄρα εἰσὶ τῶν καθ' ἑκάστα ὁρισμοί. ἀλλ' ὃ κατηγορηθῆσθαι ἐπὶ
 πολλῶν, φαίνεται ὅτι τις, τὰ εἰς τὴν τῆς ἰδεῶς λόγον παραληφθῆσθαι.
 ἀλλ' εἰ μὴ κατηγορεῖσθαι, ἐπειδὴ δεδεικνύται ὅτι ἐξ ὧν αἱ ἰδέαι κείναι
 ἰδέαι εἰσὶν, ἔστιν ἰδέαι ἅπερ ὃ κατηγορηθῆσθαι ἐπὶ πλείονος. ὃ
 δεκεῖ δὲ τοῖς ταύτας τιθεμένοις, ἀλλὰ πᾶσαν ἰδέαν μεθεῖναι
 15 φασὶ καὶ ἐπὶ πλείονος. ὡς περ ὅταν εἴρηξεν, "λάνθαναι ὅτι ἀδύνατον
 ἐστὶν ὀρίσασθαι ἐν τοῖς αἰδέσις." id.

ὥς τὸ ζῶον ἅμα καὶ δίσκον ἔστι καὶ ζῶον ἔστι καὶ δίσκον
 ὅπως ὑπάρχει τῶν ζῳῳ. ὅπερ ἐστὶν ἀποσπ. καὶ τῷ
 20 δι' ὧν ἀνάγκη εἶναι πρότερον γε ὄντα τὰ εἶδη καὶ μὴ
 τῷ συνθέτῳ τὸ ὑπάρχειν τὸν ὁρισμὸν τῷ συνθέτῳ τῶν ἀπὸ αὐτῶν
 μέρεσι. ἀλλὰ μὴ καὶ χωριστὰ ὑπάρχεισιν, εἴπερ τὴν αὐτὴν ἐπὶ
 ρισον εἶναι βύλον, τούτῳ ὅτι ζῶον ὅτι δίσκον, εἰ μὴ ὅταν
 αὐτῷ ὑπάρχει τῷ ἀνθρώπῳ τὸ ζῶον δίσκον. εἰ μὴ ὅταν μὴ, καὶ
 25 ἔστι τὸ γένος ἕτερον τι παρὰ τὰ εἶδη. εἰ δὲ καὶ ἐστὶν, ὡς περ
 ἐστὶ, τὸ γένος ἕτερον παρὰ τὰ εἶδη, ἔστι καὶ ἡ διαφορὰ. εἴπερ
 καὶ πρότερον ταῦτα ὑπάρχεισι τῷ εἶναι. διὸ συναναρτῶν καὶ ὁ συν-
 ναρτῶν. συμβῆσθαι ὅτι καὶ ἐξ ἰδεῶν ἰδέαι γίνεσθαι. ἀπὸ αὐτῶν
 τὰ παραλαμβανόμενα εἰς ἄλλαν σύνθεσιν, ὡς ἐκ τῆς ἰδεῶς
 30 αὐτοζῶον καὶ ἐκ τῶν δίσκῳ γίνεσθαι ὁ αὐτοάνθρωπος. ἀνάγκη
 κατηγορεῖσθαι τὸ ζῶον καὶ τὸ δίσκον τῶν ὑπ' αὐτά, ἐξ ὧν ἔστι
 ἰδέαι, ἢ ἀδύνατον ἐστὶν ἐπὶ πλείονος κατηγορεῖσθαι ἢ ὅτι. ὅτι
 ἐστὶν ἀληθές. πᾶσαν γὰρ ἰδέαν μεθεῖναι εἶναι βύλον, ὅτι
 αὐτῶν τὰ τῆδε, ὡς κατηγορεῖσθαι τῶν ἐνταῦθα. εἰ ὅταν τῆς
 35 οἱ ὁρισμοὶ αὐτῶν. ὡς πάλιν ὅτι ἔστιν ἀτόμων ὁρισμοί. Asclep.

ἐάν γὰρ καθ' ὑπόθεσιν γῆσιν τὴν ἥλιον, ὅτι ὑπὸ γῆς ἀπὸ τῆς
 ὅτι νυκτικυρφέας γίνεσθαι, καὶ ὅταν ἦσαν καὶ τότε ἐστὶν ἥλιος. ὅτι
 γὰρ τὸν δῆλοι. (θεωρία). . . ὃ μόνον γὰρ διαμαρτυρεῖται τῇ ἐπὶ
 γεω τοῦτον ὁρισμὸν ὧν ἀφαιρμένων ἐστὶ ἔστι ἥλιος, τὸ ὑπὸ τῇ
 40 ὧν ἦσαν ἄστρον νυκτικυρφέας. ἐάν ὅταν καθ' ὑπόθεσιν γῆς ὅτι
 ἦσαν αἱ φαῖναι, ὑπὲρ κατ' αὐτὸς ἔστι ἥλιος. "ἀλλ' ἔστιν ὃ
 μὴ" τούτῳ, εἰ μὴ ὑποθέμεθα αὐτὸν εἶναι καὶ γῆσιν ὅτι
 φαίνοντα, ὡς περ ἐπὶ τοῖς οὐρανῶν. ὁ γὰρ ἥλιος εἶναι πᾶσι
 μαῖναι. τῶν ὅτι συμβεβηκότων αὐτῷ ἀναρτῶνται ὅτι ὅτι
 45 μαῖναι, ἄλλως τε δὲ εἰ ἕτεροι ἐγένοντο ἥλιοι, ὡς περ πολλοὶ
 ἄνθρωποι, ὁ ἄλλος ὅτι εἰς ἔστι αὐτῶν λόγος κοινός. ἀλλ' ὅτι τὸν
 ἕκαστος ὁ ἥλιος, ὡς περ ἑκάστος ὁ Σικερατῆς. ὡς περ ὅτι ὁ
 τούτος κυρίως ὀρίσασθαι, ἐπειδὴ οἱ ὁρισμοὶ τῶν καθ' ἑκάστα ὑπάρχει

ἔως ὅδε τὸν ἥλιον, ἐπεὶ διὰ τὰ αἰτίαν ὑδαὶς ἐπάγει ὁρισμὸν ἰδέας ἢ ἀτόμῳ ὑσίας, ὡς αὐτὸς φησιν· εἰ γὰρ ὁρίσαστο τὴν ἰδέαν, ἐφαρμόσει καὶ ἐκ ἔστιν ἰδέα, ὥς ἐκείνῃ ἔστιν ἀτόμῳ ἰδέα. διὰ τὴν γὰρ λέγων ὅτι γένετο γὰρ ἂν ὁ ἥλιος ὅτι πειρωμένῳ ἀληθὲς τὸ νῦν αἰρημένον, ὅτι τῶν ἀτόμων ἐκ ἔστιν ὁρισμός. “φανερὸν δὲ ὅτι καὶ τῶν δοκυσῶν ὑσιῶν εἶναι.” ἐντεῦθεν ἐπιλύει τὴν ἀπορίαν τὴν λέγουσαν ὅτι ὁ δυνατόν ἐστιν ἐξ ἐνεργείας ὑσιῶν γίνεσθαι ὑσίας. φησὶν ὅτι φανερόν ὅτι καὶ τῶν δοκυσῶν ὑσιῶν, ταῦτά τινος τῶν καθόλου, ὡς μερῶν αἰ πλεῖσαι δυνάμεις εἰσὶ, τὰ τε μέρη τῶν ζώων. id.

100 “λαμβάνει” αἰτία διὰ τὸ μοναδικὰ εἶναι, καὶ μάλα φησὶν 10
25 ὅσα ἐστὶ μοναχὰ, ὅλον ἐστὶν ὁ ἥλιος, ἢ σελήνη, ἢ γῆ. Alex.

100 καὶ τίθησι τίνα ἐστὶ τὰ εἰς τὸν τῷ ἥλιῳ ὁρισμὸν παραλαμβάνου-
30 μιν μὴ καλῶς, τό τε περὶ γῆν ἰὸν καὶ τὸ νυκτικρυφές· ἐπειδὴ γὰρ
τὸ περὶ γῆν ἰάναι ἢ τὸ ἐν νυκτὶ κρύπτεσθαι ἐστὶ ὁρισμὸν τῷ ἥλιῳ παρα-
λαμβάνοντι, ὁ ἥλιος ὅτι συστατικὰ εἰσὶ τῆς τῷ ἥλιῳ ὑσίας, ὥς ἐστιν 15
τῆς ἀφελῆς τῷ ἥλιῳ τὸ περὶ γῆν ἰάναι ἢ τὸ νυκτικρυφές, ἐκείνῃ ἔστιν
ὁ ἥλιος· ἢ ὅλως ἐὰν γῆ ὁ ἥλιος, ὅτε περὶ γῆν διελεύσεται ὅτε τῇ
νυκτὶ κρυφῆσεται. εἰ δὲ τὸτο, ἐκ ἔστιν. ἀλλ’ αὐτοποιν εἰ μὴ ἐστὶ
διὰ τὸ ἱεραῖς ἢ διὰ τὸ μὴ ὑπὸ γῆν διέναι ἢ ἐν νυκτὶ κρύπτεσθαι·
ὑσία γὰρ τίς ἐστιν ὁ ἥλιος, τὸ δὲ κρύπτεσθαι συμβεβηκός· πῶς ἔν 20
τῷ συμβεβηκός ἀναρρημένος ἀναρρηθῆσεται ὑσία; ἄλλως τέ εἰσὶ
τῶς τόποι καὶ τὸν βόρειον πόλον, καθ’ ὅς ὁ ἥλιος ὁ κρύπτεται καὶ
ὁ μῶς ἐστιν. “ἔτι,” φησὶν, “ὅσα — ἐνδ.” ταῦτά τινος, ἐπὶ εἰπερ ἦσαν
ἐκτὸς τῶδε τῷ κόσμῳ ἄλλοι κόσμοι, ὡς ὁ Δημόκριτος ἔφασκε,
ὁ ἥλιος ὅτι καὶ οἱ ἐν ἐκείνοις τοῖς κόσμοις ἥλιοι περὶ γῆν ἂν διήρχοντο 25
ἢ τῇ νυκτὶ ἐκρύπτοντο, ὥς ὁ λόγος ὁ τῶδε τῷ ἥλιῳ κανὸς ἂν ἦν
καὶ ἡρμοζέει καὶ ἐκείνους. ἀλλ’ ὑπέκειτο εἰς εἶναι ὁ ἥλιος, ὥσπερ
Κλάων καὶ Καλλίας. . . ὅτως δὲ δείξας ὅτι τῶν καθ’ ἑκάστης
ὁρισμὸς ἐκ ἔστιν ἀποδιδόναι, μαρτυρεῖ καὶ τὸς τὰς ἰδέας τιθεμέ-
νους, λέγων διὰ τί ὑδαὶς αὐτῶν ὅρον λέγει τινος ἰδέας, ἀλλὰ 30
πάσας ἀορίστους καταλαμβάνοντες καὶ φασὶ μὴ εἶναι ὁρισμὸν τῶν
ιδεῶν; id.

πῶς δὲ δυνατόν ἐστι τῷ κυρίως ὁρισμῷ ἀναρρημένῳ μένειν τὸ
ἔστιν, ὅλον τῷ ζῶν λογικῷ θνητῷ μένειν τὸν ἄνθρωπον; ἄλλως τε
δὲ, ὥσπερ ὁ ὁρισμὸς ὁ φερόμενος καὶ τῷ Σωκράτῳ, ὅτι ζῶν 35
λογικὸν θνητόν, ὁ καὶ μόνος Σωκράτης φέρεται ἄλλὰ καὶ καὶ τῶν
ἄλλων ἀνθρώπων, καὶ ἐκείνῳ μόνος τῷ ἀτόμῳ· ὅτω δὲ καὶ εἰ πολλοὶ
ὑπάρχουσιν ἥλιοι, ὅτος ἂν ὁ ὁρισμὸς καὶ πάντων τῶν ἥλιων ἐφέρετο.
ὥς τῷ ἀτόμῳ ἔχῃ ὑπάρχει κυρίως ὁρισμός. ἀμέλει τοι διὰ
ταύτην τὴν αἰτίαν φησὶν ὅτι πειρῶν ἀποδιδόναι τῆς ἰδέας ὁρισμὸν, 40
ἐπειδὴ αὐτομὸς ἐστὶν ἡ ἰδέα. εἰ ἔν ὑποδομῇ ὁρισμὸν αὐτῆς εἶναι,
ὁ ἥλιος ὅτι ὅτος ὁρισμὸς ἐφαρμόσει καὶ τῷ αἰδητῷ πρῶγματι, ὅ
ἐστὶν ἰδέα. ὥς ἐκ ἔστιν ἐπὶ ἀτόμῳ ὁρισμός. Asclep.

ἐπειδὴ γὰρ ὑσίας ἐκείνῃ φαμεν ὅσα καθ’ αὐτὰ ὄντα δύναται
τὸ οἰκεῖον ἔργον ἀποτελεῖν (ὑσία γὰρ ὅταν ἄλλο ἐστὶν ἢ τὸ αὐτὸ 45
ἐκείνῃ ἔργον ἐκπληρῶν)· ὑσία γὰρ καὶ εἶδος Σωκράτους ἢ τῷ Σωκρά-
τους ψυχῇ, αὐτὸς γὰρ αὐτὸ τὸ ἀνθρώπῳ ἢ ἀνθρώπου ἔργον ἐκπλη-
ρῶν), λέγει ὅτι καὶ τὰ μέρη τῶν ζώων, χεῖρες καὶ πόδες, ὥσπερ μά-

λας δοκῶν εἶναι ὑσίας, φανερόν ἐστιν ἐκ τούτων ὡς ἐκ εἰσὶν ὑσίας
ἀλλὰ δυνάμεις· ὑσίας γὰρ ἐστὶ τὸ καθ’ αὐτὴν ὅσον τὸ καθ’ ἑαυ-
αὐτῆς ἔργον ἐκπληρῶν, ἢ δὲ χεῖρ τῷ ὅλῳ χωριζομένη τὸ ἔργον
αὐτῆς ἢ χεῖρ ἐκ ἐκπληρῶν, καὶ τοὶ καθ’ αὐτὴν ὅσον· ὁ γὰρ ἐν τῷ
τοινοῦ ἡχῆμα ἔχειν χεῖρ ἐστὶν, ἀλλ’ ἐν τῷ ἐκπληρῶν τὸ ἐπόμενον τῷ
τοινοῦ ἡχῆμα ἔχοντι ἔργον, ἐπεὶ εἴγε καὶ τὸ τοιοῦτον ἡχῆμα ἔκαστον
ὑσιῶν, ἦν ἂν καὶ ἢ τῷ ἀνδριάντος χεῖρ, ἐκ ἔστι δὲ, καὶ ὁ ἀνδριάν-
ἀνθρώπος. ἀλλ’ εἰ μὴ τῷ ὅλῳ ὄντα τὰ μέρη τῶν ζώων ἐκ εἰσὶν
ἐνεργείας ὑσίας ἀλλὰ δυνάμεις (ἐκείνῃ γὰρ ἐλέγετο εἶναι ἐνεργείας
ὑσίας, ὥσπερ εἰσὶν αὐτὰ καθ’ αὐτὰ καὶ ἐκπληρῶν τὸ οἰκεῖον ἔργον),
ἄρα γὰρ χωριζόμενα καὶ καθ’ αὐτὰ ὄντα λέγονται ὑσίες; ἢ ὡς πολλὰ-
κίς εἴρη, ἐκ ἐν τῷ τοιοῦτον ἡχῆμα ἔχειν ἢ χεῖρ καὶ ὁ πῶς ὑσιῶν,
ἀλλ’ ἐν τῇ ἀπὸ τῆς ψυχῆς αὐτοῖς ἢ τοιαῦτά ἐστιν ἐνδοδεμένη δυ-
νάμεις, ὥς τὸ οἰκεῖον ἔργον ἐκπληρῶν; εἰ μὴ ἐν τῷ ὅλῳ χωριζόμενα
ἡδύνατο τὴν ἀπὸ τῆς ψυχῆς ἐνδοδεμένην αὐτοῖς δύναμιν δέχεσθαι
καὶ διὰ ταύτης ἐκπληρῶν τὸ οἰκεῖον ἔργον, ἐλέγετο ἂν ὑσίες· ἐπεὶ
δὲ τὸτο ἀδύνατον ἐστὶ γενέσθαι, ὅταν μὴ μὴ τῷ ὅλῳ λέγονται δυνάμεις
ὑσίες, ὅταν δὲ χωριζώσιν, ὁ λέγονται ὑσίες σύνθετοι, καὶ τοὶ σύν-
θετοι ὅσον. Alex.

ἀλλ’ ὡς τὸ πῦρ πρὸς αὐτὰ τὰ μέρη (ὑλὴ γὰρ αὐτῶν τὸ πῦρ), 1040
ἔτω ταῦτα πρὸς τὸν Σωκράτη. . . ὅταν ἔν, φησὶ, τὰ μέρη
χωριζομένη τῷ ὅλῳ καὶ ὡς καθ’ αὐτὰ, ὡς ὑλὴ πάντως εἰσὶ, καὶ ὡς γῆ
καὶ πῦρ καὶ ἀήρ. καὶ τὴν αἰτίαν τῷ ὅπως καὶ μὴ τὸ χωριζομένη ἐκ εἰσὶν
ὑσίες, προσέθηκεν εἰπὼν “ὅταν γὰρ αὐτῶν ἐστὶν ἔν,” ἴσον λέγων
τῷ ὅτι ἡ ὑσία σὺν τῷ τὸ οἰκεῖον ἔργον ἐκπληρῶν καὶ ἐν εἶναι ὁφείλει
ἐνεργείας· τὰ δὲ μέρη ἐπειδὴ χωριζόμενα σωρηδὸν ἐκείνῃ, ἐκ
εἰσὶν ἐνεργείας ἐν ἀλλὰ δυνάμεις. ὥσπερ γὰρ ὁ σωρὸς τῶν χρυσί-
νων ἢ τῶν καττιτερίων ψηγμάτων δυνάμεις ἐστὶν ἔν, ὅταν δὲ τὸ
πῦρ τῆς πάντας καὶ ὡς εἰπεῖν πέψη καὶ ἐν γένῃ, τότε εἰσὶν ἐνε-
ργείας ἔν, ἔτω καὶ τὰ μέρη σωρηδὸν καὶ τὰ παρὰ θέσιν καίμενα δυ-
νάμεις εἰσὶν ἔν, ἀλλ’ ἐκ ἐνεργείας. τίνα τῶν ἀντιγράφων ἔχει “ὁ
ἄρρος.” καὶ εἴη ἂν λέγων ὅτι ὥσπερ ὁ ἄρρος πρὶν ἢ πεφθῆ, ταῦτά
πρὶν ἢ παρὰ καὶ ὅλως τυρωθῇ, ὁ λέγει ἐν ἐνεργείας ἀλλὰ δυνά-
μεις. id.

ἀλλ’ ὅλον σωρὸς πρὶν ἢ πεφθῆ κατλ. Asclep.

μάλα δὲ, φησὶν, ὑπολάβοι ἂν τις τὰ τῶν ἐμφύλων μέρη, 1040
καὶ τούτων ἐκ πάντων ἀλλὰ τῶν, ὁμοίως δὲ καὶ τῆς ψυχῆς, πάρεγ-
γους τῷ καὶ ἐνεργείας μὴ τῷ ὅλῳ ὄντα ὑσίας αὐτὰ λέγειν καὶ δυνάμεις·
ἐπειδὴ γὰρ καὶ μὴ τὸ χωριζομένη καὶ καθ’ αὐτὰ εἶναι δύναται καὶ κινεῖσθαι
καὶ αἰωάνεσθαι, ὁ δὲ εἶναι καὶ ἐνεργείας καὶ δυνάμεις. δυνάμεις μὴ
γὰρ ὅτε μὴ τῷ ὅλῳ εἰσὶν, ἐνεργείας δὲ ὅτι ἐπειδὴ χωριζόμενα κινεῖται,
δοκεῖ ὡς καὶ μὴ τῷ ὅλῳ ὅταν ἦ, καθ’ αὐτὰ ἐστὶ καὶ ἐκ σὺνέχει τῷ
ὅλῳ. ὅτι δὲ πολλὰ μέρη τῶν ζώων χωριζόμενα κινεῖται, ὁ ἥλιος·
οἱ γὰρ ὅφεις δίχα τεμνόμενοι κινεῖται, ἀλλὰ καὶ πόδες ἀερῶν καὶ
φαλαγγίων, ἃ καὶ σφιδάκη λέγει, καὶ ἄλλων πολλῶν χωριζόμενων,
ἐπειδὴ χωριζόμενα ἡρεμῇ, εἰ τις αὐτῶν ἀφαιρετο, αἰωάνεσθαι καὶ κιν-
εῖται. εἰπὼν ἔν σὺννεργους τῷ δυνάμεις καὶ ἐντελεχείας εἰσὶ, λέγει
ὅτι ὁ μῶς καὶ χωριζόμενα κινεῖται καὶ αἰωάνεσθαι· ἀλλ’ ἔν ὅταν μὴ τῷ

Eeeee

των ἢ αὐτῶν ἐστιν ἢ φύσις· ἀλλὰ καὶ τὸ τελικόν (τὸτο ἂν ἔχει τέλος ποιῆσαι ὡς αὐτό), καὶ εἰδικόν δὲ (τοῦτο ἂν εἶδος ἐπιτίθῃσιν ἀνθρώποις ἢ ἵπποις) ὥςτε πάλιν ἐκείνου πράγματος ζητῶντες τὴν ὑπαρξὴν τὸ εἶδος ἀποδίδομεν· ὥςτε κυρίως ὅσα τὸ εἶδος ὑπάρχει, καὶ μέντοι γε εἰδέναι ὅτι ἐπειδὴ τέσσαρά εἰσι τὰ προβλήματα, ὡς εἴρηξεν ἐν τῇ Ἀποδεικτικῇ (2 1), τὸ εἰ ἐστίν, τὸ τί ἐστίν, ὁποῖόν τί ἐστίν καὶ διὰ τί ἐστίν, ἐπὶ μὲν τῶν ἄλλων πραγμάτων τὸ εἰ ἐστίν ζητεῖν μόνον καὶ τὸ τί ἐστίν, ἐπὶ μέντοι γε τῶν συνθέτων τὸ ὁποῖόν τί ἐστίν καὶ τὸ διὰ τί ἐστίν· τὸ ἂν ὁποῖόν τί ἐστίν τὴν ὑπαρξὴν τῷ συνθέτῳ δηλοῖ, ὡς περὶ τὸ εἰ ἐστίν τὴν ὑπαρξὴν τῷ ἀπλῷ· ὁ ἂν ζητῶν ἐπὶ τῶν ἀπλῶν τὸ διὰ τί ἐστίν καταγράφαςον πρᾶγμα ποιεῖ, ὡς ἐάν εἴποι τις, διὰ τί ἐστίν ἄνθρωπος; ὅτι ἄνθρωπος ἐστίν· διὰ τί ἐστίν ψυχὴ; ὅτι ψυχὴ ἐστίν· τὸ ἂν πρᾶγμα ἔχει ὑπαρξὴν καὶ ὑφέστηκεν. . . εἰτα φησὶν ὅτι τὸ διὰ τί ἐπὶ τῶν συνθέτων εἴθε ζητεῖται καὶ ἄπερ εἴρηξεν ἡμῖν ἐν τῇ θεωρίᾳ. διὸ φησὶ, διὰ τί ἄλλω τινὶ ὑπάρχει· τὸ ἂν ζητεῖν ἐπὶ τῶν ἀπλῶν (ἵνα τὴν μυσικὴν ἀνθρωπὸν ἐνταῦθα ὡς ἀπλὴν λάβωμεν), ταῦτά ἐστι διὰ τί ὁ μυσικὸς ἀνθρωπὸς μυσικὸς ἀνθρωπὸς ἐστίν; ἥτοι τὸ εἰρημένον ἐστίν ἐξ ἀρχῆς ζητεῖν, διὰ τί ὁ ἀνθρωπὸς μυσικὸς ἐστίν, ἢ ἄλλο. τὸ μὲν ὅτι ἐπὶ τῶν ἀπλῶν ζητεῖν τὸ διὰ τί αὐτὸ ἐστίν, ταῦτά ἐστι διὰ τί ὁ ἀνθρωπὸς ἐστίν αὐτό, ὅθεν ἐστίν ζητεῖν. τὸ δὲ λέγομεν ὅτι διὰ τί ἡμέρα ἐστίν· ταῦτ' ἂν ἢ ἐρωτήσις τῇ ἀποκρίσει· ἐπὶ ἂν τῶν ἐχόντων τὸ διὰ τί δεῖ προσομολογήσασθαι τὸ ἐστίν καὶ τί. Asclep.

Ζητεῖται ὅτι, φησὶ, τὸ διὰ τί, ὅτι διὰ τί ἄλλο ἐν ἄλλῳ ὑπάρχει· τὸ ἂν ζητεῖν ὅτι διὰ τί ὁ μυσικὸς ἀνθρωπὸς μυσικὸς ἀνθρωπὸς ἐστίν; ἢ τὸ αὐτὸ ζητεῖν ἐστίν, ταῦτά ἐστι τὸ αὐτὸ ἐν αὐτῷ, ἢ ἄλλο. Alex.

εἰπὼν δὲ ὅτι αἱ ζητήσεις περὶ ἄλλων ἐν ἄλλοις ὄντων εἰσὶν, ἐξηγάγετο “δεῖ ἂν τὸ ὅτι καὶ τὸ εἶναι ὑπάρχειν ὅλα ὄντα,” ἴσον λέγων ὅτι ἐπειδὴν ζητῶσαι τὸ διὰ τί, ὁ ἄλλος εἶναι ὀφείλει ὡς ὑπάρχει τὸδε ἐν τῷ ὅτι καὶ εἶναι· ἐπὶ ἂν τῶν μὴ ὄντων τὸ διὰ τί ὁ ζητεῖται. εἰ ἂν ζητεῖται ὅτι διὰ τί ἡ σελήνη ἐκλείπει, ὁ ἄλλος εἶναι καὶ ὅτι ὑπάρχει τῇ σελήνῃ τὸ ἐκλείπειν. θείας ὅτι τὸτο μεταξὺ πάλιν ἐπανέθετο ἐπὶ τὸ πρότερον, λέγων “αὐτὸ δὲ ὅτι αὐτό, εἰς λόγος καὶ μία αἰτία ἐπὶ πάντων.” καὶ εἴη ἂν λέγων ὅτι τὸ μὲν ὅτι καὶ τῶν διὰ τί ὁ ἀνθρωπὸς μυσικὸς ἐστίν, εὐλόγος ἢ ζήτησις, τὸ δὲ λέγειν ὅτι αὐτὸ διὰ τί αὐτό, ταῦτά ἐστι ὅτι ὁ ἀνθρωπὸς διὰ τί ἐστίν ἀνθρωπὸς, καὶ ὁ ἵππος διὰ τί ἐστίν ἵππος, καὶ ὁ βῦς εἰς. id.

“εἰς — πάντων.” εἰρεῖ ἂν ὁ προσδιαλεγόμενος διότι ὁ ἀνθρωπὸς ἐστίν καὶ διότι ὁ ἵππος καὶ διότι ὁ βῦς. ὡς δὲ ἢ αἰτία μία, καὶ ἐκείνα ἔν· ὡς ἐστὶ ὁ βῦς καὶ ὁ ἀνθρωπὸς ἐν τῷ ἀριθμῷ. εἰ δὲ γε τὸτο ἄλογον καὶ ἀδύνατον, ὃ καὶ ζητεῖν διὰ τί ὁ ἀνθρωπὸς ἀνθρωπὸς ἐστίν. ἴσως δὲ, φησὶν, ἐρωτηθεὶς τις διὰ τί ὁ ἀνθρωπὸς ἀνθρωπὸς ἐστίν καὶ ὁ ἵππος ἵππος, ὃ καὶ εἰρεῖ διότι ἀνθρωπὸς ἐστίν καὶ διότι ἵππος, ἀλλ' ὅτι διὰ τὸτο ὁ ἀνθρωπὸς ἀνθρωπὸς ἐστίν καὶ ὁ ἵππος ἵππος, ὅτι ἀδιαίρετος ἐστίν ἕκαστος πρὸς ἑαυτὸν. τὸ δὲ λέγειν ὅτι καὶ τὸτο ἀνθρωπὸς ἐστίν ὅτι ἀδιαίρετος ἐστίν ἕκαστος πρὸς ἑαυτὸν, ἰδὲν ἄλλο ἐστίν ἢ τὸ λέγειν ὅτι διότι εἰς ἐστίν. ἀλλ' αὕτη ἢ αἰτία

καὶ καὶ πάντων καὶ σύνταμος τυγχάνει καὶ ὁδεμίαν ἔχει δυοῖν· εὐκόλον γὰρ ἐστίν ἐρωτημένων ἡμῶν, διὰ τί τὸ λευκὸν λευκὸν ἐστίν, λέγειν διότι ἐν ἐστίν, καὶ διὰ τί ὁ βῦς βῦς ἐστίν, διότι εἰς ἐστίν· ὡς δὲ ὁ λόγος, ὡς περὶ εἴρηξεν, εἰς, καὶ αὐτὰ ἔν. εἰ δὲ ταῦτα ἄτοπα καὶ ἀδύνατα, ὃ καὶ ἔτι προτείνω τὰς ἐρωτήσεις καὶ ζητήσεις, ἀλλὰ ζητεῖν διὰ τί ὁ ἀνθρωπὸς ἐστίν ζῶν τοιοῦτον, ταῦτά ἐστι διὰ τί ὁ ἀνθρωπὸς φέρεται εἰπεῖν ἐπὶ ζῶν λευκὸν ἢ οἶπτον. ὁ δὲ τὸτο ζητῶν φανερόν ὡς ὁ ζητεῖ διὰ τί ὁ ἀνθρωπὸς ἐστίν, ἀλλὰ ζητεῖ, ὅτι τὸ οἶπτον καὶ τὸ λευκὸν ἕτερον τῷ ἀνθρώπῳ, διὰ τί ὑπάρχει τῷ ἀνθρώπῳ. id.

ὅταν ἂν ζητῶμεν διὰ τί βροντᾷ; τὸτο ζητῶμεν διὰ τί ψόφος ἐν τοῖς νέφεσι γίνεσθαι· ὁ δὲ ψόφος τῶν νεφῶν ἕτερον, καὶ ζητεῖται ἄλλο κατ' ἄλλῳ, ὁ ψόφος καὶ τῷ νέφει. id.

καὶ οἶμαι τὸ ἴσως διὰ τὸτο πρόσκειται τῷ “ὡς ἴσως ἐπὶ οἰκίας,” ὡς εἰ λέγει ποτὲ μὲν ἴσως ζητηθήσεται τίνος ἕνεκα, ποτὲ δὲ καὶ κινήσεται. τὸ δὲ “τὸτο δ' ἐστὶ τὸ τί ἦν εἶναι, ὡς εἰπεῖν λογικῶς,” παρέλκον ἐστὶ καὶ ὑπὸ τῶς ἐνταῦθα παραρριφθέν· περὶ ἂν τούτου μετ' ὀλίγον εἴρεται. id.

ἀλλὰ ταῦτα μὲν, λέγων τὸ ποιητικόν, ἐπὶ τῶν γιγνομένων καὶ φθοιρομένων ζητεῖται. . . θάτερον δὲ, ὡς τὸ εἰδικόν, καὶ ἐπὶ τῶν γιγνομένων καὶ ἐπὶ τῶν φθιόντων. id.

φησὶν ὅτι ὑπὸ ἀπορίας παραλογίζονται ἑαυτοὶ· δύναται γὰρ ἐστὶ καὶ ἐπὶ τῶν ἀπλῶν εἰδῶν ζητεῖται τὸ διότι, ἐάν τὸ εἶδος ὡς ἐν ὕλῃ θεωρήσωμεν, καθάπερ ἐν τῇ θεωρίᾳ εἰρήκαμεν, ὡς ταῦτα κοινὰ γίνεσθαι τῷ ζητεῖν καὶ τῷ μὴ ζητεῖν. Asclep.

εἰπὼν ὅτι ἢ τὸ διὰ τί ζήτησις αἰτὶν ζήτησις ἐστίν, ὅτι τὸ κινήσεται τὴν ὕλην εἰς τὸ γεγενῆσθαι τὸδε τι καὶ ὅπερ ἐστίν, λέγει ὅτι ἐν τοῖς μὴ καλῶς καὶ καταλλήλως λεγομένοις λαμβάνει τὸτο καὶ δοκεῖ ὅτι ἢ τὸ διὰ τί ζήτησις ἔκ ἐστιν αἰτὶν ζήτησις, ὡς ὅταν ζητῇ τί ἐστίν ἀνθρωπὸς, ταῦτά ἐστι διὰ τί ἐστίν ἀνθρωπὸς; τὸ ἂν τὸ ἀντὶ τῷ διὰ τί νῦν εἴληπται. φησὶ διὰ τὸ ἀπλῶς λέγειν ὃ δοκεῖ ὅτι τὸτο ζητεῖται, λέγω δὲ ὅτι τί ἐστὶ τὸ τὴν ὕλην κινήσεται ὡς ἀνθρωπὸς γένεσθαι; διὰ ὅτι τὸ ἀπλῶς λέγειν καὶ μὴ διορίζειν ὅτι διὰ τὸδε, ὃ δοκεῖ· δεῖ δὲ διαρθρώσαντας ζητεῖν, ὡς λέγειν ὅτι διὰ τί τὰδε, αἱ χεῖρες φημί καὶ πόδες καὶ σάρκες, τὸδε εἰσὶν, ἥτοι ἀνθρωπὸς. . . εἰ δὲ μὴ διορίζεται. . . ζητεῖν καὶ μὴ ζητεῖν ἐστίν. ἢ μὲν ἂν ὅλως ζητεῖ, ζητεῖ· ἢ δὲ μὴ καλῶς, ὃ ζητεῖ. γράφεται δὲ καὶ “λαμβάνει δὲ μάστιγα τὸ ζητούμενον ἐν τοῖς κατ' ἄλλων λεγομένοις,” ταῦτά ἐστι ἐν τοῖς κατ' ἄλλων κατηγορουμένοις. ὅταν μὴ καλῶς κατηγορηθῇ, λαμβάνει ὅτι τὸ αἴτιον ζητεῖται. Alex.

γρ. “ἐν τοῖς μὴ καταλλήλως,” καὶ ἐστὶ “ἐν τοῖς μὴ κατ' ἄλλων.” cod. Reg.

ὁ δὲ Σωμανὸς φησὶν ὅτι διὰ τὸτο ἐσωώπησε τὸ ποιητικόν (ὁ Ἀριστοτέλης), ἐπειδὴ ἐπὶ τῶν αἰδῶν ὁμολογεῖται τὸ ποιητικόν, ὅτι θεός, ἐπὶ δὲ τῶν ἐν γενέσει καὶ μάστιγα τῶν τεχνητῶν ὃ κεχωρισμένον· δύναται ἂν τὸν οἶκον ὑπὸ διαφόρων ἀνθρώπων γενέσθαι· ἡμεῖς δὲ εἰρήκαμεν πρὸς αὐτὸς ὅτι καὶ τὸ τελικὸν ὡρίζεται ἐπὶ τῶν αἰδῶν, τὰγαθόν, ὃ πάντα ἐφίεσθαι. καὶ εἰπεν ὅτι τὸ καθόλου ἀγαθόν,

Eeeee 2

ὁ μέντοι γὰρ φησὶ τὸ μερικόν, οἷον διὰ τί κύκλιον κινεῖται; ὅτι οὐκ ἔστι μίμησις. Asclep.

1041^b ἐπειδὴ δὲ δεῖ τὴν ζητῆσιν περὶ τίνος ἔχειν καὶ γνωστικῶν ὅτι ὑπάρχει τόδε τῶδε, ἐστὶ δὴλον ὡς ὅταν ζητῇ τὸ διὰ τί, τὴν ὕλην ζητεῖ, πῶς καὶ ὑπὸ τίνος κινήσεια γέγονεν ὅπερ ἔστιν. οἷον ὅταν λέγῃ, διὰ τί ὁ ἄνθρωπος ταδὶ ἐστίν, ἢ μὴ τῷτο, ἀλλ' ὅτι διὰ τί τὸ σῶμα ταυτὶ ὡδὶ ἔχον ἐστίν; τῷτο ζητεῖ, τί τὸ αἷτιον τὸ κινῆσαν τοδὶ σῶμα ὅπως ἔχειν; καὶ πάλιν ὅταν λέγῃ ὅτι διὰ τί ἡ οἰκία τοδὶ, ἦτοι διὰ τί τὰ ξύλα καὶ οἱ λίθοι οἰκία ἐστίν; τῷτο ζητεῖ ὅτι διὰ τί ταδὶ ὑπάρχει ὁ ἦν οἰκία, τατέστι τί τὸ κινῆσαν ταδὶ καὶ ποιῆσαν αὐτὰ οἰκίαν; ὡς δὴλον ὅτι ἡ διὰ τί ζητήσις ἐξαίρετως ἐπὶ τῶν φυσικῶν αἰτίων ἐστὶ ζητήσις. τῷτο δὲ τὸ αἷτιον ἐστὶ τὸ εἶδος ὅτι ἐστὶ, τατέστι ἐν ᾧ ἡ ὕλη ἐστίν. δὴλον ἄρα γέγονε τί ποτε ἐστίν ἡ ὕλη... εἰ δὲ, ὡς περ εἴρηξεν, τὸ εἶδος ἐστὶ τὸ τάττον καὶ ποιῶν, φανερόν ὅτι ἐστὶ τὸ εἶδος κοσμοῦ καὶ ποιῶν ἔχειν τὸν κόσμον, ὡς περ 15 ἔχει. ἐπειδὴ ὅν τὸ διὰ τί ζητήσις ἐστίν ἄλλαν ἐν ἄλλῃ ὑπάρχοντος, δηλονότι ἐπὶ τῶν ἀπλῶν καὶ μόνως εἰδῶν ὅτι ἐστὶ ζητήσις, ὅδε τὸ διὰ τί, ἀλλ' ἕτερος τρόπος ζητήσεως. καὶ ἐρεῖ, ὅταν περὶ ἐκείνων λέγῃ, τίς ὁ τρόπος τῆς τῶν ἀπλῶν ζητήσεως. Alex.

1041^b τὸ προκαίμενον ἐστὶ δεῖξαι ὅτι τὸ εἶδος ἕτερόν ἐστι τῆς ὕλης, καὶ 20 ὅπως τὸ σύνθετον. λέγει δὲ ὅτι ἐπειδὴ τὸ ἐκ τίνος σύνθετόν ἐστιν ὅπως ὡς ἐν εἶναι τὸ πᾶν, μὴ ὡς σωρὸς καὶ ἀφ' ἑνὸς ἀλλ' ὡς ἡ βα συλλαβή, δὴλον ὡς ἡ συλλαβὴ ἦτοι τὸ εἶδος τῆς συλλαβῆς, τὸ συντεταγμένον μὲν τῆς ὕλης (αὕτη δ' ἐστὶ τὰ στοιχεῖα τὰ τε βῆτα καὶ ἀλφα) ἕτερόν ἐστι παρὰ τὰ στοιχεῖα, καὶ ὅτι ἐστὶν ἡ συλλαβὴ τὰ 25 στοιχεῖα, ὅδε ἐστὶ τὸ β καὶ τὸ α ταύτην τῇ βα συλλαβῇ. id.

1041^b ἐκ δὲ τούτων φανερόν ἐστιν ὅτι ὁ μόνον τὸ φωνῆεν ἦτοι τὸ 16 ἀλφα καὶ τὸ σύμφωνον τὸ βῆτα ἔστιν, ἢ τὸ πῦρ καὶ ἡ γῆ, ἀλλ' ἐστὶ καὶ παρὰ ταῦτα ἢ τε συλλαβὴ καὶ ἡ σάρξ. ὅπως ὅν δαιμονίως δεῖξας ὅτι τὸ εἶδος ἕτερόν ἐστι παρὰ τὴν ὕλην καὶ ἐστὶ τι, δεῖκνυσιν 30 ὅτι ἀρχὴ μὲν καὶ αἰτίον ἐστίν, στοιχεῖον δὲ ὅτι ἐστὶ τὸ εἶδος, ἀλλὰ μόνον ἡ ὕλη. τὸ εἶδος ὅν, φησὶν, ἀνάγκη ἢ στοιχεῖον εἶναι ἢ ἐκ στοιχείων. εἰ μὲν ὅν λέγοι τις ὅτι στοιχεῖον ἐστίν, ἔγω δὲ ἐπὶ σαρκὸς ὁ λόγος, ἐπειδὴ, ὡς δέδεικται ὅτι τὸ εἶδος ἐστὶ τὸ κινῶν τὴν ὕλην καὶ γνωστικῶν ὅπερ ἐστίν, εἴπερ ἐστὶ σάρξ καὶ στοιχεῖον, δηλονότι κινήσεια, εἴπερ 35 δὲ στοιχεῖον ἐστίν αὕτη τε καὶ τὸ πῦρ ὑπὸ τίνος αἵματος, καὶ γενήσεται καὶ ἐξ αὐτῶν· ἐκεῖνο δὲ τὸ εἶδος τὸ κινῆσαν αὐτά, πάλιν ἢ στοιχεῖον ἐστίν ἢ ἐκ στοιχείων. εἰ μὲν ὅν στοιχεῖον ἐπειδὴ στοιχεῖον ἐστίν αὐτὸ

τε καὶ ἡ σάρξ καὶ τὸ πῦρ, κινήσεια ὅν ἄλλαν αἵματος καὶ γενήσεται καὶ πάλιν ὅν ἐκεῖνο ἢ στοιχεῖον ἢ ἐκ τῶν στοιχείων, καὶ τῷτο εἰς ἀπειρον. ἐκ τούτου ὅν φησὶ, "τότε" λέγων τὸ κινήσεια, καὶ πῦρ καὶ γῆ, ἐστὶ ἡ σάρξ· καὶ πάλιν ἐξ ἐκείνου καὶ τῆς σαρκὸς καὶ ὅτι τίνος ἄλλαν ἐστὶν ἄλλο. ὡς δὴλον ὅτι τὸ εἶδος ὅτι ἐστὶ στοιχεῖον. εἰ δὲ τις, φησὶν, ἐκ στοιχείων, τὸ δὲ ἐκ στοιχείων ὅχι ἀπλῶν ἐστὶν ἄλλαν σύνθετον, ὡς ὅτι ἐξ ἐνὸς ἀλλ' ἐκ πλείονων ἐστὶν ἢ ἐκεῖνο· ἐκεῖνο γὰρ ἐστὶν ὅν· ὡς παρ' ἐκεῖνο εἰσὶ τὰ ἐξ ὧν ἐστίν. τὸ δὲ παρὰ τὸ ὅν δὴλον ὅτι ἡ ὕλη ἐστὶν ἢ τρία ἢ ἄλλος τις ἀριθμός. ὡς εἴπερ ἐστὶν ἐκ στοιχείων, ἐπειδὴ τὸ ἐκ στοιχείων ὑπὸ τίνος γινεῖται, τῷτο ὅπερ ἐστὶν ἐκεῖνο τὸ ποιῆσαν αὐτό, στοιχεῖον ὅτι ἐστὶν· δέδεικται γὰρ ὅτι τὸ ποιῶν τὸ εἶδος ἐστίν, τὸ δὲ εἶδος στοιχεῖον ὅτι ἐστίν· καὶ τῷτο γὰρ δέδεικται· ἐστὶν ἄρα ἐκεῖνο ἐκ στοιχείων, καὶ τῷτο εἰς ἀπειρον. ὁ δὲ ἐπὶ τῆς σαρκὸς εἴρηξεν, τῷτο ἐπὶ τῆς συλλαβῆς καὶ ἐπὶ πάσῃ βῆθῃ. ὅτι ἄρα ὅτι στοιχεῖον ἐστὶ τὸ εἶδος ὅτι ἐκ στοιχείων· ὡς ἐστὶ καὶ τῷτο τὸ τὴν ὕλην κινῶν καὶ ποιῶν σάρκα καὶ συλλαβήν· τῷτο δὲ ἐστὶ τὸ εἶδος καὶ ἡ ἐκείνου ὕλη. id.

ὡς ἐστὶ καὶ τὸ εἶδος τῆς συλλαβῆς ὁ μόνον τὰ στοιχεῖα τὸ φωνῆεν καὶ ὅτι τὸ ἀφ' ὧν "καὶ ἕτερόν τι," τατέστι τὸ εἶδος τῆς σαρκὸς, ὁ 18 μόνον πῦρ καὶ γῆ. Asclep.

ὡς αἰτίον τί ἐστὶ τὸ εἶδος καὶ ὁ στοιχεῖον, καὶ αἷτιον τὸ αἷμα καὶ ταδὶ μὲν σάρκα τὸ δὲ συλλαβήν. ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων. 20 ὡς ἐκείνου ὕλη κυρίως ἐστὶ τῷτο τὸ εἶδος. id.

ἐπειδὴ ὅν εἶναι ὅτι εἰσὶν ὕλη τῶν πραγμάτων, ἀλλ' ὕλη καὶ αἰ 25 αἰ καὶ φύσιν καὶ φυσικὰ (τὰ γὰρ τεχνητὰ εἶδη ὅχι ὑπάρχουσιν ὕλην) ὡς ὕλη ἐστὶ τὸ εἶδος τὸ ἐν τοῖς φυσικοῖς πράγμασι, στοιχεῖον δὲ ἐστὶν εἰς ὁ διαμεῖται τὸ εἶδος ἐνυπάρχον ὡς ὕλην, οἷον τὴν βα συλλαβήν τὸ α καὶ τὸ β. ὡς κυρίως βῆθῃ δ' Ἀριστοτέλης ὕλην εἶναι τὸ εἶδος τὸ καθόλου τὸ χωριστὸν καὶ ἐν τοῖς πολλοῖς θεωρούμενον τὸ γὰρ εἶδος τῆς βα συλλαβῆς θεωρεῖται καὶ ἐν κερῶν καὶ ἐν ξύλῳ καὶ σιδηρῶν καὶ χαλκῶν καὶ ἀργύρῳ καὶ χρυσῷ. id.

ἀλλ' ἐκεῖνα εἰσὶ τῶν πραγμάτων ὕλην, ὅσα καὶ φύσιν καὶ 30 ὑπὸ φύσεως καὶ εἰς τὸ τί ἦν εἶναι αὐτοῖς συμβαλλεῖται. φανερόν ἄρα ὅτι αὕτη ἡ φύσις (λέγοι δ' ἂν φύσιν τὸ εἶδος) ἐστὶν ὕλη. Alex.

εἰ δὲ ἐκ στοιχείων ἀπο εἶναι τὸ εἶδος, δὴλον ὅτι ἐκ ἐξ ἐνὸς ἀλλ' ἐκ πλείονων. εἰ ὅν ἐκεῖνο αὐτὸ ἐστὶν τὸ εἶδος τῆς σαρκὸς, καὶ πάλιν τὰ αὐτὰ λέγομεν ἐπὶ τῷ στοιχείῳ τὴν εἰς ἀπειρον πορείαν, ὡς αἷτιον. Asclep.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΟ Η (*).

1042^a Τὰ ἐν τῷ πρὸ τούτου βιβλίῳ καὶ τῷ πρὸ ἐκείνου λεχθέντα, ὅχι 3 πάντα (ἢ γὰρ ἂν πάλιν τὰ αὐτὰ συνέβη λέγειν) ἀλλὰ τὰ κυριώ- 40 τατα (ταῦτα γὰρ καὶ κεφαλὴν εἶπεν), ἀνακεφαλαιώσιν, καὶ τὴν αἰτίαν τῷ τίνος ἔνεκεν ἐκεῖνα εἶπε λέγει.

(*) Scholia, quibus nota non accedit, e commentariis de prompta sunt iis quae falso Alexandro tribuuntur.

τῷτο τὸ βιβλίον περὶ τῷ καθ' αὐτὸ ὅντος. cod. Reg.

καλῶς δὲ τὸ τέλος εἶπεν· ἀπὸ γὰρ τῷ μὲν τῷτο βιβλίῳ ἀρχὴν 40 ποιεῖται λέγειν περὶ δυνάμεως τε καὶ ἐνεργείας καὶ τῶν λοιπῶν, περὶ ὧν τὸν λόγον ποιήσεται.

ἕρπον δὲ ἦτοι τὸν ἐξυμπαῖον κόσμον λέγει, μέρα δ' αὐτῶν 45 τὰς σφαῖρας καὶ τὸ πῦρ καὶ τὴν γῆν καὶ τὰ ζῷα· ἢ ἕρπον λέγει τὸν κυκλοφορικὸν ἅπαν σῶμα, μέρα δὲ τὸς ἐν αὐτῷ ἐμπεφυγμένους

έξτρας. λέγει δὲ καὶ τὴν ἐξ ἑν ἁπλοῦς ἰδία ἀπεφάναντο τινες, λέγων
τῆς τῆς περὶ Πλάτωνα, ὅτι αἱ ἰδέαι καὶ τὰ μαθηματικά.

12. λέγει ὑποκείμενον τὴν ὕλην.

13. καὶ δεῖ ὑποκρίναι εἰς τὸ "τῷ γένει." καὶ εἰ λέγων ὅτι καὶ αἱ
14. ἰδέαι συνάπτουσιν ἥτοι κοινωσὶν τῷ καθόλου καὶ τῷ γένει· ὥσπερ γὰρ
τὸ καθόλου καὶ τὸ γένος ἐν ᾧ ἐπὶ πολλῶν θεωρεῖται, ὅταν καὶ οἱ τὰς
ἰδέας τιθέμενοι περὶ αὐτῶν λέγουσιν· ὁ γὰρ αὐτοάνθρωπος, φασίν, ἐν
ταῖς καὶ μέρος ἐστίν. τὸτο γὰρ δηλοῖ τὸ "καὶ τὸν αὐτὸν λόγον ἔσθαι
δοκῶσιν εἶναι," ἥτοι ἐπίσης γὰρ καὶ τὸ καθόλου ἐπὶ πολλῶν θεωρεῖται καὶ
ἡ ἰδέα. ἀλλὰ μὴν τὰ καθόλου καὶ καθ' αὐτὰ ἑδ' ἔσθαι· ἑδ' ἄρα
αἱ ἰδέαι.

15. καὶ χωριστὸν κυρίως καὶ καθ' αὐτὸ ὅν, ἀλλ' ἐν τῷ λόγῳ μόνον,
16. ὥσπερ τὸ εἶδος. εἰπὼν δὲ ὅτι τὸ εἶδος τῷ λόγῳ μόνον ἐστὶ χωρι-
στὸν, λέγει ὅτι τῶν καὶ τὸν λόγον ἔσθαι (καὶ λόγον ἔσθαι, ὡς πολ-
λάκις εἰρηγῆ, λέγων τὰ εἶδη) αἱ μὲν αἱ δ' ἔ, τυτέξιν αἱ μὲν εἰσι
τῷ λόγῳ χωρισταί, αἱ δὲ καὶ ἀπλῶς. ἐπειδὴ γὰρ τὸ ἐκάς εἶδος ἡ
ἐκάς ψυχὴ τυγχάνει (ἡ μὲν γὰρ τοιαύτη μορφή ἐδέποτε χωρὶς ἐστὶ
τῆς ὕλης), ἡ δὲ ψυχὴ καὶ πάντα ἀλλ' ἡ λογικὴ χωρίζεται, διὰ τὸτο
τὰς μὲν φησι χωρίζεσθαι τὰς δ' ἔ. μήποτε δὲ καὶ περὶ τῆς μορ-
φῆς τὸτο εἰρηγῆ (καίτοι καὶ τὸτο ἀληθὺς ὄντος· ἐδέποτε γὰρ ἡ βρό-
20. τειος μορφή ἄνευ ὕλης εἶναι δύναται), ἀλλὰ περὶ τῶν αἰσθη-
των ψυχῶν, ὅτι αὐτὴ μὲν χωρίζεται, ἀλλὰ μόναι αἱ λογικαί.

21. καὶ νῦν μὲν ἐξ ὑποκείμενον ὡς τόδε τι· ὅταν μὲν γὰρ τῷ
22. εἶδος, ἡ ἐπεὶ τὸ σύνθετον ἐστὶ τὸ ὑποκείμενον τῷ λευκῷ καὶ μέλανι
τῷ τῇ νόσῳ καὶ ὑγείᾳ, λέγομεν ὅτι ἡ ὕλη ὑπόκειται τοῖς ὡς τόδε
23. τι· ὅταν δὲ χωρὶς εἶδος νοῦν, ὑποκρίνεται λέγει τῷ εἶδει ὡς ζήτη-
μα. εἰπὼν δὲ ὅτι ἡ ὕλη νῦν μὲν ἐν γενέσει ἐστὶ νῦν δὲ ἐν φθορᾷ,
λέγει ὅτι καὶ ἀκολουθεῖ ταύτῃ αἱ ἀλλαι μεταβολαί· καὶ εἰ ἂν λέ-
γων ὅτι ὅσα μὲν ἔχει ὕλην γεννητὴν καὶ φθαρτὴν, τυτέξιν γενέσει καὶ
φθορᾷ ὑποκειμένην, ἐκεῖνα ἔχει ὕλην καὶ αὐξήσεως καὶ μειώσεως καὶ
24. τῆς καὶ τὸπον μεταβολῆς καὶ ἀλλοιώσεως· τὸ γὰρ εἶδος (τὸτο γὰρ
ἐστίν, ὡς ἐν τῇ περὶ Γενέσεως καὶ Φθορᾶς (1 5) δέδεικται), τὸ αὐξέ-
μενον καὶ φθινόμενον, ἀλλ' ἐπὶ ἡ ὕλη) τὸ δὲ εἶδος ὡς ὕλη ὑπόκειται
τῇ αὐξήσει καὶ φθίσει. ἀλλὰ καὶ τὸπον τὰ τοιαύτην ἔχοντα ἀμείβει
καὶ ἀλλοιᾷται, τὰ μὲν ἔχοντα ὕλην γεννητὴν καὶ φθαρτὴν. ταύτῃ τῇ
25. ὕλῃ, τυτέξιν αὐτοῖς τοῖς ἔχουσιν αὐτὴν, ἔπονται καὶ αἱ ἀλλαι μετα-
βολαί.

εἶπε γὰρ καὶ ἐν τῇ Φυσικῇ Ἀκροάσει (5 1), μάλα δὲ ἐν τῇ
περὶ Γενέσεως (1 3), ὅτι ἡ ἀπὸ τῶν χειρόνων εἰδῶν μεταβολή,
ὅταν ἡ ἀπὸ ἀέρος εἰς πῦρ, ἐπὶ τὰ κρείττω ἀπλῇ μὲν ἐστὶ γένεσις
26. τίς δὲ φθορά, ἡ δὲ ἀπὸ τῷ κρείττονος εἶδος ἐπὶ τὸ χεῖρον ἀπλῇ μὲν
φθορά τίς δὲ γένεσις.

πάντες γὰρ τὴν ὕλην μὲν αἰτίαν εἶπον καὶ μετὰ αὐτῆς πεποιή-
κασιν οἱ φυσικοί, τῆς δὲ εἰδικῆς ὕλης ἐφρόντισεν, ἡ ἐπ' ὀλίγον.
λοιπὸν ἐξ ἑν εἰπὼν καὶ περὶ τῆς ἐνεργείας ὕλης τῶν αἰδητῶν, τίς
27. ἐστίν· ὡς ἐνεργείαν ὕλην τῶν αἰδητῶν, λέγων τὸ ἐκάς εἶδος. καὶ
εἰπὼν, ὡς ἔθος αὐτῷ, τὰς τῶν παλαιότερων, ἃς εἶχον περὶ τῷ
εἶδος δέξας ἐπισκέπτεται, καὶ ὅταν τὸ οἰκτεῖον τίθησι βεβλήμα.

τὰ μὲν ἐν συνθέσει εἰδοποιεῖται τὰ δὲ δεσμῷ· τὸ γὰρ σφαιρικόν 1042
εἶδος ὁ δεσμός ἐστιν, τὰ δὲ εἰδοποιεῖται κόλλη, ὅταν τὸ κοντάκιον ἡ
καὶ τὸ κιβώτιον, τὰ δὲ γόμφω, ὡς τὸ κιβώτιον.

τὰ δὲ εἰδοποιεῖται τῷ τόπῳ, ὡς τὰ πνεύματα· ἀπὸ γὰρ τῶν 1042
τόπων ἐξ ὧν πνέουσιν, οἱ μὲν λέγονται ἀπαρτῆται οἱ δὲ νότοι, ἄλλοι
δὲ ζέφυροι καὶ ἄλλοι ἀπηλιῶν. καὶ γὰρ τὴν ὕλην ἀδιάφοροι τυγχά-
νουσιν· ὕλη γὰρ πάντες ἀνέμῳ ἡ ξηρὰ ἀναθυμιάσεις, ὡς ἐν τοῖς Με-
τεώροις (2 4) δέδεικται.

ὥστε, φησὶ, δηλονότι καὶ τὸ ἐξ ἡτοῖ καὶ τὸ εἶναι ἐκάς καὶ τὸ 1042
εἶδος αὐτῶν τοσαυταχῶς λεχθήσεταί.

καὶ τὸ κρυφαῖον εἶναι τὸ ὅταν πεπυκνωθῇ ἐστὶ, καὶ ἀπλῶς 1042
πᾶσι τέτοις ὁριζήσεταί τὸ εἶναι.

ὅταν τοῖς μὲν ἀρχῇ ἐξ αἱ εἰδοποιῶς τὸ μάλλον καὶ ἥττον, ὥσπερ 1042
Θαλῆς εἰσέγει ὅτι τὸ ὕδωρ μάλλον μακρῶς γίνεταί ἀπὸ καὶ ἐστὶ
μάλλον πῦρ.

εἰ δὲ τι, φησὶν, ἐξ ἑν εἰδοποιῶμενον καὶ ἡμέτερον, ὥσπερ τὰ 1042
μαθηματικά (ταῦτα γὰρ τοῖς καὶ ἡμέτερον εἰδοποιεῖται, ὕλη δὲ αὐτῶν
τὸ μαθηματικὸν σῶμα), ἡ εἰ μὴ καὶ ἡμέτερον ἀλλὰ λαοτήτι, ὡς αἱ
μουλῆαι λίθοι· εἰ ὅν ἐστὶ τινὰ τέτοις εἰδοποιῶμενα, πάντα ἡ τε-
λειότης καὶ τὸ καὶ ἡ τραχύτης ἀναχθήσονται εἰς τὸ εὐθύ καὶ καμ-
πύλον· λεῖον γὰρ λέγει τὸ ἐπ' εὐθείας πως ἔχων τὰ μέτρα κείμενα,
20. τραχὺ δὲ τὸ μὴ ὅπως ἀλλὰ κοιλότητάς τινος ἡ ὅπως καμπυλότη-
τας καὶ ἀνωμαλίας.

ὁ δὲ λέγει τοῦτον ἂν εἴη. ὅταν τῶν ὕλης ἐξ ἑν ὅδε συν- 1043
δυαζόμενον τῇ ὕλῃ· ὅμως ἐν ἐκάς τῶν ἡτοῖ τῷ ὅδε καὶ τῶν
ἄλλων τὸ ἀναλογόν ἐστὶ, τυτέξιν ἔχουσιν ἀναλογίαν πρὸς τὴν ὕλην.
καὶ ὥσπερ ἐν ταῖς ὕσιν τὸ κατηγορεύμενον τῆς ὕλης ὅταν ἑτερόν
ἐξ ἑν ἡ αὐτὴ ἡ ἐνέργεια, τυτέξιν αὐτὸ τὸ εἶδος, ὁ δὲ καὶ ὁ ὁριζόμενος
(τὸτο γὰρ προσπακύνειν δεῖ), ὅταν καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ὁρισμοῖς, τοῖς
30. μὴ ὕσιν ὅσιν ἀλλὰ τεχνητῶν, τὰ εἶδη ὁρίζονται.

ὁ μὲν γὰρ ἐκ τῶν διαφορῶν λόγος ἐξ ἑν ἐκ τῶν εἶδων, ὁ δὲ ἐκ 1043
τῶν εὐλίων καὶ λίθων τῆς ὕλης, ὁ δὲ ἐξ ἀμφοῖν τῆς οἰκίας, ὅπως
19. καὶ Ἀρχύτας ἀπεδέχετο τὰς ἐκ τῶν διαφορῶν καὶ τῆς ὕλης· ὁριζό-
μενος γὰρ τὴν νημερίαν εἰσέγει ὅτι νημερία ἐστὶν ἡρεμία ἐν πλήθει
ἀέρος· ὕλη μὲν γὰρ ὁ ἀήρ, εἶδος δὲ καὶ ἐνέργεια ἡ νημερία. καὶ πάλιν
γαλήνη ἐστὶν ὁμαλότης θαλάσσης· τὸ μὲν ὑποκείμενον ὡς ὕλη ἡ
θαλάσσα, ὁμαλότης δὲ τὸ εἶδος. ὅταν μὲν ὅν ἀκριβῶς καὶ θεώτατα
τὰ περὶ τέτων ὁρίσας συμπεραίνει, λέγων ὅτι φανερόν ἐστιν ἐκ
τῶν εἰρημέων κτλ.

ὁ ζητεῖ, σαφῶς καταλέγει, ὅτι λυεῖ δὲ ὡς σαφῶς ὅσης τῆς 1043
λύσεως. ζητεῖ γὰρ πότερον τὰ ὀνόματα τῶν συνθέτων εἰσὶ ση-
μαῖα ἢ τῶν εἰδῶν· ὅταν ἡ γραμμὴ πότερον σημαίνει ὅτι δυὰς ἐν
μήκει, ὅπερ ἐστὶ τὸ σύνθετον (εἶδος μὲν γὰρ ἡ δυὰς, ὕλη δὲ τὸ μήκος,
δυὰς δὲ λέγει τὴν γραμμὴν ὅτι, ὥσπερ ἐν τοῖς ἀριθμοῖς πρώτη
διάστασις ἡ δυὰς ἐστίν, ὅπως ἐν τοῖς μέγεσιν ἡ γραμμὴ), πότερον
ὅν ἡ γραμμὴ τὸ ὅτι δυὰς ἐν μήκει σημαίνει, ἢ ὅτι δυὰς τὸ εἶδος
μόνον; καὶ τὸ ζῶον πότερον τὸ σύνθετον δηλοῖ, ὅτι ψυχὴ ἐν τῷ σώ-
ματι ἢ ψυχῇ; αὐτὴ γὰρ ὕλη καὶ ἐνέργεια καὶ εἶδος σώματος τινος.

ἔτω μὲν ὅν ζητήσας ὃ λύει, ὡς δὴλ' ἔντος ὅτι τὰ ὀνόματα τῶν εἰδῶν εἰσι σημαντικά, ἀλλ' ὃ τῶν συνθέτων.

1043^a 37. τὴν ἐξίς πρὸς μὲν τὰς διαλεκτικὰς συνουσίας ὠφελείται τις παρὰ τὸ γνωσκῆναι εἴτε τὸ σύνθετον δηλοῖ εἴτε μή, πρὸς δὲ τὴν ζήτησιν τῆς ὑσίας τῆς αἰωητῆς ὑδέν. ἔτω δὲ ἀποπεμφάμενος τὴν τοιαύτην ζήτησιν διευθετεῖν περὶ τῷ εἶδους, λέγων ὅτι τὸ τί ἦν εἶναι ἔκ ἐπὶ τῷ συνθέτῳ λογιζέσθαι, ἀλλὰ τῷ εἶδει ὑπάρχει καὶ τῇ ἐνεργείᾳ, καὶ ἐπὶ μὲν τῶν ἀπλῶν τὸ ὕδωρ εἶναι καὶ ὕδατι ταυτόν ἐστι, καὶ ψυχὴ καὶ ψυχῇ εἶναι, ἄνθρωπος δὲ καὶ ἀνθρώπῳ ὃ ταυτόν.

1043^b 3. εἰ μὲν, φησί, λέγοι τις τὴν ψυχὴν ἄνθρωπον καὶ κατηγορεῖν τὴν ἀνθρωπὸς καὶ τῆς ψυχῆς, ἐπειδὴ ψυχὴ καὶ τὸ ψυχῇ εἶναι ταύτην σημαίνει, εἴη ἄνθρωπος καὶ ἀνθρώπῳ εἶναι ταυτόν. εἰ δὲ μή, ἔκ ἐξαι. καὶ ἔτω, φησί, "τινὶ μὲν τινὶ δ' ὅ;" τὴν ἐξαι εἰ λέγει τις ἄνθρωπον τὴν ψυχὴν, ἔξαι ταύτην ὃ ἄνθρωπος καὶ τὸ ἀνθρώπῳ εἶναι. εἰ δὲ ἄνθρωπον λαμβάνει τὴν σύνθετον ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος ἦτοι τὴν ἐξ ὕλης καὶ εἶδους, ἔκ ἐξαι ταύτην ἄνθρωπος καὶ ἀνθρώπῳ εἶναι, ἀλλὰ τινὶ μὲν, οἷον ἐπὶ τῆς ψυχῆς, τινὶ δὲ, οἷον ἐπὶ τῷ ἀνθρώπῳ τῷ συνθέτῳ, ἔκ ἐξαι.

1043^b 5. δεῖξας ἐν τῷ τέλει τῷ πρώτῳ βιβλίῳ ὅτι ἡ συλλαβὴ ἦν αὐτὴ τὸ τῆς συλλαβῆς εἶδος ἕτερον ἐστὶ τῶν ζοιχείων, καὶ ὅτι ἔτε τὸ ζοιχεῖον ἐστὶ τὸ εἶδος ἕτερον ἐκ ζοιχείων, πάλιν τὰ περὶ ἐκείνων διαρθροῖ, λέγων ὅτι ἡ συλλαβή, αὐτὴ τὸ τῆς συλλαβῆς φημὶ εἶδος, ἔκ ἐξαι ἐκ ζοιχείων καὶ τῆς συνθέσεως.

1043^b 7. "σύνθεσις — μῖξις." ὃ δὲ ἀσαφῶς ἐρμηνεύει καὶ ἑλλειπῶς. δεῖ γὰρ ὑπακύνειν τὸ πῶς. τὸ δὲ "ἐκ τῶν" ἀντὶ τῷ μὲν τῶν, ὡς ἐστὶ ἐν τῇ συνθέσει καὶ μῖξιν. καὶ εἴη ἂν τὸ λεγόμενον τοῦτον. εἰ ἔξαι ἡ σύνθεσις ὕδατος, εἰ τῆς, καὶ μέλιτος, ὃ συνήλθεν ἡ μῖξις τινὶ τῶν, ἡ τῷ ὕδατι ἡ τῷ μέλιτι ἡ καὶ ἀμφοῖν, καὶ ἀπετέλεσαν τὸ μελίκρατον. εἰ μὲν γὰρ ἦν ἡ μῖξις πρᾶγμα τι τῶν δυναμένων καθ' αὐτὴ εἶναι, εἰκὸς ἦν λέγειν ὅτι μετὰ τινος τῶν τῶν ὕδατος καὶ τῷ μέλιτος ἡ καὶ ἀμφοῖν συνελθούσα ἀπέτελεσε τὸ μελίκρατον. ἐπεὶ δὲ ἔκ ἐξαι, ὃ λέγει τὸ τῷ, ἀλλὰ τὸ μελίκρατον ἐστὶν αὕτη ἡ μῖξις.

1043^b 10. ὃ δὲ δὴ, φησὶν, ὃ ἄνθρωπος ἐστὶ τὸ ζῶον καὶ τὸ δῖπνον, ἀλλὰ τὸ ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων, ὃ παρὰ ταῦτά ἐστιν. ταῦτα μὲν γὰρ ὕλη, τὸ δ' ἐκ τῶν ὃ ἄνθρωπος. ὅπερ, λέγω δὴ τὸ παρὰ τὸ ζῶον καὶ τὸ δῖπνον, ἡ ὑσία, ἕτερον ζοιχεῖον ἐστὶν ἕτερον ἐκ ζοιχείων, τὸ δὲ ἐστὶ παρὰ τὸ ζῶον καὶ τὸ δῖπνον ἡ ὑσία ἦτοι τὸ εἶδος, ὃ καὶ κυρίως ὑσίαν λέγουσιν ἐξαιρῶντες τῷ λόγῳ καὶ χωρίζοντες τὴν ὕλην. μήποτε δὲ τὸ "ὃ ἐξαιρῶντες τὴν ὕλην λ." περὶ τῶν τὰς ιδέας λεγόντων εἴρηται, ὅτι ὅπερ εἶδος τῆς ὕλης χωρίζοντες καὶ καθ' αὐτὴ εἶναι λέγοντες ὑσίαν αὐτὸ φασι. εἰ δὴ, ὡς πολλάκις δέδεικται, τὸ εἶδος ἐστὶ τὸ αἷτιον τὸ κινῶν τὴν ὕλην καὶ ποῶν ὅπερ ἐστὶ, δῆλον ὡς εἴ τις ὅλως ὑσίαν λέγοι, ὃ δὲν ἄλλο ἄλλ' ἢ τὸ εἶδος φησιν.

1043^b 14. γρ. καὶ ὃ λέγουσιν οἱ λέγοντες δηλαδὴ ἄνθρωπον τὸ ζῶον καὶ τὸ δῖπνον. cod. Reg.

1043^b 16. δέδεικται γὰρ ἐν τῷ πρὸς τὸ βιβλίον ὅτι τὸ εἶδος ὃ δὲ ποιῇ ὃ δὲ γεννᾷ, ἀλλὰ ποιῇ τὸ δὲ εἶδος κατὰ.

ἐν τῷ πρὸς τὸ βιβλίον. ἐν τῷ περὶ Γενέσεως καὶ Φθορᾶς (17). cod. Reg.

διὰ τὸ τοῦ θεοῦ ὅρον ὅλως ἔκ (ἔξαι) ἀποδοῦναι. πῶς γὰρ ἐν τῷ ἐκείνῳ γένος τὸ ὕλη ἀναλογεῖν, ἢ διαφοραὶ αἱ εἶδεις; ἀγγελοῦ δ' ὅριζόμενοι φαμὶ ὑσίαν μὲν ἀγασμῷ, ἄτε ὑφαιμενωτέρῳ ὅντος καὶ συνθετωτέρῳ τῷ ἀγγέλῳ. id.

δεῖ προσημαίνειν τῷ ἐξ ὡς εἰπομεν λυθῆναι, ὡς ἢ τὸ λεγόμενον τοῦτον. ὡς ἡ ἀπορία καιρὸν ἔχει, ἢ οἱ Ἀντιπνεύειν ἡρῶν, λυθῆναι ἐξ ὡς εἰπομεν. ἐπειδὴ γὰρ δέδεικται ὅτι ἄλλα ἐστὶ τὰ ὡς εἶδος μέρη καὶ ἄλλα τὰ ὡς ὕλη, ἐκ τῶν λυθῆσθαι ἢ τῶν Ἀντιπνεύειν ἀπορία. ἐστὶ δ' αὐτῶν ἡ ἀπορία, ὅτι ἔκ ἐξαι ὁρίσασθαι, ὃ δ' ἐξαι ὁρίσματος πῶς. τὸ τοῦ κατασκευάζοντος ὡς. ἐπειδὴ γὰρ ὁ ὁρίσματος ἔκ ἐξαι ὄνομα, ἀλλ' ἐκ πλειόνων (τῶν γὰρ εἶπε λόγον μακρόν. τὸ γὰρ ζῶον λογικὸν θητὴν καὶ ἐπιστήμης δεκτικὸν λόγος μακρὸς ἐξαι, ἀλλ' ἔκ ὡς τὸ ἄνθρωπος ὄνομα), ἐπειδὴ ὅν ὁ ὁρίσματος ἔκ ἐξαι ὄνομα, ἔκ ἐξαι ὁρίσας. λέγουσι δὲ ὅτι, ὅταν εἰπωμεν ζῶον λογικόν, σύνθετόν τι λέγομεν ἐξ ὕλης καὶ εἶδους, ὕλης μὲν τῷ ζῷῳ, εἶδος δὲ τῷ λογικῷ, καὶ ἐπὶ προσέτις τὸ θητὴν σύνθετον. εἰ δὲ τὸ τοῦ, τὰ μὲν σύνθετα ἐπεξεργασμένα καὶ οἷον ἀριθμῶμεν πῶς τινὰ τυγχάνει, ζῶον λογικὸν λέγοντες, καὶ πάλιν ζῶον λογικὸν θητὸν, ὁρίσμων δὲ ὃ φαμεν. λέγει δὲ ὁ Ἀριστοτέλης ὅτι ἡ ἀπορία αὕτη λύει ἐξ ὡς εἰπομεν. ἐπειδὴ γὰρ δέδεικται ὅτι τὸ ζῶον περὶ ὅσον τῷ εἶδους ἐστὶ μέρη, ὃ τῆς ὕλης, πῶς ἐστὶ δυνατὸν λέγειν ὅτι τὸ ζῶον ἐξαι ὕλη καὶ δὲ λογικὸν εἶδος, ἢ πάλιν τὸ ζῶον λογικὸν ὕλη καὶ δὲ θητὴν εἶδος; εἰ μὲν γὰρ ἦσαν τῆς ὕλης μέρη τὸ ζῶον, τὸ θητὸν, τὸ λογικόν, ἔχρησαν ταῦτα λέγειν, ὅτι τὸ ζῶον καὶ τὸ λογικὸν ὕλη ἐστὶ, τὸ δὲ θητὴν εἶδος, καὶ λέγοντες ζῶον θητὸν λέγουσι τὸ σύνθετον τὸ ἐξ ὕλης καὶ εἶδους. ἐπεὶ δὲ ἔκ ἐξαι ὕλη, ὃ τὸ σύνθετον λέγουσιν, ἀλλὰ τὰ μέρη τῷ εἶδους. ὡς ἐξαι ὁρίσματος. ἔκ ἐξαι ὅν, φησὶν, ὁρίσας, ἀλλὰ ὅποιον μὲν ἐξαι ἄνθρωπος ἢ βῆς ἐνδέχεται διδάξαι, ὁρίσας δὲ ὃ. οἷον ὁρίσας μὲν καὶ εἰπεῖν τί ἐξαι ἀργυρὸς ὅν οἷον τε, ὅποιον δὲ, δυνατὸν, οἷον ἐρωτηθέντα ὅποιον ἐξαι ἀργυρὸς, εἰπεῖν ὅτι οἷον καττίγερ. ὡς φησὶ, λόγον μὲν ἐξαι εἰπεῖν ὑσίας συνθέτου τῆς ἐξ ὕλης καὶ εἶδους, εἶδος δὲ ὅρον ἢ ὕλης ἐξαι ὡς ἡ σύνθετός ἐξαι ὑσία ἔκ ἐξαι ἀποδοῦναι. εἰπων δὲ ὅτι σύνθετον ἐστὶν ὑσίας ἀποδοῦναι ὁρίσμων, προσέθηκεν τὸ "ἐάν τε αἰωητὴ ἐάν τε νοητὴ ἦ." ἀλλ' ὅτι μὲν αἰωητὰ ὑσία σύνθετοί εἰσι, φανερόν. ὅτι δὲ εἰσι καὶ νοητὰ σύνθετα, δεῖ λον. τὰ γὰρ μαθηματικά ἐξ ὕλης καὶ εἶδους εἰσιν. ὃ γὰρ νοητὸς κίνετος ἐξ ὕλης μὲν τῷ διασχηματισμοῦ, εἶδος δὲ τῷ τῶν κινήσεων. ὅς ὡς ἀρεσκόμενος δὲ καὶ τὰ μαθηματικά ὑσίας εἶπεν, ἀλλ' ὡς καὶ τῶν τῶν Ἀντιπνεύειν λεγόντων εἴρηκεν αὐτὰ ὑσίας. τῆς μὲν ὅν συνθέτου φησὶν ὑσίας, εἴτε αἰωητὴ ἐξαι εἴτε νοητὴ, ἐξαι ὁρίσμων ἀποδοῦναι, ἐξαι ὡς αὕτη, ἔκ ἐξαι, εἴπερ τὸ ζῶον λογικὸν καὶ ὅλως ὃ ὅρος τί κατὰ πῶς σημαίνει, καὶ τὸ μὲν ἐξαι εἶδος τὸ δὲ ὕλη "φανερόν — εἰσιν." δεῖξας ὅτι τὸ εἶδος ἐξαι ἡ κυρίως ὑσία, καὶ εἰπων ὅτι εἴπερ ὅλως λέγομεν ὑσίαν, τὸ εἶδος ἀνὸς λέγομεν, ἐπειδὴ ὁμοιότητάς τινος ἔχουσιν οἱ ἀριθμοὶ πρὸς τὸ τὸ εἶδος καὶ τὴν ὑσίαν.

λέγει ὅτι ἐὰν διὰ τὸ ὁμοίωτα ἔχουν τὸς ἀριθμὸς καὶ τὰ εἶδη, λέ-
γῃσι τὰ εἶδη ἀριθμὸς καὶ ἐπὶ τούτῳ καὶ τὰς ὑσίας, ἔχει τινὰ λόγον
τὸ ὑπ' αὐτῶν λεγόμενον, καὶ καλῶς τὸτο λέγει· εἰ δ' ἄλλως, ὅτι
ὁ ἀριθμὸς ἐστὶ μονάδων πληθὺς, ὃ καλῶς. καὶ λέγει τὰς ὁμοιότη-
τας τῷ ἀριθμῷ καὶ τῷ ὁρισμῷ, τῷ δὲ ὁρισμῷ λέγων φανερόν ὅτι
καὶ τῷ ὁρισμῷ λέγει. ὁ ὁρισμὸς, φησὶν, ἀριθμὸς τίς ἐστιν. ὥσπερ
γὰρ, φησὶν, ὁ ἀριθμὸς εἰς μονάδας ἀδιαίρετος διαίρεται, ὅτω καὶ
ὁ ὁρισμὸς διαίρεται εἰς ἀδιαίρετα. εἰ γὰρ διαίρεται τὸ ζῶον εἰς τὸς
35 λόγους τῷ ἐμφύλῳ καὶ αἰσθητῷ, ἀλλ' ὅν ἐκ ἀπειρου τὸτο γενήσεται,
ἀλλὰ καταστήσομεν εἰς τι μὴ διαίρετον, εἰς λόγους· καὶ ὥσπερ
ἀπὸ τοῦ ἀριθμοῦ, καὶ τὴν ἀρχὴν ἀφαιρέσει ἢ προσεθή, ἕκτερι μένει
ἀριθμὸς (ἐὰν γὰρ ἀπὸ τοῦ ὁκτωῦ μονάδα ἀφέλῃς ἢ προσθήῃς, ἕκτερι
ὁκτὼ μένει), ὅτω καὶ ἀπὸ τοῦ ὁρισμοῦ ἢ τῷ τί ἦν εἶναι, ὃ ἐστὶν ὁρι-
σμός, ἐὰν ἀφέλῃς τι ἢ προσθήῃς, ἕκτερι μένει τὸ αὐτό. καὶ ὥσπερ
δεῖ εἶναι τι τὸν ἀριθμὸν ἔνθ' ἐστὶν ὁκτὼ εἰς, ὅτω καὶ ἐπὶ τῷ
15 ὁρισμῷ καὶ τῷ τί ἦν εἶναι· ὅπερ, φησὶν δὲ τὸν ἀριθμὸν ἔνθ' ἐστὶν
ποῦν, τί ποτε ἔστω, ἐκ ἔχουσιν εἰπεῖν, ὑσίαν αὐτὸν λέγοντες. ἢ
γὰρ, φησὶν, ἐκ ἔστω εἰς ἀριθμὸς, ἀλλ' οἷον σωρὸς ἐστίν, ἢ εἴπερ
ἐστὶ, λακτέον τί τὸ ποῦν ἐκ πολλῶν. ἀλλ' ὅτε τὸν ἀριθμὸν ἐνα-
ποῦν ἔχουσι λέγειν τί ποτέ ἐστω, ὅτε τὸν ὁρισμὸν. καὶ τὸτο εἰκό-
20 τως συμβαίνει. "τὸ γὰρ αὐτὸ λόγους" ἐξ ὧν λόγους καὶ αἰτίων συμ-
βαίνει αὐτοῖς μὴ ἔχουν λέγειν τίνας εἰς ὁ ἀριθμὸς, ἐκ τοῦ αὐτοῦ
τότου καὶ τὸ περὶ τοῦ ὁρισμοῦ προσγίνεσθαι. ἀλλὰ καὶ ὅτι μὴ ὅτι ὅτι
τί ἦν εἶναι ἐκ ἐστὶ ὁκτὼ, ἀλλ' ὅτι ὡς λέγουσιν οἱ, ὅτι μονάς τίς
ἐστὶν ἢ ἐστὶν μὴ (μονάδα γὰρ τὸ εἶδος, δυάδα δὲ τὴν ὕλην ὁ Πλάτων
25 λέγειν). ἀλλ' ἔστιν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ φύσει τις ἐκείνη ὑσία, ἀλλ' ὃ
δυναμεί. [φύσις τις ἐκείνη] γέγραπται, σὺ δὲ ὑποσυγκεχυμέ-
ως λέγεις. marg. cod. Reg.] καὶ ὥσπερ ὅδ' ὁ ἀριθμὸς ἔχει
τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον, ὅδε εἶδος μᾶλλον ὑσία, ἀλλ' εἴπερ ἐστὶν μᾶλ-
λον ὑσία τὸ εἶδος τῆς καὶ τὴν ὕλην ὑσίας, εἴη ἂν μᾶλλον ὑσία,
30 ἀλλ' ὅχι τῆς καὶ τὸ εἶδος. ταῦτα εἰπὼν συμπεραίνει ὅτι περὶ μὴ
ἐν γενέσεως καὶ φθορᾶς τῶν λεγομένων ὑσιῶν, πῶς ἐνδέχεται ὅτι
σύνθετος γίνεσθαι, τὸ δὲ εἶδος ὃ γίνεσθαι. καὶ περὶ τῆς τῶν ὁρισμῶν ἀνα-
γωγῆς (εἴπερ γὰρ προσεχῶς ὅπως χρὴ τὸς ὁρισμὸς εἰς τὸς ἀριθμὸς
ἀνάγειν) ἔστω μέχρι τούτων διωρισμένον· τίνα δὲ ὁ ἀριθμὸς εἰς
35 ἐστὶ καὶ ὁ ὁρισμὸς καὶ τὸ τί ἦν εἶναι, νῦν μὴ ὃ φησιν, ἐρεῖ δὲ πρὸς τῷ
τέλει τῷδε τῷ βιβλίῳ, ὅταν λέγῃ "περὶ δὲ τῆς ἀπορίας τῆς εἰρη-
μότης περὶ τοῦ τῶν ὁρισμῶν καὶ τῶν ἀριθμῶν" (c. 6).

νῦν δὲ συμπεραναμένος τὰ περὶ τῆς ὕλης καὶ τῷ εἶδους λεχ-
θέντα, καὶ εἰπὼν ὅτι περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς τῶν λεγομένων ὑσιῶν
πῶς ἐνδέχεται γίνεσθαι, ὅτι αἱ σύνθετοι γίνονται, τὸ δὲ εἶδος ὃ
ποιεῖ καὶ τὰ ἐξῆς, λέγει ὅτι δεῖ μὴ λαμβάνειν ὡς εἰ ἐκ τῆς ἀνεῖδου
ὕλης ὡς πρώτης πάντα γίνεσθαι, καὶ αὕτη ἐστὶν ὡς ἀρχὴ ὕλη καὶ τῶν
γινόμενων, ἢ προσεχέστερον ἐκ τῶν αὐτῶν ὡς πρώτων, λέγων τὰ
τέσσαρα στοιχεῖα, εἰ δὲ ἐκ τούτων τὰ γινόμενα ὡς πρώτων γίνονται,
45 ὁμοῦς ἐστὶς τις ἐκείνων οἰκεία καὶ προσεχῆς ὕλη.

τὸ δὲ "ἴσως" πρόσκειται ἢ διὰ τὴν πρώτην ὕλην (ἐξ ἐκεί-
νης γὰρ καὶ τὰ τέσσαρα), ἢ διὰ τὸ μὴ νῦν περὶ αὐτῶν, εἴτε ἐκ

τῶν στοιχείων εἰς τὰ γλυκεῖα καὶ πικρὰ εἴτε μή, προκείμεναι λέ-
γειν αὐτῷ.

πρὸ ὁδοῦ λέγει τὴν ἀπὸ τοῦ χειρόνος εἶδος καὶ σερρήσει ἀνα-1044a
λογῶντος ὡς πρὸς τὸ κρεῖττον εἶδος, ἀνάλυσιν δὲ τὴν εἰς τὸ 24
χειρόν.

ἀλλ' ἐνίων ἐτέρων ὄντων καὶ ἢ ὕλην ἐτέρα ἐξ ἀνάγκης ἐστίν. 1044a
ἐπειδὴ τετραχῶς λέγει (τὰ αἰτία), ὅταν τις ζητῇ τὸ αἴτιον, 27.
πάσας δεῖ λέγειν τὰς ἐνδεχομένας αἰτίας, καὶ τὰς πόρρω δὲ ἀλλὰ 1044a
τὰς προσεχέας. 33.

ἰστέον δὲ ὅτι τὸ εἶδος καὶ τὸ εἶδος ἐπὶ τῶν φυσικῶν τὸ αὐτό 1044b
ἐστίν, ἐπὶ δὲ τῶν τεχνητῶν ὃ τὸ αὐτό. 1.

εἰπὼν ὅτι ἐπειδὴ τὰ αἰτία τέτταρα, τὰ τέτταρα ἐρωτωμέ-1044b
νος δεῖ ἀποδοῦναι, λέγει ὅτι περὶ μὴ τὰς φυσικὰς αἰτίας καὶ γεννη- 3
τάς, ὅχι δὲ καὶ τὰς ἀγενήτους ἀνάγκης ὅτω μετέναι καὶ ἀποδοῦναι
τὰ προσεχῆ αἰτία, εἴ τις μέτρισιν ὁρθῶς. ἀλλ' εἴπερ τὰ αἰτία
ἀποδοτέον ἡμῖν ἐστὶ, δεῖ μὴ ἀγορεύειν αὐτὰ· ὁ γὰρ τις ἀγορεύει, πῶς
ἂν καὶ ἀποδοίη; περὶ δὲ τῶν φυσικῶν μὴ αἰδῶν δὲ ὑσιῶν (λέγει δὲ
τὴν ἐνύμπασαν τῶν ὁκτὼ σφαιρῶν ἐνάδα) ἄλλος λόγος· ἴσως γὰρ
ἐκ ἔχει ὕλην· εἰ γὰρ μὴ ἔχει, ὅδ' ἂν ἐπ' αὐτῆς τὸ ὑπερὸν ἀποδοθῇ.
τὸ δὲ "ἐνα" πρόσκειται, ὅτι καὶ τὸ κυκλοφορικὸν ὃ συγχωρηθῇ τις
μὴ ἔχουν ὕλην, ἀλλὰ τῆς γε ἐκλείψουσιν φυσικῶν τι ὅσης τις ἂν
φαίη ὕλην. εἰπὼν δὲ ὅτι ἴσως ἐκ ἔχει ὕλην, λέγει ὅτι ἢ εἰ καὶ
ἔχει ἀλλ' ὃ γεννητὴν καὶ φθορτὴν ἀλλὰ μόνον καὶ τὸν κινήτην.

ὅδε δὲ τῶν φύσει μὴ ὑσιῶν δὲ ἀλλὰ παθῶν ἔστιν ὕλη, 1044b
ἀλλ' ὑποκείμενον αὐτοῖς ἐστίν, ὕλη δὲ ἐκ ἔστιν. 8.

ὑπὸν δὲ πάλιν ἀδελφόν ἐστὶ τί τὸ πρῶτον πάχον. ἀλλ' εἰπάτω 1044b
καὶ τὸτο τὸ ζῶον, καὶ τί παθὼν ὑπνώττει, ἢ τί τῶν ἐν αὐτῷ τὸ πρῶ- 15
τον πεπονηδὸς ὑπνώσει; πρότερον γὰρ ἄλλο τι παθὼν τὸ ζῶον ὑπνώτ-
τει. ὁπότερον ἔν τῷ καρδίᾳ ἐστίν, ὡς αὐτὸς ὅτις φησιν, ἢ ὃ ἐγ-
κέφαλος, ὡς ὁ Πλάτων; ὅτος μὴ γὰρ ἀρχὴν τῶν ζῶων τὴν καρδίαν
λέγων φησὶν ὅτι, ὥσπερ ἐπὶ τῷ κόσμῳ αἱ ἀναχθεῖσαι ἀτμίδες καὶ
ψυχθεῖσαι εἰς ὕδωρ συνίστανται καὶ πάλιν κατέρχονται, ὅτω καὶ ἐπὶ
τῶν ζῶων τῶν ἐκ τοῦ πέττειν ἀνωσῶν εἰς τὸν ἐγκέφαλον ἀτμίδων,
ἐπειδὴ περ φύσει τυγχάνει ὡς ψυχρὸς ὃ ἐγκέφαλος, ψυχομένων
ὑπ' ἐκείνου κατέρχεσθαι καὶ ἐπιπίπτειν τῇ καρδίᾳ, καὶ σβεσνυμένῃ τῇ
ἐν αὐτῇ ὃ παντελῶς δὲ θερμῷ ὑπνώττειν τὸ ζῶον, μέχρις ἂν δια-
λυθῶσι πάλιν καὶ ἀναχθῶσι, καὶ ὅτω δὲ ἀνίσταται τὸ ζῶον. ἀδελφόν
ἔν, φησὶν, ἐστὶν ἐπὶ τῷ ὕπνῳ τί τὸ πρῶτον πάχον καὶ ὑπὸ τινος, καὶ τί
τὸ πάθος τὸ ἐκείνου, τυτέρεσι τί ἐστὶ τὸ τῷ πάχοντος πάθος καὶ μὴ τῷ
ὅλῳ ζῴῳ; ὅτι ἀκνησία τοιαυτή, δυναμεί λέγων ὡς εἴ τις ὁρισμὸν
ἀποδοῦναι τῷ ὕπνῳ βύλοιτο, μὴ λογέτω ὅτι ὕπνος ἐστὶν ἀκνησία
τῶν τῷ ζῴῳ αἰσθησῶν· τὸτο γὰρ καὶ τῆς ὅλης τῷ ὅλῳ ζῴῳ ἡρεμίας
εἶρη καὶ ὅλῳ τῷ ζῴῳ ἐφαρμόττει ἀλλ' ὃ τῷ ὕπνῳ μόνῳ· δεῖ δὲ
τὸν τῷ ὕπνῳ ὁρισμὸν μόνῳ τῷ ὕπνῳ ἐφαρμόττειν. μήποτε δὲ τὸ
"ἀκνησία τοιαυτή" ἐπὶ τῷ ὕπνῳ εἶρη, ἴσα ἢ λέγων ὅτι τί δεῖ τὸ
τῷ ὕπνῳ πάθος ἀποδοῦναι, ὅτι ὕπνος ἐστὶν ἀκνησία τοιαυτή, καὶ
αὕτη τῷ τί πάχον τὸ πρῶτον; τυτέρεσι καὶ αὕτη ἢ ἀκνησία δη-
λῶτω καὶ ἐν τῷ τί πάχον τὸ πρῶτον, ὃ ὕπνος γίνεσθαι, ἥτοι δη-

λέγει δὲ ὅτι εἰ καὶ ὅπερ ὅν τι καὶ ὅπερ ἔν τι ἐστὶ τὸ τόδε, καὶ ποσόν, καὶ πῶς, ἀλλ' ὅν ἐκ ἐξ ἑνός αὐτῶν ὅτε τὸ ὅν ἔτε τὸ ἔν· γενικώτατα γὰρ εἰσι γένη, κατηγορεῖν δ' αὐτῶν, ὡς πολλακίς εἴρηται, καὶ ὅν καὶ τὸ ἔν, ὡς τὰ ἀφ' ἑνὸς καὶ πρὸς ἔν. καὶ διὰ τὸ μὴδὲ εἶναι αὐτῶν γένος τὸ ὅν καὶ τὸ ἔν, ὅδὲ λαμβάνειν ἐν τοῖς ὁρισμοῖς αὐτῶν, ὁρισμῶς λέγων τὰς ὑπογραφάς· οἱ γὰρ ὁρίσμοι ἐκ γενῶν καὶ διαφορῶν εἰσὶ, τούτων δ' ἐκ ἐξ ἑνός γένη. εἰ δὲ τὸ τόδε, ὅδὲ ὁρίσμοι αὐτῶν ἁπλῶς, καὶ ἐξ ἑνὸς τούτου καὶ τῶ ποσὺ καὶ τῶν λοιπῶν εὐθὺς τὸ τί ἦν εἶναι καὶ ἔν τι εἶναι καὶ ὅν τι· καὶ διὰ τούτου, λέγω δὲ διὰ τὸ εἶναι αὐτοῖς τὸ τί ἦν εἶναι καὶ ὅπερ ἔν τι καὶ ὅπερ ὅν τι, ὅδ' ἔξω ἑτέρων τι αἴτιον ὅδ' ἐστὶ τούτων τῶ ἔν εἶναι καὶ ὅν· εἰ μὲν γὰρ ἦν γένος ἡ καὶ ὅν ἡ καὶ ἔν, τὸ τόδε καὶ τὸ ποσὺ, ὡς περ ἀνθρώπων τὸ ζῶον, ἦν ἂν ὅπως αἰτιῶν τι τῶ ἔν εἶναι αὐτὰ καὶ ὅν. ἀλλ' εἰ καὶ τοιαῦτά ἐστιν ἡ τε ὅσια καὶ τὸ ποσὺ καὶ τὸ ποσόν, ὁμῶς ἐκ εἰσὶ χωριστὰ τῶν καθ' ἕκαστα ἀλλ' ἐν αὐτοῖς. ταῦτα δὲ εἰπὼν πάλιν ἀπανατρέχει ἐπὶ τὰ πρότερα, λέγων "διὰ ταῦτα δὲ τὴν ἀπ."

ὡς περ ὁ Πλάτων μεθεῖσι τῶν ἰδεῶν εἶναι τὰ τῆδε (φησὶ), τὸ δὲ τὸ αἴτιον τῆς μεθεξέως ἐστὶ, καὶ ὅπως τὸ μετέχειν καὶ ὅπως τὸ δύνατον συμβαίνει, ἀπορῶσι καὶ ἐκ ἐχθρῶν εἰπεν. οἱ δὲ φασὶ συσυστάειν ψυχῆς, ὡς περ Διναφῶν οὐ σοφιστὴς τὴν ἐπιστήμην λέγων συσυστάειν τὴν ἐπίστασιν καὶ ψυχῆς. καλλίων δ' ἂν καὶ σαφέστερον ἦν,

εἰ ὅπως πῶς εἶχεν ἡ γραφὴ "τὴν ἐπιστήμην τὴν ἐπίστασιν συσυστάει καὶ ψυχῆς." ἐρωτῶμενος γὰρ ὁ Διναφῶν, τί τὸ αἴτιον τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς ψυχῆς ἔν εἶναι, ἔλεγεν ὅτι ἡ συσυστάει. οἱ δὲ τὸ ζῶον ἔλεγον ὡς ἐξ ἑνὸς συσυστάει ψυχῆς ἐν τῷ σώματι.

αἴτιον δὲ, φησὶν, αὐτοῖς τὰ ταῦτα λέγειν, ὅτι ζητῶντες τί τὸ αἴτιον τῶ τὴν χαλκὸν τὴν δύναμει ὄντα τρίγωνον ποιῆσαι αὐτὸν ἐνεργείᾳ τρίγωνον, καὶ μὴ δυνάμεναι λόγον ἐνοποιῶν ἦτοι αἰτίαν καὶ διαφορὰν ἀποδοῦναι τῷ πῶς ἔν εἰσι, ταῦτα ἔλεγον· εἰ γὰρ ἡ δύναμις ἦτοί τὴν ὕλην καὶ τὴν ἐνεργείαν, ταῦτα τὸ εἶδος, ἐκ ἂν εἰς τοιαῦτα ἐξετάρατσαν. ὡς περ δὲ πολλακίς εἴρηται ὅτι ἡ ὕλη ἡ ἐχάστη (αὕτη δ' ἐστὶν ἡ προσεχῆς· νῦν γὰρ ἐχάστη αὕτη εἶπε) καὶ τὸ εἶδος ἔν ἐστιν· ὡς περ τὰ ταῦτα ἔν εἶναι ἐκ ἄλλοι τι τὸ αἴτιον ἡ καὶ καὶ τὴν ὕλην ἐκ δυνάμεως εἰς ἐνεργείαν. ὅσα δὲ, ὡς περ εἴρηται, μὴ ἔχει ὕλην, πάντα ἀπλῶς καὶ κυρίως ὅπερ ἔν τι εἰσὶ καὶ ὅπερ ὅν. καὶ ὅρα δὲ τὸ διδασκαλικὸν καὶ δαιμόνιον τούτου τὸ ἀνδρὸς, ὅπως ἐκ τῶν ὑστέρων (ὅ γὰρ ἄλλως ἐν τῷ ποιεῖν) καὶ ἡμῶν γνωρίμων ἐπὶ τὴν πολυτέλειαν πατέρα καὶ ποιητὴ πάντων θεῶν ἀγαγεῖν ἡμᾶς μεθοδεύει, καὶ δεῖξαι ὅτι ὡς ὁ χαλκεὺς αἰτιῶς ἐστὶ τῷ τὴν χαλκὸν καὶ τὴν σφαιρὰν ἔν εἶναι, ὅπως καὶ ἡ ἐνοποιὸς αὐτῷ καὶ δημιουργοῦ δύναμις πάντων τῶν ὄντων αἰτία ἐστὶ τῷ ἔχειν ὡς περ ἔχει.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΟ Θ.

Εἰπὼν ἔν τῷ Ζ καὶ Η περὶ τῶ καθ' αὐτὸ ὄντος, ἐν τούτῳ λέγει περὶ τῶ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ. ἐπειδὴ γὰρ τὸ ὅν λέγει καὶ τὸ δύναμει καὶ ἐνεργείᾳ, ἡ δὲ παρῶσα μέθοδος περὶ τῶ ὄντος ἐστὶν, ἐν τῷ παρόντι βιβλίῳ λέγει περὶ δυνάμεως καὶ ἐνεργείας. λέγειν δὲ περὶ ἐνεργείας ἀναγκαῖον· ὡς γὰρ δεῖξει, καὶ πρῶτον αἴτιον, ὁ ζητῶμεν ἐνταῦθα, ὅδ' ἂν ἄλλο ἐστὶν ἡ ἐνεργεία. ὑπομνηστικὸς δὲ πάλιν ἡμᾶς τῶν ῥηθέντων καὶ δεχθέντων, ὅτι περὶ τῶ πρώτῳ ὄντος, ὅπερ ἐστὶν ἡ ὅσια, δι' ἣν καὶ αἱ ἄλλαι κατηγορεῖται ὄντα λέγονται· καὶ γὰρ τὸ λόγον τῆς ὁσίας αὐτῆς ὅσια ἐστὶ πάντα τὰ ὄντα καὶ λέγει. καὶ τὴν αἰτίαν τῶ διὰ τὴν ὅσιαν πάντα τὰ ὄντα λέγει ἐπὶ ἡγήσας, εἰπὼν "πάντα γὰρ ἔχει τὴν τῆς ὁσίας λόγον, ὡς περ εἶπομεν ἐν τοῖς πρώτοις". εἰ γὰρ ἀκριβῶς τις ὀρίξει τὸ ποσόν ἡ τὸ πῶς ἡ ἄλλαν τινα τῶν κατηγοριῶν, εἰς τὴν ὁρισμὸν αὐτὸν ἐξ ἀνάγκης τὴν ὅσιαν παραστήσει, ὡς περ καὶ εἰς τὴν τῆς σιμωτήτος τὴν βίβλιν. εἰ δὲ τούτου, ὅδ' ἂν ὡς διὰ ταῦτα ὄντα λέγει· περὶ γὰρ τούτων εἴρηται.

καὶ ἐντελέχειαν καὶ καὶ τὸ ἔργον ὁ μὲν Ἐφεσίους ἐκ παραλλήλων φησὶ δηλοῦν καὶ αὐτὰ· μήποτε δὲ βέλτιον ἐστὶν ὅπως αὐτὸ ἐξηγήσασθαι. ἡ ἐντελέχεια, ἡ καὶ ἐνεργεία, ὡς πολλακίς ὁ Ἀριστοτέλης διδάσκει, διττῇ, ἡ μὲν ἡ κατ' αὐτὴν τὴν ἐνεργείαν λέγομένη, ὡς αἱ τις λέγει τὴν οἰκοδόμῳ ἐνεργείᾳ οἰκοδόμῳ ὅτε οἰκοδομεῖ καὶ πρὸς αὐτῷ τῷ ἔργῳ ἐστὶν, ἡ δὲ ὅτε μὴ ἐνεργεῖ μὲν ἐν τῷ τάδε, δύνει ὅτε βύλοι· ἂν ἐνεργεῖν κτλ. cod. Reg.

ἐκ παραλλήλων δὲ τὸ ἐνεργεῖν καὶ καὶ τὸ ἔργον καὶ.

λέγει δὲ ἂν κυρίως δύναμις τὴν πρώτην καὶ ἀνείδεον ὕλην· δύναμις γὰρ πῶς ἐστὶν, ἥτις καὶ πρώτη δύναμις ἦ, ἀλλ' ὅν ἐκ ἐξ ἡρησιμωτάτῃ πρὸς ὁ βουλομένη νῦν· αὐτὸν γὰρ τι καὶ ἀπλῶν καὶ ἀσωμάτων ζητῶμεν, ἀλλ' ἐκ ἐνυλόν τι καὶ σύνθετον. καὶ δὲ ἐπὶ πλέον γὰρ ἐστὶν ἡ δύναμις καὶ ἡ ἐνεργεία τῶν μόνον λεγομένων καὶ κίνησιν τῶν αὐτῶν ἂν εἴη· καὶ δύναμις καὶ ἐνεργεία ὅν ἐπὶ πλέον ἐστὶ τῶ δύναμις μόνον ὄντος· ἔχει γὰρ ἀμφοτέρω, τό τε δύναμις καὶ ἐνεργεία, ἐκεί δὲ τὸ δύναμις μόνον, καὶ δὲ τὰ δύο πλεωγῶν τῶ καὶ ἐπὶ πλέον ἐστὶν. ὁ μόνον δὲ τὸ δύναμις καὶ ἐνεργεία ἐπὶ πλέον ἐστὶ τῶ δύναμις μόνον, ἀλλὰ καὶ τῶ ἐνεργεία μόνον. τὴν δὲ δύναμιν κίνησιν εἶπε νῦν, ἡ κίνησιν τὴν ἐνεργείαν εἶπεν, ὅ γὰρ τὸ λεγόμενον, ἐπὶ πλέον γὰρ ἐστὶν ἡ δύναμις καὶ ἡ ἐνεργεία τῶν καὶ κίνησιν ἦτοι κατ' ἐνεργείαν μόνον λεγομένων. ἐξ ἑνὸς δὲ δύναμις μόνον ἡ πρώτη καὶ ἀνείδεος ὕλη, δύναμις δὲ καὶ ἐνεργεία πῦρ γὰρ καὶ τὰ σίκατα τῶν τῶν· καὶ γὰρ ἐνεργεία ὅν πῦρ δύναμις ἐστὶν ἀήρ. ἀλλ' εἰ καὶ ἐπὶ πλέον ἐστὶ τὸ δύναμις καὶ ἐνεργεία τῶ δύναμις μόνον ἡ τῶ ἐνεργεία μόνον, ὁμῶς εἰπόντες περὶ τῆς κυρίως δυνάμεως ἐν τοῖς περὶ τῆς ἐνεργείας ὁρισμοῖς δηλωσόμεν, φησὶ, καὶ περὶ τῶν ἄλλων δυνάμεων.

ἔτι γὰρ ὁμαυτῇ τινι λέγοντι, ὡς περ ἐν γεωμετρικῇ· ἐκεί 1046 γὰρ λέγει ὅτι εἰ ἐστὶν ἥδε ἡ εὐθεία ἀπλοῦς τῆς καὶ ὁ δύνει τε τῶ τῶν τετραπλάσιον ἐστὶ τῶ τετραγώνῳ ὁ δύνει ἡ λοιπὴ. τούτου δὲ φανερόν ἐστι ἐπὶ ἀριθμῷ· ὁ γὰρ τέσσαρα διπλάσιος ὢν τῶ δύο

F f f f f

- τὸ ἀπὸ τῶ τέσσαρα τετραγώνων, ὃ ἐστὶ τὸ δεκάεδρ., τετραπλάσιον
ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῶ δύο, ὅπερ ἐστὶ τὸ τέσσαρα. τὸτο δὲ καθ' ὁμοί-
τητα λέγει) τῆς κυρίως δυνάμεως· διὰ ᾧ τὴν κυρίως δύνα-
μιν πάντα δύναμις, δύναμις δὲ τι καὶ ἡ εὐθεία, λέγει) καὶ ἡ εὐθεία
δύναμις. λέγει) ὅτι δὴ δυνατὰ καθ' ὁμοιότητα καὶ ἀδύνατα τῷ
εἶναι πως ἢ μὴ εἶναι· διπλασίον ᾧ ὕψους τῆς εὐθείας, λέγει) δύ-
ναμις τετραπλάσιον, μὴ ὕψους δὲ λέγει) μὴ δύναμις.
- 1046 α. τὸ δὲ "ἢ ἄλλο" πρόσκειται, ἐπειδὴ νοσῶν τις ἰσχύει· ἀν' ἐαυ-
τόν, καὶ ἔστιν ἐν αὐτῷ ἡ δύναμις τῷ ὠδὲ παθεῖν αὐτόν, ἀλλ' ὃ καθ'
11. αὐτὸ τὸτο ὑπάρχει αὐτῷ ἄλλῃ καθὼ ἄλλο. ἐπειδὴ δὲ τῶν δυνα-
μῶν αἱ μὲν εἰσιν αἰτίαι τῶ μεταβάλλειν τὰ ἐν οἷς ἔστιν ἐπὶ τὸ
χεῖρον, αἱ δὲ ἔκ εισί, διορίζει καὶ περὶ αὐτῶν λέγων "ἢ μὴ" τὸ
παθεῖν ἐπὶ δύναμις, ἢ ἐν αὐτῷ τῷ πάχοντι ἀρχὴ μεταβολῆς πα-
θητικῆς ὑπ' ἄλλῃ ἢ ἄλλο," τυτέστι τῶν δυνάμεων ἢ μὲν ἔστιν ἐν
αὐτῷ τῷ πάχοντι ὡς ἀρχὴ μεταβολῆς, ἢ μὴ τῷ μὴ πάχειν ἄλλῃ
15 τῷ πάχειν ὑπ' ἄλλῃ, ὡς περ εἴρη) ἐπὶ τῷ κηρίνῳ ἀνδράδατος. ἢ μὴ
ὅτι τῶν δυνάμεων ἐστὶ τοιαύτη, ἢ δὲ ἔστιν ἔκ ἀρχῇ τῷ πάχειν ὑπ'
ἄλλῃ, ἀλλὰ μᾶλλον ἔστι ἀπαθείας τῆς ἐπὶ τὸ χεῖρον.
- 1046 α. πάλιν τῶν δυνάμεων αἱ μὲν εἰσὶ τῷ μόνον παθεῖν αἱ δὲ τῷ
17. καλῶς· πῶς δὲ ταῦτα λέγει), εἴρη) ἡμῖν ἐν τῷ Δ ταύτης τῆς
πραγματικῆς πλατύτερον, ὅτε περὶ τῶν τῆς δυνάμεως σηματο-
μένων ἔλεγεν (c. 12).
- 1046 α. διὰ ᾧ τὸ ἔχειν τινα δύναμιν καὶ ἀρχήν, καὶ ὅπως διὰ τὸ εἶναι
20 τὴν ὕλην ἀρχήν τινα, πάχει τὸ πάχον καὶ ἄλλο ὑπ' ἄλλῃ· καυσὸν
γὰρ ἐστὶ τὸ λιπαρὸν καὶ θλαστὸν καὶ ὑπέκκον ὠδὲ.
- 1046 α. καὶ τῶν δυνάμεων ἢ μὲν ἔστιν ἐν τῷ πάχοντι ἢ δὲ ἐν τῷ ποῦντι.
26. ὡς ἐστὶ τὸ ποῦν ἑτερόν ἐστι τῷ πάχοντος, δηλὸν ὅτι τὸ συμ-
1046 α. 28. πεφυκὸς καὶ ἐν δὴ καὶ συνεχὲς ὃ πείσει) ὅφ' ἑαυτῷ· τὸ ᾧ πάχον
ἕτερον εἶναι δεῖ τῷ ποῦντος. ὡς περ δὲ ἡ δύναμις καὶ τὸ δυνατὸν
ἔστι ἐστὶν, ὅπως ἡ ἀδυναμία ἢ τῇ τοιαύτῃ δυνάμει ἐναντία ἐστὶν
30 ἔστιν· ὡς τὸ αὐτὸ καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ πᾶσα δύναμις ἀδυναμία.
- 1046 β. διὰ πᾶσαι αἱ τέχναι αἱ τε ποιητικαί, καὶ τε οἰκοδομικαὶ καὶ ἡ
2. ναυπηγικὴ, καὶ αἱ ἐπιστήμαι (κοινότερον δὲ τέχνας εἶπε τὰς ἐπιστή-
μας) δυνάμεις εἰσιν.
- 1046 β. 13. "ἀποφάσει ᾧ καὶ ἀποφορᾷ," τυτέστι ἐρησεί (τὸ ᾧ ἀποφορᾷ
τῷ ἐρησεί ἐπὶ δηλωτικόν) οἶδε τὸ ἐναντίον... λέγει δὲ ἐνερ-
γείας ἐρήσιν πρώτην, εἰ ὅτε πέφυκεν ἔχειν καὶ ὡς πέφυκεν ἔχειν
καὶ ὃ πέφυκεν ἔχειν μὴ ἔχει, δευτέραν δὲ ἐρήσιν τὸ ὅπως μὴ
ἔχειν.
- 1046 β. 15. αὕτη δ' ἐστὶν ἀποφορὰ τῆς ἔξεως· ταύτην ᾧ εἶπε θάτερον.
ἢ πρώτην ἐρήσιν ἐνταῦθα λέγει τὴν ἐν τῷ δεκτικῷ, πρὸς
ἀντιδιαβολὴν τῶν ἄλλων ἐρήσεων τῶν ἀπλῶς λαμβανομένων καὶ
μὴ ἐν τοῖς δεκτικῷ· οὕτω ᾧ ὃ ἡμέτερος καθηγητὴς ἐξηγήσατο.
ἦγον, ὡς εἴρη), τὴν ἐν τῷ δεκτικῷ ἐρήσιν καὶ πρώτην ὀνομαζει
ἐρήσιν. cod. Reg.
- 1046 β. 17. "τῷ λόγῳ ἔχῃ," τυτέστι ἐν τῷ λόγον ἔχοντι. ἢ ἡ ἐπιστήμη
ἐπὶ δύναμις τῷ λόγον ἔχων, ἀπὸ τῷ, ἢ ἐπιστήμη δύναμις ἔστιν ἐν
τῷ ἔχειν λόγον καὶ αἰτίαν τῷ ἐπιστητῷ ὅπερ ἔχει. καὶ ἔχει ἡ ψυχὴ
- ἀρχὴν κινήσεως τὴν ἐπιστήμην· κατὰ ᾧ αὐτήν, ὡς ἔφαμεν, ἐκ θεο-
ρήματά τω καὶ εὐρέσεις.
- "ὃ δ' ἐπιστήμων ἀμφω," διὰ τὸ τὸν λόγον τὸν ἐν τῷ ἐπιστημονικῷ
ἀμφότερα γνωσκουσιν, εἰ καὶ μὴ ὁμοίως. ἔστι δ' ὁ τοῦτος λόγος ἡ
ἢ ἐπιστήμη ἢ ἐν ψυχῇ, ἥτις ψυχὴ ἔχει τὸν λόγον ἢ τὴν ἐπιστήμην
ἀρχὴν κινήσεως.
- "πρ. τὸ αὐτὸ σ." τὸ αὐτὸ λέγει τὸ λογικόν... "πρὸς τὸ αὐτὸ" ὡς
τυτέστι τὸ λογικόν... ἐπεὶ καὶ ἡ ἐρήσις καὶ ἡ ἔξις ἐν μίᾳ αὐτῇ
ἀρχῇ, τῷ λόγῳ ἥτις τῷ λογικῷ, ἀμφότερα ποιήσει ἡ ψυχὴ.
"τὸ μόνον ποιήσει δύναμις"· τῷ ᾧ εὖ γράφοντι ἀκολουθεῖν
καὶ τὸ μόνον γράφειν, τῷ δὲ μόνον γράφοντι ἐκ ἀκολουθεῖ τὸ εὖ
γράφειν· διότι ἐκείνῳ μὴ πάρεστιν ἀμφότες δύναμις, τῷ δὲ μόνον
γράφοντι ὁδωμῶς.
- Μεγαρικὸς λέγει ἀν' αὐτὸς περὶ Εὐκλείδου (Ζήνωνος Α)· ἐπὶ ταῖς
ᾧ εἰς τὰ Μέγαρα τὸ διδασκαλεῖον εἶχε. λέγει δὲ ὅτι οἱ Μεγα-
2 ρικαὶ δύναμιν καὶ ἐνέργειαν ταύτην ποῦσιν.
- οἱ περὶ Ζήνωνος. cod. Reg. 'Ελεατῶν ὁ Ζήνων, ὁ φιλο-
σοφός, 'Ελεατῶν δὲ ἔκ ἐν Μεγάρους, ἀλλ' ἐν τῇ 'Ρώμῃ. Ibid. in
marg.
- τὸ δὲ "ὃ ᾧ δὴ τῷ γε πράγματος" τοῦτον ἀν' αὐτὸν ὅτι τὸν
τέχνην μὴ ἔχειν τότε συμβαίνει, ὅταν λήθῃ ἢ χρόνῳ ἢ πάθει
ἔχων αὐτὴν ἀποβάλλῃ, ὃ μὴ τῷ γε πράγματος καὶ τῆς ὕλης φθο-
ρείσης· εἰ ᾧ ὑποθώμεθα ὅτι ἀνήρη) πᾶς λίθος, ὃ συμβῇ) τῇ
τέτῳ ἀναίρεσει ἀποβαλεῖν τὴν οἰκοδομικὴν τέχνην τὴν οἰκοδομῇ,
25 ἀλλ' ἔξει ταύτην καὶ λίθων μὴ ὄντων. ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων.
τὸ δὲ "ἀεὶ γὰρ ἔστιν" ἴσον ἐστὶ τῷ, εἰ ἀληθὴ ἔστιν ἄπερ ἄπορον, καὶ
ἀδύνατόν ἐστι τὸ μὴ μαθόντα ἔχειν, καὶ ἐμπαλιν ἀδύνατόν ἐστι μὴ
ἔχειν τὸν μὴ ἀποβαλόντα, καὶ ὅτι ἐκ ἀνάγκης τῆς ὑποκειμένης ἐκείνῃ
τέχνῃ ὕλης φθορείσης εὐθὺς τὴν τέχνην ἀποβάλλειν, ἀλλὰ καὶ
ταύτης μὴ ὕψους ὅταν ἦτον ἐνδύχῃ) πάλιν τὴν τέχνην ἔχειν, πᾶς
ὅταν παύσῃ) ὁ οἰκοδομὸς τῷ οἰκοδομῇ, κατὰ τὴν τῶν Μεγα-
ρικῶν ὁδὸν τε καὶ ἀπόφασιν, ὅτι ἔξει τὴν οἰκοδομικὴν· εἰ δὲ
τῷτο, πῶς λαβὼν πάλιν εὐθὺς οἰκοδομήσει; κατὰ τὸ ὅτι ἀδύ-
νατόν ἐστι τὴν τοιαύτην ἔχειν τέχνην μὴ μαθόντα, αὐτὸς δὲ
ἅμα τῷ παυθῆναι τῷ οἰκοδομῇ μὴ μαθὼν πάλιν εὐθὺς οἰ-
δομήσει. εἰ δὲ ἅμα τῷ παύσασθαι τῷ οἰκοδομῇ εὐθὺς πάλιν
οἰκοδομῇ, δηλὸν ὅτι εἶχε καὶ μὴ οἰκοδομῶν τὴν οἰκοδομικὴν ἢ
ἠδύνατο οἰκοδομῆσαι. εἰ γὰρ, ὡς αὐτοὶ φασιν, ἅμα τῷ πα-
δομῇ ἀπέβαλε τὴν τῷ οἰκοδομῇ δύναμιν, πῶς πάλιν μὴ μα-
θὼν μήτε διὰ μαθήσεως λαβὼν αὐτήν (τῷτο ᾧ εἴρη) ἀπο-
δομῇ; ἄλλως τε ἐπεὶ ὑπόκει) τότε μὴ ἔχειν τὴν τέχνην, ὅταν
ἢ λήθῃ ἢ χρόνῳ ἢ πάθει τὴν ταύτην ἀποβάλλῃ, ὅταν δὲ γήνηται
τοῦτον περὶ τὸν οἰκοδομῶν, πῶς οἶόντε λέγειν, ὅταν μὴ οἰκοδομῇ
τὴν τοιαύτην ἐκ ἔχων δύναμιν;
- ὃ ᾧ Πρωταγόρας ἔφασκε μὴ εἶναι μήτε γλῶσσαν μήτε ἀλλοτρίαν
μὴδέν, ἀλλ' ὅσα ἀν' αὐτὰ κρίνῃ ἢ αἰσθῆσις, τοιαῦτα καὶ ἔστιν. εἰ
δὲ ἐκεῖνος ἐλήλεγκ) πρότερον ἐν ταύτῃ τῇ πραγματικῇ καὶ δὲ κατὰ
ψευδόμενος, δηλοῖται καὶ ὅτι ψεύδεται.

1047^α ὥσπερ τυφλὸν ἐστὶ τὸ πεφυκὸς ὄφιν καὶ μὴ ἔχειν, ὅτε πέφυκε,
 καὶ ἐπὶ τὸν μὴ φθορὸν οἱ αὐτοὶ τ. εἰς. π. τ. ἢ μ.

1047^α ἐστὶ εἰς τὸ ἐξερρημένον δυνάμει, ὅσον τὸ ὁρᾶν, ἀδύνατόν ἐστι
 10. βλέπειν, καὶ τὸ μὴ γνωσμένον κατ' αὐτὸς ἀδύνατόν ἐστι γενέσθαι.
 ἐπειδὴ ἥδ' ὅταν μὴ ἐνεργῇ τὸ ἔχειν δυνάμει, τὸ δὲ μὴ ἔχον δύ-
 ναμιν ἢ δύνανται τὸτο ποιῆσαι ἢ τὴν δυνάμειν ἔχει, τὸ δὲ μὴ
 δυνάμενον ἀδύνατόν ἐστιν, ὃ δὲ ἀδύνατον γενέσθαι, ἢ γνηστέον ποτε.
 εἰ ἔν τῷτο, εἴπερ τις ἴσται καὶ μὴ ἐνεργεῖ περὶ τὸ καθῆσθαι, ἔκ ἔχει
 τὴν δυνάμειν τῷ καθίστασθαι. εἰ δὲ μὴ δύνανται, ἀδύνατόν ἐστι καθίστασθαι.
 εἰ δ' ἀδύνατόν ἐστι τὸτο γενέσθαι, ὃ λέγων ἢ εἶναι ἢ ἔσεσθαι, τῷτέστιν
 ἢ καθῆσθαι ἢ καθιστάσθαι, ψεύδει. τὸ ἥδ' ἀδύνατον τὸτο σημαίνει τὸ
 μὴ δυνατόν γενέσθαι. ὥστε αἰετὸ τὸ ἐσθλὸς ἐσθλῆσθαι. ἔκ ἔχει ἥδ' τὴν
 τῷ καθίστασθαι δυνάμειν. καὶ τὸ καθήμενον αἰετὸ καθιστάσθαι. ἀναστῆναι ἥδ'
 ἢ δύνανται. ὃ δὲ μὴ δύνανται ἀναστῆναι, ἔκ ἀναστήσονται. αἰετὸ ἄρα κα-
 θιστάσθαι. ἢ μόνον δὲ ταῦτα συμβαίνει λέγειν αὐτὸς τὰ ἄτοπα
 15 (ὁρῶμεν ἥδ' ὅτι καὶ ὁ καθήμενος ἀνίσταται καὶ ὁ ἀνιστάμενος πάλιν κά-
 θησεται), ἀλλ' ἐξαίρεσι καὶ κινήσιν καὶ γένεσιν. ἔγωγε ἥδ' οὐδὲ τὸ ῥῆτον
 ὑπερβατικῶς ἀναγνωσκάν. ὅτι δὲ γένεσιν ἀναρῶσιν δῆλον. πᾶσα
 ἥδ' γένεσις ἐκ τῷ δυνάμει προέσι. δύνανται ἥδ' ἔχον τότε τι γενέσθαι
 τὸ καταμήνιον γίνεσθαι. οὕτως δὲ τὴν δυνάμειν ἀναρῶντες ἀναρῶσι
 20 γένεσιν. εἰ δὲ γένεσιν, ἀπλοτόν καὶ κινήσιν. τὰ ἥδ' κινύμενα δυνά-
 μει πρὸ τῷ ἀρξάσθαι κινεῖσθαι κινήσονται δύνανται.

1047^α εἰ γὰρ τι δύνανται καθίστασθαι καὶ ἐνδεχέσθαι καθίστασθαι, τότε εἰ ὑπάρξει
 25 τὸ καθῆσθαι, ὅθεν ἀδύνατον συμβαίνει. ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῷ κινεῖσθαι
 καὶ ἴσασθαι. "ἐλλήλυθε — μάστιγας." ἐπειδὴ ἡ ἐνέργεια διχῶς λέ-
 γεται, ἕνα μὲν τρόπον αὐτὰ τὰ τέλη. τὸ ἥδ' τῆς λευκανσεως τέλος,
 τὸτο δ' ἐστὶ τὸ λευκόν, ἐν ᾧ πέπαισται καὶ ἕξιν ἡ λευκανσις, ἐνέργεια
 λέγεται. ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ τῶν ἄλλων κινήσεων τέλη ἐνέργεια
 λέγονται, αὐτὰ δὲ καὶ κυρίως αὐτὸς ἐντελεχείας καλεῖται. ἕνα μὲν ἔν δὴ
 τὸτόσον ἡ ἐνέργεια ἔγωγε λέγει, ἄλλων δὲ πάλιν ἐνέργεια λέγει αὐτὴ
 30 ἡ κίνησις. ἔγωγε δὲ πάλιν ὑποδείγματος χάριν αὐτὴ ἡ λευκανσις,
 ἥτις καὶ δυνάμει ἐστὶ καὶ ἐντελεχείᾳ, δυνάμει μὲν ὅτι ἔγωγε εἰς ἐντε-
 λεχείαν καὶ τὸ τέλος ἀφικέται, ἐντελεχείᾳ δὲ ὅτι ἔχει τὴν ἐντελε-
 χείας καὶ τὸ τέλος. ἐν ᾧ τῇ λευκάνσει καὶ ὅλως τῷ λευκαίνοντι
 ἕνα εἰς τὴν λευκὴν καὶ τῆς ἐντελεχείας. διχῶς ἔν τῆς ἐνεργείας
 35 γομένης λέγει ὅτι ἡ ἐνέργεια ἢ πρὸς τὴν ἐντελεχείαν καὶ τὸ τέλος
 συντεθειμένη, τυτέστι τὴν ἐντελεχείαν ἐνέργειαν λέγει, ἐκ τῶν
 κινήσεων ἐλλήλυθεν. ἐπειδὴ ἥδ' κυρίως ἐνέργεια ἢ κίνησις λέγεται, καὶ
 τὸ τέλος ἐνέργεια διὰ τὸ, ὡς εἴρηται, τὴν ἐνέργειαν τὴν ἐν τῇ κινήσει
 θεωρημένην διὰ τὸ τέλος γίνεσθαι. τὸ δὲ "καὶ ἐπὶ τὰ ἄλλα" οἶμαι
 40 διὰ τὴν τέχνην πρόσκειναι, ὡς εἰ ἔλεγε ἢ μόνον τὰ ἐν αὐτοῖς
 ἔχοντα τὴν κίνησιν καὶ τὸ κινῶν αἴτιον ἐνέργειαν λέγονται, ἀλλὰ καὶ τὰ
 ἄλλα, ὧν ἐκτός ἐστι τὸ κινῶν. καὶ τὸ πῶς ἐκ τῶν κινήσεων καὶ ἐπὶ
 τὰ ἄλλα καὶ τῆς ἐνεργείας ὄνομα, ἐδήλωσεν εἰπὼν "δοκεῖ δὲ ἡ
 ἐνέργεια μάστιγας ἢ κινήσις εἶναι". καὶ τὸτο εἰκότως. ἐν ᾧ τῷ
 45 τέλει μάστιγας ἡρεμία ἀλλ' ἢ κίνησις ἐστὶ καὶ ἐνέργεια. ἐπειδὴ δὲ
 πᾶν τὸ κινύμενον ἢ ἐνεργῶν ὅν τι ἐστίν, ἢ φάμεν τὴν μὴ ἔσσαν οὐκίαν
 ἢ τὸ μὴ ὄν ζῶον κινεῖσθαι ἢ ἐνεργεῖν. εἰ ἥδ' τὸ κινύμενον ἢ ἐνεργῶν

ὄν ἐστι, τὸ μὴ ὄν ὅτε κινεῖται ὅτε ἐνεργεῖν ἐστίν. δι' αὐτὸ δὲ τὸτο
 ὅθεν ἢ γένεσις κινήσις ἐστίν, ὡς ἐν τῇ Φυσικῇ (5 1) δέδεικται.

εἰ καὶ δυνάμει ἐστὶν ἕνα τῶν μὴ ὄντων, τὸ ἐστὶν αὐτῶν κατὰ 1047^α
 γορεῖται ὅτι ἐστὶν (ἔκ ἔστι ἥδ' ὅτι ἔκ ἐντελεχείᾳ ἐστὶν. ἐκεῖνα γὰρ
 5 φάμεν εἶναι τὰ ἐντελεχεία ὄντα), ἀλλὰ κατὰ γορεῖται αὐτῆς τὸ ἐστίν,
 ὅτι δύνανται γενέσθαι καὶ ἔσεσθαι.

"εἰ — ἢ ἀκολουθεῖ." τυτέστιν εἰ δυνάμειν λέγεται τι, κατὰ 1047^α
 δύνανται γενέσθαι, καὶ ἀκολουθεῖ αὐτῷ τὸ ἐνεργεῖν, ἔκ ἔστιν ἀληθὲς τὸ
 10 λέγειν ὅτι ἐστὶ μὲν τι δυνατόν, ἔκ ἔστι δὲ ὅθεν δυνάμειν εἰς ἐνέρ-
 γειαν ἐλθεῖν.

ὃ μὴ λογίζομενος ἔν, φησὶ, μὴδὲ τοῦτον τὸ ἀδύνατον τί ποτέ 1047^α
 ἐστίν, καὶ τὴν διαφορὰν ἥν ἔχει πρὸς τὸ δυνατόν, ἐκεῖνος ἂν εἴποι ὡς
 ὅθεν καλῶς τι δυνατόν εἶναι ἢ γενέσθαι μὴ εἶναι μὴδ' ἔσεσθαι. εἰ
 δ' ἐγγίνωσκε τὴν τῷ ἀδύνατον φύσιν, ἔκ ἂν ἔτι ἀπερισκέπτως καὶ
 ἐτόίμως εἴλεγε τὴν διάμετρον καὶ τὸ εὐχλον, ὅτι ἢ μὴ δυνατὴ ἐστὶ
 μετρηθῆναι καὶ ἢ μετρηθῆσθαι, τὸ δὲ καυθῆναι καὶ ἢ καυθῆσθαι, ἀλλ'
 ἐκεῖνον μὴ ἀνεκῆρυττεν ἂν ὡς ἀδύνατός ἐστι μετρηθῆναι καὶ ἢ μετρη-
 θῆσθαι, τὸτο δὲ διαχυρίζετο ὅτι δυνατόν ἐστι καυθῆναι καὶ καυθῆσθαι.
 ἀλλὰ ταῦτα εἴποι ἂν ὁ ἀγνοῶν τὸ ἀδύνατον, ἐκεῖνος δὲ ἐστὶ φανερόν
 ἐκ τῶν κειμένων. καὶ δὲ ὅτι τὸ δυνάμενον γενέσθαι καὶ γνηστέον, ὅτι
 εἰ ὑποθώμεθα τὸ μὴ ὄν μὴ δυνάμενον δὲ γενέσθαι ὅτι ἐστίν, ὅθεν
 ἀδύνατον συμβήσεται. εἰ δὲ γε τὸ μὴ ὄν μὴ ἀδύνατον δὲ γενέσθαι
 ὑποθώμεθα, ἔλπει ἐκ τῆς τοιαύτης ὑποθέσεως ἀδύνατόν τι. εἰ
 γὰρ συ καθήμενος καὶ δυνάμενος περιπατῆσαι ὅτε καθῆσθαι, ἀληθῶς
 λέγοι τις ὡς δύνανται μὴ ἔστος ὁ καθήμενος περιπατῆσαι, ἢ μὴ περι-
 πατῆσαι, ὁμοίως καὶ ἢ διάμετρος δύνανται μετρηθῆναι καὶ ἢ μετρη-
 θῆσθαι, ὑποθεθεῖ δὲ ταῦτα ἀμφω ὡς δυνατά, τότε περιπατεῖν
 τὸν καθήμενον καὶ τὸ μετρεῖσθαι, τὴν διάμετρον, ἐκ μὴ τῷ περιπατεῖν
 τὸν καθήμενον ὅθεν ἀδύνατον συμβήσεται, ἐκ δὲ τῷ μετρεῖσθαι τὴν
 διάμετρον συμβήσεται τι ἀδύνατον, τὸ τὰ περιττὰ ἴσα εἶναι τοῖς
 ἀρτίοις. εἰ ἔν ὅθεν τὸτο ἐκεῖνος διαφέρει, ὥσπερ ἐπ' ἐκεῖνος ὅθεν
 συνέπιπτεν ἀδύνατον, ἔτι ὅθεν ἐπὶ ταύτης. ἀλλὰ μὴν δοθέντος τῷ
 τὴν διάμετρον μετρηθῆναι, συμβαίνει τὸ τὰ περιττὰ ἴσα εἶναι τοῖς
 ἀρτίοις, ὅπερ ἐστὶν ἀδυνατώτατον. τὸτο δὲ συμβαίνει ἐκ τῷ μὴ
 35 συνορᾶν τὴν τε φύσιν καὶ τὴν διαφορὰν τῷ ἀδύνατον πρὸς τὸ δυνα-
 τόν, ἀλλ' ὥσπερ ἐπὶ τῷ δυνατῷ, ἔγωγε καὶ ἐπὶ τῷ ἀδύνατον λέγειν
 ὅτι δυνατόν μὲν ἐστίν, ἢ μέντοι ἔστι. ὥστε δῆλον ὅτι εἰ τι δυνατόν
 ἐστίν, καὶ ἔστι. συμβαίνει δὲ τὸ ἀδύνατον τὸτο, λέγω δὲ τὸ τὰ ἀρ-
 τία ἴσα εἶναι τοῖς περιττοῖς, ἢ παρὰ τὴν ὑπόθεσιν τὴν λέγουσαν ὅτι
 δοθέντος ὅτι μετρεῖται ἢ διάμετρος. εἰ ἥδ' παρὰ τὴν ὑπόθεσιν ἦν,
 συνέβαινε ἂν ἀδύνατόν τι καὶ ἐπὶ τῷ καθήμενον λεγόμενον δὲ περι-
 πατεῖν. ἐκεῖ μὴ ἥδ' τὸ συναγόμενον ψεύδος, ἀλλ' ἔκ ἀδύνατον, τὸ
 δὲ ἐπὶ ταῦτα καὶ ψεύδος καὶ ἀδύνατον. ὥστε εἰ ταῦτον ἦν τὸ ψεύδος
 καὶ τὸ ἀδύνατον, ὅθεν ἂν διέφερον αἱ ὑποθέσεις ἢ τε τὸν ἢ καθήμενον
 40 περιπατεῖν ὑποθεμένη καὶ ἢ τὴν διάμετρον μετρεῖσθαι λέγουσα. ἐπεὶ
 δὲ ἕτερα ταῦτα, ἕτερα καὶ αἱ ὑποθέσεις. "ἄμα δὲ δῆλον ὅτι εἰ τὸ α
 ὄντος ἀνάγκη καὶ τὸ β εἶναι." δεικνύει ὅτι ὁ δυνατόν εἶναι μόνον οἰόμε-
 νος ὅταν ἐνεργῇ, ὅτος τὸ ἀδύνατον καὶ τὸ δυνατόν ποιεῖ ταῦτον καὶ δια-

F f f f f 2

φαινέται καὶ ἀγνοῶν ἡμῖν γίνεσθαι τὸ ἀδύνατον, καὶ ποῖον ἐστὶ τὸ αὐτὸ τὸ ἀδύνατον δείξας, λέγει ὅτι ἐκ τούτου δῆλον ἐστὶν ὡς εἰ τὸ αὐτὸ ὄντος ἐπεὶ αὐτῷ ἐξ ἀνάγκης τὸ β, ὃ μὴ δύναται ὄντος τὸ α ἔξαι καὶ τὸ β δυνατὸν, καὶ τὸ α δύναται ὄντος καὶ τὸ β δυνατὸν ἔξαι, καὶ ἀναγκαῖον ἀναγκαῖον, καὶ ὑπάρχοντος τὸ α ὑπάρχει καὶ τὸ β. εἰ δὲ τις ἐνίσταται λέγων ὅτι τὸ α ὄντος ἐπεὶ αὐτῷ ἐξ ἀνάγκης τὸ β, ὃ μὴ δύναται ὄντος τὸ α ἔξαι καὶ τὸ β δυνατὸν, ὅθεν κωλύει, φησὶν, εἶναι τὸ β μὴ δυνατὸν, δύναται λέγων ὡς εἰ τὸ α δύναται ὄντος τὸ β ἔκ ἐκὶ δυνατὸν, ἔξαι ἀδύνατον· τὸ αὐτὸ ἡ ἀντίκειναι τῷ δυνατῷ. ἔγω, φησὶ, τὸ α δυνατὸν. ὅθεν ἐπειδὴ δυνατὸν ἐστίν, ὑπάρχει. ψευδὸς 10 μὲν, ὃ μέντοι ἀδύνατος ἢ ὑπόθεσις. ἔγω ὅν ὑπάρχειν τὸ α, ὑπόκειναι δὲ ὅτι τὸ α ὄντος ἐστὶ καὶ τὸ β. ὡς ἐπειδὴ τὸ α ἐστίν, ἔξαι καὶ τὸ β διὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς ὑπόθεσιν. ἀλλὰ καὶ ἔκ ἐξαι. τὸ ἡ ἀδύνατον ἔκ ἀν γένετο ποτε. εἰ δὲ τὸ εἶναι τὸ β μὴ ἦν ἀδύνατον, ψευδὴς ἢ ὑπόθεσις ἐξ ἧς τὸ α συνέβη. αὕτη δὲ ἐστὶν ἡ λέγουσα ὅτι τὸ 15 α ὄντος δύναται ἔκ ἐξαι τὸ β τὸ ἐπόμενον τῷ α δυνατὸν. δῆλον ἄρα ὅτι τὸ α ὄντος δύναται ἔξαι καὶ τὸ β δυνατὸν, εἴπερ ὅπως εἶχον τό τε α καὶ τὸ β. πῶς δὲ εἶχον, ἐπάγει, "ὡς τὸ α ὄντος ἀνάγκη καὶ τὸ β εἶναι". δείξας ὅν ὅτι εἰ τὸ α εἶναι δυνατὸν, καὶ τὸ αὐτῷ ἐξ ἀνάγκης ἐπόμενον β δυνατὸν ἐστίν, δείκνυσιν ὅτι καὶ ὄντος τὸ α ἔξαι 20 καὶ τὸ β, λέγων "ἐάν δὴ ὅπως ἐχόντων... τὸ αβ ἔξει ὡς ἐτέθη", ἦτοι ἀν τὸ αβ ἔξει ὡς ἐτέθη. ταῦτα δὲ εἰπὼν ἐπάγει "καὶ εἰ τὸ α δύναται ὄντος ἀνάγκη καὶ τὸ β εἶναι," ὃ ἴσον ἀν εἴη τῷ ὅπως καὶ τὸ καὶ δέδεικται, ὡς εἰ τὸ α εἶναι δυνατὸν, καὶ τὸ β ἔξαι δυνατὸν. εἰ δὲ ὅπως ἔχει, λέγομεν, φησὶν, ὅτι εἰ καὶ εἴη τὸ α, ἀνάγκη εἶναι καὶ τὸ 25 β. τὸ ἡ λέγειν ὅτι εἰ τὸ α δύναται εἶναι, ἐξ ἀνάγκης ἐπεὶ τὸ εἶναι δύναται καὶ τὸ β (τὸ αὐτὸ ἡ ἐδήλωσε διὰ τὸ "τὸ ἡ δύναται εἶναι δύναται καὶ τὸ β. τὸ αὐτὸ ἡ ἐξ ἀνάγκης τὸ β εἶναι, εἰ τὸ α δυνατὸν"), τὸ ὅν λέγειν, εἰ τὸ α δυνατὸν, ἐξ ἀνάγκης καὶ τὸ εἶναι τὸ β δύναται συμβαίνει, τὸ α σημαίνει ὅτι ἐάν ἦ τὸ α καὶ ὅταν ἦ, τότε 30 εἶναι καὶ τὸ β. τὸ δὲ "καὶ ὡς ἦν δύναται εἶναι" ἴσον ἀν εἴη τῷ καὶ εἰ ἔγω ἀναγκαῖον τὸ α, ἔξαι καὶ τὸ β ἀναγκαῖον, καὶ εἰ δυνατὸν, δυνατὸν.

1047⁸ πρόσκειναι ἐν τοῖς "συμβήσεσιν" δὲ. τὸ ἡ μετρεῖσθαι ἀδύνατον.
11¹ ὃ ἡ δὴ ἐστὶ. cod. Reg.

1047⁸ ταῦτα δὲ λέγειν ἔοικεν ἀποτενόμενος πρὸς τὸν Πλάτωνα, ὃς 16¹ περὶ τῶν ὑφαντῶν σφαιρῶν, ὡς καὶ τοῖς περὶ Οὐρανῶν (1 10) εἶρη, λέγει ὡς γενηται μὲν εἰσὶν αὐτῶν καὶ διὰ τούτου φθαρῆναι δύναμεναι, ὃ μέντοι γε φθαρήσονται. cod. Reg.

1047⁸ τὰς δ' ἀνευ λόγου δυνάμεις, εἴτε τὸ ἐνεργεῖν εἴτε καὶ τὸ πά- 40 33¹ χειν, ἔκ ἀνάγκης ἐστὶ προεργησάμεναι.

1048⁸ καὶ τὰς μὲν ἀλόγους δυνάμεις ἀνάγκη, ὅταν πλησιάζῃ τό τε 6¹ δυνάμενον ποιεῖν καὶ δυνάμενον πάσχειν, τὸ μὲν ποιεῖν ὡς δύναται ποιεῖν, τὸ δὲ πάσχειν ὡς δύναται πάσχειν.

1048⁸ καὶ αἱ μὲν ἀλόγοι δυνάμεις κυρίως ἐνός εἰσι ποιητικαί, ὅταν ἡ τὸ 45 8¹ πυρὸς τὸ θερμαίνειν. τὸ δὲ κυρίως πρόσκειται μοι, ὅτι ψύχει καὶ τὸ πῦρ καὶ συμβεβηκός, γραφέν πως καὶ ἀπελθόν. . . . εἰ δὲ τις λέγει ὅτι καὶ αἱ μὲν λόγους δυνάμεις ἅμα τῷ πλησιάζειν ἐξ ἀνάγκης

τὸ μὲν ποιεῖ τὸ δὲ πάσχει ὡς περὶ καὶ αἱ ἀλόγοι (ἐξ ἀνάγκης ἡ τὸ πυρ 1¹ ἅμα τῷ πλησιάζειν τῷ καυθῶ καλεῖ), εἰ ὅν τούτου τις λέγει καὶ διδῶσι τὴν ἀνάγκην ταῖς μὲν λόγους δυνάμεσιν ὡς περὶ καὶ τοῖς ἀλόγοις, ὅτος ὅθεν ἄλλο ἀξιοῖ ἡ ἅμα τὰ ἐναντία τῷ αὐτῷ παρῶν. ὡς ἡ τὸ πῦρ δυνάμενον θερμαίνειν ἅμα τῷ πλησιάζειν τῷ θερμαντῷ ἐξ ἀνάγκης θερμαίνει αὐτό, ὅταν καὶ ὁ ἰατρός ἐπὶ δύνει καὶ ὑγιαίνει καὶ νοσᾷ, εἰ ἐξ ἀνάγκης ἅμα τῷ πλησιάζειν ἐνεργεῖν ὃ δύναται, ἅμα ἀν ὑγιαίνει τὸν αὐτὸν καὶ νοσᾷ. τὸ αὐτὸ δὲ ἀδύνατον, τὸν αὐτὸν ἅμα ὑγιαίνειν καὶ νοσεῖν. ὡς ἐστὶ τὸ κύριον ἐν ταῖς μὲν λόγους δυνάμεσιν τὸ μὴ εἶναι τὰ ἐναντία ποιεῖν, ἀλλὰ θέτερον, ὃ ἀν ἐρέγῃ. τὸ αὐτὸ δ' ἐστὶν ἡ ὁρεξὶς ἡ προαίρεσις. ὁποτέρῃ ἡ ἀν κυρίως ἐρέγῃ, τὸ αὐτὸ καὶ ποιήσει.

ἐπειδὴ ἔδει προσκεῖσθαι ἐν τῷ προσδιορισμῷ τὸ καὶ μηδενὸς τῶν 100¹ ἐξωθεν κωλύοντος, ἢ ἡ τὸ ὅλον ταῦτον, ὅτι τὸ δυνατὸν εἴ ἔχει τὸ δύναμιν καὶ ὡς ἔχει καὶ μηδενὸς ἐξωθεν κωλύοντος ποίησει (εἰ ἡ ἔχει δύναμιν τὸ ποίησαι, κωλύει) δὲ ὑπὸ τινος, ὃ πάντως πᾶσι 13¹ (σεῖ), — τὸ αὐτὸ δὲ εἰπὼν καὶ προβαίει, ὡς εἶρη) (τὸ ἡ μηδενὸς τῶν ἐξωθεν κωλύοντος προσδιορίζεσθαι ὅθεν ἐπὶ δεῖ), ἐπὶ ἡγεῖται τὰ ἐπόμενα. ὡς γὰρ ἐστὶν ἡ δύναμις τὸ ποιεῖν, ὅπως ἔχει αὐτὴν ἔχει δ' ὅχι ὡς ἐτυχε καὶ πάντως, ἀλλ' ὡς πᾶσι ἔχον. ἐν οἷς, τῷ τε δυνατῶς ἔχον καὶ τῷ ὡς πᾶσι ἔχον, συμπεριεῖληται καὶ τὸ μηδενὸς τῶν ἐξωθεν κωλύοντος. ὃ ἡ λέγων ὅτι τὸ ποιεῖν ποιεῖ ὡς ἔχει καὶ ὡς πᾶσι ἔχον, λέγει καὶ τὸ μηδὲ κωλυόμενον ὑπὸ τινος. ἔπειτα ἡ τῶν προσόντων τῷ προσδιορισμῷ, ὅταν τὸ ἔχει ἡ τὸ ὡς πᾶσι ἔχει, συμπεριεῖληται ἔχει ἐν τούτοις τό τε μηδενὸς κωλύοντος καὶ ἐπὶ ἐμποδίζοντος, καὶ ἀφαιρεῖται ταῦτα, λέγω δὲ τὸ μὴ κωλύειν καὶ ἐμποδίζειν, καὶ ἔκ ἐξ κείων ἐν τῷ προσδιορισμῷ. καὶ ἐπὶ τὸ πᾶσι ὅπως ποιεῖ ὡς ἔχει καὶ ὡς δύναται, ὃ ποιήσει ἅμα νόσον καὶ ὑγίαιεν ὁ ἰατρός. ὃ ἡ ὅπως ἔχει τὴν δύναμιν ὡς ἅμα ταῦτα ποιεῖν, ἀλλὰ ἀνά μέρος, ἐπεὶ "ὡς ἐστὶ," τούτῳ ἐπὶ ὡς ἔχει δύναμιν ὡς ἅμα ποιεῖν αὐτά, ὅπως ποιήσει, ἦτοι ἅμα, ὡς ἔχει τὴν τῶν αὐτῶν δύναμιν.

τὸ δὲ "ἡ ἀπλῶς ἡ τρόπον τινά" πρόσκειναι ὅτι εἴρηται ἐν 100¹ τῷ Δ (c. 12) τῇσδε τῇσ πραγματείας, ὅτι περὶ τὸ δυνατὸν 2¹ 35¹ ρίξεν, ὅσα καὶ λέγει ὅτι δυνατὰ κινεῖσθαι, ἡ ὅταν ἀπλῶς καὶ ὡς ἐτυχεν εἴτε ἐπὶ τὸ χεῖρον καὶ τὴν φθοράν εἴτε ἐπὶ τὸ κρείττον, λέγει δύναται, ἡ ὅταν μὲν ἐπὶ τὸ χεῖρον καὶ ὡς λέγει δύναται, ὅταν δὲ ἐπὶ τὸ κρείττον, λέγει. τὸ ὅν ἀπλῶς εἴρηται ἀπὸ τῶν ὡς ἐτυχε καὶ ἀδιορίστως, τὸ δὲ "τρόπον τινά" διορισμένως.

ταῦτα εἰπὼν τὰ περὶ τῆς ἐνεργείας διορίζεται, ἐπὶ λέγειν 100¹ ἐνεργεῖα ὅτε ὑπάρχει τὸ πρᾶγμα ὅχι ὡς μὴ ἐνεργεῖν, δυνάμει δὲ ἐνεργεῖσθαι. "τὸ δὲ ἐνεργεῖα," τούτῳ, ἀλλ' ἐκεῖν ἐξ ὧν ἐνεργεῖ τὸ ὅπως ἐνεργεῖ ὃν καὶ ἐνεργεῖν, καὶ ὃ πρότερον μὴ ἐνεργεῖν, δυνάμενον δὲ ἐνεργεῖσθαι, ἡ δὲ ἐνεργεῖ. ὅταν μὲν ὅν τὰ ἐξῆς ἐπὶ τῶν λογισμάτων καὶ ὅπως ἀναγνωστέον. εἴτα τὸ "λέγομεν δὲ δύναμιν ὡς ἐν τῷ ἐυλύφῃ 'Ερμῇ." καὶ εἰσὶ ταῦτα ἐξηγητικά τῶν "μὴ ὅπως ὡς περὶ λέγομεν δυνάμει." πῶς δὲ λέγομεν τὸ δύναμιν, ἐν ὧν, "ὅταν ἐν τῷ ἐυλύφῃ."

33. αὐτῆς ἀφαιρεθῆναι καὶ εἶναι καθ' αὐτὴν ἐνεργεία· καὶ ἐπιστήμονα τὸν μὴ θεωροῦντα, δυνάμενον δὲ θεωρῆσαι.

36. ὅροι, ὡς δόδεκ' ἐν τῷ Ζ τῆσδε τῆς πραγματείας, ἀλλ' ἐνια καὶ δι' ἐπαγωγῆς καὶ δι' ἀναλογίας συνορῶμεν καὶ γνωσκομεν.

38. "καὶ — ὕλην." ὁ δὲ ἀσαφῶς ἔφησε· δοκεῖ γὰρ λέγειν ὅτι καὶ τὸ χωρῶν εἶδος ἐκ τῆς ὕλης, ὃ τὸτο δὲ φησιν· ὃ γὰρ βέλει ὅτος

εἶδος εἶναι ποτε φυσικὸν χωρὶς ὕλης· ἀλλ' ἀποκεκριμένον λόγοι αὖ τὸν ἀνδριάντα, ὡς τύφω εἰπεῖν, πρὸς τὸν χαλκὸν τὴν μήψην ἀν-

δριάντος εἶδος ἔχοντα, δυνάμενον δὲ δεῖξαι τὸ τῷ ἀνδριάντος εἶδος. καὶ πάλιν ὡς ἔχει τὸ ἀπειρογασμένον καθύψιον πρὸς τὸ ἀνέργασον

ξύλον, δυνάμενον δὲ ἐργαζῆναι καὶ γενέσθαι καθύψιον. ὡς δὲ ταῦτα ἔχει ἐξ ἑαυτοῦ, ὅπως ἔστι καὶ ὁ Σωκράτης ὁ γράφων πρὸς τὸν μὴ

γράφοντα. τὸτο δ' εἰπεῖν φανερόν ἐστιν ὡς δεδῆλωται ἡ ἐνεργεία 15 τῷ Σωκράτει, ἢ ἐνεργεῖ, λέγων δὲ τὸ γράφειν. ταύτης δὲ τῆς διαφορᾶς (διαφορὰν λέγων τὴν ἐξ ἀναλογίας συζυγίαν, ὅσον ὡς τὸ ἑρῶν πρὸς τὸ μῦνον καὶ τὸ ἐργηγορὸς πρὸς τὸ καθεῦδον), ταύτης δὲ τῆς διαφορᾶς θαῤτερον μύριον ἐστὶν ἡ ἐνεργεία, τὸ τε ὅρα καὶ τὸ ἐργηγορέναι, θαῤτερον δὲ τὸ δυνατόν, τὸ τε μῦνον καὶ τὸ καθεῦδον,

20 ὅτι δύναμις τὸ μὴ ἀναβλέψαι καὶ τὸ ἐργηγορέναι. εἰπὼν δὲ ὅτι τῆς ἐνεργείας ὃ δεῖ ὁρίσμενον ζητεῖν, ἀλλ' ἐξ ἀναλογίας αὐτὴν οἷα ἂν καὶ εἴη δηλῶν, καὶ εἰπὼν ὅπως τὸτο ποιητέον, λέγει, εἰ καὶ πάντα τὰ ἐνεργεία κατ' ἀναλογίαν λέγειν προσήκει, πληρὺν ὅμως πάντα

λέγει, ἀλλὰ τὸ μὴ ὡς κινήσεις πρὸς τὴν δύναμιν λέγει, τὸ δ' ὡς 25 ὕψια πρὸς τὴν ὕλην, ὅσον εἰ λέγοι τις, ὡς ὁ βαδίζων πρὸς τὸν καθήμενον, ὅπως Ἀλέξανδρος πρὸς τὸ καταμήνιον· τὸ μὴ γὰρ βαδίζον λέγει ὡς κινήσεις πρὸς δύναμιν, τυτέστιν ὡς πάθος πρὸς πάθος, ὃ δ' Ἀλέξανδρος πρὸς τὸ καταμήνιον ὡς ὕψια πρὸς ὕλην· ὕλην γὰρ τὸ ἀνθρώπου τὸ καταμήνιον.

τὸ "ἀλλ' ἡ τῷ ἀναλογον ὡς τὸτο ἐν τούτῳ"... ὑπόμνησις ἐστὶ τῆς ἀναλογίας, ὡς εἰ ἔλεγεν ὅτι τὰ ἀναλογον λεγόμενα. πῶς δὲ λεγόμενα; ὅτι "ὡς τὸτο ἐν τούτῳ."

ἐπειδὴ οἱ τὸ ἀπειρον εἶναι λέγοντες ἐν τισὶ δυνάμει εἰσὶν αἰσῶν (ἐν μὴ γὰρ τοῖς κήφοις σώμασιν ἐνεργεία, ἐν δὲ τοῖς βαρέσι 35 δυνάμει), λέγει ὅτι τὸ δυνάμει καὶ ἐνεργεία ἄλλως λέγει ὑπάρχειν πολλοῖς τῶν ὄντων... λέγει γὰρ ὁ ὅρων ὁ μὴ ὅρων, ὅτι δύναμις ἐνεργησῶν καὶ γενέσθαι ἐνεργεία ὀρῶν· ὁμοίως καὶ ὀρῶν λέγει μὴ ὀρῶν, ὅτι δύναμις ἐνεργεία γενέσθαι μὴ ὀρῶν. ἄλλως ἔν τὸ δυνάμει ἐν τούτοις λέγει καὶ ἄλλως ἐν τῷ ἀπειρῳ καὶ κενῷ· λέγει γὰρ δυνά-

40 μει ἀπειρον μέγεθος ὅτι δύναμις καὶ ἐνεργεία γενέσθαι, ἀλλ' ὅτι δύναμις ἐπ' ἀπειρον τέμενος· δόδεκ' γὰρ ἐν τῇ Φυσικῇ (3 5, 4 8) ὡς ὅτε ἀπειρόν ἐστιν ἐν τοῖς ὕσιν ὅτε κενόν. "τὸ μὴ γὰρ ὀρ... δυνατόν..." τυτέστι τὸ μὴ γὰρ ὀρώμενον λέγει μὴ ὀράσθαι, ὅτι ὀρώμενον δύναμις μὴ ὀράσθαι (ὅτι γὰρ δεῖ τὸ ῥητὸ ἀκρίβως)· τὸ δὲ μὴ ὀρώμενον 45 λέγει ὀράσθαι, ὅτι δυνατόν ἐστιν ὀράσθαι.

"ἐπεὶ δ. τ. πρ." τὸτο τὸ κεφάλαιον ἐν πολλοῖς λείπει, τῶς φησὶ "ἐπ. τ. πρ. ὡν ε. πέρας." καὶ τὸτο λέγει ἡ διὰ τὴν μετα-

ποίησιν ἡ διὰ τὴν τῷ ὕψι φησὶν, ὅδε μὲν λέγει τέλος, ἀλλ' ἐκεῖνο τὸ ἔχοντα, ὅσον ἡ περὶ τὸ ἰχναίνεον πράξις ἐκ ἑαυτοῦ τέλος, ἀλλ' ἡ ἰχναίνουσα. τὰ ἰχναίνοντα δὲ ὅταν ἰχναίνῃ, ὃ τέλος ἐστὶν ἐν κινή-

σει· ὡς καὶ ὑπάρχοντος τῷ τέλει, ὃ ἔπειτα ἡ κίνησις, ἐκ ἑαυτοῦ τὸτο ἡ πράξις. ἡ πράξις μὲν λέγει καὶ αὐτὴ, ἀλλ' ὃ τελεία γε ὅδε τέλος· ὅδε γὰρ ὑπάρχει καὶ ὑπάρχει τὸ αὐτό, ἀλλὰ τὸ ὑπάρχει κινήσις ἀτελής, τὸ δὲ ὑπάρχει τέλος καὶ πράξις. ὁμοίως καὶ τὸ εὐδαιμονεῖν καὶ εὐδαιμονῆσαι, καὶ τὸ εὖ ζῆν καὶ τὸ εὖ ζῆναι τῆς εὐζωτίας· ἀλλ' ἐκ. ἔστιν ἡ περ καὶ ἐπὶ τῷ ὕψι καὶ ὀρ καὶ τῷ νο-

ήκει καὶ νοεῖ. τὰ γὰρ τοιαῦτα ἐνεργείαν λέγω, ἐκεῖνα δὲ τὸ ὑπάρχει καὶ τὸ ἰχναίνει κινήσεις ἀτελεῖς.

ἐν τῷ Δ (c. 12) λέγων τὰ σηματούμενα τῆς δυνάμεως καὶ 1048 ἐνεργείας, εἰρηκῶς ὅτι πότε δὲ τὰ τοιαῦτα καὶ δυνάμει καὶ ἐνεργεία λέγει καὶ πότε ὃ ἐν ἄλλοις διορίζον, νῦν καὶ περὶ τῷ ἐνεργεία συμ-

περανάμενος καὶ εἰπὼν "τὸ μὴ ὅν ἐνεργεία τί ἐστὶ καὶ ποῖον, δηλὸν ἡμῖν ἐκ τῶν τοιούτων ἐστίν," ὅπερ ἐκεῖσε ἐπηγγεῖλατο εἰπεῖν, νῦν λέγει, ὅτι "πότε δυνάμει ἐστὶν ἔκαστος καὶ πότε ὃ, διορίζον." ὃ γὰρ τὰ τυχόντα λέγει. καὶ τάχα, εἰ τὴ συνήκη, τὴν ἐκάστω προσεχῇ ὕλην βύλει δυνάμει λέγειν ἐκεῖνο εἶναι ὃ δύναμις, τὴν δὲ πέρρω ὕδα-

20 μῶς. ἐρωτᾷ δὲ, ἄρα ἡ γῆ ἐστὶ δυνάμει ἄνθρωπος; καὶ ἐρωτήσας ἐπακρίσει "ἡ ὕ," ἥτοι ἐκ ἑαυτοῦ, ἀλλὰ μᾶλλον ὅταν γένῃ σπέρμα. καὶ ὅδε τότε ἐστὶ δυνάμει ἄνθρωπος, ἀλλ' ὅταν ἐν τῷ θήλει καταβληθῇ. καὶ ἴσως ὅδε τὸτο, εἰ μὴ ἐπιτήδειον εἴη τὸ δεῖξαι μενον.

"ὅταν — τούτῳ." τί δὲ σημαίνει τὸτο, ἐπήγαγε "καὶ τῇ 1049 ὕλῃ." ἴσον λέγων τῷ ὅτι τότε τοῦτο λέγει οἷα δυνάμει, ὅταν 9. μὴδὲν κωλύει τῶν ἐν τῇ ὕλῃ, ὅδε ἐστὶ τῶν ἐν τῇ ὕλῃ, ὃ δεῖ προσγενέσθαι ἡ μεταβαλεῖν.

ὅταν μὴδὲν τῶν ἔξωθεν ἐμποδίζοντος ἔσται δι' αὐτῷ, 1049 τυτέστιν ἐνεργεῖν ἀφ' ἑαυτοῦ, εἰ φυσικὸν εἴη, ὃ ἐδύνατο ἐνεργῆσαι. 13. τὸ γὰρ "ὅτι αὐτῷ" ὃ πρὸς ἄμφο ἀπεδοθή καὶ τὰ τεχνητὰ καὶ τὰ φυσικά, ἀλλὰ πρὸς μόνον τὰ φυσικά, "ὅσον τὸ σπέρμα." ἔστι δὲ ὃ σῖτος ὅταν ἐν τῷ ἀγγεῖον εἴη, ὃ λέγει δυνάμει ὃ σῖτος· δεῖ γὰρ ἐν ἄλλῳ ἥτοι ἐν τῇ γῇ πεσεῖν καὶ μεταβαλεῖν. ὅταν δὲ ἐν τῇ γῇ πέσῃ καὶ ἡδὴ διὰ τῆς ἐν αὐτῷ φυσικῆς ἀρχῆς ἡ τοῦτον, τυτέστι δυνάμενον βλαστάνειν, τότε λέγει δυνάμει ὃ σῖτος.

ἐπειδὴ ἡ ὕλη δυνάμει ἐστὶ τῷ εἶδους, διὰ τὸτο ὃ φημεν τὸ σύν- 1049 θετον τὴν ὕλην· ὃ γὰρ λέγομεν τὸ καθύψιον ξύλον, ἀλλὰ παρωνυμῶντες φημεν αὐτὸ ἐκεῖνον, ὅσον ξύλον. ἡ ὃ τὸτο αὖ διὰ τούτου λέγει, ἀλλ' ὅτι δηλὸν ἐκ τούτου ἐστὶν ὡς ἡ πέρρω ὕλη ὃ λέ-

γει δυνάμει. τί δὲ ποτε; ὅτι ὃ παρωνυμῶμεν τὰ πράγματα ἐκ τῆς πέρρω ἀλλ' ἐκ τῆς προσεχῆς· λέγομεν γὰρ τὸ καθύψιον ξύλον ἐκ τῆς προσεχῆς, ἀλλ' ὃ γῆινον ἐκ τῆς πέρρω. ἡ ὅδε τὸτο αὖ εἴη τὸ λεγόμενον, ἀλλ' οἶμαι κανὼνα ἡμῶν παραδιδῶσιν ὅπως τὴν ἐχάτην ὕλην γνωρίζωμεν, καὶ ἡς ἐκ ἑαυτοῦ ἄλλη προτέρα, δυνά-

μει λέγων ὅτι ὅσα μὲν ἐξ ἄλλων παρωνυμῶνται ἐκεῖνα προσεχῆς εἰσὶν ὕλαι, καὶ ἐκ ἑαυτοῦ ὅδε μὲν τούτων ἐχάτη· εἰς ἡ δὲ καταστή-

σομεν, ἡτις ἐκ ἐξ ἄλλης παρωνυμῶνται, αὐτὴ ἐστὶν ἡ ἐχάτη. καὶ ὃ τὸ βέλει διὰ τούτων λέγειν, δηλὸν πεποιήκειν εἰπὼν "πάλιν ἡ γῆ

οἱ ὅτως μὴ ἄλλο, τὴν ἐξ αὐτοῦ παρωνύμως λέγει, οἷον ἀέρινον, καὶ
 ὃ λέγει ἄλλο, οἷον ἡ γῆ ἀπλῶς, ὃ ἄλλο λέγει καὶ ὅτι ἐκείνῳ, τὸ
 ὕψερρον ἀπλῶς καὶ κυρίως ἐκείνῳ ἐστίν. οἷον πρῶτον μὲν ὡς πρὸς τὸ
 κινῶντιον τὸ ἐξυλόν, ὕψερρον δὲ ἡ γῆ· ἀλλ' ἐχέει καὶ τὸ ἀπλῶς ὕψερρον
 αὐτῇ ἐστίν, ἀλλ' ἡ ἐξάτης ὕλη. εἰ δὲ, ὥσπερ εἴρηξεν, ἐστὶ τι πρῶ-
 του (ὃ γὰρ πρότερον ὕψερρον εἶπε, τὸτο νῦν πρῶτον ἐκάλεσεν ἄλλον
 τρόπον· κατὰ τὸν γὰρ ἀρχομένους πρῶτον ἐστίν), εἰ ἐστὶν ὅτι πρῶτον
 τι καὶ ὅτι κατ' ἄλλο λέγει ὅτι ἀπὸ τῆς παρωνομαζέως, τὸτο ἐστὶν ἡ
 πρώτη ὕλη· οἷον ἡ γῆ ἀέρινη, ὅπως δὲ πύρινος, τὸ δὲ πῦρ μὴ κατ'
 ἄλλο, τὸ πῦρ ἵσταται ἡ πρώτη ὕλη τότε τι ὅσα καὶ μὴ ἀπὸ τῆς λε-
 γομένης. καὶ κατὰ τὸτο διαφέρει τὸ καθόλου καὶ τὸ ὑποκείμενον. κα-
 θόλου λέγει νῦν ἀπλῶς πᾶν τὸ κατηγορούμενον, ἄντε ὅσα καὶ ἄντε
 συμβεβηκός, ὑποκείμενον δὲ τὴν ὕσιν. καὶ δὲ τὸτο διαφέρει τὸ
 καθόλου καὶ τὸ ὑποκείμενον τῷ τὸ μὲν ὑποκείμενον τότε τι καὶ λέγει
 παρωνύμως ἀπὸ τῶν παθῶν, τὰ δὲ πάθη ἐξ αὐτῶν ἐκείνῳ. καὶ
 λέγει τῆς μουσικῆς γεγονυίας τῇ ψυχῇ ἡ ψυχῇ ὃ μουσικὴ ἄλλα
 μουσικὸν κτλ.

1049^a 34. ὅσα μὲν ὅτως, οἷον λευκὸν ἢ μουσικὸν καὶ ὅλως ὡς τὰ κατὰ πάθος
 λέγει, τὸ ἐξακτον καὶ τὸ ὑποκείμενον αὐτοῖς ἐστὶν ὕσιν. . . καὶ ὅρα
 δὲ τὴν διαφορὰν αὐτῶν ὡς εἶδη λεγομένων πρὸς τὴν τῶν ὡς πάθη, 20
 ὅτι ἐπὶ μὲν τῶν παθῶν λέγει τὰ ὑποκείμενα ἀπ' αὐτῶν (ἀπὸ γὰρ
 τῆς μουσικῆς μουσικός καὶ ἀπὸ τῆς λευκῆς λευκός), τὰ δὲ πάθη ἀπὸ
 τῶν ὑποκειμένων ὃ λέγει εἰ μὴ κατὰ συμβεβηκός· φανερὸν γὰρ
 ποτε τὸ λευκὸν ἀνθρώπου εἶναι κατὰ συμβεβηκός, καθ' αὐτὸ δ' ὃ
 ἀνάπαυτον δὲ ἐπὶ τῶν ὡς εἶδη λεγομένων τὰ μὲν εἶδη λέγει ἀπὸ τῆς 25
 ὕλης καὶ τῶν ὑποκειμένων· φανερὸν γὰρ τὸν ἀνδριάντα χαλκῶν, ἀλλ' ὃ τὸν
 χαλκὸν ἀνδριάντα, καὶ τὸ κινῶντιον ἐξυλόν, ἀλλ' ὃ τὸ ἐξυλόν κινῶ-
 ντιον. ταῦτα εἰπὼν ἐπιφέρει ὅτι ὁρθῶς τὸ ἐκείνῳ λέγει κατὰ τὴν
 ὕλην καὶ τὰ πάθη· ἐπεὶ γὰρ γὰρ καὶ τὰ πάθη ὑπὸ τῶν ὑποκειμένων ὀρίζεται
 (καθ' αὐτὸ γὰρ τὸ λευκὸν ἀόριστον ἐστίν· ὅθεν γὰρ ὅλως δύναται χωρὶς 30
 τῆς ὑποκειμένης εἶναι), ὁμοίως δὲ καὶ ἡ ὕλη ὑπὸ τῶν εἰδῶν, εὐλό-
 γως κατὰ τὸν λεγόμενον τὸ ἐκείνῳ λέγει καὶ κατὰ τὸν λεγόμενον.

1049^b 8. ἀρχὴν δὲ κινήτικὴν καὶ στατικὴν τὴν φύσιν λέγει· ὅτω γὰρ
 αὐτὴν ἐν τῇ Φυσικῇ (21) ὠρίσατο, ὅτι ἀρχὴ κινήσεως καὶ ἡρε-
 μίας, ἐν ᾧ πρῶτον καθ' αὐτὸ πέφυκε καὶ μὴ κατὰ συμβεβηκός. 35
 εἰπὼν δὲ τὴν φυσικὴν ἀρχὴν κινήσεως, καὶ πρότερον ἀρχὴν κινή-
 τικὴν τὴν δύναμιν, ἐπήγαγεν "καὶ γὰρ ἡ φύσις ἐν ταύτῃ γένει τῇ
 δυνάμει," ὡς εἰ ἔλεγε, καὶ γὰρ ἡ φύσις καὶ ἡ δύναμις ἀρχαὶ κινήτι-
 καί. ἔδει δὲ εἰπεῖν ὅτι ἡ ἐνέργεια καὶ τῆς φύσεως ἐστὶ πρότερα·
 ἀλλ' ἐπεὶ καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ φύσις ὡς γέννησις, καὶ γένος δὲ ἡ 40
 ἀρχὴ ἡ κινήτικὴ τῆς τε δυνάμεως καὶ τῆς φύσεως, ἀντὶ τῆς φάναι
 φύσεως εἴρηκεν ἀρχῆς κινήτικῆς. διαφέρει δὲ δύναμις ἡ φύ-
 σις, ὅτι ἡ δύναμις ἐν ἄλλῳ ὅσα καὶ ἄλλο ἐν ἐκείνῳ ἐστίν, ἡ δὲ
 φύσις ἐν ᾧ ἐστὶν ὅτι καὶ ἄλλο ἐν ἐκείνῳ ἐστίν, ἀλλ' ἡ αὐτὴ καὶ καθ'
 αὐτὴν· ἡ γὰρ Διωνος φύσις ἡ τοιαύτης ἐστὶν ὑπάρχουσα ἐν αὐτῇ καὶ
 καθ' αὐτὴν. ἐστὶν ὅτι δύναμις τῆς τε ὁμοειδέως καὶ τῆς φύσεως,
 δύναμιν λέγουσιν καὶ τὴν φύσιν διὰ τὸ ἐν τῇ αὐτῇ γένει εἶναι τῆς
 δυνάμεως.

ὅτι τῇ λόγῳ πρότερα ἐστὶ, δεικνύστω ὅτι. τὸ πρῶτον φανερὸν
 δυνατόν, τὴν ἐξ αὐτοῦ δύναμιν ἢ δύναμιν ἢ δύναμιν ὅτι δύναμις τῇ
 δυνατῇ λέγει διὰ τὸ ἐνδύεσθαι ἐνεργῆσαι. . . εἰ ὅτι ἡ δύναμις τῇ
 ἐνεργείᾳ γνωσκέται, ἀνάγκη τὴν λόγον καὶ τὴν γνώσιν προῖναι
 τῆς ἐνεργείας τῇ λόγῳ καὶ τῆς γνώσεως τῆς δυνάμεως. καὶ γὰρ
 ὅτι διδάσκει πρότερον ἐστὶ τῷ διδασκαμένῳ, ὡς τὸ αἶψα τὸ
 αἰτιατῆ. ὅτι δὲ πρότερον φανερὸν· ἐπεὶ γὰρ φανερὸν ἐπὶ δυνα-
 τόν ἐστὶ τὸ δυνάμενον ἐνεργῆσαι, καὶ διὰ τῆς ἐνεργείας τὴν δύνα-
 σιφὴν ποιεῖν σπουδόμενον, ὅθεν ὡς γνωριμωτέραν καὶ πρότερα ὅτι
 τῆς δυνάμεως λαμβάνομεν τὴν ἐνέργειαν εἰς τὴν γνώσιν τῆς δι-
 νάμεως, ὅτι πᾶσα διδασκαλία καὶ πᾶσα μάθησις διασημαίνεται
 προὑπαρχούσης γίνεσθαι γνώσεως, ὡς ἐν τοῖς Ἑστέροις Ἀναλυτικαῖς
 (11) ἐμάθομεν.

λαμβάνει δὲ εἰς τὴν τέττα δειξὶν λίαν ὁμολογούμενον καὶ ἐκείνῳ
 γὰρ ἀξίωμα ἢ λήμμα, ὅτι τὸ τῷ εἶδει τὸ αὐτὸ ἐνεργῆσαι πρότερον
 ἐστίν. ὃ γὰρ Σωφρονίσκος ὅτι Σωκράτην ἐνεργήσας, τὴν ἐν-
 σῶσιν, τῷ εἶδει ὅτι ἐν αὐτῇ τῷ Σωφρονίσκῳ ἀλλ' ὃ τῷ ἀριθμῷ,
 πρότερος ἐστὶ Σωκράτης· ὃ γὰρ Σωφρονίσκος καὶ ὃ Σωκράτης τῇ
 εἶδει οἱ αὐτοὶ εἰσι, τῷ δ' ἀριθμῷ ὃ. καὶ μὲν ὅτι τῷ εἶδει τὸ αὐτὸ
 ἐνεργῆσαι, ὥσπερ εἴρηξεν, πρότερον, τὸ δὲ γεγονὸς ἐν ὅν καὶ ταῦτ' ἡ
 ἀριθμῷ ὕψερρον.

εἴρηξεν δὲ ἐν τῷ Ζ· ἐκεῖσε γὰρ περὶ ὕσιν εἶπεν ὅτι πᾶν τὸ ἡ-
 νόμιμον ἐκ τῆς γίνεσθαι τι, καὶ τὸτο τὸ γνωστόμενον φυσικῶς ἀλλ' ὃ
 τεχνητῶς, τῷ εἶδει ἐστὶ τὸ αὐτὸ τῷ κινῶντι· ὡς καὶ πρότερα ἐκ-
 γεία δυνάμεως.

ἡρώτων γὰρ οἱ σοφισταί, μάλλον δὲ καὶ νῦν ἐρωτῶσιν, ἀπὸ τῆς
 ὃ μὴ ἔχων ἐπιστήμην τινὸς ποιήσει τὴν ἐπιστήμην; καὶ τὸ μὲν πρῶτον
 σημαίνονμενον τῆς ἐπιστήμης ἐλάμβανον ἐπ' αὐτῆς τῆς ἐν τῇ φύσιν
 ἔξεως, τὸ δὲ "ποιήσει τὴν ἐπιστήμην," ἐπιστήμην ἐνταῦθα τὸ ἐκεί-
 νῳ λέγοντες τὸ κατὰ τὴν ἐπιστήμην λεγόμενον. κοινότερον δὲ τὸ κατὰ
 τὰς τέχνας ἐπιστήμης εἴρηκεν. ἡρώτων ὅτι ὅτως, καὶ ἀπεκρίσθη
 οἱ προσδιαλεγόμενοι ὅτι ὃ ποιήσει· ὃ γὰρ μὴ ἔχων τὴν τῇ φύσιν
 ἀνδριάντα ἐπιστήμην ὅτι ἂν ποιήσῃ ἀνδριάντα. ὅτω δὲ τὸ λέγει
 ἐρωτῶντες οἱ σοφισταί καὶ λαμβάνοντες παρὰ τῶν προσδιαλεγόμε-
 νων ὅτι ὃ ποιήσει τὸ τῆς ἐπιστήμης ὃ μὴ ἔχων τὴν ἐπιστήμην, ἐπὶ
 γον ὅτι ὃ μαθητὴν κινῶντι μὴ ἔχων τὴν τῇ φύσιν ἐκείνῳ
 μὴ κινῶντι· εἰ γὰρ εἴχον, ὅτι ἂν ἐμαυθάνον· ὃ ἀπὸ μὴ ἔχον
 τινὸς ἐπιστήμην καὶ ποιήσει καὶ ὃ ποιήσει τὸ τῆς ἐπιστήμης· ὅπως ἐπὶ
 πον. καὶ λύνει τὸ σόφισμα λέγων "ἀλλὰ διὰ τὸ" κτλ. προση-
 κνύον τὸ δειξὶν ἡμᾶς· ἔδειξε γὰρ ἐν τοῖς τελευταῖς τῆς Φυ-
 σικῆς Ἀκροάσεως βιβλίου (65)· ἐκεῖσε γὰρ περὶ κινήσεως λέγει
 ὅτι πᾶν τὸ κινῶμενον πρότερον κινῶντι καὶ πᾶν τὸ κινῶμενον ἐπὶ
 ρον ἐκινήθη.

ὡς γὰρ ὃ οἰκοδόμος τὸ τῆς οἰκίας πρότερον εἶδος ἀντικα-
 παρ' αὐτῷ καὶ ὅτω καταβάλλει θεμέλιον καὶ τοίχους καὶ ἔμφα-
 ὅτω καὶ φύσις σκοποῦν ἐχέουσα ἄνθρωπον, εἰ τύχοι, ποιήσει· ὅπως
 τῷ τῷ ποιῇ, ὡς ἐν τῷ Γ (B8) τῆς Φυσικῆς Ἀκροάσεως δεικνύει
 πρότερον μὲν σπέρμα καὶ καταμύκτον, εἶτα καρπὸν, εἶτα ἄνθρωπον, εἶτα

σάκας, νεύρα, όσα, εἴτα βρέφος, εἴτα παῖδα, εἴτα ἐφηβον, εἴτα ἄνδρα ποιῇ. ὥς τε τὰ γενέσθαι ὕστερα τῇ φύσει πρότερα, τὰ δὲ τῇ φύσει ὕστερα, σπέρμα καὶ καταμήνιον, ἡμῖν πρότερα.

100. δακρυσι δὲ τὸ αὐτὸ τῷτο καὶ ἄλλως, λέγων, ὅτι ἕνεκα πάντα φύσι, τῷτο τέλος ἐστίν, ὡς ἐπ' ἀρχὴν καὶ πρότερον πρὸς τῷτο τὰ 5 γινόμενα βαδίζει, πάντα δὲ ἕνεκα τῆς ἐνεργείας γίνεσι· ἡ ἐνέργεια ἄρα καὶ τέλος καὶ προτέρα δυνάμεως. εἰ ὅν ἡ γένεσις οὐδὲς ἐστὶν ἀπὸ τῷ δυνάμει εἰς ἐνέργειαν καὶ ἕνεκα τῆς ἐνεργείας ἐστίν, ἡ δ' ἐνεργείας τὸ ὅτι ἕνεκα τὸ τέλος, τὸ δὲ τέλος ἀρχὴ καὶ πρότερον (διὰ τὴν ἐνέργειαν ἢ δυνάμει καὶ ἡ γένεσις), δῆλον ἄρα ὅτι ἡ ἐνέργεια 10 καὶ τῷ τελείῳ δυνάμει ἐστὶν προτέρα. ὅτι δὲ ἕνεκα τῆς ἐνεργείας ἡ δυνάμει ἐστὶ, καὶ ἐπὶ τῷτῳ ἡ ἐνέργεια δυνάμει προτέρα (τὸ γὰρ ὅτι ἕνεκα ὡς τελείον πρότερον τῷ ἕνεκα τυ), δῆλον.

γρ. "καὶ ὅτι θεωρεῖται" ἢ γὰρ ὁρθῶς ἡ θεωρία γίνεσι τοῖς τοῦ- 105. τας. cod. Reg.

ἀλλ' ἡ ὡδὲ, τυχόντες οἱ μελετῶντες ἢ τρόπον τῶν θεωρεῖται, ἢ ὅτι οὐδὲ δέον) τῷ θεωρεῖται· ὁ ἴσον ἀν εἴη τῷ, ἢ ὅτι δέον) τῆς καὶ μελέτης θεωρίας, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ καὶ τὴν μελέτην θεωρία ἀτελής ὕστα καὶ χαλδὸν μηδὲν, ἕνεκα τῆς τελεωτάτης καὶ κυριωτάτης γίνεσι θεωρίας. ἔτι ἡ ὕλη δυνάμει ἐστὶ καὶ λέγει, ὅτι δυνάμις εἰς τὸ εἶδος 20 ἐλθεῖν, ὅταν δὲ ἐλθῇ, καὶ ἡ ἐνέργεια ἡ ἐν τῷ εἶδει ἴσται, ὥς τε καὶ τῷτῳ προτέρα ὡς ἐφετὸν καὶ τάσσειν καὶ εἰς κόσμον ἄγον δυνάμει. ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων, φησί, καὶ ὡς τὸ τέλος κίνησις· τῆς γὰρ ὁρχηστικῆς τὸ τέλος οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ἢ τοιαυτὸ κατεῖναι. καὶ ἐπὶ τῶν δὲ ἐνέργεια δυνάμει προτέρα. διόπερ ὡς περ οἱ διδάσκον- 25 τες τὴν μαθητῶντα τότε οἶον) εἰς τέλος τῆς ἐπιστήμης ἐλθεῖν καὶ τέλος ἀποδεσμεύειν, ὅταν αὐτὸν καὶ τὴν ἐπιστήμην ἐνεργῶντα ἀποδεξωσιν (εἰ γὰρ ἐνέργεια τὸ ἔργον, τὸ δὲ ἔργον τέλος, ἡ ἐνέργεια ἄρα τὸ τέλος· ὥς τε ὅταν ἐνεργῇ, τότε οἶον) τὸ τέλος ἔχων· ὅτῳ γὰρ ἐστὶ τὸ ἐξῆς τῆς λέξεως)· ὅτῳ καὶ ἡ φύσις τότε οἶον) τὸ γενέ- 30 μαι τέλος ἀπειληφέναι, ὅταν εἰς τὴν ἐνέργειαν ἐλθῇ. τὸ δὲ "εἰ γὰρ μὴ ὅτῳ γένεσι", ὁ Πλάτωνος ἔχει "Ἐρμῆς," συνεχῆς ἐστὶ τῷ "ὡς ὡς περ οἱ διδάσκον. ἐνεργῶντα ἐπιδείξαντες." καὶ εἴη ἄν, ὁ λέγει, τοῦτον. "εἰ γὰρ μὴ ὅτῳ γένεσι," τυχόντες, εἰ μὴ οἱ διδάσκον- 35 τες ἐνεργῶντα ἐπιδείξωσι τὴν μαθητῶντα, ἀλλὰ φάσκουσιν ὡς

ἐπιδείχθαι παρ' αὐτῶν, καὶ μὴ ἐνεργῇ, ἀδελφόν ἐστιν εἴτε ἔχει τὴν ἐπιστήμην εἴτε καὶ μὴ· ἐκ γὰρ τῶν ἔργων κρίνομεν πάντα τεχνίτην καὶ ἐπιστήμονα· εἰ γὰρ μὴ ἐνεργεῖ, πῶθεν δῆλον ὅτι ἔχει τὴν ἐπιστή- 40 μην; ἀδελφον γὰρ εἴτε ἐνδὲς ἔχει αὐτὴν εἴτε ἐκτός, τυχόντες εἴτε ἔχει εἴτε μὴ ἔχει, ὡς καὶ ὁ Πλάτωνος Ἐρμῆς· ἀδελφον γὰρ εἴτε ἐντός ἐστὶ 40 τῷ λίθῳ εἴτε ἐκτός. ἡ δὲ καὶ τὸν Πλάτωνα ἱστορία, ὅτῳ φίλον καὶ καὶ τὴν εἰδέναι, τοιαύτη τις ἐστὶν. ὅτος ὁ Πλάτων ἐρμολόγος ὡς πεποιήκειν ἔν τῳ λίθῳ τὸ τῷ Ἐρμῆ εἶδος, καὶ ἁπλῶς ἐν τῷ λίθῳ ὁ Ἐρμῆς· εἴτε δὲ ἐκτός ἢ τῷ λίθῳ εἴτε ἐντός, ὁ δῆλον ἦν. ἐκτός μὲν ἵνα λέγειν ὅτι οὐδὲν τε ἦν· εἰ γὰρ ἦν ἐκτός, ἔδει τὸν λίθον ἐγκεκο- 45 αμμένον εἶναι καὶ ἔχειν ἀνωμαλίας, ὅτος δὲ ἅπας λειοτάτος ἦν, ὅς περ τὰ κατὰ τὴν φύσιν. διὰ ταῦτα μὲν ὅν ἐκτός εἶναι ὅτι ἦν δυνατὸν εἶναι. ἀλλὰ μὴν ὅτι ἐντός· εἰ μὲν γὰρ εἴχον ἀρμονίας καὶ ὅλως

ἐφαρμογὰς τῶν οὐκ ὁ λίθος ἐν τῷ ἦν τὸ τῷ Ἐρμῆ εἶδος, πρόχειρον ἦν λέγειν ὅτι ἐν ἐτέρῳ λίθῳ τὸν Ἐρμῆν πεποικώς ἐκτός ἐπέθηκε τὸς λειοτάτους λίθους καὶ ἀπέλειπε τὸν Ἐρμῆν ἐντός, ὁρᾷ) δὲ διὰ τὸ λαμπρὸς καὶ διαφανεστάτος, ὁμοίως δὲ καὶ λαίος τὸς ἐπικαιμένους λίθους εἶναι, ὡς περ εἰ τις ἐν κηρῷ πλάσας εἶδος τι κήρων καὶ ἐκτός ἐπιθεῖς ὕalon ἢ ἄλλο τι τῶν διαφανῶν, ὁρᾷ) τὸ ἐνδὲς αὐτῆς κήρων εἶδος. εἰ μὲν ὅν τῷτο ἦν, εἰκὸς ἦν ταῦτα λέγειν· ἐπειδὴ δὲ πάντῃ συνεχῆς ἦν ὁ λίθος καὶ εἰς καὶ ὁδεμίαν ἔχων ἀρμονίαν καὶ ἐφαρ- 5 μογῇ, ὅτι ἐν τῷτο λέγειν. ὥς ἀδελφον ἦν ὁ Ἐρμῆς καὶ ἐνδὲς καὶ ἐκτός ὡς περ ὡς περ, ἐκτός μὲν ὅτι ἀνωμαλίας ὁδεμίαν ὁ λίθος, ὡς περ εἴρη), εἴχον, ἐνδὲς δὲ ὅτι ὅτι οὐδὲν τε ἦν ὑπονοῆσαι πῶς ἐνδὲς τῷ λίθῳ πεποικῆκε τὸν Ἐρμῆν, συνεχῆς ὅτος. "ἐπεὶ δ'" ε. τ. μ. ἔχα- 10 τον ἢ χρ." πρὸ τῆς τῶν λεγομένων σαφηνείας ἀνάγκη ἐστὶν ὑπομνηθῆναι ἡμᾶς τῶν, ἵνα ἐκ τῶν εὐπαρεκλεσθῶν τοῖς ὑπ'

15 αὐτῷ λεγομένοις γενώμεθα. ἴσται δὲ ὅτι ἡ ὕλη, καθ' ἣν ὁρῶμεν, καὶ δυνάμει ἐστὶ καὶ ἐνέργεια. ἀλλὰ καὶ ἡ οἰκοδομικὴ καὶ ἐνέργεια ἐστὶ καὶ δυνάμει, δυνάμει μὲν πρὸς τὴν οἰκοδόμησιν, ἐνέργεια δὲ πρὸς τὴν ἐξέρχιν ἢ ὁ οἰκοδόμος ἔχει πρὸ τῷ τὴν οἰκοδομικὴν ἐκτελεῖν· ἐκ γὰρ τῷ δυνάμει οἰκοδόμος γέγονεν ἐνέργεια οἰκοδόμος. ὁ μόνον δ' ὅτῳ περὶ τῶν ἔξων λέγει, ἀλλὰ καὶ περὶ αὐτῶν τῶν ἐχόντων ταύτας· ὁ γὰρ γεωμέτρης ὁ μὴ ἐνεργῶν πρὸς τὴν ἐνεργῶντα δυνά- 20 μαι ἐστὶ γεωμέτρης, πρὸς δὲ τὸ δυνάμενον παιδίον γενεᾷ γεωμε- 25 τρικὸν ἐνέργεια. ἀλλὰ περὶ μὲν τῶν πάντων πλατύτερον μοι ἐν τῇ περὶ Φυσικῆς (2 5) εἴρη), καὶ νῦν ἕνεκα τῶν λεγομένων μετρίως ὑπέμνησαι. ὁ δ' Ἀριστοτέλης διὰ τῶν προκειμένων τῶν φησὶν· ἐπειδὴ τῶν μὲν ἔχοντων κτλ.

παροιμῶδες τὸ ὁ Πλάτωνος Ἐρμῆς, ἐπὶ τῶν ἀδελφῶν εἰ ὅτως 1050 20. ἢ μὴ ὅτως ἔχει λαμβανόμενον. cod. Reg.

ἔτι μὲν, φησί, καὶ ἐνθα οἶον ἐπὶ τῆς οἰκοδομικῆς τέλος, ἀλλ' 1050 25. ἐνθα οἶον ἐπὶ τῆς ὁφείας μᾶλλον τέλος τῆς δυνάμει ἐστὶ, δυνά- 30 μαι λέγων τὴν ὁπτικὴν δυνάμει, αὐτὴν φημι τὴν ὅλως, τέλος δὲ καὶ ἐνέργειαν τὴν ὁρασιν. ὅπως δὲ ταῦτα λέγει, εἴρη) προσεχῶς. καὶ ἐστὶν ἴσον τὸ "ἐνθα δὲ μ. τ. τ. δ. ε." τῷ ἔτι μὲν καὶ ἡ ὕλη τέ- 35 λος, ἀλλὰ μᾶλλον τέλος ἐστὶν ἡ ὁρασις τῆς δυνάμει, τυχόντες τῆς ὁφείας.

ὁ δὲ καὶ εὐδαιμονία ἐν τῇ ψυχῇ ἐστὶν· ζῶν γὰρ ποῖα τις ἐστὶν... 1050 30. εἰ γὰρ τότε λέγομεν ἐνεργῆσαι τὴν εὐδαιμονία ὅταν τὸ εἶδος τῆς εὐδαιμονίας, αὐτὴν φημι τὴν εὐδαιμονίαν, ἀπολάβῃ, καὶ τὸ καταμήνιον τότε λέγομεν ἄνθρωπον ὅταν αὐτὸ τὸ εἶδος τῷ ἀνθρώπῳ ἀπολάβῃ, τί χρὴ ἄλλο μαρτυρεῖν ἢ ὅτι τὸ εἶδος ἐστὶν ἡ ἐνέργεια;

καὶ αἰεὶ ὅτως ὡς τῆς τῷ αἰεὶ κινῶντος· ἐκείνης γὰρ τῆς ἐνερ- 1050 35. γείας ὁ προηγῆ) ἐνέργεια, ἀλλὰ πρώτη πάντων καὶ αἰτία πάντων ἐστὶν. "ἀλλὰ μὴν καὶ κυριωτέρως· τὰ μὲν γὰρ αἰτία πρότερα τῇ ὕσσει τῶν φθαρτῶν." δεῖξας ὅτι ἡ ἐνέργεια δυνάμει προτέρα ἐστὶ καὶ λόγῳ καὶ χρόνῳ καὶ αἰτίᾳ, νῦν δεῖκνυσιν ὡς ὅτι ἀπλῶς ὅτως ἐστὶν προτέρα ἀλλὰ καὶ κυριωτέρως ἢ τιμωτέρως. ἡ δὲ δεῖξις πρῶσις διὰ τῶν τῶν ἐν τοῖς Τοπικῶς (3 1) παραδιδόμενων τό- 40 πων τύποι, λέγοντος ὅτι τὰ τοῖς κυριωτέροις καὶ κρείττεσιν ὑπάρ-

χοντα κυριώτερα ἐστὶ καὶ κρείττω. εἰ δὲ τὸτο, εἴπερ ἐστὶν ἡ ἐνέργεια ἐν τοῖς αἰδίοις, ἢ δὲ δύναμις ἐν τοῖς μὴ αἰδίοις, κρείττω δὲ τὰ αἰδία καὶ κυριώτερα, κρείττων ἄρα καὶ ἡ ἐνέργεια ἐν τοῖς αἰδίοις ὅσα δυνάμειος ὕσσης ἐν τοῖς μὴ αἰδίοις.

1050 β "ἔστι δ' ὑδ. δ. αἰδ." ἀλλ' ἐνέργεια, ὡς ἐν τῷ περὶ Ἑρμῆ- 5
7. νείας (c. 13) εἰρηῖ.

1050 β ὥστε εἴπερ δυνατὰ ἢ τὰ ἀπλῶς δυνάμενα φθαρῆναι ἢ τὰ 16
16. πῇ, ὑδὲν τῶν αἰδίων καὶ ἀπλῶς ἀφθάρτων δυνάμει ἐστὶν ἀπλῶς, ὡς δύνασθαι τὴν φύσιν αὐτὴ καὶ τὴν ὕσιν φθαρῆναι. καὶ τὰ μὴ ὑπερκόσμημα πάντα ὅτε ἀπλῶς εἰσὶ δυνάμει ὅτε κατὰ τι, τὰ δὲ 10
κυκλοφορητικά καὶ θεῖα σώματα κατὰ τι εἶναι δυνατὰ ὑδὲν κω-
λύει, οἷον ποῦν ἢ πῶ κτλ.

1050 β δῆλον ἄρα ὅτι ἐνέργεια εἰσὶ τὰ ἀπλῶς ἀφθάρτα καὶ ὁ δυνά- 18
18. μαι. ὅτε δὲ ὑδὲν τῶν ἀπλῶς αἰδίων ἐστὶ δυνάμει ὅτε τῶν ἐξ ἀνάγκης ὄντων. εἰ γὰρ δυνατὰ καὶ εἶναι καὶ μὴ εἶναι ἐνδέχεται, τὰ δ' 15
ἀναγκαῖα αἰεὶ ὡσαύτως ἔχει, ὑδὲν τῶν ἀναγκαίων ἀν εἶναι δυνά-
μει. τὸ δὲ "καὶ τοιαῦτα πρῶτα," λέγων ταῦτα τὰ αἰδία, ἴσον τῷ
ἀλλὰ μὴν ταῦτα πρῶτα εἰρηῖ καὶ εἰρηῖ τοῖς ἄνω· εἰπὼν γὰρ ὅτι ἐν
τοῖς πρῶτοις καὶ ἀφθάρτοις τὸ δυνάμει ἔκ ἐστι καὶ δεῖξας αὐτὸ ἐπὶ
γαγε "καίτοι ταῦτα πρ.," ὡς εἰ ἔλεγεν, ὅσα μὴ ὄν εἰσὶ πρῶτα, 20
ἐν τέτοις τὸ δυνάμει ἔκ ἔστω. ἀλλὰ μὴν τὰ αἰδία πρῶτα· ἐν
αὐτοῖς ἄρα τὸ δυνάμει ἔκ ἔστιν.

1050 β ὑδ' εἴ τι κινῶμενον αἰδίων, δύναμιν ἔχει τὴν μὴ εἶναι, ἀλλὰ 20
20. μόνον πόθεν ποῖ.

1050 β καὶ ὑδὲν κωλύει αἰδίων αὐτὸν ὄντα (τὸν ἥλιον) ἔχειν δύναμιν 25
22. τῆς, λέγων δὲ τὴν κινεῖσθαι πόθεν ποῖ. καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν δύναμιν
τὴν ἀπλῶς, ἀλλὰ μόνον τὴν πόθεν ποῖ, αἰεὶ ἐνεργεῖ ἥλιος καὶ ἡ σε-
λήνη, καὶ ὁ φοβητέον, ὡς Ἑμπεδοκλῆς καὶ οἱ περὶ αὐτὸν οἶον, μὴ
ποτε γῆ.

1050 β ὁ γὰρ ἐστὶν ἡ κίνησις αὐτοῖς περὶ δύναμιν τῆς ἀντιφάσεως· 30
25. ὁ γὰρ δυνάμενοι κινεῖσθαι δύνανται καὶ μὴ κινεῖσθαι.

1050 β ἡ γὰρ ὕσιν ὕλη καὶ δύναμις ὅσα ὑδ' ἐνέργεια αἰτία τῶν, 27
27. τυτέστιν ἡ ὕλη καὶ ὕσιν ἥτοι ἡ ὕλη ἐστὶν αἰτία τῶν, λέγων δὲ τὴν
κάνειν καὶ τὴν δύναμιν ἔχειν τῆς ἀντιφάσεως.

1050 β εἰπὼν ὅτι ἐν τοῖς αἰδίοις τὸ ἀπλῶς δυνάμει ἔκ ἔστιν, ἀλλ' εἰ 35
28. ἄρα, τὸ πῇ, λέγει ὅτι εἰ καὶ ἐν τοῖς φθαρτοῖς ἐστὶ τὸ δυνάμει, ἀλλ'
ὅν τὰ φθάρτα καὶ τὰ ἐν μεταβολῇ ὄντα μιμνῶσι τὰ ἀφθάρτα...
τὸ μὴ γὰρ πῶρ αἰεὶ συμπεριφέρει τῇ σεληνικῇ ἥτοι τῇ τῷ πατρὸς
φορῇ.

1050 β αἰ δ' ἄλλοι δύνανται ἄμα τῷ παρεῖναι ποιεῖν καὶ τῷ μὴ πα- 40
33. ρεῖναι μὴ ποιεῖν.

1050 β εἴπερ εἰσὶ φύσεις τινὲς ἢ ὕσιν οἷας λέγουσιν οἱ ἐν τοῖς λόγοις 34
34. ἥτοι τοῖς μαθήμασιν ἐντετραφότες, πολὺ μάλλον ἐπιστήμον εἶναι ἢ
τι ζῶον, εἴπερ αὐτοεπιστήμη· ταῦτα γὰρ τὸ κινῶμενον καὶ τὸ ἐπιστήμον
εἰσὶν ὕσιν καὶ ἐνέργεια, ἐκεῖνα δὲ, ἢ ἐπιστήμη καὶ ἡ κίνησις, δυνάμεις 45
εἰσὶ τῷ τ' ἐπιστήμονος καὶ τῷ κινῶμενου, μὴ δυνάμεναι καθ' αὐτὰς εἶναι.

1051 α ὁ γὰρ δύνανται ὑγιαίνειν, τὸτο καὶ νοσεῖν ἄμα. καὶ ὁ τὸτὸ φησιν 8
8. ὅτι ἄμα νοσεῖ καὶ ὑγιαίνει, ἀλλ' ὅτι ἄμα ἔχει τὴν τὸ νοσεῖν καὶ ὑγιαί-

νειν δύναμιν· ἡ αὐτὴ γὰρ δύναμις τὴν ὑγιαίνειν καὶ κάνειν καὶ τὴν νο-
σεῖν καὶ αἰνεῖσθαι, καὶ ὡς περ εἰρηῖ, ἢ μὴ τῶν ἐναντίων δύναμις ἄμα νοσεῖ
ὑπάρχει, τὰ δ' ἐναντία ἄμα καὶ τὰς ἐνεργείας ἀδύνατον ὑπάρχειν. 11

εἰπὼν δὲ ὅτι τῶν ἐναντίων ἀνάγκη θάτερον εἶναι ἀγαθόν, καὶ
ἐπάγει "τὸ δ. δ. ὁ μ. α. ἢ ὑδ. ἢ ἄρα ἐν. β." ἔστιν οἷμαι κατασκευῇ 12
12. τῷ ὅτι ἡ ἐνέργεια καὶ τῆς σπουδαίας δυνάμειος βελτίων ἐστὶν. ἀσα-
φῶς δὲ ὄντως ἐπαγγέλλει καὶ ματαιότητος δεόμενον. ἔστι δὲ τὸ μὴ διὰ
τῷ "τὸ δὲ δύνασθαι ὁμοίως ἀμφοτέρων ἢ ὑδ' ἄτερον" λεγόμενον τῷ
τον. τὸ τὴν δύναμιν ἔχον τὴν ὑγιαίνειν (ἔστω δὲ τὸτο εἰς ὑπὸ
δειγμα), τὸ ὅν τὴν δύναμιν ἔχον τὴν ὑγιαίνειν ὁμοίως ἔχει καὶ τὴν
νοσεῖν· εἰ δὲ μή, ὑδ' ἄτερον· διὰ τίνα γὰρ ποτε αἰτίαν ἔχει μὴ δύ-
ναμιν τὴν ὑγιαίνειν, μὴ ἐπίσης δ' ἔχει καὶ τὴν νοσεῖν; καὶ ὅτω δεῖξας
ὅτι ἀμφοτέρων τὴν δύναμιν ὁμοίως ἔχει, ὅπως διὰ τῶν συνηγε-
τὸ τὴν ἐνέργειαν βελτίων εἶναι καὶ τῆς σπουδαίας δυνάμειος, λίαν ἐστὶ
μεμελανωμένον. συνάγει δὲ οἷμαι ὅτωσι. τόπος παρεδόθη
αὐτῷ ἐν τοῖς Τοπικοῖς (3 5) λέγων "τὸ ἀμικτον τὴν χείρονος κρείτ-
τον καὶ βελτίων ἐστὶ τὴν μεμνημένον μὴ τὴν χείρονος." εἰ δὲ τῷ
ἀληθές, καὶ ἡ σπουδαία δύναμις μέμνηται τῇ τὴν χείρονος δυνάμει·
ὁ γὰρ ἔχων τὴν σπουδαίαν δύναμιν καὶ κατ' ἐκείνην πράττων καὶ ἐνε-
ργῶν περὶ τὰ σπουδαῖα, ὅτος ἐκ ἀπωλεσε τὴν τὴν χείρονος δύναμιν
ἀλλ' ἔχει αὐτήν, ὥστε τῇ σπουδαίᾳ δυνάμει ἐπιμέμνηται τῇ τὴν χεί-
ρονος δύναμιν. εἰ δὲ ἡ σπουδαία δύναμις ἐπιμέμνηται τῇ τὴν χεί-
ρονος δυνάμει, ἢ δὲ ἐνέργεια τὴν κρείττονος ὁ σύνεστι τῇ τὴν χείρονος
ἐνέργειᾳ, ἀλλ' ἔστιν εἰλικρινὴς καὶ ἀμικτος, κρείττων ἄρα ἐστὶ τῆς
σπουδαίας δυνάμειος διὰ τὸ τὰ ἀμικτα, ὡς ὁ τόπος διορίζεται, τῶν
μεμνημένων κρείττονα εἶναι. ἐμπαλιν δὲ ἐπὶ τῶν κακῶν ἡ ἐνέρ-
γεια τὴν κακὴν χείρονος ἐστὶ τῆς δυνάμειος, διότι ἡ δύναμις τὴν κακὴν
ἐπιμέμνηται τῇ τὴν ἀγαθὴν δυνάμει, ἢ δὲ τὴν κακὴν ἐνέργειαν ἀμικ-
τός ἐστὶ τῇ τὴν ἀγαθὴν ἐνέργειᾳ. δῆλον ἄρα ὅτι ἐκ ἐστὶ τὸ κακὸν
παρὰ τὰ πράγματα. τὸ Πλάτωνος λέγοντος ὅτι τὸ ἀγαθὸν ὄντος
φύσεως τινος, ὡς περ ὁ καθόλου ἄνθρωπος ὁ κατηγορούμενος καὶ
τῶν μερικῶν ἀνθρώπων ἕτερος ὢν αὐτῶν, ὅπως καὶ τὸ ἀγαθὸν ἐτε-
ρόν ἐστὶ τῶν καθ' ἕκαστα ἀγαθῶν καὶ λέγει κατ' αὐτῶν, τῶν δ'
ἐναντίων ἀν θάτερον ἢ, καὶ θάτερον ἐστὶν, ἔστιν ἄρα καὶ τὸ κακὸν ἐτε-
ρόν τι παρὰ τὰ καθ' ἕκαστα κατ' αὐτῶν λεγόμενον, λέγει ὁ Ἀρ-
στοτέλης ὅτι δῆλον ἐστὶ ἐκ τῶν δευχθέντων ὅτι ἐκ ἐστὶ τὸ κακὸν
παρὰ τὰ πράγματα. ἐκείνων γὰρ φάμεν εἶναι τι παρὰ τὰ καθ'
ἕκαστα ὅσα εἰσὶν ἐνέργεια, τὸ δὲ κακὸν τοσούτον δεῖ τὴν ἐνέργειαν
εἶναι ὅσον ὅτι καὶ χείρον ἐστὶ δυνάμειος. ὅτι δὲ ἐπὶ τῶν ἐνεργειῶν
λαμβάνεται τὸ κοινὸν δῆλον· λέγομεν γὰρ καθόλου ἄνθρωπον τῶν καθ'
ἕκαστα ἀνθρώπων ἐνεργείας ὄντων καὶ καθόλου ἵππον καὶ ἐπὶ τῶν ἀλ-
λων ὡσαύτως· καθόλου δὲ μὴ ἄνθρωπον ἢ μὴ ἵππον ὅ φάμεν διὰ
τὸ ζήτησις εἶναι τὸν μὴ ἄνθρωπον τὸν ἀνθρώπου καὶ τὸν μὴ ἵππον τὸν
ἵππου. εἰ δὲ καὶ τὸ κακὸν ζήτησις ἐστὶ τὸ ἀγαθὸν καὶ τῆς ἐνεργείας
καὶ παρυφίσταται τοῖς πράγμασι διὰ τὴν τῆς ὕλης ἀνεπιτηδεύτητα
(αὕτη γὰρ τὴν ἐνέργειαν καὶ τὸ ἀγαθὸν σκοποῦν ἔχουσα δεῖξας καὶ μὴ
δυσχερῆσαι ἔχουσα τὸ κακὸν καὶ τὴν ζήτησιν), ἐκ ἀν εἶναι τι κακὸν
παρὰ τὰ πράγματα. εἰ δὲ τὸ κακὸν διὰ τὴν ὕλην καὶ τὴν δύναμιν

παρυφίκα) τοῖς πράγμασι, καὶ ἔξω ἀμαρτήματα τῆς δυνάμεως, ἐν δὲ τοῖς αἰδοῖσι δέδεικται) ὅτι δύναμις ἔκ ἐστιν (ἐνεργεῖαι γὰρ εἰσι), ἔκ ἐστιν ἄρα ἐν ἐκείνοις ὅτε κακὸν ὅτε ἀμαρτήματα ὅτε διεφθαρμένον.

ἀντιλέγει πρὸς τὸς τὰ μαθήματα ἐνεργείας λέγοντας καὶ 5
21. ὁσίας, λέγων μὴ εἶναι ἐνεργείας ἀλλὰ δυνάμεις· τὰ δὲ δυνάμεις
ἔκ ὁσίας. καὶ λέγει ὅτι τὰ διαγράμματα ἐνεργεῖα διαρρύντες
εὐρίσκον), τυτέξιν ἐνεργήσας ὁ νῦς καὶ διαίρεσιν ποιησάμενος
εὐρίσκει αὐτὰ καὶ τὸ εἶναι αὐτοῖς δίδωσι. πρὸ δὲ τῷ ἐνεργῆσαι
δυνάμει εἰσὶν· εἰ γὰρ ἦσαν ἐνεργεῖα (τὸτο γὰρ ἐδήλωσε διὰ τὸ 10
"διηρημένα"), ἅμα τῷ θεάσασθαι τινα τὴν ἐν τῷ ἡμεκικλίῳ γω-
νίαν δὴλη ἂν ἦν αὐτῷ ὅτι ὁρθή ἐστιν.

διὰ τί, φησί, δύο ὄρθαι τρίγωνον; τυτέξιν διὰ τί τὸ τργῶνεν
αἱ τρεῖς γωνίαι δυσὶν ὄρθαι ἴσαι εἰσὶν;

ἐπεὶ δὲ ἀσαφῶς καὶ αἰνιγματωδῶς τὸ παράδειγμα ἐπὶ καὶ 15
22. τὴν συνήθη βραχυλογίαν αὐτῷ, ῥητέον ὅπως δέικνυ) ἐν τῷ τρίτῳ
τῶν Εὐκλείδου Στοιχειώσεων βιβλίῳ ὅτι ἡ ἐν ἡμεκικλίῳ γωνία
ὁρθή ἐστιν κτλ.

ἥτοι ἐκ τῷ ἐνεργεῖν ἡ δύναμις τῶν μαθημάτων εἰς ἐνεργεῖαν
31. ἄγει, καὶ ἐπὶ τούτῳ ποιῶντες γινώσκουσιν. δῆλον ἄρα καὶ ἐκ τούτων
ὅτι ἡ ἐνεργεῖα τῶν τὰ αὐτὰ ποιεῶν δυνάμεων προτέρα. ἡ δὲ
κατ' ἀριθμὸν ἐνεργεῖα δυνάμεως ὑτέρα, ὡς ἐπὶ τῷ Σωφρονίσκῳ
καὶ τῷ Σωκράτῳ ἐλέγομεν, τῷ δ' ἀριθμῷ ὑτέρα.

τῶν πραγμάτων τῶν μὴ ὄντων τοῦτων ὡς ἐνδέχεσθαι περὶ
4. αὐτὰ καὶ ἀληθεύειν καὶ ψεύδεσθαι, τῶν δὲ ὡς αἰ ἀληθεύειν, τῶν δὲ 25
ὡς αἰ ψεύδεσθαι, πρόκει) αὐτῷ περὶ τοῦτων διορίσαι, τίνα ἐστὶ
τὰ ἐν οἷς αἰ ἀληθεύομεν, καὶ τίνα τὰ ποτὲ μὴ ποτὲ δὲ μὴ, καὶ τίνα
τὰ ἐν οἷς αἰ ψεύδομεθα. πρῶτον δὲ διδάσκει ἀπλῶς καὶ καθόλου
πότε γίνε) ἡ ἀλήθεια καὶ πότε τὸ ψεῦδος· καὶ ὅτω λέγει περὶ ὧν
εἴπομεν προκεῖσθαι αὐτῷ εἰπεῖν.

ὁ μόνον δὲ ὄντα λέγει) τὸ μὴ ὄν λευκὸν μὴ δ' ἄρ, δυνάμενα
δὲ γενέσθαι, ἀλλὰ καὶ τάναντία, τυτέξιν ἀλλὰ λέγει) καὶ μὴ ὄντα·
τὸ γὰρ μὴ ὄν λευκὸν δυνάμενον δὲ γενέσθαι λέγει) καὶ μὴ ὄν. κυριώ-
τατα δὲ ὄν ἐστὶ τὸ ἀληθές, μὴ ὄν δὲ τὸ ψεῦδος.

ἄλλως δὲ ἐπὶ τῶν πραγμάτων ἐστὶ τὸ ὡς ἀληθῶς ὄν καὶ ἀλ- 35
λως ἐπὶ τῷ λόγῳ. ὅταν γὰρ ὑπάρχῃ τὸ καθῆξαι τῷ Σωκράτει, ἔστι
τὸ τοῦτον ἀληθές καὶ ὄν ἐπὶ τῷ πράγματι· ἐπὶ τῷ λόγῳ δὲ ἐστίν,
ὅταν ἐγὼ τὸ ὑπάρχειν περὶ αὐτὸν λέγω ὅτι ὑπάρχει αὐτῷ, οἷον
ὅταν φῶ ὅτι Σωκράτης καθῆξαι, ὑπάρχοντος αὐτῷ τῷ καθῆξαι·
ὡς ἀληθεύομεν, ὅταν μὴ τὸ διηρημένον καὶ μὴ ὑπάρχον τῷ Σω- 40
κράτει οἶμαι μὴ ὑπάρχειν, ψεύδομαι δὲ οἰόμενος ὑπάρχειν.
ἐπειδὴ ὅν ταυτὸ ὅτως ἔχει, πότε ἐστὶν ἡ ἔκ ἐστι τὸ ἀληθές λεγόμε-
νον ἢ ψεῦδος; τυτέξιν πότε ἐστὶν ἡ καταφασίς ἢ ἡ ἀπόφασις ἀλη-
θὲς καὶ πότε ἔκ ἐστι; καὶ ὁ γὰρ διὰ τὸς λόγους, ὡς ἐν τῷ δευτέρῳ τμή-
ματι τῷ περὶ Ἑρμηνείας δέδεικται) (c. 9), τὰ πράγματα ἐστίν, ἀλλὰ 45
διὰ τὰ πράγματα οἱ λόγοι ἀληθεύουσιν ἢ ψεύδον).

ἔστι δὲ τὸ μὴ εἶναι καὶ τὸ ἀληθές, ἔνα παλιν τότε ὑπομνησῶμεν,
τὸ συγκειῶσθαι τὸ κατηγορούμενον τῷ ὑποκειμένῳ καὶ ὄν εἶναι, τὸ δὲ

μὴ εἶναι καὶ τὸ ψεῦδος ἐστὶ τὸ μὴ συγκειῶσθαι ἀλλὰ πλεῖον εἶναι κα-
χωρισμένα ἀπ' ἀλλήλων. εἰ δὲ, ὡς περ εἶρη), τὰ μὴ αἰ σύγ-
κει) τὰ δὲ αἰ διήρη) τὰ δ' ἐνδέχε) τάναντία, περὶ μὴ τὰ ἐνδε-
χόμενα τάναντία ἢ αὐτὴ γίνε) ψευδὴς καὶ ἀληθὲς δέξαι.

καὶ ἔστι τὸ μὴ ἀληθές, ὅταν αὐτὸ θιγγάνῃ ὁ νῦς, τὸ δὲ ψεῦ- 1051
δος, ὅταν μὴ θιγγάνῃ, τυτέξιν ἄγνοια· καταχρηστικώτερον γὰρ 23.
ἀντὶ τῷ ἄγνοια εἶπε τὸ ψεῦδος. ὅτι δὲ ἐν τῇ λέξει τῇ "ἀλλ' ε.
τ. μ. ἀλ." τὸ δὲ ψεῦδος" τὸ ψεῦδος καταχρηστικώτερον καὶ κοινώ-
τερον ἀπὸ τῆς ἀγνοίας ἔλαβε, δῆλον πεποιθεῖν εἰπων, τὸ μὴ θιγγ-
γάνειν καὶ ζητῆσαι ἀληθές, ἥτοι τὸ θιγγεῖν καὶ φάσκειν ἔχειν, ἀλλ' ὅ
καταφασίς ἢ ἀπόφασις, ἀληθές, τὸ δ' ἀγνοεῖν ἐστὶ τὸ μὴ θιγγά-
νειν, ὡς τὸ ψεῦδος ἀντὶ τῷ ἀγνοεῖν εἰληπῇ.

καὶ συμβεβηκὸς δὲ ἐστὶν ἀπατηθῆναι, εἰ τις τὸ μὴ θιγγάνειν 1051
ἀπάτην βύλει) λέγειν. εἰσὶ δὲ πᾶσαι αἱ ἀπλαῖ ὁσίας ἐνεργεῖαι, 26.
ἀλλ' ὅ δυνάμεις.

"νῦν δὲ τὸ ὄν αὐτὸ ὅ γίνε)." καὶ εἴη ἂν λέγων ὅτι τὸ κυρίως ὄν 1051
καὶ ἡ ἀπλὴ ὑπερέσσις ὁσία καὶ ἀκινήτως κινῆσαι, ὁ πολυμήτερος θεός, 29.
ὅ γίνε) ὅδὲ φθείρε). ἡ τὸ "νῦν δὲ τὸ ὄν αὐτὸ ὅ γίνε) ὅδὲ φθείρε)"
ἴσον ἂν εἴη τῷ νῦν δὲ τὸ ὄν καὶ ὁ ὁσία τῶν ἀπλῶν, ὅποιον ἂν ποτε εἴη,
ὅ γίνε) ὅδὲ φθείρε). πᾶν γὰρ τὸ γινώμενον συνθετὸν ἐστὶν κτλ.

περὶ ταῦτα ἔκ ἐστιν ἀπατηθῆναι, ἀλλ' ἡ μὴ ἀπτεῖσθαι, καὶ ἔκ 1051
ἐστὶ τούτο ἀπάτη. καὶ ζητῶμεν τὸ τί ἐστὶ περὶ αὐτῶν ὅχ ὡς κατ- 31.
γορεύοντες αὐτῶν τι, ἀλλὰ μόνον νοῦντες καὶ οἰοῦντες ὁρῶντες. τὸ δὲ
ταῦτα οἷον ὁρᾶν ἐγγίνε) τοῖς εἰς ἄκρον ἐπιστήμης ἐλθούσι καὶ εὖ
ζητήσασιν. "τὸ δὲ εἶναι ὡς τὸ ἀληθές καὶ τὸ μὴ εἶναι ὡς τὸ ψεῦ-
δος, ἔκ μὲν ἐστίν, εἰ σύγκει), ἀληθές." τὸ ὄν τὸ ὡς ἀληθές, φησί,
καὶ τὸ μὴ ὄν τὸ ὡς τὸ ψεῦδος, ἔνα μὲν ἐστὶ τρόπον, εἰ σύγκει) ὁ
κατηγορούμενος τῷ ὑποκειμένῳ, καὶ φαῖ αὐτὸν συγκειῶσθαι, τούτο
ἐστὶν ὄν τὸ ὡς ἀληθές· εἰ δὲ μὴ σύγκει), λέγει) δὲ συγκειῶσθαι, μὴ
30 ὄν τὸ ὡς ψεῦδος. "τὸ δὲ ἔκ," τυτέξιν ἄλλον δὲ τρόπον, "εἴπερ ὄν,
ἔκως ἐστὶ," τυτέξιν εἴπερ ἐστὶν ἀπλῶν, ὅτως ἐστὶν ἡ περὶ αὐτὸ ἀλή-
θεια, ὅχ ὡς καταφάσκειν τι αὐτῷ ἀλλὰ κατὰ τινα φάσκειν αὐτὸ
νοεῖν καὶ οἷον ὁρᾶν. "εἰ δὲ μὴ ὅτως," δηλονότι εἰ δὲ μὴ ἐστὶν ἀπλῶν,
ἔκ ἐστὶ περὶ αὐτὸ τὸ ἀληθεύειν μόνον θιγγάνοντα.

ἄγνοια δὲ ὅχ οἷα ἡ τυφλότης, ὡς μὴ δυνθῆναι ποτε νοῆσαι, 1052
ἀλλὰ τοιαυτὴ οἷα ὑπάρχει ὅταν τις μὴ περὶ τῶς λογίζη). 2.

ἀλλὰ τί μὲν τί δ' ὅ, τυτέξιν ἄρτιον μὴ ἀριθμὸν ὑπολαμ- 1052
βάνειν πρῶτον μὴδὲν εἶναι ἐνδέχε), ἢ τινὰς μὴ εἶναι ἀρτίως πρῶ- 3.
τως τινὰς δὲ ὅ, καὶ τούτο ἐνδέχε). τὸ δὲ τὸν δύο λαβεῖν αὐτὸν καθ'
αὐτὸν καὶ ὑπολαμβάνειν αὐτὸν ποτὲ μὴ ἄρτιον πρῶτον ποτὲ δὲ ὅ
πρῶτον, ἔκ ἐνδέχε). τὸ δὲ "ὅ γὰρ ἔστι τινὰ μὴ τινὰ δὲ ὅ οἰήσε)"
τοῦτων ἂν εἴη· ὅ γὰρ οἰήσε) ὁ τὸς ἀριθμὸς, ὡς περ τὸ τρίγωνον,
ἀκινήτως οἰόμενος ὅτι τὸς μὴ ἀριθμὸς πρῶτος ὡν ποτὲ ἔστι καὶ μὴ
πρῶτος, ὁ δὲ κινημένος αὐτὸς οἰόμενος ὅτος τούτο πάσαι). ὡς ἡ
ἀληθεύσει, εἰ τὸν δύο ἄρτιον ὑπολαμβάνει, ἢ αἰ ψεύσει, εἰ μὴ
ὅτως αὐτὸν ἔχειν ὑπολήψεται).

μέχρι τῶν ὡδὲ πεπληρωθῇ αἱ εἰς τὸ Θ τῶν μὲν τὰ φυσικὰ
χολαί.

G g g g g

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΟ Ι.

1052^a Ἐπειὶ οἱ τὰς ἰδέας τιθέμενοι καὶ αὐτοὶν ἐδόξαζον, τὸτο λέ-
 15 γοντες εἶναι τὴν φύσιν αὐτὴ καὶ ἐν τούτῳ ἐσιώμας ἐν τῷ ἐν εἶναι
 (ὅδ' ἔστι ὡς περὶ ὁ Σωκράτης ἐν ἐν ὑπόκειν) αὐτός, κατηγορεῖται δὲ
 αὐτῷ τ' ἐν, ὅπως εἰλεγον καὶ ὡς τῷ αὐτοῦ ὑποκείναι τινὰ φύσιν,
 λέγεαδ' δὲ κατ' αὐτῆς τ' αὐτοῦ, ὅτε ὡς οἱ φυσικοὶ μίαν λέγον-
 5 τας τὴν ἀρχὴν ὑπετίθεν αὐτῇ πῦρ ἢ ὕδωρ ἢ ἀέρα, ἀλλ' ἐσιώμας
 αὐτὸ ἐν τῷ ἐν καὶ εἶναι αὐτὴ φύσιν τ' ἐν, μὴ δὲ ἐν αὐτὴ λέγοντες
 ἀλλὰ μόνον ἐν. καὶ ὅτω φίλον πῶς ταῦτα λέγουσι μαθεῖν, ἐν-
 τυγχάνετω τὴν ἐπεγραφόμενον Παρμενίδην ἢ περὶ ἰδεῶν τῷ Πλά-
 τωνος διάλογον) — ἐπειδὴ ὅν ταύτην εἶχον περὶ τῷ ἐνός τὴν ἐν-
 10 νοιαν, ζητῆσαι ἐν τῷ παρόντι βιβλίῳ προτίθεσθαι εἰ ἔστι τι τοῦτον
 ἐν ἡ μὴ.

ἐν τῷ Δ τῆσδε τῆς πραγματείας (c. 6) εἶρηκε περὶ τῶν τῷ
 ἐνός σηματομενών. . . οἱ συγκεφαλαιώμενοι τρόποι τῶν πρώτων
 καὶ καθ' αὐτὰ λεγομένων ἐν, τατέστιν οἱ πρώτοι τῶν τῷ ἐνός σημαι-
 15 νομένων τρόποι κτλ.

1052^a τ' ἐν κυρίως συνεχὲς ἐν λέγειν ἢ τ' ἀπλῶς ἐν συνεχές, ἢ τ'
 19 μάλιστα γὰρ τῇ φύσει συνεχὲς ἐν κτλ.

1052^a τοῦτον δ' ἂν εἴη τ' κυκλοφορητικὸν σῶμα.

21. γόμφῳ μὲν ἐστὶν ἐν ναῦς, κιβώτιον, συνδέσμων ὁ φάκελλος, 20
 1052^a 23. κἀλλη δὲ βιβλίον.

1052^a ὁ δὲ λέγει, τοῦτον ἐστὶν. δίδειν δ' ἐν τῷ Θ τῆς Φυσικῆς
 27. Ἀκροάσεως ὡς ἢ καὶ τόπον κινήσεως προτέρα ἐστὶ τῶν ἄλλων κινή-
 σεων, αὐξήσεως φθίσεως καὶ τῶν ἄλλων, τῆς δὲ καὶ τόπον πάλιν
 δίδειν ἐκείσε προτέρα ἢ κύκλῳ. τῶν ἐκείσε δειχθέντων λέγει, 25
 ἐπειδὴ τ' κυκλοφορικὸν σῶμα ἀρχὴν ἔχει ἐν αὐτῷ κινήσεως, ἢ
 δὲ κύκλῳ κινήσεως πρώτη ἐστὶ τῆς καὶ τόπον, ἥτις πάλιν ἢ καὶ τόπον
 πρώτη τῶν ἄλλων, τ' κυκλοφορικὸν σῶμα δῆλον ὅτι πρώτων ἐστὶ
 μέγεθος.

1052^a ἢ δὲ τῷ ἀδιαίρετον καὶ κυρίως ἐνός ἀδιαίρετός ἐστιν ἢ νόησις ἢ 30
 31. εἶδει ἢ ἀρεθμῷ, ὡς ἐξ ὧν λέγει, ὁ μὲν καθόλου ἄνθρωπος καὶ ἴππος
 καὶ ὅλως τὰ εἰδικώτατα εἶδη καὶ ὁ Σωκράτης καὶ ὁ Πλάτων καὶ ἀπλῶς
 τὰ ἄτομα εἰσιν ἐν, τ' δὲ ζῶον τ' καθόλου ἐν ἕκ ἐστιν, ὅτι διαίρειν
 εἰς τε τ' ζῶον πτηνὸν καὶ εἰς τ' ζῶον πεζὸν καὶ εἰς τ' ζῶον ἐνυδρον,
 ὧν αἱ νόησεις καὶ ἐπιστήμαι διαφοροί. ἄλλο γὰρ νόησις καὶ ἐπιστήμη 35
 ζῶον πτηνὸν καὶ ἄλλο ζῶον πεζόν. ὁ δὲ ἄνθρωπος ἢ διαίρειν εἰς
 ἕτερα εἶδη εἰδικώτατον ἐν εἶδος, ὅδ' ὁ καὶ μέρος διαίρειν. εἰ γὰρ ὁ
 εἰδικὸς ἢ διαίρειν, πολλῶν μᾶλλον οἱ καὶ μέρος ἄνθρωποι ἢ διαί-
 ρεθν' εἰς ἀνθρώπους. εἰ δὴ ἐν λέγομεν ὧν ἢ κινήσεως μία καὶ ὧν ἢ
 νόησις καὶ ἢ ἐπιστήμη ἢ αὐτῇ, ταῦτα δὲ διὰ τὸ εἶδος συμβαίνει, ἐν 40
 ἂν εἴη πρῶτον τ' ταῖς ὑσίοις αἰτίον τῷ ἐνός. τὸτο δ' ἐστὶ τ' εἶδος.

1052^b 2. δεῖ κατανοεῖν ὡς ἕτερα ἐστὶν ἢ φύσις τῷ ἐνός καὶ ἕτερα τῷ
 καθ' ὧν κατηγορεῖται.

1052^b 3. ζητεῖ ὅν ποῖον τε τῶν φυσικῶν πραγμάτων ἐν λέγειν, καὶ
 τί ἐστὶ τ' ἐν εἶναι, καὶ τίς ἐστιν ὁ λόγος καὶ ἢ φύσις τῷ ἐνός. τὸτο 45
 δὲ θεὸς ἐπάγει ὅτι τ' μὲν ἐν λέγειν τοσαυταχῶς ἑσχατῶς διωρίσθαι

(διωρίσθαι δὲ τετραχῶς), καὶ ἕκαστον τῶν ὄντων λέγειν ὅτι αἱ τῶν
 τῷ ἐνός διοριζόντων τρόπων ὑπάρξει. τ' δὲ ἐν εἶναι καὶ ἢ φύσις
 τῷ ἐνός ὅτι μὲν τούτων ἐν ὑπάρξει, λέγων "τότω", συνεχὲς φέ-
 σει, τ' ὅλον, τ' ἔχον μορφήν καὶ εἶδος καὶ ὅσα ἄλλα εἶρηξαι, ὅτι δὲ ἢ
 φύσις τῷ ἐνός ὑπάρξει ἄλλω τῷ ἐτέρῳ ὄντι τῶν ἀσπασίμων, 5
 ὅπερ ἕτερον ἐν ἐγγύς τῷ ὀνόματι ἐστὶ, τατέστι μᾶλλον τῶν ἄλλων
 τῷ ἐν ἐγγίξει καὶ πλησιέστερον ἐκείνων τῇ τῷ ἐνός ἐστὶ φύσις καὶ κυ-
 ριωτέρως τ' ἐν καὶ τούτω λέγειν, καὶ ἔστι μεταξὺ τῆς τῷ ἐνός φύ-
 σεως καὶ τῷ συνεχῶς καὶ τῷ ὅλῳ καὶ τῶν τοῦτων.

καὶ οἶμαι τ' "δυνάμει ἐκείνη" ἴσον ἐστὶ τῷ ἐκείνῳ, τό τε συνε-
 χὲς καὶ τὰ λοιπά, ὡς πρὸς τ' ἄλλο, ὁ καὶ μᾶλλον ἐγγύς ἐστι τῷ
 ὀνόματι, ἐξεταζόμενα δυνάμει εἰσὶν ἐν καὶ καθ' αὐτὰ ὅδ' ὅτι-
 των. μὴ ποτε δὲ ἐπειδή, ὡς ἐρεῖ, τ' ἐν, ὅπερ ἐγγύς τῷ ὀνόματι
 ἐστιν, ὅθεν ἄλλο τυγχάνει ἐν ἢ τ' μέτρον καὶ ἀρχὴ τῷ ποσὶ καὶ ἐν-
 10 σὴν, καὶ τούτω μάλιστα τ' μέτρον τῷ διωρισμένῳ ποσὶ, ὅπερ ἐστὶν ἢ
 μονάς, δι' ἣν λέγειν καὶ ἢ διέσεις ἐν καὶ μέτρον καὶ ἀρχὴ τῶν φθι-
 γων. . . μήποτε ἐν διὰ ταῦτα πύρρῳθεν ἤρξατο τούτω, λέγων
 ὅτι τῇ μονάδι ἐγγύς ἐστι τῷ ὀνόματι τὰ ἄλλα τὰ ἀσπασίμων,
 λίτρα καὶ διέσεις καὶ τὰ λοιπά, καὶ δυνάμει εἰσὶν ἐν καὶ καθ' αὐτὰ
 15 τ' δὲ ὡς περὶ ποιεῖν καὶ αἰτίαν εἰ δέοι λέγειν ἐπὶ τοῖς πραγμα-
 διορίζοντα" καὶ τὰ ἐξῆς συνεχὲς ἐστὶ τοῖς ἄνω τοῖς "δεῖ δὲ κατανοεῖν
 ὅτι ὅς ὡς αὐτῶς (ληπτέον) λέγεαδ' ποῖα τε ἐν λέγειν." καὶ ἐπὶ
 πᾶσα τῷ λόγῳ συνήχεια τοιαύτη. δεῖ κατανοεῖν ὅτι ἐτέρῳ ἐπὶ
 ζητῶσα ζητήσεως τὰ ὑποκείμενα, καθ' ὧν τ' ἐν λέγειν, καὶ ἐπὶ
 τ' ἐν εἶναι καὶ τὴν φύσιν καὶ τὴν ὑσίοις τῷ ἐνός ζητῶσα, ὅπερ καὶ
 περὶ ποιεῖν καὶ αἰτίαν. διαφέρει γὰρ τ' ζητῶν τίς φύσις καὶ λόγος
 ποιεῖν, ὅτι ἐξ ὅ πρώτῳ φέρε εἰπεῖν ἐλαχίστην καὶ εἰς ὁ ἔχων ἐλα-
 χιστον τὰ ἐκ τούτω ἀναλύειν, τῆς ζητήσεως, εἴπερ ζητεῖ τῶν
 ποιεῖν καὶ ἢ τοιαύτη φύσις κατηγορεῖται, καὶ τίς συνεχὲς ποιεῖν
 εἶναι, πότερον τῷ πυρὶ ἢ ἄλλῳ τινί. ὅτι δὲ διαφοροὶ αἱ τοιαύται
 20 ζητήσεως δῆλον. ἄλλον γὰρ ἀποδίδομεν τῷ πράγματι, λέγων ὅτι
 τῷ πυρός, ὅρον καὶ ἄλλον τῷ ὀνόματι, λέγων αὐτὸ τ' κατηγορεῖται
 ἥτοι τ' ποιεῖν.

τ' δὲ "ἐστὶ δ' ἴσως καθ' αὐτὸ καὶ τ' ἀπειρον" πρόσκειναι, ἐπειδὴ 25
 οἱ ἐν τ' ποιεῖν λέγοντες καὶ ἀπειρον αὐτὸ ὑπετίθεντο.

τ' δὲ "ὅδ' καὶ τ' ἐν εἶναι τ' ἀδιαίρετον ἐστὶν εἶναι," ὅτι ἐν-
 30 νήμι, ὅδε μίαν πρὸς τὰ προσεχῶς λεχθέντα ἀκολουθίαν ἔχει, ἀλλ'
 οἶμαι ἐπανάληψις ἐστὶ τῶν περὶ τῷ ἐνός, ὅσα ἀκολουθίαν ἔχει καὶ
 ποῖον ἐστὶν ἐκείνῳ τ' ἐν, ὅπερ μάλιστα ἐγγύς τῷ ὀνόματι ἐστὶ. καὶ
 εἴη ἂν λέγων διὰ τούτου, τ' ἐν εἶναι ἥτοι ἢ φύσις τῷ ἐνός, τατέ-
 35 τ' ἀδιαίρετον εἶναι, ὅπερ ἐν καὶ καθ' αὐτὸ ἐστὶν ἄλλὰ τῷ ἐνός, ὅ-
 θρωπος, εἰ τῶν, μονάς ἢ λίθος ἢ τι ἄλλο ἀδιαχώριστον ὅ, ὅπερ
 ἀδιαίρετον ἢ τῶν ἢ εἶδει ἢ διανοίᾳ ἢ τῷ ὅλῳ καὶ ἀδιαίρετον. καὶ
 40 δὲ ἐστὶ ταῦτα, εἶρηξαι πολλάκις. "μᾶλλον δὲ τ' μὲν εἶναι ἐκείνῳ γὰρ
 καὶ κυριώτερον. τ. π." μάλιστα δὲ τ' ἐν εἶναι καὶ ἢ φύσις τῷ ἐνός ἐστὶ
 τ' μέτρον τῷ ποσὶ. ἐστὶ γὰρ καὶ ψόφῳ καὶ μάλῳ μέτρον, ἀλλὰ καὶ

μῶτατα ἐν τῷ μέτρῳ τῷ ποσῷ ἐστὶ, καὶ τὸ αὐτὸ ἐστὶ τὸ ἐν, ὅπερ πρὸ
ἐλίου ἐλεγον ὅτι μάλιστα ἐγγίζει τῷ ὀνόματι τῷ πρώτῳ μέτρῳ
τῷ ποσῷ· ἐντεῦθεν γὰρ καὶ ἐπὶ τὰ ἄλλα ἐλήλυθε, καὶ λέγει· ἐν.

1052¹ ὥστε δὴλον ὅτι πᾶν ποσὸν ἢ ποσὸν τῷ ἐν γινώσκῃ, καὶ ὡς
2² πρώτῳ ποσῷ ἐστὶ τὰ ἀπαραμεινόμενα, εἴτε εἰκοσὶν εἴτε ἑκατὶν εἴτε
ἄλλος ὅστις ἀριθμὸς γινώσκῃ, τὸ αὐτὸ ἐστὶν ἢ ἀνάλογόν γε ἐν.

1052² εἰπὼν δὲ ὅτι ἐν μήκει, ἐν πλάτει καὶ ἐν βάθει, καὶ προαίεσις ἐν
26³ βάθει, ἐν τάχει, τὴν αἰτίαν τίθῃσιν ὅπως τὰς μὲν τρεῖς διαστάσεις
ἄρκεται, μᾶλλον πλάτος βάθος, ἐπὶ δὲ τῷ βάθει εἰπὼν βάθος ἕκ
εἴς καὶ κῦφον, ὁμοίως εἰπὼν τάχος ἕκ εἴς καὶ βραδύτητα. φησὶ
10 δὲ ὅτι βάθος εἰπὼν ἕκ εἴς καὶ κῦφότητα, καὶ τάχος εἰπὼν ἕκ
εἴς καὶ βραδύτητα, ὅτι τὸ βάθος δύναμις δὴλον καὶ τὸ κῦφον, καὶ
ἐστὶ κοινὸν ἀμφὸς τῷ τε βάθει καὶ τῷ κῦφῳ· ὡσαύτως καὶ τὸ
τάχος κτλ.

1053¹ πρὸς γὰρ τὸν ἐν Ῥόδῳ κολοσσὸν ἢ τὸν Κανίκασον τὸ ὅρος ἢ λί-
3² τρα ὑποπὸς βάθος αἰώησιν ἐμποιεῖ.

1053² ἐστὶ δὲ κίνησις ἀπλὴ καὶ ταχυτάτη καὶ διὰ τῷ βραχεῖα ἢ τῆς
8³ ἀπλῆως· αὕτη ἄρα μέτρον καὶ ἐν.

1053³ ἐπειδὴ τὸ μέτρον διττόν, ὅ τε λόγος αὐτῷ καὶ αὐτό, ὅταν ὅ τε
14⁴ λόγος τῷ πᾶν καὶ τὸ εἶδος αὐτῷ τὸ ἐν τῇ ψυχῇ ἡμῶν καὶ αὐτὸς ὁ
ἐκλύσας πᾶν καὶ, καὶ ἡ δὲ οὐκ ὁμοίως διττὴ, ὅ τε λόγος αὐτῆς καὶ τὸ
εἶδος καὶ αὐτὸς ὁ αἰωχῆς τοῖς ὡς φθόγγος, καὶ ἡ διάμετρος, τὸ τε
εἶδος αὐτῆς καὶ αὐτὴ ἡ γραμμὴ ἢ ἐν τῷδε τῷ τετραγώνῳ ὅσα, καὶ
ἐπὶ τῶν ἄλλων ὡσαύτως, λέγει ὅτι τὸ μέτρον ἕκ ἀεὶ τῷ ἀριθμῷ
ἐν ἔξῃ, ἀλλ' ἐνίοτε πλείω. αἱ δὲ οὐκ ἔστιν, φησὶ, δύο, ἀλλ' ἕξ
25⁵ καὶ τὴν ἀκρότητα· αὕτη γὰρ μία τῷ ἀριθμῷ ἐστὶν, ἀλλὰ μία μὲν αὐτῇ,
ἑτέρα δὲ καὶ τὴν λόγον καὶ τὸ εἶδος. καὶ αἱ φωναὶ (λέγων φωνὰς νῦν
τὰ στοιχεῖα τῶν φωνῶν, τὸ τε ἄλφα καὶ τὸ βῆτα καὶ τὰ λοιπὰ) πλείο-
νός εἰσιν, αὐτὸ τε τὸ ἄλφα καὶ τὸ ἐν τῷδε τῷ χάρτι γεγραμμέ-
νον... καὶ ἡ πλεοναχὶς δύσιν μετρεῖται μέγεθος ὅσα, εἴτε δακτύλος
30⁶ καὶ τὸ μετρεῖν εἴτε ἄλλο τι· διττὸν γὰρ καὶ αὐτὸ ἔστιν. δὴλον δὲ
γίνεσθαι ἐκ πάντων ὅτι μέτρον πάντων τὸ ἐν ἔξῃ· δέδεικται γὰρ ὅτι
πᾶν ὅπερ ἐν ὡς μέτρου τις χρῶται ὡς ἐν τῷδε τῷ χάρτι, ὅτι τὸ με-
τρεῖσθαι διαιρῶντες εἰς αὐτό, ὅταν τὸ δεκάπηνυ μέγεθος διαιρῶ-
ντες εἰς δέκα πᾶν καὶ, γνωρίζομεν τὸς ἐξ ὧν ἐστὶ πᾶν καὶ, ὅποσοι
35⁷ εἰσιν. διαιρεῖται δὲ τὸ δεκάπηνυ ἢ καὶ τὸ εἶδος ἢ καὶ τὸ ποσόν, καὶ μὲν
τὸ εἶδος, ὅταν διελωμεν αὐτὸ εἰς τὰς ἐξ ὧν συνίσταται, πυρὸς γῆς καὶ
τῶν μεταξὺ, ἢ εἰς τὸ μέγεθος τὸ τοιοῦτον· καὶ μέγεθος δὲ, ὅταν
διαιρεθῇ εἰς δέκα πᾶν καὶ. ὅταν μὲν ὅ ἐκ μέγεθος καθηγεμῶν ἐξη-
γῆται. μήποτε δὲ ἐπειδὴ, ὡς εἶρηται, ὁ πᾶν καὶ διττὸς λέγειται, τὸ
40⁸ τε εἶδος αὐτῷ καὶ ὁ λόγος καὶ ὅταν ὁ μερικὸς καὶ αἰωχῆς, λέγει ὅτι
τὸ δεκάπηνυ ἢ εἰς τὸς λόγους τῶν ἐν αὐτῷ δέκα πᾶν καὶ διαιρεῖται
ἐκ μέρους ἐν καὶ μέγεθος καὶ ἐν, ἢ καὶ εἰς τὸς λόγους, ἀλλὰ καὶ μέ-
γεθος διαιρεθὲν ἕκαστος ἐν ἐστὶ καὶ συνεχὲς ἀλλὰ πλείω, ὡς περὶ ἀν
ἐν Σωκράτη διελαιμῶν· εἰς τε τὸ ζῶον καὶ τὸ περὶ ὅσον, ἕνα καὶ
45⁹ συνεχὴ αὐτὸν διατρεφόμενον, εἰ δὲ εἰς κεφαλὴν καὶ χεῖρας διελαιμῶν,
ὁ τῇ ἐκαστῇ ἀλλὰ κατ' ἀλλήθειας ἕκαστος εἰς ἐστὶν. ὅπως καὶ ἐπὶ τῷ
δωδεκάπηνυ ἐστὶ· δὴλον ἔστι ὅτι ἐν ἀδιαίρετον.

ἀλλὰ τὴν μὲν μονάδα πάντῃ πάντως ἀδιαίρετον (λαμβάνο-1053¹⁰
μεν), τὴν δὲ ποδιαίαν ὡς πρὸς τὸ μετρεῖται μέγεθος καὶ πρὸς τὴν
αἰωχῆσιν· ἀναίωχτος γὰρ καὶ ἀμερὴς δοκεῖ πρὸς τὸ ὑπ' αὐτῆς μετρεῖ-
μενον, καθάπερ εἶρηται καὶ πρότερον περὶ αὐτῶν. καθ' αὐτὴν δ' ἢ
ποδιαία ὡς μέγεθος ἐπ' ἀπειρόν ἐστι διαίρεται. τὸ δὲ ἴσως πρὸς-
κει· ἢ διὰ τὸς λέγοντας ἐξ ἀτόμων συγκεισθαι τὰ μεγέθη, ἢ διὰ
τὴν ἀδιαίρετον τῷ τε ὀργάνῳ, ὡς χρεῖται εἰς τὴν τμήσιν, καὶ τῷ τέμ-
νοντος ζῶον, ἐπεὶ τῇ οὐκ αὐτὴ φύσει πᾶν μέγεθος τμητὸν ἐστὶν.

ὁ δ' ἀξιών τῷτο, λέγω δὲ τὸ λέγειν ὅτι ὡς περὶ τὸ μέτρον 1053¹¹
τῶν φωνῶν φωνῆς ἐστὶν, ὅταν καὶ τὸ μέτρον τῶν ἀριθμῶν ἀριθμὸς,
ἕξ ὁμοίως ἀξιών. ἀλλ' ὡς περὶ ἀν, εἶπερ ἔξῃ ὅτι τὸ τῶν μονάδων
μέτρον ἔξω μονάδες ἀλλὰ μὴ μονάδες, ψευδὸς ἀν ἔξῃ, ὅπως καὶ
ὁ τὸ τῶν ἀριθμῶν μέτρον ἀξιών ἀριθμὸν εἶναι ψευδὸς ἀξιών· οἱ
γὰρ ἀριθμοὶ μονάδες εἰσιν, τῶν δὲ μονάδων ἕκ ἀν εἰς μέτρον ὁ
ἀριθμὸς.

ἐπεὶ καὶ ἀλήθειαν ἢ τε ἐπιστήμη καὶ ἡ αἰωχῆς μετρεῖται ὑπὸ 1053¹²
τῶν πραγμάτων ἀλλ' ὁ μετρεῖται αὐτὰ· ὅπου γὰρ ἀν ὁρίσῃ ἤτοι
περιορίσῃ καὶ περικλείσῃ τὰ αἰωχῆς καὶ ἐπιστήμης, ἐκείσε ἴσῃ καὶ
περαιτέρω προβαίνειν ὁ δύναμις· δυσκολῶν γὰρ τιτων ὄντων
πραγμάτων ἄχρη τῶς αὐτοῖς πρόσκειται ἢ ἐπιστήμης, εἰκασὶ καὶ ὁλο-
δον διδύσιν, εἴτα ὡς περὶ ἀποφράττουσιν αὐτὴν καὶ περαιτέρω προ-
βαίνειν ἕκ εἰσῶν· ὡς ἐμέτρησαν τὴν δύναμιν αὐτῆς, καὶ ὅσον μὲν
ἡδύναστο χωρῆσαι, συνεχώρησαν τότε ἐφάπαξ, ὅσον δὲ μὴ,
ἐκάλυψαν. τῷτο δὲ συμβαίνει καὶ ἐπὶ τῆς αἰωχῆς· ὡς με-
τρεῖται ἀλλ' ὁ μετρεῖται, ἀλλὰ συμβαίνει ὡς περὶ ἀν εἰς τις ἐμὲ
μετρήσας ἔγνω τυχόν ὅτι ὁληχρὸς εἰμι, διὰ τὸ ὅτι τὸν πᾶν καὶ ἐμοὶ
ἐπιβαλεῖν, εἴτα ἐλεγον ὅτι ἐμαυτὸν ἐμέτρησα· καταχρηστικώτερον
γὰρ ἀν εἰπον τῷτο· διότι γὰρ ἔγνω ὅποσος εἰμι, τῷτο ἐμελλον λέ-
γειν, ἐπεὶ τῇ ἀληθείᾳ ἄλλος ἐμέτρησεν. ὅταν καὶ τὴν ἐπιστήμην
φαρμὶ μετρεῖν, ὅτι ποιεῖ ἡμᾶς εἰδέναι, ἐπεὶ μετρεῖται ὑπὸ τῶν
πραγμάτων.

ὡς περὶ τὸν ἀνθρωπινὸν μέτρον λέγων ὁ Πρωταγόρας, τὴν ἐπιστή- 1053¹³
μην φημὶ μέτρον καὶ τὴν αἰωχῆσιν, ὅταν λέγων περιττὸν καὶ σοφόν
δοκεῖ σοφόν τι λέγειν. τίς ὅν ἀνάγκη ἦν εἰπεῖν ὅτι ὁ ἀνθρωπῶς
μέτρον, ἀλλὰ μὴ ὅτι ἡ ἐπιστήμη καὶ ἡ αἰωχῆς... ὅτι μὲν ὅν τὸ
ἐν εἶναι μάλιστα ἐστὶ μέτρον καὶ κυριώτατα μέτρον τὸ ἐν τῷ ποσῷ
ἐν, δὴλον· ὅπερ μέτρον ἀφορίζουσιν ἤτοι ὀνομαζουσιν. ἢ ἀφορίζου-
σιν ἀντὶ τῷ γινώσκοντι καὶ τὸ ὄνομα τῷ ἐνός. ἢ τὸ ἀφορίζουσιν ἀντὶ
τῷ χωρίζουσιν ἀπὸ τῶν ὑπ' αὐτῷ μετρεμῶν καὶ τὸ ὄνομα τῷ
ἐνός· τὰ γὰρ μεμετρημένα ἢ διαμήκη καὶ τὴν δύναμιν λέγειται ἢ τρι-
μήνη καὶ τὴν τριάδα ἢ καὶ ἄλλων ὀντωσὶν ἀριθμῶν, μόνον δὲ τὸ
μετρεῖν, αὐτὸ δὲ τὸ μέτρον, καὶ τὴν μονάδα ὀνομασθαι ἐν ἀπασιν
τοῖς μετρεμμένοις.

καὶ πῶς δὲ γνωριμώτερον λεχθῆναι· ἄρα ὡς περὶ οἱ περὶ φύ- 1053¹⁴
σεως φασιν· ἐκείνων γὰρ ὁ μὲν Ἐμπεδοκλῆς ἐν τῇ φιλοσοφίᾳ ἔρκεται,
Ἀναξίμανδρος δὲ τὴν ἀέρα, ἄλλοι δὲ τὸ ἕρπον.

κοινὸν γὰρ ἐστὶ τὸ παρὰ τὰ πολλὰ καὶ καὶ τῶν πολλῶν λεγόμε- 1053¹⁵
νον, καὶ μόνον καταγέρημα καὶ ὄνομα, ἀλλ' ὁ φύσις τις.

1053^b ἐν τῷ Ζ τῆσδε τῆς πραγματείας.

17. λέγει γένη ἢ τὰ δέκα γενεώτατα, ἢ ἀπλῶς πᾶν ὃ ἐν εἶν
1053^b 20. καθόλου.

1053^b 30. ζήτησις ἢ φωτὶς τὸ σκοτὸς ἐστίν. ταῦτα δὲ παρελκοντά
ἐστίν, τὸ τε ὅτι ἐκ τῷ λευκῷ καὶ τῷ μελανῷ ἐστὶ τὰ ἄλλα, καὶ τὸ ὅτι
τὸ μέλαν ζήτησις ἐστὶ τῷ λευκῷ ὡς περ καὶ τὸ σκοτὸς φωτός· ὅθεν
μίαν ἢ κατ' ἐμὲ ἀκολουθίαν ἔχει πρὸς τὰ λεγόμενα. ἔστι μὲν ὅν,
ὡς εἶρη, ἐν χρωμασί τινι τὸ ἐν, ὅσον λευκόν, ὥς ἐι πάντα τὰ
ὄντα χρώματα ἦν καὶ μηδὲν ἦν τῶν ἄλλων, ἦν ἂν ἀριθμὸς τις τὰ
ὄντα, τυτέστιν ἦν ἂν ἀριθμὸς τις τῶν χρωμάτων. αὐτὸς δὲ εἶπεν
"ἦν ἂν ἀριθμὸς," εἶτα ἐπήγαγεν "ἀλλὰ τίτων;" καὶ ἐρωτήσας διὰ
τῷ "ἀλλὰ τίτων;" ἀποκρίνετο λέγων δηλονότι χρωμάτων, ὡς εἰ
ἔλεγεν ὅτι ἕκ αὐτὸ τῷ ἀριθμῷ ἦν ἂν, ἀλλ' ἀριθμὸς χρωμάτων.
ὅτι δὲ ἀριθμὸς ἂν ἦν τῶν χρωμάτων, δηλον.

1054^a ἀλλὰ καὶ εἰ πάντα τὰ ὄντα φθόγγου ἦσαν, ἦν ἂν ἀριθμὸς τῶν
1. ζοιχείων, ὧν εἰσὶν οἱ φθόγγου, καὶ τὸ ἐν τὸ μέτρον τῶν ζοιχείων,
φωνῶν δηλαδὴ ἢ σύμφωνον.

1054^a 5. "ὡς" εἶπερ — ἀριθμῶν ὄντων," καὶ ἐν ἅπασιν ἑνὸς τινος, καὶ
ἔστιν ἐπὶ πάντων τῶν ταύτων ἀριθμὸς, καὶ τὸ ἐν τινος ἀριθμὸς καὶ
τινὸς ἑν, καὶ ἕκ ἐν τῷ αὐτῷ ἐν τῷ ἐν εἶναι ὑπόστασις. δεδειγμένον
ἂν εἴη ἐκ τούτων ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν ὑποῶν ὅπως ἔχειν ἀνάγκη πᾶσα.

1054^a 16. καὶ τῷ — τῷ ἀνθρ. οἶμαι δ' ἔνθα σὶν τινα δυναμένην φέρεσθαι
πρὸς τὴν διακρίνεται λόγον ὅτι τὸ ἐν ἕκ ἔστιν αὐτὸ καθ' αὐτὸ ὑπόστασις
τις, διὰ τούτου λύει. ἢ δὲ ἔνθα σὶς τοιαύτη τις ἂν εἴη. εἰ μὴ ἐστὶ
τὸ ἐν φύσιν τις ἀλλ' ὄνομα μόνον, πῶς φαίμεν ὅτι τὸ ζῶον ἔστιν ἐν καὶ
κατηγορεῖται μὲν τὸ ἐστὶ καὶ τῷ ζῶν, προσκατηγορεῖται δὲ τῷ ἐστὶ τὸ
ἔν; ὁμοίως φαίμεν ὅτι ἔστιν ὁ ἀνθρώπος εἰς καὶ γένεον· κἀνταῦθα
τρίτον προσκατηγορούμενον τὸ εἶς· ὡς ἐστὶ τὸ ἐν, ὃ καὶ τῷ ζῶν ἢ
τῷ ἀνθρώπῳ ἐκατηγορήθη, ἕτερον αὐτῶν ὅν καὶ φύσιν τις καὶ ὑπόστασις.
λύει ὅν ταύτην τὴν ἔνθα σὶν, λέγων ὅτι διὰ τὸ προσκατηγορεῖσθαι κτλ.
ὡς περ ἢ ὅτι τὸ ἐστὶ φύσιν τις ἐστὶν αὐτὴ καθ' αὐτὴν καὶ ὅτι κατη-
γορεῖται τῷ ἀνθρώπῳ, ὅπως ὑπὸ τὸ ἐν. καὶ διὰ τούτου τὸ ἀνθρώπος
ταυτόν ἐστι τῷ εἶς ἀνθρώπος, καὶ τὸ ἐν εἶναι ταυτόν ἐστι τῷ ἑκάστω
εἶναι· τὸ ἢ ἐν εἶναι ταυτόν ἐστι τῷ ἐν ἰσπῳ.

1054^a 20. καὶ ταῦτα δείκνυσιν ὅτι ἕκ ἔστι τὸ ἐν ὑπόστασις, εἶπερ τῇ ὑπόστασις ὑπὸ ἐν
ἀντίκεινται.

1054^a 23. ἐπεὶ δὲ αἱ ἀντιθέσεις τετραχῶς, τὸ ἐν καὶ τὰ πολλὰ ὡς τὰ
ἐναντία ἀντίκεινται, καὶ ὅτε ὡς τὰ πρὸς τι ὅτε ὡς ἔστι καὶ ζήτησις
ὅτε ὡς κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν. εἰ δὲ τούτου, ἕκ ἂν εἴη τὸ ἐν ὑπόστασις,
εἶπερ μηδὲν ἐστὶ τῇ ὑπόστασις ἐναντίον.

1054^a 29. "ἔστι — διαγράφωμεν." πεποίηκε ἢ διαίρεσιν ἐν τοῖς περὶ
τ' Αγαθῷ, ὡς καὶ ἐν ἄλλοις ἀπομνημονεύει, ὅτι ἔστι ἅπαντα τὰ ἐναντία εἰς
τε τὸ πλεονέκτη καὶ τὸ ἐν ἀνέγαγεν. ἔστι δὲ τῷ μὲν ἐνὸς τὸ τε ταύτην καὶ
ὁμοίον καὶ ἴσον, τῷ δὲ πλεονέκτη τὸ ἕτερον καὶ ἀνέμοιον καὶ ἀνίσον.

1054^a 30. τῷ ἐπιγραφόμενῳ περὶ τ' Αγαθῷ βιβλίῳ, ὃ· νῦν ἕκ ἔστιν
εὐρισκόμενον. cod. Reg.

1054^a 32. ὅτι δὲ τὸ ταύτην πολλαχῶς λέγετο, λέγει ὅτι ἔνα μὲν τρόπον
λέγετο τὸ κατ' ἀριθμὸν, ἢ λέγομεν ἐπὶ τοῦ ταύτου· λέγομεν

γὰρ ποτε ὅτι τὸ μουσικὸν ταυτόν ἐστι τῷ λευκῷ διὰ τὸ ἐν Σωκρά-
την, ἐν ᾧ ἐστὶ, τὸν αὐτὸν εἶναι καὶ ἔνα τῷ ἀριθμῷ. ἄλλον δὲ τῷ
ποτε τὸ ταύτην λέγει, ἂν καὶ λόγῳ καὶ ἀριθμῷ ἢ· σὺ ἢ σαυτῷ καὶ τῷ
εἶδει καὶ τῷ ἀριθμῷ (τούτω ἢ δηλωτικῶν ἐστὶ τὸ καὶ τῇ ὕλῃ ταύτης) ἢ
αὐτὸς καὶ εἶς. ἔστι ταῦτα λέγει ὡς ὁ λόγος τῆς πρώτης ὑπόστασις
(λέγων πρώτην ὑπόστασιν τὴν προσεχῆ ὑπόστασιν) εἰς ἐστίν, ὅσον αἱ ἰσο-
γραμμαι εὐθεῖαι αἱ αὐταὶ λέγονται διὰ τὸ ἴσον. ὁμοίως ταῦτα
λέγονται τὰ ἴσα καὶ ἰσαγώνια τετραγώνια, καίτοι πλείω· ἀλλ' ἢ
ισότης ἐνότης τις ἐν τούτοις ἐστὶ καὶ ἐνὶ αὐτῷ καὶ ταῦτα ἀπεργάζε-
ται τε καὶ ποιεῖ... ὁμοία ὅν, φησὶ, λέγονται ἂν μὴ ταῦτα ἀπλῶς
ὄντα ἀλλὰ κατὰ τι διαφέροντα, τυγχάνοντα δὲ μὴ διάφορα ἐξ
τῆς ὑπόστασις καὶ τὸ εἶδος, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ μὲν ἔχοντα εἶδος, καὶ δὲ τὰ σύν-
θετα διαφέροντα· καὶ ἢ Σωκράτης καὶ Πλάτων ὡς ἀνθρώπων ἀδι-
φοροι, ὡς δὲ ἄτομοι διάφοροι. τούτω ἢ ἐδήλωσε διὰ τῷ "μὴ
καὶ τῆς ὑπόστασις ἀδιάφορα τὴν συγκριμένην."

τὰ δ' ὁμοία λέγει ἢ ἂν τὰ πλείω ἔχῃ τὰ αὐτά, ἢ ἂν πλείω
πρόχειρα, λέγων "πρόχειρα" τὰ μάλλον τῇ αἰσθησί ὑπερέχοντα.

διὰ τούτων πρόκειται δεῖξαι ὅπως τὸ ἄλλο καὶ τὸ ἕτερον ἔχειται
πρὸς τὸ ταυτόν. καὶ ἐρεῖ ὅτι τὸ μὲν ἄλλο ἀντίκειται τῷ ταύτῳ, καὶ
διὰ τούτου ἐπὶ πάντων καὶ ὄντων καὶ μὴ ὄντων λέγονται, καὶ διακρίνεται
ψευδὸς καὶ τὴν ἀλήθειαν. τούτω δὲ, λέγω δὴ τὸ ἐπὶ πάντων δια-
κρίνεται τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψευδὸς, ἰδιῶν ἐστὶ τῶν ἀντιφατικῶς ἀπομνη-
μων. τὸ δὲ ἕτερον καὶ ταύτην ὅτι διακρίνεται ἐπὶ πάντων τῶν ὄντων καὶ
μὴ ὄντων τὸ ἀληθὲς καὶ ψευδὸς, ἀλλ' ἐπὶ μόνων τῶν ὄντων. εἰ δὲ
τούτω, ἕκ ἀντιφατικῶς ἀντίκεινται. τὸ μὲν ἄλλο, φησὶ, καὶ τὸ αὐτὸ
ἀντίκειται, καὶ ἐπὶ τούτῳ ἅπαν πρὸς ἅπαν ἢ ταύτην ἢ ἄλλο· πᾶν ἢ
καὶ ὅν καὶ μὴ ὅν πρὸς ἅπαν ἢ ταύτην ἐστὶν ἢ ἄλλο· εὐθέως τὸ μὴ ὅν
πρὸς τὸ ὅν ἄλλο ἐστίν. εἰπὼν δὲ ὅτι τὸ ἄλλο καὶ τὸ ταύτην ἀντίκειται,
πρὸ τῷ εἰπεῖν πῶς τὸ ἕτερον ἔχει πρὸς τὸ ταυτόν, μεταξὺ πᾶσι
περὶ τῷ ὁμοίῳ λέγει, λέγων "τὸ δὲ ἂν μὴ καὶ ἢ ὕλη καὶ ὁ λόγος
ἴδιος," λέγων "ἴδιος" τὸ ἕτερον. καὶ εἴη ἂν λέγων ὅτι εἰ μὴ καὶ ἢ
ὕλη καὶ ὁ λόγος, τυτέστιν εἰ μὴ διάφορος ἐστὶν ἢ ὁ λόγος ἢ ἢ ὕλη
ὁ λέγει ὁμοίον. ἂν ἢ καὶ ὁ λόγος καὶ ἢ ὕλη εἰσὶ τὰ αὐτά, ὁ
λέγων ὁμοία ἀλλὰ ταῦτα. ταῦτοι ἢ λέγονται οἱ χαλκοὶ ἀνθρώ-
ποι, ἀλλ' ἔχ' ὁμοίον, ἐπεὶ καὶ τὸ εἶδος καὶ τὴν ὕλην τὰ αὐτὰ ἔχοντα.
ἂν δὲ ὁ μὲν ἢ χαλκὸς ὁ δὲ χρυσοῦς, λέγονται ὁμοίον· διακρίνεται
καὶ τὴν ὕλην. πᾶσι εἰ εἴη τρίπους καὶ λέβης ἀμφοτέροις ἐκ χαλκοῦ,
λέγονται καὶ ὅτι ὁμοίον, ὅτι τῷ εἶδει διαφέροντες τῇ ὕλῃ ἀδιάφο-
ροι εἰσιν. λέγει δὲ ὁμοίον καὶ τὸ πλησιαιτέρον· λέγουσι ἢ ὁμοίον τὸ
πρῶτον χρώμα τῷ φαικῷ· πλησιαιτέρον γὰρ ἐστὶν ἢ πρὸς
ἀλμυρόν. πᾶσι ἢ βήτη εὐθεῖα πρὸς βήτην ὁμοίον λέγει, ὡς ὁ
τοῖς μαθηματικῶς. ταῦτα μεταξὺ περὶ τῷ ὁμοίῳ παρεμβάλλει,
λέγει περὶ τῷ ἐτέρῳ καὶ τῷ ταύτῳ. "τὸ μὲν ἔστω τ. πρὸς ἅπαν λέ-
γει, ὅσα καὶ ἐν καὶ ὄν," τυτέστιν ὅσα εἰσὶ καὶ ἐν καὶ ὄν, καὶ ταῦτα λέ-
γει ἢ ἕτερον.

τυτέστιν ὅσα εἰσὶ καὶ ἐν καὶ ὄν, καὶ ταῦτα λέγει ἢ ἕτερον. ἐπὶ
δὲ τῶν μὴ ὄντων ὁ λέγει. καὶ τὴν αἰτίαν συντόμως ἐπήγαγεν αὐτῷ.

ἡ ἢ ἀντίφασίς ἐστι τὸ ταῦτόν, ἴσον λέγων τῷ ὅτι ἢ ἀντιφα-
ταῶς ἀντίκειναι τὸ ταῦτόν καὶ ἕτερον, ἵνα λέγηται καὶ ἐπὶ τῶν μὴ
ὄντων. ὥστε τὸ ταῦτόν καὶ ἕτερον ἢ ἐν θέλει εἶναι ἢ ὅχι ἐν, ὑπάρχον
καὶ ἐν καὶ ὄν. καὶ συμπεραίνει λέγων, τὸ μὴ ἕτερον καὶ ταῦτόν ὅπως
ἀντίκειναι ὡς ἐπὶ μόνων τῶν ὄντων τὸ μὴ ἀληθεύειν λεγόμενον τὸ
δὲ μὴ.

ὁ δὲ λέγει, οἶμαι, τοῦτόν ἐστιν. τὸ δὲ διάφορον πῶς τινὲ κα-
τακρινεῖται· ὁ ἢ ἵππος τῷ ἀνθρώπῳ διαφέρει, καὶ ὅμως κοινωνοῦσι
καὶ τὸ ζῶον, ὥστε ἀνάγκη ταῦτό τι εἶναι, καθὼ κοινωνοῦσι διαφέ-
ροντα ὄντα. "τὸτο δὲ τὸ ταῦτόν," τῷ τῷ τὸτο δὲ καθ' ὅ κοινωνοῦσι
διαφορεῖ ὄντα, ἢ γένος ἢ εἶδος ἐστιν. ὁ μὲν Σωκράτης καὶ Πλάτων
διαφοροῖ ὄντες τῷ εἶδει καὶ τῷ γένει κοινωνοῦσιν, ἵππος δὲ καὶ ἀνθρώ-
πος τῷ γένει μόνον. αὐτὸς δὲ φησιν ὅτι γένει μὴ ὡν μὴ ἐστὶ κοινὴ
ὕλη· σημειῖον δὲ ὅτι ἐκ ἐστὶ γένεσις εἰς ἀλλήλα. ὅτε ἢ ἡ ὕλη
κοινὴ γίνεται ὅτε τὸ ποσὸν ὕλη, ὥσπερ ὁ ἀήρ ὕδωρ καὶ τὸ ὕδωρ ἀήρ.
εἶδει δὲ διαφέρουσι, φησὶν, ὡν τὸ αὐτὸ γένος. γένος δὲ ἐστὶ, φη-
σὶν, ἐν ᾧ ἀμφοτέρω τὰ διαφορά καὶ τὴν ὕλην ταῦτόν εἰσιν· ἵπ-
πος ἢ καὶ ἀνθρώπος καὶ τὴν τῷ ζῶον ὕλην οἱ αὐτοί. ὥστε καὶ τὰναν-
τία διαφορά· κοινὸν ἢ ἔχουσιν τὸ ὑποκαίμενον τὴν ὕλην, ὥσπερ
ἀνθρώπος καὶ ἵππος τὸ ζῶον, πορρωτέρω δὲ τῆς ὕλης.

"τὰ δ' ἐν τῇ αὐτῇ συσχηματίζονται," τῷ τῷ τὰ δὲ ὅμοια ἐν τῇ
αὐτῇ τυγχάνουσι σειρᾶς, ὥστε ἐν τῷ αὐτῷ γένει καὶ τὰ αὐτὰ τῷ
γένει. εἴρηται δ' ἐν τῷ Δ ποῦ φαμεν ταῦτά τῷ γένει (c. 9).

οἶμαι δὲ γένος ὡν λέγειν τὴν ὕλην. καὶ εἴη ἂν λέγων ὅτι τὰ
γένει διαφέροντα, ἀντὶ τῷ τὰ μὴ τὴν αὐτὴν ἔχοντα ὕλην, ὡς ἡ
ὕλη καὶ τὸ ποσόν, ἐκ ἔχει ὁδὸν εἰς ἀλλήλα ὅθεν γίνονται ἐξ ἀλλήλων,
ἀλλ' ἀπέχει πλείονος, καὶ ὁ συμβλητὰ, τῷ τῷ ὅθεν αὐτοῖς κοινόν·
συμβλητὰ ἢ ἐν τῇ περὶ Γενέσεως καὶ Φθορᾶς (2 4 et 5) λέγει τὰ
ἔχοντα κοινόν τι.

γίνεται μὲν ἢ ἐκ φαῦ λευκόν, ἀλλ' ἐκ ἐστὶ τὸ φαῖον καὶ τὸ λευ-
κὸν ἢ ἐχάτη καὶ πλείονος ἀπέχουσα ἐναντιότης, ἀλλὰ τὸ λευκόν καὶ
μέλαν· ἀλλ' ὅμως τὸ λευκόν ἐκ τῷ φαῖ ὡς ἐξ ἐχάτου γίνεται.
ὥστε τῶν κυρίως ἐχάτων ἐστὶ τὸ διάστημα μέγιστον. εἰ δὲ τὰ ἐναντία
ἔχοντα, τὸ δὲ τῶν ἐχάτων διάστημα μέγιστον, τῶν ἐναντίων ἄρα
τὸ διάστημα μέγιστον, καὶ ὡς ἄρα ἐλέγετο, ὅτι ἡ μέγιστη διαφορά
ἐστὶν ἡ ἐναντιότης.

ἐπεὶ δὲ πολλαχῶς λέγειται τὰ ἐναντία (εἴρηται) γὰρ ὅτι τὰ
ἐναντία λέγειται τὰ ἐν τῷ αὐτῷ γένει ὄντα καὶ τὰ ἐν τῷ αὐτῷ ὑπο-
καίμεν καὶ τὰ ὑπὸ τὴν αὐτὴν δύναμιν, καὶ ὅσα ἄλλα εἴρηται ἐν τῷ
Δ (10), ὅτε περὶ τούτων λέγειται ἐπεὶ ὡν πολλαχῶς λέγειται, ἀκο-
λουθῆσαι αὐτοῖς τὸ τελείως ὅπως, ὡς ἂν καὶ τὸ ἐναντίως εἶναι ὑπάρ-
χοι αὐτοῖς· εἰ ἢ ὑπάρχοι αὐτοῖς τὸ ἐναντία εἶναι διὰ τὸ ἐν τῇ
αὐτῇ δύναμει εἶναι, καὶ τελείως ὅπως ὑπάρξει, οἷον τοῖς μὴ ἐνα-
ντίως ἐν τῷ αὐτῷ γένει ὅπως ἀκολουθῆσαι τὸ τελείως ὡς· τέλος δὲ
ἐναντιότης τῶν ἐν τῷ αὐτῷ γένει ὄντων ἐστὶν, ἥς μὴδὲν ἐστὶν
ἔξω λαβεῖν. πάλιν τελείως ἐναντιότης ἐστὶ τῶν ὑπὸ διαφορά
γόντων ὄντων, ἥς μὴδὲν ἐστὶν ἔξω λαβεῖν τι. καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων
μοίως.

παντὸς δὲ ἐνὸς διαστήματος δύο τὰ ἔχοντα.

1055 a

ὅπερ ἡμεῖς προείπομεν, αὐτὸς ὡν λέγει. φησὶ ἢ ὅτι ὁ
ὁρισμὸς τῶν ἐν τῷ αὐτῷ γένει ἐναντίων ἀληθεύσει καὶ ἐν τοῖς ὑπὸ
τὴν αὐτὴν δύναμιν καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις· καὶ ἢ ἡ ἐν αὐτοῖς τελείως

διαφορὰ πλείονος διαφέρει. ὥστε ῥητέον ὡς τελείως διαφορά τῶν
ὑπὸ τὴν αὐτὴν δύναμιν ἐστιν, ἥς μὴδὲν ἐστὶν ἔξω τι λαβεῖν· καὶ ἐπὶ
τῶν ἄλλων ὡσαύτως. τὸ δὲ "δέδεικεν" ἢ — διαφορά, οἶμαι, λύ-
σις ἐστὶν ἐνστάσεως δυναμένης φέρειν πρὸς τὸν ἐν ἐν ἐναντίον λέ-
γοντα λόγον· εἴποι ἢ ἂν τις ὡς εἰ διὰ τούτου ἐν ἐν ἐναντίον, ὅτι
τὰ πλείονος ἀλλήλων διεστραγμένα δύο εἰσιν, ἰδὼν πλείονος ἀφέστηκε
τῷ λευκῷ τὸ μέλαν, ἀλλ' ἐπὶ μάλλον ἢ γραμμῇ· τί ἢ κοινὸν
γραμμῆς καὶ λευκοῦ; ὥστε δύο καὶ πολλὰ ἀφεστραγμένα ἐστὶ τῷ λευκῷ,
τό τε μέλαν καὶ ἡ γραμμῇ· εἰ δὲ τούτο, καὶ δύο ἐναντία ἐστὶν αὐτῷ.
πρὸς ταύτην ὡν οἶμαι τὴν ἐνστάσιν τούτου ἐπὶ καὶ τὸ λέγον "δέδεικεν"
ἢ κατὰ, τῷ τῷ τὰ ὑπὸ ἕτερα γένει καὶ μὴ ὑπὸ ἀλλήλα ὄντα ὅτι
ἀντιτιθέναι, ἀλλὰ τὰ ὑπὸ τὸ αὐτό.

"τούτῃ δ' αὐτῇ μετρίᾳ," τῷ τῷ τῷ δ' ἐν τῷ αὐτῷ γένει ὄντων
αὐτῇ ἡ ἐναντιότης μετρίᾳ ἐστὶ διαφορά.

1055 a

καὶ ἡ ὑγιανσις δὲ λήψις ὅσα ὑγιείας ἐναντία λέγειται τῇ νο-
σάνσει, ἀποβολῇ ὅση ὑγιείας λήψις δὲ νόσος.

1055 a

τὸ προκείμενόν ἐστι δέδεικεν ὅτι ἡ ζέρεσις καὶ τὰ ἐναντία ὑπὸ
τὴν ἀντίφασιν εἰσὶ, καὶ τρέπον τινα, ὡς εἴρηται, ἀντιφάσεις εἰσιν ἢ
τε ζέρεσις καὶ τὰ ἐναντία. ἀλλ' εἰ τούτο, μάλλον ἐστὶν ἀντιφάσεις ἢ
ἀντίφασιν καὶ ζέρεσεως καὶ τῶν ἐναντίων· καὶ εἰ τούτο, πῶς λέγουσιν

ὅτι ἐν τῷ πέμπτῳ τμήματι τῷ περὶ Ἑρμηνείας (c. 12) γυνά-
ζων τὴν ἀκροατῆς λέγει ὅτι μάλλον ἢ ἀντίφασιν ἀντίκειναι ἢ περ
τὰ ἐναντία, ἐπεὶ αὐτὸς τὴν ἐναντιότητα μάλλον ἀντικεινῶς τῆς ἀν-
τιφάσεως βούλει. δείκνυσιν ὡν, ὡς εἴρηται, ὅτι ὑπὸ τὴν ἀντίφασιν
εἰσιν ἢ τε ζέρεσις καὶ τὰναντία· τῶς δὲ πρῶτον δείκνυσιν ὅτι τὰ
ἐναντία ἐκ ἀντίκειναι ὡς τὰ ἀντιφατικῶς ἀντικείμενα.

τὸ δὲ "ὅπως ἢ πῶς ἀφορισθῇ" ἐπαναλήψις ἐστὶν· καὶ ἐστὶ
μὲν ὅπως ἴσον τῷ μηδαμῶς ἔχον ἢ μὴ πεφυκὸς ἔχειν, λεγόμενον
δὲ ἐπερῆσθαι· τὸ δὲ "ἢ πῶς" πρόσκειναι, ὅτι ἐλέγετο ἐν τῷ Δ (c. 22)

τῇσδε τῆς πραγματείας ὅτι καὶ τὸ ἔχον φαῖναι πῶς ἐπερῆσθαι πο-
δῶν λέγειται, καὶ ἀπύρην ὁμοίως τὰ πυρῆρας ἔχοντα βραχυτάτως.
ὅτι δὲ τὸ ἐπερῆσθαι πολλαχῶς λέγειται, ὑπομνησθεὶς ἡμᾶς διὰ τῶν
ἐν τῷ Δ ῥηθέντων.

"ἢ συνελθὼν τῷ δεκτικῷ," τῷ τῷ τῷ ὑποκαίμεν.

1055 a

ὅτι δὲ πᾶσα γένεσις ἢ ἐκ τῷ εἶδους καὶ τῆς ἔξεως ἢ ἐκ τῆς
ζέρεσεως ἐστὶ, δέδεικεν ἐν τῇ περὶ Γενέσεως (1 3).

1055 a

πᾶσα ἢ ἐναντιότης ἔχει ζέρεσιν· εὐθύς ἢ ἡ ψυχρότης ἐξ-
ρησιν ἔχει θερμῶς, καὶ ἡ μελανία λευκῶς, καὶ ἡ ἀσπρότης ἰσότητος, καὶ
ἡ ἀνομοιότης ὁμοιότητος, καὶ ἡ κακία ἀρετῆς. ἐκ τούτων δὲ πο-
ρῶμεθα ὡς ἡ ζέρεσις ὅχι ἕτερον τί ἐστὶν ἢ θάτερον τῶν ἐναντίων,
ἢτοι τὸ ἐν μόριον τῆς ἐναντιότητος.

διὰ ὅσων μὲν ἐναντίων ἐστὶ τὸ ὑποκαίμενον ὠρισμένον, οἷον πε-
ριττὸ καὶ ἀρτίον ὁ ἀριθμὸς, τούτων ὅθεν ἐστὶ μεταξύ· ὅσων δὲ ὅχι
ὠρισμένον, τούτων ἐστὶν. ὅχι ὠρισμένον δὲ τὸ ὑποκαίμενόν ἐστιν

1055 a

23.

ἀγαθῶν καὶ κακῶν· ἐν ἀπάσαις ᾗ ταῖς κατηγορίαις ἐστὶ καὶ ἀγαθὸν καὶ κακόν· ὥστε τὸ ὁρίζον αὐτῶν τὸ ὑποκείμενον, καὶ διὰ τούτου εἰσὶ τινά· ὅτε ᾗ ἀγαθὰ ὅτε κακὰ· καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως. φανερόν τοίνυν γέγονε διὰ τῆς ἐπαγωγῆς ὅτι αἰεὶ θάτερον τῶν ἐναντίων λέγει καὶ γένηται καὶ ἐπὶ πάσα ἐναντία γένεσις.

1055 b 27. τὸ δὲ ἀπόχρη — πολλὰ τοῖσιν ἀν εἶη. εἰ πάντα τὰ ἐναντία ὑπὸ τὸ ἐν καὶ τὰ πολλὰ ἀνάγει (καὶ εἴρη) μὴ πολλὰκις ὅτι διαίρεσιν πεποίηκε, καθ' ἣν πάντα τὰ ἐναντία ὑπὸ τὸ ἐν ἀνάγει καὶ τὰ πολλὰ, τὸ δὲ ἐν καὶ τὰ πολλὰ ἀντίφασίς τις ἐστίν, ὡς δεχθήσεσθαι, πάντα ἄρα τὰ ἐναντία ὑπὸ αὐτὰ ἀνάγει.

1055 b 29. ἐν τῷ περὶ Ἀγαθῶν μονοβιβλίῳ, ἐν ᾧ διαίρεσιν πάντων τῶν ἐναντίων ἐποίησατο, πάντα τε τὰ ἐναντία εἰς τὸ ἐν ἀνῆξε καὶ τὰ πολλὰ. cod. Reg.

1055 b 31. ζητεῖ πῶς ἀντίκειναι τὸ ἐν καὶ τὰ πολλὰ, πότερον ὡς τὰ ἐναντία, ὡς γένεσις καὶ ἔξιν, ἢ ὡς τὰ πρὸς τι, ἢ ὡς ἀντιφάσις καὶ ἀπόφασις. ὁμοίως δὲ τὸ ἴσον τῷ μεγάλῳ καὶ τῷ μικρῷ καὶ πῶς τῶν τῶν τρόπων ἀντίκειναι; καὶ τῶς ὅτι τὸ ἐν καὶ τὰ πολλὰ ἀντικείμενά ἐστι, δείκνυσσι λέγων· εἰ ᾗ τὸ πότερον ἐν τοῖς ἀντικείμενοις εἰσθάνειν λέγειν, λέγει δὲ τὸ πότερον καὶ ἐπὶ τῷ ἐνὸς καὶ τῶν πολλῶν, δηλονότι ἀντικείμενά ἐστιν.

1055 b 34. πότερον δὲ τὸ προκείμενον ἀνθρωπὸς ἐστὶν ἢ ὁ λευκός, ὃ φάμεν διὰ τὸ μὴ ἀντικείμενον τὸν ἀνθρωπον καὶ τὸ λευκόν, εἰ μὴ ἐξ ὑποθέσεως· εἰ ᾗ ὑπόθετό τις μὴδὲν τι ἄλλο εἶναι τῶν ἀπάντων εἰ μὴ μόνον ἀνθρωπον καὶ λευκόν, δυνασθόμεθα λέγειν τούτῳ ὑποκειμένου, πότερον τὸ προκείμενον ἀνθρωπὸς ἐστὶν ἢ λευκός; καὶ πάλιν εἰς θέσιν ὡς ἔστιν ἐν τῇδε τῇ οἰκίᾳ σήμερον ἐξ ἀνάγκης ἢ ἐλευσέσθαι Κλέωνα ἢ Καλλίαν, μὴδὲν δὲ ἕτερον, ἐρῶμεν διὰ τὴν ὑπόθεσιν, πότερον Κλέων ἐστὶν ἢ Καλλίας ὁ ἐληλυθώς; . . ἀλλὰ καὶ τούτῳ τὸ ἐξ ὑποθέσεως ἐκ τῶν κυρίως ἀντικείμενων ἐληλυθεν· διὰ ᾗ τὸ μὴ δύνασθαι ἅμα τὰ ἀντικείμενα ὑπάρχειν, ὑπόκειναι δὲ καὶ ἐνταῦθα μὴ δύνασθαι ἅμα αὐτοὺς ἐληλυθέναι, λέγει τὸ πότερος ἦλθεν· εἰ ᾗ ἐνεδέχτο ἅμα αὐτοὺς ἐλθεῖν, γελοῖον τὸ ἐρωτᾶν πότερος ἦλθεν. εἰ δὲ καὶ ἅμα ἐνδεχομένων ἐλθεῖν ἐρωτᾷ τις τὸ πότερος ἦλθεν, εὐθὺς εἰς τὸ ἐν καὶ τὰ πολλὰ συμπήπτει.

1056 a 7. "ἔτι — ἴσον." ἀλλὰ μὴν τὸ ἀνισον δηλωτικόν ἐστι τῷ μείζονος καὶ ἐλάσσονος, ὡς εἰ ἐναντίον τῷ ἴσῳ τὸ ἀνισον, καὶ ὅπως δύο εἰσὶν ἐναντία. εἰ δὲ τὸ ἀνισον ἀμφοτέρω δηλοῖ, τὸ μείζον καὶ ἐλάσσον, ἐκ εἰκὸς ἐστὶ λέγειν ὅτι τὸ ἀνισον χρηὸν ὡς ἐν τι ὄνομα λαμβάνειν καὶ ἀντιτιθέναι τῷ ἴσῳ, καὶ ὅπως ἐπάγει ὅτι ἐν τῷ ἀνισον ἐν τῷ ἴσῳ ἐναντίον. τούτῳ ᾗ τοῖς ὑπὸ τὴν δυάδα τὸ ἀνισον ἀνάγει βροθῶν· ἐπειδὴ ᾗ τὸ ἀνισον δυοῖν ἐστὶ δηλωτικόν, εὐλόγως αὐτὸ ὑπὸ τὴν δυάδα ἀνάγει. τῷ δὲ λέγοντι ὡς ἐπειδὴ τὸ ἀνισον ἐν ἐστὶν ὄνομα καὶ ἀντιτιθέμενον τῷ ἴσῳ, ὡς ἐν ἐν ἀντιτιθεῖ, ὅδαμῶς βροθῶν· ὃ ᾗ τὰ ὀνόματά εἰσι τὰ ἀντικείμενα, ἀλλὰ τὰ ὑπὸ τῶν ὀνομάτων σημαίνενα πράγματα. ὡς εἰ καὶ ἐν ἐστὶ τὸ ἀνισον ὄνομα, ἀλλ' ἐπειδὴ δυοῖν ἐστὶ δηλωτικόν, ὃ τούτῳ τῷ ἴσῳ ἀντιτιθεῖς δύο ἐν ἀντιθέσει· ὡς ἔστιν τῷ ἐν τῷ ἴσῳ ἐναντία, ὅπερ ἀδύνατον.

αὕτη δὲ (ἢ ἐναντιότης) μᾶλλον ἔχει ἐαυτῆς τὸ μεταξὺ, ὡς φαῖν ἢ λευκότης καὶ μελασία.

τὸ ᾗ ἴσον ἀπόφασίς ἐστι τῷ μείζονος καὶ ἐλάσσονος· ἴσον γὰρ ἐστὶ τὸ μῆτε μείζον ἐν μῆτε ἐλάσσον.

5 "ἀλλ' αἰεὶ τρία," τούτῳ ἀλλ' αἰεὶ τὸ πότερον πρὸς τὰ τρία λέγει, ἀλλ' ὃ πρὸς τὰ δύο, οἷον πότερον ἴσον ἢ μείζον ἢ ἐλάσσον. . . λέγει ἀπόφασιν γερητικὴν τὴν ἐπὶ μίᾳ κατηγορίᾳ διαρῶσαν τὸ ψεύδος καὶ τὴν ἀλήθειαν, ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων συμφυρῶν τῇ καταφάσει, ὡς περὶ τὸ ἴσον ἐπὶ μόνῳ τῷ ποσῷ· πᾶν ᾗ ποσὸν ἢ ἴσον ἐστὶν ἢ μείζον ἢ ἐλάσσον· ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων ποσὸν δέ· τὸ ᾗ λευκὸν ὅτε ἴσον ἐστὶν ὅτε μείζον ὅτε ἐλάσσον. ἔστιν ὅτι "γερητικὴ ἀπόφασις" ἢ "γερητικὴ γένεσις" (ἀμφοτέρω γράφει) αὕτη ἢ ἐπὶ μίᾳ κατηγορίᾳ μὴ τῆς οἰκίας καταφάσεως τὸ ψεύδος διαρῶσα καὶ τὴν ἀλήθειαν· ἀναγκαῖα δὲ γένεσις ἐστὶν ἢ ἀπόφασις ἢ ἐπὶ πάντων καὶ ὄντων καὶ μὴ ὄντων διαρῶσα τὸ ψεύδος καὶ τὴν ἀλήθειαν· αὕτη δὲ ἐστὶν ἡ κυρία ἀπόφασις.

ἔστιν ὅτι τὸ ἴσον τὸ μῆτε μέγα μῆτε μικρόν, καὶ ἀντικαθ' ἑαυτῶν ὡς ἀπόφασις γερητικὴ· διὰ καὶ μεταξὺ ἐστὶ τῷ μείζονος καὶ ἐλάσσονος. καὶ τὸ μῆτε ἀγαθὸν μῆτε κακὸν μεταξὺ τῷ ἀγαθῷ καὶ κακῷ. καὶ τὴν αἰτίαν τῷ ἀνώνυμον εἶναι τὸ μέσον τούτων ἐπηρεα, εἰπὼν "πολλαχῶς ᾗ λέγειν ἑκάτερον" τό τε ἀγαθὸν καὶ τὸ κακόν· ἐπὶ ᾗ τῶν δέκα κατηγοριῶν ἐστὶ καὶ ἀγαθὸν καὶ κακόν. καὶ ᾗ ὃ ὅτι ἐστὶ καὶ ἀγαθὸν καὶ κακόν, καὶ ἐν ποσῷ καὶ ἐν ποσῷ καὶ τῶν ἄλλων. εἰ δὲ τούτῳ, ὁρίζον ἄρα τὸ μεταξὺ, ὡς καὶ ἀνώνυμον· τὸ ᾗ ὁρίζον καὶ ἀνώνυμον. ἀλλὰ μᾶλλον ὠνομασμένον ἐστὶ τὸ μῆτε λευκὸν μῆτε μέλαν· ὅμως δὲ ὅδε τούτῳ λέγει ἐν, ἀλλὰ μῆτε λευκὸν μῆτε μέλαν· ταῦτα δ' ἐστὶ καὶ τὸ φαῖν καὶ τὸ ἀσπρὸν καὶ τὸ πράσινον καὶ τὰ λοιπὰ. ὅμως ὠρισμένα εἰσὶ τὰ χρώματα καὶ μέτρα ὃ πάντῃ πολλῷ ἀλλὰ βραχεὶ ὑποπίπτουσιν, ἐφ' ᾧ λέγει γερητικῶς ἢ ἀπόφασιν αὕτη, λέγων ἀπόφασιν ταύτην τὸ μῆτε λευκὸν μῆτε μέλαν. ταύτην δὲ, φησὶ, τὴν ἀπόφασιν ἀντικαθ' ἑαυτῶν εἶναι ἢ ὡχρόν ἢ τοῦτόν τι ἄλλο. ὡς ἐπειδὴ ἡ ταύτη ἀπόφασις ἐν τοῖς ἐν τῷ αὐτῷ γένει ἢ τῇ αὐτῇ κατηγορίᾳ ὑπὸ λέγει τοῖς λέγουσιν ὅτι μεταξὺ χειρὸς καὶ ὑπόδηματος ὅτι ἐστὶ μῆτε ὑπόδημα ἐν μῆτε χεῖρ, ἐκ ὁρθῶς αὐτοῖς ἐπιτιμῶσιν αἰ λήπτει ὅτι ἐστὶ μεταξὺ χειρὸς καὶ ὑπόδηματος τὸ μῆτε χεῖρ μῆτε ὑπόδημα διὰ τὸ μεταξὺ ἀγαθῷ καὶ κακῷ εἶναι τὸ μῆτε ἀγαθὸν μῆτε κακόν· ἐκ ὁρθῶς ὅτι ἐκείνοις ἔτοι ἐπιτιμῶσιν· ὃ γὰρ ἐστὶ πάντων μεταξὺ ὃδ' ἀνάγκη τούτῳ συμβαίνει· ἢ μὴ ᾗ συναπόφασιν (λέγει συναπόφασιν τὸ μῆτε ἀγαθὸν μῆτε κακόν διὰ τὸ συναποφάσκειν ἑαυτῶν, καὶ τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακόν), ἢ μὴ δὲ συναπόφασιν τῶν ἑαυτῶν λογιζμένων ἀντικείμενων ἐστὶ, καὶ ὡς ἐστὶ τι μεταξὺ καὶ ἀντικαθ' ἑαυτῶν ὃ γίνεσθαι ἢ μεταβολὴ ἐκ τούτου εἰς τούτα, οἷον ἐκ τῷ κακῷ εἰς τὸ ἀγαθόν καὶ ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ εἰς τὸ κακόν. ἢ δὲ χεῖρ καὶ τὸ ὑπόδημα ὁμοιογενέως μὴ ὅτι ἀντικείμενα, πῶς ἀν εἶη τούτων συναπόφασιν; ὅτε ᾗ ἀντικείμενα εἰσιν, ὅτε ἔστιν αὐτῶν διαφορὰ· ἐν ἄλλῳ ᾗ γένεσθαι ἐστὶ συναπόφασιν, ταῦτα ὁμογενῆ ἐστίν. ὅπως ᾗ τῷ ἴσῳ τῷ ἀλλῷ ᾗ γένεσθαι, ὡς αἰ συν. εἰσὶ, καὶ ἀντικαθ' ἑαυτῶν· εἰ ᾗ μὴ ὅτι

ἀδιαφώνητον ἔχει τὸ λεγόμενον καὶ ἐναντίον τοῖς λεγομένοις. δύνανται γὰρ ὡς ἑλλειπὲς εἰρηάζει τὸ "ἐν ἄλλῳ ᾧ γένει ὧν αἱ συναποφ. ε., καὶ αἱ προσεθεῖαι τῷ "γένει" τὸ ἕκ εἰσίν, ἵνα ᾗ τὸ πᾶν τοῦτον, ἐν ἄλλῳ ᾧ γένει ἕκ εἰσίν ὧν αἱ συναποφάσεις εἰσὶ, σαφὲς ἂν εἴη τὸ λεγόμενον. τὸ δὲ ὅτε ᾗ (?) ἀντικείμενα ἔστιν, ὅτε ἔστιν αὐτῶν δια- 5 φορὰ, λέγει ἂν διαφορὰν τὴν διαιρετικὴν τῷ γένει, οἷον ἔστιν ἐπὶ χρωμάτων μὴ τὸ διαιρετικὸν καὶ συγκριτικόν, ἐπὶ ζῴων δὲ τὸ θνητὸν καὶ ἀθάνατον. καὶ εἴη ἂν λόγων ὅτι τῷ ὑποδήματος καὶ τῆς χειρὸς ἕκ ἔστι συναπόφασις, ὅτι ὅδὲ ἔστιν αὐτῶν διαφορὰ καὶ τὴν αἰτίαν τῷ μὴ εἶναι ἀντιδιηρημένας ἐν αὐτοῖς διαφορὰς προσέθηκεν, εἰπὼν ἐν 10 ἄλλῳ γένει εἰσίν. ὧν δὲ ἔστι συναπόφασις, ἐν τῷ αὐτῷ εἰσὶ γένει. καὶ ἄλλως, ὧν εἰσίν αἱ ἀποφάσεις, ἔν ἐστι τὸ ὑποκείμενον καὶ τὸ αὐτό, τῷ δὲ ὑποδήματος καὶ τῆς χειρὸς προσεχὲς ὅθεν ἔστιν ὑποκείμενον.

ἀνατρέχει ἐπὶ τὸ ἐν καὶ πολλὰ, λέγων, εἰ ᾧ ἀπλῶς καὶ ὡς 15 ἐκτελεῖ τις ἀντικείμενα ταῦτα νομίσαι, συμβαίνει ἕνα ἀδύνατα. "τὸ ᾧ ἐν," φησὶν, "ὀλίγον ἢ ὀλίγα ἔστιν," τὸ δὲ ὀλίγον ἢ τὰ ὀλίγα πλῆθος εἰσιν. λέγει δὲ ᾧ ὀλίγον πλῆθος καὶ ὀλίγα πλῆθος. τὸ δὲ πλῆθος διαιρετόν. τὸ ἐν ἄρα ἐστὶ διαιρετόν. ὅπερ ἄτοπον.

ὅτι δὲ τὰ δύο πολλὰ ἔστι, δῆλον. εἰ ᾧ τὸ διπλάσιον πολλὰ- 20 πλάσιον, τὸ δὲ διπλάσιον ἐκ τῷ δύο ἔχει τὸ διπλάσιον λέγεσθαι, καὶ τὰ δύο ἄρα πολλαπλάσιον. ἀλλὰ τὸ πολλαπλάσιον πολλὰ ἔστι, καὶ τὰ δύο ἄρα πολλὰ. εἰ δὲ τὰ δύο πολλὰ, τὸ ἐν ἔστι ὀλίγον κτλ.

"εἰ μὴ τι ἄρα," φησὶ, "διαφέρει ἐπὶ συνεχεῖ ἀορίστῳ," συνε- 25 χῆς λέγων ἀορίστον, εἴ τι περ ὑγρόν, ὡς τὸ ὕδωρ καὶ ὁ ἀήρ. ἀορίστα δὲ οἰκείῳ ὄντα ὄρω, ἀλλοτριῳ εὐόριστά ἔστι, λέγω δὲ τῷ ἐν ᾧ εἰσὶν ἀργαῖα. ὑγρόν ᾧ ἐν τῇ περὶ Γενέσεως (2 2) ἐλέγετο, ὃ δὲ συσφύζον ὃν οἰκείῳ ὄρω εὐόριστόν ἔστιν ἀλλοτριῳ. τὸ ἔν ὕδωρ συνεχεὲς ἀορίστον ὃν πολὺ λέγει, πολλὰ δὲ ὅ. εἰ ὅν τὸ ὀλίγον λέγει ὀλίγα, τὸ ὀλίγον πλῆθος τί ἔστιν. ἀλλ' εἰ τῷτο, καὶ ἡ μονὰς πλῆθος 30 τί ἔστιν, ἐπειδὴ καὶ ὀλίγον. ταῦτα εἰπὼν λέγει πῶς τὸ ἐν καὶ τὰ πολλὰ ἀντίκεινται. ἅμα δὲ λύει καὶ τὴν παρόντα συλλογισμόν, ἐξ ὃ συνηγέτω ὅτι τὸ ἐν πλῆθος τί ἔστιν. ψευδὴς γὰρ ἔστιν ἡ πρότασις ἡ πᾶν πολὺ καὶ πολλὰ λέγουσα, ἐξ ἧς ὁ μωώτης συνηγέτω καὶ πᾶν τὸ ὀλίγον ὀλίγα. λέγει ὅτι ἴσως τὰ πολλὰ λέγει καὶ πολὺ, καὶ ἔμ- 35 παλιν, ἕκ ἐπὶ πάντων δέ, ἀλλὰ διαφέρει. τὸ ᾧ ὕδωρ πολὺ μὴ λέγει, πολλὰ δὲ ὁδωμῶς, ἀλλ' ὅσα διαιρετὰ ἔστι λέγει πολλὰ, λέγων νῦν διαιρετὰ ὃ τὰ ἀδιαιρετὰ δυνάμενα δὲ διαιρεθῆναι, ἀλλὰ τὰ ἥδη κατ' ἐνεργεῖαν διηρημένα. ὅσα δὲ ὅν, φησὶ, διηρη- μένα εἰσὶν ἐνεργεῖα, ἐν τούτοις λέγει τὰ πολλὰ. ὥς ἐνα μὴ τρέ- 40 πον λέγει, "ἐὰν ᾗ πλῆθος ἔχον ὑπεροχὴν ἢ ἀπλῶς ἢ πρὸς τι." τὸν ᾧ ἕκαστον ἄνδρας πολλὰς φάμεν ἕκ ἀπλῶς ἀλλὰ πρὸς τὸς δέκα, ἀπλῶς δὲ πολλοὶ οἱ ἕκαστον λέγονται, ὅταν αὐτοὶ καθ' αὐτοὺς θεωρῶνται μὴ προσλογιζομένων τῶν δέκα. ὁμοίως καὶ τὸ ὀλίγον καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον λέγει, ἐὰν ᾗ πλῆθος ἔχον ἑλλειψίν. εἰ ᾧ δέκα 45 ἄνδρες πλῆθος τί εἰσιν ἔχοντες ἑλλειψίν πρὸς τὸς ἑκατόν. ἄλλον δὲ τρόπον πολλὰ λέγει, ὅταν ᾗ πλῆθος ὡς ἀριθμὸς. αἱ ᾧ ἕκαστον μονάδας πρὸς τὰς δέκα πολλὰ λέγονται, ὅπερ πολὺ, λέγω δὲ τὸ ὡς

ἀριθμὸς πολὺ, ἀντίκεινται τῷ ἐν ὡς μέτρον μετρητῷ. ἀνατοναίς καὶ ᾧ ἡ μονὰς πολλαπλασιασθεῖσα τὸν ἕκαστον ἐποίησεν. ὅπως ᾧ λέ- 5 γομεν ἐν καὶ πολλὰ ἐπὶ τῷ ἀριθμῷ, ὥσπερ εἰ τις εἴποι ἐν καὶ τὰ ἑνα. ὁ ᾧ δέκα ἀριθμὸς δεκάκις ἐστὶ τὸ ἐν, ὥσπερ καὶ τὰ δέκα λευκά δεκάκις ἐστὶ τὸ ἐν λευκόν. ἔστιν ὅν τὰ πολλὰ καὶ τὸ ἐν ἀριθμὸς ὡς τὰ μεμετρημένα καὶ τὸ μέτρον καὶ τὸ μετρητόν (τὸ δὲ μέτρον καὶ τὸ μετρητὸν ἐκ παραλλήλων καὶν), τὰ δὲ πολλὰ καὶ τὸ ἐν ὡς τὰ πρὸς τι ἀντίκεινται, λέγω δὲ ὡς τὸ μέτρον καὶ τὸ μεμετρημένον. "ὅτω καὶ τὰ πολλαπλάσια λέγει." ἕκαστος ᾧ ἀριθμὸς πολλὰ ἔστιν, ὅτι 10 πολλὰ ἑνα. ὁ ᾧ δέκα δέκα ἑνα ἔστιν. μετρητὴς γὰρ ἔστι τῷ ἐν, καὶ ἔστιν ἕκαστος ἀριθμὸς ἢ τὸ ἐν ἀριθμῷ πολὺ πολλαπλάσιον, ὡς τὰ ἀντικείμενα τῷ ἐν, ἕκ ὡς τῷ ὀλίγῳ. τῷ ᾧ ὀλίγῳ τὸ μὴ ἀριθμῷ πολὺ ἀντίκεινται. ὅτω μὴ ἐν ἐστὶ καὶ τὰ δύο πολλὰ ὡς μετρηθέντα ὑπὸ τῆς μονάδος, ὡς δὲ πλῆθος ἔχον ὑπεροχὴν ἢ ἀπλῶς 15 ἢ πρὸς τι ἕκ ἔστιν, ἀλλ' ἔστι τῶν τῷ ἀριθμῷ πολλῶν πρῶτον πολὺ τὸ δύο. καὶ τὰ τρία ᾧ καὶ τὰ πέντε καὶ τὰ εἰκοσι καὶ τὰ λοιπὰ πολλὰ ἔστιν, ἀλλὰ πρῶτον τὸ δύο ἐν ἀριθμοῖς πολὺ ἔστιν. πολὺ μὴ ἐν ἐστὶ πρῶτον, ὀλίγα δὲ ἀπλῶς. ὀλιγώτερα ᾧ ἀριθμὸς, εἰ θεῖτε ὡς ἀριθμὸν τὸν δύο λέγειν, ἕκ ἔστιν. ἢ ᾧ μονὰς ὅδ' ὅλως ἔστιν ἀριθ- 20 μός. εἰ ὅν ἀπλῶς ἢ δυὰς ὀλίγον, "πλῆθος γὰρ ἔστιν ἑλλειψίν ἔχον πρῶτον," ἢ μονὰς ἄρα ἕκ ἔστιν ὀλίγον, τὸ ᾧ ὀλίγον καὶ πλῆ- θος. εἰ δὲ μὴ ἔστιν ὀλίγον, ψευδὲς ἄρα ἢ λέγουσα πρότασις ὅτι τὰ ὀλίγα καὶ τὸ ὀλίγον ὀλίγα. ἐξ ἧς συνήγεται ὅτι τὸ ἐν πλῆθος ἔστιν. διὸ ἕκ ὁρθῶς κτλ.

ἐπειδὴ τοῖς πολλοῖς τὸ ὀλίγον δέδωκε ὅτι ἀντίκεινται, καὶ τὰ 1056a πολλὰ τῷ ὀλίγῳ, ἐστὶ δὲ ἀπλῶς ὀλίγον ἢ δυὰς, ἔδει, φησὶ, τὸν 28. Ἀναξαγόραν μὴ ὅπως εἰπόντα ἀπηλλάχθαι ὅτι τὴν ὁμῶ πάντα χρήματα ἀπειρα καὶ πλῆθει καὶ σμικρότητι, ἀλλ' εἰπεῖν ὅτι καὶ ὀλι- γότητι. καὶ τῷτο εἰπὼν ἕκ ἂν αὐτὰ ἀπειρα ἔφασκε. τὸ ᾧ ὀλίγον ἀπλῶς τὰ δύο ἐστὶ, τὰ δὲ δύο ἕκ ἀπειρα. τὸ δὲ ὀλίγον ἀπλῶς 30 δύο ἔστιν, ἀλλ' ἕκ διὰ τὴν μονάδα, ὥσπερ φασὶ τινες. ἢ ᾧ μονὰς ἐλάσσων μὴ λέγει τῆς δυάδος, ὀλίγη δὲ ὃ λέγει διὰ τὸ ὀλί- γον ἐν πλῆθει θεωρεῖσθαι. τῷτο δὲ μεταξὺ τῷ Ἀναξαγόρᾳ ἐγκα- λείας πάλιν ἐπὶ τὸ ἐν καὶ τὰ πολλὰ ἀνατρέχει, λέγων "ἀντικαθ' ἐν καὶ τὸ πολὺ τὰ ἐν ἀριθμοῖς ὡς μέτρον μετρητῷ." ταῦτα δέ, οἷον τὸ μέτρον καὶ τὸ μετρητόν, ἀντίκεινται ὡς τὰ πρὸς τι, ὃ τὰ καθ' αὐτὰ πρὸς τι, ἀλλ' ὡς τὰ πρὸς τι τὰ μὴ καθ' αὐτὰ. εἴρηκε ᾧ ἐν τῷ Δ (c. 13) ὅτι τῶν πρὸς τι τὰ μὲν εἰσι καθ' αὐτὰ, τὰ δὲ ὃ καθ' αὐτὰ... καὶ εἴρηκαί μοι περὶ τούτων ἐκείσε ἀκριβέστερον.

ἢ ᾧ ἐπιστήμη τῶν πρὸς τι λέγει, ἕκ ὅτι ἄλλῃ λέγει, οἷον 1056b τὸ ἐπιστήμονος, ἀλλ' ὅτι τὸ ἐπιστήν λέγει πρὸς αὐτήν. 36.

ὃ πᾶν, ὃ ἂν ᾗ ἐν καὶ ἀδιαιρετόν, ἀριθμὸς ἔστιν, ἀλλ' εἰσὶ πολλὰ 1057a ἐν καὶ ἀδιαιρετά, οἷον τὰ ἐν ταῖς ἀκτῖσι τῷ ἡλίῳ ὁρώμενα εἴδηματα, 6. καὶ ἕκ εἰσὶν ἀριθμὸς, εἰ τάχα καὶ ἔστιν ἀριθμὸς αὐτῶν. ἢ ἴσον ἂν εἴη τὸ "διὸ ὃ πᾶν ὃ ἂν ᾗ ἐν ἀριθμὸς ἔστιν, οἷον εἴ τι ἀδιαιρετόν," τῷ ἕκ εἴ τι ἐν ὃν καὶ ἀδιαιρετόν ἀριθμὸς ἔστιν. ὁ ᾧ δέκα ὡς δέκα ἀριθ- μὸς ἔν ἔστιν, ἀλλὰ διαιρεῖ εἰς μονάδας. ὥς τὸ ἐν καὶ ἀδιαιρετόν ἕκ ἔστιν ἀριθμὸς. καλλίων δέ, οἶμαι, ἢ προτέρα ἐξηγήσεις.

1057. α ὥσπερ τ' ἐν πρὸς τὰ πολλὰ λέγει (λέγει δὲ ὡς μέτρον
7. πρὸς τὸ μετρητόν), ὅτω καὶ ἡ ἐπιστήμη, φησί, πρὸς τὸ ἐπιστητὸν ὡς
μέτρον πρὸς μετρητόν, πλὴν ὅχι ὁμοίως· δοκεῖ γὰρ ὅτι ὡς τ' ἐν
ἐστὶ μέτρον, ὅτω καὶ ἡ ἐπιστήμη· ὅχι ἐστὶ δέ, ἀλλὰ μᾶλλον μετρεῖται
ὑπὸ τοῦ ἐπιστητοῦ. δοκοῖ μὲν γὰρ αὖ, φησί, μέτρον ἐπιστήμης εἶναι, τ'
δὲ ἐπιστητὸν τὸ μετρούμενον, συμβαίνει δὲ πᾶσαν ἐπιστήμην τὸ ἐπι-
στητὸν εἶναι· ὅταν γὰρ ἡ ἐπιστήμη καταλήψεται καὶ γινώσκῃ τὸ ἐπιστητόν,
τρόπον τινα ἐπιστητὸν γίνεσθαι· ὅπερ γὰρ τὸ ἐπιστητόν, ὥσπερ καὶ ὁ νοῦς
τὸ νοητόν· ὑπὸ γὰρ τῶν ἐπιστητῶν ἡ ἐπιστήμη καὶ ὁ νοῦς τῶν νοητῶν
τελειῶνται, ὡς ἐν τῇ περὶ Ψυχῆς (37 sq.) δέδεικται, τὸ δὲ ἐπιστητὸν
ἐπιστήμη ὅχι ἐστίν. καὶ διὰ τοῦτο τρόπον τινα μετρεῖται ἡ ἐπιστήμη
τῷ ἐπιστητῷ. περὶ δὲ τούτου εἴρηκε καὶ πρότερον· ἐνθα δὲ ἔδει καὶ
ταῦτα τετάχθαι, καὶ ἡμεῖς περὶ τούτων ἐκείσιν αἰπομεν.

τὸ δὲ ἐν, ὥσπερ εἴρηται, τὸ μὲν ἐστὶ διαμετρεῖν (τὸ γὰρ πηχύνειν καὶ
μέγεθος ἐν διαμετρεῖν ἐστίν), τὸ δὲ ἐστὶν ἐν τὸ ὡς πρὸς τι, ὡς ἡ με-
τὰς· μέτρον γὰρ ἐστὶ τὸ ἀριθμῶν, τὸ δὲ μέτρον τῶν πρὸς τι· ὅταν
τὸ ταῦτον ἐν τῶν πρὸς τί ἐστιν. τῷ ὅν ἐν τῷ διαμετρεῖν ἀντίκειται
τὸ πολλὸν ὡς ὀλίγον, τῷ δὲ ἀδιαμετρεῖν ὅχι ἀντίκειται. τὸ δὲ ἕτερον
ἐστὶ τὸ ἀδιαμετρεῖν τὸ ὡς πρὸς τι. καὶ σαφηνίζει ἐπὶ παραδείγματι
ὅπως τὸ ἐν τῶν πρὸς τι· ὡς γὰρ ἐπιστήμη καὶ τὸ ἐπιστητὸν τῶν πρὸς τί
ἐστίν, ὅτω καὶ ἐπὶ τῷ ἀριθμῷ ὑποληπτέον· ἐστὶ γὰρ ἡ ἐπιστήμη ἀριθ-
μῶς, τὸ δὲ ἐπιστητὸν ἐν καὶ μέτρον· ἡ ἐπιστήμη ἀρα ἡγεῖται ὁ ἀριθμῶς
καὶ τὸ ἐπιστητὸν τὸ ἐν τῶν πρὸς τί εἰσιν. "ἐπεὶ δὲ τῶν ἐπιστητῶν ὁ
δέχεται εἶναι τι μεταξὺ καὶ ἐνίων ἐστίν, ἀνάγκη ἐκ τῶν ἐπιστητῶν εἶναι
τὰ μεταξὺ."

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΟ Κ.

1059. α Ἐν τῷ παρόντι βιβλίῳ δεκάτῳ ὄντι τῆς ὅλης πραγματείας,
18. κάππα δὲ ἐπιγραφομένην, ἐπαναλαμβάνει τὰ ἀποδεικνύοντα αὐτῷ
καὶ ἀναγνωρίζει ἡμῖν ὡς ἡ τοιαύτη πραγματεία ἕτερα ἐστὶ τῆς φυ-
σικῆς καὶ τῆς μαθηματικῆς καὶ μόνῃ ἀξία καλεῖσθαι σοφία. ἀλλ' ἡ
μὲν πρόθεσις τοῦ παρόντος βιβλίου αὕτη ἐστίν, ἀνωθεν δὲ πάλιν ῥη-
τέον. ζητήσας ἐν τοῖς πρώτοις λόγοις περὶ τῆς πᾶσων κρείττονος
ἐπιστήμης πότερον τῶν πρακτικῶν τίς ἐστίν ἢ τῶν θεωρητικῶν, ἔδει-
ξεν ὅτι πάσης πρακτικῆς ἢ ὁπωσὺν θεωρητικῆς κρείττων ἐστὶ, πάλιν
δὲ τῶν θεωρητικῶν πᾶσων ἢ σοφία, ἣν ἐνταῦθα ζητοῦμεν, διὰ τὸ
κρείττους εἶναι τὰς τῆς σοφίας ἀρχὰς τῶν τῶν ἄλλων ἐπιστημῶν
ἀρχῶν. ἐπεὶ δὲ ἄδηλον ἦν εἰ ὅλως εἰσὶν ἀρχαὶ τῆς προκειμένης
ἐπιστήμης, ἀνέβητο εἰς τοῦτο καὶ ἔδειξεν ὅτι εἰσὶν ἀρχαὶ τῆς προκει-
25 μένης ἐπιστήμης καὶ χρῆται ἀρχαῖς. εἴτα μέλλων δεῖξαι τίνες εἰσὶν
αἱ τῆς σοφίας ἀρχαί, καὶ ὅτι κρείττους τῶν ταῖς ἄλλαις ὑποβεβλη-
μένων ἐπιστημῶν ἀρχῶν, ἰσόρησε τὰς τῶν παλαιωτέρων ἀς εἶχον
περὶ ἀρχῶν δόξας, καὶ ἀποσεισάμενος εἶπε τούτοις περὶ αὐτῶν μὴ
καλῶς εἶρηται, ἀκόλουθον ἔγνω εἰπεῖν τὴν περὶ τῶν ζητημένων ἀρ-
30 χῶν αὐτῷ βύλησιν τε καὶ δόξαν. ἐπεὶ δὲ πᾶσα γνώσις καὶ μάθησις
ἐκ τῶν σαφεσέρων γίνεσθαι, εἶπεν ὅτι ἀνάγκη πρὸς τὴν ἐπιζητούμενην
ἐπιστήμην ἐπελθεῖν ἡμᾶς πρῶτον· "ἐστὶ γὰρ τοῖς ἀπορεῖν βυλομένοις
πρῶτον τὸ διαπορῆσαι καλῶς" (B 1). καὶ ἀπορήσας ἐν τῷ B ταύ-
της τῆς πραγματείας ὅσα ἐκείσιν αὐτῷ ἠπόρηται, ἐν τοῖς μὲν τὸ B
ἔχει τὸ παρόντος, ὁ κάππα τοῖς Περιπατητικοῖς ἔθος καλεῖν, λέ-
γων τὰ δοκῶντα αὐτῷ τε καὶ τῇ ἀληθείᾳ εἶναι ἐχόμενα τῆς πραγ-
ματείας ταύτης, ἔλυσεν τῶν ἐκεί ἀπορηθέντων ὅσα τοῖς λεγομέ-
νοις ἀκολουθῶς καὶ οἰκείως παρέλιπε. μέλλων δὲ καὶ τὰ λοιπὰ λῦ-
σαι διὰ τε τοῦ παρόντος βιβλίου καὶ τῶν ἐφεξῆς, πάλιν ὑπομνή-
40 σκει ἀπὸ τῶν ἐκείσιν ἀπορηθέντων ὅσα ὅλως ὅχι ἐχέονεν λύσεως
ἢ ὅχι αὐτάρκως... ἄδηλον πῶς πλειόνων (ὑσίων) ἐνδέχεται μίαν
(ἐπιστήμην) εἶναι· ἢ γὰρ μία τῶν ἐπιστημῶν, αἱ δὲ ὑσῖαι ὅχι ἐπισ-
τάται. ἔτι ζητήσας ἂν τις εἰ ἡ ἀπόδειξις περὶ τὰς ὑσῖας ἐστίν ἢ
περὶ τὰ καθ' αὐτὸ συμβεβηκότα ταῖς ὑσῖαις. εἰ ἐστὶν ἀπόδειξις

περὶ τὰ καθ' αὐτὸ συμβεβηκότα, τῶν δὲ ὑσίων καὶ τῶν π' ἡ ὡς
ἀπόδειξις ὅχι ἐστίν, ὡς δέδεικται ἐν τῷ δευτέρῳ (c. 3) τῶν Τριῶν
Ἀναλυτικῶν, ὅχι ἂν εἴη τῶν ὑσίων ἡ ἀπόδειξις, ἀλλ' ἕτερα καὶ
ἀλλ' ἂν ἢ τῶν ὑσίων ἕτερα τῆς τῶν συμβεβηκότων, τίς ἐστὶ
ἐκατέρα αὐτῶν, καὶ ποία τούτων ἢ σοφία, ἢ τῶν συμβεβηκότων ἢ
ἢ τῶν ὑσίων; καὶ φησὶν ὅτι ἐπεὶ ἡ ἀποδεικτικὴ σοφία περὶ τὰ συμ-
βεβηκότα ἐστίν, ἢ περὶ τὰ πρῶτα, ταῦτάς τινες ἢ περὶ τὰς πρώτας
ἀρχὰς οἶμαι ἂν καὶ εἶναι, ἐκείνη ἐστίν ἢ τῶν ὑσίων. ὅτε ὅν ἐν ὧν
τούτων τὴν ἐπιζητούμενην σοφίαν θετέον, ὅτε περὶ τὰς ἐν ταῖς φυ-
σικαῖς εἰρημέναις αἰτίας, ὕλην, εἶδος, ποιητικὸν καὶ τελειόν. καὶ ἐπὶ
περὶ ὕλην καὶ εἶδος καὶ ποιητικὸν ὅχι ἐστίν, εἴρηται ἐν τοῖς πρώτοις τοῦ
τῆς τῆς πραγματείας βιβλίου. αὐτοῦ γὰρ ἦν ἐνταῦθα ζητοῦμεν
ἀρχήν. ἀλλ' ὅδε ἐστὶ τὴν ταύτης ποιητικὴν· αὕτη γὰρ ἐστὶ τὸ πρῶ-
των πρῶτον καὶ πάντων αἴτιον. ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ εἶδος αὕτη τῶν
εἰδῶν γὰρ ποιητικὴ. ὅτι δὲ ὅδε περὶ τελειόν ἐστίν ἢ σοφία, δέσσει
λέγων "ὅτε γὰρ περὶ τοῦ ἐνεκά τινος." διὰ δὲ τούτου δέδεικται ὅτι
προσυπακύνει ὅτι ὅτε περὶ τὰ λοιπὰ τρία, εἶδος ὕλην ποιητικόν·
ὁ γὰρ σύνδεσμος ὁ τέ ἑλλείποντός ἐστιν ἀποδοτικός. δέσσει ὅτι
τὸ προκείμενον ὅτως.

διὰ τί, ὥσπερ μεταξὺ τοῦ αὐτοτρογύου καὶ τῶν αἰσθητῶν τρι-
γώνων εἶναι φασι τὰ μαθηματικὰ τρίγωνα ὅχι ἐν ὑπάρξει καὶ καθ'
αὐτὰ ὄντα, ἀλλὰ τῇ ἐπινοίᾳ τὸ εἶναι ἔχοντα, ὅχι ὅπως ἐστὶ μετὰ
τοῦ αὐτοανθρώπου καὶ τῶν καθ' ἑκάστην ἀνθρώπων τρίτων ἀνθρώπων
ἐν ὑπάρξει καὶ καθ' αὐτὸ ὄντα; τὸ γὰρ αὐτοάνθρωπον αὐτὸ ἐπὶ
αὐτόν, ταῦτάς τινες παρὰ τὴν αὐτοάνθρωπον. ἐνθάδε ὅν ὅτω πρὸς τὰς
ιδέας ἐπιχειρεῖ καὶ εἰς τὴν ἀντίστοιχον, λέγων "εἰ δ' αὖ μὴ ἐστὶν ὡς
ἡγεῖται," ταῦτάς τινες εἰ δὲ μὴ δῶμεν μηδὲ συγχωρήσομεν αὐτῶν ὡς
περὶ ποῖα πραγματεύεσθαι φησόμεν τὴν μαθηματικὴν;

ἀλλ' ὅδε τῆς ἀποδεικτικῆς· ἢ γὰρ ἀποδεικτικὴ τὸ γινώσκαι καὶ τὸ
ὑποκείμενον τῆς μαθηματικῆς λαβῶσα ὁμολογούμενον, ὡς ἐπὶ
ἐξω τὸ μέγεθος, ζητεῖ τὰ καθ' αὐτὸ συμβεβηκότα αὐτῇ, καὶ
ἐνὶ καὶ τὸ συμβεβηκότα τὰς ἐνὶ καὶ τὸ συμβεβηκότα, ὡς μὴ τὴν

τῷ μεγέθους ἢ ὅ τι ποτ' ἂν εἴη τὸ τοῖς μαθηματικοῖς ὑποκειμένον φύσει ζητεῖ, τὸ δ' ὅτι περὶ αὐτὸ τῦτο τὸ γένος καὶ τὴν ὑποκειμένην τοῖς μαθηματικοῖς ὕλην ὁμολογούμενον λαβών, ὅτι ἔστι τοδί, τὴν ζήτησιν καὶ τὴν σκέψιν ποιεῖ) τῶν συμβεβηκότων αὐτῷ καθ' αὐτό· τῦτο γὰρ δεῖ προσυπακύνειν. εἰ ἔν μῆτε τῆς φυσικῆς μῆτε τῆς ἀποδεικτικῆς τὸ ζητεῖν τὴν τῶν μαθηματικῶν ὕλην, τὸ λειπό- μενόν ἐστι τὴν σοφίαν περὶ αὐτῆς ζητεῖν.

19. τὸ δὲ "περὶ γὰρ αὐτὸ τῦτο τὸ γένος τὴν ζήτησιν ποιεῖ)" ἐλλει- πῶς καὶ λίαν ἀρχαιοπρεπῶς εἶρη). εἴη δ' ἂν ἴσον τῷ αὐτὸ τῦτο τὸ γένος καὶ τὴν ὑποκειμένην τοῖς μαθηματικοῖς ὕλην ὁμολογούμενον 10 λαβών ὅτι ἔστι τοδί, τὴν ζήτησιν καὶ τὴν σκέψιν ποιεῖ) τῶν συμ- βεβηκότων αὐτῷ καθ' αὐτό· τῦτο γὰρ δεῖ προσυπακύνειν.

20. ἀπορήσειεν ἂν τις, εἰ ἡ ζητούμενη σοφία περὶ τὰς ἀρχὰς ἐστι 21. καὶ τὰ καλύμενα ζοιχεῖα ὑπὸ τῶν.

22. καὶ ὅτι τούτοις ἐνυπάρχουσιν, πάντες ὁμολογῶσιν· ἡ δὲ σοφία 23. τῶν χωριστῶν ἐστὶ καὶ παντελῶς ἀμεθέκτων. τῶν μὲν ὅν τούτων ἀρχῶν καὶ ζοιχεῖων ἔκ ἐξου ἡ σοφία, μάλα δὲ δόξειεν εἶναι τῶν καθόλου· πᾶς γὰρ λόγος καὶ πᾶσα ἐπιστήμη τῶν καθόλου, αὕτη δὲ ὅσῃ τῶν ἄλλων μᾶλλον τιμιωτέρα καὶ καθολικωτέρα, τοσούτῃ μᾶλλον τῶν καθολικωτάτων ἔσται, καθολικώτατα δὲ πάντων τὸ ἐν 20 καὶ τὸ ἐν.

21. κἀνταῦθα λείπει τὸ ἐστὶ ζητήσεσθαι ἂν τις πότερον τὰ γένη 22. εἰσὶν ἀρχαὶ ἢ τὰ εἶδη. καὶ ἔστι τὸ μὲν "ἐστὶ δ' εἰ μᾶλλον ἀρχ. τ. ἀ. τῷ ἢ τ." κατασκευαστικόν τῷ ὅτι μᾶλλον ἀρχαὶ τὰ εἶδη τῶν γένων.

"ἔχοντα δὲ τῶν ἐκ τῷ γένους" εἶπε τὰ εἰδικώτατα εἶδη.

"τὰ μὲν — ἐστίν." εἰπὼν ὅτι τὰ τὴν ἀπορίαν ἔχοντα ταῦτα, καὶ προαίεσθαι τὸ "καὶ τοιαῦτα" ὡς μνηστικόν τῷ εἶναι καὶ ἄλλας ἀπορίας παρὰ τὰς εἰρημένους, εὐθὺς ἐπάγει ἀπορίαν λέγων "ἐστὶ" κτλ. — καὶ λυεῖ λέγων ὅτι τὰ καθ' ἑκάστα φθαρτά ἐστίν, ἡ δὲ σοφία τῶν 30 ἀφθάρτων καὶ αἰδιῶν, ἀλλὰ ὅδὲ τῶν παρὰ τὰ καθ' ἑκάστα ἐστίν ἡ σοφία.

τοῖκα μὲν γὰρ ζητεῖν ἄλλην ὕλην παρὰ ταύτας, καὶ σκοπεῖν ἰδεῖν εἰ τί ἐστι χωριστὸν καὶ καθ' αὐτὸ καὶ μὴδὲν ὅν τῶν αἰδιῶντων.

εἶρη) δὲ περὶ τούτων ἐν τῷ μετῴνι ἀλφα αὐτάρκως.

ἀλλ' ὅδὲ τὸ εἶδος δυνατὸν λέγει εἶναι τὴν ζητούμενην ἀρχήν· ἡ γὰρ ζητούμενη ἀρχὴ αἰδιῶς, πᾶν δὲ ἐνυλον εἶδος φθαρτόν· ἐνυλον δὲ λέγω τὰ μὲν τὴν σεληνιακὴν σφαῖραν.

εἰ δὲ πᾶσαι φθαρταί, εἰς ἅπειρον ἤξει· τῦτο δ' ὅτι ἀδύνα- τον, δέδεικται ἐν τῷ ἐλάττωι ἀλφα.

εἰ δὲ ἐστὶν ὕσια καὶ τὸ ἐν καὶ τὸ ἐκ, καὶ διὰ τῦτο ἀρχή, πάντα ἔσονται ἰσχυραὶ (εἰ ὕσια). ὡς γὰρ ὡν τὸ ζῶον κατηγορεῖ) πάντα ἐμφυλῶς αἰδιῶτικὰ ἐστίν, ὅπως εἴπερ εἰσὶν ὕσια τὸ ἐν καὶ τὸ ἐκ, πάντα ὡν ταῦτα κατηγορεῖ) ὕσια ἔσονται, καὶ ἔσται καὶ τὸ πῶν καὶ τὸ πρὸν καὶ ἡ λοιπὰ κατηγορία ὕσια· ψευδὸς δὲ τὸ εἶναι πάντα ὕσια. τὸ 45 δὲ ἐπ' ἐνίων γὰρ καὶ τὸ ἐκ κατηγορεῖ) ὁ παρέργως πρόσκειται, ἀλλὰ καὶ τὸς ἀριθμῶς καὶ τὰ πλήθη· εἰ γὰρ καὶ μονάδες εἰσὶν, ἔξ ὧν ἀριθ- μολογούμενα καὶ ἐξ ὧν τὰ πλήθη, ἡ τοσούδε ἐν αὐτῷ ὁ ἀριθμῶς ἔχει μο-

νάδας, ἔκ ἐξου εἰς. ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῷ πλήθει. ἔτι, φησὶ, τοῖς λέγουσι τὸ αὐτὸν ὕσια, ἐκ δὲ τούτου καὶ τῆς ὕλης γεννῶσιν τοὺς ἀριθ- μῶς πρῶτον, φάσκουσιν τε καὶ αὐτοὺς ὕσιας, ἐκ δὲ τῶν ἀριθμῶν πάλιν τὰλλα γεννῶσιν, πῶς ἔσται τὸ λεγόμενον ἀληθές; ἐξ ὧν γὰρ λέγουσι, συμβαίνει τὴν δυάδα καὶ τοὺς λοιποὺς ἀριθμῶς ἐν εἶναι καὶ κατηγορεῖσθαι κατ' αὐτῶν τὸ ἐκ· ὡς γὰρ τὰ ἐξ ὕλης καὶ τὸ ἀνθρω- πείν εἶδος ὄντα ἀνθρωποὶ εἰσιν, ὅπως καὶ τὰ ἐκ τῷ ἐνὸς καὶ τῆς ὕλης ἐκ. πῶς δὲ ἐκ τῷ ἐνὸς καὶ τῆς δυάδος ἦται τῆς ὕλης πρῶτον τοὺς ἀριθμῶς ἐποιῶν, ἐκ δὲ τῶν ἀριθμῶν τὰ ἄλλα, εἶρη) ἐν τῷ μετ- ὴνι ἀλφα. ἀλλὰ μὴν ὅδὲ γραμμὰς ὅδὲ ἐπιφανείας θετέον τὰς ζητούμενας ἀρχὰς· ὅδὲν γὰρ τούτων χωριστὸν καὶ ὕσια ἐστίν, ἀλλὰ τοιαῦτά μόνον, σφίγη γραμμῆς καὶ αὕτη ἐπιφανείας, ἄλλως, καὶ πῶς ἂν τις τὴν σφίγην ἢ τὸ ταύτη ἰσοδυναμῶν ἐν ὕσια ὑπολάβοι; πάσης γὰρ φυσικῆς ὕσιας ἐστὶ γένεσις, καὶ διὰ χρονικῆς παρατάσεως ἡ ὑπαρξὶς αὐτῆς γίνεσθαι, τῆς δὲ σφίγης γένεσις ἔκ ἐξου, ὡς πολ- λάκις δέδεικται ἐν τῇδε τῇ πραγματείᾳ.

"τὸ τοιοῦτόν," τετέστι τὸ ὁμοιωμάτος τῶν καὶ μέρος· τὰ γὰρ 1060 α καὶ ὁμοιωμάτα καὶ ἀπομάξεις τῶν μερικῶν, ἡ δὲ ὕσια, ὡς 21. δέδεικται ἐν τῷ Ζ, ἔκ ἐξου τῶν καθόλου, ἀλλὰ μερικῇ... πανταχῇ γὰρ τὸ τότε τι ἐπὶ τῆς ὕσιας τῷ Ἀριστοτέλει λαμβάνεσθαι, ὥσπερ τὸ τοιοῦτον ἐπὶ τῶν ποιότητων. τὰ δὲ ὁμοιωμάτα ποιότητες, τὸ δὲ καθόλου ὁμοίωμα· τὸ καθόλου ἄρα ὁμοίωμα καὶ ποιότης καὶ τοιοῦτον.

ἐπ' ἐνίων γὰρ ὁ λόγος ὡς ἔκ ἐξου χωριστὸν τὸ εἶδος, ὅλον ἐπὶ 1060 β οἰκίας· ἐπεὶ δὲ αἱ λογικαὶ ψυχαὶ εἶδη εἰσὶ τῶν ἐχόντων αὐτάς, 26.

25 ὥσπερ καὶ αἱ ἀλογοὶ τῶν ἀλόγων, ὅ δέδεικται δὲ πῶς ἐν ταύτῃ τῇ πραγματείᾳ εἰ χωρίζον, προσέθηκε τὸ "ἐπ' ἐνίων," ἴσον λέγων ὡς εἰ μὴ ἐπὶ πάντων ἐστὶ φανερόν αἴτε χωρίζον) τὰ εἶδη αἴτε μὴ, ἐπ' ἐνίων δ' ἔν φανερόν ὡς εἰσὶν ἀχώριστα. ἔτι, φησὶν, αἱ ἀρχαὶ τῷ εἶδει εἰσὶν αἱ αὐταὶ ἢ τῷ ἀριθμῷ· εἰ μὲν γὰρ ἀριθμῷ, ἐν ἔξου πάντα, τετέστιν ἔκ ἐξου πλήθος· ἐπεὶ γὰρ τὰ ἄλλα τῷ μὲν εἶδει ἐστίν ἐν τῷ δὲ ἀριθμῷ πολλά, διὰ τῦτο εἰσὶ καὶ πολλὰ συλλαβαὶ ἔχουσαι τὸ α, ὡς τὸ Ἀράρχος, Ἀριστοτέλης· εἰ δὲ ἐν τῷ ἀριθμῷ τὸ α, μία ἂν ἦν συλλαβὴ ἢ ὄνομα ἢ εἰς λόγος, ἐν ᾧ ἂν τὸ α ἠυρίσκετο. ἀλλὰ περὶ τούτου εἰρηται μοι ἐν τῷ Β πλε- 35 οῦτερον· ἐμνήσθην γὰρ τούτου καὶ ἐκεῖσε.

εἰς τὰς ἀπορίας ἐντεῦθεν ἐπάγει τὰς λύσεις τούτων, καὶ πρὸ- 1060 γ 31.

τερον τῆς λεγόμενης πότερον τῆς μᾶς ἐστὶν ἐπιστήμης θεωρῆσαι τὴν τῷ ὄντος ἢ ὁν φύσιν ἢ ἔ. καὶ δείκνυσθαι ὅτι μᾶς ἐστὶν θεωρῆσαι τὴν τῷ ὄντος ἢ ὁν φύσιν, λέγων ὅτι τὸ ἐκ ὁμωσύμης καθ' ὡν λέ- 40 γει) κατηγορεῖ), ὅτε μὴ συνωσύμης, ἀλλ' ὡς τὰ ἀφ' ἐνὸς καὶ πρὸς ἐκ, ἅπερ εἰσὶ μεταξὺ τῶν συνωσύμων καὶ ὁμωσύμων... ὅτι δὲ τῶν ἀφ' ἐνὸς καὶ πρὸς ἐκ μίαν εἶναι ἐπιστήμην δυνατὸν ἐστίν, ἔδει- ξεν ἐν τῷ Β ταύτης τῆς πραγματείας. ἀλλ' ἡ μὲν τῶν λεγομέ- νων ἐποικία αὕτη ἂν εἴη, τὰ δὲ καὶ τὴν λέξιν τοιαῦτα κτλ.

καὶ ἔκαστος τῶν τρόπων τούτων ὁ μὲν λέγει) ἀπὸ τῷ ἱατρικῷ 1061 α ἔργῳ τῷ ἐν τῷ νοσῶντι σώματι γεγονότος ὑπὸ τῷ ἱατρῷ κτλ. 1.

διὰ γὰρ τὸ ἔξου εἶναι αὐτῆς (τῆς ὕσιας) ἡ πάθη λέγει) ὄντα. 1061 β ἔστι δὲ πάθος μὲν ὅταν θερμαίνεται τι ἐπιπολαιῶς, διαθεσις δὲ ὅταν 9.

H h h h h

διατεθῇ ἔξ' τὴν θερμότητα, ὡς καὶ λέγεσθαι θερμὸν, ἔξιν δὲ ὅταν μόνιμος ἢ διάθεσις γένηται.

1061 α "εἴτε ἄλλαι τινές, ἔξωσαν τεθεωρ." εἶρηκε γὰρ τίνες αὐτὰ

15 εἰσιν ἐν τῷ περὶ Ἐλασθῶς ἐπιγραφόμενῳ αὐτῷ βιβλίῳ.

1061 α καὶ δὲ τὴν λέξιν τὴν "εἰ γὰρ καὶ μὴ ταυτὸν ἐστὶ τὸ ὄν καὶ ἔν" ἐλ-

17 λείπει ὅτι τῇ ἐκφωνήσει καὶ τοῖς δι' ὧν δηλῶνται συγκρίσεις, ἀλλ' ἕτερα, ὁμῶς ἀντιγράφει.

1061 α ἀσάφειαν πεποίηκε τὸ "καὶ τοῖ γὰρ" κείμενον· ἔξιν δὲ σαφές

20 τὸ λεγόμενον, εἰ τὸ "καὶ τοῖ γὰρ" ἀφέλωμεν, ὡς εἶναι τὸ λεγόμε-

νον τοῦτον "ἐπεὶ δὲ ἐστὶ τὰ ἐν. Π. τῆς αὐτ. καὶ μιᾶς ἐπισ. θεωρ.

λέγει" δ' ἔκαστον αὐτῶν καὶ φέρησιν, ἀπορήσειεν τις ἂν πῶς λέγει

καὶ φέρησιν" καὶ τὰ ἐξῆς. ἐπεὶ ὅτι πάσης ἐναντιώσεως τὸ ἕτερον

λέγει καὶ φέρησιν, φανερὸν δὲ καὶ τὸ φαινὸν ἐναντίον τῷ λευκῷ, καὶ

ἀπλῶς τὰ μεταξὺ. ἔξιν καὶ τὸ φαινὸν φέρησις καὶ πᾶν μεταξὺ. εἰ

ὅτι τὸ μέλαν φέρησις ἐστὶ τῷ λευκῷ, ἔξιν δὲ τῷ λευκῷ φέρησις καὶ τὸ

φαινὸν, ἔξιν καὶ τὸ μέλαν καὶ τὸ φαινὸν ταυτὸν· τὴν γὰρ ἐστὶ δηλωτι-

κὸν τὸ "ἀπορήσειεν ἂν τις πῶς λέγει" καὶ φέρησιν, ὡς ἐστὶν ἀνὰ

μέσον," τωτέστιν, ὡς ἐναντίων ἐστὶ τι μεταξὺ, πῶς τὸ μεταξὺ φέρ-

ησις τῷ κρείττονος τῆς ἐναντιώσεως λεχθήσεται; ἀνάγκη γάρ, εἰ

ἐναντίον τὸ μέσον λέγει, καὶ φέρησιν λέγει. ταύτην τὴν ζήτησιν

λύων λέγει ὅτι καὶ τὸ φαινὸν φέρησις ἐστὶ τῷ λευκῷ, ἀλλ' ὅχι ὥσπερ

τὸ μέλαν κτλ.

1061 α ἀσάφως δὲ καὶ περινενομημένως ἀπήγγελεν τὸ "περὶ π. —

22 εἶδος" καὶ εἴη ἂν τὸ λεγόμενον, περὶ πάντα τὰ τοιαῦτα, λέγων

τὰ τοιαῦτα τὰ ἔμμεσα ἐναντία, περὶ δὲ τὰ ἔμμεσα ἐναντία τὴν

25 φέρησιν δεῖ τιθέναι, λέγων ἐνταῦθα φέρησιν τὸ φαινὸν ἢ ὅτι αὐτὸ εἴη

τὸ μεταξὺ. περὶ ὅτι τὰ ἔμμεσα ἐναντία τὸ μεταξὺ αὐτῶν ὅπως

δεῖ φέρησιν λέγειν, μὴ ὥστε δύνασθαι τὸν ὅλον λόγον τῷ τελευταίῳ

εἶδος ἦται τῷ μέλανος ἀναδέχασθαι, ὥστε λέγεσθαι τὸ φαινὸν χρῶμα

συγκριτικὸν ὅψεως καὶ διὰ τὸ αὐτὸ ἀμέτοχον εἶναι παντελῶς τῷ

30 ὅρισμῳ τῷ λευκῷ, ὅχι ὅτι ταῦτα χρὴ φέρησιν λέγειν, ἀλλ' ὅτι

ὅτι γινώσκοντες δὲ ἡμῖν ὁ λόγος ἐπὶ τῷ λευκῷ καὶ μέλανος. ὅχι

ὅτι λευκὸν τὸ φαινὸν φέρησιν, ὥστε μὴ δὴ ὅπως ἐπιδέχεται τὸν τῷ

λευκῷ ὅρισμόν, ἀλλὰ δύνασθαι μὴ τὸν τῷ λευκῷ ἐπιδέχεται ὅρισμόν,

ὅχι ὅλον δὲ (ἦν γὰρ ταῦτ' ἐν τῷ φαινῷ τῷ λευκῷ) ἀλλὰ πᾶν. τὸ τε

35 λευκὸν ὅτι εἶδος, λέγω δὲ τὸ μέλανος, ἐστὶν ὅλος ὁ λόγος ὁ

χρῶμα συγκριτικὸν ὅψεως λέγων, τῷ δὲ φανερῷ ὁδῶν καὶ καὶ διὰ

τὸτο δύναται τὸ φαινὸν πᾶν δέχεται τὸν τῷ λευκῷ ὅρισμόν· καὶ εἴη ἂν

ὁ τῷ φανερῷ ὅρισμὸς χρῶμα πᾶν διακριτικὸν ὅψεως. ὥστε ὅχι ἐστὶ τὸ

φαινὸν ὅτι φέρησις λευκῷ, ὥσπερ τὸ μέλαν, ὅτι ἐξέρχεται ὅλον τῷ

40 ὅρισμῳ τῆς λευκότητος. τελευταῖον δὲ εἶδος εἶπεν τὸ μέλαν ἢ

ὅτι μὴ τὸ φαινὸν τὸ μέλαν ἐστίν, ἢ τελευταῖον ἀντὶ τῷ ἔχατον·

ἔχατον γὰρ καὶ τέλος μελάνσεως τὸ μέλαν, ὥσπερ καὶ λευκάνσεως

τὸ λευκόν. ὁ μὲν ὅτι τῶν εἰρην βύλη, τοῦτον ἂν εἴη· αὐτὸς

δὲ τὸν λόγον ἐπὶ τῷ δικαίῳ καὶ ἀδίκῳ πεποίηκε λέγων ὅσον εἰ ἔξιν ὁ

45 δικαῖος ὁ καθ' ἑξῆς τινὰ πειθαρχικὸς τοῖς νόμοις, τωτέστιν, εἰ ἔξιν

δικαῖον ὁρισμὸς τὸ καθ' ἑξῆς τινὰ πειθαρχεῖν τοῖς νόμοις, ὅτι πάντως

ὁ ἀδικος, λέγων ἀδικον τὸν μήτε δικαῖον μήτε ἀδικον, ἀλλὰ τὸν

μέσον ὄντα δικαῖον καὶ ἀδικον. ὅτι πάντως ὅτι, φησὶν, ὁ μεταξὺ δικαῖον καὶ ἀδικον ἐξερημένους ἔξιν ὅλον τῷ λόγῳ καὶ ὅρισμῳ τῷ δικαίῳ.

πρόκειται δ' ἐν τῷ τῷ δικαίῳ ὅρισμῳ τὸ "καθ' ἑξῆς" ὅτι πρὸς τὸν

5 ἔξιν ἂν τις τὰ δικαῖον καὶ ὑπ' ἄλλων βιαζόμενος.

διὰ τῶν δύο τινὰ ὁμῶς διδάσκει, πῶς ὁ φιλόσοφος τὸ περὶ

ὅτι σκοπεῖ καὶ τὴν περὶ τούτου θεωρίαν ποιεῖ, καὶ πῶς μιᾶς ἐπιστήμης

ἐστὶ θεωρῆσαι τὸ ὄν καὶ ὅν.

ἀλλ' ἢ μὴ τῶν λεγομένων διάνοια τοιαύτης τις ἂν εἴη. καὶ δὲ τὸν

τὴν λέγειν, ὅταν λέγῃ "τῶν μὴ τὰς πρὸς ἀλλήλας θέσεις σκοπεῖ καὶ

τὰ ταῦτα ὑπάρχοντα," τῶν μὴ λέγειν ἂν τῶν γραμμῶν.

ὥσπερ δὲ ἐπὶ τῶν ποσῶν ἑτέρῳ ὅπως τῷ ἐφ' ὅτου συνεκρίθη

τῶν ἐπὶ δύο συνεχῶν, καὶ ταῦτα τῶν ἐπὶ τρία, μιᾶς ἐστὶ τῆς γε-

2 μετρίας περὶ αὐτῶν θεωρεῖν (καὶ σημειωτέον ὅπως ἢ οἱ περὶ τῆς

γεωμετρίας φασί, γεωμετρίαν ὅπως φάσκει), ὅτι καὶ ἐπὶ τῷ

ὅντος κτλ.

ἀλλ' ἢ ἔχει ἐν αὐτοῖς (τὰ ὄντα) ἀρχήν, καθ' ἣν δύναται καὶ

νεύει.

ὥστε λέγει τὸν φιλόσοφον εἶναι θεωρητικὸν τῷ ὄντος καὶ τῷ

τοῦτον ἐναντιώσεων, ἢ ὄντα εἶσιν.

κοινὰ λέγει τὰ ἀξιώματα, τὸ τε ἀπὸ ἴσων ἴσα ἂν ἀφαιρῆται καὶ

τὰ καταλειπόμενα ἴσα ἐστὶ, καὶ τὰ τῷ αὐτῷ ἴσα καὶ ἀλλήλας καὶ

τὰ λοιπὰ. "ἰδίως" δὲ λέγει ἂν, ἐπειδὴ τὰ τῷ αὐτῷ ἴσα ἢ γε-

μετρία ἰδίως περὶ γραμμῶν λαμβάνει, καὶ ὡς ἐπὶ αὐταῖς μὴ

ἀληθεύον· εἰ δὲ ἐπὶ ἀριθμοῖς, ὅθεν προσλογίζετο. ὁμοίως καὶ ὁ

ἀριθμητικὸς ὡς ἐπὶ μόνις τοῖς ἀριθμοῖς ἀληθεύον τούτου θεωρεῖ, ὅ

δὲ ἐπὶ γραμμαῖς, ὅ φροντίζει. καὶ ταῦτα μὴ πρὸς τὴν λέξιν. ἢ

δὲ τῶν λεγομένων διάνοια σαφής. ἔξιν δὲ τὰ λεγόμενα· ἐπὶ γὰρ

καὶ ὁ μαθηματικὸς πρὸς τῷ φυσικῷ καὶ τοῖς λοιποῖς ἐπιστήμησι καὶ

ταῖς ἀρχαῖς ὡς ἀληθεύον ἀναποδείκτως, ὁ φιλόσοφος ὅτι πάντα

τῷτο, ἀλλ' ἐπισκάνει καὶ δείξει τὰς τοιαύτας ἀρχάς, ὡς ἐπιδέχεται

δειχθῆναι.

ἀλλ' ἢ μὴ μαθηματικὴ καὶ αἱ λοιπαὶ περὶ τὰ μερικά εἴη, καὶ

ὅπως εἰσὶ περὶ αὐτὰ, ὥσπερ εἶρηται, ἢ δὲ φιλοσοφία τὰ μερικά

θεωρεῖ, ὅθεν σκοπεῖ εἰ ἕκαστη τῶν συμβεβηκέναι τι· εἰ δὲ καὶ

σκοπεῖ τὰ καθ' ἑκάστην, ἀλλὰ περὶ ἑκάστην τῶν τοιούτων θεωρεῖ

ὄντα ἐστίν.

ἀλλ' ὅτι ἐπειδὴ ἀποδείκνυσιν καὶ ὁ μαθηματικὸς (καὶ ὁ φυσικὸς) καὶ

καὶ ὁδε ποτε ψεύδεται, ὥσπερ ὁ διαλεκτικὸς καὶ ὁ σοφιστής (ὁ μὴ

διὰ τὸ βυλεσθῆναι πάντως πείσαι ἐπὶ λαμβάνει καὶ ψεύδεται, ὅτι ἐν

φίσης αἰ), ἐπὶ ὅτι ἀποδείκνυσιν καὶ ὁ ψεύδεται, ὅπερ τῆς πρώτης

καὶ μάλλον καὶ μάλιστα ἐστὶ σοφίας, ἔσονται δι' αὐτὸ τούτου καὶ ἡ

μαθηματικὴ καὶ ἡ φυσικὴ μέρη τῆς φιλοσοφίας.

τὸ δὲ καὶ τὰ ἄλλα τὰ τούτων αὐτοῖς ἀντικείμενα τὸν τρόπον

ἀρκεῖ διὰ τὰς ἑξῆς καὶ φέρησις· ἀδύνατον γὰρ ἅμα τὸ αὐτὸ καὶ

ζῆλον καὶ ὅψιν ἔχειν καὶ τυφλὸν εἶναι. καὶ περὶ μὴ τούτων, τῆς περὶ

τιφάσεως καὶ τῶν καθ' ἑξῆς καὶ φέρησιν ἀντικειμένων, ὥσπερ ἔρη,

κυρίως μὴ ἐν ἑξῆς ἀποδείξεις.

μη λευκὸν ἐκ μὴ λευκῷ ἤτοι ἐκ μὴ ὄντος γενήσεθι· ἐξ ὄντος
 ἄρα· ἀλλ' εἰ τὸ μὴ λευκὸν μὴ ὄν ἔσται, δηλονότι τὸ λευκὸν ὄν,
 ὡς ἐπειδὴ δὲ τὸ γινόμενον ἐξ ὄντος γινεῖσθαι, ἔσται ἐξ ὅτ' τὸ μὴ λευ-
 κὸν γίνεθι λευκόν, ταύτην δὲ εἰπεῖν ὄν. καθὼ δὲ πάλιν τὸ μὴ λευ-
 κὸν ἐκ μὴ λευκῷ γίνεθι, κατ' ἐκείνους, ἔσται τὸ ἐξ ὅτ' γενήσεθι τὸ μὴ
 λευκὸν μὴ λευκόν, καὶ τὸ ἐξ ὅτ' γλυκὺ καὶ μὴ γλυκὺ. ὁμοίως καὶ ἐπὶ
 τῶν ἄλλων. εἰ δὲ τῶτο, συναληθεύει ἡ ἀντίφασις. ταύτην δὴ
 λύων τὴν ἀπορίαν λέγει ὅτι ἀληθές ἐστι τὸ λέγειν ὅτι τὸ μὴ λευκὸν
 ἐκ τῷ μὴ ὄντος γίνεθι, ἀλλ' ὅτι ἐκ τῷ ἀπλῶς μὴ ὄντος ἀλλ' ἐκ τῷ
 τὸ μὴ ὄντος τὸ δὲ μὴ ὄντος. εἴρηξεν δὲ περὶ τούτων ἐν τῷ ἄλφα τῆς
 Φυσικῆς Ἀποδείξεως (ε. 8). ἀπορήσεις δ' ἂν τις πρὸς τὰ ἐν
 ἀρχῇ τῆς λείξεως λεγόμενα, πῶς φησὶ τὸ μὴ λευκὸν ἐκ τῷ τελείως
 λευκῷ γινεῖσθαι· γίνεθι γὰρ μὴ λευκόν τι, οἷον τὸ φαῖον, ἐκ μὴ λευκῷ,
 οἷον τὸ μέλανος. καὶ οἶμαι, πρὸς τὴν ἡμετέραν φαντασίαν ἀπο-
 βλέψας τῶτο εἴρηκεν· ἐπειδὴ γὰρ πᾶν τὸ γινόμενον ἐκ τῆς ἀποφά-
 σεως αὐτῷ γίνεθι, ἅμα τῷ ἀκούσαι ὅτι γίνεθι μὴ λευκόν, εὐθὺ τὴν
 ἀπόφασιν αὐτῷ τὸ λευκὸν φανταζόμεθα.

1062 b τὸ πρὸς αὐτὸς σημαίνει τὸ πρὸς ἀλλήλους. τὸ δὲ λεγόμε-
 29. νον ἐστὶ λύσις τῷ λέγοντος λόγου τὸ αὐτὸ καὶ ἀγαθὸν καὶ ὅτι ἀγαθόν,
 λευκὸν καὶ ὅτι λευκόν, διὰ τὸ μὴ τὰ αὐτὰ περὶ τῶν αὐτῶν ἅπαντας
 γινώσκειν.

1063 a τὸ λεγόμενον ἐστὶν ὅτι τὸ λέγειν ὡς ἐπειδὴ τῷ ὑγιαίνοντι φαί-
 6. νεθι γλυκὺ τὸ μέλι, τῷ νοσούντι δὲ πικρόν, ἐστὶ τὸ αὐτὸ καὶ γλυκὺ καὶ
 πικρόν, τῶτο ὅθεν διαφέρει τῷ λέγειν ὡς, ἐπειδὴ τὸν δάκτυλον
 ὑποβάλλων καὶ κινήσας τὴν ὄψιν, τὸ ἐν δύο μοι φαίνεται, ἂν δὲ μὴ
 κινῶ, πάλιν ἔν ἐστι, τὸ αὐτὸ ἐν καὶ ὅτι ἔν· ἄτοπον γὰρ τὸ λέγειν ὅτι τὸ
 ἐν δύο ἐστὶν, ἐπειδὴ ἡρεμύσας ἡ ὄψις ἐν αὐτῷ ὄρεται, κινημένη δὲ καὶ
 παραφερομένη δύο. ὡς ὅν τῶτο γελῶν, ὅτω καὶ τὸ λέγειν ὅτι τὸ
 αὐτὸ καὶ γλυκὺ ἐστὶ καὶ ὅτι γλυκὺ διὰ τὸ τῷ μὴ φαίνεσθαι γλυκὺ τῷ δὲ
 ὅτι γλυκὺ.

1063 a ἐστὶ δὲ μᾶλλον (ἀποφαίνεσθαι καὶ τῆς ἀληθείας) ἐκ τῶν ἀεὶ
 13. ὡσαύτως ἐχόντων "καὶ μηδεμίαν μ. π.", πλὴν τὴν καὶ τόπον, ἐκ
 τούτων τὰληθῶς θηρεῖν. κόσμον δὲ λέγοι ἂν τὰς σφαίρας καὶ τὴν
 ἐν αὐταῖς ἀστέρα.

1063 a "ὁ δὲ ἄρα — ἐκείνῳ," τυχέσι συμβαίνει ἄρα καὶ τὴν φάσκειν-
 19. τας συναληθεύειν τὴν ἀντίφασιν, εἶναι τὸ κινούμενον εἰς ὁ κινεῖθι καὶ
 μὴ εἶναι, ὁμοίως εἶναι ἐν ᾧ ἐκινήθη καὶ μὴ εἶναι. πῶς δὲ τῶτο
 συμβαίνει, ὅτως ἔσται ὁ λόγος. ἐπεὶ γὰρ τὸ ἐκ τίνος κινήθηται μέλ-
 λον ἡρεμῶν ἐν ἐκείνῳ ἐξ ἐκείνου κινεῖθι, καθὼ ἐν ἐκείνῳ ἡρεμεῖ, ἔστιν
 ἐν ἐκείνῳ καὶ ὅτι ἐστὶ, διὰ τὸ συναληθεύειν τὴν ἀντίφασιν. εἰ γὰρ
 μέλλει τις κινεῖσθαι ἐκ λευκῷ, ἔστιν ἐν τῷ λευκῷ καὶ ἡρεμεῖ ἐν αὐτῷ.
 ἀλλ' ἐπεὶ κατ' αὐτὸς ἐπὶ τῷ λευκῷ ἀληθεύει καὶ τὸ μὴ λευκόν, ὅτι
 ἔστιν ἐν τῷ λευκῷ· ἔστιν ἄρα ἐν τῷ λευκῷ καὶ ὅτι ἔστιν. πάλιν ἐπεὶ
 κινεῖθι εἰς τὸ μέλαν, ὅτι ἐστὶ μέλαν, ἀλλ' ἐπεὶ τὸ μέλαν κατ' αὐτὸς
 καὶ μέλαν ἐστὶ καὶ ὅτι ἔστιν, ἔσται τὸ κινούμενον καὶ μέλαν καὶ ὅτι μέλαν,
 καὶ κινεῖθι ἄρα εἰς τὸ μέλαν καὶ γίνεθι ἐν τῷ τῶτο, τυχέσι καὶ ἔστιν ἐν τῷ
 μελανί· τὸ γὰρ γίνεθι ἀντὶ τῷ ἔστιν εἰληπθῆναι αὐτῷ νῦν. τὸ δὲ ἐπαχ-
 θέν τούτους τὸ "τὸ δὲ καὶ τ. α. μὴ συναλ. κ. α." πᾶν πολλὴν ἀσά-

φειαν ἐνεποιήσεν. καὶ γὰρ τὸ τὸ ἄρθρον καὶ ὁ δὲ σύνδεσμος ἀντὶ τῷ
 ἡ συνδέσμων· ἔδει γὰρ ἀντὶ τῷ "τὸ δὲ κ. τ. ἀντ." εἶναι ἡ καὶ τὴν
 ἀντίφ. μὴ συναληθεύεσθαι. καὶ εἴη ἂν τὸ κατὰ τὴν τῆς λείξεως
 τοῦτον· εἰ ἐστὶ κινήσεις καὶ κινούμενον τι, κινεῖθι δὲ πᾶν ἐκ τῶν αἰ-
 τι, ἡ ἔσται διὰ τὰ ὅτι αὐτῶν λεγόμενα τὸ κινούμενον, ἐξ ὅτ' κινεῖθι
 καὶ ὅτι ἔσται, ἡ μὴ συναληθεύεσθαι τὴν ἀντίφασιν. εἰ ὅν ἐκείνα
 ἀδύνατα, ἀληθές ἂν εἴη τὸ μὴ συναληθεύεσθαι τὴν ἀντίφασιν.

ἐπειδὴ τὰ πράγματα διὰ τὸ μὴ εἶδος ἔχουσι καὶ τὸ εἶναι καὶ λέγεσθαι
 γινεῖσθαι ὁ λέγει, διὰ δὲ τὴν ὕλην (ταύτην γὰρ εἶπε ποσόν, ὡς περὶ
 μετ' ὀλίγον εἶποι ἂν τὸ εἶδος ποιόν), διὰ γὰρ τὴν ὕλην ἔχουσι
 συνεχῶς ῥεῖν, λέγει ὡς εἰ τις συγχωρήσει τὰ δεῦρο συνεχῶς καὶ
 τὴν ὕλην ῥεῖν καίπερ ὅτι ὄν ἀληθές (ὅτε γὰρ τὰ αὐξήματα καὶ αἱ
 ἐπίδοσιν ἀγόμενα συνεχῶς ῥεῖ, ὅτε μὴ λίθοι καὶ ἄλλα πάμπαν),
 διὰ τί καὶ τὸ ποιὸν καὶ τὸ εἶδος ὅτι ἂν μένοι; τὸ γὰρ ποιὸν ἔστι τὸ αἰ-
 15 καὶ ἡ ὕστατα ὅτι ῥεῖ, ἀλλὰ μένει.

τὸ δὲ "ὅθεν ἂν διέχοι φαγεῖν," τὸ διέχοι ἀντὶ τῷ διαφέρει. 1060
 τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον ἀναγκαῖον ἔστω ἔχειν· καὶ προσυπακούει 1061
 τῷ καὶ ἐφ' ἡμῶν.

ἐλλειπῶς δὲ πᾶν εἴρηξεν ἐν ἀρχῇ ἡ λείξις ἡ λέγεσθαι "πρ. — 1062
 μὴ τιθ. τι." ἐλλείπει δὲ εἰς τὸ καὶ λέγοντας αὐτοῖς φαίνεσθαι καὶ
 τὰ πράγματα τοιαῦτα. ὡς ἔσται τὸ πλῆρες τοῦτον. πρὸς μὲν
 τὴν ἔχοντας ἀπορίας ἐκ λόγου τινὸς γινόμενον πρὸς αὐτὸς, καὶ πρὸς
 σπαντος αὐτὸς λέγειν ὅτι καὶ τὰ πράγματα αὐτοῖς τοιαῦτα φαίνεθαι
 οἷα καὶ λέγουσι, πρὸς δὲ τὴν τὴν τοῦτον λόγους καὶ ἑλεγχος ὅτι ἔστω
 πρὸς δὲ τὴν ἀπορρήντας καὶ λέγοντας ὅτι τὸν μὴ ἀνθρωπίνῳ ἔστι, ὅ
 φαίνεται δὲ καὶ μὴ ἀνθρωπίνῳ, ἀλλὰ διὰ τὴν πεπεικότες ἡμᾶς λέγειν
 λέγομεν αὐτὸ καὶ ἀνθρωπίνῳ καὶ μὴ ἀνθρωπίνῳ, πρὸς τούτους μέλλει
 ἀπαντᾶν καὶ λύειν τὰ τούτων ἀπορία ἐκ τῶν προειρημένων· ὅτι τὸ
 διὰ τὸ πιστεύειν τῇ αἰσθήσει διψῶντος ἀκούσαι καὶ λόγους συμφωνοῦν
 30 φαινόμενους φθεγγόμενους.

"ὅθεν τὰ ἐναντία, διὰ τὸ λέγεσθαι καὶ ἐρρησθαι καὶ ἔστιν," ἐρρησθαι 1063
 δὲ καὶ ἔστιν τῷ αὐτῷ ἅμα εἶναι ὅτι ἐνδύεσθαι. ὅτι δὲ τὰ ἐναντία καὶ
 ἐρρησθαι λέγει, ὁ λόγος, φησὶν, ἐπ' ἀρχὴν τὴν λόγους ἀναλύει τὴν
 τῶν ἐναντιῶν, τυχέσι τὴν λόγους λαμβάνουσι τῶν ἐναντιῶν· ὅτι γὰρ
 ἐστὶν ὑγεία συμμετρία θερμῶν καὶ ψυχρῶν, ἔσται ἡ νόσος ἀσυμμε-
 τρία τούτων, ἡ δ' ἀσυμμετρία ἐρρησθαι ἐστὶν συμμετρία· ὅτι δὲ
 τὰ ὡς ἐρρησθαι καὶ ἔστιν ἐναντία ἅμα κατηγορεῖσθαι καὶ τῷ αὐτῷ ἐ-
 35 δεχεῖσθαι, ὅτε μὴ τῶν ἀνὰ μέσον ὅθεν ἐναντιῶν (λέγει δὲ τὸ φαῖον
 καὶ τὰ τοιαῦτα) οἷον τε κατηγορεῖσθαι ἅμα καὶ ἐνὸς καὶ τῷ αὐτῷ.

θάτερον γὰρ τῶν συμπεπλεγμένων ἀληθεύει καὶ αὐτῷ αὐτῷ, ἡ καὶ
 τὸ ἕτερον, τυχέσι τὸ λευκόν, ἀληθεύει καὶ τῷ λευκῷ, καὶ ὅτι ἐκ
 μέσον ἤτοι τὸ φαῖον. τὸ δὲ "τῶτο δ' ἔστιν ἀντίφασιν τῷ λευκῷ"
 εἴρηκε διὰ τὸ ὅτι λευκόν, καὶ εἰ ἐστὶ τὸ ὅτι λευκόν ἀντίφασιν τῷ λευκῷ
 δέδοται γὰρ ὡς ἀδύνατον τὰς ἀντιφάσεις ἀληθεύειν. ἀληθεύει
 ἄρα καὶ τῷ λευκῷ αὐτὸ τὸ λευκόν· ἀληθές γὰρ τὸ λευκὸν λέγειν λευ-
 κόν. καὶ συμπεραίνει λέγων "ὅτε δὲ καὶ" Ἡράκλειτος ἐνδύεθαι
 λέγοντας ἀληθεύειν" (καὶ εἴη ἂν τὸ λεγόμενον, ὅτε δὲ εἰ τὸ αὐτὸ λέ-
 γομεν ἀγαθόν καὶ ὅτι ἀγαθόν, ὡς περὶ Ἡράκλειτος, ἀληθεύομεν)

“ὅτε καὶ Ἀναξαγόραν.” εἰ δὲ οὕτω λέγοντες ὡς ἐκεῖνοι ἔλεγον ἀληθῆ λέγειν ὑπολάβοιμεν, συμβῆσε) τὰναντία τῷ αὐτῷ κατηγορεῖν, ὅπερ ἐδείχθη ἀδύνατον. πῶς δὲ καὶ καὶ Ἀναξαγόραν τὰναντία ἐν τῷ αὐτῷ ἅμα εἶναι συμβαίνει, λέγει· ὅταν γὰρ ἐν πατρί καὶ τῷ τυχόντι πράγματι λέγη ὁ Ἀναξαγόρας εἶναι πάντα καὶ ἡλικὸν καὶ πικρὸν καὶ λευκὸν καὶ μέλαν καὶ ἀπλῶς πάντα (πάντα γὰρ ἐν πᾶσι καὶ δυνάμει, ἀλλ’ ἐνεργεῖα καὶ ἀποκεκριμένα καὶ καθ’ αὐτά), ὅθεν ἕτερον λέγει ἢ τὰ ἐναντία ἐν τῷ αὐτῷ εἶναι.

ἢ μὲν μαλακώτερον, ὡς ἡ ἀσπρονομία, ἢ δ’ ἀκριβέστερον, ὡς ἡ γεωμετρία.

καὶ ἐπεὶ πᾶσαι αἱ ἐπιστήμαι, ὡς εἶρη), ὅτε τὸς τῶν οἰκείων ἀρχῶν ὁρισμὸς ἀποδεικνύσιν, ἀλλ’ ὁμολογούμενον λαμβάνουσιν ὅτι ὅδε ὁ ὁρισμὸς τῷδε ἐστίν, ὅτε μὴ τὸς ἐκ τῶν ἀρχῶν (καὶ αὐτὸς γὰρ ὁμολογούμενος λαμβάνουσι), φανερὸν ἐκ τῆς τοιαύτης ἐπαγωγῆς ὅτι τῆς ἐστίας καὶ τῆς τῆς ἐστίν ἦτοι τῶν ὁρισμῶν ἐκ ἐξιν ἀπόδειξις. τὸτο δὲ ἢ ἐν τῶν ζητούμενων· ἐζητεῖτο γὰρ πότερον ἐστίν ἀπόδειξις τῷ τί ἐστιν ἢ ὅ.

περὶ ὧν (τῶν πρακτικῶν ἐπιστημῶν) ἐν τοῖς ἡθικοῖς τοῖς ἐπιγραφομένοις Νικομαχείῳ εἶρη) ἀκριβῶς.

ἄλλην δὲ τινα δυνάμιν λέγει ἀντὶ τῶν ἀλόγων ζώων φύσιν ὁμοίαν, καθ’ ἣν ὁ ἀράχης ἐργάζε) τὸ ἀράχιον καὶ ἡ χελιδὼν τὰς νεοττίας.

τὸ δὲ πῶς προσκείμενον μυητικὸν ἐστὶ τῷ ἀναποδείκτως.

τῶν δ’ αὖ θεωρητικῶν βελτίστη πάλιν ἢ βελτίσιον ἀρχαῖς χρωμένη, βελτίσιον δὲ ἀρχαῖς χρῆ) ἢ τελευταία βηθεῖσα.

καὶ πῶς ταύτην εἶπε καθόλου, σαφηνίζων ἐπήγαγε τὸ “τῷ προτέρῳ,” δυνάμει λέγων, ὅπως τὴν προκειμένην ἐπιστήμην φημί καθόλου, ὅχι ὡς κατηγορουμένην καὶ τῶν λοιπῶν, ἀλλ’ ὡς προτέραν καὶ συναναρῶσαν τὰς ἄλλας· ἀναιρεθείσης γὰρ τῆς θεολογίας δηλονότι ἀναρῶν) καὶ αἱ ἀρχαὶ αὐτῆς· τῶν γὰρ ἀρχῶν μένει ἀντὶ καὶ αὐτῆς. ἀλλὰ μὴ τῶν ἀρχῶν τῆς θεολογίας ἀναιρεμένων ἀναιρῶν) καὶ τὰ λοιπὰ ἅπαντα. ἐπίστησον ὅτι ἐπεὶ τὴν θεολογίαν ὅχι ὡς καὶ πειρώων λεγομένην λέγει καθόλου, ἀλλ’ ὡς προτέραν καὶ συναναρῶσαν τὰς ἄλλας.

σκεπτόμενον περὶ τῆς συμβεβηκτικῆς ὄντος· τῷ γὰρ μυητικῷ τὸ “σκ. πρ. π. τ. ὅπως ὄντος.” ἐλλείπει δ’ ἀντὶ τῆς λέξεως τὸ πότερον ζητεῖ τὸτό τις τῶν ἐπιστημῶν ἢ τεχνῶν, ἢ ὅ. πρὸς τὸτο γὰρ τῷ τῷ ἐπαχθόν τὸ “ὅτι μὲν ὑδεμία τῶν ἐπιστημῶν πραγματεύε) περὶ τῷ συμβεβηκτικῷ, δηλον.”

“ὅδε τὸν — ἐκ ὧν.” ὁ νῦν παρατίθει) σόφισμα ὑπὸ τῶν σοφιστῶν λεγόμενον, τοῦτόν ἐστι καὶ ὅπως ὑπ’ αὐτῶν ἐπεραίνετο. ὑπετίθεντο ἄνθρωπον, οἷον τὸν Καλλίαν, πρότερον μουσικὸν ὄντα, χωρὶς τῆς εἶναι γραμματικόν, ὕστερον γενοῦντα καὶ γραμματικόν, καὶ ἔλεγον, ὅσοι ὁ Καλλίας νῦν ἅμα ἐστὶ μουσικὸς καὶ γραμματικὸς. εἰ δὲ τὸτο, καὶ ὅτε ἐγένετο γραμματικὸς, ἐγένετο καὶ μουσικὸς· ἅμα γὰρ ὧν γραμματικὸς νῦν καὶ μουσικὸς ἅμα καὶ ἐγένετο· γραμματικὸς καὶ μουσικὸς· ὅτε ἄρα ἐγένετο γραμματικὸς, ἐκ τῆς μουσικῆς. ἀλλὰ μὴ καὶ τῆς μουσικῆς πρὸ τῆς γενέσεως γραμματικῆς

(τὸτο γὰρ ὑπόκει)· ἦν ἄρα πρὸ τῆς ἀρχῆς γίνεσθαι γραμματικὸς μουσικὸς καὶ ἐκ τῆς. ὁ δὲ παραλογισμὸς συμβαίνει ἐπὶ ἀξιώματι λίαν ἐναργῶς ψευθεῖ, τῷ λέγοντι, ὧν ἡ ὑπαρξὶς ἅμα, τούτων καὶ ἡ γένεσις· ἐ γὰρ εἰ τῇμερόν ἐστι Σωσιγένης καὶ Ἀλέξανδρος, ἀληθὲς τὸ λέγειν ὅτι ἐγένετο ὁ Σωσιγένης ὅτε ἐγένετο καὶ ὁ Ἀλέξανδρος. ὕστερος γὰρ Σωσιγένης Ἀλεξάνδρου τῷ χρόνῳ, εἰ καὶ συνέβη, ὅτε ἦν Ἀλέξανδρος, εἶναι καὶ τὸν Σωσιγένην. . . ἐστὶ δὲ ἀκατάλληλος καὶ πᾶν ἀσαφὲς ἡ λέξις ἡ “ὅδε τὸν ὄντα μουσικὸν ὅτι γενόμενος γραμματικὸς” καὶ τὰ ἐξῆς. ὅτω δὲ, ὡς οἶμαι, ταύτην ὑπερβίβαζειν χρή.

“ὁ δὲ μὴ αἰεὶ ὄν ἐστιν, ἐγένετο τὸτο, ὡς” ἅμα μουσικὸς ἐγένετο καὶ γραμματικὸς.” εἰτα τούτῳ συναπτέον τὸ “ὅδε τὸν ὄντα μουσικὸν ὅτι γενόμενος γραμματικὸς ἅμα ἔσται τὰ ἀμφοτέρω, πρότερον ἐκ ὧν.” καὶ ὅπως ἀναγνωστέον τὸ “τὸτο ὑδεμία ζητεῖ τῶν ὁμολογούμενων ὕσων ἐπιστημῶν” καὶ τὰ ἐξῆς. ἢ γὰρ τὸ ὅλον καὶ τὸ τῷ λόγῳ συνεχὲς τοῦτον. “ὁ δὲ μὴ αἰεὶ ὄν ἐστιν, ἐγένετο τὸτο, ὡς” ἅμα μουσικὸς ἐγένετο καὶ γραμματικὸς· τὸ ὅν τὸν ὄντα μουσικὸν ὅτι γραμματικὸς ἔσται, πρότερον ἐκ ὧν, τὸτο ὑδεμία ζητεῖ τῶν ὁμολογούμενων ἐπιστημῶν” καὶ τὰ ἐξῆς. ἐστὶ δὲ τὸ “ὁ δὲ μὴ αἰεὶ ὄν ἐστιν, ἐγένετο τὸτο, ὡς” ἅμα μουσικὸς ἐγένετο καὶ γραμματικὸς,” κατασκευή, δι’ ἧς κατασκευάζον οἱ σοφισταὶ ὅτι ὁ Καλλίας, ὅτε ἦν μουσικὸς, ἐκ τῆς μουσικῆς. εἴη δ’ ἀντὶ ὡς ἀπὸ τῶν σοφιστῶν λεγόμενον τὸ “ὁ δὲ μὴ αἰεὶ ὄν ἐστιν ἐγένετο τὸτο.” ἐστὶ δὲ τοῦτον, ὅπερ μὴ αἰεὶ ὄν μὴδὲ πρότερον ὄν νῦν ἐστὶ, τὸτο ἐγένετο. ὁ δὲ Καλλίας νῦν ὧν ἅμα μουσικὸς καὶ γραμματικὸς, πρότερον δὲ μὴ ὧν ἀμφοτέρω, δηλον ὅτι γραμματικὸς καὶ μουσικὸς· μουσικὸς γὰρ μόνον ἦν, ἅμα γινόμενος γραμματικὸς ἐγένετο καὶ μουσικὸς· τὸ δὲ γινόμενον ἐκ ἐστίν, ὁ Καλλίας ἄρα γινόμενος μουσικὸς ἐκ τῆς μουσικῆς. ἀλλὰ καὶ ἦν. αὐτὸς δὲ τὸ “ὡς” ἅμα μουσικὸς ἐγένετο καὶ γραμματικὸς” θεῖς, τὸ τὸ δὲ γινόμενον καὶ τὸ ὁ Καλλίας ἄρα ἦν μουσικὸς καὶ ἐκ τῆς ἐκ ἐβηκε διὰ τὴν συνήθη βραχυλογίαν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὡς ἀπὸ τῶν σοφιστῶν λεγόμενα ἡμᾶς λαμβάνειν χρή· τὸ δὲ “ὅδε τὸν ὄντα μουσικὸν ὅτι γενόμενος γραμματικὸς τὰ ἀμφοτέρω ἅμα ἔσται, πρότερον ἐκ ὧν.” τὸτο δὲ ὑδεμία ζητεῖ τῶν ὁμολογούμενων ὕσων ἐπιστημῶν,” τὸτο ὡς ἀπὸ Ἀριστοτέλους λεγόμενον νομιστέον. εἴη δ’ ἀντὶ τὸ λεγόμενον, ὅτι ὅδε τὸν ὄντα μὲν πρότερον μουσικὸν νῦν δὲ ὄντα ἀμφοτέρω, καὶ μουσικὸν καὶ γραμματικόν, πρότερον δηλονότι μὴ ὄντα μουσικὸν καὶ γραμματικόν ἅμα, ἀλλὰ μόνον μουσικόν· καὶ προσυπακυστέον τῷ, εἰ ἅμα τῷ γίνεσθαι γραμματικὸς ἐγένετο καὶ μουσικὸς, ὑδεμία τῶν ὁμολογούμενων ἐπιστημῶν ζητεῖ.

ὅτι τὸ “ὅπως ἔτυχεν” ἀντὶ τῷ ὡς ἐπ’ ἐλαττον ἐλαβεν, δηλον 1064 a

πεποιήκα διὰ τῆς ἐπαχθέντος αὐτῷ παραδείγματος. ὧν ἐστὶν ἐπιστήμη, τούτων εἰσὶν ἀρχαὶ καὶ αἵτια ὠρισμένα· τῷ 1065 a

καὶ συμβεβηκτικῆς ὄντος ἀρχαὶ καὶ αἵτια ὠρισμένα ἐκ εἰσὶ κτλ. ὅτι δ’ ἐστὶν ἡ τῷ ἐνδεχομένῳ φύσει καὶ ἀδύνατόν ἐστιν αὐτῇ 1065 a

μὴ εἶναι, δέδεικ) ἐν τῷ περὶ Ἑρμηνείας (c. 9). ἐὰν ὅν, φησὶν, ἀπὸ τῆς ἐνεστώτος νῦν ἀρξάμενοι λέγωμεν 1065 a

ὅτι αὐτὸν γίνε) ἐκλεπίς, ἐπειδὴ πᾶν τὸ γεγενῶς ἐν πεπερασμένῳ 18 χρόνῳ γίνε), κατηργήσαμεν εἰς τὸ ὅν κτλ.

1065^a τὴν ὅν τὴν ὡς ἀληθῶς ὄντος αἰτία ὡς ζητεῖ· ὁ δὲ ὅς ζητεῖ
 21. διὰ τί ἡ διάνοια συνέπλεξε τῷ Σωκράτει τὴν γράφειν, ἀλλὰ περὶ
 τὴν ἔξω ὅν καὶ χωρίζον ἦτοι καθ' αὐτὴν ὑπάρχον, περὶ τὸτο ζητῶμεν
 τὰ αἰτία. ἔξω δὲ ὅν λέγει τὴν Σωκράτην καὶ τὴν ἐνέργειαν αὐτῶ
 λέγει δὴ τὴν γράφειν· ὁ γὰρ ἔστιν ὁ Σωκράτης καὶ ἡ ἐνέργεια αὐτῶ
 ἐν τῇ λεγούσῃ διανοίᾳ ὅτι ὁ Σωκράτης καὶ γράφει, ἀλλ' ἐκτὸς
 αὐτῆς καὶ ἐν τῷ τῷ τόπῳ. περὶ δὲ τὴν ἔξω ὅν ζητῶμεν τὰ αἰτία·
 ζητῶμεν γὰρ τὴν αἰτίαν δι' ἣν ὁ Σωκράτης γράφει. ὁ παρέργως
 δὲ τῶν ἐμνησθῆ, ἀλλ' ἐπειδὴ ἔδειξεν ὅτι τὸ συμβεβηκός ὄντος
 ἔκ εἰς αἰτία. εἰπὼν δὲ ὅτι τὸ ἔξω ὄντος τὰ αἰτία ζητῶμεν,
 λέγει ὅτι τὸ δὲ ἔκ ἀναγκαίως ἀορίστου καὶ ἐπ' ἑλαττον ὄντος τὰ αἰτία
 ἀορίστα καὶ ἀτακτα, καὶ διὰ τὸτο ὡς ζητεῖ· τὸ γὰρ ἐντυχῆν ὅν μὴ
 ἐβούλετο τις ἰδεῖν, μὴ ᾤετο δὲ, ἀπειρα τὰ αἰτία, ὡς ἐν τοῖς περὶ

Φύσεως (25) εἴρηκε. ὅτε ὅν αἰτία εἰς τὴν καὶ συμβεβηκός
 ὄντος, ὅτε ἔστιν ἐν αὐτῷ τὸ ὡς ἔνεκα, ἀλλ' ἔστι τὸ ἔνεκα τὸ ὡς τὰς
 φύσει γνωμένους ἢ τοῖς ἀπὸ διανοίας.

μέχρι δὴ τῶν ἐνταῦθα ἡμῶν ἐξηγητέον τὰ τὴν παρόντι
 βιβλίῳ· τὰ δὲ ἀπὸ τῶν "τύχη δὲ ἔστιν ὅταν τι τῶν γινώσκων καὶ
 συμβεβηκός" ἕως τῶν τέλους τῶν βιβλίων τὰ αὐτὰ εἰς ἀσφαλ-
 λάκτως τοῖς ἐν τῇ Φυσικῇ Ἀκροάσει (25 p. 197 a 4. 31
 p. 200 b 26. 34 p. 204 a 3. 51) λεγομένοις, καὶ διὰ τῶν τῶν
 σαφηνεῖαν ἐκ τῶν εἰς ἐκείνα ὑπομνημάτων πορίζεσθαι, ἡμῶν δὲ ἡ
 τῶν Λ. σαφηνεῖα προχειρίζεσθαι.

ὡς τὸ μεταξὺ, ὅπερ οἱ περὶ Ἀναξίμανδρον ἐδόξαζον κυρίως
 μὴ παχύτερον ἀέρος δὲ λεπτότερον εἶναι. cod. Reg.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΟ Α.

1069^a Ἐν τῷ παρόντι βιβλίῳ τῆς Μετὰ τὰ Φυσικά, ὁ λάμβδα
 15. τοῖς περιπατητικοῖς ἐπιγράφειν σύνθητες, περὶ τῆς πρώτης καὶ ἀκ-
 νήτου ἀρχῆς τὴν λόγον ποιεῖ, δι' ἣν καὶ ἅπαντα αὐτὴ ἐκδέδωκε ἢ
 πραγματεία. ἀλλ' ἐπεὶ τὴν ἀρχὴν ὄνομα πολλαχῶς λέγει
 (λέγει) γὰρ ἀρχὴ καὶ τὸ εἶδος καὶ ἡ ὕλη καὶ ἡ ἐξέλιξις), πρῶτον κεφαλαιω-
 δῶς καὶ συντόμως τὰ περὶ αὐτῶν διαρθροῖ, ἵνα ἐναυλον ἔχοντες
 τὴν περὶ τῶν λόγον εὐμαρῶς γινώσκων τὴν τῆς ζητουμένης ἀρχῆς
 πρὸς τὰς ἄλλας διαφορὰν. ἄλλως τε ἐπειδὴ ἐν ταῖς ἀπορίαις
 πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τὸ πότερον πάντων αἱ αὐταὶ εἰσιν ἀρχαὶ ἢ ἄλ-
 λων ἄλλαι ἐζητεῖτο (B 4), ὡς τετύχηκε δὲ πῶς λύσεως, διὰ τὸτο
 πάλιν τὴν περὶ τῶν αἰτίων προχειρίζε(ν) λόγον, ἵνα δείξῃ ὅτι τρόπον
 μὲν τινὰ εἰς πάντων αἱ αὐταὶ ἀρχαί, τρόπον δὲ τινὰ ἔκ εἰς.

1069^a "ὅς γὰρ εἰ ὡς ὅλον τι τὸ πᾶν, ἡ ὕστατος πρῶτον μέρος," τυτέστιν,
 19. εἴτε εὐμαρᾶσαν τὴν αἰσθητὴν ὕστατον μὲν τῶν συμβεβηκότων ὡς ἐν
 τι λαμβάνομεν, ἡ ὕστατος πρῶτον μέρος· εἴτε ἀπολελυμένας καὶ κε-
 χωρισμένας ἀπ' ἀλλήλων καὶ ἐφεξῆς καίμενας τὰς δέκα νοήσομεν
 κατηγορίας, οἷον πρῶτον φέρε εἰπεῖν τὸ ποσόν, εἴτα τὸ ποιόν, εἴτα
 τὴν ὕστατον, εἴτα τὰς λοιπὰς, καὶ ὅπως ἡ ὕστατος πρῶτη τῶν ἄλλων
 ἐστίν, εἴτα τὸ ποιόν, εἴτα τὸ ποσόν, καὶ αἱ λοιπαὶ ὁμοίως· τὴν γὰρ
 ἐστὶ δὴλωτικὸν τὸ "εἰ καὶ τῷ ἐφεξῆς" ὕστατος τὰς κατηγορίας νοῦμεν
 καὶ μὴ ἐν τῇ ὕσσει ὕστατος." ἀλλ' ἐπεὶ ἀσαφές ἐστιν πῶς ἐστὶ ἐπὶ τὸ λε-
 γόμενον, γενέσθω σαφέστερον ἐπὶ ὑποδείγματος κτλ.

sive enim universitas ita cohaereat ut membra cum
 humano corpore et partes cum planta; sive ex rebus con-
 structa sit quae se invicem tangant, ut domus et navis;
 sive conflatur ex separatis et dispersis, ut civitas et exer-
 citus: princeps omnium ipsius partium substantia est. . .
 sin autem nullo horum modorum fuerit, sed unitati similis,
 quae in numero prior est, deinde duo, deinde tria. . . hac
 etiam similitudine substantia est prior, deinde quantitas, tum
 qualitas et reliqua. *Themistii paraphrasis in librum Arist.*
de prima philosophia.

εἰπὼν δὲ ὅτι εἴτε ὡς ἐν τι καὶ μίαν τινὰ φύσιν ἐτέρω παρίστα
 ταύτας γινόμενῃ τὰς δέκα φανταζόμενῃ κατηγορίας, εἴτε ἐφε-
 ξῆς, ἀμφοτέρως ἡ ὕστατος πρῶτη τῶν ἄλλων ἐστὶ, καὶ προσανα-
 κνυσι λέγων "ἅμα δ' ἐδ' ὄντα ἀπλῶς ὡς εἰπεῖν ταῦτα," λέγει
 "ταῦτα" τὰς παρὰ τὴν ὕστατον κατηγορίας. αὐτὸς δὲ ἐν δὴλω-
 βοληθείς, τίνα ἐστὶ τὰ παρὰ τὴν ὕστατον, ἐπήγαγεν, "οἷον ποίη-
 τες" κτλ.

τὸ δὲ "ὅς καὶ τὸ ὡς λευκὸν καὶ ἔκ εὐθύ" ἴσον ἐστὶ τῷ ἀλλὰ καὶ τῷ
 ὡς λευκὸν καὶ τὸ ὡς εὐθύ ὄντα λέγει διὰ τὸ λευκὸν καὶ τὸ εὐθύ· φησὶ
 γὰρ ὅτι ἔστιν ὡς λευκὸν καὶ ἔστιν ὡς εὐθύ. ἐπεὶ ὅν τὸ λευκὸν καὶ
 αὐτὸ μὴ ὅν ἀπὸ τῆς ὕστερας τὸ εἶναι ἔχει, τὸ δὲ μὴ λευκὸν ἐξέ-
 ῃ λευκῷ, διὰ τὴν ἔξιν ἦτοι τὸ λευκὸν ὅν καὶ ἐστὶ καὶ λέγει, τὸ
 δεῖγμα λαμβρόν τὸ πρῶτον εἶναι τῶν ἄλλων τὴν ὕστατον· δι' αὐτὴν
 γὰρ αἱ ἔξεις, οἷον λευκότητες θερμότητες, διὰ δὲ τὰς ἔξεις αἱ μὴ
 λευκότητες, μὴ θερμότητες ὄντα καὶ εἰς τὴν προσαναγορεύουσι. ἐπὶ
 φησὶν, ὅδὲν τῶν ἄλλων χωρίζον ἐστὶ τῆς ὕστερας, ἀλλ' ἐν αὐτῇ
 εἶναι ἔχει καὶ αὐτῆς δεῖν εἰς τὸ εἶναι. τὸ ὅν ὡς χωρὶς τὰ ἄλλα
 ἐστίν, ἐκεῖνο δὲ τῶν ἄλλων, ἐκεῖνο πρότερον ἔστιν ἐκεῖνον.

οἱ μὲν δὴ νῦν ὕστερας τὰ καθόλου φασίν· καὶ ὡς ἂν διὰ τὴν
 αἰσθητικὴν τὴν Πλάτωνα (ὡς ἐστὶ γὰρ αὐτὴ τῷ Πλάτῳ ὡς δὲ ἐστὶ)
 ἀλλὰ λέγει ἂν ἄλλως περὶ τῶν αὐτῶν αὐτῶν ὄντας χροῖας. εἰ δὲ
 πάλαι τὸναντίον ὕστατον ἔλεγον τὰ καθ' ἕνα· οἱ μὲν Ἡράκλειτος
 ὕστατον καὶ ἀρχὴν ἐτίθετο τὸ πῦρ, Παρμενίδης δὲ ἐν τοῖς πρὶς ὅδῳ
 πῦρ καὶ γῆν, Θαλῆς ὕδωρ, καὶ ἄλλας ἄλλο· τὸ δὲ κοινὸν καθόλου
 σῶμα τὸ καὶ παντὸς σώματος κατηγορούμενον ὁ δὲ εἶπεν ἀρχή.

μία μὲν, φησὶν, ὕστατος ἐστὶν ἡ αἰσθητὴ, ἡ ἅπαντες εἰσι ἡμεῖς
 λογῶσι· τὴν γὰρ νοητὴν καὶ θεῖαν πολλοὶ μὴ εἶναι ἀνοήτους ἀποφά-
 ναντο, ὡς εἰς τὴν Ἰσπῶν ὁ ἄθεος ἐπικληθείς· ὅτος γὰρ κατὰ τὴν
 αἰσθητὴν φύσιν ὅδὲν ἐφασκεν εἶναι. μία μὲν ὅν ἐστὶν ὕστατος ἡ αἰσθητὴ
 ἡ ἅπαντες ὁμολογῶσι· ταύτης δὲ τῆς αἰσθητῆς ἡ μὴ ἐστὶ φησὶν
 οἷον τὰ φυτὰ καὶ τὰ ζῷα, ἡ δὲ ἐστὶν αἰσθητός, οἷον αἱ σφαῖραι καὶ ὡς
 ἐν αὐταῖς ἀστέρες. τὸ δὲ "ὅς ἀνοήτης τὰ φυσικὰ λαβὼν, αὐτὸς

αἰτε πολλά, ὃ τῆς αἰδίου ὑσίας λέγει, ἀλλὰ τῆς ὑσίας τῆς αἰδιότητος, ἥτις καὶ τῶν φθαρτῶν καὶ τῶν ἀφθάρτων κατηγορεῖται. ταύτης δὲ τὰ στοιχεῖα ζητῶντες· ὥσπερ γὰρ τῶν ζώων ἐστὶ στοιχεῖα καὶ τῶν φυτῶν ἢ υποκειμένη αὐτοῖς ὕλη, ὕψος καὶ τῶν σφαιρῶν καὶ τῶν ἐν αὐταῖς ἀστέρων ἐστὶ στοιχεῖον τὸ υποκειμένον αὐτοῖς, αὐτὸ δὲ τὸ πέμπτον σῶμα. δύο μὲν δὲ ὑπάρχουσιν αὐτῇ εἰς, τρίτη δὲ ἡ νοητὴ αἰδίου ὕστα καὶ ἀκίνητος, ἣν καὶ φασὶν τινες χωρῆσθαι καὶ ἑτέραν τῶν τῆδε. ἀλλὰ καὶ ταύτην οἱ μὲν, ὥσπερ Πλάτων, εἰς δύο διαιροῦσιν, εἰς τε τὰ μαθηματικά (χωρῆσας γὰρ καὶ αὐτὰ εἶναι τὰ μαθηματικά ὁ Πλάτων ἔλεγε) καὶ τὰ εἶδη ἥτοι τὰς ἰδέας· 10 τῶς δὲ τῶν Πυθαγορείων τὰ μαθηματικά καὶ τὰ εἶδη εἰς μίαν φύσιν ἐτίθεντο, μηδὲν διαφέρειν λέγοντες τὰ μαθηματικά τῶν ἰδεῶν. ἄλλοι δὲ τούτων ἥτοι τῶν Πυθαγορείων (ὃ γὰρ πάντες οἱ Πυθαγόρειοι τῆς αὐτῆς γεγονόσαν αἰρέσεως) τὰ μαθηματικά μόνον εἶναι ἔλεγον, τὰς ἰδέας μὴ προσκαίμενοι.

harum (substantiarum) una est perpetua, substantia nimirum corporum caelestium; alia corruptibilis, et est substantia humi degentium, plantarum inquam et animalium: atque huius elementa in praecedentibus sermonibus sumuntur. Themist. f. 2.

quapropter (substantia immobilis) separari dicitur a sensibili substantia. atqui certe non loco: nam falsum est dicere loco separari substantiam locum penitus non habentem et ab extremitatibus corporum non ambitam, quomodo ambiuntur omnia quae loco continentur. Themist. f. 2.

λέγει "ἐκείνας" τὴν τε αἰδιότητα καὶ φθαρτὴν ὑσίαν καὶ τὴν αἰδιότητα καὶ ἀφθαρτον.

cum nihil sit commune ipsis aut in generatione aut in loco aut in argumento aut in decremento, nec commune principium habeant a quo producantur. Themist. f. 3.

"εἰ μετὰ ταῦτα αὐτοῖς ἀρχὴ κοινὴ," ὅπερ ἴσον ἐστὶ τῷ ἐπειδὴ ὑδαμῶς κατ' ὅσον ἢ αἰδιότητα ὑσία κοινῶν ἐστὶ νοητῇ, ὅθεν ἐστὶ τις αὐτοῖς ἀρχὴ κοινὴ, ὅτι ἂν εἴη τῆς φυσικῆς τὸ περὶ αὐτῆς θεωρεῖν. ἢ μὲν τῶν λεγομένων διάδοχα οἶμαι ὅτι τοιαύτη τις ἐστὶν· τὸ δὲ ἐν ἀρχῇ τῆς λείψους συνεχὲς τοῦτον· ὑσία δὲ τρεῖς, μία μὲν αἰδιότης, ἣν πάντες ὁμολογοῦσιν, ἥ καὶ ἀναγκαῖον τὰ στοιχεῖα λαβεῖν, αἶτε ἐν αἶτε πολλά· αἶτε τὸ ἦς, δηλονότι αἰδιότης, ἢ μὲν ἐστὶ φθαρτὴ ἢ δὲ αἰδίου. ἣν ἂν τὰ λεγόμενα σαφέστερα, εἰ ἀντὶ τούτου ἢ δὲ αἰδιότητα ὑσία μεταβλητὴ· γεγραμμένον ἦν, ἐπειδὴ δὲ ἢ αἰδιότητα ὑσία μεταβλητὴ. εἰπὼν γὰρ ἀνωτέρω ὅτι αἱ ὑπάρχουσιν αὐτῇ εἰς, ὡς ἢ μὲν ἐστὶν αἰδιότης, ἥς ἀνάγκη τὰ στοιχεῖα λαβεῖν, ἐνταῦθα ζητεῖ τίνα εἰς τὰ στοιχεῖα τῶν τε αἰδιότητων καὶ φθαρτῶν καὶ τῶν αἰδιότητων καὶ ἀφθάρτων ὑσιῶν.

ἐπειδὴ δὲ ἢ μὲν κινήσις ἐν τρισὶ κατηγορίαις ὕστα εἰδεχθῇ ἐν τῷ πέμπτῳ τῆς φυσικῆς Ἀκροάσεως (c. 1), ποῦ, ποῦ, πῶ, 15 δὲ μεταβολὴ καὶ ἐν ταύταις καὶ ἐν τῇ ὑσίᾳ (τὸ γὰρ καὶ τὸ τὴν ὑψοῦς καὶ ὑψοῦδος εἶδος ἐστὶ δηλωτικόν), καὶ γένεσις μὲν ἀπλὴ καὶ ὁμοειδὲς ἐστὶ καὶ τούδε, τούτῃ μεταβολὴ καὶ τὴν ὑσίαν (ἀπλὴν γὰρ τὴν

τῶν ὑσιῶν ἐλέγμεν ἐν τῇ περὶ Γενέσεως (1 2)), αὐξήσις δὲ καὶ φθίσις ἢ καὶ τὸ ποσόν, φθορὰ δὲ καὶ μεταβολὴ ἢ καὶ τόπον, ἀλλοίωσις δὲ μεταβολὴ καὶ τὸ πάθος, ὅσον θερμότητος, λευκότητος· ἐπεὶ ὅν ταῦθ' ὕψος ἔχει, εἰς ἀναπλήσεις ἀρα καθ' ἑκάστην ἐστὶ πᾶσα μεταβολή, ἢ μὲν καὶ ποσὸν μεταβολὴ εἰς τὴν καὶ ποσὸν ἀναπλήσιν (αὕτη δ' ἐστὶ τὸ μέγα καὶ μικρόν, ἢ τὸ τελείον ἢ ἀτελές), ἢ δὲ κατ' ὑσίαν μεταβολὴ εἰς τὴν καὶ ποσὸν ἀναπλήσιν· ἔστι δὲ αὕτη τὸ εἶδος καὶ σφαιρικότης· καὶ αἱ λοιπαὶ μεταβολαὶ ὁμοίως. εἰ δὲ τούτα, ἀνάγκη εἶναι τρίτον τι τὴν ὕλην τὴν δυναμένην ἐξ εἶδους εἰς σφαιρικότητος καὶ ἐκ σφαιρικότητος εἰς εἶδος μεταβάλλειν· ὁμοίως καὶ ἐκ μεγάλου ἢ τελείου εἰς μικρόν ἢ ἀτελές.

nam fit album ex non albo; non tamen ex omni non albo: 1069 b non enim ex voce, tametsi vox non alba sit. Themist. f. 3. 5.

ὕτως ὅν ἀναπτύσσας ἡμῶν τί ποτέ ἐστι τὸ γινόμενον καὶ μετα- 1069 b

15 βάλλον ἐξ εἶδους εἰς σφαιρικότητος καὶ ἐκ ταύτης εἰς ἐκεῖνο, ὅτι ἢ ὕλη ἐστὶν, ἐπήγαγε "καὶ τούτῳ ἐστὶ τὸ Ἀναξαγόρου ἦν," δυνάμει λέγων ὅτι ὅταν ὁ Ἀναξαγόρας λέγῃ ὡς ἦν ὁμοῦ πάντα χρήματα καὶ ἐν ἦν τὸ πᾶν, ὁ δὲ νῦν ἤρξατο ἀπὸ ἀρχῆς τῶς ταῦτα διαχωρίζειν, ἐνδείκνυσι ὡς ὠνεῖρωττε μὲν τὴν ὕλην, ὃ κατέλαβε δὲ, καὶ ἐπὶ τούτῳ 20 ὅθεν σαφῶς ἡμᾶς ταύτην ἐδιδάξατο. βέλτιον ὅν, φησὶ, λέγειν ὅτι ἐξ ἐκείνου μὲν γίνεσθαι πάντα, δυνάμει δὲ τῷ ἐκείνῳ εἰς πάντα μεταβάλλειν, αἶτα καὶ σαφηνίζειν ὅτι τούτῳ τὸ ἐν ἢ ὕλη ἐστὶν, ἥπερ λέγειν ὅτι ἦν ὁμοῦ πάντα χρήματα· τίς γὰρ ἀκούων ὅτι ἦν ὁμοῦ πάντα, δύναται νοεῖν ὅτι αὕτη ἢ φωνὴ τῆς ὕλης ἐστὶ δηλωτικὴ τῆς δυνάμει πάντα 25 ὕψους; ὡς ὅν Ἀναξαγόρας διὰ τὴν λέγειν ὡς ἦν ὁμοῦ πάντα τὴν ὕλην ἐφαντάζει μὲν, ὅτι ἔγνω δὲ, ὕψος καὶ Ἐμπεδοκλῆς ἐκ τῆς μίγματος λέγων γενέσθαι τὰ τῆδε (λέγει δ' ἂν μίγμα τὴν σφαῖραν) τὴν ὕλην ἐφαντάζετο· μὴ δυνάμεως δὲ ἀψαῖς αὐτῆς, ἀντὶ τούτου λέγειν ἐξ ὕλης, ἔλεγε ὅτι ἐκ τῆς μίγματος ἐστὶ τὰ τῆδε. ἀλλὰ 30 καὶ ὁ Δημόκριτος διὰ τὴν "ἦν ὁμοῦ πάντα" δυνάμει ἐμφανίζει ὡς ἔχον ἀμυδρῶς ἔννοιαν τῆς ὕλης· τὸ γὰρ ἦν ὁμοῦ πάντα δυνάμει ἴσον ἐστὶ τῷ ἔστιν ἐν ἡμῶν, ὃ δύναται πάντα.

πάντα τεταραγμένως καὶ φύρδην καὶ ὃ τεταραγμένως ὅθεν ἀκολού- 1069 b
θως ἐπάγει τὰ ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ λεγόμενα, δι' ὅθεν ἕτερον ἢ 26
δι' ἢ ἀρχὴν ἐπετήδευσεν ἀσάφειαν. εἰπὼν γὰρ ἀνωθεν ὅτι τὰ γινόμενα· ὃ μόνον ἐξ ὅντος γίνεσθαι ἀλλὰ καὶ ἐκ μὴ ὅντος, καὶ μεταξὺ πολλὰ παρεμβαλόν, ἐνταῦθα τὴν αἰτίαν δι' ἢ ἐκείνων ἐκείσε ἐμνησθῇ, τῶσιν, δυνάμει λέγων ὡς ὃ παρέργως ὅθεν ἐκείνων ἐκείσε ἐμνησθῇ πεποιθῇ, ἀλλὰ καὶ ἀναγκαῖως. ἀπορήσεις γὰρ ἂν τις, ἐπειδὴ τὸ μὴ ὄν τριχῶς λέγει, ἕνα μὲν τὸ ψεύδος ὥσπερ ὅν τὸ ἀληθές, ἄλλον δὲ τὸ μετὰ τὸ ὄν, ἄλλον δὲ δυνάμει ὄν, ἐκ τίνος τούτων ἢ γένεσις ἐστίν; καὶ ἐρωτήσας ἀπορητικῶς, ἀποκρίνεσθαι λέγων, εἰ δὲ ἐστὶ τὸ δυνάμει, τούτῃ, εἰ ἐστὶ τὸ δυνάμει μὴ ὄν, ἐξ ἐκείνου ἔστι ἢ γένεσις. ἐλλοπῶς δὲ τούτῳ ἀπηγγέλη, καὶ οἶμαι διὰ τὸ σαφῶς περὶ τούτου πρὸ ὁλίγου εἰπεῖν. δεῖ δὲ, ὡς οἶμαι, προσπαθεῖν τὸ ἐνεργεῖν μὴ ὄν, δυνάμει δὲ ὄν· ἢ γὰρ τὸ ὄν τοῦτον· εἰ δὲ ἔστιν ἐνεργεῖα μὴ ὄν, δυνάμει δὲ ὄν, ἐκ τούτου ἂν ἢ γένεσις εἴη. ἔγω δὲ σαφῶς τὸ λεγόμενον ἐπὶ ὑποδείγματος κτλ.

1069^b 29. καὶ ἐπεὶ, ὡς λέγομεν, ἄλλα ἐξ ἄλλων γίνετο, ὅχι ἱκανῶς. εἰρηκεν Ἀναξαγόρας εἰπὼν ἦν ὁμῶ πάντα, ταῦτά τιν' ἢ ὕλη ἐξ ἧς τὰ πάντα, ἀλλ' ἔδει αὐτὸν εἰπεῖν ὅποια πράγματα ἐξ ὁποίας ὕλης γίνετο. . . εἰ γὰρ μὴ ἦσαν αἱ προσεχεῖς ἐκάστω ὕλῃ χεῖρον ἀπειροί (ὅθεν γὰρ ἐκ τῆς ἀνεύρου γίνετο), εἰ μὴ μόνον τὰ ἀπλά, ἐν 5 αὐτῇ τὴν πᾶν· ἐπειδὴ γὰρ τὸ ποιητικὸν ὁ νῦν ἐν ἐστὶν, εἰ καὶ ἡ προσεχὴς ἐκάστω ὕλῃ μία ἦν, ἐν αὐτῇ τὴν γεγονός. τὸ γὰρ "ἐκεῖνο ἐγγενέτο ἐνεργείᾳ, ὃ ἡ ὕλη ἦν δυνάμει," δηλωτικὸν ἐστὶ τῷ ἐν αὐτῇ ἐγγενέει, ὃ δυνάτο γενέσθαι ἡ ὕλη, ἀλλ' ὃ πολλὰ.

1069^b 35. ἐλλείπει τῇ λέξει τὸ δεῖ δεῖξαι, ἵνα ἡ τὸ ὅλον τοῦτον· μὴ 10 ταῦτα δεῖ δεῖξαι "ὅτι — εἶδος." καὶ ὅτι μὴ ἡ πρώτη καὶ ἀνείδεος ὕλη ὃ γέγονε, δέδεικται ἐν τῷ τέλει τῷ ἄλφα τῆς Φυσικῆς Ἀκροσεως· ὅτι δὲ ὅδε τὸ εἶδος, ἔδειξεν ἐν τῷ Ζ ταύτης τῆς πραγματείας. καὶ τάχα ἐπειδὴ εἶπεν ὅτι τρεῖς εἰσὶν ἀρχαί, ὕλη εἶδος 15 γένεσις, ἐξ ἀκολουθίας τῷτο ζητεῖ, πότερον γίνετο ἢ ὅ. δεικνυσι δὲ αὐτὸ πάντῃ διαβραχέων, διὰ τὸ ἐν τῷ Ζ διεξοδικῶς αὐτὸ δεῖξαι.

1070^a 2. εἰς ἀπειρον ἔσαι ἡ ἰδὸς· ὅπερ ἀδύνατον δέδεικται ἐν τῷ ἐλάττονι ἄλφα τῆς προκειμένης πραγματείας.

1070^a 4. καὶ ἐνταῦθα προσυπακούσαν τῷ εἰπεῖν δεῖ.

1070^a 8. μὴ ταῦτα βητέον ὅτι ἐκάστω ἐκ συνωνύμων γίνετο ὕσια· ἀνθρωπος γὰρ ἀνθρωπον γενεῖ. τὸ δὲ πρὸ τούτου παρεμβληθὲν τὸ "τὰ γὰρ φύσει ὕσια καὶ τὰ ἄλλα" ἴσον τῷ ὃ μόνον τὰ φύσει γινόμενά εἰσιν ὕσια, ἄλλα καὶ τὰ ἄλλα ἦτοι τὰ ὑποκείμενα ταῖς τέχναις ὕσια εἰσιν. ἡ τὸ "τὰ γὰρ φύσει ὕσια καὶ τὰ ἄλλα" ἴσον αὐτῇ τῷ τὰ 25 γὰρ φύσει γινόμενα ἐξ ὕσιων ἦτοι ἐκ συνωνύμων ἑαυτοῖς γίνετο, ὁμοίως καὶ τὰ ἄλλα ἦτοι τὰ τέχνη γινόμενα. καὶ ἔσαι τὸ σύνολον τοῦτον· μὴ ταῦτα βητέον ὅτι ἐκ συνωνύμων ἐκάστω γίνετο ὕσια· τὰ γὰρ φύσει ὕσια καὶ τὰ ἄλλα. σημειῖον δὲ τούτου· ἀνθρωπος γὰρ ἀνθρωπον γενεῖ. αἱ δὲ λοιπαὶ αἰτίαι, ἦτοι ἡ τύχη καὶ τὸ αὐτόμα- 30 τον, γενησὶς καὶ ἀποτυχία καὶ ἁμαρτηματὰ εἰσι τῶν ἀπὸ φύσεως καὶ τέχνης γινόμενων.

funt autem vitia laesionisque in natura, corpore ex quo generatio fit impedito atque frustrato neque eo usque provecto quo naturalis ratio atque ordo duxisset; idque po- 35 tius privatio principii appellari debet quam dignetur nomine principii. Themist. f. 4.

1070^a 9. ὕσια γάρ, φησί, τρεῖς, "ἡ μὴ ὕλη τότε τι ὅσα τῷ φαίνεσθαι."

9. ὃ δὲ λέγει, τοῦτον αὐτὸν εἶναι. ἐπειδὴ Σωκράτης ὕλη ἐστὶ σάρκες νεῦρα ὀστέα χεῖρες πόδες κεφαλὴ καὶ τὰ λοιπὰ, ὅταν αὐτὰ σω- 40 ρηθὼν καὶ ὡς ἔτυχε νοῶμεν κείμενα καὶ ὃ συμπεφυκτότα καὶ ἡνωμένα ἀλλήλοις, ἀλλὰ μόνον ἀπτόμενα ἀλλήλων ὥσπερ οἱ σῖτοι ἐν τῷ σωρῷ, ὡς εἶναι, φέρε εἰπεῖν, τὰς μὴ χεῖρας καὶ τὴν σπλήνα καὶ τὴν ἥπαρ ἐν τῷ ἐδάφει κείμενα, ἐπάνω δὲ τούτων τὴν κεφαλὴν καὶ τὴν κοιλίαν, καὶ ἐπάνω τούτων τὰς πόδας καὶ τὰ ἔντερα· ὅταν ὅν 45 ταῦτα ὕλην ὄντα Σωκράτης ὕτως ἔχοντα καὶ ὅτω κείμενα νοῶμεν, τότε εἰσι τότε τι τῷ φαίνεσθαι, "τότε τι" λέγων τὴν Σωκράτην ἢ ὅλως τὸ ζῶον, ὅπερ αὐτὸ ἀποτελέσειεν εἰ λάβοι τάξιν τε καὶ ἔνωσιν καὶ

σύνφυσιν ὑπὸ φύσεως. εἰσὶν ὅν αἱ χεῖρες καὶ οἱ πόδες καὶ ἡ κεφαλὴ καὶ τὰ λοιπὰ ἀτάκτως καὶ ὡς ἔτυχε κείμενα ὁ Σωκράτης τῷ φαίνεσθαι, ταῦτά κ' φαντασίαν· φανταζόμεθα γὰρ ὅτι, εἰ λάβα δυνάμειν ἡ φύσις ὥστε τάξαι καὶ ἐνωῖν τὴν προκειμένην ὕλην, γένετο ὁ Σωκράτης· ὅταν δὲ ἐνωθῶσι καὶ συχθῶσι καὶ τάξω λάβωσι, τότε ὃ κ' φαντασίαν ἐστὶν ἡ τοιαύτη ὕλη ὁ Σωκράτης, ἀλλ' εἶδει ἐστὶ Σωκράτης, καὶ ἀληθὲς εἰπεῖν ὅτι ταῦτα Σωκράτης ἐστὶν. ὅσα ὅν ὕλῃ ἀφ' ἧς εἰσὶν ἐν ἄλλῃ μὴ συμπίπτει καὶ ἐν ὅσῃ κ' φαντασίαν εἰσι τότε τι. ὁμοίως καὶ ἐπὶ πυρὸς καὶ ἀέρος καὶ ὕδα- 10 τος καὶ γῆς.

μία μὴ ὅν ὕσια ἐστὶν ἡ ὕλη, ἄλλα δὲ πάλιν ὕσια ἐστὶ φύσις καὶ τότε τι ὅσα καὶ ἔξισ τις εἰς ἡν. λέγει δὲ φύσιν καὶ τότε τι καὶ ἔξισ τὸ εἶδος· ἐκ παραλλήλου γὰρ ταῦτα καί. τὸ δὲ "εἰς ἡν" ἐπὶ τῷ εἰς ἡν φύσιν καὶ εἶδος ἡ γένεσις ἐστὶν· πᾶσα γὰρ γένεσις ἰδὸς ἐστὶ 15 εἰς εἶδος.

ὅταν μὴ γὰρ φανταζόμεθα εἶδος οἰκίας, ἔστι τὸ τοῦτον εἶδος ὕλη διὰ γενέσεως· ὁδὸν γὰρ ἀλλοιωθέντος τὸ τοῦτον γένεσις αὐτῆς, ἀλλ' ἀχρόνως καὶ ἐν τῷ νῦν. καὶ γὰρ καὶ ἡ φαντασία αὐτῇ ἐν τῷ νῦν γέγονεν. ὅταν δὲ μὴ φανταζόμεθα, ὅχι ἔξιν· καὶ γὰρ καὶ τὸ μὴ φανταζέσθαι ἐν τῷ νῦν ἀπογίνετο. ἀνευ δὲ ὕλης οἰκίαν καὶ ὕλην αὐτὴ τὸ εἶδος τὸ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ φαντασίᾳ τῆς οἰκίας καὶ τῆς ὕλης αὐτῆς καὶ τούτο ἀρέσκει καὶ αὐτοῖς ταῖς τὰς ἰδέας θεμένους· τὸν γὰρ καὶ ὑπὸ τέχνης γινόμενων ἰδέας εἶναι ὅχι ἔλεγον, ἀλλὰ τῶν ὑπὸ 20 φύσεως.

τῶν φύσει ἔσονται εἶδη ἄλλα ὄντα τούτων, ἦτοι τῶν δούρῃ καὶ αἰδίῃ τῶν. τὸ δὲ "ὅλον πῦρ, σάρες, κεφαλὴ· ἀπ. γ. ὕλη — ἡ τελευταία," ὁδεμίαν ἔχει ἀκολουθίαν τοῖς προσεχέως λεχθέντων, ὅτι ἐστὶ σύνολον τούτων, ἀλλὰ συνάδοι αὐτῷ ὅσα γὰρ ἀφ' ἧς καὶ μὴ συμ- 25 φύσει, ὕλη καὶ ὑποκείμενον.

μάλις δὲ ἐστὶν ὕλη αὐτῆς ἡ τελευταία ἦτοι ἡ προστέταται ὅλον σάρες, νεῦρα, ὀστέα. "τὰ μὴ ὅν κα." καὶ τούτο οἰκίαν ἐστὶ τῷ πρὸ τῶν αἰτίων λόγῳ. ἔστι δὲ τὸ λεγόμενον ὅτι τὰ καὶ πᾶντα, ταῦτά τ' ἐστὶν ποικίλα αἰτία, πρότερά ἐστι τῶν ποιμένων τῷ χρόνῳ· πρῶτος γὰρ Σωφρονίσκος Σωκράτης καὶ οἰκοδόμος οἰκίας. ἔχει δὲ καὶ πᾶς ἀσάφειαν ἡ λέξις. τὰ μὴ ὅν κινητὰ φησιν ὡς προγεγενημένα ὄντα, τὰ ὄντα ἀντὶ τῷ ὑπάρχοντα, ὅν ἡ τὸ λεγόμενον, τὰ ποικίλα ὑπάρχουσι καὶ λόγον ἔχουσι πρὸς τὰ ποιόμενα τὴν πρότερον κ' ἡ- 30 νον· τὰ δὲ εἰδικὰ αἰτία ἄμα.

εἰ δὲ καὶ χωριζόμενα τὰ εἶδη μὴ τὴν χωρισμὸν μέγα καὶ ἐκ, ἀλλὰ μὴ εἰς τὸ μὴ εἶναι ἀπέρχεται, τούτο δεῖ πολλὰς τῆς σάφους. ὅμως, φησὶν, ἐπὶ τῶν ὅθεν κωλύει, οἷον ἐπεὶ ἡ φύσις εἶδος ἐστὶ τῶν ἐμφύλων, ὅθεν κωλύει τὴν ψυχὴν, οἷον τὴν καὶ ἦτοι τὴν λογικὴν ψυχὴν, μένει· αἱ γὰρ ἀλλογαὶ θηταὶ εἰσι. καὶ οὕτως τούτο πρόσκειται τὸ "ἴσως," καὶ ἐπεὶ ἀπάντων τὰ αἰτία ὁμοῦ ἐστὶ 45 ὁδεμία χρεια τῶν ἰδεῶν εἰς τὴν τούτων γένεσιν.

ἐντεῦθεν ἡ λύσις τῆς λεγούσης ἀπορίας πότερον τὰ αἰτία καὶ αἱ ἀρχαὶ αἱ αὐταὶ εἰσι πάντων ἢ ὅ. λέγει ὅν ὅτι τρέπον μὲν πᾶς εἰσιν αἱ αὐταί, τρόποι δὲ τῶν ἑταραι. "καθόλου" μὴ ὅν φησὶ ἡ

τί ὅλοι τὸ καθόλου σαφηνίζων ἐπηγάγε· “ὅτι καὶ ἀναλογίαν” εἰσὶν αἱ αὐταί. ἐπεὶ γὰρ πάντων τῶν γινόμενων ἐστὶν ὕλη καὶ εἶδος καὶ γένεσις, καὶ πάντα τὰ γινόμενα ὑπὸ ὕλης καὶ εἶδος καὶ γένεσιν εἰσιν, εἰς τὸ καθόλου πάντων αἱ αὐταὶ ἀρχαί· παντὸς γὰρ αἷτια ὕλη εἶδος καὶ γένεσις ἐστίν.

καὶ δὲ τὰ προσεχῆ καὶ συνεταγμένα ἔτεροι· ἄλλη γὰρ ὕλη ἀνθρωπίνης, ἄλλη θύρας, ἄλλη Σωκράτους. ὁμοίως καὶ ἐπὶ εἶδους.

ὅπου καὶ ὅτι μὴ ἕτερον τῶν δέκα κατηγοριῶν ἔστι, δῆλον· ἐπεὶ γὰρ τὰ στοιχεῖα πρότερά ἐστι τῶν ὧν ἐστὶ στοιχεῖα ἤτοι τῶν στοιχειω-
τῶν, εἴπερ ἐστὶ τῶν δέκα γενικωτάτων γενῶν, ὁσίας ποσὺ ποῦ 10
καὶ τῶν λοιπῶν, τὸ αὐτὸ στοιχεῖον ἔχει πρότερον αὐτῶν, ὅθεν δὲ
πρότερον ὁσίας καὶ τῶν λοιπῶν κατηγοριῶν· ὅθεν ὅλως ὁδὸν ἐστὶ
παρ’ αὐτάς· ἔκ ἄρα ἐστὶ πάντων ἢν στοιχεῖον. ἀλλὰ μὴν ὅθεν ἡ
ὁσία στοιχεῖον ἐστὶ τῶν πρὸς τι καὶ τῶν λοιπῶν κατηγοριῶν, ὅθεν
ὅλως ὁδὸν ἐστὶ παρ’ αὐτάς· πῶς γὰρ ἐκ τῆς ὁσίας γενήσεται μὴ 15
ὁσία; ἐξ ὁσίας γὰρ αἰεὶ ὁσία γίνεται. ὅθεν δὲ τὰ πρὸς τι ἔχει τῆς
ὁσίας στοιχεῖα· πῶς γὰρ ἐκ συμβεβηκότος γενήσεται ὁσία; τὸ δὲ
“ἐστὶ πῶς ἐνδέχεται” τὰ αὐτὰ πάντων εἶναι στοιχεῖα; ὅθεν γὰρ οἷον
εἶναι τὸ στοιχεῖον τῷ ἐκ στοιχείων συγκειμένῳ τὸ αὐτό, τὸτο τὸ
ἐπιχείρημα τὸ αὐτὸ ἐστὶ τῷ πρὸ αὐτοῦ, ἄλλως δὲ ἐφοδευθέν· ἐκεῖ 20
μὴ γὰρ ἔλεγεν ὅτι τὸ στοιχεῖον πρότερον ἐστίν ὧν ἐστὶ στοιχεῖον, ἐνταῦθα
δὲ λέγει ὅτι τὸ στοιχεῖον ἕτερον ἐστίν ὧν ἐστὶ στοιχεῖον· ἔκ ἔστι γὰρ ὁ
Σωκράτης ἐκ πυρὸς καὶ γῆς καὶ τῶν μεταξὺ, ὁ αὐτὸς τῷ πυρὶ καὶ
τῇ γῇ, ἀλλ’ ἕτερος. εἰ δὲ τὰ στοιχεῖα ἕτερα ἐστὶ τῶν ὧν ἐστὶ στοι-
χεῖα, εἴπερ ἐστὶν ἔν τι καὶ τὸ αὐτὸ στοιχεῖον τῶν δέκα κατηγοριῶν, 25
ἕτερον ἔχει πασῶν τῶν κατηγοριῶν. ἔκ ἔστι δὲ τι παρὰ ταύτας·
ἔκ ἄρα ἐστὶ πάντων ἢν στοιχεῖον.

non esse extra decem praedicamenta in promptu est;
nam esset aliud praedicamentum praeter decem atque illis
prius haberetur; nam materia prior est hisce quorum est 30
materia, et nullum genus substantiam praecedit, ut ex prae-
dictis liquet. rursus si contendat ponere materiam in prae-
dicamento substantiae, tunc materia substantiae esset mate-
ria relationis, quantitatis, qualitatis, actionis, passionis atque
habitus: ex quo sequeretur necessario id quod est extra ca- 35
ptum intellectus, materiam substantiae esse post substantiam.
sed materiae priores ac simpliciores sunt his quae ex eis
componuntur, ut litterae sunt dictione priores. exponemus
igitur materias non esse in aliquo genere. Themist. f. 7.

ἐπὶ δὲ τῷ “ὑπάρχει γὰρ ταῦθ’ ἐν ἐκάστῳ καὶ τῶν συνθέτων” 40
προσυπακουζέον τῷ τῶν ἀπλῶν, ἢν γ’, ταῦτα γάρ, τὸ ὅν καὶ τὸ
ἔν, ἐνυπάρχει ἐκάστῳ τῶν ἀπλῶν κ. τ. σ. τὸ δὲ “ὅθεν — πρὸς τι”
ταῦτον ἀν εἶη· αὐτῶν, ἤτοι τῶν ὡς ἐκ στοιχείων τῷ ὄντος καὶ τῷ ἐνὸς
γενεσιῶν, ὅθεν ἔχει ἤτοι ὁδοῦ ἔχει ὅθεν ὑπάρχει τινα·
ὡς περὶ γάρ, ὡς εἶρηται, τὸ ἐκ πυρὸς καὶ γῆς ὁ πῦρ ὁδὸν γῆς, ὡς 45
ὁδὸν τὸ ἐξ ἐνὸς καὶ ὄντος ἔχει ἔν καὶ ὄν, ἀλλ’ ἔχει ὅθεν ἔκ ὅν. τὸ
“ἔν” ὁσία ὅθεν πρὸς τι· δύναται τις ἀκάνειν ὡς ἴσον τῷ ὅτε ἡ
ὁσία ἔχει ὅν ὅτε τὸ πρὸς τι. δύναται δὲ καὶ ὅθεν αὐτὸ ἀκάνειν. εἰ

μὴ ὅν τὸ ὄν ἐρεῖ τις στοιχεῖον, ἐπειδὴ ἕτερον ἐστὶ τὸ στοιχεῖον τῶν ἐξ
αὐτοῦ, ἢ αὐτὸ ἔχει μὴ ὄν ἢ τὰ ἐξ αὐτοῦ· ὁ γὰρ δύναται καὶ τὸ ὄν
ἤτοι τὸ στοιχεῖον εἶναι ὄν καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ ὄντα. εἰ δὲ τὴν ὁσίαν λέ-
γει τις στοιχεῖον, ἡ αὐτὴ ἔκ ἔχει ὁσία ἢ τὰ ἐξ αὐτῆς, οἷον ὁ Σω-
κράτης, ὁ Πλάτων καὶ τὰ λοιπά. ὁμοίως εἰ ἔστι τὸ πρὸς τι στοι-
χεῖον, ἔχει τὸ πρὸς τι ὁ πρὸς τι. καὶ συμπεραίνεται λέγων “ἔκ ἔστιν
ἄρα” κτλ.

τὸ δὲ “καθ’ αὐτὸ” πρόσκειται ὡς τὸ λευκὸν γένεσεν ψυχρὸν, 1070
ἀλλ’ ὁ καθ’ αὐτό. καθ’ αὐτὸ δὲ γίνεται ψυχρὸν τὸ ὑποκείμενον 13.
τῷ λευκῷ. εἶδος μὴ ὅν τὸ θερμὸν, γένεσις τὸ ψυχρὸν, ὕλη τὸ
δυνάμει ταῦτα. ὁσίας δὲ εἰσι τὸ θερμὸν· εἶδος γὰρ καὶ ὁσία πυρὸς
τὸ θερμὸν καὶ ἡ ὕλη. καὶ ὁ μόνον εἰσι ταῦτα ὁσίας, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐκ
τῷ θερμῷ καὶ ψυχρῷ, τυτέστιν ἐκ πυρὸς καὶ ὕδατος· εἴτε γὰρ σάρξ
ἐστὶ τῷτο εἴτε ὁσὺν εἴτε ὁσὺν ἕτερον. τὸ δὲ “ἕτερον γὰρ ἀνάγκη
ἐκείνων εἶναι τὸ γενόμενον” ὁδοῦ συνάδει τοῖς προσεχῶς ῥη-
θεῖσιν· εἴη δ’ ἂν συνεχὲς τῷ πρὸ ὁλίγου ῥηθέντι τῷ “ὅθεν ἄρα ἔχει
αὐτῶν ὅτε ὁσία ὅτε πρὸς τι.” καὶ εἴη ἂν τῷτο κατασκευῇ τῷ μὴ
εἶναι τὴν ὁσίαν ὁσίαν, μὴδὲ τὸ πρὸς τι πρὸς τι· ἕτερον γὰρ ἀνάγκη
εἶναι τὸ γινόμενον· ὡς γὰρ εἶρηται, ἕτερον ἐστὶ τὸ ἐκ στοιχείων γεγενῶς
τῶν στοιχείων. τῶν μὴ ὅν προσεχῶς ῥηθέντων τὸ μὴ θερμὸν ἐστὶν
εἶδος, τὸ δὲ ψυχρὸν ὡς γένεσις, τὸ δὲ δυνάμενον αὐτὰ ὡς ὕλη,
καὶ τὸ μὴ φῶς ὡς εἶδος, τὸ δὲ σκότος ὡς γένεσις. καὶ ἐκ μὴ ἀέρος καὶ
φῶτος ἤτοι ἐξ ὕλης καὶ εἶδους ἡμέρα, ἐκ δὲ ἀέρος καὶ σκότους,
τυτέστιν ὕλης καὶ γένεσεως, νύξ· ὡς πάντων μὴ ὅπως, τυτέστι
κατ’ ἀναλογίαν μὴ πάντων εἰσὶν αἱ αὐταὶ ἀρχαί, ὡς περ εἵπομεν,
κυρίως δὲ ὅ.

εἰ δὲ εἰς ταῦτα διαιρεῖται ἡ ἀρχή, δῆλον ὅτι τὸ κινεῖν καὶ ἰσῶν 1070
ἤτοι τὸ ποιητικὸν ἀρχὴ τίς ἐστίν, ὡς τὰ καὶ ἀναλογίαν πανταχῶ 24.
εὐμνησόμενα στοιχεῖα τρία ἐστίν, ὕλη εἶδος γένεσις, ἀρχαὶ δὲ καὶ
αἷτια τέτταρα, ὕλη εἶδος γένεσις καὶ ποιητικόν. ταῦτα δὲ τὰ
τέτταρα ἄλλα ἐν ἄλλοις, οἷον ἐπὶ μὴ τῶν ζῴων ὡς μὴ ὕλη τὸ τῶν
ζῴων σῶμα, ὡς δὲ εἶδος ἡ ὑγίεια, ὡς γένεσις νόσος, ὡς ποιητι-
κὸν ἡ ἰατρική. πάλιν ὡς μὴ εἶδος ἡ οἰκία, ὡς γένεσις ἡ ταιαδὶ
ἀταξία, ὡς ὕλη οἱ πλίνθοι, ὡς ποιητικὸν ὁ οἰκοδόμος. ὡς πάν-
των αἷτια ἐστὶν ὕλη εἶδος γένεσις ποιητικόν, ἄλλα δὲ ἄλλων.
“ἐπεὶ δὲ τὸ κ. ἐν μὴ τοῖς φυσ. ἀνθρώποις ἀνθρώπος.” φυσικῶς
ἀνθρώπος εἶπε διὰ τὴν αὐτοἀνθρωπον· ἐκεῖνος γὰρ ὁ φυσικός. ὁ δὲ
νῦν λέγει, εἴρηκε καὶ ἐν τῇ φυσικῇ (2 1), ὅτι τὸ ποιητικὸν καὶ τὸ
εἰδικὸν πολλακῶς τὸ αὐτό ἐστίν.

παρὰ ταῦτα τὰ αἷτια ἐστὶ τὸ πάντων πρῶτον, ὅπερ ἐστὶν ἡ 1070
ζητυμένη ἐνταῦθα ἀρχή. 34.

at nostrum non est nunc proximum movens investi- 1070
gare, sed quaerimus primum movens, a quo omnia moven- 35.
tur: et est manifestum quod est substantia. Themist. f. 8.

εἰτα λέγει καὶ τίνα εἰσι τὰ λίαν προσεχέστατα τῷ τὰ ἐμφυλῶ 1071
εἶναι αἷτια· ταῦτα γάρ, φησὶν, ἐστὶ ψυχὴ ἴσως καὶ σῶμα, ὡς περ 2
ἐπὶ φυτῶν, ἢ πῶς καὶ σῶμα καὶ ὄρεξις, ὡς ἐπὶ ἀνθρώπων, ἢ σῶμα
καὶ ὄρεξις, ὡς ἐπὶ τῶν ἀλόγων ἐστὶν ἰδῶν.

Iiiii

1071 α. τὸ δὲ "οἷον οἶνος ἢ σὰρξ ἢ ἄνθρωπος" παραδείγματα ἐστὶ τῷ
 7. "ὅτι μὴ ἐνεργεῖα ὅτι δὲ δυνάμει." ἢ ἢ ὑγρότης, ἢ περὶ νῦν ἐστὶν
 ἐνεργεία, ἐνεργεῖα οἶνος, δυνάμει ἐστὶν ὄξος. ὡσαύτως καὶ εἰ τι
 νῦν ἐστὶν ἐνεργεία ὄξος, δυνάμει ἐστὶν οἶνος. ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῶν
 λοιπῶν δύο· ὡς δὲ ἐπὶ τούτων, ὕψος καὶ ἐπὶ πάντων. ἢ μὴ ὅν τῶν
 λεγομένων διάνοια οἶμαι τοιαύτη. καὶ δὲ τὴν λέξιν τὸ μὴ "ἐνε-
 ργεία μὴ τὸ εἶδος" ἀντὶ τῷ ἢ ἐνεργεία ἀναλογεῖ εἶδει καὶ τὸ εἶδος τῇ
 ἐνεργείᾳ, τὸ δὲ "ἀν ἢ χωριστόν" ἀντὶ τῷ τῇ ἐπινοίᾳ χωριστόν.
 τὰ ἢ ἐνυλά, εἰ δὴ, τῇ ἐπινοίᾳ μόνῃ χωρίζεται τῆς ὕλης. τὸ δὲ "καὶ
 ἐξ ἀμφοῦν" ἀντὶ τῷ ὅ μόνον τὸ εἶδος ἐστὶν, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐξ ὕλης
 καὶ εἶδους. ἢ τὸ "ἐνεργεία μὴ ἢ τὸ εἶδος, ἐὰν ἢ χωριστόν," ἀντὶ τῷ τὸ
 φῶς εἴρηκεν, ἢ ἢ ὅτι ἢ ἐνεργεία ἦτοί τὸ φῶς τὸ χωριστόν· χωρί-
 ζεται ἢ ἀπὸ τῷ ἐν τῷ ἀέρι διαφανὺς καθ' ἑκάστην. ἐξ ἀμφοῦν δὲ
 λέγει τὴν ἡμέραν, ἐκ τῷ φωτὸς καὶ τῷ πεφωτισμένῳ διαφανὺς. καὶ
 ὅτι ἐνεργείαν τὸ φῶς, ὃ καὶ χωριστόν λέγει, εἴρηκε, τεκμαίρομαι ἐκ
 15 τῷ εἰπεῖν "ζέρησις δὲ τὸ σκότος." ἄλλως δὲ ἐνεργεία καὶ δυνάμει
 διαφέρει, ὡν μὴ ἐστὶν ἢ αὐτὴ ὕλη, ὡν ὅτι ἐστὶ τὸ αὐτὸ εἶδος." ἐπεὶ δὲ
 ἄνθρωπος ἄνθρωπον γεννᾷ καὶ ὁ ἥλιος, εἰσὶ δὲ ἀμφοτέρω ὅ τε ἥλιος
 καὶ ὁ Σωφρονίσκος ποιητικὰ Σωκράτης, ἢ μὴ τῷ Σωφρονίσκῳ ὕλη
 αἱ σάρκες καὶ τὰ ὅσα καὶ νεῦρα, ὁμοίως καὶ τὸ εἶδος καὶ ἐνεργεία αὐτῷ.
 20 ὅθεν διαφέρει τῷ λόγῳ τῆς τῷ Σωκράτους ὕλης καὶ τῷ εἶδους· σάρ-
 κες ἢ καὶ νεῦρα αἱ ἀμφοτέρων ὕλαι. ὁμοίως δὲ καὶ τὰ εἶδη τὰ
 αὐτά, μόνῳ δὲ τῷ προτέρῳ καὶ ὑστερῷ διαφέρει· πρότερον ἢ ἢ
 Σωφρονίσκου ὕλη καὶ τὸ εἶδος τῆς τῷ Σωκράτους φύσεως. ἢ δὲ τῷ
 ἥλιν ὕλη καὶ τὸ εἶδος ὅ τῷ χρόνῳ μόνῳ πρότερον τῆς τῷ Σωφρο-
 25 νίσκου ὕλης καὶ τῷ εἶδους, ἀλλὰ καὶ τῷ λόγῳ· ἢ μὴ ἢ τῷ Σωφρο-
 νίσκου ὕλη σάρκες, ἢ δὲ τῷ ἥλιν ὅ τοιαύτη, ἀλλὰ πέμπτον τι
 σῶμα. ὅτι δὲ καὶ τὸ τῷ ἥλιν εἶδος ἕτερόν ἐστι τῷ Σωφρονίσκου
 εἶδος, ὅ δὲ μὴ λέγειν. ταῦτα δὲ αἰνίττει διὰ τῷ "ἄλλως — εἶδος."
 ἑλλειπὴς δὲ ἐστὶν ἢ λέγει· εἴη δ' ἂν πλήρης εἰ ὅπως εἴχεν· ἄλλως δὲ
 30 ἐνεργεία καὶ δυνάμει, ὡν μὴ ἐστὶν ἢ αὐτὴ ὕλη μηδὲ τὸ αὐτὸ εἶδος,
 (ἄδδὲ διαφέρει) ὡν ὅτι ἐστὶ τὸ αὐτὸ εἶδος μηδὲ ἢ αὐτὴ ὕλη. εἴη δ' ἂν
 τὸ λεγόμενον, ἐπεὶ δὲ καὶ ὁ Σωφρονίσκος ποιητικὸς ἐστὶ Σωκράτης,
 ἀλλὰ καὶ ὁ ἥλιος καὶ ὁ λοξὸς κύκλος, διαφέρει ἢ ἐνεργεία καὶ τὸ εἶδος
 τῷ ἥλιν καὶ τῷ λοξῷ κύκλῳ τῆς ἐνεργείας καὶ τῷ εἶδους τῷ Σωφρο-
 35 νίσκου καὶ τῷ Σωκράτους. ὁμοίως δὲ καὶ αἱ δυνάμεις αὐτῶν ἦτοί αἱ
 ὕλαι καὶ τὴν αἰτίαν τούτου ἐπήγαγεν εἰπὼν "ὅτε ὕλη" κτλ.

1071 α. πάντων δὲ ἀρχαί· πρῶτον ἦτοί προσεχέας. "πρῶτον τοῦτο,"
 19. τυτέστι τὸ μικρόν· τῷ ἢ Σωκράτους ἀρχὴ καὶ αἰτίον ὅδε ὁ Σωφρο-
 νίσκος. ἔστιν ὅν πάντων ἀρχὴ ἢ δὲ ἢ ἐνεργεία καὶ τούδε τὸ μερικόν
 40 δυνάμει, τυτέστιν αὕτη ἢ μερικὴ ὕλη.

1071 α. πρὸς δὲ τοῖς εἰρημένους αἰτίαις εἰσὶ καὶ ἄλλα αἰτία καὶ ἄλλαι
 24. ἀρχαί· ταῦτα δὲ ἐστὶν εἶδη τῶν ὕσων· ἄλλα δὲ ἄλλων, ὡς περ
 εἴρηκεν. ὅ μόνον δὲ τῶν ἐτέρων γενεῶν ἕτερα τὰ αἰτία, ἀλλὰ καὶ
 τῶν ὁμοειδῶν ἕτερα, τῷ ἀριθμῷ δὲ κτλ.

1071 α. διὰ τούτων διδάσκει ἡμᾶς, εἰπερ ἐρωτώμεθα πότερον πάντων
 31. αἱ ἀρχαί αἱ αὐταί ἢ ἕτεραι, τί ὀφείλομεν ἀποκρίνασθαι· καὶ φησιν
 ὅτι πολλαχῶς λεγομένων τῶν αἰτίων καθόλου μὴ ἦτοί ἢ ὡς καθόλου

ὕλη καὶ ὡς καθόλου εἶδος καὶ ποιητικόν, καὶ ἦτοί ὅπως τὸ ἀνάλογον, καὶ
 μὴ ὡς τούδε ἢ τούδε λαμβανόμενα ἐξ ἑκάστου, τυτέστι πάντων
 εἰσὶν αἱ αὐταί ἀρχαί· διαιρεθέντων δὲ τῷ τε καθόλου εἶδος καὶ τῆς
 καθόλου ὕλης καὶ τῶν λοιπῶν εἰς τε τὰ τῷ Σωκράτους καὶ Πλάτωνος
 καὶ τῶν ἄλλων αἰτία, ὅτι εἰσὶ τὰ αὐτὰ ἀλλ' ἕτερα "πλὴν ὡς" ἦτοί
 τῷ ἀνάλογον δὲ εἰσὶ τὰ αὐτά. καὶ τούτω φανερώτερον ποῶν πάλιν
 ἐπαναλήφει τὸν λόγον, καὶ φησιν ὅτι ὡς μὴ τὰ αὐτὰ τῷ ἀνά-
 λογον, ὅτι ὕλη εἶδος ζέρησις, ἴσον λέγων, ἐπεὶ πάντα ὑπὸ ὕλη
 εἶδος ζέρησιν εἰσιν, ἔσονται πάντων αἱ αὐταί ἀρχαί τῶν ἀνάλω-
 10 τῷ δὲ "καὶ ὡς — πάντων" δυνάμει ταυτέστιν ἐστὶν. ὅταν δὲ ἐρωτώ-
 μενοι πότερον τὰ τῶν ὕσων αἰτία καὶ τῶν συμβεβηκότων εἰς
 αἰτία, λεκτέον ὅτι ναί, καὶ τὴν αἰτίαν προσδετέον ὅτι ἀναρμυμένῳ
 ἢ τῶν ὕσων ἀναρμυεῖ καὶ τὰ λοιπά. αἰτίων δὲ τὸ συναρμυεῖν τὸ
 συναρμυμένον. ἀλλὰ περὶ τούτων εἴρηκεν πρὸ ὀλίγου ἀκριβῶς. "ἐν
 τ. πρ. ἐντ." ἔτι, φησίν, ἐρωτώμενοι πότερον τὸ πορώτερον ἐκ
 αἰτίων ἢ τὸ προσεχές, ῥητέον ὅτι τὸ πρῶτον, τυτέστι τὸ προσεχές
 προσεχές δὲ αἰτίων καὶ ἐντελεχεία, ὡς πολλαχῶς εἴρηκεν. "ὡς δὲ
 ἕτερα πρῶτα ὅσα τὰ ἐναντία," τυτέστιν ἄλλον δὲ τρόπον λεκτέον
 πρῶτα αἰτία τὰ ἐναντία, ἦτοί τὸ εἶδος καὶ τὴν ζέρησιν· ὡς τὸ λε-
 γόμενον ἐστὶν ὅτι ποτὲ μὴ λεκτέον πρῶτον αἰτίων τὸ ἐντελεχέα ἦτοί
 τὸ ποιητικόν, ποτὲ δὲ τὰ ἐναντία ἦτοί τὸ εἶδος καὶ τὴν ζέρησιν, ὡς
 ἐναντία, φησίν, ὅτε ὡς γένῃ λέγει, τυτέστιν ὡς ὕλη, ὅτε πα-
 15 λαχῶς, τυτέστιν ὅτε ὡς καθόλου, ἀλλ' ὡς συγκατατεταγμένα
 ἐν δὲ τῇ λέξει τῇ "ὡς δὲ πρῶτα ὅσα τ. ἐν." τὸ "ὅσα" περι-
 20 κόν ἐστὶν.

et saepe diximus hoc principium non posse demonstra-
 1071 α. tionem cognosci; demonstratio enim ex principiis et causis
 constat, prima autem causa, hoc est primum principium, nec
 causam ante se nec principium habet. sed quod volumus
 hoc pacto fortasse consequemur, considerando duo inae-
 primo principio, unum quod est aeternum, alterum quod
 est immobile. separemus igitur haec et de utroque sigilla-
 1071 α. tim disputemus. Themist. f. 9.

ἦτοί τὴν αἰτίαν κίνησιν καθεῖν· πᾶσα ἢ κίνησις τῶν. καὶ
 1071 α. ὅτι μὴ ἢ κίνησις αἰτίος, δέδεικεν ἐν τῷ θῆτα τῆς Φυσικῆς Ἀρχαί-
 19. σεως· ὅτι δὲ καὶ ὁ χρόνος αἰτίος, παραμυθίας ἀξιοῖ, λέγων, ὅ
 ἐστὶν ὁ χρόνος γενεῶν καὶ φθορῶν, πρότερον ὅτι ἢ ὅδε ὕστερον ἔστι·
 ἀλλὰ μὴν τὸ πρότερον καὶ ὕστερον χρόνον τί εἰσιν· ἢ ἔστι πρὸ τῷ
 γενεῶν τὸν χρόνον χρόνος· εἰπερ μὴ τὸν τῷ χρόνῳ φθορῶν ἐστὶ
 40 ὕστερον.

ἐν δὲ τῇ λέξει τῇ "ἀλλὰ μὴν εἰ ἔστι κίνησιν καὶ ἢ κίνησις
 1071 α. μὴ ἐνεργεῖν δὲ τι" τὸ "μὴ ἐνεργεῖν" ἀντὶ τῷ μὴ εἶναι ἐνέργειαν
 24. πάντῃ ἀμειψῶσα δυνάμει, ἔστιν ὅτι ὅτι ἔστι κίνησις· τὸ ἢ ἐν-
 νάμενον μὴ ἐνεργεῖν ἔστιν ποτὲ ὅτι ἐνεργεῖν. δέδεικεν δὲ ἐπὶ ἀν-
 45 νατόν ἐστὶ μὴ εἶναι κίνησιν· ἀδύνατον ἄρα καὶ τῷ κινήσει τὴν αἰτίαν
 κίνησιν δυνάμειν τινα ὑπάρχειν.

τὸ δὲ "εἰ ἢ μὴ ἐνεργεῖ, ὅτι ἔστι κίνησις" ταυτέστι ἐστὶ τῷ
 εἰ ἢ μὴ ἐνεργεῖ ἢ παρὰ τὰ εἶδη ὕστα, ἀλλὰ μένει μὴ ἐνεργεῖν

ὡς αἱ τὰ εἶδη τιθέμενοι ἀπεφαίνοντο (λέγοντες ὅτι τὰς ἰδέας καὶ ἀκινήτους καὶ μηδὲν ὅλως ἐνεργήσας, ἐκπίπτειν ἐξ αὐτῶν ἐφασκον ἀπορροίας τινὰς καὶ τῆδε τῇ ὕλῃ συμπιπτόσας ὥτω γίνεσθαι πάντα τὰ ἄτομα), εἰ ὅν ὅτως, ὥσπερ αἱ ἰδέαι, ἔχει ἢ ἀν' ὑποθέσθαι τις ὕψιν, ἢ καὶ κίνησις.

1118 ἡ — δύναμις. τὴν δὲ εἰς συνάφειαν αὐτῇ τις δύναμις, καὶ μὴ εἶναι ἁπλοῦς πάντῃ δυνάμει, ὅθεν ὅτως ἔχει ἡ κίνησις αἰδώς.

1119 τὸ "ταύτας," οἶμαι, ἀντὶ τοῦ τὰς λοιπὰς εἰληπτοῦ. καὶ εἰ ἂν λέγων ὅτι ὁ μόνον τὸ κινητικὸν τῆς ἀπλανοῦς δεῖ τοιοῦτον εἶναι οἷον 10 αἰσιν, ἀλλὰ καὶ τὰς λοιπὰς ἀρχὰς τὰς κινῶσας τὴν Κρονικὴν ἢ τὴν Διὸν καὶ τὰς λοιπὰς σφαίρας, αἵτινες ἀρχαὶ ὑπὸ τὴν πρώτην αἰσί, καὶ ταύτας ὅν δεῖ αὐλὸς εἶναι καὶ αἰδῶς, εἴπερ γε καὶ ἄλλο τι αἰδῶν. ἐπεὶ γὰρ ἐστὶ καὶ ἄλλο τι, οἷον τὸ τῆς ἀπλανοῦς κινητικὸν αἰδῶν, δεῖ καὶ ταύτας αἰδῶς εἶναι. ἢ τὸ "εἴπερ γὰρ κ. α. τι α." λέ- 15 γοι ἂν, ἐπειδὴ ἡ τῶν ἐπὶ τὰ σφαιρῶν ἐνὸς αἰδῶς ἐστὶ, δεῖ καὶ τὰ τῶν κινητικῶν αἰδῶς εἶναι.

1120 "ὅθεν ἔχει τῶν ὄντων," ὁ ἴσον ἂν εἴη τῷ ἢ ἄρα ὅτε ὅθεν ἢ τῶν ὄντων. ἐνδεχέῃ ὅτι τὸ δυνάμενον εἶναι μὴ πῶς εἶναι. καὶ οἶμαι ἐν τῇ λέξει τῇ "δοκεῖ ὅτι τὸ μὴ ἐνεργῶν" τὸ "δοκεῖ" ἐμφασι- 20 κῶς εἶναι τῷ μὴ ἀρέσκειν αὐτῷ τὴν ὅτι πᾶν τὸ ἐνεργῶν δυνάμει λέγουσα πρώτασιν, ἢ ἢ τὸ λεγόμενον ὅτι δοκεῖ ἄλλοις. τὸ δὲ "ἀλλὰ μὴν εἰ τῷτο, ὅθεν ἔχει τῶν ὄντων." ἐνδεχέῃ ὅτι δυνάμει μὴ εἶναι μὴ πῶς δ' εἶναι, οἶμαι ὅτι ὡς λύσις ἐπὶ τῷ τῷ λέγοντος λόγῳ ὅτι ἡ δύναμις 25 πρῶτα τῆς ἐνεργείας. εἰ ὅτι ἐκ τοῦ λέγειν ὅτι πᾶσα δύναμις πρῶτα πάσης ἐνεργείας ἐστὶ, συνάφει τὸ ἢ ὅτε ὅθεν τῶν ὄντων, τῷτο δὲ ἀδύνατον δέδεικται ἐν τῇ περὶ Οὐρανῶ (112), ψευ- 30 δος ἄρα τὸ λέγειν ὅτι πάσης ἐνεργείας προηγεῖται δύναμις. ἀλλ' εἰ, ὡς ἐφασκεν, ταῦτα λύσις εἰσι τῆς ἀπορίας, πῶς κατιῶν πάλιν αὐτῶν λαβεῖν; ἢ ὅτι ἐστὶ τῷτο ἀλλότριον τῆς Ἀριστοτελικῆς ἀρχι- 30 νίας. πρὸς παράφρασιν ὅτι τῆς ἀληθείας πανταχῶς, καὶ μάλιστα ἐν ταύτῃ τῇ πραγματείᾳ, οἷς τῶν αὐτῶν μέμνηται καὶ τοσαυτάκις τὰ περὶ αὐτῶν διαβροῖ. δεῖξας ὅν ὅτι ἡ ἐνέργεια πρῶτα δυνάμει ἢ τοῖς εἶδος τῆς ὕλης (πᾶσα ὅτι δύναμις ὡς ὕλη. ὁ ὅτι Σωκράτης δύναμις καὶ ὕλη τῷ γράφειν ἐστὶν), αἰτιᾷ τὸς θεολόγους 35 πρῶτα ποιῶντας τὴν δυνάμιν καὶ τὴν ὕλην τῆς ἐνεργείας. ὅταν ὅτι Ἡσιόδους λέγει (Theog. 116)

ἦτοι μὲν πρώτησι χάος γένετο, αὐτὰρ ἔπειτα γαῖ' εὐρύς περνος.

1121 τὴν δ' ἑτέραν πρῶτην μὲν ἐγένετο Νύξ ἐρεβενή, διὰ τοῦ χάος καὶ τῆς νυκτὸς τὴν ὕλην ἡνίκατο. σκότος ὅτι καὶ Νύξ καὶ τὸ ἀληπτόν αὐτῆς ἡ ὕλη. χάος δὲ διὰ τὸ χωρητικὸν καὶ 40 σπαιτικὸν αὐτῆς τῶν εἰδῶν. καὶ ὁ Ἀναξαγόρας διὰ τοῦ "ἦν ὁμῶς πάντα χρήματα" τὴν ὕλην ἡνίκατο. αἰτιᾷ δὲ ὁ τὸς φυσικῶς, τὸν τε Ἐμπεδοκλῆα καὶ Ἀναξαγόραν (ὅτι ὅτι πρῶτα τὴν ἐνέργειαν ἔλεγον δυνάμει, ὡς εἶρε. ὁ μὲν αὐτῶν φίλιον καὶ νῦν ἐτίθετο τὴν ἐνέργειαν, ὁ δὲ Ἀναξαγόρας τὴν νῦν), ἀλλὰ τὸς θεο- 45

λόγους. τὸ ὅτι "τὸ αὐτὸ αἴτιον" ὁ τῷτο σημαίνει ἂν, ὅτι τὰ αὐτὰ ἄτομα ἐπεὶ τοῖς τε θεολόγοις καὶ τοῖς φυσικοῖς, ἀλλὰ τὸ αἴτιον ἴσον ἐστὶ τῷ τὸ αὐτὸ ἄτοπον ἐπεὶ πᾶσι τοῖς θεολόγοις, ὅσοι πρῶτα τὴν δυνάμιν τῆς ἐνεργείας ποιῶσιν. ἢ λέγει ἂν ὅτι τὸ αὐτὸ 5 ἄτοπον ἐπεὶ καὶ τοῖς θεολόγοις καὶ τοῖς φυσικοῖς, ὁ πᾶσιν ἀλλ' ὅσοις τῶν τε φυσικῶν τῶν τε θεολόγων ἐπὶ ἡλθε ποιῶν πρῶτα τὴν δυνάμιν τῆς ἐνεργείας. εἰ γὰρ ἐστὶ ἡ δύναμις, φησί, κατ' αὐτὸς πρῶτα τῆς ἐνεργείας, πῶς ἐξ αὐτῆς κινήσεται ἡ ὕλη μὴ ὅπως τῆς ἐνεργείας τῆς κινήσεως;

quod autem potentia praecedat actum, sermo est anti-1071 a quorum theologorum, qui generabant mundum ex tenebris 26 et aëre, ut dicebat Hesiodus. Themist. f. 11.

αἰεὶ ὅτι εἶναι κίνησιν καὶ Δευκίππος καὶ Πλάτων ἔλεγον. παρα-1071 a λαβὼν γὰρ, φησὶν ὁ Πλάτων (Tim. p. 30), τὴν ὕλην πλημμε- 32 λῶς καὶ ἀτάκτως φερομένην. καὶ Δευκίππος δὲ ἐν τῷ κεφῶ τὰς ἀτόμους κινεῖσθαι τὴν ἀπειρον χρόνον ἐφασκεν. καὶ ὅτι ἡ μὴ κίνησις ἐνέργεια ἐστὶν, ἀπεφαίνοντο. ἀλλὰ διὰ τί ἐστὶν ἐνέργεια ἡ κίνησις; καὶ τίς ἐστὶν αὐτῇ ἡ κίνησις, πότερον ἡ κύκλις ἢ ἄλλη τις; καὶ διὰ τί ὡδὲ μὴ τὰδε κινῶν ὡδὲ δὲ τὰδε, τῶν τῶν αἰτίαν ἡ λέγουσιν.

πολύ ὅτι διαφέρει τὸ κατὰ φύσιν τῷ παρα φύσιν κινεῖσθαι, καὶ ἡ 1071 a πρώτη κίνησις τῶν ἄλλων. αἰτιᾷ δὲ καὶ ἄλλο τῷ Πλάτῳ. 36 εἰπὼν ὅτι ὁ Πλάτων ὅτι ἡ κίνησις ἦν καὶ πρὸ τοῦ τὸν κόσμον γενέσθαι, εἴπερ ἀτάκτως ἐκινεῖτο ἡ ὕλη, πάλιν λέγει ὅτι ἡ ψυχὴ ἢ ἁμα τῷ ὕραν ὑπερνοῦσα καὶ αὐτὴ ἐαυτὴν κινῶσα ἐπὶ πηγῇ καὶ αἰτία τῷ κόσμῳ εἶναι, ὥστε πρὸ τοῦ τὸ ὕραν καὶ τὴν σὺν αὐτῷ γενομένην ψυχὴν γενέσθαι εἶναι κίνησιν φησιν. εἰ ὅτι πρὸ τοῦ γενέσθαι τὸ ὕραν καὶ τὴν σὺν αὐτῷ γενομένην ψυχὴν ἦν ἡ κίνησις, ψευδὸς ὅτι ἡ ψυχὴ ἢ αὐτὴ ἐαυτὴν κινῶσα ἐστὶν ἡ πηγὴ τῆς κινήσεως.

ἐπὶ μὲν ὅτι τὸ αὐτὸ καὶ ἐνὸς ἀληθὲς ὅτι ἡ δύναμις πρῶτα τῆς 1072 a ἐνεργείας. εἰ ὅτι καὶ δυνάμει ὡς πρῶτα ὁ Σωκράτης μυστικῶς ὥτω 3 γέγονε καὶ ἐνέργεια, ὅμως ἦν ἄλλο τι πρῶτα ἐνέργεια μυστικῶς τὸ εἰς ἐνέργειαν τὸν Σωκράτην ἔβαν. ὥστε πρὸς μὲν τὸν αὐτὸν καὶ ἐν τῶν γεννητῶν καὶ φθαρτῶν πρῶτα ἐστὶν ἡ δύναμις τῆς ἐνεργείας, πρὸς δὲ τὸ χῶμα πάντων τῶν ἀνθρώπων ὁμοιωμένη ἐστὶν ἡ ἐνέργεια 4 ὑψέρα τῆς δυνάμει. εἰ δὲ ἐπὶ τούτων ὁ προηγεῖται ἡ δύναμις, πολλὰ μᾶλλον ἐπὶ τῆς κυρίως ὑψέρῃ. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων εἴρηται ἐν τῇ περὶ Ψυχῆς (24).

ἀλλὰ τὰ αὐτὰ ἄπερ ἐστὶ νῦν, οἷον ἦν αἰεὶ ὁ κόσμος, ἡ πε-1072 a ριόδω, ὡς Ἐμπεδοκλῆς ἐφασκεν, ἢ ἄλλως, ὡς Ἀριστοτέλης βύ- 8 40 λεῖ. "εἰ δὲ τὸ αὐτὸ αἰεὶ περιόδω." ἐλλίπει ἂν τῇ λέξει τὸ ἢ ἄλλως, ἢ τὸ πᾶν, εἰ δὲ ὁ κόσμος ὅπως αἰεὶ ἐστὶν, ἡ περιόδω, ὡς Ἐμπεδοκλῆς λέγει, ἢ ἄλλως, ὥσπερ ἡμεῖς, δεῖ τι αἰεὶ μένειν ὡς αὐτῶς ἐνεργῶν καὶ εἶναι τὴν φύσιν αὐτῆς ἐνέργειαν. εἰ δὲ ἀνάγκη καὶ γένεσθαι αἰεὶ εἶναι, δεῖ εἶναι τι ἐνεργῶν ἄλλως, ἢ τοῖς λογισμοῖς κινεῖσθαι, ἢ αὐτὴν προσάγειν καὶ ἀπάγειν τὸ γεννητικόν, ὅπερ ἐστὶν ὁ ἥλιος. ἀνάγκη ἄρα τὸ λογισμῶς κινεῖσθαι καὶ αὐτὸ μὲν ὡδὲ ἐνέργειαν, ἢ τοῖς λογισμοῖς κινεῖσθαι καὶ προσάγειν καὶ ἀπάγειν τὸν ἥλιον, "ὡδὲ δὲ κατ' ἄλλο," τὴν δὲ τὸ γίνεσθαι δὲ καὶ κατ' ἐκείνην τὴν ἥλιον ὑπὸ γῆν καὶ 5

ὑπὲρ γῆν κατ' ἄλλα, ἥτοι δὲ καθ' ἕτερον, τῷτο πάχει ὁ ἥλιος
οἷον φέρε εἰπεῖν διὰ τὴν κρονιακὴν, ἣ καὶ τὸ πρῶτον, οἷον καὶ τὴν
ἀπλανῆ. καὶ διαβρωῶν τὸν λόγον λέγει, ἀνάγκη ἄρα καὶ τὴν τῆς
ἀπλανῆς κίνησιν γίνεσθαι ὑπὸ γῆν καὶ ὑπὲρ γῆν τὸν ἥλιον, παρὰ καὶ
τὴν κρονιακὴν. καὶ τὴν αἰτίαν τῷ ἀνάγκη καὶ τὴν ἀπλανῆ τὴν τῷ
ἥλιῳ ὑπὲρ γῆν καὶ ὑπὸ γῆν γίνεσθαι καθ' ἐκάστην φοράν, ἐπήγαγεν
εἰπὼν "παλιν γὰρ ἐκείνο αὐτῷ τὸ αἷτιον ἀκείνῳ," τῷτέστι παλιν γὰρ
τὸ τῆς ἀπλανῆς σῶμα αἷτιον ἔσται τῷ ἐν τῇ κρονιακῇ σφαίρᾳ ἀστέρι
ὑπὲρ γῆν καθ' ἐκάστην γίνεσθαι καὶ ὑπὸ γῆν κἀκείνῳ, ἥτοι τῷ ἥλιῳ.
ἢ ἀπλανῆς γὰρ ἐστὶν αἰτία τῷ καθ' ἐκάστην καὶ τὸν κρόνον καὶ τὸν ἥλιον
δύνειν καὶ παλιν ἀνατέλλειν. ὥστε καλλιὸν ἐστὶ τὴν ἀπλανῆ λέγειν
αἰτίαν εἶναι τῷ τὸν ἥλιον ἀνατέλλειν καὶ δύνειν ἥπερ τὴν τῷ κρόνῳ
σφαῖραν. ἐκείνο γὰρ, ἥτοι ἢ ἀπλανῆς, ἢ αἰτία τῷ ἥλιῳ τῷ ἀεὶ
ὡσαύτως ἥτοι ὑπὸ γῆν καὶ ὑπὲρ γῆν φέρεσθαι, τῷ δὲ ἄλλως, ἥτοι
ποτὲ μὲν ἐν τῷ σκορπίῳ γίνεσθαι ποτὲ δὲ ἐν αἰγοκέρῳ, ἢ λοξῶσις
τῷ ζῳδιακῷ, καθ' ἣν φέρεται. τὸ δὲ "τῷ δ' ἀεὶ ἄλλως, ἀμφω δη-
λονότι" (καὶ ὑποκινεῖται εἰς τὸ ἄλλως) δηλωτικὸν ἂν εἴη τῷ δ' ἀεὶ
μὲν, τῷτέστιν εὐτάκτως καὶ ἀνα μέρος γίνεσθαι νύκτα καὶ ἡμέραν καὶ
γένεσθαι καὶ φθοράν, αἰτία εἰσὶν ἀμφοτέρω, ἢ τε ἀπλανῆς καὶ ἡ λοξῶς
φερομένη τῷ ἥλιῳ σφαῖρα, ἢ μὲν ἀπλανῆς τῷ νύκτας γίνεσθαι καὶ
ἡμέρας, ἢ δὲ ἡλιακὴ σφαῖρα καὶ ὁ ἥλιος τῷ γένεσθαι καὶ φθοράν.
ταῦτα εἰπὼν ἐπιφέρει "ἐκὼν — κινήσεις," ἴσον λέγων τῷ ὁ μόνον
ἡμεῖς ταῦτα περὶ τῶν τῆς ἀπλανῆς καὶ τῆς ἡλιακῆς σφαῖρας κινή-
σεων ὅτω λέγομεν, ἀλλὰ καὶ ὅτω ἔχουσιν. εἰ ὅν αὖτις αἰ κινήσεις
αἰτία τῷ τὰ λεγόμενα ἔχον ὡς γίνεσθαι, τί δεῖ ζητεῖν ἄλλας ἀρχὰς
οἷας φασὶν οἱ τὰς ιδέας τιθέμενοι; ταῦτα εἰπὼν λέγει "ἐπεὶ δ'
ὅτω ἐνδέχεται, λύοιτ' ἂν ταῦτα. καὶ εἰ μὴ ὅτω" (καὶ ὑποκινεῖται
εἰς τὸ ὅτω), "ἐκ νυκτὸς ἔσται — μὴ ὄντος." ὅτω γὰρ ἐστὶ τὸ συ-
νεχὲς τῆς λέξεως. ἐστὶ δὲ τὸ λεγόμενον. ἐπεὶ, ὡς δέδεικται, προ-
τέρω ἐστὶν ἡ ἐνέργεια τῆς δυνάμεως, καὶ ὅτι ἡ τῆς ἀπλανῆς καὶ τῆς
ἡλιακῆς σφαῖρας κινήσεις, αἱ τινες σφαῖραι καὶ αὐταὶ ἐνεργεῖαι εἰσιν,
εἰ καὶ μὴ, ὡς ἡ κυρίως λεγομένη; αἰτίαι εἰσὶν ἡμερῶν καὶ νυκτῶν καὶ
γενέσεως καὶ φθορᾶς, λύοιτ' ἂν πᾶσα ἀπορία, ἢ τε ἀπορῶσα εἰ ἐστὶ
πρότερον ἡ δύναμις τῆς ἐνεργείας, καὶ ἡ λέγουσα διὰ τί ὡδὲ κινεῖται
ἢ ἀπλανῆς καὶ ὡδὲ ἡ τῷ ἥλιῳ σφαῖρα, καὶ ἡ ζητούσα ποῖα τῶν κινή-
σεων ἐστὶν ἡ πρώτη. περὶ τούτων γὰρ ἀπάντων εἴρηται ὅτι ἡ τὰς ἄλ-
λας ἑαυτῇ συγκινῶσα, ἥπερ ἐστὶν ἡ τῆς ἀπλανῆς, ἐστὶν ἡ πρώτη
τῶν κινήσεων, κινεῖται δὲ ὡς κινεῖται διὰ τὸ γίνεσθαι νύκτας καὶ ἡμέ-
ρας, ἢ δὲ ἡλιακὴ σφαῖρα ἀναπαύειν διότι δεῖ γένεσθαι εἶναι καὶ
φθοράν, γένεσις δὲ ἐστὶν ἀεὶ καὶ φθορά, ὅτι δεῖ τι ἀεὶ εἶναι. εἰ
ὅν ὅτω ἔχον ἐνδέχεται, ὥσπερ φαμέν, λύοιτ' ἂν πάντα. καὶ εἰ
μὴ ὅτω, τῷτέστιν εἰ δὲ λέγει τις μὴ ὅτω ἔχον, ἐκ νυκτὸς
ἔσται καὶ ἐξ ὁμοῦ πάντων καὶ μὴ ὄντος, τῷτέστιν ἔσται ἡ δύναμις
πρότερον ἐνεργείας, καὶ ἔσται πάντα ἐκ δυνάμεως, ὅπερ δέδεικται
ἀδύνατον.

1072. ex se quidem necessario haec causa varia est, continua-

10. tionem autem accipit ab alia causa: manat ergo hoc a prima
causa. Themist. f. 11.

ἢ μὲν ὅν τῶν λεγομένων πάντων διάφορα εἴρηται. ἐν δὲ τῇ λέξει
τῇ "ἐπεὶ δὲ κινεῖται. καὶ κιν., καὶ μέσον τοῖνον ἐστὶν ὁ ὅς καὶ πρῶτον
ὑποκινεῖται εἰς τὸ "καὶ μέσον." εἰτα προσυπακούσας τῷ ἐστὶ δὲ καὶ
τὸ κινούμενον μόνως. εἰτα ἐπακτέον τὸ "τοῖνον ἐστὶν ὁ ὅς καὶ πρῶτον
τὰ ἐξῆς, ὅς ἢ τὸ πᾶν τοῦτον. ἐπεὶ δὲ ἐστὶ τῷ κινούμενῳ μόνως καὶ
τῷ κινῶντος μόνως μέσον τὸ κινῶν ἄμα καὶ κινούμενον, εἰσὶ δὲ τὰ
δύο, τό τε κινούμενον μόνως καὶ τὸ κινῶν ἄμα καὶ κινούμενον, οὐκ ὅν
καὶ τὸ ἀκίνητον.

ἐπειδὴ δὲ πᾶν ὁρεκτὸν καὶ πᾶν νοητὸν ἀπὸ τῷ πρῶτον καὶ καθ' ἑαυτὸ
αὐτὸ νοητὸ καὶ ὁρεκτὸν λέγεται, καὶ εἰσὶ τινὰ μὲν ὁρεκτά, μὴ νοητὰ δὲ
ὡς ὁ ἄρτος, καὶ ἐμπαινον νοητὰ μὴ ὁρεκτά, ὡς τὰ κακά, δακρυ-
σιν ὅτι τὸ πρῶτως καὶ κυρίως νοητὸν καὶ κυρίως ὁρεκτὸν ταῦτον ἐστὶ.
πρῶτον δὲ διδάσκει ἡμᾶς τὴν διαφορὰν τῷ ἐπιθυμητῷ καὶ τῷ βου-
λητῷ, λέγων, ἐπιθυμητὸν μὲν ἐστὶ τὸ φαινόμενον καλόν. τὸ γὰρ κω-
ρίως καλὸν ἐκ ἐπιθυμητῶν ἄλλ' ἐφετὴν καὶ ὁρεκτὸν. ἕτερον γὰρ ἐπι-
θυμία ἐφέσεως. ἢ μὲν γὰρ ἐπιθυμία ἐν τῷ ἐπιθυμητικῷ καὶ ἀλλὰ
μέρει τῆς ψυχῆς ἐστὶν, ἢ δὲ ἐφ' ὅσας ἐν τῷ λογιστικῷ. βουλευτὸν δὲ
πρῶτως καὶ κυρίως ὁ φαινόμενον καλόν, ἀλλὰ τὸ ὅν ἐν τῇ ἐκτῇ
φύσει καλόν. ὁρεγόμεθα δὲ διότι ἐδόξε καλόν, ἢ καὶ ἐμπαινον,
διότι δοκεῖ, ὁρεγόμεθα. ὅτως ὅν περὶ τούτων εἰπὼν συνάγει ὅτι
τὸ πρῶτον νοητὸν καὶ τὸ πρῶτον ὁρεκτὸν τὸ αὐτὸ ἐστὶ, λέγων, "ἐν ἣ
γὰρ" κτλ.

in primis vero principiis materiae impermixtis idem est
desiderabile atque intelligibile. porro nos etiam ex his quae
sunt apud nos cupimus et eligimus quae bona esse videntur;
nam quae eligimus appetimus quoniam videntur bona, neque
talía videntur quia nos ea appetamus. sed tamen nobis multa
videri contingit aliter atque sint; sed in primo desiderio
atque in primo desiderio nulla est diversitas inter id quod
videtur quodque re vera est, nam idem est et quod apparet
et quod vere est; quod autem de eo intelligitur, est in ra-
tione eius, id autem est ipsum esse bonum: nam re vera est
ipsum bonum. initium autem desiderii est id quod de prima
causa intelligitur, eo modo quo appetitus in nobis initium
est imaginatio et cogitatio, omnisque intellectus ab intelli-
gibili movetur. . . species vero intelligibilium plures sunt,
caeteris tamen prior est substantia, et inter substantias ea
quae simplicior est et est actu absque potentiae miscella est.
Themist. f. 12.

ἐτέρω δὲ συσχυλῶν λέγει τὴν τῷ καλῷ, ὅφ' ἦ ἐστὶ καὶ τῇ
Πυθαγορείῳ ὅσα φῶς τριγώνων περιετὸν καὶ ὅσα ἐκαστὴ κατ'
βιβλῆν. εἰσὶν ὅν πάντα νοητὰ τὰ ὑπὸ τὴν τῷ ἀγαθῷ συσχυλῶν
ἀλλὰ μάλα. τούτων ἐστὶ νοητὴ ἡ ὅσα, καὶ τῆς ὅσας πάλιν μά-
λα ἐστὶ νοητὴ ἡ ἀπλὴ κατ' ἐνέργειαν. . . ὅσα τῶν εἰδῶν ἐκαστὴ
ἐστὶ καὶ ἐν ὅλῃ τὸ εἶναι ἔχει, ταῦτα ὑπὸ τῷ πᾶσι γίνεσθαι νοητὰ, ἐνέ-
μαι ὅντα νοητὰ καὶ μὴ καθ' αὐτὰ μὴδὲ ἐνεργεία. χωρίζον αὐτὰ
τῆς ὅλης ὁ νῦν, μεθ' ἧς ἐστὶν αὐταῖς τὸ εἶναι, ἐνεργεία νοητὰ αὐτὰ
αὐτὰ ποιεῖ, καὶ τότε ἔκαστον αὐτῶν, ὅταν νοῦν, ἐνεργεία τε ποιεῖ

ἐστὶ καὶ ἡ φύσις, ἢ πρῶτον οὐδὲ τῇ αὐτῇ φύσει ὅν τοσούτον· ὁ
 κατ' ἐνέργειαν νῦν οὐδὲν ἄλλο ἢ τὸ νοούμενον εἶδος ἐστίν, ὥστε καὶ
 τῶν ἑκαστον τῶν ἐκ ὄντων ἀπλῶς νοητῶν, ἔστι νοήσις, νῦν γίνεσι.
 ὡς καὶ ἡ κατ' ἐνέργειαν αἰσθησις ἢ αὐτὴ ἐστὶ τῷ κατ' ἐνέργειαν
 αἰσθητῷ καὶ τὸ κατ' ἐνέργειαν αἰσθητὸν τῇ κατ' ἐνέργειαν αἰσθήσει,
 ὅπως ὁ κατ' ἐνέργειαν νῦν ὁ αὐτὸς ἐστὶ τῷ κατ' ἐνέργειαν νοητῷ
 καὶ τὸ κατ' ἐνέργειαν νοητὸν τῷ κατ' ἐνέργειαν νῦν· ὁ καὶ νῦν τὸ εἶδος
 τῷ νοούμενῳ λαβὼν καὶ τῆς ὕλης αὐτὴ χωρίσας κατ' ἐνέργειαν
 ἐκείνῳ τὸ νοητὸν ποιεῖ, καὶ αὐτὸς κατ' ἐνέργειαν νῦν γίνεσι. εἰ δ' ἐστὶ
 τῶν ὄντων, ὡς περὶ δέδεικται, ἀσώματον καὶ καθ' αὐτὸ ὅν καὶ ἔκλυον,
 τὸτο ἐστὶν ἐνέργεια νοητὸν τῇ τε αὐτῇ φύσει, καὶ ἐξ αὐτῆς τὸ εἶναι
 ἐνέργειαν νοητὸν ἔχει, καὶ ἢ παρὰ τῷ χωρίζοντος αὐτὸ τῆς ὕλης νῦν
 ἔκλυον καὶ νῦν καὶ νοητὸν ἐστίν. ἀλλ' ἐστὶν ἐνέργεια νῦν καὶ ἐνέργεια
 νοητὸν αἰετῶς, ὡς μετ' ὀλίγον ἐρεῖ, ὥστε ὅσα μὲν τῶν εἰδῶν ὁ νῦν χω-
 ρίζει τῆς ὕλης καὶ νοητὰ αὐτὰ ποιεῖ, ταῦτα ἐκ ἐξὶ κυρίως νοητὰ
 καὶ καθ' αὐτά. σημειῶν δέ, καὶ καὶ χωριζόμενα τῷ νοῦντος αὐτὰ νῦν
 καὶ χωρίσαντος ἀπὸ τῆς ὕλης καὶ ἐκ μερικῶν ποιήσαντος καθόλου,
 φθέρει καὶ ἐκ ἐξων· ὅσα δὲ ἐξ αὐτῶν τὸ εἶναι καθ' αὐτά ἔχει,
 ταῦτα κυρίως νοεῖ καὶ κυρίως νοητά.

20. "ἔστι — αὐτό." ἔκτασιν τινα διὰ τῶν λυγίων δυναμένην
 πρὸς τὰ λεγόμενα φέρεσθαι τοιαύτην· εἰ ἢ πρώτη ὅσα καὶ ἀκίνητος
 ἡ πλὴν ἐστὶ, τὸ δὲ ἀπλῶς ἔν ἐστιν, ἢ ἄρα ἀκίνητος ὅσα μία ἐστίν.
 δεῖξει δὲ αὐτὸς ὅτι εἰσὶ καὶ ἄλλαι ἀκίνητοι ὅσα ἐν τῷ τῷ βί-
 βλίῳ. λυεῖ δὲ ταύτην λέγων, ὅτι ἐκ ἐξὶ τὸ ἀπλῶς καὶ ἐν ταύτῃ.

neque cum primam substantiam unam esse dicimus,
 quantitatē significamus. . . in his namque aliud est id quod
 est, aliud est esse unum: in natura vero hac ens et unum
 idem sunt. ita quoque simplex dicitur non quod ex ea pos-
 sit quicquam componi; nec alterius comparatione sic appel-
 latur, sed simplex est sine compositione et multiplicitate.
 et natura haec non tantum est primus motor rerum, sed est
 perfectio et id gratia cuius. nam quod ex se eligibile est et
 quod in se summam habet pulchritudinem et nobilitatem, id
 et principium et ex se perfectio existit. Themist. f. 13.

25. "ἐν τῇ αὐτῇ συστοιχίᾳ," ἡτοι ἐν τῇ ἐξὶ τὸ καθ' αὐτὸ καὶ δι'
 αὐτὸ αἰρετὸν καὶ ἄριστον, κατ' ἀναλογίαν δέ. καὶ ὁ ἄν εἴη πρῶτον,
 λεχθήσεσθαι ἄριστον.

ταῦτα εἰπὼν λέγει, ὅτι δὲ ἐστὶ πρὸς οἷς εἴπομεν ἐν τοῖς ἀκί-
 νητοῖς καὶ τὸ ἔνθεν, ὁλοῦ ἢ διαίρεσις, λέγων διαίρεσιν ἐν τῇ πολ-
 λότητι εἴρηκε τὴν τῶν ἐναντίων πεποιθέναι ἀναγωγὴν· ταύτην δὲ
 γενομένην ἐν τῷ περὶ τ' Ἀγαθῷ ἐπιγραφόμενῳ βιβλίῳ. ἐν δὲ τῇ
 αὐτῇ τῇ "ἔστι γὰρ τοῖς τὸ ἔνθεν," τὸ "καὶ" ἀντὶ τῷ δὲ συνδέσμῳ
 ἀλληπτέον, ἢ καὶ, τὸ δὲ ἔνθεν τὸ ἐστίν· τὰ καὶ γινόμενα καὶ πρα-
 γόμενα ἔνθεν τῆς εὐδαιμονίας τινὲς πράττει, ὅσον τῷ Σωκρά-
 τει. [τῷ δὲ] "ὡν τὸ μὲν ἐστὶ τὸ δ' ἐκ ἐξὶ" "ὡν" λέγοι ἄν τὰ
 ἔνθεν ἢ πρᾶξις, τὸ δὲ "τὸ δ' ἐκ ἐξὶ" τὸ πρᾶττον. εἴη δ' ἄν
 λεγόμενον· τὸ ἔνθεν, ὅπερ ἐστὶ, τὸτο ἐστίν· τὸ δὲ τῷ ἔνθεν,
 καὶ ἐστὶν ὅπερ ἐκείνο. τὸ καὶ νοούμενον ἔνθεν τῷ ἀγαθῷ, ἐκ ἐξων

ἀγαθόν, τὸ δὲ ἀγαθὸν ὅπερ ἐστίν, ὅ ἔνθεν ἀγαθόν ἐστιν. κινεῖται δὲ
 ἔως ἢ καταλάβοι τὸ ἀγαθόν· καταλαβὼν δὲ ἔσται. εἰ δὲ τὸ πρῶ-
 τόν αἶτιον, ὅπερ καὶ πρῶτον ἀγαθόν ἐστιν, ἀπειρόν ἐστιν, ὅθεν οὐδὲν
 τὸν ὁλόγηται τῆς ἀγαθότητος αὐτῷ, ὡς περὶ ἐπὶ τῶν μερικῶν ἀγα-
 θῶν ἔχει, τὸ ἐφείμενον αὐτῷ καταλήψει· διὰ τὸτο αἰετῶς κινῆσει
 ὡς ἐρώμενον ἀκατάληπτον. ταῦτα εἰπὼν λέγει καὶ πῶς κινεῖ τὸ
 πρῶτον αἶτιον πάντα, ὅτι κινεῖ μὲν τὸ κυκλοφορητικὸν σῶμα ὡς
 ἐρώμενον καὶ ἐφετόν. κινούμενον δὲ ὑπ' αὐτῷ προσεχῶς ὁ ἕρως
 αὐτὸς τὰ ἄλλα κινεῖ· ἐπεὶ δὲ πᾶσα κίνησις δοκεῖ ἐξίσταν τὸ
 πρᾶγμα ἀφ' ὃ ἐστίν, εἶπε δὲ ὅτι ὁ ἕρως κινεῖ, ἵνα μὴ τις
 ὑπολάβῃ ὅτι τῆς αὐτῇ φύσεως ἐξίσταται, λέγει "εἰ μὲν ἔν τι κί-
 νηται, ἐνδὲχεται ἄλλως ἔχειν," τῷ τῷ ἐπὶ κινεῖται ὁ ἕρως, ἐνδὲ-
 χεται αὐτὸν ἄλλως ἔχειν. καὶ πῶς ἐνδὲχεται κινούμενος ἄλλως ἔχειν
 κινούμενος, ἐπάγει· "ὥστε εἰ φορὰ ἢ πρ. ἐν. ἐστίν ἢ κιν., ταύτην
 δὲ ἐνδ. ἄλλ. ἔχ." καὶ ὑποσικτέον εἰς τὸ "κινεῖται." ὁ δὲ λέγει τοῖς
 ἐξων. ἐάν ἐστὶν ἢ ἐνέργεια τῷ ἕρῳ ἢ πρῶτη φορὰ, ὅστις κί-
 νηται καὶ καθὼς ὅπως κίνησιν ἔχει, ταύτην λεχθήσεσθαι ὡς ἐνδὲχεται ἄλ-
 λως ἔχειν, ἡτοι καὶ τόπον φέρεσθαι ἡτοι κύκλῳ κινεῖσθαι. τὸ δὲ "καὶ
 εἰ μὴ κατ' ὅσιν" ἀντὶ τῷ, εἰ καὶ μὴ κατ' ὅσιν αὐτῷ φύσιν κινεῖται,
 καὶ δὲ ἐξίσταται αὐτῇ (ἀπὸ τῆς γὰρ ἐξὶ καὶ τὸ κύκλῳ φέρεσθαι), ὅθεν
 κινεῖται, εἰ μὴ καὶ ἀναγκαῖον αἰετῶς κινεῖσθαι. ταῦτα εἰπὼν λέγει
 "ἐπεὶ δὲ ἐστὶ — ἄλλως ἔχ., ἢ ἔλως κινεῖσθαι." καὶ δεῖκνυσι, τὸτο
 δυναμεία λέγων, ὡς εἶπερ ὅπως δυνατὸν ἦν κινεῖσθαι, τὴν πρῶτην ἂν
 ἐκινεῖτο τῶν κινήσεων. πρῶτη τῶν κινήσεων ἢ κύκλῳ. ταύτην δὲ
 δεῖξει ὅτι κινεῖ. εἰ δὲ τὴν κύκλῳ κινεῖ, ἐκ ἂν ταύτην καὶ κινήσει
 διὰ τὸ μίαν κίνησιν ἔν εἶναι· εἰ δὲ ἢ κύκλῳ κίνησις ἐξ ἀνάγκης
 ἐστίν, ἐξ ἀνάγκης ἄρα καὶ τὸ κινῶν αὐτὴν ἐστίν ὅν. "καὶ ἢ ἀνάγκη,
 καλῶς, καὶ ὅπως ἀρχή." ὑποσικτέον εἰς τὸ "ἀνάγκη." λέγει ὅτι
 ἐπειδὴ ἐξ ἀνάγκης ἐστὶ τὸ πρῶτον αἶτιον, καθὼς ἐξ ἀνάγκης ἐστὶ
 καλῶς καὶ ὅπως, τῷ τῷ ὡς τὸ ἔκ ἐκ ἀνευ λέγει ἀρχή· ὥστε ἐρω-
 τώμενοι ὅτι τὸ πρῶτον αἶτιον ἀναγκαῖον ὅπως ἐστὶν ἀναγκαῖον, ῥη-
 τέον ὅτι ὅπως ἐστὶν ἀναγκαῖον ὅτι ἀνευ αὐτῷ ἐκ ἐξὶ τὸ εἶναι. καὶ
 συμπεραίνει λέγων, ὁ ἕρως ἄρα ἡρῳ καὶ κτλ.

illud vero initium quod hoc pacto necessarium est, id
 vere initium est. Themist. f. 14.

ἐπεὶ καὶ ἡ ἐνέργεια αὐτῷ (τῷ πρῶτῳ αἰτίῳ) οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν
 ἢ τὸ νοεῖν αὐτόν, ἢ δὲ ἐνέργεια αὐτῷ ἡδονὴ αὐτῷ ἐστίν, ἐπὶ τῷ
 ἄρα ταύτην αἰετῶς τὴν ζωὴν, λέγω δὲ τῷ νοεῖν αὐτόν. ἡτοι ἔν
 ἡμῖν ποτὲ ζωὴ καὶ διαγωγή γίνεσθαι, ταύτην αἰετῶς τὸ πρῶτον αἶτιον,
 τῷ τῷ αὐτὸς ἐστὶν αἰετῶς τὴν ζωὴν.

nostra vero in praesentia permansio eo quod ex variis
 potentiis constat, parum diuturna est, ut viam sapientiae
 reperiamus. . . ille vero, qui a sapientia ne punctum qui-
 dem temporis vacat, non habet delectationem acquisitam,
 sed ipsa delectatio est. Themist. f. 14.

τὰς δὲ ἐλπίδας πάλιν καὶ μνήμης φιλοῦμεν διὰ τὰς ἐν-
 γείας. . . λέγοι δ' ἂν καθ' αὐτὸ νόησιν τὸν κατ' ἐνέργειαν νῦν,
 ὅστις διαφέρει τῷ καθ' ἔξιν, ὅστις πάλιν καθ' ἔξιν διαφέρει τῷ δυν-

νόμει· ἔστι γὰρ ὁ καθ' ἑξιν νῦς εἶδος καὶ δύναμις καὶ τελειότης τῷ δυνάμει νῦ, ἥτις ἔστι ἐν αὐτῷ γίνεσθαι ἐκ τῆς τῆς καθόλου περιλήψεως καὶ ἐκ τῆς τῆς εἰδῆς χωρίζειν ἀπὸ τῆς ὕλης δύναμιν, ἢ τρόπον τινα ταῦτά ἐστιν ἀλλήλοις· ὁ γὰρ εἶδος τινος χωρὶς τῆς ὕλης λαβὼν ἔχει τὸ κοινὸν τε καὶ καθόλου· ὁ γὰρ τὸ εἶδος τῷ ἀνθρώπῳ λαβὼν 5 χωρὶς τῶν ὕλικῶν περιστάσεων ἔχει τὸ κοινὸν ἀνθρώπων· ἢ γὰρ τῶν καθ' ἑκάστα πρὸς ἀλλήλους διαφορὰ παρὰ τῆς ὕλης λαμβάνει· τὸτο γὰρ ἐν αὐτῇ γίνεσθαι, ἐπεὶ τὰ γε εἶδη αὐτῶν, καθ' ἃ εἰσιν ἀνθρώποι, ὁδεμίαν ἔχει διαφορὰν. ὁ γὰρ τὸ κοινὸν τὸ ἐπὶ τοῖς καθ' ἑκάστα συνιδὼν τὸ εἶδος πάλιν χωρὶς τῆς ὕλης λαμβάνει· τὸτο γὰρ 10 ἐν αὐτοῖς τὸ κοινὸν τε καὶ ταυτόν. ἐγγίνεσθαι δὲ ἢ τοιαύτῃ ἔστι τῷ νῦ τὴν ἀρχὴν καὶ μετάβασιν ἀπὸ τῆς περὶ τὰ αἰσθητὰ συνεχὲς ἐνεργείας, ὡς περ ὅλῃν τινα ἀπ' αὐτῶν λαμβάνοντι τὸ καθόλου θεωρητικὴν, ὁ κατ' ἀρχὰς μὲν νόημα καὶ ἔννοια καλεῖται, πλεονάσαν δὲ καὶ ποικίλον καὶ πολύτροπον, ὡς δύναμιν καὶ χωρὶς τῆς αἰσθητικῆς 15 ὑποβάθρας ποιῶν τὸτο, νῦς ἡδὴ. ὅταν γὰρ ἐν ἑξὶ γένῃ τοιαύτη διὰ τὰς συνεχεῖς ἐνεργείας, ὡς δι' αὐτῶν λοιπὸν ἐνεργεῖν δύναμιν, τότε ὁ ὡς ἔστι καλῶμενος νῦς γίνεσθαι, ἀνάλογος ὡν τῷ ἐπιστήμονι, ὅς τῷ τε καὶ δύναμιν ἐπιστήμονος λεγόμενον καὶ τῷ κατ' ἐπιστήμην ἐνεργῶντος ἐστὶ μεταξὺ· ὅς ὅσον ἀπολείπειται δοκεῖ τῷ κατ' ἐπιστήμην ἐνεργῶντος, τοσούτον πλεονεκτεῖ τὸν κατ' ἐπιστήμην. ἐνεργῶσα δὲ ἡδὴ ἢ ἔστι ὁ κατ' ἐνεργεῖαν γίνεσθαι νῦς· ἀποκείμενός πῶς ἐστὶν ἀθρόα καὶ ἡμεμῶντα νοήματα (*). καὶ ἐπεὶ ἐστὶν ὁ κατ' ἐνεργεῖαν νῦς ὅθεν ἄλλο ἢ τὸ εἶδος τὸ νοούμενον, ὡς περ ἢ κατ' ἐνεργεῖαν αἰσθησὶς τὸ κατ' ἐνεργεῖαν αἰσθητὸν, ὁ ἐν ἑξὶ νῦς (ἔτος δὲ ἐστὶν ὁ 25 ὑφ' αὐτῷ νοεῖν δυνάμενος καὶ τὰ τῶν νοητῶν εἶδη λαμβάνειν καθ' αὐτά), ἔτος ἡδὴ δύναμις καὶ αὐτὸν νοεῖν· ἐπεὶ γὰρ τὸ νοούμενον εἶδος αὐτός ἐστιν, εἴ γε νοῦν ὁ νοεῖ γίνεσθαι. ὁ ἄρα ἔστιν ἔχων τὰ εἶδη νοεῖν, ἔτος ἔστιν καὶ δύναμιν ἔχει τῷ νοεῖν αὐτόν· ὁ γὰρ δύναμις νοεῖν, τὸτο αὐτὸ νῦς γίνεσθαι, καὶ ἔστιν, ὅταν νοῇ, προηγουμένως μὲν καὶ 30 αὐτὸν νοῦν τὸ νοητὸν εἶδος, καὶ συμβεβηκὸς δὲ αὐτόν, τῷ συμβεβηκέναι αὐτῷ, ὅταν νοῇ, γίνεσθαι ἐκεῖνο ὁ νοεῖ. πρὸ μὲν ὅν τῷ κατ' ἐνεργεῖαν τὸν νῦν νοεῖν πρὸς ἀλλήλα ἐστὶ τὸ νοῦν καὶ τὸ νοούμενον καὶ ἀντικείμενα ἀλλήλοις ὡς τὰ πρὸς τι· ὅταν δ' ἐνεργῶσιν, ἐν γινόμενα παύει τῆς ἀντιθέσεως· ὅθεν γὰρ ἐφαρμόζειν αὐτοῖς οἷον τὸ 35 ἐστὶ τὸν τῷ πρὸς τι λόγον. διὸ ὁ κατ' ἐνεργεῖαν νῦς ὁ αὐτὸς γινόμενος τῷ νοητῷ, εὐλόγως αὐτὸν λέγειν νοεῖν. ὁ δὲ νῦς ὁ κατ' ἐνεργεῖαν αὐτὸν νοεῖ· ὁ γὰρ νοεῖ, τὸτο αὐτὸ γίνεσθαι· τὰ γὰρ εἶδη χωρὶς ὕλης νοεῖ· ὁ γὰρ τότε ἀλλὰ τὸ τῷδὲ εἶναι νοεῖ, ὡς προείρηται.

1072b cum autem intelligit, intellectio eius est actus eius. 40
22. Themist. f. 15.

1072b ἔχει δὲ θεῖον τὸ νοεῖν αὐτόν. "τὸτο μᾶλλον ἐκεῖνο," τυτέρι 23
τῷ πρώτῳ νοός ἐστιν· ἐκεῖνο ὅν φησὶν, ὅπερ δοκεῖ τῷ ἐνεργεῖν νῦ θεώτατον καὶ τιμωτάτον, τὸτο δ' ἐστὶ τὸ νοεῖν αὐτόν... τὸτο μᾶλλον ἐκεῖνο τῷ πρώτῳ νοός ἐστιν· μᾶλλον γὰρ καὶ ἀκρεβέστερα 45

(*) intellectus actu fit: intellectus enim secundum habitum est universae quodammodo intelligentiae, quae repositae sunt et quiescunt. Sepulchro...

νοεῖ αὐτὸν ὁ πρῶτος νῦς, εἴπερ ὁ ἐνεργεῖν νῦς αὐτόν. ὅτι ἐν ἢ ἐνεργεῖα νῦς αὐτὸν νοεῖ, ὡς περ ὁ πρῶτος νῦς αὐτόν, ὅτι αὐτὸν, ἀλλὰ ποτὲ καὶ ὀλιγάκις, ὁ δὲ πρῶτος νῦς αὐτὸν αἰετὶ νοεῖ· ὅθεν γὰρ ὁ πρῶτος νῦς ἄλλο νοεῖ ἢ αὐτόν· τῷ μὲν γὰρ εἶναι νοητὸν νοεῖ πρὸς αὐτὸν, καὶ τῷ ἐνεργεῖν καὶ φύσει τῇ αὐτῷ νοητὸν εἶναι αἰετὶ νοούμενος ἔστι, ὁ δὲ ἄλλοις ὅτι ὑπὸ τῷ αἰετὶ ἐνεργεῖν νοῦντος· αἰετὶ δὲ ἐνεργεῖν πᾶσι ἐστὶ νῦς αὐτός· μόνος αἰετὶ ἄρα αὐτὸν νοήσκει. μᾶλλον δὲ καὶ ὅσον ἐστὶν ἀπλῶς· ὁ γὰρ ἀπλῶς ἀπλῶν τι νοεῖ, ὅθεν δὲ ἀπλῶς ἐστὶ νοητὸν πλὴν αὐτό· ἀμειγρὸς γὰρ ἔτος καὶ αὐλὸς καὶ ὅθεν ἔχων ἐν αὐτῷ δυνάμει· αὐτὸν ἄρα μόνον νοήσκει. καθὼ μὲν γὰρ νῦς ἐστὶν, αὐτὸν ὡς νοητὸν νοήσκει· καθὼ δὲ ἐνεργεῖα καὶ νῦς ἐστὶ καὶ νοητὸν, αὐτὸν νοήσκει αἰετὶ· καθὼ δὲ ἀπλῶς ἐστὶ, μόνος τῶν νοητῶν μόνος αὐτὸν νοήσκει. καὶ ἔστιν ἢ θεωρία, ἐν ἣ αὐτὸν νοεῖ, τὸ ἡδίστον καὶ ἄριστον.

δείξας ὅτι ὁ θεὸς ἢ πρώτη ἀρχὴ ζῶν αἰδίων καὶ ἀρίστη ἐστὶν αἰτία τῆς Πυθαγορείας καὶ Σπεύσιππου εἰπόντας ὅτι τὸ καλλίστον καὶ ἀρίστον ἔστι ἐν ἀρχῇ, ὅθεν δύναται λέγειν τὴν ἀρχὴν ἀμειγρὴν, ὅτι τὸ σπέρμα καὶ τὸ καταμεικρὸν ἀρχαὶ μὲν εἰσι τῶν ζῶν καὶ ἐν εἰσὶν ἀρίστα, ἀλλ' ἔστι μᾶλλον ἀρίστον τὸ ἐκ τῶν σπέρματος καὶ τὸ καταμεικρὸν γεγονός.

nam deus est lex et ratio causaeque rectitudinis eorum
atque eorum ordo est; nec est lex ut haec quae in libro
ponitur, sed lex viva, perinde ac si cogitatione depingeret
posset legem animatum esse sequere intelligere posse est
Themist. f. 16.

at iam aliqui sunt opinati praestantiam ac pulchritudinem
reperiri non posse in initio rei, ut secta Pythagore
et Leucippus commenti sunt. Themist. l. l.

δέδεικεν δὲ καὶ ἐν τῷ Θ τῆς Φυσικῆς Ἀκροάσεως ὅτι καὶ ἐν τῷ
ματος καὶ ἀμερὲς ἐστὶν ἢ τοιαύτη ὕστα· καὶ ὑπομνηστικὰ τῶν ἐκ
βιβλίων.

ἀπειρον δὲ σώμα ὅτι ὅλως ἔστι δέδεικεν καὶ ἐν τῇ Γ τῆς
Φυσικῆς Ἀκροάσεως (c. 5), δέδεικεν καὶ ἐν τῷ Α τῆς περὶ Οὐρανοῦ
(c. 5).

ἀλλὰ μὴν καὶ ἀπαθείς ἐστὶ τὸ πρῶτον αἶτιον καὶ ἀναλλοτῶν· αἰετὶ
γὰρ ὅλως ἐκινεῖται, τὴν πρώτην αὖ ἐκινεῖται τῶν κινήσεων τῇ κατὰ
παν, ταύτην δὲ δέδεικεν ὅτι ὁ κινεῖται. αἰετὶ δὲ μὴ ταύτην, καὶ
γε τὰς ἄλλας.

δεῖ δὲ μὴ λαμβάνειν ἀλλὰ μεμνητὸς καὶ ἐνθυμειῖσθαι καὶ τὰς τῶν
ἄλλων ἀποφάσεις καὶ γνώμας. καὶ τίνος χάριν δεῖ μεμνητὸς ἐπὶ
γὰρ, ὅτι σαφὲς ὅθεν τι περὶ τῷ πλείους τῶν τοιαύτων αἰτίων ἢ
κασί, πότερον τὰ τοιαύτα αἰτία τρία εἰσὶν ἢ ἄλλως ἢ ἄλλως
ἀριθμός. οἱ μὲν γὰρ τὰς ιδέας αἰτίας τῶν τῶνδε τιθέμενα πᾶσι
τῶν κινήσεων αἰτίας ἐτίθεντο ὅθεν λέγουσιν.

εἰ γὰρ αἱ ιδέαι ἀριθμοί, ὁ δ' ἀριθμὸς ἄχρι τῆς δεκάδος ἐστὶν
αἱ ιδέαι ἄρα δεκάδες εἰσὶν. πάλιν εἰ αἱ ιδέαι ἀριθμοί, ὁ δ' ἀριθμὸς
ἀπειρος, αἱ ιδέαι ἄρα ἀπείροι. ὡς ἐδεδείκνυτο περὶ τούτων ἐπὶ
φάνησαν εἶτε μόνως ἀπείρους αὐτὰς δεῖ λέγειν εἶτε μόνως περὶ
ρασματίας.

πῖ δὲ ἡ πρώτη καὶ ἀπλανὴς ὕχ' ὑπὸ τῆς οἰκείας ψυχῆς κινη-
 24 θήσεται; ἡ κινεῖται μὲν καὶ ἡ ἀπλανὴς καὶ αἱ λοιπαὶ σφαῖραι ὑπὸ τῶν
 οἰκείων ψυχῶν, ἀλλ' ὕχ' ὡς τὰ ζῶα (τέτων γὰρ αἱ ψυχαὶ ῥίπτουσι
 καὶ βιάζονται) τὰ ἐν οἷς εἰσὶ σώματα, ἀλλ' ὥτως ὥσπερ ἐν τῷ Β
 τῆς περὶ Οὐράνου (c. 12) εἶρη; ὑπὸ δὲ τῷ πρώτῳ κινῶν) ὡς
 ἐφετῇ καὶ ὀρεκτῇ. ἀλλὰ ταῦτα μὴ προδιωρίζω, "ἡμῖν δέ," φησὶν
 ὁ Ἀριστοτέλης, "ἐκ τῶν ὑπ. καὶ δεδωγμένων ῥητέων" ὅτι ἡ πρώτη
 ἀρχὴ τῶν πρώτων πάντων τῶν ὄντων ἀκίνητος ἐστὶ καὶ καθ' αὐτὴν καὶ ἡ
 συμβεβηκώς, κινῶν δὲ ὡς ἐφετῇ δηλοῦναι τὴν πρώτην καὶ αἰδίον καὶ
 μίαν κίνησιν.

33. δέδεικται γὰρ καὶ τούτο ἐν τῇ Φυσικῇ Ἀκροάσει (Θ).

33. λέγει δὲ πᾶν τὴν ἀπλανῆ, ἣν φάμεν κινεῖν ὡς ἐφετῇ τὴν
 33. πρώτην καὶ ἀκίνητον ὕσαν.

33. δέδεικται ἐν τῇ περὶ Οὐράνου. ἐπειδὴ ὅν τὸ θ' ὀρωμεν, ἀνάγκη
 33. καὶ τῶν πλατωμένων ἐκείνης φορὰν ὑπὸ ἀκινήτου κινεῖσθαι καὶ καθ' αὐτὴν
 15 ἀκινήτου ὕσας. εἰ δὲ εἴη γεγραμμένον "ὑπὸ ἀκινήτου τε κινεῖσθαι
 καθ' αὐτό," καὶ διὰ ταύτης τῆς γραφῆς τὸ αὐτὸ δηλοῖ, καὶ ὁ μόνον
 ὑπὸ ἀκινήτου καὶ καθ' αὐτὴν ὕσας ἀνάγκη αὐτὴν κινεῖσθαι, ἀλλὰ καὶ
 ὑπὸ αἰδίου.

substantiae vero sequentium corporum motrices ne-
 cessario multae sunt pro numero corporum quae moventur
 ab eis; et hae quidem per se immobiles sunt, per accidens
 tamen moventur perinde atque anima. nec tantum immo-
 biles sunt, sed et perpetuae etc. Themist. f. 17.

1. ἡ δὲ λέξις "ὅτι περὶ πλήθους ὕδαν εἰρήκασιν ὁ τι καὶ σαφὲς
 25 εἶπεν" (l. 16), περιπέφρασαι. ἔστι γὰρ τὸ λεγόμενον ἴσον τῷ περὶ
 πλήθους ὕδαν εἰρήκασιν. ταῦτα εἶπε καὶ μέλλων λέγειν ὅσον ἐστὶ τὸ
 πλήθος τῶν σφαιρῶν.

1. τούτο εἰπὼν εὐθὺς ἰσορεῖ ἃ τε Εὐδόξος περὶ τῶν σφαιρῶν
 ἔλεγε καὶ τὸ πλήθος αὐτῶν καὶ Καλλιππος· καὶ δεξιόμενος τὴν προ-
 30 ἡγήσιν τῶν σφαιρῶν, ἣν ὁ Καλλιππος προσέθηκεν (ὁ γὰρ Εὐδόξος
 εἰκοσι καὶ ἔξ τὰς πέντε ἐτίθετο, Καλλιππος δὲ τριάκοντα καὶ τρεῖς),
 ὥτως αὐτὸς ταῖς τριάκοντα καὶ τρισὶν ἄλλας εἰκοσι καὶ δύο προσέ-
 θεσι. "Εὐδόξος — σφαῖραι." ὅσας μὲν ὅν τὰς σφαῖρας καὶ οἷως
 κινεῖσθαι καὶ διὰ τίνα αἰτίαν Εὐδόξος καὶ Καλλιππος καὶ ὕστερον Ἀρι-
 35 στοτέλης ἔλεγον, ἐν τῷ δευτέρῳ τῆς περὶ Οὐράνου (2 12 p. 293
 α 4) καὶ τὴν τῆς λέξεως ἐξηγήσιν τὴν "καὶ ἐτι διὰ τούτο δὲ ἂν ἔχουσι
 σῶμα καὶ αἱ ἄλλαι φοραί," ὥς τὸ "παντὸς δὲ πεπερασμένου σώ-
 ματος πρὸς πεπερασμένον ἡ δύναμις ἐστὶ," μὴ πολλῆς εἶρη) τῆς
 ἐπιμελείας. χεδὸν δὲ καὶ τὸ ἐνεσῶς χωρίον τὸ "Εὐδόξος" κτλ. ὥς
 40 τὸ "τὸ μὲν ὅν πλῆθος τῶν σφαιρῶν ἔξω τοσούτων" (p. 1074 α 14)
 ἐκείσε ἐξηγησάμεθα. διὸ ἐκείθεν τὴν τέτη σαφήνειαν ὁ βολόμε-
 νος πορίζω. ἐπεὶ δὲ τινες τῶν λέξεων ἐκείσε ὅκ ἐσαφηνίσθη-
 σαν, νῦν ἄξιόν ἐστιν αὐτάς ἐπισκεψάσθαι. ὡν διὰ τῆς πρώτης τῆς
 "ὡς τὴν μὲν πρ. — εἶναι" ὁ τούτῳ φησιν, ὡς ἂν τῷ δόξαιεν, ὅτι ἡ
 45 ἀπλανὴς πρώτη ἐστὶ, καίτοι καὶ ὅσας πρώτης, ἀλλ' ὁ φησὶ τούτῳ
 ἔξω, ὅτι τριῶν ὕσων σφαιρῶν καὶ Εὐδόξου τῶν φερουσῶν τὴν ἥλιον,
 ἡ μὲν πρώτη καὶ περιέχουσα τὰς λοιπὰς δύο καὶ τὴν αὐτὴν τῇ ἀπλανῇ

κινουμένη κίνησιν (ἀπὸ ἀνατολῆς γὰρ ἐπὶ δύσιν ἔλεγον αὐτὴν κινεῖσθαι,
 καὶ δι' ἣν αἰτίαν εἰπομεν ἐν τῇ περὶ Οὐράνου), αὕτη ὅν ἡ πρώτη ὡς
 ἀπλανὴς ἐνομιζέτο τῷ Εὐδόξῳ πρὸς τὰς λοιπὰς δύο τὰς ὑπ'
 αὐτῆς περιεχομένας. καὶ ὁ μόνον τὴν τῇ ἥλιν πρώτην σφαῖραν
 5 ἀπλανῆ ἔλεγον, ἀλλὰ καὶ τὴν τῷ Κρόνῳ καὶ τὴν τῷ Διὶ καὶ τὰς ἑτέρας
 τῶν ἄλλων ἀστέρων πρώτας καὶ μεζώνας ἀπλανεῖς ἔλεγον, ὡς εἶναι
 μίαν μὲν ἀπλανῆ τὴν πρώτην, ἐν ἣ τὸ χῆμα τῶν τὰ ζῶδια ἀπλανη-
 ρύτων ἀστέρων εἰσὶν, ἑτέραν δὲ τὴν τῷ Κρόνῳ, καὶ ἄλλην τὴν τῷ
 Διὶ, καὶ ἐφεξῆς ὡς ἀνάστρας Θεόφρατος ἔλεγον. τὸ δὲ "τὴν δὲ
 10 τρίτην — ζωδίων" λελοξωμένον κύκλον ἐν τῷ πλάτει τῶν ζω-
 δίων ἔλεγον, ὡς ἐν τῇ περὶ Οὐράνου εἶρη), ὃν δοκεῖ ὁ ἥλιος τῷ
 ἑαυτοῦ κέντρῳ γράφειν φερόμενος ὑπὸ τῆς ἐν ἣ δέδεικται σφαίρας, ὅς
 καὶ δοκεῖ ἐκπύπτειν τὰ τροπικὰ σημεῖα διὰ τὸ μὴ αἶναι, ὅταν τὰς τρο-
 πικὰς ὁ ἥλιος ποιῇ, ὁρᾷ δὲ ἀπὸ τῶν αὐτῶν τόπων ἀνατέλλων. τὸ
 15 δὲ "ἐν μεζῶνι δὲ πλάτει λελοξῶν καὶ ὃν ἡ σελήνη φέρεται" ἡ
 καθ' ὃν ὁ ἥλιος ἴσον ἐστὶ τῷ τὸ δὲ πλάτος τῆς λοξώσεως τῷ
 κύκλῳ, ὃν ἡ σελήνη τῷ αὐτῆς κέντρῳ γράφειν δοκεῖ, μεζῶν ἐστὶ
 τῷ πλάτῳ τῆς λοξώσεως τῷ κύκλῳ, ὃν ὁ ἥλιος τῷ οἰκείῳ κέντρῳ
 γράφειν δοκεῖ· κατελλήπτῳ γὰρ καὶ τούτῳ ἐκ τῷ μὴ ἐκ τῶν αὐτῶν
 τόπων τὰς ἀνατολὰς ἐν ταῖς τροπαῖς τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην
 ποιῶν. ἔξω γὰρ ὁ ὀρίζων κύκλος ὁ ἀστρονομικός, ἰσημερινὸς δὲ ὁ
 20 θετός, ὁ λελοξωμένος δὲ ἐν τῷ πλάτει τῶν ζωδίων, ὃν ὁ ἥλιος τῷ
 ἑαυτοῦ κέντρῳ δοκεῖ γράφειν, ἔξω ὁ ἀστρονομικός, ὃν δὲ πάλιν ἡ σελήνη
 τῷ ἑαυτοῦ κέντρῳ γράφειν δοκεῖ ἔξω ὁ ἡμετέρος· καὶ ἀνατελλέτω ὁ
 ἥλιος καθ' ὃν ὥραν ποιῇ τὴν θερμὴν τροπὴν ἀπὸ τῶ α σημεῖου,
 καθ' ὃν δὲ τὴν ἰσημερίαν, ἀπὸ τῆς δ σημεῖου. δηλοῦν δ' ὅτι τὸ με-
 25 ζῶν πλάτος τῆς λοξώσεως ἡ δὲ περιφέρεια ἐστίν. ἡ δὲ σελήνη ὅταν
 τὴν πρὸς τὸ βόρειον τροπὴν ποιῇ, ἀνατελλέτω ἀπὸ τῶ η σημεῖου·
 φανερόν δὲ ὅτι τὸ μεζῶν πλάτος τῆς λοξώσεως αὐτῆς ἡ δὲ περι-
 φέρεια ἐστὶ, καὶ ἔστι μεζῶν τῆς δὲ περιφέρειας, ἥτις ἦν τὸ μεζῶν
 πλάτος τῆς ἥλιν λοξώσεως. τούτῳ ὅν ἐστὶ δηλωτικὸν τὸ "ἐν με-
 30 ζῶνι πλάτει λελοξῶν καὶ ὃν καὶ ἡ σελήνη φέρεται" ἡ καθ' ὃν ὁ
 ἥλιος. τὸ δὲ "τῆς δὲ τρίτης ἀπάντων τῶν πόλιν ἐν τῷ διὰ μέ-
 1073 α
 23. σων τῶν ζωδίων εἶναι" ἀντὶ τούτου, πᾶσαι αἱ τρίται σφαῖραι τῶν πό-
 λιν ἔχουσιν ἐν τοῖς κύκλοις τοῖς γραφεμένοις διὰ μέσων τῶν ζω-
 32. δίων ὑπὸ τῶν κέντρων τῶν ἀστέρων. τὸ δὲ "τὴν αὐτὴν ἐτίθετο —
 1073 α
 32. τὰξιν" τυτέσι τῶν ἀποσημάτων, ἀντὶ τούτου, ὅποιας ἔλεγον Εὐδόξος
 πρώτας καὶ δευτέρας σφαῖρας, ταύτας καὶ ὁ Καλλιππος πρώτας
 ἔφασκεν· καὶ ὅσον ἂν, φέρε εἰπεῖν, ἀφερηκέναι τὴν Κρονικήν τῆς
 Ἑρμαϊκῆς σφαίρας ἔλεγον ὁ Εὐδόξος, τοσούτων καὶ ὁ Καλλιππος
 1074 α
 1. ἔφασκεν αὐτὴν ἀφερηκέναι. τὸ δὲ "καθ' ἑκάστην τῶν πλανημέ-
 1. νων ἑτέρας σφαῖρας μὲν ἐλάττους εἶναι τὰς ἀνελιττόσας," ἀντὶ τούτου
 ἐπειδὴ αἱ τὴν Κρόνον φέρουσαι σφαῖραι τέσσαρες εἰσιν, αἱ ἀνελιτ-
 τυσαι τρεῖς ἔξωσαν· αἱ γὰρ τρεῖς μὲν ἐλάττονες εἰσὶ τῶν τεσσά-
 ρων. πάλιν ἐπεὶ αἱ τὴν Ἄρεα καὶ Καλλιππον φέρουσαι πέντε εἰσὶ,
 προσκεκλιῶσαν αὐταῖς ἀνελιττόσαι τέσσαρες· αἱ γὰρ τέσσαρες
 μὲν ἐλάττους εἰσὶ τῶν πέντε· καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως. τίνα δὲ
 χρεῖαν τῷ Ἀριστοτέλει παρέχεν ἡ τῶν ἀνελιττούσων προῳδία,

1047 α εἶρη) ἐν τῇ περὶ τοῦ Οὐρανοῦ. τὸ δὲ "ὅτι εἰς τὸ αὐτὸ ἀποκαθίστασας
 3 τῇ θέσει τὴν πρώτην σφαῖραν αἰ τὸ ὑποκάτω τεταγμένον ἄστρον"
 δηλὸν ἔσται γράψαι κύκλῳ τινάς. ἔξωσαν γὰρ τρεῖς κύκλοι, ὁ
 αβ καὶ ὁ δε καὶ ὁ ζη. ἐν δὲ τῷ ζη ἔξω ἄστρον, οἷον ὁ Ζεὺς, καὶ ἔξω
 τὸ κ σημεῖον. τὸ δὲ α ἔξω σημειῖον τι καὶ τὸ δ καὶ τὸ ζ καὶ τὸ βεη·
 5 μὴ ἔξωσαν δὲ ἄστρον, ἀλλὰ νενοήθωσαν μόνον σημειῖα τινά, καὶ
 τὸ α καὶ τὸ δ καὶ τὸ ζ ἐπὶ τῆς αὐτῆς εὐθείας· ὁμοίως καὶ τὰ βεη·
 καὶ κεκινήθωσαν ἢ μὴ αβ σφαῖρα ὡς ἐπὶ τὸ β σημεῖον ὥστε ἐλθεῖν τὸ α
 ἐν ᾧ τὸ β ἐστίν· ἢ δὲ δε καὶ ἢ ζη κεκινήθωσαν ἰσοταχῶς ὡς ἐπὶ
 τὰ δζ· ὥστε ἔρχεσθαι τὰ εη ἐπὶ τὰ δζ. ἐπεὶ ὅτι ἐπὶ τὰ αὐτὰ
 10 κινῶν) ἢ ἐδ καὶ ἢ ηζ σφαῖραι ἰσοταχῶς ὕπαι, δηλονότι ἢ τῆς ηζ
 σφαίρας κινήσεις διπλασίῳ ἐστὶ τῆς ἐδ σφαίρας κινήσεως· ὅση
 γὰρ ἐστὶν ἢ τῆς ηζ σφαίρας κινήσεις, τοσαύτην αὐτῇ ἐνδίδωσι καὶ
 ἢ τῆς ἐδ σφαίρας κινήσεις, ἐπειδὴ ἐπὶ τὰ αὐτὰ φέρονται· ὥστε ἐν
 ᾧ χρόνῳ τὸ ε ἐπὶ τὸ δ ἦλθεν, ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ τὸ η ἐν τῇ κί-
 15 κλον ὅλον διελθὼν ἦλθεν αὖ πάλιν ἐπὶ τὸ η, εἰ μὴ ἢ αβ σφαῖρα
 ἀντιφερομένη τῇ δε καὶ ὡς ἐπὶ τὸ β αὐτὴν ἔλκυσα ἕκαστα αὐτὴν
 ἐνδιδόναί τῇ ζη σφαῖρα ἄλλην τοσαύτην κίνησιν ὅσην αὐτὴ κί-
 νεῖ· ὥστε ἢ αβ ἐμποδίζουσα τὴν δε καὶ ὡς ἐπὶ τὸ β ἔλκυσα, καὶ
 ἢ δε ἐμποδίζει τὴν ζη, καὶ ἐπὶ τούτῳ αἰ τὴν αὐτὴν θέσιν ἢ ζη
 20 περιφέρεια φυλάξει τῇ θέσει τῆς αβ· ὥστε ὅταν τὸ η ἐπὶ τὸ ζ
 ἔλθῃ, καὶ τὸ ζ ὅπου νῦν τὸ η ἐστὶ, τότε καὶ τὸ α ἐλευσέτω ὅπου νῦν τὸ
 β ἐστὶ, τὸ δὲ β ὅπου τὸ α, καὶ εἰς πάντοτε ἐν τῇ αὐτῇ εὐθείᾳ τὰ
 αζ καὶ βη σημειῖα, καὶ ὅταν μὴ ἀνατέλλῃ τὸ α, ἀνατέλλει καὶ τὸ ζ,
 καὶ πάλιν ὅταν δύνηται τὸ β, τότε καὶ τὸ η, καὶ ὅποτε ὅτε προανατέλ-
 25 λουσιν ὅτε προδύνουσιν τὰ αζ. καὶ ἢ αβ καὶ ἢ ηζ ἐπὶ τὰ αὐτὰ φέ-
 ρων), τὸ αὐτὸ συμβήσεται. ἢ δὲ δε σφαῖρα νενοήθω ἀνεκλίνουσα.
 τὸτο ὅτι ἔστιν ὁ φησι "ὅτι εἰς τὸ αὐτὸ ἀποκαθίστασας τῇ θέσει τὴν
 πρώτην σφαῖραν αἰ τὸ ὑποκάτω τεταγμένον ἄστρον." καὶ εἴη αὖ τὸ
 λεγόμενον ὅτω. κινεῖσθαι νενοήθωσαν αἱ ἀνεκλίνουσαι, ὥστε ποιεῖν
 30 τὴν πρώτην καὶ ἔξωτάτην τῶν σφαιρῶν τῶν φερουσῶν τὴν Δία
 σφαῖραν αἰ τὴν αὐτὴν θέσιν φυλάττειν πρὸς τὴν σφαῖραν ἐν ᾗ
 ἐνδέδετο) ὁ ἄστρον, καὶ μηδέποτε ἡγεῖσθαι τὰ λαμβανόμενα ἐν τῇ
 πρώτῃ σφαῖρα σημειῖα τῶν λαμβανόμενων ἐν τῇ σφαῖρα ἐν ᾗ ὁ
 ἄστρον ἐνδέδετο) σημειῖον, ἀλλὰ αἰ συνανατέλλειν καὶ συνδύνειν. τὸ δὲ
 35 "ἐν αἷς μὴ αὐτὰ φέρεται) σφαῖραις, αἱ μὴ ὅκτω αἱ δὲ πέντε καὶ εἰκα-
 σὶν εἰσιν," ἴσον ἐστὶ τῷ ὥστε καὶ τὴν Καλλιππον ὅκτω μὴ εἶναι τὰς
 τὸ ἡλίον καὶ τῆς σελήνης, εἰκοσι δὲ καὶ πέντε τὰς τῶν ἄλλων, Κρόνον
 Διὸς καὶ τῶν λοιπῶν· τὸ γὰρ πρὸ ὀλίγου ῥηθέν, "τῷ δ' ἡλίῳ καὶ τῇ
 σελήνῃ δύο ὥστε προδετέας εἶναι," ἴσον ἐστὶ τῷ ἀνὰ μίαν· ἐπεὶ
 40 γὰρ ὁ Εὐδόξος ἔξ ἐτίθετο τὰς τὸ ἡλίῳ καὶ τῇ σελήνῃ, ὁ δὲ Καλ-
 λιππος ὅκτω αὐτὰς φησι, δηλονότι ἀνὰ μίαν αὐταῖς προσέθηκεν.
 ὁμοίως καὶ ταῖς λοιπαῖς τῶν πέντε ἄστρον σφαῖραις ἀνὰ μίαν προ-
 σέθηκεν· τὸ γὰρ Εὐδόξος τέτταρας λέγοντος εἶναι ἑκάστων τῶν λοιπῶν
 1074 α πέντε ἄστρον, ὅτος πέντε αὐτὰς πεποίηκεν. τὸ δὲ "τῶν δὲ
 7. μόνων ἀνεκλινῶν καὶ δὲ, ἐν αἷς τὸ κατωτάτω τεταγμένον φέρεται,"
 ἀπὸ τῶ μόνων τὰς τὴν σελήνην (αὕτη γὰρ ἐστὶ κατωτάτω πάν-
 των τῶν ἄστρον) φέρουσας καὶ δὲ ἔχειν ἀνεκλινῶν. τὸ δὲ "αἱ μὴ

τὰς τῶν πρώτων δύο ἀνεκλίνουσαι ἔξ ἑσόν), ἀπὸ τῶ αἱ τὸ Κρόνον
 καὶ Διὸς ἀνεκλίνουσαι ἔξ ἑσόν)· ἐπεὶ γὰρ τέτταρες εἰσιν αἱ τὸ Κρόνον
 φέρουσαι καὶ τέτταρες αἱ τὸν Δία, δεῖ δὲ καθ' ἑκάστων ἄστρον τὰς ἀ-
 κλινῶν μὴ ἐκλίνουσαι εἶναι, ἔξ ἑσόν) αἱ τὸ Κρόνον καὶ Διὸς ἀνεκλίνου-
 5 σαι. ἐπὶ δὲ τῶν λοιπῶν τεττάρων, Ἀρεὸς Ἀφροδίτης Ἑρμῆς ἡλίου,
 πέντε καθ' ἑκάστων ὧν τῶν φερουσῶν, τέτταρες. γίνονται ὅτι αἱ
 σαι ἀνεκλίνουσαι οἷς μὴ τρεῖς αἱ Κρόνον καὶ Διὸς, τεττάραις οἱ τέττα-
 ρες Ἀρεὸς Ἀφροδίτης Ἑρμῆς ἡλίου· ὥστε πᾶσαι δύο καὶ εἴκοσι,
 ἦσαν δὲ αἱ φέρουσαι ὅκτω μὴ αἱ Κρόνον καὶ Διὸς, πέντε οἱ καὶ εἴκοσι
 10 τῶν λοιπῶν πέντε· τριῶν ὅν τέττων καὶ τριάκοντα ταῖς δύο καὶ εἴκοσι
 συνθεσίων ἀνεκλινῶν, ἄσασαί εἰσι πέντε καὶ πενήντα. ταῖς
 γὰρ τὴν σελήνην φέρουσαι, ὡς εἶρη), ὅθεν δὲ ἀνεκλινῶν, ἔχ-
 της ὕψους· ὅτω γὰρ Ἀριστοτέλης εἶρηκεν, ὅτι μόνων καὶ δὲ ἀνεκλινῶν
 ἐν αἷς φέρεται) τὸ κατὰ τεταγμένον ἄστρον. τὸ δὲ ἐπαχθῆναι αἷον
 15 δὲ τὴν σελήνην καὶ τὴν ἡλίον μὴ προδετεῖ τις αἱ εἰκοσι κινήσεις,
 αἱ πᾶσαι σφαῖραι ἑσόν) ἐπὶ τὰ καὶ τετταράκοντα," τὸτο ταμῆν
 ποιεῖ. ἐὰν γὰρ ἀφέλωμεν τὰς τὸ ἡλίῳ δύο καὶ τὰς τῆς σελήνης
 δύο, αἱ προσέθηκεν Καλλιππος, καὶ δηλὸν ὅτι δύο ἄλλαι ἐπὶ τὸ
 ἡλίῳ τὰς ἀνεκλινῶν ἐκείνας (ἀφαιρεθῶν γὰρ ἐκείνων δὲ συν-
 20 φαιρῶν καὶ τὰς μελλῶν αὐτὰς ἀνεκλίνουσαι), ἔξ μὴ ἑσόν) ἀφῆ-
 μέναι, δύο αἱ φέρουσαι τὴν ἡλίον καὶ δύο αἱ ταύτας ἀνεκλίνουσαι
 πρὸς ταῖς δύο ταῖς τῇ σελήνῃ προσθεσίων ὑπὸ Καλλιππον, ἐκ
 δὲ συμβαίνει τῶν ἀφαιρεθῶν ἀπὸ τῶν πέντε καὶ πενήντα
 25 λοιπὰς εἶναι πᾶσας ἐπὶ τὰ καὶ τετταράκοντα, ἀλλὰ ἐπὶ τὰ καὶ τετ-
 τάρκοντα καταλιμπνέσθαι, ἢ ὡς ἐπιλελησμένους ὅτι τῆς σελήνης
 τέτταρας ἀλλὰ δύο μόνων ἀφείλεν. εἰ μὴ ἄρα δὲ λέγειν ὅτι
 μὴ ἡλίῳ τὰς τέτταρας ἀφείλεν, αἱ αὐτὰς προσέθηκεν ἀνεκλινῶν
 καὶ ἀμφοτέρων, αἱ δὲ Καλλιππος· καὶ ὅτω ὅκτω τῶν ἀφαιρεθῶν
 ὧν ἀπὸ τῶν πενήντα καὶ πέντε, αἱ λοιπαὶ εἰσιν ἐπὶ τὰ καὶ πε-
 30 τάρκοντα, καὶ ὅτω συμβαίνει εἶναι ὅν Ἀριστοτέλης φησὶν ἐφῆ-
 μόν. ἢ ὡς φησὶν ὁ Σωσιγένης ἐπιστήσας, βελτίον εἶναι φησὶν ἵ-
 γειν τὸ ἀριθμῶ παρόραμα νομίζειν τοῖς γράφουσιν γεγενησὶν ἢ τὰς
 αὐτὰς ἐβδόμας καὶ ὀγδόας σφαῖρας ποιεῖν. "ὥστε καὶ τὰς — ἐκείναι."

omnes igitur sphaerae deferentes et revolventes
 quinque erunt et quinquaginta. quodsi lunae solive quic-
 35 piam eos non addiderit quos diximus motus, omnes sphaerae
 quadraginta erunt et septem. Themist. f. 18.

ἀλλὰ τίνα τὰ τῶν σφαιρῶν ποιητικὰ αἷτια, αἱ τὴν παρακίνη-
 40 θωσι; πότερον αἱ ψυχαὶ καὶ τὰ εἶδη αὐτῶν; ἢ ἢ τὰς τούτων ψυ-
 χὰς φησιν, ἐπεὶ ἔχον αὐτὴν θεοί; αὐτὴ γὰρ εἶδη ὕσαι τῶν σφαιρῶν
 αὐταῖς εἰσὶ, καὶ κινεῖ αὐτὰς κύκλῳ διὰ μέσης τῆς φύσεως μὴ
 ὕψους καὶ τῆς αὐτῆς κινήσεως· ἢ γὰρ ἄλλη ἢ τῆς ψυχῆς καὶ ἄλλῃ
 τῆς φύσεως κινήσεις, καὶ ἔχουσιν ἀπὸ μὴ τῆς φύσεως αἱ σφαῖραι
 τὴν αὐτοφυῆ καὶ ἀβίαστον καὶ κατ' αὐτὸ τὸ εἶδος ἐπιτηδεύουσα πρὸς
 45 τὴν κινεῖσθαι, ἀπὸ δὲ τῆς ψυχῆς τὴν μεταβατικὴν ἐνέργειαν, πρὸς
 τὴν πεφύκασι διὰ τὴν φύσιν. ἢ τὰς τούτων ὅν ψυχὰς λέγει, αἱ
 ἐτέρας ὕσας ἀσωμάτους καὶ χωρὶς σώματος ὕσας, ὡς φησὶν
 τὸ πρῶτον τὸ ὅσον αἱ σφαῖραι, εἰ χρη λέγειν, τῆς ἀπλῆς, ὡς

τέρως δὲ τῶν ψυχῶν τῶν σφαίρων· ὥς τε αἱ σφαῖραι ὑπὸ μὲν
 τῶν οὐρανίων ψυχῶν κινεῖται, ὥσπερ εἴρηται, ὑπὸ δὲ τῶν τοιαύτων
 θεῶν, ὡς ἡ ἀπλανὴς ὑπὸ τῷ πρώτῳ νοός. κινεῖται δὲ ἡ ἀπλανὴς
 ὑπὸ τῷ πρώτῳ κινητικῷ τὴν ἐπ' ἀπειρον κίνησιν· ὁ γὰρ ἐστὶν ἡ
 ψυχὴ τῆς ἀπλανούς αἰτία τῷ ἐπ' ἀπειρον κινεῖσθαι, ἐδ' ὑπ' αὐτῆς
 οὕτω ἔχει, ἀλλ' ὑπὸ τῷ πρώτῳ κινητικῷ. ὥσπερ γὰρ τὴν κίνησιν
 ἀπὸ ψυχῆς ἔχει, ὥσπερ εἴρηται, ὅτω τ' ἐπ' ἀπειρον καὶ αἰετῶς τὰ
 αὐτὰ καὶ ὡσαύτως καὶ περὶ τὰ αὐτὰ καὶ ἐν τῷ αὐτῷ καὶ ὅσα τοιαῦτα
 ἀπὸ τῆς ἀνωτέρας νοερᾶς αἰτίας ἐφίκει τῷ ὕμνῳ. ὡς ἔν ὁ ὕμνος
 ὑπὸ τῷ πρώτῳ κινεῖται κινητικῷ, ὅτω καὶ αἱ πλανώμεναι σφαῖραι
 ὑπὸ τῶν οὐρανίων κινητικῶν τελεωμένων καθ' ἑκάστην καὶ ἀγαθονο-
 μένων ὑπὸ τῷ πρώτῳ κινητικῷ, ἀλλὰ μὴ μᾶλλον ἄλλα δὲ ἦσαν,
 τὰ μὲν τῆς Κρονακῆς σφαίρας μᾶλλον, τὰ δὲ τῆς ἡλίου ἦσαν, καὶ
 τὰ λοιπὰ ὁμοίως λέγονται. καὶ τὰ τοιαῦτα κινητικὰ αἷτια ἄριστα,
 ὅτι ὡς τ' ἑκείνων καὶ ὅσα ταῦτα ἐξηγήσεται (ἐκεῖνο μὲν γὰρ ἀνευθεὶς τῶν
 αὐτῶν καλῶν ὑπερέπληρες, ταῦτα δὲ ἐπιστρέφει πρὸς ἐκεῖνο καὶ τῆς
 ἐκείνου πληρῶς ἀγαθοδοσίας), ἀλλὰ λέγει ἄριστα ὡς πρὸς τὰς
 σφαῖρας αἷ κινεῖται· ὡς γὰρ ἀρίστων τέτων ἐφίειν· ὁ γὰρ τι ἐφίει
 ἀρίστην, τέτυκτο ἔρα. ὥς ὁ πολυτίμητος νῦν ἀπλῶς λέγει ἄρι-
 στων, ὡς καὶ ὁ πρώτος ὕμνος ἀπλῶς μέγας· ταῦτα δὲ λέγει 20
 ἄριστα ὡς πρὸς τὰς ὑπ' αὐτῶν κινεμένας σφαῖρας.

εἰπὼν ὅτι ὅσα ἐστὶ τὰ κινούμενα, τοσαῦτα καὶ τὰ κινῶντα εἶναι
 εὐλογον ὑπολαβεῖν, ἐπειδὴ τις ἐμελλὰ λέγειν, καὶ τί κωλύει εἶναι
 πᾶς ὑσίας ἀσωμάτους καὶ καθ' αὐτὰς μηδὲν κινέσας; εἰ δὲ τὸτο
 ἐνδέχῃ, ὅκ εὐλογον, ὅσα ἐστὶ τὰ κινούμενα, τοσαύτας εἶναι καὶ τὰς 25
 ἀσωμάτους ὑσίας, καὶ ὅτε πλείους ὅτε ἐλάττους; ταύτην δυναμένην
 τὴν ἐκτασιν πρὸς τὴν λόγον φέρεας λύει λέγων· εἰ δὴ πᾶν τὸ τε-
 τευχὸς τῷ ἀρίστῳ τέλει καὶ αὐτὸ τὸτο ἀρίστον καὶ ἐφετὸν ὄν (πᾶς ᾧ
 θεὸς ἀριστος καὶ εἰ μὴ ὡς ὁ πρῶτος), τότε ἀνάγκη τι ἐφείεσθαι· πᾶν
 ᾧ ἐφετὸν ἐφιεμένῳ τινὸς ἔστιν ἐφετὸν. εἴπερ ὅν εἰσὶ καὶ ἄλλαι τινὲς 30
 ὑσίοι ἀρισται, πᾶν δὲ ἀριστον ἐφετὸν, ἐφετὰς ἀνάγκη αὐτὰς εἶναι·
 εἰ δὲ τὸτο ἀνάγκη, καὶ τὰ ἐφιεμένα αὐτῶν εἶναι καὶ κινεῖσθαι δι'
 αὐτάς. ἀλλ' εἴπερ εἰσὶ τὰ κινούμενα, ἔστιν καὶ κινήσεις· ὅθεν ᾧ
 κινούμενον ἀνευ κινήσεως. ἀλλὰ μὴν κινήσεις παρὰ τὰς πεντή- 35
 κοντα καὶ πέντε ὅκ εἰσὶν, ὅδε κινούμενα ἄρα παρὰ ταῦτα, ὅδε κιν-
 ητὰ ἄρα. προάγει δὲ τὴν λόγον ὑποθετικῶς λέγων· εἰ δὲ μη-
 θεμίαν οἶδ'· τ' εἶναι φορὰν μὴ συντείνεσαν πρὸς ἄσπερ φορὰν".
 εἰ δὲ μὴ κινήσεις ἔστιν ἄλλη, ὅδε κινούμενον ὅδε κινῶν· ὥστε τὸ μὴ
 τοῦτον ἐπιχείρημα ἐκ τῷ μὴ εἶναι ἄλλην κίνησιν δεῖξας, συναπά-
 θεξεν ὅτι ὅδε ἄλλη ὑσία· τὸ δὲ "ἔτι δὲ πᾶσαν φύσιν καὶ πᾶσαν 40
 ὑσίαν ἀπαθὴ καὶ καθ' αὐτήν" προηγουμένως ἐστὶ δεικτικὸν τῷ μὴ
 εἶναι ἄλλας ὑσίας. ὁ δὲ λέγει, τοῦτον ἔστιν. ἔτι εἰ πᾶσαν φύσιν
 καὶ ὑσίαν ἀπαθὴ καὶ καθ' αὐτήν ἦτοι ἀσωμάτου τοιαύτην εἶναι χρὴ
 ἡμᾶς νομίζειν, ἦτοι ἀρίστην καὶ ἐφετὴν καὶ τελικὴν. ὅδεμία ἂν εἴη
 παρὰ τὰς εἰρημένας κινήτικας αἰτίας ἑτέρα φύσις, ἀλλ' ἀνάγκη 45
 πεντήκοντα εἶναι καὶ πέντε μὴ συναριθμωμένῃ καὶ τῷ πρώτῳ αἰτίῃ·
 εἰ ᾧ εἰσὶν ἕτεραι ὑσίοι παρὰ ταύτας, κινῶσιν ἂν, ἐπειδὴ ἀνάγκη
 εἰλικα αἰτία καὶ ἐφετὰ εἶναι αὐτάς· τότε γὰρ ἐστὶ δεικτικὸν τὸ

“ὥς τέλος ὕσα φορᾶς.” ἃ γὰρ ἐφασκὼν τέλος ἐστὶ τῆς δι’ αὐτὸ γασ-
μένης φορᾶς ἢ ὅλως κατήσσεως.

quod autem fieri non potuit ut ulla sit latio quae non
ad lationem stellae conducatur, nullaue praeterea natura aut
substantia divina otiosa esse possit, hinc constat: nulla enim
huiusmodi substantia cum per propriam definiatur operatio-
nem, poterit ordinari ad summum dignitatis gradum, qui
est consequi perfectionem continuæ vitae. nullum igitur
erit aliud corpus mobile praeter haec corpora. substantiae
ergo totidem esse debent. Themist. f. 18.

“τέλος ἔσται πάσης φορᾶς τῶν φερομένων θείων σωμάτων 1074.
 καὶ ἐν ὑρανόν.” Ἰσον ἐστὶ τῷ πᾶσα ἐγκύκλιος φορὰ τέλος ἔχει 30.
 ἄσρον τι καὶ ἔρεκα’ ἐκεῖνο γίνετο. ὃ γὰρ ἔρεκα τι γίνετο, ἐκεῖνο τέλος
 ἐστὶ τῷ δι’ ἐκεῖνο γινομένου.

καὶ δὲ τὴν λέγειν τὴν "εἰς ᾧ λόγος καὶ ὁ αὐτὸς πολλῶν, ὅσον 1074a
 ἀνθρώπου," τὴν "εἰς" ἀντὶ τοῦ ἑτέρου ᾧ ὁ λόγος τοῦ ἀνθρώπου καθὼ 34
 ἀνθρώπος, ὁ δὲ Σωκράτης εἰς, ἥτοι καὶ ὁ Σωκράτης καθὼ Σωκρά-
 τῆς ἑτέρος. εἰ δὲ τῦτο, εἴπερ εἰσὶ τὰ πρῶτα αἰτία πολλὰ, ἑτε-
 ρος. ἔσαι ἐνὸς ἐκάστω αὐτῶν ὁ λόγος καθὼ ἄτομα καὶ μερικά· ὥστε
 καὶ σύνθετα ἔσαι καὶ ἐνυλὰ, καὶ ἑτέρος ὁ λόγος τοῦ κοινῶς κατηγορου-
 μένου αὐτῶν εἶδος, ὅπερ ἀδύνατον. τὸ δὲ "τὸ δὲ τί ἦν εἶναι ἐκ
 ἔχει ὕλην τὸ πρῶτον" ἀντὶ τοῦ, τὸ δὲ πρῶτον τί ἦν εἶναι, ἥτοι τὸ
 πρῶτον εἶδος καὶ ὁ λόγος καὶ ἡ ἐνέργεια, αὐτὸ φημι τὸ ζῶον αἰδίου
 ἀριστον, ἐκ ἔχει ὕλην. παραδ. δὲ παρὰ τ. ἀρχ. καὶ παμπαλαιῶν
 ἐν μ. χ." δείξας ὅτι εἰσὶ θεοὶ καὶ τοσῶτοι ὅσαι αἱ σφαῖραι ἐξηγη-
 μένοι τῆς θειοτάτης καὶ ἀρίστης ὑσίας, καὶ ὑπ' ἐκείνης ὄντες, καὶ ἐκεί-
 νων τὸ ἀριστον εἶναι τε καὶ λέγοντες ἔχοντες, λέγει ὅτι ὁ μόνον ἡμεῖς
 ταύτην περὶ τούτων τὴν ἔννοιαν ἔχομεν.

ἀλλὰ καὶ ἀνθρωποειδεῖς αὐτὰς ποιήσαντες, ἔδδ' τὺτο μάτην 1074
 πεποιήκεσαν ἀλλὰ πρὸς τὸ σίμμερον τῶν πολλῶν· βυλόμενοι γὰρ⁵
 ἀποτρέφαι τὸς ἀνθρώπους ἀπὸ τοῦ τύπτεν ἀλλήλῃς πεποιήκασι τὸς
 θεὸς ἀνθρωποειδεῖς, αἰνιττόμενοι διὰ τῆς τοῦ ὅ τῶν ἀνθρώπων
 τὸ θεῖον εἶδος τύπτει καὶ περιβυρρίζει. καὶ ὁ μόνον ἀνθρωποειδεῖς
 αὐτὰς ποιῶσιν, ἀλλὰ πρὸς περισσοτέραν ὠφέλειαν τῷ ἀνθρωπείῳ
 γένει ποιῶσι τὸς θεὸς ὁμοίους καὶ τῶν ἄλλων ζώων τισίν· ἐπεὶ γὰρ
 καὶ τῶν Αἰγυπτίων χώρα πάνυ πολὺ πληθὺς ὄφρων ἀναδίδωσιν ὡς
 ὕδευμα ἄλλη βλάβη βλάπτει τὸς ἐκεῖσε οἰκῶντας, ὧν ἡ φύσις καὶ
 ὁ θεὸς προνομένη ἀνῆκε τὰς καλεμένας ἱβείας φανευρίας τῶν
 ὄφρων, βυλόμενοι οἱ ἐκεῖσε σοφοὶ ἀπὸτρέφαι τὸς Αἰγυπτίους τῷ
 φονεύειν τὰς ἱβείας (ἐφόνευον γὰρ αὐτὰς τινες, καὶ ταῦτα σωτήρας
 ὕσας τῷ τῶν Αἰγυπτίων γένει) τεθείκασιν νόμον παρακελευόμενον
 μηδεὶ ἐξεῖναι Αἰγυπτίων φονεύειν ἱβιν. διὰ τί, φησὶν· ὅτι οἱ θεοὶ
 οἷς ἂν φανεῖν ἐν εἶδει ἱβέων φαίνονται).

nam his diis formam tribuunt similem quibusdam ani-
malibus, cuiusmodi sunt aries pisces et leo; quos ita vo-
cant aut secundum virtutes quas habere putant, aut ob ope-
rationem eorum, vel quia similes sint his animalibus. The-
mist. f. 19.

Kkkkk

1074^b εἴτε νοεῖ, φησί, τὸν δὲ ἄλλο κυριώτερον, τυτέζω, εἴτε
19. νοεῖ, μὴ ὅλη δὲ ἡ ὑσία αὐτῷ νῦς ἐστίν, ἀλλὰ τὸν ἦτοι τῷ νοεῖν
ἄλλο ἐστὶ κύριον τῷ νοεῖν τὸν νῦν. ὃ γὰρ ἐστὶ τὸν αὐτῷ ὑσία ἡ
νόησις, τυτέζω ἕκ ἐνδύχου) εἶναι τὴν ὑσίαν αὐτῷ νόησιν καὶ νῦν,
εἴπερ μὴ ὅλη ἡ ὑσία αὐτῷ νοεῖ. ἀλλὰ μέρος τι, ἕκ ἂν εἴη ὑσία
αὐτῷ ἡ ἀρίστη, ἀλλ' ἐκείνο ἔξαι τ' ἀρίστον καθ' ὃ νοεῖ.

καθάπερ ἐπὶ τῷ ἀνθρώπινῳ σημαίνει ἔξαι. ὃ γὰρ ἐστὶν αὐτῷ
τῇ ὑσίᾳ σύνδρομος ἡ δύναμις τε καὶ ἡ ἐνέργεια, ὅθεν ὁ αὐτὸς ὕτος
νῦς ἐστὶ καὶ νόησις, ἀλλὰ καὶ μεταβάσιν νοεῖ. εἰ γὰρ τὸν ἦν καὶ ἐπὶ
τῷ πρώτῳ καὶ πολυτιμώτερον νῦ, ἕκ ἂν ἦν ἡ αὐτῷ ὑσία καθ' αὐτὸν τι-
μία ὅδ' ἀρίστη. ὕτως ὁ διδάσκαλος. cod. Reg.

1074^b καὶ εἰ ἕτερον, ἡ αἰετὶ αὐτὸ νοεῖ, ἡ νῦν μὲν ἕτερον ἄλλοτε δὲ
23. ἄλλο. καὶ εἰ ἄλλοτε ἄλλο, πότερον πάντα ἀγαθὰ ἐστὶν ἢ κατ'
ἄλλως καὶ ἄλλως χρόνους νοεῖ, ἡ δὲ τίθει καὶ ὅτι τὰ τυχόντα φαῦλα
νοεῖ, εἴτε καὶ τὰναντία τούτοις; δεῖ ὅν ταῦτα τίθεσθαι, ἡ καὶ λέγειν
ὅτι ὡς περ ἐφ' ἡμῖν ἄτοπον ἐστὶ καὶ ὑθεῖς εὔ (ὡν ἀνέξε) διανοεῖσθαι
περὶ τῶν, ὅσον περὶ τρόπου πορνείας πῶς ἂν εὔ πορνῆσειεν, ὕτως
ἀσεβέστατον ἐστὶ τὸ λέγειν ὅτι διανοεῖται ἡ θειοτάτη καὶ ἀρίστη ὑσία
φαῦλα καὶ τὰ τυχόντα. δὴλον ὅν ὅτι ὁδὸν φαῦλον νοεῖ, ἀλλὰ τὸ
θεωτάτων καὶ τιμωτάτων νοεῖ. θεωτάτων δὲ καὶ τιμωτάτων αὐτὸς
ἐστὶν ὁ νῦς. ἐαυτὸν ἄρα νοεῖ.

1074^b εἰ ὅν ἐστὶ δύναμις νοός, δέδεικεν) δὲ ὅτι συνεχῶς καὶ αἰετὶ νοεῖ,
23. ἐπίπικον ἔξαι τὸ συνεχές τῆς νόησεως αὐτῷ. εἰ μὲν γὰρ ἐν τῷ εἶναι
νῦς καὶ νόησις ὑσίῳ, ἕκ ἔξαι ἐπίπικον τὸ συνεχές αὐτῷ τῆς νόη-
σεως, ὡς περ ὁδὸν τῷ ἀνθρώπῳ ἐπίπικον ἐστὶ τὸ εἶναι ἀνθρώπον, ὅτι
τὸ εἶναι ἀνθρώπος ὑσίῳ.

1074^b τὸ δὲ "καὶ γὰρ νοεῖν καὶ νόησις ὑπ. κ. τ. χ. ν." οἶμαι ἐλλειπῶς
31. ἀπηγγέλει, ὡς εἰπὶν τὸ ἐστὶ, ἢ γὰρ ἀρχὴ ἄλλαν ἐπιχειρήματος,
ὅτι τὸ πρώτων αἰτίον ἕκ ἐστὶ δύναμις. ὡς τὸ "καὶ γὰρ" κατ' ἐμὴν
γνώμην ἴσον ἐστὶ τῷ ἐστὶ, ὡς εἶναι τὸ πᾶν τοῦτον, ἐστὶ νοεῖν καὶ ἡ
νόησις ὑπ. κ. τ. χ. ν. πρόεισι δὲ ἡ δεῖξις ἐπὶ ἀξιωματικῇ τῷ τῶν
ἐναντίων ἡ αὐτῇ δύναμις. εἴη ἂν ὅν λέγων. ἐστὶ εἰ μὴ ἐστὶν ἡ
ὑσία αὐτῷ νόησις καὶ νῦς ἀλλὰ δύναμις, ἡ δὲ αὐτῇ καὶ μία δύνα-
μις ἐστὶ τῶν ἐναντίων, τῷ πρώτῳ αἰτίῳ νοῦντι τὰ κάλλιστα ὑπάρ-
ξει αὐτῷ ἡ νόησις ἡτοὶ καὶ τὸ νοεῖν τὰ χείριστα, ὅπερ ἄτοπον.

1074^b τὸ "ἡ νόησις" ἀντὶ τῷ δυνάμει νῦν εἰληπῇ.

33. τὸ δὲ "ἐπ' ἐνίων" πρόσκειναι) διὰ τὰ σύνθετα.

1075^a τὰ γὰρ κυρίως νοητά, ὡς ἐν τῇ περὶ Ψυχῆς (13, 36 sqq.)
4. εἰρηγῇ, νοῖ εἰσὶ καὶ οἱ νοῖ νοητά. εἰ δὲ τὸτο, καὶ ἡ νόησις τῷ νο-
μένῳ μία, τυτέζω ἡ αὐτή.

1075^a εἴη ἂν λέγων, εἰ ἐστὶ τὸ νοούμενον πᾶν (καθόλου γὰρ ἐπὶ παντὸς
5. νοούμενον ἀκυστόν) τῷ λεγομένῳ) σύνθετον, ἕκ ἐν τῷ νῦν ὅδ' ἐν
ἀκαρεῖ χρόνῳ ὁ νῦς νοήσει τὸ νοούμενον, ἀλλὰ μεταβάλλοι ἂν ἐκ
τῷ νοεῖν τότε εἰς τὸ νοεῖν τότε τὸ μέρος αὐτῷ, τὸτο δὲ γενήσε) διὰ
χρονικῆς παρατάσεως. ἐν ἄλλῳ γὰρ χρόνῳ τότε τὸ μέρος νοήσει
καὶ ἐν ἄλλῳ τότε. καὶ λύει λέγων ὅτι πᾶν τὸ μὴ ἔχον ὕλην, οἷά ἐστὶ
τὰ νοητά, ἀδιαίρετον καὶ ἀμερές καὶ ὁδὸν ἐστὶν αὐτῶν σύνθετον.
πρὸς τούτοις λέγει καὶ πῶς ἐαυτὸν ὁ πρῶτος νῦς νοεῖ, καὶ λέγει ὅτι ὁ

διὰ χρόνου, ὡς φέρε εἰπεῖν ὅτι ἐν τῷδὲ μὲν τῷ χρόνῳ μέρος τῶν
τὸ μέρος αὐτῷ νοεῖ, ἐν τῷδὲ δὲ τότε (μεριστὸν γὰρ ἂν ἦ), ἀλλ'
ἀμερές ὡν ἐν ἀμερεῖ, εἰ θέμις λέγειν, τῷ νῦν τῷ ἀτόμῳ ἐαυτῷ
νοεῖ. ὡς περ γὰρ, φησὶν, ὁ ἀνθρώπινος νῦς (ἡ εἰ τις μὴ βλάσφη-
λέγειν ὅτι ὁ ἀνθρώπινος νῦς, λεγέτω καθολικώτερον ὅτι ὁ τῶν το-
θῶν νῦς), ὡς περ ὅν ὁ ἀνθρώπινος ἡ ὁ τῶν συνθέτων νῦς ἔχει
τινι χρόνῳ, ὅσον ὅταν ἐνεργήσῃ καὶ τὸ τρισμακάριον πάθος εἴη
(τότε γὰρ ὁ ἀνθρώπινος νῦς ἕκ ἐν τῷδὲ τῷ χρόνῳ μέρος ἡ ἐν τῷδὲ
τότε ἡ τότε τῷ ἀρίστῳ νοεῖ καὶ ἐφάπτε) αὐτῷ ὡς δυνατὸν ἐφάπτεσθαι
αὐτῷ (μεριστὸν γὰρ ἂν καὶ ὕτως ἦν τὸ πρῶτον αἷτιον), ἀλλὰ καὶ
αὐτὸ ἐν ὅλῳ τῷ, ὅσον ἐν τῷ ἀμερεῖ καὶ ἀτόμῳ νῦν), ὕτως ἡ
ἅπαντα αἰῶνα ὁ πρῶτος νῦς αὐτὸς ἐαυτὸν νοεῖ ἀμερῶς καὶ ἀχρόνως
εἰρηγῇ) δὲ διαρκῶς ἐν τῷ τρίτῳ τῆς περὶ Ψυχῆς (c.) πραγμα-
τείαις πῶς ὁ κατ' ἐνέργειαν νῦς τὸ κυρίως νοεῖ νοητόν. ἡ καὶ
ἐν, φησὶν, ὁ ἀνθρώπινος νῦς τὸ εὔ ἡτοὶ τὴν ἀρίστην διαγωγὴν
ἡτοὶ τὴν νόησιν ἡτοὶ τὴν ἀφῆν καὶ θεωρίαν τῷ ἀρίστῳ καὶ πρώτῳ
νῷ, ὑπάρχοντος δηλαδὴ τῷ πρώτῳ νῷ ἕτερον παρὰ τὸν ἀνθρώ-
πινον νῦν. ταύτην δὲ τὴν ἀρίστην διαγωγὴν ἕκ ἔχει ὁ ἀνθρώ-
πινος νῦς ἐν χρόνῳ καὶ διὰ χρόνου, ἀλλ' ἐν ἔλῳ τῷ. λέγει δὲ
ὅλον τι τὸ ἄτομον νῦν, ὁ πέρας μὲν ἐστὶ χρόνος, ὁ χρόνος δὲ
ἐπειδὴ γὰρ ὅσον εἶδος ἐστὶ τῷ ἀνθρώπινῳ νῷ ὁ θεῖος νῦς, ὅταν αὐτῷ
ἄψαυτος ἐνεργῇ, πᾶν δὲ εἶδος ἐν τῷ ἀτόμῳ νῷ ἐπὶ γίνεσθαι, ὅλον
ὅτι καὶ τῷ ἀνθρώπινῳ νῷ ἐν τῷ αὐτῷ νῷ ἡ τῷ πρώτῳ νῷ γινώσκῃ
ἀφῆ ἐπὶ γίνεσθαι).

ὅσον εἰ τι καὶ ἄλλο εἴη σύνθετον τε καὶ νῦν ἔχον, καθάπερ καὶ τὸ
δαίμονιον ἔχει γένος καὶ σὶ ἀγγέλων. ὑσίαν γὰρ μὲν ἀγασμὸν τὸ σύν-
θετον αὐτῶν ἐμφαίνοντες, τῶν παρ' ἡμῖν τινὲς αὐτοὺς ὡς αὐτῶν
cod. Reg.

λέγει δὲ ὅλον τὸν κόσμον τῶν τὸν αἰδητόν.
ταῦτα εἰπὼν θεοφιλῶς καὶ φιλοσόφως λέγει ὅτι ὁδὸν τῶν ὅ-
των μάτην ἐστὶν ἀλλὰ πάντα συντέλει) καὶ συντελεῖ, εἰ καὶ ἡ
πολλὰ ἀγνοεῖ), πρὸς ὅδὸν κόσμου συμπληρώσιν καὶ ἀπερσιμῶν
τὸ καλὸν αὐτῷ καὶ ἀρίστον καὶ εὔ. καὶ τίνα ἐστὶ τὰ συντεταγμένα πρὸς
τὴν τῷ ὅλῳ συμπληρώσιν, καταλέγει, πτωχὰ πτωχὰ φτωχὰ καὶ
τὰ λοιπὰ. ἀλλ' εἰ καὶ πάντα πάντως συντελεῖ, ἀλλ' ὅχι ἕκαστος
ἅπαντα, ἀλλὰ τὰ μὲν μᾶλλον τὰ δὲ ἥττον.

ὁ γὰρ ἐξῆν τότε τοῖς δούλοις ἡ κρατούμεν καὶ νόμους μετέχει
ἡ φιλοσοφείν ἡ ἄλλο τι τῶν μεγάλως πρὸς πολιτείας εὐεργε-
συντελούντων πράττειν.

1075^a τυτέζω ἡ φύσις καὶ ἡ ἀρχὴ τῶν εἰς τὴν τῷ ὅλῳ φύσιν ἐντα-
νότων. καὶ ὁ λέγει περὶ πάντων ἀπλῶς νῦν, ἀλλὰ περὶ τῶν
γενέσει ὄντων καὶ φθορᾶ. ἡ φύσις ὅν καὶ ἀρχὴ τούτων πτωχῶν καὶ
ποδαπῇ, ἐπάγει, "λέγω δ' ὅσον εἰς γὰρ τὸ διακριθῆναι ἀνάγκη ἐσ-
σιν ἐλθεῖν," τυτέζω ἀνάγκη ἅπασιν τοῖς ἐν γενέσει (περὶ γὰρ τίτω
νῦν, ὡς εἰρηγῇ, λέγει) ἐλθεῖν εἰς τὸ διακριθῆναι, ἡτοὶ ἄλλο ἐξ ἄλλου
γενέσθαι. εἰς τὸτο γὰρ συνήλθεν ἡ φύσις τῶν ἐν γενέσει, καὶ πῶν
αὐτοῖς κοινόν, τὸ γίνεσθαι πάντα ἐκ πάντων, ἐκ στοιχείων συντελεῖ
ἐκ συνθέτων στοιχείων ἄλλον τρόπον. ὡς δηλονότι τὰ ἐν γενέσει

ἅπαντα κοινὸν ἔχουσι τὸ ἐξ ἀλλήλων γίνεσθαι. εἰπὼν δὲ ὅτι τὰ ἐξ ἀλλήλων, ἐπάγει "ὅλον," τυχόντων ὁ μόνον καὶ τὸ γίνεσθαι ἐξ ἀλλήλων κοινωνεῖ εἰς συμπλήρωσιν τῷ ὅλῳ, ἀλλὰ καὶ καὶ τὰ ἄλλα, οἷον χρώματα χήματα μεγέθη. ταῦτα γὰρ πάντα συντελεῖ εἰς τὴν τῷ ὅλῳ φύσιν. ὅθεν γὰρ αὐτῶν χωρὶς μετέσθαι καὶ 5 χήματος ἔστιν. ὅτω μὲν ὁ ἡμέτερος καθηγεμὼν τὸ παρὸν ἐξηγεῖτο χωρίον. μήποτε δὲ τὸ "εἰς γὰρ τὸ διακριθῆναι ἀνάγκη ἅπασιν ἔλθειν," τὸ "ἅπασιν" ἔκ ἐπὶ τῶν ἐν γενέσει μόνον ἀκέραιον δεῖ, ἀλλ' ἐπὶ πάντων, καὶ αὐτῶν φησὶ τῶν κυκλοφορητικῶν καὶ θείων σωμάτων, ἢ γὰρ τὸ λεγόμενον, ἀνάγκη ἅπασιν καὶ τοῖς ἐν γενέσει καὶ τοῖς 10 κυκλοφορητικῶς ἔλθειν εἰς τὸ διακριθῆναι ἥτοι συστήναι τὸν ὅλον κόσμον. ἢ γὰρ τὸ διακριθῆναι ἀντὶ τῷ συστήναι. ὅτως γὰρ Ἀναξαγόρας ἔλεγε ὅτι διακρίνας ὁ νῦν ἀπ' ἀλλήλων τὰς ὁμοιομερείας συνέσχεσε τὸ πᾶν. τὸ δὲ "ὅλον ὅπως ἔστιν ὡς κοινωνεῖ ἅπαντα εἰς τὸ ὅλον" συνεχῶς ἂν εἴη τῇ περὶ τῆς πολιτείας ὑποθέσιν. 15 ὡς εἰ ἔλεγον, ὥσπερ ἐπὶ τῇ τῆς πολιτείας συστάσει πάντα κοινωνεῖ ἀλλήλοις, ὅτως εἰσὶ καὶ ἄλλα τινὰ κοινωνῶντα καὶ βοηθῶντα ἀλλήλοις εἰς τὴν τῷ ὅλῳ συμπλήρωσιν.

natura namque cuiusque ipsorum tale principium est. sic igitur et in mundo est; nempe circulatio stellarum et 20 certa ipsarum dispositio et caelestia corpora talia sunt ut in iis nihil indeterminati habeatur; animalia vero quae sunt in terra et plantae utilitatem universalem perexiguam praebent, sed quodcunque horum ut plurimum temere operatur atque patitur, quoniam corrumpitur. Themist. f. 23.

nec latere debet neminem antiquorum quicquam opportunitum asseverasse de primo principio, quod quidem vere primum est, sed manere duntaxat in principio materiae permixto: omnes enim ex contrariis omnia faciunt. Themist. f. 23.

οἱ δὲ, ὥσπερ ὁ Πλάτων, τὸ ἕτερον τῶν ἐναντίων ἐποίουν ὑποκαίμενον τῷ ἑτέρῳ. τὸ γὰρ κακὸν καὶ τὸ ἀνίσον (ἔλεγε δὲ διὰ τῷ κακῷ καὶ ἀνίσον τὴν ὕλην) ὑποκαίμενον ἐποίει τῷ ἑτέρῳ τῶν ἐναντίων τῷ ἀγαθῷ καὶ ἴσῳ, διὰ τὸ ἀγαθὸν καὶ ἴσον πάλιν τὸ εἶδος αἰνιττόμενος. ἐπεὶ δὲ ὁ Πλάτων τὴν ὕλην ποτὲ μὲν κακὸν ἐκάλει ποτὲ δὲ ἀνίσον 35 καὶ ἄλλοτε πολλὰ, ὁμοίως καὶ τὸ εἶδος ὅτε μὲν ἀγαθὸν ὅτε δὲ ἴσον καὶ ἄλλοτε ἔν, εἰπὼν ὅτι τὸ ἀνίσον ὑποκαίμενον ποῶσι τῷ ἴσῳ, ἐπήγαγεν "ἢ τῷ ἐνὶ τὰ πολλὰ." ἀλλ' ὅδε ὅτοι, φησὶν, εἰρήκασιν τὴν πρόπον καθ' ὃν τὸ ἐναντίον τῷ ἐναντίῳ ὑπάρχει. ἐγκαλεῖ δὲ αὐτοῖς ὅτι τὴν ὕλην ἔλεγον ἐναντίον. ὁ γὰρ ἔστιν ἡ ὕλη ἐναντίον τῷ εἶδει, 40 ἥτις καὶ συνυπάρχει αὐτῷ, ἀλλ' ἡ ἐξέρσησις. ὥστε τὸ μὲν τὴν ὕλην λέγειν ὑποκαίμενον τῷ εἶδει καλῶς λέγει αὐτοῖς, τὸ δὲ λέγειν ἐναντίον τῷ εἶδει, ὁ καλῶς. τὰ γὰρ ἐναντία ὁδὲποτε συνυπάρχουν δυνάμει. ἐπειδὴ δὲ καὶ ὁ Ἀριστοτέλης καὶ μάλλον καὶ μάλιστα τὴν ὕλην ὑποκαίμενον φησὶν, ὥσπερ ἀπελογύμενος ὑπὲρ αὐτοῦ λέγει, ἀλλ' 45 ἡμῶν λυεῖ τὸ τωτὸν ἀποπνέειν. εἰ γὰρ καὶ ὑποκαίμενον λέγομεν τὴν ὕλην, ἀλλ' ὁδὲ αὐτὴν φάμεν ἐναντίαν, ἀλλὰ χάριν αὐτῆς μαρτυρούμενα τὸ εἶδος καὶ τὴν ἐξέρσησιν. φέρεται δὲ καὶ ἄλλη γραφὴ ἔχουσα

ὅδε "καὶ γὰρ ἡ ὕλη ἡ μία." καὶ εἴη ἂν λέγων, καὶ γὰρ ἡ ὕλη ἡ πρώτη ὁδὲ ἐστὶν ἐναντία. ἅπλοις γὰρ ἔστιν, ἢ γὰρ δὲ καὶ τὸ πῦρ καὶ τὰ μεταξὺ, ἅπερ εἰσὶ πρασεχεστέρα ὕλη. ἔχει πρὸς ἀλλήλα ἐναντίωσιν. ἔτι φησὶν, εἰ ὑπόκειται τὸ κακὸν καὶ πάντα ἐστὶν ἐκ τῷ κακῷ, πάντα μετέσθαι τῷ κακῷ καὶ ὁδὲν ἔστιν ἀγαθὸν πλὴν τῷ ἐνός, ὁ καθ' αὐτὸ εἶναι ἔλεγον. ἀλλ' οἱ μὲν περὶ Πλάτωνα ἀρχὰς τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακὸν ἐτίθεντα, οἱ δὲ ἄλλοι, οἷον οἱ Πυθαγόρειοι, ἐτίθον τὸ φασκοντες ὅτι τὸ ἀγαθὸν ἔκ ἐστιν ἀρχή, καὶ πως οἱ Πυθαγόρειοι τὸ ἀγαθὸν καὶ ἀρίζον ἀρχὴν εἶναι ἔκ ἐβύλοντο. εἰρηγὶ δ' ἡμῶν περὶ 5 τούτου ἐν τῷ παρόντι βιβλίῳ ἐξηγησάμενοις τὴν λέξιν τὴν "ὅσοι δὲ ὑπολαμβάνουσιν ὥσπερ οἱ Πυθαγόρειοι καὶ Ξενοκρίτους" (c. 7 p. 1072 b 30).

οἱ περὶ Πλάτωνα. cod. Reg.

δύο γὰρ συσχεῖται, μίαν μὲν τῶν ἀγαθῶν ἐτέραν δὲ τῶν κακῶν 1075 a καὶ, ἀρχὰς ἐτίθον οἱ Πυθαγόρειοι. id. 35. 1075 a 36.

alii vero principia dividunt in bonum atque malum, et 1075 a malum in materia ponunt, bonum autem in forma, materiam 38.

vero omnibus subiectam ponunt et ipsum bonum primam 20 formam dicunt: nam notum est apud omnes bonum esse formam primi principii. alii bonum primum principium dixerunt: at quonam pacto sit principium non explicant, numquid ut finis, an ut id quod movet, an ut forma. absurde et Empedocles censet ect. Themist. f. 23.

συναγωγὸν γὰρ λέγων τὴν φιλίαν (ὁ Ἐμπεδοκλῆς) καὶ ποιητὴν 1075 b κὸν τὸ σφαῖρον φαίνει ὅτι ποιητικὸν εἶναι αἷτιον αὐτὴν βύλην. 3. πάλιν δὲ μέρος αὐτὴν ποιῶν τῷ μίγματος καὶ τῷ σφαίρῳ ἐμφαίνει ὅτι ὕλικὸν εἶναι αὐτὴν αἷτιον ἀποδέχεσθαι. τῷτο θεὸς λέγει, εἰ καὶ 30 συναγωγὴν τὴν φιλίαν τῷ ὑποκαίμενῳ εἶναι καὶ ὡς ὕλην καὶ ὡς κινῶν, ἀλλὰ τῷ γὰρ λόγῳ διαφέρει ἂν πάντως.

absurdum est etiam censere discordiam non sentire 1075 b corruptionem, ita ut haec natura sit ipsius necessarii natura. 4. Themist. f. 24.

ἄλλως τε εἰ ἐστὶ φιλία, ὡς Ἐμπεδοκλῆς βύλην, τὸ ἀγαθὸν, 1075 b τὸ νεῖκος ἔστι κακόν. εἰ γὰρ τὸ ἐναντίον τῷ ἐναντίῳ, καὶ τῷ ἐναντίῳ 6. τὸ ἐναντίον. εἰ δὲ τῷτο, πῶς οἶόν τε λέγειν ἀφθαρτὸν τὸ νεῖκος; ὅταν γὰρ ἡ φιλία συνελθῇσα μὲν τῶν πάντων ποιήσῃ τὸ σφαῖρον, ἀναγκαῖον τὸ νεῖκος φθίρεσθαι.

πλὴν, φησὶν, ἐάν λέγῃ ὁ Ἀναξαγόρας, ὥσπερ καὶ ἡμεῖς 1075 b φάμεν. ἡμεῖς μὲν λέγομεν ὅτι ἡ ἰατρικὴ τὸ εἶδος πως ἔσται τῆς 9. ὑγείας, ὅταν τι κινῇ ἔνεκεν τῆς ὑγείας, ἔνεκεν αὐτῆς τῷτο κινεῖ. εἰ ὅν καὶ ὁ Ἀναξαγόρας περὶ τῷ νῦν ὅτω λέγει ὅτι τὸ κινῶν καὶ ὁ ἔνεκεν κινεῖ αὐτός ἐστι, καὶ διὰ τῷτο πᾶν ὁ ἂν κινῇ ἔνεκεν αὐτοῦ τὸ κινεῖμενον κινεῖ, λέγοι ἂν ὅτω λέγουσιν εὐλογα.

quare aliud quoddam erit: nam idem est quod movet 10 et ipsum primum; nec potest alicuius gratia movere. verum ita res se habet ut nos dicemus: est enim facultas ipsa 15 movendi principium quoddam, sed gratia sanitatis movet; sani-

K k k k k 2

tas quoque quoddammodo est facultas medendi: nihil igitur prohibet primum movere et sui ipsius gratia movere, ut ostendunt rationes appositae. sed adhuc absurdius quam Anaxagoras dicunt ii qui idem putavere principium boni et mali, ita ut intellectus sit movens et materia sit obediens et consentiens ipsi intellectui. a quonam igitur malum proveniet? an dicet malum provenire ab imbecillitate materiae et a privatione ipsi inhaerente, uti nos diximus et omnes qui posuerunt principia contraria, ut est raritas et densitas, congregatio et diagregatio. nam, ut videtur, ex rectitudine et ordine moventis impossibile est quin contraria faciat: nulla enim materia sufficit ad generanda ea quae nascuntur ex ipsa, sed eget causa movente, quae quidem formet et in ordinem redigat res illas. Themist. f. 24.

1075 b 11. ἕτερον ἐπάγει κοινὸν πᾶσιν ἐγκλημα λέγων, εἴ τις μὴ βῶ-
θυμῆσῃ μὴδ' ἀποκνήσῃ τὰ αὐτῶν μετελθεῖν, ἀλλὰ ἀκριβῶς με-
τέλθῃ, εὐρήσῃ πάντας ἐξ ὧν λέγουσιν ἀρχὰς ποιῶντας τὰ ἐναν-
τία, μὴ χρωμένους δὲ ἐν τῇ τῶν πραγμάτων γενέσει, ἀλλὰ τρε-
πομένους εἰς ἕτερα. τὸτο δὲ παλλαχῶς αὐτοῖς ἐνεκάλεσε καὶ πολ-
λαχῶς τῆς προσοχῆς τετύχηκε σαφηνείας. ἀλλὰ καὶ ὅσοι ἀρχὰς
λέγουσι πάντα ἐκ τῆς ὑποθέσεως αὐτοῖς ἀρχῆς γεννῶντες, οἷον οἱ
τὸ ὕδωρ ἀρχὴν τιθέμενοι ἐξ αὐτοῦ καὶ ὕδαν καὶ γῆν καὶ πάντα γενέσθαι
λέγοντες, τὴν αἰτίαν τῷ διὰ τί τὰ μὲν αὐτῶν ἐστὶ φθαρτὰ τὰ δὲ
ἀφθαρτα, λέγειν ἐπαρῶνται. ὁ μὲν γὰρ Ἀριστοτέλης ἐξ ἄλλων μὲν
ποιῶν (ἐκ γὰρ τῷ πέμπτῳ σώματος) τὰ ὑδάνια, ἐξ ἄλλων δὲ τὰ
ἐν γενέσει, ἔχει λέγειν καὶ διὰ τί τὰ μὲν αὐτῶν ἐστὶ φθαρτὰ τὰ δὲ
ἀφθαρτα· ἐκείνοι δὲ ἔχουσιν, τὸ αὐτὸ πᾶσιν ὑποκείμενον ποιῶντες.
ἔτι, φησὶν, ἄλλοι μὲν, ὡς οἱ περὶ Ἡσίοδου, ἐκ τῶν μὴ ὄντων
πάντα γεννῶσι, καὶ λεγέτωσαν διὰ τί· οἱ δ' ὥσπερ οἱ περὶ Παρ-
μενίδου... ἐν φασὶν τὸ ὄν καὶ ἀγέννητον.

1075 b 12. ἦγυν εἰ μὴ ἐξ ἀμελείας οἰκείας ληληθότως τις ἔρεῖν ἀναγ-
καστῇ τὴν ἀλήθειαν. εἰ δὲ "ῥυθμίσῃ" γράφοιτο, εἴη ἂν ἀπὸ τῶν
εἰ μὴ ἕτερός τις παιδαγωγῆσαι τε καὶ κατασχέσει τὴν λόγον καὶ τὴν
δόξαν ἐκείνων καὶ εἰς τὸτ' αὐτὸ ἀνάξει τὸ ὅτι χρῶνται τοῖς ἐναντίοις.
cod. Reg.

1075 b 15. adhuc quidam intelligibilia transcendentis atque apud
omnes nota, aiunt ea quae sunt ex eo quod non est fieri;
quidam vero ex ente actu: indivisibilia namque Anaxagorae
et Empedoclis elementa ea quae sunt ex eo quod actu est
fieri cogunt; quod quidem absurdum est. absurdius autem
putant qui plura principia ponunt, sive tria sint sive quattuor
sive duo... fateri ergo cogitur nobilior quam ipsa sint prin-
cipium reperiri. Themist. f. 24.

1075 b 17. καὶ τοῖς δύο ἀρχὰς ποιῶσιν, οἷον τὰ ἐναντία, καὶ τοῖς τὰ εἶδη, ὅτι
ἀρκαὶ ταῦτα πρὸς τὰ ὄντα ἔχειν ὥσπερ ἔχει, ἀλλ' ἀνάγκη ἄλλην
ἀρχὴν κυριωτέραν τῶν ὑποθέσθαι, ἢ ὅτις εἶπε τὴν πολυτέλειαν αὐτῶν.

1075 b 19. ἐπεὶ γὰρ τῇ μεθέξει καὶ τὸς λέγοντας τῶν εἰδῶν τὰ τῆδε γί-
νεσθαι, πῶς, φησὶ, μεθέξει τῶν ἢ ὕλη, εἰ μὴ ἔστω ἄλλο κυριώ-

τερον τὸ κινήσον ἀμφότερα, τὴν τε ὕλην καὶ τὴν ἀπὸ τοῦ εἶδους ἐν
τῇ ὕλῃ γινωσκόμεν, ὡς αὐτοὶ φασιν, ἀπόρροιαν; εἰ γὰρ ἀπόρροια τις
ἐκ τῶν εἰδῶν ἀπορρέουσα καὶ συντιθέμενη τῇ ὕλῃ τὰ τῆδε γίνεσθαι,
ἀνάγκη πάντῃ εἶναι τὸ κινεῖν καὶ τὴν ὕλην πρὸς τὸ δέσασθαι τὴν ἀπόρ-
ροϊαν καὶ τὴν ἀπόρροϊαν πρὸς τὸ συγγενέσθαι τῇ ὕλῃ. καὶ τοῖς μὲν ἀ-
λοῖς θεολογοῖς τὰς ἀρχὰς ἐναντία λέγουσιν ἀνάγκη κατ' αὐτοὺς τῇ
φιλοσοφίᾳ καὶ τιμωτάτῃ καὶ βεβαιωτάτῃ ἐπιστήμῃ εἶναι τὴν ἐπιστήμην,
εἰ ἡ ἐπιστήμη ταῦτόν ἐστιν, ὥσπερ πρὸς ὅλῳ εἶρη, τῷ ἐπιστήμῃ
εἰ γὰρ ἐστὶ τῇ ἀρχῇ τῷ κυρίως ἐπιστήμῃ ἐναντίον, ἔσται καὶ τῇ ἐπι-
στήμῃ.

πάντα γὰρ τὰ ἐναντία ὕλην ἔχει καὶ ἐν ὕλῃ ἐστὶ, καὶ δυνάμει ἐστὶ
τὸ ἐναντίον. τὸ γὰρ λευκὸν δυνάμει τὸ μέλαν ἐστὶν. ὥς ἐπεὶ ἐστὶ
τῇ πρώτῃ ἀρχῇ ἐναντίον, ὅθεν δὲ ἐναντίον καθ' αὐτὸ ἐστὶν, ἀλλ'
ἐν ὑποκειμένῳ καὶ ἐν ὕλῃ, ἡ δὲ πρώτη ἀρχὴ ἀυλότητα καὶ ἐπι-
γεία ὅσα καὶ πάντα τῷ δυνάμει ἀμοιβῶσα ἐστὶν, ὅτι ἂν εἴη ἐντὶ
ἐναντίον τι. ὥς ἐπὶ τῇ περὶ αὐτὴν ἐπιστήμῃ ἔσται ἐπιστήμη ἡ
ἀγνοία· εἰ γὰρ ἐστὶν ἡ ἀγνοία ἐναντίον τῇ τοιαύτῃ ἐπιστήμῃ, ἔσται
καὶ τὸ περὶ ὃ ἡ ἀγνοία ἐναντίον τῇ τοιαύτῃ ἀρχῇ. "εἴτε — τῆς"
ὁ παρέργως οὖν τὸτο τίθησιν, ἀλλ' ἐπεὶ μέλλει ἀντιλέγειν τοῖς
Πυθαγόρειοις καὶ Πλάτωνι, συνίστησι πρῶτον ὅτι εἰσὶν ὅσας καὶ
καὶ ὅσας ἀκαλόπως ζητεῖ ὅτι καὶ τίνες αὐταὶ εἰσιν αἱ τῷ Πλάτῳ
ιδεαὶ ἡ οἱ Πυθαγόρειοι ἀριθμοί. εἰ ὅν μὴ ἐστὶν, φησὶ, κατὰ
ἀρχὴν κατὰ.

εἰ γὰρ ἐστὶ τῷ Ἡρακλέους ἀρχῇ ὁ Ζεὺς καὶ τὸτο ὁ Κρόνος καὶ
τὸτο ἕτερος, ἡ πάλιν εἰ ἔσονται τῶν τῆδε ἀρχαὶ τὰ εἶδη καὶ τὰ
τῶν οἱ ἀριθμοὶ καὶ τῶν ἡ δυαδὲς καὶ τὸ ἐν, ἐπ' ἀπειρον ἡ πρὸς
ἥξει. ἄλλως τε εἰ εἰσὶν ἀρχαὶ αἱ ιδεαὶ, ὡς ὁ Πλάτων λέγει, ἡ
οἱ ἀριθμοί, ὡς οἱ Πυθαγόρειοι φασιν, ὅθεν ἐξ αὐτῶν, ὡς
ἐν τῷ μετὰ Α' δεδεικνύει καὶ ἐν τοῖς ἐφεξῆς δύο δεδεικνύει βεβαίως
30 "εἰ δὲ μὴ," ταῦτέστιν εἰ δὲ λέγοι τις ὅτι ψευδὸς τὸ μὴ εἶναι τὰ εἶδη
καὶ τὸς ἀριθμούς τῶν αἰτίων, εἰσὶ γὰρ, συγγνωρῆσαν αὐτῷ τῷ
νῦν, ἀλλὰ κινήσεως αἰτία ὁ δαμάμων ἐστὶν τὰ εἶδη καὶ οἱ ἀριθμοί.
"τῶν ἐναντίων." οἷον φέρεται κακὸν ἢ τὸ ἀπαισιν· τὸ γὰρ ἐναν-
τίον δυνάμει ἐστὶ καὶ δυνάμει ἐνεργήσαν. ὥς ἔστιν ὅτι μὴ ἐστὶν.

35 πᾶσα γὰρ ἐνέργεια δυνάμει ὑφάρη.
ἀναμετέον ἄρα τὸ λέγειν ὅτι τὸ ἕτερον τῶν ἐναντίων ἐστὶ πρῶτον
τικόν· δυνάμει γὰρ ἐν τῷ ἐναντίον, ὡς εἶρη, ὅθεν ἐκείνου ἐστὶ
ἐνέργεια. ὅτι δέ, φησὶν, ἡ δυνάμει τρόπον τινα προτέρα ἐστὶ
ἐνεργείας, εἶρη, γὰρ ἐστὶν ὅτι ἐπὶ τῷ αὐτῷ καὶ ἐνός, ὡς τὸ κα-
κόν, ἐστὶν ἡ δυνάμει προτέρα τῆς ἐνεργείας, πρὸς δὲ τὸ κα-
κόν ὁ δαμάμων.

ἀλλὰ τὴν ψυχὴν τί τὸ ἐνῶσαν μὲν τῷ σώματι καὶ πρὸς τὸ
τι; καὶ ὅλως, φησὶ, τὸ εἶδος καὶ τὸ πρᾶγμα, οἷμαι πρᾶγμα λέγειν
τὴν ὕλην, τὸ δὲ εἶδος καὶ ἡ ὕλη πῶς ἐν γίνεσθαι, ὅθεν λέγει, ὅτι
45 δέχεται εἰπεῖν, ἐνεργεῖα ποιῶντες καὶ καθ' αὐτὰ τὰ εἶδη.

nec aliter dici potest quam dixerimus nos, quod primum
natura movens munda, sincera, partium experta, materiae
immunis, vere una movet omnia ordinate, indeficienti ma-

perpetuoque motu... finis enim in quacunque re est, quatenus ea est una. Themist. f. 26.

715.6 ἀλλὰ καὶ οἱ Πυθαγόρειοι, φησὶν, ἡ καὶ ὁ Πλάτων, οἱ λέγοντες ὅτι ἐκ μὲν τῶν τρία ἀριθμῶν γέγονε τὸ ἐπίπεδον καὶ ἐξ αὐτῶν τὰ τρίγωνα καὶ ἐξ αὐτῶν αἱ πυραμίδες καὶ ἐξ αὐτῶν τὸ πῦρ, καὶ πάλιν ἐκ μὲν τῆς πεντάδος ἡ δικαιοσύνη καὶ δὲ τῆς μονάδος ὁ ἕρως καὶ ἄλλο ἐξ ἄλλου, ἐπεισοδιώδη τὴν τῶν ὄντων φύσιν

ποῦσι, τυτέστιν ὅδ' ἐκ κοινὸν ἕτερον ἑτέρῳ ἔχον φασίν, ἀλλ' ἡλλοτριωμένα.

qui vero hoc dicit concedit universi substantiam ad-1076. venticiam esse, exceptis iis quae a principiis continuorum 1. corporum comprehenduntur. Themist. f. 26.

τὰ γὰρ τῶν πλανωμένων αἷτια θεοὶ μὲν, ἀλλὰ μετέβη καὶ τῷ 1076.6 βυλήματι τῷ πρώτῳ καὶ μακαριωτάτῳ ἐξήρτην νόος. 4.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΟ Μ ΤΩΝ ΜΕΤΑ ΤΑ ΦΥΣΙΚΑ.

76.0 Ἐν τῷ Α τῆς προκειμένης πραγματείας, ἣν καὶ Μετὰ τὰ 8 Φυσικὰ ἐπιγράφει, εἰπὼν περὶ τῆς πρώτης καὶ θείας καὶ ἀκινήτης ἀρχῆς ὅτι οὗς ἐστὶ καὶ ἐνέργεια πάντῃ πάντως ἀμοιβῶσα τῷ δυνά-10 μαι, εὐρων δὲ καὶ ἀπὸ τῶν πλήθους τῶν φερομένων σφαιρῶν ὁπόσαι εἰσὶν αἱ ὑφειμέναι μὲν τῆς πρώτης ἀρχῆς κινήτου δὲ τῷ πλανωμένῳ παντὸς σώματος, ἀσώματου καὶ αὐτοῦ καὶ ἀκίνητου ὄντος, ἐν τῷ παρῶντι βιβλίῳ, ὁ Μ ἐπιγράφει, καὶ τῷ ἐφεξῆς τέτῳ Ν, ὁ τέλος ἐστὶ τῆς ὅλης πραγματείας, ἐπισκέπτει τὰς τε τῶν Πυθαγορείων 15 περὶ ἀρχῶν διέξας καὶ τὰς τῶν Πλάτωνος, ζήτων πάντων ἐντρεχέστατα εἰ ἐστὶ τὰ μαθηματικά καὶ πῶς ἔστιν, εἰ εἰσὶν αἱ ἰδέαι καὶ ὁ τῶν ἰδεῶν ἀριθμὸς, καὶ τρίτον εἰ τῶν ὄντων ἀρχαὶ εἰσὶν αἱ ἰδέαι καὶ οἱ ἀριθμοί. καὶ ἐν μὲν τῷ Μ διαλέγει περὶ τῶν προτέρων δύο, ἐν δὲ τῷ Ν περὶ τῶ τρίτου. λέγει ὅτι περὶ μὲν τῆς τῶν αἰδητῶν ὑλικῆς φύσεως 20 εἴρη) ἐν τῷ Α τῆς Φυσικῆς Ἀκροάσεως, ὕψερρον δέ, τυτέστιν ἐν τῷ Β τῆς πραγματείας ἐκείνης, περὶ τῆς κατ' ἐνέργειαν καὶ εἰδικῆς φύσεως. ἀλλὰ περὶ μὲν ὑλικῆς καὶ εἰδῶς εἴρη) ἐν ἐκείνοισ· ἐπεὶ δὲ, φησὶν, ἡ σκοπέψις ἡμῶν ἐστὶν ἐν τῇ παρούσῃ πραγματεία ἰδεῶν εἰ ἐστὶ τις παρὰ τὰς αἰδητῶς φύσεως ἀκίνητος καὶ αἰδῆς καὶ ἀσώματος, ἡ 25 ἕκ ἐστὶ, καὶ εἰ ἐστὶ, τίς ἐστὶ, εἴρη) δὲ ἡμῶν τὰ δοκῶντα περὶ τῆς τοιαύτης φύσεως, μὲν ταῦτα τὰ παρὰ τῶν ἄλλων λεγόμενα θεωρητέον (ὅ γὰρ ἐνδεικτικὸν ἐστὶ τὸ "πρῶτον" τῷ μὲν τὸ παρὰ τῶν ἄλλων ἐπισκέψασθαι ἔρεῖν αὐτὸν περὶ ἐκείνης· εἴρηκε γάρ· εἰ μὴ ἄρα τὸ "πρῶτον" ἀντὶ τῶ προηγουμένως καὶ ἐπιμελῶς τὰ παρὰ 30 τῶν ἄλλων λεγόμενα θεωρητέον εἴληπ). καὶ τὴν αἰτίαν δι' ἣν τὰ παρὰ τῶν ἄλλων λεγόμενα θεωρητέον βέβη) [διὸ] ἐπήγαγεν εἰπὼν "ὅπως εἴτε τι μὴ καλῶς λέγουσι, μὴ τοῖς αὐτοῖς ἔνοχοι ὦμεν." εἴη δ' ἂν λέγων ὅτι τὸ ἀντιλέγειν τε τοῖς ὑπ' αὐτῶν λεγομένοις, καὶ εὐθύνειν εἰ τι μὴ καλῶς λέγουσιν. ἅμα τε δείξει 35 ἡμῶς μὴ ἀρεσκομένους τοῖς τέτῳ δόγμασι, καὶ σὺν αὐτοῖς εἰς εὐθύναν ὑποπεσεῖν ἕκ ἐάσει.

• τυτέστιν ὁ δυχερανῶμεν ὡς καθ' ἡμῶν μόνον ἐν τῇ ἐγκλημα. καὶ ἐπεὶ οἱ μὲν τῶν Πυθαγορείων δύο γένη καὶ δύο φύσεις ποῶσι τὰ μαθηματικά καὶ τὰς ἰδέας, ἄλλην μὲν τὴν τῶν μαθηματικῶν καὶ 40 ἄλλην τὴν τῶν ἰδεῶν, ἄλλοι δὲ τὴν ἀριθμῶν καὶ τὰς ἰδέας τῆς αὐτῆς ποῶσι φύσεως, μηδὲν διαφέρειν ἀλλήλων λέγοντας, ἕτεροι δὲ καὶ αὐτοὶ Πυθαγόρειοι τὰς μὲν ἰδέας ἀποδοκιμαζούσι καὶ ὑδαμῶς προσείν), μέντοι δὲ τὰς μαθηματικὰς φύσεις εἶναι φασί, σκοπεῖν φησὶ πρῶτον περὶ τῶν μαθηματικῶν.

ἀλλὰ μόνον τῷτο ἐξετάσειν εἰ ὅλως εἰσὶν ἐν ὑπάρξει, καὶ 1076.6 ὡς, πῶς εἰσὶ, πότερον ἐνεργεία καὶ καθ' αὐτὰ, ὡς οἱ ταῦτα τι-26. θέμενοι βέβη), ἡ ἐξ ἀφαιρέσεως παρ' ἡμῶν γενῶν) καὶ τῷ εἶναι τυγχάνουσιν, ὡς αὐτῷ τε τῷ Ἀριστοτέλει καὶ τῇ φίλῃ δοκεῖ ἀληθεῖα.

ἐπεὶ γὰρ νόμος καὶ ἔθος ἐστὶν, ὅταν τις περὶ τῶν ἀποφαίνη), 1076.6 ἐπισκέπτεσθαι καὶ τὰς τῶν ἄλλων περὶ τῶν τοιούτων διέξας, ἵνα μὴ 27. μέντοι ἀνεξέταστοι ταράττωσι τὴν ἐντυγχάνουσαν, εἴρηκε δὲ αὐτὸς περὶ τῶν πρώτων καὶ ἀκινήτων ἀρχῶν, τίνας καὶ πόσαι εἰσὶ, διὰ τὸν νόμον, φησὶ, τέττον καὶ τὸ ἔθος ἐπισκέψασθαι τὰ περὶ τῶν ἰδεῶν βέβημαι. ἐπεὶ ὅτι ἕκ εἰσὶν ἰδέαι, δέδεικται) μὴ πολλαχῶ, τεθυλ-λη) δὲ καὶ εἰς ἐξέτασιν τὰ περὶ αὐτῶν ἤχθη καὶ ἐν τοῖς ἐξεταστικοῖς λόγοις, καὶ ἕκ ἐδοκίμη παλιν τὸν περὶ αὐτῶν ἀνακινεῖν λόγον.

ἔτι δὲ φησιν, ὅταν ἐπισκοπεῖται τὰ περὶ τῶν εἰδῶν, τῷτο 1076.6 ζητεῖν ἡμᾶς ὑποληπτέον, ὡς ἄρα φύσις καὶ ἀρχαὶ εἰσὶν αἱ ἰδέαι 30 τῶν ὄντων ἡ ὕ· μὲν γὰρ τὴν τῶν ἰδεῶν ζήτησιν τῷτο λοιπὸν ἐξεν ἰδεῖν ἡμᾶς, εἴτε εἰσὶν ἀρχαὶ καὶ φύσις τῶν ὄντων αἱ ἰδέαι εἴτε μὴ. ἡ τὸ "μὲν" γὰρ τὰς ἰδέας αὐτὴ λέπει) τρίτη σκοπέψις ἴσον ἐστὶ τῷ μὲν γὰρ τὸ δεῖξαι ὡς ἕκ εἰσὶν αἱ ἰδέαι, λοιπὸν ἐξὶ λέγειν ὅτι ὅλως ἀνυπαρκτοὶ εἶναι πῶς ἂν εἴεν ἀρχαὶ τῶν ὄντων· τὸ γὰρ ἀπλῶς μὴ ἐν ὑπόθεσιν ἐξεν ἀρχή. ταῦτα εἰπὼν καὶ ἡδὴ χωρῆσαι βεβήμενος πρὸς ἐλεγχον τῶν μαθηματικῶν, διαίρειται χρῶ) τοιαύτη· ἀνάγκη, εἴπερ εἰσὶ τὰ μαθηματικά φύσις καὶ τινὲς καὶ φύσεις καὶ ἐνεργεία ἀλλὰ μὴ δύναμις, ἡ ἐν τοῖς αἰδητοῖς εἶναι, ὥσπερ τινὲς τῶν Πυθαγορείων λέγουσι· λέγουσι γὰρ τινες τέττον ὅτι ὥσπερ ἡ λογικὴ ψυχὴ, οἷον φέρε τὸ Σωκράτους ἡ τὸ ἕρως, εἰ καὶ ἐν ὑπάρξει ἐστὶ καὶ ὁντό-τητος μετέχει καὶ καθ' αὐτὴν ἐξεν, ὅμως ἐν σώματι ἐξεν, ἡ μὲν ἕρως τῷ παντὶ, ἡ δὲ τὸ Σωκράτους ἐν τῷ τῷ Σωκράτους σώ-ματι, ὅτω καὶ τὰ μαθηματικά ἐνεργεία καὶ καθ' αὐτὰ ὄντα ἐν τοῖς αἰδητοῖς εἰσὶν.

ἡ ὅν ἐν τοῖς αἰδητοῖς εἰσὶ τὰ μαθηματικά, ἡ ὅν ἐν τέτοις 1076.6 ἀλλὰ καὶ καθ' αὐτὰ ἐν τινι μὴ ὄντα, ὥσπερ ὅδ' αἱ ἀσώματα καὶ 35 ἀκίνητοι καὶ θεῶν φύσις. ἡ εἰ μήτε ἐν τοῖς αἰδητοῖς μήτε καθ' αὐτὰ, ἡ ὅλως ὅ εἰσὶν ὅδ' ἔσον) αἱ μαθηματικὴ περὶ ὄντα, ἡ εἰσὶ μὲν, ἀλλ' ἄλλον τρόπον, ὡς ὅτος βέβη), ἐξ ἀφαιρέσεως.

ὅτι μὲν ὅν, φησὶν, ὅτι μὲν ὅν ἕκ εἰσὶ τὰ μαθηματικά ἐν τοῖς 1076.6 αἰδητοῖς, εἴρη) καὶ ἐν τῷ Β ταύτης τῆς πραγματείας· ἐκεῖ γὰρ 38. 45 περὶ τέττον ἡμῶν.

1076^α λόγοι δ' ἂν δυνάμεις καὶ φύσεις τὰ πέρατα τούτων, τὰ ἐπιπέδα
 2 καὶ τὰς γραμμάς. εἰ μὴ ἄρα καὶ τὰ τῇ ὀπτικῇ καὶ ἀριθμητικῇ καὶ
 ταῖς συζοίχοις ἐπιστήμαις ὑποβεβλημένα περιλαμβάνει, ὅδε τὰς
 ἄλλας ὅν δυνάμεις οἷον τε ἄλλας ὕσας τῶν αἰσθητῶν ἐν αὐτοῖς
 εἶναι· ἀλλὰ ἔσοντι μὲν ἐν τοῖς αἰσθητοῖς, ἀλλὰ δυνάμει καὶ ἐξ ἀφαι- 5
 ρέσεως αὐτοῖς τὸ εἶναι ἔχει. ἀλλὰ ταῦτα μὲν εἰρηάζει καὶ πρῶτον
 φησι, προσάπτει δὲ αὐτοῖς καὶ ἕτερον ἄτοπον, λέγων "ἀλλὰ πρὸς
 τούτοις φανερόν ὅτι ἀδύνατον διαιεσθῆναι ὅτιον σῶμα." ὁ δὲ λέ-
 γει δυνάμει τοιούτον ἔστιν. εἰ γὰρ τὰ μαθηματικά μεγέθη ἄλλα
 ὄντα τῶν αἰσθητῶν ἐν αὐτοῖς ἐστίν, ὅ διαιεσθῆσιν τὰ σῶματα· εἰ 10
 γὰρ διαιεσθῇ, διαιεσθῆσιν καὶ ἡ γιγμὴ· εἰ δὲ ἀδύνατον διαιεσθῆναι τὴν
 γιγμὴν, ἀδύνατον καὶ ὅ ἐπειτα τὸ διαιεσθῆναι αὐτήν· τούτο δὲ ἦν τὸ
 τὰ μαθηματικά ἄλλα ὄντα τῶν αἰσθητῶν ἐν αὐτοῖς εἶναι.

1076^β ταῦτα εἰπὼν ἐπάγει "τί ὅν διαφέρει ἢ ταύτας εἶναι τοιαύτας
 3 φύσεις, ἢ αὐτὰς μὲν καὶ" καὶ τὰ ἐξῆς. λέγει δὲ ὅτι ὅδε διαφέρει
 εἴτε τὰς φυσικὰς γιγμὰς λέγει τις τοιαύτας φύσεις, ἥτοι μαθη-
 ματικὰς καὶ γιγμὰς, εἴτε ἄλλας μὲν τὰς φυσικὰς τῶν μαθηματι-
 κῶν, εἶναι δὲ ὡς ἐν ὑποκειμένῳ αὐταῖς ταῖς φυσικαῖς τοιαύτας
 φύσεις, ἥτοι μαθηματικὰς γιγμὰς καὶ ἀδιαίρετους· διαιρουμένων γὰρ
 τῶν αἰσθητῶν καὶ φυσικῶν γιγμῶν, ἥτοι γινόμενων γὰρ τῶν διαίρε- 20
 σων κατ' αὐτάς, αἱ ἐν αὐτῷ ὡς ὑποκειμέναις ὕσαι μαθηματικῇ
 γιγμῇ διαιεσθῶσιν. ἐν δὲ τῇ λέξει τῇ "τί ὅν δ. ἢ ταύτας εἶναι
 ἢ ταύτας μὲν καὶ, εἶναι δ. ε. α. τ." ὑποσικτέον εἰς τὸ "μὴ." εἴτα
 δὲ ἐπακτέον τὸ "εἶναι δὲ ἐν αὐταῖς τ. φ." ἢ γὰρ, τί διαφέρει τὰς
 φυσικὰς γιγμὰς ἀδιαίρετους λέγειν, ἢ ταύτας μὲν καὶ λέγειν, ἐπεὶ 25
 μὴ ὅλως εἰσὶν ἐνεργεῖα ἄλλα δυνάμει, εἶναι δ' ἐν αὐταῖς ταῖς
 δυνάμει γιγμῇ τὰς μαθηματικὰς, αἱ τινες ἐνεργεῖα εἰσιν.

1076^γ ὥστε, φησί, συμβαίνει παρὰ τὰ αἰσθητὰ σερεὰ, ἀλλὰ σερεὰ
 29 μοναχῶς, τυτέστιν ἂν γένος καὶ μίαν φύσιν σερεῶν, ἐπιπέδων δὲ
 παρὰ τὰ αἰσθητὰ καὶ τὰ φυσικὰ ἐπιπέδα γένη τριττὰ, τὰ τε παρὰ
 τὰ φυσικὰ ἐπιπέδα καὶ τὰ ἐν τοῖς μαθηματικοῖς σώμασι καὶ τὰ
 παρὰ τὰ ἐν τοῖς μαθηματικοῖς, ὅ καθ' αὐτὰ ὑπάρχει. γραμμῇ
 δὲ ἔσοντι τετραεῖα καὶ γιγμῇ πενταεῖα, τυτέστι γένη δὲ καὶ φύσεις
 γραμμῶν ἔσοντι τετραπλῇ γιγμῶν δὲ πενταπλῇ. τούτο δὲ ὡδὲ
 ἐστὶ δῆλον. ἂν μὲν γένος γραμμῶν ἔχαι τὸ ὅν μὴ τῶν ἐπιπέδων, 35
 ἄπερ ἐπιπέδα ἄλλα μὲν τῶν φυσικῶν ἐπιπέδων καθ' αὐτὰ δὲ εἶναι
 ὁ λόγος ἡγάγκακεν· ἄλλο δὲ γένος γραμμῶν ἔχαι τὸ ὅν μὴ τῶν
 ἐπιπέδων τῶν ἐν τοῖς μαθηματικοῖς σώμασιν ὄντων· τρίτον δὲ
 γένος γραμμῶν ἔχαι τὸ συνὸν τοῖς καθ' αὐτὰ ὅν ἐπιπέδοις, ἀφ'
 ὧν ὡς ἀπλυστέρων τὰ μαθηματικά ἐπιπέδα ἢ καὶ σώματα γίνετο· 40
 τέταρτον δὲ γένος γραμμῶν ἔχαι τὸ ὅν παρὰ τὰς γραμμάς τὰς
 ἐν ταῖς καθ' αὐτὰ ἐπιπέδοις ὑπάρχουσιν ὕσας, λέγω δὲ αὐτάς τὰς
 καθ' αὐτάς ὕσας γραμμάς καὶ ὅτι ἐν ἐπιπέδοις ὅλως ὑπάρχουσιν
 ὕσας. γιγμῶν δὲ γένη εἰσὶ ταῦτα, πρῶτον μὲν τὸ συνὸν ταῖς
 γραμμαῖς ταῖς ὕσαις ἐν τοῖς ἐπιπέδοις τοῖς παρὰ τὰ φυσικὰ ἐπι- 45
 πέδα ὕσι, δευτέρον δὲ τὸ συνὸν ταῖς γραμμαῖς ταῖς ὕσαις ἐν τοῖς
 ἐπιπέδοις τοῖς συνῶσι τοῖς μαθηματικοῖς σώμασι· τρίτον γένος
 γιγμῶν ἔχαι τὸ συνὸν ταῖς γραμμαῖς ταῖς συνῶσαις τοῖς καθ'

αὐτὰ ὅν ἐπιπέδοις, ἀφ' ὧν ὡς ἀπλυστέρων τὰ μαθηματικά ἐπι-
 πέδα ἢ καὶ σώματα γίνετο· τέταρτον γένος τὸ συνὸν ταῖς καθ'
 αὐτάς ὕσαις γραμμαῖς καὶ μὴ ἐν ἐπιπέδοις ὕσαις· πέμπτον
 γένος γιγμῶν ἔχαι αὐτὸ καθ' αὐτὸ ὅν καὶ μὴ ἐν γραμμαῖς τὸ
 εἶναι ἔχον.

ὁ δ' αὐτὸς λόγος καὶ περὶ τῶν ἀριθμῶν· παρ' ἐκάστας γὰρ
 γιγμὰς ἕτεραι ἔσοντι μονάδες. λόγοι δ' ἂν, ἐπειδὴ πάλιν αἱ
 μονάδες ἀπλυστέραι εἰσι τῶν γιγμῶν, καθὸ αὐταὶ μὲν ἀθετοὶ εἰσι
 αἱ δὲ γιγμαι θέσιν ἔχουσιν καὶ κείναι πε, ἔχει ἄλλο γένος μονάδων,
 ἀφ' ὧν ὡς ἀπλυστέρων εἰσὶν αἱ γιγμαι, ὥστε ἄλλο μὲν γένος ἔχει
 μονάδων τὸ ὅν παρὰ τὰς γιγμὰς τὰς συνῶσαις ταῖς γραμμαῖς,
 αἰτῶν συνῶσαις ἐν τοῖς μαθηματικοῖς σώμασιν ὅσον ἐπιπέδοις
 καὶ ὅλως ὅσα γένη τῶν γιγμῶν, τοσαῦτα καὶ μονάδων καὶ ἐπὶ πλείω.
 τὸ δὲ ἐπὶ πλείω προσέθηκεν ἐγὼ διὰ τὸ μέλλον ὑπ' αὐτῷ εὐθέως
 λέγεσθαι· ἐστὶ δὲ τούδε. ἐπεὶ ὁ Σωκράτης καθὸ ἀνθρώπος ἔστι καὶ ὁ
 Πλάτων καὶ ἀπλῶς πάντα τὰ αἰσθητὰ καθὸ τούδε τί ἔστιν ἐν εἶναι,
 ἔχει ἄλλη μὲν μονὰς παρὰ τὸ ἐν τῷ Σωκράτει ἐν, καὶ ἄλλη παρὰ
 τὸ ἐν τῷ Πλάτῳ, καὶ ἄλλη παρὰ τὸ ἐν ἐμοί, καὶ ὕτως ἐπὶ πάντων
 τῶν αἰσθητῶν. ἀλλ' ἐπεὶ καὶ τὰ νοητὰ ἔκαστον αὐτῶν ἔστι καὶ
 μάλλον ἐν (τούτῳ γὰρ δηλωτικόν ἐστι τὸ "εἴτα τὰ νοητὰ"), ἔσοντι καὶ
 παρὰ τὸ ἐν ἐκάστῳ τῶν νοητῶν ἐν ἄλλαι ἀπλυστέραι μονάδες καὶ
 καθ' αὐτάς· τὸ γὰρ ἐν ἐκάστῳ ἐν, ἐπειδὴ ἐν ἐκείνῳ καθ' ὅσον λέγει
 ἐστίν, ὅτι ἀπλῶς ἐστὶν ἄλλα σύνθετον· ὥστε ἔσοντι ἀπειρα γένη τῶν
 μαθηματικῶν μονάδων καὶ ἀριθμῶν. ἢ μὲν ὅν σύμπερασμα διότι
 τῶν λεγομένων αὐτῇ, τὰ δὲ καὶ τὴν λέξιν ὡδὲ πῃ ἔχει. εἰσὶ
 φησί, παρὰ τὰ αἰσθητὰ σερεὰ κτλ.

ἀπορῶν ἐν τῷ Β τῆς προκειμένης πραγματείας ἐξήγησε καὶ
 τούτο κτλ.

ὁμοίως δὲ τῇ ἀερολογίᾳ ἔχει καὶ ἡ ὀπτικὴ καὶ ἡ ἀρμονική· ἡ καὶ
 μὲν γὰρ ἔχει περὶ ὅφεις ἄλλας παρὰ τὰς αἰσθητάς, καὶ ἡ ἀρμονική
 περὶ φωνάς· ὥστε ἔσοντι καὶ ἄλλαι αἰσθησεῖς. διὰ τί γὰρ ὅφεις μὲν
 ἔσοντι παρὰ τὰς αἰσθητάς, παρὰ δὲ τὰς λοιπὰς αἰσθησεῖς ὅτι ἔσοντι
 ἄλλαι· εἰ δὲ τούτο, ἔσοντι καὶ ζῶα μαθηματικά. "ἐπὶ γράφῃ
 ἔνια καθόλου ὑπὸ τῶν μαθηματικῶν." τὸ "γράφῃ" ἀντὶ τῷ δακτύλῳ
 ὡς εἰληπῇ. λέγει δὲ ὅτι ἐπεὶ δακτύλῳ τὰ παρὰ τοῖς μαθηματι-
 κοῖς διὰ τῶν καθόλου λόγων καὶ διὰ τῶν ἀξιοματῶν, οἷον διὰ τὸ
 ἀπὸ ἴσων ἴσα ἂν ἀφέλῃς, τὰ καταλείπομενα ἴσα ἐστὶν, καὶ διὰ τὸ
 ἂν τέσσαρά τινα εἴη ἀναλογον, τὸ ἀπὸ τῶν ἀκρῶν ἴσων ἐστὶ τῇ
 ἀπὸ τῶν μέσων, καὶ ἄλλων πολλῶν τοιούτων, ἀνάγκη, φησί, ὅτι
 χωριστῶν σερεῶν καὶ ἀριθμῶν, καὶ τὰ ὑπὸ τῶν ἀξιοματῶν δα-
 μένα, οἷον τὸ τινα εἶναι χωριστὰ καὶ καθ' αὐτά, αὐτὸ τούτο τῶν ὅσων
 ὅτε γραμμαῖς ὅτε ἐπιπέδοις ὅτε χρόνοι ὅτε ἄλλο τι· ἕτερον γὰρ τῶ-
 των ἀπάντων ἔχει καθολικώτερον ὅν καὶ τῶν γραμμῶν καὶ τῶν ἐπι-
 πέδων καὶ χρόνων καὶ σερεῶν καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων· ὥστε ἔχει καὶ
 φύσεις μεταξὺ αὐτομεγέθους καὶ τῷ μαθηματικοῦ, πάντως δὲ μα-
 γέθους τῷ χωριστῷ καὶ καθ' αὐτὸ ὄντος, ὅτε γραμμῇ ὅσα ἢ φύσιν
 αὐτῇ ὅτε χρόνος ὅτε σῶμα, ὅτι ἄλλο τι, ὁ δὲ ἂν εἴη, ἐκαστὸς μὲν
 ἴσως δῆλον τοῖς ταῦτα τιθεμένοις, ἡμῶν δὲ ἀδῆλον. ὡς γὰρ κατ'

αὐτὸς εἰσι παρὰ τὰ αἰσθητὰ τρίγωνα καὶ τὰς αἰσθητὰς γραμμὰς καὶ τὰ σώματα ἄλλα τρίγωνα καὶ γραμμὰς καὶ σώματα, ἃ μαθηματικά φασιν, ἐπειδὴ ταῦτα μαθηματικά λέγεται, ἀνάγκη εἶναι ἄλλην τῶτων καθολικωτέραν φύσιν τὴν δηλωμένην ὑπὸ τῆς πρὸς φωτὸς. ἔχει δὲ τινὰ βραχεῖαν ἀσάφειαν ἢ λεῖξις ἢ ἔστι ὅν 5 καὶ αὕτη τις ἄλλη ὕψια μεταξὺ κοχχωρισμένη τῶν ιδεῶν καὶ τῶν μεταξὺ. λέγει δὲ ιδέας μὴ τὸ αὐτοποσὸν καὶ τὰ τοιαῦτα, μεταξὺ δὲ τὰ μαθηματικά· μεταξὺ γὰρ τῶν τε ιδεῶν καὶ τῶν αἰσθητῶν ἐτίθεντο τὰ μαθηματικά.

Πα. "ὅλως δὲ τ. σ. καὶ τῷ εἰωθ. ὑπολ." καὶ ἡ ἀλήθεια, φησί, βοᾷ 10 καὶ πάντες οἱ σοφοὶ εἰώθασιν ὑπολαμβάνειν ὅτι τὸ ἀτελὲς τῷ μὴ χρόνῳ πρότερον ἐστὶ τῷ τελείῳ, τῇ δὲ φύσει ἔστι τῷ τελείῳ ὕστερον. ἔξ ὧν δ' ἔτσι λέγουσι (λέγουσι δὲ ὅτι τὰ μαθηματικά ἄλλα ἐστὶ τῶν αἰσθητῶν καὶ καθ' αὐτὰ ὄντα καὶ χωριστά), συμβαίνει τιναντίον τῷ εἰωθότος ὑπολαμβάνειν καὶ τῆς ἀληθείας· τῷτο δ' ἐστὶ 15 τὰ μαθηματικά ἀτελέστερα τῶν φυσικῶν ὄντα πρότερα εἶναι ὃ τῷ χρόνῳ ἄλλα καὶ τῇ φύσει· ὁμοίως δὲ καὶ ὕστερα· ὅθεν δὲ ἐστὶ καὶ πρότερον καὶ ὕστερον τῇ φύσει.

Πα. καὶ τὴν αἰτίαν ἐπηγάγεν εἰπὼν, τὸ γὰρ ἀτελὲς μέγεθος τῷ 19 χρόνῳ μὴ ἀεὶ πρότερον ἐστὶ τῇ ὕψει δὲ ὕστερον, ὅσον ἀψυχὸν ἐμψύχῳ. ὥσπερ γὰρ πρότερον μὴ γίνετ' ἐπὶ ἀψυχὸν σῶμα καὶ ὕτως ἐμψυχῷ καὶ τελειῷ, ὕτως καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων· πρότερον μὴ ὁ λόγος ὑπονοεῖ τὴν τριχῇ διασπέντην γινόμενον, ὅπερ ἀναλογεῖ τῷ μαθηματικῷ σώματι, καὶ ὕτως ὅτι εἰσῆλθον ἐν αὐτῷ ὑπὸ τῆς φύσεως θερμότητος κυφότητος ἢ ἄλλῃ τις πώσσης, καὶ ἀπετέλεσαν 25 τὸ φυσικὸν τέλος. ὡς ὅν τὸ ἀψυχὸν πρότερον ἐν τῇ γενέσει (πρότερον γὰρ αὐτὸ γίνετ') ἀτελέστερον ἐστὶ τῷ ἐμψύχῳ, ὕτως καὶ τὰ μαθηματικά τῇ μὴ γενέσει πρότερα ἐστὶ τῶν φυσικῶν σωμάτων, τῇ δὲ φύσει καὶ τῷ τελείῳ ὕστερα· ὥστε καὶ μὴ τὴν ἀλήθειαν καὶ ἀτελέστερά ἐστὶ τὰ μαθηματικά τῶν φυσικῶν, καὶ διὰ τοῦτο καὶ ὕστερα τῇ φύσει 30 εἰ· ἄλλα καὶ πρότερα καὶ τὰς χωρίζοντας αὐτὰ καὶ ἄλλα τῶν φυσικῶν εἶναι λέγοντας. ταῦτα εἰπὼν διὰ μέσου ζητεῖ τινὰ ζητήσιν καὶ ὕτως πάλιν ἐπείνει ἐπὶ τὸ προκείμενον. ὁ δὲ ζητεῖ τοιαῦτόν ἐστι· ἐπεὶ τὰ μαθηματικά σώματα ἐξ ἐπιπέδων εἰσι, τί τὸ αἷτιον αὐτοῖς τῆς ἐνώσεως;

Πα. "ἡ μέρις ψυχῆς," ὡς ἐπὶ τῶν ἐχόντων ἀφ' ἑνὸς μόνης ἢ ἄλλο 10 τι εὐλογον, καὶ ἄλλα δηλαδὴ ἢ δεσμός. . . τῷτο διὰ μέσου εἰπὼν ἀρᾷσι πάλιν ἐπὶ τὸ ἐξ ἀρχῆς, ἐν ᾧ τὸ αἰσθητόν πρότερον ἐδοικεν τῷ μαθηματικῷ τῇ ὕψει, καὶ δοικενσι καθόλου, ὅτι πᾶν σῶμα τῇ ὕψει πρότερον ἐστὶ καὶ γραμμῆς καὶ ἐπιπέδου. ἐκ τούτου δὲ ἔχει ὅτι καὶ 40 τῶν σωμάτων τὸ τελειότερον πρότερον ἐστὶ τῶν ἀτελέστερων· τελειώτερον δὲ τὸ φυσικὸν τῷ μαθηματικῷ. λέγει δὲ ὅτι αἱ γενέσεις δηλώσω ὅτι τὰ σώματα πρότερα ἐστὶ καὶ ἐπιπέδων καὶ γραμμῶν τῇ ὕψει· πρότερον γὰρ ἐπὶ μῶκος γίνετ' ἢ αὐξήσις ἢ ὅλως ἢ κίνησις, ἔπειτα εἰς πλάτος, εἴτα εἰς βάθος, καὶ τελειῷ ὡς σῶμα ἀπλῶς, 45 ὕστερον δὲ προσλαβὼν καὶ ποιότητα τελειῷ ὡς φυσικὸν σῶμα. ὥστε εἰ τὰ τῇ γενέσει ὕστερα τῇ φύσει πρότερα, πρότερον ἂν εἴη τὸ σῶμα καὶ ἐπιπέδου καὶ γραμμῆς καὶ τῷ σώματος· πάλιν τὸ αἰσθητόν

σῶμα, καὶ τούτου τὸ ἐμψυχόν, καὶ ἐφεξῆς ἀκολουθῶς. ἔτι φησὶ καὶ διὰ τὸ τὸ μὴ σῶμα ἐμψυχὸν δύνασθαι γενέσθαι, τὴν δὲ γραμμὴν καὶ τὸ ἐπιπέδον ὕδαμῶς· ὅδεῖς γὰρ ἑώρακε ποτε γραμμὴν ἐμψυχόν.

καὶ ὅτι μὴ τὸ σῶμα τέλειον, δέδεικται ἐν ἀρχῇ τῆς περὶ 1077 α 31. Οὐρανὸν πραγματείας. τὸ δὲ "πῶς" πρόσκειται διὰ τὰ μαθηματικά· ὃ γὰρ εἰσιν ἀπλῶς τέλεια ὡς τὰ φυσικά, ἀλλὰ καθὸ μὴ ἔχει τὰς τρεῖς διαστάσεις, εἰσι τέλεια, ὡς ἐν τῇ περὶ Οὐρανῷ λέγει, ἢ δὲ ἐλλείπει αὐτοῖς τὰ πάθη, καθ' ἃ τὰ φυσικά εἰσποιοῦνται, ἐστὶν ἀτελῆ. καὶ ὅτι μὴ τὰ σώματα ὕψια, δέδεικται, ὡς εἴρηται· τὰ δὲ ἐπίπεδα καὶ αἱ γραμμᾶι, ἐπειδὴ ἀπλᾶ εἰσὶν, εἰ ἔσονται ὕψια, ἢ ὡς εἶδος ἔσονται ἢ ὡς ὕλη.

καὶ δὲ τὴν λέξιν τὴν "εἰ δ' ἢ ὕψια τις ὕλη, τῷτ' ἂν ἐφαί- 1077 α νετο πάχυν" ἔσονται ἐστὶ τῷ, εἰ δ' ἦσαν αἱ γραμμᾶι καὶ τὰ ἐπίπεδα 35 ὕλη καὶ ὕψια, τῷτ' ἂν, τυτέτι τὸ ἀλλοιωμένων αὐτῶν ἕτερον ἐξ αὐτῶν συνίστασθαι, ἐφαίνοντο πάχυνσαι.

ἔστιν ὅν, φησί, τῇ ὕψει πρότερα "ὅσα χωρίζόμενα τῷ εἶναι 1077 β ὑπερβάλλει," τυτέτις ὅσα χωρίζόμενα τῶν ἐν οἷς εἰσὶν, αὐτὰ μὴ 2 εἶναι δύναται, ἐκείνα δὲ μὴ.

τῷ δὲ λόγῳ, φησί, πρότερα ἐστὶν "ὅσων αἱ λόγοι ἐκ τῶν λε- 1077 β γων." ἔστι δὲ τὸ λεγόμενον τοῦτον. ἐπεὶ ὁ τῷ λευκῷ ἀνθρώπῳ 3 λόγος ὁ λέγων ζῶν παρὸν οἶπεν ἔχον χροῦμα διακριτικὸν ὀφείας ἐκ τῷ λόγῳ ἐστὶ τῷ λευκῷ καὶ τῷ ἀνθρώπῳ, ὁ ἀνθρώπος καὶ τὸ λευκὸν πρότερα ἐστὶ τῷ λόγῳ τῷ λευκῷ ἀνθρώπῳ· ἐκ τῶν λόγων γὰρ αὐτῶν ὁ τῷ λευκῷ ἀνθρώπῳ λόγος. τὸ δὲ "ταῦτα δὲ ἐκ ἅμα 4 ὑπάρχει" ἀντὶ τῷ ὃ συνδυάζει ὅδε ἐνρίσκει ἅμα, ὥστε τὰ τῷ λόγῳ πρότερα καὶ τῇ ὕψει πρότερα εἶναι, ἀλλὰ κοχχωρίζονται καὶ εἰσὶ τινὰ τῷ λόγῳ πρότερα τῇ δὲ ὕψει ὑκέτι. εἰπὼν ὅν τινὰ ἐστὶ τὰ τῇ φύσει πρότερα καὶ τινὰ τὰ τῷ λόγῳ, ἀνεισιν ἐπὶ τὸ προκείμενον, δεικνύς ὅτι ὃ τὰ τῷ λόγῳ πρότερα ἀνάγκη καὶ τῇ φύσει καὶ τῇ ὕψει 5 πρότερα εἶναι. εἰ γὰρ μὴ ἐστὶ, φησί, τὰ πάθη, ὅσον λευκὸν καὶ κινούμενον, τυτέτις κίνησις, παρὰ τὰς ὕσεις, ἀλλ' ἐν αὐταῖς τὸ εἶναι ἔχει, τῷ λευκῷ ἀνθρώπῳ ἔστι πρότερον τὸ λευκὸν καὶ τὸν λόγον, ὅτι ὁ λόγος αὐτῷ ἐν τῷ τῷ λευκῷ ἀνθρώπῳ λόγῳ εἴληται, καὶ δὲ τὴν ὕψιν καὶ τὸ εἶναι ὑκέτι· εἰ γὰρ ἐστὶ τὸ λευκὸν καὶ καὶ τὴν ὕψιν καὶ καὶ 35 τὸ εἶναι πρότερον τῷ λευκῷ ἀνθρώπῳ, ἔστι τὸ λευκὸν χωρὶς τῆς ὕσεως καὶ καθ' αὐτό· ἀλλ' ὅτι ἐνδύχει τὸ λευκὸν καθ' αὐτὸ εἶναι ἀλλ' ἀεὶ μὴ τῷ συνόλῳ ἐστιν. τί δ' ἐστὶ τὸ σύνολον, αὐτὸς ἐσαφῆ- νισεν εἰπὼν "σύνολον δὲ λέγω τὸν ἀνθρώπον καὶ τὸ λευκόν," τυτέτις 10 τὸ ἐξ ἀνθρώπου καὶ λευκοῦ συγκείμενον. ὥστε φανερόν, φησὶν, ὅτι ὅτε τὸ ἐξ ἀφαιρέσεως (λέγει δ' ἂν ἐξ ἀφαιρέσεως τὸ μαθηματι- 15 κῶν) πρότερον τῇ ὕψει, ἐπεὶ καὶ τὸ λευκὸν ἐξ ἀφαιρέσεως ἐστὶν· ἐχώρησε γὰρ αὐτὸ ὁ λόγος τῷ ὑποκειμένῳ, καὶ ὁ μὲν ὃ πρότερον τῷ ἀνθρώπῳ. ὅτε πάλιν τὸ ἐκ προώσεως, τυτέτις τὸ μαθηματικὸν σῶμα καὶ τῶν ποιητικῶν ὕστερον τῷ μαθηματικῷ σώματος, ἀλλὰ τῷ μὴ λόγῳ ὕστερον τῇ δὲ ὕψει πρότερον. ἢ "ἐξ ἀφαιρέσεως" 20 λέγει ἂν (δύναται) γὰρ τις καὶ ὕτως ἀκρίβειαν τὸ λευκόν· τῷτο γὰρ ὁ λόγος ἀφαιρεῖται καὶ χωρίζεται τῷ ὑποκειμένῳ, καὶ ὅτι ἐστὶ τὸ λευκὸν τῆς ὕσεως πρότερον τῇ ὕψει ἀλλὰ τῷ λόγῳ· "ἐκ προώσεως" δὲ τὸ

ἐκ λευκῆ καὶ ἀνθρώπου. καὶ ἐκ ἑστὶ τὸτο πᾶντι ὕπερον, ἀλλὰ τῷ μὲν λόγῳ ὕπερον τῇ δὲ φύσει πρότερον. ἡ δὲ ἐκ προαίρεσως ἢ τῷ λευκῷ ὁ λευκὸς ἀνθρώπων λέγειν) ἀντὶ τὸ προαίρεται ἢ τὸ λευκῷ ὁ λευκὸς ἀνθρώπος λέγειν) ἐκ προαίρεσως. καὶ συμπαραίρει λοιπὸν λέγων "ὅτι" κτλ.

1077 δ
17. ὡς περ ἔν, φησί, καὶ τὸ καθόλου ἐν τοῖς μαθηματικῶν ὅ περὶ κεχωρισμένων ἐστὶ τινων καὶ καθ' αὐτὰ ὄντων καὶ ἐτέρων παρὰ τὰ αἰσθητὰ μεγέθη καὶ ἀριθμούς, ἀλλὰ περὶ τούτων μὴ ποιεῖν τὸς λόγους, ὅχι ἢ δὲ αἰσθητὰ ὅδ' ἢ δυνάμενα ἔχειν μέγεθος καὶ διαιρέσει, ἀλλ' αὐτὸ τὸτο μόνον ὁρᾷ ὅτι δύνανται τὴν τῆς ἀναλογίας λόγον φυλάσσειν ἐναλλάξ ληφθέντα, ὅτω καὶ ὁ γεωμέτρης ποιήσει) λόγον καὶ ἀποδείξει ἀκριβῆ περὶ τὸ αἰσθητὸν φερέον, ὅχι ἢ δὲ ἔχον ἀντιτυπίαν ἢ βάρος ἢ λευκόν, ἀλλ' ἢ τοῖονδε, τῷ τῆς ἡμέτερος καὶ ἢ τριχῇ διασατέον κτλ.

1077 δ
31. "ὥς" ἐπεὶ — μὴ χωριστά." ἐνσαφίν τινα δυνάμενην φέρεαι πρὸς τὰ λεγόμενα διὰ τούτων λύνει. ἔστι δὲ ἡ ἐνσαφίς τοιαύτη. εἰ τὰ μαθηματικά ἐξ ἀφαιρέσεως τὸ εἶναι ἔχει, πῶς αὐτὰ φάμεν ὅτι εἰσιν; ταύτην λύων λέγει, ἐπεὶ ὅ μόνον τὰς ἐστίας (ταύτας ἢ λέγει χωριστάς) ἀπλῶς φατέ εἶναι, ἀλλὰ καὶ τὰ μὴ χωριστά ἢτοι τὰ συμβεβηκότα καὶ μὴ καθ' αὐτὰ δυνάμενα εἶναι (κατηγορούμενα ἢ καὶ κατὰ τούτων τὸ εἶναι ἀπλῶς, φημί δὲ τὸ τε λευκῷ καὶ τὸ κινεμένῳ ἢτοι τῆς κινήσεως). ὡς ἔν ὅ μόνον τὰς ἐστίας εἶναι φάμεν, ἀλλὰ καὶ τὰς κινήσεις καὶ ὅλως τὰ πάθη, ὅ ὅ δύνανται καθ' αὐτὰ εἶναι ἀλλ' ἐν ἀλλήλοις, ὅτω καὶ τὰ μαθηματικά ἔξουσι μὴ ἐξ ἀφαιρέσεως τὸ εἶναι, ἔξουσι δὲ καὶ τὸ κατ' αὐτῶν ἀπλῶς τὸ εἶναι λέγειν, καὶ ὅ μόνον θαρρύντως ἐρῶμεν ὡς εἰσιν, ἀλλὰ καὶ ἀποφανέμεθα ὅτι τοιαῦτα εἰσιν ὅλα λέγουσιν, ὅλον ὅτι ἡ γραμμὴ ἀπλατῆς καὶ ἡ ἐπιφάνεια ἀβαθῆς καὶ τὰ ἄλλα ὁμοίως. ὁ ἢ λόγος ὁ χωρίσας τὴν γραμμὴν δύνανται αὐτὴν τοιαύτην εἶναι νοεῖν ὅταν ἐχωρίσει. καὶ ὡς περ, φησὶν, ἀληθὲς ἐστὶν εἰπεῖν καὶ τὰς ἄλλας ἐπιστήμας τούτων μόνων ὡς εἰσιν ἐπιστήμας εἶναι καὶ τὸ συμβεβηκότος, ὅλον ὅτι ἡ ἱατρικὴ τὸ ὑγιεῖν ἐστὶν ὅ καὶ ἔστιν ἐπιστήμη, καὶ ὅ τὸ συμβεβηκότος τῷ ὑγιεῖν, ὅλον τὸ λευκῷ, ὅτω τῷ ὑγιεῖν συμβεβηκε λευκῷ εἶναι, ὅτω καὶ τῆς γεωμετρίας ἀληθὲς εἰπεῖν ὅτι τὸ μεγέθος καὶ χημάτος ἐστὶ καὶ ὅ τὸ βάρος ἢ τὸ θερμὸν ἢ ὅλως τὸ αἰσθητὸν. ταῦτα ἢ τῷ σώματι ὡς μὴ φυσικῶς καθ' αὐτὰ ὑπάρχει, ὡς δὲ μαθηματικῶς καὶ συμβεβηκότος. ὡς ὅτε τῶν αἰσθητῶν ἀπλῶς ὡς αἰσθητῶν εἰσιν αἱ μαθηματικά, ὅτε παντάπασιν ἐτέρων ἄλλων ὄντων παρὰ τὰ αἰσθητὰ, ἀλλὰ τῶν αἰσθητῶν μὲν, ὅχι ἢ δὲ αἰσθητὰ ἀλλ' ἢ μόνον μεγέθη εἰσὶ καὶ γραμμαὶ καὶ ἐπιφάνειαι. ἡ μὲν ἔν τῶν λεγομένων διάνοια αὕτη. καὶ δὲ τὴν λέγειν πολλὴν ἀσάφειαν ἐποίησε τὸ "ὅχι τὸ συμβεβηκότος, ὅλον ὅτι λευκῷ εἰ τὸ ὑγιεῖν λευκόν, ἢ δ' ἐστὶν ὑγιεῖν." λέγει δὲ ὅτι ὡς περ αἱ ἄλλαι ἐπιστήμαι τούτων εἰσιν ὡς εἰσιν ἐπιστήμαι καὶ πρὸς ὅ λέγονται ἀλλ' ὅ τῶν συμβεβηκότων αὐταῖς, καὶ σαφηνίζει τὸτο ἐπὶ τῆς ἱατρικῆς καὶ τῷ ὑγιεῖν, πρὸς ὅ αὕτη λέγειν, λέγων ὅτι ὅ τὸ συμβεβηκότος ἐστὶν ἡ ἱατρικὴ, ὅλον τὸ λευκῷ, εἰ τὸ ὑγιεῖν περὶ ὅ ἐστὶν ἡ ἱατρικὴ λευκόν ἐστὶν. ὅχι ἔστιν ἔν ἡ ἱατρικὴ τὸ λευκῷ, "ἢ δ' ἐστὶν ὑγιεῖν,"

τῷ τῆς ἀλλὰ καθὼ ἐστὶν ὑγιεῖν ἐστὶν αὐτῷ ἡ ἱατρικὴ, καὶ ὅ καθὼ λευκόν. ἡ ἔν ὅτως ἡ ὑπερβατικὴ ἀναγνωσκόν τὸ "ὅχι τὸ συμβεβηκότος, ὅλον ὅτι λευκῷ, εἰ τὸ ὑγιεῖν λευκόν, ἢ δ' ἐστὶν ὑγιεῖν," ὅτως. ὅχι τὸ συμβεβηκότος ἐστὶν ἡ ἱατρικὴ, καθὼ δὲ ὑγιεῖν ἐστὶν. ὅσα ἢ καθ' αὐτὸ τὸ ὑγιεῖν ὡς ὑγιεῖν, ὅχι ἔστι καὶ τὸ συμβεβηκότος, ὅλον τὸ λευκῷ, εἰ τὸ ὑγιεῖν λευκόν ἐστὶν. ἡ δὲ "ἀλλ' ἐκείνου ὅ ἐστὶν ἐκείνου, εἰ ὑγιεῖν ὑγιεῖν," ἡ δὲ "ἀλλ' ἐκείνου" ἀντὶ τὸ ὅλως. ἡ ἢ τὸ λεγόμενον, καὶ ὅλως ἐκείνου ἐπιστήμη ἐκείνου ἐστὶν ὅ ἐστὶ καὶ ὅ λέγειν εἶναι.

ὡς ἔν ἐπὶ τούτων "ὅτως" φησὶ "καὶ τὴν γεωμετρίαν." ὅχι εἰσιν συμβ. α. ε. ὡς ἐστὶ, μὴ ἐστὶ ὅ ἢ αἰσθητὰ." καὶ παρέλκει γε ἐν τῇ λέξει τῇ "ὅχι εἰ συμβεβηκεν αἰσθητὰ εἶναι" ἢ ὅ ἀποφασίς. ἔστι δὲ τὸ καταλλήλον τῆς λέξεως τοῦτον. ὅτω καὶ τὴν γεωμετρίαν, εἰ συμβεβηκεν αἰσθητὰ εἶναι ὡς ἐστὶ θεωρητικὴ, ὅχι ἔστι δὲ τούτω θεωρητικὴ ἢ ἐστὶν αἰσθητὰ, ὅδ' ἐστὶν αὐτὰ καθὼ θερμὸν ἢ βαρὺ ἐστὶν ἀλλὰ καθὼ μόνον μεγέθη. εἰ δὲ τὸ τὸ ὅτως ἔχει, ὅχι ἢ γεωμετρία ὅτ' ἀλλὰ τις τῶν μαθηματικῶν ἐπιστημῶν ἐστὶ τῶν αἰσθητῶν ἀπλῶς, ἀλλὰ τούτων μὴ ὅχι ἢ δὲ αἰσθητὰ ἐστὶν.

ἐν δὲ τῇ λέξει τῇ "ὡς καὶ ἢ μὴ κινεμένα καὶ ἢ ἐπίπεδα," ἀντὶ τὸ ὡς καθὼ αἰσθητὰ ἐστὶ αὐτῶν ἐπιστήμη καὶ καθὼ ἐπίπεδα, μὴ φυσικά. τούτω ἢ δὲ προσπακέαν.

ἡ δὲ "τὸτο δὲ τὸ ἀπλῶν ἐστὶν" ἴσον ἐστὶ τῷ τὸ δὲ ἐστὶν ἀπλῶν ὅσον τὸ μᾶλλον τὴν ἀκρίβειαν ἔχον. εἰ δὲ τις πάλιν ἐπιστήμη ἐξετάζει τι ἀμεγέθους, ἐν μεγέθει δὲ τὸ εἶναι ἔχον, ὡς αἱ ποσότητες (ἀμεγέθους ἢ ὅσα ἐν μεγέθει εἰσὶ), μᾶλλον ἐπιστήμη θεωρῶν αὐτὸ χωρὶς τῷ ἐν ὅ ἐστὶ μεγέθους. εἰ δὲ καὶ ἐν κινήσει ὅν ὡς αἰσθητὸν αὐτὸ θεωροῖ, μᾶλλον ἐπιστήμη αὐτὸ χωρὶς τῆς κινήσεως ἐνορῶν. ἀπλῶς περὶ ἢ μὴ κινεμένων τῷ κινεμένῳ, ὡς περ καὶ τὸ ἀκρωμάτιον τὸ κεχωρισμένον. ἀλλὰ καὶ περὶ κινεμένου τὴν ζήτησιν ποιεῖ, ἀλλὰ καὶ περὶ αὐτῆς τῆς κινήσεως, μᾶλλον ἐπιστήμη τῶς λόγους περὶ τῆς ἀπλῶς πωμματος. αὕτη δὲ ἐστὶ ὁμαλῆς. ὁμοίως δὲ, φησὶ, καὶ περὶ ἀρμονικῆς καὶ ὁπτικῆς. ὅτε ἢ ἡ ὁπτικὴ τὴν ὅψιν ἢ ὅψιν καὶ ὅλως τὸ τῆς ὁψέως εἶδος ἐπισκοπεῖ, ὅτε ὁ ἀρμονικὸς τὸ εἶδος τῆς φωνῆς.

ὡς περ, φησὶν, εἰ καὶ μὴ εἰσὶ τὰ μεγέθη καὶ τὰ σώματα χωριστά τῶν παθητικῶν ποιότητων, χωρίσαι δὲ τις αὐτὰ τὰ σώματα ἀλλὰ καὶ τὰ ἐπίπεδα καὶ τὰς γραμμὰς τῶν τοῦτων παθῶν τῷ λόγῳ, καὶ ἐπιβλέπει τίνα τούτους ὑπάρχει ἢ τοιαῦτα ἐστὶ, τῷ τῆς χωρίσας καὶ πᾶντι ἐξερημένῳ θερμότητων βαρυτήτων καὶ τῶν ὁμοίων, ὅδ' ἐν ψεύδεται, ἐπεὶ ὅδ' ἐν τῷ ἐδαφίῳ τῇ μὴ ποδίαῖαν ὡς ποδίαῖαν γράφον ψεύδει. ὅ ἢ ἐν τῇ προτάσει τὸ ψεύθος, ἀλλ' ἐν τῇ καταγραφῇ.

"ἄριστος — χωρίσας." ἐνσαφίν ἐνταῦθα κομίζομενη πρὸς τὴν αὐτὴν ὅδ' ἐστὶν διαλύει. ἡ δὲ ἐνσαφίς τοιαύτη. εἰ γὰρ, φησὶ, μὴ συγχωρεῖς εἶναι χωριστὸς ἀριθμὸς μὴδὲ χημάτα, περὶ μὴ ὄντων. οἱ μαθηματικοὶ διαλέγονται. ὅτε ἢ περὶ τῶν ἐν τοῖς σώμασι τοῖς αἰσθητοῖς διαλέγονται (ἐνύλη ἢ τὰ ταῦτα, εἰ δὲ μαθηματικοὶ περὶ αὐτὰ ἀνασρέφονται) ὅτε περὶ χωριστῶν, ἐπεὶ

μὴ ὅλως δίδως εἶναι χωριστά. λύνων ὅν ταύτην τὴν ἔνστασιν λέγει ὅτι περὶ μὴ ὄντων μὴ ἐνεργείᾳ δυνάμει δὲ ὄντων τὴν θεωρίαν ποιεῖν).

“ὅ δ’ ἔθετο ἐν ἀδιαίρετον,” τυτέστιν ὁ δὲ ἀριθμητικὸς προσελθὼν αὐτῷ ἔθετο καὶ ἔλαβε τὸ ἐν αὐτῷ ἐν ἀδιαίρετον, ἥτοι τὸ μοναδικόν αὐτῷ καὶ τὸ ἄτομον, καὶ θεωρεῖ τί τῷ τῷ ἡ ἀδιαίρετον συμβαίνει· ὁ δὲ γεωμέτρης τὸ φερόν αὐτῷ καὶ τὸ πᾶν διασπᾶν ἐπισκέπτεται κτλ.

“τὸ δυνατόν, ἥτοι τὸ τριχῇ διασπᾶν, τὸ ἐπ’ ἀπειρον διαιρετόν.

πρὸς Ἀρίστιππον ἀποτείνει διὰ τούτων. cod. Reg.

ἐν τούτοις ἀποτείνει πρὸς Ἀρίστιππον καὶ εἰ τις ἄλλος ἀπεσκορραύει τα μαθήματα. εἰ γὰρ πᾶν, φησὶν ὁ Ἀρίστιππος, ἐν ἀγαθῷ ἢ καλῷ ἔσκεν ἐργάζεσθαι, τὰ δὲ μαθηματικά ἔτε καλῷ ἔτε ἀγαθῷ ἐργάζεσθαι, τὰ μαθηματικά ἄρα ἔκ εἰσιν. καὶ φησὶ τὸ χρησίμῳ μὴ ὅν καὶ συμφέροντος τῷ ἐν τοῖς (πρακτοῖς τῷ τῷ γὰρ νῦν ἀγαθόν 15 καλῶν, μὴ μετεῖναι τοῖς μαθήμασιν), ἐπεὶ μὴδὲ τὴν ἀρχὴν πολιτικῇ τις ἐξίς ἢ ἡ μαθηματικῇ· περὶ γὰρ τὴν πολιτικὴν ἔξω τὸ ὡς πρακτὸν καὶ ὡς συμφέρον ἀγαθόν ἐστιν· τὸ μόνον καλῷ μαλιστα ἐστὶ ἡ μαθηματικῇ, περὶ τὰ σύμμετρα καὶ εὐτακτα καὶ ὠρίσματα διατρέψα κτλ.

τὸ δὲ “εἰ γὰρ καὶ μὴ ὄν. τὰ δ’ ἔρ. κ. τ. λ. δ.” ἀντὶ τούτου, εἰ μὴ λήγουν ἐν τοῖς συμπεράσμασι τὸ καλόν, δεκνύσιν δὲ τὸ καλῷ ἔργον· ἔργον γὰρ καλῷ τὸ σύμμετρον καὶ τὰ ὅμοια. ὁ δὲ τούτο δὴ ὑποληπτέον ὡς ὁ λέγουσι περὶ τῷ καλῷ.

καὶ ἐπεὶ ὁ Πλάτων ἀριθμὸς εἰδητικὸς ἐκάλει τὰς ιδέας ἐπὶ μαθηματικῶν τοῖς Πυθαγόρειοις, πρότερον, φησὶν, ὡς ιδέας αὐτὰς ἐξετάσωμεν μὴ συνάπτοντες μὴδὲ μεμνημένοι μὴδ’ ὅλως ἀναλογιζόμενοι εἴτε εἰσὶν ἀριθμοὶ τὰ εἶδη εἴτε καὶ μὴ, ἀλλ’ εἰς αὐτὴν τὴν ἔννοιαν ἐλθόντες καθ’ ἣν ιδέας εἶναι ὑπέλαβον, ἐπισκεπτέον εἰ δυνατόν εἶναι ιδέας. ζητήσει γὰρ μὴ ταῦτα εἰ καὶ ἀριθμοὶ εἶναι εἰδητικοὶ δύνανται.

ὁ δὲ Σωκράτης ιδέας μὴ εἶναι ἔλεγε, περὶ μόναν δὲ τὰς ἡθικὰς ἀρετὰς διατρέβει. καὶ ὅτος πρῶτος ἐξήγησεν ὁρισμὸς λαμβάνειν τῶν καθόλου, οἷον τῆς καθόλου σωφροσύνης, τῆς καθόλου δικαιοσύνης καὶ τῶν ἄλλων ἀπασῶν.

“ὠρίσατό πως,” τυτέστιν μαλακῶς καὶ ὡς ἔτυχεν.

καιρὸν ἔλεγον οἱ Πυθαγόρειοι τὴν ἐπτάδα, ὅτι κατ’ αὐτὴν γίνονται τοῖς ἀνθρώποις αἱ ἡλικίαι. . . ἔλεγον γὰρ καὶ τὴν ἡλίον τὸ καιρὸν ὅντα ποιητὴν ἐν τῇ ἐβδόμῃ σφαίρᾳ εἶναι, καὶ αὐτῆς τῆς ἀπλανὸς καταριθμημένης· πρὸ γὰρ τῆς σεληνικῆς σφαίρας τὴν ἡλιακὴν ὅταν ἐδόξαζον εἶναι. cod. Reg.

δικαιοσύνη γὰρ, φασὶν, ἐστὶν ἀριθμὸς ὁ διαιρῶν τὴν δεκάδα ὅλως, καὶ τὰ λοιπὰ ὁμοίως. ἀλλ’ ὅταν μὴ ὅλως· ὁ δὲ Σωκράτης, φησὶν, ἐπὶ λόγῳ ἐξήγειρε τὸ τί ἐστὶ καὶ τὸς ὁρισμὸς.

ὡς δὲ δυνάμει ἀναντία περὶ τὸ αὐτὸ συλλογίζεσθαι, οἷον ὅτι ἡ ἡδονὴ ἀγαθόν ἐστι καὶ πάλιν ὅτι ἡ ἡδονὴ κακόν ἐστι, καὶ ὅτι τῶν ἐναντίων ἡ αὐτὴ ἐπιστήμη.

οἱ δὲ περὶ Πλάτωνα ἐχώρισαν καὶ τὰ τοιαῦτα ιδέας κατωνόμασαν· ὡς συμβαίνει αὐτοῖς πάντων καὶ ὅλως ὡς ἐβέλοντο ιδέας

εἶναι. εἰ γὰρ κατ’ αὐτοὺς ὅπου ἐν ἐπὶ πολλῶν καὶ καθόλου ἔτερον τῶν μερικῶν νοεῖν, τούτων εἰσὶν ιδέαι, ἔξαι καὶ τῶν πρὸς τι καὶ τῶν οἰκῶν καὶ ἄλλων πολλῶν ιδέαι, ὡς ιδέας εἶναι ἐβέλοντο. ταῦτα μὴ δὴ μέχρι τῆς λέξεως ταύτης καὶ τὴν ἐμὴν σεσαφηνίσαι δύναμιν, ἀπὸ δὲ τῆς λέξεως τῆς “καὶ παραπλήσιον ὥσπερ ἂν εἴ τις ἀριθμῆσαι βεβημένος” ἕως τῆς “ἀλλὰ — τοῖς θεωρημένοις” (c. 5 exte.) τὰ αὐτὰ ἐξιν ἀπαρράλλακτως τοῖς ἐν τῷ μετρίῳ Α λεγομένοις, πλην τῆς λέξεως τῆς “εἰ δὲ τὰ μὴ ἄλλα τὸς κοινὸς λόγους ἐφαρμόττειν θήσομεν” ἕως τῆς “ἢ πᾶσιν ὑπάρξει τοῖς εἶδεσιν ὡς γένος” (c. 4 exte.): διὰ ταύτην μὴ σαφηνώμεν, ἐκείνων δὲ τὴν σαφηνίαν ἐκ τῶν ἐν τῷ μετρίῳ Α χολῶν θηράζω χρή.

ἀντὶ τούτου συνώνυμον ὁ Ἀλέξανδρος. δυνατόν δ’ ἐστὶ καὶ ὡς 1079 α ἔχει τὴν λέξιν παραλαμβάνειν· ὁμώνυμος γὰρ ἐκείνη τῶν ιδεῶν τοῖς αἰδητοῖς καὶ μὴδὲν τι κοινῶς ταῖς τοῖς (αἰδῶν γὰρ) εἰ μὴ μόνῳ τῷ ὀνόματι. cod. Reg.

βέλοντο γὰρ τὴν δυνάμει πρῶτην εἶναι· συνάγει δὲ μὴ τὴν 1079 α 15 δυνάμει ἀλλὰ τὴν ἀριθμὸν εἶναι πρῶτον.

ἀλλὰ δεῖ μετέχειν ἢ μὴ λέγοντο καὶ ὑποκειμένον ἀλλὰ καθ’ 1079 α αὐτά. παρέθετο δὲ τὸ καὶ συμβεβηκὸς παράδειγμα τὴν δυνάμει 27.

ταύτην γὰρ λέγει διπλάσιον, ἵνα δείξῃ ὅτι τὸ καὶ συμβεβηκὸς μετέχειν ὁ συνίστησιν ὅσῳ, εἰ μὴ τὸ καθ’ αὐτό, ὁ λέγει μὴ καθ’ ὑποκειμένου.

“εἰ δὲ τὰ μὴ ἄλλα τὸς κ. λ. ἐφαρμόττειν θήσομεν τοῖς εἶδεσιν.” εἰπὼν ὅτι εἰ τὸ αὐτὸ εἶδος καὶ ἡ αὐτὴ φύσις ἐστὶ τῆς αὐτο-

δυνάμει καὶ τῆς αἰδητῆς δυνάμει καὶ τὸ αὐτοανθρώπου καὶ τὸ αἰδητῆς ἀνθρώπου, ἔξαι καὶ τρίτη δύναμις καὶ τρίτος ἄνθρωπος, εἰ δὲ μὴ τὸ αὐτό, ὁμώνυμον ἂν εἴη, λέγει ὅτι, εἰ δὲ τὰ μὴ ἄλλα τὰ λεγόμενα καὶ τῶν αἰδητῶν κύκλων, οἷον τὸ χῆμα, τὸ ἐπίπεδον καὶ τὰ λοιπὰ μέρη τῶν λόγων, ἐφαρμόζω θήσομεν καὶ τῷ αὐτοκύκλῳ (τῷ 30 τῶν γὰρ εἶπεν αὐτὸν τὸν κύκλον), εἰ δὲ καὶ τὰ μέρη τῶν ὁρισμῶν μὴδὲν διαφέρειν τὰ αἰδητὰ καὶ τὰς ιδέας αὐτῶν φήσομεν, τὸ δ’ ὅτι ἐστὶ προσεθήσει, τυτέστιν παράδειγμα ἐν τῶν αἰδητῶν, ἵν’ ἢ τῷ μὴ αἰδητῷ κύκλῳ ὁρισμὸς χῆμα ἐπίπεδον ὑπὸ μιᾶς γραμμῆς περι-

χόμενον, πρὸς ἢν ἀφ’ ἑνὸς τῶν ἐντὸς τῷ κύκλῳ σημείων πᾶσαι αἱ 35 προσπίπτουσιν ἴσαι ἀλλήλαις εἰσὶν, τῷ δὲ αὐτοκύκλῳ αὐτὸς τε ὅλος ὁ ὁρισμὸς καὶ προσέτι τὸ παράδειγμα ἐν τῶν αἰδητῶν κύκλων, καὶ πάλιν τῷ μὴ αἰδητῷ ἀνθρώπῳ τὸ ζῶον πεζὸν δίσκον, τῷ δὲ αὐτοανθρώπῳ τὸ ζῶον πεζὸν δίσκον, παράδειγμα ἐν τῶν αἰδητῶν ἀνθρώπων, — εἰ ὅν τούτο φήσιν τὸ εἶναι ταῖς ιδέαις προσεθῆναι τὸ εἶ-

40 ἔστι παράδειγμα, οἷον ἀνθρώπου ἢ ἵππου ἢ ὅτι ἂν εἴη, καὶ καὶ τούτο μόνον διαφέρειν αὐτὰς τῶν αἰδητῶν εἰπωσι, σκοπεῖν εἶναι φησὶ μὴ κενὸν ἢ τὸ λεγόμενον. . . λέγει μέσον τὸ σημείον, ἀφ’ ὅτου πᾶσαι αἱ προσπίπτουσιν ἴσαι ἀλλήλαις εἰσὶν ἢ πᾶσιν· πάντα γὰρ τὰ ἐν τῇ ιδέᾳ κατ’ αὐτὸς ὁσὶ καὶ ιδέαι κτλ.

“πάντων δὲ μαλιστα” καθὼς καὶ ἐν τῷ μετρίῳ Α ἔλεγε. . . 1079 α 12 τὰ δὲ λοιπὰ εὐρέθησαν ἐν τῷ μετρίῳ Α.

“ἀλλὰ μ. ἐδὲ πρ. τ. ἐπ.” καὶ γὰρ ἐπιστήμαι ὁρισμοὶ ὑπάρχουσιν, 1079 α οἱ δὲ ὁρισμοὶ τῶν συντεταγμένων εἰδῶν, ὅταν δὲ τὰς ιδέας ἔξαι- 15.

αὐτοδυναμία ἔχει τὴν αὐτοδυναμίαν· αἱ δὲ πάλιν δευτέρως γε-
γεννηται τρεῖς μονάδες ὡς ἐξ ὕλης μὴ καὶ αὐτῇ τῆς ἀόριστος δυάδος,
αὐτὸς δὲ τῷ αὐτοσθένος πεποιθήσασιν τὴν αὐτοτριάδα. ὁμοίως καὶ ἐπὶ
τῆς αὐτοτριάδος καὶ τῶν λοιπῶν ἀποφαίνοντι, καὶ ὅ φασιν ὅτι ὁμοει-
δῆς εἰσὶν αἱ ἐν τῇ αὐτοδυναμῇ μονάδες ταῖς ἐν τῇ αὐτοτριάδι καὶ
αὐτῇ ταῖς ἐν τῇ αὐτοτετραδί (ἡ γὰρ καὶ συντιθέμεναι αἱ ἐν τῇ αὐτο-
δυναμῇ ταῖς ἐν τῇ αὐτοτριάδι ἀπεγένηνται ἂν τινα ἀριθμέν), ἀλλ'
ἐνομοειδέως τὰς ἐν τῇ αὐτοδυναμῇ καὶ ἄλλας τῶν ἐν τῇ αὐτοτριάδι
ὑπῶν ἔλεγον. ταῦτα εἰπὼν λέγει, πάντες μὲν ἔν τῷ ἀριθμῷς μο-
ναδικῶς καὶ ἀμεγέθους καὶ ἀμερεῖς εἶναι λέγουσι, πλὴν τῶν Πυθαγο-
ρέων τῶν τ' ἐν ἀρχῇ καὶ χορηγεῖον τῶν ὄντων καὶ μέγεθος ἔχειν λε-
γόντων.

καὶ εἰ ἀσύμβλητον, καὶ ποῖον τῶν ῥηθέντων τρόπων;
συλλογίζεσθαι ὅτι δυνάμει ὅπως. αἱ ἰδέαι ἐκ τῷ ἑνὸς καὶ τῆς
ἀόριστος δυάδος παρ' αὐτοῖς ὑφίστανται. τὰ ἐκ τῷ ἑνὸς καὶ τῆς ἀόριστος
δυάδος ὑφίσταμενα ἀριθμοὶ εἰσιν. αἱ ἰδέαι ἄρα ἀριθμοὶ εἰσιν...
τὸ δὲ "κ. αἱ ἀρχ. κ. τ. γ. λ. τ. ἀρ. εἶναι" ἀντὶ τῷ καὶ αἱ ἀρχαὶ
καὶ τὰ χορηγεῖα τῶν ἀριθμῶν παρ' αὐτοῖς ταῦτα εἶναι λέγοντι, τό-
τε καὶ καὶ ἡ ἀόριστος δυάς. τὸ δὲ "τάξαι τε ὅτε πρ. ἐνθ. ἀρ. αὐτ. δ.
ὕ." εὐλόγως εἶρηται· εἰ γὰρ ἐξω οἷον φέρε ἡ αὐτοτριάς ὁ αὐτοάν-
θρωπος, πῶς οἷον τε ἡ πρότερον καὶ ὕστερον αὐτὴν λέγειν τῆς αὐτο-
τριάδος; εἰ δὲ ὑπῶν τῶν ἰδεῶν ἀνάγκη αὐτάς ἀριθμῶς εἶναι, εἰ
μὴ εἰσιν ἀριθμοὶ αἱ ἰδέαι, ὡς δέδεικται, ὁλῶς ἔκ εἰσιν.

τὸ δὲ "ἅμα γ. αἱ ε. τ. δ. τ. πρ. μ. γεννῶντι" ἔκ ἐστι κατα-
σκευαστικόν, ὡς ἂν τῷ δόξειεν διὰ τὴν γὰρ σύνθεσιν, τῷ ὅτι ἔκ
ἑκαὶ ἡ δυάς πρώτη ἐκ τῷ ἑνὸς καὶ τῆς ἀόριστος δυάδος, εἴτα ἡ τριάς,
ἀλλὰ πρῶτον ἐξ ἐπιχείρημα τῶν δεκνύντων μὴ εἶναι πάσας τὰς
ἐν ταῖς εἰδητικαῖς ἀριθμοῖς μονάδας ἀσύμβλητους. ἐκ διαίρεσεως
δὲ δέκνυται τοιαύτης ὅτι ἔκ εἰσιν αἱ πᾶσαι μονάδες ἀσύμβληται·
ἡ γὰρ εἰσιν ἀσύμβληται ἡ ἅμα γίνοντι ἐκ τῷ ἑνὸς καὶ τῆς ἀόριστος
δυάδος αἱ ἐν τῇ αὐτοδυναμῇ μονάδες καὶ αἱ ἐν τῇ αὐτοτριάδι τριά-
δες καὶ αἱ τῶν ἄλλων ἀριθμῶν ἑκαζαί· ἡ πρῶτον μὲν γίνεσθαι ἡ μία
μονάς, εἴτα ἡ ἑτέρα, καὶ τότε συντιθέσθαι καὶ ἀποτελεῖσθαι τὴν αὐτο-
δυναμίαν. ἀλλ' ἐὰν ἅμα γεννῶνται αἱ ἐν τῇ δυάδι τῇ πρώτῃ ἔχει τῇ
αὐτοδυναμῇ μονάδες καὶ αἱ ἐν τῇ αὐτοτριάδι καὶ αἱ ἐν τοῖς ἄλλοις
ἀριθμοῖς, ἔκ ἐσοντι ἀσύμβληται ἀλλὰ συμβληταὶ καὶ ἀδιάφοροι·
τὰ γὰρ ἅμα ἐκ τῶν ἀρχῶν γεννώμενα, ὡς καὶ αὐτοὶ φασιν, ἀδιά-
φορα ἐξω. ψευδὸς ἄρα τὸ πάσας λέγειν ἀσύμβλητους· εἰ γὰρ καὶ
τὰς ἐν τῇ δυάδι λέγοι τις μονάδας ἀσύμβλητους εἶναι πρὸς τὰς ἐν
τῇ τριάδι, ὅπερ καὶ αὐτὸ ἀδύνατον δείξει, ἀλλὰ πρὸς ἑαυτάς αἱ ἐν
τῇ αὐτοδυναμῇ ἔκ ἐσοντι ἀσύμβληται. ὁμοίως ὅτι αἱ ἐν τῇ αὐτο-
τριάδι. ὡς οὖν δεῖ τῆς λέξεως τῆς "ἅμα γὰρ αἱ ἐν τῇ δυάδι τῇ
πρώτῃ μονάδες γεννῶνται" ἔξωθεν προσυπακύνειν τῷ ἀδύνατον δὲ
πάσας εἶναι τὰς μονάδας ἀσύμβλητους· εἴτα ὡς προσκατασκευα-
στικόν τῷ ἀδύνατον πάσας εἶναι τὰς μονάδας ἀσύμβλητους ἐπα-
γεῖν τὸ "ἅμα γὰρ αἱ ἐν τῇ δυάδι τῇ πρώτῃ μονάδες γεννῶνται."
ἀλλὰ καὶ ταύτῃ τῇ λέξει ἁλλοίπει ὁ ἡ σύνδεσμος· ἔδει γὰρ ὅπως
εἶναι γεγραμμένον "ἡ γὰρ ἅμα αἱ ἐν τῇ δυάδι τῇ πρώτῃ μονάδες

γεννῶνται" (ἐρεῖ γὰρ προῖον) "ἡ ἔκ ἅμα." ὡς σαφές ἐστι ἂν ἡν ἡ
λέξις εἰ ὅπως εἶχεν· ἀδύνατον δὲ πάσας εἶναι τὰς μονάδας
ἀσύμβλητους· ἡ γὰρ αἱ ἐν τῇ δυάδι τῇ προηγούμενῃ μονάδες γεν-
νῶνται ἅμα ἡ ἔκ ἅμα. ἀλλὰ τὰ μὲν τῆς λέξεως ὅπως ἔχοντες ἔχον
οἷμαι τοιαῦτα· αὐτὸς δὲ μέμνηται καὶ ῥημάτων τῷ Πλάτῳ λέγων
"εἴτε ὡς περὶ ὁ πρῶτος εἰπὼν, ἐξ ἀνίσων γὰρ ἰσαδέντων ἐγένοντο,"
δεικνύς ὅτι κατ' ἐκεῖνον ἕκαστος τῶν ἀριθμῶν πᾶς γεννᾷ ὑπὸ τῶν
ἀρχῶν, καὶ ἔχει πρῶτον μὲν ἡ μία μονάς ὕστερον δὲ ἡ ἄλλη· αὐτὸς
δὲ διὰ τὸ πλῆρες τῆς διαίρεσεως ἐπισκέπτεται καὶ τὸ λοιπὸν τὸ λέγειν
ἡ ἔκ ἅμα. τὸ δὲ "ἐξ ἀνίσων γὰρ ἰσαδέντων" τοῦτον ἐξω. δοκεῖ
ὁ Πλάτων λέγειν ὅτι ἐπειδὴ ἐκ τῆς ἀόριστος δυάδος, ἥτις καθὸ
ἀόριστος ἀνισὺς ἐξω, οἱ ἀριθμοὶ γίνονται, ἀνισοὶ εἰσιν, ἰσαδένοντι δὲ
ὑπὸ τῷ ἀρχικῷ ἑνός· ὡς ἐπειδὴ ἅμα γεννῶνται, ὁ γὰρ ὡς ἀδιά-
φοροι εἰσιν. εἰ δὲ ἀσύμβλητοι ὑπῶν τῶν ἐν τῇ δυάδι μονάδων
ἐξ ἐν αὐτῶν ἡ μὲν πρότερα ἡ δὲ δευτέρα (ὅ γὰρ δὴ ἅμα ἀδιάφοροι καὶ
ἀσύμβλητοι ὕσαι ἀπὸ τῶν ἀρχῶν προῖασι), καὶ ἡ αὐτοδυναμῇ προ-
τέρα μὲν ἔξαι τῆς νεωτέρας μονάδος, νεωτέρα δὲ τῆς προτέρας.
μῆτις γὰρ ἐξαι τῶν δύο μονάδων· ὡς περὶ γὰρ τὸ οἰσμελὲς τῷ μὲν οἷον
γλυκύτερον τῷ δὲ μέλιτος ἀγλυκύτερον ἐξω, ὅπως καὶ ἡ δυάς
ὑτέρα μὲν τῷ πρώτῳ μέρους ἑαυτῆς πρεσβυτέρα δὲ τῷ δευτέρῳ. εἰ
δὲ τῷτο, συμβαίνει τῆς αὐτοδυναμῆς εἶναι τὴν προγεγονυῖαν αὐτῆς
μονάδα πρεσβυτέραν αὐτῆς. ἀλλ' ὅθεν κατ' αὐτὸς πρότερον τῆς
αὐτοδυναμῆς, εἰ μὴ τὸ αὐτὸν καὶ ἡ ἀόριστος δυάς.

ταῦτα εἰπὼν ἐνστασὶν τινα πρὸς ἑαυτὴν ἐπάγει διὰ τῷ "ἀλλ' 1081
ἐκ τῆς δυάδος τῆς πρώτης καὶ τῆς ἀόριστος δυάδος ἐγένετο ἡ τε- 21.
τριάς." ὁ δὲ φησὶ τοῦτον ἐξω. ἀλλ' ἐκεῖνος ἐκ τῆς αὐτοδυναμῆς
(ταύτην γὰρ καλεῖ πρώτην δυάδα) καὶ τῆς ἀρχικῆς δυάδος, ἢ
ἀόριστος καλεῖ δυάδα, ἀπετέλῃ τὴν τετράδα, ὅ συντιθέσθαι αὐτάς
ὅτι καὶ πρότερον αὐξοντες, ἀλλὰ τῆς ἀόριστος δυάδος διπλασιασμένης
τὴν αὐτοδυναμίαν καὶ ὅπως ἀποτελέσθαι τὴν τετράδα, ὡς ἔκ ἐκ τῇ
ἐκείνῃ ἀριθμὸν καὶ πρότερον ἀποτελεῖν. ταῦτα ἑαυτῷ ὡς περὶ ἐν-
στασιν κομίσας λύει τὴν ἐνστασιν γοργῶς καὶ ἀσαφῶς διὰ τῷ "δύο
δυάδες παρ' αὐτὴν τὴν δυάδα." δύο ἔν, φησὶν, εὐρίσκοντι ἐν τῇ
αὐτοτετραδί δυάδες παρ' αὐτὴν τὴν δυάδα, τυτέστι παρὰ τὴν
αὐτοδυναμίαν. ἀλλὰ τὸ μὲν τῆς λέξεως τοῦτον· ὁ δὲ λέγει, τοῦτον
ἐξω. ἀλλὰ χρηὶ προσυπακύνειν τῷ ἀλλ' εἰ καὶ μὴ καὶ πρότερον
αἰρῶντι τὸν ἀριθμὸν ἀποτελεῖν, ἀλλ' ὅτι ἐν τῇ αὐτοτετραδί δύο
δυάδες ὁμολογῶσιν εἶναι παρὰ τὴν αὐτοδυναμίαν, ὡς ἐσοντι τρεῖς
εἰδητικῆς δυάδες καὶ ὅ μίαν· μία μὲν ἡ αὐτοδυναμῇ καὶ αἱ ἑτέροι δύο αἱ
ἐν τῇ αὐτοτετραδί κατὰ.

μῆτις δὲ εἶπε νῦν τὴν κρᾶσιν.

καὶ ἐπεὶ αἱ ἰδέαι παραδείγματα ἐξαι τῶν ἐν ταῖς ζώων, ἔξαι 1082
κατὰ ταῦτα ζῶον ἐξ ἀνθρώπου καὶ ἵππου καὶ βοῦς συγκείμενον· τὴν 21.
γὰρ ἐξαι δηλωτικόν τὸ "ὡς δὲ ἔλεγον ὅτι κ. ω. ἰδ. α. τ. ο. σ. 1082
ἔξαι ἐκ ζῶων." ἀλλ' ἐπειδὴ ἔχει τινα ἀσάφειαν ἡ λέξις, σα-
φηνίσαν καὶ ἐπὶ αὐτὴν. οἷμαι δὲ χρῆσθαι ὑποστρεφῶν εἰς τὸ "τὰ
ζῶα," εἴτα ἐπάγειν τὸ "φαίη τις συγκείσθαι ἐκ ζῶων." καὶ εἴη
ἂν τὸ λεγόμενον τοῦτον· ὡς εἰ ἰδέαι ἐξ ἰδεῶν σύγκεινται, καὶ τὰ

L11112

ἐνταῦθα πράγματα, ὧν φασὶν εἶναι τὰς ἰδέας, συγκείμενα
ἔξαι κτλ.

1082² ἑλλειπῶς δὲ (εἴρη?), καὶ εἴη ἂν τὸ πληρὲς τοῖσιν· τίνα γὰρ
10. αἰτίαν ἔξει λέγειν ὁ φάσκων ἀδιαφόρους εἶναι τὰς ἐν τῇ αὐτοδεκάδι
δυνάδας ἴσας ὕσας ἀλλήλαις; καὶ τότε προσπακυστέον τῷ τὰς δὲ 5
ἐν τοῖς ἄλλοις ἀριθμοῖς ἴσας μὴ διαφόρους δέ.

1082² ἔπειτα ὁ μόνον τῷτο ἔξαι, ἀλλὰ καὶ ἕτερον ἔφη, ὅπερ διὰ
13. τῷ "τε" συνδέσμου ἠνέξατο. καὶ τί τὸ ἐπόμενον, ἐπάγει λέγων "καὶ
πότερον" κτλ.

1082² καὶ τῷτο μὴ ὀρθῶς καὶ ἀκολούθως ἐαυτοῖς φασὶν οἱ τὸν ἀριθμὸν 10
24. τῶν ἰδεῶν ἐκ διαφερουσῶν μονάδων συνεστάναι λέγοντες, ἵνα μὴ
ἐκ διαφόρων ἰδεῶν τὴν ἰδέαν ποιεῖν ἀναγκασθῶσιν· ἔκαστον γὰρ εἶδος
ἐν ἐξαι κατ' αὐτὸς καὶ ἀπλῶν... ἀλλὰ πρὸς μὴ τὴν ἐαυτῶν ὑπό-
θεσιν ὀρθῶς λέγουσιν, ἀπλῶς δὲ ἐκ ὀρθῶς. τὸ δὲ "διὰ καὶ τὸ ἀρ-
ῥωτος" ὑπερβατικῶς ἀναγνωστέον ὥδε· διὰ καὶ τὸ ἀριθμεῖσθαι ἀναγκ- 15
καῖον αὐτοῖς ὅτω λέγειν ἐν δύο, μὴ προσλαμβάνομένη πρὸς τῷ
ὑπάρχοντι ἐν τῇ ἀριθμῷ ἄλλῃ ἐνός· καὶ γὰρ καὶ τὴν δεῖ προσπα-
κύνειν.

1083² ὁ μὴ Ἐφέσιος τὸ "τῷ πληθεῖ" ἀντὶ τῷ τῷ μήκει ἐρμηνεύει.
6. εἴ τις ὡς ἔχει τὸ ῥῆτον ἐρμηνεύσει μὴ κατὰ τι παραθραύων τὴν λέ- 20
ξιν· εἰ γὰρ ἀσύμβλητοι, φησὶν, εἰσὶν αἱ μονάδες, συμβήσεται τὰς
ὑσας ἴσας κατ' αὐτὸς τὸν πληθός, οἷον αἱ τύχη τρεῖς καὶ ἄμφω ἢ τέτταρες,
διαφέρειν ἀλλήλων. cod. Reg.

1083² ὅθεν γάρ, φησὶν, οἷον τε ταῖς μονάσιν ὑπάρχειν πάθος ἀμε-
9. ρέσειν ὕσας, ὅπερ, φησὶν δὲ τὸ τὰ ἀμερῇ μὴ ἔχειν πάθος, κάλ- 25
λιστα ἐν τῷ τρίτῳ τῆς περὶ Οὐρανῷ (c. 8) δέδεικται πραγματείας·
ἐν γὰρ ταῖς μονάσιν ποιότητα ἐκ οἷον εἶναι, ἐν δὲ τοῖς ἀριθμοῖς
ὑπάρχει μὴ ποιῶν, ἀλλ' ὕστερον τῷ ποσῷ.

1083² ἔτι, φησὶν, ὅτε ἀπὸ τῷ ἀρχικῷ ἐνός ὅτε ἀπὸ τῆς ἀρχικῆς
13. δυνάδος (αὐτὴ δὲ ἐστὶν ἡ ἀόριστος) ταῖς μονάσιν κατ' αὐτὸς ποιότητα δια- 30
φέρειν γένοιτο· τὸ μὴ γὰρ ἐν ἀποιοῦν, ἢ δὲ ἅμα ποσῷ καὶ ποιῷ αἰτία.

1083² "ὅντα" δὲ εἶπε τὰς ἰδέας· ὅντα γὰρ κυρίως τὰς ἰδέας εἶναι
14. ἔλεγον οἱ τῶν ἰδεῶν προστάται· τὰ γὰρ ἐνταῦθα ὁμοιότητος ὅντα καὶ
κατ' αὐτὸς συμβεβηκός ὅντα καλέσειεν ἂν τις, φασὶν.

1083² εἰ δὲ μὴ τὴν αἰτίαν τῆς διαφορᾶς εἰπεῖν δύναται, ἀπλῶς καὶ 35
15. ἐναντίως εἰπάτωσαν τίνα λέγουσιν εἶναι τὴν τῶν μονάδων δια-
φοράν.

1083² Σπεύσιππος καὶ Παιονοκράτης. cod. Reg.

20. τῶν περὶ ἀριθμῶν εἰπόντων οἱ μὴ δύο ἐποίησαν αὐτὸς καὶ διέκρι-
1083² 1. νον, ὥσπερ ὁ Πλάτων (σαφῶς γὰρ ὅτι τὸν μαθηματικὸν ἕτερον 40
εἶναι λέγει τῷ εἰδητικῷ), οἱ δὲ ἕνα τὸν μαθηματικόν, ὥσπερ τινὲς
τῶν Πυθαγορείων· οἱ δὲ ἐγίνωσκον μὴ ἀμφοτέρους καὶ τὸν εἰδητικόν
καὶ τὸν μαθηματικόν, ἵνα δὲ ἐποίησαν, ὥσπερ Σπεύσιππος καὶ Παιονο-
κράτης.

1083² λέγουσι γὰρ τὸν βωμίσκον καλέμενον ἀριθμὸν, ὃν ἐκ τῶν πα- 45
10. λαῶν βωμῶν ὅπως ὀνομάζεσθαι φησὶν ὁ Νικόμαχος ἐν τῷ β' τῆς
'Αριθμητικῆς, σῶμα καὶ ἐκ τούτου τὴν τριχῇ διαστατὴν ἅπαν συγκείμεν
δοξαζούσιν, τὴν δὲ τὸν ἀριθμὸν πῦρ διὰ τὸ τετράγωνον. cod. Reg.

πολλὰς γὰρ εὐθύνας ἔδωκεν ἢ τὰ ἄτομα μεγέθη εἰσάγοντα 100
δόξα. ἀλλὰ καὶ ἡ Παιονοκράτης ἀπόφασις ἢ τὰς ἀτόμους εἰσάγουσα 11
γραμμὰς αὐτάρκους καὶ αὐτὴ τῷ Ἀριστοτέλει ἠλεγε.

τὰ γὰρ θεωρήματα καὶ τὰ συμβαίνοντα τοῖς ἀριθμοῖς προ- 100
σάπτει τοῖς σώμασιν, ὡς ἐκ τῶν ἀριθμῶν ὄντων τῶν σωμά- 11
των· ὑπολαμβάνοντες γὰρ ὅτι ἐκ τῶν ἀριθμῶν εἰσὶν (ἐκ γὰρ τῷ
βωμίσκῳ τῷ δέκα τὸ ἀπλῶς σῶμα εἶναι ἔλεγον, ἐκ δὲ τῷ ὅντι
τὸ πῦρ, ἐκ δὲ τῷ τρισκαίδεκα τὸν ἀέρα καὶ ἐκ τῷ ἐννέα τὸ ὕδωρ),
ὑπολαμβάνοντες δὲ τῷτο ὅθεν ἔφασκον διαφέρειν τὰ τῷ βωμίσκῳ
καθ' αὐτὸ ὑπάρχοντα ἐπ' αὐτῷ θεωρεῖν ἢ ἐπὶ τῷ ἐξ αὐτῷ σώμα-
τος· ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων. εἰ γάρ, φασὶν, συνέβη τῷ ὅντι
ἀριθμῶν εἶναι τετράγωνον πρῶτον μέσον ἔχοντα (τὸ δὲ μέσον
ἔχοντα πρόσκειται) διὰ τὴν τῆς μονάδος μεσιτείαν τὴν ἐν κατὰ πε-
ρισσῇ εὐρισκομένην), εἰ δὲ ὁ ἐννέα τετράγωνός ἐστι πρῶτος ἔχων
μέσον, καὶ τὸ ὕδωρ τοιοῦτόν ἐστι, καὶ μᾶλλον ἐπὶ τῷ ὕδατος τῷτο χρεῖ
θεωρεῖν ἢ ἐπὶ τῷ ἐννέα· ὥς δέδεικται ὅτι ἐξ ἀριθμῶν τὰ αἰδητὰ
ἐποῖν. καὶ συμπεραίνει λέγων "εἰ τοίνυν" κτλ.

ὥς δια τῷ "ὡδὲ μὴ τῷ ἐνός εἰς τὸν ἀρτίον πίπτοντος" τῷ τῷ 100
πρῶτῳ καὶ ἀσυνθέτῳ γένεσιν ἠνέξατο· διὰ δὲ τῷ "ὡδὲ δὲ τῆς 11
δυνάδος ἐμπιπτόσης ὁ ἀφ' ἐνός διπλασιαζόμενος" τῆς τῷ ἀρτί-
κας ἀρτίῳ γενέσεως μέμνηται. ἐξαι δὲ τὸ λεγόμενον τοῦτο. τῆς
δυνάδος ἐπὶ τὸ ἐν πολλαπλασιασθείσης γίνεσθαι πάλιν ὁ δύο (ὅτι μὴ
μία δύο), τῆς δὲ δυνάδος εἰς ἐαυτὴν ὁ τέτταρα. πάλιν δὲ τῆς
αὐτῆς δυνάδος εἰς τὸν τέτταρα ὁ ὀκτώ, εἰς δὲ τὸν ὀκτὼ ὁ ἐκα-
δεκα. καὶ ὁμοίως ὁδεύοντα τὸν ἀρτίκας ἀρτίον γενεῖ· τῷτο γὰρ
εἶπεν ἀφ' ἐνός διπλασιαζόμενον κτλ.

καίτοι ὅτε κατ' λόγον ἐνδέχεται ἀπειρόν τι εἶναι, ὡς πολλὰ 100
δεδείκται, ὅτε κατ' αὐτὸς τῶν αὐτῶν θέσιν τε καὶ ὁδεύει. μέχρι δεκάδος
αὐτοῖς ἢ τῶν εἰδῶν πρόσδος· τῷτο γὰρ ἐμήνησε διὰ τῷ "τάττω
δὲ ὅτω τὰς ἰδέας."

ἐπεὶ γὰρ αὐτοέκαστος ἀριθμὸς, τετέστιν ὁ εἰδητικὸς ἀριθμὸς, 100
μέχρι δεκάδος πρόεισιν, ἐξαι δὲ ὁ αὐτοάνθρωπος ἢ αὐτοῖς 11
ἀνάγκη δὲ τὸν αὐτοῖς πρὸς εἶναι τῶν ἐν τούτοις ἀριθμῶν, τῷτο
τῶν ἐν τούτοις τοῖς εἰδητικῶς ἀριθμοῖς συγκατατεταγμένων

ἀριθμῶν κτλ.
ἀλλὰ καὶ εἰ ἔστιν ὁ ἐλάττων ἀριθμὸς μέρος τῷ μετῷ 100
ἀριθμῷ, συμβληταὶ δὲ καὶ αἱ ἐν τῷ ἀριθμῷ μονάδες, ἐπειδὴ ἐν τῷ
αὐτοτετραδὶ τέσσαρες εἰσι μονάδες καὶ συμβληταὶ ἀλλήλαις, καὶ
ἔστιν ἡ αὐτοτετραδὸς κτλ.

"ἔτι ἄτοπον" ἑλλειπῶς ἀπήγγειλε· ἦν δ' αὖ τὸ τῆς λέ- 100
ξεως τέλειον, εἰ ὅτω πως ἦν γεγραμμένον, ἔτι ἄτοπον εἰ ὁ ἀρ- 11
μὸς μέχρι τῆς δεκάδος, καὶ ταῦτα τὸ ἐν κατ' αὐτὸς μᾶλλον πῶ
καὶ εἶδος τῆς δεκάδος· ὥς λείπει τὸ καὶ ταῦτα ἐν κατ' αὐτὸς καὶ
ἀγέννητον. τὸ γὰρ ἐν ἢ ἐν ὅτῳ φασὶν ἀγέννητον, ἢ δὲ δεκάδος γέ-
γονεν· ὥς εἰ τὸ ἐν καὶ εἶδος τῆς δεκάδος ἐστὶ καὶ ἀγέννητον, καὶ δὲ
δεκάδος γέγονεν, ἔξαι καὶ ἐνδεκάδος ὡς ἐξ εἶδος μὴ τῷ ἐνός, ὡς δὲ
τῆς δεκάδος. εὐλόγως δὲ τὸ ἐν μᾶλλον τι εἴρηκεν· τὸ γὰρ αὐτὸ
μᾶλλον τι καὶ τότε τί ἐστιν ἢ ὅτι ἢ ὅτι. ἀλλ' ὅτι, φασὶν, μᾶλλον

τῆς δεκάδος περὶ τὴν γένεσιν τοῖς ἀριθμοῖς ποιεῖν, ὡς ὑστάτης τελευτήτος ὅσης τῆς δεκάδος, τὰ δ' ἄλλα ἐντὸς αὐτῆς γεννωσι καὶ θεωρεῖν καὶ τίθεν, οἷον παράδειγμα κενῷ, παράδειγμα ἀναλόγου, παράδειγμα περιττῷ. τὴν μὲν γὰρ μεταξὺ τῶν ἀρτίων χώραν τετραδὸς ἐξάδος καὶ τῶν ὁμοίων, ὁμοίως καὶ τὴν τῶν περιττῶν, εἰκόνα 5 φέρειν ἔλεγον καὶ παράδειγμα τῷ κενῷ. εἶναι γὰρ κενὸν ἐπίθετον ἔξω τῷ ὑρανῷ οἱ Πυθαγόρειοι καὶ ἀναπνεόμενον ὑπὸ τῷ παντὸς ἐπεισέναι καὶ διακρίνειν ἀπ' ἀλλήλων τὰ τῆδε, ὡς ἐν τῇ Φυσικῇ εἴρη) 'Ακροάσει (4 6).

τὸ δὲ "εἰ γὰρ ἐν τῇ τριάδι, πῶς ἡ πεντάς περιττὸν;" πάνυ 10 βραχέως καὶ ἑλλειπῶς καὶ διὰ τῆτο λίαν ἀσαφῶς εἴρη). ἀναγνω- ρέον δὲ αὐτὸ ὑπερβατικῶς ὅπως· εἰ γὰρ ἐν τῇ τριάδι τὸ περιττὸν, πῶς ἡ πεντάς; καὶ εἴη ἂν τὸ λεγόμενον τοῦτον· εἰ γὰρ ἐν τῇ τριάδι τὸ ἐν τὸ περιττὸν, ἦτοι εἰ διὰ τὸ ἐν ἡ τριάς τὸ εἶναι τριάς ἔχει, καὶ αὐτὸ ἐστὶ τὸ εἰδοποιῶν αὐτὴν, εἰ ὅν τῇ τριάδι τὸ εἶναι τριάδι τὸ ἐν 15 ἐστὶ τὸ δοῦν, πῶς ἔχει καὶ διὰ τὴν τριάδα ἡ πεντάς καὶ πᾶς ὁ περιττὸς ἀριθμὸς τὸ εἶναι πεντάς ἔχει καὶ ἐπτάς καὶ οἱ λοιποί, ὥσπερ ὁ ἄρτιος πᾶς διὰ τὴν δυάδα; ἀναγκαῖον γὰρ τὴν δυάδα ἀρχὴν ὕσαν τῶν ἀρτίων καὶ τὴν τριάδα εἶναι περιττῶν. "ἔτι τὰ μεγέθη καὶ ὅσα ταυῦτα μέχρι πύου." ἔτι, φησί, καὶ ἐκ τῶν μεγεθῶν δευκνέειν 20 ἐπειρωτὸν ὅτι μέχρι τῆς δυάδος (ταύτης γὰρ ἐστὶ δηλωτικὸν τὸ "μέχρι πύου") προάγειν χρὴ τὸν ἀριθμὸν. ἔλεγον γὰρ ὅτι ἡ μονάς ποιεῖ τὸ σημείον, ὅπερ ὅτος ἄτομον καλεῖ γραμμὴν, ἡ δυάς τὴν γραμμὴν, ἡ τριάς τὸ ἐπίπεδον, ἡ τετράς τὸ σῶμα, καὶ τῆτοις ἀρ- κεί) τὸ πᾶν· ὥς εἰ ταῦτα τῆς δεκάδος ὑσία (συνταθέντα γὰρ 25 ἀποτελεῖ τὴν δεκάδα), τὸ πᾶν ἀρκεί) τῇ δεκάδι.

"ἔτι — δυνάμει." ἀσαφῶς καὶ τὰ προρηθέντα καὶ τὰ νῦν λεγόμενα ἀπήγγελλ). δοκεῖ γὰρ τὸ "ἔτι γὰρ πως ἐν ἐκάτερον" διὰ τὸν "γὰρ" σύνδεσμον ὅτι κατασκευαστικόν. ἐστὶ πῶς τῶν πρὸ αὐτῶ· ἔκ ἐστὶ δὲ ἀλλὰ μνηστικὸν τῷ πῶς ἔχουσιν αἱ μονάδες ἐν τοῖς ἀριθ- 30 μοῖς τὸ εἶναι. καὶ ἦν ἂν σαφὴς ἡ λέξις εἰ ὅτω πῶς ἦν γεγραμ- μένη· δεῖ δὲ μὴ λανθάνειν ὅπως ἐκάτερον ἐν καὶ ἐκάτερα μονάς ἔχουσιν ἐν τῇ δυάδι καὶ ἐν τῇ τριάδι καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς ἀριθμοῖς. καὶ τὸ μὲν ἐκάτερον ἐν ἐπὶ τῶν τῆς δυάδος λέγει μονάδων, τὸ δὲ λε- γόμενον τοῦτον ἂν εἴη. καὶ τὴν ὕλην, καθ' ἣν λαμβάνει) τῶν 35 τῶν τῆς δυάδος μονάδων ἐκάτερα, δυνάμει ἐν ἐστὶ καὶ ἀλήθειαν, ἀλλ' ἔκ ἐνεργείας· εἰ γὰρ μὴ ἐστὶ σωρὸς μονάδων, ἐξ ἄλλων μέντοι καὶ ἄλλων ὁ ἀριθμὸς, ἀλλ' ἕκαστα ἐξ ὑποκειμένων μὲν ἐστὶ τῶν το- σῶνδε μονάδων (ἀσύμβλητοι γὰρ αἱ τῆς δυάδος πρὸς τὰς τῆς τριάδος μονάδες μονάδας), καὶ καὶ τὸ εἶδος συνέστηκε τὸ αὐτῷ. διὰ 40 ἔκ ἂν εἴη ἡ ἐν τῇ δυάδι μονάς ἐνεργεία, ὡς ὅτι βύλον), ἀλλὰ δυνάμει· δυνάμει γὰρ τὰ μόρια, πρὶν ἂν κοσμηθῇ τῷ εἶδει τῷ αἰκίῳ. αἰνέττε) δὲ διὰ τῶν ὅτι τὸ δυνάμει καὶ γενέσει μόνον καὶ χρόνῳ τῷ ἐνεργείας καὶ εἰδοποιουμένην προτιθέσιν, ἀλλὰ καὶ λόγῳ καὶ ὑσία.

καθόλου δὲ λόγους εἶπε τὰ μαθήματα, ὅτι καὶ τῷ μερικῷ τρι- γώνῳ τὰ συμπτώματα ὁ μαθηματικὸς θεωρεῖ, ὅθεν τῷ μερικῷ κύβῳ ἡ τῷδε τῷ ἀριθμῷ, ἀλλὰ τῶν καθόλου· παντὸς γὰρ, φησί,

τριγώνῳ αἱ τρεῖς γωνίαι δυοῖν ὁρθαῖς ἴσαι εἰσίν, καὶ πᾶς ἄρτιος ἀριθμὸς εἰς δύο ἴσα καὶ εἰς δύο ἄμισα διαιρεῖ), καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως. καθόλου μὲν ὅν διὰ τῆτο εἶπε τὰ μαθήματα. ἀλλὰ καὶ λόγους δι' αὐτὸ τῆτο· ὅθεν γὰρ τῶν καθόλου ἐν ὑπάρξει ἐστὶ καὶ πράγ- 5 ματι, ἀλλὰ λόγος. ἐκ τῶν τοῦτων ὅν τὰς τῶν πραγμάτων ἐθήρευσεν ἀρχάς· διὰ γὰρ τὴν μονάδα ἀρχὴν εἶναι μαθηματικῶν ἀριθμῶν, ὅθεν αὐτὸς καὶ εἰδητικὸς ἀριθμὸς καὶ ἄλλα πάντα ὅσα λέγειν αὐτοῖς συνέβη ἐκάλεσεν τὴν ἀρχικὴν ὅτι μονάδα· οἷον στυ- μὴν· τὴν γὰρ μονάδα μηδενὶ ἄλλῳ διαφέρειν στυμῆς ἢ τῷ μὴ κεισθῆαι περὶ ἔλεγον. ὥσπερ ὅν, φησὶν, οἱ περὶ Δημόκριτον ἐκ τῶν ἐλαχίστων καὶ αὐτομάτων σωμάτων τὰ πράγματα συνεστήθη, ὅπως καὶ ὅτι ἐκ τῆς ἀμερῆς μονάδος καὶ τῆς ἀορίστου δυάδος ἢ τῆς στυ- 10 μῆς καὶ τῷ πλήθους· ὥς συμβαίνει αὐτοῖς ἐξ ὧν λέγουσι τὴν μο- νάδα ὕλην εἶναι τῶν ἀριθμῶν, εἴγε ἐκ μονάδος ὡς ἐξ ὕλης ὁ ἀριθμὸς, καὶ προτέραν τῆς δυάδος καὶ πάλιν ὑσέραν· ἢ μὲν γὰρ ἀρχικὴ καὶ εἰδοποιὸς κατ' αὐτὸς ἡ μονάς, ταύτη προτέραν αὐτὴν ἀνάγκη τῆς δυάδος εἶναι· ἢ δὲ πάλιν ὅλον τι καὶ εἶδος ἐστὶν ἡ δυάς, ὕλη δὲ αὐτῆς ἡ μονάς, ταύτη ὑσέρα τῆς δυάδος. τὸ δὲ "διὰ δὲ τὸ κα- 15 θόλου ζητεῖν τὸ κατηγορούμενον ἐν καὶ ὅπως ὡς μέρος ἔλεγον" ἴσως ἐστὶ τῷ συμβαίνει αὐτοῖς τὸ ἐν καθόλου τε λέγειν καὶ μέρος· καθὼ μὲν γὰρ τὸ ἐν περιληπτικὸν ἔλεγον πάντων τῶν ἀριθμῶν, ταύτη καὶ καθόλου αὐτὸ ἀπεφαίνοντο· ἢ δὲ πάλιν μέρος ἐστὶ τῆς δυάδος, ἐκ ἐστὶ καθόλου ἀλλὰ μέρος. ἀλλ' ἀδύνατον τὴν αὐτὴν καὶ μίαν μο- νάδα πάντων τε τῶν ἀριθμῶν εἶναι περιληπτικὴν καὶ διὰ τῆτο κα- 20 θόλου καὶ μέρους τῆς δυάδος καὶ τῆς τριάδος καὶ ἕκαστος τῶν ἀριθμῶν τὸ ἐλαχίστον.

βραχέως μὲν καὶ διὰ τῆτο ἀσαφῶς εἴρη), ἐστὶ δὲ τὸ λεγόμε- 1085 α νον τοῦτον· πότερον τῷ πρώτῳ καὶ ἀρχικῷ τὴν πρώτην τῆς αὐτο- 5 δυάδος μονάδα τακτέον ἐφεξῆς ἢ ὅ; εἰ γὰρ τάξαιμεν, ἔξαι ἐκ τῷ πρώτῳ ἐνὸς καὶ τῆς ἐφεξῆς αὐτομονάδος δυάς πρὸ τῆς αὐτοδυάδος, καὶ πρώτη αὐτῆς· ὅπερ ὅτι καὶ βύλον). εἰ δὲ μὴ τάξαιμεν, τίς ἂν εἴη τῶν αἰτίων, καὶ πότερον ἡ δυάς προτέρα τῶν ἐφεξῆς; τῷδε καὶ πότερον τὴν δυάδα φήσομεν αὐτὴν ἐφεξῆς εἶναι τῷ πρώτῳ ἐν, ἢ τὴν ἐν τῇ δυάδι μονάδα ὡς ὁμοιοτέραν ὕσαν τῷ ἐνί; εἰ μὲν δὴ τὴν δυάδα, ἔξαι ἐκ τῷ ἀρχικῷ ἐνὸς καὶ τῆς δυάδος αὐτῆς τριάς πρὸ τῆς αὐτοτριάδος καὶ πρώτη αὐτῆς· εἰ δὲ τὴν μο- 10 νάδα, ὁ πρότερος ἦξει λόγος· δυάς γὰρ ἔξαι πρὸ δυάδος αὐτῆς.

τίνα ἐστὶ τὰ ὑσέρα γένη τῷ ἀριθμῷ, αὐτὸς ἐκτίθει), τὸ μα- 1085 α κρόν λέγων καὶ βραχὺ, καὶ πλατὺ καὶ στενόν, καὶ βαθὺ καὶ ταπεινόν. 7. λέγει δὲ ὅτι βυλόμενοι καὶ τὰ μεγέθη παράγειν ἀπὸ τῶν δύο ἀρ- χῶν, τῷ τε ἐνὸς καὶ τῆς ἀορίστου δυάδος, ἐκ μὲν τῆς δυάδος φασὶ τὴν τε γραμμὴν τὸ μακρόν καὶ βραχὺ λαβεῖν, τό τε ἐπίπεδον τὸ πλατὺ καὶ στενόν, τό τε στερεόν τὸ βαθὺ καὶ ταπεινόν· ταῦτα γὰρ τὸ μακρόν καὶ βραχὺ καὶ τὰ λοιπὰ εἶδη ἐκάλον τῷ μεγάλῳ καὶ μικρῷ τῷ ἐν τῇ 45 ἀορίστῳ δυάδι. τὴν δὲ καὶ τὸν, φησὶν, ἀρχὴν ὅχι ὁμοίως εἰσῆγον ἅπαντες, ἀλλ' οἱ μὲν αὐτὸς τὸς ἀριθμὸς τὰ εἶδη τοῖς μεγέθεσιν ἔλεγον ἐπιφέρειν, οἷον δυάδα μὲν γραμμῇ, τριάδα δὲ ἐπίπεδῳ, τετράδα δὲ στερεῷ (ταυῦτα γὰρ ἐν τοῖς περὶ Φιλοσοφίας ἱστορεῖ

περί Πλάτωνος, δι' ὃ καὶ ἐνταῦθα βραχέως καὶ συντόμως τὴν τῶν ἐξέθετο διάνοιαν), οἱ δὲ μετέξει τῷ ἐνὸς τ' εἶδος ἀπετέλουν τῶν μεγεθῶν. ἀλλὰ καὶ ἐν τούτοις, φησί, μυρία ἐπεὶ ἀδύνατα καὶ πλασματώδη, καὶ ἐπάγει ἐκ τῶν πολλῶν ὀλίγα.

1085 α' τὸ δὲ "εἰ δὲ τὸτο" ἀντὶ τῷ εἰ δὲ σύνοισιν ἀλλήλαις αἱ ἀρχαί.

18. ἔτι δέ, φησὶν, αἱ γωνίαι κτλ. πῶς ἀποδοθήσεται καὶ λέγον καὶ

1085 α' 19. πῶς ἐκ τῶν πολυβυλλήτων αὐτῶν ἀρχῶν δυνησονται ποιεῖν; τί γὰρ

ἐν τούτοις τὸ ὑπερέχον καὶ τί τὸ ἐλλείπον; τὴν μὲν γὰρ ὁρθὴν γωνίαν

ἔλεγον εἶναι καὶ τὴν μονάδα, ὅρα δὲ καὶ ἀμβλαῖαν καὶ τὴν ἀρι-

στον δυάδα, ἀφ' ἧς ἐξὶν αὐταῖς τό θ' ὑπερέχει καὶ ὑπερέχει.

10 αὐτὰ καὶ τῶν χημάτων τὰ μὲν ἐν ἰσότητι καὶ ταυτότητι θεωρούμενα,

ὡς τὰ τετράγωνα καὶ τὰς κύβους, ἐκ τῆς μονάδος ἔλεγον, τὰ δὲ

ἀνισότητι καὶ ἑτερότητι κατεχόμενα ἐκ τῆς δυάδος. ταῦτα δὲ

πάντα πλασματώδη καὶ ἀδύνατα. ταῦτα εἰπὼν λέγει ὅτι ὥσπερ

τὸ περιττὸν καὶ ἄρτιον πάθῃ εἰσὶν ἀριθμῶν, ταῦτ' αὖτ' οὕτως συμβαίνει καὶ

15 ἐπὶ τούτων, καὶ εἰσὶ μῆκος μὲν πάθῃ τὸ περιφερὲς καὶ εὐθύ, πλάτος

δὲ τὸ στενὸν καὶ πλατὺ, βάθος δὲ τὸ ταπεινὸν καὶ ὑψηλόν· ὃ μὲν ἐκ

τούτων, τῆς τε ἀορίστου φημὶ δυάδος καὶ τῷ ἐνὸς, ἔστι τὸ μέγεθος,

ὥσπερ ὃ δὲ ἐξ εὐθέος καὶ καμπύλου τὸ μῆκος καὶ τὰ λοιπὰ ἀσαφῶς

αὐτὸς καταλέγει.

1085 α' οἱ μὲν οὖν αὐτῶν τὰ μεγέθη γεννῶντες ἦσαν, ὥσπερ εἶρηται, ἐκ

31. τοιαύτης ὕλης ἢ τοιαύτης ἀορίστου δυάδος, τὸ μακρὸν καὶ βραχύ, καὶ

πλατὺ καὶ στενόν, καὶ ταπεινόν καὶ ὑψηλόν, ἐκ δὲ τούτων γραμμῆν,

ἐπίπεδον, σφαῖραν· ἕτεροι δὲ ὃ καὶ τὰς ἀριθμητικὰς ἀρχὰς καὶ τῶν με-

γεθῶν ἀρχὰς ἔλεγον, ἀλλὰ ἀνάλογον ταῖς ἀριθμητικαῖς ἀρχαῖς

25 ἰσῶσι τὰς γεωμετρικὰς, συγμῆν ἀντὶ ἐνὸς παραλαμβάνοντες, ὅτι

ἔσαν μὲν ὅπερ τὸ ἐν ἀλλ' ἀνάλογον τῷ ἐνὶ ταυτομένῳ, καὶ ἄλλο τι

ὅτι ὅτι μὲν ὅπερ ἡ δυάς, ἀνάλογον δὲ τῇ ἀρχῇ ταύτῃ παραλαμβα-

νόμενον ὑπ' αὐτῶν, ὅπερ οἶον πλήθος ἐκάλεον. ἡ δὲ λέξις ἡ "καὶ

ἄλλης ὕλης οἷας τὸ πλήθος, ἀλλ' ὃ πλήθος" βέλτιον ἐστὶν ὅτι

30 ἀγράφεται καὶ ἄλλης ὕλης, οἷον τὸ πλήθος ἀλλ' ὃ πλήθος· ἡ γὰρ

ἀντὶ μὲν τῷ "οἷας" τὸ οἶον, ἀντὶ δὲ τῷ πλήθους, ὅπερ ἐστὶ γενικὴ τῶν

ἐνικῶν, πλήθους εὐθεῖα τῶν ἐνικῶν.

1085 β' καὶ ἄλλος μὲν τις, φησί, τῶν Πυθαγορείων ἐκ τῷ κατηγορου-

8. μέν καθόλου ἦτοι τῷ καθόλου πλήθους, ἀλλ' ὃ τινος πλήθους, καὶ τῷ

ἐνὸς γενεῇ τὸν ἀριθμόν, ὃ δὲ Πλάτων ἐκ τῷ πλήθους τῷ πρώτῳ δὲ

καὶ τῷ ἐνὸς γενεῇ. λέγει δὲ τι πλήθος καὶ πρῶτον τὴν ἀόριστον

δυάδα· πρώτη γὰρ τῷ ἐν τρισὶ καὶ τέτρασι καὶ τοῖς ἐφεξῆς θεωρου-

μένους πλήθους αὐτῇ. ὥστε, φησὶν, ὃ δὲ διαφέρει κτλ.

1085 β' ὃ περὶ τῷ ἀριθμῷ δὲ ζητεῖ νῦν εἴτε ἀπείρος ἐστὶν ἢ πεπε-

23. ρασμένος ἦτοι ἐπεπεράτωται (τούτω γὰρ πρῶτον προτέρων), ἀλλὰ

περὶ τῷ πλήθους τῷ ἐν τῇ αὐτοδυναμί, ὃ καὶ τι πλήθος εἶρηκεν, ὃ

τῷ μερισμῷ γενεῇ τὰς μονάδας ὑπέθετο. . . καὶ ὅτι μὲν ἀπειρον

ὅτι ἂν εἴη, πρόδοιλον· ἔστι γὰρ καὶ σῶμα τι ἀπειρον, ὃ τὸ ἀπειρον

πλήθος ἰδέα. ὅτι δὲ πεπερασμένον, εἴπερ ἔστιν, ἐνδέχεται εἶναι,

45 συνήχησι λέγων "ὑπῆρχε γὰρ" κτλ.

1085 β' "ὁμοίως — μεγέθη." ἡ συγμῆ καὶ τὸ συχρεῖν ἐκ παραλλήλων

27. καὶ, καὶ ἔστι ἴσον τῷ ὁμοίως δὲ καὶ περὶ συγμῆς, ἢ συχρεῖν

ποῦσι τῶν μεγεθῶν, ζητήσιν ἂν τις πότερον αὐτῇ μόνῃ ἐστὶν ἢ καὶ ἄλλαι χωρισταὶ συγμῆ.

τὰ μὲν γὰρ τῷ ἀριθμῷ μόρια ἀδιαίρετα, μονάδες γὰρ τὰ διὰ τὴν

τὴν διασημάτων ἔκ ἀδιαίρετα, ὡς ἐν τῇ Φυσικῇ εἶρηται καὶ δυνάμει

5 Ἀκροάσει (6 1).

καὶ προσέτι φησὶ τὸ διαφανεῖν "τὸς τρόπος" ἢ "πρώτος" καὶ

εἰ μὲν εἴη γεγραμμένον "τρόπος," λέγοι ἂν τὸς τῆς διαμερέσεως, ὡς

ἔξεθετο τε καὶ ἐγλύψασαν· εἰ δὲ "πρώτος," ὃ καὶ μάλλον, λέγει ἂν

τὸς ἐνδοξοτέρους τῶν τὰς ἰδέας δοξασάντων.

λέγει ὅτι οἱ μὲν τὸς μαθηματικῶν ἀριθμῶν μόνον ποιοῦντες, ὡς

οἱ περὶ Πυθαγόραν καὶ Σπύσιππον, χωριστὰ δὲ τῶν αἰσθητῶν καὶ

ἄλλους παρὰ τὰ αἰσθητά. . . τὸς δὲ τῶν περὶ Πλάτωνα πημένοι

νοὶ τὰς ἰδέας, καὶ πρὸς τῷ ἰδέας εἶναι ὁμολογεῖν καὶ ἀριθμῶν αὐτὰς

λέγοντες, ἐζήτων κτλ.

ὃ δὲ Πλάτων ὃ πρῶτος εἶναι εἶδη τιθέμενος καὶ ἀριθμῶν αὐτὰς

λέγων, θέμενος δὲ εἶναι καὶ τὰ μαθηματικά, ἐχώρισεν εὐλόγως καὶ

ἄλλους μὲν ἔλεγε τὸς εἰδητικῶν ἀριθμῶν ἄλλους δὲ τὸς μαθημα-

τικῶν.

χαλεπὸν δ' ἐκ ψευδῶν καὶ μὴ καλῶς ἐχόντων, κατ' ἐξέ-

20 χαρμον, λέγειν ἀληθῶς καὶ καλῶς. "ἀρτίως τε γὰρ λέλεκται," τῆς

ἅμα γὰρ τῷ ῥηθῆναι τὸ βοηθῆσαι ἐπάγειν ταῖς ἰδέαις εὐθὺς φάσκει

μὴ καλῶς ἔχον· τοσούτων γὰρ ἔχει ψευδὸς ἢ τῶν ἰδεῶν ὑπέθετο

περιφανές, ὥστε μὴδὲ χρόνῳ δεῖξαι τὰς ὑπὲρ αὐτῶν ἐπιφερομένας

βοηθείας πρὸς τὸ φωραθῆναι ὅτι ψευδῆς εἰσὶν.

μάλλον γὰρ ἐκ πλείονων πειδείῃ ἂν τις πεπεισμένος· πρὸς δὲ

τὸ πειθῆναι μὴ πεπεισμένος ὕδεν μάλλον. . . καὶ ἔτι ἐκ πλείονων

ἄλλων, ὡς ἐν τῷ ἐφεξῆς μέλλομεν λέγειν βιβλίῳ, πειδείῃ ἂν

ὥστε πρότερον μὲν ἐξῆται εἰ ἔλως εἰσὶν (ἀριθμοὶ χωριστοί), καὶ

δὲ ζητεῖ εἰ ἔάν τις καὶ συγχωρήσῃ αὐτὸς εἶναι, δύναται συχρεῖν

εἶναι τῶν ὄντων.

μεριστὰς δὲ (τὰς ἰδέας ποῶσιν) ὡς καθ' αὐτὰς καὶ χωριστὰς

ἔσας· τούτω γὰρ ἴδιον ἀτόμω.

ἡ δὲ λέξις ἡ "αἷτιον δὲ τῷ συνάψαι ταῦτα εἰς ταῦτα τ. λ. καὶ

τ. καθ." κ. τ. ἐξῆς ὅτις ἂν ἀναγινώσκαιτο καὶ νοοῖτο· τὰς λέγει

τὰς ἰδέας καθόλου ὕσας αἷτιον γέγονε τῷ συνάψαι ταῦτα ἔπ

ἅμα καὶ καθόλου καὶ μερικὰ τὰ εἶδη ποιεῖν, τὸ μὴ ποιεῖν τὰς τινὰς

τὰς ὕσας, λέγει δὲ τὰς εἰδητικὰς, τὰς αὐτὰς τοῖς αἰσθητοῖς.

εἰ γὰρ πᾶν χωριστὸν καὶ καθ' αὐτὸ καὶ ἐκ ἐν ἄλλῳ τὸ εἶναι ἔχον

μερικόν, τοιαύτας δὲ εἶναι τὰς ἰδέας λέγουσι, φανερόν ὅτι μερῶς

αὐτὰς ποῶσιν.

αἰνίττει δὲ τὸ B ταύτης τῆς πραγματείας· διαπορητικὸν γάρ

ἄπαν ἐκεῖνο τὸ βιβλίον.

ἀναρρεῖ τὴν ὕσιν τῶν ὄντων, καὶ ὕδεν ἔστιν ὕσιν ἀλλὰ πάντα

συμβεβηκότα. εἰ γὰρ τὰ καθόλου, ὡς ἐν τῷ Z τῆς πρώτης

δεξιά πραγματείας, ὁμοιωμάτα εἰσι τῶν καθ' ἑκάστη καὶ ἐκείνη

εἰ καὶ αἱ ἰδέαι καθόλου, ἔσονται μὴ ὕσιν καὶ συμβεβηκότα· ὡς

αὐτὸ συμβεβηκότα, καὶ τὰ τῆδε, ὡς αὐταὶ εἰσιν ἰδέαι, συμβεβη-

κότα ἔσονται.

1661 πότερον χωριστόν ἐστι τὸ ἀρχικὸν ἐν τῇ ἡ ἀόριστος δύναμις, ἢ κα-
19 βάλῃ τινὲς φύσεις;

1662 τὸ δὲ ὁμωσύμῳ ἀντὶ τῆ συνωνύμως κατηγορούμενον· ὁ γὰρ
21 μήτε συνωνύμως μήτε ὁμωσύμῳ καὶ πολλῶν λέγει, μερικὸν καὶ
ἀτομον.

τὴν δὲ λέξιν ὑπερβατικῶς ἀναγινώσκον ὥδε· ἕκαστον αὐτῶν
ὁ ἔστιν, ἐν τιθέσθαι τῷ ἀριθμῷ.

1663 καὶ οἱ ὅρισμοι γὰρ τῶν καθόλου, ὡς ἐν τῷ Ζ τῆς παρούσης δει-
34 κνυ) πραγματείας· καὶ αἱ ἀποδείξεις ὁμοίως, ὡς ἐν τοῖς Ὑγέροις
ἐμαθόμεν Ἀναλυτικῶς.

1664 καὶ δὲ τὴν λέξιν τὴν "καὶ παρὰ τὰς τὸ αὐτὸ εἶδος ἐχούσας ὑσίας
5 ἐν τῇ ἀξιώσει εἶναι κεχωρισμένον" ἢ τὸτο λέγει ἄν, ὁ καὶ πρότερον
ἔπομεν, ὅτι εὐλόγως συμβαίνει τὰ εἰρημμένα ἄτοπα τοῖς ἀξιώσει
παρὰ τὰς καθ' ἕκαστα ὑσίας τὰς ἐχούσας καθ' αὐτὰ ἐν ἑαυταῖς
τὰς ιδέας· μετέξει γὰρ τῶν ιδεῶν τὰ τῆδε εἶναι βύλον. τοῖς δὲ 15
ἀξιώσει παρὰ τὰ καθ' ἕκαστα ἐν τῇ εἶναι αὐτοεἶδος κεχωρισμένον
ταῦτα συμβαίνει. καὶ δεῖ τὴν λέξιν ὕτως ἀναγινώσκειν· καὶ ἀξιώ-

σιν ἐν τῇ εἶναι κεχωρισμένον αὐτοεἶδος, ἕτερον παρὰ τὰς ὑσίας
τὰς αἰδιητάς καὶ ἐχούσας ἐν ἑαυταῖς τὰς ιδέας· μετέξει γὰρ τῶν
ιδεῶν ὄντων ἡμῶν, πῶς ἔκ ἑν ἐν ἡμῶν; ἢ τὸ "καὶ παρὰ τὰς τὸ
αὐτὸ εἶδος ἐχούσας ὑσίας καὶ ιδέας ἐν τῇ ἀξιώσει εἶναι κεχωρισμέ-
5 νον," εἰρηγ) ἀντὶ τῆ εὐλόγως συμβαίνει αὐτοῖς ταῦτα, ὅταν
ἀξιώσων ἐν τῇ αὐτοεἶδος εἶναι κεχωρισμένον, λέγων αὐτοεἶδος τὸ
ἀρχικὸν ἐν παρὰ τὰς ὑσίας, αὐτὰς δὲ τὰς ιδέας καὶ ἐχούσας τὸ ἀρ-
χικὸν ἐν ἡτοῖ τὸ αὐτοεἶδος· εἶδος γὰρ τὸ ἀρχικὸν ἐν κατ' αὐτὰς τῶν
ιδεῶν. εὐδὴλον δ' ὡς ἔχουσιν αὐτὸ αἱ ιδέαι· ὥστε εἰ λέγοι αὐτοεἶ-
10 δος τὸ ἀρχικὸν ἐν καὶ ὑσίας ἐχούσας τὸ αὐτοεἶδος, μὴ τὰς τῆδε καὶ
αἰδιητάς, ἀλλὰ τὰς ιδέας, δεῖ καὶ ταύτην τὴν ἐπιβολὴν ὕτως
τῆς λέξεως ἀκύνειν. ὅταν ἀξιώσων εἶναι ἐν τῇ αὐτοεἶδος, τῆδε
ἀρχικὸν ἐν, ἕτερον παρὰ τὰς εἰδητικὰς ὑσίας τὰς ἐχούσας κατ'
αὐτὰς τὸ ἀρχικὸν ἐν τῷτο συμβαίνει.

ὥδε μὲν ἔν πεπεράτω) τὸ Μ τῆς Μετὰ τὰ Φυσικὰ πραγμα- 1087 α
25 τείας.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΟ Ν.

1665 Ἐν τῷ πρὸ τούτου βιβλίῳ ζητήσας εἰ δυνατόν εἶναι τὰ μαθη-
ματικὰ χωρίζαι καὶ καθ' αὐτά, καὶ δείξας ὅτι χωρίζαι μὴ ἔκ εἰσίν,
ὡς οἱ ταῦτα τιθέμενοι λέγουσιν, ἐξ ἀφαιρέσεως δέ, εἴτα ζητήσας 20
περὶ τῆ εἰδητικῆς ἀριθμῷ καὶ δείξας ὅτι ἀδύνατόν ἐστι τοῦτους ἀριθ-
μούς εἶναι, ἐν τῷ παρόντι βιβλίῳ, Ν μὲν ἐπιγραφομένην, τρισκαίδε-
κάτω δὲ καὶ τὴν ἀριθμὸν καὶ τελευταίῳ τῆς ὅλης πραγματείας ὄντι,
δείκνυσιν ὅτι ἔδ' ὡς ἀρχὰς τῶν ὄντων δυνατόν ἐστι λέγειν ἢ τὴν
εἰδητικὴν ἀριθμὸν ἢ τὰ μαθηματικὰ, ὡς οἱ ταῦτα κομίσαντες 25
βύλον. καὶ φησι, περὶ μὲν ἔν τῆς ὑσίας τῆς νοητῆς ὅσα τε ἡμεῖς
ὡς οἰκεία εἰρήκαμεν, ὅσα τε οἱ Πυθαγόρειοι καὶ οἱ Πλάτων, μέχρι
τοσούτου εἰρήκαμεν. ἡμεῖς μὲν γὰρ ἐνέργειαν τὴν πρῶτον νῦν πάντῃ πάν-
τως ὁμοιωῦσαν τῇ δυνάμει εἰρήκαμεν, εἴτα καὶ ἐκ τῶν τῶν σφαι-
ρῶν πλήθους συνελογισάμεθα πόσοι οἱ δεῦτεροι νοῖ τυγχάνουσιν 30
όντες. ἡμεῖς μὲν ἔν τὴν νοητὴν ὑσίαν τοιαύτην εἰρήκαμεν. τῶν
δὲ ὁ μὲν εἰδητικὸς ἀριθμὸς οἱ δὲ τὰ μαθηματικὰ τὴν ὑσίαν εἶναι
λέγουσι τὴν νοητὴν. ὥστε περὶ μὲν τῆς τοιαύτης ὑσίας τοσαῦτα
εἰρήκαμεν. πάντες δὲ καὶ οἱ τῶν ιδεῶν προσέειπεν καὶ οἱ τῶν μαθηματικῶν
ἐφευρεται ἀρχὰς τῶν εἰδῶν καὶ τῶν μαθηματικῶν (ταῦτα γὰρ εἰρη- 35
κεν ἀκινήτους ὑσίας) τὰ ἐναντία τίθεν) παραπλησίως τοῖς φυσικῶ-
σις... ὅτι δὲ τῶν νοητῶν καὶ πάντῃ ἀκινήτων ἀδύνατον εἶναι
ἐναντίας τὰς ἀρχὰς, δείκνυσιν νῦν προλαβὼν ὡς ἐναργεστάτον τε
καὶ δεδειγμένον ὅτι τῆς πρώτης πάντων ἀρχῆς ἔκ ἐνδέχεται πρότερόν
τι εἶναι κτλ.

1666 δεῖ συντομώτατα πρὸ τῆς τῶν λεγομένων σαφηνείας εἰπεῖν
ὅπως οἱ τὰ ἐναντία ἀρχὰς τῶν ιδεῶν καὶ πάντων τῶν ὄντων λέγον-
τες τὴν ἐναντιότητα παρελάμβανον, καὶ ὕτως ἐπ' αὐτὰ χωρῆσαι.
οἱ λέγοντες τὸ ἄνισον καὶ τὸ ἐν ἀρχῇ, ἢ τὸ ἐν καὶ τὸ μέγα καὶ μικρόν,
ἢ τὸ ἐν καὶ τὸ ὑπερέχον καὶ ὑπερεχόμενον, τὸ ἐν ταῦτ' ἐν λέγοντες τῷ 45

ἴσῳ ἢ τὸ ἴσον τῷ ἐν, τὸ μὲν ἄνισον ὕλην ἔλεγον, τὸ δὲ ἐν ἡτοῖ τὸ ἴσον
εἶδος, καὶ ἐναντίον ἀλλήλοις τὸ μὲν ἐν ἢ τὸ ἴσον τῷ ἄνισῳ καὶ τὸ ἄνισον
τῷ ἐν. πάλιν τὸ μέγα καὶ μικρόν ἔκ ἔλεγον ἐναντία, ἀλλ' ὡς
μῖαν τινὰ φύσιν καὶ ὕλην αἰτίαν παραλαμβάνοντες ὡς εἶδος καὶ
ἐναντίον αὐτοῖς τὸ ἐν ἐλάμβανον. ὁμοίως δὲ τούτοις καὶ τὸ ὑπερέχον
καὶ ὑπερεχόμενον μῖαν τινὰ φύσιν ἀποφαίνοντο τὸ ἐν ὡς εἶδος
αὐτοῖς ἀντετίθεν. ὁ καὶ γελοῖον· ὁ γὰρ ἔστιν ἡ ὕλη ἐναντία τῷ
εἶδει, ὅπου καὶ συνυπάρχουσιν, ἀλλ' ἡ ἐξήγησις. ταῦτα μὲν ἔν πρὸς
σαφηνείαν τῶν λεχθησομένων. αὐτὸς δὲ λέγει ὅτι τῶν τὰ ἐναν-
τία ἀρχὰς θεμένων οἱ μὲν, ὥσπερ οἱ Πλάτων, τὸ ἕτερον τῶν ἐναν-
τίων ὕλην ποιῶσι, καὶ τούτῳ ἐπὶ τὸ ἄνισον, εἶδος δὲ τὸ ἐν... εἴτα
καὶ τὴν αἰτίαν τίθησι δι' ἣν τῷ ἐν τῷ ἐν τῷ ἄνισον ἀντετίθεν ἀλλ' ὁ
πλήθος. ὑπολαμβάνοντες γὰρ, φησὶν, οἱ περὶ Πλάτωνα τὸ ἄνι-
σον εἶναι τὴν φύσιν καὶ ὑσίαν τῷ πλήθους, ἀντὶ τὸ πλήθος τὸ ἄνισον
ἀντετίθεν τῷ ἐν· οἱ δὲ περὶ Πυθαγόραν ὕλην τε καὶ ἐναντίον τῷ
ἐν αὐτὸ τὸ πλήθος ποιῶσι. ταῦτα εἰπὼν καὶ μέλλων ἐκθέσει καὶ ἄλ-
λας δόξας, πάλιν ἐκτίθει τὴν τῷ Πυθαγόρῳ καὶ Πλάτωνα, λέγων
"γεννητῶν) γὰρ οἱ ἀριθμοὶ τοῖς μέν" (ἔτσι δ' εἰσίν οἱ περὶ Πλάτωνα)
"ἐκ τῆς τῷ ἄνισον δυάδος." αὐτὴ δ' ἐπὶ τὸ μέγα καὶ μικρόν· ἐμ-
περιέχει γὰρ τὴν ἐκ τῷ μεγάλῳ καὶ μικρῷ ἀποτελεσμένην δυάδα,
ἡτοῖ τὸ μέγα καὶ μικρόν ἐναντιώει καὶ ὡς ὕλην ὑποκείει τῷ ἐν ἔλε-
γον· ὅτε δὲ τὸ περιεκτικὸν καὶ καθολικώτερον τῷ μεγάλῳ χωρὶς καὶ
40 τῷ μικρῷ ἰδίως, ἅμα δὲ ἐξισάζον αὐτοῖς, τούτῳ δ' ἐπὶ τὸ ἄνισον
ἡναντιώει τῷ ἐν· ὥσπερ γὰρ ὁ ἀριθμὸς τῷ μὲν περιττῷ ἰδίως ἐπὶ
καθολικώτερος, ὁμοίως δὲ καὶ τῷ ἀρτίῳ, ἅμα δὲ τῶν δύο τούτων
συνελθόντων ἔκ ἐστι καθολικώτερος ἀλλ' ἐξισάζει, ὕτω καὶ τὸ ἄνισον
τῷ μὲν μεγάλῳ φησὶ καθολικώτερον καὶ τῷ μικρῷ ὁμοίως, τῶν δύο
ἅμα ὁδωμῶς. τοῖς μὲν ἔν περὶ Πλάτωνα γεννητῶν) οἱ ἀριθμοὶ ἐκ

αὐτὸ εἶναι τὸς ἀριθμὸς, ὅμως δύναμις μὴ εἶναι, διὰ τὴν ὕλην, ἐξ ἧς γινώσκασιν, τὴν δύναμιν ἔχειν ἢ πρὸ τῆ μεταβαλεῖν εἰς τὸς ἀριθμὸς εἶχεν· ὥσπερ γὰρ τὸ ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ καὶ γεγονὸς καὶ φθαρὸν ζῶον (εἴρη) γὰρ ἐν τοῖς περὶ Ζώων ὅτι εἰσὶ τινὰ ζῶα ὧν ἡ ζωὴ μία ἡμέρα ἐστίν), ὥσπερ ὅν τὸ τοῦτον ζῶον τὸ μακροβιω- 5 τᾶτον καὶ τὸ δύναμις μὴ εἶναι ὑδὲν διαφέρει, ἀλλ' εἰ ἄρα, καὶ μόνον τὴν ζωὴν, ὅτι τὸ μὲν ἐστὶν ἡ ζωὴ μακροαίων τὸ δὲ βραχυαία, ὥτως καὶ τὸ τοῦτον χρόνον δυνάμενον εἶναι, ὃ χρόνος πέρας εὐρεῖν τις ὃ δύναμις, δύναμιν ἔχει τὸ μὴ εἶναι. εἰ δὲ τῆτο, καὶ αἰδεῖται, καὶ αἰδεῖται, ἀλλὰ δύναμιν ἔχουσι τὸ μὴ εἶναι· ἢ ὅν φθαρήσονται, ἐπεὶ 10 τὴν τὴν φθαρήναι δύναμιν ἔχουσιν, ἢ εἰς ἀπειρον ἔξουσιν τὸ δύναμει. ἀλλὰ μὴν δέδεικται ἐν τῇ περὶ Οὐρανῶ (1 7) ὅτι ὑδαμία δύναμις ἀπειρον χρόνον εἶναι δύναμις, ἀλλ' ἐκβαίνει ποτὲ εἰς ἐνέργειαν (ταύτην γὰρ τὴν πραγματείαν ἠνέχετο διὰ τὴν "καθάρπην ἐν ἄλλοις συνέβη πραγματευθῆναι")· φθαρήσονται ἄρα αἰδεῖται.

τὸ ἀρχαῖος τῶν ὄντων αὐτοῖς ἐπελθεῖν τὸ μέγα καὶ μικρὸν ὑπο- 35 θέξις ἢ τὴν ἀόριστον δύναμις ἢ τὸ ὑπερέχον καὶ ὑπερεχόμενον, πολλὰ μὲν φησὶ καὶ ἄλλα ἐστὶ τὰ αἰτία, μάλιστα δὲ τὸ ἀπορήσας καὶ ἀρχαί- κως καὶ εὐθέως· τὸ γὰρ Παρμενίδου ἐν βωῶντος τὸ ὅν καὶ λέγοντος ὡς εἰ μὴ ἐστὶ τὸ ὄν ἐν ἄλλοις πολλὰ, ἀνάγκη εἶναι καὶ τὸ παρὰ τὸ ὄν, πᾶν 20 δὲ τὸ παρὰ τὸ ὄν μὴ ὄν ἐστιν, ἀνάγκη ἄρα εἶναι καὶ τὸ μὴ ὄν, ἵνα ἐκ τῶ ὄντος καὶ μὴ ὄντος πολλὰ εἴη τὰ ὄντα, — ταῦτα τὸ Παρμενίδου λέγοντος ἐθορυβῶντο καὶ ὁμοίως χωρῶντες τῇ ἀπορίᾳ ἔλεγον ὡς ἐστὶ καὶ ἄλλο τι, τῆτο δὲ ἐστὶ τὸ μὴ ὄν. ἔδοξεν ὅν, φησὶν, αὐτοῖς ὡς εἰ μὴ εἴη καὶ ἄλλο τι ἦτοί τὸ μὴ ὄν, ἵνα ἐκ τῶ ὄντος καὶ τῶ μὴ ὄντος 25 εἴη πλῆθος, συμβήσεται τὰ ὄντα αὐτό, φησὶν τὸ ὄν εἶναι. ἢ μὴ ὄν δαίνοια αὐτῇ· ἐν δὲ τῇ λέξει τῇ "ὅ γὰρ μήποτε τῆτο μῆδαμῇ εἶναι μὴ ἐόντα, ἀλλ' ἀνάγκη εἶναι τὸ μὴ ὄν," τὸ Παρμενίδου ὅση, αἰετὶ ἀποφάσεις ἀντὶ μιᾶς καταφάσεως κείμεναι καὶ τὸ "ἀλλὰ" ἀντὶ τῶ ὡς πλείονας ἀσάφειαν πεποιήκασιν. δεῖ δὲ καὶ ὑπερβα- 30 τῶς τὴν λέξιν ἀναγινώσκουσιν· ὅ γὰρ μήποτε μὴ τῆτο ἐόντα μῆδαμῇ εἶναι, ὡς ἀνάγκη τὸ μὴ ὄν εἶναι δεῖξαι. τὸ δὲ λεγόμενον εἴη ἂν τοῦτον· ὅ γὰρ μήποτε μὴ τῆτο, τυτέστιν ὑδαμῶς ὅν ὑδαμῶς συμβήσεται τῆτο. ποῖον δὲ τῆτο; τὸ ἐόντα, καὶ προσπαυκνέσθαι τῆτο, πολλὰ εἶναι μῆδαμῇ εἶναι, ἦτοι μὴ ὄντος τῶ μῆδαμῇ μὴ 35 ὄντος· ὡς ἀνάγκη ἐστὶ δεῖξαι ὡς ἐστὶ τὸ μὴ ὄν. ὑδαμῶς ὅν, φησὶν ὁ Παρμενίδης, ὑδαμῶς συμβαίνει πολλὰ εἶναι τὰ ὄντα, μὴ ὄντος τῶ μῆδαμῇ μῆδαμῇ· ὡς δεικτέον ὅτι τὸ μῆδαμῇ μὴ ὄν. ἀλλ' ἀδύνατον εἶναι τὸ μῆδαμῇ ὄν· ἀδύνατον ἄρα καὶ τὸ πλῆ- 40 θος λέγειν. θεὸς ὅν τὸν ἀπαύτῳ Παρμενίδου λόγον, ὡς αἰ 40 πολλὰ ἐστὶ τὰ ὄντα, ἀνάγκη δεῖξαι ὡς ἐστὶ καὶ τὸ μὴ ὄν, ὅν, φησὶν, καὶ μὴ δυνάμενοι λύειν ὠμολόγησαν εἶναι τὸ μὴ ὄν, ὅπερ μὴ ὄν οἱ μὴ μέγα καὶ μικρὸν ἐκάλεον, οἱ δὲ ὑπερέχον καὶ ὑπερεχόμενον, — θεὸς ὅν τὸν τοῦτον λόγον καὶ ἐνδεχόμενος τὴν ἐπὶ τὸ ταυτάς ἀρχὰς τῶν ὄντων αὐτοῖς λέγειν ἐκτροπήν, αὐτοῖς πρὸς τὸν Παρμενίδην ἀντι- 45 γαί, ἐκείνων τῆτο ποιῆσαι μὴ δυνάμενων, λέγων κτλ.

ποῖον τῶντων ὁ Παρμενίδης λέγει ὅν ἐν εἶναι, εἰ μὴ θήσομεν εἶναι καὶ τὸ μὴ ὄν; πότερον πάσας τὰς ὑσίας λέγει ἐν εἶναι, εἰ μὴ

ἐστὶ τὸ μὴ ὄν; ἢ τὰς ὑσίας καὶ τὰ πάθη καὶ τὰ ἄλλα πάντα ἐν εἶναι λέγει, εἰ μὴ ἐστὶ τὸ μὴ ὄν; λέγει δὲ τὸδε τι τὴν ὑσίαν, τοῖονδε δὲ τὸ ποῖον, τοῖονδε δὲ τὸ ποῖον. ἀλλ' ἄτοπον, φησὶ, τὸ λέγειν ὡς εἰ γένῃ μία τις φύσις, λέγων μίαν φύσιν τὸ μὴ ὄν, ἔσται τὸ ὄντος τὸ μὴ ὑσία τὸ δὲ ποῖον τὸ δὲ ποῖον, τυτέστιν ἔσται πολλὰ τὰ ὄντα. ἀδύνατον ὅν ὡς ἀληθῶς τὸ λέγειν ὡς εἰ ἐστὶ τὸ μὴ ὄν, ἔσονται 5 πολλὰ τὰ ὄντα, εἰ δὲ μὴ ἐστιν, ἐν ἔσται τὸ ὄν· τίς γὰρ εὖ λέγων ποιητικὸν ἂν εἴποι αἴτιον τὸ μὴ ὄν τὸ εἶναι πολλὰ τὰ ὄντα;

ἐκ ποῖος ὄντος καὶ μὴ ὄντος πολλὰ εἶναι ὁ Πλάτων λέγει τὰ 10 ὄντα; ἐπειδὴ δὲ ὅπερ μὴ ὄν ἔλεγεν ὁ Πλάτων, τῆτο καὶ ψεύ- 15 δος ἐκάλει, βύλεται μὴ ἐκ τῶ ὄντος καὶ τῶ ψεύδους πολλὰ τὰ ὄντα ποιεῖν κτλ.

ἐν δὲ τῇ λέξει τῇ "καὶ ταύτην τὴν φύσιν λέγει τὸ ἐκ ὄν" τὸ 1089 α λεγόμενον ἴσον ἐστὶ τῷ καὶ τὸ ἐκ ὄν ταύτην τὴν φύσιν λέγει, ἀντὶ 20 τῷ τὸ ἐκ ὄν ταύτην ἡγεῖται τῇ τῷ ψεύδους φύσει.

τὸ γὰρ "ὅ γὰρ ἐν τῷ συλλογισμῷ ἢ πρῶτασις" ἴσον ἐστὶ τῷ 1089 α γὰρ ἢ προτενομένη καὶ γραφομένη γραμμῇ ἐν τῷ συλλογισμῷ καὶ 24 τῇ ἀποδείξει παραλαμβάνεται, ἀλλ' ἢ νοημένη.

ἀπλῶς γὰρ μὴ ὄν λέγει τὸ καθόλου μὴ ὄν, καὶ τὰς πτώσεις δὲ 1089 α μὴ ὄν τὰ καθ' ἕκαστα. 25

καὶ εἴτε ἐν ἐστὶ τὸ ὄν, ὡς ὁ Παρμενίδης βύλεται, εἴτε πολλὰ, ὡς ἡ 1089 α ἀλήθεια, ἐκ τῶ δύναμει μὴ ὄντος τὰ γινώμενα ἀναγκαῖον γίνεσθαι. 31.

καὶ τὴν αἰτίαν εἰπεῖν ζητῶντος τὸ ὅπως πολλὰ ἐστὶ τὰ ὄντα καὶ ὅχι ἐν, ὡς ὁ Παρμενίδης βύλεται, λέγει ὁ Ἀριστοτέλης ὅτι ὁ κα- 30 θόλου περὶ παντὸς ὄντος τὸ τε ἐν ὑσίᾳ τὸ τε ἐν ποσῷ τὸ τε ἐν ποιῷ ὄντος καὶ τῶν λοιπῶν θεωρουμένων τὴν ζήτησιν ὁ Πλάτων ἐποιεῖτο πῶς τῶντων ἕκαστον πολλὰ ἐστιν, ἀλλὰ μόνον τῆτο ἐξήγει ὅτι πῶς τὸ ὄν τὸ ὡς ὑσία λεγόμενον πολλὰ ἐστιν, καὶ τὴν αἰτίαν τὸ πῶς ἐξήγει, διὰ τί πολλὰ ὑσία εἰσὶ, περὶ δὲ τῶν ἄλλων κατηγοριῶν ὑδὲνα λόγον ἐποιεῖτο, συντόμως ἐπήγαγεν εἰπὼν "ἀριθμοὶ γὰρ καὶ μήκη τὰ γεννώμενα ἐστίν," ὁ ταῦτόν ἐστι τῷ, ὁ καὶ ἐκ τῶν ἀρχῶν τῶ μεγάλου καὶ μικροῦ καὶ τῶ ἀρχικοῦ ἐνός κατ' αὐτοῖς γίνεσθαι, ἀριθμοὶ καὶ μήκη καὶ σώματα εἰσιν, ὅπερ πάντα τὰ τε μήκη καὶ οἱ ἀριθμοὶ αἰετὶ κυριώτατοι καὶ πρῶτως μάλιστα ὑσία, ὡς αὐτὸς φησιν, εἰσὶν. 35 ὡς εἴπερ τὸ πολλὰ εἶναι τὰ ὄντα κατασκευάζει διὰ τῶ γένεσιν τοῖς ὅσων εἰσάγειν, τὴν δὲ γένεσιν ἐκ τῶ μικροῦ καὶ μεγάλου καὶ τῶ ἐνός ἐποίει, πᾶν δὲ τὸ ἐκ μικροῦ καὶ μεγάλου, ὡς αὐτὸς φησιν, ἢ ἀριθμὸς ἢ μέγεθος, πᾶς δὲ ἀριθμὸς καὶ μέγεθος καὶ μήκος ὑσία· τῆτο γὰρ βύλεται καὶ λέγει κτλ.

"αἴτιον," τυτέστιν ἢ ἐκαστὴ ὕλη καὶ τὸ εἶδος, ὅπερ τὰ αὐτὰ 1089 α τῷ ἀναλογίᾳ εἰσιν, ὡς ἐν τῷ Δ δέδεικται. τὸ δὲ ἐκαστὸν εἶδος καὶ ἢ 4 ὕλη αἰτία τῶ εἶναι καὶ ὑσίας πολλὰς καὶ ποσὰ καὶ ποιὰ καὶ τὰ λοιπὰ εἰπὼν δὲ ταῦτα ἐπιφέρει ὅτι ἢ παρεκβάσις ἦτοί τὸ παρεκβῆναι καὶ καταλειπεῖν καὶ μὴ ζητῆσαι διὰ τίνα ποτὲ αἰτίαν εἰσὶ πολλοὶ χυμοὶ καὶ χρώματα, πεποιήκεν αὐτοῖς τὸ πρὸς τι ὑποθεῖναι κτλ.

εἰ γὰρ καὶ ὅτι μάλιστα συγχωρήσῃ τις ὅτι διὰ τὰ πρὸς τι ἦτοί 1089 α τὸ ἀπὸ τῶν εἰσὶ πολλὰ τὰ ὄντα, ἀλλ' ὅτι ἐν αὐτοῖς αἰτία εἴη τῶ 8 πολλὰ εἶναι.

M m m m m

1089^β σὺ δὲ, ὦ δαιμόνιε, τίνα φῆς αἰτίαν εἶναι τῷ πολλὰ εἶναι τὰ
 16. πρὸς τι καὶ τὰ ἄλλα πάντα; ἢ, φησὶν, ἀνάγκη ἐμὲ ὑποτιθεῖσθαι τε
 καὶ λέγειν ὅτι τὸ δυνάμει ὄν ἐκάστω, ταῦτέστι τὸ δυνάμει ποσὸν καὶ τὸ
 δυνάμει ποιὸν καὶ τὸ δυνάμει ὄν ὅσας καὶ ὅλως ἡ ἐκάστῃ ὕλη ἐστὶν
 αἰτία τῷ πολλὰ εἶναι τὰ εἰρημένα. καὶ τῷτο, φησὶ, καὶ ὁ Πλάτων
 ἐζητήσεν, εἰπὼν "τί τὸ δυνάμει τόδε;" καὶ σαφηνίζων τί σημαίνει
 τὸ τόδε, ἀνήγαγε τὸ "καὶ ὅσας."

1089^β ἀπεφώνητο ὅν, φησὶν, ὅτι τὸ πρὸς τι ἐστὶ τὸ δυνάμει ὄν ὅσας,
 18. ἥτοι τὸ ὄν καὶ ὅν, ὡς περ εἰ εἶπεν ὅτι τὸ ποιόν· ὡς περ γὰρ τὸ ποιόν
 ἔκαστι δυνάμει τὸ ὄν καὶ τὸ ὄν ἔτε ἀπόφασις τῶτων, ὅπως ὁδὸς τὸ πρὸς
 10 τὸ ἔτε ἐναντίον ἐστὶ τῷ ἐνὶ καὶ τῷ ὄντι κτλ.

1089^β τῷτο εἰπὼν λέγει "ἐπὶ μὲν ὅν τῶν ἄλλων κατηγοριῶν ἥτοι
 24. τῶν συμβεβηκότων ἔχει καὶ ἄλλην τινὰ ἐπιστάσιαν καὶ ἀπορίαν πῶς
 πολλὰ εἰσὶν. ἀσάφειαν δὲ πολλὴν ἐνεποίησεν ἐπεμβαλὼν τινα
 μεταξὺ καὶ ἑλλειπῶς ἀπηγγελκῶς τὰ ἐπεμβληθέντα. εἴη δ' ἂν
 15 οἶμαι τὸ ἐξῆς τῆς λέξεως τοῦτο. ἐπὶ μὲν τῶν ἄλλων κατηγοριῶν
 τῶν παρὰ τὴν ὕσιν ἔχει καὶ ἄλλην ἐπιστάσιαν καὶ ἀπορίαν πῶς
 πολλὰ ποσὰ καὶ πολλὰ ποιὰ εἶναι δυνατόν λέγειν, διὰ τὸ μὴ χωριστὰ
 εἶναι τῶν ὑποκειμένων. εἴτα συναπτέον τοῖς τὸ "τῷ τὸ ὑποκεί-
 μενον πολλὰ γίνεσθαι καὶ ὅν," καὶ προσπακυστέον τῷ τῷ λόγῳ· τῷ
 20 λόγῳ γὰρ τῷ ἐκ τῶ ἀνίστα καὶ τῷ ἐνὸς συγκεχωρηθῶ ἡμῶν νῦν ἀληθῆ
 λέγειν. ὡς ἡ ἡ λέξις τοιαύτη· τῷ γὰρ λόγῳ τῷ πολλὰ καὶ γίνεσθαι
 καὶ εἶναι τὸ ὑποκείμενον, ἥτοι τῷ λόγῳ τῷ πολλὰ καὶ γίνεσθαι καὶ εἶναι
 ὅσας ἐκ τῶ ἀνίστα καὶ τῷ ἐνὸς λέγοντι συγκεχωρηθῶ νῦν ὡς ἀληθῆ
 λέγει. ἐστὶν ὅν ἡ σύμπασα λέξις (ρήτεον γὰρ καὶ πάλιν αὐτήν, ὅτι
 25 λῖαν μεμελάνω) τοιαύτη. ἐπὶ μὲν τῶν ἄλλων κατηγοριῶν τῶν
 παρὰ τὴν ὕσιν ἔχει καὶ ἄλλην τινὰ ἐπιστάσιαν καὶ ἀπορίαν, πῶς
 πολλὰ ποσὰ καὶ πολλὰ ποιὰ εἶναι δυνατόν λέγειν, διὰ τὸ μὴ χωριστὰ
 εἶναι τῶν ὑποκειμένων· τῷ γὰρ λόγῳ τῷ πολλὰ καὶ γίνεσθαι καὶ εἶναι
 ὅσας ἐκ τῶ ἐνὸς καὶ τῷ ἀνίστα λέγοντι συγκεχωρηθῶ νῦν ἡμῶν ὡς
 30 ἀληθῆ λέγει.

1089^β καὶ εἰπὼν ὅτι περὶ δὲ τῶν συμβεβηκότων ἀπορήσεις ἂν τις
 29. πῶς πολλὰ, καὶ λύσας τὴν ἀπορίαν, λέγει ὅτι "ἐπὶ δὲ τῶν τόδε τι
 ἔχει τινὰ λόγον," δυνάμει λέγων ὅτι ἐπὶ μὲν τῶν συμβεβηκότων
 ὁδεμία τῷ λοιπῷ ἀπορία πῶς πολλὰ, ἐπὶ δὲ τῶν τόδε τι ἥτοι ἐπὶ
 τῶν ὅσων ἔχει τινὰ λόγον καὶ ἀπορίαν πῶς πολλὰ αἱ ὅσας· ὅ
 γὰρ ὕγιος ἡ τῷ Πλάτωνος λύσις τὸ ἀνίστα αἰτιωμένον. ἀπορίαν ὅν
 ἔχει πῶς πολλὰ τὸ τόδε τι καὶ ἡ ὅσας ἐστὶν, εἰ μὴ θήσομεν εἶναι καὶ
 τὸ τόδε τι εἰδὸς τι καὶ φύσιν τινὰ δηλονότι ὕλην τοιαύτην ἥτοι δυ-
 νάμει ὅσαν τὸ εἶδος. . . ἡ ὅν ὅπως ὡς εἴρη) ἀκυστέον τῷ "ἐπὶ μὲν
 40 τῶν ἄλλων κατηγοριῶν ἔχει τινὰ ἀπορίαν" καὶ τὸ συνεχὲς τῷτο, ἡ
 μεριστέον εἰς δύο ἀπορίας τὸ ρητέον, ἐπὶ μὲν ὅν τῶν συμβεβηκότων
 ἔχει τινὰ ἀπόκρισιν πῶς πολλὰ ποιὰ καὶ πολλὰ ποσὰ εἶναι ἐνδεχόμεν
 λέγειν· ἀπορήσεις δ' ἂν τις τῷτο διὰ τί; διὰ τὸ μὴ ἔχειν ὕλην,
 ἥτις δυνάμει ὅσα τὰ συμβεβηκότα πολλὰ εἶναι ταῦτα ποιήσει.
 45 ἄλλαν δὲ ἀπορίαν πάλιν ἀπορήσεις τις περὶ αὐτῶν, καὶ ταύτην διὰ
 τί; διότι μὴ χωριστὰ ὄντα τῶν ὅσων συμβαίνει τὸ ὑποκείμενον
 αὐτοῖς καὶ ὅν τι γίνεσθαι καὶ πολλὰ· εἰ γὰρ ἄλλο ἢ ὅσας καὶ ἄλλο τὸ πο-

σὸν καὶ ἄλλο τὸ ποιόν, ἐστὶ δὲ ὁ Σωκράτης καὶ ὅσας καὶ λευκὰ καὶ δι-
 πηχὺς, φέρε εἰπεῖν, ἔσαι καὶ εἰς καὶ πολλὰ. τῶτων δὲ τῶν δύο ἀπο-
 ριών τῆς μὲν προτέρας ἀπορίας λύσιν ἐπακτέον τὸ "καὶ τοὶ δὲ ἡ
 5 τινα ὕλην εἶναι ἐκάστω γένει," τῆς δὲ δευτέρας τῆς λευκότητος ἐπὶ
 Σωκράτης καὶ εἰς ἐστὶ καὶ πολλὰ, τὴν λύσιν ἔχεις, ὡς φιλότης, ἐν
 τῷ Α (c. 2 et 3) τῆς Φυσικῆς 'Ακροάσεως· ἐκεῖ γὰρ ὅτε τὸν Παρ-
 μενίδην καὶ Μέλισσον ἤλεγχε, εἴρηκεν ὡς ὁδὸν κωλύει τὸ αὐτὸ καὶ ὅ
 τῷ μὲν ὑποκειμένῳ ὄν εἶναι, τῷ λόγῳ δὲ πολλὰ. "ἀλλὰ — τὰ πο-
 10 ὄντα." τὸ τόδε, ὡς πολλὰκις εἴρη, ἀντὶ ὅσας τῷ 'Αριστοτέλει
 λαμβάνει. τῷ Πλάτωνος δὲ τὰς ἰδέας, ὡς καὶ ὅσας καλεῖ, καὶ
 μᾶλλον ὅσας, ἀριθμὸς λέγοντος, τῶν δὲ ἀριθμῶν ποσῶν ὄντων, καὶ
 διὰ τούτου συναγαμένον τῷ τὰς ὅσας εἶναι ποσὰ. . . ἐρωτᾷ ὁ δαι-
 15 μόνιος 'Αριστοτέλης, πότερον διαφέρει ἡ ὅσας τῷ ποσῷ ἢ ἡ αὐτὴ
 ἐστὶ τῷ ποσῷ κτλ.

εἰ δὲ ἐστὶν ἡ ὅσας ἢ αὐτὴ τῷ ποσῷ καὶ ἀδιάφορος, (ἡ πο-
 1. τεῖ) κτλ.

μηποτε δὲ δῶτι εἰς θεωρήματα ἀριθμητικά, ἀνάγκη εἶναι πο-
 2. καὶ τὸν ἀριθμὸν καθ' αὐτὸν καὶ χωριστόν, ὡς ἐκείνῳ ταῦθ' ὑπάρχει. καὶ
 11 φησὶ τὰ θεωρήματα τῶν ἀριθμητικῶν παντὶ ὑπάρχει καὶ τὰ τῶν
 αἰδητῶν ἐξ ἀφαιρέσεως δὲ τὸ εἶναι ἐχόντων, καθάπερ ἐλέχθη ἐν
 τῷ Μ. εἰ δὲ δύναμι' πάντα τὰ ἀριθμητικά δεκνύσθαι καὶ τῶν ἐξ
 ἀφαιρέσεως ἀριθμῶν, ὅ πῶσαν ὅδ' ἀληθὲς ἐστὶ λέγειν ὡς διὰ τὰ
 θεωρήματα χωρίζει αὐτοὺς δεῖ καὶ ὑπάρχειν διδόναι. ταῦτα εἰπὼν
 πάλιν ἐπαναποδοῖ καὶ φησὶν "οἱ μὲν ὅν" κτλ.

ἡμεῖς δὲ, φησὶ, καθὰ καὶ πρότερον εἶπομεν, φάμεν ὅτι καὶ ὅσας
 3. χωριστῶν μὴ ὄντων τῶν ἀριθμῶν ἔσαι ἀριθμητικὴ ἐπιστήμη· ἀλ-
 1. λως τε δὲ, εἰ ἦν κεχωρισμένα τὰ μαθηματικά, ὅτι ἂν τὰ τέσσα
 πάθη ἐν τοῖς αἰδητοῖς εἴησαν· ἀδύνατον γὰρ τῷ πράγματι μὴ
 ὄντος εἶναι τὰ πάθη αὐτῶ. ὡς εἰ τὰ μαθηματικά πάθη ἐν τοῖς
 4. αἰδητοῖς ἐστὶ, καὶ αὐτὰ δηλονότι, ἀλλὰ δυνάμει καὶ ἐξ ἀφαιρέσεως
 τὸ εἶναι ἐχόντα.

τῶν δὲ χωρίζοντων τὸν ἀριθμὸν διὰ τὸ τὰ ἀξιώματα καὶ ὅσας
 5. τὰς καθόλου προτάσεις μὴδὲ εἶναι ἐπὶ τοῖς αἰδητοῖς, τῶτων δὲ
 τῷτο σαίνει τὴν ψυχὴν καὶ εἶναι χωριστὸν ἀριθμὸν καὶ χωριστὰ μα-
 6.θηματικά λέγειν ἀναπαύει. ὁδεμία δὲ ἀνάγκη διὰ τὸ ἀληθῆ εἶναι
 τὰ λεγόμενα περὶ τῶν ἀξιωμάτων καὶ τῶν καθόλου προτάσεων,
 λέγεσθαι καὶ περὶ αὐτῶν ὡς ὅτι ἐν τοῖς αἰδητοῖς εἰσὶν, ἀλλ' ἐν ψυχῇ
 ἐπινοεῖται τὸ εἶναι ἔχει. ὁδεμία ὅν ἀνάγκη διὰ ταῦτα χωριστὸν ποσῶν
 ἀριθμῶν. εἰ ὅν, φησὶ, διὰ τὸ τὰ καθόλου μὴ εἶναι ἐν τοῖς αἰδη-
 7. τοῖς, χωρίζουσι τοὺς ἀριθμῶν καὶ τὰ μεγέθη, ὁ ἡμέτερος λόγος ὅ
 τῶτοι ἐναντιώμενοι τὰναντία ἐρεῖ. καὶ ἐπὶ λέγων, διὰ τί ὁδε-
 8. μῶς ἐν τοῖς αἰδητοῖς ὑπαρχόντων τῶν ἀριθμῶν τὰ πάθη αὐτῶν
 ἐν αὐτοῖς ἐστὶν; εἰ γὰρ διὰ τὸ τὰ καθόλου μὴ ὑπάρχειν ἐν τοῖς αἰδη-
 9. τοῖς χωρίζουσι τοὺς ἀριθμῶν, εἰ τὰ πάθη τῶν ἀριθμῶν ἐν τῶ-
 10. τοῖς ἐστὶν, ὅ χωριστέον.

ὅμως, φησὶν, εἰ καὶ δοίμεν ὅσας εἶναι τὰς ἐγγράμους καὶ ἡγε-
 11. μὰς καὶ ἐπίπεδα τῶνδε τῶν αἰδητῶν, καὶ ἐν τούτοις ἔσονται, ἀλλ' ἐν
 καθ' αὐτὰ· "ἐπὶ τούτων γὰρ ὁ λόγος εἴρηκε," ταῦτέον ἐπὶ τούτων γὰρ

τῶν ἐπιπιδόντων καὶ γραμμῶν ὁ λόγος ἀρκεῖ τε καὶ ἔδειξε. "διὰ τί ὅν χωριστά ἐστιν;" ἦτοι ὅτι ἐκ χωριστά· ἢ τὸ "διὰ τί ὅν χωριστά ἐστιν," ἀπὸ τῶ χωριστά ἐστιν, ἔδειξεν ὁ λόγος· ἔδειξε δὲ ὅτι τῇ ἐπινόει. "ἔτι δὲ ἐπέξ. — ὦν." τὸ μὲν "εὐχερῆς" εἰληπὶ ἀπὸ τῶ ἀργὸς τὴν διάνοιαν καὶ δυσκνήτους.

1901 ἐπεισοδιώδη δὲ λόγῳ τὰ μὴ συνεχῇ μηδὲ συντελεῖντα θάτερα
19. θάτερα εἰς τὸ εἶναι. . . τὸ δὲ "ὥσπερ μοχθηρὰ τραγωδία" πρόσ-
κει· διὰ τὸ πολλὰς τῶν μὴ ἀρίστων τραγωδιῶν μεταξὺ τῆς τρα-
γωδίας παρεμβάλλειν πρόσωπα τε καὶ ὑποκριτὰς καὶ ἐπὶ ὁμοίους καὶ
μυθεύειαν συνεχῆσαν μηδὲ οἰκειότητα ἔχοντα πρὸς τὰ προαχθέντα
τε καὶ προλαχθέντα· εἰ γὰρ τις τὴν Αἴαντα παραισάξας ἐν τῷ με-
ταξὺ καιρῷ, καθ' ὃν ἀπέσφαττεν ἑαυτὸν, εἰσῆγαγε τὴν Ἑκάβην
θρηνησάν τὴν Τροίαν, τίνα ἂν τῷτο συνεχῆσαν εἶχεν ἢ οἰκειότητα
πρὸς τὰ πρότερα καὶ ὕστερα; ὥσπερ ὅτε ὁ Μενέλαος εἰσάγει μὴ
ἐὼν τὴν Τεύκρον θάψαι τὸν Αἴαντος πτώμα.

20. οἱ δὲ τὴν εἰδητικὴν ἀριθμὸν τιθέμενοι τῷτο μὲν ἐκφεύγουσι διὰ
τὸ ἐκ τῶ ἐνὸς καὶ τῆς ἀορίστου δυάδος ποιεῖν τὴν εἰδητικὴν ἀριθμὸν, ἐκ
δὲ τούτου καὶ τῆς ὕλης, ἐτέρας ὕσης παρὰ τὴν ἀορίστον δυάδα (ἄλλη
ἢ κατ' αὐτὴν δυάς ἢ γεννητικὴ τῶν ἀριθμῶν καὶ ἄλλη ἢ τῶν με-
γεθῶν), ἐκ δὲ τούτου καὶ τῆς ὕλης ποιεῖν τὰ μεγέθη καὶ τὰ ἐπίπεδα,
ἐκφεύγουσι τὸ ποιεῖν ἐπεισοδιώδη τὴν φύσιν, ὅμως φησὶ ταῦτα τὰ
μεγέθη τὰ προσεχῶς ἐκ τῆς ὕλης καὶ τῶν ἀριθμῶν γινόμενα πότε-
ρον ἰδεῖν εἰσὶν ἢ ὅ, καὶ ἄρα συμβαλλομένη τι εἰς τὸ εἶναι τοῖς ὕσι;
καὶ φησιν ὅτι ὥσπερ ὅδε τὰ μαθηματικά, ὅπως ὅδε ταῦτα κτλ.

20. ὅν ἔστιν ὅν χαλεπὸν ὁποιασὺν δόξας τιθέμενον μακρογορεῖν
20. τὸ καὶ συνείρειν πολλὰ.

32. οἱ δὲ πρῶτοι, φησὶν (αἰνίττει) δὲ τὴν Πλάτωνα), δύο ποιή-
σαντες τὴν ἀριθμὸν, τὸν τε εἰδητικὸν καὶ τὴν μαθηματικόν, καὶ με-
ταξὺ τῶ εἰδητικῶ καὶ τῶ αἰδητικῶ τάξαντες τὴν μαθηματικόν, ὅτε
ἐρήκασιν ὅτε ἔχουσιν ἂν εἰπεῖν πῶς καὶ ἐκ τίνος ἔξαι ὁ μαθηματικὸς
ἀριθμὸς.

36. ἐκ δὲ τῶ ἄλλου μικροῦ καὶ μεγάλου καὶ τῶν ἀριθμῶν τὰ μεγέθη
ποιεῖ· ὁ γὰρ πρὸ ὀλίγου εἶπεν ὕλην, ὅτε ἔλεγε "ποιῶσι γὰρ τὰ με-
γέθη ἐκ τῆς ὕλης καὶ τῶ ἀριθμοῦ" (τὰ μὲν γὰρ μήκη ἐκ τῆς αὐτοδυά-
δος καὶ τῆς ὕλης, ὁμοίως καὶ τὰ ἐπίπεδα ἐκ τῆς αὐτοτριάδος καὶ τῆς
ὕλης), — ὁ ὅν ἐκείσε ἔλεγεν ὕλην, ἄλλο μικρὸν καὶ μέγα ἐκάλεσεν.
εἰ ὅν μήτε ἐκ τῶ μεγάλου καὶ μικροῦ, ταῦτόν δὲ εἰπεῖν τῆς ἀορίστου
δυάδος, δυνατὸν εἶναι τὴν μαθηματικὴν ἀριθμὸν (ὁ αὐτὸς γὰρ ἂν ἦν
τῶ εἰδητικῶ), μήτε ἐκ τῶ ἄλλου μικροῦ καὶ μεγάλου, ἀ δὲ καὶ αὐτὰ
ἀρίστου ἐκάλεον δυάδα (ἐξ αὐτῶν γὰρ τὰ μεγέθη ποιεῖ), λείπει
ἄλλο μέγα καὶ μικρὸν λέγειν. εἰ δὲ τῷτο, πλείω ἔξαι τὰ κοιχῆα,
αὐτὰ φημι τὰ μεγάλα καὶ μικρά. ἀλλὰ μὴν ἀνάγκη ὅσα ὕληα,
τοσαῦτα εἶναι καὶ τὰ εἰδητικά· ὅπερ ὅ βούλοντο. εἰ δὲ ἐστὶν ὅν τὸ
ἀρχικὸν καὶ εἰδικὸν ἔν, κοινὸν ἔξαι καὶ μεριζήσε· ἐπὶ τε τῶ μεγάλου
καὶ μικροῦ, ἐξ ὅ ποιῶσι τὴν ἀριθμὸν, καὶ ἐπὶ τῶ ἄλλου μεγάλου καὶ
μικροῦ, ἐξ ὅ τὰ μεγέθη, καὶ ἐπὶ τῶ λοιποῦ καὶ τρίτου, ἐξ ὅ ἔσονται οἱ
μαθηματικοὶ ἀριθμοί. καὶ πῶς οἶόν τε τὸ ἐν τῶ ἀριθμῶ ἐν πλείο-
σω εὐρίσκεισθαι; ζητήσεται δ' ἂν τις πῶς οἶόν τε τὸ αὐτοῦ τρία εἶναι,

ἄπερ τὴν μὲν εἰδητικὴν ἀριθμὸν ἐκ τῶ μεγάλου καὶ μικροῦ καὶ τῶ αὐτο-
νὸς ποιῶσι, τὰ δὲ μεγέθη ἐκ μεγάλου καὶ μικροῦ καὶ ἀριθμοῦ. ἢ ἠγέτον
ὅτι τρία μὲν ἔκ ἔξαι αὐτοῦ, ἀλλ' ἢ δύο ἢ ἐν διηρημένον εἰς δύο·
εἰ γὰρ καὶ Πλάτωνα πᾶς ἀριθμὸς ἐκ μονάδος καὶ ἀορίστου ὑφίσταται

6. δυάδος, εἰ μὲν καὶ ὁ μαθηματικὸς ἀριθμὸς ἐξ αὐτῆς τῆς μονάδος καὶ
τῆς ἀορίστου δυάδος ἐστίν, ἐξ ὧν ὁ εἰδητικὸς ἀριθμὸς, ὁ αὐτὸς ἔξαι
τῶ εἰδητικῶ· εἰ δὲ ἐξ ἄλλης δυάδος, πότερον καὶ ἐξ ἄλλου ἐνὸς
ἐτέρου ὄντος παρὰ τὸ ἀρχικὸν ἐν ἢ ἐξ αὐτῶ τῶ ἀρχικῶ ἐνὸς; εἰ μὲν
γὰρ ἐξ ἄλλου, ἔσονται δύο ἀρχικά ἔν, ὅπερ ὅ βούλοντο· εἰ δὲ ἐξ αὐτῶ
τῶ αὐτοῦ ἐνὸς, πῶς δυνατὸν ἐν ὅν τῶ ἀριθμῶ εἶναι καὶ ἐν ταύτῃ τῇ
δυάδι καὶ ἐν ἐκείνῃ; φανερόν ἄρα ὅτι ὅτε ἐκ τῶ ἐνὸς καὶ τῆς ἀορίστου
δυάδος δυνατὸν γενέσθαι τὴν μαθηματικὴν ἀριθμὸν, ἵνα μὴ ὁ αὐτὸς
τῶ εἰδητικῶ φανῇ, ὅτε ἐξ ἄλλου· ἀριθμὸν γὰρ καὶ Πλάτωνα ἀδύ-
νατον ἐτέρως ὑποστήναι ἢ ἐκ μονάδος καὶ τῆς ἀορίστου δυάδος· τότε

15. γὰρ ἐστὶ δηλωτικὸν τὸ "καὶ ἄμα τὴν ἀριθμὸν γενέσθαι ἄλλως ἢ ἐξ ἐνὸς
καὶ δυάδος ἀορίστου ἀδύνατον." ταῦτα εἰπὼν ἐπάγει "ταῦτα δὲ
πάντα ἀλ. καὶ μάχ. α. ἑαυτ. κ. τ. εὐλ." τὸ δὲ "καὶ ἔκκειν ἐν αὐτοῖς
εἶναι ὁ Σιμωνίδου μακρὸς λόγος" σαφὲς ἔξαι προσηύει τις ἐστὶν
ὁ Σιμωνίδου λόγος. ὁ Σιμωνίδης ἐν τοῖς λόγοις, ὅς Ἀτάκτους
ἐπιγράφει, μιμεῖται καὶ λέγει ὅς εἰκὸς ἐστὶ λόγους λέγειν δύλως
ἐπτακότας πρὸς δεσπότης ἐξετάζοντας αὐτοὺς τίνος ἔνεκα ταῦτα
ἐπτακότας; καὶ ποιεῖ αὐτοὺς ἀπολογυμένους λέγειν πάλιν μακρὰ καὶ
πολλὰ, ὅθεν δὲ ὕγιες ἢ πιθανόν, ἀλλὰ πᾶν τὸ ἐπιφερόμενον ἐναν-
τίον τῶ προφραζέντι· τοῦτον γὰρ ὡς εἰκὸς τὸ βάρβαρον καὶ παι-
δείας ἄμορον. . . καὶ γὰρ τὴν τραγωδὸν "ἀπλῶς ὁ μῦθος τῆς ἀλη-
θείας ἄφου." . . καὶ μικροῦ καὶ ἐπ' Ἀρεῖον πάλιν αὐτοὺς προκαλεῖται
διὰ τὸ βιάζεσθαι ὑπ' αὐτῶν ἀπογεννησάμενος τὴν ἀριθμὸν, τῷτο ποιῶ-
σαι μὴ δυνάμενος. ἐπειδὴ δὲ τὴν ἀορίστον δυάδα μέγα καὶ μικρὸν
ἐκάλεον, ἢ δὲ ἀρίστου δυάς κατ' αὐτοὺς μόνον τὴν ἀρτιάκους ἄρτιον
ὑφίσταται, λέγει ὅτι εἰ καὶ δοίμεν τὴν ἀριθμὸν ἐκ τῶ μεγάλου εἶναι
καὶ μικροῦ, μόνος ὁ ἀφ' ἐνὸς διπλασιαζόμενος ἦτοι ὁ ἀρτιάκους ἄρτιος
ἐξ αὐτῶν ἔξαι, ἄλλος δὲ ὁδεῖς· λεγέτωσαν ὅν πότεν ἢ τῶν ἀρ-
τιοπερίστων καὶ τῶν λοιπῶν γένεσις.

τὸ ἐν γὰρ εἶπε πέρας· ἀρχὴν γὰρ εἰδικὴν λέγοντες τὸ ἔν, ὕλην
δὲ τὴν ἀριθμὸν, ὃν ἄπειρον ἐκάλεον διὰ τὴν ἴσως ἐπ' ἄπειρον αὐτῶ
αὐξήσιν, ἔφασκον ὅτι τῶν τῶ ἀριθμῶ ἦτοι ἄπειρον μερῶν τὸ ἐγγί-
σαν καὶ πρῶτον πλησιάζειν τῶ ἐνί, ἐκείνο καὶ πρῶτον αἰκνύει ὑπ'
αὐτῶ καὶ εἰδοποιήθη, εἴτα τὸ δευτέρως πλησιάζειν, καὶ τρίτον τὸ τρί-
τως, καὶ ἐφεξῆς.

δικαίον γὰρ φυσικῶς καὶ περὶ φυσικῶν λέγοντας ἐν ταῖς φυσι-
καῖς πραγματείαις τὰ ὑπ' αὐτῶν λεγόμενα ἐξετάζειν· τότε γὰρ
ἐστὶ δηλωτικὸν τὸ "δικαίον γὰρ αὐτοὺς ἐξετάζειν τὴν περὶ φύσεως."
ἔστι δὲ τῆς λέξεως ἑλλειψίς· εἴη δ' ἂν τὸ πλήρες, δικαίον γὰρ
αὐτοὺς ἐξετάζειν τὴν περὶ φύσεως, ἀλλ' ὅ τὴν περὶ τῶν θείων καὶ
ἀκινήτων διαλογόμενος.

ἐπεὶ δὲ ὁ Περικράτης ὑπεραπολογούμενος τῶ Πλάτωνα, ὡς
καὶ ἐν τῷ Α. (c. 10) τῆς περὶ Οὐρανῶ εἰρήν, ἔλεγεν ὅτι διδασκα-
λίας χάριν καὶ τῶ γινώσκειν, εἰ γινώσκουσιν αἱ ἰδέαι, δυνατὸν ἦν

M m m m m 2

αὐτὰς γενέσθαι, ὑπετίθετο τε καὶ ἔλαβεν ὡς ἐκ τῆ μεγάλης καὶ μικρῆς
ὑπὸ τῶ ἐνὸς ἰσαζήτων ἐγένοντο ἄν, εἰ δυνατὸν αὐτὰς ἦν γενέσθαι.
ἐπειδὴ ὅν τούτῳ ὁ Ξενοκράτης κτλ.

1091^a ἐν δὲ τῇ λέξει τῇ "ἔχει δὲ ἀπορίαν" τὸ ἐπαχθὲν τὸ "καὶ εὐπο-
29. ρήσαντι ἐπιτίμησιν" τοῦτον ἔστιν. ἔχει δ' ἀπορίαν, καὶ εὐπορήσῃ
5 τις εἰπεῖν τι καὶ ἐνδεῆσαι πρὸς τὴν ἀπορίαν, εὐθὺς ἐπιτιμηθήσεται.
ὁ δὲν γὰρ ἂν ὑγιὲς εἴπῃ.

1091^b αἰνίττει δὲ τὴν Ὀρφέα· καὶ ὅτος γὰρ φησιν ὅτι τὸ ἀγαθὸν καὶ
4 ἄριστον ὕπερον ἐστὶ τῶν ἄλλων. . . καὶ ἐπεὶ πρῶτον μὲν κατ' Ὀρφέα
τὸ Χάος γέγονεν, εἴθ' ὁ Ὠκεανός, τρίτον Νύξ, τέταρτον ὁ Οὐρανός,
10 ὅς, εἴτ' ἀθανάτων βασιλεὺς θεῶν ὁ Ζεὺς κτλ.

1091^b πρῶτον μὲν γὰρ ἐβασίλευσε περίκλυτος Ἑρικεπαῖος, φησὶν ἡ
7. ποίησις, μεθ' ὃν Νύξ σκηπτρον ἔχουσα ἐν χερσὶν ἀριπρεπὲς Ἑρικε-
παῖον, μεθ' ἧν Οὐρανός, ὃς πρῶτος ἐβασίλευσε θεῶν μὲν μητέρα
Νύκτα. ὅτοι δὲ διὰ τὸ τὴν ἀρχὴν μεταβάλλειν τὸ ἀγαθὸν καὶ
15 ἄριστον ὕπερον ποιῶσιν. οἱ δὲ μεμιγμένοι αὐτῶν (λέγει δὲ τὸς
μὴ πάντα μυθικῶς καὶ ἀναποδείκτως, ὥσπερ οἱ ποιηταί, λέγον-
τας, ἀλλ' ἔστιν ὅτε καὶ ἐφ' αὐτὸ ἀποδείξεσι χρωμένους), ὅτοι δὲ ὅν οἱ
μεμιγμένοι, ὥσπερ Φερεκύδης ὁ Πυθαγόρου καθηγμένων κτλ.

1091^b ὁ μὲν Ἐμπεδοκλῆς τὴν φιλίαν ἀγαθὸν καὶ ἀρχὴν εἰπὼν (ταύ-
12. τὴν γὰρ ὁ Ἀριστοτέλης εἶπε ζοιχεῖον, καταχρησάμενος τῇ λέξει), ὁ
δὲ Ἀναξαγόρας τὴν νῦν.

1091^b "τῶν δὲ τὰς ἀκινήτους ὑσίας λεγόντων," λέγων ἀκινήτους
13. ὑσίας τὸς εἰδητικὰς ἀριθμῶς, τούτων οἱ μὲν, ὥσπερ ὁ Πλάτων καὶ
Βροτίνος ὁ Πυθαγόρειος, φασὶν ὅτι τὸ ἀγαθὸν αὐτὸ τὸ ἐν ἐστὶ καὶ
25 ὑσίον ἐν τῷ ἐν εἶναι, ὡς πολλακίς εἶρηται. εἰπὼν δὲ τὸ "οἱ μὲν" ἔκ
ἀπέδωκε τὸ οἱ δέ.

1091^b "ἡ εἰ μὴ τούτο, ζοιχεῖον," τυτέστιν ἡ εἰ μὴ ἀρχικὸν ἐν λέγειν
21. τὴν αὐταρκεσάτην φύσιν, ἀλλὰ φήσασιν ὅτι ἡ αὐταρκεσάτη φύ-
σις τὸ ζοιχεῖον ἐστὶ τῶν εἰδητικῶν ἀριθμῶν, ὅπερ ἐστὶ τὸ μέγα καὶ τὸ
30 μικρόν κτλ.

1091^b ἀλλὰ τῷ ἀριθμῷ τῷ μαθηματικῷ ἀπειρήμασι, καὶ ἀφείλον
22. ἀπὸ τῶ τοῦτον ἐνὸς τὸ ἀγαθὸν κτλ.

1091^b ὁ συνειρακῶς Σπεύσιππος (λέγει δὲ εἰ τὸ ἐν ἀγαθόν,
32. ἀνάγκη τὸ μὴ ἐν τὸ ὕλικόν κακὸν εἶναι) ἀπέφυγε καὶ προσάπτει
ἐκ ἡθέλησε τὸ ἀγαθὸν τῷ ἐνί. ἄλλοι δὲ τὴν τῷ κακῷ φύσιν τὸ
ἀνισόν φασιν, ὥς συμβαίνει ἐκ τούτων πάσας τὰς ιδέας καὶ πάντα
τὰ ὄντα μετέχειν τῷ κακῷ, εἴπερ ἐξ αὐτοῦ καὶ τῷ ἀγαθῷ εἰσὶ,
πλὴν τῆς ἐτέρας τῶν ἀρχῶν, ἥτις ἐστὶ τὸ ἐν. ὥσπερ καὶ Ἐμπεδο-
κλῆς λέγει· καὶ ὅτος γὰρ φησιν ὡς πάντα μετέχει τῷ νέκυς πλὴν
40 τῆς φιλίας. καὶ ἐπεὶ πρῶτον μὲν κατ' αὐτοὺς αἱ ιδέαι γίνονται ἐκ τῶ
ἐνὸς καὶ τῷ μὴ ἐνὸς, εἴτα ἐκ τῶν ιδεῶν τὰ μεγέθη, αὐτοτρίγωνον,
αὐτοτετράγωνον, τὰ ὅμοια, ἀκρατότερον μεθέξουσιν τῷ κακῷ οἱ
ἀριθμοὶ ἢ περ τὰ μεγέθη· οἱ μὲν γὰρ ἀριθμοὶ προσεχῶς ἐκ τῶ κακῷ
γενόμενοι, τὰ δὲ μεγέθη διὰ μέσων τῶν ἀριθμῶν. ταῦτα τε δὲ
45 συμβαίνει καὶ προσέτι χύρην τε εἶναι τὸ κακὸν τῷ ἀγαθῷ (ἡ γὰρ
ὕλη, ὡς αὐτοὶ φασιν, χύρην τῷ εἶδους), καὶ ἐρᾶν καὶ ὁρέγεσθαι τὸ κα-
κὸν τῷ ἀγαθῷ.

τέσσαρα ὅν ἀτοπα ἐπεὶ ταῖς τέσσαρσιν ὑποθέσεις, ἐν ἧς
τὸ πάντα εἶναι ἀγαθὸν καὶ κακὸν πλὴν ἐνός, ἀλλὰ τὸ εἶναι τὸ κακὸν
ἀρχὴν, ἀλλὰ τὸ εἶναι τὴν ἀρχὴν μὴ ἀγαθόν, τέταρτον τὸ μετέχειν
τὸς ἀριθμῶς ἀκράτῃ τῷ κακῷ (*).

καὶ τί σημαίνει τὸ ἀρίστην, ἐπήγαγε σαφηνίζων, "ἀρι-
13. λῶν δέ."

διὸ καὶ τὸ ἐν τῇ τῶν ὄλων ἀρχῇ ἐκ ἧθελον λέγεσθαι ἐν. ὑπο-
14. λαμβάνοντες γὰρ ὅτι ὁ δὲν ἀτελὲς ὅν ἐστιν ἀλλὰ πᾶν ὃν τέλειον, καὶ
δὲ ἐν ὅτε τέλειον ἀπεφαίνοντο ὡς ὁ δὲ ὅν ἐστιν· εἰ γὰρ ὅν, ὅν ὅν
καὶ τέλειον.

"ἀτοπον δ. κ. τ. τ. α. μ. τ. ζερ. καὶ τ. μ. π." τῷ Πλάτῳ
15. νος εἰπόντος ὅτι ἐκ τῶ ἐνὸς καὶ τῆς δυάδος γεγόνασιν αἱ ιδέαι, ἐκ
δὲ τῶν ιδεῶν τὰ μαθηματικὰ μεγέθη, ἅμα δὲ καὶ ἐν τῷ αὐτῷ
νῦν ἡ χρόνῳ ἐν ᾧ τὰ μαθηματικὰ γέγονε μεγέθη, καὶ ἐκ τούτων
αὐτῶν, ἐν ᾧ εἰσὶν, ὑπέστη, λέγει ὅτι ἀτοπον τὸν μὲν τούτων ἅμα τῶς
μεγέθεσι ποιεῖν, τίς δὲ ἐστὶ μὴ λέγειν. εἴτα καὶ ἐνίσταται λέγων μὴ
εἶναι τὰ μαθηματικὰ ἐν τόπῳ.

ὁμοίως δὲ καὶ τὸς εἰδητικὰς ἀριθμῶς· τούτους γὰρ εἶπε τῶν
16. ὄντων τὰ πρῶτα.

πότερον ὅν, φησὶ, μίξει ἤτοι κράσει; ἅρα ὅν κραθεῖσιν τῶν
17. ἀρχῶν ἐξ αὐτῶν εἰσὶν οἱ ἀριθμοὶ; ἀλλ' ὅν πᾶν δύναται μίγναι καὶ
πολλῶν μᾶλλον τὸ ἐν μὲν τῆς δυάδος τότε γνωστέον ἐκ τῶν κρα-
θέντων ἑτέρον ἐστὶ τῶν τὸ κράμα ἀποτελεσάντων. ἀλλὰ καὶ δὴ
18. μεν ὅτι κράμα γέγονεν ἐκ τῶ ἐνὸς καὶ τῆς δυάδος, ἐφάρξεται τὸ
(τὰ γὰρ κεραυνώμενα τούτο πάχει), καὶ ἐκ ἑξῆς τὸ ἐν χωρῶν καὶ
καθ' αὐτὸ καὶ ἐτέρα τις φύσις παρὰ τὸ κράμα τὸ ἐξ αὐτοῦ καὶ τῆς
δυάδος γεγονός, ὅπερ ὅτοι βύλον· λίαν γὰρ ἀσπαζέσθαι τὴν τῶ
ἐνὸς ἀφθαρσίαν. ὥς δὴλον ὅτι μίξει καὶ κράσει ἐν δύναται ὁ
ἀριθμοὶ ἐκ τῶν ζοιχεῖων εἶναι.

"ὅν ἐστὶ γένεσις," τυτέστιν ἅπερ τεχνητὰ ἐστὶν· γένεσις γὰρ
19. νῦν τὴν τέχνην ἐκάλεσαν.

"ἀλλ' ὅν οἶοντά τι," φησὶ, "τῷ ἀδιαίρετον ἀπελθεῖν." ὁ δὲ
λέγει δύναται τοῦτον ἐστὶν· τὸ μὲν σπέρμα φθέρει καὶ ἐκ ἐξ, καὶ δὲ
ἀδιαίρετον, τυτέστιν τὸ ἀρχικὸν ὅν, ὅν οἶον τὸ ἐστὶ κατ' αὐτοὺς φθ-
20. ρῆσαι, ὁ δὲ ὅλως αὐτοὶ φασιν οἶον τε ἐπινοῆσαι ὡς ἀπέρχεται
τῆς ἐνὸς φύσεως ἡ τροπὴ τις περὶ αὐτὸ γίνεσθαι. . . ἀλλὰ μήποτε
ὥσπερ ἡμεῖς ἐκ τῆς ζεφύσεως τῆς τῷ εἶδει ἐναντίας φασὶν γίνεσθαι
τὰ πράγματα μὴ ὑπομενέσσης, ὅτω χρὴ νοεῖν καὶ τὴν τῶν ἀριθμῶν
γένεσιν. ἀλλ' ὅσα, φησὶν, ἐξ ἐναντίων γίνεσθαι, καὶ ἐξ ὑποκειμένων
21. τινὸς τρίτου γίνεσθαι, ὡς ἐν τῷ Α. δέδοικα τῆς Φυσικῆς Ἀκρι-
σεως κτλ.

"ἡ οἷς ἐναντία." ὅ γὰρ μόνον τὰ ἐξ ἐναντίων τι φέρεται
ἀλλὰ καὶ τὸ θερμὸν καὶ λευκόν, οἷς ἐναντία εἰσὶ τῷ μὲν τὸ ψυχρὸν καὶ
δὲ τῷ λευκῷ τὸ μέλαν. ἐπεὶ δὲ πᾶσαν τὴν ἐναντιότητα, αὐτὴ
22. φημι τὸ ἐν καὶ μὴ ἐν, εἰς τὴν τῶν ιδεῶν οἷσαν οἱ ταύτας πλέ-
μενοι καταπαλῶντες ἔλεγον καὶ μὴδὲν καταλειπεῖσθαι, ἐμελλε δὲ τὴν

(*) desinit cod. Monac.

λέγειν ὅτι εἰ μὲν τι λελειμμένον τῆς ἐναντιότητος ἐκτὸς ἐν τῶν ἰδῶν, τότε εἰκὸς ἦν λέγειν ὅτι τὸ καταλειφθὲν μαχήσεθι μὲν τῷ συνόπτος ταῖς ἰδέαις καὶ φθερεῖ αὐτάς· ἐπεὶ δὲ ἐὶν παραλέλειπθι, τί ἂν εἴη τὸ δυνησόμενον αὐτάς φθεῖραι; ἐπεὶ ἔν ἑμελλέ τις ταῦτα λέγειν, προσέθηκε τὸ καὶ ἐκ παντὸς εἴη τῷ ἐναντίῳ τὰ εἶδη καὶ μη- 5 δὲ ἀπελείφθῃ, φθαρήσεθι· ὡς ἡδὲ τὸ νεῖκος κατ' Ἐμπεδοκλέα, ὅταν κατηχρῶσθαι τῆς φιλίας καὶ ὑπέσειλθοι τὸν σφαῖρον, φθεῖραι αὐτὸν κτλ. . . λέγων μῦγμα τὸν σφαῖρον.

1092a μῆποτε ἔν, ὥσπερ αἱ ἐν γυμνασίοις ὄροι ὕσαι τῶν γραμμῶν ὀρίζου- 10 σιν αὐτάς, ὅτω δύναται λέγειν ὅτι καὶ τὰ εἶδη ὡς πέρατα τῶν τῆδε ὕσων ὀρίζουσιν αὐτάς, καὶ ὅπως αἷτια τῶν εἰσὶ, καθάπερ καὶ ὁ Πυθαγόρειος Εὐρυτος ἔλεγε τῷδε μὲν τῷ φυτῷ τὸνδε τὸν ἀριθμὸν ὅρον εἶναι, καὶ ἄλλον μὲν ἵππῳ καὶ ἄλλον ἀνθρώπῳ, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως. καὶ ὁ μόνον ἀπλῶς ὅπως ὁ Εὐρυτος ἔλεγε ὅτι οἱ ἀριθμοὶ ὄροι εἰσὶ τῶν φυτῶν καὶ ἀνθρώπων καὶ βωῶν, ἀλλὰ καὶ ὥσπερ ὁ ἀριθ- 15 μητικός, ὅταν τὸν ἐννέα ἀριθμὸν τετραγώνῳ ὄντα καταγράφῃ, πρῶτον μὲν τρεῖς μονάδας κατ' εὐθείαν γράφει γραμμῇ, εἴτα ἄλ- λας τρεῖς καὶ παραλληλῶν καὶ αὐτάς τῇ προτέρᾳ γραμμῇ, εἴτ' ἂν ἄλλας πάλιν τρεῖς καὶ παραλληλῶν γραμμῇ τῇ δευτέρᾳ γραμμῇ, καὶ ὅπως ἀποτελεῖ παραλληλῶν χῆμα, ὥσπερ ὑπόκει· καὶ ἐπὶ τῷ 20 τρία τριγώνῳ ὄντος, ὁμοίως πρῶτον μὲν γράφει μίαν μονάδα, εἴτα ὑπὸ ταύτῃ ἐτέρας δύο, καὶ ὅπως ἐξομοιοῖ τὸν τρία τῷ τριγώνῳ χήματι, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως· ὥσπερ ἔν ὁ ἀριθμητικός, ὅπως καὶ ὁ Εὐρυτος, ἐπειδὴ ἔφασκε τὸς ἀριθμὸς ὄρος εἶναι τῶν πραγ- μάτων. καὶ ὡς λόγῳ χάριν ὄρος τῷ ἀνθρώπῳ ὁ διακοσιαπεντήκοντα 25 ἀριθμός, ὁ δὲ τῆς τῷ φυτῷ· τὸτο θεὸς ἐλάμβανε ψηφίδας διακο- σίας πεντήκοντα, τὰς μὲν πρασίνας τὰς δὲ μελαίνας ἄλλας δὲ ἐρυ- θρὰς καὶ ὅλως παντοδαπὰς χρώμασι κεχρωμένας· εἴτα περιχρίων τὸ τοίχον ἀσβέδῳ καὶ σκιαγραφῶν ἀνθρώπον καὶ φυτὸν ὅπως ἐπὶ γῆνι τὰς μὲν τὰς ψηφίδας ἐν τῇ τῷ προσώπῳ σκιαγραφίᾳ, τὰς δὲ ἐν 30 τῇ τῶν χειρῶν, ἄλλας δὲ ἐν ἄλλοις, καὶ ἀπετέλει τὴν τῷ μὴ μὲν ἀνθρώπῳ διὰ ψηφίδων ἰσαριθμῶν ταῖς μονάδας, ὡς ὀρίζεν ἔφασκε τὸν ἀνθρώπον. τὸτο ποιῶν ἔλεγε ὅτι ὥσπερ ὅδε ὁ γε- γραμμένος ἀνθρώπος ἐκ τῶν διακοσίων πεντήκοντα φέρε εἰπεῖν ἐς ψηφίδων, ὅπως καὶ ὁ ἀληθὴς ἀνθρώπος ἐκ τούτων ὀρίζεθι μο- 35 ναδων. παραπλήσιον τούτῳ καὶ ἐπὶ τῶν τῆς ἐποίει, καὶ τὰς μὲν ἀνή- λισκεν εἰς φυλλῶν τὰς δὲ εἰς κλάδων ἄλλας εἰς ῥιζῶν ἐκπλήρω- σιν, καὶ ταῦτα ἄπερ ἐπὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἔλεγε, ταῦτα καὶ περὶ φυτῶν καὶ τῶν ἄλλων, καὶ ὅλως ὅπερ νῦν οἱ γραφεῖς ποιοῦσι καὶ διὰ χρωμά- των ποικίλα καὶ παντοδαπὰ γράφουσιν ζῶα, τὸτο ἐκεῖνος διὰ τῶν 40 κεχρωσμένων ψηφίδων ἐποίει, ἀφωμοῖν τε καὶ εἰς χῆμα συνετί- θηαι τόνδε μὲν τὸν τῶν ψηφίδων ἀριθμὸν ἀνθρώπου, ἄλλον δὲ ἵππου, καὶ τὸς ἄλλους εἰς ἄλλα εἶδη ζώων καὶ φυτῶν. πότερον ἔν, φησὶν, ὅπως εἰσὶν οἱ ἀριθμοὶ αἷτια τῶν τῆδε ὕσων, ὥσπερ Εὐρυτος ἔλε- 45 γειν, “ἡ ὅτι ὁ λόγος ἡ συμφωνία τῶν ἀριθμῶν,” τυχόντι ἡ ὅτι εἰ ἂν λόγος, καθ' ὃν γίνεθι τὰ φυτὰ καὶ τὰ ζῶα, συμφωνία ἐστίν, ἡ συμφωνία κατ' ἀριθμῶν χρίσιν, οἱ δὲ ἀριθμοὶ εἶδη, διὰ τούτο ἀνάγκη λέγειν ὅτι τὰ εἶδη αἷτια εἰσὶ τῶν φυτῶν καὶ τῶν ἄλλων

ὕσων; ἀλλὰ καὶ τῶν ὕσων αἷτιος τὸς εἰδητικούς ἀριθμὸς συγ- χωρήσωμεν, καίτοι μὴ ὃν ἀληθές, ἀλλὰ τὰ γε πάθῃ καὶ τὰ συμ- βεβηκότα πῶς φήσους γενέσθαι ἐκ τῶν ἀριθμῶν;

εἰ ἡδὲ ἡ ἐκάστῃ ὕσῃ καὶ τὸ εἶναι ὁ λόγος καὶ τὸ εἶδος αὐτῇ ἐστίν, 1092b ὁ δὲ ἀριθμὸς ἂν ὅλως συμβάληται τι τοῖς πράγμασι, καὶ ποσὸν 18 ἐστὶ τῆς ἐκάστῃ ὕλης (ὁ ἡδὲ τέσσαρα ἀριθμὸς καὶ ποσὸν αὐτῇ καὶ τὸ μέτρον ἐστὶ πυρὸς γῆς ὕδατος ἀέρος, τῶν στοιχείων τῶν σωμα- τικῶν), εἰ δὲ ἕκαστον καὶ τὸ οἰκεῖον εἶδος λέγεται τε καὶ ἐστίν, ὁ δὲ ἀριθμὸς εἶδος μὲν τῶν πραγμάτων ἔκ ἐστιν, ὅτε μὴν ὕλη, ἀλλὰ καὶ ποσὸν καὶ τὸ μέτρον τῆς ὕλης, ψευδὸς ὅτι οἱ ἀριθμοὶ αἷτια εἰσὶ τῆς ἐκάστῃ μορφῆς ἢ μορφῶν αὐτῶν. ὅτι δὲ οἱ ἀριθμοὶ καὶ ποσὸν καὶ μέτρον εἰσὶ τῆς ὕλης τῶν πραγμάτων, ἀλλ' ἔχῃ μορφῶν αὐτῶν, ἀποκρήνῃ τοῖς Ἐμπεδοκλεῖ περὶ συστάσεως ὁρῶν ῥηθῆισι·

τὰς δύο τῶν ὁκτῶ μοιρέων λάχε Νήσιδος αἰγῆλης, τέσσαρα δ' Ἐμφαίσοιο, τὰ δ' ὅσα λευκὰ ἐγένοντο.

τὸτο ἡδὲ παραξέει διὰ τῷ “ὁ δὲ ἀριθμὸς ὕλη, ὅσον σαρκὸς ὁρῶν ἀριθμὸς ὕσῃ ὅπως· τρία πυρὸς, γῆς δύο.” καὶ χρῆσιζεν τελείαν εἰς τὸ ὅπως, εἴτα ἐπέγευε τρία πυρὸς, γῆς δύο. ὁ δὲ λέγει, ταῦτόν ἐστιν. ὁ δὲ ἀριθμὸς καὶ τὸ ποσὸν τῆς ὕλης ὕσῃς ἐστὶν 20 τὸ ὁρῶν τῷ Ἐμπεδοκλεῖ ὅπως ἐλαμβάνετο, τρία μὲν τῷ πυρὸς, δύο δὲ τῆς γῆς· εἴρη· δὲ ἐν τοῖς περὶ Ψυχῆς (15) ὅπως ταῦτα Ἐμ- πεδοκλῆς ἐλάμβανε. ἐπεὶ δὲ τρία μὲν πυρὸς δύο δὲ γῆς, ἐπέ- γει, καὶ αἰετὸς ἀριθμὸς ἢ πυρὸς ἐστὶ ἢ γῆς, τυχόντι ἢ πυρὸς ἐστὶ ἢ γῆς, ἢ μοναδικὸς καὶ ἀσωματος. ὅτε δὲ ὁ μοναδικὸς ἐστὶν 25 ἦτοι ὁ μαθηματικὸς ὕσῃς τῶν πραγμάτων, ὅτε ὁ τῶν πυ- ρῶν καὶ γῆς, ἀλλὰ καὶ τὸ πῦρ καὶ ἡ γῆ ὕλη μὲν καὶ ἔκ ἐίδος τῶν πραγ- μάτων, ὅθ' ἀριθμὸς αὐτῶν καὶ τὸ μέτρον ὑδέτερον τῶν ἐστίν, ἀλλὰ γίνεθι ἡ ἐκάστῃ ὕσῃ καὶ τὴν τοσούτῃ πρὸς τούτῳ μῆξιν. ἄλλο γὰρ τι γίνεθι ὅταν ἐστὶν ἐξ μὲν πυρὸς, πέντε ἀέρος, τέσσαρα ὕδατος, 30 δύο δὲ γῆς, καὶ ἄλλο ὅταν ἐξ γῆς, τρία πυρὸς, δύο ἀέρος, πέντε ὕδατος, καὶ ὅλως ἄλλα κατ' ἄλλων μῆξιν. τὸτο δὲ ἔκ ἐστιν ἀριθ- μός, ἦτοι αὐτῷ αἱ μονάδες αἱ ἀσωματοὶ καὶ μαθηματικαί, ἀλλὰ λόγος τις σωματικῶν ἀριθμῶν ἦτοι ἀναλογία τις ἀριθμῶν σωμα- τικῶν. καὶ ἐπίστησον ὡς εἰ τὰ ἀπλά σώματα μὴ ἐστὶ τὰ τῶν πραγ- μάτων εἶδη, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῷ λόγῳ τῆς τοιαύτης κράσεως ἀποτελέ- 35 μενον, χολῇ ἂν εἴη τὸν ἀριθμὸν καὶ τὸ μέτρον τῶν ἀπλῶν σωμα- τικῶν εἶναι τὰ τῶν πραγμάτων εἶδη. ταῦτα εἰπὼν συμπεραίνει λέγων.

“ὅτε ἔν τῷ ποιῆσαι αἷτιος ὁ ἀριθμὸς.” τυχόντι ὅθ' ὡς 1092c σπέρμα ποιητικὸν ἔχει δύναμιν, καὶ τε ὁ μοναδικὸς καὶ μαθηματι- 23 κός εἴη καὶ τε ὁ σωματικός, ὅθ' ὡς ὕλης· ὕλη ἡδὲ τὰ σώματα, ὡς ὁ ἀριθμὸς ποσὸν ἐστὶ καὶ μέτρον, ὅθ' ὡς μετρεῖν ἀλλὰ καὶ μετρεῖμε- νον. ὅτε μὴν ὡς εἶδος ἐστὶν ἐν τοῖς αἰσθητοῖς, ὅτε ὡς τὸ ἕνεκα ἦτοι ὡς τὰ τελειά.

“ἀποκρήσει δ' ἂν τις καὶ τί τὸ εἶς ἐστὶ τὸ ἀπὸ τῶν ἀριθμῶν τῷ 1092d ἐν ἀριθμῷ εἶναι τὴν μῆξιν ἢ ἐν εὐλογίᾳ ἢ ἐν περιττῷ.” εὐλό- 26 γιστον ἀριθμῶν φησὶ τὸν ἄρτιον ὡς εὐδιαίρετον ἐν τοῖς λογισμοῖς καὶ ταῖς διανομαῖς. καὶ ἐπὶ τισι τῶν Πυθαγορείων λέγειν ἔκ ὕψους

ὅτι τὸ εὖ καὶ τὸ ἀγαθὸν ἀπὸ τῶν ἀριθμῶν ἐκάστω τῶν ἐνταῦθα περι-
γίνεσθαι, ἐπειδὴν ἡ μῆξις τῶν μινυμένων ἐν ἀριθμῷ ἀρτίῳ ἢ πε-
ριττῷ γέννησθαι, καὶ μάστις ἐὰν τέλειον καὶ ὁμοιον καὶ καὶ πολλαπλα-
σιασμὸν γέννησθαι, ὅσον τρεῖς τρία, ἀλλὰ μὴ τρία καὶ τρία (εἰ γὰρ καὶ
ἀριθμῶν, φασί, τὸ μελίκρατον περιττὸν γέννησθαι, ὡς εἶναι ἐν τῇ μίξει 5
φέρει εἰπεῖν δύο μὲν λίτρας μέλιτος καὶ δύο ὕδατος, ἢ καὶ τετραγών-
ον, ἢ ὡς τρία μέλιτος, τρία ὕδατος, τρία κρόκον). εἰ ὅν κατὰ
τὴν φασὶν τῶν τοιούτων ἀριθμῶν τὸ μελίκρατον γίγνησθαι, ἀγαθὸν
τὸ τοιούτον εἶναι ἐκάστω τῶν χρωμένων αὐτῷ, εἰ δὲ μέλι ὕψως, ἢ καὶ
ἀγαθόν. ἐπεὶ ὅν ὅτι ταῦτ' ἔλεγον, λέγει, ἀπορήσειεν ἂν τις 10
πῶς τὸ εὖ, ἥτοι πῶς ἀγαθὸν καὶ ὠφελιμώτατον τὸ μελίκρατον τοῖς
χρωμένοις γίνεσθαι φασιν, εἰ κατ' ἀριθμῶς εὐλογίστες καὶ ἀρτίους ἢ
κράσις γέννησθαι, καὶ μάστις ἐὰν τρεῖς τρία ἢ κεκραμένον· νῦν γὰρ
ὁρῶμεν, ὅθεν εἰς ὑγιεινότερον καὶ ὠφελιμώτερον ἂν ἢ τρεῖς τρία καὶ
ἐκικρατῇ ἢ τὴν μέλιτος φύσις, ἀλλὰ μάλλον ὠφελήσειεν, ἐὰν 15
ὕδαρὸς ἢ καὶ ὅχι ὠρίσμενη λόγῳ. ὡς ὅν ἐπὶ τῷ μελικράτῳ, ὅτῳ
καὶ ἐπὶ τῶν φυσικῶν σωμάτων ῥητέον ψεύδος εἶναι τὸ λέγειν τὴν
γένεσιν αὐτῶν εἶναι ὡς ὁ Ἐμπεδοκλῆς, καὶ ἄλλος τις Πυθαγό-
ρειος ὅτῳ λέγειν βούληται. ὁ γὰρ Ἐμπεδοκλῆς φησὶ τὰ ὅσα καὶ τὸ
εὖ αὐτοῖς γίνεσθαι, ὅταν ἡ μῆξις τῶν στοιχείων ὅτῳ γέννησθαι ὡς 20
ἔχειν τὸ πῦρ πρὸς τὴν γῆν λόγον ὅν ἀρτίος ἀριθμὸς πρὸς ἀρτίον,
τυτέστιν ὅν ὁ δύο πρὸς τὸν δύο, καὶ τὸ εὖ τῶν ὁζῶν ἐστὶ τὸ ἔχειν τὸ ἐν
αὐτοῖς πῦρ καὶ τὴν γῆν, ὅν ἀρτίος ἀριθμὸς πρὸς ἀρτίον. ὅπερ ψεύ-
δος· μάλλον γὰρ ἂν γενήσθαι ὅσα καὶ τὸ εὖ ἔξουσιν, ὅταν ἐν ὕδενι
λόγῳ ὑφ' ἡμῶν ὁριζῶνται ἢ τῶν στοιχείων μῆξις γέννησθαι. καὶ ἐν τούτῳ 25
φησιν ὁ δαιμόνιος Ἀριστοτέλης ὅτι ἕκ ἐν λόγῳ τῷ ἢ μῆξις γίνεσθαι,
ἀλλ' ὅτι ἐν λόγῳ ὅσον ὅτι λέγουσιν, ἀλλὰ λόγῳ μὲν ἡμῶν ἀδήλω,
τῷ θεῷ δὲ καὶ τῇ φύσει γνωρίμῳ, διὰ τὸ μηδὲν μάτην μὴδ' ἀλό-
γως ὑπ' αὐτῶν γίνεσθαι. ἀλλ' ἡ μὲν τῶν λεγομένων διάνοια εἴρηται,
τὰ δὲ καὶ τὴν λέξιν ὕψως. ἀπορήσειε δ' ἂν τις καὶ τί τὸ εὖ ἐστὶ 30
ἀπὸ τῶν ἀριθμῶν, τυτέστι τί ποτέ ἐστι τὸ ἐπόμενον τοῖς πράγμασιν
εὖ ἐν τῷ ἀριθμῷ εἶναι τὴν μῆξιν, ἥτοι ὅταν ἡ μῆξις ἐν ἀριθμῷ γί-
νηται περισσῇ ἢ ἀρτίῳ. εἰτα προσυπακουστέον τῷ καὶ μάστις ἐὰν
τελείως καὶ ὁμοίως καὶ ἐν πολλαπλασίονι ἀναλογία, ὡς ὅτι βούλονται,
ἢ μῆξις γέννησθαι, καὶ ὕψως ἐπακτέον ὡς ἀνασκευαστικὸν τῷ μὴ τὸ εὖ 35
ἀπὸ τῶν ἀριθμῶν τοῖς πράγμασι γίνεσθαι, ὅταν ἐν πολλαπλασίονι
ἀναλογία ἢ μῆξις γέννησθαι. νῦν γὰρ ὁρῶμεν ὡς ὅθεν ὑγιεινότερον τρεῖς
τρία ἂν ἢ τὸ μελίκρατον κεκραμένον, ἀλλὰ μάλλον ὠφελήσειεν
ὕδαρὸς ὅν ἥπερ ἐν ἀριθμῷ ἀκρατον ὅν. τὸ δὲ ἀκρατον πρόσκειται,
διότι ὅταν ἐν ἀριθμῷ γέννησθαι ἢ τὴν μέλιτος καὶ ὕδατος μῆξις, ἀκρα- 40
τέστερον καὶ ἀμυγέστερον ἐστὶ τὸ μέλι καὶ μάλλον φυλάττει τὴν οἰκίαν
φύσιν. ὅταν δὲ ὕδαρὸς, κεκρατῇ ὑπὸ τῷ ὕδατος, καὶ διὰ τούτο
ὅθεν ἐν ἀριθμῷ ὠρίσμενός ἐστιν ἢ τούτων μῆξις, ὡς τὸ ἀκρατον
ἀντὶ τῷ ἀκρατέστερον εἶρηται.

1092 ε
30. ἔτι οἱ λόγοι ἐν προτάσει ἀριθμῶν εἰσὶ, οἱ τῶν μίξεων. 45
τὸ εὖ ἐκ τῶν ἀριθμῶν ἔπειτα τοῖς πράγμασιν, ὡς εἴρηται, λέγον-
τες, ὅταν τὰ στοιχεῖα κατ' ἀριθμῶς μυχθῇ, καὶ μάστις ὅταν ἐν
πολλαπλασιασμῷ, δέκνυσιν ὅτι ὅλως ἢ τῶν στοιχείων μῆξις ἐν

πολλαπλασιασμῷ ἢ γίνεσθαι. οἱ λόγοι γὰρ, φησὶ, τῆς τῶν στοι-
χείων μίξεως προτάσει ἢ καὶ σύνθεσιν ἀριθμῶν εἰσιν, ἀλλ' ἕκ ἐν
ἀριθμοῖς, τυτέστι ἐν πολλαπλασιασμοῖς. πολλαπλασιασμὸς γὰρ
ἐστὶ τὸ τρεῖς τρία ἢ τρεῖς δύο. ἐπὶ δὲ τῆς τῶν στοιχείων μίξεως ἡ
ὕψως φαμέν, ἀλλὰ γίνεσθαι λέγομεν ὅσα, ὅταν τὸ πῦρ πρὸς τὴν
γῆν ἔχη ὡς ὁ δύο πρὸς τὸν δύο. ἀλλο ὅν τὸ λέγειν ἐπὶ τῶν
δύο, καὶ ἄλλο τὸ ὡς δύο πρὸς δύο. ἐκεῖ μὲν γὰρ λέγομεν ἐπὶ ταῖς
τὰ πράγματα τετρακτὸς δύο εἰσὶ, τυτέστιν ὅκτω εἰσὶ ταῦτα, ἐν-
ταῦθα δὲ ὅτι ὡς ἄλλο πρὸς ἄλλο, ὕψως ἄλλο πρὸς ἄλλο. ἀπὸ
δὲ ὅτι ἐν τῇ τῶν στοιχείων μίξει συντίθεται μάλλον αἱ ἀριθμοί,
ἀλλ' ἐν πολλαπλασιασμῷ, τὴν αἰτίαν δι' ἣν ἐν πολλαπλασιασμῷ
λέγει· τὸ γὰρ αὐτό, φησὶ, δι' ἣν γένος εἶναι ἐν ταῖς πολλαπλασιασ-
σιν. ὁ δὲ λέγει δυνατὸν τοῦτόν ἐστιν· ἐπεὶ γὰρ ἐν τοῖς πολλαπλα-
σιασμοῖς ἢ μία πλευρὰ καὶ ὁ εἰς ἀριθμὸς μετρεῖ ἐν ὅλῳ ἀριθμῷ,
ἐν μὲν ὁ ζ' καὶ τὸν εἰς ὁ γ', ἐν ἰβ' ὁ γ' ἢ ὁ δ', εἰ γὰρ ὁ ζ' καὶ τὸν
ἀνθρώπου σῶμα, ἐφ' ὃ ἀβγ', ἀπὸ πολλαπλασιασμῷ γενεῖται, ὡς
αὐτὸ τῷ α' μετρεῖται καὶ εἶναι τῷ α' ὁμοειδὲς τὰ β' καὶ γ', ὡς περὶ
ὁ ζ' ὁ τὸν μβ' μετρώμεν ὁμοειδὲς ἐστὶ ταῖς λοιπαῖς ἐξ ἐπτάσιν. ἀλλ'
καὶ ἵππου σῶμα ἦν, ἐφ' ὃ δεζ', ἐκεῖ καὶ αὐτῷ τῷ δ' μετρεῖται
ἀλλ' ἀδύνατον· ἀνάγκη γὰρ καὶ πῦρ καὶ γῆν καὶ τὰ ἄλλα στοιχεῖα εἰς
σύστασιν τούτων παραλαμβάνεσθαι, ταῦτα δὲ ἐν τῷ αὐτῷ με-
τρεῖται ὡς δύναται· τὰ γὰρ ὑφ' ἐνὸς μετρεῖται ὁμοειδὲς ἀλλήλων καὶ
τῷ μετρεῖται· οἱ γὰρ δέκα ἵπποι τῷ ἐν ἵππῳ καὶ αἱ μὲν ὁμοίως
τῷ ἐν ἡ τῇ μὲν ἐπτάδι. τὸ δὲ ὅσον ἔχει πυρὸς δις πέπε πρὸς
ἐπτά· ὕψως ἐπῆκα· ὡς εἰ ἔλεγον, ἢ μὲν γῆ καὶ τὸ πῦρ καὶ τὸ ὕδωρ
καὶ τῷ αὐτῷ μετρώμεν μετρεῖται ὡς δύναται· ἀνομοειδὲς γὰρ εἶναι· αἱ
δὲ ἦσαν δέκα πυρὰ ἢ καὶ πᾶς ἀέρες, ἐμετρήθησαν ἐν τῷ αὐτῷ
καὶ ἐν, τὰ μὲν πυρὰ τῷ β' ἢ τῷ ε' (δις γὰρ πέπε καὶ πῶς ἐστὶν δέκα
δέκα), οἱ δὲ ἀέρες τοῖς τρισὶν ἀέρεσι ἢ τοῖς ζ'· τρεῖς γὰρ ἐπτά ἢ ἐπτά-
κας τρεῖς κα'. ὁμοίως καὶ ἐν ὕδατος ἦσαν, τῷ ὕδατι ἂν ἐμετρήθη-
σαν. καὶ ἡ μὲν τῶν λεγομένων οἶμαι διάνοια αὐτῇ· ἐν δὲ τῇ τῷ
αὐτῷ γένος εἶναι ἐν ταῖς πολλαπλασιασμοῖς· ἴσως ἐστὶ τῷ ἐν τῷ
γένος ἥτοι ἐν τῷ ὑποκειμένῳ ἥτοι ὁμοειδὲς δεῖ εἶναι τὸ μετρητὸν
μετρεμένους ἐν ταῖς πολλαπλασιασμοῖς. ταῦτα εἰπὼν ἐπαφί-
"εἰ δ' ἀνάγκη πάντα ἀριθμῷ κοινῶν", τυτέστιν αἱ πάντα τὰ
πράγματα κοινῶν ἀριθμῷ, καὶ πᾶς ἀριθμὸς ἐν τοῖς πράγμασι
ἐστὶν, ἀνάγκη πολλὰ πράγματα τῷ αὐτῷ ἀριθμῷ χρῆσθαι καὶ πολ-
λὰς ἀριθμῶς τῷ αὐτῷ καὶ ἐνὸς εἶναι· εἰ δὲ τούτο, τὰ διαφανε-
κατ' εἶδος τοῖς αὐτοῖς ἀριθμοῖς κοσμηθήσεται, καὶ ἔστι ὁ ἵππος ἢ
αὐτὸς τῷ ἀνθρώπῳ, καὶ ἐν τούτῳ μόνον, ἀλλ' ἔστι καὶ ὁ ἀνθρώπος καὶ ἡ
καὶ ἵππος. πῶς δὲ τούτο συμβαίνει, δῆλον ἔστι ὡς. ἐπεὶ γὰρ
πάντα ἀριθμῷ [□ × Δ × κύβον] ἐντὸς δεκάδος περιλαμβάνεται (τὸ γὰρ
α' καὶ ἰβ' καὶ ιγ' ἀνάκαμψιν καὶ ἐπισύνθεσιν τῷ ἐνὸς τῶν δέκα τῶν
ὁμοίων τῇ δεκάδι συμβαίνει), εἰ καὶ τὴν δεκάδα ὁ λέων περιλαμβάνει
καὶ ἔστι, καὶ δὲ τὴν τριάδα ὁ ἵππος, καὶ τὴν τετράδα ὁ βῆξ, τὴν
πεντάδα ὁ σὺς, τὴν δὲ ἑξαδα ὁ κύων, τὴν ἑπτάδα ὁ ταῦρος, τὴν
ὀκτάδα ὁ κρῶς, τὴν ἐννεάδα ὁ λύκος, τὴν δεκάδα ὁ ἔλεφας, — ὁ
δὲ ταῦτα κατ' αὐτὸς κοσμήσεται, συμβαίνει τὴν περιεχόμενὴν καὶ

ρώτην ἢ διαφον ἢ τὰ λοιπὰ, μάλλον δὲ ἀνάγκη κατὰ τινὰ καὶ αὐτὰ τῶν ἐντὸς τῆς δεκάδος εἶναι ἀριθμῶν· ὥς ἐπερ ἔχει ἢ περιμετρὰ καὶ τὴν τρία, καὶ τὴν αὐτὴν δὲ ἐς ἢ ἵππος, ἔχει ἢ περιμετρὰ ἢ αὐτὴ τῷ ἵππῳ, ὅπερ ἀδύνατον. καὶ ἐπεὶ ὁ μὲν λέων καὶ τὴν δωδεκά ἐς ἢ ὁ ἵππος καὶ τὴν τετράδα καὶ ὁ βῦς καὶ τὴν πεντάδα, 5 ὁ δὲ σὺς καὶ τὴν πεντάδα, ἔχει ὁ σὺς καὶ λέων καὶ ἵππος βῦς. εἰπὼν δὲ ὅτι ἀνάγκη πολλὰ συμβαίνειν τὰ αὐτὰ καὶ ἀριθμῶν τὴν αὐτὴν, οἷον τὴν τρία ἦτοι τὴν ἵππον, καὶ τῷδε καὶ ἐν ἄλλῳ ἀριθμῷ, οἷον σὺ καὶ βοὶ εὐρίσκεαζ, ἐρωτᾷ "ἀρ' ὅν τὸ αὐτὸ αἴτιον," ἦτοι ἀρ' ὅν τὸ κοινοῦ πάντα ἀριθμῶ αἰτίον ἐς τὸ εἶναι τὰ πράγματα καὶ ὡς ἀλη- 10 θῶς καὶ ἀριθμῶν κοινός μὴ "ἢ ἀδύνατον;" καὶ τὸ ἐρωτήσας, ὅπερ διὰ τὸ "ἀνάγκη πολλὰ συμβαίνειν τὰ αὐτὰ, καὶ ἀριθμῶν τὴν αὐτὴν τῷδε καὶ ἄλλῳ" ἠρώτατο, σαφῶς ἐκτίθετο λέγων, οἷον ἐς τις τῶν τῷ ἡλίου φορῶν καὶ σελήνης ἀριθμὸς καὶ ἐκάς βίβ τῶν ζώων καὶ ἡλικίας· τί ὅν κοινῶς, μάλλον δ' ἀναγκαῖον, ὡς αὐτοὶ φασιν, ἐνίς 15 τῶν τετραγώνων εἶναι, ἄλλως δὲ κύβους καὶ ἴσους· ὥς εἰ πάντα ἀριθμῶ κοινῶν, ἐνδέχεται, εἰ δὲ τὸ ἀναγκαῖον ἐνδεχόμενον λέγειν, ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἀριθμῶν πίπτειν πλείονα καὶ διαφέροντα, ὥς εἰ τις ἐς αὐτὸς ἀριθμὸς συμβέβηκεν, ὁμοειδῆ ἂν εἴη ἀλλήλοις καὶ τὴν αὐτὴν ἀριθμῶν ὄντα. εἰ δὲ τις ἐνιστάμενος λέγει ὅτι καὶ ὁ ἵππος 20 λόγῳ χάριν καὶ ὁ βῦς καὶ τὴν κύβον ἔσονται, ἀλλ' ὁ μὲν καὶ τὴν ὀκτώ ὁ δὲ καὶ τὴν κζ', καὶ ὅτι ἔσονται οἱ αὐτοὶ, ἐπεὶ μὴ ὁ ὀκτώ ὁ αὐτὸς ἐς τῷ κζ', — εἰ ὅν τις τὸτο λέγει, γνωσκέτω ὅτι οἱ κύβοι καθὼς κύβοι ὕδην διαφέρουσιν, ὥσπερ ὕδην τὸ παιδίον καὶ ὁ γίγας καθὼς ἄνθρωποι, ἀλλὰ μόνον καὶ τὸ μεῖζον καὶ ἑλαττον, καὶ τὰ ὑπὸ τῶν κύβους καὶ μὲν 25 τὸ εἶδος ὅτι ἂν διαφέρειεν, ἀλλ' ἔπερ ἄρα, καὶ τὸ μέγεθος.

3. "ἀλλὰ διὰ τί αἴτια ταῦτα; τὰ ἑπτὰ μὲν φωνήεντα, ἑπτὰ δὲ χορδαὶ ἢ ἀρμονία." τὸ λεγόμενον ὕτως ἐπὶ τῷ ὡς εἰ ἔλεγεν, ἀλλ' ἰδόμενον αὐτῶν τὰς κατασκευάς, δι' αἷς αἴτια λέγουσι ταῦτα, ταῦτα λέγων τὸς ἀριθμὸς τῶν πραγμάτων· τὴν ἑπτάδα καὶ 30 φασὶν ἐπαινεῦντες ὡς δι' αὐτὴν ἑπτὰ μὲν εἰσι φωνήεντα, δι' ὧν ἢ ἐγγράμματος ἀποτελεῖται φωνή, ἑπτὰ δὲ φθόγγοι τῆς διὰ πασῶν καὶ ἀρμονίας τασαυῖ, καὶ τοὶ ὁδεῖεν ἂν πάντα ἢ ἔξ εἶναι ἄχρι τῆς δις διὰ πασῶν· ἔτι δὲ τὰς πλειάδας ἑπτὰ, ἐν ἑπτὰ δὲ ἔτεσι τὸς ἐκ γενετῆς ὀδόντας βάλλει ἦτοι ῥίπτει καὶ ἄλλως ἐκφέρει τὰ 35 ζῶα, οἷς ἐπιφωνεῖ πᾶν ἐλεγκτικῶς τὸ "ἕνα δέ, ἕνα δ' ὅ." πολλὰ καὶ τῶν ζώων ὅτι ἐν ἑπτὰ ἔτεσι τὸς ὀδόντας βάλλει, ὡς ἐν τῇ περὶ Ζώων Ἰστορίᾳ εἴρηται. ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἑπτὰ φωνὴν ἀριθμῶν γενεᾶς τὸς ἐν Θήβαις ὑπὸ Ἑτεοκλέους ἑπτὰ στρατηγούς. θεὶς 40 ὅν ταῦτα δεικνύσιν ὡς ὕδην τῶν διὰ τὴν ἑπτὰ ἀριθμῶν γίνετο· ὅτε καὶ διὰ τὴν ἑπτὰ οἱ ἑπτὰ στρατηγοὶ ἦσαν, ὅτε αἱ πλειάδες ὁμοίως ἑπτὰ, ἀλλ' ἐπειδὴ αἱ μὲν Θῆβαις ἑπτὰ πύλοι ἦσαν, ἐν ἐκάσῃ δὲ πύλῃ ὁπλίτας παρέστησαν ὁ Πολυδαίμων κατεῖχε αὐτὰς ἢ κατακαύσαι, ἐπὶ τούτῳ ἀντιπαραταττόμενος ἔδοθεν ὁ Ἑτεοκλῆς πεποίηκε στρατηγός, καὶ ἱκανὸς στρατιωτὰς ὅς αὐτοῖς ἐπέστησαν 45 αὐτὰς ἐν ἐκάσῃ τῶν πυλῶν· εἰ δὲ πεντάπυλος ἦν, πάντε ἂν καὶ οἱ στρατηγοὶ ἐγένοντο. τὴν δὲ πλειάδα ἡμεῖς μὲν ὕτως ἀριθμῶμεν καὶ δι' ἑπτὰ ἀσέρων κατασερέζομεν, τὴν δὲ ἄρκτον διὰ δωδεκά, αἱ

δὲ Χαλδαῖοι προσθέουσι καὶ ἄλλως ἀσέρας καὶ τῇ πλειάδι καὶ τῇ ἄρκτῳ· ὥς εἰ διὰ τὴν ἑπτὰ ἢ πλειάς ἐξ ἑπτὰ ἀσέρων, διὰ τὴν δωδεκά ἢ ἄρκτος ἐκ δωδεκά, πάντες ἂν ὡς οἱ Ἕλληνες συντάττον αὐτάς, ἀλλ' ὅχι οἱ Ἕλληνες ὕτω, Χαλδαῖοι δὲ καὶ Βαβυλώνιοι τὴν τῶν κατασερισμῶν θέσιν ἐποιοῦν ἄλλως. πρὸς τούτοις καὶ τὰ διπλὰ σύμφωνα ζ ξ ψ τρία φασὶν εἶναι διότι καὶ αἱ συμφωνίαι τρεῖς καὶ ἀνάγειν αὐτῶν ἕκαστον εἰς ἐκάστην τῶν συμφωνιῶν πειρωῖν, τὸ μὲν ζ εἰς τὴν διὰ δ, τὸ δὲ ξ εἰς τὴν διὰ πέντε, τὸ δὲ ψ εἰς τὴν διὰ πασῶν. τὸτο εἰπὼν ἐπιφέρει "ὅτι δὲ μυρία ἂν εἴη 1093 21. τοιαῦτα, ὅθεν μέλει," τυτέστιν ὅτι δὲ μυρία ἂν συμβαίη διπλὰ εἶναι ἐξ ὧν λέγουσιν, ὅθεν αὐτοῖς μέλει. πῶς δὲ καὶ ἄλλα πάμπολλα συμβαίνει διπλὰ γίνεσθαι ἐξ ὧν φασί, τὴν αἰτίαν ἐπάγει λέγων "τὸ γ γ καὶ ρ εἴη ἂν ἐν σημείον." εἰ γὰρ διότι αἱ συμφωνίαι τρεῖς, διὰ τὸτο καὶ τὰ διπλὰ, ὡς αὐτοὶ φασιν, τρία ἐστίν, ἐπειδὴ 15 πάντε ἢ ἔξ εἰσιν οἱ φθόγγοι ἄχρι τῆς διὰ πασῶν, ἔσονται καὶ τὰ διπλὰ ἔξ· εἰ δὲ τὸτο, συμβέβηκε καὶ τὸ γ καὶ ρ ἐν εἶναι χοιρεῖον, ἀλλὰ καὶ τὸ λ καὶ ν καὶ τὰ λοιπὰ ὁμοίως. ἀντὶ δὲ τῷ εἰπεῖν ὅτι συμβαίνει τὸ γ καὶ ρ ἐν εἶναι χοιρεῖον, εἰπεν ὅτι "ἐν σημείον," διότι ἐν ἕκαστον γράμμα σημειῖται ἐς τινων μονάδων· τὸ μὲν γ β δύο μονάδων, τὸ δὲ γ τριῶν, τὸ ζ ἑπτὰ, τὸ ξ ἐξήκοντα καὶ τὰ λοιπὰ ὁμοίως· ὥς καὶ διπλῶν γένεσι χοιρεῖον ἐκ τῷ γ καὶ ρ, σημειῖται ἂν 20 ἦν καὶ ἐκεῖνο τινῶν μονάδων. ταῦτα εἰπὼν λέγει αὐτὸς τὴν αἰτίαν καθ' ἣν συνέβη τρία μόνον εἶναι τὰ διπλὰ καὶ ὅτι πλείω, λέγων "εἰ 1093 23. δὲ ὅτι διπλάσιον τῶν ἄλλων ἕκαστον, ἄλλο δ' ὅτι," ἦτοι εἰ δὲ εἰκός ἐστι λέγειν ὅτι διὰ τὸτο εἰσι τρία τὰ διπλὰ, ὅτι ἕκαστον διπλάσιον ἐς τῶν ἄλλων (τὸ γὰρ ζ διπλάσιον ἐς τὸ δ ἢ τὸ σ καὶ τὸ ξ τὸ σ ἢ τὸ κ, καὶ τὸ ψ ὁμοίως τῷ π ἢ τῷ σ), — εἰ ὅν διὰ τὸτο εἰσι τρία, ὅτι διπλάσιον ἐστὶν ἕκαστον ἐνὸς ὁποῦν τῶν συνιζώντων αὐτό, τὸτο 25 ἂν αἴτιον τῷ εἶναι τρία τὰ διπλὰ καὶ ἄλλο ὅθεν. καὶ τὴν αἰτίαν ἐπάγει δι' ἣν ἐκ τῷ διπλάσιον εἶναι τὰ διπλὰ ὁποῦν τῶν ἀπλῶν τρία εἰσι, λέγων, αἴτιον δὲ τῷ τρία εἶναι τὰ διπλὰ ἐκ τῷ διπλάσιον εἶναι τῶν ἄλλων, ὅτι τριῶν ὄντων ἐν τῷ ζῳματι τόπων, καθ' ὅς τὸ σ ἐπιφέρει ἄλλαν προηγούμενως ἐκφωνουμένην· ἐν γὰρ τῷ ψέγω ῥήματι προηγούμενως τῷ π ἐκφωνουμένη ἐπιφέρει τὸ σ ἐν 30 σύμφωνον· καὶ διὰ τὸτο τρία εἰσι σύμφωνα, ἀλλ' ὅχι ὅτι γ αἱ συμφωνίαι. τρεῖς ὅν, ὡς εἴρηται, ἐν ὅλῳ τὸ ζῳματι, καθ' ὅς πληγῶν τινῶν γινόμενων τὰ σύμφωνα ἐξεχέει, ὅ τε ἐκτὸς τῶν ὀδόντων καὶ ὁ λεγόμενος ὑρανίσκος καὶ αὐτοὶ οἱ ὀδόντες· τῆς γὰρ γλώσσης ἢ μέρει τινὶ τῷ ὑρανίσκῳ προσπιπτόσης ἢ πελαζύσης ἢ τοῖς 35 ὀδόντων, ἢ τῶν χειλέων ἀλλήλοις προσπιπτόντων ἢ πελαζόντων, ἢ τῶν συμφώνων ἀποτελεῖται ἀπήχησις. καὶ ἐν τοῖς ῥήθεϊσι τρισὶ τόποις, ὅταν μὴ αὐτὸ τὸ σ προηγούμενως τὴν ψόφον ἐκφέρωμεν, ὁ πλεονάκις ἢ ἀπαξ ἐν ἐκάστῳ τῶν τόπων σ ἐξακύνει, ἀλλ' ἐν μὲν μετὰ τῷ ὑρανίῳ ἀπαξ μέρος γινόμενον τῷ ξ, ἐν δὲ τοῖς ὀδόντων ἀπαξ τῷ ζ, καὶ ἐν τοῖς χειλεσιν ὡσαύτως σὺν τῷ π τὸ ψ συμ- 40 πληρῶν. διὰ ὅν τὸτο τρία τὰ διπλὰ, ἀλλ' ὅχι ὅτι αἱ συμφωνίαι τρεῖς. εἰ γὰρ διὰ τὸ τὰς σύμφωνας τρεῖς εἶναι εἰσι τὰ διπλὰ τρία, ἐπειδὴ ἐκ τῶν πρώτων συμφωνιῶν, τῆς διὰ τεσσάρων, τῆς διὰ

πάντε, τῆς διὰ πασῶν, συντεθεισῶν συμφωνίαι ἄλλαι γίνονται, ἣ
 τε δις διὰ πασῶν καὶ αἱ λοιπαί, ἔδει καὶ ἐκ τῆς τῶν διπλῶν τε τε ζ
 καὶ ξ ἄλλα τι γίνεσθαι κοιχέων. ἀλλ' ὅ γινετο. ἔκ ἄρα ταῦτα ἐκεί-
 νοις ὅμοια, ὅδ' ἐκ μὴν δι' ἐκείνας τοσαῦτα ὅδ' ἐκ ταῦτα. ἀλλὰ καὶ
 Ἀρχίνοσ ταύτῃ τῇ ἀποδοσεῖ ἐχρήτο, ὡς Θεόφραστος ἰσορεῖ. ἔλεγε
 γὰρ Ἀρχίνοσ μὴ ἔξω τι παρὰ τὴν μύσιν τῶν χειλέων ἐκφωνεῖσθαι,
 ὥσπερ τ' π, καὶ διὰ τὸτο τ' ψ πρὸς τῷ ἄκρῳ γενεᾷ τῆς γλῶτ-
 τῆς ὡς ἐκ τῷ π καὶ σ συγκείμενον, ἣ τῷ πλάτει τῆς γλῶττης
 παρὰ τὴς ὁδόντας, ὥσπερ τ' δ, καὶ διὰ τὸτο τ' ζ καὶ ταύτην γεν-
 νεᾷ τὴν χώραν, ἣ τῷ κύρτῳ πιεζομένῳ ἐκ τῷ ἐχάτῳ, ὥσπερ τ' 10
 κ, ὅθεν τ' ξ προΐεται.

1093. "ὅμοιοι δὲ καὶ ἔτι τοῖς ἀρχαίοις Ὀμηρικοῖς." τῶν ἐξηγημέ-
 26. νων τὸν Ὀμηρόν τινες τ' ἀκόλουθον πρὸς ἑαυτοὺς μὴ σωζόντες ἐπὶ
 γλίσχρας καὶ καταγελάσας ἐπινοίας καταφέρουσι. ἀλλὰ πρὸ τῆς
 τῶν λεγομένων σαφηνείας ῥητέον ὀλίγα τινα πάνυ συντελεῖντα 15
 πρὸς τὴν τῶν ὑπ' αὐτῷ λεγομένων διάρθρωσιν. οἱ τὸν Ὀμηρον
 ἐξηγούμενοι ἔπος κυρίως ἐκάλουν τὸν ἀπὸ δακτύλων μόνων συγκεί-
 μενον σίχον καὶ τὸν τελευταῖον ἔχοντα πόδα τροχαῖον, τὸν δὲ ἀπὸ
 δακτύλων καὶ σπονδείων ὄντα ἔπος λέγειν ἔκ ἡζύν. πᾶς δὲ ταῦ-
 τος σίχος ὁ ἀπὸ δακτύλων πάντων καὶ ἐνὸς τῷ τελευταίῳ ποδὸς 20
 τροχαῖον συγκείμενος δέκα καὶ ἑπτὰ ἐξ ἀνάγκης συλλαβὰς ἔχων
 εὐρίσκειτο. ἐπεὶ γὰρ πᾶς σίχος ἰαμβόος τε καὶ ἡρωϊκὸς ἐξάσπς ἐστίν,
 ἕκαστος δὲ τῶν δακτύλων ἐκ τριῶν σὺγκειτο συλλαβῶν, ὁ δὲ τρο-
 χαῖος ἐκ δύο, οἱ μὲν πάντε δακτύλοι τὰς πέντε καὶ δέκα συλλαβὰς
 ἀπογεννῶσιν, ὁ δὲ τροχαῖος τὰς δύο, ὥστε ἐξ ἀνάγκης ἐστὶν ἐξ 25
 ἑπτακαίδεκα συλλαβῶν τ' ἔπος, ἀπὸ μὲν ἑῶν τῶν πέντε συνι-
 σάντων δακτύλων καὶ δύο τῶν τὸν τροχαῖον. τῶντων ὅτως ἐχόντων
 οἱ τὸν Ὀμηρον γελοῖως ἐξηγούμενοι ψυχρεούμενοί φασι ὅτι ἐπεὶ
 μεταξὺ τῶν δύο χορδῶν, ὧν ἡ μεῖζων πρὸς τὸν ἐλαττονα λόγον
 ἔχει ὅν ὁ ἰβ' πρὸς τὸν ε', εἰσὶ δύο μέσαι ἔχουσιν πρὸς ἀλλήλας ὅν 30
 ὁ θ' πρὸς τὸν η', ἐκ δὲ τῷ θ' καὶ ἡ ἀποτελεῖτο ὁ ιζ', διὰ τὸτο καὶ τ'
 ἔπος ἐκ δέκα καὶ ἑπτὰ σὺγκειτο συλλαβῶν, ἰσαριθμὸν ὅν τ' ἔπος
 τέτοις τῷ τε θ' καὶ τῷ η'. ἀλλὰ βαίνειται τε καὶ ἱζατο τ' ἔπος καὶ τ'
 εἶναι ἔχει μὲν ἐν τῷ δεξιῷ, λέγων δεξιὸν τ' ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ἕως τῷ
 μέσῳ, ἀριστερὸν δὲ τ' ἀπὸ μέσου ἕως τῷ τελευταίῳ ποδὸς τῷ τρο- 35
 χαῖν. βαίνειτο δὲ ἐν μὲν τῷ δεξιῷ ἦτοι τῷ ἡμίσει τῷ σίχῳ τῷ ἀπὸ
 τῆς ἀρχῆς ἕως τῷ μέσῳ ἐν ἑννέα συλλαβαῖς, τῷ δ' ἀριστερῷ,
 τυτέτι τῷ λοιπῷ ἡμίσει τῷ ἀπὸ τῷ μέσῳ ἕως τῷ τέλει, ἐν
 ὀκτώ. γελοῖον δὲ ὡς ἀληθῶς τ' λέγειν ὅτι διὰ τ' μεταξὺ τῶν δύο
 ἄκρων χορδῶν δύο μέσας εἶναι, τ' ἔπος σὺγκειτο ἐκ δέκα ἑπτὰ 40
 συλλαβῶν. εἰ γὰρ ἀριθμοῖς χρῆται τὰ μέτρα, ὥσπερ ἔν τῃ χρῆται,
 ἀλλ' ὅ καὶ ταύτην τελείῃ τὴν μέθοδον. γελοῖον δὲ καὶ τὰ τρυπή-
 ματα τῷ αὐτῷ, ὅ οἱ αὐληταὶ χρωῖν, διὰ τὰ γράμματα εἰκοσι καὶ
 τέσσαρα ποιεῖν, ἣ προσαρμόζειν τὰ καὶ κοιχέια τῇ ὁλότῃ τῷ
 κόσμῳ. βόμβυκα δὲ λέγει τ' μέγιστον καὶ πρῶτον ἐν τῷ αὐτῷ 45
 τρύπημα, ἀφ' ὃ καὶ ὁ μέγιστος καὶ ὁ βαρυτάτος ἦχος ἀποτελεῖτο,
 ὁξυτάτην δὲ τ' ἐλαττονοῦ ἔχοντα, αὐτὸ φημι τ' καὶ, ἀφ' ὃ ὁξυτά-
 τος ἀποτελεῖτο φθόγγος. ἀντὶ τῷ, ἣ τινὶ τῶν καὶ κοιχέων ὁλό-

τῇ καὶ τῷ ὑρανὶ ὁλότῃ προσαρμόζει. εἰπὼν δὲ ταῦτα, λέγει
 "ὁρᾶν δὲ δεῖ μὴ τοιαῦτα ὑδαὶς ἀν' ἀπορήσειν," ὁ ἴσῳ ἐστὶ τῷ 1093
 ἐπειδὴ τὰ αἰδία τέτατο καὶ αἰεὶ ὑσαύτως ἔχει, πολλὰ ἐπ' αὐτῶν
 εὐπορία τοῖς θεωρήμασι χρῆσθαι τῶν ἀριθμῶν, ὅπῃ γε καὶ ἐπὶ τῶν
 ἄλλοτε ἄλλως διακειμένων (ταῦτα γὰρ εἶπε φθαρτά) ἐπὶ πολλὰ
 ἐπινοεῖν. τίς γὰρ ἀν' ἀπορήσειεν λέγειν ὅτι ὁ καρπὸς ἐκ τῶν
 ἀσέρων ἐστὶ, διότι καὶ ὁ ἀριθμὸς καθ' ὃν ἐστὶ τοῦτο ἐστίν; ἣ ἵππ
 κόσμος ἴσος ἐστὶ τοῖς καὶ κοιχέοις, ὅτι τὰ μὲν ζῶδια ἰσὶ ἐστίν, αἱ
 σφαῖραι δὲ ὀκτώ, τὰ δὲ κοιχέια δ', ἣ ὅτι οἱ τὸν ζέφανον ἀπελη-
 ρῆντες ἀσέρες τόσοι εἰσὶ διὰ τ' καὶ τὸν δ' εἶναι ἀριθμὸν τοσούτου καὶ
 τοῦτονδε εἶναι. ἀλλὰ καὶ οἱ ὁδόντες τῶν ἀνθρώπων τόσοι διὰ τὸν ἀριθ-
 μόν. ἀλλ' αἱ ἐν τοῖς ἀριθμοῖς φύσεις αἱ ἐπανύμεναι καὶ τὰ τῶν 1094
 τοῖς ἐναντία καὶ ὅλως τὰ ἐν τοῖς μαθήμασι." φύσεις ἀριθμῶν λέγει
 τὰ ὑπὸ τὴν ἀμεινονα συσσοχίαν τῷ ἀριθμῷ. δύο γὰρ συσσοχίας, ὡς
 πολλάκις εἶρηται, ἐποῖν, τὴν μὲν τῶν ἀγαθῶν, ὅφ' ἦν ἔταπτο τ'
 ἐν, τ' φῶς, τ' περιττόν, τὰ ὅμοια, ἄλλη δὲ τῷ κακῷ, ὅφ' ἦν τ'
 πληθὸς, τ' σκότος, τ' ἄρτιον, τὰ ὅμοια. ἦν δὲ ἀν' ἀσφαφέρε ἡ
 λέξις, εἰ ἀντὶ τῷ "ἀλλ' αἱ ἐν τοῖς ἀριθμοῖς φύσεις ἐπανύμεναι" 1095
 εἶχεν, ἔτι αἱ ἐν τοῖς ἀριθμοῖς φύσεις ἐπανύμεναι. "καὶ τὰ τῶν
 ἐναντία." καὶ εἶρηται τίνα ταῦτα. ὡς λέγουσιν οἱ τὸς ἀριθμοῖς πλά-
 μενοι καὶ αἷτια ποῶντες τὰ ἐν τοῖς μαθήμασι τῶν φυσικῶν, ἔσται
 διαφεύγειν καὶ μὴ δύνασθαι κατ' ὑπόθεσιν τῶν περὶ τὰς ἀρχάς
 ἔτε γὰρ ὡς ποιητικὰ ἔτε ὡς τελικὰ ἔτε ὡς τελικὰ ἢ εἰδικὰ αἷτια
 κατ' ὑπόθεσιν τῶν εἶναι δύνασθαι τῶν φυσικῶν. ἀλλ' αἷτια μὲν τῶν
 τῇδε εἶναι δύνασθαι. ὡς μὲν ποῶσι, καὶ καθ' ὃν τρόπον τὰ πράγματα
 τάττουσιν, ἔνεστι τ' ἐν καὶ ἐν χήμασι καὶ ἐν χρώμασι καὶ ἐν ἀριθμοῖς
 καὶ ἐν ἐκάστοις καὶ ἐν τῇ φύσει, ὁμοίως καὶ τὰ ἀντικείμενα τῶν
 καὶ εἰσὶ τῆς συσσοχίας ταύτης, λέγω δὲ τῷ κακῷ, τ' περιττόν, τ'
 εὐθύ, τ' ἰσάκεις ἴσον, ὥσπερ καὶ τῆς τῷ κακῷ τ' ἄρτιον, τ' μὲν
 εὐθύ, τὰ ὅμοια. καὶ αἱ δυνάμεις ἐκ τῶν ἀριθμῶν, οἷον τετραγωνισμὸς, 1096
 τριγωνισμῶν, ἑξαγωνισμῶν, κύβων, τῶν ὁμοίων, ἔνεστι ἐν τῶν χήμασι
 καὶ τοῖς ἄλλοις. ὅ μὴν ἡ ἀμεινονα συσσοχία τῷ ἀριθμῷ. ἅμα γὰρ αἱ
 ὥραι τέτταρες καὶ ὁ ἀριθμὸς ὁ δ', ὁμοίως καὶ τὰ ἄλλα, ὅσα συν-
 γουσι ἐκ τῶν ἀριθμητικῶν θεωρημάτων, πάντα ταύτην ἔχει τῇ
 δυνάμει, τυτέστιν ἅμα τοῖς πράγμασι καὶ αὐτὰ εἰσιν, ἀλλ' ὅ ταῦτα
 αἷτια καὶ πρότερα τῶν πραγμάτων, τὰ τε πάθη τῶν ἀριθμῶν καὶ ὁ
 ἀριθμοῖ, καὶ εἰσὶν οἰκεία ταῦτα πάντα καὶ ἐν τῷ ἀναλογον. ἀλλ'
 πῶς ταῦτα οἰκεία; ἣ φησὶ καὶ ὥσπερ τ' εὐθύ οἰκείον ἐστὶ τῷ μῆκει
 ὅτῳ τῷ πλάτῃ τ' ὁμαλόν, καὶ ἔξω ἐν τ' εὐθύ καὶ τ' ὁμαλόν τῷ
 ἀναλογον. ὡς γὰρ τ' εὐθὺ ἐν μήκει, ὅτῳ ἐν πλάτει τ' ὁμαλόν καὶ
 ἐν ἀριθμῷ ἴσως τ' περιττόν καὶ ἐν χρώματι τ' λεῖκον. τὰ μὲν
 λεγόμενα ταῦτα. τὴν δὲ λέξιν ὑπερβατικῶς ἀναγκάζειν ὅτι
 κατ' ὑπόθεσιν γὰρ τρόπον τῶν διωρισμένων περὶ τὰς ἀρχάς ὅτι
 αὐτῶν αἰτιῶν ἐστίν. ἅμα γὰρ αἱ ὥραι καὶ ὁ ἀριθμὸς τοσούτου καὶ τῷ
 ἐξῆς. τὰ δ' ἄλλα μεταξὺ παρεμβέβληται. "ἔτι ὅτι αἱ ἐν τοῖς 1097
 εἰδῶσι ἀριθμοῖ αἷτια τῶν ἀριθμητικῶν καὶ τῶν τοσούτων." τῶν δὲ
 τῶν εἰδητικῶν ἀριθμῶν μόνους ἀπέριστην, ὅς φασι ἀσυμμετρῶς
 ἔχειν μονάδας, καὶ διὰ τὸτο διαφορὰν δείκνυσθαι καὶ ἐπὶ τῷ ἴσῳ.

ἡ γὰρ αὐτονομία, φασίν, ἐκ ἑξιν ὅπερ τὸ τρίτον μέρος τῆς αὐτονομίας, ἔδωκεν τῇ αὐτονομίᾳ. εἰ ταῦτα ταῦτα εἰσιν οἱ εἰδητικοὶ ἀριθμοί, ἐκ ἃν εἴεν αἱ τῶν ἀρμονικῶν. ἐν γὰρ ταῖς συμφωνίαις οἱ τε ὁμόφωνοι φθόγγαι ἴσοι εἰσὶ, καὶ ἡ ῥήγη διπλασία τῆς ὑπάρχουσας ἐπιτέταται, καὶ ὅλως ὁ δ' αὖ τῷ ὁκτωῷ ἡμισυ καὶ τὸ τρίτον 5 ἐπίτετος, ὡς ἂν ἀδιαφόρων ὑσῶν τῶν ἐν αὐτοῖς μονάδων. συλλογίζεσθαι ὅτι ὅτι. οἱ εἰδητικοὶ ἀριθμοὶ διαφόρους ἔχουσι μονάδας. οἱ συντεταγμένους τὰς ἀρμονίας ἀριθμοὶ ἐκ ἔχουσι διαφόρους μονάδας. ἐκ ἃν οἱ εἰδητικοὶ ἀριθμοὶ συντεταγμένους τὰς ἀρμονίας. ὡς εἰ τις αὐτοὺς διὰ τούτου εἶναι λέγει, ψευδῶς λέγει.

ταῦτα εἰπὼν συμπεραίνει τὸν σύμπαντα λόγον, λέγων. τὰ μὲν ὅτι συμβαλόντα τοῖς εἰδητικῶς ἀριθμοῖς ποῶσι καὶ τοῖς χωριστὰ τὰ μαθηματικὰ τιθεμένοις καὶ αἷτα τῶν φυσικῶν λέγουσι τὰ ῥη-

θέντα ἐξεί, καὶ ἔτι πλείω τύπων συναχθεῖν, τὰ περὶ τῶν εἰδῶν γραφόντα αὐτῷ δύο βιβλία, ἀλλὰ ὅντα παρὰ τὸ Μ καὶ Ν, καὶ ἐκτὸς τῆς Μετὰ τὰ Φυσικὰ συντάξεως. καὶ ἔακε, φησί, τεκμήριον καὶ πείρας ἵκανῆ εἶναι τὸ μὴ εἶναι χωριστὰ τὰ μαθηματικὰ τῶν αἰσθητῶν μηδὲ πολλῷ μᾶλλον αἷτια τῶν τῆδε τὸ πολλὰ κακοπαθεῖν αὐτοὺς περὶ τὴν γένεσιν αὐτῶν καὶ τὸ κατασκευάσαι ὡς εἰσὶ, μὴ δυναθῆναι δὲ τούτου ποιῆσαι, μηδὲ συνείρεν καὶ ἀκολουθεῖν καὶ αἰτίας ἀποδιδόναι ἐφ' ἑκάστῳ τῶν ἀπορρυμένων καὶ ἐπαγομένων αὐτοῖς, μηδὲ λύειν τὰς ἐπαγομένας αὐτοῖς ἐνστάσεις, πρὸς ἃ ἂν εἴπωσι 10 ὑπὲρ τῶν εἰδῶν καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων.

ὥστε μὲν ὅτι τέλος ἔχον αὐτὸ τε τὸ Ν καὶ ἡ σύμπερασμα τῶν Μετὰ τὰ Φυσικὰ σύνταξις καὶ αἱ εἰς αὐτὰ ὁλοαί.

Bei G. Reimer in Berlin sind erschienen:

Corpus inscriptionum Graecarum. Auctoritate et impensis Academiae litterarum regiae Borussiae edidit A. Boeckh. Vol. I fasc. 1 4½ Rthlr., fasc. 2 4½ Rthlr., fasc. 3 5½ Rthlr.	
Vol. II fasc. 1 5½ Rthlr., fasc. 2 5½ Rthlr.	
Aristotelis et Theophrasti metaphysica. Edidit Chr. A. Brandis. Tom. I.	1 7/16 Rthlr.
Apollonii Alexandrini de pronomine liber primum editus ab Imm. Bekkero.	1 1/2 Rthlr.
— — de constructione orationis libri IV. Edidit Imm. Bekkerus.	2 1/2 Rthlr.
Apollonii Sophistae lexicon Homericum. Recognovit Imm. Bekkerus.	1 1/2 Rthlr.
Aratus cum scholiis. Recognovit Imm. Bekkerus.	1/2 Rthlr.
Immanuelis Bekkeri Anecdota Graeca. III Voll.	8 Rthlr.
Harpocraton et Moeris. Ex recensione Imm. Bekkeri.	1 1/2 Rthlr.
Herodiani historiarum libri VIII. Ad codicem Venetum a se excussum recognovit Immanuel Bekkerus.	3/4 Rthlr.
Herodoti de bello Persico libri IX. Recognovit Imm. Bekkerus.	1 1/2 Rthlr.
Pausaniae de situ Graeciae libri X. Recognovit Imm. Bekkerus.	3 1/2 Rthlr.
Photii bibliotheca ex recensione Imm. Bekkeri. II Tomi.	5 Rthlr.
Platonis dialogi graece et latine. Ex recensione Imm. Bekkeri VIII Voll. Commentaria critica et scholia II Voll. X Voll.	12 Rthlr.
Scholia in Homeri Iliadem ex recensione Imm. Bekkeri II Vol. 5 1/2 Rthlr. Appendix 2 Rthlr.	
Theognidis elegi. Secundis curis recensuit Imm. Bekkerus.	1/2 Rthlr.
Thucydidis de bello Peloponnesiaco libri VIII. Iterum recensuit Imm. Bekkerus.	1 Rthlr.

SCHOLIA
IN
ARISTOTELEM.

SVPPLEMENTVM.

ΣΥΡΙΑΝΟΥ ΤΟΥ ΦΙΛΟΞΕΝΟΥ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΤΩΙ Β ΤΗΣ ΜΕΤΑ ΤΑ ΦΥΣΙΚΑ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΠΡΑΓΜΑΤΕΙΑΣ
ΛΟΓΙΚΩΣ ΗΠΟΡΗΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΙΤΗΣ ΗΞΙΩΜΕΝΩΝ.

Ἐν τῷ μείζονι Α τίς ἡ παρῶσα σκέψις εἰπών, ὅτι ἡ τῷ ὄντος ἢ ὄν, καὶ τίς ἡ ἐπιστήμη, ὅτι ἡ πρώτη φιλοσοφία, καὶ πόσα τὰ αἷτια, καὶ πῶς οἱ πρὸ αὐτῷ περὶ τῶν αἰτίων τῷ ὅπως ποτὲ ὄντος διελέχθησαν, ἔτι δὲ ἐν τῷ ἐλάττωι τῶν Α δείξας ὅτι ὅτε κατ' εὐθυωρίαν ὅτε κατ' εἶδος ἀπειρα τὰ αἷτια, νῦν ἀρχόμενος τῷ Β πρῶτον ἀπορῆσαι χρῆναί φησιν, ἵνα τε εὐπω- 5 ρώτερον ἀνασφαδῶμεν ἐν τοῖς προκειμένοις σκέμμασιν (ὅτε γὰρ εὐπορῆσαι δυνατὸν μὴ λύσαντας τὰς ἀπορίας, ὅτε λύσαι μὴ κατανενοηκότας τὸ ἀπορὸν τῷ πράγματι), καὶ ἔτι ὅπως ἂν ἴδωμεν τὸ τέλος τῆς προκειμένης θεωρίας· ἡ γὰρ λύσις τῶν ἀπό- 10 ρων εὐδοκίαν παρέχουσα ἐπ' αὐτὴ καταντῶν ἡμᾶς τὸ ἀληθέστατον τῆς θεωρίας τέλος παρασκευάσει· καὶ τῶν δὲ καθήκον τῷ φιλοσόφῳ τὸ ἀπορῆν δεικνύσιν, ἵνα τῶν ἀντικειμένων λόγων ὥσπερ ἀπρόληπτος καὶ ἀδέκαστος γενόμενος διαιτητὴς ἔλθῃ τὴν ἀληθεῖ θεωρίᾳ συμφωνότερον. ταῦτα προοιμιασάμενος ἐκ- 15 θεσιν πρῶτον ποιῶν τῶν ἀποριῶν, εἴθ' ὕστερον ἐφ' ἑκάστης

ἐκατέρῃ τῶν ἀντικειμένων συνηγορήσας λόγων ἐπιτείνει τὴν τῶν ἀποριῶν δυσκολίαν. τὰς δὲ λύσεις παρ' αὐτῷ μὴ ἔχρη ζητεῖν ἐν τούτῳ τῷ βιβλίῳ· διαφορητικὸν γὰρ ἐστὶν ὅλον τὸ Β· ἡμεῖς δὲ ἅμα προτείνοντες αὐτῷ τὰ ἀπορὰ δι' ὁλίγων ἀπο- κρίνεσθαι πειρασόμεθα, καὶ τὸς ἀντικειμένους λόγους ἐρωτῶντος τοῖς μὴ ἀληθέσι συμφθέγεσθαι, τοῖς δὲ σοφιστικαῖς ἀνταγωνίσασθαι· κρατήσας γὰρ τις τῷ τοῦτο σκοπῷ τὴν τε λέξιν τῷ φιλοσόφῳ σαφῇ καταστήσει καὶ τῆς ὅλης πραγματείας τὴν προαίρεσιν ἐν ἑ πολλοῖς περιλήψει (περὶ γὰρ ὧν ἐνταῦθα πρῶτερον καὶ ἐπὶ τινων ἄλλων ὁ Ἀριστοτέλης, ὅτι μὴ ἀπαρέρχον, ἐν ταῖς ὑπὲρ φύσιν αὐτῷ ταύταις διδασκαλίαις διαλέξει). ἔτι δὲ πρόχειρον μὴ ποιήσει τῶν ἐριστικῶν λόγων τὴν ἐλεγχον· ἐνδείξει δὲ καὶ πῶς ἂν ὁ Πυθαγόρειός τε καὶ Πλατωνικός πρὸς τὰς ἐνστάσεις ταύτας ἀπαντήσῃ. Πρώτη ὅν ἀπορία, "πότερον μιᾶς ἢ πολλῶν 995 ἐπιστημῶν θεωρῆσαι τὰς αἰτίας". ὁ μὴ ζητεῖ τοῦτόν ἐστιν· ἐπειδὴ καὶ ποιητικὸν ἐστὶν αἷτιον καὶ εἰδικόν καὶ τελικόν, ἐπὶ τινων

Syriani in Aristotelis metaph. libros II. XII. XIII commentarium ex codice regio Parisino 1896 (A) descriptum adhibito melioris notae libro Coisliniano 161 (C), qui simul tertii libri commentarium suppeditebat, Chr. Brandisius emendauit. cuius cum apographo ego et anno h. s. LVII Hieronymi Bagolini interpretationem latinam (B) contuli et nuper codicem Hamburgensem (bibliothecae Ioanneae cod. philos. Gr. II fol.), olim Lucae Holstenii qui fuit (H). atque hic quidem liber non tantum aliquot emendationes suppeditebat insignes (ab eodem enim exemplari descendit unde C fluxit cf. adn. crit. Syr. ad Ar. B p. 997 b34, et perraro in eum interpolationis suspitio cadit), sed hoc quoque praestitit, ut accuratius dispicere liceret, quid maxime Brandisii libri, A potissimum, cuius lectionem saepe ille discrepantia non adnotata ex C correxit, testarentur. quam ob causam sicubi in apographi litura certum discrepantiae indicium apparebat, deficiente certo testimonio hunc librum non A sed his cancellis circumscriptum (A) dixi. B ipsum mihi est Brandisii apographon (= A C). Bagolino autem ita usus sum, ut ea tantum, quamquam haec quidem quantum potui accuratissime indicare breuiter, quae ab hac mea Syriani lectione uere discrepant, siue diuersa graeca scriptura suberat siue, quod plerumque factum, coniectura interpretis: nam codex non optimus praesto illi erat, cum A plerumque consentiens. at uitia quibus exemplum Venetum scatet innumeris et foedissimis, nisi dubius haerebam, ne uerbo quidem tetigi, quippe quae pleraque thypothetae culpa litterarum compendia perperam legentis orta sint: qualia sunt *cognominibus* pro 'cognoscentibus', *Iurus* vel *Iuraeus* pro 'intellectus', *materiam* pro 'manifestum'. his emendandi subsidiis nuperrime Hermannus Bonitzius, ut est animo ad optima quaeque iuuanda prono, accedere ea uoluit quae pridem ipse dum Alexandri causa Syrianum pertractat chartis mandauerat. eorum magnam partem cum eis quae olim ipse inueneram consentire quo magis gaudisus sum, eo minus quicquid coniectura uterque assecuti sumus, tacere consensum fas duxi. H. VSENER.

3 ὅπως ποτε H et sic quidem constanter AH, fort. ceteri quoque libri. || 4 διελέχθησαν (A)H. || cf. a 2 p. 994 a2. || 8 μὴ λύσαντα (A)B τὸν μὴ λύσαντα H. || 9 κατανενοηκέα B. || 10 τῆς πραγματείας θεωρίας H. || 15 ὑτρί [i. e. ueri] speculationi B. || 16 πρῶτον] πρῶτη BHβ.

1 ἐκατέρων BH: om B. || oppositos sermones coadiuuans B. || 4 δι' ὁλίγων] διὰ λόγων BHβ.

A

δὲ καὶ ὑλικόν, ἅρα ὁ ἐπιστήμων τῷ πράγματι εἴσεται πάντα αὐτῷ τὰ αἷτια, εἰς ὧν καθὼς μίαν ἐπιστήμην ἔχει, ἢ πολλὰ ἐπιστήμαι περὶ τὰ πολλὰ διατρέψουσιν αἷτια, καὶ ἄλλη μὲν εἴσοι τὸ ποιητικόν, ἄλλη δὲ εἰ τύχοι τὸ ὑλικόν ἢ τὸ τελικόν, ἄλλη τὸ εἰδικόν; ἀποκρινόμεθα ὅτι μία πάντα ἐπισκέπτεται. ἐν γὰρ τι 5 αὐτῶν ἀγνοῦσα ἔχῃ ἔξει τῷ πράγματι ἐπιστήμην. εἰ δὲ καὶ περὶ τῆς σοφίας ὁ λόγος εἴη, κομιδῇ γελοῖον τὸ ἀγνοεῖν αὐτὴν οἰεσθαι τὸ ἀγαθὸν ἢ τὸ εἶδος ἢ τὸ γεννητικὸν τῶν ὄντων αἷτιον.

9956 ⁶ "καὶ πότερον τὰς τῆς ὑσίας ἀρχὰς τὰς πρώτας ἐς τὴν ἐπιστήμης ἰδεῖν μόνον, ἢ καὶ περὶ τῶν ἀρχῶν ἐξ 10 ὧν δεικνύουσι πάντες". ζητεῖ μὲν εἰ ὁ πρῶτος φιλόσοφος τὰς αἷτίας τῷ ὄντος ἐπιστάμενος εἴσοι καὶ τὴν ἐν ταῖς πρωτίταις καὶ ἀμέσους προτάσεσιν ἀλήθειαν, ἢ ἑτέρω μὲν ἢ γνώσις τῶν τῷ ὄντος ἀρχῶν, ἑτέρω δὲ τῶν ὄντων καὶ ὁλικωτάτων ἀξιωμαίων. δῆλον δὲ ἐστὶν ὅτι τῷ αὐτῷ καὶ ταῦτα κάκεῖνα γινώσκουσιν. ὅτε 15 ἂν ἀγνοῦν τὰ ἕτερα τέλειός ἐστι, καὶ κατὰ τὴν ἐκατέρω τῶν ἀρχῶν εἰδησιν ἐπιστήμην ἔξει τῶν ἐπιστημῶν, διὰ μὲν τῆς τῶν ἀξιωμαίων θεωρίας ἀρχὰς εἰδὼς τὰς ἀποδεικτικὰς καὶ χορηγῶν αὐτὰς ταῖς ἄλλαις ἐπιστήμαις (διαλεκτικῇ μὲν καὶ ὅλως πάσαις ταῖς συλλογιζομέναις, ὅτι μὴ δύναται τὸ αὐτὸ φαίνει ἅμα καὶ ἀποφάναι, 20 φυσικῇ δὲ ὅτι μὴδὲν ἐκ τῷ μὴ ὄντος γίγνεται). γεωμετρικῇ δὲ ὅτι τὰ τῷ αὐτῷ ἴσα καὶ ἀλλήλοις ἐστὶν ἴσα, πᾶσι δὲ καὶ πάσαις ὅτι τὰγαθὸν τὸ ἔσχατον τῶν ἐφετῶν. περὶ ὧν αἱ μὲν χρώμεναι πειστικὴν ἔχουσιν γνώσιν, αὐτὰς δὲ παρὰ τὴν ταύτας ἀποδεχόμενος κριτικῶν ἢ κατὰ ἀποδείξειν ἐπιστήσοι), διὰ δὲ τῆς τῷ ὄντος αἷτίας πάντα τὰ ἐπιστητὰ 25 θεωρῶν. ὥσπερ ὅτι τῷ αὐτῷ ἐστὶν ἐπιστήμην ἔχειν καὶ τὸ ἐπιστητόν, καὶ ὁ τῷ ἑτέρω μὴ τυχὼν ὁδὸς τὸ λειπόμενον ἔχει, ὥτως ἕως καὶ τῷ αὐτῷ ἀνδρὸς τὰς αἷτίας τῶν ὄντων ἐπισκέφεται καὶ τὰς ἀποδεικτικὰς ἀρχὰς, οἱ ὧν τὰ τε ὄντα καὶ τὰς εἰδήσεις τῶν ὄντων ἀνωθεν ἐκ τινος νοερὰς περιωπῆς ἐπισκέπεται. "εἴτε ἐστὶ περὶ τὴν ὑσίαν, 30 πότερον μία περὶ πάσας ἢ πλείονες εἰσι". ζητεῖ μὲν εἰ συγχωρηθείσης τῆς σοφίας περὶ τὸ ὄν ἔχειν, περὶ πᾶν ἔξει τὸ ὄν αὐτῇ, ἢ πλείους ἔσονται αἱ τὴν γνώσιν τῷ ὄντος κατανευμάμεναι. ἀποκρινόμεθα δὲ ὅτι τῆς μὲν σοφίας ἐστὶ τὰ ὄντα πάντα ἢ ἐστὶν ὄντα εἰδέναι. ὁδὸν μέντοι κωλύει καὶ ἄλλας εἶναι μόρια 35 τῷ ὄντος κατανευμαμένας, εἰ καὶ ἑτέρως αὐτὰ καὶ κοινώτερον θεωρῶσιν, οἷον τὴν ἀριθμητικὴν καὶ τὴν ἀστρολογίαν, φυσικὴν, ἱατρικὴν καὶ ἄν κ' εἴ τις ἄλλαι τοιαῦται. "καὶ εἰ πλείονες, πότερον 9956 ¹² ἅπασαι συγγενεῖς, ἢ τὰς μὲν σοφίας τὰς δὲ ἄλλο τι λεκτέον αὐτῶν". τὸ τοῦ λείψανόν ἐστι τὸ πρὸ αὐτῶν. καὶ γὰρ 40 ἢδ' ἐν τοῖς ἐπομένοις ἰδίᾳ περὶ αὐτῶν ποιήσετ' λόγους. φαίης δ' ἂν ἀπαντῶν πρὸς τὸ πρόβλημα, ὅτι περὶ τὰ μὲν εἶδη τῆς ἑλκ φιλοσοφίας, οἷον ἢ πρώτη φιλοσοφία καὶ ἢ φυσικῇ, ἀλλήλαις τε συγγενεῖς καὶ τῇ ὅλῃ, αἱ δὲ μὴ περὶ τὰς ὑσίας προηγουμένως διατρέψουσαι, ὡς μαθηματικαί, ὡς μὲν μὴ συνταττόμεναι πρὸς αὐτὴν τὴν σοφίαν ἢ παρισύμεναι αὐτῇ τῷ μεγεθεῖ καὶ καὶ ἄλλῃ καὶ ἀξιωματι, ὁδῶν αὐτῆς συγγενεῖς εἶναι λέγοντο, ὅσοι ὁδὸς πολλὰ σοφαί, ἀλλὰ μία ἢ ἀληθεστάτη. ὡς δ' ἀπ' αὐτῆς προῖσται καὶ τῶν ἐνδοθεῖσιν παρ' αὐτῆς ἀρχῶν ἐξηρημέναι καὶ μὴδ' ὁπωσὺν ἀποσπᾶν αὐτῆς δυνάμεναι, ταύτη γὰρ ἀλλήλων 15 τε καὶ καὶ τῆς ἡγεμονικωτάτης καὶ αὐτῶν ἐπιστήμης συγγενεῖς εἶναι λέγοντο. καὶ ὅτι πασῶν ὁ νῦν ἐστὶ πατὴρ ἐξηρημένος. καὶ καὶ προσεχῶς μὲν τῆς σοφίας, οἷον μὴ μόνον αὐτῇ ταύτῃ ἐπιστημῶν ὑποσησάμενος πάντα τὰ εἶδη τῶν γνώσεων ἐν αὐτῇ προεληφύειαν ἀρχοειδῶς, δι' αὐτῆς δὲ καὶ τῶν μερικωτέρων τὰς ἀρχὰς καταβαλλόμενος. διόπερ ὁδὸς αὐταῖς πᾶσαι ὁμοίαι, ἀλλ' ἢ μὲν προσεχεστέρα τῇ σοφίᾳ τῆς ἀπώτερω σεμνοτέρα, ἢ ὁδὸς πλείονων ἐπιστημῶν εἰς αὐτὴν ἀνατρέχουσα τῶν μεταξὺ πασῶν ἐστὶ καταδεεστέρα. ἀλλ' ὁδὸς τὸ συγγενὲς ὁμοίως ἔχουσιν. ἀριθμητικῇ μὲν γὰρ γεωμετρικῇ καὶ ταῖς ἄλλαις μαθηματικαῖς συγγενεστέρα ἢ περὶ τῆς φυσικῆς καὶ τῆς ἱατρικῆς. δι' ἐνὸς γὰρ συνδέσμου 20 τῆς σοφίας ἐπὶ νῦν μετ' αὐτῶν ἀναπέμπετ'. διαρετακὸς οἱ καὶ ἀναλυτικῇ καὶ ὁριστικῇ καὶ ἀποδεικτικῇ ἀλλήλαις πλέον προήκουσιν ἢ περὶ ἄλλαις τισίν, ἅτε προσεχῶς αὐτῆς ἐξηρημέναι τῆς σοφίας καὶ δι' αὐτῆς ἅμα φανοτάτω περὶ τῶν γένεω θεωρηθεῖσαι τῶν σωθῆσθαι μελλουσῶν ψυχῶν. "καὶ τὸ τοῦ δὲ αὐτῶν 25 τῶν ἀναγκαίων ἐστὶ ζητῆσαι, πότερον τὰς αἰσθητὰς ὑσίας εἶναι μόνον φατέον ἢ καὶ παρὰ ταύτας ἄλλας". αὐτὰς μὲν ἄξιον εἶναι φησι ζητήσεως, εἰ πρὸς ταῖς αἰσθηταῖς ὑσίαις οἷον ὕδαν, γῆν, τοῖς μεταξὺ στοιχείοις, ζώοις τε καὶ φυτοῖς εἰσὶ καὶ ἄλλαι νοηταὶ τινες ὑσίαι. ζητήσει δ' ἂν τις εὐλογώτερον, εἰ πρὸς ταῖς ἀληθεῖς ὑσίαις καὶ τὴν φαινομένην διόσμωσιν ὑσίαν προσαγορεύεσθαι δίκαιον. μήποτε γὰρ αὐτῇ τῆς γενέσεως ἐστὶν προπεσῶδες ὄνομα. "καὶ πότερον μοναχῶς 30 ἢ πλείονα γένη τῶν ὑσιῶν, οἷον οἱ ποιῶντες τὰ τε εἶδη καὶ τὰ μαθηματικὰ μεταξὺ τῶν τῶν αἰσθητῶν". μόνον μὲν ἐστὶ καὶ τὸ τοῦ πρὸ αὐτῶν προβλήματος. ὡς ἐν γὰρ αὐτῇ ἐν τοῖς ἐπομένοις ἐργάσετ'. ὁ δὲ λέγει τοιοῦτόν ἐστι. καὶ εἰ συγχωρηθείη, φησὶν, εἶναι τις ὑσία παρὰ τὴν αἰσθητήν, ἅρα μονοειδὴς τις ἐστὶ, ἢ τὴν ἀλῆξιν οὐνοειδῆ; ἢδ' ἢ ὁ Πλάτων ἐδόκει μεταξὺ τῆς νοητῆς καὶ τῆς αἰσθητῆς τὴν διανοητὴν παραλαμβάνειν, ὅφ' ἢν ἔταττε καὶ τὰ μαθήματα, ὅ

4 scg. τελικόν καὶ ἄλλη. || 5 ἀποκρινόμεθα ΑΗΒ. || 11 μὲν εἰ δ' ὁ ὁ πρῶτος μὲν δ' Α. || 14 ὄντων] fort. πρώτων. || ἑλκ-τάτων ΗΒ: ὑλικωτάτων ΑC. || 15 ταῦτα ΑΒ ταύτην CH. an ταύτας (sc. τὰς ἀρχὰς)? || 18 ἀρχὰς CH: ἀρχὰς τ' ΑΒ. || χωρητῇ ΒΒ sed tam solitos librariis errores non enotabo. || 22 ἐπὶ ἀγαθὸν libri. || 24 παρὼν ὁ Η παρὼν τὸ Α a nullo β. || ταύταις Η. || διζήμενος ΑΗ. || 25 τὰς τῷ β. scribendum διὰ δὲ τῆς τῶν τῷ ὄντος αἷτιων. || 27 habebit β. || 33 αὐτῇ] nonne αὐτῇ? || 34 ἀποκρινόμεθα Ηβ. || 41 περὶ αὐτῶν (Α)Η. || faciet β περιποιήσεται ΑCH. fort. ἰδίᾳ αὐτῇ περί ποιήσεται. || λόγους Η.

1 ὅτι περὶ τὰ Η. fort. ὅτι τε τὰ. || 5 αὐτῇ τῷ β. || καὶ καὶ ἄλλαι om β. || 10 καὶ αὐτῶν] αὐτῶν β. immo scg. πάντων. || 11 καὶ ὅτι refertur ad β1. || ἐξηρημένους Cβ: ἐξηρημένους Η. ἐξηρημένους Α. || 13 προεληφύειαν ΗΒ: προεληφύειαν ΑC. || 14 μερικῶν β. || 24 ἅμα φ. π. cf. Plato Phileb. p. 16 C. || 30 rationabiliter β. || 41 διανοητῇ Η.

τὰ φαντασὰ δηλονότι καὶ τὰ ὁξεῖα (ταῦτα γὰρ ἔκ ὅσων αἰσθάνονται ἀλλ' εἰκόνες ὅσων), ἐκεῖνα δὲ ὅσα κατ' ὅσων ἢ ψυχῇ περιέχεται ἐν αὐτῇ λέγεται, ὡς καὶ τὰς ἀρχὰς τὰς τε γεωμετρικὰς καὶ τὰς ἀριθμητικὰς καὶ τὰς ἀρμονικὰς ὁ δημιουργὸς νῦν ἐντιθεὶς αὐτῇ καὶ τὴν ψυχογονίαν ἐν Τιμαίῳ παραδέδοκται. φησόμεν ὅτι δυνατὸν μὲν καὶ μίαν λέγειν εἶναι πασῶν τὴν νοητὴν ὅσων, ὅταν τὴν αἰσθητὴν αὐτῆς μόνην χωρίζωμεν, "τί τ' ὅν αἰεὶ, γένεσιν δὲ ἔκ ἑκόν, καὶ τί τ' ἐκ γινόμενον μὲν, ὅν δὲ ὑδέποτε", καὶ τὴν εἰς ὅσων διαίρεσιν τῶν ὅσων ποτὲ ὄντων· δυνατὸν δὲ καὶ τὴν ἀφανῆ καὶ λογισμῷ θεατὴν ὑποδιαίρειν εἰς τε τὴν κυρίως νοητὴν καὶ εἰς τὴν οἰανοητὴν καὶ τὴν ἐν Πολιτείᾳ γραμμὴν· ἐπεὶ καὶ ἑκατέραν τούτων ἔξεστιν ὑποδιαίρειν· νοητὰς τε καὶ κατὰ νοῦν πολλὰς τάξεις παρελήφαμεν, καὶ τῶν ψυχῶν ὁ διάσκομος πολλαχῇ τῷ κατ' εἶδη τὰ ὄντα διακρίνει μελετήσαντι πολλὴν ἔχον ἀναφανήσας τὴν κατ' ὅσων ἑτερότητα. "περὶ τε τούτων ὅν, καθάπερ φαμέν, ἐπισκεπτόμεν, καὶ πότερον ἐπὶ τὰς ὅσων ἢ θεωρίᾳ μόνον ἐστὶν ἢ καὶ περὶ τὰ συμβεβηκότα κατ' αὐτὰ ταῖς ὅσων". ἡ σοφία, φησὶ, πότερον τὰς ὅσων μόνον ἐπισκέπτεται τῶν πραγμάτων ἢ τὰ κατ' αὐτὰ συμβεβηκότα; φησόμεν ὅτι καὶ τὰς ὅσων καὶ τὰ ὅσων ὑπάρχοντα, διὰ τῆς ἀναλυτικῆς τὰς ἀρχὰς τῷ ὄντος λαμβάνοντα, διὰ δὲ τῆς διαιρετικῆς καὶ τῆς ὀριστικῆς τὰς ὅσων τῶν πάντων θεωρῶσα, διὰ δὲ τῆς ἀποδεικτικῆς τὰ κατ' αὐτὰ ταῖς ὅσων ὑπάρχοντα συλλογιζομένη. τὸτο δὲ ἔκ ἐν ταῖς ἀπλυστάταις καὶ κυρίως νοηταῖς ὅσων, αἱ πᾶν ὅπερ εἰσὶ τούτοις εἰσι (διὸ μήτε ὀριστὰ μήτε ἀποδείκται γίνονται), μόνῃ δὲ ἐπιβολῇ θεωρῶν, καθά φησιν αὐτὸς τε πολλαχῇ λέγων "ὁ δὲ νῦν εἴτε ἔστιν ἢ ὅτι", καὶ ὁ θῶς Πλάτων "ψυχῆς κυβερνήτῃ μόνῃ νῦν θεατῇ", ἀλλ' ἐν ταῖς μέσαις ὅσων, αἱ καὶ ἀποδεικταὶ εἰσι καὶ τὰ ὑπάρχοντα αὐταῖς. ἔχει γὰρ ὅτι· τοῖς μὲν ἀπλυστάτοις τῶν ὄντων ὅθεν ἐκ ὑπάρχει παρὰ τὸ εἶναι αὐτῶν, ὡς ἔκ ἐκιν αὐτῶν τὸ μὲν ὅτι τὸ δὲ ἄλλο τι· διὸ κρείττω ταῦτα καὶ ὀριστὰ καὶ ἀποδείξεως· τοῖς δὲ καθόλου λόγοις κατ' αὐτὸς τε θεωρημένοι καὶ κοσμοῖσι τὴν αἰσθητὴν φύσιν τὰ κατ' αὐτὰ συμβεβηκότα παραγίνεσθαι· διὰπερ καὶ ἡ ἀπόδειξις περὶ αὐτὰ ἀναστέλλεται· τοῖς δὲ ἐνύλοις αἰσθητοῖς καὶ αἰσθητοῖς δὲ καὶ τὰ κυρίως συμβεβηκότα μὴ φαντασθέν, ἀ γίνεσθαι καὶ ἀπογίνεσθαι χωρὶς τῆς τῷ ὑποκειμένου φθορᾶς. ταῦτα δὲ πάλιν καταδέεσθαι ὄντα τῶν ἀποδεικτῶν διὰ τῆς εἰκοτολογίας ληπτὰ γίνεσθαι, ὅτι γε τῷ σοφῷ καθὸ σοφός, ἀλλ' ἰατροῖς εἰ τύχοι καὶ φυσικοῖς καὶ παντὶ τῷ τούτῳ γένει. "πρὸς δὲ τούτοις... πάντων". ὅτι μὲν τῷ σοφῷ κατ' αὐτόν ἐστι τὴν Ἀριστοτέλην τὰς τε ὅσων ἐπεσεκέσθαι καὶ τὰ κατ' αὐτὰ συμβεβηκότα, βοᾷ τὸ τῷ Γ προοίμιον, τὸ "ἔστιν ἐπὶ τῇ μηδὲ τις ἢ θεωρεῖ τὸ ὄν ἢ ὅν καὶ τὰ τῷ ὑπάρχοντα κατ' αὐτό". ὅτι δὲ τὰ νῦν εἰς θεωρίαν ἐκκεῖμενα μάλιστα ἀν' ὁρᾷ τῷ ὄντι κατ' αὐτὸ ὑπάρχειν, δηλοῖ τὸ διὰ πάντων αὐτὰ πεφοιτηκέναι τῶν ὄντων· ἢ γὰρ ταυτοῦ καὶ ἡ ἑτερότης καὶ ἡ ὁμοιότης καὶ ἡ ἀνομοιότης καὶ ὅσα νυνὶ πρῶτερον, ἔκ ἐν τοῖς δὲ μὲν ἐνορῶν τῶν ὄντων ἄλλων δὲ τῶν ἀποκαταστάσεων, ἀλλ' ἀνωθεν ἀπὸ τῶν νοητῶν ἀρξάμεναι καὶ πᾶν τὸ νοητὸν καὶ θεῖον διακοσμήσασθαι διὰ τῆς ψυχικῆς ὅσων ἐπὶ τὴν φύσιν τῶν ὄλων καὶ τὴν ἑρᾶν καὶ τὴν γένεσιν καταστήσασθαι ταυτοῦτος μὲν καὶ ἰσότητος καὶ ὁμοιότητος *παρὰ* τῆς τῷ ἐνὸς παναγὰς φύσεως τοῖς ὅσων μεταδεδώκασιν· ἑτερότητας δὲ καὶ ἀνομοιότητος καὶ ἀνισότητος ἐναντιώσεις τε καὶ πρότερον τε καὶ ὕστερον καὶ τὰ τοιαῦτα σύμπαντα παρὰ τῆς γονιμωτάτης καὶ ἀνεκλείπτου τῶν πάντων αἰτίας τῆς ἀπειροδυνάμει δυνάμει ταῖς τε ἀοράτοις ὅσων καὶ ταῖς αἰσθηταῖς κεχορηγήκασιν· ὡς μήτε μεταξὺ φύσιν εἶναι τῶν ἀμερίστων καὶ μεριστῶν μήτε κατ' ὑπερβολὴν ἐξηρημένην ὅτι τῶν ὄλων μήτ' εἰς τὰς τῶν αἰσθητῶν δημιουργημάτων ἀποτελευτήσεις ἀπεριμμένην, ἥτις ἔκ τούτοις διακεκοσμηται τοῖς εἶδεσι. καὶ διὰ τούτοις Πλάτων ἐν τῷ Σοφιστῇ τὰ γένη τῶν ὄντων διερευνώμενος ἀ διὰ πάντων φοιτᾷ τῶν ὄντων, ταυτοῦτος καὶ ἑτερότητας καὶ ὅσων καὶ γὰρ καὶ κίνησιν ἀπληρομήσατο, ἔτι δὲ τὴν τῷ μὴ ὄντος φύσιν ἐνέφηνεν, ἢ πάσης μὲν διαφορᾶς πάσης δὲ ἀντιθέσεως καὶ ἐναντιώσεως τὴν μίαν αἰτίαν ἀποφέρει. καὶ ἔτι ἐν τῷ Παρμενίδῳ τὰ πρῶτα τῶν εἰδῶν ἀπαριθμώμενος ὁμοιότητος μέμνηται καὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως πρότερον τῶν ὑποθέσεων ἐν τοῖς περὶ τῶν ἰδεῶν σκέμμασι καὶ ἐν αὐταῖς ταῖς ὑποθέσεσιν, διὰ μὲν τῆς πρώτης μόνῃ τὴν τῷ ἐνὸς ὑπερσῶν καὶ ἀπληθύνον ἀγαθότητα τούτων ἐξαίρων, διὰ δὲ τῆς δευτέρας πάντα τὰ ὄντα ταῦταις διακοσμῶν ταῖς αἰτίαις. αἰτοὶ εἰ μήτε τῷ ὑπερσῶν ταῦτα παρῆναι δύναται, μήτε τινὸς τῶν ὅσων ποτὲ ὄντων ἀποσάτῃ, πῶς ἔκ τοῖς ὅσων ἢ ὄντα κατ' αὐτὰ συμβεβηκέναι

1 δηλονότι CH: δὲ A. || 3 τὰς γε γεωμ. A. || 5 Plato Tim. p. 30 Baqq. || 7 τί τὸ ὄν... 8 ὑδέποτε Plato Tim. p. 27 D. || 9 γινόμενον AC, nam in hoc genere probabiliorem formam uel uno libro auctore restitutam. || 8 μὲν αἰεὶ, ὅν Plato. || 11 πολὺ VI p. 509 Daqq. || 12 ἀστερεὰ uero β. unde ἔτι con. Bonitzius. || 13 πολλαχῇ om β. || 14 διακρίνει om A. || 19. 34. b6 αὐτὸ libri. || 20 ὅτι CH: ὅτι A. β. || 21 αὐταῖς. || 24 ἔκ om β. || 26 ἀποδεικτικὰ AH. || ἐπιβολῇ (A) pr. H. || 27 cf. Arist. metaph. Θ 10 p. 1051 b24. Δ 7 1072 b21. Theophr. met. p. 319, 2 Br. || 28 ψυχῆς... θεατῇ Plato Phaedri p. 247 C. || κυβερνήτῃ H, κυβερνήτης ACβ. || θεαταὶ H, θεᾶται ACβ. || 29 ἀποδεικταὶ scripti cum β, ἀποδεικτικὰ ACH. || 33 τε] τί H. || 34 superueniunt β. || 36 δὲ C, δὲ H, om. Aβ: fort. ἦδ. || 1 accidens demonstrabilibus β: ἀποδεικτικῶν ACH. || 2 κατὰ σοφῷ A. || 6 metaph. Γ 1 p. 1003 *21. || 7 θεωρεῖται AH. || 8 in quibusdam β. || 12 ὄντα (A) H. || 16 παρὰ addidi, cf. b19. || 18 ἐναντιώσεις τε καὶ C: καὶ om AH. || τὰ om. H. || 22 ἐξηρημένη H. || 23 τὰς om CH. || 24 ἐξηρημένη ἥτις pr. A. || 25 Plato Soph. p. 254 Daqq. || 27 ἀπληρομήσατο H, ἀπεριμ. B: em. Bonitzius. || 28 ἐνέφηνεν A. || 30 Pl. Parmen. p. 129 D. E cf. p. 136 B. || 31 τῶν ὑποθέσεων insititium uidetur. || 32 in consideratione de formis β: ἐν om ACH. || ἰδεῶν CHβ, εἰδῶν A. || ἐν ταῖς β. || 33 διὰ μὲν τῆς πρώτης κτλ. cf. Plato Parm. p. 137 B τῷ ἐνὸς αὐτῷ ὑποθέμενος, εἴτε ἐν ἔστιν, εἴτε μὴ ἐστίν. || ἀπληθύνον BH: corr. Bonitzius. || 37 ἀποσάτῃ cf. Plat. Parm. p. 144 B.

λέγαιτο ἄν; διὸ καὶ οἱ περὶ τὴν φύσιν δεινοὶ καὶ ὁ μαθηματικὸς καὶ ὁ πρῶτος φιλόσοφος αὐτοῖς ἀναγκάζον προχρηθῆς, πειστικῶς μὲν οἱ λοιποὶ, μόνος δὲ ὁ πρῶτος φιλόσοφος ἐπιστημονικῶς καὶ νοερῶς. ἔθεν καὶ αὐτὸς ὁ δαιμόνιος Ἀριστοτέλης ἐν τῇ I ταύτης τῆς πραγματείας περὶ πάντων τούτων ἀναδιόσκει καὶ ἐν τούτοις λεληθότως κατεσκεύασεν ὅτι τῷ σοφῷ περὶ τούτων ἐπίστασθαι· εἰ γὰρ ὁ διαλεκτικὸς ἐνδόξως περὶ αὐτῶν διαλήψεϊ, καθάπερ εἴρηξεν, κἀνταῦθα καὶ τοῖς Τοπικοῖς, τίς ἔξει ὁ σὺν ἐπισήμῃ περὶ αὐτῶν ἀναδιόσκει; ἡ δὲ ὅλην ὡς ἐκεῖνος ὅν ὑποδύει ὁ διαλεκτικὸς, προσποιεῖται ὅτι ἔστος εἶναι ἕκαστος τῶν 10 τεχνιτῶν· ὅ γὰρ ἂν περὶ πάντων ἐπεχειρεῖ διαλέγεσθαι, ἀλλὰ περὶ μόνων τῶν ὑπ' ἐκείνην τὴν τέχνην, ἣν ἔχειν προσποιεῖτο· νῦν δὲ περὶ πάντων ἐρωτᾷ καὶ ἀποκρίνεται, σοφὸς εἶναι δοκεῖν ἐφειμένος. ἔστος ὅν ἐπιστημονικῶς περὶ τούτων ἐρεῖ, περὶ ὧν ἐνδόξως ** ὁ σοφιστής· ἔστι γὰρ τῷ σοφῷ καὶ ἔστος εἰδωλὸν πολλοσόν, 15 προσεχέστερον δὲ ὁ διαλεκτικὸς, ὥσπερ τῷ νῦν προσεχέστερον μὲν ἡ δόξα, πορρωτέρον δὲ ἔστι τὸ φανταστικόν. εἰ ὅν οἱ ὑποδύμενοι τὴν σοφὸν περὶ τούτων διαλαμβάνουσι, πολλὸν πρότερον αὐτὸς εἰδῆσθαι τὴν τούτων φύσιν τε καὶ ιδιότητα, ἐπεὶ μὴδ' ἂν τὰ εἰδωλὰ περὶ αὐτὰ διέτριβεν, εἰ μὴ τὴν ὅλην καὶ πρωτίστην καὶ ἀληθεστάτην ἐπισήμην ἠδ' ἀνέτο περὶ ταῦτα πραγματευομένην. περὶ 20 τε ὅν αὐτὰ ταῦτα χήσει ὁ σοφὸς καὶ περὶ τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῖς, καὶ τὴν ἑαυτῶν ιδιότητα ἐπισκεπτόμενος αὐτὰ, εἰ τὰ τῷ αὐτῷ ἴσα καὶ ἀλλήλοις ἴσα, καὶ εἰ ἐν ἐνὶ ἐναντίον καὶ τὰ τοιαῦτα. πανταχῶς γὰρ ἡ τὴν ἐξ ἐξ ἐπισταμένη τὰ τε καθ' 25 αὐτὰ ὑπάρχοντα γινώσκει καὶ ἀποδείκνυσι· καὶ γὰρ ἄτοπον τὴν πρώτην ἔχοντα περὶ οὗτιν ἐπισήμην τὴν δευτέραν καὶ ταύτην κειμένην ἐφεξῆς ἀγνοεῖν. ταῦτα μὲν ἐπὶ τοσούτον. εἰ δὲ τις ἐπιζητεῖ διὰ τί Πλάτων μὲν ἐν τούτοις κινήσειν καὶ στασίσι συναριθμῇ, παρήκει δὲ τούτων Ἀριστοτέλης τὴν μνήμην, ἴσω ὅτι Πλάτων μὲν εἰδὼς κινήσειν τε καὶ στασίσι καὶ πλάτος τῶν θείων τε καὶ ἀνθρωπίνων πραγμάτων ἀναγκαιῶς ἐν τοῖς γένεσι τῷ ὄντος καὶ ταῦτα καταλέγει, ὁ δὲ τὰ φυσικὰ μόνον σώματα κινεῖσθαι νομίζων καὶ ἡρεμεῖν, εἰκότως ἔκαστος οἶετο διατείνειν ἐφ' ὅλα τὰ ὄντα 30 τῶν γενῶν τούτων ιδιότητα. "καὶ πρότερον .. καθ' ἕκα- 27. ςον". δύο προτείνει νυνὶ παρ' αὐτῷ, ἐν μὲν, εἰ τὰ γένη τῶν πραγμάτων ἀρχὰς δεῖ λέγειν καὶ κοιχεῖα, ἀρχὰς μὲν ὡς αἰτίαι, κοιχεῖα δὲ ὡς ἀπλόστερα, ἐπεὶ καὶ ὁ ὁρισμὸς εἰς ἔχματα ταῦτα ἀναλύει, ἡ μᾶλλον τὰ ἐνυπάρχοντα τῷ πράγματι εἰς αὐτὴν

διαίρει· τὸ πρᾶγμα, αὐτὸ καὶ κυρίως αὐτῷ προσαγορεύει· δευτέρον δὲ, εἰ καὶ ὅτι μάστις τὰ γένη, φησὶ, οὐκ εἶναι ἀρχὰς ἀλλὰ μὴ εἰς αὐτὰ διαίρει· ἕκαστον, πρότερον τὰ περιληπτικώτερα καὶ ἐπὶ πλέον ἐκτεινόμενα (τοιαύτη γὰρ καὶ ἡ τῶν ἀρχῶν ἐννοία), ἡ μᾶλλον τὰ προσεχέως κατηγορούμενα, οἷον Καλλὶν πρότερον ἀρχὴ τὸ ζῶον ἢ ὁ ἄνθρωπος; ἐρῶμεν ὅν πρὸς τὸ πρότερον, ποίας ἀρχὰς ὁ λόγος ἐπιζητεῖ νῦν· εἰ μὲν γὰρ τὰς ὑλικὰς ἢ τὰς τῷ εἶδους, τὰ ἐνυπάρχοντα τοῖς πράγμασιν ἀρχαί· εἰ δὲ τὰς ποιητικὰς ἢ τελικὰς, τὰ γένη ἀρχαί· ὅ μὴ ταῦτα (τὰ γὰρ ἐκ τῶν ἀρχῶν ἐστὶ ταῦτα) ὅσα ἐστὶν ὑπερογενή· ταῦτα γὰρ ἐπὶ τοῖς ἀποτελέσμασιν· ὅθ' ὅσα εἰς αὐτὰ τὰ αἰδιῶτα κατατέτανται· ἔστι γὰρ ἐν Καλλίᾳ καὶ ἄνθρωπος καὶ ζῶον, αὐτὸς ὅς εἰεν αἱ ποιητικὴ αὐτῷ ἢ τελικὴ ἀρχαὶ μέρη ὄντα τῆς φαινομένης ὑσίας; εἰ δὲ τινὰ ἐστὶ γένη πρὸ τῶν καθ' ἕκαστα τῶν αἰδιῶτων 15 αἰτία, ἐν τῇ τοῖς λόγοις τῆς τῶν ὅλων φύσεως ἐνορούμενα καὶ ἐπὶ πολλὸν πρότερον ἐν τοῖς τῆς κοσμικῆς ψυχῆς εἰδεῖσι διαλαμβάνοντα, ταῦτα φαίμεν ἂν δικαίως ** αἰτία τῶν τῆδε πραγμάτων, καὶ πρὸ τούτων ἐστὶ τῶν καθόλου λόγων ὑπερήφλητον. ταῦτα οἱ πρὸς τὴν ποιητικὴν καὶ τὴν τελικὴν αἰτίαν ἀποδοτέον, ἕκαστος ἐπὶ τὴν παρα ταῖς ὑφειμέναις ἀρχαῖς ἔκ τῶν τῷ τέλος, ἀλλ' ὅτι σαφέστερον ἐπὶ τούτων ἀναφαίνεται ἅτε λοιπὸν ἐν προθύροις ἰδρύνοντα τάχα. πρὸς δὲ τὸ δεύτερον τούτων ἡδὴ τῶν προσημασμένων σαφὴς ἡ ἀπάντησις. ἐάν μὲν γὰρ τὰ καθ' ἐπίνοιαν ὑπερογενή λαμβάνωμεν γένη, τὰ μὲν προσεχέστερα ταῖς πρώταις λεγόμεναις ὑσίαις ἔσονται μᾶλλον ὑσῖαι καὶ διὰ τούτο μᾶλλον ἀρχαί· τὰ δὲ ἀπαιτέρω ἦσαν ὑσῖαι τῶν περὶ αὐτὰς ἀσάφει ἐξελκότεραν τῇ τῶν αἰδιῶτων ἀποστάσει δεχόμενα· ἐάν δὲ τὰ κυρίως καθόλου γένη καὶ τὰς ποιητικὰς τῶν καθ' ἕκαστα λόγων φυσικῶν τε καὶ δημιουργικῶν, πρόδηλον ὡς τὸ περιληπτικώτερον καὶ διατείνειν ἐπὶ πλέον θεϊκώτερον τὸ ἐστὶν αἰτίον καὶ ἀνευ ἐκείνου προβαίνειν ἢ ἐνεργεῖν * ὅλα μὲν δύναται· τὸ δὲ προχρηστὴ μὲν τῷ μὲν ἑαυτῷ, ὅταν τὸ καθ' ἐκείνο δημιουργῇ, πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα προσδεχθέντα τῆς μερικωτέρας αἰτίας ὑφίσταται. τούτων δὲ καὶ τὸ παρὰ τοῖς διαλεκτικοῖς εἰδωλικά γένη καὶ εἶδη σημειῖα ὁρατὰ 30 ἐναργῆ· καθ' ὧν μὲν γὰρ τὸ εἶδος, καὶ τούτων τὸ γένος, αἴτιον ὅλῳ αὐτῷ λέγεται εἶναι, καὶ πολλῶν δὲ καὶ ἄλλων τὸ γένος καὶ αὐτὸ μὴ πέφυκεν ἐξικνεῖσθαι τῷ εἶδους ἢ κατηγορίας. μεταβάσει δὲ κατὰ τινων λέγεσθαι ἐπὶ τὸ δημιουργεῖν, μεταβήσεται μὲν αὐτῶν εἰδωλῶν ἐπὶ τὰ ἀληθῆ γένη τε καὶ εἶδη, θεάσει δὲ αὐτὰ

3 ἐπιστημονικῶς libri. || 5 simul docet β. || 8 Top. I 1. || 12 quam habet β. || 14 ἔστος] fort. ὁ σοφός. || ἐπιστημονικῶς AH. || 15 hinc tum notavi. || 16 μὲν δόξα C. || 17 τὸ φανταστικόν C: ἡ φαντασία AHβ. || οἱ om AH. || 19 et proprietatem β: καὶ αἰδιῶτα ACH. || 21 πραγματευομένην AHβ. || 23 αὐτῶν Bonitzius. || 25 scientia quae scit β sed cf. p. 845 b37. || τὰ τε] nom τὰ τὰ? || 26 τὴν] τὴν τὴν H τὴν AC. || 27 τὴν βᾶν H τὴν βᾶ A. || et quae posita sunt β. || 28 κινήσειν (A)H. || 29 κινήσειν om A. || 31 εἰς καὶ κινήσειν ACH: deleui καὶ cum β. || καὶ πλάτος H. || 37 scr. ὡς αἰτία. || 38 scr. ἀπλόστερα.

1 αὐτῷ] immo ἄτομα. || 5 Καλλίᾳ] καλὸν H. || 6 ἡ δὲ] ἡ H. || 7 νῦν] fort. ἡμῖν. || 8 εἰ δὲ] εἰν β εἰ ACH. || 9 γένη ἀρχαί: H. || 10 h τῶν C: αὐτῶν AHβ. || 15 τοῖς τῶν (A)H. || 17 φαίμεν BHβ. || interdidit ἀρχαί: et initium enuntiat sequentis, cuius subiectum exp. fuit, cf. ταύταις et p. 841 b29. || 21 tanquam scilicet (δήπερ?) β. || 22 fort. τῶν ὑποκειμένων. || τῶν om H. || 23 γὰρ om AHβ. || 24 om H. || 26 ἦτοι] πλέον BHβ. || 29 δημιουργός C corr. H: δημιουργικός A pr. H β. || 31 nihil omnino potest β. scr. ὅταν ὅλα μὲν. || 32 fort. ὅταν τὰ καθ'.

ἢ τὴν πρὸς ἄλληλα σύνταξιν ὑπεροχὴν τε ἢ ὕψειν ἢ ὅλως
 31 ἐφ' ἐκάστων ἀξίας. "μάλις... ἀριθμὸν" τῶν φυσικῶν
 τὴν ὕλην μόνην ὁρῶντων, ἢ ταύτην ὕδωρ ἢ ἀέρα ἢ πῦρ εἶναι
 λεγόντων, ἄλλων δὲ ἢ ποιητικὴν μὲν αἰτίαν ἀπολειπόντων, ἀχώ-
 ριστον δὲ ταύτην τῆς ὕλης, καθάπερ οἱ Στωϊκοὶ μὲν ὕπερον,
 ἄλλοι δὲ τινες πρὸ αὐτῆς, τῶν δὲ χωριστὸν αἶτιον τῆς ὕλης
 ἀπολειπόντων, ὡς αὐτὸς τε ἢ Πλάτων, εἰ ἢ αὐτὸς μὲν ὡς
 ὁρεκτὸν τῶν πάντων αὐτὸ αἶτιον ὑποτίθει, Πλάτων δὲ ἢ ὡς
 γεννητικὸν τῶν ὅλων, εἰκότως τούτοις προτείνει, ποία τῶν ὑπο-
 λήψεων ἀληθεστέρα. ἢ δὴλον ὅτι ἢ αὐτὸ ἢ Πλάτωνος. ὅταν
 10 δὲ προσεπιζητῇ πότερον ἐν τῷ χωριστῷ αἶτιον ἢ πολλὰ, ἢ ἐν
 φῆσομεν ἢ πολλὰ, συντεταγμένον τῷ πλήθει πρὸς τὸ ἐν ἢ ὡς
 πρὸς ἐφετὴν οἰκτεῖον ἀνατεινομένον, καθὰ ἢ αὐτὸς ἐν τῷ Α παρα-
 34 δέδεικεν. "ἢ πότερον ἐστὶ... ὄντων". ζητεῖ μὲν ἐν τούτοις εἰ
 ἐστὶ παρὰ τὸ σύνθετον ἢ εἰδοπεποιημένον τὰ τε καθόλου ἢ τὰ
 15 καθ' αὐτὰ εἶδη, ἢ εἰ πάντων ἐστὶ φυσικῶν τε ἢ τεχνικῶν,
 καλῶν τε ἢ αἰσχρῶν, ἀγαθῶν ἢ κακῶν, τελείων ἢ ἀτελῶν, ἢ
 τινῶν μὲν τινῶν δ' ἢ, ἢ ποίων μὲν ἐστὶ, ποίων δὲ ἢ ἐκ. τὴν
 μὲν ἀκριβῆ περὶ τούτων διαίρεσιν εἰσεῖν ὁ βυλόμενος ἐκ τῶν
 Πλωτίνου ἢ Ἰαμβλίου περὶ ἰδεῶν πεφίλοσοφημένων, ἢ ἡμεῖς
 20 ἐν ἄλλοις ποιησόμεθα ζητῶντες εἰ ἢ τῶν καθ' ἑκάστα γεννητῶν
 ἢ τῶν μερῶν οἷον ποδὸς δακτύλου ἢ τῶν ποιότητων ἢ ὅλως
 συμβεβηκότων ἐστὶν εἶδη ἐν φύσει ἢ ἐν ψυχῇ ἢ ἐν νῷ. νῦν
 δὲ ὁλοχερέστερον ἢ ὅσον ἀναγκαῖον ὑπὲρ τῶν θείων ἢ νοητῶν
 εἰπεῖν αἰτίων ἐρῶμεν. φαιμέν ἢ αἰσχρῶν μὲν ἢ ἀτελῶν ἢ κακῶν
 25 μὴ ὅλως εἶναι ἰδέας· ἐξ' ἀπόπτωσιν γὰρ ταῦτα πρὸς τοῖς
 τελευταίοις ὑφίστασθαι τῆς φύσεως, ἢ τῆς μερικῆς ἀδυνάτου
 ψυχῆς διὰ τὸ μὴ κρατεῖν τῆς ὑποκειμένης ἀοριστίας· τῶν
 μέντοι ἐξ' φύσιν συνισταμένων ὅσων ἢ διὰ παντὸς ὑπαρ-
 χουσῶν εἶναι δημιουργικὰ εἶδη, ὥσπερ τῶν τεχνικῶν ἐν τῇ τέχνῃ.
 30 ἀλλὰ τῶν μὲν ἐξ' τὴν τέχνην ἢ αὐτὸς συγχωρεῖ· πολλαχῶς γὰρ
 ἐκ τῆς αὐτῆς οἰκίας τὴν ἐνυλὸν φησὶν ἀποτελεῖσθαι, καθάπερ ἢ
 ἐν τῷ Ζ λέλειπται τῆς πρᾶγματιαι· τῷ δὲ παραδείγματι
 τῶν τεχνῶν, τῇ πάσῃ φημὶ δημιουργίᾳ τῆς εἰδητικῆς διακρίσεως
 ὑπέτι μεταδίδωσι. καίτοι πῶς ἢ ἢ μιμημένη τὴν φύσιν ὅταν
 35 μόνως ἢ ἐποίησεν, εἰ μὴ πολὺ πρότερον ἢ φύσις αὐτὴ τῶτον
 ἐδημιούργει τὸν τρόπον; "ἔτι... ὑποκειμένῳ." τὸ μὲν ὡς τὰς
 ἀρχὰς ὡς ὁμολογούμενον ἐν τούτοις δέχεσθαι· πότερον δὲ ἀριθμῷ

2 ὑφ' ἐκάστων A. || fort. ἀξίαν. || 4 ἀπολ.] cum ... inspicere β. || 5 ταύτης BH β. || 6 αὐτῶν BH β. || 9 in his β. || 13 Ar. met. A 10 p. 1075
 16 sqq. || 16 φυσικῶν καὶ (A)H. || 17 et perfectorum et β. || 19 fort. εἰσεται τε ὁ. || 20 cf. Plotinus enn. V 7 (qu. XVIII Kirehh.) V 9
 (qu. V 8 sqq.). || περὶ ἰδεῶν om β. || 21 Syrianus ad met. M p. 1078 b12. 25 al. || 23 ἢ ψυχῇ A. || ἢ ἐν τῷ] aut inanimata β. ||
 27 ἢ] eo scilicet quod β. || 28 ἀοριστίας pr. H. || 30 εἶναι H: εἶναι τὰ AC. || 33 met. Z 7 p. 1032 b12 cf. 15 p. 1039 b24 sq. ||
 34 εἰδητικῆς CHβ: εἰδικῆς (A). || distinctionis β. || 36 fort. μόνη. || 38 πότερον δὲ] sed dubitat utrum β, πότερον H. Syrianus potius
 πότερον δὲ, φησὶ, scripsit.

2 ἐστὶ C: εἰσι AH. || cf. met. Z 17 p. 1041 b11 sqq. || 6 ἐστὶ] εἰσι H. || 7 αὐτῷ β: αὐτὴ ACH. || καὶ μέρει τῆς α (A)H. || 8 μέρει δὲ β: μέρει δὲ ACH. ||
 9 truncata sunt, Syrianus scripsisse uidetur ποτέρως εἰσὶν αἱ ἀρχαὶ ὠρισμέναι, ἀριθμῷ [ἢ εἶδει· καὶ εἰ μὲν εἶδει, καὶ ἀριθμῷ], εἰ δὲ ἀριθμῷ κτλ. ||
 10 δὴλον δὲ] ὅτι H. || 17 τὸ τε CHβ: τὸ δὲ A. || 20 ἀρμόζειν (A)H. || 21 ἢ ἐν τῷ τε ἐν εἰδῶν ὠρισμένον. εἰ BHβ: correxi cum Bonitzio. ||
 23 ἐν τι] fort. ἢ τι. || 26 ἀποτελεσμάτων β. || 28 εἰδητικῆς C: δακτικῆς AHβ. || ἐπὶ δὲ τῶν C. fort. ἐπιδήτης [an ἐπιδήτης] τῶν. || ἐπ'
 αὐτῶν H. || 29 νοερῶν] μερῶν β. || 30 τὸν om H. || 31 ἐν τῷ H. scrib. ἐν τῷ Δ cf. A 7. 8. || 32 εἴτε τοσαῦται AH. || 35 περιεκτι-
 κώτερα H, περιεκτικώτερα ACβ. || νοήσει καὶ ἀπλυστέρα C: καὶ ἀπλυστέρα νοήσει Hβ, καὶ ἀπλυστέρα νοήσει A. || 37 τεταγμένον (A)H.

τε, παντὲς μὲ ὠρισμένον πλῆθος καθ' ἐν ἄτομον ἢ κατ' εἶδος ἀριθμῷ ὄντος, παντὲς δὲ ἀριθμῷ γεννήματος τῶν ἀρχῶν, ἐν ταῖς ἀρχαῖς τὸ ὠρισμένον ὅπως ποτὲ πλῆθος θεωρεῖται; ἀλλὰ καὶ μίαν λέγωμεν εἶναι τὴν πάντων ἀρχὴν καὶ θεὸν αὐτὴν ἢ τὰγαθὸν ἢ ἐν προσαγορεύωμεν, *καὶ δύο*, πέρως καὶ ἀπειρίαν, ὡς ἐν Φιλόσοφῳ Πλάτων καὶ πρὸ αὐτῷ Φιλόλαος, αὐτὰς ὀνομάζοντες, ἢ μονάδα καὶ δυάδα, ὡς οἱ πλεῖστοι τῶν Πυθαγορείων, ἢ αἰθέρα καὶ χάος, ὡς Ὁρφεύς, ἢ Πρατέα καὶ δυάδα, ὡς αὐτὸς ὁ Πυθαγόρας ἐν τῷ Ἱερῷ Λόγῳ, ὅτε κυρίως αὐτὰς ὀνομάζομεν (ἐπέκεινα γὰρ εἰσιν ὁ μόνον κλήσεως ἀλλὰ καὶ πάσης ἀνθρωπίνης νοήσεως), ὅτε τὸ ἐν καὶ δύο κατ' ἀριθμὸν ἢ εἶδος ὀνομάζομεν (παντὲς γὰρ ἀριθμῷ καὶ παντὲς εἶδος νοητῷ καὶ νοερῷ τὴν αἰτίαν ἐν ἑαυταῖς αἱ ἀρχαὶ προσεληφασιν), ἀλλ' ἔστιν ἕτερος ὁ τρόπος παρὰ τοῖς θεολογικωτέροις τῆς περὶ τούτων ἐνδείξεως καὶ τὰς αὐτὰς μὲ περὶ τῶν Πυθαγορείων ἀρχῶν, ταύτην δ' εἰπεῖν Ὁρφικῶν τε καὶ Πλατωνικῶν· εἰ δὲ τὰς κατ' αὐτόν, καὶ ἀριθμῷ καὶ εἶδει φήσομεν αὐτὰς ὠρίσθαι καὶ γὰρ τὸς αἰεὶ καὶ ὅτι πάντῃ ὁμοειδῆς, ἀλλὰ προσβείνῃ τῆς ὕσεως καὶ τιμωτῆτι διαφέρουσι· τὸ δὲ ἕτερον ἀφωρισμένως ταῖς κυρίως ἀρχαῖς ὁ διενήνοχεν, ἀλλ' εἰ ἄρα, ταῖς ὕλικαῖς καὶ εἰδικαῖς. “καὶ πότερον.. φθαρταί” ὡς δύο μὲ προβλήματα ταῦτα προτείνεσθαι δοκεῖ, εἰ αἱ αὐταὶ ἀρχαὶ φθαρτῶν καὶ ἀφθάρτων· εἰ μὲν γὰρ αἱ αὐταί, πῶς τὰ μὲ ἀφθάρτα ποῦσι τὰ δὲ φθαρτά; εἰ δὲ ἕτεραι, πότερον πᾶσαι ἀφθαρτοὶ, ἢ αἱ μὲ ἀφθαρτοὶ αἱ δὲ φθαρταί; ὅπως δ' ἂν ἐβλεψεν τις διαιρεῖν, ἀποκρινόμεθα πρὸς αὐτόν, ὅτι αἱ μὲ τῶν ἀφθάρτων ἀρχαὶ πάντων εἰσιν ἀρχαὶ τῶν ὅπως ποτὲ ὄντων· ὅσα μὲν γὰρ αὐτῶν ἢ γονίμη περιόριζεν καὶ ἀπειροδύναμος ἐνέργεια· αἱ δὲ τῶν φθαρτῶν ὁ πᾶσαι καὶ τῶν ἀφθάρτων, ἀμέλει αἱ προσεχέας ἀρχαὶ τῶν φθαρτῶν αὐτῶν εἰσι μόνον ἀρχαί, ὅ μὴν ὅδ' αὐταὶ πᾶσαι φθαρταί· ἢ γὰρ κυκλοφορία τὴν ποιητικὴν αἰτίαν ἀποφέρει κατ' αὐτόν, ὅ μὲντοι φθαρτὴ ἐστὶ καὶ ἄλλα δὲ ἐστὶν ἀφθάρτα τῶν ἐν γενέσει αἰτία, ὥσπερ ὅν καὶ φθαρτά· ὅλως γὰρ εἰ ἄνθρωπος ἄνθρωπον γεννᾷ καὶ ἥλιος, πρόσθλον ἐστὶν ὅτι καὶ φθαρτὴν αἰτίον ἔχει ὁ ἄνθρωπος καὶ ἀφθαρτον. τὸ δὲ αὐτὸ καὶ ἐπὶ ἵππῳ καὶ κυνὸς καὶ ὑτινοσὸν τῶν τῆδε· ἕκαστον γὰρ αὐτῶν καὶ μερικὸν αἰτίον ἔχει καὶ ὀλικόν· ἀρχὴν δὲ ὀλικωτέραν φθαρτῆναι πάντων ἀδυνατώτατον· ὅτε γὰρ ἂν αὐτὴ ποτε ἐκ τῆς ὅτε ἄλλα ἔξω αὐτῆς γενήσεται.

ταῦτα δὲ ἐν τῷ θεῷ Πλάτωνι μόνον ἀλλὰ καὶ Ἀριστοτέλει καλῶς δέδοκται· τὰς τε γὰρ τῶν αἰδίων ἀρχὰς ὅντα τὰ χωριστὰ καὶ αὐτὰ εἶδη πᾶσιν εἶναι ἐφετά, καὶ τῶν φθαρτῶν ἑνὴς ἀρχῆς εἶναι αἰδίας φησὶν. ἀμέλει πολλαχῶς μὲ καὶ ἐν τοῖς ἐπομένους· δὲ γενναίως κατασκευάσει ὅτι ἐκ ἂν εἴη γενέσεις μὴ αἰδίων τῶν αἰτίων αὐτῆς ὄντος· πλὴν τούτων ἀπολείπει τῆς πατρὸς φιλοσοφίας ὅτι τοῖς αὐλοῖς εἴδεσι ποιητικὴν μὲ αἰτίαν ἢ παραδειγματικὴν ὁ δίδωσι, τελικὴν δὲ καὶ ὀρεκτικὴν· ἐφετά γὰρ κατ' αὐτόν ἐστι προσεχέως μὲ ταῖς κινουμέναις περὶ αὐτὰ σφαίραις διὰ τούτων δὲ καὶ πᾶσι τοῖς ἐγκοσμοῖς· τῷ γὰρ ἀγαθῷ καὶ κατ' αὐτὸν πάντα ἐφίετο· εἰ δὲ καὶ πολλὰ τὰγαθὰ, ἀλλ' ἐν πάντα πρὸς τὰ κυριώτερα προσέτακται καὶ ταῦτα πρὸς ἐν τὸ ὑπέρτατον καὶ τελικώτατον τῶν ἀπάντων, ὡς ἐν τῷ Λ σαφῶς ἐξ αὐτῶν λέγοντος ἀκύνει. “ἔτι δὲ.. ἀέρα” ὅτι μὲ ἐκ εὐκαταφρόνητος οἷον τὰς δόξας εἶναι τῶν προσβυτέρων ἀλλὰ πολλῆς ἐπιστάσεως καὶ μάστιγας τὰς περὶ τῶν πρωτίτων ἀρχῶν, θαυμάσας ἂν τις αὐτὴν τῆς ἐπιεικείας. * ὅτι πολλῶν ὕσιων ὀρμημένων τε καὶ νοημένων ἀνάγκη πάσας ἐκ μιᾶς ἡρτῆσθαι, ἢν πρῶτον ἂν τις ὁν προσαγορεύσειεν, οἶμαι συγχωρήσειν αὐτόν. αὐτὸ δὲ μὴ λέγει μὲ αὐτόθεν, ἐπόμενα δὲ ἐστὶν ἀναγκαίως οἷς τίθησι, ταῦτ' ἂν εἴη λέγειν ἡμέτερον. καὶ δὴ λέγομεν ὡς ἐκ ἂν πάντα τὰ ὅσα τῷ πρῶτῳ ὄντος ἐφίετο, εἰ μὴ παρ' αὐτῷ τὴν ἑαυτῶν ἐκαστὸν τελειότητα, καὶ πρὸς ὃ διὰ παντὸς τὸ αἰῶνος ἀνέστη, παρὰ τούτῳ καὶ τὸ εἶναι δι' αἰῶνος ὑπεδέχετο, ὥς εἰ τὸ πρῶτον ὄν ἐφετὴν τοῖς πᾶσι, καὶ τῷ εἶναι τοῖς πᾶσιν αἰτίον, αὐτὸ μὲ ὅδον ὄν ἄλλο ἢ τὸ πρῶτον ὄν, ἵνα ἢ πάντων τῶν ὄντων αἴτιον, παράγον δ' ἀφ' ἑαυτοῦ τὸν τε ὕσιον ἀριθμὸν καὶ τὰ ὅπως ὄντα καὶ νοητὰ εἶδη. ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ ὄν τούτο, καὶ εἰ πάντων ἐστὶ τῶν ὄντων ἀρχή, συντέτακται πως αὐτοῖς, καὶ διὰ τούτο πλῆθος ὁ παντελῶς ἐστὶν ἀνέμφατον, δεῖ πρὸ αὐτοῦ τὸ ὑπέρτατον ὅν θεωρεῖν ἀπλότῃ καὶ ὑπεροχαῖς ἀνεπινοήτως ἀπάντων τῶν ὄντων ἐξηρημένον, ὃ κυρίως μὲ ὀνομάζειν ἀδύνατον, οἰκειότερον δ' ἂν τις τὸ ἐν προσείποι μᾶλλον ἢ ἄλλο ὅτιον, διότι πᾶσι τοῖς ὄνσι ἐνώσεως γίνετο αἰτίον, ὃ ἐστὶ τῆς πρὸς αὐτὸ ἐξομοιώσεως. ἀπὸ καίως ἄρα καὶ ἐν καὶ ὄν οἱ Πυθαγόρειοι προϋπετίθεντο τῶν ὄντων πραγμάτων, τὸ μὲ ἐνώσεως καὶ τῶν ἀγαθῶν ἀπάντων αἰτίον τῶν ὄντων, τὸ δὲ τῷ εἶναι καὶ τοῖς ἄλλοις τῶν εἰδῶν τὴν κυρίαν ἀρχήν

1 μὲν] μὴ β. || καθ' ἐν] πρὸς ἐν H. || 5 καὶ δύο interposui: aut finem et futuri coniectura β. || ἀπειρον Plato. || 6 Pl. Phileas p. 23 C sqq. || Τιμόλαος AB. || αὐτὴν β. || 8 Πρατέα] πρακτέα BH factorem β: emendauit cl. Syriano ad met. N p. 1089 b20 ἢ ἀρίστον δυάδα, ἢν χάος ὁ Πυθαγόρας ἐν τῷ Ἱερῷ Λόγῳ κέκληκε συντάττων αὐτὴν τῷ Πρωτῷ [πρώτῳ libri]· ταύτην γὰρ ἀπονομῇ τῇ μονάδῃ τὴν προσηγορίαν ἐν ἐκείνοις et theologic. arithmet. p. 7 Astii. || 13 ὁ τόπος AB. || 15 μὲν om H. || 17 πάντῃ om β. || 19 fort. ἐκ ἐστὶ. || 20 εἰδικαῖς καὶ ὕλικαῖς H. || 21 εἰ addidit Brandisius: utrum β om ACH. || αἱ αὐτῶν ἀρχαὶ H. || 22 γὰρ αὐταὶ (A)H. || 24 ἐκ CH, ἔλθοι (A). || 25 πάντων] omplino β. || 29 μόνον A. || ὅδ' αὐταὶ BHβ. || 33 καὶ φθαρτὴν om β. || 34 καὶ ἀφθάρτων ὁ ἀφθάρτων C. || 36 corruptum iri β. || 37 ἐκ τῆς C ἐκτον H: om AB. || ἔξω] ἐξ libri cum β.

3 τῶν ἀφθάρτων H. || 4 αἰδίας H. || 7 ἐστὶ] fort. ὄν. || 8 καὶ κατ' CH: κατ' AB. || 10 ἐγκοσμοῖς H. || 11 δὲ πολλὰ AB. || τὰ ἀγαθὰ A. || 13 Λ] cum β Bonitzius: libri γ. || 15 fort. ἀλλ' ἀξίας πολλῆς. || 16 πρωτίτων om β. || 17 αὐτῶν H. || αὐτὸ ἐστὶν huius notauit. || 18 quam ei quis primum ens appellauerit, puto β. || 18 πρώτῃ (A)H. || ἂν τις ἂν H. || 19 ἑαυτὸν H. || λέγειν H. || 21 τὰ ὅσα om β. || 22 τῷ πρῶτον H. || ἐφίετο AH. || 23 ἀνέστηται H. || 24 τῷ εἶναι libri. || τὸ πρότερον H. || 25 αὐτὸ Cβ: αὐτῷ AH. || 26 πότερον ὄν H. || 27 παράγον (A)H. || δ' H δὲ B. || τὰ ὅπως ὄντα BHβ. || 29 ἀρχὴ Hβ ἀρχὴν AC. || 30 πρὸ αὐτοῦ om β. || 31 ἀπονομήτων H intelligibiliter β. fort. ἀπενομήτοις. || 34 αἰτίον om CH. || ὃ ἐστὶ] fort. τούτῳ. || πρὸς αὐτόν H.

παρεχόμενον. δοκεῖ δέ μοι μὴδ' Ἐμπεδοκλῆς ἄλλο τι τὴν
 φύλιν ὑποτίθεσθαι ἢ τὸ ἐν, πλὴν ὅτι τὸ πᾶσιν ἀσύντακτον, ἀλλ'
 ὡς συντάττει) ἢ ἀόριστος δυάς, ἣν νεῖκος ἐκεῖνος προσαγορεύει,
 ἢ φ' ὡς ὅτι τὸ τε πρῶτον ὃν ὑφίστησι καὶ τὰ νοητὰ πάντα καὶ
 τὴν αἰδητὴν διάκοσμον· εἰ γὰρ ἐνώσεως μὴ τῷ σφαίρῳ, ὃν καὶ τὸ
 πρῶτον ὃν τᾶττομεν, ἢ φιλία γίγνεται καὶ τὴν φιλόσοφον τῆτον
 αἰτία, πολλαπλασιασμοῦ δὲ καὶ ἑτερότητας καὶ γονίμων προσόδων τὸ
 νεῖκος αἴτιον, πῶς ἔστι καὶ μὴ τὸ ἐν ἢ φιλία, καὶ δὲ τὴν δυάδα
 τὸ νεῖκος παρεῖληπτο; ἐπεὶ καὶ Πυθαγόρειος ὡς Ἐμπεδοκλῆς πῶς
 ἂν τὰς Ὀρφικὰς ἢ τὰς Πυθαγορείους ἀρχὰς ἡθέτησεν; εἰ δὲ
 10 θαλῆς μὴ ὕδωρ τὸ ἐν ἔλεγεν, ἄλλος δὲ ἄλλο τι τῶν φαινομένων,
 δευώκασιν εὐθύνας αἱ δόξαι παρὰ τε πολλοῖς καὶ διαφερόντως
 παρὰ τούτῳ τῷ δαιμονίῳ ἀνδρί· "καὶ.. κίνησιν." αἱ κυρίως
 ἀρχαὶ καὶ ὑπὲρ τὰ καθόλου γένη καὶ εἶδη θεωροῦν) καὶ ἔτι πολλῶν
 πλέον ὑπὲρ τὰ καθ' ἑκάστα. ἔχει γὰρ ὅπως· ἐν τῇ ὕλῃ τα
 15 καθ' ἑκάστα θεωρεῖται, ἐν δὲ τῇ φύσει καὶ ψυχῇ τὰ καθόλου προϋ-
 πάχει τῶν αἰδητῶν αἰτία γιγνόμενα, τῆς μὴ φύσεως τὰ ὅσον
 εἰδικώτατα εἶδη ἐχέουσιν, ὡς ὡς προσεχῶς τὰ ἐνυλὰ γενᾶται
 καὶ τὰ καθ' ἑκάστα, τῆς δὲ ψυχῆς καὶ ταῦτα μὴ καὶ πρὸ τούτων
 δὲ τὴν ὀλικωτέρας λόγους προειληφίας, δι' ὧν τὰ τε γένη
 20 διαιρέσθαι καὶ τὰ πλῆθη τῶν λόγων πάλιν ὀρίζεσθαι θεωρεῖται τὰ
 πάντα κατιῦσα τε καὶ ἀνιῦσα καὶ τὸ ὅλον διαιρετικῶς τε καὶ ἀνα-
 λυτικῶς καὶ ὀριστικῶς ἐνεργῶσα. τούτων δὲ αὐτῶν ὑπερίδρυται
 τὰ εἶδη τὰ δημιουργικά, καὶ πάλιν αὐτῶν τούτων ὑπέρτεροι τῶν
 ὅλων αἱ ἀρχαί. καὶ τοσαῦτα μὴ πρὸς τὸ πρῶτον ἐρώτημα, εἰ
 25 καὶ δι' ἐλαχίστων περὶ μεγάλων εἰπεῖν. πρὸς δὲ τὸ δεύτερον,
 ὅτι τὸ μὴ δυνάμει καὶ πάντῃ τῶν κυρίως ἀρχῶν ἐξορισθόν· ἀτελὲς
 γὰρ τούτο καὶ ἄγονον καὶ τῇ ὕλῃ πρεπωδέσθαι, τὸ δὲ ἐνεργεῖα
 μᾶλλον αὐταῖς οἰκιστέρον, πλὴν ὅτι τινὲς ὅδ' ἐνεργεῖα λέγουσι
 ἂν εἶναι, ἀλλ' αὐτὸ μᾶλλον ἐνεργεῖα. εἴη δ' ἂν ἡ τῶν
 30 πάντων ἀρχή, εἰ θεμιτὴν εἶη λέγειν, ὅτι μόνον ὑπὲρ τὸ δυνάμει
 καὶ ἐνεργεῖα, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ αὐτὴν τὴν ἐνεργεῖαν. πρὸς δὲ τὸ
 τρίτον, ὅτι αἱ μὴ ἀκίνηταί εἰσι τῶν ἀρχῶν, ὅσαι τῶν αἰδίων εἰσὶν
 αἰτίαι, αἱ δὲ κινῶνται, ὅσαι τῶν αἰετῶν γιγνομένων καὶ φθινομένων,
 35 ὥσπερ ὁ ἥλιος καὶ ἡ τῆς αἰθέρος κυκλοφορικῆς περιόδος. "πρὸς
 δὲ τέτοις.. ἢ ἐν τέτοις." δόξειε μὴ ἂν τὸ "ὑποστασίαι" ἐν τέτοις
 ἀντὶ τῆς "ὄντα" παρεληφθῆναι· ὅτι γὰρ τὴν ἑν γιγνόμενην τὴν ἐν
 τοῖς αἰδητοῖς καὶ γραμμῶν ὑπόστασιν ὥστε εἶναι· ὅτι μὴν ἄλλ' ἐν τοῖς

ἐπομένους τὸ ὑποσώδες αὐτῶν ἐπιζητήσει. ἡμεῖς τοίνυν καὶ τὸ εἶναι
 αὐτῶν καὶ τὸ ὑποσώδες ἐκφαίνομεν πολλαχῶς εἶναι λέγοντες ταῦτα·
 καὶ γὰρ ἐν τοῖς αἰδητοῖς τῆς φύσεως ἔργοις ἴδιοι ἂν τις καὶ χῆμα
 καὶ ἀριθμὸν καὶ ἐπιφάνειαν φυσικὴν καὶ ταύτης πέρατα, ἔτι δὲ καὶ
 ἐν τῇ φαντασίᾳ ἡμῶν καὶ ἐν τῇ δόξῃ ταῦτα συνίσταται, εἴτε ἐξ
 ἀφαιρέσεως τῶν αἰδητῶν, ὡς αὐτῷ ἀρέσκει, ληφθέντα, εἴτε καὶ
 τελεωθέντα παρ' ἡμῶν ἐκ τῶν ὑποσώδων τῆς ψυχῆς εἰδῶν.
 ταῦτα ὅντα τὰ φαντασά καὶ τὰ δοξασά τῷ μὴ εἶναι μετέχει,
 ὑποστασίαι δὲ ὅτι εἰσι· διὸ καὶ ὑπὸ ποσότητος μᾶλλον ἢ ποιότητος ἢ
 ἄλλῃ κατηγορίᾳ ἀνάγονται· ἂν· οἱ δὲ ὑποσώδεις τῆς ψυχῆς
 λόγοι οἱ ταῦτα ἔχοντες ἡδὴ ὑποστασίαι. εἰ δὲ καὶ τὰ ἐν νῷ καὶ νοητοῖς
 αὐτῶν ὁρῶν τις παραδείγματα, ἐν ταῖς πρωτίταις ἂν τῶν
 ὑποσώδων τὸν τε ἀριθμὸν καὶ τὰ χῆματα καὶ τὸ αὐτομέγεθος ἴδιοι
 καταριθμύμενα.

Τοσαῦτα προτείνας ὁ φιλόσοφος ὅτος τὰ πορὰ πάλιν ἀνα-
 λαβὼν ἀπὸ τῆς πρώτης πειρᾶται τὸς ἐφ' ἑκάτερα γυμνάζειν
 λόγους, ἵνα τῶν ἀντικειμένων ἀκύνοντες ἐπιχειρημάτων μὴ πολλῆς
 βασάνος καὶ κρίσεως ἐπιστατικωτέρας τοῖς ἀληθεστέροις προδιδόμεθα.
 τοσούτων ὅντα ἐπισημνόμενοι, ὅτι ὅχι ἀπανταχῇ τῇ τάξει τῶν
 20 προβλημάτων ἀκολουθεῖ, πειραθῶμεν ἡδὴ γυμνάζοντι τὸς ἀντι-
 κειμένους λόγους συνοδεύειν αὐτῷ, καὶ τοῖς μὴ εἰς τὸ ἀληθὲς ὁρῶσι
 συμφυθῆγεσθαι, τοῖς δὲ σοφιστικωτέροις ἐνίστασθαι· ἀνάγκη γὰρ τῶν
 ἀντικειμένων παρ' αὐτῷ κατασκευαζομένων τὰ μὴ πρὸς τὰ ἀληθῆς
 τὰ δὲ πρὸς ἀπάτην βλέπειν. "Πρῶτον.. αἰτίων." τούτο ἦν
 25 τὸ πρῶτον αὐτῷ προταθῆναι. γένη δὲ λέγει νῦν αἰτίων τὰ εἶδη.
 εἰτα κατασκευάσει πρότερον ὅτι ὅχι μίαν ἐπιστήμην πάντα τὰ
 αἰτία τῶν πράγματων γινώσκουσιν, ὅτι καὶ ψευδὲς ἐστὶ καὶ αὐτῷ μὴ
 δοκῶν. "μίας μὴ γὰρ ἐπιστήμης.. γνωρίζειν." ὁ συλλο-
 30 γισμὸς δυνάμει τοιοῦτός ἐστιν· τὰ αἰτία τὰ τῷ εἶδει διαφέροντα
 ὅχι ἔστιν ἐναντία· τῶν τῷ εἶδει διαφερόντων καὶ μὴ ὄντων ἐναν-
 τίων ὅχι ἔστι μία ἐπιστήμη τῶν αἰτίων ἀρ' ὅχι ἔστι μία ἐπιστήμη.
 καὶ ἐν δευτέρῳ χήματι· τὰ αἰτία τὰ τῷ εἶδει διαφέροντα ὅχι
 ἐναντία· τὰ ὑπὸ μίαν ἐπιστήμην ἔαν τῷ εἶδει διενέγκη, ἐναντία
 ἐστὶ, τὰ αἰτία ὅχι ἔστιν ὑπὸ μίαν ἐπιστήμην. ὅπως δ' ἂν ἔχη,
 35 ψευδὴς μὲν ἐστὶ πάντῃ καὶ πάντως ἢ μείζων πρότασις· ὅτι εἰ τῶν
 ἐναντίων μία, τῶν ὅχι ἐναντίων ὅχι μία, ὅχι εἰ τὰ ἐναντία ὑπὸ μίαν,
 εὐθέως καὶ τὰ ὑπὸ μίαν ἐναντία. μήποτε δὲ ὅχι αἱ τὰ αἰτία τῷ
 εἶδει διαφέρει, ὡς καὶ αὐτὸς ἐν τῷ Β τῆς Φυσικῆς ἐπέσχεσεν ὅτι συν-

2 ἀλλ' ὡς (in marg. 'I. ὡς') H. β. || 3 συντάσσεται H. || 4 πρότερον ὃν ἀφίστησι H. || 5 post (μετά) primum ins β. || 6 πρῶτον β
 πρῶτερον (A) πρῶτερον CP. || 11 μὲν τὸ ὕδωρ AH. || τὸ ἐν καὶ τὸ δὲ ἔλεγεν H. || 13 τῷ post τούτῳ om H. || 16 θεωρεῖται) conside-
 randa β. || 17 αἰτία H. || 18 εἰδικώτατα AH. uictrices species β. || 20 ὀλικωτέρας Hβ ὀλικωτέρας B. || 21 τὰ πλῆθη H τὰ πλῆθη AC (?)
 τῷ πλῆθει β. || ὀρίζεσθαι) ἐρίζεσθαι BHβ. cf. l. 23 ὀριστικῶς. || θεωρεῖται τὰ CP: θεωρεῖται AH. || 22 ei totum universalliter, diuisione β. ||
 26 τὸ β AC: πρὸς τὸ δεύτερον tamquam titulum separatim ponit H. || 28 ἄγονον BH. || 32 αὐτὴν ἐνεργεῖαν libri. || 34 τῶν αἰτίων καὶ
 γιγνομένων AH τῶν αἰτίων γιγνομένων CP. correxi cl. l. 33. || 36 Videbitur β. || 37 ἀντὶ τῶν ὅτι H ἀντὶ ὅντα AC. || 38 putaret β.

1 ἐπομένους καὶ τὸ β. || 3 καὶ γὰρ καὶ ἐν H. || 5 συνίσταται (A)H. || 6 αὐτῷ CP: ἐν τῷ (A)H. || ληφθέντα om β. || 8 καὶ δοξασά AH. ||
 10 κατηγορίαν om H. || 11 qui haec ipsa habent β. || 12 ὅρῳ τις (A)H. || ἀν) quidem β. || 13 τὸ αὐτὸ μέγεθος (A)H. || 15 προτείνει AB. ||
 17 μετὰ om B. || 18 iudicio magis scientifico (h. e. ἐπιστημονικωτέρας) β. || 20 γυμνάζοντι om β. || 21 εἰς τὸ om H: ὡς τὸ (A)β. ||
 23 ἀντικειμένων Hβ. || κατασκευάζει β. || τὰ ἀληθῆς H. || 25 αἰτίων H. || 26 ὅτι μίαν (om ὅ) H. || 29 τὰ τῶν εἰδῶν (A)H. ||
 31 ἀρ' (A)H ἀρα C. || 32 ἐν β H ἐν β AC. || αἰτία τὰ αἰτία libri. || τῷ CP τῶν (A)H. || 34 τὰ αἰτία ὅχι ... ἐπιστήμην om β. ||
 35 εἰ γὰρ H. || 36 τῶν ὅχι ἐν, ὅχι μία om H. || 37 τὸ ὑπὸ H. || uerum nec interdum nec semper β. || 38 phys. II 7 p. 198 a24.

V. Schol.

B

τρέχει ποτέ τῷ εἶδει καὶ τὸ τέλος εἰς τὸ ποῦν καὶ τὸ ὁμοειδές. 906α
 "ἔτι.... φύσιν" ὁ συλλογισμὸς τοῦτος· αἱ πρῶτῃ καλλιῶσαι
 τῶν ἐπιστημῶν περὶ τὰ ἀκίνητα ἔχουσιν· αἱ περὶ τὰ ἀκίνητα
 ἔχουσαι πάντα τὰ αἰτία ὅτι γινώσκουσιν, ἐπεὶ μὴ ἔστιν ἐν τοῖς
 ἀκινήτοις ποιητικὸν ἢ τελικὸν αἰτιον· αἱ πρῶτῃ καλλιῶσαι τῶν
 ἐπιστημῶν ὅτι πάντα τὰ αἰτία γινώσκουσιν. ἐν τούτοις πάλιν ἡ
 μεῖζων ψευδής· ἔξωσαν μὲν γὰρ αἱ θεωρητικῆς τῶν ἐπιστημῶν αἱ
 πρῶτῃ καλλιῶσαι, τούτων δὲ αὐτῶν ἡ μὲν φυσικὴ κινούμενα
 ἔχουσα μὴ προταττέσθω, αἱ δὲ μαθηματικώτεραι καὶ ἡ πρώτη
 φιλοσοφία καλλιῶσαι αὐτῆς ἔξωσαν· ἀλλὰ διὰ τί μὴ πάντα θεω- 10
 ρῶσι τὰ τῶν ἐπιστημῶν αἰτία; ὅτι, φαῖεν ἂν, ὅτι ἔχει τὰ ἀκί-
 νητα ποιητικὸν αἰτιον ἢ τελικόν. ἀλλὰ μάστις μὲν ἔχει, εἴ γε
 ἐξ ἀρχῆς καὶ ταῦτα, καὶ μὴ ἐκ τῶ αὐτομάτε παρήλθεν εἰς τὰ
 ὄντα· πᾶν γὰρ τὸ ὅπως ποτὲ ὄν ἢ ἀρχὴ ἢ ἐξ ἀρχῆς· πλῆθος δὲ
 ἀρχὴ εἶναι ὁ δύναται· ὥστε ἔχει ἂν καὶ ποιητικὴν αἰτίαν καὶ τελικὴν· 15
 τῷ γὰρ ἀγαθῷ χάριν καὶ ἐστὶ τὰ ἀκίνητα καὶ γινώσκει καὶ γινώ-
 σκει. ἔπειτα δὲ ἕτερον ἦν τὸ ἐξ ἀρχῆς προκείμενον· ὅ γὰρ εἰ
 ἐκλείποντος αἰτίου δύναται ἐπιστήμην τῷ πράγματι γενέσθαι, πρῶ-
 κειτο σκοπεῖν, ἀλλ' εἰ ὄντων αἰτίων διαφορῶν μὴ μία ἐπιστήμη,
 πολλαὶ δὲ ταῦτά ἐπισκέψονται· ὅ νῦν ὅ κατεσκευάσαι. μάλλον 20
 ὁ ἂν τις εἰς τὸ ἀντικείμενον ἐκ τούτων ὀρμηθεὶς ἐπιχειρήσειεν·
 εἰ γὰρ πᾶσαι αἱ περὶ τὰ ἀκίνητα διατρίβουσαι πάντα τὰ ὑπάρ-
 χοντα τοῖς ὑποκειμένοις αἰτία γινώσκουσι καὶ ὁδὸν τῶν ὑπαρ-
 χόντων αὐτοῖς παρορῶσι, καὶ ἡ σοφία πάντα ἂν γινώσκοι τὰ
 τῷ ὄντος ἢ ὄν αἰτία. ἐξῆς δὲ ὁ λόγος κατασκευάζειν μὲν ἐπι- 25
 χειρεῖ ὅτι τελικὴν αἰτίαν ἔχει τὰ μαθήματα· ψευδὸς δὲ
 λαμβάνει ὅτι τὸ ἕνεκα πράξεώς τινος ἐστὶ τέλος· ὅ γὰρ μόνων
 τῶν πράξεων ἐστὶ τὰ τέλη, ἀλλὰ πολλῶν πλεόντων θεωριῶν
 τῷ γὰρ ἀγαθῷ χάριν καὶ τῆς πρὸς τὸ θεῖον ἐξομωύσεως καὶ τῆς
 ἀληθινῆς ἡμῶν σωτηρίας θεωρεῖν ἐπιτέμεθα, τῶν δὲ πράξεων 30
 τὸ τέλος καὶ μερικὸν καὶ ὁδὸν κυρίως τέλος. εἰ δὲ οἱ γεωμέτραι
 μὴ χρῶνται τῇ τῷ τέλει ἀποδόσει, δεικνύντες τὰ καθ' αὐτά
 τοῖς χήμασιν ὑπάρχοντα, θαυμάζον ὁδόν. ὁδὸν γὰρ τὸ ὑποκεί-
 μενον αὐτοῖς ἐπισκέπτονται, εἴτε ἔστιν εἴτε μή, ὅτε τὸ τέλος πολυ-
 πραγμονῶσιν ὅτι ἄλλο ὁδὸν πλὴν τῶν καθ' αὐτά ὑπαρχόντων 35
 τοῖς χήμασι καὶ τοῖς μεγέθεσι, καὶ διὰ τούτο ἔκ ἐπιστήμονες ἂν

εἶεν· ὅ γὰρ ἀρχή, φησὶν, ὁ μὴ οἶδε, τελευταῖα δὲ καὶ μεταξὺ ἐξ
 ὧν ἔκ οἶδε, τίς μηχανὴ τὴν τοιαύτην ὁμολογίαν ποτὶ ἐπιστήμην
 γενέσθαι; ἀλλ' ὁ γὰρ πρῶτος φιλόσοφος καὶ διὰ τί ὁ κύκλος εἰς
 ἑαυτὸν συννεύει, καὶ τί μιμεῖται τῶν ὄντως ὄντων, καὶ τί πρῶτον
 τῶν χημάτων, καὶ τίς ἢ ἐν αὐτοῖς τάξις καὶ πόθεν, οἷς πάντως
 ἢ τάγαθῷ συνεισέρχεται αἰτία, πάντως ἐπισκέπτεται. γελῶν δὲ
 καὶ Ἀρίστιππος μαγειρικὴν μὲν οἰόμενος τέλος τινὸς ἕνεκα τούτου
 παρασκευάζειν ὄψον, τὰς δὲ μαθηματικὰς εἰς ἀληθῆ συμπε-
 ράσματα ἐπιστημονικῶν προτάσεων καταντῶσας ἀεὶ μὴ τῷ
 γεννήματα καὶ μιμήματα νομίζων δεικνύναι τὰ πράγματα περὶ
 αὐτὰ διατρίβουσιν· πόθεν γὰρ ἢ ἐν αὐτοῖς ἀλήθεια, πόθεν ἢ τάξις ἢ
 τὸ ἀφραστον κάλλος συνεισέρχεται, πόθεν ἢ ἐξ αὐτῶν περιαγωγὴς
 καὶ ἀναγωγὴς ὠφέλεια ταῖς ψυχαῖς, εἰ μὴ πολὺ πρότερον αὐτοῖς
 ἀπὸ τοῦ πολὺ τὸ τῆς τάγαθῷ μοίρας ἐνδέδοτο; ἀλλὰ... ὑπάρ- 906β
 χειν." τὸ ἀντικείμενον κατασκευάζει, ὁ καὶ ἀληθὲς ἐστὶ, τὸ μίαν
 ἐπιστήμην τὰς αἰτίας πάσας εἰδέναι τῷ ἐπιστητῇ, καὶ ἀρετὴν
 αὐτῷ. ἐστὶ δὲ ἢ μὲν τῷ ὅλῳ δόγματι ἀποδείξεις σφόδρα καὶ
 σύντομος καὶ σαφής· ἔτι δὲ τῶν διὰ μέσον δεῖν βραχέας
 ἐξετάσεως. φησὶ δὲ ὅτι εἰ ἄλλη μὲν τὴν ποιητικὴν αἰτίαν εἶδεν,
 ἄλλη δὲ τὴν τελικὴν (ἐνδέχεται) γὰρ τὸ πρᾶγμα πάσας ἔχειν,
 πολλαὶ τε σοφαί ἐσονται καὶ ἀμφισβητήσουσι περὶ πρωτεῖων καὶ
 ὁδεμίας καὶ τὸ ἀληθὲς αὐτῶν ἔστι σοφία. ἀπασαι γὰρ ἀτέλεις
 ἄτε τὴν τῶν αἰτίων γνώσιν κατανεμασμέναι· γελῶν μὲν γὰρ ἢ τὸ
 ποιητικὸν αἰτιον εἰδέναι προσποιουμένη, ὅταν μήτε τί ἐστὶ τὸ
 πρᾶγμα γινώσκῃ, μήτε ἐφ' ὃ γέγονεν ἢ ἔστιν. ἀτέλεις δὲ καὶ
 ἢ τὸ τί ἐστὶν ἐπισκέφθαι λέγουσα, ὅταν μήτε τὴν ἀρχὴν τῆς
 κινήσεως ἐπιστῇ, μήτε τὸ ἕνεκα γινώσκῃ· ἢ δὲ τὸ τέλος
 μὲν ὡς οἶδ' προειληφυῖα, μήτε δὲ ὅ τέλος ἐστὶ μὴδ' ὅθεν ὑπέρη
 τὸ πρᾶγμα γινώσκουσα, πῶς ἔκ εὐκαταφρόνητος; ὥστε ἔκ ἐξ
 ἢ ἐπιστήμη μία ἢ πάσας τὰς αἰτίας θεωρεῖ. ταῦτα μὲν ὅλην
 περιέχει τῆς κατασκευῆς τὴν δύναμιν. ἐπιδράμωμεν δὲ τὸ
 ῥητόν· "ὅσον οἰκίας, ὅθεν μὲν ἢ κινήσεις, ἢ τέχνη καὶ ἢ
 οἰκοδόμος, ὅ δ' ἕνεκα τὸ ἔργον... λόγος." ταῦτα κα- 906γ
 τασκευαστικά τῷ πάντα τὰ αἰτία ἐνίοις ὑπάρχουσιν. τὸ δ' ὅ ἕνεκα
 καὶ τέλος τῆς οἰκίας τὸ ἔργον αὐτῆς εἶναι φησι, ταῦτά τ' ἐκείνου
 ἡμᾶς καὶ φυλάττειν τὰ ἀναγκαῖα τῶν σκευῶν· τούτο γὰρ ἔργον

1 τὸ τέλος καὶ τὸ β. || 3 ἔχουσι καὶ περὶ β. || 4 μὴδ' ἐστὶν H: μὴδ' ἐστὶν B. || 7 μὲν γὰρ om H. || 8 *naturalis circa mobilia et habens* β. scrib. φυσικὴ περὶ τὰ κιν. ἔχ. cf. l. 3. || 11 ἐπιστημῶν H *sensibilium* β. || ἔχει H ἔχει B *habere* β. || 12 εἴ γε καὶ ἐξ ἀρχῆς ταῦτα β. || 14 ἢ ἀρχὴ ἐξ ἀρχῆς H. || 17 εἰ om H. || 20 ταῦτα C: ταύταις H αὐταῖς Aβ. || ἐπισκέπτονται (A)β. || 25 τὸ ὄν καὶ ὄν H. || *Deinceps uero* β: ἐξῆς δὲ H ἐξ ἧς δὲ B. || 27 τινος CH: om Aβ. || μόνων β. || 29 τῆς ante πρὸς om libri. || 32 ἀν- δάσει (A)H. || 34 αὐτοῖς ἐαυτοῖς BH. || *scilicet, quoniam magnificiunt* β. || 36 καὶ post σχήμασι interposuit Brandisius: ἢ β om BH. ἂν ἐπιστήμονες εἶεν A.

1 φησὶ cf. Ar. met. α 2 p. 994^a 11 sqq. || ὁ μὴ οἶδα H *equidem noui* β. || 2 scr. τὴν τοιαύτην ἀλογίαν. an ματαλογία? || ἐπιστῇ H. || 3 ὅ γε ὁ πρῶτος H. || 5 τάξις, πόθεν αὐτοῖς β. fort. τάξις καὶ πόθεν αὐτοῖς, καὶ πῶς ἢ. || 7 μαγειρικὴν (A) μαγειρικῆς Hβ. || τῶν β. || 9 ἀεὶ μὴν ὅ H αἰ εἰ μὴ πῶ A. || 10 γενήματα libri. || 13 καὶ ἀναγωγὴς om H. || τῆς ψυχῆς β. || 14 fort. πολὺ τι τῆς. || ἐνδέδοτο sic BH. || 15 τὸ μίαν... 16 ἐπιστητῇ aut loco suo mota (poterant autem dici aut ante l. 15 ὁ aut post l. 17 αὐτῷ) aut insiticia sunt. || 16 τὰ- σας CH ἀπάσας A. || 17 αὐτῶν H. || *est autem ipsius demonstratio ualde et brevis* β. || ἢ μὲν om A. || 19 ὅτι CH: om Aβ. || αὐτῶν (A)M. || 21 περὶ τῶν πρωτεῖων H sed cf. p. 847 b 14. || 23 *tanquam illae quibus* (h. e. αἱ) β. || γελῶν μὲν γὰρ καὶ ἢ H. || 30 ἢ ἐπιστήμη CH: ἢ om A. || fort. scrib. ὥστε ἔκ ἐστὶν ἢ ἐπιστήμη εἰ μὴ μία ἢ πάσας —. || μία ἢ H. || 34 ἐνίοις ὑπάρχουσιν H: ἐκ ὑπάρχουσιν (quod... insunt uni) β ὑπάρχουσιν B. || 35 σκέπτεται A.

οὐκ αἰτίας καὶ τούτῳ χάριν τὴν πρώτην ἐγένετο. "ἐκ... προσαγο-
ρεύειν." εἴρητο περὶ σοφίας ἐν τῷ μετρίῳ Α, ὅτι ἡ ἀρχι-
τεκτονικωτέρα τῶν ἄλλων καὶ διδασκαλικωτέρα καὶ πλείους εἰδύια
καὶ ἀκριβέστερα. φησὶν ὅτι καὶ τούτῳ τὸς προδιορισμούς, εἰ
μὴ μία τὰ αἰτία πάντα εἰδείη ἀλλ' ἐκάστη ἐν, ἀμφισβητήσουσιν
ἄλληλαις αἰ ἐπιστήμαι· βελτίστη μὲν γὰρ καὶ ἀρχικωτάτη ἡ τὸ τέλος
καὶ ἀγαθὸν ἐπεσεκεμμένη, ἀποδεικτικωτάτη δὲ καὶ ὀριστικωτάτη
ἡ περὶ τὸ εἶδος ἀνασχεφομένη. ἐν δὲ ταῖς πράξεσι καὶ πάσι
τοῖς κινουμένοις ἐὰν μὴ τὴν ἀρχὴν τῆς κινήσεως ἐγνωσκῶς τις
ὑπάρχει, χεδὸν ὑδὸν τῷ πράγματι παρακολουθεῖ. τὴν δὲ ποιη-
τικὴν αἰτίαν ἀντίθετον εἶναι φησι τῇ τελικῇ ὅτι ἡ μὲν ἀρχὴ
κινήσεως ἐστὶν ἡ δὲ τέλος. προσεκετόν δὲ πάλιν τῷ ἰδιώματι τῆς
φιλοσοφίας αὐτῆς, ὅτι τῶν κινουμένων μόνων ἀρχὴν εἶναι ποιη-
τικὴν ὑπέληψε, τῶν δὲ ἀκινήτων ἑκεί. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐκ
πλειόνων ἀποδείκνυνται· ὅπως δὲ παρίσχηται τὸ βασιλικὸν τῆς τὸ τέλος
θεωρήσεως ἐπιστήμης, ἀκούσωμεν αὐτὸ λέγοντος· "ἡ μὲν... τὰ ἅλλα."
καθὸ μὲν γὰρ ἡ σοφία τὸ ἀρχικὸν ἔχει καὶ δεσποτικὸν τῶν ἄλλων
ἐπιστημῶν, ὅτι ἂν ἄλλη τις εἴη ἢ ἡ περὶ τὸ τέλος, ὅτι χάριν
τὰ ἅλλα· καὶ γὰρ αὐτὴ τὸ τέλος ἡγεμονικὴν ἀξίαν ἔχει πρὸς τὰ
ἅλλα αἰτία· ὅτι γὰρ ἕνεκα πάντα γίνεσθαι, ἐκείνη δουλεύει τὰ
πάντα καὶ ἐν κόσμῳ καὶ ἐν πολιτείᾳ καὶ ἐν κρατοπέδῳ καὶ ἐν οἴκῳ
καὶ ἐν ἐκάστῳ ἡμῶν· τὸ δὲ ἀγαθὸν καὶ τὸ τέλος ἕνεκα πάντα
γίνεσθαι. "ἡ δὲ... πέφυκεν." καθὸ δὲ, φησὶν, ἡ σοφία τῶν
πρώτων αἰτίων ἐστὶ καὶ τὸ δυναμὲν μάλιστα γνωστῆναι, ἡ τὸ
εἶδος εἰδύια σοφία ἂν εἴη· πῶς μὲν ὅτι ταῦτα ὑπάρχει τῇ τὸ
εἶδος ἐπεσεκεμμένη, προῖων εὐθύς ἐρεῖ· τῶς δὲ ὅτι πολλῶν
εἰδύτων τὰ πράγματα ἀμεινον ὅτος οἶδε, διὰ τῶν ἐγκειμένων
ὁλοῖ· εἰ γὰρ οἶδε μὲν πῶς καὶ ὁ διὰ τῆς ἐσθήσεως ἢ τῆς ἀπο-
φάσεως εἰπεῖν τι περὶ τῷ πράγματι δυναμὲν, οἷον ὁ εἰδύς
ὅτι τὸ σημειῖον ἀμερές καὶ τὸ θεῖον ἀθάνατον, μᾶλλον οἶδε τούτῳ
ὁ διὰ καταφάσεως αὐτὴ γινώσκων καὶ τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ,
οἷον ὅτι τὸ μὲν ἐστὶ πέραν γραμμῆς, τὸ δὲ ἀεὶ ἐν αὐταρκείᾳ
ἀγαθὸν τῶν ὄντων αἰτίον. ἐτι δὲ τούτων μᾶλλον ὁ μὴ τὴν ποιη-
τικὰ τῶν πραγμάτων ἢ τὴν ποσότητα λέγειν ἔχων ἢ τὰς
ἐνεργείας ἢ τὰς πείσεις (πάντα γὰρ ταῦτα μὲν τὴν ὕσιν καὶ
δεύτερα τῆς ὕσεως), ἀλλ' ὁ περὶ τῷ τί ἐστι τὸ ὑποκείμενον
δυναμὲν ἀναδιδοῦναι πάντων ἂν τῶν ἐπιστημῶν ὅτος εἴη

τελειώματος. πῶς δὲ καὶ περὶ τὰ πρώτα αἰτία ἔχει, ἀκούσωμεν
αὐτὸ κατασκευάζοντος. "ἔτι δὲ... ἄλλων." αἰ μὲν ὕσαι δι' ὅσους
ὀρισμῶν γνωρίζοντο, διὰ ὀριστικὴ ἐστὶν ἡ πρώτη ἐπιστήμη. τὰ δὲ
καθ' αὐτὰ ὑπάρχοντα δι' ἀποδείξεως ἐστὶ γνωσά· διὸ ἡ δεύτερα
ἐπιστήμη ἀποδεικτικὴ ἐστὶν. ἡ δὲ τὸ εἶδος ἐπεσεκεμμένη πάντα
ταῦτα εἰδύια καὶ ὀριστικὴ ἐστὶ καὶ ἀποδεικτικὴ· ὀριστικὴ μὲν αὐτῶν
ἐπειδὴ τούτῳ ἦν τὸ εἰδύναι τὴν ὕσιν τῷ πράγματι, ἀποδεικτικὴ
δὲ ὅτι ἐν ταῖς ἀποδόσεσι τῶν αἰτίων ὁ πρότερον παύεται τις
ἀποδεικνύς, πρὶν ἂν εἰς τὸ τί ἐστὶ καταστήσῃ· ὅτι ἰκανὸν εἰπεῖν
ὅτι διακρίνει μὲν ἡμᾶς τὸ πῦρ, συγκρίνει δ' ἡ χιών, εἰ τύχοι,
ἀλλὰ διὰ τί τούτων ἑκάτερον; ὅτι τὸ μὲν, φησὶ, θερμὸν τὸ δὲ ψυχρόν.
διὰ τί δὲ τούτων ἑκάτερον; ἐὰν μὴ εἰς τὸς ὅρους αὐτῶν καταστή-
σωμεν καὶ δείξωμεν ὅτι τούτῳ ἔστιν ἑκάτερον αὐτῶν τῷ τε πυρὶ καὶ τῇ
χιόνι τὸ εἶναι, ὅτι ἔστιν ἀποδεικτικοί. ὥς μόνον τῷ τὸ εἶδος ἐγνω-
κότος ἐστὶν ἀποδεικνύναι. καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ πρώτη αἰτία ἡ ἐκ τῷ
ὀρισμῷ λαμβανομένη, πρώτη δὲ ὅτι καὶ τὴν ἀπόδοσιν (ὕσιν γὰρ εἰ
τύχοι καὶ ταύτην), ἀλλὰ τῇ φύσει πρώτη, εἰς ἣν καταστήσας
ὁ ἀποδεικτικὸς ἀναπαύει· οἷον διὰ τί ὁ πολιτικὸς μουσικὴν εἶναι
θέλει καὶ γυμναστικὴν ἐν τῇ πόλει; ἵνα παιδεύσῃ τὸς πολίτας.
διὰ τί παιδεύει; ἵνα ἐπιστήμονας ποιήσῃ. διὰ τί δὲ τούτῳ; ὅτι
δεκτικοί εἰσιν ἐπιστήμης· πῶς δὲ τούτῳ; ὅτι λογικοί· διὰ τί δὲ
λογικοί; ὅτι τούτῳ ἐστὶν αὐτοῖς τὸ ἀνθρώποις εἶναι. ὁρᾷς ὅτι ἐκ
τῶν πρώτων αἰτίων ὅτος ἐπίσταται καὶ ἔστιν ἡ ἀρίστη αἰτία τῆς
ἀποδείξεως ὁ τῷ πράγματι ὀρισμός. διὰ τί ἐκλείπει τὸ φῶς;
ὅτι ἀντιφράττει τὸ φῶς ὑπὸ τῆς γῆς. ἔχεις ὅτι τὸν ὀρισμὸν
τῆς σεληνιακῆς ἐκλείψεως· ἐστὶ γὰρ ἐκλείψις σελήνης φῶς τῷ
ἐν αὐτῇ ἐσθῆσις διὰ τὴν τῆς γῆς ἀντιφράξιν· ἥς ἐὰν ποιήσῃς
ἀπόδειξιν, τὴν θέσιν τῶν ὀρων ἀμείβεις μόνον, ὡς ἐν τοῖς
Ἀποδεικτικοῖς αὐτὸς ἡμᾶς ἐδίδαξε. καὶ τετραγωνίσαι παραλ-
ληλόγραμμον ὀρθογώνιον ὑδὲν ἦν ἄλλο ἢ τῆς μέσης εὐρέσεως·
ἂν γὰρ ἡ τὸ μήκος εἰ τύχοι θ, τὸ δὲ πλάτος δ, ἔσαι μὲν τὸ ἐμ-
βαδὸν λς. εὐρὼν δὲ τὴν μέσην ἀνάλογον τῶν θ καὶ δ τὴν ζ,
ἀπ' αὐτῆς ἀναγράψας τετράγωνον ἴσον τῷ παραλληλογράμμῳ.
ἀλλ' εἴτε τὸ τί ἐστὶ τετραγωνίζειν λέγοις, ὅτι ἄλλο τι ἐρεῖς ἢ
τὴν μέσην ἀνάλογον εὐρεῖν, εἴτε δεικνύεις ὅτι τετραγωνίσαι, ἐπὶ
ταύτῃ καὶ ὅτι ἄλλην τὴν πρωτίστην αἰτίαν καταστήσεις. ὅτως
ἡ τὸ εἶδος ἐπιστημὴ μόνη καὶ ὀρίσσει καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις, τῷ τῆς

2 εἴρητο C: εἴρηται AHB. || met. A 1. 2. || 4 προδιορισμούς libri. sed cf. Arist. ἐκ... τῶν πάλαι διορισμένων. || 11 φησὶ ἡ τελικὴ H. ||
13 μόνον (A)β. || 19 τὰ ἅλλα (A)H. || ἡγεμονικὴν H. || τὰ ἅλλα H. || 21 domo et in β: καὶ ante ἐν ἐκ. om BH. || 25 εἰδύια μάλιστα σοφία β. ||
29 ὁ εἰδύς om H. || 31 fort. καὶ διὰ τῶν. || 34 τῆς ἐνεργείας H. || 35 πείσεις (A)H.

3 cognoscuntur: ideo definitia β: γνωρίζονται διοριστικὴ ACH. || 4 εἰδύ γνωσά AH. || 9 εἰπεῖν ἡμᾶς ὅτι διακρ. μὲν τὸ πῦρ coniciebat
Brandisius. sed latet in ἡμᾶς nitium, fort. scr. ὕας. || 10 congregat uero .. nix β: συγκρίνει ἡ χιών ACH. || 11 ἐτι τὸ μὲν 12 ἑκάτερον
om AB. || 11 μὲν φησὶ C μὲν φησὶ sic H: fort. μὲν φύσει. || 13 τῷ πυρὶ (A)H. || 14 non erimus β. || μόνον (A)β. || τὸ τὸ εἶδος Hβ τῷ
τὸ εἶδος AC. || 16 λαμβανομένη ἡ πρώτη BH. articulum expunxi. || ὕσιν (A)H. || 17 natura prima β τῇ φυσικῇ πρώτῃ HH. ||
18 εἰ ante ἀποδεικτ. om H. || 21 δεκτικοί C: δρακτικοί H et sic (apti ad apprehendendam scientiam) β δρακτικοί A. || ἱστιμὸς (β?):
ἐπιστήμη H ἐπιστήμονες B. || 23 αἰτίαν H. || ἀρίστη scrib. πρωτίστη (h. e. ἀρίστη) cl. infra l. 36. || 24 ἐμμέσος H: διορισμός B. || εἰσφ. ex
Alexandro p. 141, 9 Bon. dilatata sunt. || 25 τὸ φῶς neglexit β. || 26 σεληνιακῆς H. || 27 ἥς H de qua β: οἷς AC. || 29 anal. post.
|| 10 p. 94¹². || 30 ὑδὲ ἦν H. || 32 proportionalem ipsis (τοῖς pro τῶν?) β. || τὴν ζ] et b β. || 33 τετράγωνον C: □ H □ A. || ἴσον
CHβ: ἴσον (A). || τῶν παραλληλογράμμων (A)H aequidistantium linearum β. || 34 dicas β: λέγεις ACH. || ἀλλὰ τι H antiquo usu. ||
35 τὸ μέσον BHβ. || τετραγωνίσαι BH.

9966 τοῖς καθ' αὐτὰ ὑπάρχουσι μόνῃ ἀποδείκνυσιν. "περὶ .. τῷ
22. τέλει." ἀναγκαιοτάτη διὰ τὸτο ἢ τῆς ποιητικῆς αἰτίας γνῶσις
ἐν τοῖς πρακτοῖς καὶ ὅλως τοῖς κινήτοις ἀποδείκνυσι· ὁ γὰρ τὴν
ἀρχὴν ἀγνοῶν τὴν κινήσανσαν ὅθ' ἂν τὸ εἶδος ὅθ' ἂν τὸ τέλος
εἰδεῖν τὸ πρᾶγματος. ἀμέλει πολλὰκις ἤρκεσεν ἡμῖν γινῶναι
9966 ὅτι Σωκράτης πρᾶξις ἢ Πυθαγόρου πρὸς τὸ πειθῆναι ὅτι καλὴ καὶ
24. ἔμφρων καὶ λυσιτελής. "ὥς ἑ ἀλλῆς ἀν.. ἔκαζον." ἐὰν ὅτω
γράφῃ, ὡς εἰς αὐτοπον ἀπ' ἀγνοίας αὐτῶ τὸν λόγον ἀκυσόμεθα, ὡς
εἰ ἔλεγεν, ὥς ἑ ἀλλῆς καὶ ἀλλῆς δόξειεν ἂν εἶναι σοφίας ἕκαστον
εἰδέναι τῶν αἰτίων· ὁ ταυτὲν τῷ, ὥς πολλὰ σοφίαι, εἰ μὴ
μία τὰ πάντα αἰτία γινώσκει. ἐὰν δὲ "ἕκ ἀλλῆς," ὡς
ἐγκρίνει μάλλον Ἀλέξανδρος, ὡς ἀπὸ κοινῶ ἀκυσόμεθα κατ'
εὐθεῖαν αὐτῶ συλλογιζόμεναι, ὡς εἰ ἔλεγεν, ὥς ἐπειδὴ ἡ τ'
αἰτίον εἰδύα σοφία, ἕκ ἀλλῆς καὶ ἀλλῆς ἐπιστήμης ἐστὶ τὸ θεωρεῖν
9966 τὰ αἰτία, ἀλλὰ μιᾶς. "ἀλλὰ.. ἀμφισβητήσιμόν ἐστιν."
26. ἀπορήσας περὶ τῶν αἰτίων τῶ ὄντος, εἰ μιᾶς ἐστὶν ἐπιστήμης ἢ
πάντων αὐτῶν γνῶσις ἢ ἑτέρας καὶ ἑτέρας, νυνὶ κ' τὴν ἔκθεσιν
τῶν προβλημάτων τέως προῶν ζητεῖ δεύτερον, εἰ τῆς αὐτῆς
καὶ τὰς ἀρχὰς τῶ ὄντος καὶ τὰς τῶν ἀποδείξεων ἀρχὰς ἐπίστασθαι,
ἢ ἀλλῆς μὴ ταύτας ἀλλῆς δ' ἐκείνας· καὶ ἐπιχειρήσει εἰς ἑκά-
20. ἓτερον. ἡμεῖς δὲ ὅτι μὴ τῆς αὐτῆς, προείπομεν, τοῖς δὲ τὸ ἀντι-
κείμενον κατασκευάζουσι λόγοις νυνὶ προσφέρειν τὸν ἐλεγχον
9966 πειρασόμεθα κ' τὴν ἀπ' ἀρχῆς προαίρεσιν. "λέγω.. νῦν."
27. ἐν τέτοις καὶ ἐξηγεῖ, τίνες εἰσὶν αἱ ἀποδεικτικαὶ ἀρχαί, καὶ τὸ
πρόβλημα σαφέστερον ἐρίζει καὶ ὑποδιαίρει θάτερον τῶν ἀντι-
35. διηρημένων ὡς ἄλλο φανῆναι πρόβλημα κ' τὴν ὑποδιαίρεσιν.
ἀποδεικτικὰς μὴ ὅν ἀρχὰς τὰς κοινὰς ἐννοίας ἀποφαίνε) εἶναι
ἔτι γε καθὼ διατιθέασιν ἡμᾶς ἢ ἐπὶ πράξεις κινῶσι (πάντα
γὰρ τῶ τέλους ἑαυτῶν ἐφίεται κατὰ τινα κοινὴν ἐννοιαν, ὅ δὴ καὶ
ἀτυχεύοντες ἄνθρωποι καὶ δι' ἑαυτῶν κρατῆσαι μὴ δυνάμενοι
καταφεύγουσιν ἐπὶ τὸ θεῖον), ὑφ' ὧν κινέμενοι καὶ, ὡς αὐτὸς
λέγει, τῶ εἰδέναι ὀρέγον) φύσει· ταύτη μὴ ὅν ἕκ ἀν εἶεν ἀπο-
δεικτικῶν ἀρχαί, ἀλλὰ καθ' ὅσον εἰς τὰς ἀποδείξεις αὐταῖς
χρῶμεθα, προσαγορεύοντες μὴ ἀξιώματα διὰ τὸ παρὰ πᾶσιν
ἔτιως ὑπεilhφθαι, γινῶσιν δὲ τῶν ἀποδεικνυμένων ἐναργεστέραν
αὐτῶν ἔχοντες· ὡν μία ἐστὶ καὶ ἡ περὶ τῆς ἀντιφάσεως· δύο
δὲ παρὰ τοῖς πρεσβυτέροις ἀξιωμένων περὶ αὐτῆς, ἐνὸς μὴ τῶ
ὅτι αὐτὴν ὁδὸν οἰαφεύγει, ἀλλὰ πᾶν ἀνάγκη ἢ καταφατικῶς

ὁμολῶς ἢ ἀποφατικῶς, ὡς ἐπὶ μηδενὸς ἀποτυγχάνει ἀμφο-
τέρας τὰς προτάσεις ἀλλ' εἶναι ἀληθῆ τὴν ἑτέραν, ἑτέρω δὲ
τῶ ὅτι ἀδύνατον ἅμα αὐτὰς ἀληθεύειν, χρῆ) μὴ αὐτὸς νῦν
ἀμφοτέροις. ἡμεῖς δὲ τοσούτον ἐπισημαίνόμεθα ὅτι τὸ μὴ δεύ-
τερον καὶ ἀπλῶς ἀληθές, τὸ δὲ πρότερον μὴ προσδιορισμῶ — ἐπὶ
γὰρ τῶν ὄντων καὶ ἐπιστήμῃ ληπτῶν ἅπαν ἀνάγκη φάναι ἢ ἀπο-
φάναι — ἐπεὶ ἐάν τι ὑπερέσιν ἢ καὶ μῆτε ὄνομα ἔχῃ μῆτε ἐπι-
στήμην, μὴ) ὅλως ῥητὸν ἦ, πῶς ἀνάγκη τὸτο τὴν κατάφασιν
ἢ τὴν ἀπόφασιν ἐξεσθαι ἐφ' ὅ πᾶς λόγος ψευδής· ἀλλὰ ταῦτε
μὴ ἑτέρας ἀν εἴη χολῆς βαθυτέρον ἐρευνᾶν· καὶ γὰρ ἄλλας ἐνστάσεις
ἔχει παρὰ τοῖς μὴ ἀνοήτως αὐτῷ χρωμένοις τὸτο τὸ ἀξιῶμα.
νυνὶ δὲ εἰπόντος τῶ Ἀριστοτέλους "καὶ ὅσαι ἄλλαι τοιαύται)
9966 προτάσεις", ὑποβαλόμεναι τῷ λόγῳ τήντε λέγουσαν "πάν τ'
ἐφεστὲν ἀγαθόν", καὶ τὴν "μηδὲν μάτην ποιεῖν τὴν φύσιν μηδὲ
10. πολλῶν πλέον τὸν θεόν", "μηδεμίαν ὕσιν ἐκ τῶ μὴ ὄντος
γίνεσθαι μηδὲ εἰς τὸ μηδαμῇ μηδαμῶς ὄν ἀπολλυῖν", "πάν
τὸ κινούμενον περὶ τι ἐξὼς κινεῖσθαι"· ἐτι δὲ τὰ τε τῶν γεωμε-
τρῶν καὶ τὰ τῶν ἀριθμητικῶν καὶ τὰ τῶν ἄλλων ἐπιστημῶν ἀξιῶ-
ματα, περὶ ὧν ἀπάντων ἔχῃ ἑτεροῦ τις ἀλλ' ὁ τὰ αἰτία εἶδος
ἐπισκέπτε). εἰ γὰρ ἕτερος, τὸτο δὴ τὸ τῶ Ἀριστοτέλους, ἀνάγκη
λοιπὸν ἀπορεῖν, πότερος αὐτῶν ἐστὶν ὁ νῦν ζητούμενος σέφας
9966 "μιᾶς.. περὶ αὐτῶν". ἀρχε) κατασκευάζειν τὸ ἕτερον τοῖς
27. ἀντικειμένον, ὅτι ἔχῃ ἢ αὐτὴ τὰς ὕσας εἶσε) καὶ τὰ ἀξιῶματα
ὅπερ ἐστὶ ψεῦδος. ἴδωμεν ὅν πῶ παρακρέ) ἡμᾶς ὁ συλλο-
γισμός· εἰ γὰρ ὁμοίως, φησὶν, ἔχουσι πᾶσαι περὶ τὰς ἀποδη-
κτικὰς ἀρχὰς, αἱ δὲ ἄλλαι αὐτὰς ἕκ ἴσασιν, ὅθ' ἢ περὶ τὸ
διατρίβουσα ταύτας γινώσκει). ὕγιες μὴ τὸ συννημένον, ἴδωμεν
δὲ τὴν πρόσληψιν. "ἀλλὰ μὴν ὁμοίως ἔχουσι πᾶσαι περὶ αὐ-
τάς" * καὶ ἀποδεικτικὰς ἀρχὰς αἰτίον πιεύνουσαι μόνον αὐτὰς,
30. καὶ ἡ προσεχῶς μὴ ἀπὸ νῦν ταύτας ὑποδεξαμένη σοφία, κραπ-
τόνως δὲ ἢ κ' ἀπόδειξιν ὑπόθεν αὐτὰς θεωμένη, τό τε ἀληθές
αὐτῶν ἅμα καὶ τὴν τάξιν καὶ τὴν ἀπὸ νῦν πρόοδον ἐπισκεπτομένη
καὶ ταῦτα λέγω περὶ τῶν καθάπαξ ἀξιωματικῶν, ἐπεὶ ὅταν ὡς
μὴ πρὸς τήνδε τὴν τέχνην ἀξιῶματα ἦ, ἀπλῶς δὲ μὴ πρὸς
35. τὴν φύσιν ὑπάρχει, καὶ ἀποδείξει αὐτὰ ὁ τῆς ὕσας ἐπιστήμη,
καίπερ ἀναπόδεκτα ὄντα τῷ μερικῷ τεχνίτῃ· ἀμέλει καὶ τὰς
γεωμετρικὰς ἀρχὰς ἐκείνος ἀποδείκνυσιν. πῶς ὅν ὁμοίως τὰς
ἄλλοις ἔχει περὶ αὐτάς, ἢ πῶς τέττε μὴ συγχωρημένον πρᾶξι

1 μόνον ΑΒ μὴ Η. || 2 corrigendum necessario διὰ τῶν. || γνῶσις καὶ τῆς Η. || 3 πρακτικοῖς (Α) πρακτικῆς Η. || 5 γὰρ
om ΑΒ. || 8 αὐτὸν τὸν β. || ὡς ἔλεγεν (om εἰ) Η. || 9 ἀν δόξειεν εἶναι Η. || 10 εἰ) et β. || 12 Ἀλλ' p. 142, 10. || ἀκυσόμεθα ΑΒ. ||
14 ἐπὶ τ' (Α). || 15 τὰ αἰτία] causam β. || 18 ζητεῖ β εἰ Α. || 22 προσφέρει Η. || 23 πειρασόμεθα Η. || ἀπ' ἀρχῆς C: αὐτῆς ΑΒ. ||
26 per divisionem β. || 28 non scilicet β ἔτι (an ὄντι?) γε Η ὄντι γε AC. || 31 ante ὑφ' ὧν aliquid uidetur intercidisse. || αὐτῶ
Arist. metaph. I 1. || 32 ταύτη C: ταῦτα Η αὐταῖ ΑΒ. || 35 ἀπειληφθαι (Α)H assumptae sunt β. || 38 διαφεύγει Η. || ἀνάγκη ΑΒ ἀνάγκη Η.

3 αὐταῖς (Α)Η. || 5 προσδιορισμῶ Η. || 7 ἢ καὶ Η: καὶ (om ἦ) Β. || 10 ἀν εἴη om Η. || 13 τὴν λέγουσαν Η. || 14 μηδὲ μάτην Η.
ποιεῖ Η. || 17 ἐξὼς CH: ἐξὸς (Α). || 21 πρότερος Η. || 24 ὅπερ ἐστὶ Η ut semper. || 25 ἔχουσι (Α)Η. || πᾶσαι om β. || 27 γί-
νεται CH: δόξειεν ἂν εἰδέναι ΑΒ. || 28 assumptum β πρόσληψιν Α. || circa ipsum β. || inter αὐτάς et καὶ spatium circiter XV litterarum
vacuum reliquit C, continuant ΑΒ. || 29 αἰτίον CH: om ΑΒ. fort. αὐτῶ. || 30 proximo quidem β: προσεχῶς καὶ ΒΗ. || ταύτας Η. ||
κραιπτόνων (Α)Η. || 32 ἅμα om β. || 34 ἦ) sunt β ἦν ΒΗ. || 36 ὄντα om Η.

ποτ' ἂν ὁ παραλογισμός, ἐφ' ὃν σπεύδει τὸ συμπέρασμα; 997a "ἅμα δὲ... ἀξιωμασιν". πρότερον μὲν ὁ λόγος κατασκευάζειν 2. ἐπεχείρησεν ὅτι ὑδεμία ἐπισήμη τὰς ἀποδεικτικὰς οἶδεν ἀρχάς, νῦν δὲ ὅτι ὑδὲ ἐπισηγαί εἰσιν. ἴδωμεν ὅν πῃ καὶ ὅτος ὁ συλλογισμὸς περὶ σοφίζεσθαι. ἔκ εἰσι, φησίν, αἱ τῶν ἀποδείξεων ἀρχαὶ γνωσταί, εἰ μὴ καθὼ γινώσκωμεν ὅ τί ποτε δηλώσιν· τὺτο δὲ ὃ ποιῇ περὶ αὐτῶν ἐπισήμην· εἰ δὲ εἰσιν ἐπισηγαί, καὶ ἀποδεικταὶ εἰσιν, εἰ δὲ ἀποδεικταί, καὶ ἐν ἔχουσιν ὑποκείμενον, ὥσπερ οἱ ἀριθμοὶ ἀποδεικτοὶ ὄντες ἐν ἔχουσιν ὑποκείμενον, ὃ τὰ μὲν πάθη, οἷον ἄρτιον περιττὸν καὶ αἱ τῶν συμπλοκῶν πολλαπλασιασμοὶ διαιρέσεις, αὐτὰ καὶ ἀποδεικτὰ ἐξὶ παρὰ τοῖς ἀριθμητικοῖς, τὰ δ' ἀξιώματα ὡς οἱ τῶν ὁρίσμοι· ὃ καὶ ὡς τὸν τε περὶ πάντων ἀποδείξειν εἶναι, ὡς δέδεικται ἐν τοῖς Ἰστέροις Ἀναλυτικοῖς. εἰ δὲ ταῦτα κρατοῖ, πᾶσαι ἀποδεικτικαὶ περὶ τὸ ὑποκείμενον τὸ ἐν ἡγήσει τῶν ἀξιωμάτων, ὅπερ ἄποπον· ὥσπερ γὰρ 15 ἡ ἀριθμητικὴ περὶ πάντας τὰς ἀριθμὸς καὶ ἡ γεωμετρία περὶ πάντα τὰ χήματα, ὥτως ἐκάστη τῶν ἀποδεικτικῶν περὶ πᾶν τὸ ὑποκείμενον τῶν ἀξιωμάτων. ἔλαβεν ὅν ἐκ μὲν τῶ ἐπισηγὰ, ὅτι καὶ ἀποδεικτὰ, ὅπερ ἐξὶ ψευδός· ἐκ δὲ τῶ ἐἰ ἀποδεικτὰ, ὅτι ἔχουσι πάντως ὑποκείμενον, ὃ καὶ αὐτὸ ψευδός· ἄλλως 20 γὰρ τὰ πράγματα λέγει ἀποδεικτὰ καὶ ἄλλως οἱ λόγοι καὶ αἱ προτάσεις· εἰ δὲ ὑποκείμενον ἡγήσει τὰ ἀξιώματα, πάθη περὶ αὐτὰ καὶ ἀξιώματα φανεῖ, ὥς ἐξαι καὶ τῶν ἀξιωμάτων ἀξιώματα· τῶτο δὲ τὸ ἀποπον αὐτὸς μὲν ὃ τίθησιν, ἔπειτα δὲ πάντως τοῖς εἰλημμένοις· καὶ τὸ τῶν ἀκάλυτον τὸ τὰ ἀξιώματα, εἰ 25 ἡρηγὶ ἄλλων ἀξιωμάτων, μὴ εἶναι ἀξιώματα, μὲν τῶ καὶ ἐπ' ἀπειρον ὁδεύειν ἡμᾶς μὴ κυλύεσθαι· πάλιν γὰρ ταῦτα τὰ ἀξιώματα, ὥς καὶ ταῦτα, δεῖται ἄλλων ἀξιωμάτων, καὶ τῶτο ἐπ' ἀπειρον. τί ὅν θαυμαστόν, εἰ τῶν ὥτως ἀτόπων συγχωρημένων πᾶσαι αἱ ἐπισήμαι περὶ ἐν διατρέψουσιν ὑποκείμενον τὸ τῶν 30 ἀξιωμάτων; ἀλλ' ὅτι μὲν ὅτε ἀποδεικτὰ τὰ κυρίως ἀξιώματα, καὶ εἰ ἐπισηγὰ, καὶ τὴν πρώτην ἐξὶν ἐπισήμην τὴν περὶ τὰς ἀμέσους προτάσεις διατρέψουσιν, αἱ τῶ ὅτι τὸ διότι συνειλημμένον ἔχουσιν, ἅτε προσεχῶς ἀπὸ νῦν προσελθούσαι καὶ νῦν ἀναλύτυσσαι καὶ διατρέψουσαι καὶ διεξοδεύουσαι· ὅτε εἰ ἡν ἀποδεικτὰ, ἐν ἂν 35 ἔχον ὑποκείμενον, κατὰ τακτὰ γε ὄντα καὶ μετεωροπορῶντα. καὶ λοιπὸν δὲ ὅπως τὰληθὲς παρ' αὐτῶν κατασκευάσαι, θεασώμεθα.

"ἀλλὰ... ψευδός". εἰ μὴ ὁ αὐτὸς τὰς τῶν πραγμάτων 997a ἀρχὰς οἶδε καὶ τὰς τῶν ἀποδείξεων, ἀλλ' ἕτερος καὶ ἕτερος, 11. ἀτελής μὲν αὐτῶν ἐκάτερος ἐξαι, ὃ μὲν ὅν εἰδὼς ἀποδείξει, ὃ δὲ διακένυς πλέκων συλλογισμὸς, ἅτε τῶν πραγμάτων τὴν φύσιν ἀγνοῶν. ἀμφισβητήσουσι δὲ περὶ τῶν πρωτείων· μέγα γὰρ καὶ τὸ τὰς ἀποδεικτικὰς ἀρχὰς ἐπεσκεμμένον τὰς πάντων περιληπτικωτάτας ἀξιῶμα. τίνα τε δεῖ καλεῖν, εἰ μὴ ὁ αὐτός ἐξαι τῶ σοφῶ, καὶ τέλος ἀπορήσομεν. ὅτι μὲν ὅν τῇ αὐτῇ μεθόδῳ κατασκευάσας τῶν τε αἰτίων πάντων τῶ ὄντος ἐπισήμονα εἶναι τὸν σοφὸν ἕνα ὄντα καὶ ὅτι τῶν ἀποδεικτικῶν ἀρχῶν, ὃ μεμνημένος ἐκείνων εἴσε, ὅτι δὲ δι' ἐλαχίστων ἰκανῶς αὐτῶν δέδεικται τὰληθές, ἔξουσι συνορᾶν· εἰ γὰρ ἡ διαιρέσεις τῶν γνώσεων ἀτελεῖς μὲν ἀμφοτέρως ποιῇ τὰς ἐπισήμας καὶ γελοίας καὶ ἀπροποῦν, εἰδέναι ὅν εἰδύας, ἔτι δὲ φασιάζειν περὶ πρωτείων, τὴν δὲ ἑτέραν αὐτῶν τὴν πειρωμένην πάντα περιλαμβάνειν ταῖς οἰκείαις ἐπιβολαῖς μικρῶ καὶ ἀνώνυμον ἀποφαίνει, πῶς ὅν ἀσφαλέστατα ἡ ἐνωσις τῶν ἐπισημῶν κεκέρω; καὶ εἰ τὰς ἀρχὰς τῶν ἀποδείξεων πάσαις ταῖς ἐπισήμας ἡ ἑτέρα αὐτῶν χορηγεῖ, τίς ἂν ἄλλη εἴη πλὴν ἡ πρώτη φιλοσοφία καὶ ἡ περὶ τὸ ὄν ἡ ὄν διατρέψουσα; αὕτη γὰρ νῦν μίμημένη, παρ' ὅν νόησις καὶ νοητὸν ὃ διήρη, τῇ μὲν νοήσει διὰ τῆς γνώσεως τῶν ἀξιωμάτων ἀφομοιωθῇ, τῇ δὲ νοητῇ διὰ τῆς τῶ ὄντος θεωρίας. εἰ δὲ ἐλλείψει καὶ θάτερα, νῦν μίμημα ἐξαι τὰ ἕτερα ἔχοντος καὶ ὃ τὰ συναμφότερα, ἡ νόησιν ἄνευ νοητῶ ἡ τὸ νοητὸν ἄνευ νόησεως, ὃ ταυτὸν τῶ νῦν ἀνόητον μιμεῖσθαι. "ὅλως τε τῶν ὕσιων πρότερον 997a 15. μία πασῶν ἐξαι ἡ πλείους ἐπισήμαι". ζητεῖ μὲν εἰ περὶ πᾶσαν ὕσιν μία ἐξαι ἐπισήμη νοητὴν τε καὶ αἰδητὴν καὶ εἰ τις εἴη τῶν μεταξὺ, ἡ πλείους ἔσον, καὶ τὰς τῶν ὕσιων πληθυνόμεναι διαφορὰς. τῶτο δὲ ἡν καὶ ἐν τοῖς προβλήμασι τὸ τὴν τρίτην προτεῖνον ἀπορίαν. ἡ μὲν ὅν σύντομος καὶ ἀληθεστάτη καὶ αὐτῇ τῇ Ἀριστοτέλει * περὶ τῶν ἀπάντησις, ὅτι μία μὲν ἡ ἀνωτάτω, πολλαὶ δὲ αἱ προσεχῆς, καὶ μία μὲν ἡ πᾶν τὸ ὄν ἡ ὄν θεωρῶσα, πολλαὶ δὲ αἱ μόρια τῶν κατανειμάμεναι καὶ ἐτέρως αὐτὰ καὶ ὅν ἡ ὄντα μεταχειρίζομεναι. πῶς δὲ αὐτὸς εἰς τὰ ἀντικείμενα νῦν ἐπιχειρεῖ, κατανοήσωμεν. "εἰ μὲν... ταύτην". 997a 16. εἰ τις, φησίν, ἄλλην μὲν περὶ τὰςδε τὰς ὕσις ἄλλην δὲ περὶ ἐτέρας ἐπισήμην θήσεται, ἀπορήσει τὴν περὶ ποῖαν ὕσιν φρεφο-

1 δν] ὃ H δ Bβ. || 6 τί ποτε H ὅτι ποτε B ὃ τί β. || 7 fort. τῶ γὰρ ποιῇ παρ' αὐτῶ. || ἐπισήμην C: ἐπισήμη (A) Hβ. || 8 ἀποδεικτικὰ bis AH pr C. || 9 ἀποδεικτικὸν Hβ. || omnis hase β: ὃ τὰ CH ὄντα A. || 10 συμπλοκαὶ καὶ libri: delouei καὶ. || 11 διαιρέσεις μὲν καὶ AHβ. || ἀποδεικτὰ Cβ ἀποδεικτικὰ H ἀποδεικτικὴ A. || 12 τὰ δὲ ἀξ.... 13 ἀναλυτικοῖς om A. || τὰ δ' H τὰ δὲ C. || 13 'Τς. Ἀναλ. I 3 p. 72 b15 aqq. || 18 εἰ ἐπισηγὰ H: ἐπισηγὰ Bβ. || 19 εἰ om AHβ. || ἀποδεικτὰ Hβ ἀποδεικτικὰ AC. || 25 τοῖς εἰρημέτοις AHβ. || τῶν (A) H. || 26 ἡρηγὰ H. || 27 ταῦτα ἀξ. β. || 31 fort. ἀλλ' ὃ τί μάλιστα. || 32 καὶ εἰ β: καὶ BH. || 33 τῶ δὲ AC τῶ ὄντι H cum ipso β. || 36 κατὰ τακτὰ] praecordinabiles β. fort. κατὰ πάντα. cf. p. 839 b9 διὰ πάντων αὐτὰ πεφοιτημένα τῶν ὄντων || μετωπορῶντα H.

2 μαχὰς (sed prior uocalis incerta) H. || alius et alii β. || 5 scripserim μέγα γὰρ καὶ τῶ... ἐπεσκεμμένη. || 8 καὶ om β. || 9 τῶν αἰτίων (A) H. || 10 fort. delendum ὅτι. || 11 ἐκείνων om H. || ὅτι δὲ β: ὃ δὲ BH. || 14 ἐτι δὲ] ἐτι H. || dissentire et ambigere (καὶ ἀμφισβητεῖν?) de pr. β. || 15 τὴν δὲ τὴν ἐτ. AH. || αὐτῶ CH. || 16 ἐπιβουλαῖς H. || ἀσφαλεστάτη libri cum β. || 17 εἰ] εἰς H. || 20 διατρέψουσαι H. || 23 κατὰ θάτερα] καθάπερ H. || καὶ ὃ τὰ συναμφότερα om β. || 24 sine intelligibili β: ἄνευ τῆ BH. || τὸν νοητὸν H. || ὃ ταυτὸν τῶ] ὅταν τὸν H. || 25 τῶ] τῶν (A). || 31 αὐτῶ τῶ] αὐτῶ libri. || ante περὶ intercedit ἀρίστωσα. || 32 πάντων τὸ ἐν AHβ. || 35 intelligemus β. || 37 alias scientias (ἐπισήμας) β. || ὕσιν om H.

μένην σοφίαν καλέσει. ἐρῶμεν ὅτι μάλις μὴ μία πάσας θεωρήσει· εἰ δὲ καὶ ἄλλη ἄλλην, ὅκ ἀδελφον ὅτι ἡ περὶ τὰς πρῶτας καὶ νοητὰς εἰρημένη αὐτὴ ἦν ἡ πρώτη τῶν ἐπιστημῶν· ἀμείλει καὶ νῦν καίπερ πᾶν τὸ ἐν ἧ ὄν ἐπισκεπτομένη περὶ τὸ νοητὸν ἐθέλει τὴν πλείστην καὶ τὴν καλλίστην σπουδὴν καταβαλέσθαι.

997a 17. "τὸ δὲ μίαν πασῶν, ὅκ εὐλογον". μέτεσι μὴ εἰς τὸ δεῖξαι καὶ τῷ ἀντικειμένῳ παρεπόμηνον τι δυσχερές· ἰδῶμεν δὲ τί ἐστὶ τὸ λεγόμενον, ἡ διὰ τί ὅκ εὐλογον. "καὶ ἡδὲ... συμβεβηκότων".

997a 18. καὶ τί τὸτο ἄτοπον; καὶ ἡδὲ εἰ πολλὰ ἀποδεικτικά, ὅκ γεωμετρία καὶ ἀστρονομία καὶ ἀριθμητική καὶ ἄλλαι πλείεσται, ἀλλὰ πρὸ τούτων 10 πασῶν ἐστὶ μία ἡ τὸ καθ' αὐτὴν ὄντι ἡ ἐν συμβεβηκός ἐπισκεπτομένη· τίνα δὲ ἐστὶ ταῦτα, ἐν τῷ Γ αὐτὸς ἐρεῖ σαφέστατα· ἀριθμητικὴ μὴ ἡδὲ τὰ τῷ ἀριθμῷ καθ' αὐτὴν ὑπάρχοντα δέκνυνσι καὶ γεωμετρία τὰ τοῖς γήμασιν· ἐκείνη δὲ ἡ μία ἀποδεικτικὴ τὰ παντὶ τῷ ὄντι καθ' αὐτὴν ὑπάρχοντα δέκνυνσι ὅκ ἡ τοιούδε 15 ἡ τοσονδὲ ἐστὶν, ἀλλ' ἡ ὅκ ὡς ἐδὲν μὴ ἄτοπον ἔπει. ὅτι δὲ τὸτο ἔπει, κατασκευάσαι πειράσει. "εἴπερ... μία". ὁ λόγος τοῦτο· εἰ μία περὶ πάσας εἶναι τὰς ὑσίας ἐπιστήμη, μία πάντων ἔσται τῶν καθ' αὐτὰ ὑπαρχόντων τὰς πάσας ὑσίας καὶ ἀποδεικτικὴ, εἴτε καὶ ἡ αὐτὴ εἴη τῇ περὶ τὰς ὑσίας αὐτὰς δια- 20 τριβύση εἰθ' ἑτέρα· μὴ πῶ ἡδὲ περὶ τούτων, ἀλλ' ὅτι μία ἔσται καὶ ἀποδεικτικὴ, τὸτο, φησί, δέκνυνσι. ἡ δὲ δεῖξις τοιαύτη. περὶ ὅπερ ὑποκείμενον τὸ ὅτι θεωρεῖ μία τις ἐπιστήμη, περὶ τὸτο καὶ ἀποδεικτικὴ μία ἐρεῖ, τὰ καθ' αὐτὰ ὑπάρχοντα τῷ ὑποκειμένῳ δέκνυνται ἐκ τῶν κοινῶν ἐνοικῶν, αἱ εἰσι πάσας 25 ἀποδείξεις ἀρχαί· καὶ ἡδὲ τὸ μὴ ὅτι τὸ ὑποκείμενον, τυτέστι τὴν ὑσίαν, μία θεωρεῖ, τὸ δὲ ἐξ ὧν, τυτέστι τὰ δὲ καθ' αὐτὰ ὑπάρχοντα, ἐξ ὧν καὶ οἱ ὀρίσμοι καὶ τὸ τί ἐστὶ τῷ πράγματι, πολλαί, ἀλλὰ μία καὶ ἡ ἀποδεικτικὴ ἐστὶν, εἰθ' ἡ αὐτὴ ὅσα τῇ περὶ τὸ ὅτι εἰθ' ἑτέρα, πλὴν ὅτι μιᾶς ὅσης ἐκείνης μία καὶ αὕτη. εἰ 30 τοῖσιν πάσας τὰς ὑσίας μία θεωρήσει ὡς ἐν ὑποκείμενον γένος, καὶ πάντα τὰ καθ' αὐτὰ ὑπάρχοντα ταύταις μία τις ἀποδεικτικὴ περιλήψει, εἰθ' ἡ αὐτὴ ὅσα τῇ σοφίᾳ εἰθ' ἑτέρα· τὸτο ἡδὲ ἐν τῷ ἐξῆς προβληματι διακριθῆσει. τὸ δὲ "ὡς καὶ τὰ 35 συμβεβηκότα, εἰθ' αὖθις θεωρήσονται, εἴτε ἐκ τούτων μία" τοῦτόν ἐστιν· ὡς καὶ τὰ καθ' αὐτὰ ὑπάρχοντα, εἰ μὴ πολλαί εἴεν αἱ τὰς ὑσίας εἰδυῖαι, πᾶσαι δεῖξυνσι αἱ ἀποδεικτικά· εἰ δὲ μία εἴη, μία τῶν ἀποδεικτικῶν πάντα θεωρήσει.

καὶ ἔπειτα μὴ τὸτο πάντως, εἰ καὶ μὴ μία τῶν ἄλλων ἐστὶν ἀποδεικτικὴ ἡ σοφία πασῶν ἐξηρημένη. ὅθεν δὲ ἐστὶν ἄτοπον μίαν τὰ καθ' αὐτὰ ὑπάρχοντα παντὶ τῷ ὄντι ἡ ἐν ἐπισκεπτομένη. "ἔτι δὲ... ἄλλης". τὸτο πέμπτον μὲν ἐστὶν ἐν τῇ 40 τῶν προβλημάτων ἐκθέσει, νυνὶ δὲ μὴ τὸ τρίτον ὅκ εἰς δὲ μοι παρελήφθαι, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐν τῷ τρίτῳ τὸτο αὐτὸ λανθάνει ἀμφιβολῶς ἔθηκεν ("εἴτε" γὰρ φησὶ "τῆς αὐτῆς εἴτε ἄλλης"), ἠθέλησεν εὐθέως περὶ τούτου προηγούμενον λόγον ποιήσασθαι· εἴρηκα μὲν ἐν τοῖς προβλήμασιν ἰκανῶς περὶ αὐτοῦ καὶ ὅτι ἡ τὸ ὑποκείμενον εἰδυῖαι πάντως καὶ τὰ καθ' αὐτὰ ὑπάρχοντα δέκνυνσι καὶ ἡδὲ ὅτ' ἐπάγει νῦν, ἀνασκευαστικὸν τούτου, δύνανται ἔχει τίνα λέγει δὲ ὕτως. "εἰ μὴ... εἶναι". πρὸς δὲ φαίης ἂν ὅτι τῷ 45 μὴ τί ἐστὶν ὅκ ἐστὶν ἀποδείξεις, τὴν δὲ αὐτὴν καὶ ὀριστικὴν εἶναι καὶ ἀποδεικτικὴν ὅθεν κωλύει, ὀριστικὴν μὴ τὸ τί ἐστὶν, ἀποδεικτικὴν δὲ τῶν καθ' αὐτὰ συμβεβηκότων· τῆς αὐτῆς γὰρ ἐστὶ καὶ τὸ τί κόσμος καὶ ἡλιος καὶ σελήνη θεωρηταί καὶ περὶ αἰδιότητος αὐτῶν καὶ ἐνεργειῶν ἀποδείξει. "εἰ δ' ἐτέρας... χαλεπόν". καὶ τῷ ὄντι 50 χαλεπώτατον ἔξευρεῖν· εἰ ἡδὲ ἡ ἀποδεικτικὴ τῶν καθ' αὐτὰ συμβεβηκότων ἄχρι τῆς πρώτης αἰτίας καὶ τῷ τί ἐστὶν ἀνέστι πάντως ἔσται καὶ ὀριστικὴ. ῥητέον δὲ ὅτι εἰ μὴ κυρίως ἀποδεικτικὴ τοιαύτη, ἦδη μέντοι καὶ ἄλλη ἐστὶν ἐξ ὑποθέσεων ἀποδεικνύσα ἡ ὅκ ἀνεῖσιν ἐπὶ τὸ τί ἐστὶν, ὡς ἡ ἀστρονομία τὰ πολλὰ, ὅς μὴδὲ εἰπεῖν ἔχει περὶ ὑσίας τῶν φαινομένων ἄστρον· ὡς ἐκ πάντων ἐκείνο κυρῶς, ὃ ἦδη προείπομεν, ὡς ἡ μὴ περὶ τὰς ὑσίας καὶ ἀποδεικτικὴ, ὅς πᾶσα δὲ ἀπόδειξις ἀνεῖσιν ἐπὶ τὴν ὀριστικὴν ἐπιστήμην, ἀλλὰ ἡ ἂν ἔχη τὴν ὀριστικὴν, ὡς ἀρχὴ καὶ αὐτῷ πιστευτικῶς. "ἔτι... ἐπιστήμας". τέταρτον δὲ τῷ 55 ἐν τοῖς προβλήμασιν ἔταξεν. ἀπεκρινάμεθα δὲ ἐν ἐκείνοις ἰκανῶς πρὸς τὰ νυνὶ προτεινόμενα· διὸ περὶ τῆς τάξεως μόνον τοσούτων ἐπιστημῶν ἀνέμεινεν ὅτι τάχα τὸτο τρίτον ὠφέλιμα τετάχθαι, μέμνηται ἐπὶ τὸ φωρᾶσαι τὴν παραλογισμὸς τῶν ἀναμετῶν τὰς πλείους ὑσίας ἐπιχειρήσεων. πρῶτον δὲ γενομένην προβλήματι εἰ περὶ πάντα τὰ αἰτία τὸ ὄντος ὁ σοφός, δευτέρῳ δὲ εἰ περὶ τὰς ἀποδεικτικὰς ἀρχάς, τρίτον μὲν ἂν εἰκότως ἐπὶ τῇ 60 τῆς, εἰ πολλαί ὑσίαι, ὃ νῦν ζητεῖ· μεθ' ὃ τέταρτον, εἰ τῶν πολλῶν ὑσιῶν μία ἐστὶν ἐπιστήμη· εἴτα πέμπτον, ὃ νῦν ἐστὶ τέταρτον, εἰ μὴ μόνον τῶν πολλῶν ὑσιῶν μία ἐστὶν ἐπιστήμη ἀλλὰ καὶ τῶν καθ' αὐτὰ ταύταις ὑπαρχόντων. ἀλλὰ ταῦτα μ

2 ἄλλη ἄλλην C: ἄλλην B ἄλλη AB. || 3 ἰσομήτη AH percepta B. || 9 καὶ ante τί om B. || 10 καὶ ante ἐστὶν. om (A)H. || 11 ἐστὶ H. || fort. τὰ καθ' αὐτὰ... συμβεβηκότα. || 12 τῷ τρίτῳ H. || σαφέστατα AB. || 13 καθ' αὐτὰ CH. || 16 ἐδὲν ἄτοπον ἐπισκεπτομένη B. || ἐν δὲ τ. ἐπ. C: om AB. || 20 αὐτὰς om B. || 23 τὸ om B. || περὶ τούτων H. || 25 ἐκείνης H. || 26 non enim ipsum subiectum B. || τῆς om B. || 27 fort. τὰ καθ' αὐτὰ (deleto δὲ). || 30 καὶ αὕτη. B. || 37 εἴναι τὰς (A)H. || πᾶσαι fort. τοσαῦται. || 38 alterum μία om B. || 1 ἀποδεικτικῶν ἐστὶν AH. || 2 ὅθεν ἐστὶν H. || 4 τούτω CM: τούτω τὸ A. || 7 φησὶ p. 997*23. || 8 περὶ τούτων H. || 9 fort. μὲν ὅτι. || ἐν τοῖς προβλ. p. 839*20 sqq. || 12 ὕτως. λύσις εἰ B: omisi λύσις cum HB. || dixerim B. || 18 γὰρ ἀποδεικτικὴ (A)H. || 20 καὶ ὁ ὀριστικὴ libri: ἡ ἀρχαία. || ὅτι εἰ C: ὅτι ἡ AB. || 21 ἐστὶν ἐστὶ ἡ H. || ὑποθέσεως (A)H. || 26 ἀλλὰ (B: ἀλλὰ καὶ AH. || quae B: ἡ CH. || ἀρχὴ H. || 27 περὶ τούτων H περὶ τούτων A. || δι] δὲ ACH om B. || 28 ἐν ἐκείνοις p. 818*30 sqq. || 30 τούτω τὸ τρίτον H. μέμνηται] μετὰ μὲν H. transscamus B. || 33 εἰ] ὅ H. || 36 εἴτα πέμπτον... 37 ἐπιστήμη om AB. || νῦν scilicet in hac tractatione B2, nam ἐν τῇ τῶν προβλημάτων ἐκθέσει quantum fuit p. 995*19. || 37 μόνος] μόνον C.

ὡς ἂν ἰθέλῃ τις κρινέτω· μετέλθωμεν δὲ λοιπὸν ἐπὶ τὰ ἐξῆς.
 997b ὡς.. αὐτῶν". ἀναπέμπει ἡμᾶς ἐπὶ τὰ ἐν τῷ μεζῶνι Α.
 3 ῥηθέντα· γελοῖοι ὅν καὶ ταύτῃ οἱ τὸ βιβλίον νοθεύοντες. εἰρη-
 δὲ ἐν ἐκείνοις Πλάτωνι μὴ ἀρέσκον περὶ τῶν εἰδῶν ἢ ὅθεν ἢ
 ἐλάττωσαν, ἀδ' αὐτὸς ὑποτιθέμενος ἤλεγξε λίαν κοινῶς καὶ δια-
 5 λεκτικῶς. "πολλαχῇ.. ἀδ' ὅτι". ἀλλ' ἐκείνοι μὴ φαίην ἂν,
 οἱ ἄνδρες τοῖς πᾶσι τὰ εἶδη διαφέρειν ἡγῶν τῶν τῆδε· τὰ
 μὴ ὅς τις εἶναι θείας ἀμερεῖς πρὸς ἑαυτὰς ἐσραμμένους,
 δημιουργικὰς αἰτίας τῶν τῆδε, ἀεὶ καὶ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως
 ἐχούσας, τὰ δὲ πᾶσαν ὑπομένειν τροπὴν θνητὰ τε εἶναι αὐτῶν
 10 ἕνα καὶ ἀποτελέσματα καὶ περὶ τὴν ἐν χρόνῳ μεταβολήν· εἰδὲ
 γένεσιν· τὰ μὴ νοητὰ καὶ ἀμερῇ καὶ ἑαυτῶν ὄντα καὶ αὐτὸ τῷ
 πᾶσι τοῖς ἐγκοσμίῳ χορηγῶντα τὴν ὑπόστασιν, τῷ δραστηρίῳ
 καὶ δημιουργικῷ καὶ προνοητικῷ καὶ γνωστικῷ τῶν ὄλων τῶν παρὰ
 15 σοὶ χωριστῶν εἰδῶν διαφέροντα, τὰ δὲ διαπεφωτισμένα καὶ μεριστά
 καὶ ἑτεροκίνητα καὶ τῶν ὄντων τὰ ἔσχατα καὶ ἀγνοῦντα. δεὸς δὲ
 μὴ αὐτὸς ἀλλ' ἄλλῳ πέρα τῷ μετρίῳ ταῖς παρὰ τὰς ὁμωμυίας
 ἀπάταις προσχρωμένους· ὃ καὶ ἐπειδὴ ἄνθρωπος ὁ τῆδε κακῆς ὁ
 αὐτὸς ἄνθρωπος, ἀδιότῃ μόνῃ διαφέρειν ἐκείνον οἶοντο ἂν τῷ
 ἀλλὰ πᾶσι μὴ οἷς εἴπομεν, πλείοσι δὲ ἐπὶ τοῖς παραλελειμμένοις.
 20 θαυμάσειε δ' ἂν τις ἐν τούτοις καὶ τὴν Ἀλεξάνδρου κατασκευά-
 ζοντα μὴ σὺν πολλῇ προθυμίᾳ τὰ τῷ Ἀριστοτέλει νυνὶ ῥηθέντα,
 λαμβάνοντα δὲ ἐκείνῳ ἀπεναντία τῷ φιλοσόφῳ φθεγγόμενον.
 εἰ καὶ συνώνυμός ἐστιν ὁ τῆδε ἄνθρωπος τῷ ἐκεῖ ἀνθρώπῳ, ὡς
 Ἀλεξάνδρου λόγος, ὅς ἂν ἀδιότῃ διαφέρειν τῷ τῆδε ὁ ἐκεῖ
 25 ἐν καὶ τῷ λόγῳ τῷ τῆδε ἀνθρώπῳ τὸ θνητὸν ἔγκει, καὶ ὅλως
 ὅσοις τὸ θνητὸν ἢ τὸ ἀφθαρτὸν ὑπάρχει, κατ' ὑπόστασιν ὑπάρχει καὶ
 ὃ καὶ συμβεβηκός, ὡς αὐτὸς ὁ φιλόσοφος ἐν αὐτῇ ταύτῃ τῇ
 πραγματείᾳ σαφῶς ἀπέδειξεν· ὥστε ὃ καλῶς τῷ συνεκχω-
 30 ρήκεν Ἀριστοτέλης καὶ τὴν Ἀλεξάνδρου λόγον· ἀλλὰ ταῦτα μὴ
 ὅς ἂν αὐτὸς οἶμαι διενεχθῆναι τὸς ἄνδρας ὅπως ὄντας δεινὸς
 τὰ συλλογιστικά, ὅτι τῶν Πλάτωνος θεῶν δογματῶν ἔχ' ἅπτε, ὡς
 ὅς δὲ τὰ παρὰ τῶν Θρακῶν τοξεύματα τῶν αἰθερίων ἐφικνεῖτο
 35 θεῶν. ἐπὶ δὲ τὰ ἐξῆς ἴωμεν· "ἔτι.. ἀπορίας ἔξει". ἴδωμεν δὲ καὶ
 12 πῶς καὶ πόσας καὶ πῶς ἐχούσας λύσεις· "ὁ ἄλλος καὶ.. ἑρμῆν". 35
 καὶ τί ἀποπνεῖν εἶναι ταῦτα καὶ νοητὰ καὶ διανοητὰ καὶ αἰσθητὰ· πῶς
 δὲ ἔκ ἀναγκαῖον εἶναι μὴ ἐν τῷ δημιουργῷ τὴν αἰτίαν τῷ ἑρμῆν
 καὶ τῷ ἡλίῳ· εἶναι δὲ καὶ ἐν ταῖς ψυχαῖς τῶν ἄσρων ἀληθέστερον
 ἑρμῆν καὶ ἡλίον τῶν φαινομένων, εἶναι δὲ καὶ ταύτας αὐτῶν τὰς
 5 αἰσθητὰς ὑποδοχὰς; τί δὲ ἄλλο οἰόμεθα τὴν Πλάτωνα λέγειν,
 ὅταν ἑρμῆν τε ὑπερ ἄστρονομῶν τὴν κορυφαίαν ἀποφαίνῃ, καὶ
 πάλιν πολλὰς εἶναι μακαρίας θέας τε καὶ διεξόδους ἐντὸς ἑρμῆν,
 αἷς θεῶν γένος εὐδαιμόνων ἐπιστρέφειν; ἔκ ἄστρον τε ἡγεῖται
 εἶναι ὑπὲρ τῶν ἑρμῆν ἢ ἵνα συνηθέστερον εἴπω, τὰς νοερὰς
 10 τῶν ἄσρων ζωάς, ὡς τὴν ἀσύγχυτον ἔνωσησιν καὶ τὴν ἀνέκλειπτον
 κοινωνίαν καὶ τὴν πρὸς τὰς νοητὰς ὑπόστασις σύνταξιν θεάσασθαι τὴν
 παρ' αὐτῷ σοφόν, ἑρμῆν τε νοερὸν ἄλλον παρὰ τυτονὶ τὴν
 φαινόμενον, ὅς τὰ θεάματα καὶ τὰς ἐξοδικὰς θεωρίας εἶναι τῶν
 ἐγκοσμίων θεῶν τε καὶ δαιμόνων; ὥστε τῷ μὴ εὖ ἔλεγε λίαν
 15 ὅτι ὃ παρ' αὐτὰς μόνος τὰς γραμμάς, τυτὴν παρὰ τὰς νοητὰς
 καὶ ἐπὶ παρὰ τὰς αἰσθητὰς ἔσονται τινὲς γραμμαί, ἀλλὰ
 καὶ ἑρμῆν καὶ ἡλίον πολλαχῶς. τέως δὲ τὸ ἀλάττωσιν τριχῶς ἔστιν
 ἐπινεῖν πάντα· εἰ γὰρ, ὡς φησὶν ὁ θεὸς Πλάτων, νῦν μὴ ἐν
 ψυχῇ, ψυχῇ δὲ ἐν σώματι συνθεῖς ὁ θεὸς τὸ πᾶν κοσμοῦν
 20 ζῶν ἐκινῶν καὶ ἐμψυχον ἐτεκνήσατο, πάντα ἄρα ὅσα καὶ τὴν φαι-
 νόμενον ἑρμῆν αἰσθητῶς καὶ διασηματικῶς ἐνορᾷ, καὶ μὴ ψυχῇ
 ἐν αὐτοῖς λόγοις καὶ ὁμοῖς ἔσται, καὶ δὲ τὴν νῦν ἐν εἰδεῖν ἀμε-
 ρεστάτοις καὶ νοερίοις. ὁ δὲ ἀποθαυμάζοντι ἐοικώς καὶ τὰ ἐξῆς
 γράφει· "καίτοι.. ἀδύνατον". διὰ τί τῶν κινεμένων ἔκ 997b
 18 εὐλογον ἀκίνητον αἰτίαν εἶναι; πῶς δὲ ἔκ ἀναγκαῖον; ἢ τῷ
 μὴ συγχωρῶμεν, πρὸς δὲ τὸ μὴ ὁμοίως αὐτὴν ὀνομαζέσθαι τοῖς
 ἀποτελέσμασι διαμαχόμεθα; καὶ μὴ ἐπὶ τῶν τεχνῶν αὐτὴν
 συγκεχωρήκαμεν, ἐκ τῆς αὐτῆς τῆς ἐνυλὸν οἰκίαν διευχυρίζομενοι
 γίγνεσθαι. δεῖ δὲ καὶ τῇ χρήσει τῶν θεολόγων προσέχειν, παρ'
 25 εὐλόγων μὴ ἑρμῆν πρόδοι, πολλῶν δὲ ἡλίον, πολλῶν δὲ
 οἷς πολλῶν μὴ ἑρμῆν πρόδοι, πολλῶν δὲ ἡλίον, πολλῶν δὲ
 τῶν ἄλλων ἐκείνων παραδίδον· διὰ τί δὲ καὶ κινούμενον παντελῶς
 ἀδύνατον, εἰ μὴ ὅτι τὴν σωματικὴν μόνον μεταβολὴν εἰώθαμεν
 κίνησιν ὀνομαζέειν, ἐπεὶ τὴν δημιουργικὴν καὶ νοερὰν κίνησιν τίς
 30 ἔκ ἂν δόξῃ τοῖς ὅπως ὄντας; "ὁμοίως.. αἰτίας". ἔλεγε δὲ 997b
 20 μῆτε ἀκίνητα εἶναι εὐλογον μῆτε κινούμενα· ἡμεῖς δὲ καὶ τότε

1 ἰθέλῃ ΒΗ. || 2 μετ Α 9. || 3 γελοῖοι κτλ. cf. Alex. p. 152, 8. || 4 Πλάτωνι] scr. πρὸς τὸ Πλάτωνι. || περὶ τῶν εἰδῶν om β. || 5 ἤλεγξε] ἐλάξε (Α)Η om β. || inaniter β: κανῶς ΒΗ. || 6 φαίην ἂν Η dixi β. || 9 ἀδ' .. αὐτὰ om β. || 10 ὑπομένει Η. || αὐτῶν εἶναι ἐν ΑΗ. || 11 εἰλησθαι (Α)Η. || 12 νοητὰ corruptum. fort. ἐνωτὰ cf. 15 διαπεφωτισμένα, b10. || 16 ὅτων ἔσχατα ΑΗ. || ἴδους δὲ β. || 17 ἀλλ' C: ἀλλ' ὃ ΑΗ ἀλλ' ὡς β. || 18 προσχρῶμενος Η. || 19 μόνον Α. || ἐκείνοι sic Η. || οἶστο Cβ οἶσι τὸ Η. || 21 Alex. p. 152, 23. || 23 latentem, quod repugnantia loquitur philosophus. β. || δὲ αὐτὸν (Α)Η. || φθεγγόμενα Η. || 24 ἐκεῖ] ἐκείνῳ ΑΗ. || 25 τῷ τῆδε ἐκεῖ Η. || 27 ἢ] καὶ ΒΗβ. || φθαρτὸν β. || ὑπάρχει κατ'οὐσί ὑπάρχει καὶ Η: ὑπάρχει καὶ Β ὑπάρχει β. || 28 ἐν αὐτῇ ταύτῃ τῇ Η. || 28 Ατ. met. I 10. || 29 συγκεχωρήκεν om β. || 30 sed haec quidem ipsos ex animi sententia disputasse viros non puto β itaque uitio intellecto inepte σπυδῇ inseruit ante ὅδ. || 31 ὅδ' αὐτὸς libri: ἂν inserui. || διαλεχθῆναι libri cum β. || 33 ὅδ' παρὰ Η. || ἐφικνεῖται Α.

2 fort. ἐν τῷ δημιουργῷ τῷ cf. p. 839a4. 851b15. || 5 Plato Theaet. p. 173 E. || 6 ὑπεραστρονομῶν libri. || καὶ πάλιν Phaedri p. 247 A. || 7 καὶ ἐξέδους libri: correxi el. Pl. || 8 αἷς Plato quas β: αἷ ΒΗ. || ἐπιστρέφειν] mirari esse β. || ἐκ om β. || 9 τὰς ante νοερὰς uitiosum. fort. αὐτά, nisi potius delendum erit. || 12 παρ' αὐτὸν Η. || 13 scr. διεξοδικὰς. cf. supra I. 7. || 15 ὃ C: ὃ ΑΗ om β. || νοητὸς C. || 17 ἑρμῆν καὶ ἡλίον Η. || 18 πάντα· εἰ γὰρ C: πάντα γὰρ ΑΗ omnino enim β. || 18-20 Pl. Timaei p. 30 B. || 20 ἐτεκνήσατο] imuecit β. || 21 ὁράται ΑΗ. || 22 fort. ἀμερεῖς. || 23 ἀποθαυμάζοντα Η. || 27 τεχνῶν Η. || αὐτὸ] ipsi β. || 31 ἐκείνων CΗ: om Αβ. || 32 καταβολὴν Η. || 34 ἔλεγε] λέγει libri cum β. cf. supra I. 24, et I. 35 τότε. || 35 μῆτε κίνησιν εἶναι ΑΗβ. || δὲ τότε Η.

μὴ ἐλέγομεν ὅτι καὶ ἀκίνητα τὴν σωματικὴν κίνησιν καὶ κινούμενα τὴν ζωτικὴν ἀναγκαῖον εἶναι, καὶ νῦν δὲ ἡδὶς ἂν αὐτὸν ἐροίμεν, πότερον ὑδὲ ὄμμα συγχωρεῖ ἡμᾶς ἔχειν ἄλλο παρὰ τούτῳ τὴν αἰσθητὴν ὀφθαλμὸν; ἀλλ' ὄμμα μὴ εἶναι δίδωσιν, ὃ μὴν ἔχον γε δύναμιν ὀπτικήν [ἢ ὀρατικήν] τῶν οἰκείων εἰδῶν· ἀλλὰ καὶ τούτο μὲν, ἀνυπόστατα δὲ εἶναι τὰ τῷ νῦ θεάματα. καὶ πῶς ἔξαι τῆς αἰσθήσεως ὁ πολυτίμητος ἡμῖν νῦς ἀτυχέστερος, εἴπερ ἐκείνη μὴ πρὸς ὄντα συντέτακτο, τούτῳ δὲ ἀνυπόστατα τὰ θεάματα; εἰ δὲ τούτο ἀτοπον, ἔστι δὲ καὶ ὄμμα ἡμῶν νοερὸν καὶ δύναμις ἐκείνη τῷ ὄμματι ὀπτική, ἔξαι καὶ εἶδη συζυγὰ ταύτῃ τῇ ὀπτικῇ ἀκίνητα μὴ τὴν τῶν σωματικῶν κίνησιν, κινούμενα δὲ τὴν νοερὰν ἐνέργειαν. τί δὲ τῶν ἀρμονικῶν λόγων οὐκ ὁ θεὸς δέδωκε τῇ ψυχῇ πρὸ τῆς φαινομένης διακοσμήσεως, ἄρ' ὑδεῖς ἐστὶ θεατής; αὐτῶν δὲ τῶν Μουσῶν καὶ τῆς ἐξ αὐτῶν προέσεως ἀρμονίας ὃ πάντες μὴ οἱ ἐγκόσμοι θεοὶ μετέχουσιν, ὥς φησιν Ὁμηρος, πληρεῖς "Μουσάων αἱ ἀείδον ἀμειβομένηαι ὅπῃ καλῇ", πάντα δὲ τὰ ὄντα μετείληφε; διὰ τί ἔν ἔκ ἔξαι καὶ ἄλλα ἀρμονικά; εἰ δὲ ταῦτα Πλατωνικά φαῖεν οἱ ὀριμεῖς ὅτι καὶ μυθώδη, ἀλλ' ἢ γε μία σύνταξις τῶν παρὰ σοὶ νοερῶν εἰδῶν ἢ πρὸς τὴν πρῶτιστον ἀγαθὸν καὶ τὴν ἐν αὐτῷ νοητὴν εἶδος ἐπιτελεσμένη πῶς ὅχι ἀρμονιῶν ἐξιν ἢ καλλίστης καὶ θειοτάτης, περὶ ἣν ὁ φιλόσοφος διατρίβων ἀρμονικά ἂν θαυμαστότερα τῶν τῇδε μουσικῶν μεταχειρίζοιτο; "εἰ γὰρ... φθαρτῶν". ὅτε αἰσθητὰ ἐστὶ τὰ μεταξὺ, καὶ εἰ ὁ μόνον αὐτοῖς εἶναι τὰ αἰσθητά· ὅτε αἰσθήσεις αὐτοῖς συζυγῶσιν ἀλλὰ διανοήσεις, ἅτε λόγοις ὄσιν αὐλοῖς· ὅτε τὸ εἶναι μεταξὺ τῶν νοητῶν ζῶων καὶ τῶν αἰσθητῶν ἐν τοῖς καθόλου λόγοις τῆς ψυχῆς ἢ τοῖς εἰδεῖσι τοῖς φυσικοῖς ἕτερα ζῶα παραιτήσαιο ἂν τις συγχωρεῖν. ὥστε *ἔτε* ἀληθῆ τὰ λαμβανόμενα ὅτε τὸ ἐξ αὐτῶν συναγόμενον ἀτοπον. "ἀπορήσεις... ἐπιστήμας". τούτῳ μὴ εὖ ζητεῖ· καὶ γὰρ τῷ ὄντι ἐστὶν ἀπορον, ποίας ἐπιστήμας τῶν τῇδε φήσομεν εἶναι παραδειγματικωτέρας· ὅμως δὲ ἀποκρινόμεθα αὐτῷ ὅτι τῶν περὶ φυσικὰ εἶδη τὴν κατανόησιν ἔχουσιν ἢ λόγους ἢ ἀριθμὸς φυσικὸς ἀνάγκη πρὸςβυτέρως εἶναι τῶν τῇδε, αἱ περὶ τὰ αἶθλα τούτων παραδείγματα διατρίβουσιν. "εἰ γὰρ... ὑγιεινόν". ὃ τούτῳ μὴ διαφέρει μόνον γεωδαισία γεωμετρίας, ἀλλ' ὅτι καὶ ἡ μὴ χρείας ἀνθρωπικῆς

σοχαζέει καὶ πρὸς τὴν χρησίμωσιν ὁρᾷ τῷ θνητῷ βίῳ χειρουργίας τε ἐφάπτεται τῷ δ' ὄντως ὄντος ἔνοιον ὃ προχειρίζεται τὴν αἰσθητῶν τὴν ψυχὴν καὶ διακαθαίρει τὴν ταύτης ὄμμα περιάγει τε πρὸς νόησιν, ἀφίσσασα τῆς παχυτέρας καὶ μορφωτικῆς τῶν ἐπιλογῶν τάξεως. ὅλως δὲ λεγέσθωσαν ταύτη διαφέρειν. τί ἔν ὅχι ἐστὶ τὸ καὶ ἱατρικὴν ἄλλην τινα παρὰ τὴν θείαν ἱατρικὴν εἶναι καὶ παρὰ τὴν τῶν θνητῶν σωματικῶν; ἀλλ' ἐγώ γε μὴ πρὸ πάσης κατασκευῆς τούτῳ συγχωρῶν αἰσχυνοίμεν ἂν ἐμαυτῶν. ἔξω γὰρ ὁ Παιῶν ἢ εἰ βούλοισι τις λέγειν ὁ σωτὴρ Ἀσκληπιάδης ὁ τὴν θείαν ἔχων ἱατρικὴν, δι' ἣς θεοῖς τε καὶ ψυχαῖς καὶ σώμασι τοῖς μὴ αἰετῶν προσήκον ἀπενέμει μέτρον, τοῖς δὲ ἔταν ἢ δεκτικά, ἔξω δὲ καὶ ὁ παρ' ἡμῖν ἱατρός ὁ τῶν θνητῶν σωματικῶν τὴν ἐπιμέλειαν ποιούμενος· ἄρ' ἔν τα τοσούτων ἀλλήλων διεσῶτα κοινῶς τισιν ὕροις ὃ ὁδοῦ; καὶ μὴν ὅπερ ἂν ἢ παρὰ τοῖς θεοῖς, ἢ δὲ καὶ παρ' ἡμῶν, ἐχάτως ἀνάγκη θεωρεῖσθαι καὶ ταῖς ἀγγελικαῖς καὶ δαιμονιαῖς καὶ ἡρωικαῖς τάξεσιν, ἔτι δὲ ἐν ταῖς ἀπολαυμέναις ψυχαῖς τῷ θνητῷ βίῳ. διὰ τί δὲ καὶ τὴν καθαρτικὴν τῶν παθῶν φιλοσοφίαν ὅχι μεταξὺ τάξεων ἂν τις τῆς τε θείας δίκης, ἢ τῆς ἱατρικῆς γίνετο; πάσης περικοσμίῃς πονηρίας, καὶ τῆς ἀνθρωπικῆς ἱατρείας, ἢ περὶ μόνον τὴν θεραπείαν τευτάζει τὴν γεννητὴν καὶ φθαρτὴν σώματος; ὥστε ὅθεν ἂν εἴη πλημμελὲς καὶ τὰ ὑγιεινὰ ταύτης θεωρήματα καὶ ἐπιτηδεύματα μεταξὺ τῶν τε τῆς δίκης εἶναι μέτρων, ἐν οἷς τὸ αὐτοῦγιεινόν, καὶ τῶν σπυγνωσμένων τοῖς πολλοῖς. ἀλλ' ἡμεῖς ὃ τὰ παραδείγματα τῶν τῇδε, αὐτὰ δὲ τὰ ἐν τοῖς τελευταίοις φαινόμενα ζητῶντες ἐν ταῖς μεταβάσεσι τῶν πραγμάτων καὶ μὴ εὐρίσκοντες εἰκότως ἀπορῶμεν, εἴ τι τοιούτων ἐστὶν ἐν τοῖς πρώτοις καὶ μέσοις τῶν ὄντων γένεσιν. εἰ μὴ ἔν ἁπασῶν τῶν τεχνῶν χορὴ παραδειγματικῆς αἰτίας ἀποτίθεσθαι, ἢ πασῶν μὴ ἐκείθεν αἱ ἀρχαί, τὸ δὲ εἶναι σύστημα τῶν εἰς χρείαν τῷ θνητῷ βίῳ συντελεσῶν ἐκ τῶν γνήσιων τῆς ψυχῆς λόγων προεληλυθεν, ἐξήγητο καὶ τοῖς πρὸςβυτέρως τῶν φιλοσόφων, τοῖς Πυθαγορείοις φησὶ καὶ Παρμενίδῳ καὶ Πλάτῳ καὶ τοῖς ὕστερον τὴν ἐκείνων θεωρίαν ἐξηπλωκόσιν Πλωτῳ καὶ Ἰαμβλίχῳ καὶ Πορφύριῳ. ὅτι μέντοι τὰς ἀναλογίας καὶ ἐν θεοῖς ἔξιν ἐπινουσί, δηλοῦσι καὶ οἱ θεολόγοι Κύκλωπας καὶ Ἡφαιστὸν χαλκῆας καὶ οἰκοδόμους ὅχι ὀκνῶντες καλεῖν, ὅτε Ἀθηναῖοι καὶ Κῆροι

4 ἀλλ' om β. || εἶναι] fort. οἶμαι. || ἔχον τε Cβ ἔχοντες AH. || 6 ἀνυπόστατον H. || δι' om β. || 7 ἡμῖν CH: ἡμῶν AB. || 13 πρὸς AHβ. || 16 Hom. II. A 604. || ἀείδον CH ἀδον A cantu permulcentes β. || 17 ἔν om H. || 18 ὀριμεῖς H. || μυθώδη CH: ἐμύδοις AB. || 19 παρασὸν (A)H. || 20 καὶ ἐν (om. τὸ) H. || νοητῶν β. || 22 μεταχειρίζοιτο. ἀντίλογος. εἰ γὰρ A. || 23 ἐστὶ τὰ C: ἐστὶ AH. || 24 καὶ om Hβ. || 25 ἅτε om β. || 26 αἰσθητῶν H: αἰσθητῶν τῶν Bβ. || 28 ἔτε om. libri cum β. || 29 ἀτοπον. ἀπορία. ἀπορήσεις A. || 31 ἐπιστήμας H. || εἶναι om AB. || 34 τῶν τῇδε delendum est, glossema fort. ad τούτων adscriptum. || τούτων παραδείγματα τούτων H. || 35 μὴ C: δὲ AHβ. || 36 γεωδαισία (A) prH ut infra p. 581 *5, γεωδαισία corrH || ἀνθρωπικῆς H.

1 βίῳ om H. || 2 τῷ δ' ὄντως ὄντος H καὶ τῷ δ' ὄντος ὄντος A et dantis uere β: καὶ τῷ ὄντως ὄντος C. καὶ ἐκ ἐφάπτεται. natum. || non pertractat [προχειρίζεται:] sensibilibus animam β. hiatus notavi, quo alterius membri caput haustum est. || τῇ] fort. τῶν || 3 τὴν ψυχὴν C: τὴν om AH. || 5 τάξεως H cf. infra l. 16: συντάξεως Bβ. || ὅλως H ut Brandisius coniecerat: ὄλως Bβ. || ταύτῃ CH: ταύτης AB. || ἔν ἔχ] ἔν libri cum β. || 7 ἀλλ' ἐγώ H. || μὴ καὶ πρὸ β. || 9sq. cf. Galei opusc. myth. p. 255. || 13 τοσούτων H. || 14 et nunquid utique apud deos sit β. || 20 ἢ β: * BH. || ταυτάζει Cβ: * τυρβάζει AH. || 23 μετρώ Bβ. pr se sapientium β: τὸ αὐτὸ ὑγιεινόν BH. || 27 μέσοις ἐκ τῷ AHβ: ἐκ om C, sed latet fort. αὖ. || 29 ὑποτίθεσθαι A. || 31 ὁρατῶν est β: ἐξήγηται H ἐξηγήται B. || 32 πλάτῳ H: τῷ πλάτῳ B. || 36 καὶ οἰκοδόμους om β.

τὴν ὑφαντικὴν ἀποκλήρυν. ἔκ εὐθέως δὲ τὰς ἀνάλογον θεω-
 ρήμας καὶ παραδείγματα τῶν τῆδε φασιν, ἐὰν μὴ αἱ τῆδε
 κατ' ἐκείνας ποιῶσι, καὶ ὁ πρὸς ἐκείνας ἀνατείνόμεναι κἀκεῖναις
 ἀπεικαζόμεναι. "ἄμα... φθειρομένων". μάλιστα μὲν αὐτὸς
 ὑπὸ τῶν φθαρτῶν λέγειν αὐτὰς εἶναι τὴν γεωδαισίαν, καὶ ἔκ
 ἴσμεν τὸτο παρ' αὐτοῖς κείμενον. ἔπειτα τίς ἀνάγκη τὰς τῶν
 φθαρτῶν τέχνας αὐτοῖς συμφθεῖρας τοῖς φθαρτοῖς; ὅμοιον ὡς
 εἰ τις ἔλεγε τὸς τῶν φθαρτῶν ὅρισμὸς συμφθεῖρας τοῖς ὅριστοις.
 τὸ δὲ οἶμαι, σωζομένην τὴν εἶδους, καὶ τὰ καθ' ἑκάστην θνητὰ ἢ,
 ἀνάγκη καὶ τὴν ὅρισμὸν σωζέσθαι, εἴτε λέγοι τις αὐτὴν εἴτε μὴ.
 ταύτην δὲ τὸτο καπὶ τῶν τεχνῶν· σωζοντὶ γὰρ αὐτῇ, καὶ φθα-
 ρτῶν ὡς πραγματικῶν προνοητικῶν, τοῖς καθόλου λόγοις κρατούμεναι·
 οἱ δὲ αὐτῶν προβεβλημένοι παρὰ τῶν ἐν γενέσει ψυχῶν, ἀνάγκη
 οἰαμέναι καὶ τὰς τοιαύτας τῶν τεχνῶν· καὶ γὰρ ἄλλως διαφέρει
 τὸ ἐν φθαρτῷ εἶναι καὶ φθαρτῷ προνοεῖν ἢ περὶ φθαρτὴν ἐνεργεῖν,
 καὶ τὸ μὲν ἐν φθαρτῷ ὅν ἀνάγκη πᾶσα τῇ ὑποκειμένῃ συμφθεῖρας,
 τὸ δὲ περὶ φθαρτὴν ἐνεργεῖν ἔκ ἀνάγκη τὸδε φθειρομένην μηκέτι
 εἶναι ἢ ἀργὸν εἶναι· ἐνεργήσει γὰρ πάλιν περὶ τὸ ὁμοιοῦδες αὐτῇ
 διὰ τὸ χρῆσθαι τῇ καθόλου λόγῳ. "ἀλλὰ μὴν... φύσιν ἔχει".
 καίτοι εἰ μὴ τῶν αἰδητῶν μεγεθῶν ὁ ἀερονόμος ἐστὶ θεατῆς,
 περὶ ἄσπρα δὲ ἔχει καὶ ἕραν καὶ τὰς τέτων κινήσεις, πῶς ἔκ
 ἔστιν ἄλλα ἄσπρα καὶ ἄλλος ἕραν καὶ ἄλλαι κυκλοφορίαι, περὶ
 αὐτῶν ὁ ἀερονόμος διατρίβει; ὥστε ὁ κατὰ τῶν εἰσαγόντων πλείους
 ὑσίας ἐστὶ τὸ ἐπιχειρήμα, συνηγορεῖ δὲ μᾶλλον αὐτοῖς. τό γε
 μὴν ἀληθὲς τῆδε ἔχει· τὸτον μὲν ἕραν ὁ ἀερονόμος θεωρεῖ,
 αἵτε δὲ καθόλου τινὰς ἐν αὐτῇ λόγους ἔχον εἰκόνας τῶν εἰδῶν
 τῶν δημιουργησάντων τὴν ἕραν συμπλέκει τοῖς ὁρωμένοις τὸς
 αὐτοῖς καὶ ὁλικωτέροις λόγοις, κἀντεῦθεν ἀποδείκνυσιν τὰ καθ'
 αὐτὰ τοῖς ἕραν ὑπάρχοντα. ὅρα δὲ πῶς καίπερ ζωῆς ὡν
 πλήρης καὶ θείας καὶ δημιουργικῆς δυνάμεως ὁ ἕραν ὅμως διὰ
 τὴν ὄγκον καὶ τὴν διάσασιν μερικῶς τὰ πορίσματα δέχεται· ὅντος
 γὰρ ἐνὸς ἐν ἡμῖν λόγῳ τῷ πάντας τὸς ἐν σφαίρᾳ μεγέθους κύκλος
 ὁμοιομορφῶντος, ὅς ἐστιν εἰκὼν τῷ τῷ πᾶν συνυποστήσαντος τῷ
 Διὶ λόγῳ, ὁ ἕραν ὡς ἐπὶ τῷ ζωδιακῷ καὶ ἰσημερινῷ τῷτο
 δέχεται, ὡς δὲ ἐπὶ τῷ μεσημβρινῷ καὶ τῷ ἐριζοντος· ἄμα δὲ καὶ
 ἐν πᾶσι ὑποδέχεται τῷ λόγῳ τὴν δυνάμιν ἢ σώματος φύσιν
 ἢ εἶσαε. ταύτην δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων εἰρήσω μοι. εἰ δὲ πρὸς

τῷ χωρὶς ἀλλὰ μὴ ἄμα μὴδ' ὅτω δέχεται ἀκριβῶς ὡς διαδί-
 δωσι τὸ ποιῶν καὶ ὡς θεωρεῖν δύναται τὸ προσεχῶς ἀπὸ τῷ πατρὸς
 προεληλυθός, θαυμάζον ὅδεν. ἀλλ' ἐκεῖνο καὶ πρὸς Πρωταγόραν
 καὶ πρὸς πάντας τὸς τε ἀτιμάζοντας γεωμετρίαν καὶ τὸς μόνον
 τὰ αἰδητὰ λέγοντας εἶναι ῥητέον ἐστὶ, πότερον τὰ ἐν τῷ ἕραν
 καὶ ὅλως τῷ αἰδητῷ στρογγύλα καὶ εὐθέα μᾶλλον ἐστὶν ἀκρι-
 βέστερα ἢ ὁ ἀερονόμος γεωμέτρης θεωρεῖ; εἰ μὲν γὰρ τὰ ἐν τῷ αἰδητῷ,
 θαυμάζον ὅπως τὰ μὴ ἐφαρμοζόμενα τοῖς ὅρισμοις τῶν ἐφαρ-
 μοζόντων ἐστὶ καλλίω [βελτίω] καὶ ἀκριβέστερα, καὶ τὰ ὑπὸ τῷ
 κανόνος ὡς ἔχει στρογγύλα διελεγχόμενα τοῖς ὑπ' αὐτῷ τῷ
 κανόνος μαρτυρημένοις περὶ πρωτείων ἀμφισβητεῖ· εἰ δὲ τὰ
 ὑπὸ τῷ γεωμέτρῳ καὶ αὐτῇ καὶ καθαρότητι καὶ ἀκριβείᾳ καὶ
 ἀληθείᾳ κρατεῖ, πῶς ἔκ ἀμφότερα δέκνυνται, καὶ ὅτι περὶ σεμνὰ
 καὶ τίμια γέννη σφέτω γεωμετρία, καὶ ὅτι κρείττω καὶ θειότερα
 τὰ ἐν ἕραν παραδείγματα προὑπάρχει ἐν τε τῷ δημιουργικῷ
 καὶ τῇ ὅλῃ ψυχῇ, ὡς δὲ καὶ εἰκόνας ἢ ἡμετέρα σύσασιν
 ἔχουσα θεωρεῖ τὰ τε ἐν τῷ παντὶ διὰ καθολικωτέρων λόγων
 περιλαμβάνοντα καὶ τὰ ἐν τοῖς ἀρχικωτέροις αὐτῆς αἰτίαις, ὡς
 οἱ εἰκόνας τῶν ἐν αὐτῇ πρὸς τὴν ἀρχέτυπον ὑσίαν ἀναπε-
 πομένην. γελῶν δὲ καὶ τὸ εἰς ἕλεγχον γεωμετρίας τὸ μὴ τὰ
 σημεῖα τοῖς ἀερονόμοις ἐξισθῆναι παραλαμβάνειν· ὅτε γὰρ οἱ ἀερονόμοι
 σημεῖα τὰ ἄσπρα λέγουσιν, ὅθ' ἢ γεωμετρία τοιαῦτα γλίσχει
 λαβεῖν σημεῖα, ὅ ἀπάντως ἐστὶν ἐν τῷ αἰδητῷ. εἰ δ' ὅλως
 ἔδει ταύτην τὸς γεωμέτρους ἐλέγχειν, ὅτι περὶ ὡν λέγουσιν ὁ
 φαίνεται ὅντα ἐν τοῖς αἰδητοις, ἔδει τὸς πῶς ἢ τὸ τῷ παντὶ
 κέντρον ἐπισκέψασθαι. ἀλλὰ ταῦτα μὲν παρεῖδω· ἦν δὲ τελευ-
 ταίαν εὐθύνει δόξαν ὁ Ἀριστοτέλης τῶν εἰσαγόντων πλείους ὑσίας
 ἐπισκεψόμεθα. "εἰσὶ δὲ ... ἀδυνατώτερον". οἱ λέγοντες
 μεταξὺ μὲν εἶναι τι τῶν νοητῶν εἰδῶν καὶ τῶν αἰδητῶν, εἶναι δὲ
 τὴν μέσσην ταύτην φύσιν ἐν τοῖς ἐχάτοις καὶ ἐνύλοις εἶδουσιν, εἰ
 μὲν ἄρ' ἅπαν τὸ μεταξὺ λέγοιεν εἶναι ἐν τοῖς καθ' ἑκάστην τῶν
 αἰδητῶν, ὁμολογούμενως πταίνουσιν· εἰ δὲ πολλαχῶς τῷ καθόλου
 ἀνθρώπῳ φέρεται καὶ ἡλίκῃ θεωρημένῃ καὶ τῷ μὲν ὅντος ἐν τῇ ψυχῇ
 τῷ παντός, τῷ δὲ ἐν τῇ κοσμικῇ φύσει, τῷ δὲ ἐν ταῖς ἡμετέραις
 ψυχαῖς εἶναι τινα λέγοιεν κοινὸν ἀνθρωπῶν καὶ ἐν Σωκράτει κατα-
 τεταγμένον, καὶ τὴν ἡλίαν αὐτόν, εἰ καὶ εἰς εἴη, ἀλλ' ὅν ἔχειν καὶ
 τὴν τῷ ὅλῳ ποιότητα εἶδους, ὅδεν ἔμοιγε πλημμελεῖν δοκῶσιν,

3 aut post καὶ ὁ hiatus subest aut negatio tollenda. || 6 τὰς om H. || 8 cum deficientibus β. || 9 τὸ δὲ] fuit qui ἔγωγε con-
 ceret. fort. τὸ δὲ οἶμαι [πᾶσι φανερὸν ὅτι]. || 10 CH: εἴη A. || 11 ταυτὸν δὲ πν τὸ καπὶ H τὸτο δὲ καπὶ β. || 12 κρατούμεναι] ποιῶσαι β.
 scrib. κυρώμεναι cl. Plat. Gorg. p. 451 B. || 13 ἐκ] fort. καὶ. || γενίσι sic H: γένεσι BB. || 15 τὸ ἐν φθαρτῷ C: τῶν φθαρτῶν AHβ. ||
 φθαρτῷ ... φθαρτῷ] φθαρτῶν ... φθαρτῶν libri cum β. || 17 φθαρτῶν H: φθαρτῶν BB. || hoc corruptibile non amplius esse β. ||
 23 πλείους H. || 26 ἐν αὐτῷ om β. || 28 universales β. || 29 ὅτις h. e. ὑπὸ τοῖς H. || πῶς C quod β: om AH. || 31 πορίσματα] πράγ-
 ματα libri cum β. || 33 τῷ Διὶ] τῷ Δι. || au τῷ δημιουργῷ? sed cf. p. 851 b2. 862 *31. || 36 τὴν om AH. || 37 permittit β.

1 ἀκριβῶς ἀπὸ τῷ A ceteris omisiss. || διαδίδωσι H: δίδωσι Cβ. || 2 θεωρεῖν H: θεωρεῖν Cβ. || προσεχῶς H. || πρὸς H: πατέρας B. ||
 3 ἐκείνος H. || 6 ἀκριβέστερα BH. || 7 quae in sensibili β: τὰ om BH. || 9 καλλίω om β. || βελτίω om H, et olim ipse conieceraam insi-
 ticiam esse. || 12 quae a geometra considerare et β. intercidit θεωρήματα cf. p. 851 b7. || 13 περίω καὶ sic cum spatium IV aut V
 litterarum capace C περίω. καὶ H: unde apparet ex eodem utrumque librum fonte fluxisse. || 16 ὡν δὲ Cβ ὡ δὲ H εἴη A. || 18
 αὐτοῖς αἰτίαις H. || 23 omnino β: πάντων BH. || 24 εἶναι] oportebit β. || 26 κέντρον (A)H. || ἐπισκέψασθαι H: ἐπιστάσθαι B annotare β. ||
 27 δόξαν εὐθύνει AH. || 31 ἄρ'] γὰρ AH: om Cβ. || 33 in natura universi β. || 35 ἐν C: ἐν τῷ AH. || 36 ἔχει BHβ: correxi
 cum Bonitzio.

V. Schol.

C

ἐπεὶ πρὸς τῇ τῷ πράγματι ἀληθείᾳ καὶ τῶν ἐκ τῆς αὐτῆς φιλο-
σοφίας ὁρμωμένων ἐξὶ πολλάκις ἀκύνει ὅτι τὸ κοινὸν ἐν τοῖς
καθ' ἑκάστω ἐξί, καὶ οἱ Στωικοὶ δὲ τὸς κοινῶς ποιῶς πρὸ τῶν
ιδίως ποιῶν ἀποτίθεντο· τί δὲ ἄλλο ἐξί τὸ ὀρίσικόν ἢ τὸ ἐν τοῖς
καθ' ἑκάστω κοινὸν κατατεταγμένον; ὥστε εἰ ἐξὶν ὀρίσασθαι ἥλιον
ἢ ἕραν ἢ σελήνην, κατ' ἐκεῖνο ἂν τις ὀρίσαιτο τῶν ἑκάστων,
ὁ ὑπῆρχεν ἂν πᾶσιν ἡλίοις, εἰ καὶ μυρίοι ὄντες ὁμοειδεῖς ἦσαν
ἀλλήλοισι. ἔχει μὲν ὅμως τὰ πράγματα· ἰδῶμεν δὲ εἴ τινα ἐκ
τῶν λόγων αἰσχύνῃν προσοφλισκάνουσιν οἱ λέγοντες ἑκάστων τῶν
αἰσθητῶν ἔχειν ἐν ἑαυτοῖς τι καθόλου κατατεταγμένον. ἐρωτᾷ
τοῖσιν αὐτοῖς διὰ τί μὴ καὶ τὰ εἶδη ἐν τοῖς αἰσθητοῖς ἀποτίθεντο.
τὸ δὲ οἶμαι πρόχειρον ἐκείνοις εἰς διάλυσιν· φήσους ἢ ὅτι τὰ
εἶδη αὐτὰ ἐξί καὶ χωριστὰ πάντῃ καὶ νοερά καὶ δημυργικά καὶ
ἐκτῶν μόνως ὄντα τὰ πάντα γεννᾷ καὶ ὑφίστησι, τὰ δὲ ὅσα
καθόλου σπεύδει πρὸς τὴν ὕλην καὶ ἐν ἑαυτοῖς μένειν ὁ δύναντο,
τῶν τε ιδίως ποιῶν ὑποδοχαὶ γίνονται καὶ μετ' αὐτῶν ἔχει τὸ
εἶναι. πρὸς τούτῳ πῶς δύο σερεά, φησὶν, ἐν ταύτῃ δύναντο
εἶναι τόπων; οἱ δὲ ὁ φήσους τὴν καθόλου λόγον σερεὸν εἶναι,
ἀλλὰ συντελεῖν μὲν καὶ αὐτὸν εἰς τὴν μίαν ὑσίαν τῷ σερεῷ σώ-
ματος, ὁ μέντοι ἄλλο σερεὸν εἶναι παρ' ἐκεῖνο τὸ σῶμα. ὁ
γὰρ Σωκράτης ἔχει μὲν ἐν ἑαυτῷ καὶ τὸν *κοινόν* κατατεταγ-
μένον ἄνθρωπον, ἔχει δὲ καὶ τὸν ἰδίαν ποιόν καὶ ὁ δὲ πᾶν δύο ζῶα
ἐν αὐτῷ ἢ δύο ἄνθρωποι ἢ δύο σερεά, ἀλλὰ πάντα ταῦτα
συνενύει πρὸς μίαν ὑπόστασιν. ἀλλὰ πῶς, φησὶν, ἔτι ἀκίνητα
μένει ἐν κινουμένοις ὄντα; ἢ ἀκίνητα μὲν ἔως τὸ πρᾶγμα ὑφίστηεν,
ἐπεὶ μὴδὲ οἱ ιδίως ποιοὶ κινῶν τῷ πράγματι ὑφίστασθαι, ἀπλῶς
δὲ ὅτι ἀκίνητα ἐὰν ὦσιν ἐν κινήτῳ πράγματι; συμφθεῖρε; ἢ
τῷ Σωκράτει καὶ ὁ ἐν αὐτῷ ἄνθρωπος καὶ ὁ ιδίως ποιός. πρὸς
ἅπασιν δ' ἐρωτᾷ, τίς ἀνάγκη καὶ εἰσάγειν αὐτὰ καὶ εἰσάγοντας
ἐν τοῖς αἰσθητοῖς ἀποτίθεσθαι· πρὸς αὐτὸν ῥητέον ὅτι δεῖ τὰ αἰσθητὰ
μιμήματα ὄντα καὶ εἰκόνας τῶν νοητῶν ἔχειν καὶ αὐτὰ τὸ περι-
ληπτικώτερον καὶ κοινώτερον πρὸ τῶν εἰδικωτέρων καὶ μερικωτέρων·
καθάπερ ἢ ἐν τοῖς αὐλοῖς εἶδουσιν αἰεὶ τὰ πολυθναμώτερα καὶ
ὀλικώτερα προηγεῖ τῶν μερικωτέρων καὶ ὑφειμένων, ὅπως καὶ
ἐν τοῖς ὑλοῖς πράγμασι προὔποκει· τὸ κοινῶς ποῖον τῷ ιδίως,
ποίημα μὲν ὅν καὶ εἰκὼν τῷ ὀλικωτέρῳ λόγῳ, χώρα δὲ τις εἰδο-

ποποιημένη καὶ ὑποδοχὴ τῷ ιδίως ποιῷ. ὁδὸν ὅν θαυμαστὸν καὶ
ἐν τῷ ἕρανῳ εἶναι τινα κοινήν ὑσίαν ἕρανῳ, καθ' ἣν ὀρίσας
ὁ ἕρανός, ἣν ἔχον ἂν, εἰ καὶ μυρίοι ἦσαν ἕρανοί, εἶναι δὲ καὶ
τινα ὡς τῷδε τῷ ἕρανῳ μορφὴν τε καὶ ιδιότητα.

“Περὶ τε .. αὐτῆς”. ἦν μὲν ἐν τῇ ἐκθέσει τῶν προ-
βλημάτων ἔκτον τῶν ὑποκειμένων, τίνος ἐξί περὶ ταῦτα καὶ
ὁμοίῳ καὶ ἐναντίῳ καὶ ἑτέρῳ καὶ ἀνομοίῳ διαλαβεῖν ἐπιστημῶς,
καθάπερ ἐνδόξως τῷ διαλεκτικῷ· τούτο δὲ ὑπερβάς νῦν ἴσως
ἐπειδὴ τῷ ἐφεξῆς βιβλίῳ τῷ Γ' λαμπρῶς ἐμελλεν ἀποφανεῖσθαι
περὶ αὐτῶν ὡς τῷ πρώτῳ φιλοσόφῳ προσσηκάντων (καὶ ἢ πολλὰ
μὲν διαπορίαν ἔκ ἐπεδύχετο τὸ σκέμμα, μᾶλλον δὲ ἀποφάσεως
ἐδόετο καὶ βραχείας ἐπικρίσεως), ἢ ὅτι καὶ ἐν τῷ Ι' τῇ τελευ-
τάτῃ ἡμῖν αὐτῶν παραδύσει διδασκαλίαν· ταῦτ' ὅν ὑπερβάς
διὰ τινος τοιαύτης αἰτίας, ὁ ἐν τοῖς πρώτοις ἔβδωκεν ἔταξε,
νῦν ἔκτον παραλαμβάνει καὶ ζητεῖ πότερον τὰ ἐνυπάρχοντα
ἀρχαὶ τῶν πραγμάτων ἢ τὰ γένη· ἀπεκρινάμεθα δὲ ἥδη πᾶς
μὲν ἀρχὰς τὰ ἐνυπάρχοντα συμπληροῦ, τίνος δὲ τὰ γένη ὁ καὶ
κατ' ἐπίνοιαν ὑπερογενῆ διαταττόμενα ἀλλ' ὅσα πρωτογενῆ ἐξί
καὶ ἐν τοῖς αὐλοῖς αἰτίαις ἴδρου. ἀλλ' ὁδὲ τὰ Ἀριστοτέλῃ
ὁ δῶν ἔχοντα τι ἀσαφές ἐν τῇ ἐκθέσει τῷ προβλήματος ὅτι
ἐν τῇ κατασκευῇ τῷ τὰ ἐνυπάρχοντα εἶναι τὰς ἀρχὰς· ὅθεν
ἐπὶ τὰ ἐξῆς μετῴμεν, ἐν οἷς τὰ γένη φησὶν εἶναι μᾶλλον
ἀρχὰς. “εἰ δὲ ἑκάστων τὰ γένη”. ὅτι μὲν ἑκάστων γνο-
ζόμεν διὰ τῶν ὀρισμῶν, ἐξί πως ἀληθές· ἀλλὰ πως ἀρχαὶ τὰ
γένη τῶν ὀρισμῶν, εἰ μὴ ἄρα ὡς ἐνυπάρχοντα τοῖς ὀρισμοῖς;
ὅθεν καὶ διὰ τούτο ἀποδείκνυμεν, ὅτι τὰ ἐνυπάρχοντα μᾶλλον
ἀρχαὶ ἢ ἄλλο τι· εἰ γὰρ καὶ τὰ γένη διὰ τούτο ἀρχαὶ, ὅτι ἐν-
υπάρχουσι τοῖς ὀρισμοῖς, καὶ θέλωμεν κατασκευάζειν ὡς ἔασι,
ὅτι ἄλλο τί ἐξὶν ἀρχὴ παρὰ τὰ ἐνυπάρχοντα, κατασκευά-
σασθαι ἐπὶ τὰ ἐνυπάρχοντα. εἰ μὴ ἄρα ὅπως ἀρχαὶ τὰ γένη
τῶν ὀρισμῶν, ὅτι εἶδη μὲν οἱ ὀρισμοί, τὰ δὲ γένη τῶν εἰδῶν
κατηγορεῖ. ἀλλ' εἰ μὲν τὰ ὑπερογενῆ καὶ ἐπιγεννηματικά τῶν
γενῶν δεχόμεθα, πῶς ἂν αὐτὰ τῶν εἰδῶν ἀρχὰς ἢ τῶν ὀρι-
σμῶν λέγοιμεν; εἰ δὲ τὰ ἐν τῷ παντὶ προεξῶτα τῆς κατ' εἴδη
τῶν ὄντων διακοσμήσεως θεωροῖμεν, ἴσως ἂν ὅπως ἐπ' ἀρχὰς
ἀληθεσέρας ἐπιβαίνομεν. “καὶ εἰ .. εἰσὶν”. εἴρη· ποῖα γένη

3 τὸς κοινὸς π. *A communia qualia* β. || πρὸς Cβ: πρὸς (A)H. || 4 ἰδίαν BHβ: correxi cum Bonitzio. || 5 ἥλιον H: τὸν ἥλιον B. || 7 ἥλιος AH om β. || 8 εἰδῶμεν (A)H. || 10 τί (A)H. || 17 φησὶν CH φῆς AB. || 19 τῷ om AH. || 20 ὁ μέντοι σῶμα om β. || τὸ CH: om A. || 21 κοινὸν inserui cf. I. 5. 10. p. 851 b35. || 22 ὁ δὲ πᾶν B. || 24 φησὶν (Ar. p. 998^a14): φασὶν BHβ. fait qui φασὶν ὅτι coniceret. || ἀκίνητα Hβ: ἀκίνητα ἀκίνητα B. || 25 μὲν] μένει β inapte. || 26 ποῖα CH: κοινὰ AB. || ἀπλῶς 27 πράγματι om β. || 27 ἐν κινήτῳ (fort. add. τῷ): ἐν γένει τῷ libri. || 28 scr. aut ὁ αὐτοῦ ἄνθρωπος aut ὁ ἐν αὐτῷ αὐτοῦ ἄνθρωπος. || 29 fort. εἰσαγαγόμενος. || 31 τὰ περιληπτικώτερα BHβ. || 32 κοινώτερα β. || πρὸς BHβ: correxerunt Brandisius et Bonitzius. || μερικωτέρων AH. || 33 πολυθναμώτερα libri multipotentiora β. || 36 χωρὶς δὲ Hβ.

2 ἐξὶν ὅθεν H. || 3 μέρους H. || καὶ τὴν ὡς BHβ. || 4 et proprietatem β: καὶ αἰδιότητα BH. || 6 περὶ ταῦτα] de his β. || 8 τῷ] τῷ BH haec β. || 9 ἐμελλεν BH. || 11 ἐπιδέχεται AHβ. || 13 παραδίδωσι A. || διδασκαλία H. || 14 τινος ταύτας H. || πρώτως p. 863 b28. 864 b8, 860 b7. 862 b25. || 16 ἥδη p. 840 b7—22. || 17 τὰ ὑπάρχοντα (A)H. || 18 quae perordinantur β: διακλαττόμενα BH. || 19 in immaterialibus causis β: ἐν τοῖς ὀλοῖς αἰτίαις BH. || 20 τῇ om AH. || 22 ἐπὶ] ἐξί H. || in quibus dicam β. || εἶναι om AB. || 24 ἐξί πῶς (A)H. || 25 ὡς] καὶ H. || 26 et per haec β. || 27 εἰ γὰρ 28 ὀρισμοῖς om β. || διὰ τῶν A || 28 καὶ θέλωμεν H. || 29 ἐν om. Bonitzius: ἐν B ἢ τὴν H εἰ (si aliquid est) β. || τὴν post ἄλλο om H. || 30 ὑπάρχοντα AH. || ὅπως om β. || 32 ἐπιγεννηματικά BH.

986b τῶν ὄντων τῶν εἰδῶν αἰτία εἰσι καὶ ἀρχαί. “φαίνοντι” .. χρῆσθαι. 9. οἱ τὸ ἐν ἡ τὸ ἐν ἡ τὴν ἀρίστην δύναδα τῶν ὄντων ἀρχὰς εἶναι λέγοντες καὶ τελεσιουργὸς αὐτὰς παρεδίδουσαν, ἐκ μὲν τῷ ἐνὸς τὰγαθὸν ἐφῆκεν τοῖς πᾶσιν ἐθέλοντες, ἐκ δὲ τῷ ὄντος τὸ εἶναι, ἐκ δὲ τῆς ἀρίστης δυνάμεως τὰς τε δυνάμεις καὶ τὰς ἐνεργείας καὶ τὰς κινήσεις καὶ προσόδους καὶ αὐξήσεις παντοδαπὰς, καὶ ὅθεν εἶναι τῶν ὄντων ὃ μὴ μετέχει τῷ τε ἐνὸς καὶ τῆς ἀρίστης δυνάμεως καὶ τῷ ὄντος καὶ ὑπ’ αὐτῶν ἀπογεννᾶται. εἰ ἔν δια τὸτο γέννη τις αὐτὸς ἐθέλοι ταῦτα τῶν πάντων ὀνομάζειν, φθόνος ὕδεις τῶν ὀνομάτων. εἰπὼν δὲ οἱ ἄς αἰτίας τὰ ἐνυπάρχοντα μᾶλλον 10 ἀρχαί ἢ τὰ γέννη καὶ μάρτυρι τῶν Ἐμπεδοκλεῖ χρησάμενος, ἐρεῖ τὰς αἰτίας οἱ ἄς τὰ γέννη μᾶλλον ἢ τὰ ἐνυπάρχοντα, καὶ τὸς Πυθαγορείους καὶ Πλάτωνα συνηγόρους ταύτης τῆς δόξης παρα- ρησάμενος νῦν λοιπὸν λέγει ὅτι ἀνάγκη τὸς ἑτέρους κρατεῖν. ἀμφω γὰρ ἀληθεύειν ὁ δύναται. ἡμεῖς δὲ προείπομεν ὅτι ἄλλοτε 15 ἄλλων ἀρχῶν λαμβανομένων δύναται ἀμφω ἀληθεύειν. “ἀλλὰ .. ἐνυπαρχόντων”. ὅτι εἰς ἑξῆς ἐκάστη τῶν εἰδῶν ὁ κυριώτατος ὀρισμός, ἔδειξεν ἐν τοῖς Ἰστέροις Ἀναλυτικοῖς, καὶ ὅτι ὅτος πάντως διὰ τῶν γενῶν, ὥς τε ταῦτα ἂν μᾶλλον καὶ τὴν αὐτὴν δίαίταν ἀρχαί τὰ γέννη λέγονται. ἂν. εἰ γὰρ ἐκ τῶν γενῶν ὁ ὀρισμός (καὶ γὰρ αἱ διαφοραὶ γενικαί, ὡς τὸ εἶδος), ἐξ ὧν δὲ ὁ ὀρισμός, 20 ταῦτα ἀρχαί, τὰ γέννη ἂν εἴεν ἀρχαί. εἰ μὴ ἄρα καὶ οἱ τὰναντία πρεσβεύοντες τὰ γέννη καὶ τὰς διαφορὰς ἐξ ὧν οἱ ὀρισμοὶ συζητοῦνται τῷ εἶδους ἐπιδεικνύουσι μένοντα καὶ ἐνυπάρχοντα τῷ εἶδει ὡς ἐν αὐτῷ κατατεταγμένα, ἀλλ’ ὅχι ὡς ἐξηρημένα τῶν εἰδῶν ὅδ’ αἰτία αὐτῶν ὄντα ποιητικά ἢ τελικά. ὅτω δ’ ἂν τὰ ἐνυπάρ- χοντα πάλιν ἀρχαί. ἀλλ’ ἡ μὲν λογομαχία τοιαύτη, τὸ δὲ ἀληθὲς προείρηται, παρ’ ὅχι τὴν δίαίταν τοῖς ἀμφισβητοῦσι λόγοις πορίζον. 25 “Πρὸς δὲ ἀτόμων”. ὄγδοον μὲν ἐστὶ τὸτο καὶ τὴν διανομὴν τῶν προβλημάτων, ἔβδομον δὲ νῦν γυμνάζει διὰ τὸ παρεισθεῖν τὸ ἕκτον. ἡδὴ δὲ καὶ περὶ τούτου προείπομεν, καὶ ληπτέον ἐκεῖθεν τὴν ἀλήθειαν τῷ δόγματι, νυνὶ δὲ τὴν ἰχὺν τῶν μαχο- μένων λόγων θεωρήσωμεν. “εἰ μὲν .. ὄντων”. περὶ μὲν ἀνυ- 30 παρξείας τῶν καθόλου καιρὸς ὑδετέροις εἴη ἂν λέγειν· ἐκότεροι γὰρ ἀξιῶσιν εἶναι τὰ καθόλου καὶ οἱ τὰ γενικώτατα κοσμεῖν τῷ τῶν ἀρχῶν ἀξιώματι σπυρᾶζοντες καὶ οἱ τὰ εἰδικώτατα μᾶλλον εἰς ἀρχῆς θέσιν ἐπιτηδεώτερα νομίζοντες εἶναι. λοιπὸν δὲ ὁ τῶν γενικωτάτων προϊστάμενος λόγος, ἐπειδὴ τῆς ἀρχῆς ἢ ἐννοια καὶ τὸ ἀδιωτάτον ἔχει καὶ τὸ αὐλὸν καὶ περιληπτικώτατον τῶν ὄντων καὶ τῶν τελευταίων ἐξηρημένον καὶ χωριστόν, ἀξιῶσι τὸ μᾶλλον καθόλου μᾶλλον εἶναι ἀρχήν, τὸ δὲ γενικώτατον τοῦτον εἶναι, διὸ καὶ λέγεσθαι καὶ πάντων ὡς μίαν φύσει πάντα περιλαμβάνον καὶ πᾶσι παρεῖναι δυνάμενον χωριστῶς. εἰ δὴ τὸτο κρατοῖ, 5 τοσαῦτα μὲν ἔσονται ἀρχαί ὅσα τὰ γενικώτατα, εἴτε δέκα ταῦτα· εἴη εἴτε ἕξ εἴτε πέντε· εἴτε καὶ δύο, κινδυνεύει κρατῆσαι ἢ πρεσβεύουσα δύναμις τὸ ἐν καὶ τὸ ἐν. ὁ γὰρ ἐστὶ τῶν ὄντων ὅθεν καθ’ ὅ τῶν ἐκότερον ὁ βῆθησε. ταῦτα μὲν ὁ τῶν μύθος· ὁ δὲ ἀνταγωνιζόμενος αὐτοῖς λόγος πρῶτον μὲν ἐπιχειρήσει ταῦτα δεῖξαι μὴ γέννη, λέγων δὲ τὸ ἐν καὶ τὸ ἐν. ἔπειτα μὴδὲ ἀρχὰς, 10 καὶ παρ’ ὅτω ὅτι ὅδ’ ἄλλα γενικώτατα ὄντα τῇ φύσει· τὸ γὰρ ἐν καὶ τὸ ἐν ὁ γενικώτατα, εἴπερ γε ὅδ’ ἐστὶ γέννη. ὅτι ἐν ὅδ’ ἐστὶ τὰ ὄντως γενικώτατα ἀρχαί ἂν εἴεν, κατασκευάζει· ἀρχεῖ δὲ ἐντεῦθεν. “ὅχι οἶόν τε .. τὸ ἐν”. πῶς μὲν περιληπτικωτάτας τῶν ὄντων ἀρχὰς ἔλεγον οἱ πάλαι τὸ ἐν καὶ τὸ ἐν, εἴρηται· νυνὶ 22. δὲ ὅτι τὴν τῶν γενῶν τῶν ἐπιγεννηματικῶν ιδιότητα ὁ δέχει ταῦτα, δείκνυσιν ὁ λόγος. ἐπιχειρεῖ δὲ ὅτω· τὸ ἐν καὶ τὸ ἐν τῶν διαφορῶν κατηγορεῖται, τὰ εἶδη καὶ τὰ γέννη τῶν διαφορῶν ὁ κατηγορεῖται, τὸ ἐν καὶ τὸ ἐν ὅτε γένος ὅτε εἶδος ἐστίν. ἐρμηνεύει 23. δὲ ταῦτα τῶν τῶν τρόπον. “ἀνάγκη ... ἐκάστην”. ταῦτάςιν ἀνάγκη τὸ ἐν καὶ τὸ ἐν πάσης διαφορᾶς κατηγορεῖσθαι. ἀδύνατον ... εἰδῶν”. ὡς εἰ ἔλεγον, ἀδύνατον δὲ ἢ τὴν ἀνθρωπὸν ὅλην 24. τῷ λογικῷ κατηγορεῖσθαι (οἰκεία γὰρ αὐτῷ καὶ εἰδοποιὸς αὕτη δια- φορά· πῶς δ’ ἂν τῷ λαττον τῷ ἐπὶ πλέον ἐκτεινομένῳ κατη- γορεῖτο;) ἢ τὸ ζῶον ἔξω περὶ τῆς ἀνθρώπου φύσεως κειμένη τῷ λογικῷ κατ’ αὐτὸ βῆθηναι. ὅτ’ ἐν ἀνθρωπῳ, ὅς ἐστιν εἶδος γένους, καὶ τῆς ἐαυτοῦ βῆθείας ποτ’ ἂν διαφορᾶς, ὅτε τὸ ζῶον, μὴ κατηγορούμενον τῷ ἀνθρώπῳ, ἰδίᾳ τῷ λογικῷ ποτ’ ἂν κατη- 30 γορηθεῖ. ἀλλὰ μὴν τὸ ἐν καὶ τὸ ἐν πάσης διαφορᾶς κατη- γορεῖται, ὅτ’ ἄρα εἶδος τῶν ὄντων τινός, ὅτε γένος τὸ ἐν καὶ τὸ ἐν ὡς· εἴπερ γένος τὸ ἐν ἢ τὸ ἐν, ὅδεμια διαφορὰ ὅτε ἐν ὅτε ἐν ἔσται. εἰ δὲ τις ἐκ παντὸς γλίσχαιτο λέγειν εἶναι γέννη τό τε ἐν καὶ τὸ ἐν, ἔπειτα αὐτῷ μηδεμιᾶς διαφορᾶς ταῦτα κατηγορεῖν· ὁ καὶ ἀποτόν ἐστι καὶ τῆς ὑποθέσεως τῶν πρεσβευόντων αὐτὰ λίαν ἀνατρεπτικόν· ὅκετι γὰρ ἔσται γενικώτατον τὸ ἐν καὶ τὸ ἐν, ὅδ’ ἐστὶ πάντων κατηγορηθήσε. ταῦτα μὲν ἐπιχειρηματικῶς νῦν ὁ Ἀριστοτέλης διαλέγει. χρὴ μέντοι εἰδέναι ὅτι πᾶς ὁ τῶν δια-

4 ἐθελούσας H. || 8 ἀπογεννᾶται (A)H. || 9 αὐτὸς] ἴρσα β. || 12 τὰς αἰτίας τὰς δι' BH: alterum τὰς expunxi. || 14 λέγει om H. || 18 anal. post. II 8sq. || 20 ἀρχὰς H. || λέγουσι] ἂν A. || 21 γενικαί] γνησιαί B γέννη τινὰ Hβ, unde fuit qui γέννη τινὰ ὡς πρὸς τὸ εἶδος coniceret. || 27 ἀρχὰς H. || 28 παρὰ καὶ τὴν H. || 29 τῷ] τῶν H. || 30 διατομήν] διτομήν BHβ. || 33 ἐκείθεν: p. 840 b22. || 34 καιρὸς om β. || ἂν εἴη H. || ἐκότερον H. || 36 ἀξιώματι] fort. ὀνόματι.

1 τὸ ante εἰδ. om AB. || 4 κατὰ om H. || μία φύ H. || περιλαμβάνον C. || 6 δέκα ταῦτα H δὲ κατ' αὐτὰ A. || 7 εἴτε δύο AHβ. || καὶ ante κινδυνεύει addendum putabant Brandisius et Bonitzius. || κρατῆσαι CH. || 10 λόγοις AB. || 11 λέγων .. ἢ post ἀρχὰς collocat β. || λέγει H λέγειν (A). || 12 deinde etiam eodem modo β. || ὄντων τῇ AHβ. || 13 ὅτι ἐν δὲ H. || 14 ὄντων β. || fort. κατασκευάζει. || 15 μὲν ληπτικωτάτας BH: ex β correxi cum Bonitzio. || 16 ἀρχὰς καὶ ἔλεγον AH. an κατέλεγον? || 17 ἐπιγεννηματικῶν BH. || ἐκ ἐνδεχεται AH. || 23 ὡσαύ H. || 23 sq. cf. Alex. p. 160, 25. || ἢ] εἰ H. || 24 αὕτη om AHβ. || 25 κατηγορεῖτο H. || 26 aut animal de rationali extra naturam hominis possit praedicari β. || φύσεως· ἵμην τῷ cum spatio uacuo H. || 32 ὡς· εἴπερ 34 καὶ τὸ ἐν om A. || ἢ] καὶ H. || 38 διαρπᾶται β: διαλέγεται BH.

φορῶν λόγος ἐπιδιορθώσεως χρήζει παρὰ τούτοις τοῖς ἀνδράσιν· ὅτε ᾧ πόθεν ἐπεισιῶσιν εἰς τὴν εἰδοποιάν, ἐπειδὴ τοῖς γένεσιν ὅ φασιν ἐνυπάρχειν αὐτάς. διδάσκουσιν ἡμᾶς, ὅτε πῶς ἐτι δύναται τὸ γένος καὶ παντὸς τοῦ εἶδους λέγεσθαι μὴ περιέχον τὰς διαφοράς, ἀξίως λόγου παρέστησαν, ὅτε τὰς διαφοράς τῶν γενῶν ἐπισκευάμενοι τὰς τε καὶ τὸ ἀκατάτακτον καὶ τὰς καὶ τὸ κατα- τεταγμένον, τὰς τε καὶ τὸ πρεσβύτερον τῶν εἰδῶν καὶ τὰς καὶ τὸ νεώτερον ἰκανῶς διείλοντο, ποῖα μὲν ἔχει τῶν γενῶν καὶ ἐνεργεία τὰς διαφοράς, ποῖα δὲ ὡς ἐν ὕλης λόγῳ προὑποβέβληται τοῖς εἶδεσι, καὶ ποῖα μὲν τὴν πρωτεργὸν αἰτίαν αὐτῶν παρελκυστικήν πασαν αὐτῶν παράγει τὴν σύστασιν, ποῖα δὲ μιμνήσκουσα τὰς ὄντως αἰτίας τῶν εἰδῶν κατηγορεῖται μόνον κατ' αὐτῶν πέφυκεν. ἀλλὰ καὶ ἡν καθ' ἑαυτὴν εἰς τὴν περὶ τούτων σκέψιν ὁ Ἀλέξανδρος ὁκοεῖ θεραπείαν ἐπινοησέμεναι τῷ δόγματι, πασῶν ἐστὶν ὡς οἶμαι ὁρῶν ἀλλοκοτωτάτη. φησὶ δὲ τῶν μὲν δένδρων εἰ τύχοι μὴ εἶναι τὰς διαφοράς ἐν τῷ φυτῷ, μὴδὲ τὰς φυτῶν ἐν τῷ ἐμφύλῳ σώματι μὴδὲ τὰς τούτων ἐν σώματι, πάσας μέντοι ἐν τῇ ὑσίᾳ εἶναι τὰς τῶν ὑσιῶν, καὶ τὸ μὲν ζῶον μὴ ἔχειν τὰς ἀνθρώπου διαφοράς μὴδὲ τὰς ζῶον τὸ ἐμφύλον σῶμα, τὴν δὲ ὑσίαν πάσας τὰς τῶν ζῶων καὶ τῶν ἐμφύλων σωμάτων. καί- 20 τοι εἰ διὰ τούτου τὸ ζῶον ἔχει τὰς τῶν ὑπ' αὐτὸ εἰδῶν, ἵνα μὴ ἄλογον ἄμα καὶ λογικὸν ἢ καὶ θνητὸν καὶ ἀθάνατον ἐνεργεία, πῶς ἔχει περὶ τὴν ὑσίαν πάλιν ταῦτα συμβῆσθαι; πῶς δὲ διαιρῶν τὴν ὑσίαν ἔχει καὶ εἰς τὰς διαφοράς αὐτὴν διαιρεῖς, ἀλλ' εἰς μόνα τὰ εἶδη; διὰ τί ἔχει τὸ ζῶον τούτον τὸν λόγον πρὸς 25 ἀνθρώπον, ὃν ἡ ὑσία πρὸς αὐτό; ὥστε εἴπερ ἡ ὑσία κατηγορεῖται τῶν εἰδοποιουσῶν τὸ ζῶον διαφορῶν, καὶ τὸ ζῶον τῶν τῷ ἀνθρώπῳ κατηγορηθῆσθαι. ἐτι δὲ εἰ καὶ τῶν διαφορῶν ἡ ὑσία, εἶδη αὐτῆς αἱ διαφοραί· ὥστε ἔξωσι καὶ αὐτῇ διαφοράς, αἷς χωρί- ζοντα τῶν ἄλλων ὑσιῶν. πᾶν γὰρ εἶδος ὑπὸ γένος ταττόμενον 30 ἐξ αὐτῶ καὶ διαφορῶν ὑφέστηκε, καὶ εἰ μὲν αἱ διαφοραί τῶν διαφορῶν ὑπὸ τὴν ὑσίαν, ἐπ' ἀπειρον ὁδεύσομεν· πάλιν γὰρ εἶδη καὶ αὐτῇ ὑσιῶν, καὶ ἔξωσιν ἄλλας διαφοράς· εἰ δὲ μὴ ὑσίαι, πόθεν ἐπεισιῶσι ταῖς ὑσίαις; ὃ γὰρ δὴ ἀπ' ἄλλης κατηγορίας ὅδ' ἀπὸ ταυτοματίας. πῶς δὲ τῷ Ἀριστοτέλει ἐν 35 τούτοις λέγοντος ὅτι τὸ γένος ὃ κατηγορεῖται τῶν διαφορῶν χωρὶς τοῦ εἶδους, τὰς μὴ ὄντας διαφοράς ἐν τοῖς εἶδεσι τῆς ὑσίας καθ' αὐτάς ἐν τῇ ὑσίᾳ φανερὸν εἶναι; Καὶ ταῦτα μὲν αὐτὸ περὶ κατα-

βεβλήτω, τάχα καὶ πέρα τοῦ μετρίου παρ' ἡμῶν ἐξετάζοντα· τοσούτον δὲ πάλιν ἐπειπόντες ὅτι διαρθρωτέον τὸ περὶ τῶν δια- φορῶν λόγον παραχωδέσμερον διατεθέντα παρ' αὐτοῖς, μετῴμεν ἐπὶ τὰ ἐξῆς. “ἀλλὰ.... γένη”. εἰ μόναι ἀρχαὶ τὰ γένη 21 συναγεῖν ἐν δευτέρῳ σχήματι, πᾶσα ἀρχὴ γένος, τὸ ἐν καὶ τὸ ὄν ὃ γένος, τὸ ἐν καὶ τὸ ὄν ὃν ἔστιν ἀρχή. εἰ μέντοι μὴ πᾶσα ἀρχὴ γένος, ἀλλὰ τίς ἀρχὴ γένος, μερικὸν ἔστι καὶ τὸ συμπε- ρασμα. “ἐτι... ὃ ὁκοεῖ”. εἰ τὰ πάντα, φησὶ, κατηγορούμενα 22 οἷον τὸ ἐν καὶ τὸ ὄν γένη καὶ διὰ τούτου ἀρχαί, καὶ πάντα τὰ με- 10 ταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν ἀτόμων εἰδῶν, ἃ δὴ καὶ ὑπ᾿ ἀλλήλα καλύπτει, δίκαιον γένη καὶ ἀρχὰς προσαγορεύειν· νυνὶ δὲ ὃ πάντα τὰ μεταξὺ γένη καλεῖν ἀξίωσι· τὰ μὲν γὰρ ὡνομασμένα γένη προσα- γορεύουσιν ὅρνον ζῶον σῶμα, τὰ δὲ ἀνώνυμα, ὅσον ἐστὶ τὸ ζῶον πτηνὸν ἢ ζῶον ὑπόπουν, ἔκτετι γένη κεκληκασιν, ἐπειδὴ διὰ τοῦτο 15 ὀνομαζοῖται σημαίνει· πάλιν ὅταν ἀντιφάσει διαιρῶσι τὰ γένη, ἐκ μὲν τῆς καταφάσεως καὶ τῷ γένος ποῶσιν εἶδος, ὅπερ ἐστὶ γένος τῶν μετ' αὐτό, ἐκ δὲ τῆς ἀποφάσεως ἔκτετι· διελόντες γὰρ εἰ τύχοι τὸ ζῶον τῷ ἄποδι καὶ ὑπόποδι, ζῶον μὲν ὑπόπουν ἀναμ- φισβητήτως ἐποίουν, εἰ δὲ καὶ τὸ ἄπουν ἡδύνατο εἶναι εἰδοποιόν, 20 ἐπεσκεπτόντο· πῶς ὅν ἔχει μαχόμενα πρὸς ἑαυτοὺς διατάττονται; ταῦτα δὲ ἐπὶ μὲν τῷ παρόντος εἴτε σπουδάζων εἴτε λογικῶς ἐπι- χαιρῶν ὁ Ἀριστοτέλης λέγει, σκοπεῖν ἔξεστι μὲν κοινῶς. ὅτι δὲ καὶ ἐν τῷ πρώτῳ τῆς Περὶ μορίων ζῶων τὰ αὐτὰ ταῦτα τῷ Πλάτῳ ἐγκαλεῖ διαιρετικῇ, σαφές ἐστὶ τοῖς ἐκείνων μὴ ἐπι- 25 λελησμένοις. “πρὸς δὲ... τιθῇ ὡς ἀρχὴν”. “τούτο” καὶ τὸ 23 τὰ γενικώτατα φάσκοντος ἀρχὰς εἶναι δόγματός. εἰ γὰρ τὰ γένη ἀρχαί, πολλῶν πλέον αἱ διαφοραί· ὕλης μὲν γὰρ λόγον ἔχει τὰ γένη, τῷ δὲ εἶδους αἱ διαφοραί, μᾶλλον δὲ τῆς ὕλης τὸ ὅσον ἀρχή· εἰ ὅν τὰ γένη, πολλῶν πλέον αἱ διαφοραί· εἰ δὲ καὶ αἱ 30 διαφοραί ἀρχαί, χεδὸν ἀπειροὶ αἱ ἀρχαί· ἐὰν γὰρ τις ἐπὶ τῇ τὰ ὑπὸ τὴν ὑσίαν εἶδη καὶ ὅτι τῶν εἰδῶν πλείους αἱ διαφοραί, εἴσοι ὅτι πάντως μὲν ἡμῖν ἀγνοῦσι διὰ πλῆθος· τίς γὰρ βοτανῶν καὶ λίθων καὶ δένδρων καὶ ζῶων ἀπάντων ἐπεξελεθῆναι ταῖς ἐξαλλα- γαῖς δύνησθαι; κινδυνεύουσι δὲ καὶ τῇ οἰκίᾳ φύσει πλησίον εἶναι 35 τῷ ἀπείρῳ· καὶ δὲ τὰς ἀρχὰς ἀριθμῶ μὲν ἐλαχίστας εἶναι, δύ- νάμει δὲ τῶν ὅλων γεννητικῆς τε καὶ περιληπτικῆς. ταῦτα μὲν ὁ τούτων ὕψλος· εἰ δὲ ἐν ταῖς γενικωτάταις αἰτίαις πάσας ἐνιαίως τὰς διαφοράς περιέχεσθαι λέγοι τις, φεύγει καὶ τὸ πλῆ-

1 καὶ ζῶον H. || 3 αὐτὰς om β. || 4 περιέχων H. || 5 τὰς om H. || 6 τὸ τεταγμένον H. || 10 praeassumentia β: κρι. προεληφέντα cum Bonitzio. || 11 πᾶσαν αὐτῶν] παρ' αὐτῶν fuit qui coniceret, sed cf. p. 855 b6. 17. || παρὰ γὰρ C demonstrant β: παρὰ AH. || 13 Alex. p. 161, 30sq. || 15 ἀλλοκοτωτάτη BH. || 17 ἐμφύλῳ AH. || 19 μὴδὲ Cβ: μὴ AH. || 21 ὑπ' αὐτῷ A. || 23 fort. πᾶσα ταῦτα. || 25 μονάδα τὰ AH. || 26 πρὸς αὐτό om β. || 29 καὶ αὐταὶ om H καὶ αὐτὰ β. || 30 ὑπὸ γένος A. || 31 αἱ om AH. || 32 ἐδεύσομεν Hβ: ὁδεύσομεν B. || 38 αὐτὸ Cβ: αὐτὸς H αὐτὰ A. || καταβεβλήσθαι (A)H.

6 εἰ μέντοι μὴ C: εἰ μέντοι μὴ H εἰ μέντοι AB. || 7 ἀλλὰ τίς α. γ. om H. || 13 σῶμα δὲ (om τὰ) H. || ἐστὶ ζῶον AH. || 15 ὀνομαζοῖται H: ὀνομάτων B. || 17 ἐκ ἐστὶ H. || 18 καὶ ὑπόποδι om H. || 19 τὸ om H. || 20 ἐπισκεπτόντο H. an ἐτίσαντο? || μαχόμενα (A)H. || 21 fort. ταῦτα δὲ. || 22 κοινῶς? an καὶ ὡς? || 23 Ar. π. ζ. μορ. I 3. || 25 τούτο inserui: spatium quinque litterarum uacuum reliquit C, H. || Secundum eos qui dicunt generalissima esse principia. si (γὰρ om) genera β. || κατὰ β: καὶ BH. || τὸς β. || 26 φάσκον- τας Hβ. || 27 ὕλης μὲν γὰρ 29 διαφοραί om AHβ. || 30 ἀπειροὶ ἀρχαί H. || 33 ταῖς ἐξαλλαγαῖς: Boisson. ad Marium p. 118. || 36 fort. τῶν πολλῶν. || γεννητικῆς libri. || 38 ἐνιαίως BH singulares β cf. ad M p. 1076 b11 καὶ διακεκμημένως ὑπάρχειν ταῦτα καὶ ἡμῖν.

θος τῶν ἀρχῶν τὸ κατ' ἀριθμὸν καὶ ὕδεν ἀναίτιον ἐρεῖ τῶν ἐν
 τῷ κόσμῳ γίνεσθαι. "ἀλλὰ ... ἀνθρώπων". ὁ λόγος τὸ
 1. εἶδος τὸ ἄτομον ὡς ἀδιαίρετον ὃν καὶ μάλλον ἐν βύλῃ λέγειν
 ἀρχὴν ἢ περὶ τὸ γένος· διαίρετον γὰρ φησι τὸτο καὶ ὁ μάλλον ἐν
 ἢ πολλά· διχῶς γὰρ γιγνομένης τῆς διαίρεσεως καὶ προτέρας γε
 τῆς κατ' εἶδη (καὶ γὰρ τῶν πάντῃ ἀσωμάτων αὐτῇ ὕσιν καὶ τῶν
 ὅσα κατηγοριῶν, ἢ δὲ λοιπῇ ποσῶν μόνον), καθ' ἑκατέραν μὲν
 τὸ διαίρετον ἦτορ ἐστὶν ἐν τῷ διαίρετῷ, μάλιστα δὲ τὰ κατ'
 εἶδος τεμνόμενα· πολλά γὰρ ὅσα ποιεῖ. τὰ μὲν ὅν γένη εἰς εἶδη
 διαίρετα πλῆθος ἐν αὐτοῖς ἔχει, τὸ δὲ εἰδικώτατον ὅχι ὡς 10
 "γένος" τῶν καθ' ἑκάστα κατηγορεῖται· διὸ μὴδὲ τέμνεται εἰς
 αὐτά, ἀλλ' ὡς εἶδος αὐτῶν ἄτομον συντίθῃσιν. ὅπως τὸ εἰδι-
 κώτατον τῷ γένει μάλλον ἐν, τὸ μάλλον ἐν μάλλον ἀρχή, τὸ
 εἰδικώτατον τῷ γένει μάλλον ἀρχή. παραλογίζετο δὲ ὁ λόγος
 καὶ τὴν ἐλάττωνα πρότασιν· ὁ γὰρ δύναται τὸ πλεονέκτων τῶν ἀπείρων 15
 μάλλον ἐν εἶναι τῷ περρωτέρῳ αὐτῶν ἰδρυμένῳ· ὅπως δὲ ὕδ'
 ὅπως διαίρεται τὸ γένος εἰς εἶδη ὡς διαφανθῆναι εἰς τὴν τῶν
 ὑπόστασιν, ἀλλὰ μένον ὁ ἔστι τὸ ἀληθὲς γένος ὑφίσταται τὰ εἶδη.
 δύναται μὲν ἐν περιληπτικώτερον αὐτῶν ἐστὶ τὸ γένος, ἀριθμῷ δὲ
 6. ἐνικώτερον· τὸτο δὲ φαμεν προσήκειν ταῖς ἀρχαῖς. "ἔτι ... 20
 ὕψερον". τὸ ἐπιχειρήμα δοκεῖ μὲν ἀναίρειν τὴν ὑπόστασιν τῶν
 γενῶν, ἵνα δὴ μόνον τὰ ἄτομα εἶδη καὶ ἢ καὶ εἰς ἀρχῆς λόγον
 παραλαμβάνηται. ὅτε μέντοι ὁρᾷ τὸτο, καὶ εἴπερ οἷόν τε ἦν,
 συνανῆρτο ἂν εὐθύς ἔτι καὶ τὰ εἶδη τοῖς γένεσι· προσάλληλα
 γὰρ ταῦτα ἐστὶ τε καὶ λέγετο. πῇ ὅν κατορθοῖ καὶ πῇ παραλογίζετο. 25
 ὅτι μὲν ἐπὶ τῶν ὁμογενῶν εἰδῶν ἔστιν ἰδεῖν τό τε πρότερον καὶ τὸ
 ὕψερον καὶ τὸ βέλτιον καὶ τὸ χεῖρον, χεῖρον ὁμολογούμενον ἂν εἴη καὶ
 πρὸς ἡμῶν· καὶ ἵνα μὴ νῦν τὰ ὑράνια καὶ θεῖα καὶ ἀθάνατα καὶ
 νοερά ζῶσι τοῖς χερσαίοις καὶ ἐπικηροῖς καὶ φθαρτοῖς καὶ ἀλογω-
 τάτοις παραβάλλων ὅχλον συνεισφέρειν τῷ σκέμματι, περὶ 30
 πάντων ἐκείνων ἀξίῳ σκοπεῖται τὸν λόγον. εἴπερ αἱ διαφοραὶ
 καθ' αἷς τὰς δυνάμεις διακρίνομεν τῶν εἰδῶν πρὸς τὴν τῶν
 γενῶν ὑπόστασιν ὅτε ἰσοτίμοι εἰσι καὶ τὰ πολλά τῷ εἶδους καὶ γε-
 νήσεως ἔχουσι τάξιν πρὸς αὐτάς, πᾶσα ἀνάγκη καὶ τὰ εἶδη
 διαφέρειν ἀλλήλων τῷ βελτίονι καὶ χεῖρονι καὶ τῷ προτέρῳ καὶ 35
 ὕψερον. τιμιώτερος γὰρ παρὰ τοῖς Πυθαγορείοις ὁ περιττός τῷ
 ἀρτίῳ καὶ ὁ κύκλος τῶν εὐθυγράμμων, ἔτι δὲ τὸ κυκλοφορού-
 μενον σῶμα τῷ εὐθυφορμένῳ, καὶ τὰ ἄλλα πάντα χεῖρον ὅπως
 καὶ μὴν διὰ τὸτο τὰ εἶδη ταῦτα ὁ τάττει ὕψ' ἐν γένος· εἴτε
 γὰρ μὴ ἐν τῷ γένει αἱ διαφοραὶ ἀλλ' ἐξωθεν ἐπεισίστασι τοῖς
 εἶδεσι, δύναται τὰ εἶδη τὸ μὲν ταῦτα καὶ ὅμοιον ἔχειν ἐκ τῷ γένους,
 τὸ δὲ πρότερον καὶ ὕψερον καὶ βέλτιον καὶ χεῖρον ἐκ τῶν διαφορῶν
 εἴτε τὸ γένος καὶ τὰς διαφορὰς πᾶσας τῶν ἐν αὐτῷ περιέχει,
 παραγὰι μὲν πολλὰ εἶδη τὰ μὲν αὐτῷ προτεχέσθαι, τὰ δὲ μέσθαι
 ἔχοντα τάξιν ἐν τοῖς προῖουσιν ἀπ' αὐτῶν, τὰ δὲ καὶ πρὸς τῇ
 τελευταίῃ τῶν παρ' αὐτῷ γεννωμένων διακοσμήσεων ἀναφανό-
 μενα, πᾶσι γε μὴν ἰσάλημα αὐτῷ ἐντίθησι καὶ χαρακτῆρα καὶ
 10 ἐμφασιν, δι' ἧς ἐπὶ τὴν μίαν αὐτῶν καὶ γενικωτάτην ἀρχὴν
 ἀναπέμπεται δύναται. καὶ δὴ τὴν μίαν ταύτην ἐμφασιν καὶ συν-
 ὄνυμα εἶναι ἀλλήλοισι ὁ κωλύει, καίτοι κατ' ἄλλας αἰτίας
 πολλὰν ἔχοντα πρὸς αὐτὰ διαφορὰν καὶ ἐτερότητα. χεῖρον ὅν
 εἰς τὸναντίον ὁ λόγος περιέχει τοῖς ἐπιχειρήμασι σπουδάσασιν
 ἀνελεῖν τὴν τῶν γενῶν ὑπόστασιν· τὰ μὲν γὰρ δέδεικε δι' ὑπερ-
 βάλλουσαν δύναμιν γονιμωτάτην τε αἰτίαν καὶ πρῶτα καὶ μέσα καὶ
 τελευταῖα παράγοντα τῶν εἰδῶν· τὰ δὲ καὶ τῶν ἀτόμων εἶδη
 λεγόμενα μικρὰ καὶ αὐτὰ ἄτομα γεγενῆσθαι διὰ τὸ μὴ πόρρω
 τῆς ὕλης τετάχθαι, φύσει ὅσης ἀγόνου καὶ τὰ πλεονάσαντα αὐτῇ
 15 γενοχωρήσεως καὶ ἐπὶ πλῆθος εἰδητικῶν δυνάμεων ὁ συγχωρήσεως
 ἐκτείνεται· διὸπερ ὕδὲ ἐπὶ προτέρων καὶ ὕψερον ὕδὲ βελτιόνων
 καὶ χεῖρόνων τὸ ἄτομον εἶδος κατηγορεῖται δεδυνῆται διὰ σμικρό-
 τητα φύσεως καὶ περιγραφῆς ἰδιότητος. "πάλιν ... εἰπεῖν". 20
 βύλεται μὲν πάλιν τῷ ἀντικειμένῳ συνηγορεῖσθαι καὶ δεῖξαι ὅτι ὁ τὰ
 ἄτομα εἶδη ἀρχαὶ ἀλλὰ τὰ γενικώτατα. κατασκευάζει δὲ
 ὅπως· ἡ ἀρχὴ τῶν ὄντων καὶ ἡ ἀληθεῖς αἰτία χωριστῶν τῶν ὄντων
 ὀφείλει εἶναι· διὰ τί ὅν τὸ ἄτομον εἶδος χωριστὸν τῶν καθ' ἑκάστον;
 ἢ ὅτι καθόλου τί ἐστὶ καὶ καὶ πάντων λέγετο; ἀλλ' εἰ τὸτο, τὰ γένη,
 ἐπεὶ καθολικώτερα τέ ἐστι καὶ καὶ πάντων κατηγορεῖται, ἐπὶ πλέον
 25 κεχωρίζαι τῶν αἰδητικῶν ὅπως μάλλον ἀρχαὶ τὰ γένη. καὶ ἔστι τοι
 ἀξίωμα πανάληθες ὅτι χωριστὰ εἶναι ὀφείλει τὰ αἰτία, καὶ ἡ πᾶσα
 πρόδος ὕλης τῷ λόγῳ, καὶ ἀποδέδεικε μὲν, ἐξ ὑποθέσεως δὲ ἀπο-
 δέδεικε· καὶ γὰρ τὰ ἄτομα εἶδη ἀρχαὶ, μάλλον δὲ ἀρχαὶ τὰ γένη·
 ὅπως γὰρ ὁ ὁτιῶν ἀξίωμα τοῖς εἶδεσι περιτιθεῖς μειζόνως τὰ γένη
 30 σεμνύνει ἀναγκαζήσεται, ὥσπερ ὁ ἀνύσια λέγων εἶναι τὰ εἶδη καὶ
 ὕπερογενῆ μετ' ἐπιτάσεως ταῦτα περὶ τῶν γενῶν ἐρεῖ. διὸ καὶ ἐν
 Κατηγορίαις ἀνύσια μὲν ἀμφοτέρω, μάλλον δὲ τῷ εἶδους τὸ γένος.
 "Ἐς δ' ... διηγορήσασθαι". καὶ τὸδε ἡ τάξις τῷ 24.

3 *et magis unum magis, quam genus, significat principium* β. || 7 μόνον CH. || 8 τὰ om AH. || 10 πλῆθος C: om AHβ. *species ipsas β ex manifesta coniectura. fort. πλῆθος εἰδῶν.* || 11 γένος inserui cl. Arist. p. 999*5 cum Bonitzio. || τῶν H. || 12 αὐτῶν fort. αὐτά. sed dubito de uerbo συντίθῃσιν. || 13 μάλλον ἐν ἀρχῇ AHβ. || 14 τοῦ γένους om β. || 16 μάλλον ἐν necessario scribendum μάλλον ἐν μάλλον ἀρχῇ. || ἰδρυμένον H. || 20 τοῦτο] τοῦ H. || 21 ἀναίρειν καὶ τὴν C. || 22 μόνον ἄτομα H. || 23 οὔτε γὰρ τοι Αβ. || 24 ἔτι] ἐς BH om β. || 25 ποῖ ... ποῖ H. || καὶ πῇ δὲ παρ. Α. || 31 εἴπερ] fort. εἰ γὰρ. || 36 γού] οὐν H. || 37 εὐθυγράμμων B.

2 γένει διαφοραὶ ἀλλ' H. || ἀλλὰ B. || 3 τὸ μὲν Hβ: τὰ μὲν B. || ἔχον om Α. || 4 εἰ. καὶ βέλτιον καὶ χεῖρον om β. || 6 παράγει CH: περιάγει Αβ. || 7 προσῶσιν AH. || 8 γενομένων H. || 9 πᾶσι γε ... ἐμφασιν om Α. || 10 δι' ἣν Αβ. || 11 κατὰ δὲ β. || 12 καίτοι καὶ τ' ἄλλας H. || 14 ὁ λόγος om Α. || *ratio circumstat β: περίεστι BH.* || fort. τοῖς add. ante σπουδάσασιν. || 16 τε inserui. || 19 αὐτῇ] αὐτῆς BH, sed *sibi propinquantia β.* || 25 τὰ post ἀλλὰ interposui. || 26 ἀληθεῖα BH. || 29 ἐπεὶ] καὶ BHβ. || τε om Α. || ἐς] εἰς H. || *κατηγορεῖται· καὶ ἐπὶ H.* || 30 τοι] καὶ C: om AHβ. || 32 τὸ λόγῳ ὕλης AH. || μὲν ... ἀποδέδεικεται om Αβ. || 35 ἀνύσια H. || 36 ταῦτα] ταῦτα BHβ. || Κατηγ. c. 5 cf. Waitz p. 284 sq. || 38 καὶ τοῦτο τῇ τάξει τῷ AHβ.

σκέμματος μετατέθει· δέκατον μὲν γάρ ἐστιν ἐν τοῖς προβλή-
μασιν, ὅγδοον δὲ ἐν ταῖς τῶν λόγων γυμνασίαις παραλαμ-
βάνει. ζητεῖ δὲ εἴτε ἐξὶ παρὰ τὰ αἰδιῶτά τὰ καθόλου λε-
γόμενα εἴτε ὅ· εἰ μὲν γὰρ μὴ εἴη, φησὶν, οἷχε· ἢ ἐπισήμη τῶν
ὄντων· πῶς γὰρ τὰ ἐν τῷ ἀπειρῷ χρόνῳ ἀπειράκις γιγνόμενα
μάθωμεν, ὅκ ἔσαι· νυνὶ μὲν γὰρ διὰ τῶν καθόλου περιλαμ-
βάνειν αὐτὰ νομίζομεν· εἰ δὲ ταῦτα εἴη ἀνυπόστατα, καὶ ὀρι-
στικὴ καὶ ἀποδεικτικὴ καὶ διαιρετικὴ πᾶσα φιλοσοφία διακενῆς
ὄνειροπολημένη φρεσὶ γενήσονται. εἰ δὲ εἴη, φησὶ, τὰ κα-
θόλου, πάλιν ἔσαι τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη, περὶ ὧν πεπαύμεθα
λέγοντες ὅτι ὅκ ἔστι καὶ φαίνεται. δι' ἣν αἰτίαν συνῆψε τῶτο τῷ
ἐβδόμῳ προβλήματι, ἵνα ἐκ τῆ συνέγγυς ἡμᾶς ὑπομνήσῃ τῶν
ἐν αὐτῷ ῥηθέντων. εἰπόμεν ὅτι καὶ ἡμεῖς ὅτι ὅδε ἐν τῷ πρὸ
τῆ κεφαλῆ δέδοικεν μὴ ὄντα τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη· πῶς γὰρ
τὸ ψευδὸς ἀποδειχθεῖ ποτ' ἂν; εἰ μέντοι μὴ εἴη τὰ καθόλου,
οἷχε· μὲν ἐκ τῶν πραγμάτων ἐπισήμη· καὶ γὰρ εὖ τῶτο λέγεις·
πρῶτες δ' ὅτι ὅδε ὑποσῆναι δύναται τὰ ἀπειρα μὴ ὄντος ἐνὸς
ἀπειροδυνάμου αἰτίου, εἰ μὴ ἄρα ἐκ ταυτοματῶν· πῶς δὲ τὰ
φύσει ἐκ ταυτοματῶν; ὥς ἐστι ὅπως ἔχει, ἀπειροὶ δὲ καὶ ἀνθρωποὶ
καὶ ἵπποι καὶ πολλὰ τῶν συνωνύμων τῷ ἀπειρῷ γίνονται χρόνῳ,
καθ' ἕκαστα τῶν ἐξ ἐνὸς ἀπειροδύναμος, καθ' ἣν ταῦτα
ὠρισμένως ἐπ' ἀπειρον γίνονται μὲν ἐν τῷ παντί, γνωρίζεται δὲ
αὐτοῖς, ἐχόντων τὴν τῆς τὰ ἀπειρα ποιήσεως αἰτίαν· ἔτι πάντα
τὰ ἐν γενέσει ζῶντα ἐκ τῆ δυνάμει εἰς τὴν ἐνεργείαν μεταβάλλει·
εἰ δὲ τῶτο, δεῖ τι ἐν τῷ παντί ἐνεργεία εἶναι ζῶντων ὅ τὰ δυ-
νάμει εἰς ἐνεργείαν ἄγει· ἔστι δὲ τῶτο ὅθ' ἡλῖος ὅτε σελήνη
ἔτ' ἄλλο τι τῶν ἡδὴ διωρισμένων ζῴων (συμβάλλει μὲν γὰρ καὶ
τὰ θεῖα ζῶντα πρὸς ὑπόστασιν καὶ τελεσιουργίαν τῶν γεννητῶν),
ἀλλ' ὑπὸ ὅ· κυρίως καὶ πρὸς ὃ γίνονται τὰ τῆδε, ζῶντων ἔσαι
μόνον ἐνεργεία καὶ ὅδε ἄλλο, τατέστιν αἰτία τῶν ἐν τοῖς ἀτόμοις
κατατεταγμένων ζῴων. ὅτω δὲ μοι καὶ περὶ ἀνθρώπων καὶ περὶ
ἐκάστου τῶν ἄλλων σκοπεῖ, καὶ ὅψει τὰ ἀληθῆ γένη γεννητικὰ
ὄντα καὶ φύσιν καὶ τὰ ἀληθῆ εἶδη μορφωτικὰ τῶν ἀπειρῶν ὄντων·
900a “ἔτι ... ὅθεν”. σύνολον μὲν τὰ καθ' ἕκαστα λέγει, οἷον τὸ
33. εἰδοποιημένον καὶ ἔχον εἶδος ἐν ὑποκειμένῳ, ὃ φησι κατηγορεῖσθαι
τῆς ὕλης· ἔθος γὰρ αὐτῷ τὸ ἐν ὑποκειμένῳ καθ' ὑποκειμένον
καλεῖν. διαιρεῖ δὲ τελείως· ἢ γὰρ παρὰ πάντα τὰ αἰδιῶτά ἐστι
τὰ καθόλου ἢ παρ' ἕνα ἢ παρ' ὅθεν. ἐπειδὴ δὲ ἐξ ὑποθέ-
σεως προάγει τὴν διαίρεσιν (εἰ γὰρ ἐστι φησὶ τὰ καθόλου),

γίνονται τὸ τρίτον ἀναιρετικὸν τῆς ὑποθέσεως, καθὰ πρὸ ἡμῶν
ὁ Ἀλέξανδρος ἐπεσημῆματο. μή ποτε ὅν ὅτω καὶ ἀνέναντος
ὑποθέσεως· εἰ δὲ ὅλως θεωρεῖν ἡμᾶς εἴπερ ἐξὶ τὰ καθόλου.
ἢ ἐπὶ πάντων αὐτὰ εἶναι φησόμεν ἢ ἐπ' ἐνίῳ ἢ ἐπ' ὅθεν.
εἴτα δεικνυσιν ὅτι τὸ πάντῃ αὐτὰ ἀναιρεῖν τῶν ὄλων ἐξὶ ἀνα-
τρεπτικώτατον. “εἰ μὲν ἐπισήμην”. ταχὺ ταύτῃ τῇ
ὑποθέσει τὰ θεϊότατα τῶν ὄντων ἀνάστα γέγονε καὶ ἡμεῖς ὡς
ἔοικε μάτην παρὰ τῆ θεῶ ἐν νῦν εἰλήφμεν, ἐπισήμη τε καὶ
ἐξὶν ὅτε παρ' ἡμῶν ὅτε παρὰ τοῖς θεοῖς, εἰ μὴ τις καὶ τὴν
Θεαίτητον ἢ καὶ τὴν Πρωταγόραν τὴν αἰδιῶσιν ἐπισήμην ὀρι-
μάζειν ἐπιθυμεῖ· τῶτο δὲ σκῶμα πῶς ἂν εἴη καὶ ἐν σκότῳ.
“ἔτι ... κινήσει ἐξὶν”. ὁ ἀναιρῶν τὰ νοητὰ καὶ διανοία θεωρεῖται
ὅ μόνον νῦν καὶ νοητὸν καὶ ἐπισήμην ἀναιρεῖ ἀλλὰ καὶ πᾶν αἰδιῶ.
τί δὲ, ὅρανος ὅκ αἰδῖος; ἢ αἰδῖος τῷ εἶναι τι νοητὸν ἀναιρεῖται
αἰτίον αὐτῷ τῆς ἀεικινήσεως; ὁ εἰ μὴ εἴη, τί λείπει; ἢ πάντα
τε ὅρανον πᾶσαν τε γένεσιν συμπεσοῦσαν εἶναι καὶ μὴ ποτ'
ἔχειν αὐτὸς ὅθεν κινήσεται γενήσεται; ἀμελεῖ καὶ ἀλλὰ καὶ μὴ τῷ
κατεσκευάσεν ὅτι πᾶν μὲν σῶμα ὠριεῖται καὶ νῦν δὲ σαφῶς ἡμῶν
ἐπιδείξει ὅτι εἰ μὴ τι εἴη τῇ αὐτῇ φύσει αἰδῖον, ὅθ' ἢ γένεσι;
900b ὑποσῆσεται. “ἀλλὰ δύνατον”. διὰ τί καὶ διὰ ποῖαν ἀνάγκην
ἀκῶσμεν αὐτὴν γενναίως ἐπιδεικνύντες; “ἀνάγκη ... ἀγένη-
τον”. εἰ ἔστι γένεσις, ἔσαι μὲν ποτε τὸ γιγνόμενον· ὅθ' ἢ
ἀτελεύτητος ἢ καὶ τὴν γένεσιν μεταβολή· ἔσαι δὲ καὶ τὸ ὑπὸ
αἰτίον, ὃ καὶ μὲν τὸ προσεχὲς θεωρούμενον ὅ καλύπτει εἶναι γενή-
τον (καὶ γὰρ τῷ ἡμετέρῳ σώματος ἢ προσεχῆς ὕλη γεννητὴ), ἀλλὰ
μενον δὲ εἰς ἔχρατον καὶ εἰς τὴν πρώτην ὕλην ἀναπεμπόμενον
ἀγένητον εἶναι ἀνάγκη· διὰ τί; ὅτι μήτε ἐπ' ἀπειρον ἢ ὑπὸ
αἰτία πέφυκεν ἀναλύεσθαι, μήτ' ἐκ τῆ μὴ ὄντος γένεσιν ὅπ
καὶ ταῦτα δηλοῖ διὰ τῶν “εἴπερ ἴσαται” καὶ ἐκ μὴ ὄντος γε-
νέσθαι ἀδύνατον”. ὅτι μὲν ὅν ἴσεται καὶ ὅκ ἐπ' ἀπειρον
ἀνάλυσις, ἐδείξεν ἐν τῷ ἐλάττω τῶν αἰ, λαβὼν ὅτι ὅθ' ἢ
αἰτίον εἴη, εἰ μὴ πρῶτον εἴη αἰτίον· εἰ δὲ πρῶτον εἴη, ἐξὶ
ἐπὶ τὸ ἀνω καὶ ὅκ ἐπ' ἀπειρον ἢ τῶν αἰτίων ἀπάλυσις.
ὅτι δὲ τῶν φυσικῶν ὅθεν ἐκ τῆ μὴ ὄντος, κοινὸν ἀζῶμα τῶν
900c περὶ φύσεως δεινῶν. “ἔτι δὲ ... γέγονεν”. πάσης γενέσεως
ἀνάγκη πέρας εἶναι· ὅθ' ἢ ἀσκοπος ἢ τῆς φύσεως κινήσεως, ὅθ'
ἀτελεύτητος ἢ παρ' αὐτῇ ἀποτελεσμένη γένεσις. εἰ δὲ πᾶσι
πέρας ἔχει, πᾶν δὲ τὸ ἔχον πέρας ἔχει καὶ ἀρχήν (τῶτο γὰρ οἷον
προστυπαῖσθαι), πάσης γενέσεως καὶ κινήσεως ἐξὶν ἀρχὴ καὶ πᾶ

3 ἔστι om A. || 4 adhibet ex entibus β cf. l. 16. || 9 φέρει H. || 11 ἔστι om (A)β. || quod et non videntur esse β. || φαίνεται α
ὑφ' ἡγήται? || συνή τε τῶτο H. || 14 δίδικται] confusa sunt β. || 16 λέγει (A)β. || 17 δι' ἐτι B. || 19 δι' om H. || 22 sq. cognoscantur
in iis quae habent causam eorum quae infinita facit β. || 23 αὐτοῖς] corrige ὅτως. conicias αῶν, sed violentius agi oportet.
ποιήσεως CHβ: ἔχουσιν A. fort. add. ἐνάδος. || 27 ἡδὴ CH: εἰς εἶδη A om β. || 28 τελεσιουργία H. || 29 κυρίως] γίνεται H. || 30 αἴτια H. ||
31 ὅτω] ὅτε (A)Hβ. || ὅτω ... ὅψει] neque torpeas et de homine ... considerans et respiciens β. || 32 σκοπεῖ C καὶ H σκοπεῖ A
γεννητικὰ libri. || 35 εἶδος πεποιμένον BH εἶδος πεποιμένον (speciem qualificatam) β: om. Bonitzius. || 36 αὐτῷ τῷ ἐν H. || 37 τῷ τῷ
1 καὶ ἀλέξανδρος H. Al. p. 167, 6. || 2 ὅν ὅτω καὶ (A)Hβ. || 3 εἴ περ ἐτι H. || 4 φησὶ μὲν Aβ. || 7 ἀναιρῶν β.
10 κατὰ om A. || 11 σῶμα B. || 14 δι' CH: δι' ὅ A. || 15 ἀκινήσις H. || 21 αὐτὸ CH. || 23 ἢ μετὰ τὴν H. || καὶ om H. || 26 εἰς ἔχρατον
om H. || 31 ἐλάττω ἀλφα H ἐλάττω α A. || met. α 2. || 33 ἐπὶ τῷ Hβ: ἢ ἐπὶ τῷ B. || 34 κοινὸν H. || 36 fort. ἀσκοπος. || 37 εἰ ἀπὸ β.
ἢ δι' BH. || 38 ἔχον CH: ἔχρατον Aβ.

ρας. ἄρ' ὅν καὶ τῆς ὑρανίας; δῆλον ὅτι καὶ ταύτης. ἀπειράκις δὲ γνωμάνης τῆς αὐτῆς καὶ τελευταῖ ἄρχὴν συναπτύσης, διὰ τὴν τῷ κινήσει δυνάμει μὲν ἀεικίνητος ὁ ὑρανός. ὅτι δὲ πᾶν τὸ γινόμενον πέρασ ἔχει * καὶ τῷ ἄρχῃ ἔχοντος, εἴ γε τὸ πέρασ ἔχοντος. καὶ ὅτω κατασκευάζει· τὸ δυνατὸν γίγνεται γίγνεται. 5 πᾶσα ἄρα γένεσις καὶ κίνησις ἀρχὴν ἔχοντος ἐστὶ καὶ πέρασ· τῷ δὲ αἰδίῳ πέρασ ἔστιν ὡς ἀρχή· ὡς δὲ μία ἄρα κίνησις ὡς γένεσις τῷ αἰδίῳ ἐστὶν. εἴ τι ἄρα ἐστὶν αἰδίον, ἀγένητον αὐτὸ καὶ ἀκίνητον εἶναι δεῖ· νοητὸν ἄρα αὐτὸ καὶ διανοητὸν εἶναι χρὴ· ταῦτα γὰρ ἀγένητά τε καὶ ἀκίνητα· ἔστιν ἄρα τὰ νοητά καὶ τὰ διανοητά· 10 τὸτο δὲ ἦν τὸ ἐξ ἀρχῆς αὐτῷ προκείμενον. συνθετόν ὅν πάντα· εἰ γένεσις ἐστὶν (ἀνάγκη δὲ εἶναι), ἔστιν αἰδίον· εἰ αἰδίον ἐστὶν, ἔστιν ἀγένητόν τι καὶ ἀκίνητόν· εἰ τὸτο, ἔστι νοητόν· εἰ τὸτο, ὁ μόνος τὰ αἰδιώτα ὄντα. “ἔστι ... εἶδος”. ἕνατον τὸτο ἐν τοῖς προ- 12 βλήμασιν, ὥσπερ κἀνταῦθα, καὶ φαίνεται λαμπρῶς ἡ αἰτία τῆς μεταθέσεως· ἐπεὶ γὰρ ἔδειξεν ἐν τῷ δεκάτῳ μὴ ἐκεῖ, ὁ γὰρ δὲ ἐν τούτοις, ὅτι ἐστὶν ἀγένητος ὕλη, συνήλθεν εὐθέως τὴν περὶ τὸ χωριστὸ εἶδος λόγον· εἰ γὰρ ἐστὶν αἰεὶ ὕλη διὰ τὸ πρὸ πάσης ἐπι- νοεῖσθαι γένεσιν, πολὺ εὐλογώτερον ἀγένητον εἶδος προσεπινοεῖν, ὃ καὶ τὴν ὕλην δυνάμει καὶ ἀτελῇ καὶ οὐκ ἐρρήσει πάντων ἔχουσαν 20 τὸ εἶναι εἰς ἐνέργειαν ἄξει καὶ εἰς τελείωσιν καὶ ἐπὶ τὴν διὰ τῶν εἰδῶν ἐπικόσμησιν. ὁ λόγος ὅν τοῦτο· εἰ ἐστὶν ὕλη ἀγένητος, πολλῷ πλέον ἐστὶν εἶδος χωριστὸν καὶ αἰδίον· ὁ γὰρ δὲ ἡ ὕλη ἑαυτὴν εἰδοποιήσει, καθάπερ ὡς οὐκ ἔστιν τινος φυσιολόγων· εἰ δὲ ἴνα μὴ ἀναγκαζῇται τις θεῖναι ἀγένητον εἶδος, ἀρνεῖται καὶ 25 ὕλην εἶναι ἀγένητον, ἀκούσει ὅτι μηδετέρου ὄντος ἀγενήτου ὡς ἐξαι· δέδεικεν γὰρ ὅτι χρὴ τὸ εἶναι αἰδίον, εἰ γένεσις εἶναι μέλλοι· εἰ δὲ ἀδύνατον μηδὲν εἶναι (τί γὰρ τὸ αὐτὸ ἀδυνατώτερον;), δεῖ τι εἶναι αἰδίον· τὸτο δὲ εἰ μὴ εἶδος εἴη, ἔχω τὸ ζητούμενον· εἰ δὲ ὕλη, πάλιν ἐρῶ ὅτι πολὺ εὐλογώτερον ὕλης ὅσης ἀγενήτου 30 καὶ εἶδος εἶναι αἰδίον· ὥς ἐπειδὴ ἄμφω μὴ ἀδύνατον μὴ εἶναι, ὕλης δὲ ὅσης ἀγενήτου ἀνάγκη καὶ εἶδος εἶναι, ἄμφω ἀνάγκη εἶναι. ὅτι δὲ περὶ χωριστὸ εἶδος ὁ λόγος, σαφῶς ἐδήλωσεν ἐπάγων “ἀνάγκη τι εἶναι παρὰ τὸ σύνολον τὴν μορφήν καὶ τὸ εἶδος. εἰ δὲ αὖ τις τὸτο θήσει, ἀπορία ἐπὶ τίνων τε θήσει 35 τὸτο καὶ ἐπὶ τίνων ὅ· ὅτι μὴ γὰρ ἐπὶ πάντων ἔχ' ὅσον τε, φανερόν· ὁ γὰρ ἂν θεῖναι εἶναι τινα οἰκίαν παρὰ τὰς τινὰς οἰκίας”. ὅπερ

εἰσθεὶ παρὰ τοῖς ἀμφὶ τὴν Παρμενίδην ἀπορεῖς, τὸτο καὶ αὐτὸς ζητεῖ, τίνων ἦν ἰδέα καὶ τίνων ὅ· δι' ἀκριβείας μὴ ὅν ἐν τοῖς εἰς τὴν Παρμενίδην ὑπομνήμασιν Ἰαμβλίχῳ τῷ θεῷ περὶ τούτων εἰρη· καί· δὲ καὶ παρὰ Πλωτίνῳ ἐν τῷ περὶ τοῦ καὶ ἰδεῶν καὶ τῷ ὄντος σκέμματι. ὡς δὲ δι' ἐλαχίστων εἰπεῖν ἐν τῷ παρόντι, 5 ὅτε τῶν τεχνητῶν ἰδέας ὑποθετόν (καὶ ὁρθῶς ἀπογιγνώσκει νῦν Ἀριστοτέλης εἶναι τινα οἰκίαν παρὰ τὰς πολλὰς οἰκίας), ὅτε τῶν παρὰ φύσιν ὅτε τῶν κακῶν καὶ αἰσχρῶν ὅτε τῶν κατ' ἔκαστα γεννητῶν· τῶν δ' ἐνύλων εἰδῶν τῆς γενέσεως καὶ τῶν ἐν τῷ παντὶ κόσμῳ καὶ τῶν ἀνύλων τῆς ψυχῆς λόγων προσεῖναι φαίνεται αἰδία παραδείγματα νοερά γεννητικά καὶ προνοητικά. “πρὸς δὲ ... 9906 20. ἄλογον”. καὶ τὸτο δὲ τις ἂν ἀπορήσει πρὸς τὸς εἰσάγοντας τὰ εἶδη, πότερον ἐν εἰδῶς ἐστὶ πάντων ἀνθρώπων, ὃ δηλώσιν αὐτοάνθρωπον· ἄλλ' ἀποπὸν φησιν· ἔδει γὰρ καὶ τὸς ἐνταῦθα πάντας ἀνθρώπους ἐν εἶναι, ὅτε πρὸς ἐν εἶναι· “ἐν γὰρ πάντα ὡς ἡ ὕσῃα μία”. ποῖα ὕσῃα, ἐρωτήσομεν, ἡ καὶ τὸ ἀχωρίζον εἶδος ἡ καὶ τὸ χωρίζον; εἰ μὴ γὰρ ἡ καὶ τὸ ἀχωρίζον, ἀληθὴ μὴ τὴν ἐπιτίμησιν εἶναι φάμεν· ὅτι ἦν δὲ ὁ λόγος ὃ νῦν περὶ τὸ ἀχωρίζον εἶδος· εἰ δὲ ἡ καὶ τὸ χωρίζον, ὡς δὲ ἀποπὸν εἶναι φή- 20 σομεν ἐξ ἐνὸς αἰτίου πολλὰ καὶ ἀπειρα γεννᾶσθαι ὁμοειδῆ μέντοι ἀλλήλοις, εἰ κατ' ἐκεῖνο γίγνεται· ὥς ἐπὶ ὅπως ἔχει ἡ γραφή, ὡς δὲ ἀποπὸν ἐπεῖ· εἴτε γράφειν αἰροῖτο τις “ἀλλ' ἀποπὸν· ὁ γὰρ πάντων ἡ ὕσῃα μία”, τὰ αὐτὰ πάλιν ἐρῶμεν, ὅτι ἡ μὴ χωριστὴ ὕσῃα αὐτῶν καὶ αἰτία ὁ κωλύει εἶναι μία, ἡ δὲ ἀχωρίζον εἶδει μὴ μία, πολλὰ δὲ καὶ ἀπειρος τῷ ἀριθμῷ. τὸ δὲ πολλὰ τῷ αὐτῷ τὰ χωριστὰ καὶ διάφορα ὑποτίθεσθαι, πῇ μὴ ἄλογον πῇ δὲ ἀναγκαῖον· ἐν τῷ δημιουργικῷ μὴ γὰρ νῦν ἐν ἀρκεί τῶν ἀνθρώπων εἶναι παράδειγμα καὶ ἀποπὸν ὑποτίθεσθαι πλείω, ἀρκύντος τῷ ἐνὸς πάντας ἀνθρώπους γεννᾶν· ἐπεὶ καὶ τί νῦν διοίσει ἀλλήλων 30 ἐν ταῦτῳ ὄντα; δεῖ δὲ καὶ ἐν τῇ ψυχῇ εἶναι τῷ παντὶ τῶν τῆ- δε ἀνθρώπων αἰτίαν καὶ ἐν τῇ φύσει τῶν ὄλων καὶ ὅλων κατ' ἐκάστην τάξιν τῶν ὄντων τὰ εἶδη, ὡς ἐν ἄλλοις δέδεικεν. ὅλη δὲ ἡ ζήτησις αὕτη παρ' ἐκεῖνο τὸ πρόβλημα γέγονε, πότερον ἐστὶ καὶ τῶν κατ' ἔκαστα εἶδη καὶ ὡς ἐνὸς τῶν ἀτόμων γεννητῶν; “ἄμα ... ταῦτα”. τῷ ὄντι ἂν ἀπορος ὁ τρόπος τῆς τῶν 9906 23. εἰδῶν μίξεως καὶ τὸτο καὶ αὐτὸς ὁ θεῖος Πλάτων ἐν τε τῷ Τιμαίῳ φησὶ καὶ ἐν τῷ Παρμενίδῃ δεικνυσιν· ἄρα γὰρ μέρους

1 ὅτι om A. || 2 τελευταῖ ἄρχη C. || 3 sq. Quod autem omne, quod fit, finem habet, cum et principium habeat, manifestum est, (hoc enim est finem habentium) β. || 4 intercidit apodoseos initium. ceterum cf. H ad l. 5. || καὶ τὴν ἀρχὴν AHβ. || εἴ γε] εἰ δὲ B οἰ δὲ H. || 5 γίνεται· πᾶσα ἄρα γένεσις τῷ πέρασ ἔχοντος· πᾶσα ἄρα γένεσις καὶ κίνησις ἀρχὴν ἔχοντος ἐστὶ καὶ πέρασ H. || 8 αὐτὸ καὶ ἀκίνητον C αὐτοακίνητον H αὐτοκίνητον AB. || 11 ὅ] δὲ H. || 12 εἰ] ἡ H. || εἰ ante αἰδίον om H. || 15 τῆς μαθήσεως H. || 17 εὐθέως τῷ περὶ χωριστῶ (A)H. fort. scribendum τὸν περὶ χωριστῶ cf. infra l. 33. || 21 εἰς τελείωσιν Hβ: εἰς om B. || καὶ εἰς τὴν A. || 22 fort. διακόσμησιν. || 24 pridem philosophantium β. || 25 θέσθαι A. || ἀρῆται A negabit β. || 26 ὅτι C: om AHβ. || 27 ἵσθαι A(β). || τι om AH. || 31 μὴ om H. || 32 καὶ om AHβ. || ὅμφω ἂν. εἶναι om H. || 35 αἰδῖς τὸτο H. || 37 θεῖται Hβ: θεῖται μὲν B.

2 τίνων ἦν C: ἐπὶ τίνων ἦν AHβ. || 4 Plotinus ena. III 9 (qu. 8 Kirehh.). || 4 εἰδῶν AHβ. || 9 τῶν δ' ἐνύλων] τῶν δὲ ὄλων BHβ. uitium ortum ex interaspiratione cf. ad p. 863 *27. || εἰδῶν om AHβ. || καὶ τὸν ἐν H. || παντὶ om β. || 11 γεννητικά libri. || 12 ἂν inserui. || 13 τὰ ante εἶδη om H. || 15 πρὸς ἐν ὄντας (tanquam ad unum sint) β. fort. εἶδος. || 17 ἡ post ἡ om CH. || 17 εἰ .. ἀχωρίζον om CH. || εἰ μὲν γὰρ ἡ] εἰ AB. suppleui. || 18 ὡς δὲ AB. || 21 ὅπως om β. || 24 εἶναι om H. || 25 τὸ δὲ β: τὸ BH. || 27 ἀνάγκη A. || 28 ἀρ- ὡς H. || 31 αἰτίαν CHβ: ἀρτίως A. || 34 ἀτόμων om β. || 35 dubius est modus β. || ἂν uitiosum. fort. intercidit διζέτω. || 37 Plato Tim. p. 48sq. Parmen. p. 131sq.

ἐκασον τῶν τῆδε μεταλαμβάνει; καὶ πῶς ἡ ἐκείνου μερίζεται ἡ ταῦτα ἀλλήλοις ἐξὶν ὁμοειδῇ κατ' ἄλλα καὶ ἄλλα μέρη τὴν ὑπόστασιν ἔχοντα; ἀλλ' ὅλον ἐκάστῳ πάρεστι; καὶ πῶς πολλὰ μὲν τὸ ἐν γίνεσθαι, αὐτὸ δὲ ἑαυτῷ χωριζόμενον ἀποδεῖκνυσι; καὶ ὅλως ὅσα ὁ μέγας Παρμενίδης γυμνάζων τὴν Σωκράτην περὶ τὴν τῶν εἰδῶν θεωρίαν προτείνων πεποίθησι. χεδὸν ὅν ταῦτα ἐξὶν ἃ ἡπόρησεν ἐν τούτῳ τῷ κεφαλαίῳ, ἃ καὶ οἱ τῶν εἰδῶν φίλοι ζητεῖν εἰώθασιν, εἰ ἔστιν εἶδη, τίνων ἐξὶν εἶδη, πῶς αὐτῶν ἡ ὕλη μετέχει κράσει συνθέσει ἀλλοιωσεί διαπλοκῇ, καὶ τί τὸ ἐνοποιῶν αὐτὴν καὶ τὸ εἶδος· ταῦτα γὰρ εἰκωθεν ἀπορεῖαζ. λέγει 10 δὲ αὐτὸς ἐν ταύτῃ τῇ πραγματείᾳ ὅτι τὸ δυνάμει τελεώμενον καὶ εἰς ὃ πέφυκεν ἐρχόμενον ὃ δέει τὸ συνδύηστος αὐτὸ τῇ αὐτῷ τελειώτῃ καὶ ἐνεργείᾳ. "ἔτι δὲ ... πάντων". ἔστι μὲν 20 τὸτο ἐνδέκατον ἐν τῇ τῶν προβλημάτων ἐκθέσει, δέκατον δὲ νῦν γυμνάσει διὰ τὸ παραλελειφθαι τελῶς τὸ ἐν ἐκείνοις ἔκτον. ζητεῖ δὲ δι' αὐτῷ πότερον εἶδει αἱ ἀρχαὶ εἰσιν ὠρισμέναι ἢ ἀριθμῷ· εἰ μὲν γὰρ εἶδει, φησὶν, ὅθεν τῶν τῆδε ἀριθμῷ ἐν ἀλλ' εἶδει, ἐπειδὴ κατ' ἐκείνας τὰ τῆδε πάντα γέγονεν. ἔτι δὲ ὅδ' ἐπισήμη τῶν πραγμάτων ἔσται· δεῖ γὰρ ἐν εἶναι ἀριθμῷ τὸ καὶ 30 πολλῶν ὁμοειδῶν θεωρούμενον, εἰ μέλλοι τις ἐπισήμην ἀναλήψεσθαι, τὰ τε πολλὰ τοιαῦτα εἶναι ὥστε ἐκασον αὐτῶν ἐν εἶναι τῷ ἀριθμῷ, ἵνα καὶ ὁμοειδῇ ἀλλήλοις ᾖ· ὅθεν δὲ τούτων ἔσται, εἰ αἱ ἀρχαὶ μὴ ἀριθμῷ ἐν ἀλλ' εἶδει εἰσιν ὠρισμέναι. πᾶσα ὅν ἡ ἀκολουθία τῷ λόγῳ τοιαύτη· εἰ μὴ αἱ ἀρχαὶ ἀριθμῷ ἐν, ὅθεν τὰ ἀπ' αὐτῶν· εἰ μὴδὲν ἀριθμῷ ἐν, ὅθεν τὸ ἐπὶ πᾶσι τοῖς 35 ὁμοειδέσιν ἐν ἔστι λαβεῖν (τὸτο γὰρ ἀριθμῷ ἐν), ἵνα μὴ καὶ τούτω ἄλλο ἐπαναβεβηκὸς ἐν ζητῶμεν, καὶ τὸτο ἐπ' ἀπειρον· εἰ δὲ ἐπὶ πᾶσι τοῖς ὁμοειδέσιν ἐν μὴ ἔστι λαβεῖν, ὅδ' ἂν ἐπισήμη εἴη. 9006 27. "ἀλλὰ μὴν εἰ ἀριθμῷ ἐν καὶ μία ἐκάστη τῶν ἀρχῶν" ἕως τῷ "μὴ ὄντων γε δύο τῶν αὐτῶν μὴδὲ πλείονων". 30 εἰ δὲ μὴ τοῖς εἶδεσιν ἀλλ' ἀριθμῷ, φησὶν, αἱ ἀρχαὶ τὸ ἐν ἔχουσι, τοσαῦτα ἔσται τὰ ἐξ αὐτῶν ὅσαι καὶ αὐταί· ὥσπερ γὰρ τὰ καὶ χοιχεῖα τῆς ἐγγραμματεύς φωνῆς εἰ μὴ εἶδει τοσαῦτα ἦν ἀλλ' ἀριθμῷ, τοσαῦτα ἂν ἐποίησε τὰ λεγόμενα ὅσα αὐτὰ ἐξὶν (ἅπασι γὰρ αὐτὰ παραλαμβάνεσθαι ἦν ἀνάγκη), καὶ ὥσπερ 35 οἱ λίθοι εἰ τῷ ἀριθμῷ ἦσαν ὠρισμένοι, ἀναγκαῖον ἦν τὰ ἐξ αὐτῶν οἰκοδομήματα τοσαῦτα εἶναι ὅσοι καὶ ὅτοι· ὥτω καὶ τῶν

ὄντων αἱ ἀρχαὶ εἴπερ ἀριθμῷ εἰσιν ὠρισμέναι, τοσαῦτα καὶ συσιν ὅσαι αὐταί εἰσιν· εἴπερ ὡς χοιχεῖα, φαίης ἂν, ἀρχαὶ εἰσιν ἀλλὰ μὴ ὡς γεννητικὴ καὶ ποιητικαί· εἰ γὰρ ὅτως, ὃ καλῶνται καίπερ ὠρισμέναι τῷ ἀριθμῷ γεννᾶν ἀπειρα. ἀλλ' ὅτε ὁ πρὸς τὰς εἶδει ὠρισμένως ἐχούσας ἀρχὰς ἡρωτημένος λόγος ὑγιῶς πάντῃ προσεληλυθεν· ὃ γὰρ εἰ αἱ ἀρχαὶ τοιαῦται, καὶ τὰ ἀπ' αὐτῶν· ἀποτεμαχίζει γὰρ ἡ ὕλη καὶ ἀπομερίζει τὴν τῶν αἰδῶν καὶ νοερῶν εἰδῶν ιδιότητα· εἴρηται δὲ περὶ τούτων ἐν τοῖς προτέραις, καὶ ὅπως αἱ μὲν νοεραὶ καὶ εἶδει καὶ ἀριθμῷ εἰσιν ὠρισμέναι, αἱ δὲ 10 καὶ τούτων ὑπέρτεραι κρείττους ἢ καὶ τούτο τὸ συναμφοτέρον.

"Οὐδὲν ὅς ... ἔτεροι". δωδέκατον ἐξὶ τούτω καὶ τῷ 15 ἐκθεσιν τῶν προβλημάτων· ἀπορεῖ γὰρ ἐν αὐτῷ πότερον αἱ αὐταὶ τῶν αἰδῶν εἰσὶ καὶ τῶν φθαρτῶν αἰτίαι, ἢ ἔτεροι μὲν τῶν ἔτεροι δὲ ἐκείνων· εἰ μὲν γὰρ αἱ αὐταί, πῶς τὰ μὲν αἰδῶα ποῦσι τὰ δὲ φθαρτά; εἰ δὲ ἔτεροι, ὅτι μὲν αἱ τῶν αἰδῶν ἀφθαρτα πρόδηλον· εἰ δὲ καὶ αἱ τῶν φθαρτῶν ἀφθαρτοι, λόγος δέει· ἐπὶ γὰρ ἀφθαρτοι, ἀφθαρτα ποῦσιν, ἀλλ' ὅχι ὁμοίως ταῖς πρὸ αὐτῶν αἰτίαις· εἰ δὲ φθαρταί, πῶς ἀρχῶν ἀπολομένων ὃ πᾶσα ἡ γένεσις πεσῶσα γήσεται; ἔχει μὲν ὅν ὁ λόγος σκέψιν φιλοσοφῶν 20 διὰ τί δὲ καταλελειφθαι φησι τούτο πᾶσι τοῖς πρὸ αὐτῷ ἀντιμερύνητον, ὃ σαφῶς ὁ Πλάτων μὲν τὴν τῶν αἰδῶν δημιουργίαν πρὸς τὴν ἐγκοσμίαν θεὸς παραοίῳσι τὴν δημιουργὸν λέγοντα: "θηγά ἐτι τρία λοιπὰ γένει ἀγένητα. τούτων δὲ μὴ γενομένων ὕρανος ἀτελής ἔσται· τὰ γὰρ πάντα ἐν ἑαυτῷ γένει ζῶντι ὅχι 25 ἔξει· δεῖ δὲ, εἰ μέλλει τέλος ὄντως εἶναι, δι' ἐμὴν δὲ γένεσιν ταῦτα καὶ βίην μεταχόντα θεοῖς ἰσάζοντο ἂν. ὅν ὅν θηγά τε καὶ τὸ πᾶν τότε ὄντως ἄπαν ᾗ, τρέπεσθαι καὶ φύσιν ὑμῶν ἐπὶ τὴν τῶν ζῶντων δημιουργίαν" καὶ τὰ ἐξῆς περὶ τε γένεσος τοῦ ζῶντος καὶ τροφῆς καὶ αὐξήσεως καὶ φθίσεως ἀναδιδάσκοντα. σαφὲς 30 ὅν εἶπεν ὁ Πλάτων ὅτι καὶ τὰ πρῶτα τῶν πάντων ἐξὶν αἴτῃ, καὶ οἱ κατ' ὕραν ἐν τὴν γένεσιν ἐπιτροπεύουσιν, καὶ ὅτι τὰ θηγά εἰ μὴ εἶχε προσεχὴ αἰτία καὶ φθαρτά καὶ μεταβαλλόντα, ὅχι ἂν ἦν θηγά, νοητὴν μόνον ἀρχὴν ἔχοντα, ὡς τὰ τῶν πραγμάτων αἰδῶα. "οἱ μὲν ... αὐτοῖς". τί γὰρ ἂν ἄλλο τις τὰς ἀρχὰς 35 ἢ θεὸς εἶναι νομίσειεν; ὅτε γὰρ ἀρχῆς πρεσβύτερον ὅθεν ὑπὸ θεῶν καὶ θεῶν. ὥστε τούτω μὲν ἀνάγκη λέγειν τοῖς θεολόγους καὶ ἐκ θεῶν πάντα γεννᾶν νῦν ψυχὰς φύσεις τῶν σωμάτων, τὰ τε

1 διαλαμβάνει H. || distinguebatur μεταλαμβάνει καὶ πῶς; ἡ ... μερίζεται; ἡ ταῦτα ... ἔχοντα, ἀλλ' .. πάρεστι; || ἐκείνου H. || 2 καὶ ὅλλα om H. || 3 ἐκάστῳ H: ἐκασον Bβ. || 6 προτείνων om A. || ταῦτα AHB. || 8 ideas utrobique β. || 9 συνθέσει καὶ ἀλλ Aβ. || 10 At. καὶ H 6. || 13 ἐαυτῷ A. || 14 ἐνδέκατον BH. || 16 εἶδη καὶ ἀρχαὶ pr C. || 20 ἐπισήμη (A)HB. || 22 δὲ om AHB. || 26 et hanc aliam pro- ueniens β: τούτω BH. cf. p. 864 b23. || 27 ἄλλο Cβ ἄλλος H & A. || καὶ τούτοις AHB. || 28 μὴ om H. || 32 αὐταὶ sic H αὐτὰ Bβ. || γὰρ om AH et β. || 33 εἶδει γὰρ αὐτῷ H. || καὶ om β. || 36 τῶν ἀριθμῶν H. || 37 fort. καὶ αὐτοί.

2 εἴπερ] immo εἰ ἄρα. || ἀρχὰς εἶναι H ἀρχὰς εἶναι Aβ. || 3 γεννητικὰ B γεννητικὰ H. || 4 ἀλλ' ὃ πρὸς H. || 5 ὠρισμένον CH. detestati nationem habentia β. || 6 πάντα H πάντως A. || 7 ἀποτεμαχίζει BH. || ἀπομερίζει] reserat β. || 8 supra p. 841 b17 seq. || 10 τί ἀφάρ- ρον A. || 13 τῶν ἰδίων H. || αἰτία H. || ἔτεροι ... ἔτεροι H. || 14 γὰρ ἐαυτῷ H. || 15 μὲν τῶν Aβ. || 17 γὰρ] γὰρ αἱ libri. || 18 αἰτίας om Bonitzius: αἰδῶα BHB. || ἀπολλομένων B ἀπολλυμένων H, sed cf. p. 861 b28. 860 a32 φθαρσῶν. || 20 relicta hoc esse dicat β: καὶ φύσιν BH. || ἀδιαρρήκτον A. || 21 Plato Tim. p. 41 B. C. || 25 ὅτως εἶναι Hβ ἰκανῶς εἶναι Pl. || 26 θηγά τε καὶ ἀδάκτον δὲ ὅτως (sic C, δὲ ὅτως H δυνάτως Aβ) ἄπαν ἢ BHB: correxi ex Pl. || 27 uertimini β: τρέπεσθαι BH. || 33 ὡς τὰ τ. πρ. αἰδῶα om A. fort. ὡς τὰ τῶ πρῶτων α. || 34 ἄλλο τις ἂν AH. || 36 καὶ ante θεῶν om A auf β. || 37 ὅν coni. Brandisius. || ἀνίαν β. || τὰ τε αἰδῶα A.

αἰδία καὶ τὰ φθαρτά. ἐπεὶ ὅν τὰ μὲν αὐτοῖς ἦν τοῖς θεοῖς
 τῶν ἀπογεννιμένων, τὰ δὲ ὑδὲποτε αὐτοῖς ἀμέσως συνά-
 πτεαζ πέφυκε, τὰ δὲ ποτὲ μὲν ὅτε ποτὲ δ' ἐκείνως, ἐν οἷς καὶ
 τὸ ἡμέτερον τέτακται, τὰ μὲν αἰεὶ πρὸς θεὸν ὄντα τρέφεσθαι
 φασιν ἐκείθεν ἀμβροσίᾳ καὶ νέκταρι· παρέχει δὲ αὐτοῖς ἡ μὲν
 ἀμβροσία τὸ χωρίζον ἀπὸ τῆς γενέσεως, ἐν ᾗ ὁ βρότος καὶ ἡ
 αἱματώδης ἀκαθαρσία, τὸ δὲ νέκταρ τὸ μὴ θέλγεαζ καὶ τὴν
 τῶν τελευταίων προμήθειαν, ἀλλὰ ἀμειλίκτως καὶ ἀτρέπτως τῶν
 ὅλων προνοεῖν· τὰ δὲ ποτὲ μὲν πρὸς αὐτὸς ἀνατεινόμενα πεφυ-
 κότα δὲ ἐκείθεν καὶ ἀφίστασθαι ἀληθεύοντα μὲν καὶ εὐορκῆντά φασιν
 τῆς ἀμβροσίας καὶ τὸ νέκταρος μεταλαμβάνειν, τὰτ' ἔστι πρὸς
 τὸ ὄντως ὄν τεταμένα καὶ τὸ θεῖον σεβόμενα, ψευδόμενα δὲ καὶ
 ἐπιορκῶντα, τὰτ' ἔστιν ἐπὶ τὸ μὴ ὄν καὶ τὴν γενέσιν ἀποκλίναντα
 καὶ τὸ θεῖον καταφρονητικῶς ἔχοντα ζερίσκααζ τῶν ἐκ τῆς νοητῆς
 τροφῶν· τὰ δὲ θνητὰ καὶ ἐπικρατὴς μηδὲ μεταλαμβάνειν αὐτῶν
 ποτέ. τίς ἂν ὅν γένουτο ταύτης ἀληθεσέρα διάταξις ἢ περὶ
 ἀρχῶν ἢ περὶ τῶν ἀπ' αὐτῶν ὑποσάντων, ἐγὼ μὲν ὅς· εἰς ἐπί-
 νοιαν ἐλθεῖν δυνήσομαι· εἰ δὲ μὴ πᾶσι ὅλα τὰ παρ' αὐτῶν
 λεγόμενα, ἴσως μὲν καὶ κατ' ἐπιτήδευσιν ἢ ἀσάφεια παρ' αὐτοῖς
 διὰ τὴν τῶν πολλῶν πρὸς τὰ θεῖα τῶν δογμάτων ἀλλοτριότητα,
 ἴσως δὲ καὶ τὸ ἐνθεασικὸν γένος ὅτε πέφυκε λέγειν αἰνιττόμενον
 μᾶλλον ἢ διεξοδικώτερον ἀναδιδάσκον. «καίτοι ... τροφῆς».
 φορτικῶς μὲν ἡρώτηται ταῦτα· ῥητέον δὲ πρὸς αὐτά, ὅτι τροφαὶ
 μὲν αἱ παρὰ τῶν ὑποκειμένων αἰτίων ἐλλάμψαι καὶ χορηγίαι τῶν
 ἀγαθῶν λέγονται, αὐτῶν δὲ καὶ ἀγαθύνει μεζόνως τὰ καὶ ἀπὸ
 τῆς αὐτῶν συστάσεως τὸ ἀγαθὸν ἔχοντα, καὶ τελειότερας αἰδιό-
 τητος μεταδιδάσκει τοῖς καὶ τὴν αὐτῶν ὕψιν αἰοῖς ὑπάρχουσιν·
 ὥς καὶ εὐφροσύνης ἕνεκα καὶ τὸ εἶναι τῶν μετέχουσιν. «ἀλλὰ
 ... σκοπεῖν». ὃ ταῦτα Πλάτωνος περὶ αὐτῶν ἠκούσαμεν
 λέγοντος, ἀλλὰ δοκιμάζοντος αὐτοῖς ἐν τοῖς περὶ θεῶν ἐπεσθαι
 λόγοις, καίπερ ἄνευ τε εἰκότων καὶ ἀποδείξεων λέγουσιν, οὐς
 συγγένειαν ἔχουσι πρὸς τὸ θεῖον περιτοτέραν ἢ καὶ τὸς ἀνθρώπους,
 ὅθεν καὶ θεῖος καὶ θειοτάτης αὐτὸς εἴθε προσαγορεύειν. «παρὰ
 δὲ ... ὄντων». εἰρητῶ μὲν ὅτι καὶ αὐτὸ τὸ τοῦ περιουσίας ἐστὶ
 τῶν ἀρχῶν ἔργον τὸ μὴ πρότερον λῆξαι τῆς ἀπογεννήσεως πρὶν
 ἂν πρὸς τοῖς αἰοῖς καὶ τὰ θνητὰ συνυποσῇσιν. εἰρητῶ δὲ καὶ
 ὅτι τὸ πᾶν ὅκιν ὅσον τέλειον εἶναι μὴ πάντα ἐν αὐτῷ ζῶν
 περιέχον, καὶ μὴν ὅτι καὶ οἱ κατ' ἐρανὸν τῷ ἐνὶ δημιουργῷ τὰ
 γενητὰ ζῶντα συναπογεννῶντες ἀναγκαίως αὐτὰ θνητὰ ἐποιῶν·
 τὰ γὰρ ἀπὸ κινεμένων αἰτίων γιγνόμενα διὰ παντὸς μένειν ὃ
 δύναται. ἐπὶ τούτοις τὸν Ἐμπεδοκλέα τῶν ἄλλων ἐν τούτῳ προ-
 θεῖς τῷ σκέμματι ὡς αὐτῷ κατὰ γε τοσούτον μὴ διαφερόμενον
 ὅτι τὰς αὐτὰς τῶν ὅλων ἀρχὰς ὑποσυστάμενος πάντα φθαρτά
 ποιεῖ καὶ ὃ τὰ μὲν αἰδία τὰ δὲ φθαρτά, πάλιν αὐτὸν αἰτιάται ὡς
 ταῖς αὐτῶν διαμαχόμενον ὑποθέσειν· αἰτίαις γὰρ δύο, φησί,
 χρωόμενος ἐνὶ μὲν ποιητικῇ τῇ φιλίᾳ, τῷ λοιπῷ δὲ φθαρτικῇ
 τῷ νείκῳ, πολλὰ μὲν φθείρει διὰ τῆς φιλίας, πολλὰ δὲ γεννάει
 διὰ τῆς νείκου· ἔτι δὲ κρατεῖν αὐτὰ παρὰ μέρος λέγων, τὴν
 αἰτίαν ὃ λέγει τῆς μεταβολῆς τῶν ἀρχῶν. ἀλλ' ὅτε πάντα
 φθείρειν φήσομεν Ἐμπεδοκλέα (ὃ γὰρ δεῖ) τῆς τοιαύτης πρὸς
 αὐτὸν συμφωνίας), ἀλλ' ὥσπερ τὸς ἄλλους Πυθαγορείους ὅτε
 καὶ αὐτὸν εἰδέναι τὰς μὲν νοητὰς ὕψιν τὰς δὲ αἰδητὰς, ὅτε
 φθαρτικὴν μὲν ὑποτίθεαζ τὸ νεῖκος ἀρχήν, μόνην δὲ τὴν φιλίαν
 ποιητικὴν, ὅτε τὴν αἰτίαν τῆς δοκῆς αὐτῶν εἶναι παρὰ μέρος
 ἐπικρατείας ἀποσεσιωπηκέναι, ἀλλὰ γὰρ Πυθαγόρειον ὄντα καὶ
 Ὀρφικὸν ὑποθέαζ μὲν μὲν τὴν μίαν τῶν ὅλων ἀρχήν, περὶ ἧς
 ὅτ' αὐτὸς ὅτε Παρμενίδης ὅτε Πυθαγόρας ἐπέτρεπον αὐτοῖς
 λόγους καταβαλέαζ πλείονας, τὰς δύο ταύτας ἀρχὰς, φιλίαν καὶ
 νεῖκος, αἷς οἱ Πυθαγόρειοι μονάδα καὶ δυάδα κατωνόμαζον,
 ἀόριστον αὐτὴν καλῶντες διὰ τὴν ἐπὶ πᾶν ὑποφθάνουσαν δύναμιν·
 ἐκ δὲ τούτων τῶν ἀρχῶν τὸν τε νοητὸν κόσμον ἀναφαίνεαζ καὶ
 τὸν αἰδητόν· ἐν μὲν ὅν τῷ νοητῷ σφαίρῳ προσαγορευομένη καὶ
 τὴν ποιήσιν ἐπικρατεῖν τὴν φιλίαν διὰ τὴν ἔνωση τῶν αὐλῶν
 καὶ θεῶν ὕψιν, ὡς αὐτῆς εἶναι δοκεῖν τὸ πᾶν γέννημα, ἐν δὲ
 τῷ αἰδητῷ τὸ νεῖκος. τὸ δὲ κρατεῖν ἑκατέραν τῶν ἀρχῶν ἐν
 ἑκατέρῳ, καίπερ ἀμφοτέρων ὕψιν πανταχῶ, ἢ ἐκ τῶ ἐνὸς τῷ
 ἀμφοῖν ἐξηρημένῳ καθήκοντα τελειότης εἰς αὐτὰ αἰτία, ἣν τε-
 λειότητα χρόνον καλεῖ, τελείωσιν ἀπὸ τῷ φρενῶντος τὰ ὅλα καὶ
 συνέχοντος προῖσαν· χρόνον δὲ καὶ Ὀρφεὺς τὸ πρῶτον ἐκα-
 λει· ὃ δὲ ὅρον μὲν τὸ πρῶτον ὡς ἔρκος καὶ φρενᾶν τῶν ἄλλων,
 τὴν δὲ ἀπ' αὐτῷ προῖσαν εἰς τὰς δύο τῶν ὅλων ἀρχὰς τε-
 λειότητα τὴν μετῶσαν αὐτῶν τὰς δυνάμεις καὶ τὰς ἐπικρα-
 τείας τελείωσιν ὠνόμασε χρόνον, ὡς εἰ ἔλεγε τὴν ἀπὸ τῷ χρόνῳ
 τελείωσιν. «ἀλλ' ὅτε ὃ καὶ μέγα νεῖκος ἐνὶ μελέεσσιν
 ἐθρέφθη»· μέγα μὲν αὐτὸ προσειπὼν ὥσπερ ὁ Ὀρφεὺς τὸ χάος
 «καὶ μέγα χάσμα πελώριον ἔνθα καὶ ἔνθα», καὶ ὁ Πυθαγόρας

1 καὶ φθαρτά libri: τὰ inserui. || 2 τῶν addidi. || ἀπὸ γενομένων B. || 3 ὅτα H. || 5 καὶ 6 ἀμβροσία om A. || ἀμβροσία quidem ab ipsa generationes, operationem, in qua est tabes β. || 6 βρώτος (A) βρωτός H. || 8 ἀλλὰ καὶ ἀμειλίκτως H. || 10 εὐορκῶντα H. || 12 ὄντως om H ὅτως (A). || τὸ θεῖον σέβασμα H. || 15 τὰ δὲ] ὡς τὰ γε libri cum β. correxi cl. l. *2. || μηδὲ] μὴ H. || 16 διάταξις (disputatio uitiōse pro dispositio) τ. β. || 17 εἰς] εἰ H. || 22 ἀναδιδάσκον H. || 24 ἐλάμψαι H. || 25 δὲ καὶ CH et (haec uero à maioribus bonis afficiunt: scr. '&' pro à) β: δὲ A. || 29 Plato Tim. p. 40 D. E. || 35 ἀπογεννήσεως libri. || 38 καὶ μὴ καὶ ὅτι καὶ οἱ A.

3 δύναται BH. || προσθεῖς β. || 9 πολλὰ ... πολλὰ] suspiceris Syrianum ap. Arist. p. 1000 *28 et b12 τὰ πολλὰ legisse non tāλλα. || 17 γὰρ C quidem β om AH. fort. ἀλλ' ἄρα. || 19 ὅτε αὐτὸς B. || 20 καταβάλλεσθαι H. || καὶ CH: τε καὶ A. || 26 ὡς αὐτῆς CH ὡσαύτως AB. || δοκεῖ AB. || γέννημα (A)H. || 27 ἑκατέραν β: ἑκατέρα libri, ἑκατέρα Brandisius edidit. || 28 καίπερ Cβ καίπερ H καὶ παρ' A. || 29 corrigas ἢ *τελειομένοιο χρόνιοι cl. Empedocl. u. 140 Steini. || 30 φρενῶντος H: φρενῶντος B ab intellectione β. || καὶ om β. || 31 δὲ καὶ C: δὲ AH δὲ καὶ om β. || Ὀρφεὺς: cf. Lobekius Aglaoph. p. 470. || 32 ὃ δὲ] τὸ δὲ libri cum β. cf. Emped. 141. || 35 χρόνον· ὡς ἔλεγε H. || 36 μελέεσσιν H. || 37 αὐτῶ A. || προσειπὼν H: προειπὼν Bβ. || ὃ om H. || χάος] χάσμα· H. || cf. Lob. Agl. p. 472 sq.

V. Schol.

D

ἀόριστον τὴν δυάδα· μέλη δὲ αὐτῷ δὸς καὶ αὐξήσιν, ἐπειδὴ
 προῦδα καὶ γενέσεως καὶ πλήθους καὶ πολλαπλασιασμῷ καὶ πάσης
 10006 αὐξήσεως τοῖς ὅλοις αἰτίον γίνεται. "ἐπὶ τιμάς τ' ἀνόρουσε
 14. τελειομένοιο χρόνοιο." τιμῶν τε καὶ βασιλείων ἀνελάβετο
 καὶ τὴν τελείωσιν, ἣν ὁ χρόνος ἐπέφερεν αὐτῷ· μετρεῖ γὰρ τὴν
 10006 15. πρῶτισιν καὶ τὴν ἀπειρον δύναμιν τῶν δύο τῶν ἀρχῶν. "ὅς
 σφιν ἀμοιβαῖος πλατέος παρελήλατο ὄρκον." ἥτις αὐταῖς
 τελειότης ἀπὸ τῆς φρενῶς τῶν ὅλων καὶ τῆς πρωτίτης τῶν
 ἀπάντων ἀρχῆς ἐνδίδοι, ἣν πλατεῖαν ὡς ἀπερίληπτον τοῖς πᾶσι
 καὶ ὡς πάντα περιλαβῶσαν καὶ μετρήσασαν κέκληκεν. "ἀμοι-
 βαῖος" δὲ οὐχ ὅτι ποτὲ μὴ τῷ ποτὲ δὲ ἐκείνῳ τὴν τελείωσιν
 ἐπιφέρει τὴν ἐξηρημένον αὐτῶν ἔν, ἀλλ' ὅτι ἰδίαν ἑκατέρῳ καὶ τὴν
 πρέπουσαν ἀμφοτέροις. εἰ δὲ καὶ "ἀμοιβαῖος" ὁ ἐπόμενός ἐστι καὶ
 αἰεὶ συνὼν αὐτοῖς καὶ ὅδ' ὅπως ὦν ἀπολιμπατόμενος ὕδατος τῶν
 ὄντων, μήτοι γε τῶν μετ' αὐτὸν δυοῖν ἀρχῶν, ὁρθῶς ἂν καὶ
 ὅπως εἰρηδῶς δόξειε· πᾶσι γὰρ πάρεστι τὰ ἐκ τῆς πρωτίτης τῶν
 ὅλων αἰτίας ἀγαθὰ χορηγούμενα. πῶς δὲ καὶ τὴν νοητὴν θεὸν
 ἀφρονέζατον Ἐμπεδοκλῆς ποιῇ, παρ' ᾧ ἡ αὐτοαλήθεια; ὅτι,
 φησί, τὸ νεῖκος ἔκ ἐξιν ἐν αὐτῷ, τῷ ὁμοίῳ δὲ κατ' αὐτὸν τὸ
 ὁμοιον γνωρίζομεν. ἀλλ' ἔστι μὴ καὶ παρ' αὐτῷ τὸ νεῖκος διὰ τὴν
 20 ἔνυσιν τὴν ἐν αὐτῷ καὶ τὴν ταυτότητα, δι' ἧς καὶ Παρμενίδης
 ἐν εἶναι τὸ ὄν ἔλεγεν. ἔπειτα εἰ ἡμεῖς "γαίην γαίαν ὀπώπαμεν,"
 διὰ τί καὶ τὰ θεῖα ἔτρω; πῶς δὲ αὐτῷ ἀρμόζει λέγειν ὅτι τὸ μὴ
 πάντα νοῦντος; ἔτρω γὰρ ἂν καὶ ὁ παρ' αὐτῷ πρῶτος θεὸς
 ἑαυτὸν μόνον νοῦν ἔλαττον ἂν ἡμῶν ἔχοι τῶν ἐπὶ πάντα τρέ-
 25 πειν τὸ τῆς ψυχῆς ὄμμα δυναμένων. ἀλλὰ περὶ μὴ τῶν ἀρ-
 κείτω τὰ λελεγμένα. ἐξῆς δὲ ὁ Ἀριστοτέλης ἀπορεῖ πρὸς τὴν
 ἐτέρας μὴ τῶν αἰδίων ἐτέρας δὲ τῶν φθαρτῶν ἀρχὴς ὑποπιθε-
 μένους εἶναι· εἴτε γάρ, φησί, *φθαρταί*, τὰς τῶν φθαρτῶν ἀρχὰς
 φθείρουσιν ἐπ' ἀπειρον· ὁ γὰρ γὰρ ὅτι εἰς ταῦτα φθέρονται ἐξ
 30 ὧν ἐγένοντο, ὥστε ἔσοντι τῶν ἀρχῶν ἀρχαί, καὶ τῷτο εἰς ἀπει-
 ρον. ἔτι δὲ πῶς ὁ πᾶσα συμπεσεῖν γένεσις φθαρειῶν αὐτῆς
 τῶν ἀρχῶν; πάντα ταῦτα εὖ λέγων καὶ Πλατωνικῶς. εἴτε α-
 φθαρτοί, διὰ τί μὴ καὶ αὐταὶ αἰδία ποιῶσιν ὡς αἱ πρὸ αὐτῶν;
 εἴρηκα δὲ ὅτι καὶ ἀφθαρτοί, ἀλλ' ἔκ ἀκίνητοι· καὶ τῷτον εἶναι
 35 τὸν "πολὺν λόγον" αἰνίττει. "ἀποτρῶγειν" δὲ ἔφη τὸς πρὸ
 αὐτοῦ τὸ ἀπορον, ὅτι οἷον ἀψάμενοι αὐτὸ φεύγουσιν ἀπ' αὐτοῦ,

ὥσπερ οἱ μῦες ὅταν διὰ λιχνείαν μὴ προσίωσι τοῖς ὄψεσι, καὶ
 ἀσφαλῆ δὲ νομίσωσιν εἶναι τὴν περὶ αὐτὰ διατριβήν· κακεῖνοι
 γὰρ τοῖς ἀποτρῶγιν καὶ τοῖς ἀπογενομένοις εὐόκασιν.

"Πάντων δὲ... ἔχειν" τῷτο τρίτον ἐπὶ ὅκα ἐξιν ἐν τῇ
 5 ἐκθέσει τῶν προβλημάτων, δωδέκατον δὲ ἐνταῦθα διὰ τὸ πα-
 ρεῖδῃ πάντῃ τὸ ἕκτον, ὡς πολλάκις ἐπεσημηνάμεθα. εἰρηδῶς
 ἐν τοῖς πρῶτοις ὅπως φασὶν οἱ Πυθαγόρειοι καὶ ὁ Πλάτων, καὶ
 ὅτι ὁ μὴ Ἐμπεδοκλῆς ἔκ ἐξιν αὐτοῖς διάφωρος ἐν τούτοις, ἴσως
 δὲ οἱ ἀπὸ τῆς Ἰωνίας φυσικοὶ τὸ ἐν καὶ τὸ ὄν ὕδωρ ἢ πῦρ ἢ τι
 10 τοῦτον εἶναι νομίζοντες· ἐπεὶ καὶ αὐτὸς ὁ Ἀριστοτέλης καὶ τὴν
 νοητὴν καὶ ἀκίνητον ὑσίαν πρεσβεύει καὶ κατηγορεῖ τῶν σώματι
 μόνον φασκόντων εἶναι· ἀλλ' ὅν τὸ μὴ ἐν καὶ τὸ ὄν ὁλῶς ἐξ
 μὴ δις ἐκ ἐν τοῖς πράγμασιν, ἀλλὰ ταῦτόν εἶναι λέγων τῷ
 ὑποκειμένῳ, ἐπινοῖα δὲ εἰ ἄρα διαφέρειν ἀλλήλων, ἑκάτερον δὲ
 15 τῶν καὶ ἀμφοτέρω τόδε τι σημαίνειν, οἷον νῦν ἢ ψυχὴ ἢ
 κόσμον ἢ ἥλιον, αὐτὸ δὲ τὸ ἐν εἶναι ἢ τὸ ὄν μὴ ὄν ἄλλο τῶν
 ὄντων ὄν ἔκ ἀνεχώμενος. περὶ ὧν ἴσως ἐξέσται καὶ καιρὸν ἀπο-
 ρῆσαι πρὸς αὐτόν· τῶς δὲ [νῦν] τὰς εἰς ἑκάτερον ἐπιχειρήσεις
 αὐτὸ κατανοήσωμεν. "συμβαίνει... καθ' ἑκάστα." ἔχει μὴ
 20 λόγος πολλὴν ἀνάγκην καὶ καὶ τὸ φαινόμενον· εἰ γὰρ ἐξιν τὰ καθόλου,
 πολλῶν πλέον ἐξιν τὰ καθολικώτατα· καὶ εἰ ἐξιν τὰ καθολικώτατα,
 ἐξιν τὸ ὄν καὶ τὸ ἐν ἐξηρημένα τῶν ὅλων· ταῦτα γὰρ ἐξιν τὰ
 καθολικώτατα. εἰ δὲ ταῦτα μὴ ἐξιν, οἷον τὰ καθόλου· ὡς ἐστὶ
 τὸ μῆτε ἐπισημῆν εἶναι, μῆτε καὶ φύσιν ἀλλήλοισι ὁμοειδῆ
 25 πράγματα εἶναι, καὶ συντυχίαν δὲ καὶ καὶ τὸ ἀσάθμητον καὶ ἐκ
 τὰδε τοῖσδε μὴ εἶναι ὁμοειδῆ, τῶνδε δὲ ἀνομοειδῆ. μὴ γὰρ πρῶ-
 τάρχοντος ἐνός εἶδους, ὅ τὰ μὴ μετέχοντα ὁμοειδῆ, τὰ δὲ μὴ
 μετέχοντα μὴ ἐξιν ὁμοειδῆ, ἔκ ὁρῶ τίς ἐξαι τούτων αἰτία
 ποιητικὴ καὶ φρενητικὴ καὶ ἀναπόδρατος. ὅ μὴν ἀλλ' εἰ τις ἐνα-
 30 τένισσει τῷ λόγῳ, προσεχῶς μὴ ὄψεται τὰ τε εἶδη καὶ τὰ καθόλου
 συναναμειβόμενα τῇ ὑποθέσει, ὅθεν δὲ ἦν καὶ τὰ αἰδιώτα τῶν
 ὄντων περιγραφόμενα. εἰ μὴ γὰρ εἴη αὐτοῦ τῶν ἀπάντων ἐξη-
 ρημένον, ὅτε τῶν καθόλου δύναται τι εἶναι ὅτε τῶν ἀτόμων
 τὸ μὴ, ὅτι ἐν καὶ πλήθος ἢ φύσις, δεῖ δὲ προτάττειν τὸ μῆτε
 35 ἐν τὸ δέ, ὅτι πολλὰ ἐν ἢ σύσας, καὶ ἅμα ὅτι τῶν ἐν μεθεῖ
 εἰ μὴ προθεῖ τις τὸ ἀμέθεκτον ἔν, ἔκ ἐξαι τι αἰτίαν τοῖς ὄν
 ἐνώσεως, ὥσπερ ὅθεν τὸ εἶναι τοῖς ὅπως ποτὶν ὄντιν αἰτίαν κα-

1 τὴν om (A)H. || 3 ἐπὶ BH: scr. eis. || 4 τειομένοις χρόνοις H. || καὶ C: om AHβ. || βασιλείων H. || 6 ἀπειροδύναμιν (A)H. ||
 τῶν om β. || 7 ὅς φιν prH. fort. ὁ σφιν. || 7 ὄρκον H. || αὐταῖς (sc. ἀρχαῖς cf. l. 6) αὐτῆς BH αὐτῆς β. || 12 αὐτῷ β. || 13 ἀ-
 μοιβαῖος AB. || 14 ut (ὡς?) β. || 15 μετ' αὐτῶν AB. || 20 ἀλλ' ἐξιν CH ἀλλ' ἢ A sed erat β. || 22 Emped. 333. || 23 cum non ei
 diuina sic? β. || dicere quod non omnia intelligat β. subest hiatus, fort. ὅτι τὸ μὴ πάντα νοεῖν ἀφροσύνης. || 24 τοῦτος sic H. || 27 τα
 λεγόμενα H. || 28 ἀρχαὶ H. || 29 φθαρταί inserui cf. l. 33. φθαρτάς addebat Bonitzius. || 32 φθαρτῶν AHβ. || αὐτοῖς CH
 αὐτοῖς A.

1 ὥσπερ om β. || μῦες BH. || καὶ τοῖς ἀπαγορευομένοις H. fort. καὶ ταχέως ἀπαγορεύουσιν. || 4 τῷτο πρῶτον ἐπὶ H. || 6 τὸ ἐν H.
 8 ὅτι μὴ (A)H. || 9 φυσικῶς φησὶ κοινῶς H. || 10 adde ei ante καὶ τὴν. || καὶ νοητὴν AH. || 13 μὴ ἰσᾶς H. || 14 subiecto forte intel-
 ligibili ab inuicem differre β. || 16 fort. ἄλλο τι τῶν. || 18 νῦν inclusi. || 19 μὴ CHβ: δὲ A. || 20 καὶ ante κατὰ om H. || εἰ γὰρ
 ἐξιν τι ἐν καθόλου H. || 21 καὶ εἰ ἔ. τὰ καθ. om H. || 22 ἐξιν CHβ: ἔξαι A. || τὸ ἐν καὶ τὸ ὄν H. || γὰρ ἐπὶ τὰ H. || 23 ὅ C: τὸ AHβ. ||
 28 μὴ deesse uidit Brandisius cum Bonitzio: hiatus III litterarum exhibet C, om AH. μετ. ἐκὼν ἀνομοειδῆ β. || 32 αὐτὸ β AH
 ut saepe. || 33 ὅθεν τῶν καθ. libri cum β. || 34 hoc quidem quia β τὸ μὴ ὅτε BH. || 35 illud uero β τῶν δὲ BH. || τῶν ἐξιν τῶν H.
 fort. τῶν ἐν. || 36 προθεῖν προσθεῖν libri cum β. || τι τὸ BHβ. || 37 τοῖς ὄν H (ipsis entibus) β τῆς ὄν B.

ταλμπάνουσιν οἱ μὴ τὸν ἀρχὴν ἀπάντων εἶναι λέγοντες. ὥσπερ
 ᾧ τῶν ἀγαθῶν τοῖς πᾶσιν ἀρχὴ μία τὸ ἀγαθόν, ὃ ὅτε τινὸς
 ἐξιν ἀγαθόν ἔτ' ἄλλο τι παρὰ τὰγαθόν, καὶ ὥσπερ τῷ κινεῖσθαι
 τοῖς πᾶσι τὸ αὐτοκίνητον αἴτιον καὶ τῷ τῷ δὲ ἡ αὐτοκίνησις, ἥτις
 ἔτι τὸ δὲ ἐξί κίνησις ὑδ' ἄλλο τι παρὰ τὴν κίνησιν, ἀλλ' ὅπερ
 εἵπομεν αὐτοκίνησις, ἔχει δὲ καὶ τὰ γινώσκοντα πάντα τὴν
 αὐτόγνωσιν ἀρχήν· ὅτω τὰ μὲν ὄντα ἢ ὄντα πράξεις ἀπὸ τῷ
 ὄντος, ὃ ὅτε ἐξί τὸ ὄν ἀλλ' αὐτοῦ, τὰ δ' ἡνωμένα τὴν
 1001a ἔνωσιν ἀπὸ τῷ ἐνὸς τῷ ἐξηρημένῳ τῶν ὅλων καταδέχεσθαι. "ὅτι δὲ
 24. .. ὄντων." ἔπειτα μὲν ἐξ ἀνάγκης μὴδ' ἀριθμὸν εἶναι τὸν ὑσιώδη
 τῷ ἐνὸς μὴ ὄντος, ὃ μὴν δι' ἡν ἐπιφέρειν μέλλει αἰτίαν· λογικὴ
 γὰρ ἐστίν. αὐτίκα ψευδῶς ἐκ μονάδων λαμβάνει συγκατέθεσθαι τὸν
 εἰδητικὸν ἀριθμὸν καὶ ὑσιώδη· καὶ ἐκ μονάδων δὲ τις αὐτὸν
 εἶναι συγχωρήσῃ, ὃ δὴν ἐξ ὁμοειδῶν τῷ ἐνὸς ὃ ὁ λόγος·
 πῇ δὲ ὅν ἀληθὲς τὸ εἰρημένον, ὅτι καθ' ὁμοιότητα τῷ ἐνὸς ὃ
 ἀριθμὸς ἀπανταχὺ πράξεις; ἀν μὲν ἢ τι ἐν ἐξηρημένῳ τῶν
 ὅλων, ἔξαι τις καὶ ἀριθμὸς, ὅθ' ὃ ἐν τοῖς ἀριθμητοῖς ὅθ' ὁ μο-
 ναδικός, τελευταῖα ᾧ ὅτι καὶ ἄλλῳ ἐν συνυφιστάμενοι, ἀλλ' ὃ
 αὐτοαριθμὸς εἶδος ὡν νοερὸν καὶ ὅσια ἢ πρωτῆς καὶ νοητῆς· ἐὰν
 δὲ μὴ ἢ τὸ αὐτόν, ἀρχῆς μὴ ὅσης ὅθ' ἀν τὸ ἐκ τῆς ἀρχῆς
 20 ὑποσάει. "εἰ . . . ὄν." καὶ τῷ τῷ εὖ λέγει· κοινότερον δὲ ἐπὶ
 τῷ ἐνὸς τῇ ὅσῃα χρῆσθαι, ἐπεὶ μόνον ἐν ὄν δηλονότι καὶ ὑπὲρ ὅσῃα
 ἐξίν· εἰ γὰρ ἢ μὲν ὅσῃα δεῖσθαι τῷ εἶναι ἔν, τὸ δὲ ὃ δεῖσθαι τῆς
 1001b ὅσῃας, ἵνα μὴ ἀντὶ ἐνὸς ἡνωμένον γένῃ. "ὃ . . . αὐτά." ὃ ᾧ
 28. ἔτερα τινὰ ὄντα κατηγορεῖσθαι καθόλου τῶν ἄλλων πραγμάτων,
 ὡς τὰ εἶδη καὶ τὰ γένη (τὰ ᾧ εἶδη ἔτερα ὄντα τῶν ἀτόμων
 κατηγορεῖσθαι αὐτῶν, ὁμοίως δὲ καὶ τὰ γένη τῶν εἰδῶν καὶ τῶν
 ἀτόμων ἔτερα ὄντα κατηγορεῖσθαι), ἀλλ' ἢ ὅσῃα αὐτῶν τὸ αὐτόν
 ἐστὶ καὶ τὸ αὐτόν. ὡς ὅν τὸν Σωκράτην λέγομεν ὅχ ἔτερον ἐτέρῳ
 κατηγοροῦντες, ἀλλ' ὅπερ ἐστὶν αὐτὸ λέγοντες, ὅτω καὶ τὸ ἐν καὶ τὸ
 ὄν ἐκ ἄλλα ὄντα κατ' ἄλλων τάττομεν, ἀλλ' αὐτὰ ταῦτα
 ἐρμηνεύοντες ὅτως ὀνομάζομεν. καὶ ἐστὶ μὲν ἀληθὲς τὸ λεγόμενον,
 προδεῖναι δὲ χρῆσθαι ὅτι εἰ καὶ μὴ καθ' ἐτέρων λέγεται, ἀλλ' ὅν
 πᾶσιν αἰτία τῷ εἶναι καὶ τῷ ἡνωθῆναι ταῦτα καθέστηκεν. "ἀλλὰ
 . . . ὄντα." ἀρχῆς εἰς τὸ ἀντικείμενον ἐπιχειρεῖν, καὶ φησιν
 25 ἀπαρώτατον εἶναι τοῖς αὐτὸν ὑποτιθεμένοις τὸν περὶ τῆς τῶν
 ὄντων ὑποσάσεως λόγον. ὅτι μὲν ὅν βαθὺ τὸ σκέμμα, πῶς ἐξ
 ἐνὸς ὑδεῖαν διπλὴν ὑδὲ ἐμφασιν πλῆθος ἔχοντος ἐν ἑαυτῷ
 ὑδὲ ἐτερότητα τὰ πάντα ὑπέστη, δηλῶσι Πλωτῖνος Πορφύριος
 Ἰάμβλιχος καὶ πάντες οἱ θεωρητικώτερον περὶ τῷ τὸ πρόβλημα
 διατρέψαντες· ὃ μὴν ἀλλ' αἰτιασάμενοι τὴν ἐν ἀπλότητι γονι-
 μωτάτην αἰτίαν τῷ ἐνὸς τὰ ὑπ' αὐτῷ προτεινόμενα λύειν ἐπι-
 χειρήσομεν. "τὸ ᾧ . . . τὸ ὄν." ὃ μὲν Παρμενίδης ὅπως ἔλεγεν ἐν 1001a
 εἶναι τὸ ὄν, πολλάκις εἵπομεν, ὅτι τὸ πᾶν νοητὸν ἡνωθῆναι καθ'
 ὑπερβολὴν ἡγόμενος ἐν τε τὸ ὄν ἔλεγεν εἶναι καὶ τὸ παρὰ τὸ ὄν ἐκ
 ὄν, ὅπερ ἦν τὸ αἰωχτόν, καὶ τὸ ἐκ ὄν ὑδὲν, ὅτι μὴ ἰσότημον
 ἐκείνῳ μὴδ' ἐστὶ τι ὡς πρὸς ἐκεῖνο, μὴδὲ πλέον ἐκεῖνο γίγνεσθαι
 τῷ ὑποσάσαντος· ὡς ᾧ ὁ Σωκράτης εἰς μένει καὶ ἔχῃ πολλὰς
 εἰκόνας, ὅτω τὸ νοητὸν ἐν μένει καὶ τῷ ὑποσάσαντος τῷ κόσμῳ,
 ὅς ὑδὲν ἐστὶ πρὸς ἐκεῖνο, πλὴν ὅτι ἐξηρητῷ αὐτῷ ἀκείθεν ἔχει τό τε
 15 εἶναι καὶ τὸ τέλος εἶναι. αὐτῷ δὲ νῦν λέγοντι τὸ ἔτερον τῷ
 ὄντος μὴ εἶναι ἐκ ἀν τις εὐλόγως [ὃ λόγῳ] συγχωρήσει·
 πρῶτον μὲν ᾧ ᾧ ὃ καὶ τὸ ὄλον νοητὸν λαμβάνει τὸ ὄν παρ' αὐτῷ
 νῦν ἢ ὑποθέσεις εὐθυνομένη, ἀλλὰ τὸ ἀκρότατον αὐτῷ, ὃ ὅτε νῶς
 ὅτε ζωὴ πως, ἀλλ' αὐτὸ τὸ ὄν, ὃ τὰ ἐχόμενα καὶ τὰ προσεχῆ
 20 γεννήματα ἔτερα αὐτῷ ὄντα ὅμως ὄντα ἐστίν. ἔπειτα εἰ μὲν
 ὡμολογεῖ καὶ αὐτὸς μὴ εἶναι ὄντα τὰ αἰωχτά, συγχωρεῖν ἔδει
 τῇ λεγέσθαι προτάσει τὸ ἔτερον τῷ ὄντος μὴ εἶναι· ἐπειδὴ δὲ
 μάλιστα πάντων τούτοις ὡς ὅτι πιεσθεῖ, πῶς ἀν ἐν καιρῷ ταύ-
 την δέχοιτο τὴν συγκατάθεσιν; ὅτε ὅν τὸ ὄν τὸ Παρμενίδειον
 25 λαμβάνομεν ὅτε τὸ ἐκ ὄν. ὡς ἐκεῖνο συγχωρήσαντες τοῖς νῦν
 ἐπιχειρουμένοις ἐνίσταμεθα. "ἀμφοτέρως . . . ἔκαστον ἔν." ὅτι
 μὲν ὅν τῷ ἐνὸς μὴ ὄντος ἐκ εἰς ἀριθμὸς, εἰρητῷ καὶ καλῶς εἰρητῷ.
 ἀρχῆς γὰρ, φησὶν, ἀπολομένης ὅτε αὐτὴ ποτε ἐκ τε ὅτ' ἄλλο
 ἐξ αὐτῆς ποτε γενήσεται. διὰ τί δὲ καὶ ὄντος ἐκ εἰς; ἄρα διὰ
 τὴν εἰσβολὴν τῆς ἐν τῷ Παρμενίδῃ πρώτης ὑποθέσεως, εἰ ὅν
 ἐστὶ, πολλὰ ἐκ ἀν εἶη; ἀλλ' ἐκεῖ πολλὰ ὃ τὰ ἀπὸ τῷ ἐνὸς
 προϊόντα ἀναρεῖ, ἀλλὰ τὰ ἐν αὐτῷ τῷ ἐνὸς ὑπάρχοντα. τῷ ὄντι
 ᾧ εἰ ἐν καθαρῶς ἐστὶν, ἐκ ἀν αὐτὸ τῷ εἶη καὶ πολλὰ· πολλῶν
 μέντοι αἰτίων ἀριθμῶν νοητῶν τε καὶ νοερῶν καὶ ἐγκοσμίων ὃ κω-
 30 λῆσθαι εἶναι. ὅτος δὲ λαμβάνει ὅτι τὸ παρὰ τὸ ἐν ὑδὲν ἐστὶ
 πάντα ᾧ τὰ ὄντα ἢ ἐν ἢ ἐκ μονάδων συνέστηκεν, ὡς· εἰ τι ἐν

2 τοῖς πράγμασιν ΑΗβ. || 3 τὸ ἀγαθόν ΑΗ. fort. scr. παρ' αὐτὸ τὰγαθόν. || 4 αἰτίαν om H. || 5 ὅτε τῷ Αβ ἐντ . . . cum lacuna
 III nel III litt. H. || 6 ἔχει τε καὶ β. || 7 ἀρχήν ἀρχῆς ΒΗβ. || sic omnia quidem entia β. || ἢ ὅττα (Α)Η. || 8 ὃ τὸ τῷ Α. quod hoc
 ipsum non est non aliud quicquam per se ens β. || 14 συγχωρήσῃ Α ut con. Bonitzius: συγχωρήσει Α συγχωρή C. || ἐξομοειδῆσθαι ἐν Η. ||
 15 ὃ ἀριθμὸς om β. || 16 τὶ ἐν Η: ἐν om Ββ. || 17 ὅθ' ὃ ἐν . . . 19 αὐτοαριθμὸς om ΑΗβ. || 19 si autem non sit per se unum, neque
 principium erit. principio autem non existente — β. || 22 ὑπερσάει Η. || 23 indiget uno, ut sit β. || fort. τὸ δ' ἐν —. || 24 ἀπὸ Ηβ:
 ἀν τι Β. || 27 αὐτῶν . . . 28 κατηγορεῖται om β. || 27 αὐτῶν deleuerim. || 28 αὐτὸ ἐν ἐστίν· καὶ αὐτὸ ὅν Η. || 29 σωκράτης Η. || 30 ἄλλο
 τι πέρ ἐστιν Η. || 32 ὅτω ΒΗ. || 34 πᾶσιν ἀπὸ τῷ ΑΗ.

1 ὅν om β. || 2 ὑδὲ μίαν πλὴν Η. || ἐμφασιν (Α)Η. || 5 αἰτιασάμενος Η. || τὴν om Α. || 7 ἐν CHβ: om Α. || 12 μένει· ἐκ ἀν ἔχῃ Η. || 14 qui
 nihil est ut ad (ὡς πρὸς fort. recte) illud β: unde traditum a ΒΗ ἐκείνῳ correxi. || 16 εὐλόγως ὃ. λόγῳ sic cum spatiis C, unde
 αὐτῷ τῷ λόγῳ olim coniciebam. sed ὃ λόγῳ nil nisi uitiōse scriptum εὐλόγως. || rationaliūter sermone (ὃ om.) concesserit β. || 17 ὃ
 κατὰ] scr. ἐκεί. || ἢ παρ' αὐτῷ τῷ ὑπ. β. || παρ' αὐτῶν Α. fort. ὥσπερ αὐτῶν. || 19 ζωὴ πῶς (Α)Η. || 22 μὴ om (Α)Η. || 23 τούτοις
 om Αβ. || 24 παρμενίδειον Η παρμενίδει Α. || 25 ἐκείνῃ ΑΗ. immo scr. ἐκείνο ὃ. || 26 ἐπιχειρούμενοι Η. || ἐν om Η. || 28 φησὶν om β. ||
 ἀπολομένης Η. cf. ad p. 858b 18. || 31 Pl. Parm. p. 137 C sq. || 32 αὐτῷ ἐν ΑΗ. || 36 ὡς' . . . p. 862 a2 ὑδὲν ἐστὶ] quapropter si
 quid est alterum ab uno, nihil est β. || εἰ τι] ὅτι Η.

ἀπὸ τῷ ἑνός, ἕτερον μὲν ἔχει τῷ ἑνός, ἕτερον δὲ τῷ ἑνός ὑπάρ-
 χον ὑδέν ἐστι, τὸ δὲ μῆδέν ἐκ ὧν, ἐπειδὴ πᾶν τὸ ὄν "ἢ ἐν ἢ
 πολλὰ ὧν ἕκαστον ἐν." φασὲν δὲ ὅτι ἐκ ἐστὶ τὸ ἀπὸ τῷ ἑνός
 ἡδὴ ὑδέν. ὃ γὰρ εἰ μὴ ἐκεῖνο τὸ ἐν, ἡδὴ ἔχεν ἢ ὑδέν, ἀλλὰ
 οὐτετέρως ἐν καὶ πάλιν τρίτως. ὃ γὰρ καὶ τὰ ἑκαστα τῶν ἑκάτων,
 τὰ ἐπικύρια καὶ ἐνυλὰ τῶν αἰδητῶν μετέχει τῷ ἑνός; ἢ πῶ οὐ
 τῶν νοητῶν τι καὶ θείων ἐσέρη; τῷ ἐν εἶναι; ἀρκεῖ ὅτι ἡ γονίμη
 τῷ ἑνός αἰτία ἐξ αὐτῆς παράγειν καὶ ἀριθμὸς καὶ τὰ πάντα, καὶ
 ὃ δὲ ζῆτεῖν ὑποκείμενον ἐξ ὧν τὰ ὄντα ὑφίστησι. τὴν γὰρ ἡ
 1001b φύσις πρώτη δέδεικται. "ἔτι εἰ . . . εἴη". φορτικὸν μὲν αὐτὸς
 7. φησιν εἶναι τὴν λόγον τῷ Ζήνωνος ἀναίρετον τὴν τῷ ἑνός
 φύσιν καὶ τὴν τῷ σημείῳ καὶ παντὸς τῷ ἀδιαίρετον, ὅτι μήτε
 προστιθέμενα μήτ' ἀφαιρούμενα τὸ ποσὸν τῶν ὑποκειμένων ἀμεί-
 βουσιν. ὃ γὰρ τὸτο λέγων, φησί, πρῶτον μὲν ἅπαν τὸ ὄν μέγε-
 θος εἶναι οἷον καὶ τὸτο σερεόν. τὰ γὰρ ἐπίπεδα καὶ αἱ γραμμαὶ καὶ
 15 παντοδαπῶς προστιθέμενα ἢ ἀφαιρούμενα μειῶσιν ἢ αὐξήσιν τὸ
 ὑποκείμενον, ἀλλ' ἐὰν μὲν καὶ τὸ πᾶν αὐτῶν συντεθῶσιν αὐξή-
 σιν, ἄλλως δὲ ὅ. ἔπειτα, ὅτι καὶ εἰ μὴ μείζον ἢ μονὰς ποιεῖ
 τὸ ποσόν, ἀλλὰ πλείον. ἡμεῖς δὲ πρὸς τοὺς πολλοὺς τὴν Ζήνωνος
 γυμναστικὴν λόγους ποιεῖμενον ἐκ ἀπὸ σπουδῆς τούτοις ἐπιχειρεῖν
 20 οἰσμεθα. εἰ μὴ ἄρα τοῦτο ἡντίκετο, ὅτι τὰ ἀδιαίρετα τῆς
 φύσεως ἐκ ἐστὶ τῶν διαίρετων ἀλλ' ὑπερέχοντα τούτων ἄλλως
 1001b αὐτὰ περατοῖ καὶ ὀρίξει. "ἀλλὰ . . . μέγεθος". πάλαι μὲν
 13. αὐτὸ θαυμαστὸν εἶναι κατεφαίνετο, εἰ καὶ ἀριθμὸς ἐκ τῷ τοῖσιν
 ἑνός ὑποκείμενον δύναται, νυνὶ δὲ παραδόξοτερον ἔτι φησὶ τὸ μέ-
 1001b γεθος ἐξ αὐτῷ παράγειν. διὸ καὶ ἐπήγαγεν. "ὁμοιον . . .
 18. φάσκειν." ἡμεῖς δὲ τὸ μὲν αὐτομέγεθος ἀμερὲς ὄν καὶ θείον καὶ
 νοητὸν καὶ ἐν πρώτοις ἡνωμένον τῶν ὄντων πρὸς * ἐκεῖθεν μετὰ
 πάντων τῶν ὄντως ὄντων ἐκφανῆναι φασιν. τὸ δὲ αἰδητὸν
 μέγεθος ἢ φύσις ἐπιφέρει τῇ ὕλῃ δυναμικὴν καὶ ποδηγετικὴν
 30 παρὰ τῶν δημιουργικῶν θεῶν, ὧν πατὴρ ὁ εἰς καὶ ὅλων δη-
 μιουργὸς ἕκγονος ὧν τὰ γὰρ, ταῦτον δὲ εἰπεῖν τῷ ἑνός, ὅτι πάντα
 μιμήσει τὴν ἑνῶσιν ἐπιφέρει τοῖς μεθ' ἑαυτά, ὥς διὰ ταῦτον
 ἡνωθεὶς καὶ τὸ αἰδητὸν μέγεθος. πῶς ὅτι ὁμοιον τὴν γραμμὴν ἐκ
 σιγμῶν λέγειν συνεστάναι, ὃ δέδεικται ὅτι ἀδυνατῶτατον, καὶ τὸ
 35 ἐν τὰ παντοῖα μεγέθη παράγειν; ὑδέν γὰρ αὐτοῖς κοινὸν πλὴν
 ὅτι ὡς περ ἅλλα πάντα ἕκτος τι καὶ ἕχοντα ἰσοδυναμῶν παρ-
 σπασατο τῷ ἑνός, ὅτω καὶ ἡ σιγμὴ τῷ ἀδιαίρετῳ μιμνῆσθαι

3 ἔτι τὸ scripsi cum Bonitzio: ἔστιν BH. || 4 ὃ γὰρ] ὅπου γὰρ libri cum β. || 6 τὰ ante ἐπικ. om A. || 6 ἢ καὶ δὲ H. || 7 ὅτι ||
 θεῶν Bβ. || 8 ἐξ αὐτῆς . . . πάντα om β. || 9 ὑποκείμενον om β. || γὰρ CH: δὲ AB. || 10 δέδεικται. C. || 12 μήποτε H. || 13 προ-
 θέμενα (A)H, item u. 16 H. || 15 καὶ αἱ] καὶ BH. || 16 ἢ ἀξίως H. || 18 δὲ ὄν. H. || ἔτι suspectum. || 19 πρὸς ante τὴν male
 transposuit β. || 26 καὶ om AHβ. || 28 ἡνωμένοις AB. || πρὸς . . . 29 ὄντων om H. || πρὸς om β. hiatus notauit. || 29 ἐμφανῆσαι H.
 30 ποδηγετικὴν ἢ παρὰ BH: ἢ expunxit. || 31 καὶ ὅλος C. || 33 ὥς (ὡς H) εἰ δὲ αὐτὸ ἡν. AH. qua propter si quia unita est et
 ipsa sensibilis magnitudo ex uno producitur β. || 34 ὅ] primo β. || ἐκ σιγμῶν τὴν γο. A. || 37 ἰσόν τι H. || 38 inter indivisibilia (τὴν
 ἀδιαίρετον) β.

1 καὶ καθ'] καθ' BHβ. || 2 ἔτι δὲ β. || ἄξως] ἄξως C om AHβ. || 4 γεννητικώτατον BH. || τῶν ἀπ.] et existens omnium β.
 5 δὲ] hinc colligas l. 4 μετὰ πάντων pro τῶν ἀπ. scribendum esse. || 6 δὲ om β. || 7 καλεῖν (A)H. || 8 ποιεῖ] καλεῖ H. || 11 ἐφά-
 μοι β. || αὐτῆς BHβ. || 14 θέλει AHβ. || 18 ἄλλως δὲ . . . 19 μεγέθος om β. || 21 τελευταῖον om AB. || δὲ om H. || 22 τὴ γ-
 μνασθῆναι A. || 24 μαθητικά H. || 29 ταύτας A. || 32 ὕγια H. || 36 καὶ om H. || φασὲν ἐν] φασὲν BH. dicimus sub uariis β. || 37 τῇ
 malim τῷ σώματος.

ταύτης ἡ μονάς· πανταχῶ γὰρ τὸ περατὸν καὶ ὀρίζον τῷ περατμένῳ
 μᾶλλον ὑσιώει, καὶ ὁ συναναίρει μὴ ὁ συναναίρει·) οὐ τῇ ὑσίᾳ πρότερον
 ἂν εἴη· μονάς· μὴ ὅν πάντα ὀρίζει, γιγμὴ δὲ τὰ διαστατά, γραμμὴ
 οὐ τὰ ἐπίπεδα καὶ τὰ στερεά, ἡ δὲ ἐπιφάνεια τὰ σώματα· καὶ μονάδος
 μὴ μὴ ὕψους ὑπὲρ ἐξ τῶν ἐφεξῆς, ὑπὲρ σημείων τῶν διαστατῶν· σώμα-
 5 τος δὲ μὴ ὄντος ὁ κυλύνει·) εἶναι τὰ πρὸ αὐτῶ. διὸ εἴτε σώματά ἐστι
 τὰ ὄντα καὶ τὴν φυσικὴν, αἱ ἀρχαὶ τῶν σωμάτων ὑσιώει· εἴτε ἀριθμοὶ
 καὶ τὴν Πυθαγορείων, ἡ τε ἀρχὴ τῶν ἀριθμῶν εἴη ἂν ὑσία καὶ τὰ
 τῇ μονάδι συγγενῆ. τῶν οὐ ὅτι κατεσκευασμένων ὑπὸ ἑτέρου
 τῶν λόγων φαμὲν ἔχειν ἰσὺν ἀληθινήν· ὅτε γὰρ τὸ περατὸν αἰεί
 10 τῷ περατμένῳ μᾶλλον ὄν, ἀλλ' ὅταν ἐξηρημένον αὐτῷ τῆς
 φύσεως πέρασ αὐτῷ ἐπιφέρῃ ὡς ἡ τέχνη καὶ ἡ φύσις τοῖς
 τεχνητοῖς καὶ φυσικοῖς σώμασιν, ὁ μὴ ὅταν ἑαυτὸ ἐπιόδῳ πρὸς
 τὴν τῶν ὀριζομένων ἀποπεράτωσιν· ὅτε αἰεὶ τὸ συναναίρειν καὶ
 μὴ συναναίρειν μᾶλλον ὑσία τῷ ἀντικειμένῳ ἔχοντος, ἐπεὶ
 15 ὅπως ἂν καὶ οἱ λίθοι μᾶλλον ἦσαν τῆς οἰκίας καὶ τὰ ξύλα τῆς
 νεώς καὶ ὅπως αἱ ὕλαι τῶν εἰδοπεποιημένων, ἀλλ' ὅταν μὴ ἡ τι
 μέρος τῷ συναναίρειν τὸ ἀναίρειν μὴδὲ φοιτῇ ἢ πέρασ ἢ
 τῶν ὅπως ἑαυτὰ ἐπιόδοντες εἰς ἐκείνους σύσασιν. τὰ μὴ ὅν
 ἀληθῆ γένη πρότερα τῶν εἰδῶν καὶ ἡ ὑσία τῶν συμβεβηκότων,
 20 ἡ δὲ ἐπιφάνεια ὡς μὴ ἀτελεστέρα πρότερα τῷ σώματι, ὡς δὲ
 μᾶλλον ὑσία ὁ πρότερα. ὁ γὰρ δὲ ὅτι περὶ ἐπιφανείας τῆς
 ἐνυπαρχούσης τοῖς σώμασιν οἱ λόγοι. “ἀλλὰ ὁ ἐμεία.”
 15 εἰ ταῦτα μὴ μᾶλλον ὑσιώει τῶν σωμάτων, ὅτι ἐξ οὗ ταῦτα
 (ὅτε γὰρ ἐν τοῖς αἰδητοῖς ἐστὶ σώμασιν ὅτι ἐν ἄλλοις· οὐδὲ δὲ
 αὐτὰ εἶναι ἐν σώμασιν), πῶς μὲν τις ἂν εἴη ὑσία· ῥητέον δὲ
 ὅτι καὶ ἐν τοῖς αἰδητοῖς ἐστὶ σώμασι φυσικῶς τε καὶ ἐνύλως·
 οὐδὲ καὶ ὁ φυλάττει τὴν φύσιν ἢ ἐπαγγέλλεται, ὡς ὁδὸ· ἄλλο τι
 τῶν ἐνύλων εἰδῶν· ὁ μὴ ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μαθηματικῷ σώ-
 25 ματι, ὁ εἰ καὶ μὴ αἰδητόν, ἀλλ' ὅν φαντασόν ἐστιν, ἔτι δὲ ἐν
 τοῖς δοξαζοῖς λόγοις καὶ τοῖς νοητοῖς εἴδουσιν ἀύλως· τοσαυ-
 ταχῶς ὁ αὐτῶν ὄντων ὁ κυλύνει·) καὶ ἄλλαι εἶναι ὑσιώει καθ'
 30 ἐκάστην τάξιν τῶν ὄντων. “ἔτι ... μῆκος.” αἱ διαιρέσεις ὅτι
 εἰσιν ὑσιώει, διαιρέσεις δὲ μεγέθους ἐπιφάνεια μὴ εἰς βίβλος,
 γραμμὴ δὲ εἰς πλάτος, σημείον δὲ εἰς μήκος· ὅτι ἄρα ὑσιώει
 35 ταῦτα. ῥητέον δὲ πρὸς τὴν μείζονα πρότασιν ὅτι αἱ μὴ ἐνυ-
 παρχῶσαι τοῖς σώμασι διαιρέσεις τῶν μοναδικῶν ἀριθμῶν τυχόν

ὅτι ἂν εἶεν ὑσιώει, ἡ δὲ πρώτη ἐτερότης πάντα διακρίνεται καὶ
 ὅπως τὰ θεῖα γένη ὅσα τῆς διαιρέσεως ἐπάρχει πῶς ὅτι τὴν
 κατ' εἶδη καὶ κατ' ὑσίαν ἱσταμένην διαιρέσιν τοῖς ὅλοις ἐπιφέ-
 10 ρουσι; “πρὸς ... ἡμισυ.” ὁ λόγος· ὅτε τὰ σχήματα τὰ
 δυνάμενα ἐγγενέσθαι τῷ λίθῳ ἐστὶν ἐν αὐτῷ, ὅτι αἱ διαιρέσεις αἱ
 μὴδὲπω ἐνεργεῖα ὄνται· εἰ τοῦτο ἡ ἐπιφάνεια, ὅτι ἂν αὐτῇ
 εἴη. πρὸς ὁ φαίη τις ἂν, ὅτι τὸ τῷ μὴ ἀνάγκη τῆς ἐνεργείας ὕψους καὶ
 τὴν δυνάμει εἶναι, ἡ ταύτης μὴδὲπω ὕψους μὴδὲ τὴν ἐνεργεῖαν
 εἶναι, εἶναι δὲ μίαν ἐνεργεῖαν οἷον τὴν διχοτομοῦσαν τὴν κύβον
 15 ὑπὲρ κυλύνει· αἱ μὴ γὰρ ἀπείροι διαιρέσεις δυνάμει, τῶν δὲ πε-
 ρασμένων ἐνεργεῖα ὑπὲρ κυλύνει καὶ ἐνεργεῖα θεωρεῖται. “πρὸς
 ... ἄλογα.” τὸ ἐπιχείρημα τοῦτον· πᾶσα ὑσία ἢ ποτὲ μὴ
 ὄντα ποτὲ δὲ ὅτι ὄντα διὰ γενέσεως μὴ εἰς τὸ εἶναι, διὰ δὲ
 φθορᾶς εἰς τὸ μὴ εἶναι παράγει· ταῦτα δὲ τὰ πέρατα τῶν
 20 μεγεθῶν ἢ ἐστὶν ἢ ὅτι ἐστὶν ἀχρόνως· ὅτι ἄρα ὑσιώει. καὶ δοκεῖ τὸ
 ἐπιχείρημα ἔχειν ἀληθειαν, ἐπεὶ καὶ πᾶσα μὴ ὑσία γιγνομένη καὶ
 φθειρομένη οὐδὲ ὕλη αἰτίν. ταῦτα δὲ ὅτι ἐνύλα. τεκμήριον
 δὲ τῷ μὴ πρότερον ὄντα τὴν γιγμὴν καὶ οἷον λανθάνουσαν ὕψους
 ἀναφαίνεσθαι καὶ καὶ διαιρεθείσης γραμμῆς οὐδὲ σημεία γίγνεσθαι
 25 ποιεῖ· ὁ γὰρ δὲ ὅτι μία, φησὶν, ὄντα διηρέθη εἰς δύο ἢ ἀδιαιρέτος,
 ἀλλὰ ὁ γὰρ δὲ ὅτι ὅτι ὄντα πρὸτερον ἀχρόνως καὶ ἀνευ γενέσεως
 ὑπέστησαν ἐκ τῆς διαιρέσεως. “παραπλησίως .. χρόνῳ.”
 30 ὅτι ἐστὶ τινὰ ὁ μὴ ὄντα πρότερον ἔξω γενέσεως ἀναφαίνεσθαι
 καὶ χωρὶς φθορᾶς ἀφανίζεσθαι, καὶ ὑπὲρ τῶν ὑσιώει, μαρτυρεῖν
 φησὶ καὶ τὴν χρονικὴν διαιρέσιν τὸ νῦν, ὅτι καὶ ἡ γιγμὴ ἀναλογεῖ·
 ὑπὲρ ὅν τῶν ὑσιώει. πρὸς ὁ φαίη τις ὅτι καὶ εἰ μὴ ὑσία
 ταῦτα, ἀλλ' ὅν ὄντα εἶναι ὁ κυλύνει· πολλαχῶς γὰρ τὸ ὄν.
 “Ὅπως ... εἶδη.” τὸ τοῦτο ὅτι μὴ ἐν τοῖς πρώτοις ὁ πρῶτος
 35 τεινεν, ὅτι δὲ μέρος εἶναι τῷ πέμπτῳ (ἀπορεῖ γὰρ ἐν τῷ
 πρὸς τὰς ἰδέας), ἡ τῷ ἐννάτῳ καὶ γὰρ ἐν ἐκείνῳ πρὸς αὐτάς
 ἡ πόρσεν. ἡ δὲ κατασκευὴ τῷ παντὸς λόγου ταιούτη· εἰ διὰ
 τὸ τοῦτο παρὰ τὰ αἰδητὰ καὶ τὰ μαθηματικά τίθεμεν εἶναι τὰ
 εἶδη, ἐπειδὴ τὰ μὴ αἰδητὰ πολλὰ ἐστὶν ἑκάστα, οἷον ἵπποι πολλοὶ
 καὶ βοεὶ καὶ ἄνθρωποι, ὁμοίως δὲ καὶ τὰ μαθηματικά (πολλὰ γὰρ
 40 τρίγωνα καὶ κύκλοι καὶ σφαῖραι καὶ πυραμίδες), καὶ ὅτι ἡμᾶς μὴ
 εἶναι ἐπὶ τῷ πλήθους ἀλλ' ἐπὶ τὰς ἐκάστων ἐλθεῖν μονάδας
 ἐν ἑνῷ ἄνθρωπον τὸ ἐν τρίγωνον τὸ ἐν κύκλον, ἀνάγκη

4 εἰ δὲ ἐπιφανῆ *H.* || 5 μὲν *om AHβ.* || ὅτι *C:* τῷ δὲ *AHβ.* || τῷ διαστατῷ *H.* || 8 εἴτε ἀρχαὶ *H.* || 11 αὐτῆς τῆς *Aβ.* || 12 πέ-
 ρας *om Aβ.* || αὐτῷ *C:* αὐτῶν *AH se ipsum β.* || ἐπιφέρει *H:* ἐπιφέρει *B.* || ὡς ἡ *H:* ὡς (*A*)β ἢ *C.* || 13 ὅταν ἑαυτὸ ἐπιόδῳ] *cum se*
ipsum aliquid tradit β ὅταν ἑαυτῷ τι διδῶ *BH.* cf. l. 19. || 15 ἀντικειμένῳ *H* ἀντικείμενον *β.* || 19 *se ipsa β:* ἑαυτὸ *CH* ἑαυτὴν *A.* ||
 εἰς *om H.* || 21 ἀτελεστέρα] ἀποτελεστέρα *BH* (*debilior*) *β.* ἀν ἀπομυτέρη? || 22 ὑσία (*A*)*H.* || 23 τοῖς σώμασιν] *substantiae β.* || 24 μᾶλ-
 λον *om Aβ.* || 26 πῶς Bonitzius: ὅπως *BHβ.* || τινὰ μὲν ἂν εἴη ὑσία *β.* || 27 ἐν ὕλῃς *H.* cf. ad p. 857^{b9}. || 29 καὶ *om β.* || 30 ἔτι δὲ
 καὶ ἐν *AH.* || 31 δοξαζοῖς libri *cum β.* || εἰδουσιν καὶ ὅμως *BHβ.* || 32 δ' inserui || κυλύνονται εἶναι καὶ αἱ ὑσιώει *A.* || 33 τῶν *om (A).*
 2 ἐπάρχει *C* ὑπάρχει *AHβ.* || πῶς μὲν ὅτι *β.* || 4 fort. ὁ λόγος τοῦτος· || τὰ σχήματα τὰ] τὰ σχήματα *B* σχήματα *H.* || 5 ὅτι αἱ
neque β ὅτι *BH.* || 6 μὴδὲποτε *H.* || εἰ τὸ τοῦτο *BHβ.* || *si hoc, superficies nulla fuerit β.* || αὐτῇ ἄλλῃ *BH.* αὐτῇ Bonitzius. || 7 ὅτι ἐκ
 (ὅτι ἂν *Aβ*) ἀνάγκη *BHβ.* || ἐνεργεῖα] ἐνεργείας *BHβ.* || 8 δυνάμει *C:* δυνάμει *AHβ.* || ἐνεργεῖα *C:* ἐνεργείαν *AHβ.* || 10 δυνάμει] *possunt β.* ||
 11 intercidit διαιρέσεις. || θ εἶσθαι sic *C.* || 14 περιάγεται *BHβ.* || 15 αὐτῶν *β:* εἰ ἐστὶν *BH.* correxi cum Bonitzio. || 19 καὶ *om β.* potest
 prius intercidisse membrum infinitiui cf. Arist. p. 1002^{b1}. || 20 ποιεῖται *om H.* || διαιρεθείη *H.* || 23 ἔξω] ἐκ *BHβ.* || 24 μαρτυ-
 ρεῖ *H.* || 25 secundum temporalem diuisionem *β:* καὶ τὴν χρ. δ. *BH.* || τὸ νῦν] τὸν νῦν *A.* || 26 καὶ ἡ μὴ *H.* || 31 διὰ τὸ παρὰ *H.* ||
 33 οἷον ἵπποι ... 34 μαθηματικά *om β.*

ἕκαστον τῶν εἰδῶν ἐν εἶναι τῷ ἀριθμῷ· ἀλλὰ μὴν ὃ δύνανται ἀρχαὶ ἐν εἶναι τῷ ἀριθμῷ, ὡς δέδεικται ἐν τῷ δεκάτῳ προβλήματι· ὅτι ἀρα δύνανται εἶναι τὰ εἶδη. πρὸς δὲ φαίης ἂν ὅτι τάχα μὴ ὕδὲ τὰ ὑλικά αἰτία δέδεικται πάντα μὴ δυνάμενα τῷ ἀριθμῷ ὠρίσθαι. *** φησὶν ὁ Ἐμπεδοκλῆς. εἰ δ' ὅν ἐπὶ τῶν ἐνυπαρχουσῶν τοῖς ἀποτελέσμασιν ἀρχῶν ἀδύνατον ἐφάνη τὸ τὰς ἀρχὰς ὅρον ἔχειν ἀριθμητικόν, ὃ δὲ πῶς καὶ ἐπὶ τῶν γεννητικῶν καὶ ὑπερτάτων αἰτίων ἐκεῖνα χώραν ἔχει τὰ ἐπιχειρήματα· ὅτω γὰρ ἂν ὕδ' οἱ κατ' αὐτὴν χωριστοὶ γίνοντο ἀριθμοί, εἰ μὴ εἰεν ὠρίσμενοι. καὶ τὸτο δὲ ψευδῶς εἰληπτόν ἐστι διὰ ταύτην μόνην τὴν αἰτίαν ἐπὶ τὰ εἶδη δραμεῖν τὴν τῆς ἀληθείας φιλοθεάμονα. ἔστι μέντοι πᾶν ὃ ἔχει τὰ εἶδη "ὕσια ἐστὶ καὶ ὕδὲν καὶ συμβεβηκός", ὁρθῶς τε * καὶ ἡμεῖς προσιέμεθα. "σύνεγγυς τρόπον". τὸτο καὶ ἐν τῇ ἐκθέσει τῶν προβλημάτων πεντακαίδεκάτον ἐστιν. ζητεῖ δὲ ἐν αὐτῷ πότερον αἱ ἀρχαὶ δυνάμει ἢ ἐνεργείᾳ· τὸ γὰρ "ἢ τίνα ἕτερον τρόπον" ἐνεργείᾳ σημαίνει, ἀποκρύψας ἐξεπίτηδες οἶμαι τὸτο τὸ ὄνομα, ἵνα μὴ ἀνέλθῃ τὸ ἀπορον τῷ προβλήματι. τίς γὰρ ὅτι ἂν τὸ τέλειον τῷ ἀτελεῖ ἀρχικώτερον ἐφήσεν εἶναι; διὰ δὲ τὴν αὐτὴν αἰτίαν καὶ ὕδὲ "αἰτία" ἢ "ἀρχὰς" εἶπεν, ἀλλὰ "χοιχεῖα", ἐν οἷς τῷ ὄντι πολὺ τὸ ἀτελές. πῶς δὲ ἔχει τὸ πρᾶγμα, εἵπομεν ἐν τοῖς πρώτοις. "εἰ μὴ ἄλλο". ὡς εἰ ἔλεγεν, εἰ μὴ γὰρ ἐνεργείᾳ θήσεται τις εἶναι τὰς ἀρχὰς, ἐπειδὴ πάντες τῷ ἐνεργείᾳ τὸ δυνάμει προηγείτο, ἔστι τι πρὸ τῶν ἀρχῶν· ἀποκρύψας καὶ νῦν τὸ τῆς ἐνεργείας ὄνομα, μὴ τὸ καὶ λογικὸν εἶναι τὸ ἐπιχείρημα· ἐπὶ γὰρ ἕκαστον τῶν γενητῶν πρὸ τῷ ἐνεργείᾳ τὸ δυνάμει, ὅτι ἐπὶ τῶν ὄλων ὕδὲ τῶν θείων, ὡς αὐτὸς ἡμᾶς ἐν ἄλλοις ἐδίδαξεν. 10026b 33. "τὸ δὲ δυνατόν ... ἔχειν." ὃ πᾶν, φησὶ, τὸ δυνάμει ἀνάγκη ἐνεργείᾳ γενέσθαι· τὸ δὲ ἐνεργείᾳ νῦν ὅν πρότερον ἦν δυνάμει. 10026b 34. ibid. "εἰ ... ὄντων". εἰς τὸ ἀντικείμενον ἐπιχειρεῖ, ὅτι ὃ χρὴ δυνάμει τὰ χοιχεῖα ὑποτίθεσθαι. ἢ δὲ κατασκευὴ τῷ λόγῳ τοιαύτη· τὸ δυνατόν μόνον γίνεταί, ὃ γὰρ τὸ ἀδύνατον ὅτε τὸ ἦδη ὄν· τὸ γινόμενον ὅπω ἐστὶ· τὸ μήπω ὄν ἐνδέχεται μὴ γενέσθαι· ὥστε εἰ δυνάμει αἱ ἀρχαὶ, ἐνδέχεται μὴδὲν εἶναι τῶν ὄντων ἐξ αὐτῶν. ἡρμήνευσεν δὲ τὴν ἐλαχίστην πρότασιν ὅτως "ὕδὲν γίγνεσθαι τῶν ἀδυνάτων," ὡς ἰσοδυναμεῖ τὸ μόνον γίγνεσθαι τὸ δυνατόν. τὴν δὲ μέσην ὅτω "γίγνεσθαι μὴ γὰρ τὸ μὴ ὄν." τὸ γὰρ γινόμενον μὴ ὄν ἐστὶ, διό ὕδὲ τὸ ἦδη ἐνεργείᾳ ὄν γινόμενον ἂν τις λέγοι. ὅτι ὃ ἐνδέχεται τὸ μήπω ὄν μὴδὲ γενέσθαι ὡς πρότερον συνέθηκε ταύταις ταῖς προτάσεσιν, ἐπεὶ καὶ τὸτο ἐστὶν αὐτῷ τὸ δυνατόν εἶναι τὸ πεφυκέναι μὴ εἰς ἐνεργείαν προίεναι, ὃ πάντως μέντοι συμβαίνει. ταῦτα δὲ πάντα πολλὴν ἰσχύν ἔχει. ἐὰν πάσας τις τὰς ἀρχὰς δυνάμει λέγει εἶναι καὶ μερῶν ἐνεργείᾳ "ταύτας ... καθ' ἕκαστα". ἔστι μὴ ὅν τὸτο τεσσαρεσκαίδεκάτον ἐν τοῖς πρώτοις λόγοις, χερόν δὲ ταῦτόν ἐστι τῷ ἐνδέχεται κατὰ τὴν ζητῆ γὰρ καὶ ἐνταῦθα εἴτε καθόλου αἱ ἀρχαὶ εἴτε ἄτομα. ὃ ταυτόν ἐστι χερόν τῷ εἴτε εἶδει ὠρίσμεναι εἴτε ἀριθμῷ. φησὶ δὲ ὅτι εἰ καθόλου αὐτὰς ὑποθαίμεθα, τὸ ὑπὸ ὅδε αὐτῶν ἀφανισθῇ· τὰ γὰρ καθόλου ὅτι ὕσια· εἰ γὰρ ὕσια, τρεῖς τέλειον ὁ Σωκράτης ὕσια, ἢ ἄτομος ἢ ἐν εἶδει ἢ ἐν γένει. εἰ δὲ μὴ καθόλου αἱ ἀρχαὶ, ἢ ἀγνωστοὶ εἰσιν ἢ ἔχουσιν τι πρὸ αὐτῶν. ὡς ἐκότερον ἀλογον. εἴτε γὰρ μὴ γινώσκοντο ** αἱ ἀρχαὶ, οἱ τῶν καθόλου γνωσθῶσιν· μόνως γὰρ ὅτω τὰ ἄτομα ἐστὶν ἐπισητά. ἔστι τι ὅν πρὸ αὐτῶν περιληπτικώτερον αὐτῶν. εἰ γὰρ δὲ πολλάκις ὅτι καὶ ὑπὲρ τὰ ἄτομα καὶ ὑπὲρ τὴν καθόλου λέγεται τὸ ποιητικὸς καὶ τὸς γνωστικὸς αἱ κυρίως ἀρχαὶ. οἱ τὰ λεγόμενα δὲ ἀνάγκη ὕδὲ μὴ ἔχει· ὅτε γὰρ πᾶν τὸ καθόλου ἀνίσταται· ὃ γὰρ ἂν ἦν τι τῶν καθόλου αἰτίων καὶ δημιουργικῶν τὸ καθ' ἕκαστα· ὅτε τὰ τότε τι διὰ τῶν καθόλου γινώσκονται. εἰς ὕδὲν ὑπερογενὲς καθόλου καταφεύγοντες· καὶ τῶν ἀσκήτων γενῶν αὐτὸς ὅτι ἂν φαίη καθόλου τινὰ ἐπαναβεβηκέναι. ἀλλὰ χερόν πάντα ταῦτα διαλεκτικῶς ἐπιχειρήμασι χρησάμενος, ὡς καὶ ὁ ὑπομνηματιστὴς Ἀλεξάνδρος ἐπεσημνήματα, οἷον ἔλεθεν ὁ φιλόσοφος τὸ δὲ ἐκκαίδεκάτον ἐν τῇ ἐκθέσει τῶν προβλημάτων σκέμμα, πότερον κινῶν ἢ ἀκίνητοί εἰσιν αἱ ἀρχαὶ ὕδ' ἐγύμνασεν ἐν τούτοις. προθεῖς τοῖνυν ἐπτακαίδεκα προτάματα καθ' ἣν ἐξεθέμεθα τάξιν, τὸ μὴ ἔκτον καὶ τὸ ἐκκαίδεκάτον ὅτι εἰργάσατο καὶ τὴν εἰς ἕκαστα ἐπιχείρησιν· τὸ μὴ ἔκτον ἐπὶ πρὸς ταῖς ἡδὴ ῥηθείαις αἰτίαις καὶ προεληπτο· ζητήσας γὰρ εἰ μὴ μόνων τῶν ὕσίων ἀλλὰ καὶ τῶν καθ' αὐτὰ συμβεβηκέναι αὐταῖς ὁ πρῶτος φιλόσοφος ἐπιστήμων ἐστίν, ἐζητήσας τῶν τινὰ καὶ εἰ περὶ ταῦτα καὶ ὁμοίως καὶ ἴσως καὶ τῶν ἀντικειμένων τούτοις διαλήψεται· ταῦτα γὰρ ἦν τὰ καθ' αὐτὸ συμβεβηκέναι τῷ ὄντι ὃ ὄν. τὸ δὲ ἐκκαίδεκάτον, ὅτι πανταχὺ συγχωρήσας τὰ μὴ ὄντα

2 B 4 p. 999 b27 sq. || 3 δύναται ut uidetur eadem manu corr. H: δύναται B pr H. || 5 terminari β ἐρίσθαι BH. || hiatum notauit, deest Empedoclea ratio, fort. οἷον "τέσσαρα τῶν πάντων ῥιζώματα" (u. 33): ut inquit Emp. β. || 7 γεννητικῶν (A) H. || 9 εἰ μὴ] πρὸς H. || 12 ὕσια ἐστὶ U: ὕσια AHβ omisso uerbo. fort. ὅτι μέντοι Πλάτων λέγει τὰ εἶδη ὕσια. || 13 ὁρθῶς τε om β. || hiatum notauit, fort. add. αὐτῷ εἴρηται. || 15 αἱ ἀρχαὶ om β. || 16 τὸ γὰρ —: cf. Alex. p. 191, 4. || 17 τὸτο ὄνομα AH. || 22 ἐργάσας om AHβ. || 24 ἀποκρύψας] ἀπὸ κρυφῆς ὡς BH occultauit eodem modo (ὡσαύτως) β. || 27 ἐν ἄλλοις: met. A 6. 7. || 28 φησὶ] φησὶ H. || 31 τα] quidni ὄντα τα? || 33 γενήσεσθαι β. || 37 γίγνεταί μὲν] γινόμενοι BHβ. correxi ex Ar. || 4 δυνατόν H. || 5 πάντα] fort. τότε, sed uidetur grauius peccatum. || 6 τις πάσας A. || λέγει H. || 7 ὅν τὸτο H: τὸτο C] ὅν A. || 8 τῷ δεκάτῳ BHβ: correxi cl. p. 858 a14. || 9 καθόλου ἀρχαὶ CH. || 10 ἡδὴ ὠρίσμεναι H. || εἴτε ἀρ. CH: ἢ ἀρ. Aβ. || 11 ε om C. || ὑποθαίμεθα C. || 12 εἰ γὰρ ὕσια om AHβ. || 13 δὲ μὴ] ἔλιν A. || 14 ὡς H. || 15 hiatum notauit cum Bonitzio. exspecto causam propono [ὅπως ὕδὲν λαίπεται γνωσθέν, εἴτε γινώσκονται] αἱ ἀρχαὶ. || 16 cognoscuntur β. || 17 ἐπιληπτικώτερον H. || 19 ὅτε om β. || 20 ἔχειν H. || 21 τῷ τὰ καθ' A. || 22 τὰ τότε τι] singularia β. sed expectes τὰ ὁλικώτατα uel γενικώτατα. || 25 πάντα om β. || 26 ὑπομνηματισμός (ὑπομνηματικός fort. pr H) ἀλεξάνδρου AHβ. Alex. p. 193, 1. || 29 προθεῖς Bonitzius: προσθεῖς BHβ. || 31 εἰς om β. || 34 quae si uiu quo pacto: εἰς β. || 36 καθ' αὐτὸ Brandisius: καθ' αὐτό τὰ C καθ' αὐτὰ Hβ καθ' αὐτὰ τὰ A.

φθαρτά τῶν ὄντων τὰ δὲ αἰδία, εἶχεν ἐξ ἀνάγκης ἐπόμενον τὸ
τὰς μὲν τῶν ἀρχῶν κινεῖσθαι τὰς δὲ εἶναι ἀκινήτους· ὁ δὲ ὅλον δὲ
ποτέρας ποτέρων· ὅτι γὰρ ἀμφοῖν ἔχαι αὐταί, μετρίως ἐπέ-
σησε. ταῖς δὲ λοιπαῖς δέκα πέντε προῶν τὸ ἐν τῇ ἐξεργασίᾳ
τῶν προβλημάτων τέταρτον ἐπὶ δέκα τὸ πρὸς τὰς ἰδέας ἐν-

εἰς ἀνάγκης ἐπόμενον τὸ
γικὴν, ὧν τὰ μὲν ἐν τῷ Γ διαίτης ἀξιώσει, τὰ δὲ ἐν τῷ
ΖΗΘΙ, τὰ πλεῖστα δὲ ἐν τῷ Λ. πρὸς δὲ τὰς ἰδέας καὶ τὰς
ἀριθμὸς ἐν τοῖς τελευταίοις δύο βιβλίοις, τῷ τε Μ καὶ τῷ Ν
διαλεχθῆναι πειράσει.

ΣΥΡΙΑΝΟΥ ΤΟΥ ΦΙΛΟΞΕΝΟΥ

ΕΙΣ ΤΟ Γ ΤΗΣ ΜΕΤΑ ΤΑ ΦΤΣΙΚΑ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΠΡΑΓΜΑΤΕΙΑΣ ΕΦΟΔΟΣ.

Ἐπισημαστικὸν μὲν ἐστὶ τὸτο τὸ βιβλίον καὶ ἔχῃ ὥσπερ τὸ
πρὸ αὐτῆς ἀπορητικόν. λυεῖ δὲ ἐν αὐτῷ πολλὰ τῶν προβλη-
μάτων καὶ γὰρ ὅτι τὰ αἰτία μιᾶς ἐστὶν ἐπιστήμης· εἰδέναι τὸ
ὄντος ἢ ὄν, καὶ ὅτι τῆς αὐτῆς τὰς πάσας ὑσίας ἐπεσκέφθαι καὶ
τὰ καθ' αὐτὰ ταῖς ὑσίαις ὑπάρχοντα, καὶ ὅτι καὶ περὶ τὰς ἀρ-
χὰς ἔχει τὰς ἀποδεικτικὰς ὁ πρῶτος φιλόσοφος, ἐν ταῖς
ἀναδιδοάσκει. διαλέξει δὲ καὶ περὶ τῆς ἀντιφασιν ἀξιώ-
ματος ὡς πρωτίστως ὄντος καὶ συνεκτικωτάτου πάντων τῶν ἀπο-
δεικνυμένων ἐν ταῖς ἐπιστήμας, εἰ δὲ καὶ αὐτὸ ἀποδεικνύειν ἔστι. καὶ
εἰ ἔχει τινὰ πίσιν ἀποδείξεως κρείττονα. *ταῦτα* πειράσει μὲν
ἐν ταύτῃ παραδόναι τῇ βίβλῳ, ἣν ἡμεῖς ἰκανοὺς ὑπὸ τῷ φιλο-
πονωτάτῃ σαφηνίζειν. Ἀλεξάνδρου πᾶσαν μὲν ἔκ τῆς ἐξηγησώ-
μεθα· εἰ δὲ πού τις ἡμῖν δοκοῖν λέγειν τι πραγματειωδὲς *ἄξιον*
ἐξετάσεως, πειρασόμεθα κατ' ἐκεῖνο βασανίζειν τὸ μέρος, τὰ
ἅλλα πάντα τὸ συνεχὲς ἕνεκα τῆς πραγματείας παραφρά-
ζοντες.

“Ἐστὶν . . . τῶν ἄλλων ἡ αὕτη”. ὅτι μὲν εἰ ἐστὶ τις
αὕτη ἐπιστήμη, ὑπέμεινα τῶν ἄλλων ἐστὶν ἡ αὕτη, καὶ ὁ φιλό-
σοφος ὑπέμνησεν εἰπὼν “ὑπέμεινα . . . συμβεβηκός”. καὶ ἡ
ἐπαγωγικὴ πίσις ἀπὸ τῶν μαθημάτων, γεωμετρίας ἀστρολογίας
ἀριθμητικῆς. ἀλλὰ τίς ἀνάγκη τοιαύτην εἶναι ἐπιστήμην ἥτις
παντός ἐστὶ τῷ ὄντος ἢ ὄν; ἡ μάστις μὲν ὡς εἴθε πολλαχῶς
ποιεῖν, ὁ μελλεὶ δεικνύειν προαναφυνεῖ, μετ' ὀλίγα δὲ σαφῶς
δείξει, τὸτο αὐτὸ λαβὼν ὅτι καὶ εἰ μὴ συνωνύμως τὸ ὄν καὶ
πάντων λέγει, ἀλλ' ὅν ὑδὲ ὁμωνύμως, ἀλλ' ὅτι τοῖς ἀφ' ὅ-
θεν καὶ πρὸς ἔν, προῶν δὲ ὅτι τῶν μὴ ἐπιστήμη. ἔπειτα

δὲ καὶ ἀπὸ τῶν προκαταβεβλημένων αὐτῷ λόγων τὸτο συνα-
γάγῃς ἂν. εἰ γὰρ τὸ μάστις ὄντος ἡ μάστις γνῶσις, καὶ ὅσῳ
τιμωτῇ διαφέρει τι, τοσούτῳ καὶ ἀληθείᾳ ἡ γνῶσις καὶ ἐναργείᾳ,
ὡς ἐν τῷ ἐλάττονι τῶν αὐτῶν λέλειπται, εἴη ἂν καὶ τὸ ὄντος ἢ ὄν
ἐπιστήμη τις, καὶ ὁ μόνον γε ** ἀλλὰ καὶ ἡ καλλίστη καὶ ἀρίστη τῶν
ἐπιστημῶν. ὁ γὰρ ἐστὶ σεμνότερον τὸ ὄντος ἢ ὄν· εἴτε γὰρ ἐστὶ
τι ὄν ἢ ἄλλο τι ὄν οἷον νῦν ἡ ψυχὴ ἡ ἕρανός ἡ κόσμος,
ὅμως ὄν ἐστὶν αὐτὸν ὑπάρχον, δηλονότι πάντων ἐστὶ τῶν ἄλλων
σεμνότερον, αὐτὸ μὲν ὁ δεόμενον τὸ εἶναι κόσμος ἡ ἕρανός ἡ
ψυχὴ. τῶν δὲ ἄλλων ἀπάντων τὸ εἶναι παρ' αὐτῷ κομιζόμε-
νων· εἴτε [τι] τὸ ὄν ἀνάγκη τι τῶν εἶναι, ἀλλ' ὅν καθὼ ὄν
τιμωτέρων ἐστὶν ἡ καθὼ ἄλλοτιον. πανταχῶς γὰρ τὸ ὄν καὶ ἡ
ὑσία τὰ πρωτεῖα φέρεται, καὶ ἡ ἐξία τῷ πράγματι αὐτῇ. πῶς
ἂν ὅν ἡ τὸτο ἄγνωστον μένοι, πάντων ὄν ἄριστον τῶν ὅπως ποτὲ
ὄντων, ἡ περὶ ἄλλο τι ἂν σχοίη ἢ γε ἀληθινὴ φιλοσοφία; ἡ
γὰρ πρώτη τῶν ἐπιστημῶν τὸ πρῶτον καὶ ἡ ἀρίστη τῶν ἀρίστων καὶ ἡ
ὅλη τῷ ὄντι δικαίως ἂν εἶναι νομιζοίη. τί δέ; ὁ ἀγαθὸν καὶ
τὸ ὄντος ἐπέκεινα; πῶς ὅν ἢ ἡ πρωτίστη τῶν ἐπιστημῶν περὶ
τάγαθόν; καθάπερ ὁ Πλάτων ἐν Πολιτείᾳ δοκεῖ λέγειν “ἐπεὶ
ὅτι γε ἡ τῷ ἀγαθῷ ἰδέα μέγιστον μάθημα, πολλακίς ἀκηκόα-
μεν, καὶ ὁ δίκαια καὶ τὰ ἅλλα προσχρησάμενα χρήσιμα καὶ ὠφέ-
λιμα γίγνεται”. ἡ μάστις μὲν ἔτερον ἀγαθὸν τῷ ὄντος κατ'
Ἀριστοτέλην· τὸ γὰρ πρῶτον αὐτῷ καὶ ὄν καὶ ἀγαθόν, ὡς ἐν τῷ
Ν σαφῶς παραδίδωσιν· ὅθεν καὶ ἐν τοῖς Φυσικοῖς εἰς ταῦτον
ἀγει τὴν εἰδὴ τὸ τέλος· ἡ καὶ γὰρ τὸ μὲν εἶδος ἐκ τῷ ὄντος, τὸ δὲ
τέλος ἐκ τῷ ἀγαθῷ. ὥς καὶ ὅπως ἡ πρωτίστη καὶ ἀρίστη τῶν

3 *mediocriter annotavit β.* 4 τὰς δὲ λοιπὰς *ΑΒβ.* 5 τὸ *CH*: τῇ *A* om *β.* 6 τέταρτον *H*: δ *H*. 7 ἐπὶ δέκα τὸ] ἐπὶ δεκάτῳ *BH*.
decimum quantum β. 8 τῷ γε *BH*. 9 *N*] γ *H*.

Syriani in librum Γ adnotationes ex codice Coisliniano 161 (C) Brandisius descripsit. quae cum in plerisque libris desiderantur, tum a Bagolino praetermissae sunt. in codice Hamburgensi libri B commentario p. 76 haec subscribuntur: Τὰ εἰς τὸ Γ τῷ Συριανῷ τῷδε ἐγράφη περὶ τὸ προκειμένον ἐκείσε (σε corr. ex σαι) μετὰ τῆς τῷ Ἀλεξάνδρῳ ἐξηγήσεως.

8 ἐστὶν ἐπιστήμης supplendi. 14 εἰ δὲ *C*. 15 ἀποδεικτικὸν ἔν *C*. 16 ταῦτα inserui. 18 ἄξιον ante ἐξ. addidi, nisi forte πραγματεῖαι, ἐξ ἐπιστάσεως scribendum. 24 immo ἐπειπών. 26 τοιαύτην] τὸ ταύτην *C*.

8 ἀληθείᾳ καὶ γνῶσις ἐνεργείᾳ ὡς *C*. 9 metaph. α 1 p. 993 b28. 10 γε] deesse ἐπιστήμη uidetur. 13 ὅμως] scrib. ἀλλ' ἀπλῶς sive ὅλως (ut p. 862 *31). 15 ante ἀπάντων fort. intercidit ὑπέρτερον vel ἐξηγημένον. 16 prius τι seclusi. haud scio an τοῦτον praestet scribere quod est τι τῶν. 18 τῷ πράγματι] fort. τῷ παντός cf. p. 861 *2. 24 Plato πολιτ. VI p. 505 A. 25 ἀκηκόας Plato. 26 δίκαια Plato: δίκαιον *C*. 29 metaph. N 4. phys. II 7.

ἐπιστημῶν περὶ τὸ ὅν ἢ ὅν διατρίψει κατ' αὐτὴν τὴν Ἀριστοτέλην. ἔπειτα δὲ καὶ παρ' οἷς ἐξήρητο τῷ ὄντος τὰ γὰθόν, ἀγνοῶν ἐς καὶ ὑπὲρ πᾶσαν ἐπιστήμην, ὡς ἐν Παρμενίδῃ σαφῶς ὁ Πλάτων βοᾷ· τὰ δὲ ἐκ τῆς Πολιτείας παρατεθέντα περὶ τῆς ιδέας τῆς τὰ γὰθόν μᾶλλον διαλέγετο, ἥτις ἐν τοῖς ὕπιν ἐνοραῖ καὶ σὺν τοῖς ὕπιν. σὺζυγος ἔν παλιν ἡ πρωτίτη τῶν ἐπιστημῶν τῶν ὄντι ἢ ὄν καὶ κατ' αὐτὴν θεωρητικωτέρως τῶν φιλοσόφων. καὶ τὸτο μὲν ἔκ ἀν ἄλλως ἔχει, καὶ αὐτὸ γε τῷ Πλάτωνος ἐν τῇ κατατομῇ τῆς ἐν Πολιτεία γραμμῆς ἰκανῶς ἡμῖν αὐτὸ σαφηνίσαντος. εἰ δὲ μὴ μόνον τῷ ὄντος ἢ ὄν ἀλλὰ καὶ τῶν καθ' αὐτὰ συμβε- 10 βηκότων αὐτῷ εἶναι ἡ σοφία γνωῖσις, ἵνα καὶ τὸ ἀγαθόν τὸ ἐν αὐτῷ γινώσκῃ καὶ ὅπως τελείαν αὐτὸ γνῶσιν ἔχῃ, εἶναι αὐτὸ καὶ ἀποδεικτικὴ τις, μᾶλλον δὲ ἡ σύμπασα ἀποδεικτική, σύμπασα δὲ ἔκ ἢ ἐκ τῶν μερικωτέρων συντεθεῖσα, ἀλλ' ἡ πρὸ τῶν μερῶν ὅλη· διὸ καὶ τὰς ἀρχὰς τῆς ἀποδείξεως ταῖς ἄλλαις 15 χορηγεῖ. ἀνίστα μὲν ὅν δι' ἀποδείξεως τὰ καθ' αὐτὰ τοῖς ὕπιν ὑπάρχοντα θεωρεῖ, δι' ὧν ἐπὶ τὴν ιδιότητα τῷ ὄντος ἀνατρέχει. ἄνω δὲ λοιπὸν γὰρ καὶ φύσιν ποιεῖ τὴν πρόοδον, διαιρετική μὲν καὶ διοριστική τὰς ὑσείας διαιρῶσα τῶν πραγμάτων, ἀποδεικτική δὲ τὰ καθ' αὐτὰ ὑπάρχοντα. ζητήσει τοίνυν αὐτὴ καὶ τὰς πρωτίτας 20 καὶ ἀκροτάτας αἰτίας, αἱ ἔκ εἰσι τῶν ἐν ὑποκειμένῳ ἀλλ' αὐτῶν τῶν ὑσείων, αἱ πεφύκασιν ἑαυτῶν εἶναι καὶ καθ' αὐτάς εἶναι.

1033a 28. μήποτε δὲ καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῶν φιλοσόφων τὰ κοιχεῖα ζη- τῶντες τῶν ὄντων τοιαύτας ἀρχὰς ἡβύλοντο θεωρῆσαι, αἱ δὲ τῶν συμβεβηκότων ἦσαν (ταύτην γὰρ καὶ συμβεβηκὸς ἀρχὴ καὶ ἡ τῶν συμβεβηκότων ἀρχή), ἀλλὰ τῶν καθ' αὐτὰ καὶ τῶν καθ' αὐτάς εἶναι δυναμένων ὑσείων. ἐκεῖνοι μὲν ὅν εἴτε κεκρα- τήκασιν τῆς προθέσεως εἴτε μή, παρείδω λέγειν τὰ νῦν· ἑαυτῷ δὲ φησὶν ὁ Ἀριστοτέλης ἀναγκαῖον εἶναι τοιαύτας αἰτίας ἐπι- 30 ζητεῖν. Ὅτι μὲν ὅν ἐ συνωνύμως κατηγορεῖ τὸ ὄν τῶν ὄντων ἀπάντων ὅδε ἐστὶν ἰσότημα τὰ ὄντα ἢ ὄντα, καὶ ἐν ἄλλοις ἐδείξε καὶ νῦν συγχωρεῖ. ὅ μὴν ὅδ' ἀπλῶς ὁμωνύμα φησὶ τὰ ὄντα, ἀλλ' εἰ καὶ πολλαχῶς λέγει τὸ ὄν, ἀλλ' ὅν ὡς πρὸς ἐν καὶ τὴν τῆς ὑσείας ἀναφερόμενον μίαν φύσιν. ὥσπερ γὰρ ἐ συνωνύμως μὲν τὸ ὑγιεινὸν καὶ τὸ γυμνασίον καὶ τὸ σιτίον καὶ τὸ χρώματος καὶ 35 τὸ σῶματος, πρὸς ἐν δὲ καὶ ἀφ' ἑνὸς τῆς ὑγιείας (τὸ μὲν γὰρ ὡς φυλακτικὸν αὐτῆς, τὸ δὲ ὡς ποιητικόν. τὸ δὲ ὡς σημειῖον, τὸ δὲ σῶμα ὡς δεκτικὸν αὐτῆς ὑγιεινὸν λέγει), καὶ ἱατρικὸν παιδίον τὸ μὲν λέγει τῷ μεμαθηκέναι καὶ ἔχειν τὴν ἱατρικὴν, τὸ δὲ τῷ εὐφυνεῖ εἶναι πρὸς μάθησιν, ἥδη δὲ καὶ ἱατρικὸν κέκλητο τὸ ἀπὸ 40 τῆς ἱατρικῆς ἀποτελεῖσθαι, καὶ ὅτε συνωνύμως ὅθ' ὁμωνύμως καὶ

ταύτων τὸ ἱατρικὸν ἀλλὰ πρὸς ἐν καὶ ὁ ἀφ' ἑνός· ὅτω καὶ ἐπὶ ἄλλων πολλῶν, οἷον τῷ ἀγαθῷ καὶ γὰρ ὁ θεὸς καὶ ὁ καιρὸς ἀγα- θόν καὶ ἡ ἀρετὴ ἀγαθόν καὶ τὸ εἶδος. ὅτω δὲ καὶ ἐπὶ τῷ ὄντος· πολλαχῶς μὲν γὰρ καὶ τὸτο λέγει καὶ ἐ συνωνύμως κατηγορεῖ τῶν πραγμάτων, πρὸς δὲ τὴν ὑσίαν ἀναφέρει πάντα καὶ ταύτης ἕνεκα λέγει ὄντα· κυρίως μὲν γὰρ ὅν ἢ ὅσ' α καὶ πρῶτως καὶ μά- λιστα, ἥδη δὲ καὶ τὰ πάθη ταύτης ὄντα προσείπομεν οἷον θερμώ- τητας ψύξεις, *ξηρότητας* ὑγρότητας καὶ πᾶν τὸ τοῦτον γένος· ὅ μὴν ἀλλὰ καὶ τὰς γενέσεις οἷον ὁδὸς τινος εἰς ὑσίαν ἀγίτας· 5 θεωρῆσαντες ὄντα προσείπομεν, καὶ ἐ τὰς γενέσεις μόνον ἀλλὰ καὶ τὰς φθοράς, ὅτι δὴ καὶ αὐτῶν ὑσείων εἰσι φθοραί· καὶ πηρώσεως δὲ καὶ κωφότητος ὄντα προσείπομεν. ὅτι περὶ τὴν ὑσίαν ερε- τικῶς ἐπιγιγνόμεναι θεωρῶνται· τὰ τε ποιητικὰ τῶν ὑσείων, οἷον τὰς ἐνεργείας τῶν ποιητικῶν ὑσείων ὄντα καλεῖται· ὁμοίως δὲ καὶ 15 τὰ ποιητὰ, οἷον ἐκθέμενοι *περὶ τῶν* κατὰ τινὰ σῆψιν ὑγρῶ ζῶων γεννηθέντων καὶ ταῦτα τῶν ὄντων ἔφαμεν εἶναι· καὶ πεισώτερος δέ τι ποιητικὸν ἢ γεννητικὸν ἦ, τῆς τῷ ὄντος ἐξέμενον αὐτὸ προσηγόρας. ἐπειδὴ πάντα τὰ συμβεβηκότα πρὸς τὴν ὑσίαν λέγει, καὶ ὅσ' α μόνως, ἐπειδὴ τὰ πρὸς τι ταῖς ὑσείας παραφύει. πάντα 20 ὅν πρὸς τὴν ὑσίαν ἀναφέροντες ὄντα προσαγορεύομεν. καὶ τ. θαυμαζόν, ὅπου καὶ τὰς τῶν συμβεβηκότων ἀποφάσεις καὶ τὰς αὐτῆς τῆς ὑσείας "εἶναι" φάμεν; ἐστὶ γὰρ πως καὶ τὸ μὴ λελεῖν καὶ τὸ ἔκ ἀνθρώπου. ὅ δὴ καὶ θαυμαζῇ τις καὶ ὁ αἰμαζῶν τῷ ὄντι τῆς ὑσείας ἡ δύναμις ἀναφαίνεται· εἰ γὰρ καὶ τοῖς οἷον ἀντικει- 25 μένοις αὐτῇ τῷ εἶναι μεταδίδωσι, πῶς ἔκ πάντα τῷ ὄντος πληροῖ καὶ πᾶσιν ἀφθόνως τὴν παρ' αὐτῆς ὀρέγει βοήθειαν; κα- θάπερ ὅν τὰ γὰθόν καὶ τῶν λεγομένων κακῶν αἴτιον, καὶ τὸ φῶς τὸ σκότος, ὅτω καὶ ἡ ὑσία πῦρ καὶ τὸ μὴ ὄν εἶναι πῶς αἰτία· ὅταν γὰρ λέγωμεν τὸ μὴ ὄν εἶναι μὴ ὄν, ἀληθεύομεν τὸ εἶναι 30 κατηγοροῦντες αὐτῷ. τί ὅν ἐτι θαυμαζόν, εἰ πάντων τῶν ὄντων πρὸς ἐν λεγομένων τὴν ὑσίαν, μίαν εἶναι φάμεν ἐπιστήμην πα- τὸς τῷ ὄντος ἢ ὄν; ὡς γὰρ τῶν ὑγιεινῶν ἀπάντων πρὸς ἐν τὴν ὑγιείαν λεγομένων μία ἐπιστήμη, ὅτω καὶ τῶν ὄντων ἀπάντων μία ἐστὶν ἐπιστήμη· ὅ γὰρ ἐφ' οἷς μία τέτακται τις ἐπιστήμη. 35 ταῦτα πάντη καὶ πάντως ἐστὶ συνώνυμα, ἀλλὰ καὶ τῶν πρὸς ἐν λεγομένων μία γίγνεται θεωρία· καὶ γὰρ εἰ μεταξὺ ταῦτα τῶν τε ὁμωνύμων καὶ τῶν συνωνύμων, ἀλλὰ μᾶλλον ἀποκλίνει πρὸς τὰ συνώνυμα· ὁ γὰρ ὅν ὅτι καὶ τὰ ὄντα μιᾶς ἐπιστήμης θεω- ρεῖν ἢ ἐστὶν ὄντα. ὅ μὴν ἐπειδὴ πάντα τὰ ὄντα θεωρεῖ, ἐπὶ τῷ 40 αὐτῷ ἀπονέμει τοῖς πᾶσιν, ἀλλὰ μᾶλλον διατρίψει περὶ τὰ πρῶτως ὄντα οἷον καὶ περὶ τὰς ὑσείας, ἐξ ὧν καὶ ἡσυχία τῶν

1 αὐτὸν ἀριστοτέλην C. || 3 Plato Parm. p. 141 E sq. || 5 τῆς ἀγαθῆς C: corr. Brandisius. || 8 Pl. πολ. VI p. 509 sq. || 11 ὅν ἢ C: ἀν deleui ortum ex errore, nec puto αὐτῇ latere. || 18 διαιρετική .. 19 διοριστική .. ἀποδεικτική C. || 28 νῦν ἐὰν τῷ δὲ C. || 30 συνώνυμα C. || 33 ὡς C. || 34 ci. Brandisius. || 36 ἀφ' ὅσ' ut p. 866 b1. cf. Alex. p. 197, 31.

1 malim πρὸς ἐν δὴ καὶ ἀφ' ὅσ' C. || 3 καὶ ἀρετῇ C. || 7 προσείπομεν C. || 8 ξηρότητας addidi. || 15 τὰ ποιητικὰ C. || περὶ τῶν sup- plevi. || κατὰ τινὰς ἢ ψιν C. || 20 τί C. || 21 καὶ τὰς ερετικές αὐτῆς ci. Brandisius. || 23 ὅ δὲ ci. idem. || 26 παρ' αὐτῆς C. || 28 τῷ μὴ ὄν C: τὸ interposui.

καὶ τῆς τῷ ὄντος προσηγορίας ἡξίωσι. ὁρθῶς ἄρα καὶ ταῦτ' εἶπο-
 μεν ἐν τοῖς πεπροσιμασμένοις, ὅτι τὰ αἰτία τῆς ὕψιας ὁ φι-
 λόσοφος ἔχειν ἐθέλει. καὶ δὴ τριῶν τύπων εἰρημένων ἐν τοῖς
 προσιμασμένοις, ὅτι περὶ πάντων ἔχει τὸ ὄν ἢ ὄν ὁ σοφός, καὶ ὅτι περὶ
 πᾶσιν αὐτὰ συμβεβηκότα τῷ ὄντι, καὶ ὅτι τῶν τῆς ὕψιας
 αἰτίων ἐστὶ θεωρός, τὸ μὲν πρῶτον ἀπεδείξαμεν ἤδη, τὸ ὅν ἐχ-
 ὁμωμύμους εὐρόντες λεγόμενον ἀλλὰ πᾶν πρὸς μίαν φύσιν τὴν
 τῆς ὕψιας· τὸ δὲ τρίτον δι' ὧν περὶ τὴν ὕψιαν ἔφαμεν αὐτὴν
 μάλιστα σπυδαῖν, ἣν ἐλεῖν ἐκ ἐξὶ μὴ πάντα τὰ αἰτία ταύτης
 ἐπισκευάμενον. λέπει δὲ συζητῆσαι καὶ τὸ δεύτερον, ὅπερ ὅσον
 ὑδέπω ποιήσομεν, ταῦτα προσειληφότες, ὅτι τὸ ὁμοειδὲς ὑπο-
 κείμενον, ὃ νῦν κέκληκε γένος, εἰ μὲν αἰδιότην εἴη, μὴ τῶν
 αἰδιότητων συζυγῆ, ὡς τὰ χρώματα τῇ ὄψει καὶ οἱ χυμοὶ τῇ
 γεύσει καὶ οἱ ψόφοι τῇ ἀκοῇ· εἰ δὲ ἐπιστητόν, μὴ γίγνεσθαι πάλιν
 ἐπιστήμη περιληπτόν· πᾶσας γὰρ φωνὰς ὁ γραμματικὸς ἐπι-
 σκέψεται καὶ πάντα τὰ χήματα ὁ γεωμέτρης καὶ πᾶσας τὰς
 ἀρμονίας ὁ μουσικός. ὅπως ἔστιν πᾶσας τὰς ὕψιας ὁ φιλόσοφος,
 καὶ εἰ τῶν ὕψιων αἱ μὲν πρὸς τῷ αἰδίῳ εἶναι νοηταὶ τέ εἰσι καὶ
 αἰνῆτοι, αἱ δὲ αἰδιοὶ μὲν κινῆται δὲ, αἱ δὲ γινώμεναι καὶ φθει-
 ρόμεναι. καίτοι δόξειεν ἂν πάλιν μὴδὲς περὶ πᾶσαν ἔχειν
 κατηγορίαν. ὅτε γὰρ ὁ γεωμέτρης περὶ πᾶσαν ποιότητα ὅθ'
 ὁ ἀριθμητικὸς περὶ πᾶν τὸ ποσὸν ὅθ' ὁ ἀρμονικὸς περὶ πᾶν τὸ
 πρὸς τι, ἀλλὰ περὶ ἓν εἶδος ἕκαστος αὐτῶν τῶν ὑπὸ τινα τῶν
 κατηγοριῶν ἀναγομένων. αἷτιον δ' ὅτι μὴδὲς αὐτῶν περὶ ποῶν
 ἔχει ἢ ποῶν μὴδὲ περὶ ποσὸν ἢ ποσὸν μὴδὲ περὶ ἄλλο τι τῶν
 γενικωτάτων ἢ τοῖσιν· εἰ γὰρ εἶχε περὶ τι τοῖσιν, πᾶσα ἦν
 ἀνάγκη περὶ τὴν ὅλην αὐτὴν πραγματεῦναι κατηγορίαν. ἢ ἔν
 ἀπογνώσκειν δεῖ ὅτι ἐστὶ τις ἐπιστήμη περὶ τὴν ὕψιαν καθὼς ἐστὶν
 ὕψια σπυδαῖσα, ἢ ἕως ἂν τῷτο συγχωρήσῃ, περὶ πᾶσαν αὐτὴν
 τὴν ὕψιαν διατρίβειν ὁμολογήσομεν. ὃ μὲν ἄλλ' ὥσπερ ἡ μία
 φιλοσοφία καὶ ὅλη περὶ πᾶσας ἔξει, ὅτω καὶ τὰ εἶδη αὐτῆς περὶ
 τὰ εἶδη τῶν ὕψιων. ἔξαι ἔν ἢ μὲν πρώτη φιλοσοφία περὶ τὴν
 νοητὴν ὕψιαν, ἢ δὲ περὶ ἕρᾶν πρᾶγματευσμένη περὶ τὴν αἰδιον
 μὲν κινῆμεν δὲ, ἢ δὲ περὶ τὴν ἐν γενέσει καὶ φθορᾷ. ἔξει δὲ
 καὶ δύο τὰς μερικωτέρας ποιεῖν, τὴν μὲν πρώτην ὀνομάζοντα φι-
 λосоφίαν, τὴν δὲ φυσικὴν, ὅση περὶ τὸ κινῆμενον φθαρτόν τε καὶ
 αἰδιον· ὅπως γὰρ ἂν τὰς ὕψιας διέλωμεν, ὅτω καὶ τὰς γνώσεις
 αὐτῶν ἀνά τὴν αὐτὴν λόγον διαιρήσομεν. ἀποδείκνυσθαι γὰρ ἄλλο
 τι νῦν τῶν ἐν τῷ Β βιβλίῳ διαπορηθέντων· ἡπορεῖτο δὲ ἐκεῖ
 πότερον μία τις ἐπιστήμη περὶ πᾶσας ἔξει τὰς ὕψιας, ἢ ἄλλη
 περὶ ἄλλας· ἀναπέφανται δὲ νῦν ὅτι ἡ μὲν ὅλη φιλοσοφία περὶ

πᾶσας, τὰ δὲ εἶδη αὐτῆς ἕκαστος περὶ μίαν. "εἰ δὲ τὸ ὄν καὶ
 τὸ ἔν τὸ αὐτὸ καὶ μία φύσις." βύλει μὲν ἐντεῦθεν κατασκευ-
 ᾶσαι ὅτι καὶ τὰ καθ' αὐτὰ τῇ ὕψιᾳ συμβαίνοντα τῆς μιᾶς ἐστὶ
 καὶ ὅλης φιλοσοφίας θεωρεῖν· μεταχειρίζεται δὲ τὴν ἀπόδειξιν
 ὅτω· τὸ ὄν καὶ τὸ ἔν μία φύσις, ὡς εἰ ὁ φιλόσοφος τὸ ὄν ἢ
 ὄν ἐπισκέπτεται, καὶ τὸ ἔν ἢ ἐν θεωρήσει. ἀλλὰ μὴν τῷ αὐτῷ
 τὰ ἀντικείμενα θεωρεῖν· θεωρήσει ἄρα καὶ τὰ πολλὰ ὡς τῷ ἐνὶ
 ἀντικείμενα. εἰ δὲ τὸ ἔν καὶ τὰ πολλὰ ἐπισκέψεται, πᾶσα δὲ
 ἐναντίωσις ὑπὸ ταῦτα πίπτει (ταῦτ' ἐν καὶ ὁμοῖον καὶ ἴσον ἔν
 πῶς ἐστὶ, θάτερον δὲ καὶ ἀνόμοιον καὶ ἀνισον δυὰς καὶ πλῆθος),
 καὶ πάντα ἂν τὰ ὅτω ἀντικείμενα θεωρήσει· ταῦτα δὲ ἐστὶ τὰ
 καθ' αὐτὰ ὑπάρχοντα τῇ ὕψιᾳ· πρῶτως τε γὰρ αὐτῇ ὑπάρχει
 καὶ πᾶσιν· ὡς καὶ τὰ καθ' αὐτὰ ταῖς ὕψιας ὑπάρχοντα τῷ φι-
 λосоφῷ γινώσκων ἐστὶ. τοιαύτης δὲ τῆς μεταχειρίσεως τῷ
 λόγῳ γεγεννημένης, τὸ μὲν τὰ καθ' αὐτὰ ὑπάρχοντα τῷ ὄντι
 ἀντικείμενα πρὸς ἄλληλα, καὶ τὰ ἀντικείμενα πάντα ὑπὸ τὸ ἔν
 ἀνάγει καὶ τὰ πολλὰ, ταῦτα δὲ μιᾶς εἶναι γνωρίζων ἐπιστή-
 μης, εὐπαρεσκευότερα τέως ἐστὶ· καὶ γὰρ ὁ δοκεῖ τῶν εἶναι
 βιαιότατον, τὸ πάντα τὰ ἀντικείμενα ὑπὸ τὸ ἔν καὶ τὸ πλῆθος
 ἀνάγει, πολλὴν μὲν καὶ ἐξ ὧν εἶπεν αὐτὸς ἔχει παραμυθίαν,
 πλείους δὲ παρησίᾳς ἐκ τῶν δύο συσσειχῶν τῶν παρὰ τοῖς
 Πυθαγορείοις μετεῖληθε. τὸ μέντοι τὸ ἔν καὶ τὸ ὄν τὴν αὐτὴν
 εἶναι καὶ μίαν ἄμφω φύσιν, ὡς τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ αἷτιον, καὶ τὸ
 ἀμερὲς καὶ τὸ ἐλάχιστον, καὶ τὰλλα ὧν αἱ μὲν ἐπιβολαὶ καὶ οἱ λόγοι
 διάφοροι, τὸ δὲ ὑποκείμενον ἓν, [καὶ] τῷτο πολλὴν ἀπορίαν ἔχει
 καὶ παρὰ τοῖς τὰ πράγματα δυναμένοις ὁρᾶν καὶ παρὰ τοῖς τὴν
 ὁμολογίαν αὐτῷ τὴν πρὸς ἑαυτὴν διαφυλάττειν θέλουσιν· οἱ μὲν
 γὰρ ἴσως ἀξιώσει τῷ ἐνὸς ὄντος ἡνωμένη τὴν ἔνωσιν ἀλλαχόθεν
 ἦκειν αὐτῷ, καὶ δῆλον ὡς ἀπὸ τῷ ὑπερσυστά ἐνός, ὃ τῷ μὲν εἶναι
 μὴδὲν αὐτὸ προσδεῖται, ἐν δὲ καθαρῶς ὄν πᾶσιν ἐνώσεως μετα-
 δίδωσιν, ἢς ἀνευ συζῆσαι τὴν ἀρχὴν ἢ συσάνα διαμένειν ἀδυ-
 νατεῖ τὰ πράγματα· ὡς συνοχικὴν αὐτοῖς ταύτην ἐφίχεται καὶ
 φερρητικὴν δύναμιν ἢ τῷ πρὸ πάντων ἐνός ἀγαθότης. οἱ δὲ διὰ
 τί φήσονται τὸ ἔν καὶ τὸ ὄν ταῦτ' εἶναι; ἄρα διὰ τῷτο ὅτι ἐν μὲν
 καὶ ἄνθρωπος ἐκ αἰεὶ ἄμα, ἀλλ' ὅπου μὲν ἄνθρωπος, καὶ ἐν, ὅπου δὲ
 ἐν, ὃ πάντως ἄνθρωπος, ὅδε ἡλιος ὅδε κόσμος ὅδε νῆς· ὅπου
 δὲ ἐν ἐκεῖ καὶ ὄν καὶ ὅπου ὄν ἐκεῖ καὶ ἐν; ἀλλὰ πρῶτον μὲν ὅδε τῷτο
 συγκεχωρήσθαι· τὸ γὰρ ἐν καὶ ὑπὲρ τὸ μὴ ὄν καὶ σὺν τῷ ὄντι καὶ
 ἐπὶ τῷδε τῷ ὄντος, ὡς ἐπὶ τῆς ὕψιας καὶ τῆς σερήσεως· ὁμῶς
 δὲ τίς ἀνάγκη συνόντα αὐτὰ μὴ ἔχειν πρὸς ἄλληλα διαφορὰν
 τὴν τῷ προτέρῳ καὶ ὑστέρον; πῶς δ' εἰ ἔξαι ἐν ὕψιᾳ, ἐχὶ καὶ

1 ἡξίωται C. || εἶπομεν] p. 837 b16. || 6 αἰτίων C. sed cf. l. 2. 9. || 9 ἔξαι ἢ πάντα C. || 10 ὅσον ὑδέπω] cf. d'Oruillius ad Charit. VIII 2: ὅσον δυνατὸν coniciebat Brandisius. || 16 καὶ ante πᾶσας inserui. || 17 ὕψιας] αἰτίας C. || 18 πρὸς τὸ αἰδιον εἶναι C. || 22 ἀριθμητικὸς] γραμματικὸς C male superioris loci l. 15 recordatus. || 29 συγχωρηται C. || αὐτὴν τὴν] αὐτὴν C. || 37 ἂν τὰς] ἂν αὐτάς C. || ἂν αὐτάς τὰς ci. Brandisius. || 38 ἀνά τὸν] ἀλλὰ τὸν C. || 39 μετ. B 1 p. 995 b11. 997 a15. cf. Alex. p. 202, 5. || 41 ἀναπέφ] δι sic C: correxat Brandisius.

9 ἐν πῶς C. || 11 τὰ ὅτω] ὅτω τὰ olim coniciebam. || 16 πάντα. τὰ ὑπὸ τὸ C: corr. Brandisius. || 22 τὴν αὐτὴν] ταυτὴν C. || 22-25 cf. Alex. p. 203, 2 aqq. || 25 καὶ male inculcatum seclush || 27 τὴν πρὸς] πρὸς τὴν πρὸς C: corr. Brandisius. || 28 ἐνός suspectum. || 35 καὶ ὁ ἄνθρωπος C. || 39 ἐπὶ τῷδε τῷ C. || 41 δ' ei] δι C. ei add. Brandisius. || ἐν ὕψιᾳ] ἢ ὕψιᾳ C.

ἀριθμὸς ἔσται ὅσῳ, καὶ ταῦτα ὁ ἐν τοῖς ἀριθμητοῖς; εἰ γὰρ ὁ Σωκράτης καὶ ἐν καὶ ὁ καθ' αὐτό, καὶ σὺν Πλάτῳ καὶ δύο καὶ ὄντα καθ' αὐτά, καὶ ὅπως ἐφειχῆς. ὥσπερ ὅταν αἱ ὅσαι πλείους γινώσκονται ὁ μεταπίπτουσιν εἰς συμβεβηκότα ἄλλα· εἰσὶ πάλιν αἱ ὅσαι, ὅπως καὶ ἐν ἐκάστῳ ἐν συντιθέμενον ἀριθμὸν ὁσώδῃ ποιήσει· εἰ γὰρ τοῖς δέκα ἀνθρώποις ὁ μὲν ἀριθμὸς συμβεβήκεν, αἱ δὲ ὅσαι αἱ δέκα ὁ συμβεβήκασιν ἄλλα· εἰσὶν αὐτῶν ὅσαι, καὶ τῷ ἐνὶ τῷ μὲν ἔσται συμβεβηκός, τὸ δὲ αὐτὸ ὁσώδῃ· ἔκ ἄρα ὁδὸν ἐν Σωκράτει ταύτην ἦν αὐτῷ τὸ ἐν τῷ ἐνὶ, εἴ γε τὸ μὲν συντιθέμενον καὶ πεπολλαπλασιασμένον ὅν μόνον καὶ ὅσαι, τὸ δὲ προῖον ἀριθμὸς ἀνέσις ἀναφαίνεται. 10 κατ' ἄλλην δὲ αὐτὴ ἐπιβολήν, εἰ ταύτην τὸ ἐν τῷ ὄντι καὶ ὑποκειμένον, καὶ τὸ ἀντικείμενον τῷ ὄντι τὸ μὴ ὄν τῷ ἀντικείμενῳ τῷ ἐνὶ ταύτῃ ἔσται· ἔκ ὅν ἄρα τὰ πολλὰ· ἄλλα μὴ καὶ ὄντα· ἔκ ὅν ἄρα τὰ ὄντα. εἰ δὲ τις τῇ καταλήξει τῶν φωνῶν ἐπεριδόμενος ὁμοίως χωροῖ λέγων τὰ ὄντα ἔκ ὅν εἶναι, μὴδὲ γὰρ εἶναι 15 ὄν ἄλλα τινὰ ὄντα, ἐσοφίζετο ἂν εἰ ἡμῖν ἐπιχειρήσειεν· ὁ γὰρ ὅτι πολλαπλασιασὰ ἐστὶ τὰ πολλὰ τῷ ἑνὸς ὄντος ἔκ ὅν λέγει, ἄλλ' ὅτι τῷ ὄντος ἐστὶ ζήτησις. ἡ πρὸς μὲν τὸτο φαίνεται τις ἂν ὑπὲρ Ἀριστοτέλους, ὅτι ἄλλ' ὁδὸν τὰ πολλὰ τῷ ἑνὸς ἐξέρχεται τελείως ἄλλ' ἔστιν αὐτῷ πρόσθετος· ἐάν δὲ ζήτησις αὐτὰ τῷ ἑνὸς, πάντῃ 20 τέλειον εἴχεται τὰ ὄντα ἀποδράντα πρὸς τὸ μὴ ὄν καὶ τὴν τῷ μηδαμῇ μηδαμῶς ὄντος ἀχανίαν. ἐγὼ δὲ ἐβελόμην μὲν ἂν αὐτὸς ταῦτα καὶ λέγειν καὶ φρονεῖν· ἔστι γὰρ περὶ Πυθαγορικώτερα καὶ Πλατωνικώτερα τῷ τε Παρμενίδῃ φίλῳ φίλτερον, καὶ ἅμα εἰς ἔνοιαν ἀγει πῶς, ὡς πάντα τῷ ἐνὶ καὶ ἐστὶ καὶ συζῆσις. προσανακρίνω δὲ πάλιν πότερον τὴν ἑνα ἀνθρώπον οἶον σεμνότερον εἶναι ἢ τὴν δέκα ἀνθρώπων; εἰ μὲν γὰρ τὴν ἑνα ἀνθρώπον, πῶς δεκαπλασιασθὲν τὸ τίμιον τῷ πράγματι ὁ σεμνότερον γέγονεν; εἰ δὲ τὴν δέκα ἀνθρώπων, πῶς ἐστὶ τὸ μὲν ἐῖδος καὶ ὄν, τὰ δὲ 25 πολλὰ ζήτησις καὶ μὴ ὄν; εἰ δὲ τὴν δέκα ἀνθρώπων καὶ μὲν τὴν ἀριθμὸν λείπει καὶ φαίνεται τῷ ἑνὸς ἀνθρώπου, καὶ δὲ τὸ ὁσώδῃ τὸ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ πλεονεκτεῖν, ἔκ ἦν ταύτην ἐν τῷ ἐνὶ ἀνθρώπῳ τὸ ἐν αὐτῷ καὶ τὸ ἐν· ὁ γὰρ ἂν τὸ μὲν πολλαπλασιασόμενον ἐγίνετο σεμνότερον τὸ δὲ ἀτιμότερον πάλιν. εἰ δὲ μὴ ὡς ζήτησις τὰ πολλὰ τῷ ἐνὶ, μᾶλλον δὲ καὶ τὰ πρὸς τὴν ἀντίκειναι, καθὼς 30 καὶ αὐτὸς ἐν τῷ I τῆςδε τῆς πραγματείας ἐνέκρινεν, ἀνάγκη καὶ τὴν ἀνθρώπων τῷ ἀνθρώπῳ τῷτον ἀντικείμενον τὴν τρόπον· ἄλλα μὴ ὁδὸν ἐκ τῶν ἀντικειμένων ἑαυτῷ σύγκειναι, ὅτ' ἄρα οἱ ἀνθρώποι τῷ ἀνθρώπῳ ἀντίκειναι, ὅτε τοῦτον τὸ ἐν, ἐξ ὧν σύγκειται τὰ πολλὰ, τοῖς πολλοῖς. ἔτι ὁ μὲν ἀνθρώπος ἢ ἀνθρώπος 40 καὶ τὸ ἐν ἢ ὄν τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ὄντων ὁ διαφέρει, τὸ δὲ ἐν ἢ ἐν τῶν πολλῶν διαφέρει ἢ πολλὰ· ἔκ ἄρα ταύτην ἐστὶν

αὐτῷ ἐνὶ τε εἶναι καὶ ὄντι, ἄλλο ἄρα τὸ ἐν καὶ ἄλλο τὸ ἐν, καὶ ἐν συνπαρχει τῷ ὄντι τὸ ἐν, ἐπεὶ μὴδὲν ἀνευ τῷ ὄντος εἶναι δύναται. ἄλλα ταῦτα μὲν ἡγορήσω διὰ τὴν διδασκαλίαν τῷ δαμονίῳ τῷδε ἀνδρὸς τὸ διάφωρον ἐχυσαν ἐνιαχθὲν διὰ τὸ ἐγχεσθῆναι 5 τὸ ἅμα πρὸς τὴν πρεσβυτέραν φιλοσοφίαν καὶ ἐποπτικώτερα, καὶ φυλάττειν τὰ παρὰ τοῖς πολλοῖς διὰ συνθήκας εὐδοκίμωτερα. καὶ γὰρ νῦν ὁρμήσας ἀνυμνήσαι τὸ ἐν Πυθαγορείῳ τε καὶ Πλατωνικῷ καὶ ὁσώδῃς τε αὐτὸ εἰπὼν καὶ ἡγεμονίαν αὐτῷ δεδωκώς τῆς ἀμείνωνος τῶν συστοιχῶν, ὁμοῦς διὰ τὴν ἐξηγημένην ἀπάντων τῶν ὄντων φύσιν αὐτῷ μὴ κατακρατῆσαι τὴν πρὸς ἑαυτὸν ἔσχεον ἐναντίωσιν· μόνον γὰρ τῷ ὑπὲρ τὰ ὄντα ἐστὶ τὸ ὑπερέχειν τῷ πλήθους, ἐπεὶ τῷ συντεταγμένῳ τοῖς ὅσῳ ὅς εἰ μὴ κατ' ἄλλο λείπειτο τὰ πολλὰ, πῶς ἂν εἴη τῷ ὄντος ἐπιμότερα, εἰ μήτε τίποτε παρ' αὐτῷ μήτε τῶν ἐν αὐτοῖς ἑκαστῷ 15 ἐκείνου δευτέρον ἐστὶν; ἵσμεν δὲ καὶ ἐπὶ τὰ ἐξῆς. ἀρέσκει τούτῳ αὐτῷ ταύτην εἶναι τῷ ὑποκειμένῳ ὄν καὶ ἐν, καὶ εἰ οἱ λόγοι αὐτῶν ἕτεροι εἴεν· εἰ δὲ τις καὶ τὴν αὐτὴν λόγον ἀμφοτέροις ἀποδοῖαι, ὁ φησὶ διαίσεως, μᾶλλον γὰρ αὐτῷ συνδραμεῖαι τῷτο τῇ ὅλῃ προθέσει· τὰ γὰρ ὑπὸ τὸ ἐν ἐπὶ πλέον διερχόμενα προσήκοντα τῷ φιλοσόφῳ αἶτε περὶ τὸ ἐν ἢ ὄν ζεφερόμενα· τίνες ὅν αἱ κατασκευαὶ τῷ ταύτην εἶναι τὸ ἐν καὶ τὸ ὄν; πρῶτον μὲν ὅτι καὶ τὸ ἀνθρώπου καὶ τὸ εἰς ἀνθρώπου καὶ τὸ ὡς ἀνθρώπου ταύτην δηλοῖ, καὶ 20 εἰπω δὲ εἰς ὡς ἀνθρώπου, ὅχι ἕτερον δηλοῖ (τὸ γὰρ ἀναδραμεῖται καὶ ἀνατραπλωθῇ ταύτην σημαίνει), δευτέρον δὲ ὅτι ἡ ἐκείνη ὅσῳ ἔκ ἐστιν ἐν καὶ καὶ συμβεβηκός, ἄλλ' ὥσπερ ὅπερ ὄντι, ὅπως καὶ ὅπερ ἐν τι (ὡς ὁσαυτὸς τὸ ἐν, τοσαυταυτὸς καὶ τὸ ἐν, ὅπως ἀμφοῖν ταύτην), τὰς ὁσῳ ἐπισκεπτόμενος καὶ πάντα τὰ ὄντα ὁ φιλόσοφος τὰς διαφορὰς τῷ ὄντος ἐπισκέψεται. διαφορὰ δὲ τῷ ὄντος καὶ ὥσπερ εἶδη τὸ ταύτην τὸ ὅμοιον τὸ ἴσον τὸ εὐθὺν, καὶ 30 ὅλως ἡ ἀμείνων συστοιχία, ὥσπερ ἡ καταδεστέρα τῶν πολλῶν ἐστὶν ἀκάλυπτος. ἐπραγματεύσατο δὲ τῷτο ἰδίᾳ καὶ αὐτὸς ὅτι ὁ φιλόσοφος Ἐκλογὴν πάντων ποιησάμενος τῶν ἐναντίων, καὶ ἐπὶ τὰς τὰ μὲν τῷ ἐνὶ τὰ δὲ τοῖς πολλοῖς. εἰ τοίνυν περὶ τὴν ὁσῳ καὶ περὶ τὰς τῷ ὄντος καὶ τῶν πολλῶν ἔξει διαφορὰς ἡ ὅλη φιλοσοφία, καὶ τὰ μέρη αὐτῆς περὶ τὰ εἶδη τῶν ὁσῳ διατρίβει τῶν δὲ ὁσῳ ἡ μὲν νοητὴ τε καὶ αἰδῖος, ἡ δὲ αἰσθητὴ τε καὶ φθαρτὴ· ὥστε ἡ μὲν ἔσται πρώτη φιλοσοφία ἡ περὶ τὴν νοητὴν καὶ ἀκίνητον ὁσῳ ζεφερόμενη, ἡ δὲ ταύτης ἐχομένη καὶ δευτέρα ἡ περὶ τὴν φύσιν διατρίβουσα. ὥσπερ γὰρ τὸ ἐν καὶ τὸ ὄν 40 ἔχει, τὸ μὲν πρῶτον τὰ δὲ ἐφεξῆς, ὅπως καὶ αἱ ἐπιστάται τοῖς ὅσῳ ἀνάλογον ταχθήσονται. ἔχει γὰρ ἡ φιλοσοφία τὸ πρότερον ἐν ἐντὶ καὶ τὸ ὕστερον, ὥσπερ καὶ ἡ μαθηματικὴ· καθάπερ ὅταν πρότερος μ

4 ἀλλ' αἱ C. || 5 τοῖς δέκα] τοῖςδε C. || 8 ταύτην ἢ αὐτὴν δὲ τῷ ἐν εἴ γε C. correcti cl. n. 33. || 16 ἄλλα τὰ ὄντα C. || ἐσοφίζετο δι' ἡμῖν ἐπιχειρήσει· sic C. de modis cf. p. 872 b42 sq. || 21 οἷσται τὸ ἐν ἀποδράντα C. ἀποδράν γε coniciebat Brandisius. || 24 φίλτερον] φίλτατα C. || 34 εἰ μὴ C: δὲ inserui. || 36 met. I 6 p. 1056 b32 sq.

4 ἐγχεσθῆναι τὸ ἅμα C. || 13 λείπει τὸ τὰ C. || 17 ἀμφοτέρως C. || 20 τίνας C. || 24 ἐκείνη] ἐκείνη C: corr. Brandisius. || 25 κατὰ om C. add. Brandisius cl. Arist. p. 1003 b32. || ἐν τι . . . ἐν τι] ἐν τι . . . ἐν τι C. || 27 ante τὰς ὁσῳ nescio an d' ἢ ταῦτα uel simile quid intercederit. || 30 ὅλως ἀμείνων C: adieci ἡ. || 40 τὰ δὲ] τὸ δὲ C.

ὁ ἀριθμητικὸς τῷ γεωμέτρῳ, πάλιν δὲ ὅτος τῷ ἀστρονόμῳ καὶ ὅτος εἰ τύχοι τῷ μηχανικῷ, ὅτω καὶ τὰ εἶδη τῆς ὅλης φιλοσοφίας τῷ πρώτῳ καὶ μέσῳ καὶ τελευταίῳ διακεκόσμηται. μίᾳς δὲ ἀντικείμενα πάντως ἀλλήλοις θεωρήσεως δεῖ τὴν τ' ἐν εἰδυίᾳ καὶ τὰ πολλὰ εἰδέναι· τὰ γὰρ πολλὰ ἦτο ἀποφασίς τῷ ἐνὸς καὶ τῆς ἐξῆς. διαφέρουσι δὲ ἀλλήλων αἱ ἀντιθέσεις αὐτῇ ὅτι ἡ μὲν ἀποφασίς ἐπὶ πάντων ἀληθεύει τῶν παρὰ τ' ἐν ἐκείνῳ τ' ἀναιρούμενον· τὸ γὰρ ὅχι ἵππος ἐπὶ πάντων ἀληθὲς τῶν παρὰ τὸν ἵππον, ἡ δὲ ἐξήγησις ὅχι ὅτως· ὅ γὰρ ἀπλῶς ἀπύσης τῆς ἔξεως ἔννοια παρίσχηται ἡ ἐξήγησις (ὅ γὰρ τυφλὸς ὁ μὴ ἔχων ὄψιν, 10 ἐπεὶ καὶ λίθος ἂν ἦν τυφλός), ἀλλ' ἀπύσης τῷ πεφυκότος αὐτὴν δέχεσθαι· κωφὸν ὅν ὅχι πᾶν ὁ μὴ ἀκούει, ἀλλὰ τ' ὅς ἐάν μὴ ἀκούῃ, ὅτι πέφυκεν ἀκούειν· δεῖ γὰρ ὑποκειῖσθαι μίαν φύσιν τῇ ἔξει καὶ τῇ ἐξήγησι. καὶ διαφορὰ μὲν αὕτη μερίστη ἐξήγησεως καὶ ἀποφάσεως. εἴτε μὲντοι ἐξήγησις ἐστὶ τῷ ἐνὸς τὰ πολλὰ εἴτε ἀποφασίς, ἐπειδὴ δι' ἑκατέρας ἐστὶ τ' ἐν θεωρησῆσαι, τῷ αὐτῷ ἐστὶ τό τε ἐν εἰδέναι καὶ τὰ πολλὰ καὶ γὰρ ὅλως τὰ καθ' οἰανὺν ἀντίθεσιν ἀλλήλοις ἀντικείμενα μίᾳς ἐξῆς ἐπιστήμης εἰδέναι. εἰ δὲ ὁ φιλόσοφος τό τε ἐν εἰσέῃ καὶ τὰ πολλὰ, ὅ μόνον τ' αὐτὴν καὶ ἴσον καὶ ὅμοιον ἐπισκεψέῃ διαφορὰς ὄντα τῷ ἐνὸς, ἀλλὰ καὶ τὰ τούτοις ἀντικείμενα, τ' ἕτερον τ' ὁμοίον τ' ἀνίσον, ἅπερ 20 ὑπὸ τ' πληθὺς ἀνάγει, καὶ ὅ μόνον γε ταῦτα ἀλλὰ καὶ ὅσα διὰ τούτων ὑπὸ τ' ἐν καὶ τὰ πολλὰ τάττει. καὶ γὰρ τ' λευκὸν καὶ τ' μέλαν καὶ τ' γλυκὺ καὶ τ' πικρὸν καὶ πᾶν τ' τούτων γένος ὑπὸ τὰς πρώτας τῶν ἀντικειμένων τέταται, ὡς μὲν ἐγὼ νομίζω, τ' γλυκὺ καὶ τ' λευκὸν καὶ πᾶν τῷ εἶδει συγγενέσθαι ὑπὸ τ' ἐν, τ' δὲ πικρὸν καὶ τ' μέλαν καὶ πᾶν τ' εἰς τὴν ἐξήγησιν ὑποφερόμενον ὑπὸ τὰς πολλὰς· ὡς δὲ ὁ Ἀλέξανδρος ἐξηγεῖται, τὰ μὲν διακριτικά [θερμὸν γλυκὺ λευκὸν] ὑπὸ τὰς πολλὰς, τὰ δὲ τούτοις ἀντίθετα ὑπὸ τ' ἐν. καὶ τὴν ἐναντίωσιν δὲ αὐτὴν ἀνάξομεν ἐπὶ τὰς πολλὰς, 30 τὴν δὲ φιλίαν ὑπὸ τ' ἐν· "διαφορὰ γὰρ τις" φησὶν "ἡ ἐναντίωσις, ἡ δὲ διαφορὰ ἑτερότης". εὖ γε σὺ πάντα ταῦτα λέγων ὡς ἄριστε· τί ὅν ὅχι καὶ τ' ἐν καὶ τὴν ἀόριστον δυάδα παρελαμβάνομεν ἐν ταῖς ἀρχαῖς; τί δὲ τῇ Ἐμπεδοκλέους φιλίᾳ καὶ τῷ νεῖκει διαμαχόμεθα; τὰ γὰρ αὐτὰ νῦν πράγματα καὶ τὰς αὐτὰς δυνάμεις δι' ἑτέρων ἐνομάτων εἰς τὰς ἀρχὰς εἰσάγομεν, τῷ μὲν ἐνὸς ὅδ' ὑπαλλάξαντες τὸ νομα, τὴν δὲ ἀόριστον δυάδα "πολλὰ" μετονομάσαντες. ταῦτα μὲν ὅν ὑπέρευ. ἐπειδὴ δὲ τὰς ἀρχὰς ἐξηγήσῃς δεῖ τούτων ὡς εἰσὼ ἀρχαί, ἐξω σοὶ τ' ἐν καὶ τ' πληθὺς ὅ γὰρ μέθεσθαι ἐνὸς καὶ τῶνδε τῶν πολλῶν ἐξηγη- 40

4 δὲ ἀντικείμενα C. || 9 ἀπλῶς ἀπύσης C. cf. Alex. p. 209, 23 ἡ γὰρ ἐξήγησις ὅχι ἀπλῶς ἀπύσης τῶς ἐξῆς ὡς ἡ ἀπόφασις, ἀλλ' ἀπύσης τῷ πεφυκότος ὑπάρχειν ἵτι πέφυκε. || 10 ἐπὶ τῷ intercidisse, non ἀπύσης l. 9 corrigendum liquet uerba ἀπύσης τῷ πεφυκότος a. d. perpendenti. || 23 et 27 καὶ μέλαν C: τὸ addidi. || 25 fort. τὸ μὲν γλυκὺ. || 28 Alex. p. 210, 12. || 29 θερμὸν γλυκὺ λευκὸν quae sunt συγκριτικά de margine huc inreperunt. non re sed uerborum ordine ab Alexandro Syriano discrepat. || 31 ἐναντίωσις Arist. || 32 ἡ γὰρ διαφορὰ C. || 37 ὑπαλλάξαντες C. || 40 ἐνὸς] fort. ἀλλὰ τῷδε τῷ ἐνὸς.

1 fort. καὶ γὰρ ὅτω. || 6 πρὸς ὅτω λαγ. C: em. Brandisius. || 7 μίᾳ . . . μίᾳ C: em. Brandisius. || 11 διελομένους C. || 12 ἐκείνη] ἐκείνη C. || 13 τὸ ἐν ἐκείνῃ C. || 17 ἦτοι] ὅτι C. || 22 λέγων εἰς C. || καὶ Σωκράτης interposui. || 27 καὶ ὅδε τούτω C. || 30 καὶ περιττόν C. || 32 αἱ δὲκα σχ.] cf. Nicomachus arithm. I, 17, 7—23, 4. || 35 hiatus notandi, intercidit fort. ἄλλα ἄλλα συμβέβηκεν cf. Alex. p. 215, 14 sq. || 38 ἀξιώμενον C. || 39 τὸν φιλόσοφον supplendi, non τὸ φιλοσόφου ὄνομα cl. Alex. p. 215, 25. 29 aut ταῦτ' ἐν φιλοσοφῇ σχῆμα cl. Ar. p. 1004 b18. illuc enim ex- 40 et p. 870 a1 refertur. cf. p. 840 a9, 17.

καὶ τῆς ἀληθείας, οἱ μὲν διὰ τὸ μὴ ἔχειν αὐτὴ τὴν ἐπισήμην ἀλλ' ἐνδόξως ἐπιχειρεῖν περὶ ὧν ὁ φιλόσοφος ἀποδείκνυσιν, οἱ δὲ καὶ προαιρέσει μοχθηρὰ χρώμενοι· σχεδὸν γὰρ ὑπεναντία τοῖς φιλοσόφοις σπυδαΐουσιν· οἱ μὲν γὰρ τῶν προσόντων ταῖς ἀκρόσεσι σωτηρίας σοχαζοῦσι, οἱ δὲ πρὸς ἀπάτην ὁρῶσι καὶ τὰ παρὰ τῶν διασφαφέντων χρηματίζονται. ἡ δὲ διαλεκτικὴ βελτίονα μὲν ἔχει τῆς σοφιστικῆς προαίρεσιν, καὶ φιλόσοφον ἔχει τὴν γνῶσιν, καὶ τῶν συνόντων πειραστικὸς ἐστὶν ὁ διαλεκτικός, ὃ δὲ διδασκαλικός, ὥσπερ ὁ φιλόσοφος. ὁ δὲ γε σοφιστὴς εἰδωλὸν ἐστὶν εἰδῶλον· τὴν γὰρ πειρασικὴν μιμεῖται, ὅθεν αὐτὸ τὸτο δυνάμενος ποιεῖν. δεῖξας ὅν ὁ Ἀριστοτέλης ἐκ τῆς σοφιστικῆς καὶ τῆς διαλεκτικῆς καὶ μίμησιν τῆς φιλοσοφίας περὶ πάντα τὰ ὄντα ἔχουσιν, ὅτι ἡ φιλοσοφία παντὸς τοῦ ὄντος ἢ ὅν ἐστὶ γνωστική, καὶ ἄλλῃ τινὶ τοιῷδε ἐπιχειρήματι πάντες οἱ τε φυσικοὶ καὶ οἱ τῶν ὑπερτέρων θεωρίαν φιλοφρονέμενοι τὰς ἀρχὰς τοῦ ὄντος ἐναντίας ποιοῦσιν. εἰτα τὰς δύο παρατίθει τῶν πρεσβυτέρων· οἱ μὲν γὰρ Πυθαγόρειοι περιττὸν καὶ ἄρτιον, Παρμενίδης δὲ πῦρ καὶ γῆν, Πλάτων πέρας καὶ ἄπειρον, Ἐμπεδοκλῆς φιλίαν καὶ νεῖκος· πάντα δὲ ταῦτα καὶ τὰ ἄλλα τὰ ἐναντία εἰς τὸ ἐν καὶ τὸ πλῆθος ἀνάγει· ταῦτα δὲ μιᾶς ἐπισήμης θεωρῆσαι ὥστε περὶ πάντα ὁ τελὴς φιλόσοφος, εἴτε συνωνύμως τὸ ἐν καὶ τὸ ὄν καὶ πάντων τῶν ὄντων λέγει, εἴτε, ὅπερ ἐστὶ μάλλον ἀληθέστερον, τῶν πολλαχῶς μὲν ἐστὶ λεγομένων, ὡς πρὸς ἐν δὲ καὶ μίαν φύσιν ἀνάγει τὰ τε ὑπὸ τὸ ἐν καὶ τὰ ὑπὸ τὰ πολλά, καὶ ὥτως ὅτε χωρὶς τὸ ἐν τῶν πάντων ὑποτιθέμεθα εἶναι ὅτε ὁμω- νύμως αὐτὸ φάμεν κατηγορεῖσθαι τῶν πραγμάτων, καὶ ὅπως ὑπὸ μίαν ἐπισήμην τὰ πάντα τῷ ἑνὸς καὶ τῷ ὄντος ἀνάγομεν πάθη. τὰ μὲν γὰρ πρὸς ἐν λέγει, τὰ δὲ τῷ ἐφεξῆς, ὡς οἱ ἀριθμοὶ καὶ τὰ χήματα· ὃ γὰρ τὸ γεωμέτρει περὶ ταῦτα καὶ ὁμοίῳ καὶ γε- λείν διαλαβεῖν, ἀλλὰ καὶ ὀνομάσῃ ποτὲ ὁμοία τρίγωνα, ἐξ ὑποθέσεως αὐτὴ λαμβάνει καὶ ὀρισμῷ· ὑποθέμενος γὰρ ὅτι ὁμοία ἐστὶ τρίγωνα τὰ ὑπὸ τὰς ἴσας γωνίας καὶ τὰς πλευρὰς ἔχοντα ἀνάλογον, ὥτως ἀποδείκνυσιν ταδε τὰ τρίγωνα ὁμοία· εἴτε δὲ καὶ τὰ τοιαῦτα ὁμοία καλεῖν εἴτε μή, λέγειν ὅτι ἔχει. συμ- πέρασμα δὲ τούτοις ἐπιτίθησι δι' ὃ τῆς αὐτῆς ἐπισήμης εἶναι φησι καὶ πᾶν τὸ ὄν ἢ ὅν θεωρεῖν καὶ τὰ καθ' αὐτὰ τύτῃ πάθη, καὶ προστίθῃσιν ὅτι καὶ περὶ τὸ πρότερον καὶ ὕστερον καὶ περὶ γένους καὶ εἶδος καὶ ὅλων καὶ μέρους ἡ αὐτὴ γνῶσις· πάντα γὰρ ταῦτα ἀντί- κεινται ἀλλήλοις, τὰ δὲ ἀντικείμενα πάντα τῷ ἐνὶ καὶ τοῖς πολ- λοῖς περιεληφέναι, περὶ αὐτὸ δὲ δεῖξαι προηγουμένως ἔχον ὁ φιλόσο- φος. βῆτεον ὅν πάλιν πρὸς αὐτόν, ὡς εἰ τὸ παρὰ τὸ ἐν θάτερον δηλοῖ τῶν ἐναντίων, δεῖ τι πρὸ πάσης ἐναντίωσσεως ἕτερον ἐν εἶναι, ὃ πάντα μεθεῖξαι καὶ τὰ τῆς ἐτέρας συσσοιχίας, ὃ πάντων

ἔχει ἀρχή. δεῖ γὰρ μὴ ἀπὸ διαρέσεως ἀρχεῖσθαι τὰς ἀρχὰς ἀλλ' ἀπὸ τοῦ ἑνός, ἐπειδὴ, ὡς εὔφης, "ὅτι ἀγαθὸν πολυκαι- ρανή." καὶ γὰρ δὴ καὶ τῶν Πυθαγορείων ἀμείβους οἱ μὴ ἀπὸ τῶν ἀντικειμένων ἀρχόμενοι, προτάξαντες δὲ τῶν δυεῖν σοχαζοῦν τὸ πάντων ἐξηρημένον αἷτιον, ὃ μὴ τι ἀντίκεινται μὴ ὅπως ἰσοδυνάμεις εἶναι βύλεται. καὶ περὶ μὲν τούτων τοσαῦτα καὶ νῦν.

Ἐντεῦθεν δὲ ἤδη ὁ Ἀριστοτέλης μέτεισιν ἐπὶ τὸ ζητεῖν εἰ καὶ τὰς τῆς ἀποδείξεως ἀρχὰς ὥσπερ τὰς τῆς ὕσεως ὁ φιλόσοφος ἐπιγνώσκει· καὶ διαρρήδην ἀποφαίνει τῷ φιλοσόφῳ τὴν τύτῃ προσήκειν ἐπισκοπὴν. αἱ δὲ κατασκευαὶ τοιαῦται· παντὸς τοῦ ὄντος δι' αὐτῶν ἀποδείκνυνται τὰ καθ' αὐτὰ συμβεβηκότα, ὥστε ὁ ταῦτα δεικνὺς ἔξει τι πλεονεκτήειν περὶ αὐτῶν· ὥσπερ γὰρ εἰ τὰ τοῖς ἀριθμοῖς ὑπάρχοντα μόνον δι' αὐτῶν ἐγνωρίζομεν, ἀριθμητικῆς ἢ ἀν* ἢ τούτων θεωρία, ἢ εἰ τὰ τοῖς μεγέθεσι καὶ χήμασι, γεωμετρίας, ὥτως ἐπειδὴ τὰ τῷ ὄντι παντὶ καθ' αὐτὰ ὑπάρχοντα δεικνύει δι' αὐτῶν, ὁ περὶ πᾶν τὸ ὄν ἢ ὅν ἔχων περὶ αὐτῶν διαλήψει· καὶ γὰρ μόνος καθολικώτερον αὐτῶν χρῆται, ἐπεὶ αἱ ἄλλαι τέχναι ἄτε περὶ τὸ ὄν ἔχουσαι καὶ ἐπὶ πᾶν τὸ ὄν, τὸ πρόσφορον ἑαυταῖς διαλαβεῖσαι δι' αὐτὴν συλλα- γίζονται, ὁ μὲν γεωμέτρης "τὰ τῷ αὐτῷ μεγέθει ἴσα καὶ ἀλλήλους ἐστὶν ἴσα", ὁ δὲ ἀριθμητικός "ἐὰν ἀπὸ ἴσων ἀριθμῶν ἴσους ἀφέ- λῃς, οἱ λειπόμενοι ἴσοι." καὶ ἐξ ὧν δὲ μηδεὶς τῶν μαθηματι- κῶν ἢ τῶν ἄλλων τεχνιτῶν ἐπιχειρεῖ λέγειν περὶ αὐτῶν, λαβὼς ἂν ὅτι τῷ φιλοσόφῳ μόνῳ πρέπουσά ἐστιν ἡ περὶ αὐτῶν σκέψις· εἰ δὲ καὶ οἱ περὶ φύσιν δεῖνοι λέγουσιν τι πολλαχῶς περὶ αὐτῶν, ἐξαπατῶντες ἑαυτοὺς (οἷον) γὰρ μόνον εἶναι τὰ σώματα καὶ αὐτὰ περὶ πᾶν τὸ ὄν ἔχειν) ὥτω τι λέγουσι περὶ τῶν ἀξιωματικῶν ὡς ὑπομνησόμενοι ὅτι φιλόσοφοι μὲν εἰσι καὶ αὐτοὶ περὶ τὴν φυσικὴν ὑσίαν διατρέβοντες, ὃ μὴ οἱ πρῶτοι· εἰ δὲ τις ἄλλος περὶ τῆς τῶν ἀξιωματικῶν ἀληθείας ἐπιχειρῶντες λέγῃσιν ἀπο- δεῖξαι αὐτῶν προχειρίζονται, δι' ἀπαιδευσίαν τῶν ἀναλυτικῶν αὐτὸ ποιῶσι· δεῖ γὰρ ὃ καὶ ζητεῖν τὸν ὅτιν μαθησόμενον τὰ ἀξιω- ματα, ἀλλ' ἤκειν αὐτὰ προειληφότα. εἰ δὲ καὶ οἱ ἄλλοι τεχνῶν τὰς βεβαιωτάτας ἀρχὰς ἴσασιν τῷ γένει περὶ ὃ γράφονται, πολλῶν δὲ πλεονεκτησάντων ἐστὶ τῷ φιλοσόφῳ πάντων τῶν ἀξιωματικῶν τὰ βεβαιωτάτα καὶ ἀρχηγικώτατα κατανοηθέντα. βεβαιωτάτων δ' ἐστὶ περὶ ὃ ἀπατηθῆναι ὅχι οἷον τε, καὶ ἀρχηγικώτατων εἰς ὃ πάντα ἀναλύεται ὡς εἰς ἀνυπόθετον· ἢ γὰρ ὑποθέσεις ἀρχὴ μὴ πρὸς τόνδε, ἀπλῶς δὲ ὅτι ἀρχὴ ἀλλ' ἀποδεικτὴ τῷ ἐπαμειβ- βηκότι. δεῖ δὲ τὴν βεβαιωτάτην καὶ ἀρχηγικωτάτην καὶ ἐναρτε- ρατήν εἶναι, ἵνα μηδεὶς ἀπατᾷ περὶ αὐτήν. ἐστὶ δὲ τοιαύτη ἢ καὶ τὴν ἀντίφασιν· ὅτε γὰρ τὸ αὐτὸ αὐτῷ αἶμα καὶ ὅτι ταῦτα καὶ ὡσαύτως ὑπάρχειν δύναται καὶ μὴ ὑπάρχειν· ὅτ' ἐπὶ

8 fort. καίτοι τῶν συνόντων. || 11 ἐκ τῆς σοφιστικῆς deesse uidit Brandisius. || 25 ὅτε συνωνύμως C. || 26 ὅπως C. || 34 μὴ λέγειν ὅτι ἔχει συμπέρασμα δ ἢ. τούτοις sic C. || 42 δεῖ τι] δεῖται C.

2 Arist. met. Δ 10 extr. || 11 ὡς δ] ὡς ὡς C. || 14 ἀν inserui. || 18 περὶ τι C. || 22 ἐξ ὧν] cf. p. 841 b6. || 23 τεχν- τῶν C. || 26 οἷονται] οἰόμενοι C. || 36 βεβαιωτάτων] βεβαιωτάτη C. || 39 τῷ ἐπαμειβηκότι] cf. supra p. 858 a27. 864 b24. || 41 ἐπὶ δὲ] ἐπὶ γὰρ C. || 43 fort. ὑπάρχειν τε δύναται.

ἔτω τις διακείμενος, καὶ ἕνεκα λόγου θέσει παριστῇ, ὅτε φάντα
 καὶ ἀποφάντα δύναται ἀληθεύειν ἅμα. ὅτι δὲ ἀπατηθῆναι περὶ
 ταύτην ἢ δύναται τὴν ἀρχὴν, δείκνυσιν ὕτως· εἰ τις οἶε) τὸ
 αὐτὸ τῷ αὐτῷ καὶ ὑπάρχειν καὶ μὴ ὑπάρχειν, τὰς ἐναντίας ἔχει
 δοξὰς ἐν ἑαυτῷ· ἐναντία γὰρ αἱ καὶ ἀντίφασιν δοξᾷ, ὡς ἐν τῷ
 τέλει τῷ Περὶ ἐρμηνείας ἐρρήθη. ἀλλὰ μὴν ἀδύνατον ἅμα
 τὰναντία παρῆναι τι, ἀδύνατον ἄρα καὶ ἡπατῆσθαι τινα περὶ
 ταύτην τὴν ἀρχὴν. διὸ καὶ πάντες οἱ τὴν ἀποδεικνύοντες αὐτῇ
 κέχρηται· εἰ δὲ τῶν Ἑρακλειτείων ἢ τῶν ἄλλων φυσικῶν τινας
 οἶον) καὶ αὐτὸς ἔτω δοξάζειν καὶ τὰ πράγματα δέχεσθαι καὶ ταύτ'
 τὴν αὐτὴν μὴ εἶναι ἥπερ ἔστι, λόγῳ μὲν ἕνεκα ποιεῖσθαι αὐτὸς τὰς
 τοιαύτας ἀποφάνσεις οἰήτεον· ἡμεῖς γὰρ σαφῶς ὑπεμνήσαμεν ὅτι
 τὰς ἐναντίας δοξὰς τῷ αὐτῷ παρῆναι ἀδύνατον. ἢ μὴν διὰ
 τοῦτο ἀποδείξει τὴν ἀλήθειαν τῷ ἀξιωματικῷ ἐπιχειρήσομεν· αὐτὸ
 γὰρ τοῦτο μεγίστης ἐστὶν ἀμαθίας τεκμήριον τὸ οἶεσθαι πάντα εἶναι
 ἀποδεικτά· καὶ γὰρ ὁ τοῦτο λέγων ἀπόδειξιν ἀναιρεῖ, ὥσπερ ὁ
 αὐτόθεν μὴδὲν εἶναι λέγων ἀποδεικτόν. διχῶς γὰρ ἀναιρεῖ) τῶν
 πραγμάτων ἕκαστον, ἢ αὐτόθεν ἢ τῶν ἀρχῶν μὴ δοθεισῶν.
 ὥσπερ ὅν ὁ πάντα γενητὰ φάσκων εἶναι γένεσιν ἀναιρεῖ, μὴ
 διδύς εἶναι τὴν ἀρχὴν τῶν γενητῶν τὴν ἀγένητον, ὕτως ὁ
 πάντα δείκνυσθαι ἀξιῶν ἀνααιρετικός ἐστιν ἀποδείξεως, ἢ ἐὼν εἶναι
 τὸ ἀναπόδεικτον, ὅπερ ἐστὶν αἷτιον τῷ καὶ τὰ μετ' αὐτὸ δείκνυσθαι.
 εἰ δ' ὅλως ἐστὶ τὸ ἀναπόδεικτον, τί ἂν εἴη πρὸ τούτου τῷ ἀξιω-
 ματος, ὅθεν καὶ τοῖς ἄλλοις πᾶσιν ἀναποδείκτους δύναμις ἐφήκει;
 ἐὰν ἀπὸ ἴσων ἴσα ἀφέλῃς, τὰ καταλειπόμενα ἐστὶν ἴσα· διὰ τί;
 ὅτι ἐὰν μὴ ἴσα ᾖ, προσθεθέντα τὰ ἀφαιρεθέντα ποιεῖ τὰ ὅλα
 μὴ ἴσα· τοῖς γὰρ μὴ ἴσοις ἢ ἴση προῖκηται τῆς ἐξ ἀρχῆς ἀνι-
 στήτος γίγνεσθαι τηρητική· ἔστι ὅν τὰ αὐτὰ ἴσα καὶ ἢ ἴσα, ὅπερ
 ἄτοπον. καὶ ἢ λέγω ὅτι ἀποδείξεις ἐστὶν αὕτη, ἀλλ' ὅτι εἰς ἐναρ-
 γέστερον ἀπαύγοντες ἄτοπον τὴν ἐνιστάμενον τοῖς ἄλλοις ἀξιώμασιν
 εἰς τὴν ἀντίφασιν καταντᾶν αὐτὴν παρασκευάζομεν. ὅλως δὲ
 μὴ συγχωρηθέντων αὐτῶν εἶναι ἴσων, αὐτῷ τῷ ὑποθέσθαι εἶναι
 μὴ ἴσα τί ἄλλο ἢ κυρῶμεν τὴν ἀντιφάσεως ἀξιῶμα; καὶ ἢ
 ἡμεῖς οἱ ὑποτιθέμενοι ἀλλ' αὐτὸς ὁ ἐνιστάμενος. τί γὰρ ἂν καὶ
 ἀξιώσκειν ἡμᾶς ἄλλο· ὑποθέσθαι, μὴ συγχωρῶν ἴσα αὐτὰ εἶναι
 τὰ τῷ αὐτῷ ἴσα; ὅθεν πλάσαι δυνατόν. μὴ γὰρ ἀλλ' εἰ δυ-
 νατόν, τὸ αὐτῷ γὰρ καὶ μὴ ἴσον, ἐκότερον δὲ αὐτῶν τῷ β·
 ἢ καὶ ἐπεὶ τὸ αὐτῷ ἴσον τῷ γ, ἡλίκον δὲ τὸ γ, τηλικῶτον δὲ
 τὸ β, ὅθεν τῷ β ἴσον ἔσται τὸ α. ἀλλὰ καὶ ἴσον· τὸ αὐτὸ ἄρα
 καὶ ἴσον τι καὶ ἢ ἴσον, ὅπερ ἄτοπον. ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλ-

λων ἀξιωματικῶν ὁ ἐλεγχος γίγνεσθαι τῶν ἐνισταμένων διὰ τῆς ἀντι-
 φάσεως, ἐπεὶ καὶ διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς· ἅπας μὲν γὰρ
 ἐλεγχος εἰς ἀντίφασιν περιέρχεται, ὁ δὲ τὸ ἀντικείμενον τῷ ἀλη-
 θεῖ ὑποτιθέμενος πολλαχῶς χρῆσθαι τῇ ἀντιφάσει καὶ ἐναργέστατα.
 τοῦτο τοῖνον τὸ ἀξιῶμα πῶς ἂν ἀποδειχθεῖ μὴδὲν ἔχον ἑαυτῷ
 βεβαιότερον μὴδὲ γνωριμώτερον μὴδὲ ἀρχηγικώτερον; ἢ μὴν
 ἀλλ' εἰ καὶ μὴ ἔστιν αὐτὸ δεῖξαι, ἐπειδὴ ὁ τι ἂν λάβωμεν εἰς
 τὴν κατασκευὴν αὐτῷ, ἢ ἰσοδύναμον αὐτῷ λαμβάνομεν ἢ ἀμυ-
 δροτέραν ἔχον γνώσιν, ὅμως ἔστι τὴν ἐνιστάμενον αὐτῷ περιβάλ-
 λειν ἐλέγχῳ, ἐὰν μόνον ἐθέλῃ λόγῳ χρῆσθαι. λεγέτω γὰρ ἡμῖν
 ἐκεῖνος, εἰ μὴ καὶ ζῶν ἄλογον ἢ καὶ φυτὸν ἀναγκάστον ἔταξεν
 αὐτόν· ἄρ' ὅχι τῶν ὀνομάτων ἕκαστον σημαίνει τι; σημαῖνον
 δὲ τι ὅχι ἐν τῇ πολλῇ ὀρισμένη ἢ πάντα σημαίνει πᾶσα
 ἀνάγκη; ἀλλ' εἰ μὲν πάντα σημαίνει, ὅθεν σημαίνει. λέ-
 γει) δὲ, εἴπερ τι σημαίνει, ἢ ἐν τῇ πολλῇ καὶ ὀρισμένη ση-
 μαίνει αὐτό. ἀλλ' εἴτε ἐν εἴτε πολλὰ καὶ ὀρισμένα σημαίνει,
 ἔστιν ἐφ' ἑκάστω τῶν πραγμάτων ἴδιον ὄνομα. εἰ μὲν γὰρ ἐν ἑνὶ
 ἐστὶ σημαντικόν, αὐτόθεν εἰληφάμεν τὸ ζητούμενον. εἰ δὲ ἐν
 πολλῶν καὶ ὀρισμένων, ληψόμεθα τῶν πολλῶν ἐκείνων καὶ ὀρι-
 σμένων τὰ σημανόμενα, καὶ ἐφ' ἑκάστω τάξομεν ἴδιον ὄνομα· ὁ
 γὰρ ἢ διάνοια χωρίσαι τῶν ἄλλων δύνασθαι, τοῦτο καὶ δι' ὀνόματος
 ἢ λόγῳ σημήνειν ἂν· ἐν ἄρα ἑνὶ σημαντικόν, ἐπεὶ καὶ ἐν
 πολλῶν, ἢ ποιεῖ ἀντίφασιν τοῦτο· ὥστε μάλιστα ἂν νῦν παρα-
 λαμβάνοιτο τὰ ὁμωμένως λεγόμενα. εἴτε ὅν ἐνός πράγματος
 οἶον τῷ ἀνθρώπῳ ἐν ὄνομα εἴη τὸ ἀνθρώπος σημαντικόν, ὅθεν
 ἄλλο ἢ τὸ εἶναι αὐτὸ σημαίνει· εἰ γὰρ καὶ συμβεβηκός αὐτῷ
 σημαῖνοι, οἶον τὸ λευκὸν ἢ φρόνημον, ὅχι ἐν ἂν ἐτι σημαῖνοι,
 ἀλλ' ὡς ἂν εἴ τις θεῖτο ἵππῳ καὶ ἀνθρώπῳ ἐν ὄνομα, ὕτως εἰ
 ἀνθρώπον καὶ λευκὸν ἐνὶ προσερεῖς, ἢ ἐστὶν ἐν ἑνὶ ὀνόματι. ὅταν
 τοῖνον ἀνθρώπον τῷ καλῷ, ὅθεν ἄλλο ἢ ζῶν αὐτὸ περὶ δό-
 πον εἶναι δηλῶ. εἰ ἄρα ἀληθὲς λέγων ὅτι τοῦτο ἐστὶν ἀνθρώ-
 πος, ἀνάγκη τοῦτο ζῶν εἶναι περὶ δόπιν· ἀλλ' εἰ ἀνάγκη
 τοῦτο ζῶν εἶναι περὶ δόπιν, ἀδύνατον τοῦτο μὴ εἶναι ζῶν
 περὶ δόπιν· εἰ δὲ ἀδύνατον μὴ εἶναι, ὁ λέγων μὴ εἶναι ψεύ-
 σεσθαι· εἰ ἄρα ἀληθὲς εἰπὲν τοῦτον ἀνθρώπον εἶναι, ψεύδους εἰπὲν
 τοῦτον μὴ εἶναι ἀνθρώπον. ἐφ' ὃ ἄρα ἢ κατάφασις ἀληθεύει,
 ἐπὶ τούτῳ ψευδὴς ἢ ἀπόφασις. ταῦτα λέγοντος Ἀριστοτέλους
 ἐκπλαγείη μὲν ἂν τις καὶ τὴν ἐπιβολὴν τῆς κατασκευῆς καὶ τὴν
 ὅλην μεταχείρισιν τῷ λόγῳ σὺν ἀγχινοίᾳ πολλῇ καὶ δεινότητι
 γενομένην· ἐπισημῆται δ' ἂν τις ὅτι τοῖς μὲν ἄλλοις ἀντεπι-
 40

1 post παριστῇται exspectes enuntiatum consecutivum, sed cf. Arist. p. 1008 b12 ὅθεν ἔτω δέκεται et infra p. 874 b38. || 6 Ar. π. ἐρμ. 14. || 10 fort. καὶ αὐτὸν || 11 τὸ ταύτην || τὸ ταύτην C. || ἥπερ] εἴπερ C. || 12 ἡμεῖς] fort. ἡθ. || 16 sq. cf. Alex. p. 228, 30 sq. || 20 ἀγένητον C. || 21 ἐστὶ C. hiatu ut saepe non evitato. || 25 fort. οἶον ἐάν. || 30 ἄτοπον] scr. τὸ ἄτοπον. || τὸ ἐνιστάμενον C. || 34 ἡμεῖς C. || 35 εἶναι ὅθεν πλάσαι δυνατόν. τὰ τῷ αὐτῷ ἴσα μὴ γὰρ C. transposui. || 38 fort. τηλικῶτον τὸ β. || 39 ἴσον τὸ αὐτό· ἄρα C. ||

1 γίνεσθαι] μετα C. || 2 ἄπας] καὶ πᾶς C. || 7 ὁ τι] τὸ δ C. quod etsi alibi suspectum non est, hoc loco certam causam habet cur ferri nequeat. || 8 λαμβάνομεν C. || 9 ἐστὶ τὸ ἐνιστάμενον αὐτὸ C. || fort. περιλαβεῖν, cf. Plat. Soph. p. 235 B. || 12 ὅχι τῶν ἢ καὶ ἕκαστον sic C. || 13 fort. ὅχι (vel ἢ) ἢ ἐν. || 24 εἴτε ὅν] εἴτε τὸν C. || 27 λευκὸν ἢ μὴ sic C. τὸ λευκὸν καὶ τὸ λευκὸν Arist. || 29 fort. καὶ ἔστι. || ὀνόματι] ῥέμοντος ἐστὶ C. || 33 ἀδύνατον τι μὴ C. corr. Brandisius. || 39 μεταχείρισιν C. || 40 ἐπισημῆται C. cf. b22.

ὅκ ἂν ἔχοι ὁ ἐνιστάμενος τῇ ἀποφάσει, ἀπαξ ὑπομείνας λόγον, ἐκείνῳ δ' ἂν ἴσως καίπερ ὄντι λίαν ἐναργεῖ διαμαχέσαιο· ὃ γὰρ εἰ ἀνάγκη, φαίη ἂν, τότε τὸ ζῶον εἶναι πεζὸν δίπυον, ἀδύνατον εὐθύς μὴ εἶναι· αὐτὸ γὰρ τὸ ἐξ ἐνὸς διατελεῖ λέγων, καὶ τὸτο εἶναι καὶ τὸ ἀντικείμενον ἕκαστον τῶν πραγμάτων· ὅθεν φήσομεν αὐτὸν ἀναιρεῖν τι τῶν κειμένων· ὅκετι γὰρ ἐν ἐνὸς εἶναι σημαντικόν· ὁ δὲ φαίη ἂν ἐν μὲν ἐνός, ὃ μὲντοι παντὸς τῷ ἐνός ἀλλὰ μορίῳ αὐτοῦ, τῷ δὲ λοιπῷ τί κωλύει τὸ ἀντικείμενον; καὶ τὸτο εἰ ἔζηκεν ἡ φύσις τῶν πραγμάτων καὶ ὥρισται· εἰ δὲ οὐ καὶ μεταπίπτει αἰετὶ ἕκαστον, ὥσπερ οἱ Ἡρακλείτειοι λέγουσιν, ὅθεν μᾶλλον ὅπως ἢ ὅχι ὅπως ἔχει τὰ πράγματα. πρὸς δὲ εἰπομεν ἂν ὅτι τὸς μὲν Ἡρακλείτειους, εἴπερ ὅτω διανοῶντο, τῷ λόγῳ νῦν ἐκποδῶν ποιησόμεθα· ὅτοι γὰρ ἐπισήσαντες οἷς λέγουσιν ὅδε σημαίνει τι φήσουσι τὰ ὀνόματα· ὡς γὰρ τὸν παρρηρόντα ἀέρα πιεῖσαι ταῖς χερσίν ὅκ ἔστιν, ὅπως ὅδε τὴν ἀσάτως μεταπίπτουσαν τῶν πραγμάτων φύσιν ἐστι δηλωθεῖσα διὰ τῶν ὀνομάτων· διὸ καὶ τὸν Κρατύλον ἰσορροῖσιν τινες ἀποχέει μὲν ὕστερον τῆς χρήσεως τῷ λόγῳ, καταναεῖν δὲ μόνον καὶ ἀναεῖναι. εἰ δ' ὅλως ἔστι τις ὠρισμένη τῶν πραγμάτων ὑπόστασις, ἔστι καὶ ἐφ' ἑκάστῳ παντὶ πάντως μία τε ὁνομασία καὶ ὄνομα ἓν· εἰ δὲ καὶ μὴ ἦν, πολλῶν μὲν ὀνομάτων ἐδεχθῆ ἂν ἕκαστον, ὃ μὲντοι τῷ γε τὴν ἔξιν δηλῶντος καὶ τὴν κέρησιν· τὸτο γὰρ ἐξ ἀδυνατωτάτων· ὡς γὰρ παρούσης ἔξεως ἀδύνατον ἔστι τὴν κέρησιν αὐτῆς ἐνοραῖς τῷ ὑποκειμένῳ, ὅπως ἀμύχανον τὸ αὐτὸ διὰ τὸ τῆς κέρησεως καὶ διὰ τὸ τῆς ἔξεως ὀνόματος δηλῶσαι καὶ ταυτόν· εἰ δὲ τὸτο, ὅδ' ἂν διὰ τῆς καταφάσεως ἐρμηνεύοιτο τὸ αὐτό. πάλιν ἔν ἀναλαβόντες τὸν λόγον ὅτω συνθήσομεν· εἰ σημαίνει τι τὸ ὄνομα, ἔν τι σημαίνει, καὶ γὰρ πλείω καὶ ὠρισμένα, ληφθήσε(ι) τὰ ἕκαστον δηλῶντα. ἀλλ' εἰ ἐν σημαίνει, τὸ εἶναι αὐτῷ σημαίνει, τῷ δὲ εἶναι αὐτῷ ὃ δὴπε σύνεστιν ἡ κέρησις αὐτῷ (ἡ γὰρ ἀπουσία τῷ εἶναι τὴν κέρησιν ὑφίστησιν)· ὥστε τὸτο καταφάσει μὲν ἔστιν ἐρμηνεύσαι, ἀποφάσει δὲ τῇ ἀντικειμένη ἀδύνατον, ἐπειδὴ καὶ ἀδύνατον ἔστιν ἅμα καὶ κέρησιν τῷ αὐτῷ τῷ αὐτῷ παρεῖναι. εἰ γὰρ ἀληθὲς εἰπῆν τότε τι καὶ εἶναι ζῶον καὶ μὴ εἶναι ζῶον, ἔχοι ἂν καὶ τὸ εἶδος τῷ ζῶον τότε τι καὶ τὴν κέρησιν τῷ αὐτῷ ζῶον· ἀλλὰ μὴν κέρησιν ἔχειν μὴ ἀπολέσαν τὸ εἶδος ὃ δύνα(ι)· ὅδ' ἄρα καταφάσκει· εἰ γὰρ μὴδὲ ἄνθρωπος καὶ λευκὸν καὶ ταύτην ἀλλὰ κατ' ἄλλο καὶ ἄλλο, πῶς ἄνθρωπος καὶ ὅκ ἄνθρωπος καὶ ταύτην; ὅμοιον γὰρ ὡς εἰ τις τὸ εἶδος καὶ τὴν κέρησιν τῷ εἶδος ἐν λέγοι. εἰ δὲ κατ' ἄλλο μὲν ἄνθρωπος, κατ' ἄλλο δὲ ὅκ ἄνθρωπος, ὅκ ἀντίφασις τὸτο, ἐπεὶ καὶ ὁ Σωκράτης ὕσσια μὲν ὡς ἄνθρωπος, ὅκ ὕσσια δὲ ὡς πατήρ ἦτοι σιμός. ἀρ' ἔν ἀπέδειξεν

αὐτὸς περὶ τῷ τὴν ἀντίθεσιν μὴ συναληθεύειν; τὸτο καὶ πρότερον διαμαρτυράμεθα ὅτι τὸτο ἀποδείξαι ἀδύνατον· ἀλλὰ τὸ Ἀριστοτέλης ἐλεγκτικῶς ἐπιχειρήσαντος ἀποδείξαι καὶ τὰ μὲν ἄλλα συγχωρούμενα λαβόντος, ἐκεῖνο δὲ ἀληθὲς μὲν εἰληφότος ὅτι εἰ ἀνάγκη εἶναι, ἀδύνατον μὴ εἶναι, ὅχι ἰκανῶς δὲ πρὸς τὴν ἀντίφασιν λέγοντα συναληθεύειν, ἡμεῖς ὅτι ὃ δύναιται τις ἐπὶ τῷ τῷ πεπειράμεθα δεῖξαι, ἵνα μὴ εἰς ταῦτα τὸ τε εἶδος ἀπάγη καὶ τὸ εἶδος τὴν κέρησιν. τὸτο δὲ ἀληθὲς μὲν καὶ ἡμεῖς παρελάβομεν ὅτι μὴ δύνα(ι) συνεῖναι τῷ εἶδει ἡ κέρησις· εἰ δὲ τὸτο, ὅδ' ἂν ὁ ἄνθρωπος ἢ ἄνθρωπος ὅκ ἄνθρωπος εἴη· ὃ μὲντοι ἐπίσης ἐναργὲς τῷ τῆς ἀντιφάσεως ἀξιώματι· ὥστε κρατεῖν τὸ τῷ Θεοφράστῳ, ὃς ἀγνωμονεσάτους εἶναι φησι καὶ βιωσάτους τὸς ἀναγκάζοντας λόγον ὑπέχειν τῷ τῷ ἀξιώματος· αὐτὸς γὰρ ὁ τῷ τῷ ἐνιστάμενος λόγῳ χρεῖαν ἀναιρεῖ καὶ ἀποδείξεως. εἰ γὰρ μὴδὲν μᾶλλον τότε ἢ τὸ ἀντικείμενον, τίς ἦν χρεῖα καὶ λόγῳ καὶ κατασκευῇ καὶ συμπεράσματος; τίς δὲ ὁ καρπὸς ταύτης πύσης τῆς πραγματείας, ὅταν ὁ παρῶμενος αὐτῷ παρῶσαι τῷ ἡττόνῳ αὐτῷ τι πρὸς ἐνάργειαν εἰς κατασκευὴν αὐτῷ παρελαμβάνειν ἀναγκάζηται; δείξας δ' ὅτι ὅν ὁ Ἀριστοτέλης ὅτι τῆς καταφάσεως ἀληθεύουσιν τὴν ἀπόφασιν ἀληθεύειν ὅχι ὅτι τῆς ἀποφάσεως ἀληθεύουσιν ὅδεποτε ἡ καταφάσις ἀληθεύει· εἰ γὰρ ἀληθὲς εἰπῆν ὅτι τὸτο ζῶον ὅκ ἔστιν, ἀδύνατον τὸτο ζῶον εἶναι· εἰ δ' ἀδύνατον τὸτο ζῶον εἶναι, ἀνάγκη τὸτο ζῶον μὴ εἶναι· εἰ δὲ ἀνάγκη τὸτο ζῶον μὴ εἶναι, ψεύσει(ι) ὁ λέγων αὐτὸ ζῶον εἶναι· εἰ ἄρα ἀληθεύει ἡ ἀπόφασις, ψεύσεται ἡ καταφάσις. ὅτω δὲ μεταχειρισάμενος τὴν ἀπόδειξιν ὁ Ἀριστοτέλης καὶ ὅλως ὅτι δύναιτο καὶ τὰς ἄλλας δύο ὑποθέσεις ὁμοίως μεταλθεῖν (εἰ γὰρ ψεύσει(ι) ἡ καταφάσις, ἀληθεύσει ἡ ἀπόφασις ***), συνεῖδεν ὅτι ποτὲ διὰ πανουργίαν ὁ ἐνιστάμενος τῷ ἀξιώματι τῆς ἀντιφάσεως ὃ δώσει τὸ ἔτερον ἀφωρισμένως ἀληθὲς εἶναι ἢ ψεύδος, ἵνα μὴ ἀποδειχθῇ θάτερον μόνον τῆς ἀντιφάσεως ἔχει ἀντικειμένως, ἀλλ' ἐρωτῶμενος "τὸτο ζῶον ἐστίν ἢ ὅχι;" ἀποκρίνεται ὅτι καὶ ζῶον καὶ ὃ ζῶον· "τὸτο ἄνθρωπος ἐστίν ἢ ὅχι;" ὅδ' ὅδὲ φησὶ, καὶ ἄνθρωπος καὶ ὅκ ἄνθρωπος. τὸτο ὅν ἐρμηνεύει πρὸς αὐτόν, φησὶ, πρῶτον μὲν ὅτι τὰ ζητούμενα προλαμβάνεται· ἐπειτα συγγεῖς τὰ τῆς διαλεκτικῆς καθήκοντα· ἐν γὰρ μὴ προτείναντος, ὃ περὶ αὐτῷ ποιῇ τὴν ἀπόκρισιν, ἀλλὰ πρὸς ἄλλο τι. εἰ γὰρ καὶ συγχωρήσει τις τὸν ἄνθρωπον καὶ μὴ ἄνθρωπον εἶναι (δύνα(ι) γὰρ κατὰ τι τῶν συμβεβηκότων αὐτῷ εἶναι μὴ ἄνθρωπος), ὅμως ἡ ἐρώτησις περὶ ἐνός γέγονεν. ὥστε ἔν εἰ ἐρομένῳ μὲν, εἰ Σωκράτης ἄνθρωπος ἐστίν, λέγει "καὶ ὅχι"

5 ὅθεν C. || 8 μόνον αὐτῷ C. || fort. τὸ ἀντικείμενον εἶναι || 13 ἐκ ποδῶν C. || 17 cf. Arist. met. Γ p. 1010 a12. || 23 ἐπὶ conicias ἐστὶ, sed cf. p. 873 b20. || 26 scr. διὰ τὸ τῆς ἀποφάσεως καὶ διὰ τῆς καταφάσεως. || 31 ὑφίστην ὅτι τὸτο C. || 37 ἄρα καταφάσκειν immo ἄρ' ἅμα καταφάσκειν καὶ ἀποφάσκειν.

1 τὸτο mihi suspectum. || 7 τὸ γε εἶδος C. || 13 ἀξιώματος] ὀνόματος C. cf. Alex. p. 229, 27. || αὐτὸς τε γὰρ τῷ τῷ C. || καὶ ὁ αὐτῷ. || 17 αὐτῷ] cf. p. 871 a1. || 23 εἰ δ'] εἰ C. || 29 ἀληθεύει C. || hiatus notari, intercidit quarta hypothesis καὶ εἰ ψεύσει ἢ ἀπόφασις, ἀληθεύσει ἢ καταφάσις. || 32 ἔστι] ἔστιν supra scr. C. || 35 εἰ δὲ φησι C. || 37 fort. τοῖς διαλεκτικοῖς.

θρῶπος καὶ σιμὸς καὶ Ἀθηναῖος, εἶπον ἄν σοι “τὸ ἐν ἥρκει τὸ
πρῶτον· εἰ δὲ τῶν συμβεβηκότων αὐτῷ βέλαι ποιήσας τὴν
ἀπαριθμήσιν, ὥρα σοι πάντα διύναι, τὴν τε ποιῶντι πάντα
μᾶλλον ἢ διαλεκτικὴν συνύσιν ἀποπληρῶν”, ὅτω καὶ τὸ ἐκ
ἄνθρωπος σοὶ προσθέντι καιρὸς ἀκύνει ὅτι περιεργότερα γέγονεν
ἢ ἀπόκρισις ἢ διαλεκτικωτέρα. ἐπὶ ταῖς χρῆται καὶ τοιῶδε
ἐπιχειρήματι κατ’ αὐτῶν ὁ Ἀριστοτέλης· ὅσιν καὶ τὸ τί ἐστὶν
εἰκάσιν ἀναρῶν ἐκ τῶν κατηγορουμένων ὅρων οἱ εἶναι καὶ μὴ
εἶναι τὸ αὐτὸ λέγοντες. εἰ περὶ ὅλως δύναται τι καὶ εἶναι καὶ
μὴ εἶναι τὸ αὐτό, ἐπὶ συμβεβηκότων γένοιτο ἂν τὸτό ποτε,
ἐπὶ δὲ ὅσιν ἀμύχανον· τὸ ὅδε ἐκχόμενον ὑπάρχειν τινὶ καὶ μὴ
ὑπάρχειν συμβεβηκεν αὐτῷ, καίτοι ὅδε αὐτὸ ἀντικειμένους·
ὅ ὅτε ὑπάρχει ὅδ’ ὡς ὑπάρχει, τότε καὶ τότε ἔχ’ ὑπάρχει
τὴν τρόπον· ἀλλ’ ὅμως ἐπειδὴ ποτὲ μὴ ὑπάρχει ποτὲ δὲ ἔχ’
ὑπάρχει, μᾶλλον ἐπὶ τῆς τῶν συμβεβηκότων κατηγορίας ἔχει
χώραν ἢ ἀντίφασιν ἢ ἐπὶ τῆς τῶν καθ’ αὐτὰ κατ’ ὅσιν
ὑπαρχόντων. εἰ τοίνυν ὅσιν ἐκ τῶν κατηγορουμένων ἀναρῶσι,
καὶ τὴν ἄμεσον ἀναρῶσι πρότασιν, ἣν καθόλου καλεῖ καὶ ἐν ταῖς
καὶ ἐν τοῖς Ἀποδεικτικοῖς· ὅσιν δὲ καὶ ἄμεσον πρότασιν ἀναρῶ-
ντες κατὰ συμβεβηκός τε τὰς κατηγορίας ποιῶν, καὶ ταύ-
τας ἐπ’ ἀπειρον. ἀλλ’ ἀδύνατον διχῶς ὅτ’ αὐτὰ συμβεβηκότα
κατηγορεῖ· ἢ ὅτ’ ὅσιν συμβεβηκός, ὡς ὅταν λέγωμεν “Σω-
κράτης μουσικός ἐστιν”, ἢ συμβεβηκός συμβεβηκός, ὡς ὅταν
λέγωμεν “τὸ λευκὸν μουσικόν ἐστιν”, ὅτι τῷ αὐτῷ παιδαρίῳ
συμβέβηκεν ἀμφότερα. τὸτο μὴ ὅν ἐκποδῶν ἡμῖν ἔστω, ἐπει-
μὴδὲ πρόκειται τι περὶ τούτου σκοπεῖν. τὸ δὲ ἕτερον ἔχ’ ἔξει
πλείω δυεῖν συμβεβηκότων ἐν τῇ αὐτῇ κατηγορίᾳ· ἐάν μὴ ὅτ’
εἶπω “Σωκράτης ἰατρός ἐστιν”, ἐν ἑνὶ· ἐάν δὲ αὐξήσῃ θε-
λήσῃ, τὴν πρότασιν ποιῶ “Σωκράτης ἄριστος ἰατρός ἐστιν.” ἐπὶ
πλέον δὲ ἐκτείνειν ἔχ’ ἔστιν, ὅ ὅτ’ ἔστι μένει μία ἢ πρότασις.
ἢ τοίνυν ἀντιφάσεως μὴ συναληθεύσεως ἄμεσος ἔχ’ ἐξὶ πρό-
τασις, ἐπει μὴδὲ ὅλως καθ’ αὐτὸ ἕτερον ἐτέρῳ ὑπάρχει· ἄμεσον
δὲ μὴ ὅσιν πρότασιν ἐπ’ ἀπειρον αἱ κατηγορίαι τῶν συμ-
βεβηκότων· εἰ γὰρ τις λέγοι “Σωκράτης ἰατρός”, ἐρωτῶ διὰ
τί; ὅτι, λέγει μοι, ὅ τῶν καθ’ αὐτό τι ὑπαρχόντων τῷ ἰατρῷ
(ὅ ὅτ’ ἔστι ταῦτα), ἀλλ’ ὅτι λευκός, εἰ τύχοι· εἴτα καὶ γὰρ
διὰ τί τοι τούτο; εἰς ἀπειρον ἀνάγκη καὶ μὴ ἴσαζ’ τὰς κατη-
γορίας τῶν συμβεβηκότων. ἀλλὰ μὴν τούτο ἀδύνατον· πλείω
ὅτ’ δυεῖν ὅτ’ ἐπέφυκε κατηγορεῖσθαι τῆς ὅσιν· ἔκ ἄρα συναλη-
θεύσει ποτὲ ἢ ἀντίφασιν. τί ὅν κωλύει, φαίη τις ἂν, πλείω
μὴ δυεῖν ἐν μιᾷ προτάσει μὴ κατηγορεῖσθαι τῆς ὅσιν συμβε-

βηκότα, πολλὰ δὲ καὶ ἀπειρα κατὰ πᾶσαν τὴν ἀπόδειξιν; ἢ ὅτι
πᾶσα ἀπόδειξις ὁρισμὸς ἐστὶ μετατεθειμένη τῷ μέσῳ, καθὰ
πολλαχῇ δείκνυσιν Ἀριστοτέλης, ὁ δὲ ὁρισμὸς ἄμεσος πρότασις
ἢ ὅλως πρότασις μετὰ τῷ ὁρίσῃ, ὡς πάλιν ἐν μιᾷ προτάσει
πλείω τῶν δύο κατηγοροῦτο ἂν τῆς ὅσιν συμβεβηκότα. ταῦτα
μὴ ἐπὶ τοσούτον. δείξας δὲ ὁ Ἀριστοτέλης ὅτι τὰ καθ’ αὐτὰ
μὴ ὑπάρχοντα καὶ τὰ κατ’ ὅσιν κατηγορούμενα περὶ τῶν δια-
γράψιν οἱ τὴν ἀντίφασιν λέγοντες συναληθεύειν, μόνως δὲ τὰς
διὰ τῶν συμβεβηκότων ὁρῶσι κατηγορίας, δείκνυσιν ἐφεξῆς
ὅτι τὴν ὅσιν εἰκάσιν οἱ αὐτοὶ ὅτι περιφαντάζεσθαι, ἀλλ’ ἔχ’
τὰ εἰδοποποιημένα καὶ ὅρον καὶ βεβαιότητα παρὰ τῆς φύσεως
ὑποδεξάμενα, πάνυ δαιμονίως καὶ φιλοσόφως τὸ ἄσφατον αὐτῶν
καὶ ἀβέβαιον τῆς δόξης ἀπεσφράσθαι πρότερον μὴ τὰς ὅσιν, νυνὶ
δὲ τὰ εἶδη διευχυρίζομενος. καὶ ὅτ’ αὐτῷ ὅντι μᾶλλον ἢ ὅσιν
δόξειεν ἂν ἐπιδέχεσθαι τὴν ἀντίφασιν ἢ ἄλλο τι τῶν ὅντων·
δυνάμει μὴ γὰρ ἐστὶ πάντα, ἐνεργείᾳ δὲ ὅδ’ ὡς καὶ ἄνθρωπος
καὶ ἔκ ἄνθρωπος, καὶ ἵππος καὶ ἔχ’ ἵππος, καὶ ἔκαστος καὶ ἔχ’ ἔκαστον.
ὅ μὴν ὅδ’ ἢ ὅσιν κατὰ γὰρ τὸ ἀληθέςατον δέχεσθαι τὴν ἀντί-
φασιν ἄμα· κατ’ ἄλλο γὰρ ἐστὶν ἄνθρωπος, ὅτι πέφυκε, καὶ
κατ’ ἄλλο ἔκ ἄνθρωπος, ὅτι συμβέβηκεν αὐτῇ πρὸ τῆς τῷ
εἶδους παρουσίας ἢ ἐξέρχεται. ἀλλ’ ὅμως μᾶλλον ἐπὶ τῆς ὅσιν
ἢ ἐπὶ ἄλλων τινῶν χώραν ἢ ἀντίφασιν ἔχει, ὥσπερ ἐπὶ τῶν
κατὰ συμβεβηκός κατηγορουμένων ἢ τῶν κατ’ ὅσιν ὑπαρ-
χόντων. πῶς ὅν ἐπὶ ταύτην ὑποφέρουσι τὴν δόξαν; εἰ μὴ τὸ
Πρωταγόρου λέγοιεν “ἅπαν ὅπερ ἂν φαίνηται ὅτι ὡς, τούτο καὶ
ἔστιν”, αὐτόθεν πάντα ἐρῶσιν ἐν πᾶσι εἶναι, καὶ τὸ τῷ Ἀναξα-
γόρῃ κρατεῖ παρ’ αὐτοῖς “ὅμῳ πάντα χρήματα”. εἰ ὅτ’
αὐτὸ λευκὸν καὶ ὠχρὸν καὶ μέλαν, ἐπειδὴ ἄλλω ἄλλοιόν φαίνει,
δέχεσθαι δὲ τὰς ἀποφάσεις τὰς τούτων, τὸ αὐτὸ πάντα ἔχει·
τούτο δὲ ἢ ὅσιν τῶν ὅντων. εἰ δὲ λέγοιεν ὅτι καθ’ ὅτ’ ἢ θά-
τερον μέριον, καὶ θάτερον, ὅ κατὰ πάντα δὲ θάτερον, ἀναγκά-
ζον καὶ ὅτ’ αὐτὸ πᾶσαν ἀντίφασιν ἐκείνῃ νέμειν. εἰ ὅτ’ ὅ ἄνθρω-
πος ἔκ ἄνθρωπος ἐστὶ, πολλῷ πλέον ὅ τριήρης, ὅ τοῖχος, ὅ
σίδηρος· αἱ ὅτ’ τῶν ἄλλων ἀποφάσεις μᾶλλον αὐτῷ προσήκοντι
τῆς αὐτῆς. ὡς· εἰ τὴν αὐτῇ δέχεσθαι, καὶ τὰς τῶν ἄλλων δέχεσθαι.
εἰ δὲ καθ’ ὅτ’ αἱ ἀποφάσεις, κατὰ τούτω καὶ αἱ καταφάσεις,
πάντα τε ἔχει ὁ ἄνθρωπος πασῶν ἐπ’ αὐτῷ τῶν καταφάσεων
ἀληθευσῶν καὶ ὅδ’ ἐπὶ τὰς ἀποφάσεις ἀρμόζειν αὐτῷ τὰς
πάντων· ὡς πάλιν τὸ τῷ Ἀναξαγόρῃ κρατεῖται “πάντα ὅμῳ
χρήματα”, ἀκείνῳ τούτω διὰ τὴν τῆς ὅσιν φαντασίαν ὅτως
ἀποφθεγγόμενος. ἔτι δὲ φησὶ ἀναγκάζεσθαι τὸς αὐτοὺς ἄνδρας

2 αὐτῶν C. || 3 immo τούτο δὲ π. || 6 fort. καὶ τῷ τοιῶδε. || 11 fort. ὑπάρχειν τέ τι. || 12 fort. ὅδ’ ὅτ’ αὐτὰ. || 18 ἢ τούτοις] p. 1007
34 ex uolgate lectione. || 19 anal. post. I, 4. || 26 ἕτερον] ἀν πρότερον? || 27 ἢ τῇ κατηγορίᾳ C. sed cf. u. 38sq. || 29 τῇ] fort.
τοιούτην τὴν. || 31 εἰ τούτων C. alterum membrum dissimile u. 39 ἔκ ἄρα ... ἀντίφασιν. || 34 ἐρωτῶ] ἐρω C. || 35 ὅτι ... τῶν] fort.
ὅ δὲ λέγει μοι, ὅτ’ ὅτι τῶν —. || 37 εἰς ἀπειρον] fort. ὅτως εἰς ἀπειρον ἵσταται. || ἀνάγκη μοι ἴσασθαι C. conieceram olim εἰς ἀπ. ἀνάγκη
ποιήσασθαι.

1 ὅτ’] cf. infra p. 876 b37. || 9 ὁρῶσι] expectes προσέονται uel κυρῶσι. || 13 ἀπέρχεται coni. Brandisius. || 15 ἄλλ’ ὅτ’ C. ||
23 ὅ] fort. ἢ ἐπὶ. || 24 ἐπὶ] ὑπὲρ C. || distinguebatur — δόξαν· εἰ μὴ τὸ ... 26 καὶ ἔστιν; αὐτόθεν. || 25 ἀπαν] καὶ πᾶν C. cf. p. 871
b2. || 35 τῆς αὐτῆς C. || 37 πάντα τε] πάντα C. || 38 αὐτῷ edidit Brandisius: αὐτῶν C.

καὶ πρὸς τὸ ἕτερον ἱσχυρῶς τῶν τῆς ἀντιφάσεως ἀξιωματῶν. εἰ
 γὰρ ἐφ' ὃ ἡ κατάφασις, ἐπὶ τούτῳ καὶ ἡ ἀπόφασις, ἀνάγκη
 λέγειν αὐτοῖς μὴδ' ἐπὶ παντὲς θάτερον μῶριον τῆς ἀντι-
 φάσεως πεφυκεῖν λέγεσθαι· εἰ γὰρ ὁ αὐτὸς ἀνθρωπὸς ἐστὶ καὶ ἕκ
 ἀνθρωπὸς ἐστὶ, καὶ αἱ τῶν ἀποφάσεις, εἴτε δύο εἴεν αὐτῶν εἴτε
 μία· τῶν δὲ ἀποφάσεις, ὡς μὲν μία, ὅτε ἀνθρωπὸς ἐστὶν ὅτε
 ἕκ ἀνθρωπὸς ἐστὶν· ὡς δὲ δύο· ἀνθρωπὸς ἕκ ἐστὶν, ἕκ ἀνθρωπὸς
 ἕκ ἐστὶν. ὁποτέρως δ' ἂν κρατῇ, ὅτε ὁ ἀνθρωπὸς ἐπ' αὐτῷ,
 ἐπειδὴ ἀνθρωπὸς ἕκ ἐστὶν, ὅτε ὁ ἕκ ἀνθρωπὸς, ἐπειδὴ ἕκ ἀν-
 θρωπὸς ἕκ ἐστὶ. χερόν ἔν ἐνταῦθα τὸ Πρωταγόρειον πάθος ὁ
 λόγος ὑπέμεινεν. κακῆϊνος γὰρ πᾶσαν δόξαν βεβαίαν εἶναι καὶ
 ἀληθῆ διχυρυσάμενος ὕδεν ἤττον πᾶσαν ψευδῆ λέγειν ἀναγκά-
 ζεσθαι διὰ τὴν ἀντιφάσκοντα ἀλλήλοισι. πάντες δὲ ὅτι τὸν ὅρον
 τῶν πραγμάτων καὶ τὴν βεβαιότητα σαλεύειν ἐπιχειρήσαντες
 ἑαυτοῖς περιετράπησαν. ὃ μὴν ὕδεν ταῦτ' αὐτοῖς Ἀριστοτέλης
 ἐπιτρέψει. πειρᾶσθαι δὲ προσαναγκάζειν αὐτὸν ἢ ὅρον τινὰ κα-
 ταλιπεῖν ἐν τοῖς πράγμασι καὶ μὴ πάντων ἀταξίαν καὶ ἀορισίαν
 καταγωνίσκειν, ἢ μὴδὲ αὐτὸς λογικὸς ἢ ὅλως αἰσθητικὸς εἶναι
 1008a νομίζειν. ἐρωτᾷ γὰρ αὐτὸς, πότερον ἔκαστον τῶν ὄντων πάσας
 7. δέχεσθαι τὰς ἀντιφάσεις ἢ ὅ, ἀλλὰ τάδε μὲν τάδε ἄλλας δὲ
 ἄλλας; εἰ μὲν γὰρ μὴ ἔκαστον πάσας, ἢδὲ ἂν τις ὅρος ἐν τοῖς
 πράγμασι φαίνοιτο· αὐτὸ γὰρ τούτῳ τὰδε μὲν εἶναι ἐν τοῖςδε
 τάδε δὲ μὴ εἶναι, ἰδιότητός ἐστιν ἀφωρισμένης. καὶ εἰ μὴ πᾶσαι
 δὲ αἱ κατάφασεις, ἀλλ' αἱ ἀποφάσεις πᾶσαι καὶ τῷ αὐτῷ,
 εὐρεθείη ἂν τι βέβαιον ἐν αὐτοῖς μὴ ὄν. καίτοι γελοιότατόν 25
 ἐστὶν ἐρηγήσει μὲν βεβαίοντα διδόναι, εἶδει δὲ μὴ διδόναι· τούτο
 δὲ συμβαίνει, ἐάν πᾶσαν μὲν κατάφασιν σὺν τῇ ἀποφάσει λέ-
 γωσι παρῆναι, μὴ πάσῃ δὲ ἀποφάσει συνέιναι κατάφασιν·
 πῶς γὰρ ἕκ ἄτοπον τὴν ἀπόφασιν βεβαιωτέραν εἶναι καὶ ἀμικτο-
 τέραν καὶ γνωριμωτέραν τῆς κατάφασεως; ἀλλ' ὅμως διδόναι 30
 1008a 18. τι καὶ ὠρίσθαι, εἴτε ἐρήσεις εἰθ' ὅ τι ποτέ. ἂν δὲ καὶ παύσθαι καὶ
 τὰς κατάφάσεις πάσας ἀληθεύουσιν λέγωσι καὶ τὰς ἀποφάσεις,
 ἐρωτηθέντες αὐτοὶ, εἰ καὶ καθ' αὐτὴν ἑκατέρω λεγομένη ἀληθεύει,
 οἷον "ἐστὶ τὸν ἀνθρωπὸς", καὶ πάλιν "ἕκ ἐστὶ τὸν ἀνθρωπὸς",
 ἢ καθ' ἑαυτὴν μὲν ὑδέρω τῶν ἀληθεύει, τὸ συναμφοτέρον 35
 δὲ μόνως ποιεῖ τὴν ἀλήθειαν "ἐστὶν ἀνθρωπὸς, ἕκ ἐστὶν ἀνθρω-
 πος"; ὁποτέρω γὰρ ἂν ἔλυνθαι, καὶ κοινῇ τῶν θέσεων ἑκατέρω
 καὶ ἰδίᾳ, συμβήσεσθαι ἄτοπα. εἴτε γὰρ μὴ ἀληθεύουσιν ἰδίᾳ λε-
 γόμεναι, πρῶτον μὲν ὕδεν σημαίνουσι· κατάφασιν γὰρ μὴ ἀλη-
 θεύουσα ἢ ψευδομένη σημαίνει ὕδεν. ἔπειτα ὕδεν ἔσθαι τι ἐν 40
 τοῖς πράγμασι, εἴτε μὴτε καταφῆσαι ἐστὶν περὶ τίνος αὐτῶν

1 ἱσχυρῶς cf. ad p. 877 b32. || 3 μὴδ' ἐπὶ παντ' || 6 δὲ ἀποφάσεις C. || ὡς μὲν μίας C. || 8 ἀπ' αὐτῷ C. || 16 πειρᾶσθαι] πειρᾶσθαι C.
 23 fort. ἐστὶν ἀφωρισμός. || 25 γελοιότατον ἐστὶ C. || 27 σὺν] non delendum cf. p. 877 b1. || 29 ἀπόφασιν . . . 30 κατάφασιν] κατὰφασιν
 . . . ἀποφάσεις C. || 30 διδόναι τε καὶ C. || 31 δὲ κατ' αὐτῷ C. || 37 ἔλυνται καὶ κοινῇ τῶν αἰρέσεων ἑκατέρω καὶ C. || 38 λεγόμεναι C.
 3 βαδίζον] non βαδίζουσιν sed βαδίσον Syrianus scripsit. || 4 ταῦτ' edidit Brandisius. || 6 μὴδὲν] μὴ C. cf. p. 874 a40. b12.
 14 ὁ ὅτι] C. || 22 ἀπολίπη. ὅπως distinguit C. || 23 mireris locum Arist. p. 1008 a34—b2 ab interprete praetermissum. ||
 25 ὁμοίως καὶ] scr. καὶ ὁμοίως. || 30 μέντοι] μὲν C. || 32 ἢδὲ ἀντιφάσεις C. || ἐγγυτέρω C: sic ἐγγυτέρω cod. Florentinus Dionysii
 de comp. verb. 3 p. 16 R. ἐγγυτάτω Parisinus Σ Demosthenis Mid. § 123. cf. Fleckeiseni ann. phil. 1865 p. 250 sq. || 36 οὐκ
 εἰ δὲ καὶ ὡς ὑπάλ. cf. infra p. 877 b40. || 39 καὶ πράξεις C: αἱ inserui. || γὰρ suspectum. || 40 fort. δέοντα.

γας, κρημνός, πάντα τὰ φθαρτικά περιλαμβανόμενα ἄλλ' ἔχῃ νομιζόντων αὐτὰ καὶ σωστικά εἶναι, ὥσπερ αὖ πάλιν ἐπιδικάζοντων τὰ σωστικά ἄλλ' ἔχῃ φευγόντων ὡς καὶ φθορᾶς αἰτία· ὡς δὲ ἅλῃ ἐκ τούτων ἅπασιν γίνεσθαι ὅτι ὑδ' οἱ ἐφεκτικοὶ κληθέντες ὕστερον, ὑδ' οἱ πρὸ Ἀριστοτέλους τύςδε χορηγούντες τὸς λόγους περὶ παντὸς ἐπεύχον ἢ τὰ ἀντικείμενα ἐδόξαζον, ἀλλὰ περὶ ἐνίων ἀναμφισβητήτως καὶ ἀδιστάτως εἶχον, καὶ μάλιστα περὶ τὸ ἄμεινον καὶ χειρόν, ἴσως δὲ ὃ δι' ἐπιστήμην ἀλλὰ διὰ δόξαν ὀρθήν. διὸ καὶ μάλλον ὤφειλον ἐαυτῶν ἐπιμεληθῆναι ὡς ἔγωγε τὸ τέλειον ἐχόντων· ὡς γὰρ ὁ νοσώδης προσεκτικώτερος 10 εἶναι τῷ ὑγιαινόντος ὀφείλει περὶ τὰ ὑγιεινά, εἰ μέλλοι ποτὲ παύσεσθαι τῆς παρὰ φύσιν διαθέσεως, ὥτως ὁ μήπω κτησάμενος ἐπιστήμην συντείνειν ἐαυτὸν ἐπὶ δίκαιος πρὸς τὴν κτῆσιν αὐτῆς, ἵνα γένηται ποτὲ ἀληθευτικός. ἐπιχειρεῖ δὲ καὶ ἔγωγε πρὸς τὸς πάντα ψευδῇ λέγοντας εἶναι. ἔγωγε, φησὶ, πάντα ψευδῇ, 15 ἄρα καὶ ὁμοίως πάντα ψευδῇ; καὶ ὁ τὰ δύο λέγων ἄρτια τῷ τὰ τρία λέγοντι ἄρτια ὁμοίως ψευδῇ, ἢ ὁ τὰ δύο λέγων εἶναι πάντες τῷ τὰ χίλια εἰπόντι παραπλησίως ἑξαμαρτάνει; ἢ ἐπὶ μὲν τῷ προτέρῳ ὁ μὲν ἀληθεύει ὁ δὲ ψεύδεται, ἐπὶ δὲ τῷ δευτέρῳ ὁ μὲν ὀλίγον ὁ δὲ πολὺ παρορᾷ; ἀλλ' ὁ μὲν ψευδοῦσιν αὐτῶν μὲν πάντες διὰ τὴν ὑπόθεσιν, ἀλλ' ἄρα ἔκ ἀν' ἐν μὲν ἦττον ἐν δὲ μάλλον ἀπεσφάλλεται λόγοι τις ἀν' αὐτῷ τάλῃθός; καὶ μὴν εἰ τὸτο συγχωρηθῇ, τότε ἤδη εἰπὲν τι ὡς ἀληθές, ὃ ὁ μὲν ἦττον ὁ δὲ μάλλον ἀποπέπτωκεν. εἰ δὲ τις μὴδὲ τούτων ἡμῶν ἐν τρόπον κατασκευαζόντων εἶναι τὸ ἀληθὲς ἀνέχοιτο, ἀλλ' ἐκεῖνός 25 γε ἀν' ἀπορᾷμεν ἐκ τῷ λόγῳ τὸ μὴ ὁμοίως πάντα πρὸς ἀλήθειαν ἢ πρὸς ψεύδος εἶχεν ὥς τὸ μὴδὲν ὠρίως παρείπετο. διὰ τῆς ἄγαν ἀκράτου παραφροσύνης ἀπαλλαγέντες ἀμυδρὸν μὲν εἰσδόξαμεν τῶν πραγμάτων ὅρον αὐτὸς ἡναγκάσαμεν, ὅμως δὲ γέγονέ τι τῶν πρῶτον καὶ διὰ ταύτης τῆς ἐρωτήσεως. ταῦτ' ἐπὶ λέγοντος 30 τῷ Ἀριστοτέλει καὶ διὰ τῷ μάλλον ἀληθὲς τὸ εἶναι αὐτὸ τάλῃθός ἐπιχειρῶντος δεικνύσαι, θαυμάζω μὲν τῆς ἀγχινοίας καὶ τῆς ἀποδεικτικῆς ἐπιστήμης ἐν ἀνδρά, ἡβυλόμην δὲ καὶ περὶ κύκλου καὶ ἴσου καὶ τῶν παραπλησίων τὰς αὐτὰς ἀφίεται φωνὰς ἐν φιλόσοφον· εἰ γὰρ ὁ ἐν ὕραν κύκλος καὶ μάλλον ἴσος, εἴη ἀν' καὶ αὐτοκύκλος καὶ τὸ αὐτοῖσιν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν καὶ εἰς ἑτέραν ὑπερθεβείω χολῇ.

Πάλιν δὲ ὁ Ἀριστοτέλης εἰς ταῦτ' ἄγει τὴν Πρωταγόρου δόξαν τοῖς τὰ μόρια τῆς ἀντιφάσεως συναληθεύειν λέγουσι. δεῖ δὲ ἐπιστῆσαι, μήποτε τούτοις μὲν καὶ ἡ Πρωταγόρου δόξα καὶ πᾶσα 40 μὴδ' αὖτως ὅν καὶ τὸ μήπω ὄν, ὁ εἰς ταῦτ' ἔρχεται τῷ δυνάμει

παραφορὰ παρέπει) ἄτε σύγχυσιν ἐργαζομένους τῶν ὄλων, Πρωταγόρα δὲ ἔχ' ἔπει) τὸ καὶ τὴν ἀντίφασιν ἀμαρτήματα· εἰ μὲν γὰρ τῷ αὐτῷ καὶ γλυκὺ καὶ αὐτὸ καὶ ὁ γλυκὺ ἔλεγεν εἶναι, σαφῶς περιέπιπτε τῷ καὶ τὴν ἀντίφασιν ἀμαρτήματι· εἰ δὲ τῷδε μὲν καὶ γλυκὺ αὐτό φησιν εἶναι τῷδε δὲ γλυκὺ καὶ ὄλως τὴν ἀλήθειαν καὶ τὰ πάντα εἶναι πρὸς τι, ἔκ ἀν' ἴσως τὸ καὶ τὴν ἀντίφασιν ἀξίωμα συνταράττοι. ἔωσαν δύο οἱ δοκῶντες ἀντιφάσκον καὶ ὁ μὲν λεγέτω καὶ νομιζέτω τὸτ' εἶναι λευκὸν ὁ δὲ μὴ εἶναι λευκόν, ἐπιστὰς αὐτοῖς ὁ Πρωταγόρας ἐρεῖ δηλονότι ταυτὶ μὴ μάχεσθαι πρὸς ἀλλήλα, ἐκάτερον γὰρ αὐτῶν ἀληθεύειν, καὶ εἶναι τῷ μὲν λευκὸν τὸ ὑποκείμενον τῷδε δὲ ὁ λευκόν, ταῦτα δὲ ἔκ ἀντίφασιν εἶναι, ὥσπερ ὑδ' εἰ ἐν ὁκτῷ διπλάσιόν τε καὶ μὴ διπλάσιον λέγει τις, τῶν μὲν τεσσάρων διπλάσιον ἄλλων δὲ τινων ὁ διπλάσιον. ταῦτ' ἐπὶ τοσούτων ἡπορήσω.

Φησὶ δὲ Ἀριστοτέλης τὸς ἀντιλέγοντας τῷ τῆς ἀντιφά- 1000a 16. σεως ἀξίωματι διττὸς εἶναι, καὶ τὸς μὲν ἀγωνιστικώτερον χρῆσιν ἐλέγχων ὅσοι λόγους χάριν καὶ τῆς παρὰ τοῖς πολλοῖς εὐδοκίμης σεως προΐσαν) ταύτης τῆς θέσεως, πρὸς ὅς καὶ ἡδη ἀπήντησεν ἱκανῶς, ἑτέρος δὲ διαταραχθέντας ἐκ τινων ἀποριῶν καὶ ὥσπερ παρενεχθέντας τῇ ταραχῇ τῆς διανοίας, ὅς καὶ ὑφ' ἀγχινοίας τέρων ἀξιώσει λόγων, λίαν αὐτῶν τὸς διανοητικὰς δεσμῶς καὶ ἐπὶ τὰς καὶ φύσιν ἐννοίας ἀνακαλύψαντες. ὅτε δὲ ἰατρὸς ὁ τὴν αἰτίαν τῷ ἀρρωστήματος ἀγνοῶν ἱκανὸς θεραπεύσαι τὴν κάμνοντα, ὅθ' ὁ τῆς ψυχῆς κηδεμὼν μὴ διαβήσας πρότερον τὴν ψυχὴν καὶ τὰς αἰτίας τῆς ψευδοδοξίας ἐπισκεψάμενος δύ- ναιτ' ἀν' ἐπὶ τὸ τέλειον ἡμᾶς ἀναπέμψαι. διὰ τοιούτου καὶ ὁ φιλόσοφος τὰς αἰτίας τῶν καὶ τούτου ψευδοδοξούντων διερευνώ- μενος ἀπὸ τῆς τῶν αἰτιῶν μεταπτώσεως καὶ συνεχῆς μετα- βολῆς καὶ τῆς ἐπὶ τὰναντία τροπῆς φησιν αὐτὸς διεσφάλλαι. ὁρῶντες γὰρ ἐκ τῶν αὐτῶν γινόμενα θερμὰ ψυχρὰ, ὑγρὰ ξηρὰ, σκληρὰ μαλακὰ, καὶ πάσας τὰς ἐναντιώσεις, καὶ προειληφότες ὅτι ἐκ μὴ ὄντος ὕδεν ἀν' γένοιτο, ὑπέλαβον τὴν ὑποκείμενην φύσιν καὶ θερμὴν εἶναι καὶ ὁ θερμὴν, καὶ ὑγρὰν καὶ ὁ ὑγρὰν. * * * ἔπεισεν ἐν πάσῃ ὁμοιομερείᾳ πάντα λέγειν εἶναι κατ' ἐνέργειαν, ὅθεν μὴ ὑποτίθεσθαι κατ' ἐνέργειαν ἅμα τὰναντία ἀλλὰ δύνα- 35 μαι· οἱ δὲ ἐνέργειαν αὐτὰ ὑπετίθεντο, πρᾶγμα μὴδ' ἐπινοηθῆναι σωφρόνως δυνάμενον. διχῶς τοίνυν λεγομένη τῷ ὄντος, τῷ μὲν δυνάμει τῷ δὲ ἐνέργειᾳ, μοναχῶς αὐτὸ λέγεσθαι ὑπελάμβανον. καὶ πάλιν τῷ μὴ ὄντος διχῶς λεγομένη (μὴ ὅν γὰρ καὶ τὸ μὴδ' αὖτως ὄν καὶ τὸ μήπω ὄν, ὁ εἰς ταῦτ' ἔρχεται) τῷ δυνάμει

8 ἴσως δὲ ὑδ' ἐπιστήμην C: corr. Brandisius. || 22 ἀν' αὐτὸν τάλῃθός C. || 23 συγχωρηθείη τῇ ἡδη εἰπόντι ὡς C. || 5] ἔχ' C. || 25 'Vel τὸ εἶναι ἀληθές' adnotavit qui p. 872 b8—878 b10 Brandisio transcripsit, num ex marg. C? || 27 ἢ τὸ ψεύδος C. || ἔχεν ὧ] ἐκείνῃ C. || 26 ὅτι μὴ ὁμοίως . . . 27 ἐκείνῃ τῷ μὴδὲν coniecerat Brandisius. || 28 ἀπαλλαγέντες] addendum φησὶν cl. Arist. ἀπ' ἀλλ' ἀλλοιῶν, alioquin ἀπαλλαγέντας conieceres. || 35 fort. καὶ τὸ μάλλον. || 36 fort. καὶ ὁ αὐτοκύκλος. || 40 πᾶσα παραφορὰ C.

5 τῷδε μὲν γλυκὺ C. || 7 post ἔωσαν fort. γὰρ intercidit. || 19 ὥσπερ ἐνεχθέντας C. cf. p. 875 b1. 29. 876 a12. || 23 δια- βήσας] διὰ βήρας C. cf. Iacobus ad Philostr. imag. p. 586. || 30 ὑγρὰ om C: 'sensus gratia omnino scribendum est ψυχρὰ, ὑγρὰ ξηρὰ' recte adnotavit idem de quo supra ad l. a25 dixi. cf. p. 866 b8. || 34 ἔπεισεν C: incerta emendatio. possis [ὑδ'] ἐπίσης, possunt plura intercidisse veluti [τῷ] ὧν αὐτῶν] ἔπεισεν κτλ. || ὁμοιομερεῖ C: corr. Brandisius. || 36 αὐτὸ δὲ . . . 37 δυνάμενον suspecta. || ἀπετίθεντο C: corr. Brandisius.

ὄντι) κτ' ἐν πρότερον τρόπον μόνως ὑπελάμβανον καὶ τὸτο λέ-
 γεσθ. φήσομεν ὅτι πρὸς αὐτὸς ὅτι τὸ γινόμενον καὶ ἐξ ὄντος
 γίνεσθ καὶ ἐκ μὴ ὄντος, ἐξ ὄντος τὸ δύναμει, ἐκ μὴ ὄντος τὸ
 μήπω ὄντος· ἀνθρώπου γὰρ καὶ ἐξ ἀνθρώπου τὸ δύναμει καὶ ἐξ
 ἑκ ἀνθρώπου· ταῦτον γὰρ τὸ σπέρμα καὶ πολὺ πρὸ αὐτοῦ ἡ ὕλη.
 τὸ αὐτὸ ὅν καὶ ἀνθρώπος καὶ ἑκ ἀνθρώπου, ἀλλ' ὅχι τὰ ἐνεργεῖα
 ἡδὴ ὄντα, ἀλλὰ τὰ δύναμει, καὶ ταῦτα ἐπὶ τῶν ἐν γενέσει.
 1009a δὲ δὲ ἐννοεῖν καὶ τὰ θεϊκότατα τῶν ὄντων καὶ νοητὰ καὶ ἀκίνητα,
 30 ὅπως καὶ τὸ δύναμει πᾶν διαγέγραπται. καθαρεῖ γὰρ ἐνεργεῖαι τάκει,
 ἐφ' ὧν ὁδ' ἀρχὴ ἐμφάσεως ταύτην καὶ ἐξὶ καὶ ἑκ ἐστὶ· πέρατα
 γὰρ πάντα καὶ ὅροι, καὶ τὸ ἀόριστον ἐκείθεν ἐξεληλάται. οὐκ ἐξας δὲ
 ὁ φιλόσοφος ἐκ τῶν ἐν γενέσει πραγμάτων διασφαρύντας τὴν
 τὴν ἀντίφασιν οἰσθέντας συναληθεύειν τῷ μὴ τὸ δύναμει τῷ
 ἐνεργεῖα διαστήσαι, καὶ τὴν ἀμφὶ τὴν Πρωταγόραν ἐκ τῶν αἰσθη-
 τῶν φησιν ἄλλοτε ἄλλοιων φαινομένων ταύτην ἔχειν τὴν ὑπό-
 ληψιν, ὡς ἄρα τὸ φαινόμενον ἐκάστῳ τὸτο καὶ ἐστὶν· ὅτε γὰρ πληθεῖ
 καὶ ὀλιγότῃ τῶν ἀποφαινομένων ἔδει κρίνεσθαι τὰ πράγματα,
 ὅτε ἄλλη τις αὐτῶν ἐπενοεῖτο διάκρισις. σαφῶς τε τὰ αὐτὰ
 γλυκεῖα μὴ ἡμῖν τοῖς ὑγιαίνουσι φαίνονται, πικρὰ δὲ τοῖς νοσήσι,
 καὶ πικρὰ μὴ ἡμῖν, ἄλλοις δὲ ζώοις γλυκεῖα, ὡς ὁ θαλλὸς τῆς
 1009b ἐλαίας. ὅθεν καὶ ὁ Δημόκριτος ἀπεφάνετο μηδὲν εἶναι ἀληθές
 11 ἢ ἡμῖν ἀγνοῶν, Ἐμπεδοκλῆς τε καὶ Παρμενίδης εἰς ταύτην ἦγον
 τῷ φαινόμενῳ τὸ ἀληθές· Ἀναξαγόρου τε λόγον ἀπομνημονεύει
 τοιαῦτα ἡμῖν ἐσεσθαι τὰ πράγματα διωχυρίζομενον ὁποῖοι ποτ'
 ἂν ὦμεν αὐτοί· καὶ Ὁμηρον δὲ φῆσαι τὴν παραφρονεῖντα Ἐκτορα
 ὁμοίως ἔχειν φρόνησιν εἰ καὶ ἄλλην, ἀλλὰ μὴ τὴν τῷ ὑγιαί-
 νοντος· "καίτοι γὰρ ἄλλοφρονέων". ταῦτα δὲ ὅτι μὴ οἱ παλαιοὶ
 ἔχ' ὅπως εἶπον ὡς νῦν ὁ Ἀριστοτέλης ἐκλαμβάνει, πρόδηλον.
 1009c αὐτὸς δὲ ὡς τῶν ὅτων διακειμένων οἱ δοκῶσιν ἡγεμόνες εἶναι
 33 τῆς παρ' Ἑλλήσι φιλοσοφίας, εἰκότως ἀθυμεῖν φησι τὴν ἐπὶ
 ἄγρην τάληθους ἰόντας, μήποτε τὰ ἀκίνητα διώκονσι. πρὸς ὅν
 1010a πάντας αὐτὸς ὅτως ἀπαντᾷ· πρῶτον μὴ τὰ ὄντα ἑκ ἐξὶ μόνῃ
 1 τὰ αἰσθητά, ἐν γὰρ τούτοις πολὺ τὸ ἐκ τῆς ὕλης ἀόριστον καὶ τὸ
 δύναμει καὶ ἡ τῶν ἀντικειμένων φαντασία, ὡς καὶ τὴν Κρατύλον
 δοκεῖν τι λέγειν ἐγκαλῶντα τῷ διδασκάλῳ ὅτι οἷς ἐφῆ μὴ
 δύνασθαι ἡμᾶς εἰς τὴν αὐτὴν ἐμπεσεῖν ποταμόν· ὃ γὰρ ὁδὲ ἀπαξ
 1010a δύνασθαι εἶναι. ἔπειτα δὲ ὅτι καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς αἰσθητοῖς τὸ
 15 μὲν τι μεταβάλλει τὸ δὲ μένει· μεταβάλλει μὴ γὰρ ποσότης καὶ
 τὰλλα πάθη, μένει δὲ τὸ εἶδος τὸ Σωκράτους ἐκ γενετῆς ἀκρι-
 θανάτου· καίτοι ὁδὲ τὸ μεταβάλλον αὐτὸ πάντῃ ὃ μένει· ὃ γὰρ
 μεταβέβληκεν ἀλλὰ μεταβάλλει· σαφῶς δὲ τὸ εἶδος ὑπομένει,
 ὡς μὴκέτι χώραν ἔχειν ἐπ' αὐτὸ τὸ Σωκράτους καὶ ὃ Σωκρά-
 τος. καὶ ταῦτα μὴ περὶ τῶν ἐνύλων. ἔδει δὲ καὶ εἰς τὸν ὕμνον
 ἀναβλέψαι πλήρη ὄντα θείων καὶ ἀπαθῶν ὕσιων, καὶ ὅτε αὐτὸν
 εἰσδεχόμενον τι ἀόριστον ἀπὸ τῆς γενέσεως, ὅτε τὰ τῆς πάντῃ
 πέρατος καὶ συνοχῆς ἔρημα καταλιμπάνοντα· ἔδει οἱ καὶ τῶν
 νοητῶν καὶ ἀκινήτων αἰτίων εἰς ἐννοίαν ἐλθεῖν, ἐξ ὧν ἀπάτω
 δύνασθαι τὴν συλλογισάσθαι ὅτι ὃ πᾶν ὅτῳ τε καὶ ὅχ' ὅτως ἔχει,
 ἀλλὰ τὰ μὴ νοητὰ καὶ τὰ ὑράνια ἐστηκέν, ἕνα ὅρον καὶ μίαν ἀπὸ
 τάξιν διαφυλάττοντα, τὰ δὲ ἐν γενέσει μικρὰ ὄντα καὶ τῷ ὅτῳ
 καὶ τῇ ἀξίᾳ ὡς πρὸς τὸν ὅλον ὕμνον ἐνεργεῖα μὴ ὃ ὅχεται
 10 ποτε τὰ ἐναντία, δύναμει δὲ διὰ τὴν ὕλην. ἐπεὶ εἰ ἐνεργεῖ
 ἦν ἐν τοῖς γενητοῖς τὰ ἀντικείμενα, ὅδ' ἂν κίνησις ὥφθη ἐν
 αὐτοῖς ὁδὲ τις τρόπος μεταβολῆς· νυνὶ γὰρ τὸ λευκὸν γένεσθαι
 ἐξ ὃ λευκοῦ καὶ μεταβάλλει εἰς μὴ λευκόν. εἰ δὲ καὶ ταῦτα
 καὶ λευκὸν ἐστὶ καὶ ὃ λευκόν, καὶ ἀγένετόν ἐστι καὶ ἀφάρτων καὶ
 15 πάντῃ ἀμετάβλητον· εἰς ὃ γὰρ μεταβαλεῖ, ὅχ' ἔχει· ὡς συμ-
 βαίνει πάντα ἰσάνειν τὴν ἐνεργεῖα τὰ ἀντικείμενα φάσκοντας
 ἐν τοῖς γενητοῖς εἶναι. μεταβολῆς δὲ ἀναιρυσμένης ὅδ' ἂν γε-
 νεσις ὅδ' ἂν γενητόν τι εἴη· πάντα γὰρ ὑπάρχει πᾶσι. καὶ Πρω-
 1010b ταγόραν δὲ διελέγχει πᾶν τὸ φαινόμενον ἀληθές εἶναι οὐχὺ
 20 ζόμενον ὡς δύο ψευδεῖς προτάσεις παραλαμβάνοντα· "πᾶσα
 φαντασία αἰσθησις, πᾶσα αἰσθησις ἀληθής"· ὅλην συμπεράσματος
 ἐστὶ δὲ ἡ μὴ ἐλάττων ὅλη ψευδής, ἡ δὲ μέζων ἐπὶ τι ψευδής·
 τῶν γὰρ ἰδίων ἐκάστη γίνεσθαι μᾶλλον ἀκριβής, ὅταν τὸ μεταβῇ
 μὴ κωλύῃ. ἐστὶ δὲ καταγελάσας φησὶν εἶναι τὴν ἀπορροῦσαν
 25 πότερον οἱ ἐγγύς ὄντες τῶν αἰσθητῶν καὶ οἱ ὑγιαίνοντες καὶ ἐξῆ-
 μενέσθαι καὶ ἐργηγορότες ἀμεινον αὐτὰ κρίνουσιν, ἢ οἱ πόρρω καὶ
 νοσήντες καὶ ἀδυνεῖς καὶ καθυδόντες· ὅτε γὰρ ὅτῳ διάκεινται (δη-
 λῶσι δὲ αὐτῶν αἱ πράξεις), καὶ τὰς ἀρχὰς τῆς γνώσεως, εἰς
 εὐλόγησεν παρὰ τῆς φύσεως, αἰσθησεῖς τε καὶ κοινὰς ἐνθάδε
 30 ἀποδεικνύει ἡμᾶς ἀναγκάζουσι, περὶ ἧς κρείττον ἀπάσης ἀπο-
 δείξεως διακείμεθα. ἐξαι ὅν ἡ μὴ τῷ τεχνίτῃ ὁδὲ παρὰ τῶν
 τῶν ἐνεσώτων καὶ τῶν μελλόντων κυριωτέρα τῆς τῶν ἰδίων, καὶ
 πολλὰ πλάσας ὅτοι τύχῳσιν ὄντες· ἡ δὲ τῆς ὁφείας κῆρας
 ἐπὶ χρωμάτων τῆς γενέσεως, ὡς περὶ ἡ γένεσις ἐπὶ χυμῶν κρατῇ
 35 τῆς ὁφείας, καὶ ὅτως ἐφ' ἐκάστων τὸ οἰκεῖον κριτήριον ὁδὲ ποτὶ
 φησι τὸ κρίνομενον ὅτως ἔχειν καὶ ὅχ' ὅτῳ. τί ὅν; τὸ αὐτὸν
 οἶνον ὃ νῦν μὴ γλυκὺν νυνὶ δὲ πικρὸν ἢ γεύσεως ἀποφάνεσθαι;
 1010c 15 πρῶτον μὴ ἐν ἄλλῳ καὶ ἄλλῳ χρόνῳ (τὸτο δὲ ὅχ' ἀντίφασιν),
 ἔπειτα δὲ ὁδὲ οἶνον ἐστὶ κριτικὴ καθ' αὐτὸ ἀλλὰ γλυκύτης,
 40 ὅχ' ἐκεῖ προσπίπτει ἥτοι τῷ οἶνῳ μεταβάλλοντος ἢ χυμῷ τῷ
 περὶ τὴν γλυκύν συμπελομένῳ αὐτῇ καὶ διαφθείροντος αὐτῇ,
 ἐπεὶ ἐστ' ἂν γλυκύτης διαμένονσα προσβάλλῃ τῇ γλυκύνῃ.

7 ταῦτα περὶ τῶν C. || 20 θαλός C. || 21 ἀληθὲς ἡμῖν C: ἡ addidit Brandisius. || 24 ὅποιοι . . . αὐτοί] errat Syrianus, qui sic
 debebat scribere ὅποια ποτ' ἂν ὑπολάβωμεν αὐτοί. nunc Anaxagorae dat, quod dandum erat Parmenidi. || 25 φῆσαι] φησιν C. 26
 fort. del. ἀλλὰ. olim coniciebam Ὅμ. δὲ φησι . . . φρόνησιν εἰπεῖν, ἀλλὰ μὴ —. || 27 haec verba frustra in Homero quaesiveris. cf.
 Bonitzius ad met. p. 202. R. Wachsmuthius de Aristotelis studiis Homericis p. 12sq. || 32 fort. μὲν ὅτι ὄντα cf. u. 37. || 36 ὅτι
 γὰρ ὁδὲ C. || 37 fort. ἔπειτα δίδει.

4 καταλιμπάνοντα. Διδί C. || 6 ὅτῳ γὰρ καὶ C. || 23 ἀκριβής] ἰσχυράτης C: an κριτής? || 28 καὶ] αἰ coni. Brandisius. sed distinctio
 mutanda erat. || 39 immo καθ' αὐτήν.

10106 τὴν αὐτὴν ἢ γὰρ οὖς ἐκφέρει κρίσιν περὶ αὐτῆς. ὅλως δὲ οἱ
26. τὰς θέσεις ταύτας εἰσηγήμενοι λόγοι τὰς μὲν ὑσίας ἐκ τῶν
πραγμάτων ἀναιρεῖν ἐπιχειροῦσι. τὰς δὲ ἀναγκαίας προτάσεις
ἐκ τῶν ἀποδείξεων· ὅτε γὰρ ἐπὶ τῶν κατ' ὑσίαν ὑπαρχόντων
ὅτε ἐπὶ τῶν ἀναγκαίων προτάσεων χώραν ἔχει τὸ ὅτι τε καὶ
10106 ὅτι ὅτι. πρὸς ταῖς δεικνύουσιν ὅτι οἱ πᾶν τὸ φαινόμενον ἀλη-
31. θές εἶναι λέγοντες συναπογεννῶσι τὰ αἰσθητὰ ταῖς αἰσθήσεσιν.
ἀναιρεμένων ὅν ζῶν καὶ αἰσθήσεων ὅδε τὰ αἰσθητὰ ἔχει, ὥστε
ὅδε ἔχει πάντα κατ' αὐτὴν αἰσθητὰ. καίτοι τὰ κινητικὰ τῶν
κινήτων ἔδει πρότερον εἶναι· νῦν δὲ τὰ αἰσθητὰ καὶ συναπογεν-
10 ναὶ ταῖς αἰσθήσεσι καὶ συνδιαφθεῖρεται).

10110 Ὄταν δὲ κρατούμενοι ταῖς τοῖς λόγοις ἐρωταῖσι, τίς ὅν
3. ἔχει ὁ κρίνων τὴν ὑγιαίνοντα καὶ μὴ, τὴν φρόνιμον καὶ μὴ, εἰ μὲν
τῶν ἀπορνήτων εἶναι, ἐρῶμεν πρὸς αὐτὸς ὅτι τῶν μὲν καὶ φύσιν
κριτικοὶ ἔσμεν ὡς γευστικοὶ τῶν γλυκύνων, τῶν δὲ τὴν κρίσιν
15 τοῖς ἐπιστήμοσι καταλείβομεν, ὅς ἐκ τῶν ἔργων ἔγνωμεν ἐπι-
στήμονας ὄντας, ἔχομεν δὲ καὶ κοινὰς ἐννοίας δι' ὧν πολλὰ δυ-
νάμεθα συναρᾶν, καὶ ὅτι καὶ ἀρχὰς τῆς γνώσεως ἀποδεικτάς
ποιεῖν· εἰ δὲ τῶν ἐριστικωτέρων, τὰληθῆ καὶ πρὸς τύχης δικαιο-
λογησόμεθα· φησόμεν γὰρ αὐτὴν ἀδύνατα παρ' ἡμῶν ἐπιζητεῖν· 20
ἀ γὰρ ἐμέλλομεν αὐτὴν δρᾶν εἰς ἀντίφασιν περυστάντες, ταῦτα
προλαμβάνοντες αὐτοὶ κατεδέξαντο. καθάπερ ὅν τὸς ἑαυτοῦς
κατακρημνίζοντας ἢ ἄλλως πως ἀποκτινύντας ἕκ ἑσιν ἕκεί
διὰ κολάσεως ἐπανορθώσαντες, τὴν αὐτὴν τὴν τρόπον ὅδε τὸς λέγοντας
ἐν ἀρχῇ τὰ τῶν παραλογισμάτων ἐμφρονέστατα δύναται περι- 25
τρέψαι· φθάσαντες γὰρ ἀ ἐμέλλεν αὐτοῖς ὁ ἔλεγχος εἰς θερα-
πείαν προσφέρειν, ἐπὶ τὸ ἀνίατοι γενέσθαι προσήκοντο, καὶ τὸτο
τῆς πολυαράτου σοφίας ἀπολελυκάσιν τὸ δυνατότερον γενέσθαι
τῶν ἐπιχειρούντων αὐτὸς ἰάσασθαι. πλὴν τὰ γε ἐγγχωρῶντα λέ-
γεσθαι πρὸς αὐτὸς τοιαῦτα ἔστιν· εἰ πᾶν τὸ φαινόμενον ἀληθές 30
ἔστι, πρὸς τί ἔστι τὰ πάντα, ἵνα τότε ἢ ἀληθές καὶ τότε καὶ διὰ
τῆςδε τῆς αἰσθήσεως τοιῶσδε ἐνεργῶντι· εἰ δὲ μὴ, ὅθεν μᾶλλον
ἀληθές ἢ ψευδὸς εὐρεθήσεται. εἰ τοίνυν πάντα τὰ φαινόμενα
ἀληθῆ, πάντα τὰ φαινόμενα πρὸς τι, καὶ εἰ μὴ πάντα πρὸς τι,
ἀλλ' ἔστι τι καὶ ἀληθές καθ' αὐτὸ καὶ ὠρισμένην ἔχον φύσιν, ὅ 35
πᾶν τὸ φαινόμενον ἀληθές· τὸ γὰρ αὐτὸ τῶν μὲν λευκῶν τῶνδε δὲ
ὅτι λευκὸν φαίνεται· εἰ μὲν ὅν ἑκάτερος αὐτῶν ἀληθεύσει, πρὸς τι
ὅν εἴη τὰ πράγματα. ὁ γὰρ γὰρ ὅτι ὅτι ἀπλῶς ἔστι λευκὸν τὸ
ὑποκείμενον, ἀλλὰ τῶνδε μὲν λευκὸν τῶνδε δὲ ὅτι λευκόν· εἰ δὲ
ὠρισμένην ἔχει φύσιν τινὰ καὶ εἴη καθ' αὐτὸ λευκόν ἢ μὴ λευ- 40
κόν, ὁ γὰρ ὅτι ὁ ἕτερος διέψευσαι. ἀληθές ὅν ὁ λόγος ὁ συν-
ημμένος· εἰ γὰρ πᾶν τὸ φαινόμενον ἀληθές, πάντα πρὸς τι·
ἀλλὰ μὴν ὅτι πάντα πρὸς τι, ὡς ἐπιδείξω, ἕκ ἑσιν πᾶν τὸ φαι-
10116 νόμενον ἀληθές. ὅτι δὲ μὴ πάντα πρὸς τι, δεικνύουσιν ὅτως· εἰ

τὰ δοξαστὰ αὐτὰ πάρεσι καὶ τὸ ὑποκείμενον σὺν τῇ δόξῃ, ὅτι
ἀν ἀπροσδόκητόν τι προσπέσοι, ὅτι ἂν δοξασθὲν ἀτελεύτητον
μένει. ἀλλὰ μὴν ἑκάτερον ἐναργές· τὰ τε γὰρ δοκηθέντα ἕκ
ἐτελέσθη καὶ τῶν ἀδοκῆτων πόρος εὐρέθη· ἕκ ἄρα συναποτί-
κτεται τῇ δόξῃ τὸ δοξαζόν· εἰ τὸτο, ὅτι πάντα πρὸς τι. ἔτι εἰ
πάντα πρὸς τι, ἕκ ἔχει ὁ ἄνθρωπος καὶ δοξαζόν καὶ δοξαζόμενον·
τὸ γὰρ πρὸς τι ἕτερον ἔστιν. εἰ ὅν αὐτὸ ἔστι δοξαζόμενον εἶναι
καὶ ἀνθρώπῳ εἶναι (τὸτο γὰρ ἔχει ἡ ὑπόθεσις καὶ δοξαζόντι καὶ ἀν-
θρώπῳ εἶναι), ὅτι πρὸς ἕτερον ῥηθήσεται· ὅτι καὶ τῆς ὑποθέσεως ἔστιν
ἀνατρεπτικώτατον καὶ τῇ ἀληθείᾳ μαχόμενον. ἔτι τῶν πρὸς τι
ὅτι ἂν λάβῃς, πρὸς ὅν εὐρήσεις λεγόμενον ἢ πάντως γε πρὸς
ὠρισμένα· τὸ δὲ δοξαζόν πρὸς τὸ δοξαζόμενον εἰ λέγοιτο, πρὸς
ἄπειρα ῥηθήσεται· δοξαζέτω γὰρ ἵππος κύων ἑλαφος καὶ πᾶν φυτόν.
εἰ μὲν ὅν ἄλλο ἢν ἑκάστω τὸ εἶναι, πᾶθῃμα δὲ κοινὸν αὐτῶν τὸ
δοξαζέσθαι, πρὸς ὅν ἐλέγετο τὸ δοξαζόν· πρὸς γὰρ τὸ κοινὸν πᾶ-
θῃμα τῶν ζώων καὶ τῶν φυτῶν. εἰ δὲ ταῦτα ἑκάστω αὐτῶν
τό τε εἶναι καὶ τὸ δοξαζέσθαι, εἴγε συναποτίκτεται τῇ δόξῃ τὸ εἶδος
αὐτῶν, εἴη ἂν πρὸς ἀόριστον λεγόμενον τὸ δοξαζόν· ἕκ ἄρ'
ἅπαντα πρὸς τι, ὅτε πᾶν τὸ φαινόμενον ἀληθές.

Τοσαῦτα πρὸς τὰς θέσεις εἰπὼν ταύτας ὁ φιλόσοφος ὅτι
τὰ περὶ τῆς ἀντιφάσεως μόνον βεβαίον ἀλλὰ καὶ περὶ ἄλλων
ἀξιωματικῶν διαλέγετο, οἷον ὅτι τὰναντία τῶν αὐτῶν παρεῖναι καὶ 10116
ταῦτα καὶ ὡσαύτως ἀδύνατον, καὶ ὅτι μεταξὺ ἀντιφάσεως ὅθεν· 15
εἰ γὰρ ἔστι τι, ἀληθεύσει πάντως ἢ ψεύσεται· παντὶ γὰρ ἀποφαν-
τικῷ λόγῳ τὸτο ὑπάρχει· ἀλλ' ὅθεν ἄλλο πέφυκεν ἀληθεύειν
ἢ ψεύδεσθαι πλὴν φάσεως καὶ ἀποφάσεως· ἕκ ἄρα ἔστι τι. πῶς
δὲ αὐτὸ μόνον ἀληθεύσει; πᾶς ὁ ἀληθεύων καὶ τὸ ὅν εἶναι φησιν
ἢ τὸ μὴ ὅν μὴ εἶναι· ἔστι δὲ τὸ μὲν πρότερον ἀπόφασις ψευδής,
τὸ δὲ δευτέρῳ κατάφασις ψευδής· ὅθεν ἄρα μεταξὺ καταφά- 25
σεως καὶ ἀποφάσεως, ὅθεν ὡς τὸ φαῖον λευκὸν καὶ μέλανος εἶναι
λέγει μεταξὺ, ὅθεν ὡς ἵππου καὶ ἀνθρώπῳ τὸ μηδέτερον ὅν.
ὁμοίως δὲ φησι χρῆναι καὶ πρὸς τὰς ἄλλας ἱσθῶν θέσεις· μο- 10120
ναχῶς γὰρ καὶ πάντων ὅθεν πέφυκε τῶν ὄντων λέγεσθαι· ὅτε ἄρα 29.
πάντα ἀληθῆ ὅτε πάντα ψευδῆ, εἰδ' Ἡράκλειτος καὶ Ἀναξα-
γόρας προείπαντο τῶν λόγων εἴη· ἄλλοι τινες· πρὸς γὰρ τῇ ἄλλῃ 10126
τεραπευτολογία καὶ ἑαυτοῦ ἀνατρέψουσιν οἱ τοῖσδε τῶν λόγων. εἰ 13.
γὰρ πάντα ἀληθῆ, καὶ ἂν φάσκονταί σε ψεύδεσθαι πάντως ἀληθῆ.
καὶ εἰ πάντα ψευδῆ, καὶ τὸ σὸν δὴ τὸτο δόγμα ψεύδεται. εἰ δὲ 10126
πάντες μὲν ἀληθεύουσιν παρὰ τὴν ἀντιλέγοντα τῶν θαυμασῶν τύτῃ 18.
λόγῳ, πάντες δὲ ψεύδονται πλὴν αὐτῶν, πολλοὶ καὶ ὡς ἔσονται καὶ
μὲν τὴν εἰπόντα πάντα ἀληθῆ οἱ ψευδόμενοι· ὅ γὰρ μόνος ὁ ἀντι-
λέγων αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ ὁ τὸτο ἀποδεχόμενος καὶ ὁ τὴν ἀποδε-
χόμενον ἐπαινῶν, καὶ τὸτο εἰς ἄπειρον· ὥστε πολλοὶ ψεύδονται.
καὶ δὲ τὴν εἰπόντα πάντα ψευδῆ πάλιν οἱ ἀληθεύοντες πολλοί·

5 προτάσεων] πρώτων C. || 9 fort. ἔχει τὰ πάντα. || doest ἢ uol εἰ ante αἰσθητὰ. || 27 ἐπὶ τῶ ἀνίατοι γενέσθαι προσήκοντο C.

1 πάρεσι] ἀπὲρ ἐστὶ C. cf. p. 874 *27. || 2 προσπέσοι... μένει C. || 10 ἀνατρεπτικώτερον C. || 11 ὁ αὐτὸς C: corr. Brandisius. ||
18 ἕκ ἄρ'] ὅ γὰρ C. || 28 τὸ μὲν πρότερον... 29 τὸ δὲ δευτέρῳ C. || 32 conicias ἐνίστασθαι sed cf. p. 874 *1. 879 *26. 880 b17. ||
33 ὅτε ἄρα] ὅτε γὰρ C. || 37 φάσκονται] fort. ἐφασκον. || 40 ψεύδονται C. || καὶ ὅτως ἔσονται conl. Brandisius.

αὐτός τε ᾧ ὅτος καὶ οἱ τῷ τῷ θιασῷ καὶ οἱ τῶν ἐπαινετῶν
 1012b ἐπαινεῖ, καὶ χορὸς ἔκ ὀλίγος ἔφη τῶν ἀληθευόντων. ἀλλ'
 22. ὅδ' εἰ τις πάντα κινεῖ καὶ ἢ πάντα ἡρεμεῖν φήσει, ἐφησόμεθα,
 ὅδ' εἰ τις τὰ πάντα νῦν μὴ ἡρεμεῖν νῦν δὲ κινεῖ λέγοι. καὶ
 ᾧ ἐρῶμεν πρὸς αὐτὸν ὅτι ἓνα λόγον καὶ πάντων εἰπεῖν τῶν
 ὄντων ἀληθῶς ἔχον ὁδὸν τε. τῶν ἔν τὰ μὴ ἀκίνητα φήσομεν
 εἶναι, ὡς τὰ νοητὰ αἰτία καὶ τὸς πόλως καὶ εἰ τι τοιοῦτον, τὰ δὲ
 ἀκίνητα, ὡς τὰ κατ' ἕρανόν, τὰ δὲ ποτὲ μὴ κινεῖ ποτὲ δὲ
 ἡρεμεῖν, ὡς τὰ ἐν γενέσει.

Τοσαῦτα καὶ ταύτην διαλεχθεὶς τὴν βίβλον ὁ Ἀριστοτέλης 10 τῶν ὑπερκοσμίων.
 καταπαύει τὴν περὶ τῶν διδασκαλίαν, διδάξας μὴ περὶ αὐτῶν

σρέφει ὁ πρῶτος φιλόσοφος, παραστὰς δὲ καὶ τοῖς περὶ τῆς
 ἀντιφάσεως ἐξηγήμασιν, ἔτι δὲ ἄλλας ἀρχὰς διαλεκτικὰς τε
 ἅμα καὶ φυσικὰς ὡς οἶον τε ἦν συγκροτήσας, καὶ ἐπὶ πᾶσι
 ἐκείνῳ παρεγγυησάμενος, μηδὲνα λόγον ἐν τῇ τοῖς ὅσι πᾶσι
 ἀποκληθέντα προσέειπε πλὴν εἰ μὴ ὁμωλύμως λέγοι. "πάντα
 ἐφίε τὰ γὰρ" ὅδ' εἰ συγχωρεῖν, ὁμωλύμῳ ᾧ τὸ τῆς ἐφέ-
 σεως. "πάντα τὰ ὄντα ἔστι" ὅδ' εἰ συγχωρεῖν. τῷτο ᾧ ταῦτ'
 τοῖς πᾶσι τὸ εἶναι. συνωλύμῳ δὲ κατηγορίαν ἐπὶ πάντων ὑπε-
 ρκοσμίων προέειπε, πολυειδῶν ὄντων ἕτω τῶν τε ἐγκοσμίων καὶ

ΣΥΡΙΑΝΟΥ ΤΟΥ ΦΙΛΟΞΕΝΟΥ

ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ ΤΩΝ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΩΤΣ ΑΠΟΡΙΩΝ ΠΡΟΣ ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΟΤΣ ΑΡΙΘΜΟΤΣ
 ΤΩΝ ΕΝ ΤΩΙ Μ ΚΑΙ Ν ΤΗΣ ΜΕΤΑ ΤΑ ΦΤΣΙΚΑ ΠΡΑΓΜΑΤΕΙΑΣ.

Οὐκ εἰμι τῶν φιλαπεχθημόνων, ὅ μὴν ὅδε τῶν ἐν ὀλίγοις
 ἢ τοῖς τυχεῖσι τὴν Ἀριστοτέλην διδασκαλίαν ἐπιγραφόμενων, ἀλλὰ
 τῶν τὰς τε λογικὰς αὐτῷ μεθόδους ὡς ἐπὶ πᾶν θαυμαμακῶν
 καὶ τῶν τὰς ἠθικὰς τε καὶ φυσικὰς πραγματείας ὑπερφύως ἀπο- 15
 δοχομένων. καὶ ἵνα μὴ νῦν πάντα διαριθμύμενος, ὅσα κάλλιστα
 καὶ ἄριστα τῷ ἀνδρὶ τῷδε πέφιλοσέφη, μακρὸς εἶναι δόξω, τί
 ὅ παρ' αὐτῶν φρονούντων τὰ ἐν τῇ τελευταίᾳ πραγματείᾳ
 ταύτῃ περὶ τὴν ἐνύλων εἰδῶν καὶ ὁρισμῶν εὐστόχως εἰρημένα περὶ
 τε τῶν θείων καὶ ἀκινήτων ἐξηρημένων κόσμῳ τῷ σύμπαντος 20
 αἰτίων σὺν ἀποδείξεσι ταῖς ἐγγυησάσαι παραδοθέντα, καίπερ
 ὄντα πάσης συνθέσεως καὶ διεξόδου πυκνοτέρως ὑπέρτερα, δι-
 καίως ἂν ἀγαθὴ καὶ τὴν ἡγεμόνα τῆς τοιαύτης θεωρίας εὐερ-
 γέτην τῷ τῶν ἀνθρώπων βίῳ κατονομάσει; τῶν μὴ ἔν αὐτῷ
 πολλὴ χάρις παρά τε ἡμῶν παρά τε πάντων τῶν συναρῶν 25
 μένων αὐτῷ τῆς ἀρχινοίας ὀφείλει. ἐπειδὴ δὲ συμβέβηκε δι'
 αἷς τινὰς ποτ' αἰτίας καὶ ἐν ἄλλοις μὴ μέρεσι τῆς θεολογικῆς
 πραγματείας, διαφερόντως δὲ ἐν τοῖς τελευταίοις δύο βιβλίοις,
 τῷ Μ καὶ τῷ Ν, πολλήν τινα καταδρομὴν αὐτὴν ποιήσας καὶ
 τῶν Πυθαγορείων καὶ Πλατωνικῶν ἀρχῶν ὅδ' ἐν μὴ ἐχέγγυον ὅδ' 30

ικανὸν πρὸς αὐτὰς λέγοντα, τὰ πολλὰ δὲ ὅδε πρὸς αὐτὰς, εἰ
 χρὴ τὰληθῆς ἀπροφασίως εἰπεῖν, ἀπαντῶντα, ἰδίως δὲ ὑπὸ
 σεσι τὰς ἀντιλογίας προσάγοντα, εὐλογον ὡφθῇ φεῖσθαι τῶν
 ἀπλυστέρων ἀκροατῶν, ὡς ἂν μὴ τῇ δόξῃ τῇ δικαίᾳ κατεχί-
 μενοι τὰνδρὸς εἰς καταφρόνησιν ὑπενεχθῶσι τῶν θείων πραγμά-
 των καὶ τῆς ἐνθῆς τῶν πρεσβυτέρων φιλοσοφίας, βασανίσαι τὴν
 βιβλὴντα κριτικῶς ἅμα καὶ ἀδεκάτως εἰς δύναμιν, καὶ ἐκιδῆσαι
 τὰς τε Πυθαγόρου καὶ Πλάτωνος περὶ τῶν ἀρχῶν θεωρίας ἀπ- 35
 λυγνύς καὶ ἀπτόνως διαμεμενηκυίας, τὰς τ' Ἀριστοτέλους καὶ
 τῶν ἐπιχειρήσεις τὰ πολλὰ μὴ παρὰ θύρας ἀπαντῶσας καὶ
 ὅδ' ἐν τοῖς θείοις ἀνδράσι ἐκείνοις προσήκοντα σκέμματα διερε-
 νωμένας, ὀλιγάκις δὲ λέγειν μὲν τι πρὸς αὐτὰς καὶ ἀποκτείναν
 προθυμωμένας, ἔλεγχον δὲ ὅτε ἐλάττωνα ὅτε μειζονα προσφ-
 ρειν δεδυνημένας. καὶ τῷτο ἀναγκαιῶς συμβέβηκεν ὅτε ᾧ τὸ
 ἀληθῆς ἐλέγχεται ποτε καὶ τὴν θείον ἐκείνον [Πλάτωνα δηλοῦν]
 καὶ τὸς περὶ τῶν ἀρχῶν λόγους ἐξομαῶντες τοῖς πράγμασι οἱ
 πατέρες αὐτῶν μονίμως καὶ ἀμεταπτῶντες καθ' ὅσον προσήκον
 λόγοις εἶναι κατεσχίσαντο. φροίμῳ μὴ ἔν ἄλλῃς.

Ἐπειδὴ δὲ τὴν προαίρεσιν καὶ τὴν ἐπαγγελίαν τῷ συγ-

3 ἐφησόμεθα] ἐφησόμεθα C.

ὅδ' ἅσιν] πάλιν C. || fort. λέγοιτο· οἷον "πάντα —. || 6 τὰ γὰρ δι' C: interpositi i. i

7 ἔστι δὲ συγχωρεῖν C. || τῷτο γὰρ] ὅ γὰρ C. cf. p. 867 *6.

Codices ad libros MN praesto fuerunt A C (= B) H et β.

12 ἐν λόγῳ (A)H ἐν λογικῷ β. || 14 τὰς λογικὰς H. || 17 τί] τίς BH. quous quisque recte sententiarum β. || 24 κατονομάσαι
 BH. || 26 διὰ τινος (A)β. || 27 ποτ' C: ποτὲ HA. || 29 τῶν μ καὶ τῶν γ· πολλῶν H. || 30 ὅδ' om β.

14 immo ἐφάμ. || φειδόμενος H. || 16 ὑπενεχθῶ H. || 18 ἅμα δὲ καὶ H. || 20 τὰς τ' inserui. || 22 ἐκείνοις ἀνδράσι Aβ. ||
 23 μὲν τι C: μέντοι Aββ. || 25 Plato Gorg. p. 473 B τὸ γὰρ ἀληθὲς ὑπόποτε ἐλέγχεται. cf. Syrianus infra ad p. 1083 b13. || 26 ποτὶ
 om H. || πλάτωνα δηλοῦν Hβ: πλάτωνα δηλόν A: om C in cuius margine duo uerba euanida conspici Brandisius testatur, scilicet
 πλάτωνα φησι, ut iam C. Wescher exploravit; qui uir doctissimus in ceteris quoque libris Parisiis omnibus (n. 1893. 1894. 1895.
 1897. 1912. 2354) idem illud atque in Hβ 'scholion' uerbis scriptoris immixtum legi litteris me humanissimis edocuit. Cf. Sy-
 rianus I, s. κατὰ τὸν θεῖον Σωκράτην. || 28 cf. Plato Tim. p. 29 B μόνιμος καὶ ἀμεταπτῶντες καθ' ὅσον οἷον τε καὶ ἀελέγχεαι προση-
 λόγοις εἶναι καὶ ἀκινήτοις. || 29 ἔν om Aββ.

γράμματος εἵπομεν, καιρὸς αὐτῶν ἔχει τῶν ἀγώνων. *
 πάντως εἴτε ἀγωνιστὰς τις ἡμᾶς ἀποκαλεῖν θελήσειεν ὡς ἀπο-
 λογυμένους πρὸς τὰ κ' τῆς καλλίστης καὶ ἀρίστης τῶν φιλοσο-
 φῶν ἐγκλήματα, εἴτε διατητὰς τῶν τε ἀπλυστέρων καὶ νοερω-
 τέρων ἐπιβολῶν τῆς ἐποπτικῆς τῶν ἀπὸ Πυθαγόρου θεωρίας καὶ
 τῶν λογικωτέρως πρὸς αὐτὰς ὑπορημένων ὑπὸ τῷ δεινοτάτῳ
 τῶν πώποτε ἰσορρεθέντων Ἀριστοτέλους· ὃ φευξόμεθα τὴν θέσιν
 τῷ ὀνόματος· μόνον εἴη δικαίως καὶ ἐμφρόνως καὶ φιλαλήθως ἐν
 αὐτοῖς διαγίγνεσθαι. ἀρκτέον δὲ ἐντεῦθεν. προσιπὼν ὁ Ἀριστο-
 τέλης ὡς χρὴ περὶ τῶν ἀρχῶν τῶν ἀκινήτων τὰ ἑτέροις δε-
 δογμένα βασανίσαι καὶ διερευνήσασθαι, δύο μὲν φησιν εἶναι δόξας
 περὶ ἀρχῶν, τὴν τε τὰ μαθήματα πρεσβεύσαν καὶ χωριστὴν ὕσιν
 αὐτοῖς ἀπονέμυσαν, τὴν τε τὰς ιδέας ἐκτιμῶσαν καὶ πάντα κατ'
 ἐκείνας καὶ πρὸς ἐκείνας τὴν ὑπόστασιν ἔχειν ὑπολαμβάνουσιν·
 αὐτῷ δὲ τρία προκείμενα σκέμματα, πρῶτον μὲν εἰ ἐξὶ τὰ μα-
 θηματικά καὶ πῶς ἐστὶ· δευτέρον δὲ εἰ εἰσὶν αἱ ιδέαι καὶ ὁ εἰδη-
 τικὸς ἀριθμὸς· τρίτον εἰ ἀρχαὶ τῶν ὄντων ἀριθμοὶ εἰσὶ καὶ ιδέαι.
 ἐπὶ τούτοις ἀναλαβὼν λέγει περὶ τῶν πρώτων, διελέγχων μὲν, ὡς
 αἰεταί, τὸς τοῖς μαθημασιν ὕσιν· ἀπονέμοντας, κυρῶν δὲ τὴν
 περὶ τούτων αὐτοῦ δόξαν, ἣ ἐξ ἀφαιρέσεως τῶν αἰδητῶν δια-
 σχισμάτων καὶ σχισμάτων παρέχει τὴν ὅταν ποτὲ τοῖς μαθημασιν
 ὑπόστασιν. πρὶν δὲ αὐτῶν ἀψαδῶς τῶν κ' τῆς ἀληθεσέρας αὐτῷ
 δόξης ἐπιχειρήσειεν βέλτιον ἴσως τὴν ἀληθῆ παραδοῦναι περὶ
 τούτων τῆς ἀρχαίας φιλοσοφίας διάνοιαν, ἵνα καὶ ᾗμεν συνιδεῖν
 εἴτε πρὸς αὐτὴν τὴν θεωρίαν τῶν θείων ἀνδρῶν ὁ φιλεγκλήμων
 διαμάχεται λόγος, εἴτε πρὸς οἰκείας ὑποθέσεις ἰσάμενος τὰ
 λεχθέντα μοχθηρῶς ἀνατρέπει ἐπιχειρεῖ.

Πυθαγόρας ὁ θεὸς καὶ πάντες οἱ γνησίως τάκειν δόγματα
 τοῖς καθαρωτάτοις κόλποις τῆς αὐτῶν διανοίας ὑποδεξάμενοι
 πολλὰς μὲν ἔλεγον εἶναι τάξεις ὕσιν καὶ νοητῶν καὶ νοερῶν, δια-
 νοητικῶν καὶ φυσικῶν ἢ ὅλων ζωτικῶν καὶ ἐπὶ σωματοειδῶν· ἢ
 ᾗ τῶν πραγμάτων προόδος καὶ ἡ συμφορῆς ταῖς προόδους ὕψεις
 κατὰ τινὰ τάξιν ἐπιτελειωμένη θείαν καὶ τὴν τῆς ἑτερότητος ἐν
 τοῖς γένεσι τῷ ὄντος κράτος [τὴν πληθύν] τὴν τεταγμένην καὶ
 συνεχῆς αἶμα καὶ διωρισμένον ὑφίσταται τῶν τε ἀσωμάτων καὶ τῶν
 τὴν αἰδησιν πληττεσῶν ὕσιν. τὰς δ' ὅντας ἐν πλάτει τρεῖς

ἔλεγον τάξεις τῶν ὄντων, νοητὴν διανοητὴν αἰδητὴν, εἶναι δὲ
 καθ' ἑκάστην τὰ εἶδη πάντα μὲν, οἰκείως δὲ ἀπανταχῇ τῇ τῆς
 ὑπάρξεως ιδιότητι καὶ τὰ μὲν νοητὰ παρὰ θεοῖς εἶναι καὶ αἷτια
 τῶν ἐξῆς ποιητικά τε καὶ παραδειγματικά καὶ τελικά· εἰ γὰρ
 ποτε τὰ τρία ταῦτα συντρέχει καὶ ἐνθ' ἑνὶ πρὸς ἄλληλα, καθά
 φησι καὶ Ἀριστοτέλης, ὅτι ἐν τοῖς ἐσχάτοις ἔργοις τῆς φύσεως
 τούτ' ἂν ὁφείη γινόμενον, ἀλλ' ἐν τοῖς πρωτίστοις καὶ καλλίστοις
 καὶ ἀρίστοις αἰτίοις τῶν πάντων, ἃ διὰ μὲν τὸ γόνιμον καὶ δημι-
 οργικὸν τῶν πάντων ἐστὶ γεννητικά· διὰ δὲ τὸ τὰ γενηθέντα πρὸς
 ἑαυτὰ ἐπιστρέφειν καὶ ἑαυτοῖς ἐξομοῖν πάντων ἐπὶ παραδείγματα·
 δι' ἑαυτὰ δὲ ποιῶντα καὶ τὴν αὐτῶν ἀγαθότητα, καθά φησιν
 ὁ θεὸς Πλάτων, πῶς ἔχει τὴν τελικὴν αἰτίαν ἐπιδεικνύει; τὰ
 μὲν ὅν νοητὰ εἶδη τοιαῦτα ὄντα καὶ τοσούτων ἀγαθῶν ἐξηγούμενα
 τοῖς ὅλοις τὰς θείας συμπληροῦ διακοσμήσεις, θεωρεῖ δὲ τὰ
 πολλὰ περὶ τὴν δημιουργικὴν τάξιν τὴν νοεράν. τὰ δὲ διανοητὰ
 μιμεῖται μὲν τὰ πρὸ αὐτῶν καὶ ἐξομοιοῖ τὴν ψυχικὸν διακοσμον
 τῷ νοητῷ, περιέχει δὲ πάντα δευτέρως καὶ δημιουργεῖ μὲν καὶ αὐτὰ
 παρὰ ταῖς θείαις ψυχαῖς καὶ δαιμονίαις θεωρούμενα, γνωστικά δὲ
 μόνον ἐστὶ παρ' ἡμῶν τοῖς τὰς θεωρίας ἐκείνῃ δημιουργικὰς ἔχουσι
 διὰ τὴν πτερορρύθιν· ἐπεὶ ὅτι καὶ τὸ ἡμέτερον τελειωθὲν καὶ ἐπτε-
 ρωμένον μετεωροπολεῖ τε καὶ πάντα τὸν κόσμον συνδιοικεῖ τοῖς
 θεοῖς, μαρτυρεῖ καὶ ὁ ἐν Φαίδρῳ Σωκράτης. ταῦτα δὲ τὰ
 διανοητὰ εἶδη ἐν μὲν Τιμαίῳ σαφῶς ὁ Πλάτων ἐντιθέναι φησὶ
 τὴν δημιουργὸν ταῖς ψυχαῖς δι' ἀναλογίαν γεωμετρικῶν τε καὶ
 ἀριθμητικῶν καὶ ἀρμονικῶν αὐτὰς διακοσμεῖν· ἐν δὲ τῇ κα-
 τατομῇ τῆς ἐν Πολιτείᾳ γραμμῆς εἰκόνας μὲν εἶναι τῶν νοητῶν,
 καὶ διὰ τούτο ποτε νοητὰ καλεῖν ὅτι ἀπηξίωσε, προσεῖναι δὲ
 παραδειγματικῶς τῶν αἰδητῶν· ἐν δὲ Φαίδρῳ τῆς ἀναμνήσεως
 ἡμῶν αἷτια γίγνεσθαι· ὃ ἄλλων τινῶν αἱ μαθήσεις ἀναμνήσεις
 ἢ τῶν μέσων εἰδῶν, ταῦτα δὲ εἰπεῖν τῶν ἐσώτων καθόλου λό-
 γων, ὃ τῶν ὑπερογενῶν ἀλλὰ τῶν κατ' ὕσιν προὑπαρχόντων
 ταῖς ψυχαῖς, ὅφ' ὧν καὶ οἱ τῆς φύσεως ἐμπνεόμενοι λόγοι καὶ
 ποδηγετούμενοι τὰ καθ' ἑκάστα δημιουργεῖν δύνανται. ἐν μὲν τῇ
 ὑρανίᾳ φέρεται ψυχῇ τὴν πάντας τὰς ἐν σφαίρᾳ μεγίστους κύκλους
 διχοτομεῖν ἀλλήλους προὑπάρχει δραστηρίως καὶ δημιουργικῶς, ὥσπερ
 ἐν ἡμῶν γνωστικῶς μόνον, ἐν αὐτῷ δὲ τῷ ὑρανίῳ ὁ ζωδιακὸς

1 ἀγώνων πάντως, εἴτε BH. certamina. ceterum seu omnino β. hiatum notavi. || 2 ὡς om H. || 6 ὑπορημένων H. || 9 ἀρκτέον δὲ ἐντεῦθεν om pr H. || 10 διδεδυμένα BHβ. || 14 ἔχει pr H. || 16 δὲ εἰσὶν H. || 18 ἀναλαμβάνων H. || 19 ὕσιν inserui cum Bonitzio. || 20 ἢ H. || 22 sed priusquam in ueriores sua opinione argumentationes aggrediamur β. fort. ἀληθ. ἢ αὐτῶ. || 24 καὶ om AHβ. || 25 ὁ φιλεγκλήμων H ὁ φιλεὶ ἐγκλήμων A. || 26 διαμάχεται Hβ: διαμάχεσθαι B. || λόγος CH: ὁ λόγος A. || 28 τὰ ἐκείν A. || 30 καὶ addendum post νοερῶν. || 32 ὕψιν H. || 33 ἐπιτελειωμένη H. || 34 τοῖς συγγενέσι H. || κράτος τὸ Cβ κρα τὸ H: κράτος καὶ A. || τὸ πληθὺς glossema est. || τὸ τεταγμένον καὶ om β. || τὸν τεταγμένον (A) τῶν τεταγμένων H. || 36 ὡς ἐν πλάτει cf. mus. Rhen. XXIV p. 311.

2 πάντη (omniqualque) μὲν β. || 4 ποιητικά δὲ καὶ (A)H. effectiuas scilicet (δὴ) et β. || 5 καὶ om A. || 7 καὶ καλλίστοις om Aβ, post ἀρίστοις collocat H. || 9 νοητικά BH. || τὰ post τὸ om CH. || 12 cf. Plat. Tim. p. 29E sq. || ἐπιδεικνύνται A. || 15 circa intel- ligibiliū ordinem β. || δὲ νοητὰ (A). || 17 μὲν αὐτὰ ταῖς (om καὶ et παρὰ) H. || 19 considerationes tantum non uires operatiuas β. || 21 μετεωροπολεῖται καὶ A. || 22 Pl. Phaedr. p. 246. || δὴ] δὲ H. || 23 διανοητικά A διανοητὰ καὶ H. || Pl. Tim. p. 34C — 36. || δ Πλάτων β. || 24 μετρικῶν τε H. || 25 αὐτὰς β: αὐτὰ BH. || 26 Pl. πολιτ. VI p. 509D — 511E. || 27 καὶ ante διὰ om A. || ἐκ ἡξίωσε H. || προσεῖναι BH em. Brandisius. || δὲ post προσεῖναι inserui cf. 26 εἰκόνας μὲν — cum ut exempla sensibilibus praestent (προεστώτα?) β. || 28 Pl. Phaed. p. 72E sq. || 30 ἐσώτων: cf. S. ad 1079*10. || 31 ὃ om (A)Hβ. || 32 fort. λόγοι ἐμπνεόμενοι. || 34 ψυχῆς H.

καὶ ὁ ἰσημερινὸς καὶ ὁ μεσημβρινὸς εἰ τύχοι καὶ οἱ ὀρίζοντες διχοτομοῦσιν ἀλλήλους, τῆς μὲν ψυχῆς ἐνιαύως τὰ πάντα καὶ περιλαμβύσῃ ταῖς ἐαυτῆς διανοήσεσι καὶ δημιουργήσεσι, τῷ δὲ ὑφαντῷ σώματος μεμερισμένως ὧν δεῖ μόνον ὑποδεξαμένῳ. διὸ καὶ ἀποδείξει τοῖς ἀστρονόμοις ἐκ καθόλου καὶ μερικῶν προτάσεων γίγνοντι, τῆς μὲν καθόλου τὴν αἰτίαν ἐχούσης διὰ τὸ ἐν ψυχῇ τῇ τὸ πᾶν ὑφιστάμενη προϋπάρχειν, τῆς δὲ μερικῆς ἐκ τῶν αἰδητῶν εἰλημμένης· ἀπέθετο γὰρ ὅτι καὶ ἐν τοῖς αἰδητοῖς τὰ πάντα, οὓς ἐνὲν, ὁ μέγας Ἡφαιστος, κατασκευάσας, ὡς φησιν ἡ θεία ποίησις,

“πόρπας τε γναμπτάς θ’ ἔλικας κάλυκας τε καὶ ὄρμους ἐν σπῇ γλαφυρῷ”.

καὶ ταυτὰ ἐς τὰ τριττά εἶδη αὖ οἱ Πυθαγόρειοι τῶν αἰδητῶν ἀχώριστα αἰτία ὦντο εἶναι, τελευταίας εἰκόνας ὄντα τῶν χωριστῶν εἰδῶν καὶ διὰ τῆτο τοῖς αὐτοῖς ὀνόμασιν ἐκ ἀπαξιώντες αὐτὰ προσαγορεύειν. ὑπὸ δὲ τούτων ἡ πεσῶσα εἰς γενέσιν ψυχῇ διεγειρομένη καὶ ἀνακινεμένη εἰς ἀνάμνησιν μὲν ἔρχεται τῶν ἐκ τῶν μέσων εἰδῶν, ἀνάγει δὲ τὴν οἰκίαν λόγους ἐπὶ τὰ νοητὰ καὶ πρῶτα παραδείγματα· καὶ ὅπως ὅψις καὶ ἀκοή συντελεῖσιν εἰς φιλοσοφίαν καὶ τὴν περιαγωγὴν τῆς ψυχῆς. τούτων ὅτω προελημμένων ὁ διαφωτιστὴς Πλάτων καὶ Πυθαγόρας καὶ οἱ ἀπ’ αὐτῶν πρὸς ἀλλήλους περὶ τὴν τῶν εἰδῶν ὑπόθεσιν, ὡς φησιν Ἀριστοτέλης, ἀλλ’ οἱ μὲν Πυθαγόρειοι περὶ τῶν αἰδητῶν πρῶτον διαλεγόμενοι τοῖς αὐτοῖς ὀνόμασιν ἐχρῶντο κατ’ ἀναλογίαν αὐτὰ μεταφέροντες ἐπὶ τε τὰ μέσα καὶ τὰ πρῶτα τῶν πραγμάτων, ὅθεν καὶ ἔδοξαν, ἐκ Ἀριστοτέλει φαίην ἂν, ἀλλὰ τοῖς ἐπιπολαιότερον ἀκείνῳ ἰσορήσασι περὶ μόνων τῶν ἀχωρίστων εἰδῶν διαλέγεσθαι. τινὲς δὲ περὶ τὴν μέσους λόγους τῆς ψυχῆς διατρίψαντες ἀπ’ αὐτῶν ὡς εἰκόνας μὲν περὶ τῶν νοητῶν ἐνεδείκνυντο, ὡς δὲ παραδειγμάτων περὶ τῶν ἐν αἰδητῇ φερομένων εἰδῶν· οἱ δὲ δοκῶσι τοῖς πολλοῖς μόνον πρεσβεύειν τὴν μαθηματικὴν ὑσίαν, ἐπειδὴ μαθηματικοὺς ὀνόμασι τὰ πρῶτα καὶ μέσα καὶ τελευταῖα τῶν εἰδῶν παρέδωκαν· ἄλλοις δὲ διαστροφωτέροις ἔδοξαν τινες τούτων καὶ συγχεῖν εἰς ταῦτα καὶ συμφύρειν τὰ νοητὰ καὶ διανοητὰ τῶν εἰδῶν, ὅθεν μὲν τῶν διδασκάλων τῆς τοιαύτης θεωρίας τοιοῦτο πεπονθότων, ὑπολήψεως δὲ ψευδοῦς τισιν ἐγγενομένης διὰ τὴν τῶν ὀνομάτων κοινότητα. Πλάτων δὲ καὶ τούτοις τὴν ἐαυτοῦ φιλανθρωπίαν ἐπιδεικνύμενος καὶ τοῖς ὀνόμασι διέκρινε τὴν τε

νοητὴν καὶ τὴν διανοητὴν ὑσίαν, ἵνα μὴδὲ οἱ καθελόντες αὐτὴν παρακῦσαι δυνηθῶσι. διὸ καὶ ὁ Ἀριστοτέλης ὡς οὐ χωρίζεται αὐτὴν ὑσίας ὑποτιθέμενον εὐθύνει· πότερον δὲ δικαίως ἢ ἄνευ λόγου τὰ μέτρια βασανίζεις.

Τοσούτον ὅν προειπόντες ὅτι ὅτε περὶ τὰς ὑποθέσεις τῶν εἰδῶν διαφωτιστῶν οἱ ἄνθρωποι, εἰ καὶ ἄλλοι ἄλλως περὶ αὐτῶν ἐνεδείξαντο, καὶ ὅτι ὁ πρὸς ὄντινα αὐτῶν ἵνα διαμαρτυρηθῇ πρὸς ἅπαντας τὴν τῶν εἰδῶν ἀντιλέγει φίλος, κατακολούθησεν ὁ λοιπὸν τῇ τε διαιρέσει καὶ τῇ τάξει τῆς Ἀριστοτέλους ἀπολογίας. καὶ προκείμενῳ μὲν αὐτῷ τὰ τρία προβλήματα, εἰ ἐν ταῖς μαθηματικαῖς καὶ πῶς ἐστίν, εἰ εἰσὶν αἱ ἰδέαι καὶ ὁ τῶν εἰδῶν ἀριθμὸς, εἰ ἀρχαὶ ταῦτα τῶν ὄντων. διαλεγόμενῳ δὲ ἐν μὲν τῷ M περὶ τῶν προτέρων δύο, ἐν δὲ τῷ N περὶ τοῦ τρίτου. τῶν οἱ δύο τὸ περὶ τῆς ὑπάρξεως ἢ ἀνυπαρξίας τῶν μαθημάτων ἡρώδη σκεψόμεθα δὲ εἰ πρὸς τὸ χωρίζον τῆς τῶν μαθημάτων ὑσίας ἰκανῶς ἴσαται, μέρος μὲν ὅσης τῶν καθόλου λόγων καὶ τῶν μέσων εἰδῶν τῆς ψυχῆς, εἰς ἐνδείξειν δὲ τῆς νοητῆς πάσης φύσεως εἰσθυσίας ὑπὸ τῶν θείων ἀνδρῶν παραλαμβάνεσθαι. χρηστὴ τὴν Ἀριστοτέλης ἐλέγχων αὐτῶν τὴν ὑπόθεσιν διαμετρετικῇ μὲν ταύτης “εἰ γὰρ ἔστι” φησὶ “τὰ μαθηματικά, ἢ ἐν τοῖς αἰδητοῖς ἀνάγκη αὐτὰ εἶναι, καθάπερ λέγουσι τινες, ἢ κεχωρισμένα τῶν αἰδητῶν (λέγουσι δὲ καὶ ὅτω τινές)· εἰ δὲ μηδετέρως, ἢ ἐκ εἰσὶν ἢ ἄλλῳ τρόπῳ εἰσὶ”· τῷ τε ἀμετρετικῷ χρησάμενος ὁρθῶς, πλὴν ὅσον ὑπέθετό τις καὶ ἐν ταῖς αἰδητοῖς ἀπολείπειν αὐτὰ, τό τε ἐπόμενον τῇ ὑπόθεσι ἀρετῇ καὶ συνειρητικῶς καὶ εἰπών· εἰ γὰρ μήτε ἀχώριστα μήτε χωριστὰ τῶν αἰδητῶν ἐστίν, ἀνάγκη ἢ μηδαμῇ μηδαμῶς εἶναι, ἢ ἄλλῳ τρόπῳ τὴν οἴαν ποτὲ ὑπόθεσιν αὐτὰ λαμβάνειν, ταύτης ἢ ἀφαιρέσεως ἐν ἡμῖν γενεᾶσθαι, καθάπερ αὐτῷ καὶ δοκεῖ, καὶ δὲ τῷ τε ἀχώριστα αὐτὰ εἶναι τῶν αἰδητῶν καὶ τῷ χωριστῶς ἔχειν ὑσίαν, ἵνα ἢ μηδαμῇ μηδαμῶς ἢ ὡς ὁ πολυθρήνητος σκινδαπλὸς ἢ τὸ αὐτὸ ὅτι τῆτο κρατῇ τὸ ἐξ ἀφαιρέσεως αὐτῶν τῶν αἰδητῶν λαμβάνεσθαι. συμπλέκει δὲ πρῶτα τοῖς καὶ χωρίζουσιν αὐτὰ τῶν αἰδητῶν, ταῦτα πρὸς αὐτὰς γράφει

“Ὅτι μὲν τοίνυν ἢ ὅτε αἱ αἰδηταί.” ὅτι τῶν τοῖς εἴτε ἰχυρῶς εἴτε μαλακῶς διαγίγνεται, πρὸς ἑπὶ ὅτε ὅτε τῶν Πυθαγορείων τις ὅτε Πλάτων αὐτὸς ὅτε τῶν καὶ

1 καὶ ὁ μεσημβρινὸς om H. || 3 αὐτῆς ex αὐταῖς cori H. || 6 τῆς μὲν γὰρ καθόλου AH. || 9 ὡς ἐπὶ ut dederat B. || 11 Hom. || Σ 401. || γραφῆς θ' C. || κάλυκας om AH. || 14 τῶν χωρ. εἰδῶν ὄντα AB. || 16 ὑπὸ] ἀπὸ BH. || 17 ἐκ τῶν om B. || 18 ἀνάγκη B. || 20 προελημμένων B. || 23 πρῶτοι BH. || 25 ἐπὶ τὰ A. || 26 ἔδοξαν (A)H. || φαίην ἂν φαίην BH. || ἐπιπολαιότερον H. || 27 ταῦτα τῶν H. || 29 νοητῶν ἐδείκνυντο H. || 33 διαστροφωτέροις BH: peruerse magis (διαστροφωτέρας) B. || 34 εἰς ταῦτα AB εἰς ταῦτα H. "συμφύρει H. || 35 τούτων (A)H. || 38 φιλαίαν H φιλαίαν (A).

1 μηδὲ] μὴ H. || 3 αὐτῷ . . . ὑποτιθέμενος AH. || 4 τοῖς . . . cum hiatu H. || 7 καὶ ἄλλοις AB. || 8 πρὸς οὐ τινος ὅτι H. πρὸς τινος H. || 9 ἀντιλέγειν H. || 12 εἰδῶν AH (h. e. εἰδητικὸς ἀριθμὸς): ἰδῶν CB. || 13 εἰ αἱ ἀρχαὶ A. || 14 τὸ πᾶν H. || 15 ἀπαρξίας A. || 21—24 locum Arist. paucis mutatum dedit Syr. || 21 γὰρ ἐστὶ BH. || 25 supponunt B. || 26 ἀπολείπει C ὑπολείπει A permittere B. || 29 οἴαν ποτε BH hic et alibi. || αὐτὰ CH: αὐτῶν A om B. || 30 ut etiam ei (καὶ αὐτῷ) uidetur B. || 32 καὶ om AB. || sint (ἢ) ut B: ἢ ὡς ὁ B ἢ ὡς (om ὁ) H. || 33 σκινδαπλὸς HB. cf. Nagelii diss. de blityri et scindapso. Alldorfii 1773. Schneidewinus ad Paroemiogr. I p. 387; adde Bekkeri anecd. Gr. p. 677, 8. || ἢ τὸ] ἢται fuit qui coniceret. || τὸ αὐτὸ B. || 37 fort. διαγίγνεται. || 38 τῶν καθ' αὐτὴν A τῷ κατ' αὐτῶν H.

αὐτὴν Πλατωνικῶν τις τὰ γεωμετρήμενα χήματα καὶ μεγέθη τοῖς αἰδητοῖς ἐναπέθετο· εἰ δὲ Σεβήρος ἢ ἄλλος τις τῶν ὕστερον ἐξηγησάμενων τὰ Πλάτωνος ἐκ τῆς παρ' αὐτῷ τῷ Ἀριστοτέλει κατηχέσεως τοῖς μαθήμασι καταχρῶντι πρὸς τὰς ἀποδείξεις τῶν φυσικῶν αἰτιῶν, ὅδεν τὸτο πρὸς τὰς ἀρχαίας, ὧν νῦν ἐπιχειρεῖ τὰ δόγματα διελέγχειν· ὥς παρ' ἐκείνων ὅδεν περὶ τῶν ῥηθῆσαι πρὸς αὐτόν. ἐπειδὴ δὲ ἀνεπεμψεν ἡμᾶς καὶ εἰς τὰς ἐν τῷ Β θεθείσας ἀπορίας, ῥητέον πρὸς τὰ καὶ [ῥηθέντα], ὅτι ὅδε δύο ἅμα σερεὰ καὶ πάντας εἶναι ἀδύνατον· καὶ ὅς εἰς τὰς Στωϊκὰς ἀποβλέπων ἐπιστήσεν ἂν τις τῷ λόγῳ, οἱ καὶ τὸς ἐνύλως ὄγκως χωρεῖν δι' ἀλλήλων ὅς ἀπέγνωσαν, ἀλλὰ μᾶλλον εἰς ἐκείνους οἱ τὸ διάστημα διὰ παντὸς φοιτᾶν ὑποθέμενοι τῷ κόσμῳ καὶ δεδέχθαι πᾶσαν εἰς ἑαυτὴ τὴν σώματος φύσιν, ὅτε τέμνουν αὐτὸ φασιν ὅτε τέμνεσθαι τῷ ἀέρι καὶ τοῖς ἄλλοις συνδιαίρουμένοι σώμασιν, ἀλλ' ἀκίνητος καὶ βέβαιος καὶ ἀκίνητος καὶ πάσης μεταβολῆς ἐξηρημένον τετάσθαι διὰ παντὸς τῷ κόσμῳ, χωρὶν καὶ ὑποδοχὴν καὶ ὅρον καὶ περιγραφὴν καὶ πᾶν τὸ τοῦτον ἐπιφέρει τοῖς τῷ φαινομένῳ κόσμῳ πληρώμασιν. ὅτοι δὲ μαθηματικὸν μὴ ἀντικρὺς ὅ φασιν εἶναι σῶμα τὸ τοῦτον τόπον καὶ τὸ διάστημα, εἰκέναι μέντοι τῷ μαθηματικῷ κατὰ τὸ αὐλὸν καὶ τὸ ἀκίνητον καὶ τὸ ἀναφῆς καὶ τὸ ἀντιτυπίας ἐλεύθερον, καὶ τὸ πάσης ἅμα καθαρεύειν παθητικῆς ποιότητος· ἐτι δὲ ὥσπερ τὸ μαθηματικὸν σῶμα τῷ λόγῳ προβληθέντος ἐν διανοίᾳ καὶ τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ἐν τῷ πνεύματι φαντασίαν ὑφίσταται (ἅμα τε καὶ ὁ λόγος τῆς σφαίρας εἰ τύχοι πρόχειρος γέγονε καὶ ἡ φαντασία σὺν αὐλῷ τῷ ὄγκῳ τὴν μαθηματικὴν σφαῖραν ἐθεόασατο), ὅτω δὲ καὶ τῇ βελήσει τε καὶ νοήσει τῆς κοσμικῆς ψυχῆς τῷτο τὸ σφαιρικὸν ἐν τῷ παντὶ διάστημα σύνδρομον καὶ τὴν ὑπόστασιν, τῆς ψυχῆς διὰ μὴ τὸ πρὸς νῦν ὄραν σφαιρικὸν αὐτὸ ποιῶσης, διὰ δὲ τὸ πάντα θεωρεῖν τὰ εἶδη χωρητικὸν τῶν πάντων σωμάτων καὶ ἐκάστου καὶ τῶν ὅλων ὡς ἐνός, ἐπεὶ καὶ αὐτῆς αἱ νοήσεις καὶ συνεχεῖς εἰσι καὶ μεταβατικά, ἐπειδὴ τὰ νοητὰ εἶδη τὰ ἐν τῷ παντελεῖ ζῷον καὶ ἦν καὶ διακέρυδι, καίπερ ὑπὸ μιᾶς φύσεως περιεχόμενα· ὧν ὅτ μμήματα φέρων ὁ κόσμος διασατῶς αὐτὰ καὶ ὅς ἀμεγέθως ὑπεδέξατο, ἀλλὰ τῷ χάριν ὁ σύμπας ὅτος ἀνακεκίνητο λόγος· ὅτιπερ ὅτε καὶ τῶν τὸς ἀνδρας ὅτε καὶ τὸς τὰ αὐλα καὶ ἀπλᾶ τῶν σω-

μάτων χωρεῖν δι' ἀλλήλων ἀδιαίρετως ὑπολαμβάνοντας ἀδύνατον ἐστὶ δύο ἅμα σερεὰ γίγνεσθαι σώματα, ἀλλὰ δύο μὴ ἐνύλα καὶ ἀντίτυπα τὴν αὐτὴν κατέχειν τόπον ἀδυνατώτατον εἶναι φασί, τὰ δὲ αὐλα τοῖς φωσίν εἰκέναι τοῖς ἀπὸ διαφόρων λαμπάδων πεμπομένοις καὶ διὰ παντὸς τῷ αὐτῷ οἴκῳ μετακεχωρηκόσι καὶ οἱ ἀλλήλων ἀσυγχύτως καὶ ἀδιαίρετως πεφοιτηκόσι· καὶ καὶ ταῦτα, εἰ καὶ ἀσώματα τις βύλοιτο λέγειν, ἀλλ' ὅν συνδιασάντα τοῖς σώμασι καὶ συνεκταθέντα καὶ τὰς τρεῖς διαστάσεις ὅς κωλύει τὴν αὐτὴν ἔχειν τόπον ἀλλήλοις τε καὶ τοῖς σώμασι δι' ὅδεν ἕτερον ἢ ὅτι ἀπλᾶ ἐστὶ καὶ αὐλα καὶ ὅς μερίζει διαίρουμένα, τῇ δὲ ἀρχῇ τῇ ἑαυτῶν συνημμένα καὶ ταύτης ἐξηρημένα πάρεσι μὴ ἐκείνης ἑλλαμπύσης, ἀπίσης δὲ συναπέρχεται· ὅς δὲ καὶ τὰ αὐλα σώματα τῶν ψυχῶν ἐξηρημένα ποιεῖν ὅς κωλύει. ταῦτα μὴ ὅν, ἵνα μὴ μορμολύττωσί τινες ἡμᾶς οἱ θαυμαστοὶ τῶν φυσικῶν λόγοι, τὰ ἴδια τῶν ἐνύλων καὶ παθητικῶν καὶ ἀντιτύπων σωμάτων ἐπὶ πᾶσαν τὴν διασατὴν φύσιν μεταφέροντες· ὅτι καὶ τῇ ἐξ ἀρχῆς προαιρέσει τῷ συγγράμματος ὅδεν συντελεῖ, προειρήκαμεν· ὅτε καὶ παρὰ τῶν Πυθαγορείων ἢ Πλατωνικῶν λεχθήσεται τι πρὸς αὐτὴν περὶ τῶν, ἐπεὶ μὴδὲ τῶν ἐκείνοις τι δεδογμένων εὐθύνην ἐπιχειρεῖ, ὅτε αὐτὸς ὁ Ἀριστοτέλης πρὸς τὸς τὸ διάστημα νῦν πρεσβευώτας διαμάχεται· ἀλλὰ πρὸς τὸς ἐν τοῖς αἰδητοῖς ἀποτιθέμενος ἕτερα σώματα σερεὰ μὴ διὰ τὸ τριχῇ διεσάναι, μαθηματικὰ δὲ· ἥς ὑποθέσεως ὅδενα ἴσμεν τῶν εὐδοκίμων πρεσβεῖναι φιλοσόφων· τὰ τε καὶ ἐν Τιμαίῳ ῥηθέντα χήματα πέντε τὰ πρὸς τὴν τῶν κοσμικῶν στοιχείων εἰδοποιῶν παραληφθέντα μαθηματικοῖς μὴ ὀνόμασιν ἡρμήνευσι, δρασιακὰς δὲ καὶ δημιουργικὰς δυνάμεις τῆς φύσεως αἰνῆσαι· τὸ τε αὐγοειδὲς ἐν ἡμῖν ὄχημα τριχῇ διασατὴν εἰ τις ἀπεφάνετο εἶναι καὶ ὅς ἀντίτυπον, ὅ γεωμετρήμενον ἀντικρὺς εἶναι σῶμα τῷτο δυσχυρίζεται· πῶς καὶ τὸ γε ζῶν καὶ κινήσεως πλήρες καὶ πάντων ἡμῶν εὐκίνητότατον καὶ τὴν συνεγνωσμένην Ἀριστοτέλει κίνησιν ὡς ἀκίνητον ἂν τις ἐν τοῖς γεωμετρημένοις κατατάξειεν; ἀλλὰ δὴλός ἐστιν αὐτὸς ὁ δαιμόνιος Ἀριστοτέλης μοχθηρὰν ὑπόθεσιν ἐλέγχειν πειρώμενος, ὅς δὲ ἡμέτερος λόγος ἐνὶ τῶν ὑπ' αὐτῷ ῥηθέντων ἐπιστήσας ὡς ὅς ὅτι καὶ πάντα ἀπλῶς καὶ ἀνευ προσδιορισμῶν ἀληθεῖ ἐπισκοπεῖται καὶ τὸ ἐφεξῆς τῷτο ῥηθέν, "ὅτι τῷ αὐτῷ λόγῳ καὶ τὰς ἄλλας δυνάμεις καὶ φύσεις

2 ἄλλος τις BH. || 5 αἰτιῶν H. || 7 ποδὲς αὐτὸν ῥηθήσεται AB. || misisti (ἀνέπεμψας) β. || 8 ἀπορίας om H. || ῥητέον καὶ πρὸς H. || ῥηθέντα glossema seclui. || 9 ὅδεν δύο H. || πάντα εἶναι A. || 11 τῷ ante τὸς expectes, sed cf. Syr. ad p. 1083 b13 extr. || ἀπέγνωσαν B ἐπέγνωσαν H. || 13 πᾶσαν πᾶν H. || 15 καὶ ἀκίνητον om β. || 18 ἐπιφέρει Hβ: ἐπιφέρει B, uereor ne ex coniectura. || 19 τὴν τοῦτον τόπον C: τὸν τοῦτον H τὸ τοῦτον AB. || 20 καὶ τὸ διάστημα om β. || 21 καὶ ἀντιτυπίας C. || 22 πάσης ἀνακαθαρεύειν BH et qui depuratum (ἀνακαθαρεύειν) peritit β. || 29 σχεῖν recipit β. || νῦν CHβ: γῆν A. || 31 καὶ ἐκάστου ἰδία ἐκάστου C: ἰδίας ἐκ. AHβ. || 35 διασατῶς A. || 36 ἀλλ' ὅς χάριν BH sed quorsum β. || 37 τὸς αὐλα H.

3 τὸν αὐτὸν κατέχειν 8 ὅς κωλύεται om A. || 7 βύλοιτο τὸ λέγειν H. || ἀλλ' ὅς scripsi cum Bonitzio: saltem β ἀλλ' ὅς CH. || 9 τόπον H. || 11 μὴν CH: δὲ A. || 13 ποιῶν ἐν H. || 14 τινες om β. || 15 παθητῶν C. || 17 διαίρει A. || 19 τῶν ἐν ἐκείνῃς BHβ. || τι om (A). || 22 σερεὰ δὲ BH σερεὰ β: corr. Brandisius. || 24 διεσάναι BH perstiliase β: correxi cum Bonitzio. || Pl. Tim. p. 53C — 55C. || 25 πέντε τὰ τε πρὸς BHβ. || 26 ἡρμήνευται H(A?) ἡρμήνευται Hβ. || 27 δρας. δυνάμεις δὲ καὶ δημ. A. || 31 omnium quae nostra sunt β. εὐκίνητότατον H. || ἀριστοτέλη H: ἀριστοτέλους A. || 32 ἂν τις om AH. || κατ ἀλλὰ cum hiatu H. || 36 ἐπισκοπεῖται ἐπὶ BHβ. || 37 τὸ αὐτῷ AH.

ἐν τοῖς αἰδιητοῖς εἶναι καὶ μηδεμίαν κεχωρισμένην". ἄλλας μὲν δυνάμεις βύλετο δὴλὼν τὰ πέρατα τούτων, οἷον ἐπίπεδα καὶ γραμμάς, εἰ μὴ ἄρα καὶ τὰ τῇ ὀπτικῇ καὶ τῇ ἀρμονικῇ καὶ ταῖς συσχοίχαις ἐπισήμαις ὑποβεβλημένα περιλαμβάνει· ἀνάγκη δὲ ὅτι ἡντιῦν αὐτοῖς ἐπιφέρει τὴν μηδεμίαν κεχωρισμένην τούτων ὑποτίθεσθαι φύσιν. εἰ μὴ ἄρα ἐν μόνοις τοῖς αἰδιητοῖς ὑπετίθεντο ταῦτα εἶναι, ἀλλ' ἔτι καὶ ἐν τοῖς * * καὶ ἔξω τῶν φαινομένων ἐν τισι λόγοις τούτων ἀποτελεστικοῖς. καὶ ταῦτα μὲν εἰρηάζει καὶ πρότερον ἐν τῷ Β φησὶ πρὸς αὐτὴν. ὁ δὲ νῦν ἐγκαλεῖται, ταῦτόν ἐστιν· εἰ γὰρ, φησὶ, τὸ ἐν τῷ αἰδιητῷ γερεὸν διαίρεθαι, πάντως ἐπιπέδῳ διαίρεσθαι, ὅθεν καὶ τὸ ἐπίπεδον γραμμῇ καὶ ἡ γραμμὴ σημειῶν. ἀλλ' εἰ μὲν ἦν ἀκίνητα ταῦτα, καθάπερ ἐστὶ παρὰ τοῖς γεωμέτραις, ὅθεν ἂν ἡκολούθησεν ἄτοπον· νυνὶ δὲ ἐπειδὴ ἐν αἰδιητοῖς καὶ φυσικοῖς ὑπόκειτο σώμασιν ὄντα, κινουμένης τῆς γραμμῆς καὶ τὴν διαίρεσιν, ἀνάγκη καὶ τὸ σημεῖον διαίρεσθαι· διαφέρει δὲ ὅθεν ἡ αὐτὰ τὰ φυσικὰ σημεία καὶ ἀμερῇ λέγειν εἶναι καὶ ἀδιαίρετα ἢ ἐν αὐτοῖς εἶναι τοιαῦτα σημεία. δῆλον γὰρ ὅτι τὸ ἐν τινι ὅτι διαίρεται ἄνευ τῆς ὑποκειμένης, ὅταν ὡς ἐν ὑποκειμένῳ ἐν τινι λέγῃ. ταῦτα μὲν ὁ Ἀριστοτέλης πρὸς ἀπίθανόν τε ἅμα καὶ ψευδῇ μαχόμενος ὑπόθεσιν καὶ διελέγγων αὐτὴν ἀνδρείως καὶ ἀποδεικτικῶς. ἡμεῖς δὲ ὑπονοούμεν μὴ παρὰ τινι τῶν πρὸς βυτῶν ἐν ἀμερῇ μὲν ὄντα τῆς φύσεως λόγον, μεριζόμενον δὲ περὶ τοῖς σώμασι πάντῃ τε ἀδιάσκατον ἅμα καὶ ἐστὶ ἀμερῇ λεγόμενον εὐρὺν ἀφορμὴν ἔχει τὴν πλάσαι αὐτήν τὴν ὑπόθεσιν, εἰ μὴ ἄρα καὶ τὴν τελείως ἐπεξελεῖν τῷ διαίρετικῷ παντὶ χάριν εἰλετό τι καὶ πρὸς αὐτὴν εἰπεῖν τὴν δόξαν.

ἀλλ' ἐπειδὴ πρὸς τὴν ἐν τοῖς αἰδιητοῖς ἀποτιθεμένην τὰ τῇ γεωμετρικῇ καὶ ταῖς ἄλλαις μαθηματικαῖς ὑποβεβλημένα διελεῖται, ἰδωμεν ὅπως καὶ τοῖς χωρίζουσιν αὐτὰ τῶν αἰδιητῶν προσφέρει. "ἀλλὰ . . . δύναται ὡς τὸ ὡς ἐστὶ γένεσι τῶν μαθηματικῶν ἀριθμῶν". ἐν δὲ τούτοις πειρᾷ μὲν ὑπόθεσιν ἀρέσκουσιν τοῖς αὐτῷ πρὸς βυτῶν φιλοσόφοις διελέγειν, λέγει δὲ πρὸς αὐτὴν ἀποδεικτικὸν μὲν ὅθεν, ὅσα δ' ἂν τὴν ἰδιότην καὶ μὴ παρεπόμενον ταῖς ἐκείνων διανοίαις θορυβήσιν. εἰ γὰρ, φησὶν, ἔσται σώματα παρὰ τὰ αἰδιητά, ἔσται ἐπίπεδα διττά, τὰ τε ἐν τοῖς σώμασιν ἐκείνοις καὶ τὰ καθ' αὐτά· καὶ γραμμαὶ τριτταί, αἱ τε ἐν τοῖς γερεοῖς καὶ αἱ ἐν τοῖς ἐπιπέδοις καὶ αἱ καθ' αὐτάς· καὶ καὶ τὴν αὐτὴν λόγον ἐγγυαὶ μὲν

τετραπλαῖ, μονάδες δὲ αἱ πρὸ τῶν ἐγγυῶν πενταπλαῖ, καὶ ὡς αἱ τὰ πρότερα καὶ ἀπλῆστερα πολλαπλασιώτερα. ταῦτα δὲ διαβολὴν μὲν ἐργάζει παρὰ τῷ πολλῷ συρφετῷ τῷ ὁγκματικῷ, εἰς ἄτοπον δὲ ἔκ ἐξιν ἀπαγωγῇ· δέξου γὰρ οἱ ἄνθρωποι ἐν ταῖς ὑποτιθέσιν λόγοις τῆς ψυχῆς καὶ διακεκριμένως ὑπάρχειν ταῦτα καὶ ἡνωμένως, καὶ ὅθεν ἄτοπον τὴν ἐγγυῆν, μᾶλλον δὲ τὴν τῆς ἐγγυῆς λόγον καὶ ἀμυγῇ εἶναι πρὸς τὰ ἐξῆς καὶ συντελεῖν ὡς τὴν τῆς γραμμῆς καὶ τὴν ἐπιπέδου καὶ τὴν τριχῇ διεστώτος ὅσον τὴν γὰρ τῶν ἀσωμάτων εἰδῶν ἔνωσιν τε καὶ διάκρισιν ἀπαστῆναι ὅθεν οἱ ἄνθρωποι βεβαιῶσι καὶ πρὸς βυτῶν. καὶ ταῦτα ἐν τῇ πλῆθει εἶναι τάχα μὲν καὶ ἐν τοῖς αἰδιητοῖς συγκεχωρητόν, διαφερόντως δὲ ἐν τοῖς διανοητοῖς εἶδеси καὶ ἐπὶ πολὺ πρότερον ἐν τοῖς νοεῖς ἀποδέδεικεν ἵνα ἐναργῶς παρὰ τοῖς πρὸς βυτῶν, ὑμῶν δὲ μετρίως καὶ παρ' ἡμῶν ἐν τοῖς εἰς τὸ Β γραφείοις, ὅθεν καὶ ποῖον μὲν σημεῖον γραμμῆς καὶ ἐπιπέδου καὶ τιμωτέρον ἐστὶ καὶ τελειότερον, ποῖον δὲ ἀτελέστερον καὶ καταδέεσθαι, εἴπειν ἐπεφίθημεν· κωλύει γὰρ ὅθεν τὸ μὲν ὡς ἀπλῆστερον εἶναι σεμνότερον καὶ ἀρχηγικώτερον, τὸ δὲ ὡς συντελεῖν εἰς ὅρον τῷ συνθετωτέρῳ καὶ περιγραφῇ ὑπάρχειν καταδέεσθαι· ὥστερ δὲ καὶ μονὰς ἢ μὲν ἐστὶ παντὸς ἀριθμοῦ περιέχουσα ἐν αὐτῇ παραδειγματικῶς πάντα τὰ εἶδη τῶν τε ἀρτίων καὶ τῶν περιττῶν, ἢ δὲ μόνον εἰς τὴν πολλοῦ τῆς ὑποβεβλημένης τοῖς ἀριθμοῖς ποσότητος. ἐπὶ μὲν περὶ αὐτῶν τὸ ἀληθές· εἰ δὲ τις καὶ πέρα τῆς μέτρης τῆς παρὰ τοῖς ἰδιώταις διαβολὴν εὐλαβύμενος μὴ διδοίη πολλὰς εἶναι τὴν τῶν διασπῶν καὶ ἀδιασπῶν λόγους ἐν τῇ ψυχῇ, δύναται ἂν καὶ αὐτὸς λέγειν πρὸς αὐτὴν ὅτι ἔκ ἀνάγκης τίτται μὲν εἶναι σημεία, τρεῖς δὲ γραμμάς, ἐπίπεδα δὲ δύο. ἀλλ' ὥστερ τὸ αὐτοῖς εἶναι ἐν συλλαβῇ καὶ ἐν λέξει καὶ ἐν λόγῳ ὅθεν τῷ εἶδει καὶ ταῦτα θεωρεῖ καὶ τὴν αὐτὴν ἔχει φύσιν ἀσπαστῆναι, ὅτω καὶ ἡ ἐγγυῆ καὶ ἡ γραμμὴ καθ' αὐτάς τε καὶ καὶ τῶν συνθετωτέρων ἐν καὶ τὸ αὐτὸ εἶδος διασπῶνται· καὶ ὥστερ ἡ γραμματικὴ τὴν τῇ καθ' αὐτὴν δύναμιν κατασπῶνται καὶ καὶ τὸ ἐν συλλαβῇ καὶ τὸ ἐν λόγῳ, τῶτον τὸν τρόπον καὶ τῶν ἐκ τῶν αἰδιητῶν αἱ μαθηματικὴ τὰ καθ' αὐτά ἐπισπῶνται καὶ τὰ μὲν ἐτέρων γινώσκουσιν. ἀποκεκρίτω ὅθεν αὐτῶν καὶ πρὸς τὴν ἀφασίαν ὡς οἶε προτάσιν· ἡρώτησε γὰρ περὶ ποῖα τούτων ἔχουσιν εἰσπῶνται. πότεν δὲ καὶ γένεσι πολλὰ εἶναι τῶν μαθηματικῶν ἀριθμῶν συλλογίζεσθαι; γένεσι μὲν γὰρ ἀριθμῶν πολλὰ συγχευητέον

2 ἄλλας . . . 4 περιλ. ex Alexandro p. 704, 20 petita. || 2 ἄλλας μὲν δυν. om β. || 4 περιλαμβάνει ΑΗΒ. || necessitatem ἀνάγκη ΒΗ: correxi cum Bonitzio. || 6 ἀποτιθεσθαι ΒΗ: correxi ex β, cf. infra l. 14. || 7 unius vocabuli iacturam notat Β, continet H: in immaterialibus β. fort. διανοητοῖς. || 9 καὶ πρότερον om β. || 11 γραμμῇ Η. || 12 ἀλλ' εἰ μὲν ἦν om β. || ταῦτα sic Η. || 13 γεωμέτραις Η. || 17 ταῦτα σημ. ΒΗΒ: correxi cl. Alex. p. 702, 24. || σημεία om Η. || 19 λέγεται (Α)Η. || 28 ὑποβεβλημένα Η: ἀποβεβλ. Β. cf. b22. || 30 γένεσι ἀπειρα τῶν scilicet. || 37 γραμμαὶ διτταί ἐν τε τοῖς Η. || καὶ ἐν τοῖς ἐπιπέδοις ΒΗ: αἱ inserui cum Α. 4 ἀγωγῇ Η. || 5 ὑπάρχει Η. || 7 sq. εἰς τὸν γραμμῆς ΑΗ. || 8 αἰτίας ΒΗΒ. || 14 cf. p. 843 b1—14. 863 a27sq. || 16 ποῖον δὲ ἀτελέστερον καὶ τελειότερον. ποῖον δὲ ἀτελέστερον καὶ καταδέεσθαι, εἴπειν ἐπιφίθημεν Η. || 20 πραγματικῶς Η. || 21 τῶν ἀρτίων Η. || καὶ τῶν Η: κα. Β. || ἢ δὲ] εἰ δὲ Η. || 23 μέτρῃ CH: μετρίῃ Α ut legitur p. 849 a17. (immoderate β). || 24 μὴ δεδοῖς Η μὴ δὲ δοῖς Α. || 25 καὶ ἀφασίαν om ΑΗΒ. || 27 ὅθεν γὰρ γραμμαὶ ἐπίπεδα δύο Η. || 32 δύναμις Α Β δύναμις ἄλφα Η. || οἶδε] οἱ δὲ Η. || 34 μαθηματικὰ καὶ τὰ Β: κα om Η. || καθ' αὐτά Η. || 37 πολλὰ Η. || 38 συλλογίζεται . . . ἀριθμῶν om Α.

παρ' ὅσον ἐκάστη τάξις τῶν ὄντων οἰκείους ἀριθμοὺς διακεκόσμηται· μαθηματικῶν δὲ γένη, εἰ μόνους τὺς μοναδικὰς μαθηματικὰς εἶναι τις λέγει· ἀλλὰ καὶ τὴν αἰτίαν αὐτῶν τὴν ἐν διανοίᾳ, πῶς ἂν εἴη πολλά; εἰ καὶ ἄρα καὶ τὰς συγγενεῖς μονάδας εἶναι βούλοιο καὶ τετραχῶς αὐτῶν ὁρμημένων ἐκ πασῶν αὐτῶν ἀριθμῶν πλέκοι· τὸτο δὲ σκῶμμα ἂν εἴη μάλλον ἢ ἐλεγχος.

1076b 39. "ἔτι ἄπερ.... κίνησιν". πάντων ἐν τε ταῖς θείαις καὶ ἐρανίαις ψυχαῖς καὶ ἐτι ἐν ταῖς ἡμετέραις οἰκείαις παρ' ἑκάστα ὡς περιεχομένων τῶν εἰδῶν καθόλου, πρὶν καὶ τὸ σωματωειδὲς τῷ κόσμῳ μερικῶς αὐτῶν ἀντιλάβηται, γελοῖον ἐφ' ἐκάστῳ ζητεῖν, πῶς ἔσται ἄλλος ἑρᾶνος, ἢ πῶς ἔσται ἄλλος ἥλιος ἢ τι τῶν εἰς τὴν ἐμφανὴ συντελέστων διακόσμησιν. ὅτι δὲ ταῦτα ὁ μαθηματικὸς ἀλλ' ὀλίγον δέω λέγειν ἀπειραχῶς ἐν τοῖς ὕσιν ἐστι, πάλαι καὶ πρόπαλαι θεολόγων τε καὶ φιλοσόφων δυσχυρίζομένων ὑπὲρ ἀκολουθεῖν ἐθέλει, ἀλλ' ὡς ἄτοπον προφέρει τὸ καὶ ἕνα μόνον ἑρᾶνον ὑπὲρ τῶν εἶναι τὴν αἰδητόν. ἐὰν δὲ τις ἑρᾶνόν τε ὑπὲρ ἀφρονομεῖν λέγῃ τὴν τῷ μὴ πλασῶς φιλοσοφούντος ψυχὴν καὶ πάντα τὰ ὄντα νοητῶς θεωρεῖν, ἴσως ἀγανακτήσῃ, μήτε ταῖς ἰδέαις προσθήμενος μήτε ἐνεργεῖα τὴν διανοητικὴν ψυχὴν ἔχειν τὰ εἶδη βυλάμενος, ἀλλ' εἴπερ ἄρα, δυνάμει. πῶς ὅν 20 ἐτι αἱ ἀποδείξεις ἐκ τῶν πρώτων καὶ οἰκείων αἰτιῶν ἔσονται τοῖς ἀφρονόμοις, εἰ καὶ ἐκ τῶν καθόλου λόγων, ὅς ἔχουσιν αἱ μὴ ἡμέτεραι γνωστικῶς, αἱ δὲ θεαῖ γνωστικῶς τε ἅμα καὶ δημιουργικῶς, προεῖναι; ἢ ἢ τῷ ἀποδεικνύειν τι τὸς ἀφρονόμους καὶ τὸς μαθηματικὸς πάντας καὶ πρὸς τούτοις τὸς φυσικὸς ἀπογνωσέον, καὶ τῷ τὰς ἀποδείξεις ἐξ αἰτίας γίγνεσθαι ὅς τῃς τῷ συμπεράσματος μόνης, ἀλλὰ καὶ τῇς τῷ πράγματος ἀποσατέον, ἢ μέχρι περ ἂν ἀμφοτέρω ταῦτα μένη, δεῖ καὶ τὰς αἰτίας ἐν καθόλου τισὶ λόγοις προὑπάρχειν τῶν κατ' ἑρᾶνον καὶ κατ' ἅσας τὴν φύσιν ἐπιτελεσμένους. ὅπως δὲ οἱ τὰ μὴ αἰδητὰ συγχωρῶντες εἶναι 30 καὶ ὅτως εἶναι λεληθάσι τὴν ψυχὴν ἀτιμωτέραν τῆς ὕλης ἀποφαίνοντες, ὡς πύ φησι καὶ ὁ γενναῖος Ἀμέλιος. "ὁμοίως.... ἔκαστα". καὶ ὑδὲν ἄτοπον ἐν λόγοις εἶναι πάντα ταῦτα καὶ ἐν τοῖς εἰδωλοῖς τῶν λόγων, τοῖς φαντάσμασιν, ὅ μόνον πρὸ τῶν αἰδητῶν ἀλλὰ καὶ πρὸ τῶν φυσικῶν λόγων τῶν δια-

μορφόντων τὰ αἰδητὰ. ὁ δὲ τῶν συγχωρημένων ἐπάγει ὡς τι τῶν ἀτοπωτάτων καὶ καὶ ζῶα ἄλλα ἔσεσθαι, εἴπερ καὶ αἰδηταῖς· ὅτι δὲ τὸ αὐτοζῶον πάντα ὅσα νοητὰ ζῶα ἐν αὐτῷ περιέχον αἰτιῶν ἐστι τῶν τε ἐν τῷ ψυχικῷ διακόσμῳ ζῶων καὶ τῶν ἐν τῷ αἰδητῷ, πάλαι λέγοντος αὐτῷ τῷ διδασκαλῇ ὡς καὶ ἀκηκῶς εἰδέναι τι περὶ τῶν τοιούτων προσπειροῖται. δυνατὸν μὲν καὶ τοῖς συνημμένοις αὐτῷ μὴ ἐπιτρέπειν· ὅ καὶ εἰ τὰ αἰδητὰ αἰτίας ἔχει προὑπάρχουσας, ἢ καὶ συζυγεῖ ταῖς αἰτίαις τῶν αἰδητῶν ἢ αἰδησις, ὅδ' εἰ αἰδησις ἐστὶν ἑτέρα ἐν ψυχῇ καὶ καὶ δημιουργικῇ, ἢ καὶ τῷτο καὶ ζῶον ἀποφαίνει τὸ αἰδανόμενον· ὅ καὶ ἴσως πᾶν αἰδητικὸν ζῶον ἀλλὰ τὸ ἐξωθεν πᾶν ἅμα καὶ κινούμενον· ὅδὲ πᾶσα αἰτία αἰδητῶν αἰδησὶ ληπτῇ, ἀλλ' ἥτις ἄτομος ἐστὶ καὶ σύνεστι τῷ οἰκείῳ ἀποτελέσματι. δυνατὸν δὲ καὶ συγχωρήσαντα πᾶσι τούτοις, ἐπειδὴ καὶ αἰδησις ὅ καὶ τὴν λογικὴν ἐπιτελεῖσθαι μόνον τῷ παντὶ ψυχῇ, ὡς ὁ Τίμαιος παραδίδωσιν, ἀκηκῶς· ἀλλὰ καὶ καὶ δημιουργικὴν τινα παρὰ τοῖς θεολόγοις αἰδησιν ὑμνημένην πεπιστευμένην εἶναι, ἢ καὶ οἱ κατ' ἑρᾶνον εἰδωλὸν ἔχουσιν, αἰδησιν καὶ αὐτοῖς τοῖς κόσμοις ἐπάγοντες καὶ τὸ λόγιον * δέχεσθαι τὸ ἐπόμενον, καὶ καὶ ζῶα ἕτερα εἶναι. καὶ ἵνα μὴ νῦν τὰ παρ' ἄλλοις εἰρημένα μαρτυρῶμαι, αὐτὸς ἐν τῷ Κ τὸν πρῶτον νῦν ζῶον ἐκάλεσε· δῆλον ὅτι τῶν ἄλλων ἡμῖν ἔκαστον εἰ καὶ μὴ πρῶτον, ἀλλ' ὅν ζῶον νοερὸν καλεῖν ὅ καὶ ἴσως ἀπαξιώσει. καὶ ἐν τοῖς Ἑβραίοις δὲ τὸν κυρίως ἀνθρωπὸν νῦν εἶναι σαφῶς ἡβυλήθη. εἰ τοῖνυν ὁ μὲν νῦν ὅ καὶ ἡμῖν ἀνθρωπὸς ἐστὶν ὁ κυρίως, πᾶς δὲ ἀνθρωπὸς ζῶον, ὅ καὶ ἄλλοι καὶ συναγόμενοι. δεδιγμένα ὅν πάλιν τὸ εἶναι καὶ ἄλλα ζῶα παρὰ τὰ αἰδητὰ, ἐτέρως μέντοι εἶναι καὶ ὅ καὶ ὅτως ὡς τὰ αἰδητὰ· ὡς εἰ τις τὰς γνώσεις αἰδησεις ἐθέλει καλεῖν καὶ τὰ γνωστὰ αἰδητὰ, ὡς αἴτια μέντοι τῶν κυρίως αἰδητῶν, φθόνος ὅδ' εἰς τῶν ὀνομάτων· μόνον δηλωθῶ σαφῶς, ἐφ' ὅν ἐκάστοις αὐτῶν κεκρήμεθα. "ἔτι γράφεται.... αἰδητῶν". τὸ μὲν 1077a 9. "γράφει" δείκνυσι δηλοῦ· τὸ δὲ ἐπιχείρημα πᾶν τοιούτον· εἰ δείκνυται τινα παρὰ τοῖς μαθηματικοῖς καὶ τοῖς φυσικοῖς διὰ τῶν καθόλου λόγων καὶ διὰ τινων ἀξιωμαμάτων (οἷον διὰ τῷ "ἐὰν ἀπὸ ἴσων ἴσα ἀφέλῃς, τὰ καταλειπόμενά ἐστιν ἴσα" καὶ διὰ τῷ

3 εἶναι om Cβ. || λέγοι Hβ: λέγει B. || αἰτίαν om B. || 8 ὡς om β. deesse aliquid uidetur; fort. ὡς προεῖρηται. || 13 ἀπειραχῶς (A)H. || 15 ἰθὺς H. || προφέροιο· καὶ H. || ἑρᾶνὸν μόνον Aβ. || 17 ὑπὲρ ἀφρονόμων H ὑπεραφρονομῶν B. cf. supra p. 849b6. || 19 cum ideis assentiatis β: ἰδέαις τιδέμενος BH, cf. p. 843 b18. fuit qui τὰς ἰδέας τιδέμενος coniceret. || διανοητὴν BH intellectua-lem β. om. Bonitzius. || 20 δυνάμει A. || 21 αἰτίαν H ut olim conieceram: καὶ αἰτίαν Bβ. || 24 εἰ γὰρ β. || 28 ταῦτα μὲν δὴ καὶ β. || καὶ αἰτίας AH. || 30 ἐπιτελεσμένους H. || 31 ὅτως] ὅτως BHβ. || 32 uidetur alterum intercidisse membrum, cf. l. 30 τὰ μὲν.

4 καὶ ἐν τῷ (om. τῶν) H. || 6 εἶναι τι B: εἶναι H τι β qui sic uertit ut et qui ipse ac si nihil de huiusmodi rebus audiuisset, ita finxit. || 7 συνημῶς B. || 8 συζυγεῖται ταῖς AH. || 9 ὅδ' αἰ αἰδησις om H. || ἐστὶν ἑτέρως AHβ. || 11 fort. πᾶν τὸ αἰδητικόν. || 12 ἅμα κινούμενον BH: καὶ cum β (quod extrinsecus est pariter ac mouetur) et Bonitzio inserui. || πᾶσαι αἰτίαι H. || 13 ἢ τις H εἰ τις Aβ. || 14 αἰδησις BH αἰδησιν β. || 15 μόνον H. || εἰ om A. || Pl. Tim. p. 37. || 17 ὑμνημένη H. || ἢ] οἷς (A)H. || 18 simu-lachrum habentes sensum ipsi quoque mundis inferunt β. || 19 κατὰ τὸ λόγιον BH: rationabiliter β. Syr. Chaldaicum oraculum respi-cere uidetur cuius mentio extat apud Proclum ad Crat. p. 56 Boiss. καὶ ἡ μυστικωτάτη παράδοσις καὶ αἱ παρὰ τῶν θεῶν φῆμαι λέγουσι ὡς "δυνὰς παρὰ τῷδε κἀνταῖ" καὶ φησιν... "τῷ μὲν κατέχειν τὰ νοητὰ, αἰσθῆσιν δ' ἐπάγειν κόσμους". || δέχεσθαι Bβ διδέσθαι H: hiatum notauit; forsitan Syr. scripserit ὡς διδέσθαι κτλ. || 20 παρ'] πάλαι (A). ab aliis β. || 21 immo A 7 p. 1072 b29. || ὅν om H. || 23 eth. Nicom. Z 2 p. 1139 b4eq. c. 6. || 24 τῷ] intellectualement β. || 26 πάλαι C. || 32 εἰ] ἐπὶ Alexander p. 705, 32 unde si... p. 884 a4 χωρὶς Syr. compilauit. || 33 καὶ τοῖς φυσικοῖς om Alex. || διὰ τῶν καθόλου λόγων om H. || 35 καὶ διὰ τῷ om β. V. Schol.

“ἐὰν τέτταρα ἢ ἀνάλογον, τὸ ὑπὸ τῶν ἄκρων ἴσον ἐστὶ τῷ ὑπὸ τῶν μέσων” καὶ ἄλλων πολλῶν τοιούτων), ἀνάγκη, φησίν, ὄντων μεγεθῶν καὶ ἀριθμῶν χωριστῶν καὶ τὰ ὑπὸ τῶν τοιούτων ἀξιωματῶν δηλούμενα εἶναι χωριστά, ὑπέρτερα μὲν ὄντα τῶν μεγεθῶν καὶ τῶν ἀριθμῶν τῶν μαθηματικῶν, κυλλότερα δὲ τῶν ἰδεῶν, ὡς μεταξὺ τετάχθαι τὰ τε αὐτομεγεθῆ καὶ τὰ μαθηματικὰ μεγέθη. τὸτο δὲ αὐτὸς μὲν ὡς ἀδύνατον ἀποδοκιμάζει, ἵνα τὸ ἡγνύμενον ἀνέλῃ, τὸ εἶναι χωριστὰ τὰ μαθηματικά. ἔστι δὲ πως ἀληθές· τῶν γὰρ ἐν ψυχῇ λόγων οἱ μὲν εἰσιν ἀπλῆστεροι καὶ καθολικώτεροι καὶ τῶν ἄλλων περιληπτικώτεροι καὶ διὰ τὸτο τῷ νῦ προσεχέστεροι καὶ τῶν μερικωτέρων σαφέστεροι καὶ γνωριμώτεροι, οἱ δὲ πᾶσι τέτοις ἀπολειπόμενοι καὶ ὑπὸ τῶν πρεσβυτέρων συνεχόμενοι καὶ συντιθέμενοι καὶ πληρούμενοι· τί ἔν αὐτοπον, μᾶλλον δὲ πῶς ἔκ ἀναγκαῖον, εἴπερ τότε ἀληθεύουσιν αἱ ἔννοιαι ὅταν ἐφαρμόζωσι τοῖς πράγμασιν, ἀληθῶς ὄντος τοῦ ἀξιωματος τῷ λέγοντος “ἐὰν ἀπὸ ἴσων ἴσα ἀφέλῃς, τὰ καταλειπόμενα ἔσονται ἴσα” εἶναι τινα λόγον ὃν τὸτο πρῶτον ὑπάρχει, ὅς ὅτε μεγέθους ἐστὶ λόγος ὅτε ἀριθμῶν ὅτε χρόνον, περιεκτικὸς δὲ τούτων ἀπάντων καὶ τῶν ἄλλων ὅσοις ὑπάρχειν τὸ ἀξίωμα πέφυκεν, εἶναι μέντοι ἔκ ἐν τόπῳ ὅδ’ ὅλως ἐν τοῖς αἰσθητοῖς; πῶς γὰρ τό γε καθόλου καὶ ἀπλῆστατον καὶ διὰ τὸτο ἀναπόδεικτον εἴη ἂν ἐν ὕλῃ τῇ τῆν αὐτομον τῶν εἰδῶν ἐμφασιν ἀγαπητῶς ἐπιτεταχόμενῃ; εἰ γὰρ δὴ μὴ τὸτο καταδεξαίμεθα, πῶς ἂν ἔτι σωθεῖν τὸ πᾶσαν αἰτίαν ἀποδεικτικὴν πρῶτον ὑπάρχειν τινί, ὃ καὶ συνεξιστῇ καὶ καθόλου ἐστίν, ὡς εἰώθας αὐτὸς ἐν τοῖς Ἀποδεικτικοῖς τὸ καθόλου θεωρεῖν; διὰ ποῖαν δὲ αἰτίαν ἔτι σαφέστερα ἔσται καὶ γνωριμώτερα τῶν μερικωτέρων καὶ ἀποδεικτῶν τὰ ἀξιώματα, εἴπερ ἀπὸ τῶν τελευταίων αὐτὰ δι’ ἐπαγωγῆς ἡμεῖς ὑφίσταμεν ἔκ ὄντα πρότερον; πῶς δὲ συμφωνῶμεν κατ’ αὐτά, εἰ μὴ κατ’ ὑσίαν ἡμῶν ἐν ταῖς ἐννοίαις προεὶληπτο; ἀ γὰρ δὴ λαμβάνομεν ἐκ τῶν αἰσθητῶν, περὶ ταῦτα ἔκ ἀνάγκης ἡμᾶς ὁμολογεῖν, ὅσον ὡς εἰ ἐγὼ μὲν τὸ Σωκράτους ἔχοιμι φάντασμα, ὁ δὲ τὸ Ἀλεξάνδρου· πῶς δὲ, τὸ σὸν δὴ τὸτο καὶ πάντων ὡς εἰπεῖν ἀληθεύσας, ἡ κατ’ ἐνέργειαν ἐπιστήμη ἡ αὐτὴ τῷ ἐπιστητῇ, εἰ μὴ πάσῃ γνώσει σύσειχον εἴη τὸ γνωστόν, καὶ διαφερόντως τῇ τῶν ἀξιωματῶν ἐννοίᾳ συνυπάρχει καθολικώτατος λόγος, πρῶτος δεχόμενος τὴν τοῦ ἀξιωματος ἐπιβολὴν

καὶ περιλήψιν; ὡς γὰρ αὐτὸ τὰγαθὸν τὴν νόησιν καὶ ὑφίσταται ἐννοῖὰς πρὸς τὸ νοητόν, καὶ ὡς τὰγαθὸν τόκος τε καὶ ἐκγονὸς ἔρξον καὶ ὄρεκτον ὑφίσταται τε καὶ ταῦτα καὶ συντάττει πρὸς ἄλληλα, ὅτω καὶ ὁ τὸ μέσον ἀμφοῖν ἀναπληρῶν πλάτος, ὁ πολυτιμότερος, ἐπιστήμην καὶ ἐπιστητὴν παράγει καὶ εἰς ταὐτὸν ἀγει καὶ πρὸς ἄλληλα συμπλέκει, ὅδαμῶ θάτερα πρὸ τῶν ἑτέρων ὑφίσταται, ἵνα μὴ καὶ τὰ ὑποσάντα κολοβά ἢ καὶ ἀτελῆ καὶ διάκονα. ἀλλ’ ἵνα μὴ περὶ ταῦτα διατρίβοντες ἐξωθεν ἄλλην θεωρίαν συνεισφέρωμεν, πῶς ἔστι, τὸ ὑπὸ σὺ διαρρήδην συγχωρούμενον, ὡς τὰς ἀρχὰς ἐνδίδωσι τῆς ἀποδείξεως τῇ ψυχῇ, εἰ μὴ κατ’ ὑσίαν αὐτὰς ἐννοίαις ἡμῶν εἴημεν προεὶληφότες; ἀ γὰρ δὴ ὡς ἡ γένεσις κἀκωθεν, τούτων ὁ νῦν ἡμῶν χορηγὸς γίγνεται. ἡ ἔν κύνῃ ἐκείνη δειξις ἀπὸ μὲν τῶν μερικωτέρων λαμβανόντων ἡμῶν καὶ ὑφίσταται τὰ ἀξιώματα, ἀπὸ δὲ τῶν ἀξιωματῶν ἀποδεικνύων τὰ μερικώτερα· ἡ ἐπεὶ ἐκ προτέρων αἱ ἀποδείξεις, ἀπὸ νῦ μὲν αἱ ἀπλῆστεραι τῶν ἀξιωματῶν ἐννοίαι, ἀπὸ τούτων δὲ συντιθεμένων ἡ παλαιὰ τῶν εἰδῶν ἐν ἡμῶν ὑφίσταται· πάλιν μὲν καὶ αὕτη καὶ νῦν καὶ ἀπὸ νῦ (ἡ γὰρ ὡς ἔχομεν κατ’ ὑσίαν ἔκ ἐκείνης), ἀλλὰ γὰρ καὶ διὰ τῶν ἀπλῆστερων εἰδῶν καὶ λόγων τῶν μερικωτέρων παραδεχομένων τὴν ὑπόστασιν. καὶ ὅτω λέγοντες μόνως ἡμῶν αὐτοῖς συμφωνήσομεν, ὅταν ἐπ’ αἰτίων τῶν πρώτων τὰς ἀποδείξεις ἀποτελεῖσθαι λέγωμεν. “ὅλως καὶ δὲ... ἐμφύχον”. ἐκεῖνοι μὲν ὅτε ἐαυτοῖς ὅτε τοῖς πράγμασι δόσυνται. ὅτε γὰρ ἀτελὲς τὸ ἐν τῇ διανοίᾳ εἶδος τοῦ μεγέθους οἶον εἶναι ἡ τὸ ἐν τῇ φαντασίᾳ τῷ εἶδει τούτῳ μέγεθος συνεφιστάμενον, ὅτε ἀψυχόν· πῶς γάρ, ὅ γε ἐν τῇ ψυχῇ ἵδρυν; ἡμεῖς δὲ πῶς ἡμῶν αὐτοῖς συνωδὰ πρεσβεύσομεν, ὅταν καὶ αὐτὰ λέγωμεν εἶναι τῶν πραγμάτων, δι’ ὧν αἰτίων κατ’ αὐτὰ ὑπαρχόντων ἀποδείξεις, καὶ μὴ διδωμένων ὑσίαν τέτοις (εἰ μὴ ἄρα τὸ ἀνύσιον τῆς ὑσίας αἰτίας), ὅταν τε πρότερα μὲν τῇ φύσει τὰ καθόλου πολλὰκις ἀποφαινόμεθα εἶναι ὡς συναναίρυντα μὲν συναναίρυντα δὲ, καὶ πάλιν αὐτὰ ταῦτα ἐξ ἀφαιρέσεως τῶν αἰσθητῶν τὴν ὑπόστασιν ἔχον διχυρίζόμεθα; εἰ μὲν γὰρ διττὸν τὸ καθόλου, τὸ μὲν αἰτίον τῷ αἰσθητῇ τὸ δὲ ὑπερογενές, φύλα ἐν λόγοις καὶ τῷ πατρὶ καὶ πᾶσι τοῖς ἀπὸ Πυθαγόρου· καὶ δέχον καὶ τὸ μέγεθος εἶναι διττόν, τὸ μὲν ἐν λόγῳ διανοητικῷ, ὃ καὶ τὸ φανταστικὸν εἶδος αὐτῷ συνυφίσταται, τὸ δὲ ἐξ ἀφαιρέσεως τῷ αἰσθητῇ καὶ περὶ μὲν τὸ ἐξ ἀφαιρέσεως μὴ λέγε διατρίβειν τὴν γεωμε-

1 ἴσον ἐστὶ (A)H. || 2 τοιούτων H. || 3 τὰ ἀπὸ B τὸ ἀπὸ H. || 5 κυλλότερα BH depressiora β. || 7 δοκιμάζει AB δοκιμάζειν H. || 9 ἀλ-
θέσι H. || 10 παραληπτικώτεροι H. || 14 ἔκ om β. || 16 καταλειπόμενα H ἀπολειπόμενα C. || 17 ὃ τὸτο scripsi cum β: ὃ τὸτο C καὶ
τὸτο AH. || πρῶτον scripsi cum β cf. infra l. 24: πρῶτος B πρῶτ c eis H. || ὑπάρχοντα A. || 18 λόγος om H. || 22 ἀγαπητῶν
ligenter β. || 23 μὴ om AHβ. || 24 πρῶτον scripsi cum β: πρῶτος BH. cf. Ag. anal. post. 14 p. 73 b40. || ὑπάρχει H. || εἰ C:
ὡς AHβ. || συνεξιστῶναι AB. || 26 τὸ καθόλου β ut Brandisius coniecerat: τὸ καθ. BH. || 27 ἀποδεικτικῶν AH. || 29 κατὰ ταῦτα H. ||
33 ὁ δὲ τὸ BH. || 36 ἔννοια H. || συνυπάρχει AHβ. || 37 ἐπιβολὴν H.

2 ἔργον BH fecunditas β. cf. Plat. rei p. VI p. 507 A. || ὄρεξιν καὶ ὄρεκτον cum β Bonitzius: ἔρασιν (ἐρασιν H) καὶ ἔρατῖν
libri. || 6 συνιστᾷ A. || 9 πῶς ἐστὶ τὸ AB. || ὑπὸ σὺ BH. || 12 ἡμῶν ὁ νῦν AHβ. || 13 ἀπὸ τῶν A. || 18 ἔχομεν Hβ ἔχομεν B. || αὐτὴ
ἀλλὰ hiatus subesse videtur. || 20 μόνον A. || 21 ἐπιτελεῖσθαι (A)H. || λέγωμεν (A) λέγων H. || 22 μὴν ὅτι ἐαυτοῖς CH. || 24 αἰτίαν A
οἶον τε CH. || 25 ὅ γε Bonitzius: ὅτε BH. quo enim pacto? cum in anima locentur? β, unde εἰ γε conieceram. || ἐν ψυχῇ H. ||
27 εἶναι λέγωμεν A εἶναι λέγομεν εἶναι H. || 28 δίδωμεν BHβ. || 29 ὑσίας CHβ: αἰτίας A. || πρότερον μὲν A. || 30 ὡς om (A)H. ||
συναναίρυντα (A). || 31 συναναίρυντα (A)H. || 33 dices β: λέγοι BH. || 35 καὶ φανταστικὸν BH: τὸ addidi. || 37 λέγειν A, H.

τρίαν· ὅθεν ἢ ἔχει ἀκριβὲς μὲν τὸ μὴδὲ θεωρεῖναι ἡμᾶς ποτε
μήτε πολὺ γινωσκόντα ταῦτα, οἷα ἐπίπεδα ἢ γεωμετρία
θεωρεῖ, μήτε πολὺ πλεονάζοντα ποικίλα *οἷα* ἢ γεωμετρία
ἐπισκέπτεται, ἢ γινωσκόντων διαιρέσεις ἢ πλευρῶν ἢ ἐμβαδῶν καὶ ὅσων
λόγοι μὲν εἰσι πλήρεις θεωρημάτων, ὅλη δὲ ἀνεπίδεκτος· περὶ
δὲ τὰ φαντασάδια διατρίβειν φαβί, καθόσον ταῦτα τοῖς ὑσιώδεσι
λόγοις τῆς διανοίας παρυφίσταται, ἐξ ὧν καὶ τὴν ἀποδεικτικὴν
αἰτίαν κομίζετο, μᾶλλον δὲ τὴν μὲν γεωμετρίαν αὐτὸς τὸς ἀμε-
ρεῖς λόγους τῆς ψυχῆς βύλεσθαι θεωρεῖν, ἀποδεικτικὴν δὲ χρῆσθαι
ταῖς ἀφανταστοῖς νοήσεσιν ἐκτείνειν τὸς λόγους εἰς φαντασάδια καὶ
διαστατά σχήματα καὶ μεγέθη, καὶ ὥτως ἐν ἐκείνοις αὐτοῖς θεωρεῖν·
καθὰπερ καὶ μὴ ἀρνήσεως αὐτῆς τῆς φαντασίας καὶ ἐπὶ τὸ ἀβά-
κιον ἔρχεται· καὶ ἐκείνῃ καταγράφει τὸ θεωρημα καὶ ὁ δὲ ἄνθρωπος τότε
προηγούμενος αὐτῇ λόγους τὸ αἰσθητὸν καὶ ἔξω καίμενον ἔλπειν, ἀλλὰ
τὸ ἐκδοτὸν τὸ φαντασάδιον, ὃ μύμημα ἀψυχον τὸ ἔξω· ὥτως ὅν καὶ
ὅταν περὶ τὸ φαντασάδιον διατρίβῃ, ὃ καὶ προηγούμενον λόγον περὶ
αὐτὸ γράφει, ἀλλὰ δι' ἀποδεικτικὴν νοήσεως ὃ δυναμένη τὸ ἀφαν-
ταστον εἶδος ἔλπειν ἐν τῷ φαντασάδιῳ τὸτο θεωρεῖ· τεκμήριον δὲ
μέγιστον τὸ τὸ καθόλου μὲν εἶναι τὴν ἀποδείξειν, πᾶν δὲ τὸ φαν-
ταστον μερικὸν ὑπάρχειν· ὅθεν ἢ σπουδὴ ἄρα ἢ προηγούμενη περὶ
τὸ φαντασάδιον ἦν, ἀλλὰ περὶ τὸ καθόλου καὶ πάντῃ αὐλον· εἰ δὲ
μόνως τὸ καθόλου, πῶς καὶ ὑπερογενὲς καὶ αἰτίον τῷ μερικωτέρῳ,
δυναμικῶς ἂν τις ἀποδείξειεν, εἰ δὲ δυναμικῶς λέγειν τὸ ἀδύνατον.
1077a
20. "ἔτι τίς... συμμένειν". τῷτο διὰ μέσων μὲν εἰκοθεν εἰρηάζει
ἀναδραματίζοντι ἢ πάλιν ἐπὶ τὸ πρότερον αὐτοῦ ἐπιχειρήματα, ἐν ᾧ
ἐξήτει πῶς ἀτελέστερα τε αἶμα καὶ πρότερα τῶν αἰσθητῶν τὰ
μαθηματικά. ζητεῖ δὲ ἐν αὐτῷ τί τὸ αἰτίον τοῖς μαθηματικοῖς
μεγέθεσι τῆς ἐνώσεως· τοῖς μὲν ἢ αἰσθητοῖς φύσιν ἢ ἐνυλον
εἶδος ἢ κόλλα ἢ δεσμός, τοῖς δὲ μαθηματικοῖς τί· ῥητέον ὅν
πρὸς αὐτὸν ὅτι οἱ μὲν ἀμερεῖς λόγοι τῶν μεγεθῶν κρείττους
εἶδει συνυφιστάμενα φαντασάδια μεγέθη τῆς τε αὐτῶν αἰτίας τῆς
ἀμερεῖς ἐξηρημένα ὃ μήποτε διασκαδαῖσι, καὶ ἐπὶ ἐν ψυχῇ ὄντα
συνέχει ὃ πρὸς αὐτῆς μᾶλλον ἢ τὰ αἰσθητά. "ἔτι αἱ γενέ-
σεις... μᾶλλον". ἀνέειπεν μὲν ἐπὶ τὸ ἐξ ἀρχῆς, ἐν ᾧ τὸ αἰ-
σθητὸν πρότερον ὃν ἐδείκνυεν τῷ μαθηματικῷ τῇ φύσει. δείκνυσιν δὲ
ὃ τὸ προκείμενον αὐτοῦ, γένεσιν παραλαμβάνων ὅλως ἐπὶ τῶν
ἀγενήτων (ἀγένετα ἢ τὰ μαθηματικά), ἀλλ' εἴπερ ἄρα, ὅτι
τῷ ἐν τοῖς αἰσθητοῖς ἐπιπέδῳ τὸ σῶμα καὶ πρότερον τῇ φύσει καὶ

τελειώτερον. "καὶ ὅτι ἐμψυχον... ἀξίωμα". ὁρᾷς ἢ τὴν ἐν 1077a
τῷ ἀβακίῳ γραμμὴν καὶ τὸ ἐν τῇ τέφρᾳ ἐπίπεδον· ἐπεὶ τί ἂν εἴη
τῶν ἐν ψυχῇ κειμένων ἐμψυχότερον; "ἔτι τὸ μὲν... παρῆεν". 1077a
31.
καὶ τὸτο κατασκευαστικὸν τὸ δευτέρας εἶναι τὰς γραμμάς καὶ
τὰ ἐπίπεδα τῶν σωμάτων· εἰ μὲν ἢ ὅσοιαι, φησὶ, καὶ αἱ γραμμαί,
πῶς ὅσοιαι, ὡς εἶδος ἢ ὡς ὅλη; εἰ δὲ ἀνῶσοι, δευτέρας τῶν
ὅσων. ῥητέον ὅν ὅτι αἱ μὲν ἀδιαστατοὶ ὡς λόγοι καὶ εἶδη ὅσοιαι,
αἱ δὲ ἐν τῇ φαντασίᾳ αἱ διαστατοὶ ὡς ὅληαι τῶν ἐνθεῶν ἢ
τῶν περιφερῶν. εἰ δὲ καὶ ὅλην τὴν φαντασάδιον ὅσων ἐν ὑπο-
κειμένῳ φαίη τις εἶναι τῇ φαντασίᾳ ἢ τῷ πνεύματι, ἐκείνων
μὲν αὐτῶν ἀναγκάζοιτο δευτέραν αὐτῇ ἀποφαίνεσθαι καὶ ἀτε-
λέστεραν, ὃ μέντοι τῆς αἰσθητῆς φύσεως· ὃ ἢ πᾶν τὸ ἐν ὑποκει-
μένῳ ὃν δευτέρον ἡστικοῦ ὅσων, ἐπεὶ ὥτως καὶ αἱ ἀρεταὶ τῆς
ψυχῆς αἱ τε ἐπιστήμαι καὶ λίθων καὶ τῶν ἄλλων ἐνυλων σωμά-
των ἂν εἴεν δευτέρας· ἀλλ' ἐκείνης μὲν ἐν ᾗ ἔχει τὸ εἶναι δεύ-
τερον, ἄλλης δὲ καταδεεστερας ὅτε δευτέρον ὅτ' ἀτελέστερον, εἰ
μή τις ὁμοῖε χωρῶν ὡς ὅθεν ἀποπῶν ὃν καὶ ἐπιστήμην καὶ ἀρετὴν
[ἀντιδιαταττόμενος τῷ θεῷ Πλάτωνι] σώματος εἶναι φαίη κα-
ταδεεστερας· ἀλλ' οἷμαι ψυχῇ μὲν καὶ τὰ ψυχῆς πάντα προσβύ-
τερα σώματος καὶ τῶν τῷ σώματος, αὐτῶν δὲ τῶν ψυχῇ μὲν
τῶν ἐν αὐτῇ ποτὲ μὲν ὄντων, ποτὲ δὲ μὴ ὄντων ἐνεργείᾳ προσβυ-
τέρας, σῶμα δὲ τῶν συμβεβηκότων αὐτῷ σεμνότερον· τὰ δὲ
ἐν ψυχῇ ὄντα ἢ αἰεὶ ἢ ποτὲ τῷ σώματι παραβάλλειν μὴ
πλημμελὲς ἦ, καὶ ἐπὶ τῷδε πλημμελέστερον τὸ παραβάλλοντα
προτιθέσθαι τῶν ἐν ψυχῇ τῇ ὑπόστασιν ἐχόντων τι ἐνυλον σῶμα
ὡς τελειώτερον αὐτῶν καὶ ἐμψυχότερον· τῷτο γὰρ ἐπὶ τὸ πᾶν-
των θαυμαστότατον, εἰ ἐμψυχότερόν ἐστι τὸ σῶμα τῶν οἷς τὸ
εἶναι ἐν ψυχῇ ἐστιν εἶναι. "τῷ μὲν ὅν... λέγειν". ἐν τούτοις 1077a
36.
τῷ μὲν λόγῳ συγχωρεῖ εἶναι πρότερα τὰ μαθηματικά τῶν
αἰσθητῶν, ἐπειδὴ τὸ αἰσθητὸν τις ὀρίζομενος σῶμα δεῖται τῶν
διαστάσεων αἱ ὀρίζονται τὸ μαθηματικόν, τῇ φύσει δὲ ὑπὲρ. καί-
τοι καὶ τὸς κανόνας αὐτοῦ τὸς ἐν τῷ Z παραδοθέντας ἐπὶ τῶν
ἀπλῶν ὅσων (ἀπλᾶς δὲ λέγω τὰς ἀνευ τῶν συμβεβηκότων
θεωρημένας) τὸ τῷ λόγῳ πρότερον καὶ τῇ φύσει πρότερον ὃν ἀπο-
δείκνυσι· τὰ ἢ τῷ λόγῳ πρότερα τῷ εἶδει πρότερα ἐν ἐκείνοις
εἶναι ἐλέγετο, τὰ δὲ τῷ εἶδει πρότερα τῇ φύσει πρότερα· ἐξ
ὧν ἀμφοτέρων ἐκ ἀδελφόν ἐστι τὸ συναγόμενον. καὶ ὃ ἐν τούτοις
δὲ τοῖς ῥητοῖς αὐτοῦ κανὼν δείκνυσιν ὅτι τὰ μαθηματικά

2 καὶ τὰ τοιαῦτα BH. || 3 οἷα inseruit Bonitzius. || 4 καὶ] ἢ BH. || ὅσον H. || 6 τὰ om AH. || φαβί] φασι BH. || 7 ὅν
κατὰ τὴν AH. || 11 αὐτὸς H: αὐτὸς B. || 12 αὐτῆς om B. || 16 περὶ τὸ αὐτὸ AH. || 17 δυναμικῆς H. || 18 εἶδον H. || 21 at ei
uno modo uniuersale dicatur B: fort. μοναχῶς. || 22 πῶς τὸ ὑπερογενὲς AH. || 26 [ἔτι] H. || αἶμα] ἀλλὰ A. || 27 αὐτῷ CH: ταύτῃ A
in hoc B. || 28 φύσιν] immo ψυχῇ cf. Alex. p. 707, 19. || 30 κρείττους B: κρείττους H. hiatum notauit, eidei ex ei restituit, cf. p. 884
b24. || 31 τῆς τε δὲ αὐτῶν BH. δὲ aut ex de ortum aut ex correcto at(ōn) relictum delendi cum B. || 35 ὃν inserui, cf b34.

2 ἐν τέφρᾳ A. || 3 ἐν ψυχῇ CH: ἐν τῇ ψυχῇ A. || 4 τὸ δευτέρας BH: correxerunt Brandisius et Bonitzius cl. Alex. p. 708, 13. ||
6 ὅλη ἢ ἀνῶσοι H. || 8 fort. φαντασία καὶ διαστατά. || 9 circularium B περιφερειῶν BH. || ὅσοιαι] αἰτίαι BH. || 16 ἄλλος H. || 17 ὡς
eis BH. || ἐπιστήμην H. || 18 ἀντιδιατ. τῷ θεῷ Πλάτωνι glossema uerbi ὁμοῖε χωρῶν (cf. p. 868 a15) seclusi. || ἀντιδιαταττόμενος H. ||
19 ψυχῆς μὲν H. || μὲν κατὰ ψυχῆς CH. || προσβύτερος H. || 21 ἐν αὐτῇ H: ἐν αὐτῇ B. || ποτὲ μὲν γὰρ ὄντων AH. || 22 fort. τὸ δὲ
τὰ ἐν. || 25 προτιθέσθαι H. || 27 quorum essentia est in anima constituta B. || 30 sensibile corpus quis definiens tribus eget dimen-
sionibus (τριῶν pro τῶν) B. || 31 διαστάσεων αἱ δὲ ὅρ. AH. || δὲ ἐκ ἐπὶ pr H. || 32 met. Z 10. || 34 τὸ ante τῷ om A. || ὃν om AH.

πρεσβύτερά ἐστι τῶν αἰδιτητῶν ὡς τῷ λόγῳ μόνῳ (τὸτο μὲν ἢ
συγκεχώρηκε καὶ αὐτός), ἀλλὰ καὶ τῇ ὑσίᾳ· τῷ ἢ εἶναι ὑπερ-
βάλλει. ὄντος μὲν ἢ τῇ τριχῇ διασατῶ τῇ μὲν ἀντιτυπίας
ἀνάγκη εἶναι καὶ προεῖναι τῇ τριχῇ διασατῶν καὶ ἐπὶ τῇ διχῇ καὶ πολὺ
πρότερον τῇ μιᾷ ἔχον διασατῶν· τῶν δὲ ὄντων ἕκ ἀνάγκη
τῇ αἰδιτητῇ εἶναι. ἀλλ' ἵνα ταῦτα παρῶμεν, τί ἐστι τῇ καὶ ἐκ
τῶν παραδειγμάτων αὐτῷ συναγόμενον; τί δὲ ἄλλο γε ἢ ὅτι
τῇ τῷ λόγῳ πρότερον ὡς πάντως καὶ τῇ ὑσίᾳ πρότερον, ὡς μὴ
οτι καὶ ὕστερον· τῇ ἢ λευκὸν πρότερον ὅν τῷ λόγῳ τῇ λευκῷ
ἀνθρώπῳ ὡς πρότερον ἐστὶ κατ' αὐτὸν τῇ ὑσίᾳ. καίτοι φαίη τις
ὅτι εἰ καὶ μὴ ἀνθρώπῳ πρότερον ἀλλ' ὅν λευκῷ ἀνθρώπῳ
πρεσβύτερον εἶναι ὀφείλει· ὅμως τὸτο μὲν συγκεχώρηται καὶ
κειῶν εἶναι τινα ἢ τῷ λόγῳ πρότερα ὄντα τῇ ὑσίᾳ συνδρομά
ἐστὶ τούτοις ὡς ἢ τῷ λόγῳ πρότερα· τί ὅν ἐκ τούτων συναγο-
μεν; ἢ ὅτι τὰ γεωμετρύμενα πρότερα ὄντα τῷ λόγῳ τῇ ὑσίᾳ
ἔτε πρότερα ἐστὶν ὅτι ὕστερα τῶν αἰδιτητῶν; καίτοι πᾶς ὁ λόγος
ἐπιχειρήσει ὡς ἐξ ἀφαιρέσεως τῶν αἰδιτητῶν λαμβανομένης τῆς
μαθηματικῆς ὕλης· διὸ καὶ τοῦτω ἐκρήσατο συμπεράσματι
"ὡς φανερόν ὅτι ἔτε τῇ ἐξ ἀφαιρέσεως πρότερον ἔτε τῇ ἐκ
προθέσεως ὕστερον". ἀλλ' ὅμως καὶ τὸτο προαπαράσας ψευδὲς
τε ὅν καὶ τῶν ἐν ἀρχῇ προκειμένων εἰς ζήτησιν ὁρῶμεν ὅσον
συνήγαγεν· εἰ δὲ γε τὰς διασατῶσεις, περὶ αἷς τῷ ὄντι ἢ γεω-
μετρία τετεύτακεν, ἢ βύλετο σκοπεῖν ὁρθῶς, καὶ πάντα ἀν αὐ-
τὰς εὖρε πρεσβυτέρας τῇ ἐνύλῃ σώματος, εἰ τὰ αὐτὰ τῶν
ἐνύλων καὶ τὰ καθόλου τῶν ἐν μέρει καὶ τὰ αἰδία τῶν φθαρτῶν
πάντες ὁμολογούμεν εἶναι πρεσβύτερα. "ὅτι μὲν ὅν . . . ἰκα-
νῶς". αὐτὲς μὲν ὡς ἐπὶ δεδειγμένοις τούτω χρῆσι τῷ συμπε-
ράσματι. ἡμεῖς δὲ, ὅτι οἱ μὲν λόγοι αὐτῶν ὑσίου ἀμερεῖς καὶ
αἰτίαι τῶν φαντασῶν καὶ τῶν αἰδιτητῶν διασατῶν, εἰς δύναμιν
ἡμετέραν ἐπεδείξαμεν· αἱ δὲ ἐν τῇ φαντασίᾳ τοῖς ἀμερεῖσι
λόγοις μορφᾷ καὶ διασατῶσεις συνυφιστάμεναι ὅτιπερ ὡς ἐν ὑπο-
κειμένῳ εἰσι τῇ ψυχῇ πρεσβύτεραι ὅσαι καὶ αὐταὶ σώματος καὶ
τῶν τῷ σώματος παθημάτων, καὶ τὸτο μετρίως συνεστήσαμεν.
ἐπεὶ δὲ καὶ τῇ ἐναγχοῦς εἰρημνόν αὐτῷ περιλήψιν ἐποιήσατο καὶ

τῇ συμπεράσματι, ὑπομνηστέον ὡς αἱ ἐν τοῖς αἰδιτητοῖς διασατῶ-
σιν πρότερα μὲν τῷ λόγῳ τῶν σωμάτων ἐδείχθησαν, τῇ δὲ ὑσίᾳ
ἔχ ὕστερα, ταύτας δὲ καὶ ἀντιστῶν λέγειν αὐτοπον ἴσως ὀδῶν.
"ἐπεὶ δ' ὅτι ἐν . . . ἢ ὁ μαλ' ἄλλ'". εἰπὼν πῶς ἐκ αἷσι καὶ
τὰ μαθηματικά, νῦν πειράσει λέγειν ποῖαν ἂν τις αὐτὰ νομή-
σειεν ἔχειν ὑπόστασιν. ἀρέσκει ὅν αὐτῷ μήτε καθ' αὐτὰ ὑπερ-
ζάναι τὰ μαθηματικά μεγέθη καὶ σχήματα μήτε ἐν τοῖς αἰδι-
τοῖς εἶναι ἄλλα ὄντα παρὰ τὰ αἰδιτητά, ἀλλ' ἐκ τῶν αἰδιτητῶν
καὶ ἀφαιρέσειν ἐπινοεῖσθαι. ὡςπερ ἢ καὶ τῇ καθόλου, φησὶν, ἐν τοῖς
μαθημασιν ὡς περὶ κεχωρισμένων ἐστὶ παρὰ τὰ αἰδιτητά με-
γέθη καὶ [τῶν] ἀριθμῶν, ἀλλὰ περὶ τούτων μὲν, ὡς ἢ δὲ τοιαῦτα,
οἷον ὅταν λέγωμεν "ἐὰν πρῶτον πρὸς δεύτερον καὶ τρίτον πρὸς
τέταρτον τὸν αὐτὸν ἔχῃ λόγον, καὶ ἐναλλάξ ληφθέντων σωθήσεται τὸ
ἅμα τὸν αὐτὸν ἔχῃ λόγον", ἔγω, φησὶ, καὶ περὶ μεγεθῶν ἢ
μαθηματικῇ διαλεγόμενῃ περὶ αἰδιτητῶν μὲν διαλέγεται, ὡς ἢ δὲ
αἰδιτητά. ἡμεῖς δὲ καὶ πρότερον μὲν ἐνέστημεν πρὸς τὸτο τῇ ἐπι-
χειρήματι εἰπόντες ὅτι καὶ αὐτὸν δεῖ τι περιληπτικώτερον
εἶναι τῶν μεγεθῶν καὶ τῶν ἀριθμῶν, καὶ νῦν δὲ τῇ αὐτῇ τῷ
λέγομεν. εἰπερ ἢ τῇ καθόλου ἐστὶν ὡς πρῶτον ὑπάρχει, ἀνάγκη
ἐκεῖνο εἶναι παρὰ τὰ εἰδικώτερα αὐτῷ· ὡς ἢ δὲ τῷ μὴ ὄντι
πρῶτον τι ὑπάρχει. εἰ δὲ τῇ καθόλου φησὶ τις ἐν αὐτοῖς εἶναι
τοῖς εἰδικωτέροις, τῇ κατατεταγμένον ὁρᾷ, ὁ μὲν ἐστὶ τῷ ὑπο-
κειμένῳ, καὶ ὡς τῇ ἀκατάτακτον, ὁ παντὲς τῷ εἶδους κατηγορεῖται.
πλὴν ἀγαθὴ εἴη ἂν τις τὸν Ἀριστοτέλην καὶ ἐν τούτοις τῆς ἀκολου-
θίας συντάττοντα τὰ καθόλου τοῖς μαθηματικοῖς· ὡς ἢ τῇ
καθόλου ἐστὶν, ἔγω καὶ τὰ μαθηματικά. ἐστὶ δὲ καὶ μὲν τῇ ἀλλή-
ῃ μὲν ἐν τοῖς ὑσίοις λόγοις τῆς ψυχῆς, κατ' αὐτὸν δὲ ἐν
τοῖς αἰδιτητοῖς καὶ ἐν ἐπινοήσις ἀφαιρέσει τῶν αἰδιτητῶν τὰς
καινότητας. ἐπεὶ δὲ καὶ κινήσεως ἐμνημόνευσεν λέγων ὅτι πολλὰ
περὶ κινουμένων εἰσι λόγοι ὡς ὅσης κινήσεως κεχωρισμένης (ἔγω
ἢ λέγωμεν "τὰ ἰσοταχῶς κινούμενα ἐν ἴσῳ χρόνῳ τῇ αὐτῇ διέ-
στημα διέξουσιν", ὅθεν μὲν ἀπτόμεθα τῶν υποκειμένων πραγμά-
των, ἀλλὰ περὶ τῆς κινήσεως αὐτῶν διαλεγόμεθα μόνως, ὡς
μὴν διὰ τὸτο καὶ κινήσιν εἶναι κεχωρισμένην ὑπολαμβάνουσι).

1077b
12.

1 μόνον ΑΗΒ. || 2 καὶ ante τῇ om ΑΒ. || 3 διασατῶ μετὰ ΒΗ: τῷ addidi. || Cum enim est trifariam dimensum cum contrarietate β. ||
4 post διασατῶν deest τὸ μαθηματικὸν uel διανοητὸν uel simile quid. || καὶ ἐστὶ Η. || 7 αὐτῷ αὐτῶν ΒΗΒ. || 8 τὸ ante τῷ om ΑΗ. || πρῶτον
ἐστὶν (ἐστὶ Η) ὡς π. ΑΗ. || 9 ὅτι conl. Bonitzius: ἐστὶ CH ἐστὶ Α. non ob hoc tamen posterius est β. || 10 ἀνθρώπῳ πρότερον ΒΗΒ: ὡς addidi,
item Bonitzius. || πρότερον γε ἐστὶ Α. || τις ὅτι ΒΗ: inserui α. || 16 καίτοι πᾶς . . . 17 αἰδιτητῶν om Α. || καίτοι οἰκείως ὁ Η. || 20 προ-
πάσαι Η. || ψευδὲς τι ὅν Α. || 21 κειμένων (Α)β. || 22 sed si quis β. || 23 τετεύτακεν Η τελευταίαν C: πραγματεύεται Αβ; item, ut
Ruhnkenius testatur ad Timaei lex. p. 255, cod. Meermannianus, 'ubi ex alio codice pro πραγματεύεται reposita est uera lectio
τετεύτακεν, cum hoc scholio: Τετεύτακεν. πραγματεύεται, διατρίβει ἢ φροντίζει. παρὰ δὲ Φερικράτει ἰσχυρίζεται. σημαίνει δὲ καὶ σκευεύεται'.
Cf. p. 850 b20 et infra p. 887 b36. || 26 omnes fatentur β. || 27 ἐπιδεικνύμενους Β ἐπιδεικνύμενον Ηβ. || τούτων β (ac si haec demo-
strata sint, sic utitur conclusione). || 28 ὅτι εἰ μὲν ΑΗ. || 34 ἐπὶ δὲ Ηβ: ἐπὶ δὲ Η. || περιλήψιν] fort. πρόληψιν.

2 πρότερον μὲν ΑΗ. || 3 ἀντιστῶν Bonitzius: non substantialis (sic) β ἀντιστῶν ΒΗ. || 5 ποῖαν (Α)Η. || 7 σχήματι Η. || 8 εἶναι ἄλλα
C, Alex. p. 710, 23: ἄλλα εἶναι Η ἄλλα εἶναι Αβ. || ἄλλα ἀπὸ τῶν Alex. || 9 γὰρ τὸ ΑΗβ. || 10 κεχωρισμένων ΒΗβ: cl. Alex. p. 711, i
correxuit Bonitzius. || αἰσθητά cl. Alex. p. 711, 8 addidit Bonitzius. cf. infra l. 15. || 11 τὴν inclusi cl. Alex. || 12 ὅταν μὲν λέγω-
μεν Α. || πρὸς τὸ δεύτερον ΑΗ. || 13 ἔχει (Α)Η. || καὶ ἐναλλάξ . . . 14 λόγον om Α. || 14 ἔχειν λόγον β, Alex. p. 711, 5: λέγειν CB. i
15 δὲ τὰ αἰσθητά ΑΗ. || 16 cf. p. 885 b29 sqq. || 17 ὅτι καὶ τὸτο δεῖ περιληπτικώτερον ΒΗβ: τι interposui. || 21 πρῶτον β: πρῶ-
τως ΒΗ. || ὑπάρχειν Η. || 22 ὁρᾷ om β. || 23 καὶ om β. || ἀκατάτακτον Η inconiunctum β: ἄτακτον Β. cf. p. 854 a6 et infra
p. 889 a2. || 25 ut eius [scr. enim] uniuersalia sunt, inquit, sic et mathematica. β. || 27 ἅμω τοῖς ΒΗ: ἐν interposui cum β, item
Bonitzius || 31 ἐν ἴσῳ λόγῳ Alex. p. 711, 19 hinc emendandus.

ῥητέον ὅτι πρῶτον μὴ ἔχῃ ὁμοίον ἐς τὸ περὶ τὴν κίνησιν τοῖς
 χήμασιν· ὁ μὲν γὰρ μὴ βυλόμενος εἶναι κίνησιν ἐξω τῶν αἰδητῶν
 ἔκ ἑννοῦ τὴν ἐν τοῖς ἀκνήτοις ἀκριβέστεραν, ὁ δὲ γεωμέτρης
 ἐποθεῖ τῶν φαινομένων χημάτων ἀκριβέστερα· ἔπειτα δὲ ὅτι
 καὶ τὸ πᾶν λαμβάνει ψευδῶς· ἐς γὰρ καὶ κινήσεις ἐν ἀσωμάτοις
 καὶ χῆμα καὶ μέγεθος, ὅτι τοιαῦτα δὲ οἶα ἐν τοῖς αἰδητοῖς. ἀπλῶς
 δὲ πρὸς ἅπασαν αὐτῇ τὴν δοξάν τῷ ῥητέον ὅτι μήτε τεθεσ-
 μεθα πάντα τὰ χήματα ἢ πάντας τὺς ἀριθμὺς ἐν τοῖς αἰδη-
 τοῖς, περὶ ὅσα καὶ ὅσους αἱ μαθηματικὴ διατρέβουσι, μήτε δυνατόν
 ἐς ἀκριβείαν τοσαύτη χρῆσθαι τὰ ἐκ τῶν αἰδητῶν εἰλημμένα.
 εἰ δὲ ὅτι ἡμεῖς αὐτοῖς προσθεμεν τὸ ἐνδεόν καὶ ἀκριβέστερα
 ποιεῖμεν καὶ ἔτι θεωρεῖμεν, ἀποφαίνοιτο, πρῶτον μὴ πόθεν δυνατόν
 μεθα αὐτὰ τελειῶν, ἀναγκαῖον εἰπεῖν· ὁ γὰρ ἂν ἄλλην αἰτίαν
 ἀληθεστέραν εὗροιμεν τῆς ὑπὸ τῶν παλαιῶν εἰρημένης, ὅτι κατ'
 ὅσιν ἢ ψυχῇ προεῖληφε πάντων τὺς λόγους. ἔπειτα δὲ εἰάν τις
 προδῶμεν τοῖς ἀφαιρεθεῖσιν ἐκ τῶν αἰδητῶν, ἔκ ἀκριβέστερον
 αὐτὸ καὶ ἀληθεστέρον ἢ πλάσματωδές ἐστιν ἀποτελεῖται. τὸ γὰρ
 εἶδος τῷ Σωκράτους ἀναμαζάμενός τις εἰ μὴ οἷον ἐκ τῷ αἰδητῷ
 Σωκράτους ἐδέξατο, διαφυλάττει τῇ φαντασίᾳ, μᾶλλον ἂν
 αὐτῷ τυγχάνοι τῆς γνώσεως· εἰ δὲ ἐπὶ τὸ εὐπρεπέστερον με-
 ταρρυθμίζειν αὐτὸ θελήσει, πᾶν μᾶλλον ἂν ἢ τὸ Σωκράτους
 εἶδος ἔτι παρ' αὐτῷ θεωρήσειεν. ἐπὶ δὲ τῶν ἴσων καὶ ὁμοίων
 ἀριθμῶν καὶ χημάτων ὁ ταῦτα τῷ πεπόνθαμεν, ἀλλ' ὅσῳ ἂν
 ἐπὶ τὸ ἀκριβέστερον καὶ τελειότερον αὐτὰ παράγωμεν, τοσούτω
 μᾶλλον ἐγγυτέρω τῷ ἀμερῶς αὐτῶν εἶδος ἐρχόμενα σαφέστερα
 ἡμῖν καὶ εὐγνωστότερα γίγνεται. ὅλως δὲ ἀναμνησκόμεθα μὴ ἀπὸ
 τῶν αἰδητῶν συγχωρητέον ἡμῖν τὴν διάνοιαν, μόρφωμα δὲ
 ἀπ' αὐτῶν εἰστέχεται μὴ ὅδ' ἐκ θεμετῶν ἢ λόγων· ἀχρι γὰρ φαν-
 τασίας χωρεῖν δύναται τὰ δι' αἰδησεως εἰς ἡμᾶς εἶδη παρα-
 πεμπόμενα, ἃ δὲ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ φαντασίᾳ ἄτομα μένειν ἐθέλει
 καὶ τοιαῦτα οἶα εἰσεληλυθεν· ὅταν δὲ ἡ ἑννοια λοιπὸν ἀπὸ τῶ-
 των ἐπὶ τὸ καθόλου καὶ ἐπὶ τὰ τῷ ἀκριβεῖ λόγῳ θεωρητὰ μετα-
 βαίῃ, δῆλον ἐστὶ τὰ ἐκ αὐτῆς ἐπισκεπτομένη· διὸ καὶ ζηλωτὴ αὕτη
 ἢ ἐνέργεια καὶ ὁ πολυπράγμων καὶ διεγερτικὴ τῷ τῆς ψυχῆς
 ὁμματος τυφλωμένη καὶ κατορυττομένη διὰ τῶν πολλῶν ἐπι-
 τηδευμάτων· ὁ περὶ τὰ ἐξ ἀφαιρέσεως διατρέβουσα πότ' ἂν
 καταπράξετο; τὸναντίον μὲν ὅτι ἐποίησεν ἂν· ἐτύφλωσε καὶ τὸ

βλέπον τῆς διανοίας καὶ προσήλωσε τῷ σώματι καὶ κατέχων
 ἂν αὐτῆς τὴν ἐπὶ τὰ ὄντως ὄντα μεταβατικὴν ὁρμήν, εἰ κα-
 θάπερ φησὶν ὁ Ἀφροδισιεύς Ἀλέξανδρος, νοητὰ ἄττα ἐαυτῇ
 ἀναπλάσασα, ἔκ ὄντα τῇ οἰκείᾳ φύσει νοητὰ, περὶ αὐτὰ ταῦτα
 μάτην ἐσκιαμάχει. εἰ μὲν γὰρ ἀνύσσια μὴ ἐοικότα δὲ τοῖς νοεοῖς
 εἶδουσιν αὐτὰ εἶναι ὑπετίθεντο, μάλα μὲν καὶ αὐτὸ τῷ θαυμα-
 ζόν ἦν, πῶς ἐκείνοις ἔοικεν ἃ μὴ ἔστιν ἐσιωδῇ. ὁ μὲν ἄλλ' ὑπε-
 λείπετο λέγειν αὐτοῖς ὅτι γυμνασασμένη περὶ αὐτὰ ἡ διάνοια
 συνάπτεται δύνησεται ποτε καὶ τοῖς νοητοῖς εἶδουσι, καθάπερ οἱ
 ῥήτορες μελετήσαντες πλάσματωδεις τινὰς λόγους πρὸς τὴν
 ἀληθινὴν ἀγῶνας παρασκευὴν ἔχουσι οἷα τὸ ἐοικέναι τὰ πλά-
 σματα ταῖς δικανικαῖς περιστάσεσιν. ἐπειδὴ δὲ ὅτε ἰδέας εἶναι
 βύλον ὅτε τὰ μαθηματικά τῶν θείων εἰδῶν εἰκόνας εἶναι ὅδ'
 ὅλως εἶναι πλὴν ἐξ ἀφαιρέσεως τῶν αἰδητῶν, ἔχ' ὅρῳ πῶς ἂν
 πρὸς ἀναγωγὴν ψυχῆς ἡμῖν ὅτιον συντελέσειε καὶ ταύτας τὰς
 ὑποθέσεις ἢ γεφυραῖς ἀναλογήσεαι μεθιστάσαις ἡμᾶς ἀπὸ τῶν
 αἰδητῶν ἐπὶ τὴν ἀληθινὴν νόησιν, πῶς τε ἔκ ἄμεινον τὸ αἰδητῶν
 μέγεθος, ὡς πέφυκε, δι' αἰδησεως καταλαμβάνειν, ἢ ὑπο-
 συλῆσαντας αὐτὸ τῷ ὑποκειμένῳ προσθέσαι μὴ αὐτῷ τὴν μήτε
 ὑπάρχουσαν μήτε ὑπάρχειν δυναμένην ἀκριβείαν, ἐπισκέπτεται
 δὲ αὐτὸ ἔχ' ἢ ὑπέσχετο ἄλλ' ἢ μήτ' ἐς μήτ' εἶναι δύναται·
 διὸ καὶ αὐτὸς ὁ Ἀριστοτέλης τῷ ὑποφωτισμένῳ μὴ περὶ αἰδητῶν
 φᾶς διατρέβειν τὴν γεωμετρίαν χεῖρονα τῆς αἰδησεως αὐτῇ
 ὁμολογεῖν ἀναγκαῖον, ὁ περὶ αἰδητῶν φησὶ διατρέβειν αὐτῇ
 ἄλλ' ἢ καὶ συμβιβητός· ὡς περὶ γὰρ ὅδ' ἐν τῷ ἱατρῶν περὶ τὰ
 λευκά, καὶ πάντα τὰ ὑγιεινὰ λευκά ἢ, ἀλλὰ περὶ τὰ ὑγιεινὰ,
 ὅτῳ καὶ τὴν γεωμετρίαν περὶ τὰ μεγέθη καὶ χήματα, καὶ μηδὲν
 ἐξω τῶν αἰδητῶν μέγεθος ἢ χῆμα τὴν ὑπόστασιν ἔχει. ἀλλὰ
 πρῶτον μὲν ὅδ' ἂν περὶ τὰ ὑγιεινὰ διέτρεχεν ἱατρικὴ μὴ προσ-
 ποιημένη τὰ ἐν οἷς ἔστιν, εἰ μὴ ἐκάστῳ εἶδος λόγον εἶχεν ἢ
 ψυχῇ, ὅν ἀνελίττετο ὑφίστην τὴν περὶ αὐτὸ ἐκείνο ἐπιστήμην·
 πόθεν γὰρ οἱ καθόλου λόγοι καὶ παρὰ τοῖς ἱατροῖς καὶ παρὰ τοῖς
 ἄλλοις ἐπιστήμοσιν, εἰ μὴ ἐκ τῆς τῷ θεωρητῷ αὐτοῖς εἶδους
 ἀνελίξεως; ἔπειτα δὲ ὅδ' ὁμοίον ἐς πάντη τὸ παραδείγμα. ἢ
 μὲν γὰρ ἱατρικὴ ποιητικὴ τις ὅσα τέχνη καὶ αἰδητῶν ἔχουσα τέλος
 ἀναγκαῖως περὶ αἰδητῶν τετελεύτακεν, ἢ δὲ γεωμετρία θεωρη-
 τικὴ τις ὅσα φιλοσοφία καὶ κατ' αὐτὴν εἰ μὴ περὶ ὄντα σρέφει

1 ὅτι om β. || 7 μήτε τεθεσμεθα H. || 10 εἰλημμένα BH. || 11 αὐτοῖς om β. || 12 ἀποφαίνονται si respondeat β. || 17 αὐτῷ καὶ CH. ||
 19 διαφυλάττειν AH. || 20 μεταρρυθμίζειν B. || 21 τῷ Σωκράτους H. || 23 non hoc ipsi patimur β. || 24 deducimus β: περιάγωμεν CH
 περιάγωμεν A. || 27 συγχωρητέον om β. || 28 ὅδ' C: ὁ AH et qui nefas est dicere uertit β. || 32 immo ἐπὶ τὰ καθόλου. || μεταβαίνει
 AH. || 33 ὁδ'ος ἐστὶ A. || [ζηλωτῇ] cum [ζωτικῇ] ? || αὐτῇ] ἄμα pr H. || 34 διεγερτικὴ Hβ: διεγερτικὴ B. || 35 cf. Plat. rei p. VII
 p. 533 D. || 36 ὁ παρὰ H. quod quando natura operari posset, si circa — β. || 37 faceret potius, obsecaretque partem intel-
 lectus quae uidet β.

2 ὅντος H. || 3 Alex. p. 712, 14—20. || intelligibilia quaeque seipsa effingens β. || 5 sed similia β: ἐοικέναι δὲ BH. || 6 αὐτῷ H. ||
 7 ἀπελείπειτο H ἐλείπετο A. || 9 καὶ τοῖς CH: τοῖς AB. || 10 τινὰς om H. || 13 ὅδ' ταῦτα A. || 13 ὅδ' ὅλως libri. || 15 ὅτιον] ἔτ' ἂν H ἐτ'
 ἂν B eo usque β. fuit qui ἔτι coniceret. || 16 similia sunt β ἀναλογήσεται BH. || μεθιστάσαις H. || 19 ὑπομένει H. || 21 αὐτῷ AH. || 25 ἄλλ'
 ἢ H. || ὡς περὶ ὅδ' BHβ: inserui γάρ. || 27 περὶ τὰ H: περὶ B. || 28 σχήματα ὑπόστασιν ἔχει H. || 29 ὅδ' ἂν CHβ: ὅδ' ἂν A. || impli-
 caret se medicina non magnificiens ea β. || 30 nisi ... haberet in anima β. || 31 ὑφίστην euandidum in C, constituit β. || ἐπιστήμην H. ||
 32 αἶ] ἢ H. || ἱατρικῶς A. || 33 ἐκ τῆς] ἐκ συχῆς (ex frequenti ... resolutione) β. || 34 πάντη τὸ C πάντη H omnino β: πᾶν τὸ A. ||
 36 τετελεύτακεν (A). cf. supra ad p. 886 *23. || θεωρῇ τις H. || 37 φιλοσοφία suspectum. || καὶ om A.

ἡ κρείττονως ὄντα ἢ καὶ τὰ αἰσθητά, ὅθεν ἂν σπουδαῖον δια-
 πράττοιτο. ἐπὶ τοῖς ἢ μὲ τῶν ὑγιεινῶν ἐπιστήμη ὅθεν ἔχει
 περὶ τῶν λευκῶν ὅσον ἐπὶ τοῖς ἐαυτῆς θεωρήμασι διχυρίσασθαι,
 γεωμετρία δὲ περὶ τῶν κατ' ἑρανὸν ἀποδείκνυσιν· ὃ καὶ ἂν,
 εἴ γε μὴ περὶ τῆς τελειοτέρως λόγους ἡ περιληπτικωτέρως αὐ-
 τῶν ἀνεσρέφετο· πόθεν γὰρ διὰ τῆ καθόλου τὸ ἐν ἑρανῶ μερικὸν
 ἀποδείκνυσι, εἰ μὴ τι τῶν καθόλου τῶν ἐν ἑρανῶ τὴν αἰτίαν
 εἶχεν, ἢ ἐξ ἢ μὲ καὶ ἐν ταῖς ἡμετέραις ψυχαῖς θεωρητικῶς, ἐν δὲ
 ταῖς ἑρανίαις ἡ δημιουργικῶς. ἡ τοσαῦτα μὲ καὶ πρὸς τὸτο τὸ
 ἐπιχειρήμα. ἐπειδὴ δὲ περὶ τὰ καθ' αὐτὰ τοῖς μεγέθεσιν
 ὑπάρχοντα πραγματευομένης τῆς γεωμετρίας φησὶν ὅτι δύναται,
 καὶ εἰ μὴ χωριστὰ εἶη τῶν αἰσθητῶν τὰ μεγέθη, περὶ τὰ καθ'
 αὐτὰ ὑπάρχοντα τοῖς ἀχωρίστοις διατρίβειν (καὶ γὰρ ἄλλοις ἀχω-
 ρίτοις, φησὶ, καθ' αὐτὰ τινὰ ὑπάρχει· τὸ γὰρ θῆλυ καὶ τὸ ἄρρεν
 ἀχώριστα μὲ τῶν ζώων, ἴδια δὲ τινὰ ἔχει πάθη, οἷον τὸ μὲν ἐστὶ
 γεννητικόν, τὸ δὲ θρεπτικόν καὶ ὑποδεκτικόν τῶν σπερματικῶν
 λόγων), ῥητέον ὅτι πρῶτον μὲ καὶ τὸ θῆλυ καὶ τὸ ἄρρεν πανταχῶ
 ἐστὶ καὶ ἔκ ἐν τοῖς αἰσθητοῖς μόνοις ζώοις· καὶ γὰρ ἐν θεοῖς καὶ ἐν
 τοῖς κρείττοσιν ἡμῶν γένεσι, καὶ ὅθεν ἢ θνητῇ φύσει αὐτὰ
 ἔχει σὺν τινι ἰδιότητι μὴ ἀνωθεν προελθόντα. ἔπειτα τί ἀπο-
 δείκνυσι τῶν κατ' ἑρανὸν ἢ τῶν θείων διὰ τῆς ἀκριβοῦς τῶν
 τῆδε ἄρρενων ἢ θηλέων κατανοήσεως, ὥσπερ διὰ τῶν γεωμε-
 τρικῶν τὰ κατ' ἑρανὸν; εἰδὼς δὲ πάλιν, ὡς ὅσον διαφέρουσιν
 κατ' ἀκριβείαν αἱ γεωμετρικαὶ μέθοδοι, τὸτο ἔκ ἂν ἔχον, εἰ μὴ
 περὶ σπουδαῖα καὶ καθάρα διέτριβον ὑποκαίμενα, τὸ ἀπλῶς ἐρεον
 αἰτιάται τῶν ὑποκαίμενων τῆς ἀκριβείας. πρὸς δὲ εἰπομεν ἂν
 ὅτι εἰ μὲ τὸ ἀπλῶς ἐρεον τὸτο καὶ τῇ ὑσίᾳ εἶη πρότερον καὶ τιμι-
 ωτερον τῷ συνθετωτέρῳ, δέχοιτο ἂν ἀκριβῆ θεωρίαν, ὥσπερ ἢ
 ὁμαλῆς τῶν ἑρανίων κινήσις τῆς σκολιωτέρας καὶ πολυσυνθετοῦ
 τῶν θνητῶν ζώων μεταβάσεως μᾶλλον γινώσκουσι· εἰ δὲ τὸ
 ἀπλῶς ἐρεον τὸτο ἀτελέστερον εἶη τῷ συνθετωτέρῳ, πῶς ἂν ἐπι-
 δέξαιτο πλείους καὶ σεμνοτέρως καὶ ἀληθεστέρας λόγους; ὅτε γὰρ περὶ
 λευκότητος ὅτε περὶ εὐωδίας τοιαύτας ἀποδείξεις ἐστὶ ποιή-
 σασθαι, καίτοι πᾶσαι μὲ ποιότητες, πᾶσαι δὲ χεῖρες ἀπλῶς ἐρεαί
 εἰσι τῶν πεποιωμένων καὶ τῶν τὴν χεῖριν ἀναδεξαμένων σωμα-

των. ὡς τῶν δύο τὸ ἕτερον, ἢ ἔκ ἐκ τῶν φυσικῶν λόγων
 αἱ μαθηματικαὶ δεικνύουσιν ἀκριβεστερα, ἢ περὶ μᾶλλον ὅσα δια-
 τρίβουσιν αἱ μαθηματικαὶ τῆς φυσικῆς· ὃ καὶ ἔχει λόγον τὸ μᾶ-
 λον ὅν ἀμυδρότερον εἶναι πρὸς γνῶσιν, ὅθεν τὸ ἔστιν ὅν ἐναρ-
 γέστερον γινώσκουσι· ἀλλὰ καὶ ὅτε τὸτο συμβαίνει περὶ τῶν
 νοητῶν, διὰ τὴν ἡμετέραν ἀδύναμιν γίγνεται, ὃ καὶ διὰ τὴν τὴν
 πράγματος ἰδιότητα· τὸ γὰρ τὸ θεῖον Πλάτωνος ἐστὶ καὶ τότε
 ἀληθεύει ὅτι περὶ ὡς ἔκαστον ἀληθείας τε μετέχει καὶ τὸ ὄντος,
 ὅτω καὶ σαφηνείας καὶ γνώσεως. ταῦτα δὲ τῷ καὶ ἐν τῷ ἐλάτ-
 τονι αὐτοῦ σαφῶς εἴρηται· τῷ τῷ φιλοσόφῳ· ὡς καὶ τῶν κατωτέρων
 δογμάτων αὐτοῦ τε καὶ τῷ Πλάτωνος μὴ καὶ τὸ συμβαίνει
 ἡμᾶς ἀφίστασθαι. “ὃ δὲ αὐτὸς... ὡς αὐτῶς”. ὅτι μὲ ὃ περὶ τῶν
 τῶν τῆς φύσεως εἶδους ὁ ὀπτικὸς ὅθεν περὶ τῆς φωτὸς ὁ ἀρ-
 μονικὸς ἐπισκεπτόντο, ἀλλ' ὃ μὲ περὶ ἀκτίνων, ὁ δὲ περὶ τῶν
 πρὸς τι ἀριθμῶν, ἢ περὶ ἐκ κατ' αὐτὰ πάθη τῆς φύσεως καὶ
 τῶν φωνῶν, συγκεχωρημένον. ἀλλ' ὅμως ἐκεῖνο γὰρ ἐστὶν ἀληθές
 ὅτι ἢ μὲ ὀπτικὴ τὰς ἀκτίνων τὰς πεμπομένας ἀπὸ τῆς αὐτῆς
 εἰδὸς ἡμῶν πνεύματος ἐπὶ τὰ ὁρατὰ ἀφομοιοῖ ταῖς γραμμαῖς
 ταῖς ἐν τῇ φαντασίᾳ καὶ ἐν αὐτῇ τῷ πνεύματι τὴν ὑπόστασιν
 ἐχούσας· διὸ καὶ αὐτὸς ἐν ἄλλοις ὁ Ἀριστοτέλης ταῖς φυσικαῖς
 γραμμαῖς ὡς μαθηματικαῖς ἐφη κεχωρημένον τὸ ὀπτικόν, ἐρῶς
 γε τὸτο ποιῶντα, καὶ ἐπὶ τὰ προσεχῆ παραδείγματα τὰς εἰκόνες
 ἐπανάγοντα, ἐπεὶ μὴδὲ ὅλως ἦν γινῶναι τὸ ἀπεικαζέσθαι, εἰ μὴ
 τῇ πρὸς τὸ αἶτιον τὸ παραδειγματικώτερον ἀναφορᾷ. ὁ δὲ γι-
 νῶνται ἀρμονικὸς καὶ αὐτὸς τὸς ἐν ὑποκαίμενῳ καὶ ἐν ἄλλοις τὴν ὑπό-
 στασιν ἔχοντας ἀριθμῶν ἐπὶ τὸς χωριστὰς ἀναπέμπει, καὶ παρ-
 τικὸς αὐτῶν ὄντας καὶ παραδειγματικὸς καὶ ἐκεῖθεν ἀκριβείας καὶ
 ἔκ ἀλλαχόθεν μεταχρῆν δυναμένους. ὁμοίως καὶ ὁ μηχανικὸς
 τὴν ὕλην χηματίζων ἐπανάγει πᾶσαν ἑαυτῷ τὴν πόσιν ἐπὶ
 τὰ αὐτὰ χήματα καὶ ἐν φαντασίᾳ μὲ διασατῶς, ἐν διασάτῳ δὲ
 ἀμεινῶς τὴν ὑπόστασιν ἔχοντα· πᾶσαι γὰρ αὐτῶν αἱ μέθοδοι, καὶ
 τῇ ὕλῃ προσρέχουσι καὶ πρὸς τὰ ἔξω ῥέπουσιν, ἀλλ' ὅν ὑπὸ τῆς
 μαθηματικῆς πράττειν πρὸς ἐκεῖνας ἀναφέροντι καὶ παρα-
 δείγμασι κεχωρητῇ τοῖς ἐκεῖνων θεωρήμασιν. “ὡς εἰ... ψεύ-
 σε”. ἐν τῷ τῷ τῷ συμβαίνει φανέν, ὃ δὲ ἢ αὐτὸς αἰτίων

1 κατὰ om β. || σπουδαῖον H. || 2 εἰ μὲν H. || μὲν om β. || 3 ἐαυτοῖς H. || 4 ὃ γὰρ ἂν ἐκ ἂν BH. quod utique non posset
 nisi — β. || 5 μὴ om H. || περὶ om A. || ἀτελειότερος H. || λόγους καὶ περιληπτ. om A, καὶ περιληπτ. om β. || 6 διὰ τὸ καθόλου AB. I
 τῷ ἐν H. || 8 εἶχε ἢ (A)H. || 9 ἀ (quae etiam... sunt) β. || μὲν om β. || ἐν δὲ... δημιουργικῶς om AB. || 9 καὶ πρὸς CH: πρὸς AB. I
 15 οἷον C: ὡν ANB. || 16 γεννητικὸν H. || ὑποδεκτικὸν HB: ὑποδεκτικὸν B. || σπερμ. λ. cf. Laetius Diog. VII 157. || 17 καὶ ἀπὸ C.
 20 σὺν τινι ἰδιότητι om ANB. || 21 ἢ τῶν (A)H. || τῶν τῆδε om β. || 23 ὡς ante ὅσον interposui. || cum etiam poris iterum quoniam
 distent in certitudine geometricae doctrinae a sensibilibus, quod utique non haberent, nisi circa — β. || 26 πρὸς ὃ BH. I
 εἰπωμεν H. || 27 ὅτι om H. || 31 τὸτο om β. || ἐκιδέξατο H. || 33 ποιήσασθαι CH: χρῆσασθαι AB. || 35 πεποιωμένων H ut com-
 oerat Bonitzius: πεποιωμένων B affectis β.

4 ὅθεν ἦτον H. || 5 ὅτε (sed et cum hoc accidit) β: ἔτι BH. || 7 τὸ γὰρ τῷ CH: τῷ γὰρ A. || Plat. rei p. VI p. 511E. I
 8 ἀληθείας μετέχει ANB. || 9 γνώσεως: hinc male p. 865 b8 rem administrasse arguor, edendum ibi erat τούτῳ καὶ ἀληθείας καὶ
 γνώσει [ἐπαγγελίᾳ]. || fort. ταῦτα δὲ τῷ. || met. α 1 p. 993 b30. || 11 καὶ Πλάτωνος C. || μὴ CHB: τὸ μὴ A. || 12 ἡμᾶς φέρεται H. I
 12—16 cf. Alex. p. 714, 26. || 15 ἀπὸ ἐκ B. || 16 ἐκ τῆς ἀληθείας A. || 17 ἀκτίνων BH. || 18 πνεύματος HB: πνεύματος B. I 20 cf.
 anal. post. I 7 p. 75 b 16 al. || 22 ἐπὶ τῇ προσεχῇ H. || 23 ὅλως BH. || 24 ad causam exemplarem β. || ἀναφέρει H. I
 30 ἐν τῇ φαντασίᾳ H. || 34 κέχρηται BH: cum β correxerunt Brandisius et Bonitzius. || 35 fort. εἰ γε τῷ συμβαίνει ἐκ φαν.

ἐπιφέρει, ἀλλ' ἐπειδὴ μέτεισιν ἀπὸ τῷ κατατεταγμένῳ χή-
ματος ἐπὶ τὸ ἀκατάτακτον, καὶ ἀπὸ τῷ μερικῷ καὶ ἐνὶ τῷ ἐπὶ τὸ
καθόλου καὶ αὐτὸν, ἐν ᾧ καὶ ἡ ποικιλία τῶν λόγων καὶ τῶν θεω-
ρημάτων ἀναφαίνεται τὸ πλῆθος. "ὥσπερ . . . ψευδὸς". ὅμοιον τούτῳ ἐκείνῳ τῆς μὲν κατὰ γραφείας τὸ ποσὸν εἰς τὴν
πρῶτασιν ἢ παραλαμβάνει, τῶν δὲ καθόλου μένῃ καὶ ἐκ τῶν
καθόλου πλέκει ἢ ἀπόδειξις. ὥστε περὶ αὐτῶν ἐστὶν ὁ προηγου-
μενος λόγος τῷ μαθηματικῷ καὶ ἔχει περὶ τῶν ἐν τοῖς αἰδητοῖς
μεγεθῶν τε καὶ σχημάτων. "ἄριστα δ' ἂν . . . χωρίσας".
τούτῳ ἔτι πάντως ἀληθές. τὸ γὰρ ἐν ὑποκειμένῳ ἔχον τὸ εἶναι
καὶ μίαν αἰτίαν μὴ ἔχον χωρίσιν, ἐν τῷ ὑποκειμένῳ ἂν μᾶλλον
ἄριστα ὀφείη. οἷον ἡ Σωκράτους μορφή ἐν τῷ Σωκράτους σώ-
ματι μᾶλλον ἂν ὀφείη καὶ ἐναργέστερον ἢ εἴ τις ἀποδιαλαβὼν
αὐτὴν καθ' αὐτὴν ἐπισκέπτοιο. καὶ ὅτε δὲ τούτῳ συμβαίνει
(συμβαίνει γὰρ ἐπὶ πασῶν ἐν τοῖς σώμασι κοινότητων), δι' ὅθεν
ἄλλο ἢ ἀρίστη κατανόησις αὐτῶν γίγνεται χωριζομένων ἢ διότι
ἔχοντες ἐκάστων εἶδη παρ' ἡμῖν αὐτοῖς, ἄπερ ἀνεκτίτοντες τὰς
περὶ ἑκάστων ἐπιστήμας ἀπογεννώμεν. "ὅπερ ὁ ἀριθμητικὸς
. . . τὸ δ' ὕλικῶς". ἔνθα σιν ἐνταῦθα κομιζομένην πρὸς τὴν
ἐαυτῷ δοξάν ἐθέλει διαλύσαι. εἰ γὰρ, φασί, μὴ συγχωρεῖς εἶναι
χωρίσιν ἀριθμὸς μὴδὲ σχήματα, περὶ μὴ ὄντων οἱ μαθηματικοὶ
διαλέγονται. ὅτε γὰρ περὶ τῶν ἐν τοῖς σώμασι τοῖς αἰδητοῖς,
ἐπειδὴ τὰ τοιαῦτα ἐστὶν ἐνυλὰ, ὅτε περὶ χωριστῶν, ἐπεὶ μὴδ'
ὅλως χωριστά. περὶ μὴ ὄντων ἄρα. ὁ δὲ φησι περὶ μὴ ὄντων
μὴ ἐνεργείας, δυνάμει δ' ὄντων. πῶς ἔν δυνάμει ἐστὶ ταῦτα καὶ
ἐκ ἐνεργείας, διδάσκων τῷ ἀνθρώπῳ χρῆσιν παραδείγματι, καὶ
φησιν ὅτι ἐν μὲν καὶ ἀδιαίρετον ὁ ἀνθρώπος ἐνεργείας, ταῦτέστι ἐν
τῷ ὑποκειμένῳ. ἀλλ' ὁ μὲν ἀριθμητικὸς προσελθὼν αὐτῷ τὸ
μοναδικὸν αὐτῷ καὶ τὸ ἄτομον θεωρεῖ, ὁ δὲ γεωμέτρης τὸ ζερεῖν
αὐτῷ καὶ τὸ πάντῃ διασατὲν ἐπισκέπεται. ὑπάρχει γὰρ αὐτῷ καὶ
ταῦτα. ἢ προσποιεῖται ἐν αὐτῷ ὁ γεωμέτρης τὸ ἀδιαίρετον,
ἀλλὰ ταῦτα ἂν ὑπάρχει μὲν αὐτῷ μὴ τῷ ἀδιαίρετον, ὑπάρχει
δ' ἂν καὶ εἰ μὴ ἦν ἀδιαίρετος. ὥστε ὁρθῶς ἀποφαίνεται τριχῇ αὐτὴν
εἶναι διασατὲν καὶ ἐπ' ἄπειρον τμητὴν καὶ ὅσα ὅλως περὶ τῶν
ζερεῖων ὁ γεωμέτρης λέγει τε καὶ δείκνυσιν. πρὸς δὲ ῥητέον ὅτι
πρῶτον μὲν τί τὸ ἀπὸ τῷ δυνάμει εἰς ἐνεργείαν ἄγον τὸ σχῆμα
καὶ τὸ μέγεθος; ἢ γὰρ δὴ τὸ δυνάμει φυλάξας δυνάμει νοεῖ ὁ

γεωμέτρης, ἀλλ' ἐνεργείας αὐτὸ ποιήσας. εἰ δὲ τούτῳ, μορφοῖ
αὐτὸ καὶ ἀκριβέστερον ποιεῖ καὶ τελειοῖ. πῶς ἂν ἔν δύναιτο ταῦτα
ποιεῖν μὴ ἔχων τὰ ἐνεργείας ἐν ἑαυτῷ; σὺν γὰρ ἐστὶν, ὡς Ἀρι-
στοτέλης, ὅτι ὑπὸ μόνου τὸ ἐνεργείας τὸ δυνάμει τελειοῖ καὶ εἰς
ἐνεργείαν ἄγει. ἔπειτα δὲ ἐδὲ πάντα ἀπὸ τῶν αἰδητῶν δύν-
αται λαμβάνειν ἢ γεωμετρία. πολλὰ γὰρ σχήματα καὶ πάθη
θεωρεῖ σχημάτων, ἃ ὁ αἰδητὴς κόσμος καὶ ὑποδέχεται. εἴτα εἰ
ἐνεργείας μὲν ἐστὶν ἐν τοῖς αἰδητοῖς ταῦτα (ὅταν γὰρ ὁ Ἀφρο-
δισεύς τούτῳ τὸ ῥητὸν ἐξηγήσῃ), δυνάμει δὲ θεωρεῖται καθ' ἑαυτά,
πῶς ἀκριβέστερον ἐστὶ τὸ δυνάμει τῷ ἐνεργείας; ὁ δὲ καὶ εὐλα-
βηθεὶς ὁ νεώτερος Ἀριστοτέλης ὁ ἐξηγητὴς τῷ φιλοσόφῳ Ἀρι-
στοτέλει, ἀνάπαλιν ἔφη λέγειν τὸν φιλόσοφον, δυνάμει μὲν εἶναι
ἐν τοῖς αἰδητοῖς τὸ ἔν, ὁ ἐπισκέπεται ὁ ἀριθμητικὸς, καὶ τὸ σχῆμα
τὸ γεωμετρικόν, ἐνεργείας δὲ ὑπὸ τῶν ἐπιστημῶν θεωρεῖται. καὶ
ἡβουλόμην ἐγὼ μᾶλλον ὅπως εἰρηάζῃ τῷ φιλοσόφῳ ὡς ὁ Ἀφρο-
δισεύς ἐδοκίμασεν, ἵνα τὰ τε ἄλλα καθαρωτέρα γίγνηται αὐτῷ
ἢ ὅσα καὶ σὺν πλείονι παρηρησία λέγειν αὐτὸν ἀπαιτῶμεν, τί τὸ
τελειώσαν τὴν δυνάμιν καὶ εἰς ἐνεργείαν περιήσαν. "ἐπεὶ δὲ . . .
τρόπον τινά". ἐν τέτοις ἀποτείνει μὲν πάντῃ δέοντως πρὸς
Ἀριστοτέλην καὶ εἰ τις ἄλλος ἀπεσκοράκιζε τὰ μαθήματα μηδε-
νὸς αὐτὰ καλῶς ἢ ἀγαθῶ νομίζων σοφάζεσθαι. καὶ φησι τὸ
χρησίμῳ μὲν καὶ συμφέροντος τῷ ἐν τοῖς πρακτοῖς (τούτῳ γὰρ νῦν
ἀγαθὸν καλεῖ) μὴ μετεῖναι τοῖς μαθήμασιν, ἐπεὶ μὴδὲ τὴν
ἀρχὴν πολιτικὴν τις ἔξει ἢ ἡ μαθηματικὴ. τῷ μέντοι καλῶ
μάλιστα τὸς μαθηματικὸς ἔχει περὶ τὰ σύμμετρα καὶ ὁρι-
σμένα καὶ εὐτακτα διατρίβοντας. καὶ γὰρ μὴ νομάζωσι τὸ καλὸν
ἐν τοῖς συμπεράσμασιν, ἀλλ' ἔν δὴ καὶ ἐστὶν αὐτῶν ἢ πραγ-
ματεία πάντα συμμετρίων καὶ ὁμοιοτήτων καὶ ἀναλογιῶν καὶ τά-
ξεων σοφάζομένη. πολλὰ δὲ καὶ ἐν τῇ φύσει τέλος ποιεῖ τὸ
καλὸν καὶ τὸ εὐτακτον καὶ τὸ ὁρισμένον. ταῦτα τοίνυν ἀποδεξά-
μενοι τῷ Ἀριστοτέλει πρῶτον ἀξιόσομεν αὐτὸν εἰπεῖν, πόθεν τὸ
καλὸν καὶ τὸ σύμμετρον καὶ τὸ ὁρισμένον ἐπιπρέπει τοῖς μαθή-
μασι; τὰ μὲν γὰρ αἰδητά, καὶ ὑράνια ἢ, μερικώτερον τούτων
μετέχει καὶ ὁ σὺν ἀκριβείᾳ τοιαύτῃ, τὰ δὲ νοητὰ κρείττονά ἐστι
ταύτης τῆς διαιρέσεως καὶ ἀνεκτίξεως τῶν λόγων. λέγει δὲ
οἶμαι μέσσην αὐτὰ φύσιν ἔχοντα τῶν τε νοητῶν εἰδῶν καὶ τῶν
ἐνυλῶν μεμερίσθαι μὲν μᾶλλον τῶν νοητῶν καὶ διηρηθῆναι καὶ πεπλη-

2 ἐπὶ τὸ . . . ἐνὶ τῷ om H. || μερικῷ ἐνὶ τῷ Bβ. || 10 ὅτι C: ὅτι AHβ. || 11 ἔχων H. || 13 ἢ εἰ H. || 14 ὅτι Bβ. ||
16 αὐτῷ (A)H. || 17 ἐκάστω εἶδῃ A ἐν ἐκάστω εἶδῃ CH: correxi cum β, item Bonitzius. || 19—35 ex Alex. p. 715, 13sq. sub-
lata. || 20 φησὶ (A)Hβ. || 23 τὰ τοιαῦτα scripsi cl. Alex. p. 715, 16: μὴ τοιαῦτα BH. quia huius ipsa materialia non sunt β. || 26 ἀν-
θρώπῳ β ἀντ' H ἀντ' A. || 27 ὅτι hinc adde Alexandro p. 715, 26. || ὁ ἄνθρωπος H. || 32 ταῦτα ὑπάρχει AHβ. || μὲν γὰρ αὐτῷ β. || μετὰ
om H. || ὑπάρχει CH. || 33 ἀδιαίρετος Alex. p. 716, 2. 4: ἀδιαίρετα BH indiuisibile β. || 34 ὅλως] fort. ἄλλως. || 35 λέγεται καὶ
pr H. || 36 μὲν τὴν H μὲντοι A.

1 geometria, sed cum ad actum ipsam duxerit β. || 3 μὴ ἔχοντα ἐνεργείας ἐαυτῷ H. || 4 μόνου H. || 5 πάντως β. || 7 ὑποδέχεται Aβ. ||
εἰ om H. || 8 Ἀφροδισεύς? at tu cf. u. 11 et 15. || 9 δὲ om H. || καθ' ἑαυτῷ BH seorsum β. || 11 ὁ νεώτερος Ἀρις. scilicet ipse
Alexander p. 715, 19sq., cf. Zeller hist. philos. Gr. III, 1 p. 696. || ἀριστοτέλης ἐξηγητὴς H. || 15 ἡβουλόμην (uolo β) cf. Baetim-
leinius de modis Gr. p. 146 sq. || ὡς ἀφροδισεύς H. || 16 καθαρώτερα H. || eius opinio β. || 17 πλ. αὐτὸν παρηρησία λέγειν (λέγειν H)
αὐτὸν AH. || 19—30 ex Alex. p. 716, 11—25 compilata. || 22 μὲν om H. || τῷ ante in Bonitzius ex Alex. 716, 15 adiecit:
om BH. || πρακτικοῖς Aβ. || 23 καλεῖν H. || 25 καὶ εὐτακτα καὶ ὁρισμένα Alex., cf. infra l. 30. || 28 πασῶν β. || 29 τέλος om β. ||
30 ἀποδεξάμενοι H. || 32 ἐπιπρέπει BH accommodetur β. || 36 εἰδῶν om H. || 37 μεμερίσθαι δὲ μᾶλλον AH.

θύνθαι, ἤνωξ δὲ τῶν αἰδιῶτων ἐπὶ πλέον καὶ τετάχθαι καὶ με-
μετρῆσθαι, καθολικοῖς τισι λόγοις καὶ αὐλοῖς εἰδеси διαπρέποντα
καὶ τοῖς αἰδιῶτοις τὴν προσεχῇ διακόσμησιν ἐπιφέροντα. ἐφ'
ἅπασιν δὲ τέτοις παρησιασόμεθα πρὸς αὐτόν, ἕκ ἀλλαχόθεν
εὐτέλειαν ἐγκαλεῖν τοῖς μαθημασι φήσαντες τὸς ὑπερδόντας
αὐτῶν ἢ ἐκ τῆ μὴ δύναι αὐτοῖς ἔσσαν ἀφωρισμένην ἀλλὰ
φαντασίας ἀθύρματα τῶν αἰδιῶτων αὐτὰ παρασπασμένης ὑπο-
λαβεῖν εἶναι. ἢ εἰ ἀκυρώσειεν αὐτὸς ὑπόληψιν, καταγνώσκως ἔσαι
τῶν ἀνεπασιζήτως μὴ ἐχρηστών τῶν κάλλους τῶν μαθημάτων,
ἀκαλυπτότερον δὲ ταῖς ἑαυτῷ ὑποθέσει περὶ αὐτῶν δοξασάντων
περὶ ἀνέσσια ἢ πράγματα καὶ ὑστερογενῇ καὶ τῶν αἰδιῶτων ἀφο-
μοιωμάτα τί ἂν εἴη κάλλους ἢ τάξεως ἔχοντες; τὴν ἢ τῶν
εἰκαστῶν ἀμυδρότητα καὶ ὑδένειαν καὶ ἀγνωσίαν εἰς πάντα πάντως,
εἰ καὶ μὴ ἀλλαχόθεν, ἀλλ' ὅτι ἐκ τῶν ἐν τῇ Πολιτείᾳ διαίρε-
σεων τῆς γραμμῆς ἀκριβῶς κατανοήκαμεν. εἰς ἃ εἰ τις ἀπο-
πέμφωται τὰ μαθήματα ὡς τῶν αἰδιῶτων εἰκόνας ὄντα, ποῖαν
ἔτ' ἂν ἀπόδειξιν ἢ τάξιν ἢ ὅρον ἢ κάλλος ἀποδείξει τῆς πρὸς
ἑαυτὴν συμφωνίας ἀντεχόμενος; δῆλον μὲν ἢ ἀνάγκη τῷ λόγῳ,
καὶ ἡμεῖς μηδὲν ἐπιφέρωμεν. ὅμως δὲ ῥηθεῖσα μάλλον ἢ σω-
πθεῖσα γενήσεται σαφεστέρα. εἰ μὲν ἢ ἐκ τῶν αἰδιῶτων τὸ ὑπο-
κείμενον τοῖς μαθημασιν, ὑδὲν ἔχει κάλλος ὑδὲ εὐτακτον ὑδὲ
ὅροις διακεκοσμημένον. τὸ ἢ ἔχον κάλλος καὶ ἢ ἀμυδρότατη
τάξις καὶ οἱ τελευταῖοι ὅροι ἐν τοῖς αἰδιῶτοις ὑπῆρχον. μὲν δὲ
τὴν αἰδιῶτην φύσιν εἰ περὶ τί ἐστιν, ἀκαλλὲς αὐτὴ εἶναι καὶ ἄτα-
κτον ἀνάγκη καὶ ἀόριστον καὶ ἀνέσιον. εἰ δὲ κάλλους καὶ ὅρου καὶ
ἀναλογιῶν παντοδαπῶν καὶ ποικιλίας θεωρημάτων καὶ θαυμαστῆς
τάξεώς ἐστιν ὑποδοχὴ, κρεῖττον τε ἂν εἴη καὶ πρεσβύτερον τῶν
αἰδιῶτων καὶ τῷ παντὶ τιμιώτερον, ὅσῳ τὸ αἰεὶ καὶ τὰ αὐτὰ καὶ
ὡσαύτως ἔχον τῶν ποτὲ μὲν ὡδὲ ποτὲ δὲ ἐτέρως διακειμένων.
καὶ ἢ εἰ τι ἐν τοῖς αἰδιῶτοις αἰεὶ ὡσαύτως, ἕκ ἀλλαχόθεν
ἢ ἐκ τῶν μέσων λόγων τῆς ψυχῆς προσεχῶς παραγέγονε.

1078b

7.

“Περὶ μὲν ὅτι εἰρήνη”. εἶναι μὲν αὐτὰ δέδωκεν
αἰδόμενος καὶ τὰς ἐν αὐτοῖς ἀποδείξεις καὶ τὴν κοινὴν καὶ ἀδιά-
κριτον περὶ αὐτῶν ἔννοιαν, ἐξ ἀφαιρέσεως δὲ εἶναι, ὁ ταύτην
τῷ ἀμυδρότερον εἶναι καὶ εἰδωλικώτερον τῶν αἰδιῶτων, πρότερα
δὲ τῷ λόγῳ τῶν αἰδιῶτων, ὃ μέντοι γε τῇ ἑστίᾳ. καὶ περὶ μὲν
ὡν αὐτὸς εἶπε, δῆλον οἶμαι γεγενῆσθαι πᾶσι τοῖς ἀγγιγασμένοις.
εἰ δὲ τις αὐτοῖς τοῖς γνησίοις τῶν Πυθαγορείων συγγένοιτο
δύγματος, εἴσετο λαμπρῶς καὶ τῆς μαθηματικῆς ἀπάσης ἐπι-

στήμης τὴν τε ἑστίαν καὶ τὴν δύναμιν καὶ τὰς ἐνεργείας, καὶ τίς μὲν
αὐτῆς ἢ κοινὴ θεωρία καὶ ἐπὶ πόσα διατείνουσα γένῃ. τίνες δὲ
ἀρχαὶ τῶν ὁσίων μαθημάτων, καὶ τίνι διαφέρουσι τῶν ἄλλων ἀρ-
χῶν οἵαι ἐτέρων ἑστίων ἀρχαί, πῶς τε κοινὴν τὴν αἰτίαν αἰ-
τοιοῦν παρέχοντι πρὸς ὅλα τὰ μαθήματα. τίνες δὲ πάλιν αἰ-
δίαι ἐκείνων ἀρχαὶ τῶν μαθημάτων, ὁσίων ἀριθμῶν ἡχημάτων
ἀρμονίας, καὶ τίνα ἔχουσιν τὴν καθ' ἑαυτὰς ιδιότητα καὶ τὴν πρὸς
ἀλλήλους διαφορὰν καὶ τὴν πρὸς πάσας τὰς ἄλλας ἀρχὰς τῶν
ὅπως ποτὲ ὄντων. τίνα κοινῶς ὑπόκεινται τοῖς μαθημασιν περὶ ἃ
ποιοῦν τὴν πραγματείαν οἱ Πυθαγόρειοι, καὶ πῶς ἐνεστὶ περὶ
αὐτὰ καθόλου τὴν θεωρίαν ποιῆσαι. τίς ἀρίστη χρῆσις τῆς περὶ
τὰ μαθήματα σπουδῆς καὶ πρὸς τί τέλος ἀναφέρειν δεῖ τὴν ἀρ-
σιν περὶ αὐτὰ πραγματεῖαν καὶ τί ἐκείνη τῶν μαθηματικῶν
ἐπιστημῶν ὑπόκεινται οἰκείον ἐπιστητόν. τί τὸ κοινὸν κριτήριον τῶν
μαθημάτων πάντων, καὶ πῶς ἀπὸ τῆς τομῆς εὐρίσκειται τῆς
γραμμῆς, ἢ Ἀρχύτας παραδίδωσι, πότερον ἐν ψυχῇ πρώτη
τῶν μαθημάτων ἢ ὠρισμένη ἑστίᾳ ἢ καὶ πρὸ ψυχῆς, ἐπειδὴ
ψυχῇ μὲν κίνησις, ταῦτα δὲ ἀκίνητα. ὅτι τὸς κυρίως μαθημα-
τικὰς λόγους ἢ τῆς ψυχῆς ἑστίᾳ πλήρωμα ἑαυτῆς ποιεῖ, καὶ
τοῖς Πλάτων καὶ πρὸ Πλάτωνος Τίμαιος ὁ Πυθαγόρειος ἀνέδειξε.
τί τὸ ἔργον τῆς μαθηματικῆς θεωρίας καὶ πῶς παραγίνεται καὶ
πῶς συμφωνῶν ἐστὶ καὶ τῷ τῆς μαθηματικῆς ὀνόματι, ἅτε τὴν
ὅλην ἀνάμνησιν ἡμῶν τῶν εἰδῶν ἐμποῦν. τίνες αἱ δυνάμεις τῆς
μαθηματικῆς ἐπιστήμης καὶ τίνας ἔχουσιν τάξεις ἐν ἑαυταῖς καὶ καὶ
πόσας διαφορὰς διαίρουν καὶ ποσαχῶς νοῦν. τίνα σοφία καὶ
γέννη τῆς μαθηματικῆς ἐπιστήμης, καὶ πῶς μὲν σοφία πῶς δὲ
γέννη τὰ αὐτὰ καθ' ὁμοιότητα τῶν τῷ ὄντος γενῶν, τίς δὲ
δίδεσθε ταῦτα τῶν τε νοητῶν καὶ τῶν γενητῶν ἑστίων. περὶ
ὁμοιότητος καὶ ἀνομοιότητος τῆς μαθηματικῆς τίνες τέ εἰσι καὶ
ἐπὶ πόσον διατείνουσι, πῇ τε διαφέρουσι τῶν τε νοητῶν καὶ αἰδι-
τῶν ὁμοιοτήτων τε καὶ ἀνομοιοτήτων. πῶς διέκειται πρὸς πᾶσαν
φιλοσοφίαν ἢ τῶν μαθημάτων γνώσις, πόσα τε ταῖς τέχναις
ἀγαθὰ συμβάλλεται ταῖς τε ὅλαις καὶ ταῖς καὶ μέρος διωριμέ-
ναις, ὥσπερ ταῖς θεωρητικαῖς καὶ νοητικαῖς καὶ πρακτικαῖς. τίς
ἢ τάξις τῆς ἐν τῇ μαθηματικῇ ἀγωγῆς, καὶ εἰ τὴν τε καὶ φύσιν
ἔχει τάξιν καὶ τὴν πρὸς μάθησιν, καὶ εἰ συμφωνεῖ ἑκατέρω τάξιν
πρὸς τὴν ἑτέραν. τίνες οἱ ἴδιοι τρόποι τῆς Πυθαγορικῆς περὶ
δόσεως τῶν μαθημάτων, καὶ πῶς αὐτοῖς ἐχρῶντο καὶ πρὸς τίνας
καὶ ὅτι τὸ οἰκείον προσέφερον αἰεὶ τοῖς τε πράγμασι καὶ τοῖς μα-

2 διαπρέποντα] *decenter perdurantia* β. || 4 παρησιασόμεθα H. || 5 εὐτέλειαν Hβ ἐντέλειαν B. || ἐγκαλεῖν *interposui: tradidit* / om BH. || 8 εἰ κυρώσειεν BHβ. || 9 et 12 κάλλος B. || 10 ἑαυτῷ] *ἑαυτῶν* BHβ. || 17 ἔτ' ἂν CH: *ἀν ἔτ' ἂν A.* || ἀποδείξει B. || 18 ἑαυτῶν H. || 24 ἀκαλλὲς BH. || 25 εἰ δὲ] *καὶ H.* || ὅρον H. || 28 et tanto praestantior quanto β. || 29 τῷ . . . διακειμένων β. || 31 προσεχῶς om β. || 34 περὶ αὐτόν H. || 35 τῷ] *τὸ H.* || εἰδωλικώτερα β. || 37 ὅληα β. || 38 γνησίως H.

3 οἷον CH *tantum* β: οἷον A. || 9 ὅπως ποτε (A)H. || 12 πρὸς τί Hβ: πρὸς τὸ B. || 14 οἰκείον CH: *ἐχ οἷον Aβ.* || ἐπιστητόν 1. || 16 cf. Ioa. Lyd. de mens. II 8 p. 21 ed. Bonn. 'Αρχύτας δὲ τῆς ψυχῆς τὸν ὅρον ἕκ ἐν τετραγώνῳ ἀλλ' ἐν κύκλῳ ἀποδίδωσι δὲ τὴν ψυχὴν τὸ αὐτὸ κυκλῶν, ἀνάγκη δὲ τὸ πρῶτον κυκλῶν, κύκλος δὲ τῷτο [ἢ σφαῖρα]. || πρώτη B *potentia* β. || 18 ὅτι cf. infra I. 39. || κυρίως H. || 19 ἑστίᾳ H. || 20 cf. Tim. Loc. 4 p. 96. || 23 ἡμῶν H. || ἑστίαν H. || 27 τίς τε διὰς H. || 32 πόσα τε] *πόσα* BHβ. || 33 πᾶσι τε ὅλαις AH. || 34 θεωρητικαῖς καὶ νοηταῖς β. || νοητικαῖς] *furt. ποιητικαῖς.* || 36 πρὸς μάθησιν Hβ: *προμάθησιν B.* || 38 πρὸς τίνα β. || 39 *afferebant* β: *προφέρειν* BH.

θάνασι· τίς ἡ καὶ τὴν Πυθαγορείως διαίρεσις τῆς ὅλης μαθηματικῆς ἐπιστήμης εἰς γένη τε καὶ εἶδη τὰ κυριώτατα· τίς ἡ ὁριστικὴ τῆς μαθηματικῆς μεθόδος καὶ πῶς γιγνομένη, τί τε ὄφελος εἰς ἐπιστήμην συμβάλλει, καὶ τίς ἡ ἀποδεικτικὴ, καὶ πό-
τερον ἀφ' ἐαυτῆς ἢ ἄλλοθεν ταύτην κομίζει· τίνες ἀρχαί; 5
τῆς καὶ Πυθαγόραν μαθηματικῆς ἐπιστήμης προηγίσαντο· τίς ἡ ἰδιόχρεστα κατ' ἐκείνους τὸ διδασκαλεῖον ἐγένετο μελέτῃ τῆς μαθηματικῆς· τί ἀπαιτεῖν χρὴ παρὰ τῷ μαθηματικῷ τῷ ὄντως πεπαιδευμένῳ, καὶ πῶς δεῖ κρίνεσθαι αὐτὸ τὴν θεωρίαν καὶ ἐκ
τίνων ὅρων τὴν ὁρθότητα παραλαμβάνεσθαι· πῶς ἐνίοτε καὶ περὶ 10
τῶν πρώτων νοητῶν καὶ περὶ τῶν αἰζητῶν μαθηματικῶς δια-
λεγόμεθα καὶ διὰ τί τότε πέφυκε γίγνεσθαι· ταῦτα δὲ πάντα καὶ
πρὸς ἔτι τούτοις τὰς καθ' ἑκάστην θεωρίαν τῶν μαθημάτων ἀπο-
δείξεις παρ' αὐτῶν τις τῶν ἡγεμόνων τῆς μαθηματικῆς ἐπι-
στήμης ὑποδείξας καὶ πείρα μαθῶν, ὅπως ἐξ αὐτῶν ὀργανόν 15
τι τῆς ἐκάστης ψυχῆς ἐκκαθαίρεται τε καὶ ἀναζωπυρεῖται, ἀπολλύ-
μενον καὶ τυφλῶμενον ὑπὸ τῶν ἄλλων ἐπιτηδεύματων, κρεῖττον
ὅν σωθῆναι μυρίων ὀμμάτων, αἰχμηθεῖν ἂν τὸ σῶζον ἡμᾶς καὶ
ἔτι γλαφυρόν καὶ λόγοις ἐπιστημονικοῖς καὶ νοεοῖς καὶ * διαπεποι-
κωμένον τῆς θεωρίας εἶδος εἰς ἀνάσιν καθέλκειν ὑποκείμενον. 20
εἰ δέ τι καὶ τῆς ἀνεκτίσεως καὶ τῆς διεξοδικωτέρας ὑψηλῆς
ἢ ἀνεγράψαμεν προβλημάτων ἔρωσι ἐνεσθαι φιλομαθῆς, ἐν-
τυχὼν ἔτος ταῖς τε Νικομάχου συναγωγαῖς τῶν Πυθαγορείων
δογματικῶν καὶ ταῖς τῷ θεῷ Ἰαμβλίχῳ περὶ αὐτῶν τέτων πραγ-
ματικαῖς ἀποπλήσει τὴν ἔρωτα, τῷ μὲν ἰσορικοῶς ἅπαντα καὶ φι- 25
λαλήτως ἀφηγημένον, τῷ δὲ κατασκευαῖς καὶ ἀποδείξεσι καὶ
νοερωτέροις ἐπιβολαῖς αὐτὰ διακοσμήσαντος, ὅλην δὲ ποτέρω
ποτέρως. καὶ περὶ μὲν τῶν μαθημάτων ἃ τε εἶπεν Ἀριστοτέλης
καὶ ἃ πρὸς αὐτὸν ἡμεῖς διαμιλλώμεθα, μέχρι τούτων ἀρκέσει
πρὸς τὸ παρόν· λοιπὸν δὲ ὡς πρὸς τὰς ἰδέας ἡπόρησεν ἐπισκε- 30
ψώμεθα.

Ο ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ ΛΟΓΟΣ.

“Περὶ δὲ τῶν ἰδεῶν ... εἶναι”. ἐπειδὴ καὶ ἀριθμὸς
εἰδητικὸς ὁ Πλάτων ἐκάλει τὰς ἰδέας ἐπόμενος τοῖς Πυθαγο- 35
ρείοις, πρότερον, φησὶν, ὡς ἰδέας αὐτὰς ἐξετάσωμεν, μηδὲν

ἐπιμεμνημένοι τῶν ἀριθμῶν, εἴτε εἰς τοῖς αὐτοῖς ἀριθμοὶ εἴτε μή,
ἀλλ' εἰς αὐτὴν τὴν ἔννοιαν ἀνελθόντες τῶν πρώτων θεμένων
τοῖς χωριστοῖς εἶδεσι ταύτην τὴν προσηγορίαν. καίτοι μέλλοντι
τὰ ὑπ' ἐκείνων νοηθέντα δικαίως βασανίζειν ὅθεν ἔδει τῆς τοι-
αύτης διαίρεσεως· ὃ καὶ ἄλλο μὲν ἰδέα κατ' ἄλλο δὲ
ἀριθμὸς εἰδητικὸς κατονομάζει, ἀλλ' εἴπερ ὕγιες τὸ “ἀριθμῷ
δὲ τε πάντ' ἐπέκεινεν”, ὅτι ἀδήλον ὅτι καὶ τὸ παραδειγματικὸν
ἰδίωμα καὶ ὁ ἀριθμὸς κέκληται καὶ μάλα πάντων ὁ εἰδητικὸς. εἰ
δὲ καὶ ἀπὸ τῆς τῶν ὀνομάτων δυνάμεως ἐθέλοι τις αὐτὸ συνιδεῖν,
παντὶ πρῆπτον ὡς ἡ τε ἰδέα συνεξομοῦσα αὐτῇ τὰ μετέ-
χοντα καὶ εἶδος καὶ τάξεως καὶ καλῶς καὶ ἐνύσεως αὐτοῖς μετα-
διδῶσα τότε τετύχηκε τῷ ὀνόματι, ἅτε τὸ αὐτὸ μὲν εἶδος αἰ-
διασώζοντα, ἐπὶ πλείους δὲ ὅσα τὴν αὐτῆς ἐφαπλῶσα δύναμιν
καὶ τὸ αὐτὸ εἶδος διακινῶσι τοῖς μετέχουσιν ἐπιφέρειν. ὃ τε
ἀριθμὸς ἀρμονίας καὶ φιλίας τοῖς πᾶσιν ἐξηγούμενος ταύτης τε-
τύχηκε τῆς προσηγορίας· ἄρσας μὲν καὶ τὸ ἀρμόσαι καλῶν οἱ
παλαιοί· “ἐν δὲ σαθρῶς ἄρσε”, καὶ ἀνάρσιον τὸ ἀνάρμοσον,
καὶ ἀρμόν τὴν φιλίαν· “ἀλλὰ καὶ ἀρμόν ἐθεντο μὲν σφίσιν”.
ἐξ ὧν ἀπάντων ὁ ἀριθμὸς κέκληται μετῶν πάντα καὶ ἀρμόζων
καὶ φίλα ποιῶν, ὅπερ τῆς εἰδητικῆς αἰτίας ἴδιον εἶναι φανερὸν.
ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἔξωθεν προσπαρελήφθω, τοσούτων δὲ προσιπόν-
τες ὅτι πλεόνων ἐγκλημάτων ἀφορμὰς αὐτῶν παρασκευάζων
προδείξει τὰ σκέμματα, κατακολουθήσωμεν οἷς ἐφεξῆς ἀνα-
γράφει περὶ τῶν ἰδεῶν. “συνέβη ... ἰδέας προσηγο- 1278
ρεῦσαν”. ἐν τούτοις τὸ μὲν ἐκ τῆς τῶν Ἑρακλειτέων δόξης 12.
ἐπὶ τὴν περὶ ἰδεῶν υπόληψιν ἐλθεῖν τὸς θεῖος ἄνθρωπος ψευδῶς
εἶρηται· ὅθεν καὶ Ἑρακλείτῳ τέλειον ὁμογενισμὸς περὶ τῶν αἰ-
δητῶν οἱ ἀμφὶ Σωκράτη καὶ Πλάτωνα, ὡς δηλοῖ καὶ ὁ Θεαί-
τητος καὶ τὰ ἐν Κρατύλῳ βηθέντα· ὅτε διὰ τὰ ταῦτα εἶναι ἐπὶ
τὰς ὁρίσμεναι τῶν ὄντων ἡλθον αἰτίαι ἀλλὰ τὴν ἀντίον καὶ τὸ
τούτων συγκεχυμένον καὶ ἄσφατον καὶ ἀβέβαιον καὶ πλημμελὲς ἐκ
τῆς ὕψους ἐκείνης ὑπελάμβανον διακρίσεως καὶ ταυτότητος καὶ
μονίμου καταστάσεως καὶ εὐταξίας μεταλαγχάνειν, καθ' ὅσον
αὐτῶν θέμις ἦν ὑπ' ἐκείνης κοσμοῦσθαι τῆς αἰτιωτάτης τῶν ὄλων
ἀρχῆς. τὸ δὲ μὴ εἶναι τῶν βρόντων ἐπιστήμην ὃ μόνον Πλά-
τωνι καὶ Σωκράτει καὶ τοῖς Πυθαγορείοις, ἀλλὰ καὶ αὐτῷ ὁκεῖ

4 συμβάλλεται, τίς BHβ: καὶ interposui. || 6 πυθαγόρα H. || ἐπιστήμης om C. || 8 τὸ (sic) χρὴ ἀπαιτεῖν H. || τῷ ὄντος CHβ. ||
13 προσέτι BH. et cum his adhuc β. fort. scribendum πρὸς ἐπὶ, cf. Iacobsius ad Aelian. nat. an. t. II p. 572. || 16 ἀναζωπυ-
ρεται A. || 19 νοεαῖς. καὶ H, B: καὶ om β. ego hiatum notavi. || 21 τιν] τι CH. || καὶ διεξοδικωτέρας C. || 22 ἐνεσθαι (A) ἔρεσι
(si . . . insit) β. || φιλομαθῶς H. || 23 ἔτος τε (om ταῖς) H. || 25 τῷ τὸν H. || 27 πότερον ποτέρως AH. utro uero [scr. uter utro] modo
uoluerit β. || 29 αὐτὸν scripsi cum β: αὐτὴν BH. || dissentimus β: διαμολογούμεθα BH. || 36 examinamus β: ἐξετάσωμεν ἐξετάζομεν
(A) H. correxit Bonitzius cl. Alex. p. 717, 9 cui quae usque ad l. 33 leguntur, Syr. debet.

1 τούτοις οἱ ἀριθμοὶ AH. || 2 πρώτων AHβ: πρώτων C. cf. Arist. || 4 βηθέντα β. || 6 ὕγιως H. || τὸ] τῷ A. || fr. Pythag., cf. Syr.
ad p. 1080 b16, Sextus adu. math. IV 2. VII 94. 109 et Lobeckius Aglauph. p. 715 sqq. || ἀριθμῶδες· πάντῃ H. || 7 πάντ' Cβ:
πάντῃ τ' AH. || ἐπιποίηκεν CH. || 12 τότε C: ἔτι AHβ. || αὐτῷ] αὐτῷ A. || 14 δι' αἰωνίως A. || 3 τε Hβ: εἴτε B. || 15 καὶ φι-
λίας om A. cum in omnibus proportionem et concinnitatem exponat β. || τοῖς] ταῖς pr H. || 17 ἐν . . . ἄρσε Odys. φ 45. || εὖ δὲ
σαθρὸν coniecerat β. || ἄρσε] ἄρσε BHβ. || τὴν ἀνάμ. C. || 18 καὶ ἀρμόν] ἀρμόν καὶ BHβ. || ἀλλὰ . . . σφίσιν Apollonius Rhod. II
755. cf. etym. m. p. 141, 26. || ἀρμόν BHβ. || 20 φίλα ποιῶν Cβ: φιλίαν ποιῶν H φιλοποιῶν A. || 23 ἐφεξῆς οἷς A. sequantur contra
quae β. || 25 ἑρακλειτῶν H ἑρακλείτην A. || 26 ὑπόληψιν H. || 27 ὅτε sic H. || 30 ἀλλὰ τὴν ἀντίον om β. || 32 καὶ τὸ ταυτότητος H. ||
36 τοῖς om H.

V. Schol.

τῷ ταῦτα γράφοντι· ἀλλὰ μὴδὲ τῶν καθ' ἕκαστα· ἂ εἴτε βέροι
 κ' πάν, ὡς ὁ Ἑρακλείην λόγος, εἴτε γίγνοιτο μ' αἰεὶ καὶ φθεί-
 ροιτο, διαμένοι δὲ καὶ τ' ἑαυτῶν ὅλον διὰ τὴν εἰδητικὴν αἰτίαν,
 ὡς Πλάτων θέλει, εἴτε καὶ ὄντα τις αὐτὰ καλοῖη, ὡς Ἀριστο-
 τέλης εἴωθεν, εἴτε καὶ μόνα εἶναι λέγοι, ὡς οἱ Στωικοὶ φασιν,
 ὁμῶς τό γε ἐπισήμην εἶναι τῶν ατόμων παρὰ πᾶσιν ἐξιν
 ἀπεγνωσμένον, εἰ μὴ τις ἐπισήμην ἐθέλοι καλεῖν τὴν αἰδησιν.
 ἀλλ' ἵνα τὰ πολλὰ παρῶ, τ' Δημόκριτον μὲ μόνον ἐπὶ βραχὺ
 τῆς ὀριστικῆς ἤφθαι, τὸς δὲ Πυθαγορείους ἀντὶ τῶν ὄρων ὀνό-
 ματα τίθεσθαι τοῖς πράγμασιν ἀριθμῶν, τὴν μὲν καὶ ἐπὶ τὰς
 τ' δὲ δίκαιον πεντάδα, τὴν δὲ γάμον ἐξάδα καλῶντας, τ' Σω-
 κράτει τὴν μὲν ἀρχὴν τῆς ἀποδεικτικῆς ἐπισήμης ἀπονεῖμαι
 μὴ πᾶσαν δὲ τὴν θείαν καὶ ἀναγωγὸν τῶν ψυχῶν διαλεκτικὴν, τ'
 τὴν κατ' αὐτὴν διαλεκτικὴν ** ὁ Πλάτων καλεῖ μὴ ἔχειν ἐπὶ
 Σωκράτους καὶ Πλάτωνος ἰχὺν τῶν πάντας καταγωνισαμένων
 τὸς παραλογιστικῶς καὶ διαστροφῶς σοφιστῶν· ἴν' ὅν ταῦτα παρῶ,
 ἐπεὶ μὴδ' αὐτὸς προηγούμενον νυνὶ περὶ αὐτῶν λόγον καταβαλ-
 λετο, τ' ἐπὶ πᾶσι τέτοις ῥηθέν, λέγω δὲ τ' Σωκράτη μὲ διὰ
 τὸς ὀρισμῶς ἐπὶ τὰ καθόλου ἐλθεῖν καὶ ταῦτα ποιεῖν ἀχωρίστα,
 Πλάτωνα δὲ τὴν Σωκράτους ἀγνοήσαντα καὶ παραβαίνοντα τῶν
 καθόλου χρῆσιν, ἐξηρημένην αὐτοῖς ὕσιν παραχεῖν, τῶν εἰρη-
 μένων ἀπάντων εἶναι μοι δοκεῖ τ' χετλιώτατον· ὅτε καὶ Σω-
 κράτης τὰ ὀρίσθαι μόνον ὤρετο εἶναι καθόλου, ἀλλὰ πρὸ τούτων
 ἔτι τὸς ἐν τῇ ψυχῇ λόγους, ὡς δηλοῖ Πλάτων ἐν τε Φαίδρῳ
 καὶ Φαίδωνι καὶ πῶ καὶ ἔτι δίκαιος ὢν καὶ ἀξιολογίστατος ἀνθρώ-
 πων ἀπάντων τὰ Σωκράτους ἡμῖν ἀπαγγέλλειν· ὅθ' ὁ παρ'
 ἐκείνου τὴν φιλοσοφίαν ὑποδεξάμενος * ἡγήνησεν* ἡ παρέβη
 ἂν τι τῶν ὑπὸ τῷ διδασκάλῳ διατεταγμένων, ὁ παραβαίνων
 αὐτῷ ἐκείνῳ περιετίθει τὰ μὴδὲν αὐτῷ προσήκοντα δόγματα,
 μᾶλλον δὲ τὰ ὑπεναντιῶς ἔχοντα πρὸς τὴν ἐκείνου πραγματείαν.
 νυνὶ δὲ καὶ ἐν Πολιτείᾳ καὶ τ' δέκατον βιβλίον παραδεδωκεν
 αὐτὸν τὰ χωριστὰ εἶδη τὰ ἐν τῷ θεῷ κείμενα πρεσβεύοντα, καὶ
 ἐν Φαίδρῳ τὰς ἀναγομένας ψυχὰς καθορᾶν λέγοντα αὐτὴν μὲ
 δικαιοσύνην, αὐτὴν δὲ σωφροσύνην καὶ ἔτι αὐτὴν ἐπισήμην, καὶ ἐν

Φαίδωνι διὰ τῆς τῶν εἰδῶν ὑποθέσεως τῶν χωριστῶν τὴν ἀε-
 νασίαν τῆς ψυχῆς κατασκευάζοντα. καὶ ὅδε ἀπὸ Σωκράτους
 ἤρχθαι ταύτην τὴν θεωρίαν φησὶν ὁ φιλόσοφος, ἀλλ' ἀποθνήσκον
 τῷ Πυθαγόρῳ καὶ τῶν ἀρχηγῶν τῷ Ἑλεατικῷ διδασκαλίᾳ.
 ὁ δὲ καὶ Τίμαιος Πυθαγόρειος ὢν ἐκ ἀλλαχθέν διακομῆ τῇ
 γένεσιν καὶ ἀπὸ τῶν εἰδῶν τῶν χωριστῶν, κατασκευάζων καὶ ἐπὶ
 ἐξὶ καὶ ὅτι αἰτία τῶν τῆδε· ὁ τε Παρμενίδης ὅθ' ὅποι τις τρέφει
 τὴν διάνοιαν ὑπολειψέσθαι φησὶ μὴ ὄντων τῶν εἰδῶν. ἐν τε
 τῷ Σοφιστῇ τὸς πρὸς τὸς τῶν εἰδῶν φίλους ἀποπειραμένους Γί-
 γασιν ἀφομοιοῖ ὡς Ὀλυμπίας δηλαδὴ ψυχῆς καὶ μετεωροπι-
 ρέσαις ἀνθισαμένους. ἀλλ' ἵνα μὴ νῦν περὶ τὴν ἰσορίαν φα-
 νεράν ὕσαν διατρίβωμεν, ῥητέον ἕνα λόγον περὶ Σωκράτους καὶ
 Πλάτωνος καὶ τῶν Παρμενιδείων τε καὶ Πυθαγορείων πρὸς αὐτὸν,
 ὡς ἄρα τὰ εἶδη παρὰ τοῖς θείοις τέτοις ἀνδράσιν ὅτε πρὸς τὴν
 χρῆσιν τῆς τῶν ὀνομάτων συνηθείας παρήγετο, ὡς Χρύσιππος
 καὶ Ἀρχέδημος καὶ οἱ πλείους τῶν Στωικῶν ὕψερρον ὡήθησαν (πολ-
 λαὶς καὶ διαφοραῖς διέφεκε τὰ καθ' αὐτὰ εἶδη τῶν ἐν τῇ συνη-
 θείᾳ λεγομένων), ὅτε τοῖς λεκτοῖς τοῖς πολυθρῦλλοις ἀπέ-
 λογον τῷ νῷ παρυφίστατο, ὡς ἤρετο Λογγίνος πρεσβεύειν· ὅθ'
 ὅλως παρυφίστατο τῷ νῷ, εἴπερ ἀνδρώσιν ἐστὶ τ' παρυφιστά-
 μενον· πῶς δ' ἂν τ' αὐτὸ νοητὸν τε εἴη καὶ παρυφίστατο; ὁ μὲν
 ὅθ' ἐννοήματά εἰσι παρ' αὐτοῖς αἱ ἰδέαι, ὡς Κλεάνθης ὕψερρον
 εἴρηκεν, ὅθ' ὡς Ἀντωνῖνος μιν τὴν Λογγίνου καὶ Κλεάνθους
 δόξαν, τῷ νῷ παρυφίστατο καὶ τὰς ἐννοητικὰς ἰδέας. ὁ μὲν
 ὅθ' ὁ ὀριστικὸς λόγος ὅτε τ' ἔνυλον εἶδος καὶ τ' ὀριστὸν ἐστὶ
 ἰδέα, ὡς ἐν τέτοις καὶ ἐν ἄλλοις ὁ Ἀριστοτέλης φησὶν οἰκῆσαι
 τὴν Σωκράτην· τὰ μὲν γὰρ ἐξιν ἐν συνθέσει καὶ διαίρεσει καὶ πλεί-
 καὶ βέπει πρὸς τὴν γένεσιν καὶ τὴν ὕλην, τὰ δὲ εἶδη τελῶς ἀπλά-
 καὶ ἀμερῆ καὶ μονοειδῆ καὶ ἀγέννητα καὶ αἰαλα. καὶ τί θαυμαστὸν ὅ-
 τὰ τοσούτων ἀλλήλων διεσώτα χωρίζομεν ἀπ' ἀλλήλων; ὅσον
 γε μὴδὲ Πλάτωνα καὶ Ἀττικῶν καὶ Δημόκριτον τὸς Πλατω-
 νικῶς κατ' αὐτὸ τὸτο ζητῶμεν, ὅτι γε τὸς καθόλου λόγους τὸς
 ἐν ὕσιν τῇ ψυχικῇ δικαιονίως ὑπάρχοντας ἡγῶντο εἶναι τὰς
 ἰδέας· εἰ καὶ καὶ χωρίζουσιν αὐτὰς τῶν ἐν τοῖς αἰδηταῖς καστ-

1 ἂ inserui. || 3 permanere β διαμένει BH: corr. Bonitzius. || 4 ὅττι τις (A)H. || 5 λέγει et 7 ἐθέλει H. || 8 δημόκριτον (A)H. || μὲν ἐπὶ μόνον ἐπὶ AH. || 11 καλῶντας τῷ AH. || 13—16 sed non omnem diuinam et animas sursum ducendi uim habentem dialecticam, quia non ut ipse dialecticam Plato uocat. quod in Socrate et Platone non habet uim, qui . . . decenterunt β. || 14 αὐτὴν Hβ: αὐτὴν B. || duo uerba intercidisse uidentur ἢ ἐριστικὴν, cf. l. 16. || καλεῖν H. || μὴ ἔχει BHβ: eodem modo a Bonitzio correctum uidetur, quamuis de eis quae antecedunt aliter statuerit. || 18 δὲ τὸ CHβ: δὲ A. || 20 δὲ καὶ σωκράτην AHβ. || τῶν C: τ' ἢ A τὴν H(β)? || 25 δικαιοτάτος ὢν β. || 26 ἀπήγγειλεν; β. || 27 hiatum ante * manifestum probabiliter expleui cl. l. 20. || 31 καὶ om β. || ἐν τῇ πολιτείᾳ H. || Pl. rei p. X p. 596. || 32 τὰ ἐν Hβ: ἐν B. || in intellectu diuino (ἐν νῷ θεῷ) β. || 33 Phaedr. p. 247 D. || τὰς ἐν- μένας (A)H. || καθορᾶν inter τὰς et ἀναγ. ponit C. || αὐτὴν τὴν δικ. (om. μὲν) A.

1 Phaedon. p. 100 B sq. || 4 διδασκάλῳ (A)H. || 5 Tim. p. 28 sq. || 6 et astruens (καὶ κατασκευ.) qui sinit et quod sinit cau- sae β. || 7 παρμενίδης H. Parm. p. 135 B sq. || 8 πῃ τις τρέφει libri. correxi cl. Syriano p. 898 b28. || 9 Soph. p. 246 A. || πρὸς τοῖς om H. || 12 περὶ] ὑπὲρ β. || 13 παρμενίδην H. || 14 παρὰ om A. || 15 χοῶσιν] ῥῆσιν libri cum β. || 18 τοῖς λεκτοῖς β. || 19 τῶν ὁ πα- ρυφ. A. || εἴρητο (ut dicebatur Longinus praeferre) β εἴρητο H. || λογγίνος BH. || ὅθ' ὅθ' BHβ itemque codex (Meermannianus?) Ruhn- keni, de uita et scriptis Longini § XIV p. CV Weisk. || 20 γὰρ ὑφίσταται (om ὅλως παρ-) H. || 21 αὐτοσητόν B. || 22 ὅθ' ὅθ' Ruhnkeni cod. Ruhnkeni ὅθ' ὅθ' A. || 23 ἀντωνῖνος (A)H. cf. Proclus in Timaeum p. 187 Ἀντωνῖνος — τὸν Ἀμμιωνῆος μαθητὴν. || 27 καὶ πλῆθει om (A)Hβ. || 30 sq. cf. Ruhnkenus l. s. § IV p. LXXIII sq. Wytttenbachius ad Plut. mor. t. I p. LI. || 33 τῇ ψυχῇ AH animae β.

τήτων, ἀλλ' ὅμως ὡς χρὴ συμφύρειν εἰς ταυτ'· τὸς τῆς ψυχῆς λόγους καὶ τὸν ἐνυλον καλούμενον νῦν τοῖς παραδειγματικοῖς καὶ αὐλοῖς εἶδεσι καὶ ταῖς δημιουργικαῖς νοήσεσιν, ἀλλ' ὥσπερ ὁ θεῖος Πλάτων τὸ μὲν ἡμέτερον εἰς ἐν λογισμῷ συναρῶντα φησι καὶ ἀνάμνησιν εἶναι ὧν θεασάμενά ποτε συμπορευθέντες θεῶν, τὸ δὲ θεῖον αἰεὶ καὶ τὰ αὐτὰ ὡσαύτως ἔχειν, ὥτω καὶ αὐτὸς διαιρεῖν, ἔς' ἃν ἐθέλωσιν εἶναι Πλατωνικοί. παραφέρει δὲ καὶ Βοηθὸς ὁ περιπατητικὸς ἐκ τῶν παρὰ τῷ Ἀριστοτέλει κατηγορήσεων εἰς ταυτὲν ἄγων τοῖς γενικοῖς τὰς ἰδέας· ὥς τὴν Κορνῦτον συντάττειν εὐλογον, ὡς πόρρω καὶ αὐτὴν ταύτης ὑπενεχθέντα τῆς δόξης· εἴτε γὰρ πρότερα τὰ γενικά τῶν καθ' ἕκαστα, ἢ ὥτω πρότερα ὡς ἐξηρημένα τῆς πρὸς αὐτὰ χέσεως ὡδ' ὡς τῆς ὑσίας αὐτῶν αἰτία, ἅπερ ὑπάρχει ταῖς ἰδέαις· εἴτε δυνάτερα, καθάπερ καὶ οἱ πολλοὶ λέγειν εἰώθασιν, πάτε τὰ ὑπερογενῆ καὶ ἀνύσια καὶ ἐν ψιλαῖς ἐπινοίαις γιγνόμενα τὴν τῶν δημιουργικῶν καὶ ἀγαθῶν εἰδῶν ἀξίαν ὑπενεγκεῖν δυνήσεσιν; πῶς ὅν κατ' αὐτὸς ὑπέφρακε τὰ εἶδη τῆς ἀληθείας φιλοθεάμονας; νοητικῶς μὲν καὶ τετραδικῶς ἐν τῷ αὐτοζῳ, νοερῶς δὲ καὶ δεκαδικῶς ἐν δημιουργικῇ νῦν· "πρόεσι" γὰρ ὁ θεῖος ἀριθμὸς μυνάδος ἐκ κευθμῶνος ἀκηράτου ἔς' ἃν ἴκηται τετράδ' ἐπὶ ζαθέην, ἣ δὲ τέκε μητέρα πάντων πανδοχέα πρέσβειραν ὅρον περὶ πᾶσι τιθεῖσαν ἀτροπον ἀκαμάτην, δεκάδα κλειύει μιν ἀγνήν ἀθάνατοί τε θεοὶ καὶ γηγενεὲς ἄνθρωποι".

λέλειπε δὲ ὅν πᾶν τὸ ἀληθὲς Πυθαγορείως τε καὶ Ὀρφικῶς· εἰ δὲ καὶ χρὴ συνηθέσθαι εἰπεῖν, ὅς αὐτάρκης καὶ πανταλὴς αἰτίας τῶν ὅλων προτετάχθαι· τότε δὲ τὸ θεώτατον καὶ ἄχραντον τῶν ἐνεργειῶν ἀκηράτον φυλαττέσθαι πρὸς τὴν δημιουργίαν καὶ τὴν ἀγαθὴν γὰρ πρόνοιαν τῶν ἐγκοσμίων πραγμάτων. ὥτος ὅν καὶ τὰς νοήσεις πλήρως ὧν τοῖς εἶδεσιν ἐξορίζει μὲν τὸ ἀναίτιον καὶ τὸ αὐτόματον τῆς αὐτοῦ ποιήσεως, πάντων δὲ ἀγαθῶν καὶ καλῶν τοῖς δημιουργήμασι μεταδιδόναι πρὸς αὐτὸν ἐπιστρέφει τὸ πᾶν καὶ αὐτῷ συνεξομοιοῖ, καὶ τοιαῦτα καὶ τοσαῦτα δημιουργεῖ οἷα καὶ ὅσα νοεῖ, νοεῖ δὲ πάντα παντελῆς ὧν. ὅθεν ἄρα τῶν ὄντως ὄντων ἀπολείπει τῆς ὑσίας τῷ νῦν, ἀλλ' ἰδρύει αἰεὶ τὰ εἶδη ἐν αὐτῷ

ὡς ἕτερα ὄντα παρ' αὐτὸν καὶ τὴν ὑσίαν αὐτῶν, ἀλλὰ συμπληρῶντα αὐτῶν εἶναι καὶ τὴν ποιητικὴν αἰτίαν ὁμῶς καὶ παραδειγματικὴν καὶ τελικὴν τοῖς πᾶσιν ἐπιφέροντα· καὶ γὰρ ποιεῖ ὡς νῦν, καὶ παραδείγματα ἐσιν ὡς εἶδη, καὶ δι' αὐτὰ ποιεῖ καὶ τὴν αὐτῶν ἀγαθότητα. πρὸς ὅν τα τοιαῦτα χρὴ διαμάχεσθαι τὴν ἀληθῶς ἀντιλέγοντα τοῖς τῶν εἰδῶν ἐρασταῖς, ἀλλὰ μὴ κενὰς αἰτίας καὶ ὑποθέσεις ἀναπλάττοντα πρὸς ταύτας σκιαμαχεῖν. "ὥς ἐ συνέβαινε . . . λεγομένων". αἱ μὲν ἰδέαι καθόλου 1078b 32. τέ εἰσιν, εἰ δὲ καθόλου λέγειν τὰς τῶν εἰδικωτάτων λόγων αἰτίας, καὶ ἐπὶ πᾶν ἀμερίζως φθάνουσι ταῖς δημιουργίαις. ὡς μὴν πάντων τῶν ἐν ἐπινοίαις ὄντων καθόλου φασὶν ἰδέας οἱ ἄνδρες εἶναι· ὅτε γὰρ τῶν κακῶν ἢ αἰχρῶν, ἐπειδὴ φερέσει μᾶλλον καὶ ἀποσάσει τῶν εἰδῶν ταῦτα παρυφίσταται τῇ φύσει, διὸ καὶ παρὰ φύσιν ἔχειν λέγει· ὅτε τῶν ἀποφάσεων, ἀναρρητικά γὰρ ταῦτα τῷ ὄντι καὶ τῷ πέρας τῷ παρὰ τῶν εἰδῶν ἐνδοξομένῳ τοῖς πᾶσι, καὶ ἅμα ὑλικόν ἐστι μᾶλλον τὸ τῆς ἀοριζίας πάθος ἢ περὶ εἰδητικόν· ὅτε τῶν ἄλλοτε ἄλλως ἐχόντων, ταῦτα γὰρ ἐκ κινεμένης αἰτίας τὸ τρεπέν καὶ μεταβλητὴν ἀλλ' ὅτι ἐκ τῆς ἀκινήτου καὶ σταθερᾶς τῶν εἰδῶν ἐλλάμψεως ὑποδέχεται· ἀλλ' ὅτε τῶν μερῶν ὅσα μὴ καὶ ὅλα ἐστὶν ἰδέας ἀπολιμπάνουσιν, οἷον χειρὸς ἢ κεφαλῆς ἢ δακτύλου ἢ ῥινός, ὁλοτελεῖς γὰρ εἶναι τῶν πραγμάτων αἰτίαι τὰ ὅλα εἶδη παράγουσιν ὡς διηρημένα περὶ τὰ τέτυκτα μόρια καὶ τὸς τῆς φύσεως λόγους· ὡς μὴ ὅτε τῶν πρώτων τοῖς σώμασι συμβεβηκότων ἐν νῦν τὰς διωρισμένας αἰτίας ἀπετίθεντο, γλυκύτητος φέρε καὶ λευκότητος, ἀρκεῖν γὰρ ὥντο τὸς φυσικῶς λόγους πρὸς τὴν τῶν συμβεβηκότων τοῖς σώμασιν ποιήσιν· ὡς μὴ ὅτε τῶν συνθέτων, οἷον ἀνθρώπου σοφῶ· ἀπλῶ γὰρ ὄντα τὰ εἶδη ἀπλῆς ἕκαστον ὑσίας ἐξηγεῖται, τὸ δὲ μεταχειρὶ διαφόρων εἰδῶν κινεῖ τὴν διάνοιαν ἡμῶν εἰς τὸ συντιθέναι τότε τῶν ἢ διαιρεῖν ἀπὸ τῶν τότε· περὶ ὁ τοῖσιν καταφασίς καὶ ἀποφασίς, περὶ τῶν καὶ σύνθεσις καὶ διαίρεσις· τὰ δὲ εἶδη καὶ ἡ τοῖς εἶδεσι σύνοικτος νόσις συμπάντων τῶν ἐξηγήσει δι' ἀπλότητος ὑπερβολήν. ὡς τοῖσιν ὅτε τῶν ἐξ ἀνομοιογενῶς συμπλοκῆς ἐχόντων τὴν γένεσιν, ὅτε τῶν εἶδη θετέον εἶναι, οἷον γίνων καὶ ἡμῶν καὶ τῶν ἀπὸ διαφόρων δένδρων συμφυο-

1 fort. χοῦν. || συμφέειν H συμφορεῖν Vacherot, hist. crit. de l'école d'Alexandrie t. II p. 203 ex cod. Par. 1893. || 2 τὸ ἐνυλον H. cf. Procl. in Tim. p. 187 οἱ δὲ (inter Platonicos) ἀνωτέρω χωρῶντες δύο νόας πρὸς αὐτῆς (sc. τῆς ψυχῆς) θέτες τὸν μὲν τῶν ὅλων τὰς ἰδέας ἔχοντα, τὸν δὲ τῶν μερικῶν. || 4 Plat. Phaedr. p. 249 B. C. || 7 εἴτ' ἂν A. || 8 Βόηθος scrib., cf. Meinekius uindic. Strab. p. 228. || 10 συντάττειν μὲν εὐλ. AHβ. || 14 καθ. καὶ] καθάπερ ὡς BH ut β. || εἰώθασιν ποτε BH. || 16 καὶ ἀγαθῶν om AHβ. || 17 τὸς ἀληθείας C. || νοητικῶς . . . 18 νοερῶς] cf. Syrianus infra ad p. 1083 41. || 18 αὐτῷ ζῳ A ζῳ H. || 19 πρόεσι καὶ. fr. hymni in numerum Pythagorici, nid. Proclus in Tim. p. 269. 331. 155 med.; nouissimus uersus hic demum prodit. Cf. Lobeckius Aglaoph. p. 719 sq. || 20 μυνάδος BH, Proclus. || ἀκέραι H. || 22 πανδοχέα H. πανδοχία ap. Proclum p. 269 (non p. 331) editur, quod uisum Mullachius propagauit fragm. philos. Gr. I p. 200. recte scribitur theol. arithm. p. 6 πανδοχία et Phot. bibl. p. 143 26 πανδοχεύς. || πρέσβειραν H πρέσβειαν (A). || παρὰ πᾶσι H. || 27 τῷ δὲ AH. || 28 τὴν] τε libri. || 35 in se ipso β: ἐν αὐτῷ BH.

7 ἀναπλάττονται H. || 9 suprematum rationum causas β. || 11 φασὶν οἱ ἄνδρες ἰδέαις εἶναι H. || 16 μᾶλλον om AH. || εἰδικόν (A) H idealis seu formalis β. || 18 ἀκινήτη AHβ. || 19 σταθερᾶς H. || 21 εἶσα H. || 23 τῶν πρώτων C priorum β. || τῶν πρώτων σώμασι H. || 25 sufficere enim β: γὰρ om BH. || 27 ποιήσωσιν A. || 28 simplicem cuiusque (ἐκείν) substantiam exponunt β. || 30 περὶ δὲ τὴν H. || καὶ ἀποφασίς om H. || 32 συμπάντων] ἐ πάντων BH πάντων β. || 34 εἶδη H ideas β: εἰ δὲ B. || 35 γίνων] cf. Schneider ad Arist. hist. an. VI 24, 1.

μένων· ὑπερογενῇ γὰρ πάντα ταῦτα καὶ ἐπεισοδιωδῇ καὶ ὁ μόνος φύσεως ἔργα, ὅδ' ὅλως καὶ τὸς ἑαυτῆς ὁδενύσης λόγους ἀλλ' οἷον ἀδικουμένης καὶ μεταιρομένης καὶ πολυπραγμονεῖν ἀναγκαζομένης. δῆλον τοίνυν ἐκ τούτων ὅτι καὶ πᾶσα τέχνη μιμουμένη τὴν φύσιν καὶ πρὸς μόνον τὴν θνητὴν βίον συντέλειαν τινα παρεχομένη τῆς τῶν εἰδῶν αἰτίας ἀπολείπει. ὁ μὲν ὅδ' ὅσα ψυχικῆς ἔχει προαιρέσεως ἔργα, ὅδ' ὅσα καὶ συνδρομὴν πλείονων αἰτίων ἀποτελεῖ, ἃ δὲ καὶ τύχην ὀνομάζειν εἰώθαμεν, ὅδ' ὅσα ταῦτα τῆς τῶν εἰδῶν αἰτίας ἐξάπτομεν· τὰ γὰρ ἐκείθεν ἀποτελεσμένα ἀεὶ τέ ἐστι καὶ ὡσαύτως ἔχει καὶ τῆς τῶν ἐνδοχρόμων ἐξήρη) φύσεως. λείπει τοίνυν τῶν καθόλου καὶ τελείων ὅσων εἶναι τὰς ιδέας καὶ τῶν συντελούντων πρὸς τὴν καὶ φύσιν διαθεσιν τούτων τῶν ὅσων, οἷον ἀνθρώπων καὶ εἰ τι ἀνθρώπων τελειωτικόν, σοφίας φέρε καὶ ἀρετῆς· αἰτίαι γὰρ ὅσαι γεννητικὴ καὶ τελεσιουργοὶ πάντων αἱ ιδέαι καὶ ὀφείλασι τὰς ὁσίας καὶ τελειούσι πρὸς ἑαυτὰς ἐπιστρέφουσαι. δῆλον ἄρα ὅτι καὶ τῆς ὁσίας αὐτῶν καὶ τῆς τελειότητος τὴν αἰτίαν ἐν ἑαυταῖς προειλήφασιν. ἔχομεν ὅν ὡς ἐν ἐλαχίστοις, τίνων μὲν εἰσι παρ' αὐτοῖς ιδέαι, τίνων δὲ ὅκα εἰσι, καὶ ὅτι ὁ πάντων εἰσι τῶν ἔτω καθόλου καθάπερ ὁ 1078b 34. κατήγορός φησι. “καὶ παραπλήσιον . . . προῆλθον”. τὸ μὲν πρότερον σκῶμμα ἐστὶ καὶ ὅκα ἐλεγχος, τὸ δὲ δεύτερον εἶρη) μὲν ὡς ἐκείνων ιδέας διδόντων καὶ τοῖς συμβεβηκόσιν· εἰ ὅν ἑκάστῳ ἡμῶν πολλὰ συμβέβηκε, πλείων τῶν καθ' ἑκάστα τὰ εἶδη. ψευδὸς δὲ ἐστὶ τὸ ῥηθέν· ὅτε γὰρ τῶν καθ' ἑκάστα εἶδη ἐστὶ καὶ τὸς ἀκριβεστέρους τῶν Πλατωνικῶν ὅτε τῶν συμβεβηκότων τοῖς σώμασι. ῥητέον δὲ καὶ πρὸς τὸ σκῶμμα ὅτι μηδὲ τὸς ἵππους ἀριθμῆσαι δυνατόν, εἰ μὴ τὴν μοναδικὸν ἀριθμὸν ἀναλογισαίμεθα ἕτερον ὄντα παρὰ τὴν τῶν ἀριθμητῶν· ὅλως δὲ εἰ μὴ μέλλοιμεν ὑλικὰς αἰτίας ἀλλὰ τὰς πρωτογενεῖς καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων ἐξηρημένας, ἀνάγκη μεταβαίνειν ἐφ' ἑτέρας φύσεις, αἱ δὲ διαιωνίως καὶ ἀκινήτως καὶ αὐτῷ τῷ εἶναι τὰ πάντα κόσμῳ καὶ τάξεως πληρῶσαι τὴν αἰτίαν τῶν γινομένων ἐν ἑαυτοῖς περιέχουσιν, ἐλάττω μὲν ἀριθμῷ τῶν ἐγκοσμίμων ὅσαι πραγμάτων, ἅτε τῷ ἐν γειννώσει καὶ προστεχῶς ἀπὸ τῆς μονάδος προελθῶσαι, δυνάμει δὲ ἀφράστῳ τὴν τε τῷ σύμπαντος χρόνον καὶ τὴν τῶν ἐν αὐτῷ φυομένων ἀπειρίαν περιλαμβάνουσαι κατὰ τινα 1079a 2. ὑπεροχὴν ἐξηρημένην αὐτῶν καὶ ἀσύντακτον. “παρ' ἑκάστων . . . ὁσίας”. εἶρη) τίνων εἰσὶν ιδέαι, ὅτι τῶν τε καθόλου ὅσων καὶ τῶν τελειωτικῶν αὐτῶν· ψευδὸς ὅν τὸ παρ' ἑκάστων εἶναι ὁμῶνυμον· πλὴν τό γε τοσούτον αὐτὸς τε ἑρῶς εἶρη) νῦν καὶ ἡμᾶς χρὴ μεμνησθαι, ὅτι τὰς ιδέας ὁμῶνυμους φησὶν εἶναι τῶν αἰδητῶν, ἀλλ' ὅχι συνωνύμους, ὡς Ἀλέξανδρος αὐτῶν φησιν ὑπολαμβάνειν. “τῶν τε ἄλλων . . . τοῖς δὲ”. παρὰ τῶν ὄντων περὶ τὰς ιδέας προβλημάτων τέτταρά ἐστιν ἡ πλείω ἀξία σπουδῆς, εἰ εἰσὶ καὶ τίνες εἰσὶ καὶ ὁποῖαι καὶ διὰ τί (ταῦτα δὲ πάντα ὡς ἐν προβλημα λόγῳ· περὶ γὰρ αὐτῶν τὴν ὑπαρξιν αὐτῶν πάντα ταῦτα ἐρέφε)· δεύτερον τίνων εἰσὶν αἱ ιδέαι· τρίτον τίνα τὰ μετέχοντα τῶν ιδεῶν, πότερον τὰ γενητὰ μόνῃ καὶ τὰ αἰδία, καὶ πότερον πάντα τὰ αἰδία ἢ τινὰ, καὶ εἰ πᾶσι πότερον τῶν αἰδίων τὰ σωματοειδῆ μόνῃ, οἷον τὰ ἕρπαια, καὶ τῶν ἀσωμάτων ἔνια· τέταρτον δὲ, πῶς μετέχει τῶν ιδεῶν τὰ μετέχοντα. δοκεῖ τοίνυν τούτο τὸ ἐπιχείρημα τῷ τρίτῳ προβλήματος εἶναι, εἰ τι κοινὸν εἶδος καὶ ἐπὶ τοῖς γενητοῖς καὶ ἐπὶ τοῖς αἰδίοις ἀπολείπουσιν οἱ ἄνδρες, οἷον τὸ τῆς ὁμοιότητος ἢ ἰσότητος ἢ ταυτοότητος εἶδος, ὃ μετέχει μὲν καὶ ὁ ἕρπαιος, μετέχει δὲ καὶ τὰ τῆδε. καὶ τούτα ὅδ' ἀποπον συνάγει· καὶ γὰρ ταῦτα ὃ τὸ μετεχόμενον, ἀλλ' ἢ γε μέβεις ἔχει τὸ διάφορον· ἑκάστῳ γὰρ οἰκείως τῇ ἑαυτοῦ τάξει τῶν ἀρχικῶν αἰτίων μεταλαμβάνει· ἵνα δὲ μὴ ταπεινώμεθα πρὸς τὰ τοιαῦτα τῶν ἐπιχειρημάτων αὐτῶν, ληπτέον τὰ δοκούντα περὶ τῶν μετεχόντων τοῖς ἀρίστῳ τῶν Πλατωνικῶν. Νυμνήν μὲν ὅν καὶ Κρονίῳ καὶ Ἀμειλίῳ καὶ τὰ νοητὰ καὶ τὰ αἰδητὰ πάντα μετέχειν ἀρέσκει τῶν ιδεῶν, Πορφύριος δὲ μόνῃ τὰ αἰδητὰ, ἀλλὰ τὰ μὲν πρῶτα καὶ ἀρίστα τῶν νοητῶν αὐτὰ εἶναι τὰ μετεχόμενα, τὰ δ' ἐκείθεν ἀπογεννώμενα ταῦτα εἶναι τὰ τῶν εἰδῶν μετέχοντα, τὸν τε ψυχικὸν δηλαδὴ διάκοσμον καὶ τὴν αἰδητὴν καὶ ἀποπον γε ὅδ' ἐστὶν τῆς ιδέας τῷ ἀνθρώπῳ καὶ τῷ ἴσῳ καὶ τῷ ἐμῷ ἄλλως μὲν τὴν ψυχὴν μετέχειν, ἄλλως δὲ τὴν φύσιν καὶ ἄλλως μὲν τὴν αἰθερά, ἄλλιν δὲ ἄλλως τὴν γενητὴν τόπον· καὶ εἶναι μὲν συντάξεις τούτων καὶ συμπαθείας καὶ οἰκειότητος καὶ τὴν μέβεις τῆς μᾶς ιδέας ἐξηρητῶναι γε μὴν ἀεὶ τὰ δευτέρα τῶν προτέρων, καὶ ὅτω τῇ μὲν ιδέαν ἑαυτῆς ὅκα ἐξισταμένην ἀμερίσως πᾶσι παρεῖναι τῆς μετέχειν αὐτῆς δυναμένοις, τὰ δὲ μετέχοντα διὰ τῶν πρὸ ἑαυτῶν ἀεὶ κοσμεῖσθαι καὶ πρὸς αὐτὴν ἀνάγεισθαι τὴν ιδέαν, σῶμα μὲν διὰ φύσεως, ταύτην δὲ διὰ ψυχῆς, τὴν δὲ διὰ τῷ ἐν-

1 ταῦτα πάντα A. || 2 τὸς] τὴν (A)H. || 3 οἷα (A)H. || μεταιρομένης] μετευομένης BH frustratae (ματαιωμένης) seu superatae (μεταωριζομένης) B. || 5 παρεχομένη H ὑπαρχομένη A. || 6 ἀπολείπεται pr H. || ὅδ' ὅσα om B. || 9 ἀποτελεσμένα A. || 12 καὶ om AH. || 14 γενητὰ BH. || 15 ὀφείλασι A ὀφείας H. || 16 ἐπιστρέφουσι H. || 17 Habemus exemplum quam — B. || 18 ὡς B: ὡς Bβ. || 21 πρῶτον B. || δὲ om H. || 24 ψευδὸς . . . εἶρη) om A. || 29 μέλοιμεν H μελετῶμεν (meditemur) B. fort. μετίνομι, nisi infinitivus intercidit. || ποστηγὸς BH. || 32 causas B. || 34 καὶ ποσάχως AHβ. || 35 δυνάμει μὲν ἀφρ. AHβ. || 37 ἐξηρημένην (A)H.

1 τῶν καθόλου (A)H. || 2 αὐτῶν] αἰτίων ci. Brandisius, sed cf. l. 412—15. || 3 τοσούτον αὐτὸς τε ἑρῶς εἶρη) νῦν ἡμᾶς B: ταῦτα αὐτὸς δὲ ἑρῶς εἶρη) νῦν ἡμᾶς B: patet post εἶρη) male transpositum καὶ intercidisse. recte et B et ex eo Bonitzius locum emendavit. || 4 μεμνησθαι pr H, in marg. γρ. μεμνησθαι. || 5 Alex. ad met. A p. 57, 27. || 8 εἰ εἰσὶ καὶ] εἰσὶ καὶ BH εἰσὶ (om. καὶ) B. || 11 τὰ δὲ μετ. A. || 13 καὶ post ἢ om H. || 18 καὶ ἕρπαιος AH. || 19 καὶ τῆδε A. || συνάγειν (A). || 24 ὅν om AHβ. || 25 εἰδῶν H. || 26 ante ἀλλὰ hiatus notari, quo haec fere hausta esse cl. Proclo in Tim p. 249, 7—10 apparet: Ἰαμβλίχῳ δὲ ὅτε μόνῃ τὰ νοητὰ ὅτε μόνῃ τὰ αἰδητὰ, || 29 καὶ post ἴσῳ om H. || 31 συντάξεις] cognationes B. || 32 κατὰ τὴν Hβ καὶ τὴν B. || 34 ἀμερίσως C ἀμερίσως A. || 35 αὐτοῖς ὅκα δυναμένοις H. || 36 ἀεὶ om B. || κομᾶσθαι H. || 37 τῆς δὲ BH et hanc iterum B: em. Bonitzius et Brandisius.

τῆς, ὅς ἀνεκφοίτητος λοιπόν ἐστι τῶν ἐκεῖ καὶ κρείττονως ἦν¹ τοῖς θεοῖς εἶδεν² ἢ καὶ τὴν τῶν μετεχόντων ἑτερότητα. 1079a
 “ἔτι καθ’ ὅς... γίγνεται”. ἐνίοτε μὲν καὶ ἐπιβολαῖς ἐχρῶντο νοερᾶς οἱ ἄνδρες, καὶ εἰκὸς ὅτι διὰ ταύτας ὅ φησιν αὐτὸς ποτε συλλογιζέσθαι. ἐνίοτε δὲ καὶ δι’ ἀποδείξεως ἐπειρῶντο πισυᾶσαι τὰ 5 περὶ τῆς τῶν εἰδῶν ὕψους, ἀβυλῆτιν δὲ ὕδενι περιέπιπτον. ὅτι δὲ ἕκ ἀληθείας ὁ κατήγορος λόγος, δῆλον ἐξ ὧν πολλοὶ εἰσι τῶν παρ’ αὐτοῖς δι’ ὧν καὶ δεικνύουσιν εἶναι τὰ εἶδη καὶ μόνων τῶν ὧν βύλον. ὧν εἰς ὕτως ἡρώτη³. ὁ δὲ πᾶν ὕψος θεός ἐστι, πᾶς θεός αὐτῷ τῷ εἶναι ποιεῖ, πᾶς αὐτῷ τῷ εἶναι 10 ποιῶν ὁμοίωμα ἑαυτῷ ποιεῖ. ὁ δὲ πᾶν ὕψος εἰκόνα ἑαυτοῦ τὸν κόσμον ποιεῖ. εἰ τῷτο, ἔχει ἐν ἑαυτῷ παραδειγματικῶς τὰς αἰτίας τῶ παντός, αὐτῷ δὲ εἰσιν αἱ ἰδέαι. πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι εἰσὶ παρ’ αὐτοῖς λόγοι ὅ τε τὸ τέλειον τῷ ἀτελεῖς προτάττων, τὴν μονάδα τῷ πλήθους, τὸ ἀμερές τῷ μεριζῷ, τὸ αἰεὶ καὶ τὰ 15 αὐτὰ ἔχον τῷ μεταπτώτῳ. ἐν οἷς δεικνύουσιν ὅτι μὴ ἀπὸ τῶν χειρόνων ἀρχεῖ τὰ πράγματα, ἀλλ’ εἰς ταῦτα μὲν λήγει, ἀρχεῖ δὲ ἀπὸ τῶν τελειοτάτων καὶ ἀρίστων καὶ καλλίστων. ὁ καὶ δῆλον αἱ μὲν ἐννοιαὶ ἡμῶν δύναν⁴ τῷ κυρίως ἴσῳ καὶ κυρίως ὁμοίῳ καὶ πᾶσι τοῖς τοῖτοις ἐπιβάλλειν, ὁ δὲ δημιουργικὸς νῦν ἕκ ἔχει 20 ἐν ἑαυτῷ τὸ αὐτοῖσιν καὶ τὸ αὐτοδίκαιον καὶ τὸ αὐτοκαλὸν καὶ γὰρ θὸν ὁμοίως καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα. “κατὰ τε καὶ... εἰσίν”. ἐλέγγο μὲν ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν καὶ τῷτο. εἰ περὶ ὄντα αἱ ἐπιστῆμαι, ἐστὶ τὰ καθόλου. τῶν καὶ καθόλου αἱ ἐπιστῆμαι. ὡς εἶναι τὸν συλλογισμόν ἐν τρίτῳ χήματι. τὰ ἐπιστῆτα καθόλου, *τὰ ἐπι- 25 ρητὰ ὄντα*, τινὰ καθόλου ὄντα. ὁ καὶ πάντα τὰ καθόλου, ὁ καὶ δὴ καὶ τὰ ὑπερογενῆ ἢ τὰ ἐν τοῖς ἀτόμοις. ἄτοπον δὲ ὕδεν πάντα τὰ ἐπιστῆτα ὄντα εἶναι, εἰ τὰ κυρίως ἐπιστῆτα λαμβάνοιτο ἀλλὰ μὴ τὰ ἱατρικὰ ἢ τεκτονικά. ὁ καὶ ἐπιστῆμαι κυρίως αὐταὶ, μόναι δὲ δικαίως ὕτως ἂν προσαγορεύοντο αἱ 30 περὶ τὰ εἰδῖα καὶ καθ’ ἑαυτὰ ὄντα καὶ αἰεὶ ὡσαύτως διακείμενα πρᾶγματῶν. “καὶ καὶ... ἀποφάσεων”. ὅτι μὲν τὸ ἐν τῷ πλήθους προέταττον, δῆλον. ἀλλὰ τὸ ὑσιώδες καὶ γεννητικὸν τῷ πλήθους, ὁ δὲ τῇ φέρῃ οἰκεῖον. ὑπερογενὲς καὶ τῷτο, καὶ ἡ ψυχὴ τὴν κοινὴν φέρῃσιν ἰδῶσα τῶν μὴ ἀνθρώπων ὑπέφρασε παρ’ ἑαυτῇ τὸ ἕκ ἀνθρώπου. ὁ καὶ ὡςπερ εἰδητικὴ τίς ἐστι καὶ ὠρι- σμένη αἰτία ἐν τῷ παντὶ ἢ τὸς ἵππους ἵππους ἀποτελέσασα καὶ ἄλλη ἢ τὸς κύνας κύνας, καὶ ἄλλη ἢ τὸς κύκλους κύκλους, ὕτως τίς ἐστι καὶ ἡ μὴ ἀνθρώπου ποιεῖσα πάντα ταῦτα. εἰ καὶ ἦν, εἰπομεν ἂν καὶ τῷ ἕκ ἀνθρώπου ἰδέαν εἶναι. νυνὶ δὲ ἡ ψυχὴ ἡμῶν καὶ 1079a
 ἐν ἑαυτῇ θάτερον τὴν ἐν τούτοις φέρῃσιν τῷ ἀνθρωπείῳ εἶδους κατανοήσασα κοινὸν τὸ ἕκ ἀνθρώπου ἐπ’ αὐτοῖς ἔταξεν. ὕκον τὰς φέρῃσεις τοῖς ἀμερέσιν ἐξομοιωσόμεν. ὕδεν καὶ τὰ προηγυ- μένως ὑπάρχοντα τοῖς πράγμασι καὶ κατ’ ἐπινοίαν ψυχὴν ἐπ’ αὐτῶν θεωρήματα μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς αἰτίας ἐξήρτη. “καὶ 1079a
 δὲ... φθαρτῶν”. ἐλέγομεν ὅτι οἷς ὁ νῦν ἐπιβάλλει, ταῦτα 10 ὄντα ἐστίν. ὁ καὶ ἀνύσιοι τῷ ἀληθινῷ νῦν αἱ νοήσεις. ὁ δὲ ἐπὶ τὴν φαντασίαν ἐλκύσας τὸν νῦν (καλεῖ καὶ ταύτην ἐν ἑτέροις παθητικῶν νῦν), ὕτως ἂν, φησί, καὶ τῶν ἐφθαρμένων ὕψος εἶη. φαντασθεῖν καὶ ἂν τις καὶ τὸ ἐφθαρμένον. καὶ ἔξωσι καὶ τῶν συνορᾶν εἰς ποίας ἐπιχειρήσεις ἐκτρέπεσθαι καταναγκαζόν⁵ οἱ τοῖς εἶδεν ἀντιλέγοντες, ἀπὸ μὲν τῶν ὄντων ἐπὶ τὰς φέρῃσεις ἀποφερόμενοι, ἀπὸ δὲ τῶν νῦν τῶν κατ’ ἐνέργειαν ἐπὶ φαντασίαν καὶ ὁδῶν. φαντασθῆναι μὲν καὶ καὶ δοξάσαι ἐστὶ καὶ μὴ ὄν, ὅτε δὲ νοῆσαι ὅτε ἐπίστασθαι τὸ μὴ ὄν θέμεις. τὸ δὲ “καὶ φαντασμά τι τῷτ’ ἐστίν” εἰ μὲν ἐπὶ τῷ νοήματος τέθει⁶, παιδιᾶ μᾶλλον 25 ἔοικεν ἢ σπουδῇ. ὁ καὶ καθαρεύειν θέλει ὁ ἡμέτερος νῦν, τῷτο φησιν εἶναι τὸ τῷ θεῷ νῦν κίνημα. εἰ δὲ ἐπὶ τῷ πλασματώδους κινήματος τῆς φαντασίας, ὅταν αὐτὴ περὶ τὸ μηκέτι ὄν γίγνηται, ἀναπεφυῖν⁷ μὲν ἀληθῶς, ὕδεν δὲ προσήκει ταῖς κατ’ ἐνέργειαν ἐξώσεσι αἰεὶ νοήσεσιν. “ἔτι δὲ... λέγουσιν”. τῶν μὲν ἀν- 1079a
 σίων χέσεων ὅ φημεν ἰδέας εἶναι ὕδεν τῶν ἐν κινήσεσιν ἢ τῶν κατὰ τινὰ θέσιν ὁ φυσικὴν ἐπιτελεσμένων, οἷον τῷ ἀνωτέρῳ ἢ τῷ κατωτέρῳ, δεξιῷ ἀριστερῷ, γειτόνος *, τῶν τοιούτων. ὅσα

1 ἀνεκφοίτητος] ἀν εκφοίτητος BH et (qui ceterum ex illis exul erat) β. || 2 ἢ καὶ κατὰ H. || 3 ἐνίοτε μὲν... 5 συλλογιζέσθαι om AHβ. || 4 ὅτι] an εἰ? || 5 καὶ post δὲ om (A)H. || τὰς περὶ H. || 6 ἰδῶν AHβ. || 7 ἐξ ὧν] cf. ad p. 870 b22. || 8 μόνων] μόνον BHβ. || 10 αὐτῷ τε εἶναι AH αὐτῷ τῷ εἶναι (suo esse) β. || omnis qui suo esse facit β πᾶς αὐτῷ ποιῶν AH. || 16 ἔχον τ’ ὁ μεταπτ. H. || 18 καὶ καλλίστων om H. || 19 αἱ ante μὲν om AH. || ἴσως... ὁμοίως H. || 20 δημιουργικός H. || ἕκ AHβ: ὅν C. || 21 αὐτὸ ἴσον et sic cetera AH. || καὶ ἀγαθὸν libri. || 25 Scientialia uniuersalia sunt, scientialia entia sunt, quaedam uniuersalia entia sunt β. unde τὰ ἐπιστῆτα ὄντα suppleni cum Bonitzio. || 27 καὶ om β. || absurdum autem β ἄτομα δὲ BH: corr. Bonitzius et Brandisius. || ὕδεν C. fort. ὕδεν ὕδεν. || 28 ὄντα om H. || 30 ἂν om AH. || 31 τὰ ἰδῖα H. || καθ’ αὐτὰ C. || ὡσαύτως καὶ διακ. AH. || διακείμεναι BH. de aeternis... et semper eodem modo affectis β. || 32 lemmati uersum uacuum reliquit H.

1 ἀλλὰ C: ἀλλὰ καὶ AHβ. || γεννητικὸν H. || 2 ὁ τῇ (om. τὸ) H. || 4 εἰδητικῆς (A)H. || 6 ἄλλη τὸς AH. || ὅτω H. || 7 ἔστι β. || μὴ τὸς ἀνθρώπων H. || 8 καὶ τὸ ἕκ (A)H. || 9 τὸ ἐν αὐτῇ AH. || 10 ὑπ’ αὐτοῖς H. || non igitur β: ὅτ’ ὅν BH. || 11 ὕδεν] ὅτε BHβ. || γὰρ τὰ scripsi cum β: γὰρ BH. || 14 ὅτι καὶ ὁ AH ὅτι οἷς ὄντως ὁ β. || 16 καλεῖ] καὶ εἰ H. || καὶ post γὰρ om A. || ταύτην ταῦτα μὲν BH hanc β. || ἐν ἑτέροις] de anima III 5 p. 430 a24. || 20 ἂν λέγοντες H. || 21 ὑποφερόμενοι H. || 22 μὲν om β. || 23 καὶ om β: γὰρ ante τι Arist. || 24 τῷτ’ etiam cod. E Aristotelis, τῷτων uulgatur ap. Arist.: τῷ BH τῷ τί (ipsius quid est) β. || ἔστιν R ἐστὶ H: accentus comprobatur, modo quod reposuimus. || ludo β παιδιᾶ H: παιδιᾶ B. || 25 ἰδῶναι ὁ H. || 26 φησιν εἰ τὸ H. || τὸ om (A). || 27 ὅταν αὐτῇ] ὅταν τῇ C ὁ τῇ A δ H. ὁ αὐτῇ καὶ (in fletitio motu imaginationis, qui ei etiam circa non ens fit) β. || τὸ μὴ ὄν β. || ὄν] ὁ (A)H. || γίγνεται H γίγνεται β. || 29 ἐξώσεως] cf. supra p. 879 b30. || 31 ἐπιτελεσμένων (A)H: ἐπιτελειμένων C et fortasse β. || ἀνωτέρω (A)H. || ἢ τῷ (A)H. || hiatus indicauit, oppositum uocabulo γειτόνος intercidit.

δὲ κατὰ τινος εἶδους μέθεξιν ἐγένετο πρὸς τι, οἷον ὅμοια ἢ ἴσα ἢ ἕτερα, τῶν τὰ μὲν τῶν γενῶν τῷ ὄντος μεταχρόντα, τὰ δὲ πάντως ἐνός γέ τινος τῶν εἰδῶν τὴν πρὸς ἀλλήλα δέχεσθαι σύνταξιν. καὶ τί θαυμαστόν, εἰ τῶν παρ' ἡμῶν ἔνια πρὸς τι κατ' ἐκεῖνα λέγομεν ἐπιτελεῖσθαι, ὅπου γε κακεῖ ταύτην ἀπολιμπα-
νομεν τὴν χέσιν, ὑσιώδη μέντοι, καὶ ὕχ ἡμεῖς μόνοι ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ ὁ Ἀριστοτέλης; ὅταν γὰρ τὸ μὲν αἷτιον ἢ ἀρχὴν λέγωμεν εἶναι ἢ πρῶτον ἢ περιέχον, τὸ δὲ αἷτιον ἢ ἐξ ἀρχῆς ἢ δευτέρον ἢ περιεχόμενον, τί ἄλλο ποιοῦμεν ἢ τὴν τάξιν ἣν ἔχει τὰ θεῖα πρὸς ἀλλήλα δηλῶν ἐπιχειροῦμεν; ἀρέσκει δὲ καὶ αὐτῷ τῷ Ἀρι-
στοτέλει τῶν χωριστῶν εἰδῶν, εἰς αὐτὰς σφαῖρας ἀναρτᾶ τὴν παντός, τὰ μὲν εἶναι πρῶτα τὰ δὲ μέσα τὰ δὲ τελευταῖα, καὶ τὰ μὲν περιεκτικώτερα τὰ δὲ μερικώτερα, εἰ γε ταύτην ἔχει κακεῖνα πρὸς ἀλλήλα τὴν τάξιν, ἣν καὶ τῷ αἰθέρος αἰ σφαῖραι περὶ ἀλ-
λήλας ἐκφαίνουσι. πῶς δὲ καὶ τὴν τρίτον εἰσαγάγουσιν ἄνθρωπον; εἰ μὲν γὰρ ὅτι καθ' ἐκάστην τῶν ὄντων τάξιν ἐστὶ πάντα τὰ εἶδη, ὅ τρεῖς μόνοι, πολλοὶ δὲ οἱ ἄνθρωποι, ἐπεὶ καὶ πάντα πολλαπλᾶ. καὶ γὰρ ἐν νῷ καὶ νοῖς καὶ ἐν ψυχῇ τῇ μακρῇ καὶ ψυχῇ καὶ φύσει τῇ ὅλῃ καὶ φύσει μερικωτέρας· ἐν ὕρανῳ τοῖνον καὶ γῇ, καὶ χερσὶν ἐν ἀπάσαις μερίσι τῷ παντὶ οἰκειῶς ταῖς ὑποδεχομέναις χώραις τῷτο ἂν εἴη τὸ εἶδος· ὥστε ὅ τρεῖς ἀλλὰ τῷ γε ἡμετέρῳ λογισμῷ ἀπερί-
ληπτοι. εἰ δ' ὅτι συνώνυμος μὲν ὁ αὐτοάνθρωπος τοῖς τῆδε, καθὰ φησιν ἐξηγούμενος τὸ ῥῆτον ὁ Ἀλέξανδρος, πάντα δὲ τὰ συνώνυμα μετυσία τινὸς εἶδους συνώνυμα γίνονται, τρίτος ἀνα-
φανήσεται τις ἄνθρωπος τῆς ιδέας καὶ τῶν τῆδε κατηγορούμενος, καὶ γελῶν γίνονται τὸ ἐπιχείρημα· ὅτε γὰρ συνώνυμα τὰ τῆδε τῇ ιδέᾳ· τότε γὰρ αἱ εἰκόνες συνώνυμοι τῷ σφετέρῳ γίνονται· ἂν παραδείγματι; ὅθ' ὅλως μετέχειν τινὸς τὴν ιδέαν οἰητέον· αὕτη γὰρ ἔκκειται πᾶσιν εἰς μετοχὴν τὸ πρῶτον εἶδος ὅσα. εἰ δὲ ὁμωνύμως κατηγορεῖται αὐτῶν ὁ ἄνθρωπος, ἐν δὲ ταῖς ὁμωνύ-
μοις κατηγορίαις ὕδεν ἐστὶ πρᾶγμα συνεισφερόμενον ὑπὸ τῆς φωνῆς παρὰ τὰ ὑποκείμενα καὶ ὁμωνύμως λεγόμενα, πῶς ἂν ἔτι χώραν ὁ τρίτος ἄνθρωπος ἔχοι, τῆς φωνῆς οἰοῖται διαπαναμένης καὶ διαιρημένης εἰς τε τὴν αὐτοάνθρωπον καὶ τὴν θνητὴν ἄνθρωπον; ὅλως τε ... εἶναι". βύλεται μὲν λέγειν ὅτι τὰς ἀρχὰς τῶν ὄντων μᾶλλον ἐθέλωσι σῶζειν οἱ προσάγει ταύτης τῆς θεωρίας ἢ περὶ τῶν ιδεῶν δόγμα, σπουδαζόντες δὲ περὶ ὁ ἦττον εἶναι θέλωσι, ἀναιρῶσι τὰς ἀρχὰς. καὶ τῷ ὄντι, εἰ τῷ ὄντι ὅπως

ἔχοι, περιπίπτουσαν ἀν' ἀβυλῇτιν πράγματι. ἀλλ' ἴσμεν εἰ τι τοιούτων πράγματα. "συμβαίνει ... ἀρχαῖς". ἔλεγον μὲν αὖτε ἄνδρες μὲν τὴν μίαν τῶν ἀπάντων ἀρχὴν, ἣν τάγαθον καὶ τὸ ὑπερῷον ἐν ἡξίον καλεῖν, δύο εἶναι τῶν ὄλων αἰτίας, μετὰ καὶ τὴν ἀπειροδύναμον δυάδα, καὶ ταύτας τὰς ἀρχὰς καθ' ἐκάστην τῶν ὄντων τάξιν οἰκειῶς ἀπετίθετο· ἐστὶ γὰρ καὶ τὸ ἀναλογεῖν τάγαθῳ καθ' ἐκάστην διακόσμησιν, καὶ τὰ πρὸς τὴν μονάδα καὶ τὴν δυάδα τὴν πρώτην ὡς κεωμένη. φησὶ δὲ ὅτι οἱ ποιοῦντες αὐτοδυάδα ἐν τοῖς εἶδεσι καὶ αὐτομονάδα, πρῶτον μὲν ἐπειδὴ τὰ πρεσβεία πανταχῶς ταῖς εἰδητικαῖς αἰτίαις ἀποτέμωσι εἰσβάσι, πρῶτας λέγοντες εἶναι ταύτας ἀναιρῶσι τὴν ἐν ταῖς ἀρχαῖς μονάδα καὶ δυάδα (τῆς γὰρ πρώτης δυάδος ἢ μονάδος τίς ἂν εἴη πρεσβύτερα μονάδος ἢ δυάδος;), ἔπειτα δὲ καὶ ἐπειδὴ διπλάσια μὲν ἐστὶν ἡ αὐτοτετρας τῆς αὐτοδυάδος, ἡ δὲ αὐτοδυάς τῆς αὐτομονάδος, ἀριθμὸς δὲ πάντα ταῦτα, ὡς μόνον εἰ καθ' αὐτὸν ἀριθμὸς πρεσβύτερος τῶν ἀρχῶν ἀλλὰ καὶ ἐπὶ πρὸς τὴν καὶ ὅλως πολλὰ φησιν εἶναι τοιαῦτα, δι' ὧν φυλάττειν ἐθέλοντες τὴν περὶ τὰ εἶδη θέσιν ἔλαθον ἑαυτοὺς ἐναντιωθέντες ταῖς οἰκειαῖς ἀρχαῖς. ταῦτα δὲ ὅτι φορτικῶς εἶρη) καὶ παρὰ θυμῶς ἀπαντᾷ πρὸς τὰ ὑπὸ τῶν θείων ἀνδρῶν εἰρημένα, δηλὰ μὲν καὶ πρὸ παντὸς λόγου τοῖς ἀγγιγνυμένοις· ὡς μὴν ἀλλὰ καὶ παρ' ἡμῶν ἐπιζητήσεται ἂν τις τῆς παραλογιστικῆς ἐπιχειρήσεως τὴν οὐ-
λυσιν. φαμὲν τοῖνον ὡς ἄλλῃ μὲν τῶν ἀρχῶν ἢ φύσις, ἄλλῃ δὲ ἡ τῶν ιδεῶν, καὶ ὁμωνύμως τι περὶ αὐτὰς ἐπισυμβῆ, μᾶλλον δὲ ὡς περὶ αὐτὰς (τί γὰρ τοῖς θεοτάτοις τῶν ὄντων ἐπισυμβῆναι δυνήσεται;), ἀλλὰ περὶ τὴν ἡμετέραν περὶ αὐτὰς πραγματεῖαν. αὐτίκα δυὰς μὲν ἡ ἀρχηγικὴ γούμης δυνάμεως καὶ προόδου καὶ πλήθους καὶ πολλαπλασιασμοῦ τοῖς πᾶσιν ἐξηγᾶται διεγείρει τε πάντα καὶ κινεῖ πρὸς αὐτογέννησιν τῶν δευτέρων καὶ προμήθειαν καὶ φυλακὴν, ἔτι δὲ πληροῖ πάντας τὰς τε θεῶς διακόσμους καὶ τὰς νοερὰς καὶ τὰς ψυχικὰς τε καὶ φυσικὰς καὶ αἰσθητὰς τῶν ἐκάσταις προσήκοντων ἀριθμῶν· ἐν δὲ ὕδεν ὅτι ἄγεννητον εἶναι συγχωρεῖ τῶν πεφυκότων ὅπως ποτὲ παρελθόντες εἰς ὑπόστασιν· ἡ δὲ γε αὐτοδυὰς πᾶσι τὸ ἐαυτῆς εἶδος ἐκφέρει καὶ ψυχῇ καὶ φύσει καὶ σωμασιν· ὥστε εἴτε ὁ κόσμος εἰς δύο διήρηται, εἴτε καὶ μόνος ὁ ὕρανός, εἴτε τῆς ψυχῆς ἢ λόγου ἢ καὶ πρὸ τῶν λόγων οἱ κύκλοι (πρῶτοι γὰρ ὅτι τῶν μετεχόντων χωρῶν) τῇ εἰς δύο διαίρεσει, εἴτε τι τῶν μερῶν

1079a
14.

2 τῶν om β. || aut diversa, haec quidem cum aliquo genere entis participant β. || 4 fort. πρὸς τι ἔνια. || 7 ὁ post αὐτὸς om H. || λέγομεν BH. || 8 ἢ interposui ante ἐξ ἀρχῆς. || 9 ποῦμεν fort. delendum. || 10 ὁλῶν χειροῦμεν H. || δὲ om β. || αὐτῷ ἀρχ. BH. || 15 τῷ τρίτῳ H. || 16 τρεῖς δὲ μόνοι AH. || 17 quoniam et omnia multiplicari possunt β. || 19 πάσαις H. fuit qui ἀπασιν cobicere. || μερίσι] μέρεσι BH. || 23 Alex. p. 62, 12sq. || 24 ἀναφανήσεται H emergit β: ἀναφανήσαιο H. || 27 fieri poterunt β: γίνονται BH. || 33 δαπανομένης H. || 34 εἴτε τὸν H. || αὐτοάνθρωπον scripsi cum β: αὐτὸν BH. || 36 μᾶλλον ὡς θέλωσι H. || 37 ἢ περὶ τὸ παρὰ H. || 1 incidenter utique β: ἂν om BH. || ἀβυλῇτιν (A). || 5 τὰς om H. || 7 τάγαθον H. || ἐκάστην καὶ διακόσμησιν AH. || 8 καὶ δυάδα A. || 9 αὐτὸ δυάδα A. || 10 τὰ πρεσβεία quae priora sunt β. || 11 εἶναι ταύτας CH: ταύτας εἶναι AB. || 12 ἢ ei β. || 15 ὡς μόνον ὁ Hβ: ὡς μόνον ὡς B. || 17 fort. δι' ὧν οἱ φυλ. || 24 aliquid β τις BH: corr. Bonitzianus et Brandisius. || 25 τὸ γὰρ H. || 27 Protinus nanque binarius β. || 29 διεγείρει H. || 30 ἔτι δὲ] ergo β. || 32 αἰσθητοῖς H. || 33 ἀγένητον BH. || ὅπως ποτε (A)H. || 36 εἰς δύο om β. || ὁ ante ὕρανός om H. || εἴτε καὶ τῆς β. || 37 καὶ πρὸς H. || πρῶτον BHβ. || 38 τῆς εἰς δύο διαίρεσεις H. || εἴτε τι τῶν μερῶν

ζῶων ἢ ὀφθαλμῶς ἔχει δύο ἢ χεῖρας ἢ πόδας, ἢ ἄλλο τι τῶν τῆς φύσεως αποτελεσμάτων σὺν τῷ ἑαυτῷ εἶδει τὴν δυάδα διὰ παντὸς ἔχει, ἕκ ἀπ' ἄλλης αἰτίας φήσομεν τῆς ἀνωτάτω τῷτο παραγίνεσθαι τοῖς πράγμασιν ἢ ἐκ τῆς αὐτοδυσάδος, ἥτις πρωτίτη μὲν ἐστὶ τῶν ἐν εἰδέσει δύο εἰδῶν καὶ αἰτία, ἢ μὴν διὰ τῷτο καὶ τῆς ἀρχικῆς δυάδος, ὅφ' ἥς καὶ αὕτη καὶ πᾶς ὁ νῦς ὑπέστη. τὰ αὐτὰ δὲ καὶ περὶ μονάδος φασί· ἄλλη γὰρ ἀρχικὴ ἢ σὺν τῇ δυάδι τὰ πάντα ὕφισα, ταυτότητος καὶ βεβαιότητος καὶ συνοχῆς καὶ διαωνίας ζωῆς ἐξηγούμενη τοῖς ὅλοις, ἄλλη δὲ ἡ αὐτομοναδὸς ὡς ἐν τοῖς εἰδέσει τὴν πρωτεύον ἔχουσα, ἥς μεταχρόντα τὰ εἰδοποιούμενα ἐνίσκει καὶ τῇ ἔξει τῇ οἰκείᾳ συνέχει. ὅταν ὅν τὴν ἐν ταῖς ιδέαις μονάδα καὶ δυάδα πρεσβεύουσιν οἱ ἄνθρωποι, ἕκ ἐπὶ ἀναίρεσει τῶν οἰκείων ἀρχῶν ταύτας προτάττουσι (πῶς γὰρ ἂν γε καὶ αὐτὰς μὲν τῷ σύμπαντος νῦ καὶ τῷ νοητῷ φασὶν ἐκ τῶν ἀρχῶν ὑπόστηναι;), ἀλλ' ὅτι τῶν ἐγκοσμίων πραγμάτων ἐξηγῶν, καὶ παρ' ἥς μὴ τῷ τε σύμπαντι κόσμῳ καὶ ψυχῇ καὶ σώμασιν ἡ ὁλότης καὶ τὸ μονοειδές, παρ' ἥς δὲ ἡ πρώτη διαίρεσις καὶ τὸ δυοειδές, ὁλὸν δὲ πότερον παρὰ ποτέρας. τὸ δὲ καὶ ἀριθμὸν ἐν ἐκείνοις τὴν μοναδικὴν εἰσάγειν καὶ διὰ τῷτο διπλοῦσιν ποιεῖν τὴν αὐτοδυσάδα τῆς αὐτομοναδός, σφόδρα ἐστὶν ἐπιπολαιόν· ἢ γὰρ διὰ ποσότητα μονάδων ἕκαστος τῶν ἐκεῖ ἀριθμῶν ἔχει τὴν ἐπωνυμίαν ἣν εἰληφεν, ἀλλὰ κατὰ τινα χαρακτηριστὰ θειοτάτης καὶ ἀπλυστάτης ὑσίας. μετέχει δὲ αὐτῶν ὡς πέφυκεν ἕκαστος· καὶ ὥσπερ τῷ αὐτοανθρώπῳ ἀχρωμάτῳ ὄντος καὶ ἀχρηματιστῶ καὶ ἀμέρῳ καὶ ἀμερῶς ὁ τῷδε ἄνθρωπος ἐχρηματισμένως καὶ κεχρωσμένως καὶ μορφωτικῶς καὶ μερικῶς μετεἰλήφεν, ὥτω καὶ τῆς αὐτοτριάδος ὑπερμῆαν ἐμφανέως ποσότητα σὺν ποσότητι μετέχει τὰ αἰδιητά. ὅμοιον ὅν μοναδικὸν πληθὸς ἐπιζητεῖν ἐν τοῖς εἰδητικαῖς ἀριθμοῖς καὶ ἥπαρ ἢ σπλήνα σπλάγγων τε τῶν ἄλλων ἕκαστον ἐν τῷ αὐτοανθρώπῳ. ἔτ' ἄρα τὰς ἀρχὰς ἐαυτῶν ἀναίρεσιν οἱ ἄνθρωποι διὰ τῶν εἰδητικῶν ἀριθμῶν ἔτε τὴν καὶ ἔχουσιν ἀριθμὸν εἰσάγουσιν εἰς τὰ νοητά. "ἔτι ... πολλῶν". ἐν τούτοις καὶ μάλιστα ἐμβριθῶς ἠγόρευσε. εἰρηγὶ δὲ καὶ παρὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ παρ' ἡμῶν ἐν τοῖς ἐμπροσθεν, τίνων εἰσὶν ιδέαι καὶ τίνων ἔστι καὶ ὅτι ὑσιῶν τῶν καθόλου, οἷον ἀνθρώπου, ἵππου, καὶ εἴ τι τελειοῖ τὰς ὑσίας, οἷον ἀρετῆς, ἐπιστήμης, καὶ εἴ τι ψυχῆς καὶ σώματος

καὶ φύσεσι παραγίνεσθαι, οἷον ὁμοιότης ἰσότης μέγεθος καὶ εἴ τι τούτων· τὰ δὲ μόνοις τοῖς σώμασι συμβεβηκότα ἐν τοῖς τῆς φύσεως λόγοις διωρισμένας αἰτίας ἔχει καὶ τὴν ἱαμβολίαν, ἐπεὶ ὁ γε θεὸς Πλωτῖνος ἐφίσησι μὴ καὶ λευκότητος εἶδος ἐν νῦν θετέον εἶναι. ἕκ εἴ τι ὅν ἔστιν ἐν ἐπὶ πολλῶν νόημα, τῷτε ἐστὶν ιδέα (ἔτω γὰρ ἂν καὶ τῶν παρὰ φύσιν ἦσαν ιδέαι), ἀλλ' ὡς μὴ ιδέαι, τῶτων εἰσὶ καὶ καθόλου λόγοι, ἢ μὴν ἀντιστρέφει. ἢ μὴν ὅδ' ὅσων εἰσὶν ἐπιστήμαι αἱ μὴ κυρίως λεγόμεναι, τῶτων ἀπάντων ἐστὶν εἶδη. τὸ μέντοι ὑσιῶν ὑσιῶν αὐτῶν τὰ τῷδε μετέχειν, εἴ εἰρηγὶ· ἢ μὴν εἴ τι ὑσίας μετέχει, τῷτο ὑσία ἐστὶ τὴν γὰρ αὐτοεπιστήμην καὶ τὴν αὐτοδικαιοσύνην ὑσίας εἶναι φασί, ἀλλ' αἱ παρ' ἡμῶν ἔξεις ἕκ ὑσίας. κάκεινο δὲ ῥητέον ὅτι ταῖς ιδέαις ὑδὲν ἐστὶν ἐν ὑποκειμένῳ, ἀλλὰ πάντα εἰς ὑσίαν τελεί· καὶ γὰρ τῷ αὐτοδιπλασίῳ τὸ αἰδιόν ἢ συμβεβηκεν ὑδὲ κατ' αὐτὴν τὴν Ἀριστοτέλη· σαφῶς γὰρ ἀπέδειξεν ἐν τῷ I τῷδε τῆς πραγματείας ὅτι μηδὲν ἐστὶ φθαρτὸν ἢ ἀφθαρτὸν καὶ συμβεβηκός. μάλιστα ὅν ὡς ῥητέον ὅτι πᾶν αὐλὸν εἶδος καὶ θεῖον ἐν ἀπληθύνῳ καὶ μονοειδεῖ καὶ ἀπλυστάτῃ ὑσίᾳ πολυδυναμώτατόν ἐστι καὶ μετεχέει ἢ καὶ πᾶσας ἐαυτῷ δυνάμεις ὑπὸ τῶν τῷδε. τὸ ὅν αὐτοδιπλασίον ἔχει μὴ κατ' ὑσίαν καὶ τὸ ἀμέριστον καὶ τὸ νοερὸν καὶ τὸ δημιουργικὸν καὶ τὸ αἰδιόν, καὶ ὑδὲν τῶτων ὡς ἐν ὑποκειμένῳ· μετέχει δὲ ὑπὸ μὴ ψυχῆς τῆς ἄνω καὶ πλείους ἐαυτῷ δυνάμεις, ὑπὸ δὲ τῆς ἡμετέρας καὶ ἐλάττω, ὑπὸ δὲ σωμάτων ἢ δυνάμεων σωματικῶν ἀγαπητῶς καὶ μίαν ἢ δύο. τὰ μὴ τοῖνυν μετέχοντα τῶν ὑσιῶν ἕκ ἀνάγκη πάντα ὑσίας εἶναι (καὶ περὶ τούτω πολλὰς ὑπεμνήσαμεν), ἀλλ' ὥσπερ ἀμερῶν ὑσιῶν μετέχει τινὰ μερικῶς καὶ νοερῶν ἀνοήτως, ὥτως ὑσιῶν ἀνοήτως· τὸ γὰρ λέγειν ἐν ἐπὶ πολλῶν ἢ τῷτο ἐδόξεν ὡς τῷ ἐνὸς ὑπὸ τὴν αὐτὴν ὄντος ἐκείνους κατηγορίαν, ἀλλ' ὡς ἐξηρημένης ἐκείνης τῆς ἐνάδος ἀφάτοις τισὶν ὑπερβολαῖς τῷ ἐξ αὐτῆς προϊόντος καὶ πρὸς αὐτὴν ἀπεικαζέοντος καὶ εἰς αὐτὴν ἀνηρημένους πληθύν. "ὅτι εἰ μὴ ... αὐτῶν". ἀλλ' ὅτε συνώνυμοι τοῖς τῷδε αἱ ιδέαι (γελοῖον γὰρ καὶ τὸ διαπορεῖν περὶ τῶτων, ἵνα μὴ πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ ὁ τρίτος ἄνθρωπος ὡς φασὶν ἐπεισῆ), ἔθ' ὥτως ὁμώνυμοι ὡς τὰ ἀπὸ τύχης, ἀλλ' ὡς τὸ παράδειγμα τῇ εἰκόνι, καὶ μάλιστα ὅταν αὐτῷ τῷ εἶναι τὸ παράδειγμα τὰς εἰκόνας ὕφισαν ἐπιστρέφῃ πρὸς ἐαυτό.

2 εἰδεῖ om AHβ. || 3 ἕκ ἀπ' Hβ ἢ κατ' B. || φήσομεν ἢ τῆς BHβ: deleui ἢ errore proclini interpolatum. contra scriptoris sententiam non ab alia causa quam a suprema dicemus hoc rebus aduenire, aut ex per se binario uertit β. || 4 παραγίνεσθαι B. || ἢ τις... 6 δυάδος Cβ: om AH. || 5 διὰ τῷτο om β. || 6 καὶ C ex β. || ὡς] cf. infra l. 14. || 7 γὰρ] γὰρ ἢ H. || 8 ὕφισα (A)H. || 9 καὶ αἰωνίας (A)H. || ἐξηγούμενος (A)H. || τοῖς ὅλοις H. || 11 τὰ πεποιημένα BH, effectus β. fuit qui peποιημένα coniceret. || 17 καὶ ante ψυχῆς ex coniect. adiecti. || 18 δυοειδὲς (A)H. || πρότερον (A)H. cf. p. 865 a2. 891 a27 et infra saepius. || 25 ὅπως C: ὅπως (A) ὅτω H om β. || καὶ ἀμερῶς om β. || 27 καὶ τῆς β: καὶ τὸ τῆς BH. || 30 σπλάγγων τε καὶ τῶν BH σπλάγγων τε καὶ τῶν β: deleui καὶ. || 33 εἰς τὰ νοητά om A. || καὶ] ἢ BH profecto (δη?) β. || 35 supra p. 893 b8 — 894 a16. || 36 καὶ ὅτι AH καὶ ὅσα (et omnium quae substantias perficiunt) β. 5 ἐκέτι ὅν ἐστὶν ἐν AH pr C ἕκ εἴτι marg. C addito γὰρ (ἀφεται), ἐκέτι ὅν ἢ ἐστὶν ἐν supra scr. C, β. || fort. τῷτο ἐστὶν. || 9 ὑσιῶν αὐτῶν ὑσιῶν H. || 12 ἔφαμεν β. || 14 τὸ αὐτοδιπλασίον BH τὸ αὐτοδιπλασίον καὶ β. || 15 γὰρ] ὅν AHβ. || 16 τῷ δεκάτῳ H. scil. c. 10 p. 1059 a1 sq. || 25 μὴν τοῖνυν] μέντοι BHβ. || ἕκ] num ὅτι ἕκ? an ἕκ ἀνάγκη? interim satius uisum uerba 26 καὶ ... ὑπεμν. ut parenthesin separare. || 26 πάντας H. || et de his quidem saepe β. || 27 ἀμερῶς H. his quae impartibilia sunt (ἀμερῶς ὅπως?) β. || 28 ὥτως καὶ ὑσιῶν H. || τῷ γὰρ Aβ. || 29 ὡς τῷ ... 30 ἀλλ' om β. || ὅπως] ὅσα BH. || 31 προϊόντος om AHβ. || 32 εἰς ἐαυτὴν BHβ. || ἀνηρ. τῷ πληθύν H. || 35 ἐπιστῆσι H. || 36 τῷ om AH. || 37 ὕφισαν (A)H.

1070b "εἰ δὲ ... δῖπυν". τὸ μὲν λεγόμενον τοῦτόν ἐστιν· εἰ δὲ τις μὴθ' ἀπλῶς συνωνύμως λέγοι τὰς ἰδέας τοῖς τῇδε, μὴθ' ἀπλῶς ὁμωνύμως, ἀλλὰ τὸν αὐτὸν μὲν ἐφαρμόζοι λόγον καὶ τῇ ἰδέᾳ καὶ τῷ πρὸς αὐτὴν ἀπεικασμένῳ, προστιθεὶς δὲ ἐπὶ μὲν τῆς ἰδέας τὸ νοητὸν εἰ τύχοι, ἐπὶ δὲ τῶν τῇδε τὸ αἰσθητόν, οἴσῃ δὲ μὲν τι λέγειν, ὅθεν δὲ κατὰ γε τὸ ἀληθὲς ἐρεῖ· τίτιν γὰρ τῶν ἐν τῷ ὁρισμῷ τὸ νοητὸν ἢ τὸ αἰσθητὸν προστέμει; οἷον εἰ κύκλος μὲν εἴη φαντασμός, εἴη δὲ καὶ αὐτοκύκλος νοητός, λέγοι δὲ τις ἑκάτερον μὲν αὐτῶν χῆμα εἶναι ἐπίπεδον ὑπὸ μιᾶς γραμμῆς περιεχόμενον, πρὸς ἣν ἀφ' ἑνὸς σημείου τῶν ἐντὸς τοῦ χήματος πᾶσαι αἱ προσπίπτουσαι εὐθεῖαι [πρὸς τὴν περιφέρειαν] ἴσαι ἀλλήλαις εἰσίν, ἀλλὰ τὸν μὲν αὐτοκύκλον χῆμα λέγοι νοητόν, τὸν δὲ παρ' ἡμῖν χῆμα φαντασθὲν τὸ αἰσθητόν, σκοπεῖν δεῖ, φησί, μὴ ὅθεν ἢ τὸ λεγόμενον· τίτιν γὰρ, φησί, τὸ νοητὸν ἢ τὸ αἰσθητὸν συντάξει; τῷ χήματι ἢ τῷ ἐπιπέδῳ ἢ τῇ γραμμῇ ἢ τῷ σημείῳ; πάντα γὰρ ὅσῃαι τὰ εἰς τὸν ὁρισμὸν παραλαμβάνόμενα, ὡς ἐπὶ ἀνθρώπῳ· καὶ γὰρ τὸ ζῶον καὶ τὸ δῖπυν. χρὴ δὲ πρὸς αὐτὸν φιλαλήθως μὲν ἀπαντῶντα λέγειν ὅτι μὴδὲ τὴν ἀρχὴν ὅρον ἔχει τῆς ἰδέας ἀποδιδοῦναι (τὰ γὰρ ἀμέριστα καὶ ἀπλᾶ εἶδη καὶ νοερά καὶ τῶν ὁριστικῶν λόγων ἐξήρη) καὶ πάντων τῶν καὶ διεξοδὸν καὶ ἀνέλκιν θεωρεῖσθαι πεφυκότων, ὡς ἐν ταῖς Ἐπιστολαῖς ὁ θεὸς Πλάτων περὶ τοῦ ὁσιώδους κύκλου διείλετο, ἄλλο τι αὐτὸν εἶναι λέγων παρὰ τὸ ὁριστὸν καὶ ἐπιστητόν· καὶ αὐτὸς ὁ δαιμόσιος Ἀριστοτέλης ἐν τῷ Η ταύτης τῆς πραγματείας ἐδικαίωσε τῶν πάντη καὶ τελῶς ἀπλῶν εἰδῶν μὴδ' ὁρισμὸν εἶναι), συνεκαθιόντα δὲ αὐτῷ καὶ εἰς τὰς καθ' ἑκάστον ἐπιχειρήσεις εἰπεῖν ὅτι εἰ καὶ ὁρίσας ἦν τὰ εἶδη, ἐκ ἀνάγκης τοῖς αὐτοῖς ἦν ὁρισμοῖς ἡμᾶς ἐπὶ τε τῶν τῇδε κεκρῆσθαι καὶ ἐπὶ τῶν παραδειγματῶν· ὅ γὰρ δὴ τῆς εἰκόνος τὸ Σωκράτους ὁ αὐτὸς λόγος καὶ τὸ Σωκράτους, καίτοι γεγονυίας τῆς εἰκόνος πρὸς τὸ Σωκρατικὸν εἶδος· εἰ δὲ τις καὶ τὸν αὐτὸν ὁρισμὸν ἀμφὸς ἀπεδίδοι, τί ἐκώλυε καθ' ἑκάστον τῶν λεγομένων ἐφ' ὧν μὲν τὸ νοητὸν ἀκύνει, ἐπὶ δὲ τῶν τῇδε τὸ αἰσθητόν; νοητῶς γὰρ πάντα ὑπάρχειν, εἴπερ ὅλως ὑπῆρχεν, εὐλογον ἦν τῇ ἰδέᾳ, φυσικῶς δὲ τοῖς πρὸς αὐτὴν ἀπεικασθεῖσιν. ὅτ' ὅν ὁρίσῃ ἢ ἰδέα κατὰ γε τὸ ἀληθὲς, ὅτε εἰ ἦν ὁρίσῃ, τῷ αὐτῷ ἂν ὅρω τοῖς ἀποτελεσμασιν ἐκρατήθη, ὅτε εἰ τούτοις τις συνεχώρησε πᾶσιν, ἐκω-

λύετ' ἂν νοητῶς μὲν αὐτὰ τοῖς παραδείγμασιν ἀποτέμει, φανταστικῶς δὲ ἢ φυσικῶς ταῖς εἰκόσιν· ὅθεν γὰρ τὸτο ἦν ἄτοπον τὸ πᾶσι τοῖς χωριστοῖς εἶδεσι τὸ νοητὸν ὑπάρχειν ὡς περὶ τοῖς ὑπὸ τὸ αὐτὸ γένος οἷον τοῖς τισὶν ἐπιπέδοις τὸ γενικὸν ἐπίπεδον.

"Πάντων ... αἰτία αὐτοῖς". περὶ τοῦ χρησίου τῶν ἰδεῶν ἐπιζητεῖ, μὴ ἄρα ὅθεν συμβαλλόντι τοῖς αἰσθητοῖς καὶ ὑποθεθεῖσιν εἶναι. ῥητέον ὅν ὡς πάντα μὲν τὰ θεῖα διὰ τὰς ἀρχὰς τὰς αὐτῶν καὶ δι' αὐτὰ καὶ ἐξ αὐτῶν τοιαῦτά ἐστιν· ὁ μὲν ἄλλ' ἐπειδὴ γεννητικὴ καὶ προνοητικὴ αὐτῶν ἐστιν ἢ ὑπάρχει, ἢ καὶ μὴ τῶν δευτέρων ἔνεκεν ὑπέστη, ἀλλ' ὅν καὶ ὅσας καὶ δυνάμεις καὶ τελειότητος ἀπάσης μεταδίδωσι τοῖς μετ' αὐτά· καὶ δὴ καὶ διὰ τὰ εἶδη τὰ τε αἰδία τῶν αἰσθητῶν καὶ ὑπέστη καὶ αἰδία μένει, τοιαῦτα ὄντα τῷ ἐκείνων ἔρωτι πρὸς ἀπαυστον ζωὴν καὶ κίνησιν ἀνεγειρόμενα, τὰ τε θνητὰ καὶ ἐνυλὰ τῆς φύσεως ὁ-μυργήματα πότ' ἂν τὴν εἰς τὰ ὄντα ἀπόδοσιν ἐδέξατο, μὴ τῆς φύσεως καὶ τῶν χρωμάτων τῇ φύσει δημιουργικῶν αἰτίῳ πρὸς ὁρισμένα ἄττα καὶ αἰεὶ καὶ ταῦτά καὶ ὡσαύτως ἔχοντα τὴν ποιήσιν ἀναφερόντων; διὰ τί γὰρ μὴ ἐκ τῆς τυχεύσεως μεταβολῆς ἢ τυχεύσα παρήγετο, ἀλλ' ὁρισμένης τῆς φύσεως αἰ μεταβάσεις καὶ αἰ διόδοι φαίνοντι, εἰ μὴ τις ἦν τάξις μὲν ἐν τῇς τῆς φύσεως λόγοις προὑπάρχουσα, τὸ πρὸ τάξεως δὲ ἀμερὲς αἶτιον τῷ δημιουργῶντι τὰ ὅλα συσφισάμενον; καὶ αὐτῷ δὲ ἀρέσκει τῷ Ἀριστοτέλει τὸ πρῶτισον αἶτιον ἀκίνητον ἐν τῇς ὅλης περικοσμῆς κινήσεως εἰ καὶ μὴ ὡς παραδειγματικὸν ἀλλ' ὡς αἶτιον εἶναι τελικόν. "ἀλλὰ ... ὁδὲν". ὅτι μὲν πρὸς ἐπερὶ τῶν πραγμάτων ἢ τῶν ἰδεῶν θεωρία μεγάλη συμβαλλεῖ, δηλοῖ πολλὰ καὶ μὴ ὁ θεὸς Πλάτων, μάλιστα δὲ ἐν Παρμενίδῃ, ὅθεν ὅποι τις τρέψει τὸ τῆς διανοίας ὄμμα καταλελῆσθαι φάσ, εἰ μὴ τὴν ὁρισμένην τῶν εἰδῶν αἰτίαν ἐπισκοπέσθαι δύναται. καὶ ἐν Φαίδῳ δὲ αἱ κυριώταται τῶν τῆς ψυχῆς ἀθανασίας ἀποδείξεων τῇ τῶν ἰδεῶν ἀρχῇ καὶ ὑποθέσει κεκρῆσθαι ὅ μὴν ἀλλὰ καὶ πρὸ πάντων λόγου τῶτο ἂν τις ὅ χαλεπῶς θεωρήσειεν· εἰ γὰρ αἰεὶ τὰς εἰκόνας ἐκ τῆς εἰς τὰ παραδείγματα γιγνώσκομεν ἀναφορᾶς, πῶς ἔνεστιν εἰκόνα ὄντα τότε τὸ αἰσθητὸν κόσμον τὸ νοητὸν μὴ διὰ τῶτον καὶ ἐκείνον γνωρίζεσθαι; τὸ δὲ μὴ διὰ τῶτο συντελεῖν ἡμῖν τὴν τῶν ἰδεῶν θεωρίαν εἰ τὴν ἐπιστήμην τῶν τῇδε ὅτι μήτε ὅσῃαι τούτων ἐκείνη μήτε

2 συνωνύμως ... 3 ἀπλῶς om A. || 2 λέγει et 3 ἐφαρμόζει H. || 6 μὲν τοι pr H. || 8 καὶ αὐτὸς κύκλος ὁσιώδης BH et (siquae etiam idem ipse intelligibilis circulus) β. || λέγει H. || 10 ἢ τῶν ἀφ' AH ediditque Brandisius. tu cf. Alex. p. 719, 4. || 11 πρὸς τὴν περιφέρειαν om β recte, est enim glossema. cf. πρὸς ἂν et, si tanti est, Alex. p. 719, 5, cui ex hoc loco εὐθείαι reddendum. || 12 λέγει A. || λέγειν A. || 13 φαντασθῆναι A. || 14 φησὶ om β. || 15 ἢ ante τῇ γρ. om β. || 16 ὁσίαι H. || τὰ εἰς om AH. || τὸν λογισμὸν AH. || 18 μὴ om β. || μήτε BH: correxi cum β (quod etiam a principio non oportebat —). || 19 μεριστά H. || 21 Plat. epist. VII p. 343 Bsq. || 23 παρὰ] περὶ (A)H. || τὸ] an τὸν? || καὶ αὐτὸς] ὡς αὐτὸς BHβ. || 23sq. Ἀρισ. ὁ δαιμόσιος AH. || 24 ἐν τῇ ἡ' H. met. H 3 p. 1043 b30. || 25 πάντως H πάντων (A)β. || 26 δὲ ἐξ αὐτῶ β, quod fuerunt qui probarent. || 31 ἀποδίδει H. || 32 τὸ] τὸν H. || 33 τῶν τῇδε om AH in his uero β. || 34 εἰ τε ὅλως H. || 35 ὅτ' ὅν (A)H. || κατὰ τε τὸ BH: correxi cl. l. 1. 16, item Bonitzius. || 37 ὅτε εἰ correxi cum Bonitzio: εἴτε εἰ C εἴτε AHβ. || ἐκωλύετ' ἂν] ἐκωλύετο BH non prohibebitur β.

7 ὑποθεθεῖσιν H. || 12 καὶ δὴ διὰ AH. || 13 ἐκείνη H. || 16 τῶν χρωμάτων AH. || 21 προτάξεως BH. || 23 cf. Arist. met. 1.6. || πρῶτον AH. || ὅλως H. || 24 ὡς om AHβ. || 26 εἰδῶν AH. || 27 πάντα καὶ β. || παρμενίδῃ H. Parm. p. 135 Bsq. || 28 ἐπερὶ H. || 30 Phaedon. p. 100 B sqq. || ψυχῆς H. || 31 εἰδῶν ex εἰδῶν corr H. || 32 θεωρήσειεν H. fort. συγχωρήσειεν. || 33 εἰ γὰρ αἱ γινώσκουσιν cum spatia decem litterarum H. || αἰεὶ C: καὶ A. γὰρ αἰεὶ om β. || τῆς ἐπὶ παραδείγματα C. || 36 ἰδεῶν β? εἰδῶν BH. cf. 37 ἐκείνη

συμβεβηκότα, παντὶ μάλλον ἔπρεπε λέγειν ἢ ἀντὶ ἀποδεικτικῶ·
εἴπερ γὰρ ἐκ προτέρων αἱ ἀποδείξεις καὶ αἰτιωτέρων, ὅτε διὰ
τῶν αὐτῶν χοιχείων ἐπισχέτην ἂν τι γένοιτο (ὃ γὰρ αἰτία κυρίως
ταῦτα, εἰ μὴ ὡς διελύοντα τοῖς ἀληθεστέροις αἰτίαις εἰς γένεσιν),
ὅτε πολλῶν πλέον διὰ τῶν ὑπαρχόντων αὐτῶν συμβεβηκότων.
τὰ μὲν ὅν Ἀναξαγόρα περὶ τῶν ὁμοιομερῶν εἰρημένα καὶ τὰ
Εὐδόξῳ περὶ τινων τοσῶτων ἡγορημένα ἔσω λίαν εὐκίνητα· τὰ
δὲ γε εἶδη τῆς ὕλης αἰτία ὄντα τοῖς τῆδε καὶ τῷ εὐ καὶ τῆς
μότης ἀναγκαίως καὶ τῆς ἐπιστήμης αὐτῶν τὴν πᾶσαν ἐπιφέρει
τελείωσιν. “ἀλλὰ μὴν . . . λέγεσθαι”. ὅτι μὲν ὅτε ὡς ἐξ
ὕλης ὅτε ὡς ἐκ σερήσεως ὅτε καὶ τὴν συγκαίμενων τρόπον ὅτε
ὡς ἐξ εἶδους ἐνύλη φαμέν ἐκ τῶν ιδεῶν τὰ τῆδε συνίστασθαι,
πρόδηλον, ἐπεὶ μηδὲν τῶν αὐτῶν ἀληθές ἐστιν αἰτιον, τὰ δὲ γε εἶδη
τὰς κυριωτάτας αἰτίας καὶ πάντων περιληπτικωτάτας καὶ ἐξηγη-
μένας περιέχει τῶν ἐγκοσμίων ἀπάντων, τὰς ποιητικὰς τὰς
10 παραδειγματικὰς τὰς τελικὰς. “τὸ δὲ λέγειν . . . ἀπο-
βλέπον”. φαντασθῶς γὰρ αὐτῶν ἀκούμεν καὶ μορφωτικῶς· διὸ
καὶ δοκῶσιν αἱ φωναὶ μετενέχθαι ἀπὸ τῶν παρ’ ἡμῖν ζωγρά-
φων ἢ τῶν ἄλλων χειροτεχνῶν, ἐπεὶ νῦν τις δημιουργικὸν καὶ
ὑποσάτην καὶ αἰτιον τῶν ὄλων ἐνθυμηθείς, αὐτῶν τῶν εἶναι καὶ
τὴν αὐτῶν ιδιότητα τὰ πάντα γεννῶντα καὶ ἀξιώντα προνοίας
ὑποθέμενος, ὅτι ἂν ἐπιζητήσῃ ὅτε τὸ ποιητικὸν αἰτιον τῶν
πάντων, ὅθ’ ὅπως παράδειγμα λέγομεν εἶναι τὸ ποιῶν καὶ τὰ ἐν
αὐτῷ τῆς διακοσμήσεως. πῶς δὲ καὶ διαρρήδην εἰπόντος τῷ
Πλάτωνος “ἔπερ ὅν νῦν ἐνύσας ιδέας ἐν τῷ ὃ ἐξὶ ζῶν, ὅσαι
25 τε καὶ οἶμαι, καθορᾶ, τοσαύτας καὶ τοιαύτας διανοήθῃ δεῖν καὶ τότε
χεῖν”, ὡς μηδὲν τοσῶτον βηθέντος ἐπιζητῇ, τί τὸ ποιῶν πρὸς
τὸ παράδειγμα· ἔδει γὰρ μὴ κατανωτίζεσθαι τὰ βηθέντα σαφῶς,
ἀλλ’ εἴπερ εἶχε τι πρὸς αὐτὰ λέγειν, μνημονεύσαντα τῆς
δόξης τοῖς ἐγκοσμίοις ἐλέγχους κατ’ αὐτῆς χρήσασθαι. ὁ δὲ
τοσῶτον ἀπέχει τὸ δύνασθαι τι πρὸς τὴν ἀληθῆ τῷ Πλάτωνος
θεωρίαν εἰπεῖν, ὡς ἀναγκαζέσθαι καὶ τε συγχωρῆ καὶ τε ἀπα-
γορεύῃ, τὰ αὐτὰ τρόπον ἕτερον ἐκείνῳ φθέγγεσθαι. τὰ γὰρ

χωριστὰ εἶδη τὰ παρ’ αὐτῷ τελικὰ μὲν ἐστὶν αἰτία καὶ ἐφετὰ
τοῖς ὅλοις, καὶ τῷ εὐ καὶ τῆς τάξεως τῆς ἐγκοσμίων κατ’ αὐτὴν
αἰτία· ὁ δὲ τῶν μὲν συνέσεως ἐπισκεπτομένων τὰ βηθέντα,
ὅτι καὶ ποιητικὰ ἂν εἴη τῶν τῆδε· ὃ γὰρ ἄλλο μὲν τῆς ὕλης καὶ
τῷ εἶδους αἰτιον, ἄλλο δὲ τῆς τελειότητος. εἰ δὲ καὶ ἀπειρο-
δύναμά ἐστι τὰ ὑράνια σώματα διὰ τὴν ἐκείνων ἔφεσιν, ἥτοι
ἀπ’ αὐτῶν ἔχει τὴν ἔφεσιν καὶ τὴν δύναμιν τὴν ἀπειρον, ἢ ἀπ’
ἐκείνων ἀμφω ἢ τὸ γε δεύτερον χορηγεῖ, ἀλλ’ αὐτοῖς μὲν
ἀπείρου δυνάμεως ὅτι ἂν εἴη αἰτία· πάντες γὰρ πεπερασμένοι καὶ
ἢ δύναμιν πεπεραντο. εἴτε δὲ ἀμφω εἴτε τὸ δεύτερον μόνον
ἐκείθεν, δυνάμειος ὄντα τῆς καὶ φύσιν καὶ τῆς αἰδίου χορηγὰ καὶ
τῷ εἶναι ἐστὶ τοῖς δυναμυμένοις αἰτία, οἷς ὑπῆρξεν ἂν καὶ μηκέτ’
εἶναι εἰ μὴ τὴν δύναμιν ἐκείθεν ὑπεδέχετο. διὸ καὶ ὁ Πλάτων
πάντα τε ὑράνιον πᾶσαν τε γένεσιν ἔφη συμπεσῶσαν εἴσεσθαι, εἰ
μὴ εἴη τὸ ἀσώματον εἶδος τὸ εἰς αὐτὸ συννεῦν, καὶ πρῶτως
μὲν εἰς αὐτὸ συνεργῶν, δευτέρως δὲ καὶ τὰ ἐξηγητὰ τῆς
αὐτῆς καλλοῆς διεγείρον καὶ κινῶν. ὅτω μὲν ὅν καὶ τὴν ποιητικὴν
αἰτίαν ἔχοντα φανεῖ τὰ παρ’ αὐτῷ χωριστὰ εἶδη, καὶ τε
ὁμολογῇ τὸ παρ’ αὐτῷ καὶ τε ἀπαγορεύῃ. ἔς’ ἂν γὰρ ἢ
20 καὶ ἐφέσεως καὶ δυνάμεως αὐτόθεν ὑπάρχει χορηγὰ ἢ δι’ ἐφέ-
σεως δυνάμεως ἢ δυνάμεως μόνης, ὑπάρχει δὲ πρὸς τῷ καὶ
τῷ εὐ καὶ τῆς τάξεως καὶ τῆς αἰδιότητος αἰτία, πῶς ὅτι καὶ τῷ
εἶναι τὴν πρωτεργὸν αἰτίαν εἴη ἂν προειληφότα· ὅτι δὲ καὶ
παραδείγματα ἔσαι τῶν τῆδε καὶ τὰς αὐτῶν ὑποθέσεις, φανε-
ρὸν ἐντεῦθεν· ἀρέσκει αὐτῷ τὰ χωριστὰ εἶδη τῶν ἔχων διαι-
ωνίως τὴν λόγον πρὸς ἀλλήλα, ὃν καὶ τῷ αἰθέρος αἱ ἐμφανεῖς
σφαῖραι· ὅθεν ἥτοι ἀπὸ τύχης ἢ ὁμοιότητος, ἢ ἂν τι πρὸς τῶν
ἀμφὸν αἰτιον τῆς μιᾶς τάξεως, ἢ τὰ ἕτερα τοῖς ἑτέροις τῆς
ἐκείνων μεταδίδωσι τάξεως· ἀλλ’ ὅτε εἰκαῖον ὅθεν ἐν τοῖς ἀρ-
30 χηγικοῖς αἰτίαις ὅθ’ ὑπέρτερόν τι παρ’ αὐτῶν τῶν χωριστῶν
εἰδῶν· τὸ γὰρ ἂν καὶ ἀπλήθυντον καὶ ὑπερσίον ἀρεῖ· λείπει ἄρα
θάτερα τοῖς ἑτέροις μεταδιδόναι τῆς ἐκείνων τάξεως. καὶ δηλον
ὅτι τὰ χωριστὰ τοῖς αἰδιότητος· ὃ γὰρ δὴ ἀνάπαυλιν θέμεις, ὅθ’

1079b
23.1079b
24.

30

2 αἱ ἀποδ. καὶ αἰτιωτ. om A. || αἱ ante ἀποδ. om H. || 4 αἰτίαις om β. || ad generationem β ἐν γίνεσιν BH: correxi cum Bonitzio. || 5 πλείον A. || συμβεβηκότα BH. per accidentia sua β. || 8 ideas (scr. ideae) tamen cum sint causae subiectae sensibili-
bus β. || 8 τοῖς] τῆς H. || 9 fort. ταῖς ἐπιστήμαις. || 10 ὅτε ἐξ ὕλης AH. || 11 συγκαίμενων BH. compositionis modo β. || 15 περι-
χεῖν H. || τὸν ἐγκ. ἀπάντων om β. || τὰς παραδειγματικὰς om AB. || 17 φαντασθῶς . . . 19 χειροτεχνῶν om β. || 19 ἐπὶ] δι β. ||
21 αὐτῷ libri. || γενῶντα H. || ἀξιώντα πρὸν.] providentia digna facientem β. || 23 λέγομεν AH. || 25 Plat. Tim. p. 39E. || εἴπερ β. ||
ἐνύσας ἰδέας A ἐνύσας ἰδέας H ἐν ὕσας ἰδέας β. || ζῶν H. || ὅτα . . . οἶα H. οἶαι . . . ὅσαι Plato. || 26 τοιαύτας καὶ τοσαύτας Plato. ||
27 τὸ ποιῶν AB τὸ π cum spatio VII litterarum H. || 32 καὶ τι συγχ. BHβ, sed καὶ τε ἀπαγ. BH, cf. b18. 905 b11. 911 b12.
2 καὶ ante τῷ om β. || fort. τοῖς ἐγκοσμίοις. || apud ipsum β: κατ’ αὐτῶν BH. fort. καὶ τῷ αἰδίῳ cf. infra l. 22. || 7 ἢ ἐπ’ H. ||
8 sibi ipsis β ἐκείνῃ BH: correxit etiam Bonitzius. || 9 εἴη ἢ αἰτία AH. || 10 πεπύρασται B πεπύρασεν H. cf. ad p. 914 *34. || 10—13
sed siue ambo, siue secundum unde illino recipiant cum sint virtutis et naturalis et aeternae ministratoria, et ipsius esse his quae
potentiam habent quibusque insunt causas esse, et non esse nisi potentiam illino recipiant, est manifestum β. locum olim admodum
obscurum distinctione sanavi. || 10 μόνον] μόνος BH om β. || 11 ὅτα] ἐν τε H. || 12 ἐπὶ] καὶ BH; om β fort. recte. || δυνάμειος
AHβ. || 13 Pl. Phaedr. p. 245E. || 14 εἴσεσθαι H. || 15 πρώτος H. || 17 διέγειρον H διαγείρον A. || κινῶν C: πῶν H πῶν AB. || 19 ἔς’
ἐν Hβ: εὐτ’ ἐν A ἐς C. || ἢ καὶ C: καὶ AHβ. || 20 et 21 ὑπάρχει H. || 23 εἶναι τὸν πρ. BH εἶναι πρ. (ut sit primo operans causa) β. ||
αἰτία H. || 24 τῶν ante τῆδε om H. || τὰς αὐτὰς AB. || 25 αὐτὰ τὰ (A)Hβ. cf. met. Δ 8. || ἔχει H. || 26 αἱ ante ἐμφανεῖς om H. ||
27 τύχης ἢ (ἢ H) ὁμοιότητος BHβ. cf. p. 900 *6. || ἢ ἐπὶ πρὸ A aut aliud quid ante β. || 28 ἢ τὰ . . . 29 τάξεως om A. || 29 ἀρχι-
γικῆς H. || 30 ὅθ’ ὑπὲρ θάτερόν τι H ὅθ’ ὁ πρὸς τ’ ἑτερόν τι A. || 31 ἀρεῖται (sufficiens est) β. || 32 δηλον ὅτι om β.

V. Schol.

I

ἂν αὐτὸς ὅλως συγχωρήσειεν ὑπὸ τῶν τελευταίων ἐκεῖνα χραί-
 νεῖ. παραδείγματα ἄρα τῶν τῆδε τάκεϊ καὶ ποιητικὰ αἰτία,
 εἴπερ καὶ τελικὰ καὶ χορηγὰ δυνάμεις καὶ αἰδιότητος· πῶς ἂν ὦν
 ἐλέγχαι τὴν διδασκαλίαν; ὅς ἐξ ὧν διδῶσιν, εἰς ταύτην ἐκεῖνῳ
 1079b 27. δόγμα καὶ ἐκὼν καὶ ἄκων καταναγκάζει. “ἐνδέχεται” ... αἰ-
 10 διος”. ἀλλ’ ἢ μὴ ἀπὸ τύχης ὁμοιότης ἐν τοῖς φθαρτοῖς μένοις
 ἐπισυμβαίνουσα σπανιωτάτη ἐστὶ· καὶ δὲ αἰεὶ καὶ ταῦτα καὶ ὡσαύ-
 τως τὰ μὴ αἰδία ἔχειν, τὰ δὲ γενητὰ παρὰ τῆς φύσεως δη-
 μιουργεῖσθαι ἐκ ἀσκόπου ἔοικεν ἔργῳ ὑδὲ ἀναίτιως τὴν ταυτότητα
 καὶ τὴν ὁμοιότητα διασφῶντι· ἐπεὶ καὶ ἐνταῦθα μὴ κινήσει ἂν
 10 τις καὶ ἐκρυπτοῦ καὶ ἄλλῳ παραπλησίως καὶ διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν,
 ἀλλ’ ὅτω συμβάν, ἢ δὲ ἀπλανὴς καὶ ἕκαστον τῶν αἰθερίων αἰεὶ
 καὶ ταῦτα καὶ ὡσαύτως κινεῖ. καὶ χρὴ ὦν τὰ ὀλίγα καὶ τοῖς
 τελευταίοις τῶν ὄντων ἐπισυμβαίνοντα πρὸς ἀνατροπὴν τῆς τῶν
 1079b 31. ὄντων τάξεως παραλαμβάνειν. “ἔσται τε πλείω ... αὐτοῖς ἀν-
 15 θρωπος”. καὶ ὅσα φαίνεται ἐν τοῖς τῆδε δημιουργήμασι, ταῦτα
 χρὴ διηρημένως ἀναπέμπειν καὶ ἐπὶ τὰς πρωτουργὰς αὐτῶν καὶ
 νοητὰς αἰτίας· ἀλλ’ ὁ μὴ ἐνταῦθα ἀνθρωπος καὶ ζῶον ἔσται καὶ
 θῖπεν καὶ λογικὸν καὶ θνητὸν καὶ ἄλλα μυρία, ὁ δὲ αὐτοῖς ἀνθρωπος
 τῶν μὴ ὑδὲν, ἀμερῇ δὲ τὴν τε τῶν ψυχικῶν καὶ φυσικῶν καὶ
 20 αἰδιότητων ἀνθρώπων αἰτίαν ἐν ἑαυτῷ περιέλαμψε καὶ ἔφαρκε τῷ
 τῆδε ἀνθρώπῳ δημιουργημένῳ κατ’ ἐκεῖνον πάντα χορηγεῖν
 ὅσα αὐτῷ συντελεῖ πρὸς τὴν ἐνθάδε ὑπόστασιν. ὑδὲ ὦν δεῖ τὴν
 τῆδε ἀνθρωπὸν πολλῶν ἰδεῶν μετέχειν, καθὼς ἐστὶν ἀνθρωπος·
 ἀλλ’ εἰ μὲν, ὅτι αἰδιότης ὦν καὶ τῆς ἐν τῇ φύσει μετέχει τῷ
 25 ἀνθρώπῳ αἰτίας καὶ τῆς ἐν τῇ ψυχῇ καὶ τῆς ἐν νύϊ, ταύτη
 πλείονων ἰδεῶν λέγοιτο μεταλαγχάνειν, συγχωρεῖν χρὴ καὶ
 ὑδὲν ἄσπον τὰ τελευταῖα πάντων μετέχειν τῶν πρὸ αὐτῶν,
 εἰ καὶ τῶν μὴ φύσεως λόγων κυρίως μεταλαμβάνειν ἂν λέγοιτο
 καὶ τὴν ἐλλογικώτατον Ἀμέλιον, τῶν δὲ τῆς ψυχῆς εἰδῶν ἐμ-
 30 φάσεις ὑποδέχεται, πρὸς αὐτὰ δὲ τὰ νοητὰ αἰτία μᾶλλον
 ὁμοιωθεῖ. εἰ δὲ ὅτι καθὼς τὸδε καὶ εἶδος ἔχει, πλείονων ἐστὶν
 εἰδῶν ἀποτελεσματὰ διὰ τὴν ἐν αὐτῷ τῶν λόγων διαίρεσιν, καὶ
 ἐπιτρεπτόν τι καὶ αὐτὰ τῶν τὸν τρόπον ὑπολαμβάνοντι, ἀλλὰ

1 ἀπὸ τῶν BH. || 4 ἐλέγχῃ BH. || 6 ἀλλ’ εἰ H. || μόνως BH solam β. || 9 ἀσκόπως BHβ: correxi cum Bonitzio. | αἰ-
 10 13 mouentur β κινεῖσθαι BH: corr. Bonitzius et Brandisius. || 14 scribendum τῆς τῶν ὄντως ὄντων. || 16 fort. πάντα χρὴ. |
 20 si quidem impartibiliter et animalium ... hominum causam in se ipso complexus est. β. || ἀμερῇ ἐν ἀμερῇ B ἐναμερῆς H ἐνα-
 25 22 διημιουργημένῳ H. || ἐκεῖνα Hβ. uerba κατ’ ἐκεῖνον interpolationis suspecta. || 23 ὑδὲ ὑδὲ BHβ. |
 25 ἀλλ’ εἰ ἐστὶ αἰσθητὰ καὶ τῆς H. || μετέχει AHβ: μετέχων C. || 31 ἀποδέχεται H. || 32 ὁμοιωθεῖ H. || εἰ δὲ A εἰ καὶ H. |
 33 ἀποτελέσματα BH effectus β: emend. Bonitzius. || καὶ ἐπὶ πλέον τῷ (τὸ H) AH non irruere debemus (ἐπιπληκτεῖς?) in eum
 qui — β. || fort. τῷ πάντα τὸν αὐτὸν τρόπον.

2 ἀπολαττίον C ὑπολαττίον (A)Hβ. cf. p. 880b26. || 3 τῆς ἐξηρημένης αἰτίας H. || 4 μερικώτερον H. || 6 sq. diuinas uniuersi causas β. |
 9 orationem, ne cum scriptoris sententia pugnaret, supplendi cl. Arist. ὥς τὸ αὐτὸ εἶναι παράδειγμα καὶ εἰκὼν. nisi quispiam malet
 τὰ εἰκόνας τὰ πρότερα τῶν δευτέρων λέγειν. || 11 εἶδη om β. || 12 φύσις H. || 13 ἀλλήλων om β. || 14 καὶ αὐτὸ τῶν om β. | καὶ τὸ
 τῆς BH: expanxi τὸ eum β. || 16 ὅσα χωρὶς εἶναι” ... 15 πραγμάτων om AH τὸ μὴ ἔνυλα ... 20 κινήσει” om β. || 19 τὰ * θῖπεν
 τὰ εἶδη BH. τὰ τῆδε ci. Bonitzius. mihi uidetur aut τῆδε aut πράγματα intercidiase. || ὑπόστασιν H. || 20 νοητῶν B. || 24 ἀμε-
 25 25 μετρίαν C: ἀμετρίαν Hβ μετρίαν A. || 25 μετέχει H. || ἔχει ἢ πρὸς BH: ἢ deleui cum β et Bonitzio. || 27 ἐν τῇ κινήσει A. | τῶν A:
 τὸν τῶν CH ὦν β. || καὶ αὐτὸν λόγον (λόγων H) μετ. CHβ. || 28 μετέχει H. || alteram εἶδη om H. || 29 δημιουργημένον H. || 30 ἐκ ἀπο-
 32 32 ἀπολαττίον C. || 32 παραδειγματικῶς β, ut infra p. 901b22 παραδειγματικώτερον in exempli ratione. || 33 τεχνικῶν BH. || 34 αὐτῷ ἀμε-
 35 35 τίλει BH.

δικαιον ἂν εἴη λέγειν τὸς τῶν εἰδῶν φίλους πρὸς αὐτόν· πῶς
 γὰρ τὰ τεχνητὰ διὰ παραδειγμαμάτων ἐπιτελεῖσθαι συγχωρῶν καὶ
 ἐν τούτοις ἔκ ἀποδοκιμαζῶν τὴν παραδειγματικὴν αἰτίαν, τὰ
 τῆς φύσεως ἔργα, ἃ δὴ μιμεῖται καὶ ἡ τέχνη, ἀσκοπῶς ἐπιτε-
 λεῖσθαι φησι πρὸς ἑδὲν ὠρισμένον αἷτιον ἀναφερομένης τῆς
 φυσικῆς ποιήσεως; καίτοι γε ἐνίκαυθ' λέγει καὶ αὐτὸς τὴν φύσιν
 τῷ εἶδους ἐφέσθαι, ἀλλὰ τὸν λόγον ὃ διαρθροῖ· ποῖον γὰρ εἶδους,
 πότερον τῷ ἐν κινήσει φερομένῳ καὶ ἐνύλῳ; ἀλλὰ τὸτο ὃ πω
 πεποίηκε, καὶ δευτέρον ἐστὶ τῆς φύσεως, καὶ τῷ ἀνειδέῳ καὶ ἀμόρφῳ
 συμπλέκει· καὶ ἄτοπον τὴν φύσιν τῷ τε μηδέπω ὄντος ἔρᾶν
 καὶ τῷ μετ' ἑαυτὴν καὶ τῷ σερήσει συναναφερομένῳ καὶ διὰ τῷτο
 ἀκαλλῶς γιγνομένῳ καὶ ἀνεράσθαι. εἰ δὲ τῷ χωριστῷ, ἵνα καὶ τῷ
 ἀληθινῷ καὶ τῷ πρὸ αὐτῆς καὶ θείῳ καὶ τῷ ἀληθὲς εἶδους ἔχῃ τὸν
 ἔρωτα, πᾶσα ἀνάγκη τῷτο νοερόν εἶναι καὶ αὐλόν καὶ αἰεὶ καὶ
 ταῦτα καὶ ὡσαύτως ἔχειν, ἵνα καὶ τῆς φύσεως ὅ τ' ἔρως
 ἄσβεστος ἢ καὶ ἀνέκλειπτος ἢ ποιήσις. "ἀλλὰ ... πρῶτας".
 ὅτι μὲν ἑδὲν τῶν πλεόν εἰπεῖν ἔχει πρὸς τὴν τῶν εἰδῶν ὑπό-
 θεσιν, δηλοῖ καὶ τὸ πρῶτον ταύτης τῆς πραγματείας βιβλίον καὶ
 τὰ Περὶ τῶν εἰδῶν αὐτῇ πεπραγματευμένα δύο βιβλία· χε-
 ρδὸν γὰρ αὐτὰ ταῦτα πανταχῷ τὰ ἐπιχειρηματῖα μεταφέρων καὶ
 ποτὲ μὲν αὐτὰ κατακερματίζων καὶ ὑποδικαριῶν, ποτὲ δὲ συντο-
 μώτερον ἀπαγγέλλων πειρᾶται τὸς πρεσβυτέρους ἑαυτῷ φιλο-
 σόφους εὐθύειν. ὅτι δὲ καὶ πολλὰ πλάσια ὡς τοῦτο ὄντες
 οἱ ἐπιχειρηματικοὶ τόποι, πόρρω τῆς περὶ τῶν θείων ἐπιστήμης
 ὑποφέροντι περὶ ἑαυτοὺς καλινδύμενοι, οἶμαι μὴ λελθῆναι τὸς
 ἀγχινοστέρας. ἀλλ' ἐπειδὴ μεταβαίνειν ἐπαγγέλλεται καὶ ἐπὶ τὴν
 τῶν ἀριθμῶν ὑπόθεσιν, ὑπάρχοντος ἀπελέγχει τὸς ὅσιν αὐ-
 τοῖς ἀπονέμοντας νοητὴν, ἴδωμεν καὶ τὰ πρὸς τὸς ἀριθμὸς τάν-
 δρὸς ἐπιχειρήματα.

"Ἀνάγκη ... εἰρημένους". ἡ μὲν πρώτη διαίρεσις ἐλ-
 λιπῶς μὲν εἰρηθῇ, ἀληθῶς δὲ ἀνάγκη γὰρ, εἰ ἔστιν αὐτοαριθμὸς
 καὶ μὴ φύσις ἄλλη ὣν ἀριθμεῖται, ἥτοι τὸν ἐχόμενον τῷ προτέρῳ
 κατ' εἶδος διαφέρειν ἢ μὴ διαφέρειν. τῷτο δὲ τὸ "ἢ μὴ δια-
 φέρειν" παρὲν δοκεῖ. αἱ δ' ἐξῆς διαίρεσεις αἱ καὶ τὰς μο-
 ναδάς περιτταὶ πᾶσαι καὶ παρὰ θύρας πονόμεναι τὴν ζήτησιν·
 εἰ μὲν γὰρ τὸς χωριστὸς ἀριθμὸς ἐν ποσότητι μονάδων ἔχειν
 ὑπετίθεντο τὴν ὑπόστασιν οἱ ἄνδρες, καλῶς εἶχε πρὸς αὐτοὺς

ἀπορεῖν, πότερον πᾶσαι αἱ μονάδες ἀσύμβλητοὶ εἰσι καὶ αἱ ἐν
 τῷ αὐτῷ ἀριθμῷ πρὸς ἀλλήλας καὶ αἱ ἐν ἑτέρῳ πρὸς τὰς ἐν
 ἑτέρῳ, ἢ πᾶσαι ἀδιάφοροι ὡς αἱ ἐν τῷ μαθηματικῷ ἀριθμῷ,
 ἢ αἱ μὲν ἀδιάφοροι αἱ ἐν τῷ αὐτῷ πρὸς ἀλλήλας, αἱ δὲ διά-
 φοροι καὶ ἀσύμβλητοι ἐν ἄλλῳ καὶ ἄλλῳ· ἐπειδὴ δὲ ἀμερεῖς
 καὶ ἄποσοι παρ' αὐτοῖς οἱ ἀριθμοὶ καὶ ἐν εἶδεσι θείοις ἀφορίζο-
 μένοι, ὅσοι γε αὐτῶν εἰσι τῷ κόσμῳ χωριστοί, παρέλκειν ἡγή-
 μεθα πᾶσαν τὴν τοιαύτην τῷ λόγῳ πολυπραγμοσύνην. τὴν
 μέντοι καὶ ταῦτα διαίρεσιν πάλιν ὡς πραγματεῖα προσέ-
 μεθα, καθ' ἣν ἐπιζητεῖ πότερον χωριστὸς ὑπετίθεντο τὸς ἀριθμὸς
 εἶναι, ἢ ἀχωρίζεσθαι τῶν σωμάτων, ὡς πληρῶντας μέντοι τὴν
 αἰδητὴν φύσιν, ἢ τὸς μὲν χωριστὸς τὸς δὲ ἀχωρίζεσθαι. ἐπεὶ ἔν
 ἢ τε πρώτη καὶ ἡ τελευταία διαίρεσις γέγονεν αὐτῷ πραγμα-
 τεῖωδης, αἰρέμεθα τῆς μὲν πρώτης τὸ τὸς διαφόρους ἀριθμὸς
 ἑτέρους εἶναι τῷ εἶδει, μᾶλλον δὲ ἑτέρα εἶναι εἶδη· εἶδη γὰρ
 καθάρᾳ καὶ ἀχραντὰ τῶν ἀριθμῶν ὃ χωριστά. τῆς δὲ δευτέρας
 τὸ εἶναι καὶ χωριστὸς καὶ ἀχωρίζεσθαι τῶν αἰδητῶν ἀριθμὸς. διὸ καὶ
 οἱ ἐκ τῷ ἐνὸς καὶ τῆς ἀορίστου δυάδος τὸς ἐκασταχῶ γενωῶντες
 ἀριθμὸς εἰκότως αὐτῷ δοκῶσι τούτοις κεκρῆσθαι τοῖς τρόποις· οἱ
 μὲν γὰρ περὶ τῶν ἀχωρίστων μόνων τὸν πολὺν ποιῶν λόγον ἀπὸ
 τῶν ἡμῶν προσεχεζέρον περὶ τῶν ὑπερτέρων αἰτιῶν αἰνιττό-
 μενοι, οἱ δὲ περὶ τῶν χωριστῶν, ἐν οἷς παραδειγματικώτερον
 ἑώρων καὶ τὸς ἐκ τῆς φύσεως προεληλυθότας περιεχομένους. οἱ
 δὲ περὶ ἀμφοῖν διακρίνοντες σαφεζέραν τὴν ἑαυτῶν καὶ τελειο-
 τέραν ἀπέφανον οὐδασκαλίαν. εἰ δὲ δεῖ τι καὶ περὶ τῆς δια-
 φορᾶς ἢ περὶ τῆς ἀδιαφορίας τῶν μονάδων εἰπεῖν, μονάδας μὲν
 τὰς καὶ τὸ ποσὸν ἔχοντες ὑποβλητέον ὑδαμῇ ὑδαμῶς τοῖς ὅσιν αὐ-
 τοῖς ἀριθμοῖς· αὐτοὺς δὲ μονάδας εἶναι λέγοντες καὶ διαφέρειν πάντας
 ἀλλήλων φήσομεν διὰ τὴν ἑτερότητα καὶ ἀδιαφορίαν εἶναι καὶ
 τὴν ταυτότητα, καὶ τὸ συναμφοτέρον ἐπιδείκνυσθαι δι' ἀμφοῖν
 ταῦτα τὰ γένη τῷ ὄντος. δηλον δὲ ὅτι καὶ οἱ μὲν ἐν τῇ αὐτῇ
 τάξει ταυτότητι μᾶλλον ἢ ἑτερότητι καὶ τὴν πρὸς ἀλλήλους
 παραβολὴν κατέχοντι, οἱ δὲ ἐν ἑτέροις καὶ ἑτέροις πολλῷ τῷ
 διαφέροντι κέχρηται διὰ τὴν τῆς ἑτερότητος ἐπικράτειαν. "οἱ
 μὲν ... αἰδητῶν". ἐνταῦθα Πλάτωνα δηλὸς ἐστὶ τῶν αὐτῶν, ὡς
 καὶ ὁ ὑπομνηματιστὴς αὐτῷ φησιν Ἀλέξανδρος. καὶ δεχόμεθα
 Πλάτωνα ταῦτα λέγειν, καὶ μὴ μόνον ταῦτα· εἶναι γὰρ καὶ εἶδη

2 τὰ τεχνητὰ τὰ διὰ ΑΗ. ἢ ἐπιτελεῖσθαι ΑΗβ ut l. 4 iterum H. ἢ 5 πρὸς] καὶ H. ἢ 8 ἔκαστ' περ. Α. ἢ 12 ἀκαλλῶς BH. ἢ ἵνα
 om β sic interpretatus at si eius quae separabilis est formam diligit quae et uera est et prior ista et diuina et re uera forma,
 necesse est —. ἢ 13 καὶ πρὸ (πρὸς H) αὐτῆς ΑΗ. ἢ κατὰ] καὶ κατὰ β. ἢ ἔχει ΑΗβ. ἢ 14 τῷτο νοερόν BH. ἢ 15 ἔχει H. ἢ ὃ τε
 ἔρως H. ἢ 19 εἶδων] de ideis β. Περὶ ἰδῶν scripsissem, nisi illum Aristoteleo libro titulum a Syriano impositum esse certa
 firmarent testimonia extremo in N librum commentario, cf. V. Rosens Arist. pseudopigr. p. 188. ἢ πεπραγματευμένα H. ἢ
 22 ἀπαγγέλλων H. ἢ 23 δὲ post ὅτι om H. ἢ 26 καὶ om Α. ἢ 27 scrib. ἀπελέγχειν. ἢ 32 ὡν ἀριθμεῖται] fort. τῶν ἀριθμῶν. ἢ 33 prius
 ἢ μὴ διαφέρειν om Αβ. ἢ τῷτο δὲ καὶ.] in hoc uidetur praetermitti illud, aut non differre β. ἢ 36 ἀριθμὸς om Α. ἢ 37 ὑπετίθεντο B. ἢ
 πρὸς τὸς H.

1 et 2 αἱ ante in utrobique om ΑΗβ. ἢ 2 πρὸς τὰς ἐν ἑτέρῳ om H. ἢ 3 μαθηματικῇ ἢ ἀριθμῷ ΑΗ. ἢ 5 αἱ ἐν ... διάφοροι om
 Αβ. ἢ αἱ ἐν] καὶ ἐν H. ἢ 6 αἱ ante ἀρ. om H. ἢ 15 ἑτέρους om Αβ. ἢ εἶναι εἶδων H. ἢ 18 γινώσκοντες (Α)H. ἢ 19 εἰ μὲν Α. ἢ 21 ἐκ
 om β. ἢ περὶ] παρὰ H. ἢ 23 προεληλυθότας BH. qui perfecti (num profecti?) sunt β. ἢ 27 ὑπερβολητέον H. ἢ 29 καὶ διαφέρειν H. ἢ
 30 τὲ post καὶ om ΑΗ. ἢ 33 πολλῷ om β. ἢ 34 κέχρηται (Α)H. ἢ 36 ὁ post καὶ om H. ἢ Alex. p. 722, 21. 27.

τικὸν ἀριθμὸν ὑπετίθετο, τάξιν ἐχόντων ἐν αὐτῷ τῶν εἰδῶν, εἶναι καὶ τὴν μαθηματικὸν πρεσβύτερον μὴ ὄντα τῷ φυσικῷ, καταδείξοντες δὲ τῷ εἰδητικῷ, ὥσπερ δὴ καὶ ψυχὴ φύσεως μὲν 10806 ἐξιν ὑπερτέρα, νῦν δὲ δευτέρα. "οἱ δὲ ... αἰδητῶν". τὸς 14. περὶ Ξενοκράτην φησὶν αὐτὸν Ἀλέξανδρος αἰνίττει, οἱ χωρὶς 5 ζῆσι μὴ τὴν μαθηματικὴν τῶν αἰδητῶν, ἢ μέντοι μόνον εἶναι νομίζουσι· πῶς γὰρ ἂν Πλατωνικοὶ γε ὄντες καὶ πυθαγορίζειν βυλόμενοι τῆς τῶν ἀμερεσάτων καὶ ἐξηρημένον τῆς ψυχικῆς ὑσίας ἀριθμῶν θεωρίας ἀπελείφθωσαν; ἀλλὰ δηλοῖ εἰσι διὰ τῶν μαθηματικῶν ὀνομάτων καὶ τὰ περὶ τὸς πρεσβύτερος ἀριθ- 10 μὲν πραγματευόμενοι. "καὶ οἱ Πυθαγόρειοι ... εἰοικασιν". 10806 16. ὅτι μὴ καὶ τὰ αἰδητὰ καὶ τὸς ἀριθμὸς ἔλεγον δημουργεῖσθαι παρὰ τῆς φύσεως οἱ ἄνδρες, ὁμολογητέον· ἢ μὴ καὶ τὸς μαθημα- τικὸς ἀλλὰ καὶ τὸς φυσικὸς. συμβολικῶς δὲ ἐρμηνεύοντας ὅθεν ἦν ἀπίθανον καὶ διὰ μαθηματικῶν ὀνομάτων περὶ τῆς ἐκάστης 15 τῶν αἰδητῶν ιδιότητος ἐνδείκνυται. τὸ δὲ μόνων αὐτοῖς ἀνα- τίθεσθαι τῶν αἰδητῶν ἀριθμῶν τὴν κατανόησιν, μὴ πρὸς τῷ καταγελάσῃ καὶ λίαν ἀσεβεῖς ἦ· τὸς γὰρ ὑποδεξαμένους μὴ παρ' Ὀρφείως τὰς θεολογικὰς ἀρχὰς τῶν νοητῶν καὶ νοερῶν ἀριθμῶν, ἐπὶ πλείονος δὲ αὐτὰς προαγαγόντας καὶ τὴν ἄχρι τῶν αἰδητῶν 20 ἐπικράτειαν αὐτῶν ἀναφάναντας καὶ πρόχειρον ἔχοντας ἐπιφθελμα τὸ "ἀριθμῷ δὲ τε πάντ' ἐπέοικε" πῶς ἔκ αἰτοπον περὶ τὰ σώματα μόνον καὶ τὸς συνόντας τοῖς σώμασιν ἀριθμὸς διατε- τριφέναι λέγειν; πῶς δ' ἂν αὐτὸς μὴ Πυθαγόρας ἐν τῷ Ἱερῷ λόγῳ διαρρήδην μορφῶν καὶ ἰδεῶν κράντορα τὴν ἀριθμὸν ἔλεγον 25 εἶναι, καὶ θεῶν δαιμόνων τε αἷτιον καὶ τῷ πρεσβίῳ καὶ κρατιστεύοντι τεχνίτῃ θεῷ κανόνα καὶ λόγον τεχνικόν, "νῦν τε καὶ τὰ θάμναν ἀκλινεσάταν τὴν ἀριθμὸν ὑπέμειν συσάσιος τε καὶ γενέσιος τῶν πάντων". Φιλόλαος δὲ τῆς τῶν κοσμικῶν αἰωνίας διαμονῆς τὴν "κρατιστεύουσαν" καὶ αὐτογενῆ συνοχὴν ἀπεφαίνετο εἶναι τὴν 30 ἀριθμὸν· Ἰππασος δὲ καὶ οἱ ἀκυσματικοὶ πάντες κριτικὸν ὄργανον κοσμογενῆ θεῷ καὶ παραδείγμα κοσμοποίας βύλον) εἶναι τὴν ἀριθμὸν —, εἰ μὴ τὴν χωριστὴν αὐτῷ τῶν σωμάτων καὶ δημουργικὴν τε ἅμα καὶ παραδειγματικὴν ἐθεώρουν ὑπεροχὴν; 10806 21. "ἄλλος ... εἶνα εἶναι". μήποτε καὶ ὅτος ἐν τῷ εἰδητικῷ πάντας 35 εἴωρα, τὸς μὴ πρὸ αὐτῷ ὥσανει προσελθόντας ἐπὶ τὸ ἐμφανέ- σερων, τὸς δὲ μετ' αὐτὸν ὡς κατ' αἰτίαν περιεχομένους παρα- δειγματικὴν. "εἶναι ... εἶναι". [μόνον δὲ τῶν καὶ πάντως πρὸ χωριστόν, εἶναι δὲ καὶ τὴν μαθηματικὴν τὴν αὐτὴν τύπῃ]. ἔπειτα, 22. φησὶ, τὴν μὴ συνεγνωσμένον μαθηματικὸν ἀνὴρον, εἶνα δὲ πω- ὤντας ἀριθμὸν τὴν εἰδητικὴν τὴν αὐτὴν τῶν ἐκάστη καὶ μαθη- 5 ματικόν. μήποτε ὅν ἐπειδὴ διττὸς ὁ μαθηματικὸς, ὁ μὴ μοναδικὸς ὁ δὲ ὑσιώδης, ὡς τὴν λογικὴν ψυχὴν ὁ δημουργὸς διακοσμεῖν εἴρη, τὴν μὴ τοῖς πολλοῖς συνεγνωσμένον ὡς ἀνίσταται ἔκ ἡξίν εἰδητικὸν καλεῖν, τὴν δὲ κατ' ὑσίαν ὑπάρχοντα ταῖς ψυχαῖς, ὅς καὶ τῶν αὐτοφυῶς ἀπογενεῶν τὴν μοναδικὴν, εἰς ταύτην μὴ ἔκ ἡξον τῷ τῶν ἰδεῶν, εἰδητικὸν δὲ καὶ αὐτὴν ἔκ ἀπῆξιν καλεῖν, καθ' ὅσον καὶ τὸς μέσους λόγους τῆς ψυχῆς εἶδη προσαγορεύειν εἰώθαμεν. "ὁμοίως ... πρότερον". τὸ 10806 22. αὐτὰ λέγομεν καὶ περὶ τῶν γεωμετρικῶν ὀνομάτων· ἄλλως γὰρ τὰ χήματα ἐν νῷ, ἄλλως ἐν ψυχῇ, πανταχῇ δὲ ἀδιακρίτως καὶ ἀχρηματίως, εἴ τι καὶ τὴν τῶν πραγμάτων ιδιότητα με- 15 τιώντι τὴν θεωρίαν ἀλλὰ μὴ τὴν τῶν ὀνομάτων συνήθειαν χή- ματα ἀχρηματίως καὶ ἀμερῇ μεγέθει πρὸς συμπάθειαν εὐπαρέ- δεκτον εἶναι φαίνεται. ἀμφεῖ τῶν θεῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τῶς ἀτόμους γραμμὰς διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν εἰσγυγμένοι καὶ ἄπειρα 20 δυάδα αἰτίαν ἔχον ἀλλαχῇ μὴ ὡς ἀδύνατα λέγοντες, ἐν τῷ καὶ ὡς περὶ μαθηματικῶν ὁ μαθηματικῶς ἀναδιδάσκοντες. καὶ ἔχομεν καὶ ἐκ τῶν τῷ κατηγορῶν λόγων τὴν ὑπὲρ Ξενοκράτους ἀπολογία, ὅς τὴν αὐτογραμμὴν ἔκ ἡνέχτο τέμνεσθαι ὅς τὰς καὶ τὸς μέσους λόγους τῆς ψυχῆς ὀρμημένους γραμμὰς· ἀφ' ἧς 25 αἰτίας καὶ τὸς ἀριθμὸς ἐν λόγοις ὀρῶν καὶ εἰδῶν ἀδιακρίτως ἐφύλαττε· καὶ γὰρ τὸς μαθηματικὸς καὶ τὸ εἶδος εἴωρα μᾶλλον, ἀλλ' ὅχι καὶ τὴν ὑποκειμένην τῶν μονάδων χύσιν. τὸ δὲ πάντας πλὴν τῶν Πυθαγορείων μοναδικὸς λέγειν τίθεσθαι τὸς ἀριθμὸς, μόνους δὲ τὸς Πυθαγορεῖς διάστημα ἔχοντας καὶ μέ- γεθος, ψευδὲς ἐστὶ καθ' ἑκάτερον· ὅτε γὰρ πάντας ἀριθμὸς ἢ ἄλλοι μοναδικὸς εἶναι φασιν, ἀλλὰ μένον τὴν μαθηματικὴν, 30 ὅτε Πυθαγόρειοι μέγεθος ἐδίδουσιν τῷ ἀριθμῷ, ἀλλ' ἐγένετο μὴ ἐκ τῶν τελευταίων ἀριθμῶν καὶ τὰ μεγέθη, αὐτοὺς δὲ ἀμ- ρεῖς εἶναι ὑπετίθεντο τὸς τε τῶν σωμάτων ποιητικὸς τὸς τε τῶν φυσικῶν λόγων ἐξηρημένους. αὐτὸς δὲ ὡς κατασκευαστικὸν τῷ παρὰ τοῖς ἄλλοις μοναδικὸς εἶναι τὸς ἀριθμὸς τὸ ἀπὸ τῷ ἐνὸς αὐτοῦς ὑφίστασθαι παρὰ λαβέν, ὁ προσποιούμενος ὅτι τὸ ἐν

5 Alex. p. 722, 28, || 6 τῶν Α. || 8 τῆς ante τῶν om H spatio uacuo relicto. || ἀμερεσέρων libri. || 9 ἀρ. τῆς θεωρίας BH. || 10 περὶ] παρὰ H. || 14 συμβολικῶς δὲ ἐρμ. Hβ: δὲ om B. || 16 μόνον H. || ἀπτιθείαι H. || 18 γὰρ om AHβ. || 21 ἐπιφθελμα] cf. ad p. 891b6. || 22 δὲ τε H: δὲ B. || 24 ἐρῶ λόγῳ] memoratur p. 842a9. 911b3 et ad N 1089b20. cf. Lobeckius Aglaoph. p. 722aqq. || 26 δαιμόνων (om τε) CH εὐδαιμόνων β. || πρεσβύς B. || κρατιστεύοντι H. || 28 ὑπέκειν A supposuisset (ὑπέθηκεν scil. pro ὑπέθετο) β. || συσασίς τε H. || σύς. — πάντων] constitutorque et generator omnium numerus est. β. || 29 cf. infra p. 912 b17, Boeckhii de Philolao p. 137. || 30 κρατιστεύουσαν AH: aeolismum pro dorismo ab his nebulonibus uenditatum (cf. ἀγίσσαι ἐγείρουσαι ἔχουσαι τιτάναι alia in Timaeo Locro) testatur C. || 37 περιεχομένῃ H.

1 μόνον δὲ ... 2 τῷ om β prudenter. || 2 ἐν. — 4 μαθημ. ex Alex. p. 723, 14 petita. || 4 τὸν ante αὐτὸν om A. || 7 κοσμοῦ AH. || συνεγνωσμένον C ἐγνωσμένον AH(β?). || 10 τῷ om A. || 14 τὰ ante σχημ. om H. || σχήματα τὰ ἐν BH: τὰ deleui cum β. || 15 ἐκ fgs- rale β. || 16 θεωρίαν H. || scrib. μὴ κατὰ τὴν. || τὴν om A. || σχήματα ... 17 συμπάθειαν om A. || 17 μεγέθος H. || πρὸς σκοπεύ- θειαν] uidetur infinitius latere simili sententia atque προὑπάρχον. ad εὐπαράδ. cf. p. 867 b18. || 20 αἷτιον C. || ἔχον H. || 21 ὡς ἰ περὶ H. || 22 ἐκ τῶν κατηγορῶν AH. || 24 λόγους] λως H. || 27 ἀλλὰ B. || χύσιν] fort. σύγχυσιν ut infra p. 904 b30. || 30 αἰετὶς om οἱ A. || 34 εἶνα με ὑπερ. H. || 35 φυσικῶν] σοφῶν BHβ. || 37 ἐνὸς αὐτοῖς A. || ὑφίσταται A. sed cf. p. 876 b16. 880 a7. 904 b32 col.

παρ' αὐτοῖς ὃ τ' μονάδων ἐξί γεννητικὸν τῶν μαθηματικῶν,
 10006 ἀλλ' ἢ τῷ ἀγαθῷ καὶ παναρίσιν τῶν ὄντων αἰτία. "ὅσα χωρὶς
 33. ... ἐτέρων". τὰ μὲν εὐφορητότερα μᾶλλον εἶναι φησι, τὰ δὲ
 ἀδυνατώτερα. ῥητέον δὲ ὅτι εἰ μὲν πάντας ὑπετίθεντο μοναδικὰς
 εἶναι τὰς ἀριθμὸς οἱ ἄνδρες, τελείως ἂν σοι τὰ τῆς διαιρέσεως
 προῆι· νυνὶ δὲ τὰ μὲν παρέλκει, τὰ δὲ ἐπὶ τ' χεῖρον ὑποτίθει, ἐν
 ἐνόις δὲ θεράσαιοι ἄν τις καὶ τῆς ἀληθῆς ἐκείνων ὑπολήψεως ζῶπυραν.
 "Πρῶτον . . . ἀλλήλας". πάντα ταῦτα μάτην σπαθᾷ·
 10007 τῶν γὰρ θείων καὶ νοερῶν ἀριθμῶν ὕδεις ἐξί μοναδικός. "εἰ μὲν
 6. ὅν . . . εἰδῶν". εἰ πᾶς ἀριθμὸς μοναδικός, πᾶσαι δὲ αἱ μο-
 νάδες ἀδιάφοροι, ἔπειτα τὰ εἰρημένα· ὅτε γὰρ εἰδητικὸς ἔξαι
 ἀριθμὸς (ὃ γὰρ δύναται) ὅτος εἶναι μοναδικός· πόσαι γὰρ μονάδες
 ταύτην συνιστᾷ τὴν ιδέαν ἢ τήνδε, χαλεπὸν καὶ πλάσαι· ὅθ'
 ὅλως ἄλλος τις ἐξιν ἀριθμὸς πλὴν τῷ μαθηματικῷ. εἰ δὲ ψεύ-
 δεῖ ἢ ὅλη ὑπόθεσις ἢ λέγουσα πάντα ἀριθμὸν εἶναι μοναδικόν,
 ὕδεν ἂν ἐξ αὐτῆς ἀποδεικνύοιτο. μᾶλλον δὲ τὸναντίον ἔξιν ἐκ
 τῶν εἰρημένων συναγαγεῖν· εἰ γὰρ ἀληθὲς τ' συνημμένον κατὰ
 τε τὸς Πυθαγορείους καὶ κατ' αὐτὸν τ' λέγον ὅτι εἰ πᾶς ἀριθ-
 μὸς μοναδικός, ὅκ ἔξιν εἰδητικὸς ἀριθμὸς, ἐπειδὴ ἔξιν εἰδητικὸς
 ἀριθμὸς, ὡς ἐκεῖνοι διὰ πλειόνων ὑπεμνήσκον, ὅκ ἂν εἴη πᾶς
 20 ἀριθμὸς μοναδικός. ἀλλ' ἢ μὲν πρόσληψις καὶ παρ' Ἀριστοτέλει
 τ' ἡγούμενον τιθεῖσα καὶ παρ' ἐκείνους τ' ἐπόμενον ἀναιρῶσα πλείονος
 δεῖται συστάσεως. ἐν δὲ τούτῳ παρ' ἀμφοῖν ὁμολογεῖται, ὅτι ὁ
 εἰδητικὸς ἀριθμὸς ὅκ ἐξί μοναδικός, καὶ δεῖ τούτῳ διὰ παντὸς
 ἐμμένειν. εἴτε γὰρ ἔξιν ὡς ἐκεῖνοί φασιν, ὅκ ἐξί μονα-
 25 δικός, εἴτε μὴ ἔξιν, ὡς ὅτος ἀεῖοι, ὅθ' ὅλως ἐξί μοναδι-
 κός. ὁ ἄρα ἢ δεικνύει θέλων αὐτὸν μοναδικὸν ἢ εὐθύνην ὡς
 10008 μοναδικὸν τὰς κοινὰς ὁμολογίας ὃ διαφυλάττει. "ιδέα . .
 9. ὅποια ὅν". καὶ ταῦτα κατασκευαστικά τῷ μὴ εἶναι μοναδικὸς
 ἀριθμὸς τὰς ιδέας, εἴπερ αἱ μονάδες ἀδιάφοροι. εἰ γὰρ ἐξί,
 φησὶν, ἐν τῇ ἐννεάδι πρώτη καὶ μέση καὶ τελευταία τριάς, εἰ
 τύχοι ὁ αὐτοάνθρωπος ὃ μᾶλλον ἢ πρώτη ἔξαι τῆς ἐννεάδος
 ἢ ἢ μέση ἢ ἢ τρίτη. ὃ δεῖ δὲ πολλὰς ιδέας εἶναι τῷ αὐτοαν-

θρώπῳ· ὥς ἢ ὕδεια ἢ πᾶσαι· εἰ δὲ ἀδύνατον πάσας, ὕδε-
 μία· ὅκ ἄρα μοναδικὸς ἀριθμὸς ἢ ιδέα, εἴπερ ἀδιάφοροι αἱ
 μονάδες. καὶ ὕδεν γε ἄτοπον φήσομεν ἔπειτα ταῦτα· ὅτε γὰρ
 ἄτοπα ἔξιν, ὅτε εἰ εἴη ἀδύνατα, παρ' ἄλλο τι συνέβαιεν ἢ
 5 παρὰ τὴν τῶν ὑποθέσεων μοχθηρίαν. "εἰ δὲ . . . ὕδεια".
 10010 ὅτι μὲν εἰ μὴ εἰσιν ἀριθμοὶ αἱ ιδέαι, ὅθ' ὅλως εἰσιν, εὐ μοι δο-
 κεῖ λαμβάνειν· ὅτι δὲ ὅκ εἰσιν, ὅτ' ἔδειξεν ὅτ' ἂν ἐνδέχοιτο
 δεῖχθῆναι. ἀλλ' ὅτι μὲν ὅκ εἰσιν αἱ ιδέαι μοναδικοὶ ἀριθμοί,
 τούτο πάλιν μὲν αἰτεῖ, κατασκευάσαι δὲ ὃ βούλει. ἔξιν ὅν ὁ
 10 διὰ τριῶν τούτων· εἰ μὴ μοναδικοὶ εἰσιν ἀριθμοὶ αἱ ιδέαι, μο-
 νάδων διαφόρων μὴ ὅσων, ὅθ' ὅλως εἰσιν ἀριθμοί· εἰ μὴ
 ἀριθμοὶ εἰσιν αἱ ιδέαι, ὅθ' ἂν εἴεν ὅλως. κατασκευάζει δὲ
 τ' δεύτερον συνημμένον ὅτῳ· τὰ ὄντα ἐκ τῷ ἐνὸς καὶ τῆς
 15 τῆς ἀρίστου δυάδος παρ' αὐτοῖς ὑφίσταται. πάντα τὰ ἐκ τῷ ἐνὸς καὶ
 καὶ ὑγιάνοσι μὲν ἄμφω αἱ προτάσεις καὶ τ' συμπέρασμα ἔξιν
 ἀληθές· ὅτε δὲ τ' ἐν ὅτε τὴν δυάδα ὅτε τὴν ἀριθμὸν καὶ βύ-
 λησιν ἐκλαμβάνει τῶν ἀνθρώπων. οἱ μὲν γὰρ ὀρώντες ἄμφω τὰς
 συσσοχίας περὶ ἕκαστον τῶν ὄντων, τὴν μὲν ἀμείνω παρὰ τῷ
 ἐνὸς ἐφήκειν αὐτοῖς ἔλεγον, τὴν δὲ καταδεσέραν παρὰ τῆς
 δυάδος· ὁ δὲ συνήθως καὶ μαθηματικώτερον, μᾶλλον δέ, εἰ
 20 χρὴ τολμήσαντα λέγειν, ἀγοραῖότερον ἀκούει τῶν ὀνομάτων.
 πάλιν ἐκεῖνοι τὰ ἀπογεννώμενα τοτὲ μὲν καὶ τριάδα ἐκάλουν διὰ
 τῷ τρία τ' ἀρχοειδὲς ἐκείνων τῶν ἀριθμῶν ἐνδεικνύμενοι, τοτὲ
 δὲ ἀπλῶς ἀριθμὸν· ὁ δὲ ἐπὶ τὴν μοναδικὸν ἔλκει τὴν χρῆσιν
 τῷδε τῷ ὀνόματι· ἐπεὶ ὅτε τὴν κατηγορικὸν ἀποποιώμεθα συλ-
 λογισμὸν πάντων μάλιστα δεικνύντα ὅτι καὶ εἰσιν αἱ ιδέαι καὶ
 25 ἀριθμοὶ εἰσι νοεροὶ καὶ ἀμερεῖς, εἰ τις τῶν ὄρων τῶν ἐν ταῖς
 προτάσεσιν ἀκούει δεόντως, ὅτε τὴν διὰ τριῶν, εἰ τις ἀναιρῶσι τῷ
 ἐπομένῳ τὴν μοχθηρίαν ὑπόθεσιν διελέγχοι, ἐπειδὴ μὴ δύναται
 κατασκευάζῃναι τ' ἡγούμενον. εἰ τοίνυν εἰσιν αἱ ιδέαι, ὡς διὰ
 πλειόνων ἔδειξαν οἱ θεοὶ ἄνδρες καὶ ἡμεῖς δὲ μετρίως ὑπεμνή-
 30 σαμεν, ὅκ ἂν εἴεν αἱ ιδέαι μοναδικοὶ ἀριθμοί, τῶν μονάδων

1 ὃ τῶν μονάδων *AH*. || γνητικὸν *BH*. || 2 ἀγαθὸν καὶ οὐκ *A*. || 3 τὰ μὲν . . . 4 ἀδυνατώτερα οὐκ *B*. || 4 εὐφωρατώτερα *BH*: Bo-
 mitzius correxit cl. Alex. p. 724, 18. || 6 ὑποτίθεται *A* exponuntur *B*. || ἐν ἐνόις δὲ] ἐν ἐνόις *BH* ἐν οἷς *B*. || 8 μάτην σπαθᾷται *C*:
 εἰκὴ λέγεται *AH*, marg. *C*. cf. Photius lex. p. 529, 4 σπαθᾷ: εἰκὴ λέγειν, Hesychius σπαθᾷ . . . ἀφειδῶς ἀλαζονεύεται. idem ver-
 bum in Demosthenis or. de Aeschine male legato § 43 perperam interpretari antiquitus solent, scribendum διὰ ταῦτ' ἐσπαθᾶτο
 ταῦτα [καὶ διὰ ταῦτ' ἰδημηγορεῖτο] glossemate resecto. || 9 νοερῶν] νοητῶν *CH*: sed cf. p. 893*18. 911*35. || ἐξί] *erit B*. || "εἰ μὲν ὅν
 . . . 10 μοναδικός οὐκ *AH*, εἰ μὲν ὅν . . . 11 εἰρημένα οὐκ *B*. || 13 συσσωσι *A*. || 18 τε ante τὸς οὐκ *H*. || 19 καὶ τὰ κατ' *A*. || λίγον] λέγειν
BH. || εἰ οὐκ *AH*. || 21 πρόσληψις *A*. || ἀριστοτέλης *A*. || 24 τούτο *B*. || 26 ἐξί] ἔξαι ὁ *B*. || 27 ὅ] ὅτι *H*. || 32 ἐνάδος *A* ἐνάδος *H*. ||
 33 μέση ἢ ἢ *H*: μέση ἢ *B*. || αὐτῷ ἀνθρώπῳ *H*.

1 ὥς] *quia B*. || 2 μοναδικὸς ἀριθμὸς *H*. || *indifferentes B*, cf. Alex. p. 725, 17 cui has rationes Syr. debet: διάφοροι *BH*. ||
 4 εἰ εἴη (si sint) *B*: εἰ ἢ *C* εἴη *AH*. || ἀδύνατον *H*. || 8 ιδέαι μοναδικαί] aut hiet oratio necesse est aut scriptor sibi ipse contradicat.
 hoc unum Syriannus poterat perperam assumptum ab Aristotele dicere, non alios numeros ideas esse quam monadicos. inter-
 posuit igitur εἰ μὴ uel πλὴν ἢ ante μοναδικαί. || 9 πάλιν] πάλαι *RH*. cf. supra*14sq. 901*36. 902*30, saepius infra. || 10 miro
 modo syllogismum hypotheticum ternarium *B* restituit: Si constituti ex unitatibus numeri non sunt, unilates differentes non sunt.
 si unitates differentes non sunt, nec omnino sunt numeri, [si ideas non sunt numeri, casu intercidisse uidetur] nec ideas omnino fuerint.
 intercidisse l. 11 ante εἰ μὴ uidetur alterum conexum (cf. l. 12—15) tale fore: εἰ εἰσιν αἱ ιδέαι, εἰσιν ἀριθμοί. || 12 κατασκευάζειν *H*. ||
 δὲ οὐκ *AB*. || 13 τὰ — 15 cf. Alex. p. 725, 22. || 15 τὰ ὅτῳ ἄρα ἀρ. οὐκ *H*. || 17 ὅτε τὴν δυάδα οὐκ *AH*. || 20 αὐτοῖς] αὐτὸ εἰς
 (*A*) *H*. ab uno ad ipsum peruenire dicebant *B*. || τὸν δὲ *H*. || 24 τὸ ἀρχοειδὲς *B*. || 26 τῷ ὀνόματι: τῷδε *H*. || ante ἐπὶ forsitan aliquid
 desit. || 29 δεύτως] δι' ὅτως *A*. || nec eum qui per tria *B*: ὅτε τῶν διὰ τριῶν *BH*. || 33 ὅκ εἴεν *A* non erunt *B*.

ἀδιαφόρων ὕσων· οἶμαι δὲ ὅτι ἡδὲ διαφόρων ὑποθεθεῖσων, εἰ μὴ τις ἕτερον μοναδικὸν σημαίνονμενον ἐπινοήσκειν. εὖ δὲ πως δόξειεν ἂν εἰρηάζειν καὶ τὴν μὴ ἐνδέχεσθαι μήτε προτέρας μὴθ' ὑστερας αὐτάς τῶν ἀριθμῶν *εἶναι*, εἴπερ μὴ εἰσιν αἱ ἰδέαι ἀριθμοί· ἄμφω [αἱ ἰδέαι καὶ οἱ ἀριθμοί] γὰρ πρῶτα καὶ προσεχῶς ἐκ τῶν ἀρχῶν ὥστε εἰ μὴ εἶεν ἄμφω, θάτερον ἢ καὶ ἂν εἴη. ὁ μὲν ἀλλὰ τῷ γε παρηκολυθηκότι τοῖς θεολογικοῖς δόγμασι τῶν Πυθαγορείων καὶ τῷ Παρμενίδῃ τῷ Πλάτωνος ὁλόν γεγενονεν ὅτι καὶ πρὸ τῶν ιδεῶν εἰσὶν ἀριθμοί, ὅ τε ἐνιαῖος καὶ ὁ ὕσιωδης, καὶ ὅτι ἐν πάσαις τάξεσιν ὅτοι τῶν θεῶν ἀναφαίνοντο· αἱ γὰρ 10 ἰδέαι αἱ δημιουργοῦντες ὅτε ἀπλῶς πρῶτον τῶν πάντων (ὁ γὰρ δὴ καὶ πρὸ τῶν γενῶν τῷ ὄντος), ἀλλὰ πρὸ τῶν ἐγκοσμίων μὴ εἶναι λέγοντο, ὁ μὲν τὴν πρώτην εἶναι ἐν τοῖς ὅσοι· καὶ τὰς προσεχέας ἀρχὰς ὁ τὴν πρώτην ἔχουσι μονάδα καὶ τὴν πρωτίστην δυάδα, ἀπ' ὧν ὁ τριαδικὸς καὶ κρυφίως ἀριθμὸς προῆλθεν, ἀλλὰ τὰς 15 ἐν τῇ ἀπλυστάτῃ ἐννοίᾳ τῷ δημιουργῷ, ἀπ' ὧν αἱ ἰδέαι προέθρωςκειν ἔχον σώματος ὄντας. καὶ ταῦτα μὴ ἑτέρας ἤρτην θεωρίας· τὰ δὲ νῦν πάντα ὑπὲρ ἡμῶν μὴ εἶρη, εἰ δεῖχθεῖεν ὄντας αἱ ἰδέαι, ὑπὲρ δὲ Ἀριστοτέλους, εἰ πᾶς ἀριθμὸς εἴη μοναδικὸς 20 ἀδιαφόρων ὕσων τῶν μονάδων. “εἰ δὲ ... ἄλλως”. ὅτι 17. μὴ εἰ ἀσύμβλητοι ἀλλήλαις αἱ μονάδες πᾶσαι αἵ τε ἐν τῷ αὐτῷ ἀριθμῷ καὶ αἱ ἐν ἑτέροις, καὶ πρὸς τούτῳ πᾶς ἀριθμὸς μοναδικὸς εἴη, ὅτε ὁ μαθηματικὸς ἔξαι ἀριθμὸς ὅτε ὁ εἰδητικός, ἀκολουθῶς λαμβάνει· ὁ τε γὰρ μαθηματικὸς *μοναδικὸς* μὲν, ἀλλ' ἐξ ἀδιαφόρων μονάδων (ὅτω γὰρ τὰς διαιρέσεις καὶ τὰς 25 συνθέσεις καὶ τὴν πολλαπλασιασμὸν καὶ πᾶσας ἐπ' αὐτὰς τὰς σχέσεις ἐπινοῦμεν)· ὁ τε εἰδητικός ὁ δὲ δύναμις ἐκ μονάδων ἀσυμβλήτων ἑαυταῖς συνεσθάναι, καὶ μὴ τὰ λήθεις, ὅτι μὴδ' ὅλως μοναδικὸς ἐστίν, κατ' αὐτὴν δὲ, ὅτι δεῖ μὴ ἐκ τῶν ἀρχῶν ἅμα γενεᾷ τὰς δύο μονάδας τῆς δυάδος καὶ τὰς γ' τῆς τριάδος, τὰ 30 δὲ ἐκ τῶν ἀρχῶν ἅμα γεννώμενα, φασίν, ἀδιαφορὰ ἐστίν. ἐφ' οἷς μέμνηται καὶ βήματων τῷ Πλάτωνος δεικνύς ὅτι κατ' ἐκείνον ἕκαστος τῶν ἀριθμῶν ἅμα πᾶς γενεᾷ ὑπὸ τῶν ἀρχῶν ἐξ ἀνίσων ἰσαοῖς. ὁ μὲν ὅν Πλάτων ἤντιντο διὰ τούτων ὅτι ἕτερα μὲν ἐστὶν ἀλλήλων καὶ ἄνισα τὰ θεῖα διὰ τὴν δυάδα καὶ τὴν ἐκ 35 τῆς δυάδος πρόοδον, τὰ αὐτὰ δὲ καὶ ἴσα διὰ τὴν μονάδα καὶ τὴν ἐκ τῆς μονάδος ἐπιστροφὴν, εἴτε καὶ μόνον πρὸ τῆς προῆς καὶ τῆς ἐπιστροφῆς φίλον τῷ παραγορεύειν. ὅτος δὲ ὡς παλαιὰ ἀνίσων ὄντων τῶν ἀριθμῶν ἢ τῶν μονάδων τῶν ἐν τοῖς ἀριθμοῖς, νυνὶ δὲ ἰσαοῖς τῶν ἰσαοῦσιν μνήμην πεποιθὼς, καὶ δὲ τὸ μὴ μοναδικὸν ἐκείθεν ἐξορίζειν, τὸ δὲ ἄνισον καὶ ἴσον καὶ ταῦτα καὶ ἕτερον καὶ μένον καὶ προῖον ἅμα καὶ ἐν ἐνὶ παρ' αὐταῖς θεωρεῖν. καὶ ταῦτα μὴ ἔπεται ταῖς ὑποθέσεσι· πόθεν δὲ ὅτι πάντες οἱ ἀριθμοὶ μοναδικοί; τούτο γὰρ αἰεὶ μὴ διατελεῖ λαμβάνων, ἀποδεικνύει δὲ ὁ δαμῶν. “ἔπειτα ... ὕστερον”. καὶ τότε πρὸς ἀπόδειξιν τῷ μὴ εἶναι ἀσύμβλητους τὰς ἐν τῷ εἰδητικῷ ἀριθμῷ μονάδας· εἰ γὰρ εἰσιν ἀσύμβλητοι αἱ ἐν τῇ δυάδι δύο μονάδες, ἡ μὲν ἐστὶν αὐτῶν προτέρα ἢ δὲ δευτέρα· ὁ γὰρ δὴ ἅμα διάφοροι ὄντας ἀπὸ τῶν ἀρχῶν προϊάσιν. ἀλλ' ἐν τούτῳ, καὶ ἡ αὐτοῦσας προτέρα μὴ ἔξαι τῆς νεωτέρας, νεωτέρα δὲ τῆς προτέρας. μῆτις γὰρ ἐστὶ τῶν δύο μονάδων ὥσπερ καὶ τὸ εἰνόμεναι τῷ μὴ εἶναι γλυκύτερον τῷ δὲ μέλιτος ἀγλυκέστερον, ὅτω καὶ ἡ δύας ὕστερα μὴ τῷ προτέρῳ μέρους αὐτῆς, πρεσβύτερα δὲ τῷ δευτέρῳ. ὅτι δὲ παίζοντός ἐστι μᾶλλον καὶ ἀπεργοντος ταῦτα ἢ σπυδαζόντος καὶ πραγματευομένου παιγμένον τὸ ἐξήγησιν τῷ δόγματι, οἶμαι συναρᾶν τὴν ἀγχινομήνην. “ἔτι 40 ... τούτως”. τὸ μὴ λεγόμενον τοῦτόν ἐστιν, ὅτι μὴ τὸ ἐν τῇ ἀρχηγικῇ καὶ γεννητικῇ τῶν ὄλων ἐὰν τὴν προτέραν μονάδα τῆς δυάδος ἐπινοήσωμεν, ἔξαι δύας ἐκ τε τῷ ἐνός τῷ ἀρχηγικῷ καὶ τῆς μονάδος ταύτης, πρὶν γενεῇ δύας. καὶ πάλιν ἐὰν ταῖς 45 δύο μονάδας τῆς δυάδος τῷ πρώτῳ ἐνὶ συντάξωμεν, ἔξαι τριᾶς πρὶν ὑποστῇ τὰ τρία· καὶ αἰεὶ ἡ ποσότης τῶν μονάδων προλήψεται οἰκείους ἀριθμούς. ταῦτα δὲ ὅτι παίζοντός ἐστι μᾶλλον ἢ σπυδαζομένου, πολλάκις ἐνεδειξάμεθα· πράγμασι γὰρ ἐμμερίζοις καὶ ἀπόσοις καὶ κατὰ πάντα ἀδιαίρετοις τοῦτων μερισμῶν καὶ ὕλικὴν ἐπιφέρειν διαίρεσιν, σύγχυσίν τε αὐτῶν καὶ μεταστροφὴν ἐργάζεσθαι καὶ ἐκ τῶν πρώτων καὶ τῶν δευτέρων καὶ πάντων τῶν ἐφεξῆς ἐν τῇ κατ' ἐπισύνθεσιν ὕφισθάνειν καὶ ἀπογενεῖν παντάπασιν ἐστὶν ἀνδρὸς μὴ προσποιημένον τὴν τῶν ὄντων ὄντων ἀληθὴ θεωρίαν. διὸ καὶ αὐτὸς ἐπισημαίνει καὶ ὅτι παρὰ τὰ δοκῶντα 50 ἐκείνοις φθέγγεται δι' ὧν [ταῦτα] ἐπιφέρει· “ὁδοὶς ... ἐφεξῆς”. ὁμολογεῖ καὶ αὐτὸς μηδένα τὰς ἀσύμβλητους ταύτας

2 μοναδικῶ β. || 3 non posse priores ipsas esse nec posteriores materias, si quidem — β. || 4 εἶναι ante εἴπερ inserui. || 5 αἱ ἰδέαι καὶ οἱ ἀριθμοὶ glossema seclusi. fuit cui γὰρ post ἄμφω traiciendum uideretur, ut fecit β. || γὰρ τὰ πρῶτα ΑΗ. || 8 τὴν ταυμάσιον Α. || 10 καὶ ἐν τῇ Η. || πράξουσιν Η. || 13 τὰς deleuerim. || 16 αἱ om Η. || πρόσθρωςκειν C προσθρῶσκουσιν ΑΗ resilient β. || 17 σώματος labem traxit. || εἴρηται Η. || 21 μὲν εἰ β. μὲν εἰ μὲν εἰ C μὲν εἰ μὲν αἱ ΑΗ, μὲν εἰ μὲν edidit Brandisius. || 22 αὐτῷ ἀριθμῷ CH: ἀριθμῷ Αβ, αὐτοαριθμῷ Brandisius edidit perperam. || καὶ αἱ β. καὶ ΒΗ. || 23 ὁ ante εἰδητικός om Η. || 24 λαμβάνειν (Α)Η. || μοναδικὸς ex coni. interposui. || 25 sed ex differentibus β. || 27 σχέσει Η. || μονάδων συμβλητικῶν ΗΗβ: coniecti d Alex. p. 726, 17. || 28 τὸ ἀληθές ΑΗ. || 30 καὶ τὰς τῶν τῆς C ut edidit Brandisius: καὶ τὰς τῆς Ηβ καὶ τῆς Α. || 31 φασὶν φασὶ ΒΗβ. cf. Alex. p. 727, 13 ὡς καὶ αὐτοὶ φασιν. || 32 κατ' καὶ ΒΗβ. correxi cl. Alex. p. 727, 28. || 36 δυάδος μονάδας Ηβ: emendauit Bonitzius. || τὰ αὐτὰ ... || 1 προῖον om Η.

1 ἐκ] fort. ἐκ, an delendum? || mansionem β. μόνον Β. correxi cum Bonitzio. || 3 ἢ καὶ Η. || 6 ἐν ἐν CH: ἐν Αβ. || 14 νεωτέρας] fort. add. μονάδας ex Alex. p. 728, 5. || 15 μῆτις ΒΗ. || 17 προτέρῳ] πρώτῳ Alex. p. 728, 7 hinc corrigendus. || ἐκείνους Ββ. || πρεσβύτερον Α. || 18 et subducentis β. fort. παράγοντος. || 21 τὸ post ἐν om Η. || 23 τὸ post ἐνός inserui. || 25 τῆς δυάδος Αβ. || 27 ὡς Η. || ἐν τῇ Αβ. || 26 ὑποστῇ C: ὑποστῆται ΑΗ. || μονάδων ... 28 γὰρ om Η. || 30 ἐπιφέρει Η. || 31 καὶ τῶν CHβ: καὶ ἐ τῶν Α. || 33 ὅτως om Η. || 34 καὶ ante ὅτι om β. || 35 φθέγγεται C: φαίνεται ΑΗβ. || ταῦτα inclusi. || 36 τὰς συμβλητικὰς Η.

μονάδας παραδεδωκέναι· ἡ γὰρ καὶ μὴ τὰς ἐκείνων ἀρχὰς ὑπάρ-
 χειν, φησίν, εὐλογον, κατ' ἀλήθειαν δὲ ἀδύνατον. ὅτι δὲ ταῖς
 ἐκείνων ὑποθέσεσιν ἀκολουθῶς λαμβάνοντι, πειρᾷ κατασκευάζειν
 τὸν τρόπον· εἰ ἔστιν ἐν πρώτῳ κατ' αὐτὸς ἡ πρώτη
 μονὰς ἡ δυὰς πρώτη, πᾶσα ἀνάγκη ἡ δεύτερον ἐν εἶναι ἡ
 μονάδα δευτέραν ἡ δυάδα δευτέραν· ὅπου γὰρ τὰ πρῶτα, ἐκεῖ
 ἡ τὰ δεύτερα, ἡ ὅπου ταῦτα, ἐκεῖ ἡ τρίτα, ἡ ὅπως ἐφεξῆς.
 ἀλλὰ μὴν εἰ ταῦτα ὅπως ἔχει, ἀνάγκη ἡ τὰς μονάδας δια-
 φόρους ἀλλήλαις εἶναι ἡ ἀσύμβλητους· ἄλλη γὰρ ἡ τρίτη παρὰ
 τὴν δευτέραν ἡ ἡ τετάρτη παρὰ τὴν τρίτην. ἡ δὲ ὅλος ὁ τύπος
 τῆς παιδιᾶς· εἰ μὴ γὰρ μονάδας ἐκάλει τῶν νοητῶν ὑπὸν ἐκάστας
 ἡ ἀριθμὸς οἰκείως αὐταῖς, ὅθεν ἦν ἀποπον τάξεως ὅσας ἐν τοῖς
 θεοῖς πράγμασι τὰ μὴ εἶναι πρῶτα, τὰ δὲ τούτοις ἐφεξῆς
 ὑφίσταται λέγειν. ἔπειδ' ὁ μαθηματικὸς τῷ ὑποκειμένῳ
 μονάδας ἐπισκεπτόμενος πάλιν αὐτῶν τὸ ἴδιον ἀναίρει, ἀσυμ-
 βλήτους ὑποτιθέμενος εἶναι, ἡ περὶ τὰ θεῖα διὰ τῶν ὑποθέσεων
 τῶν αὐτῶν, πῶς ἔκ' ἂν τις παιδιᾶν μᾶλλον ἢ σπουδὴν ὑπο-
 νοήσειεν εἶναι τὸ γινώσκον; «ἄμα... ἀδύνατον». τὸτο
 δὲ διὰ μέσων προσέτριψεν ὡς ἡ περὶ τὰς ἀρχὰς ἀνακολουθίας αὐτῶν
 διαγιγνομένων· ἡ γὰρ οἷον δύναται εἶναι ἡ μονάδα ἡ δυάδα τὴν
 πρώτην ἔχειν τάξιν μὴ τὴν· εἰ γὰρ ἡ μονὰς πρώτη ἐστὶ, καὶ
 τὴν αὐτὴν λόγον ἡ ἡ δυὰς. εἴρη δὲ ἐν τοῖς προάγουσιν ὅπως
 ἑκατέραν τῶν ἀρχῶν πρώτην ἔλεγον οἱ ἄνθρωποι, ὡς ἐξηγεμένην
 ἡ ἀρχῶσαν τῆς ἐκτῆς προσφύει συσχεῖας. «οἱ δὲ... ἐκείναι».
 τὸτό ἐστιν ὁ ἔλεγον ἔπειδ' ἡ αὐτοῖς ἐξ ἀνάγκης, ἡ μέντοι
 λέγεσθαι ὑπὸ αὐτῶν. ἡ ὅτι μὴ ἡ λέγειν, ἡ παρ' αὐτῶν λη-
 πτέον· ὅτι δὲ ὅθεν ἔπειδ', συνήδον τις ἂν ἐπιστήσας. ὅπου γὰρ τῷ
 πρώτῳ τὸ δεύτερον, τῷ δευτέρῳ τὸ τρίτον ἡ τῷ τῷ τὰ ἐφεξῆς
 ἀκολουθεῖ, συντάσσεται πάντα ἀλλήλοις ἡ ὁμοφυῖ ἐστὶ, ἡ ἡ
 τάξις ὡς ἐν ὁμοουσίῳ τὰ πρεσβεία παρέχει τοῖς πρῶτοις· ταῖς
 δὲ ἀρχαῖς τῶν ὄλων ὅθεν ἰσάξιον· ἄλλο γὰρ ἀρχὴ ἡ ἄλλο τὸ
 ἐκ τῆς ἀρχῆς· ὡς ὁρθῶς πρῶτον ἐν ἡ πρώτην μονάδα ἡ
 πρώτην δυάδα ἐν ταῖς ἀρχαῖς ὑποθέμενοι τῇ τε μιᾷ ἡ ταῖς
 δύο δευτέρα ἡ τρίτα τοιαῦτα ἐκείναι παραλαμβάνειν ἡξίον.
 ἀλλ' εἴ ποτε ἡ τοιούτων τι λέγοιεν, τὰ τούτοις ἀνάλογον μὴ προ-
 εληλυθότα, τῶν δὲ μέσων ἡ τῶν τελευταίων ὑπὸν προσεχωῖς
 αἷτια παραδιδόντες φαίνοντι, ἄπερ ἔκ' ἐπ' ἀπειρον προσαγο-
 ρεύειν, ἀλλ' ἐφ' ὅσον ἡ καὶ τὴν πρόδον ὕψους τῶν πραγμά-
 των, τὴν ἐξαλλαγὴν τῶν ὀνομάτων ποιῆσαι δεδύνηται, ὡς τε-
 λευταίας ἀρχὰς εἶναι τὰς ἐν τῇ φύσει τῶν αἰσθητῶν ἡ τῆς
 ὕλης ὑποστατικές, εἰδωλὰ ὅσας τῶν πρωτίστων ἀρχῶν τὰ
 ἔχοντα. «φανερὸν... ἐχομένων». ἡ δύναται, φησίν, εἶναι
 ὁ εἰδητικός ἀριθμὸς, τῶν ἐν ἡ αὐτοδυναμῇ ἡ ἡ αὐτοτριάς ἀσυμ-
 βλήτων ὑποθεθεισῶν τῶν μονάδων· ὡς ἔπειδ' τὸ μὴ εἶναι τὴν
 ἀριθμὸν τὴν εἰδητικόν. «ἀλλὰ» τὸτο μὴ ἀφῆκεν· ἐπήνεγκε δὲ
 ὅτι καὶ τε συμβληταὶ ὡς καὶ τε ἀσύμβλητοι αἱ μονάδες,
 θεῖα μὴ εἶναι τὴν αὐτοτριάδα τῷ πάντα μὴ ἀριθμὸν καὶ πρόδωσαν
 ἀριθμείας ἡ ἀποτελείας οἷον τὴν δυάδα προσλαβῶσαν μονάδα
 τριάδα γίνεσθαι, ἡ διὰ τὸτο πολλὰς εἶναι δυάδας ἐν τῇ
 ἐξάδι ἡ ἐκτάδι ἡ δωδεκάδι, μόριον τε εἶναι δυάδα τριάδος μὴ
 τὸ δμοιοι, τετράδος δὲ τὸ ἡμισυ· τῷ δὲ εἰδητικῷ ἀριθμῷ μη-
 δὲν εἶναι τοιούτων· (γεννᾷ) γὰρ παρ' αὐτοῖς ἐκ τῆς μονάδος ἡ
 τῆς ἀόριστου δυάδος, ἡ ἑκάστος αὐτῶν εἰς ἐστὶ ἡ εἰς ὅδεῖς ἄλλων
 μόριον· τὰ μὴ ὑπάρχοντα τῷ εἰδητικῷ λέγων ὁρθῶς, ἔκ' ὁρθῶς
 δὲ προσεληφώς ὅτι πᾶς ἀριθμὸς μετρεῖται καὶ πρόδωσαν ἡ ἀπο-
 τελεί· τὰ γὰρ τῷ μοναδικῷ ἀριθμῷ ἰδία μεταφέρειν ἔκ' ἐχόν
 ἐπὶ πάντας ἀριθμούς. ὅθεν ἦν ἄλλο ἐστὶ ἡ ἐν τούτοις τὸ συνα-
 γόμενον ἡ ὅτι μοναδικὸν εἶναι ἀριθμὸν τὴν αὐτοδυναμῇ τῶν
 ἀδυνατῶν ἐστὶν, ὁ πρὸ παντὸς λόγῳ παρὰ πᾶσιν ὡς εἰπεῖν
 συγκεχωρημένον. «ἀλλ' ἐκ... τετράδος». τὸτο ὡς ἐνιστάμενος
 πρὸς ἐκὺν λέγει. ἀλλ' ἐκείνοι, φησίν, ἐκ τῆς αὐτοδυναμῆς
 (ταύτην γὰρ πρώτην καλεῖ δυάδα) ἡ τῆς ἀρχικῆς δυάδος, ἡ
 ἀόριστον καλεῖ δυάδα, ἀπετέλουν τὴν τετράδα, ἡ συντιθέντες
 αὐτὰς ὅθεν καὶ πρόδωσαν αὐξοντες, ἀλλὰ τῆς ἀόριστου δυάδος
 διπλασιασάσης τὴν αὐτοδυναμῇ ἡ ὅπως ἀποτεκνύσης τὴν τε-
 τράδα· ὡς ἔκ' ἂν τὴν ἐκεῖ ἀριθμὸν καὶ πρόδωσαν ἀποτελεί·
 ταῦτα δὲ ἐκτῇ ὡς περ ἀντιτιθείς ὁμολογεῖ μὲν τι τῶν ἀλη-
 θῶν, ὅτι ἡ καὶ πρόδωσαν ἐποῖν τὴν ἐκεῖ ἀριθμὸν, ἡ ὅτι δυο-
 ποιός ἐστι ἡ γεννητικὴ πληθὺς ἡ πολλαπλασιασμῶν αἷτια τῶν
 ἀρχῶν ἡ ἑτέρα ἡ πάντα εἰς ἑαυτὰ ἐπιστρέφουσα τὰ θεῖα ἡ εἰς

1 καὶ γὰρ immo καὶτοι || μὲν om H. || 1—10 cf. Alex. p. 729, 16. || 5 et post dynarius necesse est (πᾶσα om.) β. || 6 καὶ δυάδα δευ-
 τέραν om Αβ. || 7 τρία ΑΒβ. || 12 οἰκείον H. || 14 τῶν ὑποκειμένων sic H, τῶν ὑποκειμένων (A). || 18 an τὸ λεγόμενον? || Τὸτο Ηβ:
 τὸτο δὲ Β. || 19 fort. παρέτριψεν, cf. Alex. p. 729, 30 διὰ μέσων παρέτριπται. || ὡς καὶ... 20 διαγ. om β. || ἀκολουθῶς ΒΗ: ex Alex.
 p. 729, 31 om. Bonitzius. || 20 διαγιγνομένων B. || 24 ἐκτῆς (A)H. || προσφύει H. || συσχεῖας B. || 25 ἐξ ἀνάγκης om β. || 28 τὸ
 δεύτερον om H. || 31 τῶν ἄλλων ΑΒβ. || 32 primum unum β: πρῶτον μὲν B αὖ μὲν H. cf. α4. || 33 ὑποθέμενος H. || καὶ τοῖς δύο Ββ. ad
 uerba ἐν ταῖς ἀρχαῖς ὑποθ. pertinet, non, ut β putabat, ad παραλαμβάνειν. || 34 παραλαμβάνει H.

4 ἐξαλλαγὴν H. || ὀνομάτων] ὅταν ΒΗβ. || δεδύνηται ΒΗβ. || ὡς] ὡς H. || 6 ὑποστατικά H. || 9 ὑποθεθεισῶν μονάδων H. || ἔπεται
 μὴ libri: τὸ addidi ex Alex. p. 730, 12. || 10 εἰδητικὸν om ΑΗ. μοναδικὸν β. || ἀλλὰ ex Alex. adiecit Bonitzius. || ἐπήνεγκε δὲ H. ||
 12 τὴν om H. || 12. 20. 33 πρόδωσαν H. || 14 γίνεσθαι B γίνεσθαι Alex. || 15 εἶναι τὴν δυάδα Alex. || 16 τὸ δμοιοι sic H. || 17 εἶναι τι
 τοιούτων ΒΗ: τι deleui cum β cl. Alex. || γεννᾷ (A). || 18 καὶ ὅδε Alex., ut conieceram. sed poterat esse cur Syr. εἰς adiceret. ||
 alterius β ἀλλ' ἡ ΒΗ: om. Bonitzius cl. Alex. || 20 προεληφώς ΒΗ. praesumens β, qui ni fallor praesumens recte emenda-
 uerat. || fort. μετρεῖται τε καὶ || 22 ἀλλὰ ἐστὶ H. || 25—31 ex Alex. p. 730, 24 transcripta. || 25 τὸτο δὲ ὡς ΑΗ. || 26 τῆς αὐτῆς
 δυάδος H. || 28 τὴν τριάδα (A)H. || 30 διπλασιάσης H. || 31 ἀποτελεί H conflauerunt β. || 32 ἀντιθείς H. || 33 ἐκεῖ om ΑΒβ. || 34 γε-
 ννητικὴ ΒΗ. || 35 εἰς ἀπογέννησιν] ad absolutionem et generationem β.

ἀπογέννησιν δευτέρων καὶ τρίτων εἰδῶν διεγείρυσα. λυεῖ δὲ τὴν
 ἑαυτοῦ μὴ οἶε γοργῶς, παντὶ δὲ ὁρῶν ὅτι παραλογισ-
 1081b κῶς. "δύο δυνάδες ... ὠρίσμεν". εἰ καὶ μὴ καὶ πρό-
 22. δεσιν, φησὶν, αἰρῶν τὴν ἀριθμὸν ἀποτελεῖν, ἀλλ' ὅτι ἐν τῇ
 τετραδί δύο δυνάδες ὁμολογήσυσιν εἶναι παρὰ τὴν αὐτοδυναδί·
 εἰ δὲ τῷτο φεύγοιεν, πάλιν ὁμολογήσυσιν μῆριον εἶναι τὴν αὐτο-
 δυναδί τῆς αὐτοτετραδος, καὶ καὶ πρόδεσιν ἔσαι ὁ ἀριθμὸς ἑτέρας
 δυναδος τῇ αὐτοδυναδί προσθεΐσης, καὶ ὅτως ἀποτελεσάσης τὴν
 τετραδά· εἰ δὲ ἡ τετρας ἔσαι ἐκ τῆς αὐτοδυναδος καὶ ἄλλης
 δυναδος, καὶ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν καὶ ἡ δυνας ὑποσῆσθαι ἐκ τῷ
 ἀρχικῷ ἐνός καὶ ἄλλου ἐνός. εἰ δὲ τῷτο, ὅχι οἶοντε τὴν ἑτέραν
 ἀρχὴν ἀόριστον εἶναι δυναδί· τὸ γὰρ γεννώμενον ὑπὸ τῆς ἀόριστης
 δυναδος δυνας ὡφείλει εἶναι· νῦν δὲ ἡ δυνας γεννᾷ ἄλλαν
 μονάς, ἥτις σὺν τῷ ἐνὶ τὴν ὠρίσμεν ἀποτελεῖ δυναδί. εἰ
 ὅτι, φησὶ, μὴ δέξων τὴν αὐτοτετραδί δύο εἶναι δυναδας παρὰ
 τὴν αὐτοδυναδί, ἔπειτα αὐτοῖς ταῦτα πάντα, καὶ πρόδεσιν τε
 εἶναι τὴν ἀριθμὸν καὶ ἀνῆρθε τὴν ἑτέραν τῶν ἀρχῶν. ταυτὶ
 δὲ ὅτι προσλαμβάνων αἰ μοναδικὸν εἶναι τὴν τῶν εἰδῶν ἀριθ-
 1081b μὸν ὅτω συναγεῖ τὰ ἄτοπα, πολλάκις ὑπεμνήσαμεν. "ἔτι
 27. ... ἀδύνατον". ἔταττον μὴ οἱ ἄνδρες μὴ τὴν νοερὸν ἀριθμὸν
 καὶ τὴν ψυχικὸν καὶ τὴν μαθηματικὸν καὶ τὴν φυσικὸν ἀριθμὸν,
 ὃ μὴν μοναδικὸς αὐτὸς ἔλεγεν ὅδε προτέρας καὶ ὑτέρας
 μονάδας ἐκάλειν ὡς ὑποβεβλημένας αὐτῶν τῇ ποσότητι. ἀπο-
 σοι γὰρ ἦσαν παρ' αὐτοῖς ἅπαντες πλὴν τῆ μαθηματικῆς·
 τριάδας δὲ καὶ πεμπάδας καὶ δεκάδας ἐν αὐτοῖς ἐθεώρουν καὶ
 τὰς δυνάμεις αὐτῶν καὶ τὰς οἰκειώσεις τὰς πρὸς τὴς θείας
 ἀριθμῶς. πεμπάδα γὰρ λέγοντες εἰ τύχοι τὴν ἐν ἡμῖν δι-
 καιοσύνην, ὅτι ἐκ πέντε μονάδων αὐτὴν ἔλεγεν συγκειῶς
 δευτέρων μὴ τῶν ἐν νῷ, πρεσβυτέρων δὲ τῶν ἐν φύσει, ἀλλὰ
 κατ' ἄλλας ἐπιβολὰς τὸ μὴ τῆς πεμπάδος εἶδος συνέταττον
 τῷ τῆς δικαιοσύνης εἶδει, τὸ δὲ τῆς ἐπτάδος τῷ τῷ καιρῷ, τὸ
 δὲ τῆς ἐξάδος αὐτὸ τε καὶ τὴν ἀπ' αὐτῆς κύβον τῷ τῆς ψυχῆς·
 ὃ καὶ βέβησιν τὴν ἐκείνων θεωρῆσαι τῷ νῷ τις δυνηθεὶς ὅτε
 πλάσματὸς ὅτε ἀδύνατα, πάντων δὲ τῶν ὅπως ποτὲ ὄντων
 ὑπολήψαι πρὸς τὸ εἶναι δυνατώτατα· διὸ καὶ αὐτὸς φησιν ὅτι
 ἀνάγκη μὴ εἶναι προτέρας καὶ δευτέρας τριάδας καὶ δυναδας, εἴπερ
 ἐκ τούτων ἀρχῶν ἐπιτελεῖν· ἀδύνατον δὲ ὄντος τὸ ἐκμεν
 ἀναιρεῖσθαι βέβαιον καὶ τὰς ἀρχάς. ἡμεῖς δὲ τὸ μὴ συνεισέναι τὰς
 ἀρχαῖς ταύταις πολλὰς ἀριθμῶν τάξεις προσέμεθα, τὸ δὲ ἀδύ-
 νατον τῆς τῶν διαφορῶν ἀριθμῶν ὑπάρξεως ὅτε εἶδομεν συνα-
 γόμενον ὅτε ἐγγωρεῖ ποτε θεάσασθαι. τό τε γὰρ ἀληθὲς ἀπέ-
 λαγκτον καὶ τὸ ψευδὸς ἀναπόδεκτον. "εἰ δ' αἰ ... δυοποιός".
 δεῖξας ὅτι εἰ πᾶσαι ἀδιάφοροι αἱ μονάδες, ὅτι ἔσαι ὁ εἶδος
 τικὸς ἀριθμὸς, ὑποκειμένῳ τῷ πάντα ἀριθμὸν εἶναι μοναδικόν,
 καὶ εἰ πᾶσαι διαφοροί, ὅτι ὅτε ὁ μαθηματικὸς ἔσαι ὅτε ὁ εἶδος
 τικὸς, εἴπερ πᾶς ἀριθμὸς μοναδικός, νῦν ἐπὶ τὸ λειπόμενον ἐρ-
 χεῖ τῆς διαιρέσεως καὶ δεῖκνυσιν ὅτι καὶ αἱ μὴ ἀδιάφοροι τῶν
 μονάδων ὑποτεθῶσιν ὅσαι τῷ αὐτῷ εἶσιν ἀριθμῷ, αἱ δὲ διά-
 φοροι, ὅσαι ἑτέρας καὶ ἑτέρας συμπληρῶσιν, ὅτι ὡς ἔσαι ὁ εἶδος
 τικὸς ἀριθμὸς, ὑποκειμένῳ πάλιν τῷ πάντα ἀριθμὸν εἶναι μο-
 ναδικόν· ταύτης γὰρ τῆς ὑποθέσεως ψευδοῦς ὕψης καὶ κατεγε-
 λᾶς παρὰ τοῖς τάκείνων ἐπεσεκμενέοις ἀποσῆσαι ὃ βέβαιον,
 δι' ἧς ὃ χαλεπῶς πολλὰ καὶ ἄτοπα συναγεῖν δύναται συμπε-
 ρματα, ὅμοιον ὡς εἰ καὶ τὴν αὐτοάνθρωπον καὶ τὸ αὐτοζῶον τὸ
 ἐκ ψυχῆς ὥστε εἶναι καὶ σώματος, τὴν δὲ ἐκ τοιαύτης ψυχῆς καὶ
 τοῦ σώματος μὴ τῷ καὶ γελαστικὸν εἶναι· ὡς ποῖα αὐτὸ εὐρεῖται
 πρὸς γέλωτα μᾶλλον εὐδοκιμώτερα; τὰ μὴ ὅτι πολλὰ τῶν
 ἀναγραφέντων, δι' ὧν πολλὰς μὴ ποιεῖ πεντάδας παλλὰς δὲ
 δεκάδας, ἀφείδω· πάντως γὰρ ἐξ ὧν ἡδὴ προεῖπομεν ἐς πρό-
 25 θλα· τὸ δὲ πρὸς τῷ τέλει ὁρῶν, ὅτι "ἡ ἀόριστος δυνας λαβῶσα
 τὴν ὠρίσμεν δυναδί δύο δυναδας ἐποίησε, τῷ γὰρ ληφθέντι
 δυοποιός ἦν", εἰληπὶ μὴ ἐκ τῶν εἰωθότων παρ' αὐτοῖς λέ-
 γεσθαι, χραίνει δὲ μεταξὺ σοφίσματι ὡς ὑποκειμένον
 28 νοεῖ δὲ παρὰ τοῖς πρεσβυτέροις αὐτῷ φιλοσόφοις τὸ τὴν δύνα-
 τὴν ἀόριστον κινητικὴν ὅταν ἀρχὴν πάντα τὰ εἶδη γομῶν πλα-
 ρῶν δυνάμειος καὶ πληθύνειν καὶ προάγειν εἰς ἀπογέννησιν τῶν
 δευτέρων καὶ τρίτων αὐλῶν εἰδῶν· δυοποιός δὲ εἶρη παρ' ὅσον
 ἐν τῇ προόδῳ τὸ μὴ πλῆθος ἐπιδίδωσιν ὥσπερ διπλασιαζόμενον,
 ἡ δὲ δύναμις ὑφίσιν, ἅμα δὲ ὅτι καὶ ἡ τῷ μαθηματικῷ ἀριθμῷ
 30 ἀρχὴ πάντας τὴς περιττῶς καὶ τὴς ἀρτίως διπλασιαζόμενα

1 διαγέρυσα B. || 2 sine dubio scribendum ὡς Ἀλέξανδρος μὲν, cf. Alex. p. 730, 31. || 3—17 ex Alex. p. 731, 4 hausta. || 5 τριάδι (A), αὐτοτετραδί Alex. idemque sic infra constanter. || 6 φύγοιεν (A)H. || τὴν αὐτοδυναδί C. || 7 αὐτοτεριάδος B. || 9 εἰ δὲ i Alex. ἡ δὲ BHβ: corr. Bonitzius. || ἔσαι] ἐστιν Alex. || καὶ ἄλλης δυναδος om AHβ. || 11 τὴν ante ἑτέραν om AH. || 15 εἶναι om H. || 17 ἀπαιρεῖσθαι H. || ταυτὶ H: ταῦτα B. || 18 προσλαμβάνων BH quod praecocipiat B. cf. p. 905 b20. || εἰδῶν ὠρίσμεν AH. || 19 συνέταττον BHβ: om. Bonitzius et Brandisius. || 21 καὶ τὴν ψυχικὴν H. || 25 πεμπάδας C πεντάδας AH. || ἐν αὐτοῖς] nonne ἐν τοῖς ἑσῶ; || 27 πεμπάδα AH ut l. 30: πεμπάδα C. || γὰρ] δὲ H. || 28 ἐκ] ἐν H. || 29 δευτέρων C: δευτέραν AHβ. || πρεσβυτέρων C(?)H: πρεσβυτέρων (A)β. || ἐν τῇ φύσει H. || 30 καὶ τ' ἄλλας H. || occurrens β ἐπιβουλὰς BH. || πεντάδος an πεμπάδος C non liquet. || 31 τῷ τῷ] τὸ τὸ H. || 32 αὐτὸ τε om β sciens, puto. || 33 δ] Quas β. || 34 πλατύνει (A)H. || ὅπως ποτὲ H. || 35 πρὸς τῷ εἶναι δυνατώτατα A.

2 ὅτως H. || 3 eo quod (τῷ μὲν) his principiis assentimus β. || συνίται (A)H. || 6 cf. ad p. 878 b25. || 8 εἰ om AH. || 12 μὲν διαφορῶν H. || 13 εἰσι τῷ ἀριθμῷ A. || 14 ὅδ' ὡς BH. || 16 ψευδὴς ὕψης H falsa ex necessitate β. || 19 per se hominem β τὴν αὐτὸν ἄνθρωπον BH: correxi cum Bonitzio. || 20 τὸ δὲ BH. || 21 ποῖα BH. || 22 εὐδοκιμώτερον H. || 24 ἀφείδω] demittit β. || πάντως δὲ ἐξ AHβ. || 25 πρεσβυτεριός AH δυοποιός β scilicet omissis τῷ τέλει ... ληφθέντος. || 27 εἰληπται H. || παρ' αὐτῷ B (h. a. C.) sed cf. Alex. p. 734, 11. || 28 σοφίσματα H σόφισμα τι (interpolluitur autem sophisma quoddam ut imminens.) β. || ἀποκειμένου BH ἐπικειμένου β. fort. ὑποκειμένου || hiatum notavi. intercidit infinitivus quo Aristotelis cauillatio explicabatur. || 29 νοεῖται] νοεῖ BHβ. || 31 πληθύνει H pluriificare β: πληθύνει B. || ἀπογέννησιν H. || 32 αὐλῶν H.

ἀρτιον ὑφίστησι· καὶ ἢ εἰ πάντων ἀριθμῶν ἢ τε μονὰς καὶ ἡ δυάς ἀρχαί, ἀλλ' ἴσμεν ὅπως ἀρρενωπὸς μὴ ἡ μονὰς καὶ διὰ τὸτο περιττοποιοῦς ἄλλω, θηλυπρεπὴς δὲ ἡ δυάς καὶ διὰ τὸτο τῷ ἀρτίῳ προσάτις καὶ ἡγεμῶν. ἔξεστιν ὅν κατ' ἀναλογίαν καὶ ἐπὶ τῶν πρεσβυτέρων αὐτὰ θεωρεῖν ἀριθμῶν, τὰς μὲν μονάδας καὶ τὴν ποσότητα παραιτημένους, τὰ δὲ εἶδη καὶ τὰς δυνάμεις ἐπισκεπτομένους τῶν χωριστῶν ἀριθμῶν. "ἔτι . . . αὐτῶν".
 15. ταῦτα πρὸς μὲν τὴν θείαν ἀριθμῶν ὑδ' ἡπόρητο· καὶ παρὰπαν· ὅ γάρ εἰσιν ὅτοι μοναδικοί, ἵνα ζητῶμεν ἐπ' αὐτῶν τί ἐστιν ἕκαστος παρὰ τὰς ὑποβεβλημένας αὐτῷ μονάδας· πρὸς δὲ τὴν μαθηματικὴν λέγουσι· ἂν οἰκειότερον. ἐρῶμεν ὅν καὶ ὑπὲρ τῷ μαθηματικῷ πρὸς αὐτόν, ὅτι ἐπειδὴ ἐν παντί καὶ καὶ σὲ καὶ μὴ ὕλη ἔοικε καὶ δὲ εἶδει, καὶ ἐν τῇ πεντάδι αἱ μὲν πέντε μονάδες καὶ ὅλως ἡ ποσότης καὶ τὸ ὑποκείμενον τοῖς ἀριθμοῖς ἀπὸ τῆς δυάδος, καὶ δ' εἶδος οἷον ἡ πεντάς ἀπὸ τῆς μονάδος· πᾶν ἢ εἶδος αὐτό 15 τε μονὰς ἐστὶ καὶ τὴν ὑποκείμενην ὀρίζει ποσότητα, οἷον ἡ πεντάς αὐτῇ τε μονὰς τίς ἐστι, διὸ πρῶτισιν ἀπὸ τῆς ἀρχηγικῆς μονάδος, καὶ τὴν ὑποβεβλημένην ἑαυτῇ ποσότητα καὶ μορφῇ τῶς ἀνείδεον ὅσαν καὶ τῷ ἑαυτῆς εἶδει συνθεῖ. νοῆσαι ἢ χρῆ δύο πάλιν ἀρχὰς τῶν μαθηματικῶν ἀριθμῶν ἐν ταῖς ψυχαῖς 20 ἡμῶν ὅσας, παρ' αἷς καὶ τίκεται· πᾶς ὁ μαθηματικὸς ἀριθμὸς, τὴν μὲν μονάδα πάντα τὰ εἶδη τῶν ἀριθμῶν ἐν ἑαυτῇ περιέχουσιν καὶ ἀναλογῶσαν τῇ ἐν τοῖς νοητοῖς μονάδι, τὴν δὲ δυάδα γεννητικῶν τινα δυνάμιν καὶ ἀνείδεον καὶ ἀπειροδύναμον, καὶ διὰ τὸτο κατ' εἰκόνα τῆς ἀνεκλείπτου καὶ νοητῆς δυάδος ἀόριστον καὶ 25 αὐτὴν κληθεῖσαν· ταύτης ὅν ἐπὶ πᾶν δραμύσης καὶ ποῖ ἢ ὅ προελθούσης ἕκ ἀπολείπει· ἡ μονὰς, ἀλλ' αἰεὶ καὶ παρ' αὐτῆς προῖον ἀόριστον ποσὸν διαρθρῶ καὶ διαμορφῶ καὶ εἰδοποιεῖ πᾶσας αὐτῆς τὰς προόδους ἐφεξῆς καὶ ἀπαρλεείπτως τοῖς εἶδεσι διακοσμοῦσα. καὶ ὥσπερ ἐν τοῖς ἐγκοσμίοις πράγμασιν ὅτε ἀνείδεον 30 ὅδεν ὅτε κενὸν μεταξὺ τῶν εἰδοποιημένων παρεμπίπτει διὰ τὴν τῷ δημιουργῷ προνοίαν, ὅτω καὶ μαθηματικῷ ἀριθμῷ ὅτε ἀρρυθμιστὸν τι καταλείπει ποσόν (ἐνικήθη ἢ ἂν ὅτω ἡ τῆς μονάδος εἰδοποιὸς δύναμις ὑπὸ τῆς ἀόριστης δυάδος), ὅτε μεταξὺ τῶν ἐφεξῆς ἀριθμῶν ἄλλο παρεμπίπτει διὰ τὴν ἀκατά- 35 ληκτον καὶ εὐτακτον τῆς μονάδος ἐνέργειαν. ὅτ' ὅν ἐξ ὕψους καὶ συμβεβηκότας ὑφέστηκεν ὁ πέντε, ὡς ὁ λευκὸς ἄνθρωπος,

ὅτε ἐκ γένους καὶ διαφορᾶς, ὡς ὁ ἄνθρωπος ἐκ ζώων καὶ διπόδος, ὅτε τῶν πέντε μονάδων ἀποτομένων ἀλλήλων, ὡς ἡ δέσμη τῶν ξύλων, ὅτε μιγνυμένων, ὡς τὸ οἶνόμελι, ὅτε θέσιν ὑπομειναισῶν, ὡς οἱ λίθοι τὴν οἰκίαν ἀποτελεῦσιν. ὅ μὴν ὅδ' ὡς ἀριθμητὰ ὅδεν ἐστὶ παρὰ τὰ καθ' ἕκαστα· συγκεχωρήτω ἢ αὐτῷ πρὸς καὶ παρὸν τὴν δύο ἀνθρώπων μηδὲν εἶναι παρ' ἑκάτερον, καίτοι Πλάτωνι πάντα ταῦτα μεθέξει τινὸς εἶδους δοκεῖ τὴν διαφόρην ἀριθμῶν καὶ αὐτὰ δέχεσθαι, ὡς ἐν τῷ Φαίδωμιν γέγραπται· ἀλλ' ὅν μὴ ὑπαρχέτω τὸτο τοῖς ἀριθμητοῖς πρὸς καὶ παρὸν· ἀλλ' οἱ γε ἀριθμοὶ πᾶν ὅτι ἐξ ἀδιαρέτων σύγκεινται τῶν μονάδων, διὰ τὸτο ἑτέρον τι ἔχουσιν παρὰ τὰς μονάδας (καὶ ἢ τὰ πολλὰ σημαῖα ἀδιαίρετα, ἀλλ' ὅμως ὅδοκεῖ τι αὐτὰ γε συμπληρῶν ἄλλο παρ' αὐτὰ τὰ ὑποκείμενα), ἀλλ' ὅτι ἐστὶ τι ἐν αὐτοῖς καὶ μὴ ὕλη καὶ δὲ εἶδει ἀναλογῶν. ἀμέλει ὅταν τὴν τρία τῷ τέσσαρα συντιθῶμεν καὶ ποιῶμεν τὴν ἐπτά, λέγομεν μὲν ὅτω, ὅ μὴν ἐστὶ καὶ λεγόμενον ἀληθές, ἀλλὰ ἢ αἱ μονάδες ταῖς μονάσι συμπλακεῖσαι καὶ ὑποκείμενον *μόνον* ποιῶσι τὴν ἐπτά ἀριθμῷ, γίγνεται δὲ ὁ ἐπτά ἐκ μονάδων τοσῶνδε καὶ τῆς ἐπτάδος. τίς ὅν ὁ τὴν ἐπτάδα ταῖς μονάσιν ἐπιφέρειν; τίς δὲ ὁ καὶ εἶδος τῆς κλίνης τῇ τοιαύτῃ συνθέσει τῶν ξύλων; ἢ ὅλον ὅτι ψυχὴ μὲν τεκτονικὴ τῷ ἔχειν τὴν τέχνην εἰδοποιεῖ τὰ ξύλα πρὸς κλίνης ἀπογέννησιν· ψυχὴ δὲ ἀριθμητικὴ τῷ ἔχειν ἐν ἑαυτῇ τὴν ἀρχηγικὴν μονάδα πᾶντας εἰδοποιεῖ καὶ ὑφίστησι τὴν ἀριθμῶν. διαφέρει δὲ τοσῶτον, ὅτι ἡ μὲν τεκτονικὴ ὅτε φύσει ἡμῶν ὑπάρχει καὶ δεῖται χειρουργίας διὰ καὶ περὶ ὕλην αἰσθητὴν ἀνασφραφέσθαι, ἡ δὲ ἀριθμητικὴ καὶ φύσει πάρεστιν ἡμῖν (διὸ καὶ πᾶσιν ὑπάρχει) καὶ διανοητὴν ἔχει τὴν ὕλην, ὅθεν αὐτὴν καὶ ῥαδίως καὶ ἀχρόνως μορφῶ. καὶ ἴσως δι' αὐτὸ τὸτο καὶ ἡπατήθησαν οἱ πολλοί, μηδὲν εἶναι νομίσαντες τὰ ἐπτά παρὰ τὰς τοσάσδε μονάδας· ἡ ἢ τῶν ιδιωτῶν φαντασία ἐὰν μὴ πρότερον ἴδῃ καὶ ἀκόσμητον, εἶτα τὴν εἰς αὐτὸ παρατεταμένην τῷ κοσμοῦντος ἐνέργειαν, εἶτα ἐπὶ πᾶσι καὶ πρᾶγμα ὅτι ποτ' ἂν ἢ τελειωθὲν καὶ εἰδοποιημένον, ὅ περὶ δύο φύσεις ὁρᾶν, τὴν μὲν ἀνείδεον τὴν δὲ εἰδητικὴν, καὶ ἔτι τῶνδε ἔξωθεν τὴν καὶ εἶδος ἐπιφέρουσαν, ἀλλ' ὅν τε καὶ ὑποκείμενον λέγει καὶ ἀγέννητον, αἰτίαν δὲ αὐτῇ ὁδοαμῶς ἐπινοεῖ. διὸ μοι δοκεῖσιν οἱ τε θεολόγοι καὶ Πλάτων τῶν τε ἀγενήτων ἀπὸ χρόνου γενέσεις παραδιόδουσι

2 ἀρρενωπὸς H ἀρρενωπὸς C. || τὸτο τὸ περ. (A). || 3 ἄλλω] μὲν ἄλλω H. || 4 πρὸ τίς καὶ H. || ἐπὶ] ἔτι H om β. || 5 τῶν om A. || 6 παραιτημένη (A)H. || 12 ἐπειδὴ] quemadmodum β. || 15 οἷον C: ἦν AHB. || 16 καὶ τὴν . . . 17 τίς ἐστὶ om H. || ἱρ[εῖ] ἐν[εῖ] (unit) β. || 17 τίς om A et codex unde H ductus est. || διὰ] fort. διότι. || 21 ὅσας (A)H. || πᾶρ' αἷς BHβ. || 22 τὴν μὴ] τὴν δὲ H. || 23 ἀναλογῶσαν in cum hiata H. || in intellectibus β. || μονάδος (A)H. || 24 γεννητικὴν H. || 27 αἰὰ H. || παρ' αὐτοῖς AH. || 29 ἀκαλείπτως BH absque fuco (ἀναλείπτως?) β: correxi cum Bonitzio. cf. p. 911 b4. || 33 ἀριθμῶν H ἀριθμητῶν AB. || 35 ἄλλω . . . ἀκατάλ. om AB. || ἄλλω corruptum. fort. διὰλειμμα. || ἀκατάληκτον CH. || 36—b5 nestigia Alexandri p. 734, 27 agnoscas. || 4 ὅδ' ὅν ὅδ' A neque etiam β. || ὅς] ὡς τὰ BH(β). fuit qui ὡς τὰ coniceret. || 7 ταῦτα πάντα AH. || 8 Phaeton. p. 101 C. || 9 τῶν τοῖς A. || ἀριθμητικῶς H. || 10 σύγκειται (A)H. || 12 τι om A. || 14 ὕλη BH. || εἶδη H. || τῷ τε τέσσαρα A. || 15 τὸν ζ A τὸν β ζ H. || λεγομένης AHβ. || 17 συμπλακεῖσαι (A). || μόνον interponi oportuit. || 19 ὑποφέρων H. || τίς δὲ . . . 20 κλίνης om pr H. || 20 κλίνης ἀπογέννησιν τῇ A et quo codice β utebatur. τίς δὲ το εἶδος τῆς κλ. ἀπεγένησιν correxerat β. || τῆς τοιαύτης συνθέσεως H. || 22 πρὸς κλίνην κλίνης H. || ψυχὴ δὲ AHβ. || 23 ἀρχικὴν (A)H. || 29 τὰ ζ (A)H. fort. τὴν ἐπτά. || παρὰ τοσάσδε A. || 33 non persuadetur quod duas naturas habeat β. || 35 ἀγέννητον B. || 36 ἐπινοεῖ BHβ: corr. Bonitzius et Brandisius. || οἱ τε Hβ: οἱ B. || 37 ἀγενήτων BH. || γένεσις H.

V. Schol.

K

τῶν τε. αἱ κεκοσμημένων τὴν ἀρχαίαν ἔξιν ἄτακτον εἶναι καὶ
 πλημμυρῆ καὶ ἀόριστον ἀποφαίνεσθαι, ἵνα τῆς τε εἰδητικῆς αἰτίας
 καὶ τῆς ποιητικῆς εἰς ἔννοιαν τὴν ἀνθρώπου ἀναπέμψωσι. θαυ-
 μαζόν ὦν ὁδὸν, εἰ καὶ μηδέποτε αἱ ἑπτὰ μονάδες ἀνευ τῆς ἑπτά-
 δος εἰσίν, ὅμως τὸν γε ἑπτὰ σύνθετόν τε ὑπὸ τῆς ταῦτα
 διαρθρώσεως ἐπισημῆς ἀποπεφάνθαι καὶ ἔχειν τὸ μὲν τι ὕλη καὶ
 1082a 26. ὑποκειμένῳ ἀναλογῆν, τὸ δὲ εἶδει καὶ μορφῇ. “ἀλλὰ μὴν . . .
 ἀριθμύς”. ἐλλειπῶς εἴρηκε διὰ συντομίαν, τὸ δὲ τελειὸν τῷ
 λόγῳ τοιούτον ἐστίν· ἀλλὰ μὴν ὁδὸν τῶτο δεῖ λανθάνειν ὅτι συμ-
 βαίνει καὶ ταύτην τὴν ὑπόθεσιν δυάδας δυάδων εἶναι προτέρας
 καὶ ἄλλους ἀριθμούς ἄλλων ἀριθμῶν, οἷον τριάδας τριάδων προ-
 1082a 28. τέρας φαίνεσθαι. πῶς ὦν τῶτο παρ’ αὐτῷ δεῖκνυται, κατακύω-
 μεν. “αἱ μὲν γὰρ . . . ἔσονται”. ταῦτα εἴρηται μὲν ἀπὸ τῆς ἐννοίας
 ἐκείνης, καθ’ ἣν δυοποιοῦς ὅσα τῶν ἀρχῶν ἢ ἑτέρα διπλασιάζειν
 ἔκαστον ἐλέγετο τῶν ἀριθμῶν. ἔστι δὲ ὁδὸν ὃ μόνον πρὸς τὴν
 εἰδητικὴν ἀναφερόμενα καὶ τελῶς ἀμερῆ καὶ ἀποσον ἀριθμῶν,
 ἀλλ’ ὁδὸν πρὸς τὴν μαθηματικὴν καὶ μοναδικὴν· αἱ γὰρ ποσότητές
 εἰσι τῶν ἀριθμῶν τῶν ἐλαττόνων αἱ ἐπισυντιθέμεναι καὶ ὑπο-
 βαλλόμεναι τῷ εἶδει τῷ μειζονος ἀριθμῷ, καθάπερ εἴρηται, ἀλλ’
 ὅτι αὐτοὶ οἱ ἀριθμοί. ὥσπερ ὦν ὅταν τὸ ὕδωρ εἰς αἶρα μετα-
 20 πίπτῃ, ὃ τὸ ὕδωρ ἀπὸ γίνεσθαι ἢ ὑποκείμενον τῷ αἵερος, ἀλλ’
 ὃ τὸ ὕδατος ὑποκείμενον, αἵερος γίνεσθαι ὑποκείμενον· ὅτω καὶ
 ὅταν ὁ τρία τὴν δύο προσλάβῃ, ὃ τὰ εἶδη μίγνυται τῶν ἀριθ-
 μῶν, εἰ μὴ ἐν τοῖς αὐτοῖς αὐτῶν λόγοις, ἐν οἷς καὶ διακρινόμενα
 ἐνδῶς ὃ κωλύει, ἀλλ’ αἱ μονάδες εἰσὶ καὶ ἡ ὕλη ἢ ἐπισυν-
 25 τιθέμενη. μία ὦν καὶ ἡ τριάς καὶ ἡ τετράς καὶ ἐν τῷ μαθημα-
 τικῷ ἀριθμῷ· καὶ γὰρ ἐν τῇ ἐννεάδι τὴν μὲν πρώτην τὴν δὲ
 μέσσην τὴν δὲ τελευταίαν ἐννοῇ τριάδα, μίαν ὁρᾷ καὶ ἀδιάφορον
 τρίτον παραλαμβάνομένην· καὶ ὅλως ἐν μὲν τῷ ἐννέα ὁδὸν ἄλλο
 ὁρᾷ ἢ τὸ τῆς ἐννεάδος εἶδος ἐπὶ τῇ ποσότητι, ἐὰν δὲ τῇ δια-
 30 νοίᾳ μερίσῃ αὐτῆς τὸ ὑποκείμενον (τὸ γὰρ εἶδος ἀμερίζον ἐστίν),
 εὐθὺς αὐτὸ καὶ μορφῶς οἰκείας εἶδеси τῷ μερισμῷ· τὸ γὰρ ἀνεί-
 δεον ἀκόσμητον μὲν ὅτι ἀνέχεσθαι ἡμῶν ὁρᾷ ἢ ψυχῇ, ἄλλως τε
 1082a 32. καὶ αὐτῇ κυρία ἢ τῷ κοσμεῖν αὐτό. “ὁ δὲ αὐτὸς . . .
 ἔσονται”. ὁδὸν γε τῶτων ὁδὸν πρὸς τὴν τῶν παλαιῶν θεωρίαν
 ἀποτείνεσθαι· ὅτε γὰρ μοναδικὸς ὁ τῶν ἰδεῶν ἀριθμὸς, εἰ καὶ μονὰς
 λέγεσθαι· ἀριθμὸς μὲν ὡς εἶδος καθαρὸν ἐξομοῦν ἐαυτῷ τὰ με-
 τέχοντα, μονὰς δὲ ὡς τῶν εἰδῶν τῶν ψυχικῶν καὶ τῶν φυσι-
 κῶν καὶ τῶν αἰδητικῶν μέτρον ὅσα καὶ πρόμετρον· ὅτε σύγκειται
 κατ’ αὐτῆς ἰδέαι ἐξ ἰδεῶν, τῷ ἵππῳ εἰ τύχῃ ἐκ τῆς τῷ ἀν-
 5 θρώπῳ καὶ τῷ κυνός, ἵνα καὶ ὁ τῆς ἵππου ἐκ τῶν τῆς φύσεως
 ἀνομοίων ὅσων σύνθετος ἦ. πάντα γὰρ ταῦτα κωμωδότης ἐστὶ
 μάλλον ἢ σπυρῶντος. ἀλλ’ ὁδὸν ἐν τῷ μαθηματικῷ ἀριθμῷ
 διαφόροι εἰσιν αἱ μονάδες, ἀλλὰ πᾶσαι ἀδιάφοροι αἱ ὑποκείμεναι
 τοῖς ἀριθμοῖς, ἐξηρημένης ἐκείνης ἣτις ἀρχὴ πάντων ὅσα καὶ
 10 πηγὴ καὶ μήτηρ τοσούτων ἀποδοῖ τῷ δεῖξαι τῶν εἰδοποιήσάντων
 αὐτήν, ὡς τὰ εἶδη πάντα προῖέναι παρ’ αὐτῆς ἅπασιν τοῖς ἀριθ-
 μοῖς. ὁμῶνται δὲ ὃ τῇ μονάδι μόνῃ αἱ πολλαὶ μονάδες, ἀλλὰ
 καὶ ἡ τῶν μαθηματικῶν ἀριθμῶν ὠρισμένη δυάς τῇ ἀόριστῃ
 δυάδι· ἡ μὲν γὰρ ἀόριστος ἀρχὴ πάντες μὲν, μάστις δὲ τῷ ἀρ-
 15 τῷ, ἡ δὲ ὠρισμένη ἄλλως ἀρχὴ ὅχι ὡς γεννητικῇ, ἀλλ’ ὡς τὸ
 πρῶτον τῷ πράγματι ἀρχὴ αὐτῷ λέγομεν εἶναι, ὡς τῆς Πε-
 λικείας τὸ “Κατέβην χθὲς εἰς Πειραιᾶ”. “ὅλως . . . μονα-
 20 δος”. εὐ ταῦτα λέγειται πρὸς τὰς μονάδας τὰς ὑπερβλη-
 μένας τῷ ἀριθμῷ· ὅτε γὰρ ποσῷ διοίσουσιν, ἐλάττωται ὅσα πᾶ-
 σαι, ὅτε ποῶν, ἀνείδει γὰρ. εὐ δὲ καὶ τὸ πλασματώδες ὡρ-
 25 σατο. “ἀνάγκη . . . μοναδικόν”. * καὶ τὸ εὐ· ἢ γὰρ ἰσότη-
 καὶ ἀνισότης χωρεῖ διὰ πάντες ἀριθμοὺς φυσικῶς τε καὶ ὑπερφύ-
 καὶ μαθηματικῶς. προσεκτέον δὲ τῷ τῷ ῥητῷ, ἐν ᾧ σαφῶς
 ὁμολογεῖ καὶ αὐτὸς μὴ πάντας τὰς ἀριθμούς εἶναι μοναδικούς. τὸ
 30 γὰρ “ἀλλὰ μάστις τὴν μοναδικόν” βεβαιώσις ἐστὶν ἐπαφ-
 γῆς τῷ δόγματι τῶν παλαιῶν· ὅτι ἄρα τι ἀποδείξει καὶ ἡ
 καὶ τῶν [μοναδικῶν] ἀριθμῶν, ἐπειδὴ ἐκ μοναδικῶν ἐλαμβάνεται
 πάντα τὰ ἐπιχειρήματα. “ὡς εἰ . . . εἶναι”. καὶ ταῦτα
 35 εὐ πάντῃ λέλειπται περὶ τῶν πολλῶν μονάδων, καὶ ὃ μόνος αὐτῆς
 ἀδιάφορος δεῖκνυσιν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἴσους ἀριθμούς· ὡς, ὅπερ
 ἐλέγομεν, ἔνα εἶναι τὴν τρία, καὶ πολλαίς λαμβάνει ἐν τῇ
 τριάδοντα· τὰ γὰρ ἴσα ἐν ἀριθμοῖς ταῦτά. ἀδιάφοροι ὦν καὶ αἱ
 ἐν τῇ δεκάδι δυάδες, ὅχι ὅτι αἱ μονάδες αὐτῶν ἀδιάφοροι
 καὶ τῶτο μὲν γὰρ, ἀλλ’ ὅτι τὸ εἶδος ἐν· ἐν δὲ ὅχι ὡς εἰς δι-
 35 φορα ὑποκείμενα δεδοκός ἐαυτὸ (μίαν γὰρ μόνον ποιῇ τῇ
 ἀριθμῷ δυάδα), ἀλλ’ ὡς ἐκ μονάδος τῆς ἀρχηγικῆς προελ-

4 αἱ ἑπτὰ] αἰσθηταὶ BHβ. || 6 ἔχει H. || 8—12 φαίν. ex Alexandro p. 735, 27 compilata. || 8 ἐλλειπῶς . . . συντομίαν om β. I
 εἴρηται Alex. || 9 μὴ] νῦν H. || 11 τριάδων β et Alex.: τριάδος BH. || προτέρας φαίνεσθαι Alex.: προτέρας pr C sed γρ. φαίνεσθαι
 marg. C, εἶναι προτέρας AB. || 12 παρ’ αὐτῆς H. || 13 εἰ μὴν γὰρ B in lemmate. || 15 ἐλέγετο τὸ τῶν A. || ὁδὸν om A. sed non modo
 non feruntur β. || 18 τῶν ante ἐλ. om H. || 21 ὃ τὸ CHβ: αὐτὸ A. || ἢ τὸ ὑποκείμενον BH: deleui articulum. an scribendum ἴτω
 ὑποκ. ? || 24 λόγος H. || 25 ὃ ante κωλ. om A. || sed unitates sunt materia ipsa apposita β. || ἡ ὕλη ἢ] ἡ ὕλη BH. || 26 καὶ ἐ]
 καὶ ἡ ἐν BHβ. || 27 ἀριθμῷ om AB. || 28 καὶ ἀδιάφορον om β. || 29 τρίτον] ter β. || 30 ἐννέας (A)H. || εἶδος om H. || 33 μὲν om β.
 recte ut uidetur.

5 ἵνα ὁ cum spatio V litterarum H ἵνα τε ὁ A. || 6 ἐστὶ] ἔστι BHβ. || 7 μάλλον om (A)H. || 10 tantum abest ut faciat
 hic quae ipsam formarunt β. || δεῖσθαι] ποιῖσθαι BH. || εἰδοποιήσάντων BHβ. || 11 ab ipsa β παρ’ αὐτοῖς BH: correxi cum Bo-
 nitzio. || 13 ἀριθμῶν om AHβ. || ὠρισμένη] interminata β. || 18 εὐ] ὃ BHβ. Haec non β. || 19 ἐλάττωται C ἐλαττωται (A)H. ||
 20 πλασματῷ H. || ὠρίσταιτο (A)H decretum est β. || 21 * spatium VI litterarum vacuum reliquit C. || Et hoc recte β καὶ ἐν
 A. || ἡ γὰρ H. || 24 τὸς om CH. || 27 κατὰ βάνετο H omissis τῶν . . . ἐλαμ- || μοναδικῶν inclusi. quod qui adposuit, pro uitio
 μονάδων legi uolebat. || μοναδικῶν] μονάδων BHβ. || 29 περὶ πολλῶν A παρὰ πολλῶν H. || fort. ταύτας. || 32 καὶ ἐν τῇ BHβ: inserti
 item Bonitzius. || 34 δε] γὰρ H. || fort. εἰς ἀδιάφορα.

θὸν καὶ μείναν καθαρῶς ἔν. εἰ μὲν γὰρ καὶ ἡμεῖς συνεχωρῶμεν ἐκ
 δυάδων πέντε συγκεῖσθαι τὴν δεκάδα, ὥσπερ ἔχειν δέκα μονάδας, ἀναγκαῖον ἦν ὁμολογεῖν πολλὰς μὲν εἶναι τῷ ἀριθμῷ
 δυάδας, μίαν δὲ τῷ εἶδει· ἐπειδὴ δὲ ὡς τὰς διαδάς φάμεν
 συντιθεμένας ποιεῖν τὴν δεκάδα (τὰ γὰρ εἶδη τῶν ἀριθμῶν ἀπλᾶ 5
 ἐστὶ καὶ ἐκ τῆς μονάδος πρόεισιν, ὥς τε καὶ τῆς δεκάδος), ὅτε
 τὰς μονάδας τὰς ὑποκειμένας τῇ δυάδι πλέον προαχθεῖσας
 ὑποκείμενον γενέσθαι τῆς δεκάδος, προϊόνσης μὲν ἀπὸ τῆς οἰκείας
 ἀρχῆς, ἀποτελέσεως δὲ τὴν δέκα μὲν τῷ ὑποκειμένῳ, ἐκ ἀναγκα-
 ζόμεθα πολλὰς τῷ ἀριθμῷ δυάδας ὑποτίθεσθαι, ἵνα μὴ ἀριθμη- 10
 τὰς αὐτὰς ἀντὶ ἀριθμῶν ποίησωμεν· ἐπεὶ καὶ εἰ πολλὰ εἶεν
 δυάδες, ὡς αὐτὸς ἀξιοί, καὶ πολλὰς τριάδες καὶ δεκάδες πολλὰς, καὶ
 ἀπλῶς ἕκαστος τῶν μοναδικῶν ἀριθμῶν πολὺς εἴη καὶ ἀπειρος,
 ἀνάγκη καὶ τὴν σύμπαντα μαθηματικὸν ἀριθμὸν μὴ ἔνα εἶναι,
 ἀλλ' ἀπείρους εἶναι μαθηματικὸς ἀριθμὸς· δοκεῖ δὲ εἰς εἶναι 15
 ὁ μαθηματικὸς, καθόλου γάρ, ὥς τε καὶ ὁδε ὁ μαθηματικὸς εἰς
 οἷον ὁ τρία καὶ ὁ τέσσαρα καὶ τῶν ἄλλων ἕκαστος, ἵνα καὶ ὁ συμ-
 πας εἰς μείνη ὁ ἐξ αὐτῶν συγκεῖμενος. ἐὰν γὰρ τις καὶ τὴν
 σύμπαντα πολλαχῶς εἶναι λέγη καὶ ἀπειραχῶς ὡς τὰ ὁμοειδῆ
 τῶν καθ' ἕκαστα, πάλιν ἐπὶ τὸ ἐν εἶδος ἀναδραμύμεθα, ὅ 20
 ἐπισκῆπτει) ἡ μαθηματική· καὶ εὐρήσομεν ἐν μὲν εἶδος τῷ σύμ-
 παντος μαθηματικῷ ἀριθμῷ, μίαν δὲ περιέχον δυάδα καὶ μίαν
 τριάδα καὶ ὡς πολλὰς, ἵνα μὴ πάλιν καὶ ὁ σύμπας πολλαπλῶς
 γένῃ) καὶ τὸτο ἐπ' ἀπειρον προέλθῃ. ὅτ' ἔν διαιρῶμεν τὴν δέκα
 εἰς πέντε δυάδας, ἀλλὰ πεντάκις [τὴν ὑποκείμενον τῇ δεκάδι καὶ] 25
 τὴν ὑποκειμένην τῇ δυάδι παραλαμβάνεσθαι λέγομεν· ὅτε συν-
 τίθεμεν τὴν δεκάδα ἐκ πέντε δυάδων, ἵνα μὴ σύνθετον αὐτῆς
 τὸ εἶδος ἀποφῆνωμεν, ὅπερ ὅδε ἐπὶ τῶν αἰδιωτῶν εἰδῶν ὑπὸ
 τῆς φύσεως ὁρῶμεν γιγνόμενον· ὅθ' ὅλως ἀριθμὸν πολὺν εἶναι
 φάμεν συνδιαίρῶμεν τῷ ὑποκειμένῳ, ἀλλ' ἕκαστον πολλαχῶς 30
 ὑφεςτάναι, εἰ μέλλοι καθαρῶς ἀριθμὸς εἶναι καὶ μὴ ἀριθμητόν.
 11. "ἔτι ... μονάδων". ταῦτα περὶ μὲν τῶν εἰδητικῶν ἀριθ-
 μῶν καὶ ἐν τοῖς φθάσασιν καὶ νῦν γελοιῶς λέγει· ὅτε γὰρ δύο
 μονάδες ὑποβέβλην) τῇ αὐτοδυάδι, ὅτε τρεῖς τῇ αὐτοτριάδι,
 ὅτ' εἰ ἦσαν ὑποβέβλημένοι, δυνατὸν ἦν ἀφαιρεῖν ἐξ ἑκατέρας καὶ 35
 ἄλλο τι ποιεῖν, ἐπεὶ καὶ ταυτότης καὶ ἑτερότης ἐν ἑκατέρᾳ αὐτῶν
 καὶ ὡς δὴ πᾶσι ἀφελῶν ἑκατέρας τὴν ἑτερότητα ἢ τῆς μὲν τὴν ἑτε-
 ρότητα τῆς δὲ τὴν ταυτότητα, τρίτον τι μικρὸν ἐξ αὐτῶν
 ἀποτελέσεται καὶ ζητήσεται πότερον ἀμφοῖν ἐστὶν ὕψερων ὡς ἐξ
 ἀμφοῖν ὑποζάν, ἢ τὸ μὲν πρότερον αὐτοῖν ὕψερων, τὸ δὲ δευτέρῳ
 πρότερον, ὁ μᾶλλον ἀναγκαῖον εἶναι φησι. πάντα γὰρ ταῦτα ἐκ
 τῶν ἐνυλίων καὶ ὅλως μεριστῶν εἴληπ) τὰ ζητήματα, καὶ ἀναξίως
 ταῖς νοεραῖς καὶ ἀπλᾶς καὶ παντελῶς ἀμερίστοις ὑσίσαι προσφέ-
 ρει). εἰ δὲ περὶ τῷ μαθηματικῷ αὐτὰ προτείνειν ἤθελεν ἀριθμῷ,
 μᾶλλον μὲν ἂν ἐκίνητεν ἀπορίαν τὸ προταθέν, ὡς μὴν ἄλλ' ἐκ
 τῶν προαγόντων εἶχε καὶ τὸτο τὴν λύσιν· εἴτε γὰρ ἐκ τῷ δύο
 εἴτε ἐκ τῷ τρία δεόμεθα μονάδας ἀφαιρεῖν ἵνα ποίησωμεν
 ἄλλον δύο (ταῦτα γὰρ περὶ τὰ ἀριθμητὰ συμβαίνει, οἷον ἐκ
 δύο ἵππων καὶ τριῶν ἀνθρῶπων). ἐὰν ἔν ἀφ' ἑκατέρων λάβω-
 μεν, δυάδα ποιῶμεν ἐξ ἀνομοίων μονάδων ** ὅθ' ὅλως ἐν
 ὅσῳ δύο ἐστὶν ὁ δύο καὶ τρία ὁ τρία, ὅθ' εἰ ἐστὶν ἑκάτερος αὐ-
 τῶν ὁ ἐστὶ, μονάδα δυνήσε) ἀποβάλλειν. ἀλλὰ πάντα ταῦτα
 τὰ φαντάσματα οἱ ὑπερογενεῖς ἀποφηνάμενοι εἶναι τὸς ἀριθ-
 μὸς καὶ ἐκ τῶν αἰδιωτῶν ἀποσυνλᾶσθαι καὶ πολλαπλῶν ἕκαστον εἶναι
 παρεσκευκλῆσι τῇ καθαρᾷ θεωρίᾳ. "καὶ ἡμεῖς ... μονά- 1082b
 δας". ὅτως τε γὰρ ὡς ἀριθμητοῖς προσβάλλει τοῖς πράγμασι
 καὶ διὰ τὸτο μέτρῳ χρῆ) περὶ αὐτὰ τῷ μοναδικῷ ἀριθμῷ·
 ἐκείνοι τε εἰ τὰς μονάδας τὰς ὑποκειμένας τῷ μοναδικῷ ἀριθμῷ
 διαφόρους εἶναι λέγουσι, δικαίως ἐγκαλῶν). εἰ δὲ ἕκαστον τῶν
 εἰδῶν μονάδα καλῶσιν ὡς πρόμετρον τῶν τῆδε πραγμάτων,
 πῶς ἐκ ἀνάγκης, διαφόρων ὄντων τῶν εἰδῶν, διαφόρους μονάδας
 αὐτὰς λέγουσι; καὶ εἶεν ἂν καὶ αἱ ἐν νῦν διαφοροὶ ἀλλήλων διὰ
 τὴν ἐν αὐταῖς ἑτερότητα καὶ πολλῶν πλέον αἱ ψυχικῶν τῶν νοε-
 ρῶν, ὅσῳ πλείων ἡ ἀπόστασις, καὶ πάλιν πᾶσαι συμβληταὶ διὰ
 τὴν ἐκ τᾶγαθῶ τοῖς πᾶσιν ἐφῆκυσαν ἔκτισιν καὶ διὰ τὴν τῆς
 ταυτότητος ἐν τοῖς αὐλοῖς εἶδωσιν ἐπικράτεια. ἀλλ' ὅτως μὲν
 ὁ τρόπος ἐτέρᾳ θεωρίᾳ προσήκει. τῶν δὲ μονάδων, ὧν νῦν
 ἐξετασθῇ ὁ Ἀριστοτέλης γίγνε), ὅτε ἀνῆλθον τινὰς εἰς τὸς εἰδη-
 τικὸς ἀριθμὸς ὅτε διαφορὰς παρεδίδουσαν οἱ Πυθαγόρειοι. "εἴτε 1082b
 δὲ μὴ ... τῇ δεκάδι". πρῶτον μὲν μὴ θαυμάσης εἰ αὐτὴν 19.
 δυάδα καὶ αὐτὴν τριάδα φάσκοντες εἶναι μήτε πλείω φασὶ τὴν
 τρία τῷ δύο μήτε ἐνυπάρχειν τὴν δύο τῷ τρία· ὅτε γὰρ ποσό-

1 συνεχωρῶμεν BH: om. β. || 4 fort. ὅτε τὰς. || 6 ὡς ... 9 ὑποκ.] quare et quae est denarii, non eo, quod unitates subiectae binario ulterius productae subiectum fiant, sed quia denarius procedit a proprio principio, quod ipsum denarium perficit cum subiecto β. || 6 ὅτε] ὅτω BH, ὡς τῷ β quod fuerant quibus placeret. || 7 fort. ἐπὶ πλέον. || 9 τὸν δέκα CH: τὴν δεκάδα AB. || 10 ἀριθμῷ ... ἵνα μὴ om H. || 15 εἰς εἶναι μαθημ. BH: addidi ὁ. || 16 καὶ ὡς δὲ AB καὶ ὡς H. || 17 ὁ δ B. || 19 λέγει corr. H. || 21 σύμπαντες om β. ||

23 τετράδα AHβ. || 24 ἐκἀπειρον προέλ'. H. || 25 τὸ ... καὶ inclusi. corrupta lectio et correctae iuxta ponuntur. || 31 καθαρὰς AHβ. || 32 τὸτο β. || 33 τοῖς φθάνουσι AHβ. || 35 ὅτ' εἶσαν H. || 36 ἄλλο τι (A)H. || ἐπὶ αὐτῶν καὶ H.

1 τῆς μὲν ἑτερότητα libri. || 2 τί H: δὲ B om β. || μικρὸν H. || ἐξ αὐτῶν] ex utraque β. an ἐξ αὐτῶν? || 3 confabris β: ἀπολίσεις B ἀπολίσεις H. || 5 fort. φῆς. || 8 μαθητικῷ H. || 9 τὸ προταθέν A. || 10 προαγόντων A. sed cf. p. 905 *22. || neque enim ex binario neque ex ternario oportet nos auferre β. || 12 ἄλλον C ἄλλα H ἄλλας AB. || 13 λάβωμεν δυάδα, τετράδα ποιῶμεν β. || 14 hiatus oratio hoc loco laborat, nisi grauius turbatum est. possunt enim uerba δυάδα π. ἐξ ἀν. μον. ad l. 13 τριῶν ἀνθρώπων pertinere. ceterum cf. infra p. 910b20 seq. || 15 καὶ τὰ τρία ὁ τρία AH. || ὅθ' εἰ ἐστὶν] εἰ δὲ ἐστὶν BHβ. || 16 μονάδα CH: δυάδα AB. || 18 ἀπολύσασθαι H. || 20 ὅτως τε] ὅτε HHβ. de pronomine cf. p. 861 b35. 904b2. 910a14. 911a1. 912a26. 914b23 al. || 22 fort. εἰ μὴ τὰς. || 24 μονάδας BHβ. || ὡς πρότερον AB. || 26 καὶ ἐν (om. αἰ) H. || 34 δεκάδι] corrigas δυάδι. || εἰς αὐτὴν H. || 36 δύο τὰ τρία (A)H.

τητος ὅτοι μετέχουσιν οἱ ἀριθμοί, ὅτε τὴν ἰσότητος καὶ ἀνισότητος εἶδος ὅπως ἐστὶν ἐν αὐτοῖς ὡς ἐν τοῖς μοναδικοῖς ἀριθμοῖς· ἐν ἐκείνοις μὲν γὰρ ὑδέποτε οἱ ἴσοι καὶ ἀνισοὶ ὑδ' οἱ ἀνισοὶ *ἴσοι* εἰσὶν· ἐν δὲ τοῖς εἰδητικοῖς οἱ αὐτοὶ καὶ ἴσοι καὶ ἀνισοὶ ἀλλήλοις, ὥσπερ ταυτὴν καὶ ἕτερον διὰ τὴν τῶν γενῶν τῷ ὄντος καὶ τῶν περιληπτικωτάτων εἰδῶν εἰς αὐτὰς παρυσίαν, καὶ ἔτι ἢ ἀντίφασιν ἐπ' αὐτῶν διὰ τῆς αὐτῆς ἀνισοῦ, ὑδ' ἢ ὁμοιοῦ, ταύτη ἀνόμοιοι, ὑδ' ἢ ταυτόν, ταύτη ἕτεροι, ἀλλ' ὁμοιοὶ μὲν καὶ ἴσοι καὶ ταυτὴν δι' ὁμοιότητα καὶ ἰσότητα καὶ ταυτότητα, ἀνόμοιοι δὲ καὶ ἀνισοὶ καὶ ἕτεροι διὰ τὰ ὡς ἀντι-
 10 κείμενα τοῖς προτέροις εἰδοῖσιν εἶδη. ἀμήχανον γὰρ ἦν ἐν ταῖς ἀρχαῖς μονάδος ὅσης καὶ τῆς ἀορίστου δυάδος μὴ εἶναι καὶ τὰ παρ' αὐτῶν ὑποσάντα ἀμφοτέρων δυνάμεις ὑποδεσθῆναι. ἐπὶ δὲ τούτοις ἐχρῆν ἐννοεῖν ὡς ὅτος ὃ τὴν ἐν τοῖς εἰδοῖσιν ἀδιάφορον ποιεῖ (τί γὰρ εἰ καὶ ἰσότητος καὶ ἑτερότητας τὰ εἶδη μετέχει),
 1182 b 1. ἀλλ' εἰ ἄρα, τὴν ἐν τοῖς μοναδικοῖς ἀριθμοῖς. "ἀλλ' ὅτι...
 22. ἀριθμοί". ὅτι μὲν ἐκ ἐνδέχεται δύο δυάδας ἀδιάφορος εἶναι ἐν τῷ εἰδητικῷ ἀριθμῷ, εὖ λέγει· ὅτι δὲ τῇ αὐτῇ ὑποθέσει ἠκολούθησε, ποσότητος μοναδικῆς μεταδόσθαι τοῖς νοεοῖς εἰδοῖσιν,
 1182 b 2. ὁμολογεῖν ὅτι ἐθέλει. "τῷτο μὲν γὰρ... ἀναρῶσιν". λέγουσι
 24. μὲν, φησὶν, ἑαυτοῖς τὰ ἀκόλουθα οἱ τῶν ἰδεῶν τὴν ἀριθμὸν ἐκ διαφερεσιῶν μονάδων συνεστάναι φάσκοντες, ἵνα μὴ πολλὰς ἰδέας τῷ αὐτῷ ποιεῖν ἀναγκαζῶσι καὶ ἀπολιμπάνειν δυάδας καὶ ἐν τετραδί καὶ πεντάδι καὶ ἑξάδι καὶ ὅλως ἐν πᾶσιν ἀριθμοῖς ἀδιάφορων ὅσων τῶν μονάδων. ἔτι δὲ ἀκείνο κατ' αὐτὴν λέγουσιν
 25 ἐρῶς πρὸς τὴν ἑαυτῶν ὑπόθεσιν, ὅτι ὃ χρὴ τῷ δύο προστιθέντας μονάδα τὴν τρία ποιεῖν ἐκεῖ. ὃ γὰρ ἀδιάφοροι εἰσιν αἱ ἐν τῷ δύο καὶ αἱ ἐν τῷ τρία μονάδες ἀλλ' ἀσύμβλητοι· ὥστε χρὴ χωρίζειν ἕκαστον τῶν ἀριθμῶν καὶ αἰετ' ἀλλῆς ἀρχῆς ἐπὶ τὰς ἑξῆς μεταβαίνειν. εἰ γὰρ οἱ μὲν ἀριθμοὶ ἰδέαι, αἱ δὲ ἰδέαι
 30 ὃ περιέχοντι ὑπ' ἄλλων ἰδεῶν ὥς μέρος εἶναι τῶν περιεχουσῶν, ὑδ' ἂν ἀριθμοὶ μέρη εἶεν ἄλλων ἀριθμῶν· ὑπάρξει δὲ αὐτοῖς τῷτο, εἰ διαφοροὶ εἶεν αἱ ἐν αὐτοῖς μονάδες. ταῦτα

δέ, φησὶν, εἰ καὶ σωζέει τὴν αὐτῶν ὑπόθεσιν, ἀλλ' ἀνατρέπει πολλὰ τῶν ἀριθμητικῶν θεωρημάτων· διὰ πρὸς μὲν τὴν ἑαυτῶν ὑπόθεσιν ὀρθῶς λέγουσιν, ἀπλῶς δὲ ὅτι ἐκ ὀρθῶς ἔτι δὲ οἱ ἄνδρες ἐκείνοι τοιαύτας μονάδας ἐκ ὧντο εἶναι καθάπερ ἐν τῷ εἰδητικῷ ἀριθμῷ, ἀλλῶς δὲ αὐτὰς τῆς ἀριθμῶν μονάδας λέγοντες διαφόρους πρὸς τὴν ἑαυτῶν καὶ πρὸς τὴν φύσιν ὡμολόγησαν τὴν τῶν πραγμάτων, ὃ θέλει προσποιεῖσθαι. "ἐπεὶ... δια-
 31 φοράν". εἰώθασιν, φησὶν, ἀπορεῖν, πότερον ἀπὸ τοῦ δύο ἐπὶ τὴν τρία δεῖ μεταβαίνειν καὶ τέσσαρα καὶ πέντε, καὶ ὅλως καὶ σύνθεσιν ἀριθμεῖν, ἢ καὶ διαίρεσιν ἀπὸ τῆς δεκάδος λαμβάνειν ἐν δύο τρία τέσσαρα· αὐτοῖς μὲν γὰρ ὑδέτερον τῶν ἀρεσκῶν ἡμῖν δέ, φησὶ, ῥητέον ὅτι γελοῖον ἐξ ὅπως ἐπιπολεῖν ζητήματος ἕκαστον τῶν ἀριθμῶν ὅσῳ ποιεῖν καὶ ἰδέαν, ἀποκρίσας τε πρὸς αὐτὰς ὅτι ἀμφοτέρως ποιεῖν· ὡρισμένον μὲν γὰρ τὸ
 15 μεγίστην διαιρῶμεν, ἀορίστου δὲ ὄντος συντίθεμεν. ταῦτα δὲ ἐπὶ πρὸς μὲν τὴν εἰδητικὴν ἀριθμὸν ὑδαμῶς ἀνάγεσθαι δύναται, πρὸς μόντοι τὴν μαθηματικὴν πῇ μὲν πῇ δὲ ὃ, πολλάκις ἐπεσημασμένα· ὡς καὶ τὴν ἀπορίαν τῶν πρεσβυτέρων λίαν ἐπισημασμένη καὶ τὴν ἀπάντησιν τῷ Ἀριστοτέλει μὴ πάντῃ ψευδῇ·
 20 ὃ μὲν γὰρ ἐνεργεία τρία, ὃ τὸ εἶδος καταδεχόμενος τῆς τριάδος εἰς ἐξὶ καὶ ἕκ ἂν μονάδα προσλαβὼν τέσσαρα γένοιτο (πῶς γὰρ τὴν τριάδος εἶδος εἰς τὴν τετραδὸς μεταπεσεῖν δυνήσεται); ὃ δὲ δυνάμει τρία ὃ ἐν ταῖς τριῖσι μονάσαι θεωρούμενος, ὃ αὐτῷ τῷ εἶδος τριάδος ἐπινοούμενος, εἰ μονάδα προσλάβοι, ποιήσεται
 25 ἂν τὸ ὑποκείμενον τῷ τέσσαρα, ὃ ἐν ὅσῳ μὲν ἐστὶν ἀμάρψον ἐκ ἀδυνατεῖ μονάδα προσλαβὼν ποιῆσαι τὸ ὑποκείμενον τῷ πέντε, κρατηθὲν δὲ τῷ τῆς τετραδὸς εἶδει τὴν τέσσαρα μόνον ποιεῖ. αἱ ὅν διαιρέσεις καὶ οἱ πολλαπλασιασμοὶ καὶ τὴν ὕλην καὶ τὴν ποσότητα τῶν ἀριθμῶν ἐπιτελεῖν, ὃ καὶ τὰ εἶδη ταῦτα
 30 γὰρ ὃ μόνον αὐτὰ ἀκίνητα ἀλλὰ καὶ οἷς ἂν ἐπιγένηται, τούτοις μίαν ἐπιφέρει μορφήν τὴν ἑαυτῶν.

"Πάντων... μονάδων". προεῖρηται πολλάκις ὅτι ἀπλῶς μὲν ἐκείνοι μονάδας ἔλεγον καὶ ἀριθμῶν αὐτὰ τὰ εἶδη, ἄλλως

1 οἱ ante ἀρ. om H. || ὅτε τῆς BH: adieci τὸ. || sic est β ὅτος ἐστιν CH ὅτος (om. ἐστιν) A: correxi cum Bonitzio. || 3 ὅτι ἀνισοὶ εἰσιν C: εἰσιν AHβ. ἴσοι addidit Brandisius. || 5 et 9 ταυτὴν] ταυτὰ BH ἰdem β. correxi cl. l. 8, etsi l. 5 proclue erat καὶ αὐτὰ scribere. || 6 εἰς αὐτὸς con. Brandisius: in eis β εἰς αὐτὴν BH. fort. ἐπ' αὐτῶν. || ὅχι ἢ B ὅχι ἢ Hβ. correxi cum Bonitzio. || 7 ἄνισον H. || 8 ἀνόμ. ὑδ' οἱ H. || ταυτὴν C: ταυτὰ (A)Hβ. || 9 ταυτὴν] cf. ad l. 5. || 10 ὡς ἂν ἀντικείμενα CH. || 13 ἐπὶ τούτοις AB. || 14 fort. ὡς ὅτως... ποιεῖς. || 16 ἄρα, τὸν ἐν] ἄρα καὶ ἐν AB ἄρα ἐν CH. || 18 ὃ λέγει BHβ. || 19 μεταδοσθαι BHβ. || 21 φησὶν C: γὰρ AHβ. || εἰδεῶν ex εἰδῶν corr. H. || 23 δυάδα Hβ. || 24 καὶ πεντάδι om AHβ. || 25 κατ' αὐτὸ H. || 26 τίς τε τὴν BHβ: deleui τε, cf. infra b2. || ὅτι om H. || τῷ δύο] duobus β τῶν δύο B. || 27 διαφοροὶ (A)β. || 28 καὶ ἐν τῷ τρία BHβ: εἰ adieci. || 29 ἀὰ C: om AHβ. || 30 εἰ γὰρ... b3 ἐκ ὀρθῶς Alexandro p. 740, 5—12 debentur. || 30 οἱ μὲν om H. || 31 ἐπ' H: ἀπ' Bβ, ὑπὸ τῶν Alexander, hinc corrigendus. || ἄλλων] ἀλλήλων H. a se ipsis ideis β. || 32 εἰς β, Alex.: εἶναι BH. correxerunt Bonitzius et Brandisius. || inest β ὑπάρξει BH: corr. Bonitzius cl. Alex. || 33 εἰ διαφοροὶ β Alex.: ἀδιάφοροι BH. || εἰς] ὡς H. εἰςιν Alex.

1 φησὶ καὶ ἐν CH. || αὐτῶν om AB. || 2 θεωρημάτων ex ἐνομάτων corr. H. || 4 τοιαύτας CH: αὐτὰς τὰς AB. || 5 ἀλλὰς τε AB. || 6 λέγοντας H. || 7 προσποιεῖσθαι C: ποιῆσθαι (A)H dicere β. cf. p. 902 b37. 904 b33. 914 a1. || 8—15 ex Alex. p. 740, 18 excerpta. || 11 ἀρεσκῶν BHβ. || 13 ὅσῳ ποιεῖν καὶ] αὐτὸ ποιεῖν κατ' BHβ. cf. Alex. p. 741, 7 ποιεῖν ἰδέαν καὶ ὅσῳ κατ' αὐτήν. || 14 ἀμάρψον (A)H. || 20 ὃ τὸ] ὃ δὲ τὸ BH: deleui δὲ cum β, item Bonitzius. || 23 μονάσαι etiam Bonitzius: μόναις BH solis unitatibus β. || 24 trinitatis β: τριάδα BH. correxit etiam Bonitzius. || ποιήσιν H. || 26 προσλαβὼν AH προσλαβεῖν C. || 27 τετραδὸς] τριάδος BH. || ternarium solum facit β, unde fuit qui τὸν τρία coniceret. τῷ δ H. || μόνον] μόνως BH. || 31 μίαν μὲν ἐπιφέρει AH.

δὲ ὅτος προτείνει οἰκεία ὄντα μοναδικῷ ἀριθμῷ τὰ προβλή-
ματα, ἐφ' ᾧ ἔχει διείλεν εὐ καὶ ἐπέκρινε· τῷ γὰρ ὄντι εἰ αἱ μο-
νάδες αἱ ὑποβεβλημέναι τῷ μαθηματικῷ ἀριθμῷ διαφοροὶ εἶεν,
καὶ πολλαχῶς ὁ τρία καὶ ὁ πέντε καὶ ἑκατὸς ὑποσέσται καὶ διοίσει
ὁ ἐν τῷ ἑπτά δοκῶν εἶναι τρία τὰ ἐν τῷ πέντε καὶ τὰ ἐν τῷ
1083a δέκα. "ἔτι πότερον ... ποσὺ". καὶ ταῦτα ὡς πρὸς τὰς
6 συνήθως λεγομένας μονάδας κάλλιπα εἴρηξεν. καὶ μέντοι εἰ
γινομένης τις ἐπινοεῖ τὴν μοναδικὴν ἀριθμὸν, τὴν εἶδος τὴν
ποιότητα ἐπιφέρειν ὕστερον ὀψέσθαι μορφῶν τὴν ὑποβεβλημένην
1083a αὐτῷ ποσότητα. "ἔτι ἔτ' ἂν ... λέγῃσιν". ὅτι μὲν εἰ τί
11 ἔστι ἐν τοῖς μὲν τὰς ἀρχάς, ἀπὸ τῶν ἀρχῶν ὀφείλει παρα-
γίνεσθαι, λέγει μετρίως· καὶ ὅτι ταῖς συνεγνωσμέναις μονάσιν
αἱ ἀριθμητικαὶ ἀρχαὶ τὴν διαφορὸν ἔκ ἐμποῦσιν, ἐπεὶ μὴ ὅλως
εἰσὶ διαφοροὶ, καὶ τὸτο καλῶς· ὅτι δὲ τὸ ἐν, ὅπερ ἀντὶ τῆς
ἀρχηγικῆς παρεῖληθε μονάδος, καὶ εἰ βούλεται μὴ εἶναι ποῖον, ὃ
15 συγχωρεῖ ποσότητος αἴτιον εἶναι, διαφέρει καὶ πρὸς ἐκείνους καὶ
πρὸς τὰ ληγνῆς, ἐπεὶ καὶ δυὰς ἡ ἀόριστος ποσότητος ἂν εἴη μάλλον
αἰτία, ὃ ποσὺ καὶ ποῖον. ἤκει δὲ πάλιν αὕτη ἡ ὑπόληψις ἀπὸ
τῷ νομίζεσθαι μὴδὲν εἶναι τὴν τρία παρὰ τὰς τρεῖς μονάδας· τῷ
γὰρ ὄντι εἰ τῷτ' εἶχεν ὅπως, ἡ τὸ ποσὸν γενῶσα δυὰς καὶ τὸ
20 ποῖον παρήγε· νυνὶ δὲ ἡ μὲν τὰς ἀπείρους γενῶσα μονάδας, ἡ δὲ
κρίττων ἀρχὴ τοῖς εἰδεσιν αὐτὰς καταλαμβάνει καὶ διαμορφοῖ.
εὐ δὲ αὐτὸς ἀπαιτεῖ λέγειν μὴ μόνον ὅτι διαφέρουσιν αἱ μο-
νάδες, ἀλλὰ τίς ἡ μονάδος διαφορὰ. καὶ εἰρήκασί γε ὃ τῶν
ὑποβεβλημένων τῷ ἀριθμῷ μονάδων διαφορὰν (ὅδὲ γὰρ εἶναι
25 βούλεται), ἀλλὰ τῶν τε καὶ τῆς ἀρχηγικῆς αὐτῶν αἰτίας.
ὅταν μὲν γὰρ λέγωσι μονάδα εἶναι ποσὺ τὸ ἐλάττωσιν ἢ ποσὺ τὸ
πρῶτον καὶ κοινὸν μέρος, τὴν συνεγνωσμένην ὀρίζον· ὅταν δὲ
λέγωσι μονάδα εἶναι εἰδὸς εἶδος, τὴν ἀρχηγικὴν αὐτῶν αἰτίαν
ἐνδείκνυν· τὴν πάντων ἐν αὐτῇ τὰ εἶδη τῶν ἀριθμῶν προει-
30 ληφύϊαν, ἣν καὶ οἱ ἀπὸ τῆς Στοᾶς ἐν πληθὺς ἐκ ὠκύνων καλεῖν.
ἐπεὶ καὶ ὅταν περὶ τῶν θείων μονάδων διαλέγωνται, ἄλλως μὲν
τὴν νοητὴν ἀφορίζον μονάδα, ἀφ' ἧς ὁ πρῶτος πρῶσις
ἀριθμὸς "μονάδος ἐκ κετυμῶνος ἀκράτου", ἄλλως δὲ τὴν
νοεῖαν καὶ δημιουργικὴν, ἣν καὶ Δία καλεῖν ἤξιον, περὶ ὧν πολλοὶ
35 μὲν τῶν πρεσβυτέρων, πολλοὶ δὲ καὶ τῶν νεωτέρων διελέχθησαν,

σαφέστατα δὲ ὁ θεὸς Ἰάμβλιχος ἐν ἐβδόμῃ βίβλῳ τῆς τῶν
Πυθαγορείων δογμάτων συναγωγῆς. εἰ δὲ τις αὐτῷ τῷ Πυ-
θαγέρῃ Ἰερῷ λόγῳ παρακολουθεῖν δύναιτο, πάσας εὐρήσει
τάξεις ἐκεῖ τῶν τε μονάδων καὶ τῶν ἀριθμῶν ἀπαρλεῖπτος
ὑμνημένας. ἔχομεν ἔν παρ' αὐταῖς καὶ τὴν ἀνάγκην τὴν δια-
φέρειν ἀλλήλων τὰς μονάδας (καθ' ἑκάστην γὰρ πρόδον ἀνάγκη
τὴν ἐξηγούμενην τῆς τάξεως ἐκείνης μονάδα πληθύνεσθαι μάλλον
τῶν πρὸ αὐτῆς), καὶ τίνες αὐτῶν οἶεσθαι καὶ τὰς διαφορὰς
εἶναι· ὅσαι γὰρ καὶ οἶα τῶν ὄντων, τοσαύτῃ καὶ τοιαύτῃ καὶ τῶν
10 ἀρχηγικῶν μονάδων αἱ διαφοραί. "ὅτι μὲν ἔν ... τρόπον".
17 εἰ μὲν ἀριθμοὶ μοναδικοὶ εἶεν αἱ ἰδέαι, πάσαι τῶν μονάδων αἱ
ὑποθέσεις ἐπ' αὐτῶν ἐλέγχον· καὶ τε γὰρ ἀδιαφοροὶ ὡσιν
αὐτῶν αἱ μονάδες, πολλὰ τὰ ἄτοπα (ἐδὲν γὰρ διοίσει τὴν μαθη-
ματικὴν ἀριθμὸν ὁ εἰδητικός), καὶ τε διαφέρουσιν, πλάσματώδης
15 ὁ λόγος, καὶ αἱ μὲν ὅπως αἱ δὲ ἐκείνως ἔχουν ὑποθεσίων. εἰ
δὲ μὴ μοναδικὸν εἶναι τις λέγοι τὴν τῶν ἰδεῶν ἀριθμὸν, ὑπ'
ὑδενὸς τῶν ὑπ' αὐτῷ ῥηθέντων ἐνοχληθήσεται· ὅδὲ γὰρ ὅλως εἴ-
ρηται τι πρὸς αὐτόν. "ἀλλὰ ... τὸ ἐν". εἴπερ εἶεν τινες
1083a ταῦτα λέγοντες, δικαίως ὑπ' αὐτῷ κατεχρῶντο. ἀλλὰ μήποτε
20 τῷ μὲν τῶν ἰδεῶν ὀνόματι ὃ κατεχρῶντο, διὰ δὲ τῶν μαθη-
ματικῶν ὀνομάτων περὶ τῶν θείων ὕσιν ἡρίττοντο· πῶς γὰρ
ἂν τὸ ἐν καὶ τὴν ἀριθμὸν προέταττον τῶν ὄλων, εἰ μὴ τὸ ὑπερύ-
σιον ἐν καὶ τὰ ὄντως ὄντα καὶ τὴν τῶν ἰδεῶν προσεκύνον διάκο-
σμον; ὁ δ' ἔν Ἀριστοτέλῃ ἀκίλυνθα τῇ αὐτῇ ὑποθέσει καὶ
25 ταῦτα γράφει· "ἄτοπον ... πάντα ἐστίν. καλῶς ὀρεῖ
1083a τὴν πρὸς αὐτὸ τὸ δόγματος συμφωνίαν· εἰ γὰρ εἰσὶν ἑνάδες
26 καθ' ἑκάστην τάξιν τῶν ὄντων ἡγεμονικὴν ἀξίαν ἔχουσαι, καὶ πάσαι
προεληλύθασιν ἀπὸ τῷ ἐνὸς τῷ ὑπερυσίν καὶ πάντων ἐξηρημέναι,
δὲ τὸν εἰδητικὸν εἶναι ἀριθμὸν. "εἰ μὲν ... ἀλλήλους". ὁ μὲν
1083a ἔν πᾶς λόγος τοῦτος· εἰ ὁ μαθηματικὸς ἐστὶ μόνος ἀριθμὸς,
27 ὃν ἂν εἴη τὸ ἐν ἀρχῇ τῶν πάντων· εἰ δὲ ἐστὶ τὸ ἐν ἀρχῇ,
κρατεῖ Πλάτων, καὶ ἔστιν ὁ εἰδητικὸς ἀριθμὸς, καὶ διαφέρει ἕτερος
ἕτερον τῇ ὕσιν. ἡμέτερον δὲ λοιπὸν ἂν εἴη δεικνύειν ὅτι τὸ ἐν
ἀρχῇ τῶν ὄλων, ὃ μῆτε πᾶς μῆτε ὃν μῆτε ἀριθμὸς ὑπάρχον
35 μὴ ὅλως ὑπάρχον ἀλλ' ἐξηρημένον καὶ αὐτῆς τῆς ὑπάρξεως
καὶ τὸ εἶναι πάντων ἐστὶν αἴτιον ἀγαθῶν καὶ πᾶσιν ὕσιν καὶ ἐνω-

1 ὅπως pr H. || τὰ ante προβλ. om H. || 2 ἐφ' ᾧ ... ἐπέκρινε] et ubi diuisit et ubi respondet β. || ἀφ' ᾧ H. || διείδεν C. ||
εὐ] ὡ B H β. || 4 καὶ ante πολλ. om β. || ὁ πέντε] quinquarius β. πέντε BH. || 5 τὸ ἐν δέκα A τὸ ἑνδεκα H. || 8 τις] τι (A) H. || ἐπινοεῖν H. ||
11 ἐν τοῖς om A. || 13 αἱ ἀριθμηταὶ C αἱ (οἱ A β) ἀριθμοὶ καὶ A H β. || ἀρχάς H. || 15 καὶ εἰ] ἐπὶ β. || 16 differt et ut ad illos et ut
ad ueritatem β. || καὶ πρὸς ἐκείνους om H. || 18 necessario scribendum ὃ ποσὸν ἢ ποῖον. || 20 ὄντι ὃ τῷτ' H. || 22 καταλαμβάνει
concludit β. || 23 λέγει H. || 24 ἡ μονάδων διαφ. β, quem sequeretur, nisi ap. Aristotelem legeretur διορίσιν περὶ μονάδος διαφορᾶς. ||
26 τῶν τε H. || 30 ἰνδείκνυται H. || 31 cf. Iamb. I. IV (arithm.) p. 12^a Tenn. || 32 διαλέγονται H. || 33 ἀφ' ἧς ... 34 ἀκράτου
cf. p. 893^a 19. || 34 μονάδος BH. || ἀκράτου (A) H. ex latetbra aeterna β. || 36 καὶ post δι om A β.

1 ἐβδόμη H: ζ' B. || 4 ἀπαρλεῖπτος H. || 6 καθέκαστα γὰρ cum hiatu H. || πρόδον (A) H. || 10 τρόπον] τόπον H. || 12 redar-
guerentur β. || 12 καὶ τε B κἀνται H. cf. ad p. 899^a 32. || 13 τὴν μοναδικὴν ἀρ. β. || 14 διαφέρουσα H. || 16 μὴ om H. || λέγει H. ||
17 ὅδὲν γὰρ β. || εἴρηται τι] εἴρηται B H β. cf. Syr. ad N p. 1093^a 24 al. || 20 abutebatur β. || 23 ὄντα τὸν A H. || προσεκύνον H. ||
24 ὅδ' ἔν ἀρ. H. || 25 ὀρεῖ post δόγματος collocant A β. || 26 εἰσὶν] εἰκοσιν H εἰκοσι B procedunt (πρῶσις) β. || 28 ἐπὶ τῷ om H. ||
30 εἰ ... 33 ὕσιν ex Alex. p. 744, 7 transcripta. || μόνος ἐστὶ Al. || 31 τῶν om Al. || 32 ἕτερος β, Alex.: ἕτερον C ἕτερον τῷ A H.
correxuit Bonitzius. || 35 μὴ ὅλως ὑπάρχον om A H μὴ ὅλως ... ἐξηρημένον om β. || 36 πάντων om A H β. || ἀγαθῶν β.

σιν χορηγεῖ· τότε γὰρ ἰκανῶς κατασκευαζέντος ἔοικε συγχω-
 ρῆσαι ὁ Ἀριστοτέλης πᾶσι τοῖς γνησίοις τῷ Πυθαγόρῃ καὶ τῷ
 1083ⁿ Πλάτωνα δόγμασιν. “ἀν δ’ αὖ ... συμβαίνει”. ὅθεν
 35 μὲν, εἰ ὁρθῶς τις αὐτὰ καὶ κατὰ τὴν ὑπόθεσιν τῶν ἀρχαίων φι-
 1083^a λασόφων. “ἀλλὰ μὴν ... χωρίζον”. εἰ χωρίζος, φησὶν, ἐστὶν
 36 ἀριθμός, ἀνάγκη ἢ τὴν μαθηματικὸν εἶναι πρῶτον ἢ τὴν εἰδη-
 τικόν· εἰ δὲ μηδετέρως ἐγγυρεῖ, ἀναιρεῖται καὶ τὸ ἡγούμενον. ἀλλ’
 ὅτε τὸ συνημμένον ὑγιὲς πάντῃ (εἰσὶ γὰρ καὶ πρὸ τῆς εἰδητικῆς
 ἄλλοι ἀριθμοί), ὅθ’ ἢ πρόσληψις ἀποδόδεικται ὅθ’ ἂν ἀπο-
 1083^b δειχθεῖ ποτέ. “φανερὸν ... λέγειν”. τὸς μὲν δύο φησὶ
 1. ποιεῖν ἀριθμὸς καὶ διακρίνειν αὐτὸς, ὡς περ Πλάτων (σαφῶς
 γὰρ τὴν μαθηματικὴν ἑτέραν φησὶν εἶναι τῇ εἰδητικῇ). τὸς δὲ
 ἕνα τὴν μαθηματικὴν, ὡς τινες τῶν Πυθαγορείων, τὸς δὲ γι-
 νώσκειν ἀμφοτέρους, ἕνα δὲ ποιεῖν αὐτὸς· αἰνίττει δὲ Σπεί-
 σιππον ἴσως καὶ Ξενοκράτην, ὅς καὶ χειρίζος ὑποθέσεώς φησι
 προσεῖναι, καὶ δι’ αἷς αἰτίας σαφῶς λέγει· προεῖπομεν δὲ καὶ
 ἡμεῖς περὶ τούτων ὅτι· εἰ καὶ τοῖς αὐτοῖς ὀνόμασιν ἐκτέρηται,
 ἀλλ’ ὅν ἤδεσαν κατ’ εἶδη διακρίσιν τῶν διαφόρων ἀριθμῶν, ἐπεὶ
 καὶ ἄλλως ὁ τὸς ἀριθμὸς τούτος μὴ διακρίνων ἀλλὰ συγχέων
 τὸν τε εἰδητικὸν ἀριθμὸν ἔχοντα ἐν αὐτῷ τὴν μαθηματικὴν
 ἀριθμὸν ὑπόσάτην τῶν ὅλων ποιεῖ αὐτὸν τὴν μαθηματικὴν,
 τῷ τε * καὶ ποιητῇ τῶν πάντων ἀριθμητικῇ ἔξιν περιτίθισιν·
 1083^b ὡς τί ἂν εἴποι τις ἀπιθανώτερον; “ὁ δὲ ... ἀδύνατόν ἐστιν”.
 8. κατὰ μὲν τὴν ἀληθῆς θεωρίᾳ Πλάτωνος ἐστὶ καὶ Πυθαγόρου*) καὶ τῶν
 γνησίων τὰ παρ’ αὐτῶν ὑποδεξαμένων δόγματα περὶ τῶν
 ἀριθμῶν· ὅτος δὲ ὑποδιαίρει, καὶ περὶ ὃ διέτριψαν ἕκαστοι, τὸτο
 μόνον αὐτὸς φησὶ πρεσβεύειν. ἀμέλει τὸς Πυθαγορείους ὡς
 μὲν ἀχωρίζον τῶν αἰδητῶν φάσκοντας εἶναι τὸς ἀριθμὸς ἐπαινεῖ·
 ὅτι δὲ συγκεῖσθαι φασὶ καὶ δημιουργεῖσθαι τὰ σώματα ἐξ αὐτῶν,
 ταύτη μέμφεται. ἐστὶ δὲ ὁ ἔπιανος ψευδὴς καὶ χείρων τῆς μέμ-
 30 ψευς· μᾶλλον δὲ ἄμφω μὲν ψευδεῖς, καὶ ὁ ἔπιανος καὶ ὁ φύργος,

*) Ἐκ τῶν Ἰαμβλίχου ὀρισμῶς Πυθαγόρου· ἀριθμὸς ἐστὶν ἑκτασις καὶ
 ἐνέργεια τῶν ἐν μονάδι σπερματικῶν λόγων· ἢ τὸ πρὸ πάντων ὑποσᾶν
 ἐν θεῷ καὶ, ἀφ’ οὗ καὶ ἐξ οὗ πάντα συντίτταται καὶ μένει τάξιν αὐτὸν
 διαρθρωμένα.

ἀλλ’ ὁ μὲν ἐπὶ μὴδὲν αὐτοῖς προσήκουσιν γέγονεν ὑποθέσει, ἐδὲ
 ἐπὶ ἀληθείᾳ· δῆλον δὲ πότερος ἐπὶ ποτέρῃ. τίς γὰρ ἂν ἐν γε-
 λάσειεν ἀκῶν ὅτι οἱ Πυθαγορεῖοι χωρίζον ἀριθμὸς ἐκ ἡσέων;
 αὐτὸς μὲν Πυθαγόρου διχῶς εἰωθότος ὀρίζεσθαι τὸς ἀριθμὸς, καὶ διὰ
 τῶν ἑκατέρω μὲν τῶν ὅρων τὸ πάντῃ χωρίζον αὐτῶν καὶ ἄχραντον
 ἐνδεικνυμένον, διὰ δὲ τῶν ἑτέρω καὶ τὸ δημιουργικὸν αὐτῶν καὶ πρ-
 νοητικὸν τε καὶ φρονητικὸν τῶν ὅλων ἀναδιόσκοντος (ἐστὶν μὲν
 γὰρ ἑκτασις καὶ ἐνέργεια τῶν ἐν μονάδι σπερματικῶν λόγων
 εἶναι φησὶ τὸν ἀριθμὸν, τὸν ἀπὸ τῆς οικείας ἀρχῆς αὐτογενῆ καὶ
 10 αὐτοκινήτως προσεληλυθότα καὶ τὸν ἐν αὐτῷ ἰδρυμένον καὶ ἐν ἁ-
 δεσι παντοίοις ἀφωρισμένον παραδίδωσιν· ὅταν δὲ τὸ πρὸ πάν-
 των ὑποσᾶν ἐν θεῷ καὶ, ἀφ’ οὗ καὶ ἐξ οὗ πάντα συντίτταται) καὶ
 μένει τάξιν αὐτὸν διαρθρωμένα, τὸν παραδειγματικὸν καὶ ποι-
 ητὴν καὶ πατέρα θεῶν τε καὶ δαιμόνων καὶ τῶν θνητῶν πάντων
 15 ἀριθμὸν ἀνυμνεῖ· τῶν δὲ περὶ Ἰππασσον ἀριθμὸν εἶναι λεγόν-
 των παράδειγμα πρῶτον κοσμοποιίας, καὶ πάλιν κριτικὸν κο-
 σμογῆς θεῶ ὄργανον, Φιλολάου δὲ διχημαζομένου τὸν ἀριθμὸν
 εἶναι συνοχήν τῆς τῶν κοσμικῶν αἰωνίας διαμονῆς τὴν αὐτο-
 γενῆ καὶ κρατιεύουσιν, ἀπάντων δὲ ὡς εἶπεν τῶν ἄλλων Πυ-
 20 θαγορείων κατ’ ἴχνη ταύτης τῆς θεωρίας τὴν περὶ τῶν ἀριθμῶν
 ὑπόληψιν διαρθρωσάντων. εἰ δὲ ὅτι καὶ τὰ σώματα φασὶν ἐκ
 τῶν φυσικῶν ἀριθμῶν ἐκχέσθαι τὴν ὑπόστασιν, διὰ τοῦτο ἢ περὶ
 μόνων ἀχωρίζον αὐτὸς οἰοῖτο τις διαλέγεσθαι καὶ καὶ μεγεθῶν
 διδόναι τοῖς ἀριθμοῖς, δῆλος ἐστὶν ἐκὼν ἢ ἄκων τὴν μὲν ἄλλω
 25 αὐτῶν διδασκαλίαν παρατρέχων, τὰ δὲ τελευταῖα τῆς ἀριθμη-
 τικῆς αὐτῶν θεωρίας ἐπὶ τὸ χεῖρον ἐκλαμβάνειν πειρώμενης·
 ὅτε γὰρ περὶ μόνων τῶν φυσικῶν ἀριθμῶν οἱ ἄνδρες διαλέγονται,
 ὅτε φύρυσιν εἰς ταῦτα τὴν φυσικὴν καὶ μαθηματικὴν, ὅτε μέ-
 γεθος διδόναι τοῖς τῶν μεγεθῶν αἰτίαι ἀριθμοῖς. ὁ δὲ ὡς
 30 τούτων ὅτως ἔχοντων καὶ τὰ ἐξῆς περαίνει. “ὅτε γὰρ αὐτὰ
 ... ἀριθμῶν”. ὁ μὲν λέγουσιν οἱ ἄνδρες, ἀνελέγκτα ἐστὶ καὶ
 διαμένει τὸν σύμπαντα χρόνον· τὸ γὰρ ἀληθὲς ἐκ ἐλέγγου καὶ τὸ
 θεῖον Σωκράτην. τὰ δὲ νῦν ἐλεγχόμενα παντὶ μᾶλλον ἢ τῷ
 Πυθαγορείῳ προσήκει· ὅτε γὰρ τὸν ἀριθμὸν δι’ οὗ μετρώμεν τὰ
 35 αἰδητὰ τῶν αἰδητῶν αἰτίαι εἶναι λέγουσιν, εἰ καὶ θεωροῦνται αἰτίαι

4 εἰ om H. || ὑποδοῖτο (A)H. || 5 ἐστὶν CH: ἐστὶν ὁ A. || 10—16 προσεῖναι ex Alexandro p. 744, 13 petita. || 11 αὐτὰς ὡς πλά-
 τωνα H. || 12 γὰρ ὅτος τὸν AI. || 13 τῶν μαθηματικῶν H. || 15 ξενοκράτῃ H. || 16 cf. p. 880 *20—37. 902 *9. 14 cet. || 17 ὅτι om β. ||
 21 ante ἀριθμὸν deesse uidetur τὸν τε μαθηματικόν. || universorum constitutorem facit et factori omnium materialem habitum cuncta-
 roni β. || αὐτὸν (ἐκτὸν C) τὸν μαθηματικόν om AHβ, secluit Brandisius. || 22 ante καὶ hiatum notavi, interdidit παραδείγματι (cf.
 b13) uel πρώτῳ. || 24 speculatio Pythagoricorum est et Pythagorae et eorum qui — β. deest ἢ αὐτῇ. || 30 ταύτῃ] ταῦτα H.
 31 ψευδὴς (A)H.

32—35 scholion ad l. 24 adscriptum ex solo H (p. 179) edo; idem in A quoque legi eo intellegas, quod ei spatium certo
 Brandisius in apographo reliquit. fons et scholiastae et Syriano b4—19 Iamblichii l. IV (arithm.) p. 11 Tennul. fuit. Ceterum
 codicis H haec uitia correxi: 32 ἐστὶν. || 33 τῶν ἐκ μονάδων. || λόγον β. ἢ. || ὑποσᾶν. || 34 καὶ μία τάξιν αὐτῷ διαρθρωμένη:

1 ἐπὶ μὴδὲν (A)H. || ὑποθέσεις (A)H. || 2 δῆλον δὲ om H. cf. ad p. 897 *18. || 4 διὰ τῶν ἑκατέρω μὲν C: διὰ μὲν τῶν ἐπὶ AHβ et
 sic edidit Brandisius. possis διὰ τῶν ἑτέρω μὲν cl. l. 7 sqq., sed sanum uidetur quod C testatur. || 9 φησὶ AH. || 10 τὸν ἐκτὸς AH. ||
 12 καὶ μένει om β. || 13 ποιητὴν τε καὶ A ediditque Brandisius. || 15 ἀριθμὸν om AHβ. || 15 sqq. cf. p. 902 *29. || 20 κατ’ ἴχνη Hβ:
 καὶ ἴχνη B et sic edidit Brand. || περὶ om AB. || 25 τελευταῖα] suspicor τελεικά. || 27 μόνον H. || 28 φύρυσιν (A)H: φέρουσιν Cβ. ||
 ταῦτά τὸν] ταῦτῃν HH. || 31 ἀνελέγκτα H. || 32 τὸ γὰρ ... Σωκράτην] cf. ad p. 878 b25. || 35 αἰτία εἶναι H.

ἐν αὐτῷ τῷ φυσικῷ ἀριθμῷ (ὡς περ ἐν τῷ βωμίσκῳ τῷ δια-
κόσια δέκα σώματος ἰδέαν ἐμφαίνεσθαι διυχυρίζοντο, ἐν δὲ
τῷ α πυρὸς ἰδέαν, αἶρος δὲ ἐν τῷ γ καὶ τῆς γῆς ἐν τῷ κ
καὶ ὕδατος ἐν τῷ θ· ταῦτα γὰρ κατὰ τινα ἀναλογίαν αὐτοῖς
ἐλαμβάνετο πρὸς ἑνδείξιν δυνάμεων φυσικῶν)· ὅτε τὰς μονά-
δας ἐν αὐτῷ ἡ μέγεθος ἔχειν ὥντο ἀδιαίρετον ἢ ὅλως ἐνυπ-
άρχειν τοῖς αἰδητοῖς· ἀλλ' ὅταν μὲν ἀδιαίρετα μεγέθη λέγω-
σιν, ἐπὶ τὴν αἰτίαν τῶν μεγεθῶν ἡμᾶς λόγους ἀναπέμπουσιν καὶ
ἐπὶ τὴν παραδειγματικὴν αἰτίαν τῶν μεγάλων, ἣν αὐτομέγεθος
εἴωθε καλεῖν ὁ μέγας τῷ ὄντι Πλάτων· ὅταν δὲ τὰς μονάδας
μέγεθος ἔχειν, τὴν ἐπὶ πάντα διατείνουσιν δύναμιν τῶν δημι-
ουργικῶν ἀνυμνῶσι μονάδων· ὅταν δὲ μέγεθος ἐξ ἀδιαίρετων
ὑφίστασθαι, ὅχι συνέλθοντα τὰ άτομα καὶ οἰοῦνται συμπαγέτα
ποιεῖ τὰς διαστάσεις φασί (τῷτο γὰρ τὸ Δημοκρίτειον δόγμα καὶ
ταῖς γεωμετρικαῖς καὶ πάσαις ὡς εἰπεῖν ταῖς ἐπιστήμαις ἀντι-
φθέγγεσθαι), ἀλλ' ὅτι τῶν ἀδιαίρετων ὅσα μὲν ἐσιν εἶδη νοερά
καὶ ἀχραντα δημιουργικά τε καὶ ζωογόνα, ταῦτα μὴ ἐξιστάμενα
ἑαυτῶν τὰ τε ἄλλα καὶ τὰ τῶν σωμάτων ὄγκον ἐν ἐσχάτοις
ὑφίστησιν· ὅσα δὲ φυσικά καὶ ῥέπει ταῖς ἐνεργείαις εἰς ὕλην,
ταῦτα καί περ ἄτομα καὶ ἀσώματα ὄντα ὁμῶς τῆς σωματικῆς
ἐπισυστάσεως αἰτία τρόπον τινὰ συνόντα τοῖς σώμασι καὶ διὰ
τῷτο καὶ ἀχώριστα τῶν σωμάτων δυνάμενα λέγεσθαι. ἐκ δὲ
σωμάτων σῶμα δημιουργεῖσθαι ἀπεγίνωσκον διὰ πολλὰς αἰτίας·
ὡς· εἴπερ ἀληθὲς τῷτο, πᾶσα ἐστὶν ἀνάγκη τὰ σώματα ἐξ
ἀδιαίρετων ἔχειν τὴν ὑπόστασιν, ὅ μόντοι συγκεῖσθαι ἐξ ἀδιαί-
ρετων ὅδ' ἀναλύεσθαι εἰς ἀδιαίρετα εἰ μὴ παρὰ τῷ λόγῳ.
10836
19. "εἰ τοίνυν ... αὐτόν". ἡ μὲν ἀγωγή συλλογιστική, τὸ δὲ
συνημμένον ὅχι ὑγιαίνει· πάντας γὰρ μοναδικὰς ὑπεθέμεθα τὰς

ἀριθμὸς καὶ τὰ ἐνὸς ἴδια ἐπὶ πάντας ἠνέγκαμεν, εἴθ' ὅπως ἐδό-
ξαμέν τι λέγειν πρὸς αὐτούς. καὶ οἱ μὲν παλαιοὶ καὶ μακάριοι
ἄνδρες καὶ τὰ ἄτακτα διὰ τῶν ἀριθμῶν ἔλεγον τάττεσθαι· ἡ δὲ
πρὸς αὐτοὺς ἀντιλογία καὶ τὰ περὶ τῶν ἀριθμῶν θεῖα νοήματα
συγγχεῖ καὶ ἐπιταράττει. "ἔτι ... μονάδος". ὁ ἀπορεῖ τοι-
10836
23. ὅτι ἐστὶν. ἐκ τῶ ἐνὸς καὶ τῆς ἀόριστον δυάδας τὰ τε ἄλλα
γεννῶσιν καὶ τὰς μονάδας. ἐπεὶ ὅτι ἐν τῇ ἀόριστῳ δυάδι,
λέγω δὴ τῷ τε μεγάλῳ καὶ τῷ μικρῷ, εἰ αἱ μὲν ἐκ τῶ μεγάλου
αἱ δὲ ἐκ τῶ μικροῦ, ὅχι ἀπὸ πάντων ἐκάσῃ τῶν στοιχείων ὅδ'
ἴσαι αἱ μονάδες, ἀλλὰ πρὸς τῷ διαφόρῳ εἶναι καὶ ἐναντίωσιν
ἔχουσιν πρὸς ἀλλήλας, εἴ γε αἱ μὲν μεγάλα αἱ δὲ μικρὰ ἔσονται·
ἢ τε τριάς πῶθεν ἔξει τὴν τρίτην μονάδα, ἀπὸ τῶ μεγάλου ἢ
ἀπὸ τῶ μικροῦ; εἰ μὴ ἄρα διὰ ταύτην, φησί, τὴν ἀπορίαν τὴν
ἐν τῇ τριάδι καὶ παντὶ τῷ περιττῷ μέσον ποιῶσιν, ἵνα ἴσαι
ᾖσιν αἱ τε ἐκ τῶ μεγάλου γινόμεναι καὶ αἱ ἐκ τῶ μικροῦ μὴ
μόνον ἐν ἀρτίῳ ἀλλὰ καὶ ἐν περιττῷ ἀριθμῷ. εἰ δὲ ἐκάσῃ
μονάδα ἐκ τῶ μεγάλου καὶ μικροῦ ὅχι ὅλον γὰρ ὅτι καὶ εἰ ἡνωθῇ
ὑπερὸν ἴσα δύνανται, ἀλλ' ὅτι ἡν πρὸς τῆς ἐνώσεως δύο. ἔπειτα
δὲ τί διοίσει μονάδα δυάδας; εἰ γὰρ ἐν τῇ μονάδι δυάς ἐστιν
ἴσα δύνανται καὶ ἡ δυάς αὐτὴ τῷτο λέγεσθαι δυάς εἶναι, τί διοίσουσιν
ἀλλήλων; τοιαῦτα δὲ προτείναντος τῷ Ἀριστοτέλει τὴν μὲν
ἀόριστον δυάδα, εἴτε τὴν πρώτην εἴτε τὴν νοεράν εἴτε τὴν ψυ-
χικὴν εἴτε τὴν φυσικὴν εἴτε καὶ αὐτὴν τὴν ἐν τῇ ὕλῃ θεω-
ρημένην τις ἐπισκέπτοιο, ὅδε ποτε φήσομεν μεμερισμένως
ἐνεργεῖν ἢ πάχειν καὶ τὸ μέγα καὶ τὸ μικρόν, ἀλλ' ἐκάσῃ τῶν
γεννωμένων ὑπ' αὐτῆς καὶ τὸ μέγα συνεισφέρειν καὶ τὸ μικρόν
οἰκείως ἐν ἐκάσῃ τάξει τῶν ὄντων· τὰς δὲ μονάδας, εἰ μὲν
τὰς ἐν τῷ μαθηματικῷ σκέπτοιο νῦν ἀριθμῷ, ἐπεὶ μὴ δὲ

1 διακόνι δέκα cod. Paris. Alexandri p. 745, 20, συν libri Syr. ad N 1092b8. Arulae cur hunc maxime numerum (210) corporis ideam esse uoluerint, non perspicio. nam neque minima est earum quae quidem ex integris numeris efficiatur (uidetur esse 19), et ipsa ut constitueret, variae eodem iure adhiberi possunt rationes. constituitur enim, siue altitudinem sumis 5 basin 2 x 36 cacumen 1 x 18, siue altitudinem 5 basin 4 x 24 cacumen 1 x 6, siue altitudinem 10 basin 2 x 18 cacumen 1 x 9, siue altitudinem 10 basin 4 x 12 cacumen 1 x 3. quarum rationum etsi nouissimas numeris efficitur simplicioribus, tamen ne hanc quidem cur Pythagorae illi elegerint, satis patet. ceterum in indagandis numeris operam gratissimam Lipschitzius collega mihi praestitit. || 2 διυχυρίζετο BH affirmabatur β. || ἐν δὲ τῷ πυρὸς οἶον τῷ α BH ignis uero ut in uno β. ἐκ δὲ τῷ ἑνδεκά τὸ πῦρ Alex. De igne cf. theol. arithm. p. 7 Ast. || 3 γῆς ἐν τῷ ζ BHB: restitui cubum ternarii. fort. καὶ τῆς ... καὶ post 4 τῷ θ collocanda. || 4 nouenarium ὡκεανὸν dictum esse theol. ar. p. 57 et Nicomachus Photii p. 144 b39 perhibent. || 7 ἀδιαίρετα τὰ μεγέθη H. || 10 Plat. Parmen. p. 150 C. || 11 ἐχθρὸν τὴν A. || 14 τοιαῦτα BHB. || diuisiones dicunt β. || 17 τε om A. || 18 ἑαυτῶν H αὐτῶν C ἐξ αὐτῶν A. || 20 ὁμοίως A. || 23 ἀπεγίνωσκον H negauerunt β: ὑπεγίνωσκον B. || 24 ἀνάγκη σώματα A. || 28 ὑπεθέμεθα κτλ. scil. Aristoteles. sed uereor ne Syrianus ὑποθέμενος ... ἐνεγκάμενος ... ἰδοῦν τι scripserit.

1 ἀδοξάζετο H. || 3 ἡ δὲ Cβ: εἰ δὲ (A)H. || 5 ἐπιταράττει H. || 7 γεννῶσι H. || hiatum notauit. fort. intercidit αἱ μονάδες γίνονται ἐκ τῶν —. nam in breuius Syrianus contraxit, quae Alexander p. 746, 6 fusius explicat. || 8 λέγω δὲ B soillet β. || τῷ ante μικρῷ om A. parui, haec sunt, scilicet magnum et paruum β. || Si haec quidem β, cf. Alex. p. 746, 10: ἡ αἱ μὲν BH. || αἱ μὲν ἐκ τῶ μικροῦ (omissis ἐκ τῶ μεγάλου αἱ δὲ) H. || 10 διάφορον H. || ἐναντίωσιν Alex. || 11 εἴ γε αἱ μὲν C, Alex.: εἴ γε μὲν H ἔτι γε μὲν A amplius haec quidem β ἔτι εἴ γε αἱ μὲν edidit Brandisius. || 15 καὶ ἐκ (αἱ om.) AH. || 16 ἐν ἀρτίῳ CHB: ἀναρτίῳ (A). || ἐν τῷ περιττῷ AH, Brandisius. || εἰ δὲ CHB: ἰδὲ A, Brandisius. || 17 ex magno β, cf. Alex. p. 746, 27: ἐκ τῆς τῷ μεγάλῳ BH, Brandisius. || καὶ τῷ μικρῷ AH. || hiatum notauit ex homoeoteleuto ortum, fort. sic explendum cl. Alex. μικρῷ [ἐστιν ἴσων ἀλλήλοις γενομένων ἐν τῇ κράσει, πρῶτον μὲν ἡ αὐτοδυάς πῶς ἔσται μία καὶ ἀπλὴ φύσις ἐκ δυοῖν ἴσα τῷ μεγάλῳ καὶ μικρῷ]; ὅλον —. || καὶ εἰ] καὶ ἡ (A) καὶ CHB, Brandisius. εἰ καὶ Alex. || 18 ἔπειτα τί Alex. || 19 εἰ] ἐπεὶ Alex. || 21 δὲ] δὲ A om β. || 24 τίς (A)H. || μεμερισμένην A. || 25 item 26 μικρόν (A)H. || 26 γενομένων (A)H. || καὶ μέγα (om. τὸ) AH.

ἄλλας ἐθέλει προσποιεῖσθαι, παράγει μὲν ἀπὸ πασῶν τῶν ἀρ-
χῶν καὶ τῶ ἐνὸς καὶ τῆς ἀορίστου δυάδος, ὃ μέντοι διηρημένως ἐν
ἑαυτοῖς τὸ μέγα καὶ τὸ μικρὸν ὑδ' ἐχρηκεῖναι ποτὶ, ἵνα καὶ δια-
πορήσωμεν τί διόσει μονὰς ἐκάστη τῆς αὐτοδυάδος, ἀλλ' εἶναι
ὡς μὲν πρὸς τὰς ἀριθμὺς τὰς τε ἄλλας καὶ τὴν δυάδα ἀνείδους
καὶ ἀπείρους, κατέχευται γὰρ μὴν ἰσθαλματι καὶ αὐτὰς τῶ ἐνός·
εἰ δὲ περὶ μονάδων λόγος τῶν αὐτῶν (ἔξεσι γὰρ ὃ μόνον
ἀριθμὸς, ἀλλὰ καὶ μονάδας τὰ εἶδη καλεῖν τὰ νοερά), πολλὰ
πλέον ἐρῶμεν ἕκαστον ἀπὸ πασῶν εἶναι τῶν ἀρχῶν, καὶ ἔχειν
ἐκ μὲν τῶ ἐνός αὐτὸ τὸ ἐνιαῖον εἶδος καὶ τὸ μοναδικόν, ἐκ δὲ τῆς
δυάδος τῆς ἀορίστου τό τε ἀμερές καὶ τὸ ἐπὶ πάντα διῆκον ταῖς
δημιουργίαις καὶ προνοίαις καὶ ταῖς φερρητικαῖς δυνάμεσι· τοιαῦτα
γὰρ εἶναι τὰ μικρὰ καὶ μεγάλα παρὰ τοῖς θεοῖς ὑποτίθεσθαι
χρή. "ἔτι προτέρα ... δυοποιοῦς ἦν". ἡ μονὰς, φησί,
προτέρα τῆς αὐτοδυάδος **. εἰ δὲ ἡ αὐτοδυὰς ἰδέα, καὶ ἡ
πρεσβυτέρα ταύτης ἡ μονὰς ἰδέα· ἐκ τίνος ἦν προήλθεν; ὃ γὰρ
δὴ ἐκ τῆς ἀορίστου δυάδος· ἐκείνη γὰρ καὶ τὰ ἀπλὰ διπλα-
σιάζει. ἐν δὲ τούτοις ὃ διορίζει μὲν περὶ ποίας λέγει μονάδος,
δῆλος δὲ ἐστὶ περὶ τῆς συνεγνωσμένης προτείνων τὴν ἀπορίαν,
ἣτις ὅτε ἐστὶν ἐν τῷ εἰδητικῷ ἀριθμῷ καὶ ἐν ὑστάτοις τῶν μα-
θηματικῶν ἀπέριπτον, ὃ δὲ τῆς μοναδικῆς δυάδος ἀπλῶς ὅσα
πρεσβυτέρα, ἀλλ' ἴσως μὲν γενέσεται, ὅσα δὲ ὑδαμῶς· τοιαῦτα
γὰρ τὰ ὑλικά αἶτια. παράγει δὲ καὶ αὕτη καὶ πᾶν τὸ ὑποκεί-
μενον τῶν μαθηματικῶν ἀριθμῶν ἀπὸ πασῶν μὲν τῶν ἀρχῶν,
μάλιστα δὲ ἀπὸ τῆς οἰκείας ἑαυτοῖς δυάδος· αὕτη γὰρ διαι-
μένων τῶν ἀριθμῶν εἰς εἶδος μὲν καὶ ὕλην τῆς ὕλης ἐστὶ μᾶλλον
ἀρχή, εἰς δὲ ἄρτιον καὶ περιττόν, τὸ ἄρτιον μᾶλλον ἐξηγεῖται·
ταῦτα δὲ ποιῶσα καὶ πρὸς τούτοις ἄλλα πολλὰ καὶ θαυμαστά
περὶ τῆς ἀριθμῶν εἰκότως δυοποιοῦς κέκληται· δύνας γὰρ πως
πᾶσα ὕλη καὶ πᾶς ἄρτιος καὶ πᾶς ἑτερομήκης καὶ εἴ τι ταύτη
προσέχει τῇ συσσειχίᾳ. "ἔτι ἀνάγκη ... ἀριθμόν". ἀφυ-
κτος ἡ διαίρεσις καὶ ἡ αἰτία πάντων ἐμβριθής· ἐπὶ μὲν γὰρ τῶν
αἰδητικῶν ὑδέτερον ἀφωρισμένως ἐστὶν εἰπεῖν, ἀλλ' ὅτι τὰ μὲν
ἐν ἐνὶ χρόνῳ πεπέρανται, τὰ δὲ ἐν τῷ ἀπείρῳ ἀπειρά ἐστὶν· ἐπὶ

δὲ τῶν αἰετῶν καὶ ταῦτα καὶ ὡσαύτως ἐχόντων, ἐφ' ὧν ὁδὸν ὁρᾷ
χρόνος, ἀνάγκη καὶ τὸ ἀπείρον καὶ τὸ πεπερασμένον παραλαμ-
βάνειν. ῥητέον ὅτι δύναμις μὲν ἀπειρα τὰ θεῖα, ἀριθμῷ δὲ
χρητὴ μὲν πεπερασμένῳ· πόσῳ δέ, ὅτι ἂν εἴποι μερικὴ ψυχὴ,
πλὴν ὅτι τοσούτος ἐστὶν ὅσον ἴσων καὶ τῶν ἀρχαί καὶ βύλων
παράγειν ἄλλον κατ' ἄλλαν τάξιν τῶν ὄντων· εἰ δ' ὅπου μὲν
τριαδικόν καὶ τετραδικόν ἀριθμὸν ὑποθαίμεθα, ὅπου δὲ ἑξάδομα-
δικόν καὶ δεκαδικόν, ὃ δὴ καὶ κατ' ἄλλα τῶν ἀριθμῶν ὅπως
ἀριθμῶσαντες τάξει θεῖα τοσαῦτα εἶναι ἀπεφνησμένα, ἀλλ'
ἐπειδὴ πάντα τέλει ἐστὶ καὶ ἀρχοειδὴ καὶ ἀγένετα καὶ τῶν ὅλων
ποληπτικά, διαπρέπει δὲ ἄλλη ιδιότης ἐν ἄλλοις, εἰ καὶ πάντα
ἐν πᾶσιν, ἐν οἷς μὲν τὸ πρῶτον τέλειον ἐθεωρήθη, τὸν τότε
ἀριθμὸν τριαδικόν εἶναι λέγομεν· ἐν οἷς δὲ ἀρχοειδῶς πάντα
τὰ ἐγκόσμια περιελήκται, τετραδικόν· ἐν οἷς δὲ ἀγενήτως τὰ
γενητὰ προνοίας ἀξιοῦται, ἑξάδομαδικόν· ἐν οἷς δὲ διακεκριμένως
μᾶλλον καὶ ἥδη νοεῖς πάντα προελήκται, δεκαδικόν. καὶ αὕτη
μὲν ἐστὶν, ὡς ἐν ἐλαχίστοις περὶ μεγίστων εἰπεῖν, ἡ σύμπασα
αὐτῶν θεωρία. ὃ δὲ Ἀριστοτέλης μὴν πάλιν τὰς μονάδας
τὰς συνεγνωσμένας τοῖς ἐκεί θεοῖς ἀριθμοῖς, χαίρει πάντα
κυκλῶν καὶ ταράττων. "ὅτι μὲν ... αἰετὶ ἐστὶ". πρὸς τὴν μα-
θηματικὴν ἂν τις μᾶλλον ἀπορήσει ταῦτα δικαίως ἀριθμῶν,
ὃ πρὸς τὸν θεὸν καὶ εἰδητικόν· ἐκεῖ γὰρ ἄλλως τὸ ἄρτιον καὶ τὸ
περιττόν, ὅχι ὡς νῦν ὅπως λαμβάνει ἀλλὰ μᾶλλον ὡς εἰσέθετο
οἱ ποιηταὶ θεὸς λέγειν καὶ θεὰς "κέκλυτέ μευ πάντες τε θεοὶ
πᾶσαι τε θείαι". καὶ ἐπὶ γὰρ ἡ δημιουργικὴ μονὰς τὰς δύο
συσσειχίας τῆς θείας καὶ προνοητικῆς ἀποπληροῖ νοήσεως. πρὸς γὰρ
μὴν τὴν μαθηματικὴν οἰκειότερον ἦν ταῦτα διαπορεῖν· εἴτε γὰρ
πεπερασμένους ὁ ἀριθμὸς, ῥητέον αὐτῷ ἡ πρόοδος, καὶ ὅπως
ἀριθμὸς ἄρτιος καὶ περισσός, καὶ ἔσται τις ἄρτιος καὶ περισσός ἀπε-
ρος. ῥητέον δὲ καὶ πρὸς τὸν ὅπως ἀπορῶντα περὶ τῶ μὴ μα-
θηματικῷ ἀριθμῷ τάληθι, ὅτι πᾶς μὲν ὁ λαμβανόμενος καὶ πεπ-
ρασμένος ἐστὶ καὶ ἡ περιττός καὶ ἄρτιος, ὃ δὲ μὴπω ληφθεὶς
ἀγνωστός τέ ἐστι καὶ ἀνείδεος καὶ ἀπείρους καὶ δύναμις μὲν ταῦτα
ἐνεργεῖα δὲ ὅτε ἄρτιος ὅτε περιττός. ταῦτα μὲν ἐπὶ τοσούτων.

1 ἄλλας *CH*: ἄλλως *A*. fort. ὅπως ἄλλας. || 2 *diuisim in se ipsis* β: διηρημένως ἑαυτοῖς *BH*. fort. διηρ. ἔχειν ἐν ἑαυτοῖς. || 3 *magnium et paruum* β. || ὅχι ἐσχηκεῖναι ποτὶ *H*. || καὶ post ἵνα om (*A*)*H*. || 6 ἰσθαίμεσι *H*. || 7 λίγει β. || 11 *amicos corruptum* uide-
tur. num κληῖρες? || *permeans et fabricationibus* (καὶ δημιουργ.) β. || 14 φησί] ἡ *C* ἡ *AH*, om β et *Brandisius* ed. min. || 15 **
spatio sex litterarum hiat *C*, lectionem continuant *AH* *Brandisius*. *Syrianus* etsi, quae *Alexander* p. 747, 3—11 exponit, bre-
uissime refert, hoc tamen loco uerba ἀναρνημένης γὰρ τῆς μονάδος ἀναίρεται καὶ ἡ δύνας· τὸ δὲ συναγαγὼν πρότερον τὸ συναγαγμένον οὐκ
potuit omittere. || καὶ ἡ ... 16 ἰδέα om *A*. || 16 ἐκ τίνος β. || 17 γὰρ] γὰρ δυοποιοῦς ὅσα *Alex*. || 19 συνεγνωμένης cf. b19. p. 850
b23. 881 b31. 902 b3. 7. 911 a12. 28 al. || 20 ὅτε ἐστὶν *B* ὅτε ἐστὶν *H* non est β. || 22 πρεσβύτερος (*A*). || 25 ἑαυτῆς *H*. fort. αὐτῆς. ||
26 ἐστὶ (*A*)*H*. || 31 συσσειχία (*A*)*H*. || ἄφ. ἡ διαίρεσις ex *Alex*. p. 747, 12. || 32 ἐμβριθὲς corr *H*. || 33 ἀφωρισμένης *H*β: ἀφωρισμένη *B*. ||
34 πεπέραται *CH* πέπραται *A*. cf. p. 899 b10, *Cubetus* uar. lect. p. 225 sq. || ἐν ἀπείρῳ ἀπειρά εἰς *H*.

1 αἰετὶ τὰ αὐτὰ *BH*β. || 2 χρόνῳ *B*. || ἀνάγκη τὸ *BH*β: ἡ interposui. || 5 ἐστὶν ὅσον] fort. ἐφ' ὅσον. || ἴσων *B*: ἴσων *H* ἐστὶν
(*permittunt*) β. cf. p. 915 a29 sq. || 6 ἄλλον] sc. ἀριθμόν. ἄλλο cum β conl. *Brandisius*. || 7 ἑξάδομαδικόν *BH*. || 8 ἡ δεκαδικόν om *H*. ||
τῶν ἀριθμῶν pr *B*. || 9 τὰ ἐκεί *AH*. || *enunciatiuus* β ἀποφνησμένα *B* ἀποφνησμένα *H*. || 10 ἀγένετα *BH*. || 11 προληπτικά *BH*
apprehensiuia β. cf. p. 843 a20. || 12 τῶν] τῶν *H*. || 13 ἀριθμὸν καὶ τριαδικόν λέγομεν εἶναι *A*. || 14 *quaternarium* β: τετρα-
δικά *BH*. || 15 ἀξιοῦται *BH*. || ἑξάδομαδικόν *A*. || διακεκριμένως *H*. || 18 αὐτῶν] *de ipsis* β. || πάλιν om β. || 20 κυκλῶν *AH*: κυκλῶν *C*
pouens β. || 22 τὸ θεῖον *H*. || 24 κέκλυτε *Hom. Il. Θ 5. T 101*. || πάντες θεοὶ *BH*. || 26 συσσειχίας (*A*) συσσειχίας *H*. || 29 ἡ ἐστὶ ...
περισσός om *AH*β. || 32 καὶ ἡ *CH*: καὶ *A*. *et cur par aut impar* β.

ἴδωμεν δὲ πῶς ὁ Ἀριστοτέλης τὴν γένεσιν παραδίδωσι τῷ ἀριθμῷ καθ' ἣν ἀνάγκη πάντα ἢ ἄρτιον ἢ περιττὸν γίνεσθαι. ^{1084a} "ὡδὲ μὲν . . . ὁ ἄλλος ἄρτιος". τὸ μὲν ἐν ἐμπεσον τῇ δυάδι ⁴ κατ' αὐτὴν ποιεῖ τὴν τρία, ἢ δὲ δυὰς ἐπὶ μὲν τὸ ἐν ἐλθῶσα ποιεῖ τὴν δύο, ἐπὶ δὲ τῷτον γινομένην καὶ ὁμοίως ὁδεύουσα τὴν ἀρ- ⁵ τιάκις ἄρτιον, τῷ δὲ τρία καὶ τοῖς ἄλλοις περιττοῖς ἐπιγινο- μένην τὴν ἀρτιοπέρισσον, ὧς πάλιν ἐμπεσεῦσα ποιεῖ τὴν περισσ- ἄρτιον. ταῦτα ὡς τοῖς πρεσβυτέροις ἀρέσκοντα λέγει, ἀπορεῖ τε ὁρθῶς, εἴπερ μὴ ὁρθῶς ἰσχύει, * κατ' ὅθεν προσήκει τῷ ^{1084a} εἰδητικῷ ἀριθμῷ. "ἔτι εἰ . . . ἰδέας". τὸτο μᾶλλον πραγ- ⁷ ματεῖωδες τὸ ἐπιχείρημα. φασι δὲ καὶ πρὸς τὸτο οἱ προϊστά- μενοι τῆς ἀπειρίας τῶν παραδειγμάτων ὅτι ἅμα πάντα τὰ εἶδη τὴν αἰδητὴν ὑποδέχεται κόσμον, ἔνοι δὲ αὐτῶν ὅδε ἐν τῷ ἀπείρῳ χρόνῳ φασι πάντων τῶν εἰδητικῶν αἰτιῶν εἰκόνας ὑπο- ¹⁰ δέχεσθαι τὸν κόσμον. ταῦτα γὰρ οἱ περὶ Ἀμέλιον τὸν Πλωτίνιον ¹⁵ νεανιούον. εἰκοι δὲ μᾶλλον ὁ Ἀριστοτέλης τῆς τῶν πρεσβυ- τέρων διανοίας ἐν τούτοις εἰς ἐσοχάδης. διὸ καὶ ἐπηγάγεν "ἔτε ¹⁸ καὶ τὴν θέσιν ἐνδέχεται", τὴν αὐτῶν ἐκείνων δόξαν ὅτι καλῶν τάχα ὡς ἔχουσιν τι παράδοξον. καὶ τὸτο μέντοι ζηλῶν ἐν τοῖς ἐκκαμμένοις τῷ Ἀριστοτέλει, ὅτι τὰς ἰδέας ὅτι πρῶτον εἶναι ²⁰ τῶν αἰδητῶν ἔφη λέγειν αὐτὸς, ἀλλ' αὐτῶν μὲν εἶναι, εἶναι δὲ καὶ παραδείγματα τῶν τε ψυχικῶν εἰδῶν καὶ τῶν φυσικῶν καὶ τελευταίων τῶν αἰδητῶν, ἅπερ ἤνιξται διὰ τῷ "ἢ ἄλλω ²³ τινός". ἔγω δ' ὅτι ἐν δοδεκαμένον αὐτῷ ὅτι ὅτι εἰσιν ἀπειροὶ οἱ νοητοὶ ἀριθμοὶ τῇ οἰκείᾳ ἐαυτῶν φύσει, καίτοι παρ' ἡμῖν ²⁵ ἄγνωστοι καὶ ἀπερίληπτοι ὄντες. εἰ γὰρ καὶ μὴ δι' αὐτὸς αἰτίας εἴρηκε παραιτήσασθαι ἂν τις ἐπ' αὐτῶν τὸ ἀπειρον, ἀλλ' ὅτι ἰκανῶς ὁ Φιλόλαος τὸτο ἀποδείκνυσιν. "ἀρχὰν γὰρ" φησὶν "ὅδε τὸ γνωστέμενον ἐσσεῖται, πάντων ἀπείρων ἐόντων". εἰ τοίνυν ³⁰ οἶδεν ἐαυτὸν ὁ θεὸς ἀριθμός, πάντως ὅτι ἐαυτῷ πεπεράτω. καὶ εἰ τοσοῦτος ἐστὶν ὅσον ἡβυλῆθησαν αἱ ἀρχαί, πάντως ὅτι τὸ μέτρον αὐτῷ προεῖληται παρὰ τῇ βυλῇ τῶν ἀρχῶν. ὡς ³³ ὅτι ἂν εἴη ἀπείρος, εἰ μὴ ὡς ἀπειροδύναμος, ἢ καὶ πρὸς ἡμᾶς. ἴδωμεν δὲ τῷ εἶναι αὐτὸν πεπερασμένον τί ἄτοπον ἔψεται. "εἰ ³⁶ δὲ πεπερασμένος . . . δίδωται". ὡς μὲν σὺ ζητεῖς, ὅτι ἔστιν ³⁹ δεκάδα προσηγόρευον διὰ τὰς προειρημένους αἰτίας, ὅτι μὴν

2 πάντα ἢ ἄρτιοι ἢ περιττοὶ H. || 5 γινομένης οἱ 6 ἐπιγινομένης H. || 6 τῷ δὲ cum β Bonitzius et Brandisius: τῶν δὲ BH. || 7 πάλιν ἐμπεσεῦσα AHβ. || περισσάρτιον H. || 8 Haec quidem (ὡς om.) β. || 9 hiatum notavi, fort. solum α intercidit. || 10 πραγματεῖ- ^{1084a} ὤδες] φροσιδὸς ἄξιον mg C. || 11 καὶ om β. || 15 Platonium β. || 17 εὐσοχάσθαι B εὐσοχάσθαι H rectius considerare β. || 18 καλῶν om H. || 20 ἰγκαμμένοις BH vitio e pronuntiatione orto, ut ἰγκύκλημα saepe scribitur quod est ἐκκύκλημα. in his quas ab Aristo- ¹⁸ tele exponuntur β. || 21 μὲν εἶναι δὲ libri cum β. || 23 καὶ τῶν τελευταίων τῶν BH. at cf. l. 20. || ἢ om AHβ. || 25 fort. καίπερ ἡμῖν. || 26 εἰ γὰρ . . . εἴρηκε, παραιτήσασθαι . . . ἀπειρον, ἀλλ' distinguebat Brandisius. || δι' αὐτὸς αἰτίας BHβ. αὐτὸς interposui. || 28 cf. Philolaus Boeckhii p. 48 sq. || 29 ὅθεν τὸ β. || 30 οἶδεν αὐτὸν . . . ὅτι αὐτῷ β. || 32 praeaecepta est voluntate (προπαρίληπται ^{1084a} τῇ) β. || 34 δὲ τὸ εἶναι H.

4 ὁλόγος BH. Cf. supra p. 914 b6—16. || 5 δεκάδας (A)Hβ. || 6 ὅρον κτλ. fragm. hymni Pythagorei cf. p. 893 a22. || τὰ ἐντα ^{1084a} libri cum β. ceteris locis τῶν εἰδῶν. || 7 αὐτῆς om H. || 8 ἐκείνῃ] ὅτι ἐστὶ H. || 10 πάντα om AHβ. || fort. τῶν κοσμοκῶν. || 11 ὅτι τῆς Ὀρφείας AH. || 12 δέκα] δεκάδα BH. ut denario numero β. || 15 ὅδε] αὐτὸς BHβ. || 18 ἔχει H. || 19 γέγονεν ἡμῖν AH ἡμῖν om β. || ἀπὸρ H ut conl. Brandisius: ἀπὸρ B Aristoteles β. || 20 ἀναμνησθεῖς H. || hiatum indicavi, fort. add. ταῦτα, ὅτι. || 22 μένον H. || ἀλλὰ γὰρ καὶ C. fort. ἀλλ' ἅμα καὶ. || 24 ὅτι ἀνθρώπων B ὅτι αὐτῶν H. || 27 ἐκείνῃ] fort. ἐκείνῃ. || γαλῶα A. || 28 καὶ ταῦτα καὶ ^{1084a} Bonitzius: etiam haec et β καὶ ταῦτα BH. || 29 οἱ ἄνδρες om β. || ἀριθμῶν H. || 30 πρὸς αὐτὸς C(?)β. || 32 ἐνθυμηθεῖς β. || 34 ὁμοφυ- ²⁸ ῶν H. || 35 αἰτίας om H.

V. Schol.

L

ἀλλὰ καὶ ἐκείνων τῶν μοναδικῶν ἀριθμῶν τῶν ἄχρι δεκάδος
 ἰδέαν ἀπετίθεντο· ἀπλῶς γὰρ οἱ αὐτοὶ καὶ εἰδικὴν ἔχοντες πρὸς
 ἀλλήλους διαφορὰν· ἡ δὲ ἐνδεκάς σύνθεσις ἐστὶ δυοῖν προϋπαρ-
 27. χόντων ἀριθμῶν. "ἔτι δὲ καὶ ... τὰ εἶδη ἐστίν". ὅτω καὶ
 οἱ τῇ τύχῃ καὶ τῷ αὐτομάτῳ τὸ πᾶν ἐπιτρέποντες ἐπιχειρεῖν
 ἠδύναντο· ἐπεὶ γὰρ ἕνα γίγνετο ἐκ ταυτομάτων καὶ καὶ σέ, τί
 λυπεῖ πάντα γίγνεσθαι τυχαίως; ἀλλ' οἶμαι φαίης ἂν πρὸς
 αὐτοὺς ὅτι ταῦτα μὴ τῶν ἐπ' ἑλαττόν ἐστιν ἐνδεχομένων, ὅσα
 δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἡ αἰεὶ ὅτως ἐπιτελεῖτο, ταῦτα φύσει
 ἐστὶν ἔργα καὶ νῦν πρὸς τι τέλος ὁρῶντων. τοιαῦτα ὅν ἀκύνει
 καὶ παρ' ἐκείνων τὴν πρώτην ὑπολαμβάνει. ποῖα δὲ καὶ φῆς
 ἄνευ εἰδῶν γίγνεσθαι; τῶν τε γὰρ φύσει πρώτων τὰ εἶδη ὁρίσθη
 καὶ ἐν νῦν, τῶν τε ἐσχάτων ἀνοσίων ὅθεν ὅτι μὴ καὶ λόγος ἐπι-
 τελεῖτο φυσικῶς, τὰ τε τεχνικὰ καὶ τὰ ἐν τῇ τέχνῃ εἶδη καὶ
 αὐτὸς συγχωρεῖς δημιουργοῦ, ὡς παλαχρὺ μὲν, σαφέστατα
 δὲ ἐν τῷ Ζ τῆςδε τῆς πραγματείας συγκεχώρητο. εἰ μὴ
 ἄρα ἡ τὰ πρακτὰ λόγους ἡ τὰ ἀπὸ τύχης καὶ ταυτομάτων
 τύπων δὲ τὰ μὴ ἔξιν ὅτως ὡς εἴθε παρ' ἡμῶν θρυλλεῖσθαι
 ὅθεν γὰρ ἀναίτιως ὑφίστατο· τὰ δὲ πρακτὰ καὶ εἰ μὴ αἰεὶ καὶ τὰ
 αὐτὰ προϋπάρχοντα εἶδη ἔχει, ἀλλ' ὅν τῶν πράξεων προϋπ-
 30. ἀρχοντα· προαναγεύρατα γὰρ ἐν τῇ φαντασίᾳ ἢ τῇ δόξῃ τὴν
 29. ὄλῃν διάθεσιν τῶν ἐν ἡμῶν κυρίως ** τῶν πράξεων. "ἔτι
 ἄτοπον ... περιττόν". λείπει τῷ λόγῳ, τὸ γὰρ τέλειον ἦν·
 ἔτι ἄτοπον εἰ ὁ ἀριθμὸς εἰς μέχρι τῆς ἐνδεκάδος, ἐπεὶ καὶ τὸ ἐν
 μᾶλλον τῆς δεκάδος ὄν καὶ εἶδος αὐτῆς, καὶ τὰ ἐξῆς. εἶδος μὴ
 ὅν εἶρητο τῆς δεκάδος παρ' αὐτοῖς εἰς τὸ τυχόν ὅν, ἀλλ' ἡ ἀρ-
 χηγικὴ μονάς, ἣν ὁρίζομενοι καὶ εἶδος εἰδῶν ἔλεγον εἶναι, ὅτι
 πάντων ἔχει τῶν ἀριθμῶν ἐν αὐτῇ τὰ εἶδη. ἀλλ' ὅμως καὶ
 εἰ πάντων εἶδος ἐστὶ τῶν ἀριθμητικῶν εἰδῶν, μάλιστα τῆς δε-
 κάδος ἂν ῥηθῇ· μιμεῖτο γὰρ αὐτὴν ἡ δεκάς, ὃ πέρ ἐστιν ἡ
 μονάς πρὸς πάντας ἀπλῶς τὸς ἀριθμούς, τὸτο καὶ αὐτῇ ταῖς
 μεθ' αὐτὴν δεκάσι καὶ ἑκατοντάσι καὶ χιλιάσι γιγνομένη· διὸ
 καὶ "δευτεροδωδέκατος μονάς" ὠνομαζέτο. καθάπερ ὅν ὁ νῦν εἶδος
 μὲν ἐστὶ πάντων, μάλιστα δὲ τῆς ψυχῆς, ὅτω καὶ ἡ μονάς εἰ
 καὶ πάντων, ἀλλὰ μάλιστα τῆς δεκάδος. τῇ δὲ τοιαύτῃ μονάδι 35 δὲ τῶν ἐκείνων λέξεων πέφηνε καὶ κατ' αὐτὴν ἑτέρα τις εἴδη

καὶ τὸ ἀγένητον ἂν μάλιστα πρέψειεν, ὅχι τῇ ἐν τοῖς ὅσπερ
 οἶδε δὲ καὶ αὐτὸς δι' ἣν αἰτίαν ἄχρι τοῦ δέκα προήγουν ἐν ἀρ-
 μόν· ἡ γὰρ ὑσάτη τελειότης αὐτὸς ἦν ἢ πᾶν περιέχοντα ἐν
 αὐτῇ. τὸ δὲ κενὸν παράδειγμα μὴ ἐν τοῖς ἀριθμοῖς εἰ ἀρ-
 βέστεροι τῶν λόγων ἐκ ἀπολιμπάνουσιν, ἐπεὶ μὴ ἐν τοῖς ὅσοι
 ἐστὶ κενόν, ὡς ἐν τῷ βίβλῳ τῆς τῶν Πυθαγορείων δογμάτων
 συναγωγῆς δεῖκνυσιν Ἰαμβλίχης. τὰς δὲ χώρας τῶν ἀριθμῶν
 καὶ μάλιστα τὰς ἀρμονίας, αἱ καὶ αὐταὶ συμπληρῶνται πάντως
 ὑπὸ τῶν ἀριθμῶν, ὑπόμνησιν ἔλεγον φέρειν τῆς χώρας τῶν
 10 ὄλων, ὡς κενὸς μὴ ὑπαρχούσης τῷ οἰκείῳ λόγῳ, συμπληρω-
 θέσης δὲ ὑπὸ τῆς νοερᾶς δημιουργίας καὶ τῆς περιφορᾶς τῇ
 αἰθέρος, ἡ πάντα σφίγγουσα καὶ συνάγουσα πρὸς ἑαυτὰ κενὴ
 ὑδεμίαν ἐξῆς χώραν ἐν τῷ παντί, συμπληρῶν δὲ πρὸς ἑαυτὴν δαλν
 καὶ ἀλληλοχρῆμενον ἀποφαίνει τὸν κόσμον· ὥστερ' ὅδ' ἡ μὴ
 15 ἡ τῶν ἀριθμῶν ὑποστατικὴ χώραν κενὴ ἀπολείπειν ἵσχυται,
 συμπληρωσάσα τοῖς ἐφεξῆς ἀριθμοῖς ἀπαρλεῖπτος πάσης
 τῆς ἀριθμητικᾶς ὑποδοχᾶς. ἀναλογία δὲ πᾶσα ὅτι ἐντὸς δε-
 κάδος θεωρεῖτο, πρόσθλον· καὶ γὰρ ἡ ἀριθμητικὴ ἐν τῇ καὶ φύσει
 προσῶν τῷ ἀριθμῷ, καὶ ἡ γεωμετρικὴ ἐν τῷ α β γ δ, α γ θ, καὶ
 20 ἀρμονικὴ ἐν τοῖς β γ δ, γ δ ε. πάντα ὅν, φησὶν, ἐπὶ
 δόσαν ταῖς ἀρχαῖς, τυτέτι τῇ τε μονάδι καὶ τῇ δυάδι, γὰρ
 καὶ τὸ ἀγαθὸν μονάδι, κίνησιν δὲ καὶ τὸ κακὸν δυάδι. δύναται
 δ' ἂν ἀρχὰς λέγειν καὶ τὰς δύο συστοχίας ἐν τοῖς ἄλλοις δεκά-
 25 δος ἀριθμοῖς, καὶ μάλα εὖ, ἐπεὶ καὶ καὶ τοῖς ὅσοι τὰ μὴ τῶν
 ἀρχῶν ἐξέρητο μόνων, τῆς τε μιᾶς καὶ τοῖν μετ' αὐτὴν δυῶν,
 τὰ δὲ καὶ εἰδικὴν αἰτίαν προσεῖληφε· διότι δὲ, λόγος πλάσι.
 ὁ δὲ ἀντιτίθησιν αὐτοῖς πρὸς τῷ τέλει, λίαν εὐδιαιρέτων. εἰ
 γὰρ, φησὶ, διὰ τὸ ἐν ἡ τριάς, πῶς ὅχι διὰ τὴν τριάδα καὶ ἡ
 πεντάς καὶ πᾶς ὁ περιττός, ὥστερ' ὁ ἄρτιος πᾶς διὰ τὴν δυάδα;
 30 ἐρῶμεν δὲ ὅτι πρῶτος καὶ ἀσύνθετος ἀριθμὸς μονάδι ἔσται ἀσ-
 ποιῶν μόνῃ, δευτερός καὶ σύνθετος πρὸς τῇ μονάδι καὶ ἄλλοις
 ἔχει μέτρον· διὸ πάντων τῶν περιττῶν ἡ μονάς εἶδος, ὥστε
 ἡ δυὰς τῶν ἀρτίων. ὅλως γὰρ ἀναλογεῖν εἰ τὴν τριάδα καὶ τὴν
 δυάδα καὶ τὸ ἀρχικόν, ἀλλὰ μᾶλλον τὴν μονάδα. διὰ τούτων
 35 δὲ τῶν ἐκείνων λέξεων πέφηνε καὶ κατ' αὐτὴν ἑτέρα τις εἴδη

2 ἰδικὴν H. || 4 ὅτω] ὅτε H Quod β. || 5 τὸ αὐτομάτω H. || 6 κατὰ σε B. || 7 λυπεῖ] immo καλύπτει || 9 ὅτω] fort. ὁρίσκει. ||
 11 ὑπολαμβάνει Bβ. || 12 φύσει καὶ πρώτων ΔΗβ: καὶ om C. || 13 τῶν δὲ ἐσχάτων A. || fort. add. καὶ ante ἀνοσίων. || 14 τὰ τεχνικὰ
 BHβ: τε inserui. || κατὰ τὰ C: καὶ τὰ H δὲ καὶ A. Artificialia porro per ideas β. || 16 μετ. Z 7—9. || 17 πρακτικὰ A. || 19 ὅθεν
 ἰδὲ BHβ. || κατὰ post αὐτὸν om H. || 22 hiatus notavi. fort. interdidit ἀρχὴ ἐστὶν ἡ βύλησις —. praecellens enim in imaginatione
 aut opinione universam dispositionem nostrarum actionum voluntas principium est β. || 23 fort. λείπει τι τῶ. || 24 εἰ ἀριθμὸς A.
 26 ἀλλὰ ἀρχηγικὴ AH. || 30 ὅπερ ἐστὶν B. || 31 καὶ αὐτὴν (A)H. || 33 δευτεροδωδέκατος BH. of. Astius ad theolog. arithm. p. 171.
 1 fuerit conueniens β: τρέφειν BH. emendauit etiam Bonitzius. || τῆς ὅλως (om. ἐν τοῖς) AH. || 3 ἡ γὰρ ἡ καὶ H. ||
 omnia β. || 4 μὴ om β. || 6 ἐν πέμπτῳ βίβλῳ H. || 8 ἀρμονίας] ἀμαστίας BH meatus β. || 11 τὰς περιφορὰς (A)H. || 12 ἡ] ἡ (A)H. ||
 cogens ad ipsa β. || 14 ἀλληλοχρῆμενον (mutuo fuzum) β ἀλληλοχρῆμεν A ἀλληλοχρῆμεν H. || ὑποφαίνει A. || 15 κενὸν H. || 17 ἀρ-
 τὰς H. || 20 πάντα ... 22 δυάδι ex Alex. p. 750, 32 sublata. || 21 ταῖς ante ἀρχαῖς om H. || 22 δύναται BHβ. sed de dy-
 telio uerbo ταῖς ἀρχαῖς p. 1084 *34 et hic et l. 21 τυτέτι ... δυάδι quaeritur. || 23 δ' om β. || fort. συστοχίας τὰς ἐν. || 25 μὴ
 cf. p. 896 b3. 918 *26 al. || τοῖν conl. Bonitzius: τὸ BH. et uno ex [corr. et] duobus quae sunt post ipsum β. || 26 προσεῖληφε BHβ
 27 ὁ δὲ Hβ. || rationem (λόγον) ualde solubilem β. || εἰ γὰρ ... 29 δυάδα Alexandro p. 751, 4—8 debentur. || 28 φησὶ Bonitzius:
 φύσει BHβ. || 31 β καὶ (A)H. || 32 πάντων τῶν] πάντων libri. || περιττόν (A)H. || 33 omnino enim opus est ternarium binario, non
 in eo quod est, rationem habere principii, sed potius unitatem β. || 35 ἐκείνῳ β: ἐκείνων BH.

δι' ἣν ἄχρι δεκάδος τὰ παραδείγματα προάγουσι τῶν ἀριθμῶν·
 εἰ γὰρ τὰ αἷτια πάντων θεωρεῖν ἐν αὐτοῖς βυλόν, πάντων δὲ
 ὁρῶσιν αἰτίας ἐν τοῖς ἄχρι δεκάδος, περιεργον ἂν εἴη τῶν ἐξῆς
 ἀποτιθεῖν παραδείγματα, καὶ ἔτι τὰ ἑνδεκα ἢ τὴν μονάδα
 ἔχειν λέγεται· ἂν ὁρῶσιν πρὸς τὴν δεκάδι, τὴν αἰτίαν τῆς δεκά-
 dos, ἀλλὰ τὸ ἐν τὸ οἰονεὶ μάριον τῆς δεκάδος καὶ τῆς δυάδος καὶ
 1084a ἐκάσιν τῶν ἄλλων ἀριθμῶν. “ἔτι τὰ ... μέχρι δεκάδος”.
 37. ἔτι, φησί, καὶ ἐκ τῶν μεγεθῶν ἐδεικνυν ὅτι μέχρι δεκάδος
 προάγειν χρὴ τὴν ἀριθμῶν. ἔλεγον γὰρ ὅτι ἡ μονὰς ποιεῖ τὴν ση-
 μεῖον, ὅπερ ὅτος ἀτομον καλεῖ γραμμὴν, ἡ δυὰς τὴν γραμ-
 μὴν, ἡ τριάς τὸ ἐπίπεδον, ἡ τετράς τὸ σῶμα*, καὶ τούτοις
 ἀρκεῖ) *τὸ πᾶν ὥστε εἰ ταῦτα τῆς δεκάδος ὅσια (συντεθέντα
 γὰρ ἀποτελεῖ τὴν δεκάδα), τὸ πᾶν ἀρκεῖ) τῇ δεκάδι· κείσθαι
 ὅν καὶ αὕτη ἡ αἰτία, εἰ καὶ ἐλαφρότερα ἐστὶ καὶ τὴν μαθηματικὸν
 μόνον ἐξεταζομένη καὶ πολλοσὴν ἔχει τάξιν ἀπὸ τῶν ἐμβριθε-
 15 ζέων, ἀλλ' ὅν εἰσθῆναι πρὸς τινων λέγεσθαι. τέτταρες μὲν γὰρ
 αἱ ἀρχαὶ τῆς ὅλης δημιουργίας, ὡς ἐν ἑτέροις ἀποδείκνυ)·
 παραάγει) δὲ τὴν δεκάδος εἶδος ἐκ τῆς τετρακτύος ἀπαν-
 2. ταχῶς. “ἔτι εἰ ἔστι ... ὕστερον”. εὖ καὶ ἡγήρησε καὶ ἔλυσεν
 ἐκ τῶν παρ' ἐκείναις εἰσθῆτων λέγεσθαι· ἡ μὲν γὰρ ἀρχηγικὴ μο-
 20 νὰς καὶ ἀνάλογον ὅσα τῷ θεῷ, ἣν καὶ πάντων μὲν εἰδῶν πάντων
 δὲ χημάτων “κορυφὰν” ἔλεγον οἱ ἀπὸ τοῦ διδασκαλείου, καὶ
 πάντα πρώτη τῶν ἀριθμῶν· ἡ δὲ τὸ ὑποκείμενον συμπληρῶσα
 τῶν ἀριθμῶν, ἣν καὶ ὠρίζοντο ποσὴ τὸ ἐλάχιστον, γενέσκει μὲν
 πρώτη ὅσια δὲ ὅ. ὁ δὲ καίπερ εἰδὼς ταῦτα καὶ ὅτω χρω-
 25 μενος αὐτοῖς δεξιῶς, ὅκα ἐπιτρέπει μεταφέρειν αὐτὰ καὶ ἐπὶ τὴν
 ἀριθμῶν, ἀλλὰ τῇ ὁμωμυμῇ τῆς μονάδος ἀποχωρῶμενος ταρατ-
 τειν ἐπιχειρεῖ θεωρίαν ἄριστα τοῖς ἑαυτῆς μέρεσι συμπληρω-
 1084b μένην· ἄκουσεν γὰρ οἷα τούτοις ἐπισυνάπτει· “πῶς ὅν ... ἀρχή”.
 13. ὥστε περ ὅν ταῦτα διαφρεῖ, καὶ τὸ μὲν εἶδος ἡ τὸ καθόλου καὶ
 λόγον φησὶ ἀδιώρετον εἶναι τὸ δὲ χοιχεῖον καὶ χρόνον, ἐπεσθὲ τῆς
 γενέσεως ὁ χρόνος ἀπ' αὐτῆς ἀρχῆς, ὅτω νόμιζε κακείνους
 προτείνειν· ποῖον ἂν ἐρωτᾷς; τὸ ἀρχηγικὸν ἡ τὸ ὡς ἐν μορίοις ἐλά-
 χιστον; ὅλως δὲ διαφορὰς ὅσης παρ' αὐτοῖς ἐνὸς καὶ μονάδος,
 περὶ ἧς καὶ τῶν πρεσβυτέρων Πυθαγορείων πολλοὶ διαλέχθησαν,
 ὥστε περ Ἀρχύτας, ὅς φησιν ὅτι τὸ ἐν καὶ ἡ μονὰς “συγγενῇ
 ὅντα διαφέρει ἀλλήλων”, καὶ τῶν νεωτέρων δὲ Μοδέρατος καὶ
 Νικόμαχος, διὰ τί μεταπηδῶμεν ἀπὸ τῆς μονάδος ἐπὶ τὸ ἐν,
 εἰ μὴ ἄρα μὴ δυσφωρατότερον τὸ ἐκείνων γέννη) βόλημα.
 “ὥστε περ ... μία”. ὅτω περ ὅν καὶ ἡ μονὰς ἡ τὸ ὑποκείμενον
 10 συμπληρῶσα τῶν ἀριθμῶν, ἀνάλογον τῇ ὀξείᾳ παραλαμβάναν-
 μένη, καὶ προτέρα καὶ ὑτέρα τῶν ἀριθμῶν, λόγῳ μὲν ὑτέρα γενέσκει
 δὲ πρεσβυτέρα. “ἀμφοτέρως δὲ ποιῶσι τὸ ἐν ἀρχήν”. ἀλλ'
 ὅ τὸ αὐτό, ὡς θαυμάσιε, ἀλλὰ τὸ μὲν ἀρχηγικὸν καὶ πάντας τρόπους
 ὡς αἷτιον τῶν ὅλων, τὸ δὲ τῶν μορίων ἐλάχιστον, ὡς τὴν ὀξείαν
 15 τῆς ὀρθῆς. “ἔστι δὲ ἀδύνατον”. τὸ αὐτό, ὡς θαυμάσιε·
 1084b διὸ καὶ τὰ ἐξῆς προσέμεθα μὲν, ὅ φαμεν δὲ καὶ τῶν ἀνδρῶν
 εἶναι. “τὸ μὲν ... ὡς ὕλη”. ὁ μὲν ἀριθμὸς πρότερος ἐστὶν ὡς ibid.
 εἶδος καὶ ἡ ὅσια, ἡ δὲ μονὰς ὡς μέρος καὶ ὡς ὕλη· πρόσθεν ὅτι
 ἡ ὑποκείμενη τοῖς ἀριθμοῖς. “ἔστι γὰρ πῶς ... ἐκατέρα”.
 1084b 20. τὸ μὲν “ἐν ἐκάτερον” καὶ “ἐκατέραν μονάδα” ὡς ἐπὶ τῶν τῆς
 δυάδος λέγει μονάδων. φησὶ δὲ ὅτι καθ' ἑαυτὴν ἀποδιαι-
 ρεῖσθαι τούτων ἐκατέρα δύναμει ἐστὶ καὶ ὅκα ἐνεργεῖα, κατὰ τε
 τὴν ἀληθειαν καὶ καὶ τὴν τῶν πρεσβυτέρων ὀξείαν· εἰ γὰρ μὴ ἔστι
 σωρὸς μονάδων ὁ ἀριθμὸς, ἀλλ' ἐκαστος ἐξ ὑποκειμένων μὲν
 25 ἐστὶ τῶνδε μονάδων, καὶ τὸ εἶδος δὲ συνέστηκε τὸ ἑαυτῶν, ὅθεν
 ἂν εἴη ἡ ἐν τῇ δυάδι μονὰς ἐνεργεῖα πρὶν ἂν κοσμηθῇ τῷ
 εἶδει τῷ οἰκείῳ. τούτοις ὅν προσέχειν δεῖ, ὅτι ὅτε σύστημα
 μονάδων ἐθέλει τὴν ἀριθμὸν εἶναι, ὅθ' ὅλως εἶναι τι τὰς μονά-
 das ἐνεργεῖα πρὶν ὑπὸ τῶν εἰδῶν κατακοσμηθῶσιν· εἰ γὰρ καὶ
 30 ἄλλω χάριν αὐτὰ παρείληφεν ἐνδείξασθαι βυλῆς ὅτι τὸ δύναμει
 ὅ γενέσκει μόνῃ καὶ χρόνῳ τῷ ὅλῳ καὶ εἰδοποιημένῳ προτιθέσθαι,

2 ἐν αὐτοῖς θεωρεῖν H. || fort. ἐν ἀριθμοῖς βύλονται, πάντων δὲ ἀριθμῶν αἷτια ἐν τοῖς —. || 4 ὑποτιθεσθαι AHβ. || ἔτι) ὅτι libri cum β. || ἑνδεκα BH ut saepius. || ὅ τὴν μονάδα ἔχειν H unilatē non habere β: ἔχειν om β. || 5 λέγοντ' ἂν (AH. || 8—13 δεκάδι ex Alex. p. 751, 10 compilata. || 9 ὅτι μονὰς AH. || 11 ἡ τετράς τὸ ἐκ. A qua ternarius [corr. quaternarius] superficiem β. || ἡ τετράς τὸ σῶμα om libri, ex Alex. addidi. || 12 τὸ πᾶν ... 13 ἀρκεῖται homoeoteleuto ommissa in BHβ supplēni ex Alex. || 15 ἐξεταζομένη εἰ καὶ BHβ: εἰ deleui. || ἀπὸ τῶν ἐμβρ. om β. || 16 μὲν αἱ BH: γὰρ inserui. Quatuor ergo sunt β. || 17 ἐν ἑτέροις) ubinam? || 18 εἶδος om AHβ. || 20 ἀρχικὴ H. || 21 ἀνάλογος H. || 22 ex Pythagorae doctrinario β. fort. ἀπὸ τούτου τῷ διδ. || 23 πρώ-την AH (priorem numerum) β. || 25 πρώτη (A)β. || 27 μονάδος] δυάδας BHβ. tu cf. b2—8. 918 a12 cet. || ταραττειν] τράττειν BHβ. correxit Bonitzius quoque.

2 ἀρχικὸν (AH. || ὡς ante ἐν om H. || 3 διαφορὰς H. || 5 cf. Hartensteinius de Archytas fragmentis p. 13. || 6 διαφέρει (AH. || ἀλλήλων H: ἀλλήλων B. || Μοδέρατος] Oderatus β ὁ δῖρατος BM. || 8 δυσφωρατότερον BH, cf. Lobeckii paralip. p. 38 sq. nisi forte non molestius ferat illorum voluntasβ. fuit qui ἄρα ὡς δυσφωρατότερον conieceret cf. p. 903 a3. || τὸ καί-ων || 9 ἡ τὸν (A)M. || 11 προτέρα μὲν καὶ H. || λόγῳ μὲν] λόγῳ (AH) λέγεται ὅσια μὲν (et prior dicitur et posterior, substantia qui-dem posterior) β. || 12 Sed non eodem modo β. || 14 ἐλάχιστος H. || 17 ὅ μὲν ... 18 ὡς ὕλη om β. || 18 ἡ ὅσια AH, cf. Aristot.: ὡς ὅσια C. || Adde ut subiecta numeris β. || 20 τὸ μὲν ἐκατέραν καὶ ἐκατέραν BH. τὸ μὲν “ἀλλ' ἑτέρος ἐξ ἑτέρων” β ex coniecturn. Alexandr. p. 753, 29 καὶ τὸ μὲν ἐκατέρον ἐν ἐπὶ τῶν τῆς δυάδος λέγει μονάδων. cf. Aristot. p. 1084 b20 ἐν ἐκατέρον, 23 μονὰς ἐκατέρα. || 21 καὶ ... 27 οἰκείῳ compilata ex Alex. p. 753, 30 sq. || 22 ἐκ BH. ἐν ἐκ Alex. || 24 σωρὸς ... 25 ἐκ om A. || ὁ ἀριθμὸς Alex. ipse numerus β: ὁ om CH. || μὲν Hβ: om C. || 25 ἐκ τῶν τῶνδε Alex. || ὅθεν] ἐκ Alex. sed cf. l. b28 εἶναι τι. || 26 priusquam propria forma adata fuerit (κοσμηθῇ) β. || 27 τῶν β. || 29 πρὶν Syrianus ut p. 883 a9. 904 b26 al.; supra l. 26 πρὶν ἂν cum Alexandro. || 30 παρείληφεν αὐτὰ H. || ἐνδείξασθαι βυλ. om β. || ὅτι τὸ ... 918 a1 ὅσια ex Alex. p. 754, 7. || 31 ὅλῳ] ἐνεργεῖα Alex. || προτιθέσθαι β: προστιθέσθαι BH.

ἀλλὰ καὶ λόγῳ καὶ ὁσίᾳ (πρὸς δὲ καὶ φθάσαντες ἀπηντήσαμεν, ἀλλήν τὴν παρ' αὐτοῖς ἀρχηγικὴν μονάδα λέγοντες εἶναι καὶ ἀλλήν τὴν ὕλικήν), ἀλλ' ἔν ἱκανὴν ἔχει πρὸς τε τάληθες καὶ πρὸς τὰς πρεσβυτέρους συμφωνίαν. "αἷτιον δὲ ... ταῦτα δ' ἅμα τῷ αὐτῷ ἀδύνατον ὑπάρχειν". ὅτι μὲν ἀδύνατον τῷ αὐτῷ ταῦτα ἅμα ὑπάρχειν, εὖ λέγεις. ἔκυν ὑδ' ἐκεῖνοι τὴν αὐτὴν μονάδα πάντων τε ἀριθμῶν εἶναι περιληπτικὴν ἔλεγον καὶ μῶριον ἐκάστῳ τὸ ἐλάχιστον, ἀλλ' εἴρη) ὅτι τὴν μὲν ἀρχηγικὴν τὴν δὲ ὕλικήν ὥντο εἶναι. ἔτ' ἔν ἐξ ἀμερῶν καὶ ἀτόμων τὰ πράγματα συνετίθεσαν, ὡς οἱ περὶ Δημόκριτον, ὅτε μαθηματικῶς μὲν ἀναστροφόμενοι μικρὰ περὶ τῆς μονάδος ἐφρόνουν, διαλεκτικῶς δὲ μεγάλα, ἀλλ' ὡς εἴρη), περὶ ἐτέρας ἐκεῖνα καὶ περὶ ἐτέρας ταῦτα μονάδος ἔλεγον. ὅρα δὲ μὴ σύ, ὦ θαυμάσιε, τέτοις εἰ περιπετής, τὸ ζῶον καὶ ὅλως τὸ γένος νυνὶ μὲν μέρος λέγων τὸ εἶδος καὶ τὸ ἀτόμῳ, νυνὶ δὲ πρότερον τε τῇ φύσει καὶ περιληπτικώτερον· καὶ γὰρ διαιρητὴ πολλὰ καὶ τὸ μὲν γενικὸν καλῆς τὸ δὲ γένος, ἔς' ἂν μὴ καὶ τῇ γένει διδῶς ὑπόστασιν, ἔκ ἐνεσιν αὐτὰ μὴ συγχέειν πρὸς ἀλλήλα. "εἰ δὲ τὸ ἐν ... γενεῶσι γυν τὴν δυάδα". ἐπειδὴ τῷ ἐνί, φησί, ταῦτ' ἐν εἰπεῖν τῇ ἀρχηγικῇ μονάδι ὁμοιοτέρα ἐστὶν ἢ ἐν τῇ δυάδι μονὰς ἢ περὶ ἢ δυάς (ἢ μὲν γὰρ διαιρετή, ἢ δὲ ἀδιαίρετος), τὸ δὲ τῇ ἀρχῇ ὁμοιώτερον πρότερον, πρότερα ἂν εἴη ἢ μονὰς ἢ ἐν τῇ δυάδι τῆς δυάδος· ὅ φασι δὲ ἐκεῖνοι. καὶ εὖ γε, ὦ θαυμάσιε. ὅτω γὰρ ἂν τις καὶ τὴν ὕλην πρεσβυτέραν ἀπέδειξε τὸ συμπαντος κόσμου, ἐπειδὴ ἀπλῆ ἐστὶ καὶ ἀνείδεος, ὑπάρχει δὲ ταῦτα τῇ μιᾷ τῶν πάντων ἀρχῇ. ἀλλ' οἶμαι τὴν τῶν ὑστάτων πρὸς τὰς ἀρχὰς ἀντικειμένως παραλαμβανομένην ὁμωμυμίαν καὶ κατὰ τὴν θρυλληθεῖσαν ἀνόμοιον ὁμοιότητα θεωρημένην ὅχι χρὴ ποιῆσαι πρόφασιν εἰς μετάθεσιν τῆς εὐταξίας τῶν πραγμάτων. "ἔτι εἰ ... ἡ δυάς". δῆλον ὅτι ἐκ τῶν δύο ἰδεῶν· ἐστὶ γὰρ παρ' ἡμῶν κατὰ τὴν μοναδικὸν ἀριθμὸν ὕψιστάμενη. εἰ δὲ, ὅτι καὶ ἕκαστον τῶν ἰδεῶν ἐκάστῳ τε τῶν ἄλλων καὶ πᾶσιν ἅμα συντάττεται, καὶ ἐν αὐτῇ τῇ φύσει τῶν ὄντων θέλοι τις εἶναι σύνταξιν τῆς αὐτοδυάδος πρὸς τὸ τριαδικὸν παράδειγμα, καὶ ζητοῖαι πῶς τὰ συναμφότερα δύο χαρακτῆρι φήσομεν τῆς

αὐτοδυάδος κατεχόμενα (παντὶ γὰρ ἐνὶ τῷ πρὸς αὐτὴν συντατομένῳ μεταδίδωσιν ἡ δυὰς τὴν αὐτῆς ιδιωματος, ὡς περ αὐτὸς καὶ ἡ τριάς τὴν αὐτῆς τρισὶ πᾶσι συμφέει πρὸς ἀλλήλα βυλομένοις), ὅ μὴν ὅτω μετέχει τὰ πρῶτα τῶν ὄντων τὴν εἰδητικὴν μέτρῳ τῶν ἀριθμῶν ὡς τὰ ἐγκόσμια πράγματα, ἀλλ' ὡς ἔφαμεν, ἡνωτὶ πρὸς ἀλλήλα καὶ μετέχει ἀλλήλων τὰ θεῖα τῷ πάντα εἶναι ἐν πᾶσι. ταυτὶ μὲν ἔν παρὰ τῶν πρεσβυτέρων οἰητέον λέγεσθαι. ἀποκρίναι δὲ καὶ αὐτὸς πρὸς ὁμῶν ἐρώτησιν· εἰ τὸ κινῶν τὴν ἀπλανῆ χωρίζον αἷτιον ἐν καὶ τὸ τὴν Κρονίαν σφαῖραν ἔν, ἅμφω δυάς· ἐκ τίνος ἔν αὕτῃ ἡ δυάς; οἶμαι ὅτι φαίης ἂν "ἐκ τῶν δύο τῶν· ἡμῶς γὰρ αὐτὸς ἐξῆσεν ἀριθμῶμεν ὅχι ὡς ἀριθμοῖς ἀλλ' ὡς ἀριθμητοῖς λοιπὸν προσόντες". ὅτω ἔν καὶ ἐάν καὶ αὐτὸς ἀριθμῆς δύο ἢ τρεῖς τῶν ἰδεῶν, ἀριθμητὰς μὲν αὐτὰς ποιῆς, ἐρεῖς δὲ συγκεῖναι ἐξ ἰδεῶν, ἐκάστη τῶν ἰδεῶν ὡς μονάδι χρωμένους.

"Ἀπορήσεις ... ὅποτερα ἔν". ἂ μὲν ἐν τούτοις ἀποκριεῖ. τοιαῦτά ἐστιν. ἄρα τὸ ἐνὸς τῷ πρώτῳ τὴν πρώτην τῆς δυάδος μονάδα τακτέον ἐφεξῆς ἢ ὅ; εἴτε γὰρ τάξιαιμεν, ἔτι δυάς πρὸ δυάδος· εἴτε μὴ, τίς ἂν εἴη τέτοις αἰτία; καὶ ὅλως πρότερον τὴν δυάδα φήσομεν αὐτὴν ἐφεξῆς εἶναι τῷ ἐνὶ ἢ τῇ ἐν τῇ δυάδι μονάδα ὡς ὁμοιότεραν ὅσαν τῷ ἐνί; ῥητέον δὲ ὅτι πρὸς μὲν τὴν εἰδητικὴν ἀριθμὸν ὑδ' ἀπορεῖναι κατὰ τὰ περὶ τῶν τοιούτων μονάδων, καθὰ πολλάκις ἐπεσημηνάμεθα· πρὸς δὲ τὴν μαθηματικὴν εἰ λέγοιτο, φήσομεν τὰς ἐν ἐκάστῳ μονάδας τῶν ἀριθμῶν καθ' ἑαυτὰς μηδὲν εἶναι ἐφεξῆς, ὅπου γε ὑδ' ἐνεργεῖα εἰσὶ καθ' ἑαυτὰς· ὅταν δὲ κρατηθῶσι τῷ εἶναι τὸ οἰκεῖν ἀριθμῷ, τότε ἀλλήλαις μὲν εἰσιν ἐφεξῆς, ταῖς δὲ ἐν ἄλλῳ ἀριθμῷ ὅχι ἂν ἐφεξῆς εἶναι λέγοιτο, ἀλλὰ μᾶλλον ὅχι κατὰ τὴν φυσικὴν ἐκθεσιν ἐκκεῖμενοι ἀριθμοὶ ὅτω λέγονται· ὅ ἐφεξῆς ἀλλήλοις κεῖται. "ὁμοίως ... εὐλόγοις". βεβαιώμενοι, φησί, καὶ τὰ μεγέθη παράγειν ἀπὸ τῶν δύο ἀρχῶν τὸ ἐνὸς καὶ τῆς ἀορίστου δυάδος, ἐκ μὲν τῆς δυάδος φασὶ τὴν πε γραμμὴν τὸ μακρὸν καὶ βραχὺ λαβεῖν, τό τε ἐπίπεδον τὸ στενὸν καὶ πλατὺ, τό τε στερεὸν τὸ βαθὺ καὶ ταπεινόν· ταῦτα γὰρ εἴη ἐκάλων τὸ μέγαλον καὶ μικρὸν τὸ ἐν τῇ ἀορίστῳ δυάδι. τὴν οἰ

1 ὁσίᾳ] ὁσίᾳ καὶ BHβ. || φάσαντες H φήσαντες AB. Cf. p. 917*20sq. || 2 παρ' αὐτῆς (A)H. || 2 ut 9 ἀρχηγικὴν H. || 3 ὕλην H. ἱκανὴν] ἱκανὴν BHβ. || sufficiens tum [scr. tamen] habet et ad ueritatem et ad antiquorum concordiam β. || 6 ἐκείνος H. || 7 περιληπτικῶν] principium β. || 8 τὸ αὐτὸ ἐλ. om A. || 11 μαθηματικοῖς Bβ. || μὴ om AB. || 12 διαλεκτικῶν (A)H de dialecticis β. || 13 μὴ εἰ H. || 14 εἰ C: ἢ H ἢ AB. || ζῶα A. || et omnino quoadcunque genus β. || 16 διαμῆται πολλάκις BHβ. || 17 καλεῖται Cβ καλεῖται (A)H. || τὸ δὲ] illud ergo β. || 18 διδῶν] διδῶν τε C διδῶν τε τὴν AH διδῶν τε (quousque non dederitis) β. || 19 ἱκανὴ ... 23 ἐκεῖνοι ex Alex. p. 755, 11—16 sublat. || 20 ἀρχηγικῇ H ἀρχικῇ Alex. || 21 τῇ μονάδι μονὰς A. || 22 ἂν εἴη] ἐστὶ AB. || 23 δὲ κακεῖνοι H. || 28 θρυλληθεῖσαν H. || 30 ὅτι τῶν ἐκ τῶν BH: prius τῶν deleui cum β et Bonitzio. || 31 exspectes ὅμῳ. || 33 καὶ αὐτὸ ἐν om AHβ. || 34 εἶναι τὴν σύνταξιν A. || 35 φήσομεν pr H.

3 καὶ τριάς B. || 6 ὡς φάμεν BHβ. cf. 332, 879 b2. 914 b11 al. || ἐνέσθαι BHβ. || μετέχει (A)β: μετέχων CH. || 8 ὅτι om β. || 11 ὅτι eiciendum est. nisi quid aliud in οἶμαι latet, uelut δῆλον. || τῶν in spatio uacuo om H. cf. Syr. ad N p. 1089 b2. || 19 τόν ... 21 ὡς om A. || τόν Alex. || 20 τῷ πρώτῳ ἐλ Alex. || 21 δυάδι] τριάδι H. || μονάδα Hβ: μονάδι C. || 23 κατέστη AB. || 25 μηδὲν ... 26 ἑαυτὰς om A. || 26 ὑδὲ Hβ ὑδὲν C. || 27 μὲν εἰσιν] μέντοι H. || 28 ἀλλὰ μόνον οἱ A. || 29 ὅτε om β. || 30 βολ ... 919*5 μεγέθων ex Alex. p. 756, 10 sublat. || 31 καὶ om AHβ. || 33 τὸ πλατὺ καὶ στενὸν Alex. || 34 τὸ στερεὸν A.

κ' τ' ἐν, φησίν, ἀρχὴν ἔχ ὁμοίως εἰσῆγον ἅπαντες, ἀλλ' οἱ
 μὲν αὐτὸς τὴν ἀριθμὸν τὰ εἶδη τοῖς μεγέθεσιν ἔλεγον ἐπιφέρειν,
 οἷον δυάδα μὲν γραμμῇ, τριάδα δὲ ἐπιπέδῳ, τετράδα δὲ σφαιρῷ
 (τοιαῦτα γὰρ ἐν τοῖς περὶ φιλοσοφίας ἰσορεῖ περὶ Πλάτωνος).
 οἱ δὲ μεθέξει τὴν ἐνός τ' εἶδος ἀπετέλουν τῶν μεγεθῶν. ταῦτα
 δὲ ὅτε πάντα ψευδῶς λέγει περὶ αὐτῶν ὅτε διηρθρωμένως
 παραδέδοται. ἀλλ' ὁμοίως ἰδωμεν τίνα φησὶν ἀδύνατα τούτοις
 1085a
 10. ἐπεῖναι. "ἀπολελυμένα . . . ἐπίπεδον". εἶτε, φησί, μὴ
 σύνεισιν ἀλλήλαις αἱ ἀρχαὶ τῶν μεγεθῶν, ἀπολελυμένα ἀλλή-
 λων αἱ διαστάσεις ἔσονται (τὰ γὰρ ἐκ διαφόρων ἀρχῶν ὑποσάντα
 ἔκ ἀνάγκης) ἅμα εἶναι, ὥς ἐπίπεδον ἔχει ἄνευ γραμμῆς.
 εἶτε σύνεισι, ταῦτ' ἔχει ἡ γραμμὴ τῷ ἐπιπέδῳ καὶ τῷ σφαιρῷ
 τ' ἐπίπεδον. ταῦτα δὲ γράφω ὅτι μὴ καὶ αὐτὸς ἑαυτὸ συναι-
 15
 ὄνῃ, πάντῃ πέπεισμαι· ὅ μὴν ἀλλὰ καὶ παρ' ἐκείνων ὑπο-
 λαμβανέντω λέγεσθαι ὡς ἔκ ἐξιν ἀνάγκη ἢ ταῦτα εἶναι ἢ κα-
 χωρίσθαι ἀλλήλων, ἀλλ' ἔστι τι μεταξὺ τ' συνεῖναι μὲν ταυτό-
 τητι, ἑτερότητι δὲ διακεκρίσθαι ἀπ' ἀλλήλων. ὅπως δὲ τὰς μὲν
 ἀρχὰς ἅμα ὅσας λέγει ἑτερότητι διαφέρειν, ὥσπερ καὶ τὴν
 φύσεως λόγους ἅμα ὄντας καὶ πάντας ἐν ἀμερεῖ διέκρινεν ἡ
 ἑτερότης· τὰ δὲ ἐκ τῶν ἀρχῶν ἀπλᾶ μὲν ὄντα καὶ ἄνευ τῶν
 20
 συνθέτων ὄραται, προϊόντα δὲ εἰς τ' πρόσω καὶ συνθετώτερον δεῖν
 πάντως τῶν ἀπλυστέρων. διὰ τούτο γραμμῇ μὲν ἄνευ ἐπιπέδου
 καὶ τούτο χωρὶς σφαιρῶν θεωρεῖται, ἐν δὲ τῷ τελείῳ μεγέθει πάντα
 1085a
 19. χρὴ παραλαμβάνεσθαι. "ἔτι δὲ γωνίαι . . . ἀποδοθήσονται".
 πῶς ἔτι ταῦτα, φησίν, ἐκ τῶν πολυθρυλλήτων ἀρχῶν δύναται
 25
 ποιεῖν; τί γὰρ ἐν τούτοις τ' ὑπερέχον καὶ τί τ' ἐλλείπον; τ' μὲν ὅτι
 περὶ τῶν γωνιῶν καὶ πρόχειρόν ἐστιν· ὅτι γὰρ ἡ ὀρθὴ κ' τὴν μο-
 νάδα μᾶλλον, ὅξεια δὲ καὶ ἀμβλεῖα κ' τὴν ἀόριστον δυάδα,
 ἀφ' ἧς τ' ὑπερέχειν καὶ ὑπερέχεται, πρόδηλον. καὶ τῶν σχημάτων
 δὲ τὰ μὲν τῇ ἰσότητι καὶ ταυτότητι κατεχόμενα καὶ ὁμοιότητι πρὸς
 30
 τὴν μονάδα μᾶλλον ὄραται, τὰ δὲ ἀνίσότητι καὶ ἑτερότητι καὶ ἀνο-
 μοιότητι, πρὸς τὴν δυάδα. λέγω δὲ ὅτι καὶ ἕκαστος ἕκ ἐκ
 τῶν δύο ἀρχῶν· καὶ γὰρ ἡ σφαῖρα καὶ ὁ κύκλος καὶ τ' ἰσοπλευρον
 τρίγωνον καὶ τετράγωνον καὶ κύβου μετέχουσι δυάδος κ' τ' ἑαυ-
 35
 τῶν ποσὸν καὶ οἰοῖται διαστατόν, καὶ πάλιν δοκίμας καὶ βωμίσκοι

3 τριάδα ἐπιπέδῳ Αβ. || 4 περὶ post ἰσορεῖ om ΒΗβ: addidi ex Alex. || 5 ἐπετέλουν Η. || 6 πάντως Ββ. || an λέγεται? || 7 τούτοις om β. ||
 8 εἶτε . . . 13 ἐπίπεδον ex Alex. p. 756, 21—30 petita. || 9 ἀλλήλαις om β. || 10 ὑποσάντων ΒΗ: cum β et Alex. correxerunt Bo-
 nitzius et Brandisius. || 11 ἐκ ἀνάγκης Alex. || ἄνευ om Η. || 14 ueruntamen non suspicetur ab illis dici β. || 15 ταῦτα Η. || 16 μεταξὺ
 μετα ΒΗ μέγα β. correxit etiam Bonitzius. || 18 λέγει λέγω β λόγους ΒΗ. || 19 πάντας ἀμερεῖ διέκρινεν ἑτερότητι Η. || 20 Quas uero in
 principiis simplicia sunt β. || 21 ὀρθοῦσα Η. || ad interius et compositius β. || 25 πῶς . . . 32 δυάδα ex Alex. p. 757, 6—13 petita. ||
 εἶ Ηβ: ἔστι Β. || ταῦ Η. || δύναται Ηβ: δύνασθαι Β. δύνησονται Alex. || 26 καὶ τί τὸ ex Alex. recepi cum Bonitzio: καὶ τὸ ΒΗβ. ||
 29 ἀφ' ἧς Alex.: ἀφ' ἧς ΒΗβ. || in qua exuberantia et defectus manifestissimi sunt β. || 32 πρὸς τὴν δεκάδα Α. || 34 καὶ
 ante κύβοι om Α. || κατὰ καὶ κατὰ Η.

1 καὶ σκ. τρ.] et gradaria et triangula β. || σφάλματα Η. || 3 ὡς om β. || μὴν δὲ μὴν Η: μὴν δὲ μὴν C μὴν ὁμοίως Α. nihilominus
 impar quod unitatis proprietate potius detinetur β. || 5 τῶν ante σχημ. om ΑΗ. || φανερὸν πάντων ἐκ Η. || 6 μὴν Η tamen β: μὴν Β. ||
 7 προσομοιωσθαι Η assimilari β. || 8 ὥσπερ . . . 10 ὑψ. Alexandro p. 757, 14 debentur. || πάθος τὰ κατ' ΒΗ: deleui τὰ cum β et
 Bonitzio. || 10 profundum altum, depressum β. || 11 ἀρχῆς αὐτῆς (Α)Η. || 12 μεταδίδωσιν Β. || 15 συνοικεῖ καὶ παρὰ ΒΗβ: expunxi
 καί. || 18 οἰκίαν Η. || 19 εἰ οἱ Η. || 20 etiam numerum concedit β. || 24 hominum rationem β. || ἔστι δὲ Α. || 26 in quinque digi-
 tis β. || 27 εἰ τύχοι post μυκτῆρσι collocat β. || 28 αἰτίας inserui. || φύσει ΒΗβ. fort. τῇ φύσει. || 31 καὶ ἔστι Η. || ἀνθρώπων om
 ΑΗβ. || 32 ἀνὸν om Η. || 35 καὶ πρὸ] necesse est etiam ante — β. sed cf. l. 29.

θόλῳ καὶ τὸς ἀριθμῶς, ὅχ ὅτω δὲ ὡς ἐν φύσει· ὅδὲ γὰρ ἡ φύσις εἶχεν ὡς ἐδίδου τῇ ὕλῃ, ἀλλ' ἀμερῶς καὶ δρακιῶς, ψυχὴ δὲ ἔτι ἀπλῶς ἐρον καὶ αὐλότερον, καὶ τὴ ψυχῆς ὑπέρτερον καὶ τὴν ὑπεροχὴν τῆς ὕλης καὶ τὴν τῶν εἰδῶν ἔχει συζυγίαν. ἐκείνῳ γε μὴν παραφυλακτέον ὡς εὖ παρ' αὐτῷ λεγόμενον τὸ ἡ ἅμα εἶναι χωριστὰ τὸς ἀριθμῶς καὶ τὰ καθόλου, ἡ ἅμα ἀχώριστα· ἐξ ὧν συναγάγους μὴ πολλά καὶ ἄλλα (καὶ γὰρ ὅποτερον αὐτῶν κατασκευάσης, συναγάγους ἂν καὶ θάτερον), ὅ μὴν ἀλλὰ κἀκεῖνο, ὅτι εἰ εἰσὶν ἰδέαι, ἀριθμοὶ εἰσὶν αἱ ἰδέαι· αὐτῷ γὰρ ὁ λόγος, ὅτι εἰ ἔστι τὰ καθόλου, εἰσὶ καὶ ἰδέαι. καὶ δεχόμεθα τὸ συνημμένον, ὅχ ὅτι καθόλου ἰδέαι (πῶς γάρ, ὅπως τὰ μὴ ἐν ψυχῇ, αἱ δὲ ἐν νύϊ), ἀλλ' ὅτι τῶν ἀνεπτυγμένων εἰδῶν ὄντων ἔστι καὶ τὰ τῶν ἀμερέστερα καὶ ἀρχηγικώτερα. εἰ τοῖνυν οἱ ἀριθμοὶ εἰσὶ χωριστοί, ἔστι τὰ καθόλου· εἰ δ' ἔστι τὰ καθόλου, εἰσὶν ἰδέαι· εἰ ἀριθμοὶ εἰσὶ χωριστοί, εἰσὶ καὶ ἰδέαι. ὥστε γὰρ ὅτι ὁ εἶδος καταδεξάμενος εἶναι χωριστὰ ὅ πρότερον λήγει τῆς ἀνάστα πρὶν ἂν ἐπὶ τὰ ἀπλῶς ἐλθῇ, ὅ καὶ παρ' ἄλλων καὶ δεύτερα, παρ' ἑαυτῶν δὲ καὶ πρῶτα· ὅπως ὁ χωριστὸν ὑποθέμενος ἀριθμὸν ὅ λήξει πρότερον ἀνιῶν, πρὶν ἂν ἐπὶ τὰς ἰδέας ἐλθῶν τὴν ἔκτασιν αὐτῶν ἰδῇ τὴν πρὸς τὸς ἀριθμῶς· οἱ μὴ γὰρ μοναδικοὶ χωριστέον ἔχουσιν τὴν εἶδους τὴν ποσότητα, οἱ δὲ θείῃ τὸ πᾶν ἑαυτῶν εἶδος ἔχουσιν. ὅταν γὰρ ... ἔτερον". τῆς μὴ ἀρχηγικῆς μονάδος ἔτερον, ἄλλης δὲ ὕλικῆς ὅχ ἔτερον· ἀδιαφοροὶ γὰρ πρὸς ἀλλήλους αἱ ὕλικαι μονάδες. "οἱ μὴ ὅν ... ὕλης". ἐκ τῆς ἀντικειμένης, φησί, δυάδος, οἷον μακρὸν βραχέος, ζευθὺ πλατέος, ἢ ἡμεῖς ἐκ τῆς ἀρχηγικῆς δυάδος ἡγομεν ἐπὶ τὰ μεγέθη. ἔτεροι ... ἀπορεῖν". ἔτεροι δὲ, φησὶν, ὅ τὰς ἀριθμητικὰς ἀρχὰς καὶ τῶν μεγεθῶν ἀρχὰς ἔλεγον εἶναι, ἀλλ' ἀνάλογον ταῖς ἀριθμητικαῖς ἀρχαῖς ἔτασαν τὰς γεωμετρικὰς, σημείον ἀντὶ τῶ ἐνός παραλαμβάνοντες, ὅχ ὅν μὴ ὅπερ ἔν, ἀλλ' ἀνάλογον τῷ ἐνὶ ταττόμενον, καὶ ἄλλο τι ὅχ ὅν μὴ ὅπερ δυάς, ἀνάλογον δὲ τῇ ἀρχῇ ταύτῃ ὅπ' αὐτῶν παραλαμβαίνοντες, ὅπερ οἷον πλῆθος ἐκάλεον. ὅτι μὴ ὅν καὶ ὅτοι ταῦτα τοῖς προτέροις ἔλεγον, εἰ καὶ μὴ τοῖς αὐτοῖς ὀνό-

μασιν ἐχρῶντο πρὸς δὴλωσιν, παντὶ πρόδηλον. ἰδωμεν δὲ πῶς καὶ τούτοις φησὶν ἐπεὶ ἀτοπα. "εἰ μὴ ... ἔσαι γραμμῇ". πρῶτον μὴ ἡ ἑτέρα τῶν ἀρχῶν ὅχ ὡς ὕλη τῶν μεγεθῶν ἀλλ' ὡς τῆς ὕλης ὑποστατική, εἴπερ ἀνάλογον ἔζηκε τῇ ἀρχῇ δυάδι. ἔπειτα τίς ἀνάγκη τῆς αὐτῆς ὕλης ὅχ τὰ αὐτὰ ἀντικρὺς ἀποτελεῖσθαι; γένοιτο γὰρ ἂν διαφορὰ παρὰ τὸ εἰδοποιῶν αἴτιον, ὥστε ἐπὶ τῶν κοσμικῶν χοιχεῖον· πῦρ γὰρ καὶ ἀήρ, ὅδωρ τε καὶ γῆ τῇ αὐτῇ μὴ ὕλῃ χρῆσθαι, ταῦτα δὲ ἀντικρὺς ἀλλήλοις ὅχ ἔστιν. ἀλλὰ καὶ συλλαβῇ καὶ λέξει καὶ λόγῳ τοῖς αὐτοῖς ὑποκειμένοις χρώσθαι (τὰ γὰρ χοιχεῖα τῆς φωτὸς ὕλη πάντων ἐστὶ τῶν), ἀλλ' ὅμως τὰ μὲν ἐστὶν αὐτῶν ἀπλῶς τὰ δὲ συνθετώτερα· καὶ τῶν μὴ συνθετωτέρων ὅδεν ἂν τῶν ἀπλῶς ἐρῶν εἶναι δύνασθαι, ὥστε ὅδὲ σῶμα χωρὶς ἐπιπέδου καὶ γραμμῆς, τὰ δὲ ἀπλῶς ἐρῶν καὶ καθ' ἑαυτὰ θεωρεῖσθαι, ὥστε δὲ καὶ ἡ γραμμῇ. εἰ δὲ καὶ διαφοροὶ μὴ αἱ ὕλαι, ἔπειτα ὅδὲ αἱ τῶν ἀπλῶς ἐρῶν ταῖς τῶν συνθετωτέρων, αἱ δὲ τῶν πολυσυνθετωτέρων μηκέτι ταῖς τῶν ἀπλῶς ἐρῶν, ὅχ ὅπως πῶς ἡ τὰ αὐτὰ ἔσαι τὰ ἀποτελέμενα ἡ πάντῃ διεξευγμένα ἀλλήλων. τὸ μὴ ὅν διαιρετικὸν αὐτῷ δεχόμεθα, τὰ δὲ ἐπόμενα ταῖς οἰαρέσειν ὅδε μίαν ἔχειν ἀνάγκη φήσομεν. "ἔτι πῶς μὴ ... τοιαῦτα". καὶ οἱ πλῆθος ποιῶντες τῶν ἀρχῶν τὴν ἑτέραν καὶ οἱ δυάδα ταῦτα διανούμενοι διαφοροὶ ὀνόμασι κέχρησθαι· ὅτε γὰρ πλῆθος οἷον τὸ ἀπογεννώμενον, ὅτε δυάδα πλῆθος τι ὅταν ἐθέλυσιν αὐτὴν εἶναι, ἀλλὰ ποσότητος γεννητικὴν εἰδοποιωμένης ἀπὸ τῆς μονάδος. τὸ δὲ περὶ ἀθέτων καὶ ἀναφῶν καὶ αὐλῶν πραγμάτων ὄντος τῷ λόγῳ πυνθανέσθαι πότερον μίξει ἢ θέσει ἢ κράσει ἢ γενέσει τὴν συνέχειαν τῶν ἀριθμῶν ἀνατίθεμεν, ἀτεχνῶς εἰς σώματα μεταβλεπόντων ἀνθρώπων καὶ ὅδὲ τῶν σωμάτων τὰ συνεχέστερα φήσομεν εἶναι ταῦτα προβλήματα· ὅδλον γὰρ ὅτι ἕκαστος τῷ ἑαυτῷ εἶδει καὶ διὰ τὸ ἑαυτῷ εἶδος εἰς τὸ ἐπὶ καὶ ὁμοίῳ τῇ ἀρχῇ τῇ μοναδικῇ τῶν ἀριθμῶν. "μέλει ... καὶ ἐνός". εὖ μὴ ζητεῖ πόθεν ἐκάστη τῶν ὕλικῶν μονάδων, εὖ δὲ καὶ ἀπογινώσκει μὴ εἶναι τὴν ὕλικὴν ὅπερ τὴν ἀρχηγικὴν, ἢ "αὐτό γε τὸ ἐν" κέκληκε· τῷτο γὰρ καὶ ἡμεῖς

3 τὸ τῆς ψυχῆς *AH*. || 4 συζυγίαν] *coniunctionem* β συζήτησιν *BH*. || 5 τὸ ἅμα (om. ἡ) *AHB*. || 6 τὸς ... ἀχώριστα om *A*. || 7 εἰς χωριστὰ *H*. || 8 ὅ πρότερον γὰρ *H*. || 8 ἂν καὶ] καὶ *BH*. ἂν addidi. || 9 κακεῖνος εἰ εἰσὶν *H*. || 10 εἰσὶν ἰδέαι. (καὶ om.) β. || 11 fort. ἐπὶ τὰ καθόλου. || 15 ἰδέαι, οἱ ἀριθμοὶ *H*. || εἰσὶ δὲ καὶ *BH*: δὲ ex *praxi* cum β. || 16 λέγει *H*. || 20 τὴν ante πρὸς om *H*. || 25 ἀντικειμένης] fort. οἰκείας. || cf. *Alex.* p. 758, 25. || 26 ἀρχηγικῆς *H*. || 27 ἔτεροι ... 33 ἐκάλεον ex *Alex.* p. 758, 27 *sublata*. || 29 αὐτοὶ om *Alex.* || ἀρχαῖς om *Aβ*. || 30 σημείον] *σημῶν* *Alex.* || 31 ἐν *Cβ*: τὸ ἐν *H* om *A*. || ἀλλ' ... 32 δυάς om *CH*. || *et aliud quid β*: καὶ om *A*, ex *Alex.* adiecit Bonitzius. || 32 δυάς ἂν δὲ sic *A*. || ταύτῃ τῇ ἀρχῇ *Aβ*. || ὅπ' αὐτῶν om *CH*, ante ὅταν collocat *Alex.* || 33 παραβαλλόμενον *A*. || ὅπερ ... ὅτι] ὅπερ οἷον πλῆθος ex ὅτι εἰς *A* καλεῖ οἷον πλῆθος ἔτι *C* καλεῖται πλῆθος ὅτι *H*: ex β et *Alex.* restitui cum Bonitzio. || 34 ταῦτα *H*. || *eisdem nominibus β*: τοῖς ἐνόμασιν *BH*. correxit Bonitzius.

3 πρῶτον] πρώτη *BHB*. || 9 καὶ ante λέξις om β. || 10 ἐχρῶντο *H*. || ὕλαι *H*. || 16 αἱ δὲ τ. πολυσ. om *H*. || 17 μηκέτι ταῖς *C*: μὴ κλέπται *AHB*. || 19 διαιρετικὸν *H* *diuisiones β*: διαίρετον *B*. cf. p. 880 b20, 24 882 a25. || 20 ὅδε μίαν] ἀλλ' ὅ μίαν *H*. || 21 τὸ om *AH*. || 22 διανούμενοι καὶ διαφοροὶ *AHB* εἰ εἰδοποιωμένην *C*. || 25—29 *hic uero cum ... sermo sit, interrogat hoc, misione ne aut positione ... continuatatem numerorum reprenatus, cum hi essent modi ruditer, et inartificiose ad corpora respicientium hominum, et neque corporum propinquiores dicemus esse has quaestiones β*. || 25 ὅ δὲ β. || 26 πυνθανέσθαι *C*: πυνθάνεται *AHB*. || πότερον] τῷτο *BHB*. || 29 τὰ *fuit qui delendum censeret* || συνεχέστερα Bonitzius: συναγέστερα *BH* συναγέστερα β. || ταῦτα *C*: ταῦτα τὰ *AH*. || 30 ὅδλον *CHβ*: φη (i. e. φησι) *A*. || τῷ ἐκάστῳ αὐτῷ *H* τῶν ἐκάστῳ αὐτῷ *A* *singuli singulis suis formis β*: ἐκάστῳ om *C*. || εἶδος εἰς ἐπὶ καὶ *C* εἶδος καὶ *AH* εἶδος (om. καὶ) β. || 31 ὁμοιωται (*A*) *H*. || 32 εὖ μὲν ... 33 μονάδων om *A*. || 34 αὐτὸ τε τὸ *BHB*. cl. *Arist.* p. 1085 b14 correxi cum Bonitzio. || κέκληκεν *H*.

διαμαρτυρόμενοι διατετελέκαμεν. ἔκτι μέντοι τὰ ἐξῆς ἀναγ-
καῖον ἔπειδ' ὅτε ᾧ ἐκ μορίων τῆς δυάδος φαινὲν αὐτὴν ὑφί-
στασθαι (ἅπαντα ᾧ ἀρχὴ· πλήθος ἀδιαίρετος), ὅτε εἰ ἐκ τῆς
δυάδος ὑφίσταται, πλήθος ἐστὶν ἥδη· ὅτε ᾧ ἡ δυὰς πλήθος ὅθ'
ὅμοια ἑαυτῇ γενῆται. ῥητέον ὅτι πρὸς τὴν πρώτην ἐρώτησιν ὅτι
αὕτη ἡ μονὰς ὑφίσταται μὴ ἐκ τῆς τ' ὑποκείμενον γενεῦσεως αἰτίας
τῶν ἀριθμῶν, ἔχει δέ τι καὶ τῆς ἀρχικῆς μονάδος, ὡς καὶ αὐτὸς
νῦν τε συγχωρεῖ ** καὶ ἐκ τῶν ἀρχῶν ὑφίσταται, καὶ ὁ μερίζει
ἡ δυὰς, ὅδε ἀριθμὸς ἔσται ἐν αὐτῇ πρὸ ἀριθμῶν, ἀλλ' αἰτία
τῆς τῶν ἀριθμῶν ὕλης. τὰ δὲ αὐτὰ δύναιται ἂν τις καὶ περὶ
τῆς ὕλης ἀπορήσῃ τῶν γενητῶν καὶ λῦσαι τὰς ἀπορίας ταῖς
ἀνὰ λόγον ἀποκρίσῃ. εἰ ᾧ ζητοῖσι πότερον ἐκ τῆς πλήθους
ἢ ἐξ ἐνὸς ὑπέστη, ἐρῶμεν προελθεῖν μὴ αὐτὴν ἐκ τῆς αὐτῆς
αἰτίας τῆς δυοποιῶ καὶ ἀπειροδυνάμει, καταδέξασθαι δὲ αὐτὴν καὶ
τῆς σεμνοτέρας ἀρχῆς ἰσὺ ἀλάμια, καθὼς καὶ ἐν ἀμνηγέπῃ λέγει
εἶναι, ἕτερον μὴ ἔχουσαν τ' ἐν καὶ τ' ἀνείδον καὶ τ' ἀνέστιον παρὰ
τὰ ἐν τῇ ἀρχηγικῇ ἐνί, καὶ μᾶλλον ἀντικειμένως· ἰσὺ ἀλάμια
δ' ὅτι ἐκείνη ἔχουσα ὅθεν αὐτῆς, καθὰ καὶ ἀνομοίως ὁμοῦ καὶ πρὸς
αὐτὴν. "ἔτι ζητῆτέον . . . καὶ τ' ἐν". ὁ περὶ τῶν ἀριθμῶν
ἐπιζητεῖ νῦν εἴτε πεπεράτῃσι εἴτε μὴ (τῷτο ᾧ πρῶτερον πρό-
τερον), ἀλλὰ περὶ τῆς πλήθους τῆς ἐν τῇ δυάδι, ὅτι τῇ μερισμῷ
γενεῶσθαι τὰς μονάδας ὑπέθετο. φανερόν δὲ γέγονεν αὐτῷ τ'
βύλημα διὰ τὴν συμπερασμάτος· λέγει ᾧ "ποῖον ὅτι πλη-
θὺς ἐστὶν φοιχεῖον καὶ τ' ἐν;" ῥητέον ὅτι μὴδ' ὅλως ἐστὶ
πλήθος ἐν τῇ δυάδι διακεκριμένον, καὶ πλήθος ὀνομαζήσεται ποτε
ὡς αἰτίαν ἔχουσα καὶ περιέχουσα γεννητικὴν τῇ πλήθους ἐν αὐτῇ.
"ὁμοίως . . . μεγέθη ὅ". τ' μὴ ζητεῖν πόθεν αἱ πολλαὶ
φυγαὶ τὴν ὑπόστασιν ἔχον καὶ τὰ μεγέθη, φιλόσοφον, τ' δὲ
τοιαύτας ἀποκρίσεις ἑαυτῷ δίδοναι, τὰς ὑποθέσεις ἐστὶ τῶν
ἀνδρῶν σπουδάζοντος εἰς ἀπορίαν καταβαλεῖν ἐκ παντός. εἰσὶν
ὅτι αἱ μὴ πολλαὶ φυγαὶ ταῖς ὑλικαῖς ἀναλόγων μονάσιν, ὥστε
ἔχουσιν αἰτίαν μὴ τὴν ὑλοποιόν, ἰσὺ ἀλάμια δὲ καὶ αὐτῇ τῆς ἀρχῆς
τῆς εἰδοποιῶ καταδέχοντ'. τὰ δὲ μεγέθη τὰς μὴ διαστάσεις ἐκ
τῆς ἐτέρας ἔχουσι τῶν ἀρχῶν τῆς ὑλοποιῶ, τὴν δὲ λόγους ἐκ
τῆς μοναδικῆς. ὅτε ὅτι διάστημα χρὴ καλεῖν τὴν τὴν διαστή-

ματος γεννητικὴν ἀρχήν, ὅτε μόρια τῇ διαστήματος ἐπιστοῖν
ἀφ' ὧν αἱ φυγαὶ· ὁ μόνον ὅτι μόρια διαστήματος ἔκ ἐξιν
ἀμερῇ, ἀλλ' ὅτι μήτε διάστημα ἐστὶν ἢ ἐτέρα τῶν ἀρχῶν, μήτ'
ἐπὶ τῆς τ' πλήθους ὑφίστασθαι δυάδος μονάδας λέγομεν αἰτίας
εἶναι τὰς ἐν αὐτῇ τῶν ἐξω προελθουσῶν μονάδων. ταῦτα ᾧ
πάντα ὀριμῶς ἐπινενόησιν παρ' αὐτῷ διασύρειν τὰς τῶν Πυ-
θαγορείων ἀρχὰς προθυμωμένους. "πάντα . . . μεγέθη". ὅτι
μὴ τῶν ὅθεν ὡφθῇ πρὸς ἔλεγχον ἐκαίνων ἀξιώχρουν, μετρίως
οἶμαι δεδειχθῆναι. δῆλον δὲ ὅτι ὅδε τὰ τοιαῦτα καὶ μυριάκις
μυρία τις ἐπισωρεῖν, σαλευσαι δυνήσεται τὰληθῆς ἐκ τῆς τῶν
ἐμφρονεσέρων διανοίας. "ἔτι δὲ τ' . . . αὐτοῖς". μήποτε
ἐκ αὐτοῖ διαφωνῶσιν, ἀλλ' οἱ μετ' αὐτῶς τὰ μὴ ἠγνόησαν
ὅπως εἴρησιν, τὰ δ' ὁ προσποιήσαντο· δρῶσι δὲ αἱ ὁμνυμῶμαι
εἰς ἄμφοι. "οἱ μὴ ᾧ . . . ἐποίησαν". εἴρησιν ὅτι καὶ ὅτι
ἐν εἰδητικῶν ἐσέβοντ' ἀριθμὸν, εἴπερ ὅλως προσήκειν ἐσπύδαζον
τοῖς Πυθαγορείοις, μαθηματικοῖς δ' ὀνόμασι καὶ ἐπ' αὐτῷ χρω-
μενοὶ παρέχον ἀφορμὴν τοῖς βυλομένοις λέγειν, ὅτι τῇ πρώτῃ
καὶ κρείττονος ἀποσάντες περὶ τὴν δευτέραν καὶ καταδέξερυν πᾶ-
σαν τὴν σπουδὴν κατεβάλλοντο. "οἱ δὲ . . . λέγουσι". ταῦτα
πρὸς ἐνὶ μὴ ἀπορρίπτει τῶν ἀπὸ Πλάτωνος· εἴρησιν ὅτι ἐν ταῖς
ἐμπροσθεν ὅπως οἱ ἄνδρες καὶ εἰ ὀνόμασιν ἐχρῶντο τοῖς αὐτοῖς
ἐπὶ τῶν διαφόρων λέξεων, ἀλλ' ὅτι ἐπρέσβευον αὐτῶν διακρι-
σιν. "ὁ δὲ πρῶτος . . . τάναντία". ἐπανεῖ Πλάτωνος
διακρίναντα τῶν εἰδῶν τὰ μαθήματα, καθάπαξ δὲ φησι πάν-
τας ὁρθῶς λέγειν κατὰ τι, καὶ δὲ τ' ὅλον διαμαρτάνειν· οἱ τε
ᾧ πρῶτοι μὴ προσείμενοι τὴν εἰδητικὴν ἀριθμὸν ἀρέσκουσιν
αὐτῷ οἱ τε μέσοι ἔνα μόνον εἰπόντες εἶναι (εἰ καὶ τὰ μάλιστα
προσποιῶν) δύο λέγειν) οἱ τε διακρίναντες τὴν εἰδητικὴν ἀπὸ
τῇ μαθηματικῇ· πάντας δὲ οἷον διαμαρτάνειν τὰληθῆς, ὅτι περ
ὅλως χωριστῶς ἀριθμῶς ὑπέθετο. ῥητέον ὅτι ὅθ' ἐξόρησιν τὰ
κατ' αὐτῶς ὕγιως ὅτε ἐγκεχωμῖαι ὅτε πολλῶν πλέον ἐγκέ-
κλησιν. "αἴτιον δ' ὅτι . . . Ἐπίχαρμον". δῆλος ὅτι εἰς
κωμωδίαν ὁρῶν πρὶν καὶ Ἐπιχάρμῳ μνηστῆσαι. "ἀρτίως . . .
ἔχον". πᾶν μὴ ὅτι τάναντίον· βαθέως ᾧ καὶ σὺν πολλῇ βα-
σάνῃ τάκειντων εἴρησιν καὶ μόγις ἐλαχίστους ἐν πολλῷ χρόνῳ τ'

3 omne nanque principium est multitudinis individua β. || πληθος Α. || ἀδιαίρετον Β. || εἰ om β. || 4 ὑφίστατο Η. || ὅθ' || ὅτε Α. ||
5 ὅμοια ἑαυτῇ suspecta videntur. || 7 δὲ om β. || ἀρχηγικῆς Αβ. || 8 ὅτι εν τε || εν β. || hiatus indicavi. deest cum alterius loci Ari-
stotelici memoria, tum uero initium eorum, quae ad alteram Aristotelis obiectionem (p. 1085 b17 τὸ δ' ἐκ μορίων) Syrianus respon-
dit. || τῶν ἀρ ὑφίσταται sic Η. || 10 τὰ μὲν αὐτὰ Α eadem quoque β. || 12 ἀναλόγων Η huiusmodi β. || 13 ἡ om Η. || 15 ἐν ἀμνη-
γέπῃ λέγεται Ηβ: ἐν ὅπως δῆποτε καθ' ὅτι λέγεται δὲ καὶ ἀμωσγέπως Α ἐν ἀμνηγέπῃ (ἀμωσγέπως corr.) C, sed ὅπως δῆποτε καθ' ὅτι λέ-
γεται δὲ καὶ ἀμωσγέπως mg Η et (ἀμωσγ. om?) mg C. || 17 ἰσὺ ἀλάμια Η. || 18 δ' om Αβ. || ἐκείνη β: ἐκείνη ΒΗ. || 19 ὁ . . . 22 ὑπέ-
θετο ex Alex. p. 760, 23 compilata. || τῇ ἀριθμῷ et πεπεράτῃ Alex. || 20 τῷτον (Α)Η. || 21 ὁ τῷ Bonitzius: δ τῷ CH ὁ καὶ Αβ. ||
23 λέγει γὰρ om β. || ὅτι εν πληθος ΒΗ: ὅτι Brandisius cum β et Bonitzio deleuit. || 24 φοιχεῖον εἰς Arist. || 26 καὶ περιέχουσα fort.
uaria lectio uerbi ἔχουσα. || ἐν ἑαυτῇ Η. || 28 φιλοσόφῳ β. || 30 σπουδάζοντες Η. || 31 ἀναλόγων Β. || 33 δὲ ante μεγ. om Η. || diui-
siones β. || 34 scrib. ἔχει.

1 ἀρχὴν om Η. || μόριον ΑΒβ. || 3 ὅτι μὴ μήτε Η. || 4 ὑφίσταται Η. || 9 καὶ || si β. || 10 τῆς om Α. || 13 ὁ προσποιήσαντο] cf.
ad 910 b7. || 15 ἔσβον ΒΗ. || 16 μαθηματικοῖς ὀνόμασι ΒΗβ: inserui δ', item Bonitzius. || 19 κατεβάλλοντο Η. || 20 ἀπορρίπτει Η. ||
21 ὅπερ οἱ ἄνδρες ΑΗ quod uiri β. || καὶ εἰ Ηβ: καὶ εἰ Β. || 22 πρέσβευον Η. || 24 καθάπαξ Ηβ: καθάπερ Β. || 25 fort. ὁρθῶς μὲν
λέγειν. || 26 ποι addentes (προσθεμένοι) β. || 30 τὰ κατ' αὐτῶ ΒΗ: quae sunt ex sententia illorum β, unde emendavi cum Bonitzio. ||
33 μνηστῆσαι] μνηστῆ ΒΗβ. || 35 uix in minimis β. || τὸ post χρόνῳ om Η.

1086a παρ' αὐτοῖς ἀληθὲς ἀναφαίνεται. "ἀλλὰ . . . ὅθεν μᾶλλον".
 18. εὖ πάνυ κατεσοχάσατο ἡμῶν ὁ φιλόσοφος, ὅτι κὰν μυριάκις
 τοσαῦτα συνθῇ παίγνια πρὸς τὴν ἀλόντας τῷ θαύματι τῆς
 παλαιᾶς σοφίας, ὅθεν ἀνύτει· πάσας γὰρ ἐποίησατο τὰς ἐπι-
 χειρήσεις ὡς πρὸς μοναδικὸν ἀριθμὸν, τῶν δὲ θεῶν ὅς τις τοι-
 ὅτος, ἀλλὰ μόνος εἴπερ ὁ μαθηματικός. ἐπεὶ ὅτι καὶ αὐτὸς
 ὁμολογεῖ μὴδὲν εἰρηκεῖναι πρὸς τὰς ἐκείνων ὑποθέσεις μὴδ'
 ὅλως παρακολουθεῖν τοῖς εἰδητικοῖς ἀριθμοῖς, εἴπερ ἕτεροι τῶν
 μαθηματικῶν εἶεν, μαρτυρεῖ τὰ ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν Περὶ τῆς
 φιλοσοφίας ἔχοντα τῶτον τὴν τρόπον· "ὥς εἰ ἄλλος ἀριθμὸς 10
 αἰ ἰδέαι, μὴ μαθηματικὸς δέ, ὁδεμίαν περὶ αὐτῶ συνέσειν
 ἔχοιμεν ἂν· τίς γὰρ τῶν γε πλείων ἡμῶν συνήσιν ἄλλον ἀριθ-
 μόν;" ὥς καὶ νῦν ὡς πρὸς τὴν πολλὰς τὴν ἐκ εἰδότας ἄλλον
 ἢ τὴν μοναδικὸν ἀριθμὸν πεποιθῇ τὴν ἐλέγχου, τῆς δὲ τῶν
 θεῶν ἀνδρῶν διανοίας ὅδε τὴν ἀρχὴν ἐφήψατο.

Μέχρι τούτων ἔνιαι τὸ Μ προάγουσι, τὰ δὲ ἐξῆς τὸ τρίτον
 προβλήματος ὄντα τῷ Ν προσέμεναι. ζητήσιν γὰρ λοιπόν, εἰ
 ἀρχαὶ τὰ εἶδη καὶ οἱ ἀριθμοί. τὰ μέντοι πολλὰ τῶν βιβλίων
 καὶ τὴν τῷ Ἀλεξάνδρῳ διαιρέσει ἐν τοῖς ἐπομένους ἔχει τὴν
 τῶν βιβλίων τομήν. διαφέρει δὲ ἡμῶν ὅθεν πρὸς τὸ προκεῖ- 20
 μενον ὅθ' ὅτως ὅτ' ἐκείνως τὰ βιβλία διαιρέμενα, μέχρι γε
 1086a μὴδὲν τῶν λεγομένων ἀνῶμεν ἀνεξέταστον. "Περὶ δὲ . . .
 21. τῆς νῦν". περὶ μὲν γὰρ τῶν φυσικῶν ἀρχῶν ἐν τε τῇ Φυσικῇ
 τὰ δοκῦντα ἐαυτῷ λέγει κὰν τοῖς Περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς
 πρὸς πολλὰς τῶν πρεσβυτέρων ἀποτείνει. περὶ δὲ ἡθικῶν ἀρ- 25
 χῶν ἢ λογικῶν ὃ τῆς παρούσης εἰπεῖν προθέσεως, εἴρηκε δὲ καὶ
 περὶ τούτων ἐν Ἠθικοῖς καὶ ἐν Ἀποδεικτικοῖς κὰν τῷ Γ τῆςδε
 1086a τῆς πραγματείας. "ὅσα δὲ οἱ . . . λέγουσι". προεῖρηται
 24. πολλάκις ὅτι πανταχὺ μὲν ἀρχαὶ τὸ ἐν καὶ μετ' αὐτὸ μόνος καὶ
 ἢ ἀόριστος δυάς, οἰκείως δὲ καθ' ἑκάστην τῶν ὄντων τάξιν αὐτὴ 30
 θεωρεῖται. προσεκτέον δ' οἷς λέγει καὶ θεωρητέον εἴ τι τούτων

τῶν ὑποθέσεων ἀνατρεπτικὸν λέγει. "οἱ μὲν ὅν . . . πρότε-
 ρον". εἰκότως ὅτω σοι φαίνοντι λέγειν, ἐπειδὴ μόνος ὅς τις
 εἶναι τὰς ἀτόμους τίθεσθαι, οἱ δὲ μᾶλλον μὲν καθ' ὑπερβλήν
 δυσσεπνύοντων τῶν σῶν ὅσιων ὅς τις εἶναι τὰ εἶδη τίθεντι, μᾶ-
 λον δὲ περιληπτικὰ τῶν καθόλου ἐνιαίως τε προειληφέναι καὶ
 τῶν καθόλου καὶ τῶν ἀτόμων τὰς αἰτίας, ὅτε καθόλου ὄντα καὶ
 τὰς τῆς ψυχῆς λόγους ὅτε ἄτομα καὶ ἐν ἀριθμῷ καὶ τὰ ἐν τῇ
 ὕλῃ τῶν ἐσχάτων εἰδῶλων φαντάσματα. "αἴτιον δὲ . . . καὶ
 ἐξ ἑνός". καὶ ἡμεῖς εἵπομεν ἐν τοῖς ἐμπροσθεν ὡς ὅτε ἡρακλε-
 15 τίζοντες ἦλθον ἐπὶ τὰ εἶδη, ὅτε Σωκράτης ὕψως ἐπαυεῖ
 διὰ τὸ μὴ χωρίζαι τῶν αἰδητῶν τὰ καθόλου· ὅς ἀχώριστα μὲν
 ὤρετο εἶναι τὰ καθόλου, ἀλλὰ τοιαῦτα μὲν οἷα δὴ ἐστὶ καὶ τὰ
 ἀόριστα, * * * μὴν ἀλλὰ καὶ χωριστά, ὡς ὁ περὶ τῆς ἀναμνή-
 σεως δηλοῖ λόγους προχειρότατος ὧν αὐτῷ τῷ Σωκράτει, "ὅν
 16 σύ" φησὶν "εἰσθας θαμὰ λέγειν", καὶ πολλῷ δικαιοτέρως ἐς
 ἐπαινεῖσθαι διὰ τὴν ὑπεροψίαν μὲν τῶν αἰδητῶν, ἐνθεαστικῇ δὲ
 περὶ τὰ θεῖα τῶν εἰδῶν ἀναστροφῇ. ἀλλὰ ταῦτα μὲν πρὶν
 εἶπερ δὲ σαφῶς ὁμολογεῖ μὴ εἶναι λαβεῖν ἐπιστήμην
 ἀνευ τῶν καθόλου, ποίων καθόλου, ζητήσομεν παρ' αὐτῶ μαθεῖν.
 ἄρα τῶν ἀχωρίζων; ἀλλὰ ταῦτα μὲν μόρια ἐστὶ τῶν αἰδητῶν
 καὶ ὕλης ἐπέχει λόγον ὡς πρὸς αὐτά, καὶ ὅτε πρότερα αὐτῶν
 ἐστὶν ὅθ' ὅς τις· τὰς δὲ ἀποδείξεις καὶ τὰς ἐπιστήμας ἐξ αὐτῶν
 καὶ προτέρων καὶ οἰκείων παραγίνεσθαι πολλάκις δυσχυρίσμετα
 καὶ μὴν καὶ [τούτο] παρ' αὐτῶ λαβόντες ἔχομεν ὃ μόνον ἐν
 25 ἄλλαις πραγματείαις ἐν αἷς προηγουμένως τὴν περὶ τούτων πε-
 εῖναι λόγους, ἀλλὰ κὰν τοῖς ἐλίγον ἐμπροσθεν εἰρημένους, ὅτι τὸ
 κατηγορούμενον καθόλου ἕτερον τί ἐστὶ τῷ ὡς μέρος ὑπάρχοντος
 τῷ ἀτόμῳ καὶ εἰς ταῦτ' αὐτῷ συνδραμεῖν ὅκ' ἂν ποτε δύ-
 ναιτο. εἰ τοίνυν αἱ ἀποδείξεις πᾶσαι ἐκ τῶν καθόλου κατη-
 30 ρεμένων, ὅκ' ἂν εἶεν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων τοῖς πράγματι.
 ἔπειτα εἰ διὰ τῶν καθόλου τῶν ἀχωρίζων αἱ ἀποδείξεις, πρῶτον

2 εὖ μάλα H. || 3 *componantur* (συντεθῇ) β. || 4 φιλοσοφίας H. || ἀνύττει BH: correxit Bonitzius. || 6 εἴπερ] *forte* β. *fort.* αὐτοῦ
 ἄρα. || 9 θαυματικῶν H. || τὰ om. A. || β' H β B. || Cf. Brandisius *diatribes* p. 47, Trendelenburgius *Platonis de ideis et au-*
meris doctrinae p. 76, Bernaysius *mus. Rhen. t. XVIII* p. 148 sq. || 11 συνέσειν Brandisius edidit anno h. s. XXXVII: *σύνθεσιν BH*. ||
 12 γὰρ om β. || 13 ὡς om AHβ. || 16 προάγουσι β et Bonitzius: *προσάγουσι BH*. || τρίτον] cf. p. 879*17. || 17 προσέμεναι ζητήσιν· τὸ γὰρ A
 ediditque Brandisius. || εἰ] εἰ αἰ H. || 19 τῷ ante Ἀλεξ. om (A)H. || 21 ὅθ' . . . ὅτε CH: εἰδ' . . . εἴτε AB. || *fort.* μόνον γε, cf. p. 879*18
 883 b30. || 22 ἀνῶμεν] ἀνῶ μὲν H. || περὶ μὲν . . . νῦν. περὶ μὲν γὰρ τῶν φυσικῶν ἀρχῶν καὶ τῶν πρώτων αἰτιῶν . . . μεθ' ὅθεν τῆς
 νῦν. περὶ μὲν γὰρ τῶν φυσικῶν ἀρχῶν ἐν τε A *lemmate male repetito*. || 23 περὶ . . . 26 προθέσεως] Alexandrum p. 764, 9 Syr. sequitur. ||
in naturali auditu β. Ar. phys. II 3. || 24 αὐτῶ H. || κὰν] καὶ BHβ. || τοῖς om AHβ. || π. γενέσεως I 2. II 5 al. || φθορᾶς, καὶ πρὶν
 edidit Brandisius. || 26 ὃ C: ὅδε AHβ ediditque Brandisius. || 27 ἐν ante ἀποδ. om H. || 28 εἴρηται β. || 29 μὲν αἰ ἀρχαὶ A. ||
 31 *sed aduertendum est* β: δ' om BH.

2 ὅτως σοι H. || 3 εἶναι τὰς om AHβ. || τίθεσθαι H. || μὲν om β. || 4 σῶν om AB. || 5 περιληπτικά H. || 6 ὄντα Hβ: ὅτε B. || 7 καὶ β]
sed unum β *perperam*. || 9 *Et nos quidem diximus* β. || supra p. 891 b27 sqq. || 11 ἐς] ὅτε BHβ. *uittium ex superiore*
ὅτε . . . ὅτε ortum. || μὲν] μόνος BHβ. *ad μὲν refertur* l. 13 ὃ μὴ ἀλλὰ. || 12 τὰ καθόλου εἶναι AHβ. || ἀλλὰ AHβ: ἀλλὰ καὶ C,
 quam interpolationem uitiosum μόνος genuit. || οἷα δὴ καὶ τὰ H. || 13 hiatum notavi. *intercidit colon quo uerba τοιαῦτα μὴ . . .*
ἀόριστα excipiebantur. || 14 αὐτῷ *σωκρ.* BH: τῷ interposui. || ἐν σύ] ἐν ὃ Cβ ὡν ὃ AH. *uerba sunt Cobetis in Phaedone Plat.*
p. 72E. || 18 ὁμολογεῖν H. || 19 αἶνον τῶν H. || ποίων cum β correxi, item Bonitzius: *ποίων B ποία H*. || 20 ταῦτα μὲν AHβ: ταῦτα C. ||
 22 τὰς τε ἀποδ. BHβ. || 24 τῶντος *glossema ipsa sede arguitur*. || 25 προηγουμένως AHβ. *sed* cf. p. 848 b8. 892 *17. || καὶ ταῦτα H.
 26 paulo β ἐλίγων H ἐλίγους B. cf. Aristot. p. 1084 b32. || 30 immo τῶν ἐνυπαρχόντων. || 31 ἔπειτα εἰ διὰ H.

μὲν ὅτι παντὸς τῷ ἀνθρώπῳ τὸ ζῶον εἰρήσεται· τὸ γὰρ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ζῶον ἔστι δὴ πᾶν καὶ τὸ λογικόν καὶ τὸ γελαστικόν καὶ τὸ θυγερὸν περιέχει. καθόλου δὲ καταφάσεως ἀντηρημένης ἴσμεν ὅτι κινδυνεύουσιν καὶ συλλογισμοὶ πάντες ἀντηρῶντες, μήτοι γε δὴ ἀποδείξεις περιλείπειται. εἴτα τίνα ἔσται τὰ ἀποδεικτικά, εἰ δὲ ὧν αἱ ἀποδείξεις, ταῦτα καθόλου καὶ ἀχωρίστως; οἱ μὲν γὰρ χωριστὰ ποιῶντες τὰ δι' ὧν αἱ ἀποδείξεις, ἅμα μὲν ἔξ αἰτίων τὰ αἰτιατὰ δεικνύουσιν, ἅμα δὲ τὰ ἀποδεικτὰ δύναναι δεικνύειν, καὶ ἐν χωρισταῖς ὄντα ὑποτάσσουσιν, καὶ ἐν ἀχωρίστοις μὲν καθολικώτερον δέ. ἀλλὰ χωριστὰ μὲν ποιήσομεν τὰ δι' ὧν αἱ ἀποδείξεις, ὑπερογενῆ δὲ καὶ ἀνύστα, ὥσπερ ὁ κατ' ἐπινοίαν ἀνθρώπος ἔξ ἀφαιρέσεως τῶν αἰδητῶν ἐν ταῖς φαντασίαις ἡμῶν καὶ ταῖς ὁδοῖς τὴν ὑπόστασιν εἰληφώς; ἀλλ' ἔτι πάλιν ἔτι ἐκ προτέρων ἔτι ἔξ αἰτίων αἱ ἀποδείξεις ἔσονται, ἔξ ὑπέρων δὲ καὶ αἰτιατῶν, καὶ ἔτι διὰ τῶν μὴ ὄντων τὰ ὄντα γνωρίζομεν, ὁ πάντων ἐστὶν ἀλογώτατον. εἰ ἄρα καὶ πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς καὶ πρὸς τὰ πράγματα συμφωνήσομεν, τῶν μὲν αἰδητῶν τὰ φυσικὰ λόγους προδήσομεν, τῶν δὲ τὰς ἐννοίας ἡμῶν τὰς θεωρήσας τὰ ὄντα διὰ τῆς τῶν καθόλου λόγων ἀναπλώσεως, ἔξ ὧν καὶ ἀποδείξεις φύσεται καὶ πᾶν ἐπιστήμης γένος, αὐτῶν δὲ πάλιν τῶν ἐν νῷ κρατισεύσων τῶν ὁλῶν εἰδητικὴν ὑπόστασιν. αἱ δὲ πρὸς τὰ θεῖα ταῦτα δόγματα τῶν ἐνστάσεων ἀπαντῶσαι αἱ μὲν τυφλῶν εἰσιν ἀνθρώπων, αἱ δὲ ὅτι χαλεπῶς διελέγχονται. “οἱ δ' ὡς . . . ἐξέθεσαν”. “ἐξέθεσαν” μὲν εἶπεν οἷον μερικὰς ἐποίησαν· τοιαύτη γὰρ ἡ ἐκθεσις. ὅτι δὲ καὶ περιπληθύνοντες νοήμασιν οἱ περὶ Πλάτωνα ὅμως διὰ τὴν τῶν ὄντων πρόδον εἰκόνας ἔχουσιν ἐν ταῖς τελευταίαις τάξεσι τῶν πρώτων ἦλθον ἐπὶ τὴν κυρίως μὲν τοῖς θεοῖς ἐφαρμόζειν ταῦτα τὰ ὀνόματα, δευτέρως δὲ καὶ πολλοσῶς τοῖς αἰδητοῖς, δηλὸν ἐξὶ τοῖς συνεπαισθητοῖς. “ὥς συμβαίνει . . . τῶν λεγομένων”. ὅτε γὰρ πάντα ὅσα ἐστὶν ἐν νῷ δεδυνήθη τὸ αἰδητὸν ἔχειν, καὶ ἐν τῷ τῆδε συνεισῆλθεν τῇ τῶν πραγμάτων προόδῳ ὥσπερ διάστημα καὶ τόπος, προαίρεσις τε καὶ ἀμφίβολος περὶ τὴν ἡμετέραν ὑπόστασιν. διό μοι δοκεῖ

καὶ αὐτὸς τὸ “χεθόν” προαἰεῖναι. ῥητέον δὲ ὅτι ὅτι ὧν εἰκόνας ἔχει νοητῶν τὸ αἰδητὸν, ὅτε τούτοις εἰς ταῦτα ἐρχεται. ἄλλο γὰρ αἰτία ποιητικὴ τε καὶ παραδειγματική, καὶ ἄλλο τὸ ὑπ' αὐτῆς κατ' αὐτὴν ἀποτελούμενον· εἰ δὲ ὁμοίως τὰ τελευταῖα τοῖς μέσοις καὶ τοῖς πρώτοις, τί ἂν ἄτοπον εἴη τοῖς αὐτοῖς ὀνόμασιν ἐπὶ πάντων κεχρησθῆναι; καὶ γὰρ σὺ ζῶον εἶναι φησὶ τὸν τε πρῶτον θεὸν τὸ τε αἰδητὸν καὶ τὸ γεγραμμένον, καὶ ὅτις ἐπ' αὐτῷ τῷ τυφλῷ ὁμοειδέει.

“Ὁ δὲ καὶ τοῖς λέγουσι . . . ἔστι δ' ὡς ὅτι”. χαλεπὸν μὲν ἀπαντῆσαι πρὸς τὰ ῥηθέντα διὰ τὴν ἐν τοῖς ὀνόμασι σύγχυσιν (ἀρχὰς τε γὰρ καὶ χοιχεῖα τὰ αὐτὰ μεταλαμβάνων καλεῖ), καὶ ἔτι ὄντα πότερον τὰ νοητὰ καὶ ἀσώματα δηλοῖ ἢ τὰ ὅπως ποτὲ ὄντα, διατάσσουσιν ἂν τις ἴσως. εἰ μὲν γὰρ περὶ τῶν ὄντως ὄντων οἱ λόγοι, τὰ κυρίως χοιχεῖα ἔκ ἂν ἐν αὐτοῖς περιλαμβάνοιμεν, ἀλλ' ἀρχὰς μὲν ἔχουσιν φησόμεν τελικὰς καὶ ποιητικὰς, τὰ δὲ κυρίως λεγόμενα χοιχεῖα ἔκ ἔστιν ἐν τοῖς ἀπληράτοις εἶδουσιν. εἰ δὲ καὶ τὰ αἰδητὰ περιλαμβάνει, ὁ δὲ ἐν τούτοις εἶναι καὶ χοιχεῖα καὶ τὰς ἄλλας ἀρχὰς· ὅμως δὲ ἔκ εἰς ὁ λόγος περὶ πασῶν ἀρχῶν, ἀλλ' αἱ μὲν χοιχειώδεις ἀχωρίστοι, αἱ δὲ κυρίως ἀρχαὶ χωρίζονται. εἰ δὲ χρὴ πρὸς τὴν διάνοιαν ἀπιδόντας ἡμᾶς τὴν τῷ φιλοσόφῳ τῆς ἀμφιβολίας τῶν ῥημάτων ὑπεριδεῖν, δοκεῖ μοι τὴν μὲν ἀναίρεσιν τῶν χωριστῶν ὑποθέσεων παρατηρήσας, μὴ πᾶσα ἄρδην ἀφανισθεῖσα συνανέλη καὶ τὴν φαινομένην ὑπόστασιν (καὶ τὸτο λῖαν ἐμφρόνως καὶ ἐαυτῷ συμφυῖνως· καὶ γὰρ ἀλλὰ καὶ ἐδειξεν ὅτι ἐὰν μὲν τι ἀπειροδύναμον ἦ, καὶ πεπερασμένην ἔχει τὴν δύναμιν)· πάλιν δὲ προσέειπε τὴν χωριστὴν ὑπόστασιν ἄπορον αὐτῷ καταφαίνειν, ἐπειδὴ τὰς ἀρχὰς αὐτῆς εἰ μὲν ἀτόμους ὑποθεῖτο, τοσαῦτα οἶετο ἔσεσθαι τὰ ὄντα ὅσα αἱ ἀρχαὶ (ὁρᾷ γὰρ αὐτὰς ὡς χοιχεῖα νῦν) καὶ ἐπιστήμην αὐτῶν καὶ καταλείψειν (τῶν γὰρ ἀτόμων ἔκ ἐστὶν ἐπιστήμη, ὡς αἱ ἀποδείξεις καὶ οἱ ὅρισμοι δηλοῦσιν)· εἰ δὲ καθόλου, μὴ εὐλογον εἶναι τῆς ὑπόστατος ἀτόμους ὕψους ἀρχὴν εἶναι ἀνύστατον· δοκεῖ γὰρ αὐτῷ τὸ καθόλου ἀνύστατον εἶναι. εἰπόμεν ὅτι τῶς πρὸς ταῦτα ὅτιπερ αἱ ἀρχαὶ τῶν

1 τῷ ἀνθρώπῳ om H. || 2 καὶ τὸ γελ. AHβ. || 3 τὸ θυγερὸν BHβ. an insiticia? || 4 καὶ om β. || 5 ἀποδεικτικά AHβ. || 7 causata β: τὰ αἰτία BH. correxi cum Bonitzio. || 8 τὰ ἀποδεικτικά A. || 9 καθολικώτεροι δὲ BH. cum β corr. Brandisius. || 13 ἔτι] ὅτε (A)H, om β. || 17 προδήσομεν H. || 19 ἀπαλάσσεως H. || 20 τῶν om H πάλιν τῶν om AB. || 22 fort. ἀπαντῶσαι τῶν ἐνστάσεων. || 24 ἐξέθ. . . 25 ἐκθεσις Alexandro p. 765, 32 debentur. || 27 τελευταίας H. || 30 συμβαίνει B. || ante ὅτε deesse principium refutationis uidetur, uelut ὅθεν ὕμης τῶν λεγομένων. || 31 et quaedam eorum quae hic sunt subintravit rerum processus β. dubito de l. 31—33. || 31 καὶ ἐν τῇ H. || συνεπαισθητῇ B: ὑποεισῆλθε β συνεπαισθητῇ H, uterque om. τῇ. || 32 πρόδος (A)Hβ.

2 habet β: ἔχουσιν BH. correxit Bonitzius et Brandisius. || 3 ποιητικὴ. καὶ H. || 4 ὁμοίως (A)H assimilantur β. || 5 τοῖς post καὶ om. AH. || 7 τῶν β τῷ H. || 10 μὲν] μὲν ὅτι H. || 11 τὰ ante αὐτὰ om. H. || 12 πρῶτον (A)H. || νοητὰ σώματα BHβ. || ὅπως ποτε H. || 13 διατάσσουσιν H. || τῶν ὄντως ὄντων H. || 14 περιλαμβάνοιμεν H comprehendemus β: παραλαμβάνοιμεν C περιλαμβάνοιμεν A. || 15 ἔχουσιν] an ἐκείναι? sed suspicor post 16 χοιχεῖα et infinitivum intercidisse et principium enuntiati, uelut ἔκ ἔχουσιν, τὰ γὰρ ὕμης χοιχεῖα. || 17 περιλαμβάνοι β. || fort. καὶ τὰ χοιχεῖα. || 19 αἱ κυρίως BH: δὲ inserui cum β. || 20 ἀπιδόντας (A). || 22 corrigendum τῆς χωριστῆς ὑπόστατος, cf. l. 23 πᾶσα et 26. || 23 πᾶσα H. || 24 ἀλλὰ καὶ] phys. Θ 10 (cf. p. 266 a24. b5 25. 267 b22). Z 7. || 25 nisi sit aliquid quod infinitae uirtutis sit, nihil fore quod et finitam uirtutem habeat β. || μὲν τι] μὴ τι BHβ. || ἢ (A). hic hiatus notari, quo tale quid haustum uidetur: [ἔκ ἐκδίδεται ἐν πεπερασμένῳ εἶναι, ἐὰν δ' ἢ πεπερασμένην], καὶ κτλ. || ὅθεν post καὶ cum β Brandisius inserebat. || 26 προσέειπε C: προσέειπε AH possibile erit β. || ἄπειρον H. || 27 καταφαίνεται H: καταφαίνεται BHβ, sed infinitivus ad l. 22· δοκεῖ incommode refertur. || ἀτόμους H. || 28 οἶσθαι AHβ. || 29 τῶν om AHβ. || καταλείψει BHβ. || 31 καθόλου scripsi cum β: καθόλου τὸ BH. sed fort. το relictum ex ὑποθεῖτο. || 32 εἶναι om A. || 33 dicamus β: εἵπομεν BH. correxi cum Bonitzio.

ιδεῶν ὅτε ἄτομοι εἰσιν, ὅθ' ὅτω καθόλου ὡς τὰ ἐν ψυχῇ εἶδη
ἢ τὰ ἐν τῇ φύσει ἢ τὰ ἐν τοῖς αἰδητοῖς ἢ τὰ ὑφερογενῇ
φαντάσματα, ἃ δὲ μόνα τῶν καθόλου καὶ ἀνυσία τις ἀν φαίη
δικαίως· ἀλλ' εἰσὶ πρὸ πάντων τούτων αἰτίαι μὴ ὅσαι τῶν ὅλων,
ὅθεν δὲ ὧν ἐστὶ τὰ ἐξ αὐτῶν ἀπογεννημένα, ὅπως γε ὅδε αἱ
ιδέαι αἱ ἀπ' αὐτῶν προελθούσαι ἄτομοι ἢ καθόλου, ἀλλὰ τὸ
ἐξηρημένον τούτων εἶδος καὶ νοερόν· ὥσπερ γὰρ τὸ μὴ ἄτομον ὕλι-
κόν (ἐν γὰρ τῇ ὕλῃ μόνῃ μερίζον) καὶ ὥσπερ ἀποτεμαχίζον οἱ
λόγοι, τὸ δὲ καθόλου ψυχικόν, ὅτω τὸ ἀμέριστον πάντῃ νοερόν.
διὰ τί δὲ καὶ τὸ καθόλου πᾶν ἀνυσίον εἶναι φάμεν; τῶν ὅν ἀπο-
ρηθέντων τὰ μὴ λίαν ἐμφρόνως εἶρη, τὰ δὲ πρὸς τὴν θεμενῆς
ὑδεμίαν ἰκύν ὅδε ἀλήθειαν ἔχει· λοιπὸν ἢ ἐπὶ κρισις αὐτῇ λίαν
ἔχει τὸ βίαιον· ἀξιό γάρ, ὥσπερ τὰ σφαιρὰ τῆς φωνῆς ἀπείρου
ποιεῖ φωνάς, ὅκ ὄντα χωρίζα τῶν φωνῶν, ὅτω καὶ τὰς ἀρχὰς
τῶν ὄντων ἀχωρίζουσ ὅσας τῶν ἀτόμων * τῇ αἰδητῇ ὅσια. ἀλλὰ
πρῶτον μὴ ὅ τοιαύτας ἐκείνοι τὴν μονάδα καὶ τὴν δύαδα· ἔπειτα
ὥσπερ ἐνταῦθα ἢ διανοία ἐστὶ καὶ ἡ λεκτικὴ φαντασία ἢ μετα-
τιθεῖσα τὰ σφαιρὰ καὶ τῇ ποιᾷ μεταθέσει τὰς διαφορὰς ἀπο-
τελῶσα φωνάς, ὅτω καὶ ἐν τῇ παντὶ τί ἐστὶ τὸ μετατιθεῖν τὰ
σφαιρὰ καὶ τὴν ἀειγενεσίαν διασώζον; εἰ μὴ γὰρ χεῖρον διανοίας,
ὅρα μὴ τὰ μέρη τῶν ὅλων σεμνότερα ποιῶμεν καὶ τὰ συμβε-
βηκότα τῶν ὅσων καὶ τὰ θνητὰ τῶν θείων καὶ τὰ αἰεὶ ὡσαύτως
ἐνεργῶντα τῶν ὀλιγάκις κατορθύντων, εἴ γε τὰ μὴ περὶ ἡμᾶς
διανοία, τὰ δὲ ὅλα μὴ λόγῳ κυβερνᾶσθαι φήσομεν. εἰ δὲ νῦν
τις καὶ ταῦτα μετατιθῇ ὁ δυνάμει ἢ ὁ ἐνεργείᾳ ἢ καὶ ὁ συν-
αμφοτέρων, ὁ ὅλον ὡς εἰ μὴ αὐτῷ τῷ εἶναι δημιουργοίῃ, τὴν τε
αἰτίαν ἔχει τῶν ἀποτελεσμένων ἐν ἑαυτῷ καὶ εἰκόνας ὑφίστησιν
ἑαυτῷ (τοιαῦτα γὰρ πάντα ἐστὶ τὰ τῷ εἶναι ποιῶντα)· εἰ δὲ
προαιρήσει καὶ μεταβατικῇ νοήσει, πάλιν εἰς τί τῶν ἐν ἑαυτῷ
τεταγμένων καὶ ὁρίσμενων ἀφορῶν ταῦτα δημιουργήσει; ὅ γὰρ
δὴ ἐμπλήκτως ὅδε ἀσαθμήτως καὶ τὴν παρ' ἡμῖν ὅτι ἀν τύ-
χωσι διαπραττομένους· ἀμφοτέρως δὲ τὰ εἶδη τῶν δημιουργη-

μάτων ἔχει ἐν ἑαυτῷ· ὅδε γὰρ ἀν ὅδ' ἡμεῖς ἐξ ὁρίσμενων
σφαιρῶν τῶν καὶ ἀπείρου ἡδυνάμεθα φωνάς ὑφίστασθαι, εἰ μὴ
καὶ ἐκάστῃ αὐτῶν τὸ εἶδος εἴχομεν ἐν ἡμῖν αὐτοῖς καὶ πρῶτον
αὐτῶν τῆς συνθέσεως τὴν λόγους. διὰ τί γὰρ τὰ μὴ ὀλογα βρα-
χείας ἔχει τὰς τῶν οἰκείων παθῶν ἐξαγγελτικὰς φωνάς, ὁ δὲ
ἄνθρωπος μυριάκις μυριάκις ἐξαλλαγαῖς χρώμενος ὅ λῆγει ποτὶ
τὴν καθ' ἑκάστα τεκταινόμενος; τὸ δὲ καὶ τὴν μὴ τῶν καθόλου
ἐπιστήμην δυνάμει λέγειν εἶναι, τὴν δὲ τῶν καθ' ἑκάστα ἐνε-
ργείᾳ, φανερώς ἀνατρέποντός ἐστι διὰ τὴν πρὸς τὴν παλαιότεραν
φιλονεικίαν τὰ τε ἐν τοῖς Ἀποδείκτικαῖς αὐτῷ ῥηθέντα, ὅτι
τῶν καθ' ἑκάστα ὅκ ἐγγχωρεῖ γίνεσθαι ἐπιστήμην, μήτοι γε δὴ
ἀμείνω καὶ τελειότεραν τῆς τῶν καθόλου. καὶ ὡς ὅκειν ὁ πρῶτος
τρόπος τῷ πρῶτῃ γήματος ὁ ἐκ δύο καθόλου καταφατικῶν
συνάγων, ὅν ἐν ἄλλοις ἀποδείκτικώτατον εἶναι λέγει, ὅ ποιᾷ
συμπέρασμα τέλειον ὅδ' ἐπιστημονικὸν ἐνεργείᾳ, ἀλλ' ἐστὶν
οἱ ἐκ καθόλου καὶ μερικῆς τελειότεροι, μάλιστα ἐάν ἢ τῶν καθ'
ἑκάστα ἢ ἐλάττω. τὸ μὴ ὅν τὴν αἰδησιν προηγμένης μὴ τῷ
ἀτόμῳ εἶναι, καὶ συμβεβηκός δὲ τῷ ἐν τῷ ἀτόμῳ κοινῷ συ-
χωρεῖσθαι· τὸ δὲ διὰ τούτο καὶ τὴν γραμματικὴν ἀξίαν προηγ-
μένης μὴ εἶναι τῷδε τῷ α, καὶ συμβεβηκός δὲ τῷ κοινῷ ὅ
ψευδές ἐστι. μᾶλλον γὰρ τῶν καθόλου εἰσὶν αἱ τέχναι· γενῶσι
δὲ καὶ κρίνουν καὶ τὰ καθ' ἑκάστα τῷ ἔχον τῷ κοινῷ τὰς αἰτίας·
οἷοι μὴ γὰρ ὑγιαίνει ὁ ἰατρός ἄνθρωπον καὶ ὅχι Καλλιαν· ὅταν
δὲ μὴ τῆς ὕλης ἐνεργῇ, τὸ ἄτομον ὑγιαίνει διὰ τὴν τὴν
ὕγιαν λόγους προειληφέναι. καὶ ὁ γραμματικὸς οἷοι μὴ τῇ
δυνάμει τῷ α φιλημένῳ τε καὶ δασυνομένῳ, βραχυνομένῳ τε καὶ
παρατεινομένῳ, καθ' ἑαυτὸ τε λεγομένῳ καὶ σὺν ἄλλοις ταπτο-
μένῳ, προτακτικῶς μὴ ἐν τοῖς φωνήσι, προτακτικῶς δὲ καὶ ὑπα-
τακτικῶς ἐν τοῖς συμφωνοῖς· ὅταν δὲ ἐκφωνεῖν ἐθέλῃ ἢ
κρίναι τὴν ἐτέρῃ προφοράν, τότε περὶ τὸ ἄτομον ἐνεργεῖ τῇ
προειληφέναι τῷ καθόλου τὴν λόγους. καὶ ταῦτα μὴ περὶ τῶν
τεχνῶν, αἱ τούτω διαφέρειν εἶρη, τῶν ἐμπειρῶν τῷ τῇ αἰτίᾳ

3 ἀνυσία τις] ἀνυσίς C *amens quis* β, αἴτις τις H ἄνθρωπος τις A. || 5 *sed nullum horum quorum sunt quae ex ipsis producuntur* β.
fort. ὡν αἰτία τα. || ὅδε ἄλλαι ἰδέαι AHβ. || 8 ἀποτεμαχίζονται H. cf. p. 858 b7. || 10 καθόλου ψυχικὸν πᾶν A. || φάμεν εἶναι A.
11 λίαν] ἀν BH, om β. fuit qui ἀνεμφρόνως coniceret. || ἦρηται H. || 15 *ab indiuiduis sensibilis substantiae* β, h. e. ἀτόμων τῶν ἐν τῇ
sed uidetur infinitius inuipari intercidisse. || 16 *illi non huiusmodi unitatem et dualitatem ponebant* β, unde fuit qui ἔθεντο post
ἐκείνοι addi uellet. || 17 μεταθεῖσα H. || 18 ποιᾷ H *quavis* β: ποιᾷ B. || 19 μεταθῆναι H. || 20 αἰεὶ γενεσίαν B. || 22 καὶ ὅσα αἱ H. ||
24 ὅλα κυβερνᾶσθαι λόγῳ φήσομεν A. || 25 ὁ δυνάμει] *estne intellectus in potentia* —? β. || συναμφοτέρον (A)β: συναμφοτέρος H, cusp B. ||
26 αὐτῷ τῷ εἶναι H. || 27 *subsistere facit* β: ἀφίστησιν BH. || 28 τὰ τῷ εἶναι H. || 29 εἰς τι B. || 30 ὁρίσμεναι (A)H. || 31 ὅταν ἐν
(A) *quicquid* β. || 32 ἀμφοτέρως H.

4 βραχεῖας] *breuiiores* β. || 6 ἐξαλλαγαῖς H. || 7 τὰς καθ' ἑκ. olim conieci. *sed uidetur sic Syr. scripsisse* τίς [τε καθόλου
λόγους καὶ τὴν] καθ' ἑκ. || καὶ om β. || 8 λέγει (A)H. || 10 τὰ τε] *apparet alterius loci* (uelut met. B 4 p. 999 a26) *mentionem*
alicubi intercidisse. || anal. post. 124 p. 86 a4—7. 131. || 12 τελειότεραν BH. || τῆς] τοῖς (A)H. || καὶ ὡς . . . 13 καθόλου om A.
ὁ πρῶτος Hβ: ὁ ὅς C. || 13 ὁ ἐκ] ὁ ἀν H. || 14 ἐν ἄλλοις] anal. post. 18. 14. 24. || ἀποδεικνύεται H. || 15 ὅδ'] ἐκ H. || 16 το-
λειότεροι H. || ἐάν ἢ . . . ἢ ἐλάττω H. || 17 μὴ τὴν ἀτόμῳ H. || 18 συγχωρεῖσθαι H. || 20 μὴ om β. || 21 γὰρ H: δὲ B *quoque* β:
εἰσὶν om A. || 23 καλῶς et p. 925 a4 καλῶς H. || 24 sq. *quia praecassumpsit uniuersales* (τὴν κοινῇ) *de sanitate rationes* β. || 25 ὕγιαν H:
26 φιλημένῳ δι καὶ H. || 27 παρατεταμένῳ A. *exspectes* ἐκτεινόμενῳ. || 28 et 29 *corrigendum uidetur* σὺν τοῖς. || 28 φωνήσι H. ||
προτακτικῶς AH *praecedente* . . . ἰονο β. || 29 ἐκ φωνῶν ἰδεῖσθαι H. || 30 κρίναι BH. || 31 τὸν καθόλου H. || 32 *hoc differte* β: τίτω
διαφέρειν (— φέρει H) BH. || *causus* β.

εἰδέναι τῆς αὐτῶν ἐνεργείας. συμφωνότατα ὄντα καὶ αὐτῷ τῷ Ἀριστοτέλει σαφῶς καὶ ἐν ταῖς Ῥητορικαῖς τέχναις κηρύττονται ὡς "ὁδεμία τέχνη ἐπισκοπεῖ τὸ καθ' ἑκάστων, ὥσπερ" φησὶν "ἡ ἰατρικὴ· ὃ καὶ τὸ Σωκράτει ὑγιεινὸν ἐστὶν ἢ Καλλιᾷ ἀλλὰ τί τῷ τοιῷδε ἢ τοῖς τοιοῖσδε· τῷτο γὰρ ἐστὶν ἐντεχνον, τὸ δὲ καθ' ἑκάστων" φησὶν "ἀπειρον καὶ ἐκ ἐπιτηγόν". ὅταν δὲ εἰς τὰς ἐπιστήμας ἀνέλθωμεν αἱ ὁδὸς αἰδητῶ προσάπτων, μόνων δὲ εἰσι τῶν ἀμερίστων καὶ αὐλῶν εἰδῶν, πῶς ἔστιν ἐπὶ τούτων ἐννοῆσαι τὸ μὴ εἶναι προηγουμένως αὐτὰς τῶν ὄλων ἀλλὰ τῶν ἀτόμων; ἀλλὰ μὲν ὅδε τὸ πρὸς τῷ τέλει ἔχθον ἀπλῶς ἂν τις καὶ ἀνευ προσδιορισμῶ καταδέξαιτο. εἰ γάρ, φησὶ, καθόλου αἱ ἀρχαί, καθόλου καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν, ὥσπερ ἐπὶ τῶν ἀποδείξεων. ἀλλ' ἐπὶ μὲν τῶν ἀποδείξεων, φαίη ἂν τις, ὕλिकाί ἦσαν αἱ προτάσεις ἀρχαί καὶ ὃ μένουν αἰφ' αὐτῶν ὑφίστων τὸ συμπέρασμα, ἀλλ' αὐτὰς ἐπιδοῦσαι πρὸς τὴν τῷ προβλήματος κατασκευῇ· ἐπὶ δὲ τῶν ποιητικῶν ἀρχῶν ἐκ ἀνάγκης τὰ γενώμενα συμπαρεκτείνεσθαι τοῖς αἰτίοις. αὐτίκα ὁ ἥλιος εἰς ὧν πάντα δημιουργεῖ τὰ ζῶα καὶ ὁδὸν αὐτῷ τὴν πᾶσαν δύναμιν καταδέχεται. *** μήποτε δὲ καὶ προσεχῶς ἐκ τῶν καθόλου ἀρ-

χῶν λέγω δὲ καθόλου ὃ τὰς ἐν νῷ (αὐταὶ γὰρ καὶ πρὸ τῶ καθόλου καὶ αὐτοαρχαί), ἀλλὰ τὰς ἐν ψυχῇ· μήποτε ἔν αὐτῇ προηγουμένως μὲν τῶν τῆς φύσεώς εἰσι λόγων γεννητικά, δευτέρως δὲ διὰ τῶν τῆς φύσεως λόγων εἰς τὴν ὕλην προϊόντων καὶ τῶν ἀτόμων εἰσὶν ὑποστατικά, καθάπερ καὶ αἱ καθόλου προτάσεις προηγουμένως μὲν συνάγουσιν ὅτι παντὸς τριγώνου φέρε ὀνόματι αἱ γωνίαι ἴσαι, δευτέρως δὲ καὶ ὅτι τῷ σκαληνῷ, πολλοσῶς δὲ καὶ ἐχάτως καὶ ὅτι τῷδε τῷ σκαληνῷ. "τοιγὰρ περὶ τῷ καθόλου" φησὶν Ἀρχύτας "καλῶς διαγινόντες ἐμελλόν καὶ περὶ τῷ καὶ μέρος οἶον ἐντὶ καλῶς ὁφείδω". προσεκτεόν ἔν ὅτι καίπερ ὧν ἀγχινοστάτος ἀνθρώπων καὶ γονιμώτατος ὧν ἴσμεν ὁ θαυμαστός Ἀριστοτέλης ὃ πρότερον ἠδυνήθη τῶν καθόλου καταφρονῆσαι πρὶν ἀναγκαζθῆναι τὰ αὐτῷ καὶ τῇ ἐναργείᾳ πολεμῶντα φθέγγεσθαι. ταῦτα δὲ ἐστὶ τὸ τὰς ἐπιστήμας τὰς ἐνεργείας τῶν καθ' ἑκάστα εἶναι καὶ μὴ τῶν καθόλου, καὶ τὸ τὴν τεχνίτας προηγουμένως μὲν εἰδέναι τὸ ἀτομον, καὶ συμβεβηκὸς δὲ τὸ κοινόν· "ἄνω ποταμῶν ἱερῶν" τῷτο δὴ τὸ μυριόλεκτον.

Μέχρι τούτων ὁ Ἀφροδισιεύς τὸ Μ προάγει, τὰ δ' ἐξῆς ἀπονέμει τῷ Ν.

[ΕΙΣ ΤΟ Ν ΤΗΣ ΜΕΤΑ ΤΑ ΦΤΣΙΚΑ ΠΡΑΓΜΑΤΕΙΑΣ.]

"Περὶ . . . φυσικοῦς" ἔως τῷ "ὅθεν . . . ἀλλ' ἑτέρα". δι' ὧν μάχεσθαι τοῖς τὰς τῶν ἀκινήτων ἀρχὰς ἐναντίας ποιῶσι, καθάπερ αὐτὸς εἰς τὰς τῶν αἰδητῶν ἀρχὰς τάναντία σὺν τῷ ὑποκειμένῳ αὐτῶν ἐκ ἀπηξίωσε παραλαβεῖν. συλλογίζεσθαι δὲ συνήθως αὐτῷ· τάναντία ἐν ὑποκειμένῳ, αἱ ἀρχαὶ ἐκ ἐν ὑποκειμένῳ, ἵνα μὴ πρὸ ὅσας τὸ ἀντίστοιχον. ὁ γὰρ τὸ συμπέρασμα· τάναντία, φησὶν, ἐκ εἰσιν ἀρχαί, καὶ εἰ ἀρχαί, ἀλλ' ὅχι ἑναντία ἀλλ' ἢ ἑτέρα τινὰ ἐστὶν, οἷον νῦς ἢ σῶμα ἢ ὅ τι ἂν ἢ τὸ ὑποκείμενον αὐτοῖς. πρὸς ὃ ῥητέον ὅτι τοιαῦτα ἐναντία

ἐκείνοι ἐν ταῖς ἀρχαῖς ὃ παραλαμβάνουσιν ἃ ἐστὶν ἀντίστοιχα καὶ τὸ χεῖρον τῷ ὁσιώδους, ἀλλ' εἰ ἄρα, καὶ τὸ κρεῖττον· τὰς γὰρ τῶν ὁσιῶν ἀρχὰς ὑπερστίως εἶναι χρὴ. ὅλως δὲ ὅδε ἀπὸ τῶν ὡσανεὶ ἀντικειμένων οἱ ἄνδρες ἤρχοντο, ἀλλὰ καὶ τῶν δύο συσσοικῶν τὸ ἐπέκεινα ἤδεσαν, ὡς μαρτυρεῖ Φιλόλαος τὴν θεὸν λέγων πέρας καὶ ἀπειρίαν ὑποσῆσαι, διὰ μὲν τῷ πέρατος τὴν τῷ ἐνὶ συγγενεστέραν ἐνδοικνύμενος πᾶσαν συσσοικίαν, διὰ δὲ τῆς ἀπειρίας τὴν ταύτης ὑφειμένην. καὶ ἔτι πρὸ τῶν δύο ἀρχῶν τὴν ἐνιαίαν αἰτίαν καὶ πάντων ἐξηρημένην προέταττον, ἣν Ἀρ-

1 τῷ inserui. || 2 Arist. rhet. I 2 p. 1356 b28. || 3 σκοπεῖ Ar. || 3, 4 οἷον ἡ ἰατρικὴ τί Σωκράτει τὸ ὑγ. Ar. || 5 τί τῷ τοιῷδε ἢ τοιῷδε ἢ τοιοῖσδε Ar. || τοῖς ex Ar. addidi. || τῷτο γὰρ H. || γὰρ ἐστὶν || μὲν γὰρ Ar. || 9 νοῦσαι (A)H. || 13 φαίη τις ἂν AH. || 14 ἐφίστων H. Syrianus haud scio an ὑφίστων scripserit || 15 ἐκιδίδεσθαι H. || 19 μήποτε καὶ || ni forte autem et proximi ex uniuersalibus ipsis principibus β. conicias μέτοι γε δὴ καὶ πρ. τὴν τῶν — sed certissimum est orationem hiare, cf. b2 μήποτε ἔν καὶ.

b1 τὰς ἐν ᾧ A. || πρὸ τῶν β. || 2 τὰ ἐν ψυχῇ H τὰς ἐν τῇ ψυχῇ A. || 5 καθάπερ αἱ (om καὶ) AHβ. || 6 προηγουμένως (principales) β. || μὲν om β. || 7 anguli β αἱ γωνίαι sic H: αἱ γ B. || δευτέρως cum β Bonitzius: δεύτερον compendio BH. || 7 et 8 σκαληνῷ H. || 8 hoc fragmentum libri Περὶ μαθηματικῆς (cf. Porphyrius Wallisii opp. math. t. III p. 236) siue τῷ Ἀριστοτέλει (ut auctor Nicomachus est arithm. I 3, 4) ex Iambl. arithm. p. 6^a est petitum. || περὶ γὰρ τὰς τῶν ὄλων φύσεως καλῶς Nicomachus et Porphyrius. || 9 τῶν AHβ, Iambl. || καλῶς δὲ διαγ. AHβ. || ἐμελλον B. || 10 περὶ τῶν BHβ, Nicom. Porph. Iambl. || οἷον BHβ: οἷα Nic. Porph. Iambl. || ἐντὶ] unum quid (ἐν τι) β. cf. Ahrens de dial. Dor. p. 319 sq. || καλῶς om Porph. || 11 καίπερ cum β Bonitzius et Brandisius: καὶ περὶ BH. || ἀγχινοστάτος H. || 13 ἐναργείᾳ || ἐνεργείᾳ BH sensui β. || 15 τῷ καθέκαστα H. || καὶ τὸς BH: τὸ interposui. || 17 ἄνω . . . μυριόλ. om β. || ἄνω ποταμῶν ἱερῶν χωρῆσι παγαί Euripides Med. 413 Kirchh. || μυριόλ] cf. Zenobius II 56 et Hesychius u. ἄνω ποταμῶν cum interpretibus. || 18 librum μ productum β: τῷ μ προάγει BH ediditque Brandisius. cf. p. 922^a 16.

20 Syriani Philoxeni in librum XIII. metaphysicas Aristotelis qui inscribitur . . . commentarius β, sed indicem libri omitunt BH. cf. p. 878. || 22 δι' ὧν μάχεσθαι διαμάχεται scriberem (nam locus p. 848 b12. SoO 47 non ausim comparare), nisi caput scholii intercidisse uideretur. || 23 εἰ τὰς H. || 25 fort. αἱ ἀρχαὶ [ύσας, αἱ ἀρχαί] ἐκ —, cf. p. 926^a 8. || 27 φησὶ] igitur β. || ἀλλ' ἐκ ἀρχῶν ἐναντία A. || 28 τινὰ om H. || ὡς. σῶμα. ὅτι ἂν ἢ H. b22 νοσιώδους] substantia (ύσας?) β. || 24 τῶν δύο συσσοικῶν AH om β. || 25 cf. Boeckhius de Philolao p. 53 sq. 148 sq. || 26 ἀπειρίαν H. || 27 συσσοικίαν H. || 28 eam quae ab hac est diminuta β. || 29 Ἀρχύτας Boeckhius l. s. p. 54. 149 cf. Hartensteinius de Arch. fragm. p. 12 sq.: Ἀρχαῖος BH Archenenis β. inutilia sunt E. Roethii commenta, hist. philos. occid. populorum t. II adn. p. 253 sq.

χύτας μὲ αἰτίαν πρὸ αἰτίας εἶναι φησι, Φιλόλαος δὲ “τῶν
 πάντων ἀρχὰν” εἶναι διχυρίζε[ι], Βροτίνος δὲ ὡς νῦ παντὲς καὶ
 ὑσίας δυνάμει καὶ πρεσβείᾳ ὑπερέχει· ἀφ’ ὧν ὁρμώμενος καὶ ὁ
 θεὸς Πλάτων ἐν τῇ Ἐπιστολῇ καὶ ἐν Πολιτείᾳ καὶ ἐν Φιλήβῳ
 καὶ Παρμενίδῃ τὰς αὐτὰς περὶ τῶν αὐτῶν φωνὰς ἀφίησιν.
 ὅτ’ ἐν αἱ προτάσεις ὑγιεῖς, ἐπεὶ καὶ ἡ λέγουσα “τὰ ἐναντία ἐν
 ὑποκειμένῳ” ψεύδε[ι] (τὰ γὰρ ὑπερφυῖ ὅλως εἰ ἐναντία χρη
 καλεῖν, ὑδαμῶς ἀνύσσει), καὶ ἡ λέγουσα “αἱ ἀρχαὶ ὑσείαι” (αἱ
 γὰρ κυρίως ἀρχαὶ καὶ αἱ πάντων ἀρχαὶ ὑπερσείαι). ὅτε τὸ συμ-
 πέρασμα τῶν ἀρεσκόντων τι τοῖς ἀνδράσι διελέγχει· ὃ γὰρ ἀπὸ
 τῶν ὡσανεὶ ἀντικειμένων ἤρχοντο, πρῶτα τὸν δὲ τὸ ἐν τῇ ἐξη-
 1087b ρημένον ἀμφοῖν ταῖν τε ἀρχαῖν καὶ ταῖν συσσειαῖν. “οἱ δὲ τὸ
 ἕτερον . . . ἀμφοῖν”. ὅτε τὴν δυάδα τὴν πρὸ πάντων τῶν
 ἀριθμῶν ὕλην αἰτίον εἶναι φασιν (ὅδὲ γὰρ ὅλως οἱ θεοὶ τῶν
 ἀριθμῶν ὕλης προσδόει), ὅτε Πλάτων τὴν ἀόριστον δυάδα διὰ
 τῆς ἀνισότητος δηλῶν ἀφίσα[ι] Πυθαγόρῃ διὰ τῆς πλῆθους αὐτῆς
 ἐνδοικνύμεν· ἐκάτερος γὰρ αὐτῶν ἐκ τῶν δι’ αὐτὴν ὑπαρχόν-
 των τοῖς ἀριθμοῖς ὀνομαζέειν αὐτὴν ἐπιχειρεῖ· εἰρη[ν] δὲ ὅτι
 πλῆθος ἐστὶν αἰτία καὶ προσδόν καὶ γονίμῃ δυνάμει καὶ ἑτερότητας,
 ὡς περὶ τὸ ἐν ταυτότητας αἰτίον τοῖς θεοῖς εἶδеси καὶ τῷ μένειν
 αἰωνίως καὶ τῷ ἔχειν ὡς ἔχει. “μένοντος” γὰρ φησιν “αἰῶνος
 ἐν ἐνί”, τὴν αἰτίαν τῷ μένειν ἀεὶ καὶ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως
 1087b τὴν θεῖαν ὑσίαν ἐνδοικνύμενος. “καὶ γὰρ . . . ἀριθμῶν δ’ ὅ”.
 ὅδε γὰρ, φησὶ, τὸν Πλάτωνα λέγειν ὅτι ταῦτα λόγῳ μὲν δύο
 ἀριθμῶν δὲ ἓν· ὅτω γὰρ ἄμεινον ἐξηγεῖσθαι ἢ ὡς ὁ Ἀλέξανδρος
 ὑπέλαβεν αὐτὸν λέγειν. ἀλλ’ ὡς θαυμάσιε, φήσομεν, ὅχι ὅτω
 λέγει Πλάτων τὴν ἑτέραν τῶν ἀρχῶν ἀνισόν τε καὶ δυάδα καὶ
 μέγα καὶ σμικρὸν ὡς σὺ νῦν ἐκλαμβάνεις, ἀλλ’ ὅτι πλῆθος
 ὅσα καὶ προσδόν αἰτία καὶ πάντα γεννῶσα καὶ μεγάλα καὶ σμικρά,
 ὡς εἰωθεν ἐκείνα λέγεσθαι, ταῦτ’ ἐτέροις ἐστὶν ἀξία δηλῶσθαι καὶ
 τοῖς ὀνόμασιν. ὅλως δὲ εἰ μὲν ἕτερον ἦν αὐτῆς τὸ ὑποκείμενον,
 ἕτεροι δὲ οἱ ἐν αὐτῇ λόγοι, ὡς περὶ Σωκράτους ἕτερος ἐστὶ τῷ
 σιμῷ καὶ προγαστορος, ἢ εἰ κατὰ τι μὲν ὑπῆρχε μέγαλα κατὰ τι
 δὲ σμικρά, ἐν τῷ μὲν λόγῳ δύο ποιεῖν αὐτὴν, τῷ δ’ ὑποκει-

1 μὲν om H. || cf. Philolaus Iamblichii arithm. p. 109b ἐν ἀρχαῖς πάντων. || 2 βροτίνος H. Bروتίνος Zeller hist. phil. Gr.
 t. I^a p. 311, sed cum Syriano et Alexandro p. 800, 32 optimi Suidae codices consentiunt tum βροτίνος tum βρωτίνος testantes. I
 νος AHβ. || Platonem Brotinus personatus suppilabat, cf. rei p. VI p. 509B ἐκ ὑσίας ὅτος τάχαδ’ ἀλλ’ ἐπὶ ἐπέκεινα τῆς ὑσίας πρε-
 σβεία καὶ δυνάμει ὑπερέχοντος. || 4 Plat. epist. II p. 312E. rei p. VI p. 508sq. Philob. p. 26E sq. Parm. p. 134C (cf. Proclus
 p. 951 sqq. Cous. ibique Syrianus p. 1061 sqq.) || 5 καὶ AHβ. || de eis (περὶ αὐτῶν) β. || 7 γὰρ om (A)Hβ. || 8 καλλεῖν H. I
 10 ἀνδράσιν ἐλέγχει AH. || ἐ γὰρ etenim β. || 11 abstractum β: ἐξηριθμημένον B ἐξηριθμημένων H. || 12 ταῖν συσσειαῖν H p. B τοῖς συ-
 χειαῖν β, corr B. || 13 ὅδὲν τὴν A. || 15 ὕλη H. || cf. Alex. p. 775, 23. 30. || 18 εἰρηται p. 896 b27. 897 a7. || 21 μένοντος . . . ἐ
 Plat. Tim. p. 37D. || 25 Alex. p. 776, 16 ἐ διόριζει ὅτι τῷ μὲν αἰσίμῳ καὶ τῷ ὑποκειμένῳ ἐν εἰσι, τῷ δὲ λόγῳ πολλὰ. || 29 καὶ μετὰ
 om A. || 30 ut consuevit ibi idem dici, his etiam meretur nominibus significari β. || ἐκείνα] ἐκεῖ BHβ. cetera non templatui, possit
 aut λέγεσθαι ἀποτελέμενα, τῷτοις ἐ. ἀ. δ. καὶ τῷ τοῖς ὄν. aut λέγεσθαι, καὶ τῷ τῷτοις . . . δηλῶσθαι τοῖς ὄν. || ἀξία Hβ: ἀξία B. || 32 αἱ
 αὐτοῖς A. || 34 μικρά H.

3 ποία H. || 8 ἐπὶ καὶ ἐπὶ H. || 9 ἐνδεῖ sic H. || 10 εἰ inserui. || 11 πρὸς H om β. || εἰδικωτέρων H εἰδικωτέρας A. || τὴν καὶ
 . . . 14 λέγεις δυάδα om A, 12 γένος ὄντα . . . 13 ποῖον ἀριθμὸν om Hβ. || 13 δυάδος Bonitzius: δύο C. || 17 προκρίαι BH. || 19 μῆτι
 immo ὅτε. || γὰρ om H. || 20 ἀντιθέτες H. || 21 γὰρ τι AHβ: γὰρ τοι C. || ἐν τῷ ἰσῷ H ἐν τῷ A. metaph. I 6. || 23 ἀλλὰ τὰ H. I
 26 διὰ συνάγει H. || αὐτῆς αὐτὴ BH. per quas redargutionis suae (αὐτῆς?) colligit conclusionem β. || 28 ἄλλων om β. I. 29 αὐτῶν H. I
 31 τὸ καὶ εἶναι H. cf. ad p. 917 b8. Voemel ad Dem. cont. p. 10sq. || ὅτος om β. || 33 παρὰ θύρας cf. p. 878 b21. 896 b19 al.

ἐν μὲν λεγόντων τὴν θεὸν ὡς ἐνώσεως τοῖς ὅλοις αἷτιον καὶ παντὲς τὸ ὄντος καὶ πάσης ζωῆς καὶ νῦν τὴν παντελῆς ἐπέκεινα, μέτρον δὲ τῶν πάντων ὡς πᾶσι τὴν ὑσίαν καὶ τὸ τέλος ἐπιλάμποντα καὶ ὡς πάντα περιέχοντα καὶ ὀρίζοντα ταῖς ἀφράσεσι αὐτῷ καὶ παντὲς ὑπερηφλημέναις· πέρατος ὑπεροχαῖς, ὁ δαιμόνιος ὅτος ἀνὴρ τὸ ἐλάχιστον ἐν ποσῷ καὶ τὸ διὰ σμικρότητα κοινὸν μέτρον τῶν ὁμογενῶν ἀναφαινόμενον ἐκλαβὼν διχυρίζετο μηδὲν εἶναι μήτε μέτρον μήτε ἐν, ὁ μὲν ἔξιν ἐν ὑποκειμένῳ· καὶ πρόδηλον ὅπως ἀπὸ τῆς μιᾶς τῶν ὄντων ἀρχῆς ἢ τῆς ἐκείνης συνημμένης μονάδος ὥσπερ ἀπὸ τινος βηλῆ θεσπεσίᾳ τῷ ὄντι κατα-
 10 πεισῶν ὁ λόγος πάσης μὲν ἀπώλισθε τῆς ἀσωμάτου τῶν ἰσίων διαλέξεως, παντὲς δὲ τῷ ἐγκοσμίῳ πλάτους, εἰς δὲ τὰ τελευταῖα τῶν σωματικῶν κατενεχθεὶς ὑπτιος ἔρριπτο, τὸς διὰ σμικρότητα καὶ εὐτέλειαν ἐλαχίστους τῶν ὄγκων πολυπραγμονῶν, καὶ διὰ τῆτο τῶν μὲν ὁμοειδῶς ἀποφαινόμενος εἶναι τὸ μέτρον ὥσπερ ἐπὶ τῶν
 15 ἵππων, τῶν δὲ ὁμογενῶς ὡς ἐπὶ ἀνθρώπῳ ἵππῳ θεῷ, τῶν δὲ ἐκ αὐτοῦ ὅτι φῶς, καὶ ἢ αὐτὲς ἠπώρησε πῶς τὴν ἐκ διαφορῶν κατηγοριῶν ἀριθμὸν ὀνομάσειε, πλην ὅτι γενῶν ἀριθμὸν αὐτὴν καλεῖν ἐνέκρινεν. ἄξιον δὲ τούτοις ἢ τὰ Κλεινὴν τῷ Πυθαγορείῳ παραβάλλειν, ὅς ἐξηγεῖτο βύλην πανταχὺ τὸ ἐν καὶ τὸ μέ-
 20 τρον ἐ μόνον σωματικῶν ὅδε τῶν ἐγκοσμίων πραγμάτων, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν τῶν νοητῶν, ἡνίκα ἂν αὐτὸ σεμνύνων ἀρχὰν εἶναι τῶν ὄντων λέγει καὶ νοητῶν μέτρον καὶ ἀγέννητον καὶ αἰδῖον καὶ μόνον καὶ κυριώδες, αὐτὸ ἐαυτὸ δηλῶν· ἢ τὰ τῷ θεῷ Πλάτωνος, ἐν οἷς τὴν θεὸν μέτρον εἶναι τῶν πάντων ἀπεφάνετο ὡς ἀρχαῖς
 25 τε καὶ τέλει καὶ μέσῃ τῶν ὄντων ἐν ἐαυτῷ περιέχοντα. ταῦτα γὰρ τις ἐνόησας ἐ χαλεπῶς οἶμαι συνοραῖ πόσον ἀποπέπτωκε τῶν ἀληθῶς μέτρων τὸ νῦν ὑπὸ αὐτῷ παραδιδόμενον ἐν τῷ μέτρῳ, ἅπερ ἀγαπητῶς ὅτω μετρεῖν ἐνόησε δύναντο ὡς τὰ δι' ὧν ἢ μέτρησις γίγνηται· ἐ καὶ ὁ ἵππος ἐξὶν ὁ μετρώων τὸς δέκα ἵππους
 30 ἀναγράφοντος ἀκηκόαμεν· “καθορᾷ μὲν αὐτὴν διακαυσούνην, καθορᾷ δὲ σωφροσύνην, καθορᾷ δὲ ἐπιστήμην, ἐκ τῆς γένεσις τὸ ἀκριβὲς ὅδε τῷ ἵππῳ ἀλλὰ τῷ μοναδικῷ ἐν καὶ τῷ μονα-

δικῷ ἀριθμῷ· τὰ δὲ γε ἀληθινὰ μέτρα τὴν ὑσίαν καὶ τὰς δυ-
 νάμεις καὶ τὰ τέλη τῶν μετρητῶν ἀφορίζοντα, τῆς τῶν μέτρων ὅπως ἐπωρυμίας ἤξεῖω. καὶ ταῦτα ὅδε αὐτὴν λέληθεν Ἀριστο-
 τέλην· γράφει γὰρ ἐν δευτέρῳ τῷ Πολιτικῷ βιβλίῳ περὶ τούτων
 5 τὰ αὐτὰ τοῖς πρὸ αὐτῷ φιλοσοφήσασιν καὶ λέγει διαρρηδὴν ὅτω· “πάντων ἢ ἀκριβέστατον μέτρον ἀγαθόν ἐστιν”. ὥς δὲ ὅλον ὅτι λογικώτερον αὐτῷ νῦν καὶ φιλονεικότερον οἱ λόγοι προβαί-
 νουσι, καὶ δίκαιον ἡμᾶς καθ' ἑκάστον τῶν τοιούτων τὸ Ὀμηρικὸν ἐπιφθέγγεσθαι πρὸς αὐτόν· “οἶσθα καὶ ἄλλον μῦθον ἀμείνονα τῷδε
 10 νοῆσαι”. “οἱ δὲ . . . μόνον κατηγορεῖτο”. τὸ ἐν καὶ τὸ ἴσον
 15 ἐπὶ τῆς πατρικωτέρας ἀρχῆς παραλαμβανόμενον ὅτε πρὸς τι ἐστὶν ὅθ' ὅλως συμβεβηκός, ἀλλ', εἰ χρὴ τῶν ἀληθῶν φάναι, πρᾶγμα ὑπερῷον ἐνώσεως καὶ ἰσότητος τοῖς πᾶσιν αἷτιον, τό-
 τε μόνιμον καὶ τὸ βέβαιον καὶ τὸ ἀκίνητον καὶ τὸ ἀχραντόν τοῖς
 20 πᾶσιν ἐπιλάμπον· ὥσπερ καὶ τὸ ἀνισόν, ὁ ποτὲ μὲν εἰς μέγα καὶ μικρὸν ὅτος διαιρεῖ, ποτὲ δὲ εἰς πολὺ καὶ ὀλίγον, ἐστὶ δὲ ὅτε εἰς ὑπερέχον καὶ ὑπερεχόμενον, ὅταν ἐπὶ τῆς πρώτης δυάδος παραλαμβάνῃ, συμβολικῶς μὲν τὴν αὐξητικὴν αἰτίαν τῶν ὄλων ἐνδείκνυται, κρείττον δὲ ἐκ ὅτι μόνων συμβεβηκότων ἀλλὰ καὶ
 25 τῶν ἐξ αὐτῆς ἀπογεννωμένων ὑσίων καθέστηκε. παγγελοῖον ὅν ἐπὶ τὰ συνηθέστερα τοῖς πολλοῖς σημαίνοντα τῶν ὀνομάτων φερόμενον ὅπως εὐθύνειν τὰ τῶν πρεσβυτέρων δόγματα. ἡμεῖς δὲ ἐκ ὅτι μὴ ποιῶσι συμβεβηκός πρὸς ὑσίας μόνον διχυρίζο-
 30 μεθα, ἀλλ' ὅτι μὴ δὲ δευτέραν ἢ πολλοσὴν ἀπονέμωσι τάξιν ἐν ταῖς ἀρχαῖς καὶ τοῖς θεαῖς εἶδει τῷ συμβεβηκότι· ὅλως ἢ ὅθεν ταῖς ἀκινήτοις συμβεβηκε κατ' αὐτὰς, ἀλλὰ καὶ ἢ αὐτοῖσότης ἐκεῖ καὶ ἢ αὐτοεπιστήμη· ταυτότης τοίνυν, ὁμοιότης, ἐτερότης, πάντα ταῦτα ὑσῖαι, καὶ ἐαυτῶν καὶ ἐκ ἐτέρων· τοιαῦτα ἢ πολλαχῶς μὲν, ἀτὰρ δὴ καὶ ἐν Φαίδρῳ τῷ θεῷ Πλάτωνος
 35 ἀναγράφοντος ἀκηκόαμεν· “καθορᾷ μὲν αὐτὴν διακαυσούνην, καθορᾷ δὲ σωφροσύνην, καθορᾷ δὲ ἐπιστήμην, ἐκ τῆς γένεσις τὸ ἀκριβὲς, ὅδε ἢ ἐστὶ πᾶν ἐτέρα ἐν ἐτέρῳ ὅσα ὧν νῦν ἡμεῖς

1 ὡς om β. || τῆς ὅλοις H τοῖς ἄλλοις (ceteris) β. || 3 δὲ τῶν C: αἱ τῶν H αὐτῶν A ἐν τῶν (mensuram unam omnium) β. || 4 πάντα . . . αὐτῷ καὶ om A. || πάντας περ. H. || 8 πρόδηλον C: πρὸ cum spatio V litterarum capaci H πρότερον AB. || 9 cf. Hom. Il. A 591. || 10 τῷ ὄντι om β. || καπεισὼν H. || 11 omnem quidem aboleuit (ἀπόλεσε) incorporeorum disputationem β. || ἀσωμάτων ὑσίων β? || 12 διαλέξεως] an διελέξεως? || δὲ post εἰς om β. || 13 τὸς δὲ διὰ A. || 15 ἀποφαινόμενος H. || ὥσπερ et 16 ὡς om H. || 16 δὲ ante ἐκ om AHβ. || In quibus non novit quid dicat β. || 17 ἠπώρησε om H. || 18 ἀριθμῶν β? || 19 ἔκρινεν H. || κλεινὴ (A)H κλεινὴ (praeclari Pythagorae) β. || 21 ὅδε] καὶ H aut β. || sed et ab ipsis intellectibus β. || 23 λέγει A ediditque Brandisius, om H. sane praestat ἡνίκα . . . λέγει scribere, ἂν deleto. || νοητῶν (A)H. || μέτρων H. || καὶ post μέτρον om β. || ἀγέννητον BH. || fort. καὶ μόνον κυριώδες. || 24 αὐτὸ τὸ ἐαυτὸ B αὐτὸ τὸ ἐαυτὸ H, αὐτὸ τὸ ἐαυτὸ cum β Zeller hist. phil. gr. t. I³ p. 311: τὸ deleui. || 25 Plato leg. IV p. 716 C et 715 E ὁ μὲν δὲ θεὸς . . . ἀρχὴν τε καὶ τελευτὴν καὶ μέσῃ τῶν ὄντων ἀπάντων ἔχων. || 28 τι post ἐν om β. || 29 fort. ἔπερ. || δύναται BH. || 30 γίγνεται H. || 31 εἰ] ἢ H. || δὲ om H. || 32 sed uno monadico, quod est numeri ex unitatibus constituti principium, et ipso numero monadico hoc est ex unitatibus constituto β glossmata ipse addens.

1 τὴν] an ὡς τὴν, cf. ὅπως. || 2 τὰ (τῶν) finem β. || 3 ἀριστοτέλης H. || 4 in secundo β ἐν β² H: ἐν β² B. || βιβλίῳ] βιβλίῳ HHβ. Politicum Aristotelis dialogum dicit, quod cf. Rosei Arist. pseudop. p. 86, Bernaysius de dialogis Arist. p. 50 sq. 53. 153. || 7 φιλονεικώτερον HH. || 9 Hom. Il. H 358. M 232. || ὅλα (A)β. || 12 φᾶται B. || 13 res substantialis β. || 14 ἀκίνητος H. || 16 ὅτος] ὅτως AHβ. || 17 εἰς om H. || ὅταν τὸ τῆς H. || 18 αὐξητικὴν τ' αἰτίαν C. uidetur καὶ γεννητικὴν intercidisse. || 20 καθέστηκε] constituit β. || 22 εὐθύνει H, et sic β legebat, cum παγγελοῖος . . . φερόμενος licenter corrigeret. || 23 μόνον H. || 24 πολλαχῶς H. || 25 τῷ om A. || 27 τοίνυν om β. || 28 ἐτέρων τοιαῦτα· τοιαῦτα AB. || 29 αὐτὰρ δὲ BH. || Pl. Phaedri p. 247 D. || 30 καθορᾷ H. || αὐτὴν τὴν δικ. BH. || 32 ἢ ἐστὶ Bβ. || ὧν . . . καλεῖμεν] quales uidelicet sunt eorum quae non entia nunc appellamus β. || νῦν ἡμεῖς Cβ: ἡμεῖς νῦν Plato, ἡμεῖς AH.

ὄντων καλῶμεν, ἀλλὰ τὴν ἐν τῷ ὃ ἐξιν ὃν ὄντως ἐπισημνῶμεν ὅταν. διὸ καὶ "αὐτὸ" ἔκαστον τῶν ἐκεῖ καλεῖν εἴωθεν, ὃ κατὰ τινος τῶν ἀκριβεστέρων καὶ τῷ ἑαυτῷ καὶ μὴ ἄλλῳ εἶναι κρείττον ἐξιν· ὥςτε καὶ αἴτιον ἦ, τὸ δὲ αἰτιατόν, ὃ συμβεβηκότως ἐκεῖ τῷτο, κατ' ὅσιν δέ· καὶ καθάπαξ περὶ πασῶν τῶν ὡσανεὶ ἡμέσων ὁ αὐτὸς λόγος· ὥςτε τὰ μὲν ὑπερῷα τῶν ἐκεῖ τὰ δ' ὅσιν αἰ, συμβεβηκὸς δὲ εἰ ἄρα περὶ τὴν ἐν γενέσει ψυχὴν καὶ αὐτὴν τὴν γενέσιν. ταῦτα μὲν ὅν πρὸς πᾶσαν αὐτὴν τὴν ἐπιχειρήσιν εἰρήνῳ. κατηγορεῖν δὲ ἢ τῆς ἐκεῖ δυνάδος τὸ ὀλίγον ἢ τῆς δεκάδος τὸ πολὺ ὕδενι τό γε ἡμέτερον ἐπιτρέψει· ὁ γὰρ 10 μοναδικὸς ἐξιν ἀριθμὸς ὡς ταῦτα συμβαίνει ἢ ἄλλως ὑπάρχειν δύναται.

10886
14. "Ἀπλῶς δὲ δεῖ . . ἐνυπαρχόντων". καὶ πρὶν αὐτὸς ἐπέφησε τῷτο, προεῖπομεν ἡμεῖς, μάλλον δὲ ἢ ἡμεῖς ἀλλ' οἱ πρεσβυτάτοι καὶ ἄριστοι τῶν φιλοσοφησάντων, ὅτι ἐξ ὕλικῶν 15 χοιχείων ἢ ὅλως ἐκ χοιχείων, ἃ ἔγωγε λέγω χοιχεῖα ὡς εἰς σύσασιν ἐτέρῳ παραλαμβανόμενα, τὰ θεῖα εἶδη ἢ ὑφέστηκε· τὸ μὲν γὰρ ἐξ ὕλικῶν συνεχὲς χοιχείων γενητόν ἐστι καὶ φθαρτόν, τὸ δὲ ἐξ αὐλῶν εἰ καὶ ἀγέννητον ἀλλ' ὅν σύνθετον· ἀπλᾶ δὲ χρὴ καὶ ἀγέννητα εἶναι τὰ θεῖα εἶδη, καὶ μήτε καὶ ψυχὴν τεταχῆαι 20 μήτε πολλῶν πλέον καὶ τυτονὶ τὸν κόσμον συντεθεῖσθαι. ὕδεν ὅν ἡμᾶς ἀναδραμεῖν εἰς τὸ πρῶτον δεῖ τῆς Περὶ ὕλης πραγματείας, ὃ δέδεικεν τὸ γενητὸν καὶ ὅλως τὸ μὴ εἶναι ἐνδεχόμενον φθαρτὸν καὶ ἢ ἀίδιον, ἀλλ' αὐτόθεν αὐτῷ συγχωρήσαντες εἰ καὶ μὴ πάντα τὰ κατ' ἔκαστα ἀλλ' ὅν τὸ συμπέρασμα καλῶς 25 ἔχειν, χοιχεῖα φάμεν ὑπὸ τῶν παλαιῶν καλεῖσθαι τὰ γεννητικὰ τῶν ὅλων αἰτία. πολλῶν δὲ εἰρημένων ἐν τούτοις ἀξίῳ ἐπιτάσεως, ἐκείνῳ μάλιστα προσεκτέον τῷ λήμματι ἐν ᾧ φησιν ὡς "ὅδε μὲν ἐξιν αἰδῖος ὅσιν αἰὶν μὴ ἢ ἐνέργεια". εἰ μὲν γὰρ καὶ δοτικὴν ἀναγνοίμεν "ἐνέργεια", ἔσται μὲν καὶ νῦν κατ' αὐτὸν ὁ αἰθὴρ αἰδῖος· ὃ συναδέει δὲ τῇ κατασκευῇ τὸ λῆμμα· ὕδεν γὰρ κωλύει καὶ τὸ ἐκ χοιχείων καὶ ὕλης συνεχὲς ἐνέργεια 30

εἶναι· εἰ δὲ κατ' εὐθείαν πτωσιν "ἐνέργεια", κινουμένη τὴν τὸ ὕλινον ἢ ἀίδιον λέγειν, καὶ εἰ τὸν αἰὶν χρόνον ὑφέστηκεν· ὃ αἰὶν τὸ αὐλῶν καὶ εἶδος εὐθύς χωριστόν. "εἰσὶ δὲ τινες... 35 τὸν μαθηματικόν". ὃ δυσχεραίνοντες τὸ τοῦτο ἀπὸ τῶν ἀπὸ τοῦ δεδιότες τὰ θαυμαζὰ τῶν διαλεκτικῶν ἐπιχειρήματα δυνάμει λέγειν ἐδοκίμαζον τὸ τῷ πλήθους αἰτίαν· ἀλλ' ἐπειδὴ τὴν συγγένειαν αὐτῆς ἡβύλοντο δηλῶν τὴν πρὸς τὴν σεμνοτέραν ἀρχήν, ἴσον μὲν ἐκείνην ὀνομάζοντες ἀνίσταν ταύτην ἐκάλουν, ἐν δὲ προσγορεύσαντες αὐτὴν ἢ μονάδα ταύτην δυνάμει λέγειν ἔβαν· 40 δι' αἷς δὲ αἰτίας, εἵπομεν πολλάκις, καὶ ὅτι ἄλλαι μὲν αἰετὶ εἰδητικὸν ἀριθμόν, ἄλλαι δὲ αἰετὶ μαθηματικὸν συνεχῶς πολλῶν μὲν ὑφεμέναι, ἀνάλογον δὲ ἐκείναις ὅσιν. "πολλὰ μὲν... εἰ πολλὰ ἐστὶ". "ὦ πόποι, ἢ ῥ' ἀγαθὸς περ ἐὼν ὑπέροπλον ἔειπες", εἰ Πλάτων εὐθύως ἡπύρησε, καὶ μάλιστα τὰς 45 ἐν τῷ Σοφιστῇ μετιῶν ὑποθέσεις. ἔπειτα τί κοινὸν ἔχει, εἰ τὸ μὴ ὃν θατέρῳ φύσιν κατακερματίζεσθαι παρήγεν αὐτῷ, αἰετὶ ἀρχαὶ πρὸ τῶν γενῶν εἰσι τῷ ὄντος, ἢ τε τῆς μονάδος καὶ ἢ τῆς ἀόριστου δυνάδος; "καίτοι... τὸ δὲ πᾶν". μάλιστα μὲν πᾶσι ἄλλων ὄντων οἱ λόγοι γίνονται παρὰ τῷ Πλάτῳ· εἰ δ' ἄρα 50 καὶ ταῦτα τὰ δέκα γένη παραφέρειν ἐθέλεις ὡς δυνάμενος ἀπὸ τῷ μὴ ὄντος δεῖξαι πλῆθος ἐν τοῖς ὅσιν, ἄκουε πάλιν ὅτι μὴ ὅσιν μὲν ἐτερότητος ὕδ' ἂν δέκα εἴη γένη, ὕδ' ἂν δύο, ὕδ' ἂν ἄλλο τι παρὰ τὸ ἐν ἀριθμῷ· ὅσιν δὲ ἐτερότητος ἐστὶ καὶ τὸ μὴ ὄν· ἔκαστον γὰρ τῶν δέκα γενῶν εἴπερ ἑτερόν ἐστι τῶν ἄλλων, 55 μοναχῶς μὲν ἐξιν, ἐναχῶς δὲ ἢ ἐξιν· ὥςτε μάλλον ἢ ἐξιν ἢ περ ἐξιν, καὶ αὐτὴν εἴπης τὴν ὅσιν· ὅσιν γὰρ ὑπάρχοντα πύοτης ἢ ἐξιν ὕδὲ ποσότης ὕδὲ πάθος ὕδ' ἐνέργεια. σύνθεσις τοῖνυν αὐτὸς καὶ τὴν ἀνάγκην εὐρήσεις τῷ δόγματι· εἰ πάλιν τὰ ὄντα, ἐξιν ἐτερότητος· εἰ ἐξιν ἐτερότητος, ἐστὶ τὸ μὴ ὄν· εἰ 60 πολλὰ τὰ ὄντα, ἐστὶ τὸ μὴ ὄν. ἢ ἄρα ἢ ἄλλως ἢ ἄλλως πρὸς τὸ φαινόμενον τῷ Παρμενιδεῖ λόγῳ, ὕδὲ προσέμενον τὸ πλῆθος μὴ ἔχει καὶ τὸ μὴ ὄν συνεχισενεγκεῖν. καὶ ὃ διὰ τῷτο μάχεσθαι

1 ἐπισημνῶμεν ὅταν H. || 2 idcirco et singulo [sic] eorum quae ibi sunt ipsam vocare consuevit β. || αὐτοῖς ἐκαστον C. cf. Ar. met. Z 16 p. 1040 b32 sq. || fort. κατὰ τὸ ἀκριβεστέρων, cf. Plato Parmen. p. 134 C. || 3 τῷ ἑαυτῷ cum β (qui tamen καὶ ante τὴν omisit) scripsit Bonitzius: τῷ ἑαυτῷ BH. cf. p. 927 b28. || 4 Quare et si causa ibi sit, hic uero causatus non est ibi hoc accidenter: β perperam. || 5 τῶν om A. || ὡσανεὶ om β. || 10 τό γε ἡμῶν cf. p. 879 b20. || ὃ γὰρ μοναδικὸς ὁ ἐξιν ἀρ. BH. Non enim monadicus est numerus β. ὁ adscriptum erat inargini ut pro ὃ reponeretur. || 14 ἐπισημνῶμεν C ἐπισημνῶμεν H. et antequam ipse hinc obuiaret β. || 15 ὅτι] ὅτι καὶ β. || 16 ἢ] καὶ H. || εἰς om H. || 18 συνεχῶς H συνεχῶς B. || γενητόν B, non H. item l. 23. || 19 εἰ om H. || ἀγέννητον B, non H. || ἀπλᾶ H. || 20 ἀγέννητα B, non H. || κατὰ ψυχὴν Bonitzius et Brandisius: ut animam β ψυχὴν BH. || 21 κατὰ om β. || 22 Ar. de caelo I 10. || 24 αὐτῷ] αὐτὸ H. || 25 corrig. κατ' ἔκαστον. || 28 λήμματι (A). || Arist. p. 1088 b26. || 29 ἐάν H: ἐάν B. || ἐνέργεια H et sic l. 30 β. || 31 ὃ συναδέει δὲ] ἐσιώδῃ A. || λῆμα H. || 32 συνεχῶς BH.

3 τὸ αὐλῶν καὶ] haud scio an τὸ αἰδῖον αὐλῶν ἢ Syr. scripserit. || in lemmate τῶν μαθηματικῶν B, non H. || 4 ἀνίσταν] aequalis β. || 8 ὀνομάζοντες] ὀνομάζοντες BHβ. || 10 saepe diximus. diximus quoque alias (om. μὲν) esse — β. || 12 ἀφαιρέσθαι (A)H. || δὲ ἐν ἐκείναις BHβ. deleui in. || 13 ὦ . . . 14 ἱκεῖς Hom. Il. O 185. || 15 ἔχει . . . 16 ὃν] ἔχει τὸ μὴ ὄν; BHβ, nisi quod β inter θατέρῳ et φύσιν distinxit. || 16 αὐτῷ BH: αὐτὸ β, quod fuerunt qui probarent. tu cf. Plat. Soph. p. 257 C — 258 E. || ante αἰ δὲ oratio hiare uidetur. || 17 καὶ ἢ] καὶ BH. correxi cum β. || 18 μάλιστα δὲ AB. || 19 γίνονται H. || 21 ἀκουε πάλιν om H. || 22 ὕδ' ἐν δέκα H. || 23 ἐάν τι (A)H. || 25 μὲν ἐξιν BH. || ἐναχῶς H ἐναχῶς Bβ. eandem emendationem Bonitzius proposuit. || 26 ἢ περ ἐξιν H. || εἴποις B. || 27 ὕδὲ ἐνέργεια (A)H. || σύνθεσις τοῖνυν H. || 28 αὐτῷ] αὐτὸ BHβ. cf. p. 872 a27. || 29 εἰ ἐξιν ἐτερότητος om AH. || 30 ἔστιν CH: συστήναι A instare (ἐνστήναι) β, sed cf. supra ad p. 877 b32. || 31 φαινόμενον] cf. Bonitzius ad Ar. met. p. 96. || παρμενιδεῖ BH: correxi cum β, item Bonitzius. cf. Arist. p. 1089 a3. Plato Soph. p. 258 D. || προσέμενον A προσέμενον Hβ, qui sic uertit nec alio modo stabilita multitudo, nisi et non ens simul inferretur.

15.

Πλάτων τῷ Παρμενίδῃ κατὰ γε τὸ ἀληθέστατον, ἀλλ' εἰσὶν ἄμφω μὴ ἀληθεῖς οἱ λόγοι, σαφέστερος δὲ ὁ τῷ Πλάτωνος· ἐκεῖνός τε γὰρ περὶ τῆ νοητῆς μόνου διαλεγόμενος καὶ κατὰ τὴν ἔννοιαν αὐτῆς μετιῶν καὶ τὴν ἐν αὐτῇ δυναστεύσαν ταυτότητα καὶ τὴν Ἐμπεδοκλείου φιλίαν, ἐν εἰναι τὸ ὄν ἀπεφάνητο· Πλά- 5 των τε εἰδὼς πρῶτον μὴ ὅτι ἐστὶ πῶς καὶ τὸ αἰδητόν, ἕτερον δὲ τῷ ὄντως ὄντος καὶ διὰ τὸ τοῦ μὴ ὄν μαλλον ἢ ὄν προσαγορεύει δίκαιον, ἐστὶ δὲ καὶ αὐτὸ τὸ νοητὸν ὅχι ἦτον πληθος ἢ ἔν, τὴν τε θατέρου φύσιν εἰσέγαγεν εἰς τὰ ὄντα καὶ ταύτη τὸ ὑσι- 10 ῶδες μὴ ὄν παρεπόμενον ἔδειξεν, ὡς ἐν τῷ Σοφιστῇ οἷα πολ- λῶν ἐπιχειρημάτων καὶ ἐκ ἀνεχέγγυων κατεσκευάσαι. “ἐπειτα ἐκ ποῖου ὄντος καὶ μὴ ὄντος πολλά τὰ ὄντα”; ὡς μὴ ἐξ εἶδους καὶ γερήσεως ὑδαμῶς· ὅπως γὰρ ἡ γερήσις ὕδεν τοῖς ὕσιν συμβάλλει καθ' αὐτό. ἐπειδὴ δὲ πέντε παρ' αὐτοῖς ὄντων γενῶν ἐν τι τῶν ἐστὶν ἡ ἑτερότης, ἔργον δὲ ταύτης 15 ἔκαστον ποιεῖν ὅπερ μὴ τὰ ἄλλα, ἐκ τῆ κατὰ τὸν ὄντος καὶ ἐκ τῆς ὑσίας πολλά τὰ ὄντα· ἡ μὲν γὰρ ὑσία τῶ εἶναι πᾶσι μεταδίδωσιν, ἐκ ὅσων αὐτῶν ὡς παρ' ἐνίοις ὑποκαίμενον ἀλλ' ἀρχὴ καὶ πηγὴ τις τῶ εἶναι καὶ πᾶσι χορηγῶσα τὸ τοῦ χωρὶς τῶ ἑαυτῆς ἐλαττωθῆναι· ἡ δὲ ἑτερότης διέσχησιν ὅς τῶν, κατ' 20 ὑσίαν δὲ τὰ ὄντα, καὶ πληθύνει καὶ ποιεῖ μὴ εἶναι θατέρα τοῖς ἑτέροις ταῦτά, σώζειν δὲ ἕκαστα τῆς ἑαυτῶν ιδιότητος τὴν καθαρότητα καὶ τὴν ἀμειγρὴ καὶ ἀχραντον κατέσασιν. εἰ δὲ ὄντα ἀσυνήθως ἡμῖν αὐτοῖς λέγοντες τὰ αἰδητὰ κατονομάζομεν καὶ ζητοῦμεν ἐκ ποῖου μὴ ὄντος ποῖον δὲ μὴ ὄντος ταῦτα τὴν ὑπό- 25 στασιν εἴληφεν, αἰτιάσαντο] μὴ πάλιν οἱ θεοὶ ἄνδρες τὰ τε ἄλλα τῷ ὄντος γένει καὶ τὰ προεξηρημένα, τὴν ὑσίαν καὶ τὸ θατέρον· ἐκτείνει γὰρ αὐτῶν ἡ ἐνέργεια καὶ ἡ γονίμη δύναμις ἐπὶ πάντα τὰ ὁπωσὺν ὄντα. ὁ μὲν ἄλλ' ἐπειδὴ τὰ τελευταῖα καὶ πλεί- 30 οισιν αἰτίας δουλεύει καὶ συνθέσει χρηστὴν ποικιλωτέραν, ἐξ ὄντος μὲν ἐστὶ τῷ εἶδους, μὴ ὄντος δὲ τῆς ὕλης. ὡς ἔγωγε δὲ μόνως αὐτῶν λεγόντων καὶ αὐτὸς ὁ Ἀριστοτέλης ἀκνέει· γράφει γὰρ ἐφεξῆς τούτοις· “βύλει] . . . ὁ δὲ φθείρεται”. ἐκείνων εἶναι μὴ τὸ μὴ ὄν καὶ ἐν τοῖς νοητοῖς λεγόντων τὸ κατὰ τὴν ἑτερότητα, εἶναι 35 δὲ καὶ ἐν τοῖς αἰδητοῖς αὐτὸ τε τὸ τοῦ καὶ τὸ ὑλικόν, καλάντων δὲ τὴν ὕλην ὅς μὴ ὄν μόνον ἀλλὰ καὶ ψεύδος, ὅτι δοκεῖ μὴ εἶναι

πάντα, ψεύδε] δὲ καὶ ὅς ἔστιν ὅτε γίγνε] τῶν ὄντων ὕδεν, ὁ θαυμαστὸς Ἀριστοτέλης πρῶτον μὴ ἐρωτήσας αὐτὸς ἐκ ποῖου ὄντος καὶ ποῖου μὴ ὄντος τὸ πληθος ἀπογεννώσιν τῶν ὕσιν ὑπό- 5 θετο λέγειν αὐτὸς “τῷ κατὰ τὴν ὕλην”. εἴτα λαβὼν παρ' αὐτῶν ὅτι ψεύδος ἐκάλων τὴν ὕλην ἣν ὑπετίθεσαν τοῖς εἶδεσι, φησὶν αὐτὸς ἐκ ψεύδους ὑποτιθεμένους τὰ ὄντα ποιεῖν, συλλογίζόμενος ὅτι τὰ ὄντα ἐκ μὴ ὄντος, τὸ μὴ ὄν ψεύδος, τὰ ὄντα ἐκ ψεύδους. ἐφ' οἷς ἐπήγαγε πᾶν κομψῶς ὅτι μὴ μὲν μὴ ὄντος ἐπιχειρῶσι τὸς γεωμέτρους, ὁ μὲν μὴ μὴ ὄντος (ὁ γὰρ διευχρίζον] 10 ἐκεῖνοι ἐκ τῆς γραφείσης μὴ μὴ ὄντος δὲ ποδιαίας ἀναγεγράφθαι τὸ τετράγωνον). τὸ τοῦ μὴ λέγων ὅτι μὴ χρῆ] δεικνύς ὁ γεωμέτρης τῷ ψεύδει, παραλείπων δὲ τὸ τε ὅλον μὴ ὄν παρ' αὐτοῖς, ὁ διατείνει καὶ ἐπὶ τὴν ἀσώματον ὑσίαν, καὶ τὸ ψεύδος ὅπως ἐλέγετο παρ' αὐτοῖς περὶ τῆς ὕλης· ὁ γὰρ ὡς εἰώθαμεν ψευδῆ λόγον λέγειν ἢ ψευδῆ δόξαν τὴν ἀσύμφωνον 15 τοῖς πράγμασιν, ἔγωγε ψεύδος ἢ ὕλη παρ' αὐτοῖς ἐλέγετο, ἀλλὰ διὰ τὴν εἰρημένην αἰτίαν. “ἀλλ' ἐπειδὴ . . . πολλὰ”. ἐκεῖνοι μὲν, φησί, τὸ πληθος ἐκ τῆ μὴ ὄντος ἐποίουν τῷ ψεύδει, ἐγὼ δὲ ἐκ τῆ μὴ ὄντος μὴ ὅς τὸ πληθος μόνον ἀλλὰ καὶ ἐν 20 ἔκαστον, μὴ ὄντος δὲ ἐνέργεια ἀλλὰ μόνον οὐδὲν, διὸ καὶ ψευδῶς ὄντος. ταῦτα δὲ εἰ μὴ ὡς ἐξηγούμενος ἐκείνους ἔλεγε, μέτριος ἂν ἦν· ἐπειδὴ δὲ ὡς ἀντιταττόμενος, ἀκνέτω ὅτι τὸ περὶ τὴν γένεσιν μὴ ὄν ἐρμηνεύεις αὐτῶν, τὸ δὲ ὅλον μὴ ὄν παραλείπεις. “φαίνει] δὲ . . . μονάδες”. ζητῶντες, φησί, 1080a 26. πῶς πολλά τὰ ὄν, ὕδεν ἄλλο ἐξήτην ἢ πῶς ὑσίαι πολλαὶ 31. 31. αἱ ἀπαντα ὑσίαι κατ' αὐτὸς. ἔδει δέ, φησί, ζητῆσαι καὶ πῶς πολλὰ χρώματα καὶ πῶς χυμοὶ πολλοί· ἐκέτι γὰρ ἂν τὸ μέγα καὶ τὸ μικρὸν ἡτιάσαντο. ῥητέον ὅτι πρὸς αὐτὸν ὅτι πανταχῶ μὴ ἡ δυὰς αἰτία τῷ πληθος (ἡ γὰρ ἀπὸ τῆ ἐνὸς προάγουσα σὺν 30 ταῖς ἰδίαις διαφοραῖς τὰ πράγματα ἦδε ἐστὶν ἡ ἀρχή), καὶ ἐστὶ καθ' ἑκάστην τάξιν τῶν ὄντων ἰδιάζουσα μονὰς καὶ ἡ ταύτη συμφυομένη καὶ τὴν αὐτὴν πρόσφορον ἀρβυλὸν ἀπογεννώσα δυὰς. εἰ δὲ περὶ τῶν ὕσιν ἢ τῶν συμβεβηκότων πλείονα λέγουσι, καὶ τῶν νοητῶν ἢ τῶν αἰδητῶν, θαυμαστὸν ὕδεν· ὅλη γὰρ ὡς εἶπεν ἡ διατριβὴ τοῖς ἀνδράσι περὶ τὸ φανερόν καὶ γνωστὸν καὶ 35 ὡσαύτως ἔχον καὶ νοητὸν ἐγίγνετο, ἐπὶ δὲ τὰς σκίας καὶ τὰς

20.

3 ἐκεῖνος γὰρ β. || 4 αὐτὸ] αὐτῷ ΑΗ. || 5 φιλίαν] φιλοσοφίαν Α. || Πλάτων δὲ εἰδὼς ΒΗβ. || 6 πρῶτον μὲν om β. || 7 ὄντως om Η. || 11 κατεσκευάσθαι (Α). || 13 ὅς ἐν τοῖς Α. || 14 fort. καθ' αὐτήν. || 18 ὡς περ ἐνίοις ΒΗβ. || 20 ἑαυτῷ Η. || 21 πληθύνει C. || 22 τὴν ante καθ. om Α. || 24 ἀσυνήθως] συνήθως ΒΗβ. cf. p. 892 *4 cet. || 26 μὲν om Ηβ. || 29 ἐποστὶν (Α)Η. || καὶ ante πλείονσιν om β. || 30 αἰτίαι Η. || δουλεύει Η. || ἐξ] πρὸς ἐξ C. || 32 αὐτοῖς] αὐτὰ Η. || ὁ inserui. || 35 καὶ ante ἐν om β.

3 expectes υποτίθεται. || 4 τῷ] de eo β. fort. ἐκ τῆ μὴ ὄντος τῷ. || εἴτα . . . 5 ὕλην om Α. || λαβὼν Ηβ: λαβεῖν C. || αὐτῶν Ηβ (qui sumens ab ipsis uertit): αὐτοῖς C. || 5 ψεύδος] ψευδὲς CH. de β non liquet. || τὴν ὕλην om Η. || 10 ἀναγεγράφθαι □ (om. τὸ) Α se quadrangulum describere β. || 11 μὲν, item δεικνύς et 12 δὲ om β. || 12 ὅλον] an καθόλου? sed cf. l. 23. || 15 δόξαν τινὰ σύμφωνον Α. || 18 τῷ ψεύδους om Η. || 21 ψευδῶς] ψεύδους Αβ. || δὲ ὅμως ἐξηγούμενος Η, ὡς ante ἐξηγ. om C. || 22 ἀκνέτω] in- telligat β. || 23 ἐρμηνεύει et 24 παραλείπει β. || ὅλον καὶ ὄν ΒΗβ. sed cf. l. 12. || 26 αἱ] αἱ Η. ac si omnia substantiae essent se cundum eos β. hiatum notauit, cf. cuius hic Syr. uestigia legit, Alex. p. 786, 24—26. || καὶ post ζητ. om ΑΗβ. || 29 ἡ γὰρ] quatenus (ἡ) scilicet β. || 30 πράγματα· ἔ] δὲ ἐστὶν ἡ ἀρχή, καὶ ΒΗβ: distincti. || 31 ἰδιάζουσα] fort. ἡ τε ἰδιάζ. || ταύτης Η. || 32 ἑαυτῇ] ἑαυτῆς ΒΗ. sibi que accommodatum β. cf. p. 905 *24. || 36 ἐπὶ] ad β περὶ ΒΗ. cf. p. 859 *13.

1089b ἀποτελεστέσεις τῶν ὄντων ὀλιγάκις ἀπέκλινον. “ἀλλὰ μὴν
 2 . . . ἀπόφασις ἐκείνων”. ἐπεσκέψαντο μὲν καὶ τὰ συμ-
 βεβηκότα καὶ εἶδον ὅτι ἀνάλογον εἰσὶ καὶ ἐπὶ τούτων αἱ αὐταὶ
 ἀρχαί, ἥ τε οἰκία μονὰς αὐτῶν καὶ ἡ δυάς, ἡ μὲν ταυτότητος
 ἡ δὲ ἐτερότητος καὶ πλήθους αὐτοῖς αἰτία, καὶ ὅτε καὶ παρέκβασιν
 τῷ ἀληθὲς αἰτίῳ ὅτε κατ’ ἄλλην τῷ ὄντι καὶ τῷ ἐνὶ τῷ δυοσειδὲς
 αἰτίον συνέταξαν. ἦν δὲ σὺ πρεσβεύεις ἀρχὴν τὴν καὶ ἀπό-
 φασιν, ὕλική ἐστι· τὸ γὰρ ἕκ ἄνθρωπος ὕλη τῷ ἀνθρώπῳ. οἱ δὲ
 καὶ ταύτην ἤδεσαν ἐν τοῖς τελευταίοις τῶν ὄντων ἀναγκαίαν
 ὅσαν τὴν ἀρχὴν· ἐκάλεον μὲντοι ἕκ αἰτίον ἀλλὰ συναίτιον, τὰς
 δὲ παιητικὰς αἰτίας ἐν λόγοις ἀπετίθεντο φυσικαῖς καὶ δημιουργ-
 ικαῖς. ἔστιν ὅν ἐν τῇ φύσει λόγος εἰς πάντων χρωμάτων
 γεννητικὸς, καὶ ἄλλος πρῶτως μὲν πληρῆμενος ὑπὸ τούτῳ, σὺν
 αὐτῷ δὲ τὰ πλήθη καὶ τὰς διαφορὰς τῶν χρωμάτων ἀπογεν-
 νῶν· καὶ ὅτοί εἰσιν ἡ τῶν χρωμάτων μονὰς καὶ δυάς· τὸ δὲ
 15 ἀνάλογον καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων συμβεβηκότων ὅσα καὶ λόγους ἐπι-
 1089b τελεῖ) φυσικῶς. “μία τε φύσις . . . εἶναι”. ἔστι μὲν μία
 7. φύσις τῶν ὄντων τὰ πρὸς τι, δι’ ἣν τάξις ἐστὶ καὶ συμπάθεια
 καὶ ἀρμονία πᾶσα καὶ συμφωνία καὶ τὴν κόσμον· καὶ μὴν ἡμέλησαν
 ἐκείνῳ τῷ θεωρησάμηναι τὰς ἀρχὰς τῆς φύσεως ταύτης, ἀλλὰ καὶ
 τὸ ἐνιαῖον αὐτῆς εἶδος καὶ τὸ πλήθος ἡτιολόγησαν. αὐτῷ μὲν ὅν
 θαυμαστὸν εἶναι δοκεῖ, πῶς χρωμαῖνοι πολλοῖς ἀνίστοις ὥσπερ
 πολλαῖς μονάσιν ἕκ εἶπον πόθεν ὑφίσταται τὰ πολλὰ ἀνισα,
 ὥσπερ αἱ πολλαὶ μονάδες· ἐμοὶ δὲ θαυμάζειν ἔπεισιν, εἰ τὰ
 εἶδη ἔχων παρ’ αὐτοῖς ἐξυμνημένα καὶ τὰς τῶν εἰδῶν ἀρχὰς,
 20 ἄλλας αἰτίας ἐπιποθεῖ τῷ πλήθους τῶν ἀνίστων· ὥσπερ γὰρ τῶν
 πολλῶν ὁμοίων καὶ ἀνομοίων ἡ αὐτοσμοιότης καὶ ἡ αὐτοανομοι-
 οτήτης αἰτία, ὅτῳ τῶν πολλῶν ἴσων καὶ πολλῶν ἀνίστων ἡ αὐ-
 τοιότητης καὶ ἡ αὐτοανοιότητης αἰτία. καὶ περὶ τούτων εἶρη) μὲν τι
 καὶ ἐν τῷ Φαίδωνι, εἶρη) δὲ ἐπὶ πλέον ἐν τῷ Παρμενίδῳ. εἰ δὲ
 καὶ ἐπὶ τὰς ἀρχὰς ἀνίστοις τὰς τῶν εἰδῶν, εὐροις ἂν εἴ τι προβυ-
 τέρας αἰτίας τὴν τε μονάδα καὶ τὴν αὐτοδυάδα, ὡς τῇ μὲν
 ὑπείκει) μᾶλλον ταυτότης ἰσότης ὁμοιότης, τῇ δὲ δυάδι ἐτε-
 1089b 15. ρότης ἀνισότης ἀνομοιότης. “ἀνάγκη . . . τῶν ὄντων”.

ὅτι μὲν ἐπὶ τῶν τελευταίων τὸ δυνάμει ἕκαστος καὶ ὕλικόν αὐτῷ
 παραλαμβάνεις, εὖ πάντῃ καὶ καὶ φύσιν· καὶ μὴν ἐπὶ τῆς διανοίας
 τῶν Πυθαγορείων τε καὶ τῆς αὐτῆς τῷ Πλάτῳ ἀντιλαμβάνει
 τὸ μικρὸν καὶ μέγα παρ’ αὐτοῖς ἡ τὸ ἀνισον ἡ ὅλως τὴν
 ἀόριστον δυάδα πρὸς τι νομίζων εἶναι· τῷ ὄντι γὰρ τὰ πρὸς τι
 τῶν ὅσων ὅτε ἀποφάσεις ὅτε δυνάμεις. ἀλλὰ μήποτε τὰ
 πολλὰ μὲν ἐπὶ τῆς γεννώσης μὲν μονάδος τὰ πράγματα αἰτίας
 τὴν δυάδα αὐτὴν ταύτησιν· εἰ δὲ περὶ καὶ τὴν ὕλην ὡς ἰσάμα
 φέρουσιν ἐκείνης τῆς ἀρχῆς μέγα καὶ μικρὸν καλοῖεν ἢ ἄσπον
 10 ἡ δυάδα ἀόριστον, ἕκ ἐπὶ τὰ πρὸς τι ταύτην ἀνάγκησιν, ἀλλ’
 ἐνδείκνυν) τὴν ἐπ’ αὐτῆς τῶν εἰδῶν μερισμὸν καὶ τὴν ἀνωμα-
 λίαν καὶ τὴν ἔκτασιν· καὶ γὰρ μόνον ἕτερον ἕτερον δύσαται, ἀλλ’ ὁ
 θαυμαστότατον καὶ ἐνοῆσαι καὶ εἰπεῖν ὅτι καὶ αὐτὸ ἐαυτὸ χωρίζεται
 καὶ δύσαται καὶ ἕτερον γίγνεται) πλησιάζει) ὕλην. τί ὅν ἐστὶ τῇ
 15 διάνοιαν τῶν ἀνδρῶν ἀπολείποντα συμπλέκει) ταῖς φωναῖς καὶ
 κωμῳδεῖν ὡς τὴν ἑτέραν τῶν ἀρχῶν, ἣν τῷ ἐνὶ συντάττειν,
 πρὸς τι ποῦντας καὶ μίαν τῶν κατηγοριῶν ὕλην εἶναι τῶν ὅσων
 λέγοντας; “πολύ τε . . . τὰ δὲ πρὸς τι”. ὅτε καλῶς
 20 ὑφηγῇ περὶ τὰ τῇδε διατρίβειν εἰσθῶς, ἐκείνῳ τε λέγουσι μὲν
 καὶ περὶ τούτων ὡς ἐν τοῖς τελευταίοις ἀπεσπασμένων, καὶ μὴ
 ἀλλ’ ἐπειδὴ περὶ τὰ κυρίως ὄντα καὶ νοητὰ καταβάλλου) τῇ
 ἐαυτῶν σπουδῇ, εἰκότως τὰς ἐκείνων ἀρχὰς τῶν ὅσων πάλιν
 πραγμονήσαντες παρέχουσιν ἀφορμὰς τοῖς καὶ περὶ τὰ τελευταῖα
 ἐρφεύει) προθυμυμένους ἀναλογία τὰς αὐτὰς κατὰ τῶν τῇδε
 25 θεωρεῖν ἀρχὰς. δεῖ δὲ κάκεῖνο λογιζέσθαι ὅτι πῶς μὲν πολλὰ
 τὰ αἰσθητὰ, λέγειν καὶ χαλεπὸν (καὶ γὰρ τόπῳ ταῦτα μερίζεται) καὶ
 ὑποκειμένῳ χρῆ) διαφόρῳ, καὶ τοσαύτῃ ἡ ἐν αὐτοῖς ἐτερότης
 ὥστε καὶ πολεμεῖν ἀλλήλοις αὐτῶν ἔνια· πῶς δὲ τὰ νοητὰ
 30 πολλὰ, μὴ τόπῳ χωριζόμενα, μὴ ὑποκειμένῳ κρατούμενα, μὴ
 ὁρίσιν ἢ ὁρίσιν πρὸς τὰ δευτέρα ποιησάμενα, ζητήσιν ἂν
 μὴ πάντῃ τὴν διάνοιαν ἀργὸς καὶ δυσκίνητος. ἄλλως τε τῷ
 Παρμενίδῳ, πρὸς ὃν ἦν αὐτοῖς καὶ ἡ ἀπότασις, ἐν εἰπόντος ὅτι
 τὸ ὄν, ὅχι τὸ ποῦν καὶ τὸ πρὸς τι καὶ τὸ ποσὸν ἢ ὅλως τῶν τῇδε
 35 τι ἀλλὰ τὸ ὄντως ὄν καὶ νοητόν, ἐδικαῖον μὴ φορτικῶς ἀπαντῶν

3 ἀνάλογον H. || 6 κατ’ ἄλλην BH ex alia causam [corr. causa] β. nisi manis ὅτ’ ἀκατάλληλον. || 9 ἀναγκαῖαν (A)H. || 11 ὑπὸ-
 θετο A. || 13 ἄλλως Hβ: ἄλλως B. || πρῶτος AH. || ὑπὸ] ἀπὸ BH. || 14 τὰ τε πλήθη β. || 15 αἱ τῶν A. || 17 φυσικῶς B: φυσ-
 κῶς B. || Sunt quidem ea quae dicimus (ἔστι μὲν τὰ λεγόμενα) ad aliquid una natura entium β. || 18 δι’ ἣν καὶ τάξις β. || 19 ἡμί-
 λισαν H. || 20 καὶ τὸ om H. || 21 αὐτὸ μὲν BHβ: correxit Bonitzius et Brandisius. || 23 ὑφίσταται H. || 24 ὥσπερ . . . μονάδες om A. ||
 25 παρ’ αὐτοῖς om AHβ. || 27 αὐτοσμοιότης H. || καὶ ἡ αὐτοανομοιότης inserui cum β. || 28 ὅτῳ . . . 29 αἰτίᾳ
 om H. || πολλῶν post καὶ om β. || 29 καὶ ἡ ἐκεί ἀποσότης C fort. recte. ἡ om AH. || μὲν τι καὶ] μέντοι καὶ BH μὲν β. || 30 Plat.
 Phaedon. p. 74 C sq. || ἐπὶ ante πλέον om H. || 31 καὶ ante ἐπὶ om β. || 32 τὴν αὐτῇδυάδα C. || ὡς τὸ μὲν H. || 33 ταυτότητος AH. ||
 ἰσότης om H.

1 ἕκαστος Hβ: ἕκαστος B. || καὶ] καὶ τὸ BH. || 2 ἔτι om β. || 4 τὸ μικρὸν H. || παρ’ αὐτοῖς] apud ipsum β. || ἢ τὸ AH. || 6 ἀπο-
 φάσεις ὅτε om H. || τὰ πολλὰ μὲν om β. || 8 αὐτὴν] ipsam β: ταύτην BH, quod potest sane ad l. 10 pertinere. || 9 καλοῖεν Cβ: καλῶς
 ὡς H καλῶς A. || 10 ταύτην] ταῦτα BHβ. || 11 ostendunt β: ἐνδείκνυνται BH. correxi cum Bonitzio. || τὸν] τὴν H. || ἀνωμαλίας H. ||
 13 ὅτι καὶ neglexit β. || 14 καὶ ἕτερον γίγν. om β. || γίνεσθαι B. || 16 τῷ] τῷ H. || 18 ὅτε H. || 19 ὑφηγῇ] πείσας β. ||
 21 καταβάλλονται H. || 23 occasionem β. || καὶ ante περὶ om AHβ. || 25 κάκεῖνος H. || συλλογίζεσθαι AHβ. || μὲν om β. ||
 29 μήτε — μήτε — μὴ β. || 30 ζητήσιν ἂν] iure quaesierit β. || 31 ἄλλως τε] Praeterea β. || 32 ἡ ἀπότασις BH. cum quo erai ipse
 rebellio β. frequens est uerbi ἀποταίνεσθαι apud Syr. usus (p. 878 b23. 892 b9 al.), nominis significatio apud grammaticos (cf. Apol-
 lon. π. συντ. p. 113, 5. 20) paullo latius patet.

πρὸς τὸν ἄνδρα, δεικνύναι δὲ ὅτι κακῇ πληθὺς ἐστὶ· πρὶν δὲ δειξωσιν, ἀναγκαιῶς ἐζήτουν τὴν αἰτίαν τῷ ἐκεῖ πληθὺς, καὶ εὗρισκον ὡς μὴ ἐν τοῖς γένεσι τῷ ὄντος τὴν ἐτερότητα καὶ τὸ κατ' αὐτὴν μὴ ὄν τῷ πληθὺς ἀρχήν, ὡς δὲ ἐν ταῖς αἰτίαις ταῖς πρωτίταις τὴν ἀόριστον δυάδα, ἣν Χάος ὁ Πυθαγόρας ἐν τῷ Ἰερῷ λόγῳ κέκληκε, συντάττων αὐτὴν τῷ Πρωτεῖ (ταύτην γὰρ ἀπονέμει τῇ μονάδι τὴν προσηγορίαν ἐν ἐκείνοις)· ὁρθῶς ἄρα καὶ ταύτην ἐνίστατο τὴν ζήτησιν καὶ τὴν αἰτίαν παρεδίδουσαν τῷ πληθὺς τῶν ὄντως ὄντων, καὶ ὅτε πρὸς τι τὴν ἐτέραν ἐποῖον τῶν ἀρχῶν ὅτε ἐν περὶ τῶν αἰδητῶν λόγον πάντῃ παρελίμ- 10 πανον, ὡς δηλοῖ τὰ Ὁκκῆλου μὴ Περὶ τῆς τῷ παντὸς φύσιος, ἐξ ὧν τὰ Περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς μονονυχὶ μεταβεβλήθη δοκεῖ, τὸ Τιμαίῳ δὲ τὰ πλείστα, καθ' ὃν ἡ περιπατητικὴ φιλοσοφία τὰ πολλὰ θεολογεῖ. "ἐπὶ . . μία". ἐπὶ τῶν συμβε- 20 βηκότων, φησί, καὶ τὸτο ἂν τις ἀπορήσειε, πῶς ἔκ ὄντα τῶν ὑποκειμένων χωριστὰ πολλὰ ἐστὶν ὅμως· ἐπὶ μὴ γὰρ τῶν ὑσιῶν συγκεχωρηθῶ τὸ πλῆθος ἐκ τῷ μὴ ὄντος εἶναι· πῶς δὲ τὸ χρώμα ἐκ μὴ χρώματος; εἴτα ἐφιστὰς λέγει ὅτι "ἀνάγκη μὴ γὰρ καὶ τὰ συμβεβηκότα ὕλην ἔχειν, ἀλλ' ὃ χωριστὴν" φησί "τῶν σωματίων". μάλιστα δὲ φησὶν ἐκεῖνο εἶναι ἄπορον, πῶς 30 πολλὰ ὑσία ἐνεργεῖα εἰσὶν. ἔκων ἴνα καὶ ἡμεῖς ἀπὸ τῶν τελευταίων ἀρξώμεθα, ταῦτα φαίνει ζητῶν ἐκείνοις ἀντικρυς· καὶ γὰρ αὐτοὶ περὶ τῷ πλῆθους ἡπόρουν τῶν νοητῶν, ἐν οἷς τὸ δυνάμει καὶ τέλει ἐξήρηθη. καὶ ὅτος μὴ ἐπὶ τῆς ἀπορίας μένει, μήτε τὰ εἶδη δεχόμενος μήτε τὰς ἀρχηγικὰς αἰτίας μήτ' ὅλως ποιητικὴν ἀρχὴν ἐπὶ τῶν αἰδίων προσέτιμος (διὰ τί γὰρ τοσοῦτε παρ' αὐτῷ οἱ νοῖ καὶ ὅτε πλείους ὅτε ἐλάττω, εἰπεῖν ἔκχομεν· ὃ γὰρ δὴ διὰ τὰς σφαίρας τὰς ὑπ' αὐτῶν κινου- 40 μένας τοσοῦτε οἱ νοῖ· ἀλλ' εἰ ἄρα, ἀνάπαλιν. ἔπειτα καὶ ὅτω τις ἐξ ὑπτίας ἐπιχειρῇ λέγειν, ἀπορήσομεν πάλιν περὶ τῷ πλῆ- 50

1 δεικνύει τε β. || ad u. πληθὺς ἐστὶ adscribi in marg. C ἐπαχθῇ ἢ ἐπιπλατῇ Brandisius auctor est, sed huc certe id glossema non pertinet, fort. ad l. 30 ἐξ ὑπτίας. || 2 fort. διῆξαι. || 4 κατὰ τὴν μὴ H. || 6 αὐτὴν cum β' Bonitzius: αὐτῶν BH. || Πρωτεῖ] πρώτῃ B intellectui β ex mera coniectura, nam uocabulum relicto spatio uacuo om H. cf. ad p. 842 *8 et 935 b1. || 10 τὸν] τὴν H. || 11 τὰ ἱκκῆλου CHB, item codex Caiensis unde Galeus opusc. myth. p. 502 hunc locum edidit: τὰ κῆλλν cum interstitio A. || τῆς libri. cf. Mullachius fragm. phil. gr. I p. 384 sq. || τῷ C: τῷ AH. || φύσιος CH cum cod. Caiensi: φύσεως A. || 12 γενέσεως ἢ φθο- ρᾶς AH. || exspectes μεταβληθῆναι. || 13 τιμῶν H. || δὲ delebat Brandisius. || 14 sq. cf. Alex. p. 789, 27—30. || 17 συγκεχωρησθῇ B συγκεχωρησθῇ H concessum fuerat β unde συνεχωρησθῇ Brandisius edidit: correxi cl. Alex. p. 789, 19. 24, item Bonitzius. || 18 ἐκ μὴ] ἐκ τῷ A. || μὲν γὰρ] fort. μέτοι, cf. Alex. p. 789, 34 ἀνάγκη δὲ λέγειν. || 19 καὶ τὰ HB: κατὰ B. || prius φησί olim suspectabam, sed cf. Alex. p. 790, 2. || 20 ἐκείνος H. || 22 ἀρξώμεθα H. || ταῦτα (A)HB. || ζητῶν H: ζητεῖν B. || 24 ὅτος μὲν C: ὅτως AH, ὅτος β quod fuit qui probaret. || 25 ἀρχικῶς (A)H. || fort. μὴ δ' ὅλως. || 27 et 29 τὸ σοῖδε H. || 29 ἔπειτα] ἐπὶ τὰ A. || 30 τις om AH. || ἐξ ὑπτίας] cf. Pl. Phaedr. p. 264 A ἐξ ὑπτίας [ἀνάπαλιν] διανεῖν τὸν λόγον (glossema cl. l. 29 et Hermia p. 187 seclusi).

1 τοσαῦτα H. || 2 penes orificis intellectum β: fort. δημιουργικῶ, cf. p. 857 b27. 899 *19, ad 849 b2. || 4 sq. cf. Alex. p. 790, 34. || 4 μὴ] μὴ A. || 5 τὸ τὰς] τῷ τὰς (A)H. || τοῦτων CH: ὄντων AB. || 7 καὶ τὸ παραδειγματικόν om H. || 8 παρ' αὐτῷ] cf. Alex. p. 791, 1—3. || 10 δι' ἐστὶ BHβ. || 11 ἐν ὕλῃ H. || 13 τὸ interposui. || ζητήσαντας cum β et Bonitzio edidit Brandisius: ζητήσαντες CH ζητήσαν A. || ὁπόθεν] ὅθεν BH. || 15 ἀριθμῶ AB. || καὶ om β. || μεγεθῶν] ἐθῶν ex μεθῶν corr C μεθῶν edidit Brandisius: om AHβ. || μιᾶς] fort. ἐπὶ μιᾶς. || 16 πλῆθος καὶ διεκριν. BH. possis καὶ ante ἐχὶ ponere, sed saepius καὶ ante διὰ librariorum socordia procreauit (cf. mss. Rhen. t. XXV p. 602), eoque καὶ deleui cum β et Bonitzio; debebam idem etiam p. 891 *19 facere, non hiatum notare. || 17 ἀριθμὸς . . . 19 ἀδιαίρ. ex Alex. p. 791, 20 compilata. || 20 ἐζητήσαμεν BHβ. || μόνῃ (A)β: μόνον CH. || 21 ποσὸν] ποσόν H. || ὑσίαν] ὑσία H. || εἰς . . . 23 ἐναυγ.] Alexandrum p. 791, 17—20 sequitur. || ὑσία Hβ: ὑσίαν B. || 22 τῷ ante ἐν inserui cum β et Bonitzio. || τοῖς om H. || 24 ζητῶντος H. || 26 sq. et ubique in singulis duale principium multitudinis causam esse dicebant β pro arbitrio suo interpretatus. || 26 ἡ τῶν το A. || 27 τῷ] τ' ἐν C: τὸ τόδ' AH. || 27—29 παρέχ. ex Alex. p. 791, 24 petita. || 28 τῷ] τὰ pr H. || τῶν αἰσθητῶν β, sed cf. Alex.

V. Schol.

N

ψυχᾷς ἡμῶν τῷ μετρεῖν ταῖς ὁρίσμενάς πρό τούτων; πῦ δὲ τῶν θείων ὅπως ἐναργεῖς εἰκόνας ὁρῶμεν ὡς ἐν αὐτῷ; πῦ δὲ τὰ χήματα καὶ τὰς αἰτίας τῶν χημάτων καὶ τὰς ἀρχὰς πάντων τῶν μαθημάτων ἴδοι τις ἂν καθαρῶς ὡς ἐν ταῖς τοῖς ἀριθμοῖς· τὸτό τε ὅν θαυμάσειεν ἂν τις καὶ τὸ βῆθαι ἐν ἐσχάτοις τῶν ἐκκειμένων βῆτων, ὅτι πάντα τὰ τῶν μαθηματικῶν ἀριθμῶν θεωρήματα καὶ κατὰ τῶν αἰδητῶν ὑπάρξει. πρῶτον μὲν ἢ ποῖα τῶν αἰδητῶν ὅπως ἐφεξῆς τέτακται ὡς μονάδι μόνον ἀλλήλων διαφέρειν καὶ ταύτῃ τῇ διαφορᾷ προῖεναι ἄχρι παντός; ἔπειτα πῦ τῶν αἰδητῶν τοιαύτη χέσις καὶ εὐταξία θεωρηθήσεται ὡς τῶν ἀναλόγων πολλαπλασίων ἐν μὲν τρίτον εἶναι τετράγωνον, ἐν δὲ τέταρτον κύβον, ἐν δὲ ἑβδομον κύβον ἄμα καὶ τετράγωνον; ἀλλ' εἰ καὶ βιάσασθαι τις καὶ τάξειεν ὅπως τὰ αἰδητά, μάλιστα μὲν ἄχρι τινός ἢ βία προβαίνειν διὰ τὸ μὴ πεφυκεῖν τὰ αἰδητά τῷτον διασώζειν πρὸς ἀλλήλα ἐν λόγον. ἔπειτα δὲ ἐκ τῶν μαθηματικῶν ἀριθμῶν μετοίσει τὴν τάξιν· ὃ ἢ δὴ τοιαύτην ἐν τῇ φύσει τῶν αἰδητῶν ἐνέθηκεν ἢ δημιουργία· πῦ δὲ τὸ κάλλος τούτου τῶν θεωρημάτων ἢ ὕλη δύνανται δέξασθαι; τὸ δὲ παρ' ἡμᾶς εἶναι ἄρτιον καὶ περιττὸν πῦ ἔχει τὰ αἰδητά, εἰ μή τις ἐκ τῶν ἀριθμῶν καὶ τούτου λαβὼν ἐπ' ὀλίγον αὐτῷ χρῆσαι τοὺς ἐνυλὸν φύσιν βιασάμενος; εἰ δὲ μή, ὅσον ἐπὶ τοῖς αἰδητοῖς ὅθεν κωλύει καὶ ἄρτιον ἄρτιῳ καὶ περιττῷ περιττὸν ἐφεξῆς τετάχθαι. καὶ εἰ μὲν ἄχρι τινός τούτων εἶχον οἱ ἀριθμοί, τάχ' ἂν τις κατὰ τινὰ θέσιν [καὶ νομοθεσίαν] τῆς ἡμετέρας διανοίας ὅπως αὐτὸς ἔφατο διακεκοσμηθῇ. ἐπειδὴ δὲ σὺν τῇ αὐτῇ τάξει καὶ τοῖς αὐτοῖς εἰδῶσι ἄχρι τῶ ἀπείρου προῖασι καὶ ἐφ' ὅσον αὐτῶν ὁ λογισμὸς ἡμῶν ἐπιέναι δύνανται, τοσούτον τῇ αὐτῇ ποικιλίᾳ θεωρεῖ κατακοσμημένος, παντὶ ὁλῶς ὡς τῇ οἰκείᾳ φύσει συνεισῶσαν ἔχουσι ταύτην τὴν εὐταξίαν, ἣν ὁ νοῦς αὐτοῖς καὶ ἢ τῶν πρεσβυτέρων ἀριθμῶν αἰτία παραδειγματικὴ τὴν σύστασιν ἐν ψυχῇ λαβῶσι χαρίζεται. μήτ' ὅν τὸ κάλλος μήτε τὴν τάξιν μήτε τὰς τῶν χωριστῶν εἰδῶν εἰκόνας μήτε τὸ πλῆθος

τῶν ἐν τοῖς μαθηματικοῖς ἀριθμοῖς θεωρημάτων μήτε τὰς ἀρχὰς τῶν ἀπασῶν ἐπιστημῶν ἀτιμάσωμεν ὑπεροχῇ πάντες τὸν ἀριθμὸν καὶ τῶν αἰδητῶν ἀφαίρεσιν εἶναι νομίσαντες.

“Οἱ μὲν ὅν . . . σώμασιν”. τριῶν δοξῶν ἐν ταῖς μετρηματικαῖς, τῆς τε τὴν εἰδητικὸν ἀριθμὸν πρεσβεύουσης, ἣν εἰς τὴν αὐτὴν διδάσκαλον ἀναπέμπειν εἴθε, καὶ τῆς τὰ σώματα πύσης ἀριθμῶν, ἣν ἀπονέμει τοῖς Πυθαγορείοις, καὶ τῆς τὴν μαθηματικὸν ἀριθμὸν μόνον εἰδυίας, τὴν τρίτην κακίζει πλέον ὡς ἂν ἀλογωτέραν τῶν ἄλλων. ὅτε δὲ περὶ τῶν δύο, τῆς Πλατωνικῆς καὶ Πυθαγορείου, φάμεν αὐτὴν ἱκανῶς ἰσορεῖν ὅτε περὶ τῆς τρίτης ὕγιες τι λέγειν. πρῶτον μὲν ἢ ὅτι ἐγένετο τις ὅς τὸν μαθηματικὸν ἀριθμὸν εἶναι μόνον ὑπέλαβεν, ἀλλ' ὅπως μαθηματικοῖς ὀνόμασι καὶ ἐπὶ τῶν θείων ἀριθμῶν ὁ τοῦτο χρησάμενος αἰτίας ἐνίοις πλάνης ἐγένετο. ἔπειτα πῶς ἔχ' ἱκανὸν τεκμηρίῳ χρῶνται τὸ εἶναι κεχωρισμένην τῶν αἰδητῶν τὴν τῶν μαθημάτων ὑπαρξιν λέγοντες “εἴπερ ἔστιν ἀριθμητικὴ ἐπιστήμη, ἔστι χωριστὸς ἀριθμὸς”; ἀλλὰ μὴν τὸ ἡγνόμενον, καὶ τὸ ἐπόμενον ἄρα. ὁ δὲ φησι πρὸς τὸ συνημμένον ἀπνητικῶς καίτοι καίτοι ὅτε ἐν ἐκείνοις εἰρητό τι πρὸς ἑλεγχον τῶν μαθημάτων ἱκανόν, ἀλλ' ὅτι ἢ τῶν καθόλου ἐπιστήμη δυνάμει ἔστιν, ἢ ἐκ τῶν καθ' ἑκάστη ἐνεργεία. ἀλλ' ὅτε τὸ νῦν λεγόμενον ἔχ' ἔχει τινὰ. ὃ ἢ ἂν κεχωρισμένων, φησί, τὰ πάθη περὶ τὰ αἰδητά ἐφαίνετο. πάλιν ἢ ἀποχρηστῇ τῇ ὁμωνυμίᾳ τῶν τῶν ἀριθμῶν καὶ τῶν παθῶν. ἄλλως ἢ κατὰ τῶν μοναδικῶν, καὶ ἀπὸ λόγον μὲν, ἐτέρως δὲ κατὰ τῶν τῆς φύσεως δημιουργημάτων τὰ τοιαῦτα τάττει. “οἱ μὲν . . . ἐν τοῖς αἰδητοῖς”. ὑπὸ μένος τῆς μὲν Πυθαγορείου χωριστὸν ἀριθμὸν μὴ ποιεῖν, ἐν δὲ αἰδητῇ κόσμον ἐξ ἀριθμῶν συνίστασθαι, ἄλλως δὲ τινὰς ἐπὶ τὰ ἀξιωματικά καὶ αἱ καθόλου προτάσεις ἐπ' ὁδὸς μὲν τῶν αἰδητῶν, ἀληθεύουσι δὲ ** μεγέθη τε καὶ ἀριθμοὶ ποιοῦνται, ἀπορεῖ πρὸς μὲν τὸς Πυθαγορείους, πῶς ἐξ ἀβαρῶν καὶ ἀμεγέθων τῶν ἀριθμῶν τὰ αἰδητά δύνανται συνίστασθαι σώματα, πρὸς δὲ

1 μετρεῖν τὰ διωρισμένα (διορ. H) BHβ. || πρὸς τίνε H ad hunc β. || 2 θείων ὅπως H. || ὡς om H. || 4 τέτοις] sc. mathematicis. ad delendum? || 6 βῆτων nonne glossema? cf. p. 915 *20. || 8 μοναδικὸν μόνον (A) unitate sola β. || 10 πῦ] πρὸς A. || καὶ εὐταξία BH: emendauit cum β cf. l. 29, iidem Bonitzius. || 11 ἀναλόγων H: ἀνάλογον B. || ut respondentium multiplicium, et tria quidem sit quadratum — β, qui numerorum signis, quibus BH quoque utantur, γ δ ζ non intellexit ordinem notari. ueteribus enim, ut qui unius cuiusque numeri multiplicandi gradus ab ipsa unitate deducerent (uid. Nicom. ar. II 24. Olympiod. in Pl. Phil. p. 250 cet.), in constanti hoc ordine 1 x¹ x² x³ x⁴ x⁵ necessario tertius erat quadratus numerus, quartus cubicus, septimus qui cubicus simul et quadratus est. ceterum mihi olim et ipsi erranti Lipschitzius monitor fuit. || τὸ μὲν γ H. || 12 τὸ δὲ δ H. || κύβον B. || τὸν δὲ ζ κύβον om B. || 15 διασώζει (A) H. || τὸν om AH. || 17 τοιαύτην B: ταύτην Bβ. || ἐνέθηκεν] ἐπέθηκεν A. || opificis providentia β. || 19 fort. τὸ δ' ἐκ παρ' ἡμᾶς, cf. Nicom. ar. II 24 p. 129, 8 Hoch. || 19 πῦ ὅτι ἔχει β. || 20 χρῆσαι τὸ τὴν εὐλογίαν H. || 22 κωλύει] ἐλύπει BH. nihil uisum molestia afficiet β. cf. p. 928 *32. 916 *7. || ἄρτιον ἄρτιᾳ H. || 24 καὶ νομοθεσίαν glossema inclusi, cf. infra p. 940 b8. || 25 ὅν om β. || 27 ἡμῶν om H. || ἐπιέναι] ascendere β. || 28 κατακοσμημένον BH: cum β correxi, item Bonitzius. || 29 συνεισῶσαν B: συνῶσαν Bβ. cf. p. 906 b3. 923 *31. || ταύτην τὴν] ταύτην BH. || 31 ἐν τῇ ψυχῇ A in animis β.

2 ἀτιμάσωμεν (A) H. || 4 τριῶν δὲ δοξῶν A. || 5 τῶν εἰδητικῶν ἀριθμῶν H. || 9 ἀλογωτέρα H. || δὲ ante περὶ om H. || τῆς] περὶ τῆς A. || 15 κεχωρισμένων (A) H. || 16 εἰ πῶς ἐστιν H, B. || 17 ἐστὶ B, non H. || 18 δὲ φησι] δὲ ἐφ' Hββ. || 21 ἔχει (ἐχέει H) τινὰ ἔχον AHβ. || 24 κατὰ post γὰρ om AH. || 25 τὰ τοιαῦτα] huiusmodi plerumque β τοιαῦτα H. || 26 ὑποτιθέμενος μὲν τὸς A. || 28 συνίσταται CH συνίσταται A. cf. ad p. 902 b37, adde p. 924 b2. 942 b4. || ἐπὶ οὐκ om H. || 29 μὲν] fort. μὲν εἰσι, cf. Alex. p. 793, 30 et Arist. || 30 hiatum notavi, quo praeter finem enuntiatii causalis absumptum uidetur χωρίζειν, μαθηματικά — || ἀριθμοῖς] αἰδητῇ BH errore etiam procluiore quam quo uitium p. 867 *22 ortum est. || ποιοῦντες BH ποιοῦν β. || 31 πρὸς om H. || τὸς μὲν H. || καὶ μεγέθων H.

τὴν χωρίζοντας, πῶς ἂν τὰ πάθη τῶν μεγεθῶν καὶ τῶν ἀριθμῶν ὑπῆρξε τοῖς αἰδητοῖς, εἰ μὴ ἀχωρίζοι αὐτῶν ἦσαν οἱ ἀριθμοί. ῥητέον ὅτι ὑπὲρ μὲν τῶν Πυθαγορείων ὅτι γινώσκουσιν μὴ καὶ ἄλλως ἀριθμῶν, καὶ ὑπὲρ τῆς αἰδητῆς μόνον διαλεγοντο, ἀλλὰ καὶ περὶ νοερῶν καὶ ψυχικῶν καὶ φυσικῶν διακρίσεων ἀναδιδάσκουσιν, καὶ μὴν ἀλλὰ καὶ τὴν αἰδητὴν κόσμον ἐκ τῶν ἀύλων λόγων καὶ δρασιαῶν καὶ πρεσβυτέρων αἰτίων ὑφίστασιν. ὅσοι δὲ ὑδὲ τῇ φύσει λόγους διδῶσιν ἵνα μὴ διπλᾶ ποιήσωσι τὰ πράγματα, οἱ τοὺς θαυμάζουσιν πῶς ἐξ ἀβαρῶν καὶ ἀμεγεθῶν βάρους ἀποτε-
 λῶν καὶ μέγεθος. καίτοι γε ὡς μὲν ἐκ μορίων ἀμεγεθῶν ἢ ἀβαρῶν οὐκ ἂν ποτε συντεθείη βάρους ἢ μέγεθος, καὶ τούτω ἰκα-
 νῶς δέδεικεν. ἐκ δὲ στοιχείων ἀμερῶν καθ' αὐτὰ ὄντων δημι-
 οργεῖται μέγεθος, εἴπερ ὕλη καὶ εἶδος στοιχεῖα σώματων. καὶ ἔτι
 πολλῶν πλέον ὑπὸ τῶν ἀληθεσίων αἰτίων τῶν ἐν λόγοις καὶ
 εἰδοῖς δημιουργικοῖς θεωρημένων πῶς ὁ παῖς διακρίσεις καὶ
 πάντες ὄγκοι τῶν ἐν κινήσει φερομένων ἑαυτῶν γένεσιν ὑπο-
 δέχονται; ἢ καὶ ἀγένητα καὶ ὡς ἔξω αἰτίῃ τὰ σώματα, ἢ τῶν
 διαστατῶν ἀδιάστατα καὶ τῶν μεριστῶν ἀμερίστα καὶ τῶν αἰδητῶν
 καὶ ἀντιτύπων ἀφανῆ καὶ ἀναφῇ καταλειπτέον αἰτία, καὶ συγγω-
 ρητέον τοῖς ὅπως ἐξ ἀμερῶν τὰ μεμεγεθυμένα γενέσθαι λέ-
 γουσιν. ὑπὲρ δὲ τῶν χωρίζοντων τὴν ἀριθμῶν, ὅτι θαυμάζον
 ὅθεν εἰ ἔοικε τὰ ἀποτελέσματα τοῖς αἰτίοις. δημιουργικῶν γὰρ
 ὄντων τῶν χωριστῶν ἀριθμῶν, ὡς μιμνήσκει καὶ οἱ μαθηματικοί,
 εἰκότως καὶ ὁ αἰδητῆς κόσμος εἰκότως ἔχει τῶν αὐτῶν κοσμήν-
 των ἀριθμῶν [ἵνα] πάντων μὲν ἐν πᾶσιν, οἰκείως δ' ἐν ἑκάστοις.
 τὸ δὲ ἀπὸ τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὅπως τῶν ἐπιστημῶν ἐπιχείρημα
 πολλακίς εἵπομεν ὅτι καὶ παρὰ τοῖς ἀντιλογικωτάτοις δυσαντι-
 βλεπτότατον ἐστίν. ἢ καὶ ψεύδεται ταῦτα ἢ συμφωνεῖ καὶ συζυ-
 γεῖ τοῖς ὅσιν. εἰ μὲν ὅτι ψεύδεται, ἀνελε πασαν κατάληψιν (ἐκ
 τούτων καὶ αἰ ἀποδείξεις). ἀνελὼν δὲ πασαν κατάληψιν περὶ

μηδενὸς διαχωρίζον. εἰ δὲ ἀληθεύει καὶ συζυγεῖ τις τῶν ὄντων,
 ἐπεὶ μὴ τοῖς αἰδητοῖς πρώτως (ἄτομα καὶ ταῦτα, καὶ ὅσα δὲ
 κοινὰ ἐν αὐτοῖς κατατέτακται), ταῦτα κατακρατεῖται ὑπὸ τῆς
 ὕλης), λείπει τοῖς διανοητοῖς αὐτὰ συμφωνεῖν ὡς ἰσαξίους,
 τοῖς δὲ νοεροῖς ὡς εἰκόνας καὶ τύπους παραδείγμασιν. "εἰσὶ...
 χωριστὰ ἔσθαι". τὰ πέρατα τινὰς αὐτῶν ὡς εἶδη καὶ ὕσας
 φησὶ λαμβάνειν, καὶ αἰτία ὅτι μήτε ὕσαι ταῦτα μήτε πολὺ
 πλέον χωρίζεται ὕσαι. ῥητέον ὅτι ὑπὲρ τῶν ἀνδρῶν ὅτι περὶ
 τὰ συνεγνωσμένα πέρατα χωριστὰς ἐποιοῦν ὕσας, ἀλλὰ τὰ ἐν
 τοῖς ὕσας δέσει λόγοις τῶν καὶ τῆς ψυχῆς καὶ τῆς φύσεως, ὅ
 κυριώτερον περατοῖ καὶ ὀρίζει τὴν γένεσιν, ὡς τὰ φαινόμενα
 πέρατα τελευταίαν ἀπεικασίαν ἀπετυπώσατο. "ἔτι δὲ...
 συνεῖρειν". ἀπορεῖ* πρὸς μὲν τὴν μαθηματικὴν μόνον
 ὕσιν πρεσβεύοντας, πῶς ὄντων ἀριθμῶν παρ' αὐτοῖς καὶ με-
 γεθῶν καὶ ψυχῆς καὶ σωμάτων ὁ γίγνεται τὰ δευτέρα αἰεὶ ἐκ
 τῶν προτέρων, ἀλλὰ καὶ ἀριθμῶν μὴ ὄντων τὰ μεγέθη καὶ ἐξ
 καὶ γίγνεται, καὶ ταῦτά τις ἀνέλκει, ψυχὴ ἐξ καὶ σώματα. πρὸς
 δὲ τὴν τὴν εἰδητικὴν ἀριθμῶν προσιεμένης, πότερον τὰ μεγέθη
 τὰ προσεχῶς ἐκ τῶν ἀριθμῶν γιγνώμενα καὶ αὐτὰ ἰδέαι ἢ ὅ,
 καὶ εἰ ἐπιδέχονται θεωρίαν ἰδίαν ἢ τὴν μαθηματικὴν εἰς αὐτὰ δεῖ
 μεταφέρειν; ῥητέον ὅτι ὑπὲρ τῶν προτέρων πότερον ὅτι μήτε τὴν
 μαθηματικὴν ὕσιν μόνον ἐπισκέπτονται, καὶ τὰς ὅπως δόντες τοῖς
 ὑποκειμένοις αἰεὶ συντελεῖν εἰς τὴν τῶν δευτέρων ὑπόστασιν τὰ
 πρότερά φασι. εἰ καὶ εἴρηται τούτο ὅτι μίαν εἶναι δεῖ συνέχειαν
 τῶν ἐν φύσει πραγμάτων καὶ μηδὲν ἐπισημασθῆναι αὐτοῖς ἐμ-
 φανταζέσθαι. ὅτι δὲ μὴ μόνον τὴν μαθηματικὴν ὕσιν οἱ
 ἄνδρες οἱ τοῖς γινώσκουσιν καὶ διὰ μαθηματικῶν ὀνομάτων καὶ τὰ
 περὶ τῆς νοητῆς ἀναδιδάσκουσιν, εἴρηται μὲν πολλακίς ἐν τοῖς
 προάγουσιν, καὶ μὴν ἀλλὰ καὶ ἡ νῦν ἀπορία δῆλον ποιεῖ. εἰ καὶ
 αὐτὸς ὡς μὴ ποῶντας ἐκ μεγεθῶν καὶ ἀριθμῶν τὴν

10906

10906

13.

2 ὑπῆρξαι B ὑπάρξει β. || 4 διαλέγεται ἀλλὰ περὶ (A)H. || 9 οἱ] expectes εἰκότως οἱ uel sim. || 11 τῶν] τῶ BHB. certe
 καὶ τῶ ferri nequit: neque enim loci p. 897 b26 eadem est condicio, nec ὡς μὴ sic positum est ut p. 931 a3. || 14 τῶν post
 αἰτίων interposui. || 16 τῶν scripsi cum β: τὴν BH. cf. Plato Tim. p. 38 A ὅσα γένεσι τοῖς ἐν αἰσθήσει φερομένοις προσήψαν. || φερομέ-
 νων (A)Hβ: φερομένη C? [ἐαυτῶν] fort. σωμάτων. || γίγνεται H. || 17 ἀγένητα B. || ἔξω] ἐξ BHB. ἐξ αἰδῶν olim ego, καὶ ἐκ αἰτίων
 alius. || 19 ἀναφῇ] ἀναφανῆ A. || καταληπτέον BHB. || 20 τοῖς] ταῖς H. || ἀμερῶν] ἀμφοῶν H. || τὰ μεμεγεθυμένα H, similiter (A). ||
 21 ὑπὲρ δὲ H. || 22 γὰρ] ὅ BHB. || 24 αὐτῶν] ἰpsum β ἐαυτὸν CH ἐαυτῶν (A). || 25 ἵνα] ut β εἰ μὴ ci. Brandisius. inclusi ut in-
 certum, fort. ex uocis εἰκόνας uaria lectione ἰδ(ε)λματα relictum. || μὴ] ἢ BHB. cf. p. 879 b2. 914 b11. 918 b7. || 27 ἀντιλογιτά-
 τοις H. || 28 καὶ] aut β. || 29 ἀνελε Hβ: ἀνίλε C ἀνέσχε A.

3 κοινὰ αὐτοῖς BHB: ἐν inserui, cf. p. 851 b35. 852 a4. 881 b32. 895 b10. || κατακρατεῖται] καὶ κρατεῖται CHB γὰρ κρατεῖται A.
 cf. p. 868 b10. possis etiam κακράτῃται. || 4 ἰσαξίους Cβ: ἴσα AH. || 6—8 ὕσαι] Alexandrum p. 794, 8—12 sequitur. || 8 πλέον] παρὲν H. || 9 συνεγνωσμένα] cf. ad p. 914 a19. || 10 αὐτῶν] αὐτῶ Bβ. || 13—17 σώματα] Alexandro p. 794, 22—27 debentur. ||
 13 Dubitat contra β: πρὸς BH. ἀπορεῖ etiam Bonitzius adiciebat. || μόνον Alex. μόνον BHB, sed cf. infra l. 22. 26. Omnino
 cum ὁ μόνον (ut p. 842 a10) admittat, μόνον aduerbium, nisi ad uerbum refertur, Syriani sermo respuit, cf. ut pauca delibem
 p. 842 b1. 844 a27. 845 a13. b14. 846 a1. 849 a19. 855 a22. 884 b20. 927 b19. qua re μόνον p. 842 a29 ex A, 848 b37 ex C,
 855 a7 ex CH recipiendum erat. || 14 πρεσβεύοντα H. || ὄντων] ὄντων Alex. hinc corrigendus. || παρ'] καὶ παρ' H. || 15 καὶ ante σώμ.
 om (A)H. || ἀλλ' om. Alex. p. 794, 25. || 16 καὶ ἐτι B. || 17 ταῦτα H. || ψυχὴ cum Bonitzio. || σώματος Al. hinc emendandus. ||
 πρὸς . . . 19 ex Alex. p. 795, 22. 27sq. petita || 18 τὴν τὸν] τὴν BH. correxī cum Bonitzio. || πότερον Hβ: πότερον B. || 19 ἐκ]
 ἐκ τῆς ὕλης καὶ Al. || 20 ἰδέαι H. || 21 μεταφέρει H. || ὑπὲρ τῶν προτέρων πότερον C ὑπὲρ. τῶν προτέρων H ὑπὲρ τῶν πότερον A pro
 prioribus quidem β. || 22] οἱ B εἰ H: correxī cum β et Bonitzio. || 25 naturalium rerum β: τῶν φύσει πραγμάτων BH. || 26 μέ-
 νον H. || 28 τοῖς νοητοῖς H. etiam quae de diuinis sunt β. || ἀναδιδάσκουσιν BH, sed etsi . . . doceant β. || 29 δῆλον H.

ψυχὴν προτέρων ὄντων αὐτῆς, μαρτυρεῖ σαφῶς ὅτι τὸς ἐν νῷ
 καὶ τὸς θεῖος ἐγγένων ἀριθμὸς. ὑπὲρ δὲ τῶν δευτέρων, ὅτι καὶ
 τὰ πρῶτα μεγέθη ἰδέαι, ὁ αὐτοκύκλος ἢ αὐτοπυραμῖς τὸ αὐ-
 τοτρίγωνον, ἀπὸ δὲ τῶν μαθηματικῶν λόγων αἱ ἀναμνήσεις
 ἡμῖν ἐκείνων γίνονται. ὃ καὶ ὅτι ἐκείνοις ἐφαρμοζουσιν αἱ μα-
 θηματικαὶ θεωρίαι διεξοδικαὶ εἶναι καὶ μεμερισμέναι καὶ ποθὲν
 ποι προῖναι καὶ δι' ὑποθέσεων περαίνουσιν, ἀλλ' ὥσπερ ἐν ταῖς
 Ἐπιστολαῖς εἶρηται περὶ τῶ αὐτοκύκλου ὡς ἔτε τὸ χῆμα ἔτε
 τῶνομα ἔθ' ὁρισμὸς ἔτ' ἐπισήμη γνώσις ἐστὶν αὐτῶ, ἀλλὰ
 θεῶν δεῖ τῶ πράγματος παραγενέσθαι, καὶ ὥσπερ ἐκ πυρεῖν
 τῶν ἐπισημονικῶν θεωρημάτων παρατρίβομένων φῶς ἀναλάμ-
 ψαι νοερὸν, δι' ὃ συζυγίσωμεν ἐκείνῳ· ἢ τοῖνυν μαθηματικὴ
 μέθοδος παρασκευὴ τίς ἐστὶν ὡς ἐν εἰκόσι γυμνάζουσα τὴν ψυ-
 χὴν πρὸς αὐτοπτικὴν τῶ παραδείγματος ἐπιβολήν· ἢ καὶ ἄρα
 προσγίχονται ταῖς ἰδέαις ἐφαρμόζουσιν τὰ μαθηματικά, ἀλλ'
 ὡς ἀπὸ εἰκόνων εἰς ἐκείνας διὰ τῶν ἀναπέμψεως βούλονται.
 10016 32. "οἱ δὲ ... κατ' ἐκείνους". ἀποτείνεται μὲν νῦν πρὸς τὴν
 αὐτῶ διδασκαλόν· αὐτὸς γὰρ ἐστὶν ὁ σαφῶς τὰ μαθήματα
 τῶν νοερῶν διακρίνας εἰδῶν, καίτοι καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις
 ὃ θάτερον μόνον ἀλλὰ καὶ θάτερον γινώσκειται. λέγει δὲ ὅτι περὶ
 γενέσεως ὃ διδάσκει τῶ μαθηματικῷ ἀριθμῷ (δεῖ γὰρ αὐτὸν
 γίνεσθαι μὴ πρῶτον ὄντα)· ἔτε δὲ ἐκ τῶν αὐτῶν ὀφείλει
 γίνεσθαι τῷ εἰδητικῷ, ἵνα μὴ ὁ αὐτὸς ἐκείνῳ φανῇ, ἔτε ἐξ
 ἄλλων· ἀριθμὸν γὰρ ὃ δυνατόν ἐτέρως ὑποσχεῖται ἢ ἐκ μονάδος
 καὶ τῆς ἀρίστου δυάδος. διὰ τί ἔν, φήσωμεν πρὸς αὐτόν, μὴ
 τῷτο δὲ τὸ πολυπάτητον ὑποτίθεσθαι λέγειν τὴν διδασκαλόν,
 ὃ καὶ αὐτὸς ἐν ταῖς φυσιολογίαις χρῆσθαι μελετήσας, ὡς
 ἀναλογία μὲν τῶν διαφορῶν ἀριθμῶν αἱ αὐταὶ εἰσιν ἀρχαί,
 ἀπλῶς δὲ ὡς αἱ αὐταί· τοῦτο δὲ ὅτι καὶ σὺ νῦν αἰνίττη, ὅταν
 λέγῃς "ἐξ ἄλλου δὲ μεγάλου καὶ μικροῦ", πλην ὡς ἐξ ὃ τὰ
 μεγέθη· ἄλλη γὰρ ἢ δυὰς ἢ γεννητικὴ τῶν ἀριθμῶν τῶν μα-
 θηματικῶν, ἄλλη δὲ ἢ τῶν μεγεθῶν· καθ' ἐκάστην γὰρ τῶν
 ὄντων τάξιν ἰδίως αἱ νοεραὶ καὶ αἱ ἀναλογικαὶ καὶ αἱ φυσικαὶ

θεωρῶνται ἀρχαί. τὸ μέντοι ζητεῖν πῶς τὸ ἐν τὰ πανταχὺ πολλὰ
 παράγει καὶ γεννᾷ, καὶ φιλοσοφόν ἐστι καὶ παρ' ἐκείνοις ἡγεμό-
 νηται. "πάντα δὲ ... λέγωσι". ταῦτα τοὺς παρὰ τοῖς
 ῥήτορσιν ἐπιλόγους μιμεῖται, ὡς ἀπὸ ἡλλανταῖς δὲ ὅδε καμικῆς βο-
 6 μολογίας. διὰ τὰ πλείους αὐτῶν ὅσα μὴ ἐξὶ πραγματευώ-
 χρῇ καὶ ὑπερβαίνειν ἢ ἄλλως συνεῖναι. Σιμωνίδου δὲ μεμνη-
 νέυει τῶν Ἀτάκτων ἔτῳς ἐπιγραφόμενων· εἰρόμενα γὰρ ταῦτα καὶ
 ἡγεῖα διανοίας πληρωτικά. "φαίνεται" ... διπλασιαζόμενον·
 ἐπεὶ δὲ δυὰς ἐστὶ τὸ μέγα καὶ τὸ μικρόν, ἢ δὲ δυὰς ἐν ἄρτιον
 10 μόνον, μάστις δὲ ἐν ἀρτιάκις ἄρτιον ὑφίστησι, τὸς ἄλλους
 ὃ φησιν ἐκ τῶ μεγάλου καὶ μικροῦ δύνασθαι γεννηθῆναι. εἰρη-
 δὲ πολλάκις ποῖαν δυάδα μέγα καὶ σμικρὸν ἐκάλουν, καὶ ὅτι τὴν
 παντὸς πλήθους γεννητικὴν. "ἄταπον δὲ ... τῶν ἀδυνα-
 12 των". εἰ καθ' ὑποθέσεων ποιοῖεν διδασκαλίαν ἕνεκα, τί πλη-
 15 μελῶσιν; εἰ μὴ ἄρα κατὰ σὲ ἐν ποιητικῇ αἰτίαν ἐπὶ τῶν
 αἰδίων μὴ προστιέμενον· τοῖς δὲ ἀρέσκει πάντα ἐκ τῶν ἀρχῶν ἔχειν
 τὴν ὑπόστασιν. "οἱ μὲν ἔν ... τὴν γένεσιν". ποῖον μὲν ἡγε-
 17 τὸς λόγους καταβάλλει; τῶτος ὁ Ἀριστοτέλης, ὃ λήσεται τὴν
 συνευτέρους. ἵνα δὲ καὶ ἐξ ὧν τίθησιν ἐπακολούθωμεν τῇ
 20 τῶν Πυθαγορείων διανοίᾳ, ῥητέον ὡς ἐν μὲν τὸ σύνολον λέγουσι
 τὸ ἐξ ὕλης καὶ εἶδους διακοσμηθέν· τῶτος δὲ τὴν σύστασιν φασὶ
 ἔτῳ γίνεσθαι· τῶ λόγῳ τῶ ἀπὸ τῆς φύσεως προελδόντος χρώμα
 καὶ χῆμα καὶ τὴν αἰτίαν πάντως γεννήσαντος πρῶτον μὲν τὸ ἄπῳ-
 σῶμα γίνεσθαι, τῷτο γὰρ ἐστὶ "τὸ ἔγγιστα τῶ ἀπείρου", εἴτα τὸ
 25 διακοσμηθέν, ὅταν τὸ πέρας καὶ ὁ φυσικὸς λόγος καταχῇ τέλος
 τὸ ὑποκείμενον. ὅτι δὲ καὶ περὶ χωριστῶν ἀριθμῶν εἰρήκασιν
 ἄνδρες καὶ μάστις πάντων ἔτοι, καὶ πρότερον ὑπεμνήσαμεν.

"Τῶ μὲν ἔν ... γενέσεως". συμβολικῶς εὖρος ἀντι-
 30 παρ' ἐκείνοις ταῦτα λεγόμενα· ἐν γὰρ περιττῶν τοῖς θεοῖς προ-
 οἰκεῖντες εἰκότως ἀγένητον εἶναι φασιν, ἐν δὲ ἄρτιον τοῖς ἐν-
 τοῖς ἀνάλογον λαμβάνοντες γενετὴν καλῶσι καὶ δυάδι πρὸς-
 κεισθαι· ἐπεὶ ὅτι τὸς συζοῦχος ἀρτίως καὶ περιττὸς ἀριθμὸς ἐκ
 τῶν αὐτῶν ἀρχῶν ἀπογεννῶσιν, εἰ καὶ τὸς μὲν μονάδι προτε-

1 fort. τὰ ἐν νῷ. || 2 ἐγγένως H. || 5 ὅτι a uerbo dicendi uidetur aptum fuisse. ante l. 7 ἀλλ' puto ἔλεγον intercidisse, de qua uerbi collocatione cf. p. 927 b23. || 6 ποθὲν ποι BHβ. cf. Pl. Parmen. p. 162 C. || 7 ταῖς om H. || 8 Pl. epist. VII p. 343 A-D cf. 342 A sq. || 9 ὅθ' ὁ ὁρισμὸς B: ὁ om H. || 10 τίαν ... 12 νοερὸν cf. Plat. ep. VII p. 341 D. 344 B, sed colorem uerborum Syr. ex Pl. rei p. IV p. 435 in. repetiit, ut iam Rubnkenius ad [Longin.] de subl. 44, 3 p. 481 Weisk. adnotauit. || 11 ἐκλάμψαι Pl. r. p. ut ἐξέλαμψε epist. 344 B. || 12 δι' ὃ BHβ. || associamus β. || 13 προκατασκευὴ H. || γυμνάζουσι AH. in imaginibus exerce-
 tibus β. || 14 alligentiam β ἐπιβολήν BH: correxit etiam Bonitzius. || 16 εἰς] fort. εἰς παραδειγμα, ἔτῳς εἰς. || 18 τὰ post εἰς
 om H. || 20 ὃ θάτερον AHβ. || 22 ἔτε ... 25 δυάδος] ex Alex. p. 797, 1—4 compilata. || 22 ἔτε δὲ β. || 24 ὃ δυν.] ἀδύνατον Al. ||
 26 δὴ καὶ τὸ Αβ. || τὸ πολυπάτητον BH latissimum β. || ὑποτίθεσθαι (A)H. || 27 μελέτησας (A). || 28 διαφορῶν om β. || 29 ἢ
 τι] δὲ τι C δὴ AH. correxit iam β. || 30 δὲ] δὲ τινος Ar. || 31 γὰρ ἢ ... 32 ἄλλη om A. || γὰρ δυὰς ἢ γεννητικὴ H. || 33 καὶ φ-
 σικαὶ BH: αἱ inserui.

2 et philosophi aest β. || ἡτιολογεῖτο H. || 3 ταῦτα et 5 αὐτῶν non tantum ad uerba proposita sed ad totum Aristotelis epi-
 logum p. 1091 a5—22 pertinent. || 4 ὅδε καμικῆς AHβ. || 6 καὶ ἄλλως A. || συνεῖν A συνεῖν H. fort. scribendum ἢ ὅπως συνεῖν.
 meminit autem de Simonide in his quae adeo inordinate scripta sunt. β. cf. Alex. p. 797, 9 et Schneidewinus mus. rhen. VII p. 461 sq. ||
 7 εἰρόμενα H εἰρημέτα A cauillatorie dicta (εἰρωνεύμενα) β. || 8 fort. πληρωματικά. || 11 ὃ φησιν] ὑφίστησι H. || γεννηθῆναι (A)H. ||
 12 μικρὸν H. || 14 si ... faciunt β. || 15 τὸν ποιητὴν CH. || 18 τῶτος] τρίτον A. || λύσεται H. || 20 μὲν] fort. καὶ. || 21 διακοσμη-
 κῶν A διακοσμηκῶν H. || 23 αἰτίαν] cf. Arist. ἐκ σπέρματος. || γενήσαντος H. || 25 κατάσχη H. || 29 appropriantes β ἀποικιστῆς BH.
 30 ἀγένητον B. || τοῖς ἐν ὕλοις H. cf. ad p. 857 b9 et 931 b11. || 31 γεννητὸν B. || 32 καὶ τὸς περιττὸς A. || ἀριθμὸς om A.

24. ^{101a} κέναι τὸς δὲ δυάδι φασί, πολλακίς ὑπεμνήσαμεν. "τὸν δ' ἄρτιον . . . ἀριθμῶν". τὸν ἄρτιον ὕλην ἔχοντα καὶ εἶδος καὶ μὴ τὴν ὕλην ὡς ἐκ τῆς δυάδος προελθόντα μέγα καὶ μικρὸν ἔχειν, καὶ δὲ τὸ εἶδος ἰσότητι κεκρατῆσθαι φασί. ταῦτα δὲ ἐκ ἀπὸ χρόνος ἀλλ' αἰεὶ. εἰ δὲ πρότερα τὰ ἄκωσμα τῶν κεκοσμημένων ἀποφαίνουσι διδασκαλίας ἕνεκα, κοινὸν ἐστὶ τὸτο πάντων ἡμῶν ἕθος· καὶ ὃ σὺ τὴν ὕλην πρότερον εἶναι λέγεις καὶ ἀρχὴν τῷ σώματι, καίτοι αἰεὶ κεκοσμημένην. "ἔχει δ' ἀπορίαν . . . ἐνός". ὅτι μὴ τὸ εἶναι ταῖς ἀρχικωτέροις αἰτίας ἀπονέμεσθαι θέλει, κατορθῶν. ὅτε δὲ ὅτως ἄρξαται τῷ λόγου οἰκίον ἦν, ἀλλ' ἦν εὐλογώτερον εἰπεῖν "ἔχει δὲ ἀπορίαν καὶ εὐπορήσαντι θαυμασμένην". ὅτε τὸς θεολόγους ἄλλο τι λέγειν ὁρθῶς τις ὑποτίθει. πάντων δὲ ἀποπύματον τὸ νομίζειν ἢ ὅτι τῷ ἐν τὸ ἀγαθὸν ὅτως συντρέχει ἢ ὅτι τὸ ἐν τὸ πρώτιστον ὅτως ἀρχὴ λέγεται ὡς κοιχεῖον· ὅς ἐνιπάρχοντος ὁ ἀριθμὸς συρίζεται· πάντα ὃ ταῦτα ψευδῶς ἰσώρηται· τὸ ὃ ἐν καὶ τὰ γὰρ ταῦτόν ἐστι παρὰ Πλάτωνι καὶ ἐξήρητο πάσης ὕψιας καὶ καὶ τῷ καὶ ζωῆς. "οἱ δὲ ποιηταὶ . . . Δία". ὅδε ταῦτα καὶ τὸ ἀληθὲς ἰσώρηται περὶ τῶν θεολόγων· ἐκεῖνοι ὃ Νύκτα μὴ καὶ Οὐρανὸν φασὶ βασιλεύειν, καὶ πρὸ τούτων τὴν μέγιστον αὐτῶν πατέρα.

"τὸν τόθ' ἐλὼν διένειμε θεοῖς θνητοῖσι τε κόσμον, ὃ πρῶτος βασιλευσε, περικλυτὸς Ἑρμικεπαῖος", μεθ' ὃν ἡ Νύξ "σκηπτρον ἔχουσα" ἐν χερσὶν ἀριπρεπὲς Ἑρμικεπαῖν". μεθ' ἧν ὁ Οὐρανός, "ὃς πρῶτος βασιλευσε θεῶν μετὰ μητέρα Νύκτα". τὸ δὲ χάος ὑπὲρ τὴν τῷ βασιλεύοντός ἐστι χέσιν· τὸν δὲ Δία ὃ πρῶτον ἀλλὰ πέμπτον βασιλέα σαφῶς ὀνομάζουσιν οἱ πρὸς αὐτὸν παρὰ τῆς Νυκτὸς δοθέντες χρησμοί. "ἀθανάτων βασιλῆα θεῶν πέμπτον τε γενέσθαι". ἡ πρώτης ὅν ἀρχὴ καὶ παρ' αὐτοῖς ἐν καὶ τὰ γὰρ, μεθ' ἧν ἡ

δυὰς ἡ κρείττων τῷ βασιλεύειν, αἰθὴρ μὴ καὶ χάος ** καὶ τὸν Πυθαγόραν· εἴτα τὰ πρώτιστα καὶ κρύφια τῶν θεῶν γέννη· ἐφ' οἷς ὁ πρῶτος ἀναφανείς τῶν ὄλων πατὴρ καὶ βασιλεύς, ὃν διὰ τὸτο Φάνητα προσεῖπον. ὅτ' ὅν οἱ ἀρίστοι τῶν φιλοσόφων ἀφίστανται τῶν θεολόγων, ὅθ' οἱ θεολόγοι τὰ δευτέρα δυνατώτερα καὶ ἀμείνων τῶν ἀρχηγικωτέρων φασὶν εἶναι, ἀλλὰ μία ἡ παρὰ πᾶσιν αὐτοῖς ἀλήθεια. "ὃ μὴν . . . ποιήσας". εἰ μὴ ὅτι τὸς τὸ πρῶτον αἴτιον ἄριστον εἶναι λέγοντας ἀποδέχῃ· ὃ μὴν οἱ θεολόγοι μεταβολὰς ποιῶσι τῶν βασιλειῶν, καὶ τὰ μυθώδη πλάσματα τὸτο προφαίνειν δοκῇ· τῶν δὲ πρεσβυτέρων αἰεὶ μενῶν ἐν ἡθεσὶ τοῖς οἰκείοις ὅτω τὰς δευτέρας ὑφίσταται λέγουσιν. "τῶν δὲ . . . μάλιστα". ἔστι μὴ ὑπερῆσιον παρὰ τε τῷ Πλάτωνι τὸ ἐν καὶ τὰ γὰρ καὶ παρὰ Βροτίῳ τῷ Πυθαγορείῳ καὶ παρὰ πᾶσιν ὡς εἰπεῖν τοῖς ἀπὸ τῷ διδασκαλείῳ τῷ τῶν Πυθαγορείων ὠρμημένοις· ὅμως δὲ κείῳ τὸ ἐν ὕψια εἶναι τῆς πρώτης ἀρχῆς, ἢ ἐκάλον τὰ γὰρ, ὡς ἐνώσεως καὶ τῷ ἀγαθῷ πᾶσιν αἰτίαν ὑπάρχουσαν, καὶ ἴδωμεν εἴπερ ἔπεται τι αὐτοῖς ἀποπον. "ἡ μὴ . . . λέγειν". ἀπορεῖ βυλόμενος· τοῖς δὲ ἀνδράσι ἐκείνοις πρὸ πάσης ἐπιστάσεως καὶ ἀποδείξεως κείται τὸ πρῶτιστον εἶναι τὸ πανάριστον. "θαυμαστὸν δ' εἰ . . . ἀγαθόν τι". τῷ μὴ πρώτιστον καὶ αὐταρκεστάτων τούτ' αὐτὸ ἀγαθὸν τὸ αὐταρκες· ἀλλ' ὑπάρχει αὐτῷ δι' ἀπλότητα καὶ ἐνότητά τῆς ὑποστάσεως· ὃ γὰρ ἐστὶ τὰ γὰρ καὶ ἄλλο τι, ἀλλ' αὐτὸ τὸτο ἀγαθόν· ὥστε ἐν, ἐπεὶ μὴ σύγκειται αὐτῷ ἡ φύσις ἐξ ἀγαθῶ καὶ ἄλλων τινός· ὅτω ὃν ἐδεήθημεν ἐτέρας ἀρχῆς ἐν ἡ τὸ ἀγαθὸν ἀμυγῆς ἢν πρὸς πᾶν ὅτιον καὶ ἄκρατον. δυσχεραίνει ὃ αὐτὸς πρὸς τὸ ἐν καὶ τὸ κοιχεῖον, ἐπειδὴ συνηθέρεον αὐτῶν ἀλλ' ὃ θεολογικώτερον ἀκούει· εἰ δὲ τινες ἐν ὑποθέμενοι εἶναι τῶν μαθηματικῶν ἀριθμῶν τὴν ἀρχὴν ἀφείλον ἀπ' αὐτῷ τὰ γὰρ, ὃ περὶ τῆς ἀπάντων ἀρχῆς διαλέγοντο, ἀλλὰ περὶ τῆς τῶν μοναδικῶν ἀριθμῶν αἰτίας· καὶ ὅλον μὴ ὅτι καὶ αὕτη τὸ ἀγαθὸν ἐστὶ τῶν ἐξ αὐτῆς ἀπογεννωμένων, ὃ μέντοι ἀπλῶς τὰ γὰρ.

4 ἰσότητα H. || 7 ἡμῶν om β. || 10 θέλειν κατορθῶν H. || 11 ἀλλ' ἦν Hβ: ἀλλὰ B. || 12 ἄλλο τι (A)H. || 13 τις] an γε? || 13. 14 ὅτι τὸ ἐν τὸ ἀγ. H. || 14 ὅτω H. || 16 καὶ τὸ ἀγαθόν (A). || 18 κατὰ τὸ ἀληθές] ut rei ueritas est β τὸ ἀληθές BH: κατὰ addidi cum Lobeckio qui l. 18—b7 Aglaoph. p. 577 ex B edidit. || 22 τὸν τόθ'] τοῖον Simplicius in phys. f. 150r, Galei apographon (cf. classical journal t. XVII p. 163). fort. τὸτό θ' sc. μέτρον? patrem qui et aetherem deis mundumque mortalibus diuisit (αἰθέρα θ' ἐς διένειμε) β. || ἐλὼν διένειμε H. || τε] δε Gal. || 23 εἰ] δε Gal. καὶ Proclus in Tim. p. 291, licentius πρῶτον μὲν Alex. p. 800, 18. || βασιλεύει Gal., item 27. || Ἑρμικεπαῖος BHβ: corr. Brandisius. || 25 σκηπτρον om H. || χερσὶν A. || ἀριπρεπὲς om BHβ Gal., ex Alex. restituit Brand. || Ἑρμικεπαῖν BHβ. || 27 μετὰ om Gal. || 28 χάος] exspectes χάος καὶ ὁ αἰθὴρ καὶ ὁ χρόνος (cf. p. 859 b31) ὑπὲρ . . . εἰς ὅσους cf. quae mox l. 32 secuntur. || 31 ἀθανάτων Lob.: ἀθάνατον BHβ Gal. || βασιλῆα sic H. || τε om Hβ, Galeus. σὲ coni. Lobeckius.

1 μὲν om β. sed post χάος et hiare orationem manifesto apparet et supplere satis probabiliter hiatum licet αἰθὴρ μὲν καὶ χάος κατ' ἐκείνους (sive κατὰ τὸν Ὀρφέα sive κατὰ τὸς θεολόγους mauiis), Πρωτοῦς δὲ καὶ χάος κατὰ τὸν Πυθ.: haec enim nomina Syriannus p. 931 a5 testatur, cum p. 842 a8 Πρατρία καὶ δυάδα dicat. || τὸν post κατὰ om (A). || 4 φάτις τὰ H. || προσεῖπεν Lobeckio errore. || 5 θεολόγων C: θεῶν BHβ. || 8 ἀποδέχῃ (A). || 9 μεταβυλαί pr H. || βασιλείων A. || 10 δοκεῖ (A)H. || τῶν] fort. ὡς δὲ τῶν? || 13 Βροτίῳ] cf. Alex. p. 800, 32. κροτίνω CHβ κρότων A Βροτίῳ edidit Brandisius, sed cf. ad p. 926 a2. || 1/4 διδασκαλίῳ H διδασκαλίῳ A scholis β. || 15 ὠρμημένοις BH ὀρμωμένοις Brandisius edidit. || ὕψια] ὕψια BH ὕψια β. cf. Arist. || 18 ἀπορεῖ . . . 20 ἀγαθόν τι" om β. || ἀπορεῖ C: ἀπορείωτον A ἀπορείτω H. latet fort. ἀπορεῖ αὐτὸς. || 21 τῷ . . . αὐτ.] hoc est ei bonum esse per se sufficiens β. || 22 αὐτῷ Hβ: αὐτὸ B. || καὶ ἐνότητά om AB. || 23 ἄλλο τι (A)H. || αὐτὸ τὸτο τὸ ἀγαθόν C. || 25 γὰρ ἂν H (indigeremus) β: γὰρ B. || 26 γὰρ αὐτὸς] fort. δ' Ἀριστοτέλης. || 27 καὶ τὸ κοιχεῖον om AHβ. || αὐτῶν] αὐτῷ β. || 30 τῆς τῶν] τῶν CH om A. || 31 καὶ αὐτὸ τὸ ἀγαθόν β.

ἡ γὰρ ἂν, ὅπερ λέγει, ἀπασαί αἱ μονάδες ἐγένοντο ὅπερ ἀγα-
θόν; αἱ μονάδες ἔχαι ὕλικαί ἀλλ' αἱ κ' τὰ εἶδη τῶν ἀριθ-
μῶν θεωρῆναι, αἱ τινες εἰσὶ μὲν τῶν ἀριθμῶν ἀγαθόν, ἡ
πεντάς τῶ πάντε καὶ ἡ δεκάς τῶ δέκα, ὃ μὴν ὅπερ τὸ ἀγαθόν
ἀπλῶς, ὥσπερ αἱ μονάδες ἡ ἐνάδες αἱ ἀπὸ τῆς πρωτίτης
αἰτίας προελθῶσαι· ἐκεῖναι γὰρ ὃ μόνον θεοὶ ἀλλὰ καὶ συνοχαί
τινες θεῶν. καὶ ὅθεν αὐτοὶ ἐν τοῖς ὅλοις εὐπορίαν εἶναι τῶν
ἀγαθῶν. ἀφθονοῦ γὰρ τὸ θεῶν καὶ ἀπερίληπτον ἀνθρωπίνῳ λογι-
σμῷ, καὶ τὰ εἶδη δὲ καὶ οἱ ἀριθμοὶ θεῶν καὶ ἀγαθοειδῆ ἅτε τῆς
πρωτίτης αἰτίας ὄντα γεννήματα. καὶ ὃ δὲ ταῦτα ὡς αὐτοὶ
10016b 27. προφέρειν, ὅπερ αὐτοὶ οἱ ἄνδρες προσίεν. "ἀλλὰ μὴν
... κακὸν αὐτό". εἰ τὸ ἔν, φησὶν, ἀγαθόν, ἀγαθοειδῆ καὶ
τὰ εἶδη· ὃ συγχωρηθέντος ἀπορον αὐτῷ καταφαίνει, τίνων
χρητὰς ἰδέας ὑποτίθεσθαι· εἴτε γὰρ τῶν τῆδε ἀγαθῶν μόνων,
οἷον τῶν ἀρετῶν, ἔτε ὕσιων ἔσονται αἱ ἰδέαι ἔτε ὕσιαι· εἴτε τῶν
15 ὕσιων, ἔσονται αἱ τῆδε ὕσιαι ἀγαθαί, ἐπειδὴ καὶ τὰς
ἰδέας ὑπέστησαν ἀγαθὰς ὕσας. πρὸς τούτοις δὲ πᾶσιν εἰ τὸ ἔν,
φησὶν, ἀγαθόν, τὸ μὴ ἔν ὃ εἴτε δυνάδα εἴτε ἄνισον εἴτε πλῆθος
χρητὰς καλεῖν, ἔσαι κακόν, ἵνα ἐξ ἐναντίων ἡ γένεσις ἢ τῶν
πραγμάτων. πρὸς ὃν φαίη τις ἂν ὅτι καὶ εἰ τῶν ἀρετῶν μό-
20 νων ἦσαν αἱ ἰδέαι, ἔκ ἐκωλύοντο εἶναι ὕσιαι· ὃ γὰρ οἷον τὸ
παράδειγμα, τοιαύτη καὶ πάντα καὶ ἡ εἰκὼν, ἀλλὰ ὡς ἀμερῇ
μεριστῶν αἰτία καὶ νοερά ἀνοήτων καὶ θεῶν θνητῶν, ἔτω καὶ ὕσιαι
ποιότητων, ὃ τῶν τυχεσῶν ἀλλ' ὅσαι ὕσιων εἰσὶ τελειωτικά.
καὶ εἰ πασῶν δὲ ὕσιων εἰσὶν ἰδέαι, ὥσπερ ὅν εἰσὶν, ἔκ ἀνάγκη
25 τὰ τῆδε πάντα καλὰ εἶναι καὶ ἀγαθὰ· ὃ γὰρ ἀεὶ κατέχει τὸ μέ-
τρον ὅπερ ἄνωθεν δέχεται, παρατρεπόμενα δὲ εἰς ἀμε-
τρίαν ὑποφέρεται. τίς δὲ ἀνάγκη καὶ τῶ ἐνὸς ἀγαθοῦ ὅντος τὴν
ἐτέραν ἀρχὴν κακὴν εἶναι; πρῶτον μὲν γὰρ ἐκεῖνο τὸ ἔν λέγουσιν
εἶναι ἀγαθόν, ὃ ἐξήρητο πάσης τῆς πρὸς ἕτερον συντάξεως καὶ
30 ἔστιν ἐπέκεινα καὶ τῶν μετ' αὐτὸ δυὶν ἀρχῶν· καὶ τὴν προτέραν
δὲ καὶ θεοτέραν τῶν δυῶν ἀρχῶν, ἢν μονάδα καλεῖται, τὸ ἀγα-
θὸν εἶναι λέγουσιν, ἔχ' ἔπειτα αὐτοῖς τὴν δυνάδα, καὶ ἄλλην ἀν-
τιθέσιν ἔχ' πρὸς τὴν μονάδα, κακὸν λέγειν· ὃ γὰρ ἐκ τοιαύτης
ἀντιθέσεως τὰ θεῶν γεννᾶται καὶ πρόβεισιν, ἀλλ' ἐκ παναρίσιν καὶ
35 τέτταρα ὅν αὐτοὶ ἀκολουθήσει ταῖς τέτταρσιν ὑποθέσειν· καὶ

2 post ἀγαθόν interrogationis notam posui. sed forsitan initio responsi quidpiam interciderit. || 4 ὃ μὴν ἀλλ' ὅπερ Α. || 6 προσελθῶσαι Η. || 7 θεῶν ἀλλὰ Η. || 7 affluentiam β: ἀπορίαν ΒΗ. correxi cum Bonitzio. || 9 θεῶν καὶ Η, om β. || 10 γενήματα Β. || 11 προίεταί pr Η. || 12—20 πραγμάτων sublata ex Alex. p. 801, 32—802, 5. || 13 ἀπορον] αὐτοὶ Α. || 14 μόνον β. || 19]? Η. || 20 πραγμάτων] εἰδῶν Alex. || fort. πρὸς ε. || μόνων om Αβ. || 21 ἐκώλυον τὸ Η prohibebant β. || ὕσιαι Η substantias β. || 22 ἡ καὶ ΒΗβ. || 25 ὅν εἰσὶν] ὅν Η. || 26 πάντα καλὰ] πάγκαλα Η. || εἶναι om ΑΗ. || τὸ μέτρον Η. non enim semper retinet mensura β praeue, cf. p. 937 b13. || 29 ἀρχὴν κακὴν cum β Bonitzius et ego: ἀρχικὴν κακὴν C ἀρχικὴν ΑΗ. || 30 ἐξήρηται Η. || 31 καὶ τὸ μετ' ΑΗ. || καὶ τὴν] καὶ τὴν Η. || δυὶν Η. || 34 πρὸς om Α. || 35 sed ex optimo principio et sincerissimum bonum habente β.

2 συλλέγειν Η. || 4 ἡθετῆς sic Η. Pl. Theaet. p. 176 A. || 5 αὐτὸ om Η. || ἰδρύσθαι Β ἰδρύσθαι Η. || 7 somniatur (ἐννοεῖται) β ex coniectura. || 8 ὃ] καὶ ὃ ΒΗ: καὶ deleui cum β. || σπεύσις Η Chrysippus β. cf. Alex. p. 802, 6. || 10 Recte dici. β. || 12 ἔλεγον εἶναι Η εἶναι ἔλεγον Α. || 13 γεννητικώτατοι ΒΗ. || ἰσχυρῆς Η. || 15 γεννητικὴ Η. || 17 αὐτὰς] τὰς Η. || 18 πάντα ... 24 βλα. ex Alex. p. 802, 8—19 compilata. || πλὴν τῆς Alex. πλὴν ΒΗ. || 19 ὥσπερ ἐμπειροκλῆς ΒΗβ: emend. Bonitzius. || ὁδῶν δὲ] οἷα sunt β. || 21 fort. ἀπρ. μετέξει τὸ κακὸν cl. Alex. 802, 14. || 24 βίλτις καὶ ἀγαθὸν Alex. || μὲν CH: δὲ Α δὴ β. || 25 οἶδε τε Αβ εἰ-
τες Η. || 28—937*2 ἀπρ.] Alexandrum p. 802, 21—27 integrum Syrianus compilabat. || 30 sq. εἴτ' ἀγαθὸν Η. || 31]? Η. || 32 cum β corr. Bonitzius et Brandisius. || 32 τὸ ἐν ἀρχῇ Β. || 34 ἀκράτος Η. || 35 τίςσα Α. Alex. δὲ libri. || ἀκολουθῶν Η. ||

ἥ πάντα ἔχει ἀγαθὰ καὶ κακὰ πλὴν ἐνός, καὶ τὸ κακὸν ἀρχή, καὶ ἀρχὴ ἔκ ἀγαθόν, καὶ οἱ ἀριθμοὶ τῷ κακῷ μεθέξουσιν ἀκράτῃ. βῆτέον ὅν πρὸς αὐτὸν ὡς ὅτε χοιχεῖον οἶον σὺ νοεῖς ποιῶσι πᾶσαν ἀρχήν, ὅτε τοιαῦτα ἐναντία ποιῶσι τὰς ἀρχάς, ὡς τὴν μὴ εἶναι ἀγαθὸν τὴν δὲ κακόν, ὅτε τὸ ἐν κτ' τὴν ἐκείνων ἐκλαμ- 5 βάνεις διανοίαν ὅθ' ἔπει(τ) τῷ χωριστῷ εἶναι τὸς ἀριθμῶς τὸ μετέχειν αὐτὸς ἀκράτῃ τῷ κακῷ ἢ κεκραμένῳ, τῷ κακῷ πεφυγαδευμένῳ πάλαι ἔκ ἐκ τῆς νοητῆς μόνῃς ὕψιας ἀλλὰ καὶ ἐκ τῷ σύμπαντος αἰθέρος, ἐνταῦθα δὲ περὶ τὴν θνητὴν φύσιν περι- πλανημένῳ καὶ παρυφιστάμενῳ τοῖς μερικωτέροις τῶν ἀγαθῶν 10 κτ' τὴν ἐξ αὐτῶν ἀπόπτωσιν. καλῶς ὅν ἀπεδόθησαν αἱ ἀρχαί, καὶ ἄμεινον τάγαθόν ἐν λέγειν ἢ ὅν. ὁ μὲν ἥ ἐν αὐτῷ καλῶν ἀκράτῃ τάγαθόν φυλάττει καὶ μόνως ἀγαθόν. τὸ ἥ ἐν ἔκ ἐθέλει συνδράζειν τι· ὁ δὲ ὅν καλῶν ὁ μόνον ἀγαθόν ποιεῖ. ἐάν δὲ καὶ ζῶον καὶ ὄν καὶ νοητόν, δηλὸς ἐξιν ἀπὸ τάγαθῷ ἐπὶ τὸ 15 ἀγαθοειδὲς ἀποφερόμενος, καὶ τῷ μὲν ὄντως ἐνός ἀποτετυχηκώς, ἐπὶ δὲ τὸ ἐν πολλὰ καταναίμας.

1092a 11.

“Οὐκ ὁρθῶς... πρῶτον”. ἥσαν τινες ἴσως οἱ καὶ τὰς τῶν ὅλων ἀρχὰς ἀτελεστέρας ὑπελάμβανον εἶναι τῶν ἐξ αὐτῶν, οἰόμενοι τοῖς γενητοῖς ἐμοίως ἔχειν τὰ ὅλα· πρὸς ὅς φησιν 20 ὅτι ὅδ' ἡ γένεσις ἀπλῶς ἐξ ἀτελεῖς ἐπὶ τὸ τέλειον ἄγει, οἶον ἐκ σπέρματος ἐπὶ τὸ ζῶον, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀτελεῖς ἐκ τῷ τελείῳ ὑφίστησιν· ἄνθρωπος ἥ πρὸ σπέρματος καὶ αἷτιος τῷ σπέρματος, καὶ ἀπλῶς τὸ ἐντελεχεῖα πρὸ τῷ δυνάμει. καὶ ἔρρω(τ) μὴ αὐτῷ κατ' ἀμφοτέρω ὁ λόγος· καὶ ἥ ἐπιπλήττει καλῶς τοῖς 25 τὸ ἐν αἵμα μὴ ἀρχὴν λέγουσι τῶν ὄντων, αἵμα δὲ ἀνύσιν κτ' τὸ χεῖρον τῆς ὕψιας, καὶ περὶ τῶν γενητῶν ἰκανῶς διαλέγε(τ), τὸ τέλειον αἰεὶ τῷ ἀτελεῖς προτιθεῖς. μὴ προσιέμενος δὲ τὸς ἐν τῷ παντὶ λόγους ἔκ οἷδ' ὅπως τὸ δόγμα διασωθῇ δυνήσε(τ). τί ἥ ἐπὶ τῶν ἀπὸ σήψεως ἐρεῖ ζῶων, τί δὲ περὶ δένδρων ἢ 30 θάμνων ἢ ποῶν αὐτομάτως φυομένων; ἡμεῖς μὲν ἥ καὶ τούτοις οἰησόμεθα προϋπάρχειν ἐν τῇ φύσει τῷ παντὶ τὸς ποιητικὰς αὐτῶν λόγους. ὁ δὲ τῶν μὴ προσιέμενος, πῶς ἢ πρὸ τῷ ἀτελεῖς τὸ τέλειον ἐν παντὶ παραλήψε(τ), ἢ ἐκ συνωνύμων ἔκα- 35 ρον ὑποστήσει; τὸ ἥ λέγειν ὅτι ὁ ἥλιος καὶ ὁ ζῶδιακὸς τέλεια 35 ὄντα καὶ ὑφίστησι ταῦτα καὶ τελειοῖ, μάλιστα μὲν τὴν κοινήν ἐξ

λέγειν αἰτίαν πάντων τῶν γενητῶν καὶ ἐκ τὴν ἐκάστων ἰδίαν· ἔπειτα πῶς ὀργανοποιεῖ τὴν ἐμπύδα καὶ τὴν σφήκα καὶ τὰλλα τὰ ἀπὸ σήψεως, εἰ μήτε αὐτὸς ἔχει τῶν τῶς λόγους μήτε τὸ ἔχον κινεῖ; εἰ μὴ ἄρα τῷ αὐτομάτῳ αἰεὶ τὴν γένεσιν αὐτῶν ἐπιτρέψαι καὶ τὴν ὀργάνωσιν· ἀλλὰ ταυτόματον ἔκ αἰεὶ ὁμοίως ἀλλ' ἐν τοῖς ἐπ' ἔλαττον ἐνδεχομένοις ὁρᾷ(τ). “ἄτοπον... 1092a 17. ὁ τόπος μὴ”. τῷτο Ἀλέξανδρος εἰς Πλάτωνά φησιν ἀπερρίφθαι. εἰ τοίνυν ὁρθῶς σοχα(τ) τῆς Ἀριστοτέλους διανοίας, ὅδ' ἂν ἡμεῖς ἄσυχόν τι λέγοιμεν περὶ τῷ θεῷ Πλάτωνος φήσαντες αὐτὸν τοῖς μαθηματικοῖς σώμασι τὴν φαντασίαν ἡμῶν τόπον ποιεῖν, ὥσπερ τοῖς ἐνύλοις εἶδεσι τὴν ὕλην, διαφέρειν δὲ τοσούτον ὅτι παρὰ μὲν τῆς φύσεως ἡ ὕλη τὸ ἐνυλον εἶδος ὑποδεχο- μένη ὅτε οἶδεν ὁ δέχε(τ) ὅτε διακατέχειν αὐτὸ δύνα(τ), παρὰ δὲ τῆς ἄνω ψυχῆς ἡ φαντασία τὸ μαθηματικὸν σῶμα δεξαμένη καὶ θεωρεῖ αὐτὸ καὶ διαφυλάττειν ἐφ' ὅσον ἐξιν αὐτῇ δύνα(τ)· ἄλλος ὅν τόπος σωμάτων φυσικῶν, ἄλλος ἐνύλων εἰδῶν, ἄλλος μαθηματικῶν σωμάτων, ἄλλος αὐλῶν λόγων. καὶ ἔκ ἡμεῖς ταῦτα καινοτομῶντες λέγομεν, ἀλλὰ καὶ αὐτὲς Ἀριστοτέλης τόπον εἰδῶν τὴν διανοητικὴν ψυχὴν κέκληκεν. ὅτι δὲ καὶ περὶ τῷ τῶν φυσικῶν σωμάτων τόπον λέλει(τ) τῷ Πλάτῳ, οἱ τὸν Τίμαιον μὴ παρέργως ἐξετάσαντες γινώσκουσιν. “ἔδει δὲ... ἐκεῖ- 1092a 21. νη γε ἐναντίον”. ἔκ ὁ αὐτὸς λόγος περὶ τῆς τῶν μαθηματικῶν ἀριθμῶν ὑποστάσεως καὶ περὶ τῆς τῶν εἰδητι- κῶν· τοῖς μὲν ἥ εἰ καὶ μὴ φυσικῆς, ἀλλ' ὅν μαθηματικὴν ὕλην δίδωμεν τὴν ὑποβεβλημένην αὐτοῖς ποσότητα, τὸς δὲ εἰδητικὰς ἀμερεῖς πάντη καὶ νοερὰς δραστηρίως τε καὶ δημιουργικὰς εἶναι πεπιεσμένους, ἐν εἶδεσιν ἀπλοῖς καὶ ὑλοῖς καὶ ἀρρεπέσι πρὸς τὰ τελευταῖα τὴν ὑπόστασιν ἔχοντας. καὶ ἔδει τῶν ὅτως ἐχόντων σαφῶς διακρίναι, περὶ ποίων ἀριθμῶν τὰς ἐρωτήσεις ταύτας πεποιήται. ὁ μὴν ἀλλ' ἐπειδὴ μᾶλλον δοκεῖ περὶ τῶν εἰδητι- κῶν ἐρωτᾶν (τὰ ἥ πρῶτα τῶν ὄντων καὶ τὸς μαθηματικὰς ἔλεγον οἱ ἄνθρωποι ἀριθμῶς, ἀλλὰ τὸς εἰδητικὰς), ἀκνέτω πάλιν ὡς ὅτε μῆτις ὅτε σύνθεσις ὅθ' ὑποκείμενον ὅτε ζέρησιν ὅτε φθορὰν ἐπιδεχόμενον χοιχεῖον ὅτ' ἄλλο τοιούτων ὅδεν εἰς τὴν σύστασιν τῶν θείων ἀριθμῶν παραλαμβάνε(τ)· πάντα μὲν ἥ ταῦτα περὶ τὴν ἐνυλον καὶ ἄλλοτε ἄλλως ἔχυσαν φύσιν ἐρέφε(τ)· τὰ δὲ θεῖα

1 ἔχει τάγαθὰ H. || 3 πᾶσαν] πᾶσιν AB. || 4 τοιαῦτα Bonitzius et Brandisius: ταῦτα BHβ. || 6 τῷ] τὸ (A)H. || 7 αὐτὰς H. || ἀκράτῃ τῷ] τῷ om BHβ. || 8 ... πάλαι] cum scilicet mistum malum effugerit pridem β. || 11 ἐξ αὐτῶν suspectum. || 13 ἄκρατον ἀγαθόν BHβ. || 15 ἀπὸ τῷ ἀγ. AH. || 16 ἀποφερόμενος BH deferitur β. || ὅτως] ὅτως BH: cum β correxi, item Bonitzius. || ἀποτετυχηκέναι A. || 17 καταναίμας AH. || 18—24 δυνάμει petita ex Alex. p. 803, 4—7. 10—13. || 18 οἱ om (A)H. || 19 ὑπολαμβάνοντες εἶναι A. || 21 ὅτι ὅδ' ὅθ' (omisso ὅτι) BHβ: ὅτι ὅθ' ἐνταῦθα Alex. || 25 αὐτῷ H: αὐτῷ B om β. || γὰρ om β. || καλλῶς H. || 26 ἀνέσιν H. || 28 αἰ om β. || 29 λόγους] fort. φυσικὸς λόγους. || δόγμα σωσαι AB. || 30 γὰρ ἐπὶ τῶν ἀπὸ τῶν ἀποσθήψεως H. cf. p. 866 b15. || ἐρεῖ] dicetur β || 31 αὐτομάτων H. || καὶ] καὶ ἐν BHβ. || 33 αὐτῶν λόγους Hβ: λόγους αὐτῶν B. || 35 ὁ ante ἥλιος om H. cf. Ar. hist. an. V 19 p. 552 a10.

2 τὸν (τὸν C?) σφήκα CH: τὸν σφήγκα A uerum β. || τὰλλα H. || 3 si neque ipsi (αὐτὰ) horum habent rationes neque moueant id quod habet β. || ἔχει BHβ. || 4 αὐτομάτως AH. || 5 ἐπιτρέψει ci. Brandisius. || 7 Alex. p. 803, 16. || ἀπερίφθαι H. || 8 τῆς] τὰς β. || 11 διαφέρει β. || 12 ἀποδεχομένη (A)H. || 15 διαφυλάττει H λαλλάττειν AB. || ἐπὶ (A)H. || αὐτῇ] in se ipsa β. || δύνασθαι H. || 18 Arist. de anima III 4 p. 429 a27. || 27 ἀρεπέσι H. || 29 διακρίναι BH. || 30 fort. ποιεῖται. || 32 τὸς post ἀλλὰ om AH. || 33 μῆτις BH. || 36 ὅτι ante θεῖα addidi cum β, item Bonitzius.

πάντα, μενσῶν ἀεὶ τῶν ἀρχῶν ἐν οἰκείοις ἤθεσι, πρόεισιν αὐτο-
γόνως διὰ τε τὴν τῆς γονίμης δυνάμεως τῶν πρωτεργῶν αἰτίων
περισίαν καὶ διὰ τὴν ἐαυτῶν αὐτοφανῆ καὶ αὐτόγονον ιδιότητα,
ἔχει τε ἀεὶ καὶ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως, πόρρω μὲν ἰδρυμένα γενέ-
σεως καὶ φθορᾶς συνθέσεώς τε καὶ διαίρεσεως καὶ ὅλως μετα-
βολῆς, τὴν δὲ φύσιν ὅλην καὶ τὴν ἐπιβατεύουσιν τῇ φύσει ψυχῇ
ποδηγετῶντα καὶ κατευθύνοντα καὶ περὶ ἑαυτὰ ποιειδὺς τὰς ἐνερ-
γείας παρασκευάζοντα, ἵνα μήθ' ἡ γένεσις ἐκλήπῃ μήθ' ἡ περὶ
τὴν ὕλην ἀνωμαλία κρατῇ, κοσμηθῇ δὲ πάντα ταῖς τῶν εἰδῶν
καὶ τῶν ἀριθμῶν φυσικαῖς καὶ δημιουργικαῖς ἐπιζημίαις· περὶ δὲ
τοιούτων ἀριθμῶν διαλεγόμενοι πῶς ἂν φθορᾶς ἐποικήσαντο
μνημῆν; οἱ γὰρ καὶ τὰ βέυσθαι τῇ ἐαυτῶν φύσει καὶ τὰ θνητὰ
καὶ ἐπικρατῆς διακατέχοντες καὶ ἀνανεύμενοι πῶς ἂν ὑπελήφθησαν
παρὰ τῶν ὁρθῶς αὐτοῖς ἐπιβεβληκότων φθαρήσεως; ἀλλ' ὅθ' ὁ
Ἐμπεδοκλῆς δικαίως ἐπιτετιμήνῃ νῦν, τάχα δὲ ὑδὲ ἄλλοτε, 15
ὡς τὸ μῆγμα φθεῖρων διὰ τῶν νείκων· ὅτε γὰρ τὸ νεῖκος φθα-
ρτικόν (αὐτὸ γὰρ ἐστὶ τὸ κοσμοποιῶν) ὅθ' ὁ σφαῖρός ποτε δια-
λύει παρ' αὐτῶν, εἰ μή τις τῶν ῥημάτων ἐχόμενος τῶν προ-
βεβλημένων τῆς ὅλης αὐτῷ θεολογίας ἀφίστατο τῆς διανοίας
τάνδρος, ἀλλ' ἔστι τὸ μὲν νεῖκος αὐτῷ πλήθος καὶ ἑτερότητας 20
γεννητικόν, ἡ δὲ φιλία ταυτότητας καὶ ἐνώσεως· διὸ καὶ κρατεῖ
μὲν ἐν τοῖς νοητοῖς, ἃ δὲ σφαῖρον ἐνώμασεν, ἡ φιλία, ἐν δὲ
τοῖς αἰσθητοῖς τὸ νεῖκος· ἐκατέρωθι μὲν γὰρ ἐν καὶ πλήθος, ἀλλ'
10926 8 μὲν τὸ ἐν 8 δὲ τὸ πλήθος ἐπικρατεῖ. "ὅθεν ... θερ-
μόν"; δύο δόξας ἐκτίθει περὶ τῆς τῶν ὑσιῶν ἐκ τῶν ἀριθμῶν 25
ὑποστάσεως, ὧν ὑδετέραν προσείει· ὅτε γάρ, φησὶν, ὅροι τῶν
ὑσιῶν εἰσιν οἱ ἀριθμοί, ὥσπερ τῶν γραμμῶν αἱ ζιγμαί (ὅτι
γὰρ ὁ Πυθαγόρειος οἰθεῖς Εὐρύτος τῷδε μὲν φυτῷ τόνδε τὸν
ἀριθμὸν ὅρον ἔλεγον εἶναι, τῷδε δὲ τῷ ζῳῷ τόνδε, ὥσπερ καὶ
τῷ μὲν τριγώνῳ τὸν ζ, τῷ δὲ τετραγώνῳ τὸν θ, τῷ δὲ κύβῳ τὸν 20
η). ὅθ' ὡς ἕτεροι λέγουσιν, ὅτι αἱ μὲν ὑσίαι διὰ λόγων δη-
μιουργῶν, οἱ δὲ λόγοι συμφωνοῦναι εἰσίν, αἱ δὲ συμφωνοῦναι

χέσεις ἀριθμῶν ἐναρμόνιοι· κατ' ὑδετέραν γάρ, φησὶ, τῶ-
ν τῶν δοξῶν ἔξιν εἰπεῖν, πῶς τὰ συμβεβηκότα γίγνεται
ἐκ τῶν ἀριθμῶν. ῥητέον δὲ ὅτι οἱ μὲν περὶ τὸν Εὐρύτον εὐλόγως
ὁρῶντες ἐν τοῖς μαθηματικοῖς ἀριθμοῖς τῶν πραγμάτων εὐλό-
γως ἀπένεμον τινὰς τισὶ κατ' οἰκειότητα, οἷον τὸν μὲν σὶ ὡς
βωμίσκον τῷ σώματι, τὸν δὲ σὶς ὡς τετράγωνον κύβῳ τῇ
ψυχῇ· οἱ δὲ δεῦτεροι τὰς φυσικὰς ἐπέκεισαν ἀριθμῶς παραδι-
δόναι· τῷ γὰρ ὄντι ὅτοι συμφωνίας εἰσὶ τῷ ὑποκειμένῳ ποιη-
τικοί· πῶς γὰρ ἂν καὶ ἐν γένεϊ τὸ ὑποκείμενον τῇ τῷ ὄντι
εἶδος ἐπικρατεῖα μὴ συμφωνήσαντων ἐν αὐτῇ καὶ ἀρμολογί-
ων τῶν ἐναντίων; ταύτη δὲ τίς ἂν ἄλλος ἀριθμήσειε πληρ-
τῆς φύσεως; ὥσπερ δὲ ὁ μυστικός διὰ τῶν ἐαυτῷ μαθηματι-
κῶν ἀριθμῶν τὴν λύραν, ὅπως ἡ φύσις διὰ τῶν ἐαυτῷ φυ-
σικῶν ἀριθμῶν τὰ ἐαυτῆς ἀρμόζει δημιουργήματα. "Ὅτι δὲ 10
ἔχ ... ὁποιωνῶν". βεβλήμενος δεῖξαι ὅτι τὸ εἶδος ὅτε
ἀριθμὸς ἔξιν ὅτε ἐκ τῶν ἀριθμῶν ἐνδοῖο, ἀλλ' εἴπερ ὅλως
συμβαλλεται τι τοῖς πράγμασιν, ὁ ἀριθμὸς τὸ πῶς ἐστὶ τῆς
ὕλης, ἀποχρῆν δὲ τοῖς Ἐμπεδοκλεῖ περὶ συστάσεως τῶν ὄντων
ῥηθεῖσι·

"ταῖς δύο τῶν ὄκτῳ μερῶν λάχε Νήσιδος αἴγλης,
τέσσαρα δ' Ἐφραίσιον, τὰ δ' ὅς τε λεῦκ' ἐγένοντο".
φησὶ δὲ πάντα ἀριθμὸν ἐν ὑποκειμένῳ εἶναι, ἢ ἐν μενίστῳ ἢ
ἐν ξηροῖς ἢ ἐν ὑγροῖς σώμασι, τὸ δὲ τῆς μίξεως αἴτιον λόγον
εἶναι καὶ ἐκ ἀριθμῶν. γελοῖον δὲ πρὸς ἐκείνους ἀποτενόμενον
τὸν ἀνδρα λαβεῖν ὅτι πᾶς ἀριθμὸς τινῶν ἐστὶ καὶ ὑποκειμένου
δεῖν, καὶ πάλιν ὅτι ὁ λόγος ὁ τῆς μίξεως αἴτιος ἐκ ἔξιν ἀριθμῶν,
ἐκείνων καὶ αὐτῶν ἀριθμῶν ὑποτιθεμένων καὶ τὸς τῆς φύσεως
ἀριθμῶν αἰτίας ἀποφαινομένων εἶναι πάσης τῆς ἐν τοῖς αἰδη-
τοῖς ἐναρμονίᾳ μίξεως. τίς ἂν ἦν ἕτερος τὸ ἐν ἀρχῇ μᾶλλον
— ἐκ αἰτήσεων ἀλλὰ προσαρπάσειεν, ἐκ εὐπορον εἰπεῖν. "ὅτε 20
ἦν ... ἐνεκα". τεττάρων ὄντων αἰτίων, ὅθεν τῶν ἐν αὐ-
τῇ φησὶ τὸν ἀριθμὸν· ὅτε γὰρ ὡς τὸ σπέρμα ποιητικὴν ἔχει δύνα-

1 ἐν inserui cf. p. 935 b 11. || 2 διὰ τι τὴν (A)H. || 3 fort. παρσίαν. || 5 τε post συνθ. om (A). || 8 παρασκευάζοντο (A). || μὴδ' — μὴδ' libri. || 9 κρατεῖ H. || κοσμεῖται Hβ μμεῖται A. || 10 ἐπιζημία] num ἐπικρατεῖαι; cf. p. 940 a 20. || 12 οἱ] εἰ H. || καὶ θνητὰ libri: interposui τὰ, ut τῇ ἐ. φύσει ad verba referri posset. || 13 qui ... reiciunt et renuunt β. || 14 ὁρθῶν (A)H. || 15 sq. cf. p. 859 b 3 sqq. || ἐπιτετιμήναι (A). || 16 ὡς τὸ] ὡς A ὡς ὅτε CH. correxi cum β, item Bon. || μῆγμα BH. || 19 αὐτῷ τῆς ὅλης θεολ. H. || 20 τῷ ἀνδρὶ A. || ἀλλὰ ἐστὶ μὲν τὸ A. || πλήθος (A). || 21 γεννητικόν (A)H. || 23 nam ex utraque parte β. || 24 ὡ μὲν et ὑδὲ BH: correxi cum β et Bonitzio. || 25 περὶ τῶν BH: inserui τῆς, item Bonitzius. || 26 ὅτε ... 31 η] uestigia deprehendas Alexandri p. 805, 17—30. || 28 τῷ δὲ μὲν (A). || τῷ ante φυτῷ om (A)H. || 29 ἔλεγον H. || τῷδε δὲ cum β edidit Brandisius: τῷδε BH. || 30 τὸν ζ edidit Brandisius: τὸν om BH. || τὸ θ· τῷ κύβῳ τὸ η· ὡς θ' ὡς ἕτεροι H. || τὸν ante η om (A). || 32 συμφωνοῦναι εἰσίν] sunt quaedam consonan-
tiae β.

2 τῶν δοξῶν om β. || ἐξιν (A)H. || 4 μαθηματικοῖς om β. || 5 σὶ] σιν BH σιν β. cf. ad p. 913 a 1. || 6 βωμίσκον (A)H. || ἐκ] cubum senarii. || τετράγωνον] ἀγώνιον BH inauguralem [uoluitne inangulare?] β. cf. Hero p. 172, 16. 160, 8 Hultschii. || 7 ἐκ] praefermiserunt β. fort. ἐοίκασιν. || 10 μὴ ... 11 ἐναντίων om A. || 11 ταύτη H: ταῦτα Bβ. || δὲ τις ἄλλος ἂν AH. || ἀρμολογί] cf. p. 939 a 18 διὰ τῆς φυσικῆς ἀριθμητικῆς. || 12 δὲ] immo γάρ. || ἐαυτῷ om Aβ. || 15 ὅτι ... 20 ἐγέρ.] utitur Alexandro p. 806, 23—34. || 18 δὲ] δὲ BH, om β et Alex. || Empedocle. u. 200 sq. Steinii. uersum ab Syr. et Al. praetermissum adicit β: Terre uoraginis geminas sortitur in amplis, Splendoris fluidi bene mista ex partibus octo. Quatuor ast ignis, ossa hinc sunt co-
dida dicta. || 20 μερῶν CH μερῶν (A): μοιρῶν Alex. Codicum memoriam consulto non temptavi. || 21 ἐγένετο C. || 23 ἡ ὕλη β: τὸ δὲ] τὰ δὲ (A)H. || 24 ἀποτενόμενος B. || 25 πᾶς] πᾶσιν AH. || 26 quod ratio est mistionis causa et non numerus β. || 31 Τε-
ταρτος ὄντων H. || 31 ὅτε ... p. 939 a 2 αἰτίων ex Alex. p. 807, 19 sq. sumpta. || 32 post δύναμιν collocandum ὅθ' ὡς ὅλη p. 939, 1.

μιν ὅθ' ὡς αἰδός ἐστιν ἐν τοῖς αἰσθητοῖς ὅθ' ὡς ὕλη ὅθ' ὡς
τελευτὸν αἷτιον. λέγομεν δὲ ὅτι πάντα τὰ αἷτια ἀριθμοί, πλὴν
τῆς ὕλης, ἢ ὅθ' αἷτιόν ἐστι κυρίως ἀλλ' εἰς γένεσιν δουλεύει
τοῖς αἷτιοις· καὶ ἢ δημιουργοῖσι καὶ ἀριθμῶς ἄλλως, τὰ ἐνυλα
εἶδη, τοῖς ὑποκειμένοις ἐνδοδράσι καὶ αὐτῶν ἕνεκα ποιεῖσιν οἱ
θεοὶ τῶν ἀριθμῶν καὶ οἱ δαιμόνιοι.

1092b
26.

“Ἀπορήσειε δ' ἂν τις . . . τῷδε καὶ ἄλλῳ”. ἐπειδὴ
τὸ μὴ ἐνἀριθμον πανταχῶ παρ' αὐτοῖς ἐπαινέται, τὸ δὲ μὴ ἔχον
λόγον πρὸς ἕτερον, ὃν ἀριθμῶς πρὸς ἀριθμόν, ἀλογόν τε καὶ
ἀσύμμετρον εἶναι λέγει, ὃ φησιν αὐτὸς ὁρᾶν πῶς τὸ μέλι-
κρατον, ἐὰν μὴ κατ' ἀριθμῶς ἢ περιττὸς ἢ ἀρτίος, ὅς τιν ἐυλο-
γίς ἐκάλεισε, κεκραμένον ἢ λυσιτελέστερον γίγνεται καὶ μέλις
ἐὰν τελείως καὶ ὁμοίως, οἷον ἐὰν τρεῖς τρία γένῃ, ἐὰν δὲ *
ὑδαρέστερον, ἥττον ὑγιεινόν· αὐτῷ μὴ ἢ ἀνάπαλιν δοκεῖ. ῥη-
τέον δὲ πρὸς τὸτο τέως τὸ σκαμμάτιον ὅτι τὸ λυσιτελέστερον
κράμα καταλληλότερόν ἐστι καὶ συμφωνότερον τῇ φύσει τῷ χρω-
μένῳ, συμφωνότερον δὲ ὃν ἐναρμόνιον ἐστι καὶ σύμμετρον, τὸτο
δὲ διὰ τῆς φυσικῆς ἀριθμητικῆς παραγίγνεται. ὅτω δ' ἂν τις
ἐνέστη καὶ πρὸς τὴν ἐν ταῖς πράξεσιν ἐκάσταις εὐκαιρίας
παραφυλάττοντας, λέγων ἄμεινον εἶναι μὲν φρονήσεως πρά-
τειν ἢ καὶ καιρὸν, ὃ δὴ πῶς τῶν εἰς τὸ πᾶν ἀφορώντων καὶ λο-
γισμῷ μετ' αἰσθήσεως χρωμένων φρονήσεως ἀμελεῖν παρακε-
λευσμένων καὶ μόνῳ θαρρεῖν τῷ καιρῷ, πρῶτον δὲ τὸτο φρονή-
σεως ἔργον εἶναι λογισμῶν τὸ τὴν καιρὸς τὴν πρόποντας
ἐκάσταις τῶν πράξεων συνιδεῖν, εἴθ' ὅτω τὰλλα τὰ πρὸς τὴν
τεύξιν τῷ τέλει συντείνοντα θεωρεῖν. ὅτως ὅν κἀκεῖνοί φασιν
οἱ ἄνδρες ὅκ ἀριθμῶς ψιλῶς καὶ τύτῳ μαθηματικῶς προκεκρίσθαι
παρὰ τῇ φύσει καὶ τοῖς φρονήμοις ἀνδράσιν, ἀλλὰ τὸ ἀγαθὸν
δι' ἀριθμῶν καλλίστων καὶ ἐναρμονίων, ὃ μαθηματικῶν ἀλλὰ
φυσικῶν καὶ δραστηρίων ἐκάσταις παραγίγνεται (πάντα ἢ κατ'
ἀριθμὸν καὶ ὁ θεὸς καὶ ἡ φύσις δημιουργεῖ), τὴν δὲ φρονήμῳ
ἄνδρας διὰ τῶν μαθηματικῶν ἀριθμῶν ἐνδείκνυται καὶ ἄλλος
τῶν δημιουργικῶν ἀριθμῶν, ἄλλως ὅκ ἔχοντας περὶ αὐτῶν
ἀναδιόσκειν τὴν μὴ παρηκολυθηκότας πάσῃ τῇ τάξει τῶν
ὄντων. ὃ τῷ λυσιτελεῖ ὅν ἀμελήσομεν, ὅτε τὴν καιρὸς ἐκλε-

γόμενοι ὅτε θεὸς ἐπικαλούμενοι ὅτε τὴν ἀρίστην καὶ καλλίστην
ἀριθμῶς τῶν μὴ τοῦτων προκρίνοντες, ἀλλὰ δι' αὐτῶν τέτων
τυγχάνειν τῷ τέλει πανταχῶ πειρασόμεθα, μιμνέμενοι θεὸν εἰς
δύναμιν τὴν καὶ καιρὸν καὶ κατὰ τινὰς προσήκοντας ἀριθμῶς
ἐκάσταις τὸ ἐπιβάλλον ἀγαθὸν ἀπονέμεντα· καὶ τὸτο μὴ τοῦτον.
ἐξῆς δὲ φησιν ὅτι συντίθενται μᾶλλον οἱ ἀριθμοὶ ἐν τοῖς λόγοις
ἢ πολλαπλασιαζόντι· ὅπως ἢ ἐν τοῖς πολλαπλασιασμοῖς μία
πλευρὰ μετρεῖ τὸν ὅλον ἀριθμόν, οἷον τὸν θ' ὁ τρία, τὸν ιβ' ὁ
τρία καὶ ὁ δ'. ὥστε καὶ εἰ τὸ ἀποτελούμενον ἦν ἀνθρώπου σῶμα, ἐφ'
ὃ α' β' γ', ἔδει αὐτὸ τῷ α' μετρεῖσθαι, εἰ δὲ ἵππου, ἐφ' ὃ δ' ε' ζ',
ἔδει αὐτὸ τῷ δ' μετρεῖσθαι. ἀλλ' ἀδύνατον· ἀνάγκη ἢ καὶ
πῦρ καὶ ὕδωρ καὶ τὰλλα στοιχεῖα εἰς σύσασιν τέτων παραλαμ-
βάνεσθαι, ταῦτα ὅκ ἐνὶ καὶ τῷ αὐτῷ μετρεῖσθαι ὃ δύναται. σαφὲς
δὲ ἐστὶ καὶ ὅ ἐν τέτοις παραλογισμοῖς τῷ ἀνδρὶ· μαθηματικῶς
ἢ πολλαπλασιασμῶς ἐν φυσικοῖς πράγμασι παραλαμβάνει,
τῶν πρεσβυτέρων αὐτῷ φιλοσόφων τὰς προσόδους τῶν τῆς φύ-
σεως λόγων πολλαπλασιασμοῖς ὀνομαζόντων, τὰς δὲ κρατητικὰς
τῶν ὑποκειμένων * ἐναρμονίους καὶ συμφωνούς. τὸ δ' ἐπὶ πᾶσι
ῥῥθὲν ὑδεμίαν ἰχὺν ἔχει, ὅτι εἰ πάντα τὰ πράγματα κοινῶν
ἀριθμῶ καὶ πᾶς ἀριθμῶς ἐν τοῖς πράγμασιν ἐστίν, ἀνάγκη καὶ
πολλὰ τῷ αὐτῷ ἀριθμῷ χρῆσθαι καὶ πολλὰς ἀριθμῶς τῷ αὐτῷ
εἶναι. ὥσπερ ἢ πάντων ὀνομάτων καὶ λόγων ἐκ στοιχείων ὄντων
καὶ πάντων τῶν στοιχείων ἐν τοῖς λόγοις ἐμφαινόμενων ὅτε τὴν
διαφόρος λόγους ἀνάγκη τοῖς αὐτοῖς στοιχείοις κεχρησθαι ἀλλὰ
ἐστὶ μὴ ὡς, ἐστὶ δὲ ὡς ὅ, ὅτε τὰ διαφέροντα στοιχεῖα ἐν τῷ
αὐτῷ εἶναι (λέγω δὲ τὰ τῆς Πλάτωνος φωνῆς ἐν τῇ Σω-
κράτους), ὅτω καὶ ἐπὶ τῶν φυσικῶν λόγων τε καὶ ἀριθμῶν πάντες
μὲν εἰσιν ἐνεργοὶ καὶ πάντα κατ' αὐτὸς τὰ φυσικὰ συνίσταται, ὃ
μὴν τὰ διαφέροντα τοῖς αὐτοῖς ἀπαραλλάκτως ἀριθμοῖς κο-
σμηθῇ, ἀλλ' ὅπερ ἐπὶ τῶν ἀτόμων ὕσιν ἐνοῖ τῶν ἀπ' αὐτῶ
λέγειν εἰσῶσιν ὅτι τὰ ὑπάρχοντα ἐκάστη αὐτῶν πάντα συν-
δραμεῖν ἐπ' ἄλλης ὃ δύναται, τὸτο καὶ περὶ τῆς τῶν ἀριθμῶν
ποιήσεως νομιζέσθαι λέγεσθαι· ὃ δὲ ἢ ἀλλαχθὲν ἢ τὰ ἐνυλα
εἶδη ἢ τὰ καθ' αὐτὰ τέτοις ὑπάρχοντα ἢ τὰ συμβεβηκότα
εἰ μὴ ἐκ τῶν φυσικῶν λόγων τε καὶ ἀριθμῶν ἔχει τὴν κυρίαν

2 λέγομεν] λέγει BHB. || 3 ὕλης. ἢ BH et qui ἢ An uertit β. || κυρίως om β. || 4 τοῖς αἷτιοις] aliis causis β. || et alios nume-
ros communicant materiales formae subiectis β perperam. || 5 αὐτὸν H. || 8 ἐνἀριθμον β sic interpretatus congruum et aptum quod
illi ἐνἀριθμον, hoc est bene in numero constitutum. || μὴ ἔχειν A. || 10 φασιν (A)H. || αὐτὸν H αὐτὸς β. || 12 ἢ] ἢ BHB. correxit
Brandisius. || mistus aut decentius fit et utiliori modo β. || καὶ μέλις κατ' agnoscas Alex. p. 807, 29. || 13 οἷον ἐὰν] οἷον β recte,
opinor. || hiatum notavi, fort. Syr. scripserat ἐὰν δὲ μὴ ὠρισμένον λόγῳ καὶ ὑδαρέστερον, cf. Alex. p. 808, 8. || 15 τὸτο τε ὡς τὸ A
τὸτο ὡς τι β. || 16 κράμα H. || τῇ . . . 17 συμφωνότερον om AB. || 19 τὴν ante τὰς om H. || 21 τῶν μὴ εἰς . . . μήτε λογισμῷ β. ||
24 λογισμῶν BHB λέγομεν λογισμῶν β. || τὸ] τῷ H om β. || 25 εἴθ' H. || τὰλλα τὰ] τὰλλα BH. || 26 τεύξιν (A)H τὰξιν CB. ||
τέλεις τεύοντα (A)H. || 29 καλλίστην καὶ ἐναρμόνιον H. || 30 παραγίγνεται H. || 31 δημιουργεῖ H. || τὴν δὲ φρον. ἄνδρας] male curatum ulcus
latere uidetur, sententia tale quid postulat τὴν ὅν ἀνδρας ἐκείνης εἰκός. || 35 nec opportunitatem β.

1 κα] aut β. || 4 κατὰ τινὰς om β. || 5 ἐπιβάλλον] occurrens β. || 6 ὅτι . . . 13 δύναται] ex Alexandro p. 809, 14—25
hausta. || 7 μία] ἢ μία Alex. || 9 εἰ τὸ H: εἰ Bβ. || 9 corpus in nouenarario 2. 3. β. || 10 τῷ α] τῷ δ' AB. || εἰ δὲ . . .
11 μετρεῖσθαι om AB. || ἵππ. δι' ἴδου αὐτὸ sic H. || 12 ὕδωρ] γῆν Alex. || τὰλλα (A)H. || 16 αὐτῶν β. || 18 hiatum notavi, deest fort.
δυνάμεις (cf. p. 942 a1) ἀριθμῶς. || δὲ ἐπὶ H. || 19 ὅτι . . . 22 εἶναι transcripta ex Alex. p. 810, 6 hinc emendando. || εἰ post ὅτι
om (A)H. || ἐκονῶναι Al. || 20 καὶ ante πολλὰ om Al. || 23 ἀπαραφαινόμενον H. || 24 αὐτοῖς] αὐτῷ H. || 26 σκαρτάς CB, om (A). ||
28 μὲν om AB. || 29 αὐτοῖς om H. || 35 ἐκ] quam ex β. ego εἰ μὴ addidi.

V. Schol.

O

1093a ὑπόστασιν. "ἄρ' ἔν . . . ἀριθμῷ ἔχοντα". ὅτι μὲν ἡλιακὸς
 3. ἐστὶ τις ἀριθμὸς καὶ σεληνιακὸς ἄλλος καὶ ἕκαστος τῶν κατ' ἑρα-
 νόν κινουμένων ἰδίας, καὶ τυφλῷ, φασί, ὄχλον· ὃ καὶ αἱ ἀπο-
 καταστάσεις τῶν φορῶν αἰεὶ καὶ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἐγγίνοντο,
 εἰ μὴ εἰς καὶ ὁ αὐτὸς ἀριθμὸς ἐδυναστευεν ἐφ' ἑκάστου. πάντες
 γε μὴν ὅτοι συντελῶσι τῇ τῷ θεῷ γενητῷ προσῶν καὶ περι-
 χοντὶ ὑπὸ τῷ τελείῳ ταύτης ἀριθμῷ. ὃ μὴν ἀλλὰ καὶ τῶν
 ζώων ἕκαστος πάντως ἐστὶ τις φυσικὸς ἀριθμὸς· ὃ καὶ αὐτῶν ὡσαύ-
 τως τὰ ὁμοειδῆ διωργάνωτο ὅθ' ἂν περὶ τὴν αὐτὴν ἡκμαζέ τε
 καὶ παρήκμαζε χρόνον ὅθ' ἐγένετο ὅθ' ἔτρεφεν ὅθ' ἤξεε τὰ ἔκγονα
 εἰ μὴ τῷ αὐτῷ μέτρῳ κατείχετο τῆς φύσεως. καὶ μὴν ὅτι ὅτος
 αἴτιος γίνεσθαι ἀμεινῶν τε καὶ χειρόνων γενέσεων, ἀκηκόαμεν
 παρὰ τῷ κρατίστῳ καὶ ἀρίστῳ τῶν Πυθαγορείων Πλάτῳ. τί
 ἔν χρη τοῖς φυσικοῖς καὶ δημιουργικοῖς ἀριθμοῖς εἰς ταῦτα ἄγοντα
 τὴν μαθηματικὴν ἐπιταράττειν τὴν λόγον; καὶ καὶ τετραγώνους
 15 ποτὲ λέγωμεν ἢ κύβους τῶν φυσικῶν ἀριθμῶν ἐνός, ὃ μονα-
 δικὸς αὐτὸς ποιῶμεν, ὡς περὶ τὸν θ καὶ τὸν κζ, ἀλλὰ τὴν δι'
 ὁμοιωτικὸς αὐτῶν πρόσδον καὶ τὴν ταύτῃ περὶ τὰς ἀπογεννήσεις
 αὐτῶν ἐπικράτειαν διὰ τούτων τῶν ὀνομάτων σημαίνουσαν·
 ὁμοίως δὲ καὶ ἴσους λέγωμεν ἢ διπλασίους, εἰδὼν ἐπικρατείας
 20 καὶ συμφωνιών ἐν αὐτοῖς ἐνδοκινύμεθα. ὥς ἐ παρὰ τὸ τοῦ
 τὰ διαφέροντα τῷ αὐτῷ χρήσει ἀριθμῷ καθὼ διαφέρει ἢ τὰ
 αὐτὰ ἐτέρῳ καὶ ἐτέρῳ καθὼ τὰ αὐτὰ ἐστίν. ὅθ' ἂν καὶ τὸ
 μαθηματικὸν ἀκρόντι τῶν ἀριθμῶν ταῦτα ἂν ἡκολούθησε τὰ
 ἄτοπα, πολλῶν τετραγώνων καὶ ἀπείρων ἐπινειῶν δυνάμενων
 25 κύβων καὶ ἴσων καὶ διπλασίων, μήτοι γε δὴ τοῖς καὶ τὸ βύλημα
 τῶν χρησαμένων τῇ θεωρίᾳ ταύτῃ φυσικῶς αὐτὰ μετῴσιν ἐμπο-
 1093a δὼν ἂν κατασταίη. "ἀλλὰ διὰ τί . . . ἐκείτι δύνανται".
 13. ὥς ἐί ἔλεγεν, ἀλλ' ἰδῶμεν αὐτῶν τὰς κατασκευὰς δι' αἷς
 αἰτία λέγουσι ταῦτα τῶν πραγμάτων. τὴν ἐπτάδα τοίνυν
 30 ἐπαινεύοντες φασὶ τὰ τε φωνήεντα ἐπτά εἶναι δι' ὧν ἡ ἐγγράμ-
 ματος ἀποτελεῖται φωνή, καὶ τὸς φθόγγους τῆς διὰ πασῶν, ἔτι
 δὲ τὰς Πλειάδας ἐπτά, ἐν ἐπτά δὲ ἔτεσιν ὀδόντας βάλλειν

τὰ ζῶα (οἷς ἐπιφωνεῖ πᾶσι κωμικῶς καὶ ἐλεγικῶς τ' ἐπὶ
 γε ἕναι δ' ὅθ'), ἐπτά δὲ εἶναι τὸς ἐπὶ Θήβας κρατευσάτας.
 εἶτα δεικνύουσιν ὅτι ὁδὸν τούτων διὰ τὴν ἐπτά ἀριθμὸν γίνεσθαι,
 ἀλλὰ δι' ἄλλην αἰτίαν. καὶ τῷ ὄντι γελοῖον ἢ τῶν Ἀργεῶν
 στρατηγῶν τὴν ἀριθμὸν τούτων αἰτιάσθαι ἢ τῆς Πλειάδος· ὅθ'
 καὶ περὶ ταύτης θαρρύντα ἐστὶν εἰπεῖν ὅτι ὅτω συντέτακται ὁ
 δημιουργικὸς, ἀλλὰ μᾶλλον ὅτι πᾶς ὁ κατασερισμὸς πολλὰς με-
 τέρχει θέσεως· διὸ καὶ παρ' Αἰγυπτίοις μὲν ἄλλως, παρὰ Χαλ-
 δαίοις δὲ καὶ Ἑλλήσιν ἑτέρως εἰσὶ συντεταγμένοι οἱ ἀπλῆτες.
 λέγει δὲ καὶ περὶ τῶν διπλῶν συμφωνιών, ὅτι ὃ διὰ τὸ τοῦ
 ἐπειδὴ τρεῖς αἱ συμφωνίαι. καὶ εὖ λέγει· ὅθ' ἂν καὶ ἐξ ἑκαστοῦ
 αὐτῶν ἀνάγειν εἰς ἑκάστην τῶν συμφωνιών, οἶον τὸ ζ εἰς τὴν
 διὰ τεσσαρῶν ἢ τὸ ξ εἰς τὴν δι' ὅθ' ἂν καὶ τὸ ψ εἰς τὴν διὰ
 πασῶν· ἀλλὰ μᾶλλον, φησὶν, ἐπειδὴ οἱ τόποι τρεῖς τῆς ἐκ-
 15 φωνήσεως, διὰ τὸ τοῦ ἐφ' ἑκάστου ἐν ἀποτελεῖται. ταύτῃ δὲ τῇ
 ἀποδόσει καὶ Ἀρχίνος ἐχρήτο, ὡς ἰσορεῖ Θεόφραστος· ἔλεγε
 καὶ ὁ Ἀρχίνος ἢ ἐξω τι παρὰ τὴν μῦσιν τῶν χειρῶν ἐκ-
 φωνεῖσθαι, ὡς περὶ τὸ π, καὶ διὰ τὸ τοῦ ψ πρὸς τῷ ἄκρῳ γε-
 νῶσθαι τῆς γλῶττης ὡς ἐκ τῶ π σ συγκείμενον· ἢ τῷ πλάτα
 20 τῆς γλῶττης παρὰ τὸς ὀδόντας, ὡς περὶ τὸ ε, καὶ διὰ τὸ τοῦ
 ζ καὶ ταύτην γεννᾶσθαι τὴν χῶραν· ἢ τῷ κυρτῷ καὶ πιεζομένῳ
 ἐκ τῶ ἐχάτου, ὡς περὶ τὸ κ, ὅθεν τὸ ξ προΐεται· ταῦτα δὲ ἐπὶ
 φυσικώτερον τὰ τὰς τρεῖς αἰτιασθαι συμφωνίας πᾶς ἂν τις
 ὁμολογήσειεν· ὃ μὴν ἐπειδὴ τινες τῶν νεωτέρων μαθητῶν
 25 ἀποδόσεις ἐχρήσαντο, διὰ τὸ τοῦ χ καὶ τὰς διὰ τῶν ἀριθμῶν
 φυσιολογίας ἀποδοκιμαζέσθαι. ἀλλ' εἰ μὲν εὐρίσκειται τι ταῦτα
 ἢ παρὰ Πλάτῳ τῷ θεῷ ἢ παρὰ τινι τῶν εὐδοκίμων Πυθα-
 γορείων, διαβολὴν ἔφερε τῇ μεθόδῳ· ἐπεὶ δὲ Πρωῶρος μὲν ὁ
 Πυθαγόρειος πολλὰ καὶ σεμνὰ καὶ θεοπρεπῆ περὶ ἐπτάδος εἰπὼν
 30 ὁδεμῶς τοιαύτῃ χρῆται ἀποδόσει, δεικνύει δὲ συνετῶς ὅπως ἡ
 φύσις δι' ἐπτά ἐτῶν ἢ μηνῶν ἢ ἡμερῶν πλεῖστα ταύτων
 πραγμάτων τελειοῖ ἢ μεταβάλλει, ἄλλοι δὲ περὶ δεκάδος δια-
 λεχθέντες ἔδειξαν αὐτῆς τὴν τε ἐν παντὶ τῷ θεῷ γενητῷ

3 distantiae lationum β. || 6 γενητῷ (genitoris) β. sed cf. Pl. Tim. p. 40D περὶ θεῶν ὁρατῶν καὶ γενητῶν, et infra l. 333. || 8 πάντως om. ΔΗβ. || 10 ἔγνα. Η. || ἔτρεφεν] nutritur β. || ὅθ' ἤξεε . . . 11 φύσεως om. Α. || ἤξεε CH. || 12 γένεσθαι ἀμεινῶν-
 των Η. || γένεσεως Η. || 13 Pl. rei p. VIII p. 546 C. || 14 ἄγοντι (Α). || 15 ἐπιταράττει Η. || 18 ἀπογενήσεις (Α)Η. || 20 ὁμοίως Η. || 21 in ipsa β. || ἐν αὐτοῖς ΒΗ. corr. etiam Bonitzius. || 22 καθὼ Η. || 29 ὡς . . . 33 γένεσθαι excerpta ex Alex. p. 811, 6—16. || 30 αἰτία Η. || 32 τῆς Α. || 33 ἐν ἐπτά om. ΔΗ. || fort. ἐτεσι τὸς ὀδόντας, cf. Alex.

1 κωμικῶς Α κωμικῶς Η obiurgatorie β. hoc uocabulum ipse Syr. alienis interposuit. || ἑλεγκτικῶς Η. || 6 ταύτης] αὐτῆς ΒΗβ. || 7 sqq. ne haec quidem Alexandri non sunt, cf. p. 811, 22—27. || 8 θέσεως] cf. p. 932 *24. || χαλκιδάιος Β. || 9 καὶ post δι om. Η. || 10—22 προΐεται] ex Alex. p. 811, 28—31. 812, 14sq. 33sq. sumpta. || 11 γὰρ om. Αβ. || 12 ζ εἰς Ηβ. || ζ καὶ Β. || 13 diatessaron β. || διὰ δ' (ω) Η. || διὰ δ' Β. || 13 δι' ἐξείαν Β. || διοξείαν Η. || διὰ πάντες Alex. et β, quod fuit qui probaret. tu cf. Boeckhii Philoloi p. 68. || 14 φασὶν om. β. || οἱ] ἐχρήτο οἱ Α, cf. ad l. 16. || τρόποι ΒΗβ, sed cf. Arist. p. 1093 *24. || 15 ἐξ ἑκάστου Η. ἑκάστου (Α) per singulum β. || 16 ἀποδόσει (Α)Η. || Ἀρχίνος] cf. quae musei Rhenani t. XXV p. 590sq. disputant. || ἐχρήτο Alex. et corrector eius exempli unde Α fluxit (cf. ad l. 14): ἐχρήσατο ΒΗ. || ἰσορεῖ ὁ θεόφρ. Η. || 17 ἢ Bonitzius ad Alex. p. 812, 34: μὴ ΒΗβ, Alex. || π om. β. || 18 ὡς περὶ τὸ π] ipsum ψ, ut ipsum π. β. || καὶ ante διὰ om. Αβ. || τὸ ante ψ om. (Α)Ηβ. || γενῶνται β. || 19 ἢ τῷ Η. || 20 ὡς περὶ Ηβ. || ὡς περὶ δὲ Β. || 21 κυρτῷ καὶ Η. || καὶ om. Αββ. (et Alex.), sed spatium uacuo relicto Α. || 25 τὰς παρὰ τῶν Η. || 23 fort. scrib. διαβολὴν ἂν ἐφ. cum β. || Πρωῶρος] πρῶτος ΒΗ post (μὲν om.) β. cf. Nicom. in theol. arithm. p. 43 Πρωῶρος ὁ Πυθαγόρειος b. τῷ περὶ τῆς ἐβδομάδος. || 29 πυθαγόρας ΒΗβ. || 30 ἰδεμῶς Β. || 31 ἐτῶν] flagitari uidetur ἢ ἐτῶν. || πλεῖστα ταύτων uitiosa sunt. fort. πλεῖστα ὅσα τῶν, an τὰ πλεῖστα ὡσαύτως τῶν—? || 32 ἐπιτελειοῖ Α perficit β. || ἄλλοι] ut Speusippus, cf. theol. ar. p. 61sq. || 33 ἀ-
 ξαν (Α) dederunt β. || γένι τῷ Η genitori β. cf. ad l. *6.

βασιλείαν καὶ τὴν ἐν τοῖς καθ' ἑκάστα τῶν φυσικῶν ἔργων ἐπι-
κράτειαν, αὐτὸς τε ὁ Πυθαγόρας περὶ πάντων τῶν ἀπὸ μονά-
δος ἄχρι δεκάδος ἀναδιόξας ἀριθμῶν θεολογικῶς ἅμα καὶ φυ-
σιῶς ἀνασρέφει μὴδεμιᾶς εὐτελεῖς καὶ ψυχρᾶς ἀποδόσεως
ἐφαπτόμενος, τί ὅν δεῖ τὰ γνήσια τῶν ἀνδρῶν ἀπολελοιπότα
συγγράμματα ἐκ τῶν ὑποδομένων τὴν ἐκείνων φιλοσοφίαν
τὴν καὶ τῶν θείων ἀνδρῶν αὖξιν διαβολήν· εἰ δὲ δεῖ καὶ τὸτο
προδύναι, φανερός ἐστι καὶ αὐτὸς ὁ δαιμόσιος Ἀριστοτέλης, ἐν
οἷς ὁ φιλονεικεῖ, καὶ τὴν φυσικὴν τῶν ἀριθμῶν δύναμιν ἀπο-
θαυμάζων καὶ τῇ τῶν Πυθαγορείων θεωρίᾳ κατακολληθὼν. καὶ
ἂ μὲν περὶ τριάδος εἶπεν ἐν τῷ προοιμίῳ τῆς Περὶ ὕψους
πραγματείας μαρτυράμενος καὶ τὴν Πυθαγόρου διδασκαλίαν
καὶ τέλος ἐπιφωνήσας ὡς “παρὰ τῆς φύσεως εὐληφότες ὥσπερ
νόμους ἐκείνης πρὸς τὰς ἀγιεῖας χρωμέθα τῶν θείων τῶν ἀριθμῶν
τύτῳ”, πᾶσιν ἐστὶ πρόδηλα. τὰ δὲ ἐν τῷ Περὶ αἰδήσεως καὶ
αἰδῶν κείμενα πῶς ἔκ ἂν τις ἐκπλαγείη· εὐρὼν γὰρ τὸς
γενικωτάτης χυμῶς ὀκτώ, σφυγνὸν αὖξιν πικρὸν ἀλμυρὸν
δριμύν δὲ γλυκὺν λιπαρὸν, καὶ πάλιν ὀκτὼ τὰ ἀπλῆστα
χρώματα, λευκὸν ξανθὸν φοινικῶν ἀλουργὸν πράσινον φαιὸν
κυανὸν μέλαν, ἑπτὰ ἑκάτερα ποιεῖ, δημιουργία πρέπειν ὑπολα-
βῶν τῶτον τὸν ἀριθμὸν καὶ εἰς ταῦτ' συνωθῶν πικρῷ μὲν ἀλμυ-
ρὸν, μέλανι δὲ φαιὸν. μὴ τοῖνυν ἂν δοκιμάζομεν ἐν τοῖς ὑψη-
λοῦτεροις τῶν συγγραμμάτων, ταῦτα ἐν τοῖς ἀντιλογικοῖς
ἀποσκορακίζωμεν. “ὅμοιοι δὲ ... ὕψους”. ὅτι εἰ καὶ τῶν
ἐξηγημένων τὸν Ὁμηρὸν τινες τὸ ἀκόλουθον πρὸς ἑαυτοὺς ὁ δια-
σώζουσι, καὶ τῶν ἐπιχειρήσεων μιμεῖσθαι τὸς Πυθαγορείους ἐνιοὶ
τῆς ἀληθοῦς αὐτῶν θεωρίας ἀποπίπτουσιν ἐπὶ γλίσχρας τε καὶ
καταγελάσας ὑπονοίας καταφέρουσι, συγχωρεῖν δεῖ. ἀλλ' ὅθεν
τὸτο πρὸς Ὁμηρὸν καὶ Πυθαγόραν καὶ τὸς δυνήθεντας ἐπὶ τὴν
ἀληθεῖσθ' ἐκείνων θεωρίαν ἀναδραμεῖν. καταγελάσαι ὅν καὶ οἱ
διὰ τὸτο τὸ β καὶ γ δύο μέσους εἶναι λέγοντες τὸ β καὶ τὸ γ,
ὅτι τὸ ἕκτος δέκα ἑπτὰ ἔχει συλλαβὰς, καὶ οἱ τὰς μέσας τὰς
δύο τῶν συλλαβῶν αἰτίας εἶναι λέγοντες τὸ γ καὶ τὸ β. “χωρίς
γὰρ φασὶ “τὰ Μουσῶν”. εἰ γὰρ καὶ ἀριθμοῖς χρῆται τὰ μέτρα,
ὥσπερ ὅν χρῆται, ἀλλ' ὁ καὶ ταύτην ἀποτελεῖ τὴν μέθοδον.

γελοῖον δὲ καὶ τὰ τρυπήματα τῷ αὐτῷ διὰ τὰ γράμματα
τοσαῦτα ποιεῖν, καὶ προσαρμόζειν τὰ καὶ σοιχεῖα τῇ ὁλότῃ τῷ
κόσμῳ. καὶ γὰρ εἰ τίς ἐστὶ τῶν μία αἰτία, ὥσπερ ὅν ἐστιν,
ἄλλως αὕτη θεωρεῖται. δεῖ δὲ μὴ τὰς ἀποπτώσεις τῶν ὑπο-
δομένων αὐτὸς πρὸς διαβολὴν τῆς ὅλης φιλοσοφίας παραλαμ-
βάνειν. “ὁρᾷ δὲ δεῖ ... φθαρτοῖς”. ἐπειδὴ τὰ αἰδία
τέτακται καὶ αἰεὶ ὡσαύτως ἔχει, πολλὰ, φησὶν, ἐπ' αὐτῶν εὐπορία
τοῖς θεωρήμασι χρῆται τῶν ἀριθμῶν, ὅπου γὰρ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλοτε
ἄλλως διακειμένων ἐστὶ πολλὰ τοιαῦτα ἐπινοεῖν. ἔδει δὲ τὸτο
τεκμήριον ἱκανὸν ποιεῖσθαι τῷ κατὰ τινος θείους ἀριθμοῦ τὰ αἰδία
διακεκοσμηθῆναι, τὰ δὲ θνητὰ καὶ θείους καὶ φυσικούς. εἰ γὰρ αἰεὶ
ἔτως ἔχει τὰ αἰδία, καὶ φύσιν ἔτως ἔχει· εἰ τοῖνυν ἀριθμη-
τικῶς αὐτοῖς ἐπιβάλλοντες ἀληθεύομεν περὶ αὐτῶν, ὡς καὶ φύσις
αὐτὰ ὑπέσχετο ἡ ὁσία, ἔτως ἐπιχειρήσει θεωρεῖν οἱ γνησίως
φιλοσοφῆσαντες· φέρεται γὰρ ἐφ' ἑνὸς εἰπεῖν, ὁ ἕλιος διὰ το-
σῶδε χρόνον ἀποκαθίσταται, καὶ τὸτο αἰεὶ· καὶ φύσιν ἄρα ἔτως.
ἀλλὰ μὴν ἔτος ὁ χρόνος ἀριθμὸς ἐστὶ τοῖσδε· καὶ φύσις ἄρα
σὺν τῷσδε αὐτὴν ὑπέσχετο ἀριθμῷ, καὶ τὴν σελήνην σὺν τῷσδε
καὶ ἑκάστον τῶν κατ' ὕψους (ὁ μὲντοι σὺν μαθηματικῷ ἄλλοι
σὺν δημιουργικῷ καὶ θείῳ· εἰ καὶ ἐν τοῖς μαθηματικοῖς εἰκόνας
αὐτῷ τινος θεωρεῖν δυνάμεθα διὰ τὸ τὸς δευτέρους ἀριθμούς
ἐξηγηθῆναι τῶν προτέρων αἰεὶ καὶ καὶ τὴν ἐκείνων ιδιότητα προϊέναι
κακείνους ἐν ταῖς τελευταῖαις ἐκφάνειν τάξεσι). καὶ θνητὰ δὲ
ζῶα κατ' ὅσον καὶ φύσις ἐν αὐτοῖς δυναστεύει (δυναστεύει δὲ ὡς
ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ ἕκαστος αἰεὶ), καὶ τοσῶτον τοῖς οἰκείοις ἀριθμοῖς δια-
κεκόσμηται. “ἀλλ' αἰ ... ἐν δὲ χρόνῳ τὸ λευκόν”. συγχω-
ρεῖ μὲν καὶ ἐν ἀριθμοῖς καὶ ἐν χήμασι καὶ ἐν χοραῖς καὶ ἐν ἐκάστοις
εἶναι τό τε εὖ καὶ τὸ ἀντικείμενον τῷ εὖ, ὁμοίως δὲ καὶ ἐν τῇ
φύσει· ὁ μὲν ἔτι τῷ ἐν τῇ φύσει ἀμείνωνος τὴν ἀμείνω συ-
σοχίαν αἰτιάται τῷ ἀριθμῷ, μᾶλλον δὲ εἰ τύχοι τὰς ὥρας τῷ
ἔτους βυλεῖται προτέρας εἶναι καὶ αἰτωτέρας τῷ ἀριθμῷ αὐτῷ, ἀλλ'
ὅχι τὸς ἀριθμούς τῶν ὥρων. καὶ τὸτο εἰκότως μὲν ὑπομένει,
τὸς ὑπερρογενεῖς ἐνοῶν ἀριθμούς. ὅμως δὲ ἐρωτητέον αὐτόν,
πόθεν αἱ ὥραι αἰεὶ ὡσαύτως; καὶ γὰρ ἐκ Διὸς καὶ ἐξ ἡλίου καὶ ἐξ
ἄλλων τιν τῶν δημιουργικῶν. ὅθεν ἐκείθεν μετρεῖται καὶ τὰττονται

2 fort. αὐτὸς δὲ. || 5 δεῖ || δὲ Α. || 12 τὸ τῷ ΑΗ: τὸ C. || 13 de caelo I 1 p. 268 *13. || 14 τὰς ante ἀγίς. om Α. || ἀγι-
εῖας ΒΗ. || θεῶν β cum Arist. || 15 ἐν τῷ om ΑΗβ. || Ατ. π. αἰσθ. 4 p. 442 *17—25. || 18 ἀπλῆστερα ΒΗβ. || 19 χρυσώματα Η. ||
20 κυανὸν εἰς ΒΗ. || ὑπολαβῶν Ηβ: ὑπολαβεῖν Β. cf. Arist. l. α. ἑπτὰ γὰρ ἀμφοτέρων εἶδη, ἂν τις τῷ, ὥσπερ εὐλογον, τὸ φαιδὸν μέλαν τι
εἶναι. || 21 πικρῶς (Α)Η. || μὲν om Ηβ. || 22 ὑψηλοῦτεροις (Α)Η. || 23 ἀπολογικοῖς Η. || 24 ἀποσκορακίζομεν (Α). || ὅτι εἰ καὶ εἴτα
εἰ καὶ C εἴτα καὶ (Α)Η ὅτι καὶ β. || τῶν ... 25 διασ. et 27 ἐπὶ ... 28 καταφ. ex Alex. p. 813, 3 sumpta. || 28 ἐπινοίας Alex.
hinc corrigendus. || 31 γ. || γ. Η. || τὸν η || τὸν κ Α. || 32 δεκάεπτα Η ἱζ Β. || medias duarum syllabarum β. || 33 absint enim di-
cunt, quae odium irritant. β. cf. Leutschius in paroemiogr. t. I p. 377 et 465. || 34 ἀριθμῷ (Α).

1 γελοῖον ... 3 κόσμον Alexandri sunt p. 813, 29. || γελοῖ δὲ Η. || 4 θεωρεῖται Η(Α?) θεωρητή corr Β consideranda β. ||
5 αὐτῶν] deesse aliquid apparet, fort. post ὅλης intercidit τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων uel simile quid. || 6—9 ἐπινοεῖ] Alexander p. 813, 36
compilatur. || 7 ἀπορία Αβ. || 9 τοιαῦτα hinc redde Alexandro. || 10 αἰδία Ηβ: ἰδία Β. || 11 κεκοσμηθῆναι (Α)Η. || per diuinos β:
καὶ θείους Β καὶ θεία Η. corr. Bonitzius et Brandisius. || 14 ὁσία] ὁσία Α. || 18 σὺν τοῖς ὡδε Η. || 19 ὅ] fort. σὺν οἰκείῳ (ὁ —. ||
25 κατακεκοσμηται ΑΗ. || 26 συγχωρεῖν (Α)Η Concedet β. || 27 καὶ ἀριθμοῖς ΒΗ. cum β correxi, item Bonitzius. Cf. Alex. p. 814,
19sq. || 28 εἶναι Ηβ: om Β. || τῷ] τὸ (Α)Η. || 29 συσοχίαν ΒΗ. || 33 ἐπινοῶν Η. || ὁμοίως ΒΗβ. || 35 τιν om Αβ. || δη-
μιουργικῶν Η: δημιουργῶν Ββ.

κ' τὴν ποιητικὴν δύναμιν τῶν ἀριθμῶν. ὅλως δὲ πρὸ τῷ ἐν ἄλλω τ' ἐαυτῷ ὃν διὰ τί μὴ μελετῶμεν ἀσπαζέσθαι; ἐπεὶ καὶ τ' ἐν ἐκάστοις ἀγαθὸν ὁρῶντα μὴ αἰτιολογεῖν αὐτὸ *τάγαθόν* καὶ τ' μὴ ἀνάγειν πάντα εἰς μίαν ἀρχήν, ἀφ' ἧς αὐτοῖς καὶ τ' ὁμοίως ἔχειν καὶ τ' ἀνὰ τὴν αὐτὴν λόγον προεληλυθῆναι διασωζέσθαι, διασπῶντός ἐστι τὰ ὄντα καὶ ἐπιλανθανομένον τῷ "ἐκ ἀγαθὸν πολυκαιρανίη". καίτοι τίς ἐκ αὐτῶν ὁμολογήσειεν ὅτι δεῖ τὴν ἕνα λόγον προϋπάρχειν τῶν ἀνάλογον; ὁ δὲ ὅ φησι, πέποιθε δὲ τὸτο καὶ ἐν τοῖς φυσικοῖς αὐτῷ σκέμμασι, τὴν τύχην ἢ μίαν αἰτίαν συναγαγόν τῶν διαφερῶν ἀρχῶν ὑποθέμενος, ἀλλὰ συμπτῶ- 10 ματα φάς εἶναι τὰ κ' τύχην καὶ τύχην ἀνάτιον αἰτίαν. ὅθεν πολὺ τ' εἰκὴ παρ' αὐτῷ καὶ ἀλόγισον, ὃ δὲ παρεμπύπτον δια- 20 κόπτει τὴν τῷ νῦ τῶν ὅλων ἐπικράτειαν. "ἔτι . . . ποιη- 21. τέον". τὸτο εἰς τὴν εἰδητικὴν ἀριθμὸς μόνος ἀπέρριπτο, ὅς φασιν ἀσυμβλήτως ἔχειν μονάδας καὶ διὰ τὸτο διαφορὰν δει- 15 κνύει καὶ ἐπὶ τῶν ἴσων, οἷον τὴν ἐκεῖ τρία μὴ εἶναι τ' τρίτον μέρος τῆς αὐτοσυνεάδος μηδὲ τ' ἡμισυ τῆς αὐτοεξάδος. εἰ τοίνυν, φησί, τοιούτοις εἰσιν οἱ εἰδητικοὶ ἀριθμοί, ἐκ αὐτῶν εἶναι αἰτίαι τῶν ἀρμονικῶν. ἐν γὰρ ταῖς συμφωνίαις οἱ τε ὁμόφωνοι φθόγγοι ἴσοι εἰτὶ καὶ ἡ νῆτη διπλασία τῆς ὑπάτης ἐπιτέτατο καὶ ὅλως ὁ 20 ὁ τῷ ὀκτῷ ἡμισυ καὶ τῷ τρία ἐπίτριτος, ὡς αὐτὸν ἀδιαφόρων ὕσων τῶν ἐν αὐτοῖς μονάδων. συλλογίζετο ὅτι ὕτως. οἱ εἰδη- 25 τικοὶ ἀριθμοὶ διαφόρους ἔχουσι μονάδας, οἱ συνιστάντες τὰς ἀρ- 30 μονίας ἀριθμοὶ ἐκ ἔχουσι διαφόρους μονάδας, ἐκ ἅρα οἱ εἰδη- 35 τικοὶ ἀριθμοὶ συνιστᾷσι τὰς ἀρμονίας. ὥστε εἰ τις αὐτὸς εἶναι 25 λέγει διὰ τὸτο, ψευδῶς λέγει. ῥητέον δὲ πάλιν ὅτι ὅτε μονα- 40 δικοὶ εἰσιν οἱ εἰδητικοὶ ἀριθμοί, εἰ μὴ τις τὰ εἶδη αὐτῶν μο- 45 ναδας ἢ ἐνάδας θέλει καλεῖν, ὅτ' αὐτόθεν καὶ ἀμέσως τῶν ἐν ταῖς λύραις ἀρμονικῶν εἰσι συστατικοί, ἀλλ' ἴσως τῶν ἐν ταῖς θείαις ψυχαῖς καὶ τῶν τῷ σύμπαντος κόσμῳ, καὶ ὅλως ὅσα ὁ εἰς καὶ ὅλος δημιουργὸς ἐνιαίως ὑφίστασθαι καὶ κατακοσμεῖν καὶ σύμφωνα πρὸς ἑαυτὸν καὶ πρὸς ἀλλήλα ποιεῖν λέγει, τὴν τότε ἀρμονίαν ἐκ τῶν εἰδητικῶν ἀριθμῶν ὑφίστασθαι φασί. "τὰ μὲν ὅν . . . εἶναι τὰς ἀρχάς". ἐγὼ δὲ τεκμήριον αὐτῶν ποιῶν τῷ καλλίστῳ καὶ ἁριστῷ καὶ ἀνελεγκτότατο πεφίλοσοφηκέναι τὸς θεοὺς ἐκείνους ἀνδρας τὸ σὲ δεινότερον ὄντα καὶ γονιμώτατον τῶν ἱε- 5 ρηθέντων [συγγραφέων] ὅτω μὲν κακοπαθῆσαι περὶ τὰς ἀντι- 6 γίας τὰς πρὸς αὐτὸς, μηδὲν δὲ ἔχον ὅτι νικητικὸν ἀλλ' ὅτι 7 πθανὸν εἰρηκέναι, μᾶλλον δὲ ὅδε ὅλως τι πρὸς αὐτὸς εἰρη- 8 κέναι, ἀλλὰ τὰ πλείεστα μὲν ἐτέραις ὑποθέσει χρησάσθαι μὴ 9 προσηκύναις τῇ τῶν πρεσβυτέρων πραγματείᾳ, ἐνιαχὺ δὲ λέ- 10 γειν τι πρὸς τὰληθῆ αὐτῶν δόγματα προθέμενον παρὰ θύρας ἀπητηκέναι.

Ταυτὰ ἐξιν ἂ ἐν τούτοις ἀντιλέγει ταῖς τῶν Πυθαγορείων καὶ Πλατωνικῶν ἀνδρῶν θεωρίαις ὁ Ἀριστοτέλης. ἂ δὲ περιέχει καὶ τὰ ἐν τῷ μετρίῳ τῶν Α' ῥηθέντα, ὡς καὶ ὁ ὑπομνηματιστὴς Ἀλέξανδρος ὑπεσημνήματο. διὸ καὶ ἡμεῖς τούτοις ἐπισήσαντες ὅδ' ἐκεῖνα παραλειπομένα νομίζομεν. ἢ μὴν ὅδ' ὅσα ἐν ταῖς Περὶ εἰδῶν δύο βιβλίοις πρὸς αὐτὸς εἴρηκε. χερόν γὰρ κἀκεῖ τὰ αὐτὰ ταῦτα ἀνακυκλοῖ, ὥστε εἰκότως διὰ τῶν αὐτῶν ἂν εἴη καὶ ἡ πρὸς ἐκεῖνα ἀπάντησις. ἡμεῖς μὲν ὅν τοῖς ἐφόροις τῆς φιλοσοφίας θεοὺς εὐξάμενοι τὴν λόγον καταπαύσασθαι. πολλὰ δὲ ῥηθέντων ἐφ' ἐκάτερα λόγων, κρατοίη τῆς τῶν ἐντυχη- 5 νόντων διανοίας τὰληθέστερα καὶ θεοφιλέστερα.

2 quod in se est β. cf. ad p. 928 *3. || 3 τὸ ἐν ἐκάστοις H. || τάγαθόν inserui. de uerbo αἰτιολ. cf. p. 930 *21. || 4 τὸ ἀνὸ ὁμοίως om AH. || 6 τῷ II. B 204, uersiculi ab ipso Arist. met. A extr. probati. || 8 δὲ post πίπτοντες om β. || 9 cf. Ar. phys. II 5. 6. rhet. I 10 p. 1369 *32 cet. || 10 συναγαγόν H. || ἀρχῶν] scribendum uidetur aut τυχῶν aut αἰτιῶν. || ἀλλὰ om H. || συμπτ. ut hoc loco p. 1093 b17. π. ζῶντες ἱερόι. IX 37 p. 620 b35. 40 p. 626 *29. π. ζῶντες γένος. IV 4 p. 770 b6. || 11 ἀνάτιον αἰτίαν nescio ubi Ar. casum dixerit, nam ad rhet. II 24 p. 1401 b30 παρὰ τὸ ἀνάτιον ὡς αἰτίον Syrianum non respicere apparet. || 12 παρὰ πύπτον H. || διακόπτει] abscondit et interrumpit β. διασκόπτει H. διασκόπτει B. correxi cum Bonitzio. || 14 τὸτο . . . 26 ψ. λέγει ex Alex. p. 815, 2 sublata. || 14 μόνος om H. || 15 φασιν Alex.: φησιν BHβ. || δεικνύσθαι Alex. || 17 αὐτοσυνεάδος (A)H. || 20 εἰς B. || τῆς ὑπ' αὐτῆς AB. || ἐπιτέταται H. τέταται A. || 21 τῷ ἢ (ὀκτῷ A) ἢ σὺς (A)H. || 23 ἀριθμοὶ om BH, non β. || 25. 26 διὰ τὸ εἶναι λέγει Alex. || 26 Dicendum est ergo (δὴ?) β.

1 unitates β. ἐνάδας (A)H. ἐνεάδας C: cum β correxi, item Bonitzius. || 2 λύραις . . . ἐν ταῖς perperam iterat C. || 3 post κόσμῳ addit ἀριθμῶν β. || 4 εἰς C: εἰς οἷς H οἷς (A) unus β. || ὅλως H ὅλων β. || αἰναιῶς H. || 9 σὲ δεινότερον A. || 10 συγγραφέων glossema seclusi, cf. p. 879 *6sq. || 11 ἐχον C: ἔχουσι AH, unde β qui idem legerat, has turbas dedit: ut nihil uictoriarum habeant, nec probabile dixerint, uel potius nihil omnino in eos dixerint, immo et plurimae [καὶ πλείεσται] aliis suppositionibus utantur. || 12 fortasse πιθανόν εἰρηκέναι, sed praestat priorem infinitiuium εἰρηκέναι delere. || μᾶλλον δὲ . . . εἰρηκέναι om H. || ὅδε ὅλως Bβ. || 13 τὰ] καὶ AHβ. || 15 τὰληθῆ] ἀληθῆς BH, sed ueras doctrinas β. || δόγμα H. || 17 fort. τοσαῦτα. || 19 τῶν om (A). || 20 Alex. p. 718, 22sq. || ὑπεσημνήματο B. || 22 εἰδῶν BH cum Alex. p. 815, 16, item Syr. p. 901 *19. de ideis β. || 23 αὐτῶν om H. || 27 Post θεοφ. nouo facto initio Eis τὰ περὶ προνοίας τινὰ συνετέλεστα. | Τῶν ἐστῶν κατὰ Ἀριστοτέλην . . . καὶ ἐν ἐκείνοις κινήσεως: addunt BH, consulto β neglexit, quippe quae ad uerbum referant Alexandri quaestionem φυσικῶν καὶ ἡθικῶν ἀποριῶν καὶ λύσεων I. I 25 p. 76—80 ed. Spengelii. Τέλος | τῷ θεῷ ἡμῶν δόξα: | ΑΓΓΙΔΙΟΤ. subscribit H.

INDEX SCRIPTORVM ET PHILOSOPHORVM

A SYRIANO MEMORATORVM

asteriscus * eis locis Syriani praeponitur, quibus uerba ipsa scriptorum afferuntur. scriptorum loci his cancellis (—) saepiuntur, nomen scriptoris libriue si Syr. indicat: quod si non indicat, his [—] includuntur.

Οἱ ἀκυσματικοί p. 902 *31.

* Ἀλέξανδρος 846 *12. 849 *21. 30. 854 *13. 856 b2. 864 b26. 865 *17. 869 *28. 894 b5. 896 *23. 901 b36. 902 *5. 922 *19. 926 *25. 937 b7. 942 b20. ὁ Ἀφροδισιεύς Ἀλέξανδρος 887 b3. ὁ Ἀφροδισιεύς 889 b8. 15. 925 b18. ὁ νεώτερος Ἀριστοτέλης ὁ ἐξηγητὴς τῷ φιλοσόφῳ Ἀριστοτέλει 889 b11. ὁ ὑποσηματιστὴς αὐτοῦ 901 b36.

* Ἀμέλιος 883 *32. 892 b31. 894 b24. 900 *30. οἱ περὶ Ἀμέλιον τὸν Πλωτίνειον 915 *15.

* Ἀναξαγόρας 873 b26. 39. 876 *23. 877 b34. 899 *6.

* Ἀντωνῖνος (Platonius) 892 b23.

[Apollonius Rhodius II 755] *891 b18.

* Ἀρίστιππος 844 b7. 889 b20.

* Ἀριστοτέλης *839 *27. 842 b1. 873 b3. 879 b6. 888 b20. 892 *4. b26. 896 *7. 899 *30 sqq. 900 b5. 34. *942 *8—11. τὰς λογικὰς αὐτῷ μεθόδους 878 *14. ἐν τοῖς φυσικοῖς αὐτοῦ σκέμμασι 942 *9. ἐν ταῖς φυσιολογίαις 934 b27. ἔνιοι τῶν ἀπ' αὐτοῦ 939 b30. ἡ περὶ παθητικὴ φιλοσοφία 931 *13.

libri hi memorantur τὰ περὶ τῶν εἰδῶν [alias ἰδεῶν] αὐτοῦ πεπραγματοποιημένα δύο βιβλία 901 *19. ἐν τοῖς περὶ εἰδῶν δύο βιβλίοις 942 b21.

ἐκλογὴν πάντων ποιησάμενος τῶν ἐναντίων 868 b32.

ἐν τῷ β τῷ Πολιτικῷ (dialogi) βιβλίῳ *927 b4.

ἐν τοῖς περὶ φιλοσοφίας 919 *4. ἐν τῷ διωτέρῳ τῶν περὶ τῆς φιλοσοφίας *922 *9.

ἐν κατηγορίαις 855 b37.

ἐν τῷ τίλει τῷ περὶ ἑρμηνείας 871 *5.

ἐν τοῖς ἀποδεικτικοῖς 884 *25. 922 *27. 924 b10. (I 4) 873 *19. (II 10) 845 b28. ἐν τοῖς ὑστέροις ἀναλυτικοῖς (I 3) 847 *13. (II 8) 853 *18.

ἐν τοῖς τοπικοῖς 840 *8.

• τὰς φυσικὰς πραγματείας 878 *15. ἐν τῇ φυσικῇ (II 3) 922 *23. ἐν τοῖς φυσικοῖς (II 7) 865 b29. ἐν τῷ β τῆς φυσικῆς (c. 7) 843 b38.

τὸ πρῶτον τῆς περὶ ὕραυ πραγματείας 928 *22. ἐν τῷ προοιμίῳ τῆς π. ὑρ. πραγμ. *941 *11.

ἐν τοῖς περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς 922 *24. τὰ περὶ γ. κ. φθ. 931 *12.

[περὶ ψυχῆς III 4 p. 429 *27] *937 b18.

ἐν τῷ περὶ αἰσθήσεως καὶ αἰσθητῶν (c. 4) 941 *15—22.

ἐν τῷ πρώτῳ τῆς περὶ μορίων ζώων 854 b23.

metaphys. (plerumque τῆςδε τῆς πραγματείας, 878 *27 τῆς θεολογικῆς πραγματείας): ἐν τῷ μεζῶνι (τῶν) A 837 *1. 845 *2. 849 *2. 942 b19. τὸ πρῶτον βιβλίον 901 *18. ἐν τῷ ἐλάττωι τῶν A 837 *4. 856 b31. 865 b9. 888 b9. B 867 *39. 881 *8. 882 *9. cf. 865 *6 sq. Γ *839 b6. 848 *12. 852 b9. 865 b2. 922 *27. Z 841 *33. 865 b3. 885 b32. 916 *16. H 865 b3. 898 *24. Θ 865 b3. I 840 *4. 852 b12. 865 b3. 868 *36. 897 b16. (c. 16) 926 b21. 30. K (883 b21 cf. A). Λ 865 b3. (c. 7) 883 b21. (8) 899 b25. 900 b5 cf. 896 *10. 898 b23. 899 b1 sq. al. (10) 841 *13. 842 b13. M 865 b4. 866 b13. N 841 b31. 865 b4. 29. 880 b14. de diuisione librorum M et N cf. 922 *16. 925 b18.

τὰς ἠθικὰς πραγματείας *878 *15. ἐν ἠθικοῖς 922 *27. ἐν τοῖς ἠθικοῖς (Z 2) 883 b23.

ἐν ταῖς ἱστορικαῖς τέχναις (I 2) *925 *2.

* Ἀρχαίνετος [corr. Ἀρχύτας] 925 b29.

* Ἀρχέδημος 892 b16.

* Ἀρχῖνος 940 b16.

* Ἀρχύτας 890 b16. *917 b5. *925 b8. 925 b29 ex conii.

* Ἀττικὸς 892 b31.

Βοηθὸς 893 *8.

Βροτῖνος *926 *2. 935 b13.

Δημόκριτος Abder. 876 *21. 892 *8. 918 *10. Δημοκρίτειον δόγμα 913 *14.

Δημόκριτος ὁ Πλατωνικός 892 b31.

τῷ Ἐλεατικῷ διδασκαλεῖν 892 b4.

* Ἐμπεδοκλῆς 843 *1. 9. 853 *11. 859 b3. *12—360 *26. 860 b8. 864 *5. 869 *34. 870 *18. 876 *22. 929 *5. 936 b19. 938 *15. *938 b18.

* Ἐπίχαρμος 921 b33.

Εὐδοξος 899 *7.

ὁ Πυθαγόρειος οἰηθεὶς Εὐρυτος 938 *28. οἱ περὶ τὸν Εὐρυτον 938 b3. Ζήνων Eleata 862 *11. 19.

* Ἡρακλείταιοι 871 *9. 872 *10. 12. 891 b25.

* Ἡράκλειτος 877 b34. 891 b27. 892 *2.

Θαλῆς 843 *11.

θεολόγοι 850 b35. 858 b36—859 *22. 883 b17. 907 b36. 935 *12. *935 *19 sqq. b5. 9.

Θεόφραστος 877 b12. 940 b16.

Ἰάμβλιχος 841 a20. 850 b34. 864 b4. 894 b26 (ubi nomen casu in libris intercidit). 897 b3.
 ἐν τοῖς εἰς τὸν Παρμενίδην ὑπομήμασιν 857 b3.
 ἐν τῇ βιβλίῳ τῆς τῶν Πυθαγορείων δογμάτων συναγωγῆς 916 b6. ἐν ἰσθμῇ βιβλίου τῆς τ. Π. δ. σ. 911 b1. cf. 891 a24 et addenda ad 890 a38sq. ἐκ τῶν Ἰαμβλίχου scholion 912 a32.
 Ἰππασος 902 a31. 912 b15.
 οἱ ἀπὸ τῆς Ἰωνίας φυσικοὶ 860 b9. cf. φυσικοί.
 Κλεάνθης 892 b22 sq.
 Κλεινίας ὁ Πυθαγόρειος *927 a19.
 Κορυῆτος 893 a9.
 Κρατύλος 872 a17. 876 a34.
 Κρόνιος 894 b24.
 Λογγῖνος 892 b19. 23.
 κατὰ τὸ λόγιον 883 b19.
 οἱ μαθηματικοὶ 883 b33.
 Μοδέρατος 917 b6.
 Μυσάιος 915 b11.
 Νικόμαχος 947 b7. ταῖς Νικομάχου συναγωγαῖς τῶν Πυθαγορείων δογμάτων 891 a23.
 Νυμήνιος 894 b24.
 Ξενοκράτης 902 a5. b22. 912 a14.
 τὰ Ὁκκῆλου περὶ τῆς τῶ πατρὸς φύσεως 931 a11.
 Ὁμηρος *876 a25. 941 a25. 29. τὸ Ὀμηρικὸν (H 358. M 232) *927 b8. (A 604) *850 a16 [B 204] *942 a6. [O 185] *928 b13. [φ 45] *891 b17. τῶν ἐξηγημένων τὴν Ὀμ. τινὲς 941 a25. cf. οἱ ποιηταί.
 Ὁρφεύς 842 a8. 859 b31. *37. 902 a19. 915 b11. cf. θεολόγοι *935 a19 — b4.
 Παρμενίδειοι 892 b13.
 Παρμενίδης 850 b32. 857 a1. 859 b19. 860 a21. 861 b7. 24. 868 a24. 870 a17. 876 a22. 930 b32. τὸ φαίνεται τῷ Παρμενίδει λόγῳ 928 b31.
 Πλάτων 838 b40. 839 a28. 840 a31. 841 a7—10. 842 b1. 849 a4. b5. 18. 850 b32. 853 a13. 858 b21. 30. 859 a29. 860 b7. 862 b6. 870 a18. 879 b12. 880 a21. 37. 890 b20. 891 a35. b28. 35. 892 a4. 14. 20. 24. b13. 893 a4. 898 b27. 899 a25. 31. b13. 901 b35. 37. 904 a32. 34. 907 b7. 37. 912 a11. 913 a10. 921 b23. 926 a15. 24. 27. b6. 927 a24. 928 a2. b19. 929 a1—11. 930 b3. 932 b9. 934 a18. 935 a17. b13. 937 b7. 940 a13. [Gorgias p. 437 B] 878 b25. 906 b6. 912 b32. ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς (VII p. 343) 934 a7. 898 a21. (II p. 312 E) 926 a3.
 ὁ Θεαίτητος 891 b28. κατὰ τὸν Θ. 856 b10. ἐν Θεαιτ. (176 A) *936 b4. [173 E] *849 b6.
 τὰ ἐν Κρατύλῳ ῥηθέντα 891 b29.
 [γόμων IV p. 716 C. 715 E] *927 a25.
 ἐν τῷ Παρμενίδῃ 839 b30. 857 b37. 858 a5. 861 b30. 866 a3. 904 a8. 930 a30. (p. 134 C) 926 a5. (135 B) *892 b7. *898 b27. [150 C] 913 a9.
 τῆς πολιτείας (initium) *908 b17. ἐν πολιτείᾳ (VI p. 505 A) *865 b24. (508 sq.) 926 a4. (509 sq.) 866 a4. ἐν τῇ κατατομῇ τῆς ἐν πολιτείᾳ (VI p. 509 D sq.) γραμμῆς 866 a8. 879 b25. cf. κατὰ τὴν ἐν πολ. γραμμὴν 839 a11, τῶν ἐν τῇ πολ.

διαίρεσιν τῆς γραμμῆς 890 a14. [VI p. 511 E] 888 b7 cf. 865 b7 sq. [VIII p. 546 C] *940 a13. ἐν πολ. κατὰ τὸ δέκατον β. βλίον 892 a31.
 ἐν τῷ σοφιστῇ 839 b25. 928 b15. 929 a10. (p. 246 A) *892 b9.
 ἐν Τιμαίῳ 839 a5. 857 b37. 879 b23. 881 b24. ὡς ὁ Τίμαιος παραδίδωσιν 883 b15 cf. 892 b5. 931 a13. 937 b20. [p. 30 B] *849 b18. [39 E] *899 a25. [41 B. C] *858 b23.
 ἐν Φαίδρῳ 892 a24. (p. 245 E) *899 b13. (246 B. C) *879 b22. [247 A] *849 b7. (247 C) *839 a28. (247 D) *927 b29. 892 a33.
 ἐν Φαίδρῳ 879 b28. 892 a25. b1. 898 b30. 907 b8. (p. 74 C sq.) 930 a30.
 ἐν τῷ Φιλήβῳ 842 a6. (p. 26 E sq.) 926 a4.
 οἱ Πλατωνικοὶ 892 b31. 893 a7. τὸς ἀκριβεστέρους τῶν Πλ. 894 a25. 928 a3. τοῖς ἀρίστοις τῶν Πλ. 894 b23. ἵνους τῶν ἀπὸ Πλάτωνος 921 b20. οἱ περὶ Πλάτωνα 923 a25. τῶν κατ' αὐτὸν (Aristot.) Πλατωνικῶν 880 b38. τῶν ὑπερὸν ἐξηγησαμένων τὰ Πλάτωνος 881 a2.
 Πλάταρχος Platonius 892 b31.
 Πλωτῖνος 841 a20. 850 b33. 857 b4. 861 b3. 897 b4. οἱ ποιηταί [II. Θ 5 = T 101] *914 b24. ἡ δὲ αὐτῆς αἰτίας [Σ 401] *880 a9.
 Πορφύριος 850 b34. 861 b3. 894 b25.
 Πρωτοῦς ὁ Πυθαγόρειος 940 b28.
 Πρωταγόρας 851 b3. 856 b10. 873 b25. 875 a38 sqq. 876 a14 b18. τὸ Πρωταγόρειον πάθος 874 a10.
 Πυθαγόρας 859 b19. 38. 879 a28. 880 a21. 892 b4. 912 a24. 32. b4. 935 b2. 941 a2.
 ἐν τῷ ἱερῷ λόγῳ 842 a9. *902 a24. 911 b3. 931 a5. carminum Pythag. fragmenta *893 a19—24 cf. 911 a33. 915 b6. (ἐπιφθέγμα) *891 b6. 902 a21.
 Πυθαγόρειοι 842 b35. 850 b32. 853 a13. 855 a36. 859 b13. 21. 860 b7. 863 a8. 867 b22. 870 a17. b3. 879 a5. 28. 880 a13. 23. 890 b38 sqq. 891 b36. 892 a9. b13. 893 a16. 902 b32. 903 a20. 904 a8. 906 a20 sqq. 912 b19. b34—913 a26. 921 b6. 16. 930 b3. 932 b7. 27. 933 a3. 934 b20. 29. 936 b27. τῶν πρεσβυτέρων Πυθ. πολλοὶ 917 b4. τὸ τῷ Πυθαγέρῳ διδασκαλεῖον 941 a12. τοῖς ἀπὸ τῷ διδασκαλεῖν τῷ τῶν Πυθ. ὡρμημένῳ 935 b14. cf. 917 a22. τινὲς τῶν Πυθ. 912 a13. ἄλλοι δὲ 940 b32 a1. τινὲς τῶν νεωτέρων 940 b24. τῶν ἐπιχειρούντων μιμεῖσθαι τὸς Πυθ. ἔτι 941 a26 cf. ibid. a6. b4.
 Σεβηρος 881 a2.
 Σιμωνίδῃ δὲ μνημονεύει τῶν Ἀτάκτων ὕψος ἐπιγραφόμενον 934 b6.
 Σπεύσιππος 912 a14. ὁ χρυσὸς Σπεύσιππος 936 b8. cf. 940 b32.
 Στωικοὶ 841 a5. 852 a3. 881 a10. 892 a5. οἱ πλείους τῶν Στ. 892 b16. οἱ ἀπὸ τῆς στοᾶς 911 a31.
 Σωκράτης 891 b28. 36. 892 a11. 18 sqq.
 Τίμαιος ὁ Πυθαγόρειος 890 b20.
 Φιλόλαος 842 a6. 902 a29. 912 b17. *915 a28. 925 b25. *926 a1.
 οἱ φυσικοὶ 841 a2. 863 a7. 871 a9. 883 b33. cf. οἱ ἀπὸ τῆς Ἰωνίας φυσικοί.
 Χρύσιππος 892 b15.

CORRIGENDA ET ADDENDA

p. 840 b22 fort. scrib. ἤδη διατῶν προσημμένων (probabilius hoc quam quod in adn. proposui.
 840 b29 δημιουργός] corrige δημιουργικός ex A pr Hβ. cf. ad p. 931 b2.
 842 a29 μόνον] recipiendum μόνον ex A, cf. ad p. 933 b13.
 843 a30 αὐτὸ μᾶλλον ἐνέργεια] corrige αὐτὸ μόνον, cf. Toupius ad [Longinum] de subl. p. 36 ed. Weisk.
 847 a31 adn. 'fort. ἀλλ' ὅ τι μέλιτα': scrib. 'fort. ἀλλ' ὅ τι μέλιτα ἢ ἀποδεικτά'.
 848 b37 μόνον] recipe μόνον ex C cf. ad p. 933 b13.
 adn. ad 850 b20 adde: cf. ad p. 886 a23.
 adn. ad 852 a21 adde: 895 b10.
 855 a7 μόνον] scrib. μόνον cum CH, cf. ad p. 933 b13.
 adn. ad 857 b9 τῶν δ' ἐνύλων uerbis 'cf. ad p. 863 a27' adde: et ad p. 934 b30.
 adn. ad 859 b37 'χάος] χάσμα. II' adde: 'et apographon Galei (classical journal t. XVII p. 163)'.
 862 b6 ἀπορεῖ δὲ] del. δὲ, nonnunquam initio scholiorum perperam inculcatum, uelut p. 932b4 in codice A, cet.
 865 b8 καὶ ἀληθεία ἢ γνώσις καὶ ἐκτενεία] corrigas καὶ ἀληθεία καὶ γνώσει [ἐνέργεια], cf. ad p. 888 b).
 866 b3 ἔτω δὲ] fort. scr. ἔτω δὲ.
 adn. ad 875 b19 adde: p. 893 a7.
 adn. ad 875 b24 adde: Ptolem. περὶ κριτηρίων p. X, 9 ed. Hanou.
 876 a37 ἔπειτα δὲ ὅτι non recte temptaui.
 876 b21 δῆλον συμπέρασμα] non dubito quin addito articulo scribendum sit δῆλον τὸ συμπ.
 adn. ad 877 b32 adde: 928 b30.
 882 b13 ὑπέμνηται] sic sane libri, sed corrigendum erat ὑπεμνημάτις.
 883 b19 hiare orationem non recte statui. quae et integra et plana erit, modo longiorem pænthesim ἐπειδὴ καὶ (l. 14) κατὰ τὸ λόγιον (19) a continuo sermone disiunxeris.
 889 a15 ἐπὶ πασῶν ἐν τοῖς σώμασι κοσμητῶν] fort. scrib. ἐπὶ πασῶν τῶν ἐν τοῖς κτλ.
 890 a38 891 a12] his nihil nisi index earum rerum continetur, quas Iamblichus in textu περὶ τῆς Πυθαγορείου αἰρέσεως libro tractauit edito in Villosionis anecd. Gr. t. II p. 188—225. saepe ad uerbum hic index cum breuiore Iamblichi epilogo p. 224 sq. consentit.

adn. ad 890 b16 pro Ioannis Lydi testimonio pone uerba Iamblichi in Villos. anecd. II p. 189 δύναται δὲ τις καὶ κατὰ τὰς δυνάμεις τῆς ψυχῆς τὰς γνωριστικὰς, ὅσαι μέσαι εἰσὶ καὶ διανοητικαί, συλλογίζεσθαι αὐτῶν τὴν ἑτερότητα, ὥσπερ καὶ Ἀρχύτας φαίνεται ποιεῖν ἐν τῇ τῆς γνωριστικῆς γραμμῆς τομῇ, cf. fragmentum personati Archytæ ibid. p. 199 seruatum et ab Hartensteinio de Arch. p. 20 sqq. illustratum.
 891 a19 καὶ λόγοις ἐπισημονικοῖς καὶ νοεραῖς καὶ * διαπεποικιλμένοι] praestabat particulam inter u. νοεραῖς C Διαπεποικ. mala litterarum iteratione ortam cum β delere (cf. ad p. 931 b16), quam hiatum notare.
 892 b5 ὅ τε γὰρ Τίμαιος Πυθαγόρειος ὦν] non Timaeus Locrus indicatur, sed Platonis dialogus, saepe similiter a Proclo commemoratus.
 896 b32 ἐν δὲ ὡς δὲν ὁτιῶν] fort. corrige. ἐν δὲ ὡς δὲ ὁτιῶν.
 902 a24 αὐτὸς μὲν Πυθαγόρας] fort. αὐτὸς μὲν ὁ Π., ut p. 842 a8 et 941 a2. legitur sane 912 b4 αὐτῷ μὲν Πυθαγόρῳ et 927 b3 ὡς αὐτὸν λέληθεν Ἀριστοτέλῃ. sed ceteris locis, nisi qui me latet, omnibus articulus aut non omittitur aut certa coniectura restituitur, ut αὐτῷ (τῷ) Ἀρ. 847 b31. 900 b34. 925 a1, αὐτῷ (τῷ) Σωκράτει 922 b14, κατ' αὐτὸν (τὸν) Ἀρ. 866 a1, αὐτὸς (ὁ) Ἀρ. 929 a32.
 902 a31 Ἰππασος δὲ καὶ οἱ ἀκυσματικοὶ πάντες] cf. Iamblichus l. IV (de arithm.) p. 11^c Tennulii οἱ δὲ περὶ Ἰππασον ἀκυσματικοί.
 adn. ad 915 a20 adde: cf. p. 932 a6.
 adn. ad 917 b8 τὸ ἐκείνων adde: cf. ad p. 926 b31.
 adn. ad 928 a3 adde: p. 942 a2.
 930 a33 τῇ δὲ δοῦδ.] notandum erat glossema δοῦδ.

In adnotatione critica quod aliquotiens editionis Brandisianae mentionem facio, lectores meminerint eclogas non nullas ex Syriani commentario a Brandisio inter 'scholia Graeca in Aristotelis metaphysica' Berolini h. s. a. XXXVII separatim edita receptas esse. 'Alexandrum' in adnotatione librorum M et N dixi breuitatis causa epitomam superstitem, quae non dubium est quin in plerisque ipsa Alexandri uerba referat.

OPERARVM ERRORES

<p>837 adn. l. ab inf. 9 uolueram 'typothetae', non 'thypothetae'.
 839 b24 ἦ τις, non ἦτις.
 849 b25 αἰτία, non αἰτία.
 850 b5 adnot. ὅν ἔχ, non ὅν ἔχ.
 852 b3 ἦν, non ἦν.
 852 adn. l. ab inf. 5 (extr.) 'πρώτοις] cf. p. 863', non 'πρώτοις]
 p. 863'.
 854 adn. l. ab inf. 2 'cf. Boisson.', non 'Boisson'.
 - - l. inf. plene distingui uolueram post 'singulares β'.
 856 a39 ἐς, φησί, τὰ: non ἐς, φησὶ τὰ.</p> | <p>860 adn. l. 3 init. ἀμοιβαῖος, non ἀμοιβαῖος.
 861 a7 αὐτογνώσιν, non αὐτόγνωσιν.
 865 b7 μάλισα, non μάλισα.
 875 adn. l. ab inf. 5 (extr.) 24 διαθρήσας, non '23 διαθρ.'
 879 adn: l. 4 ὅφειλε ἐγκλημαδον Α, non 'ὅφειλε ἐγκλημάτη Α'.
 880 b38 κατ', non κατ.
 903 adn. l. 1 '3 εὐφωρατώτερό, non '4 εὐφ.'
 914 adn. l. 7 ἔτε ἐς Η, νοι ἔτε ἐς Η.
 930 a33 πρεσβυτέρας, non πρεσβυτέρας.</p> |
|---|--|
-

